

My Latinsk Ordbog,

til Brug for den Studerende Ungdom.

Efter de vigtigste Kilder og Hjælpemidler,

med kongelig allernaadigst Understøttelse,

samlet, ordnet og udgivet

af

Paul Arnesen, Isl.

... Pater ipse colendi
Haud facilem esse viam voluit...

... curis acuens mortalia corda,
Nec torpere gravi passus sua regna veterno.

Virg. Ge. I, 121.

Pris 5 Rbd.

Kiøbenhavn.

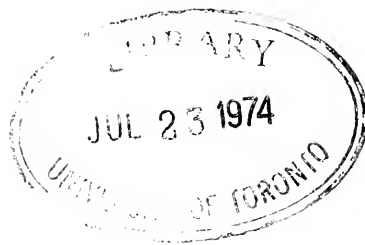
Forlagt af Forlagsforeningen.

Trykt hos Kgl. Hofbogtrykker Bianco Luno.

1848.

PA
2365
D3A7

Eilfinger.

Allernaadigste Konge!

Nunc dicenda bono sunt bona verba dic. Thi visfjeligen er det paa en god og velsignet Dag, at det forundes mig: allerunderdanigst at nedlægge nærværende Ungdomsværk for Deres **Hoifongelige Majestæts**, den elskede Landfaders, den folkefiære Dankonges Throne!

Ligesom jeg nemlig allerede i en temmelig fiern Tid haabede mig faldet til at afhielpe et vigtigt Savn i Deres Majestæts lærde Skole; — thi skal denne lærde Skole i Mand og Sandhed svare til dette sit hæderlige Navn, saa bliver visfjeligen en god og fuldstændig latinsk Ordbog det vigtigste Instrument til sammes Fremgang og Fuldbendelse; — saaledes tør jeg nu omsider hære det haabfulde Blik op til Magtens og Naadens Gjylde, imedens jeg, under mit Arbeides fromme Tilsegnelse til Majestæten, allerunderdanigst ansøger Allerhøiøstamme om den Belønning, som hele denne min Virksomhed igiennem mange og trange Aar har tilfjetet. — Maatte nemlig, under den lærde Skoles fremtidige Regulering efter dens sande Formaal, den nye latinske Ordbog af Høie Tilforordnede anvises det Forhold i den lærde Underviisning, hvorved Værket muligt kunde opfyldes sin Bestemmelse, — alt efter den Fremgang, som Gud forlener hver god Stræben!

Allernaadigste Konge!

Ligesom det sikkert vil lyffes Deres Majestæts Regering, og navnlig den Mini-
sterium, som Allerhöfstdammes Visdom har betroet denne vigtige Forsorg: ved vise og hellige
Love, under nidkiære Læreres samvirkende Anstrængelser, at hæve den lærde Skole til den
Enhed og Sandhed og Kraft, der stedse blive den fasteste Grundvold for den tilkom-
mende Embedsstands Afgtærdighed; — saaledes skal ogsaa en taknemmelig Slægt, under en
stadig Fremadstriden paa Vrens og Fortienestens Bane, i Helligdommens Underste trofast
bevare et dyrebart Minde om den bramfrie Dannerdrot, om elskede **Syvende Frederik**,
hvis aabne Retfærd og rene Kiærlighed vakte det ædle og tappre danske Folk til fuld
Bevidsthed om dets Værd og Bestemmelse!

Allerunderdanigst

Udgiveren.

Romanus sedendo viucit.

Varro.

Brudstykker af den nye latinske Ordbogs Historie, tilligemed nogle Bink angaaende dette Arbeides Brug og Bestemmelse.

1. **E**fterat jeg i Maret 1830 havde fuldbendt Udgivelsen af min græske Ordbog, var min Trang til en ny og anstrængt Virksomhed i mit Fag større end nogensinde. Men ogsaa var Trangen til en ny latinsk Ordbog bleven end mere levendegjort netop ved mit ovennævnte Værk. Jeg selv maatte, efterat have gienæmfort et saa nærbeslægtet Arbeide, troe mig saa temmelig forberedt til dette nye og større Foretagende. Kan vel endog være, at Modet, ifølge Bevidstheden om de hidtil overvundne Vanskeligheder, endnu var stærre, end Kræfterne.

Fremdeles medbragte jeg til dette nye Arbeide, foruden ovennævnte Forberedelse, tilligemed mit mangeaarige fortrolige Bekendtskab med de romerske Glasstikere og disses rigtige Behandling i Stolen, navnlig ogsaa af litterære Hjælpenidler: den paa samme Tid udkommende germaniske Udgave af Forcellini Thesaurus Latinitatis, der flittigen blev sammenlignet med Gesneri Thesaurus, med Schellers store Vericon, og med dette Værks Epitomatorer, ogsaa med forskjellige Indices, og med andre hidhørende Arbeider, saavidt disse i min Stilling kunde overkommes og benyttes.

Og hermed gik nu min nærmeste Stræben derpaa ud: af disse rige Samlinger at udarbejde en latinsk-dansk Ordbog efter den samme Grundform og Plan, som jeg, fornemmeligen under den fortræffelige Passow's Veiledning, havde anvendt ved Udarbejdelsen af min græske Ordbog. — Og vistnok stod Opgavens Væsen og Vigtighed altid ret levende for mig; — men al Flid uagtet, blev dog Opgavens endelige Løsning hel ofte lidet tilfredsstillende for mig selv, tilbels ogsaa ifølge den ueritiste Bestaaenhed af mine samtlige Kilder og Forarbeider. — Hvilket Maal jeg forresten havde sat denne min Virksomhed, — dette findes saa nogenlunde antydet i enhver organisk Artikel i Ordbogen selv. — Og at jeg for min Andel i det mindste just ikke ønskede at tage mig Tingene saa meget let, dette kan, haaber jeg, tilbels ogsaa stikkes af den i Afskrift herneden umiddelbart tilspiede velvillige Meddelelse.

(Afskrift).

„Af Haandskriftet af en latinsk-dansk Ordbog har Hr. Rector Arnesen forelagt Undertegnede den første Halsdel, bestaaende af 242 fuldstændigen udarbejdede Afsk., der indeholde det „gyldigste Beviis paa den anstrængte og vedholdende Flid og den udelukkende Opmærksomhed af Tid og Kraft, som Forfatteren yder dette meget nyttige Værk.“

Kjøbenhavn d. 6te Mars 1833.

S. N. Madsvig, Professor re.

2. Desuagtet vedblev, under denne mit Arbeides første Udvikling, hele min Stilling at være trykket af de alvorligste Vanskeligheder. Thi vel var Ordbogens Udarbejdelse mig overdraget af det Offentlige; — men derhos vedblev den mig derfor tillagte Understøttelse at være paa en Maade uvis, derfor ogsaa uilsirækelig imod de trykkende Familieforger; — indtil Hans Excellence, den nye Finansminister, (den nuværende Statsraadspræsident), blev min Frelser af Noeden, ved at anbefale mig til at nyde en bestemt maanedlig Understøttelse indtil det Tidspunkt, da Værkets Udarbejdelse antoges at ville blive fuldbendt. — Paa den anden Side havde jeg vel en Contract om Ordbogens Forlag med Forlæggeren af min græske Ordbog; — men ogsaa her var det meget at befrygte, at Forlags-handelens økonomiske Hensyn vanskeligen vilde lade sig forene med Værkets aandelige Frihed, med Betingelserne for dets sande Bestemmelse.

Den sidste Trykt viste sig kun altfor grundet. Thi efter fem Aars naafbrudte Anstrængelser reisste der sig uoversindelige Hindringer imod Trykningen af denne Ordbogens første Udarbejdelse, navnligens ogsaa af den Grund, at ommaltdte Contract havde bestemt Værkets Omfang til 120 trykte Ark (i den græske Ordbogs Format); hvilket Omfang efter Manuscriptet vilde udvides til 150 Ark, eller endog til noget mere. — Men dertil kunde jeg alene svare: at denne Værkets Udvidelse havde jeg forfra erkendt som uundgaaelig til Giennemførelsen af min Plan; — men at jeg derhos havde Udsegt til, (hvad imidlertid først den følgende Tid godtgjorde): at Forlæggeren af det Offentlige vilde faae erstattet de hans oprindelige Beregning overstridende Trykningsomkostninger.

Men imedens jeg uketinget antager, at Forlæggeren under alt dette ei alene var i sin gode Ret, men end mere, at han ikke kunde handle anderledes; hvad der ogsaa for hans Vedkommende gjelder om Mislykkelsen af mine følgende Anstrængelser for en Udsoning imellem de stridende Interesser; — saa er jeg dog ogsaa med sand Tilfredshed mig selv dette bevidst: at jeg ei alene vilde det Rette ad en rigtig Vej; men at jeg ogsaa under alle disse Trængsler ikke nogen eneste Dag har undladt, paa Ordbogens Omarbejdelse og Udbring at anvende min hele tilvante Flid. — Og rimeligen kan jeg paa en Maade tildels ogsaa tilskrive det denne min Vedholdenhed, naar den ommaltdte meget ærede Forlægger, efterat være udtraadt af dette sit Forhold til Værket, i Aaret 1840 netop selv knyttede den Værkets Forbindelse med den meget ærede kopenhavnske Forlagsforening, der omstider har ledet til Ordbogens Udgivelse.

3. Imidlertid vare ogsaa andre begunstigende Omstændigheder fra Tid til anden indtraadte; hvoriblandt denne Kiendsgierning fortrinligen fortjener at fremhæves: at min Omarbejdelse af den latinske Ordbog nu kunde, om end med Afbrydelser, dog i det Hele væsentligen støtte sig til Prof. Dr. Freund's: „*Wörterbuch der Lateinischen Sprache*“, der udkom i Tidsrummet 1834—1845. Thi navnligens fandt jeg ogsaa her det kritiske Støttepunkt, som mine øvrige Kilder saa sparsomt ydede. — Forresten er mit Arbejde, ligesom Dr. Freund's, udgaaet fra det paafløveste Forbillede. Begge Værker have dertil fra de samme Kilder hentet de samme Materialier: — hvorfra atter en nødvendig Overensstemmelse i Udviklingen og Indholdet af en Mængde Artikler i begge Værker; — imedens hvert Arbejde for sig bevarer en passende Selvstændighed. — Overalt stuer jeg med taknemmelig Grefrygt op til Herr Dr. Freund's omfattende og aandsfulde Lærdom; og med sand Glæde skal det altid erkendes: at jeg af ham har modtaget en helst vigtig og uundværlig Hielp til min latinske Ordbog; — men derhos er jeg dog ogsaa ret vel tilfreds med, hvad jeg, indenfor de mit Arbejde bestemte Grændser, har formaaet at levere.

4. Men et i Sandhed dyrebart og elskeligt Minde fra Ordbogens følgende Udvikling er endnu fremfor alt andet: den bilsfulge Opmuntring, hvormed Højsalig Sielte Frederik vedblev indtil sine sidste Dage at opretholde min betrangte Stræben; — og det navnligens først: ved at lade mit Arbejde paa ovennævnte Hele Anbefaling fremdeles tilflyde dens tidligere Understøttelse; — hvorved ogsaa iblandt andet mine for levende Børns anstændige Udtrædelse i Verden blev muliggjort; — og for det andet erholdt jeg ad samme Vej i Aaret 1839 allernaadigst Tilfagn om: at 30 Ark af bemaltdte min Ordbog skulde blive trykkede paa offentlig Betøftning; — hvorhos det ogsaa er mig bekendt, at Allerheistssamme beklagede: at mit foregaaende Arbejde ikke var blevet i sin Tid understøttet af det Offentlige paa en lignende Maade. — Hvorledes overhovedet denne Konge mente det med Skoleungdommens Underviisning, derom Hayes et usorgangeligt Minde i Restitutionen af det kongelige Landcadetacademi. — Sallig hos Gud er den, som ved Banens Ende med Sielte Frederik kan sige til sig selv: Jeg vilde det Gode.

5. Men endnu nødes jeg til at dvæle ved nogle Enkeltheder af hele denne min Virksomhed. Thi Vanskelighederne gjelder det vel om at overvinde. Men er omstider Maalet efter Mulighed opnaaet, saa tør ogsaa selv den bestedneste Besøftighed hendraage deltagende Medborgeres velvillige Blifte paa de overvundne Hindringer. — Og først indremmes det gjerne: at Udarbejdelsen af et slikt Værk, efter nogenlunde Kilder, med en fast Plan for Nie, og under andre taalelige Vilkaar og Udsejter, kunde have, derhos ogsaa virkeligen har haft al enselig aandelig Interesse for min allerede forud prøvede Flid. Og gjaaldt endnu alt dette samme om Værkets Omarbejdelse efter tilkomne nyere Kilder. — Men derhos maa der ogsaa betiendes, at min bedste Stræben i alle disse Reminger, under indbrydende Familiebeld, under usorudselige Tab og Trængsler, under tunge Sygdomme og Sorger, hyppigen mødtes af svare Ansægtelser, — der dog med Guds Bistand ere blevne saa

nogenlunde overvundne; — ibovertet visse Saar, i min næsten til 72 Aar fremryllete Alderdom, ikke mere saa ganske kunne læges. — Det er saa smukt sagt, og dog saa vanstelig at anvende: non modo stimulus doloris, sed etiam fulmina fortunae contemnamus licebit!

Men endnu var der, efterat Værkets Omarbeidelse var tilendebragt, atter en sand Alderere at gienneengaae. Man forlangte nemlig endnu en yderligere Dørfortning af Haandstrifter; — hvilken Dørfortning utvælsken vanstelliggjordes netop ved Exemplernes strænge tekniske Anordning i Sammenhæng med selve Artiklernes organiske Begyning. Dog omstøder var ogsaa dette Arbeide giennefert; — og er det mig saare klart her at tilseie: at denne Besvarlighed betydeligen lettedes mig af min hertil som Medhjælper antagne Søsteren, stud. philol. Gisle Wagnusen, der ved sin grammatikalske Grundighed sikkert indtager en udmærket Plads iblandt hans Medstuderende. — Og hertil fandt man det endnu nødvendigt, at der foretoges en Omfkrivning af det hele Manuscript; — hvilken Omfkrivning, Betegnelsingen fraregnet, atter paaferte mig ret artige Bryderier.

Tranquillas etiam naufragus horret aquas; — og saaledes gaaer det mig endnu ved Grindringen om de med Arbeidets Drøftning forbundne Correcturer. Min Medhjælper var bortreist; flere Dørfog paa at erstatte ham mislykkedes; ogsaa anden forhaabet Hjelpe udeblev; og endelig kom hertil de yvare Engstelser for mine egne Kræfters Afstagen og Utilfrakkelighed. — Saa lad da Medlidensheden, eller rigtigere Menneskeligheden, heri sege eller finde en Undskyldning eller Oplysning angaaende Correcturens mulige Mangler indtil Værkets 60de Aft, hvorfra min ovennævnte Medhjælper og Søsteren atter ydede mig og Arbeidet en i Sandhed uundværlig Bistand. — Den i sit Sag saa udmærkede Herr Hofbogstrykker Luno, med Medarbeidere, yder jeg i Sammenhæng hermed min skyldige Tak for al beviist Velvillie.

6. Efterat saaledes dette Arbeides Langvarighed er bleven saa nogenlunde forklaret, turde vel ogsaa nogle Bemærkninger med Hensyn paa Værkets Omfang endnu her velvilligen erkendes at være paa deres rette Sted. Vil man nemlig med dette Hensyn indremme Nødvendigheden og saa at sige Betimeligheden af en organisk latinist Drøftbeg for vor lærde Skoles fortjante Udvikling; og vil man derhos i det foreliggende Værk erkende en trofast Stræben efter Gienneførelsen af denne Organisme; — saa vil det ogsaa, haaber jeg, af enhver ægte Humanist jo længere jo mere blive erkendt: at Trostid imod min engang lagte Plan, tilligemed en fast Overbeviisning om denne Plans Rigtighed, ikke kunde tillade mig slige Dørfortninger, som væsentligen indskrænkede Drøftbegens Omfang under sammes nuværende Afseer. — Og vel kunde det for den Uvededes sligtige Blitte, (thi med en aandeløs Støvhed eller Førfertthed har denne Sag intet at stæffe), allerførst synes, som om Exempelsamlingen for en Del kunde have været indskrænket, dels ved Udelæstelse af flere Exempler, dels ved de anførte Exemplers saa at sige tabellariiske Form, navnlig ved hyppigere Brug af de infinitive Dictioner, og ved andre lignende Dørfortninger. — Men ligesom en kostelig Juvel modtager sin fulde eiendommelige Glæde og Gode fra dens rigtige Indfatning og Belysning; saaledes vil det ogsaa her befinde, at en Mængde af de indholdsrigere Dørford, ved at bevare i deres classiske Diction, der saa ofte forbindes med Tansens ædleste Hylde, langt renere og stærkere fængsle den Lærliggens Opmærksomhed paa Kundskabens stieneste Element, paa en stien Tanke i en stien Dragt, end dette kunde opnaaes paa nogen anden Maade; — imodens et nyt Exempel med samme Dørford atter henleder Opmærksomheden paa nye Tankeforbindelser. Og saaledes tør det vel antages, at en rigtig og flittig Brug af denne Exempelsamling vil yde et rigt og sikkert Bidrag til en selvstændigen fremfærdende Lærliggens Udvikling. Og være dette fortrinligen sagt om den ciceronianste Diction. — Men ogsaa mange andre Auctorens Eiendommelighed, (f. Ex. den plantiniske *geni comica*), vil, netop ifølge Drøftbegens hele Plan, vække den Lærliggens Uttraa efter nærmere Bekendtskab med disse Menneske-aandens Mesterværter. — Fremdeles er ogsaa den ved Exemplernes Udfærdighed vundne Sandfælgigheis af Gienstanden vel ofte gavnlig og tiltrækkende; thi — som sagt: ogsaa Kundskaberne have deres Elementer. — Hvad endeligen angaaer de ikke sjældne Tilføiinger af de citerede Steders blotte Talangivelse, saa erkender jeg det frimodigen; at nogle af disse Citaters Anvendelse mere turde være bestemte for Læst, end for Skolen. — Imidlertid kunde jeg dog ikke, ifølge min Ansættelse af vore forhaabede tilkommende Lærliggensforholde, unblade at benytte denne Leilighed, til ogsaa herigienem at anbefale et forsat Studium af den romeriske Oldtids Mænd og Sprog — først til den mere opvakte Discipel, og dernæst til den modnere Ungdom, men vel ogsaa til ældre Yndere af lærd Dannelsen.

Sammenholdes nu denne min Gienneførelse af disse og af en Mængde andre dermed beslagtede Regler og Sagttagelser, fra Værkets Begyndelse til dens Ende, med Arbeidets ovenanførte ydre og historiske Vilkaar; — saa turde det vel findes rigtigst: hermed at overgive dette mit Arbeides hder-

ligere Fortaar til dens egen Fremtids Etiebn, — til mine meget ærede Medborgeres og Medlæreres godhedsfulde Overbærelse, — fremfor alt, til den Høiestes Velsignelse, uden hvilken al vor Gjerning bliver idel Daarlighed.

7. Men endnu har jeg hermed at forbinde en saare trostelig Anskuelse. Thi med Guds Bistand er sikkert den Tid kommen, da en systematisk, fra Sagens eget aandige Væsen udgaaende Skolelærdom skal bøde paa de Svagheder, hvoraf den lærde Skoleundervisning, i det mindste delvis, hidtil har lidt; — og da vil denne nye latinske Ordbog blive en haabesfuld Skoleungdoms venlige Ledfager, hvis Veiledning endnu i de modnere Aar vil finde sin Anvendelse. — Men Ordbogen selv enster jeg dette Gne: at den ret ofte og meget af den studerende Ungdom maa blive brugt og benyttet i den samme Fildens og Frembedens Aand, hvormed den af mig er samlet og udgivet, — indtil den afløses af et bedre og fuldkommnere Arbeide! — *ἀλλ' ἐν ᾧ ποτὶ θεῷ ἐκαστος Αἰδῶ καὶ νέμειν!* — Deres bøs er det ogsaa min indstandige og venlige Ben til mine hæderlige Medlærere: at deres Brug af mit Arbeide altid maa forbindes med sammes selvstændige Brevelse og fortsatte Berigtelse! — Thi sandeligen er det fremfor alt fra trofast og nidkare Læreres daglige og omhyggelige Fild og Forberedelse, at Skolen skal ligesom indaande sine bedste Livskræfter.

8. Og endeligen paalægger Arbeidet selv mig denne klare Bligt: at frembære en ustrømt takfuld Erkiendelse til ethvert Forhold, hvori denne min Stræben har fundet Bistand og Velvillie. Og saaledes har jeg i Besynderlighed taknemmeligen at mindes den hæderlige Forlagsforening, tilligemed dette Samfunds meget ærede Bestyrelse, og sammes af hele dette Anliggende høist fortiente Jermand; — hvilke samtlige Herrer sikkert ikke vilde have overtaget en saa vanskelig Sag, naar de ikke vare bleve ledede af det Haab: at de derved vilde yde det Ofenlige, og navnlig den studerende Ungdom, en vigtig og væsentlig Tieneste. — Patriotist er ogsaa dette hæderlige Samfunds Benyttelse af en offentlig Understøttelse til at moderere Ordbogens Pris, for saaledes at lette dens Anskaffelse.

Men hvor findes der Ord og Udtryk, til værdigen at tolke mit Understes levende Tak og Hyliding for dette mit Arbeides Frelse igiennem Hans Excellences, den nuværende Statsraadspræsidents, ligesaa utrættelige, som høihiertede Forsorg? — Dog vil jeg haabe, at jeg tor ansee det som et slags Afbetaling paa denne min Taknemmelighedsgiæld, naar den lærde Skoles flittige og gavnlige Brug af mit Arbeide indfletter sig, som en ny Belgjerning, i den rige Krauds af Den Høigrevelige Moltke'ske Slægts mangfoldige Veldaad imod den studerende Ungdom!!

Gaudet enim Virtus testes sibi jungera Musas.

Norrebro ved Kiøbenhavn, d. 6te Augusti, 1848.

Udgiveren.

A.

1. **A**, a. n. indeel., svarer til Grafernes *A* el. Alpha, eg er d. første Begynde i d. lat. Alphabet; — det er „bes.“ at mærke: 1) med Hensyn paa *D*vantiteten; a) det er neml. fort i Enden af Ordet, dog m. Undtagelse af numeral. indeel.: trīgintā, etc., af abl. sing. 1 deel., af de deraf ledede Partikler: frustā, etc., (hvortil ogs. hører quāre), eg af imperat. 1 conj.; — b) i Ord af Graffen beholder det sin oprind. *D*vantitet, dog med den Undtagelse, at i Endelsen af nom. sing. 1 deel. ei alene *ā* o. *η*, men ogs. *ās* o. *ης*, blive til a; (historia, poetā, etc., af *ἱστορία, ποιητής*); — 2) med Hensyn paa dets Forvexling med andre Vocale, navnlt. m. d. græske *ο(αιζχόν)*; (lancea, λόγχη; aratrum, ἄροτρον); o. ligel. m. d. græske *ε(φυλόρ)*; (calix, κρίλεξ); — b) i Sammensætninger og Afledninger, hvor *ā* sædvl. bliver uforandret; (lāhor, delāhor; fāma, infāmis); hvorim. *ā*, (egs. i Pēsticiēn), gaar over enten til i; (fācio, conficio; tango, contingo); el. til ē; (cāpio, cēpi); el. det bliver uforandret; (pātiens, impātiens; hvorhos dog patior, perpētior); — 3) med Hensyn paa dets Brug i Abbreviaturer; a) *A*. staar som prænomen f. Aulus; — (Cic. Tusc. bruges *A*. f. Auditor, *M*. f. Magister); — b) paa de romerske Stemmestavler staar *A*. i Jølleferfamlingerne, f. Antiquo, (ferstær; opp. U. R., uti rogas, el. N. L., non liquet); derim. i Neternef. absolvo, (fristender; hvs. *A*. beder littera salutaris, Cic. Mil. 6; opp. C. f. condemo); — c) til *M*entvæsenet høre: Illviri A. A. A. F. F., (triumviri auro, argento, aeri, flando, feriundo); — d) a. d., (ante diem), f. und. ante; — e) i Indskrifter betegner *A*. ofte Augustus; saal. ogs. A. A., (i. e. duo Augusti); — f) endel. staar *A*. i Grækskrifter f. Aulus. — 2, a. interl. f. ah; f. ah, not. — 3, a. praep., f. und. ab. — *A*arōn; m., Broder til Moses, o. Hebræernes Høffesteprest, Tert., Prud.

*ā*b, praep. c. abl., *ἀπό*, bliver uforandret foran Vocalerne, (o. foran Aspirationen *H*); hvorim. det foran Consonanterne tildeels gaar over i *ā*, navnlt. foran m o. v; — man skriver ogs. *abui* o. *aiui*; *abfore* o. *afore*; men altid *anfero*, *anfugio*; el. Cic. Or. 47; — foran b udfælder b; (*abitero*, Plant.); ligel. foran p; (*aperio*, opp. *operio*); — derimod staar *aspello*, *asporto*, (for *βελγδενς* *Εϋλδ*), f. *abspello*, etc.; da foran p, ligesom foran c, q, t, (*abscedo*, *absque*, *abstraho*), a b sædvl. bliver til a b; — hvorim. abbrevio staar f. *abbrevis*, (ligesom *attenuo* f. *attenuo*); — de samme Deergange fra *ab* til *ā* o. *abs* finde ogs. Sted, naar denne Præposition staar endstilt el. hos en Cæsū; dog er a te langt hyppigere, end *abs* te; ligesom man her skriver *ab re*, *ab se*; (dog findes *abs se*, Plant. As. 4, 1, 29); f. ogs. Cic. l. c.; — endel. mærkes *abs quivis*, (f. a quovis), Ter. Ad. 2, 3 in.; el. Plant. Pers. 1, 3, 79; — men Formen: *abavus*, f. *udefus*; — Grundmærkelsen af *ab*, (vort af), er en Udgaaen el. Udgang fra et vist Punkt; ds. 1) „egenl.“; *A*) „alm.“ i Rummet; 1) af el. fra (et Sted el. en Person), bort el. ud derfra; (opp. *ad*); — a) uden

Hensyn paa den tilbagelagte Bane el. Strækning; — fuga ab urbe, Cic. Att. 7, 21; Sed foris concrepuit line a vicino sene, Plant. Mil. gl. 2, 1, 76; efr. Ter. Andr. 4, 4, 15. (hvor a nobis, fra Veres, fra vert Hus); — ogs. om en Affendring el. Udsættelse; a se dimittere (aliquem), Caes. B. G. 7, 71; el. Cic. Cat. 1, 13 extr.; men id. Tusc. 3, 32: nunc quidem paullulum, inquit, a sole (se. recede); men arbores a radicibus subruere, Caes. B. G. 6, 27; el. Virg. Aen. 12, 787; men id. Tusc. 3, 32: Et teneram ab radice ferens, Silvane, eupressum, (i. e. radicitus evulsam); men Liv. 6, 1: velut ab stirpibus laetius ... renata urbs; — ogs. ligesom d. e., ned fra; sagittae pendent ab humero, Cic. Verr. 4, 31; efr. Virg. Aen. 4, 79; men Cic. Caccin. 30: ab eo loco dejeci, (fra Sietets Grændse; opp. ex eo loco dejeci, fra dets Indre); — men ogs. findes ab f. ex, Caes. B. C. 3, 33; ligel. eripi ab alvo, Ovid. Met. 3, 310; — ogs. hos Byers Navne findes ab, (hos Liv. ofte); a Brundisio nulla adhuc fama venerat, Cic. Att. 9, 3; el. id. Verr. 4, 33; men quum ipse, ex quo ab Roma redii, etc., Liv. 40, 12; el. id. 38, 12; — saal. navnlt. m. Hensyn paa en Byes Omegn; consilia inibat (Caesar), quemadmodum ab Gergovia (en af ham belejret By) discederet, Caes. B. G. 7, 43; — b) med Hensyn paa den tilbagelagte Strækning, ogs. m. tilføiet usque, (naftbrutt, helt igennem); — Qui a fundamento mihi usque movisti mare, Plant. Rud. 2, 6, 55; el. Cic. Sest. 58; ogs. forbindes a b ... ad, (ferstærkt usque ad); — Interminatus est a minimo ad maximum, Si quis etc., Plant. Pseud. 3, 1, 10; el. Cic. R. Com. 7: nonne ab inis unguibus usque ad verticem summum ... fraude ... constare totus videtur? men Plin. 2, 48: a laevo lateri in dextrum, etc.; ogs. ab eo (sidere) usque (f. usque ad) Jovem, id. 2, 20; — saal. ogs. hos Byers Navne, m. Hensyn paa en Strækning el. paa det hele Mellemrum; a Salonis ad Orici portum, etc., Caes. B. C. 3, 8; el. Cic. Plane. 41: omnia illa municipia, quae sunt a Vibone Brundisium, etc.; — 2) om en Afstand; fra, (d. e. borte derfra); a hos Verberne: distare, abesse, etc.; ligel. hos Partiklerne: procul, longe, prope, etc.; — tria millia passuum ab urbe castra posuit, Liv. 26, 13; el. Caes. B. G. 1, 49; men absol.: ubi quum a quingentis fere passibus castra posuisset, Liv. 21, 46; el. Caes. B. G. 2, 7; — procul a patria, Virg.; non longe a tuis aedibus inambulans, Cic. Leg. 1, 1; prope a meis aedibus sedebas, id. Pis. 11; saal. ogs. a domo abesse, Liv. 5, 6; el. Cic. Verr. 2, 3: tam prope a domo, etc.; — not.: dog er a b her undert. udfaldet foran abl.; paululumque quum ejus villa abessemus, Cic. Acad. 1, 1; patria procul, Enn.; el. Hor. Epod. 2 in.; — b) hos num. ord.: secundus, tertius, etc.; ligel. hos alter, alius, alienus, diversus, etc.; — qui secundus a Romulo numeretur, Liv. 1, 17; el. id. 7, 1; men Virg. Ecl. 5, 49: tu nunc eris alter ab illo; — 3) om det Stedforhold, hverfra noget ligesom viser sig el. fremstilles; — non eadem esse diligentia a decumana porta

castra munita, (fra *cl. paa den Side cl. Rant*), *Caes. B. G. 2, 25*; cf. *Liv. 1, 33*; men quod a sole fuit, (*paa Solfiden*; opp. quod a terra), *Plin.*; *figel.* a fronte, a lateribus, a tergo tenebitur, *Cic. Phil. 3, 13*; men duo maria, ab occasu et orto solis limitata, etc., *Liv. 43, 28*; ab Romanis confertus pedes, (fra *cl. paa deres Side*), *Tac.*; cf. *Liv. 1, 12*; men *Cic. Fam. 15, 4*: quae (Cappadocia) patet a Syria, (fra *den Rant*); men a Circijs palus Pomptina est, (*begynder fra d. Circiiske*), *Plin.*; — B) „*bes.*“ i *Siden*: fra, *egs.* undert.: efter *cl. siden*; 1) *nd.* *Sensyn paa en vis Varighed cl. Betvarubed fra et Tidspunkt til et andet*; — ab hac concione legati missi sunt, (umiddelbart derefter), *Liv. 24, 22*; cf. *Plant. Poen. 3, 3, 4*; *saal. egs.* *Curt. 6, 7*: ab hoc sermone dimissus, etc.; *figel.* missio a sedecim annis, (efter 16 Aars Tidende), *Tac.*; (cf. *Grækerne από διαττων*, *edl.*); — 2) *m.* *Sensyn paa en vis Tidvarighed*; — a) fra en vis Tid; ab hora tertia bibebatur, etc., (fra *den Tid vedblev man esv.*), *Cic. Phil. 2, 41*; *figel.* rem omnem a principio audies, *Ter. Andr. 1, 1, 21*; cf. *Cic. Cluent. 50*; (f. *egs.* *nedenf. a primo*, etc.); — *egs.* *m.* *tilføiet inde*, (*lige derfra*); *vid. Liv. 1, 5*; — *egs.* *m.* *tilføiet usque*; augures omnes usque a Romulo, etc., (*lige fra ham*), *Cic. Vat. 8*; *figel.* inde usque a pueritia, *Ter. Neaut. 1, 2, 9*; — f. a pueritia, (*Cic. Tusc. 2, 11*), *edl.*, *finde oftere „metonym.“*: a puero, o. (em *glere*): a pueris, (*ligesom ex παιδων*, *vert.* fra *Barneben*); *figel.* a juvene, a parvulo, etc.; f. *unt.* *Juvenis* etc.; men *Catull. 66, 26*: Cognoram a parva virgine magnanimam (te); — *figel.* *m.* *Tidsadverbierne*: inde, (f. *event.*), confestim, statim, *esv.*; confestim a proelio, etc., *Liv. 30, 36*; statim a funere, *Suet.*; — *egs.* *m.* *adj.*; qui recens ab illorum aetate fuit, *Cic. N. D. 3, 5*; cf. *Liv. 21, 16*: Poenum ... recentem ab excidio opulentissimae urbis, etc.; — b) *igienem en vis Tid*; *saal.* *m.* *figd. ad*, *egs.* usque ad; *egs.* *m.* *figd. in*; — ab hora octava ad vesperum secreto collocti smus, *Cic. Att. 7, 8*; men *Plant. Most. 3, 1, 3*: A mane ad noctem usque in foro dego diem; men ab sole orto in multum diei steterem in acie, *Liv. 27, 2*; — *egs.* *m.* *en ny Tidseftemmelse*; centesima lux est haec ab interitu P. Clodii, *Cic. Mil. 35*; cf. *Sall. Cat. 47*; — *heril* herer *egs.* *det hyppige*: ab urbe condita, *Cic. v. A.*; cf. *Liv. 6, 1*: quae ab condita urbe Roma ad captam eandem urbem, etc.; — *figel.* *tilbagegængende*: Haec erit a mensis fine secunda dies, *Ovid. Fast. 1, 710*; — II) „*overf.*“ *egs.* *om andre Forholde*, *hverved man kan tænke sig en Udgaac derfra*; A) „*alm.*“; *høe pass.*, *egs.* *høe neutr. cl. intr. m.* *pass.* *Bem.*, *staaer a b*, naar det virkende Begreb er et levende Væsen *cl. en Person*, *cl. naar det (ofte) „poet.“* *tankefem saadant*; — *reprehendi* ab aliquo, *Cic.*; *re-cuperata* urbe ab Romanis, *Liv.*; men quibus (civibus) est a vobis consulendum, *Cic. Manil. 2*, (*hvor egs.* *Frugen af ab f. dat. er at mærke*); men *vinci a voluptate*, *id. Off. 1, 20*; men *Ovid. Her. 9, 36*: Torqueor, infesto ne vir ab hoste cadat; cf. *id. Met. 1, 417*, *egs.* *Cic. N. D. 2, 55*, (*Orcll.*); — *egs.* *medfætted a v. per*; *vid. id. R. Am. 29*, (*hvor per quos? ved hvis Saand cl. Arm? a quibus? paa hvis Herafskattning cl. Tilskyndelse?*); cf. *id. Univ. 6*; *egs.* *medfætted a v. d.*; *credas*, non de puero, sed a puero scriptas, *Plin. Ep.*; — *figel.* *staaer a b* *undert.* *høe de Ting*, fra hviise en Virkning synes at udgaac; *mare ... a sole collueet*, *Cic. Acad. 2, 33*; cf. *Ovid. Fast. 2, 776*: Sed tamē a vento, qui fuit, unda tunet; *egs.* *fætted a saal.* „*poet.*“ f. *abl.*; capiuntur ab hamo (pisces), *Ovid.*; *ligesom omvendt a b* *undert.* „*poet.*“ *falder ud foran Personer*; *Deseror ... conjugē*, *id. Her. 12, 16*; *egs.* i *sild.* *Prosa*; *donec*, desertus suis, caderet, *Tac. Ann. 3, 20*; cf. *Vell. 2, 18*; — *offere* staaer *dat.*

„*poet.*“ f. *ab*; *Barbarus* hic ego sum, quia non intelligor ulli, *Ovid. Trist. 5, 10, 37*; cf. *Hor. Ep. 1, 19, 3*; *veg.* *egs.* *undert.* i *Prosa*; sic dissimillimus bestiolis communiter cibis quaeritur, (føges for dem, d. e. føges af dem), *Cic.*; cf. *id. Off. 3, 9*; — 2) *ab staaer egs.*: a) *hyppigen* *høe act.*; accipere, cognoscere, discere aliquid ab aliquo; f. *unt.* *disse Tre*; men *da egs.* *det* *ab bliver staaende* *høe pass.*, (pecunia a municipiis exiuntur, *Caes.*), *saal.* *efstaaer* *beraf* *efstags* *Tvetydighed*, *sem i* *Latinen* *afstieles* *ved* *Demarkssombed* *paa* *Sammenhængen*, *men i* *Overførsel* *ved en* *iden* *forandring*, (man *astræver* *den* *Penge*); *figel.* *quid a* *Pyrro* *defensum* *est* *aliud*, *quam* *libertas?* (*hvad* *andet* *have* *vi* *forfaret* *imed* *ham?*)? *Sall. fragm.*; cf. *Liv. 10, 26*, c. *Ter. Andr. 3, 2, 30*; — b) *undert.* *staaer a b* *egs.* *høe subst. verb.*; a bestiis ictus, morsus, impetus, etc., *Cic. Off. 2, 6*; cf. *id. Fam. 9, 16*: levior est plaga ab amico, quam a debitore, (sem *paafæres* *af* *ham*); — *figel.* *høe adj.*; *Tempus et (f. et tempus) a* *nostris* *exige* *triste* *malis*, (ten *af* *mine* *Udelsfer* *formerkede* *Tid*), *Ovid. Trist. 4, 3, 36*; a radiis solis ... niger, *id.*; cf. *Prop. 4, 1, 126*; — B) „*bes.*“ *bruges egs.* *ab til* *at betegne*: 1) *en* *Udskammen* *cl. Oprindelse*, *en* *Udgaac* *cl. Begyndelse* *derfra*; a) *ved* *Syres* *eg* *Steders* *Navne*, (*atlf. f. adj. gent.*); — *Turnus* *ab* *Aricia*, *Liv. 1, 50*; cf. *id. 2, 22*; men *pastor* *ab* *Amphyso*, (d. *amphyssiffe*, i. e. *Apollo*), *Virg. Ge. 3, 10*; cf. *Prop. 4, 6, 37*; — *figel.* *høe* *Personer*, *navnl.* *til* *betegning* *af* *visse* *philosophiske* *Geiter* *cl. Stoler*; nostri illi a Platone, (*oi* *and* *Μακίνορος*, d. e. *Akademikerne*), *Cic.*; cf. *id. Off. 3, 33*; — *figel.* *egs.* *ved* *andre* *Benævnelser*; *id* *ab* *re* *inter-regnum* *appellatum*, *Liv. 1, 17*; cf. *Cic. Leg. 2, 16*; a suum cuique tribuendo, etc.; — b) *ved* *Handlinger*: *Da*, *puer*, a summo, (giv *den* *Overf. forst*), *Plant.* *ab* *eo* *nobis* *causa* *ordiēda* *est*, *Cic. Leg. 1, 7*; *figel.* *a* *capite* *repetis*, *quod* *quaerimus*, *ibid. 6*; — 2) *en* *Udfænding* *cl. Udskillelse* *cl. Forskilleghed*, *edl.* *saal.* *høe* *Verberne*; a) *at* *rense* *cl. befrie* *derfra*, *a* *forfvare* *cl. vogte* *derfra*, *edl.*; — a *foliis* *et* *stercore* *purgare*, *Cato*; *ab* *armatis* *hostibus* *defendere*, *Cic.*; cf. *Sall. Cat. 32*, c. *Virg. Ecl. 7, 6*; — *sustinere* *se* *lapsu*, *Liv. 21, 35*; *ut ... a* *me* *ipso* *caveret*, *Cic. Sest. 64*; *aliquem* *ab* *injuria* *deterere*, (*afstræff* *derfra*), *id.*; men *Caes. B. C. 1, 32*: ut reliquum tempus a labore intermitteretur, (skulde *undragede* *cl. frigeres* *derfra*); — b) *at* *være* *forskiellig* *derfra*, *at* *være* *uénig* *dermed*, *esv.*; *vid.* *distare*, *differre*, *dissentire*; ss. II; f. *egs.* *Cic. R. Am. 15*, *id. Off. 2, 4*, *ibid. 3, 17*; (*egs.* *her* *finde* *dat. f. ab*; *vid.* *Hor. Ep. 1, 18, 4*); men *Virg. Aen. 2, 274*: quantum mutata ab illo, (hvor *forandret* *cl. forskellig* *fra* *hin*); — *ne* *ab* *re* *esse*, (at *det* *ikke* *var* *upassende*), *Liv. 35, 32*; cf. *Plant. Capt. 2, 2, 88*: dum *ab* *re* *ne* *quid* *ores*; — 3) *en* *Forbindelse* *cl. Sammenhang* *dermed*, *navn* *en* *Marag* *cl. Grund* *deril*, *edl.*; — *saal.* *høe* *Verberne*: a) *at* *helde* *dermed*, *at* *være* *paa* *nogen* *Var*; a nobis contra vosmet ipsos facere, etc., (*ver* *fordele*), *Cic. R. Am. 36*; cf. *ibid. 30*: *ab* *innocentia* *etc.*, (til *Udskyldens* *forfvær*); *figel.* *dum* *hinc* *hinc* *sentiat*, (*holder* *med* *mig*); *Tr.* *atqui* *nunc* *a* *stat*, (*forfværet* *dig*), *Plant. Rud. 4, 4, 56*; — b) *at* *dei* *cl.* *haabe* *cl.* *frygte* *deraf* *cl.* *derfra*; *quam* *eado* *metuum* *ab* *haec* *parte*, (fra *denne* *Side*), *Cic. A. 9, 7*; *figel.* *cl.* *metui* *a* *Chryside*, *Ter. Andr. 1, 1, 79*; *Liv. 21, 13*: postquam *nec* *a* *Romanis* *vobis* *ulla* *spes*; — c) *navnl.* *heder* *egs.* i *Pengeager*: *pecuniam* *aliquo* *solvere*, *dare*, *repraesentare*, *numerare*, *suppl.* *ditare* *at* *betale* *med* *Værel* *cl.* *Udvikning* *paa* *nogen*; *vid.* *Cic. A. 12, 25*, o. *id. Agr. 2, 13*; men *id. 5, 21*: *se* *a* *me* *solvere*, (at *de* *betalte* *med* *me* *Penge*); men *argentum* *ab* *danista* *sumere*, (*opstage*).

saene hos ham), Plaut. Most. 3, 3, 14; — *df.* *egs.* legare pecuniam ab aliquo, (indfatte til anden Arving, neml. i Tilfælde af den forstes Død), Cic. Cluent. 12; *cf.* *id.* Top. 4; — *d)* hos Causalføgreber sattes med Eftertryk paa foran abli. caus.; *me* ab singulari amore tibi scribere, Cic. Att. 9, 6; linguam ab irrisu exserere, (for at spotte), Liv. 7, 10; ligel. ab ira, a spe, ab odio, *id.*; — *navnl.* *egs.* hos Aarsagen til et Besindende; ab animo aeger sui, (syg paa Sielen), Plin.; a frigore laborare, *id.*; — *frumdeles* *egs.* hos et Hensyn, hvor fra fan omstrides ved: med Hensyn derpaa; ab ingenio improbus, Plaut.; a doctrina, a natura instructus, Cic.; ab equitatu firmus, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 15; — *e)* „poet.“ findes *egs.* ab *f.* gen.; *ea* ab illo ... injuria etc., Ter. Andr. 1, 1, 139; neque fulgorem reverentur ab auro, Lucr. 2, 50; dulces ab fontibus undae, Virg.; — *f)* endel. hos en Del af et Sæt, alls. *f.* *ex*; *vid.* Caes. B. G. 2, 25, o. Cic. Sest. 65; — *G)* omstrivende findes ab *m.* sin Casus: 1) *f.* *adv.*; — *a)* om Tilserforhelde; ab initio, a primo, a principio, forfra, forst; *vid.* Cic. Cluent. 50, o. Tac. Ann. 1, 1; — *b)* om Aarsagsforhelde, *navnl.* i Udtrykke: *a se*, (*ἀπ' ἑωυτοῦ*, i. e. per se), af *el.* ved sig selv, af egen Drift *el.* Kraft, *odl.*; — *ipsam* a se oritur, etc., Cic. Fin. 2, 24; *men* Plaut. Men. 1, 2, 60; ab se eeca exit, (af sin egen Dør); — *komst* *er*: a se urna eamut, cuja sit, *id.* Rud. 2, 5, 21; — *2)* *subd.* *cl.* under Keiserne, om visse Beskillinger; a manu servus, (Haandstriver), Suet. Caes. 74; oftere *ud.* servus, *cl.* umiddelbart hos *nom. pr.*; Narcissum ab epistolis, et Pallantem a rationibus, etc., *id.* Claud 28; ligel. a balneis, a codicillis, etc.; *f.* *und.* diske Ord; — *not.*: *fielb.* forbindes ab *m.* *adverb.*; a peregre aditus in scenam efflicere, (udenfra, fra Gaden), Vitruv.; ab invicem discerni, (fra hinanden), Appul.; — *III)* endnu *er* herom at mærke: 1) Sammensætningen *m.* *ab*; hvor det neml. dels beholder sin oprind. Bemt.; *f.* *abduro*, *abstraho*, o. *fl.*; — *dels* *egs.* *aa* betegner: *a)* en Uligbed *el.* Afvigelse *el.* Uregelmæssighed; *f.* *absimilis*, *amens*, o. *fl.*; *her* svarer vel af uinteress. til Grækerne *α priv.*, *men* *seu* i Latinen endel. udtrykkes ved *in*; — *b)* en Tilendebringelse *el.* Indsendelse; *f.* *absumo*, *abutor*, o. *fl.*; — *not.*: *abavus* synes at være formet efter *ἀβόλατος*; — *2)* Udeladelse *egs.* Omsætning af *a* *b*; *a)* hos *pron.* *interr.* o. *relat.* bliver ab ikke gien- taget, (ligesom heller ikke *ad*, *ex*, *in*, etc.); *a* *rebus* gerendis senectus abstrahit; quibus? an iis, quae etc.? Cic. d. Sen. 6; *cf.* *id.* Pis. 37; ligel. *res publica* ab iis ipsis, quibus tenetur, etc., *id.* Fam. 4, 13; — *b)* Plaut. As. 2, 3, 17, findes: *quo* *ab*, etc.; — *ofte* bliver *ab* adsluttet fra sin Casus; *dammis* dives ab ipsa suis (serpens), Ovid. Her. 9, 69; *cf.* Cic. Arch. 6, o. Liv. 1, 6.

Aba, *ae*, *m.*, *ἄβα*: Bierg i Armenien; *vid.* Plin. 5, 20, (hvorefter Cypriat her skal have sit Udspring).

abactor, *oris*, *m.*, [abigo]: en Driver; *df.* „overf.“: en Dværgty, Appul. — 1. abactus, 3, *partie*. af abigo. — 2. abactus, *us*, *m.*, [abigo]: Jordrivelse; abactus hospitum (exercere), Plin. Pan. 20, *inc.*

abaculus, *i*, *m.*, *dem.* af *flgd.*: liden Glasbrille til Brestpil, *egs.* til Indlægning, *odl.*, (*ἄβας*, calculus), Plin. 36, 67. — abacus, *i*, *m.*, *ἄβας*; *oprel.* *d.* græske ABebret; *egs.* *d.* pythagoreiske Tæble, (*cf.* Tæbellen, *cl.* Engangenen); *df.* *I)* „alm.“; *A)* Regnebræt, o. „overf.“: Regnekunst; (*in*) abaco numeros etc., Pers. 1, 132; *men* abaco et pulvisculo se dare, (lægge sig efter Mathematiken), Appul.; — *B)* det i Sætte ind- dæste Spillebræt; eburneis quadrigis in abaco (ludere), Suet. Ner. 22, Macrobr.; — *II)* *df.* „bef.“ o. *ifølge* etflags Lighed *m.* *frgd.*: *A)* Skientebord (billet) med for- ybede Sætte, Cato; — *B)* et med Mulfarbejde fun- ktigen indlagt Bord *cl.* en Basse til Opstilling af Vaser,

Solstei, *odl.*; abaci vasa omnia exposita, etc., Cic. Verr. 4, 16; abacum argento ornari, etc., Varr.; — *om* Indførelsen af disse abaci i Rom *f.* Liv. 39, 6; — *C)* i Architecture; *a)* sirkantet Flade *el.* Sætt, *seu* Zirar paa Bagge, Vitruv. 4, 3; — *b)* den øvre Flade paa Solsekapilet, *id.* 3, 3; — *D)* abacus ad pasena ju- rulentia, etflags Staal *el.* Tællerken til Sobemad, Appul.

abalienatio, *onis*, *f.*, Bortfiernelse; *df.* Afhændelse, „bef.“ i Retssproget, o. *navnl.* ved Salg; abalienatio est ejus rei, quae mancipi est, etc., Cic. Top. 5; — *egs.* Bortfyndelse, *navnl.* af et Varn, Icti.; *af* — abalieno, *avi*, *atum*, *1*, *v.* *a.*; *I)* „egenl.“: *gior* fremmed derfor; *df.* bortfiernet, forstødet; *m.* *ab*, *egs.* *absol.*; — *a* viro me tali abalienari, Plaut. Mil. gl. 4, 8, 11; ita nos abalienavit, Ter. Heaut. 5, 3, 2; — *b)* *om* Ting: stæffer bort *cl.* af Seien, tabulas, picturas, Plaut. As. 4, 1, 20; — *df.* i Forretningsproget: sælger, afhænder, agros populi Romi; *vid.* Cic. Agr. 2, 21; — *II)* „fig.“; *A)* „overf.“: berøver; *c.* *abl.* (*ester* *d.* udfaldne *ab*), *egs.* *absol.*; — abalienati juris civium, Liv. 22, 69; abalie- nata (se. a corpore) morbis membra, (seu ere udbødet), Quintil. 8, 3, 75; — *B)* „ment.“: berøver *cl.* afvænder derfra, forstemmer, *gior* ugunstig derimod; *m.* *ab*, *egs.* *c.* *abl.* (*ester* *d.* udfaldne *ab*), *egs.* *absol.*; — qui a senatu ordinem conjunctissimum abalienarunt, Cic. Fam. 1, 8; *cf.* *id.* Phil. 2, 15, o. Nep. Ages. 2; — *~* aliquem invindendo (*abl. mod.*), Cic. Fam. 1, 7, arguendo, Liv. 8, 2.

abamita, *ae*, *f.*, i. e. soror abavi, Dig.; (*egs.* amita maxima, *ibid.*) — Abanteus, 3, Abantiades, *ar*, Abantias, *adis*, *f.* *und.* Abas. — Abaritanus, 3, benævnt *ester* Byen Abaris i Afrika, arundo, en Sivart, Plin. 16, 6. — † Abas, *antis*, *m.*, den tolske Konge i Argos, *Son* af Lynceus o. Hypermestra, Fader til Acrisius, hvis Datter Danae blev Moder til Perseus; — *df.* 1) Abanteus, 3, abantiif, Argi, Ovid. Met. 15, 161; — 2) Abantiades, *ae*, *m.*, en Esterkommer af *R.* Abas; *df.* *a)* hans *Son* Acrisius, Ovid. Met. 4, 606; — *b)* Perseus, (*f.* *event.*); *vid.* *ibid.* 672, oftere; — 3) Abantias, *adis*, *f.*, Esterkommer af *R.* Abas, *navnl.* Danae, (*f.* *event.*), *egs.* Alalanta, Datter af hans *Son* Jafius; — *not.* *a*: *egs.* *er* Abas Ravnets paa andre mythiske Personer; *vid.* Ovid. Met. 5, 418, o. *ibid.* 12, 306; *egs.* Ravnets paa en etruurif Gjorte, Virg. Aen. 10, 170; — *not.* *b*: Abantia classis, Stat. Silv. 4, 8, i. e. Euboica *cl.*; *vid.* Plin. 4, 21.

abaton, *i*, *n.*, [*ἄβατος*, det Uligangelige], Ravnets paa en Bygning paa Abodus, Vitruv. 2, 8. — Abatos, *i*, *f.*, [*ἄβατος*, utligangelig], en Skippe i Miletus; *vid.* Senec. Q. N. 4, 6. — abavia, *ae*, *fem.* til abavus, Dig. — abavunculus, *i*, *m.*, Broder til en abavia, Dig. — abavus, *i*, *m.*, Bedstefaders *cl.* Bedstemoders Bedstefader, *d.* *c.* Tidsefader, Plaut., Cic. Brut. 58; (*egs.* quartus pater, Virg. Aen. 10, 619); — 2) „overf.“: Stamfader *cl.* Stamherre, Pseud. Cl. Harnsp. 18; ligel. abavi *f.* majores, Plin. 18, 1.

Abba, *ae*, *f.*, By i Afrika, Liv. 39, 7. — abbas, *atis*, *m.*, Abbed, Sidon. — Abbassus, *i*, *f.*, By i Storpbyggen, Liv. 38, 15. — abbatissa, *ae*, *f.*, Abbedisse, Hieronym; o. — abbatia, *ae*, *f.*, Abbedi, *id.*; — [abbas], — abbrevio, *are*, *v.* *a.*, [*f.* *ad brevio*], fortkort, sammendrager, bringer i Mægt, Veget.

abscido, *cidi*, *ere*, *v.* *a.*, *fielb.* Skryem. *f.* abscido, etc., [ab, abs, caedo], affærer, Ovid. Met. 12, 362, Martial. 3, 66, o. A.

Abdera, *ae*, *f.*, (*egs.* Abdëra, *orum*, *n.*, Liv. 45, 29), Ἀβδῆρα, By i Thracien, (ikke langt fra Munden af Nessus), Protagoras's o. Democritus's Fødested, ferresten berøgtet ved Indvaanernes Enfoldighed, *hvf.* Cic. Art. 4, 16, (*overf.*): *hie* Abdera; *cf.* Plin. 4, 18;

ubi etc., Plaut. Cist. 2, 1, 26; egf. c. sup.: ~ deambulatum, Ter., exulatum, Liv. 2, 15: entel. m. besf. acc.: tu abi tacitus tuam viam, Plaut. Rud. 1, 3, 85; — bb) berfil mærfes endnu; a) imperat. abi, m. Yunc: gaac tin Ver! abi, ludis me, credo, Plaut. Most. 3, 1, 32: cf. Ter. Ad. 1, 2, 25, c. Hor. Ep. 2, 2, 205; — egf. afvifende: abi, nescis inescare homines, Ter. Ad. 2, 2, 12; — egf. fæfædende: abi in malam rem, (gaac du til ...) Plaut. Pers. 2, 4, 17; f. egf. crux c. cruciatu ss. ll., egf. Cic. Phil. 13, 21; — b) pa.s. impers.: Nempe hinc me abire vis? ... abibitur, Plaut. Merc. 4, 4, 36; cf. Liv. 21, 41; — B) „bef.“: at gaac bert, at blive berte, at ephere el. ferfvinde; 1) nænfl. em Menneffer; a) ~ e vita, forlade livet, dec. Cic. Tusc. 1, 30; ligel. ~ hinc in communem locum, (i. e. ad inferos), Plaut. Cas. prol.; egf. absol. in sperato abiit, quem etc., Lucil. ap. Non.; men Cic. Caecin. 8: abiturum cum non esse, (at han iffe videt femme derfra med livet); — b) ~ magistratu, (af gaac derfra), Tac.; ligel. ~ honore, Suet., Flaminio, Liv. 1, tutela, Dig.; — 2) om Ting o. em Begreber; a) em Tiden: at forlebe el. udlebe; abiit ille annus, Cic. Sest. 33; dum etc., tota abiit hora, Hor. Sat. 1, 5, 14; cf. Ter. Ad. 1, 3, 37; efiere; — b) em Tidende: at ephere; E medio abiit, qui fuit in hac re scrupulus, Ter. Phorm. 5, 9, 39; victus abire feri, (ep. berte), Tibull.; pestilencia abiit de loco, (har forladet Stedet), Cic. Fam. 11, 1; men Lucr. 1, 1100: ~ per inane profundum, (blive berte deri); — II) „fig.“; A) „everf.“; 1) „alm.“: at gaac bert el. hen deri, at forvænlede berfil; faal. ofte Ovid. Met., c. færv. m. i. n. e. acc.; — in villas abeunt vestes, in crura lacerti, ibd. 1, 236; cf. ibd. 1, 396 c. 657; egf. Lucr. 1, 1107; — egf. em anden Overgang el. Jorædring; stagnum abiit in salem, Plin.; in villam abiit (oppidum, fant ned berfil), id.; — egf. m. a. d; ad sanos abeat tutela propinquos, (ber gaac ever til dem), Hor. Sat. 2, 3, 218; — 2) „bef.“; a) at mefgaac el. ferbruged berfil; in quos sumptus abeunt fructus praediorum? Cic. Att. 11, 2; — b) at falde ud el. lebe af faa el. faa; non posse istae sic abire, ibd. 14, 1; cf. Ter. Andr. 1, 2, 4; — c) „pect.“ om en Reming; abeunt in nubila montes, (tabe fig deri), Sil.; men Virg. Aen. 9, 700: per altum pectus abiit (cornus, i. e. jaculum, triangle derigennem); — d) i Sandelsfpyget em en Vare; res abut a me, (bliver ved Lucien tilfaaet en anden); vid. Cic. Verr. 1, 54, c. ibd. 3, 61; — men om Vareprifer: pretium retro abiit, (Prisen er falten), Plin. Ep. 3, 19; — B) „ment.“; 1) „bef.“: at gaac bert el. at afgaac derfra, nænfl. em den Talente og em Jorcerager; non longe abieris, (behever iffe at lede efter Exempler), Cic. Fam. 7, 19; cf. id. R. Am. 16; ligel. ibd.: quid ad istas ineptias abis, (ffeier du ud berfil)? men abeo a sensibus, (taler iffe mere om dem), id. Acad. 2, 28; cf. Tac. Ann. 6, 22; men Cic. Verr. 1, 41: ~ a jure, forlade det Rette; — 2) „alm.“: at gaac ever berfil, at ge-raabe deri; ~ in ora hominum, (femme i Jøffes Munte), Liv. 2, 36; men ~ in flammis, Ovid. Met. 1, 495; (blive forfæflet); — in proelii concursu abit res ad vires vimque pugnantium, Nep. Thras. 1; in vanum abibunt momentum verba, (blive til inter el. uden Myte), Senec. Ep. 91; men Ovid. Her. 15, 83: Sive abeunt studia in mores, etc.; — not.: abin', (f. abisne), Plaut., Ter., f. evenf.

ab. equito, avi, 1, v. n., rider bert derfra (c. derben); at abequitaverint Syracusas, Liv. 24, 31, (af. adequitaverint), inc. — aberratio, onis, f., Udsvæven derfra; men alene „fig.“; hanc aberrationem a dolore, etc., (denne figefem Adfpredele derfra), Cic. Att. 12, 38; cf. id. Fam. 15, 18; af ~ ab.erro, avi, atum, 1, v. n.; „eyrel.“: fæter vilde, forvifer

miq; puer aberravit inter homines a patre, (fem bert fra ham i Mængden), Plaut. Men. prol. 31; egf. qui (taurus) pecore aberrasset, etc., Liv.: men aberrantes ex agmine naves, id.; — II) efiere „fig.“; ~ a praescriptione naturae, Cic. Acad. 2, 46; — egf. em Jorcerager; ne ... ab eo, quod etc., longius aberraret oratio, id. Caecin. 19; ligel. si aberrare ad alia coepit oratio, id. Off. 1, 37; men id. Fin. 5, 28: a proposito, inquam, aberramus; men id. Att. 11, 22: vereor, ne nihil conjectura aberrem, (at jeg iffe tager fejl deraf); men ~ a conjectura, id. N. D. 1, 36; c. id. Phil. 12, 9; — ~ in melius, (em Mæleen: at fimgre el. ferffigme fm Original), Plin. Ep. 4, 28; men Ovid. Rem. 662, absol.: ubi etc., admonitu liber aberrat amor; f. egf. Cic. Att. 12, 39: nihil equidem levior, sed tamen aberro etc., (se. a dolore); cf. ibd. 15. — abfore, (i. e. abfurum esse), c. abforem, (i. e. abessem), f. und. absun.

ab. hie mat, are, impers.: = hie mat, Plin. 18, 81, inc. — ab. hinc, adv. temp.: „eyrel.“: fra nu af; men færv. em d. ferbig. Tid: for faa længe fiden; c. acc. el. c. ab. o. num. card.; — quae-tor ... fuisti abhine annos quatuordecim, Cic. Verr. 1, 12; cf. Ter. Hee. 5, 3, 21; men comitis jam abhine triginta diebus habitis, Cic. Verr. 2, 52; — II) berfil mærfes endnu; alene fer- og efferff. fides abhine brugt em d. tilf. Tid; Sequae ad ludos jam inde abhine exerceant, Pacuv. ap. Charis.; cf. Pallad. 4, 13; — not.: Lucr. 3, 968: Ausser abhine lacrimas, fynes abhine at vare brugt f. hinc; (cf. Plaut. Pers. 5, 2, 19).

ab. horreo, ii, ere, v. n. (c. a.); „eyrel.“: at firite el. faac ud derfra; vid. horreo s. 1.; df. „fig.“; 1) „alm.“: at gffe tilbage derfra el. derfor, med færv. fel at afstye; fiele. c. acc.: ~ aliquem el. aliquid; vid. Cic. Cluent. 14, c. Suet. Aug. 83; egf. id. Galb. 4, c. id. Vit. 16; — df. færv.: at have lifty derfor el. Ulyft berfil; gffest m. ab, underf. egf. c. abl. (ud. ab), egf. absol., fiele. c. dat.; — ~ a caede, Cic. Sest. 62; cf. Ter. Andr. 5, 1, 10; ligel. animo illos abhorruiſſe ſemper ab optimo civitatis statu, Cic. Phil. 7, 2; men animum Caesaris a causa non abhorrere, id. Sest. 33; f. egf. Nep. Milt. 3; men ut ... alii talibus vitis abhorreant, Cic. Fat. 4, inc.; — II) „bef.“: at vare ferffielig el. afvigende derfra, iffe at pæſe berfil; vid. Cic. R. Am. 21, c. id. d. Or. 1, 3; ligel. id. d. Rep. 1, 15: neque oratio abhorrrens ab persona hominis gravissim; men spes ab effectu haud abhorrrens, (fem vel turde gaac i Driftedele), Liv. 29, 6; men ~ a fide, (være utreflig), id.; men Punicum abhorrrens os ab Latinorum nominum prolotione etc., id. 22, 13; — orationes quoque ... abhorrent inter se, id. 38, 56; men tam pacatae protectioni abhorrrens mos, (fem iffe pæfcer berfil), id. 2, 14; — b) df. egf.: ~ longe ab ista suspitione, (være aldeles fri derfor), Cic. Coel. 1; men id. d. Or. 2, 20: sin plane abhorrebit, et erit absurdus, (bræ han er aldeles negtig); — III) partic. abhorrens, tis, egf. fem adj.: upæfence, ubefimelig; absurdae atque abhorrentes lacrimae, Liv. 30, 14.

abicio, f. abjicio, not. — abiegnus, („pect.“ egf. trisyll. abj.), 3, [abies], af Grantræet, trabes, Cic. Top. 16, sors, (Jerning), Plaut. equus, (fem trejanfte Hest), Prop. 3, 1, 25; cf. Virg. Aen. 2, 16; men Induit abiegnæ cornua falsa bovis, Prop. 3, 17, 12, (om Pæffbaec).

ab. iens, entis, partic. af abeo. — ab. ies, („pect.“ egf. disyll. abj.), etis, f. 1) „egenf.“: Granen el. Grantræet, pinus picea L., alta, Enn. Ann., crispa, (af dett Hærer), id. ap. Cic. Tusc. 3, 19, enodis, (af Stam-mens Glathe), Ovid., men nigra, af dett tætte og mørke Naale), Virg.; men ~ secta, (Grantræer el. Granbæfker), id. Aen. 2, 16; — II) „meren.“: bræder er gjort af Grantræ; nænfl.: A) f. navis; Labitur

uncta vadis abies, Virg. Aen. 8, 91; cf. id. Ge. 2, 68: casus abies visura manibus; — B) f. hasta; transverberat abiete pectus, Virg. Aen. 11, 667; — C) ∞ obsignata, Plant. Pers. 2, 2, 66, (i. e. tabellae abiegnae perscriptae et obsignatae); cf. Quintil. 8, 6, 20.

abiga, ae, f. [abigo]; et Elage Vart, der ferdriver Vidsfrugten, Plin. 21, 20. Græternes *gaidarvus*. — *abigeator, oris, m.: = abigeus, Paul. Sent.; e. — abigeatus, ns, m.: Dvæggets Vortdrævelse; df. Dvæggeteri. Dvæggeteri, Dig.; af — abigeus, i, m., [abigo]; fem (roverst) vortdriver Dvæget; Dvæggety, Dvæggeter, ibid.

abigo, egi, actum, 3, v. a., [ago]; I) „egenl.“; A) „alm.“: driver cf. jager bort cf. derfra; Abigam ... illum adventientem ab aedibus, Plant. Amph. prol. 150; ∞ anseres de frumento, id. Truc. 2, 1, 41; egf. e. abl., Ovid. Fast. 3, 311; egf. e. dat., Sil. 8, 124; men absol.: puer, abige muscas, vid. Cic. d. Or. 2, 60; figel. venti nubes abigunt, Plin.; men abigam hunc rus, Ter. Ad. 3, 3, 47; men greges ovium longe abiguntur ex Apulia in Samnium, Varr.; — b) efferre: ∞ pecus, (veltsomt cf. fem Eys cf. Vover at vortdrive); vid. Cic. Pis. 31, egf. Liv. 1, 7; — B) „bef.“; egf.: a) ∞ sibi partum medicamentis, Cic. Cluent. 11; figel. ∞ fetum, Colum., conceptum a se, Suet. Dom. 22; cf. Tac. Ann. 14, 63: abactos partus etc.; — b) ∞ uxorem, (jage bort, stille sig derud cf. derfra), Suet. Tib. 7; — II) „fig.“; A) „overf.“; si neque ... Durataeque solo nives Mercatorem abigunt? (beske ham vorte), Hor. Od. 3, 21, 40; men Virg. Aen. 8, 407: medio jam noctis abactae (i. e. finitae) Curriculo etc.; — B) „ment.“; ∞ fastidium, Plin., lassitudinem, Plant.; cf. Hor. Ep. 1, 15, 19; men Plin. Pan. 76: ∞ consularia munera, (i. e. abjicere, negligere), inc.; — III) partic. abactus, 3, egf. som adj.; df. A) abacti oculi, (tybtilligende), Stat.; — B) abactus venter, (den fordræne Vidsfrugt, d. e. Albert), Paul. Sent.

Abii, orum, m.: stybtist Jæst, Curt. 7, 6. — abitio, onis, f., [abeo]; = abitus, Plant. Rud. 2, 6, 19, e. Ter. Heaut. 1, 2, 16. — abito, ere, v. n., [beto]: gaar bort; ne quo abiat, Plant. Rud. 3, 4, 72. — abitus, us, m., [abeo]; I) „egenl.“: Vortgaan, Vortgang, Vortreise; ne post abitum quidem hujus etc., Cic. Verr. 3, 54; cf. Ter. Heaut. 3, 1, 5, egf. Lucr. 1, 458; — II) „mten.“, (cf. som Etid): Udgang, Uveji, (opp. aditus); omnemque abitum custode coronant, Virg. Aen. 9, 380; egf. in pl., Tac. Ann. 14, 37.

*abieete, adv.; oprdf.: bortkastet; df. „fig.“; I) „overf.“; quo ... abieectus nati sunt, (af jo ringere Herkomst de ere), Tac. Or. 8; — 2) „ment.“; verbum abieete positum, (fiodeslest), Gell.; — b) egf. „ethist.“: ne quid abieete ... faciamus, (last, medlest), Cic. Tusc. 2, 23; cf. id. Phil. 3, 11; o. — abieectio, onis, f., Vortkastelse, figurarum, (opp. additio), Quintil. 3, 9, 18; — II) „fig.“; debilitatio atque abieectio animi, (Medlesbed, Jortvælselse), Cic. Pis. 36; — [abjicio]. — abieectus, 3, partic. o. adj. af figd.

abjicio, jeci, jectum, 3, v. a., [jacio]; I) „egenl.“; A) „alm.“: faster bort cf. fra mig, seutum, Cic. Tusc. 2, 23, arma, id.; men ∞ tragulam intra munitiones castrorum, Caes. B. G. 5, 48; men quod anulum ... in mari abiecerat, Cic. Fin. 5, 30; (vid. Madv. ibd.); insigne regum, quod ille de suo capite abiecerat, reposnit, id. Sest. 27; men ∞ partum, (udfatte), Dig.; — B) „bef.“: a) faster cf. styrtet ned derfra cf. derud; ∞ tela e vallo, Caes., se e muro in mare, Cic.; men absol.: se abiecit exanimatus, id. Sest. 37; men ∞ bellum, (fætte cf. nedlægge), id. Tusc. 2, 9, (e Sophocle); b) cf. abieectus, den faldne, id. Mil. 21; cf. Senec. Benef. 3, 3: luctator ter abiectus etc.; — navnli. egf. om den Vedtende: ∞ se ad pedes alienjus, Cic.;

cf. id. Mil. 36; men id. Leg. 1, 9: quum natura ceteras animantes abieciisset ad pastum, etc., (hævede givet dem en ludeende Stilling); — b) faster cf. slænger derden, (navnl. m. Vitegr. af Etiodestløstet); status aeneas ... in propatulo domi abiecit, Nep. Hann. 9; cf. Ovid. Her. 7 in.: undis abiectus in herbis (olor); men omni Abiecto Instrumento artis, Hor. Sat. 1, 3, 131; — II) „fig.“; A) „overf.“; quae (psaltria) ... Aliquo abjicienda est, Ter. Ad. 4, 7, 36; men abiectas aedes etc., (følste for Spættis), Plant. Most. 3, 3 in.; cf. Phaedr. 4, 5, 42; — b) „fædn.“; ∞ versum, (om en Acteur; at fremstige set og uden Gesticulation, Cic. d. Or. 3, 25; men id. Or. 55: comitum ... senarii sic saepe sunt abiecti, ut etc., (fiodeslest digtede); cf. ibd. 59; — B) „ment.“: a) lader fare, opgiver, ædificationem, (i. e. consilium ædificandi), Cic. Fam. 13, 1; ∞ curam cogitationemque de re aliqua, ibd. 9, 20; men ∞ vitam, (hængive cf. epoffre), id., salutem pro aliquo, id. Plane. 33; ∞ memoriam beneficiorum, id. Phil. 8, 11, vitia, id. Att. 16, 5; men abiectis nugis, (med Tilfredstættelse deraf), Hor. Ep. 2, 2, 141; — b) nedslaaet, afkastet, nedværdiget, auctoritatem senatus, Cic. Att. 1, 18; men pudor refringit animum et abjicit, (nedslaaet Modet, gjor modløs), Quintil.; — navnli. egf. nedfæter i cf. ved Jæredtræget; extenuare atque abjicere aliquid, Cic. d. Or. 3, 26; cf. id. Or. 36; men ∞ intercessum, id. Fam. 10, 12; — c) ∞ se, (at nedværdige d. beskamme sig), Cic. Parad. 1, 3; cf. id. Tusc. 2, 23; — III) partic. abieectus, 3, ofte egf. som adj.; I) „ment.“: a) ligesom henkastet, d. e. ringe, ubetydelig, lav; nihil abiectum, nihil humile cogitare, Cic. Fin. 5, 20; — egf. om Tæleren; verbis nec inops, nec abiectus, id. Brut. 62; — comp. f. nectus; superl.: ∞ negotium, Val. Max.; — men abiecto Bruto etc., (da han var bleven ulykkelig), Nep. Att. 8; cf. Cic. Cat. 2, 1; — b) nedslaaen, modløs, fortyvlet; debilitatus atque abiectus, Cic. Cat. 2, 5; abiecta metu filia, ibd. 4, 2; men id. Lael. 16: in quibusdam aut animus abiectione est, ant etc.; — 2) „ethist.“: foragtelig, til at foragte; sed eam (manum conjuratorum) esse turpem judico, et infirmam, et abiectam, Cic. Cat. 4, 10; figel. animus abiectissimus, Quintil.; — not.: egf. fædes den æltre Eftvæmænde: abici, (f. abjici), hos Ovid. e. Juven.

abjudico, avi, atum, 1, v. a.: frademmer, fræfienter, aliquid ab aliquo, egf. alicui; Abjudicata a me modo est Palaestra, Plant. Rud. 5, 1 in.; cf. Cic. Agr. 2, 16; men id. Caecin. 34: ipsum sibi libertatem abjudicasse; — not.: f. egf. und. 2. abdicio.

abjugo, are, v. a.; „egenl.“: spænder fra Væget; df. „overf.“: bortfierner, aliquem a stabulis, Pacuv. ap. Non. — abjungo, junvi, junctum, 3, v. a.; I) „egenl.“: spænder af cf. fra Væget, juvenem, Virg. Ge. 3, 518; — II) „overf.“: bortfierner derfra; abjuncto Labieno, Caes. B. G. 7, 56; men se ab hoc (dicendi) genere abjunxit, Cic. Att. 2, 1. — abjungo, avi, atum, 1, v. a.: afstrætter, alicui arma, Hygin. Fab. 107. — abjuro, avi, atum, 1, v. a.: afsværger; in jure abjurant pecuniam, Plant. Rud. prol. 14; cf. Sall. Cat. 25; figel. qui abjurant, si quid creditum est, Plant.; men absol., e. m. Tunc: mihi autem abjurare certius est, quam dependere, Cic. Att. 1, 8; — b) df. „pect.“: abjuratae rapinae, (i. e. contra jus raptae boves), Virg. Aen. 8, 263; — not.: abjurassit, (f. abjuret), Plant. Pers. 4, 3, 9.

ablaquo, avi, atum, 1, v. a.: vænner fra Bryftet, Vølg.; ablaetatus, 3, Hieron. — ablaqueatio, onis, f.: Jærens Udgravning og Rensning omkring Vintrect, Colum., Plin.; — 2) egf. „mten.“: den omkring Vintrect udgravende Jortdykning, Colum. 5, 10; af — ablaqueo, avi, atum, 1, v. a. (o. n.), [laqueus]: afgraver, afgrøfter, vitem radicesque summas,

Colum. 21, 9; humus ablaqueata, Plin. 19, 39; — men
 ∞ circum oleas, (sc. humum), Cat.

*ablatio, onis, f., Verttagelse, Tert.; — ablativus, 3, hørende til Verttagelse; men alene „techn.“: ablativus, m. o. ud. casus, i Grammatiken; (servit enim ablationi, Diom.); vid. Quintil. 1, 5, 59, e. id. 7, 9, 10, oftere; e. — ablator, oris, m., i. e. qui aufert; ∞ bonorum, Sedul., Augustin.; [aufero]. — ablatus, 3, partic. af aufero.

ablégatio, onis, f., Vertføndelse, Vertføndelse, juventutis ad bellum, Liv. 6, 39; — egf. ligesom relegatio, Jernvisning; ∞ puerenda Agrippinae, Plin. 7, 46; af — ablégo, avi, atum, 1, v. a.: sender bort el. bortføner, (navnl. for at bære af med negen); ∞ aliquem foras, Plant. Mil. gl. 3, 2, 55; cf. Ter. Hee. 3, 3, 53; ligel. qui honestos homines ... ablegat, etc. Cic. Verr. 2, 32; men per speciem militarium usum ... magna pars ablegati. Liv. 7, 39; — egf. m. sup.; pueros venatum ablegavit, Liv. 1, 35; — egf. „alm.“: bortføner el. bortfører, pecus et homines a pratis, Varr.; men i et Dyrsk: haec (legatio) ... a fratris adventu me ablegat, Cic. Att. 2, 18.

abligūrio (—urrio), ivi e. ii, itum, 1, v. a.: ligesom bortføner; df. tilføner i Vellewel og Graaferi, patria bona, Ter. Eun. 2, 2, 4; men Cic. Cat. 2, 5: fortunas suas abliguerunt, inc.; — egf. „alm.“: at aflifte el. bestifte, Suet. Gramm. 23; df. — abligūrio (—urritio), onis, f., ødelæggende Graaferi, Capitolin.; e. — abligūrior (—urrior), oris, m., en Graafer, en Velslytning, Ambros. — abléco, are, 1, v. a.: bortførpager, bortføner, domum in reliquam partem anni, Suet. Vit. 7.

ablūdo, ére, v. n.: ikke at påse bort el. derpaa, (Grafernes *ἀνδρῶν*, i. e. dissonare), a te non multum abluisti imago, (er sig ikke ulig), Hor. Sat. 2, 3, 320.

ablūo, ūi, ūtum, 3, v. a.; 1) „egent.“: aflytter, afster, pedes alicujus, Cic.; cf. Virg. Aen. 2, 628, egf. Cic. R. Am. 26; — egf. bortføner el. bortføner, pulverem lymphis, Pacuv. ap. Gell. 2, 26; ligel. abluendo eruori balneas petit, Tac. Hist. 3, 32; men en Negnen: ∞ pulvinos, (Haverabatterne), Varr.; — II) „fig.“: bortføner, bortføner; A) „overf.“ e. „rect.“: ∞ sitim, (slukke Tørsten), Lucr. 4, 874; men ibid. 379: ∞ sibi umbras, (en Jorden: at træde frem el. ud af Skyggen, at belyses); — B) „ment.“ e. „alleg.“: ∞ maculam veteris industriae laudabili otio, Plin. Ep. 3, 7; cf. Ovid. Fast. 5, 681; men Cic. Tusc. 4, 28: omnis ejusmodi perturbatio animi placatione abluatur.

*ablūtio, onis, f.: Afvasken el. Udvasken, chartae, Plin. 13, 23; men ∞ corporis, (som Religionsrit), Macrobi. Sat. 3, 7; (cf. Juvenal. 6, 523); e. — ablūtior, oris, m., som afvasker el. reuser, Tert.; — [abluo]. — ablūtus, 3, partic. af abluo. — ablūvium, i, n., [abluo], forald. Dødsf. diluvium, Laber. ap. Gell. 16, 7.

ab.mātertēra, ae, f., i. e. soror abaviae, Dig.; (egf. matertera maxima, ibd.). — ab.nato, are, v. n.: fremmer bort el. derfra, Stat. — *abnégatio, onis, f.: Jernnegtelse, Arnob.; — abnégativus, 3: begærende, negtende, adverbium, Prisc.; e. — abnégator, oris, m.: en Jernnegter, Tert.; af — ab.négo, avi, atum, 1, v. a., d. forskærf. nego, (men effest „pect.“): negter el. afslaaer rent ud, alitui aliquid, Virg. Aen. 7, 423; — ligel. „pect.“ m. Negation: nec comitem abnegat, (se se tibi), Hor. Od. 1, 35, 22; — egf. e. inf., Virg. Ge. 3, 456, e. id. Aen. 2, 637; — b) sild. egf. i Prefa: ∞ depositum, (fragaac), Plin. Ep. 10, 97. — ab.népos, otis, m., i. e. filius pronepotis el. proneptis, Suet. Tib. 3, Dig. — ab.néptis, is, f., i. e. filia pronepotis el. proneptis, Suet. Ner. 35, Dig.

Abnōba, ae, m., (hod. das Abenauer-Gebirge):

d. nordlige Del af Schwarzwald, hvor Donauen har sit Udspring; vid. Plin. 1, 21, e. Tac. Germ. 1. — abnocto, are, v. n., [noct]: at tilbringe Natten udenfor; Stemmet el. Ngen, Senec. V. B. 26, e. Gell. 13, 12. — ab.nōdo, (avi), atum, 1, v. a.: borttager skuder el. Udværter, renser derfra; ∞ palmitum, (bertikare), Colum.: pampinus non abnodatus, id. — abnormis, e, [norma]: uden Regelen el. Syfem; Rustiens, abnormis sapiens, etc., (en Ventræphilefer), Hor. Sat. 2, 2, 3.

abnuēo, ére, vid. abnuo, not. — abnūmero, are, v. a.: aftæller, tæller til Enden, Nigid. ap. Gell. 15, 3. — abnuo, nui, nutum, (nutum), 3, v. a., [af inus. nuo, hys. nutus]: eprf.: gjer en negtende el. afslaaende Bøxagelse med Hævedet el. med Haanden; df. negter el. afslaaer med et Bink, (opp. annuo), Nigid. ap. Gell. 10, 4; ligel. manu tamen abnuo, etc., Liv. 36, 34; cf. Plant. Truc. prol. 6; — df. 1) „alm.“: negter el. afslaaer, vægrer mig, vil ikke; e. acc., el. e. inf., egf. absol., etc.; — ∞ colloquium, Liv. 36, 29; cf. Tac. Ann. 4, 26; quid quisque concedat, quid abnuat, etc., Cic. Fin. 2, 1; nec abnuebant ... melioribus parere, Liv. 22, 13; men ∞ bellum suscipiendum, Tac. Ann. 2, 78; ligel. m. acc. e. inf., Virg. Aen. 10, 8; men haud abnuo m. ut, Liv. 28, 18; men non abnuere se, quin etc., Tac. Ann. 13, 14; — egf. m. de; neque illi ... de ullo negotio abnuere audebat, Sall. Jug. 84; — egf. absol.: non abnuo, non recuso, etc., Cic. Mil. 36; men undert. er acc. el. inf. at supplere af Sammenhængen; fessos abnutesque, (sc. pugnam el. pugnare), etc., Liv. 27, 49; — B) „overf.“ egf. om Begreb: egf. Tingesubjecter; nihil unquam abnuo studio meo voluntas tua, Cic. Fat. 2; sed quod spes abnuo ultro, Tibull. 4, 1, 25; men quando impetus ... locus abnueret, Tac. Hist. 5, 13; ligel. nisi abnuerit duritia (sc. gemmae, i. e. obstaret), Plin. 37, 54; — II) „bef.“: A) fortæller, viser fra mig, misbilliger; qui imperium auspiciūque abnuistis, Liv. 28, 27; ∞ delectum, id. 3, 38; ∞ omen, Virg. Aen. 5, 531; men Colum. 3, 3: ∞ id genus ruris, (fortælle, holde for slet el. ringe); — B) at begætre, crimen, (opp. agnoscere), Tac. Ann. 6, 8; ligel. abnuere, a se commissum esse facinus, Cic. Leg. 1, 14; cf. Liv. 28, 18; — df. pass. impers.: nec abnuitur, ita fuisse, id. 3, 72; — not.: abnūeo, Enn.; — abnūturus, Sall. frgm.

abnūtivus, 3, [abnuo]: = negativus, Dig. — abnūto, are, v. n., intens. af abnuo; quid, te adiri, abnutas? Enn. ap. Cic. d. Or. 3, 41; men absol.: Quid mi abnutas, (vinster mig, at jeg ikke skal sige det)? Ty. Tibi ego abnuto? Plaut. Capt. 3, 1, 79.

abolēfácio, 3, v. a.: = sild., Tert.; af — 1. abolēo, (ēvi, ui), itum, 2, v. a., [af ab e. inus. olo, best. m. alo, *ἀλλω*, næret; pass. veret]; eprf.: hemmer el. standser i Værten; df. særl. „overf.“: A) „alm.“: affafler, udsletter, tilintetgjør; abolere nefandi Cuncta viri monumenta jubet, etc., Virg. Aen. 4, 497; ∞ magistratum alicui, (stratage), Liv. 3, 38; ∞ certamina, (gjøre Ende derpaa), Tac.; — deum aedes vetustate abolitae, id. Ann. 2, 48; — B) „bef.“: udsletter, bringer i Jerglemmelse; hoc nostris aboleri dedecus armis, Virg. Aen. 11, 789; ∞ nomina reorum, (udslette), Suet. Aug. 32, religionem Druidarum, etc.; cf. Liv. 25, 1, o. Tac. Hist. 1, 81; men ∞ vires, ibd. 4, 39, (i. e. adimere): men Plin. 7, praef.: quam ocissime aboleri, (i. e. extinguí el. mori); — abolita accusatio, Plin. Ep.; abolita atque abrogata retinere, Quintil. 1, 6, 20; — 2. abolēo, ére, v. a., [af ab e. olere, *ὀζειν*, d. e. at lugte]; befrier el. reuser fra end Lugt; nec viscera quisquam ... undis aboleri potest, Virg. Ge. 3, 559.

abolesco, évi, 3, v. n., inch. af 1. aboleo; eprf. om Værterne: at aftage el. svæfkes el. viæne; nec siccitatibus abolecit vinca (cf. vitis), Colum. 2, 2; —

cf. *scro.* „everf.“: at udslettes, at ophøre, at tabe sig; ejus rei memoria aboleverat, Liv. 9, 26; cf. id. 1, 23; men „poet.“: nec tanti abolescet gratia facti. Virg. Aen. 7, 232.

**abolitio*, onis, f.: 1) „*aslm.*“: Afstaaelse cf. *Opbævelse*, navn. af et Paalæg, Tac. Ann. 13, 51, af en Lov, Suet. Aug. 31; — 2) „*bes.*“ egf.: A) *abolitio*, m. v. ud. gen.: accusationis: *Opbævelse* af en Anklage, Dig.; — B) *Opbævelse* cf. *Færglemmelse* cf. *Tilgivelse* af det færgaagende, d. e. Amnesti; abolitionem facti decernere, Suet. Tib. 4; sub pacto abolitionis, Quintil. 9, 2, 97; v. — *abolitor*, oris, m., sem udsletter, sem bringer i færglemmelse; ∞ omnium somnus, Auson.; — [1. *aboleo*].

abolla, ae. f., [f. ius. *ambolla*, af *ἀμβολή* f. *ἀραβολή*, i. e. amictus]: et Skæppe uden Remer, navn. Selskabskæppe, (opp. toga), Varr. ap. Non.; men *abolla* purpurea, (sem *Korriedragt*), Suet. Calig. 35; — egf. bæres *abolla*, (ligesom paltum), af visse Philosopher, Martial. 4, 53; cf. Juven. 3, 115.

**abominabilis*, e, afstyelig, Quintil. Decl., Hieron.: v. — *abominamentum*, i, n., Afstyelighed; cf. „*meuten.*“ af *Afgudsbillere*, Tert.: — [abominor]. — *abomino*, are, v. a., ferst. Biform af *figd.*; multum abomina, Plant. Trin. 3, 2, 82; — partic. pass. *abominatus*, 3, f. ud. *figd.*

abominor, atus sum, 1, v. dep. a.; 1) „*egenf.*“: afvender cf. *feger* at afvende et endt Varsel, navn. ved visse Ildraab; vid. Liv. 20, 25, egf. id. 6, 18, egf. Suet. Claud. extr.; men egf. ved en Handling cf. *Cæremoni*; vid. Plin. 28, 5; incendia abominamur, aquis sub mensas profusis; — egf. *hører* hertil Ildstyket: quod abominor, (hvisst Gnd forbedt!) vid. Ovid. Met. 9, 676, e. id. Pont. 3, 1, 101; — 2) „*everf.*“ v. „*aslm.*“: afstyer, mentionem tam foedi facinoris, Liv. 4, 40; cf. id. 30, 30: quod nos abominamur, vos optaretis; — 3) partic. *abominatus*, 3, egf. m. pass. *Rem.*; abominati sunt seminares, jussique in mare deportari, Liv. 31, 12; cf. Hor. Epod. 16, 8. — *abominosus*, 3, ligesom ominosus, ilskværende, Solin.

Aborigines, um, m.: *Remernes* ældste Stamfætre i Latium; vid. Liv. 1, 2, e. Sall. Cat. 6; — men Plin. 4, 36, ere aborigines fer appell.: *Irindyaanere*; — f. egf. Aur. Vict. d. Or. G. R. 4, e. Fest. p. 16.

aboriör, ortus sum, 4, v. dep. n.; 1) „*egenf.*“ om *Himmellegemerne*: at gaac ned cf. under, (opp. exoriri cf. oriri); infimus aer ... ubi omnia oriuntur et aboriuntur, Varr.; — 2) „*poet. everf.*“ om *Stemmen*: at ferstumme, oel.; infringi linguam, vocemque aboriri, Lucr. 3, 156; — not.: Plin. 8, 77, f. und. 2. *abortio*. — *aböriscor*, sci. v. dep. n.: = *frgd.*; aborisei quaeque creata, (gaac under, gaac tilgrunde), Lucr. 5, 732.

*1. *abortio*, onis, f.: utidig cf. for tidlig Fædsel, navn. isølge *Fæstets* *Færdiøvelse*; — ut abortioni operam daret (mater), Plant. Truc. 1, 2, 98; figel. Cie. Client. 12: merces abortionis etc.; — 2. *abortio*, vi, 4, v. n.: at femme ned fer *Tiden*, at abortere, navn. isølge *Fæstets* *Færdiøvelse*; facilitas abortiendi, Plin. 8, 77; (hvor dog Hard. læser: abortiendi m. f. *Rem.*); v. — *abortium*, i, n.: = 1. *abortio*, Hieron.: — [abior].

abortivus, 3, [Laborio]: herende til utidig Fædsel cf. til *Abort*; — cf. „*bes.*“: 1) sem er født for *Tiden*, Sisyphus, Hor. Sat. 1, 3, 46; — 2) sem besviker for tidlig Fædsel cf. en *Abort*, malvae, Plin. 20, 84; figel. abortivum est, (det besviker *Abort*), e. inf., id. 7, 5; — 2) cf. neutr. abortivum fem subst.: A) ligesom abortus, *Abort*; vid. Juvenal. 2, 32; — egf. om *Sæden*, Plin. 18, 16: quum granum inane in spica evanescit quodam abortivo; — B) abortivum, (se. medicamentum, Middel til *Fæstets* *Færdiøvelse*), Juvenal. 6, 367; —

not.: ∞ ovum, (fordævet), Martial. 6, 93. — *aborto*, are, v. n., for: v. effectl. Biform af *abior*, at føde for *Tiden*, at abortere, Varr. Firm.

abortum, i, n., Biform af *figd.*, Dig.: f. egf. Fest. p. 25. — *abortus*, us, m., [abior]; eyrdl. ligesom occasus: en *Eternes* *Redgang*, Manil. 1, 140; — 2) *estere*; A) „*egenf.*“: for tidlig Nedstemt, *Abort*, Ter. Hee. 3, 3, 28; men *Tertullae* (uxoris Cassii) nullo abortum, etc., Cie. Att. 14, 20; cf. egf. abortum facere, Plin. Ep. 8, 10: at abortere; men Plin. 21, 28: at færaafgaa *Abort*; f. egf. *necens*; — B) „*fig.*“: a) „*everf.*“: arborum abortus, (pl., ligesom *Misføjere* af *Træer*), Plin. 12, 6; — b) „*alleg.*“: Stoicos abortus facere, (at de frembringe *Misføjere*), id. praef. extr. — *abpatruus*, i, m., i. e. patruus avai, (egf. patruus maximus), Dig.

abrādo, si, sum, 3, v. a.; 1) „*egenf.*“: straber cf. fradser deraf, arida et vetera in vite dolabra, Colum.; ∞ barbam, Plin.; men supercilia illa penitus abrasa, Cie. R. Com. 7; cf. Hor. Ep. 1, 7, 50: abrasum quemdam etc., (al. adrasum); men ∞ festucas rastello, (ophaffe), Varr., radices, Plin.; — men fauces abrasae, Lucan. 6, 115, (sem ere faarede af haaere *Spiser*); — 2) „*everf.*“: ∞ aliquid ab aliquo, Cie. Caecin. 7, (smibe cf. *huyre* nogen derfer); cf. Plin. Pan. 37: destringi aliquid et abradi bonis; f. egf. Ter. Phorm. 2, 2, 19, (hvor unde f. a quibus) — *abrasus*, 3, partic. af *figd.*

abripio, ipiui, eptum, 3, v. a., [rapio]: 1) „*egenf.*“: bortriver, bortreber, fører cf. *steker* vedsomt afsted cf. bort derra cf. *derben*; m. ex cl. ab cl. de, egf. e. abl., egf. absol., etc.; egf. m. in cl. ad; — puellam ex Attica hinc abreptam, (bortført cf. *revet* herfra), Ter. Eun. 1, 2, 30; cf. Cie. Verr. 4, 48; men ibid. 10: ∞ aliquem de convivio in vincula; figel. virginem a complexu patris abreptam, Liv. 3, 57; men Suet. Aug. 17: juvenem D. Julii simulacro abreptum etc.; men Nep. Milt. 4, absol.: omnes ejus gentis cives abreptos, etc.; cf. Cie. Verr. 4, 59; — ∞ aliquem ad quaestionem, id., in cruciatum, Ter.; men Plin. Mil. gl. 2, 2, 21: Ita abripuit repente sese subito, (seb *sun* *Sei*); — egf. om *Ting*: at bortrebe, at bortføre som *Rev*, Nep. Dat. 4; cf. Ter. Phorm. 1, 1, 11; men ∞ vina de mensa, Stat.; abrepta signa etc., Tac. Hist. 3, 22; — 2) „*everf.*“ v. „*alleg.*“: tempestate abreptus est unus (se. a te), Cie. Lig. 12; faal. egf. „*ment.*“: (filium) etiam natura a parentis similitudine abreptus, etc., Cie. Verr. 5, 12; — „*alleg.*“ egf. om *Udsævelse* i *Færdedragt*, Cie. d. Or. 3, 36: quam etc., repente te quasi quidam aestus ingenii tui procul ab terra abripuit, etc.; men abreptus ... amore, (henreven deraf), Sil. 5, 229.

abrodiaetus, i, m., *ἀβροδιαετός*: (sem forer en prægtig og blod Levemaade), Epitet til *Maleren* *Parthasius*, Plin. 35, 36. — *abrōdo*, si, sum, 3, v. a.: at afgraae cf. *afstide*, *vincula*, (sem *Hund*), Varr.; unguem Abrodens, Pers. 5, 162; — egf. „*everf.*“: abroso ... margine (calicis, med afstid cf. *bortstid* *Mand*), Plin. 7, 7.

abrogatio, onis, f.: retlig Afstaaelse cf. *Opbævelse*, legis, Cie. Att. 3, 23; af — *abrogo*, avi, atum, 1, v. a.; 1) *losteft* i *Ret*: og *Færmingsfærd*; A) ∞ legem, (rogando legem tollere, Fronto), men *Fæstets* *Samtykke* at ophæve cf. *afstaa* en bestaaende Lov; — huic legi nec obrogari fas est, neque derogari ex hac aliquid licet, neque tota abrogari potest, Cie. d. Rep. 3, 22; cf. ibid. 2, 37: quae (lex) postea plebiscito abrogata est; f. egf. id. Att. 3, 23; men Liv. 22, 30: plebiscitum ... antiquo abrogoque, (stømmer for denne *Fæstefæstluttings* *Opbævelse*); — B) ∞ alicui magistratum, Cie., imperium, id., Liv., (gigenem en *Fæstefæstluttning* at *afstaa* derra); men Cie. Q. Fr. 2, 3:

de abrogando Lentuli imperio legem promulgare; — C) egf. „alm.“: at aflaffe el. ephæve; ~ legem morresque Lyeurgi, Liv.; — II) „fig.“: Nemo nocens sibi ipse poenas abrogat. (fristender fig. for Straf). Senec. Herc. Oet.; ~ fidem oratori, (undergaar bann Tilførelsenes Tillid), Auct. ad Her. 1, 10; ~ fidem jurisjurandi, (epphæve Treen paa Gtens Hellighed), Cic. R. Com. 15. — abrosus, 3, partic. af abrodo.

abrotanum, i, vid. abrotonum, not. — abrotanites, ac, m., (ἀβροτανίτης, se. olvos), vinum, (seu er tilstaf med Ålbred), Colum.; af — 1. abrotonum (-on), i, n., v. abrotonus, i, f., ἀβροτόνον, abrotonum artemisia L., germ. Stabwurz, dan. Ålbred, etflags stærktlugende Rødderplante, Plin. 21, 34 v. 92; men Abrotanique graves, (af dens stærke Lugt), Lucr. 3, 121; — bruges egf. som Lægemiddel; vid. Hor. Ep. 2, 1, 114, bef. egf. Plin. 21, 92; — not.: skrives egf. abrotanum, Lucan. 9, 121. — 2. Abrotonum, i, n., By i Afrika, imellem Sørterne, Plin. 5, 4.

abrumbo, rupi, raptum, 3, v. a.; I) „egentl.“: A) „alm.“: bryder el. brækker deraf, afriver el. løsriver, ramos manibus, (med Hænderne), Ovid. Met. 2, 359; men ibd. 4, 494: duos mediis abruptim crinibus angues, (i. e. a crinibus); cf. Liv. 40, 2; figel. abrumptum vincula jumentorum (fuga), id. 6, 6; cf. Tac. Ann. 1, 66: abruptis vinculis etc.; men abruptus hamus, (afreven), Suet.; men „pect.“ v. „alleg.“, Hor. Od. 4, 7, 27: Lethaea ... abrumper ... Vincula Pirithoo, (dat., afbrive bann Dødens Bånd, udfric ham deraf); men Cic. Phil. 11, 12: ~ se latrocinio (abl.) alicujus, (løsriver fig. deraf); — B) „bef.“: river velt: som deraf el. fra hinanden, splitter el. sprænger; ~ Asiæ Europæ, (dat. f. ab Europæ, em Vænder, Plin. 5, 32; abrumptum ordines (exercitus, gien-nembrydes), Tac. Hist. 3, 25; men id. Ann. 15, 63, (offtere) ~ venas crurum el. poplitum, (ligesom abscondere, overfæste); men „pect.“: ingeminaant abruptis nubibus ignes, (fra de splittede Skyer), Virg. Aen. 3, 193; cf. Ovid. Fast. 2, 495; men Virg. Aen. 12, 451: abrupto sidere nimbus etc., (naar Stjernen pludseligen svinder for Diet); — II) „fig.“: A) „overf.“: pludseligen el. voldsomt at afbryde noget el. giøre Ende derpaa; ~ vitam, Virg., fata, Senec. Herc. Oet., (at ombringe fig selv); cf. Lucan. 6, 610: ~ medios annos; men Tac. Ann. 16, 28: ~ vitam a civitate, (pludseligen at træffe fig tilbage fra Samfundet); cf. Liv. 3, 19; — men ~ sermonem, vid. Virg. Aen. 4, 388; — B) „mert.“: ~ patientiam, Tac. Ann. 12, 50, dissimulationem, ibd. 11, 26, (pludseligen at lade fare el. ephæve dermed); figel. voluptatibus abruptis, id. Hist. 1, 64; — b) figel. „ethif.“: ~ fas, Virg. Aen. 3, 55, (giøre Brud derpaa, frænge); figel. ~ fidem, Tac. Hist. 4, 60; — III) partic. abruptus, 3, egf. fem adj.; A) „alm.“ el. em et Sted: afbrudt, steil, utilgængelig, locus, Liv. 21, 36; insulas saxis abruptis infestas etc., Tac. Ann. 2, 23; — comp.: nihil abruptus etc., vid. Plin. 11, 51; superl.: ~ ripae, Plin. Ep. 9, 39; — 2) df. neut. abruptum, abrupta, fem subst.: Åfgrub; sorbet in abruptum, (i Dybet, i Åfgrunden), Virg. Aen. 3, 422; mei positus per abrupta castris, (paa steile Klipper), Flor. 2, 12; — B) „fig.“: a) em Jæretager: afbrudt, stam-menhængende; Sallustiana brevitæ et abruptum sermonis genus, Quintil. 4, 2, 45; figel. absol.: foria et abrupta, id. 10, 2, 19, (ret Starke og Diæret); — b) „ethif.“: voldsom, ubeidlig, trodsfig, contumelia, Tac. Ann. 4, 20; — egf. absol.: per abrupta, (ved Træ-sigbet), id. Agric. 42; men id. Hist. 1, 18: in abruptum tractus, (i Åfgrunden, i Jærdærvælfte).

abrupte, adv. af abruptus: afbrudt, afbrævet; df. „fig.“: I) em Jæretager: ~ cadere in narrationem,

(uden Indledning el. Overgang), Quintil.; figel. ~ incipere, id. 3, 8, 6; — 2) „ethif.“: ~ agere, Justin. 2, 15, (i. e. temere, ubeidlig, overflet); — not.: comp. abruptus, Amm. — abruptio, onis, f., [abrumbo], Løsrivelse, corrigiæ, (naar Stenemmen gaar i stykker), Cic. Div. 2, 10; — II) „overf.“: abruptio, (se. matrimonii), Ethimæse, Cic. Att. 11, 3. — abruptus, 3, partic. v. adj. af abrumbo.

abs. praepos., f. under ab. „bef.“ egf. Cic. Or. 47. — abscedens, tis, partic. egf. adj. af fige. — abscedo, cessi, cessum, 3, v. n.; I) „egentl.“: gaar bort, bortfierner mig; m. ab el. ex, cf. e. abl., cf. m. adv., cf. absol. etc.; — abscede hinc, Plaut., meo e conspectu, id.; namquam senator a curia abscessit, aut populus e foro, Liv. 27, 50; men ~ triclino, Suet. Claud. 33; men ~ Spartā, (afsmærdere deraf), Nep. Ioh. 2; figel. i Årsgespeget: ~ manibus aquis, (abl. modi: med lige Hænder), Tac. Ann. 1, 63; men pass. impers.: nec ante abscessum est, quam etc., Liv. 29, 2; cf. id. 27, 4; — egf. at drage derhen, Rhodom, Tac.; men Plaut. Rud. prol.: navis in altum abscessit; faal. egf. em Ting: quantum mare abscedebat, Liv. 27, 17; figel. om Himmellegemerne: ~ longius a sole, Plin.; — II) „fig.“: A) „overf.“: I) em Personer: a) at femme deraf, at redde fig ud deraf; faal. Ter. Heaut. 2, 4, 5, „alleg.“: si licet me latere tecto (med datter Afanke) abscedere; — b) „pect.“ egf. c. dat.: Dianam Abscessisse mihi, (at hun har forladt mig), Ovid. Met. 5, 375; — 2) „technif.“: a) i Bygningsskumten: at træde tilbage; latera abscedentia, Vitruv. 1, 2; egf. absol.: alia abscedentia, alia prominentia, id. 7, praef.; — b) em en Stjerne: at gaar ned, Plin. 2, 102; — c) hos Lægerne: sub lingua ... aliquid abscedit, (der tæmmer fig en Åbces el. Byld el. Gengesien), Cels. 7, 12; egf. absol.: omnia abscedentia, etc., id. 5, 18; — B) „ment.“: I) em Personer: ~ ab incepto, (afstaae el. aflade deraf), Liv. 26, 7; men ~ civilibus muneribus, (træffe fig tilbage deraf), id. 9, 3; — 2) em Begreber, Stenninger, oel.: cito ab eo haec ira abscedet, (vil snart forlade ham), Ter. Heaut. 5, 2, 15; men Plaut. Epid. 2, 2, 100: Haec te abscedet suspicio, (hvor te er al. efter d. udsaldne ab); — not. a: abscessem, (f. abscessissem), Sil.; — not. b: partic. abscedens, tis, egf. fem adj., f. event.

abscessio, onis, f. Bortgang; df. Afstillelse, Afjæntering; quum etc., tum accessio fieret, tum abscessio, Cic. Univ. 12; c. — abscessus, us, m., Bortgang, Bortfiernelse; longinquo solis abscessu etc., Cic. N. D. 1, 10; egf. Afreise fra et Sted, Tac. Ann. 4, 57; men ibd. 6, 38: continuo abscessu, (ved hans uafbrudte Fraværelse); men abscessu Rutulum (f. Rutulorum, da de forlede Kampen), Virg. Aen. 10, 415; — 2) „overf.“ hos Lægerne: Åbces, Byld, Gengesien, Cels. 5, 18; [Abscedo].

abscido, cidi, cisum, 3, v. a., [abs, caedo]; I) „egentl.“: affærrer, bortfærrer, (ligesom præcedo) derim. abscondo, scidi, scissum, etc., ligesom avello, afrykker, afriver); — ~ caput a cervicibus, Cic. Phil. 11, 2; egf. c. abl.: absceidit jugulo ... humerum, Ovid. Met. 12, 362; men ~ membra, vid. Lucr. 3, 612 fige.; hvor egf.: quod decidit abscessum; — absceisa dextra, Suet., lingua, id.; funes absceisi, Caes. B. G. 3, 11; — II) „fig.“: affærrer, betager; spe undique absceisa, Liv. 21, 30; figel. absceisis omnibus praesidiis, Tac.; — III) partic. absceisus, 3, egf. som adject., em et Sted: ligesom afbugget, d. e. steil el. ledret, oel.; saxum undique absceisum, Liv. 32, 4; men id. 25, 36, absol.: nihil arduum, nihil absceisum.

abscindo, scidi, scissum, 3, v. a.; I) „egentl.“: afriver, løsriver; m. ab el. de, egf. e. abl., „pect.“ egf. c. dat., egf. absol., etc., (f. egf. abscido ab in.);

- ∞ tunicam a pectore alicujus, Cic. Verr. 5, 1, plantas ... de corpore matrum, Virg. Ge. 2, 23; ∞ humeris (abl.) ... vestem, id. Aen. 5, 685; ∞ linguam alicui, Plaut. Amph. 2, 1, 7; caput abscissum, Hor. Sat. 2, 3, 303; men Virg. Aen. 1, 590: Flaventes ... abscissa comas (acc. graec., med afreved Haar); — B) „bef.“ egf.: a) venas, Tac. Ann. 16, 11, ostere: veldsemt at aafne dem, (neml. fer at emfomme ved Jorbtodning); — b) veldsemt at rive el. affendre derfra el. fra hinanden; Hesperium Siculo latus absceidit (pontus), Virg. Aen. 3, 417; men Hor. Od. 1, 3, 21: Nequequam dens absceidit ... terras etc.; — II) „fig.“: frariver el. betager aldeles: ∞ sibi respectum omnium rerum, praeterquam victoriae, Liv. 9, 23; nec, nisi abscissa omni spe, etc., id. 33, 15; men Hor. Epod. 16, 35: reditus abscondere dalees; — III) partic. abscissus, 3, egf. sem adj.: ligefem afreven; df. „fig.“: uden alt Hensyn, d. e. haard, stræng, genus castigationis, Val. Max.; — comp.: ∞ justitia, id.

abscise, adv. af abscisus, ligefem affaarren; df. „verf.“: frastiles, uden Eftertylt, (opp. valenter), Val. Max. 3, 7, 6. — abscissio, onis, f., [abscindo], Jærdvælfse; df. „verf.“: I) Jærdvælfse, vocis, Scrib.; — 2) sem rhetorisk figur, ligefem praecisio e. aposiopesis: Talens Jærdvælfse; vid. Auct. ad Her. 4, 51. — abscissus, 3, partic. o. adj. af abscondo. — abscisus, 3, partic. o. adj. af absco.

*abscondite, adv., ligefem bertgiemt; df. „fig.“: dumflet, uferstaaeligen, Cic. Inv. 2, 23; men id. Fin. 3, 1: ∞ disserere, (dysfintigen); e. — absconditor, oris, m., sem bertgiemmer el. skuler noget, Firmic.; af — abscondo, condidi e. condit, conditum, (consum), 3, v. a.: I) „egenl.“: A) „alm.“: bertgiemmer, skuler med Omhu; gladii ... absconditi, Cic. Phil. 2, 42; ∞ in terram, (medlægge el. plante deri), Colum.; — B) df. „bef.“ o. „poet.“: a) gier usynlig, bringer ud af Syn; abscondit in aëre telum, Sil.; ∞ ense in vulnere, Senec. Thyest.; — df. pass. abscondi, om Himmellegerne: at gaac ned el. under, Virg. Ge. 1, 221; — b) ∞ locum, (tabe et Eted af Syn, neml. ved at fiernie sig derfra); Phaeacum abscondimus arces, Virg. Aen. 3, 291; — df. „alleg.“, Senec. Ep. 70: primum paucitiam abscondimus; — II) „fig.“: ferdogel, holder hemmelig; quo studiosius absconditur etc., Cic. R. Am. 41; df. absconditae insidiae, id. Cat. 3, 1; men absconditum jus pontificum, (dumflet, ubestemt), Ps. Cent. p. Dom. 54; — not.: partic. absconsus, 3, Fulgent., Firmic.; — absconse, adv., hemmeligen, Hygin., Firmic.; af — absconsus, 3, f. under abscondo, not.

absens, tis, partic. af absum; df. — absentia, ae, f., Jærvælfse; confer absentiam tuam cum mea, Cic. Pis. 16; cf. Suet. Caes. 23; — absentivus, 3, sem udebliver længe, Petron. Sat. 33; e. — absento, avi, i, (v. a. e. n.); I) sem act.: bertfierner, Claudian, inc.; — II) sem neutr.: bliver borte, udebliver; absens Ulives, Sidon.

absidatus, 3, [absis], hvævet, porticus, P. Viet. — absilio, (ii e. iiii), 4, v. n., (e. a), [salio], at springe derfra, med et Spring at bertfiernie sig; ∞ procul, Lucr. 6, 1216; — egf. e. ace.; nidosque tepentes Absiliunt aves, Stat. — absimilis, e, utiq., alicui (rei cl. personae), e. fædd. m. Negation; non absimilis facie (af Mågt) Tiberio principi fuit, Suet. Oth. 1; rostrum hand absimile suillo, Plin.

absinthiatius, 3, [absinthium], tilsat med Mafurt, poculum, (med Mafurtvin), Senec. Suas.; — egf. absol.: absinthiatum, (sc. vinum), Mafurtvin el. Vitærvin, Pallad., Lamprid. — absinthites, ae, m., *ἀψινθίτης*, (sc. *olivos*), vinum, Mafurtvin el. Vitærvin, Colum., Plin. — absinthium, i, n., *ἀψινθιον*,

Mafurt; vid. Plin. 27, 28; egf. in pl.: ∞ tristia, Ovid. Pont. 3, 8, 15; — egf. sem Jærgemiddel; vid. Plin. l. e.; cf. Lucr. 1, 935: pueris absinthia tetra medentes Quam dare coguntur, etc.; — men Quintil. 3, 1, 5, „alleg.“: ne parum hic liber mellis, et absinthii multum, habere videatur. — absinthius, i, m., ferfl. Biferen af frgd., Non. ex Varr.

absis, (apsis), idis, (acc. egf. absida), f., *ἀψίς*; eprcl.: Sammenføjning; df. Jorbtvælfse til el. i en Hvalving el. Buc, vrl.; df. I) „alm.“: Buc, Hvalving; cubiculum in absida curvatum, (bueformet), Plin. 2, 17; — II) „bef.“: A) hvævet Eder el. Capel i en Kirke, Paul. Nol., (sem egf. har Jermen absida, ae, etc.); — B) i Astronomien: den Buc, sem en Eterne bestriver ved sin Bevælgelse; vid. Plin. 2, 15, figd.; — C) fild. egf.: Jæd el. Staal med bueformet Jærbøvnig, Dig.

absisto, stiti, 3, v. n.; I) „alm.“: gaac borte, bertfierner mig; absol., cl. m. ab, cl. c. abl.; — quae me hic reliquit atque abstiit, (blev borte), Plaut. Truc. 2, 6, 32; figcl. Tac. Ann. 2, 31: miles abstiit, (traf sig tilbage); men ab signis ... non absistere, (ikke borte fiernie sig derfra), Caes. B. G. 5, 17; men „poet.“: ab ore scintillae abstiunt, (det griftr af hans Mafyn), Virg. Aen. 12, 101; men ibd. 6, 259: totoque abstiit luco; cf. ibd. 7, 610; — II) „bef.“ m. gerund. abl., cl. m. inf., el. m. subst., (hver dette kan omhyttes m. Verbum), heder absistere, (ligefem desistere): at afftaac el. aflade derfra, at ephore dermed; — ∞ sequendo, Liv. 29, 33; cf. id. 9, 34; men ne ingratius quidem benefacere abstiam, id. 36, 35; cf. Virg. Aen. 8, 403; men ∞ obsidioe, Liv., bello, Hor.; — figcl. in pass. impers.: si non absteretur bello, Liv. 21, 6; — egf. absol.: accusator abstiit, Tac. Ann. 2, 31. — absitus, 3, procul, sem ligger el. er langt borte, Paul. Nol.

absöcer, eri, m., i. e. pater avi uxoris vel mariti, Capitolin. Gord. 2. — absölesco, lüi, 3, v. n. inch., [soleo]; at blive usadvanlig, at fomme af Brug, Tert.

absölüte, adv. af absolutus; I) „egenl.“: uden al Jorbtvælfse med et andet; df. A) i Retsproget: ubeftemt, bestemt; non posse absolute responderi, Dig.; cf. Cic. Top. 8: ∞ subungere, (i. e. finite); — B) om Udeffykt: ∞ dicere, (med Bertbet), Auson., Amm.; — II) „fig.“: A) „verf.“: fuldfommert, fuldfendt; perfecte et absolute pares (mundi), Cic. Acad. 2, 17; ∞ doctus, (opp. medioeriter), Suet. Gramm. 4; — comp.: ∞ liquere, Macrobr.; superl.: ∞ uti his partibus, Auct. ad Her. 2, 19; — B) „ment.“: vivere feliciter, absolute, etc., Cic. Fin. 3, 7; cf. id. Tusc. 5, 18.

*absölütio, önis, f.; eprcl.: Udeösnig, Udsædelse, a nexu, Dig.; df. fædd. „fig.“: A) „verf.“ o. „tech.“: I) i Retsproget: Jærfædelse, Jærfædelse, virginum, Cic. Cat. 3, 1; men id. Fam. 3, 11: ∞ majestatis, (i. e. de majestate); egf. absol.: absolutio, (sc. rei) etc., id. Cluent. 27; egf. in plur.: reis absolutiones venditare, Suet. Vesp. 16; — 2) „rhet.“: Jærfædelse; vid. Cic. Inv. 1, 22; — B) „ment.“: Jærfædelse, Jærfædelse; virtus, quae rationis absolutio definitur, etc., Cic. Fin. 5, 14; cf. id. d. Orat. 1, 28; o. — absölütörius, 3, I) „bef.“: hørende til den reifige Jærfædelse; ∞ tabella, (opp. damnatoria), Suet. Aug. 33; — 2) „alm.“: hørende til Befrielse; df. subst. neutr.: absolutorium, (sc. remedium), Jærfærfædmiddel, ejus mali, Plin. 28, 17; — [absolvo]. — absölütus, 3, partic. o. adj. af figd.

absolvo, solvi, sölutum, 3, v. a., I) „eprcl.“: løser derfra, udløser, affondrer; df. A) „egenl.“: I) m. Personsubject: udløser, udfrier; navn. egf. løslader, lader gaac, affærdiger, aliquem, Plaut.; cf. Ter. Ad.

2, 4, 13: ut hunc absolvam, (saa affærdige ham); ligel. se absolvere ab aliquo, Cic.; f. necant.; — 2) m. Tingsobject: lofer el. løsgjort derfra el. fra hinanden; ∞ valvas stabuli, (aabne dem), Appul.; absolutus segmenti modo (lapis specularis), Plin.; cf. id. 11, 63; — B) „fig.“; 1) „alm.“: befric el. udricr derfra; ∞ se judicio ab aliquo, Cic. R. Com. 12; ligel. caede hostis (ved at nerlægge en fjende) absolvere se, (se. ab ignominia), Tac. Germ. 31; men id. Ann. 4, 23: is annus populum Rom. longo bello absolvit; — egi. e. gen. (effer d. usfaldne nomine); ∞ aliquem timoris, Senec., tutelae, Dig.; — 2) „bef.“ i Rets- sproget: fritkender el. frifinder, erklærer for uskyldig el. uskyldig; absol., el. e. abl., el. e. gen. (effer d. usfaldne crimine el. nomine), el. m. de.; — bis Catilina absolutus, Cic. Pis. 39; ∞ aliquem suspicionem regni, Liv. 2, 8; ligel. ∞ aliquem injuriarum, Auct. ad Her. 2, 13, improbatibus, Cic. Verr. 1, 29; men ∞ aliquem capitis (se. poenā: fritage for Livsstraf), Nep. Milt. 7; men Cic. Q. Fr. 2, 16: absolutus de praevaricatione a tribunis, etc.; — id. Verr. 2, 8, tilføies egi. dat. resp.; hic (Dionem) Veneri absolvit, (f. a Venerē), sibi condemnavit; — entel. staer Tac. Hist. 2, 60: acc. criminis, (f. acc. pers. e. abl. el. gen.); Vitellius de perfidia (eorum) credidit, fidem absolvit; — II) navn. i Kunstsproget: fuldender, bringer til Ende, giøre færdig; (mere om den ydre fuldendelse, hvorim. perficere, mere om den indre); cf. A) „egenl.“, el. m. Tingsobjecter; qui eam partem Veneris ... absorberet, (som fuldender den Del af dette Maleri), vid. Cic. Off. 3, 2; ∞ pensum, Varr.; — Ofteft in partic. pass.; absolutum offendi in aedibus tuis tectum, Cic. Q. Fr. 3, 1; cf. Suet. Caes. 46: absoluta villa; — men „poet.“, Lucan. 7, 870: quid totum absolviis orbem, (hvi dærlægge el. forðærre 3 den eldeses)? cf. Martial. 1, 83; — B) „fig.“; 1) „bef.“ om Aandsværter, om Jorcerager, oel.; ∞ instituta, (opp. contemere interrupta), Cic. Leg. 1, 3; ∞ dialogos, id. Att. 13, 19; efr. ibd. 12, 25; — navn. egi. om den historiske Fremstilling; cetera quam paucissimis absolvam, Sall. Jug. 17; ligel. m. de. (f. acc.); de Catilinae conjuratione ... paucis absolvam, id. Catil. 4; — 2) „alm.“; ∞ beneficium, (fuldender en Velgjerning, giøre den fuldstændig), Liv. 2, 2; ligel. ∞ promissum, (opfyldt), Varr.; men Cic. Fin. 4, 13: quid est, quod a natura absolvi et perfici debeat? cf. id. N. D. 2, 36; — III) partic. absolutus, 3, egi. som adj.; A) „alm.“: fuldendt el. fuldstommen i sit Slags; ∞ philosophi, Cic. Div. 2, 72; ∞ similitudo, Plin.; men Plin. Ep. 9, 38: legi enim librum omnibus numeris (i. e. partibus) absolutum etc.; — comp.: quo sit absolutus os, et expressor sermo, Quintil. 1, 1, 37; — superl.: ∞ opus, (om et Maleri), Plin. 35, 36; — B) „techn.“; 1) i Philosophien: fuldendt, fuldstommen; nec appellatur vita beata, nisi perfecta atque absoluta, Cic. Fin. 2, 27; officium perfectum atque absolutum, id. Off. 3, 3; — 2) „rhet.“: fuldstændig, ubefinget; esse quasdam cum adjunctione necessitudines, quasdam simplices et absolutas, Cic. Inv. 2, 57; ligel. ∞ quaestio, ibd. 1, 11, causa, id. Part. or. 26; — b) ligel. i Retsproget: ∞ donatio, (ubetinget), Dig.; — 3) i Grammatiken: nomen absolutum, Prisc., der forstaaes uden Tilfærmig, (deus, ratio); verbum abs., (der staer uden Casus), id.; men verb. abs., (opp. inchoativum), Diom.; — adjectivum absolutum, Quintil. 9, 3, 19, (i. e. in positivo gradu).

absone, adv.; 1) „egenl.“: iteldyende, ubermønst, pronuntiare versus, Appul.; — II) „fig.“: uafænde, urimelig, singere, Gell. 13, 25; af — absodus, 3, [sono]; 1) „egenl.“: iteldyende, sturrende, ubarmønst, vox, Cic.; cf. id. d. Or. 1, 25: sunt quidam ... ita voce absonti, ut etc.; — II) „fig.“: som iffe passer vertil, som iffe stemmer overens dermed; fædv. m. Re-

gatione o. figd. ab, el. e. dat., egi. absol.; — nec absonti a voce motus, Liv. 7, 2; quorum nihil absontum fidei divinae originis etc., id. 1, 15; cf. Hor. A. P. 112; — illa est urbanitas, in qua nihil absontum, etc., Quintil. 6, 3, 107; — fædv. om Ting; ∞ tecta, Lucr. 4, 220, (ferfert el. planles Bygning).

absorbeo, hui, (psi), plum, 2, v. a.; 1) „egenl.“: opsluger, sluger i mig, placentas, Hor., inc.; f. und. absorbeo; — ligel. udrifter, drifter best; ∞ liquefactum (unionem, em Cleopatra), Plin. 9, 51; — B) „bef.“: lens ... aquam absorbet, (trækker i sig under Røgningen), id. 22, 70; men ∞ tot res, tam cito, (em Oceanus), vid. Cic. Phil. 2, 27; — II) „fig.“: at henrive el. bortrive; cf. Cic. Brut. 81, „alleg.“: hunc absorbit aestus ... gloriæ, (bortrev ham fra Banen); cf. id. Leg. 2, 4; men id. Sect. 6: quia ... quodam modo absorbet orationem meam (tribunatus ejus, optager mit Jorcerag); cf. — a absorptio, onis, f., rosaria, Suet. Ner. 27, (efslag med Reser tillæst Vin el. Duf; al. absorptio, m. f. Rem.); inc. — abs-pello, absorpto, etc., f. und. aspello, etc.

absque, praepos. e. abl.; 1) forfl. bes Rømfærd: uden; men emtr. alene i figd. hypothetiske Jorbin-delser; nam absque te esset, hodie nunquam viverem, Plaut. Men. 5, 7, 33, (f. nisi tu fuisses); ligel. Ter. Phorm. 1, 4, 11: absque eo esset, (f. nisi is fuisset); ligel. id. Hee. 4, 2, 25: absque una hac foret, (f. nisi haec una fuisset); men Cic. Att. 1, 19: absque argumento etc., inc.; vid. Orell. ibd.; — II) forst bes Quintil. o. efterfl. heer absque e. abl.: a) uden for, uden; an impetu raptus sit, et absque sententia, (i. e. praeter sententiam), Quintil. 7, 2, 41; ligel. Gell. 2, 2: absque praesidio; — b) for uden, untagen; eundem verum esse absque paucis syllabis, Cic. 13, 18; — not.: absque f. et abs, Macrob. Sat. 3, 9.

abstancia, ae, f.; [absto]; Affiant, Bortfiernelse, Vitruv. 9, 1. — abstemius, 3, [abs, inus, temum, i. e. uédu, fædv. temum]; 1) „egenl.“: som afholder sig fra Vin, som iffe drifter Vin; abstemias mulieres esse, etc., Varr. ap. Non.; cf. Ovid. Met. 15, 323; — egi. tilføies gen. vini, Plin. 22, 54; — b) ∞ prandium, (uden Vin), Gell. 13, 30; — II) „overf.“: som afholder sig derfra, afholden, maadeholden, fædv. e gen.; in medio positorum abstemius, Hor. Ep. 1, 12, 7; — b) fædv., ligefom jejunus, fædvende, Auson. — abstentus, 3, partic. af abstineo.

abstergéo, tersi, tersum, 2, v. a.; 1) „egenl.“: A) „alm.“: aftører, afviser, labellum, Plaut.; absterge sudorem tibi, id.; men qui abstergerem vulnera, (f. quo, sc. peniculo), Ter. Eun. 4, 7, 9; crure absterso, Liv.; fuligine abstersa, Cic.; — B) „bef.“ i Rigs-sproget: ∞ remos, Curt. 9, 9, (f. d. fædv. detergere remos, f. und. detergeo); — II) „fig.“: ligefom aftører, d. e. borttager, navn. en Zerg el. Lidelse; consolabor te, et omnem abstergebo dolorem, Cic. Q. Fr. 2, 9; cf. id. d. Sen. 1; ligel. ∞ metum, id., fastidium, Plin.; — not.: Jormen abstergo, ère, beoer alene paa utrigitte Læfemaader.

absterréo, iiii, tum, 2, v. a.; 1) „alm.“: afstrækker derfra, holder borte el. jager bort ved Skrak; absol., el. m. ab. el. de., el. e. abl.; — quo Chremetum absterreant, Ter. Andr. 3, 1, 75; cf. Tac. Ann. 13, 44; men neminem a congressu meo ... janitor meus absterruit, Cic. Plane. 27; ∞ homines a pecuniis capiendis, id. Verr. 2, 58; men ∞ anseres de frumento, Plaut., lenonem aedibus, Titinn. ap. Non., aliquem bello, Tac. Ann. 12, 45; cf. Hor. Sat. 1, 1, 129: Sic teneros animos aliena opprobria saepe Absterrent vitiis; — II) „poet.“: holder borte, bortfierner; vid. Lucr. 4, 1057: pabula amoris Absterrere sibi (deceat). — abstersus, 3, partic. af abstergeo.

abstinax, acis, adj.; [abstineo]; ligefom abstineus,

afholden, Petron. — abstinens, tis, partic. o. adj. af abstineo; *df.* — abstinenter, adv.: afholdent, ugegentrigen; in causa populari ... populariter abstinenterque versatus, Cic. *Sest.* 6; — comp., Augustin.

abstinentia, ae. f. [abstineo], *epyl.*: at helte sig borte derfra; *df.* sædv. „fig.“; 1) „overf.“: at afholde sig derfra; navn. Afholdenheden i Mad og Drick, *egf.* i andre Nydelseer el. Tilbehørligheder; ~ vini, Plin., temeti, Quintil.; *est* absol.; februm quiete et abstinentia mitigavit, ved ifte at spise, ved Raste, id. 2, 17, 9; — *df.* *egf.* sigesom inedia, Hunger el. at hungre; *hvf.* Tac. *Ann.* 1, 35; abstinentia vitam finivit. (hungrede sig ihjel); — ~ veneris, Quintil., conviciorum, Sener. *Contr.* 2, 9; — 2) „ment.“ o. „ethik.“: at afholde sig fra andres Gienem; (el. abstineren af alieno, *unt.* fig.); *df.* Uegenstighed, Hæderlighed; (derim. continentia mere: den subjective Beherskelse af Gienemfærdne); — nulla re facilius ... quam abstinentia et continentia etc., Cic. *Off.* 2, 22; pro abstinentia ... avaritia, vid. Sall. *Cat.* 3; *cf.* Nep. *Ep.* 4, *egf.* id. *Ar.* 3; — b) *df.* *egf.* *unt.*: Charakterens Hensed og Hæderlighed; summam præstare abstinentiam, (om den rettskafne Læder), Quintil. 2, 2 in.; *egf.* funde hidsføres Nep. *Ar.* 1; *cf.* Sall. *Cat.* 57, (om Cato): cum innocente abstinentia certabat.

abstinēo, tui, tentum, 2, v. a. o. n.; [teneo]; 1) act.; A) m. Tinge: af Begrebsobjekter; 1) „alm.“: holder borte, afholder derfra; m. ab. el. e. abl., *egf.* absol.; — ~ ignem ab aede, Liv. 7, 27, injuriam a sociis, id. 12, 26; *cf.* id. 22, 33; ~ ab alienis mentes, oculos, manus, Cic. d. *Or.* 1, 43; men id. *Tusc.* 1, 37: vix a se manus abstinnit; men Tibull. 1, 3, 4, (til Dæden): Abstinens avidas ... manus! — ~ vim finibus populorum, Liv. 8, 19; *cf.* id. 1, 1 in., *egf.* Hor. *Sat.* 2, 3, 202; — 2) „bef.“: holder borte, bortfierner, tæmmer, tvinger; sædv. absol.; — gemitus (pl.), screatus, tussis (f. tusses), risus abstinere, Ter. *Heaut.* 2, 3, 132; figel. si se imber abstineat, Pallad.; men ego ... in parsimonia atque in durtitia ... adolescentiam meam abstinnui, Cat. *ap.* Fest.; — B) m. Personobjekter: afholder derfra; figel. m. ab, *est* e. abl., *egf.* absol.; 1) „alm.“: ~ milites a praeda, Liv. 4, 59; men id. 8, 24: Romano bello fortuna eum abstinnuit; men i Hædsføger: ~ pupillum, (se. ab herediæte, holde el. hindre derfra), Dig.; — 2) „bef.“ *egf.*: ~ se ostreis et muraenis, (at afholde sig derfra, intet at nyde deraf), Cic. *Fam.* 6, 56; men ut se maledictis non abstineat, Brut. *ap.* Cic. *ad Brut.* 1, 17; — femist er Martial. 9, 86: Non se, convivas abstinet ille suos; men ~ se virginē, Ter. *Hec.* 1, 2, 64; — figel. m. ab; ~ se ab vitiis, Cic. *Verr.* 3, 2; *cf.* id. *Acad.* 2, 17; (men langt *est* e. et dette se misfaldet; f. nedens.); — b) *betid* marfcs endnu: a) partic. pass. abstentus, 3, som heldes derfra, pupillus, (som hindres fra at tiltræde en Arv), Dig.; men ~ exationes, (Hædsføjelse), Coel. *Ann.*; — b) partic. pass. abstinentus, 3, m. o. uden cibo, (som skal holdes fra Raring el. Spise); vid. Colum. 6, 7, o. Sener. *Ep.* 75; — c) pass. impers.; ut ab inermi abstineatur, Liv. 5, 21; figel. ut sacro auro abstineretur, ibd. 50; — H) neutr.: abstinere, (se. se), helte sig borte el. derfra, sædv. at afholde sig derfra; A) e. abl., sielt. m. a b el. absol.; — faba Pythagorei abstinent, Cic. *Div.* 2, 58; *cf.* Hor. *A. P.* 414; ~ publico, (ifse vife sig offentlig), Tac. *Ann.* 3, 3, Suet.; *cf.* Ovid. *Met.* 10, 523; ~ proelio, Caes., pugna. Liv.; men ~ manibus, (ifse bruge Væls), Tac. *Hist.* 2, 44; ~ sermone Græco, Suet. *Tib.* 71; ~ injuria, Cic. *Off.* 3, 17, senatorio ambitu, Tac. *Ann.* 4, 2; ~ auribus principis, (fkaane dem), ibd. 13, 14; — ~ ab aliquo, (lati i Ræd), Cic. *Or.* 40; — Non tamen abstinnit, nec etc., (holst sig ifse tilbage, taug ifse), Virg. *Aen.* 2, 534; men abstinerere, (se.

cibo, em den Ege), Cels.; — B) f. abl. findes *egf.*: a) *infin.*; dum mihi abstinent invidere, Plaut.; *cf.* Suet. *Tib.* 23; — b) *ne.* el. *quin.* el. *quominus*; abstinebant, ne ... offerrent etc., Liv. 3, 14; aegre abstinent, quin castra oppugnent, id. 2, 45; *cf.* Suet. *Gramm.* 3; — c) *genit.* (i Analegi af Grækeres *ἀντιεχθαι τινος*); Abstineti inarum validæque rixæ, Hor. *Od.* 3, 7, 69; — H) partic. abstinentes, tis, *egf.* *seu* *adject.*: (som afholder sig fra det Illadelige; *df.* sædv.): afholden; absol., *egf.* e. gen., sielt. *egf.* e. abl.; abstinentem esse, continere cupiditates suas, etc., Cic. *Q. Fr.* 1, 11; *cf.* id. *Off.* 1, 10; non solum manus, sed etiam oculos abstinentes habere; — animus abstinentes ... pecuniae, Hor. *Od.* 1, 9, 38; (men ibd. 3, 7, 18, abstinentes, absol.: *fynd*); — compar., Auson.; superl.: abstinentissimus alieni, Plin. *Ep.* 6, 8, rebus veneris, Colum. 12, 4.

absto, are, v. n.; alene Hor. *A. P.* 362: si longius abstes, (naar du fkaer længere borte).

abstractio, onis, f. [abstraho], voldsom Bortførelse, conjugis, Dict. *Cret.* — abstractus, 3, partic. af figd. — abstraho, xi, ctum, 3, v. a.; 1) „egenl.“: drager el. trækker el. stæber voldsomt affed el. derfra el. derhen; Psalterium necum hinc abstraham, Ter. *Ad.* 5, 3, 57; men id. *Andr.* 1, 5, 8; ut me a Glycerio miserum abstrahat; *cf.* Liv. 3, 44: cunctantem (eam) vi abstracturum (se); men „alleg.“: quum abstraheretur e sinu gremioque patriæ, (da han blev fersvift), Cic. *Coel.* 24; *cf.* id. *Font.* 17; — ~ liberis in servitutem, Caes.; men femist: Abstravitque hominem in maximam malam crucem, Plaut. *Men. prol.* 62; men „alleg.“ em Begjæringens Strøm: ~ in altum a conspectu fere omnium, Cic. d. *Or.* 3, 36; — H) „fig.“; A) „overf.“; 1) „alm.“: a rehus gerendis senectus abstrahit, Cic. d. *Sen.* 6; *cf.* id. d. *Or.* 1, 18, o. id. *Arch.* 6; men Abstrahit invitum (me) patrii sermonis egestas etc., Lucr. 3, 261; men Tac. *Ann.* 4, 13: paternis adversis ... abstractus, (som derved styrtes i Undergang); — 2) „bef.“: at afserge el. overføre derfra, milites a Lepido, Cic. *Fam.* 11, 18; men ~ Germanicum suetis legionibus, (f. ab su. leg., fra Gennantøen over dem), Tac. *Ann.* 2, 4; — B), „ment.“; 1) „alm.“: at afserge (navnl. Sinct el. Jærfællingen) derfra; ~ se a sollicitudine, Cic. *Deiot.* 14; men id. d. *Rep.* 6, 26: si (animus) jam tum, quum etc., quam maxime se a corpore abstrahet; men id. *Tusc.* 1, 17: animus abstractus ab integra certaue ratione, (som har berfærnet el. fersviftet sig derfra); — *egf.* at overføre el. henføre deril; ~ aliquem ad bellicas laudes, Cic. *Brut.* 68; — 2) „bef.“: at ferføre; tamen etc., tamen magnitudine pecuniae a bono honestoque in pravum abstractus est, Sall. *Jul.* 20; — not.: abstraxe, (f. abstraxisse), Lucr.

abstrudo, si, sum, 3, v. a.; *epyl.*: fioder af Veien; *df.* 1) „egenl.“: bortgiemmer, stinker el. forvæder med Dumb; m. i n. e. acc. el. abl., *cf.* e. abl., *egf.* absol., *epf.*; — anrum ubi abstrudet senex, Plaut.; quum mane me in silvam abstrusi, Cic. *Att.* 12, 15; femist er: ~ colaphos in cerebro alcujs, Plaut.; men Tac. *Ann.* 4, 69: turpi latebra ... sese abstrudunt; — H) „fig.“; natura veritatem in profundo abstruit, Cic. *Acad.* 2, 10; ~ tristitiam, (holde sin Kummer skult), Tac. *Ann.* 3, 6; abstruso metu, ibd. 15, 5; — H) partic. abstrusus, 3, *egf.* *seu* *adj.*: A) „alm.“: skult, forbergen, hemmelig, insidiae, Cic. *Agr.* 2, 18, dolor, Ps. Cic. p. Dom. 10; — b) *df.* subst. neutr. abstrusum, 1; esse in abstruso, (være skult el. forbergen), Plaut. *Poen.* 1, 2, 129; — B) „ment.“; a) dunkel, vanstelig; disputatio paullo abstrusior, Cic. *Acad.* 2, 10; — b) homo abstrusus, (inde: sluttet ifig selv, uigennemtrængelig), Tac. *Ann.* 1, 24.

abstruō, ēre, v. a., bortgiemmer, Tert. — *ab-

truse, adv., færbærgent, hemmeligen; comp.: ∞ amandare se. Aum.; e. — abstrusio, onis, f., Vertigiemmen, Vertikæffelse, seminis. Arnob.; — [abstrudo] — abstrusus, 3. part. e. adj. af abstrudo. — abstulo, ere, v. a. færfæ. praes. til perf. abstuli, (f. und. aufero), ligesom aufero: tager bort el. af Veien; antas abstrulas, Plaut. frgm. ap. Dion., inc.

absuetudo, mis, f., [suesco], ligesom desuetudo: Afvænne, Appul.; — absum, absumi (e. afui), abesse, v. n., I) „egentl.“; A) „adm.“: er borte derfra, er fraværende; 1) uden nærmere Betegnelse af Afstanden; dets absol.; domini ubi absum, Ter. Eun. 3, 5, 53; — eferre m. ab el. ex, el. e. abl.; — num ab domo absum? Plaut.; el. Cic. Fam. 2, 1; ligel. numquam ex urbe absum, id. Plane. 27; men et domo absum et foro, (holder mig derfra), id. Fam. 5, 6; — egf. m. Bibege. af en Rejse; præterquam in oppida propinqua, numquam absum, Suet. Tib. 58; — te praesente, absente, Ter. Eun. 3, 3, 29; — heril marces endnu den saakaldte syllepsis numeri: absente nobis, (f. absente me, el. absentibus nobis), ibd. 1, 3, 75; ligel. praesente nobis, f. me. praesens; men absentes, praesentes, Plaut. Cas. prol.; (Levende og Døde); — 2) m. Betegnelse af Afstanden (i Rummet el. i Tiden), enten ved et bestemt Tal, el. ved adverb.; — ut ab urbe abesset millia passuum ducenta, Cic. Sest. 12; cf. Liv. 29, 30 in.; men Cic. Att. 5, 16 e. 17: abesse bidui (sc. iter); egf. abesse biduum, f. necdus; — menses tres abest, Ter. Heaut. 1, 1, 66; — longe absum; sero audio, Cic. Fam. 2, 7; ligel. abes longe gentium, id. Att. 6, 3; haud permultum abest a me infortunium, Ter.; paulumque quum ejus villa abessemus, Cic. Acad. 1, 1; men „poet.“; nec longis inter se passibus absunt, Virg. Aen. 11, 907; — prope, propius, proxime abesse, (om en fært Afstand el. ringe Vertikæffelse); nunc nobis prope abest vitium, Plaut.; quoniam abes propius, (er Stedet nærmere), Cic. Att. 1, 1; loca, quae a Brundisio propius absunt, quam tu, biduum, ibd. 8, 11; — B) „bef.“ fæder egf. i det romeriske Jættetungesprog: absens, dets den, som fraværende menæves til et Statsende; deligere iterum consul absens, Cic. de Rep. 6, 11; cf. Suet. Caes. 28; dets den fra Hettetulleeflivende; de absente secundum praesentem iudicare, Cic. Verr. 2, 17; cf. Suet. Claud. 15; — men Cic. Sest. 31: qui nulla lege abessem. (med Hensyn paa det Lovløse i hans Jættetungesprog); — II) „fig.“ heder abesse e. ide samme Jættetungesprog: A) „adm.“: at være fiernt el. langt derfra, at være færfællig derfra; existat aliquid, quod absit longissime a vero, Cic. Acad. 2, 11; istae zolaezica (i. e. adulationes) non longe absunt a scelere, id. Att. 13, 30; — bb) df. egf. efter Sammenhængens Medfæ: a) at være vedre el. fortrængere; nulla re magis absumus a natua ferarum, etc., Cic. Off. 1, 16; longissime Plancius a te aberat, id. Plane. 7, (han havde langt flere Stemmer, end du); — b) emment: at være ringere; multum ab iis aberat Fulius, (var en langt ringere Taler), Cic. Brut. 62; cf. Hor. A. P. 370; — c) fte at høre derhen, ifte at påse dertil; quae absunt a forensi consuetudine, Cic. d. Or. 2, 37; cf. Nep. Ep. 1; ligel. Caes. ap. Cic. Att. 9, p. 16: nihil a me abesse longius crudelitate, (at intet ligner mig mindre); — B) „bef.“; 1) om Personer: at være langt derfra; df. I) at være fri derfor, (navnl. for et Bryderi, fer en Dæfel, edl.); a multis et magnis molestiis abes, Cic. Plane 25; abesse a culpa, id. R. Am. 20; — „poet.“ egf. e. dat.; Absumis solito, dum scribis ista, dolui, Ovid. Pont. 4, 10, 69; — b) at være ligesom færbærgt derfra el. utilboetlig dertil; a consilio fugiendi absum, (tænker ifte paa Flugt), Cic. Att. 7, 12; ligel. abesse a cupiditate pecuniae, Nep. Att. 12; men absumis ab istis studiis, (ifte at have lagt sig derefter), Cic. Plane. 15;

cf. Sall. Cat. 6; — c) abesse alicui el. ab aliquo, (ifte at færfære nogen, at undertrage sig nogets Jærfærd); me, qui Autronio absum, Sullam defendere, Cic. Sull. 5; ligel. id. Plane. 5: quo plus intererat, eo plus aberas a me, (dets mere færfærd du mig); men id. Acad. 2, 11: etiam absentibus nobis, (egf. uden mig Jærfærd); — 2) om Begreber: at være borte, at mangle, (altf. f. deesse); quaeris id, quod habes; quod abest, non quaeris, Ter. Heaut. 3, 1, 16; unum: a praetura tua abest, Plaut. Epid. 1, 1, 25; — saal. este e. dat.; quid huic abesse poterit de maximarum rerum scientia? Cic. d. Or. 1, 11; hi-storia abest litteris nostris. (mangler, er ifte bærbeidet i vor Litteratur), id. Leg. 2, 5; navnl. egf. „poet.“; vid. Hor. Od. 1, 9, 17; e. ibd. 3, 21, 61; ligel. abest custodia regi, Ovid. Met. 14, 371; men Caes. B. G. 1, 36, med Quae: longe his fraternum nomen afuturum, (dets vilde han fæder nytte dem); — bb) heril marces endnu: a) hand multum abest, el. paulum abest. m. flæd. quin, (f. ut non); — haud multum absum, quin interficeretur, Liv. 11, 42; ligel. nihil abest, quin sim miserum, Cic. Att. 11, 15; ligel. quid abest, quin pereamus, (hvad mangler deri)? Liv. 5, 1; men uden fræd. Negation (el. Svergsmaal) følger ut; nae ille longe aberit, ut eredit este, Cic. Acad. 2, 36; — b) tantum abest, ut ..., ut etc., det er saa langt fra at ..., at osv.; — ego vero istos ... tantum abest ut ornem, ut effici non possit, quin etc., Cic. Phil. 11, 11; cf. id. X. D. 2, 63, e. id. Tusc. 1, 31; — id. Orat. 29, tiltræder endnu et tredje ut, men fem afene bænger af d. fræd. Sæmning; — til d. andet ut fan egf. faes quoque, vid. Suet. Tib. 50, egf. contra, vid. Liv. 6, 31; — c) absit, (det være borte, edl.)! forindes m. nomin., Quintil. 6, 3, 28: longueque absit propositum illud, etc.; fæd. egf. absol.: tu iugum feres? procul absit! Stat; men absit, ut etc., Appul.; — III) part. absens, tis, egf. fem adj., f. ovenf. Plaut. Cas. prol.; egf. om Stedet og om Ting: sem er fieru el. langt borte; absentem ... urbem Tollis ad astra, Hor. Sat. 2, 7, 28; cf. id. Ep. 1, 11, 21; men versus absentes, (sem man har glemt), Gell. 20, 10; — superl. absentissimus, Augustin.

absumedo, mis, f., ligesom consumptio, Tæren el. Jærtæren, Jærfærd; men alene Plaut. Capt. 1, 3 in.: quanta suminis absumedo? (altf. m. Henspiffen paa sumen); af — absumo, sumpsi, sumptum, 3. v. a.; oprel.: borttager deraf intet Enden, tager dets borte; df. I) „egentl.“; A) „adm.“: forbruger el. færtærer, foroder el. tilfætter; Nulla este mihi (res); nam, quam habui, absumpsi, Plaut. Cure. 5, 1 in.; men pylissando ... quid vini absumpsit. (var hun færtæret)? Ter. Heaut. 3, 1, 48; cf. Hor. Od. 2, 14, 25; men absumpsit frugum alimentis, (da de være færtærete), Liv. 23, 30; men Suet. Aug. 98: Pecuniam in emptionem mercium, (fætte Fænge deri); — B) „bef.“ egf.; 1) ede lægger, færtærer; saal. em Jæd og Eward, em Hænger, om Gift, edl.; — plures fames, quam ferrum, absumpsit, Liv. 22, 39; incendium multas domos absumpsit, Plin. Ep. 10, 42; cf. Liv. 30, 7; men id. 28, 30: nisi mors opportuna ... eum absumpsisset; ligel. veneno el. venenis assumpti, id.; men „poet.“: me primam absumite ferro, Virg. Aen. 9, 491; — df. pass.: ungula ab-umitur, (afstides), Ovid. Met. 1, 742; his anno absumi umbras, (at Snyggen aftager), Plin. 2, 75; — 2) tilendebringer; absumpta ablaqueatione, (i. e. confecta), Colum. 5, 10; — II) „fig.“; A) „bef.“: ∞ tempus dicendo, (at tilbringe Tiden dermed, at tale længe), Cic. Quint. 10; cf. Liv. 38, 26; egf. ∞ partem aetatis re aliqua, Quintil.; men Plin. Ep. 1, 9: quot dies quam frigidis rebus absumpsi? men Ovid. Trist. 4, 10, 114: sic tamen absumo decipioque diem, (færfæder Dagen, fæder Ende derpaa); — B) „adm.“:

fortärer, hentärer; quum ille et cura et sumptu absumitur. Ter. Phorm. 2, 2, 26; men ~ vires mora, (om Videnstaben: at aflagt el. svækket derved), Ovid. Met. 3, 693; — cf. eftere hos Plaut.: absumptus sum, jeg er udykkelig, det er ude med mig, edl.; cf. — absumptio, onis, f., hertæring, herbrug; quae in assumptione sunt (res), Dig. — absumptus, 3, partic. af absumo.

absurde, adv.; oprf.: ildeslydende, skurrende, canere, Cic. Tusc. 2, 4; — cf. „fig.“: urimelig, forfærd, facere, Plaut., respondere, Cic. Att. 5, 1; — compar.: ~ constituere, Dig.; superl.: ~ dicere, Augustin.; v. — absurditas, atis, f.; oprf.: Mislyd, Disbarmoni; — cf. fild. e. „fig.“: Urimelighed, Daarlighed, Claud. Mam.; — [af fige.].

absurdus, 3; 1) „egenl.“: ildeslydende, skurrende, ubarmonisk; ~ vox et asona, Cic. d. Or. 3, 11; cf. id. Div. 1, 9, e vel. poet.: absurdoque sono etc., (om Kæernes Dvaellen); — 2) „fig.“: A) „alm.“: el. om Begreber: urimelig, forfærd, uforstændig; ~ ratio atque inepta, Ter. Ad. 3, 3, 22; cf. ibd. 5, 8, 21; men ~ res est, e. inf., Cic. Balb. 16, cf. id. Sull. 20: jam vero illud ... quam absurdum; men Sall. Cat. 3: bene dicere, haud absurdum, (isse at ringeagt, neml. per litoten, f. meget anseelig el. berømmelig); cf. ibd. 25; — egf. e. dat; aetati nrisque non absurdum etc., Tac. Ann. 12, 9; cf. Cic. R. Com. 7; egf. m. ab, Tac. Hist. 4, 48; — compar.: multo absurdiora ea, quae etc., Cic. N. D. I, 16; superl.: ~ mandata, id. Att. 7, 13; — B) „bef.“: el. om Personer: ulffekt, utygtig, ube-gavet; f. und. abhorreo: Cic. d. Or. 2, 20; cf. Tac. Hist. 3, 62: neque absurdus ingenio, etc.

Absyrtus, idis, f., D i det adriatiske Hav, Mel. 2, 7; Plin. 3, 30, har derfor pl. Absyrtides, um, (altf. en Gruppe el. flere Der); skal være benævnt efter fige. — Absyrtus, i, m., en Brøder af Medea, hvem hun buggede i Stykker, for ved hans adfærdte Lemmer at opbevare sine Førfølger; vid. Ovid. Trist. 3, 9, 6, e. Hygin. Fab. 23. — abtorqueo, ere, v. a., forkl. f. detorqueo: dreier af el. tilside; abtorque proram, Att. ap. Non.

abundans, tis, partic. o. adj. af abundo; cf. — abundanter, adv.; oprf.: overflødig, ildeslydende, „overf.“; 1) „alm.“: overflødig, rigeligen, fructum ferre, Plin.; — compar.: ~ alere, Colum. 8, 8; superl.: ~ coenam praebere, Suet. Aug. 74; — 2) „bef.“: el. om Færdetræget; ~ loqui et copiose, (utforstændig, vidtloftigen), Cic. d. Or. 2, 25; cf. id. Top. 10.

abundantia, ae, f.; oprf.: Overflømmen; cf. „fig.“; 1) „overf.“: el. om Ting: Overflødig, Fyld, Rigeom; hos Cic. altid e. gen.; in omni rerum abundantia vivere, id. Lael. 15; cf. ibd. 23; ligel. ~ sanguinis, Plin., pecuniae, id., commeatum, Tac.; — hos denne egf. absol.: Rigeom, Midet; tamquam in summa abundantia, id. Hist. 2, 94; cf. id. Agric. 6; — 2) „ment.“: el. om Begreber: non otii abundantia, sed amoris erga te, (haec scripsi), Cic. Fam. 7, 1; cf. ibd. 1, 9 in; v. — abundantio, onis, f., Overflømmen; ~ fossae Philistinae, Plin. 3, 20; — [abundo].

abunde, adv. af abundus: overflødig, rigeligen, i Mængde; — berom er at mærke: abunde flaaer ndert.: 1) (ligesom satis, affatit, etc.). paa en Maade sem adj. el. Prædicat, da det kan hede, (ligesom satis superque): mere end nes, i Overflød; homines, quibus mala abunde omnia erant, Sall. Cat. 21; ligel. ipse abunde ratus, si etc., Tac. Hist. 3, 95; cf. Plin. Ep. 4, 30: mihi abunde est, si etc.; men ibd. 5, 8: ut abunde sit, alterum efficere, (at det er overflødig); — 2) sem subst. e. gen.; terrorum et fraudis abunde est, Virg. Aen. 7, 552; potentiae gloriaeque abunde adeptum (se), Suet. Caes. 86; men abunde salis (in eo est, sem altfor meget deraf), Quintil. 10, 1, 94; — 3) sem

adv. hos adj. etc.: fuldeligen, tilstrækkeligen, til Overflød; erit abunde satisfactum huic quaestioni etc., Cic. Div. 2, 1; abunde magna praesidia, Sall. Jug. 14; parentes abunde habemus, id. Jug. 102; abunde dixit bene, quisquis etc., Quintil. 12, 9, 8; — egf. forbundes abunde satis, id. 12, 11, 19, e. Hor. Sat. 1, 2, 59.

abundo, avi, atum, 1, v. n. (o a); 1) „egenl.“: A) „alm.“: om Vandet: atbelge el. hvælme Veiret, (neml. op el. ud fra Vandpeilet; derim. redundare, at overflømme); — quando aqua Albana abundasset, Liv. 5, 15; Flumina abundare ut facerent (imbres), Lucr. 6, 266; — „pect.“: egf. om de høje Væfers Udstrømming, Virg. Ge. 3, 484; — B) „bef.“: om et Edd; cruore scena abundavit, (flømmede i Bødd), Suet. Calig. 57; hof. absol.: loca abundantia, (overflømmede Steder), Virg. — cf. „alleg.“, Plaut. Stich. 2, 1, 6: Ripas superat mihi atque abundat pectus laetitia, (flømmer over af Glæde); — 2) „fig.“: A) „overf.“; 1) „pect.“: at fremvælde rigeligen; quae de terris ... abundant Herbarum genera etc., Lucr. 3, 918; — 2) „alm.“: at være el. have i Mængde el. rigeligen; sive naturae deest quippiam, sive abundat atque affluit, Cic. Div. 1, 28; abundantio pecunia, (opp. adesa), id. Quint. 12; cf. Liv. 2, 41 e. 47; — cf. absol. (el. som adv.): ex abundanti, (til Overflød), Quintil., Dig.; — bb) ligel.: a) e. abl. (el. gen.): at have i Overflød, at være rigeligen forsynet dermed; quasi in non divitiis abundet, Ter. Heaut. 3, 2, 17; — ligel. om Ting: villa abundat porco, hoedo, etc., Cic. d. Sen. 16; cf. Lucr. 5, 262; men alene fild. o. forkl. e. gen. (f. abl.); quarum et abundemus rerum, et quarum indigemus, Lucil. ap. Non.; f. egf. nedenf. nr. III, B; — b) egf. absol. om Personer: at være rig, at have noget tilovers; si quando abundare coepero, Cic. Att. 1, 14; et absentes adsunt, et egentes abundant, id. Lael. 7; — B) „ment.“: el. om Begreber, neml. egf. om nogens indre Værd el. Dygtighed; ~ copia orationis, Cic. d. Or. 2, 35; cf. ibd. 1, 6 (nedenf.); men ~ praeceptis philosophiae, (have inde et rigt Forraad deraf), id. Off. 1, 1; ligel. ~ honoribus, id., consilio, id.; — III) partic. abundans, tis, egf. sem adj.; A) „egenl.“: overflømmende, amnis, Virg.; superl.: ~ amnis, Cic. d. Rep. 1, 19; — abundantia loca, Virg., f. event.; — B) eftere „fig.“; 1) „overf.“; a) om Ting: overflødig, rigeligen, pecuniae, Liv., patrimonium, Suet.; egf. e. gen.: sem har Overflødig deraf; via omnium rerum abundans, Nep. Eum. 8; — b) om Personer, dels absol.: rig, sem har tilovers; haec utrum egentis, an abundantis signa sunt? Cic. Parad. 6, 1; cf. id. Phil. 2, 27; dels e. gen.; quam laetis abundans, Virg. Ecl. 2, 29; — 2) „ment.“; a) om Færdetræget; non erat abundans, non inops tamen (oratio ejus), etc., Cic. Brut. 67; — b) om Personer, færdv. e. abl.; saaf. Cic. d. Or. 1, 6: abundantes ingenio et; — ligel. in compar. o. superl.; tu abundantior consilio, ingenio, prudentia, etc., id. Pis. 26; et rerum copia et sententiarum varietate abundantissimus, id. d. Or. 2, 11. — abundus, 3, [unda], fild. Biform af abundans, Att. ap. Non., inc., Gell. 1, 2.

abusio, onis, f., [abutor] = 2. abusus; men færdv. „rhet.“, ligesom Grækerne καὶ ὑποφωτισμός: Talefigureres el. Tropernes urigtige el. haarde Brug; vid. Auct. ad Her. 4, 33, Cic. Orat. 27, e. Quintil. 10, 1, 12. — abusive, adv.; 1) ved en urigtig Brug af en Talefigur, Quintil. 8, 6, 35; — 2) paa Skramt, for Syns Skyld, Amm.; af — abusus, 3, [2. abusus]; sem bliver misbrugt, appellatio, Auct. Paneg. ad Constant.

abusive, praepos. e. abl.; „pect.“ f. ab usque, el. f. usque ab, lige deraf; Siculo prospexit abusive Pachyno Virg. Aen. 7, 289; abusive mane ad vesperam, Plant. Amph. 1, 1, 97; dog egf. Tac. Ann. 15, 37: animalia maris Oceano abusive petere, (f. ab Oceano usque).

1. *abusus*, 3, partic. af abutor. — 2. *abusus*, us, m., [abutor]. Herbrug, (naar neml. Tingene fortæres ved at bruges); usque enim, non abusus legatus est, Cic. Top. 4; quae res in abusu consistunt, Dig.

Abutor, isus sum, 3, v. dep. (a.); 1) „alm.“: eybruger, forbruger, anvender helt el. ganske; adterent. c. abl.; sumus parati, abuti tecum hoc otio, Cic. d. Rep. 1, 9; ∞ error hostium, Liv. 27, 46; me abusum illo proemio, (at jeg allerede havde gjort Brug deraf), Cic. Att. 16, 6; quae igitur studia etc., iis ... cur non abutamur? id Fam. 9, 6; — b) forkl. egf. c. acc., navn. hos Romerne; cf. pass.: ubi illae, quae dedi ante? Cl. abusa (sunt, ere eybrugte el. fortærede), Plant. As. 1, 3, 44; cf. Ter. Andr. prol. 5, c. Lucr. 5, 1032; — II) „bef.“: misbruger; vid. Cic. Cat. 1 in. c. id. R. Am. 19; men ornamentis alicuius abuti pro spoliis, id. Quint. 31; — b) forkl. egf. in pass.; vid. Plaut. 1, c.; ligel.: potius quam a rege abutamur, Varr. ap. Prise.

Abydus (-os), i, f. o. m., By i Landstabet Troas ved Hellesponten, ligesomfor Efeus; vid. Ovid. Her. 18 o 19, ogf. Virg. Ge. 1, 207; — cf. Abydenus, 3, urbs, (i. e. Abydus), Ovid.; — cf. subst. a) Abydenus, i, (d. e. Leander af Abydus, Hero's Elsker), id. Her. 18 in.; — b) Abydeni, orum, m., Indvaanerne af Abydus, Liv. 31, 16; — not.: egf. er Abydus Ravnets paa en By i Overægypten, Plin. 5, 11.

Abyla, ae, f., Bjerget i Afrika, den ene af Herkules's Støtter, ligesomfor Calpe, Mel. 1, 5, Avien. Perieg. 112; (stribes egf. Abila, Plin. 3, proem.), — abysus, i, f., *ἄβυσσος*, (se. *λύπη*), bundløst Dyb, en Afgrund; cf. fild. f. inferi el. Helvede, Prud.

ac, conj., f. und. atque. — *acacia*, ae, f., *ἄζαζία*, 1) Acaciutræet, vid. Plin. 13, 9; — 2) egf. Eften af dette Træ, id. 24, 67.

Academia, ae, f., *Ἀκαδημία* (-μια), et efter en Heros Academios benævnt Sted ved Athenen, bef. egf. det der liggende Gymnasium, hvori Plato underviste; hvs. hans Disciple hedde: Academicci; ligesom hans Lærebegreb derafter hedder: philosophia Academia, (opp. ph. Stoica, Cynica, etc.); — b) cf. „meten.“: d. akademiske Philosophi el. Sect el. Skole; — instaret Academia, quae etc., Cic. d. Or. 1, 10; — Academia vetus (el. antiqua), det ældre akademiske Lærebegreb fra Plato; opp. Academia nova (el. recens el. adolescentior), det nyere fra Aristotles; vid. Cic. Acad. 1, 4 o 12; — not.: Academia hed egf. efter d. ovennævnte: Cicero's Landsted i Campanien, hvor hans Quaestiones Academicæ ere strebene; vid. Plin. 31, 3; — forskiellig herfra er hans Academia, (en slags Gymnasium m. xysti o. exedrae), paa hans Tusculanum; vid. Cic. Tusc. 2, 3, o 3, 3.

Academicæ, es, adj. fem., efter d. græske *Ἀκαδημαῖα*, akademisk; illam Academicam *ἀντιόχου*, (i. e. Quaestionem Academicam) etc., Cic. Att. 13, 16. — Academicus, 3, benævnt efter Akademiet ved Athenen; cf. Academicus, (se. philosophus), pl. Academici, Cic. Acad. 2, 4; — not.: efter Cicero's ovennævnte Landsted i Campanien benævnes hans Værk: Academicæ Quaestiones, Plin. 31, 3, ogf. Academia, (se. scripta), Cic. Off. 2, 2, ogf. Academia Quaestio, id. Att. 13, 19. — Academicus, i, m., den Heros, efter hvan Gymnastet Academia ved Athenen skal have sit Navn; Atque inter silvas Academia quaerere verum, Hor. Ep. 2, 2, 45.

acanthis, idis, f., *ἀκανθῖς*: = acanthus nr. 1, Virg. Ge. 3, 338. — acānos, i, m., *ἄκανος*, Kreds, Ildfelen, onopordum acanthium L., Plin. 22, 10. — acanthice mastice, *ἀκανθικὴ μέστις*, Eften af Værten helxine, Plin. 21, 56. — acanthillis, idis, f., *ἀκανθῖλλis*, vild Asparges, Appul. — acanthinus,

3, der af Udseende ligner acanthus nr. 1, Colum., Plin. — acanthion, i, n., *ἀκανθιον*, en Tidsektart, (rimel. = *ἄκανος*), Plin. 21, 66. — acanthis, idis, f., *ἀκανθῖς*, 1) et slags liden Ångl, der opbejder sig i Dornebuske, rimel. Eftills el. Guldfente, *fringilla carduelis* L., Plin. 10, 83; — II) som Vært: = senecio, (Korsurt), Plin. 25, 106.

1. acanthus, i, *ἄκανθος*, 1) m., Bjørneste, acanthus mollis L., hvilken Vært man ofte afskæder paa Kunstværker; vid. Virg. Ecl. 3, 41; navn. egf. paa Capitelene af den cerintbiske Støtte, Vitruv. 3, 1; f. egf. Plin. 22, 31; — II) f., en Venæriske paa Acaciutræet, Mimosa Nilotica L., Virg. Ge. 2, 118, inc. — 2. Acanthus, i, f., By i Macedonien, Liv., Plin.; — cf. Acanthus, 3, sal, id. 31, 41.

acapnos, on, *ἀκαπνος*, uden Reg; cf. 1) ligna acapna, (terret Ved, der ikke ryger ved at brændes), Plin. 13, 15; egf. ligna cocta, f. unt. coquo; — 2) mel acapnon, (som uden Reg er udtagen af Ruben), Colum., Plin. 11, 15.

Acarnan, ānis, f. und. āgē. — Acarnānia, ae, f., Landet imellem Epirus og Etolien, vid. Plin. 4, 2; hod. Carnia; — cf. 1) Acarnan, ānis o. ānos; a) adj., acarnanif, ānis, Sil. 3, 42; — b) efter subst. m.; quorum alter Acarnan, (en Acarnanier), Virg. Aen. 5, 298; pl. Acarnanes, Liv.; — 2) Acarnānicus, 3, acarnanif, conjuratio, Liv. 26, 25. — acarne, f. und. acharne. — acarus, f. und. acorns.

Acastus, i, m., Son af N. Pelias i Theffalien, ved Ereteis el. ved Italania Fæder til Laodamia, ogf. Broder til Alcistis; vid. Ovid. Met. 8, 300 flgd.

acatalecticus, acatalectus, *ἀκατάληκτος* o. *ἀκατάληκτος*, versus, i Metrisen: Vers, i hvis sidste Fod ingen Stabelse mangler, (opp. catalecticus), Dion., Priscian. — acatium, i, n., *ἀκάτιον*, et slags liden Jartoi el. liden Vaad, Plin. 9, 49; efter Gell. 10, 25, ogf. acatia, ae, f.

acaunumarga, ae, f., [celtisk Ord, af agannum, Sten, o. marga, Mergel], en Mergelart, rimel. Stenmergel, Plin. 17, 4 (Hard.). — acastus, i, (se. lapis): (*ἄκανθος*, or, uforbrændelig), Carbuufelen, Plin. 37, 25 (Hard., al. apyrotus m. f. Rem.). — Achārus, (Agh., paa Romterne: Abgarus), i, m., græsk og romersk Venæriske paa de arabiske Konger, Tac. Ann. 12, 12 c. 14.

Acca Larentia, (isse-Laurentia), ae, f.; efter Mythen: Sytten Ransuuts's Sustru, der opfyrdere Romulus og Remus; ogf. er hun Moder til de tolv Urvalbrodere el. Fratres Arvales, vid. Gell. 6, 7; — til hendes Hæder holdt Remerne i December Fæsten Accalia el. Larentalia, Varr. L. L. 5, 3. — Accālia, imm, se. sacra el. solennia, f. und. frgd. — accanto, [ad.c.], are, v. n., lynger derhos el. derved; men alene „poet.“ o. c. dat.; magni tumulis accanto magistri, Stat. Silv. 4, 4.

accedenter, adv., tilnærmende; cf. ligesom prope: nær, i Nærheden; compar., Cassiod.: af — accēdens, tis, partic. af āgē. — accēdo, [ad.c.], cessi, cessum; 3, v. n., 1) „egenl.“: A) „alm.“: gaar el. kommer derhen el. dertil; m. ad el. m. in, men ogf. (eyrd. „poet.“) c. acc. (efter d. udfaldne ad el. in), fild. c. dat., el. absol., el. m. adv.; — accedam ad hominem, Plaut; quum senatus ad Caesarem supplex accederet, Cic. Fam. 1, 4; ∞ ad aedes, Plaut., ad urbem, Cic., ad moenia, Liv.; men omnes accedere ad aras, (isølge Overtro), Lucr. 5, 1198; — ∞ in Macedoniam, (indenfor Grænserne deraf), Cic., in aedes, id., in senatum, id., in fons aliorum, id. Liv. 2, 26; — ∞ integros accedere fontes, Lucr. 1, 926; cf. Virg. Aen. 1, 200; ligel. ∞ Africam cum navibus, Nep. Hann. 8; ut quosque accesserat, Tac. Hist. 2, 21; cf. id. Ann. 12, 31; hvs. egf. in pass.: si qua elementar accedi poterant (montes), ibd. 33; — quum

propemodo muris accessisset, Liv. 21, 20; (f. egf. nedent.); — nunquam accedo (sc. ad te), quin etc. Ter. Eun. 1, 7, 21; — si eo accessisset (ille, var han kommen derhen), Cic. Caecl. 16; — B) „bes.“; 1) i Angriſſpreeget, ligefem aggredi: at angrib; accedit muros Romana juventus, Enn. ap. Gell. 10, 29; ut has cohortes ... hostis accedere possit, Cic. Att. 8, 12; men accedere in sese, (angreb; binanden), Val. Fl.; men ~ ad manum, Nep. Eun. 5, (femme til Angreb, femme i Elag); — 2) i Sandelspreeget: a) ~ ad hastam, (infinde fig fem Kiebet el. Sydende ved Auctioner), Liv. 43, 16, Nep. Att. 6; f. egf. und. hasta: — b) pretium accedit agris (dat., Prisen derpaa figer), Plin. Ep. 6, 19; ligel. quum plurimum pretio accedat, Colum.; — 11) „fig.“; A) „everf.“; 1) em Begreber (v. Ting); at femme dertil: aa) tilfældigen, v. fædd. c. dat.; — illud quoque nobis accedit incommodum, Cic. Quint. 1; men Plaut. Amph. 2, 2, 77: Num tibi stultitia accessit? cf. Ter. Hee. 3, 5, 56; — bb) fem Tillæg; m. ad. cf. c. dat.: — ad virtutis summam accedere nihil potest, Cic. Fin. 4, 21; et civibus animum accessurum, etc., Nep. Milt. 4; cf. Cic. Att. 5, 20; — ligel. absol.: sed plura accedere debent, hunc etc., Lucr. 2, 1129; accedit mors, quae etc., Cic. Fin. 1, 18; — b) dertil er endnu at marfe; naar dette Tillæg uttrykkes ved en Sætning, saa bruges quod (at), til at betegne den logiske Forbindelse el. den Talendes Hæftelse; bverim. ut (at) bruges em den histeriffe Kiendes gierning; — accedit, quod patrem (ejus) ... amo, Cic. Att. 13, 21; cf. id. R. Am. 8, e. Sall. Cat. 11; — ad Appii senectutem accedebat etiam, ut caecus esset, Cic. d. Sen. 6; cf. id. R. Am. 31, e. Lucr. 1, 193; — feran flere faadanne Sætninger bruges egf. plur. res; vid. Caes. B. G. 1, 19; — men ogsaa kan den histeriffe Sætning tilføies in indic. el. sem appos.; accedit illud: si maneo ... cadendum est in unius potestatem, Cic. Att. 8, 3; cf. Ter. Andr. 1, 3, 11; — c) em en ydre Rærmelse dertil el. Vished dermed, c. ace.; proxime accedere ebum, Plin. 16, 76; cf. Sil. 13, 26; — 2) em Persener: at gaac el. ffride dertil, at indlade fig derpaa, at geraade deri; m. ad. egf. m. in: — ~ ad remp., (føge el. overtage Statsembedet), Cic. R. Am. 1; ~ ad causam, (overtage en Proccs), id. d. Or. 1, 38; ~ ad bellum pericula, (see fig deri), id. Balb. 10; ~ ad vectigalia, (forpagte dem), id. Verr. 3, 40; ~ ad poenam, (ffride dertil), id. Off. 1, 25; men id. Verr. 1, 2; ~ ad invidiam iudicium levandum, (overtage, at ffermilde Sadet imed dem); men Plaut. Trin. 1, 2, 81; ~ in eandem infamiam, (geraade deri); — B) „ment.“; 1) at tilfræde negens Mæning, at helde el. fferme med negen; fædd. m. ad. cf. c. dat., (navnl. altit c. dat. pers.); — ad hoc consilium quum accederent etc., Nep. Milt. 3; cf. Cic. Verr. 3, 28; ~ ad conditiones pactionesque alicujus, (tilfræde dem, indlade fig derpaa); accessurum te sententiae meae, Plin. Ep. 4, 10; accedam in plerisque Ciceroni, Quintil. 9, 4 in.; Galba speciosa suadentibus accessit, Tac. Hist. 1, 34; — egf. heter: ~ alicui el. conatibus alicujus; at tage negens Parr; vid. Suet. Galb. 12, e. id. Oth. 4; — 2) em en indre Rærmelse dertil el. Vished dermed; ligel. m. ad. egf. c. dat.; — homines ad deos nulla re propius accedere, quam salutem hominibus dando, Cic. Lig. 12; cf. id. d. Or. 1, 62, e. id. Verr. 2, 3; — Crasso ... Philippus proximus accedebat, etc., id. Brut. 47; quem Homero crederet proxime accedere, Quintil. 10, 1, 86; — not.: accessis, (f. accessistis), Virg. Aen. 1, 201.

acceleratio, onis, f., Fremfhynden, Hurtighet, orationis enunciatione, Auct. ad Her. 3, 13; af — accelerō, [ad.c.], avi, attum, 1, v. a. e. n; 1) act.: fremfhynder, iter, Caes. B. C. 2, 38, gradum, (marfcherer hurtigere), Liv. 2, 43; ~ oppugnationem, Tac.

consulatum alicui, id. Ann. 3, 75; egf. pass.: cetera accelerantur, id.; cf. id. Agric. 11; men mortem quae possint accelerare, Lucr. 6, 772; — H) neutr.: at ille afflicto, at fhynde fig; si accelerare volent, Cic. Cat. 2, 1; cf. Virg. Aen. 5, 675; men accelera, signifer! sequere, miles! etc., Liv. 3, 27; egf. ~ Cremonam etc., Tac. Hist. 2, 100; — men pass. impers.: quantum accelerari posset, Liv. 3, 46.

accendium, i, n., Antændelse, Solin.; af — accendo, 3, v. a., [afad v. inus. cando, hsf. cando]; cprbl. antænder evenfra, (opp. succendo); df 1) „agent.“; A) „alm.“: tænder, antænder, sætter i Brand; quasi lumen de suo lumine accendat, facit, Enn. ap. Cic. Off. 1, 15; cf. Cic. Univ. 9; deus solem, quasi lumen, accendit; ligel. ~ ignem, Virg., faces, Cic., tus, Liv.; „alleg.“ er Lucr. 1 extr.: ita res accendit lumina rebus; cf. Cic. Arch. 6; — B) „bes.“; a) tænder 3de derpaa, fyder med 3de; ~ foculum el. focum, Liv. 2, 12, Ovid; accensae arae, (hverpaa der er tændt 3de), id. Met. 3, 691; — b) ferrum accensum igni, Plin. 3, 15, (epbetur el. fmellet i el. ved 3de); ostere atben igni; aurum (optimum) quam difficile accendi, (at det fmeltes vanskeligt), id. 33, 19; men „poet.“: accensis undis. Sil., accenso aheno, Senec. Med., (estert være bragt i Kog); — c) gior flærende el. fhynde; sol accendit Olympum, Sil., diem, Claud.; luna radiis solis accensa, Cic. Somm. Scip. 4; men Sil. 15, 681; Et geminis galeam clypeumque accendat auro; — 11) „fig.“; A) „everf.“: ligefem østænder, d. e. gior færf el. befigt; ~ proelium, Liv. 30, 11, (begynde Elaget med Hestigt); men crystallina ... quorum pretia accendit fragilitas, Senec. Benef. 7, 9; ~ februm, Cels., situm, id., (ferstærke, forværrer); quum eo magis vis venti accensa esset, Liv. 21, 58; — B) „ment.“; 1) „alm.“; a) at eplamme el. ferstærke; navnl. egf. at forværrer, vitia ... velando, Ovid. Rem. 133; cf. Tac. Agric. 15; ~ (injurias) interpretando; ligel. ~ discordiam magis, quam sedare, Liv. 2, 29; men ~ bellum infandum, (epstænde), Virg. Aen. 12, 801; cf. Lucr. 1, 476; men ~ curam ingentem alicui, Liv. 28, 16; — b) at eplæffe el. eplæve; paene amissos accendere sensus, Lucr. 2, 957; haec accendi ant comoveri arte etc., Cic. d. Or. 1, 25; cf. id. Fin. 5, 15; — 2) „bes.“ e. „actif.“: at eplamme el. eplæffe, (navnl. en Vænfab el. negen til Vænfab); Nunc prece, nunc dictis virtutum accendit amaris, Virg. Aen. 10, 368; cf. ibd. 7, 550; men ibd. 482: Lelloque animos accendit agrestes, (er bello rimel. dat.); men ~ aliquem irā, ibd. 8, 500; — quae res Marium contra Metellum accendat, Sall. Jug. 68; ~ uxorem in marium, Tac. Ann. 1, 53; — accendi in rabiem, Liv. 29, 9, ad dominationem, Sall. Jug. 35; men studia hominum accensa in Agrippinam, (til hendes Hærfel), Tac. Ann. 3, 4; accensus injuria, Liv., odio, id.; men egf. absol.: accensus, eplragt, hartfult; vid. Virg. Aen. 4, 265; sic accensa profator; cf. Tac. Ann. 12, 4.

accenseo, [ad.c.], sūi, situm v. sum, 2, v. a., regner el. tæller dertil; c. dat.; — his (militibus) accensis cornicines etc., Liv. 1, 31; men „poet.“, Ovid. Met. 15, 516; atque accenseor illi, (er hendes Ledfager); — H) af partice. accensus, 3, er subst. accensus, 1, m. A) en Overghedsfæmmer, (alicui v. alicujus, bes el. under negen), i Rom eg i Provindferne; — en faadan havde at indstæffe Parterne for Retten, at bestre Orden, at utræde Timene, etc.; — qui tum accensus Neroni fuit, Cic. Verr. 1, 28; libertus ac accensus Gabinii, id. Att. 4, 16; cf. id. Q. Fr. 1, 1, 4, egf. Suet. Caes. 20, e. Liv. 3, 33; — egf. decuriones c. centuriones havde deres accensus; vid. Varr. L. L. 7, 3; egf. dominus funus havde sin accensum, Cic. Leg. 2, 24; — B) en Decret, en nyligen indstæven og ligefem overtallig Sæltat, bverim Liv. 8, 8; tertium (evillum ducebat)

accessus, minimae fiducia manum; cf. ibd. 10: accessus ab novissima acie ante signa progredi, etc.

1. accessus, 3: part. af accedo. — 2. accessus, 3, v. accessus, i, m.: part. d. subst. af accenso. — 3. accessus, us, m., [accendo]: Antander, Antander, lucernarum, Plin. 37, 29 (Hard.), luminum, Synmach.

accessuacula, ae, f., dem. af accensus: Betøring, *προσώδια*, Gell. 13, 6. — accensor, (ade.), oris, m., [cantor]: en Bæsfanger; (opp. succentor o. incantor), isid. — accentus, (ade.), us, m., [cantus]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: Ordets el. Stavelses Betøning el. Tøne el. Accent; accentus, quos Graeci *prosōdies* vocant, etc., Quintil. 1, 5, 22: cf. id. 12, 10, 33; — B) „bef.“: a) ~ aeneatorum, Trompestod, (som Signal til Kamp), Ann., — b) ~ tibiae, Jøitens Eyd el. Tøne, Solin.; — H) fite. o. „overf.“, ligesom accessus: Tilvæxt, Tiltagen, hiemis, Sidon., doloris, Mare. Emp.

accepto: vid. accipio, not. — accepta, ae, f., (sc. pars el. portio agri): f. und. accipio. — acceptabilis, e: til at medtage; cf. „overf.“: antagelig, bebagelig, Laet., Tert.: o. — acceptator, oris, m.: en Medtager; df. „overf.“: som antager el. billiger noget, Tert.; — [accipio].

acceptatio, ogf. accepti latio, onis, f., [acceptum fero]: Indførelse (i Megnstabbeogen) af den medtagne Gieldspost; df. Medtagelsestevest, Snittering, Dig.; ligel. arhilt: accepti quoque latio, ibd. — acceptio, onis, f., [accipio]; 1) „egenl.“: Medtagelse, frumenti, Sall. Jug. 29; men Cic. Top. 8: neque deditioem, neque donationem, sine acceptione intelligi posse; — 2) „fig.“: Antagelse el. Billigelse (af en Vaaand, edl.), Appul. — acceptito, avi, i, v. a., frequ. af figd.: medtager ofte, pleier at medtage; qui stipendium acceptitasti, Plaut. ap. Non.

accepto, avi, alium, i, v. a., frequ. af accipio: medtager ofte, pleier at medtage, navn. som Casjerer; heri... argentum accepto, expenso, etc., Plaut. Pseud. 2, 2, 32; men ~ mercedes a discipulis, Quintil. 12, 7 extr.; — 2) „fig.“ o. „overf.“: ~ jugum, (heie sig derunder), Sil.

acceptor, oris, m., [accipio]; „egenl.“: en Medtager; df. „fig.“: som antager el. billiger noget; df. Plaut. Trin. 1, 2, 167, e. dat. (f. gen.): Qui illorum verbis falsis acceptor fui; — 2) „forf.“ ogf. f. accipiter; Extia acceptoris et unguis, Lucil. ap. Charis.; df. — acceptorius, 3: tienslig til at medtage, modulus, (paa Bænhjulet), Frontin.; o. — acceptrix, icis, f.: en Medtageresse; neque datori, neque acceptrici etc., Plaut. Truc. 2, 7, 18. — acceptus, 3: part. o. adj. af accipio.

accessio, ere: f. und. accessio. — accessibilis, e, [accedo]: tilgængelig, Tert.; df. — accessibilitas, atis, f.: Tilgængelighed, id.

accessio, onis, f., [accedo]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: Gaaen el. Kommen el. Gang el. Indfæst derhen el. deritil; Quid tibi ad hasce accessio est aedes prope? Plaut. Truc. 2, 2 in., (hvor ogf. marces Verbalet's Construction i Analogi af Verbet; cf. id. Trin. 3, 2, 86); men Cic. Verr. 2, 53, absol.: suo labore si quisque accessionibus, (ved hans Besøg, neml. for at underhælde); — B) df. „bef.“; 1) Tilfæst, Tilvæxt, pecuniae, Nep. Att. 14; cf. Cic. Fam. 2, 1: accessiones fortunae et dignitatis, men accessio paucorum annorum, id. Lael. 3; — bb) ogf. „techn.“: a) hos Lægerne: accessiones, (sc. febris), Fæberanfald, Paroxysmer), Cels.; — b) i Megnstabbebetænt: ~ decumae, (Tilfæst til denne Afgift), Cic. Rab. Post. 11; cf. id. Verr. 3, 32; — 2) det Tilføiede, Tilleg el. Anhang, aedium, (en Tilbygning deritil), Cic. Off. 1, 39; — df. det Underordnede el. Ringere; turba gemmarum

potamus: aurum jam accessio est, (er en Biting), Plin. 13, praef.; cf. Liv. 45, 7, hvor A. Turbar heret: accessio belli Punici; — 2) „fig.“: A) i Metoriken: bestemte Tilleg til en Definition; vid. Cic. Acad. 2, 35, o. id. Fin. 2, 13; — B) i Metasfreget: Betingelse ved en Stipulation, Dig.; accessionis loco promitto, (er Caution), ibd. — accessio, avi, i, v. n., frequ. af accedo: kommer ofte derhen, Cat. ap. Gell. 18, 12.

1. accessus, 3: part. af accedo. — 2. accessus, us, m., [accedo]; 1) „alm.“ el. som Sandling, ligesom accessio: Kommen el. Gaaen derhen, Rærmelse deritil; ~ nocturnus ad orbem, Cic. Mil. 19, ogf. absol.: accessus discessusque solis, id.; ligel. accessus et recessus (aestum maritimum, Jled og Ebbe), id. Div. 2, 14; — 2) „fig.“: accessum alicui dare, Ovid., negare, id.: (give, negte nogen Adgang til fig); men Cic. ad Dolab. ap. Cic. Att. 14, p. 17: tum accessus a te ad causam facti, (Indførelse til Forret. gientandt), tum recessus; — 2) „meton.“ el. om Stedet: Bei el. Indgang derhen el. deritil; (vid. aditus o. abitus ss. II.); explorare accessum ad insulam, Suet. Caes. 38; ligel. Virg. Aen. 8, 229: omnemque Accessum Iustrans.

Accidens, 3: f. und. Attianus. — 1. accidens, tis: part. af 1. accido; df. — 2. accidens, tis, n.: det Tilfælde; df. „overf.“: 1) det Tilfælde el. Uvæsentlige ved en Person el. Ting; causa, tempus, locus... rerum sunt accidentia, Quintil.; (persona) cum suis accidentibus, id.; — 2) Tilfælde; per accidens, tilfældigen, Firm.; — b) navn. ogf. uligefælg Tilfælde; non accidentibus frangi, Quintil. Deel. 1; o. — accidentia, ae, f.: Tilfælde, Tilfælde; illam naturae accidentum etc., Plin. 32, 9.

1. accido, (ade.), cidis, 3, v. n., [cado]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: at falde derpaa el. derhen, i Jaldet at naae el. komme deritil; ogf. alm.: at falde; m. ad. el. m. in (e. acc.), ogf. e. dat., fide. e. acc. (efer d. uds. falde praep.), ogf. m. adv., ogf. absol., ofte; — tam crebri ad terram accidebant, quam pira, Plaut. Poen. a. 2, v. 38; ~ in humum, Varr.; — navn. ogf. om Skuebaaben; ut gravius acciderent (ela), Caes. B. G. 3, 14; cf. Liv. 2, 50; — ligel. om Anfald: ~ alicui ad genua, Suet., genibus praetoris, Liv. ad pedes alicuius, Cic.; men Eun. ap. Cic. Tusc. 3, 19: quo accidam? quo applicem? — B) „bef.“ om Stammen el. Taler: at naae el. lange derhen; vox ad aures accidit, Att. ap. Non.; ligel. vox aures accidit, Plaut. Stich. 1, 2, 31; men ogf. clamor accidit auribus nostris, Plin. Pan. 92; men Liv. 27, 29: repente fama accidit. (m. acc. e. inf.); — ogf. om anden Indvirkning paa Sandfæne, ogf. paa Sielen; quod ad oculos animumque acciderit, Cic. Verr. 1, 1; cf. id. Att. 3, 20; — 2) „overf.“: A) „alm.“: at falde ligesom ind deri el. sammen dermed, d. e. at paafe derpaa; ~ in aliquem, Ter. Andr. 5, 3, 11; — ogf. at tilfæmme el. tilføie nogen; e. dat.; proprium... quod solis accidit, ut homini sermo, risus etc., Quintil.; — ogf. i Grammat.: comparatio accidit adverbio, (det bliver compereret), Donat.; — B) „bef.“: 1) at falde saa el. saa; (cf. e. ad e. om Zerning, Ter. Ad. 4, 7, 22); df. a: falde ud, at faae et Udsald el. en Ende; — hene consilium accidisse etc., Plaut. Pseud. 2, 3, 15; incertum hoc quorsus accidat, Ter. And. 1, 5, 29; — 2) df. ofte: at foresalde, at træffe ind, at tilfælde fig; a) om et Uheld, (i Mærkum. af evenire o. contingere); nollem, accidisset tempus, in quo etc., Cic. Fam. 3, 10; cf. id. Off. 1, 45; ligel. id. Verr. 3, 55: quibus si qua calamitas accidisset; — ogf. „meton.“: si quid accidat Romanis. (hvis de lide et Rebertag), Caes. B. G. 1, 18; cf. Cic. Phil. 1, 4: si quid mihi humanitus accidisset. (hvis jeg døde el. omfem); — b) men ogf., (ligesom evenire o. contingere), om

ligeplidige el. endog heldige Begivenheder; casu accidit, ut ... primus nuntiaret, Cic. R. Am. 31; nam mihi omnia ... jucunda ... ex illo accidebant, id. Att. 1, 5; men id. ibd. 16: quid acciderit de iudicio, (hvorledes det er gaaet til dermed); — bb) herit san endu markes: a) efter accidit faaer ei alene ut, (f. ovenf. Cic. R. Am. 31), men egi. quod, (naenl. naar der anføres en Grund til d. fælg.); — sed accidit perincommodum, quod cum nusquam vidisti, Cic. Att. 1, 17; — f. ut funder egi. inf.; nec enim acciderat, mihi opus esse, id. Fam. 6, 11; — b) egi. faaer accidit, ut ..., uddetiden pleenafst, el. dog alene for at raffe Sympartsheden; vid. Nep. Alc. 3.

2. accido, (acc.), cidi, cism, 3. v. a., [caedo]; 1) „egenl.“; A) bugger eller starrer deri; ∞ arbores tantum, ut etc., Caes. B. G. 6, 27; cf. Virg. Aen. 2, 627; — B) affikar, beffarer, affunder, stirpes, Liv. 26, 41; accisis crimbis, Tac. Germ. 19; — II) „fig.“; A) „pect.“: fertarer; accisis dapibus, Virg. Aen. 7, 125; figel. opibus ... accisis, Hor. Sat. 2, 114; — B) navn. egi. i Krigsfpregat: swaffer, afstræter, færdæver; ita accidit Vestinorum res, ut etc., Liv. 8, 29; cf. id. 7, 29: robore juventutis suae acciso. — accideo, ere: i. accio, not.

accingo, [ad.e.], cingi, cinctum, 3. v. a. (e. n.); 1) „egenl.“; A) „bef.“: gieder el. binder derom el. derit, enseum lateri, Virg. Aen. 11, 489; men „medial.“: fidoque accingitur ense, (engierter sig dermed), ibd. 7, 640; gladii accinetus, Liv.; ferro accinetus, Tac.; — B) df. „alm.“: udruster el. forsyner dermed; facibus pubes accingitur, Virg. Aen. 9, 74; non accinctus miles, (uden Rusning), Tac. Ann. 11, 18; — „pect.“ egi. om ting; accinctus gemmis ensis, Val. Fl.; — II) „fig.“; A) „alm.“: ligesem peditum el. forbereder el. oplarer derit; ∞ turnas peditum ad munia, Tac. Ann. 12, 31; cf. ibd. 6, 32; — B) df. „bef.“: accingere se, o. accingi: med Iver eg Omhu at forberede sig derit el. tage fat derpaa el. feretage; absol. el. m. in. el. m. ad. el. e. dat., osv.; — tibi omne est exedendum; accingere, Ter. Phorm. 2, 2, 4; figel. Lucr. 2, 1042: dede manus, aut ... accingere contra; men accingi ad consulatum, Liv. 4, 2; cf. id. 6, 35; figel. accingi ad ultionem, Tac., ad spem maiorem, id.; men Liv. 2, 12: in hoc discrimen accingere (imparat.); figel. accingi in audaciam, Tac. Ann. 3, 66; — III se praedae accingunt etc., Virg. Aen. 1, 210; magnis se accingere rebus, Tibull. 4, 1, 179; — bb) herit markes endnu; a) accingi, „pect.“ e. inf.; accingor dicere pugnas Caesaris, Virg. Ge. 3, 46; figel. e. acc. graec.: magicas invitam accingier (f. accingi) artes (sc. mc), id. Aen. 4, 493; — b) accingere se, e. abl. pers.; ∞ se juvene, (sc. cum adoptando), Tac. Ann. 12, 25; — not.: accingere, sem neutr., (f. accingi); accingunt omnes operi, Virg. Aen. 2, 235; figel. accinge ad molas, (anus) Pompon. ap. Non.; — III) partic. accinctus, 3. fem adj.: færdig, berett; in omnia intenta bonitas et accincta, Plin. Pan. 30.

accio, [ad.e.], vi e. ii, itum, 4. v. a.; 1) „egenl.“: falder el. raaber derpaa, fenter, lader fomme; ∞ aliquem, Cic. Att. 3, 1; alios peregre in regnum Roman accitos, Liv. 2, 6; men Cic. d. Or. 3, 35: qui hunc ... filio doctorem accierit; men ∞ classem ex Graecia, Curt.; — II) „everf.“; A) ∞ mortem, (embringe sig selv), Vell., Flor.; — B) at fremkalde, d. e. at have til Ristning el. fælg; nisi virtus voluptatem acciret, Cic. Fin. 3, 31, inc.; — not.: af d. foraltede accioer er fut. acciebo, Plant. Mil. Gl. 3, 3, 61, inc.

accipio, (acc.), cēpi, ceptum, 3. v. a., [capio]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: tager til mig, medtager, (navnl. i Saanden, el. af negens Saand); egi. tager i el. paa Skidtet, osv.; ex tua accipi manu pateram, Plant.; manumque Accipe, Ovid. Met. 4, 581; — df. fidem dare et accipere, (se. manibus junctis, el. ved Saandtag;

Grækerne πιστά δοῦναι καὶ λαβεῖν); vid. Sall. Cat. 41; cf. Plant. Trin. 2, 4, 88: conditionem ... dare atque accipere; — egi. m. Bidegr. af Beslyttelse; hanc mi in manu dat ... accipi; acceptam servabo, Ter. Andr. 1, 3, 63; egi. er manus indfaldet, Hor. Sat. 1, 4, 14, estere; — quum te gremio accipiet, Virg. Aen. 1, 685; men oculis, ... pectore noctem (f. somnum) accipere, ibd. 1, 581; — B) „bef.“: 1) medtager el. antager, lader mig give, (δέχου); hanc epistolam accipe a me, Plant.; ut pecuniam accipere mallet, etc., Cic. Off. 2, 23; cf. Nep. Ep. 4; men ∞ conditionem pacis, Caes. B. G. 2, 15; in deditionem Suesiones accipit, ibd. 13; men Virg. Aen. 3, 486: Accipe et haec, quae etc., (neml. sem Gave); cf. Cic. Fam. 1, 1: quod dat, accipimus; — men em ting: ∞ colorem, Plin.; — 2) medtager, faaer, erholder, (λαμβάνω); a) sict. o. „pect.“ em ting; f. Lucr. 1, 819; figel. aridior vobis accipit ignem, (sænger), id. 6, 149; — dog egi. luna solis lumen accipit, Cic. d. Or. 3, 43; cf. Hor. Ep. 1, 10, 17; — b) estit em Versener; accipi tuas litteras, Cic.: ∞ vulnus, id., vulnera tergo, Virg.; — injuriam et facere et accipere, Cic.; ∞ beneficia, Sall. Cat. 6; men Cic. Fam. 5, 2: quum par voluntas accipitur et redditur; figel. id. Qu. Fr. 1, 1, 9: humanitatem iis tribuere ...; a quibus accipimus; cf. id. Off. 3, 10: praeclarum a maioribus accipimus morem; — navn. egi. em Statsmeder: ∞ consulatum, Suet. Aug. 10, Galliam, (som Provinds), id. Caes. 22, imperium, Nep., exercitum ab aliquo, Liv.; cf. Virg. Aen. 6, 770; — 3) i Handelsfpregat heder accipere: at indfæfere; df. acceptum ferre alicui aliquid, (indføre sem modtager af nogen; id. udfæfste negens Gicte); vid. Plin. Ep. 2, 4; cf. Cic. Verr. 3, 60: sponsonem acceptam facere, (estergive negen hans Gæstion); men subst. acceptum: der Indtagne, osv.; f. nedensf. nr. III; — df. „everf.“: vitam suam alicui referre acceptam, (skyde negen sit Liv, have ham det at raffe), Cic. Phil. 2, 5; cf. ibd. 22; — II) „fig.“; A) „everf.“; 1) „alm.“: a) at optage el. medtage, navn. i et Samfund; ∞ aliquem in societatem, Liv., in civitatem, id.; cf. Cic. Off. 1, 11; — figel. at medtage el. optage til Beslyttelse; ∞ aliquem in regnum suum, Sall. Jug. 10; cf. Virg. Aen. 8, 71 o. 150; — egi. em et Tilflugtssted; Romanos acceperunt tumuli, Liv. 38, 21; cf. Virg. Aen. 3, 78; — men ∞ agresti hospitio, (beverte simpelt), Cic. Att. 2, 16; cf. Ter. Eun. 5, 8, 52; — egi. at medtage el. behandle saa el. saa; indignis accipi modis, (medde en frænkende Behandling), id. Ad. 2, 1, 12; cf. Cic. Verr. 4, 40; — B) „bef.“: at overtage, at paatage sig, (suscipere); Mea causa causam accipite, Ter. Heec. prol. 2, 47; accipio hanc ad te litem, Plant.; df. ∞ iudicium pro aliquo, (overtage negens Sag for Retten), Cic. Quint. 20; cf. id. Verr. 2, 22; — B) „ment.“; 1) „alm.“; aa) modtager, d. e. fornæmmer, marker, erfarer, hører; — quae sensu accipiuntur (res), Cic.: cf. id. Verr. 3, 18: quem accipi ipse oculis animoque sensum; f. egi. id. Acad. 2, 20, (hver accipere, sem den ferste Gennemseelse, opp. percipere); — men ∞ aliquid auribus, id. d. Or. 1, 50; ∞ aliquid fama et auditione, id. N. D. 2, 37; men nunc primum huc aures tuae crimen accipit? id. Verr. 2, 8; — figel. ofte absol.: accipere, at bære, (navnl. in temp. praet.); sicut ego accipi, Sall. Cat. 6; ut de Socrate accipimus, Cic. Off. 1, 26; cf. ibd. 3, 3, o. Ter. Andr. 2, 3, 23; — bb) df. egi.; a) fatter, begriber, forstaaer; ∞ eeleriter, quae traduntur, Nep. Att. 1; haec arte accipi posse, (at det san læres ved Kunst), Cic. d. Or. 1, 25; — b) optager saa el. saa, bedømmer el. anseer paa en vis Maade; m. ad. el. m. in. el. m. adv.; — ∞ omnia ad contumeliam, Ter. Ad. 4, 3, 15; ∞ in eam partem, id. Eun. 5, 2, 37; cf. Cic. Fam. 10, 6; men id. Phil. 7, 3: quem admodum accepturi sitis etc.; ∞ aliquid sine offensa,

id., aequo animo, Sall.; non recte accipis. (du taager feil), Ter. Andr. 2, 30; — c) beril er endnu at mærke; a) i Religionsføreget: ~ aliquid omen cf. in omen: (optage el. ferklære som lyffelig Varfel); vid. Cic. Div. 2, 40, o. Liv. 1, 7; men in omen magni terroris acceptum, id. 21, 63; egf. borer beril Virg. Aen. 12, 260; Accipio agnosce deos, (erklender deres Varfeler); — b) i Føretæningsføreget: ~ legem el. rogationem, (antage el. billige), Cic. Off. 3, 30; men id. Brut. 14: (Appius) de plebe consulens non accipiebat, (erklærede et faadt Vælg for ugyltig); cf. Liv. 9, 16; neque accipi nomen, (at Vælget erklærede for ugyltig); — egf. „alm.“: at vedtage, at erklære sig tilfreds dermed; dos est decem talenta; P. accipio, Ter. Andr. 5, 4, 18; cf. Hor. Sat. 1, 5, 58; — c) endel. i Grammat.: ferklære el. ferklarer faa el. faa; barbarismum pluribus modis accipimus, Quintil. 1, 5, 7; — 2) „bef.“ o. „etv.“; a) overtager, b. e. underfater mig, taaler el. lider; Hancine ego ut contumeliam in me accipiam? Ter. Eun. 4, 7 in.; cf. id. Heaut. 2, 3, 96: ~ hunc metum etc.; — b) antager (en Gemyttelighed), geraader deri; — sed tamen in ea voluptate hunc accipi dolorem, quod etc., Cic. Fam. 15, 21; men id. Qu. Fr. 3, 8: magnam ex epistola tua accipi voluptatem; cf. Virg. Aen. 1, 304; men Ovid. Met. 2, 410: accepti caluere sub ossibus ignes; — c) antager el. bifalter, f. event.; cf. egf. benheder; preces suas acceptas fides immortalibus, Liv. 42, 30; — not. a: acceptio: -fut. exact, f. accipero, Pauc. ap. Non.; — not. b: med Hensyn til dette Deds Synonymif faa mærked: summus ipsi; accipimus ab alio; nanciscimur casu; adipiscimur virtute, etc., Gram.; — not. c: accipere, (f. accipite), Eun. ap. Cic. Off. 1, 12, inc.; — III) partic. acceptus, 3, egf. este sem adj.: antagen, antagelig, velfommen, behagelig; — quod approbaris, id gratum acceptumque habendum (esti), Cic. Tusc. 5, 15; cf. Nep. Hann. 7; — egf. c. dat., cf. m. in., etc.; acceptus popularibus, Sall. Jug. 7; — comp.: nihil est deo acceptius, quam etc., Cic. d. Rep. 6, 13; men Tac. Ann. 6, 45: tanto acceptius in vulgus (innotus), quanto etc.; superl.: acceptissimus militum animis, Liv. 1, 15, apud servos, Plant.; — B) df. subst.; I) neutr. acceptum, i: Indtagtstiden el. Grebtinden i Regnskabsbogen; egf. Indtagten selv el. det Indtagne; (opp. datum el. expensum); in codice accepti et expensi relatum (nomen), Cic. R. Com. 2; in acceptum referre, (føre til Indtagt), id. Verr. 1, 57; — 2) fem. accepta, (sc. pars agri), den ved Agterfordelingerne nogen tilfaldne Jordled, Sicut. Fl. ap. Goes.

accipiter, tris, m., (egf. f., Lucr. 4, 1003), [rimel. af accipio]; I) „alm.“: Røvfugl; vid. Ter. Phorm. 2, 2, 16, o. Hor. Ep. 1, 16, 50; navn. af Jætteflægen; vid. Plin. 10, 9; egf. Duebogen, Ovid. Met. 11, 344; egf. Spurvehogen, Mart. 11, 216; men ~ sacer, (hvoraf Augurier tages), Virg. Aen. 11, 721; — II) „everf.“; ~ pecunia, (revers) Menneste), Plaut. Pers. 3, 3, 5; — df. fem. accipitrina, ac, (sc. herba): Høgeurt, (hieracium L.), Appul.; o. — accipitro, are, v. a.: ligesom lacero: fenterriver, Laev. ap. Gell. 19, 7.

accisus, 3: partic. af 2. accido. — accitio, onis, f., [accio]: Røden el. at falde paa nogen, Arnob. — I. accitus, 3: partic. af accio. — 2. accitus, us, m., [accio]: = accitio; accitu alicuius, (efter at være benet af nogen), Cic. Verr. 3, 28, o. Virg. Aen. 1, 677. — Accius: f. und. Attius.

acclāmatiō, onis, f., [fige.]: epdrl. Strigen el. Raaben derpaa el. derefter, navn. Hædrens efter Hjørden, Colum.; — df. sæv.: stærkt Strig el. Tilraab af Mængden; a) oftere hos Cic. som Ytring af Mischag; non modo acclamatione, sed ... convicio et maledictis etc., id. Qu. Fr. 2, 3; cf. id. d. Or. 2, 83: ~

adversa populi; — b) oftere: Bifaltelraab; vid. Liv. 31, 15, o. Suet. Caes. 79; — II) „bef.“ med Hensyn paa Taleren; A) ~ acuta atque attenuata nimis, (sem Hæil i Hæretageret), Anet. ad Her. 3, 12; — B) som rhetor. Figur, ligesom exclamatio: Iltraabet, (*ἐκπρόρρηξ*); vid. Quintil. 8, 5, 11, (hvor sem Exempel anføres: Virg. Aen. 1, 33).

acclamo, [ad. el.], avi, atum, 1, v. n. (c. a); I) „alm.“: at raabe el. strige deril, med Raab el. Strig at erklære el. forlange; m. acc. c. inf., cf. m. ut, egf. m. Iltraabets acc.; — populus cum risu acclamavit, (ea) ipsa esse, Cic. Caccin. 19; cf. Liv. 31, 50; men Tac. Ann. 1, 44: si noceant acclamationes, (baade raabt, at han var lyffelig); — II) „bef.“: at tilstrige el. tilraabe nogen, alieni; a) misbilligende, dets absol.; non metuo, ne mihi acclamationis, Cic. Brut. 73; cf. Sen. Ep. 47; — dets med Tilføielse af Iltraabet; vid. Cic. Mur. 8: cui acclamari solet: Ostiensem, etc.; — b) bifaltende, ligel. dets absol.; consurgenti ei acclamationum est, Plin. Ep. 4, 9; dets med Tilføielse af Iltraabet; vid. Suet. Dom. 13; men Tac. Hist. 1, 78: populus et miles ... Neroni Othoni acclamavit, (tilraabe el. bifælde ham med dette Raab).

acclāro, [ad. el.], avi, 1, v. a.; men alene i Augursføreget; uti tu signa nobis certa acclaras. (f. acclares: giver os visse el. bestemte Tegn el. Varfeler), etc., Liv. 1, 18.

acclinis, e; I) „egenf.“: sem tener sig el. er senet op deril el. derimod; c. dat.; — acclinis parietis, Just., trunco arboris, Virg. Aen. 10, 835; — b) flte. egf. om Ting; municipium monti accline, Amm.; — II) „fig.“: Acclinis falsis animus, Hor. Sat. 2, 2, 6; af — acclino, [ad. el.], avi, atum, 1, v. a.; I) „egenf.“: at sene el. befie derimod el. deril; m. in. el. m. ad, cf. c. dat., cf. absol.; — se in aliquem, Ovid. Met. 5, 72; castra acclinata tumulo, Liv. 44, 3; men Ovid. Met. 10, 268: acclinataque colla etc.; — II) „fig.“: hand gravate acclinatos se ad causam senatus, Liv. 1, 48.

acclivis, e, e. acclivus, 3, [ad. elivis, i]: derhæver sig ligesom en Hæil, opadgaende, brat; viae pars valde acclivis, Cic. Qu. Fr. 3, 1; leniter acclivis aditus, Caes. B. G. 2, 29; — colles placide acclivis, Liv. 38, 29; ligel. acclivus limes, Ovid., trames, id.; — not.: Væfemaaden vatter ofte indellem begge Hæmmer; df.: acclivitas, atis, f.: opadgaende Hæmning el. Stræmning; pari acclivitate collis nascebatur etc., Caes. B. G. 2, 18, difficultas acclivitatis, Colum.

accognoſco, [ad. c.], ere, v. a.: erklender fuldkommen, Cappadocem, Petron. — accola, ac, e., [accolo]: sem boer el. lever i Nærvæden deraf, en Nabo; absol. el. c. gen.; — iucula, accolae, etc., Plant. Aul. 3, 1 in.; accola ejus loci, Liv. 1, 7; — men Tac. Ann. 1, 79, „everf.“ em Tiberifloden: nolle prorsus, accolis fluvii orbatum, minore gloria fluere, (efter at være berøvet sine Naboer); ligel. „everf.“, Cic. Verr. 1, 59: accolae Cereris, Quidintens flutige Dyrfere.

accolo, [ad. c.], colui, 3, v. n. o. a.: boer dermed el. derhos; c. dat., oftere c. acc.: — Apollo, qui aedibus propinquus nostris accolis, Plaut. Barch. 2, 1, 4; — quae (gens) illum locum accolli, Cic. d. Rep. C. 12, cf. Liv. 39, 36; ~ Rhenum, Tac.; — egf. pass.: Baetis (fluvius) crebris accollit oppidis (abl.), Plin. 3, 3; — not.: Hanc (vitem) ... nulli accollere juveni, („voet.“ f. coluere), Catull. 62, 52.

accommodāte, adv.: afpasset deril; df. „fig.“: påsende deril, overensstemmende dermed; m. ad., — quam maxime ad veritatem accommodate (dicere), Cic. d. Or. 1, 33; — ligel. in compar. o. superl., id. Or. 33, o. id. Fin. 5, 9; o. — accommodatio, onis, f.: en Tings Indræmning efter el. Afvæsnung til en anden; ~ ad aliquid, Cic. Inv. 1, 2; — „fig.“

egf. Reclitaged, Gunftbetjening, magistratum, (fra deres Side), id. Verr. 3, 82; — [accommodo]. — accommodatus, 3: partic. e. adj. af flgde.

accommodo, [ad.c.], avi. atum, 1, v. a.: I) „egenl.“; A) „alm.“: indretter derefter, afpasser dertil; m. ad, e. dat., undert. egf. m. begge; — ∞ clypeum ad dorsum, Plaut. Trin. 3, 2, 93, ensem lateri, Virg.; men ∞ coronam sibi ad caput, Cic. d. Or. 2, 61; — ∞ sibi personam, id. Off. 1, 32; eyrel. anlægge en Mafte; df. „alleg.“: eyertage en Helle, indtræde i en Stand; — B) „bef.“: bruger el. anvender dertil; Arabus lapis ... dentificilis accommodatur crematus, Plin. 36, 41; — II) df. „fig.“; A) „alm.“: indretter derefter, gestum ad vocem el. voci, Quintil.; meum consilium accommodabo ad tuum, Cic. Fam. 9, 7; men em Taleren: f. id. Or. 9; — egf. ∞ se alicui, Suet. Tib. 48, (seie fig efter nogen); men ∞ se alicui de re aliqua, Cic. Fam. 13, 2, inc., (vid. Orrell.); endel. ∞ tempus liti orandae, id. Off. 3, 3, (førstafte nogen den dertil begynde Tid); — B) „bef.“: påsende el. rigtigt en feie dertil el. forbinde dermed; ∞ testes ad crimen, Cic. Verr. 1, 18; ∞ vim ad eloquentiam, id. Or. 7; — men id. Off. 1, 21: ∞ se ad rem publicam et ad res magnas gerendas, (henvende sig dertil, påtage sig, eyertage); men ∞ nullam operam his studiis, Quintil. 1, 1, 10, (henvende el. anvende derpaa); — not.: accommodare alicui rem, Cic. Verr. 4, 57; f. und. commodo. — III) partic. accommodatus, 3, egf. som adj.: påsende el. stifter dertil; figel. m. ad, e. dat.; — oratio ad persuadendum accommodata, Cic.; cf. id. Fam. 5, 16; figel. quae mihi intelligis esse accommodata, ibd. 3, 3; quod naturae est accommodatum, id.; — compar.: quo nihil est ad officia conservanda accommodatius, id. Off. 1, 39; cf. id. Cluent. 1, egf. Caes. B. G. 3, 13; superl.: me ad civium concordiam ... quam accommodatissimum etc., Cic. ad Caes., ap. Cic. Att. 9, p. 11; men exemplum temporibus suis accommodatissimum, Cic. figm.

accommodus, [ad.c.], 3, ligesom accommodatus: påsende el. stifter dertil; e. dat., men sædd. „poet.“; valles accommoda fraudi, Virg. Aen. 11, 522; membra accommoda bellis, Stat.; — i Prefa egf. hos Veget. c. Pallad.

accongéro, [ad.c.], gessi, 3, v. a.: bringer sammen i Mængde, dona alicui, Plaut. Truc. 1, 2, 17. — accorporo, [ad.c.], ere, v. a.: forbinde til eet Legeme; e. dat.; — carinis ita accorporatur sagda lapis, ut etc., Solin. 38; — egf. „overf.“: at indlemme dert, damuatorum bona suis, Amm.

accredō, [ad.c.], didi, (ditum), 3, (v. a. o. n.): troer derpaa, faster Tid dertil, indrommer; „poet.“ m. e. ud. acc. comm., m. e. ud. dat.; — facile hoc accredere possis, Lucr. 3, 869; cf. Plaut. As. 3, 3, 37; men Hor. Ep. 1, 15, 25: tibi nos accredere fas est; — i Prefa egf. absol.; primo non accreditit (rex), Nep. Dat. 3; cf. Cic. Att. 6, 2; — not.: Plaut. As. 5, 2, 4, bar accreduas, f. accredas, (for Versets Syld).

accrementum, i, n.: Tilvæxt, Plin., inc.; f. und. nutrimentum; af — accresco, [ad.c.], 3, v. n.: derhos el. tillige at være til el. blive større el. tiltage; sed nobis jam paulatim accrescere incipiat puer, Quintil. 1, 2 in.; — df. (om Ting og om Vægreber), sædd. absol.; flumen subito accrevit, Cic. Inv. 2, 31; men quae cum aetate accrevit simul (amicitia), Ter. Andr. 3, 3, 7; saal. egf.: Invidia accrevit etc., Hor. Sat. 1, 6, 26; — men Tac. Ann. 1, 19, e. dat.: jamque pectori usque accreverat (caespes); — „poet.“ egf.: at være i Antal, at blive flere; nati accrescunt, Stat.; — II) df. „bef.“; A) e. dat.: som Tilvæxt at homine dertil el. forbinde sig dermed; nærmest „poet.“; trimetris accrescere ... Nomen iambici,

Hor. A. P. 252; cf. Liv. 1, 54: quam dictis factisque omnibus vana accresceret fides; f. egf. Plin. Ep. 2, 8; — B) i Metaphroet: at homine dertil som Tilvæxt i Formen; si etc., pars ejus alteri accrescit, Dig.; jus accrescendi, (denne Rettighed til en Formue), ibd.; — not.: accretus lapis, Auct. Aetn. 435, (i. e. concretus, spissus, fast, tæt); df. — accretio, onis, f.: Tiltagen, Tilvæxt; accretione et diminutione luminis etc., (om Maaenen), Cic. Tusc. 1, 48.

accubatio, onis, f.: f. und. accubito; — accubitalia, ium, n., (se. stragula): de over Spisefæderne brede Tæpper, Treb. Poll. Claud. 14; — accubitatio, onis, f.: f. und. flgde, not; — accubito, onis, f.: liggen el. at ligge el. at siede tilbords (paa romersk Vis; f. und. accumbo); ∞ epularis amicum, Cic. d. Sen. 13; — men id. Off. 1, 35, o. id. N. D. 1, 34, er accubatio: Maaen, hverpaa, el. Anstanden, hvermed nogen ligger tilbords; — not.: Spartian. Ael. Fer. 5, ere accubationes, (al. accusationes el. accubationes): Bankel el. Sofael, hverpaa man laa tilbords; — [accubo].

accubito, are, v. n.: sild. Biseru af accubo, Sedul.; — accubitorius, 3: hvermed el. hveri man ligger tilbords, vestimenta, Petron. Sat. 30; — accubitum, i, n.: etflags større Spiseføla, som sild. indfertes for triclinium, Lamprid. Elagab. 19; e. — accubitus, us, m.: = accubatio, Stat.; — [flgde.]

accubo, [ad.c.], ūi, itum, 1, v. n.; I) „alm.“: at ligge derved; m. e. ud. dat.; — quo! (f. cui) hini custodes ... semper accubant, Plaut. Mil. gl. 2, 2, 57; cf. Virg. Aen. 6, 606; — b) egf. „overf.“ em et Steds Veliggenhed; theatrum Tarpejo monti accubans, Suet. Caes. 44; cf. Virg. Aen. 3, 334; — men Hor. Od. 4, 12, 8: accubat horreis (cadus): rimel. „poet.“, f. cubat in horreis, (ligger el. er der); — II) „bef.“: at ligge tilbords paa romersk Vis, (el. paa triclinium); f. und. accumbo; — ∞ apud aliquem, Cic., in convivio, Nep.; cf. Cic. Cat. 2, 5, (hver dag dat. mihi er at henvære til den hele Saming); egf. e. acc.; ∞ seortum, Plaut.; egf. absol.; dum accubabam, Ter. Eun. 4, 5, 2; men Liv. 3, 43: infra illum accubantem etc., (næsten for ham el. i hans Skød; f. und. accumbo); — egf. findes accubare, f. accumbere: at lægge el. sætte sig tilbords, Plaut. Most. 1, 1, 27, o. Plin. Ep. 6, 16; — not.: perf. e. sup. accubui, accubitum, høre baade til accubo o. accumbo. — accubūo, adv.: liggende; [femist formet af accubo, ligesom assiduus, siddende, af sedeo]; Plaut. Truc. 1, 4, 67.

accūdo, [ad.c.], ēre, v. a.: „egenl.“: hamrer el. smeder dertil; — df. „overf.“: flaffer el. skraber sammen dertil, tres minas ... ut triginta fiant, Plaut. Merc. 2, 3, 96.

accumbo, (ad.c.), cūbui, cūbitum, 3, v. n. (o. a.), [inus. cumbo]; I) „alm.“: at lægge sig ned, in via, (at falde), Plaut. Most. 1, 4, 13; men „poet.“ om den Evemvende: summus accumbit in undis, (opponere aquas, at synke), Manil.; — II) „bef.“: at lægge sig tilbords, (i det man støttede Overkroppen paa den venstre Arm, og udstrakte Venene paa den dertil indrettede Spiseføla, lectus tricliniaris el. triclinium; — hver af de trede lecti el. triclinia paa det førstendte Bords trede Sider: neml. lectus summus, længst til Venstre, medius o. infimus, — havde sædd. trede Persener, hveraf atter: summus conviva, længst til Venstre, ligesom medius e. var foran ham og paa en Maaen i hans Skød, og ligel. (ultimus foran denne); — accubueram ... apud Volumnium (neml. som Bert), et quidem supra me Atticus, (ved el. over mit Hoved), infra Verrius, (foran mig el. i mit Skød), Cic. Fam. 9, 26; cf. Hor. Sat. 2, 8, 20 flgde; men accumbere in summo, (læg dig el. sæt dig overf.), Plaut. Pers. 5, 1, 15; egf. ∞ in lecto, id., in robore (paa Eggekante el. paa

Træbænte, altsf. uden Synder og Tæppeuer), Cic. Mur. 35; ogf. in epulo, id., epulis, Virg.; cf. Cic. Verr. 1, 26; — b) for: e. efterst. egf. c. acc. (praep.); ∞ mensam, (f. ad mensam), Att. ap. Non., Appul.; ∞ seortum, Plaut.; — not: egf. finde accumbere f. accubare, at ligge tilbords, Suet. Vesp. 5; f. egf. und. accubo, not.

*accumulāte, adv.: sammenhøbet; df. „overf.“: rigeligen, Auct. ad Her. 1, 17; — accumulatio, onis, f.: Sammenhøbning, arborum, (af Jerd derover), Plin. 17, 39; e. — accumulātor, oris, m.: sem sammenhøbet el. opdynger; ∞ primus opum, quis (f. quibus) etc., Tac. Ann. 3, 30; — [figd.]

accumulo, [ad.c.], avi, (atum), 1, v. a.; 1) „egenl.“; A) „alm.“: at sammenhøbe el. opdyge, congeriem arborum, (om Stormen), Plin.; men Cic. Agr. 2, 22: anget, addit, accumulāt. (sc. acervus pecuniae); — B) „bef.“ egf. a) „tekn.“ el. i Gartnersproget: ∞ arbores, vineas, radices, (bedatte dem med Jerd imed Rulden), Plin. 18, 62, oftere; — b) „pect.“ e. per hypallagen, Virg. Aen. 6, 885: animamque nepotis his saltem accumulo donis, (f. haec dona in animam ejus etc.); — II) „fig.“ o. „pect.“: ∞ caedem caedi, Lucr. 3, 71; ∞ curas alienus, Ovid. Her. 15, 70; men id. Fast. 2, 122: ∞ honorem alicui, (bedre oer-maade).

*accūrāte, adv.; D) „egenl.“: nøiagtigen, neie af-pæstet; quum strophio accurate praecingeretur. Cic. frgm. Or. in Clod.; cf. Sall. Jug. 111: ∞ et liberaliter habere aliquem; — compar.: ∞ aedificare, Caes. B. G. 6, 22; superl. f. nederf.: — II) fædv. „fig.“; A) „alm.“: omhyggeligen, med ster Fld og Omhu; meas de se accurate scriptas literas etc., Cic. Fam. 13, 10; cf. id. Att. 8, 12: accuratius mihi perscribas, velim, etc.; men Nep. Lys. 4: accuratissime accusare avaritiam alienus; — egf. em Taleren: ∞ dicere pro aliquo; vid. Cic. Brut. 22; — B) „bef.“: fersigtigen, listigen, fallere aliquem, Ter. Andr. 3, 2, 14; e. — accuratio, onis, f.: Omhyggelighed, Nøiagtighed; ∞ mira in inveniendis componendisq. rebus, Cic. Brut. 67; — [accuro]. — accuratus, 3: partic. o. adj. af figd.

accuro, [ad.c.], avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenl.“: besørger el. bereder omhyggeligen, prandium, Plaut.; ∞ victum et cultum humanum, Cic. frgm. ap. Colum. 12, praef.; — b) ∞ hospites, (bevere dem), Plaut. Epid. 5, 1, 55; — II) „fig.“: drager Omhu derfor; m. ut, el. m. ne; vid. Plaut. Trin. 1, 2, 41, e. Ter. Hee. 5, 1, 12; men Plaut. Cas. 3, 30: quod facto opus est, volo accurare; cf. Cic. Inv. 1, 34; — accuratum habuit, (f. accuravit), Plaut. Bacch. 3, 6, 21; accurato opus est, id. Mil. gl. 3, 1, 210; — not.: accurasso, (f. accuravero), Plaut. Pseud. 4, 1, 29; — III) partic. accuratus, 3, egf. som adj.: sem er besørget med Omhu, nøiagtig, accurat; (men altid om Begrebet, derim. diligens, om Personer); ∞ malitia, (indlæret), Plaut.; ∞ sermo, Cic.; cf. id. d. Or. 2, 57; — compar.: defectum nihilo accuratioem habuit, Liv. 5, 37; cf. Cic. Brut. 82; superl.: ∞ litterae, Cic.; cf. accuratissima litterarum diligentia, id. Att. 7, 3.

accuro, [ad.c.], curri, (cucurri), cursum, 3, v. n.; D) „egenl.“: løber el. iler derhen el. dertil; absol., el. m. ad, el. m. in; — ut, si quid opus sit, accurram, Cic.; expeditus ... ut accurras, id.; cupide ad praetorem accurrisse, id. Verr. 5, 3; ∞ ad visendum, Suet., in Tusculanum, Cic., in auxilium, Suet.; men ∞ epulas, (f. ad epulas), Appul.; admisso equo, ad eum accurrit, Caes. B. G. 1, 22; — egf. pass. impers.: accurritur ab universis, Tac. Ann. 1, 21; — II) egf. „fig.“: istae imagines ... ut, simul atque velinus, accurrant, (i. e. occurrant animo, fremsille sig for Sjelen), Cic. Div. 2, 67; df. — accursus, us, m.: Tilbød el. Sam-

menløb; accursu populi, Tac. Ann. 4, 41; civium accursum timens, Senec. Hippol. 891.

*accusabilis, e: til at anklage, dadelværdig, lastværdig; quorum omnium accusabilis est turpitudine, Cic. Tusc. 4, 35; — accusatio, onis, f.; 1) „alm.“: enhver Anklage el. Beskyldning; subscribere odiis atque accusationibus Hannibalis (imod ham), Liv. 33, 47; — df. fædv.: retlig Anklage el. Jorfølgelse, (navnl. af en Jorbyrdelse imod d. Offentlige; opp. defensio); vid. Cic. Off. 2, 14; ligel. id. Verr. 1, 1: in hac accusatione comparanda constituendaque etc.; ligel. accusationem instruere, id., intentare, Tac., capessere, exercere, id.; men accusationem facitare, (ofte el. gierne at fremstaae sem offentlig Anklager), Cic. Brut. 34; — accusationi respondere, id.; men accusatione desistere, (afstaae derfra), id. frgm. Corn. ap. Ascon.; — accusatio crimen desiderat, etc. (opp. maledictio), id. Coel. 3; — II) „bef.“: streben Anklage, Klagekrift; accusationem legere alicui, Plin.; in septem accusationis libris, (i de spy verrinte Taler), Cic. Orat. 29; cf. ibd. 62: e. — accusativus, 3: hørende til en Anklage; df. i Grammatiken: Accusativet; accusativi (sc. casus) geminatione etc., Quintil. 7, 9, 10; bes Varr. egf. casus acusandi; — [accuso].

accusator, oris, m., [accuso]; 1) „alm.“: en Klager el. Anklager, navn. in causis publicis el. i Criminalsager; (hverim. petitor: Klageren in causis privatis; dog bruges egf. accusator f. petitor; vid. Cic. Part. or. 32); — ∞ firmus, Cic., acer, id., vehemens et acerbus, id.; accusatorem alicui opponere, id. Verr. 1, 29, ponere, Coel. ap. Cic. Fam.; — om de offentlige Anklagere i Rom; vid. Cic. R. Am. 20, e. id. Off. 2, 14; cf. Tac. Ann. 4, 59: accusatoris nomen sustinere; — II) under Røiserne findes egf. accusator f. delator, Angiver; accusatorum denunciationes, Suet. Aug. 66; cf. Juvenal. 1, 161.

accusatoriē, adv.: som Anklager, paa en Anklager's Bisd el. Maade, dicere, Cic., agere cum aliquo, id.; jam illud quam accusatoriē, quod etc., Liv. 40, 12, af — accusatorius, 3, [accusator]: hørende til en Anklager; ∞ vitam vivere: (giøre Profession af at anklage for Retten), Quintil.; men ∞ lex, Cic. Mur. 5; cf. id. Fl. 6; — fædv. hvad der rober en Anklager, vultu truci, et accusatoria voce, Liv. 45, 10; ∞ spiritus, id., animus, Cic.

accūsātrix, icis, fem. af accusator: Anklagerisse, Plin. Ep. 10, 67; — egf. „alm.“: som klager el. stænder; tu mi accusatrix ades, Plaut. As. 3, 1, 10. — accusito, are, v. a., frequ. af figd.: pleier at anklage; beklager mig derover; nihil erit, quod deorum ullum accuset, Plaut. Most. 3, 2, 21.

accuso, (ade.), avi, atum, 1, v. a., [causa]; 1) „alm.“: giver nogen Skylden derfor, besværer mig el. beklager mig derover; — til acc. pers. lægge Skæmten underiden acc. comm., (f. in c. abl.); ferresten absol., el. m. in, el. m. de, ofv.; — quid me accusas, si facio officium meum? Plaut.; cf. id. Trin. 1, 2, 59; — ∞ aliquem gravius, Ter., liberius, Cic.; men id. Qu. Fr. 2, 2: me tibi excuso in eo ipso, in quo te accuso; men id. Att. 6, 1; ∞ aliquem de negligentia epistolarum, (i Anledning deraf); — ∞ inertiam adolescentium, (strängt at dade el. irettesætte), id. d. Or. 1, 58; ∞ infirmitatem naturae, (beklage), Sall.; men ∞ culpam alienus, (tillægge nogen Skylden), Cic. Plane. 4; — II) „bef.“ i Jorrettelsesproget: offentlig at drage til Ansvar, at anklage for Retten, navn. for en Statsforbyrdelse; saal. absol., oftere e. gen., egf. under. m. de, el. c. abl.; — accusant ii, qui etc. (opp. causam dicunt is, cui etc.), Cic. R. Am. 5; ∞ aliquem productionis, Nep. Milt. 7, ambitus, Cic., rei capitalis, id. Verr. 2, 28, egf. capitis, (paa Livet), id. Fin. 2, 9, e. Nep. Paus. 2: (genit. funde her forklæret ved Ellipse

af nomine cl. crumine, f. nederf.; men ogs. ved Analogien af: *κατηγορεῖν τινά τινος*; — ∞ aliquem certis propriisque criminibus, Cic. Verr. 1, 16; cf. Nep. Lys. 3; figel. ∞ de beneficiis, (for Gørgistoffer), inter scarios, (for Enigmord); vid. Cic. R. Am. 32; — not.: casus accusandi, Varr.: f. iud. accusativus.

Acer, es, f., *Ἄζη*: By i Galilæa, Nep., (i Phoeniciæ, Plin.); fild. Ptolemæi cl. Aera: (hød. Acer). — accentēta, orum, n., *ἀκέραια*, (sc. crystallina): uden Puncter cl. Pletter, Plin. 37, 10. — *ἀέρο*, ēre, v. n.: at være sur; quod neque acat, neque mureat (vinum), Gato. — *acephalus*, i, adj., *ἀκέφαλος*: uden Hovede, Isid.

1. acer, eris, n.: Abstræct cl. Valbirken; vid. Plin. 16, 26; — 2) ogs. Veddet deraf, coloribus impar, Ovid. Met. 10, 95, (af det's grenede Rater); brugtes ogs. til Vredtasler, id. Am. 1, 11, 28.

2. acer, eris, etc., *ἄκρος*, [best. m. *ἀξή*, acies, etc.]; D) „egenl.“; A) „alm.“: skarpt, spids, skærende; acerbis armis, Lucil. ap. Non.; ferro ita acri, Tac. Germ. 6; — B) ds. „bef.“; Dem Sandserne og om deres Jemnemmelser: skarpt, fin, giennemtrængende; acres oculi, Cic.; non ... voce increpet acri? Lucr. 3, 966; — compar.: est acrius iudicium (aurium) et certius, etc., Cic. d. Or. 3, 47; superl.: acerrimus sensus videndi, ibid. 2, 87; — 2) oftere: a) om de paa Sandserne indvirkende Ting: skarpt, stærkt, splendor, Lucr., rubor, Senec., sonitus flammæ, Virg., tibia, Hor.; — figel. om Lugten og Smagen; ∞ odor, Lucr. Plin., nidor, Lucr.; cf. Cic. d. Or. 3, 25; — acria, ut est sinapi, caepa, allium, Varr. ap. Non.; cf. Plin. Ep. 7, 3, ogs. Hor. Sat. 2, 4, 59; men Cic. N. D. 2, 23: acres humores (colligere, skarpe Bæbster); figel. acria viscerum, Plin.; — b) figel. om andre paa Legemet's Hæde cl. Indre indvirkende Gienstande: skarpt, stærkt; ogs. haardt, smertelig; acris hiems, Hor. (hos Enn: acer hiems, vid. not. b); ∞ morbus, Plant., dolor, Lucr.; acris sitis, Tibull.; — II) „fig.“; A) „overf.“; Dem Begreber: stærkt, stærkt, bestigt; — prima coitio est acerrima, Ter. Phorm. 2, 2, 32; acres poenæ, Lucr.; acris supplicium, Cic. Cat. 1, 1; quæ nox ... acerrima fuit atque acerbissima etc., id. Sull. 18; acerrimam bello faciem præferre, Tac. Hist. 2, 86; ∞ custodiæ, id.; — 2) om Dyrene: vildt, utænket, leo, Nep., aper, Hor.; men ∞ equus, Virg. Aen. 4, 156, (mørg, fyrig); ∞ canis, Hor. Epod. 12, 6, Phædr., (aarvaagen); — B) „ment.“; 1) om Håndstræfuer: skarpt, fin, giennemtrængende; ∞ animus et præsens, Cic.; acri memoria esse, id.; acerrimo ingenio vir, id.; men id. d. Or. 3, 31: acris acies in naturis hominum et ingenii; cf. ibid. 3, 48; figel. acerrima Augusti mens, Tac.; — ogs. om Tælen; utendum verborum gravitate acriore, Cic. Off. 1, 38; cf. id. d. Or. 3, 27: acris vitiorum incusatio; — figel. om Persener; acer in rebus inveniendis, Cic., ad perdiscendum, id.; acer consilio, Curt.; — 2) „ethisk“ cl. om en Gienstand's tilstand: bestigt, lidenskabeligt; acri ira percitus, Lucr.; acres curæ, id.; ∞ dolor, Virg., metus, id., amor, Tibull.; — bb) ds. ogs. med Hensyn paa Mødet og Stemmningen; a) frastig, fyrig, viffom, møbig; acerrimus civis, Cic., defensor, id.; men acer ... rusticus, vid. Virg. Ge. 2, 406; acerrimos militum ducere in partes, Tac. Ann. 15, 51; — i denne Ben. ogs. e. gen.; acer militiæ, id. Hist. 2, 5; acer belli, Vell. 1, 13; ogs. m. in; acrior in rebus gerendis, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 16; ogs. e. infin., Sil. 3, 338; — b) stærkt, bestigt, arrigt; lenem patrem illum factum me esse acerrimum, Ter. Phorm. 2, 1, 32; populus acer, suspicax, etc., Nep. Timoth. 3; — not. a: neutr. acre, ogs. sem adv. f. acriter; omnes pariter acre invadunt, Sall. frgm. ap. Non.; cf. Pers. 4, 34; — not. b: acri sem m, f. acer, somnus, Enn. ap. Prisc.; acer sem f,

f. acris, hiems, Enn. ap. Serv., fames, Naev. ibd.; — not. c: acrus, 3, f. acer, acris, etc., Veget., Pallad.

1. *ācērātus*, 3, [1. acus]: blandet med Æner, lutum, Fest — 2. *ācērātus*, 3, cochleæ, Plin. 30, 15 (Hard.); d. græffe *ἀκέραιος*, (i. e. integer), fuldkommen, fuldstændig.

acerbe, adv. af acerbus: oprdt. bittert cl. skarpt (at smage paa); ds. sædv. „fig.“ o. „ment.“; 1) „alm.“: bittert, smertelig, medummer cl. Smerne; tall graviter et acerbe, me etc., Cic. Div. in Cæcil. 2; — compar.: ∞ inopiam ferre, Caes. B. G. 7, 17; superl.: f. nederf.; — 2) „bef.“ o. „ethisk“: stærkt, haardt, grusomt, ubarmhertigt, accusare, Cic., increpare, Tac.; — compar.: ∞ inveni in aliquem, Cic. Lael. 16; superl.: ∞ exigere pecunias, Caes., agere delectus, Suet.; acerbe severus in filium, Cic. Off. 3, 31.

acerbitas, atis, f., [acerbus]; D) „egenl.“: Bitterhed cl. bitter Smag, navnlig af umodne Frugt, Plin.; dsf. Cic. Planc. 38 „alleg.“: fructus ... magna acerbitate permixtos etc.; — fild. ogs. „metonym.“: den umodne Frugt selv; si legatur (udfældes) maturitas enim acerbitate, Pallad.; — II) ds. „fig.“; A) „overf.“: Bitterhed, Nød, Viesse, Elendighed, temporis Sallani, Cic. Fam. 13, 4; ogs. in pl.: omnes perferre acerbitates, id. Cat. 4, 1; — B) „ment.“; 1) bidende Dadel, som Scitænes, Quintil. 10, 1, 94; — 2) oftest „ethisk“: Bitterhed, Haardhed, Barfthed; quod acerbitatis habet oburgatio, Cic. Off. 2, 28; men severitatem probò, acerbitatem nullo modo, id. d. Sen. 18; ∞ morum, id.; ∞ patria, Liv., censoria, id.; — ogs. Smerne cl. Vrede; dissensio sine acerbitate, Cic.; cf. id. Lael. 23; — ogs. forbitrefse; esse odio et acerbitati alieni, id. Verr. 4, 30; — acerbitudo, inis, f.: Bifform af frgt.; vid. Gell. 13, 3.

acerbo, (avi), atum, 1, v. a., [acerbus]: oprdt. gier bitter cl. skarpt; ds. „fig.“ o. „poet.“: 1) forbitret, alieni gaudia, Stat., mortem cadentis, Val. Fl.; — 2) forværrer; formidine crimen acerbat, Virg. Aen. 11, 407.

acerbus, 3, [smcl. af 2. acer, dog m. forandret Quantitet]; D) „egenl.“; A) „alm.“: skarpt, stikkende, navnlig med Hensyn paa Sandserne; dsf. 1) som har en bitter og ubehagelig Smag; Neptuni corpus acerbum, (i. e. mare), Lucr. 2, 472; elatine acerba gustu, Plin.; ∞ sapor, id.; — b) om Dyrene: skærende, stærkende; serræ stridentis acerbum horrorem etc., Lucr. 2, 410; vox acerbissima, Auct. ad Her.; ∞ recitator, Hor. A. P. 474; cf. Senec. Ep. 56; — c) ∞ frigus, Hor. Ep. 1, 17, 53, (vidende); ∞ vulnus, Ovid. Met. 5, 62, (smertende); — B) „bef.“: umoden, nærmest om Været; Nondum matura uva est; nolo acerbum sumere, Phædr. 4, 2; oliva acerbissima, Plin.; — ds. „overf.“: virgo acerba, (isse udvoren, isse mandbar), Varr. ap. Non.; figel. „poet.“: ubetimeligt, altfor tidligt, (*ἄσπρος*); ∞ sumus, vid. Ps. Cic. p. Dom. 16; edere partus acerbos, (om Hiertem), Ovid. Fast. 4, 647; — II) „fig.“; A) „overf.“ om Ting o. Begreber: bitter, tung, besværlig; in rebus acerbis, Lucr. 3, 53; men ∞ tumuli, Flor. 2, 12, (vanfælsige at bestige); acerbissima tributa, Cic.; acerbis imperium, Nep. Eum. 6; ejus ... mors acerba (fuit), id. Cim. 4; — acerbum est, ab aliquo circumveniri, acerbis a propinquo, Cic. Quint. 31; — b) neutr. acerbum, i, ogs. absol. som subst.: Viesse, Elendighed; multum acerbi, Ovid. Trist. 5, 2, 21; tot acerba, Virg. Aen. 12, 678; plura acerba, Ter. Heec. 3, 1 in.; — B) „ment.“; 1) „alm.“: smertelig, fræventende; o acerbam mihi memoriam ... illius temporis etc. Cic. Planc. 31; facietis acerbis irridere, Tac. Ann. 5, 2; — 2) „bef.“ o. „ethisk“: sædv. om Personer: bitter, barf, stærkt, grusomt; ∞ inimici, Cic. Lael. 24; (opp. amici, qui dulces videntur); men id. N. D. 3, 31,

absol.: posse ... acerbo et schola Zenonis exire, (mørse og misfornøiede Menneſter); cf. Hor. Ep. 1, 18, 95; — modo acerbius ... modo remissior, Suet. Galb. 14; mater acerba in suos partus, Ovid. Fast. 2, 621; — not.: neutr. pl. acerba, „poet.“ egi. ſem adv.; acerba tuens, (med vildt el. harmfuldt Blif), Lucr. 5, 34; acerba fremens, Virg., sonans, id., gemens, Ovid.

aceruus, 3, [1. acer]: af Balſtr, trabes, Virg., mensa, Hor. — acerosus, 3, [acus, eris]: med Væner, ſar, Lucil. ap. Non., coenum, id. ibid. — acerra, ac, f., [rimel. f. aerna, se. arca]: Regelfe: aſſe el. Regelfetar til Offerbrug, Virg. Aen. 5, 741, v. Hor. Od. 3, 8, 2; cf. Cic. Leg. 2, 24. — Acerrae, arum, f.: By i Campanien ved Floden Clanis; vid. Virg. Ge. 2, 225; — cf. Acerrani, orum, m.: dens Indvaanere, Liv. 23, 17; — not.: Acerrae Vatriae: By i Umbrien, Plin. 3, 19. — acersēcōmes, ac, m., ἀκέρσεως: med uſlipet Daar; „poet.“ f. Jugling, Juvenal. 8, 128. — acērus, um, ἀκρος: uden Bør; cf. mel acerrum, Plin. 11, 15, (der af ſig ſelv flyder af Børſſen, Skivebøining).

acervālis, e, [acervus]: hørende til en Høb el. Dyrge; (sortem) Latino verbo acervalem etc., Cic. Div. 2, 4. — *acervātim, adv.: i hele Høbe el. Klynger, ſtærkt, accumulare, Lucr.; cf. Hirt. 3, Al. 31; — II) „fig.“ o. „ment.“: ſammenbrængt, ſummarif, dicere reliqua, Cic. Cluent. 10; figel. id. Or. 25: multa acervatim frequentans, (ſammenbrængende dem i en Periode); o. — acervatio, onis, f.: Sammenhøbing el. Sammenblandning, saporum, vid. Plin. 11, 117; — [figd.].

acervo, avi, atum, 1, v. a., [acervus]: ſammenhøber, ſammenbygger; cf. pass.: acervari muricium modo, (høbes el. ſamle fig.), Plin. 32, 31; cf. id. 18, 10; — II) cf. „fig.“; non verba modo, sed sensus quoque acervantur, Quintil. 9, 3, 47; men aliarum super alias acervatarum legum (cumulus), Liv. 3, 34.

acervus, i, m., [best. m. acus, acies]; I) „egenf.“: Høb, Dyrge, frumenti, Plaut., tritici, Cic., farris, Virg.; men Cic. Tusc. 5, 15, absol.: ut acervus ex sui generis granis (efficitur); acervi corporum, id., pecuniae, id.; men „poet.“: caecus acervus, Ovid. Met. 1, 21, (i. e. chaos); — II) „fig.“; A) „alm.“: Mængde, facinorum, Cic. Sull. 27, officiorum negotiorumque, Plin.; — B) „tehn.“: ligefom Grækerens σωπετής: etſlags falſt Slumningsmaade; vid. Cic. Acad. 2, 16, egi. Hor. Ep. 2, 1, 47.

acesco, acui, 3, v. n., inch. af aceo: at ſurne; ∞ lac, Plin.; si vinum acuit, Dig.; cf. Hor. Ep. 1, 2, 54. — Acēsines, ac, m.: Høb, der falder i Jorden, hod. Jenaub, Curt. — I) Acesinus, i, m.: Høb paa d. trauriffe Halvø, Plin. 4, 26; — cf. 2. Acēsinnus, 3: acēsinus, agmina, Val. Fl. — acēsīs, is, f., (ἀκείας, Vælbredſſe): etſlags Biergrønt, Plin. 33, 28. — Acesa, ae, egi. Aceste, es, f.: By paa Sicilien, tidligere Egesta, Virg. Aen. 5, 718; — cf. Acestaei, (-ei), orum, m.: Indvaanerne, Plin. 3, 14; af — Acestes, ac, m.: en Konge paa Sicilien, af trojanſt Herſomt; vid. Virg. l. c.

*acētābūlum, i, n.: Staal el. Væger til Eddife, Dig.; — cf. (ved catachresis el. abusus, vid. Quintil. 8, 6, 35); I) „alm.“: Staal, Væger; acetabula praestigiatorum, Senee. Ep. 45; navnlt. egi. ſem Maal ſer flyvende og tørre Eager: = 1/2 hemina; i Vægt: = fire attiffe Drachmer, Plin., Cels.; — 2) „best.“ o. „tehn.“; a) i Anatomen: Høſtependen, Plin. 28, 49; — b) i Zoolegien: de Jordbygninger, hvormed Polypper ſuge ſig faſt, id. 9, 46; — c) i Botaniken: Blemſterbægeret, id. 26, 37; — acetaria, orum, n., (se. olera): Grønſager el. Salater med Eddife, Plin. 19, 19;

o. — acetasco, avi, 3, v. n.: = aceſco, bliver ſur; quod acetaverit, Appul.; — [figd.].

acetum, i, n., [epetl. partic. n. af aceo], (se. vinum): Vineddife el. Eddife, acre, Hor., acerbum, Plaut., asperillum, Plin.; Nec cibis ipse juvat morsu fraudatus aceti, Martial. 7, 21; ∞ mulsum, Cato, Plin., Semmingseddife, (ſem Drif); — Liv. 21, 37, brages acetum til Sprængning af Skipper; men Tac. Hist. 5, 6: sparso aceto concretus liquor, (med en Eyre el. fyrſtig Væddife); — II) „overf.“ o. „alleg.“: Skarpſindighed, bident Væddife, vdt.; (cf. sales af sal); — Equid habet aceti is homo in pectore? Char. atque acidissimī, Plaut. Pseud. 2, 4, 49; cf. Hor. Sat. 1, 7, 32: Italo perfusus aceto; men Pers. 5, 86: aurem mordaci lotus aceto, (med ſiffert Dre, med ſtarp eg ſin Demmetraſt).

Achaemēnes, is, m.: den ſørſte Perſerſonge, Achæmeniternes Stamfader, dives, Hor. Od. 2, 12, 21, („poet.“ med Demipillen paa Afſens Rigdom); — B) cf. 1) Achæmenidae, arum, m., Plin. 6, 26: Efterfæmmerne af A. Ach.; — 2) Achæmenius, 3: achæmenif el. perſif, costum, Hor., nardus, id. — achæmenis, idis, f., se. herba, ἀχαιεύς: etſlags Væxt i Indien, brugtes til magiſke Kunſter, Plin. 21, 102.

1. Achæus, i, m., Ἀχαιός: en Søn af Euthus, og Broder af Jæn, blev Achæernes Stamfader; — not.: en Konge i Lydien af dette Navn omtales Ovid. Ib. 301. — 2. Achæus, 3, Ἀχαιός: epetl. adj. af 1. Achæus; cf. — A) subst. Achæus, i, m., pl. Achæi, orum; I) epetl. Efterfæmmerne af 1. Achæus, el. Indvaanere i det efter ham benævnte Landſkab Achaja; vid. Liv. 32, 19, o. id. 35, 13; — 2) egi. „alm.“: Grækerne; vid. Plin. 4, 11; — hh) herul mærkes; a) Achæi, orum, m.: argonautif Coloni i det ſem Patu Maecotis og Bierget Tauris, Ovid. Pont. 4, 10, 27, o. Plin. 6, 5; — b) Portus Achæorum, i Troas, id. 4, 25; — c) Achæorum Statio, Sted i Thracien ved Helleſpønten, ibid. 18; — B) Achæus, 3; I) achæif, d. e. hørende til Achæerne el. til Achaja, fines, Lucr. 6, 1114; — 2) græft, praemia, Stat.; cf. Plin. 4, 14, o. Juvenal. 3, 61.

Achaia: f. Achaja. — Achāias, Achāieus, o. Achāius: f. ind. figd. — Achaja, („poet.“ Achāia, quadrisyll., Prop., Ovid.), ae, f., Ἀχαια; I) epetl.: Landſkab i d. nordlige Peloponnesus, fra Sifunus langs d. corinthiſke Bugt; vid. Plin. 4, 6; hed tidligere Aegialea, (Kyllanter); — 2) efter Corinthens Vælgelſe ved Mummus, (ſar f. Chr. 146), blev hele Grækenland, (til Grændſen af Mæcedonien), forvandelt til romerit Provinds under Navnet Achaja; vid. Cic. Fam. 13, 26 figd.; — B) cf. 1) Achāieus, 3: achæif el. græft; in medio Achaeico cursu, Cic. ad. Brut. 1, 15; — men „poet.“: ∞ ignis, Hor. Od. 1, 15, 35; currus, ibid. 4, 3, 5; — not.: ovennævnte L. Mummus erholdt, efter Erobringen af Corinthus, Tilnavnet: Achāieus; vid. Vell. 1, 13, o. Plin. 35, 8; — 2) Achāius, 3, ligefom Achāieus: achæif el. græft, men afene „poet.“; ∞ dextra, Ovid. Met. 12, 70, manus, Virg. Aen. 5, 623, (al. Achāica); — 3) Achāias, ādis, f. adj.: achæif, matres, Ovid. Her. 3, 71; — 4) Achāis, idis, f.: = figd.; tot Achaidas urbes, Ovid. Met. 5, 306; — b) egi. subst. Achāis: „poet.“ f. Achaja el. Graecia, Ovid. Met. 5, 577, o. ibid. 7, 501.

Acharnae, arum, f.: By (el. demos) i Attika, Stat.; — cf. Acharnānus, 3: af el. fra Byen Acharnæ, Nep. Them. 1. — acharne, es, f.: etſlags Jift, Plin. 32, 53; al. acarne, inc. — Acharrac, arum, f.: By i Theſſalien, Liv. 32, 13. — I. achates, ae, m. o. f., ἀχάτης: Achaten el. Achatiſten, ſtat, efter Plin. 37, 54, havde ſit Navn efter Høden Achates paa Sicilien, — 2. Achates, ae, m.: Ueneas's treſatte Vedſager, Virg. Aen. 1, 178.

Acheloi, Acheloi, v. Acheloi, f. und. flgd. — Achelous, (-os), i. m., *Ἀχελώος*; 1) i Geographien: heromt Grændeslød imellem Aetnanien o. Sicilien; hod. Aspropotamo; vid. Plin. 4, 2, o. Liv. 43, 21 c. 2; — 2) i Mythologien: flodguden Achelous; vid. Ovid. Met. 9 ab in.; — 3) df. 1) Acheloius, 3: achelou; cornua Acheloi, (i. e. cornua Acheloi), Ovid. Her. 16, 256; Acheloi Callirhoe, (i. e. filia Acheloi), id. Met. 9, 413; — 2) df. ogs. "pocet."; a) ~ pocula, Virg. Ge. 1, 9, (i. e. aqua); — b) ~ heros, Stat. Theb. 2, 142, (d. e. Tydens, Son af R. Dencus i Hæliem); — 3) sem patronym. fem.: Acheloras, adis, v. Acheloi, idis, begge in pl.: f. Sirenes, Drotte af flodguden Achelous, Ovid. Met. 14, 87, c. ibd. 5, 552.

Acherini, orum, m.: ubekendt Kelt paa Sicilien; Cic. Verr. 3, 43. — 1. Achéron, ontis, m., *Ἀχέρων*; i Geographien: 1) flod i Epirus, løber igennem Søen Achernia, og ud i den ambraciske Bugt, Liv. 8, 24; — 2) flod i Heberitien, Plin. 3, 10; — 3) df. 1) subst.: Acherontini, orum, m.: Indbyggerne omkring den sidstnævnte flod; ibd.; — 2) adj.: Acherusius, 3, aqua, Liv. l. c.; — not.: ogs. heter denne flod: Acheros, id. ibd. 2. Achéron, ontis, m., *Ἀχέρων*; i Mythologien: flod i Underverdenen; vid. Cic. N. D. 3, 17, ogs. Virg. Aen. 6, 107 o. 295; — df. ogs. Underverdenen el. de Dødes Rige, ibd. 7, 312; cf. Hor. Od. 1, 3, 36; ligel. undert. i Profia; vid. Nep. Dion. 10; f. ogs. uendst. Acheruns; — 3) df. 1) Acherontius, 3: acherontius, fontes, Claudian.; — 2) Acheronticus, 3: ~ frgd., stagna, Prud.; ~ libri, efter Arnob.: af Etruskeren Tages, afhandele rimel. Dødsoffer, oel. — Acherontia, ae, f.: By paa Grændsen af Lucanien o. Calabria, hod. Acerenza, Hor. Od. 3, 4, 14. — Acheronticus, 3, f. und. 2. Achéron. — Acheros, i, m.: f. und. 1. Achéron.

Acheruns, untis, m. o. f., [forff. Jærm f. 2. Achéron, navn]. hos Plaut. o. Lucr.: i Underverdenen el. de Dødes Rige; — Assum atque adventio Acherunte, Eun. ap. Cic. Tusc. 1, 16; ligel. si ab Acherunte veniam, Plaut.; cf. Lucr. 3, 37, efter; men Plaut. Merc. 3, 4, 21: si ... neque Acherunti (abl.) sum etc.; — bb) hertil hører; a) Hæryffene: Acheruntis pabulum, (i. e. Hæder eller Mæring for Drens): om et rygsæst Menneske, Plaut. Cas. 2, 1, 12; men Acheruntis ostium: om et sinkende Gul el. Sted, id. Trin. 2, 4, 121; mittere aliquem Acheruntem, (ombringe), id.; abire ad Acheruntem, (omkomme), id.; — b) Acheruns ulmorum, (Elmegrenenes Jordærvæls), kaldes en Slave, Plaut. Amph. 4, 2, 9; — not. a: abl. Acherunti f. Acherunte, f. ovent.; neml. m. Ucalendelsen i f. e. ligesom rui f. rure; — acc. Acherunta, Lucr. 4, 171; — not. b: Plaut. har her Quantiteten ach f. ach; — 3) df. 1) Acheruntius, 3: acheruntius, regiones, Plaut. Bacch. 2, 2, 21; ~ senex, id. Merc. 2, 2, 13; — 2) Acherusius, 3: ~ frgd.; ~ templa, (d. e. Underverdenen), Lucr. 1, 121; cf. Eun. ap. Cic. Tusc. 1, 21; men Lucr. 3, 1036: ~ vita, (angstelig el. hummelig Tilværelse). — Acherunticus, 3, ogs. Acheruntius, v. -untis, 3, f. und. frgd.

Acherusia, ae, f.: 1) Indsø i Epirus, hvorfra floden Achéron har sit Udsøb, Plin. 4, 1; — 2) Indsø i Campanien, imellem Misenum o. Cumæ, hod. Lago della Collugia, id. 3, 9; — 3) den memphytiske Sule i Sythynien, hvorigenem efter Tæbelen Cerberus af Hærcules blev bragt op til Oververdenen, Plin. 6, 1; — heter ogs. Acherusis, Val. Fl., ogs. Acherusia specus, Met. 1, 19. — Acherusis, idis, f., f. und. Acherusia m. 3. — Acherusius, 3, f. und. 1. Achéron, ogs. und. Acheruns. — acheta, (-es), ae, m., *ἀχῆτης* f. *ἄχῆτης*: sem tener el. lynger; df. Plin. 26, 32: achetae, quae canunt (cicadae), vocantur.

Achilla, f. und. Acholla. — achillea, ae, f.: rimel. = achilleos, Plin. 26, 30. — Achilleides, f. Achillides und. Achilles. — Achilleis, idis, f., se. musa: Achilleiden, ufskændt Digt af Statius. — achilleos, i, f., se. herba, *ἀχιλλεύος*, (se. *poëty*): en til Hælsedelse af Saar tienlig Plante, der først skal være færdig og brugt af Hæls Achille; germ. Schwafgarbe, Plin. 25, 19.

Achilles, is, m., *Ἀχιλλεύς*: Son af R. Pelenus i Thefsalien, og af Gudinden Thetis; — var ved Kraft og Skønhed den herligste iblandt Heltene for Troja; vid. Cic. Arch. 10, o. id. Fam. 5, 12, bef. ogs. Ovid. Met. 12 extr., o. ibd. 13 ab in., ogs. Stat. Achill.; — b) ogs. undert. som appell. om en Mand af udmærket Styrke og Skønhed; vid. Plaut. Mil. gl. 4, 2, 63, o. Virg. Aen. 6, 89; — not.: af nom. Achilleus, Inscr., er gen. Achillei, Hor. Od. 1, 15, 35, cur. Achilli, Virg. Aen. 3, 87; — acc. Achillea, Lucan. 10, 623; — voc. Achille, Prop. 4, 11, 10; — abl. Achilli, Ovid. Pont. 3, 3, 13; — 3) df. 1) Achilleus, 3, *Ἀχιλλεύς*: achillist, comae, Martial. 12, 81, stirps, Virg. Aen. 3, 326, Manes, Ovid. Met. 13, 418; — ~ statuæ, (nøgne med en Lænde), vid. Plin. 3, 14, 10; — ~ cothurnus, (den høje og tragiske Stil, efterdem Achilles ofte var Hæsten i de dramatiske og episke Digtninger), Prop. 2, 25, 11; — bb) heril mærkes endnu: a) Achillea, (insula), S ved Udlobet af Borythenes el. Dnieperen, hvor Achilles skal være begravet, Plin. 4, 26; — ogs. en S ved Samos, id.; — b) Achilleus cursus el. dromos, Halvø ved Pontus Euxinus, hvor Achilles skal have anstillet Beddeløb, id. 4, 26; — c) Achilleum, (-on), se. oppidum, By ved Fjorberget Sigemmi i Troas, id. 5, 33; — 2) Achilliæus, 3, Biform af frgd., Ven. Fort.; — 3) Achillides, ae, m., patronym., *Ἀχιλλίδης*: Son el. Efterkommer af Achilles; ~ Pyrrhus, Ovid. Her. 8, 3, hant Son; men id. Ib. 303: Aut ut Achillidae cognato nomine clarum etc., (i. e. Pyrrhus, regem Epiri).

Achivus, 3, [det ved Digamme nedviede Achæus]; — df. 1) Achivi, orum, m.: Achiverne el. Achæerne el. Graekerne; quum Achivi coeppissent etc., Cic. Div. 1, 16; cf. Liv. 1, 1; men Hor. Ep. 1, 2, 14, (som Sentens): Quicquid delirant reges, plectuntur Achivi, (hvor Achivi f. populus el. plebs); — 2) Achivus, 3: achivist el. græst, castra, Ovid. Her. 1, 21, turba, id. Fast. 5, 615.

achlis, is, f.: etflags vildt Dyr, der efter Plin. 8, 16, har biume i Scandinavien, og ligner Dyret alee, (hvorom f. Caes. B. G. 6, 27); skrives ogs. machlis. — Acholla, (Achilla, ogs. Achilla), ae, f.: By i Afrika, i Nærheden af Thapsus, Liv. 33, 48; — df. Achillitani, orum, m.: dens Indvaanere, Auct. B. Afr. 33, (hvor ogs. Jærmene Achilla). — achor, oris, m., *ἀχώρα*: Ekurv i Hovedet hos Børn, Aemil. Mac. — Achradina, (Acrad.), ae, f.: en Del af Byen Syracus; vid. Liv. 25, 21, o. Cic. Verr. 4, 53. — achras, adis, (ados), f., *ἀχράς*: vildt Væretæ, Colum. 7, 9.

acia, ae, f., [3. acus]: Traad til at sye med, Tinn. ap. Non., Cels. — acicula, ae, f. dem. af 3. acus: liden Naal el. Naarnaal, Cod. Theod. — Acidalia, ae, f.: Epithet til Venus, rimel. af Riden Acidalius i Boeotien; vid. Serv. ad Virg. Aen. 1, 720: memor ille Matris Acidaliae; df. — Acidalius, 3, nodus, Martial. 6, 13, (Venusbæstet).

acide, adv.: surt; df. "ovrf.": tungt, trangt; compar., Petron.; — aciditas, f.: Syrlighed, Syre, Marc. Emp.; o. — acidulus, 3, dem.: noget syrlig, sapor, Plin.; men id. 2, 106: acidula quae vocatur (aqua), mineralst Vand; (bvf. ftd. acidulae, se. aquae, Surbrønd); — [af flgd.].

acidus, 3, [aceo]; 1) "egent.": sur el. syrlig, sapor, Plin., caseus, id., sorba, Virg. inula, Hor.; ~

venae fontium, (mineralske Kilder, Særbønd), Vitruv.; — superl.: ∞ acetum, Plaut.; — b) ∞ creta, (opløst i Eddike), Martial. 6, 93; — II) „fig.“: bitter, ubehagelig, smertelig, („poet.“ o. fild.); Quod petis, id sane est inivisum acidumque duobus, Hor. Ep. 2, 2, 64; ∞ canticum, Petron.; sonus acidior. id.

acies, ei, f., [best. m. *ázis*, i. e. acies]; I) „egentl.“; A) „atm.“: Eg. el. den skarpe Eg; ogf. Db. el. Epid.; — ∞ gladiorum, Plaut., securium, Cic., falcis, Virg.; ∞ hastae, Ovid. Met. 3, 107; aciem hebetare, praestringere, (sløve), Plin.; aciem trahere, excitare, (hvæsse), Plin.; — df. ogf. „alleg.“: hebescere aciem horum auctoritatis etc., Cic. Cat. 1, 2; — B) „bef.“ (egst.; I) den ypperste Kant el. Rand el. Epid.; ∞ rostri (tæstutudinis), Plin.; ∞ lateris (in amygdalis), id., unguim (leonis), id.; — 2) „meton.“: acies (ferri), Etmaal: neque alia genera ferri ex mera acie temperantur, Plin. 34, 41; men Virg. Aen. 2, 333: ferri acies stricta, det tragne Sværd; — II) „fig.“; A) „overf.“, (m. Grundbegr. af en ret Linie, som giennemstrængende et Rum); I) Sværdtraalen: Nam neque tum stellis acies obtusa videtur, Virg. Ge. 1, 395; men acies vulcania, id. Aen. 10, 408, (i. e. vis ignis, Ildens giennemtrængende Kraft); — 2) acies, m. o. uden oculorum: Vincens Lys el. Diets Straale, Synstrækten, Synet, Blifket; vultum atque aciem oculorum (alicujus) ferre non posse. Caes. B. G. 1, 39; cf. Lucr. 1, 325; men fugere aciem, (isse funne seef), Cic. Tusc. 1, 22; acies incolumis, (opp. caecitas), id. Fin. 5, 28; — bb) dfa. „meton.“: a) Pupillen, (germ. die Ecke); acies ipsa, quae cernimus, quae pupilla vocatur, Cic. N. D. 2, 57; cf. Lucr. 3, 411 fgd.; — b) Diet selv; vid. id. 3, 363, o. id. 1, 219; figel. Virg. Aen. 6, 789: Huc geminas nunc flecte acies; — c) Senblif, Etue; Ad eam rem habeo omnem aciem, Plaut. Mil. gl. 4, 2, 38; figel. prima acie, ved første Etue, Lucr. 2, 418; — 3) ofte ogf. i Krigssprogæt; Slagordenen; (oprol. som dannende en ret Linie, f. ovenf.); — quibus ego si aciem exercitus nostri ostendero, Cic. Cat. 2, 3; in aciem assistit agminis ordo, Tac. Ann. 2, 16; cf. Sall. Jug. 58: non proeliis, neque acie (bellum gerere); — aciem instruere el. instituere, Caes., explicare, Liv. dirigere, id.; tota acie dimicare, id.; men id. 25, 34: agmina magis, quam acies, pugnabant; — ogf. findes: navium acies, Efibenes Slagorden el. Slaglinie, Nep. Hann 11; — bb) df. ogf.; a) Del el. Afdeling af Hæren, (Corps el. Division); prima acies (Førsteppen) hastati erant, Liv. 8, 8; ab novissima acie, ibd. 10; dextra acies, (den høire Hoi), id.; cf. Caes. B. G. 1, 52; — ogf. findes: equitum acies, Liv. 8, 39; cf. Vell. 2, 112; — df. ogf. „poet.“, Lucr. 2, 448: prima acie constant, (ere i den første Klasse, ere de ypperste i sit Slags); — b) de i Slagorden fægtende Hæres Kamp, Fjelslag el. Slag, pugna; — in acie Pharsalia, Cic. Lig. 3: quem exitum acies habitura sit, id. Fam. 6, 3; in aciem descendere, Liv. 31, 36; acie excedere, Caes.; instaurare aciem, Virg. Aen. 10, 543; — ogf. „alleg.“ om en lærd Strid el. Anstrængelse; vid. Cic. Orat. 13: in aciem descendere; men id. Tusc. 2, 25: qui in aciem non saepe prodeunt (philosophi, fiedlen fremtræde offentlig som Talere); men Plaut. Epid. 4, 1, 20, femist: orationis aciem contra conferam, (vil tale til ham); — B) „ment.“: Skarp: sindighed, giennemtrængende Indsigt el. Forstand, men alfid c. gen. animi el. mentis el. ingenii, ed.; — intelligentia est mentis acies, Cic. frgm. Hortens.; nulla acies ingenii tanta, quae penetrare in coelum ... possit, id. Acad. 2, 39; animi acies obtusior, id. d. Sen. 23; acies intentionis, Flor. proem.; cf. Quintil. 11, 2, 10: mentis intentio et velut acies luminum etc.; — not.: gen. acii o. acie, (ligesaa dii o. die af dies), vid. Gell. 9, 14.

Acilius, a, romersk Person: og Slægtsnavn, hværaf ber mærkes: I) M. Acilius Glabrio, hvis Lev. de repetundis (a. u. c. 652) omtales Cic. Verr. Act. 1, 17; — (hans Son, Ac. Glabrio, var Quæstor el. Præses i Sagen imod Verres, vid. ibd.); — 2) Acilius, en Historieforfatter; vid. Cic. Off. 3, 32; — B) df. 1) Acilius, 3, acilist, lex, f. ovenf.; — 2) Acilianus, 3, = frgd., annales; vid. Liv. 25, 39.

acina, ae, f. field. Bisform af acinus; Catull. 27, 5. — acinaeas, is, m., *ázinaeas*: Perfernes, Medernes o. Sthythernes forte Sværd el. Sabel, Hor. Od. 1, 27, 6, Curt. — *acinaris, 3, dolia, (hvori Druer opbeværes), Varr.; o. — acinatius, 3, vinum, (som er tilberedt af tørrede Druer el. af Rosiner), Pallad.; — [acinus]. — acinos, i, f., *ázinos*, etflags veltugtende Plante, rimel. vild Basilic, Plin. 21, 101. — acinosus, 3; I) fuld af Vinbar el. Druer, Plin. 11, 4, inc.; — 2) som ligner Vinbar el. Druer, id. 12, 27; af — acinus, i, m, o. acinum, i, n., [rimel. best. m. *ázis* el. *ázis*, o. acies, en Epid]; I) Bar, navn. Vinbar el. Druer, (hværaf flere vore sammen i Klaser; derim. bæae, som vore enefste); vid. Colum. 11, 2, o. Plin. 15, 21, hvæf nuclei acinorum, Vinbarfrøer; dog ogf. andre Bar; acini hederæe sambucue, id.; — 2) Kierne i Bar el. i anden Frugt; af acino vinaceo etc., Cic. d. Sen. 15; acinus uvæ passæ, Plin. 7, 7.

acipenser, eris, o. acipensis, is, m., *ázipenser*, etflags fæstelig Fisk, rimel. acipenser sturio L., (dan. Støren); vid. Cic. Tusc. 3, 18, oftere, o. Hor. Sat. 2, 2, 47. — I. Acis, idis, m., *ázis*, Flod paa Sicilien, hod. Chiaci, herbifer, Ovid. Fast. 4, 468; — II) efter Tabelen var Flodguden Acis en Son af Faunus, og blev elstet af Nymphen Galathea; vid. Ovid. Met. 13, 750 fgd. — 2. Acis, idis, f., ældre Benævnelse paa Den Scirphos, Plin. 4, 22.

aclis, is o. idis, f., (mindre rigtigen aelys, ydis, [*áy-zelis*, egenl. amentum, d. e. Hæved Sværdet kaldes]; lidet Raatespyd, Virg. Aen. 7, 730, o. Sil. — Acmodæ, arum, f., Øgtræ bag Irland, Plin. 4, 30. — Aemouensis, e, civitas, Isoli i Storpbyggen, Cic. Flacc. 15. — Aemouides, is, m., en af Bultans Smedesfænte, Ovid. Fast. 4, 288. — acnua el. acna, ae, f., *ázura* el. *ázura*, som Maal: Stykke Jord, der holder 120 Fod i Quadrat, Varr. R. R. 1, 10.

acoenonæctus, i, m., *ázouonæctus*, som ikke har almindelig Mennekesforstand, Juvenal. 7, 218. — acoc-tis, is, f., *ázocis*, Sengesælle, Hustru, Lucil. ap. Non. — acōniti, adv., *ázoniti*, i. e. sine pulvere, uden Stov; df. „overf.“ fra Brydekampene: uden Anstrængelse el. Umage, Plin. 35, 40; (cf. Hor. Ep. 1, 1, 51). — acōnitum, i, n., *ázōnitum*, etflags Gifte plante; vid. Plin. 27, 2; (rimel. ac. napellus L.); — „poet.“ ogf. Giften deraf; Lurida terribiles miscet acōnita novercae, Ovid. Met. 1, 147; cf. Virg. Ge. 2, 152.

acōntiae, arum, m., *ázōntiae*: Lustmeteorer med pileformer Hale, Plin. 2, 22. — Acōntius, i, m., I) Navnet paa Cydippes Elsker; vid. Ovid. Her. 20 o. 21; — 2) Navnet paa et Bierg i Boecien, Plin. 4, 12. — acōntizo, are, *ázōntizo*: epdl. udslynger Raatespydet; df. fild. som neutr., om Blodet af den aabnede Aare: at flyde el. springe el. straae i Veiret, Veget.

acōpos (-us), acopon (-um), *ázopos*, (finertstillende); df. I) acōpos, i; A) (sc. lapis el. gemma), en Stenart, rimel. Quarzkrystal el. Spath, Plin. 37, 51; — B) sc. herba, etflags Plante, særv. anagyros, id. 27, 13; — II) acōpon, (sc. medicamentum el. unguentum): Middel el. Salve imed Træthed el. Smerter, Plin. 23, 80, Cels.

acōr, ōris, m., [acōr], Surhed; lac acorem concipit, Colum.; — ogf. syrlig Smag; in cibis interim acor jucundus, Quintil.; cf. Plin. 11, 96; — ogf.

„overf.“ o. lignefceðis: Bitterbed, Jortæð; ut (vitam) ... nonnullis quasi acoribus condias, Plin. Ep. 7, 3. — *acorna*, ac, f., *ἀκώρα*: en Tidselart, Plin. 21, 56. — *acōrus* (-os), i, f., o. *acorum* (-on), i, n., *ἀκωρος*, *ἀκωρον*: etflags veltugende Plante, (rimel. vor Calamus), Plin. 25, 100.

acquiesco, [ad.q.] *q*, evi, etum, 3, v. n.; 1) „egenl.“: bræder ud el. bræder mig, (navnl. efter en Anstrængelse); el. a lassitudine, Nep. Dat. 11; vitandi calor causa tres horas Lanuvii acquieveram, Cic. Att. 13, 31; ∞ in lecto, Curt.; ∞ somno, (at sove), id.; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) „euphem.“: at finde Hvile, (d. e. at dce, navn. efter et moifemt Liv); sic ille vir fortissimus ... acquievit etc., Nep. Hann. 13; ogf. ∞ morte, Tac. Ann. 14, 61; — b) ∞ rem familiarum, (at Jermnen blev uort), Liv. 4, 60; — B) „ment.“; 1) „alm.“; a) tier dertil, indrommer tilfælde; tu ... acquiescis, assentiris, approbas, Cic. Acad. 2, 46; — b) c. dat. pers.: ligesom at bængive sig dertil, ubetinget at stole derpaa; cui (mulieri), velut oraculo, acquiescebat, Suet. Vit. 14; — 2) „bef.“ o. „etbif.“; a) finder Jo el. Trøst el. Glæde dert, er tilfreds el. fornøiet dermed; m. in c. abl. rei el. pers.; silc. c. abl. rei el. c. dat.; — senes in adolescentium caritate acquiescimus, Cic. Lael. 27; facillime in nomine tuo acquiesco, id. Fin. 3, 2; cf. id. Div. 2, 2; ligel. tecum ut quasi loquerer, in quo uno acquiesco, id. Att. 9, 10; — qui Clodii morte acquieverunt, (som derved have faaet Jo), id. Mil. 37; ∞ spei blandae, Senec. Ep. 24; ∞ honori, Suet.; cf. id. Tih. 56; — b) absol.: at finde Jred i sit Jndre el. i Samvittighæden; vid. Cic. Fin. 1, 16.

acquiro, (adq.), sivi, situm, 3, v. a., [quaero]: erbyrver dertil (el. til det, som allerede haves); m. o. ud. ad: — ∞ ad fidem, (forbedre sin Credit), Cic. Cat. 2, 8; ogf. med tilføiet dat.; mihi ... quid ... possit acquiri? ibd. 3, 12; men id. Att. 1, 1: vides ... omnes gratias acquirendas; men om J a m a, Virg. Aen. 4, 175: viresque acquirit cundo (abl.); — b) figel. „alm.“: at erbyrve el. forstaae: sibi el. alieu aliquid; sibi ut quisque malit, quod ad usum vitae pertineat, quam alteri, acquirere, etc., Cic. Off. 3, 5; ∞ sibi fidem, Tac., favore largitione, id.; — ogf. ud. dat.: at tilvebringe el. bevirke; ∞ moram ad aliquem commendandum, (en Udskættelse dert), Cic. Caecin. 2; — c) „pect.“ ogf. absol.: acquirere (se. pecuniam), at erbyrve, Juvenal. 14, 125; df. — acquisitionis, onis, f.; 1) Erbyrvelse, Tert.; — 2) Tilværl, Frontin.

acra, ac, f., (*ἡ ἀκρα*): Epidæ; df. *Aera Japygia*, Jorbiæ i Storgæfanden, Plin. 3, 16; — not.: som neutr. pl.: *acra Olympi*, Appul. inc. — *Acræa*, arum, f., *Ἀκραι*: 1) en høitliggende By paa Sicilien, Sil.; — 2) ogf. en By paa Chersonesus Taurica, Plin.; — *Acræphia*, ac, f., *Ἀκραφία*: By i Boecien, Liv. 33, 29. — *acraeus*, 3, *ἀκραῖος*: som findes paa Sicilien; Epithet til Jupiter og Jumo, hvis Tempel fortrinligen anlagdes paa Sicilien, Liv. 32, 23, o. id. 38, 2.

Acragas, antis, m., *Ἀκράγας*: Jorbiæ med derved liggende By paa Sicilien, i Nærheden af Pachynum, Ovid. Fast. 4, 475, (hvor acc. *Acraganta*), Virg. Aen. 3, 703; — ogf. er denne By, (se. v. Agri-gentum, hod. Girgenti): Philosophen Empedocles's Jædeby, hvf. han, Lucr. 1, 117, hedder *Acragantinus*; — df. *Acragantinus*, 3: fons, Plin.; o. *Acragantini*, orum, m.: Jubbæanerne, id. — *acratophōrum* (-on), i, n., *ἀκρατόφορον*, se. vas: Kar el. Kasse til el. med ublandet Vin, (el. almindelig Vin-kruffe el. Vinflaske), Varr.; cf. Cic. Fin. 3, 4.

acredo, inis, f., [2. acer; cf. dulcedo af dolcis]: stærp el. bitter Smag, Pallad. 2. — *acredula*, ac, f.: Nærnt paa en ubestemt Jægl; men Cic. Div. 1, 8, ex Arat.: er *acredula*: Overfættelse af *ὀλοληγύνη*.

acriculus, 3, demin. af 2. acer: noget høstigt el. bitter; ille *acriculus senex* (Zeno) etc., Cic. Tusc. 3, 17. — *acrisolium*, i, n.: f. und. aquifolius. — *Acril-lae*, arum, f.: By paa Sicilien, Liv. 24, 35.

acrimonia, ac, f., [2. acer]; 1) „egenl.“: Stærpbed, brassicae, (naar den, lagt paa et Saar, trækker stærkt), Cato; — navn. ogf. stærp og epligtende Smag; dulcis cum quadam acrimonia, Plin. 21, 78; pl. *acrimoniae* allii vel caeparum, Colum.; — II) „fig.“: giennemtrængende Bist eller Mine; in vultu pudorem et acrimoniam esse, Auct. ad Her. 3, 15; — b) „bef.“ ogf. giennemtrængende Kraft i Tale og Tanke; tum gravitatis et acrimoniae plurimum etc., id. 4, 13; si patris vim et acrimoniam ceperis etc., Cic. Verr. Act. 1, 17; (f. und. *Aciilius*).

Acristione, es, f., *Ἀκρίσιωνη*: i. e. Danae, Datter af R. Acrisius, Virg. Catal. 11, 33. — *Acrisius*, i, m.: Konge i Argos, Søn af Abas, og ved Danae Morfæter til Perseus, af hvem han uforvarende blev embragt; vid. Ovid. Met. 1, 606; — B) df.; 1) *Acristioneus*, 3, acristionest, arces, (i. e. Argos), Ovid. Met. 5, 238; men ∞ muri, Sil. 1, 661, (i. e. Ardea, der skal være anlagt af hans Datter Danae); cf. Virg. Aen. 7, 410, (hvor *Acristioneis* er at hense til colonis); — 2) *Acristionades*, ac, patronym. m.: Eftterkommer af Acrisius, navn. Ovid. Met. 5, 69: hans Datterføn Perseus.

1. *Acritas*, æ, m., *Ἀκρίτας*; 1) Jorbiæ i Bithynien, (hod. Capo Acria), Plin. 4, 7; — 2) Jorbiæ i Mesenien, (hod. Capo di Gallo), ibd. 10. — 2. *acritas*, atis, f., [2. acer]: acritudo, Gell. 13, 3; — forkl. ogf. „overf.“: vis veritatis atque acritas, Att. ap. Non.

acriter, adv.; 1) „egenl.“: stærpt, giennemtrængende; smaragdi acriter virides, Plin. 37, 18; ∞ in-clamare aliquem, Plaut.; — compar.: ∞ intueri solem, Cic. Tusc. 1, 30; ogf. om en Bevægelse: ∞ ire, Ovid. Rem. 651; superl.: f. nedenf.; — II) oftest „fig.“; A) „overf.“: stærpt, stærkt, anstrængt, inire pugnam, Liv. 27, 1; acrius instare, Ter., persequi, Cic.; acerrime agere, id. Fam. 10, 28; ogf. stærkt, overmaade; acerrime occupatus, Nep. Hann. 7; — B) „ment.“; 1) „alm.“; a) stærpsindigen, videre vitia, Cic. d. Or. 1, 25; non acriter intelligens, (noget ensfoldig), id. Pis. 28; — b) noigtigten, omhyggeligen; acerrime asservare consilium, Cic. Att. 10, 16; acrius cavere, Hor. Sat. 2, 3, 92, gratiam Caesaris fovere, Tac. Ann. 6, 45; — 2) „bef.“ o. „etb.“; a) haardt, strængt, grusomt, ulceis injurias, id. ibd. 3, 51; acerrime victoriam exercere, Sall. Jug. 19; — b) begierligen, høstigen, cupere, Curt., expectare, Tac., rapere spem, id. Hist. 1, 13; — c) tappert, modigen, se morti offerre, Cic. Mil. 34; o. — acritudo, inis, f.: Stærpbed, succi, Vitruv.; — B) ogf. „fig.“: Mod, Jyrighed; vigor et acritudo populi Rom., Gell. 10, 27; — [2. acer].

acroama, atis, n., *ἀκρόαμα*: hvad man hører til sin Jornoistelse; df. navn. Jorclæsnings, Russk, odt., hvormed Giesterne underholdes under Maaltidet; quod acroama, aut ejus vocem, lubentissime audiret, Cic. Arch. 9; cf. Nep. Att. 14: nullum aliud acroama ... quam anagnosten etc.; — 2) „meton.“: Jorclæser el. Russk el. Giesler, der morder Giesterne under Tasselet; ipse ille (Clodius) ... non solum spectator, sed actor et acroama, Cic. Sest. 54; hic, quasi festivum acroama etc., id. Verr. 4, 22; cf. Suet. Vesp. 19, o. Plin. Ep. 6, 31. — *acroamaticus*, 3, *ἀκροαματικός*; ∞ commentationes, Gell. 20, 5, som (ifølge deres Dufthæde) bør høres, (neml. for strax mundligen at blive forklarede).

acroasis, is, f., *ἀκρόασις*: eprdt. at høre derpaa, at være Tilhører derved; df. „meton.“; 1) Jersamlings af Tilhørere; (litteras alienius, nogen's Brev) in acroasi

legere, Cic. Att. 15, 17; — 2) det i en saadan Jor-
samling Jorelsætte, en Jorelæsning; acroasin facere,
holde en Jorelæsning, Vitruv.; cf. Suet. Gramm. 2.
— acroaticus, 3, *αχροατικός*: lect. var. f. acroama-
ticus, c. m. f. Dem.; f. Gell. 20, 5.

Acrōcēraunia, orum, (ctr. un), n., [*ἄκρος*, d. e.
høi, altus; *κεραυνός*, d. e. Lyncei]: den høie Bjergkæde
imellem Macedonien og Cyprus: vid. Plin. 3, 26; (ogsf.
Acroceranuii montes, id. 1, 1); men Hor. Od. 1, 3, 20:
Infames scopulis Acrocerania, (al. alta Ceraunia;
cf. Virg. Ge. 1, 332): det fra hin Njeldstrækning i det
joniiske Hav fremragende klippefulde Jorbjerg; heder
ogsf. promontorium Acroceranium, (f. Acroceranium-
rum), Plin. 3, 15; — b) df. „poet. overf.“: farlig
klippe el. farlig Sted; Haec tibi sint Syrtis, haec
Acrocerania vita, Ovid. Rem. 739; — df. Acroce-
raunius, 3, acroceranuii, montes, Plin. 4, 1; f.
evenf.; (hvortil ogsaa kunde henføres id. 3, 15; f.
evenf.).

acrchordon, ōnis, f., *ἀρχορδών*: etflags Vorte,
Cels. — Acrocorinthus (-os), i, f., *Ἀκροκόρινθος*:
Corinthens paa en Dei beliggende Berg, Plin. 4, 5,
o. Liv. 33, 31 extr. — acrocorium, i, n.: en Vøgart,
Plin. 19, 30, inc. — acrolithus, 3, *ἀκρόλιθος*, sta-
tua: Billedstøtte (af Træ), hvis pæreste Dele ere af
Sten el. Marmor, Trebell. Poll. c. 32.

Acron, ōnis, (ontis), m.: Equinernes Konge, som
Hermulus kaldte, Prop. 4, 10, 7, (hver aec. Acrona, al.
Acronta). — Acronieus lacus, Mel. 3, 2: skal være en
Del af Vedenssen, (hod. der Ueberflutning). —
Acronoma Saxa: ubeftemt Sted i Nedertalien, Cic.
Att. 13, 40. — acronyctos, on, *ἀκρονύκτος*, (i. e.
vesperinus), stellae, (som gaar op el. ned ved Søn-
sens Nedgang), Firmic. — acropodium, i, n.,
[*ἄκρος*, pærest; *πόδος*, Fod]: Fodsyfte el. Bæsis til en
Støtte, Hygin.

acror, ōris, m., [2. acer; cf. nigror af niger]: =
acritudo, Fulgent. — Acrota, ae. m.: Rønge i Alba,
Ovid. Met. 14, 617 flgd. — acrotēria, orum, n.,
ἀκροτήρια: de fremragende pæreste Dele el. Spiser
(af en Dæmning, oel.), Vitruv.; — „bef.“ ogsf. i Byg-
ningskunsten: fremragende Dele paa Gavl el. Facader til
Indbringelse af Figurer, (el. disse Figurer selv), id.
— acrothymium, i, n., *ἀκροθύμιον*: etflags Vorte,
(ifølge dens Lighed med Blømfen af thymus), Cels.

1. acta, orum, n.: f. und. ago. — 2. acta, ae, f.,
ἀκτῆ: Sæthst el. Strandsbred; quum ... in acta cum
suis accubuisse, Nep. Ages. 8; cf. Virg. Aen. 5, 613;
— navnlf. ogsf. et yndigt og Byggeluler Sted ved Søn,
Cic. Verr. 2, 25; ligel. in pl.: id. Coel. 15, o. id. Att.
14, 8. — actaea, ae, f.: etflags starrflugtende Plante,
(actaea spicata L., germ. Christyphstrant), Plin. 17, 26;
— Actaeon, ōnis, m.: *Ἀκταίων*: Datteren af Cae-
mus, blev af Diana forvandelt til en Piert; vid. Ovid.
Met. 3, 138. — Actaeus, 3, f. und. flgd.

*1. Acte, es, f., *Ἀκτῆ*, (oprfl. Rysland): den ældre
Benavneelse af Attika, (neml. med Hensyn paa dette
Lands udstrakte Rysler); vid. Plin. 4, 11, o. Gell. 14, 6;
— B) df. 1) Actaeus, 3, *Ἀκταίος*: attisk el. atheniensisk
arva, Ovid. Met. 1, 313; men ∞ ignes, id. Her. 18, 42,
(Boreas's Kiærlighed til Drithya af Athenen); men ∞
Aracynthus, Virg. Ecl. 2, 24, (boetisk Bierg paa
Grændsen af Attika); — b) Actaei, orum, m.: (f. At-
tici), Nep. Thras. 2; — 2) Actias, adis, f.: Athe-
nienserinde, Orithya, Virg. Ge. 1, 463; — not.: f. ogsf.
und. Actium. — 2. acte, es, f.: etflags Buskvegt,
sædv. ebulus, Plin. 26, 73; — 3. Acte, es, f.: en af
Sotacene, Hygin. — Actiaeus, 3, f. und. Actium.
— Actias, adis, f.: f. und. 1. Acte.

actio, ōnis, f., [ago]; 1) „alm.“: Handlen el.
Handling, Jorremning, Virksomhed, oel.; — in omni actione
susceptienda, (ved ethvert Joretagende), etc., Cic. Off.

1, 39; his (appetitionibus) consentaneas actiones ad-
hibere. vid. id. N. D. 2, 22; oftere c. gen. obj.; aperta
actio rerum illarum, id. Off. 1, 35; negatis, ullius rei
actionem posse in eo esse (etc.), id. Acad. 2, 33; —
ogsf. hører dertil: actio gratiarum, (Tænkjælfte), Cic.
Fam. 10, 19; — II) „bef.“ el. i Jorretningssproget;
A) offentlig Virksomhed; aliae rationes honestas nobis
et curas et actiones darent, ibd. 9, 8; actiones tri-
bunorum, (deres Embedsforhandling), Liv. 5, 11 e.
29; ligel. actiones Gracchorum, (deres Leve), Sall.
Jug. 42; actio consularis, (som udføres af denne
Dorighed, el. som paaligger den), Liv. 4, 55; men
Cic. Off. 2, 1: scriptis ... actiones nostras mandamus,
(mine Retstater); — b) offentlig Veraarslagning el.
Underhandling, de pace, id. Att. 9, 9; — B) navnlf.
ogsf. retlig Jorhandling; df. 1) Process, Klage, Sog-
maal; c. gen. obj., el. m. de, ogsf. m. i, n., ogsf. absol.;
— sitne ejus rei actio, Cic. Caecin. 11; actio furti,
Dig., injuriarum, ibd., perduellionis, Cic. Mil. 4; actio
de arboribus succisus, Dig.; actio in rem, Cod. Just.;
actio competit in aliquem, Quintil. 3, 6, 11; civili actione
repetere, Cic. Div. in Caecil. 5; — actionem instituere, id.,
intendere alicui, id.; actione desistere, Sall. frgm.;
men Liv. 39, 18: multis actiones et res peribant, (de
tabte deres Processer tilligemed den omvirkende Gien-
dom); — 2) Anklage el. Anklageformel, Stævning;
inde illa actio: ope consilioque tuo etc., Cic.
N. D. 3, 30; cf. id. d. Or. 1, 36: plus secum agi, quam
esset in actione; ogsf. i andre juristiske Formulæter;
vid. ibd. 57 o. 58; — b) df. ogsf., den formelle Ret til
at præcedere; hvsf. om Prætor el. Dommeren: dare
alicui actionem rei alienius, Cic. Verr. 2, 27; men om
Klageren: actionem postulare, ibd. 25; cf. id. Caecin. 11
o. 19; — 3) Tale el. Jorredag, hvorefter el. hvori
nogen anklages; haec primae actionis erit accusatio,
Cic. Verr. Act. 1, 18; ligel. ibd.: altera actione audiet
etc.; — b) df. ogsf. prima, altera actio: forste, an-
den retlig Jorhandling i en Process; vid. Cic. Verr.
Act. 1, 11, o. id. Verr. 2, 6; — III) „actn.“; A) den
til d. mundlige Jorredag hørende Action, el. den
nævortes og saa at sige legemlige Veltalenhed, (egf.
med Indbegreb af Stemmene); — 1) hos Taleren i
Retten; est enim actio quasi corporis quaedam elo-
quentia, etc., Cic. Orat. 17; cf. id. d. Or. 3, 59; ligel.
actio ejus habebat in voce splendorem, in motu di-
gnitatem, id. Brut. 68; cf. ibd. 38: actio partienda est
in gestum atque vocem, etc.; — 2) hos Sku spilleren
paa Theatret; in quo (i det ovenanførte Vers) tanta
commoveri actio non posset, si esset consumpta su-
periore motu et exhausta, Cic. d. Or. 3, 26; — B) in
plur.: de enkelte Handlinger og ligesom Scener i et
Drama; vid. id. Fam. 5, 12.

actiosus, 3, [actio]: meget travlt el. virksom;
df. „overf.“: urolig, trættefærd, mulieres, Plaut. frgm.
ap. Varr. — actito, avi, i, v. a., frequ. af ago:
alene om Talere og Skuespillere: ofte at udføre el.
foredrage el. agere; multas privatas causas acuitavit,
Cic. Brut. 70; ∞ tragoedias, id.; ∞ mimos, Tac.
Hist. 3, 62.

Actium, i, n.: Jorbjerg og By ved d. ambraciske
Bugt, hvorefter Octavianus (iild. Augustus) befærede
Antonius o. Cleopatra, (31 Aar f. Chr.); hvorefter han
der byggede Guden Apollo et prægtigt Tempel; vid.
Suet. Aug. 18, o. Plin. 4, 2; — B) df. 1) Actiacus, 3,
benævnt efter Actium, victoria, Suet. l. c., Iudi, (de til
Apollon's Gte her indstiftede Lege), id. Tib. 6; men ∞
legiones, (som havde sægtet ved Actium), Tac. Ann. 1,
12; — 2) Actius, 3, „poet.“ f. Actiacus, litora,
Virg., bella, id.; men Actius Phoebus, Prop. 4, 6, 67;
(hvem Augustus byggede et Tempel ved Actium);
cf. Hor. Ep. 1, 18, 61; — 3) Actias, adis, f., Cleo-
patra, Stat. Silv.; — (f. ogsf. und. 1. Acte). — actiun-

cūla, ae, f., dem. af actio: liden retlig Tale, Plin. Ep. 9, 15. — Actus, 3: f. und. Actum.

actīvus, 3, [ago]: eyrðl. handfende, virkende; df. „techn.“; 1) i Pbilesofien: bestaaende i Handling, praktisk; philosophia et contemplativa et activa est; spectat simulque agit, Senec. Ep. 95; figel. pars activa, (opp. spectativa), Quintil. 3, 5 extr.; — 2) i Grammatiken ere verba activa: sem udtrykke en Handling; (opp. verba intransitiva el. neutra), Prisc., Diom.; — df. adv. active: med activist Bemærkelse, id.

actor, ōris, m., [ago]: eyrðl. sem sätter i Bevægelse; ∞ pecoris, sem driver Hierden, Ovid. Her. 1, 95; ∞ habena, (Slyngefaar), Stat.; — df. 1) „alm.“: sem udfører el. forretter noget; oratorem verborum, actorem rerum, Cic. d. Or. 3, 14; (sest. Hom. II. 9, 143: *Μέθων τε ὀνήτορ' ἔμενα, ποητήτορ τε ἔργων*); — egf. Hermand el. Anstifter; dux, auctor, actor rerum, id. Sest. 28; (hvor auctor, sem tilraader, actor, sem udfører noget; cf. Caes. B. C. 1, 26); f. egf. Nep. Att. 3; — II) „bef.“; A) i Retsproget: der fører en Proces, navnfl. sem offentlig Anklager, Cic. Div. in Caecil. 1; cf. id. Part. or. 32; df. alm. Sagfører el. Væren; actor causarum, id. Brut. 89; (cf. Hor. A. P. 339); men Quintil. 6, 1, 32: quae enim est actoris infantia, qui etc.? — B) i Forrettingsproget: Forrettingsfører, Høvsaler, ødl., Plin. Ep.; df. actor publicus, (sem forvalter offentlig Giendeme), Tac. Ann. 2, 30; actor summorum, Suet. Dom. 11, Regnifabsfører, Cæsarer; cf. Plin. Pan. 36: actori atque adeo procuratori etc., (Intendant el. Agent); — III) „techn.“: sem foredrager mundtlig; a) sem Taler; oratores sunt veritatis ipsius actores, etc., Cic. d. Or. 3, 56; figel. absol.: inventor, compositor, actor, id. Orat. 19; — b) sem Skuespiller; in theatro actores malos perpeti, Cic. d. Or. 1, 26; cf. Hor. Ep. 2, 1, 205; men Cic. Caecin. 15: actores secundarum et tertiarum partium; egf. actor alienae personae, id. — Actōrides, ae, m.: Sen el. Sønneson af Actor, (i. e. Patroclus), Ovid. Trist. 1, 9, 29. — actrix, icis, fem. til actor: en Skagerinde, Cod. Just.

*actūālis, e, ligesom actuosus: virksom, praktisk, Macrobi.; — actiariolum, i, n., se. navigium, dem. af acturium, (f. und. figd.): liden Harefisk, liden Galei, Cic. Att. 10, 11; — I. actuarius, 3; 1) sem driver affet; df. ∞ navis, Caes., Liv.; ∞ navigium, Caes.; egf. absol.: acturia el. acturarium, Cic. Att. 5, 9, (hvor actuarii minutis etc.): Harefisk, Galei, let Harete; — II) „bef.“ hos Landmaalerne: ∞ limes, en tely Jod bred Bei imellem tvende Agre, Hygin. d. Lim.; o. — 2. actūārius, i, m., se. scriba; 1) en Hurtigfærdig; quam (orationem) . . . ab actuariis exceptam, male subsequentibus verba dicentis, etc., Suet. Caes. 55; cf. Senec. Ep. 33; — 2) sem affvire Herrens Regninger, en Afstiver el. Cepist, Petron. fragm. 53; — [ago].

actūōse, adv.: meget virksom; df. „techn.“: med stærk Action, med beftigt ydre Færdag; quam leniter! quam remisse! quam non actuose! Cic. d. Or. 3, 26; af — actūōsus, 3, [2. actus]: eyrðl. sem er i stærk Bevægelse; df. „fig.“; 1) „techn.“: med stærk Action, (f. und. fragd.); ∞ pars orationis, Cic. Orat. 33; — 2) „ment.“: fuld af Virksomhed, meget virksom; virtus actiosa, Cic. N. D. 1, 40; (opp. nihil agens); — comp.: eo mobilior et actuosior (animus noster), quo etc., Senec. Ep. 39.

I. actus, 3: partit. af ago. — 2. actus, us, m., [ago]; 1) „egentl.“; A) „alm.“: stærk Bevægelse, hvori noget sættes; df. „pect.“: stærk Hætt, (sem den nedstyrende Skilpæ), Virg. Aen. 12, 687; — navnfl. egf. ∞ pecoris, (at drive Hierden), Ovid. Fast. 1, 323; cf. Cic. d. Rep. 2, 40: levi admonitu, non actu (inflectere elephantum); — egf. f. gressus el. ingressus, (Gang el. Skridt el. Fremfærd), Ovid. Hal. 72; — B) „bef.“: 1) Ret til at drive (Hierden) berigiggen, Gienningang

el. Gienningvei; aqueductus, haustus, iter, actus, Cic. Caecin. 26; actus est jus agendi vel iumentum vel vehiculum, Dig.; — 2) df. egf. a) Bei el. Hiere: vei imellem tvende Agre; actus, ubi et armenta trahere, et vehicula ducere, liceat; (opp. iter, quo quis pedes vel eques commovere potest), Dig.; — b) df. atter hos Landmaalerne: afmaalt Stykke Land; actus minimus, (120 Jod i Længde, 4 Jod i Brede), Colum. 5, 1; actus quadratus, (120 Jod i Længde og Brede), Varr.; actus duplicatus, (240 Jod i Længde, 120 Jod i Brede); cf. Plin. 18, 3; — II) „overf.“; A) „alm.“; 1) Handling, Haandlemaade, Forrettagende; non solum in rebus, sed etiam in pravis actibus, etc., Cic. Leg. 1, 11; in ceteris actibus vitae, Quintil. 11, 1, 47; cf. Plin. Pan. 15; — 2) Rædt, Syffel, Forretning; residua diurni actus, (Resten af Dagens Arbejder), Suet. Aug. 78; in quantulumque actu etc., id. Claud. 30; — B) „bef.“; 1) Retsforhandling el. Rettefs Pleie; triginta amplius dies . . . actui rerum accommodavit, Suet. Aug. 78; quum decurias rerum actu (f. actui) expungeret, id. Claud. 15; egf. absol.: hæc actus impediunt, Dig.; — 2) df. egf.: a) en Sagførerens retlige Arbejder; inter medios rerum actus, Quintil. 10, 6 in.; cf. id. 11, 1, 48, egf. Plin. Ep. 9, 25; — b) egf. udenfor Retsproget: Tingenes Gang el. Fremgang el. Forhold; quanto potentior, eodem actu invisor, (i samme Forhold), Tac. Hist. 1, 12; — III) „techn.“: det med et mundtlig Forbud forbudne ydre Udtryk igiennem Gesticulation og Stemme, navnfl. hos Taleren; motus est in his orationis et actus, Quintil. 9, 2, 1; — egf. Skuespillerens Forstilling el. Fremstilling af en Helle el. af et Stykke; in tragico quodam actu, Suet. Ner. 21; egf. den pantomimiske Forstilling; vid. Liv. 7, 2: sine imitatorum carminum actu; — B) df. egf. 1) i Theaterproget: Handling, Act, Dpteg, (nemfl. sem større Afdeling af et Theaterstykke); f. Hor. A. P. 189; cf. Cic. d. Sen. 19: modo in quocunque fuerit actu probetur (histris); f. egf. ovenf. Suet. Ner. 21; — 2) df. atter „overf.“ o. „alleg.“ om de menneskelige Livsforbøde; extremus actus actus, Cic. d. Sen. 2; cf. id. Marc. 9: hic (tibi) restat actus, ut etc.; men id. Verr. 2, 6: quartus actus improbitatis etc.; men id. Fam. 5, 12: habet enim (argumentum illud, quasi fabula) varios actus, multasque actiones etc.; (hvoril f. actio in fine).

actutum, adv., [ab actu, i. e. celeritate, ligesom astutum ab astu, Prisc.]: strax, uden Ophold; effest forst; dog egf. Cic. Phil. 12, 11. e. Liv. 29, 11; nisi actutum hinc abis, Plaut.; cf. Ter. Phorm. 5, 6, 12.

acūārius, i, m., [3. acus]: Raalsmager, Inscript. — acūla, ae, f., dem. af 3. acus: liden Raal, Cledon. Gramm.; men skal rimel. hede aculea. — acūleātus, 3, [aculeus]; 1) „egentl.“: med Pig el. Braad, herbae (tornere), Plin.; ∞ animalia, egf. absol.: aculeata, (se. animalia), id. 23, 27; — b) ∞ ictus: Stik af el. med en Pig el. Braad, id. 20, 84; — II) „fig.“; A) spidsfintig; contorta et aculeata sophismata, Cic. Acad. 2, 21; — B) siffende, bidende, frænkende; satis aculeatas . . . litteras etc., id. Att. 14, 11.

acūlēus, i, m., [3. acus]; 1) „egentl.“: Pig, Braad, stærk Epidē, navnfl. hos Dyr og Planter; ∞ apis, Cic.; nepas aculeis (uti), id. Fin. 5, 15; hystriaci aculei missiles, Plin.; aculei calcis, (Sporer hos Høns), Colum.; aculei spinarum, carduorum. (Torne derpaa), Plin.; egf. Epidē el. Dd. sagittae aut glandis, Liv. 38, 21; — II) df. „fig.“; A) „alm.“ o. „rhet.“; a) Talsens Braad, stærk el. bidst Tale; in altercando cum aliquo aculeo et maledicto factus, Cic. Brut. 47; df. „alleg.“: aculeo infixo fugere, (i. e. post convivium dictum), id. Fl. 17; cf. id. Sull. 16, o. Liv. 23, 42; egf. ∞ oratorii, Cic. Orat. 19; — h) Epidēfintighe; omnes istos aculeos . . . relinqnamus, id. Acad. 2, 31; cf.

id. Fin. 4, 3; — 2) „bef.“ o. „ethist“; a) Bitterhed, Haardhed; b) „alleg.“: aculeos severitatis iudicium evellere; vid. id. Cluent. 55; cf. id. Coel. 12; — b) bitter Befymring el. Bængstelse; domesticarum sollicitudinum aculei, Cic. Att. 1, 18; cf. Plaut. Trin. 4, 2, 158.

acūmen, inis, n., [acuo]; 1) „egent.“: Spids el. Braad (til at stifte med); ~ ferri, (Sværdspids), Enn.; ~ stili, (Griffspidsen), Cic.; lignum (Træstæft) sine acumine venit, Ovid. Met. 8, 351; ~ scorpii, Cic. Arat.; — auspiciū ex acuminibus (hastarum, naar en Hællme viste sig paa Landspidsferne); vid. Cic. Div. 2, 36, o. Liv. 22, 1; — b) acumen saporis, Plin. 14, 25: skarp el. bitter Smag; — II) „fig.“; A) „alm.“: Skarpsindighed el. Højsind, Vittighed; undert. c. gen.; acuminū ingenii inservire, Nep. Aleib. 11; cf. Cic. Flacc. 4; — øftere absol.; ubi est acumen tuum, id. Tusc. 1, 6; propter acumen oculitissima perspicere, Lucej. ap. Cic. Fam. 5, 14; — „poet.“: egf. in pl., Hor. Ep. 1, 161; — II) „bef.“: egf. a) Spids: finighed; argutiae et acumen Hyperidis, Cic. Orat. 31; cf. id. d. Or. 2, 63; egf. in pl., ibid. 38; — b) list, Rætte, Paasind; meretricis acubina, Hor. Ep. 1, 17, 55; cf. — acūmino, avi, atum, l, v. a.: tilspidsfer, aliquid in caudam, Suet.; — acuminatum telum, (tilspidsfer, spids), Plin.; cornu lunae, id.

acūo, ūi, ūtum, 3, v. a., [ἀκῶ el. ἀκίς, d. e. Spids, 3. acus, acies]; 1) „egent.“: tilspidsfer, skarper, bræster, quum acuitur (serra), Cic. Tusc. 1, 40; ~ ferrum, Virg. Hor., enses, Ovid.; cf. Hor. Od. 2, 8, 15, o. ibid. 3, 20, 10; ~ palos, Colum.; acutis sudiis praefixis, Caes.; — II) „fig.“; A) „overf.“: 1) „alm.“: skarper el. forstærker, rubores Claudian; acuentes lumina rutae, (som skarpe Synet), Ovid. Rem. 801; ~ gressum, (fremflyndet), Stat.; men ~ spicula veneno, (for-giste), Sil.; — 2) i Grammatiken: ~ syllabam, (sætte en Acutus derpaa), Quintil. 1, 5, 22; — B) „ment.“: 1) „alm.“: ligesom skarper el. bræster, d. e. indøver til Dygtighed; ~ linguam exercitatione dicendi, Cic. Brut. 97; cf. Hor. Ep. 1, 3, 23; men quae acuant mentem, (opp. quae obtundant), Cic. Tusc. 1, 33; egf. ~ se ad aliquid, id. Att. 2, 7; — 2) „bef.“ o. „eth.“; a) ~ aliquem, m. e. ud. ad: at antpære el. epstise el. tilflynde; horum ipsorum ad crudelitatem te acut oratio? Cic. Lig. 5; illum acuire, hos fallere, etc., id. R. Am. 38; cf. id. Off. 3, 1; libertas ... virorum fortium tantum pectora acuit, Liv. 28, 19; curis acuens mortalia corda, Virg. Ge. 1, 123; egf. ~ verbis, id. Aen. 7, 330; — b) ~ aliquid: at opvæffe el. epstise; ~ Martem, Virg. Aen. 12, 108; ~ iras hosti, Liv. 22, 4; egf. (forstærkt ind i Stemmning el. Videnkab aflede er tilføje): at forøge el. forstærke; ~ studia, Liv. 10, 13; satis primos acuisse furores, Virg. Aen. 7, 406; — III) partic. acutus, 3, egf. fem adj.: A) „egent.“: 1) „alm.“: skarp, spids, culter, Plaut., ensis, Ovid., cuspis, Virg.; acutum reddere ferrum, (bræstse, skarpe), Hor. A. P. 304; — comp.: ~ sagitta, Ovid.; superl.: f. necens.; — egf. som leber ud i en Spids; ~ elementa, (de spidse Atomer; opp. perplexa), Lucr. 2, 462; ~ oculi, (fremstaaende), Plaut.; ~ nasus, (spids; overf. fin), id.; cf. ~ aures, (spidse el. lytende), Hor. Od. 2, 19, 4; ~ cacumina, Ovid., saxa, Hor.; acutissima stirps, Plin.; cf. Virg. Ge. 2, 25; ~ angulus, Plin.; — B) „bef.“: skarp, giennemtrængende; a) om Sandserne og de sandfelige Hønnemælser; ~ aures, f. evensf.; cernis acutum, f. necensf.; ligel. nares acutae, (sin Ræse), Hor. Sat. 1, 3, 30; — b) om det paa Sandserne Indvirkende; ~ odor, Plin., sapor, id., cibus, (stærkt forbrer), Plin. Ep. 7, 3; acutiora unguenta, Plin.; ~ vox, Hor.; ~ sonus et excitatus, Cic.; cf. id. d. Or. 1, 59: ab acutissimo sono usque ad gravissimum etc.; ~ stridor, Hor., hinnitus, Virg., tintus (cymbalorum), Ovid.; „poet.“: egf.: ~ aera,

Hor. Od. 1, 16, 8; — acutus, 3, i Grammatiken: den skarpe el. heie Tene paa en Stavelse; opp. acutus (gravis), Priscian; ~ syllaba, Dion.; cf. Quintil. l. c., øftere; — B) „fig.“: 1) „overf.“: stærkt, bestig, (navnl. om Legemets Affectioner, om Fede, Kulde, Sygdomme, etc.); ~ sol, (brandende Fede), Hor. Ep. 1, 10, 17; ~ morbi, (opp. longi et vetusti), Cels.; cf. Hor. Sat. 2, 3, 163; ligel. ~ febres, Cels.; brevem egf.: ~ pericula, Plin.; — 2) „ment.“: skarpsindig, fin, vittig, (om Mennefter og Begreber); homo acutus magis, quam eruditus, Cic. Att. 12, 37; homo ingenio prudentiae acutissimus, id. d. Or. 1, 39; egf. m. a. d.; acuti ad excogitandum, ibid. 26; — acuti motus animi atque ingenii, ibid.; ~ studia, id.; multa acuta, id.; — bb) berit fan mærkes: a) neutr. acuta, f. om subst. c. gen.; acuta belli, (Stridens Hæder), Hor. Od. 4, 4 extr.; — b) neutr. acutum o. acuta, f. om adv.; triste et acutum sonare, Hor. Sat. 1, 8, 41; ligel. acutum cernere, ibid. 1, 3, 26; men ululat acuta (canis), Enn. Ann. 10, 16.

1. acus, eris, n.: Avner el. Vælg, e frumento, Varr., sabagium, Cato; — not.: egf. acus, us, f., Colum. 2, 10; o. — 2. acus, i, m., etflags Hilt med spids Ende, (rimel. Hornstiften, esox belowe L.), Plin. 32, 53; — [best. m. fige.]. — 3. acus, us, f., [best. m. ἀκῶ, d. e. Spids, o. m. acies]: Naal, Synaal, oel.; — acu punctum (vulnus), Cic. Mil. 31; acu pingere, (brødere), Ovid.; cf. Virg. Aen. 9, 582: pictus acu chlamydem (acc. graec); ~ comatoria, (Naar-naal), Petron.; ligel. absol. acus, Martial. 2, 66; navnl. egf. d. chirurgiske Hefstenaal, Cels.; — not.: som Dre- og Allgeri fan mærkes: rem acu tetigisti, (du har truffet det paa en Pind), Plaut. Rud. 5, 2, 17; — II) „overf.“: Stift el. Tørn i et Spænde, Trebell. Poll.; — not.: egf. f. acus, eris, Colum.

acūtalis, e: som gaar ud i en Spids, terminus, Frontin.; o. — acūtatus, 3: skarpet el. bræstet, sagittae, Veget.; — [acutus]. — acūte, adv. af acutus: eprl. tilspidsfer; men færdværl. „fig.“; 1) „overf.“: skarpt, giennemtrængende; a) om Sandserne; ~ cernere, Lucr. 4, 808; superl.: ~ audire, Solin.; (comp.: f. necensf.); — b) om Lyden: ~ sonare, (opp. graviter), Cic. d. Rep. 6, 18; — 2) „ment.“; a) om Højsind: vittigen, conijcere, Cic., perspicere, id., respondere, id.; men acute moveri, id. Fam. 15, 21, (epstise lyse Hørsfællinger); men id. Fin. 4, 23: non tam acute optabiliorem illam vitam putant etc.; — b) om Høredrager: fint, neagtigen, (alssaa uden eraterist Prædelse); tenuis et acutius et subtilius (tractare aliquid; opp. gravius et ornatius), Cic. Inv. 2, 16 — acūtulus, 3, dem. af acutus: noget spidsfindig, conclusio, Cic. N. D. 3, 7; ~ doctor, Gell. — acutus, 3, partic. o. adj. af acuo.

acūlos, i, f., ἀκῶλος: Agern, (frugt af Stenegen, ilex), Plin. 16, 8. — acyrolōgia, ae, f., ἀκρολογία: det uegenlige Ittelyf, (som sperare, f. timere), Isid. — Acys: f. und. Acis.

ad, praepos. e. ace, m. Grundbem.: til; (opp. ab, ligesom in opp. ex); udtrykker Retningen hen til el. imod en Gienstand, egf. Rærmelsen el. Ankomsten dertil el. derhen, endel. ogsaa Rærbeden deraf; — I) i Rummet; A) om Retningen derhen el. dertil, el. paa Spørgsmaalet: hvorden? vort til, egf. efter, paa, imod; a) „alm.“: Et fagere ad puppin colles campique videntur, Quos etc., vid. Lucr. 4, 330; meridie umbrae cadunt ad septentrionem, Plin.; navnl. egf. om et Steds Velgængelighed; f. Verberne: jacere, spectare, vergere; — Asia jacet ad meridiem et austrum, Varr.; — b) „poet.“: egf. ep imod; Clamor it ad coelum, Enn.; tendens ad sidera palmas, Virg. Aen. 1, 93; — B) om det Naal; hvortil noget i sin Retning naaer el. langer; 1) uden Hensyn paa det under Be-

Cic. Font. 6; cf. Ter. Andr. 1, 1, 123; — B) om en vis form el. Regel, hvorefter noget stcer el. har Gyldighed: efter, ifølge; — ad istorum normam fuisse sapientes, (efter deres Forbillede), Cic. Lael. 5; cf. id. Orat. 3, o. Caes. B. C. 3, 51; ligel. quid ad naturam sit, quid contra sit, Cic.; ligel. ad eundem ... praeceptum modum, Ter. Ad. 3, 3, 70; — ligel. om en Efterligning el. Ligheb; concurrere ad simulacrum pugnae, Liv.; ad speciem urbium, (ligefem Byer), Suet. Ner. 31; — ogs. heder ad speciem: for Syns Skyld, paa Strømt, Caes. B. C. 2, 35 o. 41; — C) om en Anledning el. Anslag: ifølge, formeddelt, paa, ved; ad famam belli legiones scribere, Liv.; ad stridorem ... territi, id. 39, 18; ad quod (hvorefter el. hvortil) exarsit adeo, ut etc., Tac. Ann. 1, 47; cf. ibd. 12, 3; — D) om en Hensigt el. om et Formaal: a) til vis Opraæftelse noget stcer; — quantum fenestram ad nequitiam patefeceris, Ter. Heaut. 3, 1, 72; haec iuventutem ... ad facinora incendebant, Sall. Cat. 13; nullo loco deero ... ad consolandum etc., Cic. Fam. 5, 17; — b) hvortil noget er bestemt; — alere canes ad venandum, (for el. til Jagten), Ter.; cf. Cic. Fam. 2, 5: ad cursum equum etc.; — cf. ogs. som Omftrængning af Object., naar der angives, hvortil nogen bruges; miles ad naves, (Sofselbat), Liv.; servi ad remum, (i. e. remiges), id.; ad lecticum homines, (Porterere), Caull.; cf. Virg. Aen. 10, 253; ad frena leones, (som træffe Cybeles Bogn); men Suet. Caes. 29: ad cyathum et vinum stare alieni, (forrette en Mundfuldes Tiende hos nogen); — c) hvortil noget viser el. er tienstigt; signa ... ad salutem, Ter. Andr. 3, 2 in.; haec sunt ad virtutem omnia, id. Heaut. 1, 2, 33; quae (res) sunt ad incendia, Caes. B. C. 3, 101; — cf. ogs. hos adj.: idoneus, utilis, aptus, f. dat.; homo ad nullam rem utilis, Cic.; calcei habiles et apti ad pedem, id.; — ogs. kan hedsføres Ovid. Fast. 4, 683: sed ad segetes ingeniosus ager, (skiftet dertil el. frugtbar derpaa); — paa samme Maade staaer ad hos Gerund.; vid. Cic. Off. 3, 6, o. id. Tusc. 2, 7; — E) endel.: a) om en Sammenligning: imo d. (i Sammenligning dermed); non illitteratus omnia, sed nihil ad Persium, Cic. d. Or. 2, 6; homini non ad cetera ingenia Punica callido, Liv. 22, 22; cf. Ter. Eun. 4, 4, 14; — b) om en Overensstemmelse: efter; ad voluntatem loqui omnia, nihil ad veritatem, Cic. Lael. 25; cf. id. Quint. 30; ligel. ad libidinem fingi, (efter Indfald), id.; ad verbum, (ordret), f. nedent.; — c) om en Hensenden dertil: til; recte, an secus, nihil ad nos, etc., Cic. Pis. 28; ligel. id. Verr. 1, 45: quid ad praetorem, ut etc.; — V) hertil somme endnu de adverbiale Hentyk m. ad, hvori det bruges: A) om en Følge el. Forbindelse el. Sammenhæng, odt.; saal. ad hoc, ad haec, ad id, etc., ligefem insuper o. praeterea: dertil, desuden; nam quicumque ... praeterea omnes ... ad hoc, quos etc., Sall. Cat. 14; cf. Liv. 6, 11; ligel. multi ad hoc numeri etc., Tac. Hist. 1, 6; cf. Liv. 3, 62: ad id, quod etc., foruden, at osv.; ligel. id. 41, 35: ad id, quod pridie etc.; ligel. ad omnia etc., id. 35, 32; — B) om Tid og Sted, om Væstfæsteheder el. Omstændigheder, odt.; 1) ad tempus; a) til en bestemt Tid, redire, Cic., venire, Liv.; — ogs. til rette Tid; ut ad tempus praesto essent, Liv. 1, 7; cf. Cic. Verr. 1, 54; — b) paa el. for en fort Tid; plerumque brevis et ad tempus (perturbatio), Cic. Off. 1, 18; ligel. ad breve, (sc. tempus), Suet. Tib. 68; — c) efter Omstændighederne; versare et regere suam naturam ad tempus, Cic. Coel. 6; — 2) ad praesens, for Diebliffet, munimentum, Tac. Hist. 1, 44; — 3) ad locum, paa Stedet; ut ad locum miles paratus esset, Liv. 27, 27; — 4) ad verbum, ordret, Ord for Ord, Cic. d. Or. 1, 34; f. ogs. und. verbum; — 5) ad summam; a) i det Helt, afmænde-

ligen, Cic. Fam. 11, 14, o. Suet. Aug. 71; — b) med et Ord, i al Korthed, Cic. Off. 1, 41, o. Hor. Ep. 1, 1, 106; — 6) ad extremum, ad ultimum, ad postremum; a) om Stedet; yderst, paa Enden; praeterquam quod ad extremum (teli), unde etc., Liv. 21, 8; — b) om Tiden: tilfidsst; ibi ad postremum cedit miles, Plant.; cf. Cic. Off. 3, 23; — ogs. siest i Ordene, (neml. efter fragd. tum ... post ...); vid. Cic. d. Or. 1, 34; — c) om Graden, ligefem omnino: aldeles, ganske; homo ... non ad extremum perditus, Liv. 23, 2; — VI) endel. kan dertil endnu mærkes; aa) hos pron. interr. e. relat., efter subst. e. pron. dem., bliver ad ifte gien-taget; traducis cogitationes meas ad voluptates; quas? corporis, credo, etc., Cic. Tusc. 3, 17; — b) ogs. findes ad undert. at staae efter sin Casus; ripam ad Aravis, Tac.; cf. Ter. Phorm. 3, 2, 38; — bb) i Sammenfætninger bemærker a d; a) derhen, dertil, naar simplex ubtlykker en Værgælfse; accurrere, afferre; — men derhos, derved, naar Talen er om en Hvide el. Stillestaen; adesse, astare (f. adstare); — b) Begyndelsen af en Værfømbed el. Tilstand; adamare, addubitare; — c) en Tilkommen el. Tilværet; accedere, adiacere; — d) et Maal el. en Grædse; adhuc, adeo; — ee) efter d. færd. Retftrængning bliver a d uforanret foran Vofalerne (o. h), ligel. foran b, d, m, v; adhibo, adduco, addu-mono, advenio; hverim. d her effest afsmileres m. d. flgd. c, f, g, h, n, p, r, s, t; accedo, appello, attraho, etc.; — foran q bliver ad til aac; acquiesco; — foran g o. s er d undert. fultet ud; agnosco, aspicio; — not.: forst. findes ogs. f. ad; ar; ar me venias, Plant. Truc. 2, 2, 17; cf. arbitri, etc.; — ftrives ogs. at, ifølge den hærder Urtale.

adaectio, onis, f., [adigo]: Driven el. at drive el. tringe dertil; ∞ jurisjurandi, Tægen el. at tage i Ed, Liv. 22, 38. — I. adaectus, 3: partic. af adigo. — 2. adaectus, m., [adigo]: Indtrængen dert; in pl.: evibant (i. e. vitabant) dentis adactus Jumenta, (Tændens Bld), Lucr. 5, 1329. — Adad, el. Adadus, Navnet paa den heifise Gudsdom hos Assyrierne, Macrobb. Sat. 1, 23; cf. — Adadunephros, (Adadov regios, Adadunpre): etflags ubetientet Vædslen, Plin. 37, 71.

adaequatio, onis, f., [adaequo]: Afpassen el. at afpassse dertil, Tert. — adaequo, adv.: paa lige Vis el. Maade, i lige el. i samme Grad; (alene hos Plautus); fædd. m. fragd. Negation, ogs. m. flgd. ut; neque adaequo munda es, ut soles, Plaut. Cist. 1, 1, 57; — ogs. hos comp; Qui (f. quo) homine adaequo nemo vivit fortunatior, id. Capt. 4, 2, 48.

adaequo, avi, atum, 1, v. a. o. n.; I) act.; A) „egenl.“: gier lige dermed; hos Cic. m. flgd. cum; hos Caes. o. Liv. e. dat.; — ∞ fortunam cum virtute, (om Pompejus), Cic. Arch. 10; cf. ibd. 11; — molibus (abl.) ferme moenibus (dat.) adaequatis, Caes. B. G. 3, 12; ∞ tecta solo, Liv.; men ∞ sibi aliquid: (have til lige Rang med sig), Tac. Ann. 12, 60; — B) „overf.“: a) sammenligner dermed; ∞ genus mortis (Germanici) ... Magni Alexandri satis, ibd. 2, 75; — b) ∞ aliquid: (at somme lige dermed); ∞ vitam deorum, Cic. Univ. 11; cf. Caes. B. G. 5, 8; — II) neutr.: at være lige med et andet; e. dat.; quae (turris) moenibus adaequaret, Hirt. B. G. 8, 41; — b) absol. om tvende Hælvter: at være lige, at gaee op imed hinanden; equitum urna adaequavit: (have lige Antal af friskendende og domfældende Stemmer), Cic. Qu. Fr. 2, 6, (hvor adaquare medfættes absolvere o. condennare).

adaeratio, onis, f.: Vurderen til el. i Venge, Cod. Just.; af — adaero, avi, atum, 1, v. a., [aes]: I) vurderer i el. til Venge, Amia; — 2) sammenregner, beregner, Frontin. — adaestio, are, v. n.:

at bruse el. belge dertil; squamisque incisus adae-
stuat annis, Stat.

adaggero, avi, atum, I, v. a.: opheber, fam-
menheber, terram circa arborem, Colum.: men Plin.
30, 17: adaggerata Nilo (terra, opstøttet af Ristleden).
— adagio, onis, f.: field. Biform af ager, Varr. —
adagium, i, n.: Drefspreg, Mundsbeld, Ueraab;
Grækerne *negotia*; vetus est adagium: nihil cum
fidibus graculo, Gell. I extr. — adagnitio, onis, f.:
Erkiendelse, Tert. — adalligo, are, v. a.: binder
derem el. deryaa, vermiculos brachio, Plin. 27, 38.

adāmantēus, 3, [adamas]: af Staal, ligesom
Staal, catenae, Manil.: df. „pect. everf.“: jernhaard,
ubetvingelig, edl.; vid. Ovid. Met. 7, 104. — adaman-
tinus, 3, *adquirunt*: = frugt, sava, Lucr., duritia,
Plin.; ∞ clavi, Hor. Od. 3, 21, 5, („alleg.“): cf. Prop.
3, 9, 9. — adamantis, idis, f., sc. herba: etflagss
Trefleur, Plin. 21, 102, Appul.

adamas, antis, m., *adamas*: eyrel. det Ubetvinge-
lige; df. 1) „alm.“: Staal, det haardeste Jern; soli-
doque adamante columnae, Virg. Aen. 6, 532; — df.
„pect.“: det af Staal forfærdigede; adamante texto
vinire, (i. e. catenis ferreis), Senec. Herc. Fur. 977;
cf. Ovid. Trist. 4, 8, 15; — ofte ogs. „alleg.“ om Eba-
rakteren: det Ubøielige el. Ubvælgelige; nec ... in
pectore ... adamanta gerit, Ovid. Met. 9, 614; Pontice,
voce tua posses adamanta movere! Martial. 7, 99;
— 2) ferst Plin. 37, 13, findes adamas at rare brugt
om Diamanten.

adāmātor, oris, m.: en Elsker, Tert. — adan-
hūlo, are, v. n.: spadsferer derved el. derhøjs, ad
ostium, Plaut.; ∞ alieni, (ved negens Eide), Appul.
— adāmo, avi, atum, I, v. a.: begynder at elste,
fatter Kierlighed el. faaer Lyst dertil; quod quidem ille
adamasset, Cic. Mil. 32; cf. id. Verr. 4, 45; ligel.
quarum laudum gloriam adamaris ... in iis esse
elaborandum, id. Fam. 2, 4; cf. id. d. Or. 3, 17 c. 19;
— ogs. sem intens, af amo: elsker heiligen; si virtutem
adamaveris; amare enim parum est, Senec. Ep. 71; —
df. adamatus, (erofst): den høitidsede, Suet. Vesp. 22;
faal. ogs. eretst, Plin. 8, 61. — adāmussim, f.
und. amussis.

adāpērio, ērii, ertum, 4, v. a.; 1) „egenl.“: aabner
høit el. tilføle; (eyrel. begynder at aabne); ∞ fores, Plin.;
adaptatae fores portae, Liv. 25, 30; cf. Ovid. Am. 1,
5, 3; — II) df. „everf.“: A) afbæffer, blotter, caput,
Senec. Ep. 61; adaptatas vites relinquere, Colum.; —
B) lader paa en Maade vise sig, gior synlig; nubes
adaptaverunt coelum, Plin.; simulacra rerum adaptata,
(sint vise sig dunkelt), Lucr. 1, 146; — df. ogs. „pect.“:
fides adaptata, (i. e. manifesta), Stat.; df. — adā-
pērtilis, e: til at aabne, latus tauri, Ovid. Trist. 3,
14, 46. — adaptatus, 3, [apto]: afpaaet el. feiet
dertil el. til binanden; galerus adaptatus capiti, Suet.
Oth. 12; cf. id. Claud. 33.

adāquo, are, v. a.: vander, amygdalas, Plin.; cf.
Suet. Galb. 7. — ādāquor, ari, v. dep. n.: henter
Vand, Hirt. B. G. 8, 41; cf. Caes. B. C. 1, 66. —
adareo, ae, v. adare, es, f., *adāro*: Evisum el.
Mersum, fæds. calamochus, Plin. 32, 52. — ādā-
resco, ārii, 3, v. n. incl.: indterres; ubi amurea
adaruerit, Cato.

adāucto, are, v. n., intens, af adaugeo: foreger
endnu mere, rem summam et patriam nostram, Att.
ap. Non. — ādauctor, oris, m.: en Jermere, Tert.
— 1) ādauctus, 3, partic. af adaugeo. — 2) ādauc-
tus, us, m: Jermereise, Tilværet, Lucr. 2, 1122;
af — ādaugēo, auxi, auctum, 2, v. a.; 1) „alm.“:
foreger endnu mere, haec maleficia aliis, Cic. R. Am.
11; cf. Ter. Heaut. 3, 1, 16; — 2) „bes.“ i Offerproget:
at ofre dertil; faal. Plaut. Stich. 2, 62: decimam
esse adauctam tibi, etc. — ādaugēscō, ēre, v. n.

incl.: verer, tilfager; Nam neque adaugescit quic-
quam, nec deperit inde, Lucr. 2, 296. — adaxin', f.
adegerint: f. und. adigo.

adbellō, are, v. a.: befriger, perduelles, Amm.
— ad.bibo, bibi, bibitum, 3, (v. a.): drifter dertil,
vedbliver at driffe; quando adbibero, etc., Plaut.; cf.
Ter. Heaut. 2, 1, 8; — ogs. „alleg.“ o. „ment.“: lige-
som at indse, at indprege sig, (navnl. en Værdem);
nunc adhibe puro Pectore verba puer, Hor. Ep. 1, 2, 67.
— ad.hito (—heto), ēre, v. n.: gaar el. kommer der-
hen el. dertil, Plaut. Capt. 3, 1, 72. — ad.blātēro,
are, v. a.: plapperer dertil, Appul.

ade-: de faal. begyndende Dro f. und. acc-. —
addax, acis, m.: etflagss vildt Dyr i Afrika med
krumme Horn, (høf. strepsiceros), capra cervicapra L.,
Plin. 11, 45. — addēet el. ēre, v. impers. d. for-
stærk. deet: det bør sig, det sonner; ligesom deet:
c. acc. pers., m. o. und. inf.; men alene ferst.; — Sed
virum vera virtute vivere animatum addeet, Enn. ap.
Gell. 7, 17; cf. Plaut. Amph. 3, 4, 21; ligel. ut matrem
addeet familias, id. — addenseo, ēre, v. a.: f.
und. sigd. — addenso, are, v. a.: gier tæ; Ex-
tremi addensant acies, Virg. Aen. 10, 432, (al.
addensent f. Bem.); men Plin. 20, 81: aquam ad-
densari (at det bliver tykt).

ad.dico, dixi, dictum, 3, v. a. (v. n.); 1) „egenl.“:
(mundtlig) at give sit Bifald dertil; df. A) i Augur-
spreg, (men fæds. absol.), om et lykkeligt Varsel: at
tilfige el. bifalde, at være gunstig; — Fabio auspiciant
aves semel atque iterum non addixerunt, Liv. 27, 16;
ligel. addicentibus auspiciis etc., Tac. Ann. 2, 14; —
B) i Retsproget: addicere alicui aliquid el. aliquem,
(tilkomme el. tilføie nogen ... sem Eieendom); —
∞ alieni bona, Cic. Verr. 1, 52; men id. Fl. 20: quam
etc., addictus Hermippo el. ab hoc ductus est, (blev
ham tilkom sem Gietsslave); — om ferstikken indlem
addictus v. servus, vid. Quintil. 7, 3, 27; men Cic. R.
Com. 14: addictus erat tibi, (var dømt til at betale
dig); cf. id. Pis. 35: ∞ creditorem debitoribus; —
∞ liberum corpus in servitutem, Liv. 3, 56; cf. id.
6, 27; ogs. c. gen.: quanti addictus, vid. Cic. d. Or.
2, 63; — b) dertil bere endnu Udtrykkene: ∞ alieni
judicium, (tillade nogen at fage), Varr.; ligel. ∞ ju-
dicem el. arbitrum (sc. alieni, give nogen en Dommer
i hans Retsfag), Dig.; — ∞ bona alienius in fiseum,
(indrage dem i Statskassen, censurere dem), Caes. B.
C. 2, 18; men ∞ aliquid in diem, (tilføie som
midlertidig Besiddelse), Dig.; — C) i Jæretningssproget:
a) at tilføie el. tilføie ved Auction; c. abl. pretii;
qui bona Postumi nummo sestertio sibi addici volit,
(som vil lade sig tilføie dem derfor), Cic. Rab. Post.
17; — men id. Verr. 1, 55: addidit id opus HS.
DLX millibus, (blev tilføieret for den Sum); —
b) ogs. „alm.“: at fage; cui meas aedes addiceret,
Ps. Cic. p. Dom. 41; ogs. c. abl. pretii; nummo te ad-
dicere (fundum el. domum, at du vil fage ham
samme for Egetpris), Hor. Sat. 2, 5, 109; cf. Cic.
Phil. 7, 5; — II) „fig.“: A) „everf.“: 1) offer el.
hengiver dertil; agros omnes addixit deae, Vell. 2, 23;
qui morti addictus esset, (sem var dømt til at doe),
Cic. Off. 3, 10; cf. Caes. B. G. 7, 77: ∞ omnem Gal-
liam perpetuae servituti; — 2) giver til Pris, fer-
raader, opoffer, sanguinem (hospitis), Cic. Pis. 34;
ogs. c. dat., id. Phil. 5, 12; men Ovid. Met. 1, 617:
snos addicere amores, (opoffre, ferraade); — II)
„ment.“: 1) tilføier el. tilføier, fabulas ... nomini
Plauti, (neml. sem Jærfatter), Gell. 3, 3; — 2) hen-
giver el. overgiver dertil el. til negens Tjeneste; se-
natus, cui me addixi, etc., Cic. Plane 39; quem ...
vobis addictum etc., id. Coel. extr.; cf. Virg. Aen. 3,
653; — not.: addice, f. addice, Plaut.; — addixi, f.
addixisti, Martial.; — III) partic. addictus, 3, ogs.

fom adj.; A) „alm.“: befemt dertil; addictus gladiatorio generi mortis, Cic. Phil. 11, 7; cf. Hor. Epod. 17, 11; — B) „bef.“: a) hengiven el. ligefom bunden el. forpligtet dertil; c. dat.; addictus certis quibusdam sententiis, Cic. Tusc. 2, 2; „poet.“ egf. c. inf.; vid. Hor. Ep. 1, 1, 14; — b) gunstig, bevaagen; addictus Prasinæ factioni, Suet. Cal. 55.

addictio, onis, f. [addico]: Tilfiendelse, navn. ved Prætoris Domi el. Erklæring; ∞ bonorum possessionumque, Cic. Verr. Act. 1, 4. — addictus, 3; part. v. adj. af addico.

addisco, didici, 3; 1) „alm.“: lærer endnu dertil; se, quotidie addiscentem aliquid, senem fieri, Cic. d. Sen. 8; egf. alm. lærer; ∞ artem, id. d. Or. 3, 23; — 2) „bef.“ egf. erfarer el. bemærker dertil; m. acc. c. inf., Justin. 2, 3.

*additāmentum m., i, n.: hvad der gives el. lægges dertil, Tilgift el. Tillæg, pretii, Appul., Dig.; — men Cic. Sest. 31, m. Lunc: iste Ligus ... additamentum inimicorum meorum; — men emvænder, Senec. Ep. 17: sapientia ... vitæ additamentum: (rimel. Livets Julestændiggørelse); — additicius, (-tius), 3: sem er lagt el. føjet dertil, mensis, Dig.; v. — additio, onis, f.: Tilføielse; ∞ figurarum, (neml. i Tælen; opp. abjectio), Quintil. 9, 3, 18; — [addo] — additus, 3; part. c. adj. af addo. — addivino, are, v. a.: danner mig en Formedning derom; df. spæer; ∞ ex facie hominum, Plin. 35, 36.

addo, didi, ditum, 3, v. a., [do, dedi]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: giver el. bringer el. lægger derhen el. dertil; ordenl. c. dat., egf. m. ad. el. m. in c. acc., egf. absol.; — ∞ licia telae, Virg. Ge. 1, 285; ∞ frena feris, (lægge derpaa), id. Aen. 5, 818; ∞ arcem ... jugis, (opføre derpaa), ibd. 3, 336; Nec quisquam flammæ sedulus addat aquam, Tibull. 2, 4, 42; — ∞ ad aliquid; f. nedens; ∞ epistolas in fasciculum, Cic. Att. 12, 53; ∞ album in vestimentum, Liv. 4, 25; ∞ manus in vincla, Ovid.; men Ter. Phorm. 2, 1, 47: Qui (Judices) saepe ... adiunt diviti ... addunt pauperi; — B) „bef.“: føjer el. lægger endnu dertil; hunc laborem ad quotidiana opera addebant, Caes. B. C. 3, 49; men „poet.“: Noctem addens operi, Virg. Aen. 8, 411; cf. Hor. Ep. 1, 20, 22: Ut, quantum generi demas, tantum virtutibus addas; men additumque est ad caput legis, ut etc., Suet. Cal. 40; — multas res novas in edictum addidit, quare etc., Nep. Cat. 2; men „poet.“: Illud in his rebus non addunt, Lucr. 3, 913; — acervum efficiunt uno addito grano: (em en Slutningsmaade), Cic. Acad. 2, 16; cf. ibd.: quum aliquid minutatim et gradatim additur, aut demitur; liget. id. Off. 1, 18, absol.: ut ... addendo deducendoque, videre (possimus), quae reliqui summa fiat; men Liv. 2, 2: additaque alia insuper injuria; men c. inf., vid. Sil. 8, 550; — addit se sociam: (ferbinder sig dermed), Virg. Ecl. 6, 20; cf. id. Aen. 6, 528: comes additus ... Acolides; — bb) dertil marxtes endnu; a) de elliptiske ltrtyr: addere gradum, (se. gradui, fersterke Gangen), Plaut., Liv. 3, 27, v. id. 26, 9; addunt in spatia, (f. addunt spatia spatiis), Virg. Ge. 1, 513; cf. Sil. 16, 374; — b) ved Auctioner fæder: nil addo: (lægger intet dertil, gier intet Overbud), Cic. d. Or. 2, 63, (e poet.); — II) „fig.“; A) „alm.“: lægger el. føjer dertil (i Tænen el. i Tælen); adde furorem animi proprium etc., Lucr. 3, 840; adde huc ... unguentarios, etc., Cic. Off. 1, 42; cf. Liv. 7, 30; Adde, quod tibi pubes crescit omnis, Hor. Od. 2, 8, 17; — egf. spæer adde i Tiltale til Hæren; vid. Liv. 26, 41; — addebat etiam, m. acc. c. inf., Cic. Fin. 2, 17; men in abl. absol.: addito, consulandum (esse) etc., Tac. Ann. 2, 28; — B) „bef.“ egf. om en Indbringning paa Tælen; a) at indgive el. bibringe; mihi quidem addit animum, Ter. Heaut. 3, 2, 31; liget. quos tu laudando, animos

mihi addidisti, Cic. Att. 7, 2; men Ovid. Met. 8, 388: viri ... addunt Cum clamore animos, (se. sibi invicem); men Sall. Cat. 58: verba virtutem non addere; liget. ∞ alicui audaciam, id., metum el. formidinem, id.; — men „poet.“: di hunc ardorem mentibus addunt, Virg. Aen. 9, 184; men „alleg.“: vatibus addere calcar: (anspore el. begejstre dem), Hor. Ep. 2, 1, 217; — III) part. additus, 3, egf. fom adj.: A) om Tiden: fremfridende, fremrykkende; addito tempore: med Tiden, i Tiden's Veb, Tac. Ann. 12, 16; addita aetate: med Hæren, Plin. 11, 108; — B) „poet.“: ligefom hengende fast derved, d. e. ferfølgende, stændst; vid. Virg. Aen. 6, 90, c. Hor. Od. 3, 4, 78.

addōco, cūl, etum, 2, v. a.: dertil at undervise el. oplære dert; ∞ (aliquem) artes (acc.), Hor. Ep. 1, 5, 18; — df. pass.: addocti sunt iudices, (m. acc. c. inf.), Cic. Cluent. 37. — addormio, ire, v. n.: at fove ind; at fove, Coel. Aur. — addormisco, ere, v. n.: at slumre ind, Suet. Claud. 8.

Addūa, ae, m.: Jædet i Øveritalien, (hod. Adda), Plin. 2, 106. — addubitatio, onis, f.: Tvivl, (fom rhetorisk figur), Capell.; af — addūbitō, avi, atum, 1, v. n. v. a.; I) neutr.: optrl. geraader i Tvivl; df. fædv. er i Tvivl el. Uvisked; a) m. d. e., el. m. in; — de quo addubitare etc., Cic. N. D. 2, 46; men pass. impers.: de legatis paululum addubitatum est, Liv. 2, 4; in his addubitare etc., Cic. Off. 3, 4; — b) m. fige. relat.; ut addubitet, quid potius, aut quomodo dicat, Cic. Orat. 40; liget. addubitari, num ... esset etc., id. Fam. 7, 32; cf. Hor. Sat. 1, 4, 121; men Nep. Con. 5: illud (acc. comm.) addubitati, (later det uafgiert), utrum etc.; egf. absol.: Appium addubitasse ferunt, cernentem, etc., Liv. 10, 19; — c) „poet.“ egf. c. inf.; vid. Sil. 11, 358; — II) act.: betvivler, finder betænkelig; addubitata (re; opp. re explicata, i. e. confecta), Cic. Off. 1, 24; cf. id. Div. 1, 47.

addūco, xi, etum, 3, v. a.; 1) „egenl.“; A) „alm.“: fører el. bringer derhen el. dertil; ordenl. om Personer, m. ad el. in, egf. m. adv., egf. c. dat., egf. absol., liget. m. v. n. d. mecum, etc.; — quem secum adduxit Parmeno, Ter. Eun. 4, 4, 17; quos secum Mitylenis adduxit, Cic. Fil. ap. Cic. Fam. 16, 21; illum huc coram adducam, Ter. Andr. 5, 3, 29; ∞ ad coenam, Lucil. ap. Non.; ∞ puero nutricem, Ter. Heaut. 5, 2, 4; cf. Cic. Quint. 6, v. Nep. Dion. 1; ∞ si exercitum adducat, Cic. Att. 7, 9; ∞ gentes feras armatas in Italiam, ibd. 8, 11; ∞ aliquem in iudicium, id. R. Am. 10, 4; ad populum: (i. e. in iudicium populi), id. Agr. 2, 6; — „poet.“ egf. in pass. c. acc. loci; dextris adducor litora remis, Ovid. Met. 3, 599; liget. „poet.“ in pass. om et Eted, der synes ligefom at være rykket nærmere; adductum propius ... Tarentum, Hor. Ep. 1, 16, 11; — em Ting huges derfor afferre; bvf. Plaut. Pseud. 2, 4, 21, femist; attuli hunc ... adduxi, volui dicere; — B) „bef.“ egf. om Ting; 1) at trække el. drage derhen el. dertil; ∞ aquam, Cic. Coel. 14, Liv.; men ∞ arcum, trække til sig, (spænde); faal. adducto constitit arcu, Virg. Aen. 5, 507; men adducta sagitta, id.; cf. Cic. Tusc. 2, 24: tormenta telorum ... contenta et adducta vehementius etc.; men adducta funibus arbor, Cornut. Ovid. Met. 8, 775; — df. „alleg.“, Cic. Lael. 13: habenas ... amicitiae, quas vel adducas, vel remittas, etc.; — egf. alm.: at trække til sig, funem, Caes., ramulum, Cic.; men adductae palmae, (i. e. manus), Ovid. Her. 10, 15; ∞ lorum, Liv. 9, 10, (trække fastere til); — 2) at trække sammen el. rykke, (navnl. Fuden og Lemmerne); Adducite eutem macies, Ovid. Met. 3, 398; sitis miseros adduxerat artus, Virg. Ge. 3, 481; — men frons adducta: (rykket el. møt Vænde, sem ltrtyr af Misenic), Quintil., Senec.; — 3) „poet.“ egf. at medbringe el. foraaefage; dum ... opella forensis Adducit febres, Hor. Ep. 1, 7, 8; cf.

id. Od. 4, 12, 13; — II) „fig.“; A) „overf.“: at føre hen til et Maal, at bringe el. sætte i en Tilstand, odel.; m. ad e. in: — ∞ aliquid ad effectum, Liv. 33, 33; ∞ sermonem ad finem, Nep. Ep. 3, jambos ad umbilicum, Hor. Epod. 14, 8; rem adduci ad interregnum, Cic. Att. 7, 9; ∞ (copias el. milites) in eam consuetudinem, Ter. Iphier. 2; ∞ aliquem in summas angustias, Cic. Quint. 5; ∞ rem in propinquum discrimen, id. Fam. 5, 21; ∞ aliquem in invidiam falso crimine, id. Off. 3, 20; — B) „ment.“: bringer el. bevæger el. formaaer dertil, sætter i en vis Stemning; m. ad, el. m. in, men ogs. m. ut, etc.; — ∞ aliquem ad misericordiam, Ter., ad iracundiam, ad fletum, Cic. Brut. 9, 3; quae causa eos ad facinus adduxit, id. R. Am. 31; — figcl. m. gerund; adduci ad credendum, Nep. Con. 3, ad suspicandum, Cic.; — ∞ aliquem in summam expectationem, id. Tusc. 1, 17; ∞ plebem in oblivionem tribunorum, Liv. 3, 41; — adductus sum officio ... ut ... putarem, Cic. Div. in Caecil. 2; cf. id. Cat. 1, 2; — ogs. m. Negation o. figd. qui n; adduci nequeo, quoniam existimem, Suet. Tib. 21; — ogs. e. in f.: Facilius adducor, ferre humana humanius, Afran. ap. Non.; — endel. absol.; quibus rebus adductus ad causam accesserim, Cic. Div. in Caecil. 3; figcl. his rebus adducti etc., Caes. B. G. 1, 3; — b) pass. adducor, (ligesom convinger): bevæges til at træde; ds. træder, antager; m. figd. acc. e. inf.; vid. Cic. Att. 11, 16, o. id. Leg. 2, 3; — ogs. m. ut; vid. Lucr. 5, 1340, o. Cic. Fin. 1, 5; — not.: adduce, (f. adduc), Plaut.; — adduxi, (f. adduxisti), Ter.; — adduxe, (f. adduxisse), Plaut.; — III) partic. adductus, 3, ogs. som adj.; oprdl. spænder, sammentruffet; om et Sted: sammentrængt; (Africa) ex spatio paulatim adductor, Mel. 1, 4; — B) „fig.“; a) adductor vis (orationis, stærkere Jæredrag), Plin. Ep. 1, 16; — b) om Charakteren: stræng, alvorlig; vid. Tac. Ann. 14, 4; men ibd. 12, 7: ∞ servitium, (stræng el. fuldkommen Trældom).

adducte, adv.; oprdl. sammentruffet; ds. „overf.“: strængt, mynbigen; men alene in comp.; quia adductus ... imperabat, Tac. Ann. 3, 7; o. — adductor, oris, m.: en Skoler, Petron.; — [adduco]. — adductus, 3; partic. o. adj. af adduco.

ādēō, edī, esum, 3, v. a.; I) „egenf.“; A) „asm.“: æder el. gnaber derpaa; angues ... adedere jecur, Liv. 25, 16; cf. Virg. Ge. 4, 242; — „poet.“ ogs. om Jlden, el. om Ligbaalet, Ovid. Am. 1, 15, 41; — B) „bes.“: opæder, fortærer, men alene in partic. pass.; frumento adeso, Sisenn. ap. Non.; extis adesis, Liv. 1, 7; — II) „overf.“, men figcl. alene in partic. pass.; adesus, 3: fortærer, tilfat, ødelagt; non adesa jam, sed abundante pecunia, Cic. Quint. 12; figcl. adesis fortunis omnibus, Tac.; — b) „poet.“ ogs.: svælfet, afstræffet; vid. Sil. 13, 680; — not.: adest, (f. adedit), Lucan. 6, 267; — III) partic. adesus, 3, „poet.“ ogs. som adj.: afsnævet el. aflidt, (navnlig af Vandet); ds. glattet el. glat, lapides, Hor. Od. 3, 29, 36, scopulus, Ovid. Her. 10, 26.

Adelphi, orum, m., (ἀδελφοί, Brødrene): Gemoeie af Ærentius; — adelphides, um, f., ἀδελγίδης: en Dødelart, Plin. 13, 9. — „ademptio, onis, f.: Fratagelse, Berøvelse, civitatis, Ps. Cic. p. Dom. 30; ademptiones bonorum, Tac. Ann. 4, 6; o. — ademptor, oris, m.: som fratager el. borttager; ∞ vitæ, Augustin.; — [adimo]. — ademptus, 3; partic. o. adj. af adimo.

I. ādēō, adv.; (oprdl. f. ad id rei el. temporis); I) oftest forkl.: A) om et Maal el. om en Grændse: lige dertil (i Rummet el. i Tiden), oftest m. d. forstærkende usque; — surculum artito usque adeo, quo praeacueris, (saa langt som ...), Cat.; — men ogs. „overf.“ om en Tilstand; adeo res rediit, (saa

vidt er det kommet), Ter.; cf. id. Heaut. 5, 2, 27: adeon' rem rediisse, ut etc.; — men om Tiden, sædd. m. figd. dum el. donec: indtil at ...; vid. Plaut. Amph. 1, 2, 10; figcl. usque adeo, donec perpulit, Ter. Andr. 4, 1, 38; men ogs. Cic. Sest. 38: usque adeo ... quoad etc.; — B) sammenhængende heder ad e o ... m etc.: netop saaledes, i samme Grad ... som etc.; vid. Ter. Andr. 1, 5, 10; men id. Heaut. 5, 1, 12: gaudere adeo ... quasi qui etc.; — bb) alene skomiferne hæve endnu dertil; a) adeo, f. ad haec el. praetera: dertil, desuden; vid. Plaut. Pseud. 1, 2, 80; figcl. adeo ... etiam: endnu dertil, id. Most. 3, 1, 101; — b) adeo ut, plectra fuit f. ut: (i den Denngat at); id ... huius dabo adeo, me ut hic emittat manu, Plaut. Rud. 5, 3, 32; — c) i den fremtrædende Fortælling kan adeo ogs. heds: dog, derimod; narrabit etc.; Ille adeo illum mentiri sibi credit, Plaut. Amph. 1, 2, 6; — II) ti den almindel. Brug hører; A) adeo hos Verber og Adiectiver: saa, saaledes, saa høiligen; oftest m. figd. ut (at); vid. Cic. Fl. 20, o. Ter. Andr. 1, 1, 92; — ogs. m. tilføjet usque; adeo ego illam cogam usque ut etc., Plaut. Bacch. 3, 4, 10; — ogs. i Spørgsmaal: adeo ne hospes huius urbis es ... ut haec nescias; Cic. Rab. perd. 10; — ogs. m. Negation i begge Sætninger; vid. Hor. Ep. 1, 1, 39, o. Tac. Hist. 1, 3; men Ter. Ad. 2, 2, 13: verum ego numquam adeo astutus fui, quin (f. ut non) mallet etc.; — bes. har ogs. Liv. 3, 2, oftere: adeo non: (saa aldeles ikke), m. figd. ut; (hvorfør ogs. ut contra, id. 30, 34); cf. Vell. 2, 66 — endel. er Sætningen ut ... undert. alene at supplere af Centeren; Non obtusa adeo gestamus pectora Poeni, Virg. Aen. 1, 567; — B) adeo staar paa et Maade enclitisk, (ligesom quidem o. γέ), efter andet Ord, ser at fremhæve samme, og kan da heds netop, just, sandeligen, endog; — dette finder navnlig Sted; a) efter pronom.; id adeo hodie ego sum expertus Plaut. Cure. 5, 3, 2; figcl. id adeo, si placet, considerate Cic. Caecin. 30; cf. id. Verr. 4, 64; figcl. quarum adeo omnium sententia etc., id. Fin. 2, 12; — navnlig ogs. fremhævende hos pron. pers.; vid. Ter. Eun. 2, 2, 16 Ego adeo etc.; — b) efter conj. cond.: si, nisi, etc. nisi adeo monitus, Plaut. Pseud. 4, 7, 2; cf. Ter. And. 2, 6, 9; — figcl. efter conj. disj.: sive, aut, vel; s etc., sive adeo etc., Plaut. Merc. 5, 4, 33; cf. Cic. Verr. 3, 46; — oftere ogs. efter atque; posco, atque adeo flagito, id. Planc. 19; cf. id. Cat. 1, 2, o. Liv. 10, 5 — c) efter adv.; nunc adeo, nisi etc., Plaut. As. 3, 1 29; jamque adeo etc., Virg. Aen. 5, 268; figcl. ind adeo, Ter. Heaut., in.; hinc adeo, Virg. Ecl. 9, 59; si adeo (οὐτως γέ), id. Aen. 4, 533; non adeo, ibd. 1 436; — figcl. efter adv. compar.; magis adeo id etc. Cic. d. Or. 2, 4; — undert. ogs. efter adj.; quot ade coenae ... mortuae, (hvor saare mange Raaltider) Plaut. Stich. 1, 3, 159; cf. Virg. Aen. 3, 203; — ende efter imperat.; propra adeo puerum tollere, Ter. Andr. 4, 4, 20; — bb) endnu er at mærke; a) adeo, admodum el. nimis, meget, overmaade; adolescenter adeo nobilem etc., Ter. Eun. 1, 2, 123; non sum ade informis, (saa overmaade hæslig), Virg. Ecl. 2, 2; — b) adeo: endog, endmere: (naar nemlig nog overgaar vor Forventning); quamque adeo civi Thebani rumsificat probam, Plaut. Amph. 2, 2, 46; c) Virg. Aen. 7, 427; — III) efterdiceren af Brugen i adeo; a) naar det til d. figd. føier en Grund el. Bmærkning; emtr. vort: saaledes, saa aldeles; vi Liv. 21, 11: adeo prope omnis senatus Hannibal erat; figcl. i Parentesen; adeo ferocia atque indomita ingenia esse, ibd. 20; — figcl. naar en Betragtning føies til d. figd. Fremstilling; adeo non fortur modo, sed ratio etiam cum barbaris stetit, id. 5, 3; cf. Tac. Agr. 1, o. Virg. Ge. 2, 272; — b) i forstærken Overgange, ligesom imo: endog, meget mere; ade

quanto rerum minus, tanto minus cupiditatis erat, Liv. praef.; — c) navit. hos Tac. o. Quintil. heder endel. adeo m. Negation efter ne ... quidem: des mindre, end sig; ne tecta quidem urbis, adeo publicum consilium nonquam adiit, Tac. Ann. 6, 15; cf. id. Hist. 3, 64; ligel. efter andre Negationer; vid. Quintil. 12, 11, 16; ligel. efter quoque ud. Negation; aequalium quoque, adeo superiorum (intolerans), Tac. Hist. 4, 80.

2. *ad.ēo*, *ivi*, *ostere* *ii*, 4, v. n.; D) „egenl.“; A) „alm.“: gaar derhen el. dertil el. til nogen; m. ad, *egf. m. in*, *egf. e. acc.* (praepos.), *egf. absol.*, *efv.*; (ligesom dette Ord Bem. og Confr. vjstet er at sammenligne m. accedo); — *adeamne* ad eam, Ter.; quum ad praetorem in jus adissemus, Cic. Verr. 4, 65; qua (ad hvilken Ved) adibam ad istum fundum, id. Caecin. 29; — *in* ius, f. *event.*; cf. Cic. Att. 11, 21; — *in* municipia, Tac., provinciam, Suet.; men *in* Stygios Manes, Ovid. Met. 63, 465; men *absol.*: eorum video; adibo, Ter. Eun. 5, 7, 5; men *e. adv.*: adi hac modo, Plaut.; — B) „bef.“; 1) at gaar derhen el. dertil el. til nogen i en bestemt Anledning; — *ad* aliquem, *ostere* *in* aliquem: gaar til nogen, (navnl. for at tale med ham); — *ad* me adire quosdam memini, qui dicerent: (for at fige mig), etc., Cic. Fam. 3, 10; cf. Ter. Andr. 3, 3in.; ligel. adii te heri de filia, id. Hec. 2, 2, 9; — *cf. egf. pass.*: aditus consul etc., Liv. 37, 6; — *egf. in* aliquem per epistolas, Plaut., scripto, Tac., (skrive til nogen); — *bb)* *cf. egf. a)* *in* deos, aras, etc.: med Bonner og Offere at nærme sig til Guderne; vid. Cic. N. D. 1, 27, e. id. Phil. 14, 1; men „poet.“: Non diuom (f. deorum) pacem votis adit, Lucr. 5, 1228; — *b)* *in* libros (Sibyllinos: spørge dem til Raads), Liv. 34, 55, o. Tac. Ann. 1, 76; — 2) besøger for at efterse, undersøge, vjstere; *in* oppida etc., Sall. Jug. 91, hiberna, Tac.; — 3) f. *aggreddor*: gaar løs derpaa; vid. Virg. Aen. 5, 378; men Ter. Phorm. 1, 4, 52: Nunc prior adito tu; ego etc.; — *b)* *erdsprogvis* siges: adire alieni manum: (spille nogen et Puds; neml. eypr. om Skindrebussen), Plaut. Poen. a. 2, v. 11; — II) „overf.“; A) „alm.“: strider dertil, overtager; m. a d, el. e. acc.; — *in* ad rem publicam: (søge Statsens Beter), Cic. Manil. 24; cf. id. Brut. 10; men *in* ad extremum periculum: (begive sig el. geraade deri), Caes. B. C. 2, 7; — *in* inimicitias: (paadrage sig dem), Cic.; *in* maximis laboribus, Nep., omnem fortunam, Liv.; cf. Tac. Germ. 14; *in* iter, id.; men *in* pugnam, (f. inire), id.; — *egf. pass.*: periculis aditis, Cic. Off. 1, 19; cf. ibid. 24; — B) „bef.“; *in* hereditatem alicuius, tiltræde Arv efter nogen, Cic. Arch. 5, Suet. Aug. 8; cf. Cic. Phil. 2, 16; men *in* nomen alicuius: (tilligem. Arven at antage nogens Navn), Vell. 2, 60; *cf.* — *Adēōna*, ae, f., (i. e. dea adeuntium), Augustin.

adeps, *ipis*, e.: Jædt el. Jter hos Dyrene; (opp. seum, Tælle); — *in* suillus, (Efterfødt), Varr.; *in* anseris el. anserinus, Plin.; *egf. Jædt* el. Jter hos Memmester, id. 11, 85, (hvør plur.); men Cic. Cat. 3, 7, „overf.“: nec Cassii adipis, (den Tyfnave), etc.; — II) „overf.“; a) Mergel, Plin. 17, 1; — b) hos Træer: den bløde og saftfulde Del, id. 16, 72; — c) „alleg.“ *egf. om* Hørdedrag: tenuandas adipis, (det Dverslede el. Guldfige), Quintil. 2, 10, 6.

adēptio, *onis*, f., [adipiscor]: Erlangelse, Dy-naælse, boni, (af et Gode), Cic. Fin. 2, 13; cf. id. Part. or. 32. — 1. *adeptus*, 3; partic. af adipiscor. — 2. *adeptus*, us, m., [adipiscor]: = adeptio, Paul. Nol.

adēquito, *avi*, 1, v. n.; I) „alm.“: rider el. sprænger derhen el. dertil; quo tam ferociter adequitassent, inde etc., Liv. 9, 22; *egf. m. ad*, *egf. e. dat.*, *egf. m. in*; — *in* ad suos, id. 35, 35; cf. Caes. B. G. 1, 46;

men *in* vallo, Liv. 9, 22, portae, Plin., castris, Tac.; men *in* primos ordines, Curt.; — not.: f. *egf. und.* abequito; — II) „bef.“: rider derved el. derhos, juxta aliquem, Suet. Cal. 25; cf. id. Aug. 64. — *ad.erro*, are, v. n.: at tumle sig derved el. derom; e. dat., Stat.; — „overf.“ *egf. om* Lyden: *in* auribus, id.

adesurio, *ivi*, 4, v. n.: at hungre stæft dæstet, Plaut. Trin. 1, 2, 132; (hvør perf.). — *adesus*, 3; partic. e. adj. af adedo. — *ad.expēto*, ere, v. a.: forlanger endnu dertil, Senec. Ep. 117.

ad-; de saalefs begyndende Ord f. und. aff-. — *ad-g-*; de saal. begyndende Ord f. und. agg-.

ad.haereo, *haesi*, *haesum*, 2, v. n.; I) „egenl.“: at hænge el. flebe fast derved; m. in (e. abl.), Cic. Vat. 13; „poet.“ *egf. e. abl.* (efter d. udsaltene in), Ovid. Met. 5, 38; *ostere* e. dat.; vid. Virg. Ge. 3, 443, o. Tac. Ann. 2, 23; ligel. *in* saxis: (holde sig fast derved), Liv. 5, 47; endel. *egf. „poet.“ e. acc.* (græc.): Cratera et corpus adhaeret, Cic. Arat.; men *absol.*, f. *necens*; — II) „fig.“; A) „alm.“: ligesom at hænge sammen dermed el. fast derved; navnl. om en Veliggenhed el. anden Nærber; *egf. om* en Vedfælgelse; — (vineis) modica silva adhaerebat, Tac. Hist. 2, 25; men Liv. 29, 35: lateri adhaerere gravem dominum: (truede ved sin Nærber); cf. Suet. Galb. 14; men tempus adhaerens: (den nærmest kommende Tid), Quintil.; *egf. som* Sentens: adhaeret altissimis invidia, Vell.; — B) „bef.“; a) at hænge ved, d. e. til Red at komme med; te ... extremum adhaesisse, Cic. Vat. 12; — b) at holde fast derved; *in* obsidioni, Amm.; men om en Benævnelse, f. Hor. Sat. 2, 2, 56; — *egf. „ment.“*: adeoque nulli fortunae adhaerebat animus, ut etc.: (om den Bagefsintede), Liv. 41, 20.

adhaeresco, *haesi*, *haesum*, 3, v. n., *inch.* af *frgd.*; I) „egenl.“: at blive hængende el. flebende el. fiddende fast derved; ligesom *frgd. m. ad*, *egf. in*, etc.; „overf.“ *egf. e. dat.*, *egf. e. adv.*; vid. Caes. B. G. 5, 46, e. id. B. C. 2, 9; — men „alleg.“, Ps.Cic. p. Dom. 24: in me uno ... omnia conjunctionis tela adhaeserunt; — II) „fig.“; A) „overf.“: *in* his locis: (dvæle el. forblive der), Cic. Att. 4, 4; men *figuelsev*: *in* ad disciplinam, (blive hængende derved), tamquam ad saxum, id. Acad. 2, 3; men id. Sest. 8: *in* ad columnam (sc. Maeniam): ligesom at strande derpaa, om en Jæltet; f. und. columna; cf. id. Brut. 79 o. 93; — B) „ment.“; *in* justitiae honestatibus: (adseles at hængive sig dertil), Cic. Off. 1, 21; — *b)* *in* ad studium alicuius: (ligesom at slutte sig dertil, d. e. adseles at pæse dertil), id. d. Or. 3, 10; men ibid. 53, *absol.*: adhaerescere, (sc. ad mentem: trænge ind deri).

**adhaese*, *adv.*: hængende fast deri; *cf.* „overf.“: flammende; non adhaese loqui: (uden at flamme), Gell. 5, 9; e. — *adhaesio*, *onis*, f.; f. und. *figd.*, *inc.*; — [adhaereo]: = adhaesitatio, *onis*, f., [haesito]: Hængen el. at hænge sammen dermed el. fast derved; adhaesitationes atomorum inter se, Cic. Fin. 1, 6, *inc.*, (al. adhaesiones); — *adhaesus*, us, m., [adhaereo]: = *frgd.*; *in* pulveris, Lucr. 3, 383, *ostere*. — *ad.hālo*, *avi*, 1, v. a.: aander derpaa, beaander; *in* fungum: (om Slangen), Plin.

adhibeo, *ui*, *itum*, 2, v. a., [habeo]; I) „egenl.“; A) „alm.“: hælter el. bringer hen dertil; (ligesom ad-moveo e. applico): m. ad, el. e. dat., *egf. m. in*; — *in* nasturtium ad panem, Cic.; *in* odores ad deos: (sætte Røgelse for dem), id.; — *ostere* „poet.“: *in* manus medicas ad vulnus, Virg. Ge. 3, 455; men *in* alicui calecaria, („alleg.“), Cic. Brut. 56; *in* manus genibus: (omfavne dem), Ovid.; men *in* manus vectigalibus: (forgjøre sig derpaa), Cic. Agr. 2, 17; — *in* titulum humanis: (sætte dem en Gravstift), Liv. 26, 25; *in*

medicinam aegrotis, Cic.; — B) „bef.“ m. Person: objecter: tager med dertil, (naar til Giest); ∞ aliquem coenae, Sueton., in convivium, Nep. praef.; men „poet.“: ∞ deos epulis: (under Maaltidet at effre til dem), Virg. Aen. 5, 62; cf. Hor. Od. 1, 5, 32; — ∞ aliquem liberaliter, (at behandle fereftemende), Cic. Qu. Fr. 1, 5; cf. id. Att. 10, 12; — 11) „fig.“; A) „everf.“; 1) om Begreber: anvender el. benvender derpaa el. dertil; ∞ cultus, honores, preces diis immortalibus, Cic. N. D. 1, 2; cf. id. Tusc. 4, 28; men ∞ alieni consolationem: (troste nogen), voluptates: (ferneie nogen), id.; men id. Acad. 1, 11: ∞ quatuor initiis rerum illis quintam hanc naturam: (forbinde dermed); — 2) om Persener; a) „alm.“: bringer el. tager med dertil; ∞ sibi testes, (tage sig Vidner), Ter. Phorm. 4, 5, 2; ∞ medicum, Cic.; men pass.: adhiberi ad leges: (være Lovens Anvendelse el. forsvare betroet), id. Cluent. 52; — ∞ aliquem in auxilium, Just.; ostere „poet.“: ∞ aliquem in partem periculi, Ovid. Met. 11, 447; men absol.: si adhibebitur deus, (bringes paa Scenen), Hor. A. P. 227; — bef. egf. ∞ aliquem ad consilium, Caes., in consilium, Plin.: (tage paa Raad med sig); egf. absol.: neque a tuis reliquis adhibetur, Cic. Fam. 4, 7; cf. ibd. 6, 1; — b) „bef.“; sic se adhibere, ut etc.: (opføre sig el. handle faaletes), Cic. Qu. Fr. 1, 1, 7; men Lucr. 1, 44: ∞ se remotum a curis veram ad rationem; cf. id. 2, 1033; — B) „ment.“; 1) „alm.“: anvender el. benvender derpaa, bringer; quos (motus) orator volet adhibere iudici, etc., Cic. d. Or. 2, 45; quae (oratio) lumen adhibere rebus debet, etc., ibd. 3, 13; — 2) „bef.“ o. „etfift.“: udvifer, bevifer, iagttager; ∞ parsimoniam, Plaut., fidem, id.; cf. Cic. Fam. 16, 9, c. Nep. Att. 21; ∞ patientiam necessitatis belli, Liv. 5, 6; ∞ cautionem rebus privatis suis, Cic.; cf. id. Rab. perd. 2; — ∞ modum vitio: (sætte Grænse derfor), id., sumptibus, Suet., voluptati, Quintil.; quum etc., nullam adhibuit memoriam contumeliae, Nep. Ep. 7.

adhibitio, onis, f. [adhibeo]: Anbringelse, Anvendelse; ∞ cucurbitarum, (Kæpstatelse), Marc. Emp. — adhibitus, 3; partic. af adhibeo.

adhibitio, ivi, e. ii, 4, v. n.: at vrinke dertil; c. dat., cf. m. ad, egf. c. acc. (praep.); vid. Ovid. Rem. 634, c. Plin. 35, 36; egf. ∞ equulam, Plaut. ap. Prisc.; — men „everf.“ om en Vellystling: simul atque etc., sic ad orationem istius adhinnivit, etc., Cic. Pis. 28.

adhortatio, iiii, ere, v. n.; f. und. inhortatio. — adhortatio, onis, f.: Opmuntringsindstelt, Appul.; — adhortatio, onis, f.: Opmuntring, Tilskyndelse, Cic. d. Or. 2, 3, Liv., Suet.; — adhortator, oris, m.: en Opmuntrer, en Tilskynder, operis, (f. ad opus), Liv. 9, 13, ostere; v. — adhortatus, us, m.: = adhortatio, Appul.; — [af flgd.].

adhortor, atus sum, 1, v. dep. a: opmuntrer el. tilskynder dertil; m. ad, egf. m. in o. de, egf. absol., egf. m. ut o. ne, egf. c. conj. (efter d. udsagnen ut); — ∞ aliquem ad certam laudem, Cic.; — men ofte egf. ud. acc.; ∞ ad bellum faciendum, id. Off. 1, 11; men absol.: ∞ milites, id. Phil. 4, 5; cf. Tac. Hist. 1, 38: nullo adhortante etc.; men ibd. 3, 61: nullo in bellum adhortante, multis ad transitionem; men ∞ Aeduos de re frumentaria, Caes. B. G. 7, 17; — ∞ adolescentes ut turbulentis esse velint, Cic. Phil. 1, 9; cf. Suet. Caes. 81: Bruto adhortante, ne etc.; men Ter. Eun. 3, 5, 35: adhortor, properent. — adhospitalo, avi, 1, v. a., aliquem: (indbyder nogen til Giest), Dict. Cret.

adhuc, adv.; [oprd. f. ad hoc, sc. temporis el. loci]; 1) om Tiden; A) hid til, til denne Tid, (altf. m. Indbegreb af det forløbne Tidrum); — sicut adhuc feci, Cic.; haec adhuc, (sc. acta sunt), id. Att. 5, 20;

— liget. om d. ferbig. Tid; ille igitur vidit, quot fuissent adhuc etc., id. Fin. 5, 6; quum vigerem adhuc viribus, Liv. 28, 40; — egf. m. tilføiet usque el. semper; usque adhuc actum est probe, Plaut.; cf. Cic. d. Rep. 2, 20, egf. id. d. Or. 1, 26; — egf. martes adhuc forbunter m. dum, (neml. i en underordnet Sætning, eg til videre Bestemmelse af Tiden); vid. id. Fam. 16, 4; — Plaut. Capt. 2, 3, 25, har egf. adhuc locorum, (lige hidtil); — B) ligesom etiam nunc: endnu; (naar neml. noget varer til et vist Tidspunkt, uden dermed at ophøre); — stertis adhuc? Pers. 3, 58; adhuc tranquilla res est, Ter. Phorm. 3, 1, 15; men m. Negation: adhuc non venerunt, Cic. Verr. 2, 27; cf. Virg. Aen. 11, 70; men Cic. Fam. 9, 7: sed quod quaeris ... nihil adhuc scimus; — C) om et bestemt Tidspunkt: nu, først nu; si nondum tenet (gangraena), sed adhuc incipit, Cels.; — egf. endnu; (neml. med Henfyn paa en kommende Tid); vid. Martial. 13, 102; opp. aliquando, Cic. d. Or. 1, 58; opp. deinde, Suet. Tit. 11; — 11) om Stedet eg om andre Forhold; A) „alm.“: her til, herib, lige her til el. herib, m. o. ud. usque; — conveniunt adhuc utriusque verba, Plaut. Truc. 4, 3, 20; cf. Cic. Fin. 4, 16: atque adhuc ea dixi, cur etc.; f. egf. Mel. 3, 6, egf. hactenus s. i.; — B) „bef.“; a) om et Maal: dertil, fortaavet, i den Grad; et erat adhuc impudens, qui etc., Cic. Fam. 16, 11; — b) ligesom etiam, insuper, praeterea: endnu, dertil, desuden; unam rem adhuc adjiciam, Senec.; sunt adhuc aliquae differentiae auri, Plin. 33, 10; cf. Tac. Ann. 1, 17, c. id. Agric. 29; — c) ligesom etiam hos Cic., faaf. faaer stib. adhuc, (endnu), forstærkt. med compar.; adhuc concitator, Quintil.; amplior adhuc cumulus, Suet. Tib. 17; adhuc diligentius, Plin. — adhuc eine, adv. interrog. f. adhucne, endnu? Appul.

Adiabēna, ae, (c. -e, es), f.: d. tidligere Assyria, hod. Botan. Plin. 5, 13; — B) ef. 1) Adiabēnus, 3: adiabēnis, testis, Tac. Ann. 15, 14; — b) subst. Adiabeni, orum, m.: Indboerne af dette Landstæb, Plin. 6, 10; — 2) Adiabēnicus, 3: = frgd.; vid. Spartian. Al. Sev. 9. — adiantum, i, n., ἀδιάντων: Veenshaar, etflags Plante, Plin. 22, 30. — adicio; f. und. adicio.

adigo, ēgi, actum, 3, v. a., [ago]; 1) „egentl.“: driver el. bringer el. staffer derhen el. dertil; m. ad el. in, cf. c. dat., egf. c. acc. (praep. el. loci), egf. m. adv., egf. absol.; — A) nærmest om Fiorden; quis has luc oves adigit? Plaut.; pecore ... adacto, Caes. B. G. 7, 17; — b) stib. m. Person: fører, vid. Ter. Eun. 2, 1, 13, c. Virg. Aen. 4, 25, egf. ibd. 9, 601; — B) ostere en Ting; ∞ clavum in arborem, Plin., egf. cuneum arbori, id.: (drive ind deri); men turri adacta (sc. ad vallum), Caes.; men ∞ aliquid fistucis (abl. nedraume dermed), id.; — ∞ classem e ponto Byzantium, Tac. Hist. 2, 83; men id. Ann. 2, 7: dum naves adiguntur: (bringes tilføiede); — ∞ flammam turri, (sætte i Brand), Caes.; cf. Virg. Aen. 6, 593; — ut telum tormento (abl.) adigi non posset: (liffe funde drives el. naae derhen), Caes. B. C. 3, 51; cf. Tac. Hist. 4, 23, c. Virg. Aen. 9, 431; — ∞ ferrum jugulo, Suet., in viscera, Sil.; men ∞ vulnus per galeam, Tac.; cf. id. Ann. 1, 61, c. Virg. Aen. 10, 850; — men „poet.“: In faciem praeae pinus adacta novae, (forarbejdet dertil), Prop. 3, 21, 14; — men Caes. B. C. 2, 1: quod (mare) adigit ad ostium Rhodani, (f. adigit se), inc.; — 11) „fig.“; A) „alm.“: driver el. bringer dertil, sætter i en Tilstand; tu homo adigis me ad insaniam, Ter. Ad. 1, 2, 31; ∞ aliquem ad mortem, Tac.; men id. Ann. 15, 35, pass. c. inf.: Silanus adigit mori; men adigit ita Postumia: (hun fordrer det faaletes), Cic. Att. 10, 9; — „poet.“ egf. c. conj. (efter d. udsagnen ut), Plaut. Rud. 3, 3, 19; men

c. inf., Virg. Aen. 7, 114, *ostere*; f. *egf. evenf. Tac. Ann. 15, 35*; *egf. absol.: adactis per vim gubernatoribus*, id. Agric. 28; — B) „*bcf.*“ *egf. 1) i Retsfproget: ~ aliquem arbitrum*, (f. ad arbitrum): (noet til at antage en Bolegiftsmand), Cic. R. Com. 9; cf. id. Off. 3, 16, o. id. Top. 10; — 2) i Rigs- og Statsfproget: ~ aliquem ad iurandum: (tage i Ed, lade sværge Trosskab); vid. Caes. B. G. 7, 67, o. Sall. Cat. 22; *figel. censores ita iurandum adigebant*, (f. ad iurandum), Liv. 43, 15; — *figel. populum iurejurando adigit*: (han lod det sværge derpaa), id. 2, 1; cf. id. 6, 33; — cf. *egf. bes Tac. o. Suet. de elliptiske Udtryk: adigere o. adigi in verba alicuius*, vid. Tac. Hist. 2, 14, o. Suet. Vesp. 6; endel. mærkes Tac. Hist. 4, 15: *universos adigit*, (se. iurejurando el. sacramento: tage dem alle i Ed); — bb) *enstelt poetiske Udtryk* *egf. a) Lucr. 3, 1224: ne ... Poenarum grave sit solvundi tempus adactum*: (at Straffens Tid er forbragt el. kommen); — b) Stat. Theb. 1, 19: *Bisque jugo Rheum*, bis adactum legibus Istrum, (i. e. subactum, betungne, underbungen); — not.: *adaxiunt*, (f. adigant el. adegerint), Plaut. Aul. 1, 1, 11.

adimo, *emi*, *emptum*, 3, v. a., [emo]; 1) „*egenf.*“; A) „*alm.*“: at borttage el. tage med sig; — si etc., *nox diem adimat*, Plaut. Capt. 2, 3, 57; cf. Hor. A. P. 176; — B) „*bcf.*“: at fratage el. undertage, m. o. ud. dat.; — cf. a) *afstager, compedes alicui*, Plaut.; cf. Ter. Andr. 2, 2, 2, o. Hor. Sat. 2, 3, 88; — b) *underbrager, berever, alicui vitam*, Cic., *pecuniam*, id., *aditum litoris*, id. Verr. 5, 32; men *postquam adempta spes est*, Ter. Andr. 2, 1, 4; — II) „*pect.*“ o. „*overf.*“ *egf. a) c. i. n. f. o. bj: adimam cantare severis*, Hor. Ep. 1, 19, 9; cf. Ovid. Pont. 1, 7, 47; — b) c. acc. pers.; *Hanc, nisi mors, adimet inibi nemo*, Ter. Andr. 4, 2, 11; cf. Hor. Od. 3, 22, 3; men ibd. 2, 4, 10: *ademptus Hector* (se. leto: bortreven el. ombragt); — not.: *adempsit*, f. *ademerit*, Plaut.

adimpleo, *evi*, *etum*, 2, v. a.: *fylder deri endnu mere*, *udfylder ganske*, *cuniculum totum*, Liv. 38, 7, inc.; *effekt „fig.“*; 1) *opfylder ganske*, id., *quod promisi*, Dig., *ventionem*, ibd.; men *non creditorem*: (fuldkommen at tilfredsstille), ibd.; — 2) *adimplenti tibi cantu*, (begejstrede deraf), Firmic.; cf. — *adimplatio*, *onis*, f.: *Opfyldelse*; *adimplationes temporum*, Tert.; o. — *adimpletor*, *oris*, m.: *sejrn udfylder el. begejstret*; ~ *prophetarum* (Christus), Augustin.

adindo, *ere*, v. a.: *indsøier el. indfætter deri*, *subscudes iligneas (orbi oleario)*, Cato. — *adingere*, *ere*, v. a.: *anbringer derimod*; cf. „*fig.*“: ~ *satiram in aliquem*, Sisenn. ap. Serv. — *adinquiri*, *ere*, v. a.: *undersøger endnu deris*, aliqui, Jul. Val. — *adinstar*; *rigtigere*; *ad instar*; f. *unde*, *instar*.

adinvenio, *veni*, *ventum*, 4, v. a.: *opfinder endnu deris*, Vulgat., Serv. ad Virg. Aen. 6, 603; cf. — *adinventio*, *onis*, f.: *ny Opfindelse*, Dig.; — *adinventor*, *oris*, m.: *en Opfinder*, Cyprian.; o. — *adinventum*, i, n.: *ny Opfindelse*, Tert. — *adinvicem*, *adv.*: *invicem*, Augustin.

adipalis, e: *med el. af Fætt*, *ungen*, Arnob.; f. *egf. und. figd.*; o. — *adipatus*, 3: *tilfæt med Fætt*, *puls*, Lucil. ap. Charis.; — *egf. absol.: adipatum*, (se. *edulium*): *en med Fætt tilfæt Epife*, Juvenal. 6, 631; — b) cf. *significævis*, Cic. Orat. 8: *opimum quoddam et tamquam adipatae orationis genus*, (ligesom fættet, d. e. urent el. usmt Joredrag; al. *adipale*, m. f. Bem.)

adipiscor, *adeptus sum*, 3, v. dep. a., [apiscor]; 1) „*egenf.*“: *naaer el. kommer derhen el. til el. vist Maal*; cf. *indhenter, naaer*; *fugientes Gallos adepti* etc., Liv. 44, 28; cf. id. 27, 2; men *ud. acc.: vix adipiscendi potestas fuit* (se. te), Plaut. Epid. 1, 1, 13,

(jeg havde ondt ved at naae dig); — „*pect.*“ *egf. om Himmellegemerne*; *sidera adipiscuntur lunam*, Lucr. 5, 633; — II) *ostere „fig.“*; A) „*alm.*“: *opnaaer el. erhvelter noget*, *kommer i Besiddelse deraf*, (navnl. ved Omhu el. Anstrængelse; derim. *naeisci*, mere om Tilfældet); — ~ *nuptias istas*, Ter. Andr. 2, 1, 32; ~ *senectutem*, Cic. d. Sen. 2, laudem, id. Off. 1, 19; cf. id. Leg. 1, 22, Nep. Ep. 9, Sall. Cat. 11, o. 21; — *egf. m. ab o. ex*; ~ *summos honores a populo Romi*, Cic. Cluent. 43; *adeptum esse omnia e natura etc.*, id. Acad. 1, 5; — B) „*bcf.*“: *føget at opnaae el. at vinde*, *magistratus*, Cic. Off. 1, 21; men *Suet. Dom. 14*: *in adipiscenda morte*, (f. in consciscenda morte); — bb) *egf. at mærke*: a) e. gen., f. acc., (ligesom *potior*); *arma*, *queis* (f. *quibus*) *Galba rerum adeptus est*, etc., Tac. Ann. 3, 55; cf. ibd. 6, 45; — b) m. passiv. Bem.; *Non aetate, verum ingenio*, *adipiscitur sapientia*, (erhverves, opnaaes), Plaut. Trin. 2, 2, 88; — *saat. effeet in partie*: *adepta libertate*, Sall. Cat. 7; cf. Tac. Ann. 1, 7, o. 21.

adipsatheon, i, n.: *en lav og tornet Buskvæxt*, *en Art af aspalathus*, Plin. 24, 69. — *adipos*, i, f., *adipos*, (som *filler Førfen*); 1) *en Daddelart*, Plin. 12, 47; — 2) *Sertræet*, *glycyrrhiza*, id. 22, 11.

aditialis, e, [2. aditus], *coena*, Varr. *egf. ~ epulae*, Plin., *egf. absol. aditiales*, (se. *epulae*), Senec. Ep. 54: *Gjæstebud ved Tiltrædelsen af et høit Embede*, navnl. af et Præfedenne. — *aditio*, *onis*, f., [2. adeo]: *Gaaen el. at gaae derhen el. deris*; *quid tibi hanc aditio est*, (f. *aditio ad hanc*)? Plaut. Truc. 2, 7, 62; — II) „*bcf.*“: ~ *hereditatis*: *Tiltrædelsen af en Arv*, Dig.; *egf. absol. aditio*, ibd. — *adito*, *avi*, i, v. n., *frequ. af 2. adeo*: *gaaer ofte derhen*, Enn. ap. Diomed.

1. *aditus*, 3, *partic. af 2. adeo*. — 2. *aditus*, *us*, m., [2. adeo]; 1) „*egenf.*“; A) *som Gængang*; 1) „*alm.*“: *Gaaen el. Kommen derhen el. deris*, *Udgang el. Aarmelse deris*; *uno aditu atque adventu etc.*, Cic. Manil. 8; cf. Virg. Ge. 4, 9, o. Lucr. 1, 678; — *ofte egf. m. ad o. in*; *difficiles aditus habebant ad pastum*, Cic. N. D. 2, 47; *aditus in id sacrum visis non est*, id. Verr. 4, 45; cf. Liv. 24, 5: *quibus solis aditus in domum familiarior erat*; — 2) „*bcf.*“: *Udgang til nogen el. til noget*; *faciles aditus ad eum privatorum*, Cic. Manil. 14; cf. id. R. Am. 38, o. Nep. Pat. 3; — b) i Retsfproget: *Ret til at høre Bei over en Andens Markt*, Dig.; — B) „*meton.*“ el. *som Sted*: *Udgang, Udgang*; *in primo aditu vestibulo templi*, Cic.; *aditus insulae nuntiis*, id. Au. 4, 16; cf. Ovid. Met. 3, 226, men Liv. 36, 10: *(urbs) aperta campestri undique aditu*; — II) „*fig.*“; A) „*alm.*“: *Antæning*, *Veilighed*; *si qui mihi erit aditus de tuis fortunis ... agendi*, id. Fam. 6, 10; *nactus aditus (acc.) ad ea conanda etc.*, Caes. B. C. 1, 31; men *hoc aditu laudis (prohibere aliquem)*, Cic. Manil. 1; cf. id. Sull. 2; — B) „*bcf.*“: *Antæning el. Udgang*, (navnl. *til el. i et Joredrag*); vid. Cic. Orat. 15, *ostere*.

adjacéo, *ui*, 2, v. n.: *at ligge derved*; c. dat.; — ~ *vallo*, Tac., *munitionibus*, id.; — navnl. *egf. om en Velgænghed*; *qua Tuscus ager Romano adiacet*, Liv. 2, 49; cf. id. 10, 31, o. Caes. B. G. 6, 33; — *figel. c. acc. (prae-pos.)*, el. m. ad, el. absol.; — *quae (gentes) mare illud adjacent*, Nep. Timoth. 2; cf. Liv. 7, 12: *urbes ad Syrtim adjacent etc.*, Mel. 1, 7; *in adjacentia* (se. *loca*) *erumpere*, Tac. Ann. 1, 79. — *adjaculatus*, 3, [jaculor]; m. pass. Bem.: *som kastes hen derpaa*, *fulgor*, Capell.

adjectamentum, i, n.: *Tillæg*, *Tilgift*, Dig.; o. — *adjectio*, *onis*, f.; 1) „*alm.*“: *Tilføining el. Tillæg*, *Tilvæxt el. Jæf. mereelse*; *rem Romanam adjectione populi Albani auctam*, Liv. 1, 30; *adjectiones familiarum*, vid. Tac. Hist. 1, 78; — b) *egf. Tillæg til Prisen*, *Dreerbud*, Dig.; cf. Liv. 38, 14: *ililiberali*

adjectione etc.; — II) *df.* „*bes.*“ o. „*techn.*“; A) i Bygningsskikken: det paa Seilens Rodsyfte fremstaaende Ornament, Vitruv.; — B) i Rheteriken: Gientagelse af det samme Ord; *vid.* Quintil. 9, 3, 28; — C) hos Lægerne hede adjectiones: styrtende Lægemidler, Vitruv.; — [adicio].

a *adjectivus*, 3, [1. *adjectus*]: som foies el. lægges dertil, *nomen*, Prisc.; — *adjecto*, *are*, v. a., *frequ.* af *adicio*: vedbliver at lægge el. foie dertil, *Apic.* — 1. *adjectus*, 3; *partic.* af *adicio*. — 2. *adjectus*, *us*, m., ligesom *adjectio*: Tilføining, Indsætning, *euneorum*, Vitruv.; — II) „*overf.*“: ligesom Beredelse dermed el. Rættelse dertil; *quo pacto nares adjectus odoris* Tangat, Lucr. 4, 677; *cf.* id. 1, 689; *e.* — *adjectialis*, *e*: som foies dertil; men alene som urigtig Læsem., f. *aditalis*; — [af *figd.*].

adicio, (*foræld.* *adicio*), *jeci*, *jectum*, 3, v. a., [*facio*]; I) „*egent.*“; A) „*alm.*“: faster el. femmer dertil, sætter el. lægger dertil; *e.* *dat.*, *cl.* m. *ad*, *cl.* m. *in*, *cl.* *absol.*, *ofv.*; — *∞* sulphur aquae, Cels.; *∞* telum in litus, Caes. B. G. 4, 23; *cf.* *ibid.* 2, 21; men „*alleg.*“: *quid virus in angumi Adijici?* Ovid. A. A. 3, 7; — *aggere ad munitiones adjecto*, Caes.; men *e.* *acc.* (*praep.*): *rogum bustumve adici* (f. *adici*) *aedeis alienas*, Cic. Leg. 2, 24, e XII Tabb.; men *adjectae voces*, (*sc.* *ad aures*: som naae dertil), *id.* N. D. 2, 57; — B) „*bes.*“: foier dertil, forbinder dermed, *epulum viscerationi*, Suet.; *cf.* Hor. Od. 3, 5, 3, o. Ovid. Pont. 2, 1, 35; men *comitatu principis adjectus*, Tac.; *cf.* Virg. Aen. 10, 182; *Tercetum adijciunt*, (*sc.* *se*); men Tac. Agr. 26: *ab universis adijci clamorem*; — 2) ved Auctiener heter *adjiere*: at giøre Overbud, Dig.; *cf.* Cic. Verr. 3, 33; *supra adijci Aeschrio*; — II) „*fig.*“; A) „*overf.*“: retter el. vender derhen; *quo ne imprudentiam quidem oculorum adijci*, *fas fuit*, Cic. Leg. 2, 14; men *∞ manum Armeniam*, („*alleg.*“: at angribe, at tillegne sig), Vell. 2, 100; *egf.* *ordf.* *prognois*: *∞ album calculum errori* (stemme dermed, bifalde el. undskyld), Plin. Ep. 1, 2; — *quum ad omnia vestra cupiditatis oculos adijcissent* (havde faster et graadigt Blis derpaa), Cic. Agr. 2, 10; *cf.* *id.* Verr. 2, 15; men *∞ animum ad virginem* (forleste sig deri), Ter.; — *egf.* *∞ animum ad consilium*, ut etc.: (sætte den Bestutning), Liv. 25, 37; *cf.* *id.* 28, 33; — B) „*ment.*“; I) „*alm.*“: lægger el. foier dertil, forbinder dermed; *figel.* m. *ad*, *cl.* *c.* *dat.*; — *∞ ad bellicam laudem ingenii gloriam*, Cic. Off. 1, 32; *cf.* Liv. 44, 33; men *∞ animum alicui*: giøre medigere, opmuntre, Virg.; men *∞ stimulos furenti* (ophidsse end mere), Ovid. Met. 1, 244; — *egf.* *absol.*; *vid.* *ibid.* 12, 837, o. Hor. Ep. 2, 2, 43; — 2) „*bes.*“; a) tilfoier i Tanterne, tænker mig dertil, Ovid. Met. 6, 182; — b) tilfoier ved Skrift el. Tale; m. *acc.* *e.* *inf.*, Tac. Ann. 2, 33; *cf.* *ibid.* 4, 70: *adjecto*, *trepidam sibi vitam etc.*; — *not.* a: *adjiere*, ligesom *neutr.*, (f. *adjiere se*); f. *evenf.* Virg. Aen. 10, 182; — *not.* b: *adici*, (f. *adici*), etc., Stat., Martial.; f. *egf.* *evenf.*

a *adjūbō*, *ere*, v. a.: besaler dertil el. desuden, Plaut. Mil. gl. 4, 4, 50, *inc.* — *adjudicatio*, *onis*, f.: retlig Tilkendelse, Dig.; af — *adjudicio*, *avi*, *atum*, 1, v. a.; I) „*egent.*“: tilfænder retsagen el. som Dommer, alicui aliquid, Cic. Agr. 2, 17, o. Caes. B. G. 7, 57; *cf.* Cic. Div. in Caecil. 17; men *∞ sibi controversiam*, (den omstridte Gienstand), Liv. 3, 72; men *∞ alicui causam* (at afgjøre en Retsag til negens Fordeel), Cic. d. Or. 2, 29; — b) *df.* „*poet.*“ om St. Augustus: *italis adjudicat armis etc.*, Hor. Ep. 1, 18, 57; — II) *df.* „*fig.*“; A) at tilfænde el. tillegne, alicui salutem imperii, Cic. Att. 1, 19; — B) at afgjøre el. bestemme, cum utro sive, Plaut. Men. 1, 3, 6.

a *adjūgo*, *are*, v. a.; *eprl.* i Gartnersproget: binder til Aaget (jugum), palmites, Colum.; *cf.* Plin. 17, 35;

— II) „*overf.*“ *cl.* „*alm.*“: forbinder el. forener dermed el. med hinanden, Pacuv. ap. Non.; *egf.* om Parringen, Lact.

a *adjumentum*, i, n., [*adjuvo*]: Støttemiddel, Befærdingsmiddel, ad pulchritudinem, Ter.; — *adjumenta rerum gerendarum*, Cic. consilatus (*gen.*), *id.* Mur. 18; *cf.* Ovid. Pont. 4, 13, 31, *egf.* Cic. Quint. 1, o. *id.* Off. 1, 1.

a *adjunctio*, *onis*, f., [*adjungo*]; I) „*egent.*“: Tilføining, Sammenføining, Forbindelse; *∞ verborum*, (deres Sammensætning), Cic. Part. or. 5; — II) *ofst.* *test.* „*fig.*“; A) „*alm.*“; a) den indre Forbindelse el. Sammenhang; *si haec non est, nulla potest homini esse ad hominem adjunctio*, Cic. Att. 7, 2; *cf.* Qu. Cic. d. Pet. Cons. 6; — b) det Tanke tilføiede Bidegreb; in quibus (*sententiis*) *nulla inest virtutis adjunctio etc.*, Cic. Fin. 2, 13; — c) inbrændte Tilfætning, en Betingelse, *id.* Inv. 2, 57; — B) „*bes.*“ o. „*techn.*“ i Rheteriken: Gientagelsen af det samme Ord; *vid.* Cic. d. Or. 3, 54; (som Exempel f. *id.* Agr. 2, 9); — b) ligesom *συνεργῶν*: Verbet's Stilling først el. sidst i Ordstrækken, Auct. ad Her. 4, 27.

a *adjunctivus*, 3: som foier dertil, som forbinder dermed, *conjunctio*, Prisc.; o. — *adjunctor*, *oris*, m.: som foier el. lægger noget dertil; *vid.* Cic. Att. 8, 3; — [*adjungo*]. — *adjunctus*, 3; *partic.* o. *adj.* af *figd.*

a *adjungo*, *xi*, *ctum*, 3, v. a.; I) „*egent.*“: binder el. foier dertil, forener dermed; *df.* A) *eprl.* spænder fer el. i Aaget; m. *e.* *ud.* *dat.*; — *∞ tauros arato*, Tibull.; *cf.* Hor. Sat. 2, 3, 247; men Ovid. A. A. 1, 552: *Tigribus adjunctis aurea dabat lora*; men *ud.* *dat.*: *∞ feras*, Lucr.; — *ulmus adjungere vites* (binde op dertil), Virg. Ge. 1, 2; — B) „*alm.*“: forbinder dermed; *∞ accessionem aedibus*: (bygge en Fløi dertil), Cic. Off. 1, 39; — *ofstet* in *partic.* om en Ræthed el. Tilgrænding; *vid.* Virg. Aen. 9, 69, o. Nep. Dion. 5, *egf.* Cic. Caecin. 4; — II) „*fig.*“; A) „*overf.*“; I) om Ting og om Begreber: forbinder el. forener dermed; *figel.* *e.* *dat.*, *egf.* m. *ad* o. *in*, *ofv.*; — *∞ agros populo Rom.*: (tilvinde, berige dermed), Cic. Agr. 1, 2; *cf.* *id.* Manil. 12; men *∞ urbem in societatem*, Liv. 37, 15; men *absol.*; *vid.* Ter. Ad. 1, 1, 42 o. 47; — 2) om Personer: *∞ sibi aliquem*, forbinde nogen med sig, Plaut. As. 2, 2, 22; *cf.* Tac. Ann. 3, 43; men Cic. Att. 9, 10: *∞ se comitem fugae alicuius*, (sefagde nogen paa hans Flugt); — B) „*ment.*“; I) „*alm.*“: at rette el. hævende derpaa, *animum ad aliquod studium*, Ter.; *cf.* *id.* Hee. 4, 4, 61; *figel.* *∞ suspicionem potius ad praedam, quam ad egestatem*, Cic. R. Am. 31; men *id.* Cluent. 1: *diligentia vestra nobis adjuncta est* (3 maae stienke mig Eder's Opmærksomhed); — 2) „*bes.*“: forbinder el. lader følge dermed; *Jam huic voluptati hoc adjunctum est odium*, Plaut. Cure. 1, 3, 34; *df.* *egf.* a) underordner; *vid.* Cic. d. Or. 1, 55; — b) tilfoier i Talem el. i Forbragter; *quod quum dicerem, illud adjunxi*, m. *figd.* *acc.* *e.* *inf.*, Cic. Fam. 5, 2; *cf.* Nep. Ep. 10, o. Virg. Ecl. 6, 44; f. *egf.* *addo* o. *adicio* ss. II.; — III) *partic.* *adjunctus*, 3, *egf.* som *adj.*: forbunden el. forenet dermed; *quae propiora huius causae et adjunctiona sunt*, Cic. Cluent. 10; *adjunctissima quaestio*, Arnob.; — *hb*) *df.* *subst.* *neutr.* *adjunctum*, i; a) det med en Gienstand el. Samsætning paa nogen Maade Forbunden; *vid.* Cic. Top. 12; — b) det til Forholdene el. Charaktererne Passende, Hor. A. P. 178.

a *adjuratio*, *onis*, f.: Sværgeen el. at sværge derved, Appul.; o. — *adjurator*, *oris*, m.: en Sværger, Alcim. Avit.; — *df.* *adjurātorius*, 3: edelig, cautio, Cod. Just.; af — I. *adjūro*, *avi*, *atum*, 1, v. a.; I) „*alm.*“; A) sværger derpaa, forsikker med Ed; m. *acc.* *e.* *inf.*, Cic. Phil. 2, 4, *ofstere*; — *egf.* m. *tilføiet* p. *er*,

cl. c. acc., (neml. efter d. udfaldne per, cf. paa Græfnes Bis); — Per omnes tibi adjuvo deos, me etc., Ter. Andr. 4, 2, 11; men Virg. Aen. 12, 816: Adjuvo Stygii caput implacabile fontis; (hvor Objectsfættningen: haec vera esse, er udfalden); cf. Catull. 66, 10; — B) færrer endnu deril el. desuden; faal. Liv. 43, 14, c. acc. comm.: ut ... haec adjurarent: (i. e. ut jurarent etiam in haec verba); — ogf. m. tilføiet dat.; vid. Ovid. Her. 20, 159; — II) „bef.“ v. fids; A) ~ aliquem: befærrer nogen, indstændigen at bede nogen, Yopise; — B) daemones, vel nomine adjurati: sem befærrer el. manes i el. ved Guds Naen, Laet. — 2. adjuro, (cf. adjuvero); f. und. adjuvo, not.

adjutabilis, c: behjælpelig, opera, Plant. Mil. gl. 4, 4, 8; af — adjuto, avi, atum, i, v. a., frequ. af adjuvo: ideligen at hjælpe el. være behjælpelig derved; c. acc. pers., ogf. undert. c. acc. comm., fids. c. dat. pers., esp.; — istoene pacto me adjutas? Plant.; cf. Ter. Andr. 1, 3, 4; — ogf. m. tilføiet acc. comm.: id (dermed el. i den Sag), amabo, adjuta me etc., Ter. Eun. 1, 2, 70; — men adjuta mihi (f. me), Pacuv. ap. Donat.; ogf. m. tilføiet acc. rei, Ter. Hec. 3, 2, 21; men m. Begrebsobject: ~ voluntatem alicujus, Gell.; — endel. pass.: adjutamur enim ... atque alimur Certis ab rebus, Lucr. 1, 812.

1. adjutor, atus sum, i, v. dep. a.; ferff. Biform af frgd., Afran. ap. Non. — 2. adjutor, oris, m., [adjuvo]; I) „alm.“: Hjælper, Medhjælper, Befører, iracundiae alicujus, Ter; ~ meus, id.; men id. Phorm. 3, 3, 27: mihi Phormionem ad hanc rem adjutorem dari; cf. Cic. R. Am. 2; men ~ absentis in omnibus, id.; men auctor et adjutor (legis), id. Agr. 2, 5; hoc adjutore: (ved hans Bistand), id.; — II) „bef.“: underordnet el. tilførdnet Medhjælper el. Bæfient i bestemte Forholde; vid. Cic. Qu. Fr. 1, 1, 3, v. Nep. Con. 4; cf. Liv. 33, 43: Manlius consuli adjutor datur, (altsf. f. legatus); cf. Suet. Tib. 63; — fids. ogf. en Underlærer, (hypodidasceus, Adjunct), Quintil.; — ogf. Bisperen paa Scenen, Phaedr. 5, 5; cf. Cic. Div. in Caecil. 15.

*adjutorium, i, n.: Hjælp, Bistand; adjutorio legis (elabi), Quintil.; — men in adjutorium belli, (til Bistand deri), Vell. 2, 112; c. — adjutrix, icis, f.: Medhjælper; vid. Ter. Heaut. 5, 2, 39; assentatio, vitorum adjutrix, Cic.; cf. id. Verr. 4, 8; — not.: legiones adjutrices; vid. Tac. Hist. 2, 43, v. ibd. 3, 44, ogf. Suet. Galb. 10; — [adjutor]. — 1. adjutus, 3; partic. af adjuvo. — 2. adjutus, us, m., [adjuvo]: Hjælp, Bistand; men alene in abl.; Macroh.

adjuvo, jūvi, (fids. juvavi), jūtum, (fids. juvatum), i, v. a.; I) „alm.“: staaer derhos for at hjælpe el. som Hjælper; fædv. hjælper, understøtter, aliquem; absol., cf. m. ad, cf. m. in (c. abl.); — fortes fortuna adjuvat, Liv.; men me adjuves in hac re, Ter.; cf. Cic. Off. 2, 16; — ~ aliquem ad bellum, Liv.; cf. Cic. Quint. 23 extr.; men Liv. 31, 37: Aetolos adjutores, (sc. ad bellum); cf. Nep. Chabr. 2; — ogf. pass.; vid. Cic. Arch. 7; adjutus casu, Suet.; cf. Ovid. Met. 1, 540: pennis adjutus amoris; — bb) hertil mærkes endnu; a) „poet.“ tilføies undert. acc. comm.; si quid ego adjuvo, etc., Enn. ap. Cic. d. Sen. 1; cf. Ter. Heaut. 5, 2, 29; — b) ogf. findes ut v. ne, (f. ad v. in); vid. Cic. Qu. Fr. 1, 1, 15, v. Catull. 3, 4; figel. infin., Plin. 11, 29; — c) Gell. 2, 29, findes ogf. acc. rei c. dat. pers.; messum hanc nobis adjuvent; — d) endel. findes for nom. in. subj. ogf. en hel Sætning m. quod (at, el. det af); vid. Caes. B. G. 7, 55, v. id. B. C. 1, 69; figel. m. si; f. nequit; — II) „bef.“ ogf.; A) befører, fremmer, forstærker, Cic. d. Or. 2, 47; men ~ formam cura, Ovid.; ogf. ~ ignem, Liv. 34, 39; — men ~ insaniam alicujus, Plaut. Amph. 2, 2, 167; cf. Cic. Att. 12, 43, v. Liv. 1, 25; —

C) absol. cl. ud. Casus: det nyttet, det er tienligt; m. o. ud. nom. subj.; — solitudo aliquid adjuvat, Cic. Att. 12, 14; cf. Hor. Sat. 2, 5, 73; men In re mala animo si bono utare, adjuvat, Plaut. Capt. 2, 1, 8; — not.: adjuvo, cl. adjuvo, (f. adjuvero), Enn. ap. Cic. d. Sen. 1.

adl-; de faal. begyndende Ord f. und. all-; — admāturo, are, v. a.: bringer til Nædenhed; df. „overf.“: ~ defectiorem: (bringte til Udbrud), Caes. B. G. 7, 51. — admensus, 3; partic. af admetior. — admēo, are, v. n.: gaar derhen el. deril, Paul. Nol. — admētor, mensus sum, 4, v. dep. a.: til maaler, frumentum alicui ex area, Cic. Verr. 3, 31; — not.: fer- v. ejterf. ogf. som pass., Cato, Dig. — Admetus, i, m.: mytisk Kænge i Thebalien, Gemal af Alceste el. Alceste; f. ogf. und. Alceste.

ad.migro, are, v. n.: drager el. flytter derhen el. deril; df. „overf.“: si ad pauperiem admigrant infamiae, Plaut. Pers. 3, 1, 19. — adminiculātor, oris, m., [adminiculator]; fædv. „overf.“, ligesom administer: en Medhjælper, in studiis litterarum, Gell. 7, 3. — adminiculatus, 3; f. und. figd.

adminiculū, avi, atum, i, v. a.; I) „egenf.“: støtter, støver, vitem, Colum, vites sudibus, Plin.; — II) „overf.“: understøtter, befører, voluntatem alicujus scribendo, Varr. ap. Non.; cf. Gell. 2, 30; men partes adminiculandi (sc. orationem): d. c. Adverbierne, Varr.; — III) partic. adminiculatus, 3, ogf. som adj.; memoria adminiculor: (stærker, stiftere), Gell. Epil.; c. — adminiculor, ari, v. dep. a.: = frgd.; ~ vites, Cic. Fin. 5, 11; — [af figd.].

adminiculū, i, n., [manus]; I) „egenf.“: A) øprbl. i Gartnersproget: Støtte el. Stive til Vinstøffen, en Bimpel; vid. Cic. N. D. 2, 47, v. id. d. Sen. 15; f. ogf. nedent. Liv. 6, 1; — B) „alm.“: Stive, Haandspiger, ødl.; parvi molimenti adminiculis etc., id. 5, 22; — navn. ogf. de Lemmer, (Hænder og Fødder), hvoepaa vi støtte os; vid. id. 21, 36; — men adminicula hominum, (sc. ad rusticandum: alle Agterpræningsredskaber), Varr. R. R. 1, 17; men Plin. 7, 57: adminicula gubernandi, (Stibsrør); — II) „overf.“: Støtte, Bistand, Hjælpeiddel; nullis adminiculis, sed, ut dicitur, Marte nostro etc., Cic. Off. 3, 7; figel. Liv. 10, 22: id senectuti suae adminiculum fore; cf. Tac. Ann. 12, 5; — men Liv. 6, 1, „alleg.“: quo primo adminiculo erecta erat (urbs), eo immisa etc.; cf. Cic. Lael. 23: ad aliquod tamquam adminiculum, etc.

administer, stri, m.; I) øprbl. Haandlanger; df. fædv. A) Bæfient, Dyvarter; ~ victus quotidiani, Cic. R. Am. 28; — B) navn. ogf. i Krigsproget: som betæner Stydset el. Krigsmaskinerne, Sall. Jug. 76; — II) „overf.“, ligesom adjutor: Medhjælper; socius et administer omnium consiliorum etc., ibd. 29; cf. Caes. B. G. 6, 16, v. Cic. Cat. 1, 3; df. — administra, ae, f.: Tienerinde, Medhjælper; camilla, ministra in his, quae sunt occultiora, Varr.; — II) ogf. „overf.“: artes ... hujus administracae comitesque virtutis, Cic. Manil. 13.

administratio, onis, f., [administro]; I) „egenf.“: Haandfættning, Betjening; siue hominum administratione etc., Cic. Off. 2, 3; — B) navn. ogf. i Krigsproget: den til Maskineres Brug og Stibenes Manoeuvrer hørende Haandsgjerning, tilligem. sammes Ledelse; — ~ tormentorum, Caes. B. C. 2, 2; ~ navis, Liv. 34, 6; men exitus administrationesque portus Brundisini impedire, Caes. B. C. 1, 25; — II) „overf.“: Haandhævelse, Besorgelse, Beskyttelse, Regering; ~ belli, Cic. rei publicae, id.; men id. N. D. 1, 1, em Epicur's Under: vacare omni curatione et administratione rerum; ~ mundi, ibd. 2, 34.

*administrativus, 3; hørende til Udførelsen, ars, Quintil. 2, 18, 5; (f. ogf. und. actio o. und. 2. actus); v. — administrator, oris, m.; øprbl.

Haandlanger, Berient; *df.* „everf.“: sem beferger el. befyrrer noget; *imperator* est administrator belli gerendi. *Cic. d. Or. 1, 48*; — *df.* administratorius, 3: beventende, Hieron.; — [af flgd.].

ad. ministro, avi, atom, 1, v. n. e. a.; 1) neutr.; A) *eyrel.*: gaacer (negem) tilbaandte, beventer, *Plaut. Epid. 3, 3, 37*; — B) „alm.“: arbeider, ferretter cu Dieneste; *vid. Sall. Jug. 92*. (bver man dog fan sup- plere opus); — II) *act.*: A) „egenl.“: 1) *eyrel.*: be- venter el. eyvartter dermed; ∞ mel ad principia (coe- nae) et in secundam mensam. *Varr.*; — 2) „alm.“: ferretter (et Arbeide); ∞ sementem, vindemiam, *Colum.*; — *naut.* *egf.* i Krigssprogat: qui dextram par- tem operis administrabant, (sem angrebe paa den Side), *Caes. B. C. 2, 8*; — B) „fig.“: 1) beferger, be- handter, fersalter; ∞ classem: (commandere den), *Caes.*, *navem*, *id.*: *cf. id. B. G. 2, 22*; — ∞ legationes illustriores, *Nep. Dion. 1*; ∞ negotia alicuius, *Cic.*; *cf. Cat. ap. Cic. Fam. 15, 5*; — 2) befyrrer, regerer, (administrerer), provinciam, *Cic.*, leges et iudicia, *id. Div. in Caecil. 22*; ∞ rem publicam, *id.*; *cf. Liv. 6, 6*; men deorum mente atque ratione omnem mun- dum administrari et regi, *Cic. N. D. 1, 2*.

admirabilis, e, [admiror]; I) „bef.“: beundring- værdig; *absol.*, *cf. m. in, cf. e. abl.*; — *admirabi- lis* in dicendo vir, *Cic.*; *admirabilior oratio*, *id. Orat. 35*; *cf. Liv. 22, 37*; — *egf.* ironisk: o admira- bilem impudentiam! *Cic. Phil. 3, 7*; — II) „alm.“: ferunderlig, paaafaldende; haec *παράδοξα* illi, nos admirabilia dicamus, *Cic. Fin. 4, 27*; *cf. id. Parad. praef.*, *e. ibd. 4*; — *figel.* in compar., *Flor. 4, 2*.

“*admirabilitas*, atis, f.: Beundringseværdig- het, coelestium rerum atque terrestrium, *Cic. N. D. 2, 36*; ∞ magnam facere: (forstæffe stor Be- undring), *id. Off. 2, 11*; e. — *admirabiliter*, adv.; I) „bef.“: beundringseværdigen; ∞ omnia in hoc mundo administrari, *Cic. N. D. 2, 53*; — II) „alm.“: vid- underligen, paaafaldende; nimis admirabiliter dicere, *id. Tusc. 4, 16*; — [admirabilis].

“*admiratio*, onis, f.; I) „bef.“: Beundren, Be- undring; *m. e. ud. gen. obj.*: ∞ magna est copiose sapienterque dicentis, *Cic. Off. 2, 11*; *cf. Nep. Iphicr. 3*; men admiratione affecti, (blive beundret), *Cic. l. e. 10*; — *egf.* in pl.; quae admirationes (acc.) in bonis oratoribus efficiunt, *id. d. Or. 1, 33*; — II) „alm.“: at ferunde fig, forundring; *figel.* e. gen. obj., *estere absol.*; — ∞ ancipitis sententiae, *Liv. 21, 3*; admirationem movere alicui, *Cic. Phil. 10, 2*; *egf.* ∞ habere: (blive beundret), *id. Orat. 3*; *egf.* in admiratione esse, *Plin.*; — *egf.* *m. flgd.* quod, *Liv. 7, 31*; e. — *admirator*, oris, m.: en Beundrer; ∞ nimis antiquitatis, *Quintil.*; *cf. Senec. Ep. 94*; — [af flgd.].

admiror, atus sum, 1, v. dep. a.; I) [miror *m. ad incho.*]; *eyrel.* geraader i Beundring; *df.* færv. beundrer; ingenium tuum ... vehementer admirans, *Cic. d. Or. 1, 20*; *cf. ibd. 51*, e. *Nep. Alc. 11*; — *egf.* *m.* Sibegat af Værsygt og Lydelighed; *vid. Virg. Ge. 4, 215*; (*cf. mirari*, *Hor. Od. 4, 14, 43*); — b) *df.* *egf.* beundrende ligesom at nærmest fig el. beventes dertil; *vid. Cic. Off. 1, 20*; — *egf.* færv. dertil *Hor. Ep. 1, 6 in.*: Nil admirari, (intet at beundre; Pythagoreernes: μη θαυμάζειν); — II) [miror *m. ad intens.*]; ferunder mig dereer; hværestet f. acc. *egf.* fan følge de, el. quod (at, el. det) el. cur, el. relat., etc.; — *admiratus sum* brevitate epistolae, *Cic. Att. 6, 9*; *figel.* *ibd.*: admiratus sum, quod tua manu scripsisses; men de Dionysio sum admiratus, qui etc., *ibd. 9, 12*; ne quis sit admiratus, cur etc., *id. Fin. 1, 2*; *cf. ibd. 4, 22*; men (admirantes), unde hoc studium ... exstisset, *id. N. D. 1, 3*; *cf. Hor. Sat. 1, 4, 99*; admiror, quo pacto iudicium illud Fu- gerit; — *not.*: *egf.* *pass.*: turpe est, propter venu-

statem vestimentorum admirari, (at blive be- undret), *Canutius ap. Prisc.*; — III) *partic. fut. pass.* admirandus, 3: til at beundres, *Cic. Div. 2, 72*, *Virg. Ge. 4, in.*, *egf.* *Sall. Jug. 2*; *estere egf.* sem adj., ligesom admirabilis: beundringseværdig; — *contineus* admirandum in modum, *Nep. Ep. 3*; quae in Italia ... viderentur admiranda etc., *id. Cat. fin.*

ad. misc eo, scui, atum, (stum), 2, v. a.; I) „egenl.“: blandt dertil el. dermed el. derti; e. *abl.* (paa Spørgs- maaler: hværedet), *egf.* e. *dat.*, *egf.* *m. enm.*, *egf.* *m. in e. acc.* (paa Spørgsm.: hværet); — (aer) multo calore admixtus est, *Cic. N. D. 2, 10*; *cf. Lucr. 4, 1240*; *figel.* *Caes. B. C. 3, 48*: quod (genus radices) admixtum lacte etc., (al. lacti); men aquae admixtum esse ca- lorem, *Cic. l. e.*; — ∞ sesama cum aniso, *Colum.*; admixtis in heminum seminis cochlearibus duobus resinae, *Plin. 26, 66*; — II) „fig.“; A) „everf.“: ind- blandt derti, foier dertil, forbiuder dermed; — ∞ huic generi orationis illud alterum, *Cic. d. Or. 2, 19*; — sed hoc tamen ... cum iis rationibus ... admisceri nolo, *id. Att. 7, 1*; — *egf.* *absol.*: stirpem admisceri Phry- giam, *Virg. Aen. 7, 579*; *cf. Lucr. 4, 1031*; *egf.* om- Persener: admiscerentur plebei; (om de skulte op- tages i hin Levemaaften), *Liv. 3, 32*; — B) „ment.“: indblandt el. indvifler derti, færv. om Persener; Ita tu istaec tua misceto, ne me admisceas, *Ter. Heaut. 4, 5, 35*; *cf. ibd. 5, 2, 22*; men *Cic. Phil. 12, 7*: (ego) ad id consilium admiscere? men *id. Qu. Fr. 3, 1*: Trebatium ... quod isto admisceas, nihil est: (er isto rimel. adv., f. istuc el. isti negotio); — III) *partic. admixtus*, (-mixtus), 3, *egf.* sem adj.: blandt, sammenfat, uren; simplex animi natura est, nec habet in se quicquam admixtum, *Cic. d. Sen. 21*; *cf. id. Tusc. 1, 29*.

“*Admissarius*, 3, equus, *Varr.*: en Væfeler, en Singst; ∞ asinus, (sem bruges til Bedækning), *id.*; — 2) *df.* „everf.“ e. „alleg.“ om en smudsig Vælyst- ling; *vid. Cic. Pis. 28*; e. — *admissio*, onis, f.; I) „bef.“ in re veterinaria: Hoppens Bedækning, *Varr.*; — II) „alm.“; A) und. Keiseren: Afgang til Gyrtien el. til en Stermand, *Nutius* hos en faadan; *vid. Plin. Pan. 47*, e. *Senec. Benef. 6, 33*, *egf.* *Suet. Vesp. 14*; — B) i Retssproget: admissio bonorum possessionis, retlig Tilladelse til at tage Arven i Besiddelse, *Dig.*; — [af admitto].

admissionalis, is, m., [admissio]: sem interer til *Nutius*, *Lamprid.* — *admissor*, oris, m., [ad- mitto]: sem tillader noget; *df.* sem tillader fig noget, (d. c. Gjærningsmanden), *Lact.* — *admissum*, i, neutr. af 1. *admissus*: hvad man har tilladt fig el. begaaet; *df.* færv. „everf.“: Perfectse, Værd; ne quid falleret tale admissum, *Liv. 25, 23*; *cf. Tac. Ann. 11, 4*, *egf.* *Ovid. Met. 1, 210*.

admissura, ae, f., [admitto]: = *admissio* nr. I, *Varr.*, *Colum.* — 1. *admissus*, 3; *partic. af ad- mitto*. — 2. *admissus*, us, m., [admitto]: = *ad- missura*, *Veget.*; — II) *egf.* „alm.“: at indlade, at lade femme derhen el. dertil; solis admissu, *Pallad.* — *ad. mistio*, onis, f., *sunt.* *ad. mixtio*. — 1. *ad. mistus*, 3, e. 2. *ad. mistus*, us; *sunt.* 1. *ad. mistus* e. 2. *ad. mixtus*.

ad. mitto, misi, missum, 3, v. a.; I) „egenl.“; A) „alm.“: 1) indlader derti el. dertil, lader gaac el. femme derhen; *m. ad.*, *el. m. in e. acc.*, *egf.* e. *abl.* (paa Spørgsmaaler: hværad), *esp.*; — ∞ aliquem ad capsa suas, *Cic. Div. in Caecil. 16*; ∞ silium domum ad se, (møbtage hans Besøg), *Nep. Timol. 1*; *cf. Cic. Phil. 8, 10*; ∞ aliquem per se- nestram, *Petron.*, *egf.* fenestrā, *Ovid. A. A. 3, 605*; — 2) indlader, giver Afgang (el. *Nutius*); nec quemquam admisit (Caesar, sec. eo die), *Cic. Att. 13, 52*; *cf. id. Off. 1, 39*, e. *Suet. Aug. 52*; — *egf.* at møbtage (sem Gæst el. Fremmed), *Ovid. Trist. 5, 6, 13*; — *egf.* om

Regangen til et Skue; vid. Hor. A. P. 5; (hvor ogs. supin. er at mærke); f. ogs. Prop. 3, 20, 7; — B) „bef.“: 1) om Dyrene; a) ∞ arietem ovibus, (sæde parræs dermed). Colum.; ligel. ∞ canes, anseres, Varr.; — b) ∞ equum, (give den Tøilen); df. admissio equo, cf. admissis equis: (i Trav el. i Galep); vid. Caes. B. G. 1, 22, c. id. B. C. 2, 31, ogs. Liv. 2, 19; — 2) om Ting: kommer deri, sætter dertil, apium ad cibos, Plin.; flores in coronas, id.; — ∞ solem hieme, id.; — men „pect.“: admissae jubae: (uebhængende, flagrende), Ovid. Am. 2, 16, 50; — II) „fig.“; A) „overf.“: 1) antager el. optager deri el. dertil el. deriblandt; horum in numerum nemo admittebatur, nisi qui etc., Nep. Lys. 1; men Cic. Marc. 2: nec ad consilium casus admittitur, (tages ikke med i Berørgningen); — ogs. om en Ansættelse i et Embete; vid. Nep. Eum. 1, c. Suet. Caes. 41; — 2) lader fce, tillader; sed tu, quod cavere possis, stultum admittere est, Ter. Eun. 1, 6, 23; men Tac. Hist. 2, 40: non admittere, quo minus etc.; — ogs. antager; non admittere litem: (afsejse en Process), Cic. Cluent. 41; — b) admittere, i Augursproget om Varselsfuglene: at tillade (det Omspurgte), at give lyffeligt Varsel; simul aves rite admississent, Liv. 4, 18; men Plaut. As. 2, 1, 11: quovis admittant aves; — B) „ment.“: 1) „alm.“: admittere, (m. o. ud. auribus): høre detsfor, laane Pre dertil; pacis mentionem auribus admittere, Liv. 34, 49; men id. 31, 5: ∞ precationem, (bønne); ogs. emvender: aures admittunt, (se. quae dicuntur), Quintil.; — ogs. ∞ aliquid ad animum: (tage til Eftertanke), Liv. 7, 9; men ∞ jocos; vid. Martial. 4, 8; — 2) „bef.“ o. „ethist.“: tillader mig noget, gjør mig skyldig deri; si Milo admisisset aliquid, quod etc., Cic. Mil. 23; quod ea in te (acc.) admisisti, quae etc., id. Phil. 2, 19; cf. Hor. Ep. 1, 16, 53; men quantum in se facinus admisissent, etc., Caes. B. G. 3, 9; cf. ibd. 4, 25; ligel. scelere admissio, Nep.; cf. Cic. Fam. 3, 10; — not.: admissio, (f. admissio), Plaut.

admixtio, onis, f., [admisceo]: ligesom Indblanding el. Tilfætning; omni admixtione corporis liberatus (animus), Cic. d. Sen. 22. — 1. admixtus, 3; partit. af admisceo. — 2. admixtus, us, m., [admisceo]: = admixtio; admixtu voluptatis, Macrob.

admodērāte, adv.: paa en dertil passende Maade, Lucr. 2, 169; af — admodērōr, ari, v. dep. a.: holder indenfor en Grænse; nequeo hercle risu me admoderari, (f. admoderari), Plaut. Mil. gl. 4, 2, 81. — admodūlor, ari, v. dep. n.: at stemme i dermed; c. dat., Claudian.

admodum, adv., [modus]; om det rette Maal: fuldt el. fuldstemmen; — men om et Tillæg dertil, el. om en Overstreden deraf: overmaade, saare meget; — endel. om en Nærmelse dertil: næsten, omtrent, henved; — df. 1) hōs adj. o. adv.: a) ligesom pær: overmaade, høiligen, saare; vid. Cic. Lael. 4, (hvor gratum admodum o. pergratum emphytēs med binanden); — admodum dedita religionibus (gens), Caes.; exceptis admodum paucis, Tac.; — navn. ogs. om Alderen: ∞ adolescens, Cic. Off. 2, 13; ligel. puer admodum, Liv.; infans admodum, Tac.; — nuper ... admodum, (ganske nyligen), id. Heaut. in.; admodum raro, Cic.; — fer: o. efterfl. ogs. m. quam; ex amore hic admodum quam saevus est, (evermaade vild), Plaut. Amph. 1, 3, 43; — endel. ogs. hōs superl., Auct. ad Her. 4, 12; — b) hōs Negationer: nullus, nihil, etc., synes admodum at svare til vert: næfren; nam litterarum nihil admodum sciebat, Cic. Brut. 58, (han var paa det nærmeste ulære); cf. id. d. Or. 2, 2; ligel. nullam admodum pecuniam (translulit: af Penge næsten Intet), Liv. 40, 59; cf. id. 23, 29; — 2) hōs Verber: a) ligesom valde o. vehementer: meget, over-

maade meget; gestire admodum: (være aldeles overgiven), Plaut.; cf. Cic. Att. 7, 21, v. id. Fam. 4, 13; — b) ligesom satis: tilstrækkelig, nogenlunde; vid. Liv. 1, 10, c. id. 6, 34; — 3) hōs Tal, ogs. hōs Tidsbestemmelser, synes admodum at svare til vert: helt, ganske; noctu turres admodum CCXX excitantur etc., Caes. B. G. 5, 40; ligel. quinque admodum Romanorum (millia caesa), Liv. 22, 24; — exacto admodum mense, id. 43, 11; decem annos admodum habens, id. Epit. 55; — 4) i Svar, navn. hōs Romerne, er admodum, (ligesom omnino), stærkt bekræftende; advenis modo? S. admodum, Ter. Hee. 3, 5, 8; — endel. svarer i Talsens Overgange admodum til vert: ganske rigtigt; cf. Cic. Leg. 3, 1 extr.

admoenio, ire, v. a., [moenia]: omringer Murene; df. beleirer el. bestormer, men alene „femist“ o. „alleg.“; vid. Plaut. Pseud. 1, 3, 150. — admoñior, itus sum, 4, v. dep. a. o. n.: 1) act: nærmere dertil el. bringer derhen, (ofteft m. Sibegr. af Anstrængelse); ubi sacro sis manus admoluit, Plaut. As. 3, 2, 24; ogs. ud. dat., Curt. 8, 10; — II) neutr.: stræber at naae el. komme deryp el. derhen; ∞ ad hirundinum nidum, Plaut. Rud. 3, 1, 6.

admoñefacio, ere, v. a.: fernerer, Cic. Plane. 34, inc.; af — admoñeo, ūi, itum, 2, v. a.; 1) „alm.“: paaminder el. erindrer derom; undert. absol., ofteft c. acc. pers., hvortil, ligesom ogs. til pass., kan seies gen. obj., cf. de, el. c. acc. comm., ogs. ut o. ne, (naar neml. en Handling skal seies); men acc. c. inf. el. en Relativsætning, (om en blot historisk Erindring); ogs. infin., ogs. ad m. gerund., ofv.; — 2) amice, Cic. N. D. 1, 3; cf. Tac. Ann. 15, 45; — admonebat alium egestatis, etc., Sall. Cat. 21; cf. Liv. 5, 51, o. Suet. Dom. 2; men admonitionis hujus aeris alieni, Cic. Top. 1; — in qua (epistola) ... de porticu Catuli me admones, Qu. Fr. 3, 1; cf. Sall. Cat. 5; — ridiculum est, te istuc me admonere, (at du minder mig derom), Ter. Heaut. 2, 3, 112; ligel. eam rem nos locus admonuit, Sall. Jug. 79; si quippiam essem admonuitus, id. Fam. 5, 8; — admonebant alii alios, supplicium ex se, non victoriam, peti, Liv. 28, 19; — meus me sensus, quanta vis fraterni sit amoris, admonet, Cic. Fam. 5, 2; — Caninius noster me tuis verbis admonuit, ut scriberem, ibd. 9, 6; men m. ne, id. Att. 9, 9; ogs. c. conj., (efter d. udsættelse ut); admonuit, negotiis abstineret, Suet. Tib. 50; cf. Nep. Phoc. 1; — vesper ubi decedere campis Admonuit, Virg. Ge. 4, 186; cf. id. Aen. 9, 103, v. Hor. Sat. 1, 6, 25; — quam multi inopes nullo somnio ad thesaurum reperiendum admonentur, Cic. Div. 2, 65; — II) „bef.“: 1) at paaminder el. erindre derom, at tilbagefalde i negens Erindring; c. acc. rei, Tibull. 1, 1, 189, inc.; men c. gen.: Admonuit dominae deseruitque Venus, id. 1, 5, 40; — B) „pect.“: 1) telo admonuit bijugos, (slog el. drev dem dermed), Virg. Aen. 10, 587; cf. Senec. Clem. 1, 14; — C) paaminder dertil el. deanden, Senec. Ep. 21.

admoñitio, onis, f., [admoñeo]; I) „alm.“: Paamindelse el. Erindring derom; tanta vis admoñitionis inest in locis, ut etc., Cic. Fin. 5, 1; unius admoñitione verbi est, Quintil. 11, 2, 19; — b) admonitio, m. o. ud. debitoris: Mener el. at mane el. fræve, Dig.; men „overf.“: ∞ morbi, doloris, (Mindelse deraf), Plin.; — II) „bef.“: A) Paamindelse, Formaning, quasi lenior objurgatio, Cic. d. Or. 2, 83; cf. ibd. 70, ogs. id. Off. 1, 40; — B) Tugtelse, Straf; vid. Suet. Aug. 39; ligel. ∞ fustium, (Støttepyl), Dig.

admonitor, oris, m., [admoñeo]; I) „alm.“: en Paaminder; etsi admonitore non eges, Cic. Top. 1; — b) ogs. en Mener el. Ryfter; hvf. id. Fam. 9, 8, „alleg.“: misi autem ad te quatuor admonitores non nimis verecundos etc.; — II) „bef.“ o. „pect.“: som

tillfynder el. drøyer dertil; Admonitorque operum ... Lucifer, Ovid. Met. 4, 661; df. — admonitōrium, i, n.: Paamindeelse, Erindring, Justinian.

admonitrix, icis, fem. af admonitor: Paamindeelse, Datterse, Plaut. Truc. 2, 6, 20. — admonitum, i, neutr. af figd.: Paamindeelse, Germaning; praecepta, admonita, etc., Cic. d. Or. 2, 15. — 1. admonitus, 3; partic. af admono. — 2. admonitus, us, m., [admoneo]: Paamindeelse, Erindring; men alene in abl.; vid. Cic. Cat. 3, 3, offere; — egf. Tillfyndelse, Germaning; admonitu tuo, id. Att. 13, 18; cf. Nep. Att. 20.

ad mordero, mordi, (memordi, Plaut. ap. Gell.), morsum, 2, v. a.: bider deri el. derpaa, Prop. 3, 9, 53; cf. Virg. Ge. 2, 378; — II) egf. „overf.“; — homines triparcos, (prelle el. snyde dem), Plaut. Pers. 2, 14. — 1. admorsus, 3; partic. af figd. — 2. admorsus, us, m., [admordeo]: Biden el. at bide derpaa; df. „overf.“ o. fild.: bidef Dadel, Symm.

admotio, onis, f., [admoveo]; ∞ digitorum: (Verrorelse dermed, Brugen deraf), Cic. N. D. 2, 60. — admotus, 3; partic. af figd. — ad mōvēō, mōvi, mōtum, 2, v. a.; I) „egenf.“; A) „alm.“: bevæger el. bringer el. hæfter hen dertil, bringer i Verrorelse dermed; m. ad, (egf. m. in, f. nedentf.), el. e. dat., egf. absol.; — ∞ fasciculum ad naves, Cic., cibum ad os, id., labra poculis, Virg.; men Liv. 21, 1: ∞ aliquem altaribus: (lade nærme sig dertil); — ∞ gressum: (gaar nærmere), Stat.; ∞ oscula: (kyske), Ovid.; ad motu igne ignem concipere, Cic. d. Or. 2, 45; — navis. egf. om Dfferbyr, Virg. Aen. 12, 171; ligef. admota hostiae, (se. aris), Tac.; — egf. om Tertur-redsfaber, Cic. Verr. 5, 63; hvi. „alleg.“: dolorum quum admoventur faeces, id. Off. 2, 10; — „bef.“ egf. om Trepper, om Maffiner, odl.: at fore derhen el. dermed; ∞ exercitum propius urbem, Cic.; ∞ copias in eundem locum, Liv. 42, 57; men ∞ signa Achradinae, (angribe det), id. 23, 24; men Curt. 3, 4: jam admovebat rex, (se. exercitum); ∞ opera, Liv., scalas moenibus, Tac.; cf. Cic. Cluent. 13; — II) „fig.“; A) „overf.“; I) „alm.“; ∞ aliquem propius alicui: (bringe nærmere dertil, forbinde noiere dermed), Vell. 2, 96; men pass.: genus admotum superis, Sil.; — ligef. pass. om et Eteb: at ligge derved el. i Nærbheden deraf; culina ut sit admota, Varr.; admota Nilo Africa, Juvenal.; — 2) „bef.“ m. Vibeg. af en Senigt: ∞ aurem: helde Dret til (for at lytte), Ter. Phorm. 5, 76, 28; cf. Cic. d. Or. 2, 36, o. Hor. Ep. 1, 20, 19; — ∞ manus ruderibus purgandis: (lægge Saand derpaa, begynde derpaa), Suet. Vesp. 8; men ∞ manus vectigalibus populi Rom.: (sørgribe sig derpaa), Cic. Agr. 1, 2; men ∞ manus nocentibus: (afstraffe dem), Liv. 5, 11; „pect.“ egf. nb. dat.; artifices natura manus admovit, Ovid. Met. 15, 218; — B) „ment.“: bevænder el. retter derpaa, (m. Vibeg. af Indvirkning); ligef. m. ad, el. e. dat.; vid. Cic. Brut. 51, o. id. d. Or. 1, 14; ligef. ∞ mentem ad voces alicuius, id.; cf. Hor. Ep. 2, 1, 161; men Liv. 43, 10: spes cupiditati admota, (som forbandt sig dermed); — not.: admoram, admossem, etc., (f. admoeram, etc.), Virg., Ovid.

ad mūgio, ire, v. n.: at brose dertil; e. dat., Ovid. A. A. 1, 279. — ad mulgeo, ēre, v. a.: felenbe at bestryge (hoven), Pallad. — admurmūratio, onis, f.: Mumlten el. Murren dertil; (nænl. sem Ytring af Tilbørernes Misbag el. Bifald); vid. Cic. Pis. 14, o. id. Manil. 13; egf. in pl.: ∞ secundae senatus, id. Qu. Fr. 2, 1; af — ad mūrmūro, avi, 1, v. n.: at mumsle el. murre dertil: (nænl. sem Ytring af Misbag); quam valde universi admurmurant, Cic. Verr. 5, 16; ligef. admurmurante senatu, id. Att. 1, 13. — ad mūrmūror, atus sum, 1, v.

dep. n.; fild. Biform af figd., Fronto. — ad mūtilo, avi, atum, 1, v. a.: ligesom tilfudfer; df. hos Romifkerne „overf.“ o. „alleg.“: beklipper, snyder, Plaut. Pers. 5, 2, 48, offere.

adnascor; f. und. agnascor. — adnato; f. und. annato. — adnatus, 3; f. und. agnatus. — adnavigo; f. und. annavigo.

adnecto; f. und. annecto. — adnēpos, (atnepos), otis, m.: Søn af en abnepos el. abneptis; (svarer i den nedfigende Linie til atavus i den opfigende Linie); Dig. — adneptis, (atneptis), is, f.: Datter af en abnepos el. abneptis; (svarer i den nedfigende Linie til atavia i den opfigende Linie); Dig. — adnexus, adnexus; f. und. annexo, etc.

adnieto; f. und. annieto. — adnibilo; f. und. annihilo. — adnitor, adnisus, adnexus; f. und. annitor, etc.

adno; f. und. anno. — adnodo; f. und. annodo. — adnomen, adnominatio, adnoseo; f. und. agnomen, agnominatio, agnosco. — adnot-; de saaf. begyndende Ord f. und. annot-.

adnubilo, adnullo; f. und. annubilo, etc. — adnumeratio, adnumero; f. und. annumeratio, etc. — adnunciatio, adnunciator, adnuncio, adnuncius; f. und. annunciatio, etc. — adnuo, adnuto; f. und. annuo, etc. — adnutrio; f. und. annutrio.

adobruo, ēre, v. a.: tilstæffer, segetes terra admota, Colum., vitem terra, id. — adōlēō, ūi, (evi), ultum, 2, v. a., [af inus. olo, i. e. alo; best. m. ἄλδω, ἄλδωζω]; oprdl. lader vore el. trives; df. i Dfferproget: feroger, fermerer; adolentque altaria donis, (bringe Dffere derpaa), Lucr. 4, 1233; cf. Virg. Aen. 7, 71; (f. egf. ibd. 11, 50: cumulatque altaria donis); men id. Ecl. 8, 65: verbenasque adole pingues: (bring dem, neml. for at brændes, el. forbrænd dem); vid. Serv. ibd.; cf. Ovid. Fast. 3, 803: viscera ... adolenda, (sem Brandoffer); — df. egf. „pect.“: flammis adolere Penates: (arc dem ved Brandoffer), Virg. Aen. 1, 704; men Junoni ... adolemus honores: (bringe el. forbrænde Dffere til hendes Bæte), ibd. 3, 547; men Ovid. Met. 1, 492, absol.: Utque leves stipulae ... adolentur: (forbrændes; hvor dog egf. en Dfferstik tilfigtes); — egf. er at marfe Tac. Hist. 2, 3: precibus et igne puro altaria adolentur; cf. id. Ann. 14, 30: cruore captivo adolere aras; — b) alene efterf. findes adolere, f. urere: at brænde; vid. Gell. 17, 10, o. Eutrop. 10, 9. — 2. adōlēō, ēre, v.n., [best. m. odor, f. odor]: at lugte, at give en Lugt fra sig; unde hic ... unguenta adolent? Plaut. Casin. 2, 3, 22.

adōlescens, tis, som adj. o. subst.; f. und. adoleseo; df. — adōlescēntia, (adul.), ae, f.: Ynglingsalderen, (omtr. fra d. 15de til d. 30te Aar); adoleſcentiam florem aetatis ... definire, Cic. Top. 7; cf. id. d. Sen. 2; — ineunte adoleſcentia, quum etc., id. Off. 2, 32; jam inde ab adoleſcentia, Ter.; a prima el. ineunte adoleſcentia, Cic.; — B) egf. „meton.“: Ynglingen el. Ungdommen; haec studia adoleſcentiam accunt, Cic. Arch. 7. cf. id. d. Sen. 2; o. — adōlescēntior, (adul.), ari, v. dep. n.: at være ungdommeligen faad el. overgigen, Varr. ap. Non.

adōlescēntiā, (adul.), ae, f.: liden Yng. el. Terne, Plaut., Ter.; af — adōlescēntiūs, (adul.), i, m., demin. af adoleſcens: Yngling, ganske ung Mand, imberbis, Ps. Cic. p. Dom. 14; cf. Cic. Plane. 11; — men egf. f. adoleſcens, id. Orat. 30, o. Sall. Cat. 49; — egf. m. Vibeg. af Ringagt; vid. Naev. ap. Cic. d. Sen. 6. — adōlescēntiūro, ire, v. n. desid., [adoleſcens]: = adoleſcentior, ari, Laber. ap. Non.

adōleſco, (adul.), ēvi, ultum, 3, v. n., inch. af 1. adoleo; I) „egenf.“: at være til, at tilfage; nærmest

om Menneſter, Tyr og Bærter; *df.* ogf. om Kræfterne, om Marcen, om Marſtiderne, *oſf.*; — in eo homine, qui adoleverit, *etc.*; Cic. N. D. 1, 35; men Ovid. Fast. 3, 59; ter ſenos proles adoleverat annos; men adulta virgo, (væren, mandbar), Liv. 26, 50; — ſimul atque adoleverit actas, Hor. Sat. 1, 9, 34; *cf.* Virg. Aen. 12, 438; men adultum robur, Lucr.; — donec ver adoleſceret, Tac.; æſtate jam adulta, *id.*; — ∞ in amplitudinem, Plin.; *cf.* Virg. Ge. 2, 362; — ogf. om Hæret, Gell.; ſigel. adoleſcente luna: (opp. decedente), *id.* 20, 8; — 2) „poet.“ ogf. i Dſerſproget: Panchæis adoleſcunt ignibus aræ: (ere opfyldte med brændende Regelfe), Virg. Ge. 4, 379; — II) „fig.“ om Vandſcener, om Videnſkaber, om Tilſtænde *cf.* Herſede, *oſf.*: at vere, at tilfætte, at mødes; vid. Cic. Fin. 5, 20, *v.* Sall. Jug. 67; postquam res publica adolevit, (var bleven mægtig), *id.* Cat. 55; *cf.* Tac. Hist. 3, 34; men *id.* Ann. 2, 50: adoleſcebat interea lex majestatis, (gæb om fig. blev hyppigere anvendt); — not.: perf. ſynop. adoleſſe, (*f.* adoleviſſe). Ovid. Her. 6, 11; — III) *df.* partic. adoleſcens, *iſ.*; A) ſem adj.: tilſeende, ſem endnu *er* i Bærten; *df.* i de yngre Ar; quo jure ſum uſus adoleſcentior, Ter. Hee. Prot. 2; ut adoleſcentior ætati concederet, Sall. Iſgm. ap. Prisc.; — *df.* „overf.“: adoleſcentior Academia, (det yngre Academi), Cic. Fam. 9, 8; — homo adoleſcens; *f.* undenf.; — B) ſem ſubſt. comm.: Ungling, ung Mand; *epſrl.* inſemel puer o. juvenis, (*el.* fra d. 15de til d. 30te Ar); vid. Cic. Fam. 2, 1, *v.* *id.* Att. 2, 12, ogf. *id.* d. Or. 2, 2, *v.* *id.* Phil. 2, 44; men ogf. findes *ibid.* 46: adoleſcens, i Meſt. af ſenex; — ogf. ſem appos.: homo adoleſcens, Caes. B. G. 6, 28, *v.* Sall. Cat. 38; — undert. ogf. undflydende; vid. Liv. 2, 6, *v.* Ter. Phorm. 5, 9, 53; — adoleſcentes betænnes ogf. de unge Menneſter af Tyre, der ſeſſage en Proconſul *cf.* Herſerer, ſer at ee fig i den offentlige Tjenefte; vid. Caes. B. C. 1, 23; — endelig tilføies adoleſcens, for at betegne den yngre af tvende Navneſtæder; ſaaf. Brutus adoleſcens, Caes. B. G. 7, 87; — undert. ogf. in ſem.; vid. Ter. Andr. 3, 2, 8; ſigel. Africani filia adoleſcens, Cic. Div. 1, 18; — not.: adoleſcentium, *f.* adoleſcentium, Plaut. — adolo, are; *f.* adoro, Tertull.

I. Adōneus, (trisyll), germ. *ei* *v.* *ēos*, *m.*, *Adonæus*; Wiſerm af I. Adonis, Plaut.; — 2) eſter Auſon. ogf. en Venæneſſe paa Bacchus. — 2. Adonēus, 3; *f.* und. I. Adonis. — Adōnīa, *orum*, *n.*, *Adōniæ*: Adoniſteſten, Amm.; *cf.* Ovid. Met. 10, 725, *v.* *id.* A. A. 1, 75.

I. Adōnis, *iſ.*, *v.* *id.* *iſ.*, *m.*, *Adonis*: Søn af R. Cimras paa Cyperen, og Yndling af Venus; men ombragtes af et Bildeſvin; — vid. Ovid. Met. 10, 503, ſigd.; *f.* ogf. und. Adonia; — not. a: eſter Macrob. Sat. 1, 21, *er* Adonis ogf. Solguden's Navn hos Aſyrier og Aſſenier; — not. b: eſter Plin. 19, 19, *ere* hortii Adonidis, *ζῳτου Adonidos*: Plannig, ſom hurtigen blomſtrer og viſner; *df.* — Adōnēus, 3: adoniſt, caedes, Auſon. — 2. adonis, *iſ.*, *m.*, eſter Plin. 9, 34: en Venæneſſe paa Riſten excoetus. — adonium, *i*, *n.*; I) etſlags Plante: (ſem ephæen af Adoniſ's Blod), Plin. 21, 34; — II) en Verſart, (diametr. dactyl. catal.; ſaaf. Terruit urbes, Hor. Od. 1, 2, 4); Gramm.

ādōpērio, *erūi*, *ertum*, 4, *v.* *a.*: bedækker, til-dækker, ſemen ſale trito, Colum.; — oſteſt in partic. pass.; capite adoperto, Liv. 1, 26; men „poet.“ *v.* *c.* acc. gr.: tenebris Mors adoperta caput, Tibull. 1, 1, 84; *cf.* Virg. Aen. 3, 405; men foribus adopertis, Suet. Oth. 11; — b) *df.* ſubſt.: adoperta, *orum*, *n.*, (sc. mysteria), Appul. — adoperte, *adv.*: til-dækker; *df.* „overf.“: dunkelt, uforſtaacigen, Capell.; af — adopertus, 3; partic. af adopero. — ādōpinor,

ari, *v.* dep. a.; ſeier dertil i Horeſtillingen, vid. Lucr. 4, 814.

*adoptatīvus, (-tīvus), 3: ſem *er* antagen i Barns Eted, *alicui* *v.* *alienus*, (af negen), Plaut. Poen. 5, 2, 85 *v.* 100; — adoptatio, *onis*, *f.*; Grundfermen til d. ſæb. adoptio: Antagelſe i Barns Eted, Sall. Jug. 11, *v.* Gell. 5, 19; *v.* — adoptator, *oris*, *m.*: ſem antager negen i Barns Eted, Gell. l. c., Dig.; — [adopto].

adoptio, *onis*, *f.*; [rimel. forfættet Form af adoptatio; af adopto]; I) „egenl.“: Antagelſe i Barns Eted: (naar neml. den Adopterede endnu *er* under den faderlige Myndighed; opp. arrogatio, hvoerd den adopteres, ſem allerede *er* sui juris); vid. Ps.Cic. p. Dom. 13; — *df.* ogf. Udtrykkene: emancipare filium *alicui* in adoptionem, Cic. Fin. 1, 7; asciri per adoptionem ab aliquo, Tac. Ann. 1, 3; *cf.* *ibid.* 11, 11, *v.* Suet. Claud. 39; adoptionem nuncupare: (forſynde den offentlige), Tac. Hist. 1, 17; men ∞ consularis, (ſem ſteer af en Conſul), Quintil. proem. 6; — II) „overf.“ ogf. a) om Træernes Indvædning, Plin. proem. 16; — b) om Byngelens Indlemmeſe i andre Ewarme, Colum. 9, 13.

adoptīvus, 3, [adopto]; I) „egenl.“; A) „alm.“: ſem *er* bleven til ved Adoption, hvormed Adoption har fundet Eted; ∞ filius; (opp. naturalis); vid. Suet. Tib. 52; ∞ pater, Dig., frater, *ibid.*; ∞ familia, (hvori nogen *er* optagen ved Adoption), *ibid.*; — B) „bef.“: erhvervet ved Adoption; ∞ nomen, (opp. gentile), Suet. Ner. 41; ∞ nobilitas, Ovid. Fast. 4, 22; — II) „overf.“: indpedet; Fissaque adoptivas accipit arbor opes: (intpedede *el.* fremmede Frugter), Ovid. Med. 5; ∞ rami, Martial. 13, 46.

ādopto, *avi*, *atum*, 1, *v.* *a.*; I) „egenl.“; A) „alm.“: udvælger *el.* antager nogen dertil; sociam te mihi adopto ad meam salutem, Plaut. Cist. 4, 2, 78; *cf.* Cic. Div. in Caecil. 16 *v.* 20; — *df.* „poet.“ *m.* Lunc: Ut cuique est aetas, ita quemque facetus adopta, Hor. Ep. 1, 6, 55; men emittent: qui se libertis Caesaris adoptasset, (havde ſluttet ſig til dem), Plin. 12, 5; — B) „bef.“: anager i Barns (*el.* i Barnebarns) Eted; (forſielligt fra arrogo; *f.* und. adoptio); — ∞ sibi aliquem filium *el.* pro filio, Plaut.; *cf.* Ps.Cic. p. Dom. 11; — men Cic. Att. 7, 7: adoptatum patricium a plebejo: (ſom Crempel paa Lovløſhed); — adoptatus testamento, Suet. Tib. 6; men Cic. Brut. 19: qui hunc minorem Scipione a Paulo adoptavit: (sa neml. denne Scipio eſter Jodſelen var Søn af Paullus); ogf. absol.: aliquem pro concione, Suet. Galb. 17; *cf.* Tac. Hist. 1, 18; — ogf. *m.* ſigd. in (*c.* acc.); ∞ aliquem in regnum, Sall., in familiam nomenque, Suet. Caes. 83; — ſemſt *er* Cic. Brut. 68: qui se ipse adoptaverat, *etc.*; — not.: den Adopterede pleiede til ſin Adoptivfaders prænomen, nomen og cognomen, endnu at ſeie ſit tidligere nomen gentile *m.* Entelſen -anus; hvf. den evennævnte Søn af V. Emilius Paulus eſter Adoptionens fæder: P. Corn. Scipio Emilianus; *cf.* Vell. 2, 115; — II) „fig.“; A) „alm.“: adoptari in bona libertatis: (giordes delagtig deri), Flor. 3, 20; men ∞ sibi nomen aliquod, (antage et Navn), Martial. 6, 31; — navn. ogf. om Jæder, *oſf.*; ∞ nomini suo *el.* in nomen: (at give *el.* laane ſit Navn dertil), Plin. 5, 31, *v.* *id.* 25, 17; ſigel. absol., *id.* 3; Baetis (fluvius) provinciam adoptans: (givende den ſit Navn), *etc.*; — B) „poet.“ ſiges om et Frugttæ: adoptare ramum, (naar det intpedes dermed), Ovid. Rem. 195; *cf.* Colum. 10, 39.

ador, *ōris*, (egſt. *ōris*), *n.*: en Kornart, germ. Dinfel *el.* Spelt, triticum spelta L., (rimel. etſlags Sommerhvede), Hor. Sat. 2, 6, 89.

*adōrābilis, *c.*: ſem fortæner Tak *el.* Tilbedeſſe, beneficium deae, Appul.; — ādōrātio, *onis*, *f.*:

dyb Grefsygt og Hymagheb, Liv. 30, 16; — egf. Tilberetse, Appul.; v. — adorator, oris, m.: en Tilbeder, Tert.; — [adoro]. — adordino, are, v. a.: der til af derbes at anordne af anrette, patellam, Apic. — adordior, orsus sum, 4, v. dep. a.: begynder, bellum, Ambros.; — not.: adorsi erant, c. inf., Gell. 9, 2; f. und. adiorior, not.

adorea, ae, f.; f. und. flgd. — adorea, 3, [ador]: hørende til cf. benævnt efter Sædearten ador; ∞ far: = ador, Varr.; figel. ∞ semen, Colum.; egf. absol.: adorem, (se. far), id.; men ∞ liba, Virg. Aen. 7, 109; (eftslags Hæddreb cf. Offerbød deraf); — II) df. subst. adorea, ae, f.; A) (se. res cf. copia): Kornfærraad, Bræform, etc.; in adorea donis etc., Plin. 8, 19; cf. Plaut. Amph. 1, 1, 38; — B) (se. donatio): Grefsygt i Korn, (navnl. som Tapperheds-son); df. „overf.“: Strigerros, Krigsberommelse, Hor. Od. 1, 1, 11; cf. Plin. 18, 3.

adorio, ire, v. a.; forfl. Biferam af flgd., Naev. ap. Prisc.; — df. egf. pass.: ab his Gallos adortos, Aurelius, ibd. — adiorior, ortus (orsus) sum, 4, v. dep. a.; eprdl. reiser mig til et Greftagende cf. til Angreb; df. I) „egenl.“: gaar cf. træder hen der til cf. hen til nogen, (navnl. for at begiere cf. bevirke noget); cesso hunc adori? Ter. Haut. 4, 5, 9; cf. id. Phorm. 4, 2, 15; — B) df. sædv.: angriber cf. overfælder fiendtligen, aliquem a tergo, Cic. Mil. 10; cf. Caes. B. G. 4, 26; figel. ∞ navem, Cic., urbem vi, Liv.; cf. id. 21, 11; — ∞ senatum: (voldsomt at overfalde), Suet. Caes. 9; men ∞ aliquem variis criminationibus, Tac., minis, id., iurgio, Ter.; men Nep. Lys. 3: Dodonam adortus est, (neml. ved Beskuffelse); — II) „overf.“: tager far derpaa, foretager cf. begynder, (sædv. m. Vibegr. af Anstrængelse cf. Banfælgelse); c. acc. (rei), oftere c. inf.; — hoc quoque ipsum continuo adoriatur, Cic. Att. 13, 22; majus adorta nefas, Ovid. Pont. 2, 2, 16; — ne convellere adoriatur ea, quae etc., Cic. d. Or. 2, 51; — not. a: rimel. er egf. at hidsere Gell. 9, 2; qui ... Hippiam interficere adorsi erant, (hvør partic. adorsus, f. adortus, er at mærfte); — not. b: 2 og 3 pers. praes. ind.: adoris, adortur; vid. orior, not.

adornate, adv.: smykker, prydet; ∞ declamare, Suet. Rhet. 6; af — adorno, avi, atum, 1, v. a.; I) „alm.“: forfnyer dermed, forfæfter; quin tu mihi adornas ad fergam viatium, etc., Plaut. Epid. 5, 1, 9; sædv. tilføjer, bereder, rufter; ita jam adornarat fugam, Ter. Eun. 4, 4, 6; men ∞ bellum, Liv., naves, Caes.; men Cic. Manil. 12: ∞ duo maria ... classibus, (siffre dem dermed); — egf. at forberede; ut idem accusationem et petitionem consulatione adornaret etc., id. Mur. 22; — forfl. egf. c. inf., Plaut. Epid. 5, 2, 24; figel. m. ut, Ter. Eun. 3, 5, 34; — II) „bef.“: smykker cf. pryder dermed, sacerdotem veste insigni et sella curuli, Liv. 2, 20; cf. Cic. Verr. 1, 22; — egf. „overf.“: qui benefacta sua verbis adornant, Plin. Ep. 1, 8; men multa magis in speciem verbis adornata, quam etc., Tac. Ann. 1, 52; men tantis adornatus virtutibus, Vell.

adōro, avi, atum, 1, v. a.; eprdl. o. forfl.: at tale til nogen; vid. Serv. ad Virg. Aen. 10, 677; df. sædv. I) „egenl.“: bedende cf. benligen at tale til nogen, at bede indstændigen, (navnl. til Guderne); ∞ deos, Liv. 7, 40, oftere, v. Virg. Aen. 2, 700; egf. m. tilføit prece, ibd. 3, 137; egf. ∞ aliquem, (benfælde nogen), Ovid. Her. 10, 141; — egf. c. ace. rei: (at bede berom); quam hostia caesa pacem deorum adorasset, Liv. 6, 12; men m. flgd. ut, id. 7, 40; hvf. egf. c. conj. (efter d. udsfælske ut), Prop. 1, 4, 27; — entel. egf. pass.: venit adoratus Caducifer, Ovid. Fast. 5, 449; — II) „fig.“: A) „overf.“: beviser nogen min Grefsygt ved en Gæbarde, navnl. efter Plin. 28, 5: ved at føre den høire Haand til Munden,

eg derefter at bukke meget dybt; — Caesarem adorari, ut deum, Suet. Vit. 2; ∞ eorum, id. Ner. 41; ∞ vulgus; vid. Tac. Hist. 1, 36; f. egf. Suet. Cal. 14; — B) „ment.“: a) ærer cf. dyrker, mindes med Grefsygt; ∞ Ennium; vid. Quintil. 10, 1, 88; cf. Juvenal. 14, 97; — b) beundrer, priscorum in inveniundo curam, Plin. 27, 1.

adorsus, 3; partic. af adordior; — f. egf. adiorior, not. — adortus, 3; partic. af adiorior. — ad-oscutor, ari, v. dep. a.: kysker derpaa, kysker, manus (alienjus), Di. Cre.

adp-; de faal. begyndende Ord f. und. app-. — adq-; de faal. begyndende Ord f. und. acqu-; dog m. Undtagelse af flgd. — adquo, adv.; forfl. f. d. flgd. quoad: hvortil, hvortid, Afran ap. Non.

adrachne, es, f., ἀδράχμη: det vilde Jorbbærtræ, Plin. 13, 40. — adrādo, si, sum, 3, v. a.: straber cf. fræfcer derpaa, (arborem) scalpello, Colum.; adrasum cacumen, Plin.; men „overf.“ cf. „afleg.“: λειτούργιον, (i. e. munusculum cf. opusculum) ... circumcisum et adrasum; vid. Plin. Ep. 2, 12; — not.: Hor. Ep. 1, 7, 50: adrasum quemdam etc.; f. und. abrado.

Adrāmētēus, i, (f.), Plin. 5, 32, v. Adrāmētēum, (v. -ium), i, n.: By i Myfien, (hod. Edermit), Liv., Cic.; — df. Adrāmētēnus, i, m.: en Adrāmētēner, Cic. Fl. 13. — Adrana, ae, (m.): Flod i det Hæfifte, (hod. Eder); men bliver Tac. Ann. 1, 56, forverlet m. Logana cf. Vabnfloden.

Adrastēa, (-ia), ae, f., Ἀδράστεια, (i. e. inevitabilis), Nemesis; efter Mythen: Datter af Juppiter v. Neceffitas; straffer Menneftenes Overmod og Misbrug af de dem forundte Jordele og Gortrin, Virg. Cir. 239, Appul.

Adrasteus, 3, v. Adrastis, idis, f.; f. und. flgd. — Adrastus, i, m.; efter Mythen: R. i Argos, og Evigerfader til Polyneftes v. Tydeus, som han begge faae falte for Ibeben; hvf. pallor Adraſti cf. Adraſteus; vid. Serv. ad Virg. Aen. 6, 480; — B) df. I) Adraſteus, 3: adraſtiff, Arion, Stat., pallor, Amm.; (f. evenf.); — 2) Adraſtis, idis, f., Stat. Theb. 12, 678, i. e. Argia: Datter af R. Adraſtus. — adrasus, 3; partic. af adrado.

adrectarius, 3; f. und. arrectarius. — adrectus, (arr.), 3; partic. af arrigo. — adrēmigo, are, v. n.: at roe derhen cf. der til; adremigantem litori classem etc., Flor. 1, 18. — adrepo, adrepto; f. und. arrepo, etc. — adreptus, (arr.), 3; partic. af arripio. — Adria, Adriaticus; f. und. Hadria. — adrideo, adripio, adrisio, adrisor; f. und. arrideo, etc.

adrodo; f. und. arrodo. — adrogans (arr.), tis; partic. v. adj. af arrego. — adroganter, adrogantia, adrogatio, adrogator, adrogo; f. und. arroganter, etc. — adrōro, are, v. a., [ros]: be- bugger, væder, herbam vino, Marc. Emp. — adrosor, adrosus; f. und. arrosor, etc. — Adrumetum; f. und. Hadrumetum. — adrūdo, ēre, v. a.: høber derpaa, sammenbøder; terra adruenda pulvinos fieri, Varr.

adsc-; de faal. begyndende Ord f. und. asc-. — adsc-, adsi-, adso-; de faal. begyndende Ord f. und. asse-, assi-, asso-. — adsp-; de faal. begyndende Ord f. und. asp-. — adst-; de faal. begyndende Ord f. und. ast-. — adsu-; de faal. begyndende Ord f. und. assu-. — adt-; de faal. begyndende Ord f. und. att-.

Adiātūca, ae, f.: By i Gall. Belg., (hod. Tøngern), Caes. B. G. 6, 22. — Adiātūci, orum, m.: Folk i Gall. Belg., Caes. B. G. 2, 29; (rimel. hvør nu Tøngern; f. und. frgd.)

adulābilis, e, [adulor]; I) som fader fig smigre, animus, Enn. ap. Non.; — II) smigrende, sermo, Amm. — adulans, tis; partic. v. adj. af adulor;

df. — *ādūlantē*, adv.: smigrende, Fulgent. — (*ādūlatiō*, onis, f.; I) „egent.“; A) *eprel.*: *egren*, (som Hundens); vid Cic. N. D. 2, 63; *egf.* *Diurnes indbyrdes Kiarleg*, Plin.; men *∞* quaedam vocis: (byr med Dyrene loffes), Colum.; — B) „bef.“: det ydre Ildtryk af *Idmygghed*, (som Knæfald, vdl.); *desideratae humi jacentium adulationes*, Liv. 9, 18; — II) „fig.“: *Smiger*, hyffet *Idmygghed*, vid Cic. Lael. 23; — navnlt. den flauiste Hylsing, som ydtes Røms Keiser; vid Suet. Aug. 53, o. Tac. Ann. 1, 14; o. — *ādūlator*, oris, m.: en *Smigrer*, en *Hyffler*, Auct. ad Her. 4, 21; (opp. *obtrectator*), Suet. Vit. 1; — [*adulor*].

ādūlatōrie, adv.: smigrende, hyffersk, Augustin.; af — *ādūlatōrius*, 3, [*adulor*]: smigrende, hyffersk; *exemplar dedecoris adulatorii*, Tac. Ann. 6, 32. — *ādūlatrix*, icis, fem. af *adulor*: en *Hyfferske*, Treb. Poll. — *adulesc.*: f. und. *adolesco*.

ādūlo, avi, atum, 1, v. a.; *sicld.* *Biform* af *figd.*; *eprel.* *befryger* el. *afstryger*, Att. ap. Cic. Tusc. 2, 10; men Lucr. 5, 1069: *gannitu vocis adulant* (canes: *legre biffende*); — II) *df.* „fig.“: *∞* *aliquem*: (smigre nogen, hyffe for nogen), Val. Max. 4, 3; *hyf. pass.*: *neve nos adulari sinamus*, Cic. Off. 1, 26; o. *partic. pass.* *adulandus*, 3, Val. Max.

ādūlor, atus sum, 1, v. dep. (a. o. n.); [*sefter Fest.*: ved Beghavemf. af *adludo*]; *eprel.* *em Hundens*: at *legre* med *Halen*; *df.* I) „egent.“; A) *em Dyrene*: at *legre*, at *gebærde* sig *trybende* el. *legrende*; *absol.*, el. c. acc.; *overf.* *egf.* c. dat.; — *more adulantium canum etc.*, Gell. 5, 14; *cf.* Ovid. Met. 14, 46; men *canes mitissimi furem quoque adulantur*, Colum.; — B) *em Menneſter*: at *giøre* *Knæfald*, at *falde* *tilfæde*, (*προσκυνεῖν*); — *more adulantium* ... *procuverunt*, Liv. 30, 16; *Hephaestionem more Persarum adulata*, Val. Max.; — II) „fig.“: *smigrer*, *føger* at *behave* ved *forſtitt Tale* el. *Idfærd*; *aperte adulantem etc.*, Cic. Lael. 26; *egf.* c. acc., Liv. 45, 31; *ligel. mos adulandi quemcumque principem*, Tac. Hist. 1, 32; — *egf.* c. dat., *∞* Antonio, Nep. Att. 8, *cf.* Liv. 36, 7, o. Quintil. 9, 3 in.; — III) *partic. ādūlans*, tis, *egf.* *sem adj.*: *smigrende*, *forſtitt*; *verba*, Plin. Pan. 26; *quid adulantius*, *quam etc?* Tert.

1. *ādulter*, ēri, m., o. *ādultēra*, ae, f., [*sefter Fest.*: af *ad* c. *alter*]; I) „alm.“: *sem begaaer Egteſkabsbrud*, *Boſer*, *Boſerſke*; *quis nepos*, *quis adulter*, etc.? Cic. Cat. 2, 4; *cf.* Tac. Ann. 3, 24, (byr *adulter* *alicujus* o. *in aliqua*); men *Lacaena adultera*, Hor. Od. 3, 3, 25, (i. e. *Helena*); — „poet.“ *egf.* *ud.* *Genſyn* paa *Egteſkabsbrud*: *Boſer* el. *Boſter*, ibd. 3, 16, 1, *egf.* *ibd.* 1, 36, 19; — *egf.* *em Dyrene*, Plin. 8, 7, *Gratian.*; — II) „bef.“ o. „overf.“: *adulter* f. *adulterator*: en *Paſſtner*; *∞* *solidorum*, (en *Paſſtmentner*), Dig.; *df.* — 2. *ādulter*, a, um: *boſerſk*, men *ofteſt* „poet.“; *∞* *crines*: (*ſmygſtede* paa *boſerſk* *Viå*), Hor. Od. 1, 15, 19; men *∞* *clavis*: (til *Boſerſkens* *Værelſe*), Ovid. A. A. 3, 643; — II) „overf.“, f. *adulterinus*: *faſt*, *uægte*, *minium*, Plin.; men *∞* *arbusta*: (*Indpæde*), Manil.

ādultēratiō, onis, f.: *Forſalfkning*, *croci*, Plin. 21, 17; o. — *ādultērator*, oris, m., *monetae*, Dig.; en *Paſſtmentner*; — [*adultero*]. — *ādultērīnus*, 3, [1. *adulter*]: *uægte* *efter* *Jødsfelen*; *∞* *sanguine nati* (*liberi*), Plin. 7, 2; — *egf.* *em Dyrene*: *∞* *pullus* el. *degener*, id.; — II) *df.* „overf.“: *uægte* i *ſit* *Slags*; *forſalfket*, *eſtergiert*, *symbolum*, Plaut.; *cf.* Cic. Cluent. 14; *∞* *nummi*, id.; men *∞* *claves portarum*, Sall. Jug. 12. — *ādultērīo*, onis, m.: *ſlet* *Biform* f. *adulter*, Laber. ap. Non.; el. f. *adulterium*, vid. Gell. 16, 7. — *adulteritās*, atis, f.; *ſlet* *Biform* af *adulterium*, Laber. ap. Non.

ādultērīum, i, n., [*adulter*]: *Egteſkabsbrud*,

Boſer; in *adulterio deprehendi*, Cic.; *adulteria exercere*, Suet.; — *egf.* *em Dyrene*, Plin. 8, 5; — men „poet.“: *∞* *succorum*: *Indpæding* af *frummede* *Efter* el. *Frugter*, Manil.; — II) „overf.“: *Forſalfkning*, *mellis*, Plin., *mercis*, id.

adullero, avi, atum, 1, v. a. (o. n.): at *forføre* til *Egteſkabsbrud*; *faſt. absol.*: Cic. Off. 1, 35; men c. acc.: *∞* *matronas*, Suet.; — *egf.* *em Dyrene*, Hor. Epod. 16, 32; (byr *høſ* *pass.*: dat. *milvio* „poet.“ f. a *milvio*); — *egf.* *em* *Menen*: *∞* *cum aliquo*, Justin.; — II) „fig.“: *forſalfker*; *∞* *jus civile pecunia*, Cic. Caecin. 26; *cf.* id. Lael. 25, o. id. Part. or. 25; — men Ovid. Fast. 1, 373, „poet.“ *em* *Protenus*: *Ille suam faciem transformis adulterat arte*, (*forvandler ſin Geſtalt*). — *adultus*, 3; *partic.* af *adulesco*.

ādumbrātiō, adv.: i *Egghereds*, i *Omreds*; *df.* „overf.“: *unoigtigen*, Lucr. 4, 361; o. — *ādumbrātiō*, onis, f.; I) „egent.“: *Befhyggen*; *df.* „tecdn.“: *Egghereds*, *ſiſſer* *Tegning*, Vitruv.; — II) „fig.“: A) *ufultend* *Fremsidling*; (opp. *perfectio*), Cic. Orat. 29; — B) *det* *blotte* *Efin*; *∞* *insidiosa beneficii*, Val. Max.; [*figd.*].

ādumbrō, avi, atum, 1, v. a.; I) „egent.“: *beſhygger*, *vincas tegetibus*, Colum.; — *df.* „tecdn.“ *høſ* *Malerne*: at *giøre* *Uſtillingen* *det* *rigtige* *Forbeld* af *Lys* og *Egghyge*, at *aftegne* el. *ſiſſere*, Quintil. 7, 10, 9; — II) „fig.“; A) „alm.“: *ſlygtigen* at *afſilde* el. *fremſtille*; a) i *Forbræder*; *∞* *aliquid dicendo*, Cic. d. Or. 2, 47; *cf.* *ibd.* 3, 4; — b) i *Tanken* el. i *Sielen*; id. Fin. 5, 22, o. id. Leg. 1, 20; — B) „bef.“: at *fremſtille* *ligefom* et *Egghgebilled* *deraf* el. *Egghgen* for *Væfener*, d. e. at *epdige* el. *foregiøre*, id. N. D. 1, 27, o. id. Tusc. 3, 2; — III) *df.* *partic.* *ādumbratus*, 3, *sem adj.*: A) *foregiøren*, *epdiger*, *faſt*; *∞* *comitia*, (opp. *vera*), Cic. Agr. 2, 9; *Pippae* (*mulieris*) *vir adumbratus*, (*hendes* *foregiøren* *Mand*), id. Verr. 3, 33; *∞* *lactitia*, (*forſtitt*), Tac. Ann. 4, 31; — B) *dunfel*, *forbræger*, Aumm.

ādunātiō, onis, f., [*aduno*]: *Forening*, *Evocatio*, Cyprian. — *aduncitas*, atis, f.: *indbeiet* *Krumning* af en *Spids*; *∞* *rostrorum*, Cic.; af — *aduncus*, 3, [*uncus*, i]: *frummet* el. *frum indad*; *∞* *nasus*: (*Dyrene* *næſe*; opp. *reduncus nasus*: *Stumpnæſe*), Ter.; *∞* *cornua*, Plin.; *∞* *baculus*, (*Krumſtåb*, *lituus*); vid. Liv. 1, 18; men „poet.“: *magni praepes adunca Jovis*, Ovid. Fast. 6, 186; (*Dyrene*, *neml.* af *den* *frumme* *Næb*). — *ādūno*, avi, atum, 1, v. a., [*unus*]: *foræner*, Justin. 2, 12, *ostere*.

ādurgēō, (-gueo), ēre, v. a.: *trykker* *derpaa*, *trykker*, *dentem digito*, Cels.; — „poet.“ *egf.* „overf.“: *eſterſætter*, *forfølger*, Hor. Od. 1, 37, 17. — *ādūro*, ussi, ustum, 3, v. a.; I) „egent.“: *forbrænder* *udenpaa*, *svier*; (navnl. at *forbrænde* *Maden* el. *Brødet*); vid. Ter. Ad. 3, 3, 71; *panis adustus*, Hor.; — *egf.* *afbrænder*, *affvjer*; *∞* *sibi capillum candente carbone*, Cic. Off. 2, 7; — *egf.* *em* *Gynlden*, Liv. 3, 22; *egf.* *høſ* *Lægerne*: *∞* *os ferramento*, Cels.; *endel.* Plin. 33, 40, *em* *det* *encaustiffe* *Maleri*: ut *cera carbonibus aduratur*, (*indbrændes* *langſomt* *dermed*); — II) „fig.“; A) „overf.“: *ligefom* *en* *Jld* at *angribe* el. *affvje*; *loca sole adusta*, Plin.; *cf.* id. 17, 37: *aduri arbores fervore aut flatu frigidior*; *cf.* Virg. Ge. 1, 92, o. Ovid. Met. 14, 763; *sanare adusta nivibus*, Plin.; — *multa contactu adurentes locustae*, id.; men *semina atteri adurique equitatu*, id. 28, 61; — „poet.“ *egf.* in *pass.* c. acc. *graec.*: *adustus corpora Maurus*, (*ſolbrændt*), Sil.; men Lucr. 4, 330: *adurit saepe oculos* (*splendor*: *ligefom* *brænder* el. *ſtærer* *deri*); — B) „ment.“ o. „alleg.“: *te Venus Non erubescendis adurit ignibus*, Hor. Od. 1, 27, 14; — III) *partic.* *adustus*, 3, *egf.* *sem adj.*: *∞* *color lapidis*, Plin.;

men color adustior: (ueget brun cf. solbrændt), Liv. 27, 47.

adusque, [f. usque ad; formet som abusque]; 1) som praepos. c. acc.: lige til ...; vid. Virg. Aen. 11, 268, o. Hor. Sat. 1, 5, 96; — 2) som adv.; d. forstærkede usque: høst, ganske, overalt, Ovid. Met. 4, 20, Appul.

adustio, onis, f., [aduro]; „egenl.“: Antændelse, Herbrændelse, picis, Plin.; — men „overf.“: adustio infantium, quae siriasis vocatur, (Sølskif, Bedøvelse), id. 30, 47; ogf. Betændelse cf. Inflammation i et Lem, id.; ogf. Brand hos Værterne, id. — adustus, 3; partic. e. adj. af aduro. — adūtor, ūsus sum, 3, v. dep. (a.): forbruger, opbruger; (ferkl. Drd); donec omnem caseum adusus eris, Cat.; (al. abusus), inc.

advecticius, (-tius), 3: tilført, indført; df. fremmed, udenlandsk, vinum, Sall. Jug. 48; o. — advectio, onis, f.: Tilførsel, Transport, (ostrearum), Plin. 9, 79; — [adveho]. — advecto, are, v. a., intens. af adveho: bringer cf. stæffer hid cf. tilføde, copiam rei frumentariae, Tac. Ann. 6, 13. — advector, oris, m., [adveho]: som bringer hid cf. tilføde, Plaut. As. 2, 2, 92; men = equus, Appul. — 1. advectus, 3; partic. af adveho. — 2. advectus, us, m., [adveho]: = advectio; de origine et advectu deae etc., Tac. Hist. 4, 84.

advēho, xi, etum, 3, v. a.: fører cf. bringer herhid cf. derhen, (navnl. over Søen); vid. Plaut. Mil. gl. 2, 1, 35, o. Cic. Verr. 3, 74; men Liv. 23, 38: quae (naves) advexerant legatos; men „poet.“: advehit unda rates, Ovid. Her. 5, 90; men = secum, (ligesom adducere), vid. Liv. 42, 37; — df. pass. advehi etc., (m. o. ub. currn, equo, navi): drage cf. komme herhid cf. derhen, (neml. ridende, flørende, seilende, osv.); m. a. d. cf. m. in (c. acc.); — equo advectus ad fluminis ripam, Cic. Div. 1, 28; in eam partem citato equo advectus, Liv. 2, 47; cf. Cic. Tusc. 1, 47, o. Sall. Jug. 91; — men ogf. undert. c. a. c. praep.; vid. Virg. Aen. 8, 136; liget. ut quosque advectus erat, Tac. Ann. 2, 45; — not.: advexti, (f. advexisti), Plaut.; advexe, (f. advexisse), id. — advēlo, are, v. a.: tilføder, tilføyer; df. „poet.“: befrædser, tempora lauro, Virg. Aen. 2, 246.

advēna, ae, c., [advenio]; 1) „egenl.“: den Nykomne, den Fremmede; fremmed, udenlandsk; advēna nostri ... possessor agelli, Virg. Ecl. 9, 2; cf. Cic. Tusc. 5, 11, o. Virg. Aen. 10, 460; men advēna anus, Ter. Heaut. 1, 1, 44; advēnas reges etc., Liv. 4, 3; — advēnae volucres, (opp. vernaculae), Varr.; cf. Hor. Epod. 2, 35; „poet.“ ogf. Tibris advēna: (der fra Etrurien falder ind i det Romerske), Ovid. Fast. 2, 68; men amor advēna: (Siærtlighed til en fremmed Pige); vid. id. A. A. 1, 176; — II) „fig.“: fremmed deri; d. e. ufsynlig, ugerfare; advēnam esse in patria etc., Cic. d. Or. 1, 58; — „poet.“ ogf. c. gen.; juvenis non advēna belli, Stat. — advēneror, atus sum, 1, v. dep. a.: dertil endnu at øre cf. tilføde, Minervam et Venerem, Varr.; cf. Sil. 13, 70.

advēnio, veni, ventum, 4, v. n.; 1) „egenl.“: kommer cf. naaer derhen cf. dertil, ankommer; absol., cf. m. a. d. cf. m. in c. acc. osv.; — advēnis modo? S. admodum, Ter. Heec. 3, 5, 8; liget. Cic. Att. 6, 3: advēnientem non esse peregrinum, etc.; men = ad forum, Plaut., in provinciam, Cic.; — ogf. m. a. b. ogf. m. ex; vid. Lucr. 6, 1103, o. Cic. N. D. 3, 23; „poet.“ ogf. c. acc. praep.: Tyriam qui advēneris urbem, Virg. Aen. 1, 388; men m. supin.: tentatum advēnis, Ter. Phorm. 2, 3, 41; — ogf. om Ting findes advēnire, (f. afferri); saal. advēnere litterae, Suet. Vesp. 7; — II) „fig.“: A) om Tiden; færd. in perf.: at være kommen, at være der; ut dies advēnit, Sall.; cf. Tac. Hist. 2, 62; — ogf. om det af Tiden Medførte; adve-

nientes morbi, Cic.; id ... si advēnerit, id. Phil. 11, 3, inc.; — B) i Tansforbindelser hedder advēnire, (ligesom accedere o. addi): at komme dertil; vid. Lucr. 3, 836.

advēnticius, (-tius), 3, [advenio]; 1) „alm.“: A) hørende til en Ankomst, coena, (Befømsmaaltid), Suet. Vit. 13; — B) oftere: som udenfra kommer derhen cf. dertil; df. fremmed, genus avium, Varr.; men = copiae, Cic. Manil. 9: (som hvervets udenlands); — = tepor, (udenfra), Cic.; cf. id. d. Or. 3, 33; — II) „bef.“ o. „overf.“: A) = pecunia: (som erhverves til den oprindelige formue, navnlt. ved Arv), Cic. Rab. Post. 17; cf. Liv. 8, 28: = fructus crediti; — B) usædvanlig, tilfølgende, casus, Dig.

advento, are, v. n., intens. af advenio; 1) „egenl.“: er isærd med at komme, iler at komme; df. i Krigs- sproget: rykker frem; absol., cf. m. a. d. cf. m. in, ogf. c. dat., ogf. c. acc., osv.; — tu adventare ... jam debes, Cic. Att. 4, 17; cf. Caes. B. C. 1, 14; — = ad Italiam, Cic., in subsidium, Tac.; men = accipiendo Armeniae regno (dat.), id. Ann. 16, 23; men c. acc. praep.: = propinqua Seleucia, ibd. 6, 44, (f. in propinqua) etc.; — ogf. m. supin.: te id admonitum advento, Plaut.; — II) „overf.“ om Tiden og det af Tiden Medførte; quod fere jam tempus adventat, Cic. d. Or. 1, 45; cf. id. d. Sen. 1; men Liv. 5, 33: adventante fatali urbi elade.

adventor, oris, m., [advenio]: som kommer derhen, Plaut. As. 2, 2, 95; — „bef.“: som besøger Skipper cf. smudsige Steder, id. Truc. 1, 2, 2, oftere; df. — adventoribus, 3: hørende til en Ankomst, coena, (Befømsmaaltid), Martial. 12, praef.

adventus, us, m., [advenio]; 1) „egenl.“: Ankomst; = nocturnus ad urbem, Cic. Mil. 19; cf. Liv. 22, 61: neque ante consulis Romam adventum etc.; — ogf. in pl.; adventus in urbes sociorum etc., Cic. Manil. 5; men id. Fam. 6, 20: adventibus se offerre, (f. advēnientibus obviam ire); — ogf. i Krigsproget: Fremrykken, Anmarsch, Ankomst; vid. Nep. Iphicr. 2, ogf. Caes. B. C. 1, 18, o. id. B. G. 2, 27; — II) „fig.“: A) „overf.“: navnlt. om Tiden og dens Medfør; multo ante lucis adventum, Sall. Jug. 91; men = malorum: (deres Tilføde cf. Indtræffen), Cic. Tusc. 3, 14; — B) „ment.“: = imaginum in animum: (deres Opstaaen i Zielen), Cic. N. D. 1, 38; — not.: gen. adventi, f. adventus, Ter.

adverbēro, are, v. a.: at slaae derpaa, unguibus armos, Stat. — adverbāliter, adv.: ligesom et Adverbium cf. Biorb, Gramm.; af — adverbium, i, n., [verbum]; i Grammatiken: Adverbiet cf. Biorbet, ἐπίρρημα, Quintil. 11, 3, 87. — advērēor, ēri, v. dep.: = vereor, Att. ap. Non., inc. — adverro, ēre, v. a.: seier derhen cf. tilfammen; df. „poet.“ om en Fjot: advērensque rotantia saxa, (al. advolensque), Stat. Theb. 4, 712, inc.

1. adversārius, 3, [1. adversus]; oprdl. som er vendt derimod, som ligger lige derfor cf. før Dinene; — df. i Kiebmandsproget: adversaria, (sc. scripta): Kladdebog cf. Genetebog over Indtægt og Udgift; (opp. codex cf. tabulae: Høvedebogen); vid. Cic. R. Com. 2; — II) „fig.“: modstaaende, modstræbende, (navnl. i en Bedtæstid cf. Drdsrid); df. undert. fiendtl. cf. fiendlig; A) som adj.; absol., cf. c. dat.; — = duces, Cic. Phil. 3, 8; cf. Nep. Phoc. 3; = opinio oratori, Cic.; vis ea, quae maxime est juri adversaria, id. Caecin. 2; men id. Orat. 35: adversaria (sc. argumenta) evertere; — B) subst.: adversarius, i, m.; 1) Modstander, Modveiler, Rivæl; tribuni pl., illius adversarii, defensores mei, id. Mil. 15; navnlt. ogf. Modparten i en Retsdag, id. Quint. 2; ogf. ved Auctioner: den Overbydende, id. Att. 12, 43; men senere adversarium, (om en Rævesægter), id. Tusc. 2, 23;

— b) fem.: *Modstander*, id. *Fam.* 2, 4; — 2) *offere* hos *Historikerne* findes *adversarius* f. *hostis*, (en *fiende*); vid. *Nep. Them.* 4, *Sall. Jug.* 50, o. *Suet. Caes.* 30, *offere*.

**adversatio*, onis, f.: *Modstræben*, *Modstand*, *Tert.*; — *adversativus*, 3; sæd. i *Grammatiken*: som betegner en *Modsatning* el. *Indstrækning*, *conjunctiones*, (*tamen*, *quamquam*, *etsi*, *tametsi*, etc.), *Prisc.*; o. — *adversator*, oris, m.: som *modfætter* sig noget, *Appul.*; — *df. fem.*: *adversatrix*, (*advors.*), *leis*; vid. *Ter. Heaut.* 5, 3, 5: *quin tu in ea (re) mihi fueris adversatrix*; — [*adversor*]. — *adverse*, adv. af 1. *adversus*: i *Modsigelse* med sig selv, *Gell.* 3, 16.

adversio, onis, f., [*adverto*]: *Genvendelse* *derfor*; *df.* *animi*: *Eiensels* *Retning* paa en *Gienstand*, *Tert.*; men *Cic. Arch.* 7, inc. — *adversitas*, atis, f., [1. *adversus*]; 1) *Modstand*; *~ magnam scorpionibus et stellionibus esse*, (*stort naturligt fiendskab*), *Plin.* 11, 30; — 2) *overf.*: *Modgang*, *Udelse*, *Cassiod.*

adverso, (*advors.*), avi, 1, v. n., intens. af *adverto*; *df. Plaut. Rud.* 2, 2 in.: *animo adversavi sedulo*, ne etc., (*har vist lagt Mærke derfor*). — *adversor*, (*advors.*), atus sum, 1, v. dep. n., [1. *adversus*]; er el. *staar derimod*; *modfætter mig* (nogen el. noget); c. dat., ogf. absol.; (*mere om forstillingen*); ligesom *obstistere* o. *resistere*: *mere om den ydre Handling*); — *~ alicui de aliqua re*, *Plaut.*; cf. *Ter. Heaut.* 4, 4, 32; men *~ libidini alicuius*, *Cic. Verr.* 5, 31; — *~ invita Minerva*, id est, *adversante et repugnante natura*, id. *Off.* 1, 31; *adversans factio*, *Suet. Caes.* 11; non *adversata petenti Annuit*, *Virg. Aen.* 4, 127; — (bb) *derfor kan mærkes*; a) *ufædd.* er: *~ aliquem*, (*at være nogen imod*), *Tac. Hist.* 1, 1, *offere*; — b) *pleonastisk* er: *adversari contra* el. *adversus*, *Plaut.*

1. *adversus*, 3; *partic. v. adj.* af *adverto*. — 2. *adversus*, (*advors.*), o. *adversum*, (*advors.*); *eprel. partic.* af *adverto*; *df.* som *adv. o. praepos.*: om *Retningen* til el. *imod* en *Gienstand*; — 1) som *adv.*; A) *imod*, ligesom, ligesoverfor; *aggrediar hominem*; *estne adversum?* *Plaut. Mil. gl.* 2, 2, 14; *sigel. Sall. fragm.*: *neque adversus, neque a tergo tutus est*; — B) *imod*, *imede*; 1) *ud. Vibegr.* af *fiendskab*; *ut venias adversum mihi*, *Plaut. Men.* 2, 3, 82; *navnl. ogf.* om den *Slave*, som gaar *Herren imede*; *f. Ter. Ad. in.*; — 2) *fiendeligen*; *adversus resistere*, (*giøre Modstand*), *Nep. Pelop.* 1; cf. id. *Ages.* 4, o. *Liv.* 37, 13, ogf. *Virg. Aen.* 6, 684; — H) som *praepos.* e. acc.: *imod* (el. *mod*); A) *ud. Vibegr.* af *Strid* el. *fiendskab*; a) *imod*, d. e. for, ligesom; *ornari adversus speculum*, *Scip. ap. Gell.* 7, 12; *sedere adversus aegrotum*, (en *Lægen*), *Cels.*; cf. *Liv.* 45, 7; — *egone te adversus ut mentiar?* (*ser dig, i din Narværelse*), *Plaut. Aul.* 4, 7, 9; — b) *offere* om en *Retning* *derimod*, *navnl.* om *Talens* *Genvendelse* til nogen, om et *Svar* paa noget, *ofl.*; — *uti excusatione adversus aliquem*, *Cic. Off.* 2, 19; cf. *Tac. Ann.* 3, 71; men *Liv.* 4, 10: *adversus ea consul respondit*; cf. id. 22, 40; — *fremdeles om* en *Modfærd* el. *Stemning* *imod* nogen; *quomodo me gererem adversus Caesarem?* *Cic. Fam.* 11, 27; *lentae adversus imperia aures*, *Tac. Ann.* 1, 65; cf. *Liv.* 3, 33, o. *Tac. Ann.* 11, 17; — *endel.* om en *Sammenf.* el. med *Hensyn* *derpaa*; vid. *Liv.* 24, 8, o. *Cic. Fam.* 3, 13; — B) m. *Vibegr.* af *Strid* el. *Modstand* el. *fiendskab*, ligesom *contra*: *imod*; *adversum animi tui libidinem*, etc., *Ter. Heaut.* 4, 1, 19; *pecunia conciliatae adversum leges, adversum rem publicam*, *Cic. Verr.* 3, 84; — *navnl. ogf.* i *Krigsprog*, *Caes. B. G.* 1, 46, *Liv.* 8, 2, o. *Al.*; — *ogf.* om et *Middel* *derimod*, *Cels.*; cf. *Plin. Ep.* 2, 17; — *endel. mærkes* *forbindelsen*: *quod adversus divitias animum sortem gerebat*, *Sall. Jug.* 43; cf. *Suet. Tib.* 28, o. *Phaedr.* 5, 10; —

not.: *adversus factes* ogf. *efter sin Casus*, *navnl.* *efter pronom.*; *quos adversum ierunt*, *Sall. Jug.* 101.

adverto, (*advort.*), ti, sum, 3, v. a.; 1) *„egenl.“*: *venter* el. *retter* *derhen* el. *derfor* el. *derimod*; m. in, ogf. m. ad, ogf. e. dat., ogf. absol., ogf. m. a. adv., ofv.; — *illa sese adverterat in hanc plateam etc.*, *Ter. Eun.* 2, 3, 51; *navnl. ogf.* om *Samtferne*; *~ vultum et oculos in aliquam partem*, *Cic. Div. in Caecil.* 5; *~ aures ad vocem*, *Ovid.*; men *Virg. Aen.* 4, 611: *malis advertite numen*, (*mærker derpaa*); — *~ agmen urbi*, (*før derimod*), *ibid.* 12, 555; *~ proras terrae*, id.; *~ classem in portum*, *Liv.*; — *„pect.“* ogf. *pass.*: *adverti e. acc.*, (*f. verti ad*), *Ovid. Met.* 5, 649; (cf. *ibid.* 3, 598, und. *adduco*): — H) „fig.“; A) *~ animum* (ogf. *animos*), *ad aliquid*, ogf. *alicui rei*, ogf. absol.: *at henvede Opmærksomheden derpaa*; vid. *Lucr.* 3, 54, o. *Ovid. Met.* 15, 140; men *nunc huc animum advertite ambae*, *Plaut.*; cf. id. *Mil. gl.* 1, 1, 39; ogf. m. figd. n. e., *Liv.* 4, 45; — B) *~ animum aliquid*, (*saal. m. acc. comm. alene forkl.*), el. m. a. e. c. in fin., el. m. *Relativsætning*: *bliver opmærksom derpaa*, lægger *Mærke derfor*; et hoc *animum advorte*, *Plaut.*; cf. *Caes. B. G.* 1, 24; men *Sall. Jug.* 93: *animum advortit* ... *repentes cochleas*; f. ogf. *Ter. Phorm.* 5, 7, 16, o. *Liv.* 21, 48; — bb) *derfor kan mærkes*: a) *advertere*, f. *animum advertere*; vid. *Virg. Aen.* 4, 115; *saal. ogf.* *Tac. Ann.* 15, 30: *quoties novum aliquid adverterat*; cf. *ibid.* 12, 51, *offere*; — b) *den fiendne* *forbindelse*: *advertere animo* el. *animis*, (m. f. *Dem.*), *vid. Plin.* 25, 3, o. *Virg. Aen.* 2, 712; — C) *~ aliquid* el. *aliquid*: *at vende* el. *drage* til sig; *df.* a) *at tildrage* sig *Opmærksomhed*, at *blive bemærket*; vid. *Liv.* 1, 12, o. *Tac. Ann.* 1, 41; — b) *at tilskynde*, at *sætte i Virksomhed*; non *docet admonitio*, sed *advertit*, *Senec. Ep.* 94; cf. *Tac. Hist.* 3, 48; — D) *advertere* in aliquem, (f. d. sæd. *animadvertere* in aliquem): *at straffe* nogen, *alene* hos *Tac.*; vid. id. *Ann.* 2, 32, o. *ibid.* 5, 9; — III) *partic. adversus*, 3, ogf. som *adj. o. subst.*; A) *„egenl.“*, 1) *„alin.“*: som med *forinden* er *ventet* el. *rettet* *derimod* el. *derfor*, som er *ligesom*, *modstaaende*; — *adversum solem tueri*, *Cic.*; cf. *Virg. Aen.* 4, 701; *~ itinera*: (som *før* lige *imod* *fienden*), *Tac. Ann.* 3, 12; *~ lectus*; f. *undlectus*; men *„alleg.“*: *adversis frontibus comparare etc.*; vid. *Hor. Sat.* 1, 1, 103; — 2) *„bes.“* ogf. aa) som *befinder* sig *forpaa* el. *paa* *forinden*; *~ vulnus*, (*paa* *Brystet*; *opp. aversum*), *Cic.*; *~ dentes*, (*foranden*), id.; cf. *Caes. B. G.* 5, 35; *~ colles*, (*foran* el. i *forinden*), id.; cf. *Liv.* 30, 8, o. *Sall. Jug.* 52; — b) som *gaar* *opad* el. *derimod*; *adversis funibus subire*, (*opad* en *stram* *line*), *Plin.*; men *adverso flumine ire*, *Liv.* 21, 27; cf. *Lucr.* 4, 425 o. *Virg. Ge.* 1, 201; *~ ventus*, (som *blæser* *imod*; *opp. secundus*), *Quintil.*, *Suet.*; cf. *Caes. B. C.* 3, 107: *adversissimi navigantibus venti*; — bb) *subst. adversum, adversa*: *den modstaaende* el. *modsatte* *Side*; *hic ventus* ... *adversum tenet* etc., *Nep. Milt.* 1; cf. *Plin.* 4, 25; men *ex adverso urbi positus portus*, *Liv.* 45, 10; ogf. e. gen.; *ex adverso fluminis*, *Plin.* 4, 5; ogf. *ud. Casus*; *quum ex adverso starent classes*, *Justin.* 2, 14; men *frivæ* ogf. som *adv.*: *exadversum, exadverso*; men ogf. findes i *adversum*, in *adversa*: (*til* el. *paa* den *modsatte* *Side*), *Colum.*, *Gell.*; in *adversum nitens*, *Virg. Aen.* 8, 237; cf. *Liv.* 1, 12; — B) „fig.“; 1) som *adj.*; a) *modstaaende*, *modsat*; c. dat.; vid. *Hor. Ep.* 1, 6, 9; ogf. i *Advortisen*; vid. *Cic. Top.* 11; — b) *modstaaende*; *modstræbende*, *fiendst.*; ogf. *uheldig* el. *ulykkelig*; (*opp. secundus*); *res adversas* ... *secundas immoderate ferre* etc., *Cic. Off.* 1, 16; *adversi casus*, (*Uheld*), *Nep.*; cf. *Hor. Ep.* 1, 2, 22; — *adversus nemini*: (som *ikke* er *nogen imod*), *Ter. Andr.* 1, 1, 37; cf. *Cic. Sull.* 10; men *plebi adversa*: (*had* der er *til* den *Slæde*), *Liv.*

6, 40; men ∞ proelium, (ulykkelig), id.; men ∞ subsellia: (Hverpaa Medparten sidder), Quintil.; — compar.: adversus alieni, Plin. 32, 11; — 2) subst.: adversum, adversa: Medgang, Ulykke, Uheld; adversa ejus, (hans Trængsler), Ter. Heec. 3, 3, 28; prospera et adversa populi R., Tac. Ann. 1, 1; si quid adversi accidisset, Cic.; secunda felices, adversa magnos probant, Plin. Pan. 31; — ogf. in mase. adversus, i: en Modstander, Sall. Cat. 52; — fem. adversa, ae: en Modstanderise, Quintil. 12, 1, 2; — not.: compar. o. superl.; f. evenf.; adversus, adversum, sem adv. e. praep.; vid. s. l.

adversperascit, avit, 3, v. n. inch.: det bliver Aften, det mørkner, Ter., Cic.; quum adversperavisset, Plin. — advigilo, are, v. n.; 1) "egenl.": at vaage derover el. derover; m. ad, el. e. dat.; — ut advigiletur ad custodiam ignis, Cic. Leg. 2, 12; parvo advigilare nepoti, Tibull. 2, 5, 93; — 2) "overf.": er aarvaagen el. embyggelig, Ter. Phorm. 1, 4, 26; men ∞ pro rei dignitate, Qu. Cic. — advivo, vixi, 3, v. n.: lever endnu, er endnu i Live, Dig.

advocata, ae, f.; f. und. advoco, nr. III. — "advocatio, onis, f.; eprl. Kalden el. at kalde tilføiede; df. 1) færv. i Retsproget; A) Bistand el. Hjælp af Bistand for el. i Retten; in re militari ... cautior, quam in advocacionibus, Cic. Fam. 7, 10; — b) df. "meten.": de til retlig Bistand sammenfaldte el. fersamlede Personer; scio ... quid haec advocatio ... postulet, Cic. Sest. 56; cum ingenti advocacione etc., Liv. 3, 47; — B) Genstand el. Medfættelse i en Retsfag; ut a singulis interregibus binas advocaciones postulent, Cic. Fam. 7, 11; — 2) df. fild. "overf.": A) Medfættelse, Betænkningstid; df. "alleg.": (ratio) advocacionem sibi petit, ira festinat, Senec. d. Ir. 1, 16; — B) Trøst, παράκλησις, Tert.; e. — advocator, oris, m.; i. e. qui advocat; df. en Hjælper, en Trøster; mendicorum advocator (dens), Tert.; — [advoco]. — advocatus, i, m.; f. und. flgd., nr. III.

advoco, avi, atum, 1, v. a.; 1) "egenl.": A) "alm.": kalder derhen el. dertil, (navnl. til Hjælp el. til Beraadslagning); absol., el. m. ad, el. in, el. m. e. dat.; — ∞ concionem, Cic. Verr. 3, 80; ∞ aliquem ad obsequandum, id. Att. 12, 18, viros primarios in consilium, id. Verr. 3, 7; men advocari aegro, Ovid. Rem. 110, causis, Quintil.; cf. Hor. Od. 4, 1, 13; men ∞ secum aliquem, Enn. ap. Non.; men Liv. 8, 33: deosque ab se ... hand frustra advocatos; cf. Tac. Hist. 4, 41; — B) "bef.": i Retsproget: kalder til Hjælp, (sem Raadgiver, oel.); viros bonos complures advocat, Cic. Quint. 21; ligel. id. Cluent. 19, (sem en Ven af den Anklagede); frequens advocabat (se. homines); men id. Quint. 2, til Demmeren: quos tibi advocasti, (sem du har taget til Meddomsmænd); endel. ogf. em Sagfører: veniam advocandi petere, (forlange Medfættelse); vid. Plin. Ep. 5, 8; — 2) "fig.": A) "alm.": kalder til Hjælp, her dertil; secretatus advocat artes, Ovid. Met. 7, 138; cf. Virg. Aen. 8, 250; men Cic. Tusc. 1, 31: ∞ animum ad se ipsum, (bevende Mandens Opmærksomhed paa sig selv); — B) "bef.": o. fild., ligesom παρακαλεῖν: at trøste, Tert.; — 3) "partic. advocatus, 3, ogf. sem subst.": A) advocatus, i, m.; a) der i en Retsfag kaldes til sem Raadgiver el. Vidne; (forstellig fra patronus, cognitor o. procurator; f. diæse Trd ss. II.); vid. Cic. Cluent. 49, id. Off. 1, 10, o. Liv. 42, 33; men m. Lane: vellem addeset Antonius, modo sine advocatis, (i. e. sine viris armatis), Cic. Phil. 1, 17; — b) fild. ogf. ligesom patronus: en Sagfører, Quintil. 12, 1, 13, e. Tac. Ann. 11, 5, 6; — B) advocata, ae, f.: Hjælperinde, Medhjælperise; df. "overf.": non igitur desiderat fortitudo advocatam iracundiam, Cic. Tusc. 4, 23; cf. id. Acad. 2, 27.

advolatus, us, m., [advolo]; 1) "egenl.": flyver

el. at flyve derhen el. dertil; Tristi advolatu etc.; vid. Att. ap. Cic. Tusc. 2, 10. — advolito, are, v. n. frequ.: ofte at flyve derhen el. dertil; e. dat.; vid. Plin. 11, 21; ogf. absol.: advolitans nocturna, Prud.; af — advolo, avi, atum, 4, v. n.; 1) "egenl." em flyge og Infecere: at flyve derhen el. dertil; m. ad e. in, ogf. e. dat., ogf. e. acc., ogf. absol.; — vid. Cic. N. D. 2, 49, Plin. 10, 41, e. id. 28, 43; f. ogf. nedenf.; — 2) "fig.": A) "overf." om Menneffer, oye: at ile derhen el. dertil; — ∞ ad urbem, Cic., Larino (abl.) Romam, id.; men vox mihi advolat ad aures, Plaut.; men rostra Cato advolat, id. Att. 1, 14; ∞ in auxilium, Suet.; men Caes. B. C. 2, 43: classem advolaturam esse; — B) "ment.": el. em Begreber: pludseligen at komme tilføiede el. indføre sig el. opstaae; — fama ... Advolat Aeneae (dat.), Virg. Aen. 10, 511; si etc., ejus (insulae) εἰδωλόν mihi advolat ab pectus, Cic. Fam. 15, 16; cf. Lucr. 4, 316: imago advolat ad nos.

advolvero, volvi, volutum, 3, v. a.; 1) "alm.": at vælte el. rulle derhen el. dertil el. derpaa; e. dat., ogf. m. ad; vid. Virg. Ge. 3, 378, o. id. Aen. 6, 182, ogf. Plin. 11, 70; — 2) "bef.": advolvere se el. advolvi genibus alienis, (em den Seende): at falde nogen tilføiede, at emfarne nogenes Knæ; vid. Liv. 8, 37, e. Vell. 2, 80; men Prop. 3, 15 in.: Nunc, o Baecche, tuis humiles advolvimur aris; — in pass. ogf. e. acc. (praep.): advolvi genua alienis, Sall. ap. Serv., Tac. Ann. 1, 13, efferre; — men "poet.": magnusque advolvitur astris clamor, Stat. — advorsum, advorsus, advorto; f. und. advorsum etc.

adytum, i, n., ἄδυτον, (sem ifte tør betragdes); efferre adyta, orum: det Inderside og Allerhelligste i et Tempel; vid. Virg. Aen. 2, 115 e. 296, ogf. Hor. Od. 1, 6, 5; (f. ogf. Caes. B. C. 3, 105); — ogf. det Inderside i et Gravtempel, Virg. Aen. 5, 84, e. Juvenal. 13, 205; — men ligesom: Ex adyto tanquam cordis etc., Lucr. 1, 738; — not.: forkl. ogf. adytus, us, m., Att. ap. Non.

ae, (eprl. ai), er en Dmilyd af a, (ligesom ea af e); — det staaer ordenl. f. d. forkl. ai; faal. mensae, f. mensai; — i Dactylens Thesis bliver ae (nom. pl.) ført foran en flgd. Vocal; vid. Cic. Orat. 45; ligel. er ae ført i German: praecutus.

Aea, ae, f., (aea, Land); i Argonautermithen: Hælo i Gøldis, ved Phaiakfloden, Val. Fl. — Aeacides, 3: hørende til el. benavnt efter en Aecide; ∞ regna, Ovid. Met. 7, 472, (i. e. Oenopia el. Aegina); — af Aeacides, ae, m., Αἰακίδης, nom. patron. af Aeacus, en Søn el. Efterkommer af A. Aetatus; df. — 1) hans Søn Phocus, Ovid. Met. 7, 668; — 2) hans Søn Peleus, Ovid. Met. 12, 365; — 3) hans Sonneson Peliden Achilleus, Virg. Aen. 1, 99, Ovid. Met. 12, 82, efferre; — 4) hans Sonnesons Achilleiden Pyrrhus, Virg. Aen. 3, 296; — 5) en flitigere Efterkommer af Aetatus; navn. Pyrrhus, Konge i Epirus, Enn. ap. Cic. Div. 2, 56, e. Perseus, Konge i Macedonien, sem Emilius Paulus overvandt, Virg. Aen. 6, 840, e. Sil.; — not. a: ogf. in pl., Enn. 1, e., Ovid. Justin.; — not. b: voc. Aeacida, Enn. 1, e., ogf. Aeacide, Ovid. Her. 8, 7; df. — Aeacidinus, 3, aetacide (el. achillide), minae, Plaut. As. 2, 3, 25.

Aeacins, 3: ætist, flos, Colum., d. e. Hyacinthen; af — Aeacus, (-os), i, m., Αἰακός; efter Mythen: Søn af Jupiter ved Europa, (el. ved Aegina, cf. Ovid. Her. 3, 73), Konge paa Den Aegina, og Aetacernes Stamfader; f. und. Aeacides, ogf. und. Telamon o. Ajax; — ifølge sin rejsfærdige Negering blev han, (tilføiede Minedes og Phacamanthus), Dømmen i Underverdenen; vid. Hor. Od. 2, 13, 22, o. Ovid. Met. 13, 25.

Aeaea, ae, f., Αἰαή, efter Mythen: S i Pyrrhus nørhavet, heetl. Circe skal være dragen fra Gøldis; vid. Plin. 3, 9, e. Virg. Aen. 3, 386; — efter Mel. 2, 7,

boete Calypso paa denne D. — Aaeus, 3, *Aiacos*: horende til el. benavnt efter Circe, (f. figd.); ~ artes, (hendes Tryllekunst), Ovid. Am. 2, 15, 10; ~ carmina, (hendes Tryllevers), ibd. 1, 8, 5; — ligesl. er Aaeaeque insula Circes, Virg. Aen. 3, 386: den ovennævnte D i Tyrrenerhavet; — men Aaeae puella, Prop. 3, 10, 31, (i. e. Calypso); f. und. figd.

Aebūtius, i, m.; var trib. pl. a. u. c. 520; efter ham benævnes lex Aebutia, Cic. Agr. 2, 8; cf. Gell. 16, 10. — aecastor, aedepol; f. und. ecastor, etc.

aedes, (forfl. aedis), is, f., [rimel. best. m. *Edos*, *Eda*, i. e. sedes, Sæde, Bofig]; alts. eprdl. Bygning til Beboelse, og bestaaende af et eneste Værelse; df. 1), (oftere in sing.): Capel, Tempel; — in aedem Jovis Statoris etc., Cic. Cat. 2, 6; aedes Mercurii dedicata etc., Liv. 2, 21; cf. Suet. Caes. 10, egf. Vell. 1, 11; men Hor. Sat. 1, 10, 38: quae nec in aede sonent (sc. Apollinis, hvor neml. Digterne pleiede at recitere); cf. id. Ep. 2, 2, 94; — b) egf. in pl., men altsl med en Tilfæining; aedes sacrae, Cic.; aedes deorum, Suet.; — II), (oftere in pl.), ligesom domus: Hns el. Baa- ningshus, (neml. fem bestaaende af flere Værelser); — quae cognovi apud istum in aedibus etc., Cic. Verr. 1, 19; — aedes liberae, (frit Qvarter), Liv. 30, 17; aedes ultimae, (Baghuset), Ter. Heaut. 5, 1, 29; ~ regiae, (Køngeborgen), Cic. Tusc. 5, 21; — egf. de eneste Værelser, Plaut. Cas. 3, 5, 31, o. Virg. Ge. 2, 462; — df. atter in sing.: aedis, (f. aedes), enkelt Værelse el. Rum, Plaut. As. 1, 3, 67; — III) „poet. overf.“ findes: A) aedes, f. familia, Plaut. Mil. gl. 2, 3, 39, oftere; — B) aedes (pl.): Vicsellerne, Virg. Ge. 4, 258; — C) somist er Plaut. Pseud. 1, 5, 54: aedes animum etc.; — not.: aedes aurata, kaldes Suet. Caes. 81, den Ratafalk, hvorpaa Caesars Lig vdsitledes.

aedicula, ae, f., dem. af aedes; eprdl. liden Bygning til Bofig; df. fædd. 1) liden Capel; ~ Victoriae Virginis prope aedem Victoriae, Liv. 35, 9; cf. ibd. 41; — b) egf. Riske el. Jærdyning, hvori et Underbillede sættes, Petron., Plin.; — II) som Bofig for Mennesker: liden Hns el. Baa ningshus; in pl., Ter. Phorm. 4, 3, 58, o. Cic. Parad. 6; — men Plaut. Epid. 3, 3, 20, in sing.: liden Kammer el. Værelse.

aedifex, is, m., fild. Bism af aedificator: en Bygmeister, Tert.; o. — aedificatio, onis, f.; 1) Byggen el. at bygge, Bygning (in abstr.), Varr., Cic. Pis. 21; — II) „meton.“ (el. in coner.): Bygning, Husrum; ~ praetoria, Cato ap. Gell.; men Cic. Fam. 5, 6: domum tuam et aedificationem omnem (den hele Række af Bygninger) etc.; — df. aedificatiuncula, ae, f.: liden Bygning, Cic. Qu. Fr. 3, 1, 2; — [aedifico].

aedificātor, oris, m., [aedifico]: som bygger; df. „bef.“; 1) som lader bygge, en Bygherre; men fædd. „prægnant.“: som bygger opdelst eller kostbart; vid. Nep. Att. 13, o. Juvenal. 14, 86; — II) „overf.“, ligesom *δημιουργός*; ~ mundi: Verdens Bygmeister eller Etabler, Cic. Univ. 2, o. id. N. D. 1, 9.

aedificium, i, n., [aedifico]: Bygning af enhver Art, (serim. aedes: fortrink. til Beboelse); hvs. Liv. 38, 38: aedes aedificiaque; cf. Cic. Mil. 27; men Liv. 5, 41: aedificia plebis, (opp. atria principum); cf. Caes. B. G. 3, 29.

aedifico, avi, tum, 1, v. a. (o. n.), [aedes, facio]; 1) „egenl.“: bygge; a) absol. el. ud. tilfoiet Objekt; aedificare ... diu cogitare oportet, Cato; descriptio aedificandi, Cic. Off. 1, 39; ~ o. belle, id., strenue, id.; cf. Caes. B. G. 6, 22; men Hor. Ep. 1, 1, 100, „alleg.“: Diruit, aedificat, etc.; — b) ordenl. e. a. e. c.: bygger, anlagger, indretter, domum, Cic., navem, id., casas, (ligesom Born), Hor.; men Virg. Aen. 2, 16: ~ equum, (tømme den); men om Haarfisfurens Optaar- ning, vid. Juvenal. 6, 503; — II) „overf.“: bygger,

stifter, skaber, ordner, indretter; ~ mundum, Cic. Tusc. 1, 25; ~ rem publicam, id. Fam. 9, 2.

aedilis, (—tus), 3, [aedis]: horende til en Edil el. til hans Embede, munus, Cic.; men ~ repulsa, (i. e. in aedilitate petenda), id. Plane. 21; men veetigal aediliciorum, (se. munus). Afgiit til Døftning af Hæiternes Stuepil), id. Qu. Fr. 1, 1, 9; men ~ edictum, f. und. edictum; — 2) aedilicius, (se. vir): som har befalet Edilembedet, Cic. Brut. 28, Varr.

Aedilis, is, m., [aedes]: en Edil el. Edil, (a cura aedium, f. nedens.); — eprdl. vare der tvende Ediles, der Cic. Leg. 3, 3, hede: curatores urbis, annonae, ludorum solennium, etc.; — til de tvende oprindelige aediles plebis, fem der, a. u. c. 388: tvende aediles curules, (a sella curuli); vid. Liv. 6, 42, hvor egf. aediles viri; men fædd. hede disse sidste absol. aediles; — i denne forste Curulværdighed, hvortil horte en Alder af 37 Aar, søgte man fædd. at anbefale sig til de tvende følgende, Praeturen og Consulaten, ved kostbare Stuepil og andre munera; vid. Cic. Off. 2, 16, o. Liv. 27, 6; — men om Almuevæltene, (aediles plebis), f. id. 3, 55; — af Jul. Caesar tilføiede endnu tvende Aediles Cereales, for Proviantvæsenet, Dig.; cf. Suet. Caes. 41; — not. a: Plaut. Poen. 5, 2, 52, egf. adj.: ludis aedilibus; — not. b: abl. aedili, (f. aedile), Tac. Ann. 12, 61; — II) i Municipierne findes egf. undert. Aediles, som den høieste Øvrighed; vid. Cic. Fam. 13, 11, Juvenal. 3, 179, o. Pers. 1, 124; df. — aedilitas, atis, f.: Edilembedet; aedilitatem gerere, Plaut., petere, Cic.; cf. id. Off. 2, 16, hvor egf. plur.: aedilitatum splendor. — aedis, is, f., f. und. aedes.

aeditior, (—tumor), ari, v. dep. n., (forfl. f. aeditior), in templo tuo: er den Tempelvogter, Pompon. ap. Gell. 12, 10; af — aeditimus, (—tunus), ferfl., f. aedituus, Varr.; cf. Cic. Top. 8. — aeditua, ae, fem. af aedituus: Tempelvogterise, Fest. — aeditualis, e, [aedituus]: horende til en Tempelvogter. — aedituens, tis, Biform af figd., Lucr. 6, 1273. — aedituus, 3, [aedes, tuor]: en Tempelvogter, Liv. 25, 7, Plaut. Cure. 1, 3, 48; cf. Cic. Verr. 4, 44, (hvor egf. lafes aedituum); — pleiede ogsaa at forevise og forprife Temples Markværdigheder; — df. Hor. Ep. 2, 1, 230, „alleg.“: quales Aedituus habet belli spectata domique Virtus: (ville Levitere el. Digtere).

aedon, (trisyll.), onis, f., *αἰδών*, Rattergalen, Senec. Ag. 670; df. — aedōnis, 3, vox, (Rattergalens Sang), Auct. Pan. ad Pis. 257. — Aedui, (Haedui), orum, m.: Jøff i Gall. Celt., (imellem Arar o. Tigris), Caes. B. G. 1, 10, oftere; — df. Aedui- cus, 3, stemma, Anson.

Aeetes, (el. Aeeta), ae, m., *Αἰήτης*: Konge i Colchis, efter Mythen: Son af Solguden ved Decamden Persa, og fæder til Medea, ved hvis Hjelpe Jason afvandt ham det gyldene Skind; vid. Cic. N. D. 3, 21, o. Ovid. Her. 12, 29; — B) df. 1) Aecetaeus, 3, aetifines, (i. e. Colchis), Catull.; egf. Aecetus, 3, heros, Val. Fl.; — 2) som fem. patron.: Aecetias, adis, Ovid. Met. 7, 9; egf. Aecine, es, id. Her. 6, 103, o. Aecis, idis, Val. Fl.: Datter af Aeetes, d. e. Medea.

Aegaeon, onis, m.; 1) en af Giganterne, Virg. Aen. 10, 565, Stat.; — 2) en Havgud, Son af Pontus o. Terra, Ovid. Met. 2, 9; — b) df. „meton.“, f. Egeerhavet, Stat.

Aegaeus, 3, *Αἰγαῖος*: ægæst, mare, Cic. Manil. 18; — „poet.“ oftest absol.: Aegaeum, (se. mare), vid. Hor. Od. 2, 16, in., o. Pers. 5, 142; — not.: efter Varr. o. Plin. 4, 18, af *αἰγες*, i. e. caprae el. Geber, (hvormed man sammenlignede de fra Havsladen frem- ragende Der); — 2) horende til el. benavnt efter Egeerhavet, gurgis, Cic. Arat., Neptunus, Virg.;

cf. Hor. Od. 3, 29 extr.: men ∞ Cyclades, (som ligg i Ægeerhavet), Ovid. Trist. 1, 11, 8.

Aegātes, um, f., (se. insulae): de ægatiske Øer (ved Væpbaum); her bleve Carthagerne slagte af Romerne 211 Aarf. Chr.; vid. Nep. Hamilc. 1, c. Liv. 21, 10.

aeger, gra, grum; 1) „egenl.“: fyg paa Vægmæt; homines aegri morbo gravi. Cic. Cat. 1, 13; cf. id. Tusc. 2, 25; men aeger ex vulnere, id.; aeger vulneribus. Nep.; aeger pedibus, Sall.; — infirma aique aegra valetudo, Cic.; aegro corpore esse, id.; aeger stomachus, Hor., anhelitus, Virg.; — filit. egf. paa Græfernes Viis: c. gen. cf. acc.; Psyche aegra corporis, Appul.; me pedes graviter aegrum etc., Gell.; — egf. subst.: aegro adhibere medicinam, Cic. d. Or. 2, 41; — b) egf. om Tyr og Værier; ∞ sues, Virg. Ge. 3, 456; ∞ seges, id., vitis, Martial., arbor, Pallad.; — 11) „fig.“; A) „overf.“ om en Tilstand el. Forfatning: fars, fortæret, daartlig; maxime aegra rei publicae pars, Cic. Verr. 1, 2; cf. neceus. Liv. 5, 3; — egf. smertelig, sorgelig, kummerlig, luctus, Lucr., dolor, id., amor, Virg. Ge. 4, 461; men Plaut. Amph. 3, 2, 29: numquam quicquam meo animo fuit aegrius; — ∞ fides, (vællende), Sil., spes, id.; — neutr. egf. sem subst.: semper aegri aliquid esse in re publica, Liv. 5, 3; — B) „ment.“ el. om en Sindsstemning: lidende, bekymret; absol., cf. c. abl., egf. c. gen., egf. m. ab; — aeger animus, Sall. Jug. 71; aegri mortales, (i. e. miseri), Virg. Aen. 2, 268; aeger amore, Liv. 30, 11, curis, Virg.; cf. Sall. Jug. 31; men aeger ab animo, Plaut. Epid. 1, 2, 26; f. aeger animo findes egf. aeger animi, Liv. 1, 58, oftere; dog oftest „poet.“; aeger morae, Lucan., delicti, Sil.

Aegeria, f. und. Egeria. — 1. Aegēus, (disyll.), ei o. eos, m., *Αἰγέως*: Konge i Athenen. Sen af Pandion, og Fader til Theseus, Hygin.; — df. Aegides, ae, m. patron., *Αἰγίδης*: Sen el. Efterkommer af Ægeus, navn. hans Søn Theseus, Ovid. Her. 4, 59; cf. ibd. 2, 67. — 2. Aegēus, 3: = Aegaeus.

Aegialeus, (quadrisyll.), ei o. eos, m., *Αἰγιαλεύς*; 1) en Broder af Medea; fædv. Absyrer; vid. Cic. N. D. 3, 19; — 2) den første Konge i Sicilien, der efter ham hed Aegialea. — Aegides, ae, m., f. und. 1. Aegēus.

aegilōpa, ae, f., Plin. 21, 77, v. aegilōpium, i, n., id. 22, 26: = flad. nr. 1. — aegilops, opis, f., *αἰγίλωψ*; 1) Taareffig, Cels., Plin. 35, 14; — 11) „overf.“; A) etflags Æg med spiselig Frugt, (rimel. benævnt efter frugtens runde el. taareformede Gestalt), Plin. 16, 8; quercus aegilops L.; — B) ligel. (isfelge Gestaltens Lighed med en Taare); a) etflags Ulfrud i Bygget, Plin. 25, 93; — b) en Ervbælt, id. 19, 30.

1. Aegina, ae, f., *Αἰγίνα*: Datter af Hledguden Æsepus, ved Jupiters Meder til Aeacus, Ovid. Met. 7, 474, v. id. Her. 3, 73. — 2. Aegina, ae, f., *Αἰγίνα*: D ved Peloponnesus, ligesomverf Athenen; hed tidligere Oenope o. Oenopia, Ovid. Met. 7, 473, Met. 2, 7; — B) df. 1) Aeginensis, e; pl. Aeginenses: Indvaanerne paa Ægina, Val. Max. 9, 2; — 2) Aeginetae, ae, m. pl. Aeginetae: = frgt., Cic. Off. 3, 11; — 3) Aegineticus, 3: aginetisk, aes, Plin. 31, 3.

Aegipan, anis o. ānos, m., *Αἰγίπαρ*: ligesom Gedepræn, d. e. Guden Pan, som Gederens Beskytter, bar Væffedder og laaden Krep, Hygin.; — not.: efter Met. 1, 4, v. Plin. 5, 1, ere Aegipanes: en Mennefscart el. Alcantar i Afrika.

aegis, idis, f., *αἰγίς*; 1) en Ægide; (oprdl. det med Gædsfind overtrukne Etield); df. „poet.“; a) Jupiters Etield, Virg. Aen. 8, 354; — b) Minerva's Etield med Medusahovedet, ibd. 8, 435; cf. Hor. Od. 3, 4, 57; — 11) „fig.“; A) „ædn.“ hos Dendrolegerne: det Mården nærmeste Ved hos Værfæret, Plin. 16, 73; — B) „alm.“: Beskyttelsesmiddel, Ovid. Rem. 346. —

aegisōnus, 3, [aegis, sono]: som toner af eller under Ægiden, pectus, Val. Fl.

Aegisthus, i, m., *Αἰγισθος*: Sen af Theseus, Clytemnestra's Væder og Agamemnon's Morder, Cic. N. D. 3, 38, v. Suet. Caes. 50. — aegithus, i, m., *αἰγίθος*: etflags liden Fugl, parus caeruleus L., Plin. 10, 95. — Aegium, i, n.: By i Æthiopia, Lucr. 6, 585; — df. Aegius, 3: ægiff, vitis, Plin.; cf. Liv. 38, 30.

Aegle, es, f., (*αἰγλή*, Glands): Rævnet paa flere Nympher; Aegle, Naiadum pulcherrima, Virg. Ecl. 6, 21. — aegōcephalus, i, m., *αἰγώκεφαλος*, (Gædehovedet): etflags ubeftent Fugl, Plin. 11, 80.

aegōceras, atis, n., *αἰγώκερας* (Væffehorn): en Jænnelart, Plin. 21, 120. — aegōceros, otis, n., *αἰγώκερος*, fædv. capricornus: Stenbiffen, (som Stierneffede), Lucr. 5, 614; — not.: hos Lucan. v. Caes. Germ. egf. aegoceros, i, m. — aegōlēthron, i, n., *αἰγώλεθρος* (Gædehest): etflags fer Gæderne eller for Gæderne stædlig Vært, rimel. azalea pontica L., Plin. 21, 41. — aegōlios, i, m., *αἰγώλιος*: etflags ubeftent Fugl, Plin. 10, 79.

Aegon, onis, m., *Αἰγών*: „poet.“ f. mare Aegaeum, Stat., Val. Fl. — aegōnēchon, i, n., *αἰγώνηχον*: Gædeffov, etflags Vært, fædv. lithospermum. Plin. 17, 74. — aegophthalmos, i, m., *αἰγόφθαλμος*: Gædevie, etflags Gædefien, Plin. 37, 72. — Aegōs flumen, n., *Αἰγὸς Ποταμὸς*: Gædefoden, med derved liggende By, paa Cærenesius, ifte laugt fra Hellesponten. (Over Vænder slog Athenienserne 404 Aarf. Chr.). Nep. Lys. 1, o. id. Alcib. 8.

aegre, adv. af aeger; oprdl. fygeligen; df. fædv. „fig.“; 1) „overf.“: befærligen, næppe, (opp. facile); vid Cic. d. Sen. 20; — nihil aegrius factum est ... quam u etc., id. Verr. 4, 65; men aegerrime conficere aliquid Caes. B. G. 1, 13; cf. Sall. Jug. 85; — vix aegreque Plaut. Flor.; — 2) „ment.“: befærligen, ugerne, no digen; aegre ferre aliquid, (fortyde derpaa, ferge der over), Cic. Ter.; ligel. aegrius pati, v. aegerrime ferre, Liv.; ligel. aegre habere aliquid, id.; cf. Ter. Her. 2, 1, 30: ne quid aegre esset mihi.

aegrēo, (-io), ere, v. n., [aeger]: at være fyg; ∞ morbis corporis, Lucr. 3, 836; df. — aegresco, (-isco) ere, v. n. inchi.; 1) „egenl.“: bliver fyg, morbis etc. Lucr. 5, 350; — 11) df. „fig.“; A) „poet. overf.“: c blive værre eller haardere, Virg. Aen. 12, 45, Stat.; — B) „ment.“: at blive bekymret el. bedrøvet; ne longiore sollicitudine aegresceret, Tac. Ann. 15, 25.

aegrimōnia, ae, f., [af aeger; cf. acrimonia (acer)]: Sygelighed; df. „fig.“ v. „ment.“: Væderelshummer; si novae acrimoniae locus esset, Cic. At. 12, 38; cf. Hor. Epod. 17, 73. — aegrio, aegriscō f. und. aegreo, aegresco.

“aegritudo, inis, f.: Sygelighed; 1) fædv. f. aegrotatio: legemlig Svagbed; metu et aegritudine sessu: Tac. Ann. 2, 29; — egf. om Tyrene, Plin. 8, 1; — 11) oftere „ment.“: Særg,ummer, Vængstelse; i aegrotatio in corpore, sic aegritudo in animo dicitur Cic. Tusc. 3, 10; cf. ibd.: molestiam, sollicitudinem angorem ... aegritudinem nominaverunt; — egf. i pl., ibd. 3, 19, oftere; v. — aegror, oris m.: Sydom (hos Menneffer og Tyr), Lucr. 6, 1130, v. 125; — [aeger].

aegrōlātio, onis, f., [aegroto]: legemlig Sydom el. Svagbed; vid. Cic. Tusc. 3, 10, unde aegritudo; egf. in pl., ibd. 4, 10; f. egf. ibd. 4, 13; egf. Sygdom hos Planterne, Plin. 17, 37; — 11) fædv. „ment.“; ∞ mentis, (i. e. insaniam), Cic. Tusc. 3, 1; egf. in pl.; ∞ animi, ibd. 4, 37.

aegrōto, avi, atum, 1, v. n., [aegrotus]; „egenl.“: er fyg, liber af Sygdom, vehementer diuqu Cic., graviter, egf. periculose, id.; men ∞ facil frante, være upaßelig, id.; egf. ∞ morbo, Hor

men absol.: mihi aegrotare timent, (opp. mihi aegro), id. Ep. 1, 7, 4; — „pect.“ ogf. om Sierten, ibd. 1, 8, 6; ogf. om Bærterne, Plin. 17, 37; — II) „fig.“; A) „alm.“: at frante, at være i Jærfald; (forf.). — morēs boni aegrotant, Plaut. Trin. in.; ligel. ibd. 1, 2, 34; In te aegrotant artes antiquae tuae; cf. Lucr. 4, 1120; — B) „bef.“ om Memestens Jætre; ex qua (re) animus aegrotat, Cic. Tusc. 4, 37; aegrotare vitio aliquo animi, Hor. Sat. 2, 3, 307.

aegrotus, 3, [aeger]; I) „egenl.“: fyg, som lider af Sygdom; ogf. absol.: den Syge; — quum ad aegrotum (eum) venissem, Cic.; men id. Att. 9, 10; aegrotum dum anima est, spes esse dicitur; cf. Ter. Andr. 2, 1, 9; men ~ corpus, Hor. Ep. 1, 2, 48; — II) „fig.“; (men oftest forf. o. „pect.“); ~ animus, Ter., Hor.; men Plaut. Trin. 1, 2, 39: ut te videre audireque aegroti sient, (sint: at det smæter dem); men Cic. Div. in Caecil. 21, „alleg.“: hoc remedium est aegrotiae et prope desperatae rei publicae.

Aegyptiacus, 3, f. und. I. Aegyptus. — aegyptilla, ae, f.: etflags Ægyptien, hvoeren f. Plin. 37, 54. — aegyptus, 3, f. und. figd. — I. Aegyptus, i, f., Αἴγυπτος: Ægypten, Land el. Landskab i Africa, men som ogf. undert. henføres til Æien; — proxima Africae incolitur Aegyptus etc., Plin. 5, 9; men Asiae prima pars Aegyptus, Mel. 1, 9; — B) df. I) Aegyptiacus, 3: ægyptisk, litus, Plin., libri, Gell.; — b) df. adv. Aegyptiace: paa Ægyptisk, loqui, Treb. Poll.; — 2) Aegyptius, 3: ægyptisk, bellum, Nep., classes, Suet. Caes. 39, mare, Plin.; — b) ogf. absol. Aegyptius: en Ægyptier, Cic. N. D. 1, 29, (hvor plur.).

2. Aegyptus, i, m.; efter Mythen: Konge i Ægypten, Son af Belus, (el. af Neptunus), og Brøder af Danaus; — den biehørende Mythe om hans 50 Sønner og om Danaiderne, f. Hygin. Fab. 168.

Aelianus, 3, f. und. Aelius. — aelinus, (-os), i, m., αἰλινος: Klagesang; aelinon ... invita concinuisse lyra, Ovid. Am. 3, 9, 23. — Aelius, a: remerk Slægts- og Personnavn; — B) df. I) Aelius, 3: æliff, lex de comitiis, (af D. Ælius Pætns, omtr. a. u. c. 596), Cic. Sen. 15, efter; — 2) Aelianus, 3: æliff, orationculae, (af Stoikeren L. Ælius), Cic. Brut. 56. — Aëlio, us, f., (αἰλλο, Stjern): Navnet paa en af Harpyierne, Ovid. Met. 13, 719. — aeliuros, i, m., (αἰλουρος, i. e. feles): en Kat, Gell. 20, 8; Hygin.

Aemilianus, etc., f. und. figd. — I. Aemilius, a: romersk Slægts- og Personnavn; saal. L. Aemilius Paullus: Kong Persens Overvinder, og Jæder til Scipio Africanus minor (Aemilianus); — B) df. I) Aemilius, 3: æmiliff, tribus, Cic., Liv.; men ~ via, (ansagt af en Æm.), id. 39, 2; ogf. absol. Aemilia, (sc. via), Galb. ap. Cic. Fam. 10, 30; men Aemilia, (sc. regio): Egnen omkring denne Bei, Martial. 6, 85; — men Prop. 3, 2, 8: ~ ratis, (som bragte det af Æm. P. erobrede macedoniske Bytte til Rom); — endel. ~ ludus, (en efter en Æm. Lepidus benævnt Jægterskole i Rom), Hor. A. P. 32. — 2) Aemilianus, i, m., heer Scipio Africanus minor, som Søn af L. Æmilius Paullus: f. ovenf.; f. ogf. Vell. 1, 10, 6. Flor. 2, 15; — b) Aemilianus, 3: æmiliff; df. absol.: Aemiliana, (sc. loca el. aedificia): Sted ved Rom, i Nærheden af Campus Martius; habitare in Aemilianis, Varr. R. R. 3, 2. — 2. Aemilius Maec: Digter fra Verona, Ven af Virgilius og Ovidius; vid. Ovid. Trist. 4, 10, 43.

Aemonia, Aemonides, Aemonis, o. Aemonius; f. und. Haemonia, etc. — aemula, ae, f. und. aemulus.

*aemulantes, adv.: emfaps, Tert.; o. — aemulatio, onis, f.; I) „alm.“; A) indbyrdes Kampen,

at kappes med hinanden el. med nogen; Stræben efter at naae el. overgaae nogen; m. inter, el. e. gen., oftest absol.; — inter quos tanta laudis esset aemulatio, etc., Nep. Att. 5; alit aemulatio ingenia, Vell.; — B) ligefem obtractatio o. invidia: Misundelse, Ævind; vid. Cic. Tusc. 4, 8, o. Plin. Pan. 81; ~ municipalis, Tac., adversariorum, Suet.; ogf. ~ cum aliquo, id. Tib. 11; men Cic. Tusc. 4, 26: ~ vitiosa, quae rivalitati similis est; — II) „bef.“: Efterligning; pictura fallax est, praesertim in aemulatione naturae, Plin. 25, 1; — [aemulor].

*aemulator, oris, m.: ivrig Efterligner, Catonis, Cic. Att. 2, 1; — men „overf.“: animus emendatus et purus, aemulator dei, Senec. Ep. 121; — df. fem. aemulatrix, icis: som kappes dermed, Cassiod.; o. — aemulatus, us, m.: bes Tac., ligefem aemulatio: indbyrdes Kampen, vdl.; nisi extinctio aemulatu etc., id. Hist. 3, 66; men id. Ann. 13, 46, in pl.: ne in urbe aemulatus ageret (Otho); — [aemulor].

aemulo, are, v. a.; fild. Biform af fige: efterligner, virtutes patris, Appul. — aemulor, atus sum, 1, v. dep. a., [aemulus]; I) „egenl.“; A) „alm.“; ~ aliquem o. aliquid: at kappes dermed, søge at naae el. overgaae; ~ instituta alienjus, Cic. Fl. 26; juvenum aemulantium studia coetus etc., Liv. 1, 18; ligel. ~ severitatem alicujus, Tac., virtutes majorum, id.; ~ Agamemnonem, Nep. Ep. 5, Pindarum, Hor. Od. 4, 2, in.; men Liv. 28, 43: ~ cum aliquo, at være nogens Rival; men Quintil. 10, 1, 122, e. dat.: namque et consummati jam patroni veteribus aemulantur; — B) „bef.“: af Misundelse at efterstræbe, at misunde; i denne Bem. færd. e. dat. pers.; — quod iis aemulemur, qui ea habent, quae nos habere cupimus, Cic. Tusc. 1, 19; ligel. ~ alieni, Justin. 6, 9; — II) „overf.“ om Ting og Begreber: at kappes dermed, at staae el. komme ved Siden deraf; basilicae uvae vinum Albanum aemulantur, Plin. 11, 4; cf. Plin. Pan. 3; men ~ pomis recentibus, Pallad.; — B) som Ordspøg el. Allegori kan mærkes: Ipse meas solus, quod nil est, aemulor umbras, (søger med hin egen Skygge), Prop. 2, 25, 19.

aemulus, 3, [fem. ἑμιλλοῦμαι, i. e. aemulor]; I) „egenl.“; A) „alm.“: som ivrigt efterligner el. søger at naae (nogen el. noget); som adj.: m. o. ud. dat.; som subst.: m. o. ud. gen.; — patria quae nunc subit aemula laudi (spes), Virg. Aen. 10, 371; se aemulum mearum laudum exstitisse, Cic. Phil. 2, 12; cf. Liv. 21, 41; ogf. m. f. spoiet a bl.; optimationum aemulus doctrina, artibus, studiis, Cic. frgm. ap. Non.; — B) „bef.“: der paa en fiendst Maade stræber at naae en andens Besiddelse; df. subst. aemulus, aemula: Meddeiler, Meddelelse, m. o. ud. gen.; — Carthago, aemula imperii Rom., Sall.; cf. Vell. 2, 1; men remotio aemulo etc., Tac. Ann. 3, 8; cf. Virg. Aen. 6, 173; — ogf. erotiff: Meddeiler, Rival; sibi adductum ante oculos aemulum, Ter. Eun. 1, 1, 9; Et, si nulla subest aemula, languet amor, Ovid. A. A. 2, 436; — II) „overf.“ om Ting og Begreber: som kan stilles sammen dermed el. sættes ved Siden deraf; e. dat.; tubaeque Aemula (tibia), Hor. A. P. 203; cf. Martial. 4, 43; ligel. om Personer; vid. Tac. Ann. 13, 3; — not.: forf. ogf. e. acc. verb.; facta dictaque ejus aemulus, (f. aemulans), Sall. frgm.; (cf. Plaut. Trin. 2, 1, 15). — Aemus; f. und. Haemus.

Aeneades; f. und. figd. — Aeneas, ae, m., Αἰνείας: Søn af Venus og af Anchises, Sletten i Teneiden, og Romernes Stamfader; vid. Liv. 1, 1 o. 2, Ovid. Met. 14, o. Virg. Aen.; — B) df. I) Aeneades, ae, m.; a) Søn el. Efterkommer af Æneas, navn. hans Søn Ascanius, Virg. Aen. 9, 653; — b) ogf. „alm.“: Nedkommende fra Æneas, navn. om Rømerne, ibd. 8, 618; ogf. om Trojanerne, ibd. 7, 616;

— c) „poet.“ ogf. som smigrende Epitet til Æ. Augustus, Ovid. Pont. 1, l. 35, til Scipio, Sil.: — 2) *Aeneius*, (Quadrissyl.), 3) æncif, untrix, Virg. Aen. 7, in.: — 3) *Aeneis*, idis et. idos, f., (sc. Musa): Digteren Virgilius's berømte Epos et. Sældenrigt: *Æneiden*; vid. Ovid. Trist. 2, 533.

aeneātor, oris, m., [aeneus, aes]: en Trompetter cf. Trompetblæser, Suet. Caes. 32. — Aeneis, idis, o. Aeneius, 3, f. und. Aeneas. — Aeneo barbūs, f. und. Aënobarbūs. — aenēōlus, 3; dem. af flyd., piscatorer, Petron. — aenēus, (aheñ, aen.), 3, [aes]; 1) af Kobber, equus, Cic.; men Hor. Sat. 2, 3, 183; aeneus ut stes, (at man reiser dig en Villedette af Kobber); — 2) "overf." o. "alleg.": stærkt, ubersingelig, murus, Hor. Ep. 1, l. 60, iugum, id. Od. 3, 9, 18; — b) "pect." vsf. aenea proles: Kobberaldren, Ovid. Met. 1, 125; — II) kobberfarvet, brønefarvet, barba, Suet. Ner. 2. — Aenides, ae, m., patron. af Aeneus: Konge i Propentis; cf. Aeneidae, arum: Indvaenerne af Byen Cyicus, Val. Fl.

aenigma, atis, n., *αἰνίγμα*: 1) "ægent.": en (Gaader; aenigma, allegoria, quae est obscurior. Quintil.; cf. Cic. d. Or. 3, 42; — 11) *ἐφευρίσκειν*. A) hvad der er dumt eller i uforståelighed i en Sag; obscuritates et aenigmata somniorum, Cic.; cf. Juvenal, 8, 50; — B) *φύσις*: aenigma Aegyptiorum, (deres Mysterier), Arnob. — aenigmatistes, (-sta), ae, m., *αἰνίγματιστής*: som taler i Gaader, Sidon., Augustin., — aenīpes, (aen-), *ἑδῖς*, adj., [aenus, pes]: med Næbberedder. *καλόπρονος*, boves Martis, Ovid. Her. 6, 32.

Aenöbarhus, (Ahē.), *vgf. Aeneobarhus, i, m.,*
[aēnus, ahennus, aeneus, barba]: med fobberfarvet
Skæg; *df. som Familienavn i Domitiernes Slægt:*
Modifkga; vid. Suet. Ner. I.

1. aënus, (trisyll.). cf. ahenus, 3, [aes]; ligefom aëneus; 1) "egenl.": af Køber cf. Mæsing cf. Ertz cf. Bronce; - (Jormen aenus, ahënus, alcne "pœt."; i Prosa sædd. aëneus, c. ahëneus; dog denne fæste Jorm egl. høs Hor.); - aëna signa, (Guertviller af Køber), Luer; ~ crateres, Virg.; men absol. aëna, (sc. vasa: Købertæder), id. Aen. 1, 213; navn. egl. Riedler til Jærening, Ovid. Fast. 3, 822; hvs. aënum cf. ahenum Sidonium cf. Tyrium, f. purpura Sidonia cf. Tyria, Senec. Here. Oet., c. Piat; — 11) "fig.": ligefom adamantinus: stærk, ubetvingelig, manns, Hor. Od. 1, 35, 18; - egl. "ethis": hård, ubetvælgelig; ~ corda, Stat.

2. *Aenus*, (-os), i, f.: By i Thracien, ved Mødet af Hebrusfloden, Cic. Fl. 14, Liv. 31, 16; — cf. *Aenēi* cl. *Aenii*: Indvaanerne i denne By, id. 31, 31, oftere. — 3. *Aenus*, i, m.: Sønfloden, Tac. Hist. 3, 5.

Aeolēs, um, m., *Aiolēis*; Biform af Aeolii:
 Indvaenerne i Landfabet Aeolis i Lilleasien, Cic. Fl.
 27. — 1. Aeolia, ae, f.: en Øgrube i Marhedan
 af Sicilien, (hod. Isole di Lipari), benævnt efter dens
 Konge Aeolus, Plin. 3, 9; — II) df. i Mythen:
 Sædet for Vindenes Gud Aeolus; vid. Virg. Aen.
 1, 55. — 2. Aeolia, ae, f., Biform af Aeolis nr. 1:
 Landfab i Lilleasien, Nep. Con. 5. — Aeolicus, 3,
 adj. af Aeolis el. af Aeoli: æolisk, gens, Plin. 6, 2;
 — digamma, Quintil.; egi. ∞ littera; f. und. digam-
 ma, egi. id. 1, 6, 31. — Aeolides, ae, m., f. und.
 1. Aeolus. — aeolipilae, arum, f., [aeolus,
 i. e. ventus; f. und. 1. Aeolus e. pila, en Væst]; Vint-
 fuafer, Vitruv. 1, 6.

Aeolis, *idis*, *f.*, *Aiolis*, fem adj. fem. af 2. *Aeolius*; 1) (se. terra): et af *Helierne* hebetet Landfab i *Sileciaen*, nordlig for *Zonien*, *Plin.* 5, 32, *Liv.*; — 11) (se. femina); *vid. Ovid. Met.* 11, 759. c. id. *Her.* 11, 34. — 1. *Aeolius*, 3, [1. *Aeolus*]: hørende til *el.* benævnt efter *Vindguden* *Æolus*, *Euri.* *Ovid. Am.* 3, 12, 29, *venti, Tibull.*; — *hertil høre ogs. Aeolus*.

liae insulae, Plin. 36, 42; f. und. I. Aeolia; liget. ∞
portus, Sil.

2. *Aeolius*, 3, [2. *Aeolus*]: hørende til *cf.* benævnt efter den thesalisk *cf.* *Aeolus*, *virgo*, *Ovid*, *Met.* 6, 116, (i. *e.* *Canace*, *hans Datter*); — *men ~ aurum*: det gyldne Skind *cf.* *bin Bedder*, der førte *Phrixus* og *Helle*, Børn af *hans* *Søn Athamas*; *cf.* *Aeolia Helle*, *Ovid*, *Trist.* 1, 10, 15; — *df.* *Aeolii*, *orum*, *m.*; *eprel. thesalisk Keltstamme*, der har sit Navn af *d.* thesaliske *kyrtle Aeolus*; *men* beboede fløjligere Landstæbet *Aeolia* *cf.* *Ueolia* i *Villecasten*, *tilligem.* *d.* *højliggende Der*; *vid.* *Vell.* 1, 4, *e.* *Met.* 1, 18; — *b)* *df.* *ater Aeolius*, 3: *æolisk*, *puella*, *Hor.* *Od.* 4, 9, 12: *Lesbierinden Sappho*; *cf.* *ibid.* 2, 13, 21; *liqel.* *cf.* *carmen.* *ibid.* 4, 3, 12, (*den* *efter Sappho* *e.* *Alceus* *benævnte* *kyrtle Diatming*); *egsl.* *hører* *hertil*: *~ lyra*, *Ovid.*, *e.* *~ plectrum*, *Prop.*

1. Aëolus, i, m., *Αἰολος*: Vindenes Gud, Son af Juppiter, (cf. af Hippotas), c. Menalippa, berster paa de æoliske Øer, (f. 1. Aeolia), Vindenes Hiem cf. Bøllig; vid. Virg. Aen. I, 55 flgd., c. Ovid. Met. 14, 22, (hvor æc. Aeolon Hippotaden).

2. *Aeolus*, i, m., *Áiolos*: Konge i Thesfalien, Søn af Hellen; vid. Serv. ad Virg. Aen. 6, 585; — cf. *Aeolides*, ae, m., *Áiolídes*: Efterkommer af demm *Aeolus*, navn. hans Søn Sisyphus, Ovid. Met. 13, 26; ogs. iblandt hans Afftem: *Cephalus*, ibd 7, 672, v. *Hylseus*, Virg. Aen. 6, 529; ogs. *Phryrus* Søn af Athamas, Val. Fl.; ogs. *Milseus*, Virg. l. c. 164. — *aeon*, ónis, m., *αἰών*: Ewigheeden; cf. pl. *aëones*: etflags Grundvæfener el. Verdensaander Tert.

aequabilis, e. [aequo]; 1) "egenl."; A) "alm." til at sammenligne med et andet, ligelig, forholds mæssig, partio praedae, Cic. Off. 2, 11, descripti sumptus, id. Fl. 14; cf. Suet. Dom. 3; — B) "bef." der bliver lig selv lig; certus et aequabilis motus; cf. Sall. Jug. 57; men compar.: ∞ firmitas virium, Senec. Ep. 74; — II) "fig."; A) em Jædertræget: der skride resten frem, Cic. Off. 1, 1, e. id. d. Or. 2, 13 o. 15 — B) "etbist": billig el. rimelig imed Andre; a b s o l. cf. m. i. e. acc.: — ∞ jus, Cæc er lige for alle, Cic.; nihil ea jurisdictione aequabilis, id. Att. 5, 20 — status rei publicae . . . in omnes ordines aequabilis id. d. Rep. 2, 37; aequabilis in suos, Tac. Ann. 6, 31.

aequalitas, atis, f., [aequalis]; 1) „egenf.“
 ligeligt hertelid, Ensmertighed; ∞ motus, Cic.; ∞
 universae vitae, tum singularum actionum, id. Of.
 1, 31; — 11) „fig.“; A) Joredragets ligelige og rolig
 fremfriten, Cic. Orat. 16; — B) Rettens liged
 alle, Retfærdighed, Billighed, id. Of. 1, 42; cf. id. c.
 Or. 2, 85: cum fide ... cum aequalitate etc.; —
 b) „bef.“ egl.: lige Afgang af. Rettighed til Stæte
 embeder cf. Gregorier, id. d. Rep. 1, 17.

A) i lige Dele, praedam dispartire, Cic. Off. 2, 11; - B) ensformigen, in unam partem vergere, Varr.; - H) „fig.“: ordenlige, i bestemt Orden; si etc., æquabilis atque constantis sese res humanae haberent, Sall. Cat. 2; - ogsf. med Tilfredshed, taalmodigt Cic. Qu. Fr. 1, 1, 8.

aequaevus, 3, [aequus, aevum]: af lige Alder
jævnaldrende; absol., cl. c. dat.; vid. Virg. Aen. 5, 452
men lotos aequaeva urbi, Plin. 16, 86.

aequalis, e, [aequo]; D. "egent.;" A. "adm." til at fælle derimod, til at sammenligne dermed, tilige Gæstalt cf. Beskaffenhed, (navnl. om den ydre Lighed); c. dat., egsf. som subst. c. gen.; vid. Cf. Orat. 56 v. 64; egsf. c. abl. (paa Spørgsmaalet: hvorvidt vid. Liv. 40, 57; egsf. absol. vid. Virg. Ge. 4, 466 egsf. tilføies: inter se, (indbyrdes); f. nedentf.; — I. "best.;" a) liges af Har cf. Alder; dsf. om Personer

jævnaldrende; vid. Cic. d. Sen. 1, c. Nep. Arist. 1; egf. samtidig dermed, alicui, Cic., illius temporibus, Liv.; egf. illorum temporum, Cic. — egf. om Begreber; vid. id. Phil. 11, 13, c. Liv. 28, 28; fæld. m. cum; vid. Virg. Aen. 3, 491; — b) til at sammenligne med sig selv, men bliver sig selv lig; navn. om en Runding, Ovid. Met. 1, 34; om en flade el. flætte, Plin. 6, 35; endel. om den horisontale linie: mons aequali dorso continuus, Tac. Ann. 4, 47; — II) „fig.“; A) om en Bestaffenhed: vedblivende, uferandret; opus aequali quadam mediocritate etc., Quintil. 10, 1, 54; — B) om en Egenkab; quamquam sunt omnes virtutes aequales et pares, Cic. d. Or. 3, 14; hværlt foies: inter se, ibd. 1, 18; — compar. ~ imber, Liv. 21, 46; superl. ~ porticus, Tert.

aequalitas, atis, f., [aequalis]; epræl. den ydre Lighed, Overensstemmelse med sig selv el. med et andet; cf. D. ægent.; A) Jævnbed el. Glæthed paa Overfladen, navn. Hærets, Senec. Ep. 53; — B) Lighed i Ar el. Alder: ~ vestra, Cic. Brut. 42; — II) „fig.“; A) den bergerlige Lighed for Løvene; vid. Tac. Ann. 1, 4, efter: egf. Lighed i Rang el. Værd, ibd. 3, 74; — B) Lighed el. Overensstemmelse i Charakteren: ~ fraterna, Cic. Lig. 12.

aequaliter, adv. af aequalis; I) „ægent.“: ligeligen, i lige Dels, i rigtigt Jævnbed, distribuere frumentum, Cic. Verr. 3, 70; — egf. ensformigen, uferandret; collis aequaliter declivis, Caes. B. G. 2, 18; — II) „fig.“; A) om Jævntrægets Bevægelse og Jævnheden: aequaliter constanterque ingrediens oratio, Cic. Orat. 58; — B) om en Handling el. Afkærd: efter et rigtigt Jævnbed, ordenligen, forstændigen; aequaliter et constantius provincias regere, Tac. Ann. 15, 21.

aequāmentum, i, n., [aequo]; Værfte til at glatte met, Varr. ap. Non. — *aequanimitas, atis, f.; I) Overbærlse, Velvilje, Ter. Ad. prol.; — 2) Sindets Ro el. Jævn, Plin. 18, 31; e. — aequānimitas, adv.: overberende, taalmodigen, Macroh.; af — aequānimus, 3, [aequus, animus, i]; sem bevarer Sindets Ro, tilfreds, Auson. — aequatio, onis, f., [aequo]: lige Jævnbed, honorum, Cic. Off. 2, 21; si societas est aequatio juris, Liv. 8, 4.

aeque, adv. af aequus; I) „ægent.“: ligesaa, paa lige Vis el. Maade, i lige Grad; A) i ensfælte Samlinger; — duae trabes aequae longae, Caes.; cf. Cic. Off. 2, 8; faal. navn. hos omnes, uterque, c. hos Døder; etzi nostrae nostrum prope aequae graeae erant litterae, Cic. Fam. 13, 18; cf. Suet. Aug. 101; — B) i sammenlignende Samlinger; a) m. Sammenligningsordene: et el. -que, ac, ac si (c. conj.); egf. m. quam, ut, etc.; — nisi aequae amicos et nos ipsos diligamus, (ligesaa høit, sem os selv), Cic. Fin. 1, 20; cf. Hor. Ep. 1, 1, 26; men numquam aequae ac modo etc., Ter. Phorm. 1, 2, 43; cf. Cic. Lael. 6; men aequae ... ac si mea negotia essent, id. Fam. 13, 43; — nihil aequae eos teruit, quam etc., Liv. 28, 26; men Plin. Ep. 1, 20: cui nihil aequae, ut brevis placet; — fremde. Tac. Agr. 15: aequae discordiam ... aequae concordiam ... exitiosam; cf. Hor. Ep. 1, 1, 25; — men alene hos Romerne m. cum (praepos.), el. c. abl. (compar.); novi aequae omnia tecum, Ter. Phorm. 5, 8, 43; nullus est hoc (abl.) meticulosus aequae, Plaut. Amph. 1, 1, 137; — b) uden Sammenligningsord, naar neml. den sammenlignende Omstændighed er at forsaare af Sammenhængen; — Aetna mons non aequae altus, (sc. atque isti montes argenti), Plaut. Mil. gl. 4, 2, 73; prope aequae dolendo, (sc. atque ego doleo), Cic. Fam. 3, 6; cf. Liv. 29, 19, c. Nep. Hann. 4, egf. Ter. Andr. 2, 6, in.; — II) „fig.“; A) rigtigen, billigen; munificet et aequae (tuert), Cic. Fin. 3, 23; — in superl., Sidon., inc.; — B) taalneligen, taalmedigen; faal. in compar.: si etc., ferro, quam fame, aequius perituros, Sall. frgm.

Aequi, orum, m.: frigerst Jæst i Latium, omkring Aniefleden, Cic. d. Rep. 2, 20, Liv. 4, 30, efter: — B) cf. 1) Aequicus, 3: ækvist, Liv. 10, 1, efter: — 2) Aequiculus, 3: = frige., gens, Virg. Aen. 7, 717; — b) cf. subst.: Aequiculus asper, Ovid. Fast. 3, 93; cf. Suet. Vitell. 1. — Aequicolus, i, m. el. Aequicola, ae, m.; visis Biferum af Aequiculus, Liv. 1, 32.

aequicrurius, 3, [aequus, crus]; i Geometrien, ligesom ἰσοσκελὴς: ligebenet, triangulum, Capell. — Aequienlus, 3, c. Aequicus, 3; f. und. Aequi. — aequidistans, tis, adj., [aequus, disto]: i el. med lige Afstand, circuli (paralleli), Capell.

aequilatio, onis, f., [aequus, 2. latus]: den lige side Afstand imellem tvende Linier, Vitruv. — aequilateralis, e, [aequus, 3. latus]; i Geometrien: ligebenet, hexagonon, Censorin.; egf. aequilateralis, 3, Capell.; — egf. aequilatus, eris, (adj.), species, Auson.

aequilibratus, 3: = figd., Tert. — aequilibris, e, [aequus, libra]: afdeles jern el. lige, vandret el. horizontal, margines, Vitruv.; cf. — aequilibras, atis, f., Cic. N. D. 1, 39, „overf.“, (som Overfættelse af d. epieureiske ἰσορρομία): Naturstrafernes ligelige Jævnbed; e. — aequilibrium, i, n.: horizontal flade, navn. Vandspejlets, Senec. N. Qu. 3, 25; — II) „overf.“: Lighed, lige (Jævnbed, (talio): ~ membri rumpendi, Gell. 20, 1.

Aequimaellum, (-melium), i, n.: den Plads under Capitehul, hecrpaa Ep. Maellius's Søs hvide flaaet; vid. Liv. 4, 16, c. Cic. Div. 2, 17. — aequimanus, 3, [aequus, manus, us], ligesom ἀκκυδῆζος: der bruger begge Hænder lige færdigen, Auson.; — cf. „overf.“: sem har en dobbelt Jævnbed el. Rumb, ἀκκυδῆζος, Symm. — Aequimellum; f. und. Aequimaellum.

aequinoctialis, e: berende til Jævnedag, circulus, (c. c. Equator), Varr., aestus, Senec.; men ~ oriens, Plin., (hvor Solen gaar op paa Jævnedagen); af — aequinoctium, i, n., [aequus, nox]: Jævnedag, Cic. Att. 12, 27; men ~ autumnale, Liv. 31, 47; cf. Plin. 2, 99.

aequipar, aris, adj., [aeque]: afdeles lige, Auson., Appul. — aequiparabilis, e: til at sammenligne dermed, alicui el. cum aliquo, Plant. Curc. 1, 3, 11, c. id. Trin. 2, 4, 65; — aequiparantia, ae, f.: = figd.; in pl., Tert.: e. — aequiparatio, onis, f.: Sammenfælling el. Sammenligning, virtutum inter se consimilium, Gell. 11, 3; — [figd.].

aequiparo, (-pero), avi, atum, 1, v. a. (c. n.), [aequipar]; I) act.: i sin Dem at sætte el. stille lige dermed el. med et andet; m. ad, el. c. dat.; — ~ suas virtutes ad tuas etc., Plant. Mil. gl. 1, 1, 11; cf. Liv. 5, 23; — II) som act. c. neutr.; ~ aliquem, (egf. alicui): at sætte sig for el. at være nægens Lige-mand; A) efter c. acc., hværlt faa foies abl. modi; vid. Eun. ap. Cic. Tusc. 5, 17, c. Nep. Alcib. 11, egf. Liv. 37, 55; men Ovid. Pont. 2, 5, 44: Ingenio mores aequiparante places; — B) fæld. c. ferfl.; a) c. dat.; si qui etc., aequiparent Jovi, Pacuv. ap. Gell. 14, 1; — b) absol.; si ita sunt promerita vestra, aequiparare ut quem, id. ap. Non.

aequipèdus, 3, [aequus, pes]: ligebenet, trigonum, Appul. — aequipero, (at samm. m. vitupero): f. und. aequiparo. — aequipollens, tis, adj., [aeque, polleo]: ligefærdigen, propositio, Appul. — aequipondium, i, n., [aequus, pondo]: Lige-vægt, Medvægt, Vitruv.

aequitas, atis, f., [aequus]; I) „ægent.“: ligeligt Jævnbed, Lige-vægt: ~ portionum, Senec.; men Suet. Aug. 79: commoditas et aequitas membrorum, (deres Pasfælighed og Symmetri); — II) „fig.“; A) „ment.“:

ligevægt i Demme og Handfinger; *df.* navnlt., ligesom *ἐπιζυγία*: Billighed, Rimelighed, (neml. sem subjectiv Beredthed; opp. *justitia*: Retfærdighed imod andre); *vid.* Cic. d. Or. 1, 56, v. id. Caccin. 13; — *egs.* Retfærdighed *cl.* Humanitet, *Nep.* Arist. 2; — *egs.* sem objectiv Retfærdighed: *~* causae, *Cic.* Att. 16, 16; *cf.* id. Off. 1, 11, v. ibid. 2, 22; — B) „ethiff“: *~* animi, *egs.* absol. *aequitas*: ligevægt i Sielen, Sindets Ro; *cf.* navnlt. Tilfredshed *cl.* Fængivenhed; *vid.* Cic. d. Sen. 1, v. id. Tusc. 1, 40; *egs.* Retfærdighed, *Nep.* Thras. 4; *cf.* Sall. Cat. 9; *egs.* Eftergivenhed *cl.* Overbærelse, *Caes.* B. G. 6, 22.

aequiter, adv., forkl. f. *aeque*: ligeligt, rigtigt, *Liv.* Andr. ap. Non. — *aequitermus*, 3, [aeque, aeternus]: lige evig, *Sidon.* — *aequivalēo*, ere, v. a., [aeque]: at være op derimod; *c.* dat., *Auct.* carn. d. Phil. 6, inc. — *aequivocus*, 3, [aequus, vox]: flertydig, *Isid.*

aequo, avi, alium, 1, v. a. o. n., [aequus]; 1) act.; A) „egenl.“: *gior* lige *cl.* jevu *cl.* flet; glatter, jevner, fletter; *aequala agri planities*, *Cic.* Verr. 4, 48; *cf.* *Virg.* Ge. 1, 178; — *egs.* *gior* lige dermed; m. o. ud. dat.; *~* templum solo, (nærvise, støise), *Tac.* Ann. 1, 51; *hvs.* „alleg.“: solo *aequandae* dictaturae, *Liv.* 6, 18; — men „sechn.“: *frontes aequi*, *id.* 5, 38, (at de *giores* lige stærke); *ligel.* *~* sortes, (for Vædræfningen at eftersee Løddernes rigtige Fordeling), *Plant.* Cas. 2, 6, 35, v. *Cic.* frgm.; — *egs.* *deles* lige, *gior* lige; *ibant aequati numero*, (i lige Antal), *Virg.* Aen. 7, 698; men *aequato Marte*, (da Kampen var bleven lige), *Liv.* 1, 25; *cf.* *Caes.* B. G. 1, 25; — B) „fig.“: 1) „alm.“: at *gior* lige dermed, at stille paa samme Trin *cl.* Standpunkt; m. cum, *cl.* c. dat.; — *tenuiores cum principibus aequari*, *Cic.* Leg. 3, 10; *cf.* *Caes.* B. G. 6, 22; — *~* *dieta factis*, *Liv.* 6, 2; — 2) „bcs.“: at *sammenligne* *cl.* *sammenstille* dermed; *ligel.* m. cum, *cl.* c. dat.; — *~* *seclera alicujus cum aliis*, *Cic.* Verr. 1, 8; *~* *Hannibali Philippum etc.*, *Liv.* 31, 7; — b) *foedera ... cum rigidis aequata Sabinis*, (som ere indgaaede med dem), *Hor.* Ep. 2, 1, 25; *egs.* absol.: *cur non omnia aequantur*, (silles under lige Vilkaar)? *Liv.* 8, 4; — II) act. (o. neutr.): at *femme* lige dermed *cl.* ved Siden deraf; A) „egenl.“: om en ydre Bevægelse *cl.* *Bestaendighed*; — *estefi* c. acc.; — *cursum alicujus*, *Liv.*; *egs.* *~* *aliquem cursu*, *id.*; *ligel.* „pect.“: *sagitta aequans ventos*, *Virg.* Aen. 10, 248; *cf.* *Ovid.* Met. 6, 21; — *scld.* c. dat.; *qui* (sc. libri) *jam illis fere aequarunt*, *Cic.* Off. 1, 1, inc.; (at. qui se jam illis etc.); — B) „fig.“: at *femme* lige dermed i Værd *cl.* Dygtighed; *ligel.* c. acc.; *ea arte acquasset reges superiores*, *ni etc.*, *Liv.* 1, 53; *~* *gloriam alicujus*, *Suet.* *Caes.* 55; *cf.* *Liv.* 2, 27, *egs.* *Plin.* 35, 40.

aequor, ōris, n.; [bess. m. *aequus*]; men *estefi* „pect.“: 1) „alm.“: enhver glat flade; — *~* *speculorum*, *Lucr.*; in summo *aequore saxi*, *id.*; men *Cic.* Div. 1, 42; in camporum *patentium aequoribus etc.*; men *Virg.* Aen. 7, 781: *aequore campi etc.*; — *ligel.*: *~* *maris*, (Havflade), *Virg.* Aen. 2, 780; *cf.* *id.* Ge. 1, 469; men *forkl.* o. „overf.“: *aequora coeli*, (Himmeltummet), *Att.* ap. Non.; — II) „bcs.“ *egs.*; A) *aequor*, (sc. campi): *flet* *Marf.*, *Elette*; *vid.* *Virg.* Aen. 5, 446, v. id. Ge. 1, 50 o. 97; *egs.* *in Orfen*, *ibid.* 2, 105, v. 541; — B) *aequor* o. *aequora*, (sc. maris), „pect.“ *f.* *Savet*; *vid.* *Virg.* Aen. 1, 313 o. 523, *egs.* *Hor.* Od. 3, 1, 33, o. *ibid.* 3, 6, 34; *ligel.* *hvs.* *Tac.*, *Plin.*, v. *ll.*; *f.* *Tac.* Ann. 2, 23; men *Virg.* Aen. 8, 89 o. 96, *egs.* om *Liberens* *Vandflade*; *df.* — *aequorēus*, 3: *herende til* *Savet*; men *alene* „pect.“; — *rex*, *Ovid.* Met. 8, 604, (i. e. *Neptunus*); men *~* *Britanni*, (sem ere omfhytete af *Savet*), *ibid.* 15, 753; *egs.* *~* *genus*, (*Ziffene*), *Virg.* Ge. 3, 213; men *~* *aeque*, *Martial.*

aequus, 3, [bess. m. *aequus*: *ligheb*, *ἐοικος*: *ligner*];

1) „egenl.“; A) „alm.“: 1) om *Et* det: *lige*, *jevn*, *flad*, *flet*; *~* *locus ad libellam*, *Varr.*; navnlt. *egs.* a) i *Krigsfægt*: *~* *locus*, *Caes.*, *Sall.*; *paulo aequiore loco consistere*, *Caes.* B. G. 7, 51; — *egs.* sem subst. neutr.: in *aequo campi*, *Liv.* 5, 38; *egs.* absol.: in *aequum* (descendere), *id.*, *digredi*, *Tac.*; in *aequo obstar*, *id.* *Agr.* 36; men in *aequum eniti*: (opad den *jevne* *Straaning*), *id.* Ann. 2, 80; men *aequo adiri*, *id.* *Hist.* 1, 23; — b) om *Taleren*: *ex aequo loco dicere*: (at tale i *Senatet*; opp. *ex inferiore loco*: for *Demmerne*; opp. *ex superiore loco*: fra *Talerstolen* *cl.* for *Jæfset*); *vid.* *Cic.* d. Or. 3, 6, v. id. *Fam.* 3, 8; — 2) *ligel.* om *Id* og *Et* det: *bequem*, *rientlig*; *~* *locus ad dimicandum*, *Caes.* B. C. 3, 73; *cf.* *Tac.* Ann. 1, 68: *aequis locis aequos deos etc.*; men *Suet.* *Caes.* 35: *aeque loco*, *neque tempore aequo*;

— B) „bcs.“ om en *Bestaendighed*, om en *Stærrelse*, *edl.*: *lige* dermed, *lige* stor *cl.* *hvi*, *edl.*; *~* *portione dividere*, (dele *lige*), *Plin.*; *plus aequa parte*, (mere end det *Halve*), *Lucr.*; men *passibus non aequis*, (med *ulige* *Schridt*, *trippende*), *Virg.* Aen. 2, 721; *cf.* *Ovid.* *Pont.* 4, 7, 24; men *pedes non aequi*, (om det *elegiste* *Verfemaaf*), *ibid.* 4, 5, 3; *ligesom numeri aequi*, (om *Hexametret*), *ibid.* 4, 16, 11; — II) „fig.“: A) „overf.“: *lige* *cl.* *ligedan*, *af* *lige* *cl.* *samme* *Bestaendighed*; — *Utinam esset mihi pars aequa amoris tecum*, *Ter.* Eun. 1, 2, 13; *cf.* *Lucr.* 1, 705; *~* *Marte pugnare*, *Liv.*; *~* *manu discedere*, *Sall.*, *Tac.*; — *egs.* med *cl.* *af* *lige* *Retlighed* *cl.* *Værdighed*, *edl.*; in *aequos fastidiosus*, (imod *ligemand*), *Auct.* ad *Her.*; *cf.* *Tac.* Ann. 2, 82: *aequo jure completi*, etc.; — *bb*) *hertil* *høre* endnu de *adverbiale* *Dictiener*; a) *ex aequo*: (under *lige* *Vilkaar*, paa *lige* *Vis* *cl.* *Maade*), *Ovid.* *Her.* 16, 87, *Lucr.* 1, 854; men *quae* (*disceptatio*) *ex aequo*, (*ligesom* *imellem* *ligemand*), *quam* *etc.*? *Liv.* 37, 36; *cf.* *Tac.* *Agr.* 20, o. *Suet.* *Tib.* 11; — b) in *aequo esse* *cl.* *stare*, (være *lige* dermed *cl.* *negens* *ligemand*); *quos* in *aequo videre*, (i *lige* *kaar*), *Tac.*; *quod non in aequo illis* (sc. *diis*) *stetimus*, *Senece.* *Benef.* 2, 29; — men *Liv.* 39, 50: in *aequo* *ponere* *aliquem* *alicui*, (*ansive* *lige* *lang* dermed); — B) „ment.“: 1) om *Personer*; a) *gunstig*, *velvillig*, *bevaag*; *gen*; absol., *cl.* c. dat.; „pect.“ *egs.* m. in c. abl.; — *ut eos ipsos ... aequos placatosque dimittas*, *Cic.* *Orat.* 10; *cf.* *Suet.* *Tib.* 29; men *Aequa Venus Teucris*, *Pallos iniqua fuit*, *Ovid.* *Tr.* 1, 2, 6; men *Prop.* 3, 17, 28: *Victor erat quamvis*, *aequus* in *hoste fuit*; men *Plin.* *Ep.* 1, 2: *pauci*, *quos aequus amavit* (sc. *Juppiter*); — *egs.* subst.; *ut et aequi et iniqui intelligent*, (daaede *Venner* og *Ziender*), *Cic.* *Fam.* 3, 6; — *aequis oculis aspicere*, (med *gunstigt* *Blick*), *Virg.* Aen. 4, 372; *ligel.* *aequissimis auribus alicujus* (uti), *Cic.* *Fam.* 7, 33; — b) *billig* (imod andre); absol., *cl.* c. dat.; *scld.* (som subst.) c. gen.; — *vide*, *quam me sis usus aequo*, *Cic.* *Verr.* 5, 59; *aequissimus aestimator et iudex*, *id.* *Fin.* 3, 2; — *præbere se aequum alicui*, *id.* *Fam.* 2, 1; — *absentium aequi*, (imod de *fraværende*), *praesentibus mobiles*, *Tac.* Ann. 6, 36; — 2) om *Begreber* og *Forhøelde*: *billig*, *retfærdig*; m. in c. acc.; — *quod aequum sit in Quintium*, *id.* *iniquum esse in Naevium*, *Cic.* *Quint.* 14; — *estere*: *god*, *billig*, *ædel*; *aequa* et *honestia postulatione*, *id.* *R.* Am. 2; *cf.* *id.* *Cluent.* 2; — *bb*) *hertil* *mærkes*: a) neutr. subst. *aequum*: det *Billige*; *vid.* *Hor.* *Sat.* 1, 3, 98; — *navnl.* *egs.* in abl. *hvs.* *compar.*, (mere end *billigt* *cl.* *ret*); *injurias gravior aequo habere*, *Sall.* *Cat.* 61; *potus largius aequo*, *Hor.* *Ep.* 2, 2, 215; — *estere* *forbittende* *egs.* *aequum* o. *bonum*, (hvad der er *billigt* og *godt*, *cl.* *sem* *Omfrøiening* af *aequitas*); *vid.* *Cic.* *Brut.* 38, v. id. *Caccin.* 23; *egs.* *aequum bonum*, (f. *aequum* et *bonum*), *id.* *Top.* 17; *ligel.* *aequius melius*, (det *Billigste*, det *Beste*), *id.* *Off.* 3, 15; *egs.* *kan* *hvs.* *for* *Ter.* *Phorm.* 4, 3, 32: *si tu ali-*

quam partem aequi bonique dixeris, (hvís du giber et godt Ord derfer); men aequi bonique facere, f. nedenf.; — b) *aequum* est: det er billigt; c. inf., *eqf. m. acc. c. inf.*, *eqf. m. ut*; — e *medio aequum* excedere est, Ter. Hec. 4, 3, 11; cf. Lucr. 5, 1022; *uae liberum Scire aequum* est adolescentem, Ter. Eun. 3, 2, 24; cf. id. Heaut. 2, 1. in.; *eqf. Cic. Manil. 16*, (hvór dog f. homines *eqf. læses* homini); — *aequum* est, ut etc., *Dig.*; *ligel. aequum* videtur, ut etc., *Plaut.*; *ligel. aequus* fuisse, ut etc., id.; *eqf. funder aequum* est c. abl., (f. dat.), id. *Barch. 3, 3, 81*, o. id. *Rul. prol. 47*; — 3) navnlf. *eqf. om Sindsstemningen*: som blíver sig selv lig, taalmodig, hengiven, *odf.*; *ofteft. m. animus* el. *mens*; — *animus aequus* optimum est *aerumnae* condimentum, *Plaut. Rud. 2, 3, 71*; cf. *Cic. R. Am. 50*, o. *Hor. Od. 2, 3, in.*, *ligel. hos Personer*, *ibid. 3, 29, 32*, o. id. *Ep. 1, 17, 24*; — *bb*) *hertil* hvór *eqf. d. adverbialt* abl.: *animus aequo*, (*aequiore*, *aequissimo*): *religien* el. *tílfred*, *taalmodigen* el. *hengivent*, *carere aliqua re*, *Cic.*, *ferre aliquid*, *Nep.*; cf. *Suet. Tib. 25*; *aequissimo animo* pati, id. *Aug. 56*; — *endef. hvór endnu hertil*: *a equi bonique* facere aliquid, (optage vel, lade sig behage), *Ter. Heaut. 4, 4, 40*, o. *Liv. 31, 22*; *ligel. Cic. Att. 7, 7*: *tranquillissimus animus meus totum istuc aequi boni facit*.

aër, gen. *aëris* (o. -os, *Stat.*), *acc. aërem* (o. -a), *aër*: *Luften*, navnlf. den nedre Luftregion, (*opp. aether*); *vid. Cic. N. D. 2, 36*; men *ibid. 1, 10*: *Anaximenes aëra* deum statuit; — *eqf. in pl.*; *aëres* locorum salubres aut pestilentes, *Vitruv.*; cf. *Lucr. 4, 291*; — „*poet.*“ *eqf. om Høien*: *aëra* vincere summum Arboris, (Luften om det høieste Top), *Virg. Ge. 2, 123*; — II) „*bes.*“ *eqf. a) aër* c. *adj.*: *Luften* el. *Beirliget*; ∞ *crassus*, (tyf Luft; *opp. ∞ purus* el. *lemnis*), *Cic.*; *Aëre* non certo corpora languor habet, (i tyfsadigt Veir), *Ovid. A. A. 2, 318*; — *b) „poet.“* *eqf. Ety* el. *Taage*; f. *Virg. Aen. 1, 411*; — *not.*: *fanttes* *eqf. som fem.*; *aëre* fulva, *Enn. ap. Gell. 13, 20*; *eqf. som neutr.*; *hvf. pl. aëra*, *Auct. Cul. 164*.

1. *aëra*, (disyll.), *ae, f.*, *aigra*: *Heire*, *eislags* *Ufrud* i *Æden*, *solium* *tumentum* L., *Plin. 18, 44*. — 2. *aëra*, (disyll.), *ae, f.*, [*eptrf. pl. af aës*, men *alene* *sib.*]; 1) *opgívet* *Æal*, *hvorefter* en *Beregning* er at anfille, *Vitruv. Ruf. ap. Salmas. Exerce. Plin.*; — 2) *Regnsfaberpost*, (*hvorum* *klass.*: *aëra* *som pl. af aës*), *Sext. Rustus, o. Non.*; — 3) *Æra*, el. *Epode*, el. *Tidspunkt*, *hvorfra* man gaar ud i *Tidens* *Beregning*, *Isid.*

aeramentum, i, n., [*aes*]: *Kobberfar*; in *pl.*, *Plin. 33, 30*. — *aeraria*, *ae, o. aerarium*, i, f. *und. flgd.*. — *aerarius*, 3, [*aes*]; I) *som adj.*; A) „*alm.*“: *hørende til Kobber* el. *Æts*, *metallum*, (*Kobberbæret*), *Vitruv.*, *Plin.*, *lapis*, (*Kobbersten*), *id.*, *fabrica*, *id.*; men *o* *faber*, (*Kobberfmed*), *id.*; — B) „*bes.*“: *hørende til Penge*; ∞ *ratio*, (*Montfoden*), *Cic. Quint. 4*; ∞ *militēs*, (*Leietrepper*), *Varr.*; men *o* *tribuni*, *rimel.* i *d. ældre* *Tider*: en *vis* *klasse* af *bemidlede* *Borgere*, *der* *ubetalte* *Krigsfolkets* *Sold*; *aerarii* *tribuni* *a* *tribuendo* *aere* etc., *Fest. p. 2*; cf. *Varr. L. L. 5, 36*; — *síde*. *udgjorde* *tribuni* *aerarii*: *den* *treble* *Dommerdecurie*; *vid. Cic. Qu. Fr. 2, 6*, o. *id. Cat. 4, 7*, *eqf. Suet. Caes. 41*; — *men* *Cic. Att. 1, 16*: *tribuni*, *non tam aerati*, (*bemidlede*), *quam*, *ut* *appelantur*, *aerarii*, (*d. e. arelose*, *neml. m. Penspíllen* *paa* *aerarius*, *f. tribu* *motus*; f. *netenf.*); — II) *bf. subst.* *igennem* *alle* *Genera*; A) *aerarius*, i, m.; a) *sc.* *faber*: *Kobberfmed*, *Plin. 16, 8*; cf. *Martial. 12, 57*; — b) *sc. civis*: en *Borger* af *den* *laveste* *klasse*, (*qui pro capite suo tributi nomine aëra* *pendet*, *Ascon. ad Cic. Div. in Caecil. 3*); — *tíl* *denne* *klasse* *nedsatte* *Censorerne* *saadanne* *Borgere*, *der* *vare* *straffelbige*,

uden *dog* *at* *vare* *strelbige* *tíl* *rettig* *forfølgelse*; *vid. Liv. 21, 18*, o. *id. 42, 10*; — *bf. om* *Censorerne*: *aerarium* *aliquem* *facere*, *et* *tribu* *movere*; *vid. Liv. 11, cc.*; *eqf. referre* *aliquem* *in* *aerarios*, (*sætte* *paa* *Ærariernes* *Líste*), *Cic. Cluent. 43*; (*opp. eximere* *aliquem* *ex* *aerarii*, *id. d. Or. 2, 66*); — B) *aeraria*, *ae, f.*; a) *sc. fodina*: *Ærigrube*, *Caes. B. G. 3, 21*; — b) *sc. officina*: *Smeltebytte*; — *ubi* *lavetur* *aes*, *aerarias*, *non* *aerelavinas*, *nominari*, *Varr.*; — c) *sc. fornax*: *Smelteovn*; *ligel. in pl.*, *Plin. 31, 33*; — C) *aerarium*, i, n., *sc. stabulum*: *Sted* i *Saturnustemplet* i *Rom*, *hvór* *Statskatten* *epbevaredes*, *altf. Skatlammeret*; — *pecuniam* *in* *aerarium* *referre*, *Cic.*, *deferre*, *Liv.*; — *eqf. „overf.“*: *Statskatten*, *den* *offenlige* *Stat*; ∞ *essundere*, *Cic. Tusc. 3, 20*; cf. *Nep. Arist. 3*; — *eqf. Gæffe* *el. fond* *tíl* *noen* *særskilt* *Bestemmelse*; *vid. Nep. Att. 8*; *men* ∞ *militare*, *vid. Tac. Ann. 2, 78*, o. *Suet. Aug. 89*; — 2) *om* *d. romerfse* *aerarium* *som* *endnu* *mærkes*; a) *under* *Keiserne* *adstíletes* *aerarium*, (*Statskassen*), *fra* *fiscus*, (*den* *keiserflege* *Stat*); *vid. Tac. Ann. 6, 2*, o. *Plin. Pan. 36*; — b) *eqf. indest* *sanctius*: *det* *romerfse* *Statsarchív*; *lege* *jam* *in* *aes* *incisa*, *et* *in* *aerarium* *condita*, *Suet. Caes. 28*; cf. *Tac. Ann. 3, 51*, o. *Suet. Aug. 91*; — *eqf. epbevaredes* *her* *Krigsbærens* *Janer* *og* *Standarter*; *vid. Liv. 4, 22*; — c) *Opfígten* *over* *aerarium* *forte* *optrf.* *quaestor* *urbanus*; *under* *Keiserne* *forvaltebes* *aerarium*, *saart* *af* *en* *Dvæstíor*; *vid. Suet. Aug. 36*, o. *id. Claud. 21*; — d) *endef.* *var* *her* *med* *forbundet* *et* *Reservefond*, *hvís* *Opbevaringssted* *deraf* *høder*: *aerarium* *sanctius*; *vid. Caes. B. C. 1, 11*, o. *Liv. 27, 10*; — *bf. Quintil. 10, 3, 3*, *ligel.* *scdvis*: *velut* *sanctiore* *quodam* *aerario* *reconditae* *opes* *etc.*

aeratus, 3, [*aes*]; I) „*egenl.*“; A) *forshnet* *el. beslaaen* *med* *Æts* *el. Kobber*, *naves*, *Hor.*, *porta*, *Ovid.*; *men* *lectos* *aeratos* *etc.*, *Cic. Verr. 4, 26*, (*med* *Kobberfødder*); *men* „*poet.*“: *aeratae* *acies*, *Virg. Aen. 9, 462*, (i *Kobberharníst*); — B) *gjort* *af* *Kobber* *el. Æts*, *catenae*, *Prop. 2, 16, 11*; — II) „*overf.*“: *forshnet* *med* *Kobber* *el. Penge*; *bf. bemídet*, *rig*; *vid. Cic. Att. 1, 16*, *und. aerarius*.

aerelavina, *ae, f.*, [*aes*, *lavo*]; f. *und. aerarius*. — 1. *aereus*, (trisyll.), 3, [*aes*]; I) *adj.*; A) *gjort* *el. forfærdiget* *af* *Kobber* *el. Malm*, *cornua*, *Vitruv.*, *clavus*, *Plin.*, *tabulae*, *Suet.*; — B) *forshnet* *el. beslaaen* *med* *Kobber* *el. Metal*, *clypeus*, *Virg.*, *puppis*, *id.*; — II) *subst.*; A) *aerëus*, i, m., (*sc. nummus*), *en* *Kobbermønt*, *Vitruv.*; — B) *aereum*, i, n., *Kobberfarve*, *Plin. 8, 78*. — 2. *aëreus*, 3; f. *und. aerius*.

aerifer, a, um, [*aes*, *fero*]; „*poet.*“: *som* *bærer* *Kobbercymber*, *manus*, *Ovid. Fast. 3, 740*. — *aerifice*, *adv.*, [*aes*, *facio*]: *med* *hunstígt* *Arbeide* i *Æts* *el. Metal*, *Varr. ap. Non.* — *aerifodina*, *ae, f.*, [*i. e. aeris* *fodina*]: *Ærigrube*, *Metalgrube*, *Varr.* — *aerinus*, 3, [*i. aera*]: *af* *Ullrudet* *Heire*, *farina*, *Plin. 18, 44*. — *aeripes*, *edis*, *adj.*, [*aes*, *pes*]: *med* *Kobberfødder*, *tauri*, *Ovid. Her. 12, 93*, *cerva*, *Virg. Aen. 6, 803*; — *eqf. „overf.“*, *ligesom* *χαλκόπους*: *med* *stærke* *el. hurtige* *fødder*, *cervi*, *Auson.* — *aerisonus*, 3, [*aes*, *sono*]: *tonende* *af* *Kobberbæffener*, *antra* *Curatum*, *Sil.*, *mons*, *Val. Fl.*

aërius, (-eus), (quadrisyll.), 3, [*aër*], *aërios*; I) „*egenl.*“; A) i *Luften*, *luftig*, *volucres*, *Lucr.*; cf. *Cic. Univ. 10*, o. *id. Top. 20*; *aërias* *carpere* *vias*, (*flyve* *igennem* *Luften*), *Ovid.*; cf. *Hor. Od. 1, 28, 5*; *men* ∞ *mel.* *Virg. Ge. 4, in.*, (*her* *neml. troedes* *at* *fremkomme* *af* *den* *af* *Luften* *nedfaldne* *Dug*); — B) *som* *bærer* *sí* i *Luften*, *Alpes*, *Virg.*, *Ovid.*; *aërio* *vertice* *Taurus*, *Tibull. 1, 7, 15*; — ∞ *quercus*, *Virg.*, *ultmus*, *id.*; *men* *capra* *cornibus* *aëriis*, *Ovid. Fast. 5, 119*; — II) *síde*. „*overf.*“: *luftig*, *flygtig*, *tom*, *spes*, *Arnob.* — *aëri-zusa*, *ae, f.*, *aëρίζουσα*, (*ren* *el. klar* *som* *Luften*):

efslags blaalig Vedstien, (rimel. Turkfisen), Plin. 37, 37.

1. *aero*, *are*, v. a., [aes]: beslaaer med Kobber, Prisc.; f. egf. *aeratus*, s.l. — 2. *aero*, *ōnis*, m., *αἰρω*: flettet Kury til at bære i, Vitruv., Plin. — *aeroides*, ae, m., *αεριοειδής*: luftfarvet, berylli, Plin. 37, 21. — *aerōmantia*, ae, f., *αερομαντία*: Spadom af Luftens Beskaffenhed, Isid. — *Aerōpe*, es, (e. -a, ae), f., *Αερόπη*: Gemalinde af Atreus, Ovid. *Trist.* 2, 391, Hygin. — *aerōsus*, 3, [aes]: feberbedrig, med stærk Tilfættning af Kobber, aurum, Plin., ferrum, id.

aerūca, ae, f., [aes]: ligesom *aerugo*: etflags Spanfgrønt, Vitruv. — *aeruginōsus*, 3: fuld af Kobberrust, lamellae, (ferrugine Kobberpenge), Senec.; — men „everf.“: *mannus*, (smudsig, farlig), id.; af — *aerūgo*, inis, f., [af aes; cf. ferrugo af ferrum]; 1) „egenf.“; A) „alm.“: Kobberrust; incidere in aeruginem, (være udsat for at rustne), Cic. *Tusc.* 4, 14; compescere virus aeruginis, (bevare imod Rust), Plin.; — B) „bef.“; a) det af Kobberrust tilberedede Spanfgrønt, id. 31, 26; — b) „poet.“ egf.: ferrugine Kobberpenge, (cf. alm. Penge), Juvenal. 13, 60; — II) „everf.“ o. „alleg.“: ligesom Sielens Rust; df. Sudstbed, Veind, Dindstak; vid. Hor. *Sat.* 1, 4, 101; ligel. versus tincti viridi aerugine, Martial. 10, 33; — b) df. egf.: smudsig Gierrigbet, Hor. A. P. 330.

aerumna, ae, f., [efter Fest. p. 20: ctr. f. *aerumnula*, d. e. Skuldertræet. Sag]; 1) „alm.“: A) tungt og meifommeligst Arbejde, trykkende Nød og Vanstielighed; (ofteft forf. o. „poet.“); — *aerumnæ* duae, (tvende Fødselsmercer), Plaut. *Amph.* 1, 2, 26; cf. id. *Rud.* 2, 3, 71, und. *aegnus*; men *sexta aerumna* (Herculis), id.; cf. Cic. *Fin.* 2, 35; men mors est *aerumnarum* requies, Sall. *Cat.* 51; cf. Hor. *Ep.* 2, 2, 26; — B) lidelse og Trængsel, (som indvirkende udenfra; (opp. *aegrutudo* o. *aegrimonia*, som Sielens subjective Tilstand); vid. Lucr. 3, 50, o. id. 4, 1065; men Cic. *Tusc.* 1, 8: *aerumna* (est) *aegrutudo laboriosa*; — II) sild. egf.: Nederlag, Amm.

**aerumnābilis*, e: meifommelig, trykkende, beslagelig, Lucr. 6, 1230, Appul.; o. — *aerumnōsus*, 3: fuld af lidelse og Trængsel, salum, Att. ap. Cic. *Tusc.* 3, 28; — ostere en Personer; inopes, *aerumnosus* (nos) etc., Plaut. *Rud.* 1, 1, 39; cf. Cic. *Tusc.* 4, 38, ostere; — compar.: si etc., nihil est *aerumnosius sapiente*, Senec. d. *Ir.* 2, 7; superl.: *una omnium* (mulier), Cic.; — [aerumna].

aeruscātor, oris, m.: omlobende Taffenspiller, Gell. 14, 1; af — *aeruseo*, are, v. n., [aes]: sem omlobende Taffenspiller at indsamle Eftlinger el. søge Underheld, Senec. *Clem.* 2, 6, Gell.

aes, gen. *aeris*, n., (rimel. at sammensl. m. *αἰθρην*: bæve, neml. Malmen af Gruben, alst.): det af Gruben fremdragte Metal (m. Undergælle af Guld og Sølv); df. 1) „alm.“: A) *aes* Cyprium, (hvf. *cuprum*): Kobber; cf. Plin. 34, 24; df. *scoria aeris*: Kobberjinner, Slagge, id.; flos *aeris*, id.; *aes fundere*, id., *conflare et temperare*, id.; — B) Metalblanding, Bronze, (naar neml. Taler er om Kunstværker); — *statua pedestris ex aere*, Cic.; *ducere alicquem ex aere*, (støbe nogens Buste af Bronze el. af Metal), Plin.; „poet.“ egf.: *ducere aera*; vid. Hor. *Ep.* 2, 1, 210; — C) „meten.“: hvad der er gjort af Kobber el. Metal el. Bronze, navn. saadanne Raaben; vid. Lucr. 5, 1285, Tac. *Ann.* 11, 14, o. Virg. *Aen.* 2, 731; — fremdeles *aes*, f. tuba, ibd. 6, 165; cf. Ovid. *Met.* 1, 98; — ligel. *aes*, f. tabula aenea, (bverpaa neml. en antagen Lov blev indgravet); vid. Cic. *Fam.* 12, 1, ostere; df. egf. *aera* lezum, Tac. *Hist.* 4, 04; cf. id. *Ann.* 12, 53; — *aes* Arbejder af den gamle Kunst, navn. i cerinthisk Ertz; vid. Hor. *Sat.* 2, 3, 21, o. id. *Ep.* 1, 6, 17, egf. Virg. *Aen.* 6, 818; — egf. allehaande Redstaber af

Kobber; *aera unca* el. *pendentia*, (f. *hami aenei*), Ovid.; men *aere pontus finditur*, (i. e. *navibus* el. *rostris aeratis*), Tibull.; men *aera rotunda* Cybeles, (i. e. *tympana aerea*), Prop.; — endel. forf.: *aera*, f. *aeramenta*: Kobberfar, Cato ap. Fest.; — II) forf. de første Penge i Rom vare af Kobber, saa heter *aes* o. *aera*; A) „alm.“: Penge; vid. Ter. *Phorm.* 3, 2, 26; ligel. si *aes* habent, dant mercem, Plaut.; cf. Hor. A. P. 315, o. Virg. *Ecl.* 1, 36; — hvf. egf. etiam *aureos* nummos *aes* dicimus, Dig.; — B) „bef.“; 1) *zon*, *zeld*, *Betaling*; eg der navn. a); ligesom *stipendium*: *strigefeld* el. *Seldaterfeld*; vid. Liv. 5, 4: *dare aera militibus* etc.; hvf. egf. *annua aera* etc.; — b) df. egf. „everf.“: *aera*, ligesom *stipendia*: *strigstienfæ*, *Tienestetid*, edl.; vid. Cic. *Verr.* 5, 13; — 2) *zon*, *Betaling*, vid. Senec. *Ep.* 88; egf. in pl., Juvenal. 6, 125; — C) fremdeles er *aes*: Penge, at mærke i visse Forbindelser; 1) *aes alienum*: Penge, som nogen skylder til andre; d. e. *Gjæld*; — *aes alicuium habere*, Cic., egf. in *aere alieno esse*, id., (være i *Gjæld*); egf. *laborare ex aere alieno*, Caes.; — *aes alienum facere*, Cic., *contrahere*, id., *conflare*, Sall., (femme i *Gjæld*); ligel. in *aes alienum incidere*, Cic.; — *aes alienum dissolvere*, Cic., *aere alieno exire*, id., (betale sin *Gjæld*, femme ud deraf); — egf. findes *aes* absol. f. *aes alienum* el. *Gjæld*; *prae aere Tusculanum proseripsisse*, Cic. *Att.* 6, 1; men *aes confessum*, Gell. 20, 1, o. XII *Tabb.*; — 2) df. „alleg.“; a) *esse* in *aere alienum*, (ligesom at tilhøre nogen, neml. som *Ben* el. *Client*); vid. Cic. *Fam.* 13, 62, o. ibd. 15, 14; — b) *alicuius aeris esse*, om en Person; (at have noget Værd); Gell. 18, 5; men Senec. *Ep.* 87: *virtus suo aere censetur*, (har sit Værd i sig selv, er et uunderligt Gode); — 3) egf. kan mærkes: *aes equestre*, (til Jævlighed og Seldning af Riddernes Heste), Gaj. *Inst.*; (cf. Liv. 1, 43); — *aes manuarium*, f. *umb. manuaris*; — *aes circumforaneum*; f. *umb. circumforaneus*; — III) endel. betegner *aes*, ligesom *as*: Enheden af d. romerske Møntfod; hvf. gen. sing. *aeris*, f. *assium*; qui *millibus aeris* L ... *census* fuisset, Liv. 24, 11; cf. Cic. d. *Rep.* 3, 10; — navn. heter egf. *aes grave*: den gamle fuldvægtige Kobbermønt el. *as*; *denis* millibus *aeris* *gravis* reos condemnavit, Liv. 5, 12; cf. id. 4, 60; — B) men egf. bruges *aes* om den mindre Kobbermønt el. *Stillemont*, ligesom *quadrans* o. *triens*; vid. Juvenal. 2, 152; — 2) df. atter, pl. *aera*: *Regnepenge*; hvf. „everf.“: de enkelte Summer el. *Pøster* i et Regnstab; si *aera singula probasti*, etc., Cic. ap. Non.

Aesacus, (-os), i, m.: Søn af Priamus; vid. Ovid. *Met.* 11, 762; — *aesālon*, *ōnis*, m., *αἰσάλον*: en Halseart, Plin. 10, 95. — 1. *Aesar*; hof *Etrurterne*; = *deus*, Suet. *Aug.* 97. — 2. *Aesar*, *āris*, m.: Hled i Nederitalien, i Røgheden af Creton; (hod. *Necete*); Ovid. *Met.* 15, 22; — df. *Aesāreus*, 3: afarist, ibd. 51.

Aeschines, is, m., *Αἰσχίνης*; den berømteste af dette Navn er: den attiske Taler *Θέσβινος*, Demosthenes's Redstaber; vid. Cic. d. *Or.* 2, 23, o. ibd. 3, 56, egf. Quintil. 10, 1, 22. — *Aeschylus*, (-os), i, m., *Αἰσχύλος*: *Θέσβυλος*, Grækerne første store Tragiker, den græske Tragikeres saa at sigte Skaber; vid. Hor. A. P. 278, o. Cic. *Tusc.* 2, 10. — *aeschynōmēne*, es, f., (*αἰσχυνομένη*, som skammer sig): etflags Plante, som ved Berørelse træffer sig sammen, Plin. 21, 102.

Aesculānus, i, m., [aes], sc. *deus*: Guden for Kobber og for Kobbermønt, fader til Guden *Argentinnus*, Augustin. — *Aesculāpius*, i, n., *Ασκληπιόν*, *Ἀσκληπιεύς*: et *Θεσβυlopæmpe*, Vitruv. — *Aesculāpius*, i, m., *Ἀσκληπιός*; efter Mythen: Søn af *Apollō* ved *Nymphen* *Coronis*; blev dyrket som Gud for Lægekunsten; vid. Cic. *N. D.* 3, 22, o. Cels. 1,

præf.; — om Jndførelsen af hans Dyrkelse i Rom, vid. Ovid. Met. 15, 621 flgd.; — ðf. Aesculapius, 3: æsculapif, anguis, Plin. 29, 22.

*aesculetum, (esc.), i, n.: et med Egen aesculus bevoxet Sted; ðf. „poet.“ f. Eggefey, Hor. Od. 1, 22, 14; — aesculēus, (esc.), 3: af Egen aesculus; ðf. „poet.“: af en Eg; aesculeae frondis honorem etc., (en Egstrand), Ovid. Met. 1, 419; v. — aesculinus, (esc.), 3: = frgd., axes, Vitruv.; af — aesculus, (egf. esculus, ligefom af esca), i, f.: etflags Eg med spifelig frugt, Vinteregen el. Epifeegen, (der er den høieste i sit Slags, eg Juppiter bellig); vid. Virg. Ge. 2, 290, o. Plin. 12, 2, oftere; quereus aesculus L.; — „poet.“ egf. „alm.“: en Eg, Hor. Od. 3, 10, 17.

Aesernia, (Es.), ac, f.: By i Samnium ved Gloden Vulturius; (hod. Isernia e. Sergna); Cic. v. A.; — ðf. Aeserninus, 3: æsernif, ager, Liv., turma, id.; — men subst. Aesernini, orum, m.: Jndvaanerne deraf, Liv., Plin.; — not.: egf. er Aeserninus: et romersk Titnavn, Liv.; men Aeserninus cum Pacidiano: (Mærket paa tvende Gladiatører), Lucil. ap. Non.; cf. Cic. Qu. Fr. 3, 4.

Aeson, ðnis, m., *Æson*: Fader til Argonauten Jason; om hans Jorngælsesfærd Medea's Kunster, vid. Ovid. Met. 7, ab in.; — B) ðf. 1) Aesōnides, ae, m.: Søen el. Efterfommer af Æson, (i. e. Jason), ibd. 161, oftere; voc. Aesonide, id. Her. 6, 109; — 2) Aesōnius, 3: æsonif, heros, (i. e. Jason), ibd. 12, 134.

Aesopus, (-ius, -icus), 3, f. um. flgd. — 1) Aesopus, i, m., *Æsopos*: græsk Fabeldigter fra Phrygien; vid. Phaedr. 4 prol., Quintil. 5, 11, 19, o. Gell. 2, 29; — ðf. Aesopius, (-eus), 3: æfopif, fabulae, Phaedr. l. c.; egf. Aesopicus, 3, Isid. — 2) Aesopus, i, m.: Mærket paa en tragifk Stue-spiller og Ven af Cicero; vid. Cic. Fam. 7, 1, o. Hor. Ep. 2, 1, 82. — Aesquiliae; f. um. Exquiliae.

aestas, atis, f., [bef.], m. *αἴστω*, d. c. brænder, o. m. aestus]; 1) „egenf.“ el. „alm.“: Sommeren; (dels i Medfæm. af Vinteren el. hiems, alts. som de sex Sommermaander, neml. fra 22 Martii til 22 Septembris; dels som de trede hedege Sommermaander; efter Varr. fra 9de Mai til 7de Augusti); — hieme et aestate etc., Cic.; aestate incunte, id., nova, Virg.; — summa, Cic., jam adulta, Tac.; — exacta, Sall., affecta jam prope, Cic.; men — anni, Gell.; — II) „overf.“ o. „bef.“; A) „tekn.“: aestas, f. annus, navnfl. i Krigs-sproget, fordi neml. Jælttegene ordentl. feretoges om Sommeren; vid. Tac. Ann. 6, 39, o. Vell. 2, 47 o. 81; — B) „poet.“ egf. a) smukt og klart Veir, Virg. Ge. 4, 59, e. id. Aen. 6, 707; — b) aestas ignea, Hor. Od. 1, 17, 3: Sommerheden; — not.: plur. aestates: Sommerfregner, Plin. 28, 50.

aestifer, a, um, [aestus, fero]; 1) ligefom act.: som medfører Hede, ignis, Lucr.; — Cancer, (som Himmelegn), Sil.; ligel. — Canis, (Sundestierne), Virg.; — II) ligefom pass.: lidende af Hede, forbrændt af Heden, campi, Sil., arva Libyes, Lucan.

aestimabilis, e: til at vurdere høit, værdifuld; (men alene som filosofifk Kunstfudryk); vid. Cic. Fin. 3, 6: aestimabile, quod etc., (opp. inaeestimabile); o. — aestimatio, onis, f.; 1) „egenf.“; A) „alm.“: Prisbestemmelse, Vurdering; a) navnfl. Censors Vurdering af Borgernes Giendom, Cic. Verr. 2, 53; men — frumenti, (neml. ved Prætor), f. ibd. 3, 92; — b) i Retsfager er aestimatio litium: Bestemmelse af den Domfældtes el. Tæbendes Væder, Cic. Cluent. 41; ligel. — multarum, Liv. 4, 30, o. — poenae, Cic. d. Or. 1, 54: Jæftfættelse af Vædernes Størrelse; — B) „bef.“; a) den af Cæsar under Boigerfrigen indførte aestimatio possessionum; vid. Suet. Caes. 42, o. Caes. B. C. 3, 1; ðf. Cic.

Fam. 13, 8: accipere praedia in aestimationem; men „meten.“: aestimationes, f. praedia, ibd. 9, 18; men ibd. 10, med Lume: accipere aestimationem aliquam: lide et Tab; — b) „poet.“ egf. Vardi el. Pris; Quod (linteum) non me movet aestimatione, Catull. 12, 11; — II) „fig.“; A) Vurdering el. Bestemmelse af noget el. noget's indre Værd; (Men existimatio: den paa en flig Vurdering grundede Jættelse); — semper aestimationem atque arbitrium ejus honoris penes senatum fuisse, Liv. 3, 63; men aestimatione recta severus etc., Tac. Hist. 1, 14; cf. Vell. 2, 97, o. 127; — B) det Giensfanden tillagte Værd el. Jærtrin; aliquod pondus dignum aestimatione etc., Cic. Fin. 3, 6; cf. ibd. 10: sed ea aestimatio etc.; — [aestimo].

aestimator, oris, m., [aestimo]; 1) „egenf.“: som vurderer noget, som bestemmer Prisen derpaa; — frumenti omnis etc., Cic. Pis. 35; men id. Parad. 6, 3: — callidi rerum, etc.; — II) „fig.“: som bestemmer det indre Værd el. Jærheds; vid. Cic. Marc. 5; ligel. id. Orat. 41: justus rerum aestimator etc.; men Curt. 8, 1: — inmodicus sui; ðf. — aestimatorius, 3: hørende til en Vurdering, judicium, Gaj. Inst.; men aestimatoria, (sc. actio), Dig.

*aestimatus, us, m.: = aestimatio; men alene in abl.; in aestimatu esse: være segt, (om en Vare), Plin.; o. — aestimum, i, n.; fide. f. aestimatio: Vurdering; pro aestimio ubertatis, Hygin. d. Lim.; — [af flgd.].

aestimo, (-ūmo), avi, atum, 1, v. a., [aes]; 1) „egenf.“; A) „alm.“: bestemme en Ting's ydre el. Yngerværdi, vurderer, taxerer; c. gen. el. abl. pretii, egf. m. adv., egf. absol.; — — frumentum III denariis, Cic. Varr. 3, 92; — magni, parvi, f. nedf.; — magno prata et arcae, id. Parad. 6; — aliquid tenuissime, id. Verr. 4, 16; men id. Off. 2, 23, absol.: aestimandis possessionibus; — B) „bef.“; — item alicui, egf. alicujus: bestemme den Domfældtes Væder, Cic. Cluent. 41, o. Nep. Milt. 7; — egf. fan hidsføres Caes. B. G. 5, 1; ligel. — nomina alicui: (bestemme, hvor meget nogen har at betale), Cic. Verr. 1, 39; — II) „fig.“; A) bestemme det indre Værd, vurderer; (men existimo: bedømmer efter en saadan Vurdering); — a) m. flgd. ex, el. c. abl., (paa Spørgsmaalet: hvor efter); — vulgus ex veritate pauca, ex opinione multa aestimat, Cic. R. Com. 16; cf. Sall. Cat. 10; men — ex aequo, Liv. 7, 30; — — virtutem annis, Hor. Ep. 2, 1, 48, Macedonas veteri fama, Justin.; — b) c. gen. el. abl. pretii, (paa Spørgsmaalet: hvor høit); saaf. c. gen.: Nep. Cato 1, c. Catull. 5, 2; — men — permagno, Cic. Verr. 1, 7; cf. Liv. 40, 55; — ligel. ubert. m. bestemt Tæf; vid. Tac. Ann. 1, 17; — „poet.“ egf. c. acc. comm. nihil; vid. poet. ap. Cic. Tusc. 1, 8; — c) endel. m. flgd. Relativsatn.; quantopere dilectus sit, facile est aestimare, Suet. Aug. 57; cf. Sall. Jug. 35.

aestiva, orum, f. um. aestivus. — *aestivālis, e: = aestivus; — circulus (i. e. tropicus caneri), Hygin.; — aestive, adv.: sommerfagen; ðf. „overf.“: farveligen; — vialicati sumus, Plaut. Men. 2, 1, 3; o. — aestivo, avi, atum, 1, v. n.: at tilbringe Sommeren; saaf. om Menneffer, Suet. Plin.; om de græssende Storder, Varr.; — [flgd.].

aestivus, 3, [aestus]; 1) „alm.“: sommerfag, hørende til Sommeren; aestivis e partibus (coeli: fra den hede Himmelegn), etc., Lucr. 5, 614; — menses, (opp. hiberni), Cic.; — locus, (siffet til Sommerbelig), id.; — egf. m. sol, Virg., m. aura, Hor., m. umbra, Ovid.; men — saltus, (med Sommergræssning), Liv. 22, 14; — aves, (der indfæde sig om Sommeren), id. 5, 6; — animalia, (som komme frem i Heden), Plin.; — castra, (Sommerleir), Suet. Claud. 1; — II) „bef.“ egf. som subst.: aestiva, orum, n.,

A) se. castra: Sommerleir; in aestivis esse, Cic.; cf. id. Fam. 2, 13; men id. Verr. 5, 37; aestiva praetoris, (hans Væstleir); — B) se. tempora: den til Krigsbedrifter tilfjætte Sommer; cf. Sommerfætte; egf. alm. Hætte; vid. Cic. Pis. 40, e. id. Fam. 3, 9, egf. Vell. 2, 103; — C) se. loca: Sommergræsgeange; ~ montium, Plin. 21, 19; f. egf. exenp. Liv. 22, 14; — b) cf. egf. „meten.“: de græsfiende Gierder, Virg. Ge. 3, 472.

aestuābundus, 3. [aestuo]; brusende, fegende, Pallad.; aestuārium, i. n., [aestus]; I) „egent.“: den Strækning af Rysten, som everithylles i Hædten; vid. Fest. s. v. Aestuaria, egf. Caes. B. G. 3, 9, e. Plin. Ep. 9, 23; — B) cf. egf.; a) Rær el. Dam, (navnl. til Stærs, og sem dannes af det fægne Søvand), Varr.; cf. Caes. B. G. 2, 28; — b) den sumptige Munding af en Hæd; in sing., Tac. Agr. 22; in pl., Plin. 3, 3; — II) „everf.“: aestuaria, orum, n.: Lustbiller, hverigienem Brøndgravere berikfætte færdarvæde Dunster, Plin. 31, 28, Vitruv.

aestuatiō, onis, f.: brusende Bevægelse; cf. „fig.“ e. „ment.“: Sindets bruste Fæstighed hos raa Mennesker, Plin. 18, 1; af — aestuo, avi, atum, i. v. n.; I) „egent.“, (ligesom d. besl. *ædeu*): at være i en brusende el. følgende Bevægelse, at bruse el.ølge; cf. A) om Jæten; Quoque magis tegitur, tectus magis aestuat ignis, (C. alleg.), Ovid. Met. 4, 61; cf. Virg. Ge. 4, 263; — b) ligel. om de af Jæten el. Hæden paavirkede Gienfænde; at gløde, at være gløende hed; — torridus aestuat aer, Prop.; cf. Virg. Ge. 1, 107; — ligel. om Personer: at lide af Hæte, (opp. algere); vid. Cic. Tusc. 2, 11; erudire juventutem ... algendo, aestuando, etc.; — deg. mildere end sudare, vid. Juvenal. 3, 103; men aestuare sub pondere, Ovid.; — B) om Hævet; ubi Maura semper aestuat unda, Hor. Od. 2, 6, in.; cf. Virg. Aen. 6, 296; f. egf. inde. aestus; — C) om andre Gienfænde, med Hensyn paa deres bestige Bevægelse; vid. Virg. Ge. 4, 308; men quasi aestuantis animae iter, (om Lustføret), Gell. 17, 11; egf. om Dræts Svingninger i Stemen, Lucr. 5, 1096; — fild. egf. om en følgende Mængde, Prud.; — II) „fig.“ e. „ment.“: A) „alm.“: 1) om Personer: at være i bestig Fidenstak el. Hæ; m. e. ut. alibi, osv.; — desiderio te nostri aestuare, Cic. Fam. 7, 18; men aestuare invidia, Sall. Cat. 23, (være Gienfanden derfer); ubi, etc., aestuare illi, qui etc., Cic. Verr. 2, 30; (de blev ferstræffede); — men eretif; in illa Aestuare etc., Ovid. Met. 6, 490; — 2) om Fidenstaben selv: at bruse el. rase; vid. Virg. Aen. 12, 666; — B) „bef.“: at være i livshæte, at angste sig, at være ferlegen, osv.; aestuabat dubitatione etc., Cic. Verr. 2, 30; sic anceps in'er utrumque animus aestuat, quum etc., Quintil. 10, 7 extr.; cf. Suet. Claud. 4, e. Hor. Ep. 1, 1, 99.

aestuose, adv.; I) brændende; in compar., Hor. Epod. 3, 17; — 2) brusende (sem Eshærbis), absorbere, Plaut. Bacch. 3, 67; af — aestuosus, 3. [aestus]; I) meget hed, med tryffende Hæde, aura, Pacuv. ap. Prisc.; cf. Hor. Epod. 16, 57; men ~ syrtis, id. Od. 1, 22, 5; aestuosissimi dies, Plin.; cf. Catull. 7, 5; ~ via et pulverulenta, Cic. Att. 5, 14; — 2) stærkt brusende; ~ freta, Hor. Od. 2, 7, 16.

aestus, us, m., [aestuo]; I) „egent.“: A) enhver brusende el. følgende Bevægelse; cf. a) luente el. hvirelente Jæd: surit aestus ad auras, Virg. Aen. 2, 759; — b) cf. færv. stærk el. brændende Hæde, (navnl. Sommerhæde el. Søhæde); vid. Lucr. 6, 364, e. Hor. Od. 1, 17, 18; men labore et aestu languidus, Sall.; cf. Virg. Ge. 3, 331; Aestibus at mediis etc.; — egf. Hærbæde, Cic. Cat. 1, 13; men aestus ulceris, Attap. Cic. Tusc. 2, 7; — B) Hævets Brusen el. Strømmen, Pacuv. ap. Cic. d. Or. 3, 39; (jf. verr: Brænding); —

egf. „meten.“: det oprorte Hav selv, Virg. Aen. 1, 107, e. ibd. 8, 671; — egf. Hævets Strømning; (marini aestus), quorum accessus et recessus, (Hød eg Ebbe), etc., Cic. Div. 2, 14; cf. Caes. B. G. 5, 1; men recessus aestus (gen., d. e. Ebbe), id.; cf. id. B. G. 3, 12; minuente aestu; men aestu secundo, (med Strømmen), Sall. frgm. ap. Gell.; cf. Caes. B. G. 4, 23; — egf. Brusen af fegende Vand, Virg. Aen. 7, 463; — b) efter Epiturreines Lære: den Hæfremning, som sætter Væggeme i Hærbindelse med hverandre; vid. Lucr. 6, 939; men ibd. 1001 figd.: lapidis aestus, (det magnetiske Hædum); — II) „fig.“: A) „everf.“: Hæfremning, belli, Lucr. 5, 1434; cf. Hor. Ep. 2, 2, 47; men quidam furoris aestus etc., (C. alleg.), Flor. 4, 2; cf. Cic. Leg. 2, 4; aestus quidam consuetudinis; — B) „ment.“ e. „ethif.“: a) brusende Fidenstak el. Attraa, Hor. Ep. 1, 2, 6; men aestus quidam ... gloriae, Cic. Brut. 81; men aestus pectoris, (Eshærbæde), Ovid. Her. 16, 25; — b) Engstelse, Hæfremning; qui tibi aestus, qui error etc., Cic. Div. in Caecil. 14; cf. Hor. Sat. 1, 2, 110, e. Virg. Aen. 12, 486, østere; — not.: forkl. gen. aesti, (f. aestus), Pacuv. ap. Non.

Aestyi, orum, m.: et Høst bag Reichselen, rimel. Gæherne i Gæstland, Tac. Gerin. 45. — Aesula, ae, f.: By i Latium, i Hærbæden af Tibur, Hor. Od. 3, 29, 6; — cf. Aesulanus, 3: æfulant, arx, Liv. 26, 9; — Aesulani, orum, m.: Indvænerne af Esula, Plin. 3, 9.

aetas, atis, f., [etr. af d. forkl. ævitas, af ævum, *aiōr*]; I) „egent.“: Menneskets Levealder el. Levetid; cf. A) „alm.“: Livet el. Mennesketid, (som et Hæst); aetas acta honeste et splendide, Cic.; cf. id. Off. 1, 1, e. id. d. Sen. 19; — b) egf. en Menneskealder, (som et vist Tidrum); hominis aetatem durare, Liv. 1, 9; cf. Cic. d. Sen. 10, e. Hor. Epod. 16, in.; — om de trede *ævæi* el. ætates paa hvort Aarhundrede, f. Herod. 1, 143; hvorum Ovid. Met. 12, 188, aetas itaer „poet.“ f. et Aarhundrede; — B) „bef.“: en vis Alder, (som Del af Menneskets Levetid); — nemf. efter Varr. ap. Censorin. ere diase Dele el. Aldre: adolescentia, juvenus, (hver paa 15 Aar); derpaa følge seniores, indtil d. 60de Aar, hvormed senectus begynder; cf. Tubero ap. Gell. 10, 28; — med de fire Aldere sammenlignes de fire Aarstider, Ovid. Met. 15, 200 figd.; cf. Flor. 1, proem.; — bb) heril mærkes: a) færv. bestemmes her en vis Alder ved et adj., el. ved et andet tilføiet Begreb; — incuntis aetatis incertitia, Cic.; hos aetatis, Liv.; aetas bona, Cic., integra, Plaut.; opp. ~ mala, id., sessa, Tac., affecta, Cic.; — b) men ofte viser alene Sammenhængen, hvilken Alder man har at tænke sig; — morbo atque aetate confectus, (i. e. senectute), Sall. Jug. 9; ambo florescentes aetatibus, (i. e. juventute), Virg. Ecl. 7, 4, (hver egf. plur. er at mærke); id aetatis jam sumus, (i en saa moden Alder), ut etc., Cic. Fam. 6, 29; men aetas consularis, id., (d. 43de Aar); — II) „everf.“: A) „alm.“: Tidensalderen el. Fiden el. Tidene; heroicis aetatibus etc., Cic. Tusc. 5, 3; usque ad hanc aetatem, id.; cf. Hor. Od. 4, 9, 9; — b) cf. egf. „meten.“: Tidensalderen, (f. de veri levende Mennesker); vid. Hor. Epod. 16, 9, e. id. Od. 1, 35, 34; ligel. disce tamen, veniens aetas, Ovid. Fast. 6, 639; — ligel. hos Hæfremning; vid. Liv. 27, 51, e. Tac. Hist. 3, 68; — B) „bef.“ mærkes egf. 1) aetas, om Ting; bene ferre aetatem, (om Vin), Cic. frgm. ap. Macrobi.; cf. Plin. 23, 20, ligel. aetates aedificiorum, Dig.; — 2) de adverbiale Hærbet; a) aetatem, (færv. forkl.); meget længe, (evrcl. igienem en hel Menneskealder); vid. Ter. Heaut. 1, 3, 38; cf. Lucr. 6, 235, egf. Ter. Eun. 4, 5, 8; — b) in aetate, (ligel. forkl.): til rette Tid, Plaut. Trin., in.; men ibd. 2, 4, 61: utrumque ... in aetate haud bonum est, (hver ifte negensinde); —

not.: gen. pl. aetatum; deg. egf. aetatum, Vell. 2, 89, o. M.

aetātūla, ae, f., dem. af aetas: I) „egentl.“: en ganske ung Alder; in primis puerorum aetatulis etc., Cic. Fin. 5, 20; cf. id. Sest. 8, c. Plant. Pseud. 1, 2, 10; — II) „fig.“: ungdommeligt Lefstid: ut aut parcius aetatulæ indulgeret, aut certe cauti⁹, Suet. Claud. 16.

aeternābilis, e, Att. ap. Non., e. aeternālis, e, Tert., [aeterno]: evigvarende, evig. — aeternitas, atis, f., [aeternus]; I) „alm.“: Evigheden, d. c. A) Tid uden Begyndelse; vid. Cic. N. D. 1, 9, c. id. Div. 1, 55; — B) evig Varighed, Uferangselighed, id. Pis. 3; figel. in aeternitate temporum, Tac. Agric. extr.; — b) egf. om en meget lang Tid; cedri materiae aeternitas, Plin. 13, 11; — II) „bes.“: o. fild., ligesom divinitas o. majestas: en feiserlig Titel, Plin. Ep., Cod. Just. — 1. aeterno, abl. sem adv.; f. und. aeternus. — 2. aeterno, are, v. a., [aeternus]: foræviger, aliquem litteris et laudibus, Varr. ap. Non.; Hor. Od. 4, 14, 3.

aeternus, 3, [etr. f. aeviternus, af aevum; cf. hesternus af heri]; I) „egentl.“; A) „alm.“: evig, (d. c. uden Begyndelse og Ende), deus, Cic., materia, Lucr.; — egf. uden Begyndelse; ex aeterno tempore, Cic.; — offer: vedblivende, varig, uferanderlig, gratia, Ter., gloria, Cic., ver, Ovid.; men aeterna urbs, (i. e. Roma), Tibull., o. fild.; — 2) „bes.“: fem varer meget længe, meget varig el. ubøielende; nec est ligno ulli aeternior natura, Plin. 14, 2; — II) „fig.“: fem fortæren evig Umindelse; aeterna moliri, Cic.; aeterni mores, (berømmelige), Plin.; aeternus Homerus, (udeblevlig), Tibull.; — III) fem adverbiale Dictioner mædtes: a) in aeternum, „poet.“ egf. aeternum: for fædte, (alts. for den hele Fremtid); in aeternum condita (urbs), Liv. 28, 28; cf. Virg. Aen. 6, 617, c. Hor. Ep. 1, 10, 41; — b) aeternum, egf. aeterno: evigen, altid, Virg. Aen. 6, 400, o. id. Ge. 2, 400; — men viret aeterno fraxinus, (holder sig altid grøn), Plin. 2, 111.

*Aethalia, ae, f.: Den Elba, (hod. Ilva). vid. Virg. Aen. 10, 174; — not.: egf. d. ældre Ravn paa Den Ebiōs, Plin. 5, 38; c. — aethalus, i, m.: en sedfarvet Drueart i Egypten, Plin. 14, 9; — [best. m. aithalos, d. e. sødet].

aether, æris (eros), m., αἰθήρ: den høiere og renere Luft, Ætheren, (opp. aer el. Dunstfredsen), Lucr. 8, 499, o. Cic. N. D. 2, 36 c. 40; — II) df. „poet.“ o. „overf.“; A) Himmelen, sem Gudernes Sæde; rex aetheris altus, Juppiter, Virg. Aen. 12, 140; — b) df. egf. den Straaleglans, sem emgiver den aabenbare Guddom, Val. Fl.; — B) egf. „alm.“: Luften; liquidum trans aethera vectae (apes), Virg. Aen. 7, 65; cf. Hor. Od. 2, 20, in., c. Lucr. 2, 1112; — C) Oververdenen, (neml. i Medsfat. til Underverdenen), Virg. Aen. 6, 436; — III) efter Mythen er Aether: Son af Ebaos, o. Fader til Caelus, Cic. N. D. 3, 17; egf. er han efter Stoicernes Mening, ligesom Juppiter: summus deus, mente præditus, qua omnia regantur, vid. Cic. Acad. 2, 41; — endel. er han egf. bes. Digterne: Naturens frugtbarigjørende Gudom; vid. Lucr. 1, 251, c. Virg. Ge. 2, 325.

aethērius, (-eus), 3, αἰθέρειος, hørende til Ætheren el. til Elementarilden, ætherist; altissima aetheraeque natura, Cic.; men ~ domus, (d. c. Ætheren), Hor.; — II) df. „poet.“ o. „overf.“; A) hørende til Himmelen, himmelst, arcus, Ovid., Olympus. Martial.; men ~ ignes: om Begjeistringen, Ovid. Fast. 1, 473; — B) hørende til Luften, nubes, auras, Lucr., aqua (Regnen), Ovid.; — C) hørende til Oververdenen, (i Medsfat. af Underverdenen), aura, (Livsluften), Virg. Aen. 1, 545: lux, (Livstøstet), Sil.

Aethiopia, ae, f.: Æthiopien, Land i Afrika, ovenfor Egypten, forresten med ubeslægtede Grændser; vid.

Plin. 6, 35; — df. Aethiopicus, 3: æthiopist, oceanus, Plin. 1, c.; egf. Aethiopus, 3, rhinoceros, Lucil. ap. Prise. — Aethiopsis, idis, f., Αἰθιοπία, sc. herba, etilag. Salvie, Plin. 27, 3. — Aethiopissa, ae, f., Æthiopierinde, Hieron.; af — Aethiops, opis, m., Αἰθίοψ, en Æthiopier, Plin. 2, 80; — II) „overf.“: fert Menneſte, Merian, Reger; Aethiopem albus derideat, Juvenal. 2, 23; cf. Plin. 32, 52; — egf. bestetes occursus Aethiops fer et ont Varfel; Flor. 4, 7; cf. Juvenal. 6, 601; — 2) egf. fem adj.: Aethiopesque lacus, Ovid. Met. 15, 320; cf. Ps. Cic. in Sen. 6: cum stipite Aethiope etc.; — not.: Aethiops, (f. Aethiops), Sidon. — Aethiopus, 3; f. und. Aethiopia.

Aethon, onis, m., αἰθών, brændende; i Mythologien: Rævnet paa flere Guderbeske; vid. Ovid. Met. 2, 153, c. Virg. Aen. 11, 90, (egf. Serv. ibd.). — 1. aethra, ae, f., αἰθήρ, den rene Selglans, Luften skinnende klarhed; lucidus aethra Siderea polus, Virg. Aen. 3, 585; ~ caerulea, Naev. ap. Varr., flammae, Att. ap. Macrobi.; — II) „overf.“; A) ligesom aether: den høiere og renere Luft, Cic. N. D. 2, 45, inc.; — B) „poet.“: Himmelen, Luften; vertice de montis ... surgere in aethram: (om Ætherne), Lucr. 6, 467; cf. Virg. Aen. 12, 247. — 2. Aethra, ae, f., Αἰθήρ, 1) Datter af Oceanus o. Terhys, Moder til Hyas, Ovid. Fast. 5, 171; (herer Pleione, Hygin. Fab. 37); — II) Datter af Pytheus og Moder til Theeus, Ovid. Her. 10, 131, Hygin.

aetiologia, ae, f., αἰτιολογία: Anførelse af Grunde, Bevisførelse, Isid.; men Senec. Ep. 95, vil man derfer lase ethologia. — aëtites, ae, m., αἰτίτης, (sc. lapis): Drueslænen, Plin. 10, 4. — aëtitis, idis, f., αἰτίτις, sc. gemma: etilag. Edelsten med Druesfarve, Plin. 37, 72.

Aetna, ae, c. Aetne, es, f., Αἴτνη, Ætna, udspruende Bierg paa Sicilien, (hod. Monte Gibello); vid. Cic. Div. 2, 9, o. Ovid. Fast. 4, 287 c. 491; — Aetna onus gravius, vid. Cic. d. Sen. 2; — B) hørt er endnu at mætte: 1) Hyen Aetna, i Narheden af hint Bierg, vid. Cic. Verr. 3, 44; — 2) Aetna: en sildist Nymfhe, Moder til Brødrene Palici; vid. Serv. ad Virg. Aen. 9, 584; — not.: egf. er Aetna: Rævnet paa et Digt, der af nogle tillægges Corn. Severus; — C) df. 1) Aetnaeus, 3: ætnæst, ignes, Cic., fratres, (i. e. Cyclopes), Virg.; men ~ deus, Val. Fl., (i. e. Vulcanus); — men subst. Aetnaei, orum: Ætnaerne i Hyen Ætna, Justin.; — b) „poet.“ egf. f. stielist, triumph, Sil.; figel. ~ tellus, (i. e. Sicilia), Ovid. Met. 8, 260; — 2) Aetnensis, e: hørende til Hyen Ætna, ager, Cic.; men subst. Aetnenses, ium: Ætnaerne i Hyen Ætna, Plin. 3, 14.

Aetolia, ae, f., Αἰτωλία: Landskab i Mellemgrækenland, imellem Ætoli o. Ætarnanien, Cic. Pis. 37, c. Plin. 4, 3; — df. Aetolicus, 3: ætoliist, bellum, Liv. 37, 6. — Aetolis, idis, f., Αἰτωλία: Ætoliernes, Dejanira, Ovid. Her. 9, 131. — Aetolus, 3; f. und. figd. — Aetolus, i, m., efter Plin. 7, 57: Son af Guden Mars, og Stamfader for Ætolierne; — B) df. 1) Aetolus, 3: ætoliist, plagae, Hor. Ep. 1, 18, 46; (neml. med Genfyn paa den calpeenise Vilefsejagt); men ~ arma, Ovid. Met. 14, 528, (i. e. arma Diomedis Aetoli); — D. byggede neml. efter Trejās Jald Hyen Arpi, sem deraf heter: Arpi Aetoli, Virg. Aen. 10, 28, egf. urbs Aetola, ibd. 11, 239; — df. egf. Aetoli campi, (f. ager Canensis), Sil. 12, 673; — men subst. Aetoli, orum, Αἰτωλοί: Ætnaerne af Ætoliens, Liv. 37, 6, c. Virg. Aen. 11, 308, (hvor gen. Aetolum f. Aetolorum); — 2) Aetolius, 3: = frgd., heros, Ovid. Met. 14, 461, (i. e. Diomedes; f. und. frgd.).

*aevitas, atis, f.; forkl. f. aetas: Alderen, Cic. Leg. 3, 3 (e. XII Tabb., hvor egf. pl.); egf. Ætre,

2) *Idē*, frgm. XII Tabb. ap. Gell. 20, 1; men ∞ temporis: evig Varigbed, Appul.; v. — aeviternus, 3; forfl. f. aeternus, Varr. ap. Priscian.; — [af flgd.]

aevum, i, n., *αἰών*; I) „alm.“: den fortloebende, aldrig ebørende Tid, Evigbeden; — per aevum: evigen, altid, Lucr.; ligel. in aevum: for steds, Hor. Od. 4, 14, in.; — b) ogs. „alm.“: Tiden; aevum omnium seculorum consequi, Quintil.; cf. Cic. d. Rep. 6, 13; — II) „bef.“: et vist Tidsrum; A) et Menneſtes Levetid; aevum consumere in rebus inanibus, Lucr. 5, 1430; cf. Plin. Pan. 78; men integer aevi, (i de bedste Aar), Virg. Aen. 9, 255; — confectus el. obsitus aevi, (af Alderdom), id.; cf. Ovid. Met. 8, 718; men Hor. Ep. 1, 20, 26: meum aevum etc., (min Alder, hvor gammel jeg er); — b) ogs. om Dyr og Planter; ∞ piscium, Plin., arborum, id.; cf. Hor. Od. 1, 12, 45; — B) Tidsalder, Menneſtealder; in nostro aevo, Plin.; tot aevi, id.; omnibus aevi, Ovid.; men Hor. Od. 2, 9, 13: ter aeo functus (Nestor); f. ogs. untr. aetas; men ingenia nostri aevi, Vell. 2, 36; — 2) *df.*, „meten.“: de i en vis Tidsalder levende Menneſter; consensu aevi, (i. e. consensu hominum ejus aevi), Plin. 14, 8; — not.: f. aevum findes ogs. aevus, i, m., Plaut. Poen. 5, 1, 11, e. Lucr. 3, 605.

aex, *αἶξ*: en Gød; men aene Plin. 4, 18: Aegaeo mari nomen dedit scopulus aex, a specie caprae, etc. Afer, fra, frum; afrikansk, litus, Ovid., aequora, (imellem Afrika og Sicilien), id.; men ∞ avis, (i. e. gallina Numidia), Hor. Epod. 2, 53; men id. Od. 2, 16, 35: Afro murice, (i. e. Gaetulica murice: i gættelig Purre); — B) *df.* subst. Afer, fri, m.: en Afrikander; pl. Afri, orni, sitientes, Virg., disincti, (nemngende, d. e. utriggerige), id.; men ∞ dirus, Hor. Od. 4, 4, 42, (i. e. Hannibal).

affaber, (adf.), bra, brum, [faber, bri]: kunstig, sundrig, Symmach. — affabilis, (adf.), e, [affor]: venlig el. nedladende i Samtale med enhver, Ter. Ad. 5, 6, 8, in omni sermone, Cic. Off. 1, 31; cf. Virg. Aen. 3, 621; — compar.: affabilior, Senec. Ep. 79; *df.* — affabilitas, (adf.), atis, f., sermonis, Cic. Off. 2, 14: Venlighed el. Nedladende i Samtale; v. — affabiler, (adf.), adv.: venligten, nedladende, alloqui, Spart.; — superl.: affabilissime dicere, Gell. 16, 3.

affabre, adv. af affaber: kunstigen, kunstfærdigen; paullo magis affabre ... factus (deus, d. e. Gudsbedede), Cic. Verr. 2, 5. — affabreatus, (adf.), 3, [fabrico]: som ved Kunst er foriet dertil el. forvunden dermed, Augustin. — affamen, (adf.), inis, n., [affor]: Tødens Sævendelse til nogen, Appul. — affaniae, arum, f., [affor, inc.]: daarlig Snak, Appul.

affatim, (adf.), adv., [rimel. best. m. fatisco, fatigo]: nok, mere end nok; a) fem adj., oftere som adj.; miseria una quidem homini est affatim, Plaut. Trin. 5, 2, 61; — b) alieni affatim satisfacere, Cic. Att. 2, 16; cf. id. N. D. 2, 51, v. Plaut. Poen. 3, 1, 31; — c) fem subst. e. gen.; sibi ... copiarum affatim esse, Liv. 34, 37; cf. Plaut. Mil. gl. 4, 1, 33; — d) fild. ogs. fem adv. e. adj.: nok, tilstræffetigen; affatim onustus, Appul.

1. affatus, 3; partie. af affor. — 2. affatus, (adf.), us, m., [affor]: Tødens Sævendelse til nogen; oftest „pect.“; quo hunc affatu etc.? Virg. Aen. 4, 281; — ogs. pl., nostros affatus petit, Senec. Med. 187.

affectatio, (adf.), onis, f.; I) „alm.“: irig Stræben el. Tragten derefter, sapientiae, Senec.; men convicius in affectatione imperii, Suet. Tit. 9; — II) „bef.“ i Rhetoriken: forfæilet Stræben efter Gudsmeenhed, Kunstleri, Affectation, Quintil. 1, 6, 11; cf. id. 8, 3, 56; ∞ frigida et puerilis, id.; v. — affectator, (adf.), oris, m.: som stræber derefter; ∞ moris justī, Eutrop;

men nimius risus affectator, Quintil. 6, 3, 3; — *df.* fem.: affectatrix, is, Tert.; — [affecto].

“affecte, (adf.), adv.: medfølelse, medlidenskab, Tert.; v. — affectio, (adf.), onis, f.; I) „alm.“: A) Indvirkning deraf, det indvirkende Forbeld, Cic. Top. 18; men ∞ coeli, id. Div. 2, 47: (Indvirkningen af en Constellation); — B) den Tilstand el. Stemning, hvori nogen er bleven sat; (opp. habitus); Cic. Inv. 1, 25; — dog undert. ligesom habitus: den vedvarende Tilstand el. Stemning; oftest e. gen. animi el. animorum; vid. Cic. Tusc. 4, 15, v. id. Off. 2, 6; men id. Tusc. 5, 9: firma corporis affectio: (fast og stærk Constitution); — II) „bef.“ v. fild.; A) velvillig Stemning, Sængivenhed; vid. Tac. Ann. 4, 15, v. Gell. 10, 18; — ogs. om Dyr, Plin. 8, 80; — b) *df.*, „meton.“, ligesom affectus: de elskede Personer, Røner og Værn, Cod. Theod.; — B) den frie Villies Brug el. Gvne, Dig.; — *df.* affectuōsus, (adf.), 3: velvillig, hengiven, Tert.; — [afficio].

affecto, (adf.), avi, atum, 1, v. a., frequ. af afficio; oprbl. griber el. tager fat derpaa; vid. Virg. Aen. 3, 670: dextra affectare navem; *df.* pass.: affectari morbo, (angribes deraf), Liv. 29, 10; — men sædv. „overf.“ v. „alleq.“; hi ad me affectant viam, (ville have fat paa mig), Ter. Phorm. 5, 7, 71; cf. Cic. R. Am. 48; men „pect.“: Cur opus affectas, ambitiose, novum? Ovid. Am. 1, 1, 14; men Liv. 28, 18; ∞ spem Africae potiundae, (nære Haabet derom); — II) „bef.“: A) søger el. stræber at naae el. vinde, (navnl. et Gode, el. ved gode Milder); ∞ munditum omni diligentia, Nep. Att. 13; ∞ magnificentiam verborum, Quintil.; — ogs. e. infin.; qui esse docti affectant, (som hyge efter Værdem), id. 10, 1, 97; — B) navnl. ogs.; 1) hos Historikerne: søger at vinde el. drage til mig; ∞ civitates formidine, aut ostentando praemia, Sall. Jug. 70; ligel. ∞ societatem Galliarum arte donisque, Tac. Hist. 4, 17; ogs. ud. abl., Vell. 2, 39; — 2) lidenskabelig at stræbe derefter; ∞ dominationes, Sall., spem regni, Liv. 1, 46; — ogs. e. infin., (f. acc.); Non ego sidereas affecto tangere sedes, Ovid. A. A. 2, 39; — b) *df.* ogs. seilagtigen at efterligne, at fremfælle, at affectere; ∞ crebrum anhelitum, Quintil., imitationem antiquitatis, id., famam elementiae, Tac.; — not.: partie. affectatus, 3, „rhet.“ ogs. fem adj.: udvalgt, omhyggelig; nitidius aliquid atque affectatus etc., Quintil. 12, 11, 45. — affector, (adf.), atus sum, 1, v. dep. (a. e. n.), [fer v. efterfl. Biserne af frgd.]: griber el. stræber derefter; ∞ regnum, Varr.; — ∞ ad mulierem, Appul.

affectuōse, adv.: velvilligen, hengiven, Cassiod.; — superl., Sidon.; af — affectuōsus, (adf.), 3, [2. affectus]: som viser el. røber Hengivenhed el. Velvillie, res, Macrob.

1. affectus, 3; partie. v. adj. af afficio. — 2. affectus, (adf.), us, m., [afficio]; I) „alm.“: den hos nogen ved Indvirkning frembragte Tilstand; *df.* A) oftest m. tilføiet animi el. mentis: bevæget Gemytsstilstand el. Sindsslemning; qualis cujusque animi affectus esset, talem esse hominem ...; affectus autem animi in bono viro laudabilis, Cic. Tusc. 5, 16; ∞ mentis, Ovid.; men ∞ concitati, mites, compositi, commoti, etc., Quintil.; cf. id. 10, 1, 101; — not.: efter Quintil. 6, 2, 8, omfatter affectus, foruden *pathos* el. Lidenskab, ogs. *pathos* el. den fædelske Tilstand, (mores); — B) affectus, m. v. ud. corporis: en vis Hælsbredsstilstand; navnl. ogs. Skranteri el. Sygelighed, Cels.; — II) „bef.“ ogs. A) velvillig Gemytsstemning, Nærlighed, Dmbed, Velvillie; sed et parentis unicum affectum praestitit, Suet. Tit. 8; — b) in pl. ogs. „metonym.“: negens Elskede el. Kære, (som Røner og Værn), Lucan., Capitol.; — B) heftig Altraa el. Begierlighed; vid. Tac. Agric. 30, v. Juvenal. 12, 10;

— b) navnlf. egf. uædel Sidenfkab; vid. Senec. Ep. 75, o. Plin. Pan. 79; — C) fild. egf. Willens Frihed; quia carent affectu (pupillus et furiosus), Dig.

affero, [ad.f.], attuli, (adt.), allatum, (adt.), afferre, v. a.; I) „egenl.“; A) „alm.“: fører el. bærer el. bringer derhen el. dertil; nærmest om Ting, (ligesom adduco om Personer; vid. Plaud. Pseud. 2, 4, 21, ind. adduco); sædv. m. ad, el. c. dat., egf. m. adv., egf. absol.; — litteras ad aliquem, Cic. Att. 8, 6, Liv. 22, 11, o. A.; men cibum pede ad rostrum, velut manu, afferens, Plin.; affer huc ... scyphos, Hor. Epod. 9, 33; allatus est accipiens, Cic. frgm. ap. Macrobi.; — B) „bef.“; I) m. Yme egf. om Personer: afferre se o. afferri aliquo, (begive sig derhen); vid. Ter. Andr. 4, 5, 12, o. Virg. Aen. 8, 477; ligel. ibd. 3, 315; sese a moenibus ... affert; cf. Catull. 14, 21; — egf. in pass. c. acc. (praepos.); consilio ... hanc urbem afferimur, Virg. Aen. 7, 217; — 2) fører velskomt derimod el. ind derpaa; m. in, el. c. dat.; — ut in dominum afferant dentes (canes), Varr.; ~ manus templo, (uæpndre), Cic. Verr. 1, 18; ~ manus sibi, (ombringe sig selv), Planc. ap. Cic. Fam. 10, 23; f. egf. nedenf.; — II) „fig.“; A) „øverf.“; I) „alm.“: medbringer dertil, indbringer deri; afferre animum vacuum ad scribendum, Cic. Att. 12, 38; cf. id. Mur. 2, o. id. d. Or. 3, 12; men ~ consulatum in familiam, id. Phil. 9, 2; ~ bellum in patriam, (paaføre), Ovid. Met. 12, 5; men „alleg.“: ~ manus vulneribus suis, (oprive dem), Cic. Att. 3, 15; cf. Senec. Benef. 2, 5; — 2) „bef.“: medbringer el. bidrager dertil; quicquid ad rem publicam attulimus, si modo aliquid attulimus, etc., Cic. Off. 1, 44; ligel. ad beate vivendum aliquid afferre, id. Fin. 2, 27; egf. absol.: quid enim oves aliud afferunt, nisi ut etc., id. N. D. 2, 63; cf. id. Mil. 1; — B) „ment.“; I) „alm.“: medbringer el. forebringer, (navnl. en Efterretning), bringer el. mælder; ut eam (calamitatem) non ex proelio nuncius, sed ex sermone rumor afferret, Cic. Manil. 9; nihil novi ad nos afferrebat, id. Fam. 14, 1; — egf. m. acc. c. in f.; vid. Liv. 10, 45, Nep. Milt. 3, o. Cic. Coel. 21; — egf. m. de; quum ... mihi de Qu. Hortensii morte esset allatum, id. Brut., in.; — b) anfører el. angiver, navnlf. fem Grund el. Øvrid; quid dicam? aut quam causam afferam? Ter. Heaut. 4, 3, 23; ~ rationes, cur hoc ita sit, Cic. Fin. 3, 10; men id. Tusc. 1, 29: cur credam, afferre possum; cf. id. d. Sen. 6; men ad ea, quae dixi, affer, si quid habes, (ansør derimod), id. Att. 7, 9, extr.; ligel. ~ aliquid in contrariam partem, id. d. Or. 2, 53; — 2) „bef.“ om en Indviertning paa Gemytterne: bibringer, indbringer deri; navnlf. egf. paafører, foraarfager; — quae res mi (f. mihi) aegritudinem afferat, Ter. Heaut. 4, 3, in.; egf. i en Bonformular, Cic. Mur. 1; ligel. ~ alicui consolationem, id., gaudium, Plin. Ep.; — egf. „alm.“: at meddele, auctoritatem et fidem orationi, Cic.; cf. id. N. D. 2, 3.

afficio, (adf.), eci, ectum, 3, v. a., [facio]; I) „egenl.“: foier dertil, forbinder dermed; quae (res) quodammodo sunt affectae ad id, de quo quaeritur, Cic. Top. 2; men „poet.“: luce locum afficiens, (belystende), Varr. ap. Non.; — II) „fig.“; A) „øverf.“; I) afficere aliquem aliqua re: ligesom at paaføre nogen noget, at behandle nogen saa eller saa; (hver da først d. tilføie abt. bestemmer Stedets Møning); — ~ aliquem lucris, (berige), Plaut. Amph. prol., bonis nunciis, (bringe gode Tidender), ibd.; — faal. ofte omfrivende: ~ aliquem praemio, (belønne), poena, (straffe); ~ aliquem sepultura, (begrave), Cic.; ~ populum servitute, (styrte det deri), id.; — egf. ofte pass. c. abl.: at geraade deri, obf.; affici magna pedumtate, Caes. B. G. 7, 6, o. 17; affici doloribus pedum, (faae Podagra), Cic. Fam. 6, 19; cf. Nep. Hann. 4, o.

Liv. 4, 30; — 2) ~ aliquem el. aliquid, (ud. abl.): at indvirke derpaa, at angribe, obf.; — ut prius aestus, labor ... corpora afficiat, quam etc., Liv. 28, 15; pulmo afficitur, (bliver angreben), Cels.; men „poet.“: aliquem vulnus afficit, (træffer, fæster), Ovid. Met. 6, 255; men Tac. Ann. 4, 45: uno vulnere in mortem affecit (eum); — egf. at sætte i en vis Tilstand; egf. at behandle saa el. faa; — corpus ita afficiendum est, ut etc., Cic. Off. 1, 23; ut abs te affecta est (illa civitas), ita etc., id. Verr. 1, 67; — B) „ment.“: at sætte el. bringe i en vis Stemning, obf.; ~ aliquem laetitia, Cic. Mil. 28; — øftst ud. abl.; litterae meae sic me affecerunt, ut etc., Cic. ad Anton. ap. Cic. Att. 14, p. 13; in pass. egf. m. ab; affici a gratia, aut a voluptate, (paavirkes deraf), Cic. Fam. 5, 12; — navnlf. egf. om Taleren: at rere, at berøve; primum est, ut afficiamur, antequam afficere conemur, Quintil.; men affici aliqua re, (at forge derover), Suet. Tib. 52 o. 66; — III) partic. affectus, 3, egf. fem adj.; eprdel. forbunden dermed; df. sædv. „fig.“; A) „øverf.“; a) c. abl., ligesom praeditus: forsynet dermed, som har noget; vid. Lucr. 2, 341; affectus praemio, Cic., optima valetudine, id.; affectus senectute el. aetate, (til Mars), id.; men superl.: remiges inopia affectissimī, (fem lige fier Mangel), Vell. 2, 81; — b) ud. abl.: saa el. faa beskaffen el. indrettet el. ordnet; quum ita simus affecti, ut etc., Cic. Att. 13, 23; cf. id. Fin. 5, 9; men quomodo affecto coelo, (under hvilken Constellation), Cic. Div. 2, 47; — bb) heril er endnu at mærke; a) affectus, 3, navnlf. m. Genfyn paa Velsbreden: angreben, svæffet, ligel. Liv. 28, 26; ligel. Cic. Phil. 9, 1: quum ita affectus esset, ut etc.; — egf. „alm.“; res affectae: slet forfatning, uylfkelig Tilstand, Liv. 6, 3; men affecta res familiaris, (svæffet Hjemmestilstand), id. 5, 10; ligel. ~ fides, (svæffet Credit), Tac. Hist. 3, 65; — b) affectus, 3, om Tiden og hvad der sker i Tiden: som nærmere sig Enden; vid. Cic. Prov. cons. 8: bellum affectum et paene confectum; ligel. affecta aetas, id.; cf. Gell. 3, 16; — B) „ment.“; c. abl. cl. m. adv.; a) begavet dermed; omnibus virtutibus me affectum esse cupio, Cic. Plauc. 33; cf. id. Part. or. 10; — b) saa el. faa stemt el. finter; eodem modo erit affectus erga amicum, quo in se ipsum, Cic. Fin. 1, 20; cf. id. Off. 3, 5; egf. m. tilføiet animo, id. Leg. 1, 9.

~ affecticius, (adf.), (-tius), 3: føiet el. lagt dertil; ~ actus ad villam, (i. e. leporarius), Varr.; o. — affectio, (adf.), onis, f.: Tilføining, Phaedr., inc.; — [affingo]. — affectus, 3, partic. af affingo.

affigo, [ad.f.], xi, xum, 3, v. a.; I) „egenl.“: fæster el. fæfter derpaa el. dertil; m. ad, el. c. dat.; — ~ litteram ad caput (alicui: mærke dermed), Cic. R. Am. 26; ~ ad terram, vid. Liv. 4, 19; aetheris affixa cavernis (sidera), Lucr. 4, 392; ~ cruci, Liv., patibulo, Sall., (førsæfte); Prometheus affixus Caucasio, Cic. Tusc. 5, 3; men ~ aliquem lecto, (em en Sygdom), Hor., Senec.; — ~ radicem terrae, (plante deri), Virg.; cf. id. Aen. 9, 536; — II) „fig.“ o. „ment.“: ~ aliquid animo, (indprege deri), Quintil., Senec.; ~ litteras pueris, Quintil.; men causa in animo meo penitus infixata atque insita, Cic. Verr. 5, 53; — III) partic. affixus, 3, egf. fem adj.: ligesom fæstet dertil; c. dat., egf. m. in (c. abl.); — noctu affixa foribus (anus), Tibull.; homines in exigua parte terrae affixi, (besatte derpaa), Cic. d. Rep. 1, 17; cf. id. Fam. 1, 8; — egf. om en Beliggenhed; Tarracoenensis affixa Pyrenaeo, (fem grænber dertil), Plin.; men affixae coelo stellae, (stjirternes), id.; — b) egf. absol. el. subst.: domus cum omnibus affixis, Dig.; — not.: affixet, (f. affixisset), Sil. — affigūro, [ad.f.], avi, 1, v. a.: former dertil, Gell. 4, 9.

affingo, [ad.f.], inxi, ictum, 3, v. a.; I) „egenl.“:

former *cl.* *dammer dertil*, (nærl. som *kunhværf*); *c. dat.*, *egf. absol.*, (*f. nedentf.*); — *itaque nec manus ei affluxit*, *Cic. Univ. 6*; — *egf. „alm.“*: ligesom stæbende at føie dertil; *parvis momentis multa natura ... affligit*, *id. Div. 1, 52*; *cl. id. d. Or. 3, 9*; — *II) „fig.“* *e. „ment.“*: digter *cl.* *epdiger dertil*; *addunt ipsi et affingunt rumoribus*, *Caes. B. G. 7, 1*; *cl. Cic. Manil. 4*; *men id. Cluent. 1*: *quid error affliverit*, etc.; — *egf. epdiger, sammenfunder, litteras*, *Appul.*

affinis, (*adff.*), *e.* [*finis*, *is*]; *I) „egent.“*: grændfende dertil; *gens affinis Mauris* (*dat.*), *Liv. 28, 17*; — *II) „estef. „fig.“*; *A) „bef.“*: beslagter ved Giftermaal, besvegrer; *~ vinula*, *Ovid. Pont. 1, 8, 9*; — *b) „egf. subst.“* *Evoger, Evigerfader* *cl.* *Evigerfen*; *vid. Ter. Heaut. 5, 1, 63*, *e. Cic. Cluent. 11*, *estere*; — *B) „alm.“*: delagtig deri; *c. dat.*, *egf. e. gen.*, *ferff. egf. m. ad*; — *sese affines esse ad causam*, *Pacuv. ap. Non.*; *neque illarum affines esse rerum*, *quas etc.*, *Ter. Heaut. 2, 1, in.*; *luic facinori ... paucos affines*, *Cic. Cat. 4, 3*; *affinis culpa*, *id.*, *noxae*, *Liv.*; — *not.*: *abl. affine*, (*f. affini*), *Ter.*

affinitas, (*adff.*), *atis*, *f.*, [*affinis*]; *eyrbl. Nabostab, Tilgrændening*; *df. færv. „fig.“*; *A) „bef.“*: Slægtskab ifølge Giftermaal, Besvegring, Evogerfader, *Ter. Andr. 1, 5, 2*, *e. Cic. Fin. 5, 23*, (*hver plur.*), *egf. id. Brut. 26*; *conjugii affinitate cum aliquo*, *Nep.*; *cl. id. Att. 19, e. Liv. 1, 1*; — *b) „meten.“* *egf. de besvegrede Personer*, *Plant. Trin. 3, 2, 75*; — *B) „alm.“*: Jervindelse, Sammenhæng, (nærl. imellem de forskiellige Dele af Landøkonomien), *Varr.*; — *egf. om andre Gienstande*; *~ litterarum*, (*deres indbyrdes Slægtskab* *cl. Figder*), *Quintil.*, *Gell.*

affirmant, (*adff.*), *adv.*: tilforlædcligen, med Visshed, *praedicere*, *Gell. 14, 1*; — *affirmate*, (*adff.*), *adv.*: = *fgd.*; *quod affirmate ... promiseris etc.*, *Cic. Off. 3, 29*; *affirmatissime scribere*, *m. acc. e. inf.*, *Gell. 10, 12*; — *affirmatio*, (*adff.*), *onis*, *f.*: Bekræftelse, Jorffkring; *est enim iusjurandum affirmatio religiosa*, *Cic. Off. 3, 29*; *cl. Caes. B. G. 7, 30*; *men ~ constantissima annuam*, *Plin.*; — *affirmativus*, (*adff.*), *3*: bekræftende, *species verborum*, *Diomed.*; *e. ~ affirmator*, (*adff.*), *oris*, *m.*: *sem bekræfter* *cl.* *bevinder noget*, *fig.*; — [*fgd.*].

affirmo, [*adff.*], *avi*, *atum*, *1*, *v. a.*; *eyrbl. styrker dertil* *cl.* *end mere*; — *df. „fig.“*; *A) „alm.“*: forfætter, påaaflaer; *dicendum est mihi ita, nihil ut affirmem*, *Cic. Div. 2, 3*; *~ aliquid omni asseveratione*, *id.*, *iurejurando*, *Liv.*; *egf. m. figd. Negation*, *Suet. Aug. 12*; — *B) „bef.“* (*e. „ment.“*); *a) bestryker, bekræfter, spem alieu*, *Liv. 1, 1*, *dieta alieuus*, *id. 28, 2*; *~ aliquid auctoritate sua*, *id. 26, 21*; — *b) at tiene til Veris derfer* *cl.* *derpaa*, *Tac. Ann. 14, 22*.

affixio, (*adff.*), *onis*, *f.*, [*affligo*]; *eyrbl. fastgløren, Sammenhæng, Non.*; — *df. „fig.“*: idelig Hængen deri *cl.* *Eyslen dermed*, *Capell.* — *affixus*, *3*; *partie. o.* *adj.* *af affigo*.

afflagrans, (*adff.*), *tis*, *adj.*, [*flagro*]; *sem brænder derhos*; *df. „overf.“*: *in tempore afflagranti*, (*i. e.* *turbulento*), *Amm.*

afflātor, (*adff.*), *oris*, *m.*: *sem blæser derpaa*, *Tert.*; *e. ~ afflatus*, (*adff.*), *us*, *m.*; *I) „egent.“*; *A) „alm.“*: Blæsen *cl.* *at blæse derpaa*; *~ Favoni*, *Plin.*; *~ maris*, (*Sevind*), *id.*; — *~ poet.* *egf. den dyrffte Vænde*, *Ovid. Met. 8, 289*; *men ~ vaporis*, (*flægende Luc*), *Liv. 28, 23*; — *B) „bef.“*; *a) i Materiet*: *let Væstret* *cl.* *Belysning*, *Plin. 36, 22*; — *b) i Uetaten*: *Aspirationen* *cl.* *Beaandingen*, (*e. e. Beghavet*, *„ff.“*), *Varr.*; — *II) „fig.“* (*e. „ment.“*): *boiere Jættelyse* *cl.* *Jættelyse*; *df. Begejffring*; *nemo vir magnus sine aliquo afflatu divino fuit*, *Cic. N. D. 2, 66*; *cl. id. d. Or. 2, 46*; — [*afflo*].

afflecto, [*adff.*], *xi*, *3*, *v. a.*: *boier* *cl.* *styrer dererfer* *cl.* *derimod*; *c. dat.*; *Avien. Arat. 734*. —

affleo, [*adff.*], *ere*, *v. a. o. n.*: *at græde dermed* *cl.* *dertil*, *Plant. Pers. 1, 3, 72*.

afflictatio, (*adff.*), *onis*, *f.*; *efter Cic. Tusc. 4, 8*: *aegritudo cum vexatione corporis*, (*alts. den af Vægmæfmerter færaarfagede Vidsel*); *cl. ibd. 7*; *e. ~ afflictator*, (*adff.*), *oris*, *m.*: *sem flaaer derpaa*, *sem plager* *cl.* *angstier*, *Tert.*; — [*afflictio*]. — *afflictio*, (*adff.*), *onis*, *f.*, [*affligo*]: *smertelig Vængstelse*; *~ irrita*, *Senec.*

afflictio, (*adff.*), *avi*, *atum*, *1*, *v. a.*, *intens. af affligo*; *I) „egent.“*: *flaaer voldsomt derpaa* *cl.* *derimod*; *~ sese*, (*flaae fig fer Bryjstet*), *Sall. Cat. 31*; *men Caes. B. G. 4, 29*: *naves tempestas ... afflictabat*, (*fløg* *cl.* *knuife dem imed bryeranten*); *egf. om en Hærnagt*: *at hærie* *cl.* *fordærve*, *Tac. Hist. 4, 79*; — *II) „fig.“*; *A) „overf.“*: *mishandler, plager, fordærver*; *afflicti morbo*, *Cic. Cat. 1, 13*; *men ~ aliquem laboribus et vulneribus*, *Tac. Hist. 3, 19*; *men id. Ann. 13, 36*: *~ Italiam luxuria saevitiaque*, (*flaende det dermed*); — *B) „ment.“*: *afflictare se*, *e. afflictari*: *overgive fig til Rummer*, *qvæle fig* *cl.* *ængstie fig*; *ne te afflictis*, *Ter.*; *de quibus afflictor gravissime*, *Cic. Att. 11, 1*; *egf. funde bjerfere*, *Sall. Cat. 31*; *f. ovenf.*

afflictio, (*adff.*), *oris*, *m.*, [*affligo*]: *der nedflaaer*; *df. „overf.“*: *der ødelægger* *cl.* *fordærver*; *senatus odit te, afflictorem et perditorem ... ordinis et nominis sui*, *Cic. Pis. 27*. — *I. afflictus*, *3*, *partie. af affligo*. — *2. afflictus*, (*adff.*), *us*, *m.*, [*figd.*]: *Slaaen* *cl.* *at flaae dermed*; *in abl.*: *afflictus nubium*, (*ved deres Sammenfied*), *Appul.*

affligo, [*adff.*], *xi*, *etum*, *3*, *v. a.*; *I) „egent.“*: *flaaer* *cl.* *fajter* *cl.* *floder dermed*; *c. dat.*, *cl. m. ad*, *egf. absol.*; — *~ aliquem ad terram*, *Plaut.*; *imaginem solo*, *Tac.*; *nolo te affligi*, (*du maa iffe falde*), *Plant.*; *cl. Caes. B. G. 6, 27*: *si quo afflictæ casu ceciderent*; *figet. ibd.*: *~ arbores pondere*; — *egf. egf. i Xrigsfærgen*: *equi atque viri afflicti*, (*bleve fastede* *cl.* *nedflagne*), *Sall. Jug. 101*; *cl. ibd. 60*, *v. Liv. 28, 19*; — *navis afflictæ ad scopulos*, *Cic.*; *cl. Caes. B. G. 4, 31*; — *II) „fig.“*; *A) „overf.“*: *flytter i Jordærvælfte*, *giør ulykkelig*; *Pompejus ipse se afflixit*, *Cic.*; *~ opes hostium*, *Liv.*; *cl. Tac. Hist. 2, 33*; *men Suet. Tib. 51*: *omnes amicitias*, (*i. e.* *omnes amicos suos*), *intra breve tempus afflixit*; *~ causam suspectam*, (*sem Sægferer at fpide Sagen for fin Elifent*), *Cic. Sest. 41*; — *B) „ment.“*; *a) „alm.“*: *nefsatter, nedværdiger*; *rem augere laudando ... vituperando affligere*, *id. Brut. 12*; — *b) „bef.“* *e. „etffif.“*: *nefslaaer, angstier*; *~ animos et debilitare metu*, *Cic. Tusc. 4, 15*; *men „alleg.“*: *quum reffavit fortuna*, (*naar Lyffen er os imed*), *affligimur*, (*tabe vi Modet*), *Cic. Off. 2, 6*; — *III) partie. afflictus*, *3*, *egf. sem adj.*; *A) „alm.“* *e. „overf.“*: *mishandler* *cl.* *fordærver*, *ulykkelig* *cl.* *elendig*; *ab afflictæ amicitia ad florentem aliam transfugere*, *Cic. Quint. 30*; *~ fortuna*, (*opp. integra*), *id. Sull. 31*; *men absol.*: *afflictum erigere*, (*hjælpe den ulykkelige*), *id.*; — *afflictione conditione*, *id. Fam. 6, 4*; — *B) „bef.“* *e. „ment.“*: *a) nedflaaen, modløs*; *m. v. ud. abl.*: *afflictus luctu*, *Cic.*, *moerore*, *id.*; *men Suet. Oth. 9*: *ne victis quidem adeo afflictis etc.*; *cl. Virg. Aen. 2, 92*; — *b) ligesom abjectus*: *nedrig* *cl.* *nedervægtig*; *~ homo et perditus*, *Cic. Phil. 3, 10*; *tam afflictis moribus*, *Macrob.*

afflo, [*adff.*], *avi*, *atum*, *1*, *v. a.* (*e. n.*); *I) „egent.“*; *A) „alm.“*: *at aende* *cl.* *blæse derpaa*, (*nærmest om Vinden og Luftten*); *terga tantum afflante vento*, *Liv. 22, 43*; *afflatus aura*, *Suet. Tib. 72*; *egf. om Vænderdrættet*, *Ovid. Met. 1, 542*; *cl. Hor. Sat. 2, 8, 95*, (*hver dat. f. acc.*); — *B) „bef.“* *egf. om Jfiden*, *om Lyften*, *om Ygten*; *ignibus afflari* (*fulminum*), *Ovid. Trist. 1, 9, 22*; *cl. Liv. 30, 6*; *men afflari sidere*: *at blive apoplektif*, *Plin. 2, 41*; *men qui afflantur e floribus* (*odores*), *Cic. d. Sen. 17*; — *II) „fig.“*;

A) overf.: hidrager dertil, indbringer dert, medbringer, (bef. uformætt); df. *alleg.*: sibi auram posse aliquam afflari, Cic. Verr. 1, 13; rumoris nescio quid afflaverat, m. flgd. a. c. c. inf., Cic. Att. 16, 5; nævnf. egf. bibringer umærfeligen, lætos oculis ... honores, Virg. Aen. 1, 591; egf. ∼ aliquem juvena. (begæve dermed), Claudian.; — b) egf. fem v. n., c. *alleg.*: Felix, cui placidus leniter afflat Amor, (hvem Amer begyndt), Tibull. 2, 1, 80; — B) *ament.*: begæfter; poetam ... quasi divino quodam spiritu afflari, Cic. Arch. 8; (cf. id. Div. 2, 57).

affluens, tis, partic. o. adj. af affluo; df. — affluenter, adv.: tilstrømmende; df. *overf.*: overflødig, Appul.; — compar.: affluentius vivere, (overdaadigere), Nep. Att. 14, haurire voluptates, Cic. Tusc. 5, 6; c. — affluētia, ae, f.: Tilstrømmen; df. *overf.*: a) Overflødigbed, fylde, rerum omnium, Cic., annona, Plin. Pan.; — b) overdaadig Pragt, (opp. mundities), Nep. Att. 13.

afflūo, [ad.fl.], xi, xum, 3, v. n. (c. a.); I) *egenf.*: A) *alm.*: a) om flydende (Gienfænde: at flyde el. strømme derhen el. dertil; m. ad, el. c. dat., el. absol.; — austus bis inter duos exortus lunae affluunt, Plin. 2, 99; cf. Tac. Ann. 4, 6; men em Episc. cibo affluente, (da Mæden flød el. fant ned), Suet. Claud. 44; — b) at flyde el. dryppe deraf; unguentis affluens, Cic. Sest. 8; — B) *bef.*: a) em en stor Mængde Rennefter; affluentibus auxiliis Gallorum, ut etc., Tac. Hist. 4, 25; cf. Virg. Aen. 2, 796; — b) *pect.*: egf. em Tiden; affluentes anni, (de kommende el. flygende Aarear), Hor. Od. 4, 13, 19; — c) hos Epicuræerne: em den Streng af Almer, sem gior Vegemerne synlige; vid. Cic. N. D. 1, 19; men Lucr. 3, 685, em Sielen: ut sensu corpus affluat omne: (ligesom beaander det dermed; hvør egf. a. c. c. obj. er at mærke); — II) *fig.*: A) *alm.*: umærfeligen at komme dertil el. ferbunde sig dermed; ad sensum cum svavitate quadam affluere et illabi, Cic. Fin. 1, 11; bef. *poet.*: Affluit incautus insidiosus Amor, Ovid. Rem. 148; — B) *bef.*: a) c. abl.: at have Overflødigbed deraf; ∼ divitiis, Lucr.: voluptatibus, Cic.; — b) ud. abl. om Ting: at være i Overflød; ubi effusa affluunt opes, Liv. 3, 26; cf. Sall. Cat. 36, (hvør dat. er tilføiet); — III) partic. affluens, tis, egf. fem adj.; A) overflødigten forsynet dermed, meget rig; c. abl., el. absol.; — liberalissimis studiis affluens urbs, Cic. Arch. 2; cf. id. d. Or. 3, 15; ligel. homo bonitate affluens, id. R. Com. 10; — compar.: divitior et affluentior ... vera amicitia etc., id. Lael. 16; — men *poet.*: vestitu affluens, (i flagrende Klædeben), Phædr. 5, 1; — B) rigelig, overflødig, copiae, Cic. Off. 1, 43; — affluētiore aquae, Vitruv.; superl., Solin., Augustin.; — ex affluente, (ligesom affluenter): overflødigten, Tac. Hist. 1, 57.

affōdīo, [ad.f.], ēre, v. a.: fejler dertil ved at grave; ∼ caespitem solo nostro, Plin. 2, 68. — affor, [ad.f.], satus sum, 1, v. dep. a.; men sem praes. aene m. indic. (m. Undt. af 1 pers.), in partic., in inf., o. in imperat. 2 pers.; — I) *alm.*: ∼ aliquem: henvende Tælen til nogen; vid. Virg. Aen. 3, 492, o. Curt. 4, 11; egf. med tilføiet abl. (versibus), Cic. d. Sen. in., (nomine), id. Brut. 72; — II) *bef.*: c. *poet.*: a) affari deos, (bede til Guderne), Virg. Aen. 2, 700; cf. Ovid. Fast. 6, 301; — b) affari mortuum, (sige ham det sidste Vale el. den sidste Afstedshilsen), Virg. l. c. 644; egf. m. tilføiet extremum, ibd. 3, 484; — not.: egf. pass.: affantur fines (templorum) ab auguribus, (bestemmes), Varr.; men affatis omnibus, Appul.

affōrem, (ad.f.), es, et, v. def., (f. adessem etc.); inf. affore, (f. affuturum esse); — utinam ... afforet etc., (gid han var her)! Virg. Aen. 1, 570; ligel.

illam affore, (at hun vilte femme her), Cic. Fam. 9, 26; cf. Caes. B. G. 5, 27; f. egf. ind. assum: not. — afformido, [ad.f.], are, (v. a.): er dertil i Tryst, m. flgd. n. e. Plaut. Bacch. 1, 10, 2.

affrango, [ad.f.], (egf. affrinzo), ere, v. a.: bræfter derpaa el. dermed; c. dat.; ∼ unguis postibus, Stat. — affremio, [ad.f.], ere, v. n.: at bruse eller brumme dertil; c. dat.; Val. Fl. — affricatio, (adfr.), omis, f.: Gnidning derpaa, Coel. Aur.; af — affricio, [ad.f.], cui, etum, 1, v. a.: gnider derpaa, aliquid alicui, Plin. 8, 41; — b) *alleg.*: meddele ved Berørelse; malignus comes quavis candido et simplici rubiginem suam affricuit, Senec. Ep. 7; df. — affricus, us, m.: Paagnidning; in abl.; Plin. 31, 38. — affringo, f. ind. affrango; — affrio, [ad.f.], are, v. a.: gnider el. river dert, etiam, Varr.

affui, f. ind. assum. — affulgeo, [ad.f.], fulsi, ere, v. n.: at skinne derpaa el. derfor; at skinne frem. at vise sig; absol., el. c. dat.; — non Venus affulsit, Ovid. Ib. 213; cf. Hor. Od. 4, 5, 6, e. Liv. 43, 13; — b) *alleg.*: em en Mågt til det Bæve; lux civitati affulsisse visa est, Liv. 9, 10; cf. id. 3, 30.

affundo, [ad.f.], fudi, fusum, 3, v. a.; I) *egenf.*: gyder el. hælder dert el. derpaa el. dertil; c. dat., el. absol.; — ∼ aquam rei, Plin.; affuso vino, id.; cf. Tac. Hist. 5, 23; men id. Ann. 13, 16; ∼ alicui venenum, (slicte Gift i fer nogen); f. egf. ibd. 6, 28, (sem Juglen Pbeemr); — men annis affusus oppidis, (sem bestryller dem), Plin. 5, 31; cf. id. 3, 4: colonia anni Ibero affusa; — II) *fig.*: emgiver dermed, lader flute sig dertil: ∼ equites cornibus, Tac. Agric. 35; men affundi genibus alicuius, (giere Anælsed for nogen), Flor. 1, 2; men affusus ... tumulto: (henflangte el. liggende derved), Ovid. Met. 8, 539; cf. ibd. 9, 605, (hvør dat. pedibus er at underferstaae).

afōrem, afōre, f. ind. afforem. — Afranius, 3, e. Afranius, 3, f. ind. flgd. — Afranius, a: remerit Elagæ; eg. Persensnaen, hvear her mærkes: I) I. Afranius, beremt Comædiegæter, omr. samtidig m. Terentius; vid. Hor. Ep. 2, 1, 57, e. Quintil. 10, 1, 100, egf. Cic. Brut. 45; — b) df. Afranius, 3, fabula, id. Coel. 30; — 2) Afranius. En af Pompejus's Legater i Syrien; vid. Caes. B. C. 1, 38; — df. Afranius, 3, legio, Auct. B. Hisp. 7.

Afri, orum, f. ind. Afer. — Africa, ae, f.; I) *alm.*: den tredje Jærdel af den gamle Verden; vid. Sall. Jug., hveer Africa, "meten." f. Afri; — II) *eftere* "bef." f. Libyen, el. f. d. Carthage, vid. Plin. 5, 10; cf. ibd. 3, o. Mel. 1, 7, egf. Cic. Manil. 12, o. id. Lig. 7; — B) df. I) Africanus, 3: afrikansk, bellum, Cic., rumores, id.; men ∼ possessiones, (Gedfer i Afrika), Nep. Att. 12; ∼ gallinae, (Perlebens), Varr.; men Liv. 44, 18: Africanæ, (se. serae: Pantherdy fra Afrika); — bb) berit mærkes: a) Bellum Africanum: Strit af en vis Jærtær, om Caesars Krig med Pompejanerne i Afrika; — b) Africanus, i: sem Vestralæen for de reende Scipioner, fem ende den anden og den tredje puniske Krig; — 2) Afrius, 3: Biform af Irge; vid. Eun. ap. Cic. d. Or. 3, 42, e. Sil., egf. Liv. 29, 23; cf. vius Afrius, Varr. R. R. 3, 32; — b) ventus Afrius: østere subst. Afrius: en Eyedevind, Grækerne *Auf.* (imellem Auster og Favonius); vid. Plin. 2, 46, e. Senec. Qu. N. 5, 15; hveer "pect." creber procellis, Varr., protervus, Hor., men pestilens, (sem stadelig for Sundheden), id. Od. 3, 23, 5; — df. atter adj.: Africae procellae, ibd. 3, 29, 57; men subst. Afrius pater, (denne Wind, sem Guedem), Prop. 4, 3, 47. — afui, (f. afui), etc.; f. ind. absum.

Agamedes, is, m., Ἀγαμέδης; med sin Broder Trophenus byggede han Templet i Delphi; em begge Brødre, eg om deres Endeligt, f. Cic. Tusc. 1, 47. —

Agamemnon, (egf. Agamemno, Enn.), onis, (acc. onem o. ona), m., Ἀγαμέμνων: Græfers Dørfører for Troja, (f. nedent.); — Vivere fortes ante Agamemnona. (for hans Tid), Hor. Od. 1, 9, 25; — B) df. 1) Agamemnonides, æ, m.: N's Søn el. Efterfølgner; navn. hans Søn Drestes, Juvenal. 8, 215; — 2) Agamemnonius, 3: hørende til el. benævnt efter Ag., phalanges, (Græfterne for Troja), Virg., Mycenæ. (d. e. Argos, hvor H. regerede), id.; men ∞ puella, (hans Datter Phigeneia), Prop. 4, 1, 111; cf. Virg. Aen. 7, 723.

agamus, i, m., ἄγαμος: ugift, Hieron. — Aganippe, es, f., Ἀγανίπη: en Mufers hellig Ålde i Boetien, ved Foden af Helicon, Aonice, Virg. Ecl. 10, 12, Hyantea, Ovid. Met. 5, 312; — B) df. 1) Aganippeus, 3: aganippif, Iyra, Prop. 2, 2, 30; — 2) Aganippis, idos, f.: = frgd., Hippocrene, Ovid. Fast. 5, 7; — agape, es, f., ἀγάπη: kristelig Kiærlighed, Tert.; — egf. det kristelige Kiærlighedsmaalid, id.

agareum, (-on), i, n., ἀγαρεύον: Svamp, Jdsfamp, Plin. 25, 57; — agaso, onis, m., [ago, asinus;] epræl. Efterfølgere; df. sævn. Nidknægt, Staldskarl; epræl. phalerati cum agasonibus, Liv. 43, 5; — 11) „pærf.“: hie Dama este non tressis agaso, (den usleste Træl), Pers. 5, 76; egf. „alm.“: en grev skarl, en Tølper, Hor. Sat. 2, 8, 72.

Agathocles, is, m., Ἀγαθοκλῆς: Konge paa Sicilien; vid. Justin. 22, ab in., o. Cic. Verr. 4, 55; — df. Agathocleus, 3, tropaea, Sil.; — not.: Cic. Div. 1, 21, emtales en Høfster af dette Navn. — agathodaemon, onis, m., ἀγαθοδαίμων, den gode Genius): Navnet paa en ægyptif Slange med helbrede Kræfter, Lamprid. — Agathyrna, æ, f.: By paa Sicilien, Liv. 126, 40, oftere. — Agathyrsi, orum, m.: fystifst Jølf i d. nuy. Siebenbürgen, Virg. Aen. 4, 146; cf. Plin. 4, 26. — Agave, es, f., Ἀγавή: Datter af Cadmus, Gemalinde af S. Ophion i Theben, og Moder til Pentheus; vid. Ovid. Met. 3, 725, Hygin.

age, o. agedum; f. und. ago. — agelastus, i, m., ἀγέλαστος, (som aldrig leer); faal. kaldtes M. Græfhus, Jærfader til Triumvirten af saame Navn, Plin. 7, 18; cf. Lucil. ap. Cic. Fin. 5, 30. — agellus, i, m., dem. af agd., o. m. f. Bem., Catull. 20, 3; — agellus, i, m., dem. af ager: liden Mark eller Jordlod, Ter. Ad. 5, 8, 26, o. Cic. N. D. 3, 35. — agema, atis, n., ἄγμα: Afdeling el. Corps af d. macedonifke Hær, omtr. fvaende til d. romerifke Legion, Liv. 42, 51; cf. id. 37, 40, o. Curt. 4, 13.

Agendicum, i, n.: By i Gall. Lugd., (hod. Sens), Caes. B. G. 6, 44. — Agenor, oris, m.: S. i Phœnicien, Fader til Cadmus o. Europa, Stamfader til Dido; hys. egf. Carthago hedder: Agenoris urbs, Virg. Aen. 1, 338; men Agenore natus, Ovid. Met. 3, 51, oftere: (i. e. Cadmus), — B) df. 1) Agenoreus, 3; a) ageneriff, bos, Ovid. Fast. 6, 712: (en Jupiters; f. und. Europa); — b) egf. f. phœniciff, (navnl. om Purpuret), Sil., Martial.; — c) egf. f. carthagiff, nepotes: (i. e. Carthaginienses), Sil., urbes, (f. urbs, i. e. Carthago), id., ductor, (i. e. Hannibal), id.; — 2) Agenorides, æ, m.: en Efterfølgner af Agenor; df. a) hans Søn Cadmus, Ovid. Met. 3, 8, oftere; — b) Perseus, der paa Moderens Side igiennem Danaus nedfammere fra Ag., ibd. 1, 772.

ager, gri, m., ἀγρός; 1) „alm.“: Ager el. Mark, Distrikt el. Gebet, (neml. som Omfang af Samfundets el. Communens faste Eiendom; opp. terra, land, som Indbegreb af flere faadanne Eiendomme; hys. ager Tusculanus ... non terra, Varr.); ∞ Hirpinus, Cic. Agr. 3, 2; ∞ Helvetius, Caes.; in agro Troade, Nep.; cf. Liv. 2, 16; — not.: ager Romanus, opp. peregrinus; ager publicus, opp. privatus; — II) df.

„bef.“; A) Jorden el. Marken med Hensyn paa dens frugtbare og Dyrtning, Jordbund el. Jordsmon; sit ager quamvis fertilis, etc., Cic. Tusc. 2, 5; ligel. in pl., id. Fl. 29; — df. egf. ligesom fundus: Landgaard el. Landgods, Ter. Phorm. 2, 3, 17, oftere; — agrum colere, Cic., conserere, Virg.; egf. Grund el. Jordbund, (som Vingårdens), Gell. 19, 12; — B) Vandet, (i Modfatning af Byen); oftest in pl.; vid. Cic. Cat. 2, 4, o. Liv. 3, 6; ligel. homines ex agris concurrunt, Cic. Verr. 4, 41; — b) „pœt.“ egf. Elette, (i Modfatning af Biergene), Ovid. Met. 3, 25; — not.: „techn.“: beider in agrum: i Dydden; (opp. in fronte); vid. Hor. Sat. 1, 8, 12.

ageration, i, n., ἀγρότων, (som ifte ælde): Navnet paa en Plante, Plin. 27, 4. — Agēsilaus, i, m., Ἀγέσιλος: K. i Sparta og berømt Jælfherre; vid. Nep. Agēsilaus. — agesis, (i. e. age sis); f. und. ago.

aggaudeo, [ad.g.], ere, v. n.: glæder mig, alicui, med nogen, Lact. — aggemō, [ad.g.], ere, v. n.: suffer dertil el. dereover; absol., el. c. dat.; vid. Ovid. Fast. 5, 409, o. id. Tr. 1, 4, 10. — aggenēro, [ad.g.], are, v. a.: dertil at avle, c. dat., Tert. — aggeniculor, (adg.), ari, v. dep. n., [geniculum]: boier Ånæ derfor, c. dat., Tert.

agger, eris, m., [2. aggero]; 1) „alm.“: hvad der bringes el. drages sammen; (navnl. de til en Vold el. Dam el. Forboining sammenbragte Materialier); — aggerem longius petere, Caes.; aggere paludem explorare, etc., id. B. G. 7, 58; cf. Virg. Aen. 9, 567; men ibd. 7, 127: moliri ... aggere teeta, (bygge Jordhyster); — II) „bef.“: A) det Sammenhøvede el. Sammenbyggede; aggeres nivei, (Endræfter), Virg.; ∞ armorum, (af Vaaben), Tac.; men aggeres murorum, („pœt.“ f. muri), Virg. Aen. 10, 24; men ∞ cocto (opus: Mur af brændt Stein), Prop. 3, 9, 22; — egf. Dæmning imod Vandet, Virg. Aen. 2, 496; df. egf. „pœt.“: den høie Strandbred, ibd. 5, 113; — in pl. egf. Dæmning igiennem flumpige Steder, Tac. Ann. 1, 61; — men „pœt.“: aggeres Alpini, (f. Alpes), Virg. Aen. 6, 531; cf. aggeres Thessalici, Senec. Herc. Oet. 168; — ligel. „pœt.“: agger, (f. rofus), Lighbaalet, Ovid. Met. 9, 234; ligel. en høi Vølge, Lucan., Senec. Hippol.; — B) navn. ofte egf. i Krigsprog: Vold el. anden Forboining til Krigsmæssig imod en belejret By; aggere, vineis, turribus oppidum oppugnare, Cic. Fam. 15, 4; aggerem jacere, (epastie en Vold), Caes., Sall., egf. extruere el. insinuere, Caes.; men aggerem promovere ad urbem, Liv. 5, 7; cf. Lucan. 3, 455: stellatis axibus agger; — efterfølg. en flig agger tidels var af Temmer, saa funde man egf. sette Jld derpaa; vid. Liv. l. c., o. Caes. B. C. 2, 14; — „alleg.“ er Cic. Phil. 10, 4: Graccia esset agger oppugnandae Italiae; — b) men egf. findes agger at svare til vor Fæstningsvold; faal. agger Tarquinius, ofstlig for Rom, og opført af N. Tarquinius Superbus; vid. Plin. 3, 9, o. id. 36, 24; til denne Localitet figter egf. Hor. Sat. 1, 8, 15, Juvenal. 5, 153, o. Quintil. 12, 10, 74; men Suet. Collig. 127 er agger, (rimel. ifølge etflags Lighed): den tarpeifke Klippe; — endel. er agger egf. den Jordvold, som epasties omkring en Leir, Virg. Aen. 7, 159; in castrorum aggeribus, Plin.; — c) det i Leiren af Grønsvar opførte Tribunal, Lucan., Stat.; cf. Tac. Ann. 1, 18; — d) agger viae: Militærvej, el. Høvevei, (neml. som oppøier Kimpveie), Tac. Hist. 2, 42, oftere; cf. Virg. Aen. 5, 273; endel. Aurelius agger, (f. via Aurelia), Rutil. It.

*aggeratim, adv.: i Dgnær el. Høbe, Appul.; o. — aggeratio, onis, f.: Sammenbyggen; sædv. coneret: d. Sammenbyggede; faal. Sandbanke i Havet, Vitruv.; men aggerationes regum (Ægypti: de af dem opførte Dæmninger), Justin.; af — 1. ag-

gêro, avi, atum, 1, v. a., [agger]: 1) „eigent.“; A) „alm.“: opdynger, sammenheber; ~ cadavera, (om Pesten), Virg. Ge. 3, 556; cf. Tac. Ann. 1, 61; — B) „bes.“; a) uespæder, spatium illud. Cunt. 1, 2; — b) i Gartnerisproget: ~ arborem: (bedæffe detts Rødder med Jord), Colum.; — II) „pect.“ o. „fig.“: forstærker, (navul. en Videnstabs), Virg. Aen. 4, 197; men aggerat omne Promissum ... pater, Stat.

2. aggero, [ad.g.], gessi, gestum, 3, v. a.; 1) „eigent.“; A) „alm.“: bringer el. fører derhen el. dertil: sammenheber, opdynger; m. ad. el. c. dat. el. absol.; — quum eorum aggerimus bona etc., Plaut. Truc. 1, 2, 16; men ingens Aggeritur tumulo tellus, Virg. Aen. 3, 63; ~ quadrantes patrimonio, Plaut. 4, 19; men aggesta fluminibus (abl.) terra, Plin.; — B) „bes.“: at sammenhebe, at forbinde; hæc enim genera (disse Jortarter) ... facile aggeuntur, Vitruv.; — II) „fig.“ o. „ment.“: ~ probra, Tac. Ann. 13, 11, (overvælde dermed); ~ falsa, ibd. 2, 57; cf. — aggestio, (adg.), onis, f.: Sammenhebing, fluminum: (hvad Stædterne medføre og affatte), Pallad.

1. aggestus, 3, partic. af 2. aggero. — 2. aggestus, (adg.), us, m.: Sammenbæren, Indsamling, Tilveiebringelse; — accusant lignorum aggestus (acc. pl.), Tac. Ann. 1, 35; cf. id. Hist. 3, 60: tuto copiarum aggesto; o. — 3. aggestus, (adg.), i, m., el. aggestum, i, n.: Dragt, Byrde; prunas unius aggesti, Amm. 20, 10; — [2. aggero].

agglômêro, [ad.g.], are, v. a.: vinder el. juicer til el. i et Røgle; df. „pect. overf.“, e. c. dat.: at forbinde dermed; et lateri agglomerant nostro, (se. se. der suppleres fra d. frg.), Virg. Aen. 2, 301; cf. ibd. 12, 458. — agglutino, [ad.g.], avi, atum, 1, v. a.: limer sammen el. dertil, befæfter dermed; absol., el. m. ad. el. c. dat.; — ~ proœmium, (se. libro). Cie. Att. 16, 6, men auro agglutinando, (ved el. til detts Udgang), Plin.; men emissi „overf.“: ~ se ad aliquid, (sammenhebes), Plaut. Aut. 4, 10, 71.

aggravesco, [adgr.], v. n. inch.; „eigent.“: at blive tung el. tungere, (om den Frugtfuldhed), Pacuv. ap. Non.; — df. „everf.“: at blive værre; ne morbus ~ aggravescat, Ter. Heec. 3, 2, in.; af — aggravo, [adgr.], avi, atum, 1, v. a.; 1) „eigent.“: gjer tung el. tungere; aggravatur pondus, Plin. 18, 30; — II) „esthet.“; A) „everf.“: forværrer; quo (bello) si aggravata res esset, Liv. 4, 12; aggravata valetudo, Suet. Aug. 98; cf. id. Caes. 1; — B) „ment.“: befværer, brøder, fortrænger; vid. Liv. 44, 7, extr.; men nihil reum aggravare, (om et Bævis: ingen Sagt at have imod ham), Quintil. 5, 7, 18.

aggrêdio, êre, activ Biform af dep. aggredior: gaar hen dertil; hæc si aggredias, Plaut. Truc. 2, 1, 40; — df. pass.; ut a te fictis aggredideris dolis, Cie. figm. ap. Prisc.; ligel. facillimis quibusque aggressis, Justin. 7, 6.

aggrêdior, (adgr.), gressus sum, 3, v. dep. a. o. n., [gradior]; 1) „eigent.“, ligesom 2. adeo: gaar derhen el. dertil; m. ad el. c. acc., efv.; — ~ hominem, Plaut., ad aliquid, id.; efv. m. Vocatædv.; non enim repellitur (philosophia) inde, quo cupiet aggredi, Cie. d. Or. 3, 17; men aggredi mare liberum, (trænge ind dertil), Tac.; — II) „fig.“; A) aggredi aliquem; a) i et Verine at gaar hen til nogen, de aliqua, Plaut. Merc. 2, 3, 50; cf. Cie. Att. 12, 33; — efv. m. tilføjet ablat.: ~ aliquem pecunia, (sige at benytte), vid. Sall. Jug. 23; — ~ aliquem precibus, Tac. Ann. 13, 37; cf. Virg. Aen. 4, 93; men Tac. Ann. 2, 16: ~ aerius modestam alieuius: (ligesom at sætte paa en haardere Prøve); men ibd. 16, 18: ~ crudelitatem principis, (ophidsse, anspere); — b) at gaar løs derpaa, voldkomst at angribe; ~ milites palantes, inermes, Sall. Jug. 70; ~ senatum, Suet. Aug. 19; — efv. m.

Arnejen: Latinsk-dansk Lexicon. 1.

tilføjet abl.: ~ aliquem vi, Sall. ferro, Ovid. legibus, Suet.; — ~ murum, (stærke den), Sall.; ~ regionem, (giøre Indfald dertil), Vell.; — B) ~ ad rem, efv. aggredi c. i. n. f. (at foretage en Sag, at stride dertil, at begynde derpaa); — ~ ad disputationem, Cie; men ~ ad crimen, (begynde at afhandle el. befære Anklagen), id. Cluent. 3; men ~ ad faciendam injuriam, (foretage en uretfærdig Handling), id. Off. 1, 7; ~ ad pacis opus longe maximum, Liv. 1, 12; ~ anicipem causam, (begynde paa detts Behandling), Cie. d. Or. 2, 11; — her er a. c. undert. udfalden; taal. id. Acad. 2, 20; aggredior igitur, (se. causam), si etc.; cf. id. Off. 1, 21; — „pect.“ efv.: ~ honores, (tiltræde dem), Virg. Ecl. 4, 48; — men efv. pass.: multa magnis duobus non aggrediendi, Liv. 21, 19; — de quibus dicere aggrediar, Cie. Off. 2, 1; aggressi ... avellere ... templo Palladium, Virg. Aen. 2, 165; cf. Suet. Ner. 19; — not. a: aggrediri, (f. aggredi), Plaut.; efv. aggrediri, id.; men aggredire, (f. aggredere), id. As. 3, 121; — not. b: partic. aggressus, el. aggreto, (f. aggressus), Enn. ap. Fest.; — men aggressus, fem pass., f. und. aggredio.

aggreco, (adgr.), avi, atum, 1, v. a., [grex]: famler til Stierden el. til en Stier; df. „alm.“; famler dertil, forbinder el. forener dermed el. med hinanden; m. ad. el. m. in. el. c. dat., el. m. adv.; — ~ se ad amicitiam alienius, Caes.; cf. Cie. Mur. 7; men pass.: ne desciscuntibus aggregarentur, Suet. Ner. 43; men si ... eodem ceteros ... aggregaverit, Cie. Cat. 1, 12.

*aggressio, (adgr.), onis, f.: Infald, Angreb; pl.: ~ ferinae, (af vilde Dyr), Appul.; — II) „fig.“ o. „bet.“; A) ligesom proœmium: Indledning el. Indgang til en Tale; quum animos prima ingressione occupaverit, Cie. Orat. 15; — B) Slutningsfølge, *ἐπιλογαί*; vid. Quintil. 5, 10, 4, o. ibd. 14, 27; — aggressor, (adgr.), oris, m.: Angriber, Voldsmand, Stimand; o. — aggrësura, (adgr.), ae, f.: Angreb, Overfald, Dig.; — [aggredior].

1. aggressus, (adgr.), 3, partic. af aggredior o. aggredio. — 2. aggressus, (adgr.), us, m., [aggredior]: Angreb, Infald, Dig.; — efv. „everf.“: foretagende, Begyndelse, Firm. — agubernio, [ad.g.], are, v. a.: fører derhos el. dertil; ~ iter pedibus, Flor. 3, 5, 16.

agilis, e, [ago]; 1) „eigent.“; A) „alm.“: let at bevæge el. behandle; ~ classis, Liv. 30, 10; østet „pect.“; ~ remus, Ovid., rota, id. pollex, id.; — compar.: aer agilius et tenuior, Senec.; — B) „bes.“: fem bevæger sig let el. hurtig; df. let, hurtig; ~ dea, Ovid. Her. 1, 169, (i. e. Diana); men ~ Cylleus, id. Met. 2, 720, (i. e. Mercurius); — II) „fig.“: fem er i iredig Bevægelse; df. A) om Personer: virksom, dristig; Nunc agilis sis, Hor.; cf. id. Ep. 1, 18, 90; ligel. vir ... navus, agilis, providus, Vell. 2, 105; — B) om Tælen, og om Sænderne: munter, sprig, efvast; natura animus agilis est etc., Senec. Tranqu. 2; sensus agiliores, id. Ep. 74; — efv. om andre Begreber: argumentatio agilius et acior et instantior etc., Quintil. 11, 3, 161; — not.: superl. agillimus, e, agillissimus, alene hos Gramm.

*agilitas, atis, f.: Bevægelighed, Væbne, navium, Liv., rotarum, Curt.; — efv. Talerens lette og sprige Gesticulation, Quintil. 11, 3, 180; — efv. „everf.“: agilitas ... naturæ, Cie. Att. 1, 17; e. — agilitas, adv.: hurtigt, rask, munter, subvenire, Amm.; — comp. agilis eniti, Colum.; — [agilis].

agita, ae, f., [ago]: rimel. den Del af Væden, hvori Tungen spiller; vid. Fest. p. 9; — 2) df. „everf.“ e. „meton.“: = trutina, Tert. — Agis, idis, m.: Rænet paa tvende Konger i Sparta; vid. Cie. Off. 2, 23, (hvør efv. mætted acc. Agim); e. Nep. Ages. 1.

*agitabilis, e: fem let sættes i Bevægelse, aer, Ovid. Met. 1, 75; — agitatio, onis, f.; 1) „eigent.“: stærk Be-

væggelse, lecticæ, (dens Hystelse ved at bæres), Liv. 27, 29; ~ et motus lingue, Cic.; — *pl.* agitationes fluctuum, id.; — *II*) „fig.“: *A*) idelig Behandling deraf el. Eyslen dermed; ~ studiorum vitæ æqualis fuit, Cic. d. Sen. 7; opus est sapienti agitatione virtutum, Senec. Ep. 109; — *B*) ~ mentis el. animi: Sielens el. Mandens Virksomhed; vid. Cic. Off. 1, 5, e. id. N. D. 2, 62; — *agitor*, oris, m.: sem driver (Hjerten), en Driver; navnlt. ogs. Gielderiver, Virg. Ge. 1, 273; men equorum agitator Achillis, (hans Hustru), id. Aen. 2, 476; ogs. absol. Veddehæver, Næstfæder, Suet. Cal. 55; cf. Cic. Acad. 2, 20, — *df.* fem. agitatrix, isis: sem sætter i stærkt Bevægelse; ~ silvarum, (i. e. Diana), Arnob.: e. — *agitatus*, us, m.: = *agitatio*, Varr.; — [figd.].

agito, avi, atum, 1. v. a. (e. n.), intens. af *ago*; *I*) egentl.: sætter i stærkt Bevægelse, driver afsted, tumler hid og did; *df.* *A*) em Mennesker: a) at fiore (et Hærsfær), at drive (Hjerten), at jage (Vildtet), o. l.; — *bijugos* agitare leones, Lucr. 2, 602; ~ *currus*, vid. Virg. Ge. 3, 18; ligel. em Veddehæver el. Vedderid ved de offentlige Kampe; ~ *quadrigas* bigasque et equos desultorios, Suet. Caes. 39; men lanigeros agitare greges, (drive paa Græs, vegte), Virg. Ge. 3, 287; excitare feras et agitare, vid. Cic. Off. 3, 17; saaf. ogs. em Hærsjægle; vid. id. Div. 2, 70. *e*. Ovid. Met. 5, 600; ogs. kan bidrøves Nep. Dion. 9: agitare triremem, (lade manøvrere); — *b*) at bevæge el. tumle el. kaste hid og did; ~ *alas*, (em Dævalg), Ovid. Tr. 3, 4, 21; cf. id. Met. 7, 221; men ibd. 1, 567: utque caput visa est agitasse cacumen (laurus: neml. jer at vinke Bifald); — *B*) em Elementerne, navnlt. em Vind og Vand, ogs. em andre Ting, hvoered neget sættes i Bevægelse; — *agitāt* *ventus* *aristas*, Ovid.; cf. Hor. Epod. 15, 9; men id. Od. 3, 1, 21: Zephyris agitata Tempe (pl.); men mare ventorum vi agitari etc., Cic. Cluent. 49; cf. id. Univ. 3; — „*poet.*“ ogs.: agitata numina Trojae, (sem tumles em paa Haver), Virg. Aen. 6, 68; cf. Prop. 2, 20, 5; men Ovid. Met. 1, 571: tenues agitantia fumos Nubila; — *saaf.* ogs. em Ting; pulsu externo agitari, Cic. d. Rep. 6, 26; cf. id. N. D. 1, 39; — *II*) „fig.“: *A*) „*exerc.*“; 1) „*alm.*“: ~ *aliquid*, (feretage, behandle, besørge); ~ *vigilias*, (besætt Vagt), Plaut., custodiam. id., Tac.; ~ *convivia*, (besætt Gæstebud), Ovid., festos dies, (besætt Feiitid), Cic.; men ~ *jocos* *cum aliquo*, Ovid.; — ~ *legem*: (drive paa dens Indtagelse), Cic. Att. 1, 19; men ~ *in dies* *plura*, Sall. Cat. 24: (blive stædse mere feretagede el. diærvære); men id. Jug. 109: pacem an bellum agiturus esset, (em han vilde besætt Hæd eller fere Krig); — 2) „*bes.*“ em Tiden el. Levetiden, m. e. ud. ævum, o. l.; at tilbringe el. besætt, at være el. leve; — *agitāt* *sub* *regibus* *ævum*, Virg. Ge. 4, 151; cf. id. Aen. 10, 235; *hvf.* *pass.*: *vita* ... *agitabatur* etc., Sall. Cat. 2; — men absol. *agitare*: leve, færdes, opbejde sig; hi propius mare agitabant, Sall. Jug. 18; cf. ibd. 54, ogs. Tac. Ann. 1, 50, e. Flor. 4, 12; — *b*) heril mærfes endnu: sat agitare, e. gen., ligesom sat agere: hæc fin Hæd dermed; Nunc agitas sat tute tuarum rerum, Plaut. Bacch. 4, 3, 23; — *B*) „*ment.*“; 1) „*alm.*“ em Mandens Virksomhed: ~ *aliquid*, ogs. *de aliqua re*; a) at behandle el. betænke, at tænke derpaa, at have i Sinde, m. e. ud. in corde, in mente, in el. cum animo, ogs. animo, ogs. secum, etc.; — *quum eam rem in corde agito*, Plaut.; cf. Ter. Phorm. 4, 3, 10; men Cic. Fam. 6, 1: de te autem ipso ... est tuum, sic agitare animo, ut etc.; men ~ *in animo* *bellum*, Liv. 21, 2; — *egf.* *e. inf.* *Nep. Ham.* 1, e. Virg. Aen. 9, 187; — *ligel.* ~ *aliquid* *el. de aliqua re*: overtænke, betænke; quod si ille hoc unum agitare coeperit, esse etc., Cic. Verr. 3, 96; cf. id. d. Or. 3, 14; men Tac. Hist. 2, 1: de bello agitantibus, (naar man

vil begynde en Krig), etc.; *egf.* *m.* *figd.* *num.* *id.* *Ann.* 11, 29; — *b*) underbandter mundligen el. taler derom; quum de foedere victor agitaret, Liv. 9, 5; cf. Sall. Jug. 30, *egf.* *Liv.* 30, 3; — 2) „*bes.*“ *e.* „*erbst.*“; a) ~ *aliquem*, (sætte i besigt Bevægelse el. Virksomhed, opbringe el. opbræde); ~ *plebem*, Liv. 3, 11; *agitatus* *cupiditate* *regni*, Flor.; — „*poet.*“ *egf.* *em* *Epyrene*; vid. Ovid. A. A. 2, 487; — *b*) at drive hid og did, at gæde el. angste: — *ut eos agitent Furiae*, etc., Cic. R. Am. 21; cf. Virg. Aen. 3, 331: ligel. suum quemque scelus agitat, Cic. l. e.; cf. Hor. Ep. 1, 18, 98, e. Sall. Cat. 5; men Cic. Off. 1, 21: rebus agitat, (i. e. perturbatis, efter et Epyrene); — *c*) ~ *aliquid* *el. aliquem*, (forfølge, nedhætte, spætte); ~ *rem militarem*, Cic. Mur. 9; cf. Hor. A. P. 341; — *egf.* *m.* *tilføjet* *verbis*, id. Epod. 12, 13; — *III*) *partic.* *agitatus*, 3, *egf.* *sem* *adj.*: bevæget, livlig, forig; — *compar.* *agitatio* *actio*, Quintil. 11, 3, extr.: omnia agitatio, ibd. 178.

Aglāia, (aja), ac, e. *Aglāie*, es, f., *Aglaia*, (iη). (den Glindende el. Skinnende): en af Gratiæne, Virg. Catal. 11, 60. Senec. Benef. 1, 3. — *Aglāo-phōn*, ontis, m.: beremt graff Mater for Zeus, Cic., Plin. — *aglaophōtis*, idis, f., *aglaophotis*, (med skinnende Glans); 1) etflags Dyrskæplante med skinnende Ræce, Plin. 24, 102; — 1) en Venævnelse paa Sigatrefen, (pæonia), Appul. — *aglaospis*, idis, m., *aglaospis*, *aspis*; med glindende Skold; men Liv. 44, 11, er rimel. at læse: *chalcaspides*, (med Kobberskold), inc. — *Aglauros*, i. f.: Datter af Cæceus; vid. Ovid. Met. 2, 560, *bes.* *ibd.* 819 *figd.*, e. Hygin. Fab. 166.

agmen, mis, n., [etr. f. *agimen*, af *ago*]; 1) „*egentl.*“; *A*) „*alm.*“: et Tøg, en fremstrikende Mængde, navnlt. af Mennesker; vid. Cic. Pis. 22: *agmen* *perpetuum* *totius* *Italiae*; cf. Plin. Ep. 3, 9; men „*poet.*“: *Eumenidum* *agmina*, Virg. Aen. 4, 469; — 2) „*poet.*“ *egf.*, (ifølge Bevægelsens Lighed), em Gledvand, Virg. Aen. 2, 782, em Hærsmand, id. Ge. 1, 322; men *denso* ... *agmine* *nubes*, Lucr. 6, 100; *egf.* *em* *Itæmerne*, id. 1, 607; men *agmina* *pulverulenta*, (Støvskyer), Virg. Aen. 4, 154; ~ *corvorum*, id.; cf. id. Aen. 12, 249: *turba* *agminis* *aligeri*, (i. e. *avium*); — *agmina* (*stellarum*), Ovid. Met. 7, 624; men *agmine* *remorum* *celeri*, (med hurtige Rærsflag), Virg. Aen. 5, 211; endel. *agmina* *caudæ*, (Slængens flæbende Hale), id. Ge. 4, 424; — *B*) „*bes.*“; a) en Krigsbærs Tøg el. Mærsk; vid. Cic. d. Or. 1, 48, e. Sall. Jug. 45; men *effuso* *agmine* *abire*, Liv. 44, 39; cf. id. 2, 30; men Vell. 2, 47: *pugnatum* (*est*) *sæpe* ... *in* *agminibus* etc.; — *b*) *etere* *Tøget* *selv* *el.* *den* *marfcherende* *Krigsbær*; *agmina* *magis*, *quam* *acies*, *pugnabant*, Liv. 25, 31; cf. Caes. B. C. 1, 21: *in* *agmine* *Caesaris* (*incidere*); — *agmen* *cogere*, Liv., *claudere*, Caes., (marfchere bagerst); *agmen* *primum*, (Førtreppen), *medium*, *novissimum* *el.* *extremum*, Liv.; ~ *quadratum*, (i Hærsfær), id., Sall.; *agmen* *justum*, (med sluttede Gælder), Tac. Hist. 1, 68; men *agmine* *incauto*, Liv. 35, 4; — 2) *df.* *egf.* „*poet.*“; a) f. *exercitus* *el.* *acies*, (den i Slægeren fællede Hær); *etst* *in* *pl.*; vid. Virg. Aen. 12, 329, e. Hor. Od. 4, 14, 29; *deg* *egf.* *in* *sing.*, *ibd.* 3, 8, 18; cf. Liv. 2, 49: *instructo* *agmine*; — *b*) f. *Krigsienesten* *selv*; *rudis* *agminum* etc., Hor. Od. 3, 2, 9; — *II*) „*exerc.*“; *A*) *Mængden* *el.* *Publitum*, navnlt. i det allæg. Hærf; *educenda* *deinde* *dictio* *est* ... *medium* *in* *agmen*, *in* *pulverem*, etc., Cic. d. Or. 1, 31; — *B*) *fielt.* *v.* *alm.*: *Mængde* *el.* *Ræffe*, o. l.; *agmen* *occupationum*, Plin. Ep. 2, 8; *agmina* *fati* *et* *volumina*, Gell. 6, 2; *df.* — *agminialis*, e: hørende til et Tøg, equi, (Tøgsætte), Dig.; e. — *agminatim*, adv., ligesom gregatim: i Hæde el. Hjæter, errare, Solin. — *agna*, ae, fem. af *agnus*: *Huntant*, *Gimmerlant*, Varr., Hor., e. *Æ.* — *Agñalia*, ium, n., *Biform* af

Agonalia; ... Una sit ut proprio littera dempta loco, Ovid. Fast. 1, 325. — agnascor, [f. agn. cf. ad.n.], atus sum, 3, v. dep. n.; 1) „egent.“: at fødest dertil el. derefter, (navnl. efterat faderen har gjort sit Testamente); agnascendo rumpi testamentum, vid. Cic. d. Or. 1, 57; cf. id. Caecin. 25; — 11) cf. „everf.“: A) ved Reception at komme ind i nogen's familie; c. dat., Dig. — B) om Planterne: at være derpaa: visum in quereu ... agnasci, Plin. 16, 92; — 111) part. agnatus, 3, egf. som adj. o. subst.; A) som fødest dertil el. derefter; bñf. agnati gregis el. armenti, (Hortens Angel el. Tillaag), Dig.; — B) efter om Menneſter: agnatus, i, m.; a) Elægning el. Beslægget fra el. paa faderens Side; (agnati) quasi a patre cognati, Dig.; — b) Varn, som er født, efterat faderen har gjort sit Testamente; f. event. ab in.; — c) rimel. egf. et yngre Varn iblandt flere Eftende, el. Varnet af en Elægning; vid. Tac. Germ. 10, v. id. Hist. 5, 5.

*agnaticus, (-tius), 3: hørende til en agnatus el. til en Elægning paa faderens Side; ~ jus, Agnaticus Arveret, Cod. Just.; v. — agnatio, onis, f.; 1) „alm.“: agnatist Elægning el. Bledsforbindelse; agnationibus familiarum distinguuntur status, Cic. Leg. 1, 7; men ibd. 8, „everf.“: agnatio nobis cum coelestibus etc.; men jura gentilitatum, agnationum, etc., id. d. Or. 1, 38; — 11) „bef.“: A) „egent.“: at være født, efterat faderen har gjort sit Testamente, el. efter faderens Død, Dig.; — B) „everf.“: Tilvært el. Arveret paa Planterne; ~ lainginea, Appul.; — [agna-cor]. — agnatus, 3, part. o. subst. af agnascor.

*agnellus, i, m., dem.: sidet Lam; som Releord, Plant. As. 3, 3, 77; — agnienlus, i, m., ligesom frøet, dem.: sidet Lam, Arnob.; v. — agninus, 3: af el. Lam, laces, Plant., pedes, Plin.; — b) egf. dissol. agnina, (sc. caro): Lammefied; — qui ... dupla agnina danunt, (sælge for dobbelt Pris), Plant. Capt. 4, 2, 39; cf. Hor. Ep. 1, 15, 35; — [agnus].

*agnitio, onis, f.; 1) „bef.“, ligesom admissio: Vedkiendelse, Antagelse, honorum possessionis, Dig.; cf. Plin. 10, 90; — 11) df. „alm.“: Erkiendelse deraf, Rindskab derom; quaestio ... ad agnitionem animi pulcherrima, Cic. N. D. 1, 1; — df. agnitionalis, e, kiendelig, til at kiendes ved, forma, Tert.; v. — agnitor, oris, m.: som kiender el. indseer; som kiendes derved, Auct. It. Al. M.; — [agnosco]. — agnitus, 3, part. af agnosco.

agnomen, inis, n., [ad, nomen], ligesom Signum, (der neml. sættes til cognomen el. Tilnavnet el. Familie-navnet, ligesom Africanus til Scipio, Diom.; vid. Capitol. Ver. 3; df. — agnomentum, i, n.: = frøet, Appul. — agnominatio, onis, f., [ad, nomen], som gram. figur, ligesom *agnominatio*: Sammenstilling og Modsatning af tvende høflige Ord; vid. Auct. ad Her. 4, 21; (cf. Ter. Andr. 1, 3, 13: amenitum, haud amantium etc.).

agnos, i, f., *ἄγνος*, egf. vitex, (germ. Reuschlamm): etflags bejslammet Plante; vid. Plin. 21, 38. — agnosibilis, e: kiendelig, Tert.; af — agnosco, novi, nitum, (notum), 3, v. a., [ad, nosco]; 1) „alm.“: vedkiendes, erkiender at være; — id facillime accipiunt animi, quod agnosceunt, Quintil.; cf. Cic. Lael. 27: virtus quum ... suum lumen ... agnovit in alio, etc.; — 11) „bef.“: A) erkiender som min el. i en vis Egenskab; ordentl. m. dobbelt acc.; — quem ille natum (da han blev født) non agnorat, etc., Nep. Ages. 1; an me ... non agnosceatis duce? Liv. 6, 7; cf. Ovid. Met. 13, 26; — b) ~ bonorum possessionem, (vedkiendes, overtage), Dig.; ~ aes alienum, (vedkiendes), ibd.; — B) vedkiendes paany, giendkiender; (derim. cognosco, lærer at kiende); quum etc., tum agnoscit illa reminiscendo, Cic. Tusc. 1, 21; quod (derat) etc., agnosco humanitatem tuam, id. Fam. 1, 7; cf. Liv. 7, 39, o. Virg. Aen.

3, 82; — C) vedkiendes el. indseer, (m. Bibegr. af Ansvær, edl.); vid. Cic. Mil. 11; ligef. id. Rab. perd. 6: suscipere hoc crimen, agnoscerem, etc.; men sortilegos non agnoscerem, (forfaste deres Auteritet), id. Divin. 1, 58; egf. m. figd. acc. c. inf., id. Fam. 5, 20; men Tac. Ann. 4, 31: carmina ... si irascere, agnita videntur, (man synes at erkiende sig truffen deraf); — D) erkiender el. lærer at kiende deraf el. dert; m. ex, el. m. ind e, etc.; — ~ deum ex operibus ejus ... vim divinam mentis ex memoria rerum etc., Cic. Tusc. 1, 28; ligef. agnosco enim ex me, id., inde agnosci potest vis fortunae, Vell. 2, 116; men absol., vid. Hor. Ep. 1, 16, 29, o. Virg. Aen. 12, 20, — saal. egf. absol.: bemærker, serkemmer; vid. ibd. 10, 813, egf. Cic. N. D. 1, 18; men alienis oculis agnosceamus, (dermed), Plin. 29, 8; — not.: agnotus, 3, (f. agnitus), Paen. ap. Priscian.; agnoturus, 3, (f. agniture), Sall. frgm.

agnus, i, m., *ἄγνος*: Santam el. Vedderlam; egf. alm. el. Lam, Varr., Hor., o. V.; cf. Cic. d. Sen. 16: villa abundat porco, haedo, agno, (collect.); — egf. Offerlam, id. Div. 7, 11, o. Hor. Od. 4, 11, 8; men agnum lupo eripere, (som Ordspøg, om d. Ulmus), Plaut. Poen. 3, 5, 51.

ago, egi, actum, 3, v. a. (o. n.), *ἄγω*; 1) fatter i Bevægelse, bevaager, edl.; df. A) „egent.“: 1) „alm.“: aa) fører el. driver, navnl. fjerden el. et Rastdyr; Hac agit, ut pastor, per devia rura capellas, Ovid. Met. 1, 676; cf. id. Fast. 1, 322, o. Hor. Ep. 1, 18, 36; — egf. ~ aliquem vincitum ante se, Nep. Dat. 3; cf. Tac. Germ. 19; — bb) df. egf. a) i Strigsspreget: driver el. fører afsted, leder marschere; alts. pass.: at marschere, edl.; — si citius agi vellet azmen, Liv. 2, 58; ligef. raptim acto agmine, id.; men id. 10, 29: quod multitudo (sc. fugientium) ... azebatur, (treves el. jages hen); — b) „pect.“: agere se: at gaac el. drage afsted; quo hinc te agis? Ter. Andr. 4, 2, 25; men unde agis, (sc. te)? Plaut. Bacch. 5, 1, 20; — is enim se primus agebat, (marscherede foran), Virg. Aen. 9, 696; cf. ibd. 8, 365; — c) ligesom abigo: fører el. driver voldsomt borti, bortøver med Kiendehaand; agere praedas peroris et mancipiorum, Sall. Jug. 14; ferri agique res suas, etc., Liv. 38, 15; (cf. Grækenes *ἄγειν τοὺς πόλεως*); f. egf. Ovid. Fast. 3, 65; — d) ligesom agito: driver, jager, følger, aprum; vid. Virg. Ge. 3, 412; men id. Aen. 7, 181, om Sundene: Ut cervum ardentem agerent; cf. Suet. Claud. 21; — egf. at drive de flygtende; vid. Virg. Aen. 5, 265; men ~ in exilium, Liv. 25, 2: ipso in fugam agit, Justin.; — 2) „bef.“ egf. om Ting og Begreber; a) driver afsted el. fremad el. derigienem; — ~ currus, („pect.“: fiere el. styre), Ovid. Met. 2, 62, o. 388; ligef. ~ navim, Hor. Ep. 2, 1, 114; men ~ naves in litus, (sætte dem paa Land), Liv. 22, 19, men in adversum amnem, (føre dem opad Stømmen), Tac. Hist. 4, 22; cf. Ovid. Fast. 1, 590; — ~ vineas ad oppidum, Caes.; men ~ cuniculos ad aerarium, (græce el. sece derben), Cic. Off. 3, 23; cf. Liv. 1, 56; — men egf. om en Sag, edl.: ~ rimas, (saae Sprækker); vid. Cic. Att. 13, 9; ligef. fissaque agit rimas (tellus), Ovid. Met. 2, 221; — navnl. egf. om Barterne: ~ radices (saae Rodder) in profundum, Plin. 16, 56; cf. Ovid. Met. 4, 254; men emvenet: dum se lactus ad auras Palmyes agit, (flyder i Beiret), Virg. Ge. 2, 361; — b) at drive frem el. ud deraf, at frembringe; ~ scintillas, (om Glitstefenen), Lucr. 2, 675; men spumas agere ore cruentas, (om Heften), Virg. Ge. 3, 233; cf. Cic. Verr. 4, 66, o. Virg. Aen. 9, 811; — ~ vocem, (frembringe en lyd el. Tøne, navnl. til Svælse), Cic. d. Or. 1, 59; — men agere animam, (drages med Døden), id. Tusc. 1, 9; cf. id. R. Com. 8; df. med lunc, Martial. 1, 80: Attale, ne, quod agas, desit, agas animam; — B) „fig.“: 1) forer

ef. bringer ef. driver derhen ef. dettil; — Et, quocumque volent, animum auditoris agunto (poëmata). Hor. A. P. 100; quae te ... Mens agit in facinus? Ovid. Met. 5, 14; cf. Tac. Agr. 41; — 2) ryſer, fervirer, ferſtyrre; — agunt cum praecipitem poenae etc., Cic. Verr. 1, 3; cf. Sall. Jug. 14, eſſ. Nep. Att. 9; — 3) angriber, ferſelget, angſter; agentia verba Lycamben, Hor. Ep. 1, 19, 25; cf. id. Epod. 7, 17, e. Virg. Aen. 7, 405; — 11) er i Virkſemhed, virſer ef. handler; (ſvarer til Græfternes præterit, ferſtelliſt fra facere v. præterit; at frembringe en ytre ef. blivende Gienſtand, ligefem fra gerere: at udføre noget; vid. Var. L. L. 6, 6 flg., e. Quintil. 2, 1, ab in.); — 12) alſt. A.) „alm.“; handler, virſer, arbejder; a) e. acc. comm.; — numquam se plus agere, quam nihil quum azeret, Cic. d. Rep. 1, 17; cf. id. N. D. 2, 16; — b) abſol.; aliud agendi tempus, aliud quiescendi, ibd. 53; cf. id. Manil. 10; — c) bertil ſan mærfes af Svangsſpøget; — quid agis? Plaut., Hor., (ti præterit), ligel. quid agitur? Ter., (hver gaacer det)? — ligel. nihil agere: intet at udrette, Ter. Ad. 5, 8, 12; cf. Matius ap. Cic. Fam. 11, 28; sed nihil agunt, etc.; ligel. egerit non multum, Curius ap. Cic. Fam. 7, 29; — endel. quid agam? quid agimus? (hvad er her at giere)? Ter.; — d) føretager, forretter, beſerger; ligel. e. acc. comm. (rem ef. aliquid); — ne quid temere ... agamus, Cic. Off. 1, 29; cf. ibd. 9: sum se negotium agere, (at de ſtette ſig ſels). etc.; men Sall. Jug. 30: quo modo actae forent (res, hvæledes alt var gaacer til); cf. Cic. Fin. 2, 32: jucundi acti labores; — B) „bef.“; 1) tildeleſ emfættende; at beſte (en Bagt, etl.), at afbeſte; ∞ excubias regi, Ovid. Fast. 3, 245; ∞ triumphum, Cic.; ∞ libera arbitria de aliquo, (i god ſto at beſte Ret over nogen), Liv. 21, 45; men ∞ poenitentiam, Quintil.; — ∞ forum ef. conventum, (beſte Dting ef. Landſag); vid. Cic. Fam. 3, 6, e. id. Att. 5, 17; eſſ. ∞ ſenatum, Suet. Caes. 88; men „poet.“: Otia terra ferax, otia pontus agit, Ovid. Fast. 1, 68; — delectus rerum ... verborum agendus est, Quintil.; — b) eſſ. ſan biſerdes: ∞ gratias („poet.“ eſſ. ∞ grates), e. d. a. l. at ſige Taſt, at taſſe; (men habere gratiam, om det taſnemmelige Sinderlav; reſerſe gratiam, taſſe i Gienſingen); vid. Plaut. Amph. 1, 1, 26, e. Liv. 37, 37; men Cic. Fam. 1, 10: Lentulo egi per litteras tuo nomine gratias diligenter; — ∞ grates etc., Ovid. Met. 2, 152; cf. Liv. 26, 48; — 2) m. et Tiesobject: at tilbringe ef. beſteve; — qui domi actatē agerent, (Giemſedninger), Enn. ap. Cic. Fam. 7, 6; ∞ aetatem in litteris, Cic., vitam rure, Liv.; cf. Virg. Aen. 5, 51; men Liv. 3, 6: ut tunc principium anni agebatur, (ſom man dengang antog Aarets Begyndelſe); — ∞ annum (e. num. ord.: at være ſaa gammel), vid. Cic. d. Sen. 10; — b) ſiſte., navnſ. hos Sall. e. Tac., heder agere ud. ace. temp.: at være ef. beſtende ſig, etl.; — civitas ... laeta agere, Sall. Jug. 55; cf. Tac. Ann. 3, 38; — qui tum agebant (homines), ibd. 19; men incultus agere, vid. Sall. Jug. 89; — 3) i Offerſpøget, (euphem.): at ferrette Offeret ef. Dyrets Slagning, vid. Ovid. Fast. 1, 321, v. Varr. L. L. 5, 22; — men em Mord paa Menneſker, Suet. Calig. 58, e. id. Galb. 20; — men eſſ. den forſamlende Mængde pletide Offerpræſten at tilraabe: hoc age, ef. hoc agite, (giver Agt paa Deltagkommen); — hv. eſſ. hos Comiferne dette Tilraab er bypigt; vid. Ter. Andr. 1, 2, 15, e. ibd. 2, 5, 3; — bb) bertil er entnu at mærke; — age e. agite ſtaacer undert. m. tilføiet dum, vero, nunc, sis, etc., ſom Udraab; a) opmunrende: velan! nu frift! etl.; age, age, nunc experiamur, quid etc., Ter. Ad. 5, 1, 23; en age, rumpe moras, Virg. Ge. 3, 43; agite dum, clamorem ... tollite hic, Liv. 3, 62; — eſſ. findes ſing. age beſ pl.; mittite, agedum, legatos, etc., Liv. 38, 47; — b) ligel. i Taſens Overgange heder age: velan da! giv nu Agt! etl.; vid. Lucr. 1, 920, offerre; ligel. age porro tu,

qui etc., Cic. Verr. 5, 22; eſſ. her findes age undert. beſ pl.; vid. id. Manil. 11; — c) endel. indremmende: velan da, lad ſaa være, etl.; — age, age, jam dueat, dabo etc., Ter. Phorm. 4, 3, 56; ligel. age, sit ita factum, etc., Cic. Mil. 19; — 4) agere se, (e. abl. ef. m. adv.), ligefem gerere se: at være ef. epføre ſig ſaa ef. ſaa; — tanta mobilitate Numidae se agunt, Sall. Jug. 56; quanto se ferocius egerint, tanto etc., Tac. Hist. 3, 2; — eſſ. heder agere m. flg., adj. appos.: at beſtinde ſig i en Tilſtand; ſ. event. Sall. Jug. 55; — B) „flg.“; 1) „alm.“; a) hor ef. id agere, ſæde, m. flg., ut ef. ne: at arbeide derpaa, at have den Plan ef. Henſigt; — qui id egerunt, ut etc., Cic. Cat. 4, 6; cf. Nep. Them. 5; men ego id ſemper egi, ne bellis intereſsem, Cic. Fam. 4, 7; — omvendt heder: aliud agere, ef. alias res agere: at være naaſtem, iſſe at agte paa, hvad der foregaaer; vid. Cic. R. Am. 22, v. id. d. Or. 3, 14; — b) ∞ aliquid: at penſe ef. tænke ef. arbeide derpaa; — nescio quid mens mea majus agit, Ovid. Her. 12, 212; ∞ fratri proditorem, Tac. Hist. 2, 20; ∞ de intranda Britannia, id. Agric. 13; — 2) „bef.“ om Statsforbeſte; aa) at behandle ef. lede ef. føre; agere bellum, (om Krigenſ Plan og Maade); (gerere bellum, om de hidderende Anſtrængelſer; facere bellum, om Ildveſen af Zündligbeder); vid. Caes. B. G. 3, 28, eſſ. Nep. Hann. 8, e. Ovid. A. A. 1, 182; — „poet.“ eſſ. ∞ Martem, (ſ. bellum), Lucan. 4, in.; men uſæde., Liv. 22, 9: levibus proeliis cum Gallis actis; — b) ∞ curam annonae, (erage Dmſerg derfer), Suet. Claud. 18; cf. id. Tit. 6, hvæ eſſ. ſaa mærfes: participem atque tutorem imperii agere; — bb) at forbeſte ef. afpænke, aliquid ef. de aliqua re, eſſ. abſol.; — quae ego de te in ſenatu egerim, Cic. Fam. 5, 2; Metellus quum agere coepisset, (at forerdrage i Senatet), ibd.; cf. Nep. Ale. 8; — ∞ cum populo de rep., Cic. Verr. 1, 12; cf. Sall. Cat. 51; men Cic. Manil. 1: hic locus (i. e. rostra) ad agendum amplissimus; — ∞ cum ſenatu, m. ace. e. inf., Suet. Tib. 51; — eſſ. abſol., e. m. adv.; agere varie etc., Liv. 2, 2; cf. Tac. Ann. 15, 14; — eſſ. om en Underbandling imellem enkelte Perſoner; ∞ cum aliquo de aliqua re, cf. m. flg., ut; vid. Cic. Fam. 13, 78, v. ibd. 5, 2; — cc) om Retſager; ∞ ex jure, v. lege, causa, etc.: føre en Retſag ef. Proceſs: forſølge ſin Sag efter Lovene; — ∞ ex jure civili et praetorio, Cic. Caecin. 12; ∞ ex ſponſo, id. Quint. 9; ∞ lege in hereditatem paternam, id. d. Or. 1, 38; causa, quam vi, agere malle, Tac. Ann. 13, 37; men ſummo jure agere cum aliquo, (giere den ſtrange Ret gieltende imed nogen), Cic. Verr. 5, 2; — dd) bertil mærkes; a) ∞ aliquem reum, e. gen. criminis, (anſlage nogen derſer); vid. Liv. 4, 42; ∞ furti, Cic., injuriarum, Dig.; eſſ. ∞ cum aliquo adulterii, Quintil. 4, 4, 8; — b) paſſ. eſſ. om Klagenſ Gienſtand: at gielde derem, at angaae; — si magna res, magna hereditas agetur, Cic. Fin. 2, 17; cf. id. Verr. 4, 51: aguntur injuria sociorum, etc.; ſ. eſſ. Ter. Phorm. 4, 3, 26; — bertil mærkes Udtryk: qua de re agitur, (hvorem der netop handles, ef. hvad der udgier Sagen); vid. Cic. Brut. 79; — e) at indtrive ef. ertræve; vid. Suet. Dom. 12, e. id. Vesp. 1; — 3) udenfor Retſpøget heder paſſ. agi; a) abſol.: at gielde, at ſtaae paa Epil, at være i Jære; vid. Cic. Manil. 2, Ter. Heaut. 2, 3, 113, v. Nep. Att. 18, eſſ. Hor. Ep. 1, 18, 81; ligel. agitur pars tertia mundi, (er i Jære, trues med Undergang), Ovid. Met. 5, 372; — b) impers. m. adv. bene, male etc., m. e. ud. cum aliquo, at ſtaae vel ef. ilde til dermed, at være vel ef. ilde ſaren, etl.; — intelligit, ſecum actum esse pessime, (at han er afdeleſ uden Vedning), Cic. Verr. 3, 50; cf. Suet. Ner. 28: bene agi potuisset cum rebus humanis, si etc.; men agitur praecclare, si, etc., Cic. Fam. 4, 14; —

bb) fidele. in act.; ~ praeclare cum aliquo: bebande nogen paa det bedste, Cic. Sen. 23; cf. id. Phil. 11, 11; — 4) om det ydre Jorderag; a) sem Taler at fremstille el. foredrage; ad extremum agere cum dignitate ac venustate, etc., Cic. d. Or. 1, 31; cf. ibd. 3, 56; — b) sem Stuefveiter at feresille el. spille el. agere; ~ sabulam, (opføre), Ter.: ~ partes, (spille en Rolle), id.; Ballionem illum quum agit, Chaeceam agit, etc., Cic. R. Com. 7; egf. ~ gestum in scena, id.; cf. Liv. 7, 2: egisse canticum ... viginti motu; — 5) endel. om visse personlige Jorbestde; ~ amicum, (anfille sig som Ven), Tac. Hist. 1, 30; cf. Suet. Claud. 29: non principem, sed ministrum agere, (opføre sig faaledest); — not.: a) xint, f. egerint, Pacuv. ap. Non.; — III) particip. agens e. actus findes egf. sem adj. e. subst.; — A) agens, tis: 1) sem adj.; a) i Hbetoriken: stærk, frastig, orator, Cic. Brut. 92; imaginibus agentibus (uti), id. d. Or. 2, 87; — b) i Grammatiken: verba agentia, (f. verba activa), Gell. 18, 12; — 2) subst. agentes: a) und. Xciserne: etislags hemmeligt Velitti, Dig., Amm.; — b) f. agri-mensores el. Landmaaltre, Hygin. de Lim. const.; — B) actus, 3; „agent.“: sem er forbandlet i Senatet, el. for Jeltet, el. hos en Døstgæstevæsen; df. subst.; 1) actum, i, n.: en faadan offentlig Jorhandling; — ecquid est, quod tam proprie dici possit actum ejus, qui etc., quam lex? Cic. Phil. 1, 7; figel. ibd.: acta Caesaris servanda censeo; figel. acta tribunatus tui, Ps. Cic. p. Dom. 31; — 2) acta publica, egf. absol. acta: Jortegnelse over de offentlige Jorhandlinger; figel. acta diurna, Suet. Caes. 20; e. id. Aug. 36: Senatus offentlige Jorhandlinger; cf. Tac. Ann. 5, 4; — man havde egf. offentlige Jortegnelser over Jorhandlingerne i Høstefersamlingerne, og i de forskjellige Rætter, fremdeles over Jorte og Døde, osv.; faal. nævnes diurna urbis acta, Tac. Ann. 13, 31; acta populi, Suet. Caes. 20; acta publica, id. Tib. 8, o. Plin. Ep.; egf. acta urbana, ibd.; — hvilke alle indbefaates under d. alim. Benævnelse acta, Cic. Fam. 12, 8, o. Plin. Pan. 75.

agōgae, arum, f. ἀγωγαί, (i. e. ductus): Gange el. Støtter i Biergeværter, til Vandets Afledning, Plin. 33, 21. — agōlum, i, n., [af ago; cf. eingulum af cingo]: en Hæderstav, Fest. p. 25.

agon, onis, m., ἀγών: Veddestamp i de offentlige Lege; ~ gymnicus, Plin. Ep. 1, 22, musicus, Suet. Ner. 22 o. 23; men ibd. 45, sem Sentens: nunc demum agon est. — Agōnalia, ium e. iorum, n., Jelt til Hæder for Guden Janus; — dette Ord ferskiellige Etymologier har Ovid. Fast. 1, 319 fgd.; df. — Agōnālis, e, hørende til Jelten Agonalia, dies, Varro; cf. Ovid. Fast. 1, 318. — Agōnia, orum, n.: = Agonalia, Ovid. Fast. 5, 721. — agōnista, ae, m., ἀγωνιστής: sem strider i Kamplegene, Augustin. — agōnōthēta (-thetēs), ae, m., ἀγωνοθētης: en Jortstander for Kamplegene, Spartian.; — agōnōthēsia, ae, f.: hans Embede, Cod. Theod. — agōrānōmus, i, m., ἀγορανόμος: Jorremesier; (svaret til Romernes aedilis plebis); vid. Plaut. Capt. 1, 2, 11.

Agrrāntinus, 3: = Acragantinus, færd. Agrigentinus, Plin. 35, 51. — agrālis, e, [ager]: = agrarius, vocabula, Frontin. — agrammātos, i, ἀγράμματος: aldeles ulærd; (opp. grammaticus); Vitruv.

agrārius, 3: hørende til Landet el. til Marken; df. fild.; ~ via: Markvei, Dig.; ~ stationes: Jeltposter el. Jorposter, Amm.; — II) færd. i Stats- og Jortretningsproget: hørende til el. angaaende de offentlige Landeieendomme; ~ leges: Love angaaende Statsjordenes Uddeeling til de fattige Borgere; — den ferske lex agraria foreskummer a. u. e. 268; vid. Liv. 2, 41; cf. id. 4, 36, o. id. 6, 11; — agrariam rem tentare, (arbejde paa en flig Jagerfordeling), Cic. Off. 2, 22; —

triumvir agrarius, (der foreslaaer en flig Jagerfordeling), Liv. 27, 21; — b) egf. subst., agrarius concitare el. sollicitare, Cic.; cf. Liv. 3, 1: agrarii se in spem legis erexerant; e. — agraticum, i, n., (se. vectigal): Jortagift, Cod. Theod.; — [ager].

agrestis, e, [ager], I) „agent.“: hørende til Landet, sem findes paa Landet, landlig, musa. (Landabyslana), Lucr., hospitium, Cic.; agresti loco natus, (af en Bønde-familie), Vell.; — b) df. subst. agrestis, is, m.: en Bønde; in aliquo conventu agrestium, Cic. Mur. 29; — II) „fig.“: A) „verf.“: a) vild, dyrt, vultus (pl.), Ovid. Met. 9, 96; ~ figura, (en Gestalt af en Rø), Prop. 2, 21, 13; — b) bøndegaa, raa, haard; rustica vox et agrestis, Cic. d. Or. 2, 11; cf. ibd. 1, 25; — B) „ment.“: a) „alm.“: raa, udannet; vid. Cic. Leg. 1, 14. (hvor agrestes, opp. docti); — agrestiores musae, (Kærsedentfaben), id. d. Or. 3, 11; (neml. i Mødsæt. af den fuldendte Bestalenhed); cf. ibd. 2, 3; — b) „bef.“: e. „etbiit.“: raa, flev, felesles; quis nostrum tam animo agresti ac duro fuit, ut etc.; Cic. Arch. 8; cf. Ter. Ad. 5, 2, 12; — not.: comp., f. evens; superl., Cassiod.; — df. adv. comp. neutr.: agrestius, Spartian.

1. agricola, ae, m., [ager, colo]; I) „agent.“: Jorbrugter, Landmand, Bønde; vid. Cic. R. Ann. 16; ~ diligentissimus et pecuarius etc., id. Deiot. 9; — 2) „pect.“: dii agricolae: Landbrugets Eftersguder; Redditar agricolis gratia coelitus, Tibull. 2, 1, 36. — 2. Agricola, ae, m.: romersk Tilnavn, høraf ber mærkes: Cn. Julius Agricola, hvis Vita af Eriegerfennen, Høstetfæren Tacitus, endnu findes.

agricolāris, e, [1. agricola]: hørende til Landbrug, Pallad. — agricolatio, onis, f.: = agricultura, Colum.; af — agricolōr, ari, v. dep. n., [1. agricola]: drøder Landbrug, Capitolin. — *agricultio, onis, f., (oftere agri cultio): Landbrug; f. und. cultio; — agricultor, oris, m., (oftere agri cultor): sem dyrter el. bearbejder Jorden; f. und. cultor; e. — agricultūra, ae, f., (oftere agri cultura): Landbrug; agriculturae studere, Caes. B. G. 6, 22; cf. Cic. d. Sen. 17; f. egf. und. cultura; — [ager, colo].

Agrrizentum, i, n., Grafernes Acragas, (hødt. Girgenti): Stødt paa Sicilien, i Nærheden af Pachynum; vid. Plin. 3, 14; — df. Agrigentinus, 3: agrigentini, sal. Cic.; — men subst. Agrigentini, orum: Jndvaanerne deraf, id. Verr. 2, 50.

agrimensor, oris, m., (oftere agri mensor), [ager, metior]: en Landmaaler, Amm. — agrimonia, ae, f., (germ. Dørmennig): etislags Plante, Cels., Plin. 35, 60. — agriophyllum, i, n., ἀγριοφύλλον: etislags Bært, færd. peucedanum, Appul.

agripeta, ae, m., [ager, peto]: der seger at femme i Bøndetelse af en Landeieend; vid. Cic. N. D. 1, 26, o. id. Att. 15, 29. — Agrippa, ae, m.: romersk Tilnavn, f. Familienaen, høraf ber mærkes: 1) Menenius Agrippa; vid. Liv. 2, 32; — 2) M. Vipsanius Agrippa, R. Augustus's Eriegerføn; vid. Nep. Att. 12, e. Suet. Aug. 63, egf. Tac. Ann. 4, 10, oftere; — egf. Hor. Od. 1, 6, er tilstrevet ham; — 3) om en R. Agrippa i Jutaa, vid. Tac. Ann. 12, 23; — not.: en Etymologien af dette Ord, f. Plin. 7, 6.

Agrippina, ae, f.: Naenst paa flere Romerinder, høraf ber mærkes: 1) en Datterdatter af Attius, o. Gemalinde af R. Tiberius; vid. Suet. Tib. 7; — 2) en Gemalinde af Germanicus, o. Moder til R. Caligula; f. egf. Tac. Ann. 2, 51; — 3) en Datter af den fidskænte Agrippina, Moder til R. Nero; — efter hende har ogsaa Cælin ved Rhinen sit eprindelige Naen: Colonia Agrippinensis, el. Colonia Agrippina; vid. Tac. Ann. 12, 27; — men subst. Agrippinensis: Jndvaanerne deraf, id. Germ. 28. — Agrippinensis, e, f. und. frgd. lin.

Alābanda, ae, f., v. orum, n.: By i Carien; efter Cic. N. D. 3, 15 v. 19, anlagt af en Heros Alābanda; cf. Plin. 5, 29; — B) af. 1) Alabandensis, e: af cf. fra Alā; — 2) subst. Alabandenses, ium; Indvænerne af Byen Alabanda, Cic. N. D. 3, 19; egl.

Alabandeni, orum, Liv. 15, 25; — 2) Alabandens, (quadrisyll.): = frgd., Hierocles, Cic. Brut. 95; ligel. Alabandus, 3, Hermogenes, Vitruv.; — 3) Alabandicus, 3: alabandisk, carbunculi, Plin., camabis, id.; — not.: Alabandus, (heros cf. deus), f. evenf.

alabarches, ae, m., ἀλαρχης. [ἀλαβα: Blat, ἄρχω cf. ἄρχουμι: befaler]; rimel. en Fødsel af Fødselsbarn; cf. Cic. Att. 2, 17, m. Yme em Pemprius, (isølge den af ham anordnede Fødsel); findes ogs. Juvenal. 1, 130; — (men beggeset med Varianten: Arabarches, Araberhøvding).

alabaster, stri, m.; pl. alabastra, orum, n.; ἀλάβαστρος (στρο); eprdf.: = flgd. nr. 1; cf. sædd. en af Alabastrer forfærdiget Balfambøfse; — unguenta optine servantur in alabastris, Plin. 13, 3; cf. Martial. 11, 8; — II) cf. „overf.“: den spidse Gestalt af en Balfambøfse; quo (cortice rosae) in virides alabastris fastigato, etc., Plin. 21, 10. — alabastrites, ae, m., ἀλαβαστρίτης: Alabastrerstenen; (høe de Gamle en Ralkstenart; hvorm. der Alabastrer herer til Gidsstenarten); vid. Plin. 36, 12; — II) etflags Edelsten; f. id. 37, 51. — alābāba, ae, m., ἀλαβή: etflags Ralkst. (silurus anguillaris L.), Plin. 5, 10.

alacer, eris, ere; [efter Doederl. at henføre til acer, ligesom celeber til creber]; 1) „egent.“: let, fyrrig; — cum alacribus saltu (certare), Sall. frgm.; — egs. em Dyrene; ~ equus, Cic. Div. 1, 33; — men „poet.“, Virg. Aen. 6, 685: alacris palmas etc.; — II) sædd. „fig.“: heftig, lidensabelig; quid tu es tristis, quidve es alacris? Ter. Eun. 2, 3, 12; — hōe Cic. sædd.: munter, eprømt, mōbig; ~ Catilinam atque laetum etc., Cic. Mur. 24; (opp. perterritus), id. Coel. 28; men id. Fam. 5, 12: quod alacres animo sumus; — egs. m. ad; alacrior ad rem gerendam factus, Nep. Paus. 2; cf. Caes. B. G. 3, 19; — b) „poet.“ egs. em Begreber: flgtr, livsfud, voluptas, Virg., impetus, Plant.; — not.: egs. in masc.: alacris, (f. alacer), Ter., Virg. „alacritas, atis, f.; eprdf. Lethed i Bevægelse; (vid. alacer ab in.); — egs. em Dyrene; ~ canum in venando, Cic. N. D. 2, 63; — II) oftest „fig.“: Heflighed, lidensabelighed, heftig Altraa; — quaedam animi incitatio atque alacritas etc., Caes. B. C. 3, 92; cf. id. B. G. 1, 46; ligel. mira sum alacritate ad litigandum, Cic. Att. 2, 7; — egs. Promthed, Munterhed, Dvergivenhed; ~ inanis, id est, laetitia gestiens, Cic. Tusc. 4, 16; cf. ibd. 5, 16; — egs. c. gen. obj.: alacritate perfecti operis, (af Glæde drevet) etc., Liv. 2, 10; — entel. in pl.; vigores quidem mentium et alacritates, Gell. 19, 12; v. — alacriter, adv. # fyrrigt, mōbigem, Amm.; alacrius, Justin.; — [alacer].

Alamanni, f. undt. Alemanni. — Alani, orum, m.: ftyrbiff Jelt omkring Tanais o. Palus Maeotis, Martial. 7, 30, Plin. 4, 21; cf. Lucan. 10, 451; — cf. Alanus, 3, gens. Claudian. — alapa, ae, f., [rimel. onomatop.]: lydende Slag med den flade Haand; cf. Psephen, Kindheft; ducere gravem alapam alicui, Phaedr. 5, 3; navn. egs. paa Deccret, til Tilfhuernes Morfkat, Juvenal., Martial.; — egs. undert. fom etflags Cæremoni ved en Slaves Tringvelfe; vid. Phaedr. 2, 5, extr.

alāris, e: Biform af flgd., Tac. Ann. 15, 10. — alārius, 3, [ala]: horende til Harens Hleie; (opp. legionarius); vid. Caes. B. C. 1, 73; ~ equites, Liv.; — egs. subst.: ~ Transpadani, Cic. Fam. 2, 17; cf. Caes. B. G. 1, 51. — Alastor, ōris, m., (ἀλᾶστωρ, Jørdæver, Plageaand): fom Mandanavn, Ovid. Met. 13, 257; egs. Ravnepaa en af Mntens Hefte, Claudian. — alāternus, i. f.: etflags Buftvært, (rhannus alaternus L.), Plin. 16, 45. — alātus, 3, [ala]: forfnyet med Binger; alato qui pede carpis iter, (Mercuri), Ovid. Fast. 5, 666; cf. Virg. Aen. 4, 259.

alauda, ae, f.; [eetliff Trd; vid. Suet. Caes. 21]; en Yærte, Plin. 11, 14; — II) cf. Ravnepaa en Region, fom Cæfar eprvretede i Gallien; vid. Suet. l. c.; — B) cf. Alauda, ae, m.; in pl. Cic. Att. 16, 8, v. id. Phil. 13, 2: Soldaterne af denne Region. — alausa, ae, f.: liden Hst i Mofelen, Auson.; germ. die Alse, (clupea alosa L.). — alazon, ontis, m., ἀλάζων: en Dpfkerer, en Præter; vid. Plant. Mil. gl. 2, 1, 8. — 2. Alazon, ōnis, m.: Jled i Albanien, (hod. Alazan), Plin. 6, 11.

1. alba, ae, f., [eprdf. fem. af albus], sc. gemma: etflags hvid Edelsten el. Yærte, Lamprid. Selagena. 21. — 2. Alba, cf. Alba Longa, ae, f.: By i Latium, hvorfra Rømerne nedftamme; vid. Virg. Aen. 1, 271, v. ibd. 8, 48; var bygget af Æneas's Sen Ascanius; men blev edelagt af Røms tredje Konge Tullus Hostilius; vid. Liv. 1, 27 flgd.; — cf. Albanus, 3: afbanf, exercitus, Liv. 1, 28, par. ibd. 27; — men subst. Albani, orum: Jndvaanerne af Alba, ibd. 29; — ligel. Albanum, (sc. praedium): Landgæds i det Albanffe, Cic.; — B) bertil mærkes endnu; 1) lacus Albanus, veftlig fer Alba L., (hod. Lago di Castello), Liv. 5, 15; — 2) mons Albanus, paa hvidt veftlige Stræaning Byen Alba var beliggende, (hod. Monte Cavo), Liv. 1, 3; cf. Plin. 3, 9; — paa dette Bierg brodes egs. lapis Albanus, Vitruv.; hvorf. egs. columnae Albanae, Quintil.; — H) egs. er Alba Ravnepaa flere Byer, hvorf. blant; 1) Alba (Fuentia), hvorf. f. Jucinerføen, Plin. 3, 17, Caes., Cic.; — 2) Alba Pompeja, i Egipten, Plin. 3, 7; — 3) Alba Helvia, i Gall. Narb., (hod. Viviers), id. 3, 5. — 3. Alba, ae, m.: Konge i Alba Longa, Liv. 1, 3, Ovid.

albamentum, i. n., [albo]: det Hvide, ovi, Apic. — Albania, ae, f.: Landfkat i Aflen, ved d. cafriffe Hav, Plin. 6, 15; — cf. Albanus, 3: albanf, mare, id. ibd.; v. — Albani, orum, m.: Jndvaanerne af Albanien, ibd. 11, v. 13; — not.: f. egs. Albanus, Albani, und. 2. Alba. — albarius, 3, [albo]: horende til Raggens Ralkning og Polering; cf. — albarius, m. v. ud. tector: fom kaffer el. polerer, Tert. Cod. Theod.; v. — albarium, m. v. ud. opus: Hvidetalk, Vitruv., Plin., (germ. Weißst. cf. Mōrtel). — albatus, 3, [af albus: ligesom alatus af ater]: fom bærer hvide Klæder, (i Hvidhedsdragt); vid. Cic. Vat. 13, v. Hor. Sat. 2, 2, 61; — ~ factio, (i Kamplegne paa Cirkus, benævntes efter dens hvide Dragt), Plin. 8, 65.

albedo, mis, f.: Hvidhed, den hvide Farve, Sev. Sulp.; v. — albeo, ere, v. n.: at være hvid, (eprdf. „poet.“); vid. Ovid. Her. 13, 161, v. Virg. Aen. 12, 36; — b) oftest in partie. albens, tis, ligesom albus: hvid el. hvidlig; (faal. egs. i Prefa); — albeni velatus tempora vittā, Ovid. Met. 5, 110; ossa albenia, Tac.; albenia in pallorem membra, id. Ann. 15, 64; — albeno coelo, (i Dagningen), Caes. B. C. 1, 68; — [albus].

albesco, ere, v. n., inch. af albeo; 1) at blive hvid el. hvidlig; (oftest „poet.“); ~ (aequa ponti), Lucr.; cf. Virg. Aen. 7, 528; men albescent capillus, Hor. Od. 3, 11, 25; — 2) at blive lyf el. fluenende; mare ... quia a sole colluctet, albescit et vibrat, Cic. Acad. 2, 33; cf. Virg. Ge. 1, 367: Flammurum longos a tergo albescent tractus; — egs. em Dagfkyet; ~ lucem, id. Aen. 4, 586; ligel. albescente coelo, (i Dagningen), Dig.

Albianus, 3, f. und. Albias. — albicanter, adv., [albico]: hvidlig, compar., Solin. — albicasco, ere, v. n., inch. af albico: at blive hvid el. lyf, Matius ap. Gell. 15, 25. — albiceratus, 3, [albus, cera]: hvidgul, vergul, ficus, Plin.; egs. albiceris, e, olea, Cato, Varr., v. albicerus, 3, olea, Cato, Plin. — albico, are, v. n., [albus]: at være hvid el. hvidlig, (oftest „poet.“); albicans loca

litoris, Catull. 63, 87; cf. Hor. Od. 1, 4, 4; men Plin. 27, 23; ex nigro albicare; — not.: ferfl. egf. pass.: ubi rivus ... a scopulo ... albicatur, Varr. poet. ap. Non. — albicolor, oris, adj., [albus, color]; hvid: farevet, campus, Coripp. — albicōmus, 3, [albus, coma]; hvidhaaret; ~ flores, (med hvide Blade), Venant.

albidulus, 3, dem.: neget hvidelig el. graalig, color, Pallad.; af — albidus, 3, [albus]; hvidaaug, spuma, Ovid. Met. 3, 71; — pus albidus, Cels., albidissimum, Plin.; cf. Plin. Ep. 8, 20. — albiueus, 3, [albus]; hvid el. hvidlig, color equi, Pallad.

Albinovanus, i. m., C. Pedito: Sen af Digteren Ovidius; vid. Ovid. Pont. 1, 10, e. Quintil. 10, 1, 90; f. egf. Senec. Suas. 1; — not.: til en Celsus Albinovanus er Hor. Ep. 1, 8. — I. albinus, i. m., [albus]; ligesom albarius: en Murrefeler, Cod. Just. — 2. Albinus, a: remerst Elagatis og Personnaavn; — A. Postumius Albinus, Cons. a. u. c. 663, frey en remerst Sifferie paa Græst; vid. Cic. Brut. A. P.; — not.: en Magerkarl Albinus emulær Hor. A. P. 317.

Albion, onis, f.; [af d. celtiske alb el. alp, d. e. hei, rimet, egf. hvid; bñ. egf. Alpes]; gammel Benævnelse paa Britannien el. England, Plin. 4, 30; (altf. eprel. Seilander). — Albis, is, m.: Elben, flet i Rert: tødflaad, in Hermunduris oritur, etc., Tac. Germ. 11; ad flumen Albim etc., Vell. 2, 106; — albitudo, inis, f., [albus]; hvidhed, hvid el. graa farve; ~ capitis, Plaut. Trin. 4, 2, 32. — Albius, a: remerst Elagatis og Personnaavn: Albius Tibullus, remerst Elegiedigter, f. und. Tibullus.

albo, are, v. a., [albus]; gier hvid, Prisc.; — not.: albatns, 3; hvidflet, vid. s. l. — albor, oris, m., [albus]; hvidhed, det hvide; ~ ovi: Eggehvide, Pallad.

albus, i. m.; 1) Stikken af Høghedilplanten, Plin. 21, 68; — 2) egf. Høghedilplanten selv, Appul. — albulis, is, f. (sc. vitis): etlaas Vinflet, Colum., Plin. — albūgo, inis, f., [albus]; hvid Plet; ~ oculi, (sem Dienstade), Plin.; ligel. in pl.: albugines oculorum, id.; men albugines in capite, (etlaas Udslet i Hovedet), id. — Albulā, f. Tiberis, f. und. flgd. — albulus, 3, dem. af albus: hvidelig el. hvid, columbus, Catull.; egf. hvid el. flummeund, freta, Martial. — B) df. subst. Albulā, ae, f. (sc. aqua), el. m. (sc. amnis); 1) det ælere Navn paa Tiberfleden i Mellemitalien; vid. Liv. 1, 3: in tractu Albulae amnis etc.; cf. Virg. Aen. 8, 331; — 2) i Narheden af Tibur: fveelheldigt Vand, sem fra flere varme Kilder falder ud i Uindfleden; herom Martial. 1, 13: Cavaque sulphureis Albulae sumat aquis; — ligel. in pl.: Albulae, (sc. aquae), Plin. 31, 6; f. egf. Suet. Aug. 82.

album, i. n. f. und. albus. — alhūmen, inis, n., [albus]; det hvide; ~ ovi. Plin. — albumen- tum, i. n.: forlænget Hørm af frgd., Veget. — Albūna, ae, f. f. und. flgd. nr. II. — Albūnea, ae, f.; 1) den største af de ærer Tiburs fleite Klipper nedstryende Kilder: — df. „poet.“: den deri boende Rønmue; vid. Hor. Od. 1, 7, 12, e. Virg. Aen. 7, 83; — II) den i Linden ved Tibur dyrkede Eibylle, Laet.; heder Albūna, Tibull. 2, 5, 69.

alburnum, i. n.: germ. der Eyslint, d. e. Tractets hvidagtige og bløde Del, inellem Parken og Kiernen, Plin. 16, 72; e. — I. alburnus, i. m.: etlaas Hst, rimet. Hvidlingen, Auson.; — [albus]. — 2. Alburnus, i. m.: Bierg i Lucanien, ifte langt fra Silarusfleden, illicibus virens, Virg. Ge. 3, 146; — b) egf. en i denne Egn dyrket Gnd el. Biergaad, Tert.

albus, 3, [albus], i. e. ἀγρός, fabiniff egf. alpus; best. m. d. celtiske alp; f. und. Albion e. Alpes]; 1) „egent.“; A) „alm.“: hvid, blegbvid; (opp. ater; hœrim. candidus, opp. niger; dog m. Undtagelser;

vid. Cic. Div. 2, 3: quae alba ... quae nigra, etc.; ligesom albus hœs Eum. egf. findes em Sollyst); — ~ barba. Plaut.; ~ corpore, id.; ~ color ... in textili, Cic. Leg. 2, 18; — egf. navn. em Tragten, vid. Ovid. Fast. 1, 619; men pedibus albis, (em en Slave til Salg: hvis Jødder ere negne, el. hvis Jødder ere evertrine med Kræte), Juvenal. 1, 111; — egf. em Udsender: hvid el. bleg (af Svædem el. Stræk, oel.); vid. Hor. Od. 2, 2, 13, e. id. Epod. 7, 15; — B) „bef.“ egf. at marie i flere Ordspreg og Allegorier; — albus calculus: den hvide Stenmønst, (der tiener til Kristendelse); df. „alleg.“: ~ calculum adjuce errori alicuius, (undskyldte negens Svagbed), Plin. Ep. 1, 2; — albis dentibus deridens aliquem, (saa Tænderne vife sig), Plaut. Epid. 3, 3, 18; — albus aterne sit, nescio el. non euro, (ban er mig aldeles fremmet); vid. Cic. Phil. 2, 16, egf. Catull. 92, e. Quintil. 11, 1, 38; — alba linea signare, Lucil. ap. Non., (ingen Jøstiel at giere derpaa, forstærke inellem hinanden); men album rete, Plaut. Pers. 1, 2, 22, usynligt Garn, (d. e. ferflagen Lst); — ~ avis, (hvid Høne), em en fer Zielstøber; vid. Cic. Fam. 7, 28; pertil berer: albae gallinae filius, (Syffens Stiedebarn), Plin.; cf. Suet. Galb. 1; — endel. equis albis praecurrere, (med Henspyllen paa de hvide Heste fer Triumfheggen); langt at evergaac: vid. Suet. Ner. 25, e. id. Dom. 2; — II) „everf.“; A) em Vinden: sem gier Lusten lyb el. klar; vid. Hor. Od. 1, 7, 15, e. ibd. 3, 27, 19; — B) lyb el. hvid, d. e. gumlig el. lyffelig, stella, Hor. Od. 1, 12, 27; ~ dies, Sil.; cf. Pers. 1, 110; — III) neutr. album, i, sem subst.; A) „alm.“: det hvide; navn. den hvide farve, Virg. Ge. 3, 56, e. id. Ecl. 2, 41; columnas poliendas albo (locare), Liv. 40, 51; addere album in vestimentum, (giere kunnigen hvid), id. 4, 25; — album oculorum, Cels.; egf. ligesom albugo: en Hst i Diet, Colum.; endel. album ovi: Eggehvide, Cels.; — B) „bef.“ egf. i Jæretningsspreget; 1) den hvide Tæle, hœrtpaa Pontifex Maximus optegnete Hærets vigtigste Begivenheder; vid. Cic. d. Or. 2, 12; — egf. vife Religionsforstifter bleve paa samme Maade: in album relata, etc., vid. Liv. 1, 32; — 2) den hvide Tæle, hœrtpaa Præter frey og befientgierte sine Jæretninger (edicta); qui album raserit, corruptit, etc., Paul. Sent.; — df. „alleg.“ e. „everf.“: sedere ad album, Senec. Ep. 48. (studere den præteriske Ret); ligel. se ad album transferre, (lægge sig derpæter), Quintil.; — 3) Ræneliste: eradere aliquem ab senatorio, (udsæde af Senatet), Tac. Ann. 4, 42; cf. Suet. Claud. 16, e. id. Ner. 21; — not.: Promontorium Album: Rænet paa flere Jærbierge; vid. Plin. 3 praef., e. id. 5, in.

Alcaeus, i. m., Ἀλκαῖος: beremt lyrist Digter fra Mitylene, og samtidig med Sappho; egf. var han Opfinder af det efter ham benævnte metrum Alcaicum el. versus Alcaicus. (el. Hentecapystakten, el. Bersform: Vides, ut alta stet nive candidum, Hor.); vid. Quintil. 10, 1, 63, egf. Hor. Od. 2, 13, e. ibd. 4, 9, ostere; df. — Alcaeus, 3, metrum el. versus, Sidon., Dion.; f. und. frgd.

Alcathoe, es, f.: Bergen i Megara, (f. und. flgd.); „poet.“ egf. f. Landstæder Megaris, ved den ærindste Bugt; vid. Ovid. Met. 7, 413. — Alcathous, i. m.: Sen af Pelops, byggede Megara, sem deraf heder Alcathoi urbs, Ovid. Met. 8, 8.

Alce, es, f.: Py i Hisp. Tarrac., Liv. 40, 48. — alcea, ae, f., ἄλκις: en Malveart, Plin. 27, 6. — alcedo, (hal.), inis, f., egf. αλεξών, (hal.), oris, ἄλκις: Jæstuglen, (alcedo hispida L.); vid. Plin. 10, 47, egf. Plaut. Poen. 1, 2, 42; df. — alcedonia, (hal.), orum, n.: de 14 Vinterdage, hœri Jæstuglen utruger sine Unger, og Havet er stille, Fronto; — df.

comissæ overf. 4: Nøstighed, Stilhed; alcedonia sunt circa forum, Plant. Cas. prol.

alces, is, f. (Gæddet, (cervus alces L.), Caes. B. G. 6, 27, Plin. 8, 16. — Alcestis, is, cf. Alceste, es, f.; efter Mythen: Datter af Pelias, o. Gemalinde af H. Admetus, i Phæacæ; vid. Hygin. Fab. 51 v. 251, o. A. — Alceus, (disyll.), ei v. eos, m., Ἀλκίος: Son af Perseus o. Andromeda, og Fader til Amphitruo, Alcemena's Gemal; — hysf. Hercules, Alcemena's Son ved Jupiter, ogf. ofte heter Alceides; vid. Serv. ad. Virg. Aen. 6, 392.

Alciabiades, is, m.: udmærket athenienisk Helt herre og Statsmand, under d. peloponnesiske Krig; vid. Nep. Alciabiades; — df. Alciabiadeus, 3, hermar, Arnob.; — not.: vocat. Alciabiade, Liv. 39, 36, (hvor dog Taler er om en sildigere Hærfører af dette Navn). — Alceides, ae, m., Ἀλκείδης: mandlig Efterkommer af Alceus; df. sædv. f. Hercules, f. und. Alceus; vid. Virg. Aen. 8, 203, o. ibd. 10, 320, oftere; — voc. Alceide, Ovid. Her. 9, 75; Dicam et Alceiden etc., Hor. Od. 1, 12, 25. — Alcimēdē, es, f.: Moder til Jafon, Hygin., Ovid. Her. 6, 105. — Alcimēdon, ontis, m.: Navnet paa en Villerfærer, Virg. Ecl. 3.

Alcinōus, i, m., Ἀλκίνοος; efter d. homeriske Digtning: Phæacernes Konge, (paa Den Ceryra el. Ceriu); vid. Hygin. Fab. 23 v. 125; — om hans Høfvels Pædagog minder Hor. Ep. 1, 2, 29; (cf. Hom. Od. 8, 218); — Pomace et Alcinō silvae, (Frugter og Frugtræer af det ædleste Slags), Virg. Ge. 2, 87; — men seim Drøspreg, om et unyttigt Arbejde: Alcinoo poma dare, Ovid. Pont. 4, 2, 10, Martial. 7, 42. — 1. Aleis, idis, f., Ἀλκίς; [best. m. Ἀλκή, d. e. Styrke]; Epitet til Minerva; vid. Liv. 42, 51. — 2. Aleis, Tac. Germ. 43, synes at være det. pl. af nom. Alei, orum, der sammenlignes med Castor og Pollux. — Aleithōē, es, f., Ἀλκίθων: en af Nymfaderne i Theben; vid. Ovid. Met. 4, m.; ogf. ibd. 389 flgd.

Alemaeo, oftere Alemaeon, ōnis, m., Ἀλμαίων: Son af Amphiaras o. Crisphyle; ombragte paa sin Faders Befaling den forbyrderige Moder, men gæraade derefter i Raseri; vid. Hygin. Fab. 71 oftere; — df. Alemaeōnis, 3; alemaeonit, Furia, Prop. 3, 5, 41. — Aleman, ānis, m.: græs Dredigter; efter ham benævnes: metrum el. genus Alemanicum; (heter ogf. trimetrum brachycatalectum); vid. Hor. Epod. 11 v. 15, vers. 2, 1, etc. — Alemana, ae, (Aleumena, Plaut.), o. Alemane, es, f.: Gemalinde af Amphitruo, var ved Jupiter Moder til Hercules; vid. Plaut. Amph., o. Hygin. Fab. 29; — not.: gen. dor.: Aleumenas, Plant. Amph. argum.

alcyon, (hal.), ōnis, f., Ἀλκυών: den græsse Fjern, f. alcedo. — 1. Alcýōne, (Hal.), es, f., Ἀλκυόνη: Datter af Melus, Gemalinde af Ceyx; om begges Forvandling til Fugle, vid. Ovid. Met. 11, 381 o. 710 flgd. — 2. Alcýōnē, (Hal.), es, f.: en af Alciderne; vid. Ovid. Her. 19, 133. — Alcýoneus, (hal.), 3: hørende til el. benævnt efter Fuglen; ~ dies (pl.): = alcedonia, Colum. 11, 2; — b) ~ medicamen, ogf. absol.: alyconeum, (el. -ium), ogf. halosacine, el. spuma maris, (Svæmum el. Mercurium); Middel til at borttage Åregner og Pletter af Ansigt, Ovid. Med. Fac. 77, Plin., Cels.; o. — alcýōnis, (hal.), idis, fem. adj.: benævnt efter Fuglen; df. alyonides dies, Ἀλκυονίδες ἡμέραι: = alcedonia, Plin. 10, 47; — [alycon el. Alcýone].

1. Alea Minerva, f. und. Aleus. — 2. alea, ae, f.: Terningspil; sædv. Ykkespil el. Hærsætspil, der i Rom var forbudt ved Lovene; hysf. ~ vetita legibus, Hor. Od. 3, 21, 58; cf. Cic. Phil. 2, 23: de alea condemnatus; f. ogf. id. Cat. 2, 5; — dog tillodes alea paa Saturnalerne; vid. Suet. Aug. 71, ogf. Martial. 4, 14, oftere; ligesom Brettspillet ogf. tiende gamle Mænd

til Tidsfortriv, Cic. d. Sen. 10; — ludere alea, (spille i Brettet), id. Phil. 2, 23; ligel. ludere aleam, Suet. Claud. 33; men gudt ind alea lusum est, (hvad der er tabt i Spil), Dig.; cf. Cic. Phil. 2, 23: in alea aliquid perdere; — exereere aleam, Tac., ogf. aleae indulgere, Suet., (være begjære til Spil); — seim Drøspreg mærkes: jacta alea esto, Suet. Caes. 32, (Ved det være fæstet); — II) „overf.“: det blæse el. bevæge el. Hærlige, Bevælgte el. Hære; — aleam quandam esse in hostiis deligendis, Cic. Div. 2, 15; in dubiam imperii servituti aleam ire, (sette paa Spil, om man skal være Herre el. Slave), Liv. 1, 23; cf. id. 12, 59, v. Hor. Od. 2, 1, 6; men alea belli, Liv. 37, 36; cf. Ovid. A. A. 1, 367: Talibus admissis alea grandis inest; — aleam emere, (købe udsæet), Dig.

alearis, e: hørende til Brettspil, tabula, (Spillebrett), Coel. Aur.; — alearius, 3: = frøg.; ~ amicitiae, (imellem Spillere), Amm.; o. — aleator, oris, m.: en Terningspiller; df. sædv. en Hærsætspiller, Cic. Cat. 2, 10; cf. id. Phil. 2, 27; — df. aleatorius, 3, damna, (Tab i Spil), ibd.; men ~ forus, (Spillebrettet), Suet. Aug. 71; — ogf. absol. aleatorium, i, n.: Spillehus, Sidon.; — [alea].

Alebas, el. Alevas, ae, m.: tyrannisk Regent i Parissa; vid. Ovid. Ib. 325 v. 513. — alec, (Chalec, ogf. altec, eis, n., v. alex, (hal.), eis, f. v. m.; efter Plin. 31, 41: Bundfaldet el. det Lykke af den høstlige Julefagel; garrum; cf. Hor. Sat. 2, 4, 73, o. ibd. 2, 8, 9, ogf. Martial. 3, 77.

Alecto, (gen. us), f., Ἀλκτώ, ōis, (men forekommer alene in nom. o. acc.): Navnet paa en af Furierne; vid. Virg. Aen. 7, 32, 341 v. 415. — alectoria, ae, f., (sc. gemma): et slags udsæet Hærlsten; vid. Plin. 37, 54. — alectrolophos, i, f., Ἀλκτρολόφος: Hænsam, et slags Plante; vid. Plin. 27, 23. — alecula, (hal.), ae, f., dem. af alec, Colum.

Aleus, 3, Ἀλῆος: aleist, benævnt efter Ale, By el. Sted i Lycien; Alei campi, (paa hvilke den af Pegasus afskædede Velselses øen stækkede omkring); vid. Plin. 5, 22, v. Hygin. Fab. 67, ogf. Cic. poet. Tusc. 3, 16, (hvor etr.: Alei campi); ogf. Aleia arva, Ovid. Ib. 257.

Alemanii, orum, m.: germanisk Helt imellem Rhinen, Mainfören o. Denauen, Aur. Vict. Caes. 21; — B) df. 1) Alemannia, ae, f.: deres Land, Claudian.; — 2) Alemannicus, 3: alemannisk, tentoria, Amm.; — b) ogf. seim Vinæ: (den Alemanniske, d. e. Memmernes Drevender), Spartian. Caracall. 10; — i denne Sem. ogf.: Alemannus, i, m., (Gratianus), Aur. Vict. Epit. 47.

Alemon, ōnis, m., Ἀλῆμων, Vandringsmand; Fader til den Myscelse, sem anlagde Creten, og sem efter ham heter Alemonides; vid. Ovid. Met. 15, 19 flgd. — Alemona, (Alim.), ae, f., [alo]: den Livsfrugten nærende Guldtræ, Tert. — Alemonides, ae, m., f. und. Alemon. — aleo, ōnis, f., Viform af aleator, Naev. ap. Fest. p. 21, v. Catull. 29.

ales, itis, [ala]; 1) adj. comm.; A) „egenl.“: bevinget, forsynet med Vinger; angues ingentes alites etc., Pacuv. ap. Cic. Inv. 1, 19; ales avis, Cic. Arat. (N. D. 2, 1; i. e. aquila); men alite fertur equo, (i. e. Pegasus), Ovid.; — dens ales, ogf. nuncius ales, (i. e. Mercurius), id.; Fama ales, Claudian.; — B) ogf. „overf.“ o. „poet.“: bevinget, d. e. hurtig el. flende, auster, Virg.; passu volat alite virgo, (Atalanta), Ovid. Met. 7, 587, — II) subst.: en Fugl, (neml. i frængere Forstand; derim. volucris: hvad der har Vinger, alit. egf. et Insect); A) „alm.“: a) sem comm.: ales argentea, Navnen, (for dens Hørvandling), Ovid. Met. 2, 536; heter ibd. 545: ales Phoebeus; — ~ superba, (Paafluglen), Martial.; ~ longaeva, (i. e. phoenix), Claudian.; ~

albus. (Evane), Hor., cristatus. (Vane), Ovid.; men ales. f. aquila, fem Guderfugt; estere masc.; vid. Virg. Aen. 12, 217, v. Hor. Od. 4, 4, in.; eeg egf. undert. fem., vid. Virg. Aen. 1, 391; — bb) bertil er cennu at mæste; a) fem Hinfugt er ales: tem.; Daulias ales. Ovid., (i. e. philomela); cf. Virg. Aen. 3, 505; — b) fem beringet Guddem er ales: m.; ales Cyllenius, Claudian., (i. e. Mercurius); aureus ales, (i. e. Persens), Stat.; — c) „pect.“ finces ales canorus. (fyngende Evane), f. en Digter el. Sanger; vid. Hor. Od. 2, 20, 15; cf. ibd. 2, 6, in.; — B) „bet.“ ere i Angurifregat alites: de Jngle, af hvís Jngt Varsler tages; (opp. oscines); vid. Cic. N. D. 2, 64, e. id. Div. 1, 53; — df. atter ales. „pect.“ f. angurium el. Varsel, Catull. 61, 20, v. Hor. Epod. 10, in., e. ibd. 16, 24; — not.: abl. alii, (f. alite), Sen. Med. 1014; gen. pl. alitum, (udvædet Jerm af alitum), Lucr., Virg. Aen. 8, 27.

Alesia, f. und. Halesa. — alesco, ere, v. n., ineh. af alo: blise ved at vore el. tiltage, Lucr. 2, 1130, Varr. — Alesia, ae, f.: By i Gall. Celt., (hod. Alise); vid. Caes. B. G. 7, 68. — Alesus, f. und. Halesus.

Aletum, i, n.: By i det Sirpinffe; (hod. Colitri); — df. Aletini, orum, m.: Jndæaanerne deraf, Plin. 2, 16. — Aletrium, i, n.: By i Latium, (hod. Alatri); — B) df. 1) Aletinas, atis, a) adj.: aletiniff, municipium, Cic. Cluent. 16; — b) subst.: Aletinatines, um, m.: Jndæaanerne af denne By, ibd. 20; cf. Plin. 3, 9. — 2) Aletinenasis, e = fræge, foederatus, Cic. Balb. 22, inc.

1. Aleus, (ā), 3; alene fem Variant f. 1. Alius, (i. e. Eliensis); f. und. 2. Alis. — 2. Aleus, (ā), 3; df. Alea, (den aleiffe; artdiffi Grubet til Minerva), Stat.; — not.: Alei campi, (f. Alei e.), f. und. Aleius.

alex, f. und. alec. — Alexander, dri, m., *Ἀλέξανδρος*: Ravnat paa flere mærfelge Perfoner, berørblandt; 1) Alexander Magnus, af Mæcedonien, der perfiffe Riges Erobrer; hans Levensbeskrivelse paa Græsk af Plutarchus, og hans Historie paa Latin af Qu. Curtius, baves endnu; — 2) Alexander af Pheræ, (el. Al. Pheræus), vid. Cic. Off. 2, 7, estere, e. Nep. Pelop. 5; — 3) en Renge i Cypris, Liv. 8, 3; — 4) en Sen af R. Briannus, fædv. Paris, Enn. ap. Varr., e. Cic. Fat. 15; egf. undert.: Alexander Paris, Plin., e. A.

Alexandria, (-dræa), ae, f., *Ἀλεξάνδρεια*: Ravnat paa flere Byer, af hvilke den vigtigste er Alexandria i Egypten, anlagt af M. d. St., (hod. Scandria); vid. Plin. 5, 11; — B) df. Alexandrinus, 3: alexandriniff: ~ vita atque licentia, Caes. B. C. 3, 119; ~ pueri, Petron. Sat. 31; egf. ~ deliciae, Quintil. 1, 2, 7; — ~ navis: Søndelskib fra Alexandria, Suet. Aug. 98, estere; — men Bellum Alexandrinum: Historien om Cæsars ægyptiffe Jeltteg efter Elaget ved Pharaf; vid. Suet. Caes. 56; — not.: Alexandria, m. o. ud. Troas: By i Landfabet Treas, Plin. 5, 33, Cic., Liv.; — Alexandria Arion, (i. e. Arionum), Plin. 6, 21. — Alexandrinus, 3, f. und. frgd. — Alexia, f. und. Alesia. — alexipharmacum, i, n., *ἀλεξίφάρμακον*: Medgift, Plin. 21, 84.

alga, ae, f.: Søgræs, Søtang, Tang, Græfnes *gæzæc*, bvera af Art, (fucus vesiculosus L.), gav en rød Jæve, Plin. 26, 66; men ~ inutilis, Hor. Od. 3, 17, 9; bff. egf. „pect.“ om der Ringegæde: projecta vilior alga, Virg. Ecl. 7, 43; cf. Hor. Sat. 2, 5, 8. — algens, tis, partic. e. adj. af algeo. — algensis, e. [alga]: fem finces el. lever i Tang, genus purpurarum, Plin. 9, 91.

algæo, als. alsum, 2, v. n.: [ester Fest. beff. m. *ἀλγῶν*, i. e. dolere]; 1) „alm“ fem verb. fin.: fryser, liber af Kulde; (opp. aestuo; derim. frigeo, opp.

caleo); — erudire juventutem ... algendo, aestuando, etc., Cic. Tusc. 2, 14; cf. Hor. A. P. 413; men Algentis (dominae) manus etc., Ovid. A. A. 2, 214; — „pect.“ egf. „verf.“: probitas laudatur et alget: fryser, (liger Ræd), Juvenal. 1, 74; — 11) partic. algens, tis, egf. fem adj.: ligesom gelidus, feld, pruinae, Stat.; algentia loca, (opp. calida), Plin.; men „pect.“: argentes tunicae, Martial. 12, 36, (bveri man fryser, d. e. ferz stite); — not.: af partic. e. adj. alsus, 3: feld el. fellig, er neutr. compar.: Antio ... nihil alsius, etc., Cic. Att. 4, 8; cf. id. Qu. Fr. 3, 1. — algesco, alsi, 3, v. n., ineh. af algeo: bliver feld; df. fædv. „verf.“: ne aut ille alserit, (har ferfolet sig), Ter. Ad. 1, 1, 11; — men Plin. 17, 37: quum alseri (vites: have taget Stæde af Kulden).

Algidensis, e, e. Algidum, i, f. und. 2. Algidus. — 1. algidus, 3, [algeo]: feld; Algidæ Idæ ... loca, Catull. 63, 70; cf. Naev. ap. Cic. Orat. 45. — 2. Algidus, i, m., [beff. m. frgd.]: heit Bierg med Skov i Røthergen af Rem; vid. Hor. Od. 1, 21, 5, e. ibd. 3, 23, 9, egf. id. Carm. Sec. 69; — B) df. 1) Algidus, 3: algidiff, terra, Ovid. Fast. 6, 721, secessus (pl.), Martial. 10, 30; — b) df. subst. Algidum, i, n.: en ved Bierget Algidus beliggende By, Flor. 1, 11; — 2) Algidensis, e, rhaphanus, (fem er voren paa Bierget Alg.), Plin. 19, 26. — algificus, 3, [algeo, facio]: fem frembringer Kulde, Gell. 10, 4; (neml. som Decretatelse af *ψυχροποιός*).

algor, oris, m., [algeo]: Kulde, (at lide af Kulde); corpus patiens inediae, vigiliae, alboris, Sall. Cat. 5; confectus algore atque inedia hostis, Tac. Hist. 3, 22; — egf. alm. Kulde, (feld Luft); df. in pl.: contra algores munire etc., Plin. 15, 5. — algosus, 3, [alga]: fuld af Tang el. Søgræs; in algosis, (sc. locis), Plin.; ~ litus, Auson.

algus, us, m., egf. algu, u, n., [algeo]: forftl. Jermet, f. algor: Kulde; a) fem mase; paupertatem, algum, famem, Plaut. frgm. ap. Prisc.; — b) fem neutr.: hiems sequitur, crepitans ac dentibus algu, Lucr. 5, 746; — c) estest in abl. algu, (alff. af vult Rien); morbis alguque fameque, id. 3, 732; cf. Plaut. Rud. 2, 4, 24: tu vel sudas, vel peri algu.

aliā, adv. af alius, (se. via): ad en anden Vel, Donat. ad Ter. Heec. 1, 2, 5; men Liv. 41, 43, er via at supplere af d. frgd.; f. egf. Freund. — Aliacum, f. und. Haliaconum. — aliās, adv. af alius; [neml. enten en Accusativform, ligesom foras; el. forald. gen., ligesom familias]; 1) „alm.“: a) estest om Jiden; a) til en anden Tid, el. lere; naeml. egf. m. Henfyn paa Jremtiden; — alias ut uti possim causa hac integra, Ter. Heec. 1, 2, 5; cf. Hor. Ep. 2, 1, 17: Nil oriturum alias, etc.; df. egf. i Medfæt. af nunc, vid. Liv. 41, 36; egf. af hactenus, Hor. Sat. 1, 4, 63; — egf. m. Henfyn paa Jertiden; vid. Curt. 4, 3: alias imperare soliti etc.; — naeml. egf. hos Jidsadverberne: unquam, nunquam, etc.; si unquam alias ... fuimus (aliquid), Cic. Att. 4, 2; cf. Hor. Od. 3, 5, 45; ligel. numquam ante alias etc., Liv. 2, 22; si quando alias etc., Suet. Aug. 75; — b) i correlative Samlinger fæder alias ... alias: til en Tid ... til en anden; engang ... en anden Gang; snart ... snart; — nec potest quisquam alias beatus esse, alias miser, Cic. Fin. 2, 27; cf. id. d. Or. 3, 55, e. Caes. B. G. 2, 29; egf. findes alias faal. estere gientaget; vid. Cic. Inv. 1, 52; — paa samme Maade fan alias fyare til Correlaterne: plerumque, saepe, interdum, etc.; vid. Cic. d. Sen. 15, e. id. d. Or. 3, 54; — egf. fan d. ene alias fyare faldet ud; vid. Caes. B. G. 3, 21; — c) alias aliter, alias aliud, etc.; forfoert Udtryksmaade fer vert; den ene Gang faa, den anden Gang anderledes; snart faa, snart anderledes; — itaque et illi alias aliud iisdem de rebus et sentiunt et judi-

eant, Cic. d. Or. 2, 7; alias in aliam rem posse accommodari, id. Div. 2, 51; — d) saepe alias, el. alias saepe, i Medfætn. af nunc, el. nuper, el. quondam, etc.; quod quum saepe alias, tum nuper studiose egimus, Cic. Tusc. 4, 3; cf. id. Brut. 39, v. id. Off. 3, 22; — egf. emvænt: neque tum solum, sed saepe alias etc., Nep. Hann. 11; — bb) bertil mærkes endnu forbindefferne: semper alias, effers altid; vid. Suet. Tib. 18, v. id. Vesp. 22; raro alias: effers sicut; vid. Liv. 3, 69, v. id. 45, 20; non alias: effers iffe, til ingen anden Tid, d. e. aldrig; f. Virg. Ge. 1, 487; figet. non alias militari familiarior dux fuit, Liv. 7, 33, in.; — B) om Stedet: andensteds, paa et andet Sted; in Ida, non alias, (nasci), Plin. 21, 75; cf. Justin. 4: quod nusquam alias etc.; men til Cic. Fin. 1, 3, vid. Madv.; — H) „bef.“ el. „overf.“ om andre Forhælder; a) f. alioquin: effers; forresten: alias salubri potu ejus aquae, Plin. 2, 106; cf. Suet. Tib. 71; — b) non alias, quam etc.: i intet andet Sted, iffe anderledes end; non alias, nisi etc.: iffe anderledes, end hvis iffe; — non alias magis ... indoluisse ... Caesarem ferunt, quam quod etc., Tac. Ann. 3, 73; cf. Curt. 8, 1; men non alias, (under ingen anden Betjælfelse), existet heres etc., nisi etc., Dig.; — c) f. aliter: paa anden Maade, i en anden Betjænting; ~ accipere aliquid, Dig.

alibi, adv., [etr. f. alibi, af alius o. ibi]; I) „egenl.“ om Stedet; A) „alm.“: andensteds, paa et andet Sted; vid. Plaut. Trin. 4, 3, 72: ubinam ego alibi censeam, (se. te habitare)? — B) „bef.“ egf.; I) i Medfætninger; a) alibi ... alibi: paa det ene Sted ... paa det andet; hist ... her; vid. Liv. 38, 46; — herom egf. hic el. illic ... alibi; Hic segetes, illic etc., Arthorei fetus alibi, Virg. Ge. 1, 51; — b) alibi alius el. aliter; forstøttet Udtryk for vort: den ene her, den anden hist; — jussit alios alibi fodere, Liv.; cf. id. 2, 22: exprobrantes suam quisque alius alibi militiam; men torrens alibi aliter cavatus, id. 44, 35; — c) alibi atque alibi: den ene Gang her, den anden Gang hist; snart her, snart hist; haec aqua alibi atque alibi utilior etc., Plin. 34, 4; — 2) m. Negation, el. i spørgende Sætninger, el. m. fgd. quam; — quae nusquam alibi esset (veri nota), Cic. Acad. 2, 32; nec usquam alibi, etc., id. Att. 13, 52; — num alibi, quam in Capitolio etc., Liv. 5, 52; posse principem alibi, quam Romae, fieri, Tac. Hist. 1, 4; nusquam alibi, quam in Macedonia etc., Liv. 43, 9; — H) „overf.“; A) om Begreber og Forhælder: i andre Ting, i noget andet; neque istae, neque alibi etc., Ter. Andr. 2, 5, 9; cf. id. Heaut. 2, 3, 38; men nolle se alibi, quam in innocentia, spem habere, Liv. 7, 41; — B) om Personer: hos nogen anden; priusquam etc., habebam alibi animam amori deditum, Ter. Heer. 3, 1, 14; cf. Liv. 29, 25: alibi ... alibi, (hos nogle Forfattere, hos andre). — alibilis, e. [alo]: nærende, lac, Varr.; — egf. pass.: vel naret, frivellig; pulli alibiliores, id.

alica, ae, f., [alo], (se. farina); sædv. en vis Kornart el. Hvedear, navnlf. ææ, ææ, germ. Eyelt, Cato, Plin. 18, 10; — H) df. „bef.“; A) de deraf maadede Gryn, γρόδος el. ἀλῆς, Cels., Plin. 22, 61; — B) en deraf beredet Drik el. Suppe; vid. Martial. 13, 6: Nos alicam, mulsum poterit tibi mittere dives; df. — alicarius, 3; men sædv. subst.; I) alicarius, i. m.: en Grynsmøller; df. „overf.“: en gryn Karl, Lucil. ap. Charis.; — 2) alicaria, ae, f.: løst Truenhammer, (der neml. har sin Hæring af Røllegeisterne); vid. Plaut. Poen. 1, 2, 54. — alicastrum, i. n., se. frumentum; Kornarten alica el. en Art deraf, Colum. 2, 6.

aliciubi, adv., [aliquo, ubi]; I) „egenl.“ om Stedet: nogensteds; si ... constiterit aliciubi (Pompejus) etc.,

Cic. Att. 9, 10; men hic alienubi, Ter. Ad. 3, 4, 7, v. Cic. Fl. 29; — H) „overf.“: i nogen Sags; df. i Medfætninger: aliciubi ... aliciubi: i det ene ... i det andet; snart ... snart; vid. Senec. Ep. 89. — alicula, ae, f.: efter Formen dem. af ala; df. etflaags let Overfladning; navnlf. Elag el. Krave til en Overfladning, Martial. 12, 82; ~ polymita, Petron.

alicunde, adv., [aliquo, unde]; I) „egenl.“ om Stedet: nogenstedsfra, etstedsfra; venit meditatibus alicunde ex solo loco, Ter. Andr. 2, 4, 3; cf. Lucr. 5, 523; alicunde decedere, Cic., praecipitare aliqueum, id.; — H) „overf.“; A) om Personer: af nogen; alicunde exora mutuum (argentum), Plaut.; alicunde sumere el. corradere, (taane af nogenfømhelst), Ter.; — B) om Begreber og Forhælder: af el. fra noget; quibus est alicunde aliquis objectus labor, id. Heer. 3, 1, 6.

alid, f. alind, f. und. I. alis. — Alidensis, (f. Alinda), e: af el. fra Byen Alinda i Carien, hvf. man fik forbare Toier el. Klæder: Alidensia, (se. vestimenta), Lucr. 4, 1127.

alienatio, onis, f., [alieno]; I) „egenl.“ o. ligesom aet.: ligesom at bortferne fra sig; df. navnlf. Afhændelse ved Salg, venditio est alienatio rei suae etc., Senec. Benef. 5, 10; — navnlf. stede alienatio sacrorum, (el. visse Oftringers Overførelse fra en Familie el. gens til en anden), Igeniennet el. fingeret Salg; vid. Cic. Orat. 42, v. id. Leg. 3, 20; — II) „fig.“ o. ligesom neutr.: ligesom at adskille el. afsondre sig derfra, df. Afstillelse, Afsondning; A) „techn.“ el. hos Lægerne; alienatio mentis, Cels., Plin.; egf. absol.: alienatio, (se. mentis), Senec. Ep. 78: Sindstraværelse, Sindsforsværring; — B) oftere „eth.“: ~ alieuus ab aliquo: at afsondre sig fra nogen, at blive negens liden; ~ tuam a me etc., Cic. Phil. 2, 1; ~ consulum etc., id. Qu. Fr. 1, 1, (deres Forsat fra min Sags); cf. Tac. Ann. 2, 43; egf. ~ in aliqueum, (Udville indod nogen), id. Hist. 2, 60; men Caes. B. C. 2, 31, ~ exercitus: rimel. Særens flette Stenning.

alienigena, ae, m., (som adj. egf. f. o. n.), [alienus, gigno]; I) „egenl.“: fremmed, udenfænt; sem subst.; den Fremmede, en Udlandning; df. — A) om Personer; testes alienigenas domesticis anteferre, Cic. Font. 10; suos deos aut alienigenas coli etc., id. Leg. 2, 10; cf. id. Cat. 4, 10, v. Liv. 26, 13; — ligef. subst.; quid alienigenae de vobis loqui soleant, Cic. Fl. 27; cf. Nep. Eum. 7; — B) om Ting; neque vino alienigena, sed patrio usuros, Gell. 2, 21; — dog bruger navnlf. Val. Max. her sædv. Formen: alienigenus, 3; saaf. alienigena exempla, id.; studia, id.; — II) „overf.“: forskelligartet, af forskellige Bestanddele; Ex alienigenis rebus constare; vid. Lucr. 1, 867, oftere. — alienigenus, 3, f. und. frgd.

alienitas, atis, f.; „techn.“ o. fdb.; I) fremmedartert Sygdomsfæst i Legemer, Coel., Aur.; — 2) ligesom alienatio mentis: Sindsforsværring, id.; v. — alieno, avi, atum, I, v. a.; I) „egenl.“; A) „alm.“: gløt el. forvandler til en anden el. til et andet; df. cernit: me alienabis numquam, quin noster siem, Plaut. Amph. 1, 1, 243; men Plin. 20, 75, om en Væxt: alienari (ab) aliquo, (uante derfra); — B) df. „bef.“ i Forretningsproget: at afbænde el. overlevere, navnlf. det Solgte; at stille sig derved; — vestras res proprias ... in perpetuum a vobis alienari, Cic. Agr. 2, 21; cf. ibd. 2, 13: de vestris vectigalibus non fruentis, sed alienandis; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) hos Lægerne: alienari (membra el. partes corporis): ligesom at de uddee el. visne, Cels.; cf. Senec. Ep. 89: in corpore alienato etc.; men alienata ulcera, (bøde Saar), Plin.; — b) egf. heder alienari, om Visstræfterne: at bedøves; odor sulphuris, saepius haustus, alienat, (se. sensus el. mentem), Senec.; alienari mente, Plin.;

alienatus sensibus, (berøvet sin Samling), Liv. 25, 39; signum alienatae mentis, (Tegn paa Mandesfraværlse), Suet. Aug. 101; men Liv. 42, 28: Junonis iram ... alienasse mentem (ejus: havde berøvet ham Forstand); — B) „ment.“; 1) „alm.“: alienari ab aliqua re, (hæde sig fremt derfra); df. ligefem abhorrere: sege at undgaade, at flye el. afstøje; — a falsa autem assensione magis non alienatos esse, quam a ceteris rebus, quae etc., Cic. Fin. 3, 5; ligel. ibd.: animal alienari ab interitu, etc.; — 2) „bef.“ o. „ethis.“: ~ aliquid a se, (egf. sibi), (giøre negen sig fiendst, paadrage sig negens Fiendskab); — ~ sibi animum aliojus, Vell.; men ira alienavit a dictatore animos, Liv. 8, 35; men pass.: ne plane alienentur a senatu (equites), Cic. Att. 1, 11; — men voluntate alienati. (se. a se), Sall. Jug. 66; cf. Caes. B. G. 7, 10; — [figd.].

alienus, 3, [alius]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: 1) tilberende en anden, fremmed: (opp. suus); — difficilis est cura rerum alienarum, Cic. Off. 1, 9; cf. Ter. Heaut. 1, 1, 24: ut aliena cures ... Chr. Homo sum; humani nihil a me alienum puto; — egf. ofte f. gen. alius el. aliorum; pavor alienus, Liv. 1, 27; aliena virtus, Sall. Cat. 7; men aliena cornua (Actaeonis), (neml. efter hans Forvandling til Stier), vid. Ovid. Met. 3, 139; — alieno Marte pugnare, (ent de til Fjends fægtende Ryttere), Liv. 3, 62; — 2) df. egf. a) subst. alienum, i. n.: fremmed Gæds el. Giendem; — largiri ex alieno, Cic. Fam. 3, 8; alieni appetens, sui profusus, Sall. Cat. 5; — b) aes alienum: Andres Penge, d. c. Skyld el. Gælds; f. umr. aes; ligel. aliena nomina, (Gældsbevere el. Gældsprofiter), Sall. Cat. 35; — B) „bef.“: fremmed, uvedkommende; navnlt. iden Elagistfabr. el. Venstabsforbudelse dermed; alienum quum etc., quid me patrem par facere est? Plaut. Capt. 1, 2, 41; cf. Ter. Heaut. 5, 4, 6, ostere; potiores ... propinqui, quam alieni, Cic. Lael. 5; — ut neque amicis, neque etiam alienioribus desim, id. Fam. 1, 9; se suaque omnia alienissimis credere, Caes. B. G. 6, 30; non alienus sanguine regibus, Liv. 29, 29; — II) df. „fig.“; A) „everf.“; 1) „alm.“: fremmed derfor, forskellig derfra, udfikket el. utyggig derit; c. gen., el. c. dat., el. c. abl. (efter d. udsætte ab); egf. m. ab, el. m. in (c. abl.), egf. c. inf., egf. absol.; — dis indigna ... alienaque pacis eorum, Luer. 6, 69; alienum ejus dignitatis, quam etc., Cic. Fin. 1, 11; cf. Sall. Cat. 40: — quod illi causae maxime est alienum, Cic. Caecin. 9; scio, quam sis ambitioni alienus, Senec.; — utrumque homine alienissimum, Cic. Off. 1, 13; alienum existimatione mea, id. Att. 6, 1; alienum loco, tempore, Quintil.; — alienum a vita mea, Ter., a sapiente, Cic.; cf. id. Att. 16, 3: homo non alienus a litteris, id. Verr. 2, 26; — in physicis totus est alienus, id. Fin. 1, 6; — nec quicquam ... alienius, quam timeri, id. Off. 2, 7; cf. Nep. Milt. 6; aliena ac nihil profutura (petere), Sall. Jug. 1; — 2) „bef.“; a) em Tid og Sted: utenlig el. ugunstig; (opp. suus el. opportunus); egf. farlig el. fædelig; — alienissimo sibi loco (confligere), Nep. Them. 4; cf. Caes. B. G. 1, 15; men alienissimo tempore rei publ. extinctus, Cic. Brut. 1; cibi stomacho non alieni, Cels.; alienum suis rationibus existimans, videri etc., Sall. Cat. 56; — b) hæs Vægerne: neutr. alienum: det paa Vægemet ligefem lødende og høstetse; quantum oris alienum est. (educere), Scrib. Larg.; — c) endel. egf. em Sindet: forstyrret, forstyrt; neque solum illis aliena mens erat, qui etc., Sall. Cat. 37; — B) „ment.“ o. „ethis.“: ugunstig, fiendst, ilde fiemt; — illum alieno a nobis animo esse etc., Ter. Ad. 3, 2, 40; (a Pyrrho) ... non nimis animos alienos habemus, Cic. Lael. 8; si etc., sin a me est alienior, etc., id. Fam. 2, 17; ex alie-

nissimis amicissimos reddere, ibd. 15, 4; cf. Tac. Hist. 2, 74; — not.: compar. o. superl., f. evenf.

aliger, a, um, [ala, gero]: sem berer Binger, bevinget; oftest „pect.“; ~ Amor, Virg.; men ~ agmen, (Juglene), id. Aen. 12, 219; men aligero. tollit axe Ceres, (paa den af bevingede Drager trufne Bøgn), Ovid. Fast. 4, 562; — ~ serpentes, Plin.; — egf. absol. aligeri, (i. e. Cupidines), Sil. — Alii, orum, f. und. 1. Alios.

~ alimentarius, 3: børende til Næring el. Underbæning; ~ causa, ratio, Dig.; men ~ lex, (angaaende Kernuddeling), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6; — 2) subst. alimentarius, i, m.: sem ifølge Testamente faaer sin Underbæning, Dig.; af — alimentum, i, n., [alo]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: Underbæning, Næring; alimenta corporis, Cic.; plus alimenti in paucis, Cels.; — B) „bef.“: Planternes Næringsfast, Plin. 17, 20; — b) i Retsproget omfatte alimenta, foruden cibaria, egf. vestitum et habitatum, Dig.; cf. Cic. d. Rep. 1, 4; — II) „everf.“, (oftest „pect.“): Stof, Næring; alimenta flammae el. ignis, Ovid.; alimenta vitiorum, id. Met. 2, 769, furoris, ibd. 3, 479; addidit alimenta rumoribus etc., Liv. 35, 23; ~ famae, Tac.; alimentum virtutis bonos, Est. Max.

alimon, i, n., ἄλμων: etflags buffagtig Spinat, Plin. 17, 37. — ~ alimonia, ae, f., Plant. Pers. 1, 2, in.: = figd.; c. — alimonia, i, n.: = alimentum, Varr.; collationes in alimonia atque dotem puellae etc., Suet. Cal. 42, (al. alimonia); cf. Tac. Ann. 11, 16; — [alo].

aliō, adv.; [ferel. dat. af alius]; 1) „egenl.“ om en Retning til Stedet: andenstedshen, til et andet Sted, ἄλλω; ut ab Norba ... alio traducerentur, Liv. 32, 2; — egf. forskert. m. quo; Arpinumne mihi eundem sit, an quo alio, Cic. Att. 9, 17; cf. Liv. 38, 30; — II) „everf.“ om Personer og Begreber; illi suum animum alio conferunt, Ter. Heaut. 2, 4, 10; sed ... sermonem alio conferamus, (til andre Gienslende), Cic. d. Or. 1, 29; ligel. alio propere, Sall. Jug. 19; — navnlt. egf. em en Hensigt; hoc longe alio spectabat, atque etc., Nep. Them. 6; — bb) her: til mærkes endnu; a) alio ... alio, ligefem huc ... illuc: hid ... did, ebl.; hic (i. e. in hac re) alio res familiaris, alio ducit humanitas, Cic. Off. 3, 23; men alio atque alio: hid og did, spargi, Senec.; — b) alius alio: (forskert lletryf. f. den ene hid, den anden did); et ceteri quidem alius alio, (sc. discedunt), Cic. Off. 3, 29; ligel. aliud alio (dissipare: til alle Sider), id. Div. 1, 31; — ligel. aliunde alio (transferri: fra og til forskellig Steder), Senec. Qu. N. 3, 11; — c) ligefem alius o. aliter, m. Negation o. Comparativ: partiellen quam el. atque; men spørgende m. nisi; — plebem nusquam alio natam, quam ad servendum, Liv. 7, 18; quo alio, nisi ad nos ... confugerent? id. 39, 36.

aliōquī, o. alioquin, adv.; [eyrbl. abl. af alius quis, f. alio quo, sc. modo]; df. 1) ligefem ἄλλως; cflers, forskert, iøvrigt, med andre Hensyn; milites tantum ... defuerunt; alioqui magnificus ... triumphus, Liv. 37, 46; cf. Hor. Sat. 1, 6, 65; — egf. undert. indrømmende, navnlt. m. quanquam el. quom; vid. Plin. Ep. 9, 35, o. Luer. 3, 114; — 2) ligefem praeterea: deduten, overbøvedet; vid. Quintil. 2, 14, 4, o. Tac. Ann. 1, 37; ligel. spørgende; vid. Quintil. 4, 5, 3; ligel. el. alioquin etc., Plin. Ep. 2, 9; — 3) ligefem per se: i og for sig selv, ved sig selv; vid. Quintil. 2, 1, 4; praeter rationem loquendi, satis alioqui copiosam etc.; — 4) endel. ellipstik: cflers, i andet Kald; vid. Plin. Ep. 1, 20; ligel. Tac. Ann. 2, 38: dedit tibi pecuniam, sed etc.; langueret alioqui industria, si etc.

aliorum o. aliorsus, flerb. (ud. Samment.):

alioversum o. alioversus, adv., [alius, versum cf. versus, verto]; 1) „egentl.“ om Eteret: andenstedeshen; ancillas jubet ... alias aliorum ire, (til forskellige Eteret), Plant. Truc. 2, 4, 49; figel. jumentum aliorum ducere, quam quo etc., Gell. 7, 15; — II) „everf.“ a) om Mennesker og Vægreber; infans aliorum datus etc., id. 21, 1; — sed hoc aliorum pertinet, id. 17, 1; — b) ligesom in aliam partem cf. rationem: paa en anden Vis, i en anden Mening; ne illud ... aliorum, atque ego feci, acceperit, Ter. Eun. 1, 2, in.; cf. Plant. Aut. 2, 4, 8: atque ego istuc ... alioversum dixeram etc.; men alioversus interpretari, Laet. — alioversus o. alioversum, f. und. figd.

alipes, edis, adj., [ala, pes]: med Vinger paa Jædderne; (poetisk Ord); alipes, m. o. ud. dens, (i. e. Mercurius), Ovid.; egf. Solguden's Fødder ere alipedes, id. Met. 2, 48; — 2) figel. „everf.“: rapieret, ilende; ∞ cervi, Lucr., equi, Virg.; egf. absol.: alipes, (f. equus), Virg. Aen. 7, 278; — not.: alipedi, abl., (f. alipede), Val. Fl.

Aliphae, Aliphanus, f. und. Allifae, etc. — Aliphira, (-phera), ae, f.: By i Artaden, Liv.; — cf. Aliphiraei, orum, m.: Indvaanere deraf, Plin. 4, 10; — alipilus, i, m., [ala, pilus]: (Slave), som (i Væst) udrykker Haar under Armene, Senec. Ep. 56; — aliptes, alipta, ae, m., *ἀλειπτής*: som (i Væst) ved indgæbene Salver giver Lemmerne Stykke og Smidighed; vid. Cic. Fam. 1, 9; (alipiae) etiam vicinum et coloris rationem habent; (opp. medicus), Cels.

aliqua, adv., (præf. abl. fem. af aliquis; I) „egentl.“: aliqua, (sc. via): ad nogen Vej, evadere, Liv., evolare, Cic.; — II) „everf.“: aliqua, (sc. ratione): paa nogen Vis cf. Maade, resciscere, Ter. Phorm. 5, 1, 19, nocere, Virg. Ecl. 3, 15.

aliquam, adv.; præf. aec. fem. af aliquis, (f. in aliquam partem): i en Grad, paa en Maade; men alene i Forbindelse m. diu, multum, o. plures; — cf. I) aliquam diu, cf. aliquamdiu: en tidlang, for en Tid; ut non aliquando condemnatum ... sed aliquam diu incolumem ... miremini, Cic. Cluent. 9; cf. Nep. Con. 5, o. id. Dion. 3; — egf. ofte m. figd. deinde cf. postea, etc.; vid. Liv. 2, 10; figel. m. figd. donec, Suet. Caes. 82; — b) hos Mela egf. „everf.“ om Eteret; inde aliquam diu Gallias dirimit (Rhodanus), id. 2, 5; cf. id. 1, 13; — 2) aliquam multus, egf. aliquammultus: temmelig megen; pl. temmelig mange; (men rimel. alene fra Gell.; thi Cic. Verr. 4, 25, er at læse: alii quam multi); — ex quibus aliquam multos non comparuisse, Gell. 2, 10; — compar.: aliquam pluribus verbis, Tert., inc.; — cf. fem. adv.: aliquam multum a me remota (defensio), Appul., inc.

aliquando, adv. temp., [aliquis]; I) „alm.“: A) i Medsætning af en bestemt Tid: engang; d. e. i. el. til sin Tid, (naar denne Tid er ubestemt); oftest i affirmative Sætninger, (ligesom umquam i negative); — quis civis meliorum partium aliquando? Cic. Coel. 5; Zacyntus aliquando appellata Hyrie, Plin.; illustr. cessat aliquando ille dies, etc., Cic. Mil. 26; cf. id. Off. 1, 11; men sero, verum aliquando tamen, id. Quint. 13; — forbundet m. ullus, Cic. Acad. 2, 4; oftere m. aliquis: fore aligum aliquando, etc., id. d. Or. 1, 21; quia dico aliquid aliquando, etc., id. Plane. 14; — figel. m. si; si quid hujus simile forte aliquando evenit, Ter. Heaut. 3, 2, 40; cf. Cic. Off. 1, 39; — (forhøieligt herfra er si quando, hvor quando er enklift, men ifte opstaaet af aliquando); — encl. staar aliquando, ligesom olim o. quondam, ubestemt, i Medsætning af: in praesentia, nunc, adhuc; vid. Liv. 25, 29, o. Cic. d. Or. 1, 58; — B) i Medsætning af nogen, raro, semper, saepe, hæder aliquando, ligesom nonnumquam o. interdum: un-

der tiden, nu og da, mangengang; vid. Cic. Sull. 5; figel. sitne aliquando mentiri boni viri, id. d. Or. 3, 29; aliquando fortuna, semper animo maximus, Vell. 2, 18; — b) i partitive Sætninger kan aliquando egf. gien- tages, egf. embrytes m. nonnumquam; — confirmatio aliquando totius causae est, aliquando partium, Quintil. 5, 13, extr.; men saepe ... aliquando ... nonnum- quam, etc., vid. Suet. Calig. 52; — II) „bec.“ i Sæt- ninger, Duffer, Jærgentninger, edl., hæder a liquando: engang, dog, emstær; — audite ... et aliquando mi- seremini sociorum, Cic. Verr. 1, 28; cf. id. Fam. 7, 12; figel. te aliquando collaudare possum, quod etc., id. Fam. 7, 17; aliquando, idque sero etc., id. Orat. 48; figel. m. tandem; o. deligen engang; vid. Cic. Cat. 7, in.; cf. Ter. Hea. 1, 1, 61; — figel. aliquando jam (rem transigere), Cic. Att. 1, 1.

aliquantillus, 3, dem. af aliquantulus, men alene in neutr.: noget lidt, en liden Emule, edl.; Foris aliquantillum etiam, quod gusto, id. Beut. (endog den mindste Emule cf. Mundfild), Plaut. Capt. 1, 2, 33. — aliquantisper, adv. temp., [aliquantus, encl. -per]: en liden Stund, en føie Tid, edl.; Cur non ludo hunc aliquantisper? Ter. Ad. 1, 5, 5; cf. Flor. 2, 48, o. Justin. 42, 4. — aliquanto, o. aliquantum, f. und. aliquantus.

aliquantulum, f. und. figd. — aliquantulus, 3, adj. dem. af aliquantus: temmelig liden cf. ringe; — aliquantulum frumenti numerum etc., Auct. B. Afr. 21; — 2) cf. in neutr.: a) som subst. e. gen. parit.; aliquantulum acrius alieni, Cic. Quint. 4; ∞ muni, Liv., agri, id.; — b) som adv.: noget, noget lidt, edl.; quae so, tandem aliquantulum tibi parce, Ter. Heaut. 1, 1, 111; aliquantulum subtristis, id. Andr. 2, 6, 16; — interest, (det gier nogen Jørficel), Cic. Parad. 3, 1; ∞ progressus, (et lidt Stykke), id. Div. 1, 33; cf. id. Or. 10; — egf. hos compar.: stadia aliquantulum breviora, Gell. 1, 1; — figel. fild.: aliquantulo tristior, Vopise.

aliquantus, 3, [alius, quantus]; udrykker Mæ- delførløbet imellem her og liden; alts. nogen, el. tem- melig, edl., (dog med nede Senfy paa Stedets Sam- menhang); — actum vero (est aliquid), et aliquantum quidem, (eg det ifte saa lidt), Cic. Tusc. 5, 6; cf. Sall. Jug. 74; men timor aliquantus, sed spes amplior, ibd. 105; aliquantum spatium el. iter, Liv.; — b) alene fild. o. fild. in pl., f. aliquot; aliquanta oppida, Eutrop.; — 2) cf. neutr. aliquantum; aa) som subst. e. gen. parit.: noget el. nogen Del el. et Stykke deraf; aliquantum noctis, Cic., agri, id.; ∞ equorum et armorum, Sall.; ∞ famae et auctoritatis, Liv.; — bb) som adv.: a) aliquantum, (fild. ali- quanto): noget, ifte saa lidt; aliquantum timida, Plaut. Bacch. 1, 1, 73; huc concede aliquantum, id.; aliquantum mederi, Cic. Div. 2, 1; cf. Liv. 39, 29; men Tac. Germ. 5: etsi aliquanto specie differt (terra) etc.; — b) hos compar., (figel. hos ante, post), fædd. aliquanto: aliquanto crudelior, Nep. Dion. 3; melius aliquanto dicerent, si etc., Cic. d. Or. 2, 21; quum in iisdem locis aliquanto ante etc., id. Sull. 20; cf. id. Caecin. 4: aliquanto post etc.; — men egf. aliquantum amplior, Liv. 1, 7; men Ter. Eun. 1, 2, 51. med lunc: aliquantum ad rem est avidior, (lidt farrig).

aliquatenus, adv., (egf. aliqua tenus, sc. parte), [aliquis, tenus]; I) „egentl.“ o. localt: igiennem en Sætning, igiennem et Stykke; aliquatenus exilis et macer (Fluvius), Mel. 2, 2; — II) „everf.“ om en Handling el. Tilstand; a) i en vis Grad; ∞ dolere, timere, vid. Senec. Ep. 116; — b) med et vist Senfy, paa en Maade; defenditur enim aliquatenus aetate etc., Quintil. 11, 1, 28.

aliqui, aliqua, aliquod; pl. aliqui, aliquae, aliqua; [alius, qui]; pronom. indef. adj., ligesom

alius nescio qui: en el. negen, etflaas, negenfembelt, en el. anden; — betegner Gienstanden blot efter dens Bestaaenhet; (byorim. aliquis, aliquid: negen, neget, fem pronom. subst., betegner Personligheden); — I) alm.: A) i Medfæt, af en bestemt Gienstand; — si est aliqui sensus in morte etc., Cic. *Sest.* 62; improbis semper aliqui scriptus in animis haeret, id. *d. Rep.* 3, 16; cf. id. *Tusc.* 1, 11, v. id. *Off.* 1, 15; liget. si modo sunt aliqua meae (laudes), id. *Fam.* 9, 14; sive plura sunt, sive aliquid unum, id. *d. Or.* 2, 72; qui alicui rei est, (sc. aptus, fem. fuerit til neget) *Ter. Ad.* 3, 3, 4; cf. id. *Andr.* 2, 6, in., *Ovid. Trist.* 4, 7, 7, v. *Juvenal.* 8, 173; — undert. egf. m. alius, negen anden; quae non habent caput, aut aliquam aliam partem, *Varr.*; — B) i Medfæt, af ingen; — ut huic malo aliquam producere moram, *Ter. Andr.* 3, 5, 9; aliquo pacto efficiendum tibi (id.), ibd. 5, 3, 13; haec enim ille aliqua ex parte habebat, *Cic. Cluent.* 21; aut hoc, aut aliquo rei publicae statu, id. *Fam.* 6, 2; — II) *besf.*; A) *besf.* Zalter, ligefem Graefernes *ris*, for at angive det Indretlige; — Eliehorum potabilis sivo aliquis viginti dies, *Plaut. Men.* 5, 5, 47; cf. *Cic. Fin.* 2, 19; tres aliqui aut quatuor etc.; egf. *Cato ap. Gell.* 3, 7; — B) fem. subst. findes; a) neutr. pl. aliqua; — in narratione, ut ... aliqua adficienda ... sic aliqua etiam tacenda, *Quintil.* 4, 2, 67; egf. e. gen.; trium rerum aliqua consequemur, *Cic. Part. or.* 8; — b) fem. sing. aliqua, *Ovid. Met.* 10, 561, *Varr.*; — not.: fem. sing. aliquae, f. aliqua, *Lucr.* 4, 263.

aliquipiam, aliquapiam, aliquodpian, pronom. indefin. adj., [aliqui, encl. -pian]: negenfembelt, en eller anden; aliquapiam vi (expelli etc.), *Cic. Sest.* 29, inc.; liget. num. aliquodpian membrum etc., id. *Tusc.* 3, 9; vid. *Madv. Opusc.* 1, p. 416.

aliquis, aliquid; pl. aliqui; [alius, quis, vid. not.]; pronom. indef. subst.; — I) alm.: negen, negenfembelt; pl. negle; (ligefem alius nescio quis; faavel i Medfæt, af en bestemt Gienstand, fem af ingen); — quum ex te esset aliquis, qui etc., *Ter. Hee.* 4, 4, 30; demersae ... leges alicujus opibus, *Cic. Off.* 2, 7; si te aliqui timuerunt, id. *Marc.* 6; quisquis est ille, si modo est aliquis, id. *Brut.* 73; utrum aliquid actum (sit) ... an nihil, id. *Tusc.* 5, 6; cf. *Liv.* 2, 10; — B) beritl marfæs; a) aliquis, aliquid, *besf.* Atjeetiv; — audendum aliquid improvisum, inopinatum, quod etc., *Liv.* 27, 43; cf. *Cic. d. Sen.* 13 v. 19, v. *Virg. Aen.* 9, 186; men unus aliquis, (naar negen endstet itat fremhævet, uden nærmere Betegnelse); vid. *Cic. Off.* 2, 12, v. id. *d. Or.* 3, 23; liget. aliquid agere unum tantum, *Quintil.* 1, 12, 2; — b) aliquis, aliquid, fem. partitv. m. ex, cf. m. d. e. gen.; — aliquis ex vobis robustioribus, *Cic. Coel.* 3; aliquem de tribus nobis, id. *Leg.* 3, 7; expectabam aliquem meorum, id.; cum ... aliquibus principum, *Liv.* 22, 13; — beritl berer egf. neutr. aliquid e. gen.; aliquid monstri alunt, *Ter. Andr.* 4, 5, 15; navn. egf. e. gen. adj. neutr. sec. decl.; ne aliquid indefensi relinquerent, *Liv.* 26, 5; ne falsi aliquid dicerent, *Cic. Caecin.* 1; interea aliquid acciderit boni, *Ter.*; — c) navn. *besf.* *Cic.* ferbindes aliquis, aliquid, ofte m. d. *besf.* aliquidando, alicubi, etc.; — fore aliquem aliquidando, etc., *Cic. d. Or.* 1, 21; cf. id. *Mil.* 25; liget. ut aliquid (acc.) aliquidando de studiis doctrinae admoneamur, id. *d. Rep.* 1, 9; — d) i beringede Zæminger faaer aliquis, aliquid, med *Eftertryk*, *besf.* si, el. nisi, cf. ne; — si aliquid dandum est voluptati, *Cic. d. Sen.* 13; ne vos aliquid timeretis, id. *Mil.* 24; cf. *Nep. Dion.* 8; — e) *besf.* Cemiferne faaer egf. aliquid sem collect. e. plur. verb.; aperite aliquis actutum ostium, *Ter. Ad.* 4, 4, 24; — *peet.* faaer egf. *Virg. Aen.* 4, 625, aliquis m. anden Person; Exoriare aliquis nostris de ossibus ultor! — II) *besf.*; A) m. fremhævelse af

alius veder aliquis, aliquid: negen anden, neget andet, m. v. ud. flgd. praeter, egf. m. flgd. quam; — equis retulit aliquid ... praeter odia? *Liv.* 3, 68; cf. *Cic. Brut.* 14; liget. aut ipse occurrebat, aut aliquos mittebat, *Liv.* 31, 38; men Tiberium ne tum quidem ... aliquid, quam iram, meditatum, *Tac. Ann.* 1, 1; — B) *ef.* m. *Eftertryk*; a) aliquis, aliquid: negen, neget, v. d. effe ringe, ret betydelig; — si nunc assequi se aliquid putant, qui etc., *Cic. Tusc.* 1, 20; cf. *Liv.* 15, 36; — b) esse aliquem cf. aliquid: at gietse el. betyde ret neget; — quare fac ... ut me velis esse aliquem, *Cic. Att.* 3, 15; si unquam in dicendo fuimus aliquid, ibd. 4, 2; men ibd. 3, 15; quod ... scribis, est aliquid; cf. *Catull.* 1, 4, v. *Ovid. Fast.* 6, 2; liget. omnia sunt aliquid, id.; liget. est aliquid eloquentia, *Quintil.*; — egf. er at hidsere Cemiferne: Interea fiet aliquid, spero, *Ter. Andr.* 2, 1, 14; cf. *Plaut. Truc.* 2, 4, 15; — men et tamen dixit aliquid, (neget er der i hans Tale, vdl.), *Cic. Tusc.* 1, 10; — bb) beritl fan endnu marfæs; a) erotiff brugæs aliquid, for at beglide over det Eftbrige i Eftersvænder; vid. *Cic. Fam.* 9, 22; — b) i Grammatiken heter: esse ad aliquid: at have Sænsyn til et andet; (opp. simpliciter positum esse); vid. *Quintil.* 1, 6, 13; — c) *besf.* Cemiferne findes egf. aliquis, aliquid, f. aliqui, aliquid; vid. *Ter. Hee.* 3, 1, 6; quibus est alicunde aliquis objectus labor; — d) egf. er aliquis, aliquid, falder ud, navn. i *Udtrykene*: est ... qui; sunt ... qui; vid. *Hor. Sat.* 2, 1, in., v. *Cic. Off.* 2, 7; — e) endel. faaer egf. aliquid sem adv. *besf.* Verber e. Atjeetiv, hver vi fige: i neget, el. paa en Maade; — succensere alicui aliquid, *Cic. Deiot.* 13; cf. id. *Mil.* 36; liget. perluens aliquid, incerta tamen lux, *Liv.* 41, 2; cf. *Caes. B. G.* 1, 40; — not. a: fem. sing. e. fem. v. neutr. pl. ferfonne ikke, eftersem Xermerne aliqua, aliquae, aliqua, rigtgere berferes til aliqui; — abl. sing. aliqui bar *Plaut. Truc.* 5, 30, flere; — alicui sem trisyll. bar *Tibull.* 4, 7, in.; — not. b: sammenliges quis, aliquis o. quidam m. binanden, da bruges quis, naar endog Gienstandens Tilværelse er uvis; aliquis verim. overfeer alene Gienstandens Individualitet; quidam endel. fremhælder Gienstanden sem bekendt for den Talende; — not. c: Adverbialsfermerne: aliqua, aliquam, aliquo, vid. ss. II.

aliquo, eyrl. foræld. dat. af aliquis; *ef.* sem adv.: om en Herning til Stedet; I) alm.: negen fterfshen; f. *Ter. Eun.* 4, 3, 25, v. id. *Ad.* 4, 7, 26; — egf. m. tilfeier Stetseftemmelte: interea in angulum aliquo abeam, ibd. 5, 2, 11; cf. *Cic. Qu. Fr.* 3, 3; egf. e. gen., (ligefem quo, ubi, e. a.); migrandum ... aliquo terrarum, *Brut. ap. Cic. Fam.* 11, 1; — II) *besf.* egf. ligefem alio quo: andenstedshen; ∞ proficisci, *Ter. Heaut.* 3, 3, 11; cf. *Cic. Cat.* 1, 7.

aliquot, adj. num. indefin. indecl., [alius, quot]: negle; (betegner det Ubestemte i Tallet); — aliquot mihi amicos advocabo, *Ter. Phorm.* 2, 1, 82; accipi aliquot epistolas, *Cic.*; aliquot de causis, *Caes.*; — egf. ud. subst.: aliquot me adiere, *Ter. Andr.* 3, 3, 2. — aliquotfariam, adv., [aliquot, fari]: paa negle Steder; — in eo agro aliquotfariam etc., *Varr. R. R.* 1, 2. — aliquoties, adv., [aliquot]: negle Gange; qui hanc causam apud te aliquoties egit, *Cic. Quint.* 1; cf. *Liv.* 7, 18; — not.: egf. aliquoties, *Sall. frgm. ap. Prise.* — aliquo.vorsum, (-versum), adv.: i negenfembelt Stetning; ∞ decidere fragulam, (*alleg.*), *Plaut. Cas.* 2, 4, 18.

1. alis, alid; ferff. Biform, f. alius, aliud, *Lucr.*, *Catull.* — 2. Alis, (ā), idis, f. i. e. Elis, (af d. deriffe *Alis* f. *Alies*). By el. Sted i *Albaja*, men alene *Plaut. Captivi*; *ef.* — Alii, orum, m. *Efterne* el. *Indvaanerne* af *Elis*, ibd. — alisma, alis, u.,

Alucae: etflags Baneplante, (alisma plantago L.), Plin. 25, 77. — *Aliso*, cf. *Alison*, onis, n.: en af Trusls anlagt Hæining, i Hærbeten af Bæferen, Vell. Tac.

aliter, adv., [af d. forfl. *alis*, f. *alius*]: anderledes, paa en anden Maade; 1) *alim.* cf. med uetrykt Sammenligningsfætning, som da ferbindes dermed, dels ved atque, ac, quam: end; — aliter, atque ostenderiam, facio, Cic. Fam. 2, 3; nihil fore aliter, ac debeat, id. Att. 6, 3; cf. id. Rab. Post. 11; figel. Virg. G. 1, 201: Non aliter, quam qui etc.; — dels efter en Negation ved quam si, quam quum, ac si: ifte anderledes, end om, cf. end naar, d. e. ganske faaledes, fem om ofte; — Dividor haud aliter, quam si etc., Ovid. Trist. 1, 3, 73; cf. Virg. Aen. 4, 669; figel. negabant, se aliter utros, quam si etc., Liv. 3, 51; men non aliter, quam quum etc., Ovid. Fast. 2, 209; figel. non aliter, ac si etc., Suet. Oth. 6; — b) *egf.* *»everf.»*: aliter obistere fato ... non potuisse etc., nisi etc., (ifse paa nogen anden Maade, ifte under nogen anden Betingelse), Cic. Fat. 20; cf. Liv. 33, 39, oftere; — figel. non aliter, quam ut etc.; vid. Suet. Tib. 15 c. 21; — II) *»bef.»* cf. uden en uetrykt Sammenligningsfætning, da aliter, anderledes, bequeger det medfætte af d. figel.; — faalt. alij. a) *in* si aliter existimas, nihil errabis, Cic. Fam. 3, 7; figel. m. Negation; non fuit faciendum aliter, id. Att. 6, 9; figel. fieri aliter non potest, Ter.; cf. Virg. Aen. 9, 65 c. 554; — b) *m.* Eftertrykt: paa en medfat Maade, *ef.* *egf.* *»everf.»*: urgrigen; — quod si servo aliter visum est, (hvar em han har seet feil)? Plaut. Epid. 4, 2, 28; ne aliter quid eveniat, providere deest, Sall. Jug. 10; cf. Virg. Aen. 2, 428; — *df.* i Lovspreg: qui aliter fecerint, (hvo der haender berimede), vid. Sall. Cat. 51; — *bb)* *beril* martes *entur*; a) aliter esse. (f. aliter se habere): være anderledes befaften *cf.* *fient*, *edl.*: — ego isti nihilo sum aliter, ac fui, Ter. Phorm. 3, 2, 15; verum longe aliter est, (Sagen forholder sig ganske anderledes), Cic. R. Am. 47; — b) ligefem alioquin: *ellers*, i andet *fald*; jus enim semper quaesitum est *aequabile*; neque enim aliter esset jus, Cic. Off. 2, 12; cf. Nep. Them. 7, c. Virg. Aen. 6, 147; — c) i *distributive* Samninger *gientages* aliter, (ligefem alius); sed aliter leges, aliter philosophi tollunt astutias, Cic. Off. 3, 17; cf. ibd. 1, 12, c. id. Lael. 21; — d) aliter m. alius c. *Ulfærn*. *danner* en *ferferet* *Udtryksmaade*, (f. *und.* alius); quoniam aliter ab aliis digeruntur, Cic. d. Or. 2, 19; cf. Liv. 2, 21. — *ali-tura*, ae, f., [af]o: *Ernærsele*, *Underholdning*, Gell. 12, 2. — *alius*, 3, *partic.* af *alo*.

aliubi, adv., [alius], (estere *ctr.* alibi): andenstedes, paa andre *Steder*; (ofteft *bes* Plin. c. Senec.); — *vetant* hoc aliubi venti, Plin. 14, 3; — 2) *»bef.»* *egf.* a) aliubi ... aliubi, (i *partitive* *ferbindelser*): paa det ene *Sted* ... paa det andet; — ut aliubi isti species rei, aliubi ipsa res, Senec.; — b) aliubi atque aliubi, (*distributive*): paa det ene *Sted* *og* paa det andet; snart *hin*, snart *her*; — aliubi atque aliubi apparere, Senec. Ep. 35. — *alium*, f. *und.* *alium*.

aliunde, adv., [alius]: andenstedsfra; *»egenl.»* om *Stedet*; *df.* *egf.* *»everf.»* om *Personer* *og* *Begreber*; — *assumpto* aliunde uti bono, non proprio, nec suo, Cic. d. Or. 2, 10; cf. Lucr. 3, 131; — *naenl.* *egf.*, *fige-* fem ab e. ex, *bes* *Berberne*: *sumere*, *mutuari*, etc.; non aliunde pendere, Cic. Fam. 5, 13; figel. aliunde audire, (f. ab aliquo), id.; cf. Plin. 13, 30; — *bb)* *cf.* *egf.* at *mætte*; a) i *Gientagelser*: aliunde nigro, aliunde candido (lapide: paa den ene *Side* ... paa den anden), Plin. 37, 75; cf. Liv. 24, 45: qui aliunde stet semper, aliunde sentiat; — b) *m.* de *best.* *Ord.*: alius, alio, etc., (som forfortset *Udtryksmaade*); aliis aliunde est periculum, unde etc., Ter. Phorm. 2, 19; qui alii aliunde coibant, Liv. 44, 12; cf. Senec. d. Br. V. 16;

— c) *m.* *figel.* *quam*; nec fere aliunde, quam ex Hispania etc., Plin. 32, 19; men Cic. N. D. 3, 25: itaque aliunde, (se. quam a te) quaerendum est, ut etc.

1. *Alius*, f. *Elius*, f. *und.* 1. *Alis*. — 2. *alius*, 3. *alioz*, (forfl. *egf.* *alis*, *alid*, *Lucr.*; f. *gen.* *alius*, *futes* *egf.* *alii*, *Caes.* *Varr.* *aliae*, *Lucr.*; — f. *dat.* a *lii*, *egf.* *fem.* *aliae*, *Plaut.*); — 1) *alim.*: en *anden*, et andet, (naar *Talen* er om flere; men alter, naar *Talen* er om *tyende*, *dog* f. *nedentf.*); pl. *andre*; — a) *estere* m. *pronom.* *indefini.*: aliquis, quis, quidam; Labeonem, seu quem alium etc., Cic. Off. 1, 10; si aliud quoddam est tuum (judicium), id. Orat. 71; cf. Lucr. 3, 932. (hver *abae* *quojus*, f. *alius* *ejus*); — b) *dog* *egf.* *absol.*: *vinci* *animos*, ubi alia vincantur, Liv.; men id. 11, 18: Aemilius alius vir erat; — *naenl.* *egf.* i *Augurispreg*: alio die. (om *ferbandlingernes* *Udfærelse* *til* en *anden* *Tid*); vid. Cic. Leg. 2, 12, c. id. Phil. 2, 33; — II) *»bef.»*: a) *alius* *ferbindes* *med* *deles*; a) m. atque, ac, etc.: — alium censes esse nunc me, atque olim, quum dabam, (en *anden* *nun*, end *dengang*), Ter. Andr. 3, 3, 13; cf. Nep. Ages. 3; — b) m. *nisi* *cf.* *quam*; — erat historia nihil aliud, nisi annalium confectio, Cic. d. Or. 2, 12; *pinaster* nihil aliud est, quam pinus silvestris, Plin.; — *bb)* *beril* *berer* *eueni*; a) d. *elipstiske* *Retter*: nihil aliud, nisi *cf.* *quam*, (*»orden* *alio* *q.*), m. *figel.* *verb.* *fin.*: *intet* *and* *et* *cf.* *videre*, end, (hvor *man* *kan* *tauke* *fig.*: *fecit* *et* *factum* *est*); — ut nihil aliud, nisi de hoste ac de laude cogitet, Cic. Manil. 22; cf. Liv. 2, 63; — *egf.* *berer* *beril* *ferbindelsen*: quid aliud, quam etc., (hvad *andet* *cf.* *hvad* *ellers*, end at *etc.*)? quibus quid aliud, quam admonemus, cives nos esse eorum? Liv. 1, 3; — *filid.* *egf.* i *affirmative* *Udtryk*: te alia omnia, quam quae velis, agere, Plin. Ep. 7, 15; cf. Suet. Ner. 2; — b) *ferbindelsen* c. *abl.* *compar.* (f. d. *udfælcne* *quam*); nec quidquam aliud libertate communi quaesisse (nos), Brut. ap. Cic. Fam. 11, 2; cf. Hor. Ep. 1, 16, 20; — c) *ferbindelsen* m. *præter*; nec quidquam aliud est philosophia, præter studium sapientiae, Cic. Off. 2, 2; cf. Liv. 38, 21; — b) *freemdeles* *marfes*; a) i *distributive* *Samninger* *gientages* alius *estere*, *cf.* *det* *mod-* *fættet* *nonnulli*, *quidam*, *ceteri*, etc., *og* *beet* *da*: *den* *ene* ... *den* *anden*: pl. *negle* ... *andre*: — *proferebant* *alii* *purpuram*, *alii* *tus*, etc., Cic. Verr. 5, 56; alterius factionis principes partim interfecerant, alios in exsilium eiecerant, Nep. Pelop. 1; men Tac. Hist. 4, 23: ut alii ... proeliarentur, pars occulti muros subruerent; cf. Cic. Tusc. 5, 13; — *egf.* er *det* *ene* *alius* *undert.* *udfaldet*; ut opus (se. alii), et alii proelium inciperent, Tac. Ann. 1, 63; cf. Liv. 5, 21; — *egf.* *medfættet* *alius* c. aliquis; vid. Cic. Tusc. 5, 28, c. id. Fin. 3, 19; — *egf.* *bruges* *aliud* ... *aliud* *en* *den* *blotte* *Medfætning* *af* *tyende* *Begreber*; vid. Cic. Coel. 3; figel. aliud est, servum esse, aliud servare, Quintil.; — b) *naar* *alius* *gientages* i en *anden* *Casus*, *cf.* *fer-* *bindet* *m.* *ders* *Derivater*, *alias*, *aliter*, etc., *faa* *dannes* *derved* *en* *ferferet* *Udtryksmaade* *paa* *Grækerne* *Bis*; — *fallacia* *alia* *aliam* *trudit*, Ter.; quoniam alius alii subsidium ferrent, (hver pl. *bes* *Collectivum*), Caes. B. G. 2, 26; — *alias* (adv.) aliud de iisdem rebus sentire, (til *andre* *Tider* *anderledes*), Cic. d. Or. 2, 7; — c) *egf.* *hifæres* *Udtryk*: alius ex alio, cf. super alium, cf. post alium, (den ene paa *cf.* *efter* *den* *anden*); vid. Ter. Heaut. 3, 3, 37, c. Cic. Att. 16, 11; figel. ex alio in aliud vicissitudo atque mutatio, id.; prodigia alia super alia, Liv.; ab eo magistratu alius post alium etc., Sall. Jug. 63; — figel. alius atque alius, cf. alius aliusque, (naar *denne*, *snart* *hin*, *fer-* *sticllige*); eadem res ... alio atque alio elata verbo, Cic. Orat. 22; figel. alius, deinde alius, Sall. Jug. 18; men ibd. 55: aliis, post rursus aliis minitari; — c) alius *bedet* *egf.* *undert.*; a) *anden*, d. e. *anderledes*, for-

stjellig; verbis paucis quam cito Alium fecisti me, etc., Plaut. Trin. 1, 1, 123; cf. Cic. Fam. 11, 12, v. Ter. Andr. 1, 2, 18; — in alia omnia ire el. transire el. discedere, om. Senaterne, (at flemme imed et Gerflag); vid. Cic. Fam. 10, 12, v. Hirt. B. G. 8, 53; — men aliud agere, egf. alias res agere. (Gære ueymærksem), f. und. ago; — b) øvrig, (alts. f. reliquus, el. in pl. f. ceteri); ex aliis Gallis etc., Caes. B. G. 1, 41; inter primos etc., alia multitudo terga vertit, Liv. 7, 26; — c) ligesem alter: den anden af to; huie filii nati duo; alium . . . servus surripuit etc., Plaut. Capt. prol.; duo Romani, super alium alius etc., Liv. 1, 25; — egf. ved Døttellinger; quorum unum . . . alium . . . tertium etc., Caes. B. G. 1, 1; — endel. mærkes alius hos nom. propr., naar dette bruges som Egenbæbber; — ne quis alius Ariovistus etc., Tac. Hist. 1, 73; liget. Suet. Tit. 7: denique alium Neronem etc.; — d) en egen Superlativform danner alius m. Negation hos compar.; quo (ingenio) neque melius, neque amplius aliud in natura mortalium est, Sall. Jug. 2; nec ferme res antiqua alia est nobilior, Liv. 1, 21; cf. Tac. Ann. 6, 7; — not.: de af alius fermede Adverbier: alia, alias, alio, aliter, vid. ss. II.

aliusmodi, adj. indecl., [alius, modus; fermet sem ejusmodi]; anderledes, af en anden Art el. Beskaffenhed; m. flgd. ac, ent, Cic. Inv. 1, 6. — ali-us-avis, aliavis, aliudvis, ligesem quavis alius; negensensibest anden, Cic. Att. 8, 1. — aliuta, adv.; [ferst. acc. pl. af inus. alutum, forlænget form af aliud; cf. actutum]; ligesem aliter el. alio; anderledes, andenledes hen, Plaut. Rud. prol., Fest. p. 5.

allabor, [ad.l.], psus sum, 3, v. dep. n.: ufermærkt at flemme derben el. fælde dermed; e. dat., egf. e. acc. (praep.), egf. absol., egf. m. adv.; (effest »pect.«, dog egf. i beiere Prefa); — Curetum allabinur oris, (lande derved), Virg. Aen. 3, 131; matrisque allabatur aures (fama), ibd. 9, 471; cf. Cic. Div. 2, 27, v. Liv. 25, 16. — allaboro, [ad.l.], are, v. a. (v. n.): skaffer ved mit Arbeide, skaffer dertil, forbinder dermed; e. dat., Hor. Od. 1, 38, 5; egf. absol.: arbielpeit, id. Ep. 8, 20. — allacrimo, (-ymo, -imo), [ad.l.], are, 1, v. n., e. allacrimor, ari, v. dep. n.: at græde dertil el. derved; men alene in partic. allacrimans, Virg. Aen. 10, 628, Appul. — allaeco, f. und. 2. allevo. — allambo, [ad.l.], ere, v. a.: at besliffe, Prudent.; — egf. »everf.« om Vandet: at besylle, Auson.; men absol.: allambentes flammae, Quintil. Deel.

1. allapsus, (ad.l.), 3, partic. af allabor. — 2. allapsus, (ad.l.), us, m., [allabor]: ufermærkt Nærmelse, sem Etangen; in pl., Hor. Epod. 1, 19. — allatro, [ad.l.], are, v. a. (v. n.); »egenl.«: at gæde derad el. derimod; df. »everf.«; a) om Havet: ~ oram, (kruse imed kysten), Plin. 4, 9; — b) efter om Mennefter: at angribe med Skætsere, etc.; ~ Africani magnitudinem, Liv. 38, 51; cf. Martial. 5, 61. — allatus, (ad.l.), 3, partic. af affero. — allaudabilis, [ad.l.], e: meget rosværdig, opera, Plaut., inc. — allaudo, [ad.l.], are, v. a.: roser evermaade, ingenium alicujus, Plaut.

allectatio, (ad.l.), onis, f., [allecto]: Væffelse, (navnl. Ammernees fer Bern), Quintil. 1, 10, 32, inc. — allectio, (ad.l.), onis, f., [2. allego]; 1) »alm.«: Udvalgen; df. Udtagelse el. Eværgning af Krigsfolk, Capitol.; — 2) »bef.«: overordentlig Befordring el. Berfremmelse, Cod. Theod. — allecto, [ad.l.], are, v. a., frequ. af allicio: lofter dertil; vid. Cic. d. Sen. 16, v. Colum. 2, 3. — allecto r, (ad.l.), oris, m., [allicio]: fem lofter derben el. til fig, Colum. 8, 1. — 1. allectus, (ad.l.), 3, partic. af 2. allego. — 2. allectus, (ad.l.), 3, partic. af allicio.

allegatio, (ad.l.), onis, f.; 1) »egenl.«: Sendelse, (navnl. af en Underhandler til Magthaveren), Cic. Verr.

1, 51, el. fer at blive anbefalet til en Infættelse, ibd. 16; — II) df. »fig.«; A) Inførelse, Paaftand, Bevist, Dig., Appul.; — B) fejterligt Bescrift, Cod. Theod.; v. — allegatus, (ad.l.), us, m.: liflig Hønfenden; meo allegatu venit, Plaut. Trin. 5, 2, 18; [flgd.].

allego, [ad.l.], avi, atum, 1, v. a.; 1) »egenl.«; A) »alm.«: fender i el. med et Vrinde; navnl. hos Comiferne eftere m. Vibege af List el. Underfundighed; vid. Ter. Andr. 5, 3, 38; — egf. m. tilføiet dat.; alium ego ei rei allegabo, Plaut.; egf. m. a. d. id.; — B) »bef.« i Beretningsfproget: fender hen for at bevirke noget; vid. Cic. Verr. 1, 57, egf. id. R. Am. 9, v. Liv. 36, 11; — b) df. allegati, orum, m.: de i en Sag tilføiede Personer; vid. Cic. Cluent. 13; — II) »fig.« (v. efterangufitit): anferer el. fortæller, navnl. for at bevaabe mig derpaa: ~ exempla, Plin. Ep. 3, 15, merita erga populum, Suet. Aug. 47; — men Tac. Hist. 4, 84: munera, merces, mandaia regis sui allegant, (perzeugna; frembære, edl.); men ~ rem senatui, Plin. Pan. 70, (høveffe Sagen dertil).

2. allego, [ad.l.], egi, ectum, 3, v. a.; oprdl. legere ad se: udvælge og optage i fin Vidte; egf. at vælge dertil, ved Valg at indlemme (i et Gællegium, edl.); siet. suffragio Druidum allegitur, (qui praesit unus), Caes. B. G. 6, 13; cf. Liv. 10, 6; egf. e. dat. el. m. in el. inter; — oeto praetoribus allecti duo, Vell. 2, 89; ~ in senatum, Suet., inter patricios, id.; men »pect.«: allegi coelo (dat.: optages dert), Senec. Ag. 304; — not.: partic. allectus, 3, egf. fom subst.; vid. Varr. L. 1. 6, 7.

allegoria, ac, f., ἀλληγορία: Allegorien, d. e. det helt igennem billedlige Udtryk af en Sænk; vid. Quintil. 8, 6, 14; inversionem interpretatur; aliud verbis, aliud sensu ostendit, ibd. 41, (men paa Græff, ligesem Cic. Orat. 27). — allegoricens, 3, ἀλληγορίζος: allegoriff, ambages, Arnob.; — df. adv. allegorice, id., Tert. — allegorizo, are, v. n., ἀλληγορίζω: taler i Allegorier, Tert.

allevamentum, [ad.l.], i, n.: Vindringsmiddel, Amm. — allevamentum, (ad.l.), i, n.: Vættelse; df. »everf.«: Vindring el. Vindringsmiddel, Cic. Sull. 23; — allevatio, (ad.l.), onis, f.; 1) »egenl.«: Hæven el. at hæve i Veiret; ~ humerorum, atque contractio etc., Quintil. 11, 3, 83; — II) »everf.«: Vættelse, Vindring; ut ejus (doloris) magnitudinem celeritas, diuturnitas allevatio consololet, Cic. Fin. 1, 12; v. — allevator, (ad.l.), oris, m.: fom hæver el. opføier, Tert.; [flgd.].

1. allevo, [ad.l.], avi, atum, 1, v. a.; 1) »egenl.«: løfter el. hæver i Veiret; laqueis . . . allevati milites, Sall. Jug. 91; cf. Ovid. Met. 7, 343; — ~ supercilia, Quintil. brachium, id.; cf. Suet. Cal. 36; — II) »fig.«; A) »everf.«: løfter el. lindrer; de allevato corpore tuo, (at du befunder dig bedre), Cic. Att. 7, 1; cf. Ovid. Trist. 3, 8, 31: nec viribus allevor ullis; — men »alleg.«: si vos aliqua ex parte allevabitis (hoc onus), Cic. R. Am. 4; men allevatae notae, Tac. Hist. 1, 52, (deres Beskæmmelfer blev berftagne); — B) »ment.«; 1) »alm.«: lindrer el. formilder; aliorum aerumnarum dictis allevans, poet. ap. Cic. Tusc. 3, 29; liget. allevor, (folet en Vindring), quum tecum loquor absens, Cic. Att. 12, 39; men allevor animum, (acc. grace), nemf. sem poetiff Udtryk, Tac. Ann. 3, 46; — 2) »bef.«; a) hæver i Veiret el. til Indførelse; df. pass.: at nemærke fig, at være anføet, edl.; Caesar eloquentia, et spiritum, et jam consulatu allevabatur, Flor. 4, 2; — b) svækker el. affræfter, (navnl. en Bevistførelse), Cic. Inv. 1, 42. — 2. allevo, [ad.l.], are, v. a.: glatter el. jevner, nodos et cicatrices, (nemf. paa Vinføffen), Colum. 3, 15.

allex, icis, m.; efter Isid.: = pollex pedis, (Stortaaen); df. comiff: allex viri, (Tømmelfiden),

Plaut. Poen. 5, 5, 31; — f. ogf. und. allus; — not.: allex el. alex, f. alee, f. und. alee.

Allia, ae, f.: *Alia* i d. *Sabinse*, hvorved *pugna Alliensis* fandt Sted a. u. c. 365; (hvf. *N. Cal. Sext.*, d. 18 *Idus*, heter: dies *Alliensis*); vid. *Liv.* 5, 37 flgd., e. id. 6, 1; — *df.* *Alliensis*, e. dies, *pugna*, f. *eventus*. — *alliatum*, i, n., (sc. *edulium*), [*allium*]: en med Sviedleg tilføjet *Spice*, Plaut. *Most.* 1, 1, 4.

allicefactio, (feci), *factum*, 3, v. a., [*allicio*]: løfter dertil, Sen. *Ep.* 118, inc.: *nobiles viros ... tantum non ad societatem imperii allicefactos*, etc., Suet. *Vitell.* 14. — *allicio*, (adl.), *lexi*, *lectum*, 3, v. a., [*lacio*]: løfter derhen el. dertil; ∞ *aliquem ad se*, Plaut.; cf. *Cic. Manil.* 9; ∞ *benevolentiam alicujus officii*, id. *Verr.* 5, 71; — ogf. *pect.*: *Comibus est oculis alliciendus amor*, Ovid. *A. A.* 3, 510; — ∞ *Gallias*, (vinde dem for *Partiet*), Tac. *Hist.* 1, 61; — not.: *pl. allieui*, Hygin.

allido, (adl.), *si*, *sum*, 3, v. a., [*laedo*]; 1) *egenl.*: *flaaer el. støber dermed*; e. *dat.*, el. *m. ad*, ogf. *absol.*; — ∞ *pilaee trabive* (*creteam personam*), Lucr.; *pars ad scopulos allisa* etc., Caes. *B. C.* 3, 27; — II) *øverf.*: *qui non alliserit virtutem*, (som har bevaret den ufræfket), Sen. *Tranqu.* 3; — pass.: at blive ulyffelig el. dømsfældt, Cic. *Qu. Fr.* 2, 6. — *Alliensis*, e, f. und. *Allia*.

Allifae, (*Allifae*), *arum*, f.: *By* i d. *Samnitte*, *Liv.* 8, 25; — *df.* *Allifanus*, 3, *ager*, *Cic.*; men *Allifana*, (sc. *pocula*, neml. af det stærre *Slags*), Hor. *Sat.* 2, 8, 39; — b) *Allifani*, *orum*, m.: *Snæ* *vaaner* af *Allife*, Plin. 3, 9.

alligatio, (adl.), *onis*, f.: *Opbinden*, navn. *Vinfæfens*, Colum.; ogf. *concret*: det derom *Bundne*, et *Baand*, Vitruv. — *alligator*, (adl.), *oris*, m.: *som opbinder*, (navnl. *Vinfloffen*), Colum.; o. — *alligatura*, (adl.), ae, f.: *forbindning*, *Bind* derom, det ombundne Sted, Colum.; ∞ *vulneris*, Scrib. *Larg.*; — [*flgd.*].

alligo, [*adl.*], *avi*, *atum*, 1, v. a.; 1) *egenl.*: A) *adm.*: *binder dertil*; *binder*; m. *ad*, el. *absol.*; — ∞ *aliquem ad palum*, Cic.; cf. d. *Verr.* 2, 12; men in *alliganda materia*, (ved *Vinfloffens* *Opbinding*), Colum.; — B) *besf.*: *binder derom*, *forbinder*; *alligatum vulnus*, Liv.; *alligatus oculus*, Cic.; — *alligari ac venire*, (blive bunden og folgt, neml. som *Ufri* el. *Slave*), vid. Tac. *German.* 21; *df.* *alligati*, (sc. *servi*), Colum.; — men *pect.*: *alligat ancora morsu* (*naves*: *holster dem fast*), vid. Virg. *Aen.* 1, 169; — ∞ *colorem*, (give *Farven* *Varighed*), Plin.; — *endelig*: *alligatum lac*, (*fammenløben*), Martial.; — II) *fig.*: A) *øverf.*: *binder*, *støber*, *holster tilbage*; — *ne forte qua re impediar et alliger*, Cic. *Att.* 8, 16; cf. id. *Laet.* 12: *ita se alligatos*, ut etc.; men *alligatus calculus*, (som *iffe fan flyttes*), Sen. *Ep.* 117; — B) *ment.*: *forbinder*, *forpligter*; *lex omnes mortales alligat*, Cic. *Cluent.* 51; *alligari beneficio* (*abl.*), id. *Plane.* 33; men *Ter. Ad.* 5, 3, 58, e. *dat.*: *eo pacto prorsus illi alligaris filium*; — b) ∞ *se*, e. *gen.*, el. *c. abl.*: at giere sig *skyldig deri*; — *hic furti se alligat*, *Ter. Eun.* 4, 7, 39; ∞ *se scelere*, Cic. *Fl.* 17; ogf. *absol.*: ∞ *caput suum*, *quasi* etc., (*giore en falsk* *Ed* *derpaa*), vid. Plaut. *Epid.* 3, 2, 33.

allino, [*adl.*], *levi*, *litum*, 3, v. a.; 1) *egenl.*: a) *styrger* el. *bestir* *derpaa*; *sæb.* e. *dat.*, ogf. e. *abl.* (*efter d. udfaldne in*); — ∞ *bulbos epiphoris*, Plin. 13, 23; cf. Hor. *A. P.* 446; ∞ *schedam tabula supina*, Plin. 13, 20; — b) *bestryger*; ∞ *juncturas aliqua re*, Pallad.; — II) *fig.*: ∞ *alteri vitia sua*, (*hætte en anden dermed*), Sen. *Ep.* 7; men *Cic. Verr. Act.* 1, 6: *nulla nota ... nullae sordes videbantur his sententiis allini posse*; — not.: *infin. allinire*, af *allinio*, Pallad.

Alliphac, f. und. *Allifae*. — *allisio*, (adl.), *onis*, f.,

[*allido*]: *Tryffen* *derpaa*, *duorum digitorum*, (med to *vingre*), Treb. *Poll.* — *allisus*, (adl.), 3, *partic.* af *alido*. — *allium*, (*allium*), i, n.: *eg el. Sviedleg*; vid. Plin. 19, 32; brugtes navn. i den simple *Mands* *Spice*; vid. Virg. *Ecl.* 2, 11; men *oboluisi allium*, (*stundede* *deraf*), Plaut.; cf. Hor. *Epod.* 3, 3; — *dertil* *høder endnu en dobbelt* *Allegeri* hos Varr. *ap. Non.*; *atavi nostri*, *quom allium ac caepe eorum verba olerent*, *tamen optime animati erant*.

Allobrox, *ogis*, pl. *Allobroges*, *um*, m.: *frigeriff* *Bjergfjell* i *Gall. Narb.*, Caes. *B. G.* 1, 6; cf. Cic. *Catil.* 3, 9, Liv., e. 26; in *sing.*, Hor. *Epod.* 16, 6; cf. *Juvenal.* 7, 214: *Ciceronem Allobroga* (i. e. *barbare loquentem*) *dixit*, (hvor *acc. gr. Allobroga* er at *mærke*); cf. Caes. *B. G.* 3, 6; — *df.* *Allobrogicus*, 3; *allobrogiff*, *vitis*, Plin.; — men *Allobrogicus*, i, m.: *romersk* *Vinaavn*, der tilføjes *Qu. Fabius Maximus*, som *Allobrogernes* *Overvinder*, (a. u. c. 632), Vell. 2, 10.

allocutio, *onis*, (adl.), f., [*alloquor*]; 1) *egenl.*: *Talens* *Hørendelse* *til nogen*; *coacto senatu*, *inchoataque allocutione*, Suet. *Tib.* 23; cf. *Pin.* *Ep.* 2, 20; — 2) ogf. *øverf.*: *ligesom* *naqauebie*: *trøfende* *Tiltale*, *Trofistale*, *Troff*, Catull. 38, Senec. — *allocutus*, (adl.), 3, *partic.* af *alloquor*. — *allophylus*, 3, *allophylus*: *fremmed*, *udenlandsk*, Tert. — *aliquum*, (adl.), i, n.: *Talens* *Hørendelse* *til nogen*, (sæb. m. *Vibeqr.* af *Dymuntring* el. *Troff*); vid. Liv. 1, 34, e. id. 25, 24; — men *aliquo exercitioque militem firmare*, Tac. *Hist.* 3, 36; cf. Ovid. *Trist.* 1, 8, 18, e. Hor. *Epod.* 13, 18; — b) *pect.*: ogf. *f. colloquium*: *Samtale*, Lucan. 10, 17; af — *alloquor*, [*adl.*], *cutus* (*quutus*) *sum*, 3, v. *dep. a.*; ∞ *aliquem*: at tale *til nogen*, (navnl. *venfigen*); ogf. at *hisse* *paa nogen*, *øst.*; — *quem ... nemo aliqui*, *nemo respiciere vellet*, Cic. *Cluent.* 61; cf. *Ter. Phorm.* 2, 1, 22, e. Virg. *Aen.* 6, 466; — 2) ogf. *øverf.*: at *trøffe*; *parentes alloqui in luctu*, Senec. *Troad.* 619.

allubentia, (adl.), ae, f.: *Behagelighed*, *Forfølelse*, Appul.; e. — *allubescio*, (adl.), *ere*, v. n. *incho.*: 1) at *behage*; m. *e. ud. dat.*; — *hercle vero jam allubescit primulum*, (sc. *illa mihi*), Plaut. *Mil. gl.* 4, 2, 11; — 2) at *være* *til* *Vilffe*, *allieui*, Appul.; — 3) ∞ *aquis* (*abl.*: *finde* *Behag* *deri*), id.; — [*lubet*].

alluceo, [*adl.*], *luxi*, *ere*, v. n.: at *lyse* el. *finne* *dertil* el. *derfor*; *nisi aliqui igniculus alluxerit*, Sen. *Ep.* 92; ogf. e. *dat.*: *bono animo estote*; *nobis alluxit*, (neml. m. *Vibeqr.* af et *lyffeligt* *Varf.*), Suet. *Vitell.* 8; men *alleg.*: *tibi ... faculam allucere* etc., Plaut. *Pers.* 4, 3, 16. — *allucinatio*, *allucino*, f. und. *alucinatio*, etc. — *alluctor*, [*adl.*], *ari*, v. *dep. n.*: *brydes* el. *kæmper* *dermed*; m. *e. ud. dat.*, Appul.

alludio, (adl.), *are*, v. n.; 1) at *stemte* el. *spøge* *dertil* (el. *under* *Vinen*), Plaut. *Stich.* 2, 2, 58; — 2) at *fele* el. *lefte* *derfor*, (ligesom *for* *Spunde*), id. *Poen.* 5, 4, 64; af — *alludio*, [*adl.*], *lusi*, *lusum*, 3, v. n.; 1) *adm.*: *ligesom* at *spille* *ben* *derpaa*, at *stemte* el. *spøge* *dermed*; m. *ad*, el. *c. dat.*, el. *m. adv.*; — ∞ *ad seortum*, Ter.; *Trebatio alludens*, (i. e. *cum Trebatio jocaens*), Quintil.; cf. *Phaedr.* 3, 19; men *alludens* *varie* et *copiose*, Cic. *d. Or.* 1, 56; cf. *Val. Max.* 3, 7, e. Virg. *Aen.* 7, 117; — II) *besf.* o. *øverf.*: ogf. om *Elementerne*, navn. om *Vandet*: at *spille* el. *spille*, *hitoribus*, (ind *paa* *Myterne*), Cic. *N. D.* 2, 39; *litus ... qua fluctus alluderet*, id. *Top.* 7; in *alludentibus undis*, Ovid.; — ogf. e. *acc.*, (*efter d. udfaldne ad*), Catull. 61, 66; — *pect.*: ogf. om *Vinden*, Val. Fl.; *ligel.* om det af *Vinden* *bevægede* *Træ*, Sen. *Thyest.* 157.

alluo, [*adl.*], *ui*, *ere*, v. a.; men *Vandet*: at *bespille*; *Fibrenus* (*fluvius*) *divisus ... latera haec alluit*, Cic. *Leg.* 2, 3; cf. Sen. *Oed.* 475: *quasque Maeotis*

alluit gentes etc.; *egf. pass.: qui (murus) ... mari alluitur*, Liv. 21, 31; *men non ut alluantur a mari moenia*, Cic. Verr. 5, 37; — *Virg. Aen. 8, 119: Et mare, quod supra, teneant, quodque alluit infra, er acc. "poet." udsælten; — endef. "alleg.": barbariae fluctibus allui*, vid. Cic. Flacc. 26. — *allusio*, -onis, f., [alludo]: *at felse derfer, felende at bestyrge*, Arnob.

**alluvies*, (adj.), ei. f.: *det Rysten el. Fledbredden overstrømmende Vand*, Liv. 1, 1; — *2) den af Vandet opfyldte Jord*, Colum. 3, 11; *ligel. in pl.*, Appul.; — *alluvio*, -onis, f.: *Overflommelse*, Appul.; — *2) sæd. den af Vandet opfyldte Jord*; *df. i Met's spørgel: det af opfyldt Jord vundne Stykke Land*, Dig. *df. jura alluvionum et circumuvionum*, Cic. d. Or. 1, 38; *o.* — *alluvius*, 3: *opfyldt, ager*, Auct. d. Lim. ap. Goes.; — [alluo].

Almo, -onis, m.: *hden Fled i Nærheden af Rom*; *vid. Ovid. Fast. 4, 337; — 1) som Fledged af Almo: Jader til Nymphen Lara, der ved Mercurius er Værenes Mæder*; *vid. id. ibd. 2, 691. — almus*, 3, [etr. f. almus af alo]: *værende, føden, æzer*, Virg., liquor aquarum, Lucr., nutrix, id., ova, Hor., ubera, Stat.; — *"poet."* *egf. som giver Næring el. Trivsel*; *df. som Giveth til flere Gvinder og personificerede Begreber: velsigende, velsigende, herlig, ypperlig; — Ceres, Virg., Venus, Lucr., Hor., Maja, Faustitas, id., Phoebe, Cybele, Virg., Pales, Ovid.; — Musae, Hor.; egf. m. dies o. sol, id.; — nox, Senec.; O Fides alma, etc., Enn. ap. Cic. Off. 3, 29; — adorea, Hor. Od. 4, 4, 41; alma mater Terra, Lucr. 2, 992.*

alneus, 3: *af Elletæ, pæls*, Vitruv.; *af — alnus*, i. f.: *Ellen el. Elletæet*, (alnus betula L.); — *alorum umbracula*, Cic.; *men alni cavatae*, (som de første Jarteier), Virg. Ge. 1, 135; — *in pl. egf. Elletømmer*, Lucan. 2, 426; — *not.: efter Virg. Ecl. 6, 62, forvandleres Phæthens's Søstre til Elletæer*; *hverom dog id. Aen. 10, 190: Populeas inter frondes umbranque sororum, etc.*

alo, alui, altum, fgd. *egf. alitum*, 3, (vid. not.), v. a.; [best. m. *ἀλδω*, *egf. m. inus. olo*, *hvf. adolesco*]; 1) *"egenl.": nærer, ernærer, underpølder; (nutrire, mere om den animaliske Næring); — Athenis natus altusque educatusque Atticis*, Plaut. Rud. 3, 4, 36; *cf. Liv. 3, 28: alto atque educato inter arma etc.; — hominem edacem, (føde), Ter.; quum agellum cum non satis aleret, (isse fæstede ham Uefomme)*, Cic. N. D. 1, 26; *cf. Nep. Phoc. 1; men ~ se suosque latrocinis*, Hirt. B. G. 8, 47; — *canes ad venandum*, Ter.; *cf. Caes. B. G. 1, 18; — pass.: ali publice*, Nep. Arist. 3; *men ali carnibus, (ligesom vesi carnibus: have sin Næring deraf)*, Plin. 7, 2; — *"poet."* *egf. alebant aequora rhombos, (de vare fiske der)*, Hor. Sat. 2, 2, 48; *ligel. "poet.": amnis, imbres quem ... aluere*, id. Od. 4, 2, 5; — 11) *"fig.": A) "everf.": at ferege el. forstærke, morbum*, Nep. Att. 21; *quam ipse semper aluisset (civitatem)*, Caes. B. G. 7, 33; — *rumores*; *vid. Liv. 28, 24; men voluit alit venis, (i. e. amorem)*, Virg. Aen. 4, in.; — B) *ligel. "ment.": honos alit artes*, Cic. Tusc. 1, 2; *cf. id. Brut. 10: in qua (urbe) nata et alta sit eloquentia etc.; men hominis mens alitur discendo et cogitando*, id. Off. 1, 30; *cf. id. Arch. 7, o. Hor. A. P. 307; — not.: partic. alitus, (f. altus)*, Curt., Val. Max.; *partic. aliturus*, Gell.; — *afpartic. altus*; *næret el. fædet, er compar. altior avis*, Apic.; *men altus*, 3, *som adj. hoi, dyb, f. und. 2. altus.*

Alœ, es, f., *ἀλὼ*, *Alœ*, Plin. 27, 5; *egf. som Lægemiddel*, Cels.; *"poet."* *egf. f. Bitterhed; plus alœs, quam mellis*, Juvenal. 6, 180. — *Alœus*, (trisyll.), ei o. eos, m., *Ἀλωεύς*: *Nævnet paa en Vigant, Jader til Giganterne Dnus o. Epythæes, som deraf hede Alœidae, Ἀλωείδαι*; *vid. Hygin. Fab. 28, Virg. Aen. 6, 582, o. Ovid. Met. 6, 117. — Alœgia*,

ae, f., *ἀλογία*: *Ufornuftighed, ufornuftig Tale*, Sen. Apocol. 7, (hvor pl.); — 11) *Stumbed*, Augustin. — *Alœides*, ae, m., pl. *Alœidae*, f. und. *Alœus*.

Alœpe, es, f.: *By i Eofri's, Liv.*; — *not.: om en til en Kilde forbandet Nymfpe af dette Navn*, *vid. Hygin. Fab. 187. — Alœpecia*, ae, f., *ἀλωπεζία*: *Saarenes Udgaaen, (ligesom hos Nævne)*; *in pl.*, Plin. 20, 87, *offere. — a œpeias*, ae, m., *ἀλωπεζίας*: *en Haisfart*, *egf. vulpes marina*, Plin. 32, 53. — *Alœpœis*, idis, f., *ἀλωπεκίς*: *etflags Vinstof, (hvis Drueklaser have Lighed med en Næves hals)*, Plin. 14, 4. — *Alœpœuros*, i, f., *ἀλωπεζουρος*: *Nævehale, en Græsart*, Plin. 21, 61. — *Alœsa*, f. und. *alausea*.

Alpes, cf. *Alpis*, særv. pl. *Alpes*, ium, f., *Ἀλπεις*; [best. m. d. ælteste Alp, d. e. hoi, f. und. Albion; efter Fest. p. 4 *egf. best. m. abus*, neml. som snebækkere; *cf. Serv. ad Virg. Aen. 10, in. j.*; — *altf. eyrd. Svøbiergene; (hvf. geminae Alpes, Sil. 2, 333; Alperne og Pyrenæerne)*; *men særv. Alperne, d. e. Biergstrækningerne imellem Italien, Gallien, Helvetien o. Germanien; — (hvoraf d. vestlige Dele, imellem Italien og Gallien, atter ere: Alpes Maritimæ, Cottiae, Grajæ; — d. mellemste, el. Italiens Nordgrænse: Alpes Penninae, Lepontinae, Rhaetiae; — endel. d. østlige: Alpes Noricae, Carnicae, Juliae); — "poet." *egf. Alpes aëriae, Virg., hibernae, Hor., gelidae, Lucan., saevae, Juvenal.; — B) df. 1) Alpicius, 3: alpiß; ~ montes, Inscr.; — df. subst. Alpici, orum, m.: Alpeberne, Nep. Hann. 3; — 2) Alpinus, 3, ligesom frgd.: alpiß, rigor, Ovid., nives, Virg., gentes, Liv. 21, 43; ~ hostis, Ovid. Fast. 6, 358, (som gjør Indfald over Alperne); ~ mures, (Murmeldyr), Plin. 8, 37; — not: Alpinus, comit Benævnelse af den fæstlige Digter, Furios Bibaculus, neml. med Henspille paa Verset: Juppiter hibernas cana nive conspuat Alpes; vid. Hor. Sat. 1, 10, 36, o. ibd. 2, 5, 41.**

alpha, m. indecl., *ἄλφα*: *det første Bogstav i det græske Alfabet*; *vid. Juvenal. 14, 209; — 2) "overf." *egf. den første el. fornemste i Ordenen*, Martial. 5, 26. — *alphabetum*, i, n., (*ἄλφα, βῆτα*): *Alphabetet, Tert.**

Alphēas, adis, f., f. und. *Alphēus*. — *Alphesiboea*, ae, f., *Ἀλφεΐβουα*: *Gemaalinde af Alfmæen*; *vid. Propert. 1, 15, 15. — Alphēus*, (-os, trisyll.), i, m., *Ἀλφεΐός*: *Flod paa Peloponnesus, der igiennem Arfabien og Elis falder ved Olympia i den joniske Hav; — dens Forsvinden under Jorden gav Anledning til den Jabel, at den under Javet løb til Sicilien, eg at den der flod sammen med Kilden Arcthusa; — df. personificeret, som Nymphen Arcthusa's Elsker*, Ovid. Met. 2, 250, o. ibd. 5, 599; — B) df. 1) *Alphēus*, 3, *Ἀλφεΐός*: *Alpheiff, Pisae (i Etrurien)*, Virg. Aen. 10, 179, *der er anlagt af Visater fra Elis paa Peloponnesus; men ~ ripae*, Claudian., (i. e. Alphei ripae); — 2) *Alphēas*, adis, f., *Ἀλφηῖας*, se. *nympha*: *Nymphen og Kilden Arcthusa, der, efter Jabelen, paa Sicilien serener sig med Alpheus.*

— *alphus*, i, m., *ἄλφος*: *hvid Vlet paa Huden*, Cels. — *Alpicius*, 3, *Alpici, orum, o. Alpinus*, 3, f. und. *Alpes. — Alpis*, f. und. *Alpes*. — *Alsiensis*, e, f. und. *Alsiun*. — *alsine*, es, f., *ἀλσίνη*: *etflags Snysteanthe; f. Plin. 27, 8. — alsiosus*, 3, [2. alsius]: *som ifte taaler Kilde, pecus, Varr., semina*, Plin. 21, 34. — *Alsium*, i, n.: *Søstads i Etrurien*; *vid. Vell. 1, 14; — B) df. 1) Alsiensis, e: alsiiff, populus, Liv. 27, 38; in Alsiensi, (sc. agro), Cic. Mil. 20; — 2) Alsius, 3: = frgd., litus, Sil. — l. Alsius, 3, f. und. frgd. — 2. alsius, 3, [algeo]: *fold, corpora*, Lucr. 5, 1014; f. *egf.**

und. flgd. — alsus, 3, partic. v. adj. af algoe; compar. neutr. alsius, f. und. algoe.

Altānus, i, m., (sc. ventus), efter Vitruv. o. Plin.: Sydvæst vinden, (imellem Africus o. Libonotus); men efter Isid. o. Serv., bede Søvinden: Altani, quod ab alto spirant. — altar, (f. altare), æis, n., Prind.; sæbb. pl. altaria, ium, n., 1, 2. altus; den Opfats paa Offerbordet (ara), hverpaa Offeret forbrændes; — aris altaria imponere, Quintil. Decl.; cf. Lucan. 3, 404; — ogs. bruges altaria, (som pars pro toto), f. ara cum altariibus; vid. Lucr. 4, 1233, o. Virg. Ecl. 5, 66; ligel. findes altaria om et enstelt Altar, Cic. Cat. 1, 9, o. Liv. 21, 1; men Tac. Ann. 16, 31: altaria et aram complexa. — altarium, i, n.: flgd. Biform f. altar, altaria, Hieron.

alte, adv. af 2. altus; I) ægentl.: A) „alm.“: høit, i Veiret; — alte extollens. — pugionem, Cic. Phil. 2, 143; ∞ spectare, id. d. Rep. 6, 23; cf. Virg. Aen. 1, 12; men tollere se altius a terra, Cic.; altissime evolare, Suet. Aug. 94; men puer alte cinetus, (neml. til Opvartning), Hor. Sat. 2, 8, 10; — „æpt.“ ogs. altius cadere, Virg. Ecl. 6, 38; men „alleg.“: alte cadere, Cic. Or. 28; — B) „bes.“: dybt, langt ned el. ind; — ferrum hand alte in corpus descendisse, Liv. 1, 41; sulcus altius impressus, Cic. Div. 2, 23; ogs. m. Maalets acc.; (locum) alte duos pedes inoludere, Colum.; — II) „fig.“: A) alm.: høit; — quorum animi se altius extulerunt, Cic. d. Rep. 3, 3; cf. Plin. Ep. 8, 4; — B) „bes.“: a) dybt, giennemtrængende; — qui altius perspiciebant etc., Cic. Verr. Act. 1, 7; cf. Plin. Ep. 5, 15; — b) langt borte; alte petere prooemium, Cic. Cluent. 21; verbum transferre altius, (bruge en haardere Overførsel), id. Orat. 25; — c) alte natus, (af høi Byrd), Albinovan. — altegrādus, (altigr.), 3, i. e. alte gradiens: som gaar opreist, bestia, Tert.

alter, altera, alterum, gen. alterius, (dog ogs. efter Dactylens Medfør: alterius), dat. alteri, [ἄλλος, ἑτερος]; I) „alm.“: den ene el. den anden (af to); — alterum de duobus, Cic.; alter consulum, ogs. alter ex consuli-bus, Liv.; consules alter ambove, (i en Senatsbeslutning), Cic. Phil. 5 fin.; — staar in pl. el. alene hos pluralia tantum, men ogs. hos saadanne pluralia, der betragtes som et eneste Helst; — adductus sum tuis unis et alteris litteris, etc., Cic. Att. 14, 18; alteri totidem, Varr.; hos libros alteros quinque, (denne anden Samling af fem Bøger), etc., Cic. Tusc. 5, 41; Da mihi basia mille ... Dein mille altera, etc., Catull. 5; — II) „bes.“ ogs.; A) alter ... alter: den ene ... den anden; — eurenus ... tu alterum, ego item alterum, Ter. Ad. 1, 2, 50; cf. Cic. R. Am. 6, o. Caes. B. G. 7, 59; — 2) hertil markest; a) for det ene alter kan ogs. staa subst., el. hic, ille, etc.; — quorum alter etc., Leonidas autem etc., Cic. Fin. 2, 30; alter gladiator etc., hic autem etc., id. R. Am. 6; — ogs. kan det ene alter være udsaltet; vid. Liv. 29, 33: altera (turma) etc., pertinaciore etc.; — ligel. in pl.: alteri ... alteri; vid. Caes. B. G. 7, 17; — b) ogs. kan alter gientages i den samme Sætning, dog alene i en anden Casus; — qui noxii ambo, alter in alterum causam conferunt, Liv. 5, 11; — ligel. in pl.: alteri alteros aliquantum attriverant, Sall. Jug. 79; — det samme stæer med alter efter unus; vid. Plaut. True. 2, 1, 30; — c) efter to Substantiver henviser det første alter ordenl. til det første subst., det andet alter til det andet; vid. Cic. Off. 1, 26, o. Suet. Claud. 20; — dog ogs. undert. omvendt; vid. Cic. Quint. 1, o. id. Off. 3, 18; — B) alter: den anden i Tallet, altif. f. secundus; — proximo, altero, tertio, reliquis consecutis diebus, etc., Cic. Phil. 1, 13; ligel. post alterum consulatum, id. d. Sen. 9; men alteris ... mensis, etc., Hor. Od. 4, 5, 31, f. und. mensa; — ligel. hos Tier, Hundreder, osv.; altero vicesimo die, Cic.; cf. Liv.

3, 33; — 2) hertil markest; aa) unus et alter, unus atque alter, unus alterque; a) f. to; unus et alter dies intercesserat, Cic. Cluent. 26; cf. Ovid. Her. 15, 182; — b) oftere om et ubeftemt Tæl: en og anden, den og hin; vid. Ter. Andr. 1, 1, 50; ligel. unum jam et alterum diem, (i flere Dage), etc., Cic. Cluent. 38; uno atque altero frustra nominatis, Suet. Caes. 20; cf. Hor. A. P. 15, oftere; — bb) alterum tantum: ennu engang saameget, dobbelt saameget; numero tantum alterum adieci, Liv. 1, 37; cf. Nep. Eum. 8, o. Cic. Orat. 56; — cc) som betegnende en Gienstand's Lighed med en anden, med Hensyn paa en vis Egenkab, heder alter: en anden; me, sicut alterum parentem, observat, Cic. Fam. 5, 8; — „bes.“ finder dette Sted; a) hos nom. propr. med befienende Egenkaber; ut Verres, alter Orcus, Ennam venisse ... videretur, Cic. Verr. 1, 50; cf. ibd. 5, 33, ogs. Liv. 21, 10; — b) hos pronom. person., em en vis Underlighed el. Identitet; — te me esse alterum, (at du er en anden jeg, at vi to ere Et), Cic. Fam. 7, 5; quoniam alterum me reliquissem, (neml. i min Brøder), ibd. 2, 13; — ogs. kan hidsføres id. Lael. 21: amicus est tamquam alter idem; — C) alter heder ogs. undert.; a) ligesom alteruter: den ene af to, (uden at der bestemmes hvilken); — non potest igitur uterque esse sapiens ... sed alter, Cic. Acad. 2, 43; ligel. fortasse utrumque ... alterum certe, id. Att. 11, 18; cf. Liv. 1, 13; — ligel. m. Negation: ingen af begge; nec in alterius favorem etc., id. 40, 20; — b) en anden el. den anden, (neml. i Modsetn. af den hele Art el. Slægt); ds. bes. et andet Menneske, et Medmenneske, Naften; — scientem in errorem alterum inducere, Cic. d. Off. 3, 13; cf. ibd. 1, 2 o. 17, o. Hor. Sat. 1, 1, 40; — ogs. hører hertil alter m. Negation o. compar., (forst.); scelestiorem ... nullam esse alteram, Plaut. Cist. 4, 1, 8; ligel. i negtende Spørgsmaal; qui me alter audacior est homo? id. Amph. in.; — c) altera factio, (det andet el. modsatte el. fiendtlige Parti), Nep. Pelop. 1; ligel. ∞ pars, Suet. Tib. 11; — not.: dat. alterae, (f. alteri), Ter., Plaut., Nep. Eum. 1.

altercabilis, e: som gaar ud paa Strid el. Trætte, sermo, Arnob.; — altercatio, onis, f.: Drestrid, Drederking; — redeo ad altercationem; surgit etc.; vid. Cic. Att. 1, 16; (opp. disceptatio: den roligere Underfølgelse), Liv. 38, 32; cf. id. 4, 6, o. Cic. N. D. 1, 6; — II) „bes.“: en rhetorisk Figur, (naar neml. Taleren, ved indblandende Spørgsmaal og Besværligheder, trykker sin Modstander); vid. Cic. Brut. 41, o. Quintil. 6, 3, 4; o. — altercator, oris, m.: en Taler, som i Retten anvender Figuren altercatio, (f. und. frgd.); bonus altercator vitio iracundiae caret, Quintil. 6, 4, 10; — [altercor].

alterco, avi, i, v. n.; for: v. efterfl. Biform af flgd.; cum patre altercasti dudum, Ter. Andr. 4, 1, 29; men pass. impers.: dum de his alteratur, Inst. Just. — altercor, atus sum, i, v. dep. n. (o. a.), [alter]; I) ægentl.: A) „alm.“: fører en Drestrid, trættes el. stændes, cum aliquo, Caes. B. C. 3, 19; mulierum ritu inter nos altercantes, Liv. 3, 68; — som Sentens markest: Niniom altercando veritas amittitur, P. Syr. ap. Gell.; men e. acc.: ∞ sermonem, (føre en Samtale), Appul.; — B) „bes.“ i Rhetoriken; at anvende Figuren altercatio; f. und. altercatio nr. II; in altercando etc., Cic. Brut. 43; — II) „æpt.“ overf., ogs. e. dat.: at være i Strid dermed; altercante libidinibus ... pavore, Hor. Sat. 2, 7, 57. — altercum, i, n., ligesom hyocyamos: Søbonne, Vulme, Plin. 25, 17; — ogs. som dem.: alterculum, i, n. Appul.

alternamentum, i, n.: Afveksling, reciproci æris, Claud. Mam.; — alternatim, adv.: afvekslende, vekselsvis, Amm.; o. — alternatio, onis, f.;

1) „alm.“: Afveerting; in plur., Appul.; — 2) „bef.“: det disjunctive Uetvort, Alternativet, Dig.; — [alternus]. — alterne, adv. af alternus: vorelsvis; supercilia homini pariter et alterne mobilia etc., Plin. 11, 51; cf. Senec. Qu. N. 7, 12. — alternis, (sc. vicibus), fem adv., f. ind. alternus.

alternus, avi, atum, 1, v. a. o. n., [alternus]; 1) act.: at giere noget afveertende, at vorte dermed; — olea alternare fructus cogitur, (bære frugt hvort andet Aar), Plin.; — cibum, (stiftes til at made lingen), id. 10, 49; men ~ praenomen, vid. Suet. Ner. 1; — B) „overf.“: ~ vices, Ovid. Met. 15, 409, (vorelsvis at ferantur sit Aien el. sin Tilstand); men id. Her. 6, 38: alternant spesque timorque fidem; — II) neutr.: at vorte el. ferantres; — arborum fertilitas alternat, Plin.; men em de Syngende: ~ cum symphonia, id. 10, 43; „poet.“ ogf. em de Rømpende; vid. Virg. Ge. 3, 220; men id. Aen. 4, 287: Haec alternanti, (imedeus han betænder alt dette), potior sententia visa est.

alternus, 3, [f. alternus, af alter] 1) „alm.“: hvortanden, afveertende, vorelsvis; — ~ arbores, Plaut.: hvort andet Aar; ex duabus orationibus capita alterna (recitare), Cic. Cluent. 51; alternis trabibus et saxis, Caes. B. G. 7, 23; alterni si congregiamur, (hvortanden Mand af os), Virg. Aen. 12, 233; ~ metus, (gienstidig), Liv.; men id. 8, 30: alternis paene verbis, (naften ved hvort andet Ord); — II) bertil fan bef. mærkes: A) alternis dicere, (sc. versibus), Virg. Ecl. 3, 59, (syngte Vorelsfange); men ibd.: alterna, (sc. carmina); cf. Hor. Ep. 2, 1, 116; men ~ sermones, id. A. P. 81, (Dialogen); men alterno pectine canere, Ovid. Fast. 2, 121, (at digte elegiske Vers el. Disticha; byerom ogf. Cic. Arch. 10: alterni versus longiusculi); figel. pedes alterni, (sem herte til et Distichen el. til Elegien; opp. pedes heroi), Cic. d. Or. 3, 50; — B) i d. romerske Retsprog bruges: alterna consilia el. alternos iudices rejicere, em Vartenes gienstidige Ret til at forskaffe et viit Antal af de ved Prætor udvænte Dommere; vid. Cic. Vat. 11, v. id. Planc. 15; ogf. herer bertil id. Verr. 2, 13: quum alternae civitates rejectae essent; — C) sem adv. bruges; a) alternis, (abl. sc. vicibus): afveertende, vorelsvis, Lucr. 1, 525, oftere; f. ogf. evenf. Virg. Ecl. 3, 59; ogf. i Prefa; vid. Liv. 2, 2, v. Plin. Ep. 5, 6; — b) alterna, (neutr. pl.): vorelsvis; ciliis alterna connivens, Appul.

alteruter, alterutra, (sield. alterautra), alterutrum, (sield. alterutrum), gen. alterutius, (sield. alterutius), dat. alterutri, etc. 1) „alm.“: den ene el. det ene af tvende; den ene el. den anden; — video, necesse esse alterutrum, Cic. Div. in Caecil. 18; ne alteruter alterum praeoccuparet, Nep. Dion. 4; cf. Cic. Mare. 7, v. Hor. Ep. 1, 18, 64; — II) „bef.“ ligesom uterque: begge; alterutrum, foris et sub dio esse, Colum. 12, praef.; df.: alterutrumque, adv.: paa begge Sider, i begge Ting, Plin. 20, 26.

1. althaea, ae, f., *althaea*: vild Malve, Plin. 20, 81. — 2. Althaea, ae, f.: ved A. Denens i Calyden Moder til Dejanira, ogf. til Meleager, som hun, for at hævne sine Broders Død, ombragte, ved at fæste paa Iken det Stykke Træ, hvorpaa hans Liv beroede; vid. Ovid. Met. 8, 446 flgd., v. Hygin. Fab. 171.

alticinctus, 3, [alte]: høit opgjordet el. opstjortet, Phaedr. 2, 5. — alticompus, 3, [altus, coma]: med høit Haar el. Lev, cupressus, Tert. — altijugus, 3, [altus, jugum]: med høi Tøp, mons, Paul. Nol.

altilis, e, [alo]; 1) pass.; A) „egenf.“: mærket, feret, fed, boves, Varr., cochleae, Plin., gallinae, id.; ogf. absol. altiles, (sc. aves), navnfl. fædede Høns, Juvenal.; — ogf. em Værtene; ~ asparagi, Plin. 19, 19; — sild. hede ogf. Arberne: ~ homines, Tert.; — B) „overf.“: rig, rigelig, herlig; dote altili atque opima,

Plaut. ap. Non.; — II) act.: nærende; liquidum et altilem sanguinem etc., Macrob. Sat. 7, 4.

Altinum, i, n.: By og Egn ved Udlobet af Si-liesleden i d. adriatiske Hav, (hod. Altino); berømt af sine Saar; vid. Martial. 14, 155, v. Plin. 3, 20 v. 22; — B) cf. 1) Altinus, 3: altinf, vaccae, Colum.; — 2) Altinas, atis: = frgd., oves, Colum.; — men subst. Altinates, ium: Jævnæerne af Altinum, Plin. Ep. 3, 2.

altipeta, ae, adj. comm., f. alta petens: som træder el. søger opad, levitas, Paul. Nol. — altisōnus, 3, [alte, sono]: høit lydende el. tonende, Enn. ap. Varr.; ~ Juppiter, Cic. poet., parens, Senec. Herc. Oel.; — II) „fig.“: høi, begjæret, Maro, Juvenal. 11, 179. — altispex, icis, adj., [alte, specio]: som stuer i Været, Att. ap. Non. — „altitōnans, tis, adj., [alte]: sem tærner fra det Høie, Juppiter, Enn., pater, Cic. poet.; ogf. em Stærmen: høitbrusende, Vulturinus, Lucr. 5, 741. — altitōnus, 3, [alte, tono]: = frgd., Varr. ap. Prob. ad Virg. Ecl. 6.

altitudo, mis, f., [2. altus]; 1) „egenf.“: A) Høide, aedium, Cic., montium, id.; — B) Dybde; spelunca infinita altitudine, id. Verr. 4, 48; ~ fluminis, Caes., maris, id., plagae, Cels.; — II) „fig.“ v. „ment.“: A) „alm.“: Høied, orationis, Cic. Brut. 17; ~ fortunae et gloriae, (glimrende Lykke og Hæder), id. Rab. Post. 16; — men ~ animi, id. Fam. 4, 13: Aandens el. Sielens Størhed og Høied; cf. Liv. 4, 6; — B) „bef.“: ~ animi, Cic. Off. 1, 25: Sielens Dybhed (*ψαθύρας*) el. religiøse Kraft; ogf. Eftærtenens Høienemtrængelighed, vid. Tac. Ann. 3, 44; cf. Sall. Jug. 95: ad simulanda negotia altitudo ingenii incredibilis.

altiusculus, 3, dem. af compar. altior, altius, af 2. altus: noget høiere, temmelig høi, calecamenta, Suet. Aug. 73. — df. adv. altiuscule, Appul. — „altivölans, tis, adj.: høitflyvende, rota solis, Lucr.; ogf. absol.: genus altivolantum, (i. e. avium), Enn. ap. Cic. Div. 1, 48; v. — altivölus, 3: = frgd., aves, Plin. 10, 21; — [alte, volo], — alto, (avi), atum, 1, v. a., [2. altus]: giør høi el. høiere, Sidon.; sol altatus, id.

altor, oris, m., [alo]: Ernærer el. Opfoster, Pleiefader el. Jæstefader; omnium rerum... educator et altor mundus, Cic. N. D. 2, 34; — gaudens altore recepto, Ovid. Met. 11, 101; men Curetes, altiores Jovis, Sall. ap. Lactant.

altrinsēcus, adv., [alter]: (men alene for v. efterf.); 1) „alm.“: paa el. fra den anden Side; — si nostrum sumet, tu teneto altrinsēcus, Plaut. Pseud. 3, 2, 73; ogf. e. gen.; ~ aedium, Appul.; — 2) „bef.“: paa el. fra begge Sider; ~ venientes voces, Lactant. — altrix, icis, fem. af altor: Ernærerinde, Pleiemoder; df. „poet.“: ~ terra, Jæstefjord, Hødeland; vid. Cic. Fl. 26, v. Virg. Aen. 3, 273; ogf. Hor. Od. 3, 4, 10; — ogf. „poet.“: en Amme, Ovid.; cf. Prop. 4, 1, 38: Sanguinis altricem... lupam. — altrorsus, adv., ctr. af flgd., Appul. — altrovorsum, adv., [alter, versum]: fra el. paa den anden Side, Plant. Cas. 3, 2, 25.

1. altus, 3, partic. v. adj. af alo. — 2. altus, 3, [besl. m. frgd.]; 1) „egenf.“: A) „alm.“: høi, arbor, Lucr., montes, Virg., nemora, Ovid.; columellam tribus cubitis ne altiore, Cic. Leg. 2, 26; altissimus coeli complexus, id. N. D. 2, 10; — ogf. em Værtene; vir altus, Colum.; ut altior fieres, etc., vid. Cic. Fin. 2, 16; cf. Ovid. Met. 3, 181; — ogf. tilføies Maalets aec.; lateribus pedem altis, Sall. fragm.; oftere Maalets gen.; singula latera pedum... alta quinquagenum, Plin. 36, 19; — 2) navnfl. ogf. om Stæmmen o. Lyden: høi, klar; — haec fatus alta voce, Senec. Troad.; altiore voce (clamare), Catull.; altissimus sonus, Quintil.; — B) „bef.“: 1) sem adj.: dyb, puteus, Plaut., vulnus,

Virg. Aen. 10, 857; men „alleg.“: ita sunt altae stirpes stultitiae, Cic. Tusc. 3, 6; altior aqua, Caes.; altissima flumina, id.; ogf. med Maalets ahl.; serobes tribas pedibus altae, Pallad.; — 2) som subst. neutr.; a) altum, i. høide; — flamma petii altum, etc.; vid. Ovid. Fast. 1, 109; men in altum ferre, („alleg.“: hæve i Veiret), Senec. Ag. 100; cf. Cic. Verr. 3, 41: sic est hic ordo (senatorius) quasi expositus atque edius in altum, ut, etc.; — b) altum, (sc. coelum): Eufen, Euftrummet, Himmelen; — Maja genitum demisit ab alto, Virg. Aen. 1, 301; ex alto collectus vapor, Plin.; — c) altum, (sc. mare): Dybet; — ubi sumus provecti in altum, Plaut.; cf. Virg. Aen. 1, 31; figel. naves in altum provectae, Caes.; men „poet.“: terris jactatus et alto, (i. e. terra et mari, til Lands og Vand), Virg. Aen., in.; cf. id. Ge. 1, 321 o. 443; jactari adversa tempestate in alto, Cic. Inv. 2, 31; cf. id. Verr. 5, 32; — ogf. „alleg.“: in altum provehitur imprudens (imbecillitas), id. Tusc. 4, 18; cf. id. d. Or. 3, 36, o. Hor. Od. 2, 10, in.; — 11) „fig.“: A) „overf.“: 1) høi, høilig, pyperlig; — rex aetheris altus, Juppiter, Virg.; — Apollo, id., Caesar, Hor., Aeneas, id.; — Roma, Ovid., Carthago, Prop.; men altissimus gradus dignitatis, (det høieste Værdighedstrin), Cic. Phil. 1, 14; — 2) dyb el. fast, somus, Hor., Liv., quies, Virg., silentium, id. Quintil.; — 3) høi el. høit oppe i Tiden, d. e. gammel; df. „poet.“: ærværdig ved Høde; — genus alto a sanguine Teueri, Virg. Aen. 6, 500; cf. ibd. 9, 697; figel. Ovid. Fast. 4, 305: genus Claudio referebat ab alto (Claudia); — B) „ment.“ o. „ethist.“: 1) høi, opphoiet, med høiere og ædelere Landskæft og Tænkemaade; — te natura excelsum quendam et altum ... genuit, Cic. Tusc. 2, 4; cf. id. Mil. 8; qui altiore animo sunt, id. Fin. 5, 20; — 2) dyb, grundig, omfattende; altiores artes, Quintil.; altissima eruditio, Plin. Ep.; quoniam ex alto repetita sunt, (ere hentede fra Videnskabens Jndre), Cic. Fam. 3, 5. — 3. altus, u, m., [also]: Ernærlse, Ræring; terrae altu nutriti, Macrob. Sat. 1, 20.

*alūcinatio, (all., hall.), onis, f.: Landsforvirring, taabelig Tale, ovl.; in pl. Senec. Vit. beat. 26; o. — alūcinator, (all., hall.), oris, m.: som snakker hen i Veiret, Fest. p. 57; af — alūcinor, (all., hall.), atus sum, 1, v. dep. n. (o. a.); [rimel. befl. m. *alūvo*, *alūvoxo*, d. e. flatter el. farer vild]: snakker hen i Veiret, Cic. Att. 15, 29; cf. id. Qu. Fr. 2, 11: sic epistolae nostrae debent interdum alucinari, (flemte); — ogf. e. acc. comm.; quae Epicurus oscitans alucinatus est, id. N. D. 1, 26. — alucita, ae, f., [rimel. befl. m. frgd.]: en Myg, Petron. ap. Fulgent.

alum, (hal.), i, n.; 1) etflags Bært el. Plante, (germ. Beinwell), Plin. 27, 24, Appul.; — i denne Bem. ogf. alus el. halus, i, f.; — 2) en Vøgart, Plin. 19, 34. — alūmen, inis, n.: Hlut, Plin. 35, 52, o. Gell. 15, 1; df. — alūminatus, 3: alundhøideg, aqua, Plin.; o. — alūminosus, 3: rig paa Hlut, Vitruv., Plin.

alumna, ae, f., f. und. alumnus. — alumnio, avi, atum, 1, v. a.: opfofter, Appul., Capell.; — men som dep.: alumnor, atus sum, avi, Appul., inc.; af — alumnus, 3, [ctr. f. alomenos, af alo]: som bliver opfoftet el. opfoet; men sædv. subst.; A) alumnus, i, m.: Høfteren, Pleiefen; herus atque alumnus tuus sum, Plaut. Merc. 4, 5, 7; cf. Hor. Ep. 1, 4, 8, o. Virg. Aen. 11, 33; — castrorum, (som er opvoren i Veiren), Tac. Ann. 1, 41; cf. ibd. 15, 34; — bb) df. ogf. a) „poet.“: alumni fluminum, (som boederom), Val. Fl.; — ogf. Hørdens Angel heder: parvi alumni, Hor. Od. 3, 18, 4; — b) „overf.“: ego pacis alumnus sum etc., (jeg skylder Fredens Kunstler mit Navn), vid. Cic. Phil. 7, 3; men alumni Platonis, (hans Discipler), id.; figel. — discipline meae, id.; — B) alumna, ae, f.: Høsterdatter, Pleiedatter; Nostra haec alumna est

tua profecto filia, Plaut. Cist. 1, 2, 96; cf. Suet. Claud. 37; — df. a) „poet.“: aquae dulcis alumnae, (rauae), Cic. poet. Div. 1, 9; — b) „overf.“: veritas philosophiae alumna, Varr. ap. Non.; cf. Cic. Brut. 12: jam bene constitutae civitatis quasi alumna quaedam eloquentia; — C) som neutr. fined: nomen alumnorum, Ovid. Met. 4, 421; — 11) alene fild. m. act. Bem.: ernærende; cygnus alumna stagna petierat, Capell.

Aluntum, i, n.: By paa Vestkysten af Sicilien; vid. Plin. 3, 14; — df. Aluntinus, 3: aluntinsk, civitas, Cic.; — men subst. Aluntini, orum: Jndvaanerne deraf, id. Verr. 1, 43. — aluta, ae, f., [rimel. befl. m. alumen]; 1) „alm.“: beredet Skind, Feder; alutae tenuiter confectae; vid. Caes. B. G. 3, 13; — 2) df. „bef.“: hvad deraf er gjort el. forærbiget, nævnl.; a) en Sko; aluta nivea, Ovid., rupta, Martial.; — b) en Pung, en Vængepung, Juvenal. 11, 282; — c) Skionhedeplaster; Parvaeque sinceras velat aluta genas, Ovid. A. A. 3, 202; — d) d. mantl. Lem, Martial. 11, 60; df. — alutacius, 3: tilberedet ved Hlut, pellis, Marc. Emp.; o. — alutarius, 3: af Hlut-skind, emplastrum, id.

*alveare, is, n., Colum., sædv. alvearium, i, n.; oprf. bugformet Kar el. Trug; df. 1) Bifur el. Bifube; in alveariis apum, Plin.; (men Virg. Ge. 1, 31, er alvearia per synaeresin: quadrisyll.); — b) df. ogf. Bistade el. Bihave; circum villam totam alvearium facere, Varr.; — 2) Deintrag, Tert.; o. — alveatus, 3: der er fordybet og tilrundet, ligesom et Vandtrag; — sulci, Cato; — [alveus].

alveolatus, 3: = frgd., stylobata, Vitruv.; af — alveolus, i, m., dem. af alveus; oprf. liden bugformet Hulhed el. Hordybning; df. ifølge etflags Lighed; 1) liden Vandtrag el. Bæfær; — ligneo conspergere humum aestuantem, Phaedr. 2, 5; cf. Liv. 28, 45; — 2) fordybet Spillebret til Tærningspil, Varr. ap. Gell., Cic. Fin. 5, 20; — 3) liden Hødseng, Curt. 6, 4; — 4) det saakaldte Bøverstib el. Skyttelen, Hieron.

alveus, i, m., [alvus]; 1) „alm.“: langagtig Hulhed el. Hordybning; df. „poet.“: vitiosaeque illicis alveo etc., Virg. Ge. 2, 453; — 11) df. „bef.“: A) langagtig Trug el. Kar; Vandtrag, Bæfær, etc.; in alveis validi roboris, Plin.; cf. Liv. 1, 4; — B) alveus navis: den trugformede Gestalt af Skibstroget; df. Skibstroget selv; alveos navium inversos pro tuguriis habent, Sall. Jug. 21; cf. id. Liv. 23, 31; — df. ogf. (som pars pro toto): liden Skib, Vaad el. Jolle, Vell. 2, 107, o. Virg. Aen. 6, 412; — 3) det fordybede Spillebret, vid. Suet. Claud. 33; ogf. alveus lusorius, Plin.; — 4) ligesom alvearium: Bifur el. Bifube; gens universa totius alvei, Colum.; alveo se continent apes, Plin.; — 5) den trugformede Hordybning el. Bæfæret i Badet el. balneum; in alveum (descendere), Auct. ad Her. 4, 10; cf. Cic. Coel. 28; — 6) Hødseng; assuetae ripis volucres et fluminis alveo, Virg. Aen. 7, 33; cf. id. Ge. 1, 203, o. Hor. Od. 3, 7, 28; pleno alveo fluere, Quintil.; men Plin. 4, 5: alveo navigabili perfodere angustias, (Vandgrav el. Canal); — not.: alveo, dissyll., Virg., f. evenf.; cf. Ovid. Met. 1, 423.

alvinus, 3: som liden af Diarrhe, Plin. 21, 99; af — alvus, i, f., [alo, Fest.]; 1) „egenf.“: A) „alm.“: Bugen, Maven, Underlivet; — purgatio alvi, Cic.; alvum purgatum curare, id., purgare, Plin., solvere, Cels., movere, Cato; opp. alvum astringere, Cic., sistere et cohibere, id.; ogf. in pl.: ad eliciendas alvos, Plin. 19, 26; — i Vægeproget ogf. Mævens Afsondringer, Cels.; ogf. Diarrhe, Colum.; — B) „bef.“: a) Moderstivet, Cic. Div. 1, 20, id. Cluent. 12, Hor.; — b) alvus superior, Cato, ogf. absol. alvus, ligesom ventriculus: den med stomachus forbundne Del af Maven, hvorefter Cic. N. D. 2, 54: alvi

Amathus, untis, f., *Ἀμαθούς*: By paa Egefylen af Cyperen, var belliget til Venus, sem deraf heter: Amathusia; vid. Virg. Aen. 10, 51, v. Ovid. Met. 10, 220, (hvor acc. graec. Amathunta); cf. — Amathusiacus, 3: amathusit, bidentes, Ovid. Met. 10, 227. — Amathusia, ae, f., m. e. ud. Venus; vid. Ovid. Am. 3, 15, 15, v. Tac. Ann. 3, 62; f. egf. und. frgd.

Amatio, onis, f.: Elstershandel, Elstev, Plaut.; egf. in pl., id. Merc. 4, 4, 53; v. — amator, oris, m.; 1) eyrd.: Elstev, Beiler, Veler, mulierum, Plaut., Philocomasio, (dat. f. gen.), id.; cf. Hor. Ep. 1, 1, 38; egf. horer hertil Cic. Tusc. 4, 12; aliud est, amatores esse, aliud amantem; — 2) df. „alm.“: Ven. cl. Belynder deraf; — Pactus, vir bonus, amatorque noster, Cic. Att. 1, 20; cf. Hor. Ep. 1, 10, in.; ligel. ~ sapientiae, Cic., antiquitatis, Nep.; men Cic. Brut. 17: amatores Catoni desunt, (hans Elsterv blice sun licet læste); — [amo]. — amatorius, i, m., cemiß dem. af amator: fattig Elsterv, Plaut. Poen. 1, 2, 27.

Amatorie, adv.: forelset, sem en Elsterv; ~ loqui, Plaut.; men Cic. Phil. 2, 31: ~ scripta epistola, (venstabeligen); af — amatorius, 3, [amator]: herende til Elstev, voluptas, Cic.; men id. Tusc. 4, 31: ~ poësis: den erotiske Digtning, (som Anakreons); — navn. er ~ virus, Plin., medicamentum, Suet. Cal. 50, egf. absol.: amatorium, (se. medicamentum), Plin. 20, 15, ligesom *giktgov*: Elstevskrift, Tryllekrif; — amatorium alicui dare, Quintil.; men „alleg.“, Senec. Ep. 9: amatorium sine medicamento ... si vis amari, ama.

Amatrix, icis, fem. af amator: Elstervinde, forelseter Jæntimmer; satis diacula es amatrix, Plaut. As. 3, 1, 8; ~ Sappho, Martial.; — 2) egf. adj.: ~ aquae, (hvis Brug gier forelseter), id. 7, 15.

Amāzon, ōnis, f., *Ἀμαζών*, [Egthist] Ord m. uvis Bcm.; efter Justin. 2, 4: uden Bryll el. *uagōs*; pl. Amāzōnes: frigerst Dvindestamme i Egefylen, ved Hæden Thermodon; vid. Virg. Aen. 11, 659, hvor egf. ~ Threiciae; cf. ibd. 618; men sing. ~ Mavortia, Val. Fl., peltata, Sen. Ag. 218; — 2) df. „everst.“: enhver Heltinde i Baaben; saal. Camilla, virg. Aen. 11, 648; men i Elstervhandeler, vid. Ovid. A. 2, 713, (hvor acc. graec. Amazona); — B) df. 1) Amāzōnius, 3: amazoniit, parma, Plin.; cf. Suet. Ner. 14; — 2) Amāzōnius, 3, pectit Biserum af frgd.; ~ vir, Ovid. Her. 4, in., (d. e. Sippolytus); ~ securis, Hor. Od. 4, 4, 20; — 3) Amāzōnis, idis, f.: = Amazon; Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis, Virg. Aen. 1, 490; cf. Prop. 3, 12, 16.

amb-, f. unt. ambi-. — ambactus, i, m.; er rimelig d. oldgermanist Andbarh, d. e. Diener: cf. isl. ambátt, i. e. ancilla; — f. egf. Fest. p. 4; — plurimos circum se ambactos cientesque (habere); vid. Caes. B. G. 6, 15. — ambādēdo, edi. 3, v. a.: at begnave el. afæde rundtem, men alene cemiß: uxoris dotem ambadedisse (capram), Plaut. Merc. 2, 1, 15.

ambāges, is, f., (men sem sing. alene in abl. ambage; f. nedensj.); — pl. ambages, um, etc., [ambi-, ago]. 1) „egenl.“: Gang derom; sædv. „vect.“: Dmvel, Veiens Voming el. Elyngning; — variarum ambage viarum, (sem Labyrinthens Krumninger el. Jrgange), Ovid. Met. 8, 161; cf. Virg. Aen. 6, 29; egf. itinerum ambages, Plin.; men id. 2, 6: multiformi ambage, (sem Maanens visse Bevægelser el. Baner); — 2) „fig.“; navn. ein Taler; A) Udsævelse, Dmfvob, Videlsfighed; — quas, malum, ambages e? Ter. Heaut. 2, 3, 77; missis ambagibus, (uden Dmfvob), Hor. Sat. 2, 5, 9; cf. Liv. 9, 14, lin.; — B) Dunkelhed, Tvetyghed; navn. det Gaadefulke i en Tale, egf. undert. i en Handling; — Obscurae sortis patres ambagibus errant, Ovid. Fast. 4, 261; ligel. ea ambage, (ved dette

dunkle Trafelfereq), etc., vid. Tac. Ann. 12, 63; cf. ibd. 2, 51; men Liv. 1, 56: per ambages etc., (igen- nem denne gaadefulke Handling, el. paa denne dunkle Maade); cf. ibd. 54.

ambagio, onis, f., und. ambago; df. — ambagiosus, 3: fuld af Udsævelser el. Dunkelheder, conjectatio, Gell. 11, 1. — ambago, mis, f.: pectit Biserum af ambages: multa cum ambagie rerum, (Udsævelser el. Dunkelheder), Manil. 4, 303; — men ambagio, onis, f., Varr., inc.

ambarvalis, e, [ambi-, arvum]: sem gaar el. feres omkring Markerne, ~ hostiae, quae etc., vid. Fest. pag. 3; men ~ sacrificium, (denne Dffring), Serv. ad. Virg. Ge. 1, 345; hvor denne Dffersert heter ambarvalia.

ambedo, edi, esum, 3, v. a.: afæder el. afsnager rundtem: df. fertærer; — vis locustarum ambederat quicquid herbidum aut frondosum, Tac. Ann. 15, 5; cf. Virg. Aen. 3, 257; — „vect.“ egf. em Jsten; robora ambesa flammis, ibd. 5, 752; — not.: Lucr. 5, 397: ignis ... ambens multa perussit, (saal ambens være, enten f. ambedens, (af ambedo), el. f. ambiens, (af ambio)). — ambens, tis, f. und. frgd. — ambe- sus, 3, partic. af ambedo. — ambeatrix, icis, f., [ambedo]: sem eyrdet el. fertærer; ambeatrices hominum (ursae), Amm.

ambi-, affættet: amb-, am-, an-; praep. insep.; [*ambi*, dor. *ambi*]: omkring, rundt om; — færan Befaler saar estere amb-; saal. ambages, ambedo; dog fædes: amicio, anhelo, ampulla; — færan Conso- nanter saar estere ambi-, men egf. am- e. an-; saal. ambifariam, ambivium; amplexor, amputo, Am- sanctus; anceps, anquiro, antractus, etc.

Ambiāni, orum, m.: Helt i Gall. Belg., (hvor nu Amiens), Caes. — ambienter, adv., [ambio]: iv- rigen, expetere, Sidon. — ambifarius, 3, [ambi-, fari]: tvetydig, dunkel, fabulae, Arnob.; — df. sem adv., ambifariam: paa begge Maader, (in utramque partem), proponere argumentum, Appul.; — egf. ambifarie, Claud. Mam. — ambiformiter, adv., [ambi-, forma]: ligesom tværfæret, d. e. tvetydigen; ~ dictum, Arnob.

ambiga, ae, f., *ἄμβιγος*: sidet pyramideformet Kar, Apic. — ambigo, ere, v. m. (e. a.), [ambi-, ago]: eyrd. dræver el. flæder deromkring el. i Rædheden deraf; — devisis plerumque itineribus ambigens patriam et declinans, (hvor acc. i Analegi af ambio), Tac. Ann. 6, 15; — 1) df. sædv. „fig.“; A) „alm.“: lige- som sæver hid og did, er i Tvivl el. Uvisshed, vatter el. tvivler; hos Cic. estest impers., el. in pass.; — in eo genere, in quo, quale quid sit, ambigitur, id. Or. 2, 26; in iis causis, quae propter scriptum ambigun- tur, ibd. 26; men m. figd. relat., Lucr. 3, 1087; egf. de nomine ipso ambigi video, Plin.; men non ambigitur, m. acc. e. inf., Tac. Ann. 6, 28; endel. absol.: omnis res habet naturam ambigendi, (saal emtværlig el. be- strides), Cic. d. Or. 3, 29; — b) sid. egf. persent.: ne quis ambizat etc., Tac. Ann. 12, 65; in hac causa, de qua tu ambigis, Gell.; cf. Justin. 2, 1; — 2) „bif.“: at disputare: inter eos, qui ambigunt, etc., Cic. Fin. 2, 2; ~ de vero, id. Orat. 36; — egf. at fride el. tractes dermed, cum aliquo, Cic. Inv. 2, 12; ~ de finibus, Ter. de hereditate, Cic. de regno, Liv.

Ambigue, adv.: tvetydigen; df. 1) dunkelt; (navn. til at ferklare paa to Maader); ~ loqui el. dicere, Cic.; ~ scriptum id.; — 2) uiffert; ~ agere, (i. e. dubia fide), Tac. Hist. 3, 35; men ~ pugnare, (i. e. dubio eventu), ibd. 4, 66; e. — ambiguitas, atis, f.: Tvetyghed, nominis, Cic., verbi, Liv.; cf. Senec. Ep. 9; — egf. in pl.: relictis ambiguitatibus, ibd. 108; — [figd.].

ambiguus, 3, [ambio]; 1) „egenl.“: med en

døbbelt Stetning, af en døbbelt Art el. St. — per ambiguum favorem, (vællende imellem begge Parter), Liv. 21, 52; — effect. „pect.“; ∞ Proteus, (der antager flere Gestalter, foranderlig), Ovid. Met. 2, 9; ligel. ∞ Iupus, (Varulv), ibid. 7, 271; men ∞ vir, id. Am. 1, 4, 8, (en Centaur); men ∞ virgo, ibid. 3, 12, 28, (en Sirene el. Ephyne); men Hor. Od. 1, 7, 29: ambiguum ... Salamina etc., (et andet Salamis, d. e. en anden By af dette Navn); — II) „fig.“; A) „erect.“: vællende el. usikker, tvivlsom; — Etiam si dudum fuerat hoc ambiguum mihi, Ter. Hee. 1, 1, 26; haud ambiguus rex, (i. e. sine dubio futurus rex), Liv. 40, 8; cf. ambiguus imperandi, (som endnu ikke er sikker paa Regeringen), Tac. Ann. 1, 7; — neutr. ambiguum, som subst.: Tvivl, Tvivlsed; in ambiguo est: det er tvivl, Plaut.; cf. Hor. Ep. 1, 16, 28; men non habui ambiguum, (har ikke tvivlet derom), Brut. ap. Cic. Fam. 11, 11; — egsf. absol. ambiguum, som adv.: tvivl, (man ved ikke); vid. Ovid. Met. 1, 765; — res ambiguae: Usikkerhed, Fare, Uheld, (oppon. res secundae), Tac. Ann. 1, 64; men Ovid. Her. 10, 62: Nulla per ambiguas puppis itura vias; — B) „ment.“; I) „bef.“ om Taler: tvivl, tvivlsed, tvetydig; — quum scriptum ambiguum est, Cic. Top. 25; ut verba (distinguere), id. Or. 29; ∞ oracula, id. responsa, Suet.; — b) neutr. ambiguum, egsf. som subst.: Tvivlsed, Tvetydighed; ambiguum complura sunt genera, Cic. d. Or. 2, 26; cf. ibid. 61; — 2) „alm.“: tvetydig, usikker, upaalstelig; qui ... numquam ambigua fide in amicitiam populi R. fuerant, Liv. 6, 2; puer acris ingenii, sed ambigui, Plin. Ep. 4, 2; cf. Virg. Aen. 1, 661, e. ibd. 2, 98; — b) bes Tac. egsf. c. gen.: tvivl el. vællende (i sin Førefilling), raadvil: ambiguus pudoris et metus, (som hæver derimellem), id. Ann. 2, 40, futuri, id. Hist. 3, 43.

ambio, ii e. vi, itum, 4, v. a. (e. n.), [ambi-, eo, ire; dog regelm. efter 4 conj., besf. egsf. partic. ambitus; dog imperf. ambiebam e. ambibam, etc.]; I) „egenl.“; A) „alm.“: at gaac el. drage derom el. omfring noget; — Ambibat Siculae cautus fundamina terrae, Ovid. Met. 5, 362; ut terram lunae cursus proxime ambiret, Cic. Univ. 9; — B) „bef.“: at emgibe el. omringe; oftest om Stæder og Bænder; insula, quam amnis Euphrates ambiebat, Vell. 2, 102; cf. Virg. Aen. 6, 550, e. Hor. Ep. 1, 16, 13; men Ovid. Met. 1, 37: ambitae litora terrae; — egsf. em andre Omgivelsers: circulus ... orbem solis ambiit, Suet. Aug. 95; men absol.: gemma pallido ambiente circulo etc., Plin. 37, 60; men Virg. Aen. 10, 243, em Rumfæren: clypei oras ambiit auro, (anbragte rundt derom); — II) „fig.“; A) „bef.“ i d. remerise Statsliv, em Candidaterne til de beider Statsmedlemmer, heder ambire: at gaac omfring for at anbefale sig, el. for at sege, m. e. ud. aec. pers.; — dsf. pass.: ambiantur, rogantur a candidatis cives, qui mandant imperia, Cic. d. Rep. 1, 31; ligel. pass., id. Plane. 4; men absol., id. Phil. 11, 8; — Plaut. Amph. prol. 74, findes egsf. ∞ sibi magistratum, (ansæge derom); — egsf. em andre Ansøgere; vid. Sall. Jug. 13: singulos ex senatu ambiendo, nitentur, ne etc.; — B) „alm.“: benfalter el. heder derom; ∞ palmam histrionibus, Plaut. l. c.; men Ter. Andr. 2, 3, 36: nisi senis amicos oras, ambis, (benfalter dem); men „pect.“: connubiis ambire Latinum, (sige til hans Datter), Virg. Aen. 7, 333; cf. ibd. 4, 281, e. Hor. Od. 1, 35, 5; — egsf. m. ut e. ne; ambiunt, ut legibus solveretur, Suet. Caes. 18; cf. id. Aug. 31; egsf. pass. c. inf.: donec ambi-retur, consulatum accipere, Tac. Ann. 2, 43.

ambitio, onis, f., [ambio]; egsf.: Gaac el. Dragen derom el. omfring noget; dsf. sædv. „fig.“; A) „bef.“: den remerise Candidats personlige Henvendelse til Børgerne, for at bede om deres Stemme ved

et foreslaaende Valgmede; vid. ambio ab in.; — det Lovstridige i en saadan Henvendelse heder ambitus; — quid de nostris ambitionibus etc., Cic. Tusc. 2, 26; ambitionis nostrae tempora, (den Tid, da jeg søgte Statsmedlemmer), id. Plane. 18; cf. id. Sull. 4; — b) egsf. enhver isig Ansøgning om en Post; f. nederst, Cic. Verr. 2, 55; — B) „alm.“; a) Stræben el. Instrangelse for at epnaac noget; vid. Justin. 1, 3; — b) angstelig Omhu for at vinde nogen, el. for ikke at misbæge; dsf. Besligghed, Smiger; — non ambitionis ... sed pecuniae colligendae causa, Cic. Verr. 2, 55; magna ambitione etc., vid. Nep. Dion. 2; men ambitione re-legata, (uden at smigre), Hor. Sat. 1, 10, 81; — egsf. Partisthed, Liv. 3, 47; — c) angstelig Sigen efter at udmærke sig; dsf. Hærgerrigbed, Hørfængelighed; — Angustum per iter luctantis ambitionis, Lucr. 5, 1129; me ambitio quaedam ad honorum studium ... duxit, Cic. Att. 1, 17; ∞ mala, Sall. Cat. 4, misera, gravis, Hor.; men Quintil. 1, 2, 22: licet ipsa vitium sit ambitio, frequenter tamen causa virtutum est; saaf. om den ædlere Hærfæghed, Cic. Off. 1, 30; — not.: efterst. findes egsf. ambitio f. 2. ambitus: Omgivelse, det Omgivende; ∞ tergorum bubulorum, Solin. 22.

ambitiosus, adv. af figd.; egsf.: ved at gaac vide omfring; dsf. sædv. „fig.“; A) „alm.“: med Umage el. Omhu; — provinciam petere ambitiosissime, Quintil. 6, 3, 68; — B) „bef.“; a) med stor Omhu for at behæge; dsf. ydmygt, smigrende; corrigere orationem non ambitiose, (uden Frygt for at fæde), Cic. Att. 15, 1; aliquem ambitiosius, quam honestius, defendere, Tac. Hist. 4, 40; ∞ petere regnum, Liv. 1, 35; — b) med stor Omhu for at bæge sig; dsf. hærgerrig, forsængeligen, fersult el. affecteret; neque ambitiose, neque per lamenta, etc., Tac. Agric. 28; ∞ tristis, Martial.; ∞ avarique provinciam habere, Tac. Ann. 3, 13.

ambitiosus, 3, [ambitio]; egsf.: som gaac vide omfring el. derom, Jordanes (Flavius, med mange Bugter), Plin. 5, 15; Lascivis hederis ambitiosior, Hor. Od. 1, 36, 20; men id. A. P. 447, om Foredraget: udhværende, vidstellig; — II) effect. „fig.“; A) om Personer; a) som søger at behæge, nedladende, ydmyg; — homo minime ambitiosus, Cic. Fam. 13, 1; me in Graecos tam ambitiosum factum, id. Qu. Fr. 1, 2, 2; saluber magis princeps, quam ambitiosus, Suet. Aug. 42; men mancipium ... malis artibus ambitiosum, Tac. Hist. 2, 47; — b) hærgerrig, forsængelig; sexus muliebris saevus, ambitiosus, etc., id. Ann. 3, 33; men Ovid. Fast. 2, 297: Turbaque coelestes ambitiosa sumus, (alle vi Guder serlange at æres, ere nedfiare over vor Dyrløse); — men ∞ orator, Quintil., instito eloquentiae, id.; — B) om Vægreber og Hændlinger, hvorefter man søger at behæge el. at vise sig; smigrende, nedladende, paafaldende; — ∞ amicitiae et fucosae, Cic. Att. 1, 18; ambitiosis utilia praeferre, Quintil.; ambitiosius existimans etc., (mere nedladende), Suet. Aug. 35; men ambitiosae preces, (indstændige), Tac. Hist. 2, 49; ambitiosum gloriantis genus est, deridere, Quintil. 11, 1, 22; ∞ mors, (hvorefter man søger Navntundighed hos Efterkommerne), Tac. Agric. 42.

ambitor, oris, m., [ambio]; en Ansøger, den Ansøgende, Lamprid. — I. ambitus, 3, partic. af ambio. — 2. ambitus, us, m., [ambio]; I) „egenl.“; A) „alm.“: Gaac el. at gaac omfring noget el. derom; trædsformig Bevægelse, Umdreining, Umløb, Kredsløb; — octo ambitus siderum etc., Cic. Univ. 9; ambitu brevior luna currit, quam sol, Plin.; post longum seculorum ambitum, Tac. Ann. 6, 28; ∞ aquae, Hor. A. P. 17; mutuo ambitu (i. e. amplexu), Petron.; — B) „bef.“ o. „metonym.“: Kredsløb, Rand, Kant, parmae, Plin.; folia ambitu serrato, id.; — navn. heder egsf. i Retsproget, ambitus aedium:

Γοστή cf. *Gang* omkring Bygningen; Varr.; cf. Cic. Top. 4; — C) i Rhetoriken findes *ambitus verborum*, f. periodus; vid. Cic. Brut. 41, o. id. Orat. 12 o. 50; — *egs.* bruges *ambitus*, ligesom ambages, om Tælens Vidtløftighed cf. Dunkelhed; vid. Liv. 27, 27, o. Suet. Tib. 71; — II) „fig.“; A) „bef.“ i d. romerske Statsspreg: Stræben efter at naae *Stærkemæder*, navnlig ved Beskæftelser; (oppon. *ambitio*); *lex ambitus* (gen.: *lex derimed*); legem *ambitus* flagitasti, quae etc., Cic. Mur. 23; cf. ibd. 32: *puniui ambitum*, (se. lege mea de ambitu), etc.; — *accusare aliquem ambitus* (gen.); id.; *dammatus ambitus* (gen.); id.; *egs.* deferre nomen alicuius de ambitu, id.; *condemnare de ambitu*, Suet.; cf. Sall. Cat. 18, o. Nep. Att. 6; — B) „alm.“: Stræben efter at glimre, Hæfsege, Jersængelighed; — *relinque ambitum*; *tumida res est, vana*, etc., Sen. Ep. 84; *proprius quidam intelligendi ambitus*, (at prale med sine Indsigter), Quintil. 12, 10, 3; — b) *egs.* det Paafaldende i Foredraget cf. Udtryket; *excitat*, qui dicit spiritu suo, nec imagine et ambitu rerum, sed rebus ipsis, id. 10, 1, 16.

ambivium, i, n., [*ambi-*, *via*]: Dobbeltsvei, Væfsl, Varr. ap. Non. — *Ambivius* Turpio: berømt Skuffspiller, hvis Navn oftere forekommer i Overstriften af Terentius's Comœdier; cf. Cic. d. Sen. 14.

ambo, *ambae*, *ambo*, num. adj., (*ἄμφο*): begge; (neml. om to beskiende cf. i Tiden forbundne Giensstande; derim. *duo* om to ubeskiende, o. *uterque* om to adskilte); — *ambo accusandi estis*, Ter. Heaut. 1, 1, 67; *sumus enim ambo belle curiosi*, Cic. Att. 6, 1; *consules ambos plebejos ereari*, Liv. 7, 42; (men ibd.: *neu quis duos magistratus uno anno gereret*); — *men ambo*, f. *utrique*, vid. Virg. Aen. 2, 710; men ibd. 6, 540: *Hic locus est, partis ubi se via findit in ambas*, synes *ambo* at staae f. *duo*; — not.: *acc. m.*: *ambos*; dog oftere, (altid hos Cic.): *ambo*, efter Analogien af *ἄμφο*; men *ambo*, f. *ambae*, Plaut. Merc. 2, 1, 7.

Ambracia, ae, f.: By i det sydlige Epirus, ved en Bugt af samme Navn, (hod. *Arta* cf. Larta), Plin. 4, 1, o. 2.; — B) cf. I) *Ambraciensis*, e: *ambrassif*, *legatus*, Liv.; — *Ambracienses*: *Indvaanerne af Byen Ambracia*, id.; — 2) *Ambraciotēs*, ae, m., *vinum*, Plin. 14, 91, (formet efter *Ἀμβρακίως οἶνος*); *ambrassif* Vin; — 3) *Ambracius*, 3: *ambrassif*, *sinus*, Liv. 38, 4, Mela, (hvor Octavianus (Augustus) overvandt Antonius o. Cleopatra; *cf.* *frondes*, (Seierskrands i de af Augustus her indfistede Kamplege), Stat. Silv.; f. *egs.* und. Actium.

ambrosia, ae, f., *ἄμβροσι*; I) „mytisk“: Guderne's Spise; (ligesom nectar er deres Drik); Nectar et ambrosiam, latices epulasque deorum, etc., Ovid. Pont. 1, 10, 11; cf. Cic. Tusc. 1, 26; men m. *Lunc*: orator ambrosia alendus, id. d. Or. 2, 57; — *egs.* Guderhensens sødesød med Ambrosia, Ovid. Met. 2, 120; — b) Guderne's Salveolie, ibd. 14, 606, o. Virg. Ge. 4, 115; — II) „tekn.“; A) Navnet paa flere Plantearter af Elægrens botrys cf. *artemisia*; vid. Plin. 27, 11, o. 31; — B) etflags Modgift, Cels. 5, 23; *cf.* — *ambrosiæcus*, 3: *ambrosiif*, *vitis*, (af dens Druers Sødme), Plin. 14, 4; o. — *I. ambrosius*, 3, *ἄμβροσιος*: *ambrosiif*; *cf.* „overf.“: *underdelig*, *gubdemuelig*; *cf.* *offest*, „pet.“: *behagelig* cf. *ypperlig* i sit Elags; navnlf. *egs.* *dustende af Vellugt*; *conmae*, Virg. Aen. 1, 407, *dapes*, Martial.; *∞* *succi*, Sil., Colum. — 2. *Ambrosius*, i, m.: en *egs.* ved sin gode latinske Stil berømt Kirkefader i det fjerde Aarh.; *cf.* — *Ambrosianus*, 3, basilica, Augustin. — *Ambrysus*, cf. *Ambrysus*, i, f.: Ilden By i Phœcia, Liv., Plin.

ambubaja, ae, f., Petron.; pl. *ambubajae*, arum, [af et syrriske anub, *Bye* cf. *Isotie*]: syrriske Jøiterspillerster og Glædespiger i Rom, Hor. Sat. 1, 2, in., o. Suet.

Ner. 27. — *ambubeja*, ae, f.: vild Cicherie, Cels. 2, 30; — Plin. 20, 29 Hard. har derfer *ambula*; al. *ambugia*; inc. — *ambugia*, *ambula*, f. und. figd.

ambulacrum, i, n.: en med Træer beplantet Spadsferegang ved Baaningshuset, (men alene for: o. efterf.); vid. Plaut. Most. 3, 2, 69, *egs.* Gell. 1, 2, (hvor pl.); — *ambulatilis*, e: *sem* gaar cf. *bevæget* *ep* og *ned*, *funduli* (i en Væfline), Vitruv. 10, 13; o. — *ambulatorio*, onis, f.: Spadsferegang; I) *sem* *Handling*; ut *ambulationem pomeridianam conficeremus in Academia*, Cic. Fin. 5, 1; *∞* *recta*, *flexuosa*, Cels.; — 2) *sem* *Stet*; *praeter balnearia et ambulationem etc.*, Cic. Qu. Fr. 3, 1; — *cf.* *dem. ambulatiuncula*, ae, f., i begge Bem.; I) *cum* *una* *mehercule ambulatiuncula nostra etc.*, Cic. Fam. 2, 12; — 2) *tecta ambulatiuncula addenda est*, id. Att. 13, 29; — [*ambulo*].

ambulator, oris, m., [*ambulo*]: den Spadsferende; *cf.* „overf.“; I) en Dagetriver; *villicus ne sit ambulator*, Cato; — 2) en Vissefstrammer; *∞* *Transiberinus*, Martial. 1, 42; *cf.* — *ambulatorius*, 3; I) „egent.“; A) *børende* cf. *tienlig* til Spadsfering, *porticus*, Dig.; — B) *til at flytte fra Sted til andet*, *bevægelig*, *utris*, Vitruv.; — II) „fig.“; A) i Retsfregret; *∞* *actio*: *Anklage*, *sem* *gaar* *over* *fra* *en* *Person* *paa* *en* *anden*, *Cod. Just.*; — B) „ment.“; *∞* *voluntas*, (for: *anderlig*), Dig. — *ambulatix*, isis, *sem*. af *ambulator*: *sem* *gaar* *og* *spadsferer* cf. *driver*, *villica*, Cato. — *ambulatūra*, ae, f.: *Gang* cf. *Stridt*, navnlf. *Hefens*, *Veget.*; o. — *ambulatus*, us, m.: *Gangen*; navnlf. *Eyenen* *til* *at* *gaar*, *Arnob.*; — [*figd.*].

ambulo, avi, atum, v. n. (o. a.), [*ἄμολω*, f. *ἀνταμολω*]: *gaar* *hen* *og* *tilbage*; *cf.* i Retsfregret: *iter est jus eundi et ambulandi homini*, Dig.; *cf.* — I) „egent.“; A) „alm.“; I) *gaar* cf. *spadsferer*; *non domi est*; *abiit ambulatum*, Plaut.; cf. Cic. d. Or. 2, 14; *egs.* *∞* *pedibus per urbem*, Suet. Dom.; — 2) *gaar*, *drager*, *reiser*; — *currendo atque ambulando totum contrivi diem*, Ter. Heec. 5, 3, 17; *si recte ambulaverit is, qui etc.*, Cic. Att. 9, 8; *men eo modo Caesar ambulat*, (marfcherer), ibd. 8, 14; — *cf.* hos Comiterne: *bene ambula*, (syffe paa Hæfse!) Plaut.; *ligel.* *in* *ius ambula*, (hen for Retten med dig!) id., Ter.; — b) *egs.* om Dyr og Fugle; *Aegyptii mures bipedes ambulat*, Plin.; — B) „bef.“; a) *at* *gaar* *hensende*, *at* *gaar* *og* *bryde* *sig*; vid. Hor. Epod. 4, 5, o. id. Sat. 1, 2, 25; — b) i Retsfregret: *at* *gaar* *cf.* *marfcherer* *til* *Dølse*, *Veget.*; — c) *m.* *et* *homagant* *Obiect* *o.* „alleg.“ (de Pace): *Libera perpetuas ambulat illa vias*, Ovid. Fast. 1, 122; *men* *Cic. Fin. 2, 31*, *eraterif*: *Xerxes cum ... maria ambulavisset, terranque navigasset, etc.*; — *egs.* *m.* *Maalets* *a* *cc.*: *septingente millia passuum triduo ambulare*, Cic. Quint. 25; *men* *Plin. 23, 16*, *pass.*: *si statim bina stadia ambulenter*; *egs.* *pass.* *impers.*: *sedetur, ambulator, etc.*, Varr. L. L. 6, 1; cf. Gell. 2, 2; *egs.* Cic. d. Leg. 2, in.: *satis jam ambulatum est*; — II) „overf.“ *egs.* om Ting og Beagere; *Nilus immenso spatio longitudinis ambulans*, Plin. 5, 10; — *quod deinde translutum per omnes leges ambulavit*, id. 10, 71; — „bef.“ i Retsfregret: *emptio ambulat per plures personas*, Dig.; *ambulat cum domino bonorum possessio*, ibd.

amburbialis, e: *børende* *til* *Resten* *amburbium*, *hostiae*, Fest. p. 15; af — *amburbium*, i, n., [*ambi-*, *urbs*]: *aarligt* *religios* *Opteg*, *hverved* *et* *Offertyr* *fortes* *omkring* *Byen* *Reims* *Grunde*; vid. Serv. ad Virg. Ecl. 3, 77; *men* *lustrata urbs*; *amburbium celebratum, etc.*, vid. Vopisc. Aurel. 20; cf. Lucan. 1, 592, *figd.*

amburo, ussi, ustum, 3, v. a.; I) „egent.“: *brænder* *rundtom* *cf.* *udenpaa*; (oppon. *exuro*, for: *brænder* *cf.* *opbrænder*); vid. Cic. Verr. 1, 27; dog *egs.*

effere f. exuro, f. necenf.; — Terret ambustus Phaëthon avaras Spes, Hor. Od. 4, 11, 25; cf. Cic. Mil. 5: tribunus ambustus etc.; (neml. med Allusion til hans Umisfælte af Curietis Brand); — navn. egf. ambustus fulmine el. fulminibus, (der er et fædden af Syniden, uden at være dræbt deraf), Senec. Ag., v. Plin. Ep. 5, 2; — ambustum theatrum, (i. e. exustum), Suet.; figel. vis frumenti ambusta, Tac.; — egf. neut. ambustum, ambusta, fem subst.: brændt Sted (paa Guden), Brandstæde, Plin. 21, 35; gallae nucleus sedat ambusta, id.; — b) ambustus, 3, fides egf. brugt em Grefstæde; ambusti multorum artus vi frigoris, Tac. Ann. 13, 35; — II) „everf.“ heter ambustus, 3, egf. A) em Jermuen: fækket, formindfket; ambustas fortunarum mearum reliquias etc., Ps. Cic. p. Dom. 13; — B) om den, der alene med største Sanfælighed er imdgaaen en Demisfælfte: itte medtagen; qui ... ambustus evaserat, Liv. 22, 35; df. — ambustio, omis, f.: brændt Sted, Brandstæde; pl. ambustionibus mederi, Plin. 23, 14. — ambustulatus, 3: rundtom forbrændt el. fregt, Plaut. Rud. 3, 1, 65. — ambustus, 3, partic. af amburo.

amellus, i. m.: purpurfarvet italiensk Næter, (aster amellus L.), Virg. Ge. 4, 271, Colum. — amen, (hebraisk Ord): det fce! Auson., Prud. — Amēnānus, i, m.: Nod paa Sicilien ved Messina, Ovid.; — egf. adj.: Amenanus, 3, flumina, id.

amens, tis, adj., [ab, mens, tis]; I) „alm.“: fem er fra Sands og Samling, nte af sig fce, (navnl. ifølge en Lidenfæb: derim. insanus: fidsfævag, afundig; vecors: aandeløs, færfyft); — inceptio est amentium, non amantium, Ter. Andr. 1, 3, 13; arma amens capio, Virg. Aen. 2, 314; amens metu, Liv., terrore, id.; egf. e. gen. animi, Virg. Aen. 1, 203; — in dies amentior, Suet.; homo amentissimus, Cic.; — egf. undert. f. vecors: afundig; vid. id. Verr. Act. 1, 3, in.; — II) „bef.“ egf. em Begreber: amenti caeca furor, Catull. 64, 197; ∞ impetus, Lucan.; amentissimum consilium, Cic. Att. 7, 10.

amentatus, 3, part. v. adj. af amento. — amentia, ae, f., [amens]: Aandsforvirring, Bedøvelse, Sandfæsfshed; — affectionem animi sensu carentem ... amentiam, eandemque dementia etc., Cic. Tusc. 3, 5; — „bef.“ egf. afundig Lidenfæb: flagrare cupiditate atque amentia, id.; tanta vis amentiae verius, quam amoris etc., Liv. 3, 47; — egf. Affundighed, færfyftbed, Hor. Sat. 2, 3, 249.

amento, avi, atum, i, v. a.; I) „alm.“: forfigner (Kæftfpyder) med en Nlem; men alene in partic.; — ut hastae velutibus amentatae traduntur, Cic. Brut. 78; hyl. „alleg.“, id. d. Or. 1, 57: a quo quum amentatas hastas, (i. e. apta et parata argumenta), acceperit, ipse eas ... torquebit; — II) „bef.“: at udsvinge Kæftfpyder ved Hælp af Slyngeremmen (amentum), Lucan. 6, 221; cf. „pect.“ em Stærmen: Amentante Noto Poenorum aplustribus ignes, Sil. 14, 422; af — amentum, i, n.; [befl. m. *ἀμύνω*, Vaane, *ἀμύνω*, binder, befter]; Nlem, hvevred Kæftfpyder udflænges; trugulam cum epistola, ad amentum deligata, etc., Caes. B. G. 5, 48; amenta jaculorum, Liv.; amenta torque, Virg.; — b) egf. en Sferem; soleae sine amento, Plin.

Ameria, ae, f.: By i Umbrien, (hod. Amelia), Plin. 3, 19, Cic.; — df. Amerinus, 3: amerinif, municeps, Cic. R. Am. 6, saliv, (til Vinpæle), Plin., Virg.; — men subst. Amerini, orum: Indvaanerne af Byen Ameria, Cic., Plin. — amerimoon, i, n., *ἀμειμών*, (ferghillende): Hufilog; fædd. aizoon majus; vid. Plin. 25, 102. — ames, nis, (m.): Stang el. Gaffel, navn. til et Jægleuet; vid. Hor. Epod. 2, 33; men amesne basternarum: Stærger til en Bærefæst, Pallad.

amethystinus, 3: fem bærer amethystfarvede Klæder, Martial. 2, 57; af — amethystinus, 3, [amethystus]; I) amethystfarvet, vestes, Martial.; egf. absol. amethystina, (sc. vestimenta), Juvenal.; — 2) befat med Amethystier, trientes, (Bægere), Martial. — amethystizon, ontis, m., *ἀμειψίζων*: der nærmer sig til Amethystens farve, carbonculus, Plin. 37, 25: rimel. violetblaa Rubin. — amethystus, i, m., *ἀμειψύς*: I) Amethysten, en violetblaa Edelstien, Plin. 37, 50; — II) etflags Vinfæst el. Vindruc, Colum. 3, 2. — amētor, oris, adj. c., *ἀμειτωρ*: mederløs, Tertull.

amflexus, 3, partic., [ambi-, flecto]: ombøiet, buget; Galliae ora grandi circuitu amflexa, etc., Mela 3, 2. — amfractus, f. umb. anfractus.

amia, ae, f., *ἀμια*: Thunfiften, el. en Thunfifart, Plin. 9, 19; — amiantus, i, m., *ἀμιαντος*, (uplettet): Amianten, v. c. en Stenart, der læder sig udspinde til uforbrændelige Traader, Næbft, Plin. 36, 31.

amica, ae, f., f. umb. 2. amicus. — „amicabilis, e: venfæbelig, transactio, Cod. Just.; — df. adv. amicabiliter, Cassiod.; v. — amicālis, e: venfæbelig, affectio, Dig.; — [amicus]. — amice, adv. af i. amicus: venfælig, venfæbeligen; — tu, qui etc., facis amice, Cic. Lael. 2; amice et benevole erga aliquem, id.; — egf. e. dat.; vitaeque hominum vivere amice, id. Off. 1, 26; — amicissime vivere cum aliquo, id., loqui de aliquo, Caes.; — compar. amicus, Fronto; — 2) „pect.“ egf.: amice pati, (i. e. aequo animo pati), Hor. Od. 3, 2, in.

amicimen, inis, n.; alene efterfl. f. amictus: Overklædning, Skappe, Appul.; af — amicio, (scilicet. i. xvi), ictum, 4, v. a., [ambi-, jacio]; I) „egenl.“: fafter derom el. derover, (navnl. Overklædningen Toga el. Pallium; men induere, iføre, vestire, beklæde); — pallium, quo amictus, soccos, quibus indutus esset, etc., Cic. d. Or. 3, 22; sedebat in rostris ... amictus toga purpurea, id. Phil. 3, 22; dum salutabatur ... ipse sese amiciebat, Suet. Vesp. 21; — b) „pect.“: Nobe candentes humeros (acc. graec.) amictus ... Apollo, Hor. Od. 1, 2, 31; cf. Virg. Aen. 1, 516; — II) „everf.“: omgiver dermed, indbyller deri: amicitur vitibus arbor, Ovid.; amicti vitibus montes, Flor. 1, 16; cf. Hor. Ep. 2, 1, 270. — not.: fut. amicibor, Plaut. Pers. 2, 5, 6; pl. amicisse, Fronto.

amiciter, adv.; ferfl. Biferm af amice, Plaut. Pers. 2, 3, 3. — amicitia, ae, f., [amicus]; I) „egenl.“: Venfæb; A) „alm.“ el. fem perfontig Forbæb; — est autem amicitia nihil aliud, nisi omnium ... rerum cum benevolentia et caritate summa consensio, Cic. Lael. 6; esse mihi amicitia cum aliquo, (vi ere Venner), id.; esse in amicitia cum aliquo, Nep.; conferre se ad amicitiam alicujus, Cic. Brut. 81; dedere se amicitiae alicujus, Caes. B. G. 3, 22; cf. Nep. Eum. 1, v. id. Alcib. 4; — ab amicitia alicujus deficere, Nep., se remove, Cic.; repudiare amicitiam alicujus, id.; amicitiam alicui renuciare, Liv.; — egf. in pl.: amicitias dissociare, Cic. dissuere, id., discindere, id.; — vincula amicitiae Rumpere, Lucr. 3, 83; — B) „bef.“: I) hos Diferenter: Venfæbforbund imellem Nationerne; — quae urbes in amicitia cum fide permanserant, Liv. 43, 21; egf. amicitiae foedus, id. 42, 12; amicitia et societas, id.; cf. Caes. B. G. 4, 16, v. Sall. Jug. 8; — 2) efteraug. egf. „metonym.“: amicitia f. amicus; omnesque (ejus) amicitias et familiaritates ... afflixi, Suet. Tib. 51; cf. Tac. Ann. 5, 2: quin et ... increpuit amicitias muliebris etc.; — II) „everf.“ i Botaniken om faadanne Bærter, fem frives i Nærheden af hinanden; — amicitia est rutae cum fico in tantum, ut etc., Piin. 19, 45; ∞ vitium, id. 16, 29.

amicities, ei, f.; Biferm af fregd., Lucr. 5, 1018;

o. — amico, are, v. a.: gier til Ven; solita prece numen amicat, Stat.; — [amicus].

amicetorium, i, n., [amicio]: hvad man faster om sig; navnfl. Kæstertorvde el. Hæstertorvde, Martial. 14, 149, (i Overkriften), Cod. Theod. — 1. amictus, 3, partic. af amicio. — 2. amictus, us, m., [amicio]; eyrl. at faste (en Kæppe) om sig; ff. 1) „egent.“; A) Maaden at klæde sig paa, Paaflædning, Dragt; — amictum imitari alicujus, aut statum, aut motum, Cic. d. Or. 2, 22; est aliquid in amictu, quod ipsum etc., Quintil. 11, 3, 156; — B) „meten.“: hvad man faster om sig til Bedækning, navnfl. Pallium el. Toga; amictus, anulus, etc., vid. Cic. Att. 6, 1; frustra mutatus amictum, Tibull.; amictus duplices, (af dobbelt Tøi), Virg. Aen. 5, 421; amictus Tyrii: Purpurkæppe, Ovid.; — som Ordspreg kan mærkes: quem mater dedit amictum, custodire, Quintil. 5, 14, 31; — II) „overf.“ o. „poet.“: enbyer Dugbælsse el. Bedækning; coeli mutemus amictum, (den os omgivende Luft), Lucr. 6, 1133; ~ nebulæ, Virg. Aen. 1, 416; terras caeco nox condit amictu, (i. e. tenebris), Sil.; men Colum. (poët.) 10, 69: scindere amictus (terrae: dens Urter og Græs).

amicula, ae, f., f. und. amiculum. — amiculum, i, n., [amicio]: hvad man faster om sig, (en faadan Kæppe el. Kaabe); — agresti duplici amiculo circumdatus, (isort en dobbelt Bendedeje), etc., Nep. Dat. 3; ogf. som Truentimmertragt: amicae amictus amiculo, Cic. Div. 2, 69; — I) „id.“ o. „overf.“: Besmykkelse, Paaflud, Fronto. — amiculum, i, m., dem. af 1. amicus: Brerille, ørl., (neml. m. Vibeg. af Kortrolighed el. Elensktab); vid. Hor. Ep. 1, 17, 3, o. Catull. 30, in.; cf. Cic. Verr. 3, 34; — 2) „fem. amicuila, ae; fædv. m. Ringegat: en Trille, ørl.; vid. Cic. d. Or. 2, 59, Suet. Cal. 53, c. 2.

1. amicus, 3, [amo]; I) „egent.“ om Personer: som elsker el. begunstiger, venlig, venstabelig, hengiven; c. dat. el. absol.; — tribuni plebis sunt nobis amici, Cic. Qu. Fr. 1, 2 fin.; amicior Cilicium (aerario), quam nostro, id. Att. 7, 1; successor conjunctissimus et amicissimus, id. Fam. 3, 3; Atticus non fortunæ sed hominibus amicus esse solebat, Nep. Att. 9; — „poet.“ ogf. om Guderne; studiis assit amica meis (Pallas)! Ovid. Fast. 3, 833; cf. Virg. Aen. 2, 737; — ligel. „poet.“ om Dyrene; vid. Hor. Ep. 1, 2, 26; — II) „overf.“ om Vægreber og Ting, oftest „poet.“: gunstlig el. tienlig; — navis fertur vento amico, Ovid. Trist. 1, 4, 18; per amica silentia lunæ, Virg. Aen. 2, 255; cf. id. Ge. 4, 115; men sidus amicum, Hor. Epod. 10, 9; — b) „f. absol.“ amicum est mihi, (*ἡλικὸν ἐστὶ μοι*): det er mig kjær el. behageligt; Nec dis amicum est, nec mihi, te prius Obire est, Hor. Od. 2, 17, in.

2. amicus, i, m., (1. amicus): en Ven; c. adj., el. c. gen., ogf. a. absol.; A) „alm.“ el. i personlige Færbøle; — ex omnibus seculis vix tria aut quatuor nominantur paria amicorum, Cic. Lael. 1, (hvor Taler er om et fulskomment el. idealt Vensteb); — o. paternus, id.; men id. Off. 1, 19: viros fortes et magnanimos, veritatis amicos esse etc.; ogf. f. patronus, Hor. Epod. 1, 2; hvorfor ogf. ~ potens el. magnus, id., Juvenal.; — ogf. f. socius el. Stadtbøder; vid. Ovid. Met. 13, 69; — B) „bes.“ ogf. a) i Statsfærbøle: Ven; oftest m. socius: Førbunden; — Samites priores amici sociique vobis facti sunt, Liv. 7, 30; cf. id. 37, 54, c. Suet. Caes. 11; men Cic. Phil. 11, 13: Deiotarus ex animo amicus unus fidelis etc.; — b) Kortrolig el. Raadgiver el. Minister hos Regenten, oftest in pl.; vid. Nep. Milit. 3, ogf. id. d. Reg. 3, c. Suet. Cal. 19, oftere; — II) amica, ae, f.: Veninde; Tuas amicas te et cognatas deserere etc., Ter. Hec. 4, 2, 16; — b) ofte er ogf. amica: miltere Venævnelse paa en

Medbustru el. Concubine, (ligesom Græfnes *étaiqe*), Plaut., Ter., Cic. Att. 10, 10, Dig.

Amilear, f. und. Hamilear. — Aminæus, (-eus), 3: benævnt efter Aminæa, en af sin ypperlige Vinærl berømt Egn i det Picentiske; vid. Virg. Ge. 2, 97; — Amisia, ae; I) m.: Floden Emis i Tyosland, Tac. Ann. 1, 60, c. 63; — hos Plin. c. Mela ogf. Amisus, i; — II) f.: en af Romerne anlagt fast Vads ved denne Flod, Tac. Ann. 2, 8.

*amissibilis, e: sem tan mistes el. tabes, Tert.; c. — amissio, onis, f.: Tab, Færlis; ~ turpis oppidorum, Cic. Pis. 17; cf. id. Fam. 4, 3; — ~ foliorum, (Vesfalt), Plin.; — [amitto]. — 1. amissus, 3, partic. af amitto. — 2. amissus, us, m., [amitto]; Viferum af d. fædv. amissio; vid. Nep. Alc. 6: amissum Siciliae etc. — Amisus, (-os), i, f.: By i Pontus, (hod. Samsun), Cic. Manil. 8; men Plin. 6, 2, ogf. Amisum, i, n.; — 2) Amiseni, orum: Indvaanerne af Byen Am., Plin. Ep. 10, 73.

amita, ae, f.: Kaders Søster, Kaster el. Tante, Cic., Liv.; — amita magna: Bedstefaders Søster, Grandtante, Dig.; ~ major, maxima, ibd. — Amiternum, i, n.: By i d. Sabinke, Historikeren Callistus's Hædeby, (hod. S. Vittorino); vid. Liv. 10, 39; — B) 2) Amiterminus, 3: amitermist, arva, Colum.; — men semsubst.: Amitermini, orum: Indvaanerne af Byen Am., Plin. 3, 17; — 2) Amitermus, 3: = fædv., cohors, Virg.; cf. Martial. 13, 20. — amitinus, a, i. e. amita filius, filia; amitini, amitinae, (saadanne Søskendeboern), Dig.

amitto, isi, issum, 3, v. a.; I) „egent.“: sender bort el. fra mig, lader gaæ el. fare; — stulte feci, qui hunc amisi (servum), Plaut. Mil. gl. 4, 8, 66; cf. Ter. Phorm. 1, 3, 24; — ogf. em Ting: at sende fra sig, anulum id.; ogf. at slippe imed sin Villie, praedam de manibus, Cic., ogf. manibus, Plaut.; men Liv. 29, 32: Masinissam ... prope e manibus amisit; — II) „fig.“; A) „alm.“: lader fare, brøder mig iffe derem; — istam rem inquisitam, certum est, non amittere, Plaut. Amph. 2, 2, 217; men tibi hanc amittam noxiam unam, (vil tilgive dig den), id.; — navnfl. ogf. in Vibeg. af Jeronimiske el. Hæde; ~ ejusmodi occasionem etc., Cic. Caccin. 5; cf. id. Att. 8, 3; — ~ fidem, (bryde sit Ord), Nep. Eun. 10; men Cic. Off. 1, 11: sacramento priore amisso, (da hans tidligere Ed havde opbert at gielde); — B) „bes.“: mistet el. taber; (neml. mere ved Tilfælde el. Hæde; detimod perdere: mere ved Færbøle); — simul consilium cum re amisti, (f. amisisti), Ter. Eun. 2, 2, 10; cf. Cic. R. Com. 4; men classes ... amissae et perditae, id. Verr. Act. 1, 5; qui filium consularem amisit (sc. morte), id. Fam. 4, 6; amissas reparare res, (gjenvinde den tabte Væstant), Hor. Sat. 2, 5, in.; cf. Ovid. Met. 5, 519; men ~ exercitum, (lide Nederlag), Liv.; amissa opera (sc. incendio) restituere, id. 5, 7; ~ optimates, (miste deres Hengivenhed; opp. reconciliare milites); vid. Nep. Dion. 7; ligel. mærkes Auct. ad Her. 4, 14: Decius ... amisit vitam, non perdidit; — not.: amisti, (f. amisisti), Ter., f. evenf.; amissis, (f. amisitis), Plaut. Bacch. 5, 2, 70.

ammi, el. ami, indecl., c. ammium, el. amium, i, n., *ἀμμι*, (germ. Ammei): etlaas Eftermplante, Plin. 20, 58. — Ammianus Marcellinus — fædv. i d. fierte Aarh. efter Christus paa Latin: Rerum gestarum libros XXXI, neml. fra Nerva til Valens's Død, (91—378), hvaraf dog de forste 13 Bøger ere tabte. — Amminæus, f. und. Aminæus. — ammiro, ammitto, f. und. ammiror, etc. — ammium, f. und. ammi.

ammochrysus, i, m., *ἀμμοχρύσος*, (Sandgulde), en os ubefindt Græstien, Plin. 37, 73. — ammodytes, ae, m., *ἀμμοδύτης*, (Sandfryber): en africansk

amoenus, 3; I) „egent.“: yndig el. behagelig for Gæstferne, navnlig for Duet; oftest om Gæne og Steder; — in praediliis nostris et helle aedificatis et satis amoenis etc., Cic. Att. 16, 3; men loca amoena, voluptaria etc., Sall. Cat. 11; men amoena vireta etc., Virg. Aen. 6, 638; cf. Hor. Od. 3, 4, 7, egf. id. Ep. 1, 10, 6, e. ibd. 16, 15; — compar., f. nedenf.; superl.: ~ aedificia, Tac.; ligel. ~ picturae parietum, Plin.; — egf. absol.: per amoena Asiae, Tac. Ann. 3, 7; amoena litorum, id.; — b) egf. om Dragten: yppig, rigelig; propter cultum amoeniorem etc., Liv. 4, 44; — II) „fig.“ om Begreber; vita amoena, (som tilbringes i Nydelse), Tac.; men ingenium amoenum, (indtægende, stiftet til at behage), id. Ann. 2, 64; — egf. om Ordene el. Taler; amoenissima verba, Gell.

amōlior, itus sum, iri, v. dep. a.; I) „egent.“: stoffer bort el. af Veien, (sædv. med Bibege af Anstrængelse); — ~ omnia nostra, (flytte alle mine Sager), Plaut.; ~ obstantia silvarum, (neml. for at bane Veie), Tac. Ann. 1, 50; cf. m. Yunc: ~ se, (gaffe sig, skynde sig bort), Plaut.; cf. Ter. Andr. 4, 2, 24; men ~ aliquem honoris specie, (bortferne under fligt Skin), Tac. Ann. 2, 42; ligel. ~ uxorem, id. Hist. 1, 13; — II) „fig.“; A) „alm.“: bortferner; amolendiis periculis etc., Plin. 32, 11; cf. Tac. Hist. 3, 75; men ~ dedecus, (afvende Skammen fra sig selv), id. Ann. 14, 14; men Liv. 28, 28: amolior et amoveo meum nomen, (forbigaer det med sig); — B) „bes.“ i Rhetoriken: ~ singula, (giendrive de enkelte Beskytninger), Quintil. 5, 13, 11; — not.: egf. pass.; opera amolita, Liv. 25, 36; cf. Plaut. Most. 2, 11, 21; cf. — amōlitio, onis, f.: Bortkastelse, Bortferne; ~ infans ex oculis, Gell. 2, 1. — amōlitus, 3, partic. (act. ex. pass.) af amolior.

amōmis, idis, f., *amomis*: etslags Vært, som signer amomum, (men af langt ringere Værd), Plin. 12, 28. — amōmum, (-on), i, n., *amomum*: en kryddragtig Buskvært, hvoraf en velsigtende Balsm el. Salve tilberedes; vid. Plin. 12, 28, v. Virg. Ecl. 4, 25; — men ibd. 3, 89, en i Amuliged: ferat rubus asper amomum; — b) „poet.“ egf. denne Balsm selv, Ovid. Pont. 1, 9, 52, Martial. 5, 65.

amor, (forstl. amos, Plaut., ligesom honos, e. a.), oris, m., [amo]; I) „egent.“; A) „alm.“: a) Skierlighed, Tilbedelighed; — (ligesom amo, mere om den naturlige Følelse; derim. caritas mere som Følge af en Dem el. af et Bælg; vid. Cic. Part. or. 25, egf. id. Lael. 8, hvor benevolentia er ligesom Følge og Ytring af amor); — absol. el. m. in e. acc., el. m. erga, el. e. gen. obj., men alene „poet.“ e. gen. gerund.; — amor ... princeps est ad benevolentiam conjungendam, Cic. Lael. 8, f. ovenf.; noster in te amor etc., id. Fam. 13, 29; si quid in te residet amoris erga me, ibd. 5, 5; men ibd. 5, 12: nostro amor (din Skierlighed til mig) ~ largiare, etc.; — habere aliquem in amore, egf. habere amorem erga aliquem: at ynde nogen, id.; — egf. in pl.; amores hominum in te, id. Att. 5, 10; est is mihi in amoribus, id. Fam. 7, 33; men amores sancti, vid. id. Fin. 3, 20; — amor e. gen. obj., f. nedenf.; — b) lidensabelig Skierlighed, Elskov; — Medea ... saucia amore saevo, Enn. ap. Auct. ad Her. 2, 22; In amore haec omnia sunt vitia; injuria, etc., Ter. Eun. 1, 1, 11; ~ ancillae, (til en Tjener), Hor.; cf. id. Sat. 2, 3, 252; ligel. in pl.; vid. Ter. Andr. 5, 4, 10; ligel. Cic. Coel. 19: amores, et hae deliciae, quae vocantur, quae etc.; cf. Hor. Od. 3, 21, 3, v. Ovid. Met. 9, 519, estere; — B) „bef.“ v. „metonym.“: I) den eksistende Versien el. Gienstand, særv. in pl.; Pompeius, nostri amores, Cic. Att. 2, 19; quid amores et deliciae tuae, Roscius! id. Div. 1, 36; ligel. ironisk, id. Phil. 6, 5; f. egf. Plaut. Poen. 1, 1, 79, v. Ovid. Met. 1, 617; — 2) personifi-

cet et Amor: Elskovsguden el. Cupido, *Amor*; — Paret Amor dietis carae genetricis, Virg. Aen. 1, 693; Nec, quid Hymen, quid Amor ... curat, Ovid. Met. 1, 480; cf. Hor. Od. 3, 12, in.; — egf. in pl., Amores: Elskovsguderne; vid. Ovid. Met. 10, 516, v. Hor. Od. 2, 11, 7; ligel. Prop. 3, 1, 11: Et mecum in curru parvi vectantur Amores; — II) „fig.“; A) lidensabelig Attraa, bestig Begiering el. Stræben; — iste consularis amor etc., Cic. Sull. 26; cf. id. Arch. 11; ligel. laudum percussus amore, Virg. Aen. 9, 197; — ~ vini, (Drickselighed), Liv.; ~ auri, Virg., argenti, Hor., nummi, Juvenal., (Gævesge, Gierrighed); ligel. amor seeleratus habendi, Ovid. Met. 1, 131; cf. Hor. Sat. 2, 1, 10; — egf. kan „poet.“ f. gen. gerundii staae inf.; si tantus amor casus cognoscere nostros, Virg. Aen. 2, 10; — quod erat insitus menti cognitionis amor, Cic. Fin. 4, 7; — B) „poet.“ egf. hvad der vækker Elskov; vid. Virg. Aen. 4, 516, e. Serv. ibd., tilligem. Plin. 8, 66; f. egf. hippocamnes; cf. — amorabundus, 3; forstlket, Laber. ap. Gell. 11, 15.

Amorgus, (-os), i, f.: en af Sporaderne i Ægæerhavet, (hod. Morgo); mærkelig, som Digteren Simonides's Jødefæd, men under Keiserne, som Jørdaningssted; vid. Plin. 4, 23; cf. Aen. Tac. 1, 30. — amorifer, era, erum, [amor, fero]: som bringer Elskov, sagittae (Cupidinis), Venant. — amorificus, 3, [amor, facio]: som vækker Elskov, herba, Appul. — amos, vid. amor ab in.

amōtio, onis, f., [amoveo]: Bortferne; amotionem pati, (blive affat), Dig.; — men „pers.“ ~ doloris, (Befrielse derfra), Cic. Fin. 1, 11; cf. ibd. 2, 3. — amōtus, 3, partic. afslgd. — amōveo, ovi, otum, 2, v. a.; I) „egent.“; A) „alm.“: stoffer bort el. af Veien; (oftere m. Bibege af Illage el. Anstrængelse, f. ind. amolior); — me exinde amovit loco, (jag mig bort), Plaut. Truc. 1, 1, 61; testem hanc quum abs te amoveris, (har befriet dig derfra), Ter. Heu. 4, 1, 72; cf. Cic. Att. 1, 12: nebuloem illum ex istis locis amove; men amoto ... custode, (sefter at være befriet derfra), Prop. 1, 11, 15; ~ sacra ab hostium oculis, Liv. 5, 51; te hinc amove, (raf dig herfra), Ter. Phorm. 3, 3, 34; se e medio quam longissime amovere, Suet. Tib. 10; — B) „bes.“ egf.; a) at bortferne el. forvise til et Sted; — amotus Cercinam insulam etc., Tac. Ann. 1, 53; cf. ibd. 4, 21 v. 31; egf. absol.: at bortferne; ~ aemulatio suspectos per nomen obsidum, ibd. 13, 9; — b) „poet.“ v. „fig.“, forstlende, f. furari: at friste el. berovende; — boves ... per dolum amotas, Hor. Od. 1, 10, 10; si quis aliquid ex hereditate amoverit, Dig.; — II) „fig.“: at bortferne fra sig, at befrie sig derfra; oftest comist; — Nisi somnium socordiamque ex pectore oculisque amoveris, Plaut. Pseud. 1, 2, 11; ~ crapulam, ibd. 5, 1, 35; amoto metu, (uden Frygt), Ter.; cf. Hor. Sat. 1, 1, 27: amoto ... ludo etc.; men ~ bellum, (at befrie sig derfra), Liv. 5, 35; — „poet.“ egf. om Tiden: quaecumque vetustate amovet aetas, Lucr. 1, 226.

ampēlinus, 3, *αμπέλινος*: af en Vinstok, molochina, ampelina, Caccil. ap. Non. (rimel. om visse Jarver). — ampelitis, idis, f., *αμπέλιτις*: etslags Jordeeg, hvorved Vinstokke bevares for Drm, vid. Plin. 35, 56. — ampelodesmos, i, m., *αμπελόδεσμος*: etslags Vært, som bruges til Vinstokkens Opbæring, Plin. 17, 35. — ampeloleuca, es, f., *αμπελολευκή*, (i. e. vitis alba), germ. Zaantribe el. Gishtribe, Plin. 33, 16. — I. Ampelos, i, m.: en ston Angling, som blev elstet af Bacchus, Ovid. Fast. 3, 409. — 2. ampēlos, i, f., *αμπέλος*, (Vinstok); cf. 1) ~ agria, vid. Vinstok, egf. labrusca, Plin. 21, 14; — 2) ~ Chironia, i. e. vitis nigra, el. bryonia, (germ. Schmeerwur), Plin. 23, 17.

amphēmerinus, 3, *ἀμφημερίνος*: daglig, quo-

tidianus, genus febrinum, Plin. 28, 66. — Amphiarans, i. m., *Ἀμφιαράων*; berømt Spaamand i Argos, ved Grifhyle fører til Alkmaon, v. Amphilocheus; — om ham f. Cic. Div. 1, 40, v. Ovid. Pont. 3, 1, 52; — B) df. 1) Amphiaræus, (sevsyll.), 3: amphiaræist, quadrage, Prop. 2, 25, 39; — 2) Amphiaræides, æ, m., (hans Søn Alkmaon), Ovid. Fast. 2, 43.

amphibolia, æ, f., *ἀμφιβολία*; i Rhetoriken: Tvetydighed; vid. Quintil. 7, 9, in., v. Cic. Div. 2, 56. — amphibolus, 3, *ἀμφιβολος*, tvetydig, Capell. — amphibrachys, *ῥος*, m., *ἀμφιβράχης*, se. pes, i Metriken: Versfoden: — —, (timæe), Quintil.; — fied, egf. amphibrachus, i, m., Donat.; egf. amphibrevi, is, m., Diomed.

Amphictyōnes, um, m., *Ἀμφικτυόνες*; en Congreg af samtlige græske Staters Dermittere, der holdtes tielligere ved Thermopylae, (hvs. conventus Pylæicus, Liv.), men sld. i Delphi; — accusari apud Amphictyonas (acc. græc.), Cic. Inv. 2, 23; decreto Amphictyonum niti, Tac. Ann. 4, 14. — Amphilocheia, æ, f.: Landstaf i Arkamien, Cic. Pis. 40; — B) df. 1) Amphilocheus, v. Amphilocheus, 3, amphilocheist, Argos, Plin. 1, 2, v. Liv. 38, 10, (hvor begge former findes forvekslede); — 2) Amphilochei, orum: Indbyggere af Byen Amph., Liv. 38, 3; cf. Caes. B. C. 3, 55. — Amphilocheus, i, m.; 1) en Søn af Amphiarans, v. Stifteren af Argos Amphilocheum i Epirus, Plin. 1, 2; — 2) en Søn af Alkmaon v. Manto, havde som Spaamand et Tempel i Drepan i Attika, Liv. 15, 27.

Amphimærus, i, m., *ἀμφιμέρος*, se. pes, Versfoden: — —, (cārdines); (egf. Creticus); Quintil. 9, 4, 81. — amphilallum, i, n., *ἀμφιῶλλον*; uldent Træ, som er høaret paa begge Sider, Plin. 8, 73. — Amphinomus, i, m., v. Anāpis: reende Anglinger af Catana, ferske deres Hørelere igiennem Omias Luer, hvorfor de af deres Medborgere hævredes med en Vredstifter; vid. Sen. Benef. 3, 37, Sil., Val. Max. — Amphion, ōnis, m., *Ἀμφίων*; en Søn af Jupiter ved Antiopa, var Konge i Theben og Gemal af Niobe; — under hans Lyres Tryllener formæde Stenene sig til Mur omkring Theben; vid. Hyg. Fab. 6, 7, egf. Hor. A. P. 394; om hans sildigere Stiebne, f. Ovid. Met. 6, 221, eftere; — df. Amphiōnius, 3: amphionist, Iyra, Prop. 1, 9, 10.

Amphipolis, is, f.: By i Mæcedonien, (hød. Emboli), Plin., Liv.; — B) df. 1) Amphipolitānus, 3, arx, Justin.; — 2) Amphipolites, æ, m.: en Amphipolitāner, Varr. — amphiprostylus, on, *ἀμφιπροστώλος*, aedes: som har Søiler for og bag, (men ikke paa Siderne), Vitruv. 3, 1. — amphishaena, æ, f., *ἀμφισαῖνα*; en Slangeart i Lybien; kryber paa de for og baglens, Plin. 8, 35, Lucan. — Amphissa, æ, f.: Bjerg i d. Væstrie i Mæcedonien; — df. Amphissius, 3, Ovid. Met. 15, 703; — not.: egf. er Amphissa: en By i d. Væstrie i Grækenland, Lucan. 3, 172.

amphitane, es, f.: etslags Vædelsen, egf. chrysocolla, rimel. etslags Magnetis, Plin. 37, 51. — amphitapa, æ, f., *ἀμφιτάπη*; et paa begge Sider høaret el. laudent Sengetepp, Varr., Dig.; amphitapæ villis ingentibus molles, Lucil. ap. Non. — amphithalamus, i, m., *ἀμφιθάλαμος*; et Jæreværelse, Vitruv. 6, 10, in. — amphitheatralis, e: amphitheatrist, spectaculum, Plin., magistri, Martial.; v. — amphitheatricus, 3: = frgd., charta, vid. Plin. 13, 23; af — amphitheatrum, i, n., *ἀμφιθέατρον*; et Amphitheatr, en halvkræftformet Bygning, hvori de ever hverandre høvede Sæder overalt lode fri Udsigt til arena; brugtes sædv. til Hægtespil, og opførtes i de ældre Tider alene af Træ, og for en kort

Tid; — det første blivende Amphitheatr opførte R. Augustus; vid. Suet. Aug. 29; — om det af Vespasianus og Titus opførte Amphitheatr, (Caesareum amphitheatrum, Martial. Spect.), vid. Plin. 19, 6, Suet. Vesp. 9, v. id. Tit. 7, egf. Martial. Spect.

Amphitrite, es, f.: Neptuns Gemalinde og Havets Gurinde, Colum. 10, 201; — df. egf. som appell. f. Havet; vid. Ovid. Met. 1, 14, v. Catull. 61, 11. — Amphitryo, (-tio), el. Amphitryon, (-non), ōnis, m., *Ἀμφίτρυων*, *ἄνθρωπος*: Søn af Alceus og Gemal af Alcmene, som fødte ham Sybilus, tilfellig. Jupiters Søn, Hercules; vid. Ovid. Met. 6, 112; — not.: egf. er Amphitryo, Navnet paa en Comœdie af Plautus. — df. Amphitryōniades, æ, m.: Søn el. Efterkommer af Amphitryo; men sædv. om Hercules, Catull., Ovid., Virg.

amphōra, æ, f., *ἀμφορέα*; 1) som Ting: Kar el. Kruffe el. Glas af Ler el. af anden Materie, og med tvende Hænder, navn. til Opbevaring af Vin, egf. af Olie og Ølning; — amphoræ vitreæ, diligenter gysatae etc., vid. Petron. Sat. 31; saal. Vintruffe el. Kruffe med Vin, vid. Hor. Od. 3, 28, 8; — ∞ oleariae, Cato; cf. Hor. Epod. 2, 15; — opp. urceus, id. A. P. 22; — II) som Maal; A) „alm.“ el. for flydende Sager er amphora: = 2 urnæ el. 3 modii el. 8 congi el. 18 sextarii el. 96 heminae; — quaternos denarios in singulas vini amphoras portorii nomine exegisse, Cic. Font. 5; cf. Plin. 9, 48; men ∞ Capitolina, (som heder det rette Maal); vid. Capitolin. Maximin. 4; — B) „bes.“ el. som Skibmaale; maritimam navem, quæ plus quam trecentarum amphorarum esset, etc., Liv. 21, 63; — i denne Høindelse findes oftere gen. pl. amphorum, (f. amphorarum); vid. Lentul. ap. Cic. Fam. 12, 15, v. Plin. 6, 24; df. — amphōralis, e: der heder Maalet af en Amphora, vas, Plin. 37, 10; v. — amphorarius, 3: som opbevares paa en Amphora, vinum, Dig.

Amphrysus, (-os), i, m.: liden Flod i d. thessaliske Landstaf Pithiotis, hvorved, efter Mythen, Gudinden Apollo vogtere R. Admetus's Hjerder; hvs. egf. Virg. Ge. 3, 2, Apollo heder: pastor ab Amphryso; cf. Ovid. Met. 1, 580, v. ibd. 7, 229; — B) df. 1) Amphrysus, 3: amphrystist; men „pect.“: benævnt efter Gudinden Apollo, vates, Virg. Aen. 6, 394, (i. e. Sibylla); — 2) Amphrysus, 3, gramen, Stat.

ample, adv. af amplus; 1) „egent.“: vidt el. vide, med el. af et vidt Omfang; df. rigeligen el. overflødig, nutrire (aegrum), Cels.; amplus (agri militibus dati), Cic. Phil. 5, 19; — II) „fig.“; A) „everf.“: prægtigen, herligen, exornare triclinium, Cic.; men aliquem quam amplusse efferre, (gide nogen en prægtig Begrævelse), id.; — B) „ment.“ el. om Jæreværelse: sublata ampleque dicere; vid. Cic. Brut. 55; amplusse laudare, Plin.; — III) compar. amplus: mere el. længere el. videre; — nærmest om en Udsatning i Tiden, egf. om Tæl; (plus derim. om den substantiviske Mængde; magis, om d. comparative Handling el. Egenstaf; potius, om Valget imellem flere Gienstande); — c. abl. compar., el. m. quam, el. absol. m. nonin. el. gen. el. acc.; — bora amplus jam ... moliebantur, Cic. Verr. 4, 43; amplus octodecim partibus majorem etc., id. Acad. 2, 26; nec amplus, quam XXVII dies ... commemoratus, Suet. Aug. 17; — amplus sunt sex menses, Cic. R. Com. 3; duas amplus horas ... certamen sustinere, Liv. 36, 38; spatium non amplus pedum DC, Caes. B. G. 1, 38; — B) heril mærkes endnu; 1) amplus m. Negation, (i hviiset Mæd non amplus han hede, ligesom tantum: ifsum); — non amplus XIV cohortes ... coegi, Pompej. ap. Cic. Att. 8, 12; duo haud amplus millia peditum effugerunt, Liv. 28, 2; — saal. er egf. nihil amplus quam, v. nec quicquam am-

plius: en stærkere Omfavnings af tantum: intet videre, iftun; vid. Cic. N. D. 2, 12; cf. Suet. Ner. 39; — ogf. høre hertil de elliptiske Udtryk: nihil amplius, vid. Cic. Verr. 5, 49; o. si nihil amplius, (ligesom si nihil aliud), vid. Ovid. Met. 9, 148; — 2) i Retsproget: beder; a) om Demmeren: amplius pronunciare: efterlære Sagen for udsat til yderligere Dristelse og Oplysning; vid. Cic. Brut. 22; — b) om Partierne: amplius non petere: giere Afkald paa videre Forderung; vid. Cic. R. Com. 12; o. id. Att. 1, 8; — 3) ogf. alm.; a) ligesom insuper o. praeterea: endnu dertil cf. videre cf. mere; — quid loquar amplius hoc de homine? Cic. Cae. 9; quaecumque dici ant lingi possunt ... probra, et alia amplius, Sall. Jug. 44; — b) nihil dico amplius, (en Art af aposiopesis: jeg vil tie med Resten); Plaut. As. 1, 3, 51, o. Cic. Plane. 7; — c) et hoc amplius: og hertil endnu dette, (nævn. ved Anførsel); vid. Cic. Cae. 10; df. ogf. i Senatet, naar man foreslaaer et Tillæg til en Andens Forslag; vid. id. Phil. 13, 21: et hoc amplius censeo, etc.

amplecto, ēre, v. a., forkl. Biform af amplector, Plaut.; — not.: df. ogf. m. pass. Bem.: amplecter, (f. amplecti), Lucil. ap. Prisc. — amplector, exus sum, 3, v. dep. a., [ambi-, plecto, πλέκω, fletter]; 1) „egenl.“: at slynge sig derom, at omfatte cf. omfavne; — Amplectimur tibi genua, egentes opum, Plaut. Rud. 1, 5, 16; ille me amplexus est, Cic. Somn. Scip. 2; amplexus dextram, Virg.; — b) ogf. at omgive cf. indeskutte, edf.; — quorum terra amplectitur ossa, Lucr.; ∞ locum munimento, (besætte rundt), Liv., exedra et porticibus, (opføre derom), Plin. Ep.; cf. Hor. A. P. 209, o. Virg. Ecl. 3, 45; men ∞ hostium aciem, (omgaae cf. omringe den), Liv.; — II) „fig.“: A) „alm.“: sammenfatter cf. tager sammen, behandler under Et; — ∞ omnes oratores, Cic. d. Or. 3, 9; cf. Plin. Ep. 5, 3; men om en Heltterre: magnam Brigantium partem aut victoria amplexus, aut bello, Tac. Agric. 17; — B) „bef.“ ogf.: a) omfatter i Foredraget; — ∞ argumentum pluribus verbis, Cic. R. Com. 12; cf. Virg. Ge. 2, 42; ligel. at omfatte cf. indbesatte derunder cf. deri; nævn. om den Stemmedes Mending cf. Betum, vid. Cic. Cat. 4, 4; ligel. om et Begreb, id. Tusc. 2, 13; en en Lev, Tac. Ann. 4, 31; — b) omfatter i Tanterne, overfører cf. gennemfører; — quae si iudex non amplectetur omnia consilio, Cic. Font. 7; ut hanc cogitationem toto pectore amplectare, id. Att. 12, 35; — c) ogf. „ethist.“: omfatter med Ridelighed, efter cf. under; Caesar me amicissime quotidie magis amplectitur, Cic. Fam. 6, 6; cf. id. Cat. 4, 3, o. Sall. Jug. 7; men Hor. Sat. 1, 2, 53: hoc se amplectitur uno, (gjør sig til deraf); — ogf. om Begreber: at hoiagte, at befordre; Caesar favet ingenis, nobilitatem vero et dignitates hominum amplectitur, Cic. Fam. 4, 8; men id. Fl. 18, med Luce: quum rem publicam nimis amplecteretur, (som det Omsigtige for nar, bestil det for grev).

amplexo, are, v. a., forkl. Biform af sige, Plaut. Poen. 5, 4, 60; cf. Lucil. ap. Priscian., o. N. — amplexor, atus sum, 1, v. dep. a., intens. af amplector; 1) „egenl.“: omfavner cf. omarmner; aram amplexantes, Plaut. Rud. 3, 3, 33; oftere om Jerselsede og en Venner; nihil cessarunt ... amplexari inter se, id. Mil. gl. a. 5, v. 40; cf. Ter. Heaut. 5, 1, 27; men inimicum meum sic amplexabantur etc., Cic. Fam. 1, 9; — II) „fig.“: hengiver mig dertil, antager mig neget, forsvaer, efter, under; — neque ullum ... amplexari otium, quod abhorreat a dignitate, Cic. Sest. 45; quas (Species, i. e. idæe) Plato erat amplexatus, id. Acad. 1, 9; men Appius totum me amplexatur, (er mig aldeles hengiven), id. Qu. Fr. 2, 12.

1. amplexus, 3, partic. af amplector. — 2. amplexus, us, m., [amplector]; 1) „alm.“: Omfavnings, Omfangning, Omgivelse; — circumplexatus serpentis

amplexu (puer), Cic. Div. 1, 36; ligel. in pl., Ovid. Met. 3, 48; cf. ibd. 9, 51; men terrarum orbem amplexu finire, (om Decanet), Liv. 36, 17; cf. Plin. 5, 9; — II) „bef.“: stærkt Omfavne, (eflest in pl.); Quum dabit amplexus, (naar hun omfavner dig), Virg. Aen. 1, 687; ogf. amplexu aliquem petere, id., tenere, Tac.; in amplexus alienus ruere, id., effundi, id. ampliatio, onis, f., [amplio]; Udvidelse, Forstørrelse, Tert.; — II) „bef.“ i Retsproget: Udsettelse af den retlige Kiendelse; ampliata est et ipsa ampliatio, Sen. Contr. 1, 3.

“amplificatio, onis, f.; 1) „alm.“: Udvidelse, Forstørrelse, Formerelse; ∞ pecuniae cf. rei familiaris, Cic.; ∞ honoris et gloriae, id.; — II) „bef.“ som rhetorisk Figur: forstærkende cf. udhavende Fremstilling af en Giensstand, Cic. Part. or. 15, o. Quintil. 2, 5, 9; o. — amplificator, oris, m.: som udvider cf. forstørker; — Pythagoras ... rerum etiam ipsarum amplificator fuit, (udvidere cf. berigere ogf. Videnskab selv), Cic. Tusc. 5, 4; — ogf. „overf.“: som fremmer cf. beforderer; ∞ dignitatis tuae, id. Fam. 10, 12; — df. fem.: amplificatrix, icis, ∞ veri veritatem, Pacat. Paneg.; — [amplifico]. — amplifice, adv. af amplificus: prægtigen, glimrende, Catull. 61, 266.

“amplifico, avi, atum, 1, v. a.; 1) „alm.“: udvider, forstørker, divitias, Cic., orbem, id., Liv., rem publicam, Cic.; men ∞ sonum, (forstærke den) id.; — ogf. „overf.“: ∞ auctoritatem alienus apud aliquem, Caes. B. G. 2, 14; cf. Cic. Manil. 46; men pauci honore et gloria amplificati, id. Leg. 3, 14; — II) „bef.“ ogf. i Rhetoriken: at fremhæve (forstørrende cf. fremvidende); vid. Cic. d. Or. 3, 26; cf. ibd. 1, 51, o. id. Acad. 2, 2; af — amplificus, 3, [amplius, facio]: prægtig, herlig, Fronto.

amplio, avi, atum, 1, v. a., [amplus]; 1) „alm.“: udvider, forstørker, plagam scalpello, Cels., vulnus, id.; ∞ templum, Suet.; ∞ rem (Jermuen), Hor., imperium, Caes.; — ogf. „overf.“: ∞ nomen alienus, (gjøre beremt, forberigede), Martial.; honore amplius, Plin.; — II) „bef.“ i Retsproget: ampliare aliquem cf. aliquid; om Demmeren: at udsætte den retlige Kiendelse, for at undersøge Sagen nøiere; f. und. ample; f. ogf. comperendino s. l.; — quum potestas esset ampliandi (sc. causam), Cic. Cae. 10; cf. id. Verr. 1, 9; men bis ampliatus, tertio absolutus est (reus), Liv. 13, 2; cf. id. 4, 44, fin.; men ejus causa septies ampliata etc., Val. Max. 8, 1.

ampliter, adv., for: og efterkl. Biform af ample; 1) rigeligen, prægtigen, obsonari, Plaut., accipere aliquem, id.; — 2) overmaade, høiligen, occupatus, (hysselfat), id.; ∞ laudare aliquem, Gell.

amplifico, mis, f., [amplus]; 1) „egenl.“: Vidde, vidt cf. stort Omfang; — ∞ membrorum, Varr.; simulaeum modica amplitudine, Cic. Verr. 4, 19; ∞ urbis (Capuae), Liv., valli, Tac.; — ogf. in pl.: amplitudines honorum, Cic. Fin. 4, 7; — II) „fig.“: A) „alm.“: a) e. gen.: Sterbed, Hyperlighed, animi, Cic., rerum gestarum, Nep., fortunae, Plin.; — b) absol.: Værdighed, Ansæelse, Høied; vid. Cic. R. Am. 1, o. id. Brut. 81; ogf. hører hertil id. d. Or. 2, 39: majestas est amplitudo et dignitas civitatis; — B) „bef.“ i Rhetoriken: Udtrykkets Høied og Værdighed cf. Høied; vid. Cic. Inv. 2, 16; o. Gell. 7, 14; men Cic. Orat. 1, fin.: amplitudo Platonis, (hans Genies Omfang cf. Sterbed og Stykke).

amplius, sem adv. o. adj., f. und. ample v. amplus. — ampliusculus, 3, dem. af compar. amplior cf. amplius und. amplus: temmelig cf. nogenlunde stor cf. anseelig, Appol.; — df. adv. ampliuscule, Sidon. — amplo, are, v. a., [amplus], forkl. f. amplifico: forstørker, forberiger; qui causam humanilem dictis ampliat, Pacuv. ap. Non.

amplus, 3, [enten best. m. ἀνέπλεος, overspildet; cf. efter Doederl.: igiennem inus. ambulans, af ambi-]; 1) „egentl.“: A) „alm.“: vid, rummelig, af stort Omfang, stor, domus, Cic.; ∞ porticus (pl.), Virg.; - res (Egeme) amplior ... et latior etc., Lucr. 2, 1132; mortali specie ampliorum etc., Suet. Aug. 91; amplissima insula, Plin.; - B) „fig.“: rigelig, stor, megen; ∞ res pecunaria, Cic.; ∞ divitiae, Hor.; ampliores aquae, Plin.; amplior exercitus, Suet.; amplissima pecunia, Cic.; - H) „fig.“: A) „overf.“: 1) med Hensyn paa den intensive Kraft: stor, stærkt, megen, bestig; - ∞ vires, Lucr.: amplior potentia, Plin.; amplissimi affectus, id.; cf. Ter. Hee. 3, 1, 9; liget. ampla poena, Prop., spes nepotum, id.; - b) compar. amplius, sem subst., (isse at forveerle m. adv. comp. amplius and. ample): - daturus non sum amplius, Cic.; cf. Nep. Thras. 1; - egf. e. gen.; amplius negotii, Cic. Cat. 4, 5; ∞ obsidium, Caes. B. G. 6, 9; - 2) med Hensyn paa den ydre Anseelse: prægtig, glimrende, herlig; - ne ullum minus aedilitatis amplius etc., Cic. Verr. 1, 5, fin.; parum amplis praemiis afficere, id. Mil. 22; amplo funere efferre, Nep. Eum. 4; amplius cognomen (Augusti), Suet. Aug. 7; triumphus amplissimus, Nep. Cato 1; - B) „ment.“: navnlt. med Hensyn paa andres Demme: 1) beromt, udmærket, hæderlig; - is ... amplissimus, qui sua virtute in altiore locum pervenit, Cic. R. Am. 30; amplae et honestae familiae, id.; amplissimo genere natus, Caes.; - navnlt. er egf. amplissimus: Græstiet før de høieste Embedsmænd og Collegier, for Senatorerne, osv.; amplissimi ordines, Cic. Mil. 2, (i. e. ordo senatorius et equester); amplissimus honor, id. d. Rep. 1, 3, (i. e. consulatus); men amplissimum collegium decemvirale, vid. id. Verr. 1, 49; - b) absolt.: amplum Tuscis ratus, m. acc. e. inf., (at det geraadede dem til Hæder), Liv. 2, 9, cf. id. 9, 30; - 2) amplus orator, i Rheteriken: sem taler med Bærdighed og Udforlighe; vid. Cic. Orat. 9, o. id. Brut. 68.

ampulla, ae, f., [enten af ambi- v. olla, cf. dem. af amphora]: etflags væskanet og bugformet Kar til flydende Sager, etflags Glasbe cf. Bouteille, undert. af Læger, navnlt. til Drik, hvs. ampulla og strigilis, sem hørende til Bader, Cic. Fin. 4, 12; - men egf. sem Drifkekar, Suet. Dom. 21, o. Martial. 6, 35; men ∞ vitrea aeti, Plin.; - H) og fordi ampulla egf. brugtes til Smink, faa findes det egf. „overf.“, (ligesom λήκηρος), om Talens uagte og overdrevene Udsmykning; vid. Hor. A. P. 97: Projicit ampullas et sesquipedalia verba.

*ampullaceus, 3: slætteformet, pira, (Glasflasker), Plin.; men ∞ corium, Colum., (rimel. hvores Lederflasker giores); - ampullarius, i, m.: sem gior Glasflasker cf. Lederflasker, Plaut. Rud. 3, 1, 51; o. - ampullor, ari, v. dep. n.; men alene „overf.“, (ligesom λήκηρος): bruger opsminkede cf. boitragende og svulstige Udryk (paa Tragikernes Vis); An tragica desavit et ampullatur in arte, Hor. Ep. 1, 3, 14; - [ampulla].

amputatio, onis, f.: Bortskærelse rundt om, Bortskærelse, sarmetorum, Cic. d. Sen. 15; - 2) „metonym.“ egf. de bortskærelse Øssker cf. Grene, Plin. 12, 54; af - amputo, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egentl.“: bortskærer rundt om, bortskærer, vitem ferro, Cic. l. c.; ∞ mergum, Colum.; - egf. „alm.“: afskærer cf. af hugger, pestiferum in corpore, Cic. Phil. 8, 5; ∞ caput, manus, Suet.; - H) „fig.“: A) „alm.“: bortskærer, borttager, bortskærner; - amputata et circumcisa inanitas omnis et error, Cic. Fin. 1, 13; cf. id. d. Or. 2, 21; men ∞ numerum legionum, (indskrænktes deres Antal), Tac. Hist. 2, 69; - B) i Rheteriken: amputata loqui, (tale usammenhængende), Cic. Orat. 51.

Ampyx, ōis, m.: Rænet paa en Læphest, Hæder til Spaamanden Mopsus; vid. Ovid. Met. 12, 450,

figd., (hvor acc. gr. Ampyca); - egf. Ampycaeus, i, Hygin.; - df. Ampycides, acc. m.: den ovennævnte Mopsus; vid. Ovid. l. c.; - not.: en anden Ampyx findes Ovid. Met. 5, 183. - Amsanctus, i, m.: memphitisk Jæder i d. Sabinnæ; (hod. lago d'Ansante); vid. Plin. 2, 95; egf. Virg. Aen. 7, 565; - rimel. egf. en Egn ved denne Jæder; vid. Cic. Div. 1, 36. - amtruo, are, v. n., [ambi-, trua]; om Salernes religiøse Dands; at hørpe, at springe; „allg.“: Praesul ut amtruat, inde et vulgus redamtruat olli, Lucil. ap. Fest. m. Redamtruaræ.

amuletum, i, n., [rimel. best. m. amolior]: sympatetisk Beskyttelsesmiddel, (navnl. til at bære om Halsen), imod Sygdomme og Jærtreffer; venesclerorum amuleta, Plin. 29, 19. - Amulius, i, m., Konge i Alba Longa, lod sin Broders Datter sønner (Numulus og Nenuus) udsætte i Tiberen; hvs. dirus, Ovid. Fast. 4, 53; cf. Liv. 1, 3, figd., egf. Ovid. Met. 14, 772, o. A. - amulum, f. und. amylum. - amurea, ae, f., ἀμύρη: den urene Afgang ved Slenes Præsning, Dilectum cf. Dilectærmæ, Varr., Plin., o. A.; - tristis, Virg. Ge. 3, 448; - df. amurcarius, 3: hørende til Dilectærmæ, dolia, Cato.

amusia, ae, f., ἀμουσία: Ulydighed i Mussen, Varr. ap. Non. - amusus, on, ἀμύσος: uhygig i Mussen, Vitruv. - amussis, is, im, f.; (for: o. efterst. Ord; uden abl. sing., egf. ud. plur): Sommermandens Hæbhel cf. Vincal, Varr. ap. Non.; - efterst i Adverbialforbindelsen: ad amussim, (egf. adamussim): efter Binfelmaal; - df. „overf.“: noiagtig, punktfælg, Varr. R. 2, 1, Gell.; df. - amussitatus, 3: smertelig; df. „overf.“: rigtig noiagtig, uddannet; ∞ indoles, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 38; o. - amussium, i, n., en Binfælle, Vitruv. 1, 6.

1. Amyclae, arum, f., Ἀμύκλαι; (egf. Amycle, es, f., Sil.): By i Lafonien, Tyndarus's Hedsens, Casters og Pollus's Gedsed; egf. beromt af Gudens Apello's Tempel og colossale Billedstøtte; - ∞ Therapnaeae; (efter det nærliggende Therapna), Mart. 9, 104; cf. Ovid. Met. 8, 314, egf. Liv. 34, 28, o. Plin. 4, 8; - df. Amyclaeus, 3: amyklæisk, canis, Virg.; ∞ fratres, (i. e. Castor et Pollux), Stat.; - egf. „poet.“ f. spartanum, ductus, Sil. - 2. Amyclae, arum, f.: ubevidst By i Latium; heer tacitæ Amyclae, Virg. Aen. 10, 565; vid. Serv. ibd.; - df. Amyclaeus, 3, sinus, Plin. 14, 8. - Amyclides, ae, m., patronym.: en Efterkommer af Amyklæus, (Stifteren af 1. Amyclæ), i. e. Hyacinthus, Ovid. Met. 10, 162. - amycticus, 3, ἀμυτικός; om Egemisler: bitende, skarp, Coel. Aurel. - Amycus, i, m.; 1) en Konge over Bebrycerne, Val. Fl.; - 2) en Centaur, Ovid. Met. 12, 245.

*amygdala, ae, f.; 1) ligesom ἀμυγδάλη: Mandelen, cf. Mandelskiernen, Plin. 12, 19; - H) ligesom ἀμυγδαλή: Mandeltræet, Colum. 5, 10; df. - amygdalaceus, 3, folium, Plin. 26, 69, (sem ligner Mandeltræets); - amygdalæus, 3, ramus, Pallad., af et Mandeltræ; o. - amygdalinus, 3, oleum: Mandelsolie, Plin. 15, 7; men ∞ pruna, ibd. 12, (sem ere indpøede paa Mandeltræet); - amygdalum, i, n., ἀμυγδαλον, ligesom amygdala; 1) Mandelen cf. Mandelskiernen, Ovid. A. A. 3, 183, Pallad.; - H) Mandeltræet, Colum. Arb. 25. - amygdalus, i, f., ἀμυγδαλος: Mandeltræet, Pallad.

amylō, are, v. a., (efterst.): at blande cf. tilfætte med Kraftmel; ∞ jus, Apic., lac, Coel. Aur.; af - amylinum, (amulum), i, n., ἄμυλον, (umaleet): Kraftmel, Stivelse, Cato, Cels., Plin. 18, 17.

Amydone, es, f.; 1) Datter af Danaus, ved Neptunus Moder til Nauplius, Hæder til Palamedes, Hygin. Fab. 169, o. Prop. 2, 20, 47; - 11) en efter hende benævnt Skibe ved Argos, Ovid. Met. 2, 143; -

heder ogf. *Amymonium flumen*, Hygin. l. c. — *Amyntas*, æ, m.: Jæder til d. macedoniske R. *Philippus*, Nep. Reg. 2; — ðf. patronym.: *Amyntiades*, æ, m., Ovid. Ib. 295, (i. e. *Philippus*). — *Amyntor*, ðis, m.: Kænge over Deleperne og Jæder til Phoenix, Ovid.; — ðf. patronym.: *Amyntorides*, æ, m., id. A. A. 1, 337, (i. e. Phoenix). — *amystis*, idis, f., *ἄμυστις*: Bægerets Ilemættelse i et eneste Drag; ðf. at drifft stærkt, *Kærrikeri*: ~ *Threicia*, Hor. Od. 1, 36, 11. — *Amythaon*, ðis, m., efter Ovid. Met. 15, 323: en Argiver, Jæder til Melampus, fem deraf heder: — *Amythaonius*, Virg. Ge. 3, 550, Prop. 2, 2, 18.

1. *an*, conj., [sejer de Nære: ikke best. m. *an*. men selv primitiv]; — indleder enten det andet Led af den disjunctiv sporgende el. tvivlende Sætningstrætte, i Medfæm. af det frgd. (el. underforskaede) utrum, el. num; emtr. verr: eller, eller om; ðf. A) i disjunctiv sporgende Sætninger; B) directe: — utrum defenditis, an impugnatis plebem? Liv. 5, 3; cf. Cic. Verr. 1, 47; — vosne vero L. Domitium, an vos L. Domitius deseruit? Caes. B. C. 2, 32; ligel. numquid...? an...? Cic. Leg. 2, 2; men eloquar, an sileam? Virg. Aen. 3, 30; cf. Hor. Od. 3, 4, 5; — ogf. kan an estere selge paa binanden; vid. Cic. Verr. 3, 36, e. Liv. 21, 10; — 2) indirecete: — Vise, redieritne jam, an nondum, domum, Ter. Phorm. 2, 1, 5; cf. Sall. Cat. 52; — 3) bertil kan endnu mædtes; a) „best.“ hos Comiserne tiener an potius til at fremhæve d. afgd. Sætning, sem berigtigende; — utrum ita esse mavelit, ut etc., an ita potius, ut etc., Plaut. Trin. 2, 2, 31; — i Prefa er derim. dette potius undert. udfalder; saal. ea, quae dixi, ad corpusne refert? an est aliquid, quod te sua sponte delectet? Cic. Fin. 2, 33; — b) ofte bliver det første Spørgsmaal alene at underforskaae; (thi an kan aldrig begynde det absolute el. ikke disjunctive Spørgsmaal); — Chr. sed Thais multo ante venit; Py. an abiit jam a milite? (hvor man kan supplere: nonne apud militem est)? Ter. Eun. 1, 5, 7; ligel. nam quod ajunt: minima de malis, etc.; an est ullum majus malum turpitudinis? Cic. Off. 2, 23; cf. Hor. Ep. 1, 3, 31; — saal. „best.“ hos Cic. i en Bevisførelse a minore; cur etc., an Anacharsis... potuit... nostrates philosophi non poterunt? Cic. Tusc. 5, 32; cf. id. Cat. 1, 1; — c) i det directe Spørgsmaal staaer fæde, an non, (el. annon); dog ogf. i det indirecete: — isne est, quem quaero, an non? Ter. Phorm. 5, 6, 12; utrum sit, an non, vultis? Plaut. Amph. prol. 56; — d) an nr, estere an ne, staaer hyppigen pleenastil; f. an: — quum interrogetur, tria pauca sint, ane multa. Cic. Acad. 2, 29; cf. id. Manil. 19; — B) i disjunctiv tvivlende Sætninger følger ligel. an efter d. frgd. (el. underforskaede) utrum, num, -ne, etc.; — honestumne factu sit, an turpe, dubitant, Cic. Off. 1, 3; cf. id. d. Or. 2, 13; ligel. eane de causa... an perisida adducti, etc., Caes. B. G. 7, 5; cf. Sall. Cat. 25 e. 52; — bb) bertil mædtes endnu; a) an utrykker undert. en Uvisshed, uden at dubitere, (el. dubium est, etc.), er gaaet feram; — Cn. Octavian, an Cn. Cornelius quidam est... is etc., Cic. Fam. 7, 9; cf. id. d. Rep. 2, 15; (dog er Læsemaaden i dette Fald sæde, *avis*); — b) efterangustil staaer an ogf. f. sive; dels efter frgd. sive (el. seu); vid. Tac. Ann. 11, 26, e. 11, 59; dels uden samme; Saucius, an sanus, numquid tua signa reliquit? Ovid. Fast. 4, 7; cf. Tibull. 3, 1, 19; — c) ogf. findes an gientaget ved anaphora, (naar neml. d. afgd. Begreb udviser d. frgd.); quum etiam dubitem, an hic, an Antii, (om her, neml. i Antium) etc., Cic. Att. 2, 6; — d) fremdeles bruges an efter de Utryk, som betegne nogetfaa Uvisshed, (ligesom verr: at betænke, at see til, etc.); vid. Ter. Heaut. 3, 1, 70, e. Suet. Ner. 47; — e) ligel. er ogf. undert. d. første Sæt-

ning at supplere af Sammenhængen; saal. Ter. Eun. 1, 7, 20: qui seis, an, quae jubeam. sine vi faciat? (hvor man ser an kan te supplere: vine coactus); cf. Hor. Od. 1, 7, 17; men nescio, an noris hominem, Plin. Ep. 6, 21; dubium, an quæsit morte, Tac. Ann. 1, 5; — ce) endel. mædtes Utrykkene: hand scio an, nescio an, dubito an; a) sem milet bekræftende: jeg treer næsten, næsten skulde jeg sige, (el. omnino: rimelig, formodentlig); naar neml. den Talendes Mening er for Særligtligheden af den med an begyndeende Sætning; — vid. Cic. Tus. 2, 17, e. id. Off. 3, 29; ligel. ingens eo die res, ac nescio, an maxima illo bello, gesta etc., Liv. 23, 16; cf. Nep. Thras. 1; — en negativ Objectsfætning i denne forbindelse maa indeholde Negationen: non el. nemo, etc.; sed dubitat, an turpe non sit, Cic. Off. 3, 23; non saepe, atque haud scio, an nunquam, (næsten treer jeg, ingeninde), id. Orat. 2; cf. id. d. Sen. 16; — b) benægtende: jeg treer, at ikke..., etc., hvor neml. den med an begyndeende Sætning indeholder en Usandsynlighed; og maa her da i Objectsfætningen staae el. underforskaae: aliquis, el. quisquam, el. ullus, etc.; — an profecturus sim (aliquid), nescio. (Jeg formæder, intet at kunne utrette), Sener. Ep. 25; cf. Plin. Ep. 7, 19, e. Nep. Timol. 1. — 2. an: praepos. insep.; I) ved Assimilation: f. am-, amb-, faal. anceps, ancisus, e. fl.; — II) estere ved Assimilation: f. ad; saal. annecto, annumero, e. fl.

anabaptismus, i, m., *ἀναβπτισμός*: Gjentogben, Augustin. — anabasis, is, f., *ἀνάβασις*: etilags Plante, (equisetum L.), Seirebale, Plin. 26, 20. — anabathrum, i, n., *ἀναβάθρον*: epheot Sæde i Skuespilhuset; in pl., Juvenal. 7, 16.

anacampseros, ðis, m., *ἀνακαμπέρως*: (sem beier el. fører Klarligheden tilbage); efter Plin. 24, 102: etilags Plante, der skal have denne Egenfab. — Anaces, m., *Ἀνάξ*, (*Ἀνάξ*, Herre el. Kænge). Epitertil Dioskorene, Cic. N. D. 3, 21. — Anacharsis, is, m., *Ἀναχάρσις*: en Isthust Philosopher, samtidig med Solon, Cic. Tusc. 5, 32, Plin. 7, 57, e. 21. — Anachites, æ, m., *Ἀναχίτης*, (sem befter fra Engjæller og Smerter): en Benævneelse paa Diamanten, sem man tilslagde denne Egenfab., Plin. 37, 15. — anachōrēsis, is el. eos, f., *ἀναχωρήσις*, (at træffe sig tilbage i Ensomhed); ðf. Ensomhed, Eremitis, Sidon. — anachōreta, æ, m., *ἀναχωρητής*: Enboer el. Eremit, Sidon.

anactinterion, i, n., *ἀνακτιντήριον*: Ynde til at heile raa, Spatian. — Anacreon, ðis, m., *Ἀνακρέων*: beromt Græsk Digtet fra den 7de, Cic. Tusc. 1, 33, e. Hor. Od. 4, 9, 9; — ðf. adj.: Anacreonticus, Diomed., -tius, Quintil., -ticus, Fulgent.: anacreontist. — anactōrium, i, n., *ἀνακτοριον*: Sørdetstuen, etilags Plante, Appul.

anadema, ætis, n., *ἀνάδημα*: Hovedbind, Hovedsmykke, Dig.; men Elbene parta patrum sunt anademata, mitrae, Lucr. 1, 1125. — anadiptosis, is el. eos, f., *ἀναδιπτώσις*: Herrebblingen, (sem rhetorisk Figur), Cappel. — Anadyomene, es, f., (*ἀναδυμένη*, den Udfækkende): Epitertil den af Sævet epistigende Venus, (beromt Malet af Apelles), Plin. 35, 36.

anagallis, idis, f., *ἀναγάλλις*: etilags Plante: germ. Gandsheil, dan. Høddarv, Plin. 25, 92. — anaglypta el. anaglypha, orum, n., *ἀναγλύπτα* el. *ἀναγλύφα*: halvepheot Arbeide, Bærelsef, Plin. 33, 19; ðf. — anaglypticus, 3: udarbeidet i Bærelsef, metallum, Sidon. — Anagnia, æ, f.: By i Latium, (hod. Anagni), Liv. 15, 16; — ðf. Anagninus, 3, Cic. Att. 12, 1; — men subst.: Anagnini, orum: Indvaanerne af Byen An., id. Phil. 2, 41, e. Plin. 3, 9. — anagnostes, æ, m., *ἀναγνώστης*: en Hærelæser, Cic., Nep. Att. 13. — anagyrus, i, f., *ἀνάγυρος*: Stanfræct, (anagyrus foetida L.), Plin. 27, 13.

— *Anaitis*, idis, f.: en armenisk Gudinde; vid. Plin. 33, 21.

— *analecta*, ae, m., *ἀναλέκταις*: en Dyfamlar af Smulterne efter Maaltidet, Martial. 7, 20. Senec. Ep. 27. — *analectris*, idis, f., (*ἀνά, λέκτρον*): liden Pude om el. til Skufferne; in pl., Ovid. A. A. 3, 273. — *analemma*, atis, n., *ἀνάλημμα*: Selubr, herved tillige et Steds Pothede og Middagsline beskæmmed, Vitruv. 9, 4. — *analogia*, ae, f., *ἀναλογία*: overf. Lighed el. Forhold imellem to el. flere Ting; df. i Grammatikken: Spregslighed el. Dreilighed, Analogi, Varr.: (bes Cic. paa Græsk); df. — *analogicus*, 3: hørende til Analogier: Caesar in libris analogicis etc., Gell. A. 16. — *analogus*, 3, *ἀνάλογος*: analog, d. e. af lige Væbskaffenhed; ∞ *grabati*, (som ligne hinanden), Varr.

— *ananeaeum*, i, n., *ἀνεναεῖον*, (hvortil man nedes); df. siert Drifkefar, (som man i en Kæpdriften er nødt til at sømme); vid. Plaut. Rud. 2, 3, 33. — *anaorchitis*, idis, f., *ἀναορχίτις*: en es ubeslægtet Gedslen, Plin. 37, 73.

— *anapaesticus*, 3: bestaaende af Anapaester, carmen. Sidon.: af — *anapaestus*, 3, *ἀναπαιστος*, (tilbageflaaen), pes, Versfødden: ∞ —, (sapiens; neml. den tilbageflaaen el. emvænte Dactylus), Cic. d. Or. 3, 17; egf. absol. el. ud. pes, id. Orat. 56: — b) *anapaestum*, i, n., (sc. carmen): et af Anapaester bestaaende Digt, id. Tusc. 3, 21, Gell.: — *Anapaemonenus*, i, m., *ἀναπαμόνευος*, (den Hvilende): Mater af Pretegenes, vid. Plin. 35, 36.

— *Anaphe*, es, f., *Ἀναφή*: D i d. cretiske Hay, Plin. 2, 89, Ovid.: — *anaphora*, ae, f., *ἀναφορά*; D i Astronomen: et Himmellegemes Dygning, Plin. 7, 50; — II) i Rhetikken: a) Gjentagelse af det samme Ord i Begyndelsen af flere Sætninger; vid. Cic. Verr. 2, 10: Verres adesse jubebat, Verres cognoscebat, etc., Donat., v. A.; — 2) et Drets uegentlige Senferelse til d. frgde.; (vid. Sall. Cat. 18: conjurare pauci ... de qua, sc. conjuratione etc., Diomed.; dog vil man her læse: de quo etc.). — *anaphoricus*, 3, *ἀναφορίζος*; I) i Astronomen: som er indrettet efter Solens el. Himmellegemes Dygning, horologium, Vitruv. 9, 9; — II) bes Lægerne: som opbrækker Blod, Firmic.: — *Anapis*, is, el. *Anāpus*, i, f. und. *Amphinomus*; — not.: egf. er *Anapis* d. Anapus: en flod paa Sicilien, som falder ud i d. syracusaniske Bugt, Ovid. Met. 5, 417, esiere. — *anapleroticus*, 3, *ἀναπληρωτικός*: som tjener til Urfylsning, Veget.: — *Anāpus*, i, m, f. und. *Anapis*.

— *anarrhinon*, i, n., f. und. *antirrhinon*. — *Anartes*, el. *Anarti*: Høst i Siebenbürgen ved Theisfloden, Caes. B. G. 6, 25. — *I. Anas*, ae, m.: flod i Hisp. Bact., (hød. Guadiana), Caes., Plin. — 2. *anas*, atis, f.: Anden; greges *anatum*, Cic.: — not.: gen. *anatum*, (f. *anatum*), Varr.; df. — *anātarius*, 3: benævnt efter Venter, aquila, (Andernen), (salco haliaetus L.), Plin. 10, 3. — *I. anathema*, atis, n., *ἀνάθημα*: Tempelgave, Prudent.: — 2. *anathema*, atis, n., *ἀνάθεμα*: Vand el. Vandsettelse, Versiferuelse fra de Treendes Samfund, Augustin.: — 2) egf. „metonym.“: den med Vand belagte Person, Tert.; df. — *anāthemātizo*, are, v. a., *ἀνάθεματίζω*: sætter i Vand, Augustin.; — egf. „overf.“: forbander, Hieron.: — *anathymiasis*, is, f., *ἀναθυμίασις*: Dunstens Opstige, Petron.

— *anaticula*, ae, f., dem. af 2. *anas*: Gilling el. liden And, Cic.: — Plaut. As. 3, 103, egf. som Klever: die igitur me anaticulam, etc. — *anatinus*, 3, [2. *anas*]: hørende til en And el. benævnt derefter; df. cemist: ∞ fortuna, Plaut. Rud. 2, 6, 49, (at femme tor ep af Vandet); — men absol.: *anatina*, (sc. caro): Andekød, Petron. — *anatocismus*, i, m.,

ἀνατοκισμός: Renteærente, Cic. Att. 5, 21. — *anatomia*, ae, f., *ἀνατομία*: Anatomi, d. e. det dyriske Legemes kunstige Sænderlemmelse, Coel. Aur.; df. — *anatomicus*, 3; men alene som subst.; I) *anatomicus*, i, m., (sc. medicus): en Anatom, Macrob.; — 2) *anatomica*, ae, egf. *anatomice*, es, f., (sc. ars, τέχνη): Anatomien, Coel. Aur., Macrob.: — *anatonus*, 3, *ἀνάτονος*: som er spændt høit op el. opad, Vitruv.: — *Anaurus*, i, m., *Ἀναρρος*: flod i Thessalien, Lucan.

— *Anaxagoras*, ae, m.: Philosoph af Clazemenæ, Lærer for Pericles o. Euripides, Cic. d. Or. 3, 33, esiere, v. A. — *Anaxarchus*, i, m.: Philosoph af Abdera; vid. Val. Max., v. Ovid. Ib. 573. — *Anaxarete*, es, f.: en Stienbed paa Epyren; hendes Forvandling til Sten, vid. Ovid. Met. 11, 699. — *Anaximander*, dri, m.: jensit Philosoph af Miletus, opfandt Landfort, osv.; vid. Cic. Div. 1, 50, v. Gell. 3, 3.

— *ancaesa*, orum, m., [2. *an-*, *caedo*], foræld. Ord, f. *vasa caelata*, Plaut. p. 17. — *ancala*, ae, v. *ancale*, es, f., (*ἀνζύλη*, d. e. Albue): Knæhasen, Knæet, Coel. Aur. — *ancarius*, f. und. *angarius*.

— *anceps*, cipitis, adj., [2. *an-*, *caput*]; I) „egenf.“: tveheaded, med to Hoveder, Janus, Ovid. Met. 14, 334, v. id. Fast. 1, 95; men id. Met. 12, 337: ab ancipiti ... acumine montis, (fra dets dobbelte Tind el. Epids); — II) „fig.“; A) „overf.“: dobbelt, med dobbelt Retning; (men duplex, som finder Sted to gange); — ∞ securicula, Plaut., securis, Ovid., ferrum, Lucr., (weegget); — men Cic. N. D. 1, 37, bede Amphibierne: quasi ancipites (bestiae) etc.; — navnlf. egf. i Krigsfregtet: fra el. til el. paa begge Sider; — ∞ tela, Liv., munimenta, id.; ∞ proelium, Caes. B. G. 7, 76; cf. Nep. Them. 3; men anceps metus, et ab cive, et ab hoste, Liv. 2, 21; — B) „ment.“; a) ligesom med dobbelt Vidskønhed, dobbelt i sit Slags; — *anceps dicendi* faciendique sapientia, Cic. d. Or. 3, 16; cf. ibd. 36; men jus anceps, Hor. Sat. 2, 5, 34; — b) (som vakter til begge Sider; d. e.): tvivl, tvivlsom, uafgjort; — ∞ fortuna belli, Cic. Marcell. 5; ∞ proelium, Liv. 2, 62, (naar Seieren bliver uafgjort); hvorefter egf. *ancipiti* Marte pugnare, id.; men Tac. Hist. 3, 40, absol.: inter ancipitia, (i tvivlsomme Tilfælde), deterrimum est, media sequi; — ∞ fides, Curt., (isse at stole paa); ligel. *ancipites animi*, Lucan.; men Hor. Sat. 2, 1, 31: Lucanus, an Appulus, anceps, (om den, hvis Hædland er tvivl); — c) farlig, betænkelig, viae maris, Ovid. Met. 11, 438; ∞ loca, Nep. Dat. 7; ∞ morbi, Plin.; — egf. e. dat.: vox ... ipsi anceps, Tac. Hist. 1, 5; egf. absol.: inter ancipitia, (i faren), id. Ann. 11, 20; — not. a: abl. altid *ancipiti*, (f. *ancipite*); — not. b: nominat. *ancipes*, (f. *anceps*), Plaut. Rud. 4, 4, 114.

— *Anchises*, ae, m., *Ἀγχισιὺς*: trojanisk Prinds, ved Venus Fader til Æneas, vid. Virg. Aen. 1, 621, v. ibd. 3, 710 flge.; — B) df. I) *Anchiseus*, 3: anstift, tumultus, vid. ibd. 5, 761; — 2) *Anchisiades*, ae, m., patronym.: Son af Anchises, d. e. Æneas, ibd. 6, 318. — *anchora*, anchoralis, f. und. *ancora*, etc. — *anchusa*, ae, f., *ἄνυσσα*: Druetunge, etslags Plante, (anchusa tinctoria L., af dens Brug til Emske), Plin. 22, 23.

— *ancile*, is, n., [rimel. best. m. *ἀνζύλος*, d. e. frum]: liden, aflangrundet Skjold; vid. Virg. Aen. 7, 188; — navnlf. er at mærke: det himmelfaldne ancile el. Skjold, (cf. coelestia arma, Liv. 1, 20), hvorefter K. Roma led giore eslere andre; disse ancilia opbevarede i Mars' templer, hvorfra de af Salierne aartigen bares i Procession; hvorefter ancilia movere; ligesom ancilia condere, om dets Hentæggelse til Opbevaring; vid. Liv. 1. c., egf. Ovid. Fast. 3, 377, Virg. Aen. 8, 664, egf. Tac. Hist. 1, 89, v. Suet. Oth. 8; — not. a:

egf. fem adj.; — sudavit clypeis ancilibus, Juvenal. 2, 126; figel. arma ancilla, Val. Max.; — not. b: gen. pl. ancillorum, (f. ancillum, Tac. l. c.), Hor. Od. 3, 5, 10.

ancilla, ae, f., dem. af ancula: Spyvarierste, Slavinde, Pige; — ancillam aere emptam suo, Ter. Phorm. 3, 2, 26; servi ancillaeque, Cic.; egf. mulier ancilla, Sall.; — egf. „overf.“: terra, usus mortaliū semper ancilla, Plin. 2, 63; df. — ancillariolus, i, m.: sem løber efter Slavinder, Senec., Martial.; e. — ancillaris, e, artificium: sem påsker for en Slavinde, Cic. Tusc. 5, 20; — men „overf.“: ∞ adulatio, Amm.

ancillatus, us, m.: Trælqvinder el. Slaverierste, Arnob.; af — ancillor, atus sum, l, v. dep. n., [ancilla]: betiener paa en Slavindes Vids; e. dat.; ultro etiam uxoris ancillantur, Titian. ap. Non.; — b) egf. „overf.“ om Ting; aestus (maris) ancillantes sideri etc., (sem gansse rette sig derefter), Plin. 2, 99. — ancillula, ae, f., dem. af ancilla: liden el. ung Pige el. Slavinde, Ter. Heaut. 2, 3, 11, ostere, Ovid.; — egf. i Pignus: praesto esse virtutes, ut ancillulas, quae etc., Cic. Fin. 2, 21; cf. id. d. Or. l, 55.

ancipes, f. und. anceps, not. b. — 1. ancisus, 3, partic.: bestaaende, afstaaende; vid. Lucr. 3, 660; e. — 2. ancisus, us, m.: Bestaerelse, Afrunding, Varr.; — [2. an-, caedo]. — ancilabris, e: berende til Offertienesten, vasa, Fest.; af — aneto, are, v. a., [i. e. ἀνέτω, Fest.], (ferst.): betiener dermed, skaffer tilstede, Liv. Andr. ap. Fest., Priscian.

1. ancon, onis, m., ἀνκών, „egenl.“: Armbejningen el. Albuen; df. (ligesom cubitum), sæde, „teknisk“; 1) Paaferens Ben, Vitruv. 3, 3; — 2) i Bygningskunsten: Kragstøtten, id. 4, 6; — 3) i Vandergædet: Støbtøtten, id. 10, 13; — 4) ligesom ames: Støbtøtten til Jægergarnet, Gratian.; — 5) Armstød el. Rygstød paa Værelsen, Coel. Aur.; — 6) ancon cauponae: etflags Driftkæd, Dig. — 2. Ancon, onis, egf. Ancona, ae, f., Cic. Phil. 12, 9: By og Havn i d. Hænske, Plin. 2, 74; ∞ Dorica, Juvenal. 4, 40, (som anlæg af Syracusanerne).

ancōra, ae, f., ἀγκύρα: Anker el. Skibeanker; ancoras jacere, (faste), Caes.; men figitur in viridi ... ancora prato, Ovid. Met. l, 257; ipse ad ancoram una nocte constitit, Caes. B. C. 3, 102; cf. Nep. Them. 8: in salo navem tenuit in ancoris; — ancoras solvere, Cic., tollere, Caes., lette Anker; ancoras vellere, Liv., praecidere, Cic., fappe Anker, molli, (evinde), Liv.; men navis in ancoris constitit, Caes., stat, Liv., Skibet ligger for Anker; — men „poet.“: tum dente tenaci Ancora fundabat navem, Virg. Aen. 6, 4; men Caes. B. G. 4, 23: ad horam novam in ancoris expectavit; — b) ∞ ferreae: ankerformede Jernbager, Pallad.; — 11) „overf.“ o. „alleg.“: Sifferbed, Tilflugt, Haab; — Ancora jam nostram non tenet ulla ratem, Ovid. Trist. 5, 2, 42; figel. ultima fessis ancora, Sil. — ancōrago, is, m.: etflags ubefindet Jæst i Rhinen, Cassiod. — *ancōralis, e: berende til et Anker, strophium, Appul.; egf. absol.: ancorate, Liv. 37, 30, Plin.: et Infertong; e. — ancorarius, 3: — frgd., fumes: Infertonge, Caes. B. C. 2, 9; — [ancora].

Ancus Martius: Noms fjerde Kænge; vid. Liv. 1, 32, figd., egf. Hor. Ep. 1, 6, 27. — ancyloblepharon, i, n., ἀνκύλοβλέφαρον: Dientaagenes Sammengreen, (som Dienthygæum), Cels. 7, 7. — 1. Ancyra, ae, f.: By i Galatien, (hvd. Angora), Liv. 38, 24, o. Plin. 5, 42; — df. Ancyranus, 3, triumphus, Claudian.; — not.: monumentum Ancyranum, kaldes en Række af Kobberstæder, sem ere fundne i Byen Ancyra, og hvorpaa K. Au-

gustus's Krigsbeerter ere optegnede; (vid. Freund.). — 2. Ancyra, ae, f.: By i Phrygien; vid. Plin. 5, 11. — andabata, ae, m., [rimel. f. anabata, af ἀναβαίνω]: etflags Gladiater, sem følger med tilbundne Dine; quem antea ne andabata quidem fraudare poteramus, Cic. Fam. 7, 10, (Manut.). — Andegavi, el. Andecavi, orum, egf. Andes, ium, m.: gallisk Jæst i Egnen af det nuv. Anjou, Plin. 1, 31, Caes. B. G. 2, 35. — 1. Andes, ium, m., f. und. frgd. — 2. Andes, is, m.: Landby i d. Mannuanske Digteren Virgils Jæstede; — df. Andinus, 3, cantus, Sil. 8, 555, (i. e. Virgilii carmina).

andracine, es, f., ἀνδράκινη, sem etflags Hæver: Portulak, Colum., Plin. — andrēmas: — frgd., Appul. — Andriscus, i, m.: en Slave, der ved at udgive sig for en Søn af d. overbundne K. Perseus, foraarsagede den tredje macedoniske Krig, Liv. Epit. 49, o. A. — Andrius, Andria, f. und. Andros. — Androcles, is, el. Androclus, i, m.: en Slave, sem paa den romerske Arena blev gienkjendt af den samme Leve, hvis søge Jæd han tidligere havde belbredet; vid. Sen. Benef. 2, 19, o. Gell. 5, 14. — andrōdāmas, antis, m., ἀνδρόδαμης, (sem bevinger Mænd, d. e. meget haardt); 1) etflags Blodfin, Plin. 36, 38; — 2) etflags sølvforet og tæringformet Gæstgæst, id. 37, 51.

Andrōgeon, onis, m., (acc. graec. -ona), Bisfor af Androgeos, Prop. 2, 1, 61; — df. Andrōgeōneus, 3: berende til Andr., caedes, Catull. 61, 77. — Androgeos, (-us), i, m., ἀνδρόγεως: Søn af K. Minos, hvis Mord Athenienjerne maatte affone, ved aarligen at ofre et Antal Børn til Minotaurus; vid. Ovid. Met. 7, 452, o. Virg. Aen. 6, 20. — andrōgynē, es, f., ἀνδρόγυνη, ligesom virago, Heltinde, Val. Max.; f. egf. und. figd. — andrōgynus, i, m., e. androgynē, es, f., ἀνδρόγυνος, ἀνδρόγυνη: Tvettulle, Hermaphrodit, Liv. 27, 11, Lucr. 5, 837, o. A.

Andromāche, es, (e. -cha, ae), f.: Hector's Gemalinde: sidt. egf. gift med K. Priamus's Søn, Hecleus; vid. Virg. Aen. 3, 318 o. 487. — Andrōmēda, ae, (e. -de, des), f.: Datter af K. Cepheus og af Cassiope, blev af Perseus berist fra at opsluges af et Havulyr, og optoges endelig som Stjernebillede paa Himmelen; vid. Ovid. Met. 4, 671 figd., o. Cic. N. D. 2, 43.

andron, onis, m., ἀνδρόν; 1) hos Grækerne: — andronitis, Vitruv. 6, 10; — 2) hos Rømerne: Gang imellem treende Vægge el. Gaardspilader i Huset, Plin. Ep. 2, 17. — Andronicus, i, m.: Ravn paa flere berømte Nemere, hvorefter den mærkeligste er L. Livius Andronicus, Nemernes forste dramatiske og episke Digter, (ab a. u. e. 514); vid. Cic. Brut. 18, o. id. Tusc. 1, 1, egf. Gell. 17, 21, o. A.; — not.: om en Grammatiker af dette Navn, vid. Suet. Gramm. 8. — andronitis, idis, f., ἀνδρόνις, hos Grækerne: den Del af Huset, sem var bestemt til Mandsestoværelse, Vitruv. 6, 10; opp. gynaeconitis.

Andros, (-us), i, f.: en af Cykladerne i Egeærhavet, Ter. Andr. l, 1, 43, o. Ovid. Met. 8, 469; — B) df. 1) Andrius, i, m.: en Andrier, Crito, Ter. Andr. 5, 4, 3. — 2) Andria, ae, f.: Andrierne, el. Pigen fra Andros, Comedie af Terentius. — andrōsāces, is, n., ἀνδρόσακες: etflags ubefindet Soplante el. Planteyr, Plin. 27, 9. — andrōsaemon, i, n., ἀνδρόσαμων, (Mandsbæler): etflags Johannesurt med blodrød Saft, (hypericum perforatum L.), Plin. 27, 10.

aneclogistus, 3, ἀνεκλόγιστος: sem ikke er pligtig til at aflægge Regnskab, tutores, Dig. — anellus, i, m., dem. af anulus: liden Ring, aureolus, Plaut.; cum tribus anellis, (neml. paa Fingrene), Hor. Sat. 2, 7, 9; cf. Lucr. 6, 912. — anēmōne, es, f., ἀνεμώνη: Bindrosen, (fordi den let taber sine

Blade i Vinden); vid. Plin. 21, 38. — *anēthum*, i. n., *ἀνέθον*: Dild el. Anis, (anethum graveolens L.), Virg. Ecl. 2, 48, Plin. 19, 52. — *anēticus*, 3, *ἀνέτιζός*: afstændende, afstægende, morbus, Theod. Prisc.

anfractuosus, 3, [2. *anfractus*]: fult af Krumninger; *df.* „overf.“: foreirret, dunkel, locutio, Augustin. — *1. *anfractus*, 3, *partic.*: embleet, frummet; per anfracta spatia, Amm.; — 2) *df.* subst. *anfractum*, i. n.: Boining, Krumning; in anfracto, (opp. in directo), Varr.; *anfracta aurium*, id.; o. — 2. *anfractus*, us, m.; 1) „egenl.“: Ombeining, Ombræfning, Krumning; A) „alm.“ om en Linie el. Bane, *etl.*: — nihil incisum angulis, nihil anfractibus, (in figura sphaerica), Cic. N. D. 2, 18; septenos octies solis anfractus reditusque etc., id. d. Rep. 6, 12; men convoluta in anfractum (cornua arietis), Plin.; — B) „bef.“ om et Sted el. Terræn, *egf.* om en Vej, *etl.*: Est curvo anfractu valles, Virg. Aen. 11, 522; *cf.* Caes. B. G. 7, 46; men per anfractus jugi, Liv. 44, 4; *figel.* ∞ viarium, id., litorum, id.; *cf.* Nep. Eum. 8; — II) „fig.“: A) om Taten, ligesom ambages: Udsævelse, Vildtøstighed; vid. Cic. Div. 2, 61, o. id. Part. or. 6; *cf.* Quintil. 6, 1, 15: quae omnia infinitos habent anfractus, (sem behandles i det Henseelige); — B) „bef.“ om Retten: Forvikling, Vanstielighed, Dunkelhed; vita remota ... ab huiusmodi iudiciorum anfractu, Cic. Cluent. 56; *figel.* juris anfractus, Quintil. 12, 9, 3; — [af 2. an- o. frango, *el.* af inus. anfringo].

angaria, ae, f., *ἀγγαρία*: oprd. den Tieneste, sem forettes af en angarius; *df.* „alm.“: Hveritieneste, Dig.; *df.* — *angarialis*, e: børende til Hveritieneste, copia, Cod. Theod.; — *angario*, are, v. a.: forlanger som el. til Hveritieneste; ∞ naves, Dig.; o. — *angarius*, i, m., *ἀγγαρος*, [*epdl.* perstift Drø]: Ildud el. Løber; concursans, velut angarius, etc., Lucil. ap. Non.

angelicus, 3, *ἀγγελικός*: 1) oprd.: børende til et Bud; men alene hos Gramm.: ∞ metrum, (det dactyliske Versemaat, af dets Hurtighed), Diomed.; — II) *eccl.*: børende til Englene; ∞ panes, (d. e. Manna), Prud. — *angelificatus*, 3, [angelus, facio]: forvandelt til Englenatur, caro, Tert. — *angelus*, i, m., dem. af angulus: liden Kant el. Vinkel, Lucr. 2, 428, inc. — *angelus*, i, m., *ἀγγελος*: 1) „egenl.“: Bud el. Sendebud, Epicuri, Senec. Ep. 1, 20, inc.; — II) *eccl.*: et Ferrens Sendebud, en Engel, Augustin., o. A. — *Angerōna*, el. Angeronia, ae, f.: Tausbedens Gudinde, quia angit, i. e. cohabet os, Scalig. ad Varr.; Plin. 3, 9, Macrobi.; — *df.* Angeronalia: hendes Fæst, Varr.

angina, ae, f., [ango]: Betændelse i Halsen, Halsfuge, Plant., Cels., Plin.; — 2) „overf.“ o. *eccl.*: ∞ mentis, Tert. — *angiportus*, us, m., o. *angiportum*, i, n., [ango, portus]: smalt el. snævert Stræde, liden el. trang Gade; — *vias omnes angiportusque*, (Gader og Stræder), Cic. Div. 1, 32; *cf.* Hor. Od. 1, 25, 10; men id quidem angiportum non est pervium, Ter. Ad. 4, 2, 39; *cf.* Catull. 58. — *Angitia*, ae, f.: Søster af Merca o. Cere, dyrkedes i det Marsske, hvor nemus Angitia, (hod. Luco), var hende helliget; vid. Virg. Aen. 7, 759, o. Sil. 8, 500. — *Angli*, orum, m.: germanisk Folk i Nedertyskland o. Slesien, Tac. Germ. 40.

ango, (anxi, anctum o. anxum, Gramm.), 3, v. a., [*ἄγω*]: 1) „egenl.“: gior trang, trykker el. trækker el. snævrer sammen, (navnl. Struben); *df.* qvæler, (hvorefter i Prosa oftere: suffoco); — vid. Virg. Aen. 8, 260, o. id. Ge. 3, 497; *egf.* om Væxterne: connexis inter se radicibus angit, Colum.; — *egf.* findes angit, (at trykkes), alm. om Legemets lidenste Dele, Plin. 10, 79; men Hor. Sat. 2, 2, 64, „alleg.“: hac urget lupus, hac canis angit; — II) „fig.“: angster, qvæler, trykker; — Non

quotidiana cura haec angeret hominem, Ter. Phorm. 1, 3, 8; *cf.* Lucr. 4, 1130, o. Liv. 2, 7; men quo cruciati timoris angit solitum etc.? Cic. Off. 2, 7; *cf.* Hor. Ep. 2, 1, 211, o. id. A. P. 110; — *egf.* angit de aliquo, (i Indledning deraf), Cic. Att. 2, 18, o. ibd. 7, 22; men id. Lael. 21, m. acc. c. inf.: peccasse se, non anguntur; — *egf.* angit animo, id. Brut. 2; men Plaut. Epid. 3, 1, 6: absurde facis, qui angas te animi.

angor, oris, m., [ango]; 1) „egenl.“, ligesom angina: Halsens fygelige Sammentrængning, Halsfuge; — occupat fauces angor, Plin.; *df.* *egf.* Handedrægtens Besværlighed; aestu et angore vexata, Liv. 5, 48; — II) oftere „fig.“: Angest el. Angstelse; (efter Cic. Tusc. 4, 12, forstieligt fra anxietas, Angstselighed, neml. sem vedvarende Vidskab el. Videlse); — *animus ... liber cura et angore etc.*, Cic. Fin. 1, 15; *angor ... pro amico capiendus*, id. Lael. 13; — *figel.* in pl.; quae (vita) me manens conficeret angoribus, Cic. Phil. 2, 15; *cf.* id. Off. 2, 1.

anguen, f. und. anguis, not. h. — *anguēus*, 3, [anguis]: børende til en Slange, lapsus, (pl.), Solin. — *anguicōmus*, 3, [anguis, coma]: med Slangehaar, men alene „poet.“; ∞ Gorgo, vid. Ovid. Met. 4, 699 o. 801. — *anguicūlus*, i, m., dem. af anguis: liden Slange, Cic. Fin. 5, 15. — *anguifer*, a, um, [anguis, fero]: sem bærer el. har Slanger; ∞ caput, (Medusahovedet), Ovid. Met. 4, 710; ∞ Gorgo, Prop. 2, 2, 8; — 2) *df.* subst. *Anguifer*, eri, m., som Dørsættelse af *Ogyoōxos*, Stiernebildet: Slangehelderen el. Slangemanden; *egf.* Anguitenens, Colum. 11, 2. — *anguigena*, ae, m., [anguis gigno]: født af Slanger, („poet.“ om de af Slangerfænder opvorne Dybbænder), Ovid. Met. 3, 531.

anguilla, ae, f., [af anguis, isofae Gestaltens Lighed, Varr.]: Ålen, (muraena anguilla L.), Plin. 9, 38, o. Juvenal. 5, 103; — „alleg.“ er: anguilla est, elabitur, Plaut. Pseud. 2, 4, 56. — *anguimānus*, 3, [anguis, manus]: med Slangearm, kaldes Elefanten, Lucr. 2, 538, o. id. 5, 1303, (fordi dens Snabel, manus, har en slangeformet Bevægelse). — **anguinēus*, 3; 1) bestående af Slanger, comae, Ovid. Trist. 4, 7, 12; — II) slangeformet, cucumis, Colum.; o. — *anguinus*, 3, ligesom frgd.; 1) af en Slange, cervix, Pacuv. ap. Cic. Div. 2, 64, pellis, Cato, adeps, Plin.; — *egf.* absol.: anguinum, (se. ovum), id. 29, 12; — II) slangeformet, cucumis, Varr.; — [anguis]: — *anguipes*, edis, adj., [anguis, pes]: med Slangefodder; *df.* angipedes: Giganterne, Ovid. Met. 1, 184.

anguis, (disyll.), is, e., [ango: sneer, vinder; hvorm. er at sammenligne vort: Slange, slønger]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: Slange, Snog; — femina anguis o. mas anguis, vid. Cic. Div. 2, 29; angues jubati, Plaut.; volucres angues ... vento invectas etc., Cic. N. D. 1, 36; *cf.* Tac. Ann. 11, 11; men Hor. A. P. 187: Ne ... coram populo ... (vertatur) Cadmus in anguem; — B) „bef.“ *egf.* „poet.“ som Sindbil- lede; a) paa det Korbade og Afstjæbe; odisse aequae atque angues, Plaut. Merc. 4, 4, 21; *cf.* Hor. Ep. 1, 17, 30; — *egf.* paa det Strækelige el. Rædsomme; *df.* Medusahovedet, vid. Ovid. Met. 4, 803; *egf.* kan hertil mærkes Drøppegret: latet anguis in herba, Virg. Ecl. 3, 93; — *egf.* paa Raseri; *hvf.* Disphobes Slangebælte; vid. Ovid. Met. 4, 482 o. 511; *egf.* hendes Slangehaar, Tibull. 1, 3, 69; — b) paa Ligt og Mægskab; *df.* Medea's Slangespand, Ovid. Met. 7, 223; *figel.* Ceres's Slangespand, ibd. 5, 642; — II) „overf.“ som Stierne- billede; A) ligesom Draco: Dragen, imellem d. flore o. lille Bjørn, Cic. N. D. 2, 42; Virg. Ge. 1, 244, o. Ovid. Met. 2, 138; — B) ligesom Hydra el. Vand- slangen, der, imellem Crater ovenil, og Corvus nedentil, strækker sig hen over Kæben, Løven o. Jomfruen; vid.

Ovid. Fast. 2, 213, v. Hygin. Astron. 3, 39; — C) den Slange, som *Ophioglossus* el. Anguitensens hedder med Saanden, Ovid. Met. 8, 182; — not. a: abl. angui, (f. angue), Enn., v. A.; men Cic. Div. 2, 31, inc.; — not. b: fild. Biform deraf er anguen, (ligesom sanguen af sanguis), Jul. Val. Res G. Al. M. — Anguitensens, tis, m., ligesom Anguifer: Doverskifte af *Ophioglossus* el. Slangebiteren, Cic. N. D. 2, 42.

angulāris, e: med Vinkler el. Hjørner; vinklet el. retvinklet, lapis, Dvatraafsen, Cato, pilae el. columinae, (Hjørnepiller, hveraf en Bue bærer), Vitruv.; — *angulātum*, adv.: fra Vinkel til Vinkel, i alle Hjørner og Krøge, perlustare, Appul.; — *angulo*, are, v. a.: gior vinklet, bugter el. bøier, Ambros.; — II) *df. partic. angulatus*, 3, som adj.: vinklet, med Hjørner el. Vinkler el. Kænter; *~ corpuscula*, (opp. rotunda, etc.), vid. Cic. N. D. 1, 24; v. — *angulosus*, 3: fuld af Vinkler el. Kænter, folia, Plin.; men gemini angulosi minima gratia, id. 37, 75; — [fågt.]

angulus, i, m., [*ἀγχίλος*, d. e. frum]; I) „egentl.“: Vinkel el. Hjørne; — *df. i Geometrien*: angulus obtusus, Lucr., rectus, Senec., acutus, Plin.; ad pares angulos, Cic. Tusc. 1, 17; — *egf. „alm.“*: Bræddingen af en Linie el. Grændselinie; vid. Caes. B. G. 5, 13; — *anguli parietum*, Plin., oculorum, Cels.; men nihil incisum angulis, (uden alle vinkelformede Jorbygninger), Cic. N. D. 2, 18; — „poet.“ *egf. udstaaende Kant* el. Hjørne; — vid. Ovid. Met. 13, 884; men Hor. Sat. 2, 6, 8: angulus ille, (hint Indsnit i Algeren); — II) „fig.“; A) „overf.“; I) „alm.“: Vinkel el. Krøge, affides el. enfont Sted; vid. Ter. Ad. 5, 2, 10, v. Cic. Cat. 2, 4, *egf. Hor. Od. 2, 6, 11*; — men Cic. d. Rep. 1, 2: quae illi in angulis personant, (i deres Krøge, d. e. i Stelen, i Modfælt af Jorrefningslivet); — *egf. Landsbyen*, (i Modfælt af Hyen), Hor. Ep. 1, 14, 23; — 2) „bef.“: en Høvbugt; ultra angulum Gallicum etc., Cato ap. Charis.; — B) „ment.“ o. alleg.; litterarum anguli: bogstavelige Spidsfingigheder; vid. Cic. Caecin. 29.

anguste, adv. *af angustus*; I) „egentl.“ om Rummet: trangt, knapt, snevert, sedere, Cic. ap. Macrob.; — comp.: angustius pabulari, Caes.; superl.: quam angustissime aliquem continere, id. B. C. 3, 45; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) knapt, trangt, sparsomt; — *~ uti re frumentaria*, Caes. B. C. 3, 16; cf. id. B. G. 5, 21; — b) vanstelig, brydsomt; ~ transportare milites, id.; men angustius se habere etc., (være i Jorlegenhed), Cic. Tusc. 5, 31; — B) „ment.“; navn. om Jorredaget; a) ordnapt, for; anguste et exiliter dicere, Cic.; ~ scriptum, id. Mur. 13; — b) strængt, nøiagtig; — presse et anguste definire, id.; brevis et angustus concludere, id.

angustia, ae, f.; sædv. in pl.: angustiae, arum, [angustus]; I) „egentl.“ om Stedet: trangt el. snevert Rum el. Paa; in angustis et faucibus Graeciae, (om den corinfiske Fjælmus), Cic. Agr. 2, 32; angustiae Hellespontii, Suet., vicorum, id., itinerum, Tac.; ofte *egf. i Krigsfprog*, vid. Liv. 28, 1; in angustis pugnare, id.; cf. Sall. Cat. 58, Nep. Dat. 8, v. Caes. B. G. 1, 39; — b) navn. *egf. m. Hensyn paa Legemet*: angustiae spiritus, vid. Cic. d. Or. 3, 46; angustiae urinae, Plin.; — II) „fig.“; A) „overf.“; I) om Tiden: Korthed; angustis temporis excludi, Cic. Verr. 1, 56; cf. id. d. Or. 3, 61; — 2) om Jormuen: Mangel, Trang; propter angustias aerarii, Cic. Agr. 2, 14; ~ rei frumentariae, Caes., rei familiaris, Suet., stipendii, Tac.; *egf. absol.*: Armod; paternas ei angustias esse, id. Ann. 1, 75; — b) om andre ydre Forholde: Vanstelig, Jorlegenhed; hunc in summas angustias adductum etc., Cic. Quint. 5; cf. Caes. B. C. 1, 51; men ~ petitionis, Cic. Brut. 17; — B) „ment.“; a) om en Underføgelse: Smaalighed, Ordfløveri; vid. Cic. Caecin. 29; men id. Acad. 2, 35, „alleg.“: in tantas

angustias (compellere orationem); — b) Jremfællingens Korthed og Enfæltighed: angustia enim conclusae orationis non facile se ipsa tutatur, id. N. D. 2, 27; — 2) *egf. „erbf.“*: Sneverhæftethed; non capiunt angustiae pectoris tui ista, etc., Cic. Pis. 11; cf. Auct. ad Her. 1, 43.

angustielavus, i, m., [angustus, clavus]; som bærer el. har Ret til at bære den smalle Purpurbræm paa Tunfætt, tribunus, Suet. Oth. 10, (opp. latielavus). — *angustitas*, atis, f., forkl. Biform af angustiae, Att. ap. Non.; v. — angusto, avi, atum, 1, v. a.; I) „egentl.“: gior trang el. snever; vid. Catull. 61, 361; men putei, ore angustati, Plin.; — II) „overf.“: indskrænket, forringet; angustanda patrimonia, ut etc., Senec. Tranqu. 8; — *egf. „ment.“*: ~ gaudia sua, vid. id. Cons. ad Polyb. 29; — [fågt.]

angustus, 3, [ango]; I) „egentl.“; A) om Rummet: trang, snevert, smal, knap; (opp. latus: bred, vid); — ~ fines, Caes.; ~ cellae (servorum), Hor.; ~ rima, id. Ep. 1, 7, 98; — cf. Cic. Leg. 3, 17; — superl.: fauces portus angustissimae, Caes. B. C. 1, 25; comp., f. nedent; — b) neutr. angustum, i, *egf. som subst.*: Snevring, snevert Rum, smal Hæbning; vid. Luer. 4, 531, v. Virg. Aen. 2, 332; ligel. viarium angusta (obsidere), Tac. Hist. 4, 35; — B) om andre Gjenstande; ~ clavus, (den smalle Purpurbræm paa Tunfætt), f. umb. clavus; — *egf. kan biesføres*: ~ spiritus, (fort Mandedræt), Cic. d. Or. 1, 61; ligel. ~ odor rosae, (lidet ndbredt), Plin.; — II) „fig.“; A) „overf.“; I) om Tiden: kort, dies, Ovid., nox, id., tempus, Lucan.; — 2) om Jormuen el. med Hensyn derpaa: ringe, ubetydelig, indskrænket; vid. Juvenal. 3, 164, v. Tac. Ann. 2, 33, *egf. Hor. Od. 3, 2, in.*; — 3) om andre ydre Livsforholde: vanstelig, usikker; res angustae: Nød, Trangsel, id. 2, 10, 21; men lides angustior, (vækket Gærd), Caes. B. C. 3, 1; — II) neutr. angustum, i, *egf. som subst.*; a) Indskrænkning, snevert Grændse, ringe Græd; vid. Cic. Off. 1, 17, id. Lael. 5, v. id. Acad. 1, 10; — b) Trangsel, Nød, Jare; res est in angusto, Caes. B. C. 3, 1; men „alleg.“: in angustum (cogi), Ter. Heaut. 1, 2, in.; — B) „ment.“; I) „alm.“; a) om en Underføgelse: spidsfindig, ordfløvend, odl.; vid. Cic. d. Or. 3, 31; ~ interrogatumculae, id. Fin. 4, 3; — b) om Jorredaget: kort el. indskrænket, enfæltig, id. Or. 56; men Prop. 2, 1, 40: angusto pectore (poeta, med Hensyn paa Stilens Simpelt); — 2) „bef.“ o. „erbf.“: smaalig, netrig, sneverhæftet; vid. Cic. Off. 1, 20, v. id. Fin. 1, 18.

anhelatio, onis, f.: Pusten, Stønnen; ~ piscium aestivo calore, (deres Gysen i Heden), Plin.; — 2) som Eggdom, ligesom *anhelus*: Andpustethed, Trangbryfthed, id.; — *anhelator*, oris, m.: som har tungt Mandedræt, som lider af Asthma el. Trangbryfthed, Plin. 21, 89; v. — *anhelitus*, us, m.; I) „alm.“: Andpustethed, Pusten, Stønnen; — ex cursura anhelitum ducere, Plaut.; *egf. in pl.*: anhelitus moventur, (der opstaaer en Pusten og Stønnen), Cic. Off. 1, 36; — *egf. som Eggdom*, ligesom *anhelus*: Trangbryfthed, Plin. 35, 51; — II) „bef.“; A) „egentl.“: Andpust el. Udaanden; tristis anhelitus oris, (ond Lugt af Munden), Ovid. A. A. 1, 521; cf. id. Met. 10, 663, v. Virg. Aen. 5, 437; — B) „overf.“: Udeunstning, Dufft; faal. in pl.: eos anhelitus terrae ... ventos esse, Cic. Div. 2, 19; *egf. Dufft, Lugt*; ~ vini, id. d. Sen. 7; — [fågt.]

anhelo, avi, atum, 1, v. n. e. a., [2. an-, halo]; I) neutr.; A) „egentl.“: at puste el. flømme, at være aandpusten, Ter. Heec. 5, 3, 25, Auct. ad Her. 4, 33, v. Virg. Aen. 10, 837; — *egf. om Fløveren*, Ovid. Fast. 2, 295, Colum.; — b) hos Prud. *egf. „poet.“*: at transpirere; — B) „overf.“ om Elementerne: at bruse el. brage, odl.; fornacibus ignis anhelat, Virg. Aen.

8, 421; ∞ pontus, Sil.; ligel. subter anhelat humus, Stat.; — H) act.; A) „egentl.“: at udfpiste el. udfienne; quasi anhelata gravius (verba); vid. Cic. d. Or. 3, 11; cf. id. (poet.) N. D. 2, 41; men Ovid. Fast. 4, 492, en Dyrphoeus under Vema: Cujus anhelatus ignibus ardet humus; — B) „fig.“: ligefem at puste eg bige derefter; ∞ seelus, Cic. Cat. 2, 1; cf. Auct. ad Her. 4, 55.

anhelus, 3, [2. an-, halo]; I) „alm.“: pufteende, ftonnende, fnoftende; „poet.“ om Vemmelser e. Dyr; ∞ equi, Virg.; Ovid.; ∞ senes, Virg. Ge. 2, 135; egf. ∞ pectus, id. Aen. 6, 48; egf. c. gen.: longique laboris anhelu (Celtae), Sil. 15, 721; — II) „bef.“ (o. ligel. „poet.“): ferbunden med Pufsen el. Stommen, cursus, Ovid., tussis, Virg., sitis, Lucr., febres, Ovid. — anhydros, (anhydr.), i, f., *ἀνδροσ*, (uden Vand), en Vædenfelse paa Hærfen, Appul.

anatrologetus, adj., *ἀναιτρολόγητος*: ufnydig i Lægefæfthen, Vitruv. — anicilla, (fid. egf. anucella), ae, f., dem. af ancilla: gammel Kone, Mærkille, Varr., Fronto. — Anicius, a: romerff Pærfon; eg Elægis navn; — cf. Anicianus, 3, benavnt efter en An-, pira, Colum.; men ∞ nota, (Anicet paa en Vin fra V. Anicius's Confulat, a. u. c. 594); vid. Cic. Brut. 83. — anicula, (syncop. anicla, Prud.), ae, f., dem. af 3. anus: gammel Kone, Mærkille, Ter. Andr. 1, 4; — cf. Cic. Div. 3, 15, o. id. N. D. 1, 44; df. — anicularis, e: færlingagtig, tæflet, verba, Augustin.

Anien, enis, f. und. Anio. — Anienicola, ae, c., [Aien el. Anio, l. col]: fem beer el. findes ved el. i Aniofloden, Nymphæ, Sil. — Anienus, e, o. Anienus, i, o. 3, f. und. Anio. — Anigros, i, m., *Ἀνίγρος*: Flod i Arkadien o. Elis; vid. Ovid. Met. 15, 282.

anilis, e, [3. anus]: færlingagtig, vultus, Virg., passus, Ovid., aetas, Colum.; — ofte egf. m. Vibegr. af Herftandsfagheb; ineptia pene aniles, (Kærlingefnak), Cic.; cf. id. Div. 2, 60, o. Hor. Sat. 2, 6, 77; df. — anilitas, alis, f.: en ublevet Kones høie Alder dem el. Alderdomsfagheb; vid. Catull. 62, 102; — aniliter, adv.: paa Kærlingevis, daarftigen el. i Vardom; non superstitiose atque aniliter etc., Cic. N. D. 3, 39; e. — anilitor, ari, v. dep. n.: at blive aldersfag, at aftraffes ved Vefce.

anima, ae, f., [figefem animus, beff. m. *ἄνιμος*, d. c. Vind, af *ἄνω, ἄνω*, d. c. aander]; I) „alm.“: Ande, Luft; df. A) Luft, Luftfær, Vind; — Anarumque leves animae, Lucr. 5, 237; cf. Hor. Od. 4, 12, in.; egf. Vinden af en Blæfebælg, Virg. Aen. 8, 403; egf. Vdens Glød el. Luc, Varr. ap. Non.; — B) fem Element: Luften, (i Mæfætn. af Sten, af Vandet, osv.); vid. Lucr. 1, 716, o. Virg. Ecl. 6, 32, egf. Cic. Univ. 5, o. id. Acad. 2, 39; — C) „poet.“ egf. Uddæmftning, Dunft, Lugt; ∞ amphorae, Phaedr.; men comiff: ∞ putei, (Vand af Brønden), Plaut Amph. 2, 2, 91; — II) „bef.“: A) den ind- o. utoaandende Luft, Væffethen el. Væffanden el. Andetæraget, (in coner.); egf. Andæntningen, el. at indaand, el. at drage Ande, (in abstr.; alff. f. spiritus, f. nerf.); — animam comprimere, Ter., continere, Cic. (holde Veiret); animam recipere, Ter., (fomme til Ande, faae Luft); cf. Cic. d. Or. 3, 49: circuitus verborum ... longior, quam ... anima patitur; — animae gravitas, (ond Lugt af Munden), Plin.; cf. Virg. Ge. 2, 134: animas et olentia ... ora etc.; — anima interclusa, Tac.; me anima deficit, Cels.; — men Cic. N. D. 2, 51: excipere animam eam, quae ducta sit spiritu; — B) df. egf. I) den ved Andæntningen betingede Væftræft; Væffanden, Vævet, Zielen, (navnl. fem det phyffiffe Væftræfprincip; i Mæfætn. af animus, fem det aandige Væftræfprincip); — sapimus animo, vivimus anima; sine animo anima est debilis, Att. ap. Non.; cf. Lucr. 1, 133, o. id. 3, 160, egf. Senec. Ep. 58; — 2) df. egf. d.

phyffiffe Væ, el. alm. Vævet; — animam relinquere, Tac., edere, Cic., exhalare, expirare, Ovid., deponere, amittere, Nep., projicere, vomere, Virg., (at utoaand Vævet el. eggive Anden, at doe el. omfomme); — comiff er: animam debere, (være i bumbøs Væld), Ter. Phorm. 4, 3, 56; — b) df. egf. „overf.“ om Pflantelævet, Senec. Ep. 58, o. Plin. 17, 33, oftere; — 3) egf. „meton.“: den med anima el. Væffanden begavede Etæbning, el. levende Væfen; — ova parere, non animam, Eun. ap. Varr.; anima litare, (f. animal), Stat.; animae rationis expertes, Lact.; — b) df. navnl. egf. el. Vemmelte; (jvf. vert: Siel, Perfon); vid. Virg. Aen. 11, 21, o. Hor. Sat. 1, 5, 41, egf. Tac. Hist. 4, 32; — navnl. egf. til el. om den Perfen, fom er os Dyrkæ; vos, meae carissimae animae, Cic. Fam. 14, 14; cf. ibd. 18, egf. Hor. Od. 3, 9, 13; — 4) enent findes anima; a) f. manes el. de Afdødes Andet; vid. Hor. Od. 1, 10, 17, o. id. Sat. 1, 8, 29, egf. Ovid. Met. 7, 612, oftere; cf. Suet. Caes. 88: (stellam erubuit) animam esse Caesaris; — b) f. animus: Vemmelte's feruuffige Siel, Anden; vid. Cic. N. D. 1, 31, egf. Sall. Jug. 2; — not. a: gen. animæ, (f. animae), Lucr.; — not. b: dat. e. abl. animis, (iffe animabus), Cic. Fam. 14, 14, (i Overffriften).

*animadversio, onis, f.; I) „alm.“: Dymærkfembed derpaa el. Jagtgæffe deraf, Bemærken el. Bemærkning; — notatio naturae et animadversio peperit artem, Cic. Orat. 55; cf. id. d. Or. 2, 21; — egf. Dymærkfembed paa os selv, id. Off. 1, 29; egf. „alm.“: Underføgelfe, Liv. 21, 18; — II) „bef.“: Dymærkfembed paa Andres Feil; df. A) Dabel, Mifbilligelfe; effugere animadversionem etc., Cic. Orat. 57; — B) Straf el. Afftraffelfe; ∞ alienus in aliquem, Cic. Phil. 1, 2; ∞ paterna, id. R. Am. 24; egf. absol.: ∞ omnis etc., id. Off. 1, 2; — C) heril mærkes endnu; I) notationes animadversionesque censuram, Cic. Off. 3, 31; egf. ∞ censoriae, id. Cluent. 48, (de af Cenforerne paa- lagte Straffe; f. und. nota o. censor); cf. Vell. 2, 68; — 2) actoris notio et animadversio: den af Klageren paaftaaende el. feranlebigede Retsffraf, Cic. Caecin. 12; animadversione capitali punire, Suet.; animadversionem habere, (Riet til at ftraffe), Dig.; e. — animadversor, oris, m.: en Jagttager; acres et diligentes animadversores vitiorum etc., Cic. Off. 1, 41; — [af figd.].

animadverto, (-orto), ti, sum, 3, v. a. (o. n.); [etr. f. animum adverto, der egf. forefommer; f. Caes. B. G. 4, 25 o. 26]; I) „egentl.“: A) „alm.“: retter Dymærkfembeden derpaa, mærker derpaa, bemærker, jagttager; — alios tuam rem ... animadversuros, Ter. Phorm. 3, 1, 3; ut animadvertatur, (at der lægges Mærke dertil), quidquid facias, Cic. Fam. 11, 27; cf. Nep. Ep. 6; egf. m. acc. comm. o. figb. ut; illud me non animadvertisse ..., ut ascriberem etc., Cic. Fam. 5, 20; men Liv. 4, 45: animos adverterent, ne, etc.; — B) „bef.“: I) i Forretningsffroget hedder animadvertere; a) om en Væter; at paafee, at der vifes Confulen den ffyltge Væffrogt; vid. Liv. 21, 44; — b) om Høfket: paa en Væters Dyrfførring af vife Confulen den ffyltge Væffrogt; vid. Suet. Caes. 80; — 2) udenfor Forretningsffroget; a) at fernemme, at blive var, at mærke fig (noget); — vid. Cic. Cat. 1, 8, id. Off. 1, 2, Nep. Ep. 6, o. Liv. praef.; — b) at fiende derpaa, at fiende el. infce el. begribe; — animadverti enim et didici ex tuis litteris, te etc., Cic. Fam. 3, 5; cf. id. N. D. 1, 6, o. ibd. 3, 17; — II) „overf.“: efter Jagtgæffe el. Underføgelfe af en Feil el. Væde at ftraffe en faadan; — o facinus animadvertendum, (ffrafværbig), Ter.; cf. Cic. R. Am. 40; navnl. egf. om Hørefætte el. om Dyrfførbeden; vid. id. Caecin. 12; — b) i Retsffroget fættes her for a. c. personae fædv. in e. a. c.; alff. ∞ in aliquem: at afftraffe Noget; ∞ verberibus

in cives, Sall. Cat. 52; qui in alios animadvertisset indicta causa, Cic. Fam. 5, 2.

animal, afis, n., [f. animale, neutr. af animalis]; I) „alm.“: levende Skabning el. Væsen, et Dyr (i Ordets videste Betydning); — inanimatum ... pulsus agitatur externo; animal ... motu cietur interno et suo, Cic. d. Rep. 6, 26; cf. id. N. D. 3, 12, ogf. ibd. 2, 47; men animal providum et sagax, homo, id. Leg. 1, 7; cf. Ovid. Met. 1, 76: sanctius his animal etc.; — men ogf. om Udværelset, hvor dette fereftilles som levende Væsen; vid. Civ. Univ. 3 o. 4; — II) „bef.“: det nferuiftige Dyr el. Dyrct, (i Mæsfætn. af Menneftet); multa ab animalium vocibus translata in homines, Varr.; — b) df. ogf. „everf.“ o. m. foragt: et dyrist el. smudftigt Mennefte, Cic. Pis. 9.

animālis, e, [anima]; I) „egenf.“: af Luft, luftig el. luftartet; — natura animantis, vel terrena, vel ignea, vel animalis, etc., Cic. N. D. 3, 11; cf. ibd. 2, 36; — II) „everf.“: A) „alm.“: med Siet el. Liv, beftiet el. levende; — ∞ corpora, (levende Skabninger), Lucr. 2, 727; cf. Cic. Univ. 9; men ∞ intelligentia, id. Acad. 2, 37; — B) df. i Religionsproget; a) hostia animalis, (hvis Liv alene ofres til Guderne), Macrob.; vid. Serv. ad Virg. Aen. 3, 231; — b) dii animales, (Guder, der ftelligere være Mennefter); vid. id. ibd. ad v. 138.

animāns, tis, f. und. animo nr. IV. — “animatio, onis, f.: Levendegjereife, arboris, Tert.; — 2) df. „meton.“: det levendegjorte el. levende Væfen; divinae animationis speciem etc., Cic. Univ. 10; o. — animātor, oris, m. som beftier el. levendegjor, Tert.; — df. fem. animatrix, icis, Tert.; — [af animo]. — I. animātus, 3, f. und. animo nr. III. — 2. animātus, us, m., [animo]: Livets Befiddelfe, Livet; animatu carere, Plin. 11, 2. — animicida, ac, m., [animus, caedo]: som myrder Livet el. Sieten, Cod. Just.

ānimo, avi, atum, I, v. a. o. n., [anima]; I) act.; eyrel. blæfer deri el. derpaa, (eyrel.): ∞ duas tibias uno spiritu, Appul.; df. færv.: A) „egenf.“: oplyfter, beftier, levendegjor; — vid. Pacuv. ap. C. Div. 1, 57, o. Lucr. 5, 146; men stellata divinis animatae mentibus, Cic. d. Rep. 6, 15; semen animatur corporaturque, Plin.; — B) „fig.“: I) „everf.“: a) at oplyfte el. oplyfte, „poet.“ om Gaverne, Stat.; men terrae habitus animans florem, Plin.; — b) „poet.“: ∞ in aliquid, (forvandle en lifløs Gjenftand til en levende), vid. Ovid. Met. 4, 619, o. ibd. 14, 563; — 2) „ment.“: a) at forfpyne el. begabe med vifte Anlæg, Cic. Div. 2, 42; cf. Tac. Germ. 29: acris animantur, (i. e. ferociiores redduntur); — b) at opmuntre el. tilfynde; vid. Macrob. Sat. 3, 2; — II) neutr., men alene in partice. animans, tis: levende, beftier; deos ... ne animantes quidem esse etc., ibd. 10; f. ogf. nedenf. nr. IV; — III) partice. animātus, 3, ogf. fem. adj.; A) beftiet deraf, faalebes flent el. findet; c. abl., el. m. adv., ogf. m. in, etc., ogf. c. in f.; — sed virum virtute vera vivere animatum addece, Enn. ap. Gell. 7, 17; men Cic. Fam. 6, 6: animatus melius, quam paratus, etc.; cf. ibd. 15, 1, ogf. Nep. Cin. 2; — men quem-admodum in vos animati sunt, Liv. 29, 17; cf. Cic. Lael. 16; figel. m. erga, Suet., m. circa, Justin., m. adversus, Dig.; men c. inf.: siquid animatus es facere, Plaut. Truc. a. 5, v. 74; — B) ligefom animosus: medig, m. e. ud. adv., (men alene forf.); — milites armati virtuti animati probe, Plaut.; quum animatus iero, satis armatus sum, Att. ap. Non.; — IV) partice. animāns, tis, ogf. fem. subst.; A) levende Skabning el. Væfen, dels m. Indbegr. af Mennefte, dels i Mæsfætn. deraf, og det; a) eftet fem fem.; vid. Lucr. 2, 942 fgd.; figel. animantium aliae, Cic. N. D. 2, 47; — b) fem. neutr., alene in pl.; eorum animantium, quae etc., Cic. l. c. 53; cf. id. Univ. 4; pestifera ani-

mantia, Plin.; — c) fem. masc. rænf. alene hos Lucr., fem. ogf. (I, 1, eftere) har gen. animantium (f. animantium); — B) em Mennefte, alene in masc.; animantes, quos et vivos alatis, et etc., Cic. Univ. 11; cf. Hor. Sat. 2, 1, 41: Quemquam animantem etc.

“animose, adv.: I) medigen, ved gøet Med; ∞ vivere, Cic., facere, id.; — compar., ∞ dicere, Senec.; — 2) begjertigen, lidenskabeligen, lieeri, Dig.; — superl.: ∞ gemmas comparare, Suet. Caes. 17; o. — animositas, atis, f., (efterr. Dyr); I) ligefom Medfuldbed el. stort Med, Amm.; ∞ equi, Sidon.; — 2) Hefthighed, Hefthighed, Macrob.; figel. in pl., id.; — [af 2. animosus].

I. animosus, 3, [anima], færv. „poet.“; I) „egenf.“: fuld af Luft, guttura. (hvorigjennem Luften gaar), Ovid. Met. 6, 131; df. em Vinden: stærkt, beftigt, Eur., Virg. Ge. 2, 441, ventus, Ovid. Am. 1, 6, 51; — II) „everf.“: livfuld el. aandfuld, (om et Aandføret); Gloria Lysippo est, animosa effingere signa, Prop. 3, 7, 9.

2. animosus, 3, [animus]; I) „alm.“: medig, fuld af Med, beftieret, (opp. timidus), Cic. Mil. 31; ut animosior senectus sit, quam adolescentia, id. d. Sen. 20; — men rebus angustis animosus, (f. in rebus angustis), Hor. Od. 2, 10, 21; ∞ Achilles, id.; cf. ibd. 1, 49, 11; — df. ogf. „poet.“: ∞ bella, (hvori man vifer Med el. Tapperhed), Ovid. Fast. 5, 59; — figel. „poet.“: ∞ equus, id.; cf. Virg. Ge. 3, 81; — II) „bef.“ ogf.; A) fem. er fielt deraf, c. abl.; vobis animosa creatis, (af at være Gærs Moder), Ovid. Met. 6, 206; — B) fem. inter sparer; ∞ corruptor, Tac. Hist. 1, 24; ∞ emptor, (som ftier til enhver Pris), Dig.

animūla, ae, f., dem. af anima: en flaffels Siet, et flaffels Liv; — in unius mulierculae animula si jactura facta est, etc., Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5. — animulus, i, m., dem. af animus; (men alene forft. som Aftoord in vocat.); ni animale, Plaut. Cas. 1, 46, eftere.

animus, i, m.; [hærmest ligefom den mandlige og stærkere Form af anima; hvf. Cic. Tusc. 1, 9: ipse animus ab anima dictus est; alff. igitur anima best. m. ānemos, āo, ānu]; — I) „alm.“: Menneftets aandige Livsprincip, (i Mæsfætn. af d. physiske el. anima); Aanden, Aandskraften, Sieten i dens virk. fomme Tilftand; — animus est, quo sapimus, anima, qua vivimus, f. und. anima; f. ogf. Lucr. 3, 160 fgd., ogf. Cic. d. Sen. 21; cf. id. Tusc. 1, 23, o. ibd. 5, 13; men id. Leg. 2, 11: omnium quidem animos immortales esse, sed fortium bonorumque divinos; — II) i en mere indftærket Betydning er animus: Menneftets begjerende, følsende og tænkende Aand, el. dets begjerende og tænkende Aand, (appetitus et ratio); vid. Cic. Off. 1, 28 o. 36, ogf. id. Tusc. 2, 21; — fremdeles er i Mæsfætninger: animus: Begjereenden; mens: Tænktningen el. Fornuften; — df. alff. A) Begjereenden el. Utraacen, Drift, Villie, Yft, Dufte; ogf. Sindet (i Utræffet: være til Sind, osv.); — pro animi mei voluntate, Cic. Fam. 5, 20; utcumque animo collibitum est meo, Plaut. Amph. 1, 1, 178; cf. Ter. Andr. 2, 3, 4; eft ogf. habere in animo, c. in f., (have i Sind, være til Sind); vid. Cic. R. Am. 18; — hoc animo, (med det Hærfet), ut etc., Caes. B. G. 7, 28; cf. Ovid. Met. in.; — fremdeles: est mihi animus c. in f., (ftærber el. følger el. vil), id. ibd. 5, 150, o. Virg. Aen. 4, 639; cf. Suet. Caes. 82, eftere; — B) den følsende Kraft i Sieten, følelsen, Gemyttet, Sindet, Hjertet; ogf. den deraf utspringende Tilføielighed el. Lidenskab, og det: I) „alm.“: a) følelsen, Sindet, Stemmungen, Lidenskab; — vid. Plaut. Trin. 2, 2, 27: si animus hominem pepulit, etc.; opp. si ipse animum pepulit, etc.; cf. Ter. Andr. 1, 1, 137: mala mens, malus animus;

men animus alius ad alia vitia propensor, Cic. Tusc. 1, 37; — egf. foies animo, (Graefnes *ἄνιμος*, i det Jnderste), til forskelligte Verber, der betegne en Videnskab; — tremere animo, Cic.: evulsare animo. Ovid.; cf. id. Met. 1, 166; — men Plin. 35, 19: *animum pinxit* etc., (malede el. udtrykke Videnskab); — b) *Antemaaten*, Characteren, Naturen; saal. Ter. Heaut. 5, 2, 9: *animo esse omisso* etc.; liget. *illud vero pusilli animi* (est), etc., Cic. Fam. 2, 17; cf. Hor. Sat. 1, 2, 10: *sordidus atque animi parvi*; — egf. in pl., Ovid. Met. 13, 359; liget. *eorum animi molles et aetate fluxi* etc., Sall. Cat. 11; — bh) *df.* egf. „overf.“; a) om Slangens Natur, Ovid. Met. 3, 544: *Illiusque animos ... Sumite serpentes*; — b) om Planternes Natur, Virg. Ge. 2, 49: *tamen haec quoque ... Euerint silvestrem animum*; — 2) „bef.“ egf. negenfeltet Sindsbewagelse el. Tilbøjelighed el. Videnskab; *df.* a) Medet; — *nostris animus augetur*, Caes.; *magno animo fortique sis*, Cic.; — liget. in pl.: *stamus animis*, Cic. Att. 5, 18; liget. *pares animis animisque*, Ovid. Met. 7, 658; — *magnus mihi animus est*, m. acc. c. inf., (jeg har meget Haab derom), Tac. Agric. 30; — b) Overmod, Stoltbed, *sedv.* in pl.; — vid. Cic. Manil. 22, e. id. Cluent. 39; liget. *quia* etc., *sublati sunt animi* (vobis), Ter. Heaut. 3, 5, 56; — egf. Trostlighed; *quae tibi res animos in me facit?* Ovid. Trist. 5, 8, 3; — c) Fæstighed i Sindet, Harmel el. Herbittelse: — *animum vincere*, etc., Cic. Marcell. 3; — egf. fæstig Uro el. Beskytning; *quae mihi animum exaugant*, Ter. Heaut. 2, 2, 3; — d) „poet. overf.“ egf. Elementernes Fæstighed, navnlig Stormens; vid. Virg. Aen. 1, 58; liget. *anden fæstig el. hvirvlende Bevægelse*; *dant animos plagae*, ibid. 7, 383; — e) behagelig Jøselse, Jerniøselse el. Yst; — *Indulgent animis*, (jærnede fig), etc., Ovid. Met. 7, 566; *explere animum suum* (m. o. id. gaudio), *fyre sin Yst*, Ter.; saal. egf. *animi causa el. gratia*, (for el. til sin Jærnøielse), id., Cic.; cf. Caes. B. G. 7, 77: *animine causa* etc.; liget. *operis amore*, *non animi causa*, *perseverasse*, Plin. praef.; — f) Sindelag el. Stemning imod nogen, in aliquem; — vid. Cic. Fam. 2, 1, e. Caes. B. G. 1, 6; men quo animo inter nos simus, Cic. Fam. 3, 6; — navnlig egf. velvilligt Sindelag, Følgelighed; *tibi bene ex animo volo*, (af mit Jærneste), Ter.; — *vsf.* egf. „metonym.“; en elstet Person; *salve, anime mi*, (mit Sierte)! Plaut.; cf. Ter. Eun. 1, 2, 15, *ostere*; — g) den tænkende, dommende og sluttende Mændeskraft, (el. Mænden i strengeste Forstand); 1) „alm.“; — *cogitare eum animo*, (af overtanke), Plaut., Ter., Cic., *recordari*, Cic.; egf. *animo cogitare*, Suet., *meditari*, Nep.; *statuere apud animum*, (beslutte), Liv. 31, 2; *aliquid animo complecti*, (helt el. under Et at forestille sig noget), Cic. d. Or. 1, 5; — *meo animo*, f. *nedent*; *nisi animus me fallit*, (om jeg ikke fejler), Plaut.; *animum appellare* el. *applicare ad aliquid*, Ter., *attendere*, Nep., *advertere*, *inducere*, etc., f. *und.* *appello*, *applico*, *attendo*, *adverto*, etc.; f. egf. Cic. Tusc. 1, 27 e. 31, o. id. Acad. 2, 41; — 2) *df.* „bef.“ om de enfoldte Mændeskræfter; a) *Subsummissen*; vid. Ter. Andr. 1, 5, 47, Cic. d. Or. 2, 74, e. Virg. Ecl. 9, 51; — b) *Besindelse*, *Beredsbed*; *reliqui animus Sestium*, Caes. B. G. 38; cf. Ovid. Met. 19, 459, *ostere*; *linqui animo*, Curt.; — c) „metonym.“ egf. f. *iudicium*: *Dem*, *Mening*; *navtlig i Forbindelsen*: *meo animo*, el. *meo quidem animo*, (efter min Mening), Plaut.; cf. Cic. Sest. 22; liget. *e meo quidem animo*, Plaut.; liget. *ut meus est animus*, id.; — IV) *afene „poet.“* *findes animus* *untært*, f. *anima*, (Siet el. Livs-aanden, *ψυχή*); vid. Virg. Aen. 10, 487; egf. *tan hideres: animo male est*, (jeg har endt), *aquam velim!* Plaut.; — not.: *gen. animi*, (f. abl. animo), *hæs* *adject.*: *aeger*, *miser*, *certus*, *anxius*, *ingens*, *validus*, e. fl., *forsommer* *hyppigen* *hæs* *Digterne* og *Historikere*.

Anio, (eprosf. Anien, Cato, Stat.), *gen. enis*, (egf. *onis*, *Fronto*), m., egf. *Anienus*, i, m., *Prop.*, *Stat.*: *Aniofleden*, (hod. Teverone), *femmer* *fra Apenninerne*, *adskiller* *d. Sabinske* *fra Latium*, og *falder* *ved Tibur* *over* *steile Klipper* *i Tiberen*; *hvs. praeceps* *Anio*, *Hor. Od. 1, 7, 13*; cf. *Plin. 3, 9 o. 17*; men *Anienis aquae*, *Ovid. Met. 14, 3, 9*; — B) *df.* 1) *Anien-sis*, e. *tribus*, *Liv. 10, 9*, Cic., (i d. *Tiburtinske*, *omfring* *Aniofleden*); — 2) *Anienus*, 3, *fluenta*, (d. e. *Aniofledet*), *Virg. Ge. 4, 369*; liget. *unda o. lympa*, *Prop.*; — not.: *Anienus*, i, m., f. *Anio*, f. *event*.

anisocycla, *orum*, n., *ἀνισόκυκλα*, (med ulige Kredse), *rimel. etslags Skruer* el. *Springstæde*, *Vitruv. 10, 1* — *animum*, i, n., *ἀνιμος*: *Anis*, *Plin. 29, 72*. — *Anius*, i, m.: *Konge* og *Præst* *paa Den Delos*, *Virg. Aen. 3, 80*, *Ovid.* — *Anna*, ae, f.: *Søster* *til Dæd*; *dyrdes* *efter* *sin Død* *fom Gudsinde* *under Navnet* *Anna Perenna*; *vid. Ovid. Fast. 3, 546*; men *efter* *Macroh. Sat. 1, 12*, *offrede* *man* *til* *hende*: *ut annare* *perennareque* *commode* *liceret*. — *Annaeus*, a: *renærsk* *Verdens* og *Slægtens*; f. *und.* *Seneca*, *Lucanus*, *Florus*.

Annalis, e; 1) „alm.“: *paa et Aar*, *fom* *omfatter* *et Aar*; *∞* *tempus*, *quod* *sol* *circuitu* *suo* *finis*, *Varr.*; — II) „bef.“; A) *borende* *til* *en* *vis* *Beskrivelse* *af* *Aarene*; — *df. lex annalis*, (a. u. e. 573), *Liv. 30, 44*, (der *bestemmer* *den* *til* *hvert* *af* *de* *heiere* *Statsmænders* *fjernede* *Ålder*); *fra* *hvisken* *Lov* ogf. *Familienavnet* *Annalis* *hiderer*, *id. ibd.*; cf. *Cic. d. Or. 2, 65*, o. *id. Phil. 5, 17*; — B) *annalis* *liber*, *vid. Gell. 5, 18*, o. *Quintil. 6, 3, 86*; — men *subst.*: *annalis*, (se. *liber*), *Cic. Brut. 15*, o. *Nep. Hann. 3*; *sedv.* in pl.: *annales*, (se. *libri*): *Annales* el. *Karogber* el. *Chronik*, (opp. *historia*); *vid. Cic. Orat. 20*; — b) *navnl.* *hele* *de* *af* *Pontifer* *Marimus* *aarligen* *optegnede* *Begivenheder*: *Annales Maximae*; *vid. Cic. d. Or. 2, 12*, o. *id. d. Leg. 1, 2*; — C) egf. *er* *at* *marke*; I) *Annales*: *historisk* *Digt* *af* *Ennius*, *over* *den* *anden* *puniste* *Krig*; *vid. Quintil. 1, e.*; — 2) *Annales*: *historisk* *Var* *af* *Tacitus*, *fra* *R. Augustus's* *Død* *indtil* *Nero's* *Undergang*; o. — *annarius*, 3: = *frgd.*; *∞* *lex*, *Lamprid. Comm. 2*; — [*annus*].

annascor, f. *und.* *agnascor*. — *annato*, [*ad.n.*], *are*, v. n.; 1) *frømmer* *derhen* *el. dertil*; e. *dat.*, el. *absol.*; *vid. Plin. 8, 38*, o. *id. 9, 16*; — II) *frømmer* *ved* *Siden* *deraf*; e. *dat.*: *Et comes lateri annat*, *Senec. Ag. 452*. — *annavigo*, [*ad.n.*], *are*, v. n.: *fejler* *derhen* *el. dertil*, *absol.*, *Plin. 36, 16*; men *id. 35, 36*: *quo* (i. e. *Rhodum*) *quam annavigasset*, etc.

anne, f. *und.* 1. *an.* — *annecto*, [*ad.n.*], *xui*, *xum*, 3, v. a.: *knytter* *el.* *binder* *derfil*, *forbinder* *dermed*; *ostet* e. *dat.*, egf. m. *ad.*, el. *absol.*; — *vid. Lucr. 3, 658*, *Suet. Oth. 12*, o. *id.*; men *Cic. N. D. 2, 51*: *ad* *linguam* *stomachus* *annectitur*; f. egf. *Liv. 21, 28*; — II) „fig.“; *rebus praesentibus annectit* *futuras*, *Cic. Off. 1, 4*; *navnl.* egf. *om* *Joredragets* *Dele*, *id. Inv. 1, 18*, o. *id. Top. 13*. — *annellus*, f. *und.* *anellus*. — *annexio*, (*ad.n.*), *ouis*, f., [*annecto*]: *Sammenknytning*, *Forbindelse*, *Pallad.* — 1. *annexus*, (*ad.n.*), 3, *partic.* *af* *annecto*. — 2. *annexus*, (*ad.n.*), *us*, m., [*annecto*]: *Sammenknytning*, *Forbindelse*; *annexu* *communibus gentium* etc., *Tac. Hist. 2, 31*.

Annianus, 3, f. *und.* *Annius*. — *Annibal*, *alis*, f. *und.* *Hannibal*. — *Annicerii*, *orum*, m., *Ἀννικέρσιοι*: *en* *epyræisk* *Sæet* *el.* *Efole*, *benævnt* *efter* *dens* *Stifter* *Anniceris*, *Cic. Off. 3, 33*. — *annieto*, [*ad.n.*], *are*: *tilvinter* *med* *Vineer*, *fblinter*; e. *dat.*, *Naev. ap. Fest. p. 21*. — *anniculus*, 3, [*annus*]: *aaragammel*, *taurus*, *Varr.*, *Virg.*, *Nep.* — *annifer*, a, um, [*annus*, *fero*]: 1) *fom* *bærer* *Frugt* *hese* *Aaret*;

~ citreae, juniperus, ilex, Plin. 16, 41; — II) som aarligen flyder en ny Stilf, id. 19, 36.

annihilo, [ad.n.], avi, 1, v. a.: tilintetgjør, Hieron. — I. annisus, (adn.), 3, partic. af annitor. — 2. annisus, (adn.), us, m.: anbrægt Stræben, Anførrelse, Prud.; af — annitor, [ad.n.], misus e. mixus (sum), 3, v. dep. n.: stemmer mig el. fyller mig dermed el. opdertil; m. ad, el. c. dat.; — natura ... semper aliquid tamquam adminiculum annitur, Cic. Lael. 23; cf. Virg. Aen. 9, 229; ligel. Latona oleae amisa, Tac. Ann. 3, 61; — II) „fig.“: gier mig Uimage el. anbrænger mig derfor; A) oftest m. ut, el. m. ad e. gerund.; — omni ope annisi sunt, ut etc., Liv.; ligel. id. 6, 6: ipsum annisurum, ut etc.; cf. Sall. Jug. 85; egf. m. figd. ne, Plin. Pan. 45; men c. acc. comm.: se id anniti, ut etc., Liv. 22, 58; — ~ ad ea patrandi, Sall. Jug. 43; cf. Liv. 27, 14; — 2) i andre Forbindelser; a) ~ de triumpho, Cic. Att. 6, 3; cf. Liv. 5, 25; ligel. ~ pro aliquo, id. 2, 61; — b) c. inf., Tac. Hist. 4, 8, v. ibd. 5, 8; egf. m. figd. quod, Plin. Ep. 6, 18; men id (anniti), ut etc., f. evensf.; — c) absol.: annitente Crasso, (ved hans anbrængte Tilstand), Sall. Cat. 19; cf. Liv. 21, 8: si paululum annitatur, etc.; — not.: annitendus, 3, m. pass. Vem., Gell. 2, 12.

Annus, a: romersk Slægtss- og Personnavn; T. Annus Milo; — cf. Annianus, 3: benævnt efter en Annins, caput (legis), Cic. Verr. 1, 16. — anniversarie, adv.: aarligen, hvert Aar, Augustin.; af — anniversarius, 3, [annus, verto]: som aarligen el. hvert Aar finder Sted el. vender tilbage el. fornyes; — ~ sacra, Cic.; dies festi anniversarii, id.; ~ vicissitudines, id., valetudines, Suet.; men ~ arma, (en aarligen fornyet Krig), vid. Liv. 4, 45. — I. annixus, o. 2. annixus, f. und. I. o. 2. annisus.

I. anno, [ad.n.], avi, 1, v. n.; I) fremmer dertil el. derhen; m. ad, el. c. dat., el. c. acc. (praepos.); — qui (militēs) ... naves annare possent, Caes. B. C. 2, 44; ~ terrae, Virg. Aen. 6, 358, ad litus solitum, Gell. 7, 8; men absol., Hor. Sat. 2, 5, 14; — b) egf. „overf.“ om en Vare el. anden Produkt; ut ad eam urbem annare posset, Cic. d. Rep. 2, 4; — 2) at fremme derhos el. derved; c. dat.; pedites annantes equis, Tac. Ann. 14, 29. — 2. anno, are, v. n., [annus]: gennemlevede Aaret; f. Macroh. 1. c. und. Anna. — 3. Anno, f. und. Anno. — annodo, [ad.n.], avi, atum, 1, v. a., ligefømt abnodo, i (Gærnerforproget): borttager Knafter el. Stød, Colum. 1, 22, (Schneid.); al. abnodo, inc. — annominatio, f. und. agnominatio.

annon, f. und. I. an. — ~ annōna, ae, f., [annus]; I) „alm.“: den aarlige Indkomst el. Indtægt i el. af Naturproducter; ~ salaria, Liv. 29, 37; ~ lactis, Colum.; — II) „bef.“: Levnetsmidler, navn. Brødet el. Brødkornet; vid. Cic. Verr. 3, 98, egf. id. Manil. 15; ligel. ager ... ad varietates annonae horreum etc., Liv. 7, 31; men provincia annonae fecunda (Aegyptus), Tac.; annonae curam agere, Suet.; — egf. i Medfækt. af frumentum staar: annona ceterarum rerum, Liv. 35, 44; — egf. i Krigsforproget: Munkferaad el. Proviant, Veget.; — in pl. egf.: de enkelte Brød, Lamprid.; — B) „overf.“: I) Prisen paa Korn og andre Levnetsmidler; ~ cara, Plaut., gravis, Suet., (Dyrde); annonam incendere, (epistue Priserne), Varr.; cf. Caes. B. C. 1, 52; men nihil annona mutavit, Liv., f. und. muto; cf. Tac. Ann. 4, 6; — 2) df. egf. a) Dyrde; hac annona etc., Plaut. Trin. 2, 1, 83; cf. Ps. Cie. p. Dom. 5; — b) „pect. overf.“ egf. om Personer; esset his annona villior, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 140; cf. Hor. Ep. 1, 12, 21; df. — annōnarius, 3: hørende til Levnetsmidler, species

(pl.), Veget.; c. — annonor, ari, v. dep. n.: at indsamle Proviant, in is locis, Capitolin. Gord. 28.

annositas, atis, f.: bei Altered, Cod. Theod.; af — annosus, 3, annus: meget gammel, udsædet el. bedaget, anus, Ovid., cornis, Hor.; ~ vetustas, Ovid., senectia, id.; ~ aevio degere, (at leve længe), Plin. 4, 26; cf. Virg. Aen. 6, 282, c. Hor. Ep. 2, 1, 26.

~ annotamentum, (adn.), i, n.: Anmærkning, Dytg-nelise; in pl., Gell. 1, 7. — annotatio, (adn.), onis, f.; 1) Anmærkning (til el. Skrift, etc.), Plin. Ep. 7, 20; cf. Gell. epil.; — 2) i Retssprogget: en Person's Inddragelse el. Indførelse paa de Anklagedes Lide, Dig.; — 3) el. af Retseren selv underteget Rescript, Cod. Theod.; — df. annotatiuncula, (adn.), ae, f. dem.; in pl.: serie Dytgnelser, verborum, Gell. 19, 7; — annotator, (adn.), oris, m.: 1) som gier Dytgnelser, som skriver Anmærkninger, Plin. Pan. 19; — 2) i Retssprogget: som controllerer de aarlige Indtægter, Cod. Theod.; c. — annotatus, (adn.), us, m.: Bemærkning, Dytg-nelise; mortes dignae annotatu, Val. Max. 9, 12; — [annoto]. — annotinus, 3, [annus]: fra færdige Aar, aar-gammel; ~ naves, Caes. B. G. 5, 8; ~ fructus, (opp. novus), Plin. 16, 44.

annoto, [ad.n.], avi, atum, 1, v. a.; I) „alm.“: skriftligen at anmærke; ~ quaedam, ut tumida, etc., Plin. Ep. 9, 26; men quod annales annotavere, Plin.; — II) „bef.“: A) ligefømt animadverto: bemærke, iagttaget, Suet. Ner. 11; — bb) df. egf. a) ~ librum, (give den en Titel), Lactant.; — b) annotari aliqua re, (være mærkelig el. bescienet derved), Plin. 3, 9; — B) i Retssprogget: 1) at indbrage el. indføre paa de Anklagedes Lide, Dig.; — 2) at anmærke den Domsfælte til at lide en vis Straf, Plin. Ep. 10, 97, offere, Suet. Calig. 27.

annūalis, e, [annus]: aarøgammel; ~ agni, Paul. Sent. — annūbilo, [ad.n.], are, v. n.: at drive Skyerne derhen el. derimod, c. dat.; velis annubilat aura, Stat. — annularis etc., c. annulus, f. und. annularis, etc. — annullo, (adn.), avi, 1, v. a., [ad, nullus]: tilintetgjør, Hieronym.

~ annumeratio, onis, f.: Beregning, Optælling, dierum, Dig.; af — annūmero, [ad.n.], avi, atum, v. a.; I) „alm.“: udtæller dertil, alieni singulos denarios, Cic. Verr. 3, 81; cf. Ter. Ad. 3, 3, 15; men Cic. d. Opt. Gen. Or. 5: annumerare lectori verba; — II) „bef.“: a) benægner el. benforer dertil; c. dat., egf. m. in el. inter; — his libris annumerandi sunt sex de Republica, Cic. Div. 2, 1; cf. id. Brut. 57; men annumerari in grege patronorum, id. R. Am. 32; ~ inter urbanos (servos), Dig.; — b) ved el. i en Retts til tilføie el. opgive Tallet; vid. Plin. 7, 2; — c) regner derfor, beregner dertil; agni chordi duo pro uno ove annumerantur, Varr. R. R. 2, 2; — not.: fild. egf. „overf.“: tilskrives, tilregner; imperitia culpae est annumeranda, Dig.

~ annūciatio, (adn., egf. annunt.), onis, f.: Forfyn-delse, Lact. Augustin.; c. — annūciator, (adn., egf. annunt.), oris, m.: en Forfynder, Tert, Augustin.; af — annuncio, (annunt.), [ad.n.], avi, 1, v. a.: forfynder, beretter, Plin. 7, 53, Appul. — annuncius, (adn., egf. annunt.), 3: forfynede, Appul., Ambr.

annuo, [ad.n.], iii, utum, v. n. o. a., [inus. nuo, hys. nutus etc.; f. egf. abnuo]: I) „alm.“: nisser el. vinser med Hovedet; — Ne illa ulli homini nutet, nictet, annuat, Plaut. As. 4, 1, 39; — ligel. ud. dat.: simul atque annuisset, (paa hans færdige Vink), Cic. Quint. 5; cf. Liv. 1, 12, c. Virg. Aen. 9, 106; — II) „bef.“: A) ved et Nis el. Vink at bejae el. bifælde; f. Plaut. True. prol. 4, c. Ter. Eun. 3, 5, 31, „bef.“ Cic. d. Or. 2, 70, (hvor egf. tilføies acc. comm.): id quoque toto capite annuit; — este egf. m. tilføiet dat.; vid. Virg. Aen. 4, 128, id. Ge. 1, 40, c. A.; men Catull.

61, 165, m. Lunc; dum—omnia omnibus annuit (anilitas); — egf. m. fide. acc. e. inf., Liv. 28, 17; endef. egf. „pect.“ e. inf. obj., Virg. Aen. 11, 19; — B) df. egf.; a) alicui aliquid: at tilfælde el. tilfælde negen neget; vid. Virg. Aen. 1, 250, e. Hor. Od. 4, 6, 22; cf. Liv. 7, 30; — b) med et Vinf at feteque; quos ipse annuerat, etc., Cie. Verr. 1, 61; — c) at tilfælde, at befende; ut falsa annuerent, Tac. Ann. 11, 60; — not.: perf. annui, Enn. ap. Priscian.

annus, i, m., [rimel. af am-, f. ambi- cf. ambi-, *augi*, i. e. circum, bef. egf. anus, annulus; cf. Varr. L. 1, 6, 2, 58; funde egf. sammene. m. *eros*, i. e. *diarios*; alig. eprel. *Arctoleb*, el. *Didens* periodiffe Tilbageværende]; df. — D) „alm.“: *Arar*; — prope annos nonaginta natus, Cie.; cf. Ter. Haut. 1, 1, 10; men Cie. d. Sen. 7: nemo est tam senex, qui se annum non putet posse vivere: men annum el. sex menses nihil petit, id. Quint. 8; anni initio el. principio, Liv.; anno ineunte, Suet., exeunte, Cie.; extremo anno, Liv.; egf. extremo anni, Tac.; anno circumactio, Liv.; „pect.“ egf. anno pleno, (ved *Arctis* Hægang), Hor. Od. 3, 18, 5; anni venientes... recedentes, (Hinglingaarene, *Stringaarene*), id.; nondum CX anni sunt, quum lata est lex, Cie. Off. 2, 21; anno post quam etc., (Arar ester); opp. anno ante etc., id.; — B) i Stat.; el. *Arerumingspæger* heter: annus meus: det *Ar*, i. hvieler jeg, ifølge lex annalis, fan udværents til en Curulværdighed; ligef. annus tuus, etc.: quod anno meo hoc honore (i. e. consulatu) me affectistis, Cie. Agr. 2, 2; cf. id. Mil. 9, e. id. Fam. 10, 25; — H) „bef.“ mætes: A) flere adverbiale *Arer*, navn., aa) anno; a) fer et *Ar* siden, (*Arera*; men oftest ferf.); quatuor minis ego emi istane anno, Plant.; utrum anno, an homo etc., (i ferlige el. i dette *Ar*), Lucil. ap. Non.; — b) i et belt *Ar*; anno jam prope etc., Liv. 3, 39; ligef. annum, f. nedent.; — c) aarligen, *Arer* *Ar*, Plin. 18, 48; egf. in anno, (om *Arer*, paa *Spærgmaaler*: *Arer*fe?), Varr., Cie. R. Ann. 46; — bb) annum: i et belt *Ar*, lugere aliquem, Liv. 2, 7; — cc) ad annum: ad *Arer*, em et *Ar*, (eum) fore tribunalum plebis, Cie. Att. 5, 2; cf. id. d. Or. 3, 24; — dd) in annum: fer el. paa et *Ar*, prorogare alicui imperium, Liv. 37, 2; cf. Hor. Ep. 1, 18, 109; — B) den pærfte *Ar*ug af annos: a) em en vis Del af *Arer*: en *Arer*de; nunc formisissimus annus, Virg. Ecl. 3, 57; pomifer annus, (Frugttden), Hor. Od. 3, 23, 8; hibernus annus, (Vinteren), id. Epod. 2, 29; — b) em *Arer*alderen; dum rogis integer annus, Prop. 1, 5, 57; — c) „merenym.“ em *Arer*s *Ar*ug; vid. Lucan. 3, 452; liæf. Tac. Germ. 14: expectare annum etc.; cf. Plin. Pan. 29; — not. a: *Philesephernes* annus magnus, egf. ~ mundanus, Macrob., egf. annus vere vertens, Cie. d. Rep. 6, 22: det flere *Arer*densaar; (efter Macrob.: = 15000 *Arer*aar); vid. Cie. N. D. 2, 20; — not. b: Virg. Aen. 3, 281, fundes ~ magnus „pect.“ f. annus.

annuito, [ad.n.], are, v. n. frequ.: tilnæfker el. tilnæfker stærkt; (fer: e. efterf.); e. dat.; vid. Naev. ap. Fest. p. 21, e. Plaut. Merc. 2, 3, 100; egf. ud. dat.; annutante capite, Appul. — annuitur, [ad.n.], ire, v. a.: eprefter derved el. dertil; ~ denas vites singulis arboribus (dat.), Plin. 17, 35.

annuus, 3, [annus]; 1) fem *Arer* el. *Ar*, fer el. paa et *Ar*, penus, Plant.; ~ provincia, (hvis *Arer*valming *Arer* et *Ar*), Cie.; cf. id. Att. 5, 13: in annuissimus; ~ *Arer*es, Nep. Hann. 7; ~ *Arer*stratus, Caes.; — H) fem aarligen funder *Arer*, fem *Arer* *Ar* pender tilbage; ~ labor (agricolarum), Cie. Verr. 3, 48; ~ commutationes, (*Arer*stærkes *Arer*), id.; men „pect.“: ~ terra, (sem *Arer* *Ar* undergaaer den samme *Arer*), Tibull.; ~ sacra, Virg. Ge. 1, 338; — annua vice, egf. annuis vicibus, Plin.: *Arer* *Ar*, aarligen;

— b) df. subst.: annum, pl. annua: *Arer*pænge, aarlige Ven el. *Arer*aling, Suet., Plin. Ep., Dig.

anodynos, (-us), on, (-um), *Arer*dyvos; smerte-fjellende, medicamentum, Cels., Coel. Aur.; egf. absol. anodynon, (sc. medicamentum), Marc. Emp. — anōmalia, ae, f., *Arer*malia, i Grammatiken: *Arer*lighe, *Arer*gelmaessghed, (Memalia, (opp. analogia), Varr. — anōmalos, (-us), on, (-um), *Arer*malos, i Grammatiken: *Arer*lig, *Arer*gelmaessghed, anōmal, (opp. analogus), Diomed., e. *Ar*. — anōnis, f. und. ononis. — anōnymus, i, f., *Arer*nyvos, (uden Navn): *Arer*net paa en Plante, Plin. 27, 11.

anquiro, svi, situm, 3, v. a. (e. n.), [2. an-, quaero]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: feger fra el. paa alle *Arer*, epreger; ~ aliquem, apud quem etc., Cie. Lael. 23; cf. id. Off. 1, 4; — B) „bef.“ i *Arer*spæget: anfæller Underføgelse, de perduellione, Liv. 6, 20, de morte alicujus, Tac.; — navnfl. em *Arer*berne: at anfælle til at lide en Straf, som da tilføies i gen. el. abl.; quum tribunus bis pecunia acquisisset, id. 26, 3; cf. id. 8, 33: capite anquisitum etc.; — H) „fig.“: underføger el. efterføjer *Arer*ghælgeligen: aut anquirunt... condecat ille, necne etc., Cie. Off. 1, 3; egf. absol., id. d. Or. 1, 33; egf. m. fide. quin, Tac. Ann. 12, 6; df. — anquisite, adv.: *Arer*ghælgeligen, *Arer*ghælgeligen, Gell. 1, 3; — compar.: ~ disserere, ibid.; e. — anquisitio, onis, f.: retlig Anfælle, Varr.

ansa, ae, f.; 1) „egenl.“: Sant el. Greb, *Arer*gh; ansarum infimarum fini, (dertil, amphoras implere), Cato; attrita cantharus ansa, Virg.; cf. id. Ecl. 3, 45; — ~ gubernacula, Vitruv., ostii, Petron.; men ~ statera, (pæri Tingen bevæger sig), Vitruv.; ~ ferreae: *Arer*anfer, id.; men paa *Arer*dioliet (crepida) er ansa: en *Arer*pæ, Plin. 35, 36; — H) „everf.“: *Arer*ligghed, *Arer*tening; quaerere ansam, insecutum ut faciat, Plaut. Pers. 4, 4, 20; ~ reprehensionis etc., Cie. Plane. 31, eferre. — Ansancus, f. und. Ansancus.

ansatus, 3, [ansa]: ferfynt med Sant el. Greb; vasa, Colum.; ~ tela, (med *Arer* el. *Arer*de), Enn. ap. Macrob.; men absol.: ansatae, (sc. hastae), Enn. ap. Non., (med *Arer*mer el. *Arer*pper); — b) cenniff er: homo ansatus, (med *Arer*me el. *Arer*verne i *Arer*en), Pers. 2, 5.

anser, eris, m., (egf. f., Varr.), [bef. m. *Arer*, i. e., anser]; Gaafer; er June hellig; ferfste ved sin *Arer*vaagenhed Capitulum; vid. Liv. 5, 47, egf. Cie. R. Am. 20, e. Plin. 10, 26; — H) „pect.“ er Anser Amyclaeus, Virg. Cir. 148: den *Arer*ane, under hvis Gestalt *Arer*piter besøgte *Arer*da. — 2. Anser, eris, m.: *Arer*net paa en smudsig *Arer*ter, der emtales Ovid. Trist. 2, 437; cf. Cie. Phil. 13, 5; egf. Serv. ad Virg. Ecl. 9, 36. — anserculus, i, m., dem. af 1. anser: en *Arer*alling, Colum. — anserinus, 3, [1. anser]: af *Arer*, genus, Colum., adeps, Plin., lana, Dig. — Ansbarii, orum, m.: germaniff *Arer*, vid. Tac. Ann. 13, 55. — ansula, ae, f., dem. af ansa: liten Sant, fider Greb, (cymbii), Appul.; — egf. ere ansulae, ligefem ansae: *Arer*pper i *Arer*saalerne, Val. Max.

antachates, ae, m., *Arer*achates; eflags *Arer*desfen, Plin. 37, 51, inae. — antax, arum, f., *Arer*ach: *Arer*iller paa begge *Arer* af *Arer*en el. *Arer*gangen; aedes in antis: *Arer*mpel med *Arer*anne *Arer*iller; Vitruv. 4, 7. — Antaeus, i, m., *Arer*aios: *Arer*net paa en værlig *Arer*ant el. *Arer*se i *Arer*ben, Ovid. Met. 9, 184, Lucan. — antagōnistā, ae, m., *Arer*agōnistās; *Arer*stærker, *Arer*stærker, Hieron. — antamoebaeus, i, (sc. pes): *Arer*stærden ~ ~ ~ ~, (mānifestāret), Diomed. — Antandros, (-us), i, f.: *Arer*stād i *Arer*phen, Plin. 5, 32, Virg.; — df. Antan-

drius, 3, Cic. Qu. Fr. 1, 2. — antapocha, f. ind. apocha. — antapodosis, is, f. *ἀνταπόδοσις*, sem rhetorisk figur: Anvendelse af en Lignelse paa den sammenlignende Genstand, Quintil. 8, 3, 77; f. ogs. apodosis. — antarcticus, 3, *ἀνταρκτικός*: sydelig, Hygin. — antarius, 3, *ἀνταίριος*: hæver i Veiret; hvorefter man hæver el. reiser noget i Veiret; ∞ funes, (Tønge til Mastens Reising, osv.), Vitruv.

ante, praepos. o. adv., [besl. m. *ἀντα*, *ἀντι*]; 1) praepos. a. acc.: for, foran, før, osv.; A) om Stedet el. i Rummet: for, foran; 1) „egenl.“: (eftere en en heilende Tilstand; dog ogs. om en Bevægelse, f. nedens.); a) „alm.“; — ante ostium stare. Ter.; cf. Ovid. Met. 8, 480; men ut ante suos hortulos piscarentur, Cic. Off. 2, 14; cf. id. Mil. 10, o. Liv. 42, 58; — men Caes. B. G. 1, 21: equitatum ante se mittit; cf. id. B. C. 1, 55; — b) „bes.“: omnia posita ante oculos etc., Cic. d. Or. 1, 43; cf. Ovid. Trist. 3, 1, 57; causam interea ante eum diceret, (for ham som Dommer), Cic. Verr. 3, 9; — 2) „overf.“ om et Fortrin el. en Forrang, edl.: for, fremfer, (alts. f. prae); — facundia Graecos ... ante Romanos fuisse, Sall. Cat. 53; cf. Liv. 35, 14; sed necessitas ante rationem est, Curt. 7, 7; — bb) hertil hører ogs. a) de sammenf. Forbindelser: ante alios, ante omnes, ante ceteros; — unam longe ante alias specie insignem, etc., Liv. 1, 9; cf. Tac. Ann. 2, 76, o. Virg. Aen. 3, 321; men hos compar. el. superl. staaer ante alios etc., alene forstærkende el. pleonastisk; vid. Liv. 5, 42; cf. Virg. Aen. 1, 347, o. ibd. 7, 55; — b) figel. hører ante omnia, sammenlignende: fremfer alt andet, fortrinligen, i heileste Grad; vid. Liv. 2, 7; figel. dulces ante omnia Musae, Virg. Ge. 2, 475; f. ogs. nedens.; — B) om Tiden: for, forinden; nunquam ante hunc diem etc., Ter. Hec. 5, 4, 23; cf. id. Phorm. 4, 4, 28; ante brumam etc.: f. ogs. Hor. Sat. 1, 4, 51; men ante lucem, (for Dag), Cic. o. A.; — 2) ds. ogs. i Omfribninger af en Tidsbestemmelse; a) ved den Person, som hører til et Tidspunkt; — iam ante Socratem, (allerede for hans Tid), Cic. Acad. 1, 12; cf. Tac. Hist. 1, 50, Virg. Ge. 1, 125, o. Hor. Epod. 1, 27; figel. ante me etc., Cic. Cat. 1, 3; — b) ved en Genstand el. Begivenhed i el. fra et vist Tidspunkt; — ante hoc factum etc., Plaut. Mil. gl. 8, 61; figel. si ante has meas litteras, (for du faaer dette mit Brev), etc., Cic. Fam. 13, 17; cf. Liv. 1, 59, o. Hor. Epod. 1, 27; — navnlf. ogs. ved Tidspointen af noget Embede; mihi ante aedilitatem meam nihil erat cum eo, Cic. Att. 12, 17; figel. ante regnum et in regno etc., Justin.; — hertil kan endnu for Tydelighedens Skyld føies: partic. pers. el. fut. pass.; — ante hanc urbem conditam etc., Cic. Tusc. 5, 3; figel. ante decemviros creatos, Liv. 3, 53; men quae ante conditam condendamve urbem ... traduntur etc., id. praef.; — 3) fremdeles i flgd. ciendommelige Udtryk; aa) ante tempus; a) for den rette Tid, altfer tilfælg; ante tempus excitatus suis, Liv. 31, 36; — b) for den bestemte el. lovelige Tid; factus est consul his, primum ante tempus, etc., Cic. Lael. 3; cf. Suet. Aug. 26; — bb) ante diem, „poet.“; a) for Tiden; Caesaribus virtus contigit ante diem, (for Mærene), Ovid. A. A. 1, 184; — b) for den af Etiebnen bestemte Tid, Ovid. Met. 1, 149; cf. Virg. Aen. 4, 697; — cc) ante omnia: først af alt, fremfor alt andet; vid. Suet. Ner. 32, o. id. Cal. 21; ogs. som Ordenspartikkel: allerførst, edl.; Quintil. 2, 15, m.; — dd) endel. er endnu at biføre; a) ante diem, (færd. a. d.), m. flgd. Ordensstil; angiver Datum af den Dag, som Tallet betegner, (isse af d. flgd.); — ante diem quintum Calendas Apriles, (a. d. V. Cal. Apr.; ligesom die quinto ante Calendas Apriles, hvor alst. ante egenl. hører til Calendas); a. d. IV Id. Mart., (i. e. ante diem quartum Idus Martias, d. 12 Martii),

Liv. 40, 59; a. d. III Non. Jan. M. Cicero natus est, (c. 3. Januarii), Gell.; cf. Cic. Phil. 3, 8; ogs. marces: inantediem V. Cal. Nov., (f. in diem V. a. Cal. Nov.), id. Cat. 1, 3; men id. Att. 3, 17: ex a. d. Non. Jun., usque ad Cal. Sept.; — b) i Morsætn. af en bestemt Tid betegner ante: det dertil el. forinden forløbne Tidstrum; vid. Nep. Arist. 2, o. id. Timoth. 2; — II) sem adv.; A) om Stedet el. i Rummet: foran, for, ved, ferud; — vid. Liv. 27, 18: ab tergo, ante circaque, etc.; cf. id. 22, 5; — ogs. om en Bevægelse: non ante, sed retro (ingredi), Cic. Fin. 5, 12. (Madv.); — B) oftere om el. i Tiden; 1) for, forhen, tidligere; (men altid m. Hensyn paa en forbigangen Tid; hvorefter, ante sem praepos., m. Hensyn paa d. nærværende); og tilføies da den nærmere Tidsbestemmelse enten i abl. el. in acc., el. sem adv. multo, etc., ogs. undert. multum etc.; — perpaucis ante diebus, (neml. for hans Afreise), Cic. Fam. 4, 9; cf. Liv. 10, 52; — ante annum, (et Aar før el. tidligere) etc., Plin. Ep. 8, 23; cf. Tac. Agric. 45, ogs. Suet. Caes. 12 o. 81; — multo ante ... prospexi tempestatem futuram, Cic. Fam. 1, 3; men permultum ante certior factus etc., ibd. 3, 11; — 2) m. flgd. quam: for ... end; anno ipso ante, quam natus est Ennius, etc., Cic. Brut. 8; neque ante dimisit eum, quam fidem dedit, etc., Liv. 39, 10; cf. id. 22, 3; — ogs. skrives antequam; vid. Cic. Verr. 2, 1, o. id. d. Or. 1, 59; — „poet.“ findes ogs. quam foran ante; vid. Martial. 9, 36, o. Lucr. 3, 985; figel. findes pleonastisk forbundet: ante ... prius ... quam; vid. Virg. Aen. 4, 24 flgd., o. Prop. 2, 25, 25; — 3) hertil kan endnu marces; a) alene sid. findes ante sem adv. ord.; ante dicam de his, quae etc., tum his, quae etc., Cels.; — b) figel. staaer adv. ante høist tiesten f. adj.; vid. Virg. Aen. 1, 102; — III) ante i Sammensæt. m. Verber betegner sædvanligst Stedforholdet (egenl. o. overf.); saal. i anteferre, antestare, antepone, etc.; — derim. betegnes Tidsforholdet ved a. nte, i Sammensæt. m. Adjeciver og Verber; (saal. i antelucanus, antehac, etc.); — hvor ante hos Verbum betegner et Tidsforhold, skrives det rigtigst adskilt fra Verbet, alst. ante actus; dog er Strivem. her ogs. væsentl.; f. ogs. nedens. antecapio.

antea, adv. temp., [ante, ea abl.]: for, i forveien, forhen; ogs. forud; — Nam antea ... dum etc., Ter. Andr. 1, 1, 25; ac fuit antea tempus, quum etc., Caes. B. G. 6, 21; — hertil hører ogs. Morsætningerne af antea, neml. hoc tempore, Cic. Phil. 10, 6, nunc, id. Manil. 5, nuper, id. Off. 2, 7; figel. postea el. post el. posthac, ogs. tum el. tunc, etc.; vid. Cic. d. Or. 2, 6, id. Off. 2, 8, o. id. Mil. 21; — ogs. m. flgd. quam, end, vid. Cic. Fam. 3, 6, o. Liv. 35, 25; — field. sem adv. ord. m. flgd. deinde, edl., vid. Liv. 8, 8.

anteactus, anteago, skrives rigtigere adskilt: ante actus, ante ago. — anteaambulo, („poet.“: quadrisyll.), onis, m., [ambulo, are]: eflsags Vægent el. Enlytgieft, sem ilder foran Herren, Martial., Suet. Vesp. 2; — antebasis, f. ind. antibasis.

Ante. cānis, is, m., i. e. *ἡγοῦσθων*, Stierneblis ledet: den lille Hund; vid. Cic. N. D. 2, 14 (ex Arat.). — antecantamentum, i, n., [canto]: Fersang, Appul. — antecapio el. ante capio, cepi, ceptum, (men captum, naar Ordet skrives adskilt), 3, v. a.; I) „alm.“: ferud el. tidligere at erholde el. modtage; antecapiam animo rei quamdam informationem etc., vid. Cic. N. D. 1, 16; — II) „bes.“ ogs. A) ferud el. først at giøre noget; ∞ multa, quae etc., (ferud at besørge, edl.), Sall. Cat. 32; men ibd. 13; ∞ omnia luxu, (forud el. for Tiden at forberede, edl.); — B) at forefæmme; ∞ noctem, quae instabat, etc., id. ibd. 55; ∞ pontem, (forud at besætte), Tac. Hist. 4, 66.

antecedo, cessi, cessum, 3, v. n. (o. a.);

D) „egenl.“: at gaac el. femme el. være feran el. ferud; e. dat., el. e. acc., el. absol.; — si huic rei illa antecedit, etc., Cic. Top. 23; expeditus antecesserat legiones, id. Att. 8, 9; cf. Caes. B. G. 7, 35, (hæc abl. magnis itineribus et disiectis), v. Hor. Od. 3, 2, 31; — b) at gaac ferud i Tiden; hæc (dies) ei (dies) antecessit, Ter. Phorm. 3, 2, 40; men annus antecedit, Plin.; — H) „fig.“: at hæc feritum derfer; ligel. e. dat., el. e. acc., el. absol.; — quantum natura hominis pecudibus antecedit, Cic. Off. 1, 30; ∞ ceteros scientia etc., Caes. B. G. 3, 8, aliquem in amicitia, Nep. Alcib. 9; men Cic. Verr. 4, 64; ut quisque honore ... anteedebat; — III) „ef. fem subst.“: A) anteceden- tis, i Nethersten: det Jeregaacende; locus ex anteceden- tibus est conclusio a causis, Cic. Top. 12; cf. id. Part. or. 2; — B) af part. antecessus, 3, er d. subst. Jærbintelse: in antecessum dare el. solvere el. accipere, ferud at give el. betale el. erholde, Senec. Ep. 118, ostere, Flor. 1, 12, v. 21.

antecello, ere, v. n. (e. a.), [af inus. cello, byf. celer]; „egenl.“: at staae el. rage frem el. i Veiret; — men særv. „fig.“: at udmærke sig; byf. e. dat., el. e. acc. (præpos.): at udmærke sig frem for nogen el. noget, at overgaac; vid. Cic. Manil. 6, e. id. Arch. 3, byer dat.; men e. acc., Tac. Hist. 2, 3; cf. id. Ann. 14, 55; — byf. ogs. pass.: qui his rebus antecelluntur, Auct. ad Her. 2, 30; men m. bler abl. modi: Catulus humanitate antecellens, Cic. Mur. 17; cf. id. Div. 1, 11.

antecēptus, 3, part. af antecapio. — *antecēssio, onis, f.; D) „egenl.“: Gaac el. at gaac feran, navn. em Simmellegemerne; vid. Cic. Univ. 10; — b) „ef. ogf. i Nethersten, ligesom antecedens: det Jeregaacende, id. Top. 13; — II) „overf.“: det Jeregaacende, (neml. som Marsag til d. Jæde.); rerum ... progressus et quasi antecēssiones (videre), etc., id. Off. 1, 4; e. — antecessor, oris, m.: sem gaac feran; men særv. „tekn.“: 1) i Krigsprog: antecessores, Jærtreppene; vid. Auct. B. Afr. 12, e. Suet. Vit. 17; f. ogs. antecursor s. l.; — 2) i Hærsprog: a) en Hærsfører, Cod. Just.; — b) Hærmænd i Embedet, (opp. successor), Dig.; — 3) ecel: en Ivesfel, Tert.; — [antecedo]. — antecessus, 3, f. ind. antecedeo.

antecoenium, i, n., [coena]: Episen el. at frise for det egentlige Maaltid, Isid.; — ogs. „overf.“: Jærfmaag, etc., Appul. — antecurro, ere, v. n.: seber feran, e. acc. (præpos.); antecurrens solem, Vitruv.; byf. — antecursor, oris, m.: sem seber ferud el. feran; men særv. „tekn.“: 1) i Krigsprog: antecursores: Jærtreppene, Caes. B. G. 5, 17, ostere; — 2) ecel: em Johannes den Døber, Tert. — antedico, e. antedictus, skrives rigtigere adfält: antedico, etc.

anteco, ivi e. ii, ire, v. n. (e. a); D) „egenl.“: at gaac feran el. ferud; e. dat., el. e. acc. (præpos.), el. absol.; — anteibant liectoris ... ut hic praetoribus antecunt, etc., Cic. Agr. 2, 34; cf. Lucr. 4, 112; men Te semper anteit saeva necessitas, Hor. Od. 1, 35, 17; men ∞ equo, pedibus, (abl.), Suet. Caes. 57; cf. Cic. Off. 2, 7, e. Hor. Ep. 1, 2, 70; — II) „fig.“: A) „alm.“: at overgaac nogen, (alieu el. aliequem), ved el. i noget, (aliqua re); — quum aetate illis anteiret, sapientia omnibus, Cic. Phil. 9, 1; cf. Liv. 38, 51; si ... vos aetatem meam honoribus vestris antecistis; men Incredible, quantum herum anteco sapientia, Ter. Phorm. 2, 1, 17; cf. Virg. Aen. 12, 84; — ogs. pass.: nec se ... abs te anteiuri putant, Cic. Sull. 8; cf. Tac. Hist. 2, 101; — B) „bef.“ ogf., men alene felden; a) at ferefemme; ∞ damnationem, (neml. ved frivillig Død), Tac.; cf. id. Ann. 15, 38; — b) ∞ auctoritati parentis, (at medfætte sig den), ibd. 5, 3; — c) „poet.“

ogs.: ferud at vide, m. Jæde. quid, Sil. 11, 455; — not. a: synop. antibo, antisce, Tac.; anteat, f. anteatat, Ovid.; — not. b: feralt. antideo, f. anteco, Plaut.

antefactus, 3; skrives rigtigere: ante factus. — antefero, tili, latum, ferre, v. a.; D) „egenl.“: bærer feran; ut legum latum tituli anteferrentur, vid. Tac. Ann. 1, 8; — II) „fig.“: A) foretrækker, Demosthenem unum omnibus, Cic. Orat. 7, ostere; — byf. pass.: ceteris honore antelatus, id. Prov. Cons. 11; cf. Nep. Them. 2; — B) betænker el. overvejer ferud; quod dies est allaturus, id. consilio anteferre debemus, Cic. Fam. 5, 16.

antefixus, 3, part. [figo]; D) „alm.“: befæstet el. fastnaglet paa Jærdelen deraf el. alm. derpaa; e. dat.: — truncis arborum antefixa ora, Tac. Ann. 1, 61; — II) „bef.“ v. subst.: antefixa, orum, n.: fremfastaaende Gærbilleder, sem til Jærdelfe anbringes paa Dærdelen af Guse og Tempel: — ∞ fictilia deorum Rom. ridentes, Liv. 31, 4; cf. id. 26, 23.

antegenitalis, e: sem har fundet Sted for Jædselen, Plin. 7, 56. — antegestus, 3, skrives rigtigere: antegestus. — antegredior, gressus sum, v. dep. n. (e. a.), [gradior]: at gaac feran; e. acc. (præpos.): — stella Veneris ... quum antegreditur solem, etc., Cic. N. D. 2, 20; cf. id. Off. 1, 27; — ogs. absol.: signis iisdem antegressis, id. Div. 1, 14.

antehabéo, ere, v. a.: foretrækker; ∞ incredibilia veris, vid. Tac. Ann. 4, 11. — antehac, (ferst. ogs. antidhac, Plaut.), adv., [abl. hac]: for denne Tid, fer; (opp. unne, el. hodie, etc.); vid. Ter. Andr. 1, 2, 15; ligel. atque antehac quidem sperare saltem licebat; nunc etc., Cic. Fam. 12, 23; cf. Hor. Od. 1, 17, ab in.; opp. tunc, Tac. Ann. 3, 25; ogs. undert. fer antea, (el. relativt til enhver Tid): forhen, tidligere; vid. Sall. Cat. 25; cf. Plaut. Amph. 1, 1, 302; (mea imago) quae antehac fuerat, etc. — anteidea el. antidea, f. ind. antea.

antelatus, 3, part. af antefero. — Antelii el. Anthelii, orum, m., *Antήλοι el. Ανθήλοι: Gærbilleder, sem staae feran Jufets Døre, Tert. — antelógium, i, n., [λόγος]: Proleg, Jærtale, Plaut. Men. prol. — anteloquium, i, n., [loquor], (ef. terstl.): 1) Ret til at tale ferst, Macrobi.; — 2) Jærtale, Symmach.

*antelucanus, 3: sem er el. stær fer Dag, tempus, Cic., lucubratio, Colum.; ∞ industria opificum, Cic.; men id. Cat. 2, 10: ∞ coena, (sem vedvarer til benimdet Morgenfunten); — antelucio, adv., fer Dagens Jærmidtrud, aufugere, Appul.; o. — anteluculo, adv. = figd., Appul.; — [lux]. — anteludium, i, n., [ludo]: Jærsful, Appul.

antemeridialis, e: = figd., horae, Capella. — antemeridianus, 3: sem er el. stær em Jærmiddagen, sermo, Cic., ambulatio, id.; men ∞ litterae, (sem man medtager em Jærmiddagen). — antemitto, (misi), missum, 3, v. a., ligesom (det byppigere) praemito: sender ferud el. feran, equitatum omnem, Caes.; cf. id. B. C. 1, 51.

Antenna, ae, Sil., særv. Antennae, arum, f.: By i d. Sabinier, efter Varr. af dens Sclaggenbed: ante amnem, (neml. ved Antiofledens Udlob i Tiberen); vid. Plin. 3, 9; byf. — Antennas, ætis, pl. Antennates: Jædvænerne i Byen Antia, Liv. 1, 9. — antemoenio, ire, v. a., [munio]: forsyner med en Jærmur el. med et Værn: byf. „alleg.“: antemoeni aliqua nos, Plant. Mil. 2, 2, 68. — antemurale, is, n., [muralis]: Jærmur el. Bryfsværn, Hieron. — antemuranus, 3, [murus]: sem er feran Muren, vallum, Amm.

antenna, (antenn.), ae, f.: Scifstang, Naar, Caes. B. G. 3, 14, Liv. 30, 10, v. Hor. Od. 1, 11, 6; — men Ovid. Trist. 3, 4, 9, „alleg.“: Effugit hibernas demissa

antenna procellas; men antennae velatae, Virg. Aen. 3, 549, (som er omvundne med Seile). —

Antenor, oris, m.: trojanf Prinds, der anlagde Byen Patavium, Liv. 1, 1, c. 2.; — B) cf. 1) Antenoræus, 3: benævnt efter Ant.: ~ Lar, (i. e. Patavium), Martial. 1, 77; — 2) Antenorides, æ, m.; a) en Efterkommer af Antenor, Virg. Aen. 6, 181; — b) en Indvaaner af Patavium, Serv. ad Virg. Aen. 1, 252. — antenuptialis, e, som er el. før for Brylluppet, Justinian. — anteoccupatio, ante-occupatio, strives rigtigere adfikt: ante occupatio, etc.

antepagamentum, i, n., [pango]: hved der be-fæstes el. anbringes udenpaa en Bygning til Bedækning el. Beskyddning el. Indfæstning, Cato, Vitruv. — anteparo, antepartus, strives rigtigere adfikt: ante paro, etc. — antepassio, onis, f., som Overførsels af προπάθεια: Jernfølelse af en Lidelse el. Lidenstid, Hieronym.

antependulus, 3, som hænger foreover, crines, Appul. — antepenultimus, 3, i Grammatikken: den trediesiste el. tredje fra Enden, syllaba, Dioned., c. 2. — antepereo, crines rigtigere adfikt: ante pereo. — antepes, edis, m.; 1) Jærbener: vestigia antepedum, Cic. Arat. 151; — 2) ligesom antambulatio: Jærbøber, Enlytgeist, Juvenal. 7, 143. — antepilanus, i, m.; 1) i d. romerske Hær ere antepilani: de Soldater, som kæmpe ante pilanos (s. triarios), alts. hastati o. principes; vid. Liv. 8, 8; — 2) fild. ogf. ligesom antesignani: der kæmpe foran signa, Amm. 16, 12; — 2) „overf.“: Medføder el. Medføder, id. 28, 1.

antepollēo, ēre, (v. n. e. a.; efterff.): formaar mere, overgaar, alicui el. aliquem, Appul. — antepōno, sūl, situm, 3, v. a.; 1) „egenl.“; A) „alm.“: sætter el. stiller el. anbringer foran et andet; — ~ equitum locos sedilibus plebis, Tac. Ann. 15, 32; ogf. absol.: propugnacula anteposita, ibd. 12, 56; — B) „bef.“: sætter derfor; ~ bonum prandium pransoribus, Plaut. Men. 2, 2, 2, oftere; — 2) „fig.“: A) causae antepositae, (ligesom causae antecedentes: som gaar forud for andre, ligesom Aarsag foran Virkning), Cic. Fat. 18 (men bør her strives adfikt); — B) forertrækker, amicitiam omnibus rebus, Cic.; cf. id. d. Or. 1, 11, c. Nep. Eum. 1; antepositus filio privignus, Tac. Ann. 12, 69; — not.: ogf. m. tmesis: Malitia mala bonis ponit ante, Cic. Off. 3, 17, (ex Ennio); cf. Tibull. 1, 1, 14. — antepōtens, tis, adj.: saare mægtig, omnium hominum, (fremfor dem), vid. Plaut. Trin. 5, 1, inc. — antequam, (f. ante quam), f. unde. ante.

antērides, um, f., ἀντιρίδες; i Bygningskunsten: Støtter el. Støber, som holde derimod, Vitruv. 10, 1; — cf. dem. antēridion, i, n., ἀντιρίδιον, id. ibd. 17, inc. — antērior, oris, adj. compar., [ante], (efterff.): 1) som er foran el. forpaa; ~ pars chlamydis, Amm.; — 2) som er for el. tidligere; ~ litterae, Symmach.; — cf. adv. antērius: tidligere, Sidon. — Antēros, ōtis, m., Ἀντίρως; epycl. Røds-stander af Crod; cf. Hærner af forinaaet Klarlighed, Cic. N. D. 3, 23; — 2) etslags Amethyr, Plin. 37, 10.

antes, ium, m., [rimel. best. m. ante, antip, ligesfor]: Rader eller Rækker, navn. af Binfætte, Virg. Ge. 2, 417; ogf. af andre Værker, Colum. 10, 376; — 2) forff. ogf. i Krigsprog: equites duobus antibus duces, Cato ap. Philarg. ad Virg. l. c. — ante-schō-lanus, i, m., [schola], en Underlærer, Petr. Sat. 81. — antēsignānus, i, m., [signum]: som gaar foran Janen; cf. Dantesignani, orum, (sc. milites): udvalgte tapre Soldater, som kæmpe foran de romerske Dne o. Standarter, Caes., Liv.; — 2) „overf.“: ligesom Jærtæmper el. Anfører, in acie Pharsalica, Cic. Phil. 2, 29; — ogf. en Røberhøvding, Appul.

ante-sto, el. antisto, steti, i, v. n., [sto, stare]:

staaer foran; men sæde, „fig.“; a) c. dat., (forff. ogf. c. acc.): at overgaar, at overtræffe; ~ omnibus, Cic. Inv. 2, 1; cf. Nep. Arist. 1; — men ~ omnes vir-tute, Quadrig. ap. Gell. 9, 13, inc.; — b) absol.: at nærmeste fig, Lucr. 5, 22; ligel. si etc., Pompejus antestatur, Cic. d. Rep. 3, 18.

antestor, atus sum, i, v. dep. a., [etr. af antestor]; 1) „egenl.“ i Retsproget: at falde til Viene. (da man næraabte: licet antestari: i det man berøgte Retsnets Dret); vid. Plaut. Pers. 4, 9, 10, c. Hor. Sat. 1, 9, 76, ogf. Plin. 11, 103; — b) forff. ogf. pass.; impubes non potest antestari, Liv. Andr. ap. Priser.; — c) efterff. ogf. som subst.: antestatus, a, det indfaldte Viene, Gaj. Inst.: — 2) „overf.“ el. „alm.“: ~ aliquem, Cic. Mil. 25: berøbe fig paa nogen.

antevento, veni, ventum, i, v. n., (c. a.): som mer forst el. forud el. tidligere; cf. forekommer; c. dat., el. c. acc. (praepos.), el. absol.; — tempori (f. in tempore) huc anteveni, Plaut. Trin. 4, 2, 66; men Sall. Jug. 48: exercitum Metelli antevenit; cf. ibd. 88; — 2) „fig.“: at overgaar, at være forrindligere; — per virtutem ~ nobilitatem antevenire, ibd. 4; men Tac. Ann. 4, 18, absol.: beneficia ubi multum antevenere, etc.; cf. — anteventulus, 3: hængende foreover, crines, Appul.

anteversio, onis, f.: Kommen el. at komme foran; cf. at forekomme, (navnl. Jænder), Amm.; af — antevertō. (-vorto), ū, sum, 3, v. n. (c. a.); (ogf. som dep. antevertor, Plaut.); 1) „egenl.“: vender mig el. gaar el. kommer forud el. foran; c. dat., el. c. acc., el. absol.; — ubi ego huc antevertorim, Ter. Eun. 4, 5, 12; men Cic. Mil. 17: itaque antevertit (sc. Miloni), cf. id. N. D. 2, 20; — 2) „overf.“: A) forekommer, damnationem veneno, Tac. Ann. 13, 30; men Cic. Lael. 4: ~ (sc. aliquem, tage Dret for en anden); — B) foretrækker, d. e. gier noget hellere el. først; c. dat., m. flgd. ut; — rebus aliis antevertor (dep.) ~ eum ut requiram, Plaut. Bacch. 3, 5, inc.; cf. Caes. B. G. 7, 7: omnibus consiliis antevertendum ~ ut etc. — antevio, are, v. n., [via]: at gaar forud el. foran, Venant. — antevōlo, are, v. n. (c. a.): at flyge foran; c. acc. (praepos.), Stat. c. 2.; — men Virg. Aen. 9, 17, c. ibd. 12, 455, ber strives adfikt: ante volare. — antevertor, som dep., f. und. antevertō. — Antevorta, ae, f., [vorto]: Rævet paa den Gudsinde, som erimer Mennefsene om det Jærbegangne; oppon. Postvorta, Macrobi. Sat. 1, 7; heder Porrima, Ovid. Fast. 1, 633.

anthalium, i, n., ἀνθάλιον: Jærmændelen, Plin. 21, 50. — 1. anthēdon, ōnis, f., ἀνθηδών: en Art af Ristetræ, Plin. 15, 22. — 2. Anthēdon, ōnis, f., Ἀνθηδών: By i Boeotien, ligesoverfor Euboea, (byf. Euboeica, Ovid. Met. 13, 905), Hærguden Glauens's Jæderfæd; vid. Ovid. l. c.; — cf. Anthēdōnus, 3, benævnt efter Byen Anth., hospes, (i. e. Glauens), Stat. — anthēmīs, idis, f., ἀνθημῖς: Camillen, el. en Camillen lignende Plante, Plin. 22, 28. — anthē-mum, i, n., ἀνθημόν: en Plante imod Sten i Lege-met, Plin. 26, 55. — anthēra, ae, f., [ἀνθηρός, blomstrende]: Legemiddel af Blomster, Cels., Plin. 21, 42. — anthērīcos, i, m., ἀνθηρίκος: Stilk af Affhedilplanten, Plin. 21, 68.

anthias, ae, m., ἀνθίαι: etslags ubekendt Sø-fist, Plin., Ovid. Hal. 45. — anthinus, 3, ἀνθίνος: tilberedt af Blomster, mel. Plin. 11, 11. — antho-logica, orum, n., τὰ ἀνθολογικά: Blomsterfamling, d. e. Samling af udvalgte Dantesprog el. Smådigte, edf., Plin. 21, 9.

anthracias, ae, m., ἀνθράκιος: = anthracitis, Solin. — anthracinus, 3, ἀνθράκινος: fulsort; anthracina, orum: fulsorte Klæder, (sø. Jærgedragt), Varr. ap. Non. — anthracites, ae, m., ἀνθράκιτις:

en Bledstenart, Plin. 37, 27. — *anthrax*, æis, m., ἀνθραξ, (i. e. carbo, Kul), ðf. 1) Bergzinnøber el. rød Mennefsjer, Vitruv. 7, 8; — 2) hos Lægerne: Kræftskade, (carbunculus), Aem. Mac. — *anthriscus*, (-um), i, ἀνθρίσκος, (-ov), sydlig Kervel, (scandix australis L.), Plin. 22, 38.

anthropographus, i, m., ἀνθρωπογράφος: Mennefsmaler, Portrautmaler; vid. Plin. 35, 37. — *anthropolatra*, æ, m., ἀνθρωπολάτρη: Mennefs-tilbeder, Cod. Just. — *anthropomorphitæ*, arum, m., ἀνθρωπομορφίται: en Art af Kettere, der fereftille fig Gud under mennefselig Gefalt, Augustin. — *Anthropophagi*, orum, m., Ἀνθρωποφάγοι, (Mennefsædere): Navnet paa flere Jætteftammer; vid. Plin. 1, 26, oftere.

anthus, i, m., ἄνθος; rimel.: gul Bippeliert, (motacilla flava L.), Plin. 10, 57 — anhyllion, (egf. anhyllum), i, n., ἀνύλλιον, en Karskart, Plin. 26, 51; cf. id. 21, 103. — *anhyllis*, idis, f., ἀνύλλις, etflags Plante: (rimel. leucium iva L.); Plin. 26, 90. — *anthyphora*, æ, f., ἀνθύποφορά: etflags rheterifk Figur, naar neml. Taleren forekommer og gienetriver Medpartens Paafand, Sener. Controv. 1, 7; (hos Quintil. paa Græft).

antiae, arum, f., [ante]: de i Panden fremftaaende Gaar el. Væfter, Appul. — *Antianus*, *Antias*, *Antianinus*, f. unde. Antium. — *antibacchius*, 3, ἀντιβαχχίος: 1) ~ pes, Versføden: den emvænte Bacchus: ~ -, (Catones, beat), Ter. Maur.: — 2) ~ versus: et af Antibacchier beftaaende Vers, Diomed.; (egf. palimbacchius, Quintil.). — *antibasis*, is, f., ἀντιβασίς, (ligeſom Medbafis): den bagerfte lille Seile paa Ballifigens Jætteffte, Vitruv. — *antiboreus*, 3, ἀντιβόρεος: ſom er vendt imod Nord, horologium, Vitruv.

anticatēgōria, æ, f., ἀντικατηγορία: Medftage, Augustin. — *Anticæto*, omis, m.: Tiden paa et Skrift af Caefar imod Cicero's Cato, (el. Jærfæarskift for Cato Uticensis); vid. Gell. 4, 16, e. II. — *Antichristus*, i, m., Ἀντιχρίστος: en Antichrift, Eccl. — *antichthōnes*, um, m., ἀντιχθόνες: = antipodes, Plin., Mela.

anticipatio, omis, f., 1) fædd. ligeſom πρόληψις: ferueftatter el. medfødt Begreb; vid. Cic. N. D. 1, 16 e. 17. — 2) fædd. egf.: a) den fæfte Bevægelfe el. Stræben af Legemet, (navnl. for at lære at gaac), Arnob.; — b) ſom rheterifk Figur: = occupatio e. πρόληψις, Jul. Ruf.; af — anticipo, avi, atum, 1, v. a. (o. n.), [ante, capio]; 1) „alm.“: antager el. medtager ferud el. tidligere (navnl. et Begreb; f. frgd. af in.), Cic. N. D. 1, 27, o. id. Att. 8, 14; — ~ viam, (ſomme tidsligere), Ovid. Met. 3, 231; ~ mortem, vid. Suet. Tib. 61; men id. Claud. 21: ludi anticipati, (ſom ere blevene afholdte for Tiden el. for tidlig); men venti um die anticipantes, ſom begynde at blæfe en Dag tidligere), Plin. 2, 17; cf. Lucr. 5, 658; — II) fædd. e. „everf.“: at evergaac, at evertræffe, acumen alicuius, Auson.

anticus, 3, [ante]: ſom er foran el. forpaa; antica (pars templi): Jærfæten deraf, Varr.; in anticam partem pelli, Cic. Univ. 10. — *Anticyra*, æ, f., Δ i sinus Maliaeus, beſtend af ſin Nyferd til Fælbredelfe af Miffgyge; vid. Plin. 22, 61, Hor. Sat. 2, 3, 166, o. id. A. P. 300; — not.: Pers. 4, 16, egf. in pl.: Anticyrae, arum.

antidactylos, i, m., ἀντιδάκτυλος: Versføden, den emvænte Dactylus: ~ -, (legerent), Diomed. — *antidea*, adv.; ferædt. f. antea, Liv. 22, 10. — *antideo*, antidid; f. unde. anteo, not. b. — *antidhae*, adv., f. unde. antelaæ. — *antidotum*, i, n., o. antidōtus, i, f., ἀντιδότης, (-ov): Medgift, Middel imod Gift, Cels., Phaedr. 1, 11, Suet. Calig. 23; — egf. Lægemiddel, Spartian.; — men med Lunc: antidotum

adversus Caesarem! Suet. l. c. 29. — *Antiensis*, e, f. und. Antium.

antigerio, adv.; ferædt. f. valde, Quintil., Fest. p. 8. — *Antigone*, es, (o. -a, æ), f.; 1) en Datter af K. Oedipus i Theben, Hyg. Fab. 72; — 2) en Datter af K. Laomedon i Troja, Ovid. Met. 6, 93. — *Antigōnea*, æ, f., Ἀντιγόνη, (-iæ): Navnet paa flere Byer; ðf. navn. 1) en By i Syrien, Liv. 32, 5; — b) ðf. Antigoneusis, e, ager, id. ibd.; — men pl. Antigoneuses, ium, Jndvaanerne deraf, Plin. 4, 1; — 2) en By i Mæcedonien, Liv. 41, 10; — 3) en By i Arkadien, Plin. 1, 10; — 4) en By i Troas, id. 5, 33. — *Antigōnus*, i, m.: Navnet paa flere Konger (eſter M. d. St.); iblandt dem markes: 1) Antigonus 1, fader til K. Demetrius Poliorcetes, Nep. Eun. 5, Cic. Off. 2, 14; — 2) Antigonus Gonatas, Son af Dem. Pel., Justin. 17, 1; — 3) Antigonus Doson; vid. Cic. l. c. e. Justin. 28, 3.

Antilibanus, i, m.: Bierg i Phœnicien, ligeoverfor Bierget Libanus, Cic. Att. 2, 16, Plin. — *Antiochus*, i, m., Ἀντιόχος: Son af Neſtor, blev af Hector fæddet for Troja, Hor. Od. 2, 9, 14, Ovid. Her. 1, 15. — *Antimachus*, i, m.; 1) græft Digter fra Colephen, Cic. Brut. 51; — 2) Navnet paa en Cæſar, Ovid. Met. 12, 460. — *antimetabolē*, æ, f., ἀντιμεταβολή, ſem rheterifk Figur: = commutatio, tsid.; cf. Auct. ad. Her. 4, 28. — *antiōmia*, æ, f., ἀντιμία: inbyrdes Strid el. Medgifte imellem to el. flere Læse, el. imellem Levens Ord og Mening; vid. Quintil. 7, in., oftere.

Antiochiensis, e, benævnt efter en By Antiochia, plebs, Aum.; — *Antiochenses*, ium: Jndvaanerne af en ſaadan By, Caes., Tac.; — f. egf. und. 1. Antiochus. — *Antiochenus*, 3, f. und. 1. Antiochus. — *Antiocheus*, (-ius), 3, f. und. 2. Antiochus. — *Antiochia*, (-ea), æ, f., Ἀντιόχεια; 1) Navnet paa flere Byer, hvoeriblandt: 1) Hovedftaden i Syrien, ved Drentes, (hod. Antakia), Justin. 15, 4, Cic. Arch. 3; — 2) en By i Carien ved Mæander, Plin. 5, 29; — 3) en By i Mæſepetamien, (ſid. Cæſſa), Plin. 5, 21; — not.: flere Byer af dette Navn, vid. id. 6, 16, id. 4, 17, eſy.; — II) et Landſkab i Syrien, benævnt efter Hovedftaden Antiochia ved Drentes; — herer egf. Antiochiene, egf. Seleucis, Plin. 5, 13, Mela 1, 11 e. 12. — *Antiochinus*, 3, o. Antiocheus, 3, f. und. 2. Antiochus.

1. *Antiochus*, i, m., Ἀντιόχος: Navnet paa flere Konger i Syrien, hvoeraf den beſtendteſte er: Antiochus den Stere, ifølge hans Krige med Romerne; vid. Liv. 33, 13 ſgde., Nep. Hann. 2, o. II.; — B) ðf. 1) Antiochensis, e: antiochiſt, pecunia, Val. Max. 3, 7; — 2) Antiochenus, 3: = frgd., pecunia, Gell. 4, 18. — 2. *Antiochus*, i, m., beromt akademifk Philoſoph, vid. Cic. Acad. 2, 43, oftere; — B) ðf. 1) Antiocheus, (-ius), 3: antiochiſt; vid. Cic. l. c. 36, o. id. Att. 13, 19; — 2) Antiochinus, 3: = frgd., id. Fam. 9, 8. — *Antiope*, æ, (o. -e, es), f., en Datter af Nycteus; var ved Thebanerfongen Lycus: Moder til Amphion og Zethus; vid. Hygin. Fab. 7; — not.: egf. er Antiope: Navnet paa en Tragedie af Pacuvius, Cic. Fin. 1, 2.

Antipater, tri, m., Ἀντίπατρος; 1) en af M. d. Steres Generaler og Efterfølgere, fader til Caſſander; vid. Justin. 11, 7, oftere, egf. Cic. Off. 2, 14; — b) egf. en Son af denne Caſſander; vid. Justin. 16, 1; — II) Navnet paa flere Philoſopher; vid. Cic. Tusc. 5, 36, o. id. Off. 3, 12, oftere; — III) en beromt Nedsfærd; vid. id. d. Or. 2, 12, oftere.

antipathēs, is, f., ἀντιπάθης: etflags fort Sten, ſem Middel imod Trøſtteri, Plin. 37, 54; — egf. antipathēs, is, n., ἀντιπάθεις, Laevius ap. Appul. — *antipathia*, æ, f., ἀντιπάθεια: Tingenes naturlige

Uførelighed el. Antipathi imellem tvende Naturgjenstande, vid. Plin. 37, 15, eftere.

Antiphatēs, ac, m., *Antiphatēs*: Ræstrogenernes grufemme Røge; vid. Ovid. Met. 13, 235 flgd., o. A.; — not.: egf. en Søn af Sarpenten, Virg. Aen. 9, 696. — antiphaterna, orum, n., *antiphatēra*: Mergengave; opp. dos; Cod. Just. — antiphrasis, is, f., *antiphrasis*, i. e. dictio e contrario significans; (saal. bellum, Krig, af non bellum, ikke smukt, osv.), Diomed. antipōdes, um, m., *antipōdes*: Memneser, hvis Fødder vende imod vere, Laet.; — men Senec. Ep. 122, „everf.“ o. ironist: Memneser, som giere Rat til Dag. — 1. Antipōlis, is, f.: gammel By i Vatium, hvor fild. Janiculum, Plin. 3, 9. — 2. Antipolis, is, f.: By i Gall. Narb., (hødt. Antibes), Plin. 3, 5; — df. Antipolitānus, 3, thynni, (som fanges i Narb. vedens deraf), Martial. 13, 103. — antiptosis, is, f., *antiptosis*: grammatisk Figur, der sætter en Casus ifterfor en anden; vid. Serv. ad. Virg. Aen. 1, 577, eftere.

antiquarius, 3, [antiquus]: hørende til Oldtiden el. til Rundsiden derom, Hieron.; — II) df. subst.: A) antiquarius, i, m.; a) Alderdomsforster, Antiquar: navn. egf. som jager efter forældte Ord og Udtryk, Tac. Or. 21; (opp. caeczelus, Rybesjæger), Suet. Aug. 86; — b) som forstaaer sig paa gamle Haandskrifter el. Codices, Cod. Theod.; — B) antiquarius, ae, f., Juvenal. 6, 451, (Dane med perantist Lærdom). — antiquatio, onis, f., [antiquo]: alene efterst. o. i Rets-sproget: Dphævelse, poenae, (af en icomt Straf), Cod. Theod.

antique, adv. af antiquus; eyrdl.: i gamle Dage, langt oppe i Tiden; f. nedentf.; df. „everf.“: paa gammel Vis; egf. forældet; — quaedam nimis antique ... dicere, Hor. Ep. 2, 1, 66; — compar.: antiquius, Tac. Germ. 5: efter den ældre Elst; men superl.: antiquissime, Solin. 17: i de ældste Tider.

antiquitas, atis, f., [antiquus]; I) „egent.“; A) „alm.“: Oldtiden, Alderdommen, Cic. Fin. 1, 20; cf. id. Orat. 50; — B) „bef.“: bei Alder, Væde; ∞ generis, Cic. Font. 14; cf. Nep. Milt. 1; — II) „fig.“; A) „everf.“; I) „alm.“: Oldtidens Begivenheder og Historie tilligemed Rundsiden derom; tenenda ... praeterea est omnis antiquitas, (sc. oratori), Cic.; cf. id. d. Or. 1, 60, o. Nep. Att. 18; — b) df. in pl.: historiske Bæfter over Oldtiden og dens Minder; — Varro in Antiquitatibus rerum humanarum scripsit etc., Gell. 11, 1; cf. id. 5, 13, o. Plin. praef.; — 2) „metonym.“: Oldtidens Memneser, de Gamle; — errabat multis in rebus antiquitas, Cic. Div. 2, 33; cf. id. Tusc. 1, 12, eftere, o. Plin. 12, 42; — B) „ethif.“: gammel Ege-fremhed el. Nedselighed; — documentum ... virtutis, antiquitatis, etc., Cic. Rab. Post. 10; cf. id. Plane. 18, o. Plin. Ep. 5, 15.

antiquus, adv. af antiquus, (cf. divinitas af divinus); I) i gammel Tid, for lange siden, forstum; — Belgas ... Rhenum antiquitas traductos, Caes. B. G. 2, 4; cf. Suet. Caes. 42, o. Nep. Att. 13; — 2) fra gammel Tid, egf. m. tilføiet inde, el. ab ... ad; — percubuerat antiquus, (ret var en gammel og almindelig Jørefilling), urben nostram etc., Plin. Pan. 31; jam inde antiquus, Liv. 9, 29, eftere; men Quintil. 1, 10, 30: antiquus usque a Chirone ad nostra tempora etc.

antiquo, avi, atum, i, v. a., [antiquus]: eyrdl. fører tilbage til det ferrige, lader Alt blive ved det Gamle, vid. Fest. pag. 22; — df. serv. i Jorretningssproget: ∞ legem el. rogationem, (em Røstet): at forfaste et Lovforslag; vid. Liv. 31, 6, egf. Cic. Off. 2, 21, o. id. Att. 1, 13; men id. Leg. 3, 17, m. Lume: ∞ legem sine tabella, (uden Afstemning); neml. den forfaste Stemmetydel var betegnet m. A., i. e. antiquo, den antagende m. U. R., i. e. uti togas; f.

egf. mad. Vegst. A; men Liv. 22, 37: plebiscitum, quo etc., primus antiquo abrogoque.

antiquus, 3, [af ante, eyrdl. et Ord m. anticus, der dog alene bruges localt, ligesom antiquus alid em Tiden]; I) „egent.“; A) „alm.“: som forben el. forcum har været til, forbenværende, fertums; — (opp. novus: som nygigen er bleven til, ny; byerim, vetus: som i lang Tid er vedbleven at være, opp. recens; byf. egf. antiquus o. vetus kunne forbindes: f. nedentf.); — tua duritia antiqua illa etc., Ter. Heaut. 3, 1, 26; causam antiquiorem memoria tua etc., Cic. Rab. perd. 9; cf. id. Att. 9, 9: antiquissimae cuque (epistolae) etc.; figel. antiquum in patriam etc., Liv. 3, 58; — Feritil mærkes: I) som subst.; a) antiqui, orum: de Gamle; navn. de gamle el. ældre Jersfattere; vid. Cic. Lael. 20, id. Leg. 1, 21, o. id. Brut. 30, egf. Hor. Sat. 1, 4, 117; men id. Ep. 2, 1, 78 flgd., ere antiqui: de ældste remærste Digtere, (neml. m. Hensyn paa deres uglebe Syreg); — b) neutr. antiquum: den ferrige Tilstand; ad ea facienda (i. e. redigenda) in antiquum, Liv. 33, 40; — 2) egf. forbindes antiquus o. vetus, som Synonymmer, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 156; saal. egf. vetera tantum et antiqua mirari, Tac. Or. 15; cf. Juvenal. 15, 53, o. A.; — B) „bef.“: beider egf. antiquus „pect.“; a) ligesom praeteritus: den el. det ældre el. ferrige el. forergaende; Immemor antiqui vulneris, etc., Ovid. Pont. 1, 5, 37; cf. id. Trist. 3, 12, in.; — b) egf. beider antiquus, ligesom vetus: som længe har været til el. bestaaet; Athenas, antiquum, opulentum oppidum, Enn. ap. Non.; cf. Ter. Phorm. 1, 2, 17; figel. antiqua templa deum, Hor.; men Saxum antiquum etc., Virg. Aen. 12, 897, (som længe havde ligget der); — egf. absol.: Antiquum hoc obtines tuum, Plaut.; cf. Ter. Andr. 4, 5, 22; — c) df. egf. bedaget, til Lars; vid. Virg. Aen. 9, 646; figel. Cives antiqui etc., Pacuv. ap. Cic. Orat. 46; — II) „fig.“; A) „everf.“, navn. in compar. o. superl.: som er fernd i Vigtighed el. Værdighed, vigtigere, ferntligere; quod ... honestius, id mihi futurum est antiquius, Cic. Att. 7, 3; cf. id. Fam. 11, 5, o. Suet. Claud. 11; antiquissimum ratus, sacra publica ... facere, Liv. 1, 32; cf. id. 9, 31; — B) „ment.“ o. „ethif.“: gammeldags, gammel, (neml. m. Vibeeg. af det Simple og Nedselge, f. und. antiquitas); homo antiqua virtute et fide, Ter. Ad. 3, 3, 88; cf. Cic. R. Am. 10; men homines antiqui, qui etc., ibd. 9; men Enn. ap. Cic. d. Rep. 5, 1: Moribus antiquis res stat Romana virisque; — b) „pect.“ egf.: navnfontig, berømmelig; vid. Virg. Aen. 1, 531, o. ibd. 3, 164.

antirrhinon, egf. anarrhinon, i, n., *antirrhinon*, *antirrhinon*: rild Lovemund, etflags Plante, Plin. 25, 80. — antisagōgē, es, f., *antisagōgē*: som rhetorisk Figur: Jærforsel el. Anførelse af en Mødsgrund, Capell. — antisei, orum, m., *antisei*, som faste deres Sthgger i mofat Retning af vere), Anm. — antiscorodon, i, n., *antiscorodon*, en Vegart; egf. allium Cyprium, Plin. 19, 31. — antisigma, atis, n., *antisigma*: det emmentē Sigma; df. d. kritiske Tegne o. Isid. — antisophista, ae, m., *antisophista*: en Mefsephist; navn. en Grammatiker af mofat Mening; vid. Suet. Tib. 11. — antispastus, i, m., *antispastus*, (sc. pes), i Metriten, Versføden: e — o, (Salomünus), Diomed.; — df. antispasticum metrum: et Vers med el. i Antipaster, id. — Antissa, ae, f.: By paa Lesbos; — df. Antissaei, orum: Jndvaanerne deraf, Liv. 45, 31.

antistatus, us, m.: heiere Værdighed el. Jerttrin, Tert.; o. — antistes, atis, e.; I) „egent.“; A) „alm.“: Jorstander el. Dyfstand, Colum.; — B) „bef.“: Tempelforstander el. Overpræst, Ps. Cic. p. Dom. 39; antistites Jovis, (bans Præster), Nep. Lys. 3, sacri ejus, Liv. 1, 7; cf. id. 9, 31; — bes de Cbrisme:

en Biskop, Cod. Just.; — b) ogs. fem fem. f. antistita, Liv. 1, 20, oftere; — II) „overf.“: Mesteren i en Kunst el. Videnskab; antistes artis dicendi, Cic., juris, Quintil.; ~ justitiae (Judey), Gell.; „poet.“ ogs. til en Værdemæns Beskytter el. Mæcenat: Cultor et antistes doctorum sancte virorum, Ovid. Trist. 3, 14, in.; — f. ogs. antistita s. l.; — [antisto].

Antisthenes, is o. ae, m., *Ἀντισθένης*: Discipel af Socrates, og Lærer for Diogenes den Cyrenet; vid. Cic. N. D. 1, 13, o. id. d. Or. 3, 17; — men Gell. 14, in.: sem Egenstabsnavn, o. in pl. — *antistita, ae, f.: Tempelvogter, Præstinde; vid. Cic. Verr. 2, 45; men ~ Veneria (f. Veneris), Plaut.; men Ovid. Met. 13, 410: ~ Phoebi, (Pærophæntes Cassandra); o. — antistitium, i, n.: Overpræstembedet, Capell.; — [antistes]. — antisto, f. ind. antesto.

antistrophe, es, f., *ἀντιστροφή*: I) Chorsangene af d. græske og romerske Tragødi: Antistrophæ, (i Modfætn. af Strophen); — II) den Tælesfigur, at flere Lgd. i Versenden ende med det samme Ord, Capell.; vid. Cic. frgm. or. p. Font.: copiae e Gallia, etc.

antithesis, is, f., *ἀντιθέσις*: den grammatiskke Figur, at et Begreb sættes for et andet, (colli f. illi, impete f. impetu), Charis. — antitheton, i, n., *ἀντίθετον*, pl. antitheta; sem Sprogfigur: Modfættninger; vid. Cic. Orat. 50, o. Pers. 1, 55; (f. ogs. Ovid. Met. 1, 19). — antithēus, i, m., *ἀντιθέος*: den Guds, Diavelen, Lact.

Antium, i, n.: By i Latium, ifte langt fra Ephyse, (hod. Anzio); berømt af dens Fortunatempel, ogs. sem R. Neros's Hødested; vid. Plin. 3, 9, o. Hor. Od. 1, 35, in.; — B) df. 1) Antianus, 3: antianst el. antist, Hercules, (sem tyfkes i Antium), Cic. frgm. ap. Non.; — 2) Antiatinus, 3: = frgd.; ~ Fortunæ, Suet. Cal. 57; — 3) Antiensis, e: = frgd., templum, Val. Max.; — 4) Antias, ais, populus, Liv. 8, 14; — bb) df. a) Valerius Antias, (af Antium): Historiefriser, sem oftere citeres af Liv.; cf. Gell. 1, 7; — b) Antiates, um: Indvaanerne af Antium; naves Antiatum, Liv. 8, 14. — Antius, a: romersk Slægts- og Personnavn; — df. Antius, 3: benævnt efter en Antius; lex Antia sumptuaria, (af Antius Restio), Gell. 2, 21, Macrobr. — antizeugmenon, i, n., *ἀντιζεύγμενον*: den grammatiskke Figur, at flere Sætningsled henføres til det samme Verbum; (opp. diazeugmenon, naar hvert Sætningsled har sit eget Verbum), Capella.

antlia, ae, f., *ἀντλία*: etslags Pompe el. Vandpømpe, sem Trædemastine; in antliam condemnatus, Suet. Tib. 51; cf. Martial. 9, 11. — antlo, are, f. ind. anelo.

Antonianus, f. ind. Antonius. — Antōniaster, stri, m., dem. af Antonius, (cf. surdaster af surdus): en forulykket Efterfølger af Taleren Antonius, Cic. frgm. ap. Prisc. — Antōninus, i, m.: udvidet Form af Antonius, og Navnet paa flere romerske Keisere; — df. Antoninianus, 3, Eutrop., Lamprid.

Antōnius, a: romersk Slægts- og Personnavn, hvoraf her mærkes: 1) M. Antonius, Triumvir, imod hvem Cicero's Philippicae er holdte; — 2) M. Antonius, berømt Taler før for Cicero; vid. Cic. Brut. 37; ogs. id. d. Or. 1, 7, oftere; — B) df. 1) Antonius, 3, lex, (af Triumviren Antonius), Lentul. ap. Cic. Fam. 12, 14; — b) ogs. absol.: Antonii, orum: hans Tilhængere, Lepid. ap. Cic. Fam. 10, 31; — 2) Antōnianus, 3; aa) benævnt efter Triumviren Antonius, latrocinium, Cic. Fam. 12, 25, partes, Senec., Vell.; — b) ogs. absol.: Antonianæ, (se. orationes, sæde. Philippicae): Cicero's imod Triumviren Antonius holdte Taler, Gell.; — bb) benævnt efter Taleren Antonius; ~ ratio dicendi, Cic. Verr. 5, 13. — antōnōmasia, ae, f., *ἀντωνόμασις*: den Sprogfigur, at

man, iftedeser et Navn, sætter dets Epithet; (saal. Pelides f. Achilles, Saturnia f. Juno), Quintil. 8, 6, 43.

antrum, i, n., *ἀντρον*: Hule, Grotte; oftest „poet.“; grato sub antro, Hor.; men gelidis sub antris, Virg.; cf. id. Ecl. 1, 76, o. Prop. 2, 23, 28; — II) ogs. „overf.“: enbyr huleformet Jordbæyning; exesaeque arboris angust, Virg. Ge. 4, 44; cf. Juvenal. 4, 21; — fild. ogs. antra narium, Sidon.

Anubis, is o. idis, m.: en ægyptisk Gud, der afbildes med Hundehovede, (neml. ifølge hans Mærkegenhed, cf. sem Jagersn (Gud); Iatrator Anubis, Virg. Aen. 8, 698; cf. Ovid. Am. 2, 13, 11.

*anulāris, e: hørende til en Signering; — df. subst.: anulare, (se. genus coloris), etslags hvid Farve el. Jordart; vid. Plin. 35, 30; — anularius, 3: hørende til en Signering, creta, Vitruv.; men ~ Scalae, (Sted i Rom, i Nærheden af Forum), Suet. Aug. 72; — 2) df. subst.: anularius, i, m.: sem forfærdiger Ringe el. Signeringe, Cic. Acad. 2, 26; o. — anulatus, 3: besat med Ringe, beriget; incedant cum anulatis aurbis, Plaut. Pocu. 5, 2, 20; — [af figd.].

lanulus, i, m., [1. anus]; I) „eigent.“: Ring, Ringerring, Signering; — de digito anulum detrachere, Plaut., Ter.; cf. Lucr. 1, 313; men palam anuli ad palmam convertere, vid. Cic. Off. 3, 9; — in cera centum sigilla anulo imprimere, vid. id. Acad. 2, 26; cf. id. Qu. Fr. 1, 1, 4; — bb) heril mærkes; a) med Hensyn paa Riddernes Ret til at bære Guldringe: jus anulorum, f. dignitas equestris, Suet. Caes. 33; cf. anulus equestris, Hor. Sat. 2, 7, 53; df. m. lunc: anulum invenit, (f. eques factus est), Cic. Verr. 3, 76; — b) ogs. andre Ringe hede anuli; saal. ~ velares, (til Hørbænge), Plin.; ogs. Ring af en Stavelænte, Martial. 2, 29; cf. id. 14, 169; — II) „overf.“ ifølge etslags Lighed; A) ringformet Haarlet, Martial. 2, 66; — B) ringformet Ornament paa det doriske Solkeapitel, Vitruv. 4, 3. — 2. anulū, i, m., dem. af 2. anus, Cato.

1. ānus, i, m., [best. m. 2. an-; 3. ambi-, *ἀμφί*]; df. m. Grundbent. af Gestaltens Rumbet, ligesom 1. anus; en Ring; df. ogs. Voile om Venet, Plaut. Men. 1, 1, 9. — 2. ānus, i, m., [best. m. frgd.], oprd.: = exitus intestini recti; df. særb. Vagen; vid. Cic. Fam. 9, 22. — 3. ānus, gen. ūs, (ogs. uis, Ter.), f., [sefter nogle best. m. *ἄνος* o. anaus]; gammel Kene, Kærling; — ejus anuis causa etc., Ter. Heaut. 2, 3, 46, pia Baucis anus, Ovid. Met. 8, 631; quae est anus tam desira, quae etc., Cic. Tusc. 1, 21; — „poet.“ ogs. Spaafrinde; ~ Cumaea, (den cumæiske Sibylla), Ovid. Fast. 4, 158; ligel. ~ Sabella, Hor. Sat. 1, 9, 30; — b) ogs. sem adj. fem.: ælsgammel, udlevet; cerva anus, Ovid. A. A. 1, 766; — ligel. em Ring; charta anus, Catull.; testa anus, Martial.; terra anus, Plin.; fici anus, id.

*ānxie, adv.: angsteligen, ferre, Sall. Jug. 82; — ogs. med angstelig Omhu, certare, Suet. Ner. 23; o. — anxietas, atis, f.; I) „alm.“: Ængstelighed, Tilbøielighed til at angste sig; (mere m. Bibeeg. af Varighed el. Vane; angor mere om Diebliftets Indtryk); vid. Cic. Tusc. 4, 12; ogs. ~ animi, Ovid. Pont. 1, 4, 8; — b) ogs. ligesom angor: Ængstelse, Sorg, Rummer, divortii, (døveber), Plin.; — II) „bes.“: angstelig Omhu el. Reiaagthed; ~ quae-rendus, judicandi, comparandi, Quintil. 8, proem.; — [anxius] — anxietudo, f. ind. anxitudo. — anxifer, a, um, [anxius, fero]: sem bringer Ængstelse, angstende, Cic. poet. Div. 1, 13, o. id. poet. Tusc. 2, 9.

*ānxio, are, v. a: ængster, Appul.; — anxiosus, 3: fuld af Ængstelse, Coel. Aur.; o. — anxitudo, inis, f.: Biform af anxietas, Pacuv. o.

Attus ap. Non.; dog. egi. Cic. d. Rep. 2, 4; — not.: efterkl. egi. anxietudo, Angustia; — [følge].

anxius, 3, [ango]; 1) „alm.“: angstet, som gjerne angstet sig, Cic. Tusc. 4, 12; ~ animo et sollicito, id.; cf. Hor. Od. 3, 21, 17; men habere aliquem anxium, (angste nogen), Tac.; — egi. e. gen. subj.: mentis cl. animi, (i sit Jædre); vid. Sall. Jug. 55; — bb) herit ful marætes: hvad man angstet sig for el. over, bliver tilføjet; a) in abl. cl. gen.: — anxius gloria ejus, Liv., adverso omine, Suet.; — anxius inopiae, Liv., vitae, Ovid., sui, Tac.; men Liv. 8, 35, c. acc. comm. cl. resp.: vicem suam anxii; — b) m. de; „pect.“ egi. m. ad; egi. m. pro; — anxius de fama ingenii, Quintil., de successione, Suet.; men anxius ad eventum rei, Lucan.; anxius pro salute alicujus, Plin. Ep.; — c) m. ne, egi. m. an; — anxius, ne bellum oriaur, Sall. Jug. 6; anxius, an ... reperiret etc., Tac. Ann. 14, 13; — 11) „bef.“ egi. A) act.: angstelig, angstende, curae, Liv. 1, 56, timor, Virg. Aen. 9, 89; cf. Plin. 12, 18; — B) pass.: sem er forbunden med angstelig Omhu; — c) elegantia orationis, neque morosa, neque anxia, Gell. 15, 7.

Anxur, ūris, n., (egf. m., Martial.): By i Latium, (egf. Tarracina), ved og paa et Bierg af samme Navn; — vid. Plin. 3, 9, c. Hor. Sat. 1, 5, 26; men candidus Anxur, Martial. 5, 1; — B) df. 1) Auxūras, atis, m.: herende til Byen Anxur, Populus, Liv. 27, 38; — 2) Anxūrus, i, m., Jupiter, (sem her dyrkedes), Virg. Aen. 7, 799; — anydros, f. und. anhydros. — Anxutus, i, m.: en af Cæcrales Anslagere; hof. Anyti reus, (i. e. Socrates), Hor. Sat. 2, 4, in.

Aōnes, um, m., (Aōnes: Boeotiens Adfide Jædvaaener; vid. Serv. ad Virg. Ecl. 6, 61; — b) egi. adj.: Aōnas in montes, Virg. l. c.; — B) df. 1) Aōnides, ae, m., patronym.: Ænler cl. Boeotier; df. „pect.“ f. Eleocles, Stat. Theb. 9, 95; — 2) Aōnis, idis, f. patronym.; pl. Aonides, d. e. Muserne, til hvem Bierget Hælfen og Riden Aganippe ere helligere; vid. Ovid. Met. 5, 333, c. Juvenal. 7, 58.

Aōnia, ae, f., Aōria; eprdf. en Del af d. fild. Boeotien; vid. Serv. ad Virg. Ecl. 6, 61, c. ibd. 10, 12; — fild. egi. alm. f. Boeotien, Ecl. 14, 6; — B) df. 1) Aōnius, 3; a) „alm.“: aonisk el. Boeotisk, urhes. Ovid. Met. 3, 339; ~ humus, (i. e. Boeotia), id. Fast. 1, 490; ~ undae, id. Met. 12, 24, (i. e. mare Boeoti- cum); men ~ aquae, id. Fast. 3, 459, (Riden Aganippe, sem Virg. Ecl. 10, 12 heeer: Aōnie (Aōria) Aganippe; — ~ vir, Ovid. Met. 9, 112, (i. e. Hercules, neml. sem født i Theben); ~ juvenis, ibd. 10, 589, (i. e. Hippomenes); men ~ deus, id. A. A. 2, 380, (i. e. Bacchus); — b) „bef.“ egi. som Epitet til Muserne, til Digterne, osv.; — ~ sorores, Ovid. Trist. 1, 10, 39, egi. ~ Camoenae, id. Fast. 4, 245, (d. e. Muserne); ~ vates, (i. e. poëtae), id.; ~ lyra, id.

Aornos, (-us), i, Aōgnos, (uden Jægle); 1) m.: Ævernerfœn, Virg. Aen. 6, 242; — 11) f.; a) hoi Ræppe i Jædien, Curt. 8, 11; — b) By i Cyrenus, Plin. 4, proem. — Aous, i, m.: Flod paa Ørønden af Macædonien og Sylyrien, Plin. 3, 26.

apage, interj. cl. Ildraab; ligesom ἀπαγε: fort, afsted, påf dig, bort el. af Veien dermed; c. acc. cl. m. sis, (f. si vis), cl. absol.; — apage te a me, Plaut.; apage istas a me sorores, quae etc., id. Baech. 3, 1, 5; — apage, haud nos id deceat, id. Capt. 2, 1, 15; — apage sis, egon' formidolosus? Ter. Eun. 1, 6, 18.

apala, (hap.), ἀπαλά, sc. ova: blode el. blødfægte Æg, Apic. — Apamea, (-ia), ae, f.: Navnet paa flere Byer, hvoraf mærkes: 1) en By i Cælophryien, ved Drentes; vid. Liv. 38, 13; cf. ibd.: nomen ... ab Apamea, sorore regis Seleuci, etc.; — 2) en By i Eterphrygien; vid. Cic. Att. 5, 16; — 3) en By i Sythyenien, Plin. 5, 40; — B) df. 1) Apamensis, e: apamensisk,

forum, (i Apamea, i Eterphrygien), Cic. Att. 5, 2; — 2) Apamēnus, 3, regio, (ligel. hørende til Ap. i Eterphr.), Plin. 5, 31; — 3) Apameus, 3, (hørende til Ap. i Sythyenien); df. subst. Apamei, orum: Jædvaaenerne deraf, Trajan. ap. Plin. Ep. 10, 57.

aparetias, ae, m., ἀπαρετίαι, (i. e. septentrio): Nordensvinden, Plin. 2, 16. — aparine, es, f., ἀπαρίνη: et slags Verre cl. Skæppe, Plin. 27, 15. — apathia, ae, f., ἀπάθεια: Rides for Videnfæb, (navnl. sem Steikernes Merafpræci), Gell. 19, 2. — apator, oris, adj., ἀπατωρ: uden Jæder, Tert. — Apatūros, i, n.: Etet ved Bosporos Cimm., med et Tempel for Venus Apaturia; vid. Plin. 6, 6; — df. Apaturia, orum, n.: hendes Jæst, Tert.

apeliotes, ae, m., ἀπελιώτης, (i. e. subulanos: Østervinden), Plin. 2, 16. — Apella, ae, m.; 1) Hor. Sat. 1, 5, 101, rimel.: Navnet paa en berøgtet overtroiff Jøte; — 2) Navnet paa en Rigtigen, Cic. Att. 12, 29. — Apelles, is, m., (voc. Apella, Plaut.): berømt græsk Maler paa M. d. Steres Tid; vid. Plin. 35, 36, Cic. Brut. 18, c. id. Off. 3, 2; — df. Apelleus, 3: apellisk, af en Apelles, opus, Martial.; Qualis Apelleis est color in tabulis, Prop. 1, 2, 22.

Apennincola, ae, c., [colo]: Beboer af Apenninerne, Virg. Aen. 11, 700; c. — Apenninigena, ae, c., [gigno]: udbrungen paa el. fra Apenninerne, Tibris, Ovid. Met. 15, 432; ~ pastores, Claudian.; af — Apenninus, (Apenin), i, m., [af d. celtiske pen, d. e. Riektind]: den Italian efter Længde gien- aemlende Biergade; vid. Liv. 3, 7; ~ nubifer, Ovid.; cf. Virg. Aen. 12, 703.

Apær, pri, m., ἀπαῖρος, germ. Eber: Bilde- seint; — ~ setulos, spumans, Virg., acer, id., Ovid.; heeer animal propter convivia natum, (sem Væsthered for d. romeriske Jæffel), Juvenal. 1, 140; ~ Arcadius, Martial. 9, 104, (det crymthubste Bildevin, sem Hercules fædte); men erdsfregvis: uno saltu duos apros capere, Plaut. Cas. 2, 8, 40; men Virg. Ecl. 2, 59, om en Jørfertighed, „alleg.“: apros immittere fontibus liquidis; — 2) egi. er Billeddet af en aper iblant de Standerter, sem Regienens Underafdelinger forte, vid. Plin. 10, 5; — 3) egi. en Ristest, Enn. ap. Appul.; (heeer caper, Plin. 11, 112). — 2) Aær, pri, m.: romerisk Jælvæn, Tac. Or. 2, Lamprid. — Aperantia, ae, f.: sidet Landfæb i Thessalien, Liv. 26, 33; — df. Aperantii, orum: Jædvaaenerne deraf, id. 43, 22.

aperio, erui, erutum, 4, v. a., [af ab. v. inus. pario cl. perio; opp. operio, af ob. v. inus. pario cl. perio]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: afdecker, blotter, patinas, Plaut.; ~ capita aspectu magistratum, Plin.; cf. Cic. Off. 1, 35; men „pect.“ (c. acc. gr.): apertae pectora matres, (med blotet Brum), Ovid. Met. 13, 688; men Virg. Aen. 6, 106: aperit ramum, (tager den frem); — B) „bef.“: aabner, luffer op, ostium, Ter., forem, id., fores, id., Suet.; men „pect.“: liquidas aperire vias, (banc Vei giennem Vænder), Lucr. 1, 371; — ~ epistolam, Cic., testamentum, id.; — ferro iter aperiendum est, Sall. Cat. 58; ~ locum ... asylum, (aabne sem Ristet), Liv. 1, 8; ~ specus subterraneos, (udgrave dem), Tac.; ~ fundamenta templi, Liv. 1, c., puteum, Dig; men ~ parietem, ibd., (giøre Væbning deri); hof. „alleg.“, Suet. Tib. 28: ~ hanc fœstram etc.; men m. Væne: Faste aperire caput, (høve Panden), Juvenal. 9, 98; — 11) „fig.“: A) „overf.“: 1) aabner, lader vise sig, fremviser el. frem- stiller: quum dispulsa nebula aperuisset diem, Liv. 22, 6; cf. id. 3, 15, Tac. Agric. 38, v. Virg. Aen. 1, 107; — 2) aabner, gior tilgængelig, (navnl. ved Aabben- magt); ~ armis orbem terrarum, Liv. 42, 52; men ~ saltum, ibd. 4, (banc Vei derigiennem); f. egi. Tac. Germ. 1, v. id. Agric. 22; cf. id. Hist. 4, 65: omnes

terras fortibus viris natura aperuit; — este egf. „alleg.“; vid. Cic. Phil. 11, 6; ligel. ∞ fontes philosophiae, id. Tusc. 1, 3; men ∞ occasionem ad aliquid, Liv. 1, 53; — 3) aabner, d. e. begynder; aperit quum ... annum Taurus, Virg. Ge. 1, 217; men ∞ annum, (em den tiltrædende Consul), Plin. Pan. 58; — 4) enef. i Pengefager: at aabne en Cento, at evertage el. anvise en Hæderatig; vid. Cic. Att. 5, 1; — B) „ment.“: aabner, d. e. aabenbare, efterviser, forklarer; — ∞ conjunctionem, Sall. Cat. 10; cf. id. 53; men casus aperire futuros, (afbylle, aabenbare), Ovid. Met. 15, 559; cf. Tac. Hist. 2, 1; — egf. em en Hæderatig el. forklaring af filosoffebuste Begreber; involutæ rei notitia definiendo aperienda est, Cic. Orat. 33; cf. id. Fin. 1, 9; — bb) bertil tan mærkes; a) aperire se, egf. aperiri: at aabne sig, at vise sit Indre el. sin Charakter; — vid. Ter. Andr. 4, 1, 18, v. Ovid. A. A. 3, 371; men Nep. Paus. 3: dum se ipsa res aperiat; — b) aperire, m. figd. acc. c. inf. el. m. relat. el. m. de; — vid. Liv. 44, 28, Nep. Them. 8, v. id. Eun. 13, egf. Auct. ad Hor. 2, 31; — III) partic. apertus, 3. egf. som adj.; A) „egenl.“; a) „alm.“: aaben, uden Dækning, — ∞ naves, (uden Dæk; opp. naves tectæ: Dæksbæ), Cic. Liv.; — egf. „pect.“ om Himmelens: uden Skyer, klar, Virg. Aen. 1, 155 v. 587; — b) „bef.“: aaben, fri, (opp. clausus, impeditus); — aperti campi, Liv. 38, 3; in aperto ac propatulo loco, Cic. Verr. 4, 49; coelum ex omni parte patens atque apertum etc., id. Div. 1, 1; aperto ac plano litore naves constituit, Caes. B. G. 4, 23; apertum iter, Liv.; cf. id. 9, 28: quo apertior aditus ad moenia esset, etc.; men Cic. Verr. 4, 20: nihil tam clausum ... quod non istius cupiditati apertissimum promptissimumque esset; men aperti copia Martis, (Sælsighed til at kæmpe i aaben Mark), Ovid. Met. 13, 208; — 2) df. subst. apertum, i, n.: det Aabne el. Frie, aaben Mark; — per apertum Fugientes etc., Hor. Od. 3, 12, 8; castra in aperto posita, Liv.; impetum ex aperto facere, id.; in aperta prodire, Plin.; in aperta Oceani (disjicere naves), Tac. Ann. 2, 23; — B) „fig.“; 1) „alm.“: aaben, klar, indlysende; (opp. obscurus, occultus, dubius); — res discernere apertas Ab dubiis, Lucr. 4, 468; cf. Cic. Cat. 2, 1, v. id. Manil. 24; non furtim, sed vi aperta, Liv. 25, 24; — navn. egf. i Hæderaten: tydelig, forstaaelig; vid. Cic. d. Or. 2, 50; men em en bitterlig Jæmsiddling, Sall. Jug. 5: quo ... magis in aperto sint; cf. Tac. Hist. 4, 4; — b) em et Jæretagende: in aperto esse: være set af udfore; quum ... hostes agredi in aperto foret, Tac. Hist. 3, 56; cf. id. Agric. 1 v. 33; — 2) „bef.“ om Charakteren: aaben, uforstilt, ligefrem; novi animum tuum ... apertum et simplicem, Cic. Fam. 1, 9; cf. id. Off. 3, 13, v. id. Lael. 26; — men egf. endvident: der uden Sky viser sin flette Side, alt. frak, flamløs; ut semper fuit apertissimus (Castilina), id. Mur. 35.

aperte, adv. af apertus: aabent; ∞ vincere, (i aaben Kamp), Ovid.; cf. Cic. Orat. 12; — 2) df. østest „fig.“; a) aabenbare, østentlig, facere aliquid, Cic.; — dolorem paullo tulit apertius, (led sig vel meget mærke dermed), id. Plane. 11; men laetiliam apertissime ferro, id. Att. 14, 13; — b) tydeligen, uforbeholdent, scribere, id. Fam. 5, 7; cf. Hor. Sat. 1, 2, 83.

*apertio, omis, f.: Aabnen el. at aabne, (for v. efterfl.), Varr., Appul. — aperto, are, v. a. intens.: bletter aldeles, brachium, Plaut. Men. 5, 5, 12. — apertor, oris, m.: sem aabner el. begynder noget, Tert.; v. — apertura, ae, f.: Aabning; aperturas habere in exteriores partes, (være til at aabne udad), Vitruv.; — b) egf. „metonym.“: relinquuntur aperturae, (Aabninger el. Suller), id. 5, 5; — [aperio]. — apertus, 3, partic. v. adj. af aperio.

apes, is, f. apis ab in. — apex, icis, m., [ester

Serv., af inus. apo: beiter, hvf. egf. aptus; men efter Doederl., af apisci]; 1) „egenl.“; A) „alm.“; østest „pect.“: fremragende Top el. Spids, navn. af et Træ, Virg. Aen. 7, 66, af et Bierg, Juvenal. 12, 72; egf. Spidsen af en Egf el. v. Colum.; egf. den Spids, som Luften danner, Ovid. Met. 10, 279; — B) „bef.“ i Religionsfregret: en med Ild omvunden Gren el. Drift, (virga lanata), der besættes paa den Præstebue, som flamines bære; vid. Serv. ad Virg. Aen. 2, 683, v. ibd. 10, 270; — bb) df. egf. a) (som pars pro toto): den med en apex synffere Præstebue; vid. Liv. 6, 41, (hvør apex dialis); cf. Val. Max. 1, 1, 4; — b) egf. „metonym.“: en Overpræstis Embede el. Værdighed; homo honestus non apice purpurare, Senec. ap. Laet.; — cc) df. atter; a) „synecd.“: enhver Hat el. Hielm, vdl.; ab aquila Tarquinio apicem impositum etc., Cic. Leg. 1, 1, (hvørem pileus, Liv. 1, 31); cf. Virg. Il. ce. ab in; f. egf. Hor. Od. 3, 21, 20: iratos ... Regum apices etc.; — egf. Jænglens Kam el. Top, Plin. 11, 44; — b) „everf.“: den høieste Prydelse el. Iysverligbed; — apex autem senectutis est auctoritas, Cic. d. Sen. 17; men „alleg.“, Hor. Od. 1, 31, 14: hinc apicem rapax Fortuna ... sustulit etc., f. egf. øverst; — II) „techn.“: Skrifttegn, Tøddel, Bogstav, Skrift; df. A) i Grammatiken; a) det over Befælsene satte Længdetegn, (Cirkumflexen Δ), Quintil. 1, 7, 2, østere; — b) egf. de enkelte Bogstaver el. Bogstavtræk hede litterarum apices, Gell. 13, 30; — men „overf.“: nullum apicem quaestionis praetermittere, (isse den mindste Tøddel deraf), Arnob.; — B) df. „synecd.“; a) Brev el. andet Skrift; apicum oblator, Sidon. 6, 8; — b) angusti apices: feiserligt Rescript, Cod. Just. — ἀπε- xabo, omis, m., [apex]: aflægs Pølse, (benævnt efter dens tilspicende Form), Varr.

aphaea, ae, f., ἀφαία; 1) etlags Bølgfrugt, Plin.; — 2) almindelig Vøretand, id. — Aphaea, ae, f., Ἀφαία, f. und. Britomartis. — aphaerema, aïs, n., ἀφαίρεμα: det Fraffilte; df. Gryn af det stærke Slags, Plin. 18, 29. — aphaerësis, is, f., ἀφαίρεσις: Bortkastelsen af et Bogstav el. af en Stavelse i Ordets Begyndelse; saal. ruere f. eruere, temmere f. containere, Gramm. — Aphareus, (trisyll.), ei, m.: Konge i Mesfenien, efter hvøm hans tvende Søner Lynceus o. Idas hede: Aphareia, proles; vid. Ovid. Met. 8, 31 figd.; — not.: egf. Navnet paa en Centaur, id. ibd. 12, 341.

aphractus, i, f., ἀφρακτος, (sc. rads): Etib uden Dæk, aaben Bartoi, (navis aperta); in pl. Cic. Att. 5, 13; egf. haves derom neutr. pl. ἀφρατα, id. — aphaerodes, adj. c., ἀφαιρός: med Skum, fuld af Skum, mecon: vist Balmuc, Plin. 27, 93; hvørom egf. aphron, id. 20, 79.

Aphrodisia, orum, n., Ἀφροδισία: Aphrodites Jæst, Plaut. Poen. 1, 1, 62. — aphrodisiæce, es, f., ἀφροδισιακή: en es ubetentt rødlig hvit Vædsen, Plin. 37, 51. — Aphrodisias, adis, f., Ἀφροδισιάς: Egn i Cælis i Asien, Liv. 37, 31, v. Plin. 5, 32; — not.: egf. Navnet paa flere Byer og Der; vid. Plin. 5, 30, østere. — aphron, i, n., f. und. aphrodes. — aphronitrum, i, n., ἀφρονίτρον: Skumfalspeter, Plin. 31, 46, Martial.

aphthae, arum, f., ἀφθαί: de saafaldte Exampe i Munden, Marc. Emp. — aphyja, ae, v. aphyce, es, f., ἀφύη: etlags liden Fisk, rimel. en Sardelleart, Plin. 32, 53; — østere apua.

apiacus, 3, (apium): der har Fighed med apium, brassica, Cato ap. Plin., inc. — *apiannus, 3, som har sit Navn af Bier, uva, (Mustafærdren), Plin., Colum.; ligel. ∞ vitis, o. ∞ vinum, Colum.; — not.: apiana, (sc. herba), Ramillen, Appul.; v. — apiarius, 3: hørende til Bier; df. subst.: 1) apiarius, i, m.: Bivogter el. Bivogter, Plin.; — 2) apiarium,

i, n.: Bifube, Colum.; — apiastellum, i, n.; sem Bart cl. Plante; 1): — batrachion, egf. herbascelerata, Appul.; — 2): — bryonia, id.; — apiastra, ae, f.: Grønspæt, (der neml. fager efter Bierne); sæv. merops; vid. Serv. ad Virg. Ge. 1, 11; e. — apiastrum, i, n.: den af Bierne fag meget søgte Melise, Varr., Colum., Plin.; — [apis]. — apiatus, 3, mensa, Plin. 13, 30, rimel.: hviis Tegning el. Arer ligne apium el. Vebdene.

apica, (sc. ovis), *παιζος*: uden Hnd (paa Rugen), Varr., Plin. — apicatus, 3, [apex]: smykket med en Pærstue; ∞ dialis, Ovid. Fast. 3, 397. — 1. Apicius, i, m.: beromt Graafer under Augustus o. Tiberius; vid. Plin. 10, 68, o. Tac. Ann. 4, 1; — not.: egf. et Apicius: Tælen paa en latinsk Aetebeg af en fildigere ubekendt Forfatter; — df. Apicianus, 3: apicet, coctura, Plin. — 2. Apicius, 3: benævnt efter en Apicius, uvæ, Varro. Plin.: — b) df. subst. Apicium, i, n., sc. vinum, Cato, Varro. — apicula, ae, f., dem. af apis: liden Bi, Plaut., Plin.

Apidanus, i, m.: Jled i Thesiatien, Ovid. Met. 1, 580, oftere, Lucan. — Apina, ae, f., o. Trica: trende yderst ringe Byer i Appulien, Plin. 3, 16; df. som appell. in pl. eg ordspillevæis i Jorbinelsen: Sunt apinae tricaeque, et si quid vilisus ierbi, Martial. 14, 1, (sef Juteid el. Daarlighed).

1. apis, (Ovid. Met. 13, 928, Colum.; apes, Grammat.), is, f.: Bien, sedula, Ovid. l. c.; cf. Hor. Od. 4, 2, 27; — om Bierens Dagt og Pleie, vid. Virg. Ge. 4, ab in, Plin. 11, 5 fgd., Varro, o. A.; — not.: gen. pl. apium, egf. apum. — 2. Apis, is, o. idis, m.: den af Egypterne under dette Navn dyrkede Dyr; vid. Plin. 8, 71; men Et comes in pompa corniger Apis eat, Ovid. Am. 2, 13, 14.

apiscor, aptus sum, 3, v. dep. a., [af inus. apo. i. e. *ἄπρω*: hester, samler]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: søger at naae el. indhente; siue, me hominum apisci, Plaut. Epid. 5, 2, 3; — B) df. „bef.“; a) naaer, indhenter; — apisci Ex aliis aliis, (om en Emite), Lucr. 6, 1230; men Cic. Alt. 8, 14: maris apiscendi causa, (for at naae el. fomme dertil); — b) naaer, faaer, erholder, (sædv. m. Bibege af Anstrængelse); — spes... apiscendi honoris, Liv. 4, 3; cf. Plaut. Capt. 4, 1, 8; ligel. magnam ex ea re apisci laudem, Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; — f. acc. findes egf. gen. paa Græfernes Wiis; dum dominatione apisceretur, Tac. Ann. 6, 45; — II) „poet.“ o. „ment.“: opfatter med Nænde, d. e. iagttaget, bemærket, inder, Lucr. 1, 450; — not.: pass. apiscendus, 3, Manil., Tac. o. A.

apium, i, n. [apis], (germ. Eppich): Cyben, Vebende, hvoraf en Art: apium graveolens, (vort Sæller), hyppigen brugtes til Kræftse; — vid. Virg. Ecl. 6, 68, Hor. Od. 1, 36, 16, oftere; cf. Juvenal. 8, 226: Grajae apium meruisse coronae; f. egf. Plin. 19, 46.

aplānēs, adj., *ἀπλῆνῆς*: faldtaende, sikker, Macrob. — apluda, ae, f., [rimel. af ab, o. pluo el. fluo, altf. eprel. Affald]: Åener; — milii et sesamæ purgamenta apludam vocant, etc., Plin. 18, 23; egf. Klic, Gell. 11, 17. — aplustre, is, n., (in pl. egf. heterocl.: aplustra, dat. aplustris), *ἄλυστρον*: den frumboiede Del af Skibets Bagstavn, tilligemed de derpaa anbragte Ornamenter, (navnl. en Stang m. Vindfløi, ofv.); df. egf. alm. Bagstænen; (sædv. „poet.“); — vid. Lucan. 3, 586, o. Juvenal. 10, 136; men Fulgent Argoe stellis aplustria puppis, Caes. Germ. Arat. ap. Prisc.; men fluitantia aplastra etc., Lucr. 2, 555; cf. id. 4, 439. — aplysiae, arum, f., *ἀπλυσίαι*: det fletteste Slags Svampe, Plin. 9, 69.

apo, ere, v. a., [besf. m. *ἄπρω*]: hester, samler, sammenføjer; comprehendere antiqui vinculo apere dicebant, Fest. p. 16; — ferresten alene in partie. pass.: aptus, 3; A) „egenl.“: hester el. besværet

dertil, hængende derved; — efteft m. ex; vid. Lucr. 4, 830; ligel. gladium e lacunari seta equina aptum etc., Cic. Tusc. 5, 21; — egf. m. de; vid. Gell. 1, 13; — B) efteft „fig.“; 1) honestum, ex quo aptum est officium, (hvoraf det hænger, hervedet det hænger sammen), Cic. Off. 1, 18; causa ex aeternis causis apta, id. Fat. 15; cui viro ex se apta sunt omnia, quae etc., id. Tusc. 5, 12; — pleanastus egf. m. pendere, id. Caecin. 18; — egf. c. abl. (efter v. udsædne ex): ista rudentibus apta fortuna etc., id. Tusc. 5, 11; — b) „poet.“ beider: formas... aptus in omnes, Ovid. Met. 11, 765, (sem har forvædet sig dertil); — 2) sammenføjet, sammenbundet; vid. Lucr. 3, 858, o. id. 5, 926; men apta dissolvere, (opp. dissipata connectere), Cic. Orat. 71; ligel. omnia inter se connexa et apta etc., id. N. D. 2, 38; cf. id. Univ. 5; — 3) „poet.“ egf. c. abl.: præbet el. forsynet dermed; — O Fides alma, apta pennis, (bevæget), etc., Enn. ap. Cic. Off. 3, 29; coelum stellis fulgentibus aptum, Virg.; cf. Lucr. 6, 457; men Tibull. 1, 9, 70: Tyrio prodeat apta sinu; — II) df. egf. fem adj.; A) „alm.“: påsende el. egnel el. stifter dertil; a) sædv. m. ad, el. c. dat., (navnl. altid c. dat. pers.); — calcei apti ad pedes, Cic.; locus ad insidias aptior, id.; castra ad ducendum bellum aptissima, Caes.; cf. Cic. Off. 1, 4, o. Hor. Od. 1, 7, 9; men aptus amicis, id. Sat. 2, 5, 13; — b) fild. forbundes aptus m. in c. acc., vid. Liv. 38, 21; egf. m. qui, vid. Ovid. Her. 3, 70, o. Cic. Lael. 1; egf. c. in f. vid. Ovid. A. A. 1, 10; — B) „bef.“ egf. a) absol.: dygtig el. fientlig el. brugbar i sit Slags; — dum saltus eligit aptos, (neml. til at jage i), Ovid. Met. 2, 498; ∞ exercitus, (sef rustet), Liv.; ∞ tempus, (beseftig Tid), id.; cf. Hor. Od. 1, 12, 43; — b) i Rhetoriken: påseftig, påsende; vid. Cic. d. Or. 3, 55; df. egf. apta oratio, (sem har sin peritotise Afrændning); vid. id. Orat. 50; men id. d. Or. 2, 13: Thucydides... ita verbis apto et pressus, ut etc.

apocalypsis, is, f., *ἀποκάλυψις*: Ådæftning; df. „fig.“: Åabenbaring, Tert. — apocartēresis, is, f., *ἀποκαρτήρης*: frivillig Svingersed, Tert. — apocatastasis, is, f., *ἀποκατάστασις*: et Himmels legemes Tilbagevenden til dets fildigere Standpunkt, Appul.; — df. apocatastatis, 3, *ἀποκαταστατίζω*: sem er vendt tilbage til sit forrige Standpunkt, Mars, Sidon.

apōcha, ae, f., *ἀποχή*: den Dvittering, sem Creditør udsæder for modtagen Betaling, Dig.; (opp. antapocha, *ἀνταποχή*, d. e. Debitors skriftlig Erklæring, at en Gæld er betalt), Cod. Just. — apocleti, arum, m., *ἀποκλήτοι*: hos Etotierne: Medlemmerne af det lille (og beiere) Raad, Liv. 35, 53, oftere. — apococlocyntōsis, is, f., *ἀποκοκλυντῶσις*: (formet efter *ἀποδόσις*, Jorquædse): Dptagelse iblandt Græstarrne (el. Durnianerne), Ravnet paa et, Seneca tillagt, men heft aandelst Smudsstrift imod N. Claudius. — apocope, es, f., *ἀποκοπή*: Verftagelse af et Beghav el. af en Stavelse i Drets Ende, (saal. bonu f. bonus, do f. domo), Gramm. — apocryphus, 3, *ἀποκρυφός*, (d. e. fult, forbergen); df. ∞ libri, (sem ere af ubekendte Forfattere), Tert. — apocryphon, i, n., *ἀποκρυφον*: liden Knoffel hos den giftige Jro, Plin. 32, 8.

apodes, um, f. ind. apus. — apodicticus, 3, *ἀποδικτικός*: beviseende, argumentum, Gell. 17, 5. — apodixis, is, f., *ἀποδείξις*: Beviseførelse, Gell. 17, 5. — apodosis, is, f., *ἀπόδοσις*: en Efterføtning, (der fuldstændiggjæres af en feregaende), Donat. — apodyterium, i, n., *ἀποδυτήριον*: Afklædningskammer i Badet, Cic. Qu. Fr. 3, 1, Plin. Ep. — apogaeus, 3, *ἀπόγειος*, (fra Landjorden); ∞ venti: Jraalandsvænde, Plin. 2, 11. — apographon, i, n., *ἀπογράφον*: Afstrift, Cæpi, Plin. 35, 10; (hos Cic. paa Græst).

apolactizo, are, v. a., ἀπολακτίζω: strøder med Sælen, sparker; »oberf.“: seragter, inimicos meos omnes. Plant. Epid. 5, 2, 13. — apolēctus, i, m., ἀπολέκτος, (udvalgt): en Venævnelse paa Thymussten, (pelamis), vid. Plin. 32, 53; — 2) pl. apolēcti, orum: de saltede Stykker af Rissen pelamis, id. 9, 18.

Apollinar, aris, m., Isebenist, f. Apollinal, efter Nermen Iupercal; et til Apollo indviet Tempel; vid. Liv. 3, 63. — apollinaria, ae, f.: en Venævnelse paa Væren strychnos, Appul. — 1. apollinarius, is, f. (se. herba); 1) f. hyocyamos, Plin. 26, 87; — 2) en Art af solanum, Appul. — 2. Apollinarius, e, e. Apollinensis, 3, f. und. flgd.

Apollo, inis, m., Ἀπόλλων: Een af Jupiters ved Latona, o. Dianas Tvillingbroder; — sem Solens Gud hører han Pile (βέλη) med Bue og Kægger, der egl. fremstalde den forædelfe Pile; — sem afscende er Solguden Apollo egl. Spaademsfunksens Gud; og da han i Vers meddele sine Draktskr, saa er han eglaa Poesiens Gud og Musernes Inferer; hørbes han egl. er Gyrdelangen og Gyrdernes Gud; — endel. da hans Præter vare de ferste Læger, saa er han egl. Lægefunksens Gud; — f. egl. und. Phoebus, Pythou, Delphi. Aesculapius, Admetus; — efter de Steder, hør han ferrintigen tryderes, fæder han: Delius, Clarius, Pataraeus, Thymbraeus, Actius, etc.; f. egl. Azyiens s. l.; — Kunsten fremfulder han sem Ingling med Bue og Pile, el. med Cithar og Laurbærfrants, f. und. laurus e. daphne; cf. Tibull. 3, 4, 25: Non illo quicquam formosius, etc.; Intonsi cines etc.; f. egl. Hor. Carm. Sec. 61 flgd., e. id. Od. 1, 31, in.; — B) cf. 1) Apollinarius, e: tilhørende Guden Apollo, benævnt efter ham; ∞ laurea, Hor. Od. 4, 2, 9; ∞ ludi, vid. Liv. 25, 12; — 2) Apollinēus, 3: = frgd.; ∞ urbs, Ovid. Met. 13, 631, (i. e. Delos); ∞ proles, ibd. 15, 533, (i. e. Aesculapius); men ∞ vates, ibd. 11, 8, (i. e. Orpheus); ∞ ars, ibd. 261, (Spaademsfunken), men id. Trist. 3, 3, 10, (Lægefunken); men Apollineae medullae, f. Apollinis med.), id. Met. 1, 473; — not.: de efter Guden Apollo benævnte Steder, f. Plin. 5, 3 o. 11, estere.

Apollodorus, s. m.: Navnet paa flere Lærde, hveriblandt, 1) Apollodorus Pergamenus, en Rhetor, egl. Lærer for K. Augustus, Suet. Aug. 89; — cf. Apollodōrei, orum: hans Tilhænger, Quintil.; — 2) Apollodorus, Atheniensis: en Grammatikus, hvis mythelegiste Værk: Βιβλιοθήκη, endnu hædes; f. egl. Cic. Att. 12, 23.

Apollonia, ae, f.: Navnet paa flere Byer, hvoriblandt; 1) en By i Græcien, Liv. 28, 8; — 2) en By i Thracien, Plin. 1, Mela; — 3) en By i Macædemon, Liv. 45, 28; — 4) en By i Syrien, Caes. B. C. 3, 12, o. Cic. Phil. 11, 11; — 5) en By i Cyrenaiska, Plin. 1, Mela; — B) cf. 1) Apolloniates, ae, m., Diogenes, Cic. N. D. 1, 12, (fra Ap., en By paa Creta); — b) men Apolloniatae, arum, egl. Apolloniates, um e. ium: Indvaanerne af en By Ap.; vid. Plin. 5, 29, estere, egl. Liv. 21, 40; — 2) Apolloniensis, e, civitas, (paa Sicilien), Cic. Verr. 3, 43; — men subst.: Apollonienenses, ium, (Indvaanerne deraf), Justin. 9, 2; — 3) Apolloniaticus, 3, bitumen, Plin. 35, 51. — Apollonis, idis, f.: By i Lydien; — cf. Apollonidenses, ium, m.: Indvaanerne deraf, Cic. Fl. 29, Plin., Tac. — Apollonius, i, m.: berømt Rhetor paa Rhodus; vid. Cic. d. Or. 1, 28, o. Suet. Caes. 4.

apologatio, onis, f., [apologus]: fabelagtig Hættelling i Udsers Mæner; vid. Quintil. 5, 11, 20: айон Graeci vocant, etc.; — Apologeticus, i, m., (Απολογητικός, forsvarende), sc. liber: Hættelseskrift for Christendommen af Tert. — apologia, ae, f., ἀπολογία: Hættelseskrift; egl. Titelen paa et Skrift af Appul.

— apōlogo, avi, 1, v. a., ligesom ἀπολέγω: forsvær, forsvær, aliquem, Senec. Ep. 47. — apōlogus, i, m., ἀπόλογος: Hættelling, Plaut. Stich. 4, 1, 32, flgd.; — 2) df. »bes.“ den æstetiske Hættel; hvorefter egl. narrationes apologorum, Cic. d. Or. 2, 66.

Aponus, i, m., (ἄπονος: smertefillende); df. fons Aponi: Sundhedskilde i Nærheden af Padua, Suet. Tib. 14; cf. Plin. 2, 106; — df. Apōnus, 3: åpenist, tellus, Martial. 1, 62.

apophlegmatismus, i, m., ἀποφλεγματισμός: flimaffende Middel, Coel. Aur. — apophōreta, orum, n., ἀποφῶρηται: Hættelinger til at tage Hjem med sig, Suet. Cal. 55, estere; — not.: Apophōreta beder egl. d. 14de Bog af Martialis Epigrammer, (ifølge dens Indhold). — apophōgis, is, f., ἀποφῶγη: Solstafets afstange Stykke, Vitruv. 4, 1.

apoplecticus, e, apoplectus, 3, ἀποπληκτικός, ἀπόπληκτος: rovt af Slag, apoplectus, Firmic., Coel. Aur. — apoplexia, ae, f., v. apoplexis, is, f., ἀποπληξία, ἀπόπληξις; hør Lægerne: Slagflod el. Slag, Firm., Coel. Aur. — apoprōgmenon, i, n., ἀποπρογγμένον; i Steirernes Kunsthægt: det Hættelinge, (opp. προγγμένον), Cic. Fin. 3, 4. — apopsis, is, f., ἀποψις: heit Sted med vid Udsigt, Fronto. — apor, f. und. apud, not. b. — apōria, ae, f., ἀπορία: = flgd., Veget.; — df. apōriatio, onis, f.: Hættelinge, Tert.

aposcōpeuon, ontis, m., ἀποσκοπεῖων, (d. e. sem stuer ud i det Hjerne): Maleri af Aniphibus; vid. Plin. 37, 40 (Hard; al. aposcōpon, ἀποσκοπῶν, m. f. Bem.). — apōsōpēsis, is, f., ἀποσιώπησις, hør Cic. reticentia; sem rhetorisk Figur: at standse midt i Tælen, Quintil. 9, 2, 54; (saal. Virg. Ecl. 2, 8, o. id. Aen. 1, 135). — aposphragisma, atis, n., ἀποσφράγισμα: det i Signetringen indfæarne Billede; vid. Plin. Ep. 10, 16. — apōsplenos, i, f., [af ἀπό o. σπλήν]: Hættelinge, Appul.

apostasia, ae, f., ἀποστασία: Afald el. Hættel (fra den kristelige Tro), Salvian. — apostata, ae, m., ἀποστάτης: den fra Christendommen Afaldne, Tert. — apostaticus, 3, ἀποστατικός: hørende til Afald el. Hættel fra Christendommen, Tert.; — df. adv.: apostatice, paa de Hættelnes Vis, Cod. Just. — apostato, are, v. n., ἀποστατώ: falder af fra Troen, Cyprian. — apōstēma, atis, m., ἀπόστημα: Hættelnes Hættelring til en Byld; df. egl. en Byld, Plin. 30, 12.

apostolatus, us, m., [apostolus]: Apostelen bedet, Tert. — apostolicus, 3, ἀποστολικός: hørende til en Apostel, doctrina, Tert.; — b) egl. subst. apostolici, orum: Apostelnes Bemær el. Discipul, id. — apostolus, i, m., ἀπόστολος, (afsendt); df. 1) Hættelproget: Indberetning til en Overførighed, Dig.; — 11) ecel.: en Apostel, et Herrens Sendebud, Tert.

apōstrōphe, es, f., ἀποστογή: Hættel; df. sem rhetorisk Figur: Hættelnes Hættel fra Dommeren og Tilhørerne til Hættelparten el. til et andet Indværd; vid. Quintil. 9, 2, 38, o. ibd. 3, 21; (f. egl. Cic. Lig. 3). — apōstrōphos, (-us), i, f., ἀπόστροφος; i Grammatiken: Apōstrophon, Biomed., o. A.

apōtēlesma, atis, n., ἀποτέλεσμα, (d. e. Virkning): Hættelgemernes Hættel paa Mættelnes Hættel, Firmic. Mathes. 8, 5. — apōthēca, ae, f., ἀποθήκη: Opbevaringsstæd, Hættel, Magazin; in pl., Cic. Phil. 2, 27; cf. Hor. Sat. 2, 5, 7; — ∞ vini, egl. absol. apotheca: Vinlager, Plin., Dig.; df. — apōtheco, are, v. a.: at opbevare i et Magazin, Venant. — apōthēosis, is, f., ἀποθήωσις: Hættel, Optagelse iblandt Guderne, Tert. — apōthēsis, is, f., ἀποθήσις: = apophygis, Vitruv. 4, 1. — apō-

zēma, atis, n., ἀνόημα: Afstogning, Deceit, Aem. Mac.

appango, [ad.p.], ēre, v. a.: sætter el. befter derpaa; c. dat.; vid. Fest. p. 2. — apparatus, (adp.), adv. af 1. apparatus: med stor Tilberedelse el. Anretning, edere et bihere, Cic., ludos facere, Liv. 31, 4; — compar.: ~ cocinare, Plin. Ep. — *apparatio, (adp.), onis, f.: Tilberedelse dertil, popularium munus, Cic. Off. 1, 16; — 2) „overf.“: Talerens Forberedelse, id. Inv. 1, 18; v. — apparatrix, (adp.), icis, f.: Forberederisse, Hieron.; — [apparo].

1. apparatus, (adp.), 3, partic. o. adj. af apparo. — 1. apparatus, (adp.), us, m., [apparo]; 1) „eigent.“; A) abstr. el. som Hænding: Tilberedelse, Tilveiebringelse, Anretning af det fornødne; — ab apparatu operum et munitionum nihil cessatum, Liv. 21, 7; cf. Cic. Acad. 2, 1; men apparatus sacrorum perfacilem esse etc., id. d. Rep. 2, 14; cf. Suet. Ner. 56; — B) oftere concr. el. som Ting: hvormed man har forsynet sig, det nødvendige forraad el. Materiale; — in reliquo Darii apparatu, (imellem hans øvrige Sager) etc., Plin. 13, 1; men (arma) prompta ex regio apparatu, (af det fængelige Rustkammer), Liv. 5, 5; ligef. Nep. Eum. 5: om Krigs-tøiet el. Væbningsskaffingerne; — II) „fig.“; A) „overf.“: prægtig Levemaade, Pragt el. Glænde i de ydre Om-givelser; egf. in pl.; vid. Cic. Off. 1, 8, o. Nep. Paus. 3; — nænsl. egf. for Pragt i de offentlige Stuepæl og Føljesforlystelser; vid. Liv. 27, 6, o. Cic. Off. 2, 16; — B) „ment.“: omhyggelig Udsmykning af Forbraget; vid. Cic. d. Or. 1, 53, o. id. Brut. 16.

apparentia, (adp.), ae, f., (efferstf.): at blive synlig; df. Aabenbaring, Tert.; — egf. „overf.“: det ydre Udsende, Skimmet, Firmic.; af — appareo, [ad.p.], ūi, ūm, 2, v. n.; 1) „eigent.“; A) „alm.“; a) at være el. komme tilseende, at vise sig derved el. paa et Sted; — ille honus vir nusquam apparet, Ter. Eun. 4, 3, 18; cf. Cic. Fl. 12; ligef. quum lux appareat, Caes. B. G. 7, 82; cf. Virg. Aen. 1, 118, o. Hor. C. Sec. 59; — egf. ~ alicui, (vise sig for nogen), Cic. Div. 2, 30; — b) at være el. blive synlig, at findes el. at være der; — ut limbus totumque appareat aurum, Ovid. Met. 2, 731; cf. Cic. Brut. 21; men vitia apparentia, (Eygdomme, som vise sig), Quintil.; cf. Cic. R. Am. 11; — B) „bef.“: heder i Forretningssproget: ~ alieni: som Væ-tient at staae for nogen, at opvarte nogen; f. und. apparitor; — XXIV lictores apparere consulibus, Liv. 2, 55; cf. Nep. Eum. 12; men Virg. Aen. 12, 550: hae Jovis ad solium apparent; — II) „fig.“: at vise sig, at være indlysende, at gaae i Oplyselse; — ut videam, ubi rhetoris tanta merces ... appareat, Cic. Phil. 2, 34; cf. id. R. Am. 41; men non apparere labores nostros etc., (at de ikke blive kendte el. paa-fjænnede), Hor. Ep. 2, 1, 221; Rebus angustis ... Fortis appare, id. Od. 2, 10, 22; men fac sis nunc promissa appareant, Ter. Eun. 2, 3, 20; men Liv. 2, 31: apparebat causa plebi; cf. id. 2, 28; — „bef.“ egf. res apparet, oftere absol.: apparet, m. figd. acc. c. inf., el. m. relat.: det er vist el. tydeligt, (om den objective Tilstand; ligesom videtur, em d. subjective); — Ratio quidem hercle apparet; argentum οἷζυται, Plaut. Trin. 2, 4, 17; cf. Ter. Ad. 5, 9, 7; ligef. apparet id etiam caeco, Liv. 32, 34; — apparet, esse commotum, Cic. Phil. 2, 34; cf. Ter. Eun. 3, 2, 33; men Liv. 21, 31: ut facile, si etc., appareret, iis timendum esse; men apparet atque exstat, utrum etc., Cic. d. Or. 1, 16; quod rectum sit, apparet, etc., id. Fam. 5, 19; egf. m. tilføjet dat., Nep. Eum. 10; — endel. per attractionem, m. nomin. c. inf.; haec apparent magis ita esse etc., Varro R. R. 1, 6; apparebunt autem bona esse, si etc., Senec. d. Prov. 5; cf. Cic. Fin. 3, 7, o. Suet. Ner. 1.

apparitio, [ad.p.], ēre, 3, v. a.: erbyrver dertil, Lucr. 2, 1109. — *apparitio, (adp.), onis, f.: Opvartning

el. Vætiening, navnlt. hos Øvrighederne; — longa apparitione etc., Cic. Fam. 13, 51; — 2) egf. „metonym.“: Øvrighedsstjernernes Stand el. Personale, id. Qu. Fr. 1, 1, 1; — apparitor, (adp.), oris, m.: en Øvpart el. Vætiem; navnlt. en Øvrighedsstjerner; vid. Cic. Verr. 3, 35; ligef. prodire cum apparitoribus, Suet. Tib. 11; o. — apparitura, (adp.), ae, f.: = apparitio; appariturum magistratibus facere, Suet. Gramm. 9; — [apparo].

apparo, [ad.p.], avi, atum, 1, v. a.; 1) „eigent.“; A) „alm.“: gjør Mislæt dertil, tilføder, nuptias, Ter., prandium, Plaut., ludos, Cic.; men ~ bellum, (ruste sig dertil), id.; — B) „bef.“: sætter istand, for-færdiger, opfører, aggerer, Caes.; ~ arma, vid. Liv. 1, 1; egf. „alleg.“: hanc fabricam apparo etc., Plaut. Poen. 5, 2, 139; — II) „overf.“: forbereder, crimina in aliquem, Cic. Qu. Fr. 2, 3, auxilium alicui, Plaut.; egf. c. inf. Suet. 47; egf. ~ se, c. inf., Plaut. As. 3, 3, 11; egf. m. ut, id. Mil. gl. a. 5, v. 18; egf. absol.: in apparando ... occupatus etc., Nep. Hann. 7; men pass. impers.: dum apparatur, Ter. Eun. 3, 5, 35; — III) partic. apparatus, 3, egf. som adj.; A) „alm.“: beredt el. forberedt; — apparatus sum, ut videtis, etc., Plaut. Merc. 5, 2, 10; navnlt. egf. em Taleren, Cic. Leg. 1, 14; cf. Auct. ad Her. 1, 7; — B) „bef.“: em Ting: forsynet el. forfærdiget dermed; vid. Cic. Inv. 1, 31; oftere absol.: prægtig, glimrende, (navnlt. om Stuepæl og Væbning, som gives Hæft); — apparatis epulis excipere, Liv. 23, 4; ludi apparatissimi, Cic. Sest. 51; cf. Suet. Tit. 7.

appellatio, (adp.), f., [2. appello]; 1) eprofl. Gaalen el. Gang derhen, (navnlt. for at tale med nogen, el. for at bede om noget); df. A) „alm.“: Talerens Henvendelse dertil, at tale til el. med nogen; — hanc nactus appellacionis causam, Caes. B. C. 2, 28; — B) „bef.“ i Retsproget: Appel el. Appellation, v. c. retlig Henvendelse til el. Paakaldelse af en anden høiere Statsmagt; — intercessit appellatio tribunorum (i. e. ad tribunos), Cic. Quint. 20; men appellaciones urba-norum litigatorum, Suet. Aug. 33; appellaciones a iudicibus ad senatum etc., Suet. Ner. 17; — II) „overf.“: em Sproget og Taler; A) „alm.“: Benævnen el. at benævne; vid. Plin. 5, 8; — B) df. sædd. „metonym.“ f. nomen: Nævn, Benævnelse, Tittel; — ap-pellatione hac inani (imperatoris) etc., Cic. Att. 5, 20; regum appellaciones venales erant, id.; cf. Tac. Ann. 3, 56, o. Suet. Ner. 55; men id. Caes. 77, (rem publi-cam) appellacionem modo (et tenui Rævn), sine corpore et specie; — C) i Grammatiken; a) Udtalen; lenis appellatio litterarum, Cic. Brut. 74; cf. Quintil. 11, 3, 35; — b) Substantivet el. Appellativet, id. 9, 3, 9.

*appellativus, (adp.), 3: benævnende, Grammm.; o. — appellator, (adp.), oris, m.: som appellerer, Cic. Verr. 4, 65; — df. appellatorius, 3: hørende til en Appel; ~ tempora, (hvori en Appel kan finde Sted), Dig.; — [2. appello] — appellitio, (adp.), avi, atum, 1, v. a., intens. af 2. appello: nævner ofte, pfeier at nævne; vid. Tac. Ann. 4, 65, o. Gell. 18, 9.

1. appello, [ad.p.], puli, putum, 3, v. a. (o. n.); 1) „alm.“; A) „eigent.“: driver el. bringer derhen el. dertil; m. a. d. el. c. dat., esp., f. nedentf.; — ~ armentum ad aquam, Varr., juvenos ad litora, Ovid.; ~ turres ad opera, Caes. B. C. 1, 26; egf. absol.: Postquam paullo appulit unda (se. corpus: havde bragt det lidt nærmere), Ovid. Met. 11, 717; egf. m. adv. quo, (derhen), Lucr. 6, 751; (hvær egf. ~ corpora, „pect.“ f. advolare); — B) „pect.“ overf.; ~ animum ad scribendum, (iøvrigt at fæste sig derpaa), Ter. Andr. prol., in.; men „comiss.“: ~ aliquem ad flagitium, (drive el. forføre dertil); vid. Plaut. Bacch. 3, 1, 11, oftere; — II) „bef.“: ofte som navntilf. Utryk: appellere navem, (at drive el. føre Skibet derhen el. dermed); df. at lande derved); m. a. d. el. c. dat.; egf. c. acc.; egf. ~

nave; egf. absol. appellere, v. appelli; egf. navis appellat: — *df.* *altf.* a) ∞ naves ad eam ripam quam etc., *Cic. Phil.* 2, 11; *psf.* pass.: quum ad villam nostram navis appelleretur, *id. Att.* 13, 21; *cf.* *Liv.* 30, 10; *men* *id.* 8, 3; in Italian classem appulisse; — b) ∞ nave, egf. absol. appellere, (*sc.* nave), *figel.* pass. appellat: at lægge til, at lænke; *vid.* *Suet.* *Tit.* 5, v. *id.* *Tib.* 11; *cf.* *Hor.* *Sat.* 1, 5, 12, v. *Liv.* 37, 21; — *figel.* pass.: alios ad Siciliam appulso esse, *Cic. Verr.* 5, 28; *cf.* *Vell.* 2, 107; ripae appulsus etc.; — c) navis appellat, (*lander*, *femmer* til *land*), *m.* v. *nd.* acc.; sola Germanici triremis Chaucorum terram appulit, *Tac. Ann.* 2, 21; *cf.* *Suet.* *Aug.* 98; — B) *df.* „*pect.* *overf.*“: at drive el. faste derhen; *vid.* *Virg.* *Aen.* 3, 715, v. *ibid.* 1, 377; — *men* „*alleg.*“, *Cic. Rab. perd.* 9: nec tuas unquam rationes ad eos scopulos appulisses, ad quos etc.; *cf.* *id.* *Or.* 2, 37.

2. appello, (*adp.*), *avi*, *atum*, 1, v. a. (*v.* n.); [*perfl.* *visum* af *fige.*], *m.* *Grundhem.*: at gaac hen til nogen, navnlf. *for* at tale med ham, *el.* *for* at bede, *odl.*]; *df.* I) i *forretnings-* og *Umgangsfroget*; A) „*alm.*“: henvender sig til nogen; *saev.* c. acc. pers., *der* dog *underl.* er *indfalden*; — *Demipho*, *te* appello, etc., *Ter. Phorm.* 5, 8, 22; *cf.* *id.* *Heaut.* 4, 3, 22, v. *Cic. Cluent.* 26; — ∞ homines asperius, (*tiltale* dem *noget* *haardt* el. *straengt*), *id.* *Agr.* 2, 24; *cf.* *id.* *Manil.* 5; *men* *pass.*, *vid.* *Suet.* *Ner.* 41; *cf.* *Sall. Jug.* 22; *men* *Cic. Fam.* 15, 20: crebris nos litteris appellato, (*flriv* mig ofte til); — A) „*bes.*“ egf. ∞ aliquem; 1) *bedende* at henvende sig til nogen, at *anraabe* nogen; — *quem*, *praeter te*, *appellet*, *habet neminem*, *Cic. Quint.* 31; *egf.* *pass.*: senatus saepius pro dignitate tua appellaretur, *si* etc., *id.* *Fam.* 12, 23; — *egf.* *m.* *figd.* ut *el.* *de*: at *bede* el. *anmode* *derem*, at *indbyde* *dertil*; *vid.* *Nep.* *Att.* 8, v. *Liv.* 26, 38; — b) *df.* i *Retssproget*, appellare aliquem: at *anraabe* *nogens* *retslige* *Stand*, at appellere til nogen; — a *praetore*, (*med* *hans* *Riendefse*), *tribunos appellare*, *Cic. Quint.* 20; *cf.* *Liv.* 9, 26, v. *Suet.* *Caes.* 23; — *fige.* egf. ∞ ad imperatorem, *Dig.*: — 2) at henvende sig til nogen *med* en *forbring*, at *maane* el. *fræve* nogen; *vid.* *Cic. Quint.* 12; *men* *id.* *Att.* 1, 8: me ut sponsozem appellat; — *egf.* *m.* *de*: appellatus es de pecunia, quam debebas, *id.* *Phil.* 2, 29; *egf.* c. *abl.* (*ut.* *de*): appellari magna pecunia, *Quintil.* 5, 13, 12; *egf.* absol.: non appellando, (*naar* *man* *ikke* *fræver*), *Alphius ap. Colum.*; — *egf.* „*overf.*“: non appellato solo (*gizni*: *være* *uden* *tyrning*), *Plin.* 16, 60; — *endel.* egf. *figd.* c. acc. rei; mercedem appellas, (*du* *fræver* *Betaling*)? *Juvenal.* 7, 158; — b) *egf.* at *tiltale* *darlende*, at *iretsfætte*, *Cic. Off.* 1, 25; — II) *under* *forretnings-* og *Umgangsfroget*; A) *ligesom* henvender el. anvender en *Benævnelse* *derpaa*, *benævner* el. *titulerer* *saar* el. *saar*, (*el.* *med* et *fradikst*; *dermed* *nominio*: *nævner* *ved* *Ravn*); — O *Spartace*, *quem enim te potius appellem?* *Cic. Phil.* 13, 10; *cf.* *ibid.* 5, 19; *men* *quum* *fruges* *Cererem* *appellamus*, *vinum* *autem* *Bacchum*, *id.* *N. D.* 2, 23; *rex* *ab* *suis* *appellatur*, (*hvisse* *fem* *Kænge*), *Caes.*; *cf.* *Virg.* *Aen.* 5, 540; *men* *Liv.* 6, 1: diem ... a posteriore clade Alliensem appellarunt; — b) ∞ aliquem: navnlfgen at *ansere* el. *angive*; *vid.* *Cic. Verr.* 1, 60, v. *id.* *Sest.* 30; — B) i *Metetiken*, *om* *Uttalen*; de sono vocis et suavitate appellandarum litterarum etc., *Cic. Brut.* 35; *f.* *egf.* *ibid.* 74, *und.* *appellatio*; — *not.*: *appellassis*, (*f.* *appellaveris*), *Ter. Phorm.* 5, 1, 15.

appendicium, (*adp.*), *i*, *n.*, *estertl.* *visum* af 1. *appendix*; in *pl.*, *Hieron.* — *appendicula*, (*adp.*), *ae*, *f.*, *dem.*: *lidet* *Tillæg* el. *Anhang*, *Cic. Rab. Post.* 4; af — 1. *appendix*, (*adp.*), *icis*, *f.*, [*appendo*]; *Uegenl.*: *der* *vedhængende*, *Anhang* el. *Paahæng*, *Appul.*; — II) *saev.* „*overf.*“: *Anhang*, *Tillæg*, *odl.*; *appendices* *fundi*, (*de* *mindre* *Jordlodder*,

sem *høre* *under* en *Grund*), *Varr.*; *appendices* *Olca-dum* etc., (*deres* *mindre* *Treppeafstiger* el. *Corps*), *Liv.* 21, 5; *cf.* *id.* 39, 27; — b) *egf.* *visag* el. *det* *mindre* *Stigte*; *appendicem* *animi* *esse* *corpus*, *Cic. frgm. ap. Non.*; — *not.*: *appendix*, *icis*, *f.*: *efslags* *torner* *Bustvaert*, *Berberisbussen*, (*berberis* *vulgaris* *L.*), *Plin.* 21, 70.

appendo, [*adp.*], *di*, *sum*, 3, v. a.; [*perfl.* *hæng* *derpaa*, *navnl.* *for* at *veie*; *df.* *saev.* *veier* *dertil* el. *tilveier*; *m.* v. *ut.* *dat.* *pers.*; — ∞ aurifici aurum, *Cic.*; *cf.* *id.* *R. Am.* 19, *egf.* *id.* *Phil.* 2, 38, v. *Liv.* 5, 49; — *egf.* *figelskøvis*: non numerare lectori (verba) ... sed tamquam appendere, *Cic. d. Opt. Gen. Or.* 5; *df.* — *appensor*, (*adp.*), *oris*, *m.*: *sem* *tilveier*, *Augustin.* — *appensus*, (*adp.*), 3, *partic.* af *appendo*. — *appertinēdo*, [*adp.*], *ere*, *v.* n.: at *høre* *dertil*; ∞ *ad* *rem*, *el.* *rei*, *Innocent. ap. Goes.*

*appētens, (*adp.*), *tis*, *partic.* v. *adj.* af *appeto*; *df.* — *appētenter*, (*adp.*), *adv.*: *begierlig*, *med* *lidenskab*; *ne* *appētenter* (*quid* *agerent*), *Cic. Off.* 1, 10; v. — *appētentia*, (*adp.*), *ae*, *f.*: *heftig* *Alttraa* *cibi*, *Plin.*; *men* *absol.*: *libido* *effrenatam* (*efficit*) *appētentiam*, *Cic. Tusc.* 4, 7. — *appētibilis*, (*adp.*), *e*, [*appeto*]: *være* at *begiere* el. *ønske*, *Appul.* — *appētisso*, (*adp.*), *ere*, *v.* a., *intens.* af *appeto*: *at* *traaer* *liveren*, *Attius ap. Non.*

*appetitio, (*adp.*), *onis*, *f.*; D) „*egenl.*“: *Griben* el. at *gribe* *derrefter*; *triplici* *appetitioe* *solis* etc., *Cic. Div.* 1, 23; — b) *figd.* *egf.* *Madlyst*, *Appetit*, *Gell.* 16, 3; — II) *df.* „*fig.*“: *lidenskabelig* *Stræben* el. *Alttraa* *derrefter*; *appetitio* ... (*ôquif*), *qua* *ad* *agendum* *impellimur* etc., *Cic. Acad.* 2, 8; ∞ *alieni*, *id.* *Off.* 3, 6; ∞ *societatis*, *Senec.*; v. — *appetitor*, (*adp.*), *oris*, *m.*: *en* *Elfter* *deraf*, *c. gen.*, *Lamprid.*; — [*appeto*].

1. appetitus, (*adp.*), 3, *partic.* af 1. *appeto*. — 2. appetitus, (*adp.*), *us*, *m.*, [*appeto*]; *ligesom* *appetitio*: *Griben* el. at *gribe* *derrefter*; *df.* *Angreb*, *Amm.*; — II) *df.* „*fig.*“: *Begierreevne*, *sem* *lidenskabelig* *Alttraa*, (*ôquif*); *vid.* *Cic. Off.* 1, 29; *egf.* *denne* *Alttraa* *selv*: *ut* *appetitus* *rationi* *obediant*, *ibid.*; — b) *lidenskabelig* *Alttraa* el. *visen* *derrefter*, *voluptatis*, *ibid.* 30.

1. appeto, [*adp.*], *ivi* v. o. ii, *itum*, 3, v. a. v. n.; 1) *act.*; A) „*egenl.*“; 1) „*alm.*“: *raffer* el. *langer* *der* *efter*, *søger* at *naae* el. *gribe*; — *ter* *eum* (*solem*) *frustra* *appetivisse* *manibus*, *Cic. Div.* 1, 23; ∞ *manum* *alicuius* *oculis*, (*gribe* *for* at *tyfse*), *Plin.*; *men* *pass.*: *salutari*, *appeti*, etc., *Cic. d. Sen.* 18; — b) *egf.* *levcat*: at *sege* el. *drage* *derhen*; — *Europam*, *Cic. ad Brut.* 1, 2; *cf.* *Suet.* *Caes.* 42; *men* *munitionibus* *loca* *appetere*, *Liv.* 1, 8, (*inddrage* til *Begyggelse*); — *egf.* *em* *Ting*; *mare* *terram* *appetens*, *Cic.*; — 2) „*bes.*“; a) *gaar* *løs* *derpaa*, *angriber* el. *anfaldet*; — ∞ *humerum* *apertum* *gladio*, *Caes. B. C.* 2, 35; *cf.* *Cic. R. Am.* 11; — *egf.* *em* *Revsfugle*; *vid.* *Liv.* 7, 26, v. *Plin.* 10, 3; *men* *appetere* *morsu*, (*at* *bide*), *Tac. Hist.* 1, 42; *comiss* *er*: *Ita* *me* *amor* ... *agit*, *appetit*, etc., *Plaut. Cist.* 2, 1, 8; — b) at *lange* *efter* (*en* *Spise*), at *tage* *til* *sig*, at *vilde* *have*; *pisciculos* *minutos* *et* *caseum* *bulbulum* ... *maxime* *appetebat*, *Suet. Aug.* 76; *cf.* *Martial.* 9, 27; — B) „*fig.*“: *søger*, *attraaer*, *begierer*; — *ut* *bona* *natura* *appetimus*, *sic* *a* *malis* *natura* *declinamus*, *Cic. Tusc.* 4, 6; *cf.* *id.* *Mil.* 36, *Caes. B. G.* 1, 40, v. *Phaedr.* 1, 4; — *egf.* c. *inf.*: *ut* *appetat* *animus* *aliquid* *agere* *semper*, *Cic. Fin.* 5, 20; — II) *neutr.*, *men* *alene* *om* *Tiden*, *og* *om* *dens* *Medbringelse*: at *nærme* *sig*; *vid.* *Caes. B. G.* 6, 35, v. *Liv.* 34, 13; *figel.* *comitia* *consularia* *appetebant*, *id.* *ibid.* 41, 28; — III) *partic.* *appetens*, *tis*, *egf.* *sem* *adj.*; a) c. *gen.*: *sem* *attraaer* *noget* *med* *Heftighed* el. *lidenskab*; — *appetens* *gloriae*, *Cic. Manil.* 3;

cf. id. Lael. 14, (hver compar.); men sumus natura appetentissimi honestatis, id. Tusc. 2, 21; — b) absol.: begierlig, grødt, (navnl. efter Penge el. Jættel): vid. Cic. Agr. 2, 8, v. id. d. Or. 2, 43; df. — 2) appetito, (adp.), onis, m.: sem lidenfabeligen attraaer neget, Laber. ap. Non.

Appia, ae, f.: By i Sterophrygien; — df. Appianus, 3, legati, (Sendebud derfra), Cic. Fam. 3, 7; — men subst.: Appiani, orum: Inveaanerne af denne By, Plin. 5, 29. — 1) Appianus, f. und. fige. — 2) Appianus, 3, Appias, adis, e. Appietas, atis, f. und. Appias. — appingo, [adp.], ere, v. a.: maler dertil el. derimellem; e. dat.; ∞ Delphinum silvis, Hor. A. P. 30; — 2) med Lune egf.: ifterver dertil el. derunder, aliquid novi, Cic. Att. 2, 8.

Appius, Appia: romersk Jernæen, (fild. egf. Tilnavn), bef. i Claudierne Slægt; f. und. Claudius; — B) df. 1) Appius, 3, appist; aa) Appia Via, en af Censoren Appius Claudius Cæcus (a. u. c. 440) anlagt Rundvei fra porta Capena i Rom, igiemet de pompinske Sumper, til Capua; vid. Liv. 9, 29; — not.: ved denne Vei, og midt i de pompinske Sumper laa Landets byen Forum Appii, der egf. var anlagt af den ovennævnte Appius; vid. Cic. Att. 2, 10, Hor. Sat. 1, 5, 3, v. 2; — bb) Appia Aqua: en Vandledning af den ovennævnte Censer Appius; vid. Liv. l. c.; — b) df. after: Appias, adis, f. (sc. nympha), til hvilken det af Aqua Appia dammere Vandføring var helliget; vid. Ovid. A. A. 1, 82, v. id. Rem. 659; — men id. A. A. 3, 452, ere Appiades deae: Villedstuerne ved det i Nærheden af Aqua Appia liggende Venerempel; — not.: Cic. Fam. 3, 1, staaer Appias, sem Mineræ's Tilnavn, m. Lune f. Pallas; — 2) Appianus, 3, benævnt efter en Appius, libido, vid. Liv. 3, 51, caedes, vid. Tac. Ann. 11, 29; — ∞ mala (erflags ferrintige Væbter), Plin. 15, 15; men absol. Appianum, i, n.: erflags gron Jarre, id. 35, 29; — 3) Appietas, atis, f.: Appierne Næstfæstelse, Cic. Fam. 3, 7; (cf. Lenuitatis, ibd.); — 4) Appias, adis, f. f. evenier.

applaudo, [ad.pl.], si, sum, 3, v. a. v. n., (egf. applodo, etc.); 1) „alm.“: staaer lytende el. flastende dermed el. derpaa; applauso corpore palmis, Ovid. Met. 4, 352; cf. Tibull. 2, 1, 66; — ovum applosum ad terram, Spartian., terrae (dat.), Appul; — 2) „bef.“: ∞ alicui: tilflappe nogen Bisfal, (navnl. ved Skuespillene), Plaut. Men. 2, 9 extr.; ligel. absol. cf. ut. dat., id. Pers. 5, 2, 13; — men egf. Cic. Sest. 54, om den Hylsing el. Bisfalssytring, sem ved Haaenklap bringes enstelte Stermand ved deres Jættærelse i Theatret; df. — applausor, (adpl.), oris, m.: sem tilflapper sit Bisfal, Plin. Pan. 46. — applausus, (adpl.), 3, partic. af applaudo.

*applex, (adpl.), icis, adj.: sem slutter sig dertil; appliciore nexu, Appul; inc.; v. — applicatio, (adpl.), onis, f.; „alm.“: at helde sig dertil (el. til nogen, navnl. som Client); df. sædv. „fig.“; 1) i Retssproget; jus applicationis: Ret til at arve en Client, Cic. d. Or. 1, 39; — 2) „ment.“: Tilbedelighed; a natura ... orta amicitia, applicatione animi etc., id. Lael. 8; — [applicio]. — applicatus, 3, v. applicitus, 3, partic. af figo.

applico, [ad.pl.], avi, atum, (fild. egf. ui. itum), 1, v. a.; 1) „egent.“; A) „alm.“: boier el. leuer dertil, anbringer derpaa el. deri, sætter el. hæfter dertil; effest m. ad, egf. e. dat., egf. m. adv.; — ad eas (arbores) se applicant, Caes. B. G. 6, 27; — egf. i Rrigssproget: ∞ sinistrum cornu ad oppidum, Liv. 27, 2; eidem flumini castra applicuit, id. 32, 30; egf. pass., id. 23, 27: dum corporibus applicantur, etc.; — men Ovid. Fast. 1, 543: boves illic ... applicat, (driver dem derhen); — B) „bef.“ i Semandsproget: applicare navem, egf. absol. applicare, (sc. navem), egf. pass.

applicari, (ligsem appellere e. appellii): at lægge (Slibet) til Vand, at lante; vid. Caes. B. C. 3, 101, v. Auct. B. Hisp. 37; men applicor ignotis, (sc. locis), Ovid. Her. 7, 117; men „pect.“: quo accedam? quo applicem? Eum. ap. Cic. Tusc. 3, 19; — i denne Bemt. egf. m. in e. acc., egf. e. abl.; Applicor in terras etc., Ovid. Her. 16, 126; quocumque litore applicuisse naues hostium audisset, Liv. 11, 32; — men „pect.“, Virg. Aen. 1, 616: quae vis immanibus applicat oris, (sc. te, driver dig derhen)? cf. Ovid. Met. 7, 223; — II) „fig.“; A) „alm.“: forbinder dermed el. henfører dertil; — ut ad honestatem applicetur voluptas, Cic. Fin. 2, 12; ut verbis verba applicemus non puznantia, Quintil.; — B) „bef.“; a) ∞ crimen alicui: at paabefte nogen Beskyldning, at bestolde el. anslage nogen; vid. Plin. Ep. 10, 66; — b) applicare se ad aliquem, (helde sig til nogen, sege negens Beskyttelse), vid. Ter. Andr. 5, 4, 21; cf. Cic. Cluent. 16, v. id. Verr. 2, 1, egf. Nep. Arist. 2; — c) ∞ se ad philosophiam, ad jus civile, (at lægge sig derefter), Cic. Off. 1, 32; cf. id. d. Or. 2, 13; ∞ aures modis (sc. musicis: at lytte dertil), vid. Hor. Od. 3, 11, 8; — ∞ animum (alicujus) aegrotum, ad deteriore partem, (ferlede, forføre), Ter. Andr. 1, 2, 22; men Cic. Lael. 14: ad quam (virtutem) se animus applicet et adjungat; — III) partic. applicatus, 3, v. applicitus, 3, egf. som adj.; A) applicatus, 3; a) „egent.“: sem ligger op dertil, sem slutter sig ter dertil; — (urbs) colli applicata, Liv. 33, 17; — b) „fig.“: sem har en Bleming el. Drift dertil; — omne animal ... applicatum ad se diligendum, Cic. Fin. 4, 13; — B) applicitus, 3; a) „egent.“: applicitum est cubiculo holocaustum, Plin. Ep. 2, 17; — b) „æverf.“: in parvis rebus sit ille pressus et velut applicitus rei cultus, (ligsem afspasfet eller indrettet dertil), Quintil. 4, 2, 117.

applodo, f. und. applaudo. — apploro, [ad.pl.], avi, 1, v. n.: græder dermed el. derover; — applorans tibi, (grædende med dig), Hor. Epod. 11, 12; men absol.: quum jam apploraveris, etc., Senec. Qu. N. 1, 2. — applosus, 3, partic. af applodo. — appluda, f. und. apluda. — applumbatus, [ad.pl.], 3: ferjnet el. sammenfødet med Fly, vas, Scribon., statua, Dig.

appono, [ad.p.], posui, positum, 3, v. a.; 1) „egent.“; A) „alm.“: sætter el. lægger el. stiller derhos el. derpaa; egf. lægger el. sætter hen el. bært; absol., el. m. ad, egf. e. dat., etc.; — columnae machina apposita dejectae, Cic. Verr. 1, 55; ligel. appositis scalis, Liv.; — ∞ notam ad malum versum, Cic. Pis. 30; paenula ad vulnus apposita, Suet. Ner. 49; cf. Ovid. Her. 9, 60, egf. Juvenal. 9, 98; men appositum mensa lumen, (f. in mensa), Tac. Ann. 2, 31; — At istos rastos interea tamen appone, (lægg dem hen), Ter. Heaut. 1, 1, 37; — B) „bef.“: frem-sætter el. forelægger (til Vedertning); m. v. ut. dat.; — iis (legatis) appositum tantum, quod satis esset, Cic. Tusc. 5, 32; cf. id. Att. 6, 1: aliquid in vasis fictilibus; men ∞ patellam, in qua etc., id. Verr. 4, 22; cf. Hor. Sat. 2, 8, 68; — II) „fig.“; A) „æverf.“: sætter derover el. dertil; navnl. egf. (m. Vibege af Xii): an-sætter el. bejler dertil; — custodem, inquit, Tullio me apponite, Cic. Div. in Caecil. 16; accusator apponitur civis Romanus, id. Verr. 1, 29; non illicitorum venditor ... apponet, id. Off. 3, 15; — b) lægger el. forer dertil; ad tua praecepta de meo nihil his novum appositum, (f. apposui), Plaut. Mil. gl. 3, 3, 31; cf. Hor. Od. 2, 5, 15; — B) „ment.“: at henføre el. henregne dertil; — id gratiae apponi sibi, (at det skal regnes ham til Jættelighed), Ter. Andr. 2, 1, 31; ligel. ∞ lucro, (regne for Vinding), Hor. Od. 1, 9, 11; — III) partic. appositus, 3, egf. som adj.; A) „egent.“: om Steerfer-helde: beliggende dermed el. grændfende dertil; e. dat.; — platanus itineri apposita, Plin. 12, 5; castellum flumini

appositum, Tac. Ann. 2, 7; — B) *estere* „fig.“; 1) „*everf.*“: ligefem aptus: egnet el. stiftet el. dregg dertil; m. ad; — menses tres ad agendum maxime appositos, etc., Cic. Verr. 1, 11; multo appositior ad aliquid, ibid. 4, 57; argumentatio ... appositissima ad judicationem, id. Inv. 1, 11; — 2) „*edbn.*“ el. i Grammatiken: forbunden el. beslagter dermed; fidentiae audacia ... appositum ac propinquum, id. ibid. 2, 51; — b) *df. subst.* appositum, i. n.: Bierter, el. Tilfæggærdet, el. Adjectiver; — apposita, quae epitheta dicuntur, ut dulce mustum, Quintil. 8, 2, 10; cf. id. 9, 1, 21; — 3) „*ment.*“: bændigen el. tilføielig dertil; c. dat.; — juri magis, an aequo sit appositus (judeus), Quintil. 4, 3, 11; — not.: apposivi, f. apposit, Plaut., f. evenf.

apportectus, (ad.p.), 3, [porrigo]: udstrakt derved el. derhæs; infantem ... apportectumque draconem, Ovid. Met. 2, 561. — *apportatio*, (adp.), onis, f.: Genbringen, Genstaaften, Transport; in pl., Vitruv. 2, 9; af — *apporto*, [ad.p.], avi, atum, 1, v. a.: 1) „*egent.*“: bringer el. fører el. staafer tilføet el. derhen, (navnl. en Sælselskaber); — mercatura multa undique apportans, Cic. Off. 2, 42; — *egf.* „*alm.*“: ~ magnas divitias domum, Plaut.; men em en Jæltberre: ~ signa et ornamenta ... populo Rom.; vid. Cic. Verr. 1, 21, e. ibid. 5, 18; — 11) „*everf.*“ *egf.*: at medbringe el. medføre; cur anni tempora morbos Apportent, Lucr.; cf. Caecil. ap. Cic. d. Sen. 8, *egf.* Ter. Heaut. 4, 1, 25; — ~ nuncium, bringe en Efterretning, Ter.; cf. Lucr. 5, 101: Ut sit, ubi insolitam rem auribus apportes ante.

Apposco, [ad.p.], ere, v. a.: ferder endum dertil; vid. Ter. Heaut. 4, 7, 10, e. Hor. Ep. 2, 2, 100. — *Apposito*, (adp.) adv. af appositus: stentigen, påsende; apposite ad persuasionem dicere, Cic.; cf. Quintil. 2, 15, 3. — *appositio*, (adp.), onis, f., [appono]: Sætten el. at sætte derpaa el. dertil; ~ cucurbitae, (Kefstætte), Coel. Aur.; — *egf.* „*everf.*“: ~ criminis, (Paabyrdelse deraf), Lamprid. — 1. *appositus*, 3, partice. v. adj. af appono: hverunder *egf.* neutr. appositum, i. — 2. *appositus*, (adp.), us, m., [appono]: Læggen el. at lægge derpaa, men alene bes Læggen, o. in abl., Plin. — *appostulo*, [ad.p.], are, v. a.: begierer el. forlanger dertil, aliquid alieni, Tert. — *appotus*, [ad.p.], 3: ganske beistænt el. beruget, Plaut., Gell. 7, 7.

apprecor, [ad.p.], ari, v. dep. a.: anraaber med Venner, Hor. Od. 4, 15, 28; ~ deum, Appul. — *apprehendo*, [ad.p.], („*pect.*“ *egf.* *appendo*), di, sum, 3, v. a.; 1) „*egent.*“; A) „*alm.*“: griber el. tager fat derpaa; — ~ (aliquem) pallio, Ter.; atomi ... aliae alias apprehendentes, Cic. N. D. 1, 20; men Tac. Ann. 4, 8: quibus apprehensis, (i det han dreg dem til sig); — B) „*becf.*“ *egf.*: anholder eller paa griber; a militibus apprehendens, Gell.; *df.* i Krigsprog: ~ Hispanias, Cic. Att. 10, 8, pluefelig en indtage; — 11) „*fig.*“: ligefem griber derefter, el. tager dertil; quicquid apprehenderam etc., Cic. Cluent. 19, („*alleg.*“); cf. Quintil. 10, 2, 3; — b) *egf.* i Stedsfereget, ligefem complector, indsefatter derunder; ~ easum aliquem testamentum, Diz.; — c) *egf.* „*ment.*“: emfatter, epfatter, ferstaaer, Tert.

apprehensibilis, e: let at gribe; *df.* „*fig.*“: let at begribe, ferstaaelig, Coel. Aur., Tert.; e. — *apprehensio*, onis, f.; 1) „*egent.*“: Griben el. at gribe fat derpaa el. deri; ~ arae, Macrob.; — 11) „*fig.*“: Begriben el. at begribe, Jæstet deri, Coel. Aur.; — [apprehendo]. — *apprendo*, etc., f. unct. *apprehendo*. — *apprenso*, are, v. a., intens. af *apprendo*, (i. *apprehendo*) griber el. snapper derefter; ~ narius auras, (em Hæsten), Grat. Cyneq. 239; (cf. Virg. Ge. 1, 376).

appretio, (adpr.), avi, atum, 1, v. a., [pretium],

verderer el. tarerer til en vis Pris, Tert.; — *egf.* „*everf.*“: ~ sibi aliquid: tilføet sig neget, id.

apprime, (adpr.), adv. af *apprimus*: iblandt de ferste; *df.* fertrinlig, evermaate; sæv, m. adj.; — ~ nobilis, Ter.; ~ utile, id.; cf. Nep. Att. 13; — ferst, *egf.* m. superl.: ~ summo genere gnatus etc., Quadrig. ap. Gell.; — *estertf.* *egf.* m. verb., Appul. — *apprimo*, (adpr.), pressi, pressum, 3, v. a., [premo]: trykker dertil el. derpaa; m. ad, el. c. dat., el. absol.; — ~ carnes ad ossa, (em en Sygdom), Plin.; ~ fetus pectori, id.; cf. Tac. Ann. 2, 21; men absol.: *appressit* dextram ejus, ibid. 16, 15. — *apprimus*, [ad.p.], 3, i. e. longe primus: den allerferste el. ypperste, (ferst), vir summus *apprimus*, Liv. Andr. ap. Gell.

Approbatio, (adpr.), onis, f.; 1) „*alm.*“: Bistligelse el. Antagelse deraf, Bifald el. Bifaldspring, navnl. Tilberetnes; vid. Cic. Brut. 59 fin.; ligel. in pl.: approbationes ... movere, id. Orat. 71; men ~ testium, (deres Antagelse), Auct. ad Herenn. 2, 6; — b) *egf.* den inre Bevæisthed, Cic. Acad. 2, 1; — 11) „*becf.*“: ligefem probatio: Bevis; haec propositio indiget approbationis, id. Inv. 1, 36; e. — *approbator*, (adpr.), oris, m.: fem Bifalder neget; ~ protectionis meae, Cic. Att. 16, 7; — [approbo]. — *approbe*, (adpr.), adv. af *approbus*: fuldkomment, ganske, novisse aliquem, Plaut. Trin. 1, 2, 117.

approbo, [ad.p.], avi, atum, 1; 1) „*alm.*“: bistliger, bifalder; — Non satis est, tuum te fecisse officium, si non id fama approbat, Ter. Phorm. 4, 5, 12; opp. *improbare*, Cic. Qu. Fr. 3, 1; — *egf.* em Mængdens Bifaldsteraab, id. Arch. 10, *estere*; cf. Liv. 7, 37 e. 41; — B) navnl. *egf.* em Guderne: at bifalde el. beferdere, at veligge; quod actum est, dii approbent, Cic. Fam. 2, 15; cf. Plaut. Amph. prol. 13; — 11) „*becf.*“: beviser, gedtigger, beviser; vid. Cic. Inv. 1, 36; men quo magis ... approbaret, m. *figd.* acc. c. inf., Suet. Aug. 17; ligel. m. tilføet dat.: vid. Tac. Agric. 34; men id. Ann. 1, 14; ~ industrium innocentiae (alienus: at bevisne den); — B) ~ opus (alieni: tilføet: julle negen ved sit Arbeide), Vitruv.; cf. Lucr. 4, 51; men ~ mortem posteris, Tac. Ann. 15, 59. — *approbus*, [ad.p.], 3: meget fertraffelig el. retstaaen, adoleseens, Caecil. ap. Gell. 7, 7.

appromissor, (adpr.), oris, m., Medeautionist, Diz.; af — *appromitto*, [ad.p.], ere, v. a.: lever endum dertil; vid. Cic. R. Am. 9. — *approno*, [ad.p.], are, v. a.: at bide ferever; ~ se in genua, Appul. — *appropero*, [ad.p.], avi, atum, 1, v. a. e. n.; 1) act.: fremstyder, cooptum, Liv. 4, 9; cf. id. 27, 25; men ~ mortem intericis venis, Tac.; „*pect.*“ *egf.* c. inf., Ovid. Met. 15, 584; — 11) neutr.: iler derhen, stunder mig; absol. el. m. ad; — eumque, ut appropere, adhorteris, Cic.; cf. Ter. Andr. 3, 1, 17; men ~ ad cogitatum facinus, Cic. Mil. 17.

appropinquo, (adpr.), onis, f.: Nærmefse dertil, Nærmelse; ~ mortis, Cic. d. Sen. 19; af — *appropinquo*, [ad.p.], avi, atum, 1, v. n.; 1) „*egent.*“: at nærme sig dertil, at nærme sig; A) em Stedferbelde; m. ad (el. m. in), el. c. dat.; — ~ ad summam aquam, (neml. fer at duffe op af Vandet), Cic.; ~ ad juga montium, Liv.; (men Auct. B. Hisp. 30: ~ in iniquum locum, el. ~ iniquum locum, inc.; cf. ibid. 5); — ~ sinibus, Caes., munitionibus, id.; — B) em Tiden, sæv, absol.; jam hiems appropinquabat, Caes.; cf. Liv. 3, 31; — ligel. em en Begivenhed i Tiden; quum appropinquare tons adventus putaretur, Cic. Fam. 2, 6; cf. id. Qu. Fr. 3, 8; — 11) „*everf.*“: at nærme sig til en vis Tilstand; qui jam primis ordinibus appropinquabant (centuriones), Caes. B. G. 5, 44; ligel. em Tilstanden selv; illi poena, nobis libertas appropinquat, Cic. Phil. 4, 4; — *egf.* m.

figd. ut; catulus, qui jam appropinquat, ut videat, Cic. Fin. 3, 14.

appropriatio, (adpr.), onis, f.: Tilsegnelse; ~ ciborum, (Spisernes Overgang i Rættingsfæst), Coel. Aur.; af ~ approprio, [ad.pr.], are, v. a., at til- egne, cibum corpori, Coel. Aur.; f. und. frgd. — app- proximo, [ad.pr.], avi, 1, v. n.: = appropinquo, Tert.

appugno, [ad.p.], are, v. a., ligesom oppugno: befærmest, castra el. castellum, Tac.; ~ classem frusta tentavit, (angreb den fergievæd), id. 2, 81. — Appulejus, (Apul.), i, m.: romerf Mandenæen; — ef. Appulejus, 3, lex, (en af ham given Lov), id. Balb. 21; — 2) L. Appulejus, af Macaura i Afrika, aantfuld Jorfatter, i d. and. Aarb. efter Chr.; — hans vigtigste til se fornne Værk er: Metamorphoseon de asino aureo Libri XI. — Appulia, (Apul.), ae, f.: Landskab i Nedertalien, nordf. for Catabrien; deltes af Floden Aufidus i Daunia o. Peuceetia; (hod. Puglia); ~ siticulosus, Hor. Epod. 3, 16; cf. Martial. 14, 55; — B) ef. 1) Appulcius, 3, appulsi, mare, Hor. Od. 3, 21, 5, (rect. "f. mare Hadriaticum); — 2) Appu- lus, 3: = frgd., gens, Hor., Daunus, id.

1. appulsus, (adp.), 3, partic. af 1. appello. — 2. appulsus, (adp.), us, m., [1. appello]; 1) nar- mest i Retsproget: Driven el. at drive; ~ pecoris, (drive til Bænde), Dig.; — b) men ~ litorum, (Xan- ding el. at lande paa Kyften), Liv. 27, 30; cf. Tac. Ann. 3, 1; — II) "everf.": A) "alm.": Rarmelse der- til, Rarmelse; pars terrae appulsu solis exarsit, Cic. N. D. 1, 10; — B) "bef.": den med en Rarmelse el. Berørelse forbandne Paavirkning; — nimis et frigoris et caloris appulsus sentire etc., Cic. N. D. 2, 56; men deorum appulsu homines somnare etc., id. Div. 1, 30.

"apra, ae, f.: Sunvildsvinet, Plin. ap. Prisc.; o. — aprarius, 3: hørende til el. benævnt efter et Vild- svin, retia, Dig.; — [1. aper]. — apricatio, onis, f., [apricor]: Øybold i Selen, at felse sig; vid. Cic. d. Sen. 16, o. id. Att. 7, 11. — apricitas, atis, f., [apricus], fetsig Vekstfæthed; regio apricitatis inclutae, Plin.; ~ dies, (Solstisdag), Colum.

apricus, f. und. apriculus. — "aprico, are, v. a.: at varme, (esterr.); ~ locum, Pallad. o. — apri- cor, ari, v. dep. (n.): at felse sig, at varme sig i Selen; ~ hieme in sole, Varr.; egf. absol.: Diogeni apricanti etc., Cic. Tusc. 5, 32; — [apricus]. — apriculus, i, m., dem. af 2. aper: etflags liten Jist, Appul.; egf. ctr. apricus, Enn. ibd.

apricus, 3, [ctr. f. apericus, af aperio, olst. lige- som aperius]: aaben, ubedækket; ef. aprico Lare. (un- der aaben Himmel), Prop. 4, 10, 18; — ef. I) "egenf.": udsat for Selen, som er el. ligger i Selen; A) "alm." om Steder og Egnne; vid. Cic. Part. or. 10; ligel. m. hortus, id., colles, Liv., rura, Hor.; — men loca apri- ciora, Colum.; superl. f. nectens; — b) ef. subst. apricum, i, n., fetsigt Sted; ef. in pl.; buxus amat aprica, Plin.; aprica Alpium, id.; — B) bef. egf. a) "rect." om andre for Selen udsatte Øienstænde; apricos necte flores, Hor. Od. 1, 26, 7; cf. Virg. Aen. 5, 128; egf. ~ senes, (som gierne felse sig), Pers. 5, 179; — b) klar, ren; ~ status coeli, Colum.; men apricissimus dies, id.; men aprici flatus: sydlige Vinde, id.; — II) "everf.": ~ in apricum proferre: at bringe for Lyset, Hor. Ep. 1, 6, 21.

Aprilis, is, m., [ctr. f. aperilis, af aperio, oprst. adj., se. mensis]: Maanedens Aprilis el. April, (da neml. Jorden aabner sig Stied for den nye Frugtbær- hed), Ovid. Fast. 4, 901; — efte egf. som adj.: mensis Aprilis, Hor.; Idus Apriles, Ovid., Nonac, Cic. — aprineus, 3, visis Biform af figd., Hygin. — apri-

nus, 3, [1. aper]: af et Bilefvin, fel, pulmo, Plin., porcus, Varro.

apronia, ae, f.: = bryonia, etflags Plante, Plin. 23, 17. — Apronius, i, m.: romerf Mandenæen; — ef. Apronius, 3, convivium, vid. Cic. Ver. 3, 11. — aprovis, is, f.: etflags Plante, byerem f. Plin. 21, 101. — aprugneus, 3, Biform af figd., Solin. — aprugnus, (aprunus), 3, [aper]: berende til el. be- nævnt efter et Bilefvin, callum, Plaut., lumbos, Plin.; — egf. absol.: aprugna, (el. apruna, se. caro): Bile- feinekied, Capitol.

apsinthium, f. und. absinthium. — apsis, f. und. absis. — Apsus, i, m., "Apos": fied paa Grænsen af Jysrien, Caes., Liv. — apsyctos, i, m., "dopoztos", uafstøelig): en es ubefieent Vædelsen, Plin. 37, 51. — Apsyrtis, f. und. Absyrtis.

aptatus, 3, partic. o. adj. af apto. — apte, adv. af aptus; I) "egenf.": pæfælligen, i noie Jorbindelse, edf.; absol. el. m. ad; — ita apte cohaerere, ut etc., Cic. Univ. 5; fabricato ad id apte ferculo, Liv. 1, 19; — II) "fig.": A) pæfællende, rigtigen; ligel. absol. el. m. ad; — apte dicere, Cic., facere, id.; apte ad tempus dicere, id.; — aptius haec suis locis relerre, Plin.; aptissime inter se cohaerere (verba), Cic.; — B) tiendligen, beqvemt; tumulis apte tegentibus, Liv. 22, 4; men Martial. 13, 26: Aptius haec puero, quam tibi, dabis poma.

apto, avi, atum, 1, v. a., intens. af apo, d. e. befier, fnytter; I) "egenf.": fæier pæfællende der til, forbructer dermed; c. dat.; egf. m. ad; — ~ anulum digito, Suet., sagittas nervo, Virg.; cf. Hor. Epod. 7, 2; men Senec. Ag. 425: Ad militares remus aptatur manus; — II) "everf.": forbereder el. indretter der til el. derefter; absol., el. c. dat., egf. m. ad; — ~ convivium am- pliter, Pompon. ap. Non.; cf. Hor. Sat. 2, 2, 110; ~ se puznae, Liv., classem ad pugnam, id.; men ~ classem velis (abl.: giøre den fælfærrig), Virg. Aen. 3, 472; cf. Liv. 9, 31: ut quisque se armis aptaverat; men "rect.": bella ... aptari citharae modis (dat.), Hor. Od. 2, 12, m.; cf. id. Ep. 1, 3, 13; — III) partic. aptatus, 3, egf. sem adj.: indrettet derefter; ef. pæf- fende el. fæffer el. egnet der til; m. ad, egf. c. dat.; — hoc verbum est ad id aptatum, quod ante dixerat, Cic. d. Or. 3, 40; rei aptata omnia etc., Sen. Ep. 59.

aptota, (se. nomina), n. pl., "απρωτα": i Gramma- tiken: Substantiver uden Casus; faal, git, frit, fas, dieis, etc., Diomed., Prisc. — aptus, 3, sem partic. o. adj., f. und. apo. — apta, ae, f., f. und. aphy-

apud, praepos. c. acc., [bef. m. apo, aptus, "at"]:
høst, ved; (neml. om den ligesom hvilende Rarbed; byerim. ad om en Rarmelse); I) "alm." om Sted- ferbelde; — quid apud hasce aedes negotii est tibi? Plaut.; paulisper apud oppidum morati, Caes. B. G. 2, 7; cf. Sall. Jug. 98; — egf. er at fæfere; laudavit ipse apud rostra etc., (f. pro rostris), Tac. Ann. 16, 6; cf. Ter. Andr. 2, 1, in: apud forum etc., (paa Tærvet, el. i Rarbeden deraf); — B) "everf." findes apud egf. om en Ræren paa Stedet; — argentum sum- pssisse apud Thebas ab lanista fenore, Plaut. Epid. 2, 2, 67; ligel. coepa apud Sucroneum (sedition), Liv. 28, 29; ligel. apud Rhodum, (f. Rhodi), Tac. Ann. 6, 20; cf. Suet. Aug. 92 o. 93; — II) "bef." om Personfær- belde: hōst; — apud ipsum astas, Att. ap. Non.; quam ... apud illum Sulpicius sederet, Cic. d. Or. 2, 3; ut tuis nulla apud te sit fides, (at du ifte trøer nogen af dine Jæst), Plaut. Amph. 2, 1, 5; cf. Cic. Lael. 4, o. Virg. Aen. 4, 539; ligel. apud praecoccupatos clade ani- mos etc., Liv. 29, 22; — B) efte egf. "everf.": I) apud me, apud te, etc.: hōst mig, i mit Hus, efte; — apud quem erat educatus, Cic.; cf. id. Cat. 1, 4; ligel. apud te est, ut volumus, id. Att. 1, 8; men ibd. 5, 6: ut secum et apud se quotidie essem; — b) men

egf. „ment.“, navnlig i Dmgangsforøget, heder esse apud se: at være ved sin fjerne Sædes; — Prae iracundia ... non sum apud me, Ter. Heaut. 5, 1, 48; proin tu fac, apud te ut sies, id. Andr. 2, 4, 5; estere; — 2) apud aliquem heder egf., ligesom coram aliquo: i Navvarelse deraf, d. e. før el. hos nogen (sem Demmer, edl.); — 2) apud eosdem iudices reus est factus, Cic. Cluent. 22; cf. id. d. Or. 2, 23; liget. verba apud senatum fecit, id. Verr. 2, 20; liget. apud populum, in senatu, etc., Liv. 7, 11; f. egf. Ter. Heaut. 3, 3, 14, estere, v. A.; — b) faaf. egf. uddet. f. dat.: sacrificasse apud deos, Tac. Ann. 11, 27; liget. obligare fidem suam apud aliquem, (f. alieni), Dig.; — 3) men egf. heder apud aliquos, ligesom inter aliquos: iblandt dem, el. hos dem, edl.; — apud bonos viros gratiam consequi, Cic. Att. 4, 1; cf. id. Off. 1, 11, v. ibd. 2, 21; men Tac. Ann. 4, 72; apud Germanos etc., (opp. in aliis nationibus); cf. ibd. 1, 9, estere; — 4) endel. heder egf. apud aliquem: hos nogen sem forfatter, efter negens Udsagn el. Vidnesbyrd; vid. Cic. Off. 1, 9, v. id. d. Sen. 22, estere, egf. Tac. Agric. 22; — III) field. egf. navnlig i Gødsforøget findes apud om en Væggelse, f. ad: — atque apud hunc eo vicinum, Plaut. Mil. gl. 2, 5, 70; dog egf. Sall. frgm.: Conisturgim apud legiones venit; — not. a: apud tan egf. fættet efter sit subst.; ripam apud Euphratis, Tac. Ann. 6, 31; cf. ibd. 4, 5 v. 43; — not. b: forældet egf. apor f. apud, (ligesom ar f. ad); field. findes egf. apud f. apud, (ligesom at f. ad).

Apulejus, f. und. Appulejus. — Apulia, Apulicus, Apulus, f. und. Appulia, etc. — apus, odis, m., ἀπὸς, (uden Jødder); df. pl. ἀπὸδες: en Edeleart med smaa Jødder; f. Plin. 10, 55. — apul, f. und. apud. — apyrinus v. apyrenus, 3, ἀπύρρος, (uden Kieme): etflags Granatæble med smaa el. bløde Kieme, Plin. 13, 34, Senec., Martial. — apyros, on, ἀπύρρος (uden Jld); df. ∞ sulphur: Jomfruevevel, (der neml. tilføredes uden Jld), Plin. 35, 50. — apyrotus, ἀπύρρτος (uforbrændt), f. und. acanustus.

aqua, ae, f.: I) „alm.“: Vandet, (som Rainelement); vid. Lucr. 1, 568; ∞ marina, Plin., fluvialis, Colum., pluvialis, Ovid., coelestis, Hor.; men in pl.: ∞ pluviae, Cic. Mur. 9; — ∞ puteana, Plin., fontana, Colum., viva, Varro; saliens, Suet. Aug. 82; aquam profluentem et eam uberem, etc., Cic. Qu. Fr. 3, 1; men in pl.: ∞ dulces, Virg. Ge. 4, 61; — bb) heril mærkes Udsyffene; a) praebere aquam (convivis: beverte, trafikere), Hor. Sat. 1, 4, 88; cf. ibd. 2, 2, 69; — b) ligesom aqua et ignis ere iblandt Livets første Betingelser (non aqua, non igni, ut ajunt, locis pluribus utimur, quam amicitia, Cic. Lael. 6); faaf. heder, aqua et igni interdiceret alicui: atterklare nogen fredløs; vid. Cic. Phil. 1, 9; f. egf. Fest. p. 3; — men Liv. 35, 17: aquam terramque petere ab aliquo, (γῆν καὶ ὕδωρ αἰτεῖν): at forlange nogens Underfæstelse, (neml. ved den sybelske Obergivelse af disse Clementer); cf. Curt. 3, 10; — II) „bef.“ findes egf. aqua; a) f. mare; ad aquam (praetori) frumentum metiri, (ved Sophien), Cic. Verr. 3, 83; terra ... aqua, (til Land og Vand), Ovid. Pont. 2, 7, 30; cf. id. Fast. 2, 861; — b) f. lacus, (Jubse), vid. Cic. Div. 1, 41; — estere f. fluvius; vid. Ovid. Fast. 4, 81, v. Liv. 1, 27; — c) f. pluvia: Regn el. Regnveir; vid. Hor. Od. 3, 17, 2; egf. in pl., ibd. 3, 1, 30; liget. ingentes eo anno aquae fuerunt, Liv. 38, 28; — III) „teehn.“: A) pl. aquae: Sundhedsfilter el. varme Bæde; vid. Cic. Plane. 27; — df. egf. Aquae sem nom. propr.; faaf. Aquae Sextiae, (i Gallien, hvor nu Aix), Plin. 3, 5; v. Aquae Cumanae, (sild. v. beromet Bajae i Campanien), Liv. 41, 16; — B) aqua: Vandet i Vandubret, hvorefter Tiden tilmaafles Talerne for Retten; df. om Demmeren: aquam dare

alicui, vid. Plin. Ep. 6, 2; men aquam perdere, om Taleren, naar han iffe rigtigen benytter den ham indrømmede Tid, Quintil. 11, 3, 52; — egf. kan hidsføres Dødsforøget: aqua haeret, (det vil iffe ret gaar), Cic. Off. 3, 33; egf. v. dat., id. Qu. Fr. 2, 8; — C) aqua: Vand i Legemet; df. „poet.“ f. haerimae el. Taarer, Prop. 3, 4, 10; — men aqua inter cutem, Cels., sædd, aqua intercus: Vatterfet el. Vandfet, Plaut., Cic. Off. 3, 28; men decessit morbo aquae intercutis, Suet. Ner. 5; — D) Aqua, Graefernes Ydøg, Stiernebildet: Vandet; vid. Cic. Arat. 179; — not.: gen. aquai, (f. aquae), Lucr.

aquaeductio, el. aquae ductio, onis, f.: Vandledning, Vitrov. — aquaeductus, el. aquae ductus, us, m.: = frgd., Cic. Att. 13, 6; liget. aquarum ductus, Plin.; — 2) egf. „overf.“: Net til at lede Vandet nogesteds hen, Cic. Caecin. 26, Dig. — aqua elicio, m, el. aquilicium, i, n., [aqua, elicio]: Regnvandets Redteffelse, vid. Fest. p. 3; df. aquilicia Jovi immolare, Tert. — aquaemalis, is, m., [aqua, manus], se. urceus el. urceolus: Vandbæffen el. Saandbæffen, Varro ap. Non. — aquagium, i, n., [aqua, ago]: Vandledning el. Vandgrav, Dig.

aqualiculus, i, m., dem.: eyrel. liden Vandfar, liden Vandbeholdning; df. „overf.“: 1) Møven, Senec. Ep. 90; — 2) liden liden el. Bugen, Pers. 1, 57; af — aqualis, e, [aqua]: med el. af Vand, nubes, Varr. ap. Non.; — 2) df. subst. aqualis, is, e., (se. urceus el. hama): Vandfar el. Vandkruffe; egf. alm. Krar el. Kruffe, Plaut. Mil. gl. 3, 2, 39; aequalum cum aqua etc., id.

aquariolus, i, m.: som gaar efter Vandbærerefter el. Zerner, Tert.; af — aquarius, 3, [aqua]: hørende til el. benævnt efter Vand, rota, (Vandhulet), Cato, vas, (Vandfar), Varr.; men ∞ provincia, Cic. Vat. 5, (i. e. Ostiensis); — II) df. subst.: A) aquarius, i, m.; a) Vandbærer, Juvenal. 6, 331; — b) Vandmester el. Vandfiger, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6; — c) Stiernebildet: Vandmanden, Cic. Arat., Hor. Sat. 1, 1, 36; — B) aquarium, i, n.; a) (se. stabulum, Stæde): Vandsted, Sted til Dvægets Vandning, Cato; — b) (se. vas), Vandfar, Hygin.

aquate, adv. af aquatus: med Tilfætning af Vand; — comp. aquatus, Plin. Val.; superl. aquatissime, Coel. Aur. — *aquaticus, 3; I) „alm.“: med meget Vand, Auster, (regnbringende), Ovid.; — egf. absol. in aquaticis: paa vandbrige Steder, Plin.; — II) „bef.“: A) som lever el. vører el. findes i el. paa el. ved Vandet, aves, Plin., arbores, frutices, id.; — B) ∞ color, Vandfarve, Solin.; v. — aquatilis, e; I) „alm.“: vandig, vandagtig, med vandig Smag; vid. Plin. 19, 61; — II) „bef.“: A) som lever el. vører el. findes i el. paa el. ved Vandet, bestiae, (Vanddyr), Cic.; egf. subst. aquatilia, Plin.; — B) aquatilia, ium, n.; ligesom hyatides: Vandblærer, (som Eggdom hos Dvæget), Veget.; — [aqua].

*aquo, onis, f.: I) Vandhenten, at forsyne sig med Vand, (navnl. i Krigsforøget); vid. Caes. B. G. 4, 11; egf. „alm.“: aquationum ratione etc., Plin. 6, 26; — b) sild. egf.: Vandet el. Vandning: salices aquationibus adjuvandas, Pallad.; — II) „meton.“: A) Vandstet, det Stet, hvor Vand hentes, Cic. Off. 3, 14; — B) Vandfamtning, Mængde af Vand; per aquationes auctum, Plin. 32, 21; v. — aquator, oris, m.: som henter el. bærer Vand, navnlig til Leiren, Caes., Liv.; — [aqua]. — aquatus, 3, [aqua]: tilfæt el. blandet med Vand; df. vandig el. vandig, tynd; ∞ lac, Plin.; superl.: ∞ vinum, (med stærk Tilfætning af Vand), Augustin.

Aqueuses, ium, m., (Taurini): Jølf i Etrurien, hvis Hovedstad: Aquae Taurinae, Plin. 3, 8. — Aquicaldenses, ium, m.: Jølf i Hisp. Tarrac., hvis

Sevedstiad: Aquae Calidae, (hod. Caldes), Plin. 3, 4. — aquicelus, i, m.; (id. Durinse): den i Denning fagte Vintefierne, Plin. 15, 9. — aquidurus, 3, [aqua, duco]: som berstleder Vandet; ~ medicamenta ... Graecis hydragoga etc., Coel. Aur.

aquifolius, 3, [acus, folium]; 1) med spidse Blade; ~ ilex, egf. absol. aquifolia, ae, f., v. aquifolium, i, n., (ilex aquifolium L.): Stikgen, cf. Stikpalmen, Plin. 16, 12, egf. ibd. 30 c. 84; — 2) som er af en Stikgen af Stikpalme; ~ vetes, Cato. — aquifuga, ae, c., [aqua, fugio]: som har Vandstræk, *ὄψογόφος*, Coel. Aur. — aquigenus, 3, [aqua, gigno]: født af fremkommen i el. af Vandet; ~ animalia, (opp. terrestria), Tert.

aquila, ae, f.; [hef. m. *ἄεζυλος*, d. e. frum]; "egenf.": Drnen, (salco melanaeus L.); vid. Plin. 10, 3, Ovid. Met. 1, 506, c. Hor. Od. 1, 4, 31; — hos Digterne bærer den Juppiter's Lyn; vid. Plin. 1, c., v. Serv. ad Virg. Aen. 1, 398; — men aquilae senectus, vid. Ter. Heaut. 3, 2, 10, c. Donat. ibd.; — II) "overf.": A) en eftergiort Drn; df. a) den romerske Legion's Drn cf. Sevedstiadart; (men signa: de enefte Ceberters Standerter); vid. Galb. ap. Cie. Fam. 10, 30, c. Cie. Cat. 1, 9; — Juvenal. 14, 197, har locupletem aquilam: (en Jancbarers indbringende Post); — egf. fntes aquila "meten." f. legio, Auct. B. Hisp. 30, c. Lucan. 5, 238; — b) i Bygningsskuffen ere aquilae, (ligesom *ἀετοὶ* o. *ἀετομάχαι*): de figurer, som bære Gavlens Jrent, (sustinentes fastigium), Tac. Ann. 3, 71; ~ B) ifølge Gøstaltens Vghe; a) Stjernebillebet Drnen, (Cie. Arat. 372; — b) en Gistcart af Høstefagten, (raja aquila L.), Plin. 9, 40.

Aquileja, ae, *Ἀκυλίη*: By i Overitalien, ifte langt fra Tergeste; vid. Liv. 40, 34; — df. Aquilejensis, e, ager, id. 39, 45; — men subst. Aquilejensis, ium, g.; Jndvaanerne af denne By, id. 43, 17. — aquilegus, 3, [aqua, lego]: som træffer Vand af Brønden, rola, Tert.; — not.: som subst. f. aquilex, Cassiod., inc. — aquilentes, 3, [aqua]: fuld af Vand, luna, (regnbringende), Varro. — aquilex, egis, (efterfl. egf. icis), m., (aqua, lego): Vands mestef el. Vandfiger, Varro, Plin., v. R.; — pl. aquilices, Dig. — aquilecium, f. und. aqualecium. — aquilifer, eri, m., [aqua, fero]: som bærer Legionens Drn, Caes. B. G. 5, 37; ~ legionis, Suet. Aug. 10. — aquilinus, 3, [aqua]: hørende til el. benævnt efter en Drn, ungulae, Drnefloer, Plant.; men ~ aspectus, Appul.

Aquillius, (Aquilus), a, remerst Elægt's og Personnavn; — B) df. I) Aquillius, 3, lex de damno injuria dato, (af Almetribunen Aquillius Gallus), Cie. Brut. 34; — 2) Aquillianus, 3, definitio, (af den ovennævnte Jurist Aquillius); vid. Cie. Off. 3, 15. — aquilo, onis, m., ligesom Grækerne's *Βορέας*: Nordenvinden; vento aquilone etc., Nep. Milt. 1; — egf. in pl., Cie. D. N. 2, 10, c. Ovid. Met. 10, 77, estere; — f. egf. Plin. 2, 46; — h) "meten." egf. f. Norden; — spelunca quaedam conversa ad aquilonem, Cie. Verr. 4, 48; — II) i Mythologien er Aquilo ved Drubya Roder til Calais v. Jethes; — hans Vølg er en Fule i Hæmusbjerg; vid. Ovid. Met. 7, ab in., egf. Hygin. Fab. 14; df. — aquilonaris, e: nordlig, regio, Cie. N. D. 2, 19; men ~ pscis, Stjernebillebet: d. Nordlige Zif, Vitruv. 9, 6. — Aquilonia, ae, f.: By i d. Sirkpiste, ved Floden Iustus, Liv. 10, 38, fagd.

aquilonigena, ae, c., [aquo, gigno]: født i Norden; df. nordlig, beliggende imod Norden, Britannii, Auson. — aquilonus, 3, [aquo]; 1) nordlig, hiems, Plin., luna, (som befinde imod Nord), id.; ligel. ~ pscis, (som Stjernebillebet), Colum., Plin.; — II) i Mythologien: ~ proles, Prop. 1, 20, 15, (C. e. Calais v. Jethes, Sønnen af Aquilo el. Boreas). —

aquilus, 3, [stat være best. m. aqua el. m. aquila]: dunkelfarvet, mørktæen, color, Plaut.; color inter aquilum candidumque, Suet. Aug. 79.

aquiminate, is, n., Paul. Sent., v. aquimnarium, i, n., efterfl. Viformer af aquaminalis: Vandbæffen, el. Sandbæffen, Dig.

Aquinnus, i, n.: By i Latium, ifte langt fra Capinum, Plin. 3, 9, Cie., v. A.; — egf. beromt som Digteren Juvenalis's Fæstet; — df. Aquinas, atis, adj.: agvitatist, colonia, Tac.; cf. Hor. Ep. 1, 10, 27; — men subst. Aquinates, ium: Jndvaanerne af denne By, Cie. Cluent. 68. — Aquinus, i, m.: Navnet paa en fler Digter; vid. Cie. Tusc. 5, 22, egf. Catull. 14, 18.

Aquitania, ae, f.: den sydlige Deel af Gallien, imellem Ligeris (el. Voire), v. Pyrenæerne, Caes. B. G. 1, 1, v. Plin. 1, 31; — B) df. 1) Aquitanus, 3, agvitenist, gens, Tibull.; — men Aquitani, orum: Jndvaanerne af Aquitanien, Plin. 33, 31; — 2) Aquitanicus, 3: = frgd., sinus, Plin., provincia, id.

*aquor, atus sum, 1, v. dep. n.: henter Vand, (naent. i Krigsfyroget); vid. Caes. B. C. 1, 78, c. Sall. Jug. 93; — "overf." egf. om Bierne, Virg. Ge. 4, 193, v. Plin. 11, 90; v. — aquosus, 3; 1) "alm.": fuld af Vand, vandrig; aquosior ager, Plin.; aquosissimus locus, Cat.; — b) egf. regnfuld, regnbringende, hiems, Virg., Plin., nubes, (Regnify), Virg.; men ~ Orion, (hvis Dp og Hægang medfører Regn), id., Prop.; ~ Eurus, Hor. Epod. 16, 56; — 2) "pect." egf.; a) ~ languor, (Vatferst), id. Od. 2, 2, 15; ~ pscis, (sem Stjernebillebet), Ovid. Met. 10, 165; men ~ mater, id. Her. 3, 53, (i. e. Thetis); — b) egf. "overf.": crystallus aquosa, (klar el. glindsende sem Vand), Prop. 4, 3, 52; — [aqua]: — aquila, ae, f., dem. af aqua: liden Vand, Vider af Vand, Plant. Cure. 1, 3, 3; — egf. liden Væf el. Rilde, Cie. d. Or. 1, 7; cf. ibd. 2, 39.

ar, foræld. f. ad; (hvf. arbirer, f. adbirer); f. egf. und. ad. — ara, ae, f., [at sammenn. m. *αἶψα*, løfter, bærer]; eprdel. Forhøining af Tra el. Sten el. Grønsvær, etc.; df. 1) "alm.": en saadan Forhøining til belligt Brug, navn. til Dffinger, d. e. et Altar; vid. Lucr. 5, 1197 fgd.: — ~ turicrenia, id., Virg.; ~ fumosae, Ovid.; mactare taurum ad aras, Virg.; adolere aras cruore captivo, vid. Tac. Ann. 14, 30; ara consecrata deo, Cie., condita atque dicata, Liv.; — hb) bertil fan mærkes; a) arae siude ifte alene i og ved Templerne, men egf. erdent. i impluvium, foran Penates el. Familieguberne; (ligesom soci fcran Lares i atrium); df. arae el. soci hyppigen "meten.", f. Hix og Hiem el. Arne; vid. Cie. Sest. 42, id. Cat. 4, 11, Sall. Cat. 39 c. 52, c. Liv. 5, 30; — b) naent. være arae egf. Tilflugtsheier for de Hørfulge; vid. Cie. N. D. 3, 10, egf. id. Tusc. 1, 35, v. Nep. Paus. 4; — df. egf. "overf.": ara, f. Tilflugt el. Beskyttelse; vid. Cie. Verr. 5, 48; ligel. ad aram legum etc., ibd. 2, 3; cf. Ovid. Trist. 4, 5, 2: Unica fortunae ara reperta meis; — c) endel. pleiede de Seargente at holde paa Altaret, til Værfstelse af deres Gd; vid. Cie. Fl. 36, egf. Nep. Hann. 2, Virg. Aen. 4, 219, c. ibd. 12, 201; — II) "overf." el. ifølge Gøstaltens Vghe findes ara egf. at betegne; A) den altarfornede Del af et Gravmide; vid. Suet. Ner. 50, v. Cie. Phil. 11, 13; — b) df. egf. "pect.": ara sepulcri: et Vgbaal, Virg. Aen. 6, 177; — B) Altaret: et Stjernebillede paa den sydlige Himmel, Cie. Arat. 202, pressa, Ovid. Met. 2, 139; (af dees ligesom nedtrykte Stilling); — III) som nom. propr. mærkes endnu; a) Arae: Navnet paa visse Skipper imellem Sicilien, Sardinien v. Afrika, vid. Varro ap. Serv. ad Virg. Aen. 1, 108; — b) Arae Philaenorum, f. und. Philaeni.

Arabarches, f. und. Alabarches. — Arabia, (ar. anc.), ae, f., [eprdel. sem. af Arabius, 3, sc.

terra]: Arabien, (neml. m. Jndbegr. af dets trede Dele: Petraea, Deserta, Felix); vid. Plin. 5, 12, o. Mela 1, 10; — not.: egf. Navnet paa en By i Arabia Felix, Mela 3, 8; — B) *cf.* 1) *Arabicus*, 3: arabiff, odor (Stegelse), Plant., sinus, Plin.; — egf. absol.: Arabica, (se. gemma), Plin. 37, 51: rimel. en Dyr-art; — *bb)* *cf.* adv. *Arabice*: a) ∞ olere: dufte af arabiff Stegelse, Plant. ap. Diom.; — b) paa Arabiff, loquit. Solin.; — 2) *Arabius*, 3: = frgd., terra, Plant., odor (Stegelse), id., bombyx, Prop.; men ∞ limen, id. 1, 11, 19, (med Jærbang af arabiff Toi); — 3) *Arabs*, abis; (a) adj., ligesom frgd.: arabiff, pastor, Prop., messor, Martial.; — b) subst. *Arabes*, um, m.: *Araberne*, Virg. Ge. 2, 116; — men Ovid. Met. 10, 178, „*meten.*“ for Landet selv: (hvær egf. acc. gr. *Arabas*); — 1) *Arabus*, 3, ligesom frgd.: arabiff, ros, Ovid. Her. 15, 76; — men subst. *Arabi*, orum, m., *Araberne*, Virg. Aen. 7, 605; — *arabilis*, e, [aro]: sem lader sig pleie, campus, Plin. 17, 3. — *Arabius*, Arabs, Arabus, f. und. Arabia.

arachidna, ae, f., *ἀράχιδνα*: etflags vild Bælg-frugt, Plin. 21, 52. — *Arachne*, es, f., *ἀράχνη*, [Gedderfj]: en Spinderinde, hvæs Jærvandling til en Gedderfj, f. Ovid. Met. 6, 5 flg.; — not.: efter Vitruv. 9, 9, er *arachne* egf.: Benævnelser paa et Selubr. — *Arachnea*, ae, f., *ἀράχνη*: Byform af frgd., Manil. — *Arachosia*, ae, f., *Ἀραχωσία*: vestlig Landskab ved Indus, Plin. 6, 25; — *cf.* *Arachosii*, orum, m.: *Indvaanerne* deraf, Justin. 13, 4; egf. *Arachotae*, arum, m., *Prise*.

aracia, ae, f., *fiens*: etflags Jægenræ; vid. Plin. 15, 19; — not.: sem nomen pr. er *aracia*, ae: en i den persiske Bugt, id. 6, 28. — *Aracynthus*, i, m., *ἀράκυνθος*; 1) Bjergstæfning i Karmenien, Plin. 4, 3; — 2) Bjergstæfning imellem Boeotien og Attika; hvf. ∞ Actaeus, (attif), Virg. Ecl. 2, 21; *cf.* Prop. 3, 13, 12.

Aradus, (-os), i, f.: D med By paa Kyphen af Pæonien, Plin. 5, 17; — *cf.* *Aradius*, 3, aradiff, mare, Lucr. 6, 890, inc.; — men subst. *Aradii*, orum: *Indvaanerne* af Byen Ar., Plin. l. c. — *aracostylos*, on, *ἀρακοστόλος*: med vied fra Jærvandring staaende Stæler, aedes, Vitruv.

aranea, ae, f., *ἀράχνη*: Gedderfjoppen, invisa Minervae etc., Virg. Ge. 4, 217, f. und. *Arachne*, egf. Ovid. Met. 6, 145; — 2) *cf.* „*meten.*“: Spindelvæven, Gedderfjoppens Spind, Ovid. Met. 4, 179; men comiff: nam tui Catulli Plenus sacculus est araneum, Catull. 13, 18; — b) *cf.* egf. „*overf.*“: hvad der ligner en Spindelvæv; salicis fructus ... in araneam abit, Plin. 21, 37; *cf.* — *araneans*, tis, adj., oprdt. fuld af Spindelvæve; *cf.* „*overf.*“: ∞ fauces, (sem lunge have faaet Røring), Appul.

araneola, ae, f., dem. af *aranea*: liden Gedderfj; — ut in araneolis aliae quasi rete textum ... aliae etc., Cic. N. D. 2, 18. — *araneolus*, i, m., dem. af *araneus*: liden Gedderfj, Virg. Cul. 2. — *araneosus*, 3: fuld af Spindelvæve; ∞ situs, Catull. 25, 3; — b) egf. „*alm.*“: sem ligner Spindelvæv, filia, Plin. 11, 21, estere; af — *araneum*, i, n., f. und. 2. *araneus*. — 1) *araneus*, i, m., *ἀράχνης*, (Byform af *ἀράχνη*): Gedderfjoppen; aranei tenuia fila, Lucr. 3, 381; aranei apibus hostiles, Plin.; — 11) *cf.* egf. „*overf.*“: etflags Stof, id. 32, 53; *cf.* — 2. *araneus*, 3: horende til Gedderfjoppen, Plin. 18, 41; — *cf.* aa) subst.: *araneum*, i, n.; a) Spindelvæv, Phaedr. 2, 8; — b) „*overf.*“: etflags Spadtem bes Vinfesten og Duetræet, Plin. 17, 36; — *bb)* *cf.* atter adj.: *araneus mus*, etflags liden Mus; efter nogle: Spidemus, Colum., Plin. 8, 83.

arapennis, f. und. *arepennis*. — *Arar*, (egf. *Araris*, Claudian.), is. (acc. im, Virg., in, Claudian.), m.: *Caonefloden* i Gall. Celt.; vid. Caes. B. G. 1, 12,

egf. Plin. 3, 5, hvær den heter segnis, ifølge dens Længsommelighed; — bes Amm.: *Saucona*, (hvf. d. fild. *Saone*).

arater, tri, m., fied. Byform af *aratum*: en Plog, Hygin. d. Lim., (ex lege D. Aug.). — *Aratens*, 3, f. und. *Aratus*. — *aratro*, onis, f., [aro]; 1) sem Jærbang: Pleining, Jærbang Bearbejdelse med Ploven; egf. „*alm.*“: Jærbang, Landbrug; f. Plin. 18, 49, o. Cic. Tusc. 5, 31; — 11) „*meten.*“: A) den ploiede Mark selv, Plin. 27, 36; — B) bes. bede egf. *aratationes* i d. romerske Jærbangspreg: de imed Jærbang borte færgede Stædemæner; vid. Cic. Phil. 2, 39, o. id. Verr. 3, 98; — *cf.* dem. *aratationula*, ae, f.: liden Jærbang, liden Jærbang, vel., Plant. Truc. 1, 2, 46.

arator, oris, m., [aro]: den Ploende; egf. *alm.*, ligesom *agricola*: en Landmand; — vid. Lucr. 2, 1165, o. Ovid. Met. 7, 538, egf. Tibull. 2, 1, 5, o. Hor. Od. 1, 4, 3; — b) egf. adj.: *taurus arator*, (Ploveren), Ovid.; hos *arator*, Suet. Vesp. 5; — 11) „*bes.*“: bede *aratores* i d. romerske Jærbangspreg: Jærbangene af de romerske Stædemæner, f. und. *aratro*: f. egf. Cic. Verr. 3, 55, estere; — not.: *Arator*, (Ploemanden): et Stærbilled, Nigid. o. Varro ap. Serv. ad Virg. Ge. 1, 19.

aratro, (etr. *atro*), are, v. a.: employer Stæden paany, Plin. 18, 49; af — *aratum*, i, n., *ἀράτρον*: Ploen; *aratri* ... vomer, (Plojernet), Lucr. 1, 314; *cf.* Cic. R. Am. 18, Virg. Ge. 1, 19 o. 170, o. 21; terram aratro subigere, Cic. prociudere, Lucr., percurrere, moliri, Virg.; — not.: navn. pleiede man egf. med en Plov af betegnede Grundens af en Nybygd, egf. af en nyplagt By; vid. Cic. Phil. 2, 10, o. Virg. Aen. 5, 751; men egf. employede man odelagte Byers Grund; vid. Hor. Od. 1, 16, 20, o. Serv. ad Virg. l. c.

1. *Aratus*, is, m.: græf Digter fra Seli i Cilicien, Jærbang af d. astronomiske Digte *Παρύναρα*, sem Cicero, Cæsar Germanicus, o. Aratus have overført paa Latin; vid. Cic. N. D. 2, 41, o. Ovid. Am. 1, 5, 16, egf. Stat. Silv. 5, 3; — *cf.* *Aratens*, 3, lucernae, Cinna ap. Isid.; — egf. absol.: *nostra quaedam Aratea etc.*, (nogle Vers af min Overfættelse af *Aratus*), Cic. Div. 2, 5. — 2. *Aratus*, i, m., af Sicyon: berømt Jærbang og Stæsmænd, Stifteren af d. adriatiske Jærbang, Cic. Off. 2, 23; egf. haves hans Levnetsbeskrivelse paa Græf (af Plutarchus).

Arauris, is, m.: Jled i Gall. Narb., Plin. 3, 5. — *Arausio*, onis, f.: By i Gall. Narb., (hod. Orange), Plin. 3, 5. — *Araxes*, is, m., *Ἀράξης*; 1) Jled i Eterarmenien, (hod. Aras), Virg., Plin. 6, 9; — 2) en Jled i Landkabet Persis, Curt.

Arbaes, is, m.: d. forfæ Kenge i Medien, Vell. 1, 6; falsk Arbactus, Justin. 1, 3. — *Arbela*, orum, n.: By i Assyrien ved Tigris, (hod. Erbil), betiendt af M. d. Eteres endelige Stær over Perserfongen Darius, Curt. 4, 9.

arbitr, tri, m., [ar, f. ad; bitere, i. e. ire]; oprdt.: sem gaar derhen for at see el. høre; *cf.* sædv. „*overf.*“: 1) „*alm.*“: Tilfæner el. Tilhører, Pleniens el. Videns el. Mervider; — Mi quidem jam arbitri vicini sunt, etc., Plant. Mil. gl. 2, 2, 3; *cf.* id. Capt. 2, 1, 17: — remotis arbitris, o. sine arbitro, id.; secretorum omnium arbitri, (Mervider deri), Curt.; *cf.* Ovid. Met. 2, 458; — 11) i Retspoget: en Vildgiftsmænd, d. e. sem afgior en Trætte efter sit Stænnende og efter Villighed (aequitas), (imedens Demmeren el. Jædex alene demmer efter den frænge Ret, jus); vid. Senec. Benef. 3, 7; men *Vicini nostri hic ambigunt de finibus*; Me cepere arbitrum, Ter. Heaut. 3, 1, 91; *cf.* Cic. Off. 1, 10; men ibd. 3, 16: arbitrum (i. e. ad arbitrum) illum adegit, quicquid etc.; men quis in hanc rem fuit arbiter? id. R. Com. 4; — *bb)* hertil kan mæfkes; a) efterat ved lex Aebutia, (a. u. c. 520), *arbitr* blev bunden til de prætoriske Retsformler, blev Jærbang imellem *arbitr* o. *judex* stæfse dømstere, hvf.

Cic. Mur. 12: iudicem an arbitrum ... dici oporteret, etc.; — b) ogs. udenfor Retsfager kan arbitrer bede: en Dommer el. Voldgiftsmand; vid. Cic. Leg. 1, 20; ligel. „poet.“: arbitri es formae, etc., Ovid. Her. 16, 69; arbitri pugnae, (Kampdommer, *βοηθητής*), Hor. Od. 3, 20, 11; men Plin. 5, 27: Taurus ... gentium arbitri, (som begrænder dem); — II) navnlt. ogs. „poet.“: uindstrøket Herre dæroyer; ~ imperii (Augustus), Ovid. Trist. 5, 2, 47; ~ armorum (Mars: den vaabenmægtige), id. Fast. 3, 73; men arbitri irae Junonis etc., id. Her. 9, 15, (som udfører hendes Væren); ~ om bibendi, (som dæroyer Driffelaugtet), Hor. Od. 2, 7, 25; (cf. regna vini, ibd. 1, 4, 18); — faal. ogs. hos Tac.: velut arbitrum regni agere, id. Ann. 13, 14; cf. ibd. 2, 73, o. 15, 24. — arbitrium, f. und. arbitrium.

arbitra, ac, fem. af arbitri: Mædeviderske, Biende, Hor. Epod. 5, 50. — arbitralis, e, [arbitri]: hørende til el. under en Voldgiftsmand, iudicatio, Macrobi. — arbitrario, abl. som adv., f. und. flgd. — arbitrarius, 3, [arbitri]; I) „alm.“: hørende til en Voldgiftsmand, actio, Dig.; — II) df. „bef.“ el. „overf.“: men alene for: o. efterkl.; A) uvis, usikker, (opp. certus), Plaut. Amph. 1, 1, 216; — b) df. som adv.: Nunc pot ego perii certo, non arbitrario, id. Poen. 3, 5, 12; — B) uvisfaarlig, motus, (opp. naturalis), Gell. 18, 10.

*arbitratio, onis, f., ligesom arbitratu: Kiendelse, Etion, Gell. 18, 20; — arbitrator, oris, m.: Herre, Herfter, fild. Epitæt til Suppiter, P. Vict., Inscr.; — df. fem. arbitratix, icis, Tert.; o. — arbitratu, us, m.; I) „alm.“: uvisfaarlig Bestemmelse, ogs. Dnsse el. Tyffe, vbl., (neml. som Vilie el. voluntas; ifte som Mening el. sententia; oftest i abl.; faal. meo arbitratu etc., Plaut. Truc. 2, 1, 2; cf. Cic. Lael. 1, o. id. Brut. 11; men Plaut. As. 4, 1, 21: Tuus arbitratu sit, etc.; — II) „bef.“ ogs.; A) Bestemmelse, Herfter; senatus arbitratu (temperari annonam), Suet. Tib. 34; — B) Dpfigt, Vedelse; cuius arbitratu sit educatus, Cic. Inv. 1, 25; — [arbitror].

arbitrium, i, n., [arbitri]; I) „egenl.“: Tilstedeværelse el. Nærværelse derved; — df. „poet.“ e. „meton.“: de nærværende Personer; — En locus ab omni liber arbitrio vacat, Sen. Hippol. 602; — II) df. „overf.“; A) en Voldgiftsmands Kiendelse i en Privatsag; — quid est in arbitrio? quantum aequius melius, id. dari, etc., Cic. R. Com. 4; cf. id. Off. 3, 17: in quibus (arbitrius) adderetur: ex fide bona; — bb) ogs. udenfor Retsforholde; a) Dom, Mening, Afgiørelse; — libera de quoque arbitria agere, (dømme frit derved), Liv. 21, 45; cf. id. 44, 15, o. Hor. A. P. 72; f. ogs. Cic. d. Or. 1, 23; — b) arbitria funeris, Cic., Dig.: Begrævelsesomstændigheder, (der neml. bestemte af en arbitrer); — B) „alm.“ ogs.: frit Valg, Magt til at giøre og lade; vid. Cic. R. Am. 45, o. id. Verr. 5, 63; hos id. Mur. 9: vivere ad aliorum arbitrium, non ad summi; — men rei Rom. arbitrium, (i. e. imperium), Tac. Ann. 6, 51; ~ liberum mortis, (frit Valg af Dødsmaade), Suet. Dom. 8; cf. Ovid. Met. 11, 101; — not.: i Haandstrifterne ogs. arbitrium.

arbitro, (f. arbitror), f. und. flgd. not. — arbitror, atus sum, 1, v. dep. a., [arbitri]; I) „egenl.“: som nærværende at bemærke el. iagttage, (for: o. efterkl.); vid. Plaut. Aul. 4, 1, 21; ligel. id. Capt. 2, 1, 21: ne arbitri dicta nostra arbitrari queant; — ogs. betragter, undersøger; vid. Gell. 4, 11; — II) „overf.“; A) i Retsfaget; a) om Dommeren: at giøre el. giøre en Kiendelse, Dig.; — b) brugt om et Biende betegner arbitrari: den subjective Forfælling, (i Modfærm. af d. objective Vished); vid. Cic. Acad. 2, 47: ut arbitrari se diceret (testis), etiam quod ipse vidisset, etc.; cf. id. Font. 9; ogs. hører hertil Liv. 4, 40: quaero de te, arbitrerisne, m. flgd. acc. e. inf.; cf. id. 3, 13; — B)

udenf. Retsfaget el. „alm.“: at helde el. anfæe derved, at træe el. mene el. formode; f. Eon. ap. Cic. Off. 2, 18; ligel. arbitror, (eivem esse eam); certum non scimus, Ter. Eun. 1, 2, 30; cf. Cic. Verr. 1, 37, ogs. Caes. B. G. 3, 28, Nep. Alc. 9, e. A.; — ogs. absol.: ut arbitror, (som Jæftesætning), Cic. Cluent. 63; — not.: ogs. som aet., arbitro, are, Plaut. Pseud. 4, 2, 57; — estere pass.; vid. Cic. Verr. 3, 21; ligel. id. Mur. 16: ut ... bellum confectum arbitraretur; cf. Gell. 1, 13.

arbor, „poet.“ ogs. arbos, oris, f.; I) „egenl.“: Træ paa Røden; ~ alui, (Elletræet), Varro; ~ fici, Cic.; ~ abietis, Liv.; — men „poet.“: ~ Jovis, (Egen), Ovid.; ~ Phoebi, (Cæuren), id.; ~ Palladis, (Oletræet) id.; cf. Phaedr. 3, 17, o. Plin. 12, 2; ~ novella, vetula, Cic., excisa, evulsa, id.; arbores serere, id., cadere, id.; — II) „overf.“; A) „meton.“: hvad der er gjort af Træ; faal. Plin. 12, 2: Arbore sulcamus maria etc.; df. „bef.“, oftest „poet.“; I) et Etib; — Phryxam petiit Pelias arbor ovem, Ovid. Her. 12, 8, (d. e. Etibet Argo); — bb) df. ogs. a) en Etibsaare; vid. Virg. Aen. 10, 207; — b) ~ mali, ibd. 5, 501, (Mastetræ, Mast); ogs. absol. arbor, f. malus, Plin. Ep. 9, 26; cf. Lucan. 9, 332, (hvør pl.); — 2) medert. ogs.; a) Leifstængen el. Trykkeren i Fæstten, Cato, Plin.; — b) ~ ferrata, (Mastefpydet), Stat.; — c) ~ infelix, (Galgen), Liv. 1, 26, Cic.; — men Plin. 16, 43, et arbor infelix: unnygtig el. ufrugtbar Træ, som ifte bliver dyrket; opp. ~ felix, Fronto; — B) ifølge et flgds Lighed: en os ubekendt Tist; vid. Plin. 9, 3.

*arborarius, 3: hørende til Træer; ~ salx, (til Træers Bæstæring), Cato, Varro; men ~ picus, (der udhuler Træer), Plin.; — arborator, oris, m.: Trægaardsmand, Trægarmer, Colum.; — arboresco, ere, v. n. incl.: at blive el. være til Træer, Plin. 19, 22; — arboretum, i, n.: Biform af arbustum, Quadrig. ap. Gell.; e. — arboreus, 3: af et Træ, hørende dertil, frondes, Ovid., coma, (i. e. frondes), Prop., folia, Plin.; arborei fetus, (i. e. poma), Virg., Ovid.; men ~ falces, (hvormed Træer bæstæres), Varr.; — b) cornibus arboreis (cervi: med grenede Horn), Virg. Aen. 1, 190; — [arbor]. — arbos, f. und. arbor.

I. arbuscula, ae, f., dem. af arbor; I) „egenl.“: liden Træ, Varro, Colum.; — II) df. „overf.“; A) i Mechaniken: bevægelig Trætræ med Stiel, (hvormed Krigsmaskiner fremføres; (Grækerne *ἀνακλινόμεν*), Vitruv. 10, 20; — B) ifølge et flgds Lighed: ~ crinita, Paafluglens Giedetræne, Plin. 11, 44. — 2. Arbuscula, ae, f., Røynet paa en minifl Herre, Cic., Hor.

*arbustus, 3; I) bevoren el. besat med Træer, locus, Colum.; — 2) som vorer op til Træer, vitis, id.; o. — arbusto, are, v. a.: lader bevore med Træer; ~ agros cornu, populo, quereu, Plin. 17, 35; af — arbustum, i, n., [arbos el. arbor], et med Træer bevoret Sted, navnlt. m. faadanne, hørtit Vinranter kunne opbundes; vid. Cic. d. Sen. 15; arbustum constituere, Colum., facere, Pallad.; — b) pl. arbusta, „poet.“ f. arbores, Virg. Ecl. 1, 39, Lucr.; ligel. in sing., Cato. — arbustus, 3, [arbos el. arbor]: besat el. bevoren med Træer, Plin. 10, 11; agri arvi, et arbusti, et pascui, Cic. d. Rep. 5, 2; — 2) arbusta vitis, (f. arbustiva v.), Plin.; — men compar. o. „overf.“: arbustiores res, (som beste sig faare el. stf. frere hertil), Tertull.

arbutus, 3: af Jordbærtræet, fetus, Ovid., crates, Virg.; — 2) „poet.“ ogs. „overf.“, f. arboreus; arbutei sub cortice libri, Stat.; o. — arbutum, i, n.; I) „egenl.“: Jordbærtræets Frugt; glandes atque arbute, (som Naturmenneskets første Næring), Varr.; cf. Virg. Ge. 1, 148, o. 2, 520; — II) „meton.“ ogs.; a) ligesom arbutus: Jordbærtræet selv; frondentia capris Arbutea sufficere, (i. e. frondes arbuti), Virg. l. e.

3, 300; -- b) *egf. „alm.“* f. arbor, et *Træ*; Ipsaque si possent arbuta nostra loqui, *Rutil. Itin.* 31; af — arbutus, i, f., [*besl. m. arbos*]: Jordbærtræet, (arbutus unedo L.); — *pemioque onerata rubenti Arbutus*, *Ovid. Met.* 10, 102; cf. *Virg. Ge.* 2, 69, v. *Plin.* 15, 28; — *detes Thygge loget af den græssende Hierte*; *vid. Virg. Ecl.* 3, 82; *egf. af Menneſter i deres Hvilestimer*; *vid. Hor. Od.* 1, 1, 21: *viridi membra sub arbuto stratus*.

area, ac, f., [*arceo*]; *eyrdl. Opbevaringsſtæde*; *ef. D) „egent.“*; A) *„alm.“*: Kiste, Kasse, Kuffert, vestiarie, (til Klæder), *Cato*; *cf. Cic. Div.* 2, 11; — B) *„bef.“* *egf.*; a) *Pengekæſe*, *Pengeſtrin*, *naul. den Riges*, *Hor.*; (*opp. sacculus*, *Juvenal.* 11, 26); — *egf. „meten.“*: Kasse, (f. Penge); *areae nostrae confido*, *Cic. Att.* 1, 9; — *ſit. egf. en offentlig Kasse*; ∞ *frumentaria*, *Dig.*; — b) *Pigſtæde*; *vid. Liv.* 40, 29, v. *Hor. Sat.* 1, 8, 9, *egf. Lucan.* 8, 736; — H) *„everf.“* *ifølge Gieftaltens Riged*; a) *Rangbeſt.*, *Cic. Mil.* 22; — b) i *Mechaniken*: Kasse i Vandregellet, *Vitruv.*; — *egf. alm. Vandkiste* cf. *Vandbeholdning*, *id.*; — c) *høe Landmaalerne*: *ſirſantet Grændſeſien*, *Innocent. ap. Goes*.

Arcades, um, f. ind. *Arcas*. — *Arcadia*, ac, f., *‘Aozadia*: *Arcadien*, det bjergige Landskab i Midten af Peloponnesus, *Plin.* 4, 10, v. *Ovid. Met.* 2, 405; — B) *ef. 1) Arcadius*, 3, arabiſt, asini, *Varr.*, *urbis*, *Liv.*; — ∞ *juvenis*, *Juvenal.* 7, 160, (*neget enſeltig*, *naul. paa Biergſteſenes Nis*); — 2) *Arcadius*, 3: = *frgd.*; ∞ *dea*, *Ovid. Fast.* 1, 462, (i. e. *Carmenta*); ∞ *virgo*, *id. Am.* 3, 6, 30, (i. e. *Arethusa*); *men* ∞ *virga*, *Stat.*, (v. e. *Mercurſtaffen*); *men* ∞ *deus*, *Prop.* 1, 18, 20, (i. e. *Pan*); *encl. ∞ sidus*, *Senec. Oed.*, *astrum*, *Val. Fl.*: (den ſtore *Biern*).

arcane, adv. af *arcanus*: *ſtult*, *forbergent*; *compar.*, *Colum.* 3, 2. — *arcano*, neutr. abl. *ſem adv.*, f. ind. *arcanus*. — *Arcanum*, i, n., et *Divinus* *Cicero* til *børende Landgods i Markeden af Syerne Arca* v. *Arpimum*, *Cic. Att.* 5, 1.

arcanus, 3, [*arca*, *arceo*]; *eyrdl. indeſluttet*, *ſer-været*; *ef. „everf.“*; D) *„alm.“*: *forbergen*, *hemmelig*, *consilia*, *Liv.* 35, 18; *cf. Virg. Aen.* 4, 422; *men* ∞ *ſons*, *Tac.*; ∞ *opes*, *Plin. Pan.*; — *naul. egf. en viſe Meligienshandlinger*; f. *Hor. Epod.* 5, 52, v. *Ovid. Met.* 10, 436; *ef. egf. „pect.“* om *Guddemmen ſelv*; *vid. Hor. Od.* 3, 2, 27; — *bb) beſtil mæſtes endnu*; a) *arcanum*, i, *ſem subst. n.*: *der forbergene*, *en Hemmelig-hed*, *encl.*; *in pl.*, *Ovid. Met.* 2, 639, v. *Hor. Od.* 1, 28, 9; *men arcani fides prodiga*, (*Troſelſhed*, *ſorræderi*); *ibid.* 1, 18, 16; — *egf. i Prefa*: f. *Cic. Fin.* 2, 26, v. *Liv.* 23, 22; — b) *abl. arcano*, *ſem adv.*: *hemmeligen*; *vid. Caes. B. C.* 1, 19, v. *Cic. Att.* 16, 3; — H) *„bef.“* *tauſ.*, v. e. *ſem bevare en Hemmelighed*, *Plant. Trin.* 2, 4, 155; *men aliquem ex arcanis mittere*, *Plin.* 7, 53; — *ef. egf. „pect.“*, *Ovid. Her.* 9, 40, *Arcana nocte*: i den *tauſe Nat*.

arcarius, 3, [*arca*]: *børende til en offentlig Kasse*, *nomina*, (*Herſtræninger beſtil*). *Gaj. Inst.*: — 2) *ef. subst.*: *arcarius*, i, m.: *Kasſer* cf. *Kasſebetjent*, *Dig.*, *Lamprid.*

1. *Arcas*, adis, m., *‘Aozás*: *Søn af Jupiter* og *Callisto*, *Arkadiens Stamfader*; — *deretter ſom Etier-nebillede*: *Aetophylax*; *vid. Ovid. Fast.* 1, 470, v. *ibid.* 2, 184, *egf. id. Met.* 2, 468, v. *497*, *egf. Hygin.* — 2. *Arcas*, adis, m.; *pl. Arcades*, um, *‘Aozádes*: *Arkadierne* cf. *Indvaanerne i Arkadien*, *der helst dem ſelv for de ælteſte Menneſter*; — *vid. Plin.* 7, 49, v. *Ovid. Fast.* 2, 290, *egf. Virg. Aen.* 10, 397, (*hver ære. gr. Arcadas*); — H) *„bef.“* *er egf. Arcas at mæſke ſem nom. gentile* v. *Epithet*, *navnl. til Mercurius*, *Martial.*, *Lucan.* til *Parthenopæus*, *Stat.*, til *Eyaen*, (*vid. Ovid. Met.* 1, 218: *Arcados* ... *tyranni* etc.), til *Anceus*, (*vid. ibid.* 8, 391: *hipennifer Arcas* etc.); — b) *egf.*

findeſ Arcas ſem adj., f. *Arcadius*; *vid. Virg. Aen.* 12, 518, v. *Martial.* 5, 65.

arcatura, ac, f., *ligefom area*: *Stenſtæde*, *Grændſeſien*, *Cassiod.* — *arcebrion*, i, n., *ligefom onoches* cf. *anchusa*, *ſem Plante*: *etſlags Dretunge*, *Plin.* 22, 25. — *arcella*, ac, f., *dem. af area*: *ſirſantet Stenſtæde* cf. *Grændſeſien*, *Frontin. d. Colon.* — *arcel-lacae vites*: *ubefættet Vinſted*, *Colum.* 3, 21.

arceo, cûi, (etum, *hvf. deg alene partie*, v. *adj. arctus* v. *artus*), 2, v. a.; [*besl. m. ἄρχω, ἀρζέω*]; D) *„alm.“*; A) *„egent.“*: *indeſlutter*, *holder ſammen*; *vid. Cic. N. D.* 2, 51 v. 60, *egf. id. Tusc.* 2, 21; — B) *egf. „everf.“*; *vid. Ps. Cic. Harusp.* 3; *ligel. Cic. Quint.* 22: *index ipse arcebitur*, (*bliver indeſtræket*); — H) *„bef.“*: *holder berie*, *afholder*, *hindrer berſra*; *absol.*, cf. m. *ab*, cf. c. *abl.*, *„pect.“* *egf. c. dat.*; — *ut hostium copiae* ... *ut aquae pluviae arceantur*, *Cic. Mur.* 9; cf. *Ovid. Met.* 2, 735: *qua somnos ducit et arceat etc.*; f. *egf. Hor. Od.* 3, 1, in.; — *egf. m. Begrebsbeſet*: *at forbinde* cf. *afværge*, *transitum hostis*, *Liv.* 26, 41; *navnl. egf. „pect.“* c. *inf. obj.*, *Ovid. Met.* 12, 427; cf. *Tac. Ann.* 3, 72: *nec arcuerat etc.*; — *„pect.“* *kan egf. Obiectet være uſafættet*; *arceat omnipotens etc.*, *Ovid. Met.* 2, 505; — *freundeſes m. ab*; *vid. Cic. Cat.* 1, 13 *fin.*; ∞ *homines ab injuria*, *id.*, *adoleſcentiam a libidinibus*, *id.*; cf. *Virg. Ge.* 4, 168; — *men egf. c. abl.* (*uden ab*); ∞ *aliquem Gallia*, *Cic. Phil.* 5, 13; cf. *ibid.* 2, 40, *egf. Tac. Ann.* 3, 23; *men arceor aris*, (*trives bert berſra*), *Ovid. Met.* 6, 209; *men* ∞ *veterno etc.*, (*beſtætte derimod*), *Hor. Ep.* 1, 8, 10; cf. *id. A. P.* 61; — *encl. egf. „pect.“* c. *dat.*, (f. *ab*): *at afværge*, *at holde berie berſra*, *Virg. Ge.* 3, 155; — H) *partic. arctus*, *oftere artus*, 3, *eyrdl. indeſlutter* cf. *fammenſtrængt*; *men ſæde. ſem adj.*; A) *„egent.“*: *trang*, *ſnever*, *indeſtræket*, *regiones*, *Luer.*, *claustra*, *id.*; ∞ *compages* (*pl*), *Virg.*; *men* ∞ *toga*; (*uden ſælder*, *altſ. tarvelig*), *Hor. Ep.* 1, 18, 30; *men Cic. Verr.* 1, 5, *„alleg.“*: *artioribus laqueis teneri*; *„pect.“* *egf.*: *nimis arta convivia*, *Hor. Ep.* 1, 5, 29, (*hver man ſieder altſer trangt*); *men ibid.* 2, 1, 60: *arto stipata theatro Spectat Roma potens etc.*, (*fammenpreſſet i det ſnævre Theater*); — b) *egf. subst. arcetum*: *ſnevert Rum*, *Liv.* 2, 60; *hvf. „alleg.“*: *deſilire in artum*, (*ſigste ſig i forlegenehed*), *Hor. A. P.* 134; — B) *„everf.“*; a) *trang* cf. *ringe* cf. *ſiden i ſit* *ſlag*; — *arti commeatuſ*, *Liv.* 2, 34; cf. *Tac. Hist.* 3, 13: *in arto commeatuſ*; *ligel. res arctae*, *trang* *Dm-ſtændigbede*, *Armed* cf. *Ned*; *vid. Ovid. Pont.* 3, 2, 25, v. *Tac. Hist.* 3, 69; *men Liv.* 26, 17: *ne in arto res essent*; — *ſpes artior* (*aque manant*: *mindre levende*), *Colum.*; cf. *Ovid. Met.* 9, 682; — b) *trang*, *ſaſt*, *ſtærkt*; *sub leges artaque jura etc.*, *Luer.* 5, 1146; *vincula* ... *amoris artissima*, *Cic. Att.* 6, 2; *men artior somnus*, (*ſaſtere*, *tryggere*), *id. d. Rep.* 6, 10.

arcera, ae, f., [*arca*]: *bedækket Bogn*, *navnl. til ſyge* og *gamle ſelf*, *Varr.*, *Gell.* 20, 1; *arceram sterner*, *id. ibid.* c. XII *Tabb.* — *Arcesilas*, ac, (egf. *Arcesilaus*, i, *Gell.*), m.: *Etifteren af d. melleſtne Nea-dem*; *vid. Cic. Acad.* 1, 12, v. 2, 24. — *Arcesius*, i, m.: *ſader til Laertes*, v. *ſatſader til Myſeſes*; *vid. Ovid. Met.* 13, 144.

arcessitor, oris, m., [*arcesso*]: *ſem benter nogen til ſig*; — *nemo arcessitor ex proximo*, *Plin. Ep.* 5, 6; — *egf. ſem indkalder for Næsten*, *Amm.* — 1. *arcessitus*, 3, *partic. v. adj. af arcesso*. — 2. *arcessitus*, us, m., [*arcesso*]: *at falde* cf. *bente nogen til ſig*, (*in abl.*); *salve*, *tuo arcessitu venio huc*, *Plant.*; cf. *Cic. N. D.* 1, 6: *ipsius rogatu arcessitque*.

arcesso, (egf. *arcesso*), ivi, num, 3, (*dog haveſ* *egf. inf. arcessire* v. *arcessiri*), v. a., [*ſaf ar* f. *ad*, v. *cedo*; *er causativum til accedo*, *ligefom incesso* *til incedo*]; — D) *„egent.“*: *kalder* cf. *bente til mig*, *ſader ſomme*. — *Ut properarem arcessere hanc ad me vici-*

nam meam, Plaut. Cas. 3, 2, in.; cf. Nep. Att. 21; men eurre, obstetricem accesse, Ter. Ad. 3, 2, 36; cf. Liv. 3, 45: placere itaque patrem accessiri, (f. accessi); cf. Caes. B. G. 5, 11; men quum ab aratro accesserant, qui consules fierent, etc., Cic. R. Am. 18; men accer-citur lavatum interea virgo, Ter. Eun. 3, 5, 44; men Ilyn huc accessite, dixit, Ovid. Met. 6, 652; — egf. om Ding; ejus librum accessivi, Cic.; cf. Hor. Ep. 1, 5, 6; — II) »fig.«; A) »overf.«; 1) »alm.«: ligesom hefter, stoffer mig, tilveiebringer; — ∞ somnum medicamentis, Cels.; ∞ gloriam ex periculo, Curt.; cf. Liv. 21, 4; men med Iunc: Illic homo a me sibi malam rem accessit jumento suo, Plaut. Amph. 1, 1, 171; — 2) »bef.« egf. i Retsforaget: at fordele cl. indrage for Retten; — ∞ aliquem judicio, Cic. Fl. 6, egf. veneni crimine, Suet. Tib. 53; — oftere c. gen. criminis; ∞ aliquem capitis, Cic., pecunia captae, Sall., majestatis, Tac.; — B) »ment.«, om Taleren og Digteren: at hente fit Stof, a capite, (fra Rilden), Cic. d. Or. 2, 27; cf. Hor. Ep. 2, 1, 168; men longe accessere fabulas, Petron.; — III) partic. accessitus, 3, egf. som adj., navn. om Taleren og Udtrykker: søgt, rungen; vid. Cic. d. Or. 2, 63; frigidus et accessit joci, Suet. Claud. 21; in Lysia (oratore) nihil est inane, nihil accessitum, Quintil., 10, 1, 78.

archangelus, i, m., ἀρχάγγελος: Erkeengel, Tert. — I. arche, es, f., ἀρχή: Begyndelse, Tert. — 2. Arche, es, f.: en af de fire Muser, Datter af den anden Jupiter, Cic. N. D. 2, 21. — Archelaus, i, m., Raaet paa flere Personer, iblandt hvilke her mærkes; 1) en Philosoph fra Miletus, Lærer for Socrates, Cic. Tusc. 5, 4; — 2) en Konge i Macedonien, Ven af Digteren Euripides, ibd. 5, 12; — 3) en Konge i Cappadocien, samtidig med Tiberius, strev περί λιθων, (om Stenene), Plin. 37, 11, Tac., Suet.

archēōta, (-es), ae, m., ἀρχέωντας, en Archivarius, Dig. — archētypus, 3, ἀρχέτυπος, som er først preget af. forfærdiget, d. e. original; — archetypus ... Cleanthas, (Originalbilleder af Cleanther, el. alm. af berømte Philosopher), vid. Juvenal. 2, 7; archetypae nugae, heder (beskedent) Martial. 7, 11: Originalmanu-scriptet til hans Epigrammer; — b) egf. subst.: archetypum, i, n.: en Original, Varr., Plin. Ep. 5, 10. — archezostis, is, f.: = ampeloleuce, Plin. 23, 16.

Archias, ae, m.: græft Digter fra Antiochien; vid. Cic. Or. pr. Archia poëta, — not.: lecti Archiaci, (Hor. Ep. 1, 5, in.), ere benævnte efter en romersk Snedker Archias. — archiātrus (-tros -ter), tri, m., ἀρχιάτρος: en Overlæge, navn. egf. Keiserens Læge, Cod. Theod.; — df. archiātria, ae, f.: en Overlæges Post el. Værdisghed, ibd. — archidiāconus, i, m., ἀρχιδιάκονος: den øverste Diaconus, Hieron. — archiepiscopus, i, m., ἀρχιεπίσκοπος: Erkebistop, Cod. Just. — archiēreus, ei v. eos, m., ἀρχιερεύς: en Ippertsepræst, Lamprid. — archiērosyna, ae, f., ἀρχιερωσύνη: Ippertsepræstebønnen, Cod. Theod. — archigallus, i, m., (ἀρχι-, γάλλος): Jernmand for Cybelespræsterne, (Galli), Plin., Tert. — archige-ron, ontis, m., [ἀρχι-, γέρον]: Aldringernes Jernmand; (under Keiserne: en Titel), Cod. Theod. — archigub-bernus, i, m., [ἀρχι-, gubernio]: en Overstyrmand, Dig.

Archiloehus, i, m., Ἀρχιλόχος: græft Digter fra Paros, Opfinder af Jamben, hvori han strev bi-dende Satirer; vid. Cic. Tusc. 1, 1, Hor. Ep. 1, 19, 23, figt., o. Quintil. 10, 1, 60; — df. Archilochius, 3; a) archilochiū, metrum, (Det af ham opfundne Vers-maat), Diomed.; — b) »overf.«: bitende, bidst; ∞ edicta (Bibuli in Pompejum), vid. Cic. Att. 2, 21. — archimāgirus, i, m., ἀρχιμαγίρος: Overkok, Ju-venal. 9, 109. — archimandrites, ae, m., ἀρχι-μανδρίτης: Munkenes Jernmand, Sidon.

Archimēdes, is, (egf. i, Cic. d. Rep. 1, 14), m.,

Ἀρχιμήδης: berømt Mathematiker og Mechaniker i Syrakus, unicus spectator coeli siderumque; mirabilior tamen etc., Liv. 21, 31; cf. Cic. Tusc. 5, 23; — df. Archimēdeus, (-dus), 3: archimetist, manus, Cap-pella. — archimimus, i, m., ἀρχιμυμος: forfæ Mimi-ker el. Pantemimist, Suet. Vesp. 29; — df. sem.: archimima, Inscript.

archipirata, ae, m., ἀρχιπειράτης: Overovercapitain, Cic., Liv. — archipresbyter, eri, m., ἀρχιπρεσβύτερος: den øverste iblandt presbyteri, Hieron. — archisacerdos, otis, m.: en Overpræst, Venant. — archisynagōgus, i, m., ἀρχισυναγωγός: Jern-standeren for en Synagoge, Lamprid.

architecta, ae, f. und. architectus. — archi-lecton, ontis, m., ἀρχιτέκτων: en Bygmester, Plaut., Sener. Ep. 90; — II) »overf.«: en Rensfæmnd, Plaut. Poen. 5, 2, 150. — architectonice, es, f., ἀρχιτεκτονική, (sc. τέχνη): Bygningsskunsten, Quintil. 1, 21, 8. — architectonicus, 3, ἀρχιτεκτονικός: hørende til Bygningsskunsten, rationes, Vitruv. — architector, atus sum, i, v. dep. (a): bygger el. opbygger el. opfører, Vitruv.; cf. Auct. ad Her. 3, 19; — II) »overf.«: forbereder, forfæstet; ∞ voluptates, Cic. Fin. 2, 16; — not.: findes egf. pass., Nep. ap. Prisc.; o. — architectura, ae, f.: Bygningsskunsten, Cic., Vitruv.; af — architectus, i, m., ἀρχιτέκτων: en Bygmester, Cic. d. Or. 1, 14, Vitruv., Plin.; — II) »overf.«: Stifter, Staber, Opbygsmand; — princeps atque architectus sceleris, Cic. Cluent. 22; cf. id. R. Am. 45; men id. Brut. 31: Stoici ... architecti paene verborum; — not.: sem. architecta, ae: Bygmesterteide; in quo vel praecipua naturae architectae vis, Plin. 10, 91, inc.

archium, el. archivum, i, n., ἀρχίον: Arkivet, Dig. — archon, ontis, m., ἀρχων: Besafningsmand, Heriker; — df. den høieste Værdisghed i Athenen, efter Kongemagtens Afstæfelse, Cic. Fat. 9, Vell. 1, 2 o. 8. — Archytas, ae, m., Ἀρχύτας: pythagoreisk Philosoph fra Tarent, en Ven af Plato, Cic. Tusc. 4, 36, o. id. d. Sen. 12.

arcifinālis, e, o. arcifinius, 3, [arceo, fines]: df. ∞ agri: de erobrede og dyrkede Landstrækninger paa Grændsen, Agerimenes. — arcion, i, n., ἀρκέιον, lige-som persolata: etflags Plante, Plin. 25, 65. — arcipotens, tis, adj., [arceo]: vælsig Stuefyrter, Apollo, Val. Fl. — arcitenens, (arquit-), tis, adj. o. subst., [arceo, teneo]: som holder el. forer en Bue, (τοξο-γόμος); df. 1) poetisk Epitet til Apollo, egf. til Diana; deus arcitenens, Ovid. Met. 1, 441; men absol. Ar-ciitenens, ibd. 6, 265; cf. Virg. Aen. 3, 75; — arqui-tenens dea, Attius ap. Non.; — II) Stiernebildet Eshytten, Cic. Arat. 182.

arctatio, el. arctatio, ontis, f., [arcto el. arto]: Sammentrækning, litterarum; (saal. i cur, f. quor, i murus, f. moerus), Varr. L. L. 4, 1. — arctē, el. arte, adv. af aretus, el. artus, und. arceo; 1) »egenl.«: sammen-trængt, trængt, tæt, colligare, Plaut.; — arctius completi aliquem, Cic.; reliqua signa arctius collocat, Sall. Cat. 62; ire quam arctissime, id. Jug. 68; — II) »fig.«; A) »overf.«: fast, stærkt, tenere aliquid, Cic., dormire, id.; — egf. strængt el. sparsomt, habere el. cohobere aliquem, Plaut.; — men arctius appellare, (udtale fort), vid. Ovid. Pont. 4, 12, 10; — B) »ment.«: strængt, usig-tagten; arctius astringi ratio non potest, Cic. Fat. 14; — b) egf. æth.: høftigen, indertligen, diligere, Plin. Ep. 6, 8.

arcticus, 3, ἀρκτικός: nordlig, circulus, Hygin. — arcion, i, n., ἀρκέιον, egf. arcturus, Ravnst paa en Plante, vid. Plin. 27, 16. — areto, el. arto, avi, atum, i, v. a., [arctus, el. artus, 3, und. arceo]: 1) »egenl.«: trækker el. trykker sammen i et suetert Jamb, Lucr. 1, 577; cf. Martial. 1, 3; — contineri vinique, non

aretari, Plin.; aretatus pontus, (sammentrængt), Lucan.; — b) *cf.* *eqs.* *fil.*: titluffer; — dies solemniter artaverat ludum, Petron.; — II) „*overf.*“: inderfrænter; — Fortuna humana fingit artaque, ut lubet, Plaut. Capt. 2, 2, 51; in præmiis, in honoribus, omnia artata, Liv. 51, 56; ~ tempus, Dig.: *cf.* Vell. 1, 16; in idem artati temporis spatium (congruere).

Aretophylax, æcis, m., Ἀρετοφύλαξ, (Bjornevegteren): en Bevævnelse paa Stjernebilledet Boetes; vid. Cic. Arat. 96. — Aretos, (-us), i, f., Ἀρετός; I) „*egent.*“: den store og den lille Bjørn, (ursa major e. minor), debbet Stjernebilledet, (hvis ursae geminae, Ovid. Met. 3, 15), i Nærheden af Nordpolen, (hvis ursae gelidae, Ovid., Virg.); — men „*poet.*“: Aretos immunis *cf.* expers aequoris, (sem adrig nedgaaende), Ovid. Met. 13, 293 *e.* 727; *cf.* Virg. Ge. 1, 246: Aretos duas, Oceani metuentes aequore tingi; — II) „*overf.*“ *e.* „*meten.*“: A) Nærpelen *cf.* Neren, Ovid. Met. 2, 132; — B) Natten, Prop. 2, 18, 25; — C) de imed Norden boende Jælf, Lucan. 3, 74, Claudian.; — not.: nom. pl. Aretos, Ἀρετοί, Germ. Arat. — Aretōus, 3, Ἀρετώος: hørende til Nordstjernen; *cf.* nertlig, gens, Martialis, polus, id., frigus, Lucan.

I. Areturus, i, m., Ἀρετούρος; I) „*egent.*“: den flarske Stjerne i Boetes; vid. Plaut. Rud. ab in., hvor den indføres som Prologus; *cf.* Cic. Arat. 99; — II) „*poet. overf.*“ *ogf.* A) f. Stjernebilledet Boetes; Areturi sidera etc., Virg. Ge. 1, 204; — B) f. Opgangen af Areturus; sub ipsum Areturum etc., ibid. 1, 68. — 2. aeturus, i, f. ind. aretion. — I. aetetus, (*cf.* artus), 3, partic. *e.* adj. af arceo. — 2. Aetetus, i, m., f. ind. Aretos.

arcuarius, 3, [arcus]: hørende til en Bue, fabrica, Veget.; — 2) *ogf.* subst.: arcuarius, i, m.: sem forfærdiger Bue, Dig. — „*arcuatilis*, *æ.*: buermet, caminus, Sidon.; — arcuatim, adv.: buerformigen, repere, Plin. 29, 39; *e.* — arcuatio, onis, f.: Svæving; in pl., Frontin. Aquaed.; — [arcuo]. — arcuatus, 3, f. ind. arcuo; f. *ogf.* arquatus. — arcu-ballista, (-balista), æ, f., [arcus]: en med Bue forsynet Kastemaskine, Veget.; — *cf.* arcu-ballistarius, (-balist.), i, m.: der flyder med en saadan Maskine, id. arcula, æ, f., dem. af arca; I) „*alm.*“: liden Kasse *cf.* Ciste *cf.* Dasse; *cf.* A) Smykkest *cf.* Salvedasse, Plaut. Most. 1, 3, 92; arcule mollebras, Cic. Off. 2, 7; — *ogf.* „*overf.*“ om Talens Prydelser, Cic. Att. 2, 1; — b) liden *cf.* fattig Pengekasse, Afran. ap. Fest.; — II) „*tekn.*“: Bindekassen i Orgelet, Vitruv. 10, 13; *cf.* — arcularius, i, m.: sem forfærdiger Smykkest *cf.* Salvedasser, Plaut. Aul. 3, 5, 45.

arcuō, avi, atum, i, v. a., [arcus]: gler buerformet, bøjer *cf.* frumner som en Bue; *cf.* arcuari. (om en buerformet Bevægelse), Plin. 29, 39; — currus arcuatus, (med buerformet Dækk), Liv. 1, 21; opus arcuatum, (buevæbte), Plin. Ep. 10, 46; — not.: f. *ogf.* arquatus, s. I.

arcus, (arquus), us, m.; I) „*egent.*“ *cf.* „*alm.*“: Bue; A) til at flyde med, *cf.* sem Waaben; — arcum intendere, (spænde den), Enn. ap. Cic. Acad. 2, 28, incurvare, Virg., lunare, Ovid.: arcus intentus in aliquem, Cic. Sest. 7; *cf.* Pers. 3, 60; — adductus, Virg., remissus, Hor.; — men Ovid. Met. 2, 81, in pl.: per ... Haemoniosque arcus, (igienem Stjernebilledet Eftyten); — B) Regnbuen; vid. Virg. Aen. 5, 88; *cf.* Lucr. 6, 526, Ovid. Met. 6, 63, Cic. N. D. 3, 20, Plin. 18, 80, *e.* A.; — „*poet.*“ *ogf.*: ~ pluvius, Hor., imbrifer, Tibull.; — C) Bue *cf.* buerformet Svæving i Bygninger; navn. *ogf.* en Triumphbue; vid. Suet. Ner. 25, *e.* Ovid. Met. 3, 30 *e.* 160; — II) „*overf.*“; A) „*alm.*“: enhver buerformet Krønning *cf.* Boiming; — niger arcus aquarum etc., Ovid. Met. 11, 568, (den buevæbte Volge); men om en Slange, ibid. 3, 42; om en Hæbugt, ibid. 11, 229; *cf.* Virg. Aen. 3,

533; *ogf.* Grenchs Krønning, id. Ge. 2, 26; men arcus sellae, Tac. Ann. 15, 57, (bueformet Ryglene *cf.* Rygsæd); — B) „*bes.*“ *ogf.*: den mathematiske Cirkelbue; — coronam si divideris, arcus erit, si direxeris, virga, Senec. Qu. N. 1, 10; — *cf.* *ogf.* de Zenerne *cf.* Himmelbælterne begripende Parallelcirkler; Nec tibi directos placeat via quunque per arcus, Ovid. Met. 2, 129; — not.: gen. arcu *cf.* arqui, Cic. N. D. 3, 20, Lucr.; — arcus som fem., Enn. ap. Prisc.

I. ardea, æ, f., ἄρdeος: Heiren, Virg. Ge. 1, 346; (høf Plin. fædv. ardeola). — 2. Ardea, æ, f., [rimef. best. m. frgd.]: By i Latium; vid. Ovid. Met. 14, 371, *e.* Virg. Aen. 7, 411; — B) *cf.* I) Ardeas, (Ardeatis, Cato), gen. atis, adj.: ardeatist; in agro Ardeati, Cic.; Ardeas templum, Plin.; — men subst. Ardeates, ium: Indvaanerne af Ardea, Liv. 5, 41, ostere; — 2) Ardeatinus, 3: = frgd.; ~ praedium, Nep. Att. 11; men absol.: in Ardeatino, (sc. agro), Senec. Ep. 105.

ardelio, ōnis, m., [ardeo]: den Stundesløse; vid. Phaedr. 2, 5; *cf.* Martial. 3, 7. — ardens, tis, partic. *e.* adj. af ardeo; *cf.* — ardentier, adv.: brændende; men fædv. „*fig.*“: heftigen, ivrigen, med brændende Eidskab, cupere aliquid, Cic.; ardentius sitire voluptates, id. Tusc. 5, 6; ardentissime diligere, Plin. Ep. 1, 4; *cf.* Suet. Dom. 22.

ardēo, arsi, arsum, 2, v. n., [besf. m. areo]; I) „*egent.*“: at brænde, at være i Brand; — cum ardentibus taedis, Enn. ap. Cic.; liget. ardente domo etc., Tac. Ann. 15, 50; men Cic. Div. 1, 53: caput arsisse dormienti etc.; arsuos supremis ignibus artus, (paa Rigbaalet), Ovid. Met. 2, 620; men altaria ardent, Virg. Ge. 3, 490, (*e.* c. Offeret *cf.* Ilden derpaa); — II) „*fig.*“; A) „*overf.*“; a) om Lyset, Farven, Vinene, ødt.: at brænde *cf.* flinne *cf.* fraale; ardent oculi, (lyne af Harme), Cic. Verr. 4, 66; *cf.* Virg. Aen. 4, 262, *e.* ibid. 11, 602; — b) ~ doloribus: lide af brændende Smerte, Cic. Fin. 5, 31; ardentia morbo membra, Lucr. 6, 1171; *ogf.* absol.: quum omnes artus ardere viderentur, Cic. Fin. 2, 28; — ardentessitū fauces, Liv. 44, 38; — c) om et Land: ~ bello, (færtæres af Krigsliden), Cic. Att. 5, 6, Liv. 28, 24; — men om Krig *cf.* Dyrer: at rase, at være paa det Værfte; vid. Suet. Caes. 70, *e.* Cic. Sull. 19; men id. R. Am. 9: omnia ardere, (at det Hele gik til Grunde); — B) „*ment.*“: at brænde af en Eidskab, at gløde *cf.* færtæres deraf; m. *e.* ud. abl.; — ~ amore, Cic., dolore et ira, id., furore, Liv.; men Cic. d. Or. 2, 45: ut mihi ... tu ... ipse ardere videaris; — *ogf.* m. ad *e.* in; omniū animi ad ultiscendum ardeant, Cæs. B. 6, 34; Ardet in arma magis, etc., Virg. Aen. 12, 71; ~ in caedem, Tac.; — „*poet.*“ *ogf.* *e.* inf.; ruere ardet utroque, Ovid. Met. 5, 166; *cf.* Virg. Aen. 4, 281; — „*besf.*“ *ogf.* at brænde af Elskov; vid. Ovid. Met. 4, 62; *ogf.* ~ in aliqua, ibid. 8, 50; men arsit ... Virgine rapta, Hor. Od. 2, 4, 7; *cf.* ibid. 3, 9, 5; — liget. *e.* acc., (ligesom øvnsf. *e.* inf.); Formosum pastor Corydon ardebat Alexin, Virg. Ecl. 2, in.; *cf.* Hor. Od. 4, 9, 13, *ogf.* Gall. 7, 8; — b) ~ invidia, (være færdet), Cic., Liv., infamia, Plin. Ep.; men ~ flagitio, Plaut. Cas. 5, 3, in.; — III) partic. ardens, tis, *ogf.* øfte som adj.; A) „*egent.*“: brændende, bed, ildtig; — austri ardentess, Plin.; quinta est ardentior illis (zona), Ovid. Met. 1, 46; ubi sol ardentissimus, Tuber ap. Gell.; ardens Africa, (forbrændt af Sælseden), Lucan.; — B) „*fig.*“; I) „*overf.*“; a) om Vinene, Lyset, Farven, ødt.: luende, flinnende; f. Virg. Ge. 4, 451, *ogf.* ibid. 99; men ardentissimus calor, Plin. 21, 10; — b) ildtig, stærkt; ardentis Falerni pocula, Hor. Od. 2, 14, 19; — *ogf.* heftig, stræng, bitter; ~ dolor vulneris, Lucr., febris, Plin.; — „*ment.*“; a) navn. om Tæleren *ogf.* om Hærdetaget: ligesom ildtig *cf.* brændende; — hic noster orator ... acer, ardens etc., Cic. Orat. 28;

ardens verbum, ibd. 8, oratio, ibd. 38; men ardentes in eum literas etc., id. Att. 11, 10; — b) en den ildensfabelige: brændende, hidsig, heftig; — ardens. (sc. amore), Ovid. Met. 14, 691; egf. c. gen.; ardens caedis, Stat.; men in superl.; ~ dux, Flor. 4, 2; — egf. om ildensfaben; quis unquam fuit, aut avaritia tam ardenti, aut etc.? Cic. Fin. 3, 11; quum ... mortem ardentiore studio peteret, quam etc., ibd. 2, 19. — ardeola, ae, f., dem. af ardea: Hærent, Plin. 10, 79, effere.

ardesco, arsi, 3, v. u., ineh. af ardeo; I) „egentl.“: at fomme i Brand, at antændes; vid. Lucr. 6, 178, egf. Ovid. Met. 1, 255; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) at lyse el. finne stærkt deraf, Ovid. Met. 11, 523; men pugionem ardescere in mucronem, Tac. Ann. 15, 51; — b) at blive stærkere el. heftigere i sit Slags, Virg. Aen. 11, 301; ardesciente pugna, Tac.; cf. id. Hist. 2, 66; — B) oftest „ment.“, navnsl. om Ildbrud af en ildensfag; vid. Lucr. 4, 1086; men indomitas ardescit vulgus in iras, Ovid. Met. 5, 41; cf. Virg. Aen. 7, 445: exarsit in iras etc.; men ibd. 1, 713: ardescitque tuendo etc. — ardiser, a, um, [ardor, fero]: ild-bærende, d. e. brændende, lampas, Varr. ap. Non.

ardor, oris, m., [ardeo]; I) „egentl.“: Brænden el. Brand, brændende Hede; egf. 3ld el. Luc: — ~ solis, Lucr., ignium, id., flammarium, id.; cf. Cic. Cat. 3, 8; figel. ardore deflagrare, id. Acad. 2, 37; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) Glæds, Skin, stellarum, Cic. (poët.) Div. 1, 11; — egf. Mæts Glæds el. 3ld; vid. Lucr. 3, 290, o. Cic. Balb. 21; figel. ~ oris, Vell. 2, 35; — b) 3ld, Hestighed, Hede; in medio ardore belli, Liv. 31, 1; — egf. heftig Smerte el. ildelse; ardores corporum in morbis, Plin.; ardor tamen ille idem urget etc., Cic. Att. 12, 13; — B) „ment.“: brændende ildensfabel. Altraa; — ardor mentis ad gloriam, Cic. Coel. 31; navnsl. egf. Krigermod; vid. Liv. 8, 16; hys. „meton.“: tantus fuit ardor armorum etc., id. 22, 5; — „bef.“ egf. brændende Elifov, virginis, (certi), Ovid. Met. 9, 101; cf. Hor. Epod. 11, 27; — egf. „meton.“: den effende Gienftand; tu primus et ultimus illi Ardor eris, Ovid. Met. 14, 683; cf. id. Fast. 2, 308.

Ardūenna, (Ardenna, Venant.), ae, f., Ardenner-floven (i Gall. Belg.), Caes. B. G. 5, 3. — arduus, atis, f.: Bratfed, Steilfed, montium, Varro; af — arduus, 3; I) „egentl.“: høi el. opheiet, brat el. steil, ødt.; — arduus clivis (ager: med Vaffer), Varro; via ardua et aspera etc., Liv. 41, 3; — ascensus, Cic.; ~ mons, Ovid., Tmolus, id.; — egf. absol.: arduum, i, o. ardua, orum: høit Sted el. steil Hvi, ødt.; vid. Tac. Ann. 2, 47, o. Hor. Od. 2, 19, 21; ardua montium, Ovid., terrarum et campi, Virg.; ardua Alpium, Tac.; — b) „poët.“ egf. fom Epithet til høvd der er høit el. fom befinder fig i det Høie; — vid. Virg. Aen. 9, 53; figel. ~ aether, Ovid.; ~ sidera, id.; — ~ cervix equi, (ineifende), Hor. Sat. 1, 2, 88; — II) „fig.“; A) „adm.“: vanskelig at opnaae, vanskelig, tung; — ~ opus, Cic.; quia id arduum factu ardu, Liv. 8, 16; arduum est, m. acc. c. inf., Tac. Ann. 4, 4; cf. Hor. Od. 1, 3, 37, o. ibd. 3, 24, 44; — egf. subst.; nec fuit societas in arduo, Tac. Ann. 12, 15; — B) „bef.“: vanskelig, brytsom, ubehagelig; — arduum ... res gestas scribere, Sall. Cat. 3; cf. Tac. Ann. 1, 11; — men Hor. Od. 2, 3, in: rebus in arduis, (imber Trængler, i Rødgang); — not.: arduus iter, o. arduissimo aditu, Cato ap. Priscian.

are, f. und. arefacio. — arēa, ae, f., [æter Butum, bef. m. æra, i. e. terra]; I) „adm.“: fri el. aaben Plads; — vid. Ovid. Met. 10, 87: planissima campi Area, etc.; — men locus sine ædificio in urbe area, Dig.; cf. Fest. p. 10, o. Varr. L. L. 5, 4; — bb) fremdeles er area efter dens forfjellige Bestemmelse; a) Byggerlad, Støtømt, Hor. Ep. 1, 10, 13, Cic. Att. 4, 1, o. Liv. 4, 16; — b) aaben el. fri Plads ved el. foran Huset;

egfaa det af Bygninger omgivne Gaardsrum; — ~ domus, Plin. Ep. 6, 20; ~ vicini, Dig.; — ~ Capitolii, Liv. 25, 3; cf. id. 2, 41: ea est area ad Telluris aedem; — c) en Tumlplads el. Dvelfespads; vid. Hor. Od. 1, 9, 18, o. Martial. 7, 32; — egf. „overf.“: ~ seclerum, Cic. Att. 9, 18; — „alleg.“ egf.: en Løbebane; vid. Ovid. Fast. 1, 10; men Martial. 10, 21: vitae tribus areis peractis, (i. e. pueritia, juventute, senectute); — d) Vo et Tærskelo, (fædv. fri Plads i Nærheden af Gaarden); vid. Cic. Verr. 3, 8, egf. Hor. Od. 1, 1, 10; — om dens Anlæg, vid. Virg. Ge. 1, 178, Colum., o. A.; — II) „overf.“ o. „bef.“, el. ifølge etflags Figed, heber area endum; a) Ring omkring Elen el. Maanen, (navnl. af dens runde Gestalt, ligesom en Træskelo), Senec. Qu. N. 1, 2; — b) (rundagtigt) Havbed, en flig Haverabat, Plin. 19, 20, Varr., Colum.; — c) Rygle-fængerplads, Plaut. As. 1, 3, 61 o. 67; — d) Begrav-befkæftplads, Tert.; — e) flakket Plet i Høvedet, Cels., Martial. 5, 49.

Areceacus, 3, campi, Tibull. 4, 1, 142, rimet.: babyloniff (efter en By Arece i d. Babyloniff). — arefacio, (ctr. ar.), feci, factum, 3, v. a., [areo]; (egf. ved Anastrophe: sol ... facit are, Lucr. 6, 962); — borttorrer, lader borttorne, Cato, Lucr. 1, c.; — egf. pass.: arefieri in furro, Plin.; arefactus caulis, id.; — Arelas, atis, o. Arelate, es, f.: By i Gall. Narb., (hod. Arles), Caes. B. C. 1, 36, Suet. Tib. 4; — cf. Arelatensis, e: arelatiff, ager, Plin.; — men subst. Arelatenses, ium, m.: Jndbaaetne deraf, Dig.

Aremoricus, 3, f. und. Armoricus. — arēna, (har.), ae, f., [rimet. bef. m. area; affv. oprdt.: tor Jord]; I) „adm.“: Sand; ~ fossicia, (nivalis, marina, Plin., hibula, Lucr., sicca, sterilis, Virg., mollis, Ovid., numero carens, Hor. Od. 1, 28, in.; — „poët.“ egf. in pl.: ~ urentes litoris, id. Od. 3, 4, 31; ~ nigrae, (f. limus: Dynd), Virg. Ge. 4, 291; ~ carae (Pactoli, d. e. Gulsfand), Ovid. Met. 11, 88; men id. Her. 5, 115, „alleg.“ om et mytiffigt Arbede: quid arenae semina mandas? — II) „bef.“: A) sandigt Sted, Sandjord; vid. Cic. Agr. 2, 27; — bb) navnsl. egf.; a) Sandsten; arenae Libycae, Ovid., vix perviae, Tac.; — b) Sofysten, Ovid. Met. 3, 599; egf. ~ litorea, id.; egf. in pl., id. Met. 11, 55; — B) „tekn.“: den med Sand beffræde Stæmple i Amphitheatret, (egf. Amphitheatri arena, Suet. Ner. 53); cf. id. Tib. 72, id. Aug. 43, o. Juvenal. 4, 102, egf. Hor. Ep. 1, 1, 6; — bb) df. egf.; a) „meton.“: Stæmpen i Amphitheatret el. paa Arena; — operas arenae promittere etc., Tac. Ann. 14, 14; cf. Suet. Tib. 35; figel. scenae arenaeque devotus, id. Calig. 30; — b) „overf.“: enhver Stæmpleads el. Tumlplads; — prima civilis belli arena Italia fuit, Flor. 4, 2; cf. Lucan. 6, 63; — faaf. er Stetten el. Skranferne: Talerens arena; vid. Plin. Ep. 6, 12.

arēnaceus, 3, [arena]; sandig, terra, Plin.; — egf. sandagtig, ligesom Sand, semen, id. 21, 59. — Arenaeum, (-atium), i, n.: By i Gall. Belg., (hod. Arnheim), Tac. Hist. 5, 20. — arenarius, 3, [arena]; I) hørende til Sand, lapis, Sandsten, Serv. ad Virg. Ge. 2, 318, (hver lapis hibulus); — bb) df. subst.; a) arēnarius, i, m.: Lærer i Elementarregning, (fordi man frev Zifferne i Sand), Tert.; — b) arenaria, ae, f., (sc. fodina): Sandgrav; fædv. in pl., Varr., Cic. Cluent. 13; — egf. arenarium, i, n., Vitruv. 2, 4; — II) hørende til Amphitheatret. fera, Amm.; — b) df. subst. arēnarius, i, m.: Stæmper el. Rægter paa Arena el. i Amphitheatret, en Gladiator, Dig., Petron.

arēnatio, onis, f.: Overdragning el. Befrygning med Sandfald; df. „meton.“: denne Sandfald feld, Vitruv. 7, 3; o. — arēnatus, 3: tilfat med Sand, calx, Cato; — b) df. subst.: arenatum, i, n., (sc. opus): Sandfald til Befrygning, Vitruv., Plin.; — [arena]. — arēnifodina, ae, f., [arena]: Sand-

gray, Dig. — arenivagus, 3, [arena]: sem flatter om i en Sandsten, Cato, Lucan. — arenosus, 3, [arena]: fult af Sand, fæstig, litus Libya, Virg.; cf. Ovid. Met. 14, 82; men ~ Ladon (amnis), ibd. 1, 702; — arenosior lapis, Plin.; quod sit arenosissimum, id. — arens, tis, partic. v. adj. af areo. — arenula, ae, f., dem. af arena: fin Sand, Plin. 30, 8.

areo, ere, v. n.: at være tør el. tørret, Plaut. Rud. 2, 6, 49; egf. at være færtørret; succis aret ademptis (tellus), Ovid. Met. 2, 211; — II) „everf.“: fauces arent, (Gالفen er tør, lider af Tørst), Ovid. Met. 6, 355; df. „pect.“: at lide el. plages af Tørst, id. A. A. 2, 606; men arentibus siti faucibus, Liv. 41, 38; — III) df. partic. arens, tis, sem adj.: A) tør, færtørret, arva, Virg. loca, Tac.; men rivus arens (Xanthi cognomine: udtørret), Virg. Aen. 3, 350; — B) „everf.“: lidende af Tørst, tørstig; — arentia ora, Ovid. Met. 7, 554; arente fauce, Hor. Epod. 11, 1; „pect.“ egf. sem Epithet til Tørsten: vid. Ovid. Her. 1, 174. — areola, ae, f., dem. af area: liden fri Plads, Plin. Ep. 5, 6; — 2) liden Hævede; in pl., Colum.

Areopagites, (-ta), ae, m., Ἀρειοπαγίτης: en Areopagit, d. e. Medlem af Areopagetten i Athenen; — si excusetur ... Areopagites esse, Cic. Phil. 5, 5; cf. id. Balb. 12, v. id. Off. 1, 22; — df. Areopagiticus, 3: areopagitiff, gymnasia, Sidon. — Areopagus, (-os), i, m., Ἀρειοπάγος, el. Ἄρειος πάγος: Marsboien i Athenen, Varr.; — her holdtes den heilige Criminalret, sem egf. selv deraf hedder Areopagus; — ascendere in Areopagum, Cic. Div. 1, 25; (men paa Græsk, id. Att. 1, 11). — arepennis, is, m., [gallisk Ord; hvs. hod. arpent]: = semijugerum, Colum.

1. Ares, f. und. aries. — 2. Ares, is, m., Ἄρης: krigsguden Mars; df. comiff, ligesom bellator: en Kriiger, vid. Plaut. Truc. 2, 7, 51. — areco, ere, v. n., ineh. af areo: at tørres, at blive tør; vid. Plaut. Rud. 2, 7, 17; — egf. at udtørres el. færtørres; — herbas aresecere et interfici etc., Cic. frgm. ap. Non.; — egf. at beruertes; vide id. Part. or. 17: cito arescit lacrima, etc. — Arestorides, ae, m. patron., Ἀρεστορίδης: en Søn af Arestor, d. e. Argus, Ovid. Met. 1, 624.

Arctalogus, i, m., ἀρκτολόγος: eislags Harklein af Philosoph, sem med sin Snak merer Gæsterne under Maaltidet, Suet. Aug. 74, v. Juvenal. 15, 16. — Arethron, ontis, e. Arethron, ontis, m.: Jled i Cyrius, Liv. 38, 3 v. 4. — Arethusa, ae, f., Ἀρέθουσα: Navnet paa en beremt Kilde ved Syracus, Cic. Verr. 4, 53; — II) efter Jabelen er Arethusa: en Nympe af Dianas Folge, vid. Virg. Ge. 4, 344; — hertiltes bun af Jledguden Alpheus fra Elis forfølges under Jævet til Sicilien, vid. Ovid. Met. 5, 572 fgd.; — B) df. 1) Aréthusaeus, 3, arethussiff el. siciliff, latices, Claudian.; — 2) Aréthusius, 3: = fgd.; df. „pect.“, f. syrafussiff, proles, Sil. 14, 356; — men subst. Aréthusii, f. not.; — 3) Aréthusis, idis, f., poetiff Epithet til Syracus; vid. Ovid. Fast. 4, 873; — not.: egf. er Arethusa: Navnet paa flere Kilder eg Seer; vid. Plin. 4, 12 v. 21, egf. id. 2, 106; — endel er Arethusa: Navnet paa en By i Mæcedonien, id.; figel. paa en By i Syrien ved Drenes, id.; — men subst. Aréthusii, orum, m.: Jndvaanerne i diæse Byer, id.

Arétium, (Arr.), i, n.: By i Etrurien, (hod. Arezzo), Plin. 35, 46; — B) df. 1) adj. Arétius, (Arr.), 3: aretiff, testa, Martial., vasa, id.; — 2) subst. Arétini, orum: Jndvaanerne af Byen Ar. Plin. 3, 8. — Arcus, 3, Ἄρκος: benævnt efter Guden Arcs el. Mars; ~ judicium, i. e. Areopagus, Tac. Ann. 2, 55.

Arganthōnius, i, m.: A. i Tariesus; vid. Cic. d. Sen. 19, v. Val. Max. 8, 13; — df. Arganthōniā-

eus, 3, Sil. — Arganthus, i, m.: Bierg i Ryssien, Prop. 1, 20, 33. — Argēi, orum; 1) sc. loci: Steder i Rom, hvor visse Offere færtørretes efter A. Roma's Inerding; vid. Liv. 1, 21; cf. Ovid. Fast. 3, 791; — II) Argēi hed egf. de (23) Straamænd, sem aarligen af Væstlinderne fra Pons Sublihus færtedes i Tiberen; vid. Varro L. L. 7, 3, v. Ovid. Fast. 5, 621 fgd. — argēma, atis, n., ἀργμα, (af ἀργός, d. e. hvit): liden Byld el. Absces paa Tæt, Plin. 28, 78. — argemon, i, n., ἀργμων, sem Vært; = lappa canaria, Plin. 21, 116. — argēmōne, es, f., ἀργμῶνη, sem Vært; = inguinalis, Plin. 26, 58. — argēmōnia, ae, f.: en Vært af Lighed m. d. fgd., Plin. 25, 56.

argentarius, argentarius, i, und. fgd. — Argentarius, 3; 1) adj.; A) „adm.“: hørende til Sølv, el. benævnt dertil, metalla, Sølvbiergerter, Plin.; ~ plumbum: Blanding af Tin og Bly, id.; ~ creta, (hvermed Sølv peleres), id.; ~ faber: Sølvfmed, Dig.; — B) „bef.“: hørende til Penge, benævnt dertil: ~ inopia, (Pængemangel), Plaut., cura, (Pængesorg), Ter., taberna, (Bereckmptoir), Liv., mensa, (Bereckbank), Dig.; — II) subst.: A) argentarius, i, m.; a) (sc. negotiator): Bereclerer el. Banquier, Plaut., Cic. Caecin. 6, v. Suet. Aug. 2; — b) (sc. faber): Sølvarbejder, Sølvfmed, Inscript.; — B) argentaria, ae, f.; a) (sc. taberna): Bereckmptoir, Plaut.; — b) (sc. ars): Bereclerretninger, Bereckhandel, vid. Cic. Caecin. 4; — c) (sc. fodina): Sølvgrube, Liv. 31, 21; — C) argentarius, i, n., (sc. vas el. scrinium: hvori Penge opbevares), Dig.; v. — argentatus, 3; 1) „egent.“: smykket el. beslaan med Sølv, sandalia, Albinov., sella, Lamprid.; men Liv. 9, 40: ~ milites, (hvís Stiefle ere indslagne med Sølv); — II) „everf.“: hvermed der selge Penge, (comiff); ~ querimonia, vid. Plaut. Pseud. 1, 3, 78; — [argentum].

argenteolus, (-tiolus, Fronto), 3, dem.; ~ si-cilienla, Plaut. Rud. 4, 4, 125; af — argenteus, 3, [argentum]; 1) „egent.“: A) „adm.“: af Sølv, aquila, (Sølvørn), Cic. Cat. 1, 9, bractea, (Sølvbláf), Plin., vasa, (Sølvfat), Hor., Tac.; ~ denarius, Plin.; men Tac. Ge. 5: numerus argenteorum, (sc. nummorum); ~ Triton, Suet. Claud. 21, (hans Billede af Sølv); — B) „bef.“ egf. ligesom argentatus: indsmykket med Sølv, scena, (Udsmykk af Sølvfat, edl.), Cic. Mur. 19; ~ acies, vid. Liv. 10, 39; — II) „everf.“: A) med Sølvfarve, skinnende el. blændende hvit; vid. Ovid. Met. 2, 536; ~ color, id., fons, id., anser, Virg.; — egf. er at bidføre: flumen Argenteum, egf. absol. Argenteus, (sc. amnis): Jled i Gall. Narb., ved Forum Julii, (hod. Argens), Lepid. ap. Cic. Fam. 10, 34, v. Plin. 3, 5; — B) hørende til el. benævnt efter Sølvfæderen; Subiit argentea proles, etc., Ovid. Met. 1, 114; — not.: comiff er Plaut. Pseud. 1, 3, 113: amicam tuam esse factam argenteam, (giort i Penge, d. e. selgt); cf. ibd. 1, 144.

argentei exterebronides, ae, m., [comiff formet af argentum e. exterebro]: sem udtørret eg ligesom udtørret Penge deraf, Plaut. Pers. 4, 6, 21. — argenti-fodina, egf. adfiff: argenti fodina: Sølvgrube, ubi fodiat argentum, Varr.; cf. Vitruv. 7, 7, v. Plin. 33, 31. — Argentinus, i, m., i. e. deus argenti, Augustin. — Argentoratus, i, f.: By i Gall. Belg., (hod. Strasburg i Elsas), Amm.; — df. adj. Argentorātensis, e: argentoratiff, campi, Aur. Vict. Epit. 42. — argentosus, 3, [argentum]: med stærk Til-sætning af Sølv, aurum, Plin. 33, 29.

argentum, i, n., [best. m. ἀργύρος, ἀργῆς, dor. ἀργᾶς, d. e. hvit]; 1) „adm.“: Sølv; vid. Plin. 33, 31; — b) ~ vivum, Dvifselv; vid. Plin. 33, 32; — II) oftest „meten.“: hvad der er giort af Sølv; df. nabl.; A) Sølvtoi el. Sølvfat; — argentum expositum in aedibus, Cic. Verr. 4, 15; cf. Hor. Ep. 1, 6, 17, egf. id. Od. 4,

11, 6; ~ factum atque signatum, (forarbejdet og møntet), Cic. l. e. 5, 25; men ~ infectum, Liv., Dig., (i Bærre el. Stænger); ~ porum, Plin. Ep. 3, 1, (glat, uden opbejdet Arbejde); — B) preget el. møntet Sølv, Sølsment, Sølspenge; cf. sæv. Peng; — argen-
tum annumeravit illico, Ter. Ad. 3, 3, 15, men quom
in argento post omnia ponas, (for Peng; tilføjeslættet
Alt), Hor. Sat. 1, 1, 86; cf. id. Ep. 1, 18, 23: Quem
tenet argenti sitis importuna famesque. — argestes,
ae, m., ἀργήτης, efter Vitruv. 1, 6: Beschreibende;
men efter Plin. 2, 46, ligesom cornus: Beskrivende.

Argæus, 3, o. Argi, orum, f. und. Argos. —
Argia, ae, f., Ἀργία; 1) Datter af N. Arastus, o.
Gemalinde af Polyneüs, Stat.; — 2) Gemalinde af
N. Inachus, o. Moder til Jo, Hygin. — Argile-
tum, i, n., [rimel. best. m. argilla, i. e. Ler; cf. Serv. ad
Virg. Aen. 8, 315]; — Qvarter i Rom imellem Cusis
og Aventinerberget, hvor Qvartværelserne, navnsl. ogs.
Bogbænkene, havde deres Lader; — mercedes Argileti,
(Indtægten af Leiebøliger paa dette Sted), Cic. Att.
12, 32; men nemus Argileti, vid. Virg. Aen. 8, 315; —
Ogs. m. Tmesis: Argique letum, Martial. 2, 17; — cf.
adj.: Argiletanus, 3, aedificium, Cic. Att. 1, 14,
tabernæ, Martial. 1, 1.

Argilla, ae, f., Ἀργίλλος: hyrd Ler, Pøsttemager-
jerd, Mergel, Colum.; Pallad.; — ferventes fusili ex
argilla glandes etc., Caes. B. G. 5, 13; men Hor. Ep.
2, 2, 8: (puer) argilla quidvis imitabitur uda; f. ogs.
Cic. Pis. 25; — Ogs. Lerjerd el. leret Jerd, Virg. G.
2, 180; cf. — argillaceus, 3: leret el. lerhænder;
est enim alba terra, argillacea, etc., Plin. 17, 1: e.
— argillōsus, 3: fuld af Ler, stærkt leret, terra,
Varr., colles, Colum.; cf. Plin. 12, 30.

Arginussae, (-usae), arum, f., Ἀργυροῦσαι.
(-οῦσαι), (ctr., f. Ἀργυροῦσαι, af Ἀργύρος, i. e.
candidus); — trende Smaader i Hægerhævet, ved Lesbos;
vid. Cic. Off. 1, 21, o. Val. Max. 3, 8; — Ogs. Argenus-
sae, Plin. 5, 39; men in sing. Arginussa, id. 8, 83. —
Argiphontes, is, m., Ἀργυφόντης: Argismorderer,
Epithet til Mercurius, der ombraatte den hundredeede
Argus, Amob. — argitis, idis, f., [best. m. ἀργός,
i. e. hyrd]; etflags Binflet med brude Druer, Colum.
3, 2; — Argivus, 3, f. und. Argos.

Argo, gen. us, f., Ἄργος: Skibet Argo, der førte
Argonauterne under Jafan til Colchis, for at bente det
gylne Skind; — vid. Enn. ap. Cic. Tusc. 1, 20, o. Virg.
Ecl. 4, 34; — fids. satte Minerva dette Skib som Stjerne-
billede paa Himmelten; vid. Cic. Arat. 126, o. Colum.
11, 2; — cf. Argōus, 3, Ἀργῶος: berende til el.
benævnt efter Skibet Argo el. Argonauterne, Hor. Epod.
16, 57, o. Prop. 3, 21, 13. — Argolicus, 3, o. Ar-
golis, idis, f. und. Argos. — Argonautæ,
arum, m., Ἀργοναῦται: Argofærerne el. Argonauterne,
Val. Fl., Hygin., Plin.; (f. ogs. und. Argo); — not.:
ved Ordfpil m. ἀργός, (uvirksom, dorf), har Martial.
3, 67: Non nautas puto vos, sed argonautas; — cf.
Argonauticus, 3; cf. Argonautica, orum: Rævnet
paa et Digt om Argonauterogtet, af Valerius Flaccus.

Argos, n.; pl. Argi, orum, m.: Sevedstaden i
Landstabet Argolis paa Peloponnesus, var helliget til
Juno; heds ogs. Argos Hippiō, o. Argos Dipson,
Plin. 4, 9, o. id. 7, 57; men (Argos) aptum equis etc.,
Hor. Od. 1, 7, 9; cf. Ovid. Her. 14, 31; — offere in pl.;
f. id. Met. 14, 476; men Inachis... Argis, (hvor Ina-
chus havde regeret), Virg. Ann. 7, 286; cf. Nep. Them.
8, o. Liv. 34, 25; — not.: „pect.“ findes ogs. Argos f.
Grækenland; vid. Lucan. 10, 60; — B) cf. 1) Argi-
vus, 3: argivisk, orator, Cic. Brut. 13, augur, (i. e.
Amphiarus), Hor. Od. 3, 16, 11; — navnsl. ogs. fem
Epithet til Juno; vid. Virg. Aen. 3, 517; — h) „pect.“
Ogs. f. græst, castra, Virg. Aen. 11, 212, Thalia, Hor.
Od. 4, 6, 25; — Ogs. subst. Argivi, orum, f. Grækerne;

classis Argivum, (f. Argivorum), Virg. Aen. 1, 40; cf.
Hor. Od. 3, 3, 67; — førreften er Argivus den ved Di-
gamma udsiddede Jern af: — 2) Argæus, 3, Ἀργῆος:
argivisk el. græst, men alene „pect.“; — Tibur
Argæo positum colono, (af Grækeren Tiburnus), Hor.
Od. 2, 6, 5; figel. Tibur Aræum, Ovid. Am. 3, 6, 16;
— 3) Argolis, idis, f., Ἀργολίς; a) adj.: argivisk,
Alcmene, Ovid. Met. 9, 276; cf. id. Rem. 535; — b)
subst. (sc. terra): Landstabet Argolis paa Peloponnesus;
vid. Plin. 4 proem.; — bb) cf. adj.: Argolicus, 3,
Ἀργολικός: argivisk el. argivisk, sinus, Plin. 4, 9,
mare, Virg., urbes, id.; men ~ leo, Senec. Herc. Oct.,
(d. nemeiske Leve); — „pect.“ ogs. f. græst; ~ duces,
Ovid. Met. 12, 627; ~ classis, ibid. 13, 659; — not.:
Argus, 3, f. Argivus, alene Plant. Amph. prol. 98,
inc. — Argōus, 3, f. und. Argo.

argumentalis, e, [argumentum]: beviseende, in-
deheldende et Bevis, narratio, Ascen. ad Cic. Div. in
Caecil. 1; cf. — argumentaliter, adv.: igiennem
Beviser, Aggen. Urb. ap. Frontin. — *argumentatio,
onis, f.: Bevisførelse, Cic.; argumentatio est explicatio
argumenti, id. Part. or. 13; ~ probabilis, id., Quintil.;
— 2) Ogs. Beviser selv; vid. Cic. R. Am. 35: etiamne
... argumentatio quaerenda est? e. — argumenta-
tor, oris, m.: en Bevisførelse, Tert.; — cf. fem. ar-
gumentatrix, isis, id.; — [fsg.].

argumentor, atus sum, 1, v. dep. n. (o. a.),
[argumentum]; 1) „alm.“; A) forer et Bevis derfor;
absol., el. m. relat., el. m. interrog.; — neque ego in
causis, si etc., argumentari soleo, Cic. N. D. 3, 1; quid
argumentamur, quo pecunia pervenerit, id. Verr. 1, 57;
cf. Liv. 39, 26; — B) anfører sem Bevis; c. acc.
comm.; — multaque in eam partem probabiliter ar-
gumentatur, id. 33, 28; cf. Cic. Cluent. 24; — H) „bef.“:
gior en Slutning, flutter, de voluntate alicujus, id.
Inv. 2, 44; — not.: pass. argumentata nomina, Auct.
ap. Priscian.

argumentōsus, 3: fuld af Materie el. Stof, rig
derpaa, opus, Quintil. 5, 10, 10; af — argumen-
tum, i, n., [arguo]; 1) „alm.“; A) hvad der anføres
til Befrættelse for en Påstand, Bevisgrund el. Bevis;
(dog mere om Kiendsgjerninger, ligesom ratio mere
om Jernufsigte: vid. Cic. Div. 2, 11); beder Cic.
Part. or. 2: probabile inventum ad faciendam fidem;
cf. id. Top. 2; — esse argumento (dat.): tiene til Be-
vis, Liv.; addere pro argumento, (sem Bevis), Suet.;
— B) hvad der gior noget kiendsligt, hverpaa noget
kiendes, Tegnet el. Merke, edl.; — vid. Ovid. Met. 4, 762, o.
ibid. 8, 746; men odoris atque pinguedinis argumentis
(myrrham digerere), Plin. 12, 35; — H) „bef.“: Stof
el. Materie el. Indhold, der ligger til Grund for en
skriftlig el. kandskrift Fremstilling; via. Quintil. 5, 10,
9 o. 10; cf. alsi.; A) Indholdet el. Stoffet til el. af
en skriftlig Fremstilling el. Bearbejdelse el. Digtning, edl.;
vid. Quintil. 1, c.; men componere argumentum, (ordne
sit Stof), Cic. Au. 15, 1; cf. id. Off. 2, 23; — navnsl.
Ogs. Indholdet af en Digtning; ~ fabulae, Ter. Ad.
prol.; cf. Liv. 7, 2; — bb) cf. a) „meten.“: Digtning
gen selv; — Hoc argumento se describi etc., Phaedr. 4,
8; cf. Ovid. Trist. 5, 1, 10: Siquae argumenti con-
ditor ipse mei; men explicare exitum argumenti,
(løse Stykkets Rinde), Cic. N. D. 1, 20; — b) „overf.“:
Stykkets el. Fremstillingens Bæsen el. Sandhed el.
Sandfælgthed; — verum haec tota fabella... quam est
sine argumento? Cic. Coel. 28; — B) Indholdet el.
Stoffet til el. af Kunstnerens Fremstilling igiennem
Sculptur el. Maleri el. Bævning, osv.; — ex eborē di-
ligentissime perfecta argumenta, Cic. Verr. 4, 56; Et
vetus in tela deducitur argumentum, Ovid. Met. 6, 69;
cf. ibid. 13, 684, o. Virg. Aen. 7, 791.

arguo, ui, itum, (men af itum alene: arguiturus,
Sall. ap. Prisc.), 3, v. a.; jester Doederl.: f. arguo,

i. e. adgruo, efter Analegt af ingruo; oprel. ligesom adiorior: angriber, gaar løs derpaa; cf. I) „egent.” i Næstproget; A) med Personobjekt; — aliquidem: at anfælte el. besvæde nogen (derfer), at overbevise nogen (serom); — servos ... neque arguo, neque purgo, Cic. R. Am. 41; cf. Liv. 13, 5; men argui apud aliquem, Tac. Ann. 14, 11; — 2) herud kan egslaa foies Besvædningeu selv, el. det, hverfer nogen besvædes; a) in gen.; — quales viros mortuos summi sceleris arguas, Cic. Rab. perd. 9; cf. id. Coel. 1; ligel. ~ aliquidem repetundarum, Tac., occupandae rei publicae. id., mendacii, timoris, Suet.; — b) in abl.: hoc crimine non arguo, Cic. Verr. 5, 18; cf. Nep. Paus. 3; — c) m. de: — de quibus quoniam verbo arguit, verbo satis est neare, Cic. R. Am. 29; — d) m. Objectsfærmig; — quod auctor illius injuria fuisse argueretur, Cic. Verr. 1, 33; cf. id. R. Am. 13, v. Suet. Ner. 33; — e) m. ut, (Stræfernes *os*); — fratrem, ut subditivum, apud patrem arguere etc., Suet. Ner. 7; — B) m. Tingsobject: at flage derover, at erklære fer en Forbrydelse; — nec ea culpa, quam arguo, etc., Liv. 1, 28; detectas conjurationes ... non ultra arguit, quam ut etc., Suet. Caes. 75; men Ovid. Met. 15, 73: primusque animalia mensis Arguit imponi, (em Hythageras); — b) egf. heer ~ aliquid: at afbevise el. giendrive; — quod et ipsum (hvillen samme Beretning) Fenestella arguit, etc., Suet. Vit. Ter. 1; — egf. ~ aliquidem, (giendrive nogen), id. Calig. 8; — II) „overf.”: paaftaaer el. erklærer; egf. bevise el. gædgjæ; — speculatores, non legatos, venisse, arguebat, Liv. 39, 23; cf. Plant. Mil. gl. 2, 3, 66; men Liv. 1, 16: qui discernit regem Patrum manibus tacti arguerunt, etc.; — men Virg. Aen. 4, 13: Degeneres animos timor arguit, (veder); cf. Hor. Epod. 11, 10, egf. id. Od. 1, 13, 7; — cf. pass.: at vife fig, at fundes; Apparet virtus arguiturque malis, Ovid. Tr. 1, 3, 80; cf. Hor. Ep. 1, 19, 6; — III) partie. argutus, 3, egf. fem adj.; oprel.: ligesom løsladt derimod; cf. m. Activhem: som træffer el. rammer el. afficerer; — cf. A) „egent.”: indvirkende paa Sandferne, egf. det navn; a) paa Synet: let el. hurtig i fine Begjæfter; — vid. Cic. d. Or. 3, 59; men oculi nimis arguti, (altfor spillende), id. Leg. 1, 9; cf. Ovid. Am. 3, 2, 83; men ~ caput (equi: med liffuld Bevægelse, el. med let Bygning), Virg. Ge. 3, 80; men ~ soleae, (nette el. zirlige), Catull.; — b) paa Dret el. Horelsen: giennemtrængende, klar el. høi, lydende el. tenende, egf. brufende el. larmende; (færd. „poet.”); — faaf. m. aves, Prop., m. olores, Virg.; men ~ ilex, ~ nemus, (som fuser i Stærmen), id.; egf. m. serae o, pecten, (flærende, hvænde), id.; — navn. egf. om Sangere og Digtere: med klar el. høi Stemme, Neacra, (en Sangerinde), Hor., poetæ, id., Tibullus, Martial.; — comiff egf.: ftaakom, erdgjæderff, Plant. Truc. 2, 6, 13, v. id. Trin. 1, 2, 163; — cf. egf. „overf.” om et Brev: ordrig, indforlig; vid. Cic. Att. 6, 5: litteras quam argutissimas etc.; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 1; ligel. „overf.” om Barfter: pæglig, betegnende; vid. Cic. Div. 2, 12; — c) paa Lugten og Smagen: giennemtrængende, flarp; — odor in tenui argutior etc., Plin. 15, 4; — ~ saporis, Pallad.; — B) „ment.”: indvirkende paa Menneffets Indre el. paa dets aandige Væfen; a) til det Beere: flarpfinde, aandfuld, diæta, Cic., sententiae, id., acumen, Hor.; quis illo (Catone) ... in sententiis argutior? Cic. Brut. 17; cf. ibd. 29; — b) til det Varre: fpidsfindig, fnu, liflig, meretrix, Hor., calo, id.; men ~ dolor, Prop. 1, 18, 26, (fufnigen forfult).

I. Argus, i, m.; 1) den hundredoiede Bevogter af den til Jo forvandlede Jo; vid. Ovid. Met. 1, 624 flgd.; — 2) Bygmæfteren af Zibet Argo, Val. Fl. — 2. Argus, 3, f. Argivus, f. und. Argos.

~ argutatio, omis, f.: fnaagende Ryd, lecti, Catull.; o. — argutator, oris, m.: som disputerer fpidsfin-

digen, Gell. 17, 5; — [argutor]. — argute, adv. af argutus: fædd. „fig.”; I) flarpfindigen, fndrigt, responder, Cic., conicere aliquid, id.; — argutus dicere aliquid, id.; argutissime disputare, id.; — 2) liffig, obrepere, Plant. Trin. 4, 2, 131.

argutiae, arum, f., [argutus]; (sing. f. nedenf.); I) „egent.”: det paa Sænderne Indvirkende, det Udstryksfulde, navn. egf. i Ruffens Barter; — ~ operum (Lysippi), Plin. 31, 19; Parrhasius ... primus argutias vultus (dedit pictorae), id. 35, 36; men Cic. Orat. 18: nullae argutiae digitorum, (inlet fufnigt Syn med Jintæne); — b) egf. løs Snat, Mæsigelfer; vid. Plant. Bacch. 1, 2, 19; — egf. om Rattergatenes Sang el. Triller, Plin. 10, 43; — II) „ment.”; A) det Vandrige el. Indrige, navn. hos Taleren el. i Forerager; vid. Cic. Brut. 45, v. id. Orat. 31; — B) Spidsfindighed el. Snubed el. Lift i Tale og Handling; vid. Cic. Lael. 13; cf. id. Leg. 1, 2; — b) i denne Bem. egf. hos Gell. c. Appul. in sing.; cf. — argutula, ae, f., dem.: liden Spidsfindighed, Naarkloveri, Gell. 9, 14, oftere.

arguto, are, v. a., Biferm af flgd.: flriger el. raaber derpaa; men alene Prop. 1, 6, 7. — argutor, ari, v. dep. (n. v. a.), [argutus]; (forff. Drb); I) „alm.”: larmet flarkt, pedibus, flamper el. tramper flarkt el. lydende, (em Valkeren), Titinn. ap. Non.; — II) naval. egf. larmet med Stemmen, flaafter el. flriger flarkt, Plant. ap. Non.; — egf. c. acc.; Agite, fures, argutamine mendacia, Lucil. ibd. — argutulus, 3, dem.: noget fnaaffem el. fvaadfig, famula, Appul.; — b) argutulus sane fibros etc., (temmelig flarpfindig el. criffte), falder Cic. (Att. 13, 18) sine academiffe Begjer til Varre; af — argutus, 3, partie. v. adj. af arguo.

Argynnus, i, m.: en Indling af R. Agamemnon, der til hans Munde byggede et Tempel for Venus Argynnis, ved Jleden Cephus, Prop. 3, 5, 56. — argyranche, es, f., *ἀργυρόχνη*, [formet efter *ἀνέχνη*, Hælsbetændelse: ligesom Hængelbrynde, (comiff Betegnelse af fmedigt Gneri), Gell. 9, 9. — argyraspis, idis, adj., *ἀργυράσπις*: med Solbfjeld, Curt., Justin.; argyraspides a genere armorum appellabantur etc., Liv. 37, 40. — Argýripa, (-ippa), ae, f., (efter Serv. ad Virg. Aen. 11, 254, f. d. oprel. Argos Hippien); efter Sagnet: en af Diomedes fra Argos anlagt By i Apulien; heder fild. Arpi, Virg. Aen. 1, c., v. Plin. 3, 16. — argyritis, idis, f., *ἀργυρίτις*, (solbfjeldig); df. subst.: Solfflam, el. Solbergled, Plin. 33, 35. — argyrodamas, antis, m., *ἀργυροδάμας*: etflags folvfarvet Væfsten af Lighed med Diamanten, Plin. 37, 51. — argyros, i, f.: en Benævnelse paa Borten mercenialis, Appul. — argyrotosus, i, m., *ἀργυρότοσος*: med Solbuen; Epitbet til Apollo, Macrobr.

Aria, ae, f., *Ἀρία*, *Ἀρία*: Landfab i Afien, imellem Hyrtanien, Gedrosien og Indien, (hod. d. veflige Del af Eborafan), Plin. 6, 23; — df. subst. Arii, orum: Indbyggerne deraf, id. 6, 29.

Ariadna, ae, (v. -e, es), f.: Datter af R. Minos paa Creta, hialp Theseus ud af Labyrinthen, men blev paa Flugten af denne forlaet paa Den Næros; hveerfter hun blev elstet af Guden Bacchus, der fattede hendes Krone imellem Stærmerne; — vid. Ovid. A. A. 3, 35, egf. id. Her. 10, v. Prop. 2, 2, 28, oftere: f. egf. Mela 2, 7; — df. Ariadnaeus, 3: ariadniff, sidus, Ovid. Fast. 5, 346, corona, Manil.

Ariana, ae, f.: d. alm. Navn paa d. offlige Provindfer af d. fiore perfiffe Rige, (hver nu Afghaniſtan), Mela 1, 2, Plin. 6, 25; — df. Ariānus, 3: ariānff, regio, Plin. 6, 25; — men subst. Ariāni, orum: Indbyggerne af diſſe Lande, ibd. 29. — arianis, idis, f., *Ἀριανίς*: en i Landſkabet Ariana vorende Plante, Plin. 21, 102. — Ariānus, 3, f. und. Ariana; f. egf. und. Arius.

Aricia, ae, f.: *By* i Latium, ved Alba Longa, var anlagt af Hippolytus, og benævnt efter hans Gemalinde, Nymphen *Aricia*; vid. Virg. Aen. 7, 762; — ogs. fandtes her en Diana helliget Lund, hvori der fordem offredes Mennesker; *hvf.* ~ *immitis*, Sil.; f. ogs. und. *Nemus o. Nemorensis*, ogs. Plin. 19, 33; Martial. 13, 19, o. Liv. 2, 14; — *cf.* *Ariceus*, 3: *aricif*, municipium, Cic. Phil. 3, 6; regio, Martial., vallis, Ovid. Met. 15, 488; men ~ *uxor*, Cic. l. c., *bror* ogs. *Aricina*, (se. femina); *Fructuum* fra Ar.; — men subst. *Ariceini*, orum: *Indbaaner* af Ar., Liv. 2, 14; — not.: *Aricia*, ae, f.: som *Nymphen*, ved Hippolytus *Moder* til Virbius, f. *evenf.*

ariditas, atis, f., [aridus]; 1) „alm.“: Tørhed, fortorret Veffaffenhed, Plin. 11, 41; ogs. in. pl., Arnob.; — 2) *filid.* ogs. „meton.“: den fortorrede Gienftand; *simi ariditas*, (f. *simus aridus*), Pallad. — *aridulus*, 3, dem. af *figd.*: indtorret, visfen, *labella* (anus), Catull. 64, 317.

aridus, (etr. *ardus*, Lucil.), 3, [areo]; 1) „egenf.“; A) „alm.“: tør, fortorret, ligna, Lucr.; ~ *folia laureae*, vid. Cic. Pis. 40; ~ *terra et sicca*, Plin.; *leonum Arida nutrix*, (i. e. *Africa*), Hor. Od. 1, 22, 16; *cf.* Ovid. Met. 2, 238; — b) neutr. *aridum*, ogs. som subst.: det Torre, et tort Sted; navn. ogs. *Strandbreten* el. *Rypfen*; vid. Caes. B. G. 4, 25 o. 29; — B) „bef.“ o. „metonym.“ ogs. om Tørften, Lucr. 3, 930; ogs. om *Jeberfort* el. om *Jeberen*, Virg. Ge. 4, 158; ogs. om *Farven*; *arido colore* (solum), Plin. 12, 59; endel. om *Lyden*: tør, hul, bragende; vid. Lucr. 6, 118, o. Virg. Ge. 1, 357; — II) „fig.“; a) tør, udtorret, maver, *crura*, Ovid.; *ovis aridior puella passis*, Auct. Priap.; men in *vietu arido*, etc., (ved tør el. maver Koft); vid. Cic. R. Am. 27: *figel. vita horrida atque arida*, id. Quint. 30; — *cf.* m. *Lune*: ~ *eliens*, (fattig el. fulsten), Martial. 10, 87; — b) indtorret el. haard, *hvoraf* intet lader sig udpreffe; *cf.* *cemiff* om en *Onier*: *Pumex non aequie est aridus, aequie hic est senex*, Plant. Aul. 2, 4, 18; *cf.* Ter. Heaut. 3, 2, 15; — c) ~ *argentum*, Plant. Rud. 3, 1, 21, (rimel. baarde Grunker el. rede Penge); — B) „ment.“: naval. om *Talen* el. *Joredraget*: tør, maver, aandsløs, uden Saft og Kraft; — ~ *genus sermonis*, Cic. d. Or. 2, 38; ~ *oratio*, Quintil.; *aridissimi libri*, Tac. Orat. 18; — ogs. „meton.“: *aridus orator*, Quintil., *magister*, id.

ariëna, ae, f.: *Bananen*, d. v. *Frugten* af d. indiffe *Træ* *pala* el. *Pifangtraet*, Plin. 12, 12. — *aries*, *ietis*, m., (metrifl. ogs. *arjes*, *arjetis*, Virg., o. A.), *ἀρίης, ἀρίης*: *Bedderen*, (el. *saarets Han*), Varr., Colum.; — II) *cf.* „overf.“; A) „mythifl.“: den gylene *Bedder*, der fordem havde fert *Phrixus* til *Gelchis*; vid. Enn. ap. Auct. ad Her. 2, 22; — B) *cf.* i *Afroniemien*, efter Hygin. Astron. 2, 20: *Stjernebilledet* *Bedderen* i *Dyrfteden*; *cf.* Ovid. Met. 10, 165: *figel. sol quum arietis signum init*, Vitruv.; — C) *ifolae* en *Lighed*; a) som *Beleiringsmaskine*: *Stormbuk* el. *Murbræffer*, Vitruv. 10, 19; faal. ogs. Cic. Off. 1, 11: *quamvis murum aries percussisset*; *cf.* Caes. B. G. 7, 32; — b) *eflags* *Dverbiefte* til *Stotte* el. *Stive*; *sublicae* ... *pro ariete subjectae* etc., Caes. B. G. 1, 17; — *hvf.* „alleg.“: *ex quo aries ille subicitur in vestris actionibus*, Cic. Top. 17; — c) *eflags* *ubekendt* *Sødyr*, Plin. 9, 4; — not.: *ares*, (f. *aries*), Varr.; ogs. *arvix*, vid. s. l.; *cf.* — *arietarius*, 3: *borende* til en *Stormbuk*, testudo, Vitruv.

ariëlatio, onis, f., [arieto]: *Støden* el. *Stangen*, (ligesom *Bedderens*); ~ *corporum inter se*, (deres *Sammenfød*), Senec. Qu. N. 5, 13. — *ariëtinus*, 3, af en *Bedder*, *ungula*, Plin., *cornua*, Pallad.; — II) „overf.“; A) ~ *cicer*, Colum., Plin., (af denne *Bølgfrugts* *Lighed* med et *Bedderbøvede*); — B) ~ *responsum*, (der er *fervillet*, ligesom *Bedderens* *Hern*),

vid. Gell. 3, 3; e. — *arieto*, avi, atum, 1, v. a. e. n., (metrifl. ogs. *arjeto*, Virg., o. A.): *stanger* el. *floder* som en *Bedder*, *floder* *flart* el. *baart*; — I) act.; *Quis illic est, qui tam proterve aedes nostras arietat?* Plant. Truc. 2, 2, in.; ~ *aliquem in terram*, Curt. 9, 7; *arietata inter se arma*, Senec.; *cf.* id. d. Ir. 3, 4: *dentes inter se arietati*; — II) neutr.; — (*arietum*) *cornibus conmittit* (f. *conmitti*) in *nie arietare*, etc., Att. ap. Cic. d. Div. 1, 22; men Virg. Aen. 11, 890: *pars ... Arietati in portas*, (flytter *dermed*); ogs. absol.: *floder* an, *floder* mig; „alleg.“, Sen. Ep. 107; — [aries].

arificus, 3, [areo, facio]: *terrende*, Coel. Aur. — *Arii*, orum, f. und. *Aria*. — *arilator*, (el. *ari-*), oris, m., efter Gell. 16, 7, af *Labor*. *brugt* f. *ocio*: *eflags* *Aræmmer* el. *Hæder*. — *Arimaspi*, orum, m.: *styhift* *Jælf*; vid. Plin. 7, 2, o. *Mela* 2, 1. — *Ariminum*, i, n.: *By* i *Umbrien*, (hod. *Rimini*); vid. Plin. 3, 20; — *cf.* *Ariminensis*, e, ager, Plin. 10, 25; — men subst. *Ariminenses*, imm: *Indbaaner* af *Arim*, Cic. Verr. 1, 14. — *arinca*, ae, f.: *gallif* *Benærndse* af *Kernarten* *olyra*, Plin. 18, 19, *eftere*.

Arioharænes, is, m.: en *Kenge* i *Cappadocien*, Cic. Att. 5, 20, *eftere*. — *ariola*, ariolor, etc., f. und. *hariola*, etc. — I. *Arion*, (Ario, Gell.), onis, m., *Arion*: *græft* *Carthar* *friller* fra *Nepthunia* paa *Lesbos*; *frang* i *Savet*, *fer* *iffe* at *blive* *myrdet*, og *optog* *derpaa* af et *Marfvin*; — vid. Ovid. Fast. 2, 80 *figd.*, (*hvor* ogs. acc. *Ariona*), o. Gell. 16, 19; — *cf.* *Arionius*, 3: *arioniff*, nomen, Ovid. l. c. 93, *lyra*, id., Prop. — 2. *Arion*, onis, m., *Navnet* paa den *Hest*, som *Nepthunus* *forærede* til *K. Adrastus*, *hvf.* *Adrastæus*, Stat.; ogs. var denne *Hest* *vocalis*, (d. e. *talende*), Prop. 2, 25, 37, o. *sata movens*, (d. e. *spaaende*), Stat. — *Arionius*, 3, f. und. 1. *Arion*. — *Arionistus*, i, m.: *germaniff* *Jyrfe* og *Særjeter*, Caes. B. G. 31.

aris, idis, f., *aris*, el. *arigagor*: *eflags* *Slange*; urt, Plin. 21, 94. — *Arisha*, ae, (-e, es), f.: *By* i *Troas*, Virg., Plin. 5, 33; — ogs. *By* paa *Lesbos*, ibid. 39. — *arista*, ae, f.; 1) „egenf.“; A) „alm.“: *Arets* *Spids*, *Aræffag*, quae, ut *acus tenuis*, longe *eminet* e *gluma*, etc., Varr.; *cf.* Cic. d. Sen. 15; men *aestu* (f. *aestate*) *numerare aristas*, (om en *Umligbed*), Ovid. Tr. 4, 1, 57; men id. Her. 5, 111, (til den *Uftadige*): *Et minus est in te quam summa pondus arista*, Quae *levis* etc.; — B) „meton.“, (el. som *pars pro toto*): *Aret* *felv*; vid. Ovid. Fast. 5, 357, o. Virg. Ge. 1, 8; — ogs. om *Nardens* *Frugt*, Ovid. Met. 15, 398; — „pect.“ ogs. f. *Donneren*; *nequum decimas emensus aristas*, Claudian.; — II) „pect. overf.“ *ifølge* *eflags* *Lighed*; a) *haarene* paa *Legemet*; vid. Pers. 3, 115; — b) *giffenes* *Ben* el. *rimmer*, Anson. Mosell.; — c) in pl. ogs. *Bærter* el. *Urter*; *validas scopulis effodit aristas*, Val. Fl.

Aristæus, i, m., *Ἀριστᾶιος*: *Søn* af *Apollo* o. *Cyrene*, *Kenge* i *Arfabien*; *lærte* *Menneffene* *Blavlen* og *Ufietreets* *Dyrkning*, ogs. *Mefens* *Tilbederfe*; — *quis* *med* *Aristæo* ... *det?* Ovid. Pont. 4, 2, 9; *cf.* Virg. Ge. 4, 317 (Serv.); f. ogs. Cic. Verr. 4, 57: *Aristæus* ... *inventor olei* etc. — *Aristarchus*, i, m., *Ἀριστάρχος*: *berømt* *Critiker* i *Alexandrien*; — om hans *strænge* *Recenfien* af de *homeriffe* *Digte*, vid. Cic. Fam. 3, 11; f. ogs. Ovid. Pont. 3, 9, 24; — b) ogs. som *appell.*, f. *endyr* *Critiker*; vid. Cic. Pis. 39, o. id. Att. 1, 14; — *cf.* *Aristarchei*, orum, m., (i. e. *critici* el. *grammatici*), Varr. L. L. 8, 34. — *aristatus*, 3, [arista]: *forfynet* med *Aræffag*, Fest. — *ariste*, es, f.: *Navnet* paa en *Greken*, Plin. 37, 58 (Hard.).

Aristides, is, (ogs. i, Cic. Fin. 2, 35), m., *Ἀριστίδης*: *Samtidig* med og *Rival* af *Themistocles* i *Athenen*; — vi have hans *Levnets* *beskrivelse* paa *Latin* af *Nepos*, paa *Græft* af *Plutarchus*; f. ogs. Cic. Off. 3, 4; — not.: ogs. kan *mærkes*: a) *Aristides* af *Mile-*

ius, herfatter af et Dig: Milesiaca; vid. Ovid. Tr. 2, 413 o. 413; — b) en beremt Maler paa Apelles's Tid, Plin. 35, 36; — c) en beremt Villedbugger, id. 34, 19. — aristifer, a, um, [arista, fero]: sem bærer el. har Åreflag, seges, Prud.

Aristippus, i, m.: Philosoph af Cyrene, Discipel af Socrates, o. Stifter af d. cyniske Skole; — qui voluptatem summam bonum dicit, etc., Cic. Fin. 2, 6; cf. Hor. Ep. 1, 1, 18; — cf. Aristippos, 3: aristippos; — illud Aristippeum etc., Cic. l. c., (bin Etyming el. Lære af Aristip). — Aristius, a: romersk Slægts- og Personnavn; — Aristius Fuscus: romersk Digter og Lærd, til hvem er Hor. Ep. 1, 12, o. id. Od. 1, 22; cf. id. Sat. 1, 9 o. 10.

Aristo, onis, m., *Ἀριστοῦ*: Philosoph fra Chios, Discipel af Zeno, o. Stifter af d. skeptiske Sect el. Philosophi; — vid. Cic. N. D. 3, 31, o. id. Leg. 1, 13; — cf. Aristonoeus, 3: aristoneus, vitta, Cic. Fin. 4, 15. — aristolochia, ae, f., *ἀριστολόχια*: etslags Plante, som skal befærdte el. sette Rodfelen, Plin. 25, 51, Cic. — Aristonoeus, i, m.: Søn af S. Cennecus, førte Krig med Rømerne, hvori han blev overvunden; vid. Flor. 2, 21, Vell. 2, 4 o. 2.

Aristophanes, is, m., *Ἀριστοφάνης*; — den berømteste af dette Navn er Ar. af Lindus paa Rhodus, Athenens ypperste Comediedigter, samtidig med Socrates; — vid. Hor. Sat. 1, 4, in., o. Quintil. 10, 1, 65; — B) cf. 1) Aristophanes, (-ius), 3: aristophaness, anapaestus, Cic. Orat. 56; — 2) Aristophaneus, 3: = frgd., Hieron.; — not.: egf. er Ar. Navnet paa en beremt Grammatiker af Byzantium, Discipel af Cratophanes, og Lærer for Aristarchus, Cic. d. Or. 3, 33, o. Quintil. 10, 1, 51. — aristosus, 3, [arista]: fuld af Åreflag (el. Væner), cibaria, Venant.

Aristoteles, is, (egf. i, Cic. Att. 13, 28, eftere), m., *Ἀριστοτέλης*: af Stagira i Macedonien, var M. d. Stors Lærer, der til den lærdeste og berømteste af Platos Discipler, og Stifter af d. peripatetiske Philosophi; — vid. Cic. Acad. 1, 4 o. 9, egf. id. Tusc. 1, 10, o. 3, 38; — cf. Aristoteli, (o. -eus), 3: aristotelis, vis, Cic. d. Or. 3, 19; — pigmenta. (Joredragets Udflykning i N's Mæner), id. Att. 2, 1; ~ Topica, (et af hans rhetoriske Værker), id. Fam. 7, 19. — Aristoxenus, i, m., *Ἀριστοξένος*: Philosoph o. Musikus, Discipel af Aristoteles, Cic. Fin. 5, 9, eftere.

arithmetica, ae, (o. -e, es), *ἀριθμητική*, (se. *ῥῆγμα*): Regnekunsten, Senec. Ep. 88, Vitruv., Plin. — arithmeticus, 3, *ἀριθμητικός*: arithmetisk, efter Regnekunstens Regler; ~ ratio, Vitruv.; — b) subst. arithmetica, orum, n.: Arithmetiken; in arithmeticeis satis exercitatus, Cic. Att. 14, 12. — arithmus, i, m., *ἀριθμός*, (i. e. numerus): Tallet; cf. pl. Arithmi, (i. e. Numeri): d. fjerde Mosebog, Tert.

artidus, mis, f., [areo]: Lærd, for Beskaffenhed, Plaut., Varro. — 1. Arius, i, m.: en Flod i Landfabet Aria, (hød. Heri), Plin.; hos Amm. egf. Arias, ae. — 2. Arius, (Arr.), i, m., *Ἀρίων*: Navnet paa en bekendt Hærsfører; — cf. Arianus, 3, Hieron.; — Ariani, orum, hans Tilhængere, Augustin. — Ariusius, 3: aruisst, vina, (fra Egnen Ariusia paa Chios, *Ἀριουσία χώρα*), Virg. Ecl. 5, 71; ~ pocula, Sil.

arma, orum, n., [*armo*, i. e. apto, påsær]; 1) „egenl.“; A) nærmest: de til Legemet afpassede el. sluttende Vaaben, Rüstingen, (navnl. Skield, Hietm, Pandser, Benfinner, etc.); vid. Liv. 1, 43, o. id. 45, 39; „bes.“ egf. Skieldet, id. 1, 20 o. 37, egf. Virg. Aen. 10, 841, o. ibd. 12, 491, (hvori se collegit in arma: dækkede sig med Skieldet); cf. Plin. Ep. 5, 6; arma Aeneae ... Achilles etc.; — B) i videre Forstand omfatte arma egf. de Angrebsvaaben, hvormed der sættes i Haandgemænge (el. comminus; opp. tela el. Skid-

vaaben); — arma alia ad nocendum, etc., Cic. Caecin. 21; armis et virtute ... patriam defendere terram, Lucr.; men id. 5, 1282: Arma antiqua, manus, ungues dentesque fuerunt, etc.; — arma capere el. sumere, (gribe til Vaaben), Cic., aptare, Liv., induere, id., Ovid., Virg., (anlægge Vaaben, ruste sig); ligel. armis accingi, Virg.; — ad arma conicere, Caes., vocare, Cic., egf. in arma vocare, Virg., (falde til Vaaben); — armis decernere, Cic., certare cum hoste, id., dimicare cum aliquo, Nep.; esse in armis, Caes., Suet.; — arma ponere, abicere, Cic., relinquere, Liv., tradere, Nep.; — b) her til mærkes endnu Udtrykkene: arma, viros (pollicentes etc.: deres væbnede Magt, Vaaben og Mandskab), Liv. 8, 25; egf. forbindes arma telaque, el. tela atque arma, Liv., Tac.; men armis et castris, (som Ordbrug): af al Magt, med al Anstrængelse, Cic. Off. 2, 24; — II) „overf.“; A) „meton.“: 1) arma, f. bellum; — silent leges inter arma, Cic. Mil. 1; ~ civilia, (Bergerkrigen), id. Fam. 2, 16; ~ externa, (udvortes Krige), Liv. 3, 14; arma inferre Italiae, Nep. Hann. 2; — saaf. egf. „poet.“; vid. Ovid. Met. 1, 126, Virg. Aen. in., o. Hor. Ep. 1, 19, 7; — ligel. „poet.“: Kamp el. Træfning, Virg. Aen. 2, 337, o. 655; — egf. mærkes Medbetningerne: pace potius cognosci, quam armis, Liv. 5, 35; cf. Cic. (poet.) Off. 1, 22: Cedant arma togae; f. egf. id. Pis. 30; — 2) ligel.: „meton.“: arma, f. armati, Liv. 41, 12, id. 21, 26, o. Tac. Hist. 2, 32; men „poet.“: neutra arma secutum (Idam) etc., Ovid. Met. 5, 91; men arma auxilia, ibd. 6, 424, (Hjelpetropper); — B) ofte egf. „alleg.“: Jorhværtsvaaben, Beskyttelse; arma (se. eloquentia), quibus etc., Cic. d. Or. 1, 8; cf. ibd. 38, egf. id. Lael. 4; — contra Boream arma, (i. e. lanas), Ovid. Met. 15, 471; f. egf. Hor. Sat. 2, 3, 297; — C) „poet.“ hede egf. arma, (ligesom Grækerne *ὅπλον* o. *ἐντεα*): ethvert Værktøi el. Redskab; — vid. Virg. Aen. 1, 177, o. Ovid. Met. 11, 35, egf. Virg. Ge. 1, 160; — egf. Skibsredskaber, som Seil og Røg, etc.; — colligere arma, Virg. Aen. 5, 15; cf. ibd. 6, 353; men om Dædalus's Vinger, Ovid. A. A. 2, 50; egf. om andet Værktøi; cf. Martial 14, 36.

armamata, (harm.), ae, f., *ἀρμάματα*: persiff Reisevogn for Fruentimmer, Curt. 3, 3. — armamenta, orum, n., [armo]; 1) „alm.“: allehaand Redskaber, dog navnlt. til Skibbrug: Taffeltag, etc., Ovid. Met. 11, 456; hvorefter egf. fuis aramentis, Suet. Aug. 17; men stringere vela, demittere armamenta, Senec.; cf. Liv. 36, 44, o. Caes. B. G. 3, 14; — II) „bes.“: Skibe el. Stotte; armamenta vinearum, (Vinpæle), Plin. 18, 29.

armamentarium, i, n., [armamentum]: Tøisus el. Arsenal; in pl., Cic. Rab. perd. 7; men med Vne, Juvenal. 13, 83: armamentaria coeli; — egf. Søarsenal; ~ mille navium, Plin. 7, 38. — armariolum, i, n.: liden Etab el. Skrin, Plaut. Truc. 1, 1, 35; — egf. liden liden Bogskab, Sidon.; af — armarium, i, n., [arma]: Etab el. Skrin til Opbevaring af Skæber el. Bøger, egf. af Skibsarbejder og Penge; vid. Plaut. Epid. 2, 3, 3; cf. Cic. Cluent. 61: armarium, in quo nummorum aliquid etc.

armatura, ae, f., [arma]; 1) „egenl.“: Væbningsmaade, Vaabenart; — ~ varia pedidatus et equitatus, Cic. Fam. 7, 1; levis armaturae Numidas etc., Caes. B. G. 2, 10; — B) „egf. „meton.“: levis armatura, f. velites el. de letbevæbnede Soldater, (i Medsæt. af legiones o. equitatus), Cic. Phil. 10, 6, o. Liv. 27, 48; egf. in pl., id. 21, 55; — II) fild. „overf.“: etslags Vaabene, Amm., Veget.

1. armatus, 3, partic. o. adj. af armo. — 2. armatus, us, m., [armo], ligesom armatura, (men atene in abl.): Væbningmaaden; vid. Liv. 33, 3, o. id.

42, 55; — b) egf. „meton.“: de bevæbnede Seldaler fælg; vid. id. 26, 5, o. id. 37, 11.

Armenia, ae, f.: Armenien, Landet i Asien, des- ses i: *Armenia major* el. d. østlige, (hødt. Turtomanien o. Kurdistan), o. *Armenia minor* el. d. vestlige, (hødt. Anatolien); vid. Plin. 6, 9; df. ~ utraque, Lucan., Flor. 3, 5; — B) df. 1) *Armentiacus*, 3: armenisk, bellum, Plin., triumphus id.; — men *armentiacum*, m. o. ud. malum, Colum.: *Arpifosfen* el. *Arpigen* af: — *armentiacæ*, (se. arbor): *Arpifostræct*, id., Plin.; — 2) *Armenius*, 3: armenisk, lingua, Varr., reges, Cic., tigres, Virg., pedites, Nep.; — hh) df. subst.: a) *Armenius*, i, m.: en Armenier, Ovid., Martial.; — b) *armentum*, i, n.; c) se. pigmentum: en blaa farve, Biergblaat, Varr., Vitruv., Plin. 35, 12; — β) se. pomum: *Arpifosfen*, Colum.

armenta, ae, f.; forff. Biferum af *armentum*, Liv. Andr., o. Enn. ap. Non. — „armentalis, e: hørende til det større Dvæg; df. „poet.“: ~ equa, Virg. Aen. 11, 572; ~ lac, Symmach.; — *armentarius*, 3: = frgd.; ~ morbi, Solin.; — df. subst. *armentarius*, i, m.: Dvægghyrde, Drederiver, Lucr., Varr.; cf. Virg. Ge. 3, 344; — *armenticius*, (-uus), 3: = frgd., pecus, Varr., greges, id.; — *armentivus*, 3: = frgd.; — df. subst. *armentiva*, (se. pecora), Plin. 28, 68, inc.; o. — *armentosus*, 3: rig paa stort Dvæg; Italia *armentosissima*, Gell. 11, 1; — [fgd.].

armentum, i, n., frimel. ctr., f. *aramentum*, af aro; (at afstille fra jumentum af jugum; hvs. Dig.: boves magis armentorum, quam jumentorum genere appellantur); 1) „afm.“: Flødvæget; egf. collect.: Dvægghierde; oftest in pl.; — pcedes. *armenta feraeque*, Lucr. 5, 249; gregem armentorum emere, Varr.; saaf. oftest om Herdvæget; vid. Cic. Phil. 3, 12, o. Liv. 22, 17; opp. grex, vid. Ovid. Met. 6, 395; — egf. undert. in sing.: vid. Hor. Ep. 1, 8, 6, o. Liv. 1, 7; — II) „bef.“: A) om Heste og andre større Dyr; bellum haec armenta (i. e. equi) minantur, Virg. Aen. 3, 510; cf. ibd. 1, 185; — egf. in sing.: id. Ge. 3, 71; — men immania (Neptuni) Armenta, vid. ibd. 1, 395; — B) som Collectiv m. høstaaende gen.: enhver Hiord el. Hov el. Mængde; multa equorum boumque armenta, Plin. Ep. 2, 17; cf. Plin. 7, 2; — not.: fite. o. fiedt. findes armentum om et enkelt Stykke af Hiorden; vid. Hygin. Fab. 118.

armifer, a, um, [arma, fero]: vaabendærende, bevæbnet; egf. frigerisk. Leleges, Ovid. Met. 9, 611; cf. id. Her. 2, 81; men ~ labores (Xrigens Trængsler), Stat.; men ~ arvum, Sen. Met. 169, f. und. flgd.; Prop. 1. e.; — navn. egf. som Epitet til Mars og Minerva; Armifer armiferæ correptus amore Minervæ etc., Ovid. Fast. 3, 681; cf. id. Met. 14, 475.

armiger, a, um, [arma, gero]: 1) „afm.“: = frgd.; vid. Att. ap. Cic. Fam. 7, 33; armigerum deum (i. e. Martem), Sil. 7, 87; men ~ humis, Prop. 3, 9, 10, (hveraf hine væbnede Krigere fremværede efter de faaede Dragetander); — II) „bef.“: egf. som subst.: A) armiger, i, m.: Vaabendrager; — vid. Plant. Merc. 5, 2, 11, o. Virg. Aen. 9, 618; men armiger Jovis (aquila), Ovid., Virg.; egf. „everf.“: ~ Catilinae, (hans Medhjælper), Ps. Cic. p. Dom. 5; — B) armigera, ae, f.: Vaabendrageriske; — vid. Ovid. Met. 5, 619, o. ibd. 3, 166.

armile, f. und. armillum. — **armilla**, ae, f. [armus]: et om Armen smect el. slænget Smykke, en faadan Ring el. Riide, (der bæres af begge Kion); — armillæ, quæ brachialia vocantur, Cic. ap. Prisc.; cf. Plaut. Men. 3, 3, 13; — navn. egf. som Uresgave for Krigersdaad; vid. Liv. 10, 44; — 2) ifølge Gæstaltens Righed: en Jernring, Vitruv. 10, 6; df. — armillatus, 3: forsynet el. smykket med et Armbaand, Suet.;

— men „everf.“, o. e. acc. gr.: Atque armillatos colla Molossæ canes, Prop. 1, 8, 21.

armillum, i, n., [bell. m. frgd.], (efter Varro ap. Non.: genus urceoli: etilags Kruffte el. Bistkruffte); egf. armile, is, n.; (men begge Jernner alene for o. efterf.); — df. Dresproget: ad armillum redire el. reverti, Lucil. ap. Non.; egf. ad armile redire, Appul.: at tye til de gamle el. vante Runster; liget. absol.: ad armillum, el. ad armile, ibd.

Armilustrum, i, n., f. und. flgd. — **Armilustrum**, i, n., [arma, lustrum]: Etet i Rom, hvor Romerne aarligen (XIV Cal. Nov.) bevæbnede offeret, da egf. deres Vaaben rensedes og indviedes; — hvs. denne Hest heter: Armilustrum. (Vaabrenrenselse, *ἀντιζωαγωγός*), Varro L. 6, 3, o. Liv. 27, 37.

Arminius, i, m.: hin tapre Cheruskerfyrste, der i Teutoburgerfæven slog Varus og hans Legioner; vid. Vell. 2, 118, Flor. 4, 12, o. Tac. Ann. 1, 55, oftere. — *arminpōtens*, (tis, adj., [arma]: vaabennagtig, frigerisk el. tapper; Epitet til Mars o. til Diana; vid. Virg. Aen. 9, 717, o. ibd. 2, 425; egf. til andre; vid. ibd. 6, 500; egf. om Lante, Dig.; df. — *arminpōtentia*, ae, f.: Vaabennagt, Tapperhed, Amm. — *arminōnus*, 3, [arma, sono]: vaabennende, Pallas, Virg. Aen. 3, 514, antrum, Claudian.

armo, avi, atum, i, v. a., [arma]: 1) „egenf.“: forsynet med Vaaben, bevæbnet, multitudinem hominum, Cic.; milites armari jubet, Caes.; ut quenque casus armaverat, Sall. Cat. 56; cf. Liv. 9, 35, o. Virg. Aen. 11, 682; — egf. m. flgd. in el. contra el. adversus aliquem, (derimod); vid. Cic. Plane. 35, o. id. Mil. 25; men „poet.“: armare in proelia fratres, Virg. Aen. 7, 335; — II) „fg.“: A) „everf.“: forsynet el. forfærger dermed; — quæ sunt usui ad armandas naves, Caes.; cf. Liv. 30, 9; ~ veneno sagittas, Justin., calamos, Virg.; (forgifte dem); — B) liget. „ment.“: a) væbner el. rustet el. styrket: ~ temeritatem multitudinis auctoritate senatus, Cic. Mil. 1; ~ se imprudentia alieujus, Nep. Dion. 8; cf. Hor. Ep. 1, 18, 16; — b) epitet derimod, regem adversus Romanos, Nep. Hann. 10; ~ consules in tribunos, Liv. 4, 6; cf. Ovid. Met. 7, 317, o. Hor. A. P. 79; — III) partic. armatus, 3, egf. A) som adj.: rustet el. væbnet; vid. Cic. Cæcin. 21; — df. „meton.“: armati anni, (Xrigsaarene), Sil.; — egf. in superl., (men alene m. Hensyn til d. høstaaende posit.): vid. Cic. Cæcin. 21, o. Senec. Benef. 5, 4; — B) som subst. Nep. Dion. 9; cf. id. Milt. 5, o. Suet. Caes. 30.

armoracia, (-ea), ae, f., *ἀρμαρᾶ*, o. *armoracium*, i, n.: etilags vild Røddet, Colum., Pallad. — **Armoricae**, arum, f., [af d. celtiske: ar mor, i. e. ad mare]: oprdt. Kystlandene; df. gammel Bevæbnelse paa d. fite. Bretagne i Gallien, egf. paa en Del af Normandiet; vid. Caes. B. G. 5, 53, oftere; — df. adj. *Armoricus*, 3: armerisk, civitates; vid. Caes. 1. e.; — not.: fild. egf. *Aremoricus*, Auson.

armus, i, m., *ἀρμός*; 1) „afm.“: hos Dyrene: Boven, (neml. som hværende til Skulderen hos Mennefster); hvs. Ovid. Met. 10, 700: Ex humeris armī sunt; (opp. suffrago); vid. Plin. 11, 95, oftere: armī leporis, Hor., pantherae, elephantī, Plin.; — II) „bef.“ o. „poet.“: bede armī; a) hos Dyrene: Ederne; Virg. Aen. 6, 882, o. Hor. Sat. 2, 8, 89; — b) hos Mennefster: Skulderene, Virg. Aen. 11, 615, o. Lucan. 9, 831.

Arna, ae, f.: By i Umbrien, Sil.; — df. subst. **Arnates**, um, m.: Jædvænerne deraf, Plin. 3, 19. — **arnacis**, idis, f., *ἀρνᾶ*: etilags Jæarepels, (navnl. som Pigedragt), Varro ap. Non. — **Arnates**, f. und. Arna. — 1. Arne, es, f.: By i Boeotien, Stat.; — egf. en By i Thessalien, (Celeni fra d. frgd.), Plin. 1, 14. — 2. Arne, es, f.: den til Allie forvandlede Jærdærfte af sit Jæreland, (Siphnos),

Ovid. Met. 7, 465. — Arniensis, e, f. und. Arnus. — arnion, i, n. f. und. arnoglossa.

Arnobius, i, m.: christelig Hæder i Afrika, i d. tredje Aarh. efter Chr.; — hans Skrift: adversus Gentes, har en for hans Tidsalder fortrinlig Diction. — arnoglossa, æ, f., ἀρνογλωσσος: Gaaretunge el. Beibred, (plantago major L.), Appul.; — egf. arnion, i, n., id. — Arnus, i, m.: Flod i Strurien, (hod. Arno), Plin. 3, 8; — ðf. Arniensis, e, tribus, (efter Liv. 6, 5: eyppretet a. u. c. 367); var den stærkeste fra Rom, ligesom Saburana var den nærmeste; vid. Cic. Agr. 2, 29.

aro, avi, atum, i, v. a. (v. n.), ἀρώω; I) „egenl.“: A) „alm.“: ploier, terram, Varr.; cf. Cic. d. Or. 2, 30; egf. absol.: fodere, aut arare, etc., Ter. Heaut. 1, 1, 17; — B) „bef.“: egf.: at dyrke Jorden, at være Landmand el. Jordbruger; — quæ homines arant, navigant, etc., (deres Eysler, sem Landmand, sem Comand), Sall. Cat. 2; cf. Hor. Epod. 4, 13; men Cic. Verr. 3, 5: qui in Sicilia arant, (neml. sem Jordpagtere af Statsde: mænnerne; f. und. arator); — men ibd. 3, 47: decem mediunna ex jugero arare, (vinde el. ayle deraf); — II) „øvers.“: a) „poet.“: a) æquor el. aquam, edl., (ploie Havet), Ovid., Virg.; — b) Jam vement rugæ, quæ tibi corpus arant, (sure el. rynke det), Ovid. A. A. 2, 118; — men sem Drøjsprog: æ litus, (om et for-gjæves Arbejde), Ovid. Her. 5, 115, v. Juvenal. 7, 49.

aroma, aus, n., ἀρώμα: Kryderi, Dig., Prud.; in pl., Colum. 12, 20; ðf. — aromatics, 3, ἀρωματικός: bestaaende af Kryderier, munera, Spartian. — aromatis, æ, m., ἀρωματίζω; I) etflags Hedelsen med Myrrhens Lugt og Garbe, Plin. 37, 54; — II) aromatis vinum, (ἀρ. οἶνος), krydret Vin el. Krydervin, id. 14, 15. — aros, i, f., egf. aron el. arum, i, n., (arum L.): etflags Bært el. Plante, (germ. Zehrwurz), Plin. 19, 30.

Arpānus, 3, f. und. flgd.: not. — Arpi, orum, m.: By i Appulien, (tiel. Argyripa), Plin. 3, 6; — ðf. Arpinus, 3, (fra el. af Arpi), Liv. 24, 45; — men subst. Arpini, orum, m.: Jndvaanerne, ibd. 47; — not.: fild. Biform af Arpinus er: Arpānus, 3, agri, Frontin.

Arpinas, atis, f. und. flgd. — Arpinum, i, n.: By i Latium, Cicero's c. Marius's Jodested; vid. Cic. Att. 2, 8; — B) ðf. I) Arpinas, atis, (nom. Arpinatis, Cato ap. Prisc.); a) sem adj.: hørende til el. be-nævnt efter Byen Arp., fundus, Cic., iter, id.; men ∞ aquæ, vid. id. Att. 1, 16; men m. Lunc: quid, inquit, homini Arpinati cum aquis calidis? vid. ibd.; men Arpinas, (sc. praedium), ibd. fin.; — b) subst. Arpinates, ium: Jndvaanerne af Byen Arp., Plin. 3, 9, Cic. Off. 1, 7, v. id. Att. 4, 7; — fild. egf. Arpinas, (per antonomasiam), f. Cicero, Symm., f. Marius, Sidor.; — 2) Arpinus, 3: arpinst; ðf. ∞ chartæ, (i. e. Ciceronis scripta), Martial. 10, 19; — men absol. Arpinum, (sc. praedium): Landgebs i d. Arpinst), Cic. Att. 14, 22. — Arpinus, 3, f. und. Arpi, v. und. Arpinum.

arquatus, 3, [arquus, f. arcus], morbus: Gultet; (af den gule Farves Lighed med Regnbuens), Cels.; — 2) ðf. subst. arquatus, i, m.: den Gult-fottige, Lucr. 4, 334; cf. Plin. 20, 44. — arquite-nens, tis, adj., f. und. arciteneus. — arguus, i, m., f. und. arcus.

arra, arraho, arralis, f. und. arrha, etc. — arrectarius, (adr.), 3: sem er reist el. sem staaet lige i Beiret, perpendicularer; — ðf. absol. arrectaria, orum: det oprethaaende Tommer (el. Stænderne) i en Væg el. Bygning, (opp. transversaria el. Tværtommer), Vitruv.; af — arrectus, (adr.), 3, partic. af ar-rigo. — arrepo, [adr.], psi, ptum, 3, v. n.; I) „egenl.“: fryber derhen el. dertil; c. dat., el. m. ad;

— ∞ ad columbaria, Varr., foribus, Plin.; — II) „fig.“: at lise el. suige sig dertil el. ind deri; — ∞ ad amicitiam alicujus, Cic. Verr. 3, 68; men ∞ non virorum, sed muliercularum amimis, Tac. Ann. 3, 50; egf. m. in c. acc., Hor. Sat. 2, 5, 47; ðf. — arrepto, (adr.), are, v. n. intens.: hurtigt at frybe el. lise sig dertil, Plin. 35, 36. — arrecticius, (-tius), (adr.), 3, (eccl.): greben el. henreven i Nanden, begejstret el. rasende, Augustin.; af — arreptus, (adr.), 3, partic. af arripio. — Arretium, f. und. Arretium.

arrha, el. arra, æ, f.; forstøret Form af flgd.: Riobestillingen, el. det ved Riobets Slutning paa Haanden Betalte, Dig.; el. Plin. 33, 6; men mortis arrha, med Lunc: om de Lagers Donorar, der dræbe, isfædtes for at helbrede, id. 29, 8. — arrhabo, (arrab.), onis, m., ἀρράβω: = flgd., Plant. Most. 3, 1, 115; — egf. haandfaet Pant, Ter. Heaut. 3, 3, 42; cf. Quadrig. ap. Gell. 17, 20; — egf. „øvers.“: hunc arrabonem amoris, (denne Ring), etc., Plaut. Mil. gl. 4, 1, 11. — arrhalls, e, [arrha]: hørende til el. plant, pactum, Cod. Just. — arrhenicum, f. und. arsenicum. — arrhenogonon, i, n.: en Art af Bærten satyriou, Plin. 26, 63.

arrideo, [adr.], risi, risum, 2, v. n.; I) „egenl.“: leer dertil el. derad, navnfl. bifaldende; absol., el. c. dat., fild. c. acc. (comm.), dog egf. pass.; — quum arrisisset adolescens, Cic. Tusc. 5, 20; quum risi, arrides, Ovid. Met. 3, 459; cf. Hor. A. P. 101; — ∞ omnibus, Ter. Ad. 5, 4, 10; cf. Liv. 41, 20; — video, quid arriseris, Cic. N. D. 1, 28; — quum ... derideantur; nam si arriherentur, etc., id. d. Opt. Gen. Or. 4; — II) „øvers.“: A) at være gunstig; quum tempestas arridet, Lucr. 2, 32; — B) at bebaage; quod (verbum) mihi valde arriserat, Cic. Att. 13, 21; cf. Hor. Sat. 1, 10, 89.

arriigo, (adr.), rexi, rectum, 3, v. a., [rego]; I) „egenl.“: reiser op el. i Beiret, giver (noget) en op-reist Stilling; — leo ... comas arreitit, Virg.; arrectae-que horrore comæ, id.; ∞ aures, (gibe Agt), Ter. Andr. 5, 4, 30; cf. Virg. Aen. 1, 152, v. ibd. 10, 892; — II) „fig.“: at opreife el. opbilde, at giere medig; — ∞ aliquem oratione, Sall. Jug. 84; cf. Virg. Ge. 3, 105, v. id. Aen. 11, 452; men arrecta civitas omnis, m. flgd. relat., (Opmærksomheden var henvendt derpaa), Tac. Ann. 3, 11; — vetus certamen animos arreitit, Sall.; men „poet.“ c. acc. gr.: his animum arrecti dictis, Virg. Aen. 1, 579; — III) partic. arrectus, (adr.), 3, egf. sem adj.: brat, fild; pleraque Alpium ab Italia ... arrectiora, Liv. 21, 35. — arrillator, f. und. arillator.

arripio, (adr.), ipui, eptum, 3, v. a., [rapio]; I) „egenl.“: griber el. river til mig; — manum arripuit mordicus, Plant. Cure. 5, 1, 7; ∞ ense, Ovid., arcus, id.; — b) egf. „alm.“: griber el. tager fat derpaa, aliquem, Ter. Ad. 3, 2, 18; ∞ talos, Plaut., vestimenta, Nep.; arrepto repente equo, Liv. 6, 8; — egf. om en Eysdom: at angribe, Lucr. 6, 662; cf. Cic. Fin. 2, 28; — II) „fig.“: A) „øvers.“: I) „alm.“: griber el. tager, tiltager el. tilegner mig; — ∞ impedimentum pro occasione, Liv. 3, 35; ∞ aliquid ad reprehendum, (giere til Gienstand for sin Dadel), Cic. N. D. 2, 65; cf. id. d. Or. 1, 59; — 2) i Retsproget: angriber el. forfølger retfægt; vid. Cic. Cluent. 33, egf. Liv. 2, 54, v. id. 3, 58, egf. Suet. Caes. 23; figel. inter Sciani conscios arreptus, id. Vit. 2; — B) „ment.“: I) tvir-gem at gribe el. opfatte el. fæve; ∞ litteras, Cic. d. Sen. 9; cf. ibd. 21; men quod (genus divinand) ani-mus arripere etc., id. Div. 2, 11; — 2) „poet.“, ligesom corripere: strængt el. haardt at dæde el. ivettesætte; — Atqui primores populi arripuit (Lucilius), etc., Hor. Sat. 2, 1, 69; cf. ibd. 2, 3, 224.

arrisio, (adr.), onis, f.: Bifaldsmit, (sem

(Gestus), Auct. ad Her. 1, 6; e. — **arrior**, (adr.), oris, m.: sem byllende snilder ad negen; stultorum divitum arrior, et, quod sequitur, arrior, Senec. Ep. 27; — [arrideo].

arrodō, [adr.], si, sum, 3, v. a.: bequaver; arrosus clypeus (a muribus), Plin. 8, 82; — men alleg.: ~ remp., Cic. Sest. 33, (frænge el. stæde den). — **arrogans**, (adr.), tis, partic. v. adj. af argro; df. — **arroganter**, (adr.), adv., 1) fordringsfuldt, udmæssende, facere, Caes. B. G. 1, 40; nihil dicam arrogantius, Cic.; arrogantissime, Oros.; — egf. overmodigen, fielt, grusomt, consulere in deditos, Tac. Agric. 16; — 2) tilstedsfuldt, modigen, sustinere hostem, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 13.

arrogantia, (adr.), ae, f., [arrogō]; 1) "alm.": fordringsfuldhed, Anmæsselse, Mangel paa Hensyn; — quum omnis arrogantia odiosa, tum illa ingenii ... multo molestissima, Cic. Div. in Caecil. 11; men sine arrogantia gravis, id. Brut. 81; — II) "bef.": egf.; a) det ydre Udtryk af en flig fordringsfuldhed, fielt Udsærd el. Mine; vid. Liv. 3, 8, v. Tac. Agric. 42; — b) Haardnakkenhed i en Paastand el. Forring; cessuros se potius arrogantiae Antipatri, quam etc., Liv. 37, 56.

arrogatio, (adr.), onis, f.; sædv. i Rets-sproget: høitidelig Antagelse i Barns Sted af en Person, som allerede er sui juris, (fordi neml. denue Act foretoges in comitiis curiatis, hvor Jøfset spurgtes om dets Indvilligelse, e. i Rærværelse af Pontifices), Dig., Gell. 5, 19; — dog findes egf. adoptio f. arrogatio: vid. Ps. Cic. p. Dom. 13; e. — **arrogator**, (adr.), oris, m.: sem paa den evenfor beskrevne Maade antager nogen i Barns Sted, Dig.; — [figd.].

arrogō, [adr.], avi, atum, 1, v. a.; 1) oftest i Rets-sproget; A) tilsvorger, navnsl. fer at tage i Ed, Dig., Plaut. Rud. 5, 2, 45; — B) ~ alicui aliquem: at sætte ved Siden deraf, at tilførvæge; huic (consuli) dictatorem arrogari etc., Liv. 7, 25; — C) at antage i Barns Sted en Person, som allerede selv er sui juris, Gell., Dig.; f. egf. und. arrogatio; — II) df. "overf.": A) ~ sibi aliquid: at tilegne el. anmæse sig noget, at erklære noget fer sin Eiendom; — vid. Cic. Plane. 1, v. id. R. Am. 32; ~ sibi sapientiam, id. Brut. 83; cf. Hor. Sat. 2, 1, 35; figel. Sall. Jug. 85: quod ex aliena virtute sibi arrogat, id etc.; — B) "pect.": ~ alicui aliquid: tilfienende nogen noget fem Eiendom, ferstafte el. erverve nogen en Besiddelse el. en Rettighed; — vid. Hor. Ep. 2, 1, 35, v. id. Od. 4, 14, 40; egf. id. A. P. 122: nihil non arroget armis, (giver Alt til Pris dervor, tilegner sig Alt dervor); — III) partic. **arrogans**, tis, egf. sem adj.; A) sem tillægger sig selv altfer noget, fordringsfuld, anmæssende; — ~ veterani, Cic. Phil. 10, 9; iste minax atque arrogans, id. Font. 12; egf. m. figd. in c. abl., Caes. B. C. 3, 1; — egf. om Begreber: quid est tam arrogans, etc.? Ps. Cic. p. Dom. 12; — pignitria arrogantior, Quintil.; arrogantissima persuasio, id. Decl.; — B) sem viser sig fielt el. overmodig; ~ homines, vid. Cic. Verr. Act. 1, 6; adversus superiores tristi adulatione, arrogans minoribus, Tac. Ann. 11, 21.

arrodō, [adr.], ere, v. a.: betugger el. væder, herbam vino, Marc. Emp. — **arrosor**, (adr.), oris, m., [arrodō]: sem bequaver el. fortærer; vid. Senec. Ep. 27, (und. arrior). — **arrosus**, (adr.), 3, partic. af arrodō. — **arrotans**, (adr.), tis, partic. adj., [roto]: med fredeformig Bevægelse, d. c. afstter, samfende, tactus, Sidon. — **arrugia**, ae, f.: Gang el. Mine i Biergværker, Plin. 33, 21.

ars, tis, f., [besf. in ἄρως, i. e. apto, egf. m. ἀρῶω, ἀρῶν]; 1) "alm.": Hærdighed el. Kunsthærdighed i at tilveiebringe el. bevirke el. forbinde, edl.; — artis maxime proprium esse, creare et signare, Cic. N. D.

2, 22, cf. id. Acad. 2, 7, v. id. Off. 2, 3; — B) df. egf. den Hærdighed el. Dygtighed, sem faaedes viser sig i sin frem, navnsl. en Kunst, (egf. Hærdværd el. Dydsfcl, metier), edl.; — bb) hertil kan mærkes; a) flige artes el. Kunder ere: dets liberales e. ingenuae, (frie og ærlige), dets illiberales e. sordidae, (uædle og smudsflige); — vid. Cic. Off. 1, 42, egf. id. Fam. 4, 3, "bef." egf. id. d. Or. 3, 32; — b) fremdeles betegnes den enfelte Kunst: dets ved en adjectivist Besjæmmeelse; faal. ars gymnastica, Plaut., musica, Plin.; ars disserendi, Cic., medendi, Ovid.; artes medicae, id., urbanae, Liv.; — dets ved Stedets Sammenhang; faal. instruere ... arte mea, Ovid. Her. 16, 364, (i. e. arte sagittandi); cf. Prop. 2, 13, 8; — II) "fig.": A) "alm." e. "overf.": 1) Kundskab el. Videnskab; — mathematici ... quam recondita in arte, et multiplici, et sublimi versentur, etc., Cic. d. Or. 1, 3; cf. ibd. 23, 11 e. 42, egf. id. Fin. 5, 6; men optimis artibus eruditus, Nep. Att. 12; cf. id. Dion. 1; — 2) den Theori, der ligger til Grund fer en Kunst el. Videnskab, el. sem anviser og oplærer dertil; — vid. Auct. ad Her. 1, 1, v. Cic. d. Or. 2, 7 e. 11, egf. id. Acad. 2, 7; — bb) df. egf. som Titel paa de Begreber el. Værker, der indeholde en flig Theori, navnsl. paa faadanne Lærebøger; a) i Metoriken; ipsae rhetorum artes, quae etc., Cic. Fin. 3, 1; cf. id. ibd. 4, 3, oftere; — b) i Grammatiken; vid. Serv. ad Virg. Aen. 1, 96; df. sem Beggitt: Donati Ars Grammatica, (hans Grammatik); — 3) den til en Giensfands Behandling hørende Kunst el. Kundskab el. Dygtighed: — majore quadam opus est, vel arte, vel diligentia, Cic. Acad. 2, 14; cf. Ovid. A. A. 2, 506, v. Virg. Aen. 1, 639; — b) df. egf. "metonym.": Kunsthærdet selv; vid. Virg. Aen. 5, 359, Hor. Od. 4, 8, 5, v. id. Ep. 1, 6, 17; — not.: sem Verserfer findes Artes egf. f. Muserne, Phaedr. 3, prol. 19; — B) "bef." e. "æthet.": den personlige Eiendommelighed, Charakteren, Talentet, (navnl. sem uddannet ved Svæls el. Bane); — artes antiquae tuae, (din gamle Mæner, din gamle Vis), Plaut. Trin. 1, 2, 31; figel. artes veteres, (de gamle rene Sæder), Hor. Od. 4, 5, 12; cf. ibd. 3, 3, 9: hac arte etc., (i. e. constantia); — figel. Cic. Manil. 13, v. Sall. Cat. 2 v. 5; men cognatio studiorum et artium, vid. Cic. Verr. 4, 37; cultusque artesque virorum, Ovid. Met. 6, 58; — b) egf. undert. ligesem ἔργον: Eft el. Kunsthærdet; — Haec arte tractabat virum, Ter. Heaut. 2, 3, 125; cf. Virg. Aen. 2, 152 e. 195; men capti eadem arte sunt, quae etc., (ved samme Krigsfærd), Liv. 2, 51; cf. id. 3, 35.

Arsaces, is, m.: Parthernes ferste Kenge, vid. Justin. 41, 5; — B) df. 1) Arsacidae, arum, (um, Lucan.), m.: hans Efterkommere el. Efterfølgere, Tac. Hist. 1, 40; — 2) Arsacius, 3, "pect.", f. Parthicus, Martial. 9, 36; — arsenicum, (arthen.), i, n., ἀρσενικόν, (ἀρῆν), f. Arsenik, Plin. 31, 56. — **arsenogonon**, f. und. arthenogonon.

Arsia silva, i Etrurien; vid. Liv. 2, 7, v. Val. Max. 1, 8. — 1) Arsinoe, es, f.: Rænet paa flere Prinsesser i Ptolemaernes Slægt; hvoriblandt en Softer og Gematinde af Ptolemaeus Philadelphus, der til hendes Mindeopførte: — **Arsinoë**, m, i, n.: et prægittet Monument; — vid. Plin. 36, 11, egf. Justin. 17, 1 e. 2. — 2) Arsinor, es, f.: Rænet paa flere Byer; vid. Plin. 5, 5, oftere; — B) df. 1) Arsinœticus, 3, cotes, id. 36, 47; — 2) Arsinœites, ae, m., nomos, id. 5, 9. — **arsis**, is, f., ἀρσις, (sublatio, Diomed.); Donens Hævelse, (opp. thesis: dens Sænkning), Capella. — **arsus**, 3, partic. af ardeo.

artaba, ae, f.: ægyptisk Maal fer tørre Sager: = 3½ modii, Rhenn. Fam. — **Artahanus**, i, m., 1) Kenge i Partien, Justin., Tac.; — 2) en af M. Xerxes's Generaler, Nep. R. 3, 1, Justin. — **Artacie**, es, f.: Kilde hos Cassiogenerne, Tibull. 4, 1, 59. — **artatus**, (arct.), 3, f. und. arcto. — **Artaxata**,

orum. n. Juvenal. 2, 170, egf. Artaxata, ac, f. Tac. Ann. 2, 56: Hovedstaden i Sterarumien, ved Araxes; (hød. Areadschir). — Artaxerxes, is, m.: Rænet paa flere persiske Konger, Nep. Reg. 1, Justin. 3, 1, efiere, v. A.

arte, adv., f. und. arete. — Artemis, idis, f.: det græffe Ravn paa Nemernes Diana, Plin. 25, 36, Macrob. — 1. Artemisia, ac, f.: Gemalinde af R. Mausolus i Carien, f. und. Mausoleum, c. Gell. 10, 18. — 2. artemisia, ac, f.: eflags Bært, (germ. Weisfuß), Plin. 25, 36. — Artemisium, i, n.: Herberg paa Den Embeca, Nep. Them. 3; egf. en By derpaa, Plin. — artemon, (artemo, Lucil.), onis, m., *ἀρτέμων*: 1) et Væfel, fem anbringes over Storfæilet, sædvy. Bramfeil, Dig.: — 2) en Fælle, (tertia trochlea), Græfenes *ἐνάρτων*, Vitruv. 10, 5.

arteria, ac, f., *ἀρτηρία*: 1) Luftrøret, ad pulmonem et cor pertinens, Plin. 11, 66; egf. arteria aspera, (af Luftrørets indre Rube), Cic. N. D. 2, 54; — egf. in pl., (sem dobbelt); — parere arteriis, Suet. Ner. 25; arterias et fauces fovere, id. Vitell. 2; — findes egf. in neutr. pl.: asperiora facere arteria, Lucr. 4, 530; — 2) Pulsaaere el. Slagaare el. Arterie; — sanguis per venas in omne corpus diffunditur, et spiritus per arterias, Cic. N. D. 2, 55; egf. Senec. Qu. N. 3, 15. — arteriæ, es, f., *ἀρτηριæ*: Lægemiddel for Luftrøret, Plin. 23, 71, Cels. — arteriacus, 3, *ἀρτηριῶν*: hørende til Luftrøret, medicamenta, Coel. Aur. — arteriotomia, ac, f., *ἀρτηριότομία*: Pulsaaerens Åbning, Coel. Aur.

arthriticus, 3, *ἀρθριτικός*: sem lider af Gigt, Cic. Fam. 9, 23. — arthritis, idis, f., *ἀρθρις*: Bærf i Lemmerne, Gigt, (aff. f. articularis morbus), Vitruv. 1, 6.

articulamentum, i, n., [articulo]: Ledenes Herbmælse, Ledemed; in pl., Scribon. — articularis, e, 1) hørende til Lemmerne: ~ morbus: Gigt, Plin., Suet.: — 2) i Grammatiken: artikelmæssig, pronomen. (sem hic, iste), Prisc.; o. — articularius, 3: == frgd. nr. 1; ~ morbus, Cato, Plin.; — [articulus]: — articulate, adv.: ledvis; df. „overf.“: tydeligen, forskaaeligen, loqui, Gell. 5, 9; o. — articulation, adv.: ledvis: i enklede Stykker, Stykke for Stykke, concidere, Plaut. Epid. 3, 4, 52, obstruncare, vel. poet. ap. Cic. N. D. 3, 26; — H) „fig.“ om Tælen: vedborligen affenderet, d. e. tydeligen, forskaaeligen; vid. Lucr. 4, 557, egf. Cic. Leg. 1, 13; — [articulatus, articulo].

articulatio, onis, f.; sædvy. i Ornersproget; 1) om Bærtene: at affætte Ved el. Ånder, Plin. 16, 41; — 2) eflags Sygdom i el. paa Binræfens Ved el. Ånder, Plin. 17, 37; af — articulo, avi, atum, 1, v. a.; eyrdl.: afdele i enklede Ved el. ledvis; men alene „overf.“: ndtaler tydeligen; vid. Lucr. 4, 554; ~ verba, Appul., sonos, Arnob.: — H) partic. articulatus, 3, egf. sem adj.: tydelig, verba, Solin.

articulosus, 3, 1) „egent.“ om Bærtene: fuld af Ved el. Ånder, radii, Plin.: — H) df. „overf.“ om Tælen: senderlemmet; concisa nimium et velut articulosa partitio, Quintil. 4, 5, 24; af — articulus, i, m., dem., [2. artus]: 1) „egent.“: A) det tyende Lemmer forbindende Ved el. Ledemed; df. egf. Kno el. Knoflet; vid. Plin. 11, 88; — crura sine nodis articulisque, Caes. B. G. 6, 27; cf. Liv. 27, 49; men auserat articulos macies, Ovid. Met. 8, 803; men dolores articulorum, (Gigtmerter), Cic.: cf. Hor. Sat. 2, 7, 16; men „alleg.“: molli articulo tractare aliquem, (behandle mildt el. skaanfemt), vid. Quintil. 11, 1, 70; — h) egf. Ved el. Ånde paa en Bærf el. Plante; articuli sarmentorum (in vite), Cic. d. Sen. 15; antequam seges in articulum eat, Colum., Plin.; — c) egf. „alm.“: Herbmælseskræ, (navnl. engei el. Hæls imellem tvende Bært),

Plin. 37, 77; — B) df. „lynceed.“: enklede Ved el. Lem; vid. Lucr. 3, 698; ex ... ossibus articulisque etc.: df. egf. f. digitus, en Finger, Prop., Ovid.; cf. Plin. 2, 63: quot manus antentur, ut unus niteat articulus? — H) „overf.“: A) om Tælen: Ved el. Del el. Afdeeling; vid. Auct. ad Her. 4, 19, v. Cic. d. Or. 3, 48; — df. egf. en fert Sætning, Dig.; egf. el. enklede Ord; articulus tum, ibd.; — i Grammatiken egf. Prenomen hic v. quis; vid. Varr. L. L. 8, 23; egf. Artiffen, Quintil. 1, 4, 19; — B) om Tiden; a) articulus, (m. v. ud. temporis): det afgjorende Tidspunkt el. Dødblik; — in ipso articulo temporis, Cic. Quint. 5; egf. absol. in ipso articulo, Ter. Ad. 2, 2, 21; f. egf. Curt. 3, 5; men Plaut. Men. 1, 2, 31: Ita ego soleo; commoditatis omnes articulos soleo; fild. egf. in articulo, f. statum, Cod. Just.; — b) Tidrum, Tidsskift; vid. Plin. 18, 59 v. 79; — C) encl. egf. om andre Begreber og Forholde: Affuit el. Puntt; per eodem articulos el. gradus etc., Augustus ap. Suet. Claud. 4; — df. egf. Hovedpunktet el. Hovedsagen, Arnob.

artifex, icis, [ars, facio], 1) subst., m. (v. f.); A) „egent.“: Mesteren i nogen ædel Kunst, en Kunsthver, navnlt. en Billedhugger; — vid. Cic. Fam. 5, 12: illi artifices corporum etc.; egf. en Bygmester, Liv. 42, 3; en Tænkemester, Cic. Mur. 13; ligel. (m. v. ud. seculicus): en Skuespiller; vid. id. Arch. 5, v. Liv. 39, 22; egf. en Læge, id. 5, 3; men em en Tæler, vid. Cic. Quint. 24; men Graeci dicendi artifices et doctores, id. d. Or. 1, 6; cf. id. Orat. 54; — B) df. „overf.“: 1) „alm.“: Ophærsmand el. Instruier deraf, sem skaber el. bevirker noget; — si pulcher est hic mundus, si probus ejus artifex, etc., Cic. Univ. 2; artifex omnium natura, Plin.; cf. Cic. Orat. 48; artifex caedis, Ovid., sceleris, Senec. Ag.; egf. absol., Ovid. Met. 6, 615; ligel. „itrentst“, Ter. Phorm. 2, 1, 29: o artificem probum! — 2) „bef.“ egf. Mesteren deraf, v. e. sem liden el. funderigen fremkalder el. forvælder noget; absol., el. m. ad. el. c. gen., egf. m. in; — Artificis scelus etc., Virg. Aen. 2, 125; men ibd. 11, 407: Artificis scelus, (den Skelm); artifices ad corrumperendum judicium, Cic. Ver. 5, 71; artifex callidus comparandarum voluptatum, id. Fin. 2, 35; cf. Tac. Hist. 2, 86; men in ambitione artifex, Qu. Cic.; — H) adj.; A) act.: fyndig el. færdig el. dygtig deri el. dertil; vid. Sall. Jug. 35; — egf. om Ting og om Begreber: artifices Natura manus admovit, Ovid. Met. 15, 218; artifex, ut ille dicam, stulus, etc., Cic. Brut. 25; vir tam artificis ingenii, etc., Plin. 8, 21; — „poet.“ egf. c. inf., Pers. prol. 10; — B) pass.: færdigen udarbejdet, færdig el. færdig; Quatuor artifices, vivida signa, boves, Prop. 2, 23, 8; tantae tamque artifices argutiae, Plin. 10, 63; artifex vultus, Pers. 5, 40; — „poet.“ egf. om Høsten: tilreene, Ovid. A. A. 3, 556.

artificialis, e, [artificium]: kunstmæssig, indrettet efter Kunstens Regler, rationes probandi, Quintil., men id. 1, 8, 14. absol.: ut commoneat artificialium, (om det Tekniske el. om Kunstens Ret); — df. adv.: artificialiter, se genere, id. 2, 17, 12.

artificiose, adv.: kunstmæssigen, kunstferdigen, digerere, Cic. d. Or. 1, 11; — compar.: ~ efficere aliquid, id. N. D. 2, 22; superl., Auct. ad Her. 1, 2; af — artificiosus, 3, [artificium]; 1) „alm.“ v. ligesem act.: kunstig, kunstfuld; — natura non artificiosa solum, sed plane artifex, Cic. N. D. 2, 22; artificiosum est, (c. inf) ... multo artificiosius etc., Auct. ad Her. 4, 4; superl.: ~ rhetores, Cic.; — H) „bef.“ v. ligesem pass.: A) hertil der færdes Kunst, el. hertil paa der er anvendt megen Kunst, opus, Cic. N. D. 2, 55; — B) kunstig el. kunstmæssig, (i Medfætn. af naturalis); vid. Cic. Div. 1, 32, v. Auct. ad Her. 3, 16 fgd.

artificium, i, n., [artifex]: 1) „egent.“: A)

Haandværkt el. Syssel el. Kunst, der drives af en artist; vid. Cic. Off. 1, 42; — figel. ne opifices quidem tueri sua artificia possent, nisi etc., id. Fin. 3, 2; cf. id. Tusc. 5, 20; — ogs. Aeturens Kunst, id. d. Or. 1, 28; ogs. Landmandens, id. R. Am. 17; men ibd.: in isto artificio accusatorio, (i hint Anklagerhaandværkt), etc.; — B) Kunstfærdighed, Kunst, naval. Billedhuggerens; vid. Cic. Verr. 4, 33; cf. Auct. ad Her. 1, 4; — II) „fig.“ A) Theori el. Syflem; — non esse eloquentiam ex artificio, etc., Cic. d. Or. 1, 32; cf. ibd. 2, 19; men ~ memoriae, (Sammelsæsthuften), Auct. ad Her. 4, 16; — B) Kunstgreb, List, Snubed; — vid. Cic. d. Or. 1, 17, o. id. Plane. 9; ogs. in pl.: daarlige Kunstler, Daarstaber, Caes. ap. Cic. Att. 9, 8.

artio, (f. artio), ivi, 4, v. a., [1. artus, f. artus]; (for: o. eficell. Ord): sætter el. driver el. slaar indderi; — ~ surculum, (navnl. til Indpædning), Caes.; men artiviti linguam in palatum, Nov. ap. Non.; — not.: artita hoiis colla, (Indstuttere deri), Prud., inc. — artisellium, i, n., [2. artus, sella]: Veneff, Petron.

arto, are, f. und. arcto. — artocopus, i, m., ἀρτοκόπος: en Bager, Firmic. — artocreas, atis, n., ἀρτοκρέας: etflags Ræt af Brød og Kied, en Kiedpøstet, Pers. 6, 50. — artolagānus, i, m., ἀρτολάγανος: etflags Brødfage; in pl., Plin. 18, 27, o. Cic. Fam. 9, 20. — artopta, ae, m., ἀρτοπτής: en Bager, Juvenal. 5, 72; — not.: sem fem.: etflags Ræt til Brødbagning, Plaut. As. 2, 9, 4; — cf. artopiticius, 3, panis, (sem er baget i en artopta), Plin. 18, 27. — Artotrogus, i, m., [ἀρτος: Brød, τρογῶν: knuser]: Rævnet paa en Enpletegiest, Plaut. Mil. gl. — Artotyrinae, arum, m., [ἀρτος: Brød, τῆρος: Øst]: en Rætesæet, hvis Rævning bestod af Brød og Øst, Augustin. — artro, are, f. und. aratro.

artūa, f. und. 2. artus. — artūatim, adv., [2. artus]: Icdvis, Ved for Ved, concisum (pecus), Firmic. — 1. artus, 3, f. artus, f. und. arceo. — 2. artus, nomi, m., pl., [ἄρτω: sammensættet; Esg. ἄρτορον]; I) „alm.“: Ved el. Vedmed; — propter molles commissuras et artus (digitorum), Cic. N. D. 2, 60; artus suffraginum, Plin.: in artus redire (luxata corpora), id.; cf. Tac. Hist. 4, 81; dolor artuum: Vædeffuerter, Gigt, Cic.; — forbinder este m. lembræ; vid. Suet. Cal. 28, o. Plin. Pan. 52; — II) ogs. Vedmedenes Muskelkraft; cf. ogs. „overf.“: Kraft, Styrke; — nervos atque artus esse sapientiae, non credere, vid. Qu. Cic. d. Pet. Cons. 10; — II) „bes.“: de med Vedmede forsyndede Lemmer, navnlf. de stærre; — omnibus artibus contremisco, Cic. d. Or. 1, 26; veste... stricta, et singulos artus exprimente, Tac. Germ. 17; — dog oftest „pect.“; vid. Virg. Aen. 2, 173, o. Ovid. Met. 2, 620; — II) „overf.“ ogs. om Værtnerne; artus suos (sine Ranfer) in se colligens (viis), Plin. 11, 3; — not. a: sing. alene hos Lucan. o. Val. Fl.; — not. b: pl. neutr.: artua, (f. artus), Plaut. Men. 5, 2, 102.

ārūla, ae, f., dem. af ara; 1) lidet Altar, Cic. Verr. 4, 3, Arnob.; — 2) liden Herberging af Gensføder (omkring Dræer); vid. Plin. 17, 15. — aruncus, i, m., ἀρυνκος, (dor., f. ἄρ.) : Vædens Stæg, Plin. 8, 76.

ārundifer, (har.), a, nm, [arundo, fero]: rerbærende; ~ caput (Fibris), vid. Ovid. Fast. 3, 637. — *ārundināceus, 3: der ligner Rer, folium, Plin. 18, 5; — arundinatio, (har.), onis, f.: Vindhøffens Understøttelse ved Rørpæle, Varro; — arundinetum, i, n.: Rørkrat, Cato, Colum., Plin. 10, 10; — arundinēus, (har.), 3; 1) af el. med Rer, silva, Virg., ripa, Stat.; — men Ovid. Trist. 4, 1, 12; — 2) carmen: Syrefang; — 3) sem ligner Rer el. Stv, radix, Plin. 21, 93; o. — arundinosus, (har.), 3: fuld af Rer

el. Stv, beverer devede, Cnidus, Catull. 36, 13. — [figel.].

arundo, (har.), mis, f., 1) „egentl.“: Rer, Sw, (boiere end canna); vid. Plin. 16, 61. ~ fluvialis, glauca, tenera, Virg., viva et procera, Ovid.; man inornatos redimitus arundine crines (Achelus; med en Rerfrands), Virg. Aen. 10, 205; cf. Ovid. Met. 9, 3 o. 100. — II) „overf.“ o. „meten.“: hvad der er gjort af Rer el. Stv; cf. navnlf.; 1) Medestang, Plaut. Rud. 2, 1, 5, o. Ovid. Met. 8, 217; — ogs. Vindhæng til Ringlefangst, Petron.; cf. Martial. 11, 218; — ogs. sem Ringlefræmme, Hor. Sat. 1, 8, 6; — 2) Vædens Stæg, Ovid. Met. 1, 471; cf. ogs. „pect.“ (sem pars pro toto, men fædd. m. et Epitet): Væden selv; — Inque cor hamata percussit arundine Ditem, ibd. 5, 384; cf. Virg. Aen. 4, 73; — 3) Herpen, Strickeren af Rer; vid. Martial. 1, 1, o. Pers. 3, 11. (Over ~ nodosa); men ~ Cnidia, Anson., Acidalia, Martial.; — 4) Rerpiben el. Syrefiben ἀρυνξ, Virg. Ecl. 6, 8, o. Ovid. Met. 11, 151, ogs. ibd. 1, 685; — ogs. „alm.“ en Rerfløite, ibd. 6, 384; — 5) Rerfæt til Væverbrug, (fædd. pecten); stamen seerint arundo, ibd. 6, 55; — 6) Rerpæl el. Rerfæt til ferfælligt Brug; navnlf. a) sem Vimpæl, Varro; — b) sem Stet til at slaac med, Prop. 4, 7, 25, Petron.; — c) des Lagerne, sem Rerfæt el. Rerfætte til Forbinding, Suet. Aug. 80; — d) sem Maalestang, Prud.; — e) sem Rerpæst, Hor. Sat. 2, 3, 218. — arundinatio, onis, f., f. und. arundinatio.

Aruns, tis, m.: etruisk Mandesnavn; vid. Liv. 1, 34 o. 56, oftere. — Arūpium, i, n.: By i Sylyrien, It. Ant.; — cf. Arūpinas, atis, m.: nedflammende derfra, Tibull. 4, 1, 110. — ārura, ae, f., ἄρρυρα: Sædemark, Marc. Emp. — aruspex, f. und. haruspex.

arvalis, e, [arvum]: hørende til Sædemarken; Fratres Arvales: Præficescollegium af 12 Medlemmer, sem aarligen ofrede til Værne, (ut fruges ferant arvæ), Varro, Gell. — arveho, etc., feræle, f. adveho, Cato. — Arverni, orum, m.: Følk i Gall. Aquit., hvor nu Auvergne, Caes.; — cf. Arvernus, 3, vinum, Plin.

arviga, ae, f. und. arviv. — arvina, ae, f.: Jætt, Hjer, pinguis, Virg. Aen. 7, 627; — 2) ogs. „alm.“: Jædem, Prud.; — not.: Arvina, ae, m.: romersk Tilnaavn, Liv. — Arvisius, 3, f. und. Arisius. — arviv, (har.), igitis, m., o. arviga, (har.), ae, f.: Vedder el. Rær til Øffring, el. „alm.“: Offerdyr, Varr., inc.

arvum, i, n., f. und. flgd. — arvus, 3, [f. arvus, afaro]: sem er ploiet, (men endnu ikke tilfaact), ager, Varro; — ogs. til at ploie; hvf. Cic. d. Rep. 5, 2: agri arvi et arbuti et pascui, etc.; — II) cf. subst.: A) „alm.“: 1) arva, ae, f., (sc. terra): Sædemark, Naev. o. Pacuv. ap. Non.; — 2) oftere arvum, i, n., (sc. solum): Sædemark, Lucr.; cf. Virg. Ge. 2, 263, o. ibd. 353; prata et arva, Cic.; cf. Sall. Jug. 90; men arva per amos mutant etc., Tac. Germ. 20; — b) cf. „overf.“ o. „meten.“: Marken el. Landjorden; ogs. Can el. Sted; vid. Lucr. 3, 786; figel. ~ Circaeæ, Ovid., Peneia, id.; cf. Hor. Od. 3, 3, 48, o. id. Epod. 16, 57; — ogs. alm. f. Øpheldstet; quali jaceamus in arvo, Ovid. Pont. 1, 7, 3; — B) „bes.“ ogs. a) arvum, f. pascuum: Ørædgang, Prop. 4, 9, 19; — men „pect. overf.“: ~ muliebre, Lucr., genitale, Virg.; — b) arva Neptunia, f. Havet, Virg. Aen. 8, 695; — c) arva: Rypsten el. Strandbredden, ibd. 2, 209.

arx, gen. arcis, f., [rimel. ved Duftein. af ἀρξ, i. e. summitas] I) „egentl.“: A) „alm.“: Borg, Hæmning, (ligesom Ithrepolis i Athenen, o. Capuclum i Rom: oppon. urbs el. oppidum); — Arce et urbe orba sum, Enn. ap. Cic. Tusc. 3, 19; cf. Lucr. 5, 1107,

c. Cic. Pis. 34, egi. id. d. Or. 2, 67, o. Liv. 45, 28; — egi. mærktes arv, fem det Sted, hvor Augustinerne togtes; vid. Cic. Off. 3, 16, o. Liv. 1, 18 e. 21; — B) og ferdt en Berg sæde, anlagdes paa boie Steder, saa hedder arv egi. „mæton.“; a) Berg el. Bergspids; — Parnasi constitit arce, Ovid. Met. 1, 467; — ligel. in pl., Virg. Ge. 1, 210, o. ibd. 4, 461; men om Nems fyv Steie, ibd. 2, 535; — b) heiliggjætte Bygning, Petron.; navn. egi. heiliggjætte Tempel, Hor. Od. 1, 2, 3; — hb) ligel. „pect.“; a) Himmelens Berg, navn. fem Gøtternes Bølg; vid. Ovid. Met. 1, 163, o. ibd. 2, 306; — egi. Himmelens selv, hvori de fremme blive eptagne; vid. Virg. Aen. 1, 250, o. Hor. Od. 3, 10; — b) Senec. Oed. 185, falder Gødet: corporis arcem; — not.: fem Dredspreg kan mærktes: arcem facere ex cloaca, (om en Overrødsel); vid. Cic. Sen. 40; — II) „overf.“; A) „alm.“: Berg, Bævn, Bøstykke, Tilflugt; — vid. Cic. Cat. 4, 6, id. Pis. 5, o. id. Lig. 7; men „alleg.“: tributum auxilium et provocationem ... duas arces libertatis tuenda, Liv. 3, 15; — egi. fem fast Stettepunkt; cam urbem pro arce habiturus etc., id. 33, 14; cf. Tac. Ann. 14, 31; — B) „bcf.“ egi.; a) Tyranniets Sæde; hvf. egi. „pect.“: Tyranniet el. Tyrannen selv; vid. Senec. Thyest. 341, o. Lucan. 7, 593; — b) Gødetpunkt el. Gødesagen i et Gørbøld; ubi Hannibal sit, ibi caput et arcem totius belli esse, Liv. 28, 42; — c) det Fæsteste el. Hverste i sit Slægt; vid. Tac. Or. 10; men summae laudum arces, Sil.

as, gen. assis, m., [i. e. *eis*, dor. *ais*, tarent. *ais*, i. e. unus]: Enheden, Etstækt; II) „alm.“: fem Maalestik for Vænge, for Vægt og Maal, osv.; — b) fremd. indeholder denne as el. Enhed: 12 Dele el. uncias, der hævnes: uncia, ($=\frac{1}{12}$); sextans, ($=\frac{1}{24}$ el. $\frac{1}{2}$); quadrans, ($=\frac{1}{48}$ el. $\frac{1}{4}$); triens, ($=\frac{1}{36}$ el. $\frac{1}{3}$); quincunx, ($=\frac{1}{60}$ el. $\frac{1}{5}$); sextans cum quadrante; semissis el. semis, ($=\frac{1}{12}$ el. $\frac{1}{2}$); septunx, ($=\frac{1}{24}$ el. $\frac{1}{2}$); quadrans cum triente; bessis el. bes, ($=\frac{1}{48}$ el. $\frac{1}{4}$); dodrans, ($=\frac{1}{12}$ el. $\frac{3}{4}$); egi. terni quadrantes; dextans el. decunx, ($=\frac{1}{12}$ el. $\frac{3}{4}$); egi. quini sextantes; v. deunx, ($=\frac{1}{12}$ el. undecim unciae); — II) om Brugen af as mærktes; A) fem Betalingsmiddel blev køberet (aes rude) fra K. Cerrinus Tullius mentet el. preget med Billedet af et pecus, hvf. pecunia; og er da as, (el. as libralis), at overfætte ved: Pund, der i Værdi omtrent svarede til 12 Groschen; cf. Varro R. R. 2, 1, o. Plin. 33, 13; — b) isølge Pøngemangel sit man under d. første puniske Krig; asses sextarios, (alts. 6 paa d. epærl. as); ligel. sit man under d. anden puniske Krig; asses unciales; og endel i Nems Aar 563: asses semunciales, der siden bleve uforandrede; — isølge denne færingede Værdi af d. rom. as, hedder: ad assem: indtil det Allermindste; vid. Hor. Sat. 1, 1, 13, o. id. Ep. 2, 2, 27; ligel. comiss: unius assis (aestimare), el. non assis (facere), Catull.; — fem Dredspreg siges: assem habes, assem valeas, Petron.; — B) brugt om Arv, og om anden Vængeværdi, betegner as: det Sted; alts. heres ex asse, (i. e. Universalarving); heres ex semisse, (Arving til den halve Jernme), ex dodrante, (til $\frac{3}{4}$ deraf), ex besse, (til $\frac{1}{2}$), osv., Huz.; — ligel. om et Jernsmen: bessem fundi emere ab aliquo, ibd.; — men in assem satisfacere, (cavere for det Sted), ibd.; ligel. ex asse, ibd., in asse, Colum.; — C) hos Landmaalerne er as: jugerum, (germ.: Morgen Aker, dan.: Tønde Land), Colum. 5, 1; proscindere semissem, iterare assem, Plin.; — egi. er as. fem Længdemaal: = 1 Jær, Colum. 5, 3; — B) fem Vægt er as: = 1 romersk Pund; alts. uncia: = 2 Ved, osv.; vid. Rhem. Fann. 41, o. Ovid. Med. Fac. 60; — not.: efter Vitruv. 3, 1, er as el. Enheden: numerus perfectus; — men derhos antages egi. af nogle Tallet 6, (neml. 1 + 2 + 3), for

numerus perfectus; hvf. sextans: = 1; triens: = 2; semissis: = 3; bessis: = 4; quintarius: = 5; osv. asa, ferat. f. ara, vid. Gell. 4, 3. — asäroton, i. n., *ασάροτον*, (usiet, d. e. Guld med allehaande Levninger fra Maastidet); df. et med sigt Mosaikarbeide indlagt Guld, Stat. Silv. 1, 3; egi. asarotus oerus, (*ασάροτος οϊζος*): Bærelse med sigt Mosaikguld, Plin. 36, 60; — df. asaroticus, 3, lapillus: liden Mosaiksten, Sidon. — asarum, i. n., *ασαρον*, germ. Mosaik, (asarum Europ. L.), vid. Plin. 12, 37.

asbestinum, i. m., (sc. linum), *ἀσβεστινον*: uforbrandeligt Færd, Plin. 19, 4. — asbestos, i. m., (sc. lapis), *ἀσβεστος*, (i. e. uforbrandelig): etflags jernfarvet Sten, som Miant, (ferskellig fra vor Asbest), Plin. 37, 51. — Asbolus, i. m., [*ἀσβόλη*: Sed]: den Esfarvede, (Ravet paa en Jagthund, Ovid. Met. 3, 218).

ascalabotes, ae. m., *ασκαλαβότης*: en Dgkæft, sædv. stellio, Plin. 29, 28. — Ascalaphus, i. m., *Ἀσκάλαφος*: hans Jorvandling til den uheldsvælsende hubo, f. Ovid. Met. 5, 539, (neml. — ascalia, ae. f., *ἀσκαλία*: den spisslige Svind af Tristofen, Plin. 21, 57. — Ascalo, onis, f., *Ἀσκάλων*: By i Palæstina, Plin. 5, 14; — df. Ascalonius, 3; men selv. ascalonia, ae. f., m. e. ud. caepa, Scaldet, Colum., Plin. — ascalpo, [ad.sc.], ere, v. a.: skraber el. fraber derpaa el. deri, aurem dexteram, Appul.

Ascania, ae. f.: Egi i Phrygien, Plin. 5, 40. — 1. Ascanius, 3: ætensk, læus: Jæfso i Bithynien, ved Nicæa, Plin. 5, 43; men ~ portus: (Havn i Troas), ibd. 42; ~ insulae, ibd. 38, (i Egeerhavet, ved Kyten af Troas). — 2. Ascanius, i. m.: Son af Enceas ved Creusa, anlagde Alba Longa, Virg. Aen. 1, 271, o. Liv. 1, 3. — ascaules, is, m., *ἀσκαύλης*: en Sækk Piper, Martial. 10, 3; (heder utricularius, Suet. Ner. 54).

ascendibilis, (adsc.), e: til at bestige, semita, Pompon.; af — ascendo, (adsc.), di, sum, v. n. (v. a.), [scendo]; I) „egnl.“; A) fem neutr.: stiger derop el. derpaa el. derhen; a) estet m. in; — ~ in navem: gaac ombord, Nep. Them. 8; ~ in Amanum (urbem), Cic. Fam. 15, 4, in murum, id.; ~ in equum, id.; cf. id. Lael. 23; ~ in concionem, (bestige Talerstolen), id., Liv.; men id. 10, 7: qui curru vectus in Capitolium ascenderit; — „pect.“ egi. om en Maffines Rytning til et boiere Sted, Virg. Aen. 2, 192; — b) fiedt. m. ad, el. m. adv., el. absol.; — ad Gitanas (oppidum) ... quum ascenderent (el. adscenderent), Liv. 42, 38; quo simul ascendit, (i. e. in curru), Ovid. Met. 7, 220; men Caes. B. C. 1, 79: suos ascendentes (protegere); cf. Liv. 5, 47; — B) fem act. e. acc.: bestiger, navem, Ter., classem, Tac., equum, Liv.; ~ Capitolium ad lumina, Suet. Caes. 37; men „alleg.“: magnum iter ascendendo, Prop. 4, 10, 3; — df. egi. pass.: Caes. B. C. 1, 79; ligel. ascenso curru, Suet.; — II) ligel. „overf.“ igitur de samme Jorbindelser; A) fem neutr., m. in, m. ad, osv.; — ~ in summum locum civitatis, Cic.; cf. id. Orat. 36; ~ ad honores, id.; ~ a minoribus ad majora, (neml. i Joretræget), id. Part. or. 4; men Lucr. 2, 137: Sic a principiis ascendit motus; — ~ super el. supra aliquem el. aliquid, (have sig derover), Tac. Germ. 25; men Liv. 7, 30: supra non ascendit (contemptus iste: videre stræffer den sig ikke), staaer supra fem adv.; cf. Cic. d. Or. 3, 61; saad. egi. absol. ascendere: sigte i Veiret, Plin. Pan. 53; — B) fem act. e. acc.: ~ gradum altiore, Cic. Off. 2, 18; cf. id. Mur. 27, o. Nep. Phoc. 2; — III) bestil mærktes endnu partie. ascendens, tis; A) fem adj.; ~ machina: etflags Størmfige, Vitruv.; — B) i Retspæret fem subst. ascendentes: Jersfærene; (oppo. descendentes: Eftersommerne), Dig.

*ascensibilis, (adsc.), e: til at bestige, iter, Coel. Aur.; — ascensio, (adsc.), omis, f.; 1) „eigent.“: Opadstigen, Bestigen; — ~ facere, Plant. Rud. 3, 1, 7; per graduum ascensionem perecurrentes (stellae) Vitruv.; — II) „fig.“: quae fuerit ascensio oratorum, (hverledes de hære hævet sig), Cic. Brut. 36; e. — ascensor, (adsc.), oris, m., montis, (sem bestiger det), Hieron.; — [ascendo].

1. ascensus, (adsc.), 3, partic. af ascendo. — 2. ascensus, (adsc.), us, m., [ascendo]; 1) „eigent.“: A) „alm.“, el. sem. Hædling: Bestigen, Opstigning, edl.; — primos prohibere ascensu etc., Caes. B. G. 5, 32; cf. Virg. Aen. 2, 303: men ~ siderum, (deres Opstigning), Plin.; — egf. in pl.: tentare ascensum scalis, Liv. 3, 24; — B) „bef.“ e. „meren.“: Sted, hvorad man stiger i Veier, Organg dertil; ~ difficulti atque arduo (oppidum), Cic. Verr. 4, 23; cf. id. d. Or. 1, 61, e. Ovid. Met. 11, 151; — b) Trappe paa Jagaden, (navnl. af en større Bygning), Vitruv.; — egf. etflags Stormstige, id.; — II) „fig.“: Opheielse, Gørfæmelse, ad honoris amplioris gradum, Cic. Leg. 3, 3; men ibd. 2, 8: ascensus in coelum etc.; — b) in virtute multi ascensus, (mange Trin el. Grader), Cic. Plane. 25.

ascia, ae, f., *ἀσκή*; 1) Sommermandsøre; rogem ascia ne polito, Cic. Leg. 2, 23, (e XII Tabb.); — men „alleg.“: sem. Ordspreg: asciam sibi in erus impingere, Petron., illudere, Appul., (skade sin egen Sag); — 2) egf. isølge etflags Lighed; a) Dre el. Hæfte til Rigerbrug, Pallad.; — b) Murste el. Ralkfelle, Vitruv., Pallad.; — Asciburgium, i, n.: By i Gall. Belg., (hødt. Waburg ved Meurs), Tac. Germ. 3. — 1. ascio, are, v. a., [ascia]: bearbejder med Ralkfellen; si calx in laeu macerata ascietur, Vitruv.

2. ascio, [ad.sc.], vi, itum, 4, v. a.; ligesom sciendo assumo: tager til mig el. antager med indse Besidstid; df. scdv., ligesom adopto: antager el. udsaarer dertil el. i en Egenkab; — vid. Virg. Aen. 11, 172, v. ibd. 12, 38; saal. egf. ascri per adoptionem ab aliquo, Tac.; cf. id. Ann. 4, 37: Tiberio Germanicum, sibi Tiberium ascrivit, (se. per adoptionem); — ascri in societatem, id., inter comites, id.; men id. Agric. 19: ~ milites, (udskaarer, forerkræfte).

ascisco, [ad.sc.], vi, itum, 3, v. a.; eprdf.: = frgd.; df. egf. 1) „bef.“ el. i Statsproget; A) om Love, edl.: dertil el. ligelæst at antage el. optage; — quum jussisset populus Rom. aliquid, si id ascivissent socii etc., Cic. Balb. 8; ligel. ibd.: quas leges voluerunt, asciverunt; — b) men egf. id. Leg. 2, 8. om Spaadomme, edl.: quorum (estata) senatus populusque asciverit, (efterkom neml. de supplinkte Vøger alene isølge en Senatsbeslutning lunde blive adspurgte); — B) om Personer: optager el. antager i et vist Høst, (navnl. som Borger, sem. Hørbunden, osv.); egf. erkiender i en vis Egenkab; — hunc asciscendum fuisse, (se. civem, el. in civitatem), Cic. Arch. 2; men me patronum unum asciverunt, id. Pis. 11; cf. Caes. B. G. 3, 9, e. Plin. Pan. 7; — figel. successore ascitum eum, Suet. Tib. 23; men Tac. Hist. 2, 5: tribuni ... asciscebantur, (se. in partes); saal. egf. m. in e. acc., Liv. 6, 40, e. Tac. Ann. 11, 24; egf. ~ inter patricios, id.; men testamento in bona et nomen ascitur, Suet. Galb. 17; — II) „alm.“: A) om Personer: at tage med dertil, at indbrage dert; ligel. m. ad o. in, egf. absol.; — ~ aliquem ad foedus sceleris, Cic. Cat. 2, 4; cf. Liv. 4, 31; men in conscientiam facinoris pauci asciti, Tac. Hist. 1, 25; cf. Sall. Cat. 24; — B) om Ting og Begreber: at tage til sig, at tilegne sig, at antage; — vid. Cic. Verr. 1, 10; ligel. sacra a Graecis ascita etc., ibd. 5, 72; cf. Liv. 1, 20; — egf. om Optagelse og Erkiendelse af visse Høstestillinger; vid. Cic. Fin. 1, 70, 21; — men Hor. Ep. 2, 2, 121: asciscet nova verba, (skal optage dem

i Sprøget); — men ~ sibi prudentiam, Cic. d. Or. 1, 19, eloquentiae laudem, Tac. Ann. 14, 52, (overmødig at tilegne el. annæse sig den); — b) df. partic. ascitus, (adsc.), 3: antagen el. optagen uensfra, laant el. fremmed; — nativum quendam leporem, non ascitum etc., Nep. Att. 4; cf. Ovid. Fast. 6, 172.

ascites, ae, m., *ἀσκήτης*, (sc. *ἐρημικός*): etflags Battersjot i Mæven, Coel. Aur. — 1. ascitus, (adsc.), 3, partic. af ascisco. — 2. ascitus, (adsc.), us, m., [ascisco]: Antagelse; df. Billigelse deraf, Tilboie lighed dertil, Cic. Fin. 5, 7, inc.; vid. Madv. — ascus, 3, *ἀσκήσις*: uden Eftagge; ascia, (se. loca), (Vandene under Ekvator), Plin. 2, 75.

Asclepiades, ae, m., *Ἀσκληπιάδης*: berømt græsk Læge, Cic. d. Or. 1, 11, Plin., e. M.; — not.: efter en græsk Digter af dette Navn benævnes egf.: metrum Asclepiadeum, (Hor. Od. 1, 1), Diomed. — asclepias, adis, f., *ἀσκληπίας*: almindelig Svaleurt, Plin. 27, 18; — asclepium, i, n.: en efter Esculapius (*Ἀσκληπιός*) benævnt Lægeplante, Plin. 25, 11. — Asclum, i, f. mnd. Asculum.

Ascōnus Pedianus: lærer Grammatiker fra Padua, skrev (omtr. 40 Aar efter Kristus) en Commentar til flere af Cicero's Taler. — ascopera, ae, f., *ἀσκόπηρα*: en Vederranfæl, Suet. Ner. 45.

Asera, ae, f., *Ἀσέρα*: Vandstøb i Boecien, ved Helsten, Digteren Hesiodus's Høstest, Ovid. Pont. 1, 14, 31; — df. Aseraeus, 3; a) askrævet, nemus, Prop.; men ~ poeta, (i. e. Hesiodus), id.; egf. ~ senex, Virg., egf. absol. Aseraeus, Ovid. Ana. 1, 15, 11; — b) hesiodisk, carmen, Virg. Ge. 2, 176; men ~ boves, (af hans Hiore), Ovid. Fast. 6, 11; — c) heliconisk, fontes, Prop. 2, 8, 28.

ascribo, [ad.ser.], psi, ptum, 3, v. a.; 1) „eigent.“: A) „alm.“: skriver dertil, tilføier skriftigen; m. ad, m. in (e. acc. el. abl.), egf. e. dat., egf. absol.; — ad statum ejus ascriptum est, etc., Suet. Aug. 70; ascriptum (est) columnis etc., id. Ner. 45: ~ diem in epistola, Cic.; — ~ in eandem legem, (indføre dert), id. Caecin. 33; hver egf.: in omnibus legibus ascribi; men id. Verr. 3, 66: quod ascripsit accensus; cf. id. Agr. 2, 20; — ~ salutem alicui, (bede tilse), id. Att. 1, 5; — B) „bef.“ i Statsproget: indskrives i en Egenkab, (sem. Borger el. Kriger, osv.); — ascribi se in eam civitatem etc., id. Arch. 4; ligel. quum aliis quoque in civitatibus fuerit ascriptus, ibd. 5; men e. dat., ibd. 4, (e lege); cf. Tac. Hist. 2, 91: urbanae militiae ascribi; men Liv. 31, 49: colonos Venusianum ascriperunt; — II) „fig.“: A) „overf.“: 1) henregner el. teller dertil, Hor. Ep. 1, 19, 4, e. id. Od. 3, 3, 35, egf. Cic. Orat. 17; — 2) føier dertil, optager deriblandt; vid. Cic. Off. 3, 10; ligel. tu vero ascribe me in talem numerum, id. Phil. 2, 13; — 3) fastsætter, bestemmer, legatum alicui, (neml. ved Testamente), Plin. Ep. 4, 10; ascriptus poenae dies, Phaedr. 1, 11; — B) „ment.“: tilskrives, tilregner, alicui aliquid; vid. Cic. Inv. 1, 49, men Phaedr. 1, 3: ~ hoc exemplum sibi, (anvende det paa sig selv).

ascripticius, (-tius), (adser.), 3: der er indskrevet el. optagen i et Samfund; — quasi novos et ascripticios cives etc., Cic. N. D. 3, 15; ~ servi, (sem følge med det folgte Grundstykke), Cod. Just.; — ascriptio, (adser.), omis, f.: Tilskrivning; df. „metonym.“: det skriftlige Tilføiede, Cic. Caecin. 33; — ascriptivus, (adser.), 3: nyligen indskrevet el. indruieret (o. overcomplet, se. miles el. tiro), Plaut. Men. 1, 3, 2, Varro; e. — ascriptor, (adser.), oris, m.: som skriver dertil; navnl. som ved sit Navn underkrift anbefaler en anden Lovforslag, Cic. Agr. 2, 9; — [ascribo]. — ascriptus, (adser.), 3, partic. af ascribo.

Asculum, (egf. Asculum, Sil.), i, n.; D) Heveds-jarden i det Picenite, Plin. 3, 18; — **df.** Asculanus, 3, triumphus, id. 7, 11; — **df.** Asculani, orum, m.; Julepyggenne af **Æ.**, Cic. Font. 11; — **H)** By i Apulien, Flor. 1, 18; — **df.** Asculinus, 3, ager, Frontin.; — **ascyroides**, is, n., *ἀσχυροειδής*: et slags Plante af Slægt m. d. figd., Plin. 27, 20; — **ascyron**, i, n., *ἀσχυρον*, egf. androsæmon, germ. Johannisbrant, Plin. 27, 10. — **Asdrubal**, f. und. Hasdrubal.

asella, ae, f., dem. af asina: liden Åseninde, Ovid. A. A. 3, 290. — **asellulus**, i, m., dem. af figd., o. m. f. Vem., Arnob. — **asellus**, i, m., dem. af asinus: liden Esel el. Åsen; men ofte egf. f. asinus; — vid. Virg. Ge. 1, 273; asellus lente gradiens, Ovid.; men ~ dossuarii. (Paksester), Varro; — remiss er: narrare ... asello Fabellam surdo etc., Hor. Ep. 2, 1, 199; cf. id. Sat. 1, 9, 20; — **H)** df. isølge et slags Ligebed; **A)** aselli: tyvende Etierne i Krebsen, Plin. 18, 80, Hygin.; — **B)** et slags Esel, Plin. 9, 28, (a colore, Varro); — not.: Asellus fudes egf. sem remissit Tilmavn, Cic., Liv. — **asemus**, 3, *ἀσμος*: uden Aftegning, tunica, Lamprid.

Asia, ae, f., *Ἀσία*: 1) ejdel. By i Lydien; jld. egf. Egenen derom; — **b)** df. adj. Asius, 3: afist, palus: sumpig Egn ved Floden Cayster, Virg. Aen. 7, 701; cf. id. Ge. 1, 383; — not.: heraf benævnes egf. Nymphen Asia, ibid. 4, 313; — **H)** df. m. udvædet Begreb: Lilleasien; vid. Cic. Manil. 6; — „pect.” egf. f. Treas, Ovid. Met. 13, 481; — men egf. sem remissit Provindsen omfatter 1) Asien: Mylien, Lydien, Carien og Phrygien; vid. Cic. Fl. 27, id. Manil. 6, o. **Æ.**; — **b)** df. egf. adj. Asius, 3, villa, Varro ap. Non.; f. egf. Asianus, o. Asiaticus, ss. **Æ.**; — **H)** endel. i videste Forstand er Asia: den gamle Verdens tredje Heveddel; vid. Plin. 5, 9; hys. egf. jld. Asia minor, Oros.; — not.: „pectiss” Biserum deraf er Asis, idis, f., Ovid. Met. 5, 648, oftere.

Asia, ae, f., efter Plin. 18, 40, hos Taurinerne, f. secale, (de. c. Rug). — **Asiagenes**, ae, m., Biform af Asiaticus: sem Tilmavn for L. Scipio, Liv. 39, 44. — **Asianus**, 3, *Ἀσιανός*: berende til el. benævnt efter d. rom. Provinds Asia: Asianam rem etc., Liv. 31, 2; — **2)** df. subst. Asiani, orum; **a)** Indvaanerne i d. rom. Provinds Asia, Cic. Att. 1, 17, Plin.; — **b)** se. oratores: sem lægge sig efter d. asiatiske Betælsenhed; vid. Quintil. 12, 10, 1; — **df.** adv. Asiaticum loqui: sere et fensligt Eypreg, ibid. 17.

Asiarcha, ae, m., *Ἀσιάρχης*: Forstander for de religiøse Ethespil i Provinden Asia, Cod. Theod. — **Asiaticus**, 3, *Ἀσιaticός*: asiatick, bellum, Cic., mare, Plin.: — ~ persica, id., egf. absol. asiatica, (se. persica), Colum., en Kæftenart; — ~ genus dicendi, Cic. Brut. 95, oftere, (var i sit Slags udsvævende og fensligt); — **b)** endel. er Asiaticus, ligesom Asiagenes, Hærenavn for L. Scipio; vid. Liv. 37, 58, o. Gell. 7, 19.

asilus, i, m., ligesom *οἰστρος*: Brevsen, Virg. Ge. 3, 147; paa Latin sælv. tabanus; vid. Plin. 11, 31, o. Senec. Ep. 58. — **asina**, ae, fem. af asinus; (dat. o. abl. asinabus, Priscian., asinis, Plin.): Åseninde, molendinaria, Dig.; — not.: Asina, ae, m.: sem remissit Tilmavn, Macrob. — **Asinacus**, 3, f. und. Asine.

asinālis, e: efclæmæssig, verecundia, Appul.; o. — **asinarius**, 3: benævnt efter el. hørende til Esler, mola, (sem traffes af Esler), Cato; — **2)** df. subst.: **a)** asinarius, i, m.: Eselsdriver, Varro; — **b)** Asinaria, ae, f.: Røvet paa en Comedie af Plautus; — [asinus]: — **Asine**, es, f.: By i Mæsenien, Plin. 4, 7; — **df.** Asinaeus, 3, sinus, ibid. — **Asinianus**, 3, f. und. Asinius; — **asininus**,

3, [asinus]: af et Esel, pullus, (Eselsfø), Varro, pilus, Plin.; — men „everf.”: ~ pruna: en ringe Memmeart, id.

Asinius, ae: remissit Slægts- og Personnavn; — her mærkes: **Asinius Pollio**: Ben af St. Augustus; anlagde det første offentlige Bibliotek i Rom; egf. skrev han en og tabt Historie om Bergetrigene imellem Pompejus og Caesar; — vid. Cic. Fam. 10, 31, figd., Hor. Od. 2, 1, Virg. Ecl. 4, o. Tac. Ann. 1, 31; — **df.** Asinianus, 3: benævnt efter en Asinius, crimen, Cic. Cluent. 13.

asinus, i, m.: Eslet el. Åsenet, Varro, o. **Æ.**, machinarius: der bruges i Maskiner el. Møller, Dig.; — men sem Drosfreg: qui asinum non potest, stratum ferit, Petron.; ligel. asinus ad lyram, (sem en forfærdt Hørd), Varro ap. Gell.; men asinus in tegulis, (sem d. Hørdvanlige), Petron.; — **2)** hos Censurerne ofte sem Etælsæder til el. om den Enfoldige; vid. Ter. Heaut. 5, 1, 4, oftere; men egf. Cic. Pis. 30.

asinusca, ae, f.: en Bindrueart af ringe Værd, Plin. — **asio**, onis, m.: en Høleart, (germ. die Dyr- enle), Plin. — **Asis**, idis, f., f. und. 1. Asia. — **Asius**, 3, f. und. 1. Asia.

Asopides, ae, m., *Ἀσωπίδης*: en Datter søn af Apeus, d. c. *Ἐacus*, Ovid. Met. 7, 481. — **Asopis**, idis, (o. idos), f., *Ἀσωπιδίς*: en Datter af Hæduden Apeus; **df.** 1) hans Datter Aegina, (Ved Jupiter Moder til *Æacus*), Ovid. Met. 6, 113, oftere; — **2)** hans Datter Evadne, Ovid. Am. 3, 6, 11; — **3)** hans Datter Cubeca, (som har givet Den Cubeca sit Navn), Plin. 4, 21; — **b)** df. egf. adj., f. beootiff, Stat. — **Asopus**, (-os), i, m., *Ἀσωπός*: Flod paa Grænden af Beootien o. Plataea; sædv. personificeret som Jæder til Aegina, Evadne o. Cubeca; f. und. Asopis; f. egf. Ovid. Am. 3, 6, 33, oftere; — not.: egf. er Asopus; **a)** en Flod i Thessalien, Liv. 36, 22; — **b)** en Flod i Phrygien, Plin. 5, 29.

asotia, ae, f., *Ἀσωτία*: Læsefuldhed, Lidelighed, Gell. — **asotus**, i, m., *Ἀσωτος*: forfalden el. liderlig Person, Cic. Fin. 2, 7 o. 8.

aspalathus, i, m., *ἀσπάλαθος*: en Tornart, (germ. Rosenbek), hvis Blie tilfattedes Kryderyn, Plin. 12, 52, oftere. — **aspalax**, acis, m., *ἀσπάλαξ*: en esubetende Vægt, Plin. 19, 31. — **asparagus**, (aspharagus, Appul.), i, m., *ἀσπάραγος*: Asparfen, Plin. 19, 12; cf. Suet. Aug. 87, egf. Juvenal. 11, 69; — **2)** „everf.”: første Eypre el. Eud, Plin. 23, 17, oftere. — **aspargo**, f. und. aspergo. — **Aspasia**, ae, f., *Ἀσπασία*: bin aandsfulde Veninde af Socrates, Pericles's Elskede, Cic. Inv. 1, 31.

***aspectabilis**, (adsp.), e; **D)** „alm.”: tit at see, synlig; aspectabile atque tractabile etc., Cic. Univ. 4; — **2)** „bef.”: seervædig; nihil aspectabilis, etc., Appul.; — **aspectamen**, (adsp.), inis, n.: Etue, Bestuelse, Claud. Mam. d. Stat. An.; o. — **aspectio**, (adsp.), onis, f.: = frgd., Fest.; — [figd.].

aspecto, [adsp.], avi, atum, i, v. a., intens. af aspicio: **D)** „egentl.”: seer derpaa el. derefter; — ~ coelum, (see op i Lufften), Plant.; men aspectans silvam, (havende Die derpaa), Virg. Aen. 6, 185; men id. Ge. 3, 228: stabula aspectans, (seende derefter, neml. m. Bidegr. af Emerte); — oftere m. Bidegr. af Bevægelse; vid. Lucr. 3, 77; ligel. Enn. ap. Cic. Tusc. 3, 18; men Cic. Plane. 42: quid me aspectas, (neml. som din Hielper i Nøden); — **H)** „fig.”: **A)** „everf.” om et Etet: at have Ildsig derfra el. derit, at være beliggende derimod el. lige derfor; vid. Virg. Aen. 1, 421, o. Tac. Ann. 12, 32; — **B)** „ment.”: at mærke derpaa, at iagttage; omnes jussa principis aspectare, Tac. Ann. 1, 4.

1. aspectus, (adsp.), 3, partie. af aspicio. — **2. aspectus**, (adsp.), us, m., [aspicio]: **D)** act.;

A) „alm.“: Syn, *Plif*, *Etue*: — uno aspectu iudicare de re, Cic. Brut. 51; urbs situ ... praeclaro ad aspectum, Cic. Verr. 1, 52; *egf.* in pl., Virg. Aen. 9, 657; — B) „bef.“ *egf.*: a) Pupillen, (seem Hæstfab fer Synet); vid. Cic. N. D. 2, 57; — b) Synænen, Synetis Sandes; — sub aspectum et tactum cadere, id. Univ. 5; aspectum amittere, id.; *cf.* id. d. Or. 2, 87; — II) pass.: A) „alm.“: Synligbed, at kunne sees; ~ siderum, Plin.; *cf.* id. 2, 55; — B) „bef.“: a) Uesende; ~ truci (testudo), Pacuv. ap. Cic. Div. 2, 61; *cf.* Hor. Sat. 1, 8, 26; ~ pomorum et odoratus, Cic.; — b) Gæstalt; herba aspectu roris marini, Plin.; — c) Hæve; columnæ aspectu discolori, id.: — not.: gen. aspecti, (f. aspectus), Att. ap. Non.; dat. aspectu, (f. aspectui), Virg. Aen. 6, 465.

aspello, [f. abs.pello, vid. ah, abs], ere, v. a.: driver el. jager borti; (sestl. Ord); — Eos, qui adversum eunt, aspellito, Plaut. Merc. 1, 2, 5; men „fig.“: Neque adeo spes, quae hunc mi aspellat metum, Plaut. Capt. 3, 3, 1. — 1. aspendius, i, m., *ἀσπένδιος*: etflags Birranke, Plin. 14, 22. — 2. Aspendius, 3, f. unde. flgde.

Aspendos, i, f., *Ἀσπένδος*: By i Pamphylien, Mela 1, 14; — *df.* Aspendius, 3, f. uedens; men subst. Aspendi, orum, m.: Indæaanerne af Byen Aspendos, Liv. 37, 23, Nep. Dat. 8; — not.: en vis citharista Aspendius (af Aspendos) besad den Kunst: ut omnia intus caneret, *cf.* ut sibi intus caneret, (at Tenene alene hortes indad el. af ham selv); *besf.* diæse Udtryk, Cic. Verr. 1, 20 (Ascon.), v. id. Agr. 2, 26, bruges som Derspil om den, som alene seer paa egen Gærdel.

asper, era, erum, (*egf.* etr. aspra, f. aspera, etc., Virg.); I) „egent.“; A) „alm.“: ru el. hvas el. ugen at føle paa; (opp. levis v. lenis); — vid. Lucr. 6, 1149, v. Cic. Part. or. 10; men tamulus asperi soli, Liv. 25, 36; ~ sava, Enn., Ovid., v. 2; ~ glacies, (fueret), Virg.; *egf.* absol.: lene, asperum (sensus iudicant), Cic. Fin. 2, 12; — *egf.* ligesom *τερεός*, em opbeiet Arbeide; vid. Virg. Aen. 9, 263, v. Ovid. Met. 12, 235; liges. ~ nimius, (nyppregt), Suet. Ner. 41; — *egf.* hvas, stiffende, sentes, rubus, Virg., barba, Tibull.; — *egf.* „meten.“: ~ coelum (Germaniae), Tac.; ~ victus, Plaut.; ~ tussis, Martial.; — *df.* *egf.* subst. asperum, aspera; ugene el. fuerede Steder: aspera maris, (det eyrøtte Hav), Tac.; men insulae per aspera, Suet. Tib. 60; asperissimo hiemis, (i den haardeste Vinter), Tac. Ann. 3, 5. — B) „bef.“ *egf.* em det stærke Indtryk paa de øvrige Sandser; *egf.* det navnsl.: a) paa Tungen: stark, bitter, snærende; vid. Ter. Heaut. 3, 1, 49; men ~ sapor maris, Plin.; asperissimum piper, acetum, id.; — b) em Hørefsen: grov, stuerende; lene, asperum (genus pronunciationis), Cic. d. Or. 3, 57; *cf.* Ovid. Fast. 5, 481, (em Overgangen fra R til L); navnsl. *egf.* i Mhetoriken: fuuteret, ugen; vid. Senec. Ep. 111, v. Quintil. 9, 4, 142; endel. er i Grammatiken: spiritus asper: Hæyden, Prisc.; — c) em Engten: stark; ~ odoris herba, Plin. 27, 41; — II) „fig.“: A) em Ting *egf.* em Begreber: raa, farlig, stræffelig; — in asperis temporibus, Cic. Balb. 9; ~ multa, Hor.; *egf.* m. bellum, id., pugna, Virg., fata, id.; — b) „pect.“ *egf.* em Dyrene: vild, grusom, tigris, Hor.; men aspera cornu (bos), Virg. Ge. 3, 57; *cf.* ibd. 434, v. Hor. Epod. 6, 11; *egf.* c. inf.: asper frena pati (equus), Sil.; — B) „ment.“: a) navnsl. em Tælen: hvas, stark, bitter; ~ asperiores facietae, Cic.; ~ verba, Tibull.; *egf.* em Personer, Cic. Brut. 34; men asperior sententia, (oppon. lenior), Liv. 3, 40; ~ censura, Vell., lex, Quintil.; *egf.* d. stoffe Philosophi bebet: paullo asperior et durior, (oppon. moderata et mitis), Cic. Mur. 29; *cf.* id. Fin. 4, 28; — b) ofte *egf.* „ethist“ el. em Charak-

teren: raa, baard, pentsl, ubetelig; — vid. Cic. Plane. 16; men ~ Juno, (strang, fientst), Virg. Aen. 1, 279; men non asper, ibd. 8, 365, (mild, naatig); — *egf.* c. abl.; asper cladibus, (færtittet dreyer), Ovid.; men m. ad: asperissimos illos ad conditiones pacis etc., Liv. 22, 59; men id. 39, 10: asperi precul dubio animi (sint ille: havde en strang Charakter); — *egf.* c. dat.: monitoibus asper, (seem vrede paa dem), Hor. A. P. 163; *cf.* Tibull. 1, 9, 18; — „pect.“ *egf.*: baard, tapper, medig; vid. Virg. Aen. 1, 11; men absol.: ~ Camilla, id., Diana, Senec. Med.; — not.: *egf.* er Asper: remersl Tilvæen; vid. Liv. 3, 65.

aspere, adv. af asper: haardt, stedende, loqui,

Cic.; — este „fig.“ v. „ethist“: haardt, grusomt; — ~ et acerbe (accusare aliquem), Cic.; *cf.* Liv. 3, 50; nihil placet aspere agi; — asperius scribere de aliquo, Cic. Att. 9, 15; asperime saevire in aliquem, Vell. 2, 7.

1. aspergo, (adsp., *egf.* aspargo), spersi, spersum, 3, v. a., [spargo]; I) „egent.“; A) „alm.“: spreiter *cf.* stærkt derben el. derpaa; c. dat., *egf.* m. in (c. abl.), *egf.* absol.: — ~ virus pecori, (fersigte), Virg. Ge. 3, 119; liquor aspersus oculis, Plin.; — „alleg.“ er Cic. Cluent. 26: guttam aspergit huic bulbo, (m. Alluiea til Raynne Gutta e. Bulbus); — aspersa temere in tabula pigmenta, id. Div. 1, 13; *cf.* Suet. Aug. 18; men ~ aquam, Plaut. Bacch. 2, 3, 13, („alleg.“: at veteerage); — *egf.* fæster el. fæster tæster, glandem lubus, Plin.; — B) „bef.“: bespreiter, bespranger, aram sanguine, Cic.; *cf.* Hor. Ep. 1, 11, 12; men aspersus maculis (piscis): pleslet, spættet), Claudian.; — *egf.* bespreter, olivam sale, Plin.; men canis aspergitur aetas, Ovid.; — II) „fig.“: A) „everf.“: tildeler, meddeeler, alieni sextulam, (seem siden Iycked), Cic. Caecin. 6; — b) fild. *egf.* ~ aures gemitu, (lade here), Val. Max.; men pass.: aspergi auditumcula quadam, (here etflags urist Digtet), Gell.; — B) estere „ment.“: fæter dertil, fæster dermed; ~ comitatem et facilitatem gravitati severitatemque, Cic. Mur. 37; ~ sales orationi, id. Orat. 26; — b) ~ labem el. maculam alieni, (paafætte nogen en Skæmplet, beskaemte); vid. Cic. Vat. 6 v. 17; — liges. ~ aliquem maculis el. infamia; vid. id. Plane. 12, v. Nep. Alc. 3; men Hor. Sat. 1, 4, 88, absol.: ~ eunetos, (tæte ildt em Alle); endel. Cic. Fam. 6, 6, „alleg.“: e quo (fonte) sit leviter aspersus.

2. aspergo, (adsp., *egf.* aspargo), inis, f., [af frgd.]; Besprangen, Bespreiten, aquarum, Ovid. Met. 7, 108; *egf.* em Stevregnen af et Vandfæde, ibd. 1, 572; — men „everf.“: ~ parietum, (den deraf udsaaende Jægtighed, Plin.; — fild. *egf.* „alleg.“: ~ culparum, Prud.; — II) „metonym.“: den derpaa spredte Jægtighed; ~ nimborum, (den draakevis fælkende Regn), Lucr. 6, 525; *cf.* aspergine caedis etc., Ovid. Met. 4, 125.

asperitas, atis, f., [asper]; I) „egent.“; A) „alm.“: Jæthed, Stærhed, Hævede, (oppon. levitas); — ~ viarum, Cic., locorum, Sall., Liv.; asperitates savorum, Cic.: men ~ faucium, (*egf.* ~ animae): Hævede, Plin.; *egf.* absol.: contra asperitates, (imede Hævede) etc., id. 27, 163; — *egf.* em opbeiet Arbeide, id. 33, 19; — *egf.* „meten.“: ~ frigorum, Tac., Ovid., hiemis, Tac.; — II) „bef.“ *egf.* med Hensyn paa de øvrige Sandser: a) paa Smagen: Bæstbed, Bitterbed; ~ vini, pomi, aceti, Plin.; men id. 12, 20: ~ aquarum, (deis Haardhed el. Sælsmag); — b) paa Hørefsen: Haardhed, Skuren, voies, Lucr. 4, 553; — c) paa Synet: det skuffende el. Paafælkende, navnsl. af Eys *egf.* Skygge i Perspektivet, Vitruv. 7, 5; ~ intercolumniorum, id.; — II) „fig.“: A) „everf.“: Vandfælgbed, Trængsel, Medgang; — in his ... asperitatibus rerum etc., Cic. d. Or. 1, 1; ~ belli, Sall.,

remedii. Tac.; — B) „ment.“: a) „alm.“: det Haarde og Strange el. Krænkende, navnlig i det retlige Jøretærag; — vid. Cic. d. Or. 2, 15 v. 53; ligel. ~ verborum, (haarde el. ende Ord), Ovid. Met. 11, 526; saal. ogs. det Haarde og Stødende i Steifernes Lærebegreb; vid. Cic. Fam. 1, 28; — b) „bef.“ v. „ethif.“, el. om Charakteren: Haardhed, Naabed, Vilhed; — si quis ea asperitate est, et immanitate naturae, ut etc., Cic. Lael. 23; cf. Ovid. Pont. 1, 6, 8, v. Hor. Ep. 2, 1, 129; — ogs. Barfthed i Omgang, Nep. Att. 5; — ogs. anden Ubeslighed og Jærkerthed, Hor. Ep. 1, 18, 6.

asperiter, adv., forfkl. Biform af asperere; ~ cubare, Naev. ap. Non.; v. — asperitudo, fædd, aspritudo, onis, f., Biform af asperitas; ~ iugi, (dens Barfthed el. Støtthed), Appul.; — men „everf.“: ~ oculorum, (skarpe Bædder deri), Cels.; — [asper].

aspernabilis, e: til at berøise el. forfaste, Aut. ap. Non.; — ogf. frastødende, Gell. 16, 8; — compar., Augustin.; — aspernamentum, i, n.: Jærkastelse, Jæragt, Tert.; — aspernante, adv.: afvisende, med Jæragt; ~ accipere aliquid, Amm.; — compar., Augustin.; — aspernatio, onis, f.: Jærkastelse, Jæragt; exasperatione rationis etc., Cic. Tusc. 4, 14; — ogf. in pl.: ~ naturales, Senec. Ep. 121; v. — aspernator, oris, m.: som bortviser fra sig, fem seragter; ~ divitum, Tertull.; — [adv.].

aspernor, atus sum, 1, v. dep. a., [ab, abs, spenor; cf. aspello, asporto]: viser fra mig, forfaster, ringeagter; I) „egenl.“: A) „alm.“: — ~ panem oblatum, Suet. Ner. 18; cf. Phaedr. 5, 4; men ~ aliquem nutu, Suet. Vesp. 8; men ~ quod valde dulce est, vid. Cic. d. Or. 3, 25; — B) „bef.“: a) berøiende el. afvender derfra; — cujus furorem ... deos a suis aris aspernatos etc., Cic. Cluent. 68; — b) fernagter; ~ patriam colore etc., id. Pis. 1; — II) efter „fig.“: — nemo bonus, qui vos non ... animo aspernator, (sem ifte affyter Gæet i sit Jænderfte), ibd. 20; ~ querimonias alicujus, (afvise), id. Verr. 4, 51; cf. Liv. 9, 41; ogf. c. inf., Tac. Ann. 4, 16; — not.: ogf. pass.; qui habet, ultro appetitur; qui est pauper, aspernatur, Cic. frgm. ap. Prisc.; cf. Auct. B. Afr. 93.

aspro, (ctr. aspro, Sid.), avi, atum, 1, v. a., [asper]; I) „egenl.“: A) „alm.“: gior ru el. uejrn; ~ asserculus, (neml. ved at bugge deri), Colum.; cf. Virg. Aen. 3, 285; — B) „bef.“: tilspidser, skarper, hævsefer, pugionem saxo, Tac.; men id. Germ. 46: ~ sagittas ossibus, (satte en Benfpids derpaa); — II) „fig.“: A) „alm.“ v. „ment.“: ~ compositionem orationis, (giore Jøretæragt haardere el. mindre flydende), Quintil. 9, 3, 3; — B) „bef.“ v. „ethif.“: opbidser, aliquid in saevitiam, Tac. Ann. 1, 72; ~ iram victoris, id.; men ~ crimina, (forværrer; opp. lenire), id. Ann. 2, 29.

aspersio, (adsp.), onis, f., [1. aspergo]: Bespreiten, Besprængen, navnlig i Religiøusproget: aspersione aquae (tollit incestum), Cic. Leg. 2, 10; — ogf. „alm.“: ~ fortuita (colorum) etc., id. Div. 1, 13. — 1. aspersus, (adsp.), 3, partic. af 1. aspergo. — 2. aspersus, (adsp.), us, m., [1. aspergo]: = aspersio, men alene in abl.; aspersu aquae calidae, Plin. — asperugo, onis, f., [asper]: Vært med piggede Blade, vid. Plin. 26, 65.

asphaltion, i, n., *ἀσφαλτιον*: langbladet Kleyerart, Plin. 21, 30. — Asphaltites, ae, m., *Ἀσφαλτιτης*, ogf. ~ laeus: Asphaltion, (el. d. døde Hav i Palæstina), Plin. 5, 15. — asphodelus, (-dilus, Pallad.): lilieagtig Plante med smaa Rodholter, (~ ramosus L.), Plin. 21, 68 flgd.

aspicio, (adsp.), spexi, spectrum, 3, v. a. (o. n.), [specio]; I) „egenl.“: A) „alm.“: ser derhen el. derpaa, beffuer, betragter; — forfkl. oftere m. ad el. absol.,

fædd, e. acc.; — Quaeso, hercle, agedum, aspice ad me, Plaut. Capt. 3, 4, 38; sed postquam aspexi, Ter. Heaut. 4, 1, 43; cf. id. Eun. 5, 1, 22; — Aspice hoc candens, Enn. ap. Cic. N. D. 2, 2; ligel. aspice ipsum etc., Cic. Sull. 27; men id. Cat. 3: sic furtim nonnumquam inter se aspicebant, (stottebe til hveandree); men Ovid. Met. 13, 70: Aspicunt oculis superi mortalia iustis; cf. Virg. Aen. 4, 372; — B) „bef.“: a) faaer Die derpaa, bliver vaer; — Perii, si me aspererit, Plaut.; cf. Ter. Andr. 1, 1, 91, v. Hor. Ep. 1, 7, 90; men Cic. R. Am. 22: propter quos hanc lucem aspexerit, (d. e. nogenes Jøretætre); — b) befer, eiferseer, betragter; hujus ut aspicerent opus etc., Ovid. Met. 6, 14; men ~ Boeotiam, vid. Liv. 42, 37; — II) „fig.“: A) „everf.“ om et Sted: at have Uffigt dertil, atvænde derimod; — tabulatum aspiciat meridiem, Colum.; cf. Plin. Ep. 5, 6, v. Tac. Agric. 11; — B) „ment.“ el. om Mændens Virksomhed: 1) „alm.“: betragter, befanter, overveier; vid. Cic. d. Or. 3, 31, ogf. ibd. 1, 35, (hvor dog Utrøffet er „alleg.“); — ogf. m. flgd. rel. at.; aspice, quantum Aggrediare nefas, Ovid. Met. 7, 70; cf. Hor. Ep. 1, 18, 76, oftere; — 2) „bef.“ ogf.: a) ligesom at see op dertil, at betragte med Hviagtsel; vid. Nep. Chabr. 4; — b) at see nogen driftigen under Tineie; vid. Nep. Ep. 8; — men fugio homines, lucem aspiciere vix possum, (sc. prae dolore: tør ifte ret see derimod), Cic. Att. 3, 7; cf. id. Brut. 3.

aspirates, ae, m., *ἀσπιλάτης*: etflags arabiff Vedstien, vid. Plin. 37, 51. — *aspirāmen, (adsp.), onis, n.: = flgd.; blanda aspiramina formae, (om Skienhedens Paavirking), Val. Fl.; v. — aspiratio, (adsp.), onis, f.; I) „egenl.“: a) Paavaanden, Luftning, aëris, Cic. N. D. 2, 33; — b) Uddunstning, terrarum, id. Div. 1, 36; cf. ibd. 57; — II) „everf.“ e. „techn.“ i Grammatiken: Beaaendning el. Aspiration af et Bogstav, ved dets Jørbindeelse med H-Lyden; vid. Cic. Orat. 48, v. Quintil. 1, 5, 19; — b) ogf. „meten.“: Bogstavet H, Prisc.; — [flgd.].

aspiro, [ad.sp.], avi, atum, 1, v. n. (o. a.); I) fem neutr.; A) „egenl.“: at aande el. blæse el. lufte derpaa el. derhen el. dertil; m. ad, el. c. dat., el. absol.; — ad granaria nulla aura humida ... aspirot, Varro; cf. Catull. 68, 62; men aspirant aurae in noctem, (det blæser op), Virg. Aen. 7, 8; — ogf. om Aandedrættet, Cic. N. D. 2, 55; om en Blomstest, Virg. Aen. 1, 694; om en Vedfagelse af Instrumenter, Hor. A. P. 204; — B) „fig.“: I) „everf.“: a) ligesom at aande el. puste derimod el. derefter; df. at stræbe derefter, søge at naae, (ofte m. Bibegr. af Anstrængelse el. Banffelighed); m. ad, el. m. in, „pect.“ ogf. c. dat., ogf. absol.; — ~ ad aliquem, Cic. Pis. 5, (søge nogenes Venffab el. Omgang); men id. Tusc. 5, 9: ut ad me aspirare non posses, (indvirk paa mig, flæde mig); men id. Verr. 1, 51: ~ ad pecuniam alicujus, (søge at komme i Besiddelse deraf); — ~ in curiam, (søge at trænge sig ind deri), ibd. 2, 31; cf. id. Sull. 18; men ne vipera aspirare possit, (kan komme dertil), Colum.; men m. Lunc: nec equis aspirat Achillis, Virg. Aen. 12, 352; — b) „techn.“ i Grammatiken: at ferbinde et Bogstav m. H-Lyden, at aspirare det; m. v. ud. dat.; — ne consonantibus aspiraretur, Quintil. 1, 5, 20; — 2) „ment.“: a) at begniffe el. beferdere, (Billedet opbl. fra Medbor); m. v. ud. dat.: — di, coepisti Aspirare meis, Ovid. Met., in.; cf. Virg. Aen. 2, 385, oftere; — b) stræbe at naae, at anstrænge sig derfor, at nærme sig dertil; — ~ ad laudem (oratoris), Cic. Orat. 41; cf. id. Brut. 21: bellica laude aspirare ad Africanum etc.; — II) som act.: at lade aande el. blæse derpaa el. dertil, (som Medbor, vdl.); saal. Virg. Aen. 5, 608: ventosque aspirat eunti (Juno); — not.: flgd. ogf. om Hævet: insula aspiratur freto Gaditano, Solin. 22; — B) „fig.“:

at indaaude el. indgive; dicticus divinum Aspirat amorem, Virg. Aen. 8, 373; cf. Quintil. 4, prooem.

aspis, idis, (-dos), f., *ἀσπίς*: liden giftig (Slange) el. Dyleart, Plin. 29, 18; cf. Cic. Rab. Post. 9; — II) fild.: cf. Etelot, Just. Novell. — *asplenum*, i, n., *ἀσπλην*: Milturt, Hjertetunge, Plin. 27, 17, Vitruv.

asportatio, onis, f.: Vertbringelse, Vertflytning, (signorum), Cic. Verr. 4, 49; af — *asporto*, avi, atum, i, v. a., [ab el. abs, porto; f. ogs. aspernor ab in.]: stafter el. bringer el. flytter borti derfra; vid. Liv. 2, 1, v. Cic. Verr. 4, 49, ogs. Nep. Them. 2; — hos Comiterne ogs. em Mennesker; vid. Ter. Phorm. 3, 3, 18.

*asprātilis, e, fild. Biform af asper, piscis, (med hyaske Skæl), Plin. Val., terminus, (af utilbuge Sten), Auct. d. Lim. ap. Goes. — *asprēdo*, inis, f.: nvis Biform af aspritudo, Cels. — *aspre-tum*, i, n.: ujevnt Etet el. Jærdæmen; in pl., Liv. 9, 21, oftere; e. — *aspritudo*, inis, f., f. und. asperitudo; — [asper]. — *aspūo*, [ad.sp.], ēre, v. a.: at spytte derpaa, at bespytte; df. sem Heltig-sind: a nutrice ... aspiui infantem, Plin. 28, 7.

assa, f. und. assus, 3. — *Assabinus*, i, m.: æthiopisk Gudeem, Plin. — *assamentum*, f. und. crassamentum. — *Assārācus*, i, m., *Ἀσαρακός*: Son af R. Troes, Broder til Ganymedes, og igien-nem Capps Kærligheds til Andfæst: hys Venus, Ovid. Fast. 4, 123, heder: Assaraci nurus; f. ogs. ibd. 943, v. id Met. 11, 756; — men Assaraci gens, Virg. Aen. 9, 463: de fra Troja nedstammende Romere.

I. assarius, 3, [asso]: fregt, til at sege; daps Jovi assaria pecunia, Cato. — *2. assārius*, i, m., Biform af as, Varro L. L. 8, 38, (hvor ogs. gen. as-sarium, f. -orum).

assecta, (ads.), ogs. assēcūla, Juvenal. 9, 48, ae, m., [assequor]: Følgesvend, Vedsager, navn. Enple-giesf; f. und. assentator, ogs. Cic. Sest. 64. — *as-sectatio*, (ads.), onis, f.: idelig Vedsagelse, (navnl. den fattige Borgers af hans Fædre); vid. Cic. Mur. 34; — II) „fig.“: Efterførsning, Granfning, coeli, Plin. 2, 18; e. — *assēctator*, (ads.), oris, m.: idelig Vedsager el. Følgesvend; vid. Cic. Verr. 2, 11; ogs. „alm.“: som gaar dærefter; ~ dapis (caneer), Plin.; — II) „fig.“: Tilbænger af en Lærer el. af en Lære; ~ sapientiae, (en Philosoph), Plin., eloquentiae, id., Protagorae, Gell.; — [fig.].

assecor, [ads.], atus sum, i, v. dep. a.: I) „egent.“: ledsager overalt el. ideligen, (navnl. Can-didaten til et Statsembede), Cic. d. Or. 1, 56; ogs. „alm.“: bliver ved at følge med nogen, Hor. Sat. 1, 9, 6; — II) „fig.“: ~ aliquem, Tac. Hist. 2, 93: heste sig til nogen, holde med nogen; men ~ aliquem omnibus officiis, (føge at vinde nogen derved), Suet. Caes. 19; — men ogs. ~ aliquem: som Discipel af føge nogens Under-viisning, Plin. 33, 54, Tac. Or. 2; — not.: fercl. ogs. pass.: assecrari se omnes cupiunt, Enn. ap. Prise. — *assēcūtor*, (-quōtor), oris, m., [assequor]: en Vedsager, Colum. — *assēcūtus*, (-quātus), 3, part. af assecor.

assedo, (ads.), onis, m.: fild. Biform af asses-sor, Non. — *assefolium*, i, n., hos Appul. en Vænevnelse paa Bærtens agrostis. — *assellor*, (ads.), atus sum, i, v. dep. a., [sella], (at gaar til Etels), at assēdere sem Evreiment, Veget.

assēnesco, [ads.], ēre, v. n. inch.: begynder at ælde, Tert. — *assensio, (ads.), onis, f.: I) „alm.“: Billigelse, Bifald, Senec. Ep. 7, Quintil., Plin. Ep.; — II) „bes.“: a. „techn.“; A) „rhet.“: Tilberedelse lydelige Bifaldsyttring, Cic. Brut. 30; cf. id. Mil. 5; — B) i Philosophien: Erkiendelse el. Beskien-delse af de sandfæltige Fornemmelser; vid. Cic. Acad.

2, 12, v. id. Fat. 17; v. — *assensor*, (ads.), oris, m.: sem bifalder nogen el. noget; le unum ... mihi fuisse assensorem, Cic. Fam. 6, 21; cf. Senec. Hippol. 1207: irae facilis assensor meae; — [assentior].

I. assensus, (ads.), 3, part. af assentior. — *2. assensus*, (ads.), us, m., [assentior]; I) „alm.“: Billigelse, Bifald; omnium assensu (diere aliquid), Cic.; cf. Liv. 5, 9, v. Cic. Brut. 19; — ogs. lyteligt Udbrud af Bifald, Liv. 27, 51; — „poet.“ ogs. in pl., Ovid. Met. 1, 215; — II) „bes.“; A) „spect. overf.“ em Edeeen, Virg. Ge. 3, 45; cf. id. Aen. 7, 615; — B) „ment.“ el. i Philosophien, ligesom assensio: Erkiendelse af de sandfæltige Fornemmelser, Cic. Acad. 2, 18, v. id. Fin. 3, 9.

assentatio, (ads.), onis, f., [assentior]; I) „alm.“: smigreue Bifald, Emiger; vid. Cic. Lael. 25, oftere; ligel. in pl.: inflatus assentationibus, Liv. 21, 6; cf. Cic. Cluent. 13; — II) „bes.“ v. fild.: Billigelse, Bifald, Vell. 2, 128, Petron.; — df. dem.: assentatiuncula, (ads.), ae, f.: liden Emiger, (el. lidt Emiger); vid. Cic. Fam. 5, 12; ogs. in pl., Plaut. Stich. 1, 3, 75.

assentator, (ads.), oris, m.: som altid bifalder fer at behage, en Emiger, en Jæbreder; vid. Cic. Lael. 26, oftere; men id. Caecin. 5: quam personam ... mulierum assentatoris etc.; cf. Hor. A. P. 120; v. — *assentatorie*, (ads.), adv.: paa en Emigrers Vis el. Maade; non assentatorie, sed fraterne etc., Cic. Qu. Fr. 2, 15; — [assentor]. — *assentatrix*, (ads.), icis, fem. af assentator: Emigrerfse, Hyllersfse, Plaut. Most. 1, 3, 100.

assentio, [ads.], si, sum, 4, v. n.: bifalder, samtykker; nærmest sem forel. Biform af figd.; men findes ogs. Cic. Fam. 5, 2, oftere, Liv. 1, 54, v. A.; — df. ogs. pass. assensa, orum, (hvad man billiger el. holder for faulst), Cic. Acad. 2, 31; — men impers.: Bibulo assensum est, id. Fam. 1, 2.

assentior, (ads.), sensus sum, 4, v. dep. n., [sentio]: bifalder, samtykker, billiger, giver min Stemme el. mit Bifald dertil; ordent. e. dat.; — vid. Cic. d. Or. 1, 49, v. Sall. Cat. 52; ligel. ~ sententiae alienius, Cic.; cf. id. Acad. 2, 21; — men ogs. absol., Suet. Caes. 80; ogs. underf. m. tilføiet acc. comm.; vid. Cic. d. Or. 1, 9, v. 28; men id. Acad. 2, 21: vitiosum assentari quicquam aut falsum aut incognitum.

assensor, (ads.), atus sum, i, v. dep. n., intens. af figd., (neml. assentor, cuppenist f. assensor); — bifalder atledes nogens Mening el. Tale; e. dat., ogs. absol.; dertil m. v. ut. acc. comm.; — etiam tu quoque assentaris huic! Plaut. Amph. 2, 2, 70; quippe qui etiam adversando saepe assentetur, (om Syfteren), Cic. Lael. 26; men omnia assentari, (fige 3a til Alt), Ter. Enn. 2, 2, 21; cf. Cic. Acad. 2, 14; men id. Fam. 9, 12, m. Lunc „overf.“: nisi tibi assentantur (Bajae: ligesom fete fer dig); cf. ibd. 3, 11: quia mihi ipse assentor fortasse.

assēquor, [ads.], eētus (quātus) sum, 3, v. dep. a.; I) „egent.“: iler el. fæfter dærefter fer at ind-bente; — assequere ac retine, dum etc., Ter. Phorm. 5, 8, 89; — df. sædv. naaer el. indbenter ved at følge; ~ aliquem, Cic. Att. 3, 5; cf. Tac. Ann. 2, 75; men „alleg.“: nec quicquam sequi, quod assequi nequeas, Cic. Off. 1, 31; — men ogs. er acc. este udfælden; f. Ter. I. e.: faal. ogs. i d. biferfse Stil; vid. Liv. 28, 16, v. id. 33, 8, ogs. Tac. Hist. 3, 69; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) „alm.“: epnaaer, erbeder, femmer i Beskedelse deraf, (navnl. ved Alid og Dmbu: derim. consequi, mere em d. Tilfæltige); f. evenf. Cic. Off. 1, 31; cf. id. d. Or. 1, 30; — se omnes magistratus sine repulsa assecutum etc., id. Pis. 1; men id. R. Am. 31: qua in re nihil aliud assequeris, nisi ut etc.;

cf. Justin. 2, 4; — b) „bef.“ egf. ∼ aliquem: at naac nogen med Hensyn paa en vis Egenstaf el. ved Efter-
signing; vid. Cic. Leg. 1, 2; — c) vtere: at naac en vis Egenstaf bes en anden; vid. Cic. Fin. 6, 4, v. Plin. Ep. 1, 8; — B) „ment.“ naac el. udfinder Meningen deraf, begriber el. indseer; ut apertis obscura assequamur, Cic. N. D. 3, 15; quid ipse conjectura assequare, etc., id. Att. 7, 13.

asser, eris, m., [2. assero; cf. agger af aggero]; 1) „alm.“: Bistaf el. Pæl (til at indfattedes el. indrammes); vid. Caes. B. C. 2, 2, v. Liv. 44, 5; — 2) „bef.“: a) Stang til en Bærestel, Suet., Juvenal.; — b) en Vagte, Vitruv.; — cf. dem.: asserculus, i, m., v. asserculum, i, n.: liden Pæl el. Stang, Cato, Colum.

1. assero, (ads.), sevi, situm, 3, v. a., [1. sero]: faar el. planter el. sætter derhos el. derved; — neque propter olus asserunt vitis, (i Hærbeten deraf), Varr.; men Catull. 61, 106: assitas ... arbores (velut implicat vitis); cf. Hor. Ep. 2, 2, 170.

2. assero, [ads.], serui, sertum, 3, v. a.; oprbl.: feier dertil, forbinder dermed; egf. prægnant: tager til mig; cf. 1) i Retsproget; A) ∼ manum, el. ∼ aliquem manu in libertatem el. liberali causa, egf. ∼ manu, egf. absol. asserere: ved Haandens Paalæggelse at erklære nogen for fri; vid. Varro L. L. 6, 7; faal. Ter. Ad. 2, 1, 40: Ego liberali illam assero causa manu; cf. Cic. Fl. 17; — ∼ aliquem in libertatem, Suet.; cf. Liv. 3, 45; egf. ∼ aliquem in ingenuitatem, Suet.; egf. ∼ se ingenuitati, Dig.; men „pœt.“: Scilicet asserui jam me, rupique catenas, Ovid. Am. 3, 11, 3; — B) emvænt heder: ∼ aliquem in servitutem: ved Haandepaalæggelse at erklære nogen for ufri; vid. Liv. 3, 44 v. Suet. Tib. 2; cf. Liv. 31, 18, v. id. 35, 16; — II) uenfer Retsproget v. „fig.“ (men afene efter-
aug.); A) „alm.“: befrier derfra, befrytter el. forsværer derimod; — ∼ se a mortalitate, Plin. Ep. 2, 10; cf. ibd. 3, 5; men post assertam a Manlio ... urbem, Flor. 1, 13; men ∼ eadem leges, (hævede dem), id.; — in asserenda dignitate, Suet. Caes. 16; cf. id. Claud. 10, v. Martial. 14, 142; — B) „bef.“: 1) ∼ alieni (el. sibi) aliquid: tilegne nogen (el. sig selv) noget som Egendom; — ∼ sibi cognomen sapientis, Quintil.; cf. Ovid. Met. 1, 462; men ibd. 761, per hypallagen: neque asserere coelo, (cf. asserere mihi coelum: beris mig min Retsstammen deraf); — 2) paastaar, angiver, forstærker: — Non haec Colchidos asserit furores, (synger ikke derom), Martial. 10, 35; ligel. asserere m. acc. v. inf., Plin. 20, 31; — b) cf. subst. neutr. assertum: Paastand, Beris, Capella.

“assertio, onis, f.; 1) i Retsproget; A) retlig Paastand, at nogen bør være fri, Traj. ap. Plin. Ep. 10, 72; — situe liber, qui est in assertione, Quintil.; men pl.: ∼ perfusoriae, (sefsindige el. ugrundede Paastande paa nogens Frihed), Suet. Dom. 8; — II) fide. v. „alm.“: Paastand, deorum, (om deres Tilværelse), Arnob.; v. — asserto, oris, m.; 1) i Retsproget; A) som paastaar el. hæver nogens Frihed; assertores (sc. libertatis) etc., Suet. Caes. 80; cf. Senec. Ep. 13; — B) som paastaar, at nogen er ufri, som gior nogen til Slave, Liv. 3, 46 flgd.; — II) „everi.“ v. „alm.“: Befrier, Befrytter, Haandhæver; assertores dignitatis patriciorum, Suet. Tib. 2; egf. absol.: si etc., asserto venias, Martial. 1, 53; cf. Ovid. Rem. 73; egf. Suet. Galb. 9; — cf. assertorius, 3, lites, (angaaende nogens Frihed), Cod. Just.; — [2. assero]. — assertum, i, n., f. und. 2. assero in fin. — assertus, (ads.), 3, partic. af 2. assero.

asservio, [ads.], ire, v. n.: ivrige at befordre, contentioni vocis, Cic. Tusc. 2, 21. — asservo, [ads.]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: beværer, opbeværer, pisees sale el. in sale, Plin.; ignem in ferula, id.; — egf. for-

væter; negligentius asservatae tabulae etc., Cic. Arch. 5; cf. Liv. 5, 40; — B) „bef.“: forværer, bevoqter, muros portasque, Caes. B. C. 1, 21; navnll. egf. at forvære en Gænge, Ter. Andr. 5, 2, 21, v. Cic. Cat. 1, 8, ostere; men Liv. 8, 20: in carcerem asservari, (bringes derhen i Forværing); — II) „fig.“: at holde Nie dermed, at iagttage; vid. Cic. Att. 10, 16, v. Catull. 17, 16.

“assessio, (ads.), onis, f.: Sidden el. at sidde derhos, (navnl. for at troste), Cic. Fam. 11, 27; v. — assessor, (ads.), oris, m.: som sidder derhos, (navnl. for at hjælpe el. raade el. iagttage); vid. Cic. Div. 1, 43; — fædv. Bistder i Retten, (neml. som Dømmere el. Prætors Medhjælper); cf. Suet. Galb. 14, v. Senec. Tranqu. 1, 3; — [assideo]. — assessorius, (ads.), 3, [assessor], sc. liber, i. e. liber de officio assessoris, Dig. — assessura, (ads.), ac, f., [assideo]: en Mæsfors Embede, Dig. — 2. assessus, (ads.), 3, partic. af assideo. — assessus, (ads.), us, m., [assideo]: Sidden el. at sidde derhos; in abl., Prop. 4, 11, 49. — assestrix, (ads.), icis, fem. af assessor: Bistderesse, Medhjælperse, Afran. ap. Non.

*asseveranter, (ads.), adv.: for Alvor, loqui, Cic. Att. 15, 19; compar., id. Acad. 2, 19; — assēverate, (ads.), adv.: = flgd., loqui, Appul.; — egf. dristigen, tragoedias agitare, Gell.; v. — assēveratio, (ads.), onis, f.; 1) „alm.“: Alvorlighed i Tale og Adfærd; cf. A) stræng Forstærking, Cic. Att. 13, 23; men ∼ in voce, Plin. Pan.; ∼ dicentis, Quintil.; — B) Alvorlighed el. Strænghed i en Forhandling, Tac. Ann. 2, 31; — II) „bef.“: sidskabelig Betræffelsespartiel, Quintil. 1, 4, 20; — [flgd.].

assēvero, (ads.), avi, atum, 1, v. a. (v. n.), [severus]; 1) „alm.“: behandler alvorligen; (opp. joculari); vid. Cic. Brut. 85; — oftest om den Talende: at paastaar strængt el. med Bisthed; illud unum firmissime asseverat, se etc., Cic. Att. 10, 14; faal. egf. m. acc. v. inf., Tac. Ann. 4, 55, v. Suet. Vesp. 5; — egf. undert. m. de, vid. Cic. Brut. 57, ostere; — men som impers.: utrum asseveratur in hoc, an tentatur, id. Verr. 2, 10; — II) „bef.“ egf.: A) om Personer; — ∼ gravitatem, (udgive sig for en Mand af stränge Grundeætninger), Tac. Ann. 13, 18; men ∼ frontem, (give sig en stræng Mine), Appul.; — B) om Ting: at tiene til Beris deraf, at bevise; — asseverant magni artus Germanicam originem, Tac. Agric. 11.

assibilo, [ads.], are, (v. n. v. a.): at pibe el. fuse el. bixele dertil; m. v. nd. dat.; Claudian., Auson.; — men v. acc.: ∼ animam aris, om Slangen, (at udfuse Livet derpaa), Stat. — assieccesco, [ads.], ere, v. n. incl.: at blive ganske tør; ∼ cautes, Colum. — assiecco, [ads.], avi, atum, 1, v. a.: terrer stærkt, uvæs passas in sole, Colum.; egf. „alm.“: terrer, semen in umbra, id.; — egf. aftorrer, lacrimas, Senec. — assiculus, f. und. axiculus.

assideo, (ads.), sedi, sessum, 2, v. n., [sedeo]; 1) „alm.“: sidder derved el. derhos, apud carbones, Plaut.; cf. Suet. Tib. 33: ∼ iuxtim, vel ex adverso; egf. absol.: non assidens, (uden at blive siddende), non attente audiens, Cic. Brut. 55; men in Tibarti etc., id. d. Or. 2, 55; — II) oftest „everi.“; A) „alm.“: sidder el. forbliver derhos el. hos nogen, navnll. for at hjælpe el. yde Bistand; ostere v. dat., egf. absol.; vid. Cic. Plane. 11, v. Hor. Epod. 1, 19; — ∼ agro, egf. ∼ valetudini alienjus, (pleie den Syge), Ovid., Hor. Sat. 1, 1, 82, v. A.; — b) ∼ litteris: være istegen spælfald dermed, Plin. Ep. 3, 5; ∼ gubernaculis, id. Pan. 81; — B) „bef.“: a) i Retsproget: at være Bistder i Retten; faal. absol., Tac. Ann. 2, 57; ligel. liberti assidere possunt, Dig.; — b) localt; navnll. i Krigsproget: at sidde el. dvæle derved, at beleire; v. dat.; dog egf., (ligesom obsideo), v. acc.; — ∼ Casilino, Liv. 23, 19; cf. Tac. Hist. 3, 35; men Virg.

Aen. 11, 301: quum muros assidet hostis; figel. assidendo castellum, Tac. Ann. 6, 43; hyp. pass.: Amisumque assideri etc., Sall. frgm.; figel. assessores Capuae muros, Sil.; — c) „pect.“ v. „alleg.“ egf. om en indre Lighed: at staae (ef. stæde) ved Siden deraf, at nære sig dertil; parcus ... Assidet insano etc., Hor. Ep. 1, 5, 14.

assido, [ads.], sedi, 3, v. n.: at sætte sig el. nedfæle sig derpaa el. derved; egf. „alm.“: at sætte sig, in sella apud magistratum, Plaut.; — assidamus ... si videtur, Cic. Acad. 1, 4; cf. id. R. Am. 22; men ~ super aspidem, id. Fin. 2, 18; — field. c. acc.: dextera Adherbalum assedit, Sall. Jug. 11, (sætte sig paa bændsire); men m. adv.: eo assidat mulier, Cato; men humi assidens, Suet.; — egf. em Jægle, Varro; cf. Suet. Tib. 14.

assidue, (ads.), adv. af 2. assiduis: ideligen, udbødvende, uafbrudt, cantare, Cic., litteris uti, id.; — egf. hypipigen, effe, venire (aliquo) indfæde sig paa et Sted), Virg. Ecl. 2, 4; in superl., Cic. Brut. 94.

assiduitas, (ads.), atis, f. [2. assiduis; 1] „alm.“: en Persøns idelige Nærverelse, navn. for at betiene el. opvarte el. ledsage; ~ medici, Cic. Att. 12, 33; — navn. egf. Ciceronens idelige Dagsværelse af en Embesæcandidat, Cic.; egf. Embesæcandidatens idelige Nærverelse paa Forum for at anbefale sig til Bergette, id.; cf. id. Mur. 9, e. id. Plaut. 27; — egf. absol.: Nærverelse, Tilstedeværelse; vitato assiduitatis fastidio, Suet. Tib. 10; — II) „bef.“ med Hensyn paa Tidsbegivenheder el. paa Tidens Medfer: Vædbliv, Stedligbed, egf. idelig Gjentagelse; — ~ molestiarum, (under Proscriptionen), Cic. R. Am. 53, bellorum, id., epistoliarum, id., cf. Suet. Aug. 43, e. Auct. ad Her. 4, 22. — assiduo, abl. fem adv., f. und. 2. assiduus.

1. assiduus, i, m., [as, dop]: fem yder el. betaler Stæt, stædvende Berger; (opp. proletarius); vid. Cic. d. Rep. 2, 22, o. id. Top. 2, egf. Gell. 16, 10; men id. 19, 8, „everf.“: classicus assiduusque aliquis scriptor, non proletarius.

2. assiduus, (ads.), 3, [assideo]; 1) „alm.“ em Persøner: fem ideligen befænder sig paa et Sted el. ifærd med noget; — fuit (ille) assiduus mecum, me praetore, Cic. Coel. 4; cf. id. R. Am. 7, e. id. d. Sen. 16; men hostis assiduus magis, quam gravis, Liv. 2, 18; cf. id. 35, 10; men urbani assidui cives, (Dagdrivere og Snakkere paa offentlige Steder), quos securas vocant, Plaut. Trin. 1, 2, 165; — compar.: ~ pastores, (flittigere), Varro; superl. f. nedenf.: — „poet.“ egf. om Dyrerne, Ovid. Met. 6, 219; — II) „bef.“ v. „everf.“ paa Tiden, el. om det, som sker i Tiden: vedvarende, idelig, hyppig; — perusta solibus assiduis (terra), Luer.; ex imbribus assiduus, id.; ~ sterilitates, (Række af Naar), Suet.; cf. Cic. d. Or. 1, 33; men deorum assidua insidens cura, Liv. 1, 21; Hic vero assiduum, (bestændigt Jorager), Virg. Ge. 2, 119; — vasa (anrea) assiduissimi usus, Suet. Aug. 71; — not.: af neut. assiduum er abl. assiduo, fem adv.: ideligen, bestændigen, esse cum aliquo, Plaut.; cf. Plin. 26, 8.

„assignatio, (ads.), onis, f.; sæv. i Statsforægt m. o. ud. gen. agrorum: Anvisning til en Colonist el. Rypygger paa en Jorserfer; vid. Cic. Phil. 6, 3, e. id. Agr. 3, 3; — 2) egf. „alm.“: den til nogen udfædte Anvisning; f. und. assigno; v. — assignator, (ads.), oris, m.: fem udfæder en Anvisning til nogen, Dig.; — [assigno]. — assignifico, [ads.], are, v. a.; 1) at efterseve el. besætte, m. acc. e. inf., Varro R. R. 2, 11; — 2) at betegne el. betyde, id. ap. Gell. 10, 1.

assigno, [ads.], avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenl.“: sætter et Tegn derved el. derpaa; f. forfølger, besæglar, Pers. 5, 81, Dig.; — II) eftere „fig.“: A) „everf.“: 1) i Statsforægt: anvise en Jorlod af Statens Domæne, (navn. til fortiente Krigere, egf. til andre Colonister); vid. Cic. Phil. 5, 19, o. id. Agr. 3, 3, egf. Liv. 21, 25,

effere, v. A.; — 2) „alm.“: a) anvise, tilføle, tilfønder; — quem cuique ordinem e re publica esset, eum assignare, Liv. 12, 33; cf. Cic. d. Rep. 6, 15, egf. Hor. Ep. 2, 1, 8; — b) anvise el. overdrager til Besførgelse, giver i Jorvaring; vid. Liv. 5, 22; men ~ aliquem famae, (besføerre nogenens Ræf. anligbed), Plin. Ep.; — B) „ment.“: tilføver el. tilføver, giver nogen Stykke (men egf. Vren el. Jortienesten) derved; m. o. ud. dat. pers. el. rei; — vid. Cic. Rab. Post. 10; figel. id. Brut. 19: si etc., Attico assigna, qui etc.; cf. id. Verr. 5, 50; men Liv. 28, 42: ~ omnia prospera tuo consilio; cf. Tac. Germ. 11; — b) verbum in clausula positum assignator auditori et infigitur, (indprentes ham), Quintil. 9, 1, 29.

assilio, (ads.), ilui, ultum, 3, v. n., [salio]: fænger el. femmer færingende derhen el. dertil; e. dat., el. absol., el. m. in el. ad; vid. Ovid. Met. 11, 526; — egf. em Dyrerne; een fera ... assilit in ferrum, Sil.; — b) „pect.“ egf. em Bændets Dpfylten og Plæfien paa Agten; vid. Ovid. Fast. 5, 613; — 2) „everf.“ em en pludselig Overgang i Tælen, Cic. d. Or. 32, 5: neque assiliendum est ad aliud genus orationis etc.

assimilanter, assimilatio, f. und. assimilanter, etc. — assimilis, [ads.], e: noget lignende; incert. e. gen., effere e. dat.; — Quasi tu nunquam quicquam assimile huius facti feceris? Plaut. Merc. 5, 3, 11; cf. Ovid. Tr. 1, 6, 27; — fratribus assimilis, id.; cf. Cic. N. D. 2, 55, egf. Virg. Aen. 6, 603, o. Suet. Ner. 1, effere; — egf. m. figd. quasi, Plaut. Truc. 2, 7, 12; men absol.: Luer. 2, 493, effere; f. — assimiliter, adv.: paa lignende Vis el. Maade, mihi hodie obtigit, Plaut. Bacch. 1, 9, 27. — assimilo, are, f. und. assimulo.

„assimilanter, (ads.), adv.: ifølge en Lighed el. Analogi, Nigid. ap. Non. e. — assimilatio, (ads.), onis, f.: Lighed dermed el. med hinanden, Plin. 11, 109; — 2) fem rhetorisk figur: efflags Jorstillelse el. forstilt Tragt, Auct. ad Her. 4, 37; — [figd.].

assimulo, [ads.], avi, atum, 1, v. a. (o. n.); 1) „egenl.“: gior sig el. ligner dermed el. med hinanden; egf. efterligner, afbilder; egf. faamteligner; — pictor assimilabit, quicquid acceperit, Quintil.; men ~ deos ... in speciem oris humani, Tac. Germ. 9; — effere e. dat.; ~ freto, (faamteligne dermed), Ovid. Met. 5, 6; cf. Tac. Agric. 10; hyp. pass.: assimilari alieni, (at ligne noget), Luer. 2, 913; — men absol.: ~ aptissime etc. (betegne meget træffende), Suet. Tib. 57; f. egf. Cic. Inv. 1, 28; — II) „fig.“: fræmstiller el. forstiller, fem virkelig el. onfælig; navn. egf. giver noget Etin el. Uefænte af at være hved dette er; — a) e. acc., egf. e. inf., egf. m. acc. e. inf.; — has bene ut assimules nuptias, Ter. Andr. 1, 1, 141; men assimilavit animum, Ovid. Met. 14, 656; cf. Virg. Aen. 12, 221: formam (acc. tr.) assimilata Camerti; men ~ clypeum, (eftergiere), ibd. 10, 638; ~ sermonem humanum, (em Hyænen), Plin.; — ~ amare oportet, Plaut; cf. Pacuv. ap. Cic. Off. 3, 26; men Paternum animum me assimilabo virginis, Ter. Phorm. 1, 2, 78; — egf. m. figd. quasi, id. Eun. 3, 2, 8; — egf. absol., id. Phorm. 1, 4, 33; — III) partic. assimulatus, (ads.), 3, egf. fem adj. A) „egenl.“: eftergiert, lignende; litterae lituraeque omnes assimilatae, expressae, etc., Cic. Verr. 2, 77; — B) „fig.“: efterlignet, d. c. forstilt, digret, hyllet; specie quadam virtutis assimilatae, Cic. Coel. 6; ~ familiaritas, id.; alia vera, alia assimilata etc., Liv. 26, 19; cf. Nep. Eun. 9; — not.: med Hensyn paa Overflyng af i e. u. fan mærkes Analogien af consul, constitum, o. fl.

assipondium, i, n., [as, pondus], f. assis pondus: Pundø Vægt el. Pund, quod as erat librae pondus, Varro. — 1. assis, is, m.: Biform af as, Donat. — 2. assis, is, e, f. und. avis.

assisto, [ads.], sūti, 3, v. n. (o. a.); 1) „egent.“; A) „alm.“: fuller mig derved el. derfer; — assistite omnes contra me, Plaut.; cf. Ter. Ad. 2, 1, 15, Cic. Verr. 1, 26, egf. Virg. Aen. 10, 490; — B) „bef.“ (fem fuldebragt Hantling): at staae derved el. derhøs; oftest c. dat.; — „precanti (sacerdoti). Ovid.; cf. Hor. Sat. 1, 6, 114; egf. „scribenti (puero). Quintil.; — „pect.“ egf. c. acc.: „equos, Stat.; men absol.: talus ut rectus assistat, Cic. Fin. 3, 16; — II) „everf.“: a) „consulum tribunalibus, (der at sege Bestyrelse), Tac. Ann. 13, 4; — b) „alicui, ligesem adesse alicui, (fer el. i Retten at yde nogen Bistand), Plin. Ep. 7, 6, Dig.

1. assitus, (ads.), 3, partic. af 1. assero. — 2. assitus, [ads.], 3: fem ligger el. befinder sig derved, Auson., Appul. — Assius, 3, f. und. 2. Assus.

asso, are, v. a., āzō: steger, super ignem, Appul. — associio, [ads.], avi, atum, 1, v. a.: binder dertil, ferener dermed; c. dat., Claudian., Dig.; — b) „pect.“: „gradus, (gaade sammen), Stat. — associus, [ads.], 3: forbunden dermed, alicui, Cassiod. — assoletio, [ads.], ere, 3, v. n.: derhøs el. derved at være vant el. pleie (at stee); alene i 3 pers. sing. v. pl., v. impers.; — quae assolent, etc., Ter. Andr. 3, 2, in.; men Liv. 40, 54: quum multa assolet veritas praebere vestigia sui; — ut assolet, (i Stats- og Religiønsproget): paa vedborlig Maade, vedborligen; vid. Liv. 37, 14, oftere, v. Cic. Lael. 2, oftere; egf. „alm.“, ut assolet: ofter Sædvane, Suet. Ner. 7.

assōno, [ads.], are, v. n. (o. a.): at tene el. lyde dertil, navnlt. om Gæben; v. n. ut. dat.; vid. Ovid. Met. 3, 507, v. Pers. 1, 102; — egf. m. best. acc., Appul. — Assos, i, f. und. 2. Assus.

“assūdasso, (ads.), ere, v. n. intens.: fæder stærkt, Plaut. Cas. 2, 6, 9, inc.; v. — assūdesco, (ads.), ere, v. n. inch.: begynder at fæde, Varro; — [sudio].

assuefactio, feci, factum, 3, v. a., [assuesco]; pass. assuefio, factus sum, etc.: vanner dertil; høs Cic. v. Caes. c. abl., filie. c. dat., egf. c. inf., egf. m. ad: — puro sermone assuefactam domum etc., Cic. Brut. 59; cf. id. Cat. 2, 5, Caes. B. C. 1, 14, v. id. B. G. 4, 1; — men operi ita assuefecit, etc., Liv. 21, 48; egf. „ad aliquid, id. 3, 52; men c. inf.: Caes. B. G. 4, 2; cf. Liv. 22, 12, v. Cic. Prov. Cons. 13.

assuesco, [ads.], evi, etum, 3; fem v. a.: vanner dertil, (best. pass. assuetus); — oftere fem v. n.: vanner mig eller bliver vant dertil; sædv. c. abl., cf. m. inf.; efterang. egf. m. ad, cf. m. in, cf. c. dat., ofte; — a) c. abl.; vid. Cic. d. Or. 3, 15, v. Virg. Aen. 7, 746; — b) m. inf.; ut fremitum assuescerent voce vincere, Cic. Fin. 5, 2; cf. Virg. Ge. 1, 12: ligel. assuetus graecari, (forfækt), Hor. Sat. 2, 2, 11; — c) m. ad v. in; egf. paa Grækerhøs Vis, (ἐθιζαμί τι): c. acc. absol. rei, v. ligel. c. gen.; — „ad homines, (em Dyrne), Caes.; in omnia familiaria jura assuetus, Liv. 21, 5; — men Virg. Aen. 6, 833: Ne, pueri, ne tanta animis assuescite bella, (f. in el. ad tanta bella), teg egf. Liv. 21, 33: Galli juxta assueti invia ac devia; — men id. 38, 17: Romanis Gallici tumultus assueti; — d) c. dat.; vid. Virg. Aen. 7, 490, v. Liv. 2, 1; men „et rei publicae, (vænne sig til Forretningslivet), Suet. Aug. 38; cf. Tac. Agric. 21; men „alicui, (hæve legemlig Smagang dermed), Curt.; — II) partic. assuetus, 3, egf. som adj.: tilsvant, sædvantlig; — Tempus et assuetu ponere in aite juvat, Ovid. Pont. 1, 5, 36; cf. Phaedr. 3, prol.; — df. neutr. absol. høs compar.: Longius assuetu lumina nostra vident, Ovid. Her. 6, 72.

assuefudo, (adsu.), mis, f.: at blive el. at være vant dertil, Tilvantbed, Vane; absol., cf. c. gen.; —

alit assuetudine flammæ, Ovid.; cf. Tac. Ann. 1, 11; — men „mali, Liv., voluptatum, Tac.; — 2) „overf.“: idelig Smagang, id. Ann. 13, 16; af — assuetus, 3, (adsu.), 3, partic. v. adj. af assuesco. — assugo, [ads.], (vi), etum, 3, v. a.: suer til mig; vid. Lucr. 4, 1190: assuetus labris.

assula, ae, dem. af assis f. axis: Spaan el. Splint, Plin. 9, 18; — b) egf. liden Pret, Bibacul. ap. Suet. Gramm. 11; — c) Alfsal af bygget Marmor, Vitruv.; — not.: stræbes egf. astula; df. — assulatum, adv.: i Splinter, i Stumper og Stykker, Plaut. Capt. 4, 2, 52, oftere; v. — assulose, adv.: = frgd.; „frangi, (opp. raphani modo), Plin. 12, 48.

assultim, (ads.), [assilio]: springende, ingredi, (em visse Infecter), Plin. 11, 28. — assulto, (ads.), avi, atum, 1, v. n. o. a., intens. af assilio: springer stærkt dertil el. ind derpaa; — absol., cf. c. dat., (efter ang.) egf. c. acc.; — canis assultans, Plin.; cf. Tac. Ann. 11, 31; — egf. i Strigspøget: tertia vigilia assultatum est castrum, (løb man Stjern dermed), ibd. 2, 13: ligel. „latera, id., leonem, Sil.; — egf. „overf.“ em Ting: duo montes assultantes, (neml. ifølge Jordskælvs), Plin. — assultus, (ads.), us, m., [assilio]: Springen el. at springe ind derpaa, befrigt Angreb; in abl. pl., Virg. Aen. 5, 441, v. Tac. Ann. 2, 21.

assum, [f. ad. sum, vid. Plant. Poen. 1, 2, 67], affui, (adf.), adesse; 1) „egent.“ el. om ydre og sandfæltige Omstænd; A) „alm.“: at være derhøs el. derved el. tilstede el. nærværende; (opp. absum); — absol., cf. m. ad, cf. m. in (c. abl.), cf. c. dat., cf. m. adv., etc.; — a) em Ferencer: quasi affuerim, simulabo, Plaut.; egf. forstærf.: assum praesens praesenti tibi. id.; cf. Ter. Ad. 3, 3, 39; egf. assum apud te, Plaut., in tabernaculo, id.; men mulier ad eam rem divinam ne assit, Cato; cf. Cic. Div. 1, 27; men id. Fam. 15, 16: ut quasi coram adesse videare; cf. Virg. Aen. 2, 271; men ibd. 330: portis (id.) ... alii assunt; men adest frequens senatui, (er este tilstede deri), Tac.; cf. Liv. 7, 16; — b) om Tiden: at være der, at være sammen; — dum tempestates assunt, (veirfægt el. Væstiden), Lucr.; men aderat judicio dies, Liv. 3, 12; — egf. om det, der er el. sker i Tiden: quum jam partus adesset, Ovid.; cf. Ter. Ad. 4, 4, 9; — c) em Vægrebet, edl.: at være tilstede, at være, at finde Eted, etc.; — Omnia assunt bona (sc. ei), quem penes est virtus, Plaut. Amph. 2, 2, 21; men tanti aderat morbi etc., Cic. Fin. 2, 30; ligel. c. dat., Hor. Od. 1, 15, 9; ligel. Ovid. Met. 6, 18: tantus decor aderat arti, (forbandt sig dermed); men ibd. 1, 560, „pect.“ til Lauren: Tu ducibus Latiis aderis, (skal bæres af dem); — B) „bef.“: at komme tilstede, at indfinde sig; — continuo hic adero, (kommer strax), Ter.; hi ex Africa jam affuturi videntur, Cic. Att. 11, 15; cf. Virg. Aen. 11, 100; — egf. i Paafædteser: Huc ades, atque audi, etc., Ovid. Met. 8, 598; — egf. i Strigspøget: quum hostes adessent, Liv.; cf. Tac. Ann. 4, 25; — fild. egf. c. acc. praepos.: cubiculum tuum adero, Appul.; men Amphipolim adesse jussi, vid. Liv. 45, 28; — „bef.“ egf. i Retspøget: „ad iudicium, (fem Anklaget at indfinde sig i Retten), Cic. Verr. 1, 1; cf. Veil. 2, 10; — endel. egf. „pect.“ em Tiden: affore (i. e. affuturum esse) tempus, quo etc., Ovid. Met. 1, 256; — II) „fig.“ el. m. Vibeget af Vandens Tilstand el. Birkfombed, af en Hensigt, edl.: A) „animo el. animis; a) at være opmærksom, Cic. Sull. 11, oftere; — b) at være ved godt Mød, id.; cf. id. Mil. 2; — c) „animo aequo: ynde el. bifalde, Ter. Andr. prol.; — B) at være tilstede med Naad og Daad, at bestytte el. forsvare, navnlt. for el. i Retten; vid. Cic. R. Am. 1, v. id. Verr. 2, 29; navnlt. egf. som Sagsfører el. Patron, Plin. Ep.; egf. i offentlige Forhandlinger, vid. Liv. 6, 38;

df. egf. i Overførte af Senatsbefalinger: scribendo affuerunt etc.; vid. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 8, estere; — men egf. paa Kampplatsen; ipse dix suis aderat etc.; Caes. B. G. 7, 62; — endel. egf. i private Forbøtelse; vid. Cic. Fam. 6, 14; — b) „bef.“ egf. til eg om de belysente Guder; — Assis, o Tegeae, lauens! Virg. Ge. 1, 18; cf. id. Aen. 4, 578; — figel. c. dat.: origini Romanae deos affuisse, etc., Liv. 1, 9; cf. id. 5, 51, o. Hor. Epod. 5, 6; — not. a: Plaut. Poen. 1, 2, 67, tener formen assum (f. adsum) til Ordspil m. assum (figet, opp. elixum: fegit); — not. b: praes. conj. assiem, assies etc., ferel. f. assim, etc.; — not. c: som impress. conj. fides egf.: afforem, es, etc., (ctr. af affuerem etc.); df. inf. fut. affore, f. affuturum esse; f. egf. affore s. l.

assumo, [ads.], sumpsi, sumptum, 3, v. a.; 1) „egenl.“; A) „alm.“: tager eller foier deris; df. ~ sibi, egf. absol. assumere: at tage til sig, at erpige i sig, at antage; — vid. Lucr. 2, 1121; naenl. egf. om Raringen, id. 1, 1087; men sacra Cereris assumpta de Graecia, Cic. Balb. 21; — egf. om Optagelsen i en personlig Forbindelse cf. i et Forbund; vid. Sall. Jug. 29, o. Liv. 2, 4; faal. egf. assumi in societatem, id.; ~ in consilium, in consortium, Plin. Ep.; men ~ in familiam nomenque, (at aptepere), Tac.; cf. id. Ann. 12, 2; men Hor. Sat. 1, 6, 51: ~ dignos, (se. amicos): antage dem til Venner cf. Forbøtelse; — B) „bef.“; a) faal. cf. medtager, (naenl. uden egen Medvirksomhed; vid. assequor s. l.); — ~ pennas, (om Bierne), Ovid. Met. 15, 381; men ~ a ventis alimenta, (om Gnisten), ibd. 7, 79; — b) lægger deris, forbinder dermed, aliquantum etiam noctis, (neml. til Arbejdsstunden), Cic. Fam. 7, 23; — egf. videnskabsligen at forbinde dermed cf. foie deris; id. d. Or. 1, 37 e. 50; — II) „fig.“; A) „everf.“ o. „ment.“: tiltager mig, gior Brug deraf; — quam etc., omnis voluptas assumenda est, Cic. Fin. 1, 10; men ~ sibi laudem ex Asiae nomine, (om L. Scipio), id. Mur. 11; men assumi foras, (indræges udenfra), id. d. Or. 2, 39; — ~ sibi, (pantage sig, overtage), tractationem orationis, ibd. 1, 12; cf. id. Plane. 23; — b) egf. m. Sibear. af Amasfelse; vid. id. Am. 1, 9, 17; — B) „techn.“: 1) Legiften: at tilføie Synlegismens Underfatning; vid. Cic. Inv. 1, 86, o. id. Div. 2, 51 e. 53; — 2) endel. ere verba assumpta; a) i Grammatikken: Bierd cf. Epitheat, Cic. Part. or. 7; — b) i Rhetorikken: negentlige cf. figurfige Udryk, Quintil. 10, 1, 121.

assumptio, [ads.], onis, f.; 1) „egenl.“: Antagelse cf. Overtagelse af et Arbejde; ~ culturae, Pallad.; — II) oftest „fig.“; A) „alm.“: Antagelse, Vilfigelse; quin sit in iis (artibus) aliquid assumptione dignum, Cic. Fin. 3, 5; — B) „techn.“: a) i Legiften: Synlegismens Underfatning, (propositio minor), Cic. Inv. 1, 37; — b) i d. fild. Retsfprog, ligesom circumstantia: tilkommende Omstændighed, Dig.; e. — assumptivus, [ads.], 3, i Retsfproget: sem taget med cf. som indræges i Sagen, (uden neml. frangt at høre deris); ~ causa, Cic., Quintil.; — [assumo]. — assumptus, [ads.], 3, partic. e. adj. af assumo.

assuo, [ads.], ere, v. a.: spyr deris cf. derpaa; Assuitur pannus, etc., Hor. A. P. 16. — assurgo, [ads.], surrexi, surrectum, 3, v. n.; 1) „egenl.“; A) „alm.“: at reise sig cf. staar op derved cf. deris, dum recitatur laudatio, Cic. Cluent. 69; men ~ ex morbo, (komme op deraf), Liv.; men „pect.“: assurgens dextra, (f. attollens dextram), Virg. Aen. 10, 797; — B) „bef.“: assurgere m. o. ind. alieni: reise sig for nogen, (naenl. for at vise ham Greftræt); — vid. Cic. Pis. 12, o. Virg. Ecl. 6, 66; men Suet. Vesp. 13: neque assurgere ... dignantem etc.; men pass. impers.: quum assurrectum ei non esset, Liv. 9, 46; cf. Suet. Aug. 56; men Cic. d. Sen. 18, forbindes per

zeugma: salutari, appeti, decedi, assurgi, deduci, etc.; — „poet.“ o. „alleg.“ heder df.: ~ alteri: at være ringere, at vige deris, Virg. Ge. 2, 98; — II) „fig.“; A) „everf.“ om Ting; a) at have sig i Reiret; — inde colles assurgunt, Liv. 22, 1; cf. Plin. 35, 17: pyramis assurgit 363 pedibus; men Delos assurgit Cyntho monte, id. 4, 22; — b) at fremstaae, at være, at tilstaae; — Non coepae assurgunt turres, Virg. Aen. 4, 86; cf. id. Ge. 3, 355; — B) „ment.“; a) „alm.“ o. „eth.“: om en Gemytsbevægelse, om Maaler, osv.; — ~ in ultionem imperii, Flor. 3, 1; men absol.: Tum vero assurgunt irae, Virg. Aen. 12, 191; men ~ animo, (tage Med til sig), Stat.; — b) „bef.“ om Forreager cf. med Hensyn derpaa: at have sig, at blive begejret; — raro assurgit Hesiodus, Quintil. 10, 1, 52; cf. ibd. 2, 22: neque comedia assurgit cothurnis.

1. assus, 3, [æso, i. e. asso]: figet, mergt, Hor., pulmo, Plin.; ova, Scribon.; opp. elixus, (fegit), Plaut. Most. 5, 1, 66; opp. iurulentus o. fixus, Cels.; — II) df. subst. assumi, i. n.: der Stegte, en Stegt, vitulinum, (Kalkveie), Cic. Fam. 9, 20; — II) „everf.“: berevet Fast og Kraft, forterret, ter; egf. assidenter fra noget Tilberende, blet, alene, etc.; — assa sudatio, (Svedebad), Cels.; men absol. assa, orum, n., (Svedebadsstammer), Cic. Qu. Fr. 3, 1; men solassus, (hvori man varmer sig uden feregaende Salvnag), id. Att. 12, 16; — assa nutrix cf. femina, (Geldamme), Juvenal., Fronto; — assa voce canere, (uden Accompaniment), Varr.; men assae tibiae, (hvortil der ikke fanges), Serv.; — 2. Assus, (-os), i. f.: By i Treas; — df. Assius, 3, lapis: eflags Kalksten, der befordrer Jærraadnelse, Plin. 36, 27. — assu-spiro, [ads.]: suffer deris cf. derved, Appol.

Assyria, ae, f., Ἀσσυρία: Landet i Aften, (hvor nu Kurdistan), Plin. 5, 13; — df. Assyrius, 3; A) asyrist, amomum, Virg.; — men subst. Assyrii, orum, m.: Indvaanerne af Assyrien, Cic. Div. 1, 1; — B) „poet.“ egf. om Nabelandenes Frembringelser; — faal. Assyrium venenum, Virg. Ge. 2, 465, (c. e. tryk Vureur); figel. ~ puella, (om d. ybentlige Europa), Senec. Herc. Oet.; fremd: ~ ebur, (fra Indien), Ovid.; men ~ malus, (i. e. Medica: Citrentæret), Plin. 15, 11; men ~ stagnum, Justin. 18, 3, (d. e. Ezen Genezareth i Palæstina).

ast, conj., Biform af at, d. e. men; oftest forcl.: dog egf. hos Virg. o. Hor.; egf. in Cic. Epp.; f. egf. und. at. — Asta, ae, f.; 1) By i Sicilien, (hod. Asti), Plin.; — 2) By i Hisp. Baet., Liv., Plin.; — b) df. Astensis, e, ager, Liv.; — Astenses, imm, m.: Indvaanerne deraf, Auct. B. Hisp. — Astabores, (-as, Vitr.), ae, m.: Arm af Ristleden, i Etbierpen, Mela, Plin., (hod. Tacazze). — 1. astacus, i, m., ἀστράκος: eflags Strebs, Plin. 9, 51. — 2. Astacus, i, m.: Rader til Menatippus, sem deraf heder: ~ Astacides, ae, m, Ovid. Ib. 515. — 3. Astacus, (-os), i, f., Mela, egf. Astacum, i, n., Plin.: By i Sicilien; — df. Astacenus, 3, sinus, id. 5, 43.

Astapa, ae, f.: By i Hisp. Baet., Liv. 28, 22, figd. — Astape, f. und. Astapus. — astaphis, idis, f., ἀσταφίς; 1) Stofnen, Plin. 23, 12; — 2) ~ agria, f. und. staphis. — Astapus, i, m., Ἀσταπός: ætbierpist Naen paa Ristleden; vid. Plin. 5, 10; — egf. Astusapes, ibd. 53; egf. Astape, Vitruv. — Astarte, es, f., Ἀστάρτη, i Syrien og Ybentien: Maanens Gudinde; er efter Cic. N. D. 3, 23: den fjerde Venus.

asteismus, i, m., ἀστέισμός: fin og vittig Udstryksmaade, urbanitas, Serv. — Astensis, e, f. und. Asta. — aster, eris, m., ἀστήρ: en Stjerne, Macroch.; — II) df. „everf.“; A) ~ Atticus: italiensk Stjerneskem, (aster amellus L.), Plin. 27, 19; — B) ~ Samius: samit Jore, med hestrebende Kraft; (fordi den i Hantelen mærkedes med en Stjerne), Plin. 35, 53.

1. *Asteria*, ae. f. *dorsaria*: collage Weddellii. Plin. 37, 47. — *egg. asterites*, Lodd., c. *astrates*, Capella. — 2. *Asteria*, ae. c. *Asterie*, es. f. *Montana*: 1) *Dancer of Phila* c. *Phoebe*. *Myster* ul d. *forte Per* culis. Cic. N. D. 3, 16. — 2) *Dancer of Titanen* *Coras*, *bleg* sem *Band* of *Juniper* *hugert* i *Paen* *hyer* *Algeleem*. (Ortygia, *egg. Asteria*, *egg. Pelos*). *Sere* of *er* *hemples*, vid. Ovid. Met. 6, 108. Hygin. Fab. 58, c. Plin. 1, 22. — *not*: *Asteria*, *sem* *altre* *flava* *paa* *Den* *Delos*. f. *exenter*, *men* *landes* *egg.* *sem* *altre* *flava* *paa* *Den* *Delos* *egg.* Plin. 5, 36. — *tragies* *endel*, *egg.* *sem* *Artemisium* *egg.* Hor. Od. 3, 7.

Asteriaceae, es. In *doregionem*: *cribra* Gimpel, Vage-
mittel, Cels., 5, 11. — asterias, ae, m., *doregionem*,
in Hieronim. Plin. 19, 79. — asteriscum, i, n.,
doregionem; Aggerensium, 2, lat. uricularis, Pan. 22, 20.
— 1. asterion, i, n., *doregionem*; ethiops Hieronymus,
Plin. 20, 27. — 2. Asterion, entis, m., '*doregionem*;
dier. clausulae' Stat. — asteriscus, i, m., *doregi-*
onem; idem (Ennius ?), 'sem fructu Morte, ac deo
Festum mandare magis'. Hieron. — asterites, ae, m.,
doregionem; in Siliac. Appul. — nota: egr. Si-
ferm of 1. asteria, Capella. — asterno, [adst.],
ere, v. a.; fateri et denique verbum; in mod. ar. hage
berdunar deroed. c. dat. asternuntur sep dere, Ovid.
Met. 2, 348. — assthmaticus, 3, *doregionem*; trange
bretha, edmanni, Cels., Plin.

asticus, *v. dērixos*; herende ul. Boen. (*dēre*).
Indi. Suet. Calig. 24, inc. — *astipulatio*, (*adst.*),
enis, *f.*: ligamen *astipulatio*, men (*ast.*), *enif*,
v. alim.; & *Senecae*, (*hans* *Schwarze* *der* *ast*). Plin.
29, 5; men Quintil. 11, 3, 175; in tali *astipulatione*,
(naar *Stemmen* ligamen *befraagt*, *bead* *der* *hies*); —
astipulator, (*adst.*), *oris*, m.; *fem* *underhener* i *el.* *fem*
Stemmen; *cum* *astipulatore* *tuo* etc., Cic. Quint. 18, —
st., *alim.*; *fem* *med* *h.* *Schild* *underhener* *en* *der* *el.*
Paasland; *Stelci* *et* *eorum* *astipulator* *Antiochus*, id.
Acad. 2, 21, *p.* — *astipulatus*, (*adst.*), *us*, m.;
=*astipulatio*, in *abl.*; *Jovis* *astipulatu*, (*med*
hans *Sch*), Plin. 7, 18, *st.* — *astipulator*, [*adst.*],
atus *sum*, 1, *v. dep.* (*a. p. n.*), 1); *Astipulator*:
der *ul* *lade* *h.* *astip* *el.* *astip* *reger*, Gaj. Insti.
— 2) *alim.*; *ar* *beide* *en* *en*), *ar* *underhener* *el.*
befraagt (*en* *Paasland*), *el.* *dat.*, & *consuli* *tribunum*,
Liv. 39, 5, men Plin. 7, 49; *ar* *befraagt* *nogens*
astip.

astitūto, (adjst., āst), ātūm, 3. v. a. [statuo]:
 ūter dēben c. dēben, juben¹, (j. jubēno), astiui
 aras², Plant. Capl. 4, 2, 66; men in genua astitūto ...
 mīli etc., id. Cas. 5, 2, 49, men ~ reum ad lectum
 (aggrēti), Auct. ad Her., = men pass.: astituer mō'ae,
 (dat.: Shier for dēm), Appul³, men c. acc. praepos.:
 eiusque tribūal astituer, id.

astō, [astō, -s, -nti, m, sup., 1, v. n., [sto, steti, etc.],
D) caus. i. dūcer, ducere cl. Terent., astō, dūcer Ter.
Biber. Biberat; absol. m. ad. in. contra.
supra, etc., astō, cl. m. acc. -praepos. cl. m.
e. abl. after 2. utrumque in), - (st) statim, astato
simul, Plaut., men 11, Act 3, 5, 6; At in confiderem
mihi contra astatū cl. Ter. Phorm. 4, 3, in., egō, Cic.
Arch. 10, 2, id. Cat. 4, 2; - qui in campis asitarent,
Tac. Ann. 2, 17, - cum > tribunali, red. 12, 37, men-
sae, Suet., cf. Lucr. 3, 972, men e. acc., Plin. Pan.
23, e. abl., Stat., - b) astō, em in Sillesburg, etc.;
cl. hanc eperit; - quae est in Parthenone astans (Mi-
nerva Philae), Plin. 34, 19, cf. Virg. Ge. 3, 545;
squamis astantibus hydi, - 11) astō, eperit, A) at
utrumque; vii. Lucr. 3, 1041, - B) erum at eperit,
Enn. ap. Cic. Lucr. 3, 19, - Astō-mi, erum, m.,
Aerous, (17. n. n.) fabellagm; 3. st. i. Statim,
Plin. 7, 2.

Astraba, ae. f. (ἀστράβη, Trifanet et. Slavic

faadde: Rayner vaa en tabt Comœdie af Plautus: sid. Gell. II, 7. — *Astræa*, a. f. *Aërgia*: 1) *Metaphysisches Guld*, der, under Menneenes af-
mundede Jættarrelse, var den høide af alle Guldmine,
der fødte Jæden: Ovid. Met. I, 150, v. Juvenal. 6, 19;
— 2) *fem Stærnehillede*: Jomfruen el. Virgo. Lucan.
9, 531. — *Astræus*, i. m. *Aërgios*: en Titan,
ved Aurora bader til Pindene, *fem St. bede Astræi*
fratres. Ovid. Met. II, 515. — *Astræus*, 3, i.
und. trag.

astragalizontes, m., ἀστράγαλιοντες, (de med
Terminen volledige Drenge): herem. Waters af Pe-
lelier. Plin. 31, 19. — astragalus, i, m., ἀστρά-
γυλος: eedel. knoffel i d. dorste legeme: navn. en
deraf stier Terminus: cf. Isid. s. v. 1) i Præcurre-
nti: a) balsumum Nigra paa Seiden vore Del. Vitruv.
3, 3: — b) ~ Lesbios: Persischer el. Dragatiner, el.
anden Stoe med Tretern el. Suger, id. 4, 6: — 2)
elagās Nere med Balgfrugt, vauß Dragand, Plin.
26, 29, (astragalus Baeticus L.).

astralis, *e.* [astrum]: berende til Zenerne, Anzustin. — *astrangulatus*, (adstr.), 3, [strangule]: som dræbes af tållige bløder osv. med Strøffen, Minne. Fel. — *Astrape*, *os. f.* (*dragræ*): Zener d. Øynden): Materie af Bæstet, Plin. 35, 36. — *astriapias*, *ae.*, *m.*, *dragræ*: som Øndelen med frøende Øndraaler i Øndet, Plin. 37, 73. — *astroploectus*, 3, *dragræ*: træffen af Zener, tecta, Zener. Qu. N. 1, 15.

astrepeo, [ad.str.], iii, itum, 3, v. n. (c. a.):
 eperl.: ar larme el. brufe derul el. derpet, Senec.
 Hippol. 1027: - di, fere, em den larmende Mængde:
 1) ar furre, ar gure Mængde, est.: - astrepebat vulgus
 variis incitamentis (abl.), Tac. Ann. 1, 18: - egf. c.
 acc. praepos.; ac plerique principis aures astrepebant,
 Plin. Pan. 26: - men egf. fem act., c. acc. obj.: ut
 eadem astreperent, (Gulde fruge el. raabe der samme),
 Tac. Hist. 4, 49: cf. id. Ann. 2, 12: - 2) ar tilraabe
 Sünde: m. c. ut, dat.: vid. id. Ann. 12, 31, c. id.
 Hist. 2, 90.

*astriete, (adstr.), adv.: sammentrængt; cf. Jørgen.¹ om Verdrægt: nedsængen, ferr. Cic. d. Or. 3, 18; — compar.: scribere, Plin. Ep., dicere, Senec., concludere, Quintil.; — astrictio, (adstr.), enis, f.: Sammentrængning, navn. plantenes sammentrængende Quidus Plin. 24, 71, v. — astrictorius, (adstr.), 3: sammentrængende vis herbarum, id. ibd.; — [astringo], — astrictus, (adstr.), 3, partic. af astringo. — astricus, 3, *derog.*: bekræftende af Snermer, choreae, Varro. — astrido, [ad.str.], ere, v. n.: at bryde dædd, premit astridentibus hydrys (Tisiphone), Stat.

astrifer, a. um, [astrum, fero]: bärende Zier-
ner, befeimter, aves, Stat.: — 2) Gut umfellen Zier-
nerne, Martial, 8, 28. — astrifico, are, v. n.: ab-
bilden Zierner: artificibus manus (Archimedis). Capella: a. — astrificus, 3: fcm fremdbinder Zier-
ner. Labenae noctis³. Capella: — [astrum, facio].
— astriger, a. um, [astrum, gero]. Iggfcm astrifer:
beheimter, aves, Stat. — astriloquus, 3, [astrum,
loquer]: fcm fcher ein Zierner, Capella. — atri-
lucus, 3, [astrum, luceo]: Der lcher fcm ein Zierne,
divi, Capella.

astringo, [ad.str.], inxi, ictum, 3. v. a.: D.
egenen; A) schm.; binder fast cl. huerer derul cl.
aufnehmen: = hunc ... astringite ad columnam fortiter,
Plant.; cf. Cic. Verr. 4, 12: egi, astringite isti manus,
Plant.; cf. Cic. Univ. 4: men astringit vincula motu
(coheretis: traesser sammen), Ovid. Met. 11, 75: men
hederi astringitur illex, (embindet sich ter zerast), Hor.
Epod. 15, 5: = baltens ... astrinxit amictus, Lucan.

astutus, 3, dem. af astutus: ret fuit el. listig, Appul.

astutus, 3, [forlanger Form af d. ferel. astus, 3, ligesom versus af versus; eg er dette astus, ligesom egf. subst. astus, at afside af astu, d. e. Byen; vid. Fest. p. 5]; — alit. epet.: fin, dannet, flektig; — df. færd: fin, listig, forslagen; — malus, callidus, astutus admodum, Plaut. Amph. 1, 1, 112; cf. Cic. Off. 3, 13, e. Hor. Sat. 1, 3, 62; — comp. ∞ fallacia, Plaut.; superl. ∞ calliditas, Angustin.; — not.: Germen astus, 3, har alene Att. ap. Non.

asty, f. und. astu. — Astyages, is, m.: R. i Medien; vid. Justin. 1, 4 fige., egf. Ovid. Met. 5, 203. — Astyanax, etis o. etos, m.: Son af Hector, Virg., Ovid.; — not.: egf. en fragtig Skueffiller, Cic. — astyenus, 3, f. und. asticus. — astylis, f. und. astylis. — Astylos, i, m.: Centaur o. Augur, Ovid. Met. 12, 308. — Astypalaea, ae, f.: en af de heracleiske Øer ved Creta, Plin., Ovid.; — B) df. 1) Astypalaeenses, ium: Indvaanerne deraf, Cic. N. D. 3, 8; — 2) Astypalaeicus, 3: astypalæisk, cochleae, Plin.; „pect.“ egf. Astypalæus, 3, regna, Ovid. Met. 7, 461. — astyrtis, idis, f., *ἀστύρτις*: en Yakkfart, Plin. 19, 38; (al. astylis), inc.

asyla, ae, f., *ἀσύλα*: etlaags Plante, sæd. oculus ferus, Plin. 25, 92. — asylum, i, n., *ἀσύλον*: Asyl el. Tristad; vid. Liv. 1, 8, e. Cic. Verr. 1, 33, egf. Virg. Aen. 8, 312, e. Tac. Ann. 3, 60. — asymbolus, i, m., *ἀσύμβολος*: som ikke betaler sin Andel, Ter. Phorm. 2, 2, 25. — asyndetus, 3, *ἀσύνδετος*: uden Herbindelse, uden Herbindelsesparsiller, verba, Grammat.

at, egf. ast, conj., [besf. m. *ἐτάω*]; A) i den ufuldstændige Medfærmning: men dog; egf. ellers, forresten; undert. egf. det betenende (ikke copulativ); — faal. ofte ferel.; vid. Cic. Leg. 2, 8 o. 24, (e XII Tabb.); ligel. „pect.“, Virg. Aen. 1, 391, oftere; — egf. i efterang. Prosa, navn. hos Tac. o. Suet., dog egf. Caes. B. C. 2, 7; — fremdeles i Spælling, Virg. Aen. 7, 691, oftere; — 2) df. egf. „bef.“; a) i Overgange til en ny Jerefsilling; vid. Virg. Aen. 4, ab in., oftere, o. Tac. Ann. 1, 38, oftere; — ligel. i Overgange til det Vidunderlige og Skræffelige, Virg. Aen. 2, 225, oftere; — b) i Overgange til et bevæget og lidenskabeligt Uebud, navn. ved Germaninger, Spinnringer, Bonner; faal. Catull. 8, 19, Hor. Od. 1, 28, 23, Ovid. Met. 12, 367, egf. Cic. Fam. 7, 24; — ligel. i Herindring og Emerte, Hor. Epod. 5, in., Ovid. Fast. 2, 395; ligel. Cic. Cluent. 70: at quae mater? etc.; — egf. i Jerbau- deller, Virg. Aen. 2, 533, Ter. And. 1, 1, 43; — field. i Uebud af Velsig; vid. Plaut. Pers. 4, 3, 18, e. Tibull. 1, 7, extr.; — endel. egf. i Bonner til Guderne; vid. Virg. Aen. 8, 572, o. Liv. 1, 12; — B) i den fuldstømmel. absolute Medfærmning: men, derimod, meget mere; — faal. Cic. Off. 1, 11, oftere. Caes. B. G. 1, 52, e. Sall. Cat. 52, egf. Virg. Aen. 6, 512, id. Ecl. 1, 65, oftere; — ferstærkende tilføies egf. contra, Lucr., Tac., e contrario, Nep., egf. potius, Ovid., etiam, Ter., Cic., vero, id. Off. 2, 20 o. 23, oftere, Virg.; — egf. staar at undert. i en irenisk Sætning; faal. id. Aen. 7, 297 o. 369; — 2) egf. „bef.“ at mærke; a) i Indvendinger; vid. Cic. Mil. 6, o. id. d. Sen. 7, oftere; — hvortil ligel. føies ferstærkende: pol el. edepol, Plaut., egf. hercle el. hercule, Liv., e. A., „bef.“ egf. enim, naar Indvendingen staa som begunstet, (Grafernes *ἀλλὰ γὰρ*); faal. Ter. Heaut. 1, 1, 20, Cic. Manil. 17, oftere; — b) i ferstærker Medfærmning kan at egf. betegne: en Indfrænkning el. Behemmelse, (bef. egf. m. tamen el. certe); — faal. Cic. Fl. 25, o. Virg. Aen. 6, 406, Suet. Cal. 12, o. A.; — c) endel. ligger Medfærmningen undert. iffe saa meget i de ved at ferbundne Sætninger, som hos de paagældende Personer, navn. efter si, si non, tametsi, etc.; — vid. Ter. Eun. 5, 2, 25, egf.

Cic. d. Or. 3, 1, oftere, o. Liv. 9, 1, oftere; — not.: f. egf. ast, egf. atat, ss. II.

Atabulus, i, m.: Brændende Vind, (Sirocco), i Appulien, Plin. 17, 37, Hor. Sat. 1, 5, 78, Gell. — Atacinus, f. und. Atax. — Atalanta, ae, (o. -e, es), f., *Ἀταλάντη*: 1) Datter af R. Schoeneus i Boeotien; hendes Veddeleb med Hippomenes (el. Milamien), f. Ovid. Met. 10, 688 fige., Ilygin.; — 2) Datter af Jassus af Arkadien, (bvf. Tegeaea o. Nonaeria, Ovid. Met. 8, 380 o. 426); teg Del i d. calydoniske Jagt og blev elstet af Meleager, id. Her. 4, 99; — B) df. 1) Atalantæus, (-eus), 3, Schoenos: By i Arkadien, (hvortil Schoeneus var dragen, og hvorefter hine Veddeleb anstilletes), Stat. Theb. 7, 267; — 2) Atalantiades, ae, m.: Son af Atalanta o. Meleager, d. e. Parthenopæus, ibid. 7, 789. — Atargatis, idis, f., *Ἀτάργης*: en fyrst Gudsinde, (sæd. Derceto), Plin. 5, 19, Macrobr. — Atarnæa, ae, o. Atarne, es, f., (*Ἀτάρνης*): By i Mylien, Plin.

atat el. attat, egf. ferklæng. atatae el. attatae, interj. el. Udraab i Ridenfab, i Serg el. Glade; emtr. vort: ab el. hei, etc.; men alene hos Plaut. o. Ter. — atavia, ae, fem. af figd., Dig. — atavus, i, m.: Jæderen til negens abavus el. abavia; (opp. adnepos), Dig.; f. egf. Plaut. Pers. 1, 2, 5, o. Cic. Coel. 14; — 2) „overf.“, ligesom abavus, avus, etc.: Stamfader el. Stamherre; egf. alm. en af Ferfæderne; vid. Virg. Aen. 7, 56, Hor. Od. 1, 1, in., o. Ovid. Am. 1, 8, 17.

Atax, acis, m.: liden Gled i Gall. Narb., (hod. Aude), Plin., Mela; — df. Atacini, orum, m.: de ved Gleden Itar bevende Folk, Mela 2, 5; — not.: Varro Atacinus, Jersfatter af et Digt: Argonautica, emtales egf. Hor. Sat. 1, 10, 46, o. Quintil. 10, 1, 87; cf. Ovid. Am. 1, 15, 21, o. Prop. 2, 25, 85.

Atella, ae, f.: gammel By i d. Dæscie, ved Gleden Clanius i Campanien, Cic. Agr. 2, 31, Suet.; — B) df. 1) Atellanus, 3: atellanisk, muncipium, Cic.; — men subst. Atellani, orum: Indvaanerne deraf, Plin.; — 2) Atellana, ae, f., m. o. ud. fabula el. fabella: etlaags fra Byen Atella nedstammede Lyffpil el. Esterfil el. Jæce, em hviss Jærfersle i Rom f. Liv. 7, 2; cf. Juvenal. 6, 71, e. A.; — bb) df. er atter at afside; a) Atellanus, i, m., (sc. actor), Skueffiller i en Atellana, Cic., Suet.; — b) Atellanius, 3, versus, Cic., ars, Macrobr.; egf. Atellanicus, 3, exodium, Suet.; — c) Atellanola, ae, f., dem.: liden Atellanffille, M. Aur. ap. Front.

ater, tra, trum: fort (uden Glands), mørk, dunkel, (opp. albus; ligesom niger opp. candidus); — reddam tam atram, quam carbo est, Ter. Ad. 5, 3, 63; atrior multo ... quam Aegyptii, Plaut.; alba et atra discernere non posse, Cic.; men Ordspøget: albus atreve sit, f. und. albus; — men nveis atrisque lapillis etc., vid. Ovid. Met. 15, 42; — egf. m. nubes, Hor., nox, Tac., tempestates, Virg., mare, Hor.; — „pect.“ egf. em Underverdenen; ∞ Tartara, Lucr.; ∞ Coeetus, Hor.; — ligel. „pect.“ ater, (f. atratus); ferstærkt, id.; — II) „fig.“; A) „overf.“: fort el. mørk, d. e. ferfelig, uhyffelig, navn. egf. em Døden og dens Attributer; — ∞ mors, Hor.; cf. id. Sat. 2, 1, 58; men ∞ sula sororum, id.; men ∞ dies, (Dødsdagen), Virg.; ∞ cupressus, id.; — navn. hede egf. atri dies: saadanne Dage, paa hviffe (negen) var tilstød noget fiert Uheld, Varro; f. egf. Liv. 6, 1, o. id. 22, 10; — egf. den hvort Meneske medfødt Genius er efter Hor. Ep. 2, 2, 189: albus et ater, (esterfom den medbringer Gled el. Uheld); — B) „ment.“; 1) „alm.“: mørk, dunkel, uferstærkt, Lycophron, (en Digt), Stat.; — 2) „bef.“ o. „etiff.“; a) endfabsfuld, giftig, versus, Hor. Ep. 1, 19, 30; men „alleg.“: atro dente petere, id. Epod. 6, 15; — b) ferffuld, smertelig, timor, Virg., cura, Hor.

Aternum, i, n.: By ved d. æriatistiske Hav, Liv. 24, 47, ved Udelevet af — **Aternus**, i, m.: Fled i d. Samnitisk, Plin.; — **df.** **Aternensis**, e, ager, Frontin. — **Ateste**, is, n.: By i d. Venetianiske, Plin., Tac. Hist. 3, 6; (hod. Este); — **df.** **Atestinus**, 3, Sabina, Martial.; — men subst. **Atestinorum**, m.: Indvaanerne af Byen Ateste, Inscr.

Athacus, i, f.: By i Mæcedonien, Liv. 31, 34. — **Athamānes**, um, f. ind. flgd. — **Athamānia**, ae, f., **Ἀθαμανία**: Landstæb i Epirus ved Vindus, Liv. 36, 14; — **B) df.** 1) **Athamānes**, um, m., **Ἀθαμάνης**: Indvaanerne deraf, Cic., Liv., Plin.; — 2) **Athamānus**, 3, litora, Prop. 4, 6, 15; — 3) **Athamānis**, idis, f. (sc. femina), Ovid. Met. 15, 311. — **Athamantēus**, etc., f. ind. flgd.

1. **Athāmas**, antis, m., **Ἀθάμας**: Son af Pelas, o. Sønnesen af Hellen, var Konge i Thefsalien, og ved Nephele fader til Helle o. Phryus, men ved Ino til Melicertes o. Learchus; — forfulgt af hans Raseri flygtede Ino fig med Sønnes Melicertes i Havet, hvorefter begge optoges iblandt Naxoserne, Ino som Leucothea el. Mater Matuta, Melicertes som Palaemon el. Portunus; vid. Ovid. Met. 3, 261, o. ibd. 4, 421 flgd., Hygin.; — **B) df.** 1) **Athamantēus**, 3: athamantist, sinus, ibd. 497; men ∞ aurum, Martial. 8, 28, (o. e. Phryus's gylne Skind); — 2) **Athamantiades**, ae, m.: Søn af Ath., (i. e. Palaemon), Ovid. Met. 13, 919; — o. 3) **Athamantis**, idis, f.: Datter af Ath., (i. e. Helle), Ovid. Fast. 4, 903. — 2. **Athāmas**, antis: Bierg i Thefsalien, Plin. 4, 15; — **df.** **Athamanticus**, 3, meum: Bierneurt, Plin. 20, 91.

Athēnae, arum, f., **Ἀθήναι**: Athenen, By i Attika, Stæde og Hjem for græsk Videnstæb og Kunst; vid. Cic. Fl. 26; **df.** **egs.** Juvenal. 15, 110, „meton.“ i. Videnstæberne selv; — **b) egs.** mærkes: **Athenae Novae** som Græken, for Mediolanum, Plin. Ep. 4, 13; — **not.**: **egs.** er **Athēnae** Navnet paa flere Byer, Varro, Liv., o. \mathcal{A} .; — **B) df.** 1) **Athēnaeus**, 3, **Ἀθηναῖος**: = flgd., moenia, Luer.; — f. **egs.** 1. **Athēnaeum**, s. l.; — 2) **Athēniensis**, e: athēniensist, civis, Nep.; — men subst. **Athēniensis**, um, m.: Athēnienserne, Cic. Fl. 26.

1. **Athēnaeum**, i, n., **Ἀθηναῖον**: el. **Athēne** el. **Minerva** helliget Tempel i Athenen, hvor Lærde og Digtere pleiede at forelese deres Værker, Lamprid. Al. Sev. 35; f. **egs.** Aur. Vict. Caes. 11. — 2. **Athēnaeum**, i, n.: Beskrivelse i Athamanien, Liv. 38, 1. — 1. **Athēnaeus**, 3, f. ind. **Athēnae**. — 2. **Athēnaeus**, i, m., **Ἀθηναῖος**: berømt græsk Grammatiker fra Naucratis, samtidig m. R. M. Aurelius, og Forfatter til Skriftet: **Ἰερωδογισται**. — **Athēniensis**, e, f. ind. **Athēnae**.

athēos, (-us), i, m., **ἄθεος**: en Gudsfernægter, en Atheist, Arnob.; cf. Cic. N. D. 1, 23. — **athēra**, ae, f., **ἄθηρα**: en af Vædten arinea laget Sundheds- suppe, Plin. 22, 57. — **Athērianus**, 3: benævnt efter en Retslærd Atherius, (Ater. Hater.), jus, Cic. Fam. 9, 18. — **atherōma**, atis, m., **ἄθηρωμα**, (**ἄθηρ**): Abces el. Byld i Hovedet, Cels., Veget. — **Athesis**, is, m.: Efterskøden i Dacitien, Plin., Virg., Sil.

athla, ae, f. ind. **athlon**. — **athlētā**, ae, m., **ἀθλητής**: som kæmper i de gymnastiske Lege, en Athlet, vid. Cic. d. Sen. 9, o. id. Orat. 68, „bef.“ **egs.** Liv. 39, 22; — 11) **df.** „overf.“: Melicertes el. den Døgtigste i sit Slægt; pecuarii athletae, Varro; ∞ comitiorum, id. — **athlētice**, adv.: paa Athleters Vis el. Maade; **df.** **comit.** „overf.“: dygtigen, prægtigen, (valere), Plaut.; af — **athlēticus**, 3, **ἀθλητικός**: athletist, victus, (stærk Jøde); — **b) athlētica**, ae, f., m. o. ud. ars: Athleternes Kunst, Atletiken, Gell., Plin. — **athlon**, i, n., **ἄθλον**: Kamp, Moie, Arbeide, (navnl. som for-

lyndes de Dødelige igiennem Stierterne), Manil.; — **not.**: athla, ae, f., Petron.

Athos, (sild. **egs.** **Atho**), gen. **Atho**, dat. **Atho**, acc. **Atho** o. **Athon**, Plin., **egs.** **Athone**, Cic., **Athona**, Serv., abl. **Atho**, Liv., **Athone**, Cic., **Ἄθος**; — Bierget **Ἄθος** i Mæcedonien, ligesom **Ymnos**, Mela, Plin., Liv., o. \mathcal{A} .; — **not.**: pl. **Athones**, Lucil. ap. Gell. 16, 9.

Attilius, **Atilia**: romersk Slægt; **egs.** **Person**navn; **M. Atilius Regulus**, f. ind. **Regulus**, — **B) df.** 1) **Atilius**, 3, lex, vid. Liv. 26, 33, flgd.; — 2) **Atilianus**, 3, praedia, Cic. Att. 5, 1; men ∞ virtus, Val. Max., (i. e. Atili Reguli virtus). — **Atina**, ae, f.: By i Latium, Liv., Virg.; — **df.** **Atinas**, atis, praefectura, Cic. Plane. 8; — **egs.** absol.: in **Atinati**, (sc. agro), id. Att. 15, 3; — **Atinates**, um: Indvaanerne deraf, id.; — **not.**: **egs.** en By i d. Venetianiske, (hod. Udine), Plin. 3, 23; — **not.**: **egs.** en By i Lucanien; **hvs.** id. 2, 106; in **Atinate**, (sc. agro). — **Atinas**, atis, f. ind. flgd. — **Atinius**, **Atinia**: romersk Slægt; o. **Person**navn; saal. **Atinius Labeo**, Liv. Epit. 59; — **df.** **Atinius**, 3, lex; vid. Cic. Verr. 1, 12, Gell.; — **b) Atinia** ulmus: en Art af Almtræet, Colum., Plin. — **Atintania**, ae, f.: Egn i Epirus, paa Grænsen af Mæcedonien, Liv. 27, 30, estere. — **Atius**, **Atia**: romersk Slægt; og **Person**navn, hvoraf mærkes: **M. Atias Balbus**, fader til R. Augustus's Moder **Atia**; vid. Suet. Aug. 4 o. 94. — **atizōe**, es, f., **ατίζω**: etflags Vædelien med Solguld, Plin. 37, 54.

Atlantes, **Atlanteus**, etc., f. ind. **Atlas**. — **atlan-**tion, i, n., [**Atlas**]: den nederste Falskviervel, (som bærende Halsen og Hovedet), Plin. 28, 27. — **Atlantis**, idis, o. **Atlantius**, 3, f. ind. flgd.

Atlas, antis, m., **Ἀτλας**; 1) i Geographien: **Atlas** bierget i Mauretania, (hvor paa efter Jabelen Himmelens hviler); vid. Plin. 5, 1, Virg., Ovid., o. \mathcal{A} .; — **B) df.** pl. **Atlantes**, um, m.: Jelfestlag i Libyen, Mela, Plin. 5, 8; — 11) i Mythologien: en Kong i Mauretania; vid. Cic. Tusc. 5, 3, o. Ovid. Met. 4, 628, flgd.; — fremdeles blev denne R. **Atlas** af Persus, hvem han negtede giestfri Modtagelse, forvandlede, ved Hielp af Medusabæddet, til det ovennævnte Bierg **Atlas**; vid. Ovid. l. c. 637 flgd.; — **egs.** er denne **Atlas** ved Hæiene fader til Pleiaderne, ved Vætra til Hyaderne; f. Plejas o. Hyas ss. \mathcal{H} .; — **not.**: **egs.** findes **Atlas** „meton.“ om Knekkere af byre Værk; vid. Juvenal. 8, 32; — **B) df.** 1) **Atlantides**, 3: atlantist, mare: det atlantistiske Hav, Cic. d. Rep. 6, 2, aeolia, (som beer derved), Sil.; men ∞ munera, (af Citrontræ fra Bierget **Atlas**), Martial. 14, 89; — 2) **Atlantiæus**, 3: = flgd., litus, (Vestkysten af Afrika), Sil., Olympus, (som **Atlas** berer), Calpurn., profundum, (**Atlas** anterbæret), Auson.; — 3) **Atlanteus**, 3; a) ligesom flgd.: benævnt efter **Atlas** bierget, finis, Hor., Oceanus, Claudian.; — **b) benævnt** efter R. **Atlas**, Plejades, Ovid. Fast. 3, 105; — 4) **Atlantiades**, ae, m. patron.: mandlig Efterkommer af R. **Atlas**; navnfl. a) **Mercurius**, (hans Datterfæn ved **Maja**), Ovid. Met. 2, 701; (hvs. **egs.** nepos **Atlantis**, Hor., Ovid.); — **b) Hermaphroditus**, som Søn af **Mercurius**, Ovid. Met. 4, 368; **heder** **egs.** **Atlantius**, i, Hygin. Fab. 270; — 5) **Atlantias**, adis, fem. patron.: quindelig Afkom af R. **Atlas**; ∞ sorores, (d. e. Plejaderne), Sil.; men ∞ Calypso, Auct. Priap. 69; — 6) **Atlantis**, idis, f.; aa) benævnt efter Bierget **Atlas**; **df.** a) ∞ silva, (dets Citrontræ), Lucan.; — **b) egs.** er **Atlantis**: Navnet paa flere Der i Atlanterhavet, hvoraf den største efter **Plato** skal være goaen under; vid. Plin. 2, 92, o. id. 6, 36; — **bb) Datter** el. Efterkommer af R. **Atlas**, en **Atlantidinde**; — **df.** **Atlantides** hos Hygin.: Plejaderne og Hyaderne paa Himmelen; ligesom **Eoae** **Atlantides**,

Virg. Ge. 1, 221, ere Plejaderne el. de saa faldte Vergiliae; — in sing. er Atlantis, Epithet til Electra, en af Plejaderne, Ovid. Fast. 1, 31, til Calypso, Tibull. 4, 1, 77; — III) pl. Atlantes: etflage Mifer el. Bierget, forbundet m. Titani o. Gigantes, Naevius ap. Prisc.; — IV) atlantes i Bygningstanken, f. telamones, Vitruv. 6, 10; f. egf. und. telamon.

atocium, i. u., ἀτόκιον: Middel til at forbinde Udfælgelse, Plin. — atomus, *ἄτομος*: udelelig el. udeelt, del, thns, Plin.; — II) df. subst. atomus, i. f.: det udelelige Grundstof, hveraf, efter Demofrits Lære, alle Ting ere sammenfattede; vid. Cic. Fin. 1, 6, o. id. N. D. 2, 20 o. 21; — 2) fild. egf. „everf.“: in atomo temporis, i et Dieblif, Tertull.

atque, v. ac, (det ftefte klass. alene foran Consonanterne), conj.; [smcl. atque af ad e. -que, hvs. undert. i Haandfkrifterne: adque]; — eg dertil, eg og faa, eg; — uttrykker den faa at fge indre Forbindelse og Lighed imellem enkelte Ord el. hele Sætninger, imedens et alene udtrykker den ydre Forbindelse; — df. alst. I) atque v. ac, som forbindende enkelte Ord; A) uden Sammenligning; 1) „alm.“; — ex animo ac vero, Ter. Heaut. 1, 2, 95; ligel. parce ac duriter, id.; faal. egf. spargere ac disseminare, Cic. Arch. 12; minuere ac mollire (dolorem), Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; ligel. aciem ac tela horrere, Liv.; cf. Cic. Off. 3, 1: vox ... magno ac sapiente viro digna; — 2) „bef.“ egf.; a) ligefom et ... et, (baade ... og), ut ... ita, el. aequae ac; — hodie sero ac nequiquam vobis, Ter. Heaut. 2, 3, 103; cf. Cic. Quint. 25; men Sall. Cat. 30: omnia, honesta acque inhonesta etc.; ligel. Liv. 6, 41: auspiciis ... bello ac pace omnia geri; — b) i Forbindelsen af tvende subst. til Hendiads; — isto animo acque virtute, (med denne din dydige Tænkemaade), Cic. Leg. 3, 16; ligel. fama atque invidia, (i. e. invidiosa fama), Sall. Cat. 3; cf. Liv. 21, 3; — c) i Forbindelsen af d. fgd. færfere Begreb m. d. frgd.: eg det, eg endog; — faciam etc., ac lubens, Ter. Heaut. 4, 5, 15; rem difficilem ... atque omnium difficillimam, Cic. Orat. 16; si fuerit ... hebeti ingenio atque nullo etc., id. Tusc. 5, 15; — ligel. m. adeo, el. adeo etiam, el. m. etiam (ud. adeo); vid. Cic. Cat. 1, 2, Liv. 10, 5, o. id. 3, 16; — egf. m. pron. demonstr. hic v. is, egf. m. idem; vid. Caes. B. G. 5, 18, egf. ibd. 15, o. Cic. Att. 5, 12; ligel. atque id eo magis etc., Caes. B. G. 5, 1; egf. ud. id; atque eo magis etc., Hirt. B. G. 8, 10; — B) i Sammenligninger, hvad enten disse gaar ud paa en Lighed el. Uighed; a) hvs par, idem, aequus, similis, iuxta, talis, totidem etc.; — pari ac dictatorem, imperio etc., Nep. Hannib. 5; animus te erga idem ac fuit, Ter. Heaut. 2, 3, 24; cf. Cic. Verr. 3, 19, o. Liv. 39, 37; ligel. aliquid ab isto simile ... atque a ceteris esse factum, Cic. Verr. 3, 83; cf. Liv. 1, 51, Cic. Vat. 4, o. Nep. Milt. 7; — b) hvs alius m. Dri-vater, hvs dissimilis, contra, secus, etc.; — illi sunt alio ingenio, atque tu, Plaut.; cf. Ter. Heaut. 2, 3, 23; men omnia fere contra, ac dicta sunt, evenisse, Cic. Div. 2, 21; cf. id. d. Or. 3, 30; — c) i begge Tilfælde tilføies egf. undert. ut el. si; Pariter hoc fit, atque ut alia facta sunt, Plaut.; cf. Cic. Verr. 1, 46; aliter, atque ut edixerat, etc.; ligel. id. Mur. 4: non secus, ac si meus esset frater; — d) m. nimis, pars, pro eo, proxime; egf. hvs Plaut. m. mutare (f. aliud esse); — vid. Plaut. Bacch. 4, 1, 72, o. id. Mil. gl. 3, 1, 169; men Cic. Cat. 1, 2: pro eo ac merore; cf. Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5: pro eo ac debui, etc.; men Cic. Fam. 9, 13: proxime atque ille ... laborare etc.; men Plaut. Mil. gl. 4, 3, 37: demutare, atque ut etc.; — e) undert. (men næften alene for: o. efterel.) er Sammenligningsordet (aeque, tantopere, etc.) udfaldet, Plaut., Dig.; cf. Plaut. Bacch. 3, 6, 20: quem esse

amicum ratus sum, atque ipse sum mihi; — f) „poet.“ o. i efteraug. Profa egf. hvs compar., f. quam, vid. Plaut. Merc. 5, 2, 36; ligel. Virg. Aen. 3, 561: Haud minus ac jussi faciunt; cf. Hor. Epod. 15, 5, egf. Suet. Caes. 14; — g) i Sammenligningen af tvende Tidsmomenter, navn. hvs simul, (f. und. simul); ligel. for: o. efterel. hvs principio o. statim, Plaut., Dig.; — h) endel. i Forbindelsen af en Negativsætning, som oplyser el. berigtiger d. frgd.; vid. Ter. Heaut. 4, 4, 6, o. Cic. Leg. 1, 20; ligel. m. potius, id. Verr. 3, 79, o. id. Cat. 2, 6; — II) som forbindende hele Sætninger heter atque el. ac; eg, eg faaledes, eg ligefaa; — vid. Ter. Heaut. 5, 4, 20, Cic. d. Or. 3, 47, o. A.; ligel. ac vel hoc intelligent, etc., Cic. Fin. 5, 11; men id. Lael. 9: ac ne ego quidem etc., (eg heller ifte jeg); — egf. undert. hvs sic el. similiter, vid. Quinil. 12, 10, 67: ac sic prope innumerabiles species reperiuntur; — B) faal. egf. „bef.“; a) i Forbindelsen af et nyt Argument m. d. frgd.; vid. Cic. Off. 3, 15, o. id. Leg. 1, 15; — b) i Fortællinger; vid. Liv. 2, 21: atque ille dies etc.; cf. Caes. B. C. 2, 28, fin., fgd.; — c) i Tilføiningen af Lignelser sættes: atque ut, atque velut; — atque ut ... sic etc., Cic. Off. 2, 5; cf. Virg. Aen. 1, 148, efter; egf. Hor. Od. 3, 28, 6; — d) i Forbindelsen af tvende Tidsmomenter el. Handlinger betegner atque: en Skynding el. Hurtighed, (hvortil f. Gell. 10, 29), dog alene „poet.“ o. hvs Efterretterne; — vid. Virg. Ge. 1, 203, efter, ligel. Liv. 26, 39, o. A.; — faal. egf. undert. hvs tvende Imperativer, vid. Virg. Aen. 2, 691, efter; — men Enn. ap. Gell. 10, 29: Atque atque accedit muros, udtrykker Gientagelsen: den hurtige Fremstreden; — e) ligel. fnytter atque d. fgd. vigtigere Paastand til d. frgd., (omtr. vort: end mere); vid. Cic. Off. 3, 5, o. Nep. Hannib. 13; df. egf. i Svar; vid. Ter. Eun. 4, 6, 20; — i Duffer faaer: atque utinam; vid. Cic. Orat. 7, o. Virg. Aen. 1, 575; — f) egf. i Forbindelsen af en Negativsætning, hvs. egf. m. tamen, omtr. vort: alligevel, eg dog; — vid. Ter. Ad. 1, 1, 15; ligel. Sall. Cat. 51: atque ego haec non in M. Tullio ... vereor; men Cic. Fin. 2, 27 (Goer.): nihil praeterea etc.; ac tamen etc.; cf. id. d. Or. 3, 10, efter; — g) i Tilføiningen af en Underfætning i d. logiske Slutning; vid. Cic. d. Or. 1, 12; — h) i Forudbevarelsen af en Tilvending, efterst m. Negation; vid. Cic. d. Or. 2, 46, o. Hor. Ep. 1, 1, 13; egf. Cic. Manil. 29, i en Affirmativsætning; — i) men ofteft betegner atque: Fremstillingens roligere Forfættelse; omtr. vort: og nu, og faa, fremdeles, alstaa; ac si ... judicarem, (eg om jeg nu troede), etc., Cic. Cat. 2, 2; — k) hertil mærkes endnu atque; c) i Parenthesen; vid. Liv. 21, 38; — β) i Talens Slutning; vid. Cic. Off. 1, 6, o. id. Orat. 15; — III) enkelte Forbindelser og Udtryksmaader ere: 1) alius atque alius; — alia atque alia de causa, (af forskjellige Grunde, Liv. 8, 23; cf. Senec. Ep. 32; — 2) atque eecum, el. atque eecum video, (i Omgangsfpøget, naar man faaer Die paa nogen): der er han jo, edl.; vid. Ter. Andr. 3, 3, fin., efter; — 3) atque omnia, atque omnis, esp., udtrykker en Almindelighed; eg overbevædet, edl.; vid. Cic. Qu. Fr. 1, 1, 8, o. id. d. Or. 3, 59; — 4) atque følger som Correlat efter andre Conjunctioner; navn. a) efter et; vid. Cic. d. Or. 1, 58; — b) efter -que: submoverique, atque in castra redigi, Liv. 26, 10; cf. Virg. Ge. 1, 182; — c) efter neque; vid. Martial. 1, 32, o. Tac. Agric. 10; — 5) endel. fan atque gientages to el. flere Gange, navn. i den pectificke Optælling; vid. Virg. Ge. 4, 313, o. 463; dog egf. Cic. Fam. 1, 5; — not.: egf. findes atque „poet.“ at faaer efter det Ord, som det forbindes med et andet; Scinditur atque animae quoniam natura, Lucr. 3, 530.

atqui, conj., [at, qui f. quo]; I) „alm.“; A) indværende: men derimod, men desuagtet; egf. tværtimod, meget mere; vid. Ter. Heaut. 4, 4, 7, efter, Cic.

d. Sen. 17 o. 22, o. Hor. Od. 1, 23, 9; — B) oftere udtrykker atqui alene: en Forskellighed fra, cf. Modification af d. fædv.; omtr. vort: vistnok, imidlertid, alligevel; — atqui quaeruntur in Mario, fletane, an vera sint, etc., Cic. Leg. 1, 1; egf. m. tilføjet pol; vid. Plant. As. 3, 3, 80; men atqui sic etc., Cic. Arch. 8; — II) „bef.“ egf. A) m. fædv. si, (naar der nu dog); atqui si tempus est ullum etc., Cic. Mil. 3; cf. id. d. Or. 2, 50, o. Hor. Ep. 1, 2, 33; — B) egf. m. Negation o. i det negative Spørgsmaal er atqui fædv. det formidende el. modificerende: men imidlertid, dog med alt det, vdl.; vid. Ter. Phorm. 1, 4, 27; ligel. o. rem inexplicabilem! atqui explicanda est, Cic. Att. 8, 3; — C) endel. tiener atqui til, i den logiske Slutning af indlede Underfætningen, og det ci alene, ligesom atque, i affirmative, men egf. i negative og spørgende Forbindelser; omtr. vort: men nu; vid. Cic. Tusc. 3, 7, o. id. d. Sen. 19, oftere. — atquin, conj., fild. Biform af atqui, Tert., Dig.; men Plant. Rud. 3, 4, 55, er derfor at læse: at quin.

Atracides, etc., f. ind. Atrax. — atraetÿlis, idis, f., ἀτρακτύλις: en tidsfagtig Vært, hvoraf (forfærdigedes Tene, ἀρακτοί), Plin. 21, 53, (carthamus lanatus L.).

atramentarium, i, n.: Blæffus, Vulg.; af — atramentum, i, n., [ater]: enhver flydende sort Vædske, som Blæffens, Cic. N. D. 2, 50; egf. enhver kunstigen tilberedt Svarte; df. navn.: 1) Blaf, Cic. Qu. Fr. 2, 15; egf. ∞ librum, Vitruv., Plin., temperatum, Cic.; cf. Hor. Ep. 2, 1, 236; — 2) sort Malerfarve, Vitruv., Plin.; egf. etflags sort Jernis, id. 35, 36; men ∞ Indicum: chmestisk Tusch, ibd. 25; — men som Ordspog, (om en Forsterked): una opera ebur atramento candefacere, Plant. Most. 1, 3, 102; — 3) Stomagerisvarte el. Kobbervitriol, Plin. 84, 32; men Cic. Fam. 9, 21, m. Lune: sutorio atramento absolutus, (som ved Gist har undgaaet Dømsfædelse), — Atramitiae, arum, m.: Høll i d. lyffelige Arabien, Plin. 6, 32; — df. Atramiticus, 3; atramitisk, myrrha, id.

1. atratus, 3, [ater]: forffædt (ifølge Serg), Cic. Vat. 12; cf. ∞ plebs, Tac. Ann. 3, 2; — egf. om en Infkaget, Suet. Ner. 47; — „poet.“ bede egf. den formerkede Sols Hefte: atrati, Prop. 3, 3, 55. — 2. Atratus, i, m., en liden Flod i Nærheden af Nem. Cic. Div. 1, 43.

1. Atrax, æis, m.: Flod i Etolien, Plin. 4, 3; — B) df. 1) Atraces, um, m.: de derom boende Høll, id. ibd.; — 2. Atracius, 3, orae, Prop. 1, 8, 25. — 2. Atrax, æis, f.: By i Thesfalien ved Peneus, Liv. 32, 15; — B) df. 1) Atracius, 3, „poet.“ f. thessalisk, ars, (thessalisk Dresemol), Stat., venenum. Val. Fl.; — 2) Atracides, ae, m., (patron. f. gent.), Ovid. Met. 12, 209; Thessalieren Caneus; — 3) Atracis, idis, f.: Thessalierinden Hippodamia, Ovid. Her. 17, 248; heber egf. Atracia virgo, Val. Fl.

Atrébates, um, m.: Høll i Gall. Belg., (hvor nu Artois), Caes. B. G. 2, 4, Plin.; — sing. Atrabas, atis, Caes. B. G. 4, 35; — df. Atrébatiens, 3, sagum, Trebell. Gallien. 6.

Atreus, (disyll.), ei, o. eos, m., Ἀτρέας: Son af Pelops og Broder til Thyestes, Fader til Agamemnon o. Menelaus, og Konge i Argos o. Mycenæ; vid. Ovid. Met. 15, 855, o. Senec. Thyest.; — not.: æf. Atrea, Ovid.; voc. Atren, Senec.; — B) df. 1) Atræus, egf. Atræus, (trisyll.), 3, atreisk; „poet.“ egf. f. argivisk, sanguis, Stat.; — 2) Atrides, (Atrida, Prop. 2, 11, in.), ae, m.: mandlig Efterkommer af Atreus, oftest hans Søn Agamemnon, f. nedenf.; men pl. Atridae: Attricerne, d. e. Agamemnon o. Menelaus, Plant. Bacch. 4, 9, in.; men Ovid. Met. 12, 623: Non minor Atrides, non bello major et aevo, (hverken Men. el. Ag.); cf. Hor. Od.

1, 10, 13; — bb) egf. mærkes sing. Atrides; a) f. Agamemnon Prop., Hor., Ovid.; — b) f. Menelaus, Hor. Ep. 1, 7, 43, o. Ovid. Met. 15, 805; — not.: Juvenal. 4, 65, heber St. Domitianiis med Lune: Atrides; — egf. var Atreus: Navnet paa en Tragedie af Attius, Gell. 13, 2.

atriarius, i, m., [atrium]: Dørvogter, Portner, Dig. — atricolor, oris, adj., [ater, color]: forffarvet, sort; ∞ filiolae Cadmi, (d. e. de med sort Blaf strevne Begstaver), Anson. — Atrides, ae, f. ind. Atreus. — atriensis, is, m., [atrium]: Dyfsmand over Jorsfalten el. over Huset, Husbovmester, vdl.; vid. Plant. Poen. 5, 5, 4, o. Cic. Pis. 27. — atriolum, i, n., dem. af atrium: liden Jorsfal el. Jorsgaard; vid. Cic. Qu. Fr. 3, 1, o. id. Att. 1, 10. — atriplex, icis, n., fild. egf. m. o. f., ἀτρίπλεξ: etflags Kiøttensvært, (germ. Melde), Colum., Plin. — atritas, atis, f., [ater], Sorthed, sort Smadfighed, Plant. Poen. 5, 5, 11.

atrium, i, n., [fal være best. m. aîgriov, i. e. subdiale]; 1) „alm.“: den forreite Del af Huset, Jorsfalten el. Jorsværelset; (egf. ligesom aîgriov: Jorsgaard); — efter Hor. Ep. 1, 5, 31, o. Juvenal. 7, 7 o. 91, medtages her Dørvartinger fra Huset Clienter; — efter Plin., Martial. o. Val. Max., hang her Jorsfædrenes Billeder; — „poet.“ findes egf. pl. atria, f. sing. atrium, Virg. Aen. 2, 483; ligel. haar atrium „meton.“ f. aedes el. det hele Hus, Ovid. Her. 16, 181; endel. egf. „poet.“ om Guderboligernes Jorsfale; vid. Ovid. Met. 1, 172; — II) „bef.“ findes egf. atria el. Jorsfale i Guderens Templer; — ∞ Libertatis, Cic., Liv., Vestae, Plin. Ep., (heder egf. ∞ regium, Liv. 26, 27; — B) egf. mærkes: ∞ auctionaria, (Auctionsfale), Cic. Agr. 1, 3; cf. ∞ Licinia, id. Quint. 6.

atrocitas, atis, f., [atrox]: mørkt og hæsligt Udseende; fædv. „fig.“; A) „overf.“: a) om Handlinger og Befæffenheder: Gruelighed, vdl.; ∞ rei, Cic. Quint. 16, facinoris, Suet., poenae, id.; ∞ b) uboellig Strængbed; navn. Jætsformernes, Quintil. 7, 1, 37; egf. i et filosofisk Værbegreb, Cic. Acad. 2, 11; — B) „ment.“ o. „ethisk“: Grumshed el. Bilsbed i Charakteren; — ∞ animi, Cic., morum, Tac.; men consilium nefandae atrocitatis, Suet. Calig. 48; — egf. in pl., Appul.

atrociter, adv. af atrox; eyrdl.: mørkt el. hæsligen; df. fædv. „fig.“; A) „alm.“: strængt, grusomt, inveli in aliquem, Liv., minitari alicui, Cic., deferre crimen, Tac.; — men ∞ ferre, Cic. Mil. 8, (give en meget stræng Lov); — compar. f. nedenf.; superl.; Cic. Qu. Fr. 2, 16; — B) „bef.“: med Harme, med Jorbtittelse; labores itinerum ∞ atrocius accipiebantur, Tac. Hist. 1, 33.

Atropatene, es, f.: d. nordl. Del af Medien. (hod. Aderbeitschan); — df. Atropatenses, ium: Indvaanerne deraf, Plin. 6, 16. — atrophia, ae, f., ἀτροφία: tærende Syge, Læring, d. lat. tabes, Coel. Aur.; af — atrophus, 3, ἀτροφος: som lider af Læring, feindfættig, Martial.; egf. ∞ membra, id. — Atropos, i, f., Ἀτροπος, (den Uafvendelige): den Ene af de trende Parcer, Martial. 10, 44, Stat.

atrox, œis, adj., [af ater, ligesom ferus af ferus]; eyrdl.: mørk el. dunkel af Udseende; df. fædv. „fig.“; A) „overf.“: stræffelig, gruelig; (oftere om Begivenheder og Tilfælde: saevus oftere om Personer); — ∞ exta, (som varste Uheld), Naev. ap. Non.: ∞ facinus, Liv., bellum, Sall.; men Liv. 1, 27: non alia pugna atrocior, (blodigere); men atrocissima effigies domui saevissimæ, Plin. Pan. 52; ∞ hiems, Plin., tempestas, id.; — b) egf. om Personer, Tac. Ann. 4, 52, oftere; — B) „ment.“: a) „bef.“ om Talen og dens Indhold: hæftig, stræng, bitter; — ∞ genus orationis, Cic. d. Or. 2, 49; men atrocissimæ litterae, (som behude et stort Uheld), id. Fam. 9, 52; — b) „alm.“ o. „ethisk“: stræng, ubædvælgelig, animus Catonis, Hor. Od. 2, 1, 21, fides (Reguli), Sil. — atrusca, ae, f.: en Vindruart, Macroh.

Atta, ae, m.: remærkt Mandénavn el. Tidsnavn; vid. Hor. Ep. 2, 1, 79, v. Suet. Tib. 1. — 1. attactus, (adt.), 3, partic. af attingo. — 2. attactus, (adt.), us, m., [sattio] = Præterit; in abl., Varr.; ligel. Virg. Aen. 7, 350: attactu nullo etc. — attāgen, enis, m., ἀτᾶγεν, Hæselbænen, Iovius, Plin.; cf. Hor. Epod. 2, 53. — attāgena, ae, f.: Bifort af frugt, Martial.

Attalia, ae, f.: Navnet paa en By i Mysien, Plin., ogs. paa en By i Pamphylien, Cic. Agr. 1, 2; — df. Attalenses, ium, m.: Jæderaaerne i disse Byer. — Attālicus, o. Attalis, idis, f. ind. flgd. — Attalus, i, m.: Navnet paa flere Kænger i Pergamus, iblandt hviite Attalus d. tredje testamenterede Rømerne sit Rige og sine Skatte; vid. Plin. 8, 74, Flor. 2, 20, e. Hor. Od. 2, 18, 5; — B) df. 1) Attālicus, 3, hørende til el. benævnt efter d. Attalus el. hans Rige, urbes, Hor. Ep. 1, 11, 5; — nævnl. ere ogs. at mærke: ~ vestes, (guldsmede), Prop.; ligel. ~ aulae, id.; men absol.: Attalia, (se. vestimenta), Plin. 8, 74; men ~ torus, (smykket med flgige Tæpper), Prop.; — b) ogs. „everf.“: rig, prægtig, glimrende, conditiones, Hor. Od. 1, 1, 12, divitiæ, Tert.; — 2) Attalis, idis, f., Attalis: en Tribus el. Demos i Attica; vid. Liv. 31, 15.

attamen, el. at tamen, conj.: men dog, Cic.; f. und. tamen. — attamino, (adt.), are, v. a., [af inus. tago f. tango, f. ogs. contamino]; eyrel.: berører; df. sædv. „everf.“ (o. efterel.): forgriber mig derpaa, rover, Capitol.; ~ virginem, Justin.; ogs. „alm.“: at forvire el. fordærve, Aur. Vict. Caes. 16. — attat v. attatae, f. und. atat.

atlegia, ae, f.: en afrikansk Hytte; Maurorum atlegias etc., Juvenal. 14, 196. — Attejus el. Atejus, Navnet paa flere Lærde, iblandt hviite mærkes; 1) Atejus Philologus, berømt Rhyter og Grammatiker, Suet. Gramm. 7 o. 10; — 2) Attejus Capito, vid. Suet. Gramm. 10 o. 22; var ogs. berømt Retslære og Elfskter af en juristisk Skole; vid. Tac. Ann. 3, 75, v. Gell. 1, 12, eftere.

attelabus, i, m., ἀττελαβος: en Græshoppeart uden Vinger, Plin. 29, 29. — attemperate, (adt.), adv., [attempero]: i en passende Stilling; df. „metonym.“: til Pas, til rette Tid, venire, Ter. Andr. 5, 4, 13. — attemperies, [adt.], ei, f.: = temperies, Cod. Theod. — attempero, [adt.], avi, atum, 1, v. a.: påser el. afpåser dertil, Vitruv.; men ~ sibi gladium, vid. Senec. Ep. 30.

attendo, [adt.], di, tum, 3, v. a.; 1) „egenf.“: spænder el. reiter den derpaa el. derimod, (dog faal. oftest for- og efterel.); — simul aurem attendo, (lægger Dret til), Att. ap. Non.; ~ arcum, Appul., manus coelo, id.; dog har Quintil. 11, 2, 29: ~ signa ad aliquid, (sætte Mærker dertil); — II) oftest „fig.“; A) „alm.“: ~ animum el. animos, ogs. absol. attendere, ogs. ~ animo: at rette sin Opmærksomhed derpaa, at mærke el. agte derpaa; df. alif. 1) ~ animum el. animos ad aliquid; vid. Cic. Agr. 2, 15, v. Nep. Alcib. 5; ogs. c. dat.: et dictis animum attendas postulo, Lucil. ap. Non.; ogs. m. Objectivum: ~ animum, (utrul, an), Liv. 10, 4; cf. Ter. Phorm. prol.; — ogs.: quum animum attenderis etc., Cic. Off. 3, 8, eftere; — 2) attendere, ud. animum el. animos; — audi, audi, atque attende, ut scias etc., Cic. Planc. 41; cf. id. Mil. 9; — ogs. c. acc. rei el. pers., (hverpaa man neml. er opmærksom); ~ primum versum (legis), id. Rab. Post. 6; ~ aliquem studioso, (være meget opmærksom paa negens Tale), id. Fin. 3, 12; df. ogs. pass., id. d. Or. 3, 50; — b) Gf. c. inf., el. m. acc. c. inf., el. m. relat., vfd.; — si hanc discere artem attenderem, Pompon. ap. Non.; non attendere, illud a se esse concessum, Cic. Acad. 2, 34; quum attendo, qua sit prudentia Hortensius, id. Quint. 20; attende,

cur etc., Phaedr. 2, prol.; ogs. m. de, Cic. Part. or. 21; ogs. c. dat., Plin. Ep. 7, 26; nævnl. ogs. hos Suet.: ~ eloquentiae, juri, etc., (lægge sig derefter); — 3) ~ animo, (men alene for- og efterel.); vid. Ter. Hec., prol. 20; ligel. quid istud sit, animo attendite, Appul.; — B) „bef.“: stræber ivrigen derefter, c. inf., (men alene forcel.); ne attenderis petere a me id, quod etc., Att. ap. Non.; — III) partic. attentus, (adt.), 3, ogs. sem. adj.: spændt el. rettet derpaa el. derimod; df. „fig.“; A) „alm.“: anspændt el. opmærksom; ~ animos ad decoris conservationem tenere, Cic. Off. 1, 37; oftere absol.: ~ animis excipere, id.; ~ iudicem facere et docilem, id.; — compar.: ~ iudex, Quintil.; superl.: ~ cogitatio, Cic.; — B) „bef.“: sem. ivrigen stræber derefter; nævnl. sem. påser sin Jærel, noiesende el. neagtig, paterfamilias, Cic., Hor.; ogs. attenti o. attentiores ad rem, Ter. Ad. 5, 3 o. 8; „poet.“ ogs. c. dat., Hor. Sat. 2, 6, 82; men Cic. Verr. 2, 48: in re adventicia ... tam attentus etc.

attentatio, (adt.), onis, f., [attento], Jorføg, Symm. — attente, (adt.), adv. af attentus: opmærksomt, omhyggelig, audire, legere, Cic.; — compar.: ~ agere, Suet., spectare, Hor.; superl.: ~ audire aliquem, Cic. — attentio, (adt.), onis, f., [attendo], animi: Mandens Benvendelse derpaa, Opmærksomhed, Cic. d. Or. 2, 35.

attento, [adt.], avi, atum, 1, v. a.: længer el. ræfter derefter, søger at naae, tager fat derpaa; ~ digitis arcum, Claudian.; — II) oftest „fig.“; A) „bef.“: forfølger el. frister (til Alfald, oel.); — ne ... sua fides attentetur, vid. Cic. Orat. 61; men consensus attentatae defectionis, Liv. 23, 15; men til Cic. Sest. 4: Capuan attentari, vid. Madv. Opusc. 1, p. 442; men ~ inimicos alienius, vid. id. Verr. 2, 54; — B) „alm.“: angriber, vi, (voldsom), Tac. Ann. 13, 25; cf. Phaedr. 5, 2; — b) df. fræmter, mishandler, stænder; vid. Hor. Ep. 2, 2, 21; ~ pudicitiam alienius, Dig.; — forcel. ogs. angster; quae aegritudo insolens mentem attentat tuam? Pacuv. ap. Non.; — not.: attentatum deseri (det Paabegyndte), Cic. d. Or. 3, 28. — 1. attentus, (adt.), 3, partic. o. adj. af attendo. — 2. attentus, (adt.), 3, partic. af attineo.

attenuate, (adt.), adv.: ligesom affibet; df. „fig.“: simpelt, afsmykket; ~ presseque dicere, Cic. Brut. 55; v. — attenuation, (adt.), onis, f.: Jertyndelse, Jor- mindstelse; df. „techn.“; a) ~ suspicionis, (at svække Mistanken), Auct. ad Her.; — b) ~ verborum, (de- res Simpelsed), id.; — [attenuo]. — attēnuatus, (adt.), 3, partic. o. adj. af flgd.

attēnuo, [adt.], avi, atum; 1) „egenf.“: gjør tynd, affliber, fermindsker; — manus dextras signorum ... attenuari tactu, Lucr.; men sortes attenuatae, (sem bare blevene mindre), Liv. 21, 62; ~ opes, (tilfætte), Ovid.; attenuata proclis legio, (svæffet), Caes.; morbo viribus attenuatis, Liv.; — II) „fig.“; A) „alm.“: svækker, fermindsker, curas lyra, Ovid. Trist. 4, 1, 16; men insignem attenuat deus, (nedbeier, ydmyger), Hor. Od. 1, 34, 13; — B) „rbet.“: netfætter, (opp. amplifico), Auct. ad Her.; — III) partic. attēnuatus, (adt.), 3, Gf. sem. adj.; A) „alm.“: svæffet el. svag; vid. Aug. ap. Suet. Tib. 21; men fortuna rei familiaris attēnuatissima, Auct. ad Her.; — B) „bef.“ o. „rbet.“ el. om Jærdægtet; a) forfættet, fætt; ipsa illa redundanti multa habet attēnuata, Cic. Orat. 30; — b) simpel og jevn, uden Prydelse og Smykke, oratio, Auct. ad Her.; — c) afster søgt el. fleben, svæffet ved en afster ængstelig Dmhu; oratio nimia religione attenuata, Cic. Brut. 82.

attermino, [adt.], are, v. a., begrænder, afmaaler, Anroh. — attero, [adt.], trivi, (terui, Tibull.), tritum, 3, v. a.; 1) „egenf.“; A) „alm.“: quider derpaa; asinus spinetis se atterens, Plin.; men atterens caudam, (logrende dermed), Hor. Od. 2, 19, 30; men ~

aures alicui, Plant.; — B) „bef.“: epflider el. for-
mindster ved Gnidning; egf. „alm.“: epflider, medta-
ger; — Aut opere insuetas atteruisse manus, Tibull. 1,
4, 48, (vid. ab in); ~ dentes, Plin., vestes, Dig.; at-
teri cibos in ventre, Cels.; men ~ herbas surgentes,
(nettræde), Virg. Ge. 4, 12; men attritae arenae, Ovid.
Met. 2, 456, (det løseveie Sand); — II) „fig.“: svæf-
ter, ferdarver, epriuer; — et alteri alteros attriverant,
Sall. Jug. 79; cf. ibd. 85; ~ plebeis, (ferarne den),
Tac.; cf. id. Germ. 29; — asperiorum tractata rerum
atteri (ingenia, at de sloves derved), Quintil. 8, prooem.;
cf. Tac. Agric. 9, v. Sall. Cat. 16; — III) df. part. at-
tritius, (adt.), 3, egf. fem adj.; A) „egenl.“; 1) „alm.“:
afslidet, afgnedet; — ut rictum ejus (simulacri) ac men-
tum paulo sit attritius, Cic. Verr. 4, 43; ligel. attritae
caelaturae, Plin.; cf. Virg. Ecl. 6, 17, v. id. Ge. 1, 96;
— 2) „bef.“: hos Lægerne: attritae partes (corporis),
v. attrita, orum, n.: afgnedne og hulede Steder paa
Lægemet, Plin.; — B) „everf.“: attrita frons, (sfamles,
uforslammert), Juvenal. 14, 242; f. egf. perfrico.

atterrāneus, (adt.), 3 [terra]: fem kommer ud af
Jorden, fulmina, Senec., inc. — atterrarius, [adt.], 3;
3: fem indbolder et Stet med Tillæg af en Trediedel,
ἐπιτριπτος, Vitruv. — attertiatus, (adt.), 3, [ter-
tius]: fem er føgt ind til en Trediedel, Plin. Val.

attestatio, (adt.), onis, f.: Bevindelse, Bekræftelse,
Macrob.; af — attestor, [adt.], atus sum, 1, v.
dep. a.: bevinder, bekræfter, bekræfter, Phaedr. 1, 10,
v. Gell. 4, 12; men fulmina attestata, (fem bekræfte
de frgd.; opp. peremptoria), Senec. — attexo, [adt.],
xii, atum, 3, v. a.: fletter el. fæster dertil el. derpaa;
— pinnae loricae ex cratibus attexuntur, (se. turribus
el. ad turres), Caes. B. G. 5, 40, — egf. „everf.“: for-
binder dermed, ad aliquid, Cic. Univ. 11.

Atthis, idis, *Ἀτθίς*; 1) fem fem. adj.; attijf el.
atheniensijf; **Atthides** (matres), Martial. 11, 53;
lingua Atthis, Appul.; — II) fem fem. subst.; A) en
Atheniensjerinde, Senec. Hippol. 107; — B) „poet.“ egf.
Martial. 1, 54, v. 5, 57, f. Rattergalen og Evalen; f.
Philomela o. Progne; — 2) f. Vandstæbet Attika, Lucr.
6, 1115, (hvor Athide f. in Atthide; — not.: Atthis,
fem Personnavn, Ovid. Her. 15, 18.

Attianus, 3, f. und. Attius. — **Attica**, ae, f., *Ἀτ-
τιζή*: beremt Vandstæb i Grækenland, i d. egenl. Sællas,
med Hovedstaden Athenen, Mela, Plin., Ter.; — eprdel
fem. af Atticus, 3, attijf, se. terra. — 1. **Attice**, adv.
af 1. Atticus: paa attijf Vis el. Maade, navnlt. i
de attijf Taleres Mæner, Cic. Brut. 81; ~ pressus
orator, Quintil. — 2. **Attice**, es, fem., *Ἀττιζή*: attijf,
oehra, Cels. — **Atticismus**, i, m., *Ἀττιζμός*:
den attijf Herredsmaade, Quintil. 6, 3, 107, (høe Cic.
paa Græsk). — **Atticisso**, are, v. n., *Ἀττιζίζω*;
1) „alm.“: efterligner Attikerne, afbilder deres Sæder
og Skikke; vid. Plant. Men. prol.; — II) „bef.“: taler
Attikerne Sprog, taler Attijf, Appul. — **Atticula**,
ae, f., (selende dem. af Attica), en Datter af 3. Atti-
cus, Cic. Att. 5, 6. — **Atticurgus**, is, adj., *Ἀττι-
ουργός*: af attijf Arbeide, i attijf Stil, (columna),
Vitruv.

1. **Atticus**, 3, *Ἀττιζός*: attijf el. atheniensijf, be-
navnt efter Athenen el. efter Attika, Athenae, Plant.,
civis, id., Ter., mel. (fra Pierget Hymettus i Attika),
Plin., columnae, (i attijf Stil, af d. attijf Orden; f.
Atticurgus), id. 36, 56; — II) „everf.“ paa Videnskab
og Kunst, navnlt. paa Vetsalenheden, betegner Atti-
cus: det Ippertie i sit Slægt; vid. Cic. d. Opt. Gen.
Or. 3; ligel. id. Orat. 7: quo (Demosthene) ne Athe-
nas quidem ipsas magis credo fuisse Atticas; men
Lepore tinctos Attico sales narrat, Martial. 3, 20; —
h) df. egf. absol.: Attici, (se. oratores; opp. Asiani);
vid. Quintil. 12, 10, 16. — 2. **Atticus**, i, m., fem
personligt Tilnavn, hvoraf mærkes; 1) T. Pomponius

Atticus: Cicero's storfæste og aandsfulde Ven; vid. Nep.
Atticus, v. Cic. Epp. ad Atticum; — 2) Herodes At-
ticus, stor Taler, und. R. Sacrian o. R. Ant. Pius;
vid. Gell. 1, 2, eftere.

attigo, f. und. attingo. — **attignus**, (adt.), 3,
[attingo]: berørende; tilgrændsende, domus, nemus,
Appul. — attillo, (adt.), are, v. a., [tutillo]: dertil
at fildere el. fernoie, animum alienjus, Jul. Val. Res
gest. Al. M. — attilus, i, m.: en Ziffert i Voffoden,
(acipenser huso L.), Plin. 9, 17.

Attin, f. und. Attis. — **attinae**, arum, f.: Sten-
dyser til Grændsefiel, Sic. Fl. ap. Goes.; af — atti-
neo. (adt.), tuiui, tentum, 2, v. a. e. n., [teneo];
1) act.; A) „egenl.“; 1) „alm.“: holder her derfor el.
dertil, aliquid ante oculos, Plant.; men id. Capt. 2, 2,
16: nunc jam cultros (i. e. ad cultros) attinet, (se.
se. f. necens.); — 2) „bef.“: beholder hos mig, holder
tilbage, holder fast, testes victos, Plant.; cf. Tac.
Ann. 2, 52: attineri publica custodia; men attineri
fisco vel aerario, (om Penge el. Mønt: at ligge dertil),
id. Ann. 6, 17; — B) „everf.“; 1) „alm.“: holder fast
derpaa; — quamque attinendi magni dominatus sient,
Ter. frgm. ap. Cic. Orat. 17; men ~ ripam Danubii,
(holde den besat), Tac. Ann. 4, 5; — 2) „bef.“: at
henholde el. beholdte, aliquem spe pacis, Sall. Jug. 108;
cf. Tac. Ann. 13, 37; — II) neutri.; A) „egenl.“; at
naae el. lange derhen el. dertil; f. ovenf. Plant. Capt.
2, 2, 16; — navnlt. egf. om en Besiggenhed el. Grændse:
at iræffe sig derfra og dertil; — (Scythiae a laevo Thra-
ciae latere ... ad Tanain recta plaga attinent, Curt.
6, 2; — B) eftere „fig.“: at høre derhen el. dertil, men
alene in 3 pers.: hoc (el. haec res) attinet ad ali-
quem, (egf. aliquem, efter d. udsædne ad); fieltuere:
haec attinent etc.: vedkommer el. angaaer nogen;
egf. absol.: hoc attinet el. haec attinent, eftere atten-
net, c. inf. subj. (act. el. pass.): det kommer an der-
paa; — df. a) facite dictum; sed quid istuc ad me
attinet? Plant.; cf. Ter. Andr. 1, 1, 61; ligel. quod ad
me attinet, (for mit Vedkommende), Cic.; men tam-
quam ad rem attineat quicquam, Hor. Sat. 2, 2, 27;
— quid istae picturae ad me attinent, (hvad komme
de mig her)? Plant.; cf. Ter. Heaut. 1, 1, 24; men
quae ad colendam vitam attinebunt, Cic. Fin. 4, 14;
— b) neque quemquam attinebit, id recusare, id.
Quint. 19; men quae custodiam religionis attinent,
Val. Max.; — c) quae nihil attinent, (det Uvedkom-
mende), Hor. Od. 1, 19, 12; men de quo quid sentiam,
nihil attinet dicere, Cic. Fam. 4, 7; cf. id. Leg. 2, 17,
egf. Liv. 3, 36, v. Hor. Epod. 4, 17; — men quid ...
attinuit, c. inf., (hvortil myttee det)? Cic.; cf. id. Att.
12, 18, v. Liv. 23, 13.

attingo, (adt.), tigi, tactum, 3, (forcl. egf. attigo),
v. a. (v. n.), [tango]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: rører
derved, berører; vid. Cic. Leg. 2, 3; men priusquam
aries murum attigisset, Caes.; cf. Nep. Eum. 5; men
„poet.“: nec Maenalon attigit ulla (betraadte) etc.,
Ovid. Met. 2, 415; cf. Virg. Ecl. 5, 26; — B) „bef.“
egf. 1) berører fiendtligen, lægger Saaud derpaa, an-
griber; — ne me attigas, Plant.; cf. Ter. Phorm. 2, 3, 91;
men si ... attingeretur, (blev han angrebet), Liv. 8,
29; — egf. ereftijf: ~ aliquam, (have Dmgang dermed),
Ter., Catull.; — 2) om Stedforbede: at naae el. at
femme derhen; ut primum Asiam attigisti, Cic.; cf.
Caes. B. G. 1, 23, v. 21; — b) at grændse dertil; quae
(regio) Ciliciam attigeret, Cic.; cf. Caes. B. G. 2, 15;
— II) „fig.“; A) „everf.“; 1) at berøre, at tage fat
derpaa, at fydle dermed; — ~ arma, (gribe til Vaaben),
Liv. 3, 19; cf. Suet. Tib. 13; men ~ forum, (træde op
fom Taler), Cic. Fam. 5, 8; — navnlt. egf. em aantige
Gienftaende; vid. id. d. Or. 1, 18 v. 19, egf. Nep. Att. 18;
— 2) at berøre, d. e. at nærne sig dertil, at have
Ligged dermed, at vedkomme el. tilhøre; — qui te aliqua

necessitudine attingunt, Cic. Fam. 13, 7, cf. id. Verr. 5, 32; men (labor) non attingit deum, id. N. D. 1, 9; cf. id. Fin. 5, 9; — forel. vgl. m. a. d; quae nihil attingunt ad rem, Plaut.; — efterel. vgl.: at træffe, at vederfæres; si quid eam humanitas attingisset, Appul.; — B) „ment“; 1) berører i Tælen, behandler forestilgen; vgl. vederører, kommer til at tale derom; — si tantummodo summas attingero, Nep. Paus. 1; cf. Cic. d. Or. 2, 49, v. Lucr. 3, 262; men Liv. 28, 27: invitus ea, tamquam vulnera, attingo; figel. m. seditionem attingit, Tac. Ann. 1, 35; — 2) at inderfke derpaa, navnlig. paa Menneftets Indre; — antequam voluptas aut dolor attingerit, (sc. hominem), Cic. Fin. 3, 5; cf. id. Att. 9, 11, A; men Liv. 27, 11: erant perpauci, quos ea infamia attingeret, (sem sede derunder). — attinguo, [ad.t.], tinctum, 3, v. a.: vader, Veget.

Attis, idis, (vgl. Atthis, vgl. Atys, yos), m., „Arus“: ung Syrde i Phrygien, Indling af Gudenens Cybele, vgl. hendes Præst; berøvede sig Manddommen i Raseri; vid. Catull. 63, Ovid. Met. 10, 101, v. id. Fast. 4, 223.

attitūlo, [ad.t.], avi, 1, v. a.: betitler, Rufin. de Orig. — Attius, (rigtigere end Accius), i, m.: renerisk Mandssavn, hveraf der mærfes; 1) L. Attius, berømt Theaterdigter, noget yngre end Paevius, med hvem han sammenlignes, Hor. Ep. 2, 1, 56; — cf. Attianus, 3, versus, Cic.; cf. Gell. 14, 1; — 2) Attius Navius: berømt Augur, hvis Handel med S. Tarquinius Priscus f. Liv. 1, 36, Val. Max. 1, 4, v. Cic. Div. 1, 17; — 3) Attius Varus: en Præter i Afrika under Bergerfærgen imellem Cæsar v. Pompejus; vid. Caes. B. C. 1, 13, v. Cic. Att. 7, 13; — cf. Attianus, 3, milites, Caes., legiones, Cic.

attōlō, [ad.t.], are, v. a.: som Underlag at bære noget, Appul. — attollo, [ad.t.], ere, v. a.; 1) „egentl.“: hæver el. løfter i Seiret, pedes super limen, Plaut.; attolle pallium, Ter.; cf. Virg. Ge. 4, 217, v. Hor. Ep. 1, 17, 58; men ~ se a gravi casu, Liv.; ~ se in femur, Virg.; ~ oculos contra, Prop., manus ad coelum, Liv.; — attolli ventis mare, Tac.; cf. id. Ann. 6, 37; men e mediis arenis in coelum attolli Atlantem, Plin.; — vgl. om Vægninger: at reise el. hæve, Virg. Aen. 2, 183; cf. Tac. Hist. 5, 11; men Virg. Aen. 9, 714: pi-grae attolluntur arenae, (fastes i Seiret); — 11) „fig.“: hæver el. opbejler, forstærker el. forstærker; — Frangit et attollit vires in milite causa, Prop.; cf. Liv. 22, 26; men ~ aliquem insignibus triumphii, (hæde dermed), Tac. Ann. 3, 7; cf. id. Agric. 25; — vgl. om Taleren: ~ res per similitudinem, Quintil.; men Virg. Aen. 12, 4: Attollitque animos, (geraader i Særme).

attonde o, [ad.t.], tondi, tonsum, 2, v. a.; 1) „egentl.“: beskærer, afklipper, strictum, (oppon. per pectinem), Plaut. Capt. 2, 2, 18, („alleg.“); vgl. alm. affkærer, vitem, Virg.; men id. Ecl. 10, 7: Dum tenera attondent siniae virgulta capellae, (afæde); cf. attonsa arva, (afgræsede), Lucan., prata, Anson.; — II) „overf.“: o „alleg.“: beskærer, d. e. optrækker el. smyder; vid. Plaut. Bacch. 3, 1, 9, ostere; figel. comist: at afpyrgle, id. Epid. 2, 3, 6; „poet.“ vgl. at fæste el. færringe; vid. poet. ap. Cic. Tusc. 5, 17; — not.: atton-tōse, (f. attondisse), Virg. Cat. 8, 9, inc.; — attondi, f. attonderi, Veget.

attonite, adv.: studsende, med Studsen, Plin. 30, 4; af — attonitus, (adt.), 3, partic. e. adj. af — attono, [ad.t.], ui, itum, 1, v. a.: ligesom at tortue dermed; vid. Maecen. ap. Senee. Ep. 19; — cf. „overf.“: bedøver, gjør afstundig; — quis furor... vestras Attonit mentes, Ovid. Met. 3, 532; cf. id. Her. 4, 50; — II) cf. partic. attonitus, (adt.), 3, som adj.: A) bedøvet, forfærdet; — Talibus attonitus visis ac voce deorum, Virg. Aen. 3, 173; cf. Ovid. Met. 7, 614, v. Liv. 1, 47; — vgl. ud. abl.: Attonitacque diu similis fuit, Ovid.

Met. 5, 510; — „poet.“ vgl. e. gen.; attonitusque serpentis equus, Sil.; — figel. „poet.“ om Tjing; vid. Virg. Aen. 6, 54; — B) greben af Begeistring, begejstret, rasende; — Attonitæ Baccho matres, ibd. 7, 580; men ~ vates, Hor. Od. 3, 19, 11. — attonsus, (adt.), 3, partic. af attondeo. — attorqueo, [ad.t.], ere, v. a.: dertil el. derhos at svinge el. fæste i Seiret, Virg. Aen. 9, 52: et jaculum attorqueus etc.

“attractio, (adtr.), onis, f.: Sammentrækning, rugrum, Pallad.; — 2) „teehn.“ i Grammatikken: ~ litterarum, Varr.; v. — attractorius, (adtr.), 3: sammentrækkende, vis sulphuris, Aem. Mac.; — [attraho]. — 1. attractus, (adtr.), 3, partic. e. adj. af attraho. — 2. attractus, (adtr.), us, m., [figd.]: Trækken el. at træffe derhen; in abl. sing., Diet. Cret.

attraho, [ad.t.], xi, etom, 3; 1) „egentl.“: trækker el. drager derhen el. til mig, (navnl. vgl. m. Vibe-gr. af Veld); — tribunos attrahi ad se, etc., Liv. 29, 9; cf. Cic. Verr. 3, 25, v. Ovid. Met. 3, 563; — vgl. „alm.“: benter, lader femme; me attractum iri, si etc., Cic. Att. 10, 1; cf. id. Fam. 7, 10; — vgl. om Tjing: magnas attrahens ferrum, Plin.; attrahens et reddens animam (pulmo), id.; — II) „fig.“: nihil esse, quod ad se rem ullam tam... attrahat, quam ad amicitiam similitudo, Cic. Lael. 14; figel. Ovid. Met. 5, 93: attrahi in partes; — III) partic. attractus, (adtr.), 3, vgl. som adj.: sammentrækket, ryndet; attractiorem frontem etc., vid. Senee. Benef. 4, 31.

“attractatio, (adtr.), onis, f.: Berørelse; at lægge Haand derpaa: lurtum sine attractatione fieri posse, Gell.; — not.: som grammatikalst figur: et Ords collective Bemærkelse; faal. fasciatum, (fuppevis); vid. Quintil. 1, 4, 20; v. — attractatus, (adtr.), us, m.: Berørelse, Tægen el. at tage derpaa; alene in abl. v. forel.; attractatu et quassu, Pacuv. ap. Cic. Tusc. 2, 21; — [figd.].

attracto, (adtr.), avi, atum, 1, v. a.; [tracto]; 1) „egentl.“: rører derover, tager derpaa; — ~ aliquam, (m. Vibe-gr. af Raadbed), Plaut., Suet.; cf. Cic. Coel. 8: — vgl. lægger Haand derpaa, tager i Haanden, fælder dermed; ~ signum Junonis, vid. Liv. 5, 22; cf. Virg. Aen. 2, 719; ~ feralia, Tac. Ann. 1, 62; — II) „fig.“: at tilegne sig, gazas regias, Liv. 34, 1; — vgl. ligesom at gribe derefter, indecorum attrahere, quod non obtineret, Tac. Ann. 3, 52. — attremo, [ad.tr.], ere, v. n.: at sitte el. bæve derover, alicui oranti, (for noget Tale), Stat. — attrepidō, [ad.tr.], are, v. n.: at trippe derefter, Plaut. Poen. 3, 1, 41.

attribulatus, (adtr.), 3, [tribulo]: stærkt præstet, sollicitus, Aem. Mac. — attribuo, [ad.tr.], ui, utum, 3, v. a.; 1) „egentl.“; A) „alm.“: tildejer, tilføjer, anviser; — cui sit Appulia attributa, (neml. sem Pro-vindus), Cic. Cat. 2, 4; men ipsae (insulae) erant Rhodiis... attributae, (vare dem underlagte), id. Qu. Fr. 1, 1, 11; — vgl. overdrager til Besørgelse, sacra pontifici, Liv. 1, 20; men praesidio ejus loci attributa (juventus), id. 21, 21, (sem var bestemt til Postens Forsvar); — B) „bef.“: 1) i Pengefager; a) at anvise til Udbetaling; vid. Cic. Phil. 14, 11; cf. id. Att. 13, 2; men ~ aliquem: anvise paa nogen; bef. pass.: attributos meos quod appellas, (maner mine Debitorer), ibd. 13, 22; — b) at paalægge en Afgift, his rebus terni in millia aeris attribuerentur, Liv. 39, 41; — 2) formerende at lægge dertil, miseriam suam ad amissionem amicorum, Cic. Tusc. 3, 30; — II) „fig.“; A) ligesom medgiver el. tildejer; timor, quem mihi natura pudorque meus attribuit, Cic. R. Am. 1; sous quoque (f. cuique) attributus est error, Catull. 22; — B) tilføjer, tilføjer; si etc., Caesari attribuit, Cic. d. Or. 2, 3; cf. id. d. Sen. 1; ~ diis immortalibus bonos exitus, id. N. D. 3, 37; — III) af partic. attributus, (adtr.), 3, er subst. neutr. attributus, i; A) Anvisning paa

Statskassen, el. den paa Statskassen anviste Sum, Varro. L. L. 5, 36; — B) i Grammatikken: Prædikat el. Attribut, Cic. Inv. 1, 24, v. Gell. 4, 1.

attributio, (adtr.), onis, f., [attribuo]; epræl.: Tilbeding; df. fild. „overf.“: Tilskikkelse, Appul.; — II) „technist.“: A) Indvisning el. Anvisning; — de attributione conficiet, etc., Cic. Fam. 16, 24; — B) i Grammatikken, ligesom attributum: Prædikat el. Attribut, id. Inv. 1, 26. — attributus, (adtr.), 3, v. attributum, i, n., f. und. attributo.

attritio, (adtr.), onis, f., [attero]; 1) Rivning el. at rive deri el. dertil; ∞ pinearum, Lamprid.; — 2) Afslidning, dentium, Capella. — 1. attritus, (adtr.), 3, partic. af attero. — 2. attritus, (adtr.), us, m., [auero]: Griben el. Gribning derpaa; attritu arborum, (ved at gribe sig derpaa), Plin.; — 2) hæs Lægerne: Indens Afslidning, Indløshed; ulcera ex attritu facta, Plin.

attulo, (adt.), ère, v. a.: foræld. Biform, f. afferro: bringer med mig; — dotem ad nos nullam attulat, Nov. ap. Diomed. — Attys, f. und. Atis, egf. und. Atys.

Aturos, (Aturr.), i, m.: Fjod i Gall. Aquit., (hod. Adour), Auson. — atypus, i, m., *atynos*: som støder el. stammer i Ildalen, Dig. — Atys el. Atys, yos, m., *Atys*, *Atros*, (forfælligt fra Atis): Søn af Heracles ved Omphale, Fader til Pyrrhus og Lynus, og Stamfader til de Iydiske Konger, som efter ham hede Atyadae, Tac. Ann. 4, 55; — not.: egf. Stamfader: ren til gens Atia, f. Virg. Aen. 5, 568.

1. au, bliver som Diphthong ombyttet; a) m. av; saal. nauta f. navita; hyorin. overbent: navis af *navis*; — b) m. u; saal. clusit, f. clausit; — c) oftest m. o; hyf. plodo, f. plaudo. — 2. au, som interj. el. Udraab, f. und. hau. aucella, (-illa), ae, f., ctr. f. avicella, dem. af avis: liden Fugl, Appul. — auceo, ere, v. a.; fild. Biform af aucupo; „overf.“: lægger noie Mærke dertil, Capella. — auceps, upis, m., [f. aviceps, af avis v. capio]; I) „egentl.“: en Fuglefanger el. Fuglefjæger, Plaut., Ovid., Hor.; — egf. som handler med Fuglevidt, Hor. Sat. 2, 3, 227; — II) „overf.“: som paa en liffig Maade efterjager el. opsnapper (noget); vid. Plaut. Mil. gl. 4, 1, 9; men ∞ volupatum, (en Vellystling), Cic. frgm. ap. Augustin.; men auceps syllabarum, (en Haarkløver), Cic. d. Or. 3, 55.

Auchetae, (-atae), arum, m.: flyttsk Jælt i d. nwb. Ukraine, Plin. 4, 26; — sing. Auchates, Val. Fl. — aucilla, f. und. aucella.

auctarium, i, n., [augeo]: Tilgift (paa en Gænde), Plaut. Merc. 2, 4, 22. — auctifer, a, um., [2. auctus, fero]: frugtbar, terra, Cic. frgm. ap. Augustin. — auctifico, are, v. a.; i Døffersproget, ligesom macto v. adoleo: formerer, forherliger, deos, egf. deorum honorem, Arnob.; af — auctificus, 3, [2. auctus, facio]: foragende, formerende, Lucr. 2, 572.

auctio, onis, f., [augeo]; I) „egentl.“: Forøgtelse; df. Tilfagen, Tilværet; modo auctio, modo retractio dierum, Macroh.; — II) „overf.“ v. *actio*: Auktion, d. e. Salg til den Høistbydende; auctionem facere, (ansfille, holde), Plaut., Cic., proseribere, id., proponere, Quintil. (forbynde), constituere, (bestemme), Cic., proferre, (udfatte), id.; — 2) „metonym.“ egf.: de Ting, der sælges ved Auktion; quum auctionem venderet, Cic. Quint. 5, inc.

*auctiōnālis, e, hørende til en Auktion; df. auctiōnalia: en Auktionscatalog, Dig., inc.; — auctiōnārius, 3: hørende til en Auktion, auria, (hvor Auktioner holdes), Cic. Agr. 1, 3; men ∞ tabulae, id. Cat. 2, 8, (fortegnelse over de Gøder, som sælges formiddelt Gæld); v. — auctiōnor, atus sum, v. dep. (n. v. a.); I) absol. (el. ud. acc.): holder en Auktion, fagter ved Auktion el. til den Høistbydende; vid. Cic. Agr. 1, 3, v. id. Deiot. 9, egf. Caes. B. C. 3, 20; — II) act.

(el. c. acc.): fagter ved Auktion el. som Høistbydende, Aseon. ad Cic. Verr. 1, 23; — [auctio].

auctilo, are, v. a. frequ.: forøger el. formerer overmaade, pecunias senore, Tac. Ann. 6, 16; — 2) df. i Døffersproget: = auctifico, Arnob.; af — aucto, are, v. a., frequ. af augeo: forøger el. formerer overmaade; (auctare me) res rationesque vestras luero, Plant. Amph. prol.; cf. Lucr. 1, 51, v. Catull. 67, 2.

auctor, (iske auctor el. author), oris, m., [augeo]; epræl.: som befordrer Vækten; df. efter Sammenhængen: Skaber, Fader, Stifter, Ophavsmand, Haandbærer, Forsvarer; I) „egentl.“ el. „alm.“: A) som avler Born el. Affem, d. e. Fader el. Stamfader; — auctor nobilitatis tuae etc., Cic. Tusc. 4, 1; cf. Virg. Aen. 7, 49, v. Hor. Od. 3, 17, 5; men Ovid. Met. 6, 172: mihi Dardanus auctor; — egf. om Tyrene, Colum.; — B) som begrundet el. anfører el. bygger, navn. en By; — Trojae Cynthia auctor. (i. e. Apollo), Virg. Ge. 3, 36; cf. Ovid. A. A. 1, 72; men Plin. 36, 21: artificem, an auctorem (prius miremur in theatro Scamii)? — dog egf. om Kunstneren selv, forfaaet Værkets

3de udgaaer fra ham; saal. auctor statuae aut tabulae pictae, id. 34, 35; — C) df. egf. a) fra hvem noget ugaar, Ophavsmand, Anfører, Gjerningsmand, osv.; — ut optimi status auctor dicar, Suet. Aug. 28; cf. Vell. 1, 8; egf. medfatter Sall. Cat. 3: scriptorem et auctorem rerum; men egf. ud. gen.; suum quisque culpam auctores ad negotia transferunt, id. Jug. 1; cf. Ovid. Met. 12, 419; — „pct.“ egf. auctor teli, (som aflyder Pilen), id., muneris, (fra hvem en Gave kommer), id.; — b) df. egf.: som først har gjort noget, paa hvis Grundeel man beraaber sig; — unum redo auctorem facti tui, Cic. Verr. 5, 26; men id. Fin. 4, 16: Cato, omnium virtutum auctor, (herbillede el. Menner derpaa); — II) „fig.“: A) „overf.“ v. „bef.“: I) i Omgangs- og Forremingsproget: som ved Tilfale el. Tilfældelse el. Naad el. Befaling bevirker noget; en Anfører el. Beforderer; df. egf. undert. m. ut, el. m. acc. e. inf., el. c. gen., egf. c. acc. comm., etc.; — mihi que, ut absum, vehementer auctor est, Cic. Att. 15, 5; men auctores Bibulo fuerunt, tantumdem pollicendi, Suet. Caes. 19; cf. ibd. 5; men idne estis auctores mihi, (raade 3 mig dertil)? Ter.; quid mihi es auctor? Plaut.; men egf. in abl. absol.: me (te, co) auctore, (paa mit ... Naad el. Anfør); vid. Cic. d. Or. 3, 14; — 2) navn. egf. i Statsproget: auctor legis; a) som bringer en Lov i Forslag, Liv. 6, 36; — b) oftere: som ved sin Indflydelse søger at bevirke Antagelsen af et Forslagslag; vid. Cic. Leg. 3, 16; forbundes egf. m. suasor, id. Off. 3, 30; — c) senatores P. R., legum et iudiciorum et juris auctores, (som billige el. bekræftede Lovene), etc., Cic., Verr. 5, 67; hyf. egf. patres ante auctores fieri, (at Senatet forud sanctionerede Jæltets Beslutning); vid. id. Brut. 14, v. Liv. 2, 25 v. 56, oftere; — d) dertil kan endnu mærkes: auctor publici consilii, Cic. d. Or. 1, 19, (som i Senatet har den vigtigste Stemme el. den største Indflydelse); cf. te auctore etc., id. Fam. 15, 4; — 3) i Retts- og Forremingsproget: a) som hævder Røberens det Kiøbt; — quod a malo auctore emissum, etc., Cic. Verr. 5, 22; figel. auctor fundi, id. Caecin. 25; men ∞ secundus, (som gaaer i Bergen for Salgaeren), Dig.; — df. Cic. Mur. 2, alleg.: auctor beneficii populi R., (ligesom Julebyrder og Haandbæver deraf); — b) Jormynder el. Curator; vid. Liv. 34, 2, v. Cic. Caecin. 25; — c) ved Vægtfadscontracter ere auctores: Forløvere el. Vidner, id. Cluent. 5; — d) „alm.“: Forremingsfører, Ordfører, Jormand; vid. Cic. Fl. 22, oftere; — B) „ment.“ el. aandigen; I) en Forifer el. Dynder el. Begrunder, naturae verique, Hor. Od. 1, 28, 14; navn. egf. en Lærer, Cic. Off. 2, 2; figel. dicendi gravissimus auctor et magister Plato, id. Orat. 3; — 2) Forfatter,

Skribent, Auctor (cf. Autor); — quos nunc lectito auctores, id. Att. 12, 18; ingeniosos poëta, et auctor valde bonus, id. Mur. 14; cf. Suet. Aug. 31 e. 70, estere; men ibd. 89, „meten.“: in evolvendis utriusque linguae auctoribus etc.; — b) navn. egf. auctor m. e. ud. rerum: en Historieforfatter; vid. Cic. Brut. 11; ligel. Polybius, bonus in primis auctor, id.; cf. Liv. 4, 20, v. Nep. Them. 10; — 3) egf. „alm.“: som fortæller el. beretter (mundtlig el. skriftlig); — se id. certis auctoribus comperisse, Cic. Att. 14, 8; cf. Tac. Hist. 3, 51; saal. criminis ficti auctor, (i. e. nuncijs), Ovid. Met. 7, 824; df. auctorem esse, (fortæller, beretter), m. acc. e. inf., Tac. Ann. 13, 20, e. A.; — b) navn. egf.: som ved sit Udsagn bevidner el. bekræfter noget; — vid. Liv. 1, 16, estere; cf. Cic. Fam. 12, 4: fama nunciabat etc., auctor erat nemo; — not.: egf. findes auctor sem fem., f. d. sild. auctrix; vid. Cic. Div. 1, 15, Liv. 40, 4, e. A.

auctōrāmentum, i. n., [auctor]; 1) eyrdl.: Forpligtelse til en vis Tjeneste; df. „meten.“: Contracten om en saadan Tjeneste, Senec. Ep. 37; — II) df. selv. den Ven el. Seld, hvorefter nogen forpligtes til et Arbejde; est — enim in illis (quaestibus) ipsa merces auctoramentum servitutis, Cic. Off. 1, 42; cf. Suet. Tib. 7, e. Vell. 2, 28; — men som Sentens: nullum sine auctoramento malum est, Senec. Ep. 69.

auctōritas, atis, f., [auctor]; eyrdl.: Egenstaben af en auctor i alle dette Ord's Bemærkninger; df. 1) „egenl.“: A) „alm.“: 1) Gienstandens Ophav el. Oprindelse tillegem. dens Fremgang og Befordring; — saal. auctoritas (se. rumoris), Plant. Trin. 1, 2, 180; ligel. utrum ..., an Stoici poëtis dederint auctoritatem, etc., Cic. N. D. 3, 38; — 2) estere den personlige Dem el. Ansættelse el. Mening, som gjør sig gjældende; df. egf. Myndighed, Auctoritet; — vid. Cic. Cluent. 50; ligel. id. Manil. 20: de Qu. Catuli auctoritate et sententia (dicere); — bb) df. egf. a) Naad, Tilskyndelse, Opmuntring; — numquam defugiam auctoritatem, (skal aldrig fragaac mit gjæve Ord), Ter. Eun. 2, 3, 98; cf. Cic. Sull. 11; ligel. id. Att. 10, 1: ejus igitur mihi vivit auctoritas; cf. Caes. B. G. 1, 3; — egf. trosende Tiltale, amissioni hominis, Cic. Fam. 6, 6; — b) Mening, Billie, Befaling; vid. Cic. Caecin. 18; ligel. ibd.: verba servire hominum consiliis et auctoritatibus; — c) Forbillede, Monster, Exempel, Auctoritet; — quod ... omnium superiorum praeorum auctoritatem repudiari, Cic. Verr. 3, 19; cf. id. R. Am. 6; men id. Leg. 1, 13: aliorum auctoritati parere, (oppon. suum iudicium sequi); f. egf. Madv. Opusc. 1, p. 445, til Cic. Sest. 6; — B) „bef.“ egf. 1) Billiens Frihed, Magt el. Evne til at handle efter eget Tykke; df. Myndighed, Rulsmagt, Auctoritet; — qui habet imperium a populo R., auctoritatem legum dandam a senatu, Cic. Verr. 2, 49; cf. id. Phil. 8, 8; men id. N. D. 3, 35: auctoritatem afferre peccandi, etc.; — 2) df. hyppigen: Magt, Ansættelse, Indflydelse, Værdighed, Auctoritet; — aequitate causae et auctoritate sua commovere hominum etc., Cic. Verr. 1, 48; maxima auctoritate philosophi (nom.), id. Off. 3, 29; navn. egf. Myndighed i de offentlige Forbættelse, Indflydelse derpaa; quorum (optimum) auctoritatem ut invicem diminueret, Suet. Caes. 11; auctoritatem habere, (have el. nyde), Cic., afferre, facere, (forstærke), id., imminuere, levare, (svække), id.; — men egf. forstærkt el. hyflet Vigtighed; vid. Cic. Div. 2, 67; — b) hf. egf. overf. om Ting og Begreber: Værd, Vigtighed, Betydnung; — hos in pecunia (re), maxima debet esse auctoritate, Varro; men auctoritatem huius loci attingere, Cic. Manil. 1, (betræde den ærværdige Talerstol); ~ verborum, (deres Eftertryk), id.; ~ dignitasque formae, Suet.; ~ unguentorum, Plin.; — 3) Vægt el. Vigtighed, Trosværdighed, Paalidelighed, navn. et Videns, el. et Vidensbyrde, el. en

Forstillings, osv.; — vid. Cic. Fl. 22, e. id. Off. 2, 9; ligel. tollitur omnis auctoritas somniorum, id. Div. 2, 59; — bb) „meten.“ egf. Begrundelsen af en Paastand, Besværet derfor; df. navn. a) Document el. Skriftstykke; legationes cum publicis auctoritatibus testimoniisque etc., Cic. Verr. Act. 1, 3; cf. ibd. 3, 62; — b) Raenene paa de Personer, som bevidne el. anbefale en Sag; vid. Cic. Sull. 13; cf. id. N. D. 3, 4: sed tu auctoritates contemnitis, ratione pugnas; — df. egf. auctoritates praescriptae el. perscriptae: de tilskrevne Raene paa de Senaterer, som ere tilstede ved den endelige Udsædiggelse af en Senatsbeslutning; vid. Cic. d. Or. 2, 3, e. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 8; — II) „bef.“ e. „overf.“ paa de offentlige Forbættelse; A) i Statsforøget: den offentlige Magt el. Myndighed, navn. Senatets Bestemmelse el. Billie el. Befaling; df. a) senatus auctoritas, ligesom senatus consultum: en Senatsbeslutning; — sine senatus auctoritate foedus facere cum aliquo, Cic. Off. 3, 30; ex auctoritate senatus (respondere), Liv. 7, 31; cf. id. 26, 2; — deg egf. Suet. Caes. 28: citra senatus populiue auctoritatem, etc.; — en Senatsbeslutning, hvorefter Tribunerne protestere, vedbliver vel at være: senatus auctoritas, men er iffe senatus consultum; vid. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 8, o. Liv. 4, 57; — men egf. er senatus auctoritas alene: Senatets Dem el. Mening om en Sag, (neml. uden Hensyn paa en formelig Beslutning); vid. Cic. d. Sen. 4; — b) auctoritas populi, Folkets Dem el. Billie el. Beslutning; — populi universi auctoritati parendum esse etc., Cic. Manil. 22; ligel. auctoritas publica, Vell. 2, 62, Dig.; — c) auctoritas collegii (pontificum), Liv. 34, 44; cf. Cic. Leg. 2, 19, e. 21; — B) i Statsforøget: a) Giendomsret el. Havd; — usum et auctoritatem fundi esse biennium, Cic. Caecin. 19; cf. id. Top. 4; ligel. id. Off. 2, 12, e. XII Tabul.: adversus hostem aeterna auctoritas; — b) den af Sælgeren gjæve Caution el. Sikkerhed for det Sølgetes Hiemmel; venditor si etc., auctoritatis manebit obnoxius, Paul. Sent.

auctōro, avi, atum, i, v. a. [auctor]; 1) „egenl.“: forpligter, forbinde; — si alius auctoretur in seius, (neml. som Værgen for en Anden), Dig.; egf. forpligter el. leder for en vis Ven; — bef. iu pass. om Gladiatorene; vid. Hor. Sat. 2, 7, 59: Quid refert, uri virgis ferroque necari Auctores eas: an etc., (om du, som Gladiatore overf.)? df. auctorati f. gladiatores; inter novos auctores, Senec. Apocol.; — II) „overf.“: a) ligelsesvis; eo pignore velut auctoratum sibi proditorum etc., (at han var ham derved sikker), Liv. 37, 10; men absol.: observatio satis auctorata, Tert.; — b) efteraug.; ~ sibi turpissimam mortem, (paadrage sig, forskyldte), Vell. 2, 30. — auctōror, ari, v. dep. (a.), efterel. Værfem af frgd., Dig., Appul. — auctrix, icis, fem. til auctor, men alene efterel.; vid. auctor: not.; 1) „alm.“: som frembringer noget, Tert.; — b) „bef.“: som er ansvarlig for det Sølgete, Cod. Just.

auctum, i, n., f. mlt. augeo. — *auctumnalis, e: høstlig, hørende til Høsten, æquinoctium, Varro, Liv., Plin., tempus, Varro; — navn. egf. som mødes om Høsten, pruna, Prop., corna, Ovid.; — auctumnescit, (-ascit), v. impers. incl.: at blive Høst el. høstlig, Capella; — auctumnitas, atis, f., (for: og efterel.); 1) „egenl.“: Høsttiden, Efteraaret, Cato, Varro; — II) „meten.“: Høstfrugten; ~ Bromia, (Vins høsten), Varro ap. Non.; ~ fundi, Arnob.; e. — auctumnus, o, are, v. n.: at finde Sted om Høsten; — Corus auctumnus, (blæser om Høsten), Plin.; men id. 2, 51: in Italia ... aër ... semper quodammodo vernal vel auctumnus; — [auctumnus].

auctumnus, i, n.: ferel. Værfem af flgd., Varro ap. Non. — auctumnus, (ifte autumnus), i, m., [2. auctus, augeo]; 1) „egenl.“: (ligesom Marsidens Rykke, d. e.): Høsten, Efteraaret, (fra 22 Sept. til 22 Dec.,

Varro); — quae temporis quasi naturam notant: hiems, ver, aestas, auctumnus, Cic. Part. or. 11; — ∞ pomifer, Hor., varius purpureo colore, id., sordidus calcatis visis, Ovid. Met. 2, 29; men liser, (sem mebringende dedefige Sygdemme), Juvenal.; — auctumno adulto, Tac., vergente, id.; flexus auctumni, id.; — egf. in pl., Hor. Od. 2, 13, 15, Ovid.; — II) „meten.“: Sojstens frugt; cf. Martial. 3, 58: Et multa fragrat testa senibus auctumnis, (i. e. vino vetere); df. — 2. auctumnus, 3: bestlig, børende til Sojsten; frondes auctumno frigore tactas, etc., Ovid. Met. 3, 729; ∞ sidera, Manil.; ∞ aequinoctium, Plin.

1. auctus, 3, part. cf. augeo. — 2. auctus, us, m., [augeo]: Forøgelse, Tiltagen, Tilvæxt cf. Sylde; auxilium appellatum ab aucto, etc., Varro; cf. Suet. Aug. 7: quod ... Augusta dicantur ab aucto, etc.; — aucti imperii etc., Tac. Ann. 2, 33; cf. Plin. 4, 21: immenso aquarum auctu etc.; men in auctum diei, (opad Dagen), id.; — egf. in pl.; maximis auctibus crescere, (fremblømfre meget stærkt), Liv. 4, 2; cf. id. 29, 27, v. Tac. Hist. 4, 28; — men „pect.“: cadere ... arboris auctum, (f. arborem magnam), Lucr. 6, 168; cf. Lucan. 9, 797: distenti corporis auctum etc.

*auctūpābundus, 3: ligesom aucupans: speidende, Tertull.; — aucūpātio, onis, f.: Jæglefangst, Jæglejagt, Quintil. Decl.; — aucūpātorius, 3: tænglig til Jæglefangst, arundo, Plin., calami, Martial.; v. — aucupātus, us, m.: = aucupatio, Capitol.; — [aucupor].

auctūpium, i, n., [auceps]; I) „egenf.“; A) „alm.“: Jæglefangst; piscatu, aucupio, venatione etc., Cic. Fin. 2, 8; ∞ noctuae, Pallad.; men „pect.“: ∞ sagittarum, Att. ap. Cic. l. c. 5, 11; cf. Prop. 4, 2, 31; — B) „meten.“: Jæglefangst, cf. alm. Jængst, de fangede Jægle, osv.; — Aucupia omne genus, pisces, prata, arva, ferasque, Catull. 113; cf. Senec. Provid. 3; — II) „overf.“: Jægen derefter, Jæren derpaa; df. emissi: oculis venaturam facere atque auriibus aucupium, Plaut. Mil. gl. 4, 1, 43; cf. Ter. Eun. 2, 2, 16; — ∞ delectationis, Cic.; men ∞ verborum, id. Caecin. 23, (Haartloeveri).

auctūpo, avi, atum, I, v. a., (estest forcl. Biform af figd.), men fædre „overf.“: lurer derpaa, bespejder; Sermonem nostrum qui aucupet, etc., Plaut. Most. 2, 42; men id. Asin. 5, 2, 31: Aucupemus ex insidiis elanculum, quam rem gerant; egf. absol.: Lepide mecastor aucupavi, id. Truc. a. 5, v. 72; — fild. egf. pass.: multa per rumore auctupata, Lact.

auctūpor, atus sum, I, v. dep. (a. v. n.), [auceps]; I) „egenf.“: fanger Jægle, Varro; men ∞ examina (apum), Colum.; — II) oftere „fig.“: jager el biger derefter, lurer derpaa; vid. Cic. R. Am. 8, v. id. Flacc. 37; — ∞ sibi famam, Plin. praef.; ∞ verba recondita, Suet. Aug. 86; ∞ somnos mendaces, Ovid. Her. 13, 107.

audācia, ae, f., [audax]: Dristighed, Dærbøbed; df. A) til det Vedre: Mød, Ræbbed; — ∞ in bello (Krigermod, Krigerapperhed), Sall. Cat. 9; cf. ibd. 58, v. Tac. Hist. 4, 49; men Ovid. Met. 10, 514: in audaces non est audacia iuta; cf. Prop. 2, 10, 5, egf. Liv. 2, 10, oftere; (opp. formido, Tac. Ann. 4, 51); — B) til det Vedre: Forvevende, Dumdristighed, Jærbøbed, (opp. fortitudo), Cic. Off. 1, 19; — fervedes m. impudentia v. importunitas, id. Flacc. 15, v. id. Verr. 2, 30; cf. Ter. Phorm. 5, 8, 84; — men audaciae columnen, (sem Skælsørd), Plaut.; — bb) df. egf. a) (neget mildere): alfor stor Frihed, Cic. Lig. 8; men Sallustii audaciam in translationibus etc., Suet. Gramm. 10; — b) in pl. egf.: forvevne Streger cf. Sandeler; quantas audacias ... reperietis? cf. Sull. 27; cf. Tac. Ann. 1, 74.

audāciter, oftere ctr. audacter, (vid. Quintil. 1, 10, 17), adv. af audax: diavrt, dristigen; df. A) til det

Vedre: metigen, frimødigen; — ∞ et familiariter monere, Ter. Heaut. 1, 1, 6; cf. Cic. R. Am. 11; egf. tapert, ierigen; audacius instare hostibus, Nep. Ep. 9; — B) til det Vedre: forvevent, dumdristigen, frækt; vid. Cic. R. Am. 36; liget. audacissime omnia incipere, Liv. 30, 30; — b) audacius transferre, (neget for dristigt), Cic. Orat. 60; — not.: Jærmen audaciter har Sallap. Prisc.; egf. fides den hos Liv. v. Senec.; men hos Cic. rimel. inc.; — audaculus, 3, dem. af figd.: neget dristig el. diavrt, reprehensor verborum, Gell. 5, 21.

audax, acis, adj. af audeo; (cf. capax af capio); I) „egenf.“: som veever, diavrt, dristigt; df. A) til det Vedre: medig, tapper; — qui me alter est audacior homo? Plaut. Amph. inc.; cf. ibd. 2, 2, 206; men quid ergo? audacissimus ego ex omnibus? Cic. R. Am. 1; cf. Hor. Ep. 2, 1, 182; — B) til det Vedre: dumdristigt, forvevent, frækt; — o scelestum atque audacem hominem! Ter. Eun. 1, 4, 12; egf. m. petulans, protervus, improbus, Cic.; liget. in superl.; ∞ homo atque amentissimus, id.; men Hor. Od. 1, 3, 27: Audax Iapeti genus etc.; cf. ibd. 3, 27, 28; — C) der til egf. at mærke: — e. abl. et qui viribus audax, etc., Virg. Aen. 5, 67; cf. id. Ge. 4, 565; — fild. „pect.“ egf. e. gen.; audax ingenii, Stat., animi, id.; — liget. „pect.“ e. inf.; Audax omnia perpeti etc., Hor. Od. 1, 3, 25; cf. Prop. 4, 5, 13; — egf. m. ad; paulo ad facinus audacior etc., Cic. Cat. 2, 5; — endel. egf. e. dat.; conjux timidis audacis Ulixel, Ovid. Met. 14, 671; cf. Sen. Qu. N. 4, 2: fugax animal audaci, audacissimum timido, (om Elefanten); — II) „overf.“ cf. „bef.“; A) om Personer: stræffelig, som injæger Straf, Heate, Sen. Med. 814; — (egf. om Cerberus, Tibull. 1, 10, 35); — egf. stelt, frækbødende, Catull. 50, 18; cf. Hor. Sat. 2, 3, 165; — B) om Ting og om Begreber: a) forvevent, hverved der veves, facinus, Ter., consilium, Liv., res, id.; — b) ∞ verba, (dristige, usædvanlige), Quintil.; ∞ hyperbole, id.; ∞ dithyrambi, (heic, begejstrede), Hor. Od. 4, 2, 10.

audēns, tis, part. v. adj. af audeo; df. — audēnter, adv.: dristigen, merigen, dicere, Dig.; — compar. ∞ progredi, Tac., onerare aliquem, id. Ann. 4, 68; v. — audentia, ae, f.: I) „alm.“: Dristighed, Mød; ut quisque audentiae habuisset, Tac. Ann. 15, 53; cf. id. Germ. 34; — 2) „bef.“: stor Frihed i Ordnes Brug; vid. Plin. Ep. 8, 4.

audēo, ausus sum, (f. egf. nedent. not.), audēre, v. a.: veever (neget), veever at giøre neget, (altid med Vibeg. af Mød cf. Dristighed); I) sem verb. fin.; a) c. acc.; — qua audacia tantum facinus audent? Ter. Eun. 5, 5, 17; cf. Virg. Ecl. 3, 16; liget. Ovid. Met. 1, 199: ausum Talia deposcent etc.; men qui capitalem fraudem ausi ... essent, etc., Liv. 23, 14; cf. id. 3, 2; — df. egf. pass.: multa dolo, pleraque per vim andebantur, id. 39, 8; cf. id. 35, 35: agenda res, audendaque, etc.; — men impers. pass.: auderi adversus se ... dimicare, (at man havde Mød der til), Nep. Milt. 4; — df. egf. part. pass. ausus, 3; ausis ad Caesarem codicillis, Tac. Ann. 3, 67; (f. egf. nedent. neutr. ausum, i); — b) oftere c. inf.; itaque hercle nil jam mutire audeo, Ter. Andr. 3, 2, 25; cf. Lucr. 1, 68, v. Cic. Manil. 9, oftere; men bene ausus vana contemnere, etc., Liv. 9, 17; cf. Sall. Cat. 9, v. Hor. Od. 3, 21, 28, egf. Sall. Cat. 20; — „pect.“ egf. om Ting, Lucr. 6, 1070, (hver audent f. possunt); — men alene forcl. m. Negation v. quin; vid. Plaut. As. 1, 1, 10; — c) endel. egf. aa. absol., (hver deg i f. cf. acc. er let at supplere af Sammenhængen); vid. Liv. 21, 40; liget. Tac. Hist. 5, 11: rebus secundis longius ausuri (sc. progredi); men Virg. Aen. 2, 317: audere in proelia; cf. Hor. Ep. 2, 1, 166: feliciter audet; — not.: af pers. ausi, (f. ausus sum), Cato ap. Priscian., er ausim, (f. ausus sim, cf. f. audeam),

Plaut., Ter., Virg., egf. Liv. praef., v. Cic. Brut. 5; figel. ausis. Lucr., ausit, Catull., Ovid., egf. Liv. 5, 3; figel. ausint. Stat.; — II) hertil mærkes; A) partic. audens, tis, fem adj.: dristig, medig, bebiertet; — audentes deus ipse juvat. Ovid. Met. 10, 568; cf. Tac. Ann. 11, 58; — men Tu ne cede malis, sed contra audentior ito, Virg. Aen. 6, 95; audentissimi ejusque procurso, Tac. Agric. 33; — egf. em Begreber: audentior oratio, (fricere, medigere), id. Orat. 11; — B) af pass. partic. ausus, 3. (f. evensf.), er ventr. subst. ausum, i: et Bevejskytte, en diary et stræffelig Handling; — pro talibus ausis, etc., Virg. Aen. 2, 535; ansa fortia, id., ingentia, Ovid.; ausum magnum, Stat., improbum, Plin.

audiens, tis. partic. v. adj. af audio; f. — audientia, ae, f.: Høren el. at høre; f. I) „alm.“: at høre efter, at høre høre; — exsurge, praeco, fac audientium populo, (stær Behør, besaf Tilhørd!) Plaut. Poen. prol., cf. Liv. 13, 16; — egf. em Tilhørernes Dmærksfombes; vid. Cic. Div. in Caecil. 13, v. id. d. Senect. 9; — II) „bef.“ egf.; a) Hørelsen, Evnen til at høre, Prnd.; — b) „meien.“ f. Høren el. aures, Arnob.

audio, vi e. ii. itum, 4, v. a., [best. m. Latonerne æt f. oðs, bnf. egf. auris v. Ør]; I) „egentl.“ A) „alm.“: hører, fornermer ved at høre; — quae vera audivi, taceo, et continuo optime, Ter. Eun. 1, 2, 23; cf. id. Andr. 5, 4, 19; men audivisse vocem pueri visus est (f. visus est) vagientis, id. Hee. 4, 1, 2; mane; nondum audisti, Quid est gravissimum, id. Ad. 3, 4, 21; men id. Heut. 1, 1, 62: Saepae eadem et graviter audiendi, (ved efte at høre de samme Behreidsefer), etc.; men „poet.“: quae (nox) non audierit ... ploratus etc., Lucr. 2, 579; figel. Virg. Aen. 7, 516: Audiit et Triviae longe lacus, (hørte Lyden, d. c. Lyden hørtes der); men Cic. Att. 14, 20: audi igitur ad omnes (sc. epistolae); — 2) hertil mærkes; aa) den Høren, af hvem man hører noget, tilføies med ex el. ab, egf. undert. m. de, men egf. in acc. e. partic. el. inf., etc.; — cave post-hae ... unquam ex te hoc verbum audiam! Ter. Heut. 5, 3, 8; cf. Cic. Att. 5, 17, v. Liv. 28, 26; — saepae audivi a majoribus natu, etc., Cic. d. Senect. 13; cf. Nep. Them. 7; — equidem hoc saepe audivi de patre meo et de socero meo, (f. ex patre etc.), Cic. d. Or. 3, 33; (ferdighet fra d. påføie: audire de aliquo, f. nedensf.); cf. id. Off. 3, 19; men is, unde te audisse dicis, etc., (i. e. a quo etc.), id. d. Or. 2, 70; — ut neque eum querentem quisquam audierit, neque etc., Nep. Timol. 4; cf. Catull. 9, 6; men Cic. Mur. 28: saepe hoc majores natu dicere audivi, etc.; cf. id. d. Or. 1, 22: ut te audio dicere; — egf. m. figd. quum el. dum; saepe enim soleo audire Roscium, quum ita dicat, (jeg hører ham ofte fige), ibid. 1, 28; cf. id. Brut. 56; f. egf. Ps. Cic. p. Dom. 35, v. Suet. Dom. 4; — men Hor. Od. 1, 2, 21: Audiit, cives acuisse ferrum, (vil høre, at de høre osv.); cf. Catull. 74, in.; — f. in pass.: Bibulus nondum audiebat esse in Syria, Cic. Att. 5, 18; men audire de aliquo, (høre tale om nogen), vid. Cic. d. Senect. 23, v. id. Acad. 2, 2, egf. Ter. Ad. 3, 4, 5; — men se in eum audisse (dixit) at han havde hørt tale til om ham), Cic. d. Or. 2, 70; — bb) Omgangsproget bruges som Ildraab: a) audi! her dog! ødt.; quin tu hoc audi! Ter. Andr. 2, 2, 9; cf. id. Phorm. 3, 2, in.; — b) figel. audin' (f. audisne)! id. Aen. 5, 2, 21; — c) auditio, fem abl. absol., hos Historikerne: paa el. ved den Efterretning, ødt., m. figd. acc. e. inf.; vid. Liv. 28, 7, Tac. Ann. 4, 7, v. A.; — B) „bef.“ egf.; a) hører opmærksomt derpaa, navn. paa Taleren el. paa hans Jøredrag; — etsi a vobis sic audio, ut etc., Cic. Cluent. 23; cf. id. d. Or. 1, 61, v. Liv. 42, 48; — figel. hører paa Taleren el. paa hans Undervising; vid. Cic. Off. 1, 1; figel. qui Zenonem audivit, (som var hans Tilhører el. Discipel),

id. N. D. 1, 14; men id. Fat. 2: ponere aliquid, ad quod (høerever) audiam (sc. te), volo; — b) em Denimæren: ∞ de aliqua re, egf. ∞ aliquid v. aliquem: at lade sig forerage en Sag, at forhøre nogen, at høre et forher derover; vid. Cic. Flacc. 39; men auditque dolos, (underføjer som Denimæren), Virg. Aen. 6, 567; figel. ∞ reum, Suet. Dom. 11, id. Aug. 93, ostere, Dig.; — c) ∞ preces alienius, navn. em Gæsterne: at høre, Cic. Pis. 19; cf. Liv. 1, 12: velut sensisset auditas preces; — egf. ∞ aliquid, Hor. Od. 3, 22, 3, v. id. Carm. Sec. 31; men Virg. Aen. 9, 630, absol.: Audiit (sc. precantem) horte el. epfyldte hans Bøn, hørte ham); — d) endel. egf. pragrant: hører, billiger, indrømmer; — nec Homerum audio, qui etc., Cic. Tusc. 1, 26; men Cic. R. Am. 18: audio, (det hører jeg, det lader jeg gæde, ødt.); (opp. non audio: det indrømmer jeg ikke, id. Verr. 3, 34); — II) „overf.“ A) hører deresfer, er hørig eg lydig derimod, adlyder; orden. c. acc.; men fines egf. (figel. Bemærkelsen): c. dat.; — te audi; tibi ohtempera, Cic. Fam. 2, 7; men nae ego sapientiam istam ... non audiam, id. Phil. 13, 3; cf. Liv. 9, 9, v. Hor. Od. 1, 13, 13; — „poet.“ egf. em Ting; vid. Virg. Ge. 1, 514: nec audit curras habenas; cf. Ovid. Met. 5, 382; — nam istis ... magis audiendum censeo, Pacuv. ap. Cic. Div. 1, 57; men dicto audientem esse, (adlyde en Befaling), vid. Cic. Deiot. 8; ostet m. tilføiet dat. pers.; — si potest tibi dicto audiens esse quisquam, id. Verr. 1, 41; cf. Nep. Lys. 1, Liv. 1, 41, v. A.; egf. hører hertil Nep. Ages. 4: dicto audiens jussis magistratum, etc.; — B) bene el. male audire, Grækerne καλῶς el. κακῶς ἀκούειν, høre vel el. ilde, være i godt el. slet Nytte; — velle bene audire a parentibus, etc., Cic. Fin. 3, 17; cf. Ter. Phorm. 2, 3, 12; egf. hører hertil Cic. Verr. 3, 58: illorum culpa se minus comode audire; men „poet.“: si curas esse, quod audis, (hvad du kalder, hvad man holder dig for at være), Hor. Ep. 1, 16, 17; cf. ibid. 1, 7, 38: rexque paterque Audisti coram, (jeg har i din Hærværelse kaldet dig saa); — c) figesom d. sild. subaudio, hører derunder, d. c. underføjerder; vid. Quintil. 9, 3, 58; — not.: audibat (f. audiebat), Ovid.; figel. audibant, Catull.; audibo, (f. audiam), Enn. ap. Non., audibis, Plaut., v. A.; audin', (f. audisne), Ter.; endel. audisse, hedre end audivisse, vid. Quintil. 1, 6, 17; — III) partic. audiens, tis; A) fem subst.: en Tilhører; ad animos audientium permovendos, Cic. Brut. 23; cf. Liv. 21, 16; — b) hos Eccl. egf.: en Rædshæmmen, Tertull.; — B) fem adj.: hørig el. lydig; Plaut. Truc. 1, 2, 23, c. gen.: tibi serviens sum atque audiens imperii.

auditio, onis, f., [audio]; I) „egentl.“ A) „alm.“: Høren el. at høre; auditiōne fabellarum ducuntur (pueri), Cic. Fin. 5, 15; cf. id. d. Or. 2, 30; — B) „bef.“ egf.: det Hørte; f. „meien.“: Sagen, Nytte, Kortfælt; vid. Cic. Verr. 4, 46; figel. fama el. auditiōne accipere, id. N. D. 2, 37; figel. in pl., id. Planc. 23; cf. Caes. B. G. 4, 5; — II) „overf.“ v. sild.; a) Jørelæning, Jøretrag, Plin. 26, 6; cf. Gell. 18, 2: easdem auditiōnes colere; — b) Hørelsens Sænds, Hørelsen, Appul.; — f. dem. auditioſcula, ae, f.: liden Jøredrag, de Catonis familia, Gell. 13, 19.

auditor, oris, m., [audio]: som hører derpaa, en Tilhører; vid. Cic. Orat. 8; (dog har Cic., f. auditores, ostere: qui audiunt); — navn. egf. Tilhører ved nogen Undervising, altf. nogen Discipel; ∞ Theophrasti, Cic. Fin. 5, 19; — b) egf. „overf.“: Læseren af en Bøg; auditori calumnianti morem gerere, Varr. L. L. 6, 1.

auditoriālis, e, hørende til en Skole, Augustin.; af — auditorium, i, n; f. mnd. figd. — auditōrius, 3, [auditor]: vedkommende Hørelsen, cavernae (i Øret), Coel. Aur.; — f. subst. auditōrium, i,

n.; aa) som Handling: forberet i en Retsfag, Dig.; — bb) som Sted: a) Sorefal, Retsfal, ovl.; ejus rei gratia plenum sit auditorium, Quintil.; cf. Suet. Aug. 85, offere, egf. Tac. Orat. 31; — b) Stolen, (i Retsfæm. af forum); non eandem esse rationem ... fori et auditorii, Quintil. 10, 1, 36; — cc) „meten.“: de forsamlede Tilhørere; — nuper adhibito ingenti auditorio, Plin. Ep. 4, 7.

1. auditus, 3, partic. af audio. — 2. auditus, us, m., [audio]; 1) „egent.“; A) „alm.“: Høren el. af høre; plurium auditu, (naar flere hørte Sagen), etc., Tac. Ann. 4, 69; brevi auditu quamvis magna transibat, (sefter at have hørt noget liden derom), id. Hist. 2, 59; — B) „bef.“: hvad man hører, det Hørte; cf. a) et Nygte; occupaverat animos prior auditus, Tac. Hist. 1, 76; — b) den hørte Undervisning; quis dignior umquam Hoc fuit auditu, Lucan. 10, 183; — II) „overf.“: egf. Hørfelsen Sædes, Hørfelsen; auditus semper patet, etc., Cic. N. D. 2, 57; — egf. in pl., Arpul.

aufero, abstuli, ablatum, auferre, v. a., [ab, fero]; 1) „egent.“; A) „alm.“: 1) fører el. bringer el. tager bort el. af Veien el. derhen el. med mig; — auferreque abste (eam), quod lubeat sibi, Plaut. Mil. gl. 4, 1, 35; Vos istaec intro auferre, Ter. Andr., in.; multa palam domum suam auferbat, Cic. R. Am. 8; — egf. om Personer: auferri de conviviis, (neml. som Druftne), Cic. Fin. 2, 8; men auferri per delectus, (berstlebes som Næciter), Tac. Agric. 31; men commiſſi, auferre se: passe sig, gaac sin Bet, Plaut.; — 2) navnlf. egf. „poet.“: voldsomt at føre el. rive afsted; — auferet una rates, Prop.; auctor in scopulos, Ovid.; cf. Ter. Phorm. 4, 4, 9, egf. Virg. Aen. 3, 258; men vento vehementi ... ablati, Liv. 29, 27; men Plin. 10, 16: auferitur (dubo) transversus (se. vento); men Tac. Ann. 4, 73: auferri pavore fugientium; — B) „bef.“: bort-tager, tager med mig; cf. 1) fravender, røver, stjæler; vid. Cic. Div. in Caecil. 5; ligef. ab hoc abacti omnia vasa abstulit, id. Verr. 4, 16; men id. Att. 7, 21: ~ pecuniam de aerario, (uctage deraf, neml. til Rigsbrug); — 2) ligefom gaac af dermed, faac, erhølder, vinder, Plaut. Pseud. 1, 5, 71; men bene mereus Hoc pretium inde abstuli, id. Most. 4, 1, 23; — cf. med Lunc: id inultum nunquam auferret, Ter. Andr. 3, 5, 4; ligef. haud sic auferent, (de skulle ikke have gjort det for intet), id. Ad. 3, 4, 8; — egf. i Retsfproget: quis umquam ad arbitrium, quantum petit, tantum abstulit, Cic. R. Com. 1; — 3) localt: bortrivende at af-søndre, at løsrive derfra; vid. Plin. 4, 21, o. id. 6, 9; — II) „fig.“; A) „overf.“: 1) „alm.“: fratager, frarøver, berøver; ~ somnos, Hor., curas, id., pudorem, Ovid., metus, Virg.; cf. Liv. 28, 29; ligef. ~ spem, voluntatem defensionis, Cic. Verr. 1, 7; ~ fugam, (hindre), Flor. 3, 10; — b) „poet.“ egf. om Orden: at bortrykke el. bortrive; vid. Hor. Od. 2, 16, 29, o. Catull. 3, 15; dog egf. Liv. 7, 8; — „poet.“ egf. om Stcen: at forærre; vid. Ovid. Met. 9, 263, o. ibid. 14, 575; — 2) „bef.“: faac, erhølder, paucos dies ab aliquo, (negle Dages Frist), Cic. Quint. 5; ~ responsum ab aliquo, id. d. Or. 1, 56; — egf. m. flgd. ut: at bevirke el. fremtvinge; ut in foro statuerent (statuas), abstulisti, Cic. Verr. 2, 59; — B) „ment.“: a) bortførner, lader fare, tilfølsætter, fædd. „poet.“; ostent. forel. o. in imperat.; ~ jurgium hinc auferas, Plaut.; Aufer abhinc lacrimas, Lucr. 3, 967; cf. Ter. Phorm. 5, 6, 16, o. Phaedr. 3, 6; men Hor. Sat. 2, 7, 43, c. inf.: aufer, Me vultu terrere; — b) henriver, bortriver, forvirrer; ne te auferant aliorum consilia, Cic. Fam. 2, 7; cf. Liv. 35, 40; men Quintil. 4, 5, 6: ab intentione auferendus orator; men Ovid. Rem. 343: auferimur cultu, (vi forledes el. be-suffes deraf); — c) udtrager el. udfinder el. finder deraf; quis est ... qui hoc non ex priore actione abstulerit, m. flgd. acc. c. inf., Cic. Verr. 1, 3.

Aufidena, ae, f.: By i Samnium ved Floden Sagnus, Liv. 10, 12; — cf. Aufidenates, um, m.: Jucvaanerederaf, Plin. 3, 17. — Aufidus, a: romersk Elægt: o. Personnavn, Cic., Hor.; — cf. Aufidianus, 3, nomen, (Gjætsforfkrivning fra en Aufidius), Cic. Fam. 16, 19. — Aufidus, i, m.: en rievende og brusende Flod el. Strøm i Apulien, (hødt Olanto), longe sonans, Hor., violens, id., acer, id.; egf. (ifølge dens dette Udsøb): tauriformis, id. Od. 4, 14, 25; — cf. Aufidus, 3, stagna, Sil.

aufugio, ff. ab-f., fugi, ere, v. n. (o. a.): flygter el. flyer el. løber derfra; qua platea hinc aufugeris, Plaut.; cf. Ter. Hec. 3, 1, 10, o. Cic. Fam. 13, 77, egf. Liv. 1, 25; — b) „poet.“ egf. c. acc.: assiduas aufuge blanditias, Prop. 1, 9, 30, (al. effuge); cf. Cic. N. D. 2, 43 (ex Arat., Orell.); — c) egf. „fig.“: Aufugit mi animus, Qu. Catullus ap. Gell. 19, 9.

Auges, es, f., „Augy; 1) en Afrafierende, var ved Her-cules Næder til Telephus, Ovid. Her. 9, 19; — II) en af Heraerne, Hygin. Fab. 183. — Auges, f. und. Augias.

augeo, auxi, auctum, 2, v. a. o. n., [besf. m. inus. „augy“, fædd. „auggy“, „auggy“, i. e. augeo]; 1) act.; A) „egent.“: øger, fører, former, forstør; — ribus augeo corpus alique, Lucr.; cf. id. 6, 917; men in augenda re etc., vid. Cic. Rab. Post. 2; ~ possessiones, Nep., aerarium, Tac., classem, Suet.; — ~ dolorem alicui, Cic., animum alicuius, id. men „poet.“, Ovid. Met. 5, 301: nuper et istae Auxerunt volucrium ... turbam, (neml. som forvandlede til Fugle); — B) „fig.“; 1) „overf.“: a) ~ aliquem el. aliquid aliqua re, forføne dermed; egf. pyæe el. forberige dermed; vid. Lucr. 5, 722; men tanta laetitia auctus sum, ut etc., vet. poet. ap. Cic. Fin. 2, 4; men i en Bonfermular, Liv. 29, 27: eaque vos omnia ... bonis auctibus auxitis! — ~ aliquem scientia, exemplis, (berige dermed), Cic. Off. 1, 1; ~ milites commodis, id. Phil. 11, 14; cf. id. d. Senect. 6; — egf. ud. abl.: ~ aliquem, (forfremme el. hædre); vid. Cic. Fam. 6, 17; men in semet augendo parens etc., Suet. Claud. 12; — b) i Øfersproget: ~ aram aliqua re, (derstl at øffe derpaa), Plaut. Merc. 4, 1, 10; cf. Virg. Aen. 9, 117; men ~ hostias, (førege deres Antal), Suet. Aug. 56; — 2) „ment.“: hæver el. øphøjer el. forberliger, navnlf. ved Dmiale el. Levale, ovl.; — homo tenuis non verbis augeo suum munus, etc., Cic. Off. 2, 20; cf. Cic. d. Or. 1, 21; egf. ~ rem laudando, id.; — II) neutr.: at øre el. tilføge, at blide støre; — Usque adeo pereunt fetus, audentque labores, Lucr. 2, 1164; ligef. Catull. 61, 321: O decus evimium magnis virtutibus augens; cf. Tac. Ann. 4, 41; — not.: auxitis, (f. augeatis), Liv. 29, 27, (i en Bonfermular), f. evenf.; — III) partic. auctus, 3, egf. som adj.: fieri el. rigelig, ovl.; ostent in compar.; — ubi ... auctior est animi vis, Lucr. 3, 451; auctior et amplior majestas, Liv. 4, 2, offere; cf. Hor. Sat. 2, 6, 3: auctius atque Di melius fecere; — not.: fld. superl., Treb. Gallien. 18.

augescere, ere, v. n., incho. af augeo; 1) „egent.“: at tilføge el. øre; vid. Lucr. 2, 1109; ligef. semina ... temperatione caloris et oriri et augescere, Cic. N. D. 2, 10; cf. Plin. 11, 118; men tantis augescere incrementis, Liv.; augescere flumine, Tac.; — II) „fig.“; vid. Ter. Heaut. 3, 1, 14; men Sall. Jug. 34: Jugurthae ceterisque ... animi augescunt; ligef. augescere licentia, Tac., superstitione, id.

Augias, (-eas), ae, m., (egf. Auges, Hygin.), „Augias; 1) Konge i Elis og Argonaut; hans Stald øfter 3000 Øren i 30 Aar renfede Herkules paa een Dag; vid. Hygin. Fab. 11, o. Serv. ad Virg. Aen. 8, 300; — cf. som Ørdsprog om et mofommentligt Arbejde: cloacas Augiae purgare, Senec. Apocol. — augifico, are, v. a., [augeo, facio]: fører, former, Enn. ap. Non. — auginos, i, f., [augy, d. c. Glands], en Venav-

nelse paa Varten hyoseyamos, Appul. — augites, ac. m., *augites*: etflags Hæderen, rimel. en Turtis, Plin. 37, 51.

augmen, mis, n., [augeo]: Høregælle, Vært el. Tilvært: (men alene for- og eftercl.); vid. Lucr. 2, 495; egf. in pl.: quum sumunt augmina noctes, id.; — egf. »øverf.": Her Vært, stort Omfang; magni augminis coluber, Arnob. — augmento, are, v. a.: at forøge el. formere, thesaurus suos, Firmic.: af — augmentum, i, n., [augeo]: Hørmælsse, Tilvært, (opp. denuntiatio), Dig.: ∞ fundi, ibd., lunae, Pallad., fulgoris, Plin.: — 2) egf. »øverf." i Øfferspreget: augmentum, quod ex immolata hostia desertum, (afstaaet Støffe Øffersket), Varro.

augur, iris, m., »æet." egf. undert. f.; sefter Frise. eyrl. auger, af avis v. gero: efter Andre er augur sem eturist Ørd: enhver Tegnyder og Spaa-mand]: 1) »alm.": en Augur, d. e. sem spaaer af Høglens Flugt el. Skrig el. Viden: — men navn. ud-gierde augures i Rom et meget anseet Prædiccollegium, sem det paaalaae af utryde Varfler af Høgle, navn. af de bellige Høns, men egf. af andre Dyr, egf. af Naturfyn, (divae): vid. Cic. Leg. 2, 8; — (hvor- timest) aspex bef. har Høglens Flugt at bestue]; — 11) df. egf. »æet.": Spaaemand, o. navn. heder Spaa- demsguden: AugurApollo, egf. ∞ Phoebus, Hor.; men veri providus augur Thestorides, (i. e. Calchas), Ovid. Met. 12, 19; men ∞ Argivus, Hor. Od. 3, 16, 11, (i. e. Amphiarus): cf. id. Ep. 1, 20, 9; men nocturnae ∞ inaginiss augur, (Drømmetyder), Ovid. Am. 3, 31; — men »øverf.": pessimus in dubiis augur timor, Stat.; — not.: fæld. in fem.; vid. Hor. Od. 3, 17, 12; figel. simque augur cassa futuri, Stat.

angura, pl., f. und. augurium. — auguralis, (auguriālis, Appul.), e., hørende til el. benævnt efter en Augur, libri, Cic. Div. 1, 33, jus, id. Brut. 77; men ∞ coena, (sem en Augur gav ved Tilfradelsen af sit Embete), id., Varro.; ∞ insignia, Liv. 10, 7; — 11) df. subst.: augurale, is. n.: A) Sted i Leiren, hvor Høstherren anstiller auguria; vid. Tac. Ann. 15, 30; egressus augurali, ibd. 2, 13; — df. egf. (sem pars pro toto), f. Høstherretækt selv el. tabernaculum ducis, Quintil. 8, 2, 8; — B) Augurshaven, (el. lituus), Senec. Tranqu. 11.

auguratio, onis, f., [auguror]: Spaaen el. Spaa- dem, ex passeribus, Cic. Div. 2, 30; — 2) fæld. egf. Spaaedomskunsten, Lactant. — auguratio, abl. femadv., f. und. auguror. — »augurātrix, icis, f.: Spaaqvinde, Hieron.; v. — auguratus, us, m.; 1) Augurvær- tigheden; hvf. Cic. Div. 1, 17: auguratus insigne clarissimum lituus, figel. ∞ accipere, Plin. Ep.; — 2) fæld. egf. ligesom augurium: Spaaedom el. Hørd- sigelse, Tertull.; — [auguror]. — auguriālis, e, f. und. auguralis.

augurium, i, n., (pl. angura f. auguria, Att. ap. Non.); 1) »egent.": Sagttagelse el. Udrøpning af de und. augur antydele Varfler; — ∞ agere, Varr., Cic., capere, Suet., nunciare, Liv., dare, Ovid.; men ∞ acci- pere, (erfende sem Varfel), Liv. 1, 34, (estere); men ∞ salutis, (i. e. de salute, for Statens Vel), Cic. Div. 1, 47, Suet., Tac.; — 11) »øverf.": A) »alm.": enhver Spaaedom el. Hørdtugelse; vid. Cic. Phil. 2, 35, v. Ovid. Met. 1, 3, 5; — b) df. egf. Hørdfølelse el. Anelse deraf; ∞ seculorum futurorum, Cic. Tusc. 1, 15; cf. id. Fam. 6, 6: auctoritatem augurii (mei) etc.; — 2) »bef.": egf.: a) Spaaedomskunsten, navn. sem Gave af Apollo: vid. Virg. Aen. 12, 394; cf. ibd. 9, 328: Sed non an- gurio potuit depellere pestem; — b) Mærke, hvoraf noget fiendes; Plin. 21, 31; — not.: efter Formen er augurium: neutr. af flgd. — augurius, 3, [augur], hørende til en Augur, jus, Cic. d. Senec. 4, Gell.

augūro, avi, atum 1, v. a., [forcl. v. poetist Bisform

af auguror]; 1) »egent.": A) anstiller Augurier el. Varfler: men alene in abl. absol.: augurato, (efter tagne Varfler); vid. Liv. 1, 18, v. Suet. Aug. 7; — B) fædy. indværet ved Augurier el. Varfler; vid. Cic. Leg. 2, 8, e XII Tabb.; men in rostris, in illo augu- rato templo ac loco, etc., id. Vat. 10; cf. Liv. 8, 5; — 11) »øverf.": spaaer el. Hørdtugelse, Eun. ap. Non., v. Cic. fragm. ibd.; figel. si quid veri meus augurat, Virg. Aen. 7, 273.

auguror, atis sum, 1, v. dep. (a. v. n.), [augur]; 1) »egent.": A) »alm.": tager el. anstiller Varfler; fædy. absol.; in augurando tempestate orta, etc., Suet. Oth. 7; de augurandi disciplina volumina, id. Gramm. 1; — B) »bef.": indværet ved Varfler; rerum auguran- darum causa etc., Cic. N. D. 2, 64; — b) spaaer el. Hørdtugelse af Varfler: Calchas ex passerum numero belli Trojani annos auguratus, id. Div. 1, 33; — 11) »øverf.": spaaer el. Hørdtugelse, formæder, aner, an- tager; ∞ alieui mortem, Cic. Tusc. 1, 40; recte de me anguraris, m. flgd. acc. c. inf., Caes. ap. Cic. Att. 9, 19, A; — quantum ego opinione anguror, Cic.; figel. quantum conjectura auguror, id.; cf. Ovid. Pont. 3, 1, 80.

1. Augusta, ae, f.: Titel for de gvindelege Med- lemmer af Keiserens Familie; vid. Tac. Ann. 1, 8, estere, Suet. Claud. 3, estere, v. Plin. Pan. 84; v. — 2. Augusta, ae, f.: Røner paa flere Byer, hvor- iblandt: Augusta Taurinorum, (hod. Turin), Plin., Tac.; ∞ Praetoria, (hod. Aosta), Plin.; ∞ Treviro- rum, (hod. Trier), Mela, Tac.; ∞ Vindellicorum, (hod. Augsburg), Tac.; ∞ Emerita, (hod. Merida), Plin.; — not.: Augustani, orum: Jndvaanerne i en By af dette Navn; — [2. Augustus].

*Augustālis, e: benævnt efter N. Augustus, ludi, (til hans Hæd), Tac. Ann. 1, 15, v. 54, sodales: Præste- collegium til hans Hæd, ibd. 1, 54, v. Suet. Claud. 6; hede egf. ∞ sacerdotes, Tac. Ann. 2, 83; egf. absol. Augustales, id.; men seviri Augustales, f. und. seviri; — 2) praefectus Augustalis, Dig., egf. absol. Augu- stalis: Statthalderen i Egypten; cf. Tac. Ann. 12, 60; — df. Augustālis, atis, f.: denne Bærdigheb, Cod. Theod.; v. — Augustanus, (egf. Augustāneus, Auct. d. Lim. ap. Goes., egf. Augustianus, Suet. Ner. 25: benævnt efter N. Augustus, colonia, Dig.; — b) egf. alm. feierlig, equites, Tac., Suet.; — not.: Augustani, orum, f. und. 2. Augusta, not.; — [2. Augustus].

auguste, adv. af 1. augustus: med hellig Hæd- frygt; auzuste sancteque venerari deos, Cic.; cf. id. N. D. 2, 21; — compar., id. Brut. 21. — Augustus, 3, [2. Augustus]: augustin el. feierlig, lex, Frontin., charta, id.; — 2) subst. Augusteum, i, n.: et til N. Augustus's Hæd opbygget Tempel, Inscript.

Augustianus, 3, f. und. Augustanus. — 1. Au- gustinus, 3, Bisform af Augustanus, currus, Suet. Claud. 11. — 2. Augustinus, i, m., D. Aurelius: Bisep i Sippe i Afrika, berømt Kirkefæder el. Kirke- fader sist i d. fjerde og først i d. femte Aarh. efter Christus. — augusto, are, v. a., [1. augustus]: for- berstiger, forskionner, deos, (deres Billeder), Arnob. — Augustodonum, i, n.: By i Gall. Celt., i d. Hæruisse, (hod. Autun), Tac., Mela.

1. augustus, 3, [augeo]; 1) eyrl. i Religions- preget: helligst el. inværet; df. hellig, ærverdigh, mæste- stætt; heds Cic. estest m. sanctus; vid. id. N. D. 1, 42, v. id. Tusc. 5, 12; cf. Ovid. Fast. 1, 609 flgd.: Sancta vocant augusta patres; augusta vocantur Tempia, sacerdotum rite dicata manu; figel. ∞ moenia, Virg. Aen. 7, 153, (i. e. augurio consecrata, Serv.); — ∞ gravitas (coelestium), Ovid. Met. 6, 73; ∞ mens, ibd. 15, 145; — 11) »øverf." v. »alm.": prægtig, anseelig, værdighedsfuld, est.; Tectum augustum, ingens, etc.,

Virg. Aen. 7, 170: „pect.“ egf. em Bifuben, id. Ge. 4, 228; — compar.: „primordia urbium facere“, Liv. praet.; cf. id. 1, 7, v. 8; superl.: „vestis“, id.; „tribunal consulum“, Plin. Pan. 60. — 2. Augustus, 3, angufift, f. unt. fige.

3. Augustus, i. m., [f. 1. augustus ab in.]: den Octavianus Cæsar, fom Romers statens befandige Overhøvere, tillagte Herstittel, der egf. antoges af hans Eftermand, emtr. searende til vorr: Keiserlig Majestæt; — vid. Suet. Aug. 7, v. Flor. 4, 12; egf. Hor. Od. 1, 12, v. id. Ep. 2, 1, (i Overstriften); cf. Ovid. Met. 15, 860; — fild. egf. semper Augustus, Symmach.; — bb) df. atter adj. Augustus, 3: angufift el. feiferlig caput, Ovid. Met. 15, 869, (i. e. Augustus); — domus, id., pax, id.: men ~ laurus, (egf. laurus regia: den ypperste i fit Slægt), Plin. 15, 39; ~ ficus, Macrobi.; — cc) berfil mærkes endnu: mensis Augustus, (tidligere Sextilis), Juvenal. 3, 9; ~ Calendae, Colum. Idus, Martial.; men ~ aula (Domitiani), id.; ~ historia, (Keiserhistorien), Vopisc.

1. aula, ae, (āi, Virg. Aen. 3, 351), f., αὐλή; D) „egentl.“; A) fergaard el. Gaaraplads foran Huft; vid. Hor. Od. 3, 11, 16; — fiende egf. fom fergaard for Dræget; vid. Prop. 3, 11, 45, v. Hor. Ep. 1, 2, 66; — egf. undert., ligefom atrium: den indre Gaard; vid. Virg. Aen. 3, 356, v. Hor. Ep. 1, 1, 87; — II) „overf.“; A) „alm.“: Slot, Pallads, Refidens; men oftest „poet.“; vid. Virg. Aen. 1, 140; figel. fuscae deus ... aulae, (i. e. Pluto), Prop. 4, 11, 5; cf. Hor. Od. 2, 18, 31; — „poet.“ egf. om Bifuben, Virg. Ge. 4, 202; — B) df. egf. „meton.“, v. oftere i Profæ: Høftet, Sen. d. Ir. 2, 33; cf. Hor. Od. 2, 10, 8; — egf. Høffellene selv, Tac. Hist. 1, 13, v. Suet. Ner. 6; — b) den fpritlige Magt el. Værdighed, Cic. Fam. 15, 4; cf. Tac. Ann. 6, 43. — 2. aula, ae, f., f. und. olla.

aulaeum, i, n., αὐλαίε: virker Tæppe; a) til Vedtæfning el. Overtræ af Synner, odl.; vid. Virg. Aen. 1, 701, v. Hor. Od. 3, 29, 15; — b) til fergæng el. Gaardner; suspensa aulaea, Hor. Sat. 2, 8, 51, Prop. 2, 23, 46, (Baldafin med Gaardner); nænl. egf. i Theater: det fergæng, fom blev nedlædt (mittebatur, Phaedr. 5, 7), naar Stykket begynte; hvoimede det ved Stykkets el. Actens Udgang blev truffet i Veiret (tollebatur, Cic. Coel. 27); egf. vare diſſe aulaea gjen-nemvirkede med prægtige figurer, der fom til Synne ved at træffes i Veiret; vid. Virg. Ge. 3, 25, v. Ovid. Met. 3, 111; — c) Juvenal. 10, 32, bruges aulaea togæ, om en uhyre vid Døga.

Aulerci, orum, m.: Gelf i Gall. Celt., Liv. 5, 31; beffes i Ebuovices (Eburones), Cenomani, v. Brannovices; vid. Caes. B. G. 3, 17, v. ibd. 7, 75, egf. Plin. 4, 32. — Aulētes, ae, m., (αὐλητής, Høitefpiller), talbtes en af Ptolemaerne i Egypten; vid. Cic. Rab. Post. 10. — aulētica, ae, f., αὐλητική; en Benævneſe paa Værten Chamaeleon, Appul. — aulēticus, 3, αὐλητικός, calamus, (hvoraf man gjør Høite), Plin. 16, 66.

1. aulicus, 3, αὐλικός, (αὐλή): hørende til Høitet, apparatus, Suet., luctatores, id.; — 2) egf. sub-st. aulici, orum: Høiteffene, Nep. Dat. 5, Suet. Calig. 19. — 2. aulicus, 3, αὐλικός, (αὐλός): af en Høite, suavitas, Capella. — Aulis, is, v. idis, f., Ἀλῆς: Eftad i Boeotien, hvorfra den græffe flæade affeilede til Troja, Virg. Aen. 4, 426, Lucan. — aulix, icis, f., αὐλίξ, ligefom sulcus, d. e. fure, Veget.

aulocodus, i, m., αὐλωδός: Høitefpiller; eos aulocodos esse, qui citharoedi fieri non potuerint, etc., Cic. Mur. 13; cf. Quintil. 8, 3, 79. — Aulon, ōnis, m., (αὐλών, en Dal): heromt Vinberg med Dal i Calabrien; vid. Hor. Od. 2, 6, 10, v. Martial. 13, 125; — not.: egf. er Aulon: Ravnets paa en By i Eftis el. i Arcadien, Plin. 4, 7; men Aulon Cilicius, id. 5, 35: Strædet imellem Cyperen o. Cilicien. — aulūla,

ae, f., dem. af 2. aula, (f. olla). Appul.; — df. atter dem.: Aulularia, ae, f. (sc. fabula), Comectien: den lille Serpente, af Plautus. — 1. aulus, i, m., (αὐλός: en Høite): Høit af Kammingflægten, Plin. 32, 29. — 2. Aulus, i, m.: remerft fergaen, men fives ferev. A.; faal. A. Cluentius.

aura, ae, (āi, Virg. Aen. 6, 717), f., αἶψα; D) „egentl.“; A) „alm.“; a) Luftens el. Luftning, mildt Lufttræ: vid. Plin. Ep. 5, 6; men Nunc omnes terrent auras, Virg. Aen. 2, 728; quaelibet aura, (mindste Rindpust), Ovid. A. A. 2, 650; — b) Vind, Væft; Et reserata vizet genitalis aura Favoni, Lucr. 1, 11; cf. Catull. 61, 282; men auras vela vocant, Virg. Aen. 3, 356; cf. id. Ecl. 9, 53; men „alleg.“: Dum flavit velis aura secunda meis, Ovid. Pont. 2, 3, 26; — ~ petulans, Lucr., rapida, Ovid., stridens, Val. Fl.; f. egf. Ovid. Met. 7, 837 fige.; — c) oftest „poet.“: Luftens; vid. Lucr. 1, 208; cf. ibd. 771; v. Virg. Aen. 5, 520; — B) „bef.“ egf.; 1) Livsluftens; df. „poet.“: venci vitalibus auris, (i. e. vivere), Lucr.; cf. Virg. Aen. 1, 516; figel. ibd. 387: auras Vitales carpis etc.; figel. haurire auram communem, Quintil.; men captare nariibus auras, (em Dræen), Virg. Ge. 1, 376; hysf. „alleg.“: captare auram libertatis, Liv. 3, 37; — 2) „meton.“; a) Luftens el. Himmelen; hysf. „poet.“: assurgere in euras, (hæve fig i Veiret), Virg. Ge. 3, 109; cf. id. Aen. 6, 551, egf. ibd. 3, 123; — nænl. egf. em Værterne, id. Ge. 2, 291 v. 363; — b) egf. Overværdene (i Mætsen, af Underværdene); Redditaque Eurydice superas veniebat ad auras, Virg. Ge. 4, 486; cf. id. Aen. 6, 128; egf. Livsluft: vid. Ovid. Met. 9, 703; — c) Dagluft; df. egf. „alleg.“: Dffenligheden; omnia ferre sub auras, (befiendtgjøre, bringe ud), Virg. Aen. 2, 158; men ibd. 1, 388: fugere auras, (fjæ Dagens Ly); — II) „fig.“; A) „overf.“ eg ifølge en Analogi med Luftens Bevægelse og Paavirkning; a) Lysets Glænds el. Eten; vid. Virg. Aen. 6, 204; — egf. Sollysets Varme herer: solis calidior aura, Varro ap. Non.; — b) Lyd el. Tone el. Stemme; egf. Echo el. Gienklang; — Si modo elamantis revocaverit aura puellae, Prop. 2, 20, fin.; cf. id. 1, 20, 50; — c) Lugt, Duft, Udduining; vid. Virg. Ge. 4, 417; men pingues ab ovisibus auras, Stat.; nænl. egf. Humens leffende Udduining, Virg. Ge. 3, 251; cf. Hor. Od. 2, 8, 21; — B) „ment.“: let og ligefom luftig Bevægelse og fremfriten af Menneffens Taler og Tanter; — aura rumoris: flygtigt el. løst Rygte, Cic. Mur. 17; ad omnem auram spec. Liv. 29, 3; men Hor. Od. 1, 5, 11: nescius auras fallacis, „alleg.“ om ten udtænde Hærfighed; cf. Ovid Am. 2, 9, 33; figel. „alleg.“: sperat, sibi auram posse aliquam affari etc., Cic. Verr. 1, 13; cf. id. Sest. 47; — nænl. heder egf. aura popularis: Høffets Gunft el. Mængdens Bifald, (egf. ventus popularis, Cic. Cluent. 47); vid. Liv. 3, 33, oftere, Hor. Od. 3, 2, 21, v. 21.; egf. favoris aura popularis, Liv. 22, 26; — „poet.“ egf. in. pl., Virg. Aen. 6, 817; men absol. aura, (f. aura popularis), Liv. 6, 11: jam aura, non consilio, ferri, etc.

aurarius, 3, [aurum]: af Guld, hørende til Guld, statera, (Guldvægt), metallā, (Guldbiergsværter), Plin., fornax, id.; — fild. egf. ~ canon, egf. ~ pensitatio, (egf. absol. auraria): en vis Mågt el. Precent af Kieb og Gælg, Cod. Just.; — B) df. subst.; a) aurarius, i, m., (sc. faber): Guldsarbeider, Guldſmed, Inscr.; — fem. auraria, ibd.; — b) auraria, (sc. fodina): Guldgrube, Tac. Ann. 6, 19. — aurata, ae, f., f. und. auro. — *auratilis, e: guldfareet, pulvisculus, Sidon.; v. — auratūra, ae, f.: fergyldning, Quintil. 8, 6, 28, (Spald.); — [aurum] — auratus, 3, partic. v. adj. af inus. auro.

aurēatus, 3, [aureus]: ligefom fergyltet; — df. „overf.“: prydet el. fmykket; hedera ter aureatus, Sidon. — Aurēliānus, i, m., Flavius Claudius: remerft Keiser,

(270—275 efter Chr.), vid. Vopisc.; — B) *df.* 1) Aurelianus, 3, sodales, (visse Præster), Capitolin.; — 2) Aurelianus, e, mrs, (hod. Orleans), Sidon. — Aurelius, Aurelia: *remersit* *Ælagis* og *Persens* naem; — L. Aurelius Cotta, f. *nedenf.*; Suet. Aur. Victor: *remersit* *Stifterer*; o. fl.; — B) *df.* Aurelius, 3: *auriliff*; — 1) *~* via, (fra Rem til Pisa, *df.* *sld.* til *Arclate*); *mutales* Cic. Cat. 2, 4, e. id. Phil. 12, 9; — 2) *~* lex; a) *judiciaria*, af Prætoren L. Aurelius Cotta, (a. n. c. 684); b) *preæster* *senatores*, *eques*, e. *tribuni aerarii* *fem* til at bestætte *Demofolene*; vid. Cic. Phil. 1, 8, e. id. Vell. 2, 32; — b) *de ambitu*, vid. Cic. Qu. Fr. 1, 3; — 3) *~* Forum: By i *Strurien*, ved via Aureliana, Cic. Cat. 1, 9; — 4) *~* *tribunal*: *Spyning* paa *Deret* i Rem til *Retserhandlinger*, Cic. Sest. 15; *egf.* *bruges* *derem* *gradus Aurelii*, id. Cluent. 31.

aurculus, 3, dem. af *aureus*; D) *egentl.*: a) *atm.*: af *Guld*, *anellus*, (Guldring), Plaut., *ensiculus*, id.; *~* *malum*, Catull.; — b) *subst.* *aureolus*, i, m., (se. *nummus*): et *Guldslyffe*, Martial. 5, 19; — B) *„besf.“*: a) *besat* *el.* *smykket* med *Guld*, *fergyldt*, *cinctus*, (Vælte), Lucil. ap. Non., *laquearia*, Prud.; — b) *guldfarvet*, *collum*, Varro, *color*, Colum.; — II) *„overf.“*: *gylden*, d. e. *ferrefællig*, *stien*, *yntig*, *edl.*, *pedes*, Catull. 61, 167; *~* *liber*, Cic. Acad. 2, 44; *~* *oratiuncula*, id. — *auresco*, *ere*, v. n. *inch.*, [aurum]: at *blive* *guldfarvet*, Varro.

aurcus, 3, [aurum]; I) *egentl.*: a) af *Guld*, *gylden*, *patera*, Plaut., *simulacra*, Lucr.; *~* *corona*, (som *Belønning* for *Krigstapperher*), Liv. 7, 37; — *~* *nummus*, *egf.* *absol.* *aureus*, i, m., (se. *nummus*): *Guldslyffe* *el.* *Guldment*: = 25 *denarii* *el.* 100 *sestertii*, (omtr. svarende til *ver Ducat*); (montedes *ferst* under d. *anden* *runiske* *Krig*); vid. Plin. 33, 13, *egf.* Cic. Phil. 12, 8, Suet. Cal. 42, *eftere*; — men *~* *vis*, Ovid. Met. 11, 112, „poet.“: den *Cyne*, ved *Beværelse* af *forvænde* *Alt* til *Guld*; men *~* *mala* *Hesperidum*, Lucr. 5, 33, Varro; men Virg. Ecl. 3, 71: *~* *mala*, *efter* *negle*: *Daxder*; — b) *fersynet* *el.* *pydet* *el.* *smykket* med *Guld*, *fergyldt*, *edl.*; — *~* *victimæ*, (med *fergyldte* *Horn*), Naevius; *~* *sella*, Cic. Phil. 2, 34; *~* *templa*, Prop.; men *~* *Pactolus*, Ovid. Met. 11, 76, (vis *Vand* med *ferer* *Guldfand*); — c) *gylden* *el.* *guldfarvet*, *stinnende* af *el.* *fem* *Gulde*, Lucr. 6, 203; *el.* *ibd.* 5, 462; *~* *Phoebe*, Virg., Ovid., *luna*, Ovid.; *~* *sol*, id.; *~* *sidus*, Virg., *Hor.*; *~* *caesaries*, Virg., *coma*, Catull.; — II) *„overf.“* om *alle* *gyde* og *indre* *fortrin*: *gylden*, *stien*, *herlig*, *Venus*, Virg., Ovid., *Copia*, *Hor.*, *Amor*, Ovid., *porticus*, Prop., *litus*, Martial.; — *~* *dicta*, (gyldene *Dræ*), Lucr. 3, 12; *~* *mores*, (gyldene *el.* *rene* *Sæder*), *Hor.* *Od.* 4, 2, 23; *~* *mediocritas*, (den *gyldene* *Middelvei*), *ibd.* 2, 10, 5; *~* *aetas* (Guldsalderen), Ovid.; *egf.* *tempus*, *Hor.*; men *~* *Virgo*, (i. e. *Astræa*), *Albinov.*

aurichalcum, s. und. *orichalcum*. — *auricilla*, f. und. *oricilla*. — *auriculus*, *oris*, adj., [aurum, color]: *guldfarvet*, *aethra*, *Juven.* — *auricomans*, *tis*, adj., [aurum]: *guldsbaaret*, *crocus*, *Auson.* — *auricomus*, 3, [aurum, coma]: *guldsbaaret*, *sol*, (med *gyldene* *Straafer*), *Val. Fl.*; men *~* *setus* (*arboris*): *guldsbladet*, *Virg. Aen.* 6, 111; *~* *Batavus*, (*gulstoffer*), *Sil.*

auricula, (*oric.*, *Trog. ap. Plin.* 11, 114), dem. af *auris*: det *gyde* *Dre*, *Dreftappen*; *sine* *te* *prendam* *auriculis*, (som *Kiærtgen*), *Plaut. Poen.* 1, 2, 163; men *Cic. Qu. Fr.* 3, 4: *auriculam* *mordicus* *aufferre*, (*bide* *Dreftappen* af); *~* *rubentes*, *Suet.*, *fractae*, *Plin.*; men *fem* *Dreftrog*: *auricula* *infima* *mollifera*, (*blødere*, *mere* *eftergivende*), etc., *Cic. Qu. Fr.* 2, 15; — b) *df.* *egf.* *atm.* f. *Dret*; *avidus* *auricularum*, (*nysgierdig*), *Lucr.*; *el.* *Hor. Ep.* 1, 8, 16, *eftere*, o. *Pers.* 2, 29; *df.* — *auricularius*, i, m.: en *Drenlæge*, *Dig.*

aurifer, a, um, [aurum, fero], *ofteft* „poet.“ o. *fra* *Plin.*: *fem* *medferer* *Guld*, *guldsædig*, *amnis*, *Tibull.*, (i. e. *Pactolus*), *arva*, *Sil.*, (i. e. *Hispania*), *arenae*, (Guldfand), *Plin.*; men *~* *arbor* (i *Hesperidernes* *Saver*), *Cic. poet. Tusc.* 2, 9, o. *Sil.* — *aurifex*, *icis*, m., [aurum, facio], *Guldsarbejder*, *Guldsmed*, *Plaut.*, *Cic. Verr.* 4, 25. — *aurifilius*, 3, [aurum, fluo]: *flydende* med *Guld*, *Tagus*, *Prud.* — *aurisodina*, *el.* *auri fodina*, *ae*, f.: *Guldsgrube*, *Guldsbjergværk*, *Plin.* 33, 21.

auriga, *ae*, m., (o. f.), [af d. *feræld*, *aurea*: *Dretem*, *Teile*, o. *ago*]; I) *egentl.*: en *Kudst*; *vid. Virg. Aen.* 12, 85; men *Ovid. Met.* 2, 327, *fem* *Gravskrift*: *Hic situs est Phaëthon*, *currus auriga paterni*, etc.; men *in* *fem*, *Virg. Aen.* 12, 918: *aurigamve sororem*, etc.; — *egf.* en *Kapstier* paa *Cirfus*, *Suet. Aug.* 43, *eftere*; — II) *df.* „overf.“: A) i *Astronomien*: *Stjernebilledet* *Auriga*, *el.* *Kudffen*, *el.* *ἄρως*, *Cic. N. D.* 2, 43, *Hyg.*, *Colum.*; — B) „poet.“ *egf.* en *Styrmand*; *vid. Ovid. Trist.* 1, 4, 16; — C) *significævis*: *velut aurigam rectricemque membrorum*, etc., *Colum.* 11, 2.

aurigarius, i, m., *Bisem* af *auriga*; *navnlig* en *Kapstier* paa *Cirfus*, *Suet. Ner.* 5. — *aurigatio*, *onis*, f.: *Kapstierfel* paa *Cirfus*, *Suet. Ner.* 35; — men „overf.“: *lusus*, *gestationes*, *aurigationes*, etc., *vid. Gell.* 7, 8; e. — *aurigator*, *oris*, m., *sld.* *form* f. *auriga*, *Avien. Arat.*; — [aurigo].

aurigena, *ae*, m., [aurum, gigno]; *ligefom* *guldsbaaret*: *Epithet* til *Perfeus*, (med *Hensyn* paa den *Mederen* *Danae* *befrugtende* *Guldfregn*); *vid. Ovid. Met.* 5, 250. — *auriger*, a, um, [aurum, gero]: *fem* *bærer* *Guld*; *df.* „poet.“: *~* *tauri*, (med *fergyldte* *Horn*), *Cic. poet. Div.* 2, 30; men *~* *arbor*, *Val. Fl.*, (*beorpa* *der* *gyldene* *Stund* *var* *ophængt*).

auriga, *avi*, *atum*, i, v. n., [auriga]: *er* *Kapstier* paa *Cirfus*; *vid. Plin.* 33, 27; *el.* *Suet. Ner.* 24, *eftere*; — 2) „overf.“: at *fyre* *el.* *ledet*; *ducentibus stellis* et *aurigantibus*, *Gell.* 11, 1; — *not.*: *egf.* *fem* *dep.*: *quo natura aurigatur*, *non necessitudo*, *Varro ap. Non.* — *aurigor*, *ari*, v. dep., f. und. *figr.*, *not.* — *aurilegulus*, i, m., [aurum, lego]: *der* *opsamler* *Guld* *el.* *Gulfsand* af *Floteren*, *Cod. Theod.* — *auripigmentum*, *el.* *auri pigmentum*, i, n.: *Operment*, (etflags *Arfenikerts*), *Plin.* 33, 22.

auris, *is*, f., (af d. *lateniffe* *aus*, *sædv.* *aus*); D) *egentl.*: *Dret*; *df.* *egf.* „*synect.*“: *Horelsen*; — *comist* *er*: *Fac sis vacuas ... aedes aurium*, (*hør* *nu* *vel* *efter*), *Plaut. Pseud.* 1, 5, 51; *aures* *adhibere*, (*bære* *epmærfem*), *Cic.*; men *egf.* *aurem* *adhibere*, (*lægge* *Dret* til), *Ter. Phorm.* 5, 6, 28, *Cic.*; *aures* *arrigere*, (*spidse* *Dren*), *Ter.*, *erigere*, *Cic.*, *præbere*, *Liv.*, (*bære* *efter*); — *aurebus* *accipere*, *Ter.*, *Cic.*, *Ovid.*, (*bære* *el.* *fernemme*), *haurire*, (*bære* *begierligen*), *Ovid.*; *ligel.* *aure* *bibere*, *Hor. Od.* 2, 13, 32; — *aures* *obtundere* *el.* *tundere*, *Plaut.*, *laccessere*, *Lucr.*, *ferire*, *Cic.*, *implere*, *Tac.*, (*brude* *el.* *plage* *el.* *fyfte* *nogens* *Dren*); — men *entvænde*: *aurebus* *alicuius* *servire*, *dare* *aliquid*, (*fyfte* *nogens* *Dren*); *vid. Caes. B. C.* 2, 27, o. *Trebon. ap. Cic. Fam.* 12, 16; — b) *beril* *marces* *endum* *Atropkne*: *in aurem* *dicere* *alicui* *aliquid*, (*hviſte* *nogen* *noget* i *Dret*), *Hor. Sat.* 1, 9, 9; *el.* *Juvenal.* 11, 59, o. *Cic. Fin.* 2, 21; men *aurem* *vellere* *el.* *pervellere*, (*fem* *Stæus* af *den* *Paamindende*), *Virg. Ecl.* 6, 3, e. *Senec. Ep.* 91: men *in aurem* *garrire*, etc., *vid. Martial.* 1, 90; men *Cic. Fin.* 5, 25: *in vestris aurebus* *commentatus* etc., (i *Ederis* *Paaher*, *for* *Eder*); *el.* *id. Qu. Fr.* 1, 1, 2; men *Tac. Hist.* 1, 26: *quaedam* *apud* *Galbae* *aures* ... *elusit*; *el.* *id. Agric.* 44: men *fem* *Dreftrog*: *In aurem* *utramvis* *otiose* *ut* *dormias*, *Ter. Heaut.* 2, 3, 101; *el.* *Plin. Ep.* 4, 29; — B) „meton.“: a) *Gebæret*, *navnl.* *ferfaaviet* *det* *bedømmer* *Tafens* *Velklang*; *Atticorum* *aures* *teretes* *et* *religiosae*, *Cic. Orat.* 9; *el.* *ibd.* 44, e

Hor. A. P. 387; — b) *aures* egf. f. Tilhørene, Hor. Ep. 1, 20, 19; — II) „overf.“ ifølge Gieftaltens Rigbed, Virg. Ge. 1, 172: *Binae aures*, etc., (de tvende Nuldfiele paa Næven); hvf. *aratra aurita*, Pallad.

auriscalpium, i, n., [auris, scalpo]: Dreffe, Martial.; — ogf. etflags Sønde, Scribon. — *auritulus*, i, m., (se. *asinus*): den Langerede, cf. Efelet, Phaedr. 1, 11; dem. af — *auritus*, 3, [auris]; I) „egenl.“: med Dren; sædv. m. lange Dren, laugæret, lepores, Virg., *asellus*, Ovid.; — b) ogf. subst. *auritus*, i, m.: Høren, Avien. Arat.; — II) df. „fig.“: A) „overf.“: a) ereffemet; aurita aduncitas rostri, Plin. 10, 70; — b) *aratra aurita*, med Nuldfiele cf. Strygbrætter, Pallad.; — B) „ment.“: a) fom fpidfer Drene, fom hører efter, agtpaagivende; vid. Plaut. As. prol.; men id. Mil. gl. 3, 1, 11: *cum auritis plagis* (lurende) etc.; df. „poet.“: *auritas* ... *ducere quercus*, (om Orpheus), Hor. Od. 1, 12, 11; — b) *testis auritus*, (Drenvæne, opp. *testis oculus*): *Pluris est oculus testis unus, quam auriti decem*, Plaut. Truc. 2, 6, 8; — c) *fid.* ogf. pass.: fom høres med Opmærksomhed, leges, Prudent.

auro, are, v. a., [aurum]: fergyllder, Tertull.; — II) df. partic. *auratus*, 3, fem adj.; A) „alm.“: forfynet el. fmykket med Guld, overtrukket el. beflaaen el. virket dermed, fergyltet, templar, Lucr., *tecta*, Cic.; men ∞ *tempora*, (fmykkede med en gylden Sield), Virg. Aen. 12, 536; ∞ *lacerti*, Prop., *sinus*, Ovid., (med gyldne Smykker); men ∞ *vestes*, Ovid., ∞ *amictus*, id., (guldbirte); men Liv. 9, 40: *militis aurati*, (med gyldne Skjolde); — comp., Tert.; — B) „bef.“ ogf. I) „poet.“: af Guld, gylden, gjort el. forfærdiget af Guld; *Auratum* ... *Colchis avertere pellem*, (hente derfra det gyldne Skind), Catull. 64, 5; ∞ *monilia*, Ovid., Prop.; — 2) guldfarvet; *gemma* ... *auratis guttis*, Plin. 37, 66; — b) df. subst.: *aurata* (or.), ae, f.: Guldforellen, (*sparus aurata* L.), Plin. 9, 25, Martial.; f. ogf. *orata* s. 1.

aurora, ae, f., ligefom *αἴωρος ὥρα*: Morgentimen, Morgenrøden, Dagbrændingen; — *Aurora novo quum spargit lumine terras*, Lucr.; cf. Virg. Aen. 3, 521; *ad primam auroram* etc., Liv. 1, 7; ligef. *prima aurora* (abl.), Plin.; — B) df. „meten.“: Morgenen el. Øften, cf. Morgenland; — *Eurus ad auroram* ... *recessit*, Ovid. Met. 1, 61; — df. ogf. *fid.* „poet.“, f. Orienten, el. Gøllene af Øften, Claudian.; — II) personificeret er *Aurora*, ligefom *Ἥως*: Morgentidens Gubinde, Datter af Hyperion, (hvf. *Hyperionis*, Ovid.), Gemalinde af Tithonus, (hvf. *Tithonia*, m. o. ud. „conjux“), Ovid.; og Moder til Menen; vid. Aen. Virg. 4, 585, oftere, Ovid. Met. 13, 576 flgd.; om hendes Handel med *Cephalus* og *Procris*, f. ibd. 7, 703 flgd. — *aurōsus*, 3, [aurum]: fom ligner Guld, guldfarvet, pulvis, Pallad., arena, Lamprid., color, Veget.

aurūginēus, 3; guldfottig, color, Coel. Aur.; o. — *aurūgino*, are, v. n.: lider af Gultot, er guldfottig, Tert.; af — *aurūgo*, mis, f., [aurum]: Gultot, ogf. *arquatus morbus*, Scribon. — *aurūla*, ae, f., dem. af *aura*: fvaag Luftning; — df. „overf.“: fvaag Rygte el. Minde om noget, Tert. — *aurulentus*, 3, [aurum]: guldfarvet, lux, Prud.

aurum, i, n., [gignem inus. *αἴωρον*, hvf. efter Fest. *thesaurus*, befl. m. *aura* el. *αἴωρα*, d. e. Glands el. Glimmer, af *αἰω* el. *αἰω*]; I) „egenl.“: Guldet; — *nos aeris, argenti, auri venas* etc., Cic. N. D. 2, 60; *quasi aurum* ... *igni aspicit* etc., id. Fam. 9, 16; cf. Plin. 33, 19; men fom Drosprog: *montes auri polliceri*, Ter. Phorm. 1, 2, 18; — B) „metonym.“: vgl.: hvad der er gjort af Guld, Guldsmykke, Guldfiaade el. Guldhalsbaand, odf.; vid. Lucr. 2, 27, Ter. Heaut. 3, 1, 43, Ovid. Met. 9, 411, oftere; — navn. ogf. Guldbæver, Virg. Aen. 1, 510; men id. Ge. 2, 192, ved Hæn-

diads: *pateris libamus et auro*, (i. e. *pateris aureis*); — „poet.“ ogf. en Guldring, Juvenal. 1, 28; ogf. et Guldsmykke i Saaret el. derem, (*ζωοφύλος*), Virg. Aen. 1, 138 flgd.; men ibd. 7, 279: *sulcum manditur sub dentibus aurum*, (Mundbid el. Bidsel af Guld); men Ovid. Met. 7, 155, er *aurum*: det gyldne Skind; — b) „bef.“ ogf.: mentet Guld el. Gultement; *aula* (i. e. *olla*) *omusta auri*, Plaut.; *ne qua lacuna sit in auro*, Cic. Att. 12, 6; — df. hyppig: Guld, d. e. Penge; vid. Prop. 3, 13, 48 flgd.; *Auro fides pulsa*, *auro venalia jura*, etc.; cf. Virg. Aen. 3, 56: *auri sancta fames* etc.; men Hor. Od. 2, 16, 8: *nece auro* (*venale otium*); — II) „overf.“ o. „poet.“: A) Guldfarve el. Guldglands; vid. Ovid. Met. 9, 690; men *cristis praesignis* el. *auro*, (Sentiads: f. *cristis aureis*), ibd. 3, 32; — B) *aetas aurea* el. *Gulddalderen*; *sic ad ferrum venistis ab auro*, Secula, Ovid. Met. 15, 260; cf. ibd. 1, 115, o. Hor. Od. 1, 2, 39; — not.: *orum*, f. *aurum*, vid. Fest. p. 189.

Aurunci, orum, m.: gammelt Folk i Campanien, vid. Virg. Aen. 11, 318, o. Plin. 3, 9, hvís Høvedstaa: — *Aurunca*, ae, f.; df. *magnus Aurunca alumnus*, Juvenal. 1, 20, (i. e. Lucilius, der neml. var født i Suessa Aurunca, hod. Sessa); cf. Yell. 1, 14; — 75. *Auruncus*, 3, senes, Virg. Aen. 7, 206, manus, ibd. 295.

auscultatio, onis, f.: Lyten dertil el. Høren derefter, Rydgierriighed, Senec. Tranqu. 12; — 2) „overf.“: at adlyde, at rette sig derefter; *quid mihi scelesto tibi erat auscultatio?* Plaut. Rud. 2, 6, 18; — *auscultator*, oris, m.: en Tilhører, (opp. *disceptor*), Cic. Part. or. 3; — 2) „overf.“: fom adlyder; ∞ *mandati*, Appul.; o. — *auscultatus*, us, m.: at høre derpaa, at være nogens Tilhører, Appul.; — [figd.].

ausculto, avi, atum, i, v. a. o. n. intens., [æuphonist f. *aurculo*, cfr. f. *auriculo*, af *auricula*; I) „egenl.“: c. acc., ofte ogf. absol.; A) „alm.“: hører flittigst el. omhyggeligt derpaa el. derefter; — *nimis cum ausculto lubens*, Plaut. Poen. 4, 2, 18; *jami scies*; *ausculta*, Ter.; ligef. *ausculta paucis* (abl.), id. Ad. 5, 3, 20; — B) df. „bef.“: a) hører derefter, treer hvad jeg hører; *qui gestant, aique auscultant crimina*, Plaut. Pseud. 1, 5, 12; — b) hører derefter, hører derpaa; id. Poen. 4, 1, 6, o. id. Merc. 2, 4, 9; — c) fom Scietat at høre efter el. paafe paa; vid. Hor. Sat. 2, 7, in.; — II) „overf.“: c. dat., ogf. absol.: at høre efter, d. e. at adlyde, at rette sig derefter, odf.; vid. Plaut. Baech. 4, 8, 14, o. Ter. Andr. 1, 3, 1, oftere; ligef. Cic. R. Am. 36: *mihi ausculta*, etc.; — dog findes ogf. her acc. f. dat.; *nisi me auscultas*, Plaut. Triu. 3, 2, 36; — men absol.: *itaque auditis, non auscultatis*, Cato ap. Gell.; — men pass. impers.: *auscultabitur*, (det skal efterkommes), Plaut. Merc. 2, 3, 127.

Auser, eris, (ogf. *Ausar*, Rut. II.), m.: Ristod af Arnus i Etrurien, Plin. 3, 5. — *Ausetani*, orum, m.: Folk i Hisp. Tarrac., Caes.; — df. adj. *Ausetanus*, 3, ager, Liv. — *ausim*, f. und. *audeo*. — *Auson*, onis, f. und. *Ausones*. — *Ausōna*, ae, f.: gammel aufonist By ved Minturnæ, Liv. 9, 25.

Ausōnes, um, m.: Ausonierne; vid. Fest. s. v. *Ausoniā*, o. Serv. ad Virg. Aen. 3, 171: *Urfoet el. Stamfot i Mellem- og Nedertalien*; (hede ogf. ved en anden Itale: *Aurunci*, ogf. *Opici* o. *Osci*, vid. Fest. s. v. *Ausoniā*, o. Serv. ad Virg. Aen. 7, 727); — „poet.“ ogf. en Benævnelse paa alle Italiens Indvaanere, Stat. Silv. 4, 5; — b) df. *Auson*, onis: en Ausonier; — men ogf. fom adj.: *latini* el. *romerif*, vox, Avien. Arat.; — B) df. I) *Ausōnia*, ae, f.: Ausonien el. Ausonierens Land, navn. i Nedertalien, Ovid. Met. 14, 6, o. ibd. 15, 617; — „poet.“ ogf. f. *Italien*, Virg. Aen. 10, 54, Ovid. Fast. 4, 290, o. A.; — 2) *Ausōnius*, 3; a) *aufonist*, mare, Plin. 3, 15; — b) df. „poet.“, f. *italienif* el. *latinif* el. *romerif*, terra, Virg.

Aen. 4, 319, humus, Ovid. Fast. 5, 658; ~ Tybris, Virg.; men ~ Pelorum, Ovid. Met. 5, 350, (sem vender (med Italiens) ~ imperium, id. Pont. 2, 72, (Memerstaten); men ~ os, (Memersproget), Martial.; ~ aula, (Kæiserhoffet), id.; — b) *df. subst.*: Ausonii, orum, m.: Statiens gamle Jætteavnere; vid. Virg. Aen. 12, 831; — 3) Ausonidae, arum, m.: Aufsernierne, Virg. Aen. 10, 561; — b) *poet.*: *egf.* Statiens Jætteavnere, ibid. 12, 121, c. Lucan. 9, 998; — 4) Ausonis, idis, *besf. adj. fem. til Ausonius*: aufsenist; *df. „poet.“*: italiensk, ora, Ovid. Fast. 2, 94, aqua, Sil., matres, Claudian. — Ausonia, Ausonides, Ausonis, c. 1. Ausonius, 3, f. ind. Ausones. — 2. Ausonius, i, m., Decimus Magnus: beremt Digter, Rhetor og Grammatiker, i d. fiende Christel. Aarb.; *egf.* Lærer f. N. Gratianus.

auspex, icis, comm., [etr. f. *avis*, *egf.* *avis* o. spiciat]; 1) *egentl.*: Jættefugl, d. e. sem iagttager Jættens Flugt og Strøg og Væen, for deraf at spaae, sem antiller Auspicer, (alts. at sammenligne m. augur); — latores et auspices legis curiaque, Cic. Att. 2, 7; cf. Hor. Od. 3, 27, 8, *egf.* Plin. 10, 21; — II) *efter* som en hver vigtigere Handling begynte med Auspicer, saa heter *auspex* *egf.* bypigen *„overf.“*; A) *poet.*: Dyrhaemand el. Befræder af et Jættegænge; — *divisusque* ... Auspicius coeptorum operum etc., Virg. Aen. 3, 20; cf. Hor. Ep. 1, 3, 13, c. Ovid. Fast. 1, 26, *egf.* Hor. Od. 1, 7, 27; — B) i Jættegængesproget: som stifter Egtefæder, en Herlover, *edf.*; vid. Cic. Div. 1, 16, c. id. Cluent. 5; cf. Liv. 42, 12, c. Suet. Claud. 26; — C) *sit.* *egf. adj.*: lyffelig, helzig, heldvarfende; navnlig hos Claudian. m. clamor, victoria, purpura.

**auspicabilis*, e: med gunstigt Jættevarfel, Arnob.; c. — *auspicallis*, e: borende til Varfel el. til at spaae af, pisciculus, Plin. 32, 1; — *df. adv.* *auspicalliter*, sigesom auspicato: efter Anstilling af Varfeler, Hygiu.; — [auspico]. — *auspicato*, abl. sem *adv.*, f. ind. *auspico*. — 1. *auspicatus*, 3, f. ind. *auspico*. — 2. *auspicatus*, us, m., [auspico]: Anstilling af Auspicer; in *auspicatu*, (naar man tager Varfeler), Plin. 10, 20 (Hard.).

auspicium, i, n., [auspex]; i) *egentl.*: A) *alm.*: 1) Jættefugl, d. e. Jagttagelse af Spaafuglene, for deraf at udelere Varfeler; — *pullarium* in *auspicium mitti*, Liv. 10, 40; cf. id. 6, 41, *besf. egf.* Cic. Div. 1, 47 *figd.*, c. ibid. 2, 34 *figd.*; — 2) Varfel el. Jættevarfel, navnlig af Spaafuglene, derefter *egf.* af andre Gienstande; vid. Plant. Epid. 2, 2, in.; — ~ *bonum*, Catull., optimum, Cic., felix, Justin.; navnlig siges *egf.* *auspicium* facere, om de Gienstande, som give et Varfel; vid. Liv. 1, 34, c. Cic. Div. 2, 38; men Hor. Ep. 1, 1, 86, m. lunc: cui (diviti) si vitiosa libido Fecerit auspicium, (har bragt ham paa et Jættefald); — B) *besf.* *egf.*: Ret til at tage Auspicer; vid. Cic. Leg. 3, 3 (e XII Tabb.), *egf.* Liv. 1, 6; — i Krig har alene Overgeneralen *auspicium*; vid. Liv. 21, 40; derim. er under Keiserregjeringen *auspicium* indskrænket til Keiserens egen Person; vid. Tac. Ann. 2, 41, c. Suet. Aug. 21, *egf.* Hor. Ep. 2, 1, 254, c. Ovid. Met. 15, 822; — II) *„overf.“*: A) hvormed noget begynder; *df.* Begyndelse el. Spbaa til det Paafølgende; *auspicia* regni a paricidio coepit, Justin. 27, 1; cf. id. 26, 2; — B) den heieste Magt el. Vælde, Virg. Aen. 4, 10³; *egf.* Gribet el. frit Valg el. Raadvaagende, ibid. 310.

auspico, avi, atum, 1, v. a. (c. u.); i) sem verb. fin.: for: og *efterd.* Biform af *figd.*; — *auspicat auspicium* prosperum (praetor), Naev. ap. Non.; men ~ *mustelam*, (tage Varfel deraf), Plant. Stuch. 3, 2, 46; *egf.* ~ *super re aliqua*, Gell. 3, 2; men Plant. Rod. 3, 4, 12: Non hodie isti rei auspicavi, ut etc.; — II) *derim.* *er aspiciatus*, 3, at mæxte; A) som *partie. pass.*; 1) *egentl.*: indviet el. helliget ved Aus-

spicer; *auspicato* in loco, Cic. Rab. perd. 4; cf. Liv. 26, 2: *auspicata comitia*; — b) *beritil* hører *egf.* *abl. absol.* *auspicato*: *efter* at have tage Varfeler, Cic. Div. 1, 2; cf. Liv. 6, 41, Tac. Hist. 1, 84, c. N.; — 2) *„overf.“* *egf.*: begyndt; in bello male *auspicato*, Justin. 4, 5; — B) sem *adv.*: heldvarfende, helzig el. gunstig; c. d. at, Vell. 2, 79; — *comp.*: ~ *arbor*, Plin.; cf. Catull. 45, fin.; *superl.*: ~ *initium rebus agendis*, Tac. Germ. 11; ~ *exordium*, Quintil.; — b) *df. abl.* *auspicato*, sem *adv.*: lyffeligen, helzigen; — *haud auspicato* huc me attuli, Ter. Andr. 4, 5, 12; — *comp.*: ~ *mutato nomine*, Plin.

auspico, atus sum, 1, v. dep. (n. o. a.), [af *auspex*, sigesom auguror af augur]; 1) *egentl.* o. *absol.*: antiller Jættefugl, holder Auspicer; — vid. Cic. N. D. 2, 4; men *tripodium auspicari*, f. ind. *tripudium*; men Fabio *auspicianti* aves non addidere, Liv. 27, 16, f. ind. *addico*; — II) *„overf.“*: begynder derpaa; c. acc. el. c. *inf.*, *egf. absol.*; A) *besf.* el. m. *Vibegr.* af det Varfende og Helzigste, som Tanten saa gerne lægger i Begyndelsen af ethvert vigtigere Jættegænge; — vid. Tac. Ann. 4, 36: *auspicandi gratia tribunal ingredi*; siges. Plin. Ep. 3, 5: non *auspicandi causa*, sed *studendi*, etc.; — B) *alm.* el. ud. dette religiøse Vibegr.: at begynde derpaa, a supplicis vitam auspicari, (om Memestet), Plin.; ~ *cantare*, Suet.; cf. Senec. Ep. 47: ~ *gradum senatorum per militiam*.

austellus, i, m., dem. af *figd.*: mild Sendevind, Lucil. ap. Non. — 1. *auster*, stri, m., [*æw* el. *æw*, d. e. *terrer*]: den Udterrende, (sc. *æwos* el. *ventus*), d. e. Sendevinden, (sigesoverfor aquilo): hos Digterne *egf.* ofte som Personifikation; — ~ *validus*, turbidus, Hor., vehemens, Cic., frigidus, Virg., Prop., hibernus, (siormende), Virg., *egf.* humidus, (regnbringende), pluvius, Ovid.; *egf.* fulmine pollens, Lucr.; — 2) *meten.*: Syden el. Senden; in reliquis aquilonis austeris partibus etc., Cic. d. Rep. 6, 20; cf. Plin. 2, 6. — 2. *auster*, f. ind. *austerus*. — *austërälis*, is, f.: = *sisybrium*, Appul.

austère, adv. af *austerus*; *epetl.* om Smagen: skarpt; *df.* *„fig.“*: strængt; — *agit mecum austere* el. *Stoice* Cato, Cic. Mur. 35. — *austërätas*, atis, f., [austerus]; 1) *egentl.*: bitter el. bedst el. snærpende Smag; ~ *vinu*, caepae, picis, Plin.; — *egf.* in pl.: *austeritates*, (bittere Plantefaster), Pallad.; — II) *„fig.“*: A) *„overf.“*: det Dunkle el. Jordunklende; nimis floridis coloribus *austeritatem* dare, Plin. 35, 36; — B) *„ment.“*: Alserligbed; non *austeritas* ejus (magistri tristis, non dissoluta (sit) comitas, Quintil. 2, 2, 5; cf. Plin. Ep. 2, 5.

austërülus, 3: noget bedst el. bitter, Capella; dem. af — *austërüs*, 3, *αὐστηρός*; 1) *egentl.*: med Hensyn paa Smagen: sammentrækkende, bedst, bitter, snærpende, vinum nigrum, Cels.; herba austero sapore, Plin.; — *comp.*: ~ *gustus*, Colum.; *superl.*: ~ *vinum*, Scribon.; — II) *„fig.“*: A) *„overf.“*: a) om Lugten: skarp, giennemtrængende; balsami succus ... odore tantum *austërüs*, Plin. 12, 54; — b) om Farven: mørk el. dunkel *egf.* sigesom alverlig; sunt autem colores *austëri*, aut floridi, Plin.; pictor ... *austërior* colore, id. 35, 29; — B) *„ment.“*: 1) *alm.*: a) alverlig, stræng; illo austero more ac modo (agere cum aliquo), Cic. Coel. 14; cf. id. d. Or. 3, 25, c. id. Pis. 29; — b) navnlig *egf.* om Jættegænge; vid. ibid. 3, 26; men *austera poemata*, Hor. A. P. 312, (mørke el. frastodende); — *egf.* om en vis Stil i Bygningskunsten: stræng, alverlig; vid. Plin. 31, 19; — 2) *besf.*: tung, smertelig, besværlig, curatio, Plin. 21, 28; Molliter *austërium* studio saliente laborem, Hor. Sat. 2, 2, 12; — not. a: *superl.* *austërrimus*, Messal. Corv.; f. *egf.* ovenf.; — not. b: *auster*, f. *austerus*, Scribon.

austrälis, e, [auster]: sydlig, regio, Cic., ora,

b) egf. subst., autographum, i, n.: Haandtskrift, Symmach.

Autololes, um, m.: Jøss i Mauretanien, Plin. 5, 2, Lucan. — Autolycus, i, m.: Søn af Mercurius og Cybena; var igiennem Anticlea: Morfader til Ulysses; f. Ovid. Met. 11, 313, egf. Martial. 8, 59; — 2) df. „meten.“: en lillig Esclm; vid. Plaut. Bacch. 2, 3, 11: deceptus sum; Autolyco hospiti aurum credidi.

automatarius, 3, [automaton]: hørnde til et Automat; df. subst.; 1) automatarius, i, m., (sc. artifex): som ferfardiger Automater, Inscript.; — 2) automatarium, i, n., (sc. opus): et Automat-værk, et Automat, Dig. — automatus (-os), um (-ou), *αὐτόματος*: som handler ved sig selv; df. frivillig, planus, Petron. 50; — b) df. subst.: automaton, (-um), i, n.: Mafine, som sætter og holder sig selv i Bevægelse; vid. Vitruv., c. Suet. Claud. 34.

Automedon, ontis, m.: Achilles's Rudeff, Virg. Aen. 2, 477; — b) „meten.“: enhver vældig Rudeff; vid. Cic. R. Am. 35, o. Juvenal. 1, 61. — Autonoe, es, f.: en Datter af Cadmus, ved Kristians: Moer til Actaeon, som deraf heder: Autondæus heros, vid. Ovid. Met. 3, 198 o. 720. — autopyrus, (-os), panis, *αὐτόπυρος ἄγρος*: grovt, med Alti blandet Brød, Plin. 22, 68, o. Petron. 66. — autor, autoritas, f. und. auctor, etc.

autum, de faal. begyndende Ørd f. und. autumnus. — autūmo, avi, atum, i, v. a.: [ligesom f. autumo, forlængt af ajo; cf. negumio af nego]; eptel.: siger ja, bejaer; df. fædv. paalaaer el. siger, (men næsten alene ferel.); vid. Plaut. Pseud. 4, 1, 21; Flexa, non falsa autumare dictio solet Delphica, Paen. ap. Non.; cf. vet. poet. ap. Cic. Or. 19; — deg egf. Vell. 1, 6: ab Elissæ Tyria, quam quidam Iddo (acc.) autumant, etc.; — endel. pass., Plaut. Poen. 1, 2, 32.

auxiliabundus, 3, [auxilior]: som gierne vil hjælpe, hjælpebe, hjælperig, Appul. — auxiliāris, e; 1) „alm.“: hjælpebe, som yder Hjælp el. Bistand, dea, Ovid. Met. 9, 699; ligel. „poet.“: ~ carmen, (Trylleformular), id. ibd. 7, 138; men ~ arma, ibd. 6, 424, „poet.“, f. auxilia el. Hjælpetropper; endel. ~ aera, ibd. 4, 333, (Sammenstød af Kobberbækkene, for at forferre Maancformetfæller); — 2) „bef.“: horende til Hjælpetropperne, equites, Tac.; egf. absol. auxiliāres: Hjælpetropperne; (ofteft i Medfæt. af legiones; vid. Fest. pag. 15); — men absol.: auxiliāres, (sc. copiae), Caes. B. G. 3, 25, Liv. 30, 31, o. A.; — b) df. alter adj.: horende til Hjælpetropperne, stipendia, Tac. Ann. 2, 52; cf. ibd. 11, 18; o. — auxiliāris, 3: = frgt.; c. dat., Plaut. Truc. 2, 1, 6; — 2) ofteft i Krigsfproget: ~ milites, equites, etc., Hjælpetropperne, (i Medfæt. af legiones); men ~ miles, collect., Asin. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 32; f. egf. Sall. Jug. 46 o. 87, Liv. 40, 40, o. A.; — [auxilium]

*auxiliatio, onis, f.: Hjælp af Hjælp, Non.; — auxiliator, oris, m.: en Hjælper el. Medhjælper, litigantium, Quintil.; egf. c. dat. (f. gen.), Tac. Ann. 6, 37; — df. fild. fem. adj.: auxiliatrix, icis, gratia, Cassiod.; o. — auxiliatus, us, m.: Hjælp-hjælp, Hjælp; vid. Lucr. 5, 1040; — [auxilior].

auxilio, (avi), atum, i, (v. n. o. a.): Biform af flgd.: hjælper, ofv.; quibus ... auxiliem, Græch. ap. Diomed.; — 2) df. pass.: a me auxiliatus si est, Lucil. ap. Prisc.; men vox ab imis auxiliata, etc., Vitruv. — auxilior, atus sum, i, v. dep. (u.), [auxilium]: hjælper, understøtter, yder Bistand; fædv. c. dat.; — te aliis consilium dare ... tibi non posse auxiliari, etc., Ter. Heaut. 3, 1, 50; cf. Cic. Fam. 5, 4, Caes. B. G. 7, 50, o. A.; — 2) navn. egf. hos Lægerne; ~ morbis, Plin. 13, 13, (at være et Middel derimod); cf. Ovid. Pont. 1, 3, 23: Nec formidatis auxiliatur aquis (medicina); — f. dat. findes egf. contra; vid. Plin. 27, 98.

auxilium, i, n., [augeo]; 1) „alm.“: Hjælp, Bistand, Understøttelse; df. comift: ~ argentarium, (Penge-hjælp el. Penge), Plaut. Pseud. 1, 1, 103; men Ter. Andr. 2, 1, 20: neque auxilii copiam (habeo, etc., formaaer ifte at hjælpe); — auxilium esse alieni, offere auxilio esse alieni, Ter., Nep., Hor., o. A.: være nogen til Hjælp, yde nogen Bistand; ligel. auxilium ferre alieni, Plaut., Ter., Cic., contra aliquem, Cic., Caes., Hor.; egf. ~ offerre, Ter., dare, Virg.; ~ sibi adjungere, Cic., petere ab aliquo, id., Ovid.; — egf. in pl., Sall. Cat. 6; men auxilia liberorum, Quintil.; cf. Liv. 31, 33: duo auxilia etc.; men om Smanden: Quum tumet (mare), auxiliis assidet ille suis, (ved Roret el. Stibstøiet), Ovid. A. A. 3, 260; — II) „bef.“: A) i Krigsfproget, ofteft in pl., auxilia: Hjælpetropperne; (fædv. de færbundne og Læ-væbnede, i Medfæt. af Legionerne); vid. Sall. Jug. 39 o. 84, egf. Cic. Parad. 6, 1; — fild. egf. in sing.; vid. Tac. Ann. 6, 33, o. Ovid. Met. 11, 386; — bb) egf. betegnede auxilia undert.; a) Krigsmagt el. Droppemagt; vid. Caes. B. C. 3, 106, o. Justin. 1, 6; — b) egf. „overf.“: Magt, Styrfte, Midler; vid. Plaut. Epid. 5, 2, 10, flgd., o. Lucr. 5, 1443; — B) hos Lægerne: Lægemiddel; omne auxilium corporis est, Cels.; auxilia adversæ valetudinis, id.; cf. Plin. 25, 6; — not.: Plaut. Cist. 1, 3, findes Auxilium egf. som Versen, (ligesom Fides, Salus, etc.).

auxim, is, etc., (f. augeam, etc.), f. und. augeo, not. — Auximum, i, n.: By i d. Vicentinse, (hod. Osimo el. Osimo), Caes. B. C. 1, 15, Vell.; — df. Auximates, um, m.: Indvaanerne deraf, Caes. B. C. 1, 12.

avare, adv. af avarus: gierrigen, smudfigen; vid. Nep. Lys. 4, o. Cic. Off. 3, 8; — comp., Colum.; superl., Senec. — Avāricum, i, n.: By i Gall. Aquit., (hod. Bourges), Caes. B. G. 7, 13, oftere; — df. Avāricensis, e, praemia, ibd. 47. — avāriter, adv., ferel. Biform af avare: graadtigen, ingurgitare in se merum, Plaut.; cf. id. Rud. 4, 7, 12.

avāritia, ae, f., [avarus]; I) „egentl.“: Havesyge, Gierrighed; (opp. abstinentia; vid. Suet. Dom. 9); ~ hians et imminens, Cic. Verr. 2, 54; avaritiam si tollere vultis, mater ejus tollenda luxuries, id. d. Or. 2, 40; f. egf. id. Tusc. 4, 11; — egf. Haaftenhebe, Kærrighed; vitanda tamen suspicio est avaritiae, Cic. Off. 2, 17; cf. Suet. Claud. 39; — egf. Graadtighed, Slugenhed, Plaut. Rud. 4, 7, 13; — men in pl.: omnes avarities etc., (alle Arier af Gierrighed el. Havesyge), Cic. Fin. 4, 27; — II) „overf.“: besigt Alttraa, gloriæ, Curt. — avārities, ei, f.: Biform af frgt., Lucr. 3, 59, Clandian.

avārus, 3, [1. aveo; vid. Gell. 105]; I) „alm.“: begierlig el. grifsefter Guds og Penge, gierrig el. havesyg, leno, Ter.; ~ et furax homo, Cic.; semper avarus eget, Hor.; quantum disordet parvus avaro, id.; — egf. c. gen.: avarus publicæ pecuniae, Tac. Hist. 1, 49; — comp.: ~ magistratus (pl.), Cic. Verr. 3, 82; cf. Hor. Ep. 2, 2, 157; superl.: ~ homo et spurcissimus, Cic. Verr. 1, 37; — II) „overf.“ o. „poet.“: om Ting og om Begreber; — fuge litus avarum, (i. e. avarorum el. avari regis, Serv.), Virg. Aen. 3, 14; ~ Troja, Ovid. Met. 11, 208, (med Denfyn paa Laomedons menederske Gierrighed); ~ Acheron, Virg. Ge. 2, 492; ~ fata, Ovid.; ~ ignis, Prop.; ~ fraus, Hor.; ~ spes, (pl.), id.; — b) egf. undert. uden dædende Biegr.; praeter laudem, nullius avaris (Grais) etc., (som ene fægte Gæren), Hor. A. P. 321; egf. absol.: ~ agricola, (den færbommende Bønde), Virg. Ge. 1, 48; — not.: avarum, (f. avararum), Plaut. Truc. 2, 8, 9.

avēctus, 3, partic. af flgd. — avēho, [f. ab.v.], xi, etum, 3, v. a.: ferer el. bringer bort deraf el. derhen, ofv.; — ~ aliquem a patria, Plaut., ex Samo, id., Athenis, id.; cf. id. Rud. 3, 6, 21 flgd.; — ~ in

finitimas urbes, Liv., ad aras, Stat., domum, Liv.; — egf. e. acc. loci, (efter d. udsælsne Præpof.); vid. Virg. Aen. 1, 512: aliasque avexerat aras; egf. Liv. 31, 43: equites Aegyptum avexit; — 2) df. pass.: at drage bort derfra; avectus (sc. equo) a suis etc., Liv. 9, 27; cf. Virg. Aen. 2, 43: Creditis avectos (sc. navibus) hostes? — **Avella**, **Avellanus**, f. und. Abella, etc.

avello, [f. ab.v.], velli (Curt.), vulsi (Lucan.), vulsum, 3, v. a.; 1) „egent.“: veldteint at fæstede el. borttræde derfra; absol., el. e. dat., el. m. ex el. ab, etc.; — ∞ tigna trabesque, (om Lynet), Lucr. 6, 240; Avulsunq; humeris capula, etc., Virg. Aen. 2, 558; cf. Plin. 4, 21: Euboea avulsa Boeotia; men Virg. Aen. 2, 165: sacrato avellere templo Palladium etc.; ∞ poma ex arbore, Cic.; cf. id. Verr. 4, 40; men Lucr. 5, 314: avulsos silices a montibus; — H) „overf.“: A) frariver, fratrager; Ter. Eun. 3, 3, 14; ligel. Hor. Sat. 1, 2, 105, (hvor avellier, f. avelli); — B) borttræder el. afstøder el. afstiller derfra; — ∞ (filium) de complexu matris, Cic. Font. 17; men Virg. Aen. 4, 616: complexu avulsus Iuli; cf. Tac. Ann. 1, 41: ut avellerentur castris, (fulste bortførnes derfra); men ∞ sese ab aliqua, Ter. Hee. 4, 1, 39; cf. Cic. Off. 3, 4: a tanto errore avellere.

āvenā, ae, f.; 1) „alm.“: Havre; navn. a) Sædehavre, (avena sativa L.), Virg. Ge. 1, 77, Hor. Sat. 2, 6, 84, Colum.; — b) vildt Havre, (avena fatua L.), Virg. Ge. 1, 154 (Serv.), Cic. Fin. 5, 30, Plin. 18, 41; — H) df. „metou.“: A) Hærchalm, egf. enhver Salur, Straa el. Salmsira; tam gracili avena tolli (linum), Plin. 19, 1; — B) navn. brugtes egf. avena (el. Salmsira) til Hærstoffer el. Rørpiber; vid. Ovid. Met. 8, 191; — b) df. „poet.“ f. Hærpibe el. Rørpibe; Silvestrem tenui musam meditaris avena, Virg. Ecl. 1, 2; cf. Tibull. 3, 4, 71, egf. Ovid. Met. 1, 677, e. Martial. 8, 3; df. — āvenāceus, 3: af Havre, farina, Plin. 22, 67: o. — āvenārius, 3: benavnt efter Havre, cicada, vid. Plin. 11, 32.

Avēnio, ōnis, f.: By i Gall. Narb., (hød. Avignon), Mela, Plin. 3, 5. — **āvens**, tis, partic. e. adj. af 1. aveo; df. — **āventer**, adv.: begierligen, Aumm. — **Aventinensis** o. **Aventinus**, e. **Aventinum**, i, n., e. Aventinus, 3, f. und. figd.

1. **Aventinus**, i, m., (sc. mons): **Aventiner** bierget, en af Rom's syv Høie; vid. Cic. d. Rep. 2, 18, Varro, L. L. 5, 7, o. Serv. ad Virg. Aen. 7, 657; — findes egf. i neutr. Aventinum, Liv. 1, 33, efter; — B) df. 1) **Aventinus**, 3: hørende til Aventinerbierget el. benavnt detsfæder, caecumen, Ovid., jugum, id., arv, id., humus, id.; — men ∞ Remus, Prop. 4, 1, 50, (der havde taget Barfær paa Aventinerhøien); ∞ Diana, (seim fra de ælske Tider her havde et beramt Tempel), id. 4, 8, 29; cf. Hor. C. Sec. 69, e. Martial. 12, 18; — 2) **Aventinensis** (Fest), el. **Aventinensis** (Val. Max.), Diana, f. ovenf. — 2. **Aventinus**, i, m.: en Søn af Hercules, Virg. Aen. 7, 656.

1. **āveo**, (haveo), ēre, (v. a. e. n.), [rimel. best. m. ēvo, āvo, germ. webe]: ligesom puster hængende, d. e. higer el. stræber detsfæder; 1) e. inf.; vid. Lucr. 3, 6 e. 216, egf. Hor. Sat. 2, 4, in., o. Ovid. Met. 2, 503; men valde aveo scire, quid agas, Cic. Att. 1, 15; cf. id. Off. 1, 4; — **avet mens vagari**, Catull. 46, 7; cf. Liv. 15, 39; ligel. avebat animus antere, etc., Tac. Ann. 4, 71; men Hor. Od. 4, 11, 7: ara ... avet immolato Spargier (inf. pass.) agno; — 2) e. acc. (comm.): Sed dum abest, quod avemus, etc., Lucr. 3, 1095; cf. Hor. Sat. 1, 1, 91, egf. Lucr. 3, 970; men Cic. Att. 15, 11: aveo genus legationis, ut etc., inc.; — 3) absol.: quae fluxivos passim refrenat aventes (mora) stander dem i Hæbet, Lucr. 6, 531; — not.: partic. **āvens**, tis, som adj., f. lubens: gierne, villig, Laevius ap. Gell. 19, 7.

2. **aveo**, (haveo), ēre, v. n.: at være vel, at befinde sig vel; men (med udsat Lidtagelse, vid. not.) alene i imperat.: **ave**, (have), aveto, avete, o. in. inf.: **avere**; — nemt. som Hilsen ved nogens Ankomst el. Bortgang, ligesom salve o. *græce*: vær hilset, god Dag, egf. farvel el. levevel, øst.; — Caesar ... simul atque have mihi divit, etc., Coel. ap. Cic. Fam. 8, 16; Numquam dicis ave, sed reddis etc., (de hilser aldrig først), Martial. 3, 95; — egf. findes have to i Euxen af et Brev, Sall. Cat. 35, men i Begyndelsen af et andet, Gell. 15, 7; cf. Martial. 3, 5: Marcus avere jubet, (bæder at hilse); — **vertit** er endnu at mærke: **ave**, som Morgenhilsen, Martial. 1, 56; (opp. vale, som Aftedsbilsen, Suet. Galb. 1); — men egf. er efter Martial. 5, 8: **avere** som Hilsen til de Levende, at adskille fra valere, som Hilsen til de Døde; hvs. egf. Suet. Claud. 21 er at forklare; — not. a: som verb. finit. forskemmer dette avere alene Mamert. Grat. Act. ad Jul.: aveo plane, et avebo ... quum is avere jubeat, qui jam fecit, ut averem; — not. b: efter Doederl. er **avere**: den svagere Jærm af salvere.

Avernālis, e: hørende til el. benavnt efter Avernusfæen, aquae, Hor. Epod. 5, 26, nymphæ, Ovid. Met. 5, 540; men ∞ Sibylla, (der boer i en Hule ved Avernusfæen), Prop. 4, 1, 49; af — **Avernus**, 3, [ἀόργος: uden Jægle]; — df. alm. **Averna**, (sc. loca: blødt Uddunsminger Jægle ike kunne udsædes); vid. Lucr. 6, 741, figd.; cf. ibd. 831; — hb) „abf.“ er egf. at mærke; a) **Avernus Lacus**, egf. absol. **Avernus**: Avernusfæen, (Lago d'Averno), i Nærheden af Cumæ, Puteoli o. Bajæ, e. berygtet af sine Væstmur; ligesom en Hædgang til Underverdenen fandtes i dens Nærb; vid. Plin. 3, 9, Cic. Tusc. 1, 16, e. Virg. Aen. 6, 291; — b) „poet.“ findes egf. **Avernus** f. Underverdenen, Ovid. Am. 3, 9, 27, Martial. 7, 46, e. M.; egf. f. **Acheron**, Stat.; — c) df. after **Avernus**, 3; a) hørende til el. benavnt efter Avernusfæen, luci, Virg. Aen. 6, 118, valles, Ovid. Met. 10, 51; men ∞ freta, (Avernusfæen), Virg. Ge. 2, 164; egf. absol.: **Averna**, orum, (sc. loca), id. Aen. 3, 412, o. Ovid. Met. 14, 105; — b) hørende til Underverdenen, stagna, Virg. Ge. 4, 493, loca, Ovid. Met. 14, 105; men ∞ Juno, ibd. 114, i. e. Proserpina.

āverro, [f. ab.v.], verri, (versum), 3, v. a.: bortfører el. borttager ganske; ∞ reliquias, Licin. Macer ap. Priscian. — **āverrunco**, (abv.), are, v. a., ἀνερῶν; i det ældre Religionsprog: at afvende el. afværge el. bortføre (et Dnde), Cato, (i en Venfermular); men averrunceandæ deorum irae (sc. causa) etc., Liv. 8, 6; cf. id. 10, 23; egf. som Udtaab: dii ... averruncent! vid. Atticus ap. Cic. Att. 9, 2, 4; — b) egf. mærkes Dytativformen: **averuncassit**, Pacuv. ap. Varr.: hvs. d. foræld. inf.: **averuncassere**, Pacuv. ap. Non. — **Averuncus**, i, m., [tsel. m. figd.], sc. deus: der afstøder el. bortvender, navn. et Dnde, Varro L. L. 7, 4, Gell. 12, 5.

āversābilis, (avors.), e: hverfra man vender sig bort; df. afstøjel, Lucr. 6, 390, Arnob. — **āversatio**, ōnis, f.: at vende sig bort derfra; df. Afsty; ∞ tacita etc., Quintil. 8, 3, 65; cf. Senec. Tranq. 2; e. — **āversatrix**, icis, f.: som afstøjer; ∞ crudelitas, Tertull.; — [aversor].

āversim, adv.: bortvendt, fravendt, i modsat Retning, Mamert d. Stat. An.; e. — **āversio**, ōnis, f.; 1) „egent.“: Bortvendelse, at vende sig bort, at bortføre sig, men alene i Adverbialudtrykke: ex aversione bagfra, Auct. B. Hisp. 22; — H) „fig.“: A) „overf.“ o. „tekn.“: a) i Nætsproget: per aversionem, (egf. aversione), emere, vendere, locare, øst.: hiebe el. sælge el. leie udsætte el. paa en Slump, Dig.; — b) i Rhetoriken: Talerens Bortvendelse fra hans Thema til en anden Gienstand, (af hvilken Figur Apostrophen er en

Del): vid. Quintil. 9, 2, 39; — (sem Exempter fan efterfødes: Cic. Coel. 1, c. id. R. Am. 49); — B) „ment.“: Afsty, Illucie; deorum coactum aversione, etc., Diet. Cret.; — [averto].

1. **aversor**, [f. ab.v.], atus sum, 1, v. dep. a. o. n., intens. af averto; 1) „egent.“: vender mig bort derfra; fædv. absol. o. m. Biegr. af Illucie el. Illucfeelse, osv.; vid. Cic. Cluent. 63, c. id. Verr. 2, 76; — II) „fig.“: ∞ aliquem el. aliquid: vende fig derfra, ifte ville fce, afvise; ∞ filium, Liv. 8, 7; ∞ afflictum amicum, Ovid. Pont. 2, 3, 5; ∞ preece, Liv. 3, 12, adulationes, Suet., scelus, Curt.; — b) egf. c. inf., Auct. B. Hisp. 14; — not.: pass. vultu aversato, (med fravender Afsty), Aur. Viet. Epit. 28. — 2. **aversor**, oris, m., [averto]: sem bortvender; ∞ pecuniae publicae, Cic. Verr. 5, 58. — **aversus**, 3, partic. v. adj. af averto.

averta, ae, f., *ἀορτή*, (d. latinske mantica): Tærfsæt, Mantelsæt, Cod. Just.; df. — **avertarius**, i, m., (sc. equus): sem bærer en Tærfsæt el. Mantelsæt, ibd.

averto, [egf. ab.verso, o avorto], ti, sum, v. a. (o. n.); 1) „egent.“: vender bort el. afvender derfra, giver (noget) en anden Mening, (opp. adverto); egf. afseer el. bortfierner, edl.; ordentl. m. ab; el. c. abl. (efter d. nstætnie ab), egf. ubent. absol.; dertil egf. undert. m. in el. ad; — vid. Plaut. Rud. 1, 2, 76; men quo te abortistii, (børsthen)? id. Amph. 3, 2, 19; ∞ ab oculis ea, quae etc., Cic. N. D. 2, 56; ∞ iter ab Arari, Caes. B. G. 1, 16; men ∞ flumina, (aflede el. bortlede), Cic.; cf. Liv. 41, 11; men Italia Teucrorum avertere regem, Virg. Aen. 1, 41; cf. Lucr. 4, 1269; a ceteris ... in se averterant oculos, Liv. 2, 5; cf. id. 3, 24; — f. avertere in fugam, id. 31, 15, findes egf. absol. avertere, id. 9, 19; — bb) dertil mæfces; a) f. in el. ad findes egf. „poet.“ aec.; vid. Virg. Aen. 1, 106; quo ... Libyca averteret oras; — figel. dat. f. ab c. abl.; vid. Prop. 3, 23, 9: quod mihi ... avertere etc.; — b) hos pass. i medial el. reflexiv Bem. findes egf. aec., (paa Græfvernes Vis); fontesque avertitur (equus), Virg. Ge. 3, 499, (vender fig derfra); — c) sem v. n. faaer avertere undert., f. avertere se; Ob eam causam huc abs te avorti, Plant. Mil. gl. 4, 2, 82; cf. Virg. Aen. 1, 104 c. 402, egf. Gell. 4, 18; — II) „fig.“: A) „overf.“: bortvender el. bortfierner, ftaaler el. rober; vid. Cic. Verr. 1, 4, c. ibd. 3, 19; men ∞ praedas, Virg. Aen. 10, 78; cf. ibd. 8, 208; egf. m. lunc: at borttage el. opstøbe, Hor. Sat. 2, 4, 37; men Catull. 64, 5: auratam ... Colchis avertere pellem, (det gylde Skind); — B) „ment.“: 1) „alm.“: bortdrager el. afdrager derfra, navn. fra en Birkfombed el. Joresfulling; vid. Cic. Mur. 21, c. id. Sest. 31, egf. Liv. 1, 28, c. id. 7, 5; men Suet. Ner. 52: a philosophia cum mater avertit; — 2) „bef.“: giver fiendst el. ugunstig derimod; ∞ popularium animos a se, Sall. Jug. 111; cf. Caes. B. G. 1, 4; men Catull. 61, 406: nobis mentem avertere deorum; — III) df. partic. aversus, 3, egf. som adj.; A) „egent.“ el. om Stedsbestemmelse: bortvendt, bagtil, osv.; — adversus et aversus, (for og bag), Cic. d. Or. 2, 63; aversos nostros aggredi, (falde dem i Ryggen), Galb. ap. Cic. Fam. 10, 30; cf. Nep. Dat. 11; men Liv. 1, 7: aversos hoves caudis in speluncam traxit, (baglens); — aversa hosti porta, Tac.; in aversa charta scribere, (paa Bagfiden), Martial.; — aversi a proelio milites, (som have hørt op at fæmpe), Caes. B. C. 2, 12; — bb) df. subst. aversum, i, n., fædv. pl., aversa, orum: Bagfiden; vid. Vell. 2, 63, Liv. 5, 59, c. id. 37, 27; aversa montis, Plin.; men aversa Indiae, (Bagindien), id.; — de3 egf. in aversum, sem adv.: bagud el. tilbage, collum circumagere, (om Væfken), id.; — B) „fig.“: bortvendt derfra, d. e. ugunstig el. fiendst el. fridende

derimod; m. ab, el. c. dat., el. absol.; — tam aversus a Masis, etc., Cic. Arch. 9, a vero, id.; cf. id. Tusc. 4, 15; — superl.: aversissimo a me animo, id. Att. 11, 5; (comp., f. necten.); — aversus mercaturis, Hor. Sat. 2, 3, 107; cf. id. Od. 2, 4, 19: Sic lucro aversam etc.; — comp., Quintil. 7, 1, 11, iuc., f. und. adversus; — aversa deae meus, Virg. Aen. 2, 170; men aversos soliti componere amicos, (sem ere blesne uenige), Hor. Sat. 1, 5, 29; aversus animus, Tac.; men aversi animis, id. Ann. 14, 26; vultus aversior, Senec.

avia, ae, f., [avus]: Beststemedet, Plaut.; — b) egf. „meten.“ o. „alleg.“: Dum veteres avias tibi de pulmone revello, (de gamle Jerstomme), Pers. 5, 92; — 2) etflags ubefindt Plante, Colum. 6, 11. — **aviarium**, i, n., f. und. figd. — **aviarius**, 3, [avis]: hørende til fugle, rete: Fuglenet, Varro; — B) df. subst.; a) **aviarius**, i, m.: sem pæster Fuglene, Senfereng; — b) **aviarium**, i, n., (se stabulum): Fuglebur, Hønschuet el. Hønsagaarden, edl., Varro, Colum., Plin.; — men „poet.“: ∞ inculca, (Støven, som de vidte Fugles Slem), Virg. Ge. 2, 430. — **avicella**, f. und. aucella. — **avicula**, ae, f., dem. af avis: liten Fugl; aviculae nidulus, Gell.; ∞ canorae, Appul.; df. — **avicularius**, i, m.: = aviarius, Apic.

avide, adv., 1) „egent.“: begierlig, graadig, Plin., replere se cibo, Petron.; — comp.: ∞ vesci, Suet.; superl., f. necten.; — II) „fig.“: ∞ appetere aliquid, Cic.; avidius mergere se in voluptates, Liv. 23, 18; avidissime expectare aliquid, Cic.; o. — **aviditas**, atis, f.; 1) „alm.“: stærk Begierlighed el. Higen deretter; (senectus) mihi sermonis aviditatem auxit, potionis et cibi sustulit, Cic. d. Senect. 14; — ∞ pecuniae, id., gloriae, id., legendi, id.; cf. Liv. 31, 48; ∞ vini, Suet.; egf. ∞ ad cibos, Plin.; egf. in pl. id. 20, 84; egf. absol.: vid. Cic. Off. 2, 11; — II) „bef.“: a) Madlyst, Appetit; egf. Graadighed; aviditatem incitare, excitare, facere, Plin.; egf. in pl.; ∞ bestiolarum, id. 11, 5; — b) ligesom avaritia: Gierlighed, Hæfeyge; vid. Plaut. Merc. prol. 39; men sem Scutens o. „metonym.“, Phaedr. 2, 1: Verum est aviditas dives, et pauper pudor; — [avidus]: — **aviditer**, adv., Biferm af avide: begierlig, Appul., Arnob.

avidus, 3, [1. aveo]; 1) „egent.“: A) „alm.“: begierlig el. higende derefter, (være fig efter det Være el. Vedre; hvorim. avarus ofteft er dadlende); c. gen., egf. m. in c. acc., fielt. c. dat., offerre absol.; — avidi laudis (Romani), Cic. Manil. 3; cf. id. Phil. 3, 1, o. Liv. 1, 8; men Senec. Prov. 4: avida est periculi virtus etc.; — avidior properandi, Sall. frgm.; avidissimus privatae gratiae, ibd.; — avidus ... videndi, Ovid. Met. 10, 57; — f. gen. ger. fan egf. „poet.“ faae inf.; avidus cognoscere amantem, ibd. 472; cf. ibd. 5, 75; — avida in novas res ingenia, Liv. 22, 21; cf. id. 5, 20; — servorum manus subitis avidae, Tac. Hist. 1, 7; — ita sunt avidae (aures meae), etc., Cic. Orat. 29; men „poet.“: ∞ amor, Catull.; ∞ pectus el. cor, Ovid.; ∞ amplexus, id.; usqve. er Lucr. 4, 595: nimis avidus auricularum, (altfer berchlyften); — II) „bef.“ egf.: A) ligesom avarus: hæfeyg, gierrig; vid. Ter. Eun. 1, 2, 51; animi non avidi signa etc., Cic. d. Or. 2, 43; cf. Lucr. 3, 71; opp. liberalis, Cic. R. Com. 7; men avidae manus heredis, Hor.; — B) som har stærk Madlyst el. Appetit, forfulst el. slugen; vid. Hor. Sat. 1, 126, oftere; — bb) df. „poet.“: a) em Ting og Begreber, navn. om Elementerne, om en Sygdom, edl.: umættelig, ifte til at tilfredstille; ∞ mare, Lucr., Hor., ignis, Ovid.; ∞ morbus, Lucr., morsus, Ovid.; — b) hos Lucr. egf. om Rummet: vid, omfattende; avido complexu quem tenet aether, id. 2, 1066; cf. id. 5, 202.

Aviēnus, i, m., Rufus Festus: romersk Digter fra d. sidste Halvdel af d. fjerde christelige Aarh.: af ham haves: Metaphrasis Periegeses Dionysii, o. Metaphrasis Phaenomenon Arati. — avipēs, edis, adj., [avis, pes]: med Jæglefødder, d. e. hurtig paa Venene som en Jægl, lepus, Serenus ap. Capell.

avis, is, f., (abl. ave o. avi, [best. m. æv, æva; nemf. m. Hensyn paa den ved Slagten frembragte Bøvgælses]; I) „egenl.“: en Jægl; egf. collect.: Jægleflagten; f. egf. Lucr. 1, 257; men ista enim avi, (i. e. aquila, etc., Cic. Div. 2, 70; liget, rara avis, (i. e. pavo), Hor. Sat. 2, 2, 26; — egf. om Bieu findes avis, Varro; men avis alba, om en Siel: denhed, f. und. albus; — comist egf. om et Memeste i flagrende Skæbener, Plaut. Poen. 5, 2, 15; — Jæglens Beskrivelse har Plin. 1, 10; — II) ferdig Rømerne hyppigt toge Varsler af Jæglene, (f. und. auspicium o. augurium); f. aa beder egf. avis „overf. o. „ment.“, ligesom omen: et Varsel, hvs. egf. este m. Epitheterne bona el. secunda, (egf. sinistra f. bona), el. mala el. adversa, etc.; vid. Hor. Od. 1, 15, 5; liget. avibus bonis, Ovid., secundis, Liv. 6, 12; mea qua ... avi, (under hvilket Varsel, med hvilket Held), Plaut. Cas. 3, 4, 26; cf. Ovid. Met. 5, 147: Tunc ave deceptus falsa.

avite, adv. af avitus: fra gammel Tid, Tert., inc. — avitium, i, n., [avis]: Jægleflagten, Appul. — avitus, 3, [avus]: af el. fra Besidderen, possessiones, Cic., divitiae, Catull., hospitium, vid. Cic. Fam. 13, 34, (gammelt, nedarbejdet); — egf. om Dyrene, Colum.; — egf. „overf.“: ælsgammel, meget gammel, merum, Ovid. A. A. 2, 695; f. egf. ovenf.

avius, (f. abv.), 3, [via]; I) „egenl.“: som ligger borte fra Bieen el. afides, afides el. ensom, egf. ubetradt; selv „poet.“; (dog egf. hos Historikere); — loca, Lucr., nemora, id., virgulta, Virg.; ~ montes, Hor.; cf. Sall. Jug. 54; avia commeatibus loca, Liv. 9, 19; — „poet.“ egf. om den fem befunder sig paa Afseie el. paa øde Steder, vid. Virg. Aen. 11, 810; — bb) df. subst. avium, i, n.: Afvei el. øde Sted el. Østen, Auct. ad Her.; øftere in pl. avia; vid. Virg. Aen. 2, 737; liget. per avia ac derupta, Tac. Ann. 6, 21; liget. avia iterum, Vell., nemorum, Ovid., saltuum, Tac.; liget. avia Oceani, id., Armeniae, id.; — II) „fig.“: som farer vidt el. tager fejl; Avius a vera longe ratione vagaris, Lucr. 2, 81, øftere; cf. id. 3, 464; men Sil. 12, 493: avia coepto consilia, (sem afbrage fra et Forhavende).

avocamentum, i, n.: hvad der falder bort fra et andet; df. „overf.“: Adspredelse el. Vindringsmiddel, navnlig i en stor Sørg, Plin. Ep. 8, 23; — egf. Forfriskning el. Berøvgælses, id. Pan. 82; — avocatio, onis, f.: = frgd.; ~ a cogitanda molestia, Cic. Tusc. 3, 15; cf. Senec. Ep. 56; o. — avocator, oris, m.: som bortfaster, Tertull.; — df. fem. avocatrix, leis, id.; — [af figd.].

avoco, [f. abv.], avi, atum, I, v. a.; I) „egenl.“: falder el. drager bort derfra, egf. over dertil; m. ab, egf. m. ad el. in; vid. Messala ap. Gell. 13, 15; (egf. c. dat., f. ab e. abl., id. ibd.); f. egf. Liv. 1, 6, o. id. 4, 61; — II) „fig.“ o. „ment.“; A) „alm.“; a) overfører derfra, (egf. dertil); ~ philosophiam a rebus oculentis, vid. Cic. Acad. 1, 4; ~ animos multitudinis ad Antiochum, Liv. 37, 9; — b) afdrager el. bortfører el. hindrer derfra; senectus avocat a rebus gerendis, Cic.; cf. id. R. Am. 32, egf. id. Arch. 6, egf. Nep. Ep. 5, o. Suet. Aug. 40; — c) i Retsfægtet findes avocare, f. revocare: at tilbageføre, possessionem, Dig.; — B) „bef.“: afdrager Dyrerksommeligheden derfra, forstyrret, afbrøder; quae (negotia) simul avocant animum et comminuunt, Plin. Ep. 9, 2; — egf. afbrøder opmuntrende, opmuntret, for-

støffer; ab iis, quae avocant, abductus et liber, etc., id. ibd. 9, 36.

avolo, [f. abv.], avi, atum, I, v. n.; I) „egenl.“: at flyve bort el. derfra; vid. Catull. 66, 55; men Suet. Gall. 18: pullos auspicanti avolasce; — II) „overf.“; A) om Personer: at flyve el. ile derfra el. fra et Sted til et andet; experiri certe, ut hinc avolem, Cic. Att. 9, 10; cf. Virg. Aen. 11, 712; — men Liv. 1, 57: citatis equis avolant Romani; liget. ~ ad equites, id. 3, 61; men med Luce om den Døendes Bortgang: me hinc avolaturum, etc., Cic. Tusc. 1, 13; — B) om Begreber: at finde den, at kiese borte; voluptas ... prima quaque avolat, Cic. Fin. 2, 32.

avulsio, onis, f.: Afvinding, navnlig, Grevens af Træet, Plin. 17, 9; o. — avulsor, oris, m.: som river løs derfra, Plin. 9, 69; — [avello]. — avulsus, 3, partic. af avello.

avunculus, i, m., [ester Germen, dem. af avus]: Nerbøder, (ligesom patruus: Nerbøder), Dig., Cic. d. Or. 2, 84; — bb) dertil nært; a) ~ magnus, i. e. frater aviae, Cic. Brut. 62, Dig.; — b) ~ major, i. e. frater proaviae, Dig.; — dog staar egf. ~ major, f. ~ magnus, Vell. 2, 59, Suet. Aug. 7, øftere; — egf. staar avunculus absol., f. avunculus major, Tac. Ann. 2, 43, øftere; — c) ~ maximus, i. e. frater aviaiae, Dig.; — 2) Nerbøderens el. Nerbødens Mand, Senec. Consol. ad Helv. 17.

avus, i, m., [best. m. germ. Ahn, egf. m. isl. Afri]; I) „egenl.“: Nerbøder, (Nerbøder el. Nerbøder); — Pater, avus, proavus, abavus, atavus, etc., Plaut. Pers. 1, 2, 5; cf. Ter. Phorm. 2, 3, 48; egf. Cic. Hor., Dig.; — b) „poet.“ egf. om Niernes Forplantning, Virg. Ge. 4, 209: Stat fortuna domus, et avi numerantur avorum; — II) „overf.“; A) Stamfader el. Stamherre; vid. Hor. Sat. 1, 6, 3; cf. Ovid. Fast. 2, 30, øftere; — B) en Ælding; Longius annoso vivere dignus avo, Albinov. 2, 4.

axamenta, orum, n., [axis, i. e. tabula]: viske (paa Træstæler stævne) religiøse Sange, til at aflynges af Salierne; vid. Fest. pag. 3. — axedo, onis, f.: = axis: et Bret, Marcell. Empir. — Axēnus Pontus, (ἄξενος, d. e. ugæstfild); ester Ovid. Trist. 4, 4, 56: tidligere Benævnelse paa Pontus Euxinus.

axicia, ae, f., [ad, seco]: en Car, Plaut. Cure. 4, 1, 22. — axiculus, i, m., dem. af axis: liden Arel, hvorefter neget dreier sig, Vitruv. 10, 14; — egf. en liden Tøj el. Vlog, ibd. 21; — egf. liden Stang el. Bøt, Colum. 6, 19; — egf. ere axiculi, Amm. 21, 2, Brettef. el. Træstykke, hvoraf Skjoldet er tømret. — axilla, ae, f., ester Cic. Orat. 45, Grundformen til ala. — axim, avit, f. egerim, etc., f. und. ago, not. — axinōmantia, ae, f., ἄξινωμαρία: Spæddom af Dyr, Plin. 36, 34. — axiōma, atis, n., ἄξιωμα: Grundfæsting, Paastand, Ariom, Appul; cf. Gell. 16, 8.

axis, (egf. assis), is, m., ἄξιν; I) „alm.“: den Arel, hvorefter et Legeme dreier sig; navnlig egf. en Bognævel; nitens sub pondere faginus axis, Virg. Ge. 3, 172; — b) „meton.“, (som pars pro toto), egf. f. Bognen selv; ignifero ... consistere in axe, (paa Sotvognen), Ovid. Met. 2, 59; egf. in pl., ibd. 148; — II) „bef.“ egf. axis, m. e. und. coeli: Berdens; aksen; versari circum axem coeli etc., vid. Cic. N. D. 1, 20; cf. id. Acad. 2, 39; liget. mundi axis, Lucr. 6, 1106; — bb) df. „meton.“; a) Polen, (el. en af Polerne); genium ... procedere in axem, Lucan. 7, 422; ~ innocidius, (Nerbøden), id., meridianus, Vitruv.; — men egf. absol. axis: Nerbøden, Lucr. 6, 721, Virg. Ge. 2, 270, o. A.; liget. sub axe posita (ora), etc., Cic. Tusc. 1, 28; — b) hele Himmelen; axem ... stellis ardentibus aptum etc., Virg. Aen. 4, 482; cf. Ovid. Met. 1, 255, øftere; — nudoque sub aetheris axe, (under aaben Himmelf), Virg. Aen. 2, 512;

cf. ibd. 8, 28; — c) Hinnielegu; ∞ boreus: Norden, Ovid. Trist. 4, 8, 11, hesperius: Væsten, id. Met. 2, 214; — H) „everf.“ ifølge etflags Lighed med Kuglens Arel; a) Cylindricen i Randubret, Vitruv.; — b) Dersfiabel, (hverem Hængflen dreies), Stat. Theb. 1, 346; — c) Ventilen paa et Rør, Vitruv.; — d) axes volutarum, (i Bygningstunten): Randsfiriverne paa Sollefneglen, id.; — e) Bret af Dvertræ; trabes axibus religare, vid. Caes. B. C. 2, 9; ligel. hos Colum., Plin., o. A.; — f) ubetjendet viler Dyr i Jorden, Plin. 8, 31.

axitiosus, 3. [ago]: ivrigen medvirkende; (feræstet Dyr); vid. Varro L. L. 7, 3, o. Fest. p. 3. — Axius, i. m.: Fled i Maecdonien, (hod. Wardar), Liv. 39, 54, ostere, Plin., o. A. — axon, ōnis, m., ἄξων, ligesom axis: den Arel, hverem Kuglen dreier

fig; df. „bef.“; a) Middagslinien paa Solubret, Vitruv. 9, 5; — b) den aretfermede Del af Vallisten, id. 10, 17; — c) axones: de paa Trætavler, (in axonibus ligneis, Gell.), indgravede selenste Løve, Amm. 16, 5. — Axona, ae, f.: Fled i Gall. Belg., (hod. l'Aisne), Caes. B. G. 2, 5. — axungia, ae, f., [axis, ungo]: Arelsmøre, Begnsmere, Plin. 28, 37; — b) egf. „alm.“: Fædt af Emorelse, Pallad., Veget. azaniae, (nucis pineae), Plin. 16, 44: Pinenødder, (ser neml. aabne sig ved stærk Jættorrung; af ἄζανον, d. e. at terres). — azoni dii, θεοὶ ἄζωνοι: Guter, sem ikke optage bestemt Num (cf. Vætte) paa Himmelen; (egf. dii communes), Serv. ad Virg. Aen. 12, 118, Capella. — azymus, 3. ἄζυμος: ubret, panis, Scribon.

B.

B, b, be, n. indecl., forfortet af Grækerne beta, (B, β), hvortil det aldeles svarer, ved at betegne den bløde Labelyd imellem v o. p; — „bef.“ udtryffes egf. derved visse Dyr's Ekrid; vid. ss. ll.: balare, harrire, o. fl.; ligel. visse stødende og løbende Løve; vid. ss. ll.: balbus, blaesus, o. fl.; — H) om dette Beghav er endnu at mærke; a) i Ordets Begyndelse forbindes „b“ alene m. „r“, o. „r“, i Ordets Mide egf. m. andre flydende og bløde Begstaver; — foran de baarde Begstaver kan „b“ alene staae i Sammenfæringerne m. ob o. sub, ligesom det ndstodes i aspelto o. asporto, o. gaar over til „u“ i aufero; — dog undtages: plebs, urbs; egf. Arabs, chalybs etc., (hvor bs svarer til Grækerne ψ); — fremdeles kunne de flydende Begstaver „r“ o. „r“ staae saavel foran sem efter „b“, „m“ derim. alene foran „b“, o. „u“ efter det; hvf. con o. in foran „b“ blive til com o. im; (ligesom omvendt „b“ foran „u“ undertid. bliver til m, hvf. Sannium, rincel. f. Sabinium, seannum, f. scabinum, hvf. dem. scabellum); — b) fremdeles findes „b“ fordeblet i obba, gibbus; ligesom det i Sammenfættu. m. ob o. sub bliver uferandret foran „b“, — egf. er „b“ omfat i abdomen, (f. adipomen, af adeps); ligesom det er bortkastet i uro, (f. buro, af πῶρ, hvf. comburo, burnum); men redupliceret i bibo, (af πῖω), hvf. perf. bibi, (ifte bibi); — egf. kan „m“ dels indstødes dels ndstodes foran „b“, saal. lambo af λάπτω, men sabucus, f. sambucus; — c) i Ordets Begyndelse kan „b“ sættes for enhver Labelyd; saal. buxis, f. pyxis, balaena, f. γάλαρα; cf. Burrhus, f. Pyrrhus, Eum., o. Balantium, f. Palatium, Naev.; — f. strepos ofte „b“, f. „v“, saal. berhex. f. verex, Petron.; — hertil høre endnu visse Omverlinger af Læbe Gane og Tugelsdene, sielt. i Ordets Begyndelse; saal. bilis af sel, cf. af ζολή; ostere i Miden, saal. tabeo af τῆζω, habeo af ἔχω, ubet af ὄζω, o. fl.; — dog oftest i Afstærningsstavelserne; saal. i -bundus o. -cundus, -bilis o. -tilis, o. fl.; — endel. mærkes Omverlingen af „b“ o. du; hvf. bellum, f. duellum, bis, f. duis, osv.; — not.: i Jættfiristerne staaer B. navnlf. egf. for bonus o. bene; B. D. f. bona dea; B. M. f. bene merenti.

Baal, m., indecl., (i. e. dominus cf. Ferre), Navnet paa en fyrst Guddom, Prud. — bābae cf. papae, ligesom βαβαι cf. παπαι, interj. cf. luraab, (navnl. i Jerumdring cf. Glæde), emtr. yort: Hillemand! ei ei! Plant.; cf. Ter. Eun. 2, 2, 48, o. ibd. 3, 1, 26. — Bābūlo, ōnis, m.: Benævneise paa en

Ødeland, Ter. Ad. 5, 7, 17, inc. — Bābūlon, ōnis, (-ōnos), f., Βαβυλών: Babylon, ældgammel og berømt Hovedstad i det dærfter benævnte babyloniske afstyrete Rige i Mesopotamien; vid. Mela 1, 11, o. Plin. 6, 30, egf. Cic. Div. 1, 23; — not.: acc. Babylona, Prop., o. A.; — B) df. 1) Bābūlōnius, 3: forende til cf. benævnt efter Byen Babylon, moenia, Lucan., arx, Curt., Euphrates, Ovid., miles, Plaut.; men ∞ junceus, (i Omegnen af Babylon, af fortrinlig Godhed), vid. Plin. 21, 72; — bh) df. a) Bābūlōnii, orum, m.: Jættvaanerne af B., Cic. Div. 2, 46, Curt.; — egf. in sing.; Babylonijs Horos, (den Babylonier), Prop. 4, 1, 79; — df. fem. Babylonia, Ovid. Met. 4, 41; — b) Bābūlōnia, ae, f., (sc. regio): det efter Hovedstaden Babylon benævnte Landstrik, (hod. Irak Arabi); vid. Mela o. Plin. ll. cc.; — egf. f. Byen Babylon, Justin. 1, 2; — c) da Babylonierne vare berømte for deres astronomiske Kundskaber, saa hede Bābūlōnii numeri: afstøregifte Beregninger; vid. Hor. Od. 1, 11, 2; f. egf. ovenf. Prop. l. c.; — 2) Bābūlōnicus, 3: == Babylonijs, peristromata: kumfingen virkede Tæppener fra Babylon, Plin. 8, 74; cf. Martial. 8, 28; — egf. absol. Babylonica, orum: kofbare vævede cf. udvævede Tæppener, Lucr. 4, 1026, Dig.; sielt. in sing., Publ. Syr. ap. Petron. 55; — c) Babylonica Chaldaeorum doctrina, (f. Chaldaeorum: deres Afstøregifte), Lucr. 5, 726; — 3) fiældnere Biform af Babylonijs cf. Babylonicus ere: a) Bābūlōnienses, e, miles, Plaut.; — b) Bābūlōniacus, 3, undae, (i. e. Euphrates), Manil. — Babylonia, ae, etc., f. ind. Babylon.

bacca, (baca), ae, f.; D) „egentl.“; A) „alm.“: enhver liden rund Frugt; df. Bær, (Vindruebar, Stiebar, osv.); — virgas murtaes cum bacis etc., Cato; ∞ lauri, Virg., ebuli, id., epressi, Plin.; cf. Ovid. Met. 10, 98; — B) „bef.“ egf.: a) bacca olivae: Stiebarret af Oliven, Hor. Sat. 2, 4, 69; egf. „poet.“ o. absol.: bacca, id. Od. 2, 6, 16, Ovid.; — egf. det vilde Stiebar, id. Met. 14, 525; — b) f. enhver Træfrugt; nec fruges terrae baccasse arborum etc., Cic. Div. 1, 51; cf. id. d. Senect. 2, o. id. Tusc. 1, 14; — H) „everf.“ ifølge etflags Lighed med Frugtbarret: a) en Perle, Hor. Epod. 8, 14, id. Sat. 2, 3, 241, Ovid., o. A.; — b) ∞ caprini stercoris, (d. olivfermede Gødeskarn), Pallad.; — c) det olivfermede Løv af en Lante, Prud.

°baccālia, ae, f., (sc. laurus): etflags Laurbartræ med mange Bær, Plin. 15, 39; o. — baccālis, e: med mange Bær, laurus, Plin. 17, 11; — [bacca].

— baccar, (bacchar), äris, n., (baccāris, is, f., Plin. 16, 26), *βάρχαρις*: etilags Bært med veflugtende Rod, celtiſt Valerian, Plin. 21, 16, o. Virg. Ecl. 4, 19. — baccatus, 3, [baccā]: med el. af Berter, monile, Virg. Aen. 1, 655, Sil.

1. Baccha, (forælt. Baca), æ., (egf. Bacchis, idis, Ovid. Trist. 4, 1, 41), f.; ligefom Grækerne *Μαῦράς* el. *Θυιάς*: en Bacchantinde, en Læſagerinde af Guden Bacchus; vid. Ovid. Met. 4, 25, o. ibd. 6, 587 flgd., o. A.; Bacchis initiare alicquem, vid. Liv. 39, 9 o. 10; — men Cic. Fam. 7, 23, (med Lunc om et Kunſtværk): Bacchis vero ubi est apud me locus? — 2. Bacchēus, 3, *Βακχῆυς*: bacchantiſt, vox, Colum., sanguis, Stat. — 2. baccha, vinum in Hispania, Varro L. L. 7, 5. — bacchābūnum, 3, [bacchor]: ſværme el. beruſet paa bacchantiſt Viſ, agmen, Curt. 9, 10; egf. rafende el. larmende, Appul. — Bacchaeus, 3, f. Bacchēus und. 1. Bacchus.

Bacchānal, f. und. flgd. — Bacchānālis, e, [1. Bacchus]: ſom finder Sted til Bacchus's Fæ, sacra, Val. Max.; — 1) df. subst. neutr. Bacchānal, f. Bacchānalia, is; a) et til Bacchus indviſet Sted, navnſ. hvor Bacchusfeſten holdes, Plaut. Aul. 3, 1, 3; men ut omnia Bacchānalia ... diuerſent, Liv. 39, 18; — b) færd, in pl.: Bacchānalia, (jum e. orum): den græſte Bacchusfeſt, (forſtiellig fra Nemernes Liberalia), holdes hvert tredje Aar med natlige Ildforvæſer, og blev derfor forbuden i Rom, (a. u. c. 568; vid. Senatus Consultum de Bacchānaliſus, ap. Freund.), Liv. 39, 9, flgd.; cf. ibd. 41, Cic. Leg. 2, 15, o. Tac. Hiſt. 2, 68; — c) „overf.“; Bacchānal facere: at ſvire el. driffe, Plaut. Mil. gl. 3, 2, 41; ligef. Juvenal. 2, 3: qui Bacchānalia vivunt (i. e. vivendo exprimunt: ſom leve nordentligen).

bacchar o. baccharis, f. und. baccar. — *bacchātim, adv.: paa Bacchantinderes Viſ, Appul.; o. — bacchātio, onis, f.: at holde Bacchusfeſten, Hyg. Fab. 4 o. 8; — 2) „overf.“: at ſvire el. ſværme paa Bacchantinderes Viſ; in pl.: ∞ nocturnae et vigiliae, Cic. Ver. 1, 12; — [bacchor] — Bacchēis, idis, fem. adj. til 2. Bacchis; — „poet.“ f. corinthiſt, Stat. — Bacchēius, 3, f. und. 1. Bacchus. — Bacchēus, 3, 1) bacchiſt; f. und. 1. Bacchus; — 2) bacchantiſt; f. und. Baccha.

Bacchiādae, arum, m.: ældgamme, fra Heraſiden Bacchis nedſtamende Perſterſlag i Corinthen; vid. Ovid. Met. 5, 407. — Bacchiūs, 3, f. und. 1. Bacchus. — 1. Bacchis, idis, f.; 1) Viſform af Baccha, f. und. Baccha; — 2) ſom Fruentimmernavn; vid. Ter. Heaut.; — men pl. Bacchides: Navnet paa en Comœdie af Plautus, (eſter Stykkets Hovedperſoner: Tvillingſøſtrene Bacchis). — 2. Bacchis, idis, m, f. und. Bacchēis o. Bacchiadae. — Bacchisōnus, 3, [Bacchus, sono]: lydende el. tenende af Bacchus, Paul. Nol. — Bacchiūs, 3, f. und. 1. Bacchus.

bacchor, atus sum, 1, v. dep. n., [1. Bacchus]; 1) „egenf.“: holder Bacchusfeſten; vid. Plaut. Amph. 2, 2, 71, o. Plin. 3, 3, egf. Catull. 64, 61; — b) df. Bacchantes, f. Bacchae; vid. Ovid. Met. 3, 703; ligef. ibd. 7, 252: Bacchantum ritu etc.; — 11) df. „overf.“; A) „alm.“ om Menneſter: at ſværme og rafe ſom Bacchantinder, navnſ. om en heſtigere Sindsbewægelse el. Idenſkab; vid. Cic. Cat. 1, 10; — egf. at rafe ſom drukken el. i en Vinrus, Hor. Od. 2, 7, 27; cf. Suet. Calig. 56; — fremdeles i den digteriske Bevægſtning, vid. Stat. Silv. 1, 2; men m. d. beſſ. Object, carmen, Juvenal. 6, 636: Grande Sophocleo carmen bacchamur hiſtu; — navnſ. egf. at ſværme el. rafe el. ſlaage vidt omkring; vid. Lucr. 5, 822; ſaaſ. om Dido, Virg. Aen. 4, 301, om Sibylla, ibd. 6, 78; — B) „beſ.“ om Ting og om Vægreber; 1) at brufe

el. rafe, at være i ſtærk Bevægelse, eſv.; bacchabatur hama, caſabant cadi, Plant. Mil. gl. 3, 2, 42; ligef. om Stermen, Hor. Od. 1, 25, 11, o. Ovid. Trist. 1, 2, 29; ligef. om et Regniſyl, Val. Fl.; men Virg. Aen. 4, 666: bacchatur fama per urbem; — 2) egf. „ment.“ om Taleren og om hans Jorredrag; vid. Cic. Brut. 80, o. Quintil. 12, 10, 73; — not.: „poet.“ egf., paa Grækerne Viſ, in pass., om de Steder, hvor Bacchusfeſten holdes; vid. Virg. Ge. 2, 188, o. id. Aen. 3, 125.

1. Bacchus, i, m., *Βάκχος*: ſon af Juppiter ved Cæmus's Datter, Thebanerinden Semele; vid. Tibull. 3, 1, 15, o. Ovid. Fast. 6, 435; — ſom anden Gang født af Jaderus's Døſte, er han: bis genitus, id. Trist. 5, 3, 26; (cf. id. Met. 3, 310); „poet.“ egf. bimatrix, id. Met. 1, 12; — ſom Vinens Gud hedder han egf. Liber, (Beſtricken), o. Lyaëus, (Køſeren); ſ. diſſe Dros. II.; — ſom begejſtrende er han egf. Digterens Gud; vid. Hor. Od. 2, 19; hyſ. diſſe bare Epheu: el. Vinſøftrandſe; vid. Ovid. Trist. 5, 3, 15; — han dyrkedes fornemmeligen i Thracien; f. und. Edon o. Bistones, egf. Ovid. Met. 11, 69, o. Hor. Od. 2, 7, 28; — ſelv foreſtilles Guden af Kunſtnerne ſom ungdommelig ſten; vid. Tibull. 1, 4, 38, o. Ovid. Fast. 3, 773; — egf. er han ſmykket med Vinlev el. Epheu, ligefom han undert. afbildes med ſmaa Horn, (ſom Magtens Symbol); vid. ibd. 481 o. 767, egf. ibd. 6, 483; — hans Dragt er Raabuffelind, (*ρεβέκκῃς*), o. prægtige Cothurner, hvortil han i Haanden bærer en Thyruſtaf; vid. ibd. 3, 764, o. id. Met. 4 ab in.; — bb) „meten.“ o. „poet.“ findes egf. Bacchus ſom Appellativ; a) f. Vinſteffen; apertus Bacchus amat colles, Virg. Ge. 2, 114; — b) oftere f. Vinen ſelv; vid. Lucr. 3, 222, Tibull. 3, 6, 5, o. Hor. Od. 3, 16, 34, ofte egf. hos Virg. o. Ovid.; — B) df. 1) Bacchēus, 3: bacchiſt, ſerta, Ovid., Martial., buxus, Stat.; — 2) Bacchius, 3: = frgd., sacra, Ovid. Met. 3, 518; — 3) Bacchēus, 3: = frgd., ululatus, ibd. 11, 17, cornua, Stat.; — 4) Bacchēus, 3: = frgd., dona, (d. e. Vinen), Virg. Ge. 2, 455, sacra, Ovid. Met. 3, 691; — not.: Bacchius pes, Berſjeden: — —, (Romānus), opp. Antibacchius: — —, (amārent); dog lade nogle Berſjeden Bacchius begynde a brevi, o. omvendt. — 2. bacchus, i, m.: etilags Søſt, hedder egf. myxon, Plin. 9, 28.

baccifer, a, um, [bacca, ſero]: ſom frembringer el. har Bær, taxus, Plin., heder. Senec. Oed.; — B) „poet.“ egf.; a) ſom giver el. ſtænkter Oliven, Pallas, Ovid. Am. 2, 16, 8; — b) ſom dyrker el. avler Oliven, Sabinas, Sil. — baccina, ae, f.: etilags Bært el. Plante, egf. apollinaris, Appul. — baccūla, ae, f., dem. af bacca: ſtød Bær, Plin. 25, 51.

Bacēis, is, Caes. B. G. 6, 10; eſter Mannert: den veſtlige Del af Thyrringerſtoven, i d. Fuldaſſe. — baccōlus, brugtes af A. Auguſtus, f. ſtultus; vid. Suet. Aug. 87. — bacillum, i, n., dem. af baculus: ſten Stok el. Stav el. Kier; ∞ inflexum etc., vid. Cic. Fin. 2, 11; — lictores cum bacillis, (med ſmaa Kieppe), opp. cum fascibus, id. Agr. 2, 31; — not.: bacillus, i, m., Viſform af bacillus, Iſid.

Bactra, orum, (Bactrum, i, Plin. 6, 18), n.: Hovedſtaden i Bactrien, (hod. Balk), Curt. 7, 4, Hor. Od. 3, 29, 28; — B) df. 1) Bactri, orum, m.: 3de Baanerne af Bactrien, Mela 1, 2, o. Varro ap. Plin. 6, 19; — 2) Bactrianus, 3; a) hørende til Byen Bactra, regio, Curt.; — b) hørende til Bactrien; — df. subst. Bactriani, orum, ligefom Bactri: 3de Baanerne af Bactrien, Plin., Curt., Tac.; — men id. Ann. 2, 60; Bactriano potitur, (d. e. Landet Bactrien); — 3) Bactrinus, 3: bactriſt, camelus, Appul. — Bactrianus, Bactrinus, f. und. Bactra. — Bactrum, i, n., f. und. Bactra. — Bactrus, (-os), i, m., *Βάκτρος*: ſtød ved Byen Bactra, (hod. Balk), Lucan.

baculum, i, n., [best. m. *βάτινον*, af *βαίνο*, d. e. gaar]: Stof el. Stav, (eprtel. til at gaar ved; f. egf. scipio e. fustis ss. II.); — *baculumque* tenens agreste sinistra, Ovid. Met. 15, 655; — *navul*, er egf. *baculum* o. pera: de cyniste Philosephs Attributer, Martial. 4, 53, Appul.; — Liv. 1, 18, bestrides en Angurhav (lituus) ved: *baculum* sine nodo aduncum; — som Scepter bruges: *~ argenteum*, Flor. 3, 19; cf. Suet. Ner. 21; — egf. Stof til at slaac med: vid. Liv. 1, 54, o. Ovid. Met. 3, 325; — not.: *Normen baculum*, i, m., findes egf. Ovid. Fast. 1, 177, v. fild. — *baculus*, i, m., f. und. frgd., not.

badilus, 3, m., brun, kastaniebrun, (en Hætte og deies Jarve), Varro ap. Non., Pallad. — *badizo*, are, v. n., *badizo*: gaar el. strider frem; vid. Plant. As. 3, 3, 116. — *Baduhennae lucus*: Skov i Northyssland, i d. Kristne, Tac. Ann. 4, 73.

Bacchus, *Bacchia*: romerist Elægtis: e. Persens navn; vid. Cic. Phil. 5, 10; — *df.* *Bacchus*, 3, lex de praetoribus creandis, Liv. 40, 44.

Baccula, ae, f.; 1) siden By paa Grændsen af Hisp. Baetica, Liv. 27, 18; — 2) egf. en By i Lusitanernes Land, ved Eburo; — *df.* *Bacculonenses*, ium; *Indbaanerne* deraf, Plin. 3, 4. — *Baeticatus*, 3, [Baetica, sc. lana, f. und. Baetis]: Hædt i Tøi af bættit lld, Martial. 1, 97. — *Baeticola*, ae, adj., [Baetis, colo]: som beer ved Baetisfloden, viri, Sil. — *Baeticus*, 3, f. und. Baetis. — *Baetigēna*, ae, adj., [Baetis, gigno]: som er født ved Baetisfloden, viri, Sil.

Baetis, (Bētis, Paul. Nol.), is, m., *Baīns*: Flod i d. sydlige Spanien, (hødt. Guadalquivir), Mela 3, 1, o. Plin. 3, 3; — not.: acc. Baetis, Plin., Martial.; abl. Baete, Liv., Baeti, Plin.; — *df.* *Baeticus*, 3: bættit, provincia, Tac. Hist. 1, 79; f. egf. udeuf.; — oftere subst. o. absol.: *Baetica*, ae, f.: en i d. sydlige Spanien ved Baetisfloden liggende Provinds, (beer nu Andalusien o. en Del af Granada), beremt af sin fortræffelige lld; vid. Plin. 3, 3, o. Tac. Hist. 1, 53; — *df.* *Baeticae lauae*, Martial. 12, 65; (cf. Plin. 8, 73); — *lacerna*, Martial. 14, 135, (i Dverstriften); — men subst. *Baetici*, orum: *Indbaanerne* af Provinden Baetis, Plin. Ep. 1, 7. — *Baetūria*, ae, f.: den nordvestlige Del af Hisp. Baet., imellem Floderne Baetis o. Anas, Plin. 3, 3.

Bagaudae, arum, m.: Gølleføærm i Gallien, som under A. Diocletianus gjorde Oprør, og blev omfattet overvundet af Maximianus; vid. Aur. Vict. Caes. 39, o. Eutrop. 9, 20; — *df.* adj. *Bagaudicus*, 3, rebellio, Eumen. d. Restaur. Schol. — *Bāgōus*, i, e. *Bāgōas*, ae, m., [perst Ørb]: Gilding el. Cimud ved Perserhoffet; vid. Plin. 13, 9, o. Quintil. 5, 12, 21, egf. Ovid. Am. 2, 2, in. — *Bāgrāda*, ae, m., *Baygādas*: Flod i Afrika (Zeugetana), ved Utica, Caes. B. C. 2, 24, Liv., o. A.

Bajae, arum, f., *Batae*: varme Bade paa Kysten af Campanien imellem Cumae o. Puteoli; vid. Cic. Fam. 9, 12, Hor. Od. 2, 18, 20, oftere; men som adj.: Ah, pereant Bajae, crimen amoris, aquae, Prop. 1, 11, 30; hede egf. *Aquae Cumanae*, Liv. 41, 16; — *bb* „meten.“ egf. ethvert Badesed el. Bad; *cujus in hortum, domum, Bajas*, etc., Cic. Coel. 16; cf. Tibull. 3, 5, 3; — B) *df.* 1) *Bājānus*, 3, sinus, (ved Bajæ), Plin., lacus, id.; men *~ negotia*, Cic. Att. 14, 8; *~ murex*, (som findes ved Kysten af Bajæ), Hor. Sat. 2, 4, 32; — *soles*, Martial. 6, 43; — *Lucrinus*, id. 13, 82, (Querinerfjorden ved Bajæ); — b) *df.* subst. *Bājānum*, i, n.: Eggen ved Bajæ, det Bajanste, Varro, Plin. 9, 8; — 2) *Bajus*, 3, aquae, Prop., f. ovenf.

“bajulātōrius, 3: til at bære i, sella, Coel. Aur.; af — *bājūlo*, are, v. a.: bærer (en Styr); ferri proprie dicimus, quae quis suo corpore ba-

julat, Dig.; cf. Phaedr. 4, 2: *asinum ... bajulantem sarcinas*; egf. absol.: non didici bajulare, Plaut. Merc. 3, 1, 10; af — *bājūlus*, i, m., [best. m. *βαῦλός*]: Drager el. Lænderager, *ὀξυπόρος*; vid. Gell. 5, 3; cemiit er: Collo rem solvam jam omnibus, quasi bajulus, Plaut. Poen. 5, 6, 17; f. egf. Cic. Brut. 73, o. id. Parad. 3, 2; — b) fild. egf. bajuli, f. vespillones el. Lighævere, Amm. — *Bajus*, 3, f. und. Bajae.

bālaena, ae, f., *gālaena*: Hvalen el. Hvalfistlen, Plaut., Plin., Ovid., e. A. — *balanatus*, 3, [balanus]: indbalsameret, gausepe, Pers. 7, 34. — *bālaninus*, 3, *balāninos*: tilberedet af Balsamfrugten *balanus*, oleum, Plin. 13, 2. — *balānites*, ae, m., *balānitis*: etflags (agerinformet) Væddsten, Plin. 37, 55. — *balanitis*, idis, f., *balānitis*: agerinformet, castanea, Plin. 13, 25. — *Balanium*, f. und. Palatium.

balānus, i, f. e. m., *balānos*; I) „egenl.“: Egenst Frugt, d. e. Alger, lat. glaus, Plin. 16, 8, o. 17, 34; — II) „overf.“: A) isølge Frugtens Lighed; a) en storre Castanicarr; vid. Plin. 15, 25; — b) den phoeniciske Daddel, Plin. 13, 9; — c) ligesom myrobalanus: den til Salvelie beredede Frugt af Balsamtræet, id. 12, 46; cf. Hor. Od. 3, 29, 4; — egf. Balsamtræet selv, Plin. 13, 17; — B) af Stenstandens Lighed; a) Sæbteap til Befordring af Albuug el. Stølgang, Plin. 20, 20, oftere; — b) Seigdel el. Sømmesling, Colum., e. A.

balatro, ōnis, m., ligesom d. best. blatero: Svadser, Giegler (el. Bajas), Synlogieist, Hor. Sat. 1, 2, in.; — egf. m. Lunc: en Snaffer, en Svovler, Varro; — not.: egf. som nom. propr., Hor. Sat. 2, 8, 21. — *bālātus*, us, m., [balo]: Brægen el. Bræg, navn. Jaarenes el. Lammenes; vid. Virg. Aen. 9, 62, o. Ovid. Met. 7, 319; egf. in plur, ibd. 540; — men om Gederne, Plin. 20, 55. — *balaustium*, i, n., *balāstium*: Vlemstien af det vilde Granattræ, Plin. 13, 34, Colum.

balba, adv.: Iesbende, stammende, utydeligen, Varro ap. Non., e. Lucr. 5, 1021; af — *balbus*, 3: Iesbende, Lucr. 4, 1160; navn. egf.: som ifte kan udtale Begstavet „R“; vid. Cic. d. Or. 1, 61, egf. id. Fam. 2, 10, (byer Hillus m. Lunc, f. Hirus); men Os tenerum pueri balbumque poëta figurat, Hor. Ep. 2, 1, 126; *~ seneatus*, id.; *~ verba*, Tibull.; men *Rancidulum* quiddam balba de nare locutus, Pers. 1, 33; — not.: egf. som romerist Silnavn findes Balbus; vid. Cic. Orat. pro L. Cornelio Balbo.

balbutio, ire, v. n. o. a., [balbus]; 1) neutr.: at Iesbe el. stamme; at tale utydeligen, navn. af Alderdem, Cels.; — b) egf. om Juglene: at qviddre, (opp. canere), Plin. 10, 42; — B) egf. „overf.“: at tale urigtigen el. forvirret; desinant balbutire, etc., Cic. Tusc. 5, 26; cf. id. Div. 1, 3; — II) act.: Iesbende at nævne el. fælde saa el. faa; Illum balbutit Scaurum, etc., Hor. Sat. 1, 3, 48; — egf. „overf.“; vid. Cic. Acad. 2, 45.

Balearicus, 3, f. und. fgd. — 1) *Bālēares*, ium, insulae, egf. absol. *Baleares*, ium, f.: de baleariske Øer, Majorca o. Minorca, hvis Indbaaner vare berømte Styngekastere; vid. Liv. 28, 37, o. Plin. 3, 11, oftere; — B) *df.* 1) *Bālēaris*, e: balearisk, terra, Plin., funda, Virg., habena, Lucan.; men funditores Baleares, Caes. B. G. 2, 7; — b) men subst.: 2) *Bālēares*, ium, m.: Indbaanerne paa d. baleariske Øer, Liv. 28, 37; egf. in sing., Sil.; — 2) *Bālēarius*, 3: = frgd., mare, Plin., funda, Ovid.; — men subst. *Bālēarici*, orum: = 2) *Baleares*, Plin. 8, 87; — not.: egf. er *Balearius*: Tilnavn for Caecilius Metellus, diæse Ders Betvinger, (a. v. c. 631), Flor., Cic. — 2) *Baleares*, f. und. frgd.

balīneae, (ctr. balneae), f. und. balineum, f. und.

balneum. — **baliolum**, 3, dem. af **inns. balus** (f. **hadius**): **balneolum**, **brun**, nævnt af **Vegetius** (f. **amplexari baliolum**, (sc. **Afrum**), vid. **Plant. Poen.** 5, 22, inc.

Ballio, **ōnis**, m.: Nævnet paa en **leno**, **Plant. Pseud.**; — **df.** „**everf.**“: Næmeste af en **Ballio's** **Charakter**, **Cic. Phil.** 2, 6.

ballista, (**balista**), **ae**, f., [**βέλλω**, d. e. **fæter**]: **Kastemaskine** el. **Styremaskine**, **eprel.** til **Stene** og **andre** **større** **Vægter**, (**catapulta**, mere til **Pile**), **Vitruv.**; vid. **Cic. Tusc.** 2, 21, v. **Liv.** 21, 40; **egf.** til **andre** **Skudvaaben**; vid. **Caes. B. C.** 2, 2; — **3)** **df.** **egf.** a) „**meten.**“: **Skudvaabenet** **selv**; vid. **Plant. Tin.** 3, 2, 43; **balista** ut **jacitur**, etc.; — **b)** **egf.** „**alleg.**“: vid. **Plant. Bacch.** 4, 4, 58; **ligel.** id. **Poen.** 1, 1, 73; **∞** **infortunii** etc., (**stør** og **truerende** **Ulfæfe**); **df.** — **ballistarius**, (**balist**), 3: **hørende** til el. **bærende** **efter** en **Ballista**; — **df.** **subst.** 1) **ballistarius**, i. m.; a) **sem** **førførdiger** **Ballistjer**, **Dig.**; — **b)** **sem** **større** med **Ballistjer**, **Veget.**; — **2)** **ballistarium**, i. n., **ligel.** **sem** **ballista**: en **Kastemaskine**, **Plant. Poen.** 1, 1, 73. — **ballista**, (**balist**), **orum**, n., [**βέλλω**, d. e. **bøpper** el. **dandier**]: **Sange** til at **dandse** **efter**, **Vopise. Aurel.** 6.

ballo, **are**, [**beſt.** m. **frgd.**]: at **berpe** el. **dandse**, **Augustin.** — **ballote**, **es**, f., **ballorij**, **egf.** **porrum nigrum**: **eftlags** **Vari**, [**ballota nigra** L.], **Plin.** 27, 30. — **balluca**, (**baluca**), **ae**, f.: **Viferum** af **flgd.**, **Cod. Theod.**, **Veget.** — **ballox**, (**balox**), **neis**, m., [**φανξ** **Orb**]: **Guldfand**, **χρυσάκτος**, **Plin.** 33, 21, **Justin.**; men **Martial.** 12, 57: **balucis malleator Hispanae**, (**al. paludis**).

balneae, f. **und.** **balneum**. — ***balnearis**, e: **Viferum** af **flgd.**, **argentum**, (**ελαιοι** til **Brug** ved **Bædning**), **Dig.**; — **b)** **df.** **subst.** **balnearia**, **ium**, n.: **Bædet**, **Appul.** v. — **balnearius**, 3: **børende** til **Bædet**, **instrumentum**, (**Bædet**), **Dig.**; men **∞** **lures**, (**sem** **epbelde** sig ved **Bædene**), **Caull.** 33, inc. — **df.** **subst.** **balnearia**, **orum**, n.: **Bædevarer** el. **Bædeleget** i en **Bædning**, **Cic. Qu. Fr.** 3, 1, **ostere**, **Colum.**, **Senec.**; v. — **balneator**, **oris**, m.: **Bæde** **mand** el. **Bædefører**, **Plant.**, **Cic.**, **Dig.**; men **comit** om **Neptunus**, vid. **Plant. Rud.** 2, 6, 43; — **df.** **balneatorius**, 3: **∞** **balnearius**, **instrumentum**, **Dig.**: — [**balneum**], — **balneatrix**, **is**, **fem.** af **balneator**: **Bædefene**, **Petron. ap. Serv.**

balneolae, f. **und.** **flgd.** — **balneolum**, i. n.; **pl. heterocl.** **balneolae**, **arum**, f., **dem.** af **flgd.**: **liden** **Bæd**, **Senec. Ep.** 86, **Juvenal.**; — **b)** **sem** **fem.** **pl.**, **Cic. frgm.** **ap. Non.**, **Augustin.**

balneum, i. n.; **pl. heterocl.** **balneae**, **arum**, f.; (**dog** **egf.** **balnea**, **orum**, n.); **etr.** af **d.** **ligel.** **bruget** **lig** **former**: **balneum**, **balineae**, **balineae**; **balnearior**; 1) „**alm.**“ el. **sem** **Sted**: **Bæd** el. **Bædehed**; — **om** de **essentielle** **Bæde**, **ostet** i **pl.**, **sem** **beslaende** af **flere** **Bæder**, **Varro**, **Plin.** 13, 4; — **B)** **deraf** er at **mærke** **efter** **formen**; a) **balneum**, **pl. balneae**; — **post horam VIII** i **balneum** etc., **Cic. Att.** 13, 52; — **cas** **∞** **balneas** etc., id. **Cluent.** 51; **cf.** **Ter. Phorm.** 2, 2, 25, v. **Cic.** d. Or. 2, 55; — **b)** **balineum**, **pl. balineae**; — **balineum calicri jubeo**, **Cic. Att.** 2, 3; **qui primus pensiles invenit balneas**, **Plin.** 9, 79; — **c)** **pl. balnea**, **orum**, n.; vid. **Hor. Ep.** 1, 1, 92; — **d)** **pl. balinea**, **orum**, n., **Liv.** 33, 18, v. **Plin. Ep.** 2, 8; — **II)** „**bcf.**“ el. i **abstr.**, **sem** **Handling**: **Bæden** el. **Bædning**: — **caventur** **pridiana balinea**, **Plin.** 28, 77; a **balineis**, (**efter** **Bædet**), id. 13, 30.

bālo, (**belo**, **Varro**), (**avi**), **atom**, 1, v. n.: **sem** **Naturlyd** o. om **Naaret**: at **bræge**, **Plant.**, **Ovid.**, v. **Æl.**; — **b)** **df.** „**poet.**“: **balantes** **hostiae**, (**f. oves**), **Enn. ap. Cic.**; **ligel.** **pecus balans**, **Juvenal.**; **egf.** **absol.** **balantum grex**, **Virg.**; **cf.** **Lucr.** 6, 1131; — **II)** „**everf.**“:

a) **afene** **comit** el. m. **Æne**: **quoniam** **satis** **balasti** (**bar** **længe** **nok** **bræget**, d. e. **snakket** om **Naarene**), etc., **Varro R. R.** 2, 3; — **b)** **taler** **ensfættigen**, **Arnob.**

balsamens, 3. [**balsamum**]: **balsamagtig**, **anguen**, **Auct. Carm.** d. **Phan.** 118. — **balsaminus**, 3, **βελαννός**: **tilberedt** af **Balsam**, **oleum**, **Plin.** 23, 47. — **balsamodes**, **adj.**, **βελαννός**: **balsamagtig**, **casia**, **Plin.** 12, 43. — **balsamum**, i. n., **βέλαννον**: **vælgende** **Harpir** el. **Gummi** af **Balsamtræet**, **Balsam**, **Virg. Ge.** 2, 119, (**hver** **pl.**), v. **Plin.** 13, 2; — **2)** **egf.** „**meten.**“: **Balsamtræet** el. **Balsambuften** **selv**, (**amyrus opobalsamum** L.), **Plin.** 12, 51; **cf.** **Tac. Hist.** 5, 6: **balsamum**, **modica** **arbor**, etc.

***balteatus**, 3: **emgirdet**, **forfæret** med **Gjerd** el. **Bælte**, **Capella**; v. — **balteolus**, i. m., **dem.**: **liden** **Gjerd** el. **Bælte**, **Capitolin.**: af — **balteus**, i. m., (**egf.** **balteum**, i. n., **Varr.**; **lyf.** **egf.** „**poet.**“ i **pl.**: **baltea**, **orum**); [**efter** **Varr.**: **emutit** **Orb**]; 1) „**egent.**“: **Gjerd** el. **Bælte**; A) **hvori** **Sværdet** **hænger** **over** **Skulderen**, **vid. Virg. Aen.** 12, 912, **egf.** **ibid.** 5, 313, v. **Caes. B. G.** 5, 11; — **B)** „**pect.**“, **hæfem** **hæftig**: **Truetime** **mærke**: vid. **Ovid. Met.** 9, 191, **egf.** **Martial.** 11, 207; — **II)** „**everf.**“: **hvad** der **engiver** **ligesom** **Gjerd** el. **Bælte**: **df.** **Indfaming** el. **Band**, nævnt om en **Kage**, **edl.**, **Cato**; **egf.** **Videtræet** **Barf**, **Plin.** 16, 68; — **B)** „**bcf.**“ **egf.**: a) **∞** **stellatus**: **Stimmet** **bæltet** **Dorfræsen**, **Manil.** 1, 677; — **b)** **Amphitbet** **atret**, **ligesom** **praecinatio** v. **δύζων**: **ligesom** **Bælte** el. **Udledning** **mellem** de **over** **hverandre** **hævede** **Sæder**, **Calpurn. Ecl.** 4, 17, **Tertull.**; — **c)** **baltei pulvinorum**, (**paa** **Capitla** af **den** **jæstte** **Seile**: **ligesom** **brede** **Baant**, der **hæses** at **bæde** de **epbelde** **Dele** **fammen**; **germ.** der **Vestergjort**), **Vitruv.** 3, 3. — **baluca**, **balux**, f. **und.** **balluca**, etc.

Bambatio, **ōnis**, m., [**beſt.** m. **βαμβάλευν**, at **stamme**]: **runder** **Staaen**; vid. **Cic. Phil.** 3, 6. — **banchus** d. **banxus**, i. m.: **eftlags** **ubekendt** **Åst**, **Coel. Anr.** — **Bandusia**, **ae**, f.: **Kilde** i **Nærheden** af **Venuſia**, (**nod. Sambuco**); **beskrevet** **Hor. Od.** 3, 13; (**gersteligste** **Figentia**, **qu. vid. s. l.**). — **Bantia**, **ae**, f.: **By** i **Apulien**, i **Nærheden** af **Venuſia**, **Liv.** 27, 25; — **df.** **Bantinus**, 3, **salus**, **Hor. Od.** 3, 4, 15; — **b)** **Bantini**, **orum**, m.: **Indvaanerne** af **Byen** **Bantia**, **Plin.** 3, 15.

bāptium, i. n., **βαπτίον**: **Harveri**, **Lamprid.** — **Baptae**, **arum**, m., [**βέπτω**, d. e. **Smindre** el. **Harveri**]: **eftlags** **beryggede** **Præster** for **Quinden** **Cotyto**, **Juvenal.** 2, 92; — **not.**: **baptēs**, **ae**, m.: **eftlags** **ubekendt** **Udrefsen**, **Plin.** 37, 54. — **baptisma**, **atis**, n., **βαπτισμα**; 1) **eprel.**: **Neddyppen**, **Abfætt**, **Prudent.**; — **2)** **df.** **farv.** **eccl.**: **den** **kriftelige** **Daab**. — **baptisimum**, i. n., **Viferum** af **frgd.** nr. 2, **Tertull.** — **baptista**, **ae**, m., **βαπτιστής**: **Deberen** (**Johannes**), **Sedul.** — **baptisterium**, i. n., **βαπτιστήριον**; 1) „**alm.**“: **Bædeplads**, **Evemmessted**, **Basin**, **Plin.** Ep. 5, 6; — **II)** „**bcf.**“ v. **eccl.**: **Debedeuden**, **Sidon.** — ***baptizatio**, **ōnis**, f.: **Deben** el. at **bæde**, **Ambros.**; — **baptizator**, **oris**, m., **ligesom** **baptista**: **Deberen** (**Johannes**), **Tertull.**; af — **baptizo**, **avi**, **atum**, 1, v. a., **βαπτίζω** (**eccl.**): **døber**, **Tertull.**, **Hieron.**

barathro, **ōnis**, m., f. **und.** **barathrus**. — **bārathrum**, i. n., **βάραθρον**; 1) „**egent.**“: **Ågrund** el. **Sealg**, **bundløst** **Dyb**, (**ostet** „**poet.**“); vid. **Lucr.** 3, 979, id. 6, 605, v. **Virg. Aen.** 3, 421, **ostere**; — **comit** er: **barathrum** **usurpare**, (**fast** sig **deri**), **Plant. Bacch.** 1, 2, 41; men **Hor. Sat.** 2, 3, 166: **barathro donare**, (**fast** **deri**); — **II)** „**everf.**“: a) **Nave**, **sem** **iste** er til at **flyde** el. **mætte**, **Plant. Curc.** 1, 2, 29, v. **Martial.** 1, 88; **df.** **Hor. Ep.** 1, 15, 31: **barathrumque** **macelli**, (**en** **umættelig** **Slughals**); — **b)** **den** **qvindelige** **Natur**, **Martial.** 3, 81. — **barathrus**, i. m., **βάραθρος**: **∞**

Auson.), *βάπτιστος*, (-or): poetisk Benævnelse paa den
syndfarangende Kyre; *vid. Hor. Od. 1, 32, 4, egi. ibd. 3,*
26, 3, e. ibd. 1, 1, 83; — b) Ovid. Her. 15, 8: Non facit
ad lacrimas barbibus ulla meos, et barbibus rimel. „me-
ton.“: den paa Kyren spittede Melodi el. Sang.

barbūla, ae, f., dem. af barba: sidet Skæg, (jem det bares af den romeriske Ungdom); vid. Cic. Coel. 11; — 2) gaf. „everf.“ om en Plante; vid. Plin. 27, 71.

— barbus, i, m., [besl. m. barba]: Barben el. Nledbarben, en Gistcart. (cyprinus barbus L.), Auson. barca, ae. f.: Iiden Baad el. Skibbaad, (citerel.), Paul-Nol. Isid. — Barcaeiorum, f. und. Barce. —

Paal. Nor., [isd. = Barceus, ordm. f. ant. Barce. = Barceus, 3, f. und. Åge. = Barceus, æg. m., [pœoniscit Ord: Lynenre, lynende Sværd]: Stamfaderen for den berømte Slægt i Carthage, hvortil ogs. Familær og Hannibal nedstammte: ogs. at marfese iom Familær's Tilnaen, Nep. Ham. 1. = B) di. 1) Barceius, 3, familia, Liv., factio, id.; = di. fide. pœe.: ~ clades, (Cæsars) Næderlag og Hale ved

Gloden (Metaurus), Sidon.; — men subst. Barcinorum, Liv. 21, 3: d. barcinse Elagt et. Nation: — 2) Barcaens. 3. juvenis. (i. e. Hannibal), Sil. 10, 355.

Barce, es, f.: By i det skibets Pentapetia, silt.
Ptolemaeus, Plin. 3, 5; — *df. Barcaeiorum*, m.;
Ptolemy, Virg. Aen. 4, 13; — *not.:* *Barce*, sein
 Personennam, ibd. v. 632. — *Barcino*, cl. *Barci-*
non, *onis*, f.: *Eyen Barcellena* i *Hisp. Cit.*, Plin.
 3, 4, *Prudent*; — *df. Barcinonensis*, e, *muria*.
Auson. — *Barcinus*, 3, f. und. *Barcas*.

Bardaei, orum, m.: illirriti jølf; (cf. egf. Vardaei s. 1.); — *df.* Bardaeus, 3. calceus, (eflilags Seidatjofle); *bef.* Juvenal. 16. 13, „pect.“, f. en Seidatj. Centurio; — *egf.* absol. Bardaeus, i. m.: en Seidatjofle, Martial. 4. 1. — *barditus*, f. und. baritus, — *bardoeuallus*, i. m.: eflilags gallit Dverflætning med Rappet el. Scute, Martial. 11. 128.

1. bard us, 3; [*βαρδός*, i. e. tardus]: *flex*, *dum*, *en-*
festig, *Caecil. ap. Fest.*, pag. 28; cf. *Plant. Bacch.* 5. 1, 2:
satui, *fungi*, *tardi*, *blenni*, etc.; i. *fest.* *Cic. Fat.* 5; — *com-*
par. bardior, *Fest.* — 2. bard us, i. m.: *Digter* eq. *Zänger*
bei Gallerne, en *Ward* e; *vid. Fest.* p. 28. e. *Lucan.* 1, 149.

Bargūsii, orum, m.: Ætſi Hiſp. Tarrac., Liv. 24, 13, eſtere. — Bargyla, orum, n., Biferum af Bargyllia, Pſin. 5, 29. — Bargylætae, arum, m., Cic. Fam. 13, 56; Indbyggerne af — Bargylliae, arum, f.: By i Carlen, Liv. 32, 33; — ðf. Bargyllicus, 3, ſinus, Liv. 37, 17.

bāris, idis el. idos, f., *βάρης*: etflags Pram el. Jartoi hos Ægyptierne; vid. Prop. 3, 11, 41. — *baritus*, us, m., [germanist Tre]: Krigsfirig el. Slagsfirig, Veget., *Amm.*: — b) Tac. Germ. 3, egi. en Krigsfirig el. Slagsfirig. — *Barium*, i, n.: By i Apulien, ved d. adr. Sav. (hod. Bari), piscosum, Hor.; cf. Plin. 3, 16. — *bāro*, ōnis, m., [en anten Udiale af varo, varro, d. e. en Åleds]: daartigt el. enftoftigt; Mennefte, en Åleotrian; — cf. m. Lunc: haec quum loqueris, nos barones stupemus. (vi Enftedige ofv.), Cic. Fin. 2, 23; cf. id. Div. 2, 70, efiere, egi. Pers. 5, 138. — *baroptēnis*, i, m., egi. barippe, es, f.: etflags ubefient Ægeffen; vid. Plin. 37, 55.

**barinus*, 3: borende til en Elefant, aures, Sidon.; o. — *barrio*, ire, v. n., em Elefanten: at frige, Spartian.; — *df. barritus*, us, m.: Elefantens Strig, Appul.; af — *barrus*, i, m.: Elefanten, (indisk Ord, a voce etc.. Isid.), cf. Hor. Epod. 12, in. — *barýcephálos*, 3, βαρυκέφαλος, i Architecturen: med fladtrykt Hovede; egf. baryeus, 3, [βαρύς], d. e. sammentrykt, Vitruv. — *barypíeron*, i, n., βαρύπτερον, (meget bitter), græsk Benævnelse paa Barten absinthium cf. Maturr, Appul. — *barythón*, ónis, m., βαρύθων: en Benævnelse paa Planten sabina, Appul.

basallites, m. [Africaniſt Dred]: en meget haard
fært Marmorart, Plin. 36. 11. — basanites, ae,
m, lapis. *basanites*: Brockenen el. Brocken, om
hvis fjerstykke Brug f. Plin. 36. 28. c. 13. — ba-
scauda, ae, f. [brutt Dred; rimel. d. ſild. basket,
i. e. canistrum: ſlettet Brocken]: efter schol. ad Juvenal.
12, 46: Sandſtaal til Verckarrens Afſkyning; cf.
Martal. 14. 59.

bāsella, ae, f., dem. af basis: lidet Jodestofte, Pallad. — bāsatiō, onis, f.: Rysen el. af Ryske; di. „meten.“: et Rys, Catull. 7, Martial.; v. — bāsatiōr, onis, m.: den Rysende el. Ryselystne, Martial. 11, 98; — [basin].

Basilica, (-ia), ac, f.: Byen Basel i Schweiz, Ann. 30, 3. — **Basilica**, orum, n., *Βασιλική*, (sønder gemtes Beger i Bibelen), Tertull. — **basilica**, f. und. **basilicus**. — 1. **basilice**, adv. af **basilicus**, men alene cømit: a) prægtigen, forfættelig, *Plant. Pers.* 4, 2, in.; — b) fuldstændig, aldeles, id. *Epist.* 1, 1, 54. — 2. **basilice**, es, f. f. und. **basilicus**. — **basilicon**, f. und. **basilicus**. — **basilicula**, ae, f., demt. af **basilica**: liden Kirke, *litteræ Carol.*, Paul. Nol.

basiliscus, 3. *basiliscus*: fængsels, hængsels, betingt;
egs. magtig, alværdig, egl.: vid. Plant. Rud. 2, 4, 18; —
= facinorosa, (Vilfaarligheder): id. Trin. 1, 3, 23; —
b) vides: erlags Vinfæst paa Syrrbadierne. Plin. 14, 4,
Colum.: — H) ri. subst; A) basiliscus, i. m., (se.
jactus) == venerens jactus: der bedste Kæst i Ter-
mingstiller vid. Plant. Cure. 2, 3, 89; — B) basilica,
ae, f. *basilicæ*, (se. *olzie* cf. *grod*): — Basilicae
være i Rom: offentlige Bygninger paa Forum med deb-
belte Støttemæ, og brugtes navnli. til Retsforhandlin-
ger; — den ældste af disse Bygninger i Rom var: Ba-
silica Porcia, opført af Cato d. ældre, (a. u. e. 570); vid.
Liv. 39, 41; — egs. er at marke: basilica Julia, opført
af Dictatoren Cæsar; fremdeles ~ Opimia, Aenilia,
etc.; — forum plenum et basilicas istorum hominum
videmus, Cic. Verr. 5, 58; cf. id. Mur. 21, 67; oftere; egs.
Suet. Aug. 29; egs. staar derfor: regia, ibd. 31; —
bb) efter Jættelille af disse basilicae byggede man
i den fjerde drødelige Aarb. de store Kirker; hvi, ba-
silica efter denne Tid egs. heter: en Hovedkirke cf.
Dontike, Sulp. Sev. Hist. Saec.; — C) basilica,
(-on), i. n. a) prægtil Klædning, Plin. Epid. 2, 2, 48;
— b) den græste Form, basilicon: erlags fæst Plæster,
Scribon., hvi beem egs. basilice, es, f. m. f.
Vem.: — c) der bedste Slags Rødder, Plin. 15, 24.
— basilica, ae, f. *basilicæ*: erlags imed Sæle-
bit tienligste Plante, Appul. — basiliscus, i. m.,
basiliscus: Vasiliscen, en Sælart, (lacerta basiliscus
L.), Plin. 8, 33. Appul.; cf. Lucan. 9, 726.

basia, vi, atom. 1, v. a.: at fyske, aliquem, Catull. 8; est. m. best. acc.: ~ basia multa, id. 7; cf. Martial. 7, 95. — basiolum, i. n., dem. af basium: litet fysk, Petron., Appul., basis, is, f., *basis*; D. almu.: fyskeffte el. fod el. Pottament, ecl.; vid. Cic. Verr. 2, 63, v. id. Tusc. 5, 23; — basis villae, (fyskeffter el. Funderament), Cic. Qu. Fr. 3, 1; — II) best.; a) i Mathematicken: ~ trianguli, (dens Grundlinie), Cic. N. D. 2, 49; ~ arcus: Bueens Øerte, Colum.; — b) i Architecturen: den nederste Del af Søjlestafte, Vitruv.; — c) i Grammatikken: Stamorbet el. Rezen, Varro ap. Non.; — d) enel. marfes som Dreffrog: aliquem cum basi sua metiri, (vurdere nogen for best), Senec. Ep. 76. — basium, i, n., (emfat af saviu, saviu): et fysk; vid. Catull. 5, oftere; jactare basia, (fyske paa Gaanden ad nogen), Phaedr. 5, 8, Juvenal.

Bassarëus, *ei*, m., *Βασσαρεύς*, [*βασσαίρα*: en Bax, *βῆ*. *Βασσαίρα*, naml. som Bacchantinderagt]: Epithet til Guden Bacchus, Hor. Od. I, 18, 11; — B) *βῆ*. 1) *Bassarëus*, 3: *βασσαίρις* cf. *bacchiſt*, *comae*, Prop.

3, 17, 30; — 2) Bassaris, idis, f., *Βασσαρίς*: Bacchanthe, Pers. 1, 101.

bastāga, ac. bastagia, ae, f., *Βασταγή*: Hæverierfel, Cod. Arcad. et Honor.; — *df.* bastagarius, i, m.: som forretter saadan Kierfel, Cod. Theod. — Bastarnæ, (Basternæ), arum, m.: tydt Jøst ved Næverdenen; vid. Liv. 40, 50 v. 57, oftere, Plin.: Tac. — basterna, ae, f.: etlags illuftet Bæstfel, dog ogs. til at træffe af Mæstler, Pallad., Lamprid., v. A.: — *df.* basternarius, i, m.: som bærer el. befører en saadan Bæstfel, Symmach.

bat, comit. Bathy af at; vid. Plaut. Pseud. 1, 3, 6. — Batavia, ae, f.: Halvøen Batavia el. Hølland, Pacat. Paneg. ad Theodos.; — (i d. clæssike Sprog bruges altid derfor: insula Batavorum; vid. Caes. B. G. 1, 10, v. A.); — *df.* Batavus, 3: batavisk el. hollandsk, Martial. 8, 33; — men subst. Batavi, orum, m.: Bataverne el. Høllanderne, Tac. Germ. 29, Juvenal., Sil.; — insula Batavorum, f. und. frgd.

Bāthyllus, i, m.: 1) en af Anacreon's elstet el. besungen Drenge el. Yngling, Hor. Epod. 14, 19; — 2) berømt Pantomimist og Yngling af Mæcenæs, Tac., Juvenal., Pers.

bātia, ae, f.: etlags ubejendst Jæst, Plin. 32, 25. — batillum, i, n., (egs. batillus, i, m., Marc. Emp.): 1) „alm.“: Stue el. Stool til ferstikligt Brug, Varro; batilla ferrea, Plin. 33, 11; — 2) „bes.“: liden Pantel el. Skælt til Røgsel, Hor. Sat. 1, 5, 36. — batiola, ae, f.: etlags festart Duffel, Plaut. Stich. 5, 4, 11. — battis, idis, f., *βῆτις*; 1) pigget Jæst af Røfselag, Plin. 32, 53; — 2) som Værr el. Mante: Sømmisel, (crithmum maritimum L.), id. 21, 30, Colum.

batrachion, i, n., *βατραχίων*, fædd. ranunculus, ligesom Jovet: etlags Lægeplante, Plin. 25, 109. Appul. — batrachites, ae, m., *βατραχίτης*: etlags frogren Væddel, Plin. 37, 55. — Batrachomyomachia, ae, f., *Βατραχομυομαχία*: Jæmsættelsen, Naet paa et comit. Digt, (som urigigen tillægges Homerus); vid. Stat. Silv. praef. v. Martial. 14, 183. — batrachus, i, m., [*βατραχος*: ei Jæst]: Søfrosen, etlags Jæst, Plin. 32, 53.

Battiades, ae, m., f. und. frgd. — 1) Battus, i, m.: Stifters af Cyrene, Sil. 8, 57, v. Catull. 7, 6; — B) *df.* 1) Battiaes, arum, m.: Jævnerne af Cyrene, Sil. 2, 61, oftere; — 2) Battiades, ae, m., bærer bef. Digteren Callimachus af Cyrene, Ovid., Stat. — 2) Battus, i, m.: A. Kælus's Hæder, hvis Forvandling til Stenen Index fortæller Ovid. Met. 2, 988, frgd.

Batulum, i, n.: en af Samniterne lygget By i Campanien, Virg. Aen. 7, 739 (Serv.), Stat. — batuo, (battuo, gall. battre), iii, ere, v. a. e. n.; 1) icl.: slaar, stoder, bugger; vid. Plaut. Cas. 2, 8, 61; — b) „medicamen, (stode), Marc. Emp.; — 2) i fem neutr.: at sætte, at øve sig i Jægmng; vid. Suet. Celig. 54; ~ rudibus cum aliquo, ibid. 32.

baubor, ari, v. dep. n., (ligesom d. vsl. *βαῦβο*). Hundens Naturtyd: at b'æffe, Lucr. 5, 1070. — Baucis, idis, f.: den fremme Philemens fromme Hustru; om begges Gienfæthed og Jærvandling f. Ovid. Met. 8, 631, frgd.; — 2) *df.* „meton.“: en gammel Kone, Pers. 4, 21. — Bauli, orum, m.: Etet d. Billa i Nærbøden af Bajar, Cic., Tac., v. A.; f. ogs. Serv. ad Virg. Aen. 6, 107. — Bavius, i, m.: en flet Digter paa Virgil's Tid; vid. Virg. Ecl. 3, 90. — baxea, ae, f.: etlags vide Eto, (for v. efterel.); in pl., Plaut. Men. 2, 3, 40, Appul.; in sing., Tertull., Pallad.

bdellium, i, n., *βδέλλιον*: Bynpalmen, Plin. 12, 19; — 2) „meton.“: en deraf vunden festelig Gumm;

~ Arabicum, Veget.; — not.: *df.* egs. Plaut. Cure. 1, 2, 7, som *deleor*: tu mihi ... bdellium.

beate, adv. af beatus: lyffeligen, lyffaligen, vivere, Cic. Tusc. 5, 1; cf. id. Parad. 1, 3, oftere; — compar. v. superl., ligel. m. vivere, Senec. — *beatifico, are, v. a.: gjør lyffelig el. lyffalig, Augustin.; af — beatificus, 3, [beatus, facio]: som gjør lyffelig, Appul., Augustin. — beatitas, atis, f.: lyffelig Tilstand, lyffalighed; vid. Cic. N. D. 1, 34: sive beatitas, sive beatitudo ... (utrumque omnino durum, etc.); cf. Quintil. 8, 3, 32; — beatitudo, inis, f.: = frgd.; vid. Cic. l. c.; v. — beatulus, 3, dem.: negenlunde el. paa en Maade lyffelig; vid. Pers. 3, 103; af — beatus, 3, partic. v. adj. af beo.

Bebricum, etc., f. und. Bebricum. — 1) Bebrices, um, m.: gammelt Jæst i d. fild. Bithynien, Plin. 5, 33, Val. Fl.; — 2) *df.* 1) Bebrycia, ae, f.: d. fild. Bithynien, Sall. figm., Val. Fl.; — 2) Bebrys, yeis, (-yeos), m.: a) en Bebrøier, Val. Fl.; — b) navn. egs. en gammel bebrøisk Konge, (egs. Amycus), valdig Cæsusfægt, men blev fælt af Argonauten Pelus, id. 4, 261, frgd.; — 3) Bebrycius, 3, a) bebrøisk, gens, Virg. Aen. 5, 373, regnum, Val. Fl.; — b) benævnt efter A. Bebrø el. Amycus, arena, (hvorpaa han og Pelus kæmpede), Stat.

2) Bebrices, um, m.: Jæst i Gall. Narb., ved Pyrenæerne, Sil. 3, 123 frgd.; — *df.* Bebrys, yeis, m.: en Bebrøier, navn. en gammel bebrøisk Konge, efter hvis Døder, Pyrene, de pyrenæiske Bierge skulle have deres Navn, Sil. l. c.; — *df.* Bebrycius, 3: hørende til el. benævnt efter A. Bebrø, aula, (hans Døst), ibid., virgo, (hans Datter Pyrene), ibid. — Bebrys, Bebrycius, Bebrys, f. und. 1. o. 2) Bebrices.

beccus, i, m., [gallisk Ord, hvs. endnu le bec: Enabel, Næb, navn. Hushanens]; *df.* som Tilmavn, vid. Suet. Vitell. 18. — bechion, i, n., *βήχιον*, i. e. tassilago: etlags Plante imed Høst, Plin. 26, 16. — Bechires, um, (Bechiri, orum, Auson.), m.: stybt Jæst ved Ventus Curinus, rimel. best. m. de nuværende Væddel, Plin. 6, 3.

Bedriacum, (Bebr.), i, n.: Landsby imellem Cremona og Verona; vid. Tac. Hist. 2, 23 v. 39, oftere; ogs. ibid. 3, 25, oftere; egs. Suet. Oth. 9; — *df.* Bedriacensis, e, campi, Tac., acies, id., Suet.

Belgae, arum, m.: celtisk-germanisk Stamme i d. nordlige Gallien, Caes. B. G. 1, 1, v. ibid. 2, 4; ogs. in sing. Belga, ae: en Belgier, Lucan., Claudian.; — *df.* Belgicus, 3: belgisk, esseda, Virg. Ge. 3, 204, calami, Plin.; — b) navn. beder Gallia Belgica, egs. absol. Belgica: den af Belgierne beboede nordlige Del af Gallien; vid. Plin. 4, 31, v. Tac. Hist. 1, 12 v. 58. — Belgium, i, n.: en Del af Gall. Belg., paa begge Sider af Meselen, Caes. B. G. 5, 24 v. 25. — Belias, Belides, Belis, f. und. Belus.

bellaria, orum, n., [bellus]: Deserten, de til Deserten hørende Frugter v. Vine; vid. Gell. 13, 11, Plaut. Truc. 2, 5, 27, v. Suet. Ner. 27.

bellator, (m. forældet Biform duellator, Plaut., f. und. Bøghævet B.), oris, m., [bello]: tapper Kriger el. Krigsmand; vid. Plaut. Truc. 2, 7, 74, v. Cic. Att. 8, 12; ligel. primum ipsum bellatorem ducemque etc., Liv. 9, 1; cf. id. 8, 8; — B) egs. adj., (ligesom amator, v. fl.); 1) „alm.“ el. om Personer: frigerst, modig, Turnus, Virg. Aen. 12, 614; men ~ deus, ibid. 9, 721, (v. e. Krigsguden); — 2) ligel. „poet. overf.“: a) om Dyrene: ~ equus, Virg., Ovid.; egs. absol., Juvenal. 1, 127; egs. ~ taurus, Stat.; — b) om andre Gienstande: hørende til Kamp el. Strid, campus, (Kamppladsen), Stat., ensis, Sil.; egs. om en Sten i Schakspillet, Ovid. A. A. 3, 359.

*bellatorius, 3: hørende til Krigen, jumenta,

Amm.; — 2) „overf.“ o. liqnessevis: hunc quasi bellatorium stilum etc., (denne polemiske Stridsmaade), Plin. Ep. 7, 9; o. — bellatrix, is, fem.; sædv. „poet.“ som adj.: stridbar el. frigeris; I) „egenl.“ om Personer og personificerede Begreber; — ∞ Pentesilea, Virg.; men ∞ diva, Ovid. Trist. 1, 5, 76, (i. e. Pallas); ogf. ∞ Minerva, id.; ligel. ∞ Roma, (som Person), ibid. 2, 321, Hispania, Flor., cohors, Stat.; — II) „fig.“; A) „overf.“ om Dyr; ∞ belua, (Elefanten), Sil.; — ligel. om andre Gienstande; ∞ carina, Stat., gleba, Val. Fl.; — B) „ment.“: stridbar, trættefiar, iracundia, vid. Cic. Tusc. 3, 21, ira, Claudian.; — [bellator] — bellatulus, 3, comist formet af bellulus, o. m. f. Bem.; bella bellatula, Plant. Cas. 4, 4, 28. — bellax, acis, adj., [bello]: frigeris, gens, Lucan. 4, 406.

belle, adv. af bellus: I) „egenl.“: smukt, artig, behagelig, (navnl. for Sænsferne; bene, mere om den indre Godhed); vid. Plant. Truc. 2, 2, 35; men aquam belle sane fluentem etc., Cic. Qu. Fr. 3, 1; — ogf. i Udraab: belle, (opp. bene), vid. Cic. d. Or. 3, 26; — comist er: I sane bella belle, Plant. As. 3, 3, 86; — ogf. in superl.: in navigare, Cic. Fam. 16, 9; — II) „fig.“; A) „overf.“: smukt, vel, efter Dufte; — belle se habere, ogf. belle habere, (sc. se): befinde sig vel, id.; ligel. belle esse, id. Att. 14, 16; — ogf. elliptisk: cetera belle, (sc. se habent), Cic. Fam. 7, 18; — B) „ment.“: artigen, vittigen; vid. P. Syr. ap. Gell. 7, 14; ligel. conjecta belle, (vittig Udsagning), Cic. Div. 2, 31; men Cic. Att. 4, 16: belle mereule, (sc. ea fero). — not.: belle facere: være tienstig for Sundheden, Cato.

Bellerophon, tis, (Bellerophontes, æt. Aeson, Serv.), m.: Son af Glaucus, og Sønnesøn af Egephus, blev af Proteus, paa Ethenebeas, (hans Gemaalinde), falske Anklage, sendt med et Brev til K. Gobatas i Lycien, for der at ondfomme; i hvilken Sendesigt B. ogf. af den sidste blev sendt imod Ulyset Chimara, som han dog, ridende paa den vingede Hest Pegasus, tappert fældede; — vid. Hor. Od. 3, 7, 15, offere, ogf. Hygin. Fab. 2 v. 57; men Plant. Baech. 4, 7, 12: Bellerophontem facere aliquem, (at styrte nogen i Ulfke, ved at lade ham overbringe et Brev); — cf. Bellerophonteus, 3, equus, (i. e. Pegasus), Prop. 3, 2, in., habena, Claudian.

bellicosus, 3: frigeris, stridbar, gentes, Cic., homines, Caes.; cf. Hor. Od. 2, 11, in.; — comp.: ∞ (populus), Liv. 37, 8; men id. 9, 6, absol.: quod multo bellicosius: superl.: ∞ nationes, Cic., provinciae, Caes. B. C. 1, 85; — 2) „overf.“: bellicosior annus, (hvortil flere Krige fores), Liv. 19, 9; af — bellicus, (ford. ogf. duellus, Plant.), 3, [bellum]; I) „egenl.“; A) „alm.“: hørende til Krigen; arte duellia, Plant. Epid. 3, 4, 14; men bellica res, (Krigsdrægt), Cic., Hor., disciplina, Cic., virtus, id., gloria, Tac.; men ∞ caerimoniae, (hvormed en Krig erklæres), Liv. 1, 32; ∞ navis, Prop., turma, id.; — B) „bef.“: ∞ absol.: bellicum, (se. signum): det med Tuben givne Tegn til Afmarsch el. til Træfning; ogf. Krigstrumpeten selv: men altid m. canere v. can; vid. Liv. 35, 18, v. Cic. Mur. 14; — ogf. „alleg.“: me bellicum cecinisse, Cic. Phil. 7, 1; cf. id. Orat. 12; — II) „overf.“ o. „poet.“, liqnesom bellicosus: frigeris el. stridbar, Pallas el. virgo, Ovid., Mars, id.; men ∞ deus, id. Fast. 2, 178, (i. e. Romulus); ∞ civitas, Vell. 2, 38; — „poet.“ ogf. om Dyrene: equorum bellica proles, Lucr. 2, 662.

belliger, a, um, [bellum, fero]: frigorende; cf. „overf.“: frigeris, tapper, Italia, Claudian. — belliger, a, um, [bellum, gero], ligesom frigd.; I) om Personer: stridbar, tapper; ∞ gentes, Ovid.; men ∞ numen, Stat., (i. e. Mars); — 2) om andre Gienstande: hørende til Krigen el. tienstig deril, ensis,

Ovid., hasta, Martial., ogf. fan bifæret: ∞ fera, Sil., (d. e. Elefanten).

belligerator, oris, m., (eftercl. v. feld.): vældig Kriger el. Stridsmand; ∞ Arimaspa, Avien. Perieg. 55; af — belligero, avi, atum, i, v. n., [bellum, gero]: fører Krig, friger, kæmper; vid. Enn. ap. Cic. Off. 1, 12; cf. Cic. Font. 12: qui ... par in belligerando esse possit, etc.; — ∞ cum aliquo, Plaut., ogf. Suet. Aug. 91, men adversum accolas, Tac. Ann. 1, 46; — ogf. impers. pass.: cum Gallis tumultuatum verius, quam belligeratum (sc. esse), Liv. 21, 16; — b) ogf. „overf.“: ∞ cum fortuna, Cic.; men comist: ∞ cum Geniis suis, (bedste sig faapt), Plant. Truc. 1, 2, 81. — belligeror, ari, v. dep. n.: Bjørn af frgd., Hygin. Fab. 274.

bellio, onis, f.: etflags Styrkeplante i Sæden, (anthemium segetum L.), Plin. 21, 25. — bellipotens, tis, adj., [bellum]: frigsmægtig, („poet.“ v. feld.); vid. Enn. ap. Cic. Div. 2, 56; ogf. Epithet til Krigsguden, Virg. Aen. 11, 8; men ∞ diva, Stat., (i. e. Pallas). — bellis, idis, f., (Gaafseblemsen), Plin. 26, 13. — bellis unus, 3, [bellum, sono]: frigtenende, flumen, Paul. Nol.

bello, avi, atum, i, v. n., [bellum]: fører Krig, friger; — ∞ cum Poenis etc., Cic. Ver. 4, 33; ∞ pro aliquo adversus aliquem, Liv. 9, 12, de alia re, Tac.; cf. id. Hist. 1, 89; — ogf. absol.: utrum bellandum esset, etc., Liv. 35, 18; men id. 6, 31: quoad bellatum esset, (f. debellatum etc.); cf. id. 8, 39, unde bellum; — „poet.“ ogf. e. dat., paa Græfernes Bist, Stat.; cf. Sil. 9, 503; — II) „overf.“ o. „poet.“: kæmper el. fægter, vid. Ovid. Met. 5, 101; ∞ caestu, Stat., mann, Sil., ense, id.; — not.: dep. n. bellor, ari, bar Virg. Aen. 11, 660.

Bellona, æ, f., (ford. ogf. Duellona, Varro): Krigens Gudsinde; vid. Virg. Aen. 8, 703, o. Hor. Sat. 2, 3, 223; f. ogf. Liv. 26, 21, v. Fest. p. 27; — hendes Præster (Bellonarii) og Præstinder pleiede paa hendes Æst at faare sig selv; vid. Tibull. 1, 6, 15, o. Juvenal. 4, 123; — B) cf. I) bellonaria, æ, f., (se. herba): den paa Bellonas Æst af hendes Præster brugte Plante solanum, Appul.; — 2) Bellonarii, orum, f. evenfer. — bellor, ari, vid. bello, not. — bellosus, 3, [bellum], ford. f. bellicosus: frigeris, stridbar, Caes. ap. Non. — Bellōaci, orum, m.: Joff i Gall. Belg., (byer nu Beauvais), Caes.

bellua, n. Aldendinger, f. unte, belua, etc. — bellule, adv. demin.: ret smukt el. artigen, Appul.; af — bellulus, 3, demin. af bellus: ret smuk el. artig; vid. Plaut. Mil. gl. 1, 1, 42.

bellum, i, n., [ferri]: duellum, d. e. Dvekamp, hvilken fæst Form dog ogf. titdels vedblev at bruges f. bellum, navnl. „poet.“ o. i Statsfpreget; vid. Hor. Od. 3, 5, 38, offere, v. Liv. 22, 10, offere; I) „egenl.“: Krigen; — bellum parare, Cic., alieni, (imod nogen), Nep.; bellum indicere; vid. Liv. 1, 32; ∞ alieni inferre, (paaføre), Cic.; ogf. ∞ inferre contra aliquem, id. Phil. 2, 42; ∞ facere, (begynde), Cic., Caes., o. A., agere, (før el. fortsætte), Caes., Nep.; ∞ gerere cum aliquo, Cic., (cf. id. Manil. 20), ogf. in aliquem, Nep. Lys. 1, (imod nogen); — ∞ trahere el. ducere, (udtrække el. forlange), Cic., Nep.; cf. Liv. 5, 5; bella ex bellis orere, id. 21, 10; cf. id. 42, 11; ∞ conficere, (fuldebring), Nep., Sall., componere, Nep., delere, id.; — bb) heril kan mærkes; a) de sieltuere Jorbindelser: ∞ navare alieni, (til nogens Jordest), Tac. Hist. 5, 25; ∞ spargere, (udrede Krigen's Udfald), id., ogf. circumferre, id.; men ∞ bellare, Liv. 8, 39, (efter Græcisken: πόλεμον πολεμειν); — bellum navgat, vid. Cic. Manil. 12, serpit in proximos, Flor. 2, 9, (Krigen udbreder sig); — b) Localgenitiv: belli, i Modsatn. af domi, (i Krig, i Fred); vid.

Cic. Off. 2, 24; Sall. Jug. 41, c. Liv. 3, 43; men absol.: belli, (i krig), Ter. Heaut. 1, 1, 60; bes Cic. in bello; — c) Tidsabslævet bello, f. in bello: i Krig. (navn. c. adj. el. gen.): bello Vespenti, Cic.; bello Latinorum, id.; — d) bellum medfættet este proelium, el. ferbindes dermed: non proelio modo se, sed bello victum, Liv. 3, 35; cf. Tac. Germ. 30; — ef. egf. „pect.“: media inter proelia belli, Virg. Aen. 11, 511; cf. Lucr. 1, 476; bes. Emm. Ann. in. (byer duellum f. bellorum); — H) „everf.“ c. „bef.“: A) Kamp, Strid, Trætte; vid. Cic. Sull. 9, c. id. d. Or. 2, 37; men bellum gerimus ... contra arma verbis, id. Fam. 12, 22; ligel. i en Medfætning, vid. Liv. 3, 24 c. 25; — egf. ligelfæddis: milvo est quoddam bellum quasi naturale cum corvo, Cic. N. D. 2, 49; men m. Quæ: Hic ego ... ventri Bellum indico, Hor. Sat. 1, 5, 8; — B) ligefom *πόλεμος*, „meten.“ f. proelium: Slag el. Kamp, bes. „pect.“: vid. Virg. Aen. 2, 439, c. Ovid. Her. 1, 69; dog egf. bes Varr. c. Justin.

belluōsus, f. und. beluosus. — bellus, 3, [ctr. f. bonulus, sem. demin. af bonus, f. bonus, Priscian.]; I) „egenf.“: fien, artig, egf. behagelig, (mærmest om de ydre Jærtia, ligefom bonus om de indre; f. und. bello); — vid. Catull. 8, 16; Ovid. Am. 1, 9, 6, c. M.; ligel. in superl.: ~ puella, Cic. Att. 6, 4; — egf. absol.: omnia bella, (af Skienhed, alt Skion og Indigt), etc.; vid. Catull. 3, 11; — egf. med gødt Udfeende, frist og suud; fac bellus revertare, Cic. Fam. 16, 18; ligel. om en Tilstand: lyffelig, enffelig; quam bella ... civitas fuerit, id. Att. 1, 16; — egf. om Ting: quod quidem erit bellissimum, (med velsmagende), Ter. Ad. 4, 2, 51; men om et Sted el. Dybold: tienlig el. pæfende; vid. Cic. Att. 5, 17; — II) „fig.“: A) om Personer: artig, dannet, fin; — huius belli, Cic. Att. 1, 1; cf. id. Fin. 2, 31; — b) bellior, f. meliores, Varr. ap. Non. 77, 36; — B) om en Søftaffenhed el. Jærefilling: tienlig, gævnlig, behagelig; vid. Cic. d. Or. 1, 60; egf. absol. m. figd. infin., bd. 58, c. id. Fam. 9, 2.

bēlo, f. und. balo. — bēlone, is, f., *βελώνη*, ligefom acus: Svergtæden, erlags Søff, Plin. 9, 76; — belua, (bellua), f., [rimel. belu. m. *θηρ* c. fera, ligefom uber m. *θηρ*]; I) „egenf.“: A) „alm.“: vider Dyr af det fjerre Slags; — ~ feri et immanis, Cic., vasta, id., saeva, Hor., ingens, id., centiceps, id. Od. 2, 13, 31; cf. Cic. N. D. 3, 15; — B) „bef.“: a) Glepanten; vid. Flor. 1, 18; Curt.; cf. Ter. Eun. 5, 1, 25; imperium in beluas; ligel. ~ Inda, Ovid. Trist. 4, 6, 7, Gaetula, Juvenal. 10, 158; — b) det umælende Dyr, et Dyr: faaf. om Jæret: Plaut. Aul. 3, 6, 27; men pœudibus reliquis beluis etc., Cic. Off. 1, 30; cf. ibd. 2, 5, oftere; — H) „everf.“: Uhyr, oftest sem Skædsgerd; vid. Ter. Eun. 1, 4, 37, c. id. Phorm. 1, 2, 11; ligel. Cic. Verr. 5, 42, c. id. Off. 2, 6, oftere, egf. Liv. 7, 10; — b) egf. om andre Genffande el. Begreber: et Uhyr, en Rætsel; quanta belua esset imperium, Suet. Tib. 21.

*beluātis, (bell.), c: dyrift, educato, Macroh. — beluātus, (bell.), 3: smyftet el. udpyet med vilde Dyr, conchyliata tapetia, Plaut. Pseud. 1, 2, 11; — beluātis, (bell.), c: dyrift, Jul. Val. Res gest. Al. M.; — beluātus, (bell.), 3, ligefom frgd., dyrift el. fæft, voluptates, Gell. 19, 2; c. — beluōsus, (bell.), 3, Oceanus, (fuld af Havthyrer), Hor. Od. 4, 14, 47; — [belua].

Bēlus, i, m.; I) ferbfitorift Konge i Affen, Stifteren af Babylon og af det dertil hørende Rige, priscus, Ovid. Met. 4, 213; — II) en inift Gud el. Hærs, der sammenlignes med den græffe Hercules, Cic. N. D. 3, 16; — III) myffift Konge i Egypten, Ræder til Danaus og Egyptus; — B) *βελιδης*, i Belides, æ, m., *Βηλιδης*: Efterkommer af Belus; Belidae

fratres, Stat., (c. c. Danaus c. Egyptus), Stat.; men Ovid. Her. 11, 73, faaer Belides, f. Lynceus, (Søn af Egyptus); men ~ Palamedes, Virg. Aen. 2, 82; Belus's Efterkommer; — 2) Bēlis, idis, f.; færv. in pl. Belides, om: Belidæne el. Belus's Sønmeddette, færv. Danaides, (f. und. Danaus), Ovid. Trist. 3, 1, 62, id. A. A. 1, 72, oftere; — 3) Bēlias, adis, f. = Belis, Senec. Herc. Oct.; — not.: Bēli oculus: erlags Ødelffen, Ræte, Plin. 37, 55.

Benacus, i, m., lacus: Jæfio i Gall. Transpad., i Ræbæren af Verona, (hod. Lago di Garda), Plin. 2, 106; — egf. absol. Benaens, (se. lacus), Virg. — Bendiadis, 3: hørende til el. benævnt efter Guden Bēdis, (*Bēdis*, d. thracifke Artemis el. Maanequindæ), templum, Liv. 38, 11.

bene, adv., [af t. forædt, bonus, f. bonus]; comp. melius: superl. optime; I) „alm.“: vel, godt, ret, smukt, (om enhver indre og ydre Jærttriflighed el. Pæfeligbed); — vid. Cic. Off. 3, 13; ager bene cultus, id.; ~ eoenare, Catull., Hor., habitare, Nep. Att. 13; ~ olens, (med god Lugt), Virg. Ecl. 2, 48; — ~ monere, Ter., præcipere, id.; — melius canere, Virg., persuadere aliis, Quintil.; — Jovem Phidias optime fecit, id.; optime scribi ceris, id.; — II) „bef.“ egf.: A) i vifse Jærbindelfer: I) bene dicere; a) at tale vel el. færmftigen el. rigtigen; vid. Ter. Ad. 5, 8, 30, Hor. Ep. 1, 2, 4, c. Cic. d. Or. 1, 26; — b) ligefom *εὐχρηστία*: at tale heldværlende Ord, Plaut. As. 3, 3, extr. — c) bene dicere (benedicere) alicui: tale vel om nogen, f. und. benedico; — 2) bene facere; a) at giere neger vel el. til Jæftkæmmefed; vid. Cic. d. Or. 2, 20; egf. m. figd. Metastafarming: bene fecit Silius, qui transegerit, id. Att. 12, 24; — b) bene facis, bene fecisti, bene factum est, etc., fom Udtryk af Tak el. Tilfredshed: meget vel, etc.; vid. Donat. ad Ter. Eun. 1, 2, 106; cf. ibd. 5, 8, 61; ligel. bene facitis, quod ahomini amini, Liv. 6, 18; men bene vocas, Plaut. Men. 2, 3, 34; (fem høffigt Ufflag); o factum bene, (c det var vel), beasti, (se. me), Ter. Andr. 1, 1, 78; egf. fem Giffen: bene factum, te venisse, id. Hec. 3, 3, 6; — c) bes Jægerne heder ~ facere: at være af gød Virffing, Cato, Scribon.; — 3) bene esse: at være vel; df. a) bene esse alicui, (at det gaar nogen vel); Nam si etc., bene honis sit, male malis, quod nunc abest, Emm. ap. Cic. N. D. 3, 32; cf. Hor. Ep. 1, 1, 89; — egf. absol. (el. ud. dat.); Patria est, ubiqueque est bene, Pacuv. ap. Cic. Tusc. 5, 37; — b) bene est, bene habet, bene agitur: det faaer vel til; navn. i Begyndelfen af et Brev; — si vales, bene est; ego valeo, Cic.; bene hoc habet, (fermed faaer det vel til), Plaut. Epid. 5, 2, 31; optime habet (se. ornatus), id. Pseud. 4, 1, 25; cf. Ter. Phorm. 2, 3, 82: bene habent tibi principia; men bene habet, iacta sunt fundamenta, etc., Cic. Mur. 6; cf. Liv. 6, 8; men Bene dicat secum actum etc., (at han er kommen vel derfra), Ter. Ad. 2, 2, in.; cf. Plaut. Mil. gl. a. 5, v. 23; men Jærmularen: inter bonos bene agitur, f. und. ago; — 4) bene emere, (billigt, fer gødt Køb), Plaut. Pers. 4, 4, 38; cf. Cic. ap. Suet. Caes. 59; men bene vendere, (fælg med Jærdel), Plaut. Cure. 4, 2, 34; — B) m. Adject. c. Jæverb., forfærfende: meget, overmaade, heffigen; I) m. Adject.: bene munita templa, Lucr. 2, 7; cf. Cic. Div. in Caecil. 15, c. id. Cat. 2, 10; ligel. cum bene magna caterva, id. Mur. 33; pectus bene fidum, Hor.; mentis bene sanæ, id.; — f. egf. Lucr. 5, 703, egf. Emm. ap. Cic. Div. 2, 39; — 2) m. Jæverb. c. adverbialt Udtryk: bene penitus in familiaritatem alicujus se dare, Cic. Verr. 2, 7; — ligel. om Tiden: bene mane, Cic.; bene ante lucem, (længe før Dag), id.; — men Ovid. Met. 12, 616: non bene, f. vix, (næppe, knapt); men id. Fast. 5, 278: vix bene, f. vix; — C) endel. faaer bene undert.; a) ellipfift;

— Demosthenes melius, (sc. fecit), qui etc., Quintil.; cf. id. 6, 1, 3; — b) sem Bifalskaarb; vid. Cic. d. Or. 3, 26; — c) i Statsbæ; cf. Drifkeproget beder bene c. acc. el. c. dat. pers.: paa negens Belgaaende, (negens Skaal), edl.; vid. Plant. Stich. 5, 1, 27; Tibull. 2, 1, 29, ogf. Ovid. Fast. 2, 637; ligel.: bene mihi, bene vobis, etc., Plaut. Pers. 5, 1, 20; cf. Ovid. A. A. 1, 601.

benedice, adv.: med gode el. venlige Ord; vid. Plaut. As. 1, 3, 54; af. — benedico, [egf. abfult: bene dico], xi, ctum, 3, v. n. (c. a.); 1) "alm.": taler vel om nogen, c. dat., ogf. absol.: — vid. Plaut. Mil. gl. 4, 8, 31, c. Cic. Sest. 52, ogf. Ovid. Trist. 5, 9, 9; men pass. impers., vid. Metell. Numid. ap. Gell. 6, 11; ogf. absol., vid. Hor. Ep. 2, 1, 155, c. Ter. Ad. 5, 4, 11; — II) "bef.": c. efterel. i det fste. Religionsprog, c. acc.; a) ∞ demm el. numen dei, (løve el. prise el. tilbede), Tertull., Appul.; — b) om Menneffer og menneskelige Ting; af velfigne, af velfige el. indvie, altarium, Sulpic. Sev.; — cf. pass.: benedictum oleum, Hieronym.; — III) partie. benedictus, 3, er ogf. af mærke; A) sem adj.: herba benedicta, (ligesom lagopus): Sarcior, etlagå Plante, Appul.; — B) sem subst.: benedictum, i, n.: refende Dale, Ræs, Lev, Berømmelse; (ferel. v. fiste.); vid. Plaut. Cure. 4, 2, 28, oftere, c. Ter. Phorm. proi. 21; cf. — benedictio, onis, f. (alene eel.); 1) Lovprisning el. Lov og Pris, (naenl. til Gudbenommen), Appul., Tertull.; — 2) Velfigneffe, alienus, (af nogen), Sulp. Sever.; — 3) "meton.": ten indviede Gienstand, Paul. Nol. — benedictum, i, n., f. und. benedico.

benefacio, [cl. bene facio], ferri, factum, 3, v. n., alicui: bevirer nogen en Velgjerning; — bene si amico feceris, etc., Plaut. Trin. 2, 71; ogf. c. acc. comm., id. Poen. 3, 3, 22; — ego ... ne ingratis quidem benefacere abistam, Liv. 36, 35; — ogf. ∞ erga aliquem, Plaut.: — endl. pass.: quod bonis beneficii beneficium, Plant. Capt. 2, 2, 108; — II) af partie. benefactus, 3, er subst. benefactum, i, n., altid in pl.: A) god el. ærel. el. berømmelig Handling; navn. egf. tapper Daad el. Bedrift; vid. Cic. Tusc. 2, 26, c. Sall. Jug. 85; cf. Prop. 2, 1, 24, c. Ovid. Met. 15, 850; j. ogf. Liv. 37, 1, c. Virg. Ge. 3, 525; — B) ligesom beneficium: en Velgjerning, (fiste. v. "pect."); vid. Enn. ap. Cic. Off. 2, 18, c. Plaut. Capt. 5, 1, 20. — benefactor, onis, f.: Velgjerner, Tertull.; v. — benefactor, oris, m.: en Velgjerver, Coripp.; — [benefacio]. — benefactum, i, n., f. und. benefacio.

*benefice, adv.: velgjørende, sem en Velgjerver: ∞ facere, Gell. 17, 5; v. — beneficentia, ac, f.: Godgjernerhed, Velgjernerhed; forbindes med bonitas, Cic. N. D. 1, 43, m. comitas, id. d. Or. 2, 81; f. ogf. id. Off. 1, 7 c. 11, c. ibd. 2, 15; men Tac. Ann. 12, 20: quanta pervicacia in hostem, tanta beneficentia adversus supplices utendum; — [beneficius]. — beneficiarius, 3, [beneficium]: hørende til en Velgjerning, res, Senec. Ep. 90; — b) fadv. subst.: beneficiarius, i, m., (sc. miles): Soldat, sem er befriet fra visse Tjenestearbejder, el. sem er befordret til høiere Væst; vid. Fest. p. 27, c. Veget.; cf. Caes. B. C. 3, 88, oftere, c. Plin. Ep. 10, 32.

beneficium, i, n., [beneficius]; 1) "alm.": Velgjerning, Gavnstbevisning, Tjeneste; vid. Senec. Benef. 3, 18; (i Poet., af metriske Grunde, alene hos Comiferne); vid. Ter. Andr. 1, 1, 17, c. id. Phorm. 2, 2, 22; — ∞ collocare apud aliquem, conferre in aliquem, dare alicui, (gde el. bevirer nogen en Velgjerning), Cic.; ligel. beneficio aliquem afficere, ornare, complecti, id.; beneficium accipere, (opp. dare), id. Off. 2, 20; beneficio obligari, ibd.; — Cic. Manil. 24, brugtes

beneficium v. beneficia populi Rom., om Jøkkets Stenamer el. Stenmevalg til en Gædsøst; f. necens.; — b) navn. beder ogf. beneficium alicuius (personae el. rei): ved Hielp el. ved Bistand deraf; vid. Cic. Fam. 11, 22; men nostri consulatus beneficio, se etc., id. Qu. Fr. 1, 1, 1; cf. Caes. B. G. 1, 53; — II) "bef.": v. "everf.": paa Stats: el. Jærmingsgjævet beder beneficium fremdeles; A) Bemærkelse el. Begynnelighe i noget offentlig Jærbest: navn. ogf. Befordring; ogf. Anvisning paa Venge el. Jærer, ogf.; — ad populi beneficium transferri, (sem en Befordring: at underlægges Jøkket), Cic. Lael. 25; cf. id. Phil. 2, 36; men id. Arch. 5; in beneficiis ad aerarium deferri ab aliquo, (erbede af nogen Anvisning paa Statskassen); — navn. ogf. Befordring i Krigsstanden; vid. Liv. 9, 30; ligel. beneficii sui centuriones, (sem of ham vare underne), Suet. Tib. 12; — B) Privilegium el. Jæret; ∞ annulorum, Dig.; men Suet. Claud. 15: ∞ liberorum, (Beskrivelse fra Demmermedet, ifølge et vist Antal Børn).

beneficus, 3, [benefacio], compar. beneficentior, Senec.; superl. beneficentissimus, Cic., (ferel. ogf. beneficissimus): velgjørende el. gødgørende, Cato; beneficium esse oratione, (i Munden), Plaut.; ubi beneficus, si etc., Cic. Leg. 1, 18. — beneficio, f. und. benefacio.

Beneventum, i, n.: By i d. Strykne, i Campanum, (semum Maleventum, af Stæret usunde Lust; f. Plin. 3, 16); vid. Liv. 9, 27, c. id. 10, 15; — cf. Beneventanus, 3, ager, Cic., sutor, Javenal.; — Beneventani, orum: Jædæaamerne deraf, Ascon.

benévole, adv. af benivolus: velvilligen, færligen, facere, Cic.: — superl. benevolentissime, Augustin. — benivolens, (beniv.), tis, adj., [bene, volo], ferel. Nisform, f. benivolus, (hvorunder ogf. compar. c. superl. antores): velvillig, hengiven, gunstig; absol., el. c. dat.; — benivolens vivit tibi, Plaut. Bacch. 3, 6, 24; Itc cum Dis benivolentibus, id. Mil. gl. 4, 8, 11; — b) ogf. subst. Velynder; neque illi benivolens ... quisquam aderat, vid. Ter. Phorm. 1, 2, 47.

benévolutia, (beniv.), ac, f., [affr. g.], 1) "alm.": Velvillie, Hengivenhed, Beraagethed, gunstighet, fiærlighet, ventigt Sindelag; vid. Cic. Off. 2, 9 c. 14, oftere; ogf. id. Lael. 8, c. Suet. Calig. 3: benevolentia sibi adjungere, id., acquirere, Quintil.; cf. Cic. d. Or. 1, 1; — II) "bef.": A) i Retsproget: Jærmildelse, Benaadning, Dig.; — B) in pl.: velvillige Handlinger, Venstabs-tjenester; vid. Spartian. Carac. 1.

benévolutus, (beniv.), 3, [bene, volo]: velvillig, hengiven, beraagen, gunstig; absol., el. c. dat., el. m. erga; — (af d. ferel. benevolens laanes compar. v. superl., f. nedent.); — me esse erga se benevolum, Plaut.; cf. Ter. Hee. 5, 1, 31, v. Cic. d. Or. 2, 79; ∞ animo aliquem praemonere, id.; — benevolentior tibi, quam sui, nihilo sum factus, Cic. Fam. 3, 12; cf. ibd. 5, 16; men natura benevolentissimus (Titus), Suet. Tit. 8; — b) ogf. om en Slave: tro el. hengiven, Cic. Cluent. 63.

benigne, adv. af benignus; 1) "alm.": velvilligen, venligen, godhedsfuldt; — benigne et amice facere, Plaut.; ∞ Nam monstrare, Cic., servire alicui, Catul.; ∞ appellare milites, Sall.; men ∞ arma capere, (gierne el. villigen), Liv. 3, 26; — not.: ferel. ogf. benigniter, Titum. ap. Non.; — II) "bef.": A) i Retsproget: mildt, eftergivende; — benignius interpretari, Dig.; benignissime respondere, ibd.; — B) i Dmgangsproget: benigne dicis, ogf. absol.: benigne: meget vel, mange Tak, meget forbunden; a) antagende; vid. Plaut. Truc. 1, 2, 27, c. Ter. Phorm. 2, 9, 63; — b) afslæende; vid. Cic. Verr. 3, 85, c. Hor. Ep. 1, 7, 62; — C) "ethist": rigeligen, gævmildt, liberalt, pecuniam præbere, Plaut.; cf. Cic. Off. 2, 15; paullo benignius ipsum se tractare etc.; Hor. Ep. 1, 17, 11; cf. id. Od.

1, 9, 6; — men benigne facere alicui, (ligesem beneficere) ligesem negen en Belgjerning, Ter. Ad. 5, 1, 21, Cic. Off. 1, 11, Liv. 4, 14, v. A.

benignitas, atis, f., [benignus]; 1) „alm.“ sem Eimelav og Ebarater: Gødmædigbed, Venlighed, Velvilje, navn. Tilberneris; — vid. Cic. Sest. 13; egi. ~ animi, Tac. Hist. 2, 30; — egi. Midebed el. Ekaanfæl, Dig.; — II) „bes.“ sem Hantling: Gødgjorende, Gødded, Gædmildebed; — meam benignitatem ... in te etc., Ter. Eun. 1, 2, 84; cf. Cic. Off. 2, 15, v. id. Att. 1, 2; f. egi. Hor. Epod. 1, 31, v. August. ap. Suet. Aug. 71; — comiss egi. in pl.; vid. Plant. Stich. 4, 2, 53. — benigne, adv., f. und. benigne.

benignus, 3, [etc.], f. benignus, af bonus v. genus, sermet som malignus, v. fl.; eprl.: af en god Art el. Natur, gødmædig; df. 1) „alm.“; A) om Ebarateren og dens Hænger: gødmædig, velvilig, venlig, liberal; — vid. Ter. Phorm. 5, 2, 2, v. Cic. Balb. 16; men Apelles in aemulis benignus, Plin.; benignum est, c. inf., id. praef.; — ~ divi, Hor.; ~ numen, id.; — B) om Begreber: a) venlig, mild, høflig; quam fideli animo et benigno in illam ... fui, Ter. Hec. 3, 5, 22; men vultus benigni, Liv. 9, 6; ~ oratio, Cic.; ~ verba, Propert.; — b) i Retsfproget: mild, overbærende; ~ interpretatio, Dig.; in dubiis benigniora praefenda, ibd.; — c) „poet.“ egi. ligesem faustus: lyffelig, heldig, dies, Stat., nox, id.; — II) „bes.“; A) om den Handlende og om hans Hænder: velgjorende, gædmild, si. eral, erga aliquem, egi. alicui, (med negen), Plaut.; cf. Hor. Od. 3, 29, 52; egi. absol.: benigniores, quam res patitur, Cic. Off. 1, 14; — „poet.“ egi. c. gen., Hor. Sat. 2, 3, 3; — egi. ødsel, Plaut. Truc. 1, 1, 20; — B) egi. om Ting og om Begreber: som rigelige yder noget, frugtbart, rigeligt, rig, terra, Tibull., tellus, Plin., ager, Ovid.; cf. Hor. Od. 1, 17, 15; men ibd. 2, 18, 10: ingeni (f. ingenii) benigna vena, (Talenteris rigte el. frugtbare Aare); men ~ materia, Mela, proem.; men benignissimum inventum, (f. beneficentissimum), Plin. 33, 2.

beo, avi, atum, 1, v. a., [er rimel. Etamordet til bonus, i. e. bonus, v. selv at aflede af ed, i. e. bene]; 1) sem verb. finit. sielf. o. næsten alene „poet.“; A) „alm.“: fryder, glæder, vederpæger; — vid. Plant. Amph. 2, 2, 12; df. med Lume: equid beo te? Ter. Eun. 2, 2, 46; ligel. i Dmgangssproget: beas el. beasti, (se. me), id. Andr. 1, 1, 7, v. Cic. Plaut. As. 2, 2, 86; — B) „bes.“ o. „poet.“: beare aliquem aliqua re: giore lyffelig el. beffiente el. berige dermed: vid. Hor. Od. 4, 8, 29; cf. ibd. 2, 3, 7, v. id. Ep. 2, 2, 121; — II) partic. beatus, 3, sem adj.; A) „alm.“: lyffelig, lyffelig, egl.; vid. Cic. Tusc. 5, 8, (hvor egi. compar.); cf. ibd. 10, v. Ter. Phorm. 1, 3, 18; egi. Hor. Epod. 2, in.; men id. Od. 2, 16, 28: nihil est ab omni Parte beatum; — beatissima vita, Cic.; — b) neutr. beatum, i, egi. sem subst.: Lyffeligbed; vid. id. Fin. 5, 28; — B) „bes.“; 1) navn. om Personer: sem er i lyffelige yere Dmstændigheder, forsynet med Lyffens Gøder, bemidlet el. rig, Plaut. Cure. 3, in.; cf. Nep. Ages. 8, v. Cic. N. D. 3, 33; egi. Hor. Od. 2, 4, v. 18, oftere, v. Ovid. Am. 1, 15, 34; — 2) „poet.“ egi. om Ting og om Begreber: rig, prægtig, høflig, egl., gazae, Hor., arces, id.; ~ rus, (frugtbart), id.; men ~ Copia: Frugtbarens Ryde, (persønificeret), id. Carm. Sec. 39; — b) i Prosa egi. „overf.“ om Beredraget: ~ copia el. ubertas, Quintil. 10, 1, 61 v. 109; — men „poet.“: beata dona, (f. carmina consolatoria), Catull. 68, 14; — 3) sild. c. eccl.; a) om den Afdøde: fatig; beatae memoriae (vir), Hieron.; — b) beatissimus: sem Titel for den høiere Gøstligbed, Augustin., v. A.

berbex, f. und. vervex. — Berecynthaeus, etc., f. und. figd. — Berecynthus, i, m.: et Guden Cybele heiligt Bierg i Phrygien; vid. Serv. ad Virg. Aen. 6, 785, v. 9, 82; — B) df. 1) Bērecynthus, 3; a) hørende til el. benævnt efter Bierget Be-

recynthus, tractus, Plin., juga, Claudian.; ~ mater, (i. e. Cybele), egi. absol. Berecynthia, Virg. Il. ec.; cf. Ovid. Fast. 4, 355; — b) hørende til el. benævnt efter Guden Cybele, heros, (hendes Son Midas), Ovid. Met. 11, 106; ~ Attis, (hendes Hædning), Pers. 1, 93; — ~ tibia, (ved Cybeles Tjeneste); vid. Ovid. Fast. 4, 181; df. egi. den krumme phrygiske Floite, Hor. Od. 3, 19, 18, ibd. 1, 1, 22; egi. Ovid. Met. 11, 16; ~ cornu, Hor. Od. 1, 18, 13; men ~ furores, vid. Martial. 4, 43; — 2) Berecynthades, ae, m., venator, Ovid. Ib. 508, rimel. Attis el. Attis, f. und. Attis; — 3) Bērecynthaeus, 3: = Berecynthius nr. b, sacerdos, Prudent.

1. Bērenice, (Beron.), es, f.: Søster og Gemaltinde af N. Ptolemæus Evergetes; hendes skønne Haar, (coma el. crinis Bereniceae), blev af Digterne sat paa Himmelens sem Stjernebillede, Hygin. Astr. 2, 24; cf. Catull. 66, (med Overkriften: de Coma Bereniceae); — df. Bēreniceus, 3, vertex, Catull. l. c. v. 8. — 2. Bērenice, es, f.: By i Cyrenaica, Plin. 5, 5, Solin.; — 2) df. Bēreniceis, idis, f., (se. regio), det til denne By hørende Landskab; ~ ardens, Lucan., undosa, Sil. — Bēreniceus, f. und. 1. Bērenice. — Bēreniceis, f. und. 2. Bērenice.

Bergistāni, (el. Verg.), orum, m.: roversk Jøst i Hisp. Tarrac., Liv. 33, 16, oftere. — Bergōmum, i, n.: By i Gall. Transpad., (hod. Bergamo), Plin. 3, 21, Justin.; — df. Bergōmas, atis, pl. Bergomates, um: Jndvaerner deraf, Plin. l. c. — Berōs, f. und. Berones. — Berōe, es, f., Bēgōn: Navnet paa en Decanie, Virg.; men Ovid. Met. 3, 278: Semelce Amme. — Berōea, (Berh.), ae, f.: By i Macedonia, sild. Irenopolis, Plin., Liv.; — B) df. 1) Berōeaeus, i, m.: en Berceæter, Liv. 23, 39; — 2) Berōeenses, ium, m.: Berceæter, Plin. 3, 9. — Berōnes, um, m.: efter Strabo: Jøst i Hisp. Tarrac.; hvf. man, Hist. B. A. l. 53, forklarer Berones ved: Uvdrag af beroniske Soldater, inc. — Berōsus, i, m.: babylonisk Aretog, Plin. 7, 37, v. A.

berūla, ae, f.: et slags Bært el. Plante, sædv. cardamine, Marc. Empir. — beryllus, i, m., Bēryllos; 1) Beryllen, et slags Gødsten, Plin. 37, 20, Juvenal.; — b) „meten.“: Ring med en Beryl, Prop. 4, 7, 9; — 2) beryllus aëroides, Plin. l. c.: Sapphiren. — Beryllus, i, f.: beromt Søstid i Phoenicien, sem reuversk Cøstet: Felix Julia, (hod. Bairut); vid. Plin. 5, 17, v. Tac. Hist. 2, 81; — B) df. 1) Bēryllus, 3, vinum, Plin., uva, id.; — 2) Bērytensis, e, colonia, Dig.

bes, gen. bessis, m.: ligesom f. bis as, i. e. binae partes assis; — df. „alm.“: to Trediedele af hvilsenhemstet Eufed, navn. sem Mont el. Bægt el. Maal; f. und. as; — senus ex triente factum est bessibus (sig fra en triens el. $\frac{1}{3}$ pct., til en bes el. $\frac{2}{3}$ pct.), Cic. Att. 4, 15; — ex besse socius, Dig.; solvere bessem pretii, ibd.; emere bessem fundi, (se to Trediedele deraf), ibd.; — sigel. i Arefager: heres ex besse, Plin. Ep.; — bes sextarii, Scribon.; — sem Bægt er bes: = 8 Unzer el. $\frac{1}{2}$ af en libra; vid. Plin. 18, 26; — bb) beril marces cennu; a) bes, „meten.“, f. ofte; vid. Martial. 11, 36; — b) bes alter, i. e. as cum besse: = 12 + 8: = 20, Vitruv. 3, 1; — c) antages Grundtallet 6, (f. 12, f. und. as), saa er bes: = 4, v. bes alter: = 10, Vitruv. l. c.

bessālis, e, [bes]: som indeholdet Tallet 8; ~ laterculus, (af 8 Tommer), Vitruv.; ~ scutula, Martial.; — b) „overf.“: af pferst ringe Værd, comula, Petron. Sat. 58. — Bessi, orum, m.: roversk Jøstestamme i Ebracien, Plin. l. 18, Cic. Pers. 31, Ovid.; — df. adf. Bessicus, 3, gens, Cic. l. c.

bestia, ae, f.: Dyret, (i Modsetn. af Mennesket, sem derim. tillige indbefattede und. animal); under bestia indbefattedes egi. fera o. belua; derim. er bestia at adffille fra pecus; vid. Cic. Tusc. 5, 13, v. id. Lael. 21; — egi. om enkelte Dyr el. Dyrearter, navn. om

Amphibiarne, Cic. N. D. 2, 21; en Elefanten, (f. d. sædv. belua), Liv. 33, 9, — men ~ mutae, (som stærkere Modsatn. af Menneſket), id. 7, 4; men ~ fera, Nep. Dat. 3; egf. som Skældsord, Plaut. Bacch. 1, 1, 21; — derim. alene comiſt: Evedragt el. Buffekant under Arzene, Catull. 69; — bb) hertil mærket; a) i de romerſke Kamplege betegner *bestia* (absol. el. ud. fera): det til Kampen paa Arena med en Gladiatør el. med en Hørbrøder beſtemte Dyr, (sædv. Løve el. Panther el. Tiger); bf. ad *bestias* aliquem mittere, Cic. Pis. 36, dare, Dig., damnare, Suet.; ligel. *bestias* aliquem obijcere, As. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 32; — b) som Betegnelse paa Stiernebillebet Uben, Vitruv. 9, 1; — not.: *Bestia*, ae, m.: som romerſk Tilnavn i d. calpur-niſke Slægt, Cic. Sall., o. M.

**bestialis*, e: dyrſk, af et Dyr, villi, Prudent.; — egf. „overf.“: dyrſk, vild, nationes, Sidon.; o. — *bestiarius*, 3: hørende til vilde Dyr, navnfl. paa Arena; ~ ludus, Senec. Ep. 70; — 2) sædv. subst.: *bestiarius*, i, m.: der i Kamplegene el. paa Arena kæmper med vilde Dyr, enten ſom Gladiatør; vid. Cic. Sest. 64; el. ſom en til denne Straf dømt Hørbrøder; vid. Cic. Qu. Fr. 2, 6; — [bestia]. — *bestiola*, ae, f., demin. af *bestia*, Cic., Plin.

1. *bēta*, ae, f.: Bete el. Hævede, etſlags Koffen-væxt, (*bēta vulgaris* L.), Colum., Cic. Fam. 7, 26. — 2. *bēta*, n. indecl., (egf. *bēta*, ae, f., Auson.), *βῆτα*: d. græſke Ravn paa det ander Vægſtav i Alpha-betet, (lat. be, f. und. Vægſtaver B.); vid. Juvenal. 11, 209; — men comiſt „overf.“: den anden i Rangen, (ligeſom alpha: den førſte, eſv.); vid. Martial. 5, 26. — *betaceus*, 3, [i. *bēta*]: af Bete el. Hævede; ~ *pedes*, (terce Rodder), Varr.; egf. absol.; *betacei*, (se. *pedes*), Apic. — *betis*, is, f., Biform af 1. *bēta*: Bete el. Hævede, Seren. Samm.; bf. — *betizare*, (betiss.), f. languere, (være derſt); vid. Suet. Aug. 87.

bēto, o. *bīto*, ere, v. n., [ligeſom d. beſt. vado, af *βῆω*, *βῆμι*]: gaar; (ferel. Ord); foras bitere, Varro ap. Non.; cf. Plaut. Merc. 2, 3, 127. — *betonica*, f. und. vetonica. — *Betracum*, f. und. *Betracum*. — *betula*, (betulla), ae, f.: Birken el. Birketræet, Plin. 16, 30. — *betulus*, i, m.: etſlags ſort og rund Udeſten; vid. Plin. 37, 51.

Bianor, ōis, m.: Navnet paa en Heros, Virg. Ecl. 6, 60; egf. paa en Centaur, Ovid. — *biarchus*, i, m., *βίαρχος*: en Proviantforvalter, Cod. Just.; — bf. *biarchia*, ae, f., (hans Embete), ibd. — *Bias*, antis, m., *Bias*: græſk Philoſoph af Priene, En af de ſyv Viſe, Cic. Lael. 16, o. M.

Bibaculus, i, m.: romerſk Tilnavn, Liv.; af — *bibax*, acis, adj., [bibio]: ſom gjerne drikker, noget drikkelig, Nigid. ap. Gell. 3, 12. — *Biberius*, (f. *Tiberius*), vid. Suet. Tib. 22. — **bibilis*, e: drikkelig, til at drikke, *cibus*, (Esbemad), Coel. Aur.; o. — *bibitor*, oris, m.: ſom drikker, Araricus, (af Arar-floden), Sidon.; — [bibio]. — *bibitus*, 3, partic. af *bibio*.

biblius, 3, *βιβλος*: ſom er gjort af den ægyptiſke Papyrusbux, epistola, Hieronym. — *bibliopola*, ae, m., *βιβλιοπώλης*: Boghandler, Plin. Ep., Martial. — *bibliotheca*, ae, f., *βιβλιοθήκη*: et Bibliothek; deſs ſom Vægſal el. Vægsarelſe; deſs ſom Vægſamling; — abdere ſe in *bibliotheca*, Cic. Fam. 7, 28; *bibliothecam* conficere, id., instituere, Vitruv., ordinare, Suet., (indrette, ordne en Vægſamling); — not.: om de førſte offentlige Bibliotheker i Rom; vid. Plin. 7, 31; cf. Ovid. Trist. 3, 1, 71, v. Suet. Aug. 23.

**bibliothēcalis*, e: hørende til et Bibliothek, thesaurus, (rig Vægſamling), Sidon.; — *bibliothēcarius*, i, m.: Spynsmanden over en Vægſamling, en *Bibliothēcar*, M. Aurel. ap. Fronton.; o. — *bibliothēcula*, ae, f., dem.: ſiden Vægſamling, Synmach.; — [bibliotheca]. — *bibilus*, i, f., *βιβλος*: den ægyptiſke Papyrusbux, af hvis Baſt man forfær-

digede Papir; cf. „poet.“ f. d. sædv. papyrus; ~ *flumineae*, Lucan.; cf. Plin. 13, 22; — b) ſild. „meton.“, f. Papir, Sedul.

1. *bībio*, bibi, 3, v. a., [af inus. *πίνω*, sædv. *πίνω*, i. e. bibo]; (af ſupin. inus. *bibitum*, ere d. ſild. *hermer*: *bibituros*, Hieronym., o. *bibitus*, Aemil. Mac.; egf. findes inlin. apocop. *biber* f. *bibere*, f. *nectens*.); — I) „agent.“; A) „alm.“: drikker, (navnl. for at ſtille Tørſten); vid. Cic. Tusc. 5, 34; Gratius ex ipso fonte bibuntur aquae, Ovid.; ~ *vinum*, Ter., nectar, Hor.; ~ *lac*, (cic), Ovid.; ~ *e gemma*, Prop., egf. ~ *gemma*, Virg.; ~ in ossibus capitum, Flor.; egf. ~ ossibus capitum humanorum, Plin.; ~ *caclato*, Juvenal., *scitilibus*, id.; — B) „bef.“ mærket; a) ~ *potula*, („poet.“, f. e. *poenilis*), Tibull. 1, 5, 50, v. Hor. Ep. 1, 2, 21; men ~ *flumen*, „poet.“, (at hve ved en flod), Virg. Aen. 7, 715, v. Hor. Od. 3, 10, in.; — b) dare *bibere*: give at drikke, Plaut., Ter.; cf. Liv. 40, 47, v. Cic. Tusc. 1, 26; men foræld.: date illi *bibere*, (f. *bibere*), Titinn. ap. Charis.; — c) ~ *pro summo*, (drikke stærk, fyrc), Plaut. Stich. 5, 4, 38; — men *bibe*, si *bibis*, (ſom Dyrſtedring til at drikke), ibd.; cf. Cic. Tusc. 5, 41; — comiſt er egf. ~ *mandata alienius*, (forſlemme dem over Drik og Syr), Plaut. Pers. 2, 1, 3; ~ *nomen alienius*, (drikke et Bæger for hvert Vægſtav i Regens Ravn), Martial. 1, 72; ~ *Graeco more*, (i. e. *propinando*: ved at drikke nogen til), Cic. Verr. 1, 26; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) om Ting og Vægreber: at inddrikke el. inſtue i fig, navnfl. om Jorden og Planterne, Tibull., Hor., Plin.; — ~ *sumum*: blive giennemroget), Hor. Od. 3, 8, 11; ~ *colorem*, (modtage farve), Plin.; egf. ~ *eandorem*, (blive hvid), id.; — „poet.“ egf. om Regnbuen: *arcus bibit*, m. e. ud. *aquas*, (drager Vand til fig), Virg. Ge. 1, 381, o. Prop. 3, 3, 32; ligel. „poet.“: *hasta bibit eruorem*, (bader ſig deri), Virg. Aen. 11, 803; — b) oftere om Jædaandningen; *nobis vigilandae noctes*, et *ſuligo lucubrationum bibenda*, Quintil. 11, 3, 23; — B) „ment.“ e. „alleg.“: ~ *sanguinem alienius*, (om den Væltorſtige); vid. Cic. Phil. 11, 5; men „poet.“: ~ *amorem*, Virg.; ligel. ~ *ossibus ignem*, Stat.; — i Proſa egf.: ivrigen at lære; *hinc mihi ille justitiae haustus* (acc.) *bibat* („alleg.“), Quintil. 12, 2, 31; men „poet.“: ~ *aure el. auribus*, (høre opmærksomt derpaa), Hor. Od. 2, 13, 32, v. Prop. 3, 6, 8; bf. — 2. *bībio*, ōis, m.: en Drafter, Farnic.; o. — *bībōsus*, 3: drukkelig, Laber. o. Nigid. ap. Gell. 3, 12.

Bibraete, is, n.: ſild. Augustudunum, (rimel. hod. Autun en Bourgogne), Caes. B. G. 1, 23, oftere. — *bībrevis*, e, [bis]: ſom Overfattelse af *διεργεος*, (se. *pes*), Versed af to forte Staveller, Diomed. — *bibulus*, 3, [bibio]: ſom gjerne drikker, „poet.“ e. gen., Hor. Ep. 1, 14, 34; — II) ofteſt „overf.“; A) „alm.“ om Ting: ſom inſtuer el. inddrikker en flugtighed i fig; ~ *arena*, Lucr., Virg., Ovid.; ~ *lapis*, (Riſel), Virg. Ge. 2, 348; ~ *ollae*, Colum., *chartae*, Plin. Ep. 8, 15; men ~ *lanae*, (ſom mortage farve), Ovid.; — B) „bef.“: ~ *aures*, (villige til at høre), Pers. 4, 59; — not.: egf. er *Bibulus*: romerſk Tilnavn; vid. Liv. 22, 53, v. Suet. Caes. 19, oftere.

biceps, capitis, adj., [bis, caput]; I) „agent.“; A) „alm.“: med to Hoveder, puer, (ſom Vanſkabning), Liv., puella, Cic.; — B) „bef.“ egf.; a) „amph.“: Janus *biceps*, Ovid. Fast. 1, 65; — b) „poet.“: ~ *Parnasus*, Ovid. Met. 2, 221, (med to Spidser el. Tander); — II) „overf.“: tvæbelt, i to Dele el. Partier; — *bicipitem civitatem facere*, Varro ap. Non.; cf. Flor. 3, 17; — not.: *bicipsos*, foræld. f. *biceps*, Varro. — *bicessis*, (al. *vicissis*), is, m., [i. e. *bis decussis*, el. *duo decusses*]: 20 Hſes, Varro L. L. 5, 36. — *biclitium*, i, n., [bis, *κλίτη*, i. e. *lectus*]: Episcoppha til to Perſoner, Plaut. Bacch. 4, 4, 69.

bīcolor, ōis, adj.; egf. efterd. *bīcōlorus*, 3,

Vopisc.; [bis, color]: tefarvct, med to farver, equus, Virg., bacca, (gren og fct), Ovid.; ovum intus bicolor, Plin. — bicorniger, a, um, [bis]: med tvende horn, (Bacchus), Her. Ovid. 13, 33. — bicornis, e, [bis, cornu]: tvehornet, animal, Plin., caper, Ovid., Fauni, id.; — 2) egf. „overf.“: tvegrenet, furcae, Ovid., ferrum, (i. e. furca ferrea), Colum.: „poet.“ egf. ~ luna, (Nymphe), Hor. Carm. Sec. 35; — ligel. „poet.“: om de igiennem tvende Mundinger afstrømmende floder; ~ Rhenus, Virg.; Granicus, Ovid. — bicorpor, oris, adj. (m. flid. Biform bicorporis, 3), [bis, corpus]: med tvende Legemer: med dobbelt (el. uhyre) Legeme, Gigantes, Naev. ap. Priscian.; cf. Cic. poet. Tusc. 2, 9. — bicubitalis, e, Plin., o. bicubitus, 3, Appul., [bis, cubitus]: fem felder to Alen.

bidens, tis, I) adj. (abl. to e. ti, pl. gen. tum o. tum), [bis, dens]: med to Tænder; ~ amica, (i. e. anus), Auct. Priap.; — B) df. „overf.“: med to Spidser, tvegrenet, ancora, Plin., forlex, Virg. Catal.; egf. ~ ferrum, (f. forlex), id., Cic.; — II) oftere subst.; A) m.: tvegrenet Haffe, *dizella*, Lucr., Virg., Colum.; — b) „meten.“ egf.: Landbruget, Juvenal. 3, 288; — B) f.: Offerdyr, (rimel. hviis tvende Tænder ere fuldvorne: vid. Fest. p. 5); navn. et Offerlam; vid. Virg. Aen. 4, 57; cf. Hor. Od. 3, 23, 14, Ovid., Plin.; — b) „overf.“ fra Offerpreget, o. „alm.“, f. ovis: et Haar, Phaedr. 1, 17.

bidental, alis, n., [bidens]: et lymfaget og indbegnet Eter, der er belliget ved Oftringen af en bidens, Fest. p. 27, og Nigid. ap. Non.; — an triste bidental Moverit incestus, Hor. A. P. 171; cf. Pers. 2, 27.

Bidis, is, f.: liden By paa Sicilien, nordvestl. fra Syracus, Cic. Verr. 2, 22; — df. Bidensis, e: bidenfild, ibd.; o. Bidini, orum, m.: Jndvaanerne deraf, ibd., Plin. — biduum, i, n., f. und. flgd. — biduus, 3, [bis, dies]: fem varer i to Dage, tempus, Liv. 27, 24; — 2) df. sædv. subst. biduum, i, n., (sc. tempus): Tidrum af to Dage; vid. Ter. Eun. 1, 2, 101, flgd., o. id. Andr. 2, 6, 9; men Cic. Att. 5, 16: abesse bidui, (sc. iter); supplicationes in biduum decretæ, Liv. 10, 23; cf. id. 30, 8, o. Nep. Hann. 6; men biduo post, egf. post biduum, Suet. Caes. 16 c. 43.

biennalis, e: toaarig, meta. Cod. Just.; o. — biennis, e: fem varer i to Aar, spatium, Suet. Galb. 15; af — biennium, i, n., [bis, annus]: Tidrum af to Aar; vid. Caes. B. G. 1, 3; hoc factum est abbinne biennium, (for to Aar siden), Plaut.; comitia biennio habita, (i de to ftefte Aar), Liv. 5, 14; men Africam biennio obtinuit, (i to Aar), Suet.; biennio post, id.

bisariam, adv., f. und. flgd. — bisarius, 3, [bis, fari, analogt m. *διγῶμος*]: tvefold, dobbelt, ratio, Amm.; — 2) oftest fem adv.: bisariam, (sc. partem): til tvende Sider, d. e. dobbelt, i to Døle, togange, etc.; annus divisus bisariam, Varro; cf. Liv. 23, 32, o. Cic. Tusc. 3, 11; — jam castra bisariam facta esse, (paa to Steder), Liv. 10, 21; cf. id. 3, 63; f. egf. Messal. ap. Gell. 13, 15.

bifer, a, um, [bis, fero]; I) „egent.“: fem bærer Krugt tegange om Haret, arbor, malus, ficus, etc., Varro, Colum., Plin.; cf. Virg. Ge. 4, 119; — II) „poet. overf.“: med dobbelt Gæstalt, corpus (Centauri), Manil. — bifestus, 3, [bis], dies: dobbelt Fjsttag, Prudent. — bifidatus, 3: == flgd; ~ latera foliorum, Plin. 13, 7; af — bifidus, 3, [bis, fido]: tveflevet, tværfelt; vid. Ovid. Met. 14, 303; — stirps, Plin., lingua, id.; ~ ridicae, Colum.; ~ cursus venarum, Plin. — bifissus, 3: Biform af frgd., ungulae, Solin.

biforis, e, [bis, foris]: med tvende Dørfløie el. fløie, valvae, Ovid., fenestrate, id.; — 2) „overf.“: med tvende Aabninger el. Huller, Appul.; men „poet.“: biforem dat tibia cantum, (af to Huller, d. e. tostem-

mig), Virg. Aen. 9, 618; — not.: Biformen biforus, 3, har Vitruv. — biformatus, 3, [bis]: == flgd., Cic. poet. Tusc. 2, 8. — biformis, e, [bis, forma]: tveformet, Minotaurus, Virg., Janus, Ovid., Centaurus, id., Chiron, Nessus, id.; ~ Hermaphroditus, id.; cf. Tac. Ann. 12, 61: biformes hominum partus; ~ Pan, Colum., Ccerops, Justin.; men ~ vates, (den til Evane forvandlede Digter), Hor. Od. 2, 20, 3. — biforus, 3, f. und. biforis.

bifrons, tis, adj., [bis, frons]: med to Pander el. Anfægter, Janus, Virg. — bifurcus, 3, [bis, furca]: tvegrenet, valli, Liv., arbores, Plin., ramus, Ovid.; — b) egf. subst. bifurcum, i, n.: Tvefork el. tvegrenet Haffe, Colum.; cf. id. 4, 24, o. Petron. Sat. 62.

bigae, arum, f., [ctr. f. biguae]; (efteraug. egf. in sing.: biga, ae): Tofpand, Spand af to Heste el. af to andre Vædder, tofpændt Vogn el. Pleo; vid. Plin. 7, 57; Raptalus bigis, Virg. Aen. 2, 272; bigae cornutæ, (Spand af Pleveren), Varro ap. Non.; cf. Tac. Hist. 1, 86, o. Suet. Tib. 29; — not.: flid. „poet.“ egf. adj.: ~ equis meare, Manil.; df. — bigatus, 3, argentum, Liv. 33, 23, oftere, (den med bigae pregede Sølvment); — b) egf. subst. bigatus, (sc. nummus): en med bigae preget Sølvment el. Sølvdenar; vid. Plin. 33, 13, Liv. 23, 15, o. Tac. Germ. 5.

bigemmis, e, [bis, gemma]: besat med tvende Gæstene, anulus, Trebell. Claud. 14; — 2) „overf.“: med tvende Pine el. Knæpper, receses, Colum. — bigener, a, um, [bis, genus]: en Væstard; vid. Fest. p. 28, o. Varro R. R. 2, 8. — Bigerra, ae, f.: By i Hisp. Tarrac., Liv. 24, 41. — Bigerriones, um, (m. Biformen Bigerri, orum, Paul. Nol.), m.: Jølf i Gall. Aquit., (hvor nu Bigorre), Caes. B. G. 3, 27; — B) df. 1) Bigerricus, 3, turbo, (der blæser fra denne Egn), Sidon.; — b) egf. absol.: Bigerrica, ae, (sc. vestis): etflags tyf og varm Klædning, Sulp. Sev.; — 2) Bigerritanus, 3, patria, Auson.

bijugis, e: tofpændt, equi, Virg., lynces, Ovid.; men ~ curriculum, Suet. Calig. 10; — 2) „overf.“ o. „alm.“: dobbelt, fascies, (tvende Brøtres og Medconfulers), Claudian.; — hijugus, 3, ligeformt frgd.: tofpændt, leones, Lucr., Virg., equi, Martial., currus, Lucr.; men ~ certamen, (f. certamen bigarum), Virg. Aen. 5, 141; — b) egf. subst.: hijugi, orum, (sc. equi): et Tofpand, Virg. Aen. 10, 587, oftere; — [bis, jugum].

bilanx, cis, adj., [bis, lanx]: fem har tvende Vægtfkaaler, libra, Capella. — Bilibilis, is, (acc. im o. in), f.: By i Hisp. Tarrac., beromt fem Digteren Martialis's Jodely; vid. Martial. 10, 103, o. Plin. 34, 41; — not.: egf. flæten Ealo ved Byen Bilibilis, Justin. 44, 3.

bilibra, ae, f., [bis], to Pund; vid. Liv. 4, 15; df. — bilibris, e; I) fem veier to Pund, mollus, Martial., ossae, Plin.; — 2) fem hester el. rummer to Pund, aqualis, Plaut., cornu, Hor. Sat. 2, 2, 61; — b) df. flid. subst.: bilibris, is, f.: Måal af to Pund, Veget.

bilinguis, e, [bis, lingua]; I) egentl.: med to Tungter, (men alene cemiiff); vid. Plaut. Pseud. 5, 1, 15; — II) oftest „fig.“; A) „overf.“: a) fem taler to Sprog, som sammenblander to Sprog, Canusinus, Hor. Sat. 1, 10, 30; cf. Curt. 7, 5; — b) ~ fabulae, (sem hære en dobbelt Mening el. Betydning, d. e. allegoriske), Arnob.; — B) „ment.“: tvetunget, hyffelft, fast, Plaut. Pers. 2, 4, 28; cf. Virg. Aen. 1, 661; ligel. homo bilinguis, Phaedr. 2, 4.

biliosus, 3: fuld af Galde, alvus, Cels., sputum, id.; — 2) subst.: biliosi, (sc. homines), id.; af — bilis, is, (abl. i o. e.), f., [best. m. fel o. m. *πολύ*]; I) „egentl.“: Galden, navn. den flydende Galde: ~ ~ rufa, viridis, nigra, Cels.; quum redundat bilis etc., Cic. Tusc. 1, 10; bilem pellere, trahere, detra-

here, (afføre Galden), Plin.; men „pect.“: purgobilem, (acc. gr.: fyller migterved), Hor. A. P. 302; — pl. bilis: den gule og sorte Galde, Plin. 20, 34; — endel. bilis suffusa, (den underløbne el. indtrædte Galde), Galtesage, Gussel, id. 22, 26; bile suffusus, (som ligger deraf), id.; — II) „fig.“: Harne, Krigher, Græfse; saak. alleg., Cic. Att. 2, 7, o. Pers. 3, 8; cf. Hor. Od. 1, 13, 4, ogf. id. Sat. 1, 9, 66, estere, ogf. Plin. Ep. 4, 11; — 2) atra el. nigra bilis, (den sorte Galde), Melancholi, Tungstindighed; vid. Cic. Tusc. 3, 5; — cf. ogf. ligesom furor: Maseri, Affindighed; vid. Plant. Capt. 3, 4, 64; cf. id. Amph. 2, 2, 95.

bilix, icis, adj., [bis, leium]: terraater, lorica, Virg. Aen. 12, 375 (Heyn.). — bilustris, e, [bis, lustrum]: som varer i tvende Lustrer el. i 10 Aar; ∞ bellum, (d. trojanske Krig), Ovid. Am. 2, 12, 9. — bilychnis, e, [bis, lychnus]; som har tvende Lys, lucerna, Petron. 30.

bimammius, 3, [bis, mamma]: med tvende Bryster: cf. „exerf.“: ∞ vites, (efslags Vinstik med tvende ligesidige Druer), Plin. 14, 4. — bimaris, e, [bis, mare]: som ligger ved tvende Have, (poetisk Epithet til Byen Corinthus), Hor. Od. 1, 7, 2, Ovid.; figel. ∞ Isthmos, id., Ephyre, id. — bimaritatus, i, m., [bis]: som har tvende Kæner, vid. Cic. Planc. 12. — bimatrix, e, [bis, mater]: som har to Mødre: (Epithet til Guden Bacchus, som andengang fød af Jaderens Heste), Ovid. Met. 4, 12. — bimatus, us, m., [bimus]: Alder af to Aar, navn. om Dyr og om Væxter, Varro, Colum., Plin.

bimembris, e, [bis, membrum]: med dobbelte Lemmer, puer, (som bærer Menneffe, halvt Dyr), Juvenal. 13, 64; oftest „pect.“ om Centaurerne, Sil., o. A.; ∞ forma, Ovid. Her. 9, 99; — b) ogf. subst.: bimembres, f. Centauri, Virg., Ovid. — bimestris, e, (abl. e, f. i, Ovid. Fast. 6, 158), [bis, mensis]: tomaanedsig, paa el. i to Maanedser, consularis, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 24; ∞ stipendium, Liv. 9, 43, tritium, Plin. — bimeter, tra, trum, [bis, metrum]: som bestaar af tvende Versemaal, litterae, Sidon.

bimulus, 3, dem.: toaarig, to Aar gammel, puer, Catull. 17, 13; cf. Suet. Calig. 8; af — bimus, 3, [bis]: toaarig, to Aar gammel, nubes, Cato; men ∞ plantae, (som hælde sig i to Aar), Pallad.; ∞ semen, Plin., merum, Hor.; men i Retsfregret, bima dies: toaarig Termin, Dig.; — not.: bima sententia, Cic. Fam. 3, 8, (den Mening i Senatet, at et Proconsulat skulde forlænges fra 1 til 2 Aar).

binarius, 3, [bini]: som indeholder tvende i sit Slags, formae, (som gælde to Guldstykker), Lamprid. Al. Sev. 39. — Bingham, i, n.: By ved Rhinen, i Nærheden af d. nuv. Bingen, Tac. Hist. 10, 7. — bini, ae, a; (sing. f. nedenf.; gen. pl. binum, Sall., Plin., o. A.); num. distrib. af bis; I) „alm.“: to eg re, to ad Gangen, hver to el. to til hver; — vid. Cic. Agr. 2, 31; figel. turres binorum tabulatorum, Caes. B. C. 1, 25; cf. Sall. Cat. 6, o. 20; — bb) heril martes; bini staar ogf.: a) hos pluralia tantum, ogf. hos plur., hvis Bem. er forstillet fra sing.; — binas meas (litteras) etc., Cic. Att. 6, 1; bina castra, id.; cf. id. Manil. 4; — b) hos andre Tal: bina millia passuum ambulare, Quintil.; — II) „bef.“ om parrede el. dobbelte Ting: et Par, dobbelt, to; boxes bini etc., (et Par Vren), Plaut. Pers. 2, 5, 16; cf. Cic. Verr. 4, 11, e. id. Att. 6, 1; f. ogf. bef. Lucr. 4, 450 figd., hver ogf. sing. bina supellex; — fremdeles bina hastilia, Virg., frena, id.; binae aures, id.; — b) ogf. ud. subst., Lucr. 1, 534; figel. bis hina quot essent, Cic.

binocinium, i, n., [bis, nox]: Tidsrum af to Nætter; plus quam binocinium abesse, vid. Tac. Ann. 3, 71. — binominis, e, [bis, nomen]: som har to Navne; — men alene hos Ovid. e. in gen. sing., nemf. som Epithet til Ascanius, (ogf. Julius), til Ister, (ogf.

Danubius), til Iros, (ogf. Arnaeus). — binus, 3, f. und. bini.

Bion, (e. Bio), onis, m.: aandsfuld Philosoph af d. cyrenæiske Skole; — facetum illud Bionis etc., Cic. Tusc. 3, 26; — cf. Bionæus, 3: paa Bion's Bist el. Maade, d. e. vittig, vidende, satirisk, sermones, vid. Hor. Ep. 2, 2, 60, (Acro). — bios, i, m., bios, (vid. vet): etilags beremt græsk Sundhedsvin, Plin. 14, 10. — biothanatus, 3, [bia, θάνατος]: som deer en veltom Død, Lamprid. Elag. 33, o. A.; — hos Tertull. bioathanatus, [biaos, θάνατος], m. f. Bem.

bipalium, i, n., [bis, pala]: ligesom Dobbelt: spæce, Colum., Plin., o. A. — bipalmis, e, [bis, palmis]: som bærer to Spæce, spiculum, Liv. 42, 65; — ogf. bipalmus, 3, Appul. — bipartio, [f. bis, p.], (ogf. bipertio). vi, itum, 4. v. a.: deler i to Dele; som verb. fin. fielt.; estere in partie, o. adv.; — XI Cal. Maj. ver bipartitur, Colum. 11, 2; cf. Cic. Top. 22; men bipertiti Aethiopes, Plin.; — b) cf. abl. bipertito, som adv.: todel el. dobbelt, etl.; vid. Cic. Flacc. 14; signa bipartito inferre, Caes.; cf. Cic. Cat. 3, 2; men id. sit bipartito, (paa to Maader), id. Inv. 2, 29. — bipatens, [bis], tis, adj., (med aabne el. aabnede Jæstere), tecta, Virg. Aen. 10, 5, portae, ibid. 2, 330.

bipeda, ae, l., [bis, pes]: Teglsten af to Føds Længde, Pallad. — bipēdalis, e, [bi]: som holder to Føt, trabes, Caes., materia, id.; cf. Cic. Fin. 1, 6; ∞ modulus, Hor.; cf. Suet. Aug. 43; ∞ latitudo, Colum. — bipēdaneus, 3, [bi]: Biform af frgt. e. m. f. Bem.; ∞ scrobs, Colum., altitudo, id., pastinatus, Plin.

bipennifer, a, um, [2. bipennis, fero]: som bærer el. bærer en tvæegget Dre, Lycurgus, Ovid., Arcas, id. — 1. bipennis, e, [bis, penna]: med to Vingler, insectum, Plin. 11, 33; men ∞ plumae, (begge Vinger), Varro. — 2. bipennis, e, (acc. im, f. em, Ovid. Met. 3, 766, inc., abl. e, f. i, Tibull. 1, 6, 47), [bis, pinna; vid. Quintil. 1, 4, 12]; 1) adv.: tvæegget, securis, Varr., ferrum, Virg. Aen. 11, 135; — 2) oftest subst.: bipennis, is, f.: tvæegget Dre; vid. Ovid. Met. 5, 79, Tac. Agric. 10, Hor. Od. 4, 4, 57, o. Virg. Aen. 2, 627. — bipensilis, e, [bis]: som kan bængees derved paa begge Sider, foreipes, Varr. ap. Non.

bipertio, e. bipertito, f. und. bipartio. — bipes, edis, adj., [bis, pes]: med to Fødder, equi, (for Pretus's Vægn), Virg. Ge. 4, 384; ∞ mensa, Martial.; cf. Plin. 10, 85; — 2) som subst. m. foragt om Menneffer: vid. Plin. Ep. 1, 5: Regulus, omnium bipedum nequissimus; men ∞ asellus, comiss om et ensfødtigt Menneffe, Juvenal. 9, 92. — biprōrus, 3, [bis, prora]: som har to Førfstavne, navis, Hygin.

biremis, e, [bis, remis]; I) epdl.: forsynet med to Ræder, scapha, Hor. Od. 3, 29, 62; cf. Liv. 24, 40; — B) ogf. subst. biremis, is, f., (se. navis): sidet Rartei med to Ræder, Lucan. 10, 56; — II) navn. i Sekrigsfregret, men alene subst.: et med to Ræder Rorbanke forsynet Skib, en Teradaarer, en Bireme; vid. Plin. 7, 57, Caes. B. C. 3, 40, Tac. Hist. 5, 23, o. A. — birotus, 3, [bis, rota]: tehuilet, vehiculum, Non.; — 2) estere subst.: birota, ae, f., (se. rheda): tehuilet Vægn el. Ræde, Cod. Theod. — birrus, i, m., e. birrum, i, n., [περίβόλος, d. e. gul el. rød gul]: efslags Regnfræge, Edict. Dioelet., Augustin.

bis, adv. num., [f. duis, af duo, ligesom bellum af duellum, f. und. Begstaver B.]; I) „alm.“: to gange; ogf. paa to Maader, paa en dobbelt Maade; — bis facere stulte etc., Ter. Hee. 3, 2, 8; cf. Cic. Verr. 5, 23; bis terque, (estere), id.; figel. bisque terque, Martial.; semel aut bis, Quintil.; bis ac saepius, id.; bis consul, (to gange), Cic., Liv., (forstillet fra: iterum consul); dog ogf. „pect.“: bis, f. iterum,

Martial. 10, 18; — b) bis optofes ved: semel... iterum, Suet. Caes. 36, oftere: cf. ved: primo... rursus, id. Aug. 17, oftere; men ibid. 22, er primo faldest ud feran rursus; — II) bef. mærkes Jærbidelferne; A) bis in die, Cic., in mense, Plin., in anno. Varro: tegange paa en Dag, i en Maaned, ofte; men bis die. Virg.: Hor.: tegange om Dagen; bis anno, Plin.; — B) bis staaer ogs. hos andre Sætere, navnlt.; a) hos Distrikterv. e. Hæv.; — bis hui. Lucr., Cic.: bis quinos dies, Virg.; bis nullies, Liv.; — b) hos Cardinalet, men alene poet.: emittente; — bis quinque viri, Hor., labores, Ovid.; cf. Hor. Epod. 1, 8. e. Ovid. Met. 5, 298, oftere; — C) bis tanto, e. bis tantum: dobbelt saa stor el. megen (el. meget); — vid. Plant. Merc. 2, 2, 26; bis tantum reddere, quam etc., (om en Åger), Varro; cf. Virg. Aen. 6, 578; — D) bis ad eundem, (se. lapidem impingere el. offendere), som Didsfreg; vid. Cic. Fam. 10, 20; — not.: i Sammensæt. bliver bis feran Consonanterne til bi-, (hiler, bigener, etc.); alts. er at strive: bisextus, (el. bis sextus, men ifte bissextus).

bisaccium, i, n., [bis, saccus]: dobbelt Sæt, Træstak, Petron. 31. — Bisaltæ, arum, m.: thracisk Høst ved Høden Etrymen, Liv. 45, 29. Plin.; — cf. Bisaltica, Liv. l. c., e. Bisaltia, Gell. 16, 15, ae, f., (se. regio): deres Land. — Bisaltis, idis el. idos, f.: Datter af Bisaltis; vid. Ovid. Met. 6, 117, e. Hygin. Fab. 188. — Bisanthe, es, f.: By i Thracien, ved Prepentis, (hod. Rodosto), Nep. Alc. 7.

bisellium, i, n., [bis, sella]: Sæde el. Stel til to Personer, Varro. — bisextialis, e: som hører to sextarios, olla, Marc. Emp. — bisextilis, e: som har en Skudtag, annus, Isid.; af — bisextus, i, m., [bis, sextus], se. dies, ogs. bisextum, i, n.: Skudtagen, (el. den hørt fiende har fordeblede 24 Åetr. el. VI Cal. Mart.), Censorin., Ann., Dig.; — b) ogs. adj.: ~ annus, (Skudaaet), Augustin.

bisolis, e, [bis, solea]: med dobbelt Skofaale, Ediet. Dioelet. — bison, onis, m., *βίσων*, (bos bison L.): Urogen el. Puffeløren; vid. Plin. 8, 15, e. Martial. Spect. 23. — bisenus, bisenti, er at strive bis senus el. bisenus; f. und. bis, not. — bissextus, f. und. bissextus; f. ogs. und. bis, not.

Bistones, um, m.: Bithyonierne, thracisk Høststamme, spælig for Rhedere, Plin. 4, 18; — b) cf. ogs. poet.: f. Thracierne, Lucan., Val. Fl.; — B) cf. 1) Bistonius, 3; a) bithenti, Lucr. 5, 30; — b) oftere thracisk, rupes. Prop. 2, 30, 36; ~ vi: Thracierne, Ovid. Met. 13, 430; ~ aves, (i. e. grues), Lucan.; — c) ogs. subst. Bistonia, ae, f., f. Thracien, Val. Fl.; — 2) Bistonis, idis, a) fem adj. fem.: bistonisk, f. thracisk, ora, Ovid. Her. 16, 314; men ~ ales, Senec. Ag. 670, d. e. Purgue, d. thracisk & Tereus's Gjemalinde; — b) ogs. subst.: Thracierinde el. thracisk Vachantime, Hor. Od. 2, 19, 20.

bisulcilingua, ae, m., [bisulcus, lingua]: med Høvet el. dobbelt Tunge; cf. fig.: fast el. byffelt Menneste, Plant. Poen. 5, 2, 71. — bisulcus, 3, [bis, sulcus, i]: tvælføvet, tvæspaltet, lingua, Paen. ap. Non.; Ovid.; ~ pedes, Lucr.; ~ ungula, den spaltede Høve, Plin., cauda, id.; — b) cf. subst. bisulea, orum, n., (se. animalia): Dyr med spaltede Høve el. Høve, (opp. solidipedes); vid. Plin. 11, 85, e. 100; — sicut, in sing., ibid. — bisyllabus, 3, [bis, syllaba]: tostavet, Varro.

Bithynia, ae, f., *Βιθυνία*: Landst. i Lilleasien, imellem Prepentis e. d. sorte Hav, Cic., Plin. 5, 43 flgd., Tac., e. A.; — B) cf. 1) Bithynicus, 3: bithynisk, societas, Cic. Fam. 13, 9, civitates, Plin. Ep.; — not.: Qds. er Bithyniens Tilnavn til Qu. Pompejus, (Æder og Son), som Bithyniers Erobrere, Cic. Brut. 68, e. id. Fam. 6, 16; — 2) Bithynius, 3: = frgd., Colum.; — b) cf. subst.: Bithynii, orum,

m.: Indvaanerne af Bithynien, Plin. 7, 15; — 3) Bithynus, 3: = frgd., carina, Hor., mare, Tac.; ~ negotia, (Sandel paa Bithynien), Hor. Ep. 1, 6, 33; — b) cf. subst.: Bithyni, orum, m., *Βιθυνιοί*: Indvaanerne af Bithynien, Mela, Plin., Tac.; — 4) Bithynis, idis, f.: *Βιθυνίς*; a) (se. femina): Bithynierinde, Ovid. Am. 3, 6, 25; — b) (se. urbs): vid. Mela 2, 2 e. 7; — not.: ogs. Byen Claudiopolis i Bithynien hed tidligere Bithynion, i, n., Plin. 5, 43.

1. Bito, onis, m., f. und. Cleobis. — 2. bito, ere, f. und. beto. — bitumen, is, n.: Jærbeg, ogs. Jærbeg el. Biergtiere, Græterens *ἀσφαλτος*, Plin. 33, 51, Tac. Hist. 5, 7, e. A.; ~ liquidum, Biergtiele el. Stenelle, Vitruv.; cf. — bituminatus, 3: som indeholder Jærbeg, aqua, Plin. 31, 32; — bituminus, 3: bestaaende af Jærbeg; ~ vires, (omfribende f. bitumen), Ovid. Met. 15, 350; e. — bituminosus, 3: fuld af Jærbeg, terra, Vitruv., Fontes, id.

Bituriges, um, m.: Biturigerne, Jøst i Gall. Aquit.; — deraf mærkes tvende Stammer; a) ~ Cubi, (i Eguen af d. nuy. Bourges), Plin. 1, 33; — b) ~ Ubisci, (i Eguen af d. nuy. Bourdeaux), id. ibd.; — not.: sing. Biturix, Lucan.; — cf. adj.: Bituricus, 3, utis, Colum., Plin.

bivertex, icis, adj., [bis, vertex]: med to Tinder el. Spidser, Parnasus, Stat. — bivira, ae, f., [bis, vir]: gift med sin anden Mand, Varr. ap. Non. — bivium, i, n., f. und. flgd. — bivius, 3, [bis, via]: med to Veie, fauces, Virg. Aen. 11, 516, calles, Val. Fl.; — 2) cf. subst. bivium, i, n.; 1) *αἰγνλ.*: Dobbeltvei; — in bivio portae, Virg. Aen. 9, 238; ad bivia consistere, Liv. 38, 15; huc venit utrumque bivium, Plin.; — II) *αἰγνλ.*: dobbelt Middel; — bivium... experientiam el. imitationem etc., Varr.; men Ovid. Rem. 486, *αἰγνλ.*: "Ut tuus in bivio detineatur amor."

blactero, are, v. n.; om Bædderen: at bræge, (germ. blofen), Auct. Carm. d. Philomel. — blaesus, 3, *βλαεύς*: løsende, flammende, utpælig, lingua, Ovid. A. A. 3, 214; os blaesus tibi, Martial. 10, 65; men blaeso sono, (om Papagøien), Ovid. Am. 2, 6, 24; — b) cf. subst.: balbus el. blaesus etc., Dig.; cf. Juvenal. 15, 48; — not.: Blaesus: Tilnavn i d. fempromiste Slægt, Tac.; duo Blaesi, id. Ann. 6, 40.

Blanda, ae, f.; 1) *ἀπψιδά* i Ucanien, Mela, Plin.; ogs. Blandae, arum, f., Liv. 24, 20; — 2) siden *ἀπψιδά* i Hisp. Tarrac., Mela 2, 6; ogs. Blandae, arum, Plin. 3, 4. — blande, adv. af blandus: blødt, venlig, intsmigrende; — ~ palpare mulieri, Plaut., aliquem compellare, id., alloqui, Ter., rogare, Cic., quærere, Suet.; — men ~ colere fructus, (omhyggeligen), Lucr. 5, 1368; — compar.: ~ petere, Cic.; cf. Hor. Od. 1, 21, 13; superl.: ~ appellare aliquem, Cic. — blandicula, adv. dem. af frgd.: noget el. ligesom smigrende, responderi, Appul.

blandidicus, 3, [blande, dico]: som fører en smigrende Tale, Plaut. Poen. 1, 1, 10. — blandificus, 3, [blande, facio]: smigrende, Capella. — blandifluus, 3, [blande, fluo]: som flyder el. udbreder sig behageligen, odor, Venant. — ~ blandiloquens, tis, adj., [blande, loquor]: som taler venligen el. smigrende, Laber. ap. Macrobi.; cf. — blandiloquentia, ae, f.: smigrende Tale, vet. poet. ap. Cic. N. D. 3, 25; e. — blandiloquentulus, 3, dem.: som fører en ret smigrende Tale, amor, Plaut. Trin. 2, 1, 13. — blandiloquium, i, n.: smigrende Tale, Smiger, Augustin.; af — blandiloquus, 3, [blande, loquor]: som smigrer ved sin Tale, smigrende, Plaut. Bacch. 5, 2, 51; ~ vox, Senec. Ag.

blandimentum, i, n., [blandior], oftest in pl.; 1) *αἰγνλ.*: smigrende el. løftende Tale, smigrende Behandling, Smiger; vid. Plaut. Rud. 2, 6, 23; ligel. nec minis, aut blandimentis corrupta etc., Cic. Tusc. 5,

31; cf. Liv. 2, 9, e. Tac. Hist. 1, 74; men „pect.“: blandimenta precesque etc., Ovid. Met. 2, 415; — ogf. in sing.: blandimentum etc., Tac. Ann. 14, 4; — II) „bef.“: a) hvad der smigrer el. fildrer Sænderne, sandelig Ryddelse; vid. Cic. Coel. 17, e. Tac. Hist. 2, 53; — ogf. Kryderi paa Mæden, Petron.; cf. Tac. Germ. 23; — b) omhyggelig Pleie el. Dykning, navnlig Bærternes; vid. Plin. 17, 21.

blandior, itas sum, 4, v. dep. n.; I) „egenl.“: A) „adm.“: opbdl.: selende ligesom at trykke sig op der til; cf. ∞ alieni: at se for nogen, Plin. 31, 19; cf. Liv. 21, 1; ogf. om Querne: ∞ inter se, Plin.; ogf. absol.; vid. Ovid. Met. 10, 116, e. Hor. Od. 3, 11, 15; — B) „bef.“: søger at behage nogen ved sin Tale, taler nogen efter Munden; cf. ogf. hyffer el. smigrer for nogen; m. v. ud. dat.; — vid. Plant. Cist. 1, 1, 37, e. Cic. Lael. 26; ogf. ∞ alieni de aliquo per aliquem; vid. id. Qu. Fr. 2, 12; cf. Ovid. Met. 4, 532; — ∞ auribus alienius, (fildre dem), Plin. Ep. 1, 2; ∞ sibi: smigre sig selv, Dig.; cf. Ovid. Am. 2, 11, 51; — II) „overf.“ om Ting og om Begreber: at behage el. indbyde el. løfte, at være til Pas, eet.; — ∞ sensibus nostris, Cic. Acad. 2, 45; cf. Tac. Hist. 2, 10; — blandiente inertia, ibd. 5, 4; cf. Ovid. Met. 10, 555; — III) partic. blanditus, 3, ogf. som adj.: yndig, behagelig, rosal, Prop. 4, 6, 72, pergeratio, Plin. 10, 33.

blanditer, adv.; jerd. Biform, f. blande: smigrer, Plaut., Titinn. ap. Non. — blanditia, ae, f., [blandior]: smigrerens Lighed, Smiger, Plaut. Truc. 2, 7, 19, (mindre uærl. end assentatio o. adulation); ogf. smigrerens Redelæbhed; vid. Cic. d. Rep. 1, 7, e. id. Plane. 12; — b) oftere in pl.: smigrerens Dyr, ventlig el. selende Tale el. Bøn, Martegn; vid. Lucr. 5, 1017, e. Cic. Off. 3, 18; ∞ muliebres, Liv. 21, 1, fallaces, Tac., verniles, id.; cf. Suet. Aug. 53, o. Al.; — II) „overf.“: Behagelighed, Tilfredsstælle; vid. Cic. Fin. 1, 10, (hvør pl.); men Quintil. 10, 1, 27: rerum tation blanditia, (i. e. lectione poetarum) etc. — blandities, ei, f., efterel. Biform af frgd.; in abl., Appul. — blanditum, adv., forcl. f. blande, Lucr. 2, 173; af — blanditus, 3: partic. o. adj. af blandior.

blandulus, 3, demin.; ∞ animula, Spart. Hadr. 25; af — blandus, 3; I) „egenl.“: smigrerens, selende, ventlig, pauperi, (imod den fattige), Plaut. Aul. 2, 2, 19; ∞ amicus a vero intermosei potest, etc., Cic. Lael. 25; — compar.: ∞ (feminae), vid. Liv. 31, 2, e. Ter. Hee. 5, 4, 21; superl., f. nescis, — cf. Quintil. 11, 3, 78: hoc (vultu) blandi, hoc tristes ... sumus; — bb) forkindet ogf. „pect.“; a) e. gen.: blandusque precum (Ulixes), Stat.; ogf. e. ace.: blanda genas vocemque, id. Theb. 9, 155; — b) e. inf.: blandum ... Ducere querens (Orpheus), Hor. Od. 1, 12, 11; — II) „overf.“: A) oftest om Begreber og Ting: smigrerens, behagelig, løftende, ventlig, preces, Tibull., Hor., laudes, Virg.; ∞ verba el. dicta, Ovid.; ∞ voluptas, Lucr., Cic.; — otium consuetudine in dies blandus, Liv. 23, 18; blandior (manus), Hor. Od. 3, 23, 17; blandissima litora, Bajae, Stat.; — B) sielt. om Personer: ventlig, selende; ille mihi blandissimus (siliolus) etc., Quintil. 6, proem.; cf. Cic. Off. 2, 10; men nostrum uter sit blandior, (bedre stiftet til at overtale), Plaut. Cas. 2, 56.

blasphemia, ae, f., *blasphemia*: Højserets Hordærdelse; navnlig hos Bjerne: den Sygdem, at de ikke yngle, Plin. 11, 20. — *blasphemabilis, e, (cecl.): som fortæner at emtalede iltre, Tertull.; o. — blasphematio, onis, f., (cecl.): ond Dmtale, id.; — [blasphemo]. — blasphemia, ae, f., *blasphemia*, (cecl.): ond Dmtale, Bepættelse, Hieron. — blasphemium, i, n.: Biform af frgd., Prudent. — blasphemio, are, v. a., (cecl.): emtaler iltre, udfælder, aliquem o. aliquid Prudent., Tertull.; af — blasphemus, 3, *blasphemus*, (cecl.): befættende, Prudent.; — ogf. subst. blasphemus, i, m.: en Bepøtter, Tertull.

blateralis, us, m.: Snatten el. at snafte ben i Veiret, Sidon.; af — l. blatero, avi, atum, 1, v. a. (e. n.): [best. m. *blās*: enfeltig, dum]; 1) snaffer ben i Veiret; (oftest før- og efterel.); — blaterare atque obloqui, Afran. ap. Non.; cf. Hor. Sat. 2, 7, 35; men stulta et inmodica blaterantes, Gell.; — 2) ogf. som Naturlyd, navnlig Greens, Sidon., Mamelens, Fest.; cf. — 2. blatero, onis, m.: Svarter, Staderbank, Gell. — blatio, ne, v. a., [best. m. l. blatero]: plapperer ben i Veiret, utplapperer, (forcl.); ita nugae blatis, Plaut. Amph. 2, 1, 19, efterel.

blatta, ae, f.; 1) etlags lysfly og bekværligt Insekt; navnlig ogf. Mel, Mædemol, Begmel; vid. Plin. 29, 39; ∞ Lucifera, Virg. G. 1, 213; cf. Hor. Sat. 2, 3, 119, e. Marcial. 11, 37; — II) (efterel.), f. purpura: Purpur el. en Art deraf, Cod. Theod., Lamprid., o. Al. — blattaria, f. mte. flgd. — blattarius, 3, [blatta], berende til el. benævnt efter Mel, balnen, (hvør Mefene helte til), Senec. Plin.; — 2) cf. subst. blattaria, (se. herba): Molurt, Plin. 25, 60. — blattea, ae, f.: Biform af blatta nr. II: Purpur, Venant.; cf. — blattues, 3: purpurfarvet, af Purpur, tunicae, Vopisc., fuses, Eutrop. — blattifer, a, um, [blatta nr. II, fer]: som bærer Purpur, senatus, Sidon. — Blaudinius, 3, fra el. af d. pbyrgste By Blaudus, (*Blavdos*, Strab.), Zenxis, Cic. Qu. Fr. 1, 2, 2.

blechnon, i, n., *blechnon*: etlags Bregne, (filix), Plin. 27, 55. — blechon, onis, m., *blechnon*: vild Potei, Plin. 20, 55. — Blēmyae, arum, (ogf. Blemges, um, Avien., o. Blemgi, orum, Prisc.), m., *Blēmyes*: Hæst i Æthiopien, Mela 1, 4, Vopisc., Claudian.; — efter Kæbelen: uden Hovede og Pine, med Mund paa Brydte, ofv.; vid. Mela 8 fin., o. Plin. 5, 8. — blendius, (el. blennius), i, m., *blendius*: etlags ringe Søfist, Plin. 32, 32. — blennus, i, m., *blendius*: dumt el. enfeldtig Menneche, f. Plaut. Bacch. 5, 1, 2: fungi, bardi, blenni, e. e.

blitens, 3: smagløs, uten Taft og Kraft; cf. „overf.“: umyttig el. daarlig i sit Slags; vid. Plaut. Truc. 4, 4, in.; cf. Laber. ap. Non.; af — blitum, i, n., *blitor*: etlags smagløs Koffensvært, (rimel. Epinat: spinaria oleracea L.), Plaut. Pseud. 3, 2, 26, Varr.

boa, ae, f., [bos]: 1) etlags nbyre Vandslange, vid. Plin. 8, 11; (men rimel. benævnt af dens Størrelse); — II) boa o. boae: etlags røde Bæker, hvorpaa der lægges Kemege; vid. Plin. 21, 35, efterel. o. Lucil. ap. Fest. — boarius, 3, [bos]: hørende til el. benævnt efter Dren, forum, Dretorvet, (i Roms østtende Region, i Nærheden af Cirkus), om denne Benævnelse f. Fest. p. 25, Ovid. Fast. 6, 178, o. Prop. 4, 9, 19; f. ogf. Liv. 33, 27, e. Tac. Ann. 12, 21; — not.: lappa boaria: etlags ubeficent Plante, Plin. 26, 66. — boatus, 3, [boo]: Brolen, Ektrigen, praecognis, Appul. — Boaulia, ae, f. mte. Bauli. — bobsequa, ae, f. mte. busequa.

Boccar, aris, m.: B. i Mauretanien, ind. d. anden puniske Krig, Liv. 29, 30; — 2) cf. „pect.“ f. en Africaner, Juvenal. 5, 90. — Bocchus, i, m.: B. i Mauretanien, ogf. Svigerfader til Jugurtha; vid. Sall. Jug. 80 flgt., ibd. 102 flgt., e. ibd. 110, ogf. Vell. 2, 12, e. Al.; — 2) ogf. en efter ham benævnt Plante, Virg. Col. 401. — Bodotria, ae, f.: Sandugt i Esterland, (hod. Firth of Forth), Tac. Agric. 23.

Boebe, es, f., *Boibē*: Landsby i d. thessaliske Landskab Pylagiotis, ved Søen Boebæis, Ovid. Met. 7, 231; — ogf. denne Sø selv, Liv. 31, 11; — B) cf. 1) Boebæis palus (el. lacus), Plin. 4, 15: den evenævnte Sø; ogf. ∞ Ossaea, (af dens Nærhed ved Bierget Dēu), Lucan. 7, 176; men ∞ sancta, Prop. 2, 2, 11, (fordi Minerva der havde badet sine Jødder);

rig; — est miserorum ... ut inuideant bonis, Plaut., ligel. m. Tunc: viri boni usuras perscribunt, (Penge-mændene), Cic. Att. 9, 12; cf. ibd. 8, 1; — c) res bunae: lyffelig Tilstand, Lyffe; vid. Plaut. Trin. 2, 4, 45; etiam bonis meis rebus etc., (endog i min Belmagt), Cic. Att. 12, 21; cf. Hor. Od. 2, 3, 3; — field. in sing.: in re bona esse, Laber. ap. Gell. 10, 17; — res bonae: festelige Episer, Nep. Ages. 8; — d) df. subst. bona, orum, n.: Lyffens Gøder, Midler el. Formue; bona multa, bene parata, etc., Plaut. Trin. 2, 2, 66; ~ patria, Ter., paterna, Quintil.; — vendere bona (alicuius), atque in publicum redigere, Liv. 4, 15; cf. Tac. Ann. 2, 48; curatio bonorum, id.; — esse in bonis: være i Besiddelse af en Formue, (navnl. af en Arv), Cic. Fam. 13, 30; men esse in bonis alienius: at tilhøre nogen, Dig.; — H) „fig.“; A) „overt.“; 1) om Personer; a) god el. brav el. dygtig i sit Sag; — ~ auctor, Cic., Quintil., poeta. Cic., defensor. Quintil., dux, id., gladiator, Ovid.; — b) med Hensyn paa Stand og Vilkaar: fornem, anseelig; vid. Ter. Phorm. 1, 2, 65; — df. boni viri, Cic. Leg. 3, 9, de Fornemste i Staten, Aristocraterne; ligel. optimi, f. optimates, ibd. 17; egf. „alm.“: optimus quisque, (Rennefter af Værd el. Værdning i Selskabet), id. Off. 1, 28; — 2) om Begreber, o. som subst., bonum, i, n. e. bona, orum: et Gode, en Fordel, Gøder el. Nødske; — bona externa o. bona corporis, mængdetes bona animi, Cic. Tusc. 5, 30; summum bonum, f. nedent.; in comparatione malorum, boni locum obtinet levius, Quintil.; bona pacis, Tac.; — B) „ment.“; 1) „alm.“; a) om Personer og Begreber: god el. dygtig, aandsfuld el. vittig; — ~ poeta, f. evens; ~ indoles, (gode Naturgaver), Quintil.; ~ ars o. bonae artes, (d. ædle Videnskaber), id.; ~ verba, (valgte el. pæfende), id.; men ~ dicta, (i. e. facite dicta: Vittigheder, bons mots), Cic. d. Or. 2, 54; — b) subst.: bona ingenii studique etc., Quintil. 7, prooem.; eloquentiae bonis male uti, ibd.; men bonum mentis etc., f. nedent.; — 2) „bef.“ el. m. Hensyn paa Charakteren; aa) om Personer; a) vir bonus, Grækerne *zōlōs zōgēdōs*: den gode Mand, den Dygtige, den Rettsfærdige, den Guds- endte; vid. Cic. Tusc. 5, 10, o. id. Leg. 1, 14 o. 18; — egf. absol. bonus o. boni, (se. vir o. viri); — proprium est boni, recte facere, Quintil.; cf. Cic. Lael. 14, o. Hor. Ep. 1, 16, 52; men ~ mulier, (dydig, sædelig), Plaut. Merc. 3, 1, 16; — b) med Hensyn paa virtus i romersk Forstand, (saar bonus egf. ofte f. fortis: tappet, medig, (opp. ignavus); — vid. Sall. Jug. 53 o. 57, egf. id. Cat. 11; egf. hører hertil id. Jug. 92: optimus quisque; — c) e. dat., el. m. in e. acc., egf. absol. velvillig, seifelig, egf. gunstig el. naadig; — vicinis bonus esto, Cato; cf. Cic. Att. 10, 8; — navnl. egf. i Religionsproget; vid. Virg. Ecl. 5, 65, o. id. Aen. 12, 647; egf. hører hertil Fortindelsen: Jupiter optimus maximus, (den Allgode, Allere); — d) i Tiltaler bruges voc. bone, boni: desl smigrende el. venlige; saal. dux bone, Hor. Od. 4, 5, 37; cf. id. Sat. 2, 3, 31, egf. ibd. 2, 2, in.; — desl ironisk: bone vir, Plaut., o. Ter. Andr. 3, 5, 10; cf. Cic. Verr. 5, 6; — bb) om Begreber; a) ~ animus: eyromt Sind, godt Mod, Plaut. Pseud. 1, 5, 37; df. ofte, ~ animo esse: være ved godt Mod, id., Ter., Caes., Liv., o. A.; ligel. bonum animum habere, Sall. Jug. 85, o. Liv. 8, 32; — b) bona venia, el. cum bona venia: med gunstig Tilladelse, vid. Ter. Phorm. 2, 3, 31, o. Liv. 29, 17; — c) i Religionsproget, bona verba: heldvarslende Ord; vid. Tibull. 2, 2, in.; — df. atter i Dingsangsproget, bona verba quaeso: godt Ord igjen, (men ironisk), Ter. Andr. 1, 2, 33; — egf. kan mærkes den religiøse Indledningsformel: quod bonum faustum felixque sit, odf.; endel. Udtaabet: di melius! el. di meliora! f. und. deus; — cc) subst. bonum, o. bona; — bonum mentis est virtus, Cic.

Tusc. 5, 23; ligel. bona animi, id.; — navnl. heder i Philosophien, summum bonum: Renneftets el. Bidskabsens ypperste Formaat; vid. Cic. Fin. 5, 6 o. 28; — her- til hører egf. den bekjendte Dverstrift: Ciceronis de Finibus bonorum et malorum, etc.; — III) Bona Dea, dykedes af de romerske Møner, som Jæstehedens Gudsme, Macroh. Sat. 1, 12, Lactant., f. egf. Juvenal. 2, 84 flgd., o. id. 6, 311, flgd. — bonuscula, orum, n., fild. dem. af bona, orum, (und. bonus): fmaa el. ringe Midler el. Besiddelser, Sidon., Cod. Theod.

boō, are, v. n., [ligesom *βοῶ*]: striger, larmer, raaber; (veftl. før: eg efterel. e. „pect.“); — bont Coelum fremitu virum, Plaut. Amph. 1, 1, 77; cf. Ovid. A. A. 3, 450; — egf. m. Digamma: clamore boantes, Enn. ap. Varr. L. 1, 7, 5; — not.: forcl. findes egf. boō, ere, vid. Var. l. c. — boōpes, is, n., *βοῶνες* = caecofolium, Appul. — Bōōtes, ar, (gen. is, Hygin., dat. i, Cic., inc., voc. e, Ovid.), m., *Boōtes*: Stjernebilledet Arctophylax el. Borenevogeten, Cic. Arat., Ovid. Met. 10, 487, o. A.; — iselge desl langseamte Bevægelse: ~ piger, Ovid., Juvenal., tardus, Ovid. Met. 2, 170, Caes. Germ. Arat., o. A.

boreas, ae, f., [*βόρέας*, nordlig]: en Jæstfart, Plin. 37, 37. — borealis, e: nordlig, flamma, Norden vinden, Avien.; af — 1. boreas, (borras, Prod.), ae, m., (acc. an, Ovid., am, Prop.), *βορέας*, *βορῆας*, ligesom aquilo: Nordnordostvinden; egf. Nordvinden; vid. Plin. 2, 46, Nep. Milt. 2, egf. Virg., Ovid., o. A.; — b) „meten.“ egf. Rørden, Hor. Od. 3, 21, 38; — df. adj.: boreus, (-eus), o. borius, (-ius), 3, *βορέος*: nordlig; sub axe boreo, Ovid. Trist. 4, 8, 41. — 2. Boreas, ae, m.: Søn af Nordguden Etyrmen; vid. Ovid. Met. 6, 682 o. 711 flgd. — boreus, 3, f. und. 1. boreas.

borsyctes, ae, m.: etflags ubeidentet Vædelien, Plin. 37, 73. — Borysthenes, is, m., *Βορυσθένης*: Sted i Sarmatien, falder i d. sorte Hav, (hod. Dnieper), Mela 2, 1, Plin. 4, 26, Gell.; — B) df. 1) Borysthenius, 3, amnis, (i. e. Borysthenes), Ovid. Pont. 4, 10, 33; — 2) Borysthenis, idis, f., *Βορυσθένης*: By ved Borysthenes, (tidligere Olbia), Coloni fra Niketus, (i Egnen af d. nuv. Dzakav), Mela; — 3) Borysthenidae, arum, m.: de ved Streden Borysthenes beende Jæst, hiberni, Prop. 2, 7, 19; — 4) Borysthenitae, arum, m., *Βορυσθένιται* = frgd., Macroh. Sat. 1, 11.

bos, gen. havis, (der egf. findes som forcl. nomiu., Varro, hys. egf. gen. pl. boverum, id., Cato), dat. pl. hōbus (o. hūbus), comm., (hvs. femina bos, Varro, Plin.), *βοῦς*, dor. *βῶς*: Etyffe Hornvæg, et Dvægs- stykke, Dre el. Ro; vid. Plin. 8, 70, Virg. Ge. 3, 50 flgd., o. A.; — bos torva, Virg., eruda, Hor., forda, secunda, Ovid. Fast. 4, 630 flgd.; — som Ordspreg mærkes: bovi cistellas imponere, Cic. Att. 5, 15; cf. Quintil. 5, 11, 21; — h) eemist er bos: en af Dreleder staaen Rem el. Væst, Plaut. As. 1, 1, 22; — 2) hertil mærkes: a) bos Lucas: Elefanten, f. und. Lucas; — b) bos: etflags Jæst af Plattsfarten, Plin. 9, 10, Ovid. Hal. 91.

bosceis, idis, (rimel. f. boseas, adis), f., *βοσκαίς*: en Udeart, Colum. 8, 15. — Bosporus, etc., f. und. Bosporus. — Bospōranus, etc., f. und. flgd. — Bosporus, (egf. Bosporus), i, m., (n. pl. Bospora, Prop. 3, 11, 60), *Βόσπορος*, (ligesom Drestrædet, fordi Jo, som Ro, havde svømmet deryver): Navnet paa flere Stæde el. Stræder; A) ~ Thracius, imellem Thracien og Lilleasien, (hod. Strædet ved Constantinopel), Varro, Mela, Plin. 4, 21, Hor. Od. 2, 13 o. 20, o. ibd. 3, 4; — B) ~ Cimmerius, imellem d. sorte o. asoviske Hav, (hod. Strædet ved Kassa el. Zeebosia), Mela, Plin. 4, 24; — bb) df. a) Bospōrius, (-eus, Sidon.), 3, *Βοσπόριος*: bospersk, mare, Ovid. Trist. 2, 298; — b) Bosporicus, 3: = frgd.;

mare, quod Cimmerium appellatur, Gell. 17, 8; — 3) Bospōrānus, i. m.; pl. Bosporani, orum; de ved Bosphorus Cimmerius bevende Jæll, Cic. Manil. 1, 6, Tac. Ann. 12, 15; — b) *df.* adj.: Bosporanus, 3, bellum, ibid. 63. — hostrychites, ae, m., βοστρυχίτης; *efl.*slags ubeftiend *Q*edstien, Plin. 37, 55. — hostrychus, 3, βοστρυχος; frukt *el.* leffet, crines, Firmic.

botānismus, i. m., βοτανισμός: Planterne's Eugning, (runcatio), Plin. 18, 17. — botellus, i. m., dem., f. und. botulus. — bothynus, i. m., πόδρυος; *id.*sligt Metere, af en Grubes Gestalt, Senec. Qu. N. 1, 14. — botrus, f. und. botrys. — botryites, ae, m., βοτρυίτης; *efl.*slags druefermet, og ubeftiend *Q*edstien, Plin. 37, 55. — botrytis, idus, f., βοτρυτίς; (et Druefermere); *df.* sædv. *efl.*slags Kobbererts, germ. Galmci, Cels., Plin. 31, 22; — *egf.* botryodes, is, f., βοτρυόδης, Veget. — botryo (u), ois, m., Biserum af botrys; I) en Vinruccat, Pallad., Martial. 11, 27; — II) *efl.*slags Lægemedel, Plin. 28, 10. — botrys, yos, f., πόρυς, *egf.* botrus; Vinbar *el.* Drue, Vulgat.; — II) sem Barri: = artimisia, germ. Beisjuß, Plin. 25, 36.

Bottiaea, ae, f.: Landstæb i Macedonien, Liv. 26, 25; — *df.* Bottiaei, orum, m.: Indvaanerne deraf, Plin. 4, 18. — bōtūlarius, i, m.: Volskemager, Volskehandler, Senec. Ep. 36; af — bōtūlus, i. m.; *eyrd.* ligesom *q*ύβζη; en Tarm; *df.* sædv. Volske *el.* Nærdpolske; (uætlere Tnd, f. farciemer) vid. Gell. 17, 7; *el.* Martial. 11, 72; — *df.* demin. botellus, i. m., id. 5, 78.

Bovianum, i. n.: Ravnet paa tvende Byer i Samnium; vid. Plin. 3, 17; — *df.* Bovianus, 3, castra. Sil. — bōviciidum, i, n., [bos, caedo]: Slagting *el.* Øfterflagtning af Dren, in pl., Solin. — bovine, f. und. bubile. — Bovillae, arum, (Bovilla, ae, Frontin.), f.: gammel By i Latium, og første Station fra Rom, paa d. apyffe Vei, Tac. Suet., Flor.: ∞ suburbanae, Prop. 4, 1, 33; — B) *df.* I) Bōvillianus, 3, vicinitas, Cic. Plane. 9; — 2) Bōvillus, 3, pugna, Cic. Att. 5, 13, (med Vane om Merdet paa Clodius); — not.: fundus Bovillianus, Cic. Qu. Fr. 3, 1; *et* ubeftiend Sted i d. Arpinatise.

1. bōvillus, 3, forcl. Biserum, f. bubulus: berende til Dren; *df.* Liv. 22, 10, af en Venfermular: quod ex hovillo grege etc. — 2. Bovillus, 3, f. und. Bovillae. — bōvinator, ois, m., *efter* Gell. 11, 7, af Lucil. brugt f. tergiversator: den Gienfridige; *df.* sem søger Udslugter; af — bōvinor, ari, v. dep. n., [bos], ligesom convicior: stærkt *el.* larmer, Fest. — bōvinus, 3, [bos], *fil.* Biserum f. bubulus, af Dren *el.* berende dertil, medulla, Theod. Prisc. — bovis, f. und. bos. — bovo, f. und. boo. — box, ois, m., *boz*: *efl.*slags ubeftiend *Q*estif, Plin. 32, 53.

brābēum, cl. brabium, i, n., βραβειον: Kamppris *el.* Kampbeflenning, Prudent., Tertoll. — brābēuta, ae, m., βραβευτής: sem anerkender de effentlige Kampsege og uddeler Kampprisen, en Kampdemmer; brabeutarium more, humi assidens, Suet. Ner. 53. — brabyla, ae, f.: *efl.*slags ubeftiend Plante, Plin. 27, 32.

brāca, ae, f., Ovid. Trist. 5, 10, 33; sædv. pl. bracae, (braccæ), arum, f.: Benklæder *el.* Burer; baret *eyrd.* af Galler, Germaner og Østerlændere; vid. Virg. Aen. 11, 777; — ∞ laxae, Ovid., virgatae, Prop., pictae, Val. Fl.; — und. Kæiserne synes Brugen af bracae at være bievnen almindelig; vid. Lamprid. Al. Sev. 40; — (best. term. er d. norrlige: Breg).

*brācarius, (bracc.), i, m.: Burerstræder, Lamprid., Cod. Just.; — brācātus, (bracc.), 3: sem bærer Burer; I) sem Epithet til en Udslænding *el.* Barbar, *el.* til en østerlandst Besspilling: faal. (en Gallerie i Rom), Cic. Font. 11; ∞ natio, id. Fam.

9, 15; ∞ turba Getarum, Ovid.; ∞ Medi, Pers. 3, 53; — 2) sem geographist Benavonclse, f. Transalpinus; sædv. Gallia Bractea, (fil. Narbonensis), opp. Gallia Togata, vid. Mela 2, 5, *o.* Plin. 3, 5; — *df.* stælbende: bractae cognationis dedecus etc., Cic. Pis. 23; — bracatorum pneri, Juvenal. 8, 234. (Drenge fra Gall. Narb.); — 3) *egf.* „alm.“: sem bærer vide Klæder: Satarchae totum bractati corpus, Mela 2, 1; — [braca]. — brace, is, f.: Benavonclse af en meget høyd Kernart i Gallien, (paa Latin: sandala), Plin. 18, 11; (*egf.* brance, m. f. Rem.). — braccus, *el.* braccus, 3, [braca]: berende til *el.* benævnt *efter* Benklæder, Auct. Priap. 72, inc.

*brachialis, e: berende til *el.* benævnt *efter* Armen, nervus, Plant., classitudo, Plin.; — 2) *df.* subst.: brachiale, is, n. (sc. ornamentum), Plin., *o.* brachialis, is, m., (sc. torques), Trebell., (f. d. class. armillae): Armringst *el.* Armklæde; *o.* — brachiatas, 3: ligesom forsynet med Arme; *df.* „everf.“ om Træer: med Grene, der ligne Arme; vid. Plin. 16, 53; ∞ vineae, Colum.; — [brachium].

brachiolaris, e, musculi: viske Muffler i Hestens Bev; f. flgd. nr. b; Veget.: af — brachiolum, i, n., dem. af brachium: liten Arm; ∞ teres ... puellulae, Catull. 61, 181; — b) „everf.“: ubi brachiola conjunguntur, etc., (tvende Muffler i Hestens Bev), Veget.

brachium, i, n., [ὁ βραχίων]: Armen; I) „egent.“: A) Underarmen *el.* Zonararm, (imellem Haandledet og Albuen): opp. lacertus cl. Overarmen; — vid. Lucr. 4, 830, *o.* Ovid. Met. 1, 501; feminae nudaie brachia ae lacertos, Tac. Germ. 17; — B) *eftere*: hele Armen; vid. Cic. d. Or. 2, 62, *o.* Caes. B. G. 1, 25; — cohibere brachium toga, Cic. Coel. 5; brachia collo circumdare *el.* injicere *cl.* implicare, (at emarme), Ovid.; *cl.* Virg. Aen. 6, 700, *o.* Hor. Od. 3, 9, 2; — 2) navn. *egf.* at mærke: a) om Armbevæggelsen, sem Gjesus, dets bes Taleren; vid. Cic. Orat. 18, *o.* Quintil. 11, 3, 84 *o.* 93, *eftere*; dets bes den Dandsende; vid. Lucr. 4, 771, *egf.* Ovid. Am. 2, 4, 29, id. A. A. 1, 595, *egf.* Prop. 2, 22, 6; — b) sem Ørdspreg *cl.* „alleg.“: molli *cl.* leni brachio agere aliquid, Cic. Att. 1, 16, (behandle let *el.* overfladist); *cl.* ibid. 2, 1; — men *poet.*: dirigere brachia contra torrentem, (sammen imod Stremmen), Juvenal. 1, 89; — II) „everf.“ *o.* „meton.“: A) om de Lemmer bes Dren, sem nærmest svare til Menneftets Arme; — navn. hele brachia: Kærligheds Sære, Ovid., Plin. 9, 51; liget. *poet.* om Stjernebilledet Kærligh, Ovid. Met. 2, 83; men en Skorpionen, Virg. Ge. 1, 31; — *egf.* andre Døffte tilslægges brachia, Plin. 11, 108; — not.: comist *er* brachium, f. armus *el.* femur, bes Elefanten; vid. Plant. Mil. gl. 1, 26 flgd.; — B) ifølge *efl.*slags Ligbed betegner brachium *egf.*: a) Øren paa et Træ, Cato, Colum.; *efte* *egf.* *poet.*; vid. Virg. Ge. 2, 296 *o.* 368, Catull. 61, 105, Ovid., *o.* A.; — b) „poet.“ *egf.*: Arm af Havet, Ovid. Met. 11, 13; — *egf.* Arm af en Biergstrækning, Plin. 5, 27; — c) „poet.“ *egf.* f. antenna, (Raa *el.* Skibsræa), Virg. Aen. 5, 829; — d) i Krigsprog: Vold *el.* Dam *el.* Arm *el.* Linie til Forbindelse af *el.* imellem tvende Punkter; — muro brachium injungere, Liv. 4, 9; *cl.* id. 31, 26, *eftere*, *o.* A.; — *egf.* den saakaldte Arm paa en Catapult *cl.* Ephyraffine, Vitruv.

Brachmanae, arum, *o.* Brahmanes, ium, m.: en indist Rasse af Præster *el.* Lærde, *hvf.* de nuv. Braminer, Appul., *o.* A.; *cl.* Plin. 6, 21. — brachycatalectum, *o.* -lecticum, (sc. metrum), i Metriken: Vers sem mangler en Fod, Diomed.

bractea, ae, f., [best. m. βραχυν, brage *cl.* rasle]: tyndt Metallst; — ∞ auri: Guldbist, Lucr. 4, 729; *egf.* absol. bractea: Guldbist, Virg. Aen. 6, 209; *cl.* Ovid. A. A. 3, 232; — 2) „meton.“ *egf.*:

a) ∞ viva, (det gyldne Skind, som tillægges de spanske Gaar), Martial. 9, 62; — h) bracteae ligni: tynde Træplader (til Hæncring), Plin. 16, 81; — not.: alene sild. „overf.“: Glands el. Skin; bracteae eloquentiae, Solin.

“bractea lis, e: af el. fra Metalskif, fulgor. Prudent.: — bractearius, i, m.: en Guldslager, Firmic.; — bractearior, oris, m.: en figt., id.: o. — bracteatius, 3; D) „egenl.“: overtrukken med Guldskif, (esterel. f. aureus), lacunar, Sidon., sellae, id.: — H) „fig.“; A) „overf.“: skinnende sem Guld, leo, (med guldgul Man), Senec. Ep. 11; — B) „ment.“: a) gyltlen el. herlig, edl., dictum, Auson.; — b) forskult, uagte, felicitas, vid. Senec. Ep. 115; — [bractea]. — bracteola, ae. f., dem. af bractea: liden Støffe Guldskif, Juvenal. 13, 152; Prudent.

brance, f. ind. brace. — Branchia, ae, Auson., fædv. branchiae, arum. f., $\tau\acute{\epsilon}$ $\beta\rho\acute{\alpha}\chi\eta\alpha$: Røegæller, Plin. 9, 6. — Branchidae, arum. m., $\beta\rho\acute{\alpha}\chi\eta\iota\delta\epsilon$: Efterkommere af Apelles's Søn Branchus, og aretliche Præster for Apello's Tempel o. Drakel (penetralia Branchi, Stat.) ved Milens, Mela 1, 17, Plin. 5, 31, Curt. — branchos, i, m., $\beta\rho\acute{\alpha}\chi\eta\sigma$: Hæbber, Coel. Aur. — Branchus, i, m., f. ind. Branchidae.

brasmatiea, arum. m., $\beta\rho\alpha\sigma\mu\alpha\tau\iota\epsilon\alpha$, sc. $\delta\epsilon\mu\epsilon\iota\alpha$: etflags Jordstikels, Ann. 17, 7. — brassica, ae. f.: Raab, (hveraf flere Arter, kaldes ogs. som Røgemiddel), Cato, Colum., Plin., o. A.; men Cic. N. D. 2, 47, inc. — brastae, arum. m., $\beta\rho\alpha\sigma\tau\iota\epsilon\alpha$: Biserum af brasmatiea, Appul. — brathy, gos, n., $\beta\rho\alpha\theta\upsilon$: — herba Sabina, Plin. 24, 61, Appul.

brechma, atis, n.; (ester Plin. 12, 14, indit Drd): Guldbe, piperis el. seminis, id. l. c. — Brenni, f. ind. Breuni. — Brennus, i, m.: Rævnet paa flere gal-liske Hærførere; vid. Liv. 5, 38, o. A.; — cf. Brennius, 3, signa, Sidon. — brephotrophæum, (ium), i, n., $\beta\rho\epsilon\phi\omicron\tau\rho\omicron\phi\epsilon\upsilon\mu$: Opførelingshus (for Hincbern), Cod. Just. — Breuci, orum, m.: Jødt i Pannonien ved Sævedsteden, Plin. 3, 28. — Breuni, (iske Brenni), orum, m.: Jødt i Iberien, (i Gundaken, Rabec til Genauernce), Hor. Od. 1, 14, 11, Plin. 3, 21, Flor.

breviarius, 3, [brevis]: forfatter, sammentruffen, rationes, Dig.; — 2) cf. fædv. subst. breviarium, i, u.: fort Fortegnelse el. Overfigt el. Uetog; (Ogfl. sumarium, Senec. Ep. 39); — ∞ rationum, Suet. Galb. 12, imperii, id. Aug. 101, (statist. Overfigt deraf); cf. id. Vesp. 21. — “braviatio, onis, f.: Affærmning, dierum, Augustin.; o. — braviator, oris, m.; a) sem gier Uetog, alienus, (af negens Skrifter), Oros.; — 2) som forfatter og breviarium, Novell.: — [brevis].

breviculus, 3, dem. af brevis: noget fort el. liden, (homo), Plaut. Merc. 3, 4, 54; — ∞ tempore, Appul.; — 2) subst. breviculus, i, m., (sc. liher): liden Skrift, el. Uetog, Cod. Just. — brevilocus, us, adj., [brevis, loquor]: sem taler liden, sem fatter sig fort, Cic. Att. 7, 20; cf. — brevilocutia, ae. f.: fort Tale, Skribet i Taler; vid. Gell. 12, 2. — brævio, avi, atum, 1, v. a., [brevis]; D) „alm.“: forfatter, træffer sammen; — ∞ quaedam etc., vid. Quintil. 1, 9, 2; men id. 11, 3, 83: breviator enim cervix, etc.; — 2) „bef.“: Ogs. ∞ syllabam, (cudale den fort), id. 12, 10, 57.

brēvis, e, [best. m., $\beta\rho\acute{\alpha}\chi\eta\sigma$; vid. Fest. p. 26]: fort el. liden, af liden el. ringe Udstrækning (i Rummet el. i Tiden); opp. longus; — deg undert. ogs. f. parvus; — D) „egenl.“: A) fort i Rummet; D) „alm.“: fort, liden, smal; (opp. longus e. latus); — quarum (viam) brevis etc., Nep. Eum. 8; cf. Virg. Aen. 3, 507, o. Plin. Ep. 10, 69; brevis unda, (opp. latum mare), Ovid. Her. 19, 141; — Ogs. absol. in breve cogi, vid. Hor. Ep. 1, 20, 8; liget. Tac. Ann. 36, 5: quo (arcu) brevis valent, (i en forttere Afstand); — b) Ogs.

„alleg.“: vid. Cic. Arch. 11, o. Ovid. Trist. 5, 10, 46; — 2) „bef.“: a) om Høiden: fort, liden, lav, (opp. altus), faal, om Væden, Cic. d. Or. 2, 60; liget. statura brevis, Quintil.; brevis corpore, Suet.; Ogs. om andre Ting: plerumque Alpium ab Italia — breviora, Liv. 21, 35; — b) om Dybden: fort, liden, lav; opp. profundus; — brevis puteus, Juvenal. 3, 226; cf. Virg. Aen. 5, 221; — Ogs. subst. brevia, imm, n., ligesem $\tau\acute{\epsilon}$ $\beta\rho\acute{\alpha}\chi\eta\alpha$: grunde Steder, (Grunde; vid. Virg. Aen. 1, 111, o. Tac. Ann. 1, 70; men ibid. 6, 33: brevia litorum etc.; — c) om en Åræslinie, navn. paa Himmen: fort, (med fort Diameter); vid. Ovid. Met. 2, 517; cf. Plin. 2, 13: interiores absides — breviores etc.; men gyro breviora fecit (lignas), Senec. Hippol. 311; — B) fort i Tiden: fort, fortvarig; — brevior dies ut fiat, etc., Plaut. Amph. 1, 3, 54; occasionem — tam brevem, etc., Ter. Eun. 3, 5, 57; cf. Cic. Lael. 27, Sall. Cat. 1, o. Hor. Od. 1, 4 o. 11, liget. ∞ lux, Catull. 5; ∞ aevum, Hor.; aut omnia breviora aliquanto luere (sergig i en noget forttere Tid), aut etc., Liv. 21, 15; brevissimi temporis impetum sustinere, id. 5, 6; — bb) berit tam mærkes; a) in brevi spatio el. tempore, Ogs. brevi spatio el. tempore, Ogs. absol. brevis: i fort Tid, Ogs. inden fort Tid; — vid. Suet. Aug. 22, Caes. B. G. 1, 10, o. Cic. Fam. 12, 2; men brevis, (med ster Færdighed), vid. Caes. B. G. 4, 32, Sall. Jug. 13, o. Nep. Them. 4; men in brevi, Flor. 1, 1; — b) brevis: en fort Tid; cuncta-tusque brevis, etc., Ovid. Met. 5, 32; liget. breve, Catull. 61, 187; — c) ad breve; for en fort Tid, Suet. Tib. 68; — C) f. parvus el. exiguus, (vid. ad in.); liden, ringe, ubetydelig: exigua — parte brevique etc., Lucr. 5, 591; brevis latere etc., Hor. Sat. 1, 2, 93; liget. m. caput, ibid. 89, m. alius, Virg. Ge. 3, 80, Ogs. ∞ mus, Ovid.; men ∞ census, Hor. Od. 2, 15, 13; — ∞ insulae, Pallad.; cf. Juvenal. 1, 73; ∞ vas-culum, Pallad.; — Ogs. bes Abstracter: Et breve in exiguu marmore nomen ero, Prop. 2, 1, 72; ∞ pondus, Hor. Sat. 2, 2, 37; — H) „overf.“ om det, som ster i fort Tid, navn. om Taler el. Forædraget: fort, forfatter, sammentrængt; — ∞ narratio, Cic.; cf. id. Brut. 13; men id. Fin. 1, 18: nunc venio ad illa tua brevia etc., (dine forte Samtninger, dine Aphorismer); cf. Quintil. 10, 1, 63; — b) cf. Ogs. „meten.“ om Tæ-len el. den Tædende: sem fatter sig fort, sem udtrykker sig med Kerthed; vid. Cic. Inv. 1, 20, o. Hor. A. P. 26; densus et brevis — Thucydides, Quintil. 10, 1, 73; — bb) berit tam Ogsaa mærkes; a) abl. brevis, som adv., f. breviter: forteligen, i Kerthed, med faa Ord; — brevis comprehendere el. complecti, Cic. d. Or. 1, 8 o. 42, percurrere, id. Caeec. 32, explicare, id.; m tuis litteris brevis responderem, id. Fam. 3, 8; men id. Att. 11, 7: brevis faciam, (vil fatte mig fort); cf. Liv. 39, 47: in breve coactae causae etc.; — b) subst. brevis, (sc. liher), f. breviarium: fort Forteg-nelse el. Uetog, men alene sild., navn. bes Vopise. o. Lamprid.; — not.: om den forte Stavelse bruges oftere brevis (nr. syllaba); vid. Cic. Orat. 61, o. Quintil. 9, 4, 93; deg m. syllaba, Hor. A. P. 251; — Ogs. findes brevis om en ved Positionen lang, men derbes med Aleuts udalt Stavelse; vid. Cic. Orat. 18.

brevitas, atis, f. [brevis]; D) „egenl.“: A) Kort hed i Rummet; brevitat tam angusti fretus, (dets Smalhed), etc., Gell. 10, 27; men brevitat nostra, Caes. B. G. 2, 20, (vore Soldaters lave Vædt); cf. Plin. 12, 6; — B) Kerthed i Tiden, deg fædv. e. gen-temporis, osv.; vid. Cic. Att. 1, 10; liget. ∞ diei, id., horae, Sil.; — C) f. exiguus el. parvitas: lidenhed, Ringhed; ∞ corporis, vid. Lucr. 2, 483; — Ogs. iu pl., brevitates (guttarum), etc., Vitruv. 7, 8; ∞ vi-neae, Pallad.; — H) „overf.“: A) Kerthed i Taler el. i Udtryk; vid. Cic. d. Or. 2, 80, o. id. Brut. 13, Ogs.

Quintil. 4, 2, 67; ogf. Hor. Sat. 1, 10, 9; faal, ogf. brevitas causa. (for at være kort), Cic. Off. 2, 12; — ogf. c. 20 n.; — respondendi etc., vid. Nep. Ep. 5; — b) ~ syllabarum, (ereses Rethor.); vid. Cic. Orat. 57. ~ pedum, ibd. 63; ogf. in pl. ibd. 51.

breviter, adv. af brevis: fært el. korteligen; 1) egenl.; A) i Mmmet; brevis compellere, vid. Fabul. 1, 1, 94; cf. Plin. 2, 67; — B) i Tiden: tratum breviter vites (for en fært Tid), inimicum diu, Publ. Syr.; cf. Gell. 19, 1; — H) „everf.“ om Hærfætt: korteligen, med faa Ord; vid. Lucr. 6, 1082; men Cic. Lael. 1: breviter et commode dicta. (fært og træffende Tænkfærd); summam breviterque describere, id.; quod ego pluribus verbis, illi brevius, id. Fin. 3, 10; men quam brevissime potui etc., id. Div. 1, 32. — 2) om den mættede Rethor., Cic. Orat. 48.

bria, ac. f.: cf. Ninfæ, Arnob. — Briareus, (trigyl.), ei v. eos, m.: Ræner paa en hundredarmet Gigan, byf. centumgeminus, Virg. Aen. 6, 287; — cf. Briareus, 5. turba, (d. e. Giganterne), Claudian.

1. brigantes, um, m.: smaa Erme i Dienbaarene, Marc. Emp. — 2. Brigantes, um, m.: d. mereliggte Jæst i d. romerske Britannien, Tac. Ann. 12, 32, eftere; — cf. Brigantius, i, m., (fem romersk Tilnavn); vid. id. Hist. 4, 70. — Brigantium, i, n.: 2) i Mættien, (hod. Bregenz), Itin. Anton.; — cf. Brigantinus, 3, laeus, Plin. 9, 29, (hod. der Vedenssee).

Brimo, us, f. *Boruo*, (den Jæsternede): Epithet til Proserpina, Prop. 2, 2, 64. — brisa, ac. f. [best. m. i. *poiret*], Druefæller, Colum. 12, 30. — Brises, idos, f., *Borones*: Datter af Brises, d. e. Hylædamia, Achilles's af Agamemnon berfætte Slavinde, Hor. Od. 2, 4, 3; Ovid. Her. 3, 136, eftere.

Britannia, ac, f.: 1) i videt Jærtand: d. nuy. Eterbritannien, (m. Indbegr. af Irland); cf. ogf. in pl.: Britanniae, Catull. 29 v. 45; — 2) ellers færd. d. nuy. England og Efteland: vid. Caes. B. G. 4, 21, v. ibd. 5, 3 v. 12 fgd.; ogf. Plin. 4, 30, v. Tac. Agric. 10 fgd.; eftere; — B) cf. 1) Britannus, (Brit. Lucr. 6, 1105), 3: britannii, esseda, Prop. 2, 1, 76, canes, Claudian.; — b) cf. subst. Britannii, orum, m.: Indbaanerne af Britannien, Lucr. 1, c., Caes., Tac., Hor., v. A.; — ogf. in sing., Hor. Epod. 7, 7; — not.: fild. ogf. Indbaanerne af Bretagne i Gallien, Sidon.; — 2) Britannicus, 3: = frgd., aestus, (Canalen), Cic. N. D. 3, 10, oceanus, Mela; cf. Plin. 1, 33; men ~ legiones, Tac.; ~ lingua, id. Germ. 45; — b) Britannicus, i, m.: romersk Tilnavn; — navn. bed. faal, en Søn af A. Claudius; vid. Suet. Claud. 27, id. Ner. 33, v. Tac. Ann. 13, 16; — 3) Brito, onis, m.; a) Indbaaner af Britannien, Auson.; — b) Indbaaner af Bretagne i Gallien, Juvenal. 15, 121, v. Martial. 11, 21; — 4) Britannis, idis, adj. f.: britannii, insulae, Prise. — Brito, onis, f. med. frgd. — Britomartis, is, f.: 1) cretenisk Komphe; vid. Virg. Cir. 285 fgd.; — 2) en Venævnelse paa d. creteniske Diana, Claudian.

Brixellum, i, n.: 2) i Gall. Cisalp., (hod. Bressello, ved Po), Plin. 7, 50, Tac., Suet. — Brixentes, um, m.: Jæst i Mættien, byer nu Brixen, Plin. 3, 24. — Brixia, ac, f.: 2) i Gall. Cisalp., (hod. Brescia), Liv. 5, 35, v. A.; — B) cf. 1) Brixianus, 3, Galli, Liv. 21, 25, porta, Tac. Hist. 3, 27; — 2) Brixensis, e, episcopus, Augustin.

brochitas, atis, f., [brochus]. dentium: Tændernes seilagtige Fremragning el. Ufstaacen, navn. hos Hæst, Plin. 11, 61. — brochion, i, n.: den af Træet bdellium nedfældende Harpir, Plin. 12, 19. — brochus, ogf. brochus, el. broncus, 3, alene ferel. v. feld., om Dyrenes Tænder: fremragende, fremstaaende, Varro; — 2) „everf.“: med fremragende Tænder; aut pactum aut brochum filium etc., Plaut. Trgm. ap. Fest.; — not.: Brochus, i: romersk Tilnavn, Cic. Lig. 4 v. 11.

Brömnius, 3. *Βρόμιος*, (den Larmende), Epithet til Guden Bacchus, (ifølge den ved hans Jæst berfættede Varm), Ovid Met. 1, 11, Lucan., v. A.; — cf. Bromius, 3: bromii el. bacchii; de fronde Bromia etc., Varro ap. Non. — bromos, i, m., *βρόμος*: Hæst, Plin. 18, 20. — bromosus, 3, *βρομώδης*: stinkende, caro. Coel. Aur. — bronchus, v. broncus, f. ind. brochus, — Bronte, es, f., (*βροντή*, Tordenen): fem Person fremstillet i et Mæteri af Apelles, Plin. 35, 36; — 2) bronte: etilags Hæstefisk, Plin. 37, 55 (Hard.). — Brontes, ac. m., *Βρόντης*: en af Cycloperne, Virg., Ovid.

bruchus, i, m., *βρούχος*: en Græsbeppcart uden Ringer, Prudent. — Bructeri, orum, m.: germanisk Jæst mellem Rhinen, Elbe, Ems og Weser, Tac. Germ. 33; — ogf. in sing., Claudian.; — cf. Bructenus, 3, natio, Tac. Hist. 1, 61. — Bruzes, i, ind. Phryges.

Bruma, ac, f.: Jæst Varr. f. brevima, i. e. brevissima; 1) egenl.: den færtste Dag i Mæret, Vinterjæstveret, Lucr., Varro. Plin.; — solstitii brumisque cognosci etc., Cic. N. D. 2, 7; — H) „everf.“: Vinteren (fem Mæret); vid. Cic. Div. 2, 14, v. Plin. 16, 71; — dog efterl. „pect.“; vid. Hor. Od. 4, 7, 12, v. Virg. Ge. 1, 211; — quam bruma est, (opp. aestate), Phædr. 1, 23; per brumam, Hor.; — b) „pect.“ ogf. f. Mæret, Marial. 10, 104; — cf. brumalis, e, 1) egenl.: førende til Vinterjæstveret, dies, Cic., i. ind. frgd.; ~ signum, (Stenbussen), Cic. d. Or. 3, 45; figel. ~ flexus, (Stenbussens Vendecksel), Lucr. 5, 615; ~ oriens, Plin., occasus, id., meridies, Colum.; — H) „everf.“: førende til el. benævnt efter Vinteren, tempus, Cic. Arat., Ovid., mensis v. menses, Plin., horae, Ovid., frigus, Virg., venti, Lucan.; v. — brumaria, ac, f., (sc. herba): = leontopodium, Appul.

Brundisium, (Brundus.), i, n., (hod. Brindisi): By med Havn i Calabrien, hørerover den færd. Reife til og fra Grækenland pletede af stee; vid. Cic. Phil. 1, 3, id. Att. 4, 1, ibd. 5, 5, v. A.; — B) cf. 1) Brundisius, (Brundus), 3: brundisii, colonia, Cic., foedus, Tac. Ann. 1, 10; — b) cf. subst. Brundisini, orum, m.: Indbaanerne af Brundisium, Cic., Gell.; — men in Brundisio, (sc. agro), Varro; — 2) Brundisianus, (Brundus): = frgd., ostrea, (fem fiske ved Brundisium), Plin. 32, 21. — bruscum, i, n.: Evamp paa Mærttræet, Plin. 16, 27.

brutesco, ere, v. n., [1. brutus]: færvædtes, bliver værdte, Sidon. — Brutianus, 3, f. ind. Brutii, ogf. ind. 2. Brutus. — Brutinus, 3, f. ind. 2. Brutus. — Brutianus, 3, f. ind. fgd. — Brutii, (Brutii), orum, m.: Indbaanerne af Italiens sydligste Epids, Mela 2, 4, Caes. B. C. 1, 30, v. A.; ogf. in sing. Brutius: en Brutier, Flor., Sil.; — b) „meton.“: Brutierens Land, det Brutiske: in Brutii, Liv.; in Brutios, id.; — B) cf. 1) Brutius, 3: brutii, ager, Liv., Mela, angulus, Flor., litus, Plin.; men ~ piv. (affærtinlig Vorbed), Colum., Plin.; ogf. absol. Brutia, Calpurn. Fel. 5, 80; — 2) Brutianus (Brutian.), 3: = frgd., canes, Plin.; — b) cf. subst. Brutiani, orum, m.: etilags Dyrighedsbetenere, Cato ap. Gell. 10, 3. — Brutius, i, m., v. Brutius, 3, f. ind. frgd.

1. brutus, 3, [best. m. *παῖς*, d. e. tung, el. m. *παῖς*, d. e. vægtig el. tryffende]; 1) egenl.: tung, ubevægelig; bruto ~ pondere pressae (nubes), Lucr. 6, 105; figel. ~ tellus, Hor. Od. 1, 31, 9; — H) efterl. „fig.“; A) „alm.“: flov, sandfæst, uformuig; — Fortunam insanam esse et caecam et brutam, Pacuv. ap. Auct. ad Her. 2, 23; ab adolescentia brutum et hebetem etc., Senec. Benef. 3, 37; — B) „bef.“ ogf. hos Plin.; a) om faadanne umættende Dyr, der mangle et stærkere Instinct; faal, en Evinet: animal hoc maxime brutum, etc., id. 8, 77; cf. id. 9, 46; — b)

om Ting; ∞ fulmina et vana etc., (sem er uden af Belysning), id. 2, 43; men ∞ pira, id. 15, 16, (der ere haarede, ligesom Jaaret).

2. Brutus, i, m., [bess. m. frgd., f. nedent.]: re-merst Tilnavn in gente Junia, hvoraf der mærkes: 1) L. Junius Brutus, af d. patriciske gens Junia; førstt Enkeltsiged fæste hans Liv, men fæstede ham Tilnavnet Brutus, hvorefter han blev Rom's Besviger, ved at fordrive R. Tarquinius Superbus; — vid. Liv. 1, 56 flgd., Ovid. Fast. 2, 717, d. 837, ogf. Virg. Aen. 6, 819, o. A.; — II) til den plebejiske gens Junia høre: 1) M. Junius Brutus, Søn af en stor Retslærd, (Cic. Brut. 62), og af Cato den Ængre's Søster, Servilia; — en hans Mord paa Cæsar f. Suet. Caes. 82 flgd., Vell. 2, 26 flgd., Cic. Phil. 1, 3, oftere; — Cicero tilgævede ham flere af sine retoriske og filosofiske Skrifter; — 2) D. Junius Brutus, der ligesom deltog i Mordet paa Cæsar; vid. Suet. o. Vell. II. cc.; f. ogf. Cic. Fam. 11 ab in.; — not.: til begge disse Mænd siger Cic. Att. 14, 14; — 3) cf. Brutianus, 3: benævnt efter en af disse Mænd, castra, Vell. 2, 72, partes, ibd. 74; — 2) Brutianus, 3: = frgd.; ∞ consilia liberandae reipublicae, Ps. Cic. ad Brut. 1, 15.

brya, ac, f., *bryæ*: efflags Buxteer; ogf. myrice o. tamarice, Plin. 13, 37. — bryon, i, n., *bryon*: 1) Møs, navn. en Art deraf, sæd. sphagnos, Plin. 12, 50; — 2) den drueformede Blemst paa Solpepperen, ibd. 61; — 3) efflags ved Havet vokende Plante med Lægmblade, id. 13, 49. — bryonia, ac, f., *bryonia*: efflags vild Plante, (germ. Widtrübe el. Jaunrübe); vid. Plin. 13, 16 o. 17.

bub-Græfner's *bub-*: forstærkende Jorslagsstavelse; vid. Varr. R. R. 2, 5. — būa, ae, f.: den Naarløyd, hvormed spæde Børn forlange Drikke, Varr. ap. Non.

bubālion, i, n., *bubālion*: vild Aagte, Appul.

— būbālus, i, m., africanst Gælleleert, Plin. 8, 15; cf. Martial. Spect. 23. — Būbāsis, f. ind. flgd. — Būbassus, i, f.: By i Carien, Plin. 5, 29; — B) df. 1) Būbassius, 3: būbasiss, vinum, Mela; — 2) Būbāsis, idis, f.: = frgd.; Būbasides aurus, Ovid. Met. 9, 641. — Būbastis, is, f.; 1) By ved den pelusiske Nalarm, Mela 1, 9; — df. Būbastites, ae, m., nomos, *Boubastis* *πόλις*: det dertil hørende Landskab, Plin. 5, 9; — II) den her eptere Gudinde Būbastis, der sammenlignes med Diana, Ovid. Met. 9, 691; — df. Būbastus, 3, sacra, Gratian.

būbile, is, n., (sc. stabulum; fied. bovine, Varr.; ogf. būbils, is, f., sc. caula, Plant. Pers. 2, 5, 18, [bos]: Drefald, Kestald, Varr., Colum. Phaedr. 2, 8. — I. būbo, ōnis, m., (ogf. f., Virg. Aen. 4, 162), *būas*, *būas*: Uglen, (germ. Uhu); (strix buho L.); — dens Strig var uheldvarslende; vid. Plin. 10, 16, o. Virg. I. c., ogf. Ovid. Met. 5, 550; — df. ogf. ∞ funereus, profanus, id., Lucifer, Senec., sinister, Lucan.; men ∞ Stygius, Ovid. Met. 15, 791, (den ul Ugle forvandlede Aescalaphus, Søn af Adheron el. Etyr). — 2. būbo, ēre, v. n., (Mordrummens Naarløyd), Auct. Carm. d. Philom. 42, (al. buto), inc. — Būbōna, ae, f., [bos]: den Hornqvæget besyttende Gudinde hos Romerne, Augustin. — būbōnum, i, n., *būbūnum*: Plante imod Hævelse i Kiondelene, Plin. 27, 19. — būbsequa, (ogf. bohsequa o. busequa), ae, m., [bos, sequor]: Drevdrer el. Dvæghyre, Appul.

būbulcīto, are, v. n., Appul.; ogf. som depon. būbulcitor, ari, Plant. Most. 1, 1, 50; opdel.: at drive Hornqvæget, at være Dvæghyre; — df. *overf.*: at strige som en Dvæghyre, Varr. ap. Non.; af — būbulcus, 3, [bos, bubulos]; opdel., ligesom arator: som pleier med Øren, Varr.; cf. Juvenal. 11, 151; ofte ogf. hos Colum.; ogf. Cic. Div. 1, 27, o. Ovid. Trist. 3, 12, 30; — 2) fild. ogf. en Høgtier el. Dvæghyre, Dig.

būbūlinus, 3: admitter Biform af bubulus, Veget. — būbūlo, are, v. n., [1. buho], Uglens Naarløyd: at strige, etc., Auct. Carm. d. Philom. — būbūlus, 3, [bos]: hørende til Hornqvæget, tagen el. benævnt deraf; — tres corios bubulos, (Hjemmer af Drefeter), Plant. Poen. 1, 1, 11; ∞ exuviae, id.; ∞ pecus, Varr., armentum, Colum., Hornqvæget; ∞ sinum, Liv., lac, (Kiemelt), Plin., cornu, id.; — ∞ caro, (Drefied), id.; ogf. absol. bubula, (sc. caro), Plant., Cels., o. A.; jus bubulae, Scrib.; — 2) ∞ lingua, sæd. buzlossa: Dretunæ, efflags Plante, Cato, Plin.

būcaeda, ae, m., [bos, caedo]: som pideser med en Drefem, Plant. Most. 1, 2, in. — būcardia, ae, f., *borzardia*, (Drefierte): efflags ubekendt Drefien, Plin. 37, 55. — būcca, ae, f., [bess. m. *būco*, d. e. felter]; 1) *egentl.*: den spiste el. oppussede Kind el. Kiæve, Plant. Stich. 5, 4, 42; men sloppo ... rumpere buccas, (*alleg.*) om de Mestende: at tage Mænden alfter fuld), Pers. 5, 13; cf. Martial. 3, 17; men Hor. Sat. 1, 1, 21: inllare buccas alieu, (at vredes paa negen); ∞ fluentes, (indfaldne), Cic., cerussatae, (sminkede), id.; — som Drefpreg: quicquid in buccam venerit, (scribere el. dicere: hvad der falder nogen ind; det Jorste, der Bedste); vid. Cic. Att. 1, 12, o. Martial. 12, 21; men quam garrinus, quicquid in buccam, Cic. Att. 12, 1; — II) *overf.*: A) *meton.*: a) som tager Munden fuld, navn. en Skrifer el. Udvaaber, Juvenal. 3, 31; ogf. en fulsmundet og prøvende Jøffetaler, id. 11, 31; cf. Martial. 1, 42; — b) som har el. tager Munden fuld af Mad, en Singsals, en Parasit, Petron. Sat. 61; — B) ligesom buccæ: Mundfuld el. Bid, ibd. 41, o. Martial. 7, 20; — C) ifølge efflags Lighed med den oppussede Kiæve: a) *extenti buccarum sinus*, (hos den quækkende Trø), Plin. 11, 65; — b) enhver Huded el. Gulning; quaedam buccarum inanitas etc., ibd. 103.

buccæ, ae, f., [bucca]: Mundfuld el. Bid, Augustus ap. Suet. Aug. 76. — buccella, ae, f., dem. af bucca: liden Mundfuld, Martial. 6, 75; — 2) df. fild.: liden Bred til Uddeling iblandt de Jættige, Cod. Theod., df. — buccellatum, i, n.: Soldateryktsak, Amin. — buccina, buccino, etc., f. ind. bucina, etc.

bucco, ōnis, m., [bucca]: med eplæste Kiæver; df. en dum Svadler, Plant. Baech. 5, 1, 2, Appul. — buccula, ae, f., dem. af bucca: kinden el. Munden, Suet. Galb. 6; — II) *overf.*: a) i Krigsprog: A) Bitteren paa Hielen, (*παρρησιας*), Liv. 14, 31; — 2) paa Catapulten ere bucculae: opbøjede Kanter om det Løb, hvori Pilen ligger, Vitruv.; df. — bucculentus, 3: som har oppussede el. tykke Kiæver, Plant. Merc. 3, 1, 51.

Buccéphālus, ae, o. Buccéphālus, i, m., *Boucéphalos*, *Boucéphalos*, (d. forste Form er macedonisk): Hest, der er markeret med Figuren af et Drefebore, el. der har en bred Pande; — navn. her faal. Al. d. Stenes Hest; vid. Curt. 6, 5, o. Gell. 5, 2; f. ogf. Plin. 6, 23.

bucceras, ātis, n., *boucéras*, sæd. senum Graecum: Buxtehem, en Hoderurt, Plin. 21, 120. — būcerius, 3, Biform af flgd., Lucr. 2, 662. — būcerus, 3, *boucéras*: som har Dreborn, med Dreborn (*overf.*); ∞ secla, (Hornqvæget), Lucr. 5, 864; ligel. ∞ armenta, Ovid. Met. 6, 395. — būcētum, i, n., [bos]: Dvæghrift; fied. o. in pl.: vid. Lucan. 9, 185, o. Gell. 11, 1.

būcina, (buccina), ae, f., *borzūna*; 1) *egentl.*: den trumme Trompet, (i Modfatn. af den lige el. tuba); df. A) Hyrdhornet, Colum., Varr., Prop. 1, 10, 29; — B) Krigstrompeten, Virg. Aen. 11, 475; — b) ogf. brugtes būcina ved Afsløsning af Rattervægterne, vid. Cic. Mur. 9, Liv. 7, 35, o. Prop. 4, 4, 63; — df. ad primam, secundam ... bucinam (f. vigiliam): vid. Liv.

26, 15; — C) ved Signaler med bucina sammen-
kaldes ogf. Jættar: vid. Prop. 4, 1, 13; ogf. angæves
Simone dermed; vid. Senec. Thyest. 799; men Tac.
Ann. 15, 20: convivium bucina dimitti; — H) „everf.“
e. „pect.“: A) om Tritonsmuslinger, vid. Ovid. Met. 1,
835, flgd.; — B) ~ famæe, (larvende Myg), Juve-
nal. 14, 152.

bucinator. (bucc.). oris, m., [af flgd.]: der
blæser paa en bucina. cf. sem giver Signal dermed,
en Trompetter, Caes. B. C. 2, 35, o. Petron.; — 2) ogf.
„everf.“: en Udraaber el. Udbasuner; vid. Cic. Fil. ap.
Cic. Fam. 16, 21; — „bucino. avi, atom, 1, v. n.:
blæser paa en bucina, giver Signal dermed: quum
bucinatum est, Varr.; — bucinum, i. n.: 1) Tøse
el. Ød, sem ligner Trompetens; vid. Plin. 9, 52; —
2) etflags Purpurinagt med treueverfmeret Geshalt, ibd.
61; e. — bucinus, i, m., ligesom bucinator: en
Trompetter; men alene „everf.“ om Gaanen, Petron.;
— [bucina].

bucolicus, 3, βοκολικός: hørende til Hyrderne
el. til Hyrdeliver, poema: Hyrdeliv, Colum.; ogf.
absol.: bucolica, orum, n., Ovid. Trist. 2, 538, Gell.;
— 2) bucolice tome, βοκολική τόμη: i Metrisen: et
Hæremærkes herde Xed er en Daetylus sem ender Ør-
det, (vid. Virg. Ecl. 3, in.), Auson.

bucranium, i, n., βοκρανιον, (Drevehoved): et-
flags Plante, Appul. — bucula, f. ind. flgd. — bu-
culus, i, m., dem. af bos: ung Stue el. Dre, Colum.
6, 2; — 2) oftere bucula, ae, f.: Ørie el. ung Rø:
vid. Virg. Ge. 1, 375, oftere; — hjeft, sem Amaværf;
vid. Cic. Verr. 4, 60, om Myrens berømte Rø i Athenen.

būfo, ōnis, m.: Hæde el. Turfe, Virg. Ge. 1, 181,
— buglossa, ae, f., Appul. e. buglossos, i, f.,
Plin., βογλωσσος: Dretinge, etflags Plante. — bu-
gōnia, ae, f., βογγονία, (i. e. apum generatio e
bove): Rævnet paa et Strift: vid. Varr. R. R. 2, 5.

būlapatham, i, n., βοκλαπεθον: en Skræppeart,
Plin. 20, 86. — bulbaceus, 3, [bulbus]: = bul-
bosus, radix, Plin. 21, 77. — bulbine, es, f., bol-
binæ: etflags Svælselært, Plin. 20, 41. — bulbosus,
3, [bulbus]: med Svælsel el. Anelder, radix, Plin.
21, 90. — bulbūlus, i, m., dem. af flgd.: liden
Svælsel, Pallad. — bulbus, i, m., πολβός: liden
el. Svælselred el. Anelderred, Cels.; cf. Plin. 19, 21; —
navel, ogf. visse Svælselvarter; vid. Plin. l. c. 30, o.
Ovid. Rem. 797.

būle, es, f., βουλή: Raadet el. det fersamlende
Raad (i de græske Byer: svarende til Romernes sen-
atus): vid. Plin. Ep. 10, 117, oftere. — buleuta, ae,
m., βουλευτής: sem sidder i Raadet, Raadsheer el.
Scnator (i de græske Byer), Plin. Ep. 10, 48, oftere.
— buleutērion, (-on), i, n., βουλευτήριον: Raad-
ets fersamlingssted el. Raadhuset (i de græske Byer,
hvortil hvar Romers curia): vid. Cic. Verr. 2, 21,
o. Plin. 36, 23. — bulga, ae, f., [gallit Dri, hod,
bougette]: Vederranfel el. Vadsak, eel.; vid. Lucr.
ap. Non., ogf. Varr. ibd.; — 2) df. ogf. emist, f.
uterus el. Mederdeliv, Lucil. ibd. — bulmus, i,
m., βολμυος: stift el. umættelig Hunger; df. Svælsel
uelig Hunger, Gell. 16, 3, Veget.

bulla, ae, f., [bullo]: 1) „alm.“: hvad der hæver
sig i Al. sem en afrundet Geshalt: navn. Vandblære
el. Boble; — vid. Ovid. Met. 10, 731, Martial. 8, 33, o.
Plin. 31, 8; — B) ogf. „everf.“: om det Jergangelige;
si est homo bulla, quanto magis senex, Varr.; —
H) „bef.“: A) enbyer kunstigen giert Rundning, navn.
Bule el. Knay paa en Dor, paa et Fælle, osv.; vid.
Cic. Verr. 4, 56; cf. Virg. Aen. 12, 942; — ogf. Knapper
paa el. Stifter i Vandubret, Vitruv.; — B) Butle, (el.
Knay, eel.), sem, efter remest Skif, Drengene bare om
Halsen, intal de, ved Antæggelsen af toge virilis, bel-
ligede den til Larerne; — vid. Pers. 5, 30, bef. ogf.
Cic. Verr. l. 58, o. Ascon. ibid.; df. Juvenal. 13, 33,

med Lune: senior, bulla dignissime, (sem ganste gaar
i Vardtem); — b) „pect.“: fures ogf. bulla, sem
Vandshuppe paa Hudlingsøyr; vid. Ovid. Met. 10, 114,
df. — bullatus, 3, 1) ligesom en Vandblære el.
Boble: df. „pect. everf.“: bullatae nugae, (fusslig
Sladder), Pers. 5, 19; — 2) med Buler el. Knapper,
cingulum, Varr.; — 3) der bærer en Bulle om Hal-
sen, puer, Scip. Afr. ap. Macroh.; ~ heres, (sem endnu
er meget ung), Juvenal. 14, 5; men ~ statua, (af-
bildet dermed), Val. Max. — Bullidenses, etc., f.
ind. Bullis.

bullo, ire, f. ind. bullo. — 1. bullitus, f. ind.
bullo nr. H. — 2. bullitus, us, m., [bullio]: Brusen
el. Boblen, aquae, Vitruv. — bullo, are, o. bullio,
vi, tum, 4, n., [bulla], idtrykker Naturlighden: at
boble, ogf. at væde, (germ. walden); df. om Vand-
det: at væde el. at sprude, at fæse Blæser el. Bøbler:
— H) Jermen bullare; ubi vinum bullabit, (er i Xeg),
Cato; cf. Plin. 9, 6, oftere; — H) Jermen bullire har
Cels., o. A.; men summa non bullit in aqua, (i. e.
non emergit), vid. Pers. 3, 31; — ogf. „everf.“: ~
indignatione, Appul.; — not.: flt. ogf. pass. partic.
bullitus, 3: oftegt, Veget. — bullūla, ae, f., dem.
af bulla: 1) liden Blære el. Boble, Cels.; — 2) liden
Bulle el. Halsbule, Hieron.

būmamimus, 3, [bu- el. bor-, mamma]: med
fiere bryster: df. „everf.“: ~ uva, (fier el. fymtende),
Varro. — būmastus, i, f., βομαστος, (horbrystet,
se. εμπελός): Vitrante med fiere Druer, Virg. Ge. 2,
102, Colum.; cf. Plin. 14, 3. — būmelia, ae, f.,
βομηλία: en Art af Mættæet, (maximus excelsior L.),
Plin. 16, 24. — būnias, adis, f., βομιάς, o. bū-
nion, i, n.: tvende Arter af Xæggen napus, (Mæpe
el. Xee), Colum., Plin. 20, 11.

Bupatus, i, m.: Billebugger fra Chies; hans
Hænder med Tigernen Sippnar f. Hor. Epod. 6, 14,
o. Plin. 36, 4. — buphthalmos, i, m., βούφθαλ-
μος: 1) Dreie, etflags Plante, Plin. 25, 42; — 2) en
Art af aizoön majus, ibd. 102. — hupleuron,
i, n., βούλευρον, (Dreife): etflags Elieimplante;
vid. Plin. 22, 35. — buprestis, is, f., βούρηστις:
1) etflags Insect, efter hvis Skif Røerne bryne, Plin.
33, 10, Veget.; — 2) etflags Bært el. Plante; vid.
Plin. 22, 36.

bura, ae, f. ind. buris. — Burdigala, (Burdeg.),
ae, f., (hod, Bourdeaux): Ausenius's Jørdet, Auson.;
— df. Burdigalensis, e, Sidon. — burdo, ōnis,
m.: Muleset, (nemt. efter en Singt og en Afseninde),
Dig.; df. — burdonarius, i, m.: Muleseldriver,
Edict. Dioclet. — burdunculus, i, m.: etflags
Plante, (rimel. germ. Veretsh), Marc. Emp. 5.

burgarii, orum, m.: Befættningen i en Grænde-
fæstning, Cod. Theod.: af — burgus, i, m., [πύργος]:
Borg el. Castel el. Fort, Veget., Cod. Just. — Bu-
rii el. Buri, orum, m., vid. Tac. Germ. 43. —
būris, is, m., (bos Varr. ogf. bura, ae, f.), [i.
e. βός οὖρα, Drehiert el. Røpale]: Krumkræet paa
Vleven; vid. Virg. Ge. 1, 170; fracta bura, Varr. —
burrae, arum, f.: Rærestreger, Auson. — burrhin-
on, i, n., [βόρις, ὄρις]: Drenase; df. etflags Plante,
Appul. — burricus, i, m.: etflags liden Xeft, Veget.
— Burrus, f. ind. Pyrrhus.

būselinum, i, n., βοσέλιον, (Drevehende):
etflags Plante, Plin. 20, 47. — busequa, f. ind.
hubsequa. — Būsis, idis, Βούσις; 1) m.: ægyp-
tisk Konge, der ofrede Fremmede, men blev selv om-
bragt af Hercules, Virg. Ge. 3, 5; — ac. Busirin, Ovid.;
— H) f.: By i Nederegypten, med et Xfistempel, (hod.
Busir), Plin. 5, 11.

busticetum, i, n., fild. Biform af bustum:
Gravsted, Arnob. — bustirāpus, i, m., [bustum,
rapiō]: der befæfter Gravstederne; som Skælsørd,
Plaut. Pseud. 1, 3, 127. — bustūrius, 3, [bustum]:

børende til et Ligbaal, gladiator, (som sætter deres til den Niferes Hæd), Cic. Pis. 9: ~ moecha, Martial. 3, 93; — b) egl. subst. bustuarius, i, m.: som besøger de Dødes Jernbrændelse, Amm.

bustum, i, n., [af ious. buro, f. uro. f. und. Bøgstavet B.]; 1) „egentl.“: A) oprel.: det Sted, hvor et Lig forbrændes og begravet: vid. Lucr. 3, 949; liget. in pl.: fumantia busta, Stat.; — B) egl. „alm.“: Grav el. Gravsted, Cic. Leg. 2, 26, (hvor bustum er Oversættelse af *μῆσος*); liget. id. Tusc. 5, 35; dog oftest „poet.“; vid. Virg. Aen. 11, 850, Hor. Od. 3, 3, 10, v. A.; — II) „overf.“: hvad der (ligesom en Grav) modtager noget til Tilintetgjørelse; saal. Lucr. 5, 991, om Røddernes Mave: cf. Ovid. Met. 6, 665; men Cic. Pis. 4 v. 5: bustum reipublicae; — bustum legum omnium ac religionum; — endel. „poet.“: civilia busta, Philippus, (neml. som Bøstplads i Bergetrigen), Prop. 2, 1, 27; — not.: Busta Gallorum: Sted i Rom, bekvæmt efter de der forbrændte og begravne Gallier, Varr., Liv. 5, 48.

būtō, onis, m.: en Jælfart, Plin. 10, 9. — Butes, ae, m., *Βούτης*, græsk Mandsnaam; vid. Virg. Aen. 5, 372, oftere. — Buthrótus, i, n. (egsl. Buthrótus, i, f., Ovid.), *Βουθρότων* (-ός): Søfad el. Rystby i Epirus, (hod. Butrinto), Plin. 4, 1; cf. — Buthrótus, 3, ager, causa, Cic. Att. 16, 16; — Buthrótii, orum: Jæddaaer af B., ibd. — buthysia, ae, f., *βουθυσία*: Offerlagning af Ornen, Suet. Ner. 12. — Butieum linum: benævnt efter Byen Butos i Nedreægypten, Plin. 19, 2. — butio, onis, m.: Rørdrummen, Auct. Carm. d. Philom. — butyrum, (-on), i, n., *βούτυρον*: Smør, Colum., Plin. 11, 96. — buxans, tis, adj., [buxus]: burremsfarvet, pallor, Appul. — Buxentum, i, n., *Πυζός*: By i Lucanien, Liv. 34, 45, e. Veil. 1, 15; — B) cf. 1) Buxentinus, 3, ager, Frontin.; — 2) Buxentius, 3, pabes, Sil. — *buxetum*, i, n.: Burremsplantering, Martial. 2, 14, tonsile, id.; e. — *buxens*, 3: af Burrems, luci, Solin.; — navn. giort el. færdiggiort af Burrems, formae, (til Dst), Colum., mola, Petron.; — 2) „overf.“: burremsfarvet, rostra (anatum), Varr. ap. Non., dentes, Martial., anuli, Petron.: — egl. ∞ pallor, Appul., luro, id.; — [buxus]. — *buxifer*, a, um, [buxus, fero]: som bærer el. frembringer Burrems, Cyturus (mons), Catull. 4, 13. — *buxosus*, 3, [buxus]: som ligner Burrems, ryllobalsamum, Plin. 12, 54.

buxum, i, f. und. flgd. — *buxus*, i, f., (egsl. buxum, i, n., Lat. Virg. v. A.), *αἰξός*: 1) „alm.“: Burrems el. Burrems træ, densa folius, Ovid., perpetuo virens, id.: ora buxo pallidiora, id.: cf. id. Met. 11, 417; — beskrives Plin. 16, 28; — II) „bes.“ e. „ancron.“: A) Bedret af Burrems træ: vid. Plin. l. e. 81; tornorasilte buxum, Virg. Ge. 2, 419; multiflori — tibia buxi, (i. e. e. buxo), Ovid. Met. 12, 158; — B) hvad der er giort af Burrems, (vid. Plin. l. e. 66); navn. en Høide deraf, Virg. Aen. 9, 649, Prop., Ovid., v. A.; — egl. en Top el. Høide deraf heet, Virg. Aen. 7, 382: volubile buxum; cf. Pers. 3, 51; — egl. en Gaardlam deraf, Ovid. Fast. 6, 229; cf. Juvenal. 11, 191; — egl. en Skrievtræ af Burrems, (f. egl. abies v. 2. acci ss. II.), Prop. 3, 22, 8.

Byzges, ae, m., *Βούζης*: gammel atheniensisk Heros, Dødsfader af Hæven og af Moising med Dren., cf. Triptolemus v. Epimenides; vid. Plin. 7, 57, v. Varr. R. R. 2, 5; f. egl. Serv. ad Virg. Ge. 1, 19.

Byblis, idis, f., *Βύβλις*: Datter af Nileus; hendes Jernvandling til en Kilde f. Ovid. Met. 9, 153; cf. id. A. A. 1, 282, v. Hygin. Fab. 213. — Byblus (-os), i, f., *Βύβλος*: gammel By i Phoenicien, berømt af Aconitis Dødsfæle, Mela. Plin. 5, 17. — Byllis el. Bullis, idis, f.: By i d. græske Thracien, Caes. B. C. 3, 40, Cic. Phil. 11, 11; — cf. Bullidenses, Caes., Bullienses, Cic., Bulliones, id., inc., e. Bullini, Liv.: Jæddaaer deraf.

Byrsa, ae, f.: Borgen el. Fæstningen i Carthago, Virg. Aen. 1, 367, Liv. 31, 62. — byssinus, 3, *βύσσινος*: af Bomuld, linum, Plin., vestis, Appul.; af — byssus, i, f., *βύσσος*: Bomuld el. Bomuldestoi, Appul.

Byzacenes, 3, f. und. flgd. — *Byzacium*, i, n., (*Βυζάντιον*): den østlige Del af Africa Propria, imellem Hæren Triten og den lille Syrie, Varr., Plin. 5, 3; — B) cf. 1) *Byzacenus*, 3: byzacif, provincia, Cod. Just.; — 2) *Byzacius*, 3: = frgd., Sil. — *Byzantium*, i, n., *Βυζάντιον*: By i Thracien, ved Besøernes, ligesomverf Chalcedon, (hist. Constantinopolis, hod. Tyrkernes Stambul), Mela, Plin. 4, 18, Nep. Paus. 2, Liv. 38, 16, bcf. Tac. Ann. 12, 63 flgd., v. A.; — B) cf. 1) *Byzantius*, 3: byzacif, litora, (om Strædet ved Constantinopol), Ovid. Trist. 1, 9, 31, portus, Plin. 9, 29; — b) cf. *Byzantii, orum*, m.: Jæddaaer af Byzantium, Cic., Nep., Liv.: — 2) *Byzantiacus*, 3: = frgd., lacerit, Stat.: — 3) *Byzantinus*, 3: = frgd., Auson., Sidon.

C.

C, e: det tredje Bogstav i d. latinske Alphabet, svarer oprel. baade i Lyd og i Gestalt til Grækenes Γ; — men fædd. svarer Latins C til Grækenes Κ, hviler sidste i Latinen alene vedblev undert. foran a, hv. Kal., f. Calenda, egl. f. calumnia; — A) hertil mærkes endnu: a) efterfulgt „q“ alene kan staa foran B-Lyden af u, saa træder „c“ i det Sted, saafart denne B-Lyd er falden ud; cf. Quirites v. Cures, qui vel endog efter et andet e faldt ud; saal. findes pulcer, (af *πολύζωος*), scindo, (af *σχιζω*), Baec, f. Baecia, (SC. de Baecanalisibus); dog strev man allerede paa Cicero's Tid: schedā, f. scida, pulcher, f. pulcer, osv.;

— B) fremdeles er at mærke: a) den hyppige Jorverksing af „c“ v. „g“, navn. hos de slydende Bogstaver; saal. cygnus, f. *κύκνος*; seemen, af seco, etc.; egl. hos andre Bogstaver; saal. misceo, af *μίσγω*, gubernator, af *κυβερνήτης*; — b) Jorverksingen af „c“ v. „d“ (el. „m“), navn. foran qu; cf. equis, (f. equis); egl. bærer hertil acquiro, f. adquiro, etc.: fremdeles de forskjellige Skrivemaader af Accius v. Attius, egl. Actius; egl. Endelserne -cius v. -itius: egl. fecialis v. foecialis, anclare v. antare, induciae v. indutiae, etc.; — C) men egl. foran „e“ v. „i“, etc., indtalte Romerne „c“ som k. herfor taler egl. Analogien af det Græske, dertil de nyere Sprogds hyppige Efterligning af Romernes Indtale, (saal. Typhernes: Kaiser af Caesar); f. egl. Virg. Ge. 1, 373; — D) endel. staaer C. som Abbreveatur:

a) paa Demmernes Stemmetavler, f. condemnio; vid. Cic. Mil. 6, und. Vogstavet A.; — b) fem merest Jernavn, f. Cajas; — c) fem Taltegn, f. centum.

*cāballatio, onis, f.: Jæder el. Ration til Heste, Cod. Theod.; e. — caballinus, 3, hørende til el. benævnt efter en Hest, caro, (Hestefæd), Plin., dentis, id.: — men „poet.“: ∞ fons, Pers. prol., (i. e. Hippocrene); — [caballus]. — cāballion, f. n., ligesom cynoglossa: Hiertænge el. Rilturt, Appul.

cāballus, i, m., καβάλλος: stet el. ringe Hest, Sj. el. Krit, Lucil. ap. Non., Hor. Ep. 1, 7, 88, oftere; — men med Lume: ∞ Gorgoneus, (f. Pegasus), Juvenal. 3, 118; — b) berit mærkes Drefsprogene: optat arare caballus, etc., Hor. Ep. 1, 11, 42, „alleg.“, f. ingen er jerneiet med sin Stånde; — men tanquam caballus in elivo, (om den Dorste el. Yngslemme), Petron.; — ogs. fem Drefsl, f. Hest el. Kreds, egl., vid. Martial. 1, 12.

Cābillōnum, i, n.: By i Gall. Lugd., id. Bernisse, (hod. Chalons sur Saône), Caes. B. G. 7, 42 o. 99. — Cabiri, orum, m., Κάβειροι: visse Gudsomme el. Eftygander, der med hemmelige Carimomer dyrkedes af Pelasgerne paa Lemnos o. Samothrace; ogs. here de, i Forbindelse med Dioscurerne: dii magni el. potes: vid. Varro L. L. 5, 10; ogs. in sing., Lactant.

*cācābācūs, (caec.), 3: hørende til el. ligesom i en Stedgryde, mous, Tertull.; e. — cācābātus, (caec.), 3: fort el. smudsig som en Stedgryde, aedificia, Paul. Nol.; — [cācabus]. — cācābo, (caec.), are, v. n.: nedtrykker Algerhønen's Naturlid: at stræppe, Auct. Carm. d. Philom. — cācābus, (caec.), i, m., κάκαβος: Røgetar el. Stedgryde el. Mædgryde, Varr.; ∞ aeneus, Colum., argenteus, Dig.; — demin. caecabulus, i, m., Tertull., o. A. — caecalia, ae, f., κακαλία: eilsags Planter, ogs. leontice, Plin. 25, 85. — cācātiō, ire, v. n., desid. af caeco, Martial.

cāchectia, (-ctes), ae, m., καχεκτης: som befinder sig ilde, navn. bestil el. feindstjig, Plin. 32, 39. — cāchecticus, 3, καχεκτικός: = frgd., Plin. l. c. — cāchexia, ae, f., καχεξία: Streebefindende; navn. Evindfor el. Daring, Coel. Aur.

*cāchinābilis, e; 1) som kan stoggerlee; ∞ animal (homo), Appul.; — 2) hørende til Efoggerlatter, risus, id.; — cāchinatio, onis, f.: besug Vatter, Efoggerlatter, Cic. Tusc. 4, 31: af — 1. cāchinnō, avi, (atum), i, v. n. (o. a.), [ligesom d. best. καχίζω el. καχίζω, o. germ. fchern, Naturlidende]: at lee beit, at stoggerlee, Lucr.; vid. Cic. Verr. 3, 23, o. Suet. Vesp. 5; — ogs. e. acc.: ∞ exitum alienjus, (lee beit derad), Appul.; — II) „poet. overf.“, ifølge etlags Ydligbed, om Havet: at plasse, Att. ap. Non.; df. — 2. cāchinno, ōnis, m.: som bestigen leer derad el. spetter cerover, Pers. 1, 13; o. — cāchinus, i, m.: stærk el. overgiben Vatter, Lucr.; cāchinum tollere, (bryde ud deri), Cic. Fat. 5, Suet., Hor., edere, Suet.; in cāchinus effundi, id.; cf. Cic. Brut. 60; — II) „poet. overf.“ ogs. om Vandets Plæten, Catull. 61, 273.

cāchia, ae, f., κάχη, ligesom buphthalmos el. Droeie: eilsags Planter, Plin. 25, 42. — cāchrys, ōis, f., κάχρυς: 1) etlags Ildværet paa visse Træer om Dosten; df. navn. Grantappen, Plin. 16, 11, oftere; — b) Jemmarinens Frugt el. Viesmarer, id. 21, 60; — 2) de hvide Sæbeforn paa Planten crethrus, id. 26, 50.

cācizōtechnos, i, m., κακίζότεχνος, ligesom Kunstfærdiger; df. som altid finder noget at dable el. rette ved sit Arbeide, Plin. 31, 19. — cāco, avi, atum, i, (v. n. o. a.), κακώ, germ. fachen, (forrette sin Rodterst); 1) som neutr., Catull., Hor., Martil.; — 2) fem act., Phaedr. 4, 17; — men „overf.“: cacata charta, (besudlet el. flet), Catull. — cācōēthes, is, n., κακώης: det Dnkariede, navn. i Epydomme, Cels.; ogs. in pl., Plin. 22, 21; — 2) „overf.“: scribendi cācoēthes, (ulæglig Eftbesyge), Juvenal. 7, 52.

cacōphaton, i, n., κακόφωνον: Urriktighed el. Smudsigbed i Udrøffet; vid. Quintil. 8, 3, 17. — cācosyntheton, i, n., κακόσυνθετον; i Rhetoriken: Ordnes urigtige Forbindelse, Gramm. — cācōzēlia, ae, f., κακόζηλια: feilagtig el. anstødelig el. smagløs Eftertigning, Quintil. 2, 3, 9. — cācōzelus, 3, κακόζηλος: som feilagtigen eftertigner; vid. Suet. Aug. 86.

cactus, i, m., κάκτος: spansk Artstok, (cynara cardunculus L.), Plin. 21, 57; — 2) „overf.“: det Stikende el. Ubegagelige, Tert. — cācula, ae, m.: en ringe Træl el. Tjener; navn. Soldatertjener; ogs. ∞ militaris, Plaut. Trin. 3, 2, 98.

cacumen, is, n., [i. e. acumen m. Jerslaget „c“]: 1) „egenl.“: A) „alm.“: den yderste Ende el. Spids af en Viesstand, (være sig i eyerst el. liggende Stilling); f. ogs. acumen o. culmen, ss. h.: — ∞ vicina (arborum), vid. Lucr. 1, 897; cf. Virg. Ecl. 3, 2, oftere, Ovid. Met. 1, 346, o. A.; f. ogs. Caes. B. G. 7, 73; ogs. om Græsstræets Top, Ovid. Trist. 3, 3, 12; — fremdeles montis vicina cacumina coelo, Lucr. 6, 459; cf. Hor. Epod. 16, 28; ogs. Ovid. Met. 1, 310, oftere, Plin., o. A.; — B) „bes.“: A) Ringens Yderste el. Extremitet; ∞ atomi, Lucr., cujusque rei, id., ovi, Plin., membrorum, id.; — b) „teehn.“: den over et Bogstav satte Accus, Capella; — II) „overf.“: det Yderste el. Yderste el. Sidste, d. c. Enden el. Maaler; vid. Lucr. 2, 1130, o. id. 5, 1456; df. — cācumino, (avi), atum, i, v. a.: tilspidsfor: summusque cacuminal aures, Ovid. Met. 3, 195; ova cācuminata, Plin.

Cacus, i, m.: Son af Vulcanus, og vældig Døver fra sin Hule i Aventurierberget; — hans Sænder med Hercules f. Ovid. Fast. 1, 543, Liv. 1, 7, o. Virg. Aen. 8, 190 fgd.

cādāver, eris, n., [cado, d. c. falder; cf. πτώμα, πτώω]; 1) „egenl.“: det døde Legeme af Menneffer og Dyr; df. A) om Menneffer: et lig, Lucr. 2, 415; navn. ogs. den faldende el. Myrdedes Lig, Caes., Sall., o. A.; cf. Cic. Mil. 13, Suet. Calig. 59, o. A.; — B) om Dyrene: Adsel, død Krop; vid. Virg. Ge. 3, 557; — men som Staldsørd, vid. Cic. Pis. 9; — II) „overf.“ o. „alleg.“ om Ruinerne af ødelagte Byer; vid. Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; df. — cādāverina, ae, f., (sc. caro): Kiødet af et lig, Tertull.; e. — cādāverōsus, 3: ligagtig el. ligfarvet, facies, Ter. Hee. 3, 4, 27.

Cadi, orum, m.: By i Phrygien, paa Grændsen af Lydien, Prop. 4, 6, 8. — cādāilis, e, [cadus]: hørende til en Kruffe, resina, Coel. Aur. — cādīvus, 3, [cado], feld. Biform af caducus; 1) om Frugter: som falder ned af sig selv, (el. uden at plukkes), mala, Plin.; — 2) om et Menneffe: som har den faldende Syge, Marcell. Empir.

Cadmeis, etc., f. und. Cadmus. — cadmia, (-ea, Tert.), ae, f., καδμία, (-ia); 1) Kobberite, Kobold, lapis, ex quo fit aes, Plin. 34, 2 o. 22; — 2) Døngalmel el. Kionreg, ibid. 22.

Cadmus, i, m., Κάδμος: Son af d. phoeniciske K. Agenor, og Broder til Europa, ved Harmonia Kader til Jno, Semete, Agave, o. A.; anlagde i Boeotien Borgen Cadmea, hvorefter Phoen. Theben sildigere reiste sig, Ovid. Met. 3, 15 fgd.; — ogs. indførte han Bogstavskriften; vid. Plin. 7, 57; — om hans Forvandling til en Slange f. Ovid. Met. 4, 563 fgd.; — B) df. 1) Cadmeus, 3, Κάδμειος: cadmeist, Thebae, Prop., Tyros, id.; ∞ juvenus, Stat., (i. e. Thebana); men ∞ gens, stirps, manus, Sil., (i. e. Carthaginiensis, fordi ogs. Carthago er en phoenicist Coloni); — b) subst.: Cadmea, ae, f., (sc. arx): Borgen i Theben, Nep. Pelop. 1, o. id. Ep. 10; — 2) Cadmēus, 3: = Cadmeus; men ∞ seges, Val. Fl., (de af Cadmus faaede Dragebønder); — 3) Cadmēis, idis, f., Καδμῆϊς; a) adj.: cadmeist, arx, (i. e. Cadmea), Ovid.; ∞ matres, (Thebanerinderne), id.:

— b) subst.: Cadmeis: Cadmeerinde el. Datter af Cadmus; faal. f. Semele, Ovid. Met. 3, 287, f. Ino, id. Fast. 6, 551; ogs. in pl. Cadmeides, Datter af Cadmus, Senec. Herc. Fur. 758; — not.: Cadmus, Hifterter af Miletus, skal først have strevet i Prosa, Plin. 5, 31; — ogs. en Skarpreiter af dette Navn anføres, Hor. Sat. 1, 6, 39.

cado, cecidi, casum, 3, v. n., [best. m. *κατέλθω*, v. ned el. nedab; ogs. at mærke som intransitivt Stam-
ord til caedo]; 1) „egentl.“; A) „alm.“; 1) at falde ned el. ned derpaa el. ned derfra; (navnl. „poet.“; hvorim. decido, exido, etc., ere hyppigere i Prosa); — absol., oftere m. in c. acc., el. m. ab el. ex el. de, ogs. c. abl.; — cadit nix, Lucr.; cadunt imbres, id.; ogs. m. tilføiet adv. altius, (fra høiere Steder); vid. Virg. Ecl. 6, 38, v. Cic. Orat. 28; — ∞ in terram ... in aquam; vid. Lucr. 6, 745; cf. Prop. 4, 1, 61, v. A.; — a somnio ne rursus cadas, Plaut. Mil. gl. 4, 4, 15; cf. Ovid. Fast. 3, 20; ∞ ex equo, Cic., de equo, Plaut.; de coelo cecidisse el., Lucr. 5, 791; cf. Ovid. Met. 2, 322; men ∞ manu el. manibus, f. necens.; — 2) navnl. ogs.; a) faldende at fælde sig derfra, at falde ud el. af; — vid. Lucr. 5, 671, v. Virg. Aen. 6, 310, ogs. Hor. A. P. 61, v. Ovid. Met. 7, 511 v. 586; — cecidere manu, quas legerat, herbas, ibid. 11, 351; cf. ibid. 4, 223, ogs. Cic. Off. 1, 22; — b) om visse naturlige Bevægelser, navnl. om Himmellegemernes Nedgang, og om Hoderens Fald; — Acturus cadens, Hor. Od. 3, 1, 27; cf. id. Epod. 10, 10, ogs. Virg. Aen. 1, 180, v. Tac. Germ. 45; — annis ... cadit in sinum maris, Liv. 38, 4; ∞ flumina in pontum, Senec. Med.; — c) entel. om Færingsspil: at falde saa el. faa; vid. Ter. Ad. 4, 7, 22 flgd., v. Liv. 2, 12, fin.; — B) „bes.“; 1) at falde omkult, at synke el. seque ned; — qui cadit in plano etc., Ovid. Trist. 3, 4, 17; cf. Liv. 1, 56, v. Suet. Caes. 82, ogs. id. Aug. 43, v. Ovid. Met. 4, 579; — ogs. om Tung; quippe cadunt toti montes, (styrte sammen), Lucr.; ligesl. concussaeque cadunt nebes, (neml. i Jordstøtse), id.; — ogs. om de afbrædte Lemmer: at synke el. falde sammen, id.; — 2) d. præquant: at falde i Elaget el. i Kampen, som faaret el. trædt; — hostes crebri cadunt, Plaut.; ∞ in acie, Cic.; pauci de nostris cadunt, Caes.; optimus quisque cadere, aut sauciari, Sall. Jug. 92; cf. id. Cat. 60; ofte ogs. hos Nep., Liv., Tac., v. A.; ∞ pro patria, Quintil.; — ogs. om anden voldsom Dødsmaade el. Udsættelse; vid. Tac. Ann. 2, 71; — ogs. undert. m. ab; Torqueor, infesto ne vir ab hoste cadat, Ovid. Her. 9, 36; cf. Suet. Oth. 5; men c. abl. (efter d. udvælsne ab), Hor. Od. 2, 4, 9; — b) „poet.“ ogs. om Dødsdøyr: at falde, at blive slagter; vid. Virg. Aen. 1, 331, v. Hor. Od. 3, 18, 5; — c) ogs. „erentl.“ om et Truentimmer: at falde, edsl., Plaut., Tibull.; — II) „fig.“; A) „event.“; 1) „alm.“; uvisfaarligen at falde el. fomme el. gæraade deri el. derunder; sædv. m. sub el. in, ogs. m. ad; — ∞ sub sensum, Lucr., Cic., sub oculos, Cic., in conspectum, id., sub animum mensuram, id.; — ∞ in deliberationem, (være Giensstand derfor), id.; cf. id. d. Or. 2, 2; men id. N. D. 1, 9: quod ne in cogitationem quidem cadit, (hvad end ikke Tanke kan fatte); — ∞ sub imperium ditionemque populi Rom., id., in potestatem unius, id.; men m. sub, vid. Lucr. 5, 1146; — ∞ ad servitia (regnum), Liv. 1, 40; cf. Cic. d. Rep. 1, 44; — entel. ∞ in suspicionem, (gæraade deri), Nep., in offensionem, Cic., in calumniam, Quintil.; — 2) „bes.“ ogs.; aa) ∞ in el. sub aliquem el. aliquid, at falde ind dermed, at gælde derem, at påse derfor el. derpaa, edsl.; vid. Cic. Sull. 27, v. id. Off. 3, 20; men Heu, cadit in quemquam tantum scelus? Virg. Ecl. 9, 17; hoc quoque in rerum naturam cadit, ut etc., Quintil.; — quae (res) sub eandem rationem cadunt, Cic.; — bb) at falde ind el.

indtræffe til el. i en vis Tid; ligesl. m. in; vid. Cic. Fam. 15, 11; navnl. ogsaa i Handelsforeget: at fer falde til Berøring, in eam diem cadere nummos, qui debentur, etc., id. Att. 15, 20; — c) at falde ind, at indtræffe, at stee, edsl.; a) ∞ alieni: at træffe el. vederfares nogen, (alts. f. accidere); — hoc cecidit mihi peropportune, quod etc., Cic. d. Or. 2, 4; cf. ibid. 1, 21, v. id. Mil. 30; — b) absol.: at falde ud derfor el. faa el. faa; undert. impers., oftere m. nomin. comm.; — sane ita cadebat, ut vellem, Cic.; aliorum vota ceciderunt, Flor.; men Tibull. 2, 2, 17, absol.: vota cadunt, (i. e. rata sunt: gaar i Sympeltse; førstelligt fra Prop. 1, 17, 21; f. necens.); — dd) cadere in el. ad irritum, ogs. in cassum: at falde ud el. blive til intet, at slaae fejl, edsl.; — vid. Lucr. 2, 1166; dolore tantae ad irritum cadentis spei, Liv. 2, 6; cf. Tac. Ann. 15, 33; — men haud irrita cecidere minae, Liv. 6, 35; — ee) at falde hen, at formindses, edsl.; — pretia militiae casura in pace etc., Liv. 31, 35; inde cadunt vires etc., Lucr. 5, 410; — oftere: atfalde at ephere el. at tabe sig, at gaar til Grunde, edsl.; navnl. om Vinden: at lægge sig el. stilles; — cadit Eurus etc., Ovid. Met. 8, 2; cf. Liv. 26, 33; ligesl. poet. om Havens Brusen, Virg. Aen. 1, 151; — B) „ment.“; 1) „ethisk“ el. om en Vidensteb, edsl.: at falde el. svækkes, at tabe sig, edsl.; — non tibi, ingredientibus flumina, ira cecidit? Liv. 2, 40; cf. Pers. 5, 91; ogs. om Modet: debilitari animos, aut cadere etc., Cic. Lael. 7; men id. Fam. 6, 1: ita cadere animis, (saalteses at tabe Modet), ut etc.; cf. id. Off. 1, 21; — 2) fremdeles i Rettsproget: ∞ causa el. formula: at tabe sin Sag, navnl. ifølge en Færmfæil; vid. Cic. d. Or. 1, 36, v. Senec. Ep. 48, — cadere criminibus repetundarum, (blive domfælden ifølge Anklage derfor), Tac. Hist. 1, 77; cf. id. Ann. 6, 14; men Cic. Att. 16, 15: cadere privatum ... publice, (i. e. fortunis everti: berøves sin Eiendom); — 3) at fomme af Brag, at tabe sit Være; navnl. om Dreene, Hor. A. P. 70; — ogs. at være forjædet el. unyttig, Omniaque inrurato litore vota cadunt, (i. e. irrita sunt), Prop. 1, 17, 4; — entel. om et Thæaterryste: at falde igiennem, at mishage, edsl.; (opp. stare), vid. Hor. Ep. 2, 1, 176; — C) „techn.“ el. i Grammatiken og Rhetoriken: at falde el. ende og ligesl. om at udvæne sig saa el. faa; — quod verba melius in syllabas longiores cadunt, Cic. Orat. 57; cf. Quintil. 12, 10, 31, v. ibid. 33; — d. similitur cadentia, (*καταπίπτειν*), om Endelsesnes Sydelighed; (at adfille fra similitur desinentia, *καταπίπτειν*; om Endelsesnes rhythmiske Fald); vid. Cic. d. Or. 3, 51, v. Quintil. 9, 1, 42, oftere. — h) ogs. om Sæmningernes og Talens rhythmiske Fald; vid. Cic. Orat. 67; cf. ibid. 59, v. id. Brut. 8. ligesl. numerus opportune cadens, Quintil.; apte cadens oratio, id.

caducarius, 3, [caducus]; som angaar berørelsen Gode, lex, Dig. — caduceator, oris, m.: en til Rienten affænde Herold; vid. Liv. 26, 17, oftere, v. Curt. 3, 1, oftere; af — caducum, i, n., (sc. sceptrum), v. caduceus, i, m., (sc. scipio), [best. m. *κατάκλυτον*, aol. *κατόκλυτον*]; Heroldstavens, pacis signum, Varr. ap. Non.; cf. Cic. d. Or. 1, 46; tabellarium cum caduceo (mittere), Nep.; caducum praefereutes, Liv.; — b) ogs. Mercurius, som Underens Sendebud, tillagges caduceus el. Heroldstav, som Attribut, Macrobi. Serv. ad Virg. Aen. 1, 212; f. ogs. flgd. — caduceifer, i, m., [caducus, fero]; som bærer Heroldstavens; Epitbet til Mercurius, Ovid. Met. 8, 628; ogs. absol., f. Mercurius, ibid. 2, 708, oftere.

caduciter, adv. forsl. f. praecipitanter, Varr. ap. Non.; af — caducus, 3, [cado]; 1) „egentl.“; A) „alm.“: som falder ned deraf, (navnl. af Træet), glans, Dig.; cf. Lucr. 5, 1362; men oftest „poet.“; ∞ frondes, Virg., Ovid.; ∞ poma, Prop.; cf. Martial.

8, 61; — *egf.* om andre Ting: falden *et.* faldende, *aqua*, Varr., lacrimae, Ovid., *cf.* Hor. Od. 2, 13, 11; men — fulmen, (nedstyrtende), *ibid.* 3, 4, 11; — *tela*, Prop.: — B) *bes.* *egf.*: a) *caducus bello*, (falden i Krigen): *vid.* Virg. Aen. 6, 481, *e.* *ibid.* 10, 622; — b) *tibi* sigelig til at falde, som let falder; *vid.* Cic. d. Senect. 16; — *cf.* hos Lægerne: *om homo*: som har Fald *et.* Epilepsi, Firmic.; *om morbus*, Fald *et.* Epilepsi, Appul.; — U) *overf.* *egf.*: a) *alim.*: falskefærdig, brostfærdig, for-gængelig; (navnl. *egf.* i Philosophien: om de jordiske Gøder, i Medicin, af Mandens og Drengs Fortrin); — *infra* (unum) nihil est, nisi mortale *et.* *caducum*, praeter animos etc., Cic. d. Rep. 6, 17; *cf.* *id.* Phil. 4, 5, *e.* *id.* Lael. 27; men mortales *caducique* tituli, Plin. Pan. 53; — *cf.* *egf.* om den menneskelige Stræben: spildt, forgyderes, labores, *id.* Ep. 9, 3; *effere* *poet.*: — *spes*, Ovid.: — *preces*, *id.*: — B) *bes.* i Hærs-spreget: — *bona*, forfalden Årv, (som neml. den nær-meste Årving ifte kan tiltræde), Dig.; *cf.* Cic. Phil. 10, 5, *e.* Juvenal. 9, 86; — b) *cf.* *alim.* *e.* *significatio*: quasi *caducum* atque *vacuum* (possessionem) etc., Cic. d. Or. 3, 31. (hvortil der sat at siige ingen Årving *et.* Eiermand findes); *cf.* Justin. 19, 3.

Cadureci, *orum*, *m.*: Fæst i Gall. Narb., (hod. Cahors), Caes. B. G. 7, 4; — *cf.* *Cadurecis*, 3, natales, Sidon., sedes, Anson.; — *bb*) *cf.* subst.; a) *Cadur-cum*, *i. n.*, (se. stragulum): Tæppe af cadureisf Ler-red, Juvenal. 7, 221; — b) *meton.*: den med *et.* ca-dureisf Tæppe smykkede Seng, *id.* 6, 337.

cadus, *i. m.*, *zados*: I) *alim.*: Mar *et.* Kruffe *et.* Glaske til Dybevaring af flydende Sager: navnl. ~ vini: Vintruffe *et.* Vinflaske, Plant.; men absol.: cado te praeficio, *id.* Stich. 5, 4, *m.*; *cf.* Virg. Aen. 1, 195; — b) *cf.* *egf.* *poet.* *f.* Vinen selv: *vid.* Hor. Od. 2, 7, 30, *e.* *ibid.* 3, 14, 18; *ligel.* ~ Chius, *ibid.* 3, 19, 5, *e.* Tibull. 2, 1, 28; — c) men *egf.* *fiente* *cadus* til Dybevaring af andre fly-dende og fæste Sager, navnl. af Senning, Martial., af Olie, *id.*, Plin., af Krugter, *id.* *egf.* af Penge, *vid.* Martial. 6, 27; — *encl.* *egf.* *poet.* *f.* urna, af Afkruffe, Virg. Aen. 6, 228; — U) *bes.*, som Maal for flydende Sager holder *cadus*: 3 urnas, *cf.* 12 congios, *cf.* 72 sextarios; *vid.* Remm. Fann., *e.* Plin. 14, 17, (hvor *gen. pl.* cadum). — *Cadusii*, (Cadd., Liv.), *orum*, *m.*: Fæst i Metien ved det caespitæ Hav; — *Cādusia*, *ae. f.*: deres Land, Mela, Plin. — *cad-ytas*, *ae. m.*, *zadurus*: etflags Snylteplante i Sy-rien, Plin. 16, 92.

caecias, *ae. m.*, *zazias*: en Nordøstvind, Plin. 2, 46, *e.* 11. — *caecigenus*, 3, [caecus, *gigno*]: som er født blind, *vid.* Lucr. 2, 711. — 1) *caecilia*, *ae. f.*, I) en Dgleart, Colum.; — 2) en Lactueart, *id.* 10, 190. — 2) *Caecilia*, *ae. f.*, *f. m.*, *figd.* — *Caecil-ius*, *Caecilia*: romersk Slægt; *egf.* Personnavn, hvortil hører: Q. Caecilius Metellus, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 8; *ligel.* *Caecilia*, (Balearici filia), Cic. Div. 1, 44, *e.* *cf.*: — *not.*: *Caecilius Statius*: færd. romersk Genmeeriedigter, samtig med Cinnus; *vid.* Cic. d. Or. 2, 10, Hor. A. P. 53 *figd.*, *e.* Quintil. 10, 1, 99; — B) *cf.* 1) *Caecilius*, 3; *caecilif*, familia, Vell. 2, 11, *e.* *lex* *de ambitu*, Cic. Sull. 22; *et.* *Bidia* *lex* *de legibus ferendis*, *id.* Phil. 5, 3; — 2) *Caecilianus*, 3: = *figd.*, senex, (en af Digteren Sædus indført Dting), Cic. R. Am. 16; — men *Caecilianum* illud. (se. dictum) etc., Cic. Tusc. 3, 23; — *egf.* *alim.*: benævnt efter en Caecilus, cerasa, Plin., lactuca, *id.*: — *not.*: *sld.* *egf.* *Caecilianus*, *i. m.*: som Mandes-navn, Tac. Ann. 3, 27, *offere*. — *Caecina*, *ae. m.*: romersk Titelvord i d. sciniste Slægt; Licinius Caecina; *vid.* Cic. Or. pro Caecina; — *cf.* *oratio* *Caecimiana*, Capella; — *not.*: *f.* *egf.* Cic. Fam. 6, 5, *figd.*

caecitas, *atis*, *f.*: Blindhed; *vid.* Cic. Tusc. 5, 39; — 2) *egf.* *fig.*: ~ *mentis*, *id.*, libidinis, *id.*

— *caecitudo*, *mis*, *f.*: Biform af *figd.*, Auct. ap. Fest.: *e.* — *caeco*, *avi.* *atumi*, *i. v. a.*: I) *egent.*: blinder, gier blind, Lucr. 4, 326; — II) *fig.*: A) *overf.*: ~ *oculum vitis*, i Botaniken, (at for-cæve Diet derpaa), Colum.; — b) *poet.*: at for-cæmke, Avien. Perieg. 504; — B) *ment.*: a) forblin-der, forvirrer, mentes imperitorum largitione, Cic. Sest. 66; *caecata* mens subito terrore, Liv. 41, 6; *cf.* Ovid. Pont. 2, 7, 45; — b) *celeritate* *caecata oratio*, (som derved er bleven dunkel *et.* usforståelig), Cic. Brut. 76; — [caecus].

Caecubum, *i. n.*: en af sin ægte Vin beremt Egn i Væstum, (i Nærheden af Smyrna), Martial. 13, 115; — *cf.* *Caecubus*, 3; *caecubiss*, *ager*, Plin., *vites*, *id.*, *vina*, Hor.; — b) *cf.* *atter* subst.: *Caecubum*, *i. n.* (se. vinum), Hor. Od. 1, 20, 9, *offere*. — *caeculto*, *are*, *v. n.*, [*f.* *caeculito* *af* *caecus*; *cf.* *ausculto*]: at være sigesom blind: men alene foresl.; *numnam* mihi oculi caeculant? Plant. ap. Fest.

caecus, 3, *alim.*: uden Øgs; *cf.* I) *act.*: som ifte seer, *d. e.* blind: A) *egent.*: *vid.* Lucr. 5, 839; ~ *catuli*, Cic.; men ~ *tergum*, (Slyggen), Sall. Jug. 107; — *este* *egf.* *absol.*: den Blinde; *facies miserabilis senis*, *caeci*, *infantis*, Quintil.; *apparet* *id.* *quidem caeco*, (sem Dødsreg), Liv. 32, 31; *cf.* Hor. Ep. 1, 17, 4; — *compar.* *caecior*, *id.* Sat. 1, 2, 91; — B) *fig.*: I) *overf.* *egf.* om Planterne: *iden* *Vine* *et.* *Knopper*; ~ *rami*, Plin. 16, 34; — 2) *overf.* *ment.*: blind *et.* for-blinder; *caecus* atque *amens* *tribunus*, Cic.; *cf.* *id.* *Plane*, 3, *e.* *id.* *Lael*, 13; — *egf.* *m.* (*figet* *abl.* *caus.*, *id.* *Cluent* 70; — *egf.* *m.* *ad.* (med Hensyn derpaa); *caecus* *ad* *has belli artes*, Liv. 21, 54; — *egf.* *e.* *gen.*: *caecus animi*, Quintil.; men *caecus* *fati futuri*, Lucan.; — b) *meton.* *egf.* om Videnstaben selv; ~ *timor*, Cic., *pavor*, Tac., *furor*, Hor.; ~ *expectatione* *pendere*, Cic. Agr. 2, 25; ~ *festinatio*, Liv.; ~ *et* *sopita socordia*, Quintil.; — II) *pass.*: som ifte seer, usynlig, forborgen, dunkel: A) *egent.*: sunt igitur venti ... corpora caeca, (Kegemer, *egf.* *døg* usynlige), Lucr. 1, 278; ~ *vallum*, Caes. B. C. 1, 28, (hvori sytse Pæle ere stiple); ~ *fossae*, (blinde *et.* *dækkede*), *ibid.*; ~ *fores*, Virg. Aen. 2, 453; *egf.* *hos* *venenum*, Ovid., *tabes*, *id.*, *insidiae*, *id.*, *vulnus*, Lucr.; (men *egf.* *er* ~ *vulnus*: Saar paa Slyggen, Virg. Aen. 10, 733); ~ *ictus*, Liv. 34, 14; ~ *corpus*, *f.* *Slyggen*, Sil.; — B) *overf.*: udschendet, dunkel, forborgen: *vid.* Lucr. 5, 1004; *res caecae*, atque *ab aspectu* *judicio* *remotae*, Cic.; ~ *fata*, Hor.; ~ *sors*, *id.*; — *comiss* *er* *Plant.* *Pseud.* 1, 3, 67: *Eme* *die* *caeca* (paa Credit) etc.; — b) *poet.* *egf.*: dunkel *et.* forvirret at høre, murmur, Virg. Aen. 12, 501. *clamor*, Val. Fl.; — III) *neutr.*: hvorefter man ifte kan see: *cf.* *mors*, *dunkel*, *ufendelig*: A) *egent.*: ~ *nox*, Lucr., Ovid., *caligo*, Lucr., Virg., *e.* ~ *tenebrae*, *id.*; ~ *domus*, (som mangler Lyset), Cic. Orat. 67; ~ *parietes*, (uden Vægning), Virg. Aen. 5, 689; ~ *geninae*, (uigenneemsigte), Plin.; men ~ *acervus*, (om Chæos: forvirret), Ovid. Met. 1, 21; — B) *fig.*: a) *avis*, *uiffet*, *eventus*, Virg. Aen. 6, 157, *morbus*, Colum., *dolores*, (ovis Marfager ifte fiendes), Plin.; *cf.* Liv. 45, 31; — b) *for-gyæves*, *frastøis*, *uden* *Benyding* *og* *Virkning*; *caecique* *in* *nubibus* *ignes* etc., Virg. Aen. 4, 209; ~ *exse-crationes*, Liv. 40, 10; — *compar.*, *f.* *event.*

caecutio, *ire*, *v. n.*, [caecus; *cf.* *balbutio*]: *er* blind, seer slet, (men alene for- *e.* *est.* *id.*); — *utrum oculi mihi caecutiam*, an *etc.*? Varro ap. Non.; omnes quodam modo caecutimus, Appul.

caedes, *is*, *f.*, [caedo]; I) *egent.*: A) *alim.*: Afbuggen *et.* Afstæren, (est. *id.*); *igni* atque *frondium caedem* *facere*, Gell.; — B) *cf.* *bes.*: 1) *Retbuggen* *et.* *Retstøden*, Myrden *et.* *Myrderi* *et.* *Mord*, navnl. i Slægt; — *caedem* *caede* *accumulantes*, Lucr. 3, 71:

caedem facere et. edere, Liv., committere, Ovid., Suet.; — b) ogs. Enigmord og anden voldsom Ombringske; vid. Cic. Cat. 1, 1, ogs. id. Mil. 5, 32, v. Hor. A. P. 3, 2; — 2) ogs. Dyrnes Rødtægning, navn. paa Jagten, Ovid. Met. 7, 675, (hvor caedis ferina, f. ferarum), oftere; ogs. Ofstælgning, id.; cf. Hor. Od. 3, 23, 11; — II) „overf.“ v. „meton.“; A) de falske el. slagte Personer; — ingentes ... caedis acervos, Virg. Aen. 10, 215; plenae caedibus viae, Tac. Hist. 4, 1; — B) ligesom *gōros*: det ved Mord udgyddede Blod; — permixta flumina caede, Catull.; caede mudentes (terrae), Ovid. Met. 1, 119, oftere.

caedo, caecidi, caesum, 1, v. a., [causat. et. act. af cado; alts. epri.: bringer til at falde]; 1) „egenl.“; A) „alm.“; 1) fælder, ombugger el. afslutter, arbores, Cic.; — lignum, (bugge Brænde), Plaut.; — coman vitis, (beskære), Tibull.; — senum, (slaae Hø), Colum.; men caedi montes in marmora, (at der udbugges Marmor deraf), Plin. 12, proem.; — toga apte caesa, (med el. af påskende Smit), Quintil.; — men „alleg.“ som Drøsfreg: ut ipse caedam vineta mea, (for at tage mig selv med), Hor. Ep. 2, 1, 220; — not.: caesa ruta, (Løstøre, el. rørligt Øds), Cic. Top. 26; f. ogs. und. ruo; — 2) slaaer derpaa el. derimod, slaaer el. pryglter; — januam saxo, Cic.; aliquem verberibus, Plaut., Ter., pugnīs, Plaut.; virgīs ad necem, Cic. Hor., Suet.; men „alleg.“: ~ stimulus pugnīs, (stampe imod Brædden), Plaut.; — B) „bes.“ el. pragmat: fælder, slaaer el. dræber, myrder; vid. Cic. Mil. 5; caeso Argo, Ovid. Met. 2, 533; cf. Virg. Aen. 11, 82; — 2) ds. ogs. a) i Krigsfreg: ~ hostem el. hostes: at slaae fienden, Liv. 2, 47, oftere, v. A.; — „poet.“ fætes ogs. Anføreren i fædetesfor Hæren; vid. Hor. Od. 3, 6, 36; men caesis ... acervis, Catull. 61, 359, (per hypallagen, f. caesorum ... acervis); — b) om Hverden el. Dyrne: at slagte el. dræbe; — greges armentorum reliquique pecoris, Cic. Phil. 3, 12; cf. Ovid. Met. 15, 141; — navn. ogs. at slagte den Ofst, at ofte; vid. Cic. Cluent. 68; ogs. ofte hos Liv., Suet., v. A.; cf. Virg. Aen. 5, 96, v. Hor. Epod. 2, 59; — som Drøsfreg siges: inter caesa et porrecta, (in mellem Døretes Etægning og dets Sættagelse paa Afstret, d. e. aldeles informet el. pludseligen), Cic. Au. 5, 18; — II) „overf.“; A) caedi testibus, Cic. Qu. Fr. 3, 3. (at blive ilde medtaget af Vidnerne, at have dem imod sig); — B) caedere sermones, Ter. Heaut. 2, 3, in., ligesom *zōntēs tā ὁῦναι*, (føre en Samtale, fæstlaes af Priscian; ved disserere); — not.: caesium, i, n., ligesom incisum: Indsnit el. Comma, Capella; ds. — caedūus, 3, fadv. om Træer: til at hugge el. fælde, silvae, Cato, Varro; navn. ogs. som vover op igjen, efter at være afbuggen, Dig.; caedua salici fertilitas, Plin. 16, 68.

*caelāmen, inis, n.: halvopboiet Arbeide; clypei caelamina, Ovid. Met. 13, 291; — caelator, oris, m.: Kunstner i halvopboiet Arbeide, Graveur; vid. Cic. Ver. 4, 24, Quintil., Plin., v. A.; v. — caelatura, ae, f.: Kunsten at udføre el. fiske halvopboiet Arbeide, (navn. i Metaller; ligesom sculptura, om Arbeider i Træ og Sten); vid. Quintil. 2, 21, 9; — dog ogs. undert. om faaranne Arbeider i Træ; vid. Plin. 35, 16; — b) „meton.“ ogs. de indgravde Figurer selv; vid. Suet. Ner. 47; men adeo altitris caelaturis etc., Plin.; cf. Sen. Ep. 5; — [caelo].

caelebs, ibis, adj. 1) „egenl.“: i ugift Stand, (være sig Ungkarf el. Enkemand); (censores) ... caelebs esse prohibito, Cic. Leg. 3, 3; ille erat caelebs senex, Plaut.; cf. Hor. Od. 3, 8, in., v. A.; — b) „meton.“; ~ vita, Hor., Ovid., lectus, Catull., Ovid.; — 2) „overf.“; a) om Dyrne: ~ aut vidua columba, Plin.; — b) om Træerne: hvorefter ingen Birranke slynger sig; (f. und. marito); ~ platanus,

Hor., Ovid.; liget. ~ arbor, vid. Plin. 17, 35; — not.: skrives ogs. caelebs. — caeles, caelestis, f. unc. coeles, etc. — caelibatūs, us, m., [caelebs]; ugift Stand, Suet.; Senec. — caelicolae, caelicus, etc., f. und. coelicolae, etc.

caelo, avi, alium, 1, v. a., [1. caelum]; 1) „egenl.“, (ligesom Grækerne *zōphōs*): graver el. huffer et halvopboiet Arbeide, navn. i Metal; — ~ aliquid auro, Cic., Ovid., in auro, Plin.; cf. Virg. Aen. 1, 619; — ~ senta auro, argento, Liv. 9, 10; cf. id. 23, 21; men vasa pretiose caelata, Cic.; caelatum aurum et argentum. (Guld- og Sølvfær med halvopboiet Arbeide), id. Tusc. 5, 51; — dog ogs. undert. om Arbeider i Træ el. Sten: vid. Virg. Ecl. 3, 36, v. Plin. 36, 4; — 2) „meton.“ ogs. om anden kunstig Afsteking; navn. beder en Væv med Figurer: velamina caelata multa arte, Val. Fl.; men Hor. Ep. 2, 2, 92, om en Digtning: Caelatumque novem Musis opus, (i. e. a novem Musis). — 1. caelum, i, n., [sejler Var. af caedo]: Græsffike el. Meisel; vid. Quintil. 2, 21 fin.; scyphus caelo dolatus, Varro ap. Non. — 2. caelum, i, n.: Stimmelen, f. und. coelum. — caelus, i, m., f. und. coelum.

caementa, ae, f.: Biform af caementum, Enn. ap. Non. — caementarius, i, m.: Stenbugger. Hieron.; v. — caementarius, (-tus), 3: bestaaende af utilbuggen Sten, structurae, Vitruv., parietes, id.; men ~ saxum: utilbuggen Sten, Kampsten, (opp. saxum quadratum), id.; af — caementum, i, n., (f. caedimentum, af caedo): utilbuggen Sten, Vitruv., Cic. Mil. 27, Liv. 21, 11; — ogs. in sing., Vitruv., Plin., v. A.; — b) ~ marmorea: Marmorbreyter, Vitruv., (hvs hvem ogs. Jermen caementa, ae, f.).

caena, ae, m. Afsteking, f. und. coena. — Caeneus, (disyll.), ei v. eos, m., *Καῖνός*, var efter Kæbelen født Pige, og hed Caenis; vid. Ovid. Met. 12, 189, oftere, Hygin. Fab. 11, ogs. Virg. Aen. 6, 148, (Serv.). — Caenina, ae, f.: aldgammel liden By i Latium, i Nærheden af Rom, Plin. 3, 9; — B) ds. 1) Caeninusensis, e: = flgd.; — men Caenineses: Indvaanerne, Liv. 1, 9; — 2) Caeninus, 3: cænnit, ara, Prop. 4, 10, 9, Acon, deres Konge, ibd. 7; men ~ nomen, Liv. 1, 10, i. e. Caenineses. — Caenis, idis, f., f. und. Caeneus.

caepa, (cepa), ae, ogs. pl.: caepae, arum, f., ogs. caepe, (cepe), (gen. is. el. indecl., vid. Freund.), n.: Vg el. Svibeløg, Grækerne *zōphōr*; vid. Plin. 19, 32, (hvor Jermen caepae, arum). — caeparia, ae, f.: aflags Sygdom paa Kiendskæne, Marc. Empir. — *caeparius, (cep.), i, m.: en Svibeløgshandler, Lucil. ap. Non.; v. — caepina, (cep.), ae, f., (formet som napina, porrina): Svibeløgplantning, Vgland el. Vgbed, Colum. 11, 3; — [caepa] — caepitum, i, n., ftd. Biform af caepa, Arnob. — caepulla, ae, f.: Biform af caepina, Pallad.

Caere, n. indecl.; (af nomin. inus. Caeres er gen. Caeritis, Virg. Aen. 8, 597, v. abl. Caerete, ibd. 10, 183); aldgammel By i Etrurien, herte (under Nævnet Agylla) til de 12 Staders Forbund, (hod. Cervetere), Plin. 3, 8, Liv. 1, 60; — B) ds. 1) Caeres, tis v. etis, adj.: cæritiss, populus, Liv. 7, 19; — b) ds. subst. pl.: Caerites, (Caeretes), um, m.: Indvaanerne af Byen Caere, Liv. 7, 19, flgd., v. id. 5, 50; — not.: ifølge deres Fortællelse af Romerne under den galliske Krig, havde de erholdt romersk Bergerret, dog uden jus suffragii; ds. hed i den flgd. Tid om en romersk Berger: referri in tabulas Caerites el. Caeritum: at miste sin Stemmestemme; vid. Gell. 16, 13; ogs. hører hertil Hor. Ep. 1, 6, 62: Caerite cera (i. e. tabula) digni; — 2) Caeretanus, 3: = flgd., omnis, Plin. 3, 8; — bb) ds. subst.: a) Caeretana, orum,

(se. vna), Martial. 13, 124; — b) Caeretani, orum, m.: Indvaanerne af Caere, Val. Max. 1, 1.

caerēsfolium, i, n.: Plin. 19, 51, v. A., egf. chaecephylum, Colum. 10, 106, Græfernes *χαίρεφύλλον* (hvf. v. framste cerfenil): Kiorvcl. — Caeres, Caeretanus, f. und. Caere.

caerimonia, (cerim.), ae, f.: [rimel. af Caere, ifølge Romernes ældgamle Religionsforbindelse med denne By; vid. Val. Max. 1, 10; efter nogle af Ceres]; — eyrel.: det Hellige, det til Guddommens Dyrtæffe Hørbørende; cf. 1) „alm.“; A) objectivt: Helligbed el. hellig Betsættethed: (held. v. m. sing.); — sanctitas regum... caerimonia deorum. Caes. ap. Suet. Caes. 6; ~ legationis, Cic. R. Am. 39; cf. Tac. Ann. 4, 64, oftere: — B) subjektivt: Hæderagt for Guddommen; sæd. Guddommens Dyrtæffe ved en ydre Handling, Cerimonitættelse; (byerim. religio faaet om den andre, som ydre Gudsdyrtæffe); — vid. Cic. Balb. 24; cf. id. Liv. 2, 53; f. egf. Nep. Them. 8, Liv. 29, 18, v. A.; — fild. in pl.: habere aliquid in caerimoniis, Plin. 37, 28; — II) „bef.“ v. „meton.“: religiøs Handling, Religionsfild; Cerim. ritus egf. om profane Skikke; oftest in pl.; vid. Cic. Rabir. perd. 13, v. id. Tusc. 1, 12; cf. Liv. 1, 20; ~ fetiales, id., publicae, Tac., antiquae, Suet.; men in sing., id. Aug. 94: barbarā caerimonia de filio consulenti etc.; cf. — caerimoniales, e: religiøs, caerimonielt, officia, Arnob.; v. — caerimoniosus, 3: = frgd., dies, Amm. — Caerites, um, f. und. Caere.

caerulans, tis, adj., Biform af caerulus: mørk farvet, himmelblaa, peplum, Fulgent. — caerulæus, 3, [fgde.]: = frgd.; vid. Vell. 2, 83. — caerulus, 3, v. caeruleus, 3, [af inus. caerius, i. e. caesius]: 1) „alm.“, ligesom *κυανεός*: mørkfarvet; oftest som poetisk Epitet til Luften og Vandet: himmelblaa, mørkeblaa, luftfarvet; vid. Lucr. 2, 771, fgde.; — egf. om andre Gienstande, hvis farve nærmer sig til hines; — cf. alfs. A) om Himmelen; coeli caerula templa, Enn. ap. Cic. Div. 1, 20; ligel. coeli caerula, Lucr. 1, 1089; cf. Ovid. Met. 8, 814; ligel. caerula, (hud. coeli), Lucr. 6, 482; — egf. om Univerfet el. Himmelframmet, id. 5, 770; — B) om Havet; ponti plaza caerula, ibd. 482; cf. Catull. 64, 7; ligel. caeruli campi, (i. e. mare), Plant.; ligel. m. vada, Virg., m. gurgis, Ovid.; — egf. absol.: caerula, orum, (i. e. aequor el. mare), Virg. Aen. 4, 583; — 2) df. egf.: a) om de med Havet forbundne Gienstande el. Begreber; navn. om Haageverne og deres Attributer; — vid. Ovid. Met. 2, 8 fgde.; ligel. ~ deus, Prop., (i. e. Neptunus); ~ mater (sc. Achillis, i. e. Thetis), Hor. Epod. 13, 16; — ~ currus (Neptuni), Virg.; ~ puppis, Ovid., via, id., Plaut.; — b) om Glederne, egf. alm. om Vandet: — caeruleus Thybris, Virg., amnis, Tibull.; egf. m. lympha, Ovid., m. guttae, id.; — C) om andre blaafige el. mørkeblaa Gienstande; ~ draco, Ovid.; ~ angues, Virg.; egf. ~ guttae (serpentis), Ovid. Met. 4, 578; men ~ vexillum, (himmelblaat flag), Suet. Aug. 25; — ~ oculi (Germanorum), Tac. Germ. 4; cf. Hor. Epod. 16, 7; — men ~ Britanni, Martial. 11, 53, (som farve fig med Blaat), Caes.; — b) df. subst. caeruleum, i, n.: blaa farve, Staalblaat, (faavel naturligt som efterlygner), Plin. 33, 57, Vitruv.; — II) „bef.“ egf.: A) mørk, dunkel, fort; „poet.“ om Deden og om dens Attributer, om Ratten, om Uheir, vcl.; — ~ mors, Albinov.; cf. Virg. Aen. 3, 63; ~ equi (Platonis), Ovid.; — ~ nox, Stat.; ~ imber, Virg.; — B) mørkegren, navn. om Væxter og Træer; — ~ cucumis, Prop., quercus, Ovid., arbor Palladis, id.; — b) df. subst., Enn. ap. Macrobb. 6, 3: campi caerula laetaque prata.

caesa, ae, f., [caedo]: Sabelflug, (opp. puncta:

et Stif), Veget. — caesápon, i, n.: en Lactucart, Plin. 20, 25. — Caesar, aris, m., *Καίσαρ*: remersf Titnaen i v. julfte Slægt; (efter Doederl. a caesio i. e. caeruleo colore); — den berømteste Romer af dette Navn er C. Julius Caesar (dictator); vid. Suet. Caesar, v. Caesaris Commentarios de Bello Gallico, v. de Bello Civili; — efter ham forte de følgende romerske Keisere Titnavnet: Caesar, tilfældig Augustus, indtil fra K. Hadrian. Caesar begyndte at bruges om Tronarvingen, derim. Augustus om den regierende Keiser; vid. Spartian. Ael. Verus 1; — B) df. 1) Caesārinus, 3: cæsarist, celeritas, Cic. Att. 16, 10; — 2) Caesāriānus, 3: = frgd., bellum civile, Nep. Att. 7; — men Caesariani, orum, (hans Tilhængere i Borgerkrigen; opp. Pompeiani), Auct. B. Afr. 13; — b) jld. egf. keiserlig, Vopisc.; men ~ Pallas, Martial. 8, 1, (som K. Domitianus bef. dyrtætte); — bh) df. subst.; a) Caesariani, orum: en vis Klasse af keiserlige Gudebænd i Provindserne, Cod. Just.; — b) Caesarianum, i, n.: chlagø Dienfælle, Cels. 6, 6; — 3) Caesareus, 3, ligesom frgd.: hørende til el. benævnt efter Dictatoren Caesar, sanguis, Ovid. Met. 1, 201, (Mæret paa ham), Penates, ibd. 15, 864; men ~ forum, (der var anlagt af ham), Stat.; — b) fild. egf. keiserlig, amphitheatrum, Martial. Spect. 1, (som var bygget af K. Domitian); ~ leones, id. Epigr. 1, 7, (som K. Domitianus gav til Kamplegene i d. nye Amphitheatet); — 4) Caesāriensis, e: keiserlig, navn. om visse Stæder; faal. ~ Mauretania, Tac. Hist. 2, 58 v. 59.

Caesaraugusta, ae, f.: By i Hisp. Tarrac., (hod. Saragoza), Mela, Plin. 3, 4. — Caesara, (-ia), ae, f.: Navnet paa flere Byer, hvoraf den vigtigste (i Palæstina) hed tidligere: Turris Stratonis, Plin. 5, 14; — b) Caesarienses: dens Indvaanere, ibd. 31; — not.: egf. en By i Mauretania, (hvor nu Algier), id. 5, 1; — egf. Høvedstaden i Cappadocien, id. 6, 3. — Caesareus, 3, v. Caesarianus, 3, f. und. Caesar.

caesāriātus, 3, [caesaries]: med stærkt Hoved: haar, miles, Plant. Mil. gl. 3, 1, 171; — 2) egf. „overf.“ om en stærk Græsvæxt, Appol. — Caesariensis, e, f. und. Caesar, egf. und. Caesarea. — caesarries, ei, f., [efter Doederl. bef. m. caesius v. caeruleus]: mørk og stærkt Hovedbaar; (oftest „poet.“, men alene in sing.); — ~ decora, Virg., nitida, id., humeros tegens, Ovid.; cf. Liv. 28, 35: adornabat promissa caesaries; — bh) „bef.“ egf.: a) ~ barbae, (stærk og mørk Skæg), Ovid. Met. 15, 656; — b) egf. „overf.“ om de lange Haar paa Hundens Hals, Grat. Cynec. 272. — Caesarinus, 3, f. und. Caesar.

Caesēna, ae, f.: By i Gall. Cispad., (hod. Cesena), Plin. 3, 20; — df. Caesēnas, atis, adj.: cæsist, vna, id. 14, 8. — Caesia silva, Tac. Ann. 1, 50: Skov i Germanien, i d. vestlige Røstphalen. — caesiurus, (-tius), 3, [caesius]: blaafig, mørkeblaa, linteolum, Plaut. Epid. 2, 2, 16.

caesim, adv.; I) „egent.“: huggende el. ved at hugge; men sædd.; A) „actm.“: a) i Gartnerfproget: — qui caesim vitem petit, etc., Colum. 4, 25; cf. ibd. ductum potius, quam caesim etc.; — b) i Krigsfproget: (opp. punctum: stiftst, ved at stifte); vid. Liv. 22, 46, v. Suet. Calig. 58; — B) „overf.“ om Taler: ligesom gjennemfkaarer el. afbrudt, d. e. i enkelte forte Afsnit el. Sætninger el. Udryk; — membratim adline, deinde caesim diximus, etc., Cic. Orat. 67; cf. Quintil. 9, 4, 126; v. — caesio, onis, f.: Huggen el. at hugge; df. navn.; I) at behugge el. bestære (Træer), Colum. 4, 33; — 2) at hugge et Saar, Saaren el. at faare, Tertull.; — [caedo].

caesius, 3, (hvf. caeruleus); svarer efter Gell. 2, 26, til Græfernes *γλαυκῶνος*, alfs. sædd. om Di-

nene: graalig el. blaagraa, (m. Bibegr. af det Starke og Siigendetrængende); — caesios oculos Minervae, etc., Cic. N. D. 1, 30; caesiis oculis (homines), Vitruv.; — 2) „meton.“: sem har blaagraa Dine, leo, Catull, virgo. Ter.; — not. a: superl. caesissimus, Varr.; — not. b: ogs. er Caesius romersk Mandes Navn. — Caeso, (el. Kaeso, f. und. Begst. C), onis, m.: Tilnaen i den sabbste Slægt, Liv. 2, 43, eftere. — caesor, oris, m., [caedo]: sem hugger el. tilhugger; caesores lignorum, (Tømmermand), Hieron.

Caespes, (cespes), itis, m., [caedo]; 1) „egenl.“: afflaaret Gronsvær. el. Gronter, Cic. Caecin. 21; — brugtes navn. til Altarer, Gravstæ, Hyters Læfning, osv.; vid. Ovid. Trist. 5, 5, 9, Virg. Ecl. 1, 63, Tac. Ann. 1, 62; — II) df. „overf.“ 1) „meton.“: 1) en liden Jordhøtte, Hor. Od. 2, 15, 17; — ogs. Altar af Græstøry, ibid. 3, 8, 4, o. Tac. Hist. 4, 53; — 2) iselge nogen Tighed; a) etilags Knop paa Vinstoffen; vid. Plin. 17, 35; — b) salinca . . caespes sui generis, (ligesom en Urtefost), id. 21, 20; — B) „alm.“: gren Marf, Græsvold, Virg. Aen. 11, 566, Ovid. Met. 2, 127, eftere, Petron., Plin.; — b) jld. ogs. Jordenen el. Jordbund, edl., Avien.; df. — caespiticius, (-ius), (cesp.), 3: af Gronsvær, tribunal, Vopise.; o. — caespōsus, (cesp.): rig paa Gronsvær, græsrig, litus, Colum.

1. caestus, (cest.), us, m., [caedo]; in pl.: Kampremmer el. Kampbestand af Dreleber med indfyede Bly el. Jernflugler, hvormed Navestagterne (pugiles) pleiede at omvinde Hænder og Arme; vid. Cic. Tusc. 2, 17, Virg. Aen. 5, 69, eftere, Prop. 3, 12, 9, Plin. 11, 45, o. A. — 2. caestus, i, m., f. und. 1. cestus.

caesum, i, n., f. und. caedo, not. — caesura, ae, f., [caedo]: Huggen el. Skæren el. Afhuggen, silvae: Stovhugst, Plin., ligni, id.; — 2) „meton.“ ogs.: der Afhuggede el. Afflaarne; caesurae arundinum, Plin. 8, 4; — not.: i Metrisen, ligesom incisio: Indsnit el. Affnit el. Cæsurr; df. — caesuratum, adv., (efferel.): = caesim, Sidon. — 1. caesus, 3, partic. af caedo. — 2. caesus, us, m., [caedo], eprdel: Afhuggen; — df. „meton.“: der Afhuggede; — caesus frondium explere, Auct. Itin. Al. M.

caeterus, 3, m. Alleen., f. und. eterus. — caetra, f. und. etra. — 1. Caens, 3, f. und. Gea. — 2. Caens, i, f. und. Cocus. — Caeyx, icis, f. und. Ceyx.

Cajus, i, m., Κάϊος: flet i Mysien, ved Pergamus, Plin. 5, 32, Virg., Ovid.; — not.: ogs. sem Mandens navn, Virg. Aen. — Caius, f. und. Cajus. — Caja, Cajanus, f. und. Cajus. — Cajeta, ae, f.: 1) Cneus's Amme; vid. Virg. Aen. 7, in., o. Ovid. Met. 14, 443; — 2) en efter hende benævnt By og Havn i Latium, (hod. Gaeta), Serv. ad Virg. l. c.; — df. Cajetanus, 3, villa, Val. Max. — cajo, are, v. a.: at slaae, at prygle, Plant. ap. Fulgent.

Cajus, „poet.“ ogs. trisyll. Caus, Catull., Martial.; — men utales sæde. Gajus, Gaius, f. und. Begst. C; — romersk Hørnævn; sem. Caja; vid. Quintil. 1, 7, 28; — not: ved Bryllupper kaldtes Brudeparret: Cajus, Caja; vid. Quintil. l. c., o. Cic. Mur. 12; — II) til de mærkelige Personer af dette Navn her: 1) den berømte romerske Jurist Cajus el. Gajus, und. Antoninerne; hans Institutionum Libros IV epdagere Ricbust i Aaret 1816; — 2) den romerske Keiser Cajo Caligula; vid. Suet. Calig.; — b) df. Cajanus, 3: hørende til el. benævnt efter denne Keiser, expeditiones, Tac. Hist. 4, 15, nex, Suet. Tit. 1.

cāla, ae, f., κάλον: Stykke Brænde, Lucil. ap. Serv. — Calāber, f. und. Calabra. — Calabracuria, [calare: udraabe], paa Capitolium; herfra udraabte Præsterne den romerske Kalender, Varr., Ma-

crob., Fest. — Calabria, ae, f.: Landskab i Nedertalien, (hod. Terra d'Otranto), Plin. 3, 16, Hor. Od. 1, 31, 5; — B) df. 1) Calāber, bra, brum: calabris, hospes, Hor., pascua, id., apes, id., litus, Plin., oves, Colum.; men ~ Pierides, Hor. Od. 4, 8, 20, (Ennius's Digte); — Calābri, orum, m.: Indvaanerne af Calabrien, Mela, Sil.; — 2) Calābriacus, 3: = frgd., oliva, Colum. — calabrix, icis, f.: etilags Buxbært, Plin. 17, 11.

Calacta, ae, f., (καλή ἀχρά: det skønne Hystland): By paa Nordkysten af Sicilien, (hod. Caronia), Cic. Verr. 3, 43; — df. Calactini, orum, m.: Indvaanerne deraf, ibid.; ogs. sing. Calactinus, i, m., id. — Calaguris, (-urris), is, f.: Navnet paa tvende Byer i Hisp. Tarrac.; 1) i d. Jærgestiske, (hod. Loharra), Liv. 39, 21, Flor.; — b) df. Calaguritani, orum: Indvaanerne deraf, Caes. B. C. 1, 60, el. Plin. 3, 4; — 2) i d. Bascentiske: Dvintilianske Jædeby, (hod. Calahorra); — b) df. Calaguritani Nassici: Indvaanerne deraf, Plin. l. c. — Calāis, is, m., Κάλαϊς: den vingede Søn af Bereas o. Drythia, Broder af Jætes, med hvem han fulgte Argonauterne, Ovid. Met. 6, 716, Hygin., o. A.

calāmaris, 3, [calamus]: hørende til Skriverpenne, theca, Suet. Claud. 35. — calamentum, i, n., [cala]: fortorret Træ paa Vinstoffen, Colum. 4, 27, (Schneid.), inc. — Calāminae insulae: hvønnende Der i Ydten, Plin. 2, 96, Varro. — calāmintha, ae, f., καλκήνθη, ogs. mentastrum, som Krydderur: etilags Mente, Plin. 19, 57. — Calāmis, idis, m.: berømt græs Vildestugger, ogs. Kunstner i Metal, Cic. Brut. 18, Plin., Quintil., o. A.

calāmistēr, stri, m., for: o. efterel. ogs. calāmistrum, i, n., [calamus]; 1) „egenl.“: det hule rørformede Brændejern, som brugtes til Hæarets Krusning; calāmistri vestigia, Cic.; calāmistro erines convertere, Petron.; pl. calāmistra, Varr. ap. Charis.; — II) „fig.“: Talens Jorkunstling; det forfornfede Udtryk: df. „alleg.“; calāmistri inuere, etc., Cic. Brut. 75; el. id. Orat. 23, ogs. Tac. Or. 26; df. — calāmistratūs, 3: hvis Naar er fruset med Brænde-jernet, saltator, Cic.; men alter . . calāmistrata coma, etc., id. Sest. 8.

calāmitas, atis, f., [skulde rimel. hede columitas af κόλοφος, zolázō, i. e. mutilo, corruptum; el. incolumis, etc.]; 1) oprel. hos Jordbrugerne: Bestadgelse el. Jordarvelse af Jordens Afgrøde, navn. ved Hagl el. Ust; — ~ fructuum, (Nisvært), Cic.: ut quaedam calamitas etc., (ligesom et Uveir), id.; hof. m. Yunc Ter. Eun. 1, 1, 31: ipsa fundi nostri calamitas; — II) „overf.“ o. „alm.“: Ulykke, Jærdarvelse, Skade el. Tab; vid. Cic. Agr. 2, 3, o. id. Cat. 1, 5: calamitatem capere, id., ferre, Nep.; calamitate aliquem prohibere, Cic.; — b) navn. ogs. Ulykke i Arigen, Nederlag, edl.; vid. Caes. B. G. 1, 31, o. Sall. Cat. 39; — ~ accipere, Nep., inferre alicui, Caes.: opp. victoria, Suet. Caes. 60. — calāmitēs, ae, m., καλκήνθη: Vovfreen, rana arborea, Plin. 32, 12.

calāmitōse, adv.: i en liden el. ullykkelig Tilstand; vid. Cic. Off. 3, 29; af — calāmitōsus, 3, [calamitas]; 1) act.: (stædig, ferdarvelse; a) „bef.“ om Hagl el. Uveir, Cic. Verr. 1, 38; ligel. vis tempestatis calamitosae, Dig.; — b) „alm.“: calamitosissimum bellum, Cic., incendium, Sall.; quid hac elade calamitosius? Flor.; — II) pass.: som let tager Skade, navn. om Jordbunden og Bærtterne; ~ loca, Cato; ~ hordeum, Plin.; el. Cic. Agr. 2, 29; — b) ogs. „alm.“: ullykkelig, elendig, homines, vid. Cic. Fam. 9, 13; el. id. Tusc. 4, 38; ~ otium, id. Fin. 5, 19; — compar. o. superl., f. evenf. — calāmochnus, i, m., (καλαμος, γρῶς), d. lat. adarca, d. e. Merstum, Plin. 32, 52.

calamus, i, m., *záλcuos*; D. *egent.*: Rør el. Stv. (arundo); vid. Plin. 16, 65 flgde., e. Colum. 3, 15; ~ aromaticus, Colum., Plin., *egf.* Syriacus, Veget., *egf.* absol. calamus, Cato: Rørerødt fra Syrien og Arabien; sædy. Kalamus: — H) *„overf.“*: A) „meten.“: hvad der er gjort af Rør, navnlt.; a) en Rørpen, (el. Striverpen af Rør): — calamus sumere, Cic., *intin-zere*, Quintil.; ~ transversus, Hor., *scriptorius*, Cels.; — b) Rørpibe el. Rørsteite, Lucr. 4, 590, Virg. Ecl. 2, 34, Ovid. Met. 11, 161, e. A.; — c) Ståstev paa Rørpen: *df. egf.* Rørpen selv: vid. Hor. Od. 1, 15, 17, Virg. Ecl. 3, 13, Ovid. Met. 7, 778, e. A.; — d) en Medefang, Ovid. Met. 3, 587; *egf.* en Rimfang til Anglerfangst, Prop. 3, 11, 46, e. Martial. 13, 68; — E) ifølge etflags Lighed: a) enbyer Stæpalm el. Brugtstult: — calamus actor frumento, quam hordeo, Plin.; *cf.* Virg. Ge. 1, 76; — b) Percepsit, Plin. 17, 24, e. Colum.; — c) Iden Stav el. Pæl, navnlt. som sættes til Weinærte, Plin. 6, 33.

calantica, ae, f. und. calantica. — Calanus, i, m.: indist. Philosopher el. Gymnosophist; vid. Cic. Tusc. 2, 22. — Calaris, Calaritanus, f. und. Caralis, etc. — calathiana viola, Plin. 21, 11: = gentiana verna L., inc.

calathiscus, i, m., *zelaθiαscos*: Iden flættet Rurv, navnlt. til Ulfstind, Catull. 61, 319; *egf.* til Brug ved Børdet, Petron.; dem. af — calathus, i, m., *záλcuos*, (i. e. quasilus): flættet Rurv til førstetligst Brug, saal. navnlt. Blomsterturv el. Brugt-turv; Rurv til qvindelege Arbejder el. Ulfsturv; vid. Virg. Ecl. 2, 46, *egf.* id. Aen. 7, 805, e. Ovid. A. A. 2, 219, *egf.* ibid. 261; — H) *„overf.“* ifølge etflags Lighed: a) Rør el. Borte til Mess el. Stv.: vid. Virg. Ge. 3, 402, e. Colum. 10, 337; — b) Rimfaal el. Rumbæger, Virg. Ecl. 5, 71, e. Martial. 9, 60; — c) Blomsterbæger el. Blomstertast, Colum. 10, 99, e. 210.

calatio, onis, f.: offentlig Udraaben, Varr.; e. — calator, oris, m.: *eyrbl.*: en Udraaber; navnlt. som Berømt hos visse Præster; vid. Suet. Gramm. 12; — 2) *df. „overf.“*: Tiener el. Berømt: vid. Plant. Merc. 2, 2, 11: egomet mihi — calator, etc.; — [calo]. — calatus, 3, f. und. calo.

Calauria, (-ea), ae, f.: D ved Distichen af Argelits, Mela, Plin. 1, 19, Latols, (som Guden Cal-tona belliget), Ovid. Met. 7, 381. — calantica, ae, f., [beil. m. *zelaπτω*, d. e. bedækker]: etflags qvindeleg Hævedræknings el. Stov, Dig.; *figel.* Cic. frgm. ap. Non.: quem calanticam capiti accommodares.

calcanemum, i, n.: fild. Biform af l. calx: Hælen: — in pl., Virg. Moret. 36; ~ camelorum, Lamprid. — calcar, aris, n., [l. calx]; D. *egent.*: en Spore: — in sing., Plant. As. 3, 3, 118; — *eyfere* in pl.: equum calcaribus concitare, Liv., *stimulare*, Val. Max.; subdere equis calcaria, Curt.; *cf.* Virg. Aen. 6, 882; — b) ifølge etflags Lighed: Sporen paa Hænsens Fod, Colum. 8, 2; — H) *„fig.“*: Spore, d. e. Ansporen el. Distichende el. Spidsticke: *df. „overf.“*; calcaribus lectus amoris, Lucr. 5, 1071; men „alleg.“ om Læseren: calcaribus uti in aliquo, (synde paa el. epimuntre), Cic. d. Or. 3, 9; *figel.* Plin. 1, 8: addere calcaria sponte eurenti („alleg.“); *cf.* Hor. Ep. 2, 1, 217; men Ovid. Pont. 4, 2, 36: immensum gloria calcar habet.

calcarensis, is, m.: en Ralkbrænder, Cod. Theod.; af — calcarius, 3, f. calx]: bærende til Ralk, fornax, (Ralkoven), Cato, Plin. 17, 6; — B) *egf.* absol. el. subst.; a) calcaria, ae, f. (se. fornax): Ralkbrænderi, Dig., Amm.; — b) calcarius, i, m.: en Ralkbrænder, Cato. — calcata, ae, f., Auct. B. Hisp. 16, inc.; al. crates, d. e. Jæstine, inc.

*calcator, oris, m.: som træder derpaa: navnlt. som træder Druerne el. Rimperfen, Calpurn. Ecl. 1, 124:

~ uvarum, Hieron.; e. — calcatorium, i, n.: Sted, hvor Bønderne trædes og presses, Pallad. 1, 18; — [calco]. — calcatrix, icis, fem. af calcator: som træder derpaa, som foragter: ~ mundi, Prudent. — calcatura, ae, f., [calco]: Træden el. at træde derpaa; navnlt. at træde en Rastine; ~ operarum, Vitruv. 10, 10. — 1. calcatus, 3, part. af calco. — 2. calcatus, us, m., [calco]: = calcatura, Pallad.

calceamen, (calci-), inis, n.: fild. Biform af flgde., e. m. f. Bem.; calceamina ... e sparto, Plin. 19, 7. — calceamentum, (calci-), i, n., [calceo]; som Collectiv: Stofet el. Føddedræknings; vid. Suet. Aug. 73; *figel.* ~ convenientia utrique sexui, Colum.; ~ induere, Plin.; men Cic. Tusc. 5, 32: mihi ... calceamentum solum callum. — calcearius, (calci-), i, n., [calceus], (se. argentum): Penge til Stofet, Suet. Vesp. 8. — 1. calceatus, (calci-), 3, f. und. calceo. — 2. calceatus, (calci-), us, m., [calceo]; lige som calceamentum: Fødtel el. Føddedræknings; — quibus (fasciis) in calceatu utebatur, Plin. 8, 82; *cf.* Suet. Calig. 52: — *egf.* om Dyrenes Bæftoen, Plin. 11, 105, f. *egf.* und. flgde.

calceo, (calci-), avi, atum, 1, v. a., [calceus]: bdfæer, forigner med Stof el. Fødtel, Cic. Coel. 26, e. Suet. Aug. 28: ~ aliquem cothurnis, Plin., *sociis*, id.; f. *egf.* Suet. Vesp. 12; men Phaedr. 1, 14: Cui calceandus nemo commisit pedes, (at fye Stof dertil); — *comiss* er Plaut. Capt. 1, 2, 84: cum calceatis dentibus etc.; — b) *egf.* om Dyrne: sparteae ... animalia calceantur, Pallad.; *cf.* Suet. Vesp. 23.

calceolaris, i, m.: Stofmager af det finere Slags, Plant. Aul. 3, 5, 38; af — calceolus, (calci-), i, m.: Iden Stof el. Hælsstørte; — illam vestram Sospitam ... cum calceolis repandis etc., Cic. N. D. 1, 29; af — calcens, (calcus), i, m., [l. calx]: Stof el. Hælsstørte, (som neml. bedækker hele Føden; opp. solea); — ~ muliebres, viriles, Varro; ~ habiles et apti ad pedem, Cic.; ~ laxus, Hor., pede major, (for stær), id. Ep. 1, 10, 42; — under Naalstødet aflagdes egentl. calcei; *hvf.* calceos posere, (neml. fer at reise sig fra Tæflet), Plin. Ep. 9, 17; — de remissione Senatorer bare et eget Slags Stof, *hvf.* m. Xmc: mutare calceos: at blide Senator, vid. Cic. Phil. 13, 13.

Calchas, antis, (*egf.* ae, Gell. ap. Charis., *hvf.* feret. acc. Calchan, Pacuv., abl. Calcha, Plaut.), m., *Kálxas*: Son af Thestor, *hvf.* Thestorides; berømt Spaamand iblandt Grækerne for Troja, Virg., Cic. Div. 1, 40. — Calchedon, f. und. Chalcedon. — calciarium, etc., f. und. calcearium, etc. — calcifraga, ae, f., [2. calx, frango]: etflags Plante, som skal knuse Størsten, Plin. 27, 51. — calcio, f. und. calceo.

calcitratns, us, m.: Staaen el. at staa bagud: ~ mulae, Plin. 8, 69; af — 1. calcitrans, avi, atum, 1, v. n., [l. calx]; D. *egent.*: om Dyrne: at staa bagud, Plin. 30, 53; — b) *„overf.“* *egf.* om den Rædene, Ovid. Met. 12, 210; — H) *„fig.“*: at vise sig gienstridig; calcitrat (ille), respuat, etc., Cic. Coel. 15; — b) som Drosfreg el. „alleg.“: calcitrare contra stimulum, (stampe imod Bæddet), Amm.; *df.* — 2. calcitro, onis, m.: som staaer bagud, equus, Varr. ap. Non.; — 2) *egf.* *„overf.“*: som sparker el. larmer, Plaut. Aul. 2, 3, 11; e. — calcitrosus, 3: som gienre staaer bagud, juvenens, Colum. 2, 2, Dig.

calco, avi, atum, 1, v. a., [l. calx]; D. *egent.*: A) „alm.“: træder derpaa, acervos, etc., vid. Ovid. Met. 5, 88; calcata ... vipera, (hvorpaa man har trædt), ibid. 10, 23; *cf.* Tac. Hist. 4, 81; ~ uvam, Cato, Ovid.; — B) *„bef.“* *egf.*: a) betræder, gaer derpaa: — ~ scopulos, litora, Ovid. Her. 2, 121; *cf.*

Hor. Od. 1, 28, 16; ~ aequor durum, (gaac vaa 3e), Ovid. Trist. 3, 10, 39; „pect.“ ogf. at beføge el. bebee; calcatosque Jovi lucos etc., Sil.; — h) quae (gallinae) calcare corporunt, (rimelig om Hensenes Bar-ring), Colum.; — c) træder el. tryffer el. presfer fast sammen, oleas in oculum, Cato, aens aut tomentum in cunctas, Varro; cf. Virg. Ge. 2, 211; — U) „fig.“ ogf.; a) nedtræder, undertryffer, libertatem, Liv. 31, 2, gentem, Justin., hostem, Juvenal.; cf. Ovid. Am. 3, 11, 5; — b) behandler med Hæragt, besætter, etc.; ut quae dicendo refutare non possumus, quasi fastidendo calcemus, Quintil. 5, 13, 22; ogf. „alleg.“, Prop. 2, 7, 82; calcet et ossa mea.

calcularius, 3, [calculus]: hørende til Regning, error, Feil i Regningen, Dig. — 1. calculatio, onis, f., [1. calculo]: Beregning el. Sammenregning, Cassiod.; — 2. calculatio, onis, f., [calculus]: Stenfuerte, Coel. Aur. — calculator, oris, m., [calculo]: Regnskabsfører, Bogholder, Martial. 10, 62, Dig.; df. — calculatorius, 3: hørende til Regning, tabula: Regnebret, Schol. Juvenal. 7, 73. — — calculensis, e, (calculus): sem findes paa Stene; ~ genus purpurarum etc., Plin. 9, 61.

1. calculo, are, v. a., [calculus]. (etterel. Ved): beregner el. sammenregner, summulam, Prud.; — 2) „fig.“: bedømmer el. vurderer detsere, aliquid promeritis, Sidor.; df. — 2. calculo, onis, m.: en Regnemester, Augustin. — calculosus, 3, [calculus]: fuld af Sten, stenig, leca, Colum., solum, Plin.; — U) „verf.“: sem lider af Stenfuerte; adhibere curationem calculosis, Cels.; cf. Plin. 28, 9; — ogf. em Dyrene; ~ iumentum, Veget.

calculus, i, m., dem. af 2. calx: 1) „efm.“: liden Sten, Cic. d. Or. 1, 61; Peneus annis viridis calculo, (har grønte Stene i Bunden), Plin. 4, 15; cf. Virg. Ge. 2, 180; — men „alleg.“ om Salerne: qui tenui venula per calculos fluunt, Quintil.; — U) „bef.“ ogf. ifølge nogen fastfæstet Beskaffenhed el. Anvendelse; a) Sten i Urinblæren, ostes in pl.; — calculos curare, Plin., ciere el. movere, id., ejcere, id., Suet., frangere el. rumpere, Plin.; — b) Sten til Brestpiller; — calculum promovere, Quintil., dare, (træffe), reducere, (træffe tilbage), Cic. ap. Non.; cf. Ovid. A. A. 2, 207; — c) Sten til at regne med paa Regnebretter; df. „meton.“: Beregning el. Afregning, Quintil. 11, 3, 59; ad calculos vocare aliquid, (beregne), Cic. Lael. 16, men aliquem, Liv. 5, 4, (giere Afregning med nogen); figel. calculos ponere cum aliquo, Plin. Pan. 20; — men „alleg.“ el. „verf.“: ponere calculum parem, (giengielde), id. Ep. 5, 2; — d) i de ældste Tider brugtes til Afstemning i Hetsager: calculi, (for de flde. tabulæ); og betegnedes da ved de hvide Stene: grisebælske; derimod ved de sorte: Domsfælske; vid. Ovid. Met. 15, 11 flgd.; — df. flde. „verf.“: calculus judicialis, (Rettens Døm), Cod. Just.; — men Plin. Ep. 1, 2; si ... errori nostro album calculum adjeeris, (hvils du bærer over demmed); — e) efter Plin. 7, 4, plebsæ Obraerne at opbevare smaa hvide Stene til Minde om de lyffelige Dage, ligesom andre sorte til Minde om de ulyskelige; df. „verf.“: o diem laetum, notandumque mihi candidissimo calculo, Plin. Ep. 6, 11; cf. Martial. 12, 31, e. Pers. 2, ab in.; — not.: flde. ogf. en liden Sagt, ex granis cicercis duobus, Auct. de Pond. ap. Goes.; Isid. har derfor calvus. — calvus, i, m., f. und. frgd., not.

calda, ae, f., f. und. calidus. — caldaria, ae, f., o caldarium, i, n., f. und. flgd. — caldarius, (calid.), 3, [caldus, f. calidus]; 1) „atm.“: hørende til Varme el. Dyrvarmning, cella, (til varmt Væd), Plin. Ep. 5, 6; hvoem ogf. absol. caldarium, i, n., Vitruv., Senec., Cels.; ogf. caldaria, ae, f., Mar-

cell. Emp.; — ogf. findes caldarium, (se. vas): Niddel med varmt Vædeend, Vitruv. 5, 10; figel. caldaria, ae, f., Appul.; — U) „bef.“ v. „verf.“: ~ aes: sem alene lader sig forarbejde ved Ilden, Plin. 31, 20. — Caldus, i, m., [calda, f. calida]: sem giere drifter varme Sager, (neml. ved comist Høverling med Claudius, Suet. Tib. 32. — caldor, oris, m., [caldus, calidus, caleo], (for v. efterel. Ved): Varme el. Hede: evitare caldorem et frigus, Varro; cf. Gell. 17, 8, evitare. — caldus, 2, f. und. calidus.

Caledonia, ae, f.: den Del af d. fløffe Skotland, der sem Provintz hørte til d. romerske Britannien, Tac. Agric. 10 v. 11, eftere: — B) df. 1) Caledonius, 3: calcedonist, silva, Plin., saltus, Florus, Martial.; — 2) Caledoniensis, 3: = frgd., angulus, Solin.

calefactio, etr. calfacio, feci, factum, 3, v. a.; pass. calefactus, etc., [calco]: 1) „egenl.“: varmer el. heder, focum igne, Ovid. Fast. 4, 698; cf. Cic. N. D. 2, 60: ad calefaciendum corpus igni adhibito, etc.; „pect.“ ogf. em en Sten, Lucr. 6, 687; — pass.: calamistris calefactis, Varr.: balineum callieri, Cic. Att. 2, 3; — b) ogf. m. Luce, Suet. Aug. 71: formique aleatorium calefecimus, (vi have helet det varmt); — U) „fig.“: ~ aliquem: holde nogen varm, bryde el. plage, etc.; calface (f. calfac) hominem, (læs ham; sin Dert), Cic. Fam. 16, 18; cf. id. Qu. Fr. 3, 2; — b) „pect.“ ogf.: at epheise, at bringe i Ildensfæd; calefacta corda tumultu, Virg. Aen. 12, 269.

calefactio, onis, f., [calefacio]: Dyrvarmning el. Sphedelse, balnei publici, Dig. — calefacto, are, v. a., frequ. af calefacio: opvarmer, opbæder, aquam, Plaut., abenum lignis, Hor. Ep. 2, 2, 169; cf. Gell. 17, 8. — calefactus e, calfactus, 3, o. calefacto, eri, f. und. calefactio.

Calendae, (Kal.), arum, f., [calo]; 1) „egenl.“, A) den første Dag i den romerske Måaned; vid. Varr. L. L. 6, 1, hvorefter Calendae vare belligede til Junes; cf. Ovid. Fast. 1, 55; navn. vare ogf. Calendae Martiae: Egteflabets Fæst, i. und. Matronalia, o. Hor. Od. 3, 8, in.; men Calendae sextae, Ovid. Fast. 6, 181, „pect.“ f. d. første Juri; — Calendis el. den første i hver Måaned betales Henter af Gield, Hor. Epod. 2, 67; hvi. ~ tristes, Hor. Sat. 1, 3, 87, celeres, Ovid.; — ogf. marces Drosproget: solvere ad Calendas graecas, (aldrig at betale), Augustus ap. Suet. Aug. 87; — U) „meton.“, (sem pars pro toto), findes ogf. Calendae, f. mensis el. Måaned; — Nec totidem veteres, quot nunc, habuere Calendas, Ovid. Fast. 3, 99; cf. Martial. 4, 100.

*Calendalis, e: Biform af flgd.; ~ tributa, Justin. Edict.; o. — Calendaris, (Kal.), e: hørende til Calendae; ~ Juno, (til hvilken man offfrede paa den første i hver Måaned), Macrobi.; o. — Calendarium, (Kal.), i, n.: Bog over de paa Ca'endae forfaldne Henter, Senec.; — b) df. flde. „verf.“: calendarium, em den hele Formne, Tertull.; — not.: ult. findes ogf. Calendarium: en Calendar, Inscr.; — [Calendae]. — Calennum, i, o. Calennus, 2, f. und. Calas.

caleo, ui, 2, (partic. caliturus, Ovid.; pass. impers.: caleatur, Plant.); v. n.; 1) „egenl.“: er varm el. hed, (opp. frigeo; hvoem. aestuo: liden af Hede, opp. algeo; vid. Doederl.); e. a bl., cf. a. b. sol., — terrae alio sole calentes, Hor. Od. 2, 16, 18; cf. Virg. Aen. 1, 417, v. Ovid. Met. 13, 590; — calore ignem etc., Cic. Fin. 1, 9; calens favilla, Hor.; calentes guttae, Ovid.: os calet tibi, Plant.; — b) „pect.“ ogf.: har det varmt; vid. Plant. Rud. 2, 6, 48; ~ febre, Juvenal. 10, 218; — U) „fig.“, A) „verf.“ om Ting og Begreber; 1) at være varm el. frist el. uv,

eprel. em Epiferne; vid. Plant. Poen. 4, 292; — oftere em Hæger, edl.; vid. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 1, e. Cic. Plane. 23; — men „pect.“ em et Sted: at blive stærkt befeet, Martial. 7, 7; — 2) navn. egf. at behandles el. drives med Jde og Jver; itaque judicia calent, Cic. Att. 4, 16; cf. id. Phil. 5, 4; ligef. id. Verr. 1, 26; posteaquam satis calere res visa est, (synes at være moden til Udførelse); — B) „ment.“ e. „etbist“, em Versener og personlige Begreber, ligesom ardere: at være meget varm el. ivrig el. begejstret, — calentes adhuc ab recenti pugna, Liv. 25, 29; men quum omnes caleant, (ere iverge for Stridens Herbar), Hist. ap. Cic. Att. 15, 6; — egf. em Taleren, vid. Cic. Brut. 66; egf. em Tilberetning: animis ... jam calentibus, Quintil. 4, 1, 39; — „def.“ egf. „etelift“, ~ aliqua, (være fersket deri), Hor. Od. 4, 11, 33; cf. ibd. 1, 19; ligef. ~ amore, Ovid., igne, Martial.; men ~ desiderio conjugis abrepti, Ovid. Met. 7, 731, (bittert at serge derefter); — egf. em anden Viscitab el. Uttara; vid. Hor. Sat. 2, 3, 8, e. id. Ep. 2, 1, 168; men mero caluisse etc., (være opvuntret el. anspæret deraf), id. Od. 3, 21, 12; — „pect.“ egf. e. inf.; tubas audire calens, Stat. ligef. m. ad, vid. Prop. 1, 3, 62.

Cales. mun. f., (af sing. Cale, es, er acc. Calen, Sil.; — egf. Calenum, i. n., Plin. 3, 9); en af sin gode Vin beremt By i d. sydlige Campanien, (hod. Calvi), Cic. Att. 7, 14, oftere, e. Hor. Od. 4, 12, 14; — cf. Calenus, 3: calenist, municipium, Cic., vinum, Plin., prelum, Hor., faly, id.; — egf. absol. a) Calenum, (se. vinum), molle, Juvenal. 1, 69; — b) Caleni, orum: Indvaanerue af Cales, C. Gracchus ap. Gell. 10, 3.

calēsus, ere, v. n., inch. af caleo; 1) „egentl.“: at blive varm el. hed, at geraade i Fede: — ~ vel aplicatione vel igni, vid. Cic. d. Senect. 16; cf. id. N. D. 2, 55; men Lucr. 6, 280: sua quum Mobilitate calescit (vortex); cf. Ovid. Met. 15, 310; — 2) „fig.“: at blive hed el. opflammer, navn. af Elsker; faal. „alleg.“, Ter. Eun. 1, 2, 5; cf. Ovid. Her. 18, 177; egf. at blive begejstret; Est deus in nobis; agitante calescimus illo, Ovid. Fast. 6, 5. — calfacio, calfactus, f. und. calefacio, etc.

caliculus, i, m., dem. af calix: liden Bæger, liden Kalk, Cato, Plin. 9, 48. — calidarium, i, o. calidarius, 3, f. und. calidarius, — calide, adv.: varmt; cf. „fig.“: med Varme, iverigen, agere aliquid, Plant. Epid. 2, 2, 99; af — calidus, 3, (etr. caldus, vid. Quintil. 1, 6, 19; compar. caldior, Hor. Sat. 1, 3, 53); [caleo; cf. avidus, aveo]; 1) „egentl.“: varm, hed, fornaces, Lucr., lavaera, id., fous, id.; „pect.“ egf. hæs ignis e. flamma, id.; men absol.: quod est calidum et igneum, etc., Cic. N. D. 2, 9; — calidior ... animus est, quam aer, id. Tusc. 1, 18; calidissimae hienes, Vitruv.; — in agro ... caldo, Cato; sole calido, Varr.; calda puls, id.; — B) df. egf. subst.; a) calida el. calda, (se. aqua): varmt Vand; i begge former hos Senec. e. Plin., ligesom calda fudes hos Colum. o. Martial.; — b) calidum el. caldum, (πὸ θερμὸν, se. ἔδωκ): varm Drif, (navnl. Vin med kogt Vand), Plant., Varr.; — 2) „fig.“: A) „overf.“: hurtig el. ilende, fem ster el. maa see i en Hæst, (fordel.); vid. Plant. Epid. 1, 2, 39; ~ mendacium, id., consilium, id.; ~ pedes, Varr. ap. Non.; — B) „ment.“: hiesig, lidenstabelig; a) em levende Væfener, o. „pect.“; ~ redemptor, (ivrig el. gestastig), Hor. Ep. 2, 2, 72; calidus juvenia, (i min syrige Ungdom), id. Od. 3, 14, 27; cf. id. Sat. 1, 3, 53; calidior est etc.; — egf. har Virg. Ge. 3, 119: caldum animis (equum: med sprigt Med); — b) em Begreber: fremfende el. overilet, (faat. egf. i Profa); periculosa el. calida consilia, Cic. Off. 1, 24; cf. Liv. 22, 21; men absol.: vide, ne nimium calidum hoc sit modo, Ter. Eun. 2,

3, 88; — not.: efter Cic. Inv. 2, 9, hører egf. hertil nom. pr.: Caldus e. Calidius.

caliendrum, i, n., [best. m. κάλλυντρον, d. e. Smykke]; etflags ubeftendt Hæbepynt el. Haarfrisur, fem bare af de romeriske Kæner; vid. Hor. Sat. 1, 8, 48, (Acro).

caliga, ae, f.; [ligesom caleus af calx]: etflags Halsbælte, navn. til Soldaterbrug, Cic. Att. 2, 3; cf. Suet. Cal. 52; — 2) „meton.“, f. Krigstjeneste; vid. Plin. 7, 41, e. Sen. Br. V. 17; df. — caligaris, e: hørende til en Soldaterbælte, clavus, Plin.; o. — caligarius, 3: = frgd., clavus, Plin.; ~ sutor, egf. absol. caligarius, i, m.: fem forfærdiger Soldaterbælte, egf. „alm.“ en Stomager, Lamprid. Al. Sev. 33.

caligatio, onis, f., [1. caligo]: Duntfelhed, oculorum, Plin. 29, 38. — caligatus, 3, [caliga]: fem bærer Soldaterbælte, militis, Suet.; egf. subst.: caligatus, (se. miles), ligesom gregarius: simpel Soldat; vid. Suet. Aug. 25.

*caliginosus, 3: duntfel, fumus, Grat. Cynege. 56; o. — caliginosus, 3: taaget el. mørk el. duntfel, coelum, Cic., stella, id.; ~ et pluvius tractus, Plin.; — 2) „overf.“: ~ nocte premiere, (stille el. indhylle i det tyffeste Mørke), vid. Hor. Od. 3, 29, 39; — caliginosissima quaestio, Augustin.; — [figd.].

1. caligo, inis, f., [rimel. best. m. halo; altf. eprel.: Dunt el. Uddimstning]; df. 1) „egentl.“: A) „alm.“: fermerende Dunt el. Taaage, navn. af Jorden og Vandet; vid. Lucr. 6, 179; cf. Liv. 29, 27, e. Plin. 2, 42, egf. Virg. Ge. 2, 303, o. id. Aen. 9, 33; egf. em Regen af Jde, Lucr. 6, 461; egf. in pl. Colum. 3, 1; — B) „bef.“: a) Mørke el. Duntfelhed, edl.; faal. Rattens Mørke, Lucr. 6, 853; men Virg. Aen. 3, 292: incertos caeca caligine soles etc.; — men tetr. tenebris et caligine etc., Cic. Agr. 2, 17; cf. Curt. 4, 5; — ligef. caligo tenebrarum, Quintil. Decl. 6, e. tenebrae caliginis, Appul.; — b) Taaage for Dineue; mi ob oculos caliginem obtutisse, Plant. Mil. gl. 2, 4, 51; df. egf. „overf.“: fragt Egn, Stenfraghet, Cels., Plin. 20, 26, oftere: — 2) „fig.“: A) „overf.“: Trængsel, Glendighed, edl.: vide unice caliginem illorum temporum, Cic. Plane. 40; cf. id. Prov. Cons. 18; — B) „ment.“: Mændene Mørke el. Jorvirring; vid. Cic. Phil. 12, 2, o. Plin. Ep. 3, 9; caera mentem caligine consilios, Catull. 64, 7; quaedam scelorum offusa caligo, etc., Quintil. 9, 3, 17.

2. caligo, are, v. n. o. a., [1. caligo]; 1) neutr.; A) „egentl.“: a) at uddimste, at give en Dunt el. Damp fra sig; — quum plerique amnes ... nebulis caligent, Colum. 1, 5; — b) at være indhyllet i Dunt el. Taaage; caligare oculos, Lucr. 3, 157; cf. Virg. Ge. 4, 468; — B) „fig.“: 1) „overf.“ em Dineue el. Synet: at være fragt, at see flet, Cels., Plin. 20, 87; egf. em Versener: at være blind, at see flet, Martial. 10, 4, Scribon.; — 2) „ment.“: animo caligante, (uden Besindelse), Plin.; ligef. ~ mentes ad inexpectata, Quintil.; men fem Didsprog: caligare in sole, (stte at see selv det Tydeligste), id. 1, 2, 19; — 2) act.: at indhylle i Duntfelhed, at fordukke; vid. Virg. Aen. 2, 606; men Juvenal. 6, 31; caligantes ... fenestras, (seu vob teres Jode fordukke de underliggende Gienstande).

1. caligula, ae, f., dem. af caligula: liden Soldaterbælte, (etserel. Drd), Ambros., o. A. — 2. Calignla, ae, m., faal. kaldes o. Tiberius's Efterfølger, Cajus; vid. Suet. Calig. 9, o. Tac. Ann. 1, 41 o. 69.

calix, icis, m., κόλιξ, [som Overgangen fra y til a. f. und. Begl. A.]; — 1) „alm.“: Bæger el. Pokal el. Kalk, som Drickfar, navn. ved Giestebudet; — calices siccae, (tomme), Hor., Juvenal.: cf. Catull. 27, 4;

men ~ mulsi, (deraf cf. dermed), Cic.; — B) „meten.“ egf. f. vinum; vid. Hor. Ep. 1, 5, 19; — II) „bef.“ ifølge en Lighed; A) etflags Nogetar cf. Pette, Varr.; cf. Ovid. Fast. 5, 509; — B) etflags Noget i Sandhedninger, Frontin.

calla, f. und. calsa. — Callaëcia, Callaëcus, Callaëus, f. und. Gallacia; — callaïnus, f. und. fagd. — callais, idis, f., *callais*: etflags fagren Ødelsten, Turkis, Plin. 37, 56; egf. en egen Art deraf, ibd. 83, (hos Solin. 20: callaica); — df. callaïnus, 3: turkisfarvet, lacernae, Martial. 14, 139; — 2) df. subst. f.: callaina, (sc. gemma), Plin. l. c. — callarias, ae, m., *callaricus*: etflags Rastbaa, Plin. 9, 28.

callens, tis, adj., f. und. calleo; df. — callenter, adv., (stærkt, f. callide): liden, med Snæker, Appul. — calleo, ni, 2, v. n. o. a. [callum]; I) neutr.; A) „egenl.“: at have haard Hud, navn. efter Arbeide, oel.; — callent rure manus, Auct. Actn. 260; plagis costae callent, Plaut.; men Plin. 11, 81: priusquam calleret (abdomen suis: før det fit sin Hæthed cf. Tyffelse); — B) „fig.“: a) at være ligesom hærdet derimod cf. uofølsom derede; — in illis rebus evertitatis animus callere jam debet, etc., Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; — b) at være ligesom indtræen og indøvet deri, at være fittet cf. dygtig dertil; fiedt. absol., cf. m. a. d. cf. m. in (c. abl.), ejfct. e. abl.: — omnes homines ad summum quaestum callent et fastidiant, Plaut. Truc. 5, 40; men id. Poen. 3, 2, in: m. comitit denffillen paa callum aprugnum, (en Hæstebeste); — callent enim in hoc cuncta animalia, Plin. 8, 38; — callere augurandi studio, arte, Solin., fidibus, Appul.; — II) act., men atene „fig.“: vedt cf. fan noget ved Erfaring cf. Øvelse, er udlært deri, oel.; df. forstaaer cf. indfer, oel.; — Ego illius sensum pntchere calleo, Ter. Ad. 4, 1, 17; cf. Cic. Balb. 14, o. Liv. 39, 40: ~ artem, qua etc., Tac.; cf. Hor. A. P. 274; — egf. e. inf. obj., id. Od. 4, 9, 19; egf. m. Reclavfætning: quo pacto id fieri soleat, calleo, Ter. Heaut. 2, 3, 37; — III) partic. callens, tis, egf. som adj.: fyndig cf. erfaren deri; e. gen.; — qui sunt vaticinandi callentes, Plin. 21, 105; callens utriusque linguae, Gell.; ~ belandi, Amm.

calliblepharium, i, f. und. fagd. — calliblepharus, 3, *calliblepharos*: med skionne Dientlaag, Plin. 32, 21, inc.; — 2) df. subst. calliblepharum, (egf. -ium, Marc. Emp.), i, n., *calliblepharos*, (sc. *gáruazor*): Middel cf. Salve til Dientbryneses Hæring, Varr. ap. Non., Plin. 21, 73, oftere. — Callieratidas, ae, m.: spartansk Hærferer; vid. Cic. Off. 1, 24.

callide, adv. af callidus; I) „alm.“: fyndigen, forstantigen, dygtigen, intelligere, Ter.; ~ arguteque dicere, Cic.; cf. id. Caccin. 5; — compar.: ~ interpretari, Tac. Ann. 6, 37; superl.: ~ de futuris conjicere, Nep. Them. 1; — II) „bef.“: forfagelent, fittigen; — ~ et facite exordiri rem, Plaut. Pers. 4, 1, 7; cf. Cic. Flacc. 10; figcl. ~ occultare vitia sua. Sall. Jug. 15.

calliditas, atis, f., [callidus]; D) til det Vedre: forstantighed cf. forpfyndighed og Dygtighed til at udføre noget; vid. Nep. Eum. 1; consilium multae calliditatis, Ovid. Fast. 3, 380; cf. Tac. Agric. 1, o. 2; — II) oftere til det Vedre: forfagelent, Trædighed, Underfandighed; — calliditas potius, quam sapientia etc., Cic. Off. 1, 19; cf. ibd. 3, 32, o. id. R. Com. 7; — egf. Krigslift, Liv. 42, 17; egf. oratorisk Kunffærb, Cic. Part. or. 39; — egf. in pl.: Syri calliditatis, (hans Skiesmyffter), Ter. Heaut. 5, 1, 13.

callidulus, 3, dem.: noget liden cf. forfagelent, oel., Arnob.; af — callidus, 3, [calleo]; oprel.: med haard Hud (ifølge meget Arbeide); df. færdv.:

ligesom hærdet dertil cf. indøvet og erfaren deri, oel.; vid. Cic. N. D. 3, 10; (callidi), quorum, tamquam manus opere, sic animus usu concalluit. df. — I) til det Vedre: indfagelent, flegtig, erfaren, dygtig; callidus ad summum quaestum, Plaut.; men ~ Musa, Calliope, (aandrig), Lucr. 6, 93; ~ agitor, Cic.: natura nihil potest esse callidius, id. N. D. 2, 57; callidissimus imperator (Fabius), Nep. Hann. 5; men Plin. Ep. 7, 6: juvenis ingeniosus, sed parum callidus; — navn. egf. funfftyndig cf. funffferitantig, Hor. Sat. 2, 3, 22, o. ibd. 2, 7, 101; — B) er egf. at mærke, 1) i visse Forbindelser; a) e. gen.; — callidus rei rusticae, Colum., rei militaris, Tac., temporum, id., — b) paa Græfenes Vis e. inf.; callidus condere facto, Hor. Od. 1, 10, 7, cf. Pers. 1, 118; — 2) „meten.“ egf. om Ting og Begreber: funderig, flegtig; ~ inventum, Nep. Eum. 5; ~ junctura, Hor. A. P. 17; men callidissimum artificium naturae, Cic. Tusc. 1, 20. — II) til det Vedre: forfagelent, liden, trædft, underfandtig: me esse ~ Callidum, astutum admodum, Plaut. Amph. 1, 1, 112; versutos homines et callidos admirantes, etc., Cic. Off. 2, 3; cf. ibd. 2, 13; figcl. callidus ac veterator, id. Verr. 3, 11; — egf. m. a. d. cf. m. in. cf. e. dat.: — ad fraudem callidi, Cic. Cluent. 62; in disputando mire callidi, Quintil.; amici accendendis offensionibus callidi, Tac. Ann. 2, 57; — b) „meten.“ egf. om Begreber: ~ consilium, Ter. Andr. 3, 1, 10. ~ interpretatio juris, Cic. Off. 1, 10; men ~ liberalitas, (sem beregner alt til sin Jortel), Nep. Att. 11; ~ cunctatio, Suet. Tib. 21.

calligonon, i, n., egf. polygonon mas: etflags Plante, Plin. 27, 91. — Callimachus, i, m.: *Kallimachos*: græft Digter og Grammatiker af Cyrene: (hos Battiaedes, f. und. Battus); vid. Quintil. 10, 1, 58, Cic., Ovid.; — df. Callimachus, 3, metrum, Serv.; — not.: egf. Navnet paa en Billedbugger, Plin., egf. paa en Væge, id. — callimus, i, m., *callimos*, (d. e. smuk): en Art af Druefænen, Plin. 36, 39.

callion, i, n., *callion*: en Benævnelse paa Planten vesicaria, Plin. 21, 105. — callionymus, i, m., *callionymos*. (med det smukke Navn), egf. uranoscopus: etflags Øfift, Plin. 32, 21.

Calliope, es, o. Calliopea, ae, f., *Kalliope* o. *Kalliopeia*. (med den skionne Stemme): Calliope, den ypperfte af Mufene, nærmest det episke Digts Mufe; men egf. „poet.“ undert. de øvrige Digtningfarteres Mufe; vid. Hor. Od. 3, 1, 2; — egf. er Calliope ved Deagrus Møter til Orpheus, Hygin. Fab. 11, egf. til Hymeneus, som deraf hedder Calliopeus, Auct. Epithal. in Anthol. Lat.; f. egf. Serv. ad Virg. Aen. 5, 864; — callida Musa, Calliope, etc., Lucr. 6, 94; til denne Mufe er egf. rettet Hor. Od. 3, 4; — 2) „meten.“ findes egf. Calliope; a) f. d. faantlige Mufe, Virg. Aen. 9, 525; — b) f. Digtningen selv, Ovid. Fast. 2, 568; — not.: Jormen Calliopea findes Virg. Ecl. 4, 57, Ovid. Fast. 5, 80. — Calliopea, Calliopeus, f. und. fagd. — callipetalon, i, n., *callipetalon*, d. lat. quinquifolium: etflags Plante, Appul.

Calliphon, ontis, m., *Kalliphon*: en græft Phifofoph, Cic. Tusc. 5, 30, oftere. — Callirrhoe, (metrif egf. Callirhoe), es, f., *Kallirrhoe*, *Kallirrhoe*; I) som Person: Datter af Achelous, o. anden Gemalinde af Alceon, Ovid. Met. 9, 114 fagd.; — not.: f. egf. Hygin. Fab. 145 o. 151; — II) som Navnet paa flere Kilder; a) berømt Kilde ved Athenen, paa Sydenen af Acropolis, med Titnaen enneacronos (*ἐννεακρονος*, neml. af de 9 Ror cf. Render, som levede dens Vand til Byen), vid. Plin. 1, 11; — b) egf. en varm Kilde i Palæstina, Plin. 5, 15; — c) en

sikke ved den arabiske By, Edessa, som ogs. deraf fely heter: Callirhoe, id. 5, 21.

callis. is, m., (fæld. f.). [rimet. beil. m. *callis* o. 2. calx, neml. som stenet]; D) „alm.“: smal og men Joditi, navn. som Stenen danner ved at drive; vid. Serv. ad Virg. Aen. 4, 405; per calles silvestres longinquos; Varro; cf. Cic. Sest. 5, v. Liv. 22, 11, ogf. id. 31, 42; calles secreti, Virg., occulti, id.: ~ surgens, Pers. 4, 57; — H) „pect.“ o. fæld. a) en Vei, Val. Fl.; — b) en Løbekane, Lucr. 6, 92.

calliseo, sei, ere, v. n.; inch. af calleo: bliver flev, Cato ap. Non.: (hvor calliseerunt. f. ocelluerunt). — Callisthenes, is, m., *Καλλισθένης*: Ungdomsven af Al. d. Store; vid. Curt. 8, 15, v. Cic. Tusc. 3, 10, oftere. — Callisto, us, f., *Καλλιστώ*: Datter af d. arabiske R. Lycæon; (hvor Lycæonia, Ovid., v. Lycæonis, Catull.); ved Jupiters Røder til Arcas; men ved Junes's Stofsyge forvandelt en Sumbiørn, blev hun af Jupiter sat paa Himlen som Stjernebilledet Helice el. Ursa major; vid. Ovid. Met. 2, 101 figd., v. id. Fast. 2, 156, ogf. Hygin. Fab. 176 figd.

callistruthia, ae, ogf. callistruthis, idis, f., *καλλιστρουθία*, (se. lieus): en færrindig Jigenart, som Strymen (*στρούθιος*) søger, Colum., Plin. 15, 19; ogf. lieus passeraria, Capitolin. — callithrix, -tricho-, f., *καλλιθρίξ*, (Hienhaar): 1) callithrix trichomanes: Plante til Haarets Farvning, Plin. 26, 90: — 2) pl. callithrices, um: en arthepist Alcantara, id. 8, 80. — callitrichos, i, f., *καλλιτρίχος*, (Hienhaar), ogf. adiantum, ogf. capillus Veneris. (Vej Junes Haar): efflags Plante, Plin. 22, 30.

callisitas, atis, f.: haard Hud, Scribon.: — 2) df. „everf.“: ligefom Indbærdelse el. indbærdet Dvælske, Tert.; af — callisus, 3, [callum]: med haard el. tøj Hud, ulens, Cels.; crassior callosiorque cutis, Plin.; — 2) ogf. „alm.“: tøj, fast, haard, ova, (tøjstallede), Hor., acini uvæ, Colum., olivæ, Plin.

callum, i, n.; D) „egent.“: A) „alm.“: den forværdede pte Hud paa det tykke Vegeme: vid. Lucr. 4, 937; callum solum, (under Jæden), Cic. Tusc. 3, 32; — B) „bef.“ v. „meton.“: a) viese falske Riedede hos nogle Dyr; ~ apurum, (Erindeborste), Plaut.; liget. absol. callum, id.: ~ manus elephantis, Plin.; — b) den haarde Staf el. det falske Ried hos Bæver og Planter; — callumvarum, Plin. fungorum, id., foliorum, id., Pallad.: — c) ~ terræ. (den falske Jordflæde), Plin.; ogf. alm. Vegemets indre Haardhed el. Jæstede; ~ salis, id. 16, 23; — H) „fig.“: Haardhed el. at være hærdet imod Indtryk, en ved Bane erhvervet Arbejdsden og Ufølsomhed i Menneskets Indre; — vid. Cic. Tusc. 2, 15; cf. id. 3, 22, ogf. id. Fam. 9, 2; ~ ducere, Senec. Marc. 8. — callus, u, m.: Biform af figd., Cels.

1. calo, (kal.), are, v. a., *καλῶ*: falder, udraaber; ogf. sammenfalder, navn. i Religionsfproget, f. und. Calendæ; df. calata comitia; vid. Laelius Felix ap. Gell. 15, 27, v. Macrobr. Sat. 1, 15; sit classis a calando, Quintil. 1, 6, 33; — not.: til Cic. Sest. 33, vid. Madvig. Op. 1, 470. — 2. calo, omis, m., [best. m. *καλῶ*]. o. e. lignum el. fustis, vid. Serv. ad Virg. Aen. 6, in. j.: Trefsnagt el. Soldatertjenest, Caes. B. G. 6, 33, Liv., v. Pl.; cf. Pers. 5, 95; — 2) „everf.“: Træl el. Slave af det ringeste Slægt, Cic. N. D. 3, 5. Hor. Sat. 1, 2, 44, v. id. Ep. 1, 13, 12.

calor, oris, m., [calor]; 1) „egent.“: A) „alm.“: Barme, Fede, (opp. frigus), Lucr., Cic., Virg.; liget. ~ ignis, solis, fulminis, Lucr.; ogf. in pl., Cic., Hor.; — B) „bef.“: a) ~ vitalis: Livsvarmen, Lucr., Cic.; ogf. absol., Virg. Aen. 4, 705; — b) Sommervarmen el. Sommerfeber; dum se calor frangat, Cic. d. Or. 1, 62; df. ogf. (hæved.): Sommeren fely, vid. Lucr. 1, 175; liget. mediis caloribus, Liv. 2, 5; —

c) „pect.“ ogf. bed el. brændende Vind, (Sirocco). Hor. Ep. 1, 7, 5; ogf. calores antrini, Virg. Ge. 2, 270; — d) Jæberbede, Tibull. 4, 11, in.; — H) „fig.“: lidenskabelig Hestighed og Fede, Jld el. Jærtighed, (ofteft fra Quintil.); ~ cogitationis, id., dicendi, id.: ~ juvenili inconsiderationi, id.; liget. ~ dicentis, Plin. Ep.; ~ pietatis, id. Pan. 3; ogf. „pect.“: ~ Martius, Stat.; — H) „bef.“ ogf.: brændende Gæfde, Ovid., Sil.; liget. in pl. Hor. Od. 1, 9, 11, v. Ovid. A. A. 1, 237; df. ~ caloratus, 3: lidlig el. bestug, Appul. — calorificus, 3, [calor, facio]: som fæffer Barme, varmende, oleum, Gell. 17, 8.

calpar, (ais), n., [καλῶ, i. e. urna], forcl. f. dolium el. Vinfa; df. ogf. „meton.“: den forste Vin el. Dffervin deraf, Varr. ap. Non. — Calpe, es, f., *Κάλπη*: det i Hisp. Baet. liggende Jærbjerg ved frestum Gaditani, hvor nu Gibraltar, Melia 1, 5, Plin. 3, proem., v. As. Pollio ap. Cic. Fam. 10, 32; ~ Ibero. Sen. Herc. Oel. 1259; — df. Calpetanus, 3, gurgis, Avien. Prognost.; ogf. Calpetitanus, 3, vada, id. Arat.

Calpurnius, Calpurnia: romersk Slægt; og Personnavn, hvaraf her mærkes: L. Calpurnius Piso Frugi, (cons. a. u. c. 621), Cic. Verr. 4, 49, f. und. Piso: — Calpurnia, ae: Gemalinde af Cæsar, Vell. 2, 57; — B) df. 1) Calpurnius, 3, famia, Cic.: ~ lex; a) de pecuniis repetundis, (af d. ovennævnte Piso Frugi, som Jæstetribun), Cic. Verr. 3, 84, oftere: — b) de ambitu, vid. Cic. Mur. 23; — 2) Calpurnianus, 3, equites, vid. Liv. 39, 31; — not.: Julius Calpurnius stree under St. Cæsar: Syredegtig el. Cæleger, som bave ret meget Værd.

calsa, (al. calla), ae, f.: efflags ubekendt Plante, Plin. 27, 36. — caltha, ae, f.: efflags gulagtig Blomst med stærk Lugt; vid. Plin. 21, 15, Virg. Ecl. 2, 50, v. Colum. — calthula, ae, f., efter Jærmend, af fræb.; df. en af dens gule Jærve benævnt Jærummerdrag, Plaut. Epid. 2, 2, 47. — calthum, i, n.: Biform af caltha, Prudent.

calumnia, (kal.), ae, f., [calumniar]; Døftest i Rets- og Jærmingsfproget; A) Retsens Jærdedelse el. Jærdedelse: navn. falsk Anklage el. Beskønning, Cæcane el. Jæst el. Rænk; (opp. veritas, Quintil.; opp. fides, Suet.); vid. Cic. Verr. 2, 27; per calumniam malitiamque etc.; men non calumnia litium ... sed casus etc., id. Mil. 27; cf. id. Off. 1, 10; men ~ religionis, (et fra Religionsfproget laant Paasfæd), id. Fam. 1, 1; — ogf. in pl., ibd. 1, 1, Suet. Cæs. 20, oftere; — B) „meton.“ f. actio calumniae: den imed en falsk el. løgnagtig Klager anlagt Retsfag; — calumniam non effugiet etc., Cic. Cluent. 59; cf. Liv. 39, 40; calumniam ferre, (blive erklæret for en falsk Anklager), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 8; cf. condemnatus calumniae, Tac. Ann. 1, 11; men jurare calumniam, Coel. l. e., ogf. de calumnia, Dig., (hværg, at man ikke anklager af Cæcane); — H) nedsætt Retsfproget; A) „alm.“: Jærdedelse el. Jærdedelse af Sandheden, Anførelse af Stingrunde, el. anden Cæcane; navn. ogf. Cæpitiæri el. Jæpitiæst Angreb paa noget el. nogen; — vid. Sall. Cat. 30; Cic. Acad. 2, 5, ogf. Quintil. 2, 17, 18, v. Phaedr. 3, prol.; — B) „bef.“: den af Cæcane el. Misbædling ephæde Uenigtelste el. Bæstfælgelste: vid. Cæcinea ap. Cic. Fam. 6, 7; navn. ogf. nogens ugrundede Retsfærlste af hans eget Arbejde; vid. Quintil. 10, 1, 115, (om Taleren Calvus; cf. Cic. Brut. 82).

calumniator, (kal.), oris, m., [calumniar], ofteft i Rets- og Jærmingsfproget: som fordræder el. forvender Retten, en Cæcane el. Rabulist, Dig.; ~ scriptum sequi (at hæng i Bogstæven), calumniatoris esse, etc., Cic. Cæcin. 23; cf. id. Quint. 28, oftere; — 2) „everf.“: ~ sui: som nedfætter sit eget

Arbejde under dets Værd, Plin. 31, 19; — *cf.* fem. *calumniatrix*, *icis*: fem. forer en falsk Anklage, fem. diskarner, Dig.

calumnior, (kal.), *atus sum*, 1, v. dep. a., [forlænget *ferm* af *calvor*]; 1) i Rets- og Forrettningsproget: anklager falskeligen el. uden Grund, angriber el. ierfølger med List el. *Chicane*; — *aperte* *ludificari* el. *calumniari*, Cic. R. Am. 20; *cf.* id. Quint. 21; men *verba juris*, (fordreie dem), Dig.; *~ petitorum*, Quintil.; — 2) udenfor Retsproget; A) „alm.“: angriber el. dædler med Sophistrier el. tomme Svingrunde; *vid.* Cic. Fam. 9, 7, (Orell.); *~ festinationem* *alicujus*, Quintil.; *cf.* Phaedr. 1, pro!, o. Tac. Hist. 3, 75, *eqs.* Gell. 7, 3; — B) „bef.“: at angste sig uden Grund; at finde Vanskeligheder, hvor der ingen er; *vid.* Cic. Fam. 9, 2; — nærnst. *heder* *eqs.* *~ se*: altid at være misforneiet med sit Arbejde, alnd. finde noget at rette derpæ; *vid.* Quintil. 8, proem., *eqs.* id. 10, 3, 10. — *calumniose*, adv.: med *Chicane*, Dig.; *superl.*, *Synnach.*; af — *calumniosus*, 3, [calumnia]: fuld af Rænker el. *Chicaner*; *~ accusatio*, Dig.; *superl.*, Augustin.

calva, *ae*, f. und. *calvus*. — **calvāria*, *ae*, f.: Siernestallen hos Menneiser og Dyr, Cels.; *~ canis*, Plin.; *~ calvarium*, i, n.: = frgd., Appul.; — 1) *eqs.* etflags Hjst uden Skel, Emm. ap. Appul., *inc.*; — [calva, calvus]. — *calvatus*, 3, f. und. *calvus*, *inc.* — *Calvena*, *ae*, m.: *comit* fingeret Ravn, af *calvus*, (den Skaldede; i. e. Matius: en Ben af Cæsar), Cic. Att. 14, 5. — *calveo*, *ere*, v. n., [calvus]: at være skaldet, Plin. 11, 47; *cf.* — *calvesco*, *ere*, v. n. *inch.*: at blive skaldet, Colum., Plin.; — 2) „overf.“ om Planterne: at være tynde; *~ castaneta*, Colum.

**calvities*, *ei*, f.: Biform af flgd.; *prae calvitie* etc., Suet. Galb. 20; o. — *calvitium*, i, n.: Hovedets Skaldethed el. skaldede Belsæffenhed; — *quasi calvitio* *moeror* *levaretur*, Cic. Tusc. 3, 26; *cf.* Suet. Caes. 45; — 2) „overf.“: *~ loci*, (tynd Vært af Træer el. Planter, Mangel derpaa), Colum.; — [calvus].

calvo, *ere*, v. a.: *forst.* Biform af flgd.; *cf.* *pass.*: *ille calvi raris*, (atban blev skaldet), Sall. frgm. Hist.; *ligel.* *te vocis calvi similitudine*, Pacuv. ap. Non. — *calvor*, *ari*, v. dep. (a. o. n.), [forst. f. *calumnior*]; 1) i Retsproget: bruger List el. Rænker; *si calvitur* (rens), Fest. ex XII Tabb.; — 2) udenfor Retsproget: skuffer, vildeleder, forer bag Lyset; *me calvitur suspicio*, Pacuv. ap. Non.; men *sop. manus calvitur*, (overlister dem), Plant. Cas. 2, 4.

calvus, 3, (germ. *fabl*): sfa (det, den) Haar; — *raso capite calvus* etc., Plaut. Amph. 1, 1, 306; *~ senex*, Petron.; men *absol.*: a *calvo* ad *calvum* etc., Suet. Calig. 27; — B) *cf.* subst. *calva*, *ae*, f.: den fra Haar og Hud renfede Siernestall; *calvam auro caelare*, Liv. 23, 21; *cf.* Martial. 10, 83; — *not.*: *eqs.* *er Calvus*: romerist Tilnavn i den liciniske Slægt; f. und. *Licinias*; — 11) „overf.“ om Jordbunden og Bærterne: *si vinea a vite calva erit*, (er blottet derfor), Cato; *cf.* Plin. 17, 55, (hvor dog f. *calva* *eqs.* *lascis calvata* m. f. Bem.); — *~ nuces*, (med glat Skaf), Cato; — *eqs.* subst. *calva*, *ae*, f., (sc. *nux*), Petron.

1. calx, *eis*, f., *fielt*, m., [rimel. ved Begjævnoms. af *λάξ*, d. e. med Hælen; efter Dooderl. af *cellere*]; 1) „egentl.“: Hælen; — *calces detersis*, (træder mig paa Hælene), Plaut. Merc. 5, 2, 111; *incursat* *pugnis*, *calcibus*, *πῶς* *zai* *λάξ* *id.*; *ligel.* *pugnis et calcibus uti*, Cic. certare, *id.*; *ferire pugno vel calce*, Quintil.; *cf.* Virg. Aen. 11, 714, o. Pers. 3, 105; — *eqs.* em Dyrerne: *calceibus caedere*, (slaae bagud, *λακκίζων*), Plaut., *ferire*, Ovid., *petere aliquem*, Hor.; *ligel.* *calces remittere*, Nep., *rejicere*, Dig.; — *bb*) *eqs.* fan marfes; a) *sem* Dræsprog; *adversus stimulum calces* (sc. *jactare*: stampe imod

Braadden), Ter. Phorm. 1, 2, 28; *ligel.* *calcem impingere* *rei alieui*, (støde mere bryde sig derom), Petron.; — b) „meten.“ (*pars pro toto*): Jæden; *calcemque terit jam calce* etc., Virg. Aen. 5, 321; — 11) „overf.“: *ifølge* *etflags* *Lighed*; a) *calces scaporum*: *Jedstykkene* *til* *scapi* el. *Trappespælene*, Vitruv. 9, 1; — b) i Gærmerproget: *det* *tilligemed* *Pedeqvæsten* *fra* *Stammen* *af-* *regne* *el.* *afstaaarne* *Stykke*, Plin. 17, 35.

2. calx, *eis*, f., *fielt*, m., *zálē*; 1) *eyrl.*: *siden* *Sten*, en *Sten* *af* *det* *mindre* *Slags*, (ligesom *det* *langt* *hyppigere* *calculus*), *cf.* „bef.“; A) en *Sten* *el.* *Griffe* *i* *Bræpssillet*, Plaut. Poen. 4, 2, 85 flgd., o. Lucil. ap. Prisc.; — B) *Kalksten*; *cf.* *Kalk*, (ulædret el. *lædret*), *saxa* ... *coalescere* *calce*, Lucr. 6, 1067; *cf.* Cic. Mil. 27, *~ viva*, (ulædret el. *raa*), Vitruv., *extincta*, (lædret) *id.*, *macerata*, (slagen), Plin.; men *~ arenatus*, (med Sand), Cato, (hvor mæse. er at *marke*); *calcem coquere*, (brænde *Kalk*), *id.*; — 11) *ferdi* *paa* *Beddeløbsbanen* *Maaler* (ligesom *verfær* *carceres*) *i* *de* *alstet* *ider* *betegnede* *med* *Kalk*, (ligesom *silte* *gigere* *med* *Kride*), *vid.* Senec. Ep. 108; *saa* *heder* *calx* *eqs.* „overf.“ (o. „alleg.“): *Maaler* *el.* *Enden* *paa* *en* *Løbetæne* (el. *alm.* *paa* *et* *Arbejde*); — *vid.* Cic. Lael. 27, o. id. d. Senec. 23; *ligel.* *id.* Tusc. 1, 8: *nunc video calcem*, *ad* *quam* *quum* *decursum* *sit*, etc.; — *extra calcem* *decurrere*, (bæve ut *fra* *sit* *Thema*), Amm.

calyculus, i, m., *dem.* af *calyx*: *siden* *Blomster-* *knop*, *Blomsterbægeret*, Plin. 20, 88, *ostere.* — *Calydon*, *onis* o. *ónos*, f., *Kalydon*: gammel By i *Ætolien*, ved *Floden* *Eryneus*, *Kong* *Demens's* *Resitens*; *vid.* Ovid. Met. 8, 495, *ostere.*; f. *eqs.* Plin. 4, 3, o. 21; — B) *cf.* 1) *Calydonius*, (*-eus*, f. *ndensf.*), 3: *Cal-* *denius*, *sus*, (*vid.* Ovid. Met. 8), *Martial.* 11, 19; *~ heros*, (i. e. *Meleager*), *amnis*, (i. e. *Achelous*), Ovid. l. c. 324 o. 728; — *men* *~ regna*, *ibid.* 14, 512, (d. e. *Diomedes's* *Rige* *i* *Nederitalien*); — b) *cf.* subst. *Calydonia*, *arum*, f.: *Calydonierne*, *Senec.* *Herc.* Oct. 583; — 2) *Calydoniacus*, 3: = *frgd.*, *rupes*, *Manil.* 5, 180, (al. *Calydonea*, m. f. *Bem.*); — 3) *Calydonis*, *idis*, f.: *Calydenierne*; — *matres*, Ovid. Met. 8, 527; *eqs.* *absol.*, f. *Dejanira*, *ibid.* 9, 112. — *Calymne*, *es*, f.: *i* *Ægæerhavet*, ved *Rhedus*, Ovid.

Calypso, *us*, (*eqs.* *onis*), acc. *Calypso*, (*eqs.* *onem*), f., *Kalypso*: en *Nymfe*, *Datter* *af* *Atlas* (el. *af* *Deceus*), *medtog* *paa* *Den* *Ogygia* *i* *Siciler-* *havet* *den* *omflættende* *Ulysses*, ved *hæm* *hun* *blev* *Neder* *til* *Lusen*; *vid.* Prop. 1, 15, 9, o. id. 2, 17, 13; *cf.* Plin. 3, 15, *eqs.* *Mela* 2, 7, (hvor *deg* *Acæa* *staaer* *urigtigen* *f.* *Ogygia*).

calyx, *ycis*, m., *zálvō*, [best. m. *zálōπω*, d. e. *dæller* *el.* *skulder*], „alm.“: *Dælle* *el.* *Skul*; *cf.* 1) *med* *Heihsen* *paa* *Bærter* *og* *Frugter*; a) *Blomsterbæ-* *geret* *el.* *Blomsterknoppen*; *~ narcissi*, Plin., *rosæ*, *id.*, *lili*, *id.*; — b) *Frugtens* *Skal*, Plin. 15, 2, *ostere.*; — *men* *id.* 15, 18: *Bordælle*, *hvormed* *Frugten* *til-* *hylles*, *for* *at* *finne* *boide* *sig*; — 2) *om* *andre* *Gien-* *stande*; a) *en* *Uggeskaf*, Plin. 28, 1; — b) *Skaldyrenes* *Skaf* *el.* *Dælle*, Plin. 9, 51, *ostere.*

cāmācum, i, n.: en *hvisk* *Canclart*, Plin. 12, 63, (al. *comacum*), *inc.* — *cāmara*, *ae*, f. und. *camera*. — *Cāmārina*, (Camer-), *ae*, f.: *By* *paa* *Vestkysten* *af* *Sicilien*, Plin. 3, 14, o. Virg. Aen. 3, 700; — *not.*: acc. *græc.* *Camarian*, Ovid. Fast. 1, 477. — *camarus*, f. und. *cammarus*.

cambio, *ire*, v. a., [zámπω, i. e. *flecto*: *boier*, *verler*], (eteref. *Dræ*): *bytter*, *tuller*; *~ mutuiarias operas* *cum* *vicinis*, Appul. — *Cambyses*, *is*, m., *Καμβύσης*; 1) *sem* *Mandænavn*; A) *Gæderen* *til* *den* *ældre* *Cyrus* *ved* *Mandane*, Justin. 1, 4; — B) *Sen* *og* *Efterfølger* *af* *den* *ældre* *Cyrus*, *id.* 1, 9; — 11) *Blod* *i* *Uthamien*, *Mela*, Plin. 6, 1.

camelārius, i, m., [camelus]: en *Kameldriver*, Dig. — *cāmēlēsasia*, *ae*, f., *καμηλησσία*: en

æameteriverss Forretning, Dig. — camelinus, 3, [camelus]: af en camel, lac, Plin., ossa, id. — camella, æ, f.: etflags Drifflaaf el. Vinbæger, Ovid. Fast. 4, 779, Petron. — camelopardalis, is, f., *καμηλοπάρδαλις*: Kamelparden el. Græffen, Varr., Plin. 8, 27; — æg. camelopardalis, Capitolin., e. Camelopardus, Esid. — camelopodium, i. n., *καμηλοπόδιον*, ligesom Kamelfod: etflags Plante, Appul. — camelus, i. m., *ζάμελος*: Kamelen, Plin. 11, 62, Cic. N. D. 2, 47, Liv., Hor., e. A.

Camēna, æ, f., [f. Camena, el. f. Casmena, et. f. cammena, af *camo*]: hører til Græfernes *Modæ*; alff. Muse, Sanggudinde: vid. Hor. Cam. Sec. 61, e. Virg. Eccl. 3, 59; el. Plin. præf., in., Pers. 5, 21, e. A.; — Graja, Hor. Od. 2, 16, 38, Colum.; f. æg. Liv. 1, 21, e. Plin. 34, 10; — 2) „meten.“ æg. f. Digtinger felse, Hor. Ep. 1, 1, in., estere, Ovid. Pont. 4, 13, 33, Tibull. 1, 1, 2, estere; — *Camēnalis*, e, (esteref. Ord): berende til Camenerne el. Mæserne, el. benævnt derefter, Hippocrene, Avien. Arat. 195, modif. Sidon.

camera. (camara), æ, f., *καμάρα*: hvaldet Loft, Svælvng; camera lectus (locus), Varr.; el. Cic. Qu. Fr. 3, 1, e. Sall. Cat. 55; — æg. hvaldet Stibedak, Suet. Ner. 31; men camerae coelum, Vitruv. 7, 3: det Indre af el. i en Svælvng; — 2) hos Pontierne: hader Jartei med bufermet Dæk, Tac. Hist. 3, 17, Gell.; — *df. camérarius*, 3, cucurbitae, sem suæ sig i Seiret, Plin. 19, 21. — *cameratio*, onis, f., [camero]: Svælvng, Spartian. — *Camēria*, æ, f.: By i Latium, Liv. 1, 38; æg. Camerium, i. n., Plin. 3, 9; — *df. subst. Camerini*, orum, m.: Indvænerne af el. i Camēria, Val. Max.; — *not.*: æg. er Camerinus, i, m.: Tilnavn i d. fupsticste Etægt, Liv. 3, 31, estere; *df. pl. Camerini*, orum, (de Herenomme), Juvenal. 7, 90.

Camérinum, i, n.: Biergstad i Umbrien, (hod. Camerino), Cic. Att. 8, 12, B.; — B) *df. 1) Camers*, tis, adj.: cameris, æger, Cic. Sull. 19; — *b) df. Camertes*, ium: Camerterne el. Camerinerne, Plin. 3, 19; el. Liv. 28, 15; — 2) Camertinus, 3: = frgd., foedus, Cic. Balb. 20. — Camerinus, e. Camerium, f. und. Camēria. — *camēro*, are, v. a., [camera]: hvalter, Plin. 10, 50. — Camers, tis, e. Camertinus, 3, f. und. Camerium.

1. *camilla*, (casm.), f. und. 1. *camillus*. — 2. *Camilla*, æ, f.: velsigt Helinde, vid. Virg. Aen. 7, 803, e. ibd. 11, 536. — 1. *camillus*, (casm., Varr.), i, m., e. *camilla*, (casm.), æ, f.: seruen Angling el. Mø, som gler Oparving hos Flamen Dialis ved Offerneften; vid. Macroh. Sat. 3, 8, æg. Varr. L. L. 7, 3; *camillus* — *proprie* puer ingenuus, Fest.; — *not.*: *camillus*, f. pusillus, vid. Quintil. 8, 3, 9. — 2. *Camillus*, i, m.: Tilnavn i Juriernes Stægt: — den berømte af dette Navn er M. Furius Camillus, Erøbreren af Vej, og Rom's Besirer fra Gallerne; vid. Liv. 5, 19 flæd.

camino, (avi), atum, 1, v. a.: sammenføier i form af en Døn; luto caminari, Plin.; *caminata* fossura, id.: af — *caminus*, i, m., (*q̄ zāuros*): en Døn, navn.: 1) Smelteoven til Metalernes Beæbeidelse, Ovid. Met. 7, 106, e. Pers. 5, 10; — *bb) df. a) „poet.“*: Vulkan's eg. Cyclopernes Smelteesse under Vētna; vid. Virg. Aen. 3, 580, estere, æg. Ovid. Fast. 4, 473; — *b) „alleg.“* er Juvenal. 11, 118: semperque ardente camino, (ved nastrudt anstrængt Arbeide), etc.; — 2) Døn el. Camin i Bærelser, Hor. Ep. 1, 11, 19, Suet. Vitell. 8; — *bb) df. æg. a) „meten.“*: Ste, navn. til at varme sig ved; vid. Cic. Fam. 7, 10; el. Hor. Sat. 1, 5, 9; — *b) som Ordspreg markes: oleum addere camino*, (gyde Olie i Jiden), Hor. Sat. 2, 3, 321.

Camirus, (-os), i, m., *Κάμιρος*: Son af d. Herde Hercules, Brøder af Japhus o. Lindus, og Etifer af en efter ham benævnt By paa Rhodus; vid.

Cic. N. D. 3, 21, e. Plin. 5, 36, æg. Mela 2, 7. — *cammaron*, i, n., *ζάμμαρον*: en Bænevæsse paa Planten acornitum. — *cammarus*, i, m., *ζάμμαρος*: Sæfres el. Hummer, Varr., Colum., Plin. 27, 2, e. A. — *Camœna*, æ, f., f. und. Camēna.

campagus, i, m., (fild. Ord): etflags Halsstøtte for boiere Militære, Trebell., Capitolin. — *campāneus*, (-ius), 3, [campus]: (fild. Ord, f. campestris); — *loca*, Innocent. ap. Goes. — *Campania*, æ, f., [campus, d. e. Slette]: frugtbart Landskab i Mellemitalien, imellem Vatium o. det Yucanste, med Hovedstaden Capua, (hod. Terra di Lavoro), Mela, Plin. 3, 9, e. Flor. 1, 16; el. Cic. Agr. 2, 35; — B) *df. 1) Campanus*, 3: campanif, æger, Cic., colonia, id., matres, Liv. 26, 13, luxuria, id. 23, 45; — *suppellex*, (campanif Stenoi), Hor. Sat. 1, 6, 118; men — *morbus*, (en Uægt i Tvingerne, men ved at nedfæres efieleret Arv); vid. Hor. Sat. 1, 5, 62, (schol. Cruqu.); — *∞ pons*, (ved Capua over Savo), ibd. 45, Plin.; — *∞ via*, (Siet af via Appia), Suet. Aug. 94; — *b) df. subst. Campani*, orum: Indvænerne i Campanien, Cic. Agr. 1, 7, e. A.; — 2) *Campanicus*, 3: = frgd., arata, Cato, sarta, id.; el. Plin. 21, 29; men — *peristromata*, Plaut. Pseud. 1, 2, 13; — 3) *Campanius*, 3: = frgd.; — *∞ terra*, (i. e. Campani), Tibull. 1, 3, 33; — 4) *Campas*, aïs, edj.: = frgd.; — *∞ genus*, Plaut. Trin. 2, 1, 144. — *Campanicus*, 3, f. und. frgd.

campe, es, f., *ζάμπη*, (eprel.: Krumning; *df.*): Raadermen, (eruca), Colum., Pallad.; — *b) df. som Ordspreg: campas dicere*, (ligesom nugas dicere): bruge Udfingter, Plaut. Truc. act. 5, vers. 55, inc. — *Campeusis*, e, [campus]: Epithet til Sfs, som hærde et Tempel paa Marsmarken, Appul.

campester, (campestris, Cato, Colum.), stris, stre, [campus]; 1) „alm.“: berende til Marken el. Sletten, (opp. montanus e. collinus); — *∞ genus agrorum*, Varr.; — *∞ arer et montanum*, Plin.; — *∞ locus*, Colum., situs, id.; — *∞ culta*, Plin.; — *∞ ac demissis locis*, Caes.; — *iter*, id., Liv.; — *∞ barbari*, (som beboe Sletten), id., Scythae, Hor.; men — *∞ hostis*, Liv. 22, 18; — *b) df. subst. campestris*, ium, n.: det flade Land, Tac. Germ. 43, e. Plin. 6, 30; — *II) „bef.“*: berende til el. benævnt efter Campus Martius i Rom; *df. A)* berende til Vegemsevelserne paa Marsmarken, ludus, Cic., proelia, Hor., arma, id., decursio, Suet., exercitationes, id.; — *b) df. subst. campestre*, is, n., (sc. velamentum): Kampæste, (el. Skamballe for de Kampene), Hor. Ep. 1, 11, 18; — *B)* berende til de paa Marsmarken holdte Comitier; — *∞ gratia*, Liv. 7, 1; — *∞ operac*, Suet. Aug. 3.

campestratus, 3: som bærer et Kampæste, Augustin; af — *campestre*, is, n., f. und. *campestris*. — *campecurso*, onis, f., [campus]: Raabenevæsse paa Marsmarken, Veget.; *hø* Suet.: decursio. — *campe doctor*, oris, m., [campus]: som indøver el. excerecer Soldaterne paa Marsmarken, Ererecmeffer, Veget. — *campso*, are, v. a., [*ζάμπτω*, i. e. flecto]: beier derom, d. e. emseifer; Leucæmen campsant, Eon. Ann. 10, 35; f. æg. *campier* e. flecto. — *campi-aules*, æ, m.: etflags Tønfumfner, Vopise. — *campier*, eris, m., *ζαμπιρό*: Vøivng, Krumning, Vinkf; *Extremum intra campiterem ipsum prægradat*, Pacuv. ap. Non.

1. *campus*, i, m., [skal være best. m. *ἄγρος*, oprel.: Mark el. Græsmark]; 1) „alm.“: fladt Rum el. Jordsmen, flet Mark el. Slette, (opp. mons, collis, silva, osv.); — *aequora campi*, Lucr.; *campos et montes* — *peragrantes* (pastores), Cic. N. D. 1, 12, pascua campi, Tibull.; el. Liv. 22, 3, e. Hor. Od. 1, 7, in.; — til æger forholder campus sig, som en Del til det Hele; vid. Cic. Phil. 3, 9, e. id. Agr. 2, 35; f. æg. Virg. Ge. 2,

274; — navnlf. er ogs. i Krigsføretaget campus: aaben Mark; vid. Nep. Ages. 3; cf. id. Milt. 4; men Liv. 21, 14: puro ac patenti campo (dimicare); cf. Lucr. 2, 324 flgd., c. Ovid. Met. 10, 151; — B) df. ogs.; a) „pect.“, ligesom aequor: enbver Aade, (seu Savets, etc.); — caeruleos per campos, (over Havet), Plaut.; cf. Ovid. Met. 1, 42 flgd., c. Virg. Aen. 6, 721; men ibd. 5, 128: immota attollitur unda Campus, (en flad Klippe); — b) „alleg.“: feratur eloquentia, non semita, sed campis, Quintil.; aequo congressa campo (oratio), id.; — II) „bef.“ hed ogs. i Rem Campus: en vid Ellette ved Tiberen, i d. 9de Aegien, fædd. Campus Martius, (føret den, som de færdreene Tarquinieris Cicందు, var bleven belliget til (Guden Mars; vid. Liv. 2, 3); — navnlf. famlede Romerfolket paa denne Campus til comitia centuriata, Cic. Cat. 1, 5, oftere; cf. Hor. Od. 3, 1, 11, o. Quintil. 11, 1, 17; — df. ogs. „meton.“ f. Comitierne selv; vid. Cic. d. Or. 3, 42; ligel. id. Pis. 2: Fors domina campi; — ogs. foretoges her, feruden Soldaternes Baabenevæfser, allehaande Lege til Forfriftning el. for Sundberens Skole; vid. Cic. Off. 1, 2, 3, c. id. d. Or. 2, 62 o. 71, ligel. Hor. Od. 1, 8, 1, o. ibd. 3, 7, 26, oftere; — B) ofte ogs. „overf.“: den fæie Mark el. Tumlplads for enbver Virksomhed; vid. Cic. d. Or. 3, 19 o. 31, ogs. id. Phil. 14, 6, c. id. Off. 1, 18; ligel. Plin. Pan. 70: patet omnibus honoris et gloriae campus; cf. Juvenal. 1, 19; — not.: ogs. famlede andre Campi el. Elletter i Rom, hveriblandt Campus Esquilinus, Cic. Phil. 9, 7. — 2. campus, i, m., zámpus: etflaas Sødyr; df. campi marini: — hippo-campi, Capella.

camum, i, n.: etflaas St, Dig. — cāmurus, 3, [rimel. befl. m. camera]: frummet el. frumboiet el. hvalbet, cornua, Virg. Ge. 3, 55 (Serv.); ∞ arcus, (Buehvalving), Prudent. — cāmus, i, m., záuós, (dor. záuós), eyrel.: Mundfure (paa Hæite), Vulgat.; — rimel. ogs. f. Palæjern, Att. ap. Non.

cānāba, (cann.). ae, f., [beff. m. závaβos o. závaβa, d. e. Ror el. Normate], en Hytte, Augustin.; — df. dem. canābula, ae, f., Auct. d. Lim. ap. Goes. — Canāe, es, f.: Datter af Melus; om hendes Elffov og Endeligst f. Ovid Her. 11, v. id. Trist. 2, 381; — not.: Navnet paa en Sund, Ovid.

cānālicius, (-tus), 3, [canalis]: — canaliensis. — cānālicūla, ae, f., Biferm af canaliculus: liden Rende el. Canal, Varr., Gell. — cānālicūlātus, 3, [flgd.]: rorformet el. riflet, semina, Plin. 19, 36. — *cānālicūlus, i, m.; 1) „atm.“: Ror el. Rende el. Lob, navnlf. liden Vandrende el. Canal, Vitruv. Colum.; — II) df. ifølge etflaas Lighet; a) Rende el. Jordpning paa Trighypben, Vitruv. 4, 3; — b) Rende el. Lob paa Catapulten, id. 10, 15; — c) i Ehirurgien: Skinne om et beffæiget Lem, Cels. 8, 2; u. — cānāliensis, e, o. cānālicius, 3; fem udgraves i el. af Schæfter el. Miner, aurum, Plin. 33, 21; — [af flgd.].

cānālis, is, m., (for: v. efterel. ogs. f.), [eyrel.: adj. af canna, atlf. rorformet; rf.]: 1) „atm.“: Ror el. Rende; navnlf. ogs. Vandror el. Vandrende, Canal; — vid. Virg. Ge. 3, 330; men quæ canalisbus immissa, Caes. B. C. 2, 10; cf. Suet. Claud. 20, o. 21.; — ogs. om Jordpninger i Havet, Plin. 6, 21; „pect.“ ogs. en Jledrende, Stat.; — ogs. paa Forum i Rem gaves der en Canalis, hvoem den ringere Aalfe færdedes; vid. Plaut. Cure. 4, 1, 15; f. ogs. Fest. in Canalicola; — ogs. Canal el. Schæft el. Gang i Biergværerne, Plin. 33, 21; — ∞ animæ: Luftroret, P. in 8, 10; — men id. 11, 55, lignetfævds: aciem (oculorum) velut canali dirigere; — endel. „alleg.“ om Talsens Stroom; plenior tamen haec canali sunt, etc., Quintil. 11, 3, 167; — II) „overf.“ o. „tekniff.“: a) den faa fæfete Canal el. Jordpning paa det joniffe Seilecapitel,

Vitruv. 3, 3; — b) Renden el. Lobet paa Catapulten, id. 10, 19; — c) i Ehirurgien: en Skinne om et beffæiget Lem, Cels. 8, 10.

canarius, 3, [canis]: horende til el. benævnt efter en Hund, augurium, (hvoevet der ofres en Hund), Auct. ap. Plin. 18, 3; ∞ herba, id. 25, 21: en Græst, (panicum dactylon L.); ∞ lappa, id.; — II) fem nom. propr.: A) adj.: Canaria insula, efter Plin. 6, 37: en efter sine store Hunde benævnt S i d. atlantiffe Hav, horende til de faafæfete insulæ fortunatæ; — B) subst. Canarii, orum, m., efter Plin. 5, 1: et Folf i Mauretanien, (der ernæver sig af Hunde). — cancamum, i, n., záýzeuor: en arabiff Gummiart til Rogelfe, (amyris kataf Forsk.), Plin. 12, 41.

cancellarius, i, m., [cancelli]. (Hfd. Ord): 1) Derføget, Vopife, Carin.; — 2) en Cancelliff; df. Cancellidirecter el. Cansler, Cassiodor. — *cancellatim, adv.: gitterfermet, Plin. 7, 19, oftere; o. — cancellatio, onis, f., hof Landmaalerne: Grænfefæftemmelfe, Frontin., Sicul. Flacrus; — [cancelli].

cancelli, orum, (sing. cancellus, i, Dig.), m., dem. af 2. cancer: 1) „egenf.“: Gitter; df. ogs. Skranke, Segn; ∞ scenici et theatri, Varr.; ∞ fori, (om el. paa Dører); vid. Cic. Sest. 5; cf. id. Verr. 3, 59, (nedenf.); ∞ circi, Ovid. Am. 3, 2, 61; ∞ aedium, Dig.; — men Plin. 8, 10, om Elephantens ligefom gitterede Hud; — II) df. ogs.; A) „meton.“: det af en Skranke el. Grænfefæ indefluttere Rum, Auct. B. Afr. 15; — B) „alleg.“: Skranke, Grænfefæ, Indfrænkning, Cic. Quint. 10; cf. id. d. Or. 1, 12; ligel. „alleg.“, id. Verr. 3, 59: praetori improbo circumdanti cancelli etc.; df. — cancellum, avi, atum, i, v. a.; 1) „egenf.“: gior gitterfermet; ∞ solum, Colum.; cancella a entis, (elephant), Plin. 8, 10, f. evanf. und. cancelli; — II) „overf.“ i Retsføget: at giennemfæge el. ubrygge, (navnl. med Degnet x); ∞ testamentum, Dig. — cancellus, i, f. und. cancelli.

1. cancer, cri, (for: v. efterel. ogs. eris), m., [ved Beftævelfe af záoxivos]; 1) „egenf.“: en Krebs, en Klokreb el. Eetreb, Plin. 9, 51, Pallad.; cf. Ovid. Met. 15, 369; — b) „meton.“: ogs. hved der flimmer, (ligesom Krefens Ben el. Sare); inter Ori caneros incidisse, Appul.; — II) „overf.“: A) i Aftenemien: Stiernebliffet Krefsen, Lucr. 5, 616, Ovin. Met. 2, 83; men ∞ Lernaens, Colum. 10, 313; vid. Hygin. Astron. 2, 25; — bb) ferri Eelen ved Sommerfølvro el. paa den beffete Jrd befænder fig i Krefsen; faa bruges cancer ogs. „æet.“; a) om Syden; vid. Ovid. Met. 4, 62; — b) om færf Selbede, ibd. 10, 127: solisque vapore ... færviant brachia Cancri; — B) hof Lagerne hedder cancer: etflaas endarter Eederbyld, ogs. Krefsfæ, Cels. 5, 26, oftere; cf. Ovid. Met. 2, 825. — 2. cancer, cri, m., [beff. m. záxylis]: Gitter; men alene Fest. pag. 37, fom Grundfæm til cancelli.

canceraticus, 3: horende til Krefsfæde, foetor, Veget.; af — canero, avi, i, v. n., [1. cancer]: at blive angreben af Krefsfæde, Plin. Val., Appul. — canceroma, (etr. canceroma, Veget.), áús, n., záxwowa: Krefsfæde, Appul.; hof Cels.: carcinoma o. záoxwoma.

Candavia, ae, f., Kandyovia: Biergland i Syfprien, Plin. 3, 26. — candefactio, ferri, factum, 3, v. a., [candeo]; 1) „atm.“: gior glindfende hvid el. blauf; — argentum candefactum, Gell.; men comiff: ∞ ebur atramento, Plaut. Most. 1, 3, 103; — II) „bef.“: gior gloude el. glebet; quæ candefieri non possunt, Plin.; lapides candefactos, id. — candefio, factus sum, fieri, f. und. frgd.

candēla, ae, f., [candeo]: Lys el. Rerte (af Bor el. Tælle), Varr., Plin. 33, 10; opp. lucerna, Martial. 11, 43; cf. ibd. 40; bruges ogs. pyppigen ved

figbeagangelfer, Plin. 16, 70; — men Juvenal. 9, 98: candelam apponere valvis, (neml. for at fuffe 3te paa Huset): — b) egl. en med Ber overtrukken Line el. Snor, (der bevarer imed Jærraadueffe): vid. Liv. 40, 29: duo fascies candelis involuti, etc.: cf. — candelabrum, i, n., (m. Bifermu candelaber o. candelabrus, i, m., Petron., Caecil. ap. Non.): Lyfstage, Cic. Verr. 2, 74, eftere, Plin. 36, 6, v. A.

candens, tis, partic. e. adj. af caneo; cf. — candelantia, ae, f.: heit Efin, Svæbde, lunae, Vitruv. 9, 1: — candeo, iui, 2, v. n., [af caneo, ligesom ardeo af areo]; 1) „egent.“: at være glindfende hvid, at glindf. el. flumf. (ofteft „verf.“ o. fom partic. adj. candens, f. candidus); — Candet ebur solis, Catull. 61, 45; cf. Hor. Sat. 2, 6, 103: — candens lumen, f. nefent.; cf. — II) „verf.“ (fra den flinnende Jarve): at gløde, at være glødet; — vid. Lucr. 6, 148, v. Cic. Off. 2, 7; men ignes candentesque laminæ. (fem Jorturreddfaber), id. Verr. 5, 63; — siccis aer fervoribus natus Canduit, Ovid. Met. 1, 120; cf. Colum. 1, 1; — men candens aqua: fegbeet Vand, id.; — b) not.: fild. egl. „ment.“: sie canduit ira (ille), Claudian.; — III) partic. candens, tis, egl. fem adj.; A) flinnende, hvid, flar: ~ lumen solis, Lucr.: cygnus candenti corpore, (fuehvid), Virg.; el. elephantus, (Effenben), id.; — candantior Phœbus, Val. Fl.; sidus candidissimum, Solin.; — B) „verf.“: her el. glødet, ferrum, aqua, f. evenf.

candescere, iui, 3, v. n., inch. af frage; 1) „egent.“: bliver glindfende el. flinnende; ~ solis ab orto (afrøm), Ovid. Met. 6, 49: — II) „verf.“: at blive bed el. glødet; vid. Lucr. 1, 191, v. Ovid. Met. 2, 230: — candetum, i, n., [callist Drd]: Grundhytte af 100 til 150 Dvaerasted, Colum. — candico, are, v. n., [candeo; cf. albico, albeo]: at være hvid el. hvidlig, Plin. 37, 73; candicans gemma, id.

candidatōrius, 3: hørende til en Embedscandidat, munus, (fom paaligger ham); Cic. Att. 1, 1; af — candidatus, 3, [candidus]: fom bærer hvide Klæder, navnlf. paa Jæstidage, (opp. atratus); vid. Plaut. Rud. 1, 5, 12, v. O. Suet. Aug. 98; — II) ofteft subst.: fom bærer glindfende hvid Toga, (neml. fom fegende et Statsembed); cf. en Candestat til et Statsembed; — ~ praetorius el. praeturae, Cic. Suet.; ~ tribunici, Cic., Liv.; ~ consularis, Plin. Pan., Suet.; cf. Cic. Pis. 23; — fild. egl. candidatus Caesaris, (den af Keiferen anbefalede Candidat), Vell. 2, 121; cf. fom Drdforag: pelis tamquam candidatus Caesaris, (d. e. fom vis paa at naae dit Maal), Quintil. 6, 3, 63; — men candidati principis, vid. Tac. Ann. 16, 27, Suet. Aug. 65, Diz.; — B) „verf.“: fom ierigen attraaer noget, fom stræber el. biger derefter; vid. Plin. Pan. 63; men eujus (eloquentiae) est velut candidatus, Quintil. 12, 2, 27.

candide, adv. 1) „egent.“: med hvid Jarve; cf. i el. med hvide Klæder; ~ vestitus, Plaut. Cas. 4, 1, 10; — II) „fig.“: oprigtig; ~ et simpliciter, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6, Quintil.; o. — candido, avi, 1, v. a.: gior hvid; navnlf. ifører hvide Klæder, Tertull.; — [candidus]. — candidule, adv.: hvidt; cf. „fig.“: oprigtig, Arnob.; af — candidulus, 3, demin. af agde.: ret hvid el. glindfende i fit Elagde; ~ dentes etc., Cic. Tusc. 5, 16.

candidus, 3, [candeo] 1) „egent.“: A) „alm.“: flinnende el. glindfende hvid; (opp. niger, ligesom albus, opp. ater); egl. flinnende, lyfende, flar, sidera, Lucr., luna, Virg.; — navnlf. egl. fom Epitet til Guderne og til fergædede Mennefter; — ~ Cupido, Lucr., Liber, Tibull., Daphnis, Virg.; — ligel. em en blændende Skionhed; ~ Dido, Virg.; ~ puer, Hor.; cf. egl. om Yemmerne; ~ membra, Ovid., brachia, colla, Prop.; — fremdeles om Jagle, Dyr og Værier; ~ ales, (i. e. cygnus), Auct. Aetn.; men ~ avis, Virg.

Ge. 2, 320, (i. e. eiconia); ~ aries, id.; ~ equi, Tac.; ~ populus, (Solpeppelen), Virg.; ~ lilia, Prop.; — entel. om Teier og Klæder; ~ vela, Catull., tentoria, Ovid.; ~ vestis, Liv., toga, (fem ved Kunst er gjort glindfende hvid, f. und. candidatus), id., Plin. 7, 31; — egl. mæfkes Cic. Oratio in toga candida, bveraf Jragmenter hos Orell. v. A.; — compar.: ~ barba, Virg.; superl.: ~ color, Varr., Vitruv.; — B) „bef.“ flaar egl. candidus; 1) in neutr., ud. subst. el. absol., tildels i Mæfsem, af nigrum; egl. fom Drdforag el. „alleg.“: — candida de nigris facere, (em en Beerager), Ovid. Met. 11, 315; cf. Juvenal. 3, 30: men ut candido candidus non est adversum, Quintil.; egl. e. gen.; candidum ovi, Plin.; (f. mdr. albus); — 2) „pect.“ egl.: a) om Vinden: opflarende, Favonii, Hor. Od. 3, 7, m.; — b) f. candidatus: hvid Klæet, i hvide Klæder; ~ turba, Tibull., pompa, Ovid.; men ~ Roma, Martial. 8, 65, f. ~ Romani, (der neml. paa Jæstidage bære hvide Klæder); — c) ~ calculus el. lapillus, (der neml. brugtes til Riffendeffe), f. und. calculus: — hyl. „verf.“: ~ sententia, Ovid. Met. 15, 47; — II) „fig.“: A) „verf.“: a) om Etimmen: ren, flar: — est vox et candida et fusa, etc., Quintil. 11, 3, 15; cf. Plin. 28, 16; — b) „pect.“ om fæfteliffe Vidsferbelte: lys, glad, lyffelig; ~ fata, Tibull., Ovid., omina, Prop., convivia, id.; ~ pax, Tibull.; ~ natalis, id.; — B) „ment.“: 1) „alm.“ om Taler el. Jærdraget: lys, flar, ren, ufufiler; vid. Cic. Orat. 16, 3; cf. Quintil. 10, 1, 121; — b) „meten.“ egl. om Taleren: candidissimum quemque et maxime expositum (oratorum) etc., Quintil. 2, 5, 19; cf. id. 10, 1, 73: dulcis et candidus et fusus Herodotus; — 2) „etbiff“ el. om Charakteren: ren, oprigtig, redelig; vid. Hor. Ep. 1, 1, in., v. id. Epod. 11, 11, egl. id. Sat. 1, 5, 31; men Ovid. Pont. 1, 14, 13; Tam felix, utinam, quam pectore candidus, essem; — not.: Candidum Promontorium: afrikant Jærbjerg i Jengitana, Mela, Plin. 5, 3.

candifico, are, v. a.: at gior hvid el. glindfende, Augustin.; af — candificus, 3, (candeo, facio): fom gior hvid el. glindfende, pulvisculus, (Vandpulver), Appul.

candor, ōris, m., [candeo; cf. alor af algoe]; 1) „egent.“: glindfende hvid Jarve, Lyglantes, flart Efin; vid. Lucr. 5, 283, v. Cic. N. D. 2, 15; men in pl.: candores (solis), Plaut. Men. 1, 2, 67; ~ coeli, Cic.; ~ nivalis el. niveus, (Sneens Svæbde), Virg., Hor.; ~ simplex lanarum, Quintil.; ~ tuniarum, Liv.; — egl. blændende Regensfionhed, Cic. Coel. 15; cf. id. N. D. 1, 27: candore mixtus ruhor (in Venere Coa); — ~ dentium, Plin.; equi candore eximio, Suet.; — II) „fig.“: A) „verf.“: flark el. blændende Hede; ~ aetivus, Claudian.; — B) „ment.“: 1) „alm.“ om Jærdraget; b) Glænde, Glumme; faal. Cic. Orat. 23, „alleg.“: fucati vero medicamenta candoris et ruboris omnia repelluntur, etc.; — b) Simpfhed el. Naturfighed, (i Mæfsem af d. Kunffede); in narrando mirae jucunditatis clarissimique candoris (T. Livius), Quintil. 10, 1, 101; — 2) „etbiff“ el. om Charakteren: blændt, Drdfighed, Redelighed; (men færv. „pect.“ o. efterauguft); — ~ animi, Ovid. Trist. 3, 6, 7; ligel. candor ... tuns, id.; cf. ibd. 2, 467, v. Phaedr. 3, prol., egl. Vell. 2, 116, v. Plin. Pan. 81: — candosoceus, i, m., (gallist Drd, f. d. lat. mergus): Mæragger af Vinffoen, Colum. 5, 5.

1. cānens, tis: partic. af cano. — 3. cānens, tis, f.: en Nymfpe. Datter af Janus, og Gemalinde af Pæns; vid. Ovid. Met. 14, 338. — cāneo, iui, ere, v. n., [canus]: at være graalig el. hvidgraa el. hvid, navnlf. om Alteredemuen; vid. Virg. Aen. 5, 416, v. ibd. 10, 191; — egl. „alm.“: canet in igne cinis, Ovid.;

canens pruna, Sil.: ligel. canens gelu, Ovid.: cf. Virg. Ge. 3, 325; f. egf. Ovid. Met. 1, 110.

Cānephoros, i, f., *Κανηφόρος*, sc. Virgo: atheniensk Mo, som paa Athene's, Demeter's og Bacchus's Fest bærer paa hovedet en Kure med visse hellige Redskaber; navnlf. som Kurfærst; saal. in sing., Plin. 36, 4, (Billede af Scopa's); in pl., Cic. Verr. 4, 3, (hvor canephoros, f. canephor). — canes, is, f. mid. canis. — canesco, ere, v. n., incl. af caneo: at blive hvidgraa el. hvid el. graa; pabula canescunt, (sc. calore), Ovid. Met. 2, 212; men om Hædet: æquora remis, id., Her. 3, 65; — capilli canescunt, Plin.; hvi. canescere: at aldes, Ovid. Met. 9, 422; — men „overf.“ om Taler: at mœdes; vid. Cic. Brut. 2: quum ipsa oratio jam nostra canesceret; cf. Quintil. 11, 1, 34.

cania, ae, f.: etflags vild Rebe, Plin. 21, 55. — canicæ, arum, f., m. o. ud. furfures, Nic. el. Rld, Lucil. ap. Non.; cf. Fest. pag. 35. — canicula, ae, f., dem. af canis; „egent.“: liden Hund, Plin. 32, 26; — egf. comiff: apage istam caniculam; vid. Plaut. Curr. 5, 1, 7; — II) „overf.“: A) iselge etflags Fjgber: Schunden, Plin. 9, 7; — B) den Hæde bringende Hundetiærne, (i Munden paa Stjernebilledet Canis el. Hundet), Plin. 10, 47; ~ flagrans, Hor., rubra, id., sitiens, Ovid., insana, Pers.; — C) ligesom canis: det slægt el. ulpfæligste Tæringkast, Pers. 3, 48; df. — canicularis, e: hørende til el. benævnt efter Hundetiærnen, dies (pl.): Hundetægene, Pallad.

Cānidia, ae, f.: en af Digteren Horatius oftere medtagne Gistflanderse i Rom; vid. Hor. Epod. 3, 8, egf. ibd. 5, v. 17, oftere. — caniformis, e, [canis, forma]: med Hundefæstalt, Anubis, Prudent. — Caninæ fates, (Cann.), um, m.: Gælleflamme paa den baltavisse Hælv, Tac. Hist. 4, 15, oftere, v. Plin. 4, 29; — sing. Caninæfas, Tac. Ann. 11, 18; — egf. adj. Caninæfas ala, id., tumultus, id.; ~ cohortes, id. — Cāninius, i, m.: romersk Mandstavn, hvorfæ her mærkes: C. Caninius Rebilus, Cæsars Legat i Gallien; om hans Consulat vid. Cic. Fam. 7, 3; — not.: Caninianum tempus, Cic. Fam. 1, 7, (da C. foreslog Pompejus til at indsette R. Nr. i Egypten).

cāninus, 3, [canis]: af en Hund, hørende deril el. benævnt dertil; I) „egent.“: ~ lac, Ovid., far, Juvenal.; ~ rictus, id.; — egf. absol. canina, (sc. caro): Hundetiær, Auct. ap. Varr.; men ~ dentes, (Hunde: el. Dientænderne), id., Plin. 11, 61; men comiff: ~ scaeva, (heltigt Barsel af en Hundes Gien, vdf.), Plaut. Cas. 5, 4, 4; — II) „overf.“: ~ prandium, Hundemaaltid, (efter Varr. ap. Gell. 13, 30: hvortil der ikke drifkes Vin); ~ littera: Bogstavet R, Pers. 1, 109; ~ sacundia, Sall. frgm., eloquentia, Quintil., (slædende el. farrende); endel. ~ philosophi, (i. e. cynici), Augustin.

cānis, (egf. canes, Em. v. A.), is, comm., [ζώνω, gen. ζυνός]; I) „egent.“: Hunden, Varr., Plin., Colum.; men ~ Echidnea, (i. e. Cerberus), Ovid. Met. 7, 409; ~ obsoeena, Virg., Ovid., (af dens Skamflesber); — B) egf. er canis at mærke; a) som Skædsøre, Plaut., Ter. Eun. 4, 7, 33, Hor. Epod. 6, 1, v. A.; — navnlf. egf. om en skamfles og paatrængende Smytlegiel el. Fjgsejlvend; vid. Cic. Verr. 1, 18; — b) i flgd. Dretspræg: venatum ducere invitas canes, Plaut. Stich.; cane pejus et angue (vitare aliquid), Hor. Epod. 1, 17; f. egf. id. Sat. 2, 5, 83, v. Ovid. Rem. 422; om Jndstriften: cave canem, vid. Petron. Sat. 27, v. Varr. ap. Non.; — II) „overf.“: A) i Astronomien: Hunden; neml. ~ major, (f. und. canicula); v. ~ minor, (egf. antecanis), hvi. pl. canes, Varr.; cf. Hygin. Astron. 3, 31, v. Ovid. Fast. 4, 901; — efter Mythen egf.: ~ Erigoneus, ibd. 5, 723, v. ~ Icarus, ibd.

1, 939, (f. und. Erigone v. Icarus). — B) om andre Gienstande; I) ~ marinus: Schunden el. Selhunden, Plin. 9, 55; — df. egf. mythisk om Cephalus's Hund, Lucr. 5, 890, Virg. Aen. 3, 432, v. A.; — 2) det slægteste Tæringkast el. Hundetæst; canes damnos, Prop. 4, 8, 46; f. egf. alea s. 1.

canistella, orum, n., dem. af canistra, Symm. — canistra, orum, n., *ζάρστρον*: flættet Røsture, (til Brod, Krugter, Blomster, vdf.), navnlf. egf. til Brug ved Offermaaltiderne; vid. Cic. Au. 6, 1, egf. Virg. Aen. 8, 180, Ovid. Met. 2, 740, v. A.; — egf. canistri, orum, m., Pallad.

canitia, ae, f.: Biform af flgd., Plin. 31, 12. — *canities, em, e, f.; I) „egent.“: graa el. hvidgraa Hæve; Canities eadem est (lupo), Ovid. Met. 1, 237; folia ... lanatiore canitie, Plin. 21, 81; — bef. egf. Hærets graa Hæve; vid. Ovid. Met. 7, 289; cf. Plin. 11, 47: canities homini tantum et equis, etc.; — II) „overf.“ e. „meton.“: a) det graa Haar selv; vid. Ovid. Met. 8, 529, v. Catull. 61, 224; — b) Hærdommen; ~ morosa, Hor., arida, id.; cf. Virg. Aen. 10, 519; v. — canitudo, mis, f.: fersel. Biform af flgd.: ~ capitis, Plaut. ap. Fest. pag. 47; cf. Varr. ap. Non.; — [canus].

canna, ae, f., *ζάρνα*, ligesom d. hyppigere arundo: Rør el. Stv, Colum. 7, 9; ~ palustris, Ovid.; ~ tremulae, id.; — II) „overf.“ e. „meton.“: hvad der er gjort af Rør el. Stv; a) Rørstve, Ovid. Met. 2, 682, Sil.; — b) liden Hærtel el. liden Baad, Juvenal. 5, 89, Plin. 7, 2; — not.: hos silf. Røger findes egf. ~ gutturi: Lustrer, Coel. Aur.

cannabius, 3, *ζαννάβιος*: af Hany, retes, Varr., fanes, Colum. — cannabis, is, f., v. cannabinum, i, n., *ζαννάβιος, ζαννάβος*; a) af nomin. cannabis, Colum., Plin., er acc. cannabinum, Varr., abl. cannabi, Plin., v. cannabe, Pers.; — b) af nomin. cannabinum, Isid., er acc. cannabinum, Pallad., v. abl. cannabo, Varr. ap. Gell.

Cannæ, arum, f.: liden By i Apulien, ved Anfidusfloden, bekendt af Hannibals Herlige Seier over Rømerne (hod. Canne); vid. Liv. 22, 44 flgd., v. Sil. 9, 10 flgd.; — egf. som Appellatio: Capuam Hannibal Cannas fuisse, Liv. 23, 15; — df. Cannensis, e: canniensk, pugna, acies, clades, ruina, Liv., calamitas, Cic.; ~ exercitus: som havde seget ved Canne, Liv. 29, 21; — egf. „alleg.“ om den hullænste Prescriptien, Cic. R. Am. 32; cf. id. Verr. 5, 11.

*cannetum, i, n.: Rørst el. Rørkrat, Pallad., v. — canneus, 3: sem er gjort af Rør, tegetes, Colum.: — [canna]. — cannula, ae, f., dem. af canna: liden el. lavt Rør el. Stv, Apoll.; — 2) ~ pulmonis, (Lustreret Rør), Coel. Aur.; f. canna, not.

cāno, cecini, (in compos. -cini), cantum, 3, v. n. v. a.: I) sem neutr.: at frembringe melodiske Toner, at tene el. spille el. synge, A) om Mennekster; I) „alm.“; — ~ vel voce vel fidibus, Cic. Div. 2, 59; cf. id. d. Or. 2, 83; ~ arundine, Ovid., ciutha, Tac.: lituus, quo canitur, Cic.; ~ ad tibiam, id.; ~ absurde, id.; cf. Hor. Od. 3, 11, 2, v. Virg. Ecl. 2, 31, egf. Cic. Brut. 50; — 2) „bef.“ egf.; a) i Krigsprøget: ~ receptui, vid. Liv. 27, 47; „poet.“ egf. ~ receptus, Ovid. Met. 1, 340; — df. „alleg.“ el. „overf.“: receptui canente senatu, Cic. Phil. 12, 3; cf. id. Tusc. 3, 15, v. Quintil. 12, 11, 4; — b) „rhet.“, sem Jæil hos Taleren: inclinata ululantique voce more Asiatico canere, Cic. Orat. 8; — B) om Dyr, (navnl. om Fugle); cornicem a laeva, corvum a dextra canere, etc., Cic. Div. 1, 7; merula canit hieme, aestate balbutit, Plin.; navnlf. egf. om Hænen: at gale, Cic. Div. 2, 26; men gallina cecinit, (som endt Barsel), Ter. Phorm. 4, 4, 27; — egf. om Hæerne: at quæsse, Plin. 8, 83; — b) hos Pythagoreerne egf. om Kniverfet,

(som levende Væsen), Cic. N. D. 3, 11: ad harmoniam canere mundum, etc.; — C) „everf.“ om Instrumenter, hører, der frembringer; egs. om de Steder, hvorigenemmelig Tenerne lyde; — modulate canentes tibiae, etc., Cic. N. D. 2, 8; cf. Prop. 4, 1, 9; — men avibus canere undique silvas, Lucr. 1, 257; — bb) „bef.“ egs. i Rigsfprog: a) med udtrykt Subject; priusquam signa canerent, Liv. 1, 1; cf. id. 27, 17, Sall. Jug. 91, v. Virg. Aen. 10, 310; figel. classieum apud eos cecinit, Liv. 28, 27; figel. m. bemegent Subject: quum ... symphonia caneret, Cic. Verr. 3, 44; — b) uden Subject el. impers.; nisi repetui cecinisset, (var der ikke blevet talt til Tilbageleg), Liv. 26, 44; cf. id. 3, 22; — H) act.; A) med bemegent el. afvigelige Objecter, saal. m. carmen, versus, verba, etc.; at spille el. synge el. digte; vid. Cic. d. Or. 2, 86, id. Brut. 18, v. Virg. Ge. 2, 176; figel. canentibus neminem principum liberis, Suet. Aug. 100; ad certos arma canenda modos, Ovid. Fast. 3, 388; men som Dretsprog: cantilenam eandem canis, (qvæder den gamle Vise), Ter. Phorm. 3, 2, 10; — B) med bestemte Objecter: at synge, at lare tene, at besynge, ved Sang at ferberlige; — vid. Lucr. 5, 328, v. Cic. Tusc. 4, 2; men ibd. 1, 2, Isaac f. acc. egs. de; — ∞ grandia clate, jucunda dulciter, moderata leniter, (om Digteren), vid. Quintil. 1, 10, 24; cf. Hor. Sat. 2, 3, 1, v. Virg. Ge. 4, 559; egs. m. acc. e. inf.; vid. Lucr. 2, 691; egs. m. relat., id. 6, 81; — Sen deos reges canit, (Pindarus: besynger, ferberliger), Hor. Od. 4, 2, 13; cf. Virg. Ecl. 6, 3; egs. hører bertil Virg. Aen. 1, in.; cf. Quintil. 10, 1, 62; — b) som Dretsprog markes Liv. 10, 8: ∞ aliquid surdis auribus, (præte ser deve Sren); men Virg. Ge. 1, 378, f. und. Veggfæret C.; — C) ferdi Draktsfar sæd. fremfattede i Vers, saa hedder canere egs.: at spaae el. fornellige el. forsynde, eel.; — vid. Virg. Aen. 6, 99, v. ibd. 3, 411, egs. Hor. Od. 1, 15, 4, id. Sat. 1, 9, 30, v. Virg. Aen. 1, 124; f. egs. Tibull. 1, 7, in.; — saal. egs. ofte i Prosa; vid. Liv. 1, 7, ostere, v. Cic. Cat. 3, 8; — D) endel. i Rigsfprog: ∞ bellicum, („egenf.“ e. „everf.“), f. und. bellicus; ∞ classicum, f. und. classicus; men Sall. Jug. 99: tubicinas simul omnes signa canere jubet; figel. pass.: classicum apud eum cani, etc., Caes. B. C. 3, 2; — endel. egs. absol.: tubicem canere coepit, Auct. B. Afr. 83.

canon, onis, m., κανών; evel., ligesom Regula: Enkel, eel.; — D) i Bygningskunsten: etslags Canal el. Rende af Bræder, som anbringes i Vandergædet; vid. Vitruv. 10, 13; — H) ostere „everf.“: A) „alm.“: Rettesner, Regel, Norm; vid. Plin. 34, 19; (men paa Græsk, Cic. Fam. 16, 17); — B) „bef.“ egs.: a) under Keiserne: en vis lovbekræft aarl. Afgift, Spartian., Lamprid.; — b) eel.: Dortequeise ever visse religiøse Skrifter, Isid.

cānōicus, 3, κανωνικός; D) „alm.“: regelmæssig el. regelret; Df. — i Musikken: ∞ ratio: den theoretiske Musik el. Klangtheorien, Vitruv. 1, 1; — i Astronomen: ∞ defectioes solis, (som følge regelmæssigen paa herænerne), Augustin.; — egs. subst. canonicus, orum: Theoretiske, Plin. 2, 11; — men canonica, orum, n., ligesom canonica ratio: en Theori, lumen, id.; — H) „bef.“: A) herende til de aarlige Afgifter, pensationes. Cod. Just., equi ibd., vestes ibd.; — B) eel. e. subst., canonicus, i, m.: Ordens; gelstlig, Demherre el. Canife.

Canopeus o. -iens, 3, v. Canopitæ, arum, etc., f. und. skad. — 1. Canopus. (-os), i, m., Κανόπος (-πος): Skad i Næderægypten, ved d. vestlige Nilmunding: (ifølge Mythen, benævnt efter Menelaus's Styrmænd Canopus); Mela, Plin. 5, 31, v. Tac. Ann. 2, 60; — var berøgtet af sin Overdaad; vid. Juvenal. 15, 46; — b) „meten.“ egs. f. Næderægypten; vid. Virg. Ge. 4, 287; egs. f. hele Egypten, Lucan. 10, 61;

— B) Df. 1) Canopicus, 3: canopist, ostium Nili, Mela, Plin. 5, 11; — 2) Cānōpeus, 3: = frgd., litora, Catull. 66, 58; — 3) Canopitis, e: = frgd., collyrium, Cels.; — 4) Canopitanus, 3: = frgd., ostium, Solin.; — 5) subst. Cānōpitæ, arum, m.: Indvaanerne af Canopus, Cic. ap. Quintil. 1, 5, 13. — 2. Canopus, i, m.: den lyseste Stjerne i Skibet Argo, (men som hos os er usynlig), Plin. 2, 71, Manil., Lucan.

canor, oris, m., [cano]: Sang, Melodi, Tone; vid. Quintil. 1, 10, 22; men „pect.“: Res este blanda ... canor; discant cantare puellæ, Ovid. A. A. 3, 315; cf. id. Met. 5, 561; — egs. om Anglens Sang, Lucr. 4, 182; egs. Tønen af Instrumenter; ∞ lyræ, Ovid.; cf. Virg. Ge. 1, 71: Martius ille aeris rauci canor; endel. bella truci memorata canore, (om den heroiske Digtning), Petron. Sat. 5.

canōre, adv.: tonende, lydende, (moveri mundum), Appul.; af — cānorus, 3, [canor]: tonende, lydende: egs. veldyde, melodisk; 1) ligesom neutr.; profluens quiddam et canorum, etc., (flydende Sprog eg veldyde Stemme), Cic. d. Or. 3, 7; cf. id. Brut. 66; ∞ vox Sirenum, Ovid. A. A. 3, 311; ∞ voce (legere), Petron.; — i Theoretiken egs. som Sæl: synge el. skrigende; saal. vox, nec languens, nec canora, Cic. Off. 1, 37; men „pect.“: ∞ nugæ, (som Klingsklang), Hor. A. P. 322; — derim. id. Ep. 2, 76: versus ... meditare canoros, (sultende el. veldyde); — H) ligesom act.; A) om Menneiser: canorum oratorem et volubilem etc., Cic. Brut. 27; turbamque canoram Convocat, Ovid. Fast. 6, 671; men ∞ Acolides, (i. e. Misenus), id. Met. 14, 102; cf. ibd. 2, 8; — B) om Tyr, navn. om Angle; saal. om Panen, Cic. Liv. 2, 26; cf. Virg. Ge. 2, 328; ∞ ales, (i. e. eygnus), Hor. Od. 2, 29, 15; — b) „meten.“ egs. om Stet: Penus canorus avium concentu, (som gienlyder deraf), Plin. 4, 15; — C) endel. „pect.“ egs. om et Instrumet: ∞ fides, Virg., Hor.; men ∞ aes, (i. e. tuba), id.; figel. ∞ chelys, Senec. Troad. 325.

Cantaber, bra, brum, f. und. Cantabria. — cantabarius, i, m., f. und. cantabrum — Cantabria, æ, f.: Provinds i Hisp. Tarraç., hvor nu Biscaya, Plin. 31, 42, Suet. Aug. 20, ostere, v. Flor. 4, 12; — B) Df. 1) Cantaber, bra, brum: cantabris, Oceanus, Claudian.; — b) evel. subst. Cantaber, bri, pl. Cantabri, brorum, m.: Cantabrerne, Mela, Plin. 4, 31. hvís Undervingeise endel. fuldendtes under A. Augustus, ved Agrippa, a. u. e. 733; vid. Hor. Od. 3, 8, 33, ostere, v. Flor. 4, 12; — 2) Cantabrics, 3: = frgd., populi, Plin., bellum, Suet., bella, Hor. Ep. 1, 18, 55; — b) subst. Cantabrica, (sc. herba), (convolvulus Cantabrica L.), Plin. 25, 47. — 1. cantabrum, i, n.: en Art af Alie el. Alid, Coel. Aur.; — Df. cantabrics, 3, (succus: som er tilberedt deraf), Veget. — 2. cantabrum, i, n.: saal. fastest und. Keiserne: etslags Kane til seftig Brug, Minuc. Fel., Tertull.; — Df. cantabrians, i, m.: som paa Festdage bærer en saadan Kane, Cod. Theod.

cantābundus, 3: synge, Petron. Sat. 62: — cantāmen, inis, n.: Sang; Df. „overf.“: Trøllsang el. Hæreformular; in pl., Prop. 4, 4, 51; — cantatio, onis, f.; evel.: Synge el. Spille; Df. 1) Sang el. Musik; in pl., Appul.; f. egs. und. cantio; — H) „overf.“, ligesom cantamen: Trøllsang; in pl., Firmic.; v. — cantator, oris, m.: Tonekunstner el. Sanger; vid. Gell. 16, 19, (hvor cantator fidibus er Heredot's ζυγαριδός); men Martial. 13, 78: Cantator cygnus funeris ipse sni; — Df. fem. alj.: cantatrix, icis, (effercl.): 1) funstigen synge, choreae, Claudian.; — 2) som fortæller el. forberer ved sin Sang; cantatrices anus el. ancilnae, Appul.; — [canto].

canteriatus, (canth), 3, [canterius, nr. 11, B]: sem er støttet paa Vinpale, vineae, Colum. 5, 4. — canterinus, (canth.), 3, [canterius, nr. 11]: hørende til en best. el. benavnt dærefier; — canterionu ritu, (sem en best), Plaut. Men. 2, 3, 41; ~ hordeum: Høstebjerg el. Vinterbjerg, Colum. 2, 9, Pallad.; ~ lapathum: = rumex, Plin. 20, 85. — canteriolus, (canth.), 1, m., dem. af figt., nr. 11, B: liest Dværtræ i Vingaardene, Colum. 11, 3.

canterius, (canth.), 1, m., [rimel. best. m. *zavdphios*, d. e. Rastør]; 1) „egent.“: skaaren Pingsst, en Vallat, Varr.; cf. Plaut. Aul. 3, 5, 21, o. Cic. N. D. 3, 5; — som Ordsprog mærkes Liv. 23, 47: minime sis canterium in fossam, (ved dig ikke i aabenbar Jare)! — ogs. „meton.“: quamquam vetus canterius sum, (en gammel Kuart), Plaut. Cist. 4, 2, 83; — 11) „everf.“ ifølge etflags Lighed, o. in pl.; A) Taggsparre, Vitruv. 4, 2; — B) de med Dværkanger forsynede Pæle, hvortil Vinstokken opbundes, Colum. 4, 12, oftere.

cantharias, ae, m.: etflags ubekendt Vælsken med Afbløtningen af en pangsflue, Plin. 37, 72; af — cantharis, idis, f., *zavdphios*; 1) „alm.“: en Dørbløst med flere Arter; vid. Plin. 14, 31; navn. ogs. den (giffte) spanske flue, (meloe vesicatorius L.), Cic. Tusc. 5, 10, o. Ovid. Ib. 308, cf. Plin. l. c. 41, oftere; — 11) „bef.“ ogs. A) etflags Kornorm, Plin. 18, 44; — B) en for Rosenbusken og Vinstokken fædlig Vm, Pallad. — cantharites vinum, *zavdphios oinos*: etflags Vin, (af Vinstokken *zavdphios*), Plin. 14, 9.

cantharus, 1, m., demin.: liest Drickfæ, Arnob.; af — cantharus, 1, m., *zavdphios*; 1) „alm.“: liest Drickfæ med Hænder, Kæfstruete, Vinfæde, Plant., Hor. Od. 1, 20, 2, oftere, o. A.; — tilføjedes navn. Bacchus med Høje, (ligesom scyphus tillægges Hercules); vid. Virg. Ecl. 6, 17, Plin. 33, 53, o. A.; — 11) „bef.“ ogs. ifølge etflags Lighed; A) Bænder med Hænder, Dig.; — B) liest Søst, Ovid. Hal. 105, Plin. 32, 32; — C) det sorte Mærke under Tungen paa den ægyptiske Apis, Plin. 8, 71.

cantherius, 1, m. Alleen., f. ind. canterius, etc. — canthus, 1, m., *zavdphos*: øprl.: Jernfinne omkring Bognhullet; vid. Quintil. 1, 5, 88; df. „meton.“ (sem pars pro toto): Hullet el. Bognhullet; vid. Pers. 5, 71.

canticulum, 1, n., demin. af figt.; 1) liest Sang el. Melodi, zephyri, Sept. Afer ap. Ter. Maur.; — 2) liest Trylleformular, Pompon. ap. Non. — canticum, 1, n., [cantus]; 1) „egent.“: A) „alm.“: Sang el. Sanghøfte, Phaedr. 5, 7, o. Quintil. 1, 10, 23, oftere; — B) „bef.“ i den romerske Comedie: den med Musik og Dands ledsagede Monodi (el. Cuesang); vid. Cic. Fam. 9, 32; ~ agere, Liv. 7, 2; men desaltato cantico, Suet. Calig. 54; — 11) „fig.“: A) „rbet.“: syngende Udtale, Cic. Orat. 18; cf. Plin. Ep. 2, 14, o. Quintil. 1, 8, 2; — B) Spottedigt el. Ridsse, Paul. Sent.; — df. litt. adj.: canticus, 3: musikalisk, delinimenta, Macrobb. Somn. Scip. 2, 3.

cantilena, ae, f., [cantillo]; 1) „bef.“: den gamle Bise el. den gamle Snat; cantilenam eandem canis, Ter. Phorm. 3, 2, 10; cf. Cic. d. Or. 1, 23, o. Brut. ap. Cic. Fam. 11, 20; — ogs. gammelt Kæstsprog; vid. Cic. Att. 1, 19; — 11) efterl. o. „alm.“: Bise el. Sang, digtet Kortalling, Gell. 9, 4; df. — cantilenosus, 3, (efterl. Ord): hørende til Sang: ~ nugae, Sidon. — cantillo, are, v. a. demin. af canto; (efterl. Ord): af smaaangne, af nynne, Appul. — cantio, onis, f., [cano]; øprl.: Syngen el. Spilten; df. sædv. „meton.“ o. „concerl.“: 1) Sang el. Sanghøfte; Redde cantionem veteri pro vino novam, Plaut. Stich. 5, 6, 19; (id. ibd. 5, 3, 19, far derfor cantationem); cf. Suet. Ner. 25; — 2) Tryllesang, Besværgelsesformel; vid. Cic. Brut. 69. — cantito, avi, atum, 1, v. a., frequ. af canto: ofte at synges el.

spille; — ut habeas, quicum cantites, Ter. Ad. 1, 7, 32; carmina in epulis esse cantitata a convivis de clarorum virorum laudibus, Cic. Brut. 19; cf. Suet. Ner. 33; — b) sld. ogs. om Jædelser; at quiete, Appul.

Cantium, 1, n.: Jørbjerg og Egn paa Østfylen af Britannien; vid. Caes. B. G. 5, 13, o. 22. — cantinnula, ae, f., demin. af canio: liest Sang; Tryllesang; — si cantinnulis teneretur ... (Sirenum) irretitus etc., Cic. Fin. 3, 18.

canto, avi, atum, 1, v. n. e. a., intens. af cano, men ofte ogs.: = cano; 1) sem neutr.: (med Eftertryk) at frembringe meteriske Toner; at tone el. synges el. spille; A) om Renseler; 1) „alm.“: — Pamphilum cantatum provocemus, Ter. Eun. 3, 1, 53; cf. Hor. Sat. 1, 3, in.: ogs. om en Beretning, Virg. Ecl. 3, 21, o. ibd. 7, 5; ogs. om Skuespilleren; vid. Suet. Ner. 20, o. 23, men Plaut. Epid. 3, 4, 64: ut fidibus cantarem seni, (neml. under Øffringen); — ~ aventus, Ovid. Met. 1, 677, tibiis, Nep.; men ~ ad chordarum sonum, (synges dertil), id.; men ~ histrioni ad manum, vid. Liv. 7, 2; — som Ordsprog mærkes: cantare surdo, Prop., ad surdas aures, Ovid., (præf. for døre Dren); — 2) „bef.“ o. „techn.“: a) „rbet.“, om en syngende Udtale; vid. Quintil. 11, 3, 57, figd.; cf. C. Caesar ibd. 1, 8, 2; si cantas, male cantas, si legis, cantas; — b) i Religionsproget: at bruge Tryllesang el. Tryllesformler; cantando rumpitur anguis, Virg. Ecl. 8, 71; — B) om Dyr, navn. en Jægle; vid. Cic. Div. 2, 26; figel. aves cantantes, Prop. 1, 9, 30; — C) „everf.“ o. „poet.“ om Instrumenter; vid. Prop. 4, 10, 30, o. Ovid. Fast. 6, 65; figd.; — 11) sem act.: A) „egent.“: at giere til Siemænd for sin Sang el. for sit Epil el. for sin Digtning; 1) med homogene el. almindelige Øbjecter, saal. m. carmen, versus, osv.: at synges el. spille el. digte; vid. Hor. Od. 3, 1, m., o. Tibull. 2, 1, 12; men Ter. Ad. 5, 7, 7: qui cantent Hymenaeum, (sem aflyngende); cf. Ovid. Her. 12, 137; — 2) med besynderlige og bestemte Øbjecter: at besynges, ved Sang at ferberlige, Caesarem, Cic. Qu. Fr. 2, 13, tropaea Augusti, Hor., convivium, proelia, id.; men id. A. P. 114: qui Pythia cantat Tibicen, (sem der kæmper for Prijs); — df. pass.: dignus cantari; Virg. Ecl. 5, 51; figel. cantatus Achilles, (besungen), Ovid. Am. 2, 1, 23; — b) navn. ogs. om Skuespillerne: at spille, at ferberlige, Orestem matriclam, etc., Suet. Ner. 21; figel. ibd.: ~ tragoedias; — B) „everf.“ o. „poet.“: 1) at ferberge el. varse; vid. Plaut. Most. 4, 2, 64, o. id. Rud. 2, 5, 21; men Tibull. 2, 5, 12: quid sati provida cantet avis; — b) navn. ogs.: oftere at bruge i Grindring, ideligen at paamide dæren; qui eorum mores cantabat mihî, Ter. Heaut. 2, 3, 19; cf. Plaut. Trin. 4, 2, 13; — 2) ved Sang at ferberlige el. fremmane; Et chelydri cantare soporem, Sid.; cantata umbra, (fremmanet); vid. Prop. 4, 5, 13, o. Ovid. Met. 14, 310.

cantor, oris, m., [cano]; 1) „alm.“: Tonskunsner el. Sanger, ogs. Digter; vid. Hor. Sat. 1, 3, in.; cf. Suet. Calig. 51; men cantor Apollo, (Sangguden), Hor. A. P. 407; — 11) „bef.“: a) med Høragt veder den aandelose Taler, Cic. d. Or. 1, 55: cantor formularum, etc.; — b) c. gen. pers. er cantor: en Vedtæler el. Vedpræfiker; vid. Cic. Tusc. 3, 19; — c) cantor i Theatersproget: Sanger el. Chorsanger; vid. Cic. Sest. 55; ogs. kan hedsføres Hor. A. P. 155; — df. sem. cantrix, icis: Sangerinde, Plaut. Trin. 2, 1, 23; — b) ogs. adj. o. „everf.“: aves ... maxime cantices, (Sangfugle), Varr.

cantulus, 1, m., dem. af cantus: liest Sang, el. alm. Sang el. Bise, Firmic. — canturio, re, v. a. o. n., desid. af cano; (efterl. o. sld.): smaa-synger el. smaaangner, diverbia, Petron.

cantus, us, m., [cano]; 1) „egent.“: A) „alm.“: Tone, Melodi, Sang; ogs. Musik; ogs. Digtning; —

vid. Lucr. 5, 1379 o. 1105; figel. Tibull. 1, 7, 37: voces inflectere cantu; men Hor. Od. 4, 13, 5: cantu tremulo, (i. e. voce anili); — cantu vocum et nervorum, etc., Cic. R. Am. 16; cf. id. Verr. 2, 5: cantuque symphoniae etc.; men praecipue lugubres Cantus, Melpomene, (ifem Zergesfange)! Hor. Od. 1, 24, 3; — b) egl. det Syngende i Ildtalen; est autem in dicendo quidam cantus obscurior, Cic. Orat. 18; — B) „bef.“ egl.; a) Anglenes Sang, Cic.; cf. Lucr. 5, 1083; ~ gallic, Cic. Mur. 9; — b) Tonen af Instrumenter, Cic. R. Am. 16; ~ tubarum, Liv., bucinarum, Cic., tibiae, Hor., citharae, id.; men Virg. Aen. 8, in.: ut ... rauco strepuerunt cornua cantu; cf. Lucr. 2, 620; — II) „everf.“ o. „poet.“: A) Spaadem el. Sænfagn; veridicos ... edere cantus, Catull. 61, 306; ~ avis, Tibull. 1, 8, 4; — B) Trylleformel, *Enchiridion*; Cantus vicinis fruges deducit ab agris, etc., Tibull. 1, 8, 19 figd., offere, cf. Ovid. Her. 12, 167, offere, o. V.

Canulejus, a: rumefl Elagis; o. Persensnavn; — df. Canulejus, 3, plebiscitum, af C. Canulejus, (Munetribun, a. n. c. 300), hvorede Egeftaber imellem Patrieier og Plebeier blev indførte, vid. Cic. d. Rep. 2, 37, Liv. 4, 1 figd., o. Flor. 1, 25.

canus, 3: affægra, hvægraa, graalig el. hvædlig, fluctus, Lucr., aqua, (flumbyd), Ovid., nix, pruina, Hor., aristae, segetes, Ovid.; — este egl. med Hensyn paa Olieingens graa Haar: m. caput, Plaut., Ovid.; figel. m. capilli, Hor., crinis, Catull., barba, Martial.; — b) df. subst.: cani, orum, m., (sc. capilli): graa Haar; vid. Cic. d. Senect. 18; ~ falsi, Ovid. Met. 6, 26, honorati, ibd. 819, miseri, Pers. 5, 65; — 2) „meten.“ egl. om Alderdommen og om aldgaaſte Perſener; ~ senectus, Catull.; ~ amator, id.; — navnlt. egl. m. Vibeogr. af d. Ervættige: ~ veritas, Varr. ap. Non.; ~ Fides, Virg. Aen. 1, 292, Vesta, ibd. 5, 751.

Canusinus, o. Canusius, f. und. figd. — Cānūsīnus, i, n.: By i Appulien, beromt af dens rødlige Jaarvælt, Mela, Plin. 3, 16; f. egl. Hor. Sat. 1, 5, 91, o. ibd. 2, 3, 168; — B) df. 1) Cānūsīnus, 3: canusifl, ager, Varr.; ~ fuscae, (sc. vestes), Martial., rufae, id., (Klæder af rødlig lld fra Canusium); — b) subst.: Canusinus, i, m.: Inveaaner af Canusium, bilinguis, (der ſammenblandet latinske og græſke Ord), Hor. Sat. 1, 0, 30; — 2) Cānūsīnatus, 3: ſom bærer Klæder af canusifl lld, muliones, Suet. Ner. 30; cf. Martial. 9, 23.

*capacitas, atis, f.; I) „egenl.“: Rummelighed, Væde; — ~ aliquam in animo esse, Cic. Tusc. 1, 25; ~ uteri, Plin.; — II) „everf.“: Cene el. Ret el. Dygtighed, navnlt. til at medtage Arv, Dig.; o. — capax, adv.: rummeligen, Augustin.; — [capax].

Cāpāneus, (trisyll.), ei o. eos, m., *Kapaneüs*: en af de Syd for Theben, blev ſlagen af Jupiter's Lyn; vid. Hygin. Fab. 70, Stat., Prop., Ovid., — df. Capaneus o. -eus, 3: capaneifl, tela, Stat., signa, id.; Capanea conj., (i. e. Euadne), id.

cāpax, acis, adj., [capio]; I) „egenl.“: der tager el. fatter el. rummer meget; offest „poet.“ o. i ſild. Prefa; — capacis Moenia mundi, Lucr. 6, 123; ~ urna, Hor., Ovid.; capaciores scyphi, Hor.; ~ domus, Plin. Ep.; ~ villa usibus, ibd. 2, 17; capacissima (forma), vid. Quintil. 1, 10, 10; — egl. c. gen.; cibi vinique capacissimus, Liv. 9, 16; circus capax populi, Ovid. A. A. 1, 136; — II) „fig.“: ſom ſan medtage el. emfatte; vid. Cic. Orat. 29; ~ ingenium, Ovid.; ~ animus, id.; men id. Met. 8, 213: animi ad praecepta capacis (puer); — egl. c. gen.; id. Met. 1, 76; ~ mens molis tantae, Tac. Ann. 1, 11; cf. Vell. 2, 127; ~ secreti, (ſom væd at bevare en Hemmelighed), Plin. Ep.; — b) i Retſproget: qui capax est, (ſom har de fornødne Egenſkaber for at kunne arve), Dig. cāpēdo, mis, f., [capis]: ſiden Dfferſkaal; vid.

Cic. Parad. 1, 2; df. — capēduncula, ac. f., demin.: ſiden Œkaal til Dfferbrug; in pl., Cic. N. D. 3, 17.

1. capella, ae, f., demin. af capra: ſiden Gød; df. fædv.: en Gød, Colum., Virg., o. A.; — egl. ſom Kuehværf, Cic. Verr. 2, 35; — II) „everf.“ figefom capra: en Stjerne i Auriga; vid. Plin. 18, 27; cf. Ovid. Met. 3, 591. — 2. Capella, ae, m., Marcianus, af Madaura i Africa: lærde Grammaticus i den anden Halvdel af d. ſemte årh. f. Kr.; hans Værf: Salvricon, embandler de frie Kunſter. — capellānus, 3, [1. capela], ruta, (ſom Gederne føge), Martial.

Capēna, ae, f.: By i Etrurien, paa hvæs Grund ſaa Götindin Jernia's Lund og Tempel; vid. Liv. 22, 1, o. id. 27, 4; — B) df. 1) Capēnas, atis; a) adj.: capenatiſt, fundus, Cic., bellum, Liv.; — in Capenate, (m. o. ud. agro), i det Capenatiſke, Cic. Fam. 9, 17, Liv. 33, 26; — not.: foræſt. er: Capenatis lucus, Cato ap. Prisc.; — b) subst.: Capenates: Capenaterne, Liv., Plin. 3, 8; — men ſing. Capenas: ſiden Gød i Jernia's Lund, Sil.; — 2) Capēnus, 3: = frgd., laci, Virg. Aen. 7, 697; — b) porta Capēna: en af Roms Porte, (i den ſørſte Region), Cic. Att. 4, 1, Martial., Juvenal.

caper, pri, m., *καπρός*, (isl. hafur): Buk el. Gædebut, Colum. 7, 6, Virg. Ecl. 7, 7, Hor., Ovid.; blev offret til Bacchus, fordi den fordærvede Vinſtoffen, Ovid. Met. 5, 329, Hor. Od. 3, 8, 7; — II) „everf.“: A) „meten.“: Buffſtant (el. Svædugt) under Armeene, Catull. 69, 6, Ovid. A. A. 3, 193; — B) iſølge erſlags Væbde: en gryntende Hſt i Gleden Adſeſous, Plin. 11, 112; — C) i Hſrenemien: = capella, Manil., Colum. 11, 2; df. — cāpēro, avi, atum, l, v. a. o. n., (for: o. efterd.); I) act.: at træffe ſammen i Hynfer, at rynke; caperata fronte, Naev. ap. Varr.; caperatum supercilium, Appul.; — II) neutr.: at være rynket; quod illi caperat frons severitudine etc., Plaut. Epid. 5, 1, 3.

capesso, (capisso), Pacuv. ap. Priscian., ivi o. ii, itum, 3, v. a.; desid. af capio; I) „egenl.“: A) „alm.“: griber el. tager fat derpaa, tager til mig; — ~ cibum oris hiatu etc., Cic. N. D. 2, 47; ~ arma, Virg., Ovid.; — B) „bef.“ om Stedforhold: følger el. ſtræber at naae derhen; a) (clasiſt), c. acc. loci; — animus ... superiora capessat, necesse est, Cic. Tusc. 1, 18; cf. id. N. D. 2, 45; men ~ Militam, (føge derhen), id. Att. 10, 9, Italian., Virg.; — b) (forcl.); ~ se ad el. in locum aliquem; vid. Plaut. Amph. 1, 1, 106, o. id. As. 1, 3, 1; — men „everf.“: quam se ad vitam ... capessat (filius), id. Bacch. 4, 10, 2; — II) „fig.“: A) „alm.“: griber el. tager iverigen fat derpaa, paa-tager mig el. overtager; — Nunc ad senem cursum capessam, Plaut. Capt. 4, 1, 9; cf. Liv. 44, 2; figel. si capesses mae imperia, Plaut.; cf. Virg. Aen. 1, 77, e. Cic. Phil. 10, 9: men capessere tuta et salutaria, Tac.; cf. Hor. Sat. 2, 7, 7: modo recta capessens, etc.; — ~ inimicitias, (indlade ſig deri), Tac.; cf. id. Ann. 15, 49; — B) „bef.“ egl. i Statsſproget: ~ reimpublicam, (med Jver at antage ſig Statens Tary), Cic. d. Or. 3, 29, offere, Sall., Nep., Tac., o. A.; ~ curas imperii, Plin. Pan. 66; — egl. ~ civitatem, ibd. 39; — egl. ofte i Krigsſproget; ~ bellum, (begynde en Krig), Liv. 26, 25, Tac.; ~ pugnam, Liv., proelium, Justin., (levare et ſlag); egl. ~ partem belli el. partem pugnae, (tage Del deri), Liv. — Cāpētus, i, m.: mytbiſt Sønge i Alba, Liv. 1, 3, Ovid. Met. 14, 613.

Caphāreus, (trisyll.), ei o. eos, m., *Καφαρεύς*: Jorbiery paa Sydſtyſten af Emboca; vid. Serv. ad Virg. Aen. 11, 260, Ovid. Met. 14, 481, Hygin., o. A.; — B) df. I) Caphāreus (quadrisyll.), 3, *Καφαρεύς*: caphareifl, aqua, Ovid. Trist. 5, 7, 36, (med Vibeformen Caphareus, 3, saxa, Prop. 3, 5, 56); — 2) Caphāris, idis, f.: = frgd., petrae, Senec. Herc. Oet. 805.

*capillācēus, 3: haarig, navnlt. om Planterne:

~ coma arboris, Plin.; ~ folium, id.; — b) ~ zona, Augustin., (som er giørt af Haar); — capillago, inis, f.: Haar, (collect.). Tertull.; — capillamentum, i, n.; 1) „egentl.“; A) „alm.“: Haar, (collect.), Plin. 16, 16; — B) „bej.“: sørlerne Haar, Peryss, Suet. Calig. 11, Petron. Sat. 110; — II) „overf.“: de haarige Træer paa Bærternes Rødder og Blade, Plin. 19, 31, efter; — capillaris, e: hørende til el. benævnt efter Haar; ~ herba, Appul.: = capillus Veneris; — b) df. subst.: capillare, is, n., (se. unguentum): Haarpmade, Martial. 3, 82; — capillatio, onis, f.: 1) = flgd., Paul. Nol.; — 2) ligesom *τοξικός*: etflags Epydum i Ithirer, Coel. Aur.; c. — capillatūra, ae, f., (etfcerl. Dre): Haar, Tertull., Coel. Aur.; — [capillus]. — capillatus, 3, f. md. capillor.

~ capillitium, i, n.: Haar, (collect.). Cels., Appul.; — capillor, atus sum, 1, v. dep. (n.): at være haarig el. behaaret: men som verb. fin.: alene „overf.“ om Bærterne; vid. Plin. 37, 73; — b) egf. partic. capillatus, 3: med Haar el. Træer, radices, id., folia, id.; — II) partic. capillatus, 3, egf. sem adj.: haaret, med Høvedhaar; (cf. barbatus s. l.); — adolecens bene capillatus, Cic. Agr. 2, 22; cf. Suet. Vesp. 23, egf. Juvenal. 5, 30; — comp. capillatior, Cic. Agr. 2, 5; o. — capillōsus, 3: fuld af Haar, stærkt behaaret, sedimen, Coel. Aur.; — [capillus].

capillūlus, i, m., demin.: fint Haar: in pl., Cornel. Gall. 6; af — capillus, i, m., [bejl. m. caput o. *κεφαλή*]; overf. el. til criminis; 1) „alm.“: Høvedhaar, saavel in sing. o. collect., som in pl.; — ~ passus, prolixus, etc., Ter. Heaut. 2, 3, 49; cf. id. Eun. 4, 3, 4; ~ compositus etc., Cic. R. Am. 46, promissus, Caes., tonsus, Ovid., flavus, id., niger, Hor.; — ligel. in pl., Cic. Pis. 11, Hor., Ovid., Quintil., e. A.; — 2) „overf.“; a) Haarene paa et menneskelige Legeme, navnlt. Skægget; vid. Cic. Off. 2, 7, Sener. Ep. 92, o. Suet. Ner. 1; — b) Dyrenes Haar; — mollior caniculi capillo, Catull. 25; ~ haedi, Gell., membranae, Pers. 3, 10; — c) egf. Planternes Træer el. Træde, Plin.; capillus in rosa, id.; capillus Veneris: = herba capillaris, Appul.

1. capio, cēpi, captum, 3, [bejl. m. *χάω, κάπω, καπώ*]; 1) „alm.“; A) „egentl.“ el. em Ting: fatter, tager, griber, fustem in manum, Plaut., tympanum manibus, Catull., saxa manu, Virg.; — ~ arma, Cic., Caes., ense, tela, Ovid., baculum, id.; — ~ cibum, (tage til sig, nyde), Plaut., Ter., Sall.; — B) ligel. „overf.“ om Begreber; — ~ occasionem, Plaut., exemplum de aliquo, Ter., documentum ex aliquo, Cic. Phil. 11, 16; ~ tempus adeundi ad aliquem, id. Fam. 11, 16; ~ fugam, Caes., consilium, Ter.; — II) „bej.“ egf.: tager fientligen el. voldsomt; A) om levende Væsen: optager el. fanger; 1) om Menneffer; — quos Byzantii ceperat, Nep. Paus. 2; cf. Hor. Ep. 1, 17, 43, o. Cic. Cat. 3, 7; — b) df. subst.: captus, capta, f. captivus, etc.; en fange; vid. Virg. Aen. 2, 75, o. Ter. Heaut. 3, 3, 47; — 2) om Dyrene: si ab avibus capiendus aucupes etc., Varr.; cf. Phaedr. 1, 5, o. Cic. Off. 3, 11; — 3) om livløse Gjenstande, navnlt. om faste Steder og Stilling: tager el. indtager, erber, besætter, etc.; — ne Capua in oculis ejus caperetur, Liv. 26, 12; ~ moenia sca'is, id.; ~ classem, id.: men ~ locum editionem, (besætte), Sall. Jug. 58; cf. Nep. Ages. 6; — B) „fig.“; 1) „overf.“: at betage, el. berøve nogen den frte Brug af hans Kræfter; bef. om Vegenes Kræfter el. Dele, pass. e. capi: at blive svæffet el. afstræffet el. forstyrret; — Nec facile ex aestu, nec frigore quod caperetur (genus humanum), Lucr. 5, 927; — offere e. abl. partis captae; quia etc., altero oculo capitur, Liv. 22, 2; membris omnibus captus ac debilis, Cic. Rab. perd. 7; ligel. captus pedibus, Liv.; — 2) „ment.“ el.

em Landskræfter; færv. i Forbindelserne; mente captus: berøvet sin Beindelse, affintig, forstyrret; e. mens capta: Affintigbed; — vid. Lucr. 1, 1019, o. Cic. Off. 1, 27; men Liv. 23, 26: velut captae furore (virgines); men „poet.“ paa Græfternes Bis: captus animum, Senec. Here. Fur. 107; men velut mente capta etc., Liv. 39, 13; — 3) „etbj.“ el. om Villen: mætager, vinder, bødærer, stuffer; — quibus (rebus) illa actas capi ac deliniri potest, Cic. Cluent. 5; cf. id. Off. 1, 30, o. Nep. Alcib. 9; — amore captivae victor captus, Liv. 30, 12; — men egf. ud. abl.: Te conjux aliena capit, Hor. Sat. 2, 7, 46; cf. Cic. Acad. 2, 20, o. Sall. Cat. 11, egf. Virg. Aen. 2, 196, o. Ovid. Met. 7, 301; — b) ligesom *αἰσέω*: overberøver (negen) em en Bred, vid. Plaut. Amph. 2, 2, 189; — III) m. Vibeeg, af en Sønfigt: tager el. vælger terfil; — me capere arbitrum, Ter. Heaut. 3, 1, 91; ~ locum castris, Liv. 9, 17; cf. Caes. B. G. 3, 23, o. Cic. d. Or. 2, 72; — B) df. efte i Religionsfproget: at tage el. vælge el. nævne terfil, navnlt. til Beftalinde, men ogsaa til vofte anere Præfere embeder; vid. Gell. 1, 12; — faal. em en Beftalinde, Tac. Ann. 2, 86, em en Glamen, Liv. 27, 8; cf. Cic. Verr. 2, 51; — b) egf. at indtage el. befæmme til beftigt Brug: vid. Cic. N. D. 2, 4, o. Liv. 1, 6; — IV) em Dimmet: A) „egentl.“: at optage i fig, at optage el. omfatte, etc.; vid. Lucr. 6, 1028; ligel. Ovid. Met. 1, 343; plenos capit alveus annes; cf. ibd. 75; — b) df. m. Negation, ifte at kunne rumme el. omfatte; vid. Cic. Off. 1, 17, Ter. Heaut. 2, 3, 13, o. Hor. Sat. 1, 1, 46; — B) „fig.“; a) at optage el. optage med el. i Planden, at overfæ eller begribe der Hæle; (derim. intelligere: at giennefrange, at ifille derimellem); — vid. Cic. N. D. 1, 19; ligel. unus (ille) veram speciem senatus Romani cepit, Liv. 9, 17; — b) df. m. Negation: ifte at kunne omfatte el. overfæ, etc.; vid. Cic. Pis. 11; men „rect.“ Ovid. Met. 11, 18: vix spes ipse suas animo capit; — egf. m. Negation: at have Medtagelighed derfer; quae (praemia) capit illa actas, Quintil. 11, 20; — C) „bej.“ heder egf. navnlt. i Smandsfpøget: capere locum, portum, insulam, etc.: at naae el. fange el. fomme derhen; vid. Caes. B. G. 4, 26 e. 36, e. id. B. C. 3, 28; — df. „alleg.“ om en Statsmand: capere otii illum portum et dignitatis, Cic. Sest. 46; — b) fæld., figesom capasso: feger el. fraber at naae derhen; vid. Liv. 9, 43; — V) ligesom susceipio: paatager mig el. overtager, navnlt. el. Embede el. en Commando, etc.; — lubido maxima rei publicae capiunda, (efter at femne ind i Statsfpøget, efter at bemægtige sig den), Sall. Cat. 5; cf. id. Jug. 63, o. Liv. 2, 33; ligel. ~ magistratus atque honores, Suet.; — fæld. „poet.“: capiat a iquis moderamina (navis), Ovid. Met. 3, 641; cf. ibd. 6, 677; — VI) emel.: faaer el. erberter el. femmer derfil, (neml. uden Sønfigt paa den Medtagendes Infrangelse cf. Utraa); A) „egentl.“; a) em en Binding el. Indtægt; vid. Ter. Phorm. 5, 3, 6, Nep. Alcib. 9; ligel. ~ vectigal ex agro, Liv. 28, 39; ~ stipendium jure belli, Caes. B. G. 1, 41; — b) em Arv: qui morte testamentove tantum capiat, quantum etc., Cic. Leg. 2, 19; cf. id. Off. 3, 21; — df. i Statsfpøget absol.: at tage Arv, at arve; abdicatus ne quid de bonis patriis capiat, Quintil.; cf. Juvenal. 1, 55; — c) em andre Gienftande; — qui per eum honores aut divitias ceperant, Nep. Att. 7; ~ fructum, Phaedr. 4, 5, (eftere „overf.“, Lucr., Ter., Cic.); — B) efte egf. „aa.“; 1) „overf.“: at faae el. antage en Gefalt el. en Paa-virking, etc.; — ~ faciem el. formam; vid. Ovid. Met. 1, 421; ~ vires, ibd. 7, 417, duritiem ab aëre, ibd. 4, 751; — men Caes. B. G. 1, 13, om et Sted: ~ nomen ex aliqua re, (blive benævnt derefter); — egf. fan hiefæres af Statsfpøget: ne quid detrimenti res publica capiat; vid. Cic. Cat. 1, 2, in.; — 2) fæld. „ment.“; men paa en døbbelt Maade; — a) capio obli-

vionem alienius rei. (jeg ferslæmmer neget), Plin. 7, 21; — b) obliuio rei alienius caput me; vid. Cic. Phil. 3, 4; cf. Liv. 27, 13, e. Ovid. Trist. 1, 8, 11; — 3) oftest "ethist" el. om den lidenskabelige Stemning og Tilstand, som enten jeg antager, el. som græber mig; hersefter der alts. enértydiges siges: capio desiderium, e. desiderium caput me; cf. a) quam (laetitia) capio ex redditu tuo etc., Cic. Att. 1, 18; cf. id. d. Senect. 15; ligel. Ovid. Met. 9, 617: nec taedia coepta Ulla mei capiam; — b) sicubi eum satiatus Hominum, aut negoti si quando odium ceperat, Ter. Eun. 3, 1, 14; bef. ofte hos Liv.; saal. empido eum cepit etc., id. 40, 21; cf. Enn. ap. Cic. Tusc. 3, 26; ligel. ubi senatum metus cepit, etc., Liv. 23, 11; — not. a: Capita, sem Epulæ til Minerva, vid. Ovid. Fast. 3, 837 flgd.; — not. b: forslasste Anturformer ere: capso, capsis, capismus, Plaut.; cf. Cic. Orat. 45 bliser capsis forklarer sem etc., f. cape si vis.

2. capio, onis, f. [1. capio], men alene i Rets-
spregget; 1) "egentl.": Tagen el. at tage; at tage til sig at overtage, — dominii, Dig.; sammenlignes med capio, Gell. 7, 10; — 2) "everf.": f. usucapio: Færd; cf. en ved længere Besiddelse erholdt Eiendom, Dig.

capis, idis, f.: liden Skaal med Hant, navn. til Dærring, Liv. 7, 10, e. A.; f. ogs. capedo s. l. — capisso, ere, f. mt. capesso. — capisterium, i, n.; [rimel. best. m. capis, capio]: etslags Rideskab til Ræters Rensning, Colum. 2, 9. — capistro, avi, atom, 1, v. a.: binder el. fæster med en Grime, iumenta ad jugum, Colum. 6, 19; cf. Ovid. Her. 2, 80; — 2) ogs. "everf.": at epinde el. befæste; ut juga vineis imponentur et capistur, Colum. 11, 2; af — capistrum, i, n., [capio]: etslags Ledergrime el. Ledermundure til Tyrene, Varr., Ovid. Met. 10, 125, Virg.; cf. "alleg.": Stulta maritali jam porrigit ora capistro, Juvenal. 6, 43; — b) ogs. alm. Baand, navn. til Rindstæns Befæstning, Colum.; ogs. et Baand i Bunderen, Cato.

capital, f. mt. flgd. — capitalis, e, [caput]: 1) "egentl.": berende til Hovedet; men i denne Bem. alene ferd. e. sem subst.: capital, alis, n.: etslags Hærfæbue, Varr., Fest.; — II) oftest "fig.": A) "everf.": 1) berende til Livet, d. e. hverved Livet staaer paa Spil, pericula, (Livsfærd), Plaut., morbus, (Livsfarlig), Gell.; — 2) oftest i Retsspregget, om de Hærfærdsefter, hverpaa der er sat Livsstraf; — rei ... rerum capitalium, Cic. Verr. 2, 39; ligel. rerum capitalium manifesti, Sall., condemnati, id.; iudex rei capitalis, Quintil.; cf. Liv. 3, 13; ~ nova (Livsfærdsefter), id.; ~ poena el. animadversio, (Livsstraf), Suet.; — bb) cf. subst.: capital, (efteraaig, ogs. undet. capitalis), sc. facinus: Livsfærdsefter, (der neml. mersefer enten vilselig el. bergerlig Død): pl. capitalia; — a) capital esse ... praesidio decedere, Liv. 21, 37; cf. Suet. Calig. 21; ligel. quique non paruerit, capital esto, Cic. Leg. 2, 3, ex XII Tabb.; — b) capitale est, obijcere anteaquam, Quintil.; legitimus, quum etc., capitale fuisse, Tac. Agric. 2; — c) in pl.: vincla suntum servanto, capitalia vindicanto, Cic. Leg. 3, 3 ex XII Tabb.; — B) "ment.": a) "ethist": 1) farlig, færdærdelig, ~ inimicus, (værdeløsen), Plaut. Puen. 4, 2, 57, hostis, (farlig fiende el. Hovedfiende); vid. Cic. Cat. 2, 2; ~ oratio, (færdærdelig), id. Off. 2, 21, ira, Hor.; — totius animi injustitiae nulla capitalior, quam etc., Cic. Off. 1, 13; cf. id. d. Senect. 12; — 2) den færdie i sit Slags, færdiløst el. utmærket; capitale vocamus Ingenium sollers, Ovid. Fast. 3, 839; ligel. Cic. Qu. Fr. 2, 13: (historicus) capitalis etc.; cf. — capitaliter, adv.: paa Liv og Død, læssere, Plin. Ep. 1, 5, odisse, Amm.

*capitaneus, 3: der staaer el. rager frem ved sin Størrelse: ~ litterae, Auct. rei agr. ap. Goes.; — capitatio, onis, f.: i Retspregget: Retskat el. Hovedkat, Dig.; e. — capitatus, 3: fersignet med

et Hovede, clavulus, (liden Nagle), Varr.; navn. ogs. em Bærterne; — saal. m. caepa, Plin., m. porrum, id.; men ~ vinea, (sem væver epad; opp. brachiata), Colum. 5, 5; — [caput].

capitellum, i, n., dem. af capitulum: liden Hovede, (fer: o. efterel. Dø); — ~ paracenterii, (paa Zonden), Veget.; — b) i Architecturen, ligesom capitulum: Stilecapitel, Coripp., Isid. — 1. Capitulum, i, n.: By paa Sydsiden af Sicilien; — cf. adj. Capitanus, 3, civitas, Cic. Verr. 3, 43. — 2. capitum, i, n., [capio]: qvintelig Brystbefæstning el. Bryststug, Varr.; f. ogs. Laber. ap. Gell. 16, 7, e. Dig.

1. capito, onis, m., [caput]: 1) "egentl.": med stort Hovede; frontones, capitoes, etc., Cic. N. D. 1, 29; — II) "everf.": a) etslags Rist med stort Hovede, særv. cephalus, Cato; — b) en Svindstærk med stort Hovede, (cyprinus dubula L.), Auson. — 2. Capito, onis, m.: romersk Tilnavn; Attejus Capito, f. mt. Attejus.

Capitolinus, 3, [Capitolium]: berende til Capitolium, benavnt derefter, clivus, Cic. Rab. perd. 11, collis, Martial.; — ~ Juppiter, Cic., Suet., (sem dypkes paa Capitolium); — dapes, (sem der bringes Juppiter), Martial.; ~ Iudi, Liv. 5, 50, e. ~ certamen, Suet. Dom. 13, (sem paa Capitolium anstillet til Juppiters Hæd); — ~ quereus, Juvenal. 6, 38, (Egetræds, sem Seiersbefæstning i disse Lege); — men subst.: Capitolini, orum, m., Cic. Qu. Fr. 2, 5, (de Mand, sem anerkendte disse Lege); — not.: ogs. et Capitolinus: Tilnavn til den M. Manlius, sem færdste Capitolium fra Gallerne, Aur. Vict. Vir. ill. 24.

Capitolium, i, n., [seprl. ubdøet Herat af capitulum, af caput; men efter Aabelen: f. caput Toli el. Oli; vid. Liv. 1, 55, e. A.]; 1) "egentl.": A) i strængere Betsand: det paa Tøppen af Mons Saturnius el. Tarpejus af Tarpeimierne byggede Juppiterstempel, (vid. Liv. 1, 55, e. Virg. Aen. 9, 448), ligesomverfter arx el. Bergen, derfra der var afskilt ved Strækningen Intermontium; — B) i videre Forstand: den hele Høi, (hvf. ogs. mons el. clivus Capitolinus), med Indbegreb af Tøppet og Bergen, og afskilt fra Palatinarbeiden ved Forum Romanum; — "pect.": ogs. in pl.; vid. Virg. Aen. 8, 347, e. A.; — II) "everf.": A) Bergen i forskellige andre Byer, navn. i Capua, Suet. Tib. 40, i Fenerentum, id. Gram. 9; — B) eccl.: ethvert hedsst Tøppet, Prudent.

*capitularii, orum, m.: etslags Skattefrævere, Cassiod.; — capitulatum, adv.: efter Hoveder: men alene "everf.": efter Hovedinddelset, summarisk, færdeligen, Nep. Cato 3; ligel. breviter atque capitulatum attingere, Plin. 2, 9; e. — capitulatus, 3: fersignet med et Hovede: cf. "everf.": med afrundet Rney, costae, Cels., surculus, Plin.; — [af flgd.].

capitulum, i, n., dem. af caput; 1) "egentl.": liden Hovede; navn. om Riemsefter og cemis; — operto capitulo etc., Plaut. Cure. 2, 3, 11; — ligel. ved cemis Metempsi, f. Riemsefter; vid. Plaut. As. 2, 1, 89; — ligel. sem Alecder, Ter. Eun. 3, 3, 2; — ~ haedi, Cels.; — II) "everf.": A) ifølge etslags Lighed; 1) om Bærternes afrundede Rney el. Hovede, (f. mt. capi natus); ~ caepae, Colum., sament, id.; ~ ramalorum, Plin.; — 2) i Architecturen; a) Stilecapitel, Vitruv. 3, 3, Plin. 36, 56; Capitel paa Triglupphen, id. 4, 3; — b) Capitel el. den afrundede Ende paa Hovedbælden i en Drigsmasine, id. 1, 1; — B) flde. ogs. Afstær el. Capitel af et Skrift, Tertull.; — ogs. Afstær el. Capitel af en Rev, ed. Just. — capitum, el. cape-tum, i, n., καπτήν: Dragseder, Aurel. Imp. ap. Vopise, Aur. 7, e. Cod. Theod.

capnias, ae, m., καπνίας, (røget); 1) (se. οἶνος): etslags Vin; vid. Plin. 14, 4; — 2) røgfærdet Ødeften af flere Slags: navn.: a) en Jævelstær, Plin. 37, 37; ogs. capnites, (καπνίτης), ibd. 56; — b) en Chrysolithstær, id. 37, 41. — capnion, i, n., f. mt. capnos.

— capnites, ae, f. ind. capnias. — capnitis, idis, f., *capnitis*, (roget): etflags Galmel el. Nebel, Plin. 31, 22. — capnos, i, f., *capnos*, (Rog): cf. etflags Plante, egf. pes gallinaceus, (germ. Erdrand), Plin. 25, 98; — egf. capnion, i, n., ibd. 13. — capo, onis, m., *capo*: en Kapun, Varr., Colum., Martial.; ligel. capus, i, m., Varr., Colum.

Capaddocarchia, ae, f., *Καπαδοχαρχία*: etflags Præfembere i Cappadocia, Dig. — Cappadocia, ae, f., *Καπαδοκία*: Landfab i Lilleasien, nordlig for Cilicien, (hod. Karamanien), Plin. 6, 3, Cic.; — B) cf. 1) Cappadox, ocis, m., *Καπαδόξ*: en Cappadocier, Cic.; oftere in pl., Plin. l. c., Hor., Pers.; — 2) Cappadocus, s: cappadocif, gens, Colum., sal, Plin.; ∞ lactuca, egf. absol. Cappadoca, (se. lactuca), Colum.; — 3) Cappadocius, s: = frgd., lactuca, Colum., zizipha, Plin. 21, 27. — Cappadox, ocis, m., 1) Jleb i Cappadocien, hveraf denne Provins fal have fit Navn; vid. Plin. 6, 3; — 2) en Cappadocier, f. ind. Cappadocia.

cappara, ae, f.: etflags Plante, egf. portulaca, Appul. — cappari, n. indecl., *κάπαρι*, v. capparis, is, f., *κάπαρις*: Capersbuxen; egf. Capers (el. Frugten deraf), Colum., Plin. 13, 41, e. A.

capra, ae, fem. af caper: en Ged, Varr., Plin., Cic.; ∞ fera, ligesom caprea: den vilde Ged, Virg. Aen. 4, 152; — II) overf. "v. meren." a) som Stalds-ord om et Menneſke med fremftaaende el. borſtede Haar, Suet. Calig. 59; — b) Svedelug under Arzenei; f. ind. caper; f. egf. Hor. Ep. 1, 5, 29; — B) i Astro- nomien: Navnet paa en Stjerne i Auriga; f. ind. Capella o. Amalthea; — not.: Caprae palus, led efter Liv. 1, 16, det Sted i Rom, heet fra Nymulus forbandt; (men Ovid. Fast. 2, 491: Caprea palus).

caprago, mis, f.: etflags Bart el. Plante, egf. cicor columbinum, Appul. — Capraria, ae, v. Caprariensis, e, f. ind. fgd., nr. II. — caprarius, s, [capra]: borende til el. benavnt efter Geder; — b) cf. subst. caprarius, i, m.: en Gedyrde, Varr.; — II) som nom. pr. marſes: Capraria, ae, f., (se. insula), Gedeoen (ved Corfica), Varr., Plin. 3, 12; — b) cf. Caprariensis, e, plurimum, Plin. 31, 49. — Caprasia, ae, f.; 1) Biferm af Capraria, f. ind. frgd.; — 2) en af Byſtædens Munkinger, Plin. 3, 20.

caprea, ae, f., [capra]: etflags vilde Ged, egf. Raa el. Raabyr, Plin. 11, 45, Virg.; men ſom Drøfproq om d. Rmulige, Hor. Od. 1, 33, 8: jungere capreas lupis; — not.: Caprea palus, f. ind. capra, not. — Caprae, arm, f.: S i Tyrchenbaret, ved Campanien, (hod. Capri), Plin. 3, 12; navnfundig ſom R. Tiberius's Opholdſted; vid. Tac. Ann. 4, 67, oftere o. Suet. Tib. 30, oftere — B) cf. 1) Capreensis, e: capreiff, secessus, ibd. 43; — 2) Caprineus, i, m.: = frgd., (men med Henſpille paa caper), ibd. — capreida, ae, f.: etflags urindrivende Plante, Cæo.

capreolatio, adv.: indflynger i hinanden, Appul.; af — capreolus, i, m., [af inus. capreus, byf. caprea]; 1) etflags vilde Ged, Raabuxen el. Gansen, Virg. Ecl. 2, 41, Colum.; — II) overf. fra Ligheden med Raabuxens Horn: a) togetrent Haffe til Lugning, Colum. 11, 3; — b) i Bygmængden ere capreoli: tvende imod hinanden ſtemmende Stiver (til Underlag, obf.), Vitruv., Cæo. B. C. 2, 10; — c) paa Viſteften ere capreoli: de gaffelformede ſpæde Stude, der flynge ſig om andre Legemer, Colum., Plin. 17, 35. — capricornus, i, m., [caper, cornu], *αἰγοκέρως*: Stierneklæbet Stenbuxen i Tyrſteden, Varr., Cic. Arat., Hor. Od. 2, 17, 20, Hygin., e. A.

caprificatio, onis, f.: Higenens Overgang til Møden ved Galtvepsens Stif, Plin. 15, 21; af — caprifico, are, v. a.: lader Hagen mednes ved Galtvepsens Stif, Plin. 16, 50, Pallad.; af — capri-

ficus, i, f., (caper, ficus): 1) det vilde Higenre, egf. den derpaa borende vilde Higen, Plin. 15, 21, Ter., Hor. Epod. 5, 17, v. A.; — II) fordi den derpaa opftaaende Galtveps (cynips pſenes L.) ved fit Stif møener den tamme Higen, (vid. Plin. 17, 41), ſaa bruges egf. caprificus (pect.) om det Arzeneide el. indenfra Indbragte; vid. Pers. 1, 25.

caprigenus, s, [caper, gigno]: af Gedeſlægten, borende dertil; caprigeni generis custos etc., Cic. poet. ap. Prisc.; — b) af subst. caprigeni, ae, (f. capri, ae), er gen. caprigenum, (f. caprigenorum el. arum); vid. Virg. Aen. 3, 221; — comiff el. Plaut. Epid. 1, 1, 16: caprigenum hominum ... genus, (der ſtranter paa Gederens Vis). — caprite, is, n., [caper, format ſom ovile, equile, o. fl.], (se. stabulum): Gedeſt, Varr., Colum., Plin. — caprimulgus, i, m., [capra, mulgeo]: 1) ſom maffer Gederne; cf. "poet." f. Landmand el. Gede, Catull. 22, 10; — II) overf.: etflags Augl, ſom troedes at fuge Mæſken af Gederne, Plin. 10, 56.

Caprineus, i, m., f. ind. Caprae. — caprinus, s, [caper]: borende til el. benavnt efter Geder, grex, Varr., Liv., pellis, Cic.; — ſom Drøfproq marſes: de lana caprina tixari, (trættes em Taabelig-beder), Hor. Ep. 1, 18, 15; men subst. caprina, (se. caro): Gedeſted, Vopise.

capripes, edis, adj., [caper, pes]: med Buſtefodder el. Gedeſfodder; poetiſt Epithet til Tyrdeguderne, ∞ Satyri, Lucr., Hor. Od. 2, 13, 1, Panes, Prop.

capronae, (el. capronae), arum, f., [rimel. af capra, nemf. med Henſyn paa det ſtrittende Gedehaar]: det over Vanden fremſtrittende el. nebbangende Haar hos Menneſter og Dyr (ſer: v. eſterel.); Lucil. ap. Non., Appul. — Caprolinae Nonae: Feſt, paa hvilken Aencrae offfrede til Juno Caprolina, Varr., Macroh.

1. capsula, ae, f., *κάψα*: Etrin el. Kæſe el. Kiste, navnfl. til Beger, Cic. Div. in Caecil. 16, Hor.; egf. til Alader; f. ind. capsula; egf. til Frugt, Plin., Martial. — 2. Capsa, ae, f.: By i Galatien i Afrika; vid. Sall. Jug. 89 o. 91 fgd.; — b) cf. Capsenses, ium, m.: dens Indvaanere, ibd. 92; — bede Capsitani, orum, Plin. 5, 4. — capsarius, i, m., [1. capsula]: Slave el. Fecient: a) ſom varer Bogtaffen til Stelen, Suet. Ner. 36, Dig.; — b) ſom forvaret de Vædendes Alader, Dig. — capsella, ae, f., demin. af 1. capsula, Petron., Dig. — Capsenses, ium, v. Capsitani, orum, f. ind. 2. Capsa.

capso, sis, etc., f. ind. 1. capio, not. — capsula, ae, f., demin. af 1. capsula: liden Etrin, liden Kæſe el. Kiste, Catull., Plin. 30, 30; juvenes ... de capsula totos etc., (i deres Kisteſtader), Senec. Ep. 115. — capsus, i, m.: Biform af 1. capsula; cf. 1) Bogtaſſe, (navnfl. under Kudeſtader), Vitruv. 10, 14; — 2) Kæſe el. Bur til vilde Dyr, Vell. 1, 16.

captatio, onis, f., 1) adm.: Griben el. Jagen derefter, verborum, Cic., vocum similium aut ambiguarum, Quintil.; ∞ testamentum, Plin.; — II) tech.": i Hægtſproget: ligiten anbragt Stod, Quintil. 5, 13, 51; v. — captator, oris, m.: ſom iverigen griber fat derpaa, Prudent.; — fædd. "overf.": ſom iverigen fræber el. jager derefter; — ∞ auras popularis, Liv. 3, 33; — navnfl. ſom efterjager Arvegebs, Hor. Sat. 2, 5, 57; ligel. absol., Juvenal. 10, 202; — [capio]. — captatorius, s, [captator], alene i Retſproget: borende til Arvejægt, Dig. — captatrix, is, fem. til captator: ſom fræber el. søger derefter; ∞ verisimilium (rhetorice), Appul.

captio, onis, f., [1. capio: fanger el. overliſter]: Griben el. at gribe; men alid "fig.": 1) adm.: Etniſſe, Bedrageri, Plant. Epid. 2, 2, 112, oftere; ligel. Cic. Quint. 16: captiois aliquid veri etc.; — 2) "bef." i Dialektiken: falſk el. ſophiſtiſt Slutningsmaade;

egf. andre stoffende el. vildledende Fæler; — ∞ dialecticae, Cic. Fin. 2, 6; egf. absol.: captiones discutere, id. Acad. 2, 15; men se in captiones induere, id. Div. 2, 17; in verbis captio etc., id. Brut. 53; — 3) „meton.“ (causa pro effecta): Tab. el. Skade, (navnl. ifølge en Skuffelse); ne quid captioni mihi sit, Plaut. Most. 3, 19; cum magna captione, Dig.

captiose, adv.: listigen, overflidende, interrogare, Cic. Acad. 2, 29; af — captiosus, 3, [captio]; 1) „alm.“: besvarende; betragter, societas, Cic. R. Com. 10; liget. ibd. 17: quo nihil captiosius etc.; — b) navnl. egf. i Dialektiken: overflidende, sephistisk, interrogatio, Cic., probabilitas, id.; cf. id. Acad. 2, 16: captiosissimio genere interrogationis uti; egf. absol., id. Fin. 1, 7; — II) „overf.“: farsig el. skadelig; captiosus est omnibus etc., Cic. Caelin. 11. — captito, are, v. a., intens. af capto, capio: griber el. jager derefter, Appul. — captiuncula, ae, f., dem. af captio: Overflidelse, Vedrageri; omnes captiunculas pertinuissse etc., Cic. Alt. 15, 7.

captivator, oris, m., [captivo]: som tager nogen til fange, Augustin. — captivitas, atis, f.; 1) „alm.“: fangenstid; — ut morte honesta contumeliis captivitas eximeretur, Tac. Ann. 12, 51, oftere; egf. om Dyrene, Plin.; cf. Flor. 1, 18; — II) „overf.“: ∞ urbium, (deres Jægtfæste), Tac.; egf. in pl., id. Hist. 3, 70; ∞ Africae, Flor. 2, 6; b) ∞ oculorum, (Blindhed), Appul.; v. — captivo, are, v. a.: tager til fange, Augustin.; — [af fagd.].

captivus, 3, [captus, capio]; 1) „egenl.“: A) om Mennefter: som er tagen til fange i Krigen; — egf. subst. captivus, captiva: fange el. Krigsfange; — vid. Cic. N. D. 3, 33, id. Off. 1, 12 v. 13, men Ovid. Am. 1, 7, 39: effuso trisus captiva capillo; ∞ pubes, Hor.; — 2) df. egf. a) „poet.“: om de en fange tilførende el. efter en fange benævnte Gienstande; — ∞ sanguis, Virg., cruor, Tac.; liget. ∞ colla, (f. captivorum colla), Ovid. Pont. 2, 1, 43; — b) ∞ corpora, Liv. 31, 46, (Bytte af Mennefter og Dyr); men Ovid. A. A. 2, 587: ∞ corpora, (de ved Ligt fangne); — B) om Dyrene: ∞ pisces, Ovid., crocodili, Plin.; ∞ ferae, Ovid.; — II) „fig.“: A) „overf.“ om Ting: erobret, giort til Bytte, naves, Caes., Liv., carpenta, signa, arma, id.; ∞ solum, id.; ∞ ager, Tac.; cf. Hor. Ep. 2, 1, 193; men ∞ coelum, vid. Ovid. Met. 1, 184; — B) „ment.“: ∞ meus, id. Am. 1, 2, 30, (det betvangne Mød).

capto, avi, atumi, 1, v. a., intens. af 1. capio; 1) „alm.“: griber el. jager iverigen derefter, stræber el. søger at naae, oel.: A) „egenl.“: vid. Hor. Sat. 1, 1, 68; cf. id. A. P. 230; men Haec laqueo volucres, haec captat arundine pisces, Tibull. 2, 6, 23; ∞ muscas, Suet. Dom. 3; cf. Ovid. Met. 9, 58; men ∞ naribus auras, vid. Virg. Ge. 1, 376; — B) „fig.“: at gribe el. jage derefter, at optage i sig, at tilfange sig; — sermonem alieuius, (beture el. opsnappe), Plaut., Ter.; cf. Liv. 38, 7; — men Ovid. Met. 3, 279: captato sermone, (sef. ter Samtalen var flyttet); — ∞ novos mores, (opp. servare antiquos), Plaut. Trin. 1, 2, 37; ∞ voluptatem, (jage derefter), Cic., favorem, Quintil., libertatis aulam, Liv. 3, 37; — egf. e. in fin. obj.; prendique et prendere captans, Ovid. Met. 10, 58; egf. m. Objectsfættning; quum ... captaret, au etc., (forføjte, om ofe.), Suet. Tib. 14; — II) „bef.“: A) fæjer at fange el. vinde, navnl. ved Ligt; — qua via te captant, etc., Ter. Hee. 1, 1, 16; cf. Cic. Acad. 2, 29; liget. insidiis captare hostem, Liv.; liget. ∞ temeritatem alieuius, id. 22, 28; men i Retsfproget: ∞ verba, (hænge sig ved Ordene), Dig.; — B) prægnaant egf.: ved Ligt at fæge at tilfange sig, navnl. en Årv, oel.: vid. Hor. Sat. 2, 5, 21; men Petron. Sat. 116, absol.: aut captantur, aut captant; cf. Martial. 6, 63, v. Juvenal. 16, 56. — captor, oris, m., [1. capio]: som fanger (Dyr), en Jæ-

ger, poet. in Anthol. Lat.; — df. fem. captrix, icis: som bertager el. betager; ∞ virum, Coel. Aur.

captura, ae, f., [capio]; 1) „egenl.“: fangst, (navnl. Dyrenes); a) som fangning; ∞ uberrima piscium, Plin.; ∞ alitum, id.; — b) „meton.“: fangsten el. det fangede; — pinxit venatores cum captura, Plin.; cf. Suet. Aug. 25; — II) „overf.“: lav Bisting el. Jærfel; ∞ prostitutarum, Suet.; ∞ inhonesta lucri, Val. Max.; — b) ∞ diurnas exigere, (dagligen at bette), id. 6, 9.

1. captus, 3: part. af capio. — 2. captus, us, m., [capio]; 1) „egenl.“: Griben el. at gribe, et Grib; — trium digitorum capto, Plin. 21, 47; ∞ piscium, vel avium, vel missilium, Dig.; — II) „fig.“: Evnen til at fatte el. begribe, Begreb el. Indsigst; — ut captus est servorum, Ter. Ad. 3, 4, 31; cf. Cic. Tusc. 2, 27; — egf. Jærfættlingsmaade; faat. Caes. B. G. 4, 3: ut captus est Germanorum.

Capua, ae, f.: Hovedstaden i Campanien, (hvor nu Lantebyen S. Maria); vid. Cic. Agr. 1, 7, v. id. Pis. 11; — Capua a campo dicta, vid. Plin. 3, 9; cf. Liv. 4, 37; f. egf. und. Camae; — not.: de bertil hørende Adjectiver: Campanus, etc., f. und. Campania.

capula, ae, f., [capior: lidet Udfær med Hant, Varr. — capularis, e, [capulus]: hørende til Rigtighen, cadaver, Lucil. ap. Fulgent.; — b) df. capularis, m. e. ub. senex: Dting paa Gravens Bred, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 33. — capulator, oris, m.: som bælter el. ejer af det ene Kar i det andet, Cato, Colum.; af — capulo, are, v. a., [af fagd.]: 1) tager deraf, d. e. bælter el. ejer deraf, oleum, Cato; — 2) fanger, juvenco laqueis, Colum.

capulus, i, m., [capio]; 1) Kar el. Rum, hvori noget optages; df. fædv. „poet.“: Rigtigste, Varr., Lucil. ap. Non., v. A.; — ire ad capulum, (nærme fig Grave), Lucr., 2, 1175; men capuli decus, (f. capularis senex), Plaut. As. 5, 2, 42; — 2) Grib el. Tag; ∞ (aratri), Ovid., sceptri, id.; navnl. egf. Kaardehefte, Cic. Fat. 3, Virg. Aen. 10, 536, Ovid., Tac. — capus, i, m., Biform af capo: en Kapun, Varr., Colum.

caput, ius, n., [besf. m. *zeugn.*], egf. m. germ. *hops*, dan. *Hoved* el. 1) „egenl.“: Hovedet hos Mennefter og Dyr; — Tun' capite cano amas? Plaut. Merc. 2, 2, 35; raso capite calvus, id. Amph. 1, 1, 306; ∞ intonsum, Quintil.; ∞ operto, Cic., involuto, id.; aperire caput, (blotte det), id.; ∞ demittere, Caes., extollere, Cic.; capita conferre, (stille Hovederne sammen), Liv. 2, 25; men Catull. 17, 9: per caputque pedesque, (Hovedfalds); men Cic. Fam. 7, 31, som Ordsprog: nec caput, nec pes, (iden Hoved og Hale); — egf. om Dyrene: vid. Tibull. 2, 1, 8, Hor. Sat. 1, 2, 89, oftere, v. A. — II) „fig.“: A) „overf.“: 1) „meton.“ (som pars pro toto): Menneftet (el. Personen) el. Dyret selv; — si quidem hoc vivet caput, (i. e. ego), Plaut. Pseud. 2, 4, 33; cf. Ter. Andr. 2, 2, 27; men ∞ eorum, Virg., Hor., liberum, Cic. Verr. 2, 32; ∞ villia; villiora, villissima, Liv., ignota, id., libera servaque, id.; f. egf. Hor. Sat. 2, 1, 27, v. id. Ep. 2, 2, 189; — faat. ved Jærfættinger: in capita, (for el. paa el. til hver Person), Liv. 2, 33, oftere; — egf. om Dyrene: vid. Virg. Aen. 3, 391, Colum. 6, 4, oftere; — 2) om Ting: med Hensyn paa deres Gestalt: Hovedet el. Epids el. Tøp, det Overste el. Hørfte, Begyndelse el. Ende; — ∞ summa papaveris, Liv. 1, 54; ∞ pontis, (Brebvede), Planc. ap. Cic. Fam. 10, 18; ∞ tignorum, Caes., columnae, Plin.; men i Diftsproget: ∞ jecoris, (en vis Del af Leveren), Cic. Div. 2, 13, Liv. 8, 9, oftere, Ovid., Plin.; — navnl. egf. om Høderne: dets deres Udsping el. Rilde, Lucr. 5, 271, Hor. Od. 1, 1, 22, Virg. Ge. 4, 368, Liv. 37, 18, v. A.; dets deres Udlob el. Munding; vid. Caes. B. G. 4, 10, Hor. Sat. 1, 10, 37, Lucan. 2, 52, v. A.; — liget. om Bærfterne: dets Riden; ∞ vitis,

Cato, Plin.; ~ alii, porri, Colum.; dels (paa Vin-
støffen); Ranterne, id. 3, 10, v. Cic. d. Senect. 15; —
encl. ogf. det Øverste af en Byld, Cels.; hvf. ~
facere: at bylme i en Epidē, Plin. 22, 76; — 3) som
Beskaffenhed hos Personer og Ting: Hovedet el. Hoved-
personen el. Hovedslagen; — ~ seclerum, (den Erste-
stielm), Plant.; Illic est huic rei caput, (han er An-
føreren deraf), Ter. Ad. 4, 2, 29; caput est Graecorum
conitandorum (ille), Cic. Flacc. 18; caput rei Ro-
manae Camillus, Liv. 6, 3; capita conjurationis, (Hør-
medene), id. 9, 26; hvf. ogf. Prædicatet undert. in
mase: capita conjurationis ejus ... virgis caesi ac se-
cetri percussi, Liv. 10, 1; — ligef. om Ting og Be-
greber: quod (jus nigrum) coenae caput erat, Cic.
Tusc. 5, 34; caput esse artis, docere, id. d. Or. 1, 29;
cf. ibid. 2, 82; — ~ litterarum, (Hovedindholdet deraf),
Cic. Phil. 2, 31; men ~ Epicuri, id. Acad. 2, 32,
(Hovedfærmingen i hans Philosophie); — Thebas caput
finisse totius Graeciae, Nep. Ep. 10; cf. Liv. 9, 37, øf-
tere; ligef. Romam, orbis terrarum caput, id. 21, 30;
— navn. ligf. om et Skrift el. en Lov, edl.: Hoved-
affnit, Capitel, edl.; a primo capite legis usque ad
extremum etc., Cic. Agr. 2, 6, 10; cf. id. d. Or. 2, 55,
e. Quintil. 10, 7, 32; — encl. om Penge: Hovedsum-
men el. Capitalen, Cic. Verr. 3, 35, øfere, Liv. 6, 36,
Hor. Sat. 1, 2, 14; — 4) Livet; df. a) Menneskets fysiske
Liv, navn. som Gienstand for Jærlis el. Jærlse, for
Dødsfærd el. Kristendelse; — capitis periculum
adire, Ter. Andr. 4, 1, 51; cf. Cic. Off. 3, 29; in judicio
capitis, (i en Livssag), id. d. Or. 1, 54; capitis poena:
Livsstraf, Caes.; capitis accusare, (anklage paa Livet),
Nep.; capitis absolvere, id., damnare, id.; cf. Liv. 3,
55, v. id. 10, 38; — b) det bergerlige Liv, neml.
i romerit Hørfandt, med Indbegreb af jura libertatis,
civitatis, familiae; herfra i Mætsfæget; capitis dimi-
nutio (el. minutio) maxima, (Dødsfærd til Livets
el. Frihedens Tab, el. til en fuldstændig bergerlig
Død); ~ media, (Tabel af civitas, navn. ved Lænds-
forskydning); encl. ~ minima, (ved Overgangen i en
anden Familie, navn. ved Adoption el. ved Gifter-
maal), Dig.; — til første Slags kan henføres Cic. d. Or.
1, 40, Liv. 22, 60, v. Hor. Od. 3, 5, 12; til diminutio
capitis media, ligef. Cic. Brut. 36, v. id. Quint. 2;
encl. til dem. capitis minima, id. Top. 4: quae (mul-
lier) se nunquam capite deminuit; — B) „poet.“ e.
„ment.“ findes ogf. caput, som Hørfandens Sæde,
f. Hørfandt el. Indsigt; — quom etc., Incolumi capite
es? Hor. Sat. 2, 3, 132; cf. ibid. 2, 6, 31, v. id. A. P. 300;
— not.: abl. capiti, f. capite, Catull. 68, 121.

Capys, γος, m.; 1) en Søn af Isfarcus, v. Ræ-
der til Anchises, Ovid. Fast. 4, 31, fgd.; — 2) en Ved-
sager af Venus, Virg. Aen. 1, 183, øfere; — 3) d.
ottende Konge i Alba, i Latium: vid. Ovid. Met. 14,
613 fgd.; v. Liv. 1, 3, ogf. Ovid. Fast. 4, 45.

Car, gen. Caris, f. und. Caria. — carabus, i,
m., κάραπος: etflags Søfæb, Plin. 9, 51. — I. car-
acalla, ae, ogf. caracallis, is, f., (gallist Ord): et-
flags gallist Kappe af flere Slags Fæder og Ræder,
Spartian. Sever. 21; heder palla Gallia, Martial. 1, 93.
— 2. Caracalla, ae, m., Antoninus: romerit Keiser,
der fik dette Navn af I. caracalla; vid. Aur. Vict.
Caes. 21. — carāgōgos, i, f., [κάρα, ἄγω]; (som
affører fra Hovedet): etflags medicinsk Plante, ogf.
chamaedaphne, Apul.; — Cārālis, is, f.: Hoved-
staden paa Sardinien, (hod. Cagliari), Mela 2, 7, Flor.,
v. A.; — ogf. in pl.: Carales, Liv. 23, 40, v. Auct.
B. Afr. 98; — df. Cārālītānus, 3: caralitansk, ager,
Liv. 27, 6, promontorium, Plin.; — Cārālītāni,
orum, m.: Indvaanerne af Caralis, Caes. B. C. 1, 30,
v. Plin. 3, 13. — Cārāmbis, is, f.: Jordbærg i Pa-
phlagonien, Plin. 6, 2, Val. Fl.

carbas, ae, m.: etflags Nordovind, Vitruv. 1, 6.

— *carbāseus, 3: giort af Hørrn Carbasus, vela,
Cic. Verr. 5, 12 e. 31, sinus, Virg. Stat.; v. — car-
basineus, 3, Varr. ap. Non., v. carbasinus, 3,
Plin. 19, 6: Bisermer af frøe; af — I. carbasus, i,
f., ή κάραπος; pl. heterogen. carbasia, orum, n.: fin
spanst Hør, Plin. 19, 2, Catull.; pl. carbasia, Colum.
10, 48; — II) „meton.“: hved der er giort deraf,
navnl.; a) en faadan Klædning, Virg. Aen. 8, 34, Curt.;
ligef. in pl., Ovid. Met. 11, 48, Lucan.; — b) et Eel
deraf, Virg. Aen. 3, 357; ligef. in pl., Ovid. Met. 6,
233, øfere; ogf. et Førbærg: vid. Lucr. 6, 109; — c)
sibt. „poet.“ hved de paa Færd færdne sibylliske Rø-
ger: Custos Romani carbasus ævi, Claudian.; — not.
a: ogf. findes sing. neutr.: carbasum leve, Pacat. Pan.
ad Theod.; ogf. masc. pl.: carbasos supremos, Ann.;
— not. b: carbasus, 3, som adj.; hvf. carbasia linea,
Prop. 4, 3, 61. — 2. carbasus, 3, f. und. fgd.:
not. b. — carbatina, ae, f., ζεφάντιν; etflags
Bondest, Catull. 98, 1.

I. carbo, onis, m.; D) „egenf.“: Kul, Træful;
tam ... atram, quam carbo est, Ter. Ad. 5, 3, 63;
de lignis carbones coquere, Cato; men Plant. Rud. 2, 6,
47: qui ad carbones sedent, (ved en Kulstid); cf. Hor.
Od. 3, 8, 3; — dog ogf. carbo ardens, Cic. Off. 2, 7;
carbones vivi, Petron.; — B) df. ogf. „poet.“: a) med
Bensyn paa Andendelsen af Kul, (navnl. til Smudsstrift);
vid. Plant. Merc. 2, 3, 74, Hor. Sat. 2, 3, 240, v. Pers.
5, 198; men ogf. alm. f. den sorte Farve, Hor. Sat. 2, 7,
98; — b) med Bensyn paa et Kuls ringe Værd e. or-
spregsvis: carbonem pro thesauro invenire, Phaedr.
5, 6; — II) „overf.“, ligefom carbunculus: etflags
ondartet Byld, Seren. Sammon. — 2. Carbo, onis, m.:
romerit Silnaen i d. papiirise Slægt; vid. Plin. 7, 15.

*carbōnarius, 3: borende til el. benævnt efter
Kul; ~ negotium: Kulhandel, Aur. Vict.; — 2) df.
subst.; a) carbōnarius, i, m.: Kulbrænder el. Kul-
seier, Plaut. Cas. 2, 8, 2; — b) carbōnaria, ae, f.,
(se. fornax): en Kuleovn, Tertull.; v. — carbōnesco,
ere, v. n.: at blive til Kul, Coel. Aur.; — [carbo].

carbunculatō, onis, f., [af fgd. f.]: etflags Søg-
dom hos Træer; vid. Plin. 17, 37. — *carbunculo,
are, v. n.: at lide af Søgdommen carbunculus; I) om
Mennesker; vid. Plin. 21, 69; — 2) om Væxterne, id.
18, 68; — not.: ogf. som depon., id. 12, 11; v. —
carbunculosus, 3: carbunkelfuld, ager, Colum. 3,
1; af — carbunculus, i, m., dem. af I. carbo;
I) „egenf.“: liden Kul, Auct. ad Her. 4, 6; — men
„alleg.“: amburet misero ei corculum carbunculus,
(en levende Smerte), Plaut. Most. 4, 2, 70; — II) df.
„overf.“ iølge etflags Lighed; A) som Minerat; a) et-
flags forkaller Sand: el. Jordart, rødlig Tuffen, Vi-
truv., Plin. 17, 3; — b) en rødlig glindsende Væfsten,
Carbuncel, Plin. 37, 25; — men som Sættens: prohibas est
carbunculus, P. Syrus ap. Petron.; — B) som Søgdom;
a) hos Mennesker: ondartet Byld el. Brændbyld el.
Krafftade, Cels., Plin. 26, 1; — b) hos Træer og
Planter: etflags Brand, naar neml. Knopperne affries
af Kulden, Colum., Plin. 18, 68.

carcer, eris, m., [sæntist: κάραγορ; best. m.
ἔρως, v. m. areos]; alst. oprdt.: Hegn, Indbegning;
df. I) „alm.“: fængsel; — vid. Lucr. 3, 1029, Cic. Cat. 2, 12,
Virg. Aen. 1, 54, v. A.; — i Rom var carcer bygget tæt
ved Forum af R. Aeneas Martinus; vid. Liv. 1, 33; blev
derefter udvidet under Jorden af R. Servius Tullius,
(hvf. denne Del deraf hed Tullianum), Varr., Sall.
Cat. 55; f. ogf. robur el. robus; — B) df. ogf. a)
„overf.“ e. „alleg.“ om Legemet som Sielens fængsel;
vid. Cic. Tusc. 1, 30, v. id. d. Rep. 6, 14; — b) „meton.“:
de indspærrede Førbrydere; — in me carcerem effudisti,
etc., Cic. Pis. 7; ogf. som Skældord: ain? carceri etc.,
Ter. Phorm. 2, 3, 26; ligef. carcer viv carcer dignus,
Lucil. ap. Donat. ihd.; — II) „bes.“: bette carceres paa

Circus cf. paa Bæddeløbsbanen, (v. ligesoverfor meta el. calv): de Stranter, hvorfra Bæddeløbene begynder; vid. Lucr. 2, 264, ogf. Cic. Brut. 47, Virg. Ge. 1, 512, Hor. Ovid. v. 26.: — „poet.“ ogf. undert. in sing.; vid. Virg. Ge. 3, 101, Tibull. 1, 4, 32, Ovid. A. A. 3, 595, eftere: — df. ogf. „alleg.“ om en Begyndelse, ogf.: a quibus carcibus decurrat ad metas (ars), Varr.: cf. Cic. d. Senect. 23.

*carceralis, e: børende til et Fængsel, caecitas, Prudent.: — carcerarius, 3: = frgd., quaestus, Plaut. Capt. 1, 2, 20; — carcerous, 3: = frgd., catena, Prudent., antrum, id.; v. — carcer, are, v. a.: at indeluffe i et Fængsel, Sallian.; — [carcer].

carchæus, i, m., [*καρχαίος*, i. e. asper]: en Svælskift, (squalus carchæias L.). Colum. 8, 17: — Carchedoniæus, 3, [*Καρχηδονίαιος*]: cardemiss, d. e. carthagis, Plaut. Poen. prol. 53; ∞ carunculas, vid. Plin. 57, 25: — carchesium, i, n., [*καρχησιον*]: 1) et i Mitten neger indtrædt Søger el. Drifteskar med Søster, Virg. Ge. 4, 380, Ovid., Sil.; — 2) rimel. af Østaliens Lygde; a) den øverste Del af Månen, (hvor Månen er og Mærke); vid. Serv. ad Virg. Aen. 5, 77; ogf. in pl., Lucil. v. Catull. ap. Non., v. Lucan. 5, 118; — b) versatile: etflags Åran til at dreie, Vitruv. 10, 5.

carcinethron, i, n., [*καρκινέθρον*]: etflags Plante; ogf. polygonon v. geniculata, Plin. 27, 91. — carcinias, ae, m., [*καρκινίας*]: etflags krebsfarvet Ødelstien, Plin. 37, 72. — carcinodes, is, n., [*καρκινώδης*]: etflags Krebsskade el. Krebsskyl, Plin. 20, 73. — carcinoma, atis, n., [*καρκίνωμα*]: Krebsskade el. Krebsskyl, fædd. cancer, Cels., Plin. 29, 10: — men „overs.“ om ferdarvede Membraner, vid. Suet. Aug. 65. — Carcinosis, i, m., [*καρκίνωσις*]: Stiernebilledet Krebsten, Lucan. 9, 536.

Carda, ae, f. und. Cardea. — Cardaces, um, m., [*Καρδάκις*]: etflags perstet Krigsøst, Nep. Dat. 8. — cardamina, ae, f., [*καρδαμίνης*]: en farskardig Plante, Appul. — cardamomum, i, n., [*καρδαμώμω*]: Arceperiet Cardamm el. Cardamome, Plin. 12, 29. — Cardea el. Carda, ae, f., [best. m. cardo]: Gudeinde for Dorstablerne el. Dorhængslerne, (d. e. for Familienlivet), Tertull.

Cardia, ae, f.: By paa d. thraciske Chersenefens, Eumenes's Hodeby, Plin. 4, 18; — df. Cardianus, 3: af el. fra Byen Card. Eumenes, Nep. Eun. 1. — cardiacus, 3, [*καρδιακός*]: børende til Månen, morbus: Sygdom el. Smerte i Månen, Cels., Plin.; — 2) df. subst. cardiacus, i, m.: som lider af faadann Smerte, Cic., Hor. — Cardianus, 3, f. und. Cardia. — cardimona, ae, f., ligesom *καρδιωμός*: Smerte og Trykning i Månen, Coel. Aur.

*cardinalis, e: børende til Dørtapperne el. Dorstablerne, scapi. Vitruv. 4, 6; — 2) df. sld. „overs.“: fortrinlig, besynderlig; ∞ venti: Høvedvænde, Serv. ad Virg. Aen. 1, 131, numeri, (Hovedstallene: unus, etc.), Priscian.; — df. adv. cardinaliter: fornemmeligen, Firmic.; v. — cardinalatus, 3: forspnet med Tapper, tignum, Vitruv. 10, 21; — [sgd.].

cardo, inis, m., (ogf. f., Græc. ap. Prisc.); 1) „egentl.“; A) aldm.: Dorstabel el. Dørtap (el. Hængsel); — cardines postibus effringere, Plaut. Amph. 4, 2, 6; cf. Virg. Aen. 1, 449, v. ibd. 2, 489; men comiss: num multit cardo? Plaut.; ∞ immoti, Plin.; — B) „bes.“ ere cardines: a) de Tapper, hvorved Blæffer sammenføies; hvor da ∞ masculus, er Tappen; ∞ femina: Vandens el. Forrynkning, Vitruv. 9, 6; — b) paa Skantside: de sammenbundne Ender, Plin. 21, 10; — 2) „overs.“; A) „bes.“: i Astronomien: det Punkt, hvorefter noget vender el. dreier sig, Vendepunkt; df. ∞ coeli, om Nordpolen, Varr., ogf. ∞ mundi, Plin.; — i Analogi deraf er cardo ogf.: en igiegnem

Igeren fra Syd til Nord dragen Linie, Plin. 18, 76; df. ogf. Liv. 37, 51, om Bjerget Taurus: quicquid est intra eum cardines; — ogf. de fire Himmelske hede: quatuor cardines mundi, Quintil. 12, 10, 67; — fremdeles om Jorden, (hem engang gaaet for Universets Middelpunkt), Plin. 2, 61; men id. 18, 68, cardo anni: Sommerfejersbeg; men ibd. 29, ∞ temporum: de enkelte Årstiders Afslut el. Cyclus; — endel. heter ∞ extremus, Lucan. 7, 381: Østingsalderen: — B) „alm.“: hvorefter det Hele dreier sig, hvorpaa Alt berøer, Vendepunkt el. Vendepunkt; haud tanto cessabit cardine rerum, Virg. Aen. 1, 672; ubi litium cardo vertatur, Quintil. 12, 8, 2.

*carduelis, is, f.: Tidelsfink el. Stillsid, Plin. 10, 58; v. — carduetum, i, n.: et med Tideler beveret Sted, Tidelsfink, Pallad.; af — carduus, i, m.: Tidfel; navn. 1) den vilde Tidfel, Virg. Ge. 1, 152, v. Plin. 21, 49; — 2) d. spiselige Tidfel, ogf. cinara, Colum. 11, 3, Plin. 19, 43, Pallad.

care, adv. af carus: dyrt, venire, (selges), Varr.; compar.: ∞ comparare pecudes, Suet. Calig. 27; superl.: ∞ constare, (koste mest, være meget dyrt), Senec. Ep. 42; — 2) ogf. „fig.“: quae a te ... carius sunt aestimata, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 4. — carectum, i, n., [carex]: et med Semmegræs (ærm. Niede-græs) beveret Sted, Colum.; in pl., Virg. Ecl. 3, 20. — carenaria, ae, f., (sc. olla): Potte til Indsefning af — carenum, (caroen.), i, n., [*καράιον*]: fed indtegt Vin, Pallad.

careo, iui, itum, 2, v. n. (v. a.), [best. m. *καίρω*, d. e. stærer, pass. *καίρωμαι*]; opdel.: at være uden noget, at være bleuet derfor, ifte at have; fædd. v. abl. „poet.“ v. forcl. ogf. e. gen., ligel. e. acc., (d. sidste ogf. efterel.); — 1) „alm.“; A) om personlige Subiecter; — ∞ culpa, (være uden Brøde), Ter., Ovid.; Quibus ipse malis careas etc., Lucr. 2, 4; ∞ dolore, Cic. febr. id., (men comiss: caruitne febris te heri? Plaut. Cure. 1, 1, 17); — ∞ suspicio, (ifte være mistænkt), Cic. R. Am. 20; ∞ libidinibus, Sall., stultitia, Hor., ambitione, id.; ∞ communi sensu, Hor.; ∞ morte, (være urødelig), id.; — 2) navn. ogf.; a) ifte at have, d. e. ifte at bruge, ifte at betiene sig deraf; sive subbitt, sive adeo caret temeto, Plaut. Truc. 4, 3, 59; cf. Lucr. 4, 1069, v. Nep. Ep. 3; — b) ligel. m. locale Forsyn: at holde sig derfra, ifte at gaae derhen, at undvære; — caruit foro postea Pompejus, caruit senatu, caruit publico, Cic. Mil. 7; ligel. id. Att. 9, 19: quoniam Roma caremus; cf. Tac. Ann. 4, 58; — B) om andre el. upersonlige Subiecter; — At dimissa anima, corpus caret undique sensu, Lucr. 3, 357; cf. Cic. Lig. 2; men oeconomia nomine Latino caret, Quintil.; aditu carentia saxa, Ovid.; men id. Met. 2, 222: nivibus caritura Rhodope; — 2) „bes.“ v. „ment.“; A) at undvære, (hvad man neml. ønsker sig; derim. egere: at mangle det Nødvendige), at fayne el. mangle; — cavere patria, Ter., consuetudine amicorum etc., Cic., commodis omnibus, id.; cf. Virg. Aen. 5, 651, Hor. Od. 1, 31, 20, e. ibl. 4, 9, 28; ∞ libertate, id., honore, Ovid.; tolerantia doloris laude sua non carebit, Quintil.; — bb) ogf. at mærke; a) e. gen., tui carendum quod erat, Ter. Heaut. 2, 4, 29; — b) e. acc.; quia id, quod amo, carco, Plaut. Cure. 1, 2, 46; men careri (pass.), Marc. Emp.; cf. Ovid. Her. 1, 50: Virque mihi dempto sine carendus erit; — B) m. Sibegreb af den subjective Gemytsstemning: tungt el. bittert at føle et Sayn, med Smerte at undvære; — triste est enim ipsum nomen carendi, etc., vid. Cic. Tusc. 1, 36; ligel. ibd.: carere ... egere eo, quod velis habere; cf. ibd.: carere malo, non dicitur; dicitur illud: bono carere, quod est malum; etc.; — not.: praes. conj. carint, f. careant, Plaut. Most. 4, 1, in.

Cares, um, f. und. Caria. — careum, i, n.,

καρον: Rummen el. Markrummen el. Karve, (carum carvi L.), Colum., Plin. 19, 50. — *carex*, icis, f.: Smegekræft, (germ. Niedgras), acuta, Virg. Ge. 3, 231; cf. Co um. 11, 2.

Caria, ae, f., *Karia*: Carien, Landst. i Lilleasien, sydlig for Lydien, Mela, Plin. 5, 29 fgd.; — B) df. 1) Car., gen. Cāris, (-os), m.: en Carier, Nep. Dat. 1, Cic. Placc. 27; pl. Cāres, um: Indvaarne af Carien: acc. Caras, Virg., Ovid.; — 2) Caricus, 3: cariff, creta, Varr., Plin. 18, 73; — b) cf. Cārica, ae, f., (sc. ficus) en tørret Figenart, Pallad., Cic. Div. 2, 20; — e) egi. alm. terretr Figen, Ovid., Plin. 13, 59; — not.: Caria beder egi.; a) en By i Carien, Liv. 27, 56; — b) en Havn i Thracien, Mela 2, 2. — *Carica*, ae, e. Caricus, 3, f. und. Caria.

caries, em, e: Røstbed el. Raaddenbed; nærl. bed Træ: ermstakten Bøskæftning, Varr., Plin., Ovid., e. A.; — *caries* in osse, (Veneder), Cels.; men ~ murorum, Amm.; egi. Jordbunens forterreede Tilstand, Colum. 3, 11; — H) df. egi.; A) „overf.“: den eien-dommelige Smag ved en meget gammel Vin, id., Plin. 15, 3; egi. ved gammel Bragt, Martial. 13, 29; — B) „meton.“ e. ferel.: den rystede og ligesom indestrumpne Alfterem, udsæder Menneche, etc.; Nemo illa vivit carie carior, Afran. ap. Non.

cārīna, ae, f., (rimel. bsl. m. *καρίνα*, d. e. at flere, neml. Bølgen): Skib el. Skibskiel, Caes., Liv., Tac.; — H) „overf.“ e. „poet.“, (pars pro toto): Skib el. Fartoi, Virg., Hor., Ovid., e. A.; — b) af Genslættens Lighed: om Rødestallen, Plin. 15, 24. (f. egi. carino); „poet.“ egi. om Hundens Krop el. Ryg, Nemes. Cynege. 110. — *Cārīnae*, arum, f.: Dværgar i Rom, imellem (mons) Coelius u. (mons) Esquilus; ~ lautae, Virg., (af dets prægtige Bygninger); cf. Vell. 2, 77, e. Suet. Tib. 15.

cārīnārius, i, m., [*καρίνος*, i. e. vera]: sem farver vergult el. gult, Plaut. Aut. 3, 5, 36. — *cārīnantes*, [i. caro, i. e. carpo, af *καίω*], i. e. obtræctantes, chartae, Enn. ap. Serv. ad Virg. Aen. 8, 361. — *cārīno*, (avi), atum, i. v. a., [carina]: at forsyne med en Skib: df. „overf.“ em en Måsing: ~ se, (faae Skaf, f. und. carina nr. 11, b), Plin. 9, 5; — H) df. carinatus, 3: fieslformet, bølvet, concha acatī, Plin. 9, 49; ~ pectus hominis, id. 11, 82.

cārīosus, 3, [caries]: 1) „egent.“: ankommen, ermstakten, partes vitis, Plin., dentes, id., Phaedr.; ~ os, Cels.; comp.: ~ palmula vetustate, (fyrtørre), (større), Varr.; men ~ terra, (fjortørret og løs), Cato, Plin.; — H) „overf.“: A) ~ vina, (som af Væde have faaet en eiendommelig Smag), Martial. 13, 120; cf. id. 11, 50; — B) betagen af Væde, nederet, senectus, Ovid. Am. 1, 12, 29; f. egi. Afran. ap. Non. und. caries.

cārīs, idis, f., *καρίς*: cillagss Eftersk el. Efterskæbe, Ovid. Hal. 130. — *Carisius*, i, m., f. und. Charisius. — *caritas*, atis, f., [carus], 1) „egent.“: en Tingss høie Pris el. Værdi; — ~ rei fumentaria, Cic. Manil. 13; ostere ~ annonae, id., Liv., Suet.; høie Kornpriser; egi. absol., Cic. Verr. 3, 93; figel. quum caritas est, Varr.; egi. ~ vini, Suet., olei, Plin.; men ~ nummorum, (høi Disconto), Cic. Att. 9, 9; — H) „fig.“ e. „ment.“: A) „alim.“: Seiaagte, til-ligem. den derpaa grundede Kiærlighed; df. færd. den Kiærlighed, der forbinder sig med visse Pligforhold, som Slægtskabets, osv.; vid. Cic. Part. or. 25; — amor, *πίθος*; caritas, *ἡθος*, Quintil. 6, 2, 12; cf. Cic. Lael. 8; men omnes caritate cives amplexus, Liv. 7, 11; — oftest e. gen. obj.; ~ patriae et suorum, Cic. Off. 3, 27; ~ liberum, (f. liberorum), Liv. 8, 7; ~ ipsius soli, id.; egi. er at biføre, Cic. Off. 1, 17: omnes omnium caritates etc.; — dog egi. unæret. e. gen. subj.; vid. Cic. Phil. 1, 12, e. id. d. Or. 2, 58; — B)

fid. „bef.“ e. „meton.“: den elskede Vriendand el. Værdi; reliqui cum caritatibus suis, (med deres Familien), etc., Amm. 24, 1.

Carmani, orum, m., *Καρμανί*: Høst ved d. yndede Søbugt, Mela, Lucan.; — *Carmania*, ae, f.: dets Land, (høi. Kerman), Plin. 6, 25.

1. *carmen*, mis, n., [cano]: 1) „egent.“: Dene el. Melodi; Vers, Sang, Bise: (oftest „poet.“); — bruges baade om Stemmen og om Instrumenter: vid. Ovid. Met. 11, 317; per me concordant carmina nervis, (figer Vælle), ibd. 1, 518; cf. Cic. Brut. 13 e. 18; — „poet.“ egi. om Aandens Sang: ~ cyanorum, Ovid.; cf. Virg. Aen. 4, 162; — eithrae liquidum carmen, Lucr.; cf. Prop. 2, 1, 9; f. egi. Ovid. Met. 5, 118; men med Luna: hoc carmen ... non vobis, sed sibi intus canit, Cic. Agr. 2, 26; f. und. Aspendus; — H) „overf.“: A) „alim.“ el. m. nærmest Hensyn paa Jer-men: 1) Digt el. Digting el. Poesi, (i Medfæst. af Prosa): vid. Quintil. 10, 7, 19, ostere, Lucr. 5, 1443, v. id. 1, 915; — b) df. ofte m. tilføjet Epitet, om de enkelte Digtingsarter; ~ epicum el. heroicum, Quintil., Helledigter; egi. ~ Hiacum, egi. Maecium, Hor. A. P. 129, v. id. Od. 1, 6, 2; egi. kan biføres Quintil. 10, 1, 31: historia quodammodo solutum carmen; — ~ tragicum, (Tragedien), Hor. A. P. 229; figel. carmina Livi, (f. Livii. hans Theaterypper), id. Ep. 2, 1, 69; figel. carmina scenae dare, (Digte for Theatret), Tac. Ann. 11, 13; — lyricum carmina, Quintil.; egi. ~ Aeolina, Hor.; men Prop. 4, 6, 32: Aut testadineae carmen inerme lyrae; — ~ funebre proprie nenia, Quintil.; ~ lascivum, (Sfemterigt), id.; ~ famosum el. malum, (Smædedigt el. Ridsse), Hor.; figel. ~ probrosum, Tac.; — 2) absol. e. prægnant bruges carmen om den lyriske Poesi; Car-mine tu gaudes, etc., Hor. Ep. 2, 2, 59; cf. ibd. 91 e. 99; men ibd. 1, 3, 21: seu condis amabile carmen, (et crent Digt); — bb) egi. berer carmen absol.; a) en Sang, (sem Del af et større Digt); quod in primo quoque carmine claret, Lucr. 6, 938; — b) en poetif. Indtækt; vid. Virg. Ecl. 5, 42, id. Aen. 3, 287, Prop. 2, 18, 43, e. Ovid. Her. 7, 191, ostere; — c) endel. berer det om Dramat, Quintil. 2, 4, 2: fabula, quae versatur in tragoediis atque carminibus; — d) berel mærkes endnu Dictionerne: carmen condere, (anfætte), Lucr., Hor., fingere, id., fundere, Cic. Tus. 1, 29; ~ componere ad lyram, Quintil.; ~ ad umbilicum adducere, Hor. Epod. 11, 7; cf. Ovid. Met. 1, 4; men carmen dicere, dicere, docere, (f. und. bise Dre), Hor.; — B) „bef.“ med Hensyn paa den eyndelige Ind-fædning i Vers: a) Drafelsprog el. Epædem, Virg. Ecl. 4, 4, Ovid. Met. 6, 582, Liv. 1, 45, ostere, e. Tac. Ann. 3, 63, ostere; — b) Drellesprog el. Drellesformel, Virg. Ecl. 8, 69 fgd., Hor. Epod. 5, 72, ostere, Ovid., Tac., e. A.; — c) Religiønsformular, næml. egi. Ederformular; vid. Liv. 10, 38, ostere; egi. Versformul., id. 1, 26, ostere, e. Cic. Rab. perd. 1, ostere. — 2. *carmen*, mis, n., [i. caro]: Karden el. at farde, Claudian, inc.

Carmenta, ae, f.: Biform af Carmentis, Hygm. — *Carmentalis*, Carmentalis, f. und. fgd. — *Carmentis*, is, f., [i. carmen: eprl.: Spæagvinde]; df. 1) Guanders Møder, om hende f. Ovid. Fast. 1, 162, Virg. Aen. 8, 336 fgd., (Serv.), v. Hygm. Fab. 277; — B) df. a) Carmentalis, e: carmentals, flamen, Cic. Brut. 11, porta, (en af Romss Porte, i Værket af Carmentisæmplet, i d. ottende Region, Virg. Aen. 8, 338; f. egi. Liv. 2, 49); — b) Carmentalia, ium, n.: Carmentisfeien, Varr., Ovid. Fast. 1, 587; — H) Carmentes: de tvende spæende Gudinder: Post-verta e. Prosa, Varr. ap. Gell. 16, 16; — df. Carmentalia, ium, n., (dets Høst), Ovid. Fast. 1, 617.

carminābundus, 3, [i. carmino]: digtende, Si-

don. — carminatio, onis, f., [2. carmino]: Ræddet el. at færd, Plin. 11, 27. — 1. carmino, are, v. a. [1. carmen]: digter, votivum quippiam, Sidon. — 2. carmino, avi, aum, 1, v. a., [2. carmen]: færdet, laanam, Varr.; lana carminata, Plin.; men ~ linum, (begle Hørrer), id.

Carna, ae, f., (ligesom Cardea): Dørisfabriernes el. Dørens (d. e. Kamillestivels) Gætnede; beskytter ogs. de Spæde i Ruggen, vid. Ovid. Fast. 6, 102 fgd. — carnalis, e, [2. caro]: fiædelig el. legemlig, Tertull.; cf. — carnalitas, atis, f.: Riædelighed (el. Sænsfælgbed), Augustin.; o. — carnaliter, adv.: fiædeligt, efter Riædet, Tertull. — *carnarius, 3: ferende til el. benævnt efter Riæd; men sædd. subst.; 1) carnarius, i, m.: som bærer sig til Riædspiser, Martial. 11, 100; — 2) carnarium, i, n.; a) Riædbæffen, Plaut., Colum.; — b) Riædkammer el. Spisestue, Plaut., Plin. 19, 19; — carnatio, onis, f.: Riædsfuldbed, Coel. Aur.; v. — carnatus, 3: Riædsfuld, som er vel ved Magt, Coel. Aur.; — [2. caro].

Carneades, is, m.: berømt Philosoph fra Cyrene, Stifteren af d. nyere Academi, og høstlig Modstander af Jene, Cic. Acad. 1, 13, v. ibd. 2, 6, oftere; — cf. Carneadeus, (-ius), 3: carneatig, sententia, divisio, vis, Cic. — carneus, 3, [2. caro]: fiædelig, tunica, Augustin.; — egi. „overf.“: ~ lex, Prudent.

Carni, orum, m.: Biergskjell i Dveritulent, (benævnt Rånthøen), Mela, Plin. 3, 22; — B) cf. 1) Carnus, untis: Carnernes Hovedstad, Liv. 43, 1, v. Vell. 2, 109; — 2) Alpes Carniceæ, (som er benævnte efter Carnerne), Plin. 2, 28. — Carnicus, 3, f. ind. frgd. carnifex, icis, m., [2. caro, facio]: 1) „egenl.“: Skarpretter, Veddel; vid. Cic. Rab. perd. 5, id. Verr. 5, 45, v. Suet. Tib. 54, oftere; — II) „overf.“: A) subst.; a) Magaand, Hørdarver; hie ... mens carnifex etc., Ter. Andr. 4, 1, 26; fortuna glæria carnifex, Plin.; — b) som Skætsærd: Raffer, edl., Cic. Pis. 5, Liv. 42, 23, v. A.; egi. m. Yunc: en Stielm, Ter. Eun. 4, 4, 3; — B) adj.: ferdarvelig, marrende; vid. Martial. 11, 84; ~ pedes, (i. e. podagrig), id.; ~ epulæ, (dræbende), Clandian.

*carnificina, ae, f.; 1) „egenl.“: a) en Skarpresters el. Veddels Saandtering; ~ facere, (i. e. carnificem esse), Plant., Suet. Tib. 62; — b) ligesom Veddelværfsked; non in servitium, sed ... in carnificinam etc., Liv. 2, 23; — II) „overf.“: A) „meten.“: Dval, Marter, Pine; in pl., Cato ap. Gell. 10, 3; cf. Cic. Tusc. 5, 27; — B) egi. om Sielens Lidelser: carnificina est aegritudo etc., id. ibd. 3, 13; v. — carnifico, are, v. a.: at henrette, at myrte; vid. Liv. 21, 15; — partic. pass.: carnificatus, 3, Sisenn. ap. Priscian., Tertull.; — [carnifex].

carnis, is, f. ind. 2. caro. — carnivorus, 3, [2. caro, voro]: fiædædende, animalia, Plin. — *carnosus, 3: fiædrig, fiædsfuld, palatum aquatilium, Plin., etura, id.; — II) „overf.“ egi. om Bærterne: ~ solia, id.; ~ radices, id.; — compar.: ~ misy, id., superl.: ~ olivæ, id.; — B) ligel. „overf.“: fiædsfarvet el. fiædsdagtig; ~ ligna, Plin.; ~ candor, id.; v. — carnulentus, 3: = frgd., pectora, Prudent.; — [2. caro].

Carnus, untis, f. ind. Carni. — Carnutes, um, e. Carnuti, orum, m.: Folk i Gall. Lugd., ved Ligeris, med Hovedstaden Autricum, (hod. Chartres); — den ferske Form bar Caes. B. G. 2, 35, oftere; den anden Form bar Plin. 4, 32, v. Tibull. 1, 8, 12.

1. caro, ere, v. a., [besl. m. zeigo, færdet]: færdet, laanam, Plaut. Men. 5, 2, 46. — 2. caro, gen. carnis, f., zeigis; 1) „egenl.“: Riædet paa el. af Dienneffer og Dyr, Cic., Caes.; — crudæ, Suet., tosta, Ovid., male viva, id. Met. 15, 83; — ligel. in pl.: ~ vipereæ, id.; ~ bubulæ, (Drethø), Plin.; — II)

„overf.“ om en Taler, men „alleg.“: carnis tamen plus habet, minus lacerorum, Quintil. 10, 1, 77; — men ~ putida, som Skætsærd, Cic. Pis. 9; — men Senec. Ep. 65, staaer caro i Mødsætn. af animus; — b) „besl.“ egi. de fiædsdagige Dele hos Bærterne; caro ana acinis, aia moris, etc., Plin. 15, 27; carnes cucurbitæ, id., olivarum, Pallad.; — ligel. hos Træer: de indre og bløder Dele, (under den saakaldte Splint), Plin. 16, 72; ligel. hos Perler, id. 37, 18; — not.: ferdal, nomin. carnis, Liv. Andr. ap. Prisc. — caroenum, i, f. ind. carenum. — carota, ae, f.: Rærtte, etjlags Hævedert, Apic.

Carpathos, (-us), i, f.: I i Egeerhavet, imellem Creta og Sibodus, (hod. Scarpanto), Plin. 4, 23; — b) cf. Charpathus, 3: carpathisk, mare, (det efter den Carpathus benævnte Hav), Plin. l. c., Hor. Od. 4, 5, 10; ligel. ~ gurgis, Virg. Ge. 4, 387; — men ~ vates, Ovid. Met. 11, 249, egi. ~ senex, id. Am. 2, 15, 10, (i. e. Proteus, som neml. har sin Vælg i dette Hav).

carpentarius, 3: horende til el. benævnt efter Bøgne, fabrica, Plin., artifex, Lamprid.; — egi. absol. carpentarius, i, m., Dig.: Bøgnemager el. Bøgnfabriquant; af — carpentum, i, n.: Bøgn el. Rærske, navn. hvorpaa Matronerne fiøre i festlige Sytøge, vid. Liv. 1, 48, oftere; cf. Suet. Cl. 15, v. Tac. Ann. 12, 42; — b) egi. „alm.“: Bøgn el. Rære, navn. egi. til Krigsbrug, vid. Flor. 1, 18; ligel. ~ Gallica, Liv. 31, 21; — ftd. egi. Postbøgn el. Postfarre, Cod. Theod. — Carpatania, ae, f.: Landstak i Hisp. Tarrae, Plin. 3, 4, Liv.; — cf. Carpatanus, 3: carpetansk, juga, Plin. l. c. 2; — men Carpetani, orum, m.: Jævaanerne af dette Landstak, id., Liv. 21, 5 v. 11.

carpheotum, i, n., (sc. tus): den fnefte høide Røgleie, Plin. 12, 32. — carpholōgia, ae, f., zagokolōgia: Jungsamlng, (som Bevælgelse af Afsmidige og Døende), Coel. Aur. — carphos, n., τὸ ζάργος: Græsarten foenum Græcum el. Buffehørn, Plin. 21, 120. — Carpi, orum, m.: Folk ved Donauen i Dacien, Eutrop., v. A. — carpineus, 3: af Rønbge træet, manubria, Colum., Plin.; af — carpinus, i, f.: Rønbgen, (carpinus betulus L.), Colum., Plin. 16, 26; en Art deraf er: ~ atra, Cato, Plin. 16, 75.

carpo, psi, ptum, 3, v. a., [besl. m. zeigō, egi. m. ἀράζω, i. e. rapio]: borttager fuffebis; cf. I) „egenl.“: A) „alm.“: pluffer el. afpluffer, flores ab arbore, Ovid., fiendes arbore, id., vindemiam de palmis, Virg.; ~ frondes uncis manibus, id. Ge. 2, 266; men ~ pomaria plenis ramis, Ovid. Her. 4, 29; ~ rosam, Virg.; cf. id. Ecl. 2, 54; men Idem quum tenui carpus deslorat ungui (flos), Catull. 62, 43; cf. Hor. Od. 3, 27, 44; — B) „besl.“ om Dyrene: at pluffe, nippe, afribe, edl.; vid. Cic. N. D. 2, 47: alia (animalia) sugunt, alia carpunt, etc.; men carpunt gramen equi, (græs), Virg.; ligel. ~ herbam, id., pabula, Ovid.; cf. Hor. Od. 4, 2, 29; — men „alleg.“: summa cacumina carpit (Invidia) etc., Ovid. Met. 2, 792; — egi. om anden Væde, navn. Jægtens; vid. id. ibd. 10, 43, v. Phædr. 1, 28; — bb) „poet.“ egi. om Menneffer; a) at nippe el. tage dertil, at nyde deraf el. smage derpaa, edl.; vid. Ter. Ad. 4, 3, 52, v. Martial. 3, 13; men Ovid. A. A. 3, 755: carpe cibos digitis; men carpere obsonium, (fære i Portiener), Petron. Sat. 36; f. egi. ind. captor; — b) ligel. egi. med Hensyn paa andre Gienstande: at afryffe el. afribe el. fenderribe, edl.; vid. Virg. Aen. 6, 245; ~ vellera, id. Ge. 4, 335, (færd el. behandle); men ~ pensum, ibd. 1, 398, Prop., Hor., (at spinde); f. egi. Hor. Sat. 2, 3, 256; men ~ erinem genasque, (om den Særgende), Val. Fl.; — II) „overf.“: A) „alm.“: a) pluffer el. tager delvis deraf; cf. excerpere, Gell. 9, 4; men Cic. Sest. 56, „alleg.“: ut omnes undique flos-

eulos carpam atque delibem, (neml. for dermed at smytte mit Jorcerag): cf. id. d. Or. 1, 42; — faal. „poet.“: ∞ oscula, Prop., Ovid., Phaedr.; — b) ligesom at plukke fra hinanden, at affeendre, exercitum in multas parvasque partes, Liv. 26, 38; cf. id. 3, 61; men ∞ fluxum, (afseere i enkelte Canaler), Curt. 8, 9; — men om Jorceraget: saepe carpenda membris minutioribus oratio est, Cic. d. Or. 3, 19; — c) m. Vaccatofectet; ∞ viam, iter, etc., egf. ∞ terram, mare, litora, etc.: at gaac el. drage en Vej, at drage el. stride frem derpaa el. ben drevet el. derigennem; — vid. Hor. Sat. 1, 5, 95; cf. ibd. 2, 6, 93, v. Ovid. Fast. 3, 601, egf. Virg. Aen. 6, 629; men Prop. 1, 6, 33: seu pedibus terras, seu pontum carpere remis Ibis, etc.; ∞ iter supremum. (i. e. mori), Hor.; ∞ gymum. (gaac i Arces), Virg.; men om Juglene: ∞ volatus, Stat., aëria alis, Ovid.; ligel. om Høsten: ∞ prata fuga, Virg.; cf. Ovid. Met. 11, 752; men ibd. 10, 53, pass.: Carpitur aequalis per muta silentia trames; — B) „bef.“, tildele egf. „ment.“: tager el. plukker deraf; df. 1) tager og nyder; egf. m. Den syn paa Tiden: tilbringer el. henleder; — vid. Ovid. Met. 10, 85; ligel. Martial. 7, 47: fugitivae gaudia carpe; men Illa mihi sedes: illic mihi carpitur aetas, (der tilbringer jeg min Tid), Catull. 68, 35; navnlig egf. om den Evigende el. Evedende: ∞ somnos sub dio, Virg.; ligel. ∞ quietem, id., soporem, id., noctes securas, Val. Fl.; — men ∞ auras vitales, Virg. Aen. 1, 383, egf. ∞ auras, Sil., „poet.“ f. vivere: — 2) hvættel el. frænkter el. skæder, og det navnlig a) i Krigsforaget; — ∞ agmen adversariorum, Caes. B. C. 1, 43, Liv., Tac.; egf. borer hertil Liv. 9, 27: carpi quotidie damnis; cf. id. 3, 5, in.; — b) om Videnfaberne, navnlig om Gistev, Sorg, ødel.; vid. Virg. Aen. 4, 2, 31; men Ovid. A. A. 3, 680: curā carpitur ista mei; men id. Met. 2, 781: invidia carpit et capitur una; — „poet.“ egf. om en uktionssom Jørgalemmele: vid. Hor. Od. 4, 9, 33; cf. Plin. Pan. 55; — C) om bæst el. datseløse Wennele: at nedfætte, at emtale ide el. spottende; — non illo inimico, sed hoc maligno dente carpunt („alleg.“), Cic. Balb. 26; ∞ maligno sermone, Suet., obliquis orationibus, id.; cf. Caes. B. G. 3, 17; — egf. absol. (cf. ud. abl.): ∞ absentem etc., Liv. 44, 38; ligel. ∞ meliores, Phaedr.: carpere et detorquere recte facta, Plin. Ep.; cf. Suet. Cal. 31.

carpophyllos, i, f., [καρπός, φύλλον]: ligesom Frugtblad; df. etflags Buskved, der ligner Laurbærtræet, (egf. laurus Alexandrina), Plin. 15, 39. — „carptim, adv.; 1) „alm.“ i sinde Dels el. Stykker, delvis el. stykkevis; vid. Suet. Dom. 9; men Sall. Cat. 1: ∞ perscribere etc.; — 2) „bef.“ egf.: A) paa el. fra forskellige Steder el. Eider, azzardi (hostem), Liv. 44, 41; cf. id. 22, 16; — B) til el. paa forskellige Tider, med Afbrydelse; vid. Liv. 28, 25, v. Tac. Hist. 4, 46; — carptor, oris, m.: sem flæret Waden i Stykker, en Jorcerer, Juvenal. 9, 109, v. — carptura, ae, f.: Afviden el. Afstykken; df. hos Varr. om Bierne: at sue Honning af Wenneferne; — [carpo]. — carptus, 3: partie. af carpo.

Carrae, (Carrh.), arum, f.: By i Mesopotamien, (Bibelen's Haran), hævder Cæsars blev slagen, Flor. 3, 11, Lucan.; — egf. in sing. Carra, Plin. 5, 21, (hvor det benlægges til Arabien). — carrāgo, inis, f., [carrus]: en Vognbogn, Treh. Gall. 13, Veget. — carrōbalista, ae, f., [carrus]: den paa en Vogn anbragte Ballista, Veget. — carrōeo, ōnis, m., [celstus Dns]: etflags Søstif; rimel.: Støren, (acipensersturio L.), Anson.

carrūca, (carruca), ae, f., [carrus]: etflags firhjulet Reisevogn, Plin., Suet. Ner. 30, Martial.; df. — carrūcarius, 3: hørende til en Reisevogn, mulae, Dig. — carrūlus, i, m., dem. af carrus: liden Vogn, Dig. — carrum, i, n., Biforum af slæd.

liden Vogn, Auct. B. Hisp. 6. — carrus, i, m.: etflags firhjulet Jorceløsevogn, Caes. B. G. 1, 26, Liv. 10, 28. — Carseoli, orum, m.: By i d. Egeafg. i Latium, (hod. Carsoli), Ovid. Fast. 4, 683, Liv. 29, 15; — bb) df. Carseolanus, 3: carseolanst, ager, Colum., lex, Ovid. Fast. 4, 710; — b) df. Carseolani, orum, m.: Jndvaanerne af Carseoli, Plin. 3, 17.

Carteja, ae, f.; 1) gammel Rypst i Hisp. Baet., (hod. San Roque), Mela, Plin. 3, 3, Liv.; — B) df. 1) Cartejanus, 3: cartejist, ora, Plin. l. c.; — 2) Carteiensis, e: = frgd., legalt, Auct. B. Hisp. 36. — 2) en By i Hisp. Tarr.; vid. Liv. 21, 5. — Carthaea, ae, f., Καρθαία: By paa Vestkysten af den cycladiske Ø Ceos (cf. Xcos), Plin. 4, 20; — B) df. 1) Carthaeus, 3: Carthæust, arva, Ovid. Met. 10, 104; — 2) Carthæus, 3: = frgd.; ∞ moenia, (i. e. Carthaea), ibd. 7, 368.

Carthaginensis, e, f. ind. flgd. — 1. Carthago, (Karth.), inis, (abl. loc. Carthagini, f. Carthagine, Plaut., Cic., Liv.), f., Καρχηδών: Byen Carthago i Nordafrika, hvis Ruiner findes i Nærbere af Tunis; — bb) df. Carthaginensis, e: Carthaginust el. Carthagist, res, Liv. 21, 2; — b) df. Carthaginenses, ium, m.: Carthaginenserne el. Carthagerne el. Jndvaanerne af Carthago, Nep. Hann. 1, v. A.; — not.: Carthago, sem Perien, vid. Cic. N. D. 3, 16. — 2. Carthago, inis, f., egf. ∞ Nova: en af Carthagerne efter d. første puniske Krig paa Rypen af Hisp. Tarrac. anlagt By, (hod. Carthagena); vid. Liv. 21, 5, v. id. 26, 12, egf. Plin. 3, 4, v. Mela 2, 6; — b) df. Carthaginensis, e, ager, Varr., conventus, Plin. — Carthæus, 3, f. ind. Cartheja.

Cartilaginēus, 3: bruskagtig, genus, Plin.; — 2) df. absol.: cartilaginea, (se animalia): Bruskdyrene, id. 9, 10; e. — cartilaginosus, 3: fuld af Brusk, caput, Cels.; egf. bruskagtig, galbanum, Plin. 12, 56; af — cartilago, inis, f.: Brusken i det dyriske Legeme, Cels.; ∞ rupta, Plin. 11, 87; — 2) egf. „overf.“ om Plantene, id. 15, 31, øftere.

caruncula, ae, f., demin. af 2. caro: liden Stykke Kød, Cic. Div. 2, 21, Cels., e. A.; — eārus, 3; 1) „egent.“: dyr, i det Pris; — Non edepol minis trecentis est cara, (hun er funden for den Pris), Plant. Pers. 1, 1, 116; — navnlig om Verdensmidler: rogito pisces, (Jærger om Prisen derpaa); indicant caros, etc., id. Aul. 2, 8, 3; — ∞ annona, (tyre Tider), id., Ter.; ligel. annona carior, carissima, Cic.; — 2) df. „fig.“: dyrebare el. værdifulde, elstelig el. elstet, fier; — dum metui, quam cariesse et diligere, malumus, Cic. Off. 2, 8; cf. ibd. 1, 17; men id. d. Or. 2, 11: homines mihi carissimi et amicissimi; — o me mihi carior, Ovid. Met. 13, 405; egf. ud. dat.: quae me carior ipso est, Lux mea, Catull. 68, extr.; ligel. carior oculis, id.; carior auro, Tibull.; men diis carus, (Gudernes Indling), Hor. Od. 1, 31, 13; — b) carī mei, (mine Elskede), Plaut.; ligel. carī sui, (hans Venn), Lactant.; — not.: en cernist Jorverfeling af begge Dem. i. Plant. Bacch. 2, 3, 75, flgd.; — Carventana arx: Bergen i Byen Carventum, i Latium, Liv. 4, 53, v. 55.

Caryae, arum, f., Καρύαι: liden By el. Landsby i Lacenien, med et Dianatempel, Vitruv. 1, 1; — B) df. 1) Caryates, ium, m.: Jndvaanerne af Byen Caryae, ibd.; — 2) Caryātis, inis, f., Καρυάτις; aa) Epithet til Diana, Serv. ad Virg. Ecl. 8, 30; — bb) pl. Caryatides, a; de i Diana's Tempel tienende carystie Moer: Maseri af Praxiteles, Plin. 36, 4; — b) i Architecturen: quindeclige Figuret, (Caryatider), der istedetfor Støtter bære Vælfærne, Vitruv. l. c.; — 3) Caryā Diana, Stat. Theb. 4, 225; — not.: Caryae: en Landsby i Arcadien, Liv. 34, 26. — Caryates, ium, e. Caryatis, idis, f. ind. Caryae.

caryinus, 3, καρύινος: tilberedt af Rodder,

olenn, Plin. 15, 7. — caryites, ae, m.: en Art af Barten tithymalus, Plin. 26, 10. — caryon, i, n., *zárων*: Redden, Reddetræets Frugt, Plin. 15, 21. — caryōta, ae, f., o. caryōtis, idis, f., *zαρών*: en nøddefermet Daddelfart, Varr., Plin. 15, 31, Plin. Ep. 1, 7, o. A.; f. ogf. „bef.“ Martial. 8, 33; — *hermen caryotis* har id. 11, 31, o. Stat.

Carystēus, o. -ius, 3, f. und. flgd. — Carystos, (-us), i, f.: en af dens Marmor beremt By paa Euboea, Mela, Plin. 4, 21, Tibull. 2, 1, 21; — bh) df. Carystēus, 3: carystis, vada, Ovid. Fast. 4, 282; — ogf. Carystius, 3, marmor, Plin. 4, 20, columellae, Plin. Ep. 5, 6; — bh) df. Carystii, orum, m.: Indvaanerne af Carystis, Solin. c. 11; — not.: ogf. er Carystos: Navnet paa en By i Egipten, Liv. 42, 7. — Caryus, 3, f. und. Caryae.

casā, ae, f.: en Bytte, in casis ritu pastorum etc., Liv. 5, 53, humiles habitare casās, Virg. Ecl. 2, 23; ogf. en Byggesytte, Cic. Fam. 16, 18; ogf. en Byggesytte el. Barakke, Auct. B. Hisp. 16; ogf. en Vedtsytte, Tibull. 2, 1, 24; men aedificare casās, (bygge Nærbu), Hor. Sat. 2, 3, 217; — som Detsprog mærkes: ita fugias, ne praeter casam, (at du ikke løber din egen Dør forbi), Ter. Phorm. 5, 2, 3; — b) flgd. „meton.“: et Landsted, Cassiod. — casābundus, (cass.), 3, [caso]: som vil til at falde, røvende; casābundum ire ebrium, Naev. ap. Varr. — cāsārius, i, m., [casā]: en Byggesyttebeer, Cod. Theod.: — som casaria, ae, Fest. p. 37.

Casca, ae, m.: romersk Tithym i d. serviliske Slægt, Cic., Suet. — casce, adv.: gammeldags, forældet; casce nimis et vetuste loquens, Gell. 1, 10; af — casens, 3, [casus] Ord, f. d. fædv. vetus el. priscus]: gammel; vid. Cic. Tus. c. 1, 12: insumit priscis illis, quos cascas vocat Ennius; cf. Varr. L. L. 7, 2, 86; f. ogf. casnar s. l.

cāsēārius, 3: borende til Ost, taberna: Ostebod el. Osteflamm, Dia.; o. — casēātus, 3: tilsat med Ost, poleuta, Appul.; — [casens]: — casēolus, i, m., dem. af casens: liden Ost, Virg. Cop. 17. — casēum, i, n.: Byform af flgd., Cato, o. A.; — casēus, i, m.: Ost, (germ. Käse), Varr., Colum., Cic., o. A.; — casum facere, Varr., premiere, Virg., figurare, Plin.; — ogf. som comiss. Melcerd, Plaut. Poen. 1, 2, 177.

cāsia, (cassia), ae, f., *zasia*, *zassia*; 1) rimel.: d. vilste Geneclæve, (laurus cassia L.), Plin. 12, 42, Virg. Ge. 2, 166, Martial., o. A.; — 2) etflags velugtrende Buskurt, fædv. cneoron el. thymelaea, Plin. 21, 10, Virg. l. c. 4, 30, o. id. Ecl. 2, 49.

Cāsiliūm, i, n.: By i Campanien, ved Floden Volturnus; vid. Liv. 22, 15, ostere, Cic.; cf. Plin. 2, 9; — B) df. 1) Cāsiliñenses: Indvaanerne i Cāsiliūm, Civ. Inv. 2, 57; — 2) Cāsiliñates: = frgd., Val. Max. 7, 6; — 3) Cāsiliñ limina, (i. e. Cāsiliñ portae), Sil. — Cāsiliñus, 3, f. und. frgd.

Cāsina, ae, f.: Navnet paa en Comedie af Plautus, (efter Smytters Dødsberetning). — Casinas, atis, f. und. flgd. — Cāsiniūm, i, n.: romersk Coloni i Latium; vid. Liv. 9, 28, o. Plin. 3, 9; — B) df. 1) Cāsinas, atis: casinus, ager, Cic., fundus, id.; — ogf. absol.: in Casina e: i det Casinse, Plin. 2, 105; — 2) Cāsiniūs, 3, nymphae, Sil., inc. — Cāsius mons, *Kάσιον όρος*, 1) bøit Bierg i Syrien, ved Drentes, (hod. Okrah), Plin. 5, 18; — 2) Bierg imellem Næterægypten og Arabien, med et Jupiters-tempel, (hod. El Kas), Mela, Plin. 5, 14; — df. Cāsius, 3: casus, rupes, Lucan., arenae, id.; Juppiter Casius, Plin. 5, 14.

Casmena, ae, f. und. Camena. — casnar — Oscisenem appellat, Varr. L. L. 7, 3, 86; — f. ogf. Quintil. 1, 5, 8, (Spald. o. Zumpt). — cāsō, ae, v. n., intens. af eado: ville til at falde, true med fald; — casabant radi, Plaut. Mil. gl. 3, 2, 38.

Caspēria, ae, f.: By i d. Cabinse, Virg. Aen. 7, 714: a Bactris nomina ducens, Sil. 14, 417. — Caspiacus, 3, etc., f. und. flgd. — Caspium mare, *τὸ Κάσιον πέλαγος*: det caspiiske Hav, Mela 1, 2, Plin. 6, 12, Curt. 6, 4; ogf. ∞ pelagus, Mela 1, 19; — B) df. 1) Caspius, 3: caspiis, oceanus, Plin. l. c.; fædv. borende til el. benævnt efter d. caspiiske Hav, sinus, id., litora, id.; men ∞ mons, d. e. en Del af Taurus, heer ogf. ∞ pylae el. portae, (de snebre Passer derigennem); vid. Mela 1, 15 o. 19, ogf. Plin. 6, 12 o. 17; derom ogf. ∞ via, Tac. Ann. 6, 33; ogf. absol. Caspiae, arum, (sc. portae), id. Hist. 1, 6; — ∞ regna, (Landene ved det caspiiske Hav), Virg. Aen. 6, 799; — men Caspii, orum: = flgd., Mela 3, 5; — 2) Caspiani, orum, m.: de ved d. caspiiske Hav boende fæst, Mela 1, 2, Curt. 4, 12; — 3) Caspiadae, arum, m.: = frgd., Val. Fl. 6, 106; — 4) Caspiāca porta, „pect.“, f. Caspiae portae, Stat. Silv. 4, 4. — Caspius, 3, f. und. frgd.

casābundus, 3, f. und. casābundus. — Cassander, dri, m., *Κασσάνδρος*: Søn af Antipater, og Kunge i Macedonien; vid. Justin. 15, 1, flgd.; f. ogf. Cassandrea s. l. — Cassandra, ae, f.: Datter af N. Priamus, forhyrte altid den forsekkende Illyffe, men uden at finde Tilstrø; vid. Serv. ad Virg. Aen. 2, 247, o. Hygin. Fab. 93 c. 117. — Cassandrensis, e, o. Cassandreu (trisyll.), i, f. und. flgd. — Cassandriā, ae, f.: en af N. Cassander paa ny opbygget By paa Halonen Halene, ved tidligere Potidæa, Liv. 44, 11, Mela 2, 3; — B) df. 1) Cassandrenses, ium: Indvaanerne af Byen Cassandrea, Liv. l. c. 10; — 2) Cassandreu, (trisyll.), ei, m.: den derefter benævnte Syran Apollodoros; vid. Ovid. Pont. 2, 9, 45, ogf. id. lb. 463, o. Cic. N. D. 3, 33.

casse, adv. af cassus: færgeløst, uden Nytte, tempus terere, Liv. 24, 26. — casses, ium, (af sing. er: acc. cassem, Gratian. Cynege, abl. casse, Ovid., Senec. Ag.), m.: Jægergarn; (potius] Ord); — vid. Virg. Ge. 3, 371, o. Prop. 4, 2, 33; casses ponere, Ovid.; cf. Tibull. 4, 3, 17; — 11) df. ogf. A) „meton.“ om Spintelæveren, Virg. l. c. 4, 247, o. Martial. 3, 93; — B) „alleg.“: Rætte el. Efterstræbelse; jam mihi tenduntur casses, Tibull. 1, 6, 5; cf. Ovid. A. A. 2, 2: Decuit in casses praeda peita meos; cf. ibd. 3, 54.

cassia, ae, f. und. casia. — Cassiānus, 3, f. und. Cassius. — cassiculus, i, m., dem. af 2. cassis: liden Jægergarn, Hieronym. — cassida, ae, f.: Byform af l. cassis. Prop. 3, 5, 19, o. Virg. Aen. 11, 775. — Cassiōdorus, i, m.: kristelig Lære og Statsmand, i d. fætte Arab.; fædv. Epp. Variarum Libros XII, m. m. — Cassiōpe, es, (Cassiopea, ae, Manil.), f., *Κασσιόπη* o. *Κασσιόπεια*: den overmodige Gemalinde af N. Cepheus, Moder til Andromeda, blev endel. sat som Stjernebillede paa Himmelnen, Hygin., Prop. 1, 17, 3, Ovid. Met. 4, 738.

1. cassis, idis, f.: en Hælm, navn. Metalhælm, (opp. galva); nulliones cum cassidibus, Caes. B. G. 7, 45; vix uni altere cassis aut galea, Tac. Germ. 6; — „pect.“ embyttēs ogf. cassis o. galea, Ovid. Met. 8, 25; (cf. Virg. Aen. 5, 490); — 2) „meton.“ ogf. f. Arig; sub casside: i Arigen, Plin. 13, 4; cf. Juvenal. 7, 33. — 2. cassis, is, m., f. und. casses.

cassita, ae, f., [l. cassis]: Teplarten, (calauda cristata L.), Gell. 2, 29. — Cassitērides, um, f., (sc. insulae): Tinoerne, rimel. Sicily-Øerne ved England, Mela, Plin. 4, 36; benævntes efter det der fundne Tin, cassiteros, *κασσιτερος*, Plin. 34, 47.

Cassius, Cassia: romersk Slægt; og Personnavn, hvoraf her mærkes; 1) den strange Dommer L. Cassius, scopolus reorum; vid. Cic. Verr. 3, 60; — fra ham fibrorer: lex tabellaria Cassia, (a. u. c. 617), id. Leg. 3, 16, oftere; — 2) Consulen L. Cassius,

der (a. u. c. 647) blev slagen af Helvetierne, Caes. B. G. 1, 7, c. 12. — b) cf. bellum Cassianum, (Cenne Krig), ibid. 13; — 3) C. Cassius, En af Cæsars Mordere; vid. Suet. Caes. 80 figd., Tac. Ann. 1, 2, oftere; — til ham ereftreue: Cic. Fam. 12, 1-10; ligesom ibid. 11-13: ere fra ham til Cicero; — b) cf. Cassianae partes, (hans Tilhængere), Vell. 2, 7; — 4) C. Cassius Longinus: berømt Retslærd under N. Tiberius, Efterfølger af Sabinus; — hans Tilhængere hede Cassiani, ogf. Cassiana schola, Dig., Plin. Ep. 7, 24, o. Tac. Ann. 12, 12; — not. a: efter en ubeftændt Cassius benævnes via Cassia, (en Sidevei af via Flaminia), Cic. Phil. 12, 9; — not. b: Cassius, 3, Cassianus, 3, e. Cassiani, orum, f. event.

casso, avi, atum, 1, v. a.: tilintetgjør el. gien-draver, objecta, Sidon.; — 2) cf. i Retslærd: in-draget, castrer, Cod. Just.; af — cassus, 3, [best. m. eavus]; 1) „egenl.“: bul el. tom, men oftest „poet.“: ~ nux, Plaut., Hor.; men ~ canna, (ufrugtbar), Ovid.; ligel. granum inane cassumque, Plin.; — fild. ogf. subst.: palearum cassa etc., Solm.; — II) „overf.“: A) absol., tilfældt ogf. „ment.“: tom el. intetgjende, uden Bøge; i Svøpning, spilet el. for-gjæves; — vid. Cic. Tusc. 5, 41; — ~ copia verborum, Lucr.; ~ vota, (som blive neptilte), Virg.; ~ fertilitas terrae, (som stuffer), Ovid. Met. 5, 182; ~ labores, Plin. Ep.; — ogf. ud. subst., Paut. Cist. 4, 1, 16: non cassa etc.; cf. Tac. Hist. 3, 55: cassa habebantur, quae etc.; — b) f. in cassum bruges oftest som adv. incassum, ligesom frustra: for-gjæves, myt-tigen; — vid. Virg. Aen. 7, 421, e. Lucr. 2, 116: ligel. ~ defessi, (som for-gjæves have udmattet sig), id.; f. ogf. Virg. Ge. 3, 100, Liv. 10, 29, o. Tac. Ann. 1, 16; — „poet.“ ogf. cassum, f. incassum, Senec. Here. Oet. 353: quid cassum times, (uden Grund)? — B) „poet.“ ogf. c. abl. resp.: ligesom føs derfra; d. e. som mangler noget, som er berøvet noget; — virgo dote cassa, (uden Medgift), Plaut. Aul. 2, 2, 11; cf. Lucr. 1, 127; ligel. cassum anima corpus, (affieldt), id.; — ligel. cassum lumine el. aethere: affieldt, ded. Virg.; — ogf. e. gen.: non cassum luminis ense (se. tenens), Cic. Ar. 360.

Castalia, ae, f. *Kastalia*: en Apollo e. Muserne belliget Kilde paa Bierget Parnassus, Virg. Ge. 3, 292, Hor. Od. 3, 4, 61, Stat.; — B) cf. 1) Castalius, 3: castalius, aqua, Ovid., fons, Plin.; men ~ arbor, Prop. 3, 3, 13, (det Apollo bellige Laubtræ), id.; ~ umbra, (dets Skygge), Tibull. 3, 1, 16; ~ antrum, vid. Ovid. Met. 3, 14; — 2) Castalis, idis, fem. adj.: castalis, unda, Martial., sorores, (d. e. Muserne), id.; — men subst.: Castalidum grex, (d. e. Muserne), id. 7, 12. — Castalis, idis, e. Castalius, 3, f. und. frgd.

castanea, ae, f. *zéstarev*: Kastanietræet, Colum., Plin.; — 2) „meton.“: Kastanietræets Frugt el. Kastanienødden, Virg. Ecl. 1, 82, Plin.; — ogf. castaneae nuce, Virg. Ecl. 2, 52; df. — castanetum, i, n.: Kastanietov, Colum. 4, 30, Pallad. — castaneus, 3, f. und. castanea.

caste, adv. af 1. castus; øprel.: rent, uden Smitte el. Lyde; df. oftest „fig.“; 1) „alm.“: ~ tueri elo-quenitiam, ut adultam virginem, Cic. Brut. 95; cf. Gell. 17, 2; — 2) „etibst.“: front, resmigen; caste et integre vivere, Cic. Fin. 4, 23; cf. id. Manil. 1: ~ integreque versatus (labor meus) etc.; — 3) i Retslærd: ondsproget: ~ placare deos, Ovid. Pont. 2, 1, 33; cf. Cic. Leg. 2, 10; — compar.: ~ sacra privata facere, Liv. 10, 7; superl.: ~ deos colere, Cic. Fam. 14, 4.

*castellanus, 3: berønde til el. benavnt efter et Castell el. en Fæstning, triumph, (i Anledning af er-obrere Fæstninger), Cic. Brut. 73; — b) ogf. subst. castellani, orum, m.: Fæstnerne af en fast Plads, Sall. Jug. 96, Liv.; — castellarius, i, m.: Op-

synsmænd over en Bædebeholdning, (f. castellum nr. II), Frontin. Aquad. 117; v. — castellatim, adv.: tæfældt, dissipati, (i enkelte Fæstninger), Liv. 7, 36; — 2) „overf.“: bobevis, grumulis allium imponere, Plin. 19, 31; — [figd.].

castellum, i, m., demin. af castrum; 1) „alm.“: fast el. befæstet Sted el. Plads el. Veit, Kastel el. Fæst el. Fæstning; vallo ... crebrisque castellis communiti etc., Caes. B. G. 2, 30; castella rupibus induta, Tac.; castellum natura munium, Cic.; — B) df. ogf. 1) „meton.“ v. „poet.“ om Hygninger el. Poliger paa høie Steder; vid. Virg. Ge. 3, 175; — 2) „overf.“: ligesom Stands, d. e. Barn el. Væsttætte; — castellum omnium scelerum (tribunal Appii), Liv. 3, 57; cf. Cic. Pis. 5; men „alleg.“, id. Div. 2, 16: urbem philosophiae proditis, dum castella defenditis; — II) „bef.“ i Bædebygningssagen: etflaas Bygning, beeri Bædet fra Bædebygningerne opsamlende, for atter at fordeles i de enkelte Rør el. Canaler, Bædebeholdning, (Bassin, Reservoir), Vitruv. 8, 7, Plin. 36, 24, o. N. — castoria, ae, f.: affonderet Sted i Skibet, Plaut. As. 3, 1, 16, o. Non.

castifico, are, v. a.: renser, Augustin., o. N.; af — castificus, 3, [castus, facio]; 1) aet.: rensende, lavacrum, Paul. Nol.; — 2) pass.: renset el. ren, mens, Senec. Hippol. 170.

*castigabilis, e: som fertiener at straffes, culpa, Plaut. Trin. 1, 2, 5; v. — castigate, adv.: øprel.: indskrænket el. afstærket; df. „fig.“; A) „overf.“: fortællen, uetagtigen: in comp., Macrobi., Augustin.; — B) „etibst.“: frugt, ærbart; vivere modeste, castigate, etc., Senec. Contr. 6, 8; — [castigo].

*castigatio, onis, f.; 1) „egenl.“: Rensning el. at rens; df. „etibst.“ i Botaniken: Bærternes Bæstælle og Rensning, Plin. 17, 35; — II) oftere „fig.“: Rettefærdighed el. Afstraffelse (med Ord el. Handling); vid. Liv. 27, 15, e. Cic. Off. 1, 25; ogf. in pl.; afficere aliquem castigationibus, etc., Cic. Tusc. 4, 20; ~ censoria, Plin.; ~ fastium, Dig.; ligel. em Hug el. Slag, Quintil. 1, 3, 14; v. — castigator, onis, m.; 1) „egenl.“: som indskrænker (nogens Frihed); vid. Plin. Pan. 49, in.; — II) fædv. „fig.“: som irettesætter el. straffer (med Ord el. Handling), en Zugtemer, oel.: visis i castigatore tuum, Plaut. Trin. 1, 2, 150; ~ minorum, Hor. A. P. 174; cf. Liv. 1, 59; — [castigo].

— castigatorius, 3, [castigator]: irettesættende, straffende; ~ solatium, (som forbydes med Bitterhed: oppolle et humanum), Poin. Ep. 5, 16; ~ severitas, Sidon. castigo, avi, atum, 1, v. a., [f. castum ago; ligesom purgo, f. purum ago]; 1) „egenl.“ om Gæster: indskrænket, begrænset; castigatur aquis (insula), Sil. 12, 553; men Pers. 1, 7: ~ examen in trutina, „alleg.“: at berigtige sin Dem; — II) „fig.“; A) „alm.“: indskrænket el. betvinger; ~ equum frenis asperioribus, Liv. 39, 25; castigandae plebi etc., Tac. Ann. 6, 13; ligel. castigatus animi dolor, Cic. Tusc. 2, 21; — B) „bef.“: 1) udbejder, carmen; vid. Hor. A. P. 291; cf. Plin. Pan. 46; — 2) fædv. irettesætter el. straffer (med Ord el. Handling); ~ pueros ... nec verbis solum, sed etiam verberibus, Cic. Tusc. 3, 27; cf. Quintil. 2, 2, 5; — segiores castigat atque incitat, Caes. B. C. 1, 3; cf. Liv. 27, 9; ~ aliquem dictis plurimis, Plaut., litteris el. per litteras, Caes., Tac.; in hoc me ipse castigo, quod etc., Cic. Tusc. 5, 1; ~ segnitium hominum atque inertiam, id. d. Or. 1, 41; — III) df. part. castigatus, 3, ogf. sem. adj.; A) „egenl.“: indskrænket, sammentrængt; ~ peccus, (trind el. afrundet Varm), Ovid. Am. 1, 5, 21; — B) „overf.“: castigatione luxuria, (som holdes inden fævrede Grænser), Augustin.; men disciplina castigatissima, (meget stræng el. uetagtig), Gell.

castimonia, ae, f., [castus]; 1) „egenl.“: Renshed;

df. navnfl. den legemlige Renhed og Afholdenhed, som udfordres til visse religiøse Handlinger; vid. Cic. Verr. 4, 45, o. Liv. 39, 9; ogf. ∞ corporis, Cic. Leg. 2, 10; — ogf. in pl.: superstitio castimoniarum, Plin.: — II) „fig.“: fadelig Renhed, ren og broderlig Samvel; — qui se ipse sua gravitate et castimonia ... defenderit, Cic. Coel. 5; — df. castimoniales, e: hørende til Afholdenhed, liquamen, Pallad.

*castitas, atis, f.; I) „egenl.“: Renhed; bef. legemlig Renhed og Afholdenhed; vid. Plin. 24, 38; navnfl. ogf. Ryddfæd; vid. Cic. Leg. 2, 12, Hor. Od. 3, 14, 22; femina rarae castitatis, Tac.; — b) df. ogf. perfonificeret: Ryddfædsguden el. Minerva, Pallad.; — II) „ethikl.“: moralist Renhed, Redelighed el. Uegenslystighed; — nullum opus vere sine fide et castitate fieri posse, Vitruv. 1, 1; castitate vitae sanctus, Gell.; c. — castitudo, mis, f.: færd. Visum af færd; navnfl. moralist Renhed, Att. ap. Non.; — [castus].

1. castor, ōris, m., *καστωρ*: d. lat. fiber, d. c. Bæveren, Plin. 32, 13, oftere; — acc. castora, f. castorem, Juvenal. — 2. Castor, ōris, m., *Κάστωρ*: Søn af Tyndarus o. Leda, Brøder til Helena og Polyxena (hvilkens fæste, som Søn af Juppiter uddødelig, delte sin Uddødelighed med Brøderen); — fremdeles er Castor en vælsig Hytter, (ligesom Pollux er en tapper Kæmpefægter); vid. Hor. Sat. 2, 1, 26; — paa Himmelen ere de: Stjernebilledet Tvillingerne el. Gemini, og antages af de Søfarende; vid. Hor. Od. 1, 12, 25; f. ogf. ibd. 4, 5, 35, ogf. id. Ep. 2, 1, 5; — bh) hertil mærkes; a) pl. Castores, (f. Castor et Pollux), Plin. 10, 60, (hver aedes Castorum); — b) aedes (el. templum) Castoris, (f. aedes Castoris et Pollucis); vid. Liv. 8, 11, o. id. 9, 43; cf. Cic. Quint. 4: ad Castoris, (sc. aedem); f. ogf. Ovid. Fast. 1, 705, flgd.; — c) ogf. sværge navnfl. de romerske Juvetintre hyppigen ved Castor, da de foran samme sætte demonstr. — el. me-, alff. ecastor, mecastor; vid. Ter. Andr. 3, 2, 6, o. Plant. Mil. gl. 1, 1, 63; — men som Mandfølske; Plant. As. 5, 2, 80, oftere.

castorēum, i, n., [1. castor]: Bævergel, Plin., Lucr. 6, 794, Pers.; ogf. in pl., Virg. Ge. 1, 58, Plin. — Castorēus, 3, [2. Castor]: castorif; Castorēa mobiliter manu etc., Senec. Hippol. 810. — *castorinatus, 3: som er iført Klæder af Bæverkind, Sidon.; o. — castorinus, 3: af en Bæver, oleum, Marc. Emp.; — [1. castor].

castra, ōrum, f. und. castrum. — *castratio, ōnis, f.: Bortfærelsen el. Afkæren; df. A) Manddommens Berekvælse, Castrering, Colum., Pallad.; — B) Planternes Berekvælse, Plin.; — castrator, ōris, m., (i. e. qui castrat), Terull.; — df. castratorius, 3: hørende til Castrering el. Berekvælse, ferramenta, Pallad.; c. — castratura, ae, f., ligesom castratio; 1) Castrering, Pallad.; 2) Bæxternes Berekvælse og Hønsning; ∞ siliginis, Plin.; — [castro].

castrensiāni, ōrum, m.: etflags Grandskoldater, Cod. Just.; af — castrensis, e, [castra]: hørende til Leiren el. benavnt detsere; ∞ ratio et militaris, Cic. Coel. 5, jurisdictio, Tac. Agr. 9; ∞ corona, vid. Gell. 5, 6; ∞ verbum, (fra Krigsprogter), id., Plin. praef.; ∞ peculium, (som en Søn erhverver sig i Krigstienesten), Dig.

castro, avi, atum, i, v. a.; I) „egenl.“: affærer el. udfærer; df. A) „bef.“: udfærer af det trykte Legeme Afskriftens Organer, gilder el. castreret, aliquem, Plaut.; castrati homines, Plin.; ∞ vitulos, id., sues feminas, id.; — B) „alm.“: affærer el. afbigger, caudas catulorum, Colum.; ∞ alveos apum, (utrage Honningen deraf), id.; navnfl. ogf. om Bestaringen af Træer og Planter; ∞ vites, Plin., arundineum, id.; — II) „overf.“: A) borttager deraf, d. e. renser; ∞ vina saccis, Plin. 19, 19; siligo Cam-

pana, quae castrata dici-ur, (d. e. fimsigt), id. 18, 20; — ogf. kan hiefores Martial. 1, 36: Nec castrare velis meos libellos; — B) aftræfter, svæfter, vires, Plin. 11, 19, avaritiam, Clandian.; f. ogf. Cic. d. Or. 3, 41.

castrum, i, n., [casa, d. e. Hytte el. Telt]; I) sing.: befæstet Plads, Fort el. Stands; (dog i denne Bem. oftest: castellum); vid. Nep. Alc. 9; — b) som nom. pr.: Castrum Novum, (i d. Picenske), Plin. 3, 18; ogf. absol. Castrum, Vell. 1, 14; cf. Virg. Aen. 6, 776; — II) oftest in pl.: castra, ōrum, n.; oprdt.: flere Selskabetste el. Leirhytter; df. fædd.: Krigsleir el. Leir; — hos Homerne fædd.: quadrata, (i en firkant), og omgibne med vallum o. fossa; — paa Jorshen (el. imod Henden) var porta praetoria, lige overfor porta decumana; paa Siderne vare: porta principalis dextra o. sinistra; — B) hertil kan mærkes; 1) Jorbtælslerne; a) c. adj.; — ∞ stativa, (hvort Hæren forbliver i længere Tid), Cic., Sall., Tac., aestiva, (Sommerleir), Suet. Claud. 1, hiberna, (Vinterleir), Liv. 29, 35, (oftere absol.: aestiva, hiberna); ∞ navalia, (paa Ryssen til Flaadens Dækning), vid. Caes. B. G. 5, 22 o. 41; ogf. ∞ nautica, Nep. Alc. 8; — b) c. verb.; — locum castris capere, Liv., antecapere, Sall.; cf. Tac. Ann. 12, 55; ∞ metari, Sall., ponere, Caes., munire, id., Liv., communire, id.; ogf. ∞ facere, erigere, vallare, Tac.; castris se tenere, Caes.; men castra movere, (brætte op med Leiren), id., promovere, id., removere el. movere retro, Liv.; — 2) castra Praetorianorum: den fæstlige Livvagtssæfner ved Rom; vid. Suet. Tib. 37, oftere, o. Tac. Ann. 1, 2; — not.: castrorum filius: kaldtes den unge Caligula, som opvexen i Leiren, Suet. Cal. 22; — castrorum mater: kaldtes R. Marc. Aurelius's Gemalinde Faustina, fordi hun ledte hende paa Toget imod Quaderne, Capitol. Marc. Aur. 26; — b) endel. er Castra, ligesom Castrum: nom. propr. paa flere Steder; — saal. ∞ Cornelia, ved Utica, (hvor Scipio slog sin første Leir i Afrika), Caes., Plin.; ∞ Julia, i Lusitanien, Plin.; ∞ Hannibalis, i d. Brutiske, id.; — II) „fig.“: A) „mcten.“: a) castra, f. Dagmarfch el. Marsch, (fori den marscherende Hær hver Aften slog Leir); — secundis castris pervenit ad Dium, Liv. 43, 7; ligel. alteris castris, id., tertiis castris, Tac.; — b) Krigstieneste el. Krigstog, (opp. palaestra), Nep. Ep. 5; cf. Caes. B. G. 1, 39; opp. forum, Tibull.; opp. toga, Vell.; — B) „overf.“: a) om en filosofisk Sect el. Skole; vid. Cic. Fam. 9, 20; cf. Hor. Od. 3, 16, 23, o. Senec. Ep. 20, 83; — b) castra apium: Vistade el. Vistube, Pallad.; cf. Virg. Aen. 3, 589: per cerea castra Discuntur etc.; — not.: forcl. ogf. castra, ae, f.; castra haec vestra est, Att. ap. Non.

Castulo, ōnis, f.: By i Hisp. Tarrac., Liv., Plin. 3, 3; — bh) df. Castulōnensis, e, saltus, As. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 31, Liv. 22, 20; — b) df. Castulonenses, ium: Indvaanerne af Byen Castulo, Plin. 3, 4.

1. castus, 3, [cfter Doederl. af candere, alff. oprdt.: lys el. ren]; I) „alm.“: ren el. ublandt, ubesmitet, uden Lyde; — Caesar vir ... sermonis ... castissimi, Gell. 19, 8; — df. A) med Hensyn paa Kionsdriften: legemligen ren, hyff el. tugtig; — castus ab rebus veneris, Colum. 9, 14; oftest absol.: At tu, casta, precor, maneas, etc., Tibull. 1, 3, 83; ∞ matres, Virg., maritae, Ovid.; ∞ Minerva, Hor.; men ∞ hostia, Lucr. 1, 99, (i. e. Iphigenia); men Catull. 16, 6: Nam castum esse deceat pium poetam; — b) ogf. om Ting og Begreber: — ∞ connubia, vid. Lucr. 5, 1011; ∞ domus, Catull., Hor.; ∞ vultus, Ovid. Met. 4, 798; — B) med Hensyn paa Religionen: ren el. from, gudfrgtig el. religiøs; ∞ Aeneas, Hor. C. S. 42, (fædd. pius); ∞ nepotes, Virg. Aen. 3, 409, sacerdotes, ibd. 6, 651; ∞ principes, Plin. Pan. 1;

men ~ concio, Cic. Rab. perd. 4. (i. e. auspicato in loco); — b) egf. om Ting og Begreber, navn. om Alt, hvad der hører til den ydre Gudsdienset: ren, bellig; — ebur... haud satis castum donum deo etc., Cic. Leg. 2, 18; ~ festa, Ovid.; cf. Virg. Aen. 7, 71, o. Hor. Od. 1, 11, 6; ligef. ~ luci, ibid. 1, 12, 51; ~ nemus, Tac. Germ. 40; — men ~ poësis, Varr. ap. Non. (som befyttet af el. belliget til Gudene); — C) med Sæmyn paa andres Gienom: ren, afholden, ngen-nyttig; — homo castus ac non cupidus, Cic. Sest. 43; ligef. castissimus homo atque integerrimus, id. Flacc. 28; — b) egf. om Ting og Begreber; — res familiaris... casta a cruore civili, Cic. Phil. 13, 4; — H) „bef.“ o. „eth.“: moralsk ren, brødfri el. uskyldig, retfæstet el. redelig; — quis hoc adolescente castior? etc., Cic. Phil. 3, 6; probus improbum... perjurum castus (fraudasse dicitur), id. R. Com. 6; cf. Virg. Aen. 6, 563, Hor. A. P. 207; — b) egf. om Begreber; qui (animi) se integros castosque servavissent, Cic. Tusc. 1, 30; cf. id. Font. 8, o. id. R. Com. 6; — men „pect.“: ~ signa, Ovid. Met. 7, 725, (Tegn el. Beviser paa Uskyld); ~ fides, Sil., (uskyldig Trofæd); cf. Lucr. 5, 1024; df. — 2. castus, us, m.: fer. o. efterel. f. castimonia, nr. I, Naev. ap. Non.; egf. in pl., Gell. 10, 15. cāsualis, e, [casus]; 1) tilfældig, conditio, Cod. Just.; — II) i Grammatiken: hørende til Casus, Varr., Prisc.; df. — cāsualiter, adv.: tilfældigen, Sidon. — cāsula, ae, f., dem. af casa: sicut Egypte, Petron., Plin., Juvenal.; — egf. ligesom hypogeum: et Grav-kammer, Petron. Sat. 111.

cāsus, us, m., [cado]; 1) „egenl.“: Falden el. at falde; df. A) Fald el. Rejsfald; — Stillelidi casus lapidem cavat, Lucr. 1, 314; ~ nixis, Liv., fluminum, Plin.; cf. Ovid. Met. 8, 259, o. Hor. Od. 2, 10, 10; egf. in pl., Lucr. 2, 231; — B) Falden el. at falde omfaldt, Omstyrning; — quo (casu) in terram deferuntur (infantes), Quintil.; ~ vehiculi, (dens Væltning), Plin.; men Ovid. Met. 8, 715: quum loci inciperent casus, (dets Indstyrning el. Undergang ved Jordfaldet); — men Cic. Coel. 17, „alleg.“ em Ungdommen: ingredi sine casu aliquo etc.; — II) „overf.“; A) „alm.“: hvad der uventet falder el. træffer ind, Tilfælde, tilfældig Begivenhed; — vid. Cic. Div. 2, 6, o. id. Manil. 20; rem in casum anceps eventus comittere, Liv. 7, 27; cf. id. 42, 50; men casum potius, quam consilium sequi, Quintil.; casus adversi, secundi, Nep., dubii, Hof., varii, Virg.; — b) abl. casu, egf. fem adv.: tilfældigen; — id evenit non temere, nec casu, Cic. N. D. 2, 2; ligef. casu fieri, aut forte fortuna etc., id. Div. 2, 7; accidit casu, ut etc., Nep. Hann. 12; — B) „bef.“; 1) Vælsiged el. Uventing dertil; vid. Sall. Jug. 25, o. ibd. 56 o. 97; egf. Tac. Ann. 12, 50, o. ibd. 13, 36; — 2) ugunstig Tilfælde, Uheld el. Ulykke; vid. Cic. Sest. 21; civitatis casum dolens, Sall. Cat. 40; egf. in pl., Cic. Fam. 1, 13; egf. Eggdomstilfælde, Hor. Sat. 1, 1, 81; — b) eufhemistisk egf. f. Død el. Undergang; — Saturnini atque Græchorum casus, Caes. B. C. 1, 7; cf. Suet. Aug. 65; offerre; — 3) „port.“ egf. om Tiden: Udgang el. Ende; Extremæ sub casu hiemis, Virg. Ge. 1, 310; — C) „tekn.“ el. i Grammatiken: Casus el. Fald el. Endelse; ~ rectus, Cic. Orat. 48; ~ obliqui, Quintil.; egf. ~ conversi, Cic. N. D. 2, 25; ~ Latinus (el. sextus), i. e. ablativus, Varr. ap. Diomed.; ~ interrogandi, i. e. genitivus, Nigid. ap. Gell.; ~ vocandi, ibd.

Cātābathmos, i, m., Καταβάθος, (i. e. descensus el. Nedadgangen): en med Søen hørdende Egn i Libyen, paa Grænsen af Egypten, Sall. Jug. 1, 5, 5. — cātābolēnses, ium, m., [κατάβολοι, i. e. clausura animalium]: erlags Daglicre, som besørge Jorfejer med Læstøyr, Cod. Theod.

Catācecaumene, e, f., Κατακεκαμένη: en af Solen opbejdet Vinegn i Mysien, Vitruv. 8, 3; df. — Catācecaumēntes, ae, m., Κατακεκαμῆντες, (sc. οἶνος): Vinen fra denne Egn, Plin. 11, 9. — cātāchāna, ae, f., καταχήνη: et med forfælsigle Krugtagene indpeget Træ, M. Aurel. ap. Front. — cātāchrēsis, is, f., κατάχορησις, (lat. abusio), som rhetorisk Figur: den uegenlige Brug af et Ord, Fest. p. 15. — cātactista vestis, (κατακτιστα ἱμάτιον) til at indelutte el. opbevare), prægtig Jæstklædning, Appul.; — df. cātactistica sula, Venant. — cātaclysmos, i, m., κατακλυσμός; 1) „alm.“: Dverfømmelse, Vandflod, Ogygi, Varr., Hygin.; — 2) „bef.“: hos Lægerne: Begyndning el. Vædning af det syge Lem, Coel. Aur.

cātādrōmus, i, m., κατὰδρομος: nedadløbende spændt Line, Suet. Ner. 11. — Cātādūpa, orum, n., τὰ Κατάδουπα: Rødens Vandfald, ikke langt fra Syene, Cic. d. Rep. 6, 18; — b) df. Cātādūpi, orum, m., (de derom boende Jøder), Plin. 5, 10.

cātægis, idis, f., καταγίς: beftigt Bindstod, en Orfan, Appul.; cf. Senec. Qu. N. 3, 17. — Cātāgelasimus, i, m., (καταγέλασμος: til at see ad), som Drosfil med Parafinnavnet Gelasimus, Plaut. Stich. 4, 2, 50. — cātāgraphus, 3, κατὰγραφος: bemaler; ~ Thyni, (sc. pugillares), Catull. 25; — b) catagrapha, orum: Maleri el. Materier efter Proscen, (egf. oblique imagines), Plin. 35, 34. — Cātāgusa, ae, f., (κατάγουσα: den Nedafførende), Praxiteles's Billedstøtte af Ceres, som fører Proserpina ned til Pluto, Plin. 31, 19.

Catālecta, orum, n., Κατάλεκτα: Navnet paa en Samling af Digte, der (urigtigen) pleje at allægges Virgilius, Auson. — cātālecticus, o. cātālectus, 3, καταληκτικός, o. κατάληκτος, versus: i hvæs Ende der mangler en Stavelse, (vid Hor. Od. 2, 18, 2), (opp. acatalecticus, el. acatalectus), Priscian., Diomed. — cātalogus, i, m., κατάλογος: (esterel.): Opstilling, virtutum, Hieron.; — egf. Navnefortegnelse, Catalog, Macrobi., Auson.

Cātāmitus, i, m.; efter Tertull.: fordærvet Mbtale af Ganymedes; — ubi aquila Catamitum rapit, Plaut. Men. 1, 2, 31; — 2) egf. appell.: forleket Belysning; vid. Cic. Phil. 2, 31. — Catana, ae, f. ind. Catina. — cātānāce, es, f., κατάνανχη: magist Trølsseurt, Plin. 27, 35. — Cātāōnia, ae, f.: Landskab i d. sydlige Cappadecien, Nep. Dal. 4, Plin. 6, 3.

cātāphagās, ae, m., καταφαγής: Slughals, Graaser, Petron. — cātaphractārius, i, m.: forsynet med Vandskr, Lamprid.; af — cātaphractes, ae, m., καταφρακτής: et med Jernskæl forsynet Vandskr, Tac. Hist. 1, 79; df. — cātaphractus, 3, καταφρακτος: semer forsynet el. forværet med et Vandskr, (som Rytter og Heil), Sisenn., Sall. ap. Non.; cf. Liv. 37, 40. — cātāpirates, f. ind. catapiratores.

cātāplasma, atis, n., (dat. pl. heruel. cataplasma), Cels.; men abl. cataplasmo, af Biformen cataplasma, Lucil. ap. Non.). — cātāplasma: Omflag el. Plaster, Cels., Plin.; df. — cataplasmo, are, v. a.: forsynet el. belægget med et Plaster; ~ praecordia, Coel. Aur. — cataplus, i, m., κατὰπλος: en Klaades Indløben i Havn; df. „meton.“ (abstr. pro coner.): de i Havn indløbende Skibe; vid. Cic. Rab. Post. 14 (Orell.), o. Martial. 12, 71. — cātāpōtium, i, n., καταπότιον, (hvad der nedsluges); df. hos Lægerne: en Pille, Cels., Plin. — cātāporates, (al. catapirates), ae, m.: Styld med Snort til at mælde Havets Dyder, Lucil. ap. Isid. — cātāpulta, ae, f., οὐ καταπέλτης: Skydemaskine af det større Slags, (el. ballista), Vitruv. 10, 15, figt.; f. egf. Caes. B. C. 2, 9, o. Liv. 21, 11, oftere; — b) df. egf., ligesom ballista, „meton.“: det affuttede Vaaben; vid. Plaut. Pers. 1, 1, 28;

Dig. — 2. Catillus, (Catulus, Hor. Od. 1, 18, 2), i, m.: Broder af Tibullus, med hvem han anlagde Byen Tibur, Virg. Aen. 7, 672, (Serv.).

Cātina, ae, (Catane, es, Sil.), f. *Katān*: By paa Sicilien af Sicilien, (hødt Catania), Plin. 3, 14, Cic. Verr. 2, 73, efter; — b) cf. Catinensis, (Catiniensis, Justin.), e: catinist, pumex, Juvenal.; — men Catinensis, ium, m.: Jævnbanerne af Catina, Cic. Verr. 2, 49. — catinulus, i, m., den eploste Biform af l. catulus, Varr. ap. Charis. — catinum, i, n., bes Cato: Biform af figd. — catinus, i, m., [scilicet. *κατινον*, Varr.]: etflags dybt fad til Maden, en faad-dan Skaal af Potte, Varr., Hor., Juvenal., o. A.; ogf. som Kogekar, Cato; ogf. som Smeltedigel, Plin.; ogf. som Kogelskar, Suet. Galb. 18; — II) „øveri“ fra Gestaltens Lighed; a) Bandedelen i et Drykværk, Vitruv. 10, 12; — b) catini savorum, Plin. 31, 32: naturlige Jordbrytninger i Klipperne.

I. Cātius, i, m., [best. m. catus]: en romerisk Eftersgud for de tilsvarende Drenge, Augustin. — 2. Cātius, i, m.: en epicureisk Philosoph, Cic. Fam. 15, 16; — b) cf. Catianus, 3, spectra, ibd.; — not.: ogf. er Cātius: fingeret Montésnaen, Hor. Sat. 2, 1, l. 88. — catilaster, stri, m., [et. f. catulaster, af l. catulus]: udværen Ånes, (*δοῦνα*, gloss.); transmarinus catilaster emere etc., Vitruv. 8, 1.

I. Cātō, ōnis, m.: romerisk Tilnavn in gente Porcia, hvoraf her mædtes; 1) M. Porcius Cato, m. Tilnavn Censorius, (af hans strenge Censur); vid. Liv. 34, 18, o. id. 39, 40, o. 42, ogf. Nep. Cato, Cic. d. Senect., o. A.; f. ogf. Gell. 13, 19; — b) cf. Catōnianus, 3: catonist, lingua, Martial., praecipue, Senec.; — 2) M. Porcius Cato (minor, d. yngre), med Tilnavn Uicentis; om ham f. Sall. Cat. 57, ogf. Gell. l. c. o. A.; — b) cf. Catōnini, orum, m.: Tilhængere af denne Cato; f. Cic. Fam. 7, 25, und. eationum; — not.: med Den-sen paa disse Mænds strenge Retfærd og Alvor, staaer Cato appellativt, dels f. et dygtigt, dels f. et stærkt og dadeligt Menneske; vid. Senec. Ep. 120, o. Juvenal. 2, 40, ogf. Phaeur. 4, 7. — 2. Cātō, ōnis, m.: Valerius, fra Gallien, Digter og Grammatiker paa Sulla's Tid; vid. Ovid. Trist. 2, 146, o. Suet. Gramm. 2, efter, ogf. Catull. 56.

cātōblēpas, ae, m., (*κατοβλήπων*, nedadslænde): Navnet paa en æthiopisk, forresten ubekendt, Dyreart med nedhængende Hoved, Plin. 8, 32. — cātōchites, ae, m., *κατοχίτης*: etflags ubekendt Vælsken, Plin. 37, 56. — cātōmidio, are, v. a., *κατομίδω*: lægger (noget) over en anden Skuldre for at slaa ham, Petron., Spartian. — Catonianus, 3, o. Catoninus, 3, f. und. I. Cato. — catōnium, i, n., [*κατόν*, i. e. infra]: Underveidenen, Laber. ap. Gell.; heraf hører Ordspillet: vereor, ne in catonium Catoninus, Cic. Fam. 7, 25. — cātōpŷrites, ae, m., *κατοπυρίτης*: etflags ubekendt Vælsken, Plin. 37, 56; al. catopyritus, idis, f., *κατοπυρίτης*. — catorechites vinum, *κατορχίτης οἶνος*: Jægenvin, Plin. 11, 19.

cattā, ae, f.: etflags ubekendt Dyr, rimel.: *αἰλῶρος*, Martial. 13, 69. — Catti, orum, o. Cattus, 3, fund. Chatti. — cātūta, ae, f. und. l. catulus. — catulaster, stri, f. und. catlaster. — catulinus, 3, [l. catulus]: hørende til en Hund, caro, Plant. ap. Fest.; ogf. absol. catulina, ae, f., (sc. caro), Plin. 29, 14. — catūlio, ire, v. n., [l. catulus]: at være i Brumst, al ville parres; om Hundene, Varr., om Ulvene, Laber. ap. Non.; cf. — cātūlio, ōnis, f.: Parringsdriften; cf. „øveri“: Naturens ligesom Higen efter at befrugte Sædderne; vid. Plin. 16, 39.

Cātullus, i, m., C. Valerius, Veronensis, (men egentl. fød paa Salween Sirmio i det Veronensiske), samtidig med Cæsar, berømt elegisk og epigrammatisk Digter, doctus, som lærde Efterligner af Grækerne, Tibull., Ovid., Martial.; — b) cf. Cātullianus, 3, basia,

Martial. 11, 6; — not.: ogf. er Catullus: Navnet paa en Mino-graph paa Juvenals Tid, Juvenal. 2, 186, efter. catulōtēus, 3, *κατωλωτικός*: stiftet til at lufte el. læge et Saar, Veget. — Leatululus, i, m., demin. af canis: liden Hund, en Hundebvalp; vid. Cic. N. D. 2, 14, Virg. Ecl. 1, 22, Hor. Od. 1, 2, 67, o. A.; — 2) ogf. om Illager af andre Dyr, navnlig af Væben, Hor. Od. 3, 23, 2, af Tigreren, Plin. 8, 5, efter; ogf. af Elanger, Virg. Ge. 3, 138; ogf. „alm“: catulos ferre colent etc., Hor. Od. 3, 3, 11; — II) „øveri“ o. fercl.: etflags Vaand el. Venke, Lucil. ap. Non. — 2. Catulus, i, m.: Tilnavn i d. Iulianske Slægt, f. und. Iulatus. — Caturiges, um, m.: Jødt i Gall Narb., (hvor nu Dep. des Hautes-Alpes), Caes., Plin.

I. catus, 3, [efter Varr. L. L. 7, 3: sabiniſt Ord, f. acutus]; I) „egentl.“ (men alene fercl.): som indvister stærkt paa Horelsen, tendende el. lydende; — Jam cata signa fera sonitum dare voce parabant, Enn. ap. Varr. l. c.; — II) fercl. „fig.“; A) til det Væde: intsigts-fuld, ferstantig, (opp. stultus), men fædv. „pæet.“ (høf. Cic. Leg. 1, 16, m. tilføjet: ut ita dicam); — catus Aeliu' Sextus, Enn. ap. Cic. d. Or. 1, 45; cf. Plant. Most. 1, 3, 29: tam catam, tam doctam te etc., ogf. Ter. Andr. 5, 2, 11, o. Hor. Od. 1, 10, 2; — ogf. c. inf.: som ferstaaer sig derpaa; ~ jaculari, Hor. Od. 3, 12, 8, ogf. c. gen., Anon.; — B) til det Væde: snu, listig, ferstagen; vid. Plant. Pers. 1, 4, 70; cf. Hor. Ep. 2, 2, 3; — not.: fercl. ogf. om Begreber: memorare cata dicta, Enn. ap. Varr.; ~ consilium, Plant. Epid. 2, 73. — 2. catus, i, m.: Rat el. Pantat, (ettercl. Ord), Pallad.

caucalis, idis, f., *καυκαλῖς*: etflags Eftersplante, Plin. 22, 10. — Caucāsigena, ae, m., [Caucasus, gigno]: født paa Caucasus el. nedslammende derfra, Alam, Sidon. — Caucasicus, 3, f. und. figd. — Caucāsus, (-os), i, m., *Καυκάσος*: en af vilste Høstehammer beboet Bierghæstning i Asien, imellem d. sorte o. d. caspiske Hav, Mela 1, 15, o. P. in 6, 15; ~ inhospitalis, Hor. Od. 1, 22, 7, o. id. Epod. 1, 2; cf. Virg. Aen. 4, 467, ogf. Ovid. Met. 8, 79), (hvor acc. Caucason); — bb) cf. Caucasicus, 3: caucassisk, montes, Mela, rupes, Prop., aves, id., volucres, Virg.; men ~ postae, (inveret Paa inellem Caucasus o. mare Hyreanum), Plin. 6, 12; — b) ogf. subst. Caucasi, orum, m.: de caucassiske Bierghøst, Mela 1, 19. — Cauci, orum, f. und. Chauci. — caucus, i, m., *καυζα*: Dræffesaal, Hieron.

cauda, (coda, Varr., Petron.), ae, f.: Dyrenes Svands el. Hale, Lucr., Cic. d. Or. 3, 59, o. A.; — B) ogf. er at mærfce; I) som Ordspøg o. „alleg.“: caudam jactare popello, (logre derfor paa Hundens Bis), Pers. 1, 14; men caudam trahere, (haves til Vedt), Hor. Sat. 2, 3, 53; cauda leonem facit, Quintil.; men leonum animi index cauda, Plin.; — 2) som comist o. „øveri“; a) ~ Verres, (den mærfcerede Eneflavelse af Navnet Verres), Cic. Verr. 2, 78; — b) f. mentula, Hor.

caudeus, 3, [rimel. f. caudicus, af candex]: af Træ, eistella, Plant. Rud. 1, 4, 65. — candex, (codex, saal. altid i Rem. II), icis, m.; I) „egentl.“: Træstamme el. Træbul, Plin., Virg. Ge. 2, 30, Ovid. Met. 12, 432, (hvor codex); — ogf. en Vlof el. Ålods, hvortil negen binces, Plant. Poen. 5, 3, 31; — ogf. som Skæftesord: Ålods, Ter. Heaut. 1, 1, 3; — II) „øveri“ o. „meten“; A) det af Stammer el. Planter sammentværende Eftib; vid. Senec. B. V. 13; — cf. ogf. d. romeriske Tilnavn: Caudex, vid. Senec. l. c.; f. ogf. und. caudicarius; — B) og forti de gamle oprkl. frece paa værede Træstæder; saa fæder codex ogf. ethvert af disse Træstæder (el. af andre Væde) sammentværende Eftib; cf. alm. en Bog; — v. d. Cic. Verr. 1, 46, o. Quintil. 10, 3, 28; — in codicibus membranis, vel chartaceis, vel etiam eborcis, vel alterius

materiae, Dig.: — 2) her til mærkes endnu; a) codex: Regnskabsbogen, navn. Hovedbogen, (i Mørfæm. af adversaria); vid. Cic. R. Com. 2, c. 3; men id. Verr. 1, 36; in codicis extrema cera (paa den sidste Table) nomen intimum etc.; — b) fild.: Codex Justinianus, Theodosius, etc.: Lovsamlinger af Keiserne Justinianus, Theodosius, osv.

²caudicalis, c: hørende til en Træstamme el. Træbul; df. commiss: ∞ provincia. (en Brændbuggers Jæretning), Plaut. Pseud. 1, 2, 25: — caudicarius, 3: = frgd.; navn. egf. sammensættet el. tontret af Træstammer el. Planter, naves; vid. Senec. B. V. 13, Varr. ap. Non., c. Fest. p. 30; — b) df. subst. caudicarii, orum, m.: som fare med saadanne Skibe el. Pramme, Cod. Theod.: c. = caudicēus, 3: = frgd., lembus, Auson.: — [caudex].

Caudium, i, n.: liden By i Samnium, navn. kun af det derved liggende Hierapæs, høiri den rom. Krigshær (a. u. c. 433) blev indeluttet af Samniterne; vid. Liv. 9, 2, figd., Cic. Off. 3, 30, c. 2; — b) df. Caudinus, 3: caudiss, fureulae, Liv. l. c., fauces, Colum., saltus, Liv. l. c. 7, pav, ibd.; — b) men subst. Caudini, orum, m.: Indvaanerne af Byen Caudium, Plin. 3, 16.

caulae, arum, f., [efter Varr. best. m. cavus; cf. Fest. p. 36]; 1) „alm.“: Stutter el. Nabninger, navn. for Respirationen, Lucr. 2, 951; ∞ corporis, id., palati, id., aetheris, id.; — II) „bef.“: indeluttet Rum, navn. Stald el. Jærestil, Virg. Aen. 9, 60. — caulias, ae, adj. m., *zawliās*: som er udtuften af Stilke, succus, Plin. 19, 15; (opp. succus rhizias). — cauliculus (colic.), i, m., demin.: liden Stil el. sprødt Skud paa Røtter og Planter; ramorum fieri teneri cauliculi, Plin. 23, 63; cf. Suet. Gramm. 11; Jermen coliculus har Cato, Varr., Colum.; — II) „overf.“ i Architecturen: den paa Stilecapitel til Jirat anbragte Stil, Vitruv. 4, 1; af — caulis, (egf. colis, f. und. frgd.), is, m., *zawlōs*; 1) „alm.“: Stil el. Plantestilk; — caules brassicae, Cato, cepae, Colum., fabarum, Plin.: hos Vinstokken; Ranken, Cato, Colum.; men caulis: Kaalfstik el. Kaalfstok el. Kaal, Cic. N.D. 2, 47, Hor., Plin. 17, 37; — II) „overf.“ fra Gestaltens Lighed; a) ∞ pennae: Pennestok, Plin. 11, 94; — b) f. mentula, Lucil. ap. Non., Cels.

caulodes, is, adj., *zawlōdēs*, brassica, (en stærkt blødt Kaalfstik), Plin. 20, 33. — Caulon, ōnis, m.: Biform af flgd., Virg., Ovid., Plin. 3, 15. — Caulonia, ae, f., *Kawlonia*: en af Akæerne anlagt By i d. Grækenhed, Mela 2, 4, Liv. 27, 12.

Cauneus, (ius), 3. v. Caunites, is, f. und. flgd. — Caunus, i, f., *Kavnos*: gammel By paa Kyften af Carien, (hødt. Copi), Mela, Plin. 5, 29, Cic. Div. 2, 40; — om dens Stifter Caunus, f. Ovid. Met. 9, 453; — B) df. 1) Canneus, (ius), 3: cauniss; df. subst. a) Canneae, (sc. ficus), Cic. l. c., Plin. 15, 21; — not.: egf. findes Biformen Cannae alm. f. Jigener, Colum., Stat.; — b) df. Cannei el. Canui, orum, m.: Indvaanerne af Byen Caunus, Cic. Fam. 13, 56; — 2) Caunites, is, adj.: cauniss, sal, Plin. 31, 45.

caupo, ōnis, m., [skal være best. m. *zawpōlōs*]: Smaahandler, Hofer, Vertshushand, Plaut., Cic. Div. 1, 27, Hor. Sat. 1, 5, 4, o. Martial. 1, 57; — b) fild. egf. „overf.“ ∞ sapientiae, Tertull.; df. — caupōna, ae, f.; 1) som sem. af frgd.: Sokerst, Vertshushøne, Vertinde, Lucil. ap. Priscian., Appul.; — II) kro el. Vertshus, Cic. Pis. 22, Hor., Gell. — caupōnius, 3, [caupona nr. II]: hørende til et Vertshus, puer, (Dyrværter), Plaut., tabernae, Dig.: ∞ artes exercere, Justin.; — df. subst. caupōnium, i, n.: = caupona nr. II, Dig. — caupōnor, ari, v. dep. a.: driver Handel med noget; vid. Enn. ap. Cic. Off. 1, 12. — caupōnula, ae, f., demin. af caupona nr. II: liden Vertshus, liden

kro el. Stippe, Cic. Phil. 2, 31. — caupulus, i, m.: et slags liden Skib, Gell. 10, 25. — caurus, (egf. cornus), i, m.: Nordsefvinde, Senec., Lucr., c. 2.

causa, (caussa, vid. Quintil. 1, 7, 20), ae, f., [rimel. best. m. casus]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: Marsag, Grund, Jeranledning; (opp. effectum el. factum, Quintil.); — causa ea est, quae id efficit, cuius est causa, ut vulnus mortis, etc., Cic. Fat. 15; causa, quamobrem etc., Ter.; quid enim causae est, cur etc., Cic. Acad. 1, 3; egf. causa, quod, id., Quintil.; causa, ut, Ter.; quid causae est, quin, Ter., Hor.; egf. quae causa est, quin, Plaut. Capt. 2, 2, 103; nihil causae est, cur non, Quintil.; — vera oburgandi causa, Ter. Andr. 1, 1, 131; egf. causa ad oburgandum, ibd. 123; cf. 15 at marke: causa c. gen. (explic.); vid. Cic. Off. 2, 15: collectis causis eluvionis etc.; cf. id. Phil. 1, 11; — „poet.“ egf. e. i. n. f., Virg. Aen. 10, 90, o. Tibull. 3, 2, 30; — B) „bef.“ egf.; 1) Anledning, Leilighed; vid. Cic. Div. 2, 2; ligel. haec nactus causam appellationis, (til at faae ham i Tale), etc., Caes. B. G. 2, 28; — 2) prægnant; a) f. justa causa, (fuldkommen Marsag); — cum causa accedere ad accusandum, Cic. Verr. 1, 8; cf. id. Att. 7, 3: causam solum illa causa non habet; — b) omvendt staaer causa efter Sammenhængen ubert. f. falsa causa, (feregiven Marsag, Paaftud); — singit causas, ne det, Ter. Eun. 1, 2, 58; causa bellandi, Nep. Ham. 3; ∞ iurgii, Phaedr. 1, 1; saal. oftere per causam c. gen., (under Paaftud deraf); vid. Suet. Caes. 2, Liv. 2, 32, o. A.; — c) abl. causa c. gen., el. c. abl. pronom.; — patris causa, mea causa: for hans Skyld, for min Skyld; vid. Cic. Fam. 13, 26, o. id. Or. 1, 35; ligel. eā causa: af den Grund, Ter.; deprecandi causa, Tac.; — i denne Forbindelse er causa egf. ubert. udsatet foran gen.; magis usurpandi juris, quam quia etc., Tac. Hist. 4, 25; cf. Caes. B. G. 5, 8; — d) hos Vægerne: Eggdom; haec facienda sanis, tantum causam metuentibus, Cels.; df. causa santica, Tibull. 1, 8, 51; — II) „overf.“; A) Sag, Gienstand, Emne; a) fer en rhetorisk Fremstilling, *πρόθεσις*, Cic. Top. 21, o. Quintil. 3, 5, 7 flgd.; f. egf. Auct. ad Her. 1, 11; — b) for en Retsag; df. som term. techn.: Retsag el. Process; — ∞ privatae, Cic., publicae, id.; causae capituli aut famae, id.; causam agere, id., Quintil., defendere, id., perorare, id.; causam obtinere, (vinde sin Sag), Cic., perdere, id.; men causa cadere, f. und. cado; — causam dicere: at have en Sag, at være anklaget, vid. Cic. R. Am. 5, oftere; ligel. causam dicere ex vinculis, Liv. 2, 19; men egf. ubert. ifølge Sammenhængen: causam dicere, om Taleren; vid. Cic. d. Or. 1, 2, o. id. Deiot. 2; cf. id. R. Am. 2; — B) det Partil, som nogen tager el. forsværer (udenfor Retten), vid. Cic. Deiot. 10, o. id. Lig. 9; ligel. causam C. Caesaris meliorare, Quintil.; — 2) df. „meton.“; a) de personlige Forholde og Forbundeffer; vid. Cic. Quint. 15, o. id. Fam. 13, 19; — b) de forstfællige Livsforholde el. Tilgifsforholde; vid. Cic. Off. 1, 31; egf. alm. Stilling el. Tilfaar, ibd. 3, 27, o. Caes. B. G. 4, 4; — C) endel. heder causa; a) Sag, Grunde, Forretning; cui senatus dederat publice causam, ut etc., Cic. Verr. 3, 73; cf. Nep. Paus. 4; — b) Rytte, Jordei, Frembringelse; ut et causa rei restituitur, etc., Dig.; df. egf. Spøbselsel el. Emnerelise; vid. Plaut. As. 3, 1, 17.

causalis, e, [causa]: hørende til en Marsag, ratio, Augustin.; — b) df. i Grammatiken: ∞ conjunctiones, (som seie en Marsag el. Grund til d. frgd.); saal. nam, enim, itaque, etc., Gramm.; — df. causaliter, adv., i. e. per causas, Augustin. — causarie, adv.: paa Grund af Eggdom, Dig.; af — causarius, 3, [causa, f. morbus]: syg el. sygelig, corpus, Senec., partes (corporis), id.; — b) egf. subst. causarii vel latere vel faucibus, Plin. 25, 25; — 2) df. i Krigs-

spøget: som er afskediget ifølge Vægelsespagt, Liv. 6, 6; hvf. ~ missio, (en saadan Afspid), Dig.

*causate, adv.: med Grund; quanto causatius ... defendimur etc., Plin. præf.; — causatio, onis, f., (ettercl.): Jøregivende, Paastud; ~ aegri corporis, Gell. 20, 1; — b) Sygdom, Pallad.; c. — causativus, 3, (ettercl.): 1) hørende til en Retssag: causativum litis: hvad der udgjør Hovedsagen i en Proces, Capella; — 2) i Grammatikken: ~ casus = accusativus, Prisc.; — [causor].

causia, ae, f., *καυσία*; 1) etflags brød og brød: Spøget Selbat hos Maceroneerne, Plaut. Pers. 1, 3, 75, Val. Max.; — 2) i Krigssproget, ligesom vinea: Skytstæg over Beleirerne, Veget.; — *causidicalis, e: hørende til en Sagførers Embede, M. Aurel. ap. Fronton.; — causidicatio, onis, f.: Sagførelse, Advocatur, Fronto; c. — causidicina, ae, f.: = fråd., Ann.; af — causidicus, i, m., [causa, dico]: en Sagfører, men sædv. med etflags Ringeagt: som lader sig betale sit Arbejde, og i Medfør af orator; vid. Cic. d. Or. 1, 46; — causificor, ari, v. dep. n., [causa, facio]: foregiver som Retsfag, bruger som Paastud, (for: c. ettercl.); non causificor, quin etc., Plaut. Aut. 4, 10, 25; inconcinne causificans, Appul.

causor, atus sum, 1, v. dep. n. o. a., [causa]; 1) som v. neutr., (sædv. for: c. ettercl.); a) taler derfor, forsvarer en Sag; — Vide, ut faciendo contra causaris patrem, Afran. ap. Non.; — b) taler el. disputerer for og imod; vid. Lucr. 1, 399; men causari eum aliquo, Trebell.; — II) efter aet.: angiver en fingeret Grund derfor, bruger el. foregiver som Paastud el. Undskyldning; — patre animi ejus inturbationem causante, Liv. 23, 8; cf. Hor. Ep. 1, 11, 12; liget. ~ consensum patrum, Liv. 3, 64; ~ valetudinem, Tac., imbecillitatem et senium, Suet., tempus diei, Curt.; — hh) staaer i denne Bem. egf. undert.; a) absol.; vid. Virg. Ecl. 9, 56; — b) med en Objectsfør.; causando, corrumpi equos in insula inclusos, Liv. 28, 35; — c) med quod; vid. Suet. Calig. 23.

caustice, es, f., *καυστική*: en Benævnelse paa Planten scelerata, (af dens brændende Egenskab), Appul. — causticus, 3, *καυστικός*: brændende el. atfende, vis, Plin., natura, id.; ~ spuma, (etflags Skumsæbe), Martial. 14, 26; — b) egf. subst. causticum, (sc. medicamentum), etflags atfende Lægemiddel, Plin. — causula, ae, f., demin. af causa; 1) ubetydelig Retssag; parvarum rerum causulas (scribere), Cic. d. Opt. Gen. Or. 3; — 2) liden el. ringe Foranledning; vid. Aut. B. Afr. 54: causulam nactus etc.

*caute, adv.; 1) „alm.“: forsigtigen, betænksomt, varfomt; — ~ pedetentimque dicere, Cic. Cluent. 41; caute et cum dejectione, Quintil.; compar.: ~ efficere aliquid, Cic. Deiot. 6; superl.: ~ navigare, el. Att. 15, 26; — II) „bef.“: med cautionsmæssig Eiftherhed; aliter, nec caute, nec jure fieri potest, Cic. Att. 15, 17; cf. id. Leg. 2, 21; c. — cautela, ae, f., (ettercl.); 1) Forsigtighed, Appul.; — 2) i Retssproget, ligesom cautio: Caution, retlig Eiftherhed el. Berge; cautulam praestare, Dig., reddere, ibd., interponere, ibd.; — [cautus, caveo].

cauter, eris, m., *καυτήρ*, Biform af cauterium: Brændjern, Pallad.; — B) „meton.“: ~ igneus, det brændte Saar, Prudent. — cauterio, are, v. a.: brændemærker, Hieron.; af — cauterium, i, n., *καυτήριον*: Brændjern til Indbrændning, Veget., navnlf. egf. hos Lægerne, Plin. 25, 29; — b) df. i Waterkusten: Isteær med Gløder, der holdes til Bægen for at indbrænde Færrerne, Dig. — cauterizo, are, v. a., *καυτηρίζω*: brænder med gloende Jern, brændemærker, Veget. — cautes, is, f.: skarpe el. spids Klippe; — naves nihil saxa et cautes timebant, Caes.

B. G. 3, 13; ~ durae, Virg.; cautes Alpium inviae, Plin.; cf. Ovid. Met. 11, 330.

*cautum, adv., ligesom caute: forsigtigen; vid. Ter. Heaut. 4, 8, 30; c. — cautio, onis, f.; 1) „alm.“: Forsigtighed, Varsomhed, Omhu; vid. Cic. Tusc. 1, 6, id. d. Or. 2, 71, v. id. Lael. 21; — cautio est mihi, ne etc., (jeg maa forge derfor), Plaut.; liget. mea cautio est, Cic. Att. 5, 4; — sed habet multas cautiones beneficentia, (derved er meget at iagttag), id. Off. 1, 11; cf. ibd.: alter erat locus cautionis, ne etc.; men id. Fam. 11, 21: cautionem non habere: ikke at kunne afvendes ved Forsigtighed; — II) „bef.“ v. „techn.“, el. i Forretningsproget: Eiftherhed, Berge, Caution; — quando vestrae cautiones infirmae sunt, etc., Cic. Fam. 7, 18; prolatis cautionibus etc., Senec. Benef. 3, 7; cautionem cavere, Dig., interponere, ibd.; ~ idoneam offerre, ibd.; egf. m. flgd. acc. c. inf., Suet. Aug. 98; — 2) egf. „overf.“: mundlig Forsikring; hunc Pompejus omni cautione ... devinverat, m. flgd. acc. c. inf., Cic. Sest. 7; — [cautus, caveo].

cautionalis, e, [cautio]: hørende til Borgen el. Caution, stipulationes, Dig. — cautor, oris, m., [caveo]; 1) „alm.“: som tager sig iagt; — Etiam quum cavisse ratus est, saepe is cautor captus est, Plin. Capt. 2, 2, 7; — II) „bef.“: som berger derfor, en Cautionist; df. „overf.“: ~ alieni periculi, Cic. Sest. 7. — cautus, 3: partice. o. adj. af caveo.

cavaedium, i, n., (i. e. cavum aedium), f. und. cavus. — cavamen, mis, n., [cavo]: Gule; — cavamina rupium, Solin. — cavaticus, 3, [cavus]: som lever el. opstaaer i Guler, cochleae, Plin. 8, 59. — cavatio, onis, f.: Gulehed, Jordenbning, Varr.; — cavator, oris, m.: som udhuler; ~ arborum (avis), Plin.; c. — cavatura, ae, f.: Gulehed el. Guling, vulneris, Veget., dentium, Marc. Emp.; — [cavo].

cavea, ae, f., [cavus]; 1) „alm.“: Gulehed el. Gule, udhulet Sted; vid. Plin. 11, 1; — b) df. sædv.: indsluttet Rum; navnlf. Bur el. Afstæ til Dyrenes Jørværing; — vid. Lucr. 6, 188, v. Hor. A. P. 473; egf. Sueton. Calig. 27, v. A.; — cavea liberati pulli, Cic.; men om en Bistube: emissum caveis ... agmen, Virg. Ge. 4, 58; — egf. Segn, navnlf. omkring et angst Træ, Colum.; cf. id. 8, 8; — II) „bef.“ i Theatret: Jøretaget heter cavea: den Del af Theatret, hvori Tilskuerebænkene ere anbragte i en Halvcirkel over Jøretaget; vid. Cic. Lael. 7, v. A.; egf. mærfes: ~ ima, (som de Jærnemme indege), opp. ~ media o. summa; vid. Cic. d. Senect. 14, egf. Suet. Aug. 44, v. Senec. Tranqu. 11; — B) „meton.“ egf. (som pars pro toto): det hele Theater; vid. Cic. Leg. 2, 15: quoniam sunt cavea circosque divisi (udi publici); — „pect.“ egf. om enhver Forfæmning af Tilskuere, Virg. Aen. 5, 319; — not.: gen. caveai, Lucr. 1, 76; vj. — caveatus, 3; 1) ligesom indsluttet i et Bur, Plin. 9, 5; — 2) med theaterfermet Jørværing, urbes, id. 4, 5.

caveo, cavi, cantum, (cavitum), 2, v. n. (o. a.): (f. imperat. cave findes egf. cave, Catull., Hor.). [etter Latindem. af samment. m. *καὶδουα*, i. e. euro]; „alm.“: at vogte derpaa, at være opmærksom el. omhyggelig, og det enten med Hensyn paa sig selv, el. med Hensyn paa andre; df. I) cavere m. o. ud. sibi; A) „alm.“: at vogte sig, at tage sig iagt, at see sig for; 1) som neutr.; a) absol.; — faciet, nisi caveo, Ter. Heaut. 4, 4, 8; men id. Eun. 4, 7, 29: cave, sis; nescis, etc., (tag dig iagt); cf. Nep. Alc. 5, v. Hor. Sat. 2, 7, 68; — b) m. ab, egf. c. abl. (etter d. udfatne ab); — Tum pol ab istoc tibi, hera, cavendum, Ter. Eun. 5, 2, 41; monebat, ut ... a me ipso caveret, Cic. Sest. 61; cf. id. Fin. 5, 22; men Sall. Jug. 108: ab insidiis ejus aliter caveri nequissime; — ~ malo, (f. a ma'o), Plaut. Bacch. 1, 2, 39, oftere; men id. Most. 5, 2, 21: heret mihi tecum cavendum est, (f. a te); — c) m.

ne; egi. (in imperat.) c. conj. (efter d. udfættne ne):
 vogte fig for el. forebygge, at egi.: — vid. Ter. Heaut. 2,
 2, 6. Cic. R. Am. 53. Hor. A. P. 214, o. M.; ligel.
 cavendum est, ne, Cic. Off. 1, 39; — cave dixeris,
 Ter.; cave existimes, Cic. (vogt dig for at tree det,
 tree det iffe); ligel. cave, te fratum misceatur, id.
 Lig. 5; cf. Virg. Aen. 11, 293; — egi. funder cave,
 (ligesom age), m. flgd. plur. Plaut. Poen. prol. 117:
 cave dirumpatis; — d) m. ut: at drage Smførg for,
 at egi.; vid. Cic. Off. 1, 39; — 2) fem act., (el. vaa
 Graefnes Vis, c. acc.): at vogte fig derfor, at und-
 gaæ: — Tu quod cavere possis, stultum admittere
 est, Ter. Eun. 4, 6, 23; cave canem, f. und. canis; ~
 omnia, Cic. Fam. 11, 21; ~ vallum caecum fossasque,
 Caes. B. C. 1, 28; ~ insidias, Suet., periculum, id.,
 aliquem, id. Caes. 45; cf. Hor. Sat. 1, 4, 85: hunc tu ca-
 veto; — bb) herul er ordn at mætte; a) in pass.; ce-
 tera, quae egi., cavebuntur, Cic. Att. 10, 16; cf. id.
 Off. 2, 21, prius quod cautum oportuit, Plaut. Trin. 2,
 1, 14; ego tibi cautum volo, id.; cf. Hor. Od. 2, 13,
 11, c. Cic. Verr. 1, 35; egi. absol.: cauto opus est,
 Plaut.; — b) c. inf., caeret id. petere, quod est,
 Sall. Jug. 61; cf. Virg. Ecl. 9, 25, c. Hor. A. P. 168;
 — B) „bef.“ c. „edn.“; a) i Jærrætningsføreget; —
 cavere ab aliquo, (lade fig give Sifferbed af nogen);
 nisi prius a te cavero, m. acc. c. inf., Cic. Brut. 5;
 ligel. ab sese caveat etc., (han kunde lade dem give
 fig Sifferbed derfor), id. Verr. 2, 23; — b) i Jægter-
 føreget: cavere m. o. ud. ictum: at afværge el. und-
 gaæ Stødet; bis cavere, bis repetere, (sc. ictum),
 Quintil. 5, 13, 51; cf. ibd. 9, 4, 8; — II) cavere
 alieni; A) „alm.“ c. acc.: at afvende el. afværge noget
 derfra: — ~ scabiem pecori, Cato; — men ud. acc.:
 at drage Smførg for nogen; melius el. cavere volo,
 quam ipse aliis solet, Cic. Fam. 3, 1; — egi. c. acc.
 conum; id. amabo te, huic caveas, (deri maa du sørge
 for hente) P. quid isti caveam? Plaut. Bacch. 1, 1, 10;
 — B) df. „bef.“ i Jærrætningsføreget; 1) ~ alicui:
 give nogen Sifferbed; — ~ quum ei non satis cautum
 videretur, Cic. Cluent. 59; egi. m. tilføiet abl.; prae-
 dibus et praediis populo cautum est, id. Verr. 1, 54;
 — ~ pecuniam alicui, Dig.; ~ chirographum, ibd.;
 men ~ cautionem, (give Centracautien), ibd.; — f.
 acc. staar egi. d. e. vid. Caes. B. G. 6, 2, o. Suet. Cal. 12;
 men ~ capite pro re aliqua, Plin. 31, 17; — ~ in
 duplum, Suet. Aug. 41; — 2) ved en Lev at anordne
 el. bestemme: ligel. m. ut el. ne, egi. m. de, egi.;
 — quo (decreto) cavebatur, ut etc., Suet. Aug. 1; cau-
 tum est legibus, ne plures essent etc., Cic. Verr. 2,
 50; cautum est de numero etc., Suet. Caes. 10; —
 egi. pass.: quae legibus cauta sunt, Quintil.; — egi.
 ved Testamente at bestemme noget; ~ testamento, ut
 etc., Cic. Fin. 2, 31; egi. ~ aliquid, (se. testamento),
 id. Leg. 2, 21; men id. Inv. 2, 41: ~ heredi, (paafer
 hans Vedfætte); — III) partic. cautus, 3, egi. fem
 adject.; A) fom neutr.: fom tager fig tagt, forsigtig,
 varfom: — ut cautus est, ubi nihil opus est, Ter.
 Phorm. 4, 5, 3; canti in periculis, Cic.; cf. Hor. A. P.
 46; — dubium, cautior, an audientior, Suet. Caes. 58;
 — egi. m. ad, Liv. 24, 32; ligel. m. adversus, id.
 38, 25; egi. m. erga, Curt. 10, 1; „pect.“ egi. c. inf.:
 cautum dignos assumere, Hor. Sat. 1, 6, 51; fild. egi.
 c. gen.; cautus rei divinae, Macrob.; — 2) „verf.“;
 a) „alm.“ om Begreber: ~ consilium, Cic.; cautis-
 sima senectus, Tac.; ~ timor, Ovid.; — b) „lef.“;
 fnu el. flgd.; — ~ vulpes, Hor. Ep. 1, 1, 73, Myrtale,
 Martial. 5, 5; — B) ligesom pass.: siffrer, hværfør der
 hæves Sifferbed; — quo mulieri res esset cautior, Cic.
 Caecin. 4; ligel. cautum nummi, Hor. Ep. 2, 1, 105; —
 egi. „verf.“: in eam partem pericari, quae est cau-
 tior, Cic. R. Am. 20; cautus ab incursu belli, Lucan.

~caverna, ae, f., [cavus]: Hule el. Grotte el.

Hul, terrae, (i Jorden), Lucr., Cic.; ~ curvae,
 Virg., imae, Ovid., caecae, id.; ~ navium, (Rummet
 i Skibe), Cic. d. Or. 3, 16; ~ coeli, (Himmelhvæl-
 vingen), Lucr.; egi. ~ aetheriae, id.; — egi. Malmings-
 fiedet i d. dyrtte Fegeme, Plin. 8, 81, ostere; df.:
 cavernatim, adv.: hulevis, Sidon.; — caverno,
 are, v. a.: udbuler, fistulam, Coel. Aur.; o. ~ cæ-
 vernosus, 3: fuld af Huler, peros, radix, Plin.; —
 cavernula, ae, f., demin. af caverna: liden Hule,
 Plin.

cavilla, ae, f., [cavus], ferz o. efterel. Biform af
 cavillatio: tem Snak; vid. Plaut. Aul. 4, 4, 11; — egi.
 „verf.“: Sophistrici, Capella. — *cavillabundus,
 3: fom stuffer med Spiesfandigheder, Tertull.; — cæ-
 villatio, onis, f.: 1) „alm.“: luncfuld el. humeristisk
 Skient el. Spot, Stikkeri el. Ironi; vid. Liv. 42, 32;
 egi. in pl. Plaut. Stich. 1, 3, 75; — efter Cic. d. Or. 2, 54,
 er cavillatio i Røtterten: den over hele Jærdraget
 udbredte Lune og Vitighed; — II) „bef.“ o. „verf.“:
 Spiesfandighed, Sophistrici; — sophismata... cavillationes,
 vid. Senec. Ep. 111; ~ infelix verborum, (Naarflo-
 veri), Quintil.; ~ juris, id.; — cāvillator, oris,
 m.; A) „alm.“: en Spæter, en Humorist; — ~ facetus,
 Plaut.; navul. egi. uheldig el. inept Spottefugl el.
 Harlequin; vid. Att. 1, 13; — B) „bef.“: en Sophist,
 Senec. Ep. 102; — df. fem. cavillatrix, icis,
 egi. fem adj.: fopstift; ~ conclusio, Quintil. 7, 3,
 11; — men id. 2, 15, 25, absol.: Sophistiken; o.:
 cāvillatus, us, m., efterel. f. cavillatio, Appul.;
 — [af flgd.].

cavillor. atus sum, 1, v. dep. a. o. n., [cavilla];
 1) „alm.“: sfiemter dermed, stifter derpaa; — ~ cum
 a quo, (sfiemte at mundhugges med nogen, at sige
 hinanden Stikkerder), Cic. Att. 2, 1; men id. N. D. 3,
 31: in eo etiam cavillatus est, m. acc. c. inf. (udfod
 fig derom spottende); men ~ circa erus, (have at
 udfætte derpaa), Plin.; — df. færv.: spottende at dable,
 at have til Vedfætte, Cic. Qu. Fr. 2, 12; ~ hanc artem,
 ut jejuna etc., Quintil.; ~ tribunos, vid. Liv. 2, 58;
 — II) „bef.“: bruger Sophistricer el. Uflægter; cavil-
 lari tum tribuni, etc., Liv. 3, 20; egi. c. acc.: at for-
 dreie el. forvende; Tiberium... verba patrum cavil-
 lantem etc., Tac. Ann. 1, 46; — not.: cavillatus,
 3, (efterel.) egi. fom pass.: fom er fort bag Lyfet,
 Appul.

*cavillōsus, 3, (efterel.): fuld af Spot, spottende,
 Firmic.; o. — cavillōla, ae, f., demin.: smaaflg
 Spot, Stikkeri el. Drilleri, Plaut. Truc. 3, 2, 17;
 — [cavilla]. — cavillum, i, n.: efterel. Biform af
 cavilla, Appul.

cāvo, avi, atum, 1, v. a., [cavus]: gjer hul, ud-
 buler, vid. Lucr. 1, 314; ~ naves ex arbore, Liv.,
 linter arbor, Virg.; cavatae rupes, id., Ovid.; —
 „pect.“ egi. ~ parma gladio. (giennemføre), Ovid.
 Met. 12, 130; ligel. „pect.“: Tegmina tuta cavant ca-
 pitum, (stirunde el. forfærtigge Hjalme), Virg. Aen. 7,
 632. — cāvōsitas, atis, f., [af imus. cāvōsus, f.
 cavus], (efterel.): Huling el. Hulted el. Jærdyb-
 ning, Tertull.

cavum, i, n., f. und. flgd. — cavus, 3; I)
 „egent.“: hul el. udbulet, egi. hvælvbet, ovl.; (opp.
 plenus); — Ut cava convenient plenis etc., Lucr. 6,
 1084; ~ tibia, id., concha, Virg., testudo, id., Hor.,
 bucina, Ovid.; ~ montes, Lucr., trunci, Hor.; ~
 flex, id.; men cava trabe currinus aequor, (i. e. nave
 el. navibus), Virg. Aen. 3, 191; ~ vena, (Hulaaren),
 Cic.; men ~ flumina, Virg., Lucan., (den hule
 Biergstrøm); ~ luna, (aftagende), Plin.; — navul.
 egi. „pect.“: fom med sin Hulted omgiver et andet;
 ~ nubes, Lucr., Virg., Ovid.; ligel. ~ umbra, Virg.
 Aen. 2, 360; — not.: fild. herte cavi menses: fom
 alene have 30 Dage, (opp. pleni m.), Censorin.; —

B) herfil mærkes endnu som subst.; a) cavum, i, n. (se. spatium): Hul el. Åbning; per quae cava etc., Liv. 24, 31; cf. cavum aedium, Varr., Vitruv. 6, 3, (men etr. cavaedium, Plin. Ep. 2, 17), ligesom atrium, (Jørgaard el. Jorsal i de romerske Huse); — b) cavus, i, m., (se. locus), ligesom cavum: Hul el. Hule, Hor. Sat. 2, 6, fin., Colum.; — II) „everf.“ o. efterel., ligesom inanis: tom, forføngelig, gloria, Paul. Nol., opes, id.

Caystros, (-us), i, m., *Καῦστρος*: en af sine mange Svaner berømt Fled i Lydien, kaldet ved Ephefus i Havet, Plin. 3, 31, Ovid., Prop., o. A.; — cf. Caistrus, 3, ales, (i. e. cygnus), Ovid. Trist. 5, 1, 11.

ce-, -ce, particul. insep. demonstr., svarer etymologisk til Grækerne *γέ*, men efter Vem. til deres i demonstr. i *τοι* v. fl.; er at mærke; A) som ufsædmonstr. e; a) Begyndelsen af visse Ord; vid. 2. cedo, cette, een, ss. II.; — b) efter i Ordets Ende; vid. hiece, illiece, siece, etc., (und. hic, illic, sic, etc.); — B) som forantret til ei foran den ligel. vedhænge Spørgespartikel -ne; saak. i hieeine, sieeine, nuncieine, etc., (f. und. hic, sic, nunc, etc.); — C) som forlæstende c, epril. foran *κ*-lyden; hvi. ecator, ecere, equidem; samt i Analogi deraf: ejuno, cheu, v. fl.; — bb) dette „e“ blev fremdeles; a) ved Jorsf. af Bogst. „m“ til me; hvi. meherle, mecastor, n edius filius; — b) ved Udvikelse til ede; hvi. edepol, f. und. Pollux; — c) foran *κ*-lyden egs. underl. til ce-, hvi. equis; df. egi. m. selve ce: ecere; — d) endel. ved Tilfætn. af Bogst. „n“ blev en, f. m. f.; — not.: om denne Partikel f. Madv. ad Cie. Fin. p. 75.

Cēa, æ, f.: en af de cycladiske Øer, ligesomver Sunium, navnfyndig som Digteren Simonides's Fødested, (hod. Zia), hed egi. Ceos, (*Κέως*), Plin. 1, 20, egi. Cia, (*Κία*), Liv. 31, 15; — f. egi. und. Cos; — bb) df. Cēus, 3; ceiff, gens, Ovid., Simonides, Cie.; eg med Hensyn paa denne Digter: ~ Camenae, Hor. Od. 4, 9, 8, neniae, ibd. 2, 1, 12, (hans Digte); — b) df. Cēi, orum, m.; Jndvænerne paa Den Cēa, Cie. Div. 1, 57, — not.: f. egi. und. Cos.

Cēhren, ēnis, m., *Κεχρῆν*: Fled i Troas; som Fledgæ: Fader til Denene, Sabin. Ep. 89; egi. til Hesperie, som deraf heter: — Cēhrenis, idos, f. Stat.; acc. Cēhrenida, Ovid. Met. 11, 769.

Cēcōpia, æ, etc., f. und. figd. — Cēcrops, opis, m., *Κέκροψ*: den ælste Konge i Attika, var indvandret fra Ægypten, og havde anlagt Sorgen Cēcropia, Hygin.; — egi. var han efter Høsten: geminus, (hals Menneise, hals Slange), Ovid. Met. 2, 555; — B) df. 1) Cēcōpius, 3; a) cēcropist, arx, Ovid.; egi. absol. Cēcropia, (se. arx): Førgen i Athenen, Plin. 7, 57; df. egi. „meten.“ i Athenen, Catull. 61, 79; — b) attisk el. atheniensist, fines, Lucr., coloni, Prop., apes, Martial., (f. und. Hymettus); men ~ Eumolpus, (som født i Athenen), Ovid. Met. 11, 93; men ~ cothurnus, (den Atheniensiske elendommelige Tragødie), Hor. Od. 2, 1, 12; men ~ domus, ibd., (f. und. Proene o. Pandion); — 2) Cēcōpides, æ, m.: mandlig Efterkommer af Cēcrops; voc. Cēcropida, (i. e. Theseu), Ovid. Met. 8, 551; — pl. Cēcropidae, arum, m.: Athenienserne, Ovid. Met. 7, 486; — 3) Cēcōpis, idis, fem. patronym.; a) Efterkommer af Cēcrops; df. Ovid. Met. 2, 806; hans Datter Aglauros; men ibd. 6, 667, in pl.: R. Pandion's Døtre Iphigene og Philomela; — b) Atheniensere, Juvenal. 6, 186; — c) egi. adj., f. attisk el. atheniensist, terre, Ovid. Her. 10, 100.

cēdenter, adv.: viggende el. undvigende, Coel. Aur.; af — I. cēdo, cessi, cessum, 3; v. n.; I) „egenl.“: at gaac el. stride hen el. frem; (men i denne Vem. afene sieb. o. „poet.“, f. d. sædv. incedo); vid. Plaut.

Cas. 2, 8, 7 v. 10, o. Hor. Sat. 2, 1, 65; — II) sædv. „everf.“; A) „alm.“; om en Virkiembed el. Begivenhed, edl.: at gaac frem el. at udviste sig saa el. saa; — quae prospere ei cesserunt (ge-ta: hans betlige Jøretager), Nep. Dat. 1; cf. Sall. Cat. 26; figd. ~ bene, male, Hor. Sat. 2, 1, 31 v. 32, o. A.; egi. ~ male alicui, Ovid. Met. 10, 80; cf. Virg. Aen. 11, 118, v. Quintil. 10, 2, 16; utcumque cesserit. (hvord det saa gaaer), Curt.; credit in vanum (labor). Senec. Hippol., — b) ~ pro aliqua re, (gaac el. gielte derfor), Colum.; epulae pro stipendio cedunt, Tac. Germ. 14; — B) „bef.“ med Hensyn paa en terminus a quo, heter cedere fremdeles; 1) at træffe sig tilbage el. bortferne sig, at vige Platsen, edl.; — ego cedam atque abibo, Cie. Mil. 31; ~ ex ingrata civitate, ibd. 30; ~ e patria, id., patria, id., Italia, id., Nep., Tac.; — df. egi. pragnant: ~ e vita, Cie. Brut.; ~ vita, Tac. Hist. 2, 55; at forlade Livet, at døe; — b) egi. om Ting; at gaac bort el. frunde hen, edl.; — succus cedit de corpore, Lucr., coma de vertice, Catull.; cf. Lucr. 3, 219; — navnl. egi. om Tiden: horae quidem cedunt, et dies, et menses, Cie. d. Senect. 19; egi. om andre Begreber; ut, nisi etc., memoria cessisset (ea res: var den Sag bleven glemt), Liv. 2, 33; non cessit fiducia Turno (dat.: Mæret forled ham ikke), Virg. Aen. 9, 126; — bb) df. egi. a) i Krigsforret: ~ de oppidis, (romme dem), Cie. Att. 7, 22; ~ loco, Nep., Liv., o. A., (forlade sin Pls. el. Stilling); egi. ~ ex loco, Liv. 3, 63, ex acie, id.; — b) i Søndelsforret: ~ foro: ephore at betale, erklære sig insolvent, Senec., Juvenal.; men ~ bonis, dets alm.: at afstaae sin Gienbom, alicui, til nogen, vid. Cie. Mil. 27, v. id. Off. 2, 23; dets em en Debitor: at giøre Ord; hvi. cessio honorum, Dig.; — c) ~ alicui, egi. absol. cedere: ligesom at gaac afseien derfor; df. a) at vige, navnl. for det Stærkere; quasi locum dare, et cedere, (om Løsten), Cie. N. D. 2, 33; — ubi vinci necesse est, expedit cedere, Quintil.; cf. Hor. 1, 6, 6; ~ temporis, minis, etc., Cie. Sest. 29; cf. Nep. Cim. 3; ~ oneri, Quintil.; cf. Virg. Aen. 6, 95; — egi. i Krigsforret; Viniatho exercitus nostri ... cesserunt, Cie. Off. 2, 11; men Liv. 8, 38: loco iniquo, non hosti cessum; men ~ in tutum, id. 2, 10; — b) at vige derfor i Vard el. Jortrin, at være ringere, at staa tilbage; — ~ virtute alicui, Caes. B. G. 2, 6; cf. Cie. N. D. 2, 61; egi. uten abl., id. Brut. 6; men in impers. pass.: ut non multum aut non omnino Graecis cederetur, id. Tusc. 1, 3; — egi. cedere alicui re, Nep. Chabr. 2, men de aliqua re, Plin., egi. per aliquid, id.; — c) at vige derfor, at seie sig derefter; cessit auctoritati etc., Cie. Liz. 7; cf. Hor. Od. 3, 11, 15, v. Virg. Aen. 2, 701, Tac. Ann. 3, 16; — d) endel. egi. m. tilføiet acc.; multa multis de jure suo cedente etc., Cie. Off. 2, 18; cf. id. Sull. 16; currum ei cessuri ... videntur, Liv. 15, 39; ~ victoriam hosti, Justin.; ~ alicui imperium, id., possessionem, Dig.; — egi. m. Objektsfækt.: si plerumque dure Diere cedit eos, Hor. Ep. 2, 1, 67. (Sentl.); egi. m. ut c. conj., Dig.; — e) med Hensyn paa en terminus ad quem: at gaac el. fomme derhen, Plaut. Aul. 3, 5, 42 v. 52; men id. Capt. 2, 2, 103; hoc cedere ad factum, (at dette kommer til Udførelse); men Tac. Ann. 6, 43: omnes in unum cedebant, (tiltrædte den samme Mening); — 2) df. egi. a) ~ alicui el. i aliguen: at fomme til nogen, at tilfælte nogen; — ut etiam is quaestus huic cederet, (som i hans Lemme), Cie. Verr. 2, 70; captiva corpora Romanis cessere, (blev deres Del af Byttet), Liv. 31, 46; cf. Virg. Aen. 3, 33, men ~ alicui in usum, Hor. Sat. 2, 2, 131; — Pompeji potentia cito in Caesarem cessit, Tac. Ann. 1, 1; men cedere in praedam paucorum, (blive til Bytte for Saa), Liv. 6, 14; cf. Hor. Ep. 2, 2, 174; men Liv.

13, 19: praedae alia militum cessere; — b) ∞ in aliquid, ligesem abire in aliquid, (gaade over dertil, ferandres dertil); — poena in vicem fidei cesserat, (var traadt iftedet derfer), Liv. 6, 31; injuria cessit in gloriam filii ei, Plin. 35, 36.

2.cēdo: gammel Imperativform af demonstr. cē, og af et m. imperat. *dōs* beskjægtet Dø; — df pl. cētte, (ctr. f. cedite); — I) „alm.“: giv bid el. staf bid, odt.; — puerum ... mihi cedo; ego alam, Ter. Heec. 4, 1, 86; cedo dextram, id., Plaut.; cētte dextras, id. Merc. 5, 4, 4; liget. cētte manus vestras, Enn. ap. Non.; cedo senem, (staf ham bid), Ter.; cedo quemvis arbitrum, id.; — b) eaf. m. ligd. nt; cedo, ut bibam, (staf mig at driffe), Plaut.; cedo, ut inspiciam, Plaut. Cure. 5, 2, 51: cedo experiamur, Appul.; — II) „bef.“: lab hore, el. sig frem, odt.; age, age, cedo istuc tuum consilium; quid id est? Ter. Heaut. 2, 3, 19; unum cedo auctorem tui facti, Cic. Verr. 5, 26; cedo igitur, quid faciam, Ter.; cf. id. Andr. 4, 4, 21; — not.: cedodum (ligesem agedom), herud dermed! Ter. Phorm. 2, 2, 15.

cēdrēlate, es, f., *zēdrelātē*: Cedergrannen, etflags høistammet Cedertræ, Plin. 13, 11. — cēdrēus, 3, [cedrus]: af Cedertræet, oleum, Vitruv. — cēdrīa, ae, f., *zēdrīa*: Hæpirt af Cedertræet, Colum., Plin. — cēdrīnus, 3, *zēdrīnos*: af Cedertræ, trabes, Plin. — cēdrīs, idis, f., *zēdrīs*: Cedertræets frugt, Plin. — cēdrīum, i, n., *zēdrīum*, Cederolie, Plin. — cēdrus, i, f., *zēdros*: en Art af Cedertræet, hvis Ved udbreder Bellagt, og hvis Olie bevarer fra Jærtaabnelse; vid. Plin. 16, 76 o. 78, (Juniperus oxycedrus L.); — 2) „meton.“: linenda cedro (carmina, som fortiene at blive udbedde), Hor. A. P. 332; hyp. Pers. 1, 42: cedro digna locutus.

Cēlaenae, arum, f., *Kēlaenai*: By i Sterphrygien, ved Mæander, hvor, efter Mythen, Kampen imellem Marsyas o. Apollo fandt Sted, Lucan., Stat.; — df. Cēlaenaeus, (-eūs), 3: cēlaenæist, benævnt efter Cēlaenæ el. efter Marsyas; — ∞ concubinus, Martial. 5, 41, (i. e. Attis); ∞ amores, (Guldinden Cybele's Eftfø), id. 11, 204; men ∞ buxus, (Marsyas's Høite), Stat. — Cēlaeno, us, f.; I) Datter af Atlas, blev som Meide fat paa Himmelen, Ovid. Her. 19, 135; — 2) en af Hæpirtene; ∞ dira, Virg. Aen. 3, 211; men Juvenal. 8, 130, „overf.“: ∞ unguibus nummos raptura.

cēlate, adv.: hemmeligen, forborgent, Amm.; — cēlatim, adv.: = frgt., Sisen. ap. Non.; o. — cēlātor, oris, m.: sem skuler el. giemmer, Lucan. 10, 286; — [celo].

celeber, bris, bre, [advidet Form af creber]; I) „alm.“: A) som findes i Mængde, hyppig el. talrig, odt. (alts. f. creber el. frequens); — ∞ gradus, (ferdoblet el. hurtigt Skridt), Att. ap. Non.; celeberrima verba, Ovid.; men celebriora verba, (i. e. magis usitata), Gell.; — B) hvor en Mængde er tilstede; df. om Steder: stærkt befest, festerig, fuld af Menneſter; — celebres, an deserti (sint loci), Cic. Part. Or. 10; loco celebri, an secreto, Quintil.; cf. Cic. Arch. 3; ∞ oraculum, id., convivium, Tac.; — in foro celeberrimo, tanta frequentia, Cic. Verr. 3, 58; cf. Nep. Dion. 10, o. Hor. Ep. 1, 17, 28; — poet. egi. o. abl.; vid. Ovid. Met. 2, 218; — II) „bef.“ o. „overf.“: som æres el. festligholdes ved talrige Jersamlinger; df. beromt, udmærket, herlig; vid. Liv. 25, 12; — ∞ Tiresias fama, Ovid., Daedalus ingenio artis, id.; liget. celeberrimus quisque ingenio, Tac. Agric. 1; in hoc genere celebrer, Plin.; — egi. absol.: ∞ duces, Vell., patroni, Suet.; ∞ nomen, Liv., responsum, id.; „poet.“ egi. ∞ dea, Ovid., Diana, Hor.; egi. e. dat., Tac. Ann. 2, 88; — not.: celebris som masc., Tac. Ann. 2, 88, ostere, o. Al.; — df. celeberrime, adv. superl., (af inus. celebriter): meget hyppigen; ∞ acclamatum est, (af en stor Mængde), Suet. Tib. 52.

celebrabilis, e: berømmelig el. udmærket i sit Slags, Amm.; — cēlēbratio, onis, f.; I) „egent.“: A) „alm.“: talrig Sammentøst el. Jersamling; in pl., Cic. Off. 1, 4; cf. id. Sull. 26; — B) „bef.“: festlig Jersamling; df. ∞ ludorum, (deres Høitideligholdelse), Cic., Tac.; liget. ∞ sacri, Plin., epuli, Vell.; — II) „overf.“: Udmærkelse el. Hyperligbet; habere celebrationem, (være beromt), Plin. 31, 10; o. — cēlēbrator, oris, m.: sem herliggjør; ∞ triumpho, Martial. 8, 78; — [celebro]. — cēlēbratus, 3: partie. o. adj. af celebrō.

cēlēbro, ēre, v. n. incl.: at blive udbredt el. beromt; qualis etc., fama celebrat tua, Att. ap. Non.; o. — celebrius, atis, f.; I) „egent.“: A) „alm.“: stor el. talrig Jersamling, judiciorum, (enfring Domshofene), Cic. Fam. 7, 2; men ∞ audientium, Quintil., totius Graeciae, Cic. Tusc. 5, 3; ∞ loci, id., Tac.; egi. absol.: odi celebratē, fugio homines, Cic. Att. 3, 7; — B) „bef.“ egi.: festlig Jersamling; ∞ supremi diei; høitidelig Sigbegangelse, Cic. Mil. 32; cf. Liv. 30, 38; — II) „overf.“: Jersatigelse el. Berømmelse el. Berømmelse; celebratē sermonis hominum consequi, Cic. d. Rep. 6, 19; cf. id. Off. 2, 13; ∞ famae, id., nominis, Suet.; — [celeber].

cēlēbro, avi, atum, i, v. a., [celeber]; I) „egent.“: A) „alm.“: i Mængde el. ofte at besæge (en Person el. et Sted) el. at komme derhen, odt.; — faaf. om Elitere: ∞ domum alicujus, Cic. Mur. 34; men patrios celebrare penates, Tibull. 1, 3, 33, (i. e. domum redire); ∞ aliquem magistrum, (som Jærer), id. 1, 4, 75; ∞ forum, Ovid., silvas, id., viam, Cic.; cf. Lucr. 5, 1166; — B) „bef.“ (i Mængde) at bivaane el. fejre el. høitideligholde; — ∞ festos dies, Cic., Sall., Liv., o. Al.; ∞ convivium, Cic., nuptias, Liv., egi. solemnia el. officium nuptiarum, Suet.; ∞ exsequias, Liv.; cf. Nep. Timol. 5; — II) „fig.“: A) „overf.“: I) ostere el. tilfammen at foretage el. anvende, odt.; — Intro abite, atque haec cito celebrate, Plaut. Pseud. 1, 2, 35; ad eas artes ... celebrandas, (til deres flittige Behandling), Cic. d. Or. 1, 1; cf. ibid. 3, 28; ∞ genus (quoddam) divinationis, id.; ∞ jurisdictionem, Liv., popularem potestatem, id. 2, 42; cf. Tac. Hist. 2, 49; — 2) ∞ aliquid aliqua re: ofte at anvende derved, at opfylde dermed; vid. Cic. Sest. 55; ∞ ripas carmine, Ovid.; Neu juvenes celebrat multo sermone, (hun maa ifte tale meget med dem), Tibull.; cf. Cic. Prov. Cons. 9; — B) „ment.“: I) „alm.“: at bekiendtgjøre el. udbrede; vid. Cic. Mur. 41, o. id. Coel. 3; liget. qua re celebrata, id. Div. 1, 17; — 2) df. estere: omtaler med Berømmelse, ferberliger, lovpriser, besynger; — vid. Cic. Rab. Post. 16; ∞ nomen alicujus scriptis, id., facta alicujus pro maximis, Sall. Cat. 8; egi. ∞ aliquem, ut socium laborum etc., Tac. Ann. 4, 2; men Ovid. Met. 7, 50: servatrix ... matrum celebrare turba; — egi. paa andre Maader at høre el. ære; ∞ aliquem admiratione, Tac., obsequio, id.; cf. Cic. Fin. 2, 31, o. id. Flacc. 38; men ∞ litora ludis, Virg. Aen. 3, 280; — III) partie. celebratus, 3, egi. som adj.; A) „egent.“, ligesem frequens: hyppig el. idelig, meget brugt el. brugelig; — quid ... tam tritum atque celebratum ... quam etc., Cic. Flacc. 27; liget. celebratum est usque in proverbium, Quintil.; — compar.: ∞ usus anuli, Plin.; ∞ verbum, Gell.; — B) „overf.“: a) festlig el. glimrende: celebratio supplicatio, Liv., dies, Ovid.; — b) ferberliget el. beromt; vid. Suet. Aug. 18. — celebrus, 3, som Biserum af celebrer, Gell. 19, 4, inc.

cēler, ēris, ēre, [inus. cello, *zēllō*, d. e. drøyer]: hurtig, hastig, ilende; — face (f. fac) te propere celerem, (skynd dig af alle Kræfter), Plaut. Trin. 4, 3, in., cf. Att. ap. Cic. Fin. 5, 11; ∞ pennae, Hor., sagittae, id., Ovid.; ∞ rivi, id., venti, Hor., lupi,

Tibull.; ∞ navis, ratis, classis, id., carina, Ovid.; ∞ motus, lapsus, ictus, Lucr., turbo, Virg.; — „poet.“ ogf. om Guverner: ∞ Mercurius, Hor.; ∞ deae, vid. Ovid. Met. 2, 119; ∞ Diana, id., Cynthia, Hor.; — ogf. c. inf., id. Od. 3, 12, 10; men celer nandi, Sil.; — II) „fig.“: hastig, hurtig; Oderunt sedatum celeres, Hor. Ep. 1, 18, 50; mens, qua nihil est celerius, etc., Cic. Orat. 59; ∞ oratio et concitata, id., ∞ et mobilis, Quintil.; — men ∞ consilium, Ter. Phorm. 1, 4, in., (overilet el. forevæen Føslumning); cf. Liv. 9, 32, o. ∞ iambi, (hurtige), Hor. Od. 1, 16, 21; fa a celerima, Virg. Aen. 12, 507; ∞ mors, Tibull.; — not a: m. celeris, Cato ap. Prise.; fem. celer, Liv. Andr. ibd.; superl. celerissimus, Eum. ibd.; — not. b: ogf. er Celer: romersk Tilnavn; faal. Qu. Metellus Celer; — pl. Celeres, vid. s. 1.

*celēranter, adv.: hurtigen, ilende, huc cursum capere, Att. ap. Non.; o. — celeratim, adv.: = frgd., Sisenn. ap. Non.; — [celero]: — celere, femadv. af celer: = frgd., Eum. ap. Non., Plaut. Cure. 2, 3, 4. — Cēleres, um, m., [best. m. celsus, cello]: eprtl.: som rager høit i Veiret; cf. ældgamelt Benævnelse paa de romerske Patricier og Riddere; vid. Plin. 33, 9, o. Cic. d. Rep. 2, 20.

cēleripes, edis, adj., [celer, pes]: rappedet; venit ille celeripes, qui etc., Cic. Att. 9, 7. — celeritas, atis, f., [celer]: I) „egenl.“: Hurtighed, Hasthed; vid. Cic. Tusc. 4, 13; ∞ pedum, id., peditum, Caes., navis, Cic., equorum, id.; ∞ veneni, (cens hurtige Bistning), id.; men ∞ belli, (opp. tarditas et mora), id. Phil. 5, 9; — ogf. m. in; ∞ in capiendis castris, Caes. B. G. 7, 46; — ogf. in pl.; vid. Cic. Off. 1, 36; — II) „fig.“: A) om Tælen; ∞ orationis, Cic. Quintil., dicendi, Cic.; ∞ syllabarum, id., Quintil.; — B) om Mændene; ∞ animorum, Cic., ingenii, id.; cf. Nep. Eum. 1; ∞ consilii, id. Ages. 6, cogitationis, Quintil.; cf. id. 12, 10, 65: hanc vim et celeritatem etc.

cēlērīter, adv. af celer: hurtigt, ilende, mittere, Cic.; sat celeriter fieri etc., Suet. Aug. 25; celerius omnium opinione, Caes.; mens celerime multa simul agitans, Cic. Fin. 2, 14. — celeritudo, inis, f.: Biform af celeritas, Varr., inc. — cēleriuscūle, adv. dem. af adv. compar. celerius: noget for hurtigen, dicere, Auct. ad Her. 3, 14.

cēlērō, avi, atum, 1, v. a. o. n., [celer]: I) act.: gjør hurtigere, fremstjynder, gradum, Virg., viani, id., fugam in silvas, id.; ogf. pass.; vid. Lucr. 5, 302; cf. Tac. Ann. 2, 5; — II) neutr.: iler, stjynder mig; circum celerantibus auris, Lucr.; cf. Catull. 63, 26.

cēles, etis, m., zēlys; I) Bøddelsbøst; cf. ogf. den derpaa Riddende, (som Billedstøtte), Plin. 31, 10; — 2) hurtigseilende Jagtskib, (d. latinske celox), vid. Gell. 10, 5. — cēletizontes, zēlystizontes, (de paa Bøddelsbøstene Riddende): et kunstværk, vid. Plin. 31, 19.

Cēlēus, i, m., Κελεός: mytisk Konge i Eleusis, Jader til Triptolemus; blev af Gudinden Ceres undervist i Agerbruget; vid. Ovid. Fast. 4, 508, o. Virg. Ge. 1, 165. — celeusma, atis, n., zēleusma: det Tilraab, hvormed Zēlestis's G. Jormændene angiver Tæsten for Rorsløstet, Martial. 3, 66; — eticel. ogf. celeusma, ae, f., Venant. — celia, ae, f., [spanst Ord]: en Vilst i Spanien, Plin., Flor.

cella, ae, f., [ester Fest. af celo, giemmer]: I) „alm.“: Bevaringssted el. Kammer el. Afstue, navn. til Brugter og andet Forraad, ogf. til Husdyrene, osv.; — cella olearia, vinaria, penaria, Cato, Colum., o. A.; cella columbarum, anserum, Colum.; ogf. Bicellen, Virg. Aen. 1, 433, o. Plin. 11, 10; — aliquid in cellam dare, emere, imperare: levere, indbringe, befale leveret til Forraads-kammeret el. Kæstet; vid. Cic. Verr. 3, 87, o. id. Div. in Caecil. 10; — comit er: cella promptuaria, f. carcer, Plaut. Amph. in.; — II) „bes.“:

a) fem en Del af Baaningshuset: lidet Kammer, et Cabinet, Ter. Ad. 1, 2, 13; navn. ogf. Kammer til Lynder og Slaverne, Cato, Cic. Phil. 2, 27, Hor. Sat. 1, 8, 8; ogf. et indre Kammer el. Afstue til hemmelig Brug, Juvenal., Martial.; ogf. et Afstue i Badet, Pallad.; — b) den Del af Templet, hvori Gudebilledet staaer, Capellet, edl.; Cic. Phil. 3, 12, Liv. 5, 50, oftere, o. A.

cellariolum, i, n., demin. af cellarium. — cellaris, e: Biform af flgd., Colum. 8, 8. — *cellarius, 3: hørende til Forraads-kammeret, sagina, Plaut. Mil. gl. 3, 2, 31; — 2) oftere subst.; a) cellarius, i, m.: Kældermester, Proviantforvalter, edl., Plaut., Colum.; — b) cellarium, i, n., ligesom cella: Forraads-kammer, Dig.; — „meten.“ ogf. Forraad af Dyrvarer, Cod. Theod.; o. — cellatio, onis, f., ligesom cella: Kammer, servorum, Petron.; — [cella].

cello, ere, v. a., ligesom zēllō: driver frem el. op; er vel selv inus.: men dog at mærke som Etam: ord til celer, celox, celsus, og som simplex til ante-cello, excello, etc.: f. ogf. celsus s. 1. — cellula, ae, f., dem. af cella: lidet Kammer, Trælle-kammer, Ter. Eum. 2, 3, 18; ogf. lidet Kippe, Petron.; cf. — cellulanus, i, m.: den enstemme Munk i sin Celle, Sidon. — Celmis, is, m., Κέλμης: en af Dactylerne el. Corybanteer, Mep af Juppiter forvandler til Etænen adamas, Ovid. Met. 4, 282.

cēlo, avi, atum, 1, v. a.: skuler, holder hemmelig el. forbergen, etl., prægnant ogf. m. Bibeag. af Underfundighed, vid. Cic. Off. 3, 13; A) m. dobbelt acc.: at skule noget for nogen; — Te atque alios partum ut celaret suum, Ter. Heec. 3, 3, 21; ligel. non te celavi sermonem Ampii, Cic. Fam. 2, 16; cf. Nep. Eum. 8; — cf. pass.: nosne hoc celatos (esse) tamdiu? Ter. Heec. 4, 4, 23; — bb) herlit mærkes; a) Brugten af de, f. acc. rei; Bassus noster me de hoc libro celavit, Cic. Fam. 7, 20; cf. id. Deiot. 9; ligel. hos pass.; te maximis de rebus a fratre esse celatum, id. Fam. 5, 2; cf. id. Sull. 13, o. id. Cluent. 66; — b) dat. pers. hos pass.; id Alcibiadi diutius celari non potuit, Nep. Alc. 5; cf. Auct. B. Al. 7 (Oudend.); — B) m. enkelt acc., men paa en dobbelt Maade; neml. aa) c. acc. rei el. pers., som Verbet's nærmeste Object; cf. a) om Ting og Begreber: at giemme el. dølge el. skule; — b) ∞ gaudium, Ter., iras, id., sententiam, Cic. Acad. 2, 18; cf. Hor. C. S. 10, o. id. Od. 4, 14, 45; ∞ vultus manibus, Ovid. Met. 4, 683; — cf. pass.: quod celatum est atque occultatum, Plaut.; cf. Ter. Andr. 1, 1, 105, ogf. Hor. Od. 4, 9, 30, o. A.; — b) ∞ aliquem: skule el. holde skint; plosque hi celant etc., Caes. B. C. 1, 76; qui fugitivum celavit, fur est, Dig.; cf. Virg. Aen. 9, 125; — cf. pass.: celabitur auctor, Hor. Sat. 2, 4, 11; cf. Suet. Calig. 11; — bb) c. acc. pers., som Verbet's fiernere Object: at holde nogen i Uvidenhed, at unddrage sig el. undgaae nogens Kundskab; vid. Cic. Deiot. 6, o. id. Off. 3, 13; — cf. pass.: quum etc. celabar, excluder, id. Agr. 2, 5; cf. Tibull. 1, 8, in.: Non ego celari possim, quid etc.

celostrata antepagmenta, Vitruv. 4, 6, nris Læfmaade med nris Bem. (hvær nogle ville læse: celostrata, d. e. indlagte med Horn, andre: c'athrata, d. e. forsynede med et Gitter). — celox, ocis, f., [at sammest. m. celer, ligesom atrox m. ater, etc.], se. navis: Hurtigseiler, let Jagt, (zēlys), oftest foret.; dog ogf. Liv. 21, 17, Plin. 7, 57, o. A.; — b) hos Plaut. ogf. adj.: hurtig, (dog m. Henspielen paa d. figd. Bem.); operam celocem hanc mihi, ne corbitam, date, id. Poen. 3, 1, 40.

*celse, adv.: høit, i Veiret; compar.: ∞ evagari, (om Binstoffen), Colum.; — b) ogf. „overf.“: celse nati, (af høi Byrd), Stat.; o. — celsitudo, inis, f.: høi el. opreist Stilling, corporis, Vell.; — b) figd.

„overf.“ som *Crestitell*, og svarende til vort: *Seibed*, *Cod. Theod.*: — [figd.].

I. celsus, 3; *eprel.*: *partic.* af *inus. cello*, (lige-
som *treven* i *Veiret*); *cf. factv.* som *adj.*: *hævet* el.
reist i *Veiret*, *epheiet* el. *bei*: I) *egenl.* el. om en
Reining; — (*deus homines*) *humo excitatos celsos* et
erectos constituit, *Cic. N. D.* 2, 56; ∞ *status* et *ere-*
tus, *id.*; men *celsus* in *cornua cervus*, *Ovid.*; men
id. Met. 8, 205; si *celsior* (*ibis*: *fløyer høiere*; *opp.*
demissior); *celsissimo Germano procerior*, *Colum.*;
— ∞ *turres*, *Hor.*, *Ovid.*; ∞ *Appenninus*, *Hor.*; *celsio-*
res acri, *Colum.*; — II) *fig.*: *bei* el. *epheiet*, med
flert eg *beit* *Med.*, *Cic. Tusc.* 5, 14; *quo generosior*
celsiorque est, *Quintil.*; — *egf.* *bei* el. *fernem* el.
æret; in *hanc celsissimam sedem dignitatis atque*
honoris etc., *Cic. Sull.* 2; — *egf.* *ædædæte*: *fæci-*
fende, *brøvende* *fig.*, *overmedig*; *vid. Cic. d. Or.* 1, 49;
men *celsique* et *sæp* *hæd* *dubia feroces etc.*, *Liv.* 30,
32; *cf. Hor. A. P.* 312. — 2. *Celsus*, *A. Cornelius*. *frev*
und. Augustus o. *Tiberius* *flere* *Barter*, *byeraf* *enem*
hæde; *Libri VIII de re medica*; *vid. Quintil.* 12, 11, 21.

Celtæ, *arum. m.*, *Κελται*: *Celterne*, den *fiere*
nerdeuropæiske *Helstamme*, som *er* *bekjendt* *under* *dette*
Navn; — *derim.* *hos* *Nemerne*: *Judeaernerne* i *r.* *fyldige*
Gallien; *vid. Caes. B. G.* 1, 1, *Liv.* 3, 31, *Mela* 3, 2 o. *Plin.*
4, 31; — b) *df.* *Celticus*, 3: *celtist* el. *fydgallist*; ∞
Gallia, *Plin.* 1, c.; men *Sil.* 1, 46: ∞ *rua*, (i *Over-*
italien); — *not.*: *Celtici, orum. m.*: *Folk* i *d.* *indre*
Sispanien, (o. *best.* *m.* *fygd.*), *Mela*, *Plin.* 4, 31; —
df. adj.: *Celticus*, 3, *gens*, *Mela*; *cf. Plin.* 1, c.

Celtiberi, orum. m.: *Celtibererne*, (*neml.* som
Blanding af *Iberer* og *Celter*), *Folk* i *Nellembispanien*.
Plin. 3, 1, *Caes. B. C.* 1, 38, *Hor.*, o. *A.*; — *sing.*
Celtiber, *eri*: en *Celtiberer*, *Caull.* 3, 17; — B) *df.*
1) *Celtiber*, a, *um*: *celtiberist*, *teriae*, *Martial.*, *urbes*.
Val. Max.; — 2) *Celtiberia*, *ae. f.*: *Celtiberien*, *Caes.*
B. C. 1, 61, *Cic.*, *Flor.*; — b) *df.* *atter* *Celtiberius*,
3: *celtiberist*, *terra*, *Caull.* 1, c.; — 3) *Celtibericus*,
3: *celtiberist*, *viae*, (*Armbaand*), *Plin.*, *bellum*, *Liv.*
42, 3, *Val. Max.*

Celtice, *adv.* af *Celticus*: *paa* *Celtist*, *loqui*,
Sulpic. Sev. — *Celtici, orum. o.* *Celticus*, 3, *f. und.*
Celtæ: — *celtis*, *is. f.*: en *afrikansk* *Venusart*, *Plin.*
13, 32. — *cēmos*, *i. m.*, *κημός*: *efslags* *ubekjendt*
Plante, *Plin.* 27, 35.

cēna, *ae. m.* *Afledninger*, *f. und.* *coena*, etc. —
Cēnaeum, *i. n.*, *Κηναίον*: *Ferbjerg* *paa* *Cubea*,
Mela 2, 7; *df.* — *Cēnaeus*, *i. m.*: *Juppiter*, som
bar *sit* *Tempel* *paa* *hint* *Ferbjerg*, *Ovid. Met.* 9, 136.
— *Cenchraeae*, *arum. f.*, *Κενχραῖαι*: den *ene* af
Cerintbens *trente* *Navne*, *v.d.* *d.* *fævnisse* *Bugt*; ∞
Corinthiacae, *Ovid. Trist.* 1, 10, 9; — b) *df. adj.*: *Cen-*
chraeus, 3, *manus*, *Stat.* — *Cenchreïs*, *idis. f.*;
1) *Gemalinde* af *Cinnyras*, og *Moder* *til* *Nyrrha*, *Ovid.*
Met. 10, 435, *Hygin.*; — 2) en *D* i *Ægærbævet*,
Plin. 4, 19. — I. *cenchris*, *idis. f.*, *κενχρίς*: en
Falkart, *Plin.* 17, 73. — 2. *cenchris*, *is. (in). m.*,
κενχρίαι: *efslags* *pletter* *Ælange*, *Plin.* 20, 90, *Lucan.*
9, 712. — *cenchros*, *i. m.*, *κενχρός*, (*Dirteform* el.
Dirte): *efslags* *ubekjendt* *Græstien*, *Plin.* 37, 15.

Cenina, *ae. etc. f. und.* *Cænina*. — *Cenōmani*,
orum. m.: en *celtist* *Helstamme* i *Gall. Cisalp.*, *Plin.*
3, 23, *Liv.* 5, 35. — *cenotaphium*, *i. n.*, *κενότη-*
γιον: *lomt* (*Grævminde*, (*tumulus inanis*, *Virg.*), et
Cenotaph, *Dig.*, *Lamprid.*

I. censeo, *sui, sum*, (*situm*), 2, v. a; I) *egenl.*:
A) „alm.“: *veier* el. *arveier*; *df.* *vurderer* el. *tavrer*;
— *accipiat* *illuc* *expensa*, *neque* *censeat*, *Plaut. Truc.*
1, 1, 54; *cf. Cic. Parad.* 6, 2; — B) „bef.“ el. i *Forret-*
ningsproget: I) om *Censor*: at *vurderer* el. *controllere*
Borgernes *Formue*, el. at *opregne* *deres* *Navne*; *vid.*
Cic. Leg. 3, 3, *ex XII Tabb.*; men *id. Verr.* 2, 56: *quinto*

quoque *anno* *Sicilia* *censetur*, etc.; *cf. id. Att.* 1, 18;
— *df. m.* *bef.* *Senjyn* *paa* *Mandtallet*; *miia* *octoginta*
eo *lusto* *civium* *censa* *dicuntur*, *Liv.* 1, 49; *cf. id.* 9,
19; — *derim. m.* *bef.* *Senjyn* *paa* *Formuen*, *f. Gell.*
7, 13; *hvf.* *capite* *censi*, (*hvís* *blotte* *Navne* *indføres* i
Mandtallet), *Dig.*; — *esse* *censui* *censendo*, *Cic. Flacc.*
32, om *faste* *Grundomme* el. *praedia*: at *funne* *ind-*
føres i *Censor* *istjerne*; men *Liv.* 43, 14, om *Censor*:
legem *censui* *censendo* *dicere*, (*afstede* en *Formular*
for *den* *forestaaende* *Census*); — 2) om *Borgerne*: at
angive *sin* *Person*, *Formue*, *efv.*, *til* *Indførelse* i *Cen-*
soristjerne; — in *qua* *tribu* *denique* *ista* *praedia* *cen-*
suisti? *Cic. Flacc.* 32; — i *denne* *Bem.* *egf.* som *v.* *depon.*
a.; *voluisti* *magnum* *agri* *modum* *censeri*, etc., *ibid.*;
— h) *df.* *subst.* *censum*, *i. n.*, *ligesom* *2. census*,
den *hos* *Censor* *angivne* *Formue*; *df.* *alm.* *Formue*;
pl.: *fortunata* *censum*, *Cic. ap. Non.*; — II) „fig.“:
A) „alm.“: I) *vurderer* el. *bedømmer* *Gienstandens* *indre*
Værd: — In *quo* (*anulo*) *censendum* *nil*, *nisi* *dantis*
amor, *Ovid. Am.* 2, 15, 2; — *df.* *prægnant*: *censeri*
aliqua *re*: *blive* *vurderet* el. *anset* el. *agtet* *derved* *ef-*
følge *deraf*, *Senec. Ep.* 76, o. *Plin. Pan.* 15; *ligel.* *varia*
multiplicique *doctrina* *censeri*, *Suet. Gramm.* 10; —
2) at *være* af *den* *Mening*, at *holde* *derfor*; *egf.* at
holde *for* *billigt* el. *tieligt*; — *non* *vidisse* *undas* *me*
maiores *censere*, *Plaut. Rud.* 1, 2, 78; *cf. Cic. Phil.* 12,
9, o. *Hor. Ep.* 1, 6, 5; — *censere*, *eas*, (*hvør* *ut* *er*
ufaldet), *Plaut.*; *cf. Hor. Ep.* 1, 14, *fin.*; *nunc* ... *surgend-*
um, *censere*, *Cic. d. Or.* 2, 90; men *tibi* *igitur* *hoc*
censere. (*Trig* *raader* *jeg* *dette*), *Cic. Fam.* 9, 2; men *hos*
Comiferne *heder* *censere* i *Svar* o. *absol.*: *det* *mener* *jeg*,
ja *vist*, *oel.*: *vid.* *Plaut. Rud.* 1, 8, 5 *figd.*; — B) „bef.“ i
de *offentlige* *Beraadslagninger*: at *stemme* *derfor*, at
være af *den* *Mening*, *m. acc. e. inf.*, *egf. m. ut*; *vid.*
Cic. Off. 1, 13, o. *Liv.* 2, 4; — *plerique* *censebant*, *ut*
etc., *Caes. B. C.* 1, 67; *egf. m.* *figd. n. e.* *Liv.* 21, 20;
— *egf. m.* *blet* *acc.*; *plerique* *editionem* ... *cense-*
bant, *Caes. B. G.* 7, 77; — b) *df.* *ordentl.*: *censere*
om *Senatet*, (*ligesom* *jubere*, om *Folket*): at *beslutte*
el. *anerkende*; — *quae* *patres* *consuerunt*, *vos* *jubete*, *Liv.*
31, 7; *senatus* *censuit*, *ut* etc., *Caes. B. G.* 1, 35;
ligel. *m. acc. e. inf.*, *Sall. Jug.* 21; men *et* *bellum*
Samnitibus, *Liv.* 10, 12; — *df. fild.*: ∞ *aliciui* *aram*
el. *insignia* *triumphi*, *oel.*, *Tac.*; *cf. id. Ann.* 2, 83.
— 2. *censere*, *ere*, v. n., *foretl.* *f.* *succensere*: *vrædes*;
— *ne* *vobis* *censeam*, *si* etc., *Varr. ap. Non.*

censio, *ōnis. f.*, [I. censeo], (*afene* *for* o. *efteretl.*);
A) „alm.“: *Vurdering*, *Tavering*; — *censionem* *facere*;
at *tavere* de *eneste* *Veier*, *Plaut. Rud.* 4, 8, 9; —
B) „bef.“: *Censorernes* *Formuevurdering*; *df.* ∞ *capit-*
is, (*naar* *afene* *negens* *Person* *indføres* i *Censorernes*
Lister), *Gell.* 10, 28; — *not.*: *efter* *Fest.* p. 42, *brugtes*
egf. *censio* om *den* af *Censorerne* *paalagte* *Straf*; *hvf.*
comist — *ububula*, (*ligesom* *Viidsensur*), *Plaut. Aul.*
4, 1, 15; — b) *fild.* „overf.“: *Mening* el. *Dom*; —
censiones *hae* *de* *nostris* *epistolis*, *Symm.*

censitio, *ōnis. f.*; I) *den* *efter* *Formuevurdering*
fæstsatte *Afgift*, *Spartian.*; — 2) *Beslutning* el. *Besæ-*
ling, *Frontin.*; o. — *censitor*, *oris. m.*: *efteretl.*
Viiform af *censor*, *Dig.*; — [*censeo*, *censitus*]. —
censitas, 3: *Viiform* af I. *census* *und.* I. *censeo*,
Frontin.

censor, *oris. m.*, [*censeo*]; I) „egenl.“: som *vur-*
derer el. *tavrer*; — men *sædv.* *ere* *censores*: en af
treende *Personer* *bestaaende* *Øvrighed* el. *Magistrat*,
der i *Niem* *udnævntes* — *først* *paa* 5 *Åar*. — *deretfer* *paa*
1½ *Åar*; — *deres* *Forretning* *var*: at *indføre* i *Censor-*
istjerne *Borgernes* *Navne*, *Familier*. *Formuer*, *efv.*; — i
den *følgende* *Tid* *førte* *de* *egsaa* *Opføjet* *over* *Borger-*
nes *Sæder*; og *borte* *hertil* *de* *censoriske* *Straffe*: *senā* *u*
movere, (*ufstode* *deraf*); *equiti* *equum* *adiungere*; *civem*
tribu *movere*, el. *aerarium* *facere*, el. in *aerarios* *re-*

ferre; (f. und. aerarius); — ogf. bortfærgagtede Censorerne de offentlige Indtægter, Opførelsen af. Jv. and. sættelsen af de offentlige Anlæg, Anskaffelsen af Officerdyr, osv.; vid. Cic. Leg. 3, 3, o. Liv. 4, 8, ogf. id. 10, 26, oftere; — ogf. d. romerske Censorer havde deres Censorer; vid. Liv. 29, 13, ogf. Cic. Verr. 3, 53 flgd.; — II) „fig.“: stræng Dommer over andre; vid. Cic. Coel. 11, Hor. A. P. 171, o. id. Ep. 2, 110.

Censorinus, i, m.; 1) romersk Tilnavn in gente Marcia, Liv., Vell.; — 2) Navnet paa en Grammatiker fra det tredje Aarh. efter Chr., hvis Skrift: de Die Natali, endnu bæved. — censorius, 3, [censor]; 1) „egenl.“: berende til el. benævnt efter de romerske Censorer; — tabulæ: deres Lister el. Pretorcoller, Cic. Agr. 1, 2; ~ locatio, id. Verr. 3, 6, ogf. ~ lex, ibd. 1, 55, oftere, f. und. censor; — men ~ lex, Cic. Rab. perd. 5: en Embedsanordning af Censorerne; el. ~ edictum, Suet. Rhet. 1; — ~ severitas, Cic., animadversio atque auctoritas, id. Cluent. 42; cf. ibd. 46; ogf. ~ nota; vid. Liv. 24, 18, Quintil.; ~ opus, Cic. d. Or. 2, 90, Suet., Gell., ogf. ~ probrum, Plin., (til at straffes af en Censor); men Colum. 12 præf. er ~ opus: denne Straf selv; — ~ homo, (som har været Censor), Cic. d. Or. 2, 90; cf. Cato Censorius, Quintil. 12, 1, 35; — II) „fig.“: stræng, barsk, daddende; ~ gravitas, Cic. Coel. 15, virgula, Quintil.; men „pect.“: ~ lima, Martial. 5, 80.

censuālis, e, [2. census], (sist. Dvd), berende til Censu, forma, Dig., professiones, ibd.; — B) df. subst.: censuales, ium, m.; 1) som ufsærdige Censurlisterne, Capitolin., o. A.; — 2) Censurlisterne selv, Tertull. — censura, ae, f., [censor]; 1) „egenl.“: Censuren el. Censurembedet, Liv. 4, 8 o. 24, oftere, Cic. Inv. 1, 30, o. Ovid. Fast. 6, 647; — II) df. „fig.“: A) „alm.“: Dem el. Vedommelse, Ovid. Rem. 362; ~ virorum, (Dem over dem), Vell. 2, 36; ~ vini, Plin.; cf. Gell. 12, 2; — B) „bes.“: stræng Dem, Strængbed, parentis, Trebell.

1. census, 3; partic. af 1. censeo. — 2. census, us, m., [1. censeo]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: de romerske Censorers Optegnelse af Bergernes Navne, Jægmister, Jægmærk; vid. Liv. 1, 42; f. ogf. censor; — df. om Censor: census habere, Cic., agere, Liv., Suet., facere, Gell.; — censu prohibere, Cic., excludere, Liv.; — B) df. „bes.“ o. „meton.“: 1) den af Censorerne optagne Jortegnelse over de romerske Bergere, over deres Familier og Eiendomme, osv.; vid. Cic. Arch. 3, ofere, Liv. 39, 44, o. A.; — 2) de romerske Bergers af Censorerne optegnede og controllerede Jormue: her til mærkes: ~ senatorum, (800,000 Sesterter), Suet. Aug. 41; ~ equester, (400,000 Sesterter), id. Caes. 33; cf. Juvenal. 14, 326; — II) df. „overf.“: Jormue el. Eiendom: homo egiens sine censu, Cic. Flacc. 22; cf. Hor. Od. 2, 13, 13, Tac. Ann. 2, 37, o. A.; ~ exiguus, Hor., tenuis, id.; ~ opimo onerare digitos, Plin. 33, 6; — „pect.“ ogf. Rigdom: hvi. Ovid. Fast. 1, 217: dat census honores, etc.; cf. Juvenal. 6, 361; — men „alleg.“ om Taleren Cicero: censu Tullius oris (ved sin rige Velsalighed) Emeritus coelum, Manil.

centaurēum, (-ion), i, n., hvi. Appul. ogf. centauria, ae, f., κενταύριον, (ion): Tusindaplenurt; ~ majus v. minus, Plin. 25, 30, o. Virg. Ge. 4, 270. — *centaurēus, 3: berende til el. benævnt efter en Centaur, rixa cum Lapithis, Hor. Od. 1, 18, 8; o. — Centauricus, 3: = frgd.; ~ lustra, Stat.; — [Centaurus]: — centauris, idis, f., κενταύρις: en Art af centaureum, Plin. 25, 32.

Centaurōmāchia, ae, f.: comist Venævnelse paa Theofalien, Plaut. Curc. 3, 75. — Centaurus, i, m., Κένταυρος, pl. Centauri, orum: vildt Biergjæst i Theofalien; eventil Menneffer og nedentil Heite: forresten

ere de Sommer af Trion ved Juno; hvi. nubigenae, Virg. Aen. 7, 674; f. ogf. Lucr. 5, 886, Ovid. Met. 12, 219 flgd.; Hor. Od. 4, 2, 13, o. A.: men ~ nobilis, Hor. Epod. 13, 11, (i. e. Chiron); — II) af Gestaltens Vighed: Centauren, Eternabillede paa den sørlige Himmel, Hygin., Cic. Arat., Manil.; — not.: Virg. Aen. 5, 122, er magna Centaurus (sc. navis): Navnet paa et Skib.

*centenarius, 3: berende til Tallet 100, numerus, Varr., grex, id.; ~ fistula, (hvi. Blis holder 100 Sommer), Frontin.; ~ basilicae, (som belde 100 Jod i Jrenten), Capitolin.; ~ rosae, (i. e. centifoliae), Tertull.; ~ libertus, (som cier 100,000 Sesterter), Dig.; — 2) ogf. subst. centenarii, orum: = centuriones, Veget.; o. — centenionalis, nummus: etflags liden Mynt, Cod. Theod.; — [flgd.].

centeni, ae, a, („pect.“ ogf. in sing.; gen. pl. centenum, Plin., o. A.), num. distr., [centum]: hvi. 100, el. 100 til hvi.; centenos sestertios militibus est pollicitus, Hist. B. A. 48; cf. centena (sestertia annua), Cic. Parad. 6, 3; centeni ex singulis pagis sunt, Tac. Germ. 6; — b) ogf. ud. distribuitur Bem.; vices centena milia passuum, Caes. B. G. 3, 13; — ogf. in sing.; centenaque arbore, (i. e. centum remis), Virg. Aen. 10, 217; figel. ~ gutture niti, Pers.; — consule, Martial.; — 2) subst. ogf. centenum, i, n., (i. e. secale, af det 100felde Grode): vid. Plin. 18, 40, o. Edict. Dioelet.

centesimo, are, v. a.: utager hvi. hundredste Mand (navnl. til Afstraffelse), ~ milites, Capitolin. Maerin.; af — centesimus, 3, num. ord., [centum]: den el. det hundredste, pars, Plant.; ~ lux ab interitu Clodii, Cic. Mil. 3; — b) df. subst.: centesima, (se. pars), d. 100ste Del deraf, navnl. som Afgift, rerum venalium, Tac. Ann. 1, 78; cf. ibd. 2, 42; — df. centesimae (se. usurae), 1% om Maanden, den hvieste Lagerrente, hvi. ~ sanguinolenta, Senec.; cf. Cic. Att. 3, 21; — II) „overf.“ f. centuplex, 100. fold; cum centesima fruge, Plin. 5, 3; figel. cum centesimo grano, id.

centiceps, cipitis, adj., [centum, caput]: 100. hovedet, belua, (i. e. Cerberus), Hor. Od. 2, 13, 31. — centies, adv., [centum]: 100 gange, Ter. Heaut. 5, 1, 18; men Cic. Pis. 35: sestertium (neutr. sing.) centies et octogies, f. und. sestertium. — centifidus, 3, [centum, fido]: flovet el. delt i 100 (el. i mange) Dele, iter, Prudent. — centifolia, ae, f., [centum, folium], rosa: d. 100bladede Rose, Plin. 21, 10. — centigranum, i, n., [centum, granum], triticum: 100 fernet Svæde, Plin. 18, 21.

centimalis, [κέντημα, d. e. Stif], fistula: etflags chirurgisk Instrument, Veget. — centimanus, 3, [centum, manus]: med 100 Hænder, Gyges, Hor. Od. 2, 17, 14, Typhoeus, Ovid. Met. 3, 301. — *centimeter, tri, m.: som bruger 100 (el. mange) Bersemaal el. metra, Silon.; o. — centimetrum, i, n.: Navnet paa et metrisk Skrift af Servius; — [centum, metrum] — centinodius, 3, [centum, nodus]: med 100 Knuder el. Knæer, herba: etflags ubeficent Bært, Marc. Emp. — centipeda, ae, f., [centum, pes], ogf. millepeda e. multipeda: Hundredben, etflags Dyr el. Kryp, Plin. 29, 39. — centipellio, onis, m., [centu, pellis]: den anden Mave hos de drøvtyggende Dyr, Plin. 28, 12. — centipes, edis, adj., [centum, pes], med 100 Ben el. Jædder, scolopendra, Plin. 9, 67. — centiplex, icis, f. und. centuplex.

cento, onis, m., κέντρον; 1) „alm.“: Jlistvært el. det Sammenfættede el. Sammenlæppe, (som bestaaende af forskellige Stykker); navnl. en flig Elævelækning el. Dyr el. Synde, orl., Colum., Macrob., o. A.; ogf. alm. tist Dæppe el. Dæffen, navnl. til Krigsbrug: vid. Caes. B. C. 3, 44: sem Orbisprogr figes: centonem alicui sarcire,

(binde nogen en Vogn paa Hæmet), Plaut. Epid. 3, 4, 18; — II) „bef.“: en af forskellige Digte el. Vers sammenstillet Samling; — cento nuptialis, vid. Auson. Idyll. 13; — cento oculus, i, [centum, oculus]: fem bar 100 (el. mange) Øine, Argos, Hieron. — centonarius, i, m., [cento]: Lappestrader el. Paltstræmmet, Petron. Sat. 45, o. 21; — ogs. adj.; ~ more, (paa en Paltstræmmers Ø), Tertull.

*centralis, e: sem befunder sig i Centrum el. i Midten, terra, Plin.; o. — centratus, 3: med Centrum, circulus, Fulgent.; — [centrum]; — centri-nae, arum, f., *centrina*: Torbjæst el. Hævefæart, Plin. 17, 44. — Centrones, um, m.: Rævnet paa tvende galliske Hæsteskammer; I) i Gall. Narb., i d. nuv. Savoyen, Caes. B. G. 1, 10, Plin. 3, 24; — b) df. Centronicus, 3, Alpes, Plin. 11, 93; — 2) i Gall. Belg.; vid. Caes. B. G. 5, 39. — centrosus, 3, [centrum]: sem befunder sig i Middepunktet; df. „overf.“: indvendig el. inder; ~ scobe, Plin. 36, 37.

centrum, i, n., *zéntron*; I) „egentl.“: Epids el. Braad; navn. el. centrum circini: den indsnafne Epids af Pæserens ene Ben, Vitruv. 3, 1; — b) df. „melen.“: Cirkelens (ogs. Kuglens) Middepunkt, Centrum, ibid., Plin. 2, 13, o. 17, o. 22; ogs. in pl.: solis terraeque centra, Plin.; — II) „overf.“: Kiernen el. det Haarde og ligesom Kornede i det Andre af Træer, af Marmor, Gæstfæne, etc.; vid. Plin. 16, 76, oftere.

centum, num. card. indecl., *hécator*: hundrede, Cic., Caes., o. 21.; — eorum... numerus centum et decem, Caes. B. G. 1, 29; centum octo comœdias reliquisse (Menandrum), Gell.; emere el. vendere domum centum (sc. nummis), Dig.; nec ullum De centum numero caput etc., Ovid. Met. 9, 71; — 2) „poet.“ ogs. for et ubestemt høit Tal; vid. Hor. 2, 14, 26, o. ibd. 4, 1, 15.

centum capita, el. centum capita, [centum, caput]: en Benævneelse paa Barten eryngium, Plin. 22, 9; ogs. centumcaput, id. — Centumcellae, el. Centum Cellae, arum, f.: Gæstgæst i Strunien, (hod. Civita Vecchia), Plin. Ep. 6, 31. — centumgeminus, 3: 100fold, Briareus, (med de 100 Arme), Virg. Aen. 6, 287; — Thebae, (med de 100 Porte), Val. Fl. — centumpēda, ae, m., [pes]: med 100 Ben. el. Fødder, Augustin. — centumpondium, (centup.), i, n., [pondus]: Vægt af 100 Pund, Plaut. As. 2, 2, 37. centumviri, i, f. ind. centumviri, orum. — centumvīralis, e: hørende til el. benævnt efter Centumvirerne, judicium, (deres Demsel, Cic. d. Or. 1, 38, o. 21.; men Suet. Aug. 36: ~ hastam cogere, (f. ~ judicium el. centumvīros; — neml. foran denne Ret var opplantet et Eeyd, som Symbol paa dens Magt); af — centumviri, orum, m., [centum, vir]: Centumvirerne el. Hundredemandene; d. e. Medlemmerne af en beständig Ret el. Demsel i visse private Sager, navn. i Arvelager; — denne Demsel bestod eprel. af 105 Medlemmer, neml. 3 for hver af de 35 Tribus; men under Keiserne af 180; vid. Cic. d. Or. 1, 38, o. id. Caecin. 21, ogs. Quintil. 3, 10, 3, oftere, Suet., Aug. 36, oftere, Plin. Ep., o. 21.

centunculus, i, m., demin. af cento: et af forskellige Stykker sammenstillet Tæppe el. Dæffen; — in centunculo dormire, (være Slave), Senec. Ep. 80; — ogs. el. Mulefedtæffen, Liv. 7, 14; — II) sem Vært el. Plante er centunculus: d. germ. Biddwinde, (polygonum convolvulus L.), Plin. 24, 88. — centuplex, (centip.), icis, adj.: 100fold el. 100dobbelst, murus, Plaut. Pers. 4, 4, 11, fructus, Prudent.; o. — centuplicatus, 3: 100fold formeret el. mangfoldiggjort, fructus, Prudent.; — men absol.: centuplicato venire, (sælges 100gange saa dyrt), Plin. 6, 26; — [centum, plico]. — centupondium, i, f. ind. centumpondium.

centuria, ae, f., [centum]; oprdt.: enhver Afde-

ling af 100 i sit Slægt; df. fædd. enhver større Afde-ling, uden strängt Centum til Tallet 100; df. I) hos Laanmaalene: et vist Antal af jugera, hvorom Varr. L. L. 5, 1: centuria primum a centum jugeribus dicta, post duplicata retinuit nomen, etc.; f. ogs. Colum. 5, 1; — 2) i Krigsproget er centuria: en vis Drobpeafdeling, (Centurie el. Compagni), hvorom Varr. l. c. 5, 16: centuria e, quae sub uno centurione sunt; quorum centenarius justus numerus, — men ordentl. var hver manipulus af 120 Mand delt i tvende Centurier; vid. Cincias ap. Gell. 16, 4; — om de oprindelige Hyttercenturier vid. Liv. 1, 13; — 3) endel. blev, ved den af K. Servius Tullius ordnede Statsforfatning, det romerske Folk efter Formueforholdet delt i 193 centurias, hvoriblandt 18 centuriae equitum; vid. Cic. d. Rep. 2, 22, o. Liv. 1, 43, ogs. Cic. Leg. 3, 19, und. 1. centurio; cf. Liv. 10, 13; — den efter Ydsfæmning først stemmende Centurie heber: ~ praerogativa, Cic. Planc. 20.

*centurialis, e: hørende til en Centurie (som Jordlod), lapides, (Grændsesten), Auct. d. Lim. ap. Goes.; o. — centuriarius, adv.; I) „egentl.“: centuriens el. efter Centurier; a) i Krigsproget; vid. Caes. B. C. 1, 76; — b) i Statsproget; centuriatum quum populus citaretur, Liv. 6, 20; cf. Cic. Flacc. 7; — II) „overf.“ o. forcl.: hundredvis, i hele Hobe, Pompon. ap. Non.; — [centuria]; — centuriatio, onis, f., [1. centurio, nr. 1]: Marxernes Inddeling i el. efter Centurier, Hygin. d. Lim. Const. ap. Goes.

1. centuriatus, 3: partie. af 1. centurio. — 2. centuriatus, us, m., i Krigsproget; I) [1. centurio]: Jodfolkes Inddeling i Centurier el. Compagnier; vid. Liv. 22, 38; — II) [2. centurio]: en Centuriens Post el. Værdighed; vid. Cic. Manil. 13, o. id. Pis. 36.

1. centurio, avi, atum, I, v. a., [centuria]; alsm.: indleder i el. efter Centurier; df. I) hos Laanmaalene: ~ agrum, Hygin. d. Lim. Const. ap. Goes.; — 2) i Krigsproget: cam juventutem centuriaverat, (harde inddeelt det unge Mandskab i Compagnier), Liv. 25, 15; cf. id. 22, 38, o. id. 10, 21, oftere; ogs. horer dertil Cic. Att. 16, 9: centuriat Capuae, etc.; — 3) i Statsproget ere comitia centuriata, (f. ind. centuria nr. 3): Folkes Forsamlinger efter Centurier, hvori alle vigtigere Sager endeligen afgjordes; opp. comitia tributa; — vid. Cic. Leg. 3, 19, o. id. Phil. 1, 8; men centuriata lex, id. Agr. 2, 11, (som er besluttet in comitiis centuriatis).

2. centurio, onis, m., [centuria nr. 2]: Befalingsmanden over en Centurie el. et Compagni, Centurio el. Capitain el. Hovedmand, saaar nærmest under tribunus; vid. Liv. 8, 34, o. Caes. B. G. 6, 39, ogs. Hor. Sat. 1, 6, 73; df. — centurionatus, us, m.: Centurionernes Monstring el. Valg, Tac. Ann. 1, 44.

Centuripae, arum, f.: By paa Sicilien ved Cetna, (hod. Centorbi), Plin. 31, 41; ogs. Centuripinum, i, n., Mela; — bb) df. Centuripinus, 3: centuripist, legati, Cic. Verr. 2, 49, crocum, Plin.; — b) df. Centuripini, orum, m.: Inveaanerne af Centuripae, Cic. l. c. 4, 23. — centussis, is, f., [centum, as]: 100 Afes; centussis (gen.) emere, (købe derfor), Varr. ap. Gell.; cf. Pers. 5, 191.

Ceas, f. ind. Cea. — cepa o. cepe, m. Afleddinger, f. ind. caepa. — cepaea, ae, f., *κηπαία*: portulak-bladet Sedum, (sedum cepaea L.), Plin. 26, 52.

cēphālaea, ae, f., *κεφαλαία*: vedhøvedende Hovedpine, Plin. 20, 51. — cēphālaeōtia, ae, m., *κεφαλαίωσις*: som indbræver Skovfæten, Cod. Theod. — cēphālalga, (-argia), ae, f., *κεφαλαλγία*: Hovedpine, Plin. Val., Aemil. Mac. — cēphālalgicus (-algicus), 3, *κεφαλαλγικός*: med Hovedet i Hovedet, equus, Veget. — cēphālicus, 3, *κεφαλικός*: hørende til Hovedet, emplastrum, Cels.

Cēphālēnia, (Cephall.), ac, f.: d. florite S i d. joniske Hav, (hod. Cefalonia), Mela 2, 7, Plin. 4, 19; — b) df. subst. Cēphālēnes, nm, m.: Indvaanerne deraf, Sil.; ogf. Cēphālēnitae, arum, m., Serv. — cēphālo, ois, m., *Lyxigalor*: Plantepalmen, Pallad. — Cēphāloedis, is, f., ogf. Cephaloedim, i, n.: liden befæstet By paa Sicilien, i Egnen af Simera, (hod. Cefoli), Cic. Verr. 2, 52, (Zumpt); — B) df. 1) Cēphāloeditānus, 3: cephaloediti, civitas, Cic. l. c. 3, 43; — b) df. Cephaloeditani, arum, m.: Indvaanerne deraf, ibd. 2, 52; — 2) Cēphāloedias, adis, adj. fem.: cephaloediti, ora, Sil. — cēphālōtes, ac, m., *zeuglōrōs*, (i. e. capitatus: forsynet med et Hovedet), thymbrae species, Seren. Samm. — Cēphālus, i, m., Aelides, Ovid. Met. 6, 681, (som Sønnesen af Cēlus), dræbte uforvarende sin Gemalinde Phereis; vid. ibd. 7, 661, flgd., ogf. ibd. 841.

Cēphēis, idis, o. Cephēus, 3, f. und. 1. Cephēus. — 1. cēphēnes, um, n., *zygēnes*, i. e. fuci: Dronerne el. Vandbierne, som ikke arbeide, Plin. 11, 16. — 2. Cēphēnes, um, m.: athiopisk Høst, der er benævnt efter det Konge Cepheus; vid. Ovid. Met. 4, 764, o. ibd. 5, l. o. 97.

1. Cēpheus, (dissyll.), gen. ei e. eos, acc. ea, m., *Kygeus*: Konge i Ethiopien, (efter Mela i Phoenicien), Gemal af Cassiope, fader til Andromeda, og Evigerinder til Perseus, tilligemed hvilke han som Stjernebilledet optoges paa Himmelen; — vid. Ovid. Met. 4, 738, o. ibd. 5, 12, ogf. Hygin., o. Cic. Tusc. 5, 3, o. A.; — B) df. 1) Cēphēus, 3: cepheist, Andromeda, Prop., Ovid.; ogf. ∞ virgo, id. Am. 3, 17; — b) f. athiopisk, arva, Ovid. Met. 4, 669; — 2) Cēphēus (trisyll.). 3: cepheist el. athiopisk, Meroë, Prop. 4, 6, 78; — 3) Cēphēis, idis, f.: = Andromeda, Ovid. A. A. 3, 191, o. Manil. — 2. Cēphēus, (trisyll.), 3, f. und. frgd.

Cēphisias, adis, f. und. 2. Cephisus. — Cēphisias, idis, o. Cephisus, 3, f. und. flgd.: — 1. Cēphisus, (-os) el. Cēphisus, (-os), i, m., *Kygeus* el. *Kygeus*: Ald i Phocis o. Boeotien, Ovid. Met. 3, 19, Plin. 4, 12; — b) fem Høedagt ogf. fader til Narcissus, Ovid. Met. 3, 343; — B) df. 1) Cēphisus, (-issus), i, m., (i. e. Narcissus). ibd. 351; — 2) Cēphisias, (-issus), idis, fem. adj.: cephisist, undae, ibd. 1, 369. — 2. Cēphisus, (-issus), i, m.: Høed paa Vestfiden af Athenen, Ovid. Met. 7, 388; — b) df. Cēphisias (-issias), adis, fem. adj.: cephisist, ora, (dens Høedbred, hvor Procrustes færdedes), ibd. 438.

cepina, ae, f. und. caepina. — cēpitis el. cēpōlātis, idis, f.: etflags ubeftendt Vædelsen, Plin. 37, 56. — cēpōnides, um, f.: visse ubeftendte Vædelsen, Plin. 37, 56. — cēpōtāphium, i, n., *zypotāgion*: Gravmunde i en Høed, Inscript. — cepulla, ae, f. und. caepulla. — cēpūricus, 3, *zypotūricus*: hørende til en Høed; ∞ loca, Firmic. in libro cepuricon, (f. cepuricorum); vid. Plin. 19, 57. — cēpūros, i, m., *zypotūros*: Gartneren; Titelen paa den tredje Bog hos Avicenn.

cēra, ae, f., [best. m. *zypōs*, i. e. cera]; 1) „egentl.“; A) „alm.“: Bøer el. Bæret; vid. Cic. d. Or. 3, 45, Plin. 11, 6, o. A.; — ogf. in pl., Virg. Ge. 4, 57 o. 162, Colum., Plin.; — B) „bes.“ ogf. a) Bøet i det encaustiske Materie, Varr., Plin. 35, 31; — b) farvet Bøer til Eminse, Plaut. Truc. 2, 2, 39; ogf. til at farve med, Ovid. A. A. 3, 184; ogf. til Mærke (ved det Læse), Cic. Att. 16, 11, (hvør dog cerula); — II) „overf.“ o. „meten.“: hvad der ei forfærbiget af Bøer; df. nauml.; A) den med Bøer overtrukne Skrifvertable, Plaut., Cic. Verr. 1, 36, Hor., Ovid., o. A.; — B) Besægtet, Plaut., Cic. Flacc. 16, Ovid. Am. 2, 15, 16, o. A.; ogf. signum cerae, Plin.; — C) Børbuste el. Børmaste af Hørfædrene; — faadanne

Villeder opstillede sæb. i Atrium; Ovid. Fast. 1, 591, Juvenal. 8, 19, o. Sall. Jug. 1.

cērāchates, ac, m., *zypachates*, (Berachaten): etflags Vædelsen, Plin. 37, 51. — Cerambus, i, m.; hans Høvding, Ovid. Met. 7, 353 — 1. Ceramicus, i, m., *Keramikos*, (Vædelse): Røvet paa vende offentlige Pladser, den ene i, den anden ved Athenen; paa den sidste fandtes Monumenter efter de i krigen faldne Hætte; — vid. Cic. Fin. 1, 11, id. Leg. 2, 26, o. Plin. 36, 1. — 2. Ceramicus, 3, f. und. Ceramus. — cērāmites, ac, m., *zypamites*: etflags teglfærdet Vædelsen, Plin. 37, 56. — Ceramus, i, f., *Keramikos*: By paa Østen af Carien; — hørestet benævnes: sinus Ceramicus, Mela 1, 11, Plin. 5, 29.

cērārius, 3, [cera]: hørende til el. benævnt efter Bøer; df. subst.; 1) ceraria, ae, f.: rimel. fem Høber Børløs, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 102; — 2) cerarium, i, n., (se. argentum): Bøpenge el. Teglpenge, (som Afgift til Prætor); vid. Cic. Verr. 3, 78.

ceras, atis, n., *zypas*, (Horn): vild Pastinal, Appul.; — not.: Hesperion Ceras, *Βορέιον Κέρας*: Hørbørg paa Vestfiden af Libyen, Plin. 6, 35. — cērāsīnus, 3, [1. cerasus]: firskebarret, cingulum, Petron., tunica, id. — Cerastae, arum, m., *Kerastae*, (de Hørnede): Høst paa Cyperen, hvis Høvding til Hørnpag f. Ovid. Met. 10, 222 flgd. — cērastes, ac, o. is, m., *zypastes*, (hørnet el. med Hørn); df. 1) Hørnslangen, (columbar cerastes L.), Plin., Lucan. 9, 716; — df. „poet.“: crinalis cerastes: Juriens Slangebær, Stat. Theb. 11, 65; — 2) etflags høret Drm paa Træer, Plin. 16, 80.

cērāsus, i, n.: firskebarret, Cels., Pallad.; af — 1. cērāsus, i, f., *zypasos*: firskebarret; — blev efter Varr. o. Colum. ført af Lucullus bragt til Italien fra Byen Cerasus i Pontus; — 2) „poet.“ o. „fyned.“ ogf. f. cerasum el. firskebarret, Prop. 4, 2, 15. — 2. Cērāsus, untis, f., *Kerassos*: By i Pontus, (hod. Keresun); vid. Mela 1, 19, o. Plin. 6, 4; f. ogf. und. frgd.

cerātia, ae, f., *zyparia*: etflags Plante med et enet Blad, Plin. 26, 31. — cerātias, ac, m., *zyparias*, (hørnet el. med Hørn), se. cometes: Hørnhiernen, etfl. s. Comet, Plin. 2, 22. — cērātina, ae, f., *zypatina*, [*zypas*, d. e. Hørn], se. conclusio el. ambiguitas, ligesom Hørnflaming: etflags høstflid og fast Slutningsmaade; (vid. Gell. 18, 2: quod non perdidisti, habes; cornua non perdidisti, etc.); cf. Quintil. 1, 19, 5, o. Senec. Ep. 45. — cērātītis, idis, f., *zypatius*, (hørnet, med Hørn): etflags vild Balmuc, Plin. 20, 77. — cerātium, i, n., *zypatium*, (germ. Zebanniebret), „overf.“ som Bøgt: = siliqua el. duo calculi, Auct. d. ponderib. ap. Goes.

cerātōrium, i, n., Coel. Aur., o. cerōtārium, i, n., Theod. Prisc.: Visermer af flgd. — cērātum, i, n., *zypatōr*: Børfæde, Cels., Colum., Plin. 23, 54; — ligel. cērōtum, i, n., Martial. 11, 98, Plin. 22, 56, o. A. — cērātūra, ae, f., [cera]: Døertrækning med Bøer, Colum. 12, 50. — cērātus, 3, f. und. cero.

cērāula, ae, m., *zypaulas*: en Hørnblæse, Appul. — cērāunium, i, f. und. flgd. — cērāunius, 3, *zypaunus*, (hørende til el. benævnt efter Lynet el. efter Tordenen); df. 1) fem appell.; — A) ∞ gemma: etflags Vædelsen, Plin. 37, 51 o. 65, o. Lamprid.; — ogf. absol.: ceraunium, Claudian., ogf. ceraunus, Prudent.; — B) ∞ vites, (af deres rødlige Farve), Colum. 3, 2; ligel. ∞ uvae, Isid.; — II) fem nom. propr.: Ceraunii (montes), *Keravna ὄρη*: A) hoi Biergstrækning i Epirus, fra Grændsen af det græske Illyrien, (hod. Monti della chimæra), Mela 2, 3, Plin. 15, 36, Suet., Flor.; — ogf. Ceraunia, arum, n., Caes. B. C. 3, 6, Virg., Prop.; ogf. Ceraunium saxum, Prop. 2, 13, 3; f. ogf. Acroceraunius, s. l.; — B) Biergstrækning i

2 fcn, imellem Pentus o. d. caspise Hav, Mela I, 19, o. id. 3, 5. — *ceraunobolia*, æ, f., *ζεραυνοβολία*: Lynsfalget, Maleri af Apelles, Plin. 35, 36. — *ceraunus*, 3, f. und. *ceraunius*.

Cerberus, 3, f. und. flgd. — *Cerbērus*, (-os), i. m., *Κέρβερος*: Cerberus el. Helvedbunden med de tre el. de 100 Hoveder; — vid. Virg. Aen. 6, 417 (Serv.), o. Hor. Od. 2, 13, 31, ogf. Lucr. 3, 1021, o. A.; — b) df. *Cerbērus*, 3: cerberist, berende til el. benavnt efter Cerberus; ∞ *facies canum*, Lucr.; ∞ os, Ovid. Met. 4, 501; ∞ *latratus*, Stat.

cercitis, idis, f., *ζεγκίτις*: en Art af *Dicliætræct*, Colum. 5, 8. — *cereius*, i, f. und. *circius*. — *cercopitheus*, (-os), i. m., *ζεγκοπιθήζους*: ligesom Svandæbe el. Åbe med Svand, Varr. ap. Non., Plin., Martial.; f. ogf. Juvenal. 15, 1. — *cercops*, opis, m., *ζεγκωψ*: en langsvandet Åbeart, Manil., Amm.; — II) efter Æthen er *Cercōpes*, um, m.: de af Jupiter til Æber forvandlede Indvaanere af Den Pithecuia, Ovid. Met. 14, 92. — *cercurus*, i, m., *ζεγκουρως*: etflags let Kartel, (benavnt efter dets svide el. svandformete Pygming), Plant., Liv. 33, 19, Plin. 7, 57; — f. ogf. und. *cercyrus*. — *Cercyon*, onis o. onos, m.: en Hæver i Attika; vid. Ovid. Met. 7, 439; — b) df. *Cercyoneus*, 3, corpora, Ovid. Ib. 412. — *cercyrus*, (*cercur*), i, m., *ζεγκουρως*: en ubeftændt Søfist, Ovid. Hal. 102, Plin. 32, 51.

cerdo, onis, m., *ζερόν*; [besf. m. *τὸ ζέρον*, i. e. lacrum: Binding el. Grevinf]: en Haandværksmand, Juvenal. 4, 153, o. Pers. 4, 51; *cerdo sutor*: en Skoflifter, Martial. 3, 59.

Cereālis, (*Cerialis*), e, [Ceres]: tilhørende el. beftiget Gudiinden Ceres, benavnt efter hende; ogf. „meten.“: berende til Agertyrning el. Kornavl; — ∞ *numus*, Ovid., *sacrum*, id.; ∞ *munera* el. *dona*: Ceres's Gaver, (d. e. Kornet el. Brødet), id.; ∞ Eleusin, (el. Eleusin, Cereri consecrata, Mela 2, 3), Ovid. Fast. 4, 507; men ∞ papaver, Virg. Ge. 1, 212, (sem Gudiindens Attribut); ∞ *sulci*, (Kornmarkerne), Ovid. Trist. 3, 12, 11; men ∞ herbae, id. Fast. 4, 911, (Sæden paa Maiken); — ∞ *arma*, Virg. Aen. 1, 177, (de Redskab, hørmed Brødet tilberedes); ∞ *solum*, ibd. 7, 111, (Underlag af Brødfager); — not.: *Aediles Cereales*: vare indsatte af Julius Cæsar, f. und. *Aedilis*: — 2) subst.: *Cerealia*, ium, n., (se. *sacra*): Ceres'sfeften: vid. Ovid. Fast. 4, 389; *ipsis Cerealiibus*, (d. 10 April), Cic. Att. 2, 12; — ogf. (per appo.): *Cerealia Iudi*, Liv. 30, 39.

Cerebellare, is, n.: Hjerne: el. Hovedbedækning, Veget.; af — *cerebellum*, i, n., *demin*: siden Hjerne, Cels., navn. Juglenes, Plin., Suet.; o. — *cerebrōsus*, 3: sem lider af Hjernebetændelse, forstyrret i Hovedet, Plant. Most. 4, 2, 36; ogf. om Dyrene: ∞ *boves*, Colum. 2, 11; — b) „pect.“ ogf.: arrig el. ilsknet, Hor. Sat. 1, 5, 21; af — *cerebrum*, i, n.: Hjernens hest Menneſter og Dyr; vid. Cic. Tuscul. 1, 9; „pect.“ ogf. f. Hovedet, Hor. Od. 2, 17, 27; — II) df. ogf. A) „meten.“; a) f. Hørfanden; vid. Hor. Sat. 2, 3, 75, o. Phaedr. 1, 7; — b) f. Hjerne el. Arrighet; o. t... *cerebri Felicem*, (sem nemf. for givedin Hjerne Lust), Hor. Sat. 1, 9, 11; el. Plant. Poen. 3, 5, 25; — B) „overf.“ paa Planterne: deres overſte Marv, Plin. 13, 8; — not.: hos Enn. ap. Donat ogf. m. *Imciſis*: *cere-comminuit-brum*. — *cereōlus*, 3, *demin*: af *cereus*, ligesom *cerinus*: vørgul; ∞ *pruna*, Colum.

Cērēs, ēris, f., *Ἀνθήρη*, [efter Cic. N. D. 2, 26: quasi Geres a gerendis frugibus]: Datter af Saturnus o. Ops; vid. Ovid. Fast. 6, 285; Søster af Jupiter, og Moder til Proserpina; — bef. er hun Agertyrningens og Markfrugternes el. Kornets Gudiinde, hvf. ogf. legisera, (*ζεκουρογός*), Virg. Aen. 4, 58; men Ovid. Am. 3, 10, 3: *Flava Ceres*, *tenuis spicis redi-*

mita capillos; cf. id. Fast. 4, 497, Tibull. 1, 1, 15, o. Hor. C. S. 39; — II) „meten.“ ogf. Epife el. Næring; navn. Sæden el. Kornet el. Brødet; vid. Virg. Ge. 1, 397, id. Aen. 1, 181 o. 705; cf. Cic. N. D. 2, 23, (hvor ogf. *citēres* Ter. Eun. 4, 5, 6), ogf. Hor. Epod. 16, 43, ogf. Fest. p. 45, s. v. *cocus*.

I. *cērēs*, 3, [cera]: af *Vor*, giort af *Vor*, Cic. N. D. 3, 12; ∞ *effigies* el. *imago*, (Vorbuste), Hor.; men ∞ *castra*, Virg. Aen. 12, 589, (Værfællene i Bifaben); — bb) df. subst.: *cērēs*, i, m.: Vørgul el. Vørfabel, Plant., Cic. Off. 3, 20, Senec.; f. ogf. Martial. 5, 18; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) vørfarvet el. vørgul, *pruna*, Virg. Ecl. 2, 53; ∞ *abolla*, Martial.; — b) blod el. fmidig fom Vor; ∞ *brachia*, Hor. Od. 1, 13, 2; — B) „ment.“: let at bevæge el. forføre; *cereus* in vitium flecti, Hor. A. P. 163. — 2. *cērēs*, i, m., f. und. flgd. — *cerevisia*, æ, f. und. *cervisia*.

ceria, æ, f., ligesom *celia* o. *cervisia*: en af Korn tilberedet Drik i Spanien, Plin. 22, 82. — *cērificio*, avi, atum, i, v. a., [cera, facio]; „egenl.“: at gjøre Vor; df. om Vørgulneglen: at bygge sin vørfællagtige Hæde, Plin. 9, 62. — *cērīntha*, æ, o. *cērīnthe*, es, f., *ζεγκίρη*: den af Hjerne søgte Vørbloft, (*cerinthe* major L.), Virg., Plin. — *cērīnthus*, i, m., *ζεγκίρηθος*, ligesom *erithæe* o. *sandarachæ*: det faafaldede Væbrot, Plin. 11, 7. — *cērīnus*, 3, *ζεγκίριος*: vørfarvet el. vørgul, *pruna*, berylli, Plin.; — b) ogf. subst. *cerinum*, i, n.: en vørfarvet Klædning, Plant. Ep. 2, 2, 19. — *cērion* el. *cērūm*, i, n., *ζεγκίριον*, oprdt. Vørfælle; df. „overf.“ ifølge etflags Lighed: endarte Skurv i Hovedet, Plin. 20, 6. — *cērītis*, idis, f., el. *cerites*, æ, m., *ζεγκίτης*: etflags ubeftændt Værfælle, Vørfællen, Plin. 37, 56.

cernentia, æ, f.: Synſeoven el. Synet, (opp. *cacitas*), Capella; af — *cerno*, *crevi*, *cretum* (o. *certum*), 3, v. a., [besf. m. *ζοίρω*, i. e. cerno]; I) „egenl.“: adſkille el. affondrer, navn. fælde, *farinam cribro*, Plin., per *cribrum*, Cato; cf. Ovid. Met. Fac. 62; — *cimis bene cretus*, Pallad.; — ogf. kan hvidføres Liv. 36, 2, in: *certa* deinde sorte etc., (da Voddet var faftet el. beftemt, ebl.); f. ogf. *certus*, 3, fom adj., nedenf. nr. II); — II) oftest „fig.“; A) „overf.“: affondrer el. adſkille fra hinanden med Sandferne, navn. med *Quene*; alts. bemærker el. ſer; (men ſtærkere end video); — *nos enim* ne nunc quidem oculis *cernimus* ea, quae videmus, Cic. Tuscul. 1, 20; cf. Lucr. 1, 269 o. 601, oftere; — *si satis cerno*, (ſer jeg rigtigt), Ter. Ad. 3, 3, 85; men Cic. d. Or. 3, 40: quae *cernere* et videre non possumus; — ogf. m. flgd. acc. e. inf., Quintil., Suet.; men Virg. Aen. 10, 20: *Cernis*, ut insulset Rutuli; figel. m. quam, Cic. d. Rep. 6, 20; — b) forf. ogf. om Hærfen; *vox illius certe est*, omnes idem *cernimus*, Att. ap. Non.; — 2) figel. „overf.“ o. „techniff.“: aa) i Stats- og Retsſproget, (f. d. hypptigere decernere): at afgjøre det Stridige, at afgjøre el. beſlutte el. beſtemme; — *quotcumque senatus creverit*, *populusque jusserit*, etc., Cic. Leg. 3, 33, ex XII Tabb.; *jurati cernant*, (ſtulle de fiende el. domme), Pacuv. ap. Non.; — ogf. m. flgd. de; *quid de Armenia cernent*, Tac. Ann. 15, 14; men Liv. 43, 12: *prinsquam* id sors *cerneret*; — bb) navn. beider i Arvefager: *cernere hereditatem*; a) at beſlutte fig til at tiltræde en Arv, Varr. L. L. 7, 5, Dig.; f. ogf. *cretio* s. l.; — b) at afgjøre Erklæring om denne ſin Beſlutning, Dig., Cic. Att. 11, 2; — c) endel. f. adire hereditatem: at tiltræde en Arv, Cic. Agr. 2, 15, Liv. 24, 25, Plin. Ep. o. A.; — faal. ogf. „alleg.“; ∞ *artem alicujus*: at arve el. overtage; vid. Cic. Att. 6, 1, o. id. Fam. 9, 14; — cc) i Krigsſproget forf. o. „pect.“: kæmpende at afgjøre, (f. d. fædv. intens. certare); ordentl. m. de el. pro, el. abſol.;

dog ogf. c. acc. graec.; — Ferro, non auro, vitam cernamus utrique, (f. de vita), Enn. ap. Cic. Off. 1, 12; cf. id. ap. Non.: sapientia fortuna ferri cernunt de victoria, ogf. Lucr. 5, 391, c. Plaut. Trin. 2, 4, 77; ogf. ~ certamen, id. Bacch. 3, 15, 2; ~ pro patria, pro liberis, etc., Sall. Cat. 59; ogf. ~ armis cum aliquo, Att. ap. Non., ferro inter se, Virg. Aen. 12, 709; — b) „ment.“ a) aandigen at adfille el. affendere fra et andet el. fra hinanden, df. note at iagttag el. bemærke; — vid. Cic. d. Or. 3, 31; men id. Fin. 1, 19: quicquid porro animo cernimus, etc.; — df. ogf. in pass.: cerni aliqua re el. in aliqua re: at fecit el. bemærkte el. viste sig deri; vid. Cic. Off. 1, 20, c. id. Part. or. 23, ogf. id. Top. 21; — b) ~ aliquem: at tage Genfyn til negen; — ubi gratus, si non eum ipsum cernunt grati, cui referunt gratiam, Cic. Leg. 1, 18; — c) field. c. ferd. f. d. sætte, decerno: beslutter, c. inf.; — potius germanum amittere crevi, quam etc., Catull. 61, 150; cf. Plaut. Cist. 1, in.; — III) partic. certus, 3. (vid. ab in.), sætte, fem adj.; a) „alm.“ c. objectivt: fastsat el. bestemt, (hv. ogf. m. definitus, Quintil. m. praefinitus, Suet.); — 1) om Ting og Begreber: a) bestemt el. vis; in certam diem, Caes. B. G. 1, 33; cf. Nep. Chabr. 3, c. 2.; in certa verba jurare, Cic.; ~ praefinitumque tempus, Suet.; ~ statumque vegetal, id.; ~ limites, Hor. Ep. 2, 2, 170; ~ orbis, id. C. S. 21; ~ conviva, (vis el. daglig), id. Ep. 1, 7, 75; — b) ogf. undert. ligefom quidam: en vis, (naar neml. Begrebets Tilværelse betegnes uden nærmere Bestemmelse); — mensis est certus, quo mense etc., Cic. Verr. 2, 52; imperatis certis rebus etc., id. Sest. 27; saaf. hos Quintil. oftere ogf. forbundet m. quidam el. aliquis; vid. id. 8, prooem., oftere: — 2) om Personer og Begreber: vis, sifter, paalidelig, sand: a) om Personer: — vid. Enn. ap. Cic. Lael. 17: men Plaut. Trin. 1, 2, 57: Tu ex amicis certis mi es certissimus; ~ ~ homines, (paalidelige), Cic. Fam. 1, 7; cf. Nep. Paus. 2; ligel. absol., Virg. Aen. 1, 576; men Liv. 10, 35: adversus hostem nec spe nec animo certiorum (i. e. firmiorum); endel. Hor. Od. 1, 7, 28: certus enim promisit Apollo. (han, hvis Ved el. Spaateme aldrig feiger); — b) ogf. om Begreber, (navnl. som utgaende fra en Person): — satis animo certo et confirmato, Cic. Quint. 24; ~ pectora, Virg. Aen. 9, 249; — ~ jactus telorum, (sem træffer), Tac.; hv. „pect.“ ~ hasta, Virg., sagitta, Hor.; — ogf. absol.; vide ... ut mi haec certa et clara attuleris, Ter. Hee. 5, 4, in.; cf. Liv. 22, 39; — ogf. c. gen.: certa maris opperiri, Tac. Hist. 4, 81; — B) „bef.“ c. subjectivt: 1) om Begreber: a) vis el. sifter (efter nogen Dem el. Hershilling); — satin' hoc certum est? Ter. Ad. 3, 2, 31; postremo certior res, Liv. 29, 6; ad me ... ut omnia certa perscribas, Cic. Att. 3, 11; si quicquam humanorum certi est, Liv. 5, 33; cf. Caes. B. G. 7, 45; certum scire, (vide med Visbed). Ter. Eun. 5, 3, 12; ligel. certum habere, (vare overbevist derom), Cic. Att. 1, 13, Liv. 36, 28; ogf. pro certo habere, Cic. Att. 10, 6, Sall., c. 2.; pro certo affirmare, Liv.; pro certo creditur, Sall. Cat. 15; — certum el. certius facere alicui aliquid, (bringe nogen til at troe derpaa), Plaut. Men. 2, 1, 17 c. ibd. 5, 2, 12; — b) vis el. besluttet, oftest i Hershillingen: certum est m. c. ud. dat. mihi etc.; — certum' est tibi istuc? H. non non mori certius, Plaut. Capt. 3, 5, 75; oftere c. inf.; mi autem abjurare certius est, quam dependere, Cic. Att. 1, 8; cf. id. R. Am. 11, Liv. 2, 45, c. Virg. Aen. 9, 153; — hos Plaut. ogf. absol. (el. sem appos.); experiar, ut opinor: certum est, id. Most. 4, 1, 41, oftere; men Ter. Andr. 2, 2, 31: certa res est: den Ting er vis; — 2) om en Person: aa) sem er vis i sin Sag; sifter derpaa el. overbevist derom; absol., el. m. de, el. c. gen., ogf. m. Objectivt; — numquid nunc es

certior? Plaut. Amph. 1, 1, 191; tam certus de sua genitura, Suet. Vesp. 25; certus matrimonii, Tac. Ann. 12, 3; certi sumus, non ignorare te, etc., Gell. 18, 10; — oftest i Hershillingen: certiorum aliquid facere; ligel. absol., el. de re aliqua, el. rei alicujus, el. m. Objectivt; — vid. Ter. Phorm. 4, 3, 69; Caes. B. G. 1, 11, c. ibd. 2, 2, ogf. Cic. Att. 3, 11, c. ibd. 9, 2 A; — ligel. pass.: quod crebro per me de omnibus rebus certior fias, id. Fam. 1, 7; cf. Caes. B. G. 1, 12 c. 21, oftere; — men Plaut. Pseud. 1, 1, 16: fac me certum, quid tibi est? cf. Virg. Aen. 3, 179; — bb) sem har besluttet sig deri, besluttet el. bestemt; — a) c. inf.; Certa mori, Virg. Aen. 1, 564; (cf. ibd. 475); — b) oftere c. gen.; — Jam certus eundi (Aeneas), Virg. Aen. 4, 551; certus consilii, Tac., sceleris, id., fugae, Plin. Ep.; — descendendi, Tac.; cf. id. Ann. 1, 34; — C) endnu er at hidsere neutr. abl. certo, sem adv.: med Visbed, visfelig, sifter, etc.; 1) „alm.“ el. objectivt: — atqui certo comperi, Ter. Eun. 5, 1, 9; nihil ita expectare, quasi certo futurum, Cic. Tusc. 5, 28; — b) i bekræftende Svar: Liberum ego te jussi abire? M. certo, Plaut. Men. 5, 8, 9; cf. Ter. Eun. 5, 1, 9; — 2) „bef.“ el. subjectivt, men alene i den bekræftende Hæmel: certo scio. (Det ved jeg med Visbed, derom er jeg overbevist, etc.); — haec non voluptati tibi esse, satis certo scio, Ter. Heaut. 1, 1, 19; cf. id. Andr. 5, 4, 25; quod te moleste ferre, certo scio, Cic. Att. 1, 12; men id. Caccin. 19, absol.: venium mihi in mentem permulta, vobis plura, certo scio.

cernualia, iom, n.: etflags Almueft; vid. Varr. ap. Non.; c. — cernulo, arc, v. a.: at siode emfuld, Senec. Ep. 8; df. ~ se: at falte emfuld, id. Tranqu. 3; af ~ cernulo, avi, atom, 1, (v. a. c. n.): at styre (sig selv el. andre) bevedfuds, (fer- og etierl.); vid. Varr. ap. Non.; ~ ora, Prudent.; equus cernuatus, Solin.; af ~ cernuus, 3, [cerno]: heiet el. falden el. styret ferever, (field. c. „pect.“); vid. Lucil. ap. Non.; cf. Serv. ad Virg. Aen. 10, 894: ejectoque incumbit cernuus armo (equus); — b) ogf. subst. cernuus, ligefom *zeugma*, (sem siber Jæstøter, sem stader vaa Hævedet, en Hægl af dette Slags); tamquam collus cernui, Lucil. ap. Non.

cerō, (avi), atom, 1, v. a., [cera]: overtrækker med Ber, vatter: ~ dolla, Colum.; oftest in pass. partic.: ceratus, 3, tabella, (til at frive paa), Cic. Divin. in Caecil. 7: men „pect.“ ~ pennae, (bevestede med Ber), Hor. Od. 1, 2, 2; ~ taedae, Ovid., puppes el. rates, id. — cērōma, atis, n., *zeugma*, (dat. pl. heterocl. ceromatus, Plin.; nomin. sing. heterogen. ceroma, ae. f., Arnob.); — 1) „agel.“: Versaler til Brug ved Brydningen el. i Brydekampen, Plin. 35, 47; ~ lentum, Martial., immundum, id.; cf. id. 7, 32; — II) df. „mten.“: a) Brydekampslæds, Senec., Plin. 35, 2; — b) Brydekamp el. Brydning, Martial. 5, 65; df. — ceromaticus, 3, *zeugma*: overfsmut med Versaler, collum, Juvenal. 3, 68; — cērōnia, ae, f., *zeugma*, germ. Zehamibrot, Plin. 13, 16. — cerosrata, f. und. celostrata c. und. cestrotos. — cērōsus, 3, [cera]: fuld af Ber, mel, Plin. 32, 13. — cērōtarium, i, f. und. ceratum. — cerotum, i, f. und. ceratum.

cerreus, 3: af Egen cerrus, glans, Colum., Plin., manubria, id.; c. — cerrinus, 3: = frige, calix, Plin. 30, 27; — [cerurus]. — cerritulus, 3: noget forstyrt el. forstyrt, Capella; demin. af — cerritus, 3, [etr. f. ius. cerebrius, af cerebrum]: med forstyrt Hjerne, forstyrt, affindig, (men field. c. „pect.“); — Tu certe aut larvatus es, aut cerritus, Plaut. fgm. ap. Non., oftere; cf. Hor. Sat. 2, 3, 278. — cerurus, i. f.: etflags Eg, germ. Cerreide el. Zirneide, Colum., Plin. 16, 6 c. 8.

*certābundus, 3: stridende, kæmpende, cum aliquo de aliqua re, Appul.; c. — certāmen, mis, n., „alm.“: enbær Kamp, navnlf. hveri man maaler sig med nogen el. med hinanden; cf. I) uenfer Krigs- spæget: Væddekamp el. Væddesrid; A) „egenl.“ el. i Kampspæget; vid. Cic. Tusc. 2, 26, o. id. Or. 2, 78; — ∞ luctandi, salendi, Quintil.; ∞ quinquennale tri- phæ, etc., Suet. Ner. 12; ∞ hijugum, Virg.; ∞ qua- drigrum, Suet.; ∞ pedum el. cursus, Ovid., disci, id.; — certamina ponere, (i. e. instituere: anstille el. anordne), vid. Virg. Aen. 5, 66, o. id. Ge. 2, 530; — B) „fig.“, navnlf. om de Disputerende eg Sand- sende; vid. Cic. Fin. 2, 21; cf. id. N. D. 3, 40; f. ogsf. Sall. Cat. 1; — in optimis quibusque honoris certamen et gloria, Cic. Lael. 10; vid. id. Off. 1, 12, o. Sall. Jug. 41; ∞ laboris et periculi, Liv., bonæ artis et vir- tutis, id.; — b) ogsf. „alm.“: Kampen el. at kæppe med hinanden; ∞ conferendi (pecuniam), id. 4, 6; ∞ leri (inter mulieres Indas), Prop. 3, 13, 19; — II) i Krigsspæget: Kamp, Strid, Jægmings; a) subjectivt (serfistligst fra d. objective proelium, pugna, bellum); vid. Lucr. 4, 811, o. id. 2, 117; — ligef. Liv. 36, 19 fin.; in iis certamine pugnae; ligef. Hirt. B. G. 8, 28: sit proelium acri certamine; — b) objectivt sig. som proe- lium o. pugna; — vario certamine pugnatum est, Caes. B. C. 1, 46; ligef. in certamine ipso, Liv. 2, 6; ubi res ad certamen venit, Sall. Jug. 13; cf. id. Cat. 33; o. Virg. Aen. 8, 700; — c) efteraug. ogsf. alm. f. bel- lum el. Krig; — in hoc certamine etc.; vid. Flor. 1, 20, o. Eutrop. 1, 16; — [2. certo].

*certatim, adv., ligefem i en Væddesrid, cf. „alm.“: fæpplis el. emfæp, ivrigt, af alle Kræfter; vid. Liv. 1, 40, o. ibd. 51; — ∞ currere, Cic., ascendere, Liv., exsurgere, Tac.: ∞ amare aliquem, Plin. Ep.; cf. Virg. Ge. 4, 38, Hor. Sat. 1, 5, 17, o. A.; — certatio, onis, f., ligefem certamen; I) „alm.“: Strid el. Væddes- rid, Kampen el. at fæppe, ivrig Ansfrængelse; A) „egenl.“ el. med Hensyn paa de offentlige Kampspæge; — jam ludi publici ∞ sint corporum certatione, cursu, pugilatione, lutatione etc., Cic. Leg. 2, 45; certationes xysticorum, Suet. Aug. 15; cernissf. ogsf.: Kæmmeri el. Slægsmaal; vid. Ter. Ad. 2, 2, 4; — II) „fig.“: exerceentes ingenia certationibus, (ved at fæppe med hinanden), Vitruv.; ogsf. en lærd Disput el. Ordstrid; vid. Cic. Fin. 2, 14; — ogsf. i Retspæget: hæc est iniqua certatio, (denne Paastand) etc., id. Quint. 22; ogsf. i Et. tæspæget: — ∞ mulctæ el. poenæ, (essentlig Jærtandling angaaende Straffens Bestemmelse), Cic. Leg. 3, 2, o. Liv. 2, 4, (cf. ibd. 3); — not.: sielf. i Krigsspæget: Kampen el. de Kæmpendes Strid; ja- culis consus optis ad gladiis certationem revocaverunt, Sisen. ap. Non.; e. — certator, oris, m.: Kæmper el. Stridsmand; cf. „overf.“: Disputator el. Kævler, Gell. 12, 10, Appul.; — [2. certo]. — I. certatus, 3, partic. af 2. certo. — 2. certatus, us, m., [2. certo], „poet.“ f. certamen: Væddesrid; nudosque virorum Certatus, Stat. Silv.

certe, adv. af certus; I) (fuldstændigen bekræftende): vist, sikkert; A) objectivt: certe captus est, Ter. Andr. 1, 1, 55; cf. Cic. Div. 2, 7, ogsf. Hor. Sat. 2, 2, 132; — ogsf. med andre Partikler; saal. hercle certe, Ter.; certe hercle, o. certe edepot, Plaut.; — si reperire vœas, amittere certus, Ovid. Met. 5, 519; superl. certissime har Terull.; — b) i bekræftende Svar; vid. Plaut. Trin. 4, 3, 65, Ter. Ad. 1, 1, 53, ogsf. Cic. Tusc. 1, 5, oftere; — ogsf. til Bekræftelse af en frsp. Hænding; vid. Cic. R. Com. 14, id. Orat. 42, o. id. Fin. 2, 27; — B) subjectivt, certe enim scio, Ter. Andr. 3, 2, 23; cf. Cic. R. Am. 8, oftere; — ogsf. i bekræftende Svar: ain- tu? S. certe, sic euit, Ter. Heaut. 5, 3, 12; — ogsf. i den subjective Jærdstæning el. Jærdmæning: vist, sikkert, oel.; si me tanti facis, quanti certe facis, Cic. Fam.

11, 16; cf. Virg. Aen. 1, 274, o. Ovid. Met. 2, 423; — ligef. i den spærgende Jærdstæning: vid. Cic. Leg. 1, 1, o. Suet. Aug. 33; — II) (betinget el. indskrænket be- kræftende): dog vist, dog sikkert, dog i det mindste; vid. Ter. Ad. 4, 7, 16; ligef. consulum unum certe plebis esse, Liv. 22, 31; ut homines mortem ... certe timere desistant, Cic. Tusc. 1, 49; — navnlf. ogsf. høs pronom. pe son.; vid. ibd. 5, 28; ligef. ego certe el. certe ego, oel., Quintil., Sall., o. A.; entel. ogsf. m. tamen, Cic. d. Or. 3, 6, o. m. quidem, id. Tusc. 1, 29; cf. Liv. 45, 22. — certioro, avi, atum, 1, v. a., [certior, certus], i. e. certiorum facio: underretter, lig.

I. certo, adv., f. und. certus, cerno. — 2. certo, avi, atum, 1, v. u., intens. af cerno; I) „egenl.“: fæm- per el. strider (med el. uden Væben); cum aliquo de aliqua re, (med nogen derom); vid. Cic. d. Or. 2, 18; — oftest m. tilføjet abl.; — ∞ cum hoste armis, venenis; vid. id. Off. 3, 22; de ambiguo agro quum saepe bello certassent, Liv. 3, 71; cf. id. 21, 1; men Virg. Aen. 2, 30: hic acie certare solebant; ogsf. ∞ cum aliquo pro salute, pro gloria; vid. Sall. Jug. 111, o. Tac. Agric. 5; — ogsf. imperson.; ibi aliquandiu certatum, Sall. Jug. 71; ligef. in transgressu annis multum certato, Tac. Ann. 11, 10; — „poet.“ ogsf. in pass.; certatam lite deorum Ambraciam, (om hris Besiddelse de havde stræft), Ovid. Met. 13, 713; cf. Sil. 17, 342; — II) „fig.“: A) „alm.“: at fæppe (dermed, el. deri, el. derom); — ∞ cum aliquo diacitate, Cic.; ∞ inter se officis, id.; cf. Sall. Jug. 52; ∞ cum civibus de vir- tute, id.; men id. Cat. 38: ∞ pro sua quisque po- tentia; men Tac. Ann. 2, 46; ∞ augenda domina- tionis, (dat. resp. f. de el. pro); — si nautæ certant, quis eorum gubernaret, Cic. Off. 1, 25; cf. Hor. Ep. 1, 14, 4; — „poet.“ ogsf. c. dat. (f. cum); solus tibi certet Amyntas, Virg. Ecl. 5, 8; certans melioribus, Hor., imparibus, id.; — B) „bef.“ ogsf. a) at trættes el. strides for Retten; inter se quo jure certarent, etc., Cic. Verr. 2, 16; men c. acc. comm.: si quid se ju- dice certes, Hor. Sat. 2, 1, 49; hys. in pass.: foro si res certabitur olim, ibd. 2, 5, 27; cf. Liv. 25, 3; — b) certe c. inf., (oftest „poet.“): at stræbe derefter, at an- strænge sig derfor; vid. Virg. Ecl. 5, 9, Lucr. 5, 1123, oftere, Hor. Od. 1, 1, 8, o. A.; certat quisque evadere, Curt. 9, 4; cf. Plin. Pan. 81. — certus, 3, f. und. cerno.

cerviachi, orum, m., κερωχιοι (f. κερωχιοι), (sc. funes): Jæuge, som holde Hæerne, Lucan., Val. Fl. — cervula, æ, f., dem. af cerva: liden Stjffe Væ; ∞ miniata, Cic. Att. 15, 14, (til Marke ved festagtige Steder i et Skrift); ligef. in pl.: ∞ minia- tulae, ibd. 16, 11. — cerva, æ, f.: Vægghvidt, (som Mæskerfarve, som Slonbetsmidel, som Medicin, ofte); vid. Plin. 31, 54, ogsf. id. 35, 19; — cerussa malis oblinere, Plaut.; cf. Ovid. Med. Fac. 73, o. Martial. 10, 22; cf. — cerva satus, 3: malet el. sminket med Vægghvidt, malae, Cic., cutis, Martial., tabulae, Cod. Theod.

cerva, æ, fem. af cervus: Hushjorten, Hinden, Plin. 11, 45, Ovid.; — b) „poet.“ ogsf. alm.: en Hjort, Virg. Aen. 4, 69, Hor. Od. 1, 1, 27, o. A. — cervi- rius, 3, [cervus]: hørende til el. benævnt efter en Hjort, lupus, (Hjortulven el. Hjortløven), Plin. 8, 34; ∞ venenum, (hvormed Hyle bestroges), id. 27, 76.

cervical, alis, u., (f. cervicale. sc. pulvinar), [cervix]: Halspute el. Hovedpute, Martial., Juvenal.; ogsf. in pl., Suet. Ner. 6. — cervicula, æ, f., demin. af cervix: Raffen el. Halsen; ∞ contracta, Quintil.; ∞ jactare, Cic. Verr. 3, 19; — b) „overf.“ i Medea- nisen: den faaldte Hals paa den hydrauliske Ma- skine, Vitruv. 10, 13. — cervinus, 3, [cervus]: af en Hjort, hørende deril el. benævnt derefter, cornu,

Varr., Colum., pellis, Hor., vellera, Ovid.; ∞ senectus, Plin. 8, 20; cf. Cic. Tusc. 3, 27; — h) dī. subst. cervina, ae, f., (sc. caro): Hjortekød, Edict. Diocl. — cervisia, ae, f., [gallist Drd, rimel. best. m. ceria, celia]: Ml, Plin. 22, 82.

cervix, icis, f., (gen. pl. cervicum, Cic., Plin.); eprdt.: Raffen, navn. Rassebener tilligem. Bagbalsen; df. ofte f. Halsen et. collum; (hos Cic. altid in pl.): — cervicum rectam esse, non rigidam, etc.; vid. Quintil. 11, 3, 82 flgd.; cf. Pacuv. ap. Cic. Div. 2, 61, Lucr. 6, 31, o. A.; ligel. in pl., Ter. Haut. 2, 3, 131: everas cervices tuas, etc.; cf. Cic. Tusc. 5, 21, ofttere: — egi. om Dyrene; haum cervices na'ae ad jugum; id N. D. 2, 63; — B) "alleg.": a) med Hensfjellen paa Laftdyrets Nag, id. Sect. 66: qui cervicibus suis tanta munia atque rempublicam sustinent; cf. id. N. D. 1, 20, egi. id. Mil. 28, ofttere; men Liv. 44, 39: in cervicibus alioquius esse, (at trykke nogen vde p. Rabselab); — b) ligel. findes cervices "alleg." i Med. et. Driftigbed; — qui tantis erunt cervicibus recuperatores, qui etc., Cic. Verr. 3, 59; — II) "overf.": fra Gieskallens Lighed: Halsen et. den baltsermerede Del af forstjellige Gieskante; saal. af Rafter o. Mastiner: ∞ amphorae, Martial., fistulae, Vitruv.; men ∞ Peloponnesi, Plin. 4, 4, (i. e. Isthmi).

cervus, i, m.: Hjorten, Plin. 8, 50; ∞ fugax, Hor., Ovid.; cf. Virg. Aen. 10, 725; vincere cervum cursu, Plaut.; — II) "overf.": (fra Hjortens Tagger), hede cervi: de gaffelformede Træer; a) bormed Vinstøffen holdes i Veiret, Tertull.; — b) bormed Hjorten holdes ud, (efstlaas spanide Hjortene), Caes. B. G. 7, 72, Liv. 44, 11, o. A. — cerycium (cūm), i, n., χρύσιον, (civon), d. lat. caduceus, Heroldstaven, Diz. — ceryx, yeis, m., χρύξ; en Herold, Senec. Tranqu. 3. caespes, itis, f. und. caespes. — cessatio, onis, f.: Nølen, Dvælen, Ufsættelse; — id negotium institutum est, non datur cessatio, Plaut. Poen. 1, 2, 103; — egi. Veirskombed; vid. Cic. N. D. 1, 36; egi. Tribet fra offentlige Ferremininger, id. Leg. 1, 3; — men ∞ pugnae: Kampens Dyd af. Standsning, Gell. 1, 25; — 2) "overf.": om Ageren: at hvile, at ligge brat, Colum. 2, 1, o. — cessator, is, m.: en Nøler; vid. Cic. Fam. 9, 17; — egi. Dagtriver; Nequam et cessator Davus; vid. Hor. Sat. 2, 7, 100; — fem. cessatrix, icis, Tertull.; — [cesso]. — cessicius, 3, [cessus, cedo]: hørende til en Dverdragelse, tutor, tutela, 1 Cti. cessim, (ogf. cossim o. coxim), adv., [cesso, cedo]: ligesom vigente; df. færv.: med Veimig intrad, ogf. baglens, tilbage, (oftest for: og efterl.); — quum domum ab Illo coxim revertero, Varro ap. Non.; cessim ire, 1 fig.; — b) grabatum coxim insidens, (sidende paa Stul), Appul. — cessio, onis, f., [cedo]: Dvergivelse et. Afbandelse, (i Retssprog); in jure cessio etc., f. Cic. Top. 5; de cessione honorum, (om Dydud), Dig.; — 2) ∞ diei, (Terminens Rarmelse), Dig.

cesso, avi,atum, 1, v. n. (o. a.), intens. af cedo; 1) "egenl.": A) "alm.": m. Bibege. af Dverbet, edel.: at blive tilbage, at nefe, at give sig Tid; — neque unquam in suo studio atque opere cessavi, Cic. d. Senect. 5; cf. Liv. 35, 35; egi. absol.: paulum si cessassem, Ter. Enn. 4, 4, 5; cf. Liv. 1, 46, o. Hor. Od. 1, 35, 15; — men pass. impers.: ab apparatu operum ac munitionum nihil cessatum, Liv. 21, 7; cf. Tac. Ann. 3, 28; — bb) egi. at mætte; a) i Spørgsmaal, som Dymuntringsformel, edl.; — quid cessas? et. cessas? noler tu? d. e. saa synd dig deg! Ter., Tibull.; cf. Virg. Aen. 6, 51 flgd.: cessas in vota precesque etc.? (f. cessas vota facere etc.); ligel. c. inf.: cesso pultare ostium vicini? Ter. Haut. 3, in., ofttere; men mihi cesso, quum sto, (noler til min egen Stude), Plaut. Epid. 3, 2, 6 flgd.; — b) c. inf.: at aflade et. opføre; nec cessat de nobis detrudere, Cic. Att. 11, 11; — B) "bef."

ogf.: at være uvertsem et. uden Syssel, at helde Arde; — nihil agere et cessare etc., Cic. N. D. 3, 39; ligel. Virg. Ecl. 7, 10: si quid cessare potes? bnf. ogf., ligesom vacare, c. dat.: at have et. give sig Tid derat, Prop. 1, 6, 21; f. ogf. Hor. Ep. 2, 2, 183, o. Ovid. Met. 1, 37; — cessatum adhuc est, Ter. Ad. 1, 1, 21; men "poet.": cessatum ducere curam, (berelise et. nedrykke), Hor. Ep. 1, 2, 31; — II) "overf.": A) om Ting og Begreber; a) at ligge hen, at være ubrugt et. forstomt, edl., (efstet "poet."); vid. Hor. Od. 3, 19, 19; ligel. cessare aras, (blive ubefagte), Ovid. Met. 8, 278; — navn. egi. om Ageren: at ligge udyret, at brude; vid. Virg. Ge. 1, 71; (overom egi. ces-are in annum tertium, Plin.); — "poet." egi. in pass.: cessatis in arvis, (paa de udyrte Marker), Ovid. Fast. 4, 617; ligel. in pass.: cessataque tempora, (den spilde Tid), id. Met. 10, 659; — cessavit deinde ars, (ophørte et. som af Brug; opp. revivi), Plin. 34, 11; men cessans honor, (det ledige Consulat), Suet. Caes. 96; — b) ikke at være tilfiede, at mangle et. feile; cessat voluntas, (ville 3 ikke)? Hor. Od. 1, 27, 13; quod cessat, (det manglende), Quintil.; — c) i Retssproget om en Paastand et. Berhandling: at blive ugjeldig et. uanvendelig, Dig; — B) om Personer; a) at staa tilbage, at mangle noget, at feile; qui multum cessat, Hor. A. P. 357; orator ... nulla ex parte cessans, Quintil. 1, 10, 4; men ∞ officio, (f. ab officio), f. Liv. 42, 6; — b) i Retssproget: at udeblive; culpae quis, an aliqua necessitate cessasset, Suet. Claud. 15. — cessus, 3: partie. af cedo.

cestron, i, n., χέστρον: Bæren Betonie, (betonia officialis L.), Plin. 25, 46; — cestrosphen-done, es, f., χέστροσφενδώνη: Rigsnaafine, bormed Stene mættede, bevredes Liv. 42, 65; — cestrotus, 3, χέστροτός: malet et. tegnet med Grifelen, Plin. 11, 4; af — cestrum, (-on), i, n., χέστρον: Grifel et. Gravstille, (til Brug ved det incautiste Maleri), Plin. 35, 41, — 1. cestus, (-os), i, m., χέστρος, (d. c. stulken, se. iudis); Nem et. Gierd et. Bætte, Cato, Varr.; — navn. egi. Venusbætte, Martial. 6, 13; cf. id. 14, 206, flad. — 2. cestus, i: Kamphandske osv., f. und. caustus.

cetarius, 3: hørende til et. benavnt efter Fiske cetus, men alene subst.; 1) cetarius, i, m.: en Fiskehandler, Cic. Off. 1, 42, o. A.; — 2) cetarius, i, n.: Hjortefad et. Fiskebam, edl., Hor. Sat. 2, 5, 44; — i denne Bem. egi. in pl.: cetariae, arum, f., Plin. 9, 19, ofttere.

cete, f. und. cetus. — cetera, cetero, ceterum, f. und. ceterus. — ceteroqui, (o. ceteroquin), adv., [ceterus: cf. alioqui, a ius]: forresten, iverigt, med andre Hensøn; — si modo etc.; ceteroqui mihi locus non displicet, Cic. Fam. 6, 19; cf. id. Att. 12, 3, c. Gell. 20, 1.

ceterus, (nomin. sing. m. ius.), 3, [ce-, χέτος]; den anden, det andet; derim. reliquus: den et. det øvrige, Resten; — vid. Liv. 21, 2, c. Cic. N. D. 2, 17; — (dog findes ceterus oftere f. reliquus); — 1) som adj. ceterus; aa) sing.; armillis aureis ceteroque regio cu tu etc., Nep. Dat. 3; cohortes veteranas ... ceterum ex-eritum etc., Sall. Cat. 59; cf. Tac. Agr. 17; — cetera jurisdictio, Cic. Att. 6, 2; ∞ turba, Hor., classis, Liv., Graccia, Nep.; pro cetera ejus audacia atque amentia, Cic. Verr. 1, 2; — ceterum omne (frumentum) etc., Liv. 22, 20; cf. id. 1, 48, o. Tac. Ann. 2, 21; — bb) plur.; de reliquis nihil melius ipso est; ceteri et cetera ejusmodi, ut etc., Cic. Fam. 4, 1; sane ceterarum rerum etc., (opp. una in re), id. Quint. 3; de iustitia ... ceterisque simi libus, Quintil. 9, proom.; — b) df. Berbindelsen: et cetera, et. cetera, (vort: og saa videre, Graefens xai tā ἑξής), naar man afbryder Berbindelsen af befjendte Gienstande; vid. Cic. d. Or. 2, 32 c. 64, egi. id. Top. 5, o. Lucr. 2, 1085; — II) df. som adv.; A)

ceterum, (oprsl. acc. resp., med Senfyn paa det Andet el. det Dørigte); cf. a) i enkelte Sætningsforbindelser: iøvrigt, forresten; vid. Ter. Phorm. 1, 2, 91, c. Liv. 1, 21; liggl. Cic. Qu. Fr. 2, 14: ego me... praeterquam quod sine te, ceterum satis commode oblectabam; — b) i Overgangen til en ny Tankeforbindelse: liggl. iøvrigt, forresten, navnlig. hos Historikere; vid. Sall. Jug. 4, c. 20, oftere; Suet. Caes. 4 c. 16, oftere; f. ogs. Ter. Hec. 3, 3, 31; ogf. Plant. Poen. prol. fin.: dehinc ceterum valeto! — c) m. indskrænket Bem., særv. i Retsfærd. af quidem el. af en Negation: forresten, men dog, derimod, alligevel, ofdl.; vid. Liv. 21, 6, ogf. Plin. Pan. 55; — B) cetera, (som Bisform af ceterum): iøvrigt, forresten — flaaer navnlig; a) hos Adjectiver; vid. Sall. Jug. 19, c. Liv. 21, 8; liggl. virum cetera egregium etc., id. 1, 35; cf. Virg. Aen. 3, 564: cetera Grajus, ogf. Hor. Ep. 1, 10, 2, c. 2.; — b) hos Verber; quiescas cetera, Plant. Mil. gl. 3, 3, 53; cf. Virg. Aen. 9, 656, c. ibd. 2, 438, ogf. Martial. 13, 81; — C) cetero, (liggl. Bisform af ceterum): iøvrigt, forresten; men alene hos Plin.: — est et alia vis, cetero similis, at praedura, id. 37, 52; ogf. em Tiden, id. 10, 79.

Ceto, us, f., *Κητώ*; 1) Gemalinde af Phoreus, Moder til Metusa o. til Gorgoneerne, Lucan. 9, 616; — 2) efter Plin. 5, 14: et Cohyre, som dyrkedes paa Kyften af Phoenicien. — cetos, i, f. und. cetus. — cetosus, 3, [cetius]: af de store Soffiske, viscera, Avien. cetra, (caetra), ae, f., [rimel. spanskt Ord]: det sorte spanske Skjold, Liv. 28, 5, Virg. Aen. 7, 732 (Serv.), c. 2.; df. — cetratus, 3: forsynet med Skjoldet cetra, cohors, Caes., Liv. 31, 36; — b) ogf. subst. cetrati, (sc. milites), Caes., Liv. 1, c., oftere. — cette, (f. cedite), f. und. 2. cedo. — cetus i, m., [τὸ κήτην]: (hvf. ogf. cetos som neutr., Plin. 32, 4, c. n. pl. cete, Plin., Virg., c. 2., τὸ κήτην): enhver flæve Soffisk, navnlig. Svalen, Haien, ofdl.; — delphini et reliqua cete, Plin. 9, 74; — 2) „overf.“: Stjernebilledet Dvalfisten, Vitruv., Manil.

ceu, adv., [ctr. af c.e.ve, ligesom neu, seu, af neve, sive]; som Sammenligningspartikel; a) ligesom, altsedes som; vid. Virg. Aen. 6, 492; liggl. intus a centro, ceu stella lucent etc., Plin.; cf. Suet. Vitell. 17; — b) navnlig. ogf. hos poetiske Vælsker og Sammenligninger: ligesom, som; vid. Virg. Aen. 5, 710, ogf. ibd. 88 c. 527; — liggl. m. quum, id. Ge. 1, 303, c. ibd. 4, 96; — liggl. m. si, Lucr. 4, 620, c. id. 6, 161; — c) i conditionale Forbindelser: som om; vid. Virg. Ge. 3, 191; ogf. m. si. conj., id. Aen. 2, 438; — d) endel. flaaer ceu f. quasi vero, i Gienrindelsen af en Andens Mening el. Paastand; vid. Plin. 11, 92, oftere. — Ceus, 3, f. und. Cea.

cēva, ae, f., [germanisk Ord]: Ko af det mindre Slags, Colum. 6, 24. — cēveo, ere, v. n.; oprsl. om Hvide: at lege med Hælen; f. færd. in re obscoena, Juvenal., Martial.; — 2) df. „overf.“: at smigre, at føre smigrende Tale, Pers. 1, 87.

Ceyx, yeis, m., *Κηΰξ*: Konge i Trachis, og Gemal af Halcynene, der efter hans Skibbrud forvandlede sig i Høvet; hvorefter begge forvandlede til Røfugle; vid. Ovid. Met. 11, 739 iflgd.; — b) df. appellat. f. cēyces: Røfugle; haleyones: Summerne, Plin. 32, 27.

ch, svarer til det græske Bogstav χ i Ord af d. Græske; f. und. Bogstavet C. — Chabrias, ae, m., *Χαβρίας*: beremt atheniensisk Feltherre; vid. Nep. Chabrias. — chaerephylum, i, f. und. caeresolium. — Chaerōnēa, ae, f., *Χαιρώνεια*: By i Boeotien, hvorefter Philippius overvandt Grækerne; vid. Plin. 4, 12, c. Liv. 35, 46; men ogf. beremt som Plutarch's Jødeby, (hod. Kaprena).

chālásticos, 3, *χαλαστὸς*: formildende, aqua,

Theod. Prisc., unctiones, Veget. — chālātōrius, 3, [*χαλάω*, i. e. laxo]: til at løse el. fire, lūnes, Veget. — chalázias, ae, m., *χαλαζίας*, [*χάλαζα*, Hagl]: etflags ubekendt Vædsken, Plin. 37, 73. — chālázias, 3, [*χάλαζα*, Hagl]: som ligner Hagl, lapis, Plin. 36, 43, etflags Vædsken; — b) df. subst.: chalazion, i, n., *χαλᾶζιον*: Bygform (paa Dietaaget), Cels. 7, 7. — chalbane, es, f. und. galbanum.

chalcanthum, i, n., *χάλκανθον*: Kobbervitriolvand, d. lat. atramentum, Plin. 31, 32. — chalcaspides, um, (med Kobberstoftet), f. und. aglaspis. — Chalcedon, (Calchedon), ōnis c. ōnos, f., *Χαλκηδών*: By i Bithynien ved d. thraciske Bosphorus, ligesoverfor Byzantium, Mela, Plin. 5, 43, Lucan., c. 2.; — bb) df. Chalcedōnius, 3: chalcedonisk, Thrasymachus, Cic. Or. 3, 32; — b) df. Chalcedonii, orum, m.: Jndvaanerne af Byen Chalcedon, Tac. Ann. 12, 63. — chalceos, i, f., *χάλκεος*: etflags ubekendt Plante, Plin. 21, 56. — chalcetum, i, n.: etflags ubekendt Plante, Plin. 26, 25. — chalceus, *χάλκεος*: af Kobber; Chalcea donanti chrysea qui dederas, Martial. 9, 95.

Chalcidensis, e, f. und. 2. Chalcis. — chalcidice, es, f., *χάλκιδις*: ligesom 1. chalcis: etflags Dagle. — Chalcidensis, e, o. Chalcidicus, 3, f. und. 2. Chalcis. — Chalcioecus, i, *Χαλκίοικος*; oprsl. hos Grækerne: Epithet til Gutinden Athene el. Minerva, af hendes Kobbertempel, vid. Nep. Paus. 5; — df. hos Romerne: Chalcioecus, i, m.: et Minervatempel af Kobber, vid. Liv. 35, 36. — Chalciopa, es, f., *Χαλκίωπη*: Datter af R. Ceces, Søster af Medea, c. Gemalinde af Phrixus, Ovid. Her. 17, 232, Val. Fl.

1. chalcis, idis, f., *χάλκισ*; 1) etflags Rist af Silteflagen, Plin. 9, 71 c. 74; — 2) ligesom chalcidice: en Dagleart el. Risten, Plin. 32, 13 c. 17. — 2. Chalcis, idis, (idos), f., *Χάλκισ*: Hovedstaden paa Den Euboea, ligesoverfor Aulis, og ved en Bro forbunden med Fastlandet, (hod. Egribos), Mela 2, 7, Plin. 4, 21, Lucan., c. 2.; — B) df. 1) Chalcidicus, 3; a) chalcidist, Euripus, Cic. N. D. 3, 10; men et versus, Virg. Ecl. 10, 50, (benævnt efter Digteren Euphorion af Chalcis); — Nola, (som anlagt af Chalcidenserne), Sil.; — b) cumcist, (forti Cumæ var en Coloni fra Chalcis); — arx, Virg. Aen. 6, 17, (i. e. Cumæ); — c) som subst. er Chalcidicum, i, n.: Værelse i el. paa hvert Stjerne af en Basilica, paa begge Sider af Tribunal, Vitruv. 5, 1; — 2) Chalcidensis, e: = frgt.; — Timagoras, (fra Chalcis), Plin. 35, 35; — 3) Chalcidicensis, e: = frgt., colonia, Gell. 10, 16, (i. e. Cumæ); — not.: Chalcis hed ogf.; a) en By i Arabien, Plin. 6, 39; — b) en By i Syrien, Plin. 5, 19. — chalcites, ae, m., el. chalcitis, idis, f., *χάλκιτης*, el. *χάλκίτης*; 1) Kobbersten el. Kobbererts, Plin. 34, 29, Cato; — 2) etflags kobberfarvet Vædsken, Plin. 37, 73.

chaleophōnos, i, f., *χαλκόφωνος*, (der lyder el. klanger som Kobber); df. en Vædsken af denne Bestaffenhed, Plin. 37, 56; ogf. chalcophontus, i, f., *χαλκόφωντος*, Solin. 3. — chalcosmaragdus (os), i, f., *χαλκοσμάραγδος*: en Smaragdart med Kobberaarer, rimel. Malachiten, Plin. 37, 19. — chalcus, i, m., *χάλκος*, (hos Romerne): en tiende Del af en Dbol, Plin. 21, 109.

Chaldaei, orum, m., *Χαλδαῖοι*: et ved Stjernehyderi og Spaadomskunst mærkeligst Oldfolk i Landet Chaldea, (en Provins af Assyrien), Mela 3, Cic. Div. 1, 1; — sing. Chaldaeus, i, m., (en Spaamand), Cato; — B) df. 1) Chaldaeus, 3: chaldæisk, regnum, Lucan., greg. Juvenal.; — 2) Chaldæus, 3, ligesom frgt.: chaldæisk; vid. Cic. Div. 2, 42; — rationes,

ibid. 47. — chälö (avi), atum, 1, v. a., *χάλω*: ued-
sader, sænker, Vitruv., Veget.

chalybæus, 3: af Staal, massa, Ovid. Fast. 4,
405; af — chällys, ybis, m., *χάλυψ*: Staalet,
Plin. 34, 41; ∞ uulnificus, (af det's Brug til Baaben),
Virg. Aen. 8, 446; cf. Prop. 1, 16, 30; — 2) df. „me-
ton.“: hvad der er forfærdiget af Staal, navnlt.:
Sværdet, Senec. Thyest. 361; Mundbidet paa Hestens
Bisfel, Lucan.; Pilens Spids el. Dd, id.; df.:
Chällybes, um, m.; *Χάλυβες*: Jøst i Pontus, be-
rømt af dets Biergvarter, navnlt. ogs. af Staalets
Tilberedelse; vid. Plin. 6, 1, o. id. 7, 57; cf. Virg. Ge. 1,
58: At Chalybes nudi ferrum, etc.

1. chäma, atis, n.: = *lupus cervarius*, (en Vøst-
art), Plin. 8, 28. — 2. chäma, ae, f., *χάμα*: en Mus-
singart, (germ. die Gienmuschel), Plin. 32, 53. —
chamaeaeat, es, f., *χαμαίαιον*: den lavstammede
Hyld, (sambucus ebulus L.), Plin. 24, 35. — cha-
maecerasus, i, f., *χαμαίκερας*: lavstammet Kirse-
bærtræ, Plin. 15, 30. — chamaecissos, i, f., *χα-
μαίσισσος*: 1) lavstammet Vebende, (glecoma hede-
racea L.), Plin. 16, 62; — 2) en Art af Bøtten
cyclaminus, Plin. 25, 69. — chamaecyparissus,
i, f., *χαμαίκυπάρισσος*: Jordeypressen, Plin. 21, 80.
— chamaedaphne, es, f., *χαμαίδάφνη*: lavstam-
met Laurbærtræ, Plin. 15, 39. — chamaedracon,
ontis, m., *χαμαίδράκων*: en paa Jorden krybende
Drage i Africa, Solin. 27. — chamaedrys, yos, f.,
χαμαίδρυς: etflags Plante, (teucrium chamaedrys L.,
germ. Gamanderlein), Plin. 14, 19.

chamaeleon, onis v. ontis, *χαμαιλέον*, (Jord-
løven); 1) m.: en Falcart, som tillegemod Sted og
Stilling verter farve, Chamaeleon, Plin. 8, 51, Gell.
10, 12; — 2) m. o. f.: etflags Plante, (germ. Eber-
wurz), Plin. 22, 21, o. id. 30, 10. — chamaeleuce,
es, f., *χαμαιεύκη*: etflags Plante, ogs. herbion o.
ussilago, (germ. Nusslattich), Plin. 24, 85. — cha-
maelygos, i, f., *χαμαιλύγος*: etflags Plante, sædv.
verbenaca, Appul. — chamaemelon, i, n., *χαμαι-
μήλον*, (ligeform Jordæble): Planten Camille, Plin.
22, 26. — chamaemyrsine, es, f., *χαμαιμύρινη*:
Dvergmyrten, d. e. Musketorn, ruscus, Plin. 23, 83.
— chamaepeuce, es, f., *χαμαιπέυκη*, (lavstammet
Lærketræ); df. etflags Plante, hvis Blade ligne Lærke-
træets, Plin. 24, 86. — chamaepitys, yos, f., *χα-
μαίπιτυς*, d. lat. abiga: Markypressen, Plin. 21, 20.
— chamaeplätanus, i, f., *χαμαιπλάτανος*: d.
lavstammede Ventræ, Plin. 12, 2.

chamaeröpes, um, f., *χαμαίροπεις*, (krybende paa
Jorden), palmae: lavstammet Palmeart, Plin. 13, 9.
— chamaecrops, öpis, f., *χαμαίκροψ*: = chamae-
drys, Plin. 24, 80; (al. chamaedrops, *χαμαίδροψ*).
— chamaesyce, es, f., *χαμαίσυκη*, (Jordfigen):
etflags Alveimalk, Plin. 21, 83. — chamaetorta,
orum, n., [*χαμαί*, d. e. humi, tortus]: Bæxter, som
snee sig henad Jorden, Fronto. — chamaezelon,
i, n., *χαμαίζελον*: = gnaphalon, Plin. 27, 61. —
Chamavi, orum, m.: germanisk Folkstamme ved
Rhinen, boede tidligere imellem Beseien o. d. berey-
niste Elod, Tac. Germ. 33 flgd.; cf. id. Ann. 13, 55.

chämédysmos, i, f., *χαμηδύσμος*: Nøsmari-
nen, Appul. — chamelaea, ae, f., *χαμηλαία*, (lav-
stammet Distetræ): etflags Buskvæxt, (encoron tricoc-
con L.), Plin. 21, 82. — chamuleus, i, m., *χα-
μουλέος*: etflags Mastine, Aumm. — chane el.
channe, es, f., *χάνη* el. *χάννη*: etflags Sofist, (perca
cabrilla L.), Ovid. Hal. 108, Plin. 9, 23.

Chäon, onis, f. und. flgd. — Chäones, um, m.,
Χάονες: Chaonerne, Jøst i d. nordvestlige Epirus,
beboende efter en Heros Chäon, Broder af Heleus;
vid. Plin. 4, proem.; — B) df. 1) Chäonius, 3:
chaonist, campi, Virg. Aen. 3, 334, glans, id. Ge. 8, 9; men

pater, ibid. 2, 67, (i. e. Juppiter, neml. m. Den syn paa hans
Drakel i Dedena); ∞ columbae, (som spaaede i Do-
dona), id. Ecl. 9, 13; — b) df. subst. Chäonia, ae,
f., (se. regio), Virg. Aen. 3, 335, ogs. Plin. l. c.; —
2) Chäonis, idis, fem. adj.: chaonist; ∞ ales, (i.
e. ∞ columba, f. ovenf.), Ovid. A. 2, 159; ∞
arbor, (i. e. quercus), id. Met. 10, 90. — Chäonia,
Chaonis, Chaonius, f. und. flgd.

chäos, abl. chao, n., *τὸ χάος*; 1) „alm.“: Under-
verdens uendelige, mørke og øde Rum; df. Under-
verdenen selv; — ∞ ingens, Ovid. Met. 10, 30, inane, id.
Fast. 4, 600; — „poet.“ ogs. det tydelige Verke el. evig
Nat; ∞ Cimmerium, Stat. Silv. 3, 2; — b) ogs. som
Person; vid. Virg. Aen. 4, 510, o. ibid. 6, 265, ogs. Ovid.
Met. 14, 401; — H) „bef.“ ogs. den forvirrede Masse
el. det formlose Urstof, hvoraf Verden el. Universet er
fædt; vid. Ovid. Met. 1, 7.

chara, ae, f.: etflags ubevidst Red; vid. Caes. B.
C. 3, 40. — characatus, 3, [charax]: forsynet med
Bæle, vineae, Colum. 5, 4. — characias, ac, m.,
χαράκιος: tiellig til Bæle, calamus, Plin. 16, 66; —
2) ogs. Tilnavn til en Art af tithymalus el. Alveimalk,
id. 26, 39.

character, eris, m., *χαρακτήρ*; 1) oprdt.: Bærtoi
til Indbrænding el. anden Mærkning, Isid.; df. særv.
„meton.“: det (navnl. Dyrene) indbrændte el. påsatte
Mærke, Colum., Pallad.; — H) „overf.“: Eiendomme-
lighed el. Charakter, navnlt. Stilens el. Foredragets;
(ser: o. efterel.); — ∞ Lucilianus, Varr.; cf. Serv. ad
Virg. Ecl. 3, 1; (hos Cic. o. Gell. paa Græsk). —
Charax, acis, m., [*χάραξ*]: Bæl el. Vallfæst til Be-
fæstning; Navnet paa flere befæstede Steder, navnlt.
paa en By ved d. persiske Bugt, hvortil horte Land-
stæbet Characeae; vid. Plin. 6, 31; f. ogs. id. 4, 36.
— chäraxo, (avi), atum, 1, v. a., *χαράσσω*: fradser,
ridser, Prudent., Augustin.

Chärielo, us, f.: en Nymphe, ved Centauren
Chiron Moder til Cyrboc, Ovid. Met. 2, 636. —
Charis, itis, f. und. Charites. — charisma, atis,
n., *χάρισμα*: Skienk, Gave, Prudent. — charistia,
orum, n., *χαρίστια*: aarlig Familiefest, (d. 10 febr.,
neml. tvende Dage efter Parentalierne), paa hvilken
Familiefrugtigheder blev tilgode, Ovid. Fast. 2, 617 flgd.,
Val. Max. — charisticium, i, *χαριστικόν*: Skienk
el. Gave, Dig.

Charites, um, f., *Χάριτες*: (lat. Gratiae): Cha-
riterne el. Gratiæne el. Guldguldinderne, (Aglaja,
Euphrosyne, Thalia); vid. Ovid. Fast. 5, 219, o. Plin.
36, 1; — not.: dat. pl. graec. Charisin, (*Χάρις*,
f. Charitibus), Prop. 4, 1, 75; acc. sing. graec. Charita,
(*Χάρτις*, f. Charitem), Plin. — charitoblēphä-
ron, i, n., *χαριτοβλέφαρον*, (med flonue Dienlaage):
etflags Sklov væssende Trylleurt, Plin. 13, 53.

Chäron, ontis, (önis), m., *Χάρων*: Færgemanden
i Underverdenen, Cic. N. D. 3, 17; f. ogs. Virg. Aen. 6,
299, o. Senec. Herc. Fur. 761 flgd.; — b) df. Chäro-
neus, 3: chäronist el. underjordist, scrobes, Plin. 2, 95.
— Chäronidas, ae, m.: berømt Vovgiver i Catana
paa Sicilien; vid. Cic. Leg. 1, 22, Val. Max.

charta, ae, f., *ὁ χάρτης*; 1) „agent.“: A) „alm.“:
Blad af d. ægyptiske Papyrusblæk, Papirblad el. Papi-
r, om hvis ældste Forfærdigelse f. Plin. 13, c. 11, 12 v. 13;
— ∞ dentata, f. und. dentatus, hibula, (Træpapi-
r), Plin. Ep.; scapus chartarum, (Papirstilk), Plin.; in
charta aversa (scribere: paa Bagsiden), Martial. 8, 62;
— B) „meton.“: Papyrusbuxten selv; vid. Plin. 13, 21;
— H) „fig.“ A) „meton.“: det bedste Papi-
r; df. det Skreue, Skrift el. Skrifteark, (Afskrifning, Digt,
Brev, odf.); vid. Lucr. 3, 10, o. id. 4, 971; chartae
Graecae, (f. scripta Graecorum), Hor.; cf. id. Od. 4,
9, 31, ogs. Cic. Coel. 17; men tribus chartis, (i. e.
tribus libris), Catull. 1, 6; ∞ Arpinae, (i. e. scripta

~ Ciceronis), Martial. 10, 19; — B) „everf.“: tynst Blad, end Table el. Plade; ~ plumbra, Suet. Ner. 20. ~ chartaceus, 3: af Papis, codices, Dig.; — chartarius, 3: hørende til Papis, officinae, Plin., calamus, Appul.; — charteus, 3: = frgd.; ~ studium, (Befkæftigelse med Skrivning), Varr. ap. Non.; ~ supellex vatum, Auson.; e. — chartula, ae, f., demin.: liden Stykke Papis, Cic. Fam. 7, 18, o. A.; — cf. chartularius, i, m.: en Archivar, Cod. Justin.; — [charta], — chartus, i, m.: ferd. Biser af charta, Lucil. ap. Non.

Charybdis, is, (acc. in e. in, abl. i), f., Xé-
pυδης: farlig Svirvelsturm imellem Sicilien og Italien,
ligeoverfor Scylla; vid. Virg. Aen. 3, 420; ~ vasta,
Lucr., implacata, Virg., irrequieta, Ovid.; cf. Cic.
Phil. 2, 27: quae Charybdis tam vorax? etc.; —
2) „everf.“: det farlige el. Jordærvælde; vid. Hor.
Od. 1, 27, 19, o. Cic. d. Or. 3, 41.

chasma, at s, n., χέσμη: gabende el. vid Nab-
ning; df. 1) Kioft el. Ålgund i Jorden, (navnl. efter
et Jordstykke), Senec. Qu. N. 6, 9, Dig.; — 2) Lufmeteor, der
viser en lignende Gestalt, Senec. Qu. N. 1, 11, Plin. 2, 26.
chasmatis, ae, m., χεσματις: Jordstykke, der
frembringer Kiofter og Heyner, Amm., Appul. —
Chatti, (Catti), orum, m.: germanisk Folk i d. nu-
værende Østse og i Thüringen; vid. Tac. Germ. 30
flgd., o. id. Ann. 1, 55 flgd., ostere, ogf. Plin. 4, 28,
o. A.; — Chauci, (Chauchi, Cauci, men trisyll,
Cajiri, Lucan., o. A.), orum, m.: Jøssellamme i
Nærøystland, imellem Ems og Elben, vare delte i ma-
jores o. minores, Tac. Germ. 35, id. Ann. 2, 24, ostere, Suet.,
Plin.; — not.: df. Tilmænt Chaucius; vid. Suet. Claud. 24.

chēle, es, f., χηλή; df. pl. chelae, i Hiren-
mien: Skorpionens Sare el. Arme; men færd „ancien.“
f. Etierne biledet: Bagten el. Libra; vid. Virg. Ge. 1,
33, Cic. Arat., Colum., o. A.; — II) sing. chele, i
Mekaniken: en kloformet Arm paa Valtsten, (ogf.
manicula), Vitruv. 10, 15.

chēlidōnias, ae, m., χελιδωνίας: en Vestensvind,
der begynder at blæse efter Eolernes Ankomst, (s.
22 Jber.), Plin. 2, 47. — chēlidōnius, 3, χελι-
δώνιος: hørende til el. benævnt efter Eolær, lapilli,
vid. Plin. 11, 79; ~ ficus (pl.), id.; — b) ogf. subst.
chēlidōnia, ae, f., se. herba: Eolæurt, (germ.
Schellkraut), id. 25, 50.

chēlōnia, ae, f., χελωνία: Skilpaddescien, et-
slags Væddsen, vid. Plin. 37, 56. — chēlōnitis,
idis, f., χελωνίτις: etslags Skilpaddesfarvet Væddsen,
Plin. 37, 6. — chēlōnium, i, n., χελώνιον, (oprel.:
Skilpaddestål; df.) i Mekaniken: det Ved el. den Del
af Maskinen, hvorefter den sættes i Bevægelse, Vitruv.
10, 2; — II) en Benævneise paa Barten cyclaminos,
Appul. — Chēlōnophagi, orum, m., χελωνοφά-
γοι: Skilpaddedædere; Navnet paa et Folk ved d.
arabiske Bugt, Plin. 6, 28.

chēlydrus, i, m., χελύδρος: Skilpaddeslangen,
etslags Baneflange, Virg. Ge. 3, 113, Lucan., Sil. — chē-
lyōn, i, n., χελύων: Skilpaddestål, Plin. 6, 34, (hvor
~ testudinum). — chēlys, acc. chelyn, voc. chely,
χέλυς; oprel.: Skilpadden, Petron. frgm. 32; df., (i d.
færd, testudo); 1) ligesom hos Grækerne: den af Skil-
paddestøllen forfærdigede Vre, Ovid. Her. 15, 181, Senec.
(Tragoed.), o. A.; — 2) Etierne biledet Vren, Avien.
chēme, es, f., χήμη, (Musslingstål); som Maal
for flydende Sager: = $\frac{1}{2}$ mystrium el. $\frac{1}{2}$ cyathus,
Rhenn. Fann. d. pond. 77. — chēnālōpēces, um,
f., χηνάλωπες, sunt auserini generis, Plin. 10, 29.
— chēnērōtes, um, f., χηνέρωτες: Gæs af et
mindre Slags, Plin. 10, 29. — chēniscus, i, m.,
χηνίσκος, (demin. af χήν): liden Gæs, en Gæsling;
df. en derefter formet Prydelse paa Skibets Bagthavn,
Appul. — chēnōboscion, i, n., χηνόβοσκιον:

Gaaesfi, Colum. — chēnōmychōn, i, n., χηνό-
μυχον: etslags ubeftendt Plante, Plin. 21, 36.

cheragra, ae, f. und. chiragra. — chernites,
ae, m., χερνίτις: en Glinden lignende Stenart, Plin.
36, 28. — Cherronenses, (Chers.), f. und. flgd.
— Cherrōnesus, el. Chersōnesus, i, f., χερρόνησος
el. χερσόνησος, (som appell.: Halvø; df. færd.): d.
thraciske Halvø ved Hellesponten, Chersonesus, Mela
2, 2, Plin. 4, 18, Li. 31, 10; — df. Cherrōnesus
el. Chersōnesus, (ctr. f. Cherronenses): Inveaa-
nerne af Chersonesus, Cic. Pis. 35, Justin. 9, 1; —
not.: Mela 2, 3, er Chersonesus: et Hørbjerg i Ar-
golis. — chersinus, 3, χέρσινος: som lever paa Vand-
jorden, testudines, Plin. 9, 12; — Martial. 14, 88, har
derfor chersos, (χέρσος), m. f. Bem. — Chersōnesus,
i, f. und. Cherronesus. — chersos, f. und. chers-
sinus. — chersydrus, i, m., χερσύνδρος, ligesom
Landhyder: etslags Slange, som lever baade paa Landet
og i Vandet, Lucan. 9, 111.

Chérub, pl. Cherubim o. Cherubin; d. hebraiske
Benævneise paa visse Engle, Prudent., Hieron. — Chē-
rusei, orum, m.; oprel.: en germanisk Jøssellamme
paa Sydsiden af Harzbjergene; — men oftere betegnes
ved Cherusei: de diömetriskrige forbundne germaniske
Folk omkring Besceren og Lippefloden; vid. Tac. Germ.
36, id. Ann. 2, 46, ostere, ogf. Flor. 4, 12.

chiliarches, ae, o. chiliarchus, i, m., χιλιάρχης,
χιλίαρχος: Hovedsmand el. Oberst over 1000 Mand,
Curt. 3, 2; ligel. i Grækenet, Tac. Ann. 15, 51; —
2) hos Perserne ogf.: den høieste Statsembedsmand efter
Kongen; vid. Nep. Con. 3. — chillas, adis, f., χι-
λίας: Mærkjende, Macrobr. — chiliastae, arum, m.,
χιλιασται, (som tree paa et 1000-aarigt Ålge), Au-
gus. in. — chiliodynāma, ae, f., [χιλίοι, δύνάμεις],
ligesom Tuumdkraft: Navnet paa en ubeftendt Luge-
plante; vid. Plin. 25, 28. — chiliophylion, i, n.,
χιλιόφυλλον, ligesom Tuumdkblad: etslags ubeftendt
Plante, Appul. — Chilo, onis, m., Χείλων el.
Χίλων: En af Grækenlands syv Vise, var en Sacede-
monier, Plin. 7, 32.

Chimaera, ae, f., Χίμαιρα, (oprel. capra, en
Ged): et fabelagtigt, ildsprudende Uhyre i Lycien, blev
betyngtet af Bellecæpon; vid. Hygin. Fab. 57, o. Serv.
ad Virg. Aen. 6, 288, ogf. Hor. Od. 1, 27, e. ibd. 2, 17,
o. A.; — 2) ildsprudende Bierg i Lycien, der skal have
ferantlediget sin Gabel, Plin. 2, 100; — b) df. Chi-
maereus, 3: hørende til el. benævnt efter Bierget
Chimæra, liquor, Virg. Cul. 11; — not.: ogf. er
Chimaera: Navnet paa et Skib, Virg. Aen. 5, 118. —
Chimaereus, 3, f. und. frgd. — Chimaerifer,
a, um, [Chimaera, fero]: som frembringer Uhyrer,
Lycia, Ovid. Met. 6, 339.

Chione, es, f., Χιώνη; 1) Datter af Dædalion,
blev ved Mercurius Meder til Antolpens, ved Apollo
til Philammon; Ovid. Met. 11, 311 flgd., o. Hygin. Fab. 200;
— 2) en anden Chione var ved Neptunus Moder til Eu-
melpos, som deraf hedder: Chionides, Ovid. Pont. 3, 340.

Chios, (-us), i, f., Χίος: en af de agviste Der
ved Kyren af Jonien, (hod. Scio), var berømt af sin
Vin og Marmor, ogf. af sine fine Stoffer; vid. Plin.
5, 38, Hor. Ep. 1, 11, in, o. Cic. Verr. 5, 48; — bb) df.
Chius, 3, Χίος: hviit, insula, Varr., lapis, marmor,
Plin., vinum, Hor., cadus, id., Tibull.; ogf. absol.
Chium, (se. vinum), Hor. Sat. 1, 10, 24, ostere; ~ ficus,
(ligel. af fortrinlig Gædder), Varr.; ogf. absol. Chia,
(se. ficus), Colum., Martial.; — til de fine Stoffer fra
Chios sigter Lucr. 4, 1126; — b) subst. Chii, orum,
m.: Inveaanerne paa Den Chios, C. c., Liv.

chiragra, (cheragra), ae, f., χείραγρα: Haand-
gigt el. Chiragra, Hor. Martial. — chiragicus,
i, m., χιραγικός: som lider af Chiragra, Cels.,
Petron.; — flgd. ogf. adjunct.: ~ manus, Sidon. —

chiramaxon, i, n., *χειρομάχων*: siden Haandsegen, Petron. Sat. 28. — chiridōtus, 3, *χειρίδωτος*: forsynet med Værmer, tunica, Scip. Afr. ap. Gell. 7, 12; — *cf.* subst. chiridōtae, arum, f., (*sc.* uniceae), Capitulin.

chirōgrapharius, 3: haandskriftlig; *cf.* ∞ creditores, (som have Debitors egenhændig forskrivninger), Dig.; *af* — chirōgraphum, i, n., *χειρόγραφον*; 1) „egentl.“, (ligesom d. lat. manus): egenhændigt Brev; *vid.* Cic. Phil. 2, 4, o. id. Att. 2, 20; ∞ alienus imitari, id., Suet.; — 2) „meton.“: a) skriftlig forskrivning *cf.* skriftligt Tilsagn, *obf.*; *vid.* Planc. ap. Cic. Fam. 10, 21, o. Cic. ibd. 2, 13; — b) egenhændig forskrivning *cf.* Obligation, Dig. — chirōgraphus, i, m.: *se* form af frugt, Fulvius ap. Quintil.

Chiron, (Chiro), ōnis, (onos), m., *Χείρων*: en ved sin Plantefundskab og Lægekunst berømt Centaur, Søn af Saturnus ved Phillyra, (*bes.* Phillyrides, Virg. Ge. 3, 550), Dødrager af Esculapius, Hercules og Achilles, Ovid., Hygin.; endel optagen som Etierne-billedet paa Himmelens, Hygin.; *cf.* *obf.* som Etierne-billedet, Lucan.; — B) *cf.* 1) Chirōnius, (-eus), 3: Chironis, hørende til *cf.* benævnt efter Chiren, valnus, Cels.; — *ogf.* absol.: Chironia, ae, f., (*sc.* herba): Røstet paa flere Planter; *vid.* Plin. 24, 77, *eftere*; — 2) Chirōnīcus, 3: = frugt., ars, Sidon.

chirōnōmia, ae, f., *χειρονόμία*: Talerens kunstmæssige Gesticulation med Hænderne; *vid.* Quintil. 1, 11, 17. — chirōnōmos, i, comm., o. chirōnōmon, ontis, (untis), m., *χειρονόμος, χειρονόμιος*: der kunstmæssigen geniculenter med Hænderne, navn. paa Scenen; *vid.* Juvenal. 6, 63, o. id. 3, 121.

chirurgia, ae, f., *χειρουργία*: Saaarlægekunsten *cf.* Chirurgien, Cels., o. A.; — 2) *ogf.* m. Lune f. caedes *cf.* Blodsudgødselse, Cic. Att. 4, 3. — chirurgicus, 3, *χειρουργικός*: chirurgisk, medicina, Hygin. — chirurgus, i, m., *χειρουργός*, (ligesom Saaarlæge, d. e.): Saaarlæge *cf.* Chirurg, Cels., Martial. 1, 31. — Chius, 3, f., und. Chios.

chlāmŷda, ae, f.: endel. Biform af chlamys, (ligesom cassida af cassis), Appul. — chlāmŷdatus, 3: som er iført en chlamys, Plaut., Cic. Rab. Post. 19; *af* — chlāmŷs, ŷdis, f., *χλαμῖς*: den græske Deerkledning *cf.* Kappe; *og* det navn.; 1) Krigsskappe, Officerkappe, Cic. Rab. Post. 7; *ogf.* Soldaterkappe, Plaut.; — *var* *ogf.* som Vædsjæge undert. meget prægtig; *vid.* Virg. Aen. 5, 250; tillægges *ogf.* Krigsgudinden, ibd. 8, 588; *ogf.* som Jagtskledning, Ovid. Met. 14, 345; — 2) *ogf.* som Bragtskledning, *vid.* Virg. Aen. 4, 137, ibd. 2, 733, *ogf.* Tac. Ann. 12, 56; — navn. bærer chlamys *ogf.* af Citbarcederne, Aen. 4, 47, af Choret i Tragoedierne, Hor. Ep. 1, 6, 40, endel. *ogf.* af Born, Virg. Aen. 3, 484, Suet., Dig.

chlōreus, (disyll.), ēi o. eos, m., *χλωρεός*: etflags grønlig fugl, Plin. 10, 95. — chlōrion, ōnis, m., *χλωρίων*: etflags fugl med gul farve, Plin. 10, 45. — chlōris, idis, f., *χλωρίς*, d. e. grønnedej; 1) Blomstergudinden Flora, Ovid. Fast. 5, 19; — 2) en Datter af Amphion o. Niobe, ved Neleus Moder til Nestor, Hygin. Fab. 10. — chlōritis, idis, f., chlōrites, ae, m., *χλωρίτης, χλωρίτης*: etflags græsgreen Vedssten, rimel. Smaragdpræseren, Plin. 37, 56.

Choa, ae, f., und. Nola. — Chōaspes, is, m., *Χοάσπης*; 1) Flod i Eufiana, (hvoraf ene de persiske Konger drak, *høf.* regia lymphā, Tibull.; *hod.* Karun), Plin. 6, 31; — b) *ogf.* personificeret som Flodgud, Val. Fl.; — 2) en Flod i Indien, (*hod.* Kahul), Curt. 5, 2; *cf.* — Chōaspitis, idis, f.: en i Floden Chōaspes funden Vedssten, Plin. 37, 56.

choenicea ae, f.: Biform af chēn., Pal'ad. — choenix, icis, f., *χοῖνις*: attisk Rømnmaal af 2 Sertarier, Fann. Rhema. d. pond. — choeras, ādis, f., *χοῖρας*, ligesom

struma: Arep *cf.* Arepŷage, Appul. — Choerilus, i, m., *Χοῖριλος*: flet græsk Digter i M. d. Stores Følge, Hor. Ep. 2, 1, 23, o. id. A. P. 355. — chōicus, 3, *χοῖκος*: af Jerd *cf.* Jer, homo, Tertull.

cholas, ae, m.: en Smaragdart, Plin. 37, 18. — cholera, ae, f., *χολέρα*; 1) Galden, Lamprid.; — 2) Galdesjæ, Cels., Plin.; *ogf.* in pl., Plin. 20, 52. — chōlericus, 3, *χολερίκος*: som lider af Galdesjæ, Plin. 21, 72. — chōliambus, i, m., *χολίαιμος*, (den baltende Jambus): jambisk Vers, hvis fjerde Fod er en Spondeus *cf.* Trochæus, Diomed.; *heder* *ogf.* seazon. — chōma, āis, n., *χῶμα*, (i. e. agger): Dam *cf.* Jerdvæld, Dig. — chondrille, es, f., o. chondrillon, i, n., *χονδρίλλη*: Chondrilleent, Plin. 22, 15. — chondris, is, f.: Barren marrubium pseudodictamnus L., Plin. 25, 53.

chōragium, i, n.; 1) „egentl.“: A) ligesom *χορηγίον*: Sted, hvor Choret indvædes, Vitruv. 5, 9; — B) ligesom *χορηγία*: Choretis forsyning og Dyreforse, Plaut. Capt. prol., Appul.; *ogf.* in pl., Val. Max. 2, 4; — II) „overf.“: A) „alm.“: forbit og glimrende Tilberedelse *cf.* forsyning: *vid.* Plin. 36, 21; ∞ nuptiarum, Appul.: ∞ funebre, id.; — B) „bef.“: a) Befordringsmiddel; ∞ aiquod falsae gloriae, Aen. ad Her. 4, 50; — b) i Mechaniken: en Springheier, Vitruv. — chōrazus, i, m., *χορηγός*: som forsyner Choret med det Nødvendige, en Choras, Plaut. Pers. 1, 3, 79, *eftere*; — 2) „overf.“: som besøger et Giestebud, poet. ap. Suet. Aug. 70. — chōraules, ar, (acc. choraulem, Plin., choraulam, Suet.), m., *χοραυλός*: som blæser Fløite til Choretis Dands, Martial. 3, 56, Suet., o. A.; *cf.* — chōraulicus, 3, ubiae, Diomed.

chorda, ae, f., *χορδή*; 1) eyrd.: Færm, (*ogf.* til at frise), Petron. 66; — B) *cf.* færm.: Færmetræng *cf.* Stræng, navn. paa et Instrumēt, (lat. fides); *vid.* Cic. d. Or. 3, 57, o. Lucr. 2, 112, *eftere*, *ogf.* Hor. A. P. 318, *eftere*, Tibull., Ovid., o. A.; — II) „overf.“: Strikke *cf.* Line, Plaut. Most. 3, 2, 55; *cf.* — chordacista, ae, m.: som spiller paa et Strænginstrumēt, Capella. — chordapsus, i, m., *χορδάψος*: etflags Sægdrom i Tarmene, Coel. Aur. — chordus, (cordus), 3: fidegen fort *cf.* fremkommen; — ∞ aenl. qui post tempus nascuntur, etc., Varr.; — *ogf.* om Værterne: ∞ seum. Colum., Plin.; ∞ olus, Colum.; — not.: Chordus som Mandznavn, *vid.* Quintil. 1, 4, 25.

chōrea, (*ogf.* chorēa), ae, f., *χορεία*: Dands *cf.* Kredsdands *cf.* Runddands; in sing., Lucr. 2, 633, Virg. Cul. 19; *efst.* in plur.; *vid.* Ovid. Met. 8, 581, *eftere*, Virg., Hor., o. A.; — 2) „overf.“ *ogf.*: Etier: nernes Kredsløb, Varr. ap. Non., Manil. — chōrēpiscōpus, i, m., *χορηγόσκοπος*: en Vileps Bierius paa Landet, Landsbybiskop, Cod. Just. — chōrēus, (ius), i, m., *χορέιος*, (*sc.* pes), i Metriken, ligesom d. fild. trochæus: Versføden — o, (arma, vineor), Cic. Orat. 63, Quintil.; — not.: fild. *ogf.* f. tribrachys, Diomed.

chōriambicus, 3: choriambisk, versus, Sidon.; *af* — chōriambus, i, m., *χοριαμβος*: den af en Choreus og en Jambus bestående Versføde — o —, (nōbilitās); — *ogf.* adj.: choriambum carmen, (som bestaaer af choriambi Vers), Auson.

chōrobates, ae, m., *χοροβάτης*: en Grundvægt *cf.* Vandvægt, etflags Instrumēt til Vædets Nivellering, Vitruv. 8, 6. — chōroecithārista, ae, m., *χοροεκιθαρίστης*: der med Citbaren ledsager Choretis Sang, Suet. Dom. 4. — chorographia, ae, f., und. fgd. — chōrōgraphus, i, m., *χορογράφος*: som beskriver Egne *cf.* Vænte, en Geograph, Vitruv., inc.; — *cf.* chōrōgraphia, ae, f., *χορογραφία*: Jerd-beskrivelse, Vitruv., inc. — chors, ŷis, f., und. co-

hørs. — chortinus, 3, *χορτίνος*: af *Χράς*, oleum, Plin. 15, 7.

chōrus, i, m., *χορός*; D. „egenl.“, ligesom chorea: Runddands el. Kredsstand; — choros ducere, Tibull., Hor., agere, Prop., agitare, Virg., exercere, id., celebrare, Senec. Herc. Oet.: anstille el. opføre Eberdandse, vid. Tibull. 1, 7, 44; — B) „poet.“ ogf. id. 2, 1, 88, om Eternernes harmoniske Fremfærd; — H) df. „fig.“; A) „meten.“: den dandsende el. syngende Trep, navn til Herrens Messias, Cic. Phil. 5, 6, el. i poetisk Dreg, Hor. C. S. 75; — ogf. d. tragiske Eber; vid. Hor. A. P. 193, e. ibd. 283; — ∞ Dryadum, Virg., Nereidum, id.; (cf. id. Ecl. 6, 67); — b) „poet.“ ogf. Sæmmelgængernes harmoniske fremadfridende Dæ; vid. Prop. 3, 3, 58, e. Hor. Od. 4, 11, 21; — B) „everf.“ e. „alm.“: enhver Hov el. Skare el. Alynge; vid. Cic. Mur. 24, o. id. Fin. 1, 8; — ∞ vatini, Hor., scriptorum, id.; — b) ogf. om Begreber: Samling el. Indbegreb; quod sit huic tali virtutum choro contrarium, Cic. Off. 3, 33.

Chrēmes, ētis, (etos), m., hos Terent.: Navnet paa en paaholken og gnaven Olding, citeres oftere af Hor. — Chrestus, Christiani: fordærvet romerfædiale af: Christus, Christiani, Tertull.

chria, ae, f., *χρῖα*; i Rhetoriken: Sentens el. Exempel el. Almenfæd til videre logisk Udfoerelse el. Behandling, en Chrie, Senec. Ep. 33, Quintil. 1, 9, 4. — chrisma, atis, n., *χρίσμα*: Salve el. Salvelse, Tertull., Prudent.

Christiane, adv. af Christianus: kristelig, regere, Augustin. — Christianismus, i, m., *Χριστιανισμός*: Christendommen, Tertull. — Christianitas, atis, f., [Christianus]: = frgd., Cod. Theod.; — 2) „meten.“: den kristelige Gæstlighed, ibd. — christianizo, are, v. n., *χριστιανίζω*: betiender mig til Christus, Tertull. — Christianus, i, m., *Χριστιανός*: en Christen, en Christfæd, Tac. Ann. 15, 44, Suet. Ner. 16, o. A.; — 2) sem adj. superl.: Christianissimus: allerchristeligst, Hieronym. — Christicola, ae, m., [Christus, colo]: Tilbeder af Christus, Prudent. — Christigena, ae, adj. comm., [Christus, gigno]: af Christfæd Slægt, domus (Ruth), Prudent. — Christipotens, tis, adj., [Christus]: stærkt i Christo, juvenis, Prudent. — Christus, i, m., *Χριστός*: den Salvende, d. e. Christus, Tac. Ann. 15, 44, Plin. Ep. 10, 97, Eccl.

chrōma, atis, n., *χρῶμα*, (i. e. color, farve), df. i Musiken: en Scala el. Tæneforbindelse, som kaldes den chromatise, (i Medsæt. af d. diatoniske el. harmoniske); vid. Vitruv. 5, 4. — chrōmātice, es, f.: den chromatise Theori, Vitruv. 5, 5; ogf. chromaticeum genus, Macrobi. — chromis, is, m., *χρῶμις*: etflags Eosif, Plin. 10, 89.

chrōnicus, 3, *χρονικός*: hørende til Tiden, libri, Gell. 17, 21; ogf. chronica, orum, *τὰ χρονικά*, id., Plin. 35, 35: Chroniker, Aarbøger, Annaler; — ∞ morbi, (langvarige, opp. acuti), Coel. Aur.; — not.: i denne Bem. ogf. chronus, 3, *χρόνος*, id. — chronographus, i, m., *χρονογράφος*: Chronograph, Annalist, Sidon.

chrysallis, idis, f., *χρυσάλλis*: Semmerfuglens guldfarvede Puppe, Plin. 11, 37. — chrysanthemum, i, n., *χρυσάνθεμον*: Guldstemmen; ogf. heliochryso, Plin. 21, 96. — chrysanthos, is, m., *χρυσάνθος*: Bifrom af frgd., Virg. Cul. 403. — Chrysas, ae, m.: Hov paa Sicilien ved Syen Aesorum; ogf. en Flodgud; vid. Cic. Verr. 4, 41.

Chryseis, idis, f. und. Chryses. — chryseletrum, i, n., *χρυσέλεκτρον*: Guldeletrum, etflags Edelsten, Plin. 37, 12; — ogf. etflags mørkegul Edelsten, id. 37, 43. — chrysendētus, 3, *χρυσένδετος*:

indfattet i Guld, lancee, Martial.; ogf. absol. chrysendeta, (sc. vasa), id. 2, 43, oftere.

Chryses, ae, m., *Χρύσης*: Apollo's Præst i Syen Chryse i Troas, Fader til Hylpnome; vid. Hygin. Fab. 121, o. Ovid. A. A. 2, 402; — df. Chryseis, idos, f., *Χρύσηis*: den evnævnte Hylpnome, Ovid. Trist. 2, 373. — chryseus, 3, *χρύσεος*: gulden; chrysea qui dederas, Martial. 9, 95; ogf. guldfarvet, Appul.

Chrysippus, i, m.: berømt stoisk Philosoph, fra Seli i Cilicien, Discipel af Cleanthes o. Zeno; vid. Cic. Acad. 2, 23, flgd., e. id. d. Or. 1, 11, ogf. Pers. 6, 80; — bb) df. Chrysippeus, 3: chrysippif; — men absol.: haec Chrysippea, (tæse hans Sætninger el. Problemer), etc., Cic. Acad. 2, 30; — b) df. subst.: Chrysippea, ae, f., (sc. herba): en efter Opdagerten benævnt Plante, Plin. 26, 29. — chrysites, ae, m., *χρυσίτης*; 1) etflags Edelsten, ogf. phloginos, Plin. 37, 66; — 2) en anden guldfarvet Edelsten, Plin. 36, 43. — chrystitis, idis, f., *χρύστις*; 1) sem adj. fem.: guldfarvet, spumia, (findes i Solbiergvarer), Plin. 33, 35; — 2) sem subst. f., ligesom chryscome: etflags Plante, Plin. 21, 26.

chrysōberyllus, i, m., *χρυσόβερυλλος*: Guldberyll, Plin. 37, 20. — chrysōcalis, is, f., *χρυσόκαλis*: en Benævntse paa Planten parthenium, Appul. — chrysōcanthus, i, f., *χρυσόκανθος*: = flgd., Appul. — chrysocarpus, i, f., *χρυσόκαρπος*: en Vebendecart med guldfarvede Korn, Plin. 16, 62. — chrysōcephalus, i, m., *χρυσόκεφαλος*: Guldbastilfen, Appul. — chrysococcus, 3, *χρυσόκοκκος*: guldfornet, Appul. — chrysocolla, ae, f., *χρυσόκολλα*; 1) Biergrønt el. Kobbergrønt el. Vørax; a) i sin naturlige Tilstand, Plin. 33, 26 flgd.; — b) kunstigen eftergiert, id. 33, 27; — 2) ligesom amphitane: etflags Edelsten, Plin. 37, 54. — chrysōcome, es, f., *χρυσόκομη*, Guldbaar: etflags Plante, ogf. chrystitis, Plin. 21, 26.

chrysōlāchanu, i, n., *χρυσόλαχανον*: Melde el. Havemelde, (atriplex hortensis L.), Plin. 27, 43. — chrysōlampis, idis, f., *χρυσόλαμψis*, (guldblysende): etflags Edelsten, Plin. 37, 56. — chrysōlithus, i, m. e. f., *χρυσόλιθος*: Chrysolithen el. Topasen, Plin. 37, 12, e. Prop. 2, 16, 44. — chrysōmelinus, 3, i. und. flgd. — chrysōmēlu, i, n., *χρυσόμηλον*, (Guldtale), d. e. etflags Dvæde el. Dvædeable, Plin. 15, 10; — ogf. chrysmelina mala, Colum.

chrysōpastus, i, m., *χρυσόπαστος*: en Topasart, Solin. 30. — chrysophris, yos, f., *χρυσόφρις*: etflags Eosif med en guldfarvet Vei over hvert Die, Ovid. Hal. 110. — chrysōpis, idis, f., *χρυσόπις*: en ærlere Art af vor Topas, Plin. 37, 86. — chrysōprāsus, i, m.: Chrysoprasen, en Edelsten med guldgul og søggrøn farve, Plin. 37, 20; — ogf. chrysoprasius lapis, ibd. 34. — chrysōptēros, i, m., *χρυσόπτερος*: en Zæspisart, Plin. 37, 32. — chrysos, i, m., *χρυσός*; 1) Guld el. Penge; est opus chryso Chrysalto, Plaut. Bacch. 2, 3, 6; — 2) etflags guldfarvet Høst, Plin. 32, 54. — chrysōthales, is, n., *χρυσόθαλis*: etflags Dudslog, Plin. 15, 102.

Chunni, orum, f. und. Hunni. — chus, *χους*, f. und. congius. — chydaeus, 3, *χυδαίος*, (udgydet i Høbe, sammenhobet; df. „everf.“): af det almindelige el. ringere Slags, dactyli, (Dabder), Plin. 13, 19. — chylisma, atis, n., *χύλισμα*: den udbegte Plantesaft, Scribon. — chymus, i, m., *χυμός*: alm.: Saft; df. bef.: Mavesaften, Seren. Samm. — chytropus, ōdis, m., *χυτρόπος*: Pette med Jæder, Vulg.

Cia, f. und. Cea. — Ciani, f. und. Cios. — cibalīs, e: hørende til Maden, fistula: Epiferret, Lactant.; o. — cibarius, 3; D. „egenl.“: hørende til Maden el. Epiferne; ∞ res, (Provianten), Plaut. Capt. 4, 3, in.; ∞ leges, (imod Traasferi), Cato ap.

Macrob.; men ∞ uva, (afene til at spise), Plin. 14, 4; — b) *df. subst. cibaria, orum, n.*: Spisen *el. Røden el. Røsten*, navn. *egs. i Retsproget*, som en Del af *alimenta*, (*el. af den hele Underfødsning*), Dig., Plant. Truc. 5, 44, o. Hor. Sat. 1, 1, 32; — ∞ *duplicia*, (dobbelt Ration), som Besoning for udmærkede Kriger, som deraf hede *duplicarii*, Varr.; — *inopia cibariorum*, Caes. B. G. 3, 18; *el. Nep. Eun. 8, o. A.*; — *egs. Deputaform*, som tillægges Provindsens Stattholder, *egs. hans Underordnede*; *vid. Cic. Verr. 3, 93, egs. ibd. 30, o. id. Att. 6, 3; — egs. Jøder til Dvæget*; *bubus cibaria annua etc.*, Cato; *el. Cic. R. Am. 20; — feld. in sing.*, Sence. Benef. 3, 21; — II) „overf.“ (fra Ydendets slettere Kost): ringe, almindelig, panis, Cic. Tusc. 5, 36; — *egs. subst. cibarium*, (det grovere Mel, hvorfra det finere er sigtet), Plin. 18, 20; — ∞ *vinum*, Varr., oleum, Colum.; — b) ∞ *homo*, (Menneske af det ringeste Slægs), Varr. ap. Nou.; — [cibus].

**cibatio, onis, f.*: Spisen *el. at spise*; *Spise el. Næring*, Solin.; o. — *cibatus, us, m.*: = *frgd.*, Plaut. Mil. gl. 2, 2, 69; *el. Plin. 8, 81, oftere*; — [cibo]. — *cibātilus, 3, zīdyllos*: fast, stoffende, fontes, Vitruv. — *cibicida, ae, m.*, [cibus, caedo]: Brødsfæder *el. Brødder*, (comiss, om en mytlig Slave), Lucil. ap. Non.

cibo, (avi), atum, l, v. a., [cibus]: *føder el. giver Jøder*; *vid. Suet. Tib. 72; oftest in pass. om Dyrene*: at blive født; Varr.; *el. Liv. Epit. 19*. — *cibōria, ae, f.*: den store ægyptiske Bønne, Appul. — *cibōrium, i, n.*, *zīdōrion*: etflags Væger, (der var forarbejdet af de store Blade af den ægyptiske Bønne), Hor. Od. 2, 7, 22.

cibus, i, m., [bell. m. *airos*]; I) „egenl.“: Spise *el. Næring for Mennesker og Dyr*, Mad, Jøder; *vid. Cic. N. D. 2, 47; — cibum sumere*: at spise, Nep.; *tantum cibi et potionis adhibendum etc.*, Cic. d. Senect. 11; *cibum digerere*, Quintil., coquere, Varr., concoquere, Cic., (fordøje); ∞ *gravis*, (vanstelig at fordøje), *id.*; *opp. ∞ levis*, Colum.; *hospes non multi cibi*, (som spiser lidt), Cic. Fam. 9, 26; — II) „fig.“: A) „overf.“: Næringsstof *el. Næring*; *cibus animalis*, (den nærende Lust, *el. Næring af Lusten*), Cic. N. D. 2, 25; — *egs. den Planterne nærende Bærste*, Lucr. 1, 353; *cibus arborum imber*, Plin.; — B) *significativ* o. „ment.“: *animi cultus ille erat ei quasi quidam humanitatis cibus*, Cic. Fin. 5, 19; *el. Ovid. Met. 6, 180, o. id. Rem. 138*.

Cibyra, ae, f., *Kībyra*: By i Storbryggen paa Grændsen af Carien, Sædet for en romersk Jurisdiction; *vid. Cic. Verr. 4, 13, o. Plin. 5, 29; — B) df. 1) Cibyrata, ae, m. o. f.*: *cibyriss*; ∞ *fratres*, Cic. l. c., *pantherae*, *id. Att. 5, 21; — 2) Cibyraticus, 3*: *cibyriss*, *forum*, Cic. l. c., *negotia*, Hor. Ep. 1, 6, 33, *jurisdictio*, Plin.; — *not.*: *egs. er Cibyra*: Navnet paa en By i Cilicien, Plin. 5, 22.

cicāda, ae, f.: Cicaden *el. Trafsreen*, *germ. die Baumgrille*, (*cicada orni L.*), Plin. 11, 32, Lucr., Virg.; — b) „meton.“ *egs. f. Sommeren*, Juvenal. 9, 68.

**cicātrico, (avi), atum, l, v. a.*: *sader satte Ar*, (effetel. o. in pass.); *ulcera cicatricantur*, (satte Ar), Coel. Aur.; — *cicātrīcōsus, 3*: *fuld af Ar*, med mange Ar, tergum, Plaut., facies, Quintil.; — ∞ *arbor*, Colum.; — 2) *egs. „overf.“ om en Udarbejdsel*: som har mange Spor og ligesom Strammer efter de rettede Jæil, *vid. Quintil. 10, 3, 4, o.* — *cicātricula, ae, f.*, *dem.*: *lidet Ar*, *iden Skramme*, Cels.; — [figd.].

cicātrix, icis, f.; I) „egenl.“: A) „alm.“: Ar *el. Skramme* efter et Saar; *vid. Ter. Eun. 3, 2, 29; ∞ adversae*, Cic. d. Or. 2, 28, *egs. adverso corpore exceptae*, *id. Verr. 5, 1, Liv.*, (foran *el. paa Brystet*); ∞ *aversam nullam*, (paa Ryggen), etc., Gell. 2, 11; — *cicatricem inducere*, Cels., contrahere, Plin.; *el.*

Liv. 29, 32; — B) „bef.“ *egs.*: a) *Mærke el. Indmæt* paa Træer, Virg. Ge. 2, 379, Plin., Quintil.; — b) *comiss*: det lappede Hul paa en Sko, Juvenal. 3, 151; — II) „overf.“ o. „alleg.“: det ligesom halvlægte *el. netop luskede Saar*; *reficere obductam jam rei publicae cicatricem*, („alleg.“), Cic. Agr. 3, 2; *el. id. Tusc. 3, 22; ligel. ∞ recentem rescindere*, Petron. Sat. 113.

ciccus, i, m., *zīzzos*; oprdl.: Kiernehuset i Grænatablet; *df. „overf.“*: det Allermindste; *vid. Varr. L. L. 7, 5; ligel. ciccum non interduim etc.*, Plaut. Rud. 2, 7, 22. — *ciceer, eris, n.*, (afene in sing.): *Erst af det mindre Slægs*, Augleert, *germ. Kichererbs*; *vid. Plin. 18, 32; ∞ frictum*, Hor., *tepidum*, Martial.; — paa Flora's Kest udsæede Vædlerne *ciceerem* et *sabam*, hvortil sigtes Pers. 5, 176, o. Hor. Sat. 2, 3, 182; *df. — ciceera, ae, f.*: etflags Bælsfrugt, som har Vighed med cicer, (athyrus ciceira L.), Colum., Pallad.; o. — *cicercula, ae, f.*, *dem.*, Plin. 18, 32. — *ciceculum, i, n.*: en africanst Art af Farven *sinopsis*, Plin. 35, 13.

Cicero, onis, m., M. Tullius: den største romerske Taler og Stilist, (at Cicero non jam hominis, sed eloquentiae nomen habetur, Quintil.), var født i Arpinum, a. u. c. 618; blev ombragt som proferibet, a. u. c. 711; — hans mange fortræffelige Skrifters flittige Studium anbefaler Quintil. med den træffende Bemærkning: *se profecisse sciat (eloquentiae studiosus)*, quum sibi Cicero valde placuerit; — vi have hans Levnetsbeskrivelse paa Græc af Plutarchus; men navn. ere *egs. hans egne Breve* meget lærerige for hans Tids Historie; — (b) *df. adj. Cicerōnianus, 3*: *ciceronist*, *simplicitas*, Plin.; — b) *df. subst. Ciceronianus, i*: en Tilhænger af Cicere, Hieronym.; — *not.*: Qu. Cicero, Broder af d. frgd., af hvem havet et Skrift: de Petitione Consulatus; — *Cicerōmastix, igit, m.*, (formet efter *Ουροπόδιον*: Somersøvoden), en Pampyllet imod Cicero af en Varius Cicerinus; *vid. Gell. 17, 1.*

cichorium, (-eum, Hor.), *i, n.*, *zīdōrion*: Cichorie *el. Endivie*, Plin. 20, 39 *figd.*, Hor. Od. 1, 31, 16. — *cici, indecl. n.*, *zizi*: ægyptisk Træ, sæd. croton, (cicinus communis L.), d. e. Undertræet, hvorfra oleum cicinum bliver præstet, Plin. 15, 7, oftere, Cels. — *cicilendrum, o. cicimandrum, i, n.*: fingerede Artyderier, Plaut. Pseud. 3, 2, 43 o. 16. — *cicindela, ae, f.*, [candela]: liden Johannisørn, Plin. 18, 66. — *cicinus, 3, f.* und. *cici*.

Cicrones, um, m.: thracisk Jøst i Nærheden af Sebrus, Plin. 4, 18, Virg., Prop., o. A. — *cicōnia, ae, f.*: Sterken, Plin. 10, 32, Hor., o. A.; — *not.*: *conia*, hos Prænestinerne, *f. ciconia*, Plaut. Truc. 3, 2, 23; — II) „meton.“: A) *det med Haanden efterlignede Sterkenab*, hvormed man spotter nogen, Pers. 1, 58; — B) *hos Talmændene*: etflags Værktøi i Form af Begstavet T, Colum. 3, 13.

cicur, ūris, adj.: *tam*; *cicurum et ferarum bestiarum etc.*, Cic. N. D. 3, 39; *el. id. Lael. 21; — II) „fig.“*: ∞ *ingenium*, Auct. ap. Varr.; — ∞ *consilium*, (i. e. sapiens), Pacuv. ap. Fest.; *df. — cicūro, are, v. a.*: *tæmmer*, *formidler*, Pacuv. ap. Varr.

cicuta, ae, f.: Skarntyde, etflags Giftpolante, *zōrta*, (cicuta virosa L.), hvis Saft er dræbende formedelt den Kulde, som den bringer over i Blødet; — *df. sorbitio cicutae*, Pers. 4, 1, (det Giftbæger, hvormed Socrates ombragtes); *el. id. 5, 145, egs. Plin. 25, 95, Hor. Sat. 2, 1, 46, o. id. Ep. 2, 2, 53; — II) „meton.“*: den af Skarntydens Skift forårsagede Rørpibe *el. Syrepipe*, Lucr., Virg. Ecl. 2, 36; — *not.*: *egs. er Cicuta, ae, m.*: Navnet paa en Nagerarl, Hor. Sat. 2, 3. — *cicenticea, mis, m.*, [cicuta nr. II, cano]: som blæser paa en Rørfløite *el. Syrepipe*, Sidon.

cidāris, is, f., [persist Drd]: Perserkongens Ho-

vedsmykke el. Diadem, Curt. 3, 3; — 2) ogs. d. jodiske Hyppiercrastis Hovedsmykke, Hieronym.

cioe, civi, citum, 2; (af d. eprst. cio, cire, der in compos. accio, evcio, etc., er d. færdv. form, findes ogs. cio, Martial., cit, Colum., cimus, Lucr., cire, Appul.); v. a.; [best. m. *zio*, gaacer, men, ligesom *zio*, m. utvidet form, o. m. causal Gen.]; — 1) „egentl.“; A) „alm.“: lader gaace, d. e. sætter i Bevægelse, flytter el. tumler; — quod animal est, id motu cieteri interiore et suo, Cic. Tusc. 1, 23; cf. Lucr. 6, 242, Virg. Aen. 2, 420, o. Hor. Epod. 9, 20; — B) „best.“ ogs. 1) med Genus paa en terminus ad quem; a) sætter tilfælde; ∞ ad arma, Liv. 5, 47; ogs. ∞ armatos ad pugnam, Vell. 2, 6; cf. Virg. Aen. 6, 165, o. Liv. 9, 39; men Tac. Ann. 15, 33: quos ... ejus rei fama civerat, (havde draget derhen); — b) at sætte til Sielp; navnlt. ogs. at anraabe el. beiere Væsen; vid. Virg. Aen. 4, 190, ibd. 7, 345, o. Liv. 22, 14; — c) raaber derpaa, nævner ved Navn, ogs. anfører navnlig; — vid. Lucr. 4, 578, o. Virg. Aen. 3, 68, ogs. Ovid. Fast. 4, 481; ligel. ∞ singulos nomine, Tac.; men Liv. 45, 38: ∞ triumphum nomine, (at raabe: io triumphe); — men id. 10, 8, af Nctisproget: qui patrem ciere possent, (som vidste at nævne el. angive ham, neml. til Bevis paa deres Ingeniuet el. agte Herkomst); — 2) „tekn.“; a) i Nctisproget; ∞ eretum, (eprst. at flytte af Stedet; df.) at dele en Arv; vid. Cic. d. Or. 1, 56; — b) hos Lægerne; ∞ alvum, Plin., urinam, id., menses, id., (at fremkalde el. befordre visse Functioner); — II) „fig.“; A) „eprst.“; 1) sætter i kettig Bevægelse, rykker el. oprører; vid. Liv. 28, 27, o. Virg. Aen. 4, 122; — 2) fremkaldet, bevirker, frembringer; ∞ motus, Lucr.; cf. Cic. N. D. 2, 32; ∞ tinnitus aere, Catull.; cf. Virg. Ge. 4, 64; ∞ gemitus, Virg., stetus, lacrimas, id.; ∞ bellum, Liv., Tac., Virg., pugnam, proelium, Liv., Martem, Virg.; cf. id. Aen. 6, 830, ogs. Tac. Ann. 15, 2; — B) ogs. „ment.“: at fremkalde en Ræson, vdl., Liv. 9, 7; ∞ terrores, Senec. Oed., rixam, Vell., seditiones, Liv.; — III) partic. citus, 3, ogs. som adj.: hurtig, ilende, rask, (Copp. tardus); — citis quadrigis citius ... persequi, Plaut. Aul. 4, 1, 14; ∞ classis, Hor., navis, Ovid., Tac.; ∞ axis, Ovid.; ∞ ingressus, Sall. Cat. 15; ∞ via, Liv. 33, 4; — ∞ cohortes, Tac., legiones, id.; cito cum milite, id. Ann. 11, 1; — ∞ mors, Hor.; ∞ pes, (i. e. iambus), id. A. P. 252; — compar.: nullam rem citiorem apud homines, quam famam etc., Plaut. frgm. ap. Fest.; men superl.: citissimo facto, etc., Quintil. 6, 4, 14, inc.; — b) „pect.“: faacer ogs. adj. citus, f. adv. cito; — citi solite vela, Virg. Aen. 4, 574; cf. Hor. Sat. 1, 10, 92; ligel. ite citi, Ovid.; ogs. Tac. Hist. 2, 40: citus equo aderat; cf. id. Ann. 12, 12; — B) df. neutr. abl. cito, ofte som adv.: hurtig, ilende, rask, snart; — quam cito! Ter. Eun. 1, 2, 98; cf. Cic. d. Or. 3, 36; non multum praestant, sed cito, Quintil.; sat cito, si sat bene, Cato ap. Hieron.; — compar.: citius dicto, Hor. Sat. 2, 2, 80; cf. id. Od. 1, 13, 20, Ovid. Met. 10, 33, o. Phaedr. 3, 6; superl.: citissime, Caes. B. G. 4, 33, Plin., o. A.; — bb) certil fm martæ; a) cito m. Regation, ligesom non facile: ifte saa snart, el. ifte saa let; vid. Ter. Ad. 3, 3, 89, o. Cic. Brut. 76; — b) citius, ligesom potius: snarere, hellere; vid. Cic. l. e. 67; ligel. id. Phil. 2, 11: citius dixerim, jactasse se aliquot, etc.

Cilices, um, f. und. figd. — Cilicia, ae, f., *Kilikia*: Landstrib i Lilleasien, imellem Pamphylien og Syrien, Mela 1, 2, Plin. 5, 22, Cic. Fam. 15, 1, o. A.; — B) df. 1) Cilix, icis, adj.: cilicist, crocus, Lucr. 2, 416, Taurus (mons), Ovid. Met. 2, 217; — b) df. subst. Cilices, um, m.: Cilicierne, Cic. l. c.; cf. Tac. Ann. 12, 55; — 2) Cilissa, ae, fem. adj.: Cilix, (ligesom Phoenissa af Phoenix); ∞ terra, Ovid.,

spica, id. Fast. 1, 70, (i. e. crocus; cf. Prop. 4, 6, 74: unguentum crocinum); — 3) Cilicius, 3, ligesom figd.: cilicist, mare, Plin., coles, id., crocum, id.; — bb) df. subst. Cilicium, (cil.), i, n.: grovt vævet Tøi (eprst. af cilicist Gedehaar) til Skibsbrug el. Strigbrug; vid. Cic. Verr. 1, 38, (Aseon), Liv. 38, 7, o. A.; — b) df. atter adj.: Cilicia (cil.) vela, Dig.; ligel. ∞ udones, Martial. 14, 118; — 4) Ciliciensis, e, ligesom figd.: cilicist, legio, Caes., provincia, Cic., vicinus, id.

Ciliciensis, e, f. und. figd. — cilicinus, 3: som er gjort af Haardaffener, tentoria, Solin.; af — cilicium, (Cil.), i, n.: cilicist Haardaffener, f. und. Cilicia. — Cilicius, 3, o. Cilissa, ae, f. und. Cilicia. — cilium, i, n., [*zōlon*, el. *zōlon*, det Hule, navnlt. ved Diet]; Dielaaget, Plin. 11, 93; — 2) „eprst.“: Diebrynet, ibd. 57. — Cilix, icis, f. und. Cilicia. — Cilla, ae, f.: By i Colis el. Troas, berømt af Apollo's Dyrkelse, Plin. 5, 32; — skrives ogs. Cylla, Ovid. Met. 13, 171. — cilliba, ae, f., [*zyl-libas*, Boreføden], df. som pars proto: Spisebordet, Varr.; cillibae, mensae rotundae, Fest. p. 31. — Cilnius, a: ctrurist Slægt og Personnavn; — b) df. adj. Cilnius, 3, vid. Liv. 10, 3; f. ogs. und. Maecenas, o. Tac. Ann. 6, 11.

Cimbri, orum, m.: en fra den cimbriske Halvø el. Jylland udeandret Stamme, der omficer, efter at være falden ind i Italien, blev odelagt af Marius; vid. Mela 3, 3, Plin. 2, 67, Tac. Germ. 37, Liv. Epit. 63 figt., o. Flor. 3, 31 figd.; — B) df. 1) Cimper, bra, brum: cimbrist, triumphus, Ovid. Pont. 4, 3, 45; — 2) Cimbricus, 3, ligesom figd.: cimbrist, scutum, Cic. d. Or. 2, 66, bellum, Plin.; ∞ victoria, Flor.; — b) df. adv. Cimbrice, loqui, Quintil. Decl.; — not.: ogs. er Cimper: romerst Tilnavn; saal. L. Tullius Cimper: en af Cæsars Mordere, Cic., Suet. — Cimbrice, adv. o. Cimbricus, 3, f. und. figd. — cimeliarcha, ae, m., [*κειμηλιάρχης*]: Opfyndmand over Staten, Cod. Just. — cimeliarchium, i, n., [*κειμηλιάρχιον*]: Sted, hvor Statte (el. andre Koft-barheder) opbevares, Cod. Just. — cimex, icis, m.: Raggelns, Varro, Colum., o. A.; — ogs. som Skældsord, Hor. Sat. 1, 10, 78. — Ciminus, i, m.: Sø i Etrurien, med en derved liggende Bjergstov, Virg. Aen. 7, 697; — df. adj.: Ciminus, 3, lacus, Colum., f. ovenf.; ∞ silva, Liv. 9, 35, Plin.; ∞ saltus (pl.), Liv. l. e.; ∞ montis juga, id. ibd.

Cimmerii, orum, m.; 1) thracisk Folk i det nuv. Rum, o. paa begge Sider af Danneper, med Hovedstaden Cimmerium, Mela 1, 19, Plin. 6, 6; — b) df. Cimmerius, 3: cimmerist, Bosphorus, Plin. 4, 24, litus, Ovid. Pont. 4, 10, in.; — II) fabelagtigt Folk, der fordum boede imellem Bæjae o. Cumæ i Jordhuler; vid. Fest. p. 33 figd., o. Plin. 3, 9; — b) efter Val. Fl. boe Cimmerierne ved d. nordlige Ocean, hvor de, efter Cic. Acad. 2, 19, aldrig see Solens Lys; cf. Tibull. 4, 1, 61; hvs. ogs. Somnus el. Sovnguden her har sit Siem; vid. Ovid. Met. 11, 592; — b) df. Cimmerii lacus, f. lacus inferorum, Tibull. 3, 5, 21. — Cimmerius, 3, f. und. figd.

Cimolus, i, f., [*Κίμωλος*]: en af de cyckladiske Øer, ved Creta, bestemt af sin Skriper; (hnd. Cimoli); vid. Plin. 4, 23, ogs. Ovid. Met. 7, 163; — b) df. Cimolius, 3: cimolist, creta, Cels., Colum., terra, Plin. — Cimon, onis, m.: atten. Feltherre; vid. Nep. Cimon.

cinaedias, ae, m.: ubekendt Væddelse, Plin. 37, 56. — cinaedius, 3: berende til Overgivenhed el. Utugt, cantatio aliqua, Plaut. Stich. 5, 5, 19; — b) ogs. subst. m., ibd. 5, 7, in.; o. — cinaedulus, i, m., demin.: utugtig el. velslygt Person, Scip. Afr. ap. Macrob.; af — 1. cinaedus, i, m., *κιναιδος*: som driver unaturlig Utugt, el. som lader sig bruge certil, Plaut., Catull., Juvenal., o. A.; — df. cinaedus, 3; 1) utugtig, Martial.; cinaedior, Catull.; — 2)

som opfører utrugte Dandse, Plaut., Lucil. ap. Non. — 2. cinaedus, i, m.: Navnet paa en Zefus, Plin. 32, 53. — 3. cinaedus, 3, f. unt. 1. cinaedus, — cināra, ac, f.: etflags Arthidof, (cinara scolymus L.), *κινάρα*, Colum. 10, 235, oftere. — cinaris, is, f.: etflags uretensit Plante, Plin. 8, 41.

cincinnālis, e, [cincinnus]: fruset, herba: = polytrichon, Appul. — cincinnātulus, 3, demin.: med fruset Haar, puer, Hieronym.; af — cincinnatus, 3, [cincinnus]: med fruset Haar, med Haar i Væster, (navnl. som Tegn paa Bløthed og Dvindsagtighed), Plaut. Capt. 3, 4, 15, oftere. Cic. Sest. 11, o. H.; — not: egf. er Cincinnaus: romersk Tilmavn; vid. Liv. 3, 26, o. id. 4, 13, fgd., egf. Cic. Fin. 2, 1, o. A. — cincinnulus, i, m., demin.: liden Haarlef, Varro ap. Non., inc.; af — cincinnus, i, m., *κινίννος*; 1) „egenl.“: fruset Haar, fuppig Haarlef, (men cirrus: den naturlige), Plaut., Varr., Cic. Pis. 11, hvor madentes cincinnorum simbrae; — 2) „fig.“: forfulmet Udtrofsmaade; in pl., Cic. d. Or. 3, 25: in oratoris aut in poeae cincinnis et fuce etc.; cf. Suet. Aug. 86.

1. Cincius, Cincia: romersk Slægt: egf. Pers. fongnavn; 1) M. Cincius Alimentus, trib. pl. a. u. c. 550; fra ham hidrører lex Cincia de donis et muneribus; vid. Tac. Ann. 11, 5, Cic. d. Senect. 4, o. id. d. Or. 2, 71; — 2) L. Cincius Al., romersk Historiker und. d. anden puniske Krig; vid. Kraus. Fragmenta Hist. Rom. — 2. Cincius, 3, f. unt. fgd. — cincitiellus, i, m., demin. af 2. cinctus: liden Giord el. liden Bælte, Plaut. Bacch. 3, 3, 28. — cinctōrium, i, n., ligesom balteus: Bælte el. Sæbelgæng, Mela 2, 1, inc.; o. — cinctūra, ae, f.: Omgiordning; Livgiord el. Livbælte; vid. Suet. Caes. 45; — egf. Døgnens Omfængning; vid. Quintil. 11, 3, 139; — [cingo]. — 1. cinctus, 3, part. af cingo. — 2. cinctus, us, m., [cingo]; 1) abstr. el. som Dandsing: Omgiorden el. at omgive sig; (egf. Maaten hvorpaa man sætter Klæderne om sig); ~ quotidiani, Plin. 28, 17; — navnl. mærfes cinctus Gabinus; vid. Liv. 5, 46, o. id. 8, 9, egf. Virg. Aen. 7, 612 (Serv.); — 2) concr. el. som Ting: Giord el. Bælte; vid. Varr. L. L. 5, 23, Plin. 28, 9, oftere, egf. Suet. Ner. 51, o. A. — cinctulus, 3, forlængt Form af 1. cinctus, (ligesom versutus af versutus, etc.): omgirdet; navnl. med omgirdet el. opbevaret Tega paa de Gamles Bæ; vid. Ovid. Fast. 5, 101, o. Hor. A. P. 50.

Cinēas, ae, m.: Ben af el. Minister hos X. Pyrrhus af Epirus; vid. Cic. Tusc. 1, 24, o. Plin. 7, 24. — cinēlactus, 3, [cinis, facio]: som er brændt til Afte, Lucr. 3, 919. — *cinērāceus, 3: som ligner Afte, terra, Plin. 17, 4; men ~ color: den aftegraa Farve, id. 27, 27. — cinērārius, 3, fines (agri: Grundfer, som bestemmes af de Dødes Afte el. Grave), Auct. d. Lim. ap. Gores; — 2) oftere subst.; A) cinērārius, i, m.: en Haarkruiser, Varr., Catull., Senec.; — B) cinērārium, i, n.: Afteammeret i el. Gravmæle, Inscript.; — cinēresco, ēre, v. n. inch.: at blive til Afte, Tertull.; — cinērēus, 3: aftefarvet, color, Colum., terra, Plin., v. a. id.; — cinērīcius, (-tius), 3: = frgd., terra, Varro; o. — cinērōsus, 3: fuld af Afte, ligesom Afte, aftegraa, Appul.; [cinis].

cingillum, i, n., demin. af cingulum: liden Bælte el. liden Giord, Petron. — cingo, xxi, netum, 3, v. a.; 1) „egenl.“: A) „alm.“: fredsformigen at omringe el. omgive; df. 1) „alm.“: omgirdet el. omvinter, ense latus, Ovid.; — oftest in pass. c. abl.; vid. Liv. 7, 10; figl. cingi ferro, Suet.; cf. Virg. Aen. 11, 188; — „poet.“ egf. in pass. c. acc. gr.: inutile ferrum Cingitur, ibd. 2, 511; cf. Ovid. Met. 6, 59: cinctaque ad pectora vestes (acc.); — egf. ut. Cofus; puer alte cinctus, (neml. til Dpvarthning), Hor. Sat.

2, 8, 10; cf. Plaut. Amph. 1, 1, 133: Cingitur, certe expedit se, (binder Klæderne op); — B) „bef.“: omfrandfer el. emvinder, caput corona, Lucr., tempora floribus, Hor.; men Ovid. Fast. 3, 254: de tenero cingite fore caput; men id. A. A. 3, 392: Navalique gener cinctus honore caput, (acc. gr.); — cincerat ~ vitta comas, id. Tris. 1, 4, 78; — b) „poet.“ egf. om anden Omgivelse; vid. Virg. Aen. 4, 248; men Martial. 11, 100: ejus lacertos anuli mei cingunt; — 2) „overf.“: A) om Stedet; 1) at omgive el. omringe; a) „alm.“: flumen ~ paene totum oppidum cingit, Caes.; cf. Cic. Verr. 5, 37; men Plin. 6, 13: cingitur insula tribus millibus passuum, (har en Omfærdes deraf); — b) „poet.“ egf. at indhylle; cinerunt aethra nimbis, Virg. Aen. 5, 13; — 2) i Krigsfægt: at omgive el. indslutte, (vare fig til Jorvar el. Angreb); — ~ castra vallo, Liv. 7, 39; men ~ urbem obsidione, Virg. Aen. 3, 52; cf. Tac. Ann. 6, 34; men cingi ab armis hostium, Ovid. Pont. 2, 8, 69; — b) egf. „alleg.“: ~ urbem religione, etc., Cic. N. D. 3, 40; men id. Manil. 11, in pass.: Sicilia multis undique cincta periculis, (er truet deraf); — B) om en Vedfægtelse: at raffe el. omgive, (navnl. fer at are nogen); — Dum latus sancti cingit ibi turba senatus, Ovid. Pont. 4, 9, 17; cf. Tac. Ann. 1, 77: ne (pantomimos) ~ equites R. cingerent; — not.: i Garmersfægt: cingere arborem, (rundtom at afbætte), Plin. 17, 36.

cingula, ae, f.: Biform af fgd.; 1) Livbælte el. Livbaand, Ovid. A. A. 3, 444; — 2) Giord til Dyrene, Sæddelgiord, vdl., id. Rem. 236, Calpurn. — 1. cingulum, i, n., [cingo]: Livbælte el. Livgiord, navnl. Arigerens; „poet.“ fædd. in pl.; — aurea bullis cingula, Virg. Aen. 9, 360; cf. ibd. 12, 912; — om Brudebæltet, f. Fest p. 48, s. v. Cinxiae. — 2. Cingulum, i, n.: liden By i d. Picenif, Caes. B. C. 1, 15; — egf. Cingula Saxa, Sil. 10, 34; — b) df. Cingulanti, orum, m.: Invaanerne, Plin. 3, 18. — cingulus, i, m.: Biform af 1. cingulum, Bælte; df. „meton.“: Jordbælte el. Zone; terram ~ circumdatam cingulis, e quibus duos etc., Cic. d. Rep. 6, 20.

cinifex el. ciniphes, (cyn.), um, f., *κινίπης*: etflags stikkende Insecter, Augustin., Hieronym. — ciniffo, ōnis, m., [cinis, flo]: ligesom Afteblæfer; df. f. cinerarius: en Haarkruiser, Hor. Sat. 1, 2, 98.

cinis, ēnis, m., (in sing. egf. f., Lucr., Catull.), [best. m. *zōnis*, i. e. pulvis]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: Afte; — cinis e favilla et carbonibus etc., Suet. Tib. 71; cf. Lucr. 1, 872 o. 880, egf. Hor. Od. 2, 1, 7, o. ibd. 4, 13, fin.; — b) af Afens Brug til Sturing fortlares Udtrofsf: Edepol hujus sermones cinerem haud quaerant, Paut. Mil. gl. 4, 2, 10; — B) „bef.“: a) Afen af forbrændte Lig, (in sing. v. plur.); obsecravit per fratris sui mortui cinerem, Cic. Quint. 3, 1; cf. Phaedr. 3, 9, Ovid. Met. 8, 539, Hor. Od. 2, 8, 9, Suet. Calig. 15, o. A.; — b) Afen el. Ruinerne af nedbrændte Byer; vid. Virg. Aen. 10, 59, o. Ovid. Met. 2, 216, egf. Hor. Epod. 16, 11; egf. Catull. 68, 90; — 2) „overf.“ om en Slugbald: vertere in fumum et cinerem, (tilsatte el. ødelægge), Hor. Ep. 1, 15, 39; df. — cinisculus, i, m., demin.: en Smule Afte, Prad.

Cinna, ae, m.: romersk Tilmavn, hvorf her mærfes; 1) L. Cornelius Cinna: Marius's Jorbundne i Bergetkrigen imod Sulla; vid. Vell. 2, 20 fgd., o. Flor. 3, 21; — b) df. Cinnānus, 3, partes, Vell., tumultus, Nep. Att. 2; — 2) C. Helvius Cinna: romersk Digter, Ben af Catullus; vid. Catull. 10, oftere, Virg. Ecl. 9, 35, o. A.

cinnabāris, is, f., (men cinnabari, Plin., inc.), *κιννάβαρι*: harpiragtet Farvestof af Drageblodtræet, Drageblod, P. in 33, 39. — cinnāmēus, 3, [cinnamum]: af Canel, nidus, Auson.; ~ odor, Appul.; — cinnāmolgos, Solin., (rimel. f. cinnamologos),

i. m., *zinnamologos*, (Canelfamilien): etflags Jugal i Arabien, Plin. 10, 50. — cinnamominus, 3: af Canel, ungentum, Plin. 13, 2; af — cinnamomum, i. n., *zinnamomum*, (laurus cinnamomum L.): Canelen el. Caneltræet, Plin. 12, 42 flgd.; — egf. som Kelseer, Plant. Cure. 1, 2, 6. — cinnamum, i. n., *zinnamor* = frgd.; vid. Plin. l. c. 43, egf. Ovid. Met. 10, 308, (hvor pl. cinnama), v. A.; — 2) „meten.“: Canelris el. Canelbust, Ovid. Met. 15, 399, (hvor ligel. pl.), Stat., v. A. — cinnamus, i. m.: fide. Biferm af frgd. nr. 2, Solin. — Cinnanus, 3, f. und. Cinna. — cinnus, i. m.: etflags blandet Trif; at sammenligne med Grækerne *zinzar*, Arnob. — Cinxia, ac. f., [cingo, cingulum, Brudebælte]: Epitet til Jume, Arnob.; egf. Cinetia, Capella.

Cinyphius, 3, f. und. flgd. — Cinyps, ypis, m., *Kinyph*: flet i Africa imellem de tvende Syrtter, Mela, Plin. 5, 1, Claudian.; — hh) df. Cinyphius, 3; a) cinyphist, hørende til el. benævnt efter fletten Cinyphus, chelydri, Ovid., hirci, Virg.; men u Macae, Sil., (som her omkring denne flet); — b) „meten.“ egf. libyisk el. africanisk, Juba, Ovid. Met. 15, 754; ~ pestes, (i. e. serpentes), Lucan.

Cingras, ac. m., *Kirgias*: Kenge i Mesoprien, fildigere paa Cypern, fader til Myrrha, og atter ved hende fader til Adonis, Ovid. Met. 10, 299 flgd., Hygin.; — B) df. 1) Cingreus, 3: cinyreist, virgo, (i. e. Myrrha), Ovid. l. c. 369, juvenis, heros, (i. e. Adonis), ibid. 712 v. 730; — 2) Cingreus, (aeus), 3: = frgd.; ~ litora Cypru, Lucan.; ~ germina, (i. e. myrrha), Stat. Silv. 5, 1.

cio, ire, f. und. cio. — Cios el. Cius, i. f.: By i Bithynien ved Propontis, Mela 1, 19, Plin. 5, 40; — b) df. Ciani, orum, m.: Jndvaanerne deraf, Liv. 31, 31, eftere. — cippus, i. m.; „alm.“: Pæl el. Støile; df. 1) en Ligsten, Hor. Sat. 1, 8, 12, v. Pers. 1, 37; — 2) hos Landmaalerne: Grændsesten el. Grændsepæl, Simpl. ap. Goes.; — 3) i Krigsprog: et cippi: en af tilspidse Pæle formet Stænde; vid. Caes. B. G. 7, 73.

circa, adv. e. praepos., (fra Liv. bypigg Biferm af circum): 1) som adv., altid em Stedet; A) „alm.“: rundt omkring, til el. paa el. fra alle Sider; — Gramen erat circa, Ovid. Met. 3, 411; men Liv. 27, 18: fluvius a tergo; ante circaque velut ripa praecipis oram ejus cingebat; cf. id. 28, 33, in.; — B) „bef.“: egf.; a) circa esse: være rundtem el. i Rørheden, Liv. 1, 4, eftere. — egf. ud. esse, id. 1, 17; — b) med Eftertryk tilføies egf. undique, eftere omnis; — frumento undique circa ex agris congesto, Liv. 42, 56; exhausto circa omni agro, id. 31, 38; — II) som praepos. c. acc.; A) „egentl.“: 1) „alm.“ om Stedet el. i Rummet: a) omkring, rundtem, om fra Siderne deraf, (altf. nærmest in loco); — conferre ligna circa casam, Nep. Alcib. 10; cf. Hor. Od. 1, 3, 10; men Ovid. Met. 3, 668: quem circa tigres ... jacent; — b) rundtem til alle Sider, oel., (altf. in locum); — mittere legatos circa vicinas gentes, Liv. 1, 9; cf. id. 42, 51, v. Suet. Aug. 49, eftere. — c) i videre Jersland, om en Rørhed el. Rørfigenhet: rundtem, i Rørheden deraf, oel.; circa domum auream, Suet. Ner. 38; circa montes Armeniae, Plin.; — saaf. egf. om den mindre neagtige Betegnelse af et Sted, tilføies egf. som Omkrievning af Stedet selv; — sedem cepere circa Lesbium insulam, Vell. 1, 2; quod circa Syriam nascitur, Plin.; circa initia libri, Quintil.; circa ima subsistere, id.; cf. Hor. Od. 1, 25, 13, v. ibid. 2, 5, 6; — d) om den personlige Omgivelse og Vedfælgelse: om el. omkring: quos (canes) circa se haberet, Cic. Verr. 1, 48; cf. Liv. 29, 1; — egf. ud. Verbum: circa aliquem, *oi peri tiva*, nogenes Omgivelse; vid. Suet. Caes. 27, v. id. Dom. 9; — 2) „bef.“: bruges egf. circa, (isse circum); a) om en Rørmelse til et bestemt Tidspunkt, vort: ved. omtrent ved, oel.;

postero die circa eandem horam etc., Liv. 42, 57; cf. egf. Hor. Od. 1, 1, 6, Suet. Caes. 88; saaf. egf. om Tidsp. bestemmelse: circa tempora illa, Quintil.; circa initia imperii, Suet. Claud. 7; df. egf. hos Personer, der anføres med Hensyn paa deres Tidssalder; circa Demetrium Phalerum, (paa hans Tid), Quintil.; ligel. circa Ciceronem, Senec.; — b) hos Tidbestemmelse, (f. d. bypiggere circiter): omtrent, benimod, oel.; — ea fuere oppida circa septuaginta, Liv. 45, 31; cf. id. 27, 42, v. Suet. Claud. 6; — B) „overf.“ o. eiendoms- meligen bruges circa, (isse circum), efteraugust og svarende til vort: med Hensyn derpaa, angaaende, oel., og det navn.; a) hos Substantiver; — circa eosdem sensus certamen et aemulatio, Quintil. 10, 5, 5; circa verba dissensio, id.; circa bonas artes publica socordia, Tac. Ann. 11, 15; — b) hos Adjektiver; — circa praecepta utiles sententiae, Quintil.; circa corporis curam morosior, Suet. Caes. 45; circa summa scelera distentus, Tac. Ann. 16, 8; cf. id. Germ. 28; — c) hos Verber; — circa res tenues morari, Quintil.; cf. Tac. Hist. 1, 13, v. Suet. Claud. 22.

circaea, ac. f., *ziqzaia*: Hecurt, (Navnet paa en Plante), Plin. 27, 38. — circaeum, i. n., *ziqzior*: en Benævnelse paa Planten mandragoras, Plin. 25, 91. — Circaeus, 3, f. und. flgd. — Circe, es, (af nom. Circa et gen. Circae, Virg., Prop., acc. Circae, Plaut., Cic., abl. Circa, Hor.), f., *Kirgiz*: Datter af Solguden ved Perse el. Perscis, og Søster til Hecetes; — en ved sine Tryllekunster beremt Havnymfpe, der havde sit Hjem ved det hende benævnte circeiske Fjorberg i Latium; — vid. Cic. N. D. 3, 19; hvs. egf. litora Circeos, Ovid. Met. 11, 247 flgd.; cf. ibid. 312 flgd., egf. Hor. Ep. 1, 2, 23, v. Hygin.; — b) df. Circaeus, 3: circeist, hørende til el. benævnt efter Circe, poculum, (Tryllebæger), Cic. Div. in Caecil. 17; ~gramen, (Trylleurt), Prop. 2, 1, 53; men ~campi, Val. Fl., i Circes Fødeland Colchis, hvor egf. efter Plin. 6, 4: Hyen Circaeum; — ~ litora: d. circeiske Fjorberg, Ovid. l. c.; ligel. ~teria, Virg. Aen. 7, 10; — men ~moenia, Hor. Epod. 1, 30: det af Circes Søn (ved Ulysses) Telegonus anlagte Tusculum; ligesom ~dorsum, Sil. 7, 692: Hoiene ved Tusculum.

Circejensis, e, f. und. flgd. — Circeji, orum, m., *Kirgizior*: Hyen Circeji i Latium, ved et Fjorberg af samme Navn; (hod. S. Felice); — efter Mythen benævnt efter den fra Colchis til denne Egn flygtede Circe, vid. Mela 2, 4, Plin. 3, 9, Cic. Liv., v. A.; — hh) df. Circejensis, e: circejist, ostreae, Plin.; cf. Hor. Sat. 2, 4, 33; — b) df. subst. Circejenses, ium: Jndvaaner af Circeji, Cic. N. D. 3, 19.

circellus, i. m., demin. af circulus: liden Ring el. Kringel, Apic. — circen, inis, n., [best. m. circinus]: Kredsl. Kredsløb; ~solis, d. e. Maret, poet. in Anthol. Burm. — Circensis, e, f. und. 2. Circus. — circus, ius, m., for: e. efterel. Biferm af 1. circus: Kredsl. Cirkel, Varr., Sidon.; — egf. Omkredsen af Circus, Sidon.

„circinatio, onis, f.; eyrdl.: Kredsliniens Beskrivelse; df. coner.: Kredslinien selv; — circinationem duere, (beskrive en Cirkel), Vitruv.; — egf. „overf.“: Planeternes Kredsløb, id.; af — circino, avi, atum, i, v. a.: afrunder i en Kredsl. gior cirkelrund el. rund; quae (arbores) in orbem ramos circinant, Plin. 17, 17; — b) „poet. overf.“ om den flyvende Mercurius: easdem circinat auras, Ovid. Met. 2, 721; af — circinus, i, m., *ziqzior*: Cirkelinstrumentet, Cirkelen el. Vasseren; circino dimetiri, Vitruv.; circini ratio, Plin.; cf. Caes. B. G. 1, 38.

circiter, adv., [ligesom circum, af 1. circus]; 1) om Stedet: rundt om, paa el. til el. fra hver Side; lapidem quadratum circiter, (altf. termsformet), etc., Cass. Hemina ap. Plin. 13, 27; cf. Varro R. R. 2, 10:

haras quadratas circum etc.; — b) i Rørheden deraf; ut opinor, Lora haec circiter excidit mihi (eistella), Plant. Cist. 4, 2, 8; — 2) oftere om Tid en: om el. ved el. emtrekt; — (den bestaaende abl. el. acc. er naabængig af circiter som adverb.); — redito huc circiter meridie, Plant. Most. 3, 1, 52; cf. Caes. B. G. 2, 2, o. ibd. 4, 23; men ibd. 1, 50; circiter meridiem exercitum in castra reducit; cf. Hor. Ep. 1, 7, 47, o. Cie. Att. 2, 4, ogf. Sall. Cat. 17; — 3) ofte ogf. hos Ta1: emtrekt, paa det nærmeste, oel.; vid. Caes. B. G. 3, 11; ligel. ex omni copia circiter quarta pars etc., Sall. Cat. 56; cf. Caes. B. G. 2, 32, o. Liv. 25, 1.

circitor, oris, m., [f. circumitor, af circumeo]; olm. der gaar omkring, (esterel.); cf. A) Vagter el. Opvågnmand, Auct. Priap. 16, Frontin.; — b) cf. ogf. i Krigsproget: Runden, Veget.; — B) en Biste-frammer, Dig. — circius, (cereius, Cato ap. Gell.), i, m., [rimel. befl. m. 1. circus]: en for Gallia Narbon. eiendommelig Stormvind; hos Romerne: eiflags Nordvestvind, Plin. 2, 46, Vitruv. 1, 6, o. A. — circos, i, m., *xiōzos*, (Kreds el. Cirkel): eiflags ude-tienet Vædsken, Plin. 37, 56.

circueo, ire, f. unt. circumeo. — circūtio, (fist. ogf. circumitio), onis, f., [circumeo]; 1) „egent.“; A) „alm.“: Gaaen el. at gaar omkring, navnlt. for at eftersee; — ∞ et cura aedilium plebei erat, (den paa-laae det at rundere), Liv. 3, 6; — B) „meten.“: Gang el. Bei derover el. omkring noget; duo trilinea cum circuitionibus, Vitruv. 6, 6; — II) „fig.“; A) „overf.“: Omkreds el. Omfang el. Runding; Apenninus con-tingit circuitionibus contra fretum, id.; — B) „ment.“: Udsævelse el. Udsæb el. Omfrøining, oel.; nil cir-cuitione usus es, Ter. Andr. 1, 2, 31; cf. Cie. Div. 2, 61. — circutor, el. circumitor, oris, f. unt. circitor.

1. circūitus, 3: partie. af circumeo. — 2. cir-cūitus, (circum-), us, m., [circumeo]; 1) „egent.“; A) „alm.“: Gaaen el. at gaar derom i en Kreds, Kredsbevægelse, Omgang el. Omleb: — ∞ solis etc., vid. Cie. N. D. 2, 19; nov igitur et dies unum circui-tum orbis efficit etc., id. Univ. 9; men Suet. Aug. 17: Asiae Syriaeque circuitu Aegyptum petere, (ad en Omvei derover); — b) navnlt. ogf. hos Vægerne: Heberens periodiske Tilbagevendelse, Cels. 3, 5; — B) „bef.“ o. „meten.“; a) Omkreds el. Omfang: — ejus sit formae ille circuitus (insulae), Quintil. 1, 10, 40; cf. Caes. B. G. 7, 83, oftere, ogf. Virg. Aen. 11, 767; — ogf. Omvei; quod interiore spatio minore circuitum habebant, Caes. B. C. 3, 44; — b) ligesom ambitus: Gangen el. det frie Rum omkring en Bygning, Varro L. L. 5, 4; — II) „fig.“; A) i Rhetoriken: Periodeen; vid. Cie. Orat. 61, o. id. d. Or. 3, 49; ogf. in pl.: oratio longiores saepe habet circuitus, Quintil. 9, 4, 60; — B) „alm.“ ogf. Udsævelse i Tale el. Handling; ea, quae proprie poterant, circuitu enunciare, Quintil. 12, 10, 16; cf. Martial. 11, 5, o. Petron. Sat. 13.

circulāris, e, [circulus]: cirkelfrønd, fæxus, Cap-pella. — *circulātim, adv.: frødsformigen, Coel. Aur.; — 2) „overf.“: i fluttebe Selskaber el. Kreds; vid. Suet. Caes. 81; — circulatio, onis, f.: Kreds-løb; ∞ (stellae) Mercurii, Vitruv.; o. — circula-tor, oris, m.: som leber om fra Sted til Sted; cf. Markfirger, Dyvafalver, oel., Cels., Dig., o. A.; men ∞ auctionum, As. Poll. ap. Cie. Fam. 10, 32; — [circulor]. — circulatōrius, 3, [circular]: markfirgerisk, jactatio, Quintil., volubilitas, id. — cir-culātrix, icis, fem. til circulator; 1) som subst. Markfirgeriske, Auct. Priap. 18; — 2) som adj.; ∞ lingua, (en Markfirgerisk), Martial. 10, 3.

*circūlo, avi, atum, 1, v. a.: Biform af flgd.: afrunder, qior rnd el. frødsformer; ∞ orbiculum anuli, Appul.; gressus circulatus, Coel. Aur. — cir-cūlor, alus sum, 1, v. dep. n., [af flgd.]: at gaar

omkring, navnlt. for at giore flgen Bevægelse; vid. Cie. Brut. 51; men om flere: at samle sig i Debe for at tale sammen; vid. Caes. B. C. 1, 61; — b) som Markfirger el. Gøgler at samle Jøss om sig; vid. Senec. Ep. 40 o. 52.

circulus, (etr. circulus, Virg. Ge. 3, 166), i, m., [beil. m. *xiōzos* o. *xiōzlos*, ogf. m. circinus]; 1) „egent.“; A) „alm.“: Cirkellinen el. Cirkelen; — ex sol-idis (formis) globus ... ex plantis circulus aut orbis, qui *xiōzlos* Graece dicitur, etc., Cie. N. D. 2, 18; — ogf. enhver frødsformer Linie; circulus muni exterior, Liv. 36, 9; cf. Suet. Aug. 9; — B) „bef.“ ogf.: a) Himmellegemernes Cirkelbane el. Kretsløb; — stellae circulos suos orbisque consueunt celeritate mirabili, Cie. d. Rep. 6, 15; — cf. i Afrenomeni: ∞ aequino-ctialis, solstitialis, etc., Varr.; cf. Ovid. Met. 2, 516; men ∞ lacteus, Plin. 18, 69: Melkeveien; — b) enhver cirkelformet Legeme; tenui de vimine circulos, (etflaas Biedehalsbaand), vid. Virg. Ge. 3, 165; ogf. Kringle, (Vagvært), Varr.; men Martial. 14, 138, rimel. en rund Træbræffe; — II) „overf.“: felftabelig Kreds el. Jersamling; — in conviviis rodunt, in circulis vellicant, Cie. Balb. 26; cf. Liv. 32, 20, ogf. Cie. d. Or. 1, 34, o. id. Fin. 5, 20; ligel. per fora et circulos locuti sunt, Tac. Agric. 43.

circum, [eprel. acc. af 1. circus, d. c. Runding, oel.]; adv. o. praepos.; 1) som adv.; A) „alm.“: omkring el. rundt om, paa el. til el. fra alle Sider; — quae circum essent (opera), Caes. B. C. 2, 10; cf. Virg. Aen. 2, 605, ogf. id. Ge. 4, 193; — b) undert. ogf. fæstfart. m. undique o. omnis; vid. Virg. Aen. 4, 416, o. ibd. 10, 118; — B) „bef.“ betegner circum ogf. undert., iudefter den hele Omkreds, alene den Del deraf, som vi see, el. som ligger lige imed os, ofe.; — hostilibus circum litioribus, Tac. Ann. 2, 21; cf. ibd. 1, 67, o. Ovid. Met. 4, 667; — II) sem praepos. o. acc.; A) „alm.“: omkring, rundt om el. om; — quum circum avem se summa celeritate convertat (terra), Cie. Acad. 2, 39; cf. Virg. Ge. 1, 315, o. Ovid. Met. 2, 10; — B) „bef.“; a) (ligesom evenf. nr. 1. B) betegner circum ofe iltan en Del af den hele Omkreds; — capillus ... circum caput reiectus, Ter. Heaut. 2, 3, 49; cf. Ovid. Met. 7, 313; — b) ligel. betegner circum undert., iudefter Bevægelsen omkring et Punkt, alene Bevægelsen til el. igennem flere epvæne Punkter; — circum villulas nostras errare (volo), Cie. Att. 8, 9; cf. Hor. Sat. 1, 6, 58; ligel. dimissis circum municipia litteris, Caes.; cf. Liv. 42, 45; — c) fremdeles lealt om en Rørhed: ved el. hos, i Rørheden, ofe.; — ego circum haec loca commorabor, Cie. Att. 3, 17; quae circum Capuam sunt (urbes), id. Agr. 1, 7; cf. id. Phil. 2, 26; — d) endel. om Personer, som omgive el. ledsage el. epvære nogen, herer qui circa illum sunt: hans Omgiwelfer el. Jølge, ofe., (Grækernes *οἱ περί τινος*; vid. Cie. Att. 9, 9, o. Ter. Eun. 3, 5, 33; ogf. borer herlt: circum se habere, (engive sig der-met), Sall. Cat. 14; ligel. circum pedes habere, Cie. Verr. 1, 36; — not.: circum sættes ogf. undert. efter sin Casus; vid. Cie. N. D. 2, 41, Virg. Aen. 1, 32, o. A.; — III) i Sammenfætninger bliver „m“ i circum ufer-andret foran Consonanter; efter Priscian. bliver det foran Vocaler vel strævet, men ifte utalt; dog strives sæde, circuitio, circuitus; ogf. findes, f. d. sæde, cir-umeo, undert. circueo; — bb) fereften bemærker cir-cum i Sammenfætninger: a) rundt om; (circumcido, circumfando); — b) derom, paa Siden deraf; (cir-cumflecto, circumjicio); — c) omkring derit el. der-ben; (circumcurso, circumduco); — men i mange af disse Verber har circum snart den ene, snart den anden Bem.; f. unt. circumdo, circumeo, o. fl.; — not.: circum bliver aldrig gientaget efter det dermed sam-mensatte Verbum.

circumactio, onis, f., [circumago]: Omdreining, Bending, solis, Vitruv.; — 2) *egf.* „overf.“: Bending i Tølen, Gell. 17, 20; — 1. **circumactus**, 3: partic. o. adj. af circumago. — 2. **circumactus**, us, m., [circumago]: Omdreining, coeli, Senec., rotatum, Plin. — **circumaggero**, (avi), atum, 1, v. a.: faammenbeber rundt derom, terram, Colum.: men pass.: *sinio circumaggeratae radices*, Plin.

circumāgo, ēgi, actum, 3, v. a.: 1) „alm.“; A) „egenl.“: driver el. fører om i en Kreds, dreier omkring, etl.; — *suovetaurilia circumagi*, (neml. paa Ambarsvæsen), Cato; — *egf. c. acc. praepos.*: agrum meum ... *suovetaurilia circumagi*, id.; — men Suet. Ner. 31: quae (coenatio) perpetuo diebus ac noctibus vice mundi circumageretur; cf. Liv. 1, 19; — not.: iblandt flere Arigivelsesmaader var *egf. den*, at Herren ved den ene Haand spingede Slaven omkring; vid. Pers. 5, 75 fgt.; cf. Senec. Ep. 8: statim circumagitur, (han faaer strax sin Arbejd, men „alleg.“); — B) *egf.* „overf.“; a) em Tiden: ∞ se: effere pass.: circumagi, at indvende sit Arbed, at ferløbe; vid. Liv. 9, 18, id. 6, 33, c. id. 24, 8; men m. Tmæss: circum tribus actis annis, Lucr. 5, 881; — b) em andre Begreber; tot varietates tam volubili orbe circumagi, („alleg.“), Plin. Ep. 4, 24; — II) „bef.“ *egf.* A) at vende el. dreie om el. tilbage, at fere el. fæste tilbage; — ∞ equos frenis, Liv. 1, 14; ∞ se ad dissonos clamores, id. 4, 28; cf. Tac. Hist. 4, 29; men circumagente se vento, Liv. 37, 16; ∞ legiones, (fæste dem tilbage), Flor. 3, 21; — b) *egf.* „overf.“: hie paululum circumacta est fortuna, (venste sig noget), id. 2, 2; men Suet. Caes. 70: una voce ... tam facile (eos) circumegit et flevit, (emfæmmede og boiede dem); cf. Juvenal. 9, 81; — B) at dreie el. fæge omkring el. fra Sted til andet; oftest i pass.; hac illuc ... circum agi; vid. Tac. Hist. 3, 73; ligl. Hor. Sat. 1, 9, 17: nil opus est, te circumagi; — b) *egf.* „overf.“: (ubi) imperator rumoribus vulgi circumagatur, ibi, etc., Liv. 41, 34; cf. id. 39, 5; — not.: alene efterd. er: ∞ aliquem muro, (f. circumdare, omgive dermed); Lactant.; — II) partic. circumactus, 3, *egf.* som adj.: omgøiet, frummet, frum; circumactus in orbem, Plin. 9, 52; circumactis curvatisque litoribus, Plin. Ep. 6, 16.

circumambūlo, are, (v. a.): gaar rundt derom, glebas omnes, Dig. — **circumamictus**, 3, [amicio]: som er indhyllet deri el. omtaaget deraf, c. abl., Petron. Sat. 100. — **circumāro**, avi, 1, v. a.: omgælder, indtager med Plegen; agri quantum uno die circumaravit, datum, Liv. 2, 10.

circumcaesūra, ae, f., ligesom circumscriptio: Ophængtens ydre Omruds, Lucr. 3, 220, c. id. 4, 619. — **circumcalco**, (-culco): at træde rundt derom, at nettræde; ∞ codicem seminis, Colum., radicem, id. — **circumcellio**, onis, m., [cella]: en Munt, der løber fra Celle til Celle, Augustin.; — *egf.* etflags Ketter, Hieronym.

circumcidāneus, 3, mustum, Cato, (der ved Indtsnit presses af Druerne); — *egf.* mustum circumcistum, Var.; af — **circumcido**, cidi, cisum, 3, v. a., [caedo]; 1) „egenl.“: skærer rundtom, befårer; a) „etf.“ i Gartnerspreget; vid. Cic. Fin. 5, 14; ∞ gemmam acuto scalpello, Colum.; men circumciso pede (vinaceorum), Plin. 16, 74, (f. evenf. und. circumcidaneus); — b) *egf.* „alm.“; ∞ caespitem gladiis, Caes. B. G. 5, 42; ∞ genitalia, (emfære), Tac. Hist. 5, 5; — II) „overf.“; a) „alm.“: afskærer, bortskærer, indstrænger; sumptus, quos etc., circumcisi aut sublati, Liv. 32, 27; cf. Cic. d. Or. 1, 15; — b) „bef.“ *egf.* em Joretræget: circumcidat, si quid redundabit, Quintil.; oratio rotunda et undique circumcisa, id.; — III) partic. circumciscus, 3, *egf.* som adj.; A) om Localiteter, ligesom abscisus o. abruptus: rundtom

afskæren, d. c. fæil, brat, utilgængelig; collis ex omni parte circumciscus, Caes. B. G. 7, 36; cf. Cic. Verr. 4, 48; — B) „overf.“: afstøttet, fort; quid enim est tam circumciscum, quam vita hominis longissima? P. n. Ep. 3, 7; navn. *egf.* em Tølen; vid. Quintil. 8, 5, 27; men ∞ orationes et breves, Plin. Ep. 1, 20.

circumcingo, ēre, (v. a.): omringer fra alle Sider, (men alene i partic. o. absol.); circumcingentibus tellis, Sil. 10, 2; ligl. hos Cels. — **circumcirca**, adv.: det ferfærfede circum el. circa, (Gærfærfes *αγχι περι*): rundt omkring, til el. paa el. fra alle Sider; regiones circumcirca prospicere, Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; cf. Auct. B. Hisp. 41, c. 2. — ***circumcise**, adv.: afskærer; *df.* „overf.“ em Joretræget; affætte, fort; ∞ aque velociter (ponere rem ante oculos), Quintil.; — **circumcisio**, onis, f.: Beskærelse, Omskærelse, Tertull.; — **circumcisōrium**, i, n.: Værktøi til Beskærelse, Veget.; c. — **circumcisura**, ae, f.: Beskærelse, navn. Planternes, Plin. 16, 79; — [circumcido]. — **circumciscus**, 3: partic. o. adj. af circumcido.

circumclāmatus, 2, [clamo]: omfærmes; ∞ ora ... procellis, Sidon. — **circumclūdo**, si, sum, 3, v. a., [claudo]: inelutter el. udelutter el. afskærer fra alle Sider; circumcludi duobus exercitibus, Caes. B. C. 3, 30; men id. B. G. 6, 52: ∞ argento (cornua urorum: indfætte dem dermed); — 2) „overf.“: Catilina consiliis ... meis circumclusus etc., Cic. Cat. 2, 7; cf. ibd. 1, 3.

circumcōla, ae, adj. commun.: vøende rundtom, gentes, Tertull.; af — **circumcōlo**, ēre, (v. a.): at bue rundt derom el. derved, c. acc., Liv. 5, 33; *egf.* absol.: circumcolentes, Dig. — **circumcordialis**, c: omkring Hjertet, calor, sanguis, Tertull.

circumculco, are, f. und. circumcalco. — **circumcurro**, ēre, v. n.: at løbe rundt derom, (sømt en Løst om en Dør), Vitruv. 4, 6; circumcurrens linea, (P. ripherien el. Carstellinen), Quintil.; — *egf.* „overf.“, id. 2, 21, 7: eam artem circumcurrentem vocaverunt, quod in omni materia diceret; *df.* — **circumcurso**, onis, f.: Løben el. at løbe omkring el. hid og did, Appul. — **circumcurso**, avi, 1, (v. n. o. a.), intens. af circumcurro: vedbliver at løbe omkring; omnia jam circumcuravi etc., Plaut.; Hac illac circumcurra, etc., Ter. Haut.; cf. Lucr. 4, 401.

circumdo, dēdi, dātum, 1, v. a.; 1) ∞ aliquid alicui: at bringe el. fætte el. fægge noget derom; A) „egenl.“; a) c. dat.; vid. Lucr. 6, 1133, o. Cic. Cat. 3, 1; ∞ armatos concioni, Liv. 34, 27; men Tac. Ann. 13, 25: ∞ sibi milites, (neml. til sin Zifferbed); — ∞ brachia collo, Ovid.; men Virg. Aen. 6, 709, m. Tmæss: collo dare brachia circum; — b) uden dat. el. absol., (bver dog dat. let suppleres af Sammenhæng); vid. Cic. Cat. 4, 4, Liv. 1, 28, Sall. Jug. 25, c. Caes. B. G. 1, 38; — c) field. c. abl. loci: ∞ toto oppido munitiones, Hirt. B. G. 8, 34; — B) „overf.“: — quos mihi ipse circumdedi (cancellis), Cic. Quint. 10; cf. Liv. 21, 43; men ∞ ministeria principi, (ordne hans Besøgt), Tac.; men ∞ secretum supremis suis, (vælge en ubemærket Dødsmaade), id. Ann. 16, 25; — men Lucr. 1, 88, *egf.* i pass. c. acc. graec.; virgineos circumdata comptis (infula: som omfængede de jomfruelige Ketter); — II) ∞ aliquem el. aliquid (aliqua re): at omgive el. omringe nogen el. noget (dermed); A) „egenl.“: ∞ oppidum vallo et fossa, Cic., quinque castris, Caes.; ∞ portum moenibus, Nep. Them. 6; men ∞ aliquem vexillis, Tac. Hist. 1, 36; — regio insulis circumdata, Cic. Flacc. 12; cf. Tibull. 2, 1, 89, o. Hor. Sat. 1, 2, 99; men Virg. Aen. 4, 137, *egf.* i pass. c. acc. graec.; Sidoniam picto chlamydem circumdata limbo (Dido); — B) „overf.“: ∞ munus oratoris exiguus quibusdam finibus, Cic. d. Or. 1, 62; men Tac. Ann. 12, 25: circumdaret Britannici pueritiam robore.

circumdolens, *tis*, partic. adj., [*doleo*]: meget lidende el. beklæmt, spiratio, Coel. Aur. — *circumdolatus*, 3, partic. adj., [*dolo*]: runtemt høylet el. tilhuggen; — *lateribus* (platanus), Plin. 16, 57.

circumduco, *xi*, *clum*, 3, v. a.; 1) „egent.“: fører el. bringer el. drager omfring el. derom; A) om Personer; — dum aliquo miles circumducitur, (bringes afreen), Plaut. Truc. 4, 4, 21; — oftest i Retsproget; vid. Caes. B. G. 3, 26, v. Liv. 10, 29; men ogs. er acc. (exercitum el. copias) undert. udfalden; vid. id. 31, 14; — findes ogs. c. acc. praepos.; Eho, istum, puer, circumduce (f. circumduce) hasce aedes etc., Plaut. Most. 3, 2, 157; ogs. m. Infinitiv; circum in quaestum ducere Asinum, Phaedr. 4, 1; — B) om Ting; ∞ aratrum, (ved Anlægget af nye Eteder), Varro; cf. Cic. Phil. 2, 40; men ut circino, circumductum (flumen), Caes. B. G. 1, 38; ∞ abundantes litteras, Suet. Aug. 87; umbra hominis lineis circumducta, (Rinearomrids deraf), Plin. 35, 3; — II) „fig.“: A) „overf.“; a) remiss; ∞ aliquem argento, (bedrage nogen derfor), Plaut. Pseud. 2, 2, 115, oftere; in pass.: circumductus pallio, (som er beklædt med derfor), id. Poen. 5, 2, 16; — men act. m. dobbelt acc.; vid. id. Pseud. 1, 5, 115; — b) i Retsproget: at indstreges; cf. (ligesom cancellare) at opheve el. cætere, edictum el. cognitionem, Dig.; — B) „technisk“: 1) i Rhetoriken: at udsætte el. omfringe; quum sensus unus longiore ambitu circumducitur, Quintil. 9, 4, 121; — b) cf. subst.: circumductum, i, n.: en Periode, ibd. 22; — 2) i Grammatiken: at udtale Befalen lang, at betegne den med en Circumflex, id. 11, 3, 172, oftere; — not.: imperat. circumduce, f. circumduce, Plaut.

circumductio, *onis*, f., [*circumduco*]; 1) „egent.“: Gæren el. Ledet el. Bringen omfring el. derben; — circumductiones aquarum, Vitruv.; men ∞ sphaerae, Hygin., (hens Omfang); — II) „fig.“: A) „overf.“: ∞ argenti: Bortvendelse deraf, at bedrage (nogen) derfor, Plaut. Capt., Grex, 3; — B) teknisk el. i Rhetoriken: Tanfens el. Sammenhengs Udsættelse, Perioten, Quintil. 11, 3, 39. — 1. circumductus, 3, v. circumductum, i, n., f. und. circumduco. — 2. circumductus, us, m., [*circumduco*]: = circumduco; cf. „bef.“: 1) figurerens Omfang el. Omrids, Quintil. 1, 10, 43; — 2) freedsformig Bevægelse; ∞ orbium, (beres Omdreining), Macrobr.

circumleo, el. *circuſeo*, *ivi* v. *ii*, *circuſitum*, *ire*, (v. n. o. a.); 1) „egent.“: A) „alm.“: at gaae el. drage el. marschere omfring el. derom; vid. Ovid. Met. 7, 258; — navnlt. at drage omfring for at eftersee, edf.; ipse quum circumfret praedia, etc., Cic. Caecin. 32; bef. ogs. i Statsproget; vid. Liv. 42, 37; cf. Ovid. Met. 2, 402; men insulis circuitis, (efter at være seilet forbi dem), Suet. Aug. 98; — „poet.“ ogs. circueunt unum etc., (neml. til Angreb), Ovid. Met. 5, 157; men ibd. 6, 101: Circuit extremas oleis pacalibus oras, (broterer Ranten rundt om cerned); — B) „bef.“: 1) i Retsproget: at omgaae el. overskue; — ∞ aciem hostium a latere aperto etc.; Caes. B. C. 3, 93; ligel. in pass., Nep. Them. 3, v. Caes. l. c. 94; — ogs. at indeslutte el. blegvere, ibd. 2, 16; — 2) i Forretningsproget: at gaae omfring for at sege el. bevirke noget, navnlt. for at anbefale nogens Befordring; — vid. Plin. Ep. 2, 9, v. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 11; men Cic. Att. 14, 21: (Antonius) circumire veteranos, ut etc.; — II) „fig.“: A) „overf.“; a) at overkomme el. overvælde; cf. in pass.: totius belli fluctibus circumiri, etc., Cic. Phil. 13, 9; cf. Tac. Agr. 25; — b) at omgaae el. overskue el. bedrage; facinus indignum, sic circumiri, Ter. Phorm. 4, 3, 9; cf. Martial. 8, 59; — B) „technisk“ el. i Rhetoriken: at omfringe; — res plurima eaeant appellationibus, ut necesse sit, transferre aut circumire, Quintil. 12, 10, 34; — b) „alm.“: at omgaae, (at undgaae at ngvne); vid. Tac. Hist. 3, 37.

circumſequo, *are*, (v. a.): rider derom, moenia, vid. Liv. 10, 34. — *circumſerro*, *are*, v. n.: flatter el. fæstes derom; c. dat.; nec turba lateri circumerrat, Senec. Controv. — *circumſartus*, 3, [*farcio*]: hvorom noget er fyltet el. stoppet; trajectis ... ramis, terraque circumſartus, Plin. 17, 21 (Hard.).

circumſerentia, *ae*, f.: Omfærd, Omfang, seditium, Appul.; af — *circumſero*, *tuli*, *latum*, *ferre*, v. a.; 1) „egent.“: bærer el. fører el. bringer omfring; navnlt. bærer om til Gæstene, Plaut. Pers. 5, 2, 40; cf. Sall. Cat. 22; — ∞ codicem, (neml. til Efterſyn), Cic. Verr. 2, 42; — ogs. at bære hos sig el. føre med sig, Suet. Aug. 90, v. id. Caes. 46; — ∞ oculos, (ſee sig om), Ovid., Liv.; ligel. ∞ vultus, Ovid., Suet.; cf. Virg. Aen. 12, 559; — sol ut circumſeratur, (ſtrider frem paa fin Bane), etc., Cic. d. Or. 3, 45; — II) „fig.“: A) „overf.“; a) i Retsproget: ∞ bellum, Liv. 9, 41, oftere, Tac., (udbryde el. forplante fra Sted til Sted); ligel. ∞ arma, Liv. 30, 9, incendia et caedes el. terrorem, Tac. Ann. 2, 52; — ogs. „alm.“; vid. Vell. 2, 92; — b) i Religionsproget: ∞ aliquem pro cerchio, (neml. for at blude renset og helbredet), Plaut. Amph. 2, 2, 143; men Virg. Aen. 6, 229: Idem ter socios pura circumtulit unda, („poet.“ f. undam tulit circum socios, neml. for at rense dem; vid. Serv. ibd.); — B) „ment.“; a) udbreder el. udsjører, navnlt. et Rygte el. et Omdomme, Plin. Ep. 3, 11; men Ovid. Am. 2, 17, 29: quae se circumſerat esse Corinthiam, (ſem udsætte udgiør sig derfor); — b) i Rhetoriken: oratio circumſata, (periotisk), Quintil. 4, 1, 60.

circumſigo, *ere*, v. a.: befæfter rundt om, columellam cuneis, Cato. — *circumſinio*, *ire*, v. a.: at ende el. afslutte et Kredsløb; decembris annum circumſiniebat, Solin. — *circumſirmo*, *are*, v. a.: befæfter rundt om, vitem, Colum.

circumſlagrans, *tis*, adj. partic., [*flagro*]: ſom brænder el. bræster rundt om; circumſlagrantibus austris, Avien. Arat. — *circumſlecto*, *xi*, *xum*, 3, v. a.; 1) „egent.“: vender el. kører derom; longos ubi circumſlectere cursus (ſcirent), vid. Virg. Aen. 5, 131; cf. ibd. 3, 430; — II) „overf.“: A) „poet.“: circumſlecta secula, (ſem vende tilbage i sig ſelv), Claudian.; — B) teknisk el. i Grammatiken; ∞ syllabam, Gell. 4, 7, (at udsætte Stavelsen, at udtale den lang), (høz Quintil.: circumducere); syllaba circumſlecta, ibd.; cf. — *circumſflexio*, *onis*, f.; Omboining; ∞ obliqua circuli, Macrobr. — 1. circumſflexus, 3; partic. af circumſlecto. — 2. circumſflexus, us, m., [*circumſlecto*]: Omboining, Svælvning; ∞ mundi, coeli, Plin. — *circumſflo*, *are*, (v. n. o. a.): at blæse el. ſtorme rundt om el. derom; circumſlantibus austris, Stat. Theb. 11, 42; — b) „alleg.“: ab omnibus invidiae ventis circumſlari, etc., Cic. Verr. 3, 41.

circumſluo, *xi*, 3, (v. a. o. n.); 1) „egent.“: at flyde el. riade derom, flydende at omgive; vid. Ovid. Met. 13, 779; men Cariam circumſluit Maeander etc., Plin.; circumfluere, quod superſit, (at det flyder over), id. 2, 56; — II) „overf.“: A) „alm.“: i Mængde at omgive el. omſarme; tanta circumſluit nos ... cervorum multitudo, ut etc., Varr.; — B) „bef.“: a) om Begreber: i Overſlod at være tilfæde el. forhaanden; — circumſluentibus undique eloquentiae copii, Quintil. 12, 10, 78; ogs. c. acc.; quae circumſluunt vos (res secundae), Curt. 10, 2; men Cic. Brut. 55: oratio circumſluens, (udſvævende, alfor fyldig); — b) om Personer: circumfluere aliqua re: have Overſlodighed deraf, være rigdelgen forſpnet dermed; — ∞ omnibus copiis, etc., Cic. Lael. 15; cf. id. Att. 2, 21, v. id. Mur. 24; ogs. absol.: istum ... impune eludentem, circumfluere atque abundare, (at han ſkal ſee i Overſlod), id. Verr. 3, 4.

circumſluus, 3, [*circumſluo*]; 1) act.: omflydende el. omſtreemende, humor, Ovid. Met. 1, 30, amnis,

id.; ∞ mare, Plin.; — 2) pass.: omfjædt el. omstrømet, insula, Ovid.; cf. Tac. Ann. 6, 37; — b) egf. „overf.“ o. „alm.“; emfjæn deraf; e. abl.; ∞ chlamys limbo Maconio, Stat.; ∞ mens luxu, Claudian.

circumfodio, (fodi), fossum, 3, v. a. (o. n.): graver rundt omkring el. rundt derom; ∞ truncum, Colum.; platanos, Senec.; stipite circumfosso, Plin.; men sic circumfodito, ut etc., Cato; — not.: inf. pass. circumfodiri, (f. circumfodi), Colum.

circumforāneus, 3; D, [forum]; A) sem ibeligen færdes paa Toret, sem drager fra Marfæd til Marfæd; cf. marftrigerst el. Marftriger, pharmacopola, Cic. Cluent. 14, Janista, Suet. Vitell. 12; — B) „alm.“: berende til el. benænt efter Toret; ∞ aes, (sem fyllæd el. Comptoirene ved Toret), Cic. Att. 2, 1; — II) [fero], sem foræd el. bringes omkring el. hid og did, domus, Appul.; men ∞ hostiae, (sem til Udsøning foræd omkring), id. — *circumforātus, 3, adj. partic., [foro], giememboret; circumforato stipite, Plin. 17, 43. — circumfossor, oris, m.: sem graver derom, Plin. 17, 37; o. — circumfossura, ae, f.: Graven el. at grave derom, Plin. 17, 39; — [circumfodio].

circumfractus, 3, adj. partic., [frango]: afbrækket el. fælt paa alle Sider, colles, Amm. — circumfrēmo, ere, (v. a. o. n.): at fjerne el. fjerne derom el. derved; ∞ nidos inanes, (om Jægle), Senec. Cons. ad Marc. 7; — globi circumfractum, Amm. — circumfrico, are, v. a.: at gnide el. fure rundt, labra doliorum scopolis, Cato.

circumfulcio, ire, v. a.: at fætte el. fælde sammen rundt; ∞ togam, Tertull. — circumfulgeo, ere, v. n.: at flume rundt, at være omgivet af en Glæde; vid. Plin. 2, 37.

circumfundo, fudi, fustum, 3, v. a.; 1) ∞ aliquid alicui: at udgyde noget derom; A) „egenl.“; ∞ amuream ad oleam, (hver ad for. f. dat.), Cato; færd. in pass., estest in partic. perf., m. o. ud. dat.; — Tigris ubi circumfunditur, Plin. 6, 31; cf. Liv. 30, 9; circumfusus nobis spiritus, Quintil.; men Ovid. Met. 1, 12: Nec circumfuso pendeat in aëre tellus; — ogf. sem med.: ne circumfundatur (lac, iste stat fege el. lobe over), Plin. 28, 3; — B) „fig.“; 1) „overf.“, men færd. in pass. el. med.: i Mængde at udgyde sig el. udbrede sig derom el. omkring et andet, (estest i Krigsforægt); vid. Caes. B. G. 6, 37; oftere, o. Liv. 4, 46; oftere; — ogf. c. dat. pers.; circumfusi obviis etc., Liv. 22, 7; cf. ibd. 14; — „poet.“ findes ogf. circumfundi, em en enkelt Person, Ovid. Met. 4, 360; figel. findes „poet.“ acc. pers. f. dat., Lucr. 1, 40; — 2) „ment.“; undique circumfusus molestiis ... nulla alia levatio etc., Cic. Tusc. 5, 41; ab circumfusus undique voluptatibus ... periculum etc., Liv. 30, 14; — II) ∞ aliquem el. aliquid aliqua re: at omgyde el. omgive dermed, (navnl. med et flydende Vægem); (vid. circumfundo nr. 1); A) „egenl.“; (mortuum) cera circumfuderunt, Nep. Ages. 8; terram ... circumfundit aër, Cic.; men in pass.: terra circumfusa illo mari, etc., id. d. Rep. 6, 20; ogf. m. Tmçs; vid. Virg. Aen. 1, 412; — B) „fig.“; 1) „overf.“: omgiver, omringer, indeslutter, navnl. i Krigsforægt; vid. Tac. Ann. 12, 38, o. id. Hist. 2, 19; men id. Ann. 3, 46: et circumfudit eques, (sc. hostem); copiis circumfusus, Cic. Mil. 26, (berættet deraf); — ogf. om andre Gienstande; circumfundi Syria Phoenicem, Plin. 5, 13; multis circumfusus libris (Catonem) etc., Cic. Fin. 3, 2; — 2) „ment.“ o. „alleg.“: quanta luce ea circumfusa sint (al. sunt) etc., Cic. Acad. 2, 15; cf. ibd. 39, o. id. Tusc. 1, 19; hf. — circumfusio, onis, f.: Omgydelse el. Omgivelse, oceani, Firmic. — circumfusus, 3; partic. af circumfundo.

circumgarriens, tis, adj. partic., [garrio]: som

fladdrer om uvedkommende Ting, Claud. Mam. — circumgelo, (avi), atum, l. v. a.: lader fryse rundt, corpus, Tertull.; circumgelatus cortex, Plin. 13, 40. — circumgemo, ere, (v. a.): at hyle derom; ∞ ursus ovile, Hor. Epod. 16, 51. — circumgesto, are, v. a.: bærer omkring, epistolam, Cic. Qu. Fr. 1, 2, 2. — circumglobatus, 3, adj. partic., [globo]: sammenrullet, (insecta), Plin. 9, 71. — circumgredior, gressus sum, gredi, v. dep. (a. o. n.), [gradior]: gaaer el. drager derom; quum circumgrederetur Syriam, (berætte det), Aur. Vict. Caes. 21; — estest i Krigsforægt, navnl. hos Tac.; alii ... terga circumgressi, id. Ann. 2, 25; men ibd. 1, 64, absol.: barbari ... circumgrediuntur, etc. — 1. circumgressus, 3, f. und. færd. — 2. circumgressus, us, m., [circumgredior]: Gaaen el. Gang derom, Amm.; — 2) „overf.“: Omfang el. Omrids; ∞ amplissimi palus Maotitis, id.

circumhisco, ere, v. n.: med aaben Mund at see sig om, Arnob. — circumhumatus, 3, adj. partic., [humo]: hf. ∞ corpora, (som ere begravne deromkring el. i Nærheden deraf), Amm.

circuminjicio, ere, v. a.: opfaster rundt, vallum, Liv. 25, 36. — circuminvolvere, ere, v. a.: indviffer rundt, singula puncta, Vitruv. — circummito, circumitor, circumitus, f. und. circuitio, circuitor circuitus.

circumjaceo, ere, v. n.: at ligge derom el. derved; m. o. ud. dat.; — quaeque circumjacent Europae, Liv. 37, 51; circumjacentes populi, Tac. Ann. 2, 72; — 2) „overf.“: obscurari circumjacentibus, (af de omfjæende Ord), Quintil. 9, 4, 29. — circumjacio, ere, v. a.: Biferm af circumjicio, Liv. 33, 18, (hvort dog sædy. læses circumjagere), inc. — circumjectio, onis, f., [circumjicio]: Kasten el. at fæste hid og did; ∞ manuum, (deres Vælsomme Berørelse), Coel. Aur.; — 2) „meten.“: ∞ humani corporis, (Vegemct som Sælsens Dætte el. Beskædning), Arnob. — 1. circumjectus, 3; partic. af circumjicio. — 2. circumjectus, us, m., [circumjicio]: Kasten el. at fæste el. lægge derom; hf. Omgivelse; vid. Cic. (poët.) N. D. 2, 25; munita arx circumjectu arduo, id. d. Rep. 2, 6; ∞ parietum, Plin.; — ogf. „meten.“: Beskædning, Indhylling, edl., Varr. L. L. 5, 30, Tertull.

circumjicio, jeci, jectum, 3, v. a., [jacio]; 1) ∞ aliquid alicui: at fæste el. fætte noget derom, at opfæste el. opfætte derom, navnl. i Krigsforægt; vid. Caes. B. G. 2, 6, o. Liv. 33, 18; — oftere ud. dat.; ∞ vallum, id., fossam, id., custodes, Tac., vehicula, id.; — ogf. findes pass. c. acc. praepos.; quod anguis vectem circumjectus esset, (havde snøet sig derom), Cic. Div. 2, 28; — B) heril markes det locale partic. circumjectus, 3; 1) „egenl.“: nærliggende; i Nærheden deraf; figel. m. o. ud. dat.; — ∞ aedificia muris, Liv. 9, 28; ∞ planities saltibus, Tac. Ann. 2, 11; — ∞ oppida, id., tecta, id.; — 2) „overf.“ ogf. om Jærdetræget; circumjectae orationis copia, Quintil. 4, 2, 117; — II) ∞ aliquid aliqua re: indeslute el. omgive dermed; ∞ extremitatem coeli rotundo ambitu; vid. Cic. Univ. 8.

circumlābens, tis, adj. partic., [l. labor]: som bevæger el. drier sig omkring, Olympus, Lucan. 6, 484. — circumlāmo, ere, v. a.: at sliffe rundt derom, ora, Plin. 11, 65. — circumlāqueo, are, v. a.: omflynger, casses, Grat. Cynege. 29.

circumlāticus, 3; til at bære el. føre omkring, carcer, Sidon; — circumlātio, onis, f.: Omværen el. Omføren, arcae, Tertull.; o. — circumlātor, oris, m.: som fører el. bærer omkring, dei, Tertull.; — [circumlatus, circumfusus]. — circumlātro, are, (v. a.), at gae derom, goende at omgive, hominem, Senec.; — ogf. „overf.“: at ombruse; totum hoc circumlatrat

aestus, Avien. — *circumlatus*, 3: partic. af *circumfero*. — *circumlavo*, are, (o. ere), v. a., om fløder og bave: at bespylte rundtom, at bespylle, at overflomme, Hygin.; quod superjactis fluctibus circumlavit (sc. se), Sall. frgm. ap. Non., inc. — *circumlevo*, are, v. a.: rundtom at løfte el. bære, tegmina, Coel. Aur.

circumligo, avi, atum, 1, v. a.; 1) ~ aliquid alieui: binde derom; vid. Virg. Aen. 11, 555, o. Plin. 31, 47; — 2) ostere; ~ aliquid aliqua re: om binde el. omflynge el. omgive dermed; — ~ ferrum stuppa, Liv. 21, 8; circumligatam lino chartam etc., Plin.; circumligatus angui, Cic. Div. 2, 31.

circumlinio, ire, v. a.: Biform af *figo*, Quintil., Colum. — *circumlinio*, (levi), litum, 3, v. a.; 1) ~ aliquid alieui: at smøre el. fæste el. fæbe derpaa; vid. Plin. 24, 13, o. Ovid. Met. 3, 373; — 2) ostere; ~ aliquid aliqua re; A) „egenl.“: at overføre dermed, oculum pice, Colum.; men ~ oculum dextrum, sinistrum, vid. Plin. Ep. 6, 2; — nullo circumlita furo (corpora), Lucr. 2, 745; circumliti mortui cera, Cic. Tusc. 1, 45; — B) „fig.“; 1) „overf.“ o. „pect.“: at omgive dermed; circumlita saxa musco, Hor. Ep. 1, 10; circumlitis auro (Midas), Ovid. Met. 11, 136; — 2) „ment.“ o. „techn.“; a) om førederaget: at opsminke; vid. Quintil. 12, 9, 8; — b) om Stemmen: at forskunske; (neml. med Allusion til Instrumenternes Overførelse med Bør, for at frembringe en dybere Tone), id. 1, 11, 7; df. — *circumlitio*, onis, f.: Paafineru el. Bestryngen; pix (facit) ad circumlitiones oris, Plin. 21, 24; — b) navn. ogs. i Materiet: Jarvernes Paafrynging; vid. Plin. 35, 40, o. Senec. Ep. 86. — *circumlitus*, 3: partic. af *circumlinio*.

circumlocutio, onis, f.: Omfryngning, (*περιγγραφή*), Quintil. 8, 6, 61, Gell.; af ~ *circumloquor*, loqui, v. dep. (n.): omfrøder, Auson. — *circumluces*, tis, adj. partic., [luceo]: lysende el. glimrende rundtom; df. „overf.“; ~ fortuna: glimrende Lykke, Senec. — *circumluo*, ere, v. a.: at bespylte rundtom el. fra alle Sider; vid. Tac. Hist. 4, 12, o. Liv. 25, 11. — *circumlustrans*, tis, partic. act., [lustror]: oplysende el. bestinnende rundtom; vid. Lucr. 5, 1436, (hvor ogs. *Imeſis*). — *circumlutio*, onis, f.: [circumluo]: Vandets Bøb omkring et Fjeldsmøn; df. den derved rundtom opskyllede Jord, Fjeldsmønnets Tilværelse ved Opflynning, Cic. d. Or. 1, 38.

circummeo, avi, 1, (v. a.): gaader el. drager derom el. omfring noget; ~ *insulam*, Mela 3, 7. — *circummetior*, iri, v. dep. a.: at maale rundtom; dog Vitruv. 4, 4, m. pass. Bem.: si duae ... columnae ... circummetientur. — *circummingo*, invi, 3, (v. a.): at urinere derom el. derved; ~ *vestimenta*, Petron. — *circummitto*, misi, missum, 3, v. a.: sender rundtom, legationes in omnes partes, Caes.; ogs. ofte i Krigsſproget: jngo (dat.) circummissus etc., Liv. 2, 50. — *circummoenio*, ire: Biform af *circummunio*, Plaut. Capt. 2, 2, 4. — *circummulcens*, tis, adj. partic., [mulceo]: strygende el. sliffende rundtom; ~ *linguae* (serpentum), Plin. 28, 6. — *circummuo*, vi, itum, 4, v. a.: færvær el. befæster rundtom, vites arundinibus, Colum.; — ostere i Krigsſproget: at indelutte med Veliringsværker, oppidum vallo castellisque, Caes. B. C. 1, 18; cf. id. B. G. 2, 30; df. — *circummunio*, onis, f.: et Steds Indslutning med Veliringsværker, Caes. B. C. 1, 19; ogs. in pl., Auct. B. Hisp. 31. — *circummurans*, 3, [murus]: omfring Murene, bella, (som Rømerne førte med deres Rabber), Amm.

circumnascens, tis, adj. partic., [nascor]: som voxer derom el. derved, Plin. 2, 106. — *circumnavigo*, are, (v. a.): seiler derom, omseiler; ~ *sinus oceani*, Vell. 2, 106. — *circumnecto*, (xui), xum, 3,

v. a.: ligesom omflygter, d. e. omflynger el. omgiver; vid. Sen. Qu. N. 1, 2; elephantum flammis ... circumnexus, Amm. — *circumnnotatus*, 3, adj. partic., [noto]: afmalet rundtom, animalia, Appul. — *circumobruo*, ere, v. a.: bedæffer (med Jord) rundtom, folia (raphani), Plin.

Circumpadanus, 3, [Padus]: som findes omfring el. ved Veshøden, campi, Liv. 21, 35, lanac, Plin. — *circumpavitus*, 3, adj. partic., [pavio]: som med Slag er fastgjort el. tættet, area, Plin. 12, 32. — *circumplando*, ere, v. a.: rundtom at beslappe; df. in pass.: Quaque ibis, manibus circumplandere tuorum, Ovid. Trist. 4, 2, 49.

circumplecto, ere, v. a., for: og efterel. Biform af *figo*, Plaut., Gell. — *circumplector*, plexus sum, 3, o. dep. (a.), [plecto]: omfletter, omflynger, omgiver; vid. Cic. Univ. 7; ~ *collem opere*, Caes., pharetram auro, Virg.; ~ *arbore*, (omfavne), Plin.; men Cic. Phil. 13, 5, med Luce: patrimonium domini circumplexus, tamquam thesaurum draco; — 2) „fig.“: ~ *animum*: at gribe Sielen; vid. Gell. 10, 3; — not.: partic. circumplexus, 3, ogs. m. pass. Bem.; circumplexa (turris) igni, Gell. 13, 1. — 1. circumplexus, 3: partic. af circumplecto o. circumplector. — 2. circumplexus, us, m., [circumplector]: Omfatning; men alene in abl., Plin. 3, 11.

circumpulco, avi, atum, 1, v. a.: omfletter, omflynger; vid. Cic. Div. 2, 28, o. ibd. 1, 24; — ogs. at vikle derom, forum surculo (dat.), Gell. 17, 9. — *circumplumbo*, are, v. a.: tilføder rundtom med Bly, modiolos, Cato.

circumpongo, pōsi, pōsitum, 3, v. a.: sætter el. lægger el. stiller rundt derom el. omfring noget; — ~ *piper catillis*, Hor. Sat. 2, 4, 75; ~ *stagnu nemus*, Tac. Ann. 11, 15; cf. id. Hist. 2, 59; men absol.: circumpositis armatis causam dicere, Suet. Caes. 30; df. — *circumpositio*, onis, f.: Sætten el. Læggen derom; ~ *auri*, Augustin. — *circumpotatio*, onis, f., [poto]: ligesom Runderiften; df. rimel. i. computatio: Driftelæng, Cic. Leg. 2, 21, (ex XII Tabb.). — *circumpulso*, are, v. a.: at slaa el. støde rundtom el. paa alle Sider; navn. om Lyden, Stat. — *circumpurgo*, are, v. a.: at rense rundtom, elavum pedis, Cels. — *circumquaque*, adv.: rundtom, til el. paa alle Sider; ceteraque oppida circumquaque, Aur. Vict. d. Orig. Gent. Rom. 17.

circumrado, (si), sum, 3, v. a.: straber el. fradser rundtom, tonsillas, Cels.; samentum leviter circumrasum, Colum.; df. — *circumrāsio*, onis, f.: Afstraben el. afstrabe rundtom; ~ *corticis*, Plin. 17, 39. — *circumrētio*, (ivi), itum, 4, v. a.: omfriffer, bisler; men alene „overf.“; — *Circumreſtit* enim vis atque injuria quemque, Lucr. 5, 1151; quum te ... circumreſtitum frequentia populi R. etc., Cic. Verr. 5, 58. — *circumrōdo*, si, 3, v. a.: 1) „egenl.“: at afgraae rundtom, escam, (om Polypen), Plin. 32, 5; — 2) „overf.“ o. „alleg.“: Dente Theonino quum circumroditur, (i. e. maligne carpitur), Hor. Ep. 1, 18, 82; figel. Cic. Att. 4, 5: dudum enim circumrodo (gnaver alt længe derpaa), quod devorandum est. — *circumrōrans*, tis, adj. partic., [roro]: betryppende el. besprængende rundtom, Appul. — *circumrōto*, are, v. a.: dreier om i en Kred, orbem coeli, Caes. Germ. frgm., machinas, Appul.

circumscaltans, tis, adj. partic., [salto]: dandfende i en Kred, chorus, Prudent. — *circumscalptus*, 3, adj. partic., [scalpo]: som er fradset rundtom; ~ *dentes*, Plin. 20, 15. — *circumscārficātus*, 3, adj. partic., [scarifico]: fradset el. ridset rundtom; ~ *clavi pedum*, Plin. 22, 49. — *circumscindo*, ere, v. a.: afbrøder rundtom, (sc. vestes), Liv. 2, 55.

circum.scribo, psi, ptum, 3, v. a.; 1) „egent.“: bestriver en Cirkellinie derom, omskriver el. omkræger el. indeslutter med en Linie; — *orbem*, Cic., *lineas extremas umbræ*, Quintil.; *quum* etc., *virgula stantem circumscripsit*, etc., Cic. Phil. 8, 8; — 2) „fig.“: A) begrænder, afgrænder, bestemmer; vid. Cic. Rab. perd. 10, v. id. Arch. 11, vgl. id. d. Or. 1, 16, v. id. Orat. 59; men Gell. 12, 4: „*verbis*, *quid homo sit*, (definere); — B) begrænder, indskrænger, bærer i Tømmе; vid. Cic. Mil. 33, v. id. Att. 7, 9, vgl. Caes. B. C. 1, 32; — *gulum* el. *ventrem*, Senec.; *corpus*, *animo locum laxare*, id.; — C) (ligesom *circumduco* n. 11, A, b): indtræger el. inddrager, cæsferer, ophæver; — *hoc omni tempore Sullano circumscripito*, (naar hele dette Tidrum berettes el. udelæffes), Cic. Verr. 1, 16; ligel. *circumscripsit iis sententiis*, *quas posui*, (med Tilføjelse af dem), id. Fin. 3, 9; — D) (ligesom *circumduco* n. 11, A, a): biler, bescriver, omgaar, og det nænl.; a) i en Disputation el. Underføgelse; vid. Cic. Acad. 2, 15, v. Plin. 7, 41; — b) i Jorretningsproget: bekræfter, styrker, etc.; — *testamenta subjiciunt*, (understøtte) ... *aut adolescentulos circumscribunt*, Cic. Phil. 14, 3; men id. Rose. Com. 8: te ab Roscio us. 1200 circumscripsum esse; — c) i Retssproget: *legem* el. *testamentum*: ved den bogsstavelige Fortælling el. ved Haarkløveri at omgaar en Lov el. et Testamente, Dig.; cf. Plin. Ep. 8, 18; — 3) *partie. circumscrip-tus*, 3, fem adj.; A) i Rhetoriken: omgrænset, d. e. periodisk; vid. Cic. Orat. 12; — B) „alm.“: om Jorretningens indre Stykke el. Væsen: begrænset el. indskrænket; vid. Plin. Ep. 1, 16, hvor *compar. circumscriptionis*.

**circum.scrip-tus*, adv.; 1) begrænset el. bestemt; *complecti res singulas*, Cic. N. D. 2, 59; — 2) periodisk, dicere, id. Orat. 66; — 3) summarisk, ostendere, Lactant.; — *circumscriptionis*, onis, f.; 1) „egent.“: Indslutning i el. med en Kredsline; vgl. denne Kredsline selv; — *prius ... quam ex illa circumscriptione excederet*, Cic. Phil. 8, 8; — 2) „fig.“: A) „alm.“: Begrænsning el. Omfang, (i Rummet el. i Tiden); — *terrae situm*, *formam*, *circumscriptionem*, etc., Cic. Tusc. 1, 20; *aeternitas*, *quam nulla circumscriptionis temporis metiebatur*, etc., id. N. D. 1, 9; — B) „bef.“: aa) i Rhetoriken; a) Perioden; vid. Cic. Orat. 61, v. id. Brut. 8; cf. Quintil. 9, 4, 124; — b) vgl. en ubestemt Sprogfigur, ibd. 1, 35, inc.; — bb) i Jorretningsproget: Jorretberetning el. Vedrægeri, navn. Lovstræffersens el. Raabsløstens, etc.; — *adolecentium* etc., Cic. Off. 3, 15; cf. id. Flacc. 30; vgl. in pl. id. Cluent. 16; — vgl. alm. Vedrægeri; *circumscriptiones*, *furta*, *fraudes*, etc., Senec. d. Ir. 2, 9; c. — *circumscrip-tor*, oris, m.; 1) i Jorretningsproget: en Vedræger, en Rættner, Cic. Cat. 2, 4, Juvenal. 15, 136; — 2) eftercl.: som ophæver el. cæsferer, Tertull.; — [*circumscribo*]. — *circum.scrip-tus*, 3, partic. p. adj. af *circumscribo*.

circum.sēco, (cui), etum, 1, v. a.: beskærer rundtom, radices vitium, Cato, *ungulas Colum.*; men *armarium serrula*, Cic. Cluent. 64, (at fave et runt Gul deri); — b) fiedt. f. *circumcidere*: at omskære; an *circumsectus* esset, Suet. Dom. 12. — *circum.sēcus*, adv.: rundtomkring, paa alle Sider, astantes, Appul. *circum.sēdēo*, (-sideo), sēdi, sessum, 2, (v. a.), 1) „egent.“: A) „alm.“: at sidde derom (el. hos nogen); — *florentes turba amicorum circumsedet*, Senec. Ep. 9; — B) „bef.“ i Krigsproget: sidder el. ligger derfor, holder indesluttet, beleirer; — *qui Mutinam circumsedent*, Cic. Phil. 7, 8; vgl. *aliquem vallo*, ibd. 10, 4; cf. Liv. 9, 21, *ostere*; *castra circumsessa*, id.; — 2) „fig.“: *circumsederi* ab invidia el. odio finitumorum, (trues fra alle Sider deraf), Liv. 6, 6; — vgl. om en stærk Omsorg; vid. Cic. Cat. 4, 2; men *circumsessus muliebribus blanditiis*, Liv. 24, 4.

circum.sēpio, sepsi, septum, 4, v. a.: indhegner rundtom, omgiver; — *stagnum acidificiis circumsēptum*, Suet.; *circumseptae ferae in silvis*, Dig.; — vgl. „overf.“: *armatis corpus circumsēpsit*, (omgav sin Person dermed), Liv. 1, 49. — *circum.sēro*, ēre, v. a.: at faae el. plante rundt derom, *genistas alveariis* (dat.), Plin. 21, 42. — *circumsessio*, onis, f., [*circumsedeo*]: Beleiring; — *hujus circumsessionis tuae causam* etc., (Marfagen til, at du blev ligesom beleirer): vid. Cic. Verr. 1, 33. — *circumsessus*, 3, partic. af *circumsedeo*.

circum.sīdeo, ēre, f. ind. *circumsīdeo*. — *circum.sīdo*, ēre, (v. a.): at seire sig derom; df. at beleire, Plistiam (urbem), Liv. 9, 21, *ostere*; vgl. Tac. Hist. 4, 84. — *circum.sīgno*, are, v. a.: betegner el. marker rundtom; *gemmam* (arboris), Colum. — *circumsilio*, ire, v. n., [*salio*]: at springe el. hoppe omkring; Et *circumsiliens* modo huc modo illuc (passer), Catull. 3, 9; — 2) df. „overf.“: *circumsilit agmine facto Morborum omne genus*, Juvenal. 10, 218.

circum.sīsto, steti, Caes., Tac.), 3, v. n., (Eog oftest c. acc. praep.); 1) „egent.“: at slutte sig derom, at omringe; — *illi circumsistunt hominem atque interficiunt*, Caes. B. G. 5, 7; cf. Liv. 1, 28 v. id. 2, 2; men Caes. B. G. 3, 15: *quum singulas binas aut ternas naves circumsisterunt*; — *curiam*, Liv., *vias*, Tac.; — men vgl. er acc. undert. udsat; vid. Cic. Verr. 5, 54: *sex lictores circumsistunt*, (sc. loquentem); — vgl. in pass.; ne ab omnibus civitatibus circumsisteretur (Caesar), Caes. B. G. 7, 43; — 2) „fig.“: *circumsisterat Civilem et alius metus*, ne, etc., Tac. Hist. 4, 79; men in pass.: *fortitudo circumsistitur hinc audacia*, hinc timiditate, Appul. — *circum.situs*, 3: som ligger rundt derom, tilgrændsende, *populi*, Amm.

circum.sōno, are, (v. n. v. a.), 1) neutr.: rundt om at tone el. lyde, at fylde af en Lyd el. Larm; — *qui* (locus) *circumsonet ululatus* etc., Liv. 39, 10, vgl. absol.: *circumsonantes* (loei, med Echo, *περι-voχantes*), Vitruv.; — vgl. „overf.“: *talibus aures tuas vocibus undique circumsone*, Cic. Off. 3, 2; — b) vgl. om Lyden selv: at tone el. bruse rundtom; *circumsonans undique clamor*, Liv. 27, 18; — 2) act.; at omtone el. ombruse; rundt om at fylde med en Lyd el. Larm; — *clamor hostes circumsonat*, Liv. 3, 28; cf. Virg. Aen. 8, 474; — „pect.“ vgl. in pass., Ovid. Trist. 3, 13, 47: *Threicio ... circumsonor ore*. — *circum.sōnus*, 3, [sono], 1) act.: tonende el. lydende rundt om; — *turba canum*, Ovid. Met. 4, 722; — 2) pass.: omtonet, ephyllet med Lørd; — *Thispe avibus*, Stat. Theb. 7, 261.

**circumspecta.trix*, icis, f.: som skuer el. spejder rundt om til alle Sider, Plaut. Aul., in., Appul.; — *circumspecte*, adv.: seende sig om; men sædv. „fig.“, neml. 1) „overf.“: forsynlig, notagtigen, indutus, Gell., *vestitus*, Amm.; — 2) „ment.“: forsigtigen, betænk-somt; compar. *facere aliquid*, Quintil., *eligere*, Senec.; v. — *circumspectio*, onis, f.: at see sig om til alle Sider, Macrobi.; — 2) df. „fig.“: Forsigtighed, Betænk-somhed; vid. Cic. Acad. 2, 11; — [*circumspectio*]. *circumspecto*, avi, atum, 1, v. a. o. n., intens. af *circumspectio*; 1) „egent.“: seer mig om derefter; — *simul alia circumspecto*, Ter. Eun. 3, 5, 54; cf. ibd. 2, 2, 60; — vgl. med *Opmærksomhed* el. Jorventning at see hen derpaa el. betragte, *ora principum*, Liv. 26, 18; cf. id. 2, 10; navn. vgl. om den Beaengstede: *omnia*, Cic., *Sall.*; cf. Tac. Ann. 4, 69; — *comiss* er Plaut. Trin. 4, 2, 21: *sese*, (see paa sine Klæder); — vgl. absol.: forsynigten at see sig om til alle Sider; vid. Cic. N. D. 2, 49; — 2) „fig.“: seer mig om derefter, betænker mig derpaa; — *desfectionis tempus*, Liv. 21, 39; ligel. *fugam* et *fallendi artes*, Tac. Hist. 3, 73; — vgl. at betænke el. fremsøge, omues

argumentorum locos in agendo, Quintil.; — oqf. absol.: dubitans, circumspectans, haesitans, etc., vid. Cic. Tusc. 1, 30.

1. circumspectus, 3; partic. v. adj. af circumspicio. — 2. circumspectus, us, m., [circumspicio]; 1) subjunctiv.: at see sig om til alle Sider; cervix flexilis ad circumspicuum, Plin. 11, 67; — B) cf. „fig.“: Betragning, Betænkning; — ut detineret regem a circumspicu rerum aliarum, Liv. 44, 35; cf. Ovid. Trist. 4, 6, 44; — II) „objectiv.“: Ildsigt, in omnes partes, Liv. 10, 34, cf. Cic. Phil. 12, 11: facilis est circumspectus, unde exeam, etc. — circumspargo, ere, v. a., [spargo]; 1) udstroer derom, Colum. 11, 2; — 2) bestrøer el. besprænger rundtom; se purificant circumspergi aqua, Plin. 8, 1.

circumspiciētia, ae, f.: at see sig for, forsigthede, Gell. 14, 2; af — circumspicio, spexi, spectum, 3, v. n. o. a.; 1) som neutr.; A) „egenl.“: seer mig om, seer el. skuer rundtom mig; — escendo... circumspicio, Ter. Andr. 2, 2, 20; cf. Cic. Div. 2, 34; men late circumspectiendi libertas, Quintil.; — B) „fig.“: seer mig for, drager Omfæng derfor; esse circumspectiendum diligenter, ut etc., Cic. Qu. Fr. 1, 1, 3; — b) som Udtryk af en Sindstæmning, navnlig om den forlegne: Circumspectit, aestuat, Cic. R. Com. 14; men til den Overmøtge: et magnifice circumspectis etc., ibid. 2; — II) offerre act.; A) „egenl.“: beseer el. betragter rundtom, overfluer; — vid. Liv. 37, 41; ∞ habitum suum, (estherie el. monfere), Plin. Ep. 4, 11; cf. Ovid. Met. 4, 318; — men usæd., er Plaut. Trin. 1, 2, 109: circumspecte dum te, (see dig dog om), ne quis etc.; — b) „poet.“ oqf. faaer Dig derpaa, opdager; vid. Virg. Aen. 12, 896, v. Ovid. Met. 5, 72; — B) „fig.“: a) ligesom overfluer i Aanden, (hvf. oqf. underrt. m. tilføiet animo el. mente); df. a) betragter, betænker, overlægger; — vid. Caes. B. G. 6, 5; offerre absol.; ∞ omnes imperii vires, Liv. 23, 20; ∞ omnia, quae populo grata sunt, Cic. Agr. 1, 8; men circumspectis rebus omnibus... summam feri, id. Fam. 1, 9; men id. Parad. 4, 2: numquamne te circumspecties, (vil du aldrig betænke dit eget Vel)? oqf. m. Objectsfættning: quum circumspectarent patres, quosnam consules facerent, Liv. 27, 31; — b) seer med Længsel el. Altraa derefter, ventur med Længsel derpaa; — ∞ tecta ac recessum, Liv. 5, 6; vid. Virg. Ge. 3, 390, v. Plin. Ep. 3, 3; — III) partic. circumspēctus, 3, oqf. som adj.; A) om Begreber: vel overveiet el. betænkt, omhyggelig el. forsigtig; — vid. Ovid. Fast. 5, 539; ∞ interrogatio, Quintil.; ∞ et modestum iudicium, id.; — B) om Personer: betænkstom, forsigtig, besindig; — modo circumspectus et sagax, modo inconsultus et praeceps, Suet. Claud. 15; cf. id. Tib. 21, (hvor superl. circumspectissimus; ligesom compar. circumspectior subest Senec. Qu. N. 5, 1); — b) oqf. altfor forsigtig; — illos tenues et circumspectos (sc. oratores) etc., Quintil. 12, 10, 23; men ∞ cautes, opp. temerarii, Colum.; — c) estherie oqf. f. I.conspēctus el. conspicuus: anfæelig el. udmærket i sit Slægt, Anm.

circumstagnō, are, v. n.: at udgæde sig rundtom, Tertull. — „circumstantia, ae, f.; 1) „egenl.“: Staaen el. at staae rundt derom, Omgivelse; (estherie, Ord); — ∞ hostium, Gell. 3, 1; ∞ aëris, aquae, (som Overfættelse af περιστασις), Senec. Qu. N. 2, 7; — b) oqf. „meton.“: den omgivende Kredts el. Stare, Tertull.; — II) „overf.“: Omfængthede, Bessættende; — ∞ rerum et negotiorum, Gell.; cf. Quintil. 5, 10, 104; v. — circumstatio, onis, f.: = frgd.; ∞ militum, Gell. 7, 1. — circumstipo, (avi), atum, 1, v. a.; om en Mængde: at omgive el. ledfæge; — magna circumstipante caterva, (i. e. cum magna caterva), Sil. 10, 453; ducibus circumstipata togatis, Claudian.

circumsto, stēti, 1, v. n., (dog oftest c. acc.

praepos.); 1) „egenl.“: at staae i en Kredts derom, staaende at omgive el. omringe; — deis til Bessættelse; vid. Cic. Cat. 1, 8; men ∞ aliquem specie officii, Suet. Caes. 82; cf. Cic. Att. 1, 16; oqf. for at bette, Ovid. Met. 2, 394; — omvendt oqf. fiendtligen; ∞ tribunal praetoris etc., Cat. 1, 13; ligel. circumstant undique muros (hostes), Ovid.; cf. Liv. 27, 40, o. Tac. Ann. 13, 52; — b) oqf. ud. acc.; qui... Circumstant etc., Lucr. 3, 470; ligel. Caes. B. G. 3, 37; men „poet.“: ad circumstantes... silvas, Ovid. Met. 3, 441; — hvf. subst.: circumstantes: de Omstaaende, Quintil. 4, 2, 22, Tac., Suet.; — II) „overf.“: at omringe, fra alle Sider at true; — quum omnia nos undique fata circumstent, Cic. Phil. 10, 10; cf. Liv. 3, 38, Virg. Aen. 2, 559, oqf. Liv. 30, 3; — b) oqf. uden acc.; quum tanti undique terrores circumstarent, id. 6, 20; cf. Quintil. 10, 3, 30.

circumstrepo, (pui), pitum, 3, v. n., (men oftest c. acc. praep.): at bruse el. larme rundt derom; — (legatus) clauore... circumstrepitur, Tac. Hist. 2, 44; — oqf. „alleg.“: tot humanam vitam circumstrepentibus minis, Sen. V. B. 11; — II) „overf.“ om en Mængde: larmende el. strigende at paastaae noget; haud dissimili alii... circumstrepebant, Tac. Ann. 2, 36; cf. ibid. 11, 31.

circumstridens, tis, adj. partic., [strideo]: larmende rundtom, Anm. — circumstringo, (stringi), strictum, 3, v. a., (estherie. Ord); 1) binder derom, Tertull.; — 2) ombinder, fæster el. holder sammen, id. — circumstriō, (vi), etum, 3, v. a.: bygger rundt derom, ligesom tilbygger, fores alveorum; vid. Plin. 11, 5; — oftest in partic. pass.; circumstructis lapide ripis, id. 19, 48; ligel. circumstructo lacu, Suet. Dom. 4. — circumstupēo, ere, v. n.: rundtom at studse (el. blive ubesvælgelig), Auct. Aetn. 331, inc.

circumsūdans, tis, adj. partic., [sudio]: svøbende rundtom, vinacei, Plin. 14, 3. — circumurgens, tis, adj. partic., [surgo]: som hæver sig rundtom; circumurgentibus jugis etc., Tac. Ann. 1, 64. — circumsutus, 3, adj. partic., [suo]: syet sammen rundtom; navigiis corio circumsutis etc., Plin. 4, 30.

circumtego, ere, v. a.: bedækker rundtom; (for og estherie.); vid. Lucr. 1, 1094; circumtegi veste, Diet. Cret. — circumtentus, 3, adj. partic., [tendo]: rundtom besvændt, omspændt, corio, (dermed), Plaut. Mil. gl. 2, 2, 82. — circumtergeo, ere, v. a.: at astørre rundtom, panno oleo uncto, (dermed), Cato. — circumtero, ere, v. a.: at gnide rundtom; df. „poet.“: Hunc puer, hunc juvenis turba circumterit arta, (trænge sig omkring ham), Tibull. 1, 2, 97. — circumtextus, 3, adj. partic., [texo]: vævet el. indvævet rundtom, acantho, (dermed), Virg. Aen. 1, 619. — circumtinnio, ire, (v. a.): slinger el. lader slinge el. rone rundt derom; circumtinniendo aere perterritas (apes), Varro.

circumtollo, ere, v. a.: borttager rundtom, corticem, Coel. Aur. — circumtōno, ui, 1, v. a.: at omterne; df. „poet.“: at embruse; qua totum Nereus circumtonat orbem, Ovid. Met. 1, 187; ligel. „poet.“ (med Allusion til Trompetens Strald): Hunc circumtonuit... Bellona, vid. Hor. Sat. 2, 3, 223. — circumtonsus, 3, adj. partic., [tondeo]: beskippet (navnl. med Haaret aflippet) rundtom, Varro ap. Non.; cf. Suet. Aug. 45: ∞ matrona in puerilem habitum; men ∞ pinus, Petron.; — 2) „overf.“ om Tælen: forsumflet, Senec. Ep. 115. — circumtorqueo, ere, v. a.: at dreie el. heivole omkring, Appul. — circumtraho, (xi), etum, 3, v. a.: at drage el. træffe derom el. omkring, (estherie. Ord); ∞ hostem, Diet. Cret.; circumtractis eucurbitis, Coel. Aur. — circumtrēmo, ere, Lucr. 1, 1088, (strides vigtigere adfælt: circum tremo). — circumtueor, eri, v. dep. n.: at see sig om til alle Sider, Appul.

circumundique, adv., sædv. *circum undique*, f. und. *circum*. — *circumustus*, 3, adj. partic. [uro]: anbrændt af. sæden rundtmed; vid. Fest. sub v. *ambustus*.

circumvado, si, 3, v. n., (men sædv. c. acc. praep.): gaader derom, omgaader, navn. forat angribe; cf. angriber rundtmed; — ∞ *naves immobiles*, Liv. 10, 2; egi. ∞ *aliquem*, Plin., *turbidis clamoribus*, Tac. Ann. 12, 43; — 2) egi. „overf.“: is terror ... quum ... *circumvasisset aciem*, Liv. 9, 40, *effere*. — *circumvāgor*, ari, v. dep. n.: at flyde omfring el. bid og bid; *circumvagaudo coacta vox etc.*, Vitruv. 5, 8. — *circumvāgus*, 3; (poet. i Ord): som i en kreds bevæger sig derom; vid. Auct. Pan. ad Pis. 19, o. Hor. Epod. 16, 41, (hvor *circumvagus arva*, f. *vagus circum arva*).

circumvallo, avi, atum, 1, v. a., sædv. i Krigsprog: indeslutter el. omfringer med en Vold; vid. Caes. B. G. 7, 17; men id. B. C. 3, 43: ∞ *Pompejum*; cf. Cic. Att. 9, 12, o. Liv. 28, 3; — men „alleg.“: tot res repente *circuvallant* (sc. nos), etc., Ter. Ad. 3, 2, 4; — 2) egi. „overf.“: omgiver, *locum duobus sulcis*, Colum.

**circumvectio*, onis, f.: I) act.: Jøren el. at føre omfring el. fra Sted til andet (navn. Varer el. Gøds); — *portorium circumvectionis*, Cic. Att. 2, 16; — II) neutr.: ∞ *solis*, Cic. Univ. 9: Solens Kredslob; o. — *circumvector*, ari, v. dep. n., (men sædv. c. acc. praepos.); I) „egenl.“: drager el. fører rundt derom el. omfring dertil, oppida, Plaut. Rud. 4, 2, 27; men ∞ *oram Ligurum*, Liv. 41, 17, (seile derforbi, omseile); — II) „overf.“ c. „poet.“: at giennemgaade el. besyngne; *Singula dum ... circumvectamur*, Virg. Ge. 3, 28; — [af *circumvehor*]. — *circumvectus*, 3: partic. dep. af *figd.*

circumvēhor, vectus sum, 3, v. dep. (a. c. n.): færdes el. drager el. reiser rundt derom el. omfring dertil el. derhen, (m. o. ud. nave el. classe: til Søes; figel. m. o. ud. equo: ridende); — ∞ *classe ad Romanum agrum*, Liv. 8, 26; men id. 10, 29: *circumvectus Brundisii promontorium*; men Caes. B. C. 3, 63: *ex navibus circumvecti milites in exteriore vallum etc.*; — ∞ *equo*, Liv. 3, 28; men id. 10, 29: *equites ... circumvectos etc.*; egi. ∞ *castra*, id. 27, 47; men ∞ *collibus* (dat.), Caes. B. G. 7, 45; — egi. *marfæs* partic. dep.: *circumvehens Peloponnesum*, Nep. Timoth. 2; — II) „overf.“: ∞ *omnia verbis*, Virg. Cic. 270, *dicendo*, Solin., (giennemgaade, besyngne, beskrive, etc.).

circumvōlo, are, v. a.: betæfter el. tilflytter rundtmed; vid. Ovid. Met. 14, 263. — *circumvōnio*, vōni, ventum, 4, v. n., (men sædv. c. acc. praepos.); I) „egenl.“: *alm.*: sommer (helt) rundt derom el. omfring noget, omfringer el. omgiver el. indeslutter; — vid. Tac. Ann. 2, 6, o. Virg. Aen. 6, 132; figel. Sall. Jug. 68; — B) „bef.“ i Krigsprog: fiendeligen at omgaade el. omringe el. indeslutter; — vid. Caes. B. G. 1, 25, o. Sall. Jug. 97; figel. *ita legio ... circumventa etc.*, Liv. 10, 26; men *circumveniri* ab aliquo per insidias; vid. Caes. B. G. 1, 42; — ∞ *moenia exercitu*, Sall., *regiam armis*, Tac.; — II) ofte egi. „overf.“: A) „alm.“: ligesom at omgaade, d. c. at overvælde, at undertrykke el. fordærve, etc.; — *Circumventus morbo*, *exilio* atque *inopia*, Enn. ap. Cic. Fin. 4, 23; cf. Hor. A. P. 169, o. Cic. Off. 2, 14; figel. id. Verr. 4, 8: *te a ... Siciliæ civitatibus circumveniri atque opprimi*; men Sall. Cat. 21: *omnibus necessitudinibus circumventus*, (som ved enhver Nød er bragt til det Hæstic); egi. er at bispere Cic. Cluent. 29: *circumventum esse innocentem pecunia*, (var bleven domfældet ved Bestikfæls); — B) „bef.“ i Retsprog: a) at stusse el. bedrage, at føre bag Lyset, Dig.; — b) at omgaade el. franske el. bryde, leges, ibd., *voluntatem defuncti*, ibd.

**circumventio*, onis, f.: *Bedrageri*, *Beforselse*, *adversarii*, Dig.; egi. in pl.: ∞ *calumniae*, Augustin.; o. — *circumventor*, oris, m.: en Bedrager, *Lamprid.*; — cf. adj.: *circumventorius*, 3: *bedragerst*, Augustin.; — [*circumvenio*]. — *circumventus*, 3: partic. af *circumvenio*.

circumversio, onis, f., [*circumverto*]: *Senden el. at vende omfring*; ∞ *manus*, (som *Utschaltung*), Quintil. 11, 3, 105; — ∞ *cursum annui*, Amm. — *circumverso*, (-orso), are, v. a., intens. af *circumverto*, men alene medalt v. „poet.“: *circumversari*: at dreie el. vende sig omfring, *Lucr.* — *circumversus*, 3, adj. partic., [*verro*]: som er føiet rundtmed el. helt omfring, *focus*, *Cato*. — *circumverto* (-orto), ere, v. a.: vender el. dreier omfring, egi. medalt: at vende el. dreie sig omfring; vid. Plaut. Pers. 3, 3, 37; — egi. c. acc. praepos.; *qua circumvortitur axem* (rota), Ovid. Met. 15, 522; *circumvertens se*, Suet. Vit. 2; — 2) egi. „overf.“: at stusse el. bedrage; *qui me argento circumvortant*, Plaut. Pseud. 1, 5, 127. — *circumvestio*, ire, v. a.: rundtmed at beklæde, *arborem crinibus vitium*, Plin.; — 2) egi. „overf.“ c. „poet.“; vid. poet. ap. Cic. d. Or. 3, 33.

circumvincio, (vixi), vinctum, 4, v. a.: om: binder, murteta juncis, Plaut. Rud. 3, 4, 27; *circumvincti nervis artus*, *Avien.* — *circumviso*, ere, v. a.: at bese el. besue rundtmed, Plaut. Amph. 5, 1, 58.

circumvōlito, avi, atum, 1, v. n., (men sædv. c. acc. praep.): at flyde derom; vid. Virg. Ge. 1, 377; hof. „alleg.“ Hor. Ep. 1, 3, 21; — men absol.: *circumvolitantium alitum* (coetu) etc., Tac. Hist. 2, 50; — 2) „overf.“ om *Mænester*: at ile omfring dertil; ∞ *limina potentiorum*, *Colum. praef. 1*; — egi. absol.: *Et circumvolitant equites*, *Lucr. 2, 329*. — *circumvōlo*, avi, atum, 1, v. n.: (men sædv., ligesom *figd.*, c. acc. praep.): at flyde derom, at omflyde; — vid. Hor. Sat. 2, 1, 58, o. Virg. Aen. 6, 867; men Plin. 10, 47, egi. in pass.: *nave circumvolata* (sc. ab *halcyone*); — 2) egi. „overf.“ om *Mænester*: at ile rundt derom; *circumvolans ordines exercitus sui* etc., *Vell. 2, 27*. — *circumvōluto*, are, v. a.: at vælte el. dreie omfring; cf. in med.: *serum circumvolutari* etc., *Plin. 8, 21*. — *circumvolvō*, (volvi), vōlitum, 3, v. a.: at vælte el. rulle el. visse omfring el. derom; — *arboribus* (dat.) *circumvolvens se* (herba), *Plin.*; figel. *serpentes circumvolata sibi ipsae*, id.; — in med. egi. c. acc. graec.; vid. Gell. 11, 9; cf. Virg. Aen. 3, 284: *magnum sol circumvolvitur annum*.

circus, i, m., [*κίρκος*, egi. best. m. *κύκλος*]; ligesom d. *byggiere circus*: *Cirkellinien*; navn. i *Athencien*: den Cirkel el. Kredslinie, som *Himmelsegemerne* beskrive; — *quot luna circos ... institit*, *Att. ap. Non.*; men Cic. *Arat.* 248, om *Melkeveien*; — II) *Circus Maximus*, oftere *alios*: *Circus*: den af *R. Tarquinius Priscus* imellem *Palatiner* og *Aventinerholen* byggede aflangrunde Væddeløbsbane; — denne Banes længere Diameter giennemførte en *Mur* (*spina*), paa hvis begge Ender stode *Seiler* (*metae*), hvorom *Kapfløerne* maatte vende syngange, for *Priisen* kunde bestemmes; — egi. var det paa denne *spina*, at *Julius Cæsar* opreiste en fra *Ægypten* overført, 132 *Foot høi*, *Odelst.*; — f. egi. *Varro L. L. 5, 32*, *Liv. 1, 35*, egi. *Cic. Leg. 2, 15*; — ∞ *sal-lax*, *Hor. Sat. 1, 6, 113*, (som *Opbeholdst.* for *Gæstere*) cf. *Suet. Aug. 74*, og *Enn. ap. Cic. Div. 1, 58*; — bb) cf. *Circensis*, e: hørende til el. benavnt efter *Circus Maximus*, el. som der findes Sted; — ∞ *ludi*, (de her anstillede *Kampege* el. *Væddeløb*; hede egi. *ludi magni*; vid. *Liv. 1, 27*, o. id. 5, 19, oftere); — b) egi. absol.: *Circenses*, ium, (sc. *ludi*); hof. *Circenses edere*, *committere*, *spectare*, *Suet.*; *Circensium* id. el. *Dom. 4*; men *Circenses plebei*, (som aarligen anstillede af de plebejstige *Ædiler*), id. *Tib. 26*; — B) *hertil* er endnu

at mærke; 1) feruden *Circus Maximus* gaves der i Rom ogs. andre *Circi*, isbndt hviile: *Circus Flaminius* er den mærkeligste; vid. Liv. 27, 21; — udenfor Byen laae: *Circus maritimus*; vid. Liv. 9, 42; — 2) ogs. bruges *circus* appellativt for enhver Væddeløbsbane; vid. Virg. Aen. 5, 109 o. 289; — b) df. ogs. „meton.“ f. Tilfluerne paa Væddeløbsbanen, Sil. 16, 535.

ciris, is, f., *κίρις*: den Jægt, hvortil, efter Hæderen, *Atius's* Datter *Exilla* blev forvandelt, Ovid. Met. 8, 151, o. Virg. Cir. 488 fgd.; — *cirratus*, 3, [*cirrus*]: kruset, løftet; vid. Martial. 9, 30, o. Pers. 1, 29; — 2) *cirratae vestes*, Capitolin. Pervin. 8: rimel. med Kryndfer. — *Cirra*, ae, f., *Κίρρα*: gammel By i Phocis, i Nærheden af Delphi, hvs. ogs. Apollo helliget; vid. Lucan. 3, 173, o. Plin. 4, 4; — b) df. adj. *Cirrhæus*, 3: hørende til el. benævnt efter Byen *Cirra* el. efter Guden Apollo, campi, Plin. 1, c.; men *Cirrhæa vates*, (i. e. Delphica: Apollo's Præstinde i Delphi), Senec. Oed., Lucan.; ligel. ~ *antra*, Lucan., o. ~ *hiatus*, Stat., (Drælet i Delphi).

cirrus, i, m.: Haarlot; oftere i pl. *cirri*; (neml. om det af Naturen krusede Haar, i Mødsæt. af *cincinni*, som ere brændte); — vid. Varr. ap. Non., (hvorefter de tilsvorne Jænglinge affære deres *cirros*, som de belligede til Apollo); — b) ogs. er *cirrus*: et slags kunstet Haar el. Paryf, som luciatorene bære; vid. Suet. Ner. 15; — 2) df. ogs. ifølge etflags Lighed: a) Selsens Vædehaar, Veget.; — b) Jæglens Jædertop, Plin. 11, 44; — c) Polyphens Jægere el. Arme, id. 26, 37; — d) de haaragtige Tredler paa visse Planter, id. 26, 20; — e) Krysnierne paa Tunicæen, Placadr. 2, 5. — *cirsion*, i, n., *κίρσιον*: en Tidseleart, Plin. 27, 39. — *Cirta*, ae, f., *Κίρτα*: By i Numidien, Plin. 5, 2, Sall. Jug. 21 o. 101 fgd.; — b) df. *Cirtenses*, ium, m.: dens Indboanere, Tac. Ann. 3, 71.

cis, praepons. c. acc., [formet af is m. Jæstlag af „c“ el. ce demonstr.; f. und. ce-]; (opp. uls el. ultra, o. trans; men seldnere end d. befl. *citra*), — 1) oftest om Stedet: *denne*sides, paa *denne* Side; — omni Gallia *cis* Rhenum... *perdomita*, Sall. frgm. ap. Non.; cf. Caes. B. G. 2, 3, o. Liv. 8, 14, ogs. Cic. Fam. 3, 8; — *cis* Padum ultraque, Liv. 5, 35; — 2) om Tiden, (men alene seld. o. for- og efterel.): inden, forinden; — *cis dies paucos*, Plaut.; *paucos cis menses*, id.; *cis mensem decimum*, Aur. Vict. Caes. 42.

Cisalpinus, 3: som ligger el. findes paa *denne* Side af Alperne, Gallia, Cic., Caes., Galli, Liv. — *cisiarius*, i, m.: Rutsf, som fører en Cabriolet, Dig.; af — *cisium*, i, n.: tohjulset let Vogn, Capriolet, Cic. R. Am. 7, Vitruv., o. A. — *cismontanus*, 3: som befinder sig paa *denne* Side af Bærgene, Plin. 3, 17. — *cisōrium*, i, n., [caedo]: Indtræment til at ståre med, Veget. — *cispello*, ere, v. a.: drøber tilbage, Plaut. Amph. 3, 4, 17. — *Cispius*, (Cespius, Varro), mons: Rænet paa en af Esquilin-højens Spidser, Gell. 15, 1. — *Cisrhenanus*, 3: som befinder sig paa *denne* Side af Rhinen, Germani, Caes. B. G. 6, 2.

cissanthemōs, i, f., *κισάνθημος*: krybdagtig Plante, hørende til Arten *cyclaminos*, Plin. 25, 68. — *cissarius*, i, f., el. -on, i, n.: = *chrysanthemum*, Appul. — *Cisseis*, idis, f.: Datter af R. Cisseus i Thracien, i. e. Hecuba: Gemalinde af Priamus, Virg. Aen. 7, 320 (Serv.). — *cissitis*, idis, f., *κισσιτίς*: Vædelsten, hvís Jærve ligner Erythræladenes, Plin. 37, 73. — *cissos*, i, f., *κισσός*: Eryth. el. Beebende, Plin. 16, 62.

cista, ae, f., *κίστη*; 1) „alm.“: Kiste, navnlf. til Opbevaring af Klæder, Vøger, Penge, Frugter, oel.; — transferre pecuniā ex fisco in *cistam*, (i sin private Kasse), Cic. Verr. 3, 85; cf. Hor. Ep. 1, 17, 51, o. Juvenal. 3, 206; — 2) „bef.“ ogs.; a) Kiste el. Kasse

til Opbevaring af visse hellige Redskaber, der hørte til Ceres's mystisk-religiøse Dyrtælle, Catull., Ovid., Tibull.; — b) en Kasse til Nedlagning af Stemmecastarlene i Jæsteforsamlingen, Sisenn. ap. Non., Auct. ad Her., o. A. — *cistella*, ae, f., *κίστη*, *κίστη*: liden Kasse el. Kiste; ~ *enm crepundii*, Plaut.; cf. Ter. Eun. 1, 6, 15; — b) navnlf. Kasse til Stemmecastarlene, (i. frgd.); vid. Auct. ad Her. 1, 12; df. — *Cistellaria*, ae, f.: Rænet paa en Cemoetie af Plautus, (hverti neml. Knuden løses ved Hjælp af en *cistella* cum *crepundii*); — *cistellatrix*, isis, f., (Starvinde), som forvarer Pengekassen el. Smykker, Plaut. Trin. 2, 1, 31; o. — *cistellula*, ae, f., *κίστη*, *κίστη*: liden Kasse el. Kiste el. Kiste, Plaut. Amph. 2, 2, 141, oftere. — *cisterna*, ae, f., [cista]: Vandbeholdning under Jorden, en Cisterne, Varro, Plin., o. A.; *piscinae cisternaeque servandis imbribus*, Tac. Hist. 5, 12; df. — *cisternus*, 3: hørende til en Cisterne; ~ *aqua*: Cisternevand, Colum., Senec., o. A.

cisthos, i, m., *κίσθος*, el. *κίσθος*: etflags Buxvært med rosende Blomster, Plin. 24, 48. — *cistifer*, a, um, [cista, fero]: som bærer en Kiste el. Kasse, (altsaa et Menneske af den simpleste Stand), Martial. 5, 17. — *cistophorus*, i, m., *κιστοφόρος*: en aflastet Sølvmønt, hvís Præg var en *cista* nr. 2. a., og som gjaldt omtrent fire Drachmer, Cic. Att. 2, 6, oftere; — gen. pl. *cistophorum*, Liv. 37, 46. — *cistula*, ae, f., *κίστη*, *κίστη*: liden Kasse el. Kiste, Plaut. Amph. 1, 1, 264, oftere, Martial. 4, 46.

**citāte*, adv.: hurtigen, ilende, men alene i compar. o. superl.; — *citātus moveri*, (bevæge sig raskere), Quintil. 11, 3, 112; *quam citatissime volvere* (nomina cl. versus), id. 1, 1, 37; o. — *citātum*, adv.: = frgd.; ~ *contendere aliquo*, Auct. B. Afr. 80; — men Cic. Att. 14, 20, er rimel. at læse: *summatim*; — [citatus]. — *citātōrium*, i, n., [af i. cito]: Indkaldelse for Retteen, Cod. Anast. — *citātus*, 3: partic. v. adj. af 2. cito.

citer, a, um, (posit. alene forel.), compar. *citerior*, us, superl. *citimus*, 3, [cis]; A) „egenl.“: *denne*sides, paa *denne* Side; *citer agnus* (al. *ager*), Cato ap. Priscian.; — *citerior* Gallia, (i. e. Cisalpinia G.): paa *denne* el. d. italienske Side af Alperne, (opp. G. *ulterior*), Cic. Prov. Cons. 15; cf. Caes. B. G. 1, 24, ogs. ibd. 10, hvor provincia *citerior*, m. f. Bæm.; — *citerior* Hispania, Tac., Plin.; *citerior* Oceanus, Flor.; — superl. *citimus*, 3, f. *nedenf.*; — B) „overf.“ men alene i compar. o. superl.: nærmere, nærmest; 1) i Rummet; — *citima terris* (stella, i. e. luna), Cic. d. Rep. 6, 16; *citima Persidis* (sc. loca), Plin. 6, 39; *hanc autem citimam* (partem), Cic. Univ. 7; cf. Val. Max. 9, 12; — 2) i Tiden; — *deduc orationem tuam ad haec citeriora*, Cic. frgm. ap. Non.; cf. id. Leg. 3, 2, o. Val. Max. 8, 15; *citeriore die*, Dig.; — 3) i et Jærbøst; in *paricidio*... *citerior* est poena, quam scelus, (i. e. minor el. inferior), Quintil. Decl.; — II) *citra*, adv., [synop. f. *citerā*, sc. parte], (hvs. compar. *citerius*, f. *nedenf.*), o. praepons. c. acc.; A) „egenl.“: *denne*sides, paa *denne* Side; (hyppigere end *cis*); 1) som praepons.; — *qui* (Germanorum) *essent citra* Rhenum, Caes. B. G. 6, 32; cf. Liv. 38, 48, o. Cic. Fam. 16, 2; men om en Bevægelse, Cic. Phil. 6, 3, o. Caes. B. G. 6, 8; — 2) som adv. el. absol.; *citra* est Oglasa (urbs), Plin. 3, 12; ligel. *citraque* in rupe castello communito, id. 6, 12; — navnlf. ogs. i Mødsætninger; *quamvis ultra citraque pervolent*, (flyde hid og did), Plin. 10, 31; cf. Ovid. Met. 5, 186; — B) „overf.“: 1) intensiver el. under; ogs. foran el. for, (neml. uden at naae til en vis Grænde); a) oftest i Rummet; — *tela hostium citra cadebant*, (neml. uden at naae Hæerne), Tac. Hist. 3, 23; cf. Liv. 10, 25; men nec a postrema syllaba *citra* tertiam etc., (istte foran

den tredje sidste el. tredje fra Enden), Cic. Orat. 18; cf. id. Top. 9; men Quintil. 8, 6, 76: melius ultra, quam citra, stat oratio; — men in compar. alene Senec. d. Ir. 1, 16: modo ultra, quam oportet, excurrit, modo citerius debito resistit; — b) ogs. om Begreber; — nec virtus citra genus, (staar ifte tilbage derfor), Ovid. Met. 10, 607; peccavi citra scelus, id. Trist. 5, 8, 23; cf. id. A. A. 3, 757: citra quam etc.; — c) feldt. i Tiden: forinden, før; — citra Calendas Octobres seminare, Colum.: cf. Ovid. Met. 8, 365; ligel. citra juventam, ibd. 10, 81; — 2) efterang. heder citra, (ligesom sine o. practer): n. en el. foruden, undtagen el. frærgnet, vdl.; — plus usus sine doctrina, quam citra usum doctrina valet, Quintil.; vir bonus citra virtutem intelligi non potest, id.; cf. id. 12, 10, 9: longe citra aemulum etc.; — odor aggravans capita, citra dolorem tamen, Plin.; citra bellum terrere hostem, (uden Krig), Suet. Claud. 35; cf. id. Aug. 13, v. Tac. Agric. 1, ogs. id. Germ. 16; — citra personas (uden Hensyn til dem) in vitia perorare, Quintil. 2, 4, 22; cf. Tac. Agric. 10; — III) citro, (synecp. f. citero), adv., men alene i Forbindelsen: ultro citroque, ultro el. citro, el. ultro ac citro, ogs. ultro citro; A) „alm.“ om Stedet: hid og did, frem og tilbage; — vid. Cic. N. D. 2, 33; men volitant ultro citroque per auras, Lucr. 4, 36; cf. Cic. R. Am. 22, v. Liv. 40, 40; — B) ogs. om andre Forhold: paa el. til el. fra begge Sider, indbyrdes, vdl.; — multis verbis ultro citroque habitis, Cic. d. Rep. 6, 9; cf. id. Off. 1, 17, v. id. Lael. 22; ligel. data ultro citroque fide, Liv. 29, 23; cf. id. 44, 23. — citērior, f. und. citer. — citerius, compar. adj. o. adv, f. und. citer.

Cithaeron, ōnis, m., *Κιθαρόν*: et til Bacchus og Muserne helliget Bierg i Boeotien, ogs. beremt af sin Jagt; — vid. Virg. Ge. 3, 43, ogs. Plin. 4, 12, ogs. Ovid. Met. 3, 702 fgd., v. A. — cithāra, ae, f., *κιθάρα*: Citharen; — canere cithara, (spille derpaa), Plin.; canere laudes deorum ad citharam, Quintil.; ~ imbellis, Hor. Od. 1, 15, 15; men ~ Thracia, Virg. Aen. 6, 120, (efter den thraciske Sanger Orpheus); — II) „meton.“ ogs.: Citharpsil, Rensker at spille paa Cithar; — vid. Hor. Od. 1, 24, 4, v. Virg. Aen. 12, 394: — ogsaa en Digtingstær, Prop. 2, 8, 14; — not.: „poet.“ forverles ogs. cithara med lyra; vid. Ovid. Fast. 2, 104 v. 115.

cithārista, ae, m., *κιθαριστής*: en Citharpsiller, Cic. Phil. 5, 6, oftere. — cithāristria, ae, f., *κιθαριστρια*: en Citharpsillerstue, Ter. Phorm. 1, 2. — cithārizo, are, v. n., *κιθαρίζω*: spiller paa Cithar, Nep. Ep. 2. — cithāroedius, 3, *κιθαροεδικός*: hørende til en Citharsfanger, ars, habitus, Suet., carmina, Quintil. — cithāroedus, i, m., *κιθαροεδός*: en Citharsfanger, Auct. ad Her. 4, 47, v. Cic. Tusc. 5, 40, oftere. — citharus, i, m., *κιθάρος*: en Riff af Ålenderflægten, Plin. 32, 53.

Citiensis, (Citt.), e, o. Citiēus, (Citt.), i, f. und. Citiūm. — citimus, 3, f. und. citer. — citiremis, e, [citus, remus]: som roer el. rees hurtigt, Argo, Varro ap. Charis. — Citiūm, (Cittium), i, n., *Κίτιον*, (*Κίτιον*): Søstad paa Cyperen, Strofieren Zeno's Hædeby, Plin. 5, 35; — B) df. 1) Citiēus, i, m.: en Citiier, Zeno, Cic. Tusc. 5, 12; — pl. Citiēi, id. Fin. 4, 20; — 2) Citiēnsis, is, m.: = fgd., Zeno. Gell.; in pl., Dig.; — not.: ogs. el. Citiūm: en By i Macedonien, Liv. 42, 51. — 1. Citiūs, i, m.: Bierg i Macedonien, Liv. 43, 21. — 2. citiūs, adv. compar. affgd.

1. cito, adv. af citus, 3, und. cieo. — 2. cito, avi, atum, 1, v. a., intens. af cieo; I) „alm.“; A) „egentl.“; 1) sætter i stærkt Bevægelse, ryster, tumler, svinger, men oftest „poet.“ o. fild.; — ~ hastam, Sil., arma, Stat., gradum, Claudian.; — 2) „techn.“; a) hos Løggerne: at hids el. fremdrive; — ~ alvum, Colum., urinam, Cels.; ~ pus, (bringe til at suppurere), id.; — b) om Træer: at flyde el. drive frem; — si vitis e

duro virgam citat, Colum.; ligel. ~ radices, id., materiam, Pallad.; — B) „fig.“: heftigen at bevæge, at opbids; quum ... is motus (animi) boni aut mali opinione citetur, Cic. Tusc. 3, 11; — II) „bef.“ el. m. Sibegr. af en terminus ad quem; A) „egentl.“: at hidsdrage el. hidsfalde; — ut ... decursus aquarum Clarum citat late sitientia secla ferarum, Lucr. 5, 945; — 2) df. ogs. aa) i Jerremingsproget: at hidsfalde, patres in curiam per praeconem, Liv.; ligel. ~ senatum el. senatores, id.; ~ iudices, Cic. Verr. 1, 7; ~ tribus ad sacramentum, Suet. Ner. 41; cf. Liv. 2, 29; — bb) i Mætsproget; a) at opraabe Parterne; — citat reum ... citat accusatorem, etc.; vid. Cic. Verr. 2, 40; cf. id. Mil. 19; — b) df. ogs. at anlage; — omnes ii ... abs te rei capitis Rabirii nomine citantur, Cic. Rab. perd. 11; cf. id. Sest. 15; — c) ~ aliquem testem, (falde til Vidne); — in hac rem testem totam Siciliam citabo, Cic. Verr. 2, 59; cf. Suet. Caes. 74; — B) „fig.“: 1) beraber mig derpaa el. anfører som Vidne (udenfor Retten); — vid. Cic. Off. 1, 22, v. Liv. 4, 20; — 2) nævner, anfører, citerer; — qui (Graeci) hoc anapaesto citantur, Cic. Fin. 2, 6; victorem Olympiaci citari, (udsraabes), Nep. praef.; cf. Liv. 29, 37; — ~ pacanem, (declamere, afspynge), Cic. d. Or. 1, 59; cf. Hor. Sat. 1, 3, 7; — III) partic. citātus, 3, ogs. som adj.; A) „egentl.“: som drives afsted; df. ilende el. hurtig; — citato equo, (i Galop), Caes., Liv.; cf. Liv. 28, 14; ligel. citatore agmine etc., id. 27, 50, v. citatissimo agmine, id. 22, 6; — ogs. som appos., f. adv.; ferunt citati signa, id. 41, 3; cf. Caes. B. G. 4, 10: Rhenus ... citatus fertur etc.; — B) „fig.“, navn. med Hensyn paa Taleren og Jordebraget: heftig el. fryg; — ~ pronuntiatio, (opp. pressa), Quintil.; citatior manus, (opp. lenior), id.; — Roscius citator, Aesopus gravior fuit, id. 11, 3, 111; cf. id. 9, 4, 135 v. 138.

citra, adv. o. praepos.; f. und. citer. — *citrāgo, (citreo, Inscr.), mis, f.: Citrontræ, Melisse, Pallad.; — citrātus, 3: belagt med Citrenblade, libri, Plin. 13, 27; — citrētum, i, n.: Citronhave, Pallad.; v. — citrēus, 3; af Citrontræ, mensa, Cic. Verr. 4, 17, lecti, Pers. 1, 53; men ~ oleum, Plin., (Citronolie); — ogs. subst. citrea, ae, f., ligesom citrus: Citrontræet, id. 16, 44; — b) hørende til Citrontræet, men alene subst. citreum, i, n.: en Citron, id. 23, 56, Pallad.; — [citrus], — citrium, i, n.: etlags Græsfrø, Apic.

citro, adv., f. und. citer. — *citrōsus, 3: som duster el. lugter efter Træet citrus, vestis, Naev. ap. Macrob.; v. — citrum, i, n.: Ved af Citrontræet, Plin. 16, 84; — b) „meton.“ o. „poet.“ det deraf forfærbigede Sushgeraad, navn. Verre deraf, Martial. 10, 98, oftere; — [af fgd.].

citrus, i, f., [timel. fordærvet af *κέδρος*, i. e. cedrus]; 1) Citrontræet, et africanst Træ, hvis vellugtende Ved af Romerne brugtes til Sushgeraad; vid. Plin. 13, 29 fgd.; — 2) Citrontræet, ogs. malus Medica el. Persica el. Assyrica, (citrus Medica L.); — navn. var det ogs. dette Træes Blade og Frugter, der som bevarende Middel lagdes imellem Klæder, osv.; vid. Plin. 12, 7, v. id. 13, 31. — Citiūm, i, etc., f. und. Citiūm, etc. — citus, 3, partic. o. adj. af cieo.

civicus, 3, [civis]; I) „alm.“: borgerlig, hørende til el. kenævnt efter Borgerne el. efter Borgerstanden, (specif. Biform af civilis); — ~ iura, Hor., bella, Ovid.; ~ motus, (f. bellum civile), Hor. Od. 2, in., furor, Flor.; hvorom ogs. ~ rabies, id.; men Ovid. Fast. 1, 22 „alleg.“: ~ arma pro trepidis reis, (deres Jersvar for Retten); — b) ~ corona, (i. e. ob civem servatum el. ob cives servatos): Borgerkrone el. Borgerfrands af Ægelev; vid. Plin. 16, 3, v. Gell. 5, 6; ogs. hos Cic., Liv., v. A.; heder ogs. absol.: civica, (sc.

corona), Senec., Quintil.; — egf. N. Augustus og hans Efterfølgere plejede at Senatet at erholde Borgerfrøner; vid. Ovid. Fast. 1, 614, o. ibd. 4, fin.; — II) „bef.“ a) hørende til Staten el. Borgerfamfundet; — non modo civicae, sed ne Italiae quidem stirpis, etc., Liv. 1, 40; — b) hørende til Byen; qui illico erat intra muros civicos, Plaut. frgm. ap. Charis.

civilis, e, [civis]; I) „egenl.“; A) „alm.“: borgerlig, hørende til el. benævnt efter Statens Borgere, bellum: en Borgerkrig; vid. Cic. Att. 7, 13 A., Sall. Cat. 47, o. A.; — men de Bello Civili: Overførsel af Cæsars bekjendte Commentarii over Borgerkrigen imellem ham og Pompejus; — ∞ discordia el. dissensio, Sall.; ∞ arma, (Borgerkrig), Cic., Tac.; „poet.“ egf. Mars civilis, Ovid.; men ∞ victoria, (over Medborger), Nep. Ep. 10, Sall., o. A.; ∞ quercus, f. corona civica, Virg. Aen. 6, 772, (f. und. frge.); men clamorem esse civilem, Liv. 3, 28, (Strigstrig af deres Rødestørend); cf. Cic. N. D. 2, 31, o. id. Off. 1, 41; — B) „bef.“; aa) jus civile; a) i videre forstand: den borgerlige Statsret, (opp. jus naturale), Cic. Top. 2, id. Sest. 42, Liv. 9, 46, Quintil., Dig.; — b) i engere forstand: Civilretten el. Privatretten, (opp. jus publicum), Cic. Verr. 1, 42, o. id. Caecin. 2, o. 26; — bb) dies civilis, (fra Midenat til Midenat; opp. dies naturalis: fra Solens Opgang til dens Nedgang), Varro, Plin.; — II) df. „fig.“; A) „overf.“: hørende til Statslivet; df. offentlig el. offentlig; — ∞ scientia, Statsvidenskab), Cic. Inv. 1, 5, Quintil.; ∞ quaestiones, id.; ∞ rerum peritus, (som forstaaer sig paa Statsager), Tac. Hist. 2, 5; men ∞ vir, (πολιτικός), en Statsmand, Quintil.; men „poet.“: mersor civilibus undis, (forbyr mig i de offentlige Anliggenderes Strøm), Hor. Ep. 1, 1, 15; — B) „ment.“: borgerlig; df. om høie Personer: omgangelig, nedladende, venlig, obf.; (navnl. saal. und. Keiserne, f. d. tilgigere popularis); — quid enim civilis ipso, (om Augustus), Ovid. Trist. 4, 4, 13; ∞ sermo, Liv. 6, 40; ∞ animus, Tac., Suet.; figel. ∞ ingenium, mira comitas, Tac. Ann. 1, 33; egf. absol.: civilia de se (loqui), id. Hist. 4, 3; figel. id. Ann. 1, 54: civile rebatur, misceri voluptatibus vulgi; — not.: compar. f. ovenf.; superl. har Eutrop. o. Spartian.

civilitas, atis, f., ligefem Borgerlighed: men alene „fig.“; A) „techn.“: Statsvidenskab, (som Overførselse af πολιτική), Quintil. 2, 15, 33, o. id. 2, 17, 11; — B) „ment.“: Beslighed, Venlighed, Nedladende, Suet. Aug. 51, o. id. Claud. 35; c. — civiliter, adv.; I) „egenl.“: borgerligen, efter borgerlig Skik og Orden; — pie magis, quam civiliter etc., Liv. 38, 56; cf. Juvenal. 5, 112; — II) „fig.“; A) „overf.“ el. „techn.“: — ∞ eruditus: oplyst i Statsvidenskab el. Politiken, Gell.; — ∞ obli-gare, (efter den borgerlige Ret), Dig.; — B) „ment.“: nedladende, venligen, overbærende; — ∞ accipere aliquid, vid. Tac. Ann. 3, 76; men Ovid. Trist. 3, 8, 41: est odio civiliter usus, (har straffet med Staanfrel); cf. id. Met. 12, 583; — not.: compar. civilius, Plin. Pan. 29; superl. civilissime, Eutrop.; — [civilis].

civis, is, comm., [rimel. best. m. ζω, i. e. eo, vado, neml. a coëdendo in concionem]; I) „alm.“: Borger, Borgerinde; — optati cives, populares, etc., Plaut. Aut. 3, in.; quod civis cum cive agat, Cic.; cf. Sall. Cat. 9; — opp. peregrinus, Cic. Off. 3, 11; cf. id. Arch. 5; — ∞ Romana, id. Balb. 24, Attica, Ter.; cf. id. Andr. 5, 1, 14, o. Nep. Them. 1; — 2) best. civis meus, tuus, etc., min. din Medborger, (f. d. sib. concivis); — dabant mihi veniam mei cives, Cic.; cf. id. Cat. 1, 7; — figel. in fem.: defende cives tuas, sepe! Plaut. Rud. 3, 4, 37; — not.: abl. sæv. cive, egf. civi, Cic., o. A.

civitas, atis, f., [civis]; I) „alm.“ o. absol.: Borgerend (navnl. den romerske Borgers) Retstilstand;

Borgerret el. Borgerstab; — unam patriam naturae, alteram civitatis, etc., vid. Cic. Leg. 2, 2; cf. ibd.: ortu Tusculanus ... civitate Romanus (Cato); — aliquem civitate donare, Cic., Suet.; figel. civitatem dare alicui, Cic., Liv., Suet.; ∞ Romanam adipisci, Suet., assequi, Tac.; cf. Cic. Caecin. 31, o. Suet. Aug. 40; — f. civitas i denne Bem. findes egf. jus civitatis, Cic.; f. egf. Quintil. 8, 1, fin.; — II) „bef.“ egf.; A) concr.: a) det til en Menighed hørende Borgerstab, Borgerfamfundet, Statsfamfundet; df. egf. Staten selv; vid. Cic. d. Rep. 6, 13, o. id. Sest. 42; — quin ... eam (urbem) civitas incolet, (f. cives incolet) etc., id. Acad. 2, 45; figel. civitati persuasit, (f. civibus), Caes. B. G. 1, 2; cf. Liv. 3, 47, Hor. Od. 4, 2, 51, o. id. Epod. 16, 36; — b) civitates aut condere novas, aut conservare jam conditas etc., (nye Stater osv.), Cic. d. Rep. 1, 7; qua in civitate res tantas gesserim, id. Sull. 9; ∞ Helvetia, Caes., Rhodiorum, Sall.; cf. Cic. Arch. 4; — status civitatis, (Statsforfatningen), Quintil.; pl.: mutari statum civitatum, Cic. Leg. 3, 14; — c) endel. ligeselskabs: ut jam universus hic mundus una civitas sit communis deorum atque hominum existimanda, ibd. 1, 7; — B) „meton.“ f. urbs el. Byen; expugnandae civitates etc., Quintil. 12, 9, 2; cf. Suet. Vesp. 17; — not.: genit. pl. civitatum, f. civitatum, Caes., Sall., o. A. — civitatula, ae, f., demin. af civitas: Borgerstab i en liden By, Senec. Apocol.; — 2) en liden By, Appul.

clades, is, f., [best. m. κλάω, κλαδίζω, d. c. bræffer]; oprbl., ligefem calamitas: Vædernes Vædsæggelse (ved Hagl el. Uveir), el. det deraf opstaaende Tab; df. „alleg.“: clades calamitasque et intemperies modo in nostram adventu domum, Plaut. Capt. 4, 4, 3; df. — A) „alm.“: Stade el. Uheld, Ulykke el. Tab; vid. Lucr. 6, 1124, o. Liv. 6, 20; — men Cic. Brut. 97: haec importuna clades civitatis, (Statens Forvirring under Borgerkrigen); men Liv. 22, 56: privatae clades etc., (de enkelte Familiers Tab i Slaget); cf. Sall. Cat. 39, o. ibd. 58; men ∞ dextrae manus, (Tabet deraf), Liv. 2, 13; — „poet.“ egf. om den moralske Jordbævelse og Smitte; vid. Hor. Od. 3, 6, 19; — B) „meton.“: sem bringer Jordbævelse derved; Scipiadus, eladem Libyae, etc., Virg. Aen. 6, 844; — II) best. i Strigssproget: Nederlag, siert Tab el. Uheld i Krigen; — magnam eladem alicui asferre, (paaføre), Cic., inferre, Liv.; ∞ magnam in congressu facere, (anrette), Sall. Jug. 59; bina castra clade una deleta, Liv. 30, 6; clade accepta, (efter lidt Nederlag), id., Quintil.; men (agrum) omni clade belli pervastat, Liv.; — egf. „poet.“: ∞ subita, Virg., tristic, Hor.; — figel. „poet.“ in pl.: Crassos cladesque piate, Prop. 3, 4, 9; — not.: cladium, f. eladium, Sil.

clam, adv. o. praepos.; [best. m. celo; formet som palam, eorum]: ferbergent, skjult, hemmeligen; — I) som adv.: clam quae speravi fore etc., Plaut. Truc. 4, 3, 21: nec id clam esse potuit, Liv. 5, 36; opp. palam, Ovid. Am. 3, 14, 8; men Ter. Eun. 2, 3, 27: vel vi, vel clam, vel precario, (oprbl. en Retsfermel); cf. Cic. Caecin. 32; f. egf. id. Tusc. 3, 8, o. Liv. 33, 31; egf. Virg. Aen. 1, 350, o. A.; — egf. m. furtim o. furtive, Plaut., m. tacitus, Tibull.; — II) som praepos. c. abl. cl. a. c.; a) c. abl., oftest hos Comiferne; — emptia est amica clam uxore mea, Plaut. Merc. 3, 2, 2; dog egf. Caes. B. C. 2, 32; clam vobis, (Eder uafærdige); — b) c. a. c.; clam uxorem, Plaut.; cf. Auct. B. Hisp. 3: clam praesidia Pompeii, oftere; (men Ter. Heaut. 1, 1, 46: haec clam me omnia, kan me være acc. cl. abl.); — not.: Plaut. Merc. 1, 1, 13: illico Res exulatum ad illam abibat plauti patris, er gen. patris rimel. at forbinde m. res; — bb) herfor mærkes endnu Dictionerne; a) clam me est: det er mig ubekjendt, (m. Negation el. spørgende); — vid. Ter. Hec. 2, 2, 19, o. ibd. 3,

4, 10; men clam mihi est, Plaut. Mil. gl. 3, 3, 9, (f. clam me est); — b) clam aliquem habere aliquid, (beste hemmeligt for nogen); vid. Ter. Hee. 4, 4, 35.

clāmator, oris, m., [clamo]: en Striger; særv. med Ringagt om en Taler: en Strigsbals el. Råbust, Cic. Brut. 49, o. id. d. Or. 3, 21; cf. Gell. 19, 9; df. — clāmātorius, 3: strigende; df. „overf.“ ~ avis, (i. e. prohibitoria: som ved sit Strig forbyder noget el. varslor Ildet), Plin. 10, 17. — clāmatio, onis, f.: stærkt Strigen; vid. Plaut. Most., in.; af — clāmīto, avi, atum, 1, v. n. o. a., intens. af clamo; D) „egenf.“: A) „alm.“: striger, raaber, udraaber; — clāmātans indignum faciūm etc., Ter. Andr. 1, 1, 117; Caeneas (sc. fneus) clāmītabat, (raakte Caeneas, d. e. udraabte dem til Dølg), Cic. Div. 2, 40; men saepe clāmātans, m. acc. e. inf., Caes. B. G. 5, 7; men m. flgd. or. dir., Liv. 9, 24; — egi. in pass. impers.: Tālassio ferri, clāmītatū (est), id. 1, 9; — B) „bef.“: a) ~ aliquid: raabe paa nogen, Plaut. Pseud. 5, 1, 30; — b) egi. om en Ting; questuque vano clāmītāntem (passerem) etc., Phaedr. 1, 9; — II) „overf.“ om Ting og Begreber: ipsum caput et supercilia illa penitus abrasa ... clāmītare calliditatem, (at de lydeligen forkynde Forslagenhed el. Arglist), Cic. R. Com. 7.

clāmo, avi, atum, 1, v. n. o. a., [beil. m. *zələw*]; I) neutr.: raaber el. striger, navn. i Ridenstøb; — vid. Ter. Ad. 4, 7, 9, o. id. Phorm. 4, 3, 59; egi. at strige for el. i Netten; vid. Cic. Div. in Caecil. 15; — bb) „poet. overf.“ egi. a) om visse Naturlyde, navn. om Cicadens Strig, Phaedr. 3, 16, om Røddes Brusen, Sil.; Clamant omnes, freta, nubila, silvae, Stat.; comist egi. om den Snorkende, Plaut. Mil. gl. 3, 2, 10; — b) ligel. om Begreber: vid. Prop. 1, 18, 18; — II) act.: A) „egenf.“: raaber el. striger derpaa, udraaber; egi. falder derpaa; c. acc., el. m. Objektsætning (in or. dir. el. indir.); — aa) e. acc., men oftest „poet.“: pueros quum ... clamo, (neml. til min Døvtarning), Lucil. ap. Diomed.; ~ comites, Ovid., maiorem ore, id., men morientem nomine, Virg.; egi. in pass.: clamato parente, Ovid. Met. 5, 525; — Idem si clamet, furem (sc. me), Hor. Ep. 1, 16, 36; cf. Virg. Aen. 12, 600; — men populo clamante triumphum, (under Jøffets Ildraab: triumphus)! Ovid. Am. 1, 2, 25; cf. Liv. 22, 1: ac per urbem „Saturnalia“ diem et noctem clamatum; cf. Hor. A. P. 428, (hver adv. f. acc.); men Cic. Verr. 5, 7: quum maxime hoc de pecunia clamaret, etc.; — bb) m. Objektsætning: a) in or. dir., (oftest „poet.“): ad me omnes clamant: Janua, culpa tua est, Catull. 67, 11; cf. Hor. A. P. 460, oftere; ligel. Sen. Ep. 27: clamo ipse mihi: numerā annos tuos! — b) in or. indir.; clamant omnes, indignissime factum esse, Ter. Ad. 1, 2, 11; cf. Hor. Sat. 1, 1, 12, o. Cic. Mur. 37; — B) „overf.“ om Begreber: ligesom lydeligen at røbe el. forkynde; — quae (tabulae), se corruptas atque interlitas esse, clamant, Cic. Verr. 2, 42; cf. id. R. Com. 13, egi. id. Fin. 2, 20.

clāmōr, (foræld. clamor, som arbor, o. fl.), oris, m., [clamo]: I) „egenf.“: A) „alm.“: Råb el. Strig (af Menneſter; „poet.“ egi. Dyrrens Strig); — clamorem facere, Plaut., tollere, Cic., Liv., in coelum, ad aethera, Virg.; Clamoremque ferunt ad litora (mergi), id. Ge. 1, 362; ~ edere, Cic., profundere, id., compescere, Hor.; — B) „bef.“: a) ventligt Tilraab el. Tilfaldsraab; — tanto clamore consensuque populi (dixi de te), Cic. Fam. 12, 7; cf. Hor. Ep. 1, 18, 53; — egi. in pl.; vid. Cic. d. Or. 1, 33, Phaedr. 5, 5, o. A.; — b) fienskt Tilraab el. Ildraab, strigende Yttring af Misbag; — clamoribus et conviciis et sibilis consecrari aliquid, Cic. Att. 2, 18; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 2; egi. Dyrrensstrig, Tac. Hist. 2, 41, oftere; egi. Krigsstrig, Sall., Curt., o. A.; — II) „overf.“ e. „poet.“: brulende Larm el. Dron; Ter scopuli clamorem inter

cava saxa dedere, Virg. Aen. 3, 566; cf. Lucr. 6, 146, o. Hor. Od. 3, 29, 39.

clāmōse, adv.: med Strig, strigende, dicere, Quintil. 11, 3, 45; af — clāmōsus, 3, [clamo]; fuld af Strig; df. I) act.: som striger el. larmer; turbidus et clamorosus alterator, Quintil. 6, 4, 15; cf. Juvenal. 14, 191; — II) pass.: a) opfyldt med Strig, Circus, Martialis, Juvenal., valles, Stat.; — b) som ſter med Strig og Larm, forbunden dermed, actio, Quintil.; ~ Phasma Catulli, (i. e. spectrum el. Spøgelse), en Færc af Mimographen Catullus, Juvenal. 8, 186.

clanculārius, 3, [clanculum]: forborgen, skjult; ~ poëta quidam, (med Foragt), Martialis 10, 3. — clanculo, adv.; efterel. Biform af flgd., Appul., Macrobi., o. A. — clanculum, adv. o. praepos., [demin. af clam]: hemmeligen, forborgent, (men alene hos Plaut. o. Ter.); A) som adv.; ~ aucupare etc., Plaut. As. 5, 2, 33; cf. Ter. Phorm. 5, 6, 33, oftere; — B) som praepos. c. acc.; alii clanculum patres quae faciunt, (dem nævstende), Ter. Andr. 1, 1, 27.

clandestino, som adv., f. und. flgd. — clandestinus, 3, [clani]: hemmelig, forborgent, motus materiai, Lucr.; ~ natura, id.; — men oftest med Vibeg. af d. Forbryderiske el. Vistige; ~ introitu est urbe potitus, Cic. Off. 2, 23; ~ colloquio cum hostibus, id. d. Senect. 12, ligel. Liv. 3, 36; ~ foedus inter ipsos iurejurando iectum; cf. Caes. B. G. 7, 64, o. A.; — b) som adv. findes clandestino, f. clam: hemmeligen, Lucil. ap. Non., Plaut. Mil. gl. 4, 1, 10.

clango, ere, v. n., *zələw*: at flinge el. tone; (forcl. o. „poet.“); crepitu clangente, Att. ap. Non.; luctificum clangente tuba, Val. Fl.; dum clangunt aquilae, Auct. earm. d. Philomel.; df. — clangor, oris, m.: Klang, Strig; df. I) ~ tubarum, Virg., Lucan., o. A.; — 2) om Jøglens Strig og Jngt; cum magno clangore volitans (aquila), Liv. 1, 34; men id. 5, 47, om Gæsene; cf. Cic. poet. Div. 2, 30, o. A.; — egi. in pl.; magnis quantium clangoribus alas (Harpiaae), Virg. Aen. 3, 226; — 3) om Hønbens Gæen, Grat. Gyneg. 186. — Clānis, is, m.: Jled i Etrurien, falder i Tiberen, (hod. Chiana), Tac., Sil. — Clānius, i, m.: Jled i Campanien, vacuis ... non aequos Aceris, (neml. ved dens Døvsømmelfer), Virg. Ge. 2, 225; — not.: egi. Navnet paa flere mytiske Personer; saal. Ovid. Met. 12, 379, oftere.

clāre, adv. af clarus; I) „egenf.“: A) klart for Diet, d. e. lyst, flinnende, tydeligen; — ~ oculis video, Plaut.; clare fulgens caesaries, Catull.; — compar. nitens clarius astris, Stat.; superl. clarissime lucens stella, Vitruv.; — B) klart for Diet, d. e. tydeligen el. tydeligen, rent el. heit, recitare, Plaut., gemere, Cic. Att. 2, 20; unde est? die clare, (tal høit)! Ter. Andr. 4, 4, 15; res ... clare enunciare, Quintil.; — II) „fig.“: A) tydeligen, indlydende, forståeligen; ~ atque evidenter ostendere, Quintil.; eo clarius id periculum apparet, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 14; utilitas ... vel clarissime luet, Quintil. 9, 1, 19; — B) be- rommeligen, hæderligen; vid. Nep. Att. 1.

clārēo, ere, v. n., [clarus]; I) „egenf.“: at være klar, at glimre el. skine, („poet.“); — hoc lumen candidum claret mihi, Enn. ap. Non.; cf. Cic. Arat. 107; — II) „fig.“: A) at være indlydende el. tydelig el. aabenbar; — quod in primo quoque carne claret, Lucr. 6, 938; men impers.: te isse ad hostes, fateris, et isse, claret, Quintil. 7, 1, 30; — b) at glimre, at være betømt, (forcl.). Ergo postque magisque viri nunc gloria claret, Enn. ap. Cic. d. Senect. 1, oftere.

clārēscō, ni, 3, v. n., inch. af clareo; I) „egenf.“: at blive klar; A) for Diet el. Synet, d. e. begynde at lyse el. skine; circumjecta tecta ... luminibus clarescere, Tac. Ann. 15, 37; clarescit dies, Senec. Herc. Fur.; — B) for Diet el. Hørfelsen, d. e. at lyde el.

tone flart el. høit; vid. Virg. Aen. 2, 301; — quibus foraminibus clarescent (cantus tibiurum), etc., Quintil. 1, 11, 7; — el resonare vocem etc., Auct. ap. Gell. 5, 7; — II) „fig.“; A) at blivde flar el. tydelig el. indlysende; vid. Lucr. 1, 1108; men verba ipso materiae nitore clarescent, Quintil. 3, 8, 61, estere; — men impers. m. acc. c. inf., Macrob.; — B) at blivde beromt, at vinde Udmerkelse; vid. Tac. Ann. 3, 52, o. id. Germ. 11; men Suet. Ner. 1: ex eagentu duae familiae claruerunt.

clarificatio, onis, f., (eccl.): forberligelse, domini, Augustin.; af — clarifico, are, v. a., [clarus, facio], (eccl.): gjør beromt, forberliger, Lactant. — clarigatio, onis, f.; I) Carimeni el. religiosi Høitidelighed, hvorefter Jætalen el. Jorhundspræsten forsynder Jætenden Krig, Plin. in Indice L. 22, nr. 3; cf. Quintil. 7, 3, 13; — II) Udpantning hos den, der græbes udenfor det ham anviste Opholdssted; vid. Liv. 8, 14; af — clarigo, (avi), atum, 1, v. n., [af clarus, el. f. clare el. clara voce ago], om Jætalen el. Jorhundspræsten: med visse Carimonier at forsynde Jætenden Krig, (vid. Liv. 1, 32); — quum ad hostes clarizatumque mitterentur (legati), id est, res raptas clare repetitum, etc., Plin. 22, 3. — clarisonus, 3, [clare, sono]: som tener el. lyder høit el. flart, („poet.“ o. field.), vox, Catull., auræ, Cic. Arat. — clarissimus, us, m.: Titel, som tillægges de Høfvenberømt, som hede clarissimi, Aumm.; (f. und. clarus nr. 11, B. 2).

claritas, atis, f., [clarus], „egentl.“: Klarhed; A) med Hensyn paa Synet; — sidus veneris claritatis tantæ (est), ut etc., Plin. 2, 6; ~ visus, id.; afferre claritatem oculis, id.; — B) med Hensyn paa Hørelsen; — vim in manibus, claritatem in voce, etc., Cic. Acad. 1, 5; cf. Quintil. 6, prooem.; ~ vocalium, id.; — II) „fig.“; A) „overf.“; I) „alm.“: Klarhed, Tydelighed, Jorftandighed; claritas orationis, Quintil.; cf. id. 8, 3, 70; — 2) „bef.“ o. „ethis.“: Berømtbed, Glæds, Ansæelse; — num te amplitudinis (tuæ), num claritatis ... poenitebat? Cic. Phil. 1, 13; cf. id. Div. 2, 31, o. Nep. Eum. 3; ~ generis, Quintil., natalium, Tac., nascendi, Quintil.; men id. 10, 1, 72: fulgore quodam claritatis suæ etc.; f. ogf. Tac. Germ. 31; — B) hos Plin. ogf. „overf.“ om Ting og Begreber: Navnkundighed el. Jortrinlighed i sit Slægt; — vino Maroneo antiquissima claritas, id. 14, 6; ~ herbarum dicitur etc., (i. e. herbae nobiliores), id. 21, 120; — ogf. in pl.: claritates operum, id., ingeniorum, id.

claritudo, inis, f., [clarus], som Bisform af frgd.: I) „egentl.“: Klarhed; A) med Hensyn paa Synet; vid. Tac. Ann. 1, 28; — B) med Hensyn paa Hørelsen; ~ vocis, Gell. 7, 5; — II) „fig.“; A) Berømtbed; ~ nominis, Tac., generis el. familie, el. studiorum, id.; — B) Berømmelse, Ansæelse, artes animi, quibus summa claritudo paratur, Sall. Jug. 2; cf. ibd. 7: brevi tantam claritudinem pervenire; ~ Caesarum, Tac., principis, id. — Clarus, 3, f. und. Claros. — clarividus, 3, [clare, video]: flartfænde, sensus, Marc. Emp.

claro, avi, 1, v. a.; I) „egentl.“: gjør flar el. lys, beviser, („poet.“ o. field.), Cic. Arat. 29, Stat.; — II) „fig.“; A) „alm.“: gjør flar el. tydelig, forklar el. viser; ~ animi naturam versibus, Lucr.; cf. id. 4, 780; — B) „bef.“: forberliger; Illum non labor Isthmus Clarabit pugilem, Hor. Od. 4, 3, 5; — el. claror, oris, m.: Klarhed, Glæds: men rimel. alene Plaut. Most. 3, 1, 12: aedes ... speculis claras, clarorum merum, etc.; — [clarus].

Claros, i, f., Κλάρος: By i Jonien, (i Klarheden af Celsephon), med beromt Apolløstempel o. Drakel, Ovid. Met. 1, 516; (cf. Tac. Ann. 2, 51); — bb) cf. adj.: Clarius, 3: clariff, børende til el. benæmt efter Byen Claros, sædv. Epithet til Apollo el. til hans Helligdom; ~ Apollo, Mela; ~ oraculum, Tac. l. c.;

~ simulacrum, id.; figcl. ~ deo amata Delos, Ovid. A. A. 2, 80; — men absol. til hin Apollø's Præst: qui ... Clarii laurus ... sentis, Virg. Aen. 3, 360 (Serv.); — b) ogf. Epithet til Digteren Annumachus fra Celsephon, Cic. Brut. 51, Ovid. Trist. 1, 6, in.

clarus, 3, [rimel. bef. m. zlēos, i. e. claror, gloria]: flar; I) „egentl.“; A) med Hensyn paa Synet: flar, lys, skinnende, glindfænde; — ~ lumina mundi, (i. e. sol el. luna), Virg. Ge. 1, in; ~ lumina oculorum, Lucr., fulmina, id.; ~ color, id., splendor vestis, id.; ~ lapides, (Vedstene), Hor.; clarissimæ gemmae, Cic.; sidere clarior, Hor. Od. 3, 1, 42; — ogf. m. tilføjet abl.; argento clari delphines, Virg. Aen. 8, 673; cf. id. Ge. 4, 93, o. Ovid. Met. 13, 701; — b) „poet.“ ogf. om Vinden: ~ aquilo, (sem opflarer Luften), Virg. Ge. 1, 460 (Serv.); — B) med Hensyn paa Hørelsen: flar, høi, ren; — clara voce vocare, Lucr., Cic., o. A.; clariore voce, Caes.; ~ sonor, Lucr., clamor, plausus, Plaut., plangor, latratus, Ovid.; men clariore syllabae; vid. Quintil. 8, 3, 16; — II) „fig.“; A) „alm.“: flar, d. e. tydelig, forklarlig, vis el. paa-fidelig; — clara res est, quam dicturus sum, etc., Cic. Verr. 3, 25; cf. Ter. Hee. 5, 1, in; — men luce sunt clariora nobis tua consilia, Cic. Cat. 1, 3; men caecis hoc satis clarum, (sem Drøsfreg), Quintil.; men id. 10, 1, 101: in narrando mirae jucunditatis clarissimique candoris (T. Livius); — clarus est, m. acc. c. inf., Plin. 7, 12; ogf. m. Relativsætn., Tac. Hist. 4, 73; — b) navnkundig el. befærdt, (saal. om Personer og Begreber); — Clarus ob obscuram linguam, (Heracitus), Lucr. 1, 640; ~ et memorabilis pugna, Plaut.; luxuria superbiaque clarus (populus Campanus), Liv. 7, 81; — B) „bef.“; I) udmerkede, beromt, glimrende, berlig el. ypperlig; — vid. Sall. Jug. 1, o. Cic. d. Or. 2, 37; vir fortissimus et clarissimus, id.; claros potentesque fieri, Sall.; — facunda (Memmi) clara pollensque etc., id. Jug. 30; cf. ibd. 4; — b) ogf. at mærke: c. abl., fild. c. gen., ogf. m. in, ex, ob, ab; — clarus eloquendi suavitate etc., Quintil.; clarus sententiis, id.; cf. Hor. Od. 3, 1, 7, estere; men clarus artis ejus, (f. in ea arte), Plin. 37, 4; — clarus in litteris, Quintil., in agendo, id.; clarissimi in ea scientia, Plin.; — ex doctrina nobilis et clarus, Cic. Rab. Post. 9; clarus ob id factum, Hor. Ep. 2, 2, 32; men m. ab, Virg. Aen. 1, 550; — 2) navnlf. ex ogf. superl. clarissimus: den Vredstet, som tillægges de ypperste Mænd i Staten, Consulter, Proconsuler, etc., (omtr. vort: Excellence el. Herlighed); vid. Plin. Ep. 7, 33, o. ibd. 9, 13; — med eendomme-ligt Eftertryk brugtes clarissimus vir el. civis, om den myrtede Cæsar af hans Parti; vid. Cic. Att. 15, 20, ogf. ibd. 14, 11.

classarius, i, m., [classis]: børende til Flaaden; cf. 1) sc. miles: Solsoldat; in pl.: Sotropper, Nep., Tac., Suet.; — b) ogf. adj.; ~ centurio, Tac. Ann. 14, 8; — 2) sc. nauta: Rødsfarl paa Krigsskibe, Caes. B. C. 3, 100, o. Tac. Ann. 11, 4. — classicus, a, ae, f., demin. af classis: siden glæde, Cic. Att. 16, 2.

classicus, i, f. und. flgd. — classicus, 3, [classis]: børende til en vis Klasse; cf. I) i Stands-fregter: børende til el. benæmt efter de romerske Værgerklasser, (dog alene hos Varr. o. Gell.); cf. subst.; A) classicus, orum, efter Varr. L. L. 5, 16: Høstklassere, der sammenkaldte Værgerklasserne el. Høstet til Jorfsamling; — B) classicus, i, m.: en Borger af første Klasse; vid. Gell. 7, 13: quid sit classicus, quid infra classem, etc., ibd.; — b) cf. ogf. adj. o. „overf.“: af første Rang el. fortrinlig i sit Slægt; classicus aliquis scriptor, id. 19, 8; — II) i Krigs-fregter; A) „alm.“: børende til Armeen el. Hæren, dog i denne Bem. alene subst., classicus, i, m.: det med Trompeten givne Tegn el. Signal; vid. Liv. 28, 27, o. Caes. B. C. 3, 82, ogf. Hor. Epod. 2, 5, o.

Suet. Caes. 32, oftere; men ∞ praetoria, Prop. 3, 2, 10, (serdi tisse Signaler alene befalede af den Høifteen; manderende); — 2) „meton.“ ogf. Krigstrømpeten; inflare classica, Virg.; ∞ pulsa, (i. e. inflata), Tibull.; — B) „bef.“ ogf. hørende til Flaaden, milites, (Sofeldater), Liv. 21, 61, legio, Tac. Hist. 1, 31; ∞ bella, (Søkrige), Prop.; men ∞ corona, (f. navalis), Vell.; — b) ogf. subst.: classica, orum: Sofeldater, Tac. Hist. 1, 36, oftere; ogf. Hørsfærden, Curt. 4, 3.

classis, is, f. [κλῆσις, κλησις, d. r. Sammenfaldelse; cf. Forjæmning]; I) i Statsforret: en Klasse af det romerske Folk, neml. ifølge den af K. Servius Tullius gjorte Inddeling af Romus familje Bergere i sex Klasser, hvorom f. Liv. 1, 42, ogf. Gell. 7, 13, ogf. Cic. Phil. 2, 23; men Gell. l. c. absol.: infra classem: som ikke hører til den første Klasse; men Cic. Acad. 2, 23, „alleg.“ o. med Løne: qui mihi, cum illo collati, quintae classis videntur, (at høre til den sidste, egentl. næstsidste Klasse); — B) cf. „overf.“: ender Afdeling el. Klasse; — pueros in classes distribuire, Quintil.; tribus classibus (comitum) factis, Suet. Tib. 47; classes operarum, Colum.; servorum, Petron.; — II) i Krigsforret: Armeen el. Hæren; cf. A) Vandbæren, men næsten alene forærbet; — vid. Fab. Piet. ap. Gell. 10, 15, o. Gell. 1, 11, ogf. Fest. pag. 43; dog er ogf. at bidføre Virg. Aen. 7, 716: Hortinae classes etc.; — B) fædv. Flaaden el. Krigsflaaden med det dertil hørende Manfkrab; — nomina in classem dare, (lade sig indskrive til Tjeneste paa Flaaden), Liv. 28, 45; cetera classis etc. (Resten af Flaaden), id. 35, 20; utram ista classis navigavit, (har den været i Søen)? Cic. Flacc. 14; ogf. classe navigare ibid.; classem comparare, id., facere, Caes., instruere atque ornare, Cic.; cf. id. Manil. 4; men Virg. Aen. 1, 550: quassatam subducere classem; men „poet.“ classis, f. navis, Hor. Od. 3, 11, 48; ligel. in pl., Virg. Aen. 2, 30.

clathri, (clatri), orum, m., κληῖρα: Gitter, navn. til Dyrenes Forvaring; vid. Hor. A. P. 473; clathri ferreis circumdare, Plin.; cf. — clathro, (clatro), (avi), atum, 1, v. a.: at forlyne el. lukke med et Gitter; ∞ vacerris seris transversis, Colum. 9, 1; neque fenestra, nisi clathrata, Plaut. Mil. gl. 2, 4, 26.

claudio, ere, v. n., færl. Biform af 2. claudio: baltre; cf. „overf.“ o. comit: An, ubi vos sitis, ibi consilium claudate? Caecil. ap. Prisc.; f. ogf. und. 2. claudio. — *Claudialis, e: benævnt efter K. Claudius, flaminium, Tac. Ann. 13, 2; o. — I. Claudianus, 3: benævnt efter en Claudius; ∞ castra, (i. e. Appii Claudii Pulchri), Liv. 23, 31; — ∞ tempora, Tac. Ann. 14, 11: K. Claudius's Regieringstid; — [Claudius]. — 2. Claudianus, i, m., Claudius: romersk Digter fra Alexandrien under K. Theodosius d. Store o. hans Sonner; — fra ham høves flere panegyristiske Digte af poetisk Værd.

claudication, onis, f.: Halten el. at balte, Cic.; cf. id. d. Or. 2, 61; af — claudico, (clod.), are, v. n., [clando; cf. candico af candeo]; I) „egenl.“: baltre, er balt, ex vulnere etc., Cic. d. Or. 2, 61; cf. Suet. Aug. 80, v. M.; — B) ogf. „meton.“ om Bingernes Vandbe, Lucr. 6, 835, om Vægtens Vællen, id. 4, 516, om Verdensarefens Bøining, id. 6, 1106; — II) „overf.“: at balte el. vasse, at være mangelfuld el. ufaldstændig; — tota res vacillat et claudicat, Cic. N. D. 1, 38; cf. id. Off. 1, 33; — navn. ogf. om Tælen, id. d. Or. 3, 51. — claudio, mis, f.: Halten el. at balte, Veget.; o. — clauditas, atis, f.: Halten el. at balte, Plin. 8, 68, Appul.; — ogf. in pl., Plin. 28, 6; — [af claudus].

Claudius, Claudia, (ogf. Clodius, etc.; cf. codex, caudex): romersk Slægt's o. Personnavn; vid. Suet. Tib. 1 o. 2, o. Liv. 2, 16, ogf. Virg. Aen. 7, 703; — iblandt de mærkeligste Personer af dette Navn anføres

her: Appius Claudius Caecus, f. und. Appius; — Historiefriberen Qu. Claudius Quadrigarius, samtlig m. Sulla; — Keiser Claudius; vid. Suetonii Claudius; — endel. P. Clodius (Pulcher); vid. Cic. Or. p. Milone; — B) cf. adj. Claudius, 3: claudiff; faaf. via Claudia, (Siden af via Cassia), Ovid Pont. 1, 8, 44, Frontin.; — aqua Claudia: en af K. Claudius fuldført Vandledning, Suet. Claud. 20, Frontin.; — tribus Claudia, hinført af Aniofloden, benævnt efter Stamfaderen til gens Claudia, Liv. 2, 16, o. Virg. Aen. 7, 708; — men leges Clodiae af den evenævnte Mmuetribus Clodius; vid. Cic. Sest. 25, fgd.; f. ogf. Clodianus, 3, s. 1.

1. claudio, (clodo, Plin. 18, 76, oftere cludo, der in compos. er d. fædv. form), si, sum, 3, v. a.; [befl. m. κλείω, κληῖω, κλείς, clavis]; — I) „alm.“; A) „egenl.“: luffer el. tilluffer (det Abne; opp. aperio); — ∞ forem cubiculi, Cic., janua sera; clausae fores, Tibull.; in aeternam clauduntur lumina noctem, Virg. Aen. 10, 746; ligel. „poet.“: animam laqueo claudunt, Ovid. Met. 7, 601; — b) af Formen cludo er: clusis foribus, Lucr.; Janum Quirinum ... ter clusit, Suet. Aug. 22; cf. Tac. Hist. 1, 33; — B) „fig.“; I) tilluffer; vid. Cic. Off. 2, 15; ∞ aures ad voces doctissimas, id. Tusc. 4, 1; men ∞ vocem alicujus, (bringe nogen til Tausbed), Liv. 41, 45; clausa habere consilia, (holde dem hemmelige), Cic. Verr. 3, 25; cf. Sall. Cat. 10; — 2) slutter, ender, tilendebringer, (ofteft „poet.“ o. høst Quintil.); vid. Hor. Od. 2, 4, 24; ∞ opus, Ovid., epistolam, id.; ∞ coenas lactuca, Martial.; — cluendi inchoandae sententias ratio, Quintil. 9, 4, 13; quum versus clunditur, id.; — b) i Krigsforret: ∞ agmen, at slutte Tøget, Caes. B. G. 1, 2, Curt., o. M.; — II) „bef.“, (ligefom includo o. concludo); ∞ aliquid aliqua re: indeskutte el. omgive el. omringe dermed; A) „egenl.“; vid. Hor. Epod. 2, 45; men rivus praealtis utrimque clausus ripis, Liv. 21, 54; cf. Cic. Verr. 2, 2; — ogf. ud. abl.; insula ea sium ab alto claudit, Liv. 30, 21; — ofte ogf. i Krigsforret: at indeskutte el. omringe, urbem operibus, Nep., Liv., obsidione, Nep.; cf. id. Dat. 8, oftere; — ne multitudine clauderentur, id. Milit. 5; cf. Virg. Aen. 8, 473; — venti clusi nubibus, Lucr.; — B) „fig.“; I) „overf.“: aflukker el. spærre; — quod clausae hieme Alpes essent, Liv. 27, 36; cf. Virg. Ge. 2, 317: Rura gelu tum claudit hiems; — 2) ogf. „ment.“ el. om Fordraget: at indeskutte el. indskæde deri; — qui non claudunt numeris sententias, Cic. Orat. 68; cf. ibid. 58 fin.; ∞ verba pedibus, Hor. Sat. 2, 1, 28; cf. ibid. 10, 59; — III) af partice. clausus, (clusus), 3, er neut. subst. clausum, (clsum), i: Afslutte, tillukket Forvaringssted, osv.; — sic positum in clauso linquunt, Virg. Ge. 4, 303; sub uno clauso habere, (i samme Stald), Colum.; — ogf. hører hertil: clusa domorum, Lucr.; clusa viarum, id.

2. claudio, sum, 3, v. n., [claudus]: at balte, at hufte; men fædv. „overf.“: at være mangelfuld el. feilagtig; — neque enim ignorantia claudit res, Sall. frgm.; nisi etc., numerus clausurus est, Gell. 4, 7; — ogf. er rimet af bidføre: Cic. Tusc. 5, 8, o. id. Orat. 51, v. id. Brut. 59.

claudus, (cludus, Plaut.), 3: balt, haltende el. hinfende, iam, altero pede, Nep. Ages. 8; pes claudus Hor. Od. 3, 2, 32; iste claudus, (quemadmodum ajunt), pilam, Cic. Pis. 28; cf. Hor. Ep. 1, 17, 61; — II) „fig.“: mangelfuld, ufaldstændig i sit Slægt; — ∞ naves, (som have miset deres Værer el. andre Redfæder); — vid. Liv. 37, 24, o. Tac. Ann. 2, 21; Claudia nec officii pars erit ulla tui, Ovid. Pont. 3, 1, 86; — „bef.“ ogf. om Fordraget: stabilia probant (aures), clauda deprehendunt, Quintil. 9, 4, 116; — men „tekn.“: Claudia ... alterno ... carmina versu, (Digt i elegiske Vers), Ovid. Trist. 3, 1, 11.

*claustrarius, 3: som har med Laase at gjøre, artifex: Laasefmed, Lamprid. Elag.; o. — claustris-

clāmus, i, m., [formet som aeditumus]: Dørvogter, Liv. Andr. ap. Gell.; af — **claustrum**, i, n., [clausum, l. claudo]: hvad der lukker derfor; navnlig. Laas, Elaa el. Bem, ebl.; — (seld. in sing.): objicere claustrum, Curt., vincula claustris, Caes. Germ. Arat. 190; cf. Gell. 14, 6; — Jermen clostrum har Senec. Benef. 7, 21; — oftere in pl.: claustra revellere, Cic., Liv., laxare, Virg., rumpere, Ovid., cf. Cic. Agr. 1, 7; — b) ofte ogs. „alleg.“; vid. Hor. Ep. 1, 14, 9, Lucr. 1, 72, v. Plin. Ep. 2, 10 o. 14; — 2) df. „synec.“ m. udvidet Bem.: hvad der tjener til Indslutning el. Jorvaring; saal. Vold el. Dam, ebl.; — urbis ... claustra, (Byens Mure), Ovid. Met. 4, 86; ligel. claustra maris el. undae: Havn el. Dæmning, Sil.; cf. Virg. Ge. 2, 161; — navnlig. ogs. i Krigsprog: Jermur, Værn, Stænde; claustra loci etc., vid. Cic. Verr. 5, 32; — df. om Gæmtheden: claustra locorum tenere, id. Agr. 2, 32; cf. id. Flacc. 12, v. Liv. 9, 32; claustra montium, Tac., Caspiarum, id.; — b) df. „alleg.“: quum ego ... claustra ista nobilitatis refregissem, etc., Cic. Mur. 8.

clausula, ae, f., [l. claudo]; særb. „techn.“: Slutning el. Ende, epistolae, Cic., peracti operis, Colum.; cf. Senec. Ep. 77; — b) navnlig. ogs. i Rhetoriken: Periodens Afrunding, Cic. Orat. 64, v. id. d. Or. 3, 44; (opp. initium, Quintil.); — 2) i Retsproget: Lovtekt el. Retsformular, Dig. — **clausum**, i, f. clausus, 3, und. l. claudo. — **clausura**, ae, f., [l. claudo], ligesom claustrum, claustra: Castel el. Stænfte el. Jert, ebl., (sild. Ord), Cod. Just., Cassiod. — **clausus**, 3, f. und. l. claudo.

clāva, ae, f., [best. m. clavus]; I) „egentl.“: snøret Øren; df. særb. Knørtesp. el. Knippel, en Kelle, ebl.; Cic. Verr. 4, 43, Plin. 19, 3; ogs. som Dvælsesvæden for den unge Krieger, Cic. d. Senec. 16, Veget.; — navnlig. er ogs. clava at mærke som Hercules' Vaaben og Attribut; vid. Prop. 4, 9, 39, v. Ovid. Her. 9, 117, ogs. Suet. Ner. 53, v. 2.; — f. som Dvælsesvæde siges: clavam Herculi extorquere, (om en Klumfligbet), Macrobi.; — II) „overf.“ v. „techn.“: a) i Botaniken; clava Hercules: en Benævneelse paa Planten nymphaea, Marc. Emp.; — b) i Garnerisproget, ligesom clavula: en Pødeqvist, Pallad.

clāvārium, i, n., [clavus], sc. argentum, ligesom Skopendeunge el. Skopenge: etslags Stent til Sødsæterne, Tac. Hist. 3, 50. — **clāvator**, oris, m., [clavo]: som bærer Stridskællen efter Kriegeren, Plant. Rud. 3, 5, 25. — **clāvātus**, 3, f. und. clavo.

clāvīcula, ae, f., demin. af clavis; I) liden Nøgle, Caes. Germ. Arat. 195; — II) „overf.“ v. iu pl.: Ranter el. Skud, hvormed Bugstøffen omflynger Vinpælene, Cic. d. Senec. 15, Plin. 23, proem. — I. clāviger, i, m., [clava, gero]: Kellebæren, Ovid. Met. 15, 22, oftere, som Epithet til Hercules, f. und. clava; — 2) ogs. adj. clāviger, a, um; hvf. id. ibd. 7, 437, har Clavigeram ... Vulcani ... prolem, om Høveren Periphetes. — 2. clāviger, i, m., [clavis, gero]: Nøglebæren; Epithet til Guden Janus, som Dorenes Skytsgud, Ovid. Fast. 1, 228; cf. ibd. 99.

clāvis, is, f., [clavis, dor. clavis, m. Digamma]; I) „alm.“: Nøgle; — clavim cedo, etc., Plant. Most. 2, 1, 78; ~ adulterinae portarum, Sall. Jug. 12; sub clavi esse, Varro; cf. Hor. Od. 2, 14, 26; — claves tradere uxori, (som symbolisk Handling), Dig.; opp. claves adimere, Cic. Phil. 2, 28; — II) „bes.“ v. „overf.“ fra Gefæstelses Vægt; a) ~ trochi: etslags Vægtstet, hvormed trochus sættes i Bevægelse, Prop. 3, 14, 6; — b) ~ torcularii: Persetræet i Vinpressen, Cato; — not.: acc. clavum, f. clavem, Plant., Tibull.; abl. clavi, f. clave, Varro, Appul.

clāvo, (avi), atum, i, v. a., [clavus]; I) forsyner el. befæster med en Nøgle, Paul. Nol.; — II) „overf.“: A) clavata concha, (med Epitfer el. Figger), Plin. 9,

61; — B) ~ mantilia corco, (forbyne dem med en Purpurstrib), Lamprid.; clavatae tunicae auro, Vopisc. clavula cl. clavola, ae, f., demin. af clava: Pødeqvist, Varr. — **clāvūtus**, i, m., demin. af clavus: liden Nøgle el. Tap, Varr.; — 2) „overf.“: liden tapfermet Jorhærdelse el. Byld, Marc. Emp.

clāvus, i, m., [best. m. clava]; I) „egentl.“: Nøgle, Tap; ~ ferreis figere, Plant.; — cf. Caes. B. G. 3, 13; — B) hertil mærkes; a) figere clavum: en efter Gæsternes optagen reliquies Skif, at Gensulen Idib. Sept. slog et Som i Baggen i Jupiters Celle, eprtl. ogs.: for efter disse Som at tælle Mærene; vid. Liv. 7, 3, oftere; — b) som Symbol el. Attribut tillægges clāvus ogs. Gudinden Necessitas, (Grækerens Atropos), vid. Hor. Od. 1, 35, 18, v. ibd. 3, 24, 7; men Plant. As. 1, 3, 4, „alleg.“: clavo Cupidinis (fixus) etc.; — men oferspærges, Cic. Verr. 5, 21: ut hoc beneficium, quemadmodum dicitur, trabali clavo figeret; — II) „overf.“ ifølge etslags Lighed; A) Stibørret el. Støret, (eprtl.: Ørebret derpaa); — Ut clavum rectum teneam etc., Enn. ap. Isid.; cf. Virg. Aen. 5, 177 (Serv.); — b) df. ogs. „alleg.“: clavum tanti imperii tenere etc., Cic. Sest. 9; ligel. dum clavum rectum teneam, (naar jeg gier min Pligt), Quintil. 2, 17, 21; — B) hos Røgerne hedder clavus: etslags smertelig og tapfermet Jorhærdelse, som Borte el. Vigoren, ebl., Cels., Plin.; — ogs. en Jorhærdelse el. Byld paa Diet, Cels., el. i Næsen, Plin.; ogs. etslags Sygdom hos Olieræet, id.; — ogs. etslags Abort hos Bieue, id.; — C) endel. er clāvus: en Purpurstrib paa den romerske Tunica; hos Senaterne: bred, (latus, f. und. laticlavus); hos Riederne: smal, (angustus, f. und. angusticlavus); dog fandtes ved Brugen af latus clavus enkelte Lindtagelser; vid. Suet. Aug. 38; men altn. bruges latus clavus om Senatorværdigheden; vid. Plin. Ep. 2, 9, Suet. Claud. 24, oftere; — b) „poet.“ staaer ogs. clavus f. Tunica med den brede el. smalle Purpurbræmme; hvf. Hor. Sat. 2, 7, 10: clavum ut mutaret in horas.

clavendix, is, f.: en Muslingart, (genus conchae), Plant. ap. Prisc.; skrives ogs. clacendix. — **Clazōmenae**, arum, f.: By i Jonien, ved d. smyrræste Bugt, Mela 1, 17, Plin. 5, 31; — b) df. clazōmēnius, 3: clazemenist, Anaxagoras, Cic. d. Or. 3, 34, vinum, Plin.

Cleanthes, is, m.: stofft Philosoph, Discipel af Zeno, og Lærer for Epyrippus, Cic. Acad. 2, 23, Senec. Ep. 44, v. 2. — b) df. Cleanthēus, 3: cleantbist, d. e. stofft; saal. Pers. 3, 64: ~ fruge, (i. e. Stoicorum praeceptis).

clema, atis, n., *κλήμα*: en Benævneelse paa Planten polygonon, Plin. 27, 91. — **clemātis**, idis, f., *κλήματις*: etslags Plante med Ranter, Wintergront, (vinca minor L.), Plin. 24, 49. — **clemātītis**, idis, f., *κλήματις*: etslags vild Vinranke, (clematis vit-alba L.), Plin. 25, 94.

clemens, tis, adj.; I) „egentl.“ el. eprtl., om Clementerne el. Phænomenerne: sagte el. mild, (f. d. hyppigere placidus el. quietus); df. a) om Lufsen v. Veiret; vid. Catull. 64, 272; ligel. clementior auster, Stat., dies, Colum.; — b) om Hæret og Høderne; ~ mare, Gell.; clementiore alveo praeterite (campos), Curt. 5, 3; qua sit clementissimus amnis, Ovid. Met. 9, 116; — c) sild. ogs. om en Velgænder; ~ elivulus, (opp. praecipis), Appul.; ratibus clemens (pars insulae), Claudian.; — not.: sild. om Tyrene: tam, (opp. agrestis), Varr.; — II) „fig.“: A) om Begrebet: maadeholden, pædselig; — ~ rumor, (ikke overdrevet), Sall. Jug. 22; hanc elementem vitam etc.; vid. Ter. Ad. 1, 1, 17; — B) oftere om Personer og Charakterer, I) „alm.“: mild, maadeholden, eftergivende; — ille ... Clemens, placidus etc., Ter. Ad. 5, 4, 10; men satis clemens in disputando etc., Cic. Fin. 2, 4; clementibus acrolarum ingeniis etc., Liv. 38, 17; ritus clementes etc.,

Plin. 6, 14; — 2) „bef.“: mildt i at straffe el. tilfælde, overbærende el. naatig; vid. Cic. Cat. 1, 2, v. Liv. 1, 26; ∞ judices et misericordes, Cic.; men id. R. Am. 30: vir ... ab innocentia clementissimus, (hvor det gælder den tilfældige Beskyttelse); cf. Suet. Aug. 67; — b) ogs. om de hidhørende Begreber; justa et clementis servitus, Ter. Andr. 1, 1, 9; ∞ castigatio, Cic., sententia, Liv. 8, 31; — not.: Clemens, tis: romersk Mandsnavn, Tac., Suet.

clementer, adv. af clemens; 1) „egenl.“ el. oprdt.; A) med Hensyn paa Naturgjenstande, (i frgd. ab in.), navnft. a) om Vinden: mildt el. sagte; spirant clementius anstri, Stat.; — b) ogs. om anden Bevægelse: sagte el. sagtferdig, vdl.; clementer, quaso: valdes deieris, Plant. Merc. 5, 2, 111; — B) om en Velggenhed: med let Tilgang el. med mild Straffing: ∞ et molliter assurgens collis, Colum.; cf. Tac. Ann. 12, 33; ligel. in compar., id. Hist. 3, 52; — II) „fig.“: A) mildt, rolig, sundig, ferre aliquid, (sunde sig deri), Cic.; cf. Lucr. 3, 314; — B) mildt, skansomt, overbærende; — ∞ et moderate jus dicere, Caes. B. C. 3, 20; ∞ accepti a consule, Liv. 27, 15; men id. 29, 2: ∞ ductis militibus, (fredeligen, uden Plyndring); men Cic. Verr. 5, 8, (om en Eftergivelse af den itronge Ret): si quid est clementer factum, etc.; — superl.: ∞ scribere de aliquo, Gell. 1, 18.

clementia, ae, f., [clemens]; 1) „egenl.“ el. oprdt. om Naturgjenstande, navnft. om Vinden og Veiret: Mildhed, mildt og rolig Væstfæstehed; — ∞ coeli, Lucan., aestatis, Plin. Ep., hiemis, Colum., diei, id.; — II) oftest „fig.“, bef. „ethist.“: A) naturlig Mildhed og Jærfæmmelighed; vid. Senec. d. Clem. 1, 3; ogs. Venlighed el. Velvilje i Umgang med andre; vid. Ter. Ad. 5, 4, 7, v. Cic. Off. 1, 25; — B) Mildhed, Skamfrel, Overbærelse, (navnft. imod fjendte el. Undergivne); vid. Cic. Verr. 5, 41; ∞ victoris, vid. Ovid. Met. 8, 57, v. Tac. Hist. 3, 19; men ∞ juris, Quintil., (opp. jus asperius, id.); — ogs. Medlidenshed el. Humanitet: ∞ violare, Aleib. 10; — not.: „overf.“ ogs. om Dyrene: Tæmmede, Spagfærdighed, vdl.; vid. Plin. 8, 7 v. 19; — III) Clementia, personificeret som Gudsdom, vid. Plin. 2, 5, v. Stat. Theb. 12, 482 fgd.; — not.: af Philosophen Seneca haves tvende Bøger: de Clementia.

Cleobis, is, f. und. Biton. — Cleonae, arum, f., Kleonai: liden By i Argolis, i Nærheden af Nemea, hvor Hercules fæstede den nemefte Love, Ovid. Met. 6, 417, Plin. 4, 6; — b) df. adj. Cleonaeus, 3, leo, Lucan., Sil., (den nemefte Love); — heder ogs. ∞ sidus, Stat., Marial.; men ∞ stirps, (i. e. Herculeae), Stat.; — not.: ogs. er Cleonae: en By i Macedonien, ved Althos, Plin. 4, 17; — ogs. in sing. Cleona, ae, Mela 2, 2. — cleonicion, i, n., κλεωνιον: etflags Plante, heder ogs. clinopodium, Plin. 24, 87.

Cleopatra, ae, f., Κλεοπάτρα: Søster og Gemaltinde af den sidste Kænge i Egypten, blev omvundet, tilfælgem. Triumfbiren Antonius overvunden i Slaget ved Actium; hof. Actios ... Cleopatra, Stat. Silv.; f. ogs. Hor. Od. 1, 37, Juvenal. 2, 109, Lucan., v. A.; — not.: andre Jyskinder af dette Navn anføres Liv. 8, 21, v. Justin. 37, 3.

clepo, psi, ptum, 3, κλέπτω, (forcl. perf. conj. cleperit v. clepsit; vid. Cic. Leg. 2, 9, ex XII Tabb., v. Liv. 22, 10, af en gammel Formular) v. a. i) „egenl.“: stielet el. bortstjælt; (oftest forcl.); — vid. Att. ap. Cic. Tusc. 2, 10, Plaut. Pseud. 1, 2, 6, v. A.; — II) „overf.“: A) sermonem hic nostrum ex occulto clepsit, (beslurer den), Pacuv. ap. Non.; — B) ∞ se: forstjætte sig el. stuele sig, Senec. Med. 156. — clepsydra, ae, f., κλεψύδρα: Vanduret, Senec. Ep. 24, Veget.; — brugtes navnft. til at bestemme den Tid, hvori Tæleren burde fultende sit Jorædrag; vid. Plin. Ep. 2, 11, ibd. 6, 2, v. Marial. 6, 35; men Cic. d. Or. 3, 34, om en Rabulst: latrare

ad clepsydrum. — clepta, ae, m., κλέπτῃς: en Tyv, Plaut. Truc. 1, 2, 9.

*clericālis, e: præstelig el. geistlig, tirocinium, Sidon.; v. — clericatus, us, m.: den geistlige Stand, Hieronym.; af — clericus, i, m., κληρικός: den Geistlige, Hieronym. — Clerūmenoe, (f. -ni), orum, Κληρονομοί, (de Vedstættende), Navnet paa en Genosie af Diphilus, (lat. Sortientes), Plaut. Cas. prol. 31. — clerus, i, m., κληρος: den geistlige Stand, Geistligheden, Tertull.

clibanarius, i, m.: Kriger i Sarniff, (Curasferer), navnft. som persisk Vaabenart, Lamprid., Amm.; af — clibanus, i, m., κλιβανος: etflags Kar el. Gryde til Brødbagning, var uddet nedad; vid. Plin. 18, 27, v. Colum.; — 2) fild. ogs. alm. f. furnus el. Oven, Tertull. — Cliduchus, i, m., Κλειδοῦχος, (d. e. Nøglebærende), Navnet paa tvende Billedstøtter af Phidias og af Euphranor, Plin. 34, 19.

cliens, tis, comm., [f. cluens, af clueo, d. e. borer, „overf.“: er horig og lydig el. underdanig]; df. fædd. 1) i Rom: en Client, d. e. en ringere Mand el. Borger, som besyftes af den Mægtigere, der i dette sit Jorhold heder patronus; vid. Caio ap. Gell. 5, 13, v. Cic. R. Am. 7; — patronus si clienti fraudem fecerit, sacer esto, frgm. XII Tabb. ap. Serv. ad Virg. Aen. 6, 609: quibus ... fraus innexa clienti; cf. Ovid. A. A. 1, 88; — 1) udenfor Rom: er cliens: en Høvdings Tilhænger el. Undergivne; vid. Caes. B. G. 1, 4, v. ibd. 6, 15 v. 19, ogs. Tac. Ann. 1, 57; — B) ogs. ubert. om et helt Jof, der lever under et mægtigers Beskyttelse; vid. Caes. B. G. 1, 31, v. ibd. 6, 12, oftere; — not.: gen. pl. clientum, f. d. fædd. clientum, Hor. Od. 3, 5, 53. — clientela, ae, „poet.“ som fem. af cliens: en Clientinde, Plaut., Hor. Od. 2, 18, 8.

clientela, ae, f., [cliens]; 1) navnft. i Rom: Clientens Jorhold til hans Patron, Clientfak el. Clientel; vid. Cic. R. Am. 37; cf. ibd. 33, ogs. Ter. Eun. 5, 8, 9; — ogs. ubert. om en romersk Provindsfel. d. ens Jndvaaneres Jorhold til sammes Patron i Rom; vid. Cic. Att. 14, 12, om Siculerne; — ogs. „overf.“: poetæ sub clientela Musarum, Suet. Gramm. 6; — B), „meton.“ fædd. in pl.: nogens Clienter el. de af en Patron best. tede Personer og Jorholde; faal. Cic. Fam. 13, 64: clientelas acceptas a majoribus etc.; cf. id. Cat. 4, 11, Caes. B. C. 2, 18, v. A.; — ogs. in sing., Justin. 8, 4; — II) udenfor Rom: Jorbindsfællernes Jorhold til el. Afhængighed af den mægtigere Stat, Bundsforsvantfak, Caes. B. G. 6, 12. — clientulus, i, m., Tac. Orat. 37, demin. af cliens, inc.; — fem. clientula, ae, Ascon.

clima, (ogs. clima), atis, n., κλίμα: Jorprdt.: Væining, navnft. Jordens imod Polerne; df. (fild.); A) Himmels-egnens Væstfæstehed, Climatet, Appul.; — B) Væining el. Egn el. Sted; df. „overf.“: ∞ medium ventris, Veget.; — II) bos Landmaalerne: Jordsimon af 60 Jod i Jirsant, Colum. 5, 1. — climacis, idis, f., κλιμακίς: liden Trappe, Vitruv. 10, 17. — climacter, eis, m., κλιμακίη, (Trappetiste); df. i Astro- nomien: ligefom Trinaret, el. det farlige Aar i det menneskelige Liv, neml. efter Jofketoven: hvert syvende Aar; vid. Plin. 7, 50, v. Gell. 3, 10. — climactericus, 3, κλιμακιστικός: hørende til det farlige Leveaar, climacterisk; ∞ annus, Censorin. de Die Natali, 14; cf. Plin. Ep. 2, 20. — climax, æis, f., κλίμαξ, (Stie el. Trappe), som rhetorisk Jigur: Udtrykkets ligefom trinvis Jorstærkelse, lat. gradatio, Capella, som citerer Cic. Mil. 23; (cf. Quintil. 9, 3, 34).

*clināmen, inis, n.: et Vegemes Væining; ∞ principiorum, vid. Lucr. 2, 292; v. — clinātus, 3: bjet el. sanket; vid. Lucr. 6, 563, v. Cic. Arat. 86; — [in. clinio]. — Clinias, ae, m., v. Cliniaades, ae, m., vid. Nep. Aleib., in., v. Ovid. Ib. 635. — clinice, es, f., κλινική, (sc. τέχνη): Lægens Kunst

el. Praxis ved Sygefengsen (*κλίνη*), Cliniken, Plin. 29, 2. — *cliniacus*, i, m., *κλινικός*; 1) Lægen ved Sygefengsen, Martial. 9, 97; — 2) den fængsliggende Patient, Hieronym.; — 3) Lighæder el. Graver, Martial. 3, 93. — *clinopæle*, es, f., *κλινοπᾶλη*, (lige som Sengenamp), vid. Suet. Dom. 22. — *clinopædion*, i, n., *κλινopædion*, (liden Sengenød): Navnet paa en Mante, Plin. 24, 87. — *clinoprus*, ödus, *κλινόπους*: Sengenød, Lucil. ap. Macrob.

Clio, us, *Κλειώ*; 1) Høfleriens Musa; Clio Clisusque sorores, Ovid. A. A. 1, 27; — 2) Navnet paa en Decembe, Virg. Ge. 4, 341.

clipeo, (clypeo), (avi), atum, i, v. a., [clipeus]: forsyner med et Skjold, Pacuv. ap. Non.; — *clipeata* agmina, Virg. Aen. 7, 793; cf. Ovid. Met. 3, 110; — ogf. absol.: *clipeati*, (sc. milites), Liv. 41, 41; — 2) *clipeata* imago: som er anbragt paa en skjoldformet Plade, Macrob.; — *clipeolum*, i, n.: liden Skjold, Hygin.; demin. af — *clipeum*, i, n.: Biform af flgd., Virg. Aen. 9, 709, o. Liv. 1, 43, oftere.

clipeus, (clyp., men *clipeus*, Enn. ap. Varr.); 1) „egenl.“: det runde af Skobber forfærdigede romerske Skjold; (forstillet fra scutum; vid. Liv. 8, 8, o. id. 9, 19); — *salvusne esset clypens*, etc., Cic. Fin. 2, 30; *excipere ictus clipeo*, Ovid.; cf. Virg. Aen. 2, 443: *clypeosque ad tela sinistris Protecti obijciunt*; — ogf. „alleg.“: Skjold el. Værn, Claudian.; — men som Ordspøg: *sero clypeum post vulnera sumere*, (for stidigt at giøre noget), Ovid. Trist. 1, 3, 35; — II) „meton.“; A) „alm.“: en skjoldformet Gestalt; — in altitono coeli clipeo, Enn. ap. Varr.; men Ovid. Met. 15, 192: *Ipsæ dei clipeus* etc., (d. e. Skovfænen); ogf. et rundt Meteor el. Lufftyn, Senec. Qu. N. 1, 1; — B) „bef.“: det paa en skjoldformet Plade fremstillede Bystbillede af Guder el. af Menneſter, navnlt. som kunſtigen forarbejdet og som Gæsegave el. Tempelgave; vid. Plin. 35, 4, ogf. Hor. Od. 1, 28, 11, ogf. Liv. 25, 39, Tac. Ann. 2, 83, o. Suet. Calig. 16, oftere.

clitellæ, arum, f.: Pafſaddel, navnlt. til Eſler og Muldyr; vid. Plaut. Most. 3, 291, Phaedr. 1, 15, o. Hor. Sat. 1, 5, 47; — som Ordspøg ſiges: bovi clitellæ imponere, (ſlet at vælge ſin Mand), Cic. Att. 5, 15; df. — *clitellarius*, 3: hørende til en Pafſaddel el. benævnt detsfor, muli, Colum.; ogf. ∞ homines, (Pafſefødrivere), Plaut. — *Cliternum*, i, n.: By i d. Ægviſſe; — bb) df. *Cliterninus*, 3, colei, Cic. Fam. 9, 22; — b) df. *Cliternini*, orum, m.: Indvaanerne af Byen Cliternum, Plin. 3, 17.

Clitor, oris, m.: Biform af flgd., men alene in abl. Clitore, Liv. 39, 35. — *Clitorium*, i, n.: By i Arcadien, Plin. 4, 10; — b) df. *Clitorius*, 3, sons, Ovid., lacus, Plin. — *Clitumnus*, i, m.: Flod i Umbrien, hvis Kilde, under Navn af Jupiter Clitumnus, ned gubdumfaldt Ære; (hod. Clitumno); vid. Plin. Ep. 8, 8, Virg. Ge. 2, 146, (Serv.), ogf. Prop. 2, 15, 25, Suet. Calig. 43, o. Æ.; — b) ogf. adj.: *Clitumna novalia*, Stat. Silv. 1, 4.

clivia avis, i. e. prohibitoria; vid. Plin. 10, 17; f. ogf. Fest. in clivia auspica. — **clivōsus*, 3: fuld af Høie el. Baffer, rus, Virg., solum, Plin., trames, Virg., Olympus, Ovid.; — ogf. „alleg.“: ∞ tramite, (ſlet, beſvarlig), Sil.; o. — *clivulus*, i, m., demin.: liden Høie, Colum.; Appul.; — [clivus], — *clivum*, i, n.: for: o. eftercl. Biform af flgd., Cato ap. Non., Frontin. d. Lim.

clivus, i, m., [inus, clino, af *κλίνω*, d. e. bøier]: Høie med mild Straaning el. Bøining; vid. Virg. Ecl. 9, 8, o. Ovid. Met. 11, 151; ogf. „alm.“: Høie el. Bafte; vid. Caes. B. C. 3, 46, Hor. Ep. 1, 13, 10, o. Liv. 21, 32; — ∞ Capitulinus, Cic., Liv.; heder ogf. ∞ sacer, Hor. Od. 4, 2, 35; — ∞ arduus, Ovid. Fast. 1, 264, (i Modſætning af Sletten); — II) df. ogf.

A) „meton.“: Straaning; ∞ mensae, Ovid. Met. 8, 663; ∞ tabulae, id. Nux 77; — B) „alleg.“ el. fom Ordspøg: clivo sudamus in imo, (lette er endnu fun Begyndelsen), Ovid. Her. 20, 41; cf. Senec. Ep. 31.

cloaca, ae, f.: en af N. Tarquinus Priscus bygget underjordt Canal i Rom, hvorigennem al Urenſed fortes ud i Tiberen; ofte ogf. in pl.; vid. Liv. 1, 38 o. 56; *cloacas detergere*, id., *purgare et reficere*, Dig.; cf. Cic. Sest. 35, oftere; men „alleg.“: *jacere in cloacam*, Hor. Sat. 2, 3, 242; — bb) df. ogf. a) comiſt til den Driſtaldige: *prolie cloacam*, Plaut. Cure. 1, 2, 29; — b) fom Ordspøg: *arcem ex cloaca facere*, f. und. arv; df. — *clōacalis*, e: hørende til en Cloac, (for: o. eftercl. Ord), flumen, Cato ap. Fest., *faeculentia*, Sidon. — *Cloacina*, 3, f. und. *Cluacina*.

Clōdianus, 3, (Claud.): hørende til el. benævnt efter en Clodius, navnlt. efter Almutribunen Clodius, incendia, Cic., operae, id.; f. und. Claudius. — *clōdico*, are, f. und. *claudico*. — *Clodius*, i, o. *Clodius*, 3, f. und. Claudius. — *clodo*, ere, f. und. 2. *claudio*.

Cloelia, ae, f.: romerſk Jomfru, der, fom Gidsel ved A. Porſenna, med flere qvindelige Jænger undkom, heds at ſeomme over Tiberen, Liv. 2, 13; cf. Virg. Aen. 8, 651. — *clonos*, i, f.: etſlags Plante, ogf. *batrachium* o. *scelerata*, Appul. — *clostellum*, i, n.: liden Laas, Petron. Sat. 110, demin. af — *clostrum*, i, f. und. *claustrum*. — *Clōthō*, (rimel. alene in nom. o. acc.), *Κλωθώ*, (den Spindende): den ene af de trende Parcer, Ovid. Fast. 6, 757, Juvenal. 9, 135, Terrea, Stat.; — b) „poet.“ ogf. „overf.“: *Clotho longam*, (f. vitam longam), Sil. 5, 401.

Cluācina, (Cluacina, Lactant.), ae, f., [afinus, cluo, f. purgo]: den Hensende; Erihet til Gudinden Venus; vid. Plin. 15, 36, o. Serv. ad Virg. Aen. 1, 720; apud Cluacinae (Clo.) sacrum, Plaut. Cure. 1, 1, 10. — *cludo*, ere, f. und. *clando*. — *cludus*, 3, f. und. *claudus*.

Cluentius, a: romerſk Slægts- o. Perſonsnavn, cf. Virg. Aen. 5, 123; — b) df. rimel.: *Cluentia* el. *Cluentina* tribus, vid. Vell. 2, 20; — not.: *Avitus Cluentius*, (id. Cic. Orat. p. Cluentio. — *clueo*, ere, v. n., *κλύω*, (i. e. audio, dicor), ſigefom audio: hører mig nærne ſaa, blive ſaldet ſaa; (forcl. Ord); — ut meus victor vir belli clueat, Plaut. Amph. 2, 2, 16; cf. Lucr. 1, 120; men absol., ibd. 450; — ogf. c. in f.; esse cluebat omnium miserrimus, Enn. ap. Non.; — b) forcl. ogf. in pass. m. f. Vem., Pacuv. ap. Non.; ſigcl. Plaut. Pseud. 4, 1, 12: *Stratonicus homo qui clueat*. — *Clunius*, *Κλυνίος*: Kenge i Alſta, efter hvem benævnes Cluniae fossae; vid. Liv. 1, 23, o. id. 2, 39.

**clunialis*, e: hørende til Yenden el. Laaret, pedes, Avien.; — *cluniciulus*, i, m., el. *cluniciula*, ae, f.: liden Yend el. liden Laar; — *cluniciuli avium*, Favorin. ap. Gell. 15, 8; af — *clunīs*, is, m. o. f., [rimel. beſt. m. inus, clino, i. e. κλίνω: tener el. bøier]: Yenden el. Laaret (hødt Menneſter og Dyr); vid. Hor. Sat. 1, 2, 89, o. ibd. 2, 8, 91; *clunes apri*, (Eſtke el. Kølſte deraf), Juvenal.; *tremulo clune*, id. 11, 164.

1. *clūo*, ere, inus, f. purgo; vid. Plin. 15, 36. — 2. *clūo*, ere: ſiſt. Biform af cluo, Prudent., Symmach. — 1. *clūpēa*, ae, f.: etſlags liden Flodſt, (∞ alosa L.), Plin. 9, 17. — 2. *Clūpea*, (Clypea), ae, f., Mela, Plin. 5, 3, Flor.; o. *Clūpeae*, arum, f., Caes. B. C. 2, 23, o. Auct. B. Afr. 3: By i Africa propria. — *clupeus*, i, f. und. *clipeus*. — *clurinus*, 3, [afinus, clura, i. e. κλύζος, el. simia], pecus, (d. e. Æberne), Plaut. Truc. 2, 2, 14, inc.

**clūsarius*, e, o. *clūsarius*, 3: forcl. Biform af flgd., Hygin. ap. Goes.; o. — *clūsilis*, e: fom let ſtætte, el. fom let ſuffer ſig, conchae, Plin. 9, 61; — [1. claudio, cludo]. — *Clūsium*, i, n.: By i Etrurien, (hod. Chiusi), tidligere Camers; vid. Liv. 10, 25,

e. A.; — bb) cf. Clusius, 3: clusiff, fontes, (solce Bade), Hor. Ep. 1, 15, 9; ∞ far, (af fertrintlig Godebed), Colum.; bff. ∞ pulvis, Martial. 13, 8; — b) subst. Clusini, orum, m.: Indvaanerne af Byen Clusium, Liv. 5, 35, Plin. 3, 8. — *Clusius, i, m.: Epithet til Guden Janus, hvis Tempel luftefcs i Jæretider, Ovid. Fast. 1, 130; e. — clusor, oris, m.: sem tilfuffet el. indeluffet el. omringet, Sidon.; — [cludo, 1. claudio]. — clusura, ae, f. und. clausura. — clusus, 3. f. clausus, 3, und. 1. claudio.

clýbātis, is, f., κλύβανς: en Benævnelse paa Planter helxine, Appul. — Clymene, es, f., Κλυμένη; 1) Gemalinde af d. archiepife Konge Merope, ved Solguden Meer til Phæthon, Ovid. Met. 2, 37 e. 43, oftere; — B) df. 1) Clymenēus, 3, proles, (i. e. Phæthon), Ovid. l. c., 19; — 2) Clymenēis, idis, f.: en Datter af Clymene, Albinov. ad Livium 1, 111; — II) en Decanide, Virg. Ge. 4, 315; — III) en Leefagerinde af Helena, Ovid. Her. 17, 267. — Clymenēis, idis, o. Clymenēus, 3, f. und. frgd. — 1. clymenēus, i, m., κλύμενος: etflags ubeftændt Plante, Plin. 25, 33. — 2. Clymenus, i, m.: Epithet til Pluto, Ovid. Fast. 6, 757. — Clypea, etc., f. und. Clupea. — clypeo, clypeum, o. clypeus, f. und. clipeo, etc.

clysmus, i, m., κλυμός: = flgd. nr. 1, Scribon. — clyster, eris, m., κλύστης; 1) Rhyfcer el. Tarmebad, Cels., Plin., Suet. Ner. 20, e. A.; hcs Cels. egf. lotio; — 2) Rhyfcerpotte, Suet. Claud. 41, Plin., e. A.; ∞ oricularius, (Drefpette), Cels. — clystērūm, i, m., κλύστήριον: = frgd. nr. 1, Scribon. — clystērizo, are, v. a., κλυστήριζω: at fætte Rhyfcer, Coel. Aur., Veget.

Clytaemnestra, ae, f., Κλυταιρνήστρα: Datter af Tynarus og Leda, Søfter af Helena, Gæfter o. Vøllur, Gemalinde af Agamemnon, fom hun ombragte, Moder til Drefcs, Jphigenia, Electra; blev endel. paa Gurens Befaling ombragt af hendes Son Drefcs; — vid. Hygin. Fab. 117 o. 210, e. Serv. ad Virg. Aen. 2, 601, oftere; — 2) „meten.“ egf. f. et udyft fruentimmer; vid. Coelius ap. Quintil. 8, 6, 53. — Clytie, es, f., Κλυτία: en til Heliotropien el. Solffemfi forvandlet Decanide; vid. Ovid. Met. 4, 206 o. 256 flgd.

Cnaeus o. Cnēus, i, m.: romerft Jernavn, fædv. affortet Cn., men efter Quintil. 1, 7, 28, at uttale fom Cnaeus; f. und. Beghavet C. — cnēus, i, l.: = enicus, Colum. — cnēdinus, 3, κνήδινος: af Ræfter, oleum, Plin. 15, 7 (Hard.). — cnēōron, i, n., κνήωρον, egf. cnestron, i, n., κνήστρον: etflags Plante, egf. thymalaca, Kiedberhals, (daphne Gnidium l.), Plin. 13, 35. — enicus, el. enecus, i, f., κνήκος: etflags ægyptiff Plante, germ. Gæfler, (carthamus tinctorius L.), vid. Plin. 21, 53 o. 107. — cnide, es, f., κνήδη: Senelcten, (Planteyr el. zoophyton), urtica marina, Plin. 32, 53. — Cnidus, o. Cnidus, f. und. Gnidus. — cnissa, ae, f., κνήσσα: Dffertamp, Jædtamp af det brændende Dffer, Arnob. — cnōdax, acis, m., κνώδις, m., i Mechanifen: Regletoppen, Vitruv. 10, 6.

co- i Sammenfæm. foran Vocaler o. „h“ er f. com- el. con-, uenft. ved Vertikaffelen af m el. n. f. eum (fom praepos. insep.). — Coa, ae, f., [rimcl. beft. m. coire], Coel. ap. Quintil. 8, 6, 53.

coaccēdo, ere, v. n.: tillige el. deduden at fomme dertiff; vid. Plaut. Curc. 2, 3, 65. — *coacervatim, adv.: hoberis, Appul.; e. — coacervatio, onis, f.: Sammenhobning, omnium actionum, Dig.; — h) „bef.“ egf. fom rhetoriff Jigur, Cic. Part. or. 35, fin., o. Quintil. 9, 3, 53; af — coacervo, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenft.“: sammenheber el. sammenfynger, pecunias, Cic., magnam vim emblematum, id. Ver. 4, 24; cf. ibd. 5, 57; — ∞ cadavera, Caes., cumulos

hostium, Liv., armorum, id; — II) „fig.“: verisimilia ... quum sunt coacervata, Cic. Part. or. 11; — men „pect.“: Per coacervatos percat domus impia luctus, Ovid. Met. 8, 485.

coacesco, acui, 3, v. e. intens.: at blife afdeles fur; om Druct, Varro, om Vin, Cie., (f. nedenf.); egf. om de nyde Epifer, Cels.; — II) „fig.“, navnft. „ethiff“ el. om Characteren: at blife bitter el. arrig el. haff; vid. Cie. d. Senect. 18; men id. frgm. Orat. pro Scauro 43, „alleg.“: tot transfusionibus coacuisse.

coacte, adv. af coactus: fammentrængt; df. „overf.“; 1) paaftundet, ifende; in compar., Gell. 10, 11; — 2) neagtigen; in compar., id. 10, 2; — 3) med Tvang, voldsomt, Tertull. — coactilis, e, [coactus, cogo]: fammentrængt; coactilia: valfede Toier, Jift, Dig. — coactum, adv.: Biferm af coacte, ligefom coacto: fammentrængt; df. „overf.“: ∞ scribere, (i Rorfbed), Sidon.; — coactio, onis, f., [cogo]: Indfamling; df. in pl.: ∞ argentarias facere, Suet. Vesp. 1, (være Indcæfater); — II) „overf.“: A) Sammenbragning, Jorfertning; ∞ causae in breve, Dig.; — B) etflags Sygdom el. Krampe hos Dyrene, Veget.

coacto, are, v. a., intens. af cogo: tvinger; e. inf.; men alene Lucr. 6, 121 o. 1160. — *coactor, oris, m.; 1) „egenft.“: fom famler el. fammentrængter; df. A) fom incæfater Penge (fra Auctioner el. Gæfter, osv.), Hor. Sat. 1, 6, 86, o. Auct. Vit. Hor.; — B) agminis coactores, Tac. Hist. 2, 68, Bagtroppen; — II) „overf.“: fom tvinger; quibus opus sit ... ut ita dicam, coactore, Senec. Ep. 52; e. — coactura, ae, f.: Indfamling, men fædv. „concr.“: det Indfamlede; coactura (se. baccarum) uniuscujusque diei, Colum.; — [cogo]. — 1. coactus, 3: partie. af cogo. — 2. coactus, us, m., [cogo]: coactio; men alene „overf.“ e. in abl., coactu: ved Tvang, ved at tvinges el. nodes deraf; — coactu atque efflagitatu meo, Cie.: coactu civitatis, Caes.; cf. Lucr. 2, 273.

coaddo, ere, v. a.: lægger el. foier endnu dertiff, Cato, Plant. — coaddōscō, evi, 3, v. n.: at være dermed el. tilligemed et andet, Tertull. — coaddōro, are, v. a.: at tubere dermed el. tillige, Ambros., Cod. Just. — coadunatio, onis, f.: Sammenfatning el. Dpfammering, totius calculi, Cod. Just.; af — coaduno, avi, atum, 1, v. a.: ferener el. forbinder endnu dermed, brachium statuae, Dig.; men plures summae in unam coadunatae, ibd.

coaedifico, (avi), atum, 1, v. a.: bebygger derhcs el. tillige; ∞ campum Martium, Cic. Att. 13, 33; cf. id. Part. or. 10. — coaeqrōto, are, v. n.: derhcs el. tillige at være fyg, Hieron. — coaequalis, e: jevnaldrende, af samme Alder, Petron.; — df. subst.: Kammerat, in ludo inter coaequales discens, Justin. 23, 1; — „overf.“ egf. om Dyrene, Colum. 8, 14; df. — coaequalitas, atis, f.: Lighed, honorum militiae, Dig.

coaequo, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenft.“: gjør lige dermed el. med et andet, jeyner el. fletter, aream, Cato, montes, Sall.; ∞ glebas inducta crate, Colum.; — II) „fig.“: gjør lige med hinanden i Magt el. Værd, epbæver af Jersfiel dermedlem; — ∞ gratiam omnium, Sall. frgm.; coadequati dignitate, pecunia, virtute, ibd.; — ∞ aliquem cum aliquo, Lactant.

co aestimo, are, v. a.: tillige at anfæe el. erklære derfor, Dig. — coaetānēo, are, v. n.: at være af samme Alder el. jevnaldrende, Appul., Tertull.; af — coaetānēs, 3, [con-, aetas]: af samme Alder, jevnaldrende, Appul. — coaeternus, 3: lige evig, Tertull. — coaevus, 3, [con-, aevum]: af lige Alder, jevnaldrende, Augustin., Prudent.

coaggēro, (avi), atum, 1, v. a.: sammenheber, lapides, Serv. ad Virg. Aen. 5, 273; — 2) ∞ aliquid aliqua re, (bedæffe med en Jøb deraf); ∞ ova faba

fresa. Colum. 8, 5. — co.āgito, are, v. a.; h: s lægerne: at røre el. ryste sammen, Marc. Empir.

*coagmentatio, onis, f.: Sammenfeining, Forbindelse, Cic. Univ. 5, oftere; — in pl., Vitruv.; af — coagmento, avi, atum, i, v. a.; I) „egenl.“ o. „techn.“: sammenføier el. forbinder, liner el. ledter el. fæber sammen; — vid. Cic. d. Senect. 20, o. id. Tusc. 1, 29; — tabulam, Vitruv., fissuram, Colum.; — II) „overf.“: men h: s Cic., (som mindre særbetragtet), ogsf. m. quasi el. quodammodo; — vid. id. Brut. 17, v. id. d. Or. 3, 43; dog id. Phil. 7, 7: docere, ne coagmentari quidem posse parem; af — coagmentum, i, n., [cogo]; I) „egenl.“: Sammenfeining el. Forbindelse, (men alene concret); — inter coagmenta lapidum etc., Caes. B. C. 3, 105; coagmenta in foribus. (Kastning i Døren), Plaut. Most. 3, 2, 114; — II) „overf.“: Forbindelse. Forbindelsesled, syllabum, Gell. 17, 4.

coāgūlatio, onis, f.: at løbe sammen; ∞ lactis, Plin.; af — coāgūlo, (avi), atum, i, v. a.: lader løbe sammen el. storfæ, (el. bræger dertil); — ∞ (balsamum), Plin. 12, 51; lac coagulatum, id.; cf. id. 20, 97; af — coāgūlo, i, n., [cogo]; I) „egenl.“: Løbe, (hvorefter Mælk bringes til at løbe sammen; navnlig den i Pantesprenes Mave sammenløbne Mælk; ogsf. denne Mave selv); — ∞ leporinum, haedinum, Varro; lacte asinae coaguli vice uti, Plin.; — ogsf. om andre Ting: at løbe sammen el. sterfne el. fryse; num causa oleo coaguli in levitate etc.? Gell. 17, 8, 15; — b) „meton.“: den sammenløbne Mælk, tyf Mælk, ogsf. Olie; si coagulum alicui noenerit, Plin.; cf. Ovid. Fast. 4, 515; — II) „overf.“ el. „alleg.“: hvad der forbinder el. befæfter; dsf. om Vinen: hoc continet coagulum convivā, Varro; ∞ animi atque amoris, Gell.; ∞ omnium aerumnarum, (i. e. causa), Amm.

co.ālesco, (ogf. coalesco, Luer.), āliū, ālitum, 2, v. n. inch.; I) „egenl.“: at vore sammen, ved Vækten at forbinde sig; ogsf. at vore sammen dermed, at ilaæ Rødder deri, dsf.; ogsf. alm.: at vore til, at trives i Vækten, dsf.; — ∞ calce (sava), Luer.; cf. id. 2, 1061; — ogsf. om Saar: at groe sammen, at læges, Plin.; — forte illex coalerat inter sava, Sall. Jug. 93; cf. Suet. Aug. 92, o. Ovid. A. A. 2, 619; — b) ogsf. om Generationen; Gell. 12, 1; — II) „fig.“: (navnl. ofte h: s Historikere); — quam facile coaverint etc., Sall. Cat. 6; cf. Liv. 1, 8, id. 2, 48, o. Tac. Ann. 6, 44; — vixidum coalescens ... regnum, vid. Liv. 29, 31; cf. Tac. Hist. 1, 21; — figel. coalita libertate, id. Hist. 4, 55; cf. id. Ann. 13, 26; — h: s Quintil. ogsf. om Dreene og om Taler; — (voces) e duobus quasi corporibus coalescunt, ut maleficus, id.; men id. 2, 9, fin.: coalescere eloquentia nequit, nisi sociata tradentis accipientisque concordia.

I. coalitus, 3: part. af coalesco. — 2. co.ālitus, us, m., [coalesco]: Sammenvoren; dsf. alm. Forbindelse, Forening, Anob. — co.ālo, ēre, v. a.: tillige at ernære, Hieronym.

co.āmātor, oris, m.: en Medbeiler, Caecil. ap. Non., inc. — co.ambūlo, are, v. n.: at gaa med, Claud. Mam. — co.angusto, (avi), atum, i, v. a.; I) „egenl.“: indstrænger el. indsnævrer i et snævert Rum, Varro; in pass., Auct. B. Hisp. 5; men ∞ listulam, Cels., additum, Dig., (giere trang el. snævrer); — II) „overf.“: haec lex ... coangustari etiam potest, C. C. Leg. 3, 19. — coaptatio, onis, f.: påsænde Sammenfeining, Græfænde æquovia, Augustin.; af — coapto, (avi), atum, i, v. a.: at afpasse dertil, at sammenføie dermed, aliquid alicui, Augustin.

coartatio, onis, o. coareto, are, f. und. coartatio, etc. — co.āresco, āriū, 3, v. n. inch.: at indtørres med el. i hinanden; aes et arena ... quum coaruerint, Vitruv. 7, 11. — co.argūo, ūi, ūitum, 3, v. a.; oprf.: angriber fra alle Sider, (navnl. med

Grunde el. Beviser); dsf. I) i Netsfæret; ∞ aliquem: at fere Klage og Beris imod nogen, at overbevise nogen om en Brøde: vid. Cic. Verr. 4, 47; figel. Lentulum ... coarguit ... sermonibus etc., Sall. Cat. 47; — ogsf. absol. el. uden acc.; in exprobrando el. coarguendo etc., Quintil. 11, 3, 92; — ogsf. c. gen. criminis; ∞ aliquem avaritiae, Cic., faciūris, Tac. Ann. 13, 2; — II) oftere udenfor Netsfæret el. „alm.“; ∞ aliquid: at angibe og bevise (en Hæfse el. en Vestsæfse); dsf. om Begreber: at være et fuldkomment Beris derfor el. derpaa; — vid. Cic. R. Am. 30, o. id. Mur. 4; men quam (legem) usus coarguit, (hvilen Væds Ubrug barbed Erfaringen viser), Liv. 41, 6; cf. Plin. 16, 6; ogsf. m. Objectetm.; quod falsum esse, pluribus coargui ur, Quinti. 4, 2, 1.

coartatio, (coareto), onis, f., [coarto]: Sammentrængen i et snævert Rum, navnlig Vædens, Vitruv., men Mandfæbets, vid. Liv. 27, 46; cf. Hirt. B. Al. 74. — co.articūlo, are, v. a.: at giøre talende; ∞ ora mutorum, Arnob. — co.arto, (coareto), avi, atum, i, v. a.: sammentrænger el. indprester i et snævert Rum; — ∞ senum in struem, Colum.; ∞ alveum Tiberis, (opp. lavare), Suet. Aug. 30; ubi angustiae fauces iter coartant, Liv. 2, 5; ∞ forum, Tac.; in oppidis coartatus, (indfæbnet el. indsnævrer deri), Cic. Att. 7, 19; — II) „overf.“: A) om Tiden: forsterker el. afsterker, tempus sponsas habendi, Suet. Aug. 31; — B) om Taler: sammentrænger; vid. Cic. d. Or. 1, 35; ∞ plura in unum, Plin. Ep. 1, 20; — not.: sild. ogsf. ligesom cogo: trænger dertil, c. inf., Dig.

coassatio, coasso, f. und. coaxatio, etc. — Co.ātrae, (Choatrae), arum, m.: Høft ved den mægtigste Co, Plin. 6, 7, Lucan. — coaxatio, onis, f.: Bredernes Sammenploining; dsf. „cencer.“: Bredetværl, dsf., Vitruv. 6, 5; ogsf. in pl., Plin. 36, 62; af — I. co.āxo, (coasso), (avi), atum, i, v. a., [con-, axis]: sammenploier (Bredet, dsf.), Vitruv. 7, 1. — 2. co.āxo, are, v. n., som Groernes Naturlig: at opvæte, Suet. Aug. 91, Auct. erm. d. Philom. 62, Spartan.

co.ābion, i, n.: en Art af Vækten tithymalus el. Mæmælt, Plin. 26, 45. — Co.ālus, i, m.: mytiffil Røge paa Sicilien; om ham f. Ovid. Met. 8, 261; cf. id. lb. 201, figd.; — b) dsf. fem. patron. Co.ālis, idis, pl. Co.āides, um: Dettrene af H. Cecalus, Sil. 14, 42.

*coccinatus, 3: frem et fæst Scharlagensfæder, puerulus, Suet. Dom. 4; o. — coccineus, 3: scharlagensfæret, acini, Plin., lacernae, Martial.; af — coccinum, i, n., f. und. figd. — coccinus, 3, ligesom corcineus: scharlagensfæret, gausapa, Petron., laena, Juvenal.; — 2) dsf. subst. coccinum, i, n.; a) in sing., ligesom coccum: Scharlagensfæder, Hieronym.; — b) in pl.: Scharlagensfæder, Martial. 2, 39, oftere; af — coccum, i, n., (δ κόκκος, d. e. Væ); I) efter de Gamle: Scharlagensfæder; vid. Plin. 16, 12, oftere; — brugtes ogsf. i Medicinen, id. 2, 24; — bb) dsf. „meton.“; a) Scharlagensfæder, Hor. Sat. 2, 6, 102, o. Martial. 5, 23, oftere; — b) Scharlagensfæder, Suet. Ner. 30, Sil.; — II) coccum Gnidium, ogsf. granum Gnidium: Røret el. Røet af Væstækten thymelaea, (figel. til Brug i Medicinen), Plin. 13, 35, Cels.

coecygia, ae, f., κόκκυγία, som Farveplante: cistag Smaad; vid. Plin. 13, 41. — coecymetum, i, n., κόκκυγιον, (ligesom Gogæble), rimel. en Blommeart, Cloat. ap. Macrob. Sat. 2, 15. — coecyx, ygis, m., κόκκυξ: Gogæ, Plin. 10, 11. — cocetum, i, n., [coquo]: en af Honning og Balsme tilberedet Episc, Tertull.

cochlea, (cochl.), ae, f., (δ κόχλις): en Snegl, Plin. 9, 82; cf. Hor. Sat. 2, 4, 59, o. Cic. Div. 2, 64; — ogsf. fem Billede paa Langfembed, Plaut. Poen. 3, 1, 29; — b) in cochleam (retorti specus: snegleformig), Colum.; — II) „meton.“: a) Sneglepustet, Martial. 11,

18: — b) Skruen i en Presse, Vitruv. 6, 9; — c) etslags Møstakine, Bænderen, id. 5, 12; — d) en Der, som bevæger sig let, Varr.

cochlear, (ogf. cochleare. Martial.), is, n.: en Ste, [rimel. af Gestaltens Lighed m. en cochlea], Plin. 28, 4, Cels., Martial. 11, 121; — 2) „bef.“ ogf. i Medicinen, som Maal for flydende Sager: en Skæfuld, Colum., Plin. — cochleare, is, n., f. ind. fgd. — cochlearium, i, n., [cochlea]: et Sneglehus, Varro; — b) df. ligesom cochlear: en Ste, Plin. 20, 89, Scribon. — cochleatum, adv.: snegleformig, Sidon.; af — cochleatus, 3, [cochlea]: snegleformet el. skruformet, equuleus, Pompon. ap. Non. — cochleola, ae, f., demin. af cochlea: liden Snegl, Hieronym. — cochlis, idis, f., *κοχλῖς*: en snegleformet Skælle, Plin. 37, 71.

cœcio, onis, m.: etslags Høst, Laber. ap. Gell. 16, 7; — cœcionor, atus sum, i, v. dep. n.: befrier el. prutter, Quintil. Decl. inc. — cœcles, itis, m., [best. m. *κωκλῶν*]: som Tilnavn: den Enoiede, el. efter Plin. 11, 55: som er født blind paa det ene Øie; — navn. ogf. at mærke, som Tilnavn til bin tappre Remer Horatius; vid. Liv. 2, 10. Prop. 3, 9, 65, v. Senec. Ep. 120. — coco, el. cococolo: Høfnæse Naturlyd, Petron. Sat. 59. — cœcolūbis, (cocolobis), is, f.: spansk Benævnelse paa en Bindueart, Colum.; Plin. 11, 4, har den anden Form.

coctana, f. ind. coctana. — *coctilis, e: brændt, lateres, Varr., laterculus, Plin., Curt.; ∞ muri (Babylonis: af brændt Sten), Ovid. Met. 4, 58; — b) df. subst. coctilia, ium, n., (sc. ligna: tørret Brændved), Trebell. Claud. 11; — coctio, onis, f., „egenl.“: Kogning; df. „overf.“: Kædetielse, Plin. 20, 39; — coctivus, 3: som let bliver moden, castaneæ, Plin. 15, 25; — [coquo].

*coctor, oris, m., fide. Biform af coquus: en Kok, Petron.; men ∞ calcis, (Kalkbrænder), Cod. Theod. o. — coctura, ae, f.; 1) „egenl.“: Kogning, Plin. 19, 41; ogf. Smeltning, id. 34, 20; — bb) „meten.“: hvad der koges el. smelttes paa engang, den paa engang kogte el. smeltede Mæsse, Colum. 12, 20; — 11) „overf.“: Frugternes Modning; navn. den dertil hørende Temperatur; — ea coeli temperies, quam cocturam vocant, Plin. 14, 61; — [coquo]. — coctus, 3: partie af coquo. — cœcula, (coquula), ae, f., [demin. af coquus]: Kæstegge, Varr. ap. Non. — cœculum, i, n., [coquo]: etslags Kæstegge, Plaut. fgm. ap. Isid. — cœcus, i, f. ind. coquus.

Cœcytus, (-os), i, m., *Κοκκυτός*, (sc. fluvius, ligesom Sorgenes Flod, af *κωκῶν*, i. e. ploro): en af Underverdenss Floder; vid. Hor. Od. 2, 11, 17, Cic. Tusc. 1, 15, Virg. Aen. 6, 132 v. 297, v. A.; acc. Coeyton, Claudian.; — df. Cœcylus, 3: cœcylus, aqua, Petron. Sat. 120, aequora, Claudian.

coda, ae, f. ind. cauda. — Codanus sinus, Plin. 4, 27, Mela 3, 3: det baltiske Hav el. Østersøen. — Codeta, ae, f.: en Mark el. Eng hinveds Tiberen; vid. Fest. pag. 14; in minore Codeta defosso laeu, Suet. Caes. 39. — cōdex, icis, f. ind. caudex. — codicarius, 3, f. ind. caudicarius.

*codicillaris, e: utævnt el. bestemt ved en Codicel el. ved en kejserlig Skrivelse, (d. e. titular), auguratus, Lamprid.; v. — codicillarius, 3: = frgd, dignitates, Cod. Theod.; af — codicilli, orum, (in sing. alene efterel. v. field.), m., demin. af codex, (f. caudex); eptel.: liden Træstamme el. Træbul; men alene hos Cato, i Jordbøden: codices oleaginei; — 11) men fædd. er codicilli; A) „afm.“: smaa med Bly overtrukne Trætavler, til at skrive paa med Griffelen; df. navn., ligesom pugillares: Conceptbog el. Anmærkningsbog, eptel.; vid. Cic. Phil. 8, 10; cf. id. Fam. 9, 26, oftere, Suet. Tib. 51, oftere, v. A.; — men ogf. findes

undert. codicilli, iſtebæfter et Brev, navn. til Jortrolige, el. som Haandbillet; — vid. Cic. Qu. Fr. 2, 11; bdf. ogf. codicilli modfattes epistolae, Senec. Ep. 5; — dog findes ogf. codicilli f. epistolae; vid. Suet. Calig. 55, v. id. Oth. 10; — B) „bef.“ ogf. under Keiserne: 1) kejserlig Haandskrivelse el. Cabinetsordre; vid. Suet. Tib. 42, oftere, v. Dig.; insignia codicillorum, Cod. Just.; ∞ praetorios consequi, Cod. Theod.; — 2) Benftrift el. Supplift; vid. Tac. Ann. 4, 39, v. ibd. 6, 9; — 3) Tillæg el. Anhang til et Testamente, el. tilføiet testamentarisk Beslemmelse, en Codicil, Plin. Ep. 2, 16, Tac. Ann. 15, 64, Dig. — cōdicula, ae, f., demin. af coda el. cauda, Apic., inc.

Codrus, i, m., *Κόδρος*: berømt Konge i Athenen; vid. Justin. 2, 6, v. Vell. 1, 2, ogf. Hor. Od. 3, 19, 2, v. Cic. Tusc. 1, 48, oftere; — not.: ogf. er Codrus: Navnet paa en maadelig romersk Digter; vid. Virg. Ecl. 7, 22, v. Juvenal. 1, 2.

Coela, (orum, n.), Euboeae, (*τῆς Κοιλῆς Ἐββοίας*): Enen omkring en Bugt paa Euboea, Val. Max. 1, 8, 10. — Coelē Sýria, gen. Coeles Syriae, Inscr., acc. Coelen Syriae, Liv. 42, 29, ogf. nom. Coelesyria, ae, f., *Κοιλῆ Συρία*: det hule Syrien, (imellem Libanus og Antilibanus), Mela 1, 11, Plin. 5, 17, v. A.

coelebs, coelibatus, f. ind. caelebs, etc. — coelēmentatus, 3, [con-, elementum]: sammensat af Clementer, Tertull. — coeles, (cael.), itis, adj., [coelum], poetisk Biform af coelestis: himmelsk; ∞ regna, Ovid. Fast. 1, 136; — 2) oftere subst. pl. coelites, um, m.: de Himmelske el. Guderne, — rex coelium, Hor. Epod. 16, 56; cf. Cic. d. Rep. 6, 9, v. Ovid. Met. 5, 322; — field. in sing.; vid. Ovid. Pont. 4, 6, 17: de coelite ... recenti ... carmen.

coelestis, (cael.), e, [coelum]; 1) „egenl.“: hørende til Himmelen el. Luften, som befinder sig der: paa el. deri, som kommer derfra, (himmelsk); — ∞ ignis fulminis, Lucr.; ∞ arcus, Plin., Suet., (Regnbuen); ∞ aqua, Hor., ogf. ∞ aquae, id., Liv., (Regnvandet); ∞ templa, (i. e. coelum), Lucr.; men ∞ solum, Ovid. Met. 1, 73; ∞ prodigia, (Varler af Luften), Liv. 1, 34; ∞ minae, (Uveir), Tac. Hist. 1, 18; — compar. v. superl. f. nedsn.; — 11) „fig.“: A) himmelsk el. guddommelig; — ∞ numen: Guddommen, Catull., v. A.; ∞ stirps. (nedstammende fra Gudene, Ovid. Met. 1, 760; men ibd. 15, 630) ∞ auxilium, (Gudernes Bistand); figel. ∞ dona, (deres Gaver), id.; — ogf. abs ol.; coelitantes supra atque coelestia, Cic. Acad. 2, 41; figel. cognitione coelestium el. mortalium (ins ruere), Quintil.; — men in compar.: nihil coelestius, Senec. Ep. 6; — 2) subst. coelestes: de Himmelske, Guderne; vid. Cic. Leg. 2, 8, ex XII Tabb.; — in coelestium concilio collocare, Cic. Off. 3, 5; cf. Liv. 1, 16; men bis sex coelestes, Ovid. Met. 6, 72; coelestium templa, Lucr.; — b) field. in sing.; Quicumque dedit formam coelestis avarae, Tibull. 2, 4, 35; — B) himmelsk el. guddommelig, d. e. fortræffelig el. ypperlig i sit Slags; — ∞ divinasque legiones etc, Cic. Phil. 5, 11; — oftest som hørende Epilbet til høje Personer og deres Egenheder: — coelestis in dicendo vir (Cicero), Quintil.; coelestissimum os (Ciceronis), Vell. 2, 66; cf. ibd. 2, 3, oftere, ogf. Hor. Od. 4, 2, 18; — not.: coelestum, f. coelestium, Virg., v. A.; abl.: coeleste, f. coelesti, Ovid.

coeliacus, 3, *κοιλιακός*: hørende til Maven el. til Underlivet, dolor, Cato, medicamenta, Plin.; — b) fig. el. lidende i Underlivet, apes, Varro; — ogf. subst., Plin. 28, 58. — Coelianus, 3, f. ind. Coelius. — coeliceola, (cael.), ae, m., [coelum, colo]; 1) en Himmelsbeboer; fædd. in pl. v. „poet.“, f. Gudene; vid. Virg. Aen. 2, 611, v. ibd. 6, 554, oftere; — b) ogf. adj.; coelicolis immota procis, Val. Fl.; — 11) som tilbeder Himmelen, Cod. Just.; — not.: gen.

coelicolium, Virg. — Coelicolus, f. und. Coelicolus. — coelicus, (cael.), 3, [coelum]. himmelft; cf. „overf. e.“: coelica tecta, (i. e. magnifica), Stat. Silv. 2.3. coelifer, (cael.), a, um, [coelum, fero]: som bærer Himmelen, (Epithet til Atlas), Virg. Aen. 6, 797; men Senec. Herc. Fur. 528: ∞ manus (Herculis). — coelificus, (cael.), 3, [coelum, fluo]: som flyder ned fra Himmelen, fontes, Paul. Nol. — coeligenus, 3, [coelum, gigno]: ført el. avlet el. opstaaen i el. paa Himmelen, Victoria et Venus. Varr., stellae, Appul. — Coelimumontium, (Cael.), i, n., [Coelius, mons]: den omkring den coeliste Høi liggende anden Region i Rom, P. Vict. de Regg. Urbis Romae; — b) cf. Coelimumontanus, (Cael.), 3: hørende til el. benævnt beretter, porta, Cic. Pis. 23. — Coeligus, (Cael.), i, m., demin. af 2. Coelius: en Del af den coeliste Høi, Varr. L. L. 5, 8; — heder Coeliculus, Pseud.-Cic. Harusp. 15. — coelioticus, 3, ζοιλιωτικός: maverfende, medicamenta, Coel. Aur. — coelipotens, (cael.), tis, adj., [coelum]: mægtig i Himmelen; ∞ dii, Plaut. Pers. 5, 1.3. — coelitus, (cael.), adv. [coelum]: fra Himmelen; ignis coelitus lapsus, Amm.; — ogf. „overf.“: fra Guddehimmelen, Appul.

1. Coelius, (cael.), Coelia: romersk Slægt; og Personnavn, hvoraf her mærkes: 1) M. Coelius Rufus, vid. Cic. Or. p. Coelio; — hans Brevet til Cicero bæres Cic. Fam. 8; — b) cf. Coelianus, 3, orationes, Tac. Orat. 21; — 2) L. Coelius Antipater: Historiker og Retslærd paa Græcernes Tid; vid. Cic. Brut. 26. efter; — b) cf. Coelianus, 3; hvs. absol. Coeliana, (sc. scripta), Cic. Att. 13, 8; — 3) Coelius Aurelianus: Væge i d. tredje år. Naarb. — 2. Coelius, (Cael.), mons: den coeliste Høi i Rom, (hødt. Lateranheien); vid. Varr. L. L. 5, 8, hvorefter den skal være benævnt efter Etruriens Coeles Vibenna, hødt. Krigere ibd. hede Coeliani. — coelo, are, f. und. caelo.

coelum, i, n., [rimel. best. m. ζῆλος, d. e. hul, hvalbet; men stives ogf. caelum m. Høien paa caelare, el. paa carrulus, vid. Freund.], (færel. coelus, i, m., Enn. ap. Non., Lucr., „pect.“ ogf. in pl.: coeli, orum, m., Lucr.); — 1) „egenl.“; A) „alm.“: Himmelen; vid. Ovid Met. 1, 5; men in a tisono coeli clupeo, Enn. ap. Varr.; summus ille coelitelis cursus, Cic. d. Rep. 6, 18; — coelos omnes convertere, etc., Lucr. 2, 1047; cf. Hor. Epod. 5, in.; — fulmina jaci de coelo, Liv.; de coelo tangi, (traffet af Lynet), id., Virg. o. Al.; cf. Cic. Div. 1, 10: e coelo ictus: — bb) heril fan mærkes: a) af Augursproget: de coelo servare, (iagttage Tegne og Varisler paa Himmelen), Cic. Att. 1, 3; de coelo fieri (multa): at mange Varisler bæres el. bidræ fra Luften), id. Div. 1, 42; — b) som Dretsproq: quid si nunc coelum ruat, (om en utidig Frygt), Ter. Heaut. 4, 3, 41; toto coelo errare, (fælle himmelsket), Macrob.; f. ogf. Virg. Ecl. 3, 105; — B) „bef.“ o. „meton.“: a) Himmelen el. Himmelsfreg; vid. Liv. 5, 51, o. Hor. Ep. 1, 11, 27; — ogf. Synstredsen el. Serigenten, Cic. d. Or. 1, 39; — b) den ∞ omgivende Løst, Atmosfæren, el. Temperaturen, el. Veiriget; — vid. Cic. Tusc. 1, 19, o. id. Div. 1, 57; coeli temperatio, id., intemperies, Liv., gravitas, Cic., varietas et mutatio, Colum.; — coelum tenue, salubre, Cic., palustre, Liv., foedum imbribus et nebulis, Tac., serenum, Virg., Itatum, Hor.; cf. id. Ep. 1, 15, in.; — c) alene held. om en vis Tid paa Dagen; albente coelo, (i Lydnigen), Sisenn. ap. Quin. el. Cf. Nep. Pelop. 2; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) om en betydelig Høide; — mons e mediis arenis in coelum attollitur, Plin. 5, 1; cf. Virg. Aen. 4, 89; men ibd. 6, 897: fa sa ad coelum mitant insomnia Manes, (op til Oververdenen el. op paa Jerden); — b) en Hvalv; ∞ camerae, (den indre Side af en Hvalv), Vitruv. 7, 3; men ∞ capitis, Plin. 11, 49; — B) ligesom „ment.“ o. „alleg.“,

(navnl. med Høien paa en bei Grad af Berømmelse el. Lykke el. Belysning), mærkes Udtrykene: in coelum ferre, (efløste til Ætherne), Cic. Phil. 4, 3, o. Hor. Ep. 1, 10, 9; figel. exequiare aliquem coelo, Lucr. 1, 80; Coelo Musa beat, Hor. Od. 1, 8, 30; — men ogf. omvendt; aliquem de coelo detrudere, (berøve nogen hans store Berømmelse), Cic. Phil. 2, 42; — si etc., in coelo sum, (da er jeg lykkelig), id. Att. 2, 9; cf. coelum attingere, ibd. 2, 1. e. coelum accipere, Ovid. Met. 11, 841; — III) mytisk og personificeret er Coelus: Son af Aether og af Dies, Cic. N. D. 3, 17, ogf. fader til Saturnus, Enn. ap. Non.; cf. Cic. l. c. 23, o. Serv. ad Virg. Aen. 1, 297. — Coelus o. coelus, i, f. und. frage.

coemendatus, 3, [emendo]: tillige forbedret el. rettet, Arnob. — coemētērīum, i, n., κοιμητήριον, (Sovested); cf. eccl.: Begrave stedsplads el. Kirkegaard, Tertull. — coēmo, emi, eum, 3, v. a.: at fiabe sammen, at opbyde; ∞ multa ... quae etc., Ter. Ad. 2, 27; cf. Caes. B. G. 1, 3, o. Al.; coemptarium rerum pretia, Suet. Ner. 5.

coemptio, onis, f., [coēmo]; i Retsproget: etslags igtænnem fingeret Kjøb og Salg bestaaende iermelt Ugeftab; vid. Cic. Mur. 12, o. id. d. Or. 1, 56; cf. — coemptiōnālis, e: hørende til el. benævnt efter Ugeftabshandelen coemptio; — ∞ senex, Plaut. Bacch. 4, 9, 52, (gammel daarlige Mand, som later sig bruge ved denne Handel); cf. Curio ap. Cic. Fam. 9, 27, (ogf. Cic. Mur. 12); o. — coemptiōnātor, oris, m.: som indgaar Ugeftabshandelen coemptio, Dig. — coemptor, oris, m.: som kjober sammen el. opbyder; cf. „overf.“; ∞ testium, Appul. — coemptus, 3: partic. af coēno.

coena, (caena, cena), ae, f., δειπν, (i. e. epulum): Romernes daglige Hovedmaaltid, ved den 9de Time, (el. Al. 3 Efterm.; vid. Cic. Fam. 9, 26); — cf. „alm.“: Maaltid, Gæstebud; — coenam curare, coquere, Plaut., apparare, Ter.; coenam praebere tribus ferculis, Suet. Aug. 71; ad coenam invitare, Cic., vocare, id., Hor.; figel. coenam dare alicui, Cic.; ogf. adhibere aliquem coenae, Quintil., Suet.; — men condicere alicui coenam, (indbyde sig til Gæst hos nogen), id. Tib. 12; itare ad coenas, ogf. coenas obire, (gite at spise ude), Cic.; promittere ad coenam, Plin. Ep. 1, 15; — inter coenam, Cic., o. Al., ogf. super coenam, Suet., (under Maaltidet); — som Dretspreg figes: coena comesa venire, (komme for sildest); Varr.; — II) „meton.“: A) den fæstlige Anreining el. Omgang af Retter; — ∞ prima, altera, tertia, Martial 11, 31; — b) Spisefeststæbet; — ingens coena sedet, Juvenal. 2, 120; — C) Spisefærestet; — quam coenam appellavit ille nidum, Plin. 12, 5.

coenaculārius, 3: hørende til coenacula el. Føststamrene; men alene subst.: 1) coenaculārius, i, m.: som udsier Føstsvareiser, Dig.; — 2) coenaculāria, ae, f., (-c. ais); hvs. ∞ exercere, (den Haandtering, at udsie Føststamre), ibd.; af — coenaculum, (caen. cen.), i, m., [coena]; oprf.: det i Julest øvre Etage værende Spisefærest; cf. fædv. den øvre Etage el. det øvre Stokværk, (superior pars domus, vid. Varr. L. L. 5, 33, ogf. Cic. Agr. 2, 35, o. Suet. Aug. 15); — cf. fædv. Føstsvareise el. Dagtaamer, navnl. ogf. som Volsig for den ringere Klasse; vid. Liv. 3, 11, o. Hor. Ep. 1, 1, 91, ogf. Juvenal. 10, 18, o. Al.; — not.: comiser Zuppiteris Plaut. Amph. 3, 1, 3: In superiore qui habito coenaculo; cf. ∞ maxima coeli, Enn. ap. Tertull.

coenaticus, 3: hørende til Maaltidet; vid. Plaut. Capt. 3, 1, 36, (hvor ∞ spes, f. coenandi spes); — fild. ogf. subst., coenaticum, i, n.: Rømpenge, Cod. Just.; — coenatio, onis, f.; oprf.: Spisning el. at spise; men fædv. „meton.“: Spisefærest el. Spisestue, Plin. Ep. 2, 17, Senec.,

Sueton., v. A.; — *df. demin. coenatiuncula*, ac, f.: *liden Epistefine*, Plin. Ep. 4, 30; — *coenatorius*, 3: *forente til Maaltidet, vestis, Capitolin.*; — *offere absol.*, coenatoria, orum, n.: *Epistefiner el. Veretaster, Petron., Martial., Dig.*; — [*coeno*]. — *coenatio*, ire, v. n., [*desid. af coeno*]: *vilde gierne have et Maaltid Med, Martial. 11, 77.* — *coenatus*, 3, f. und. *coeno*.

coenito, are, v. n., frequ. *af coeno*: *spiser oftere el. pleser at spise*, (navnl. paa visse Steder); — *foris*, Cic., *apud aliquem*, id.; *solus coenitabat*, Suet. Aug. 76; *men in publico*, id. Ner. 27; — *egf. pass. imperson.*; *ut patentibus januis coenitaretur*, Macrobr.

coeno, (caen., cen.), avi (o. atus sum), atum, 1, v. n. o. a., [*coena*]; 1) *form v. neutr.*: *spiser, holder Maaltid*; — *lepidi nitideque*, Plaut., *apud aliquem*, Cic., *cum aliquo*, Hor., Suet.; *men Hor. Sat. 2, 8, 18*: *queis (f. quibus) coenantibus mna*; — *bb) heril marces*; a) *pass. imperson.*; *neque umquam sine aliqua lectione apud cum coenatum est*, Nep. Att. 14; *cf. Liv. 2, 4*; — *b) partic. perf. depon.*: *coenatus*, 3: *form har spist*; *coenatus*, ut *pransus*, ut *potus*, ut *lotus*, id est, *confecta coena*, Varr.; *cf. Cic. Deiot. 7, v. Hor. Sat. 1, 10, 61*; — *II) form v. act.*: *spiser el. fertarer*; — *aves*, Hor., *olus*, id., *pulmenta*, id., *patinas omasi*, id. Ep. 1, 15, 31; *cf. Juvenal. 1, 95*; *men in summis rerum naturae opes*, (*tilsatte dem paa laette Episer*), Plin. 10, 72; — *bb) df. egf. comiss "overf."*; a) *om Eten*: *tuas centum coenatas noctes*, (*form du har giennemsmasket*), Plaut. Truc. 2, 2, 21; — *b) liget.*: *coenabis hodie* ... *magnum malum*, id. As. 5, 2, 16; — *men poet. ap. Suet. Aug. 70*: *in rem aliquam*, (*ved Tasselet at fereville neget*).

coenobita, ae, m.: *Klosterbroder el. Munk*, Hieronym.; *af coenobium*, i, n., *κοινοβιον*; *et Kloster*, Hieronym. — *coenositas*, atis, f.: *Smudsfighed*; *df. in pl. o. "ethisk"*: *Vaster og Lyder*, Fulgent.; *af coenositus*, 3, [*coenum*]: *sult af Etern el. Urenhed*; *in gurgis*, (i. e. *Styx*), Juvenal.; *compar. in liquor*, Solin. — *coenula*, ae, f., *demin. af coena*: *liden Maaltid el. Tractement*, Cic. Tusc. 5, 32, Suet., Martial.

coenulentus, 3: *smudfig, pedes*, Tertull.; *af coenum*, (caen.), i, n., [*best. m. inus. cuire, i. e. stercus facere, hvf. cunae o. iniquo*]: *Smuds el. Etern*, neml. m. *Bibegr. af det Veste el. Stinfende*; *vid. Lucr. 6, 977*, Virg. Ge. 4, 49, o. Cic. Tusc. 4, 24; — *Pulebrum ornatum turpes mores pejus coeno collinunt*, Plaut.; — *cloacatum*, Colum.; — *II) "overf."* o. "alleg.": *Smudfighed el. smudfig Ringhed*; *vid. Lucr. 3, 77*; *men Liv. 10, 15*: *ut ex coeno plebejo extraheret consulatum*; *egf. form Skaldjord*, Plaut., Cic.

coëo, ivi o ii, itum, ire, v. n. o. a.; (*om German conire*, f. Quintil. 1, 6, 17); 1) *"egenl."* o. *oprkl.*: *at gaæ el. forme el. træffe sammen*, at *forfæmle sig*; — *absol.*, el. *m. ad*, el. *m. in c. acc.*, *field. m. in c. abl.*, etc.; — *ad solitum coire locum*, Ovid. Met. 4, 83; *coimus in porticum Liviae*, (*vi samles el. mødes der*), *quum etc.*, Plin. Ep. 1, 5; *cf. Tac. Ann. 4, 69*; *men Pharsaliam coeunt*, Catull. 64, 37; *men Hor. A.P. 207*: *quo (f. in quem locum) coibat (populus etc.)*; — *in cuius (dei) templo coiretur*, Suet. Aug. 35; *men Ovid. Fast. 3, 753*: *Millia ciabronum coeunt etc.*; *men "poet."* Prop. 3, 13, 8: *Vix meminisse nobis verba coisse decem*, (*at de ere versted imellem os*); — *b) "poet."* *egf. om et fiendligt Sammenhed*; *vid. Virg. Aen. 12, 709*, o. id. Ge. 4, 73; — *II) "fig."*; *A) "overf."*: *at forme sammen el. samles el. forenes el. forbindes ligesom til et eneste Legeme el. til et Felt*; — *liget. absol.*, el. *m. in*, etc.; *men egf. m. eum*, *egf. c. dat.*; — *I) om levende Væsener*; — *ut vaga illa multitudo coiret in populos*,

Quintil.; — *navnl. egf. i Krigsforøget*: *at samle sig til Angreb el. Forsvar*; *vid. Liv. 2, 50*, id. 6, 3, o. Caes. B. C. 1, 75; — *men "poet."*: *ut coeat par jungaturque pari*, Hor. Ep. 1, 5, 25; — *bef. egf. om Kionenes legemlige Smagning*, Ovid., Senec., o. A.; *egf. om Dyrenes Varring*, Ovid., Colum.; — *2) liget. om Ting eg om Væbger*; *vid. Lucr. 1, 838*, o. id. 5, 661; — *egf. om tvende Legemers Forvæbning til eet*; *vid. Ovid. Met. 4, 377*; *cf. ibd. 2, 670*: *Tum digiti coeunt*, (*voxe sammen*); *men ibd. 7, 179*, *om Maanen*: *ut cornua tota coirent*; *cf. Virg. Aen. 11, 860*; — *fremdeles om sigende Legemer*; *lac coit*, (*løber sammen*), Varr.; *cf. Plin. 33, 51*; — *in ad sanum*, (*om Saar*) at *lægges*, Prop., Ovid.; *egf. in ad cicatricem*, Veget.; *hv. "alleg."*, Hor. Ep. 1, 3, 23; — *b) perfectum quiddam fieri*, *quum omnia coeunt*, etc., Quintil. 11, 3, 9; *quae littera cum quaque optime coeat*, id. 9, 4, 91; *cf. Hor. A.P. 12*: *u placidis coeant immitia*; — *B) "ment."* o. "ethisk"; 1) *at forme overens el. at træffe en Vistale derom*, m. *figl. ut, Ter. Eun. 3, 4, in.* (Donat.); *egf. ab sol.*, Nep. Pelop. 2; *men id. Att. 8*: *in cum aliquo de aliqua re*; *men Tac. Ann. 12, 47*: *quotiens in societatem coeant (reges)*; — *2) df. act.*: *in societatem* (*cum aliquo*, el. *absol.*), Cic. Phil. 2, 10, Nep. Con. 2; *egf. in societatem sceleris*, Cic. R. Am. 31; *in societatem de municipis fortunis*, ibd. 31; — *b) df. pass.*: *societas coitur*, ibd. 7; *si unius rei societas coita sit*, Dig.

coepio, coepi, coeptum, 3, v. a. o. n.; (*in temp. praess. o. fut. ind. alene foret.*); [*etr. af co- f. con- o. apio f. apo, hvf. aptus etc.*]; *oprkl.*: *ligesom at tage fat derpaa el. at angribe (Sagen) fra flere Sider*; *df. sæv.*: *at begynde el. foretage*; — *I) form v. act.*; *A) in temp. praess.*, (f. *overf.*); — *Lubido extemplo coepere est convivium*, Plaut. Pers. 1, 3, 41; *Ubi nihil habeat, alium quaestum coepiat*, id. Truc. 2, 1, 23; *prius quam ille quicquam coeperet*, Ter. Ad. 3, 3, 43, (Prisc.; al. *coeperit*); — *B) in temp. perf.*; 1) *act.*: a) *c. inf. act.*; *vid. Ovid. A. A. 1, 615*; *cf. Lucr. 4, 532*; *men Cic. Verr. 5, 10*: *quum autem ver esse coeperat*, etc.; — *egf. c. inf. pass.*; *postquam pugni coepit*, Nep. Epam. 10; *cf. Sall. Cat. 51*, Lucr. 2, 614, Hor. A. P. 21, *estere*, o. A.; — *b) c. acc.*; *vid. Sil. 15, 429*; *offere c. acc. pronom.*; *vid. Ter. Eun. 4, 7, 30*; *quae coeperamus*, Quintil. 6, proem.; — *derind in pass.*: *bellum coeptum est*, Liv. 30, 30, *cf. id. 28, 14*; — *egf. er at hidsere Suet. Calig. 46*: *quidam coepturus esset*; — *c) men egf. ofte absol.*, (*hv. neml. inf. el. acc. obj. let suppleres af Sammenhængen*); — *vid. Ovid. Met. 9, 619*, o. Hor. Ep. 1, 2, 40; *men Quintil. 8, 6, 59*: *ut, quo ex genere coeperis translationis, hoc desinas*; *men id. 10, 1, 46*: *ut etc.*, *ita nos rite coepturi ab Homero videmur*; — *navnl. falder inf. dicere saalestes ud efter coepi*; *tum ... ita coepit*: *numquam mihi etc.*, Liv. 28, 27; *cf. Virg. Aen. 1, 521*, Phaedr. 4, 23, o. A.; — *2) pass.*; *aa) form v. fin. c. inf. pass.*; — *quoniam de republica consuli coepti sumus*, Cic. Div. 2, 2; *cf. id. d. Or. 1, 37*, Nep. Timoth. 3, o. Caes. B. G. 1, 47; — *bb) partic. coeptus*, 3: *begyndt el. foretaget*; *jussis Carmina coepta tuis*, Virg. Ecl. 8, 12; — *in bellum*, id., *iter*, Ovid.; *in arma*, Tac.; *in luce*, (i Dagningen), id.; *in hieme*, id.; — *b) df. subst. coeptum*, i, n.: *det begyndte Værk el. Forretagende, den giorte Begyndelse*, odt.; — *Nec taedia coepti ulla mei capiam*, Ovid. Met. 9, 616; *ne audaci coepto deessent*, Liv. 42, 5; *liget. in pl.*; *in audacia el. immania*, Virg.; *egf. forhindes*; *bene coepta*, Vell.; *temere coepta*, Liv.; — *II) form v. neutr.*: *at begynde*, *at tage sin Begyndelse*; — *ubi dies coepit*, Sall.; *cf. id. Jug. 33 o. 62*; *liget. Liv. 2, 6*; *liget. vere coepturus*, (imod Jeraaret), Plin.; *quando coeperit haec ars*, Quintil.; — *egf. m. ab o. ex*; *a quo jurgium coepit*, id.; *cf. Tac. Hist. 2, 47*; *quibus*,

uti mihi, ex virtute nobilitas coepit, Sall. Jug. 85; cf. Tac. Ann. 15, 54 v. 68. — co.ēpiscopus, i, m.: en Medbillop, Hieronym.

coepio, avi, atum, 1, v. n. o. a., intens. af coepio; ostendit „pect.“; 1) som v. act.: begynder iverigen derpaa; egf. „alm.“: foretager el. begynder; a) c. inf.; — vid. Lucr. 1, 268, v. Tac. Hist. 2, 29, egf. Cic. Fin. 5, 9; — b) c. acc.: ∞ seditionem, Tac.; cf. id. Hist. 3, 73; — d) part. pass.: coeptus, 3; patres coeptam libertatem ∞ omisere, ibid. 4, 44; — 11) som v. neutr.: at begynde, d. c. at tage sin Begyndelse; — is ∞ coeptantem quum maxime conjuratorem disceit, Tac. Ann. 4, 26; coeptante nocte, Amm.; cf. Solm. I.

coepus, i, o. 1. coeptus, 3, f. und. coepio. — 2. coeptus, us, m., [coepio]: den gierte Begyndelse, det begyndte Værk, et foretagende; in plur., Cic. Fin. 4, 15: primos suos quasi coeptus etc.; ligel. in pl., Stat.: coepulōnis, i, m., [co- el. con-, epulo]: Mædspiser, Plaut. Pers. 1, 3, 20.

coerator, f. und. eurator. — coēreco, eui, citum, 2, v. a., [co- el. con-, arceo]; 1) „egent.“; A) „alm.“: indeskulter el. indstranker fra flere Sider holder sammen el. begrænser, (tilsels ogf. m. Biegr. af Vang); — villa coērect capillos, Ovid.; cf. Hor. Od. 2, 19, 19, o. Lucr. 3, 397, f. egf. Cic. N. D. 2, 22 v. 49; men Liv. 11, 31: nullis coērcitus ripis (amnis); cf. Cic. Top. 9; — ∞ animalia, Plin., hostem operibus, vid. Liv. 5, 5; cf. Virg. Aen. 6, 439, o. ib. 9, 27; — b) „bef.“ ∞ vitum (amputando el. falce: bestare), vid. Cic. d. Senect. 15, o. Colum.; ligel. ∞ sacrum (lucum), Cato; — 11) „fig.“; A) navn. om foredragets Strøm: at begrænde el. indstranke; — vid. Cic. Brut. 91; ligel. ∞ exsultantia, Quintil. 10, 4, in.; men Ovid. Pont. 4, 8, 73: ∞ verba numeris, (bringe dem i Mætrum); — B) om Lidenskaber og Handlinger: at holde i Tømme el. i Ase, at betvinge el. tuge el. straffe: ∞ cupiditates, Cic., Quintil.; ∞ deliciae supplicis, Hor. Sat. 1, 3, 79; cf. Cic. Fin. 2, 22; — ∞ omnibus modis socios et cives, Sall. Cat. 29; cf. id. Jug. 91; men Liv. 36, 24: miles coērcitus etc., (som afholdes fra Flyndring); — cf. Cic. Off. 3, 5, Hor. Sat. 1, 3, 134, v. A.

*coērcitio, onis, f.: Begrændelse; men sædv. „fig.“; 1) Indstrankning, Tugtelse, Afstraffelse; vid. Liv. 4, 53; ∞ capitalis, (Ridsstraf), Dig.; — 2) Ret til at straffe el. indstranke; ∞ popinarum, Suet.; ∞ in histrionibus, id.; v. — coērcitor, oris, m.: som haandhæver el. holder i Orden; ∞ disciplinae militaris, Eutrop. 7, 20; — [coēreco]. — coērcitus, 3: part. af coēreco. — coero, are, f. und. euro. — co.erro, are, v. n.: tilfammen at slætte el. drage omkring, Dig. — coeruleus, 3, f. und. coeruleus. coetus, us, m., f. und. 2. coitus. — Coeus, (disyll. Coe.us), i, m., Κόως: en af Titanerne, fader til Iatona, Virg. Ge. 1, 279 (Serv.), Ovid., v. A. — co.exercitus, 3, adj. part.: som indvædes (ogudeves) tilfammen el. forbrindelse; vid. Quintil. 2, 17, 41: artem consistantem ex perceptionibus consentientibus et coexercitatis etc.

*cogitābilis, e: tanfelig; vid. Senec. Ep. 58; — cogitābundus, 3: eftertænkende, tanfule, Appul.; — cogitāmen, inis, n.: Tanfen, Tertull.; v. — cogitāte, adv.: med moderat Overlæg, betænksomt, smigende, trattare rem suam, Plaut.; cf. Cic. Arch. 8: accurate cogitateque scribere; — [cogito].

cogitatio, onis, f., [cogito]; 1) „abstr.“: Tænkningen el. Tanfen, Eftertanke el. Betænkning; vid. Cic. Off. 1, 44: speciem dei percipi cogitatione, non sensu, id. N. D. 1, 37; cf. id. d. Or. 1, 33, o. ibid. 3, 5; ∞ tacita, Quintil., provisa et formata, id.; cf. Tac. Germ. 22; — b) ogf. Tænkervnen el. Tænkraften; vid. Cic. Leg. 1, 7; cf. id. N. D. 2, 7, o. id. Verr. 2, 54; — 11) „coner.“: den paa en Gienstand henvendte

Tænke el. Betænkning, Foretænkning el. Mæning, Beslutning el. Plan; — versantur in animo meo multae et graves cogitationes, Cic. Agr. 2, 2; cf. id. Off. 2, 1; men id. Phil. 12, 2: posteriores cogitationes, (ut ajunt), sapientiores solent esse; men Caes. ap. Cic. Att. 9, 7: de his rebus, rogo vos, ut cogitationem suspiciatis; men Tac. Hist. 1, 7: cogitatione rerum magnarum abstinuisse, cf. id. Ann. 15, 51, v. Cic. Mil. 29.

cogitātorium, i, n.: Tanfens el. Tænkningens saa at sige Værksted, Tertull.; af — 1. cogitatus, 3, f. und. cogito; byer ogf. neutr. subst. cogitatum, i. — 2. cogitatus, us, m., [cogito]: Tænkningen el. Tanfen, (men alene Senec. Ep. 11, v. eedl.).

cogito, avi, atum, 1, v. a., [etr. af co- el. con-, o. azito]; eyrel.: 1) anden at behandle fra alle Sider; vid. Plaut. Mil. gl. 2, 2, 46; d) „alm.“: giennemtanke, betænke el. overlægge omhyggeligt; — sædv. c. acc., el. m. de, el. m. relat., osv.; ogf. undert. m. tilføiet: mecum, (høst el. ved mig selv), Ter., el. cum animo, id., Cic., el. in animo, Ter., ogf. toto animo, Cic. Fam. 1, 7; — coepi egomet mecum ∞ Aliam rem ex alia cogitare, etc., Ter. Eun. 4, 2, 3; quum ∞ animus res cogitet omnes, Lucr.; quid aiam, cogito, Ter.; — si nihil ∞ spe atque animo de se et gloria sua cogitasset (Marinus), Cic. Rab. perd. 10; men id. Att. 9, 6: ad hanc igitur cogita vel potius excogita; — fersl. ogf. c. inf., aedificare diu cogitare ∞ oportet, Cato; ogf. undert. absol. m. figd. or. dir.; si cogitabam: Hic etc., Ter. Andr. 1, 1, 83; — b) af part. cogitatus, 3, er subst. neutr. cogitatum, i: Tænke el. Vaaund, edl.; vid. Nep. Dat. 6; — sædv. in pl.; cogitata proloqui, Ter.; ligel. ∞ mentis eloqui, Cic.; ∞ sapientum, id.; — 11) „bef.“ ogf.; A) ∞ in el. adversus aliquem el. de aliquo, m. adverb.: at være saa el. saa indet el. stemt imod nogen; vid. Anton. ap. Cic. Att. 14, 13, A, v. Suet. Caes. 75; cf. Nep. Hannib. 2; — B) med Genfyn paa en forehavende Handling el. Beslutning: at have i Sindet, at tænke el. pønske derpaa, at agte el. ville el. beslutte; a) c. inf.; quid facere cogitas? Ter.; Antium ∞ me recipere cogito, Cic. Att. 2, 9; cf. Hor. Ep. 1, 2, 50, v. id. A. P. 144; — ligel. elliptisk (el. m. indfaldet inf.): in Pompejanum cogitabam (se. ire), Cic.; — b) c. acc.; ∞ proseriptiones et dictaturas, Cic. Cat. 2, 9; cf. Tac. Ann. 4, 28; men cogitatum facinus, Suet. Tib. 19; — „pect.“ ogf.; quid ∞ Scythas cogitet, (hvad han har for Planer), Hor. Od. 2, 11, 2; ligel. „pect.“ om den personificerede Auster el. Sydvind, Virg. Ge. 1, 462; — c) m. de; ∞ de reddenda republica, Suet. Aug. 28; cf. id. Caes. 9, vstere.

cognatio, onis, f., [cognatus]; 1) „egent.“: Slægtstaf el. Blodsforvandling; — cognatione attingere aliquem, Cic.; ∞ ampleximā vir, id.; men id. Fin. 5, 9: cognatione patruelis, amore germanus; cf. Nep. praefat.; — b) ogf. om Dyr og Væxter: Slægtstaf; ∞ caprarum, Plin., equorum, id., arborum, id.; ∞ papyri cum calamis, id.; — B) „mcten.“: Slægtstaf, d. c. Slægtninger; — vid. Cic. frgm. ap. Quintil. 8, 3, 21; cf. Plin. 35, 36 v. 40; — 11) „fig.“: Forbindelse el. Lighed el. Overensstemmelse, studiorum et artium, Cic.; cf. id. Arch. 1, egf. id. N. D. 3, 11; men Quintil. 1, 4, 12: quae cum quibus cognatio; cf. Cic. Orat. 56. cognatus, 3, [co- el. con-, natus, nascor]; 1) „egent.“: ved Rødselen forbunden dermed el. med hinanden, beslaget el. blodsforvant; — d) som subst. cognatus, cognata: Slægtning (fra faderens el. Moderens Side; derim. aznatus, alene fra faderens); — tot propinqui cognatiue etc., Cic. R. Am. 34; hic est cognatus vester, Plaut. Poen. 5, 4, 86; — egf. c. dat.: is mihi cognatus fuit, Ter.; ligel. esse hanc sibi cognatam, id.; men Plaut. Poen. prol.: suam sibi cognatam (perit); — b) ogf. om Dyr og om Planter;

genus ossifragae ... educant cum suis, Plin. 10, 4: ~ arbores, id. 16, 16; — b) overf.; a) poet. om de en Slægtning tilberende Gienstande: — ~ rogi, (i. e. propinquorum), Prop. 3, 5, 25; liget. ~ urbes. (hvis Jndraanere netfa: me fra de samme Jersfæder), Virg. Aen. 3, 50; men ~ acies (Caesaris et Pompeji, i. e. generi et socieri), Lucan. 1, 4; liget. ~ pectora, Ovid., corpora, id.; — b) ogs. om Væsenens aantige Jorbtendelse el. Slægtfæb, (sefter Pythagoreerne); — vid. Ovid. Met. 1, 51: cognati ... semina coeli, (cf. C. c. d. Senect. 21, v. 2.); — c) beslaget el. overensstemmende el. forbunden dermed; — nihil tam cognatum mentibus nostris, quam numeri et voces, Cic. d. Or. 3, 51: men ~ vocabula rebus, Hor. Sat. 2, 3, 280; cf. Cic. Univ. 6; — ogs. om den ydre Eghed; ~ gypsum calcis, Plin. 36, 39.

*cognitio, onis, f., [cognosco]; 1) alm.: Læren el. at lære at kende, Erkiende el. Erkiendelse; — cognitio contemplativa naturae, (opp. actio rerum), Cic. Off. 1, 13; men id. Fin. 3, 12: cognitionem habere faciliorem, (være lettere at lære); quae cognitione digna sunt, (det Værdigtige), Quintil.; — bb) df. ogs. a) concret: Kundskab el. Vægerb; — quoniam insitas deorum vel potius innatas cognitiones habemus, Cic. N. D. 1, 7; — b) hvs Ter. ogs. f. agnitio, Gienkiendelse; f. id. Hee. 5, 3, 33; — 11) abf. e. teknisk i Retssproget: retlig Underfølgelse og Kiendelse; — vid. Cic. Verr. 2, 25; ~ patrum, (i. e. ~ senatus), Tac.; ~ magistratum, Suet.; ogs. ~ praetoria, (f. ~ praetoris), Quintil.; — liget. e. gen. obj., der dog oftere omlystes med de; ~ rerum capitalium, Liv. 1, 49, falsi testamenti, Suet.; — ~ de sanosis libellis, Tac. Ann. 1, 72; cf. Suet. Tib. 28; — men Liv. 1, 50: ~ int r. patrem et filium; df. ~ cognitionalis, e, [cognitio]: hørende til en retlig Underøggelse el. Kiendelse; ~ sententiae, Cod. Just.; — df. adv. cognitionaliter: ifølge den retlige Underfølgelse el. Kiendelse, introductus, ibd.

cognitor, oris, m., [cognosco]; 1) i Retssproget: overf.: som har gjort sig noie beficiet med en Retssag: df. som overtager at føre nogens Sag for Retten, Procurator el. Sagfører; vid. Cic. Div. in Caecil. 4, v. id. R. Com. 18; — cognitore fieri pro aliquo, ogs. alieu; vid. id. Verr. 2, 43; cf. Liv. 39, 5, v. Hor. Sat. 2, 5, 38; — df. ogs. fild. overf.: en Vestsyter, Fronto; — b) i d. fild. Retssprog rimel. ogs.: der kender el. paabødder en Retssag, en Demmer, Cod. Theod.; — 11) i Jorremningsproget: der som Vidne erklærer, at han kender den Paagældende; — eivem Romanum, qui cognitores non ius honestos daret, Cic. Verr. 1, 5; cf. ibd. 5, 65: neque semper cum cognitoribus esse possunt.

cognitūra, ae, f., [cognitor]: en Jiftals el. Jnqvistors Embede, Gaj. Instit.; cf. Suet. Vitell. 2: sectionibus et cognitibus etc. — 1. cognitus, 3, hvs. subst. neutr. cognitum, i, f. und. cognosco. — 2. cognitus, us, m., [cognosco]: Kundskab, variorum populorum, (derem), Appul.

cognōbilis, e, [cognosco]: til at kende, forfaaelig, libri, Gell. 20, 5; — compar. ~ cognitio, (at. ibd. — cognōmen, inis, n., [con-, nomen]: Tilnavn el. Familienavn; saal. Cicero, Scipio, Caesar; — ogs. Tilnavn der tilføies Familienavnet; saal. Africanus, Asiaticus; cf. Cic. Off. 3, 31, v. Liv. 2, 33; — cognomen sapientis habere, Cic. Lael. 2; P. Crassus, cum cognomine Dives, tum copiis, Cic. Off. 2, 16; ~ ex vero ductum, Hor. Sat. 2, 2, 66; cf. Cic. Phil. 3, 6; — b) poet. ogs. f. nomen: Navn el. Benavneelse, Prop. 4, 1, 69, Virg. Aen. 3, 163, v. ibd. 8, 48. — cognōmentum, i, n.: Viferum af fragd., Plant. Pseud. 4, 2, 20, poet. ap. Cic. Fin. 2, 5, v. Tac.; — ogs. f. nomen, Tac. Ann. 1, 31, ostere.

cognōminatio, onis, f., [cognomino]; ligesom cognomen: Tilnavn, Afran. ap. Non. — *cognōmi-

nis, e: med samme Navn; — duae germanae meretrices cognomines, Plaut. Barch., in.; cf. Virg. Aen. 6, 383 (Seiv.); — ogs. e. gen. (cf. dat.); Veneti Henetorum cognomines, Plin.; cf. id. 4, 26, v. Vell. 1, 1; v. — cognōmine, (avi), alium, 1, v. a: benævner med et Tilnavn; — quem Phrygium cognominant, Plin.; Augustum cognominatum, Suet. Aug. 7; — b) ubert. ogs. alm.: navner el. falder; Macedonia antea Emathia cognominata est, Justin.; — 2) i Rhetorikere cognominata verba: Synonymerne, Cic. Part. or. 15; — [cognomen].

cognoscens, tis, partic. v. adj. af cognosco; df. — cognoscenter, adv.: kiendelig, tydeligen, Tertull.; — cognosco, ōvi, ūm, 3, v. a., [con-, nosco]; 1) alm.: lærer at kende (igienem Sandferne, el. aantigen), forlemmer, iagttager, erfarer; — df. ogs. in temp. perfekt: kender el. ved; (f. und. nosco); — sætv. e. acc., ogs. m. Object's el. Relativsætning, el. m. de, osv.; — df. A) forlemmer el. bemærker igienem Sandferne; — vid. Lucr. 1, 697; cf. id. 2, 742: ~ corpora tactu, (om den Blinde); doctas cognoscere Athenas, (seef. el. besefge det), Prop. 1, 6, 13; cf. Tac. Ann. 2, 59: antiquitatis cognoscenda (sc. causa) etc.; ~ regiones, Caes.; cf. Virg. Aen. 9, 245; si quando quid ... dignum cognitu etc., Suet. Aug. 43; — casus cognoscere nostros, Virg. Aen. 2, 10, (hvore Jortallingen derem); verum ... miseras cognoscite sociorum, Cic. Verr. 2, 27; — ogs. ~ ab aliquo, (hvore el. erfare af nogen), Caes. B. C. 3, 18, ogs. ex litteris multorum et nunciis, Cic. Fam. 1, 5; per nuncios cognita (deditio), Sall.; — ~ de casu alienius, id., de Marcelli salute, Cic.; — his rebus cognitiss, Caes.; cognito, vivere Ptolemaeum, Liv. 33, 41; — b) ogs. ligesom γινώσκων: at kende, (euphemistisk om legemlig Ungang), Ovid., Tac., v. 2.; — B) aantigen at ferumme el. indse el. lære at kende; — nihil plane cognosci et percipi (posse), Cic. d. Or. 1, 51; vid. Caes. B. G. 1, 19, v. Sall. Jug. 46; men tandem cognosti, qui siem, Ter. And. 3, 4, 7; cf. Sall. Jug. 79; — 11) "bef." ogs.; A) kientes derved, giengkender, (f. d. sætv. agnosco; men filden og oftest "poet."); — video et cognosco signum, Plaut.; cf. Cic. Cat. 3, 5; ~ sua, (verkiendes sin Gienom), Liv. 4, 19; cf. Ter. Eun. 5, 8, 30, v. Ovid. Pont. 2, 105; — B) feger at kende, underføger el. efterføjer; cf. Plant. Pseud. 4, 2, 31: accipe, cognosce signum etc.; df. — 1) i Retssproget: underføger en Retssag, (f. und. cognitio); ~ eausam, Quintil.; men absol. Verres cognoscebat, etc., Cic. Verr. 2, 10; — vitesit m. de; ~ de agro Campano, Cic. Phil. 5, 19, de hereditate, id.; cf. Tac. Ann. 13, 32; liget. ~ super aliqua re, Dig.; — b) df. ogs. overf., navn. om Kunstommette, el. om Publikum som Demmer (over et Theateryhyffe); vid. Ter. Eun. prol., v. id. Hee. prol. 1; — ogs. om Privatforbølte, vid. Ter. Heaut. 2, 1, 6; — 2) i Krigsproget, (recognosceret), udspejter; vid. Caes. B. G. 1, 21; — ogs. menftrer el. efterføer el. eftertaller; cognosce numerum tuorum militum, etc., Cic. Pis. 37; 111) endnu er at bidføre; A) partic. cognoscens, tis, som adj.: fyndig; hvs. Auct. ad Her. 4, 18: cognoscens sui; — B) partic. cognitus, 3, som adj.: kientid el. beficiet; ogs. erkiendt el. prøvet; — ne incognita pro cognitis habeamus, Cic. Off. 1, 6; cf. id. Cluent. 47: nihil eos habuisse cogniti, nihil comperti; — quo sunt cognitoria, Ovid. Trist. 4, 6, 28; Tibi haec fuisse cognitissima, Catull. 4, 14.

cōgo, cōgēgi, cōactum, 3, v. a., [ctr. f. co. ago]; 1) egentl.: A) alm.: driver el. bringer sammen til et Sted; om Ting: at indsamle; om Personer: at samle el. sammenkalde, vbl.; — ~ (oves) into, Plaut., oves stabulis, Virg.; men ~ nubes, ("poet." om Stormen), vid. Lucr. 6, 274 v. o. 461; ~ oleam, (ind-

famle, indbesle), Cato; ligel. ∞ vinum (f. uvas), Plaut.; ∞ pecuniam, (incassere), vid. Ter. Heaut. 1, 1, 94; men ∞ pecuniam a civitatibus statuarum nomine, (udprekse af dem), Cic. Verr. 2, 57; — B) „bef.“ egl. om Mennecker; — ∞ multitudinem hominum ex agris, (sammendræge el. indfatte), vid. Caes. B. G. 1, 4; navnlf. egl. om Sammendragning af Tæpper, vid. Caes. B. C. 1, 15; ∞ exercitum in unum locum, Cic., multitudinem in unum, Sall.; cf. id. Jug. 85; — ligel. om Senatets Sammenfælelse; ad cogendum senatum in curiam redit, Liv. 1, 18; — men „poet.“ om Jøffets Sammenfælelse, Prop. 4, 1, 13; Buccina coehat prisceos ad verba Quirites; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) i Krigsfproget; ∞ agmen: at holde Bagtreppen famlet, at slutte Tæppen; vid. Liv. 34, 28, egl. ibd. 41, 4; — df. „alleg.“; ut nec duces simus, nec agmen ... cogamus, Cic. Att. 15, 13; cf. Senec. Ep. 12; — 2) fammentrænger, in angustum, vid. Ter. Heaut. 4, 2, 2, (hvor dog Udtrykket er allegorif); — df. partic. coactus, 3, om et Etcd: sigefom fammentrængt; vid. Liv. 22, 15; — egl. om anden Jættetrængning; ∞ (oratorum) in semihorae curriculum; vid. Cic. Rab. perd. 2; — 3) gier fast el. tæ; aa) om flytende Sæger; ∞ lac in duritiam, (latte løbe sammen), Plin.; cf. Virg. Ge. 4, 35; — bb) lanæ coactae: Gilt el. vallet Zei, Plin., inc.; — b) df. subst.: coacta, orum, n.: Gilt (til Krigsbrug), Caes. B. C. 3, 44; — 4) techuif; ex duabus syllabis in unam cogere, (sammentræffe dertil), Quintil. 1, 5, 23; men Ovid. Trist. 3, 7, 10; ∞ verba in alternos pedes, (indtvinge dem deri, d. e. fkrive elegifte Vers); — B) „ment.“ o. „ethif“; 1) cogere, f. colligere: at slutte; ex quibus id, quod volumus, efficitur et cogitur, Cic. Leg. 2, 13; cf. id. ad Brut. 2, 7; — 2) driver el. nøder el. tvinger dertil, aliquem ad depugnandum, Nep. Them. 4, aliquem in eam desperationem, ut etc., Suet. Caes. 20; men absol.: coactus legibus etc., Ter. Andr. 1, 4, 41; — bb) df. egl.; a) e. inf.; — num te emere coegit? Cic. Off. 3, 13; cf. Nep. Mil. 7; ligel. in pass., Liv. 45, 41; — b) m. ut; — vi coepi cogere, ut rediret, Ter. Heaut. 2, 2, 26; cf. Cic. d. Or. 3, 3, Hor. Ep. 1, 9, in., o. A.; — c) e. acc. comm. el. pronom., (efter d. udfatne ad); — quod nos jus cogit, id etc., Ter. Ad. 3, 4, 44; cogi aliquid pro potestate etc., vid. Liv. 4, 26; cf. Virg. Aen. 3, 56; dog egl. „poet.“ e. acc. appell., vid. Ovid. A. A. 2, 367; — 4) ∞ omnia, Cic. Leg. 2, 6; (opp. persuadere aliquid); df. in pass.: quod nihil cogitur, Plin. Pan. 6; — III) partic. coactus, 3: tvungen, egl. fom adj.; — coactae lacrimae, Ovid. Met. 6, 628, (fremtvungen el. fumlæte); — men om Persener; tutius imperitare volentibus, quam coactis, Sall. Jug. 109; cf. Tac. Ann. 11, 36; sponte, an coactus etc.

*cōhābitatio, onis, f.: at bce sammen, fælles Bolig, Augustin.; o. — cōhābitator, oris, m.: fom boer sammen med nogen, Augustin.; af — cōhābito, are, v. n.: at bce sammen, Hieronym.

*cōhaerenter, adv.: sammenhængende; df. uafbrutt, uten Dypbeld, dimicare, Flor. 2, 17; o. — cōhaerentia, av, f.: Sammenhæng, Forbindelse; — ∞ mundi, Cic. N. D. 2, 62, regionum, Macrobi.; men ∞ vitae et mortis, Gell.; af — cōhaereo, haesi, haesum, (hvf. cohaesa, fem., f. cohaerens, Gell. 15, 16), 2, v. n.; 1) „egent.“: at hæng sammen; oftere: at hæng sammen dermed el. fast derved; — absol., el. e. abl., el. m. cum, el. e. dat., ofv.; — mundus ita apte cohaeret, ut etc., Cic. Univ. 5; extremo complexu suorum cohaerentes, Quintil. 8, 3, 68; cf. Cic. Top. 18; — egl. om de klæmpende; conferti et quasi cohaerentes, Curt.; — II) „fig.“; A) om Ordene og Tælen; vid. Cic. Orat. 44; vix cohaerebat oratio, id. Coel. 7; oratio sibi non cohaeret, Quintil.; egl. ∞ inter se, Cic. Fin. 5, 27; — B) om Persener; — qui nobis sanguine cohaerent, Quintil.; men Cic. Leg. 1, 8; alia, quibus (abl.)

cohaerent (homines, hvorf de bestaae; neut. i Modfatn. af Anden); — C) om Begreber: at hæng sammen, at have Sammenhæng og Fasthed, at bestaae; — nec enim virtutes sine beata vita cohaerere possunt, nec etc., Cic. Tusc. 5, 28; men Ter. Andr. 2, 2, 21: non cohaerent (sc. haec res); — df. om Persener „alleg.“: nec cohaerere posse propter magnitudinem aegritudinis, (ikke kunne holde sig opreiste), Cic. Tusc. 3, 25.

cōhaeresco, haesi, 3, v. n., ineh. af cohaereo: at hæng fast el. blive hængende derved el. ved hinanden; — atomi cohaerescunt inter se, Cic.; cf. Plin. 20, 64; — egl. „fig.“ om Persener; — quod adeo cohaesistis, ut etc., (at I vare saa noie forbundne), Plin. Ep. 7, 7. — cohaesus, 3, partic. af cohaereo. — cōhēres, edis, comm.: Medarving; — esse coheredem alicui, Cic. Verr. 2, 48; coheredum senior, Hor. Sat. 2, 5, 107; siham nepti coheredem dare, Dig.

cōhibeo, ūi, itum, 2, v. a., [con-, habeo]; 1) „egent.“; A) „alm.“: holder fast sammen, omfatter el. omgiver; — universa natura omnes naturas ipsa cohibet et continet, Cic. N. D. 2, 13; cf. Lucr. 1, 537, o. id. 6, 107; — ∞ crimes nodo, Hor. Od. 3, 14, 22; ∞ brachium toga, Cic. Coel. 5; — ∞ deos parietibus, vid. Tac. Germ. 9; — B) „bef.“ egl. m. Vibege af Standsning af den frie Bevægelse: at holde fast, at anholde el. holde tilbage, at holde indeluttet el. fangen; men oftest „poet.“; — ∞ ventos carcere, egl. ventos in antris, Ovid.; cf. Virg. Aen. 3, 424; men ∞ cervos arem, Hor. Od. 4, 6, 32, („poet.“ af at nedlægge); men Pirithoum cohibent catenae, ibd. 3, 4, 80; egl. i Krigsfproget; vid. Liv. 22, 3, o. Tac. Ann. 1, 56; — II) „fig.“; A) „overf.“: begrænset, indskrænket, altitudinem aedificiorum, Tac. Ann. 15, 43; men ∞ bellum, Liv. 9, 24, (hindre Krigens Udbrud); men Tac. Hist. 1, 11: quae (provinciae) procura oribus cohibentur, (som bekyres af dem); — 2) oftere „ment.“ o. „ethif“; a) at holde tilbage el. i Tæmme, at tæmme el. betvinge; — ∞ furentis impetus etc., Cic. Phil. 3, 2; men ∞ et premere sensus suos, (holde dem tilbage, lægge Stul derpaa), Tac. Ann. 3, 11; — ∞ motus animi perturbatos, Cic. Off. 2, 5; visne tu te cohibere? vid. Serv. Sulp. ap. Cic. Fam. 1, 5; — egl. m. flgd. quominus; vid. Tac. Ann. 2, 21; egl. m. flgd. i inf., Hirt. B. G. 8, 23; — b) ∞ aliquid ab aliquo el. ab aliquo re, (holde borte el. afholde el. afserge derfra); — ∞ assensum a rebus incertis, Cic. N. D. 1, 1; — manus ab alieno, Plaut.; cf. Cic. Manil. 23, o. id. Mil. 28.

*cōhibilis, e: sammenholdt el. sammentrængt; — df. „overf.“: indskrænket el. fort, Gell. 16, 19, 1, inc.; — df. adv. cōhibiliter: forteligen, i al Fortbed, Appul.; o. — cōhibitio, onis, f.: Indskrænkning, Bevægelse, (efterel.); ∞ irae, Lactant., sui, id.; — [cōhibeo],

cōhonesto, avi, atum, 1, v. a.: i Mængde el. tilfammen el. ofte at hære el. ære, exsequias alienus, Cic. Quint. 15; cf. Tac. Ann. 3, 70; f. egl. Cic. Quint. 15, egl. Tac. Ann. 3, 76, egl. Cic. Verr. 2, 69; men Liv. 25, 16: quod unum etc., id cohonestent virtute; — 1) flgd. egl. „overf.“; ∞ defluvia capitis, (rette denne Hæit), Plin. 22, 15.

cōhorresco, horruī, 3, v. n. ineh.: farer sammen, gyser el. baver, navnlf. af Skrak; vid. Cic. d. Rep. 6, 10; cf. id. d. Or. 3, 2, v. August. ap. Suet. Tib. 21.

cohors, e. eors, tis, f., [best. m. *χόρος*, i. e. septum]; 1) „egent.“: en rundtom indhegnet Plads, Indhegning; df. Gaardsrummet; navnlf. egl. Hægaarden; — i denne Bem. findes begge Former hos Varr. o. Colum., den første egl. Ovid. Fast. 4, 704; dog den anden hyppigere, navnlf. hos Martial., Vitruv., o. A.; — II) „meton.“: indeluttet el. afsondret Høb el. Mængde; df. A) „bef.“; a) i Krigsfproget: en vis Tæppeafdeling, en Cohorte, d. e. Tiendelen af en Legion; altsf.: = tres manipuli el. sex centuriae; vid.

Varr. L. L. 5, 16, o. Ge l. 16, 4; — skrives altid i denne Bem. cohors; — f. ogs. Caes. B. G. 3, 1, ostere, o. Sall. Jug. 46, ostere; — cohors praetoria, (Jæstherrens Livvagt el. Livcorps), Caes. B. G. 1, 40, Sall. Cat. 61; — b) i Statsforsøget: det Prætor el. Stattholderen i Provinsens omgivende Følge; heder ogs. ∞ praetoria, Cic. Verr. 1, 14; f. ogs. Catull. 10, 10, o. Hor. Ep. 1, 3, 6, o. ibd. 8, 14, ogs. Tibull. 1, 3, 2; — svarer ogs. under Keiserne til vert: Hofetat el. Stab; vid. Tac. Ann. 6, 9; — B) "alm." ogs. enhver Fob el. Sværm el. Mængde, et Følge, osv.; (sest "poet." o. i efteraug. Prefa); — ∞ Gigantum, Hor. Od. 2, 19, 22; cf. Virg. Aen. 10, 328, Hor. Epod. 16, 60, o. Ovid. Met. 11, 89; f. ogs. ovenf. Tac. l. c., o. Suet. Calig. 19, ostere; — ∞ cauum, Plin.; ∞ febrium, Hor. Od. 1, 3, 31.

cōhortālinus, (cohortinus, Paul. Nol. 3: horende til den keiserlige Livvagt, militia, Cod. Theod.; af — cōhortālis, c, [cohors]: 1) horende til Rægaarden el. Hensagaarden, oves, Colum., pullus, Cels., officina, Colum.; — 2) horende til d. keiserlige Livvagt, officium, Cod. Theod., conditio, ibd.

cōhortātiō, onis, f., [cohortor]: formaning, Dyrmintring, Tilskyndelse, militum (til dem), Nep., iudicium, Cic.; men cohortationibus ducis, (af Hærføreren), Tac. Ann. 14, 30; ligel. ∞ tua, (af dig), Cic. Att. 16, 13; cf. id. d. Or. 1, 47; — df. demin. cohortatiuncula, æ, f.: fert formaning, Ambros. — cōhorti-cūla, æ, f., demin. af cohors: liden el. svag Cohorte el. Batalion, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6.

cōhorto, (avi), atum, l, v. a.; forcl. Biform af figd., Quadrig. ap. Non.; df. in pass.: exercitum ... cohortatum eduxit foras etc., Cato ap. Gell. 15, 13. — cōhortor, atus sum, l, v. depon. a.; fermaner, opmuntrer, tilskynder, holder en Dyrmintringstale, navn. til Soldaterne for Slaget; — via. Caes. B. G. 1, 25, o. ibd. 2, 20; men in pass.: si sit ad proelium miles cohortandus, Quintil.; — ogs. m. inf., Hist. B. Al. 21; ogs. m. ut o. ne, Caes. B. C. 3, 82, o. id. B. G. 7, 86; — 2) ligel. "alm." el. udenfor Krigsforsøget; ∞ aliquem ad virtutem, Cic., ad libertatem recuperanda; id.; — fratem cohortatus, ut etc., Suet. Oth. 10; ogs. m. conjunct. (efter d. udfræne ut), Caes. B. C. 2, 33; men cohortantibus invicem, ne etc., Suet. Galb. 10. — cōhospes, is, m.: Midsget, Paul. Nol. — cohūm, Fest. p. 31, poet. f. chaos; men cohūm, Enn. Ann. 4, 154. — cōhūmido, are, l, v. a.: vader aldeles, genas lacrimis, Appul.

coiens, euntis: partic. af coeo. — coimbibo, ere, v. a.: indtræder el. indfører tillige, Arnob. — coinquino, (avi), atum, l, v. a.; 1) "egentl.": paa alle Sider el. aldeles af tilsmudse, stercore, Colum.; — 2) "fig.": A) "overf.": aldeles el. helt af smitte; om en Sygdom, id. 7, 5; men om en Mængde af forskellige Syfter: at fordærve Sundheden, Senec. Ep. 2; — B) "ethis.": af besmitte el. stænde; vid. poet. ap. Cic. N. D. 3, 27; ∞ se scelere stupri, Val. Max.

cōitio, onis, f., [coeo]: oprkl.: Sammenkommen el. Sammenkomst; df. abef. A) Møde el. Angreb; prima coitio est acerrima, etc., Ter. Phorm. 2, 2, 32; — B) legemlig Dmæng, Macrob., o. A.; — 2) "overf.": færcning el. færbindelse, navnlig levbrigtig Overenskomst el. Afstale, en Complet; — vid. Cic. Qu. Fr. 3, 1, o. Liv. 7, 32; suspiciōem coitionis habere, (væffe færmørcning om en fig Complet), Cic. Planc. 22; ∞ facere, ibd., Liv.; ∞ dirimere, Cic. Att. 4, 18.

1. coitus, 3: partic. af coeo. — 2. coitus, o. m. forandrct Estræum, (tildele ogs. m. forandrct Fem.): coetus, us, m., [coeo]; oprkl.: at fomme sammen, en Sammenkomst; df. 1) "egentl.": A) "bef.": 1) Møde el. Angreb; hos ... primo coetu vicinus, Plaut. Amph. 2, 2, 25; — 2) legemlig Dmæng; i denne Bem. alene i færmcoitus); a) om Mænsker, Ovid. Met. 7, 709, Suet. Calig. 25, o. Quintil. 8, 6, 24; —

b) om Dyrne, Colum. 6, 21, ostere, Cels., o. A.; — c) ogs. om Væsterne; ∞ palmarum, Plin. 13, 7; ogs. om Indpødningen, id. 17, 24; — B) "concret.": Sammenkomst el. færfæmning, en Kreds, en Skare, odf.; (i denne Bem. alene i færmcoetus); — in senatu ... apud populum ... in omni coetu concilioque etc., Cic. Fin. 2, 21; cf. id. Verr. 5, 72; — coetusque silentium (sc. discipulorum) ... docebat (Pythagoras), Ovid. Met. 15, 66; cf. Liv. 1, 18; — frequentari coetu salutantium, Tac.; — men "poet.": El coetu cinere polum (cygni), Virg. Aen. 1, 401; — 2) "overf.": færcning el. færbindelse; (i denne Bem. findes begge færmere); — vid. Lucr. 2, 1003, o. 3, 557; men stellarum coetus et discessionem, Gell. 11, 1; — coitus venæ, (dens Lufning), Cels.; luna morata in coitu solis biduo, (neml. i Hæmaane), Plin. 2, 6; ∞ amium, Curt.; ∞ syllabarium, Quintil., vocum, Gell.; — not.: dat. coetu (f. coetui), Catull. — coix, icis, f., ζοῖς: en æthiopisk Palmear, Plin. 13, 9.

cōlāphizo, are, v. a., ζολαγίζω: slaar paa Dret, Tert. — cōlāphus, i, m., ζολαγος: Slag med Ræven el. Haaenden; ogs. rimel. Kindebist el. Drefsig, (altf. f. alapa); — colaphis tuber est totum caput, Ter. Ad 2, 2, 37; plus quingentos colaphos infregit mihi, ibd. 2, 1, 46; ligel. colaphum alicui incutere, Juvenal., ducere, Quintil.; ∞ icere, Plaut., perpeti, id.; f. ogs. Plin. 8, 51. — cōlātūra, æ, f., [2. colo]: Afgrining, det Afstide, Coel. Aur. — Cōlax, acis, m., (ζολαξ: en Emigrer); vid. Ter. Eun. prol.

Colchicus, 3, f. und. figd. — 1. Colchis, idis o. idos, f., Κολχis: Landfab i Asien, østlig for Pontus Eurinus, (hod. Mærgesab), Mela 2, 3, Val. Fl.; — B) df. 1) Colchis, idis o. idos; a) fem fem. adj.: colchiff, gens, Val. Fl.; — b) som fem. subst.: Colchierende; df. navn. f. Medea; vid. Hor. Epod. 16, 58, Ovid. Met. 7, 301, ostere, o. A.; — 2) Colchus, 3: colchiff, domus, Ovid., venena, id.; men ∞ rhombus, (magiff el. færrylende), Martial.; — b) subst. Colchus, i, m.: en Colchier, Hor.; pl. Colchi, orum, Plin. 6, 4; — 3) Colchicus, 3, ligefem frgd.: colchiff, venena, Hor. Epod. 17, 35; — b) subst. Colchicum, i, n.: etflags Plante med giftig Rod, vid. Plin. 28, 33. — 2. Colchis, fem adj. o. subst., f. und. 1. Colchis. — Colchus, i, 3, o. Colchus, i, f. und. 1. Colchis.

cōlēātus, 3: horende til colis el. caulis nr 11, cus; is, Pompon. ap. Non. — cōlēs, is, f. und. colis, caulis. — cōlēus, i, f. und. culeus. — cōliās, æ, m., ζολίας: etflags Thunfisk, Plin. 32, 52. — cōlice, es, f., ζολιζή: Middel imod Colik, Cels., Scribon. — colliculus, i, f. und. colliculus. — cōllicus, 3, ζολιζός: horende til Colik, navn. som lider af Colik, Plin. 20, 48 (Hard.). — cōliphium, (colliph.), i, n., [rimel. befl. m. ζολιφ, i. e. perna el. talus]: etflags meget nærende Syge, navn. for Athleter, Plaut. Pers. 1, 3, 12, Martial. 7, 67, Juvenal. 2, 5, 3. — colis, is, f. und. caulis.

collābasco, [con.l.], ere, v. n.: tilfige at vasse, at truce med fald, men "overf.", Plaut. Stich. 4, 1, 17. — collābēfacto, [con.l.], (avi), atum, l, v. a.: bringer til at vasse el. falde; vid. Ovid. Fast. 1, 566; — b) df. "poet. overf.", Lucr. 1, 493: Collabefactatus rigor auri, (blodgiort el. smeltet). — collābēfio [con.l.], factus sum, fieri, v. pass.: bringes til at vasse el. falde; df. at falde el. styrtet sammen, Lucr. 3, 600; ut ... altera (navis) ... tota collabefieret, Caes. B. C. 2, 6; — b) df. "poet.", Lucr. 4, 701: igni collabefacta (quæque: hvad der opleffes ved el. i fælc; f. ogs. und. frgd.); — 2) "overf.": at blive styrtet; a Themistocle collabefactus, Nep. Arist. 1.

collābor, [con.l.], lapsus sum, 3, v. depon. n.; 1) "egentl.": at falde el. at styrtet sammen, navn. om Bygningær; — colapsa quaedam ruinis etc., Liv. 35, 9; cf. Tac. Ann. 2, 47, o. Suet. Aug. 30; — b) om Væ-

soner: at synke ned el. falte om (af Almagt el. som faaret, osv.); vid. Virg. Aen. 4, 391; men ibd. 661: collapsa ferro; cf. Tac. Ann. 2, 31: ad gemitum collapsus; men cecidit collapsus in artus, Ovid. Met. 5, 96; — men om Yegemet's Døds: at falte ind, edl.; collapsa tempora, Cels.; — II) „overf.“: at forfalde; Nisi si clanculum collapsus est hic in corruptelam suam, Plaut. Truc. 3, 2, 3. — collābōro, [conl.], are, v. n.: at arbejde tillige, Tertull.

collācerātus, 3, [con-, lacerō]: afledes sonderrevn el. miedbentlet; ∞ corpus, Tac. Hist. 3, 71. — collācerimatio, onis, f.: Græden el. at græde derover el. med nogen, Cic. d. Or. 2, 45; af — collācrimo, [conl.], avi, 1, v. n. o. a; I) som neutr.: græder derfor el. derover el. med nogen, Plaut. figm. ap. Gell. 1, 24, o. Ter. Andr. 1, 1, 82; cf. Cic. d. Rep. 6, 9; — II) som act.: begræder derover el. oftere, id. Sest. 58. — collāctāneus, a, [con-, lactō]: Mælselæder, Mælseløst, Dig. — collāctus, [conl.], a: = frgt., Juvenal. 6, 307. — collāctor, [conl.], ari, v. dep. n.: at glæde sig tilfammen, Tertull. — collāevo, are, f. und. collevo. — collapsio, onis, f., [collabor]: kypptigen el. tillige at falde el. styrte ned; ∞ fulminum, Firmic. — collapsus, 3: partie. af collabor. — collārē, is, n., [collum]: Halsbaand el. Halsbæde, Lucil. ap. Non., Plaut. Capt. 2, 2, 107; — pl. collaria, Varro.

Collātia, ae, f.: By i d. Sabinse, iffe langt fra Rom; vid. Liv. 1, 38 e. 57; — B) df. I) Collatinus, 3: collatinf, populus, Ovid., arces, Virg., porta, Fest.; — b) df. subst. Collatini, m.: Indvaaner af Collatia, Liv. 1, 38; — 2) Collatinus, i, m.: Tilnaen til L. Tarquinius, Quercia's Gemal; vid. Liv. 1, 57 fgd.; — b) df. alter adj.: Collatina penetralia: hans Hellig el. Hus i Collatia, Ovid. Fast. 2, 787.

collāticius, (-tius), 3, [confero]: sammenbragt fra flere Steder, som er laant hist og her, instrumenta (scenea), Senec. Marc. 10; — 2) „overf.“: ∞ myrtha, Plin. 12, 35, (blandet el. forskelligartet). — Collatinus, 3, o. Collatinus, i, f. und. Collatia.

collatio, onis, f., [confero]; I) „egenl.“: A) „alm.“: Sammenføren el. Sammenbringen: ∞ pecuniarum, egf. absol. collatio: Sammenfud af Penge til en bestemt Hensigt; — ∞ stipis aut decimae, Liv. 5, 25; cf. id. 4, 50, o. Suet. Calig. 42; men Plin. Pan. 41: collationes remisisti, etc.; — B) „bef.“ i Retssprog: ∞ bonorum: Alerss Indfud af hele deres Formue, for at den hele Masse kan deles lige imellem de Indfødende, Dig.; — 2) i Krigssprog: collationes signorum, (at sevre et Slag, at angribe Hænden), Cic. d. Or. 1, 48; — 3) endel. comit: ∞ malitiarum, (naar flere forbinde sig til Udførelsen af et Skielmsdygt), Plaut. Mil. gl. 3, 3, 67; — II) „overf.“: Sammenlignelse, (παράβολή); vid. Cic. N. D. 3, 28, oft re, Quintil.; — not.: i Grammatiken: Comparativet, Fest.

collātivus, 3, [collatus, confero]: sammenbragt el. sammensfudt; df. subst. collativum, i, n., (se. argentum), Cod. Theod.; — II) „overf.“: brød der hiderover fra flere, favor, Macroh.: — men comit; ∞ venter, Plaut. Cure. 2, 1, 16, (hvori allehaande Spiser komme). — collātor, oris, m., [confero]: som bringer tilveie; ∞ symbolarum, Plaut. Cure. 4, 1, 13; egf. som betaler Skat el. Bidrag, Cod. Theod.; — II) „overf.“: som sammenligner (Grundene fer og imed), Augustin. — collātor, are, v. a.: at gee derad; df. „overf.“: ∞ philosophiam, (stædende at nedfætte), Senec. V. B. 17. — I. collatus, 3: partie. af confero. — 2. collātus, us, m., [confero]: Sammenbæren; df. „overf.“: I) Auct. B. Hisp. 31: in collatu (se. armorum el. signorum, under Angrebet) etc.; — 2) Bidrag el. Bistand; tuo collatu, ved din Bistand el. Anvisning, Censorin.

*collaudābilis, e: afledes rosmærdig, Prudent., — collaudātio, onis, f.: stor el. afsteg Høds scriptoris, Cic. Inv. 2, 43; o. — collaudator, oris, m.: en Vortaler, Augustin.; af — collaudo, [conl.], avi, atum, 1, v. a.: roser meget el. i enhver Henseende; egf. alm. roser: — ut me collaudem, (for at rose mig selv), Hor. Sat. 1, 6, 70; ofte egf. hos Plaut., Ter., o. Pl.; i. egf. Cic. d. Or. 1, 8, o. id. Att. 9, 16. — collāxo, [conl.], are, v. a.: uddrider overalt, gjor videre el. aabner, omnia lateramina circum, Lucr. 6, 233.

collecta, ae, f., [collectus, 3, colligo]; I) (se. pecunia): Sammenfud el. Bidrag; vid. Cic. d. Or. 2, 57; — II) (se. concio): Forsamling, virginum, Hieronym. — *collectācilum, (conl.), i, n.: Samlingssted, aquae, (Bandsamling), Innocent. ap. Goes.; — collectaneus, (conl.), 3: indsamlet el. sammenbragt fra flere Steder, aes. (gammelt Kobber, som man har samlet paa), Plin. 31, 20; — Dicta Collectanea, (tabt Skrift af Cæsar); vid. Suet. Caes. 56; (rimel. de Cic. Fam. 9, 16, omtalte *Ἀποδείγματα*, d. e. Detsprog); — collectarius, (conl.), i, m.: en Cæfser el. Beretner, Cod. Theod.; — collecticius el. -tius, (conl.), 3: sammendragen el. sammenbragt, exercitus, (som i en Hæit er bleven samlet), Cic. Fam. 7, 3; o. — collectim, (conl.), adv.: samlet el. tilfammen; df. forteltigen el. forfattet, Claud. Mam.; — [I. colligo].

*collectio, (conl.), inis, f.; I) „egenl.“: A) „abstr.“: Opsamling, membrorum (Absyrti), Cic. Manil. 9; — B) „concret.“: Samling el. det Samlede; df. hos Lægerne: de ferdarrede Bæsters Samling til en Byl, Plin. 22, 58, oftere, o. Senec. Ep. 68; — II) „overf.“ o. „technisk“: A) i Rhetoriken: a) Sammensætning el. fort. Gientagelse af det Sagte, Recapitulation, (*ἀνακεφαλαιώσις*), Cic. Brut. 8, o. Quintil. 4, 4, 2; — b) en Syllogismus, id. 9, 2, 103; — B) i Philosophien: Slutning el. Formuisslutning, Senec. Ep. 45 o. 85, o. Plin. 2, 21; o. — collectivus, (conl.), 3; I) „egenl.“: samlet, som har samlet sig, humor, Senec. Qu. N. 3, 7; — II) „overf.“ o. „technisk“: A) i Rhetoriken: horende til en Syllogismus, status, Quintil., quæstio, id.; — B) i Grammatiken: ∞ nomen, (der betegner en Hæit); faal. exercitus, populus, Priscian.; — [I. colligo].

collector, [conl.], oris, m.: en Medlæser, d. e. en Meddiscipel, Augustin. — I. collectus, 3: partie. af I. colligo. — 2. collectus, (conl.), us, m., [I. colligo]: Samling, aquae, Lucr. 4, 416, aquae pluvialis, Frontin.

collēga, ae, m., [con-, legere]; epld.: som er valgt tilligemed nogen; collegae, qui una lecti, Varr.; df. I) „egenl.“: Medembetsmand el. Collega; — habere aliquem collegam in praetura, Cic. Off. 1, 40; duo praeterea collegae dati (se. ei: vende Medembetsmandernde), Nep. Alcib. 3; cf. Tac. Ann. 2, 42: seque collegam consulatui ejus destinavit; — egf. en Medformynder, Dig.; — II) „overf.“ o. „alm.“: Staldbroder el. Kammerat; faal. en Medfælle, Plaut. As. 3, 2, 10; en Medfællpiller, Juvenal. 8, 197; en Medberging, Dig. — collēgiārius, [conl.], i, m.: en Medberging, Dig.

collēgiārius, (conl.), 3: collegialst, ministri, Tertull.; — not.: egf. collegialis, is, m., Inscript.; o. — collēgiatus, (conl.), i, m.: Medlem af det samme Collegium, Medcollega, Cod. Just.; — [af fgd.].

collegium, i, n., [collega]; I) „abstr.“: tilfammen el. med hinanden at beståre et Embede el. besorge en Forretning el. drive en Saandttering, Embetsforhold el. Embetsforbindelse, osv.; vid. Liv. 19, 13 o. 26, (hvor plur.); men patris et filii collegio insignis (consulatus), Tac. Ann. 3, 31; — b) egf. „overf.“, Plin. 10, 19: collegio quodam naturae (accipit auxilium

nocturnis); — II) „concret“: de ved samme Embede el. Beretning el. Gaantering forbundne Personer, (Collegium, Sang, Gilde, od., (*εταίρια*); — ∞ tribunorum plebis, Cic., Suet.; cf. Liv. 4, 26; tribuni ... pro collegio pronunciant; ∞ praetorum, Cic., pontificum, Caes., Liv.; — nullum collegium, aut concilium, aut etc., Cic. Sest. 14; collegia mercatorum, vid. Tac. Ann. 14, 17, o. Suet. Caes. 42; — not.: en Misbrug af flige Corporationer omtales Pseud. Cic. in Sen. 13.

collēma, aīis, n., *κόλλημα*: det Sammenlimede, Capella. — colleprōsus, [concl.], i, m.: Medspedist, Sidon. — collecticus, 3, *κόλληκτος*: tienslig til Sammenlimning el. Sammenføjning, Veget. — collectis, is, f., *κόλλησις*: etflags Plante, Appul. — collēvo, [concl.], are, v. a.: gjør afledes glat el. flæt; ∞ pagam arboris falce, Plin.; — men „overf.“: ∞ asperitatem oculorum, Senece Ep. 61.

collibertus, [concl.], i, m.: en Medfrigiven, Plaut. Poen. 4, 2, 88. — collibet, [concl.], ogf. colūbet, būit o. būtum est, ere, v. impers.: det behager; m. o. ud. dat., ogf. undert. m. tilføjet nom. i. u.; pronom.; — si quid collibuit (se. tibi: naar du vilde noget), Ter. Eun. 5, 8, 26; cf. Hor. Sat. 1, 3, 6; men Sall. Cat. 51: quae victoribus collubissent; men utcumque animo collibitum est, Plaut. Amph. 1, 1, 187; — ogf. c. inf., Cic. Fam. 15, 16. — collibro, [concl.], are, v. a.: afmaaler, Calo.

colliciae, el. colliquiae, (concl.), arum, f., [con-, liquor]; opvdt.: Sammenløb; df. Rende el. Groft paa Marsten til Vandets Aflob, ogf. Tagrende, Colum., Plin., Vitruv.; df. — colliciaris, e: hørende til en Vandrende el. Tagrende, tegula, Calo. — collicūlus, i, m., demin. af collis: liden Høi, Martial. 12, 25, Appul.

colido, (concl.), si, sum, 3, v. a., [con-, laedo]; I) „egentl.“: at flaae el. stode sammen el. imod hinanden: ogf. at flaae el. stode derpaa; — ∞ manus, Quintil.; ∞ navia inter se, (om faret), Curt.; cf. Lucr. 1, 5, 3, o. Cic. N. D. 3, 12, ogf. Ovid. A. A. 3, 221; — II) „fig.“; A) „overf.“: si binae colliduntur (consonantes: stode haardt sammen), Quintil.; men colliduntur (leges), aut pares inter se, aut secum ipsae, id 7, 7, 2; — B) „ment.“: at bringe i fiendlig Berørelse; hsf. pass.: fiendtligen at stode sammen; collidens corda seditio, Sil.; collisa inter se duo capita reip., Vell. 2, 52; cf. Hor. Ep. 1, 2, 7.

colligate, adv., (fild. o. overf.): i noie Forbindelse dermed; compar. ∞ adhaerere alicui, Augustin.; o. — colligatio, onis, f.; I) „egentl.“; A) at binde el. holde sammen; Forbindelse el. Sammenhang; ∞ tota operis, Val. Max. 8, 11; — B) i Mechaniken: plexae colligationes, (Maffinens saa at fige Ved el. Ledemed), Vitruv. 10, 1; — II) „fig.“: Begrebernes indre Forbindelse og Forhold, (navnl. som Aarsag og Virkning); ∞ causarum omnium, Cic. div. 1, 56; cf. id. Fat. 14; — ∞ artior societatis propinquorum, id. Off. 1, 17; — [fig.].

1. colligo, [concl.], avi, atum, v. a.; I) „egentl.“: binder sammen el. binder fast, ofv.; — omne colligatum solvi (posse), Cic. Univ. 11; corpora colligata vinea is naturalibus, ibd.; ∞ vasa, f. und. 2. colligo; — ∞ aliquem, Ter. Eun. 5, 5, 13, manus alicujus, Plaut.; — df. i Metasproget: i, hictor, colliga manus; vid. Cic. Rab. perd. 4, o. Liv. 1, 26; — bitumen colligat vulnera, Plin.; cf. Suet. Tib. 61; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) gjør fast el. tæt; solum ... herbis colligatum, Colum. 2, 17; — b) stander, hemmer, impetum furentis Antonii, Cic. Phil. 11, 2; men ∞ Brutum in Graecia, (besæte ham at forblive der, neml. som Besættelsesmand), ibd. 11, 11; — B) „ment.“: ∞ sententias verbis, (rhetorisk at indflade i Ord), Cic. Orat. 50; cf. ibd. 24: ∞ uno libro memoriam septingentorum an-

norum; — b) ogf. om den indre og aantige Forbindelse; — ∞ homines inter se sermonis vinculo, Cic. d. Rep. 3, 2; cf. id. Off. 1, 5; men id. Fam. 9, 17, (om Caesar): ita se cum multis colligavit, (har saaledes forbundet el. forpligtet sig til Mange).

2. colligo, legi, lectum, 3, v. a., [con-, 2. lego]; I) „egentl.“; A) „alm.“: tager sammen, samler til et Sælt el. paa et Punkt, famler; I) om Ting; — ∞ flores, Ovid., uvas de vitibus, id., fructus, Hor.; (cf. Plin. 11, 60: collecto vivere, om Dyrene; i Morsætn. af raptio vivere); collecta pecunia, (som man har samlet sig el. erhvervet), Hor. Ep. 1, 10, 47; cf. ibd. 2, 2, 26; men ∞ stipem a tyrannis, (sammenbette), Liv. 38, 45; — ossa collecta, (opsamlere fra Ligbaalet), Tibull.; cf. Suet. Tib. 54; — ∞ capillos in nodum, Ovid.; cf. id. Met. 8, 319; men „poet. overf.“ paa Personer; collecta capillos Calliope, ibd. 5, 338; cf. Virg. Aen. 1, 320; — aer ... humorem colligens etc., Cic. N. D. 2, 39; men Hor. Ep. 1, 15, 15: collecti imbres, (det i Eftersner opsamlere Regnvand); collectae ex alto nubes, (sammenstrufne), Virg. Ge. 1, 324; — ∞ pulverem, (bedætte sig med Støv), Hor. Od. 1, 1, 4; cf. Virg. Ge. 1, 427; — ogf. at opsamlere el. optage, de pulvere sollem, Martial. 12, 83; cf. Plin. Ep. 2, 1; — endel. i Krigssproget: ∞ vasa, (passe sammen til Afmærd), Cic. Verr. 4, 19, Liv. 21, 47, o. A.; derom ogf. colligare vasa, Plaut. Pseud. 4, 3, 16; — b) ∞ antiqua verba et figuras alicui, (til nogens Brug); vid. Suet. Gramm. 10; cf. Cic. d. Or. 3, 24, ogf. id. Off. 1, 29; — 2) om Personer, men oftest i Krigssproget: at sammenbringe el. sammenbringe el. samle; — illum exercitum ... collectum ex senibus desperatis etc., Cic. Cat. 2, 3; cf. Nep. Hannib. 6; collecta manu, id. Alcib. 7, (med en samlet Hær el. herved Trop); men Tac. Agric. 37: collecti (som med.): efterat have samlet sig; cf. Caes. B. G. 2, 28; — b) ogf. udenfor Krigssproget: at samle el. optælle el. anføre, vid. Cic. Fin. 2, 4; — B) „bes.“ ogf.: tager el. træffer sammen, indskrænker el. fortkorter, od., (oftest „poet.“, f. d. sætv. contrahio el. coëreco); — brevior spatio ... orbem colligere, (om de indesluttede Krigere), Liv. 2, 50; cf. Virg. Ge. 2, 154, o. id. Aen. 12, 862; men ibd. 491: ∞ se in arma, (ganske at bedætte sig med Skjoldet); ∞ togam, (tage den sammen), Martial. 7, 33; — b) hos Tagerne, ligesom cogere: at fortykke (en Sæft, od.), Scribon., o. A.; — II) „fig.“; A) „overf.“: ligesom indsamler, bringer sammen el. tilveie; navnlf. ogf. stæffer el. erhverver mig (et Dm-domme, od.); ogf. paadrager mig (noget, od.); — collectis omnibus civilibus bellis, (ved at samle dem el. anføre dem, neml. i din Tale), Cic. Fam. 4, 3; (cf. id. Fin. 2, 4); ∞ spiritum, Quintil.; cf. Lucr. 1, 724; — ∞ existimationem multo sudore, labore, vigiliisque, Cic. Div. in Caecil. 22; cf. id. Qu. Fr. 2, 16; ligef. ∞ auctoritatem, Caes., samam elementiae, Liv.; — men om Taleren: ∞ invidiam crudelitatis ex eo, (udlede deraf), Cic. Verr. 5, 8; — ∞ omnes rumorum concionumque ventos, (efterjage), Cic. Cluent. 28; — ∞ sitim, (slukke tørst), Virg., Ovid., frigus, Hor.; ∞ usum patiendi, Ovid., vires usu, id.; — b) hos Talsbestemmelser: tilfammen el. ialt at indtage el. udgiøre el. holde; LX passus orbe colligere; vid. Plin. 12, 11, o. id. 36, 18, ogf. Tac. Germ. 37; — B) „ment.“, I) „alm.“; a) colligere m. o. ud. animo: ligesom at sammenbringe i Anden, b. c. at overveie el. betænke; vid. Cic. Inv. 1, 1; ogf. m. Relativsætn., Hor. Ep. 2, 1, 51; — b) logist at sammenstille, at domme el. slutte af Dmstændighederne, od.; m. ex, el. m. per, el. c. abl., ofv.; — ex quo colligere potes, quanta occupatione distinerer, Cic. Att. 2, 23; cf. Quintil. 5, 10, 11, oftere; — ogf. m. adv.; paucitatem hostium inde colligentes, Liv. 7, 37; — ogf. m. figd. acc. c. inf., Cic. Off. 2, 16; — ogf. absol.; vid. Quintil. 5, 14, 22,

o. Pers. 5, 85; — 2) „bef.“ c. „etbist“; ∞ se, egi. ∞ animum el. mentem etc.: at famle sig el. fatte sig, at fomme til Besindelse, at vinde fanning, at faae Wob; — quid est autem, se ipsum colligere, nisi dissipatas animi partes in suum locum cogere, Cic. Tusc. 4, 36; ∞ se, id d. Or. 1, 7, ostere, Caes. B. C. 1, 11, Suet; ligel. ∞ animos, Liv., animum, Tac., animum cogitationemque, Plin. Ep., mentem, Ovid., mentem cum vultu, id. Am. 1, 14, 55; men pass.: priusquam animi colligerentur, Liv. 10, 41.

collimitānēus, [con.l.], 3: tilgrændfende, c. dat., Solin. — collimitum, i, n., [con., fines]: Rato-grændse, Solin., Amm. — collimito [con.l.], are, v. n.: at grændse dertil, c. dat., Amm.; ligel. pass., Solin.

collino, [con.l.], (avi), atum, i, v. a.: reuter i lige Linie derpaa el. derimod; ∞ hastam aliquo aut sagittam, Cic. Fin. 3, 6; egi. m. ad, Appul.; — b) cf. egi. absol.: at træffe Maalet el. at ligte rigtigt, Cic. Div. 2, 59; — collinio, ire, f. und. sigd. — collino, [con.l.], lēvi, litum, 3, v. a.: bestryger el. befinorer dermed, ora venenis, Ovid., crines pulvere, Hor.; tabulas cera collevisse, Gell.; luteus ∞ coeno collitus, P. aut.; — men id. Poen. 1, 2, 93, sem Sen-tenē; Pulchrum ornatum turpes mores p̄jus coeno collinunt; — not.: partic. collinitus, Colum., inc.

collinus, 3, [collis]: med Høie el. Bæffer, hørende dertil el. benævnt derafter; — ∞ genus agrorum; (opp. campestre o. montanum, Varr.; ∞ loca, Colum., vina, id.; ∞ frumentum, (sem vorer paa Høie), Cels.; — 2) „bef.“ mætted: Porta Collina, (egf. Agonensis, egi. Quirinalis): i Rærheden af Divinthalheim i Rom; vid. Liv. 5, 41, id. 26, 13, c. 21; — i Rærheden deraf var egi. et Tempel for Venus Erycina, Liv. 40, 34; f. egi. Ovid. Rem. 519, c. id. Fast. 4, 871; — b) cf. egi. ∞ herbae, (sem vere i Rærheden af denne Peri), Prop. 4, 5, 11.

colliphium, i, f. und. colliphium. — colliquē-factus, 3, partic. adj., [con., liquefio]: flydende-gjort, smeltet, glacies, Varr.; cf. Cic. Cluent. 62. — colliquesco, [con.l.], liqui, ēre, v. n.: at blive flydende, at flyde ud, at smelte; quum aes ∞ ferverfactum colliquisset, Varr. ap. Non.; ∞ in pice, Colum.; ∞ igni, Appul. — colliquare, f. und. colliciae.

collis, is, m., [ar. inus. cello, zēllō, i. e. pello]: Høi, Bæffe; — collibus et campis etc., Lucr. 5, 1373; cf. Cic. Verr. 3, 18, o. Liv. 1, 12; men collis Dianae, Martial. 2, 18, (i. e. Aventinus); cf. Hor. C. S. 7; ∞ Heliconii cultor, Catull. 61, in.; ∞ montani, (de høiere Dele af en Bjergsfrakning), Plin. 6, 23; men colles, „poet.“, f. montes el. Bjergsfrakning, Sil. 3, 420; — not.: abl. colli, f. colle, Lucr.

collisio, onis, f., [collido]: Sammenstød, Ryf-felse, abjecti partus, Justin. 11, 12. — i. collisus, 3: partic. af collido. — 2. collisus, us, m., [col-lido]: Sammenstød, margaritarum, Plin. 9, 56, den-tium, Coel. Aur. — collitus, 3: partic. af collino.

collōcatio, onis, f., [colloco]: Dyrkelsen el. Den-sifflon paa rette Sted; ∞ moenium, (deres Dyrefelse), Vitruv.; men ∞ siderum, (deres Stilling), Cic. Univ. 9; — 11) „fig.“; A) i Hættetingsproget; ∞ f. liae: at bortgiste sin Datter, Cic. Cluent. 66; — 2) i Hættetiften; ∞ verborum: Ordneses rigtige Ordning el. Anbrin-gelse i Tælen, Cic. d. Or. 3, 43, ostere, c. Quintil. 1, 10, 22, ostere.

collōco, [con.l.], avi, atum, i, v. a.: 1) „egentl.“: stiller el. lægger el. sætter derpaa, opreiser, egi.; — oftest m. in c. abl., egi. undert. m. in c. acc., egi. m. andre Præpositioner, egi. absol.: quos (hvis Billeder) ... in Rostris collocatos videtis, Cic. Sect. 38; ∞ aliquem in cubili, id.; ∞ Herculeum in concilio deo-rum, id. Off. 3, 5; ∞ exercitum in hibernis, Caes.; cf. id. B. G. 3, 1, c. Suet. Aug. 21; ∞ tabulas bene pictas

in bono lumine, Cic. Brut. 75; — ∞ classem Miseni, alteram Ravennae, Suet. Aug. 49; ∞ se Athenis, (bosatte sig der), Cic. Fin. 5, 2; — „poet.“ egi. c. abl. efter d. udfræne in, Ovid. Met. 1, 724; — ∞ vasa in tabernam, Plaut., se in arborem, id.; cf. Ter. Eun. 3, 5, 45; — comites ejus apud ceteros hospites collo-cantur, (indquarteres hos dem), Cic. Verr. 1, 21; ∞ obsides super se subsellio secundo, Suet. Aug. 43; cf. id. Ner. 13, o. Tac. Ann. 13, 7; — endel. absol. cf. m. en adverbial Diction; ∞ puellulam, Catull. 61, 188; ∞ chlamydem, ut pendeat apte, Ovid. Met. 2, 723; impedimenta collocata, (at de vare bragte paa deres Plads), Liv. 41, 37; ∞ columnas neque rectas, neque e regione, Cic. Qu. Fr. 3, 1; cf. id. d. Or. 1, 33; — 11) d. „fig.“; A) „overf.“; 1) ∞ aliquam: bortgiste; consul ... filium juveni mihi despondit ac ... collocavit, Tac. Agric. 9; cf. Caes. B. G. 19; egi. ∞ in matrimonium, Cic., in matrimonio, Dig.; egi. ∞ nuptum, Plaut.; egi. absol.: ∞ virginem, Nep. Ep. 3; id. Ar. 3, o. Tac. Ann. 4, 39; — 2) ∞ pecuniam el. dotem el. fenus, etc., i Riebmandsproget: at anbringe el. anbringe el. udfrætte Penge deri; — vid. Cic. Manil. 7; ut in eo fundo dos collocare nr, id. Caecin. 4; ∞ duas partes senioris in agris, Tac.; men ∞ pecunias graviore senore, (udfrætte imod en høiere Hente), Suet. Aug. 39; — b) cf. egi. „alm.“: at anbringe (Penge) derpaa, at opføre dem dertil; — patrimonium suum in rei publicae salute collocavit, Cic. Phil. 3, 2; men Tac. Ann. 6, 15: millies sestertium ea munificentia collocavit; — B) „ment.“; 1) navnlt.; a) em Sprogbegebre: at anordne el. anbringe; — ut apte collocetur verba, Quintil.; in omnibus ex diverso collocatis, id.; men em Gjøret, vid. Cic. Orat. 51; siede. em en Meddelelse, m. de; vid. Tac. Ann. 6, 27; — b) em andre Gienstande: at forordne el. ordne el. stille, edl.; ∞ rem militarem, Cic. Fam. 12, 13; quum jam famam in into collocaret, Quintil. 12, 11, 7; men Plaut. Merc. 3, 2, 10; tunc in otium te colloces, dum potestur; — 2) ligesom at sætte deri, at henvende derpaa; — ∞ se totum in cognitione el. scientia, Cic. Off. 1, 44; cf. id. Qu. Fr. 1, 1, 10; — men egi. emvænt: ∞ adolescentiam suam in amore el. voluptatibus, id. Coel. 17; cf. ibd. 20, c. id. Quint. 26; — b) bene collocare aliquid, (anvænde paa rette Sted, gjøre en rigtig Brug deraf); — melius apud bonos, quam apud fortunatos, beneficium collocari, Cic. Off. 2, 20; cf. id. Fam. 13, 28.

collocupletō, [con.l.], avi, i, v. a.: beriger overmaade, Ter. Heaut. 2, 13, 47; — 2) „overf.“: ferberiger, Auct. ad Her. 2, 18. — *collocutio, onis, f.: Samtale, (navnl. egi. m. Fibegr. af Hørtaligheder); vid. Cic. Att. 12, 1; — egi. in pl.; ∞ familiarissimae cum Trebonio, id. Phil. 11, 2; — collocutio, oris, m.: som holder en Samtale med nogen, Augustin.; o. — colloquium, i, n.: Samtale; venire eo ad colloquium, Caes., in colloquium, id.; cf. Cic. Phil. 12, 11; men ∞ secreta serere cum aliquo, Liv. 34, 61; — navnlt. egi. den fortrolige Samtale el. Meddelelse; vid. Cic. Off. 3, 1; — egi. „overf.“: colloquia absentium amicorum, (em en fortrolig Brevveksling), id. Phil. 2, 4; — lige „overf.“: alium colloquia (intel. ligere), Plin. 10, 70; — men „poet.“, Virg. Aen. 7, 91: fruiturque deorum colloquio; — [figd.].

colloquor, [con.l.], cūsus (quotus) sum, 3, v. dep. n. (c. a.): at tale med nogen el. med hinanden, at holde en Samtale; — ∞ cum aliquo, Cic. Brut. 60, ostere; ∞ inter se, id. d. Or. 1, 7, c. 8; — ∞ cum aliquo per aliquem, (underhandle giennem nogen), Caes. B. G. 1, 3, Nep. Alcib. 5; men ∞ cum aliquo per litteras, (stiftligen at underhandle med nogen), Cic. Fam. 1, 7; — egi. absol.: ex equis ut colloque-rentur, Caes. B. G. 1, 43; ∞ simul, Plaut.; men Liv. 3,

36: colloquentibus difficiles, (under Samtaler edl.); — b) forcl. egf. c. acc., (i. alloqui): saaf. Plaut. Capt. 1, 2, 53: Perlubet hunc hominem colloqui, ostere.

colluceo, [con.l.], ere, v. n.: at flinne el. lyse til el. fra alle Sider; absol., el. c. abl., el. m. ab; — ∞ tam longe lateque (om Eelen), Cic.; accensa per undas collucet (taeda), Lucr.; ∞ ignes, Virg., lampades undique, Ovid.; ∞ pocula, Catull.; — ∞ aedes ignibus, Ovid.; ∞ moenia flammis, Virg.; cf. Cic. Verr. 4, 32: ∞ fulgore (randelabri); — qua a sole collucet (mare), albescit etc., id. Acad. 2, 33; — 2) „overf.“: agri collucent floribus, Ovid. Fast. 5, 363; collucent hortii nitidus fetibus, Colum.; men ∞ omnia furtis tuis, Cic. Verr. 1, 22; — colluceo, are, v. a., [con-, lux]: gior lys, men alene i Gartneresproget; ∞ lucum, Cato, arborem, Colum., (neml. ved at udhugge Træer el. afhugge Grene).

colluctatio, onis, f.: Brydekamp el. Brydning, Dig.; egf. Dyrefægtning, Colum.; — 2) egf. „overf.“: a) Detskampen, Senec.; — b) cum verbis suis colluctatio, (som en befærdig Udtale), vid. Quintil. 11, 3, 56; c. — colluctator, oris, m.: en Brydekæmper, Lactant.; af — collector, [con.l.], ari, v. dep. n.: at brydes el. kæmpe dermed, cum aliquo, „poet.“ egf. alieui, (men alene efteraug. o. fiede.); fædv. „overf.“; ∞ cum agro, Colum., cum petulantia morbi, Gell.; cf. Plin. 27, 2; men ∞ praedonibus, Prudent.

collūdium, (conl.), i, n.: at lege sammen; ∞ delphinorum, Solin.; — 2) „overf.“: hemmelig Herstaaelse, Amm.; af — collūdo, [con.l.], si, sum, 3, v. n.: at lege el. fænte dermed; c. dat., el. absol.; — gessit paribus colludere (puer), Hor. A. P. 159; — men „poet.“: in aqua colludere plumas, (at de spille paa Vandet), Virg. Ge. 1, 369; — 2) „fig.“ o. „overf.“ i Herstproget; at spille under Dæfte med nogen, Dig.; nisi tecum colluisset, Cic. Verr. 2, 21; f. egf. collusio s. l. — collūgeo, [con.l.], ere, v. n.: at forje tilfammen, Coel. Aur.

collum, i, n., (forcl. egf. collus, i, m., Lucil, Plaut., Varr., o. A.; cf. Quintil. 1, 6, 42); 1) „egent.“: Halsen (høs Menneſter og Dyr); — in collum invasit, (floi bende om Halsen), Cic. Phil. 2, 31; collo dare brachia circum, Virg. Aen. 6, 709; pendentia brachia collo, Tibull.; homini ... collum in laqueo inserenti (subvenire), Cic. Verr. 1, 17; men „alleg.“: quum istius avaritiae poemam collo et cervicibus suis sustinerent, ibd. 5, 42; — ∞ anseris, Lucil., columbarum, Lucr.; cf. Cic. Acad. 2, 7; — B) bertil mærkes; 1) af Herstproget; collum alieui obstringere, Plaut., obstringere, id. (gribe ved Halsen, navn. for at træffe for Ketten); men Liv. 4, 53: quum paucis ... collum torsisset (consul); — 2) „poet.“ egf.: a) Halsen el. Raffen, som Billedet paa Træskem; — tuo dat colla triumpho (India), Prop. 2, 8, 19; ligel. Hor. Sat. 2, 7, 92, „alleg.“: eripe turpi Colla jugo; — b) Halsen, f. Siver; — actum est de collo meo, (jeg er om min Hals), Plaut. Trin. 2, 4, 192; men Hor. Od. 4, 6, 11: posuitque collum in Pulvere, (fyrtede paa sin Hals, blev fældet); — 11) „overf.“ fra Gestaltens Vighed; ∞ lagenae, Phaedr., Plin.; — men „poet.“: lasso papavera collo, Virg. Aen. 9, 436; ligel. om den halsformede Del af et Bierg: frondea colla Parnasi, Stat.

collūmino, [con.l.], are, v. a.: fra alle Sider el. ganſte at belyſe, Appul. — collūo, [con.l.], ūi, utum, 3; 1) „alm.“: belt el. ganſte at udſtylſe, guttor liquido plasmate, Pers. 1, 18; ∞ dentes aqua, Plin.; gemma melle collata, id.; — 2) „bef.“ egf.: a) „poet.“: ∞ rora, Ovid. Met. 5, 447, (væde Munden, v. e. fluffe Tørſen); cf. Lucr. 1, 877; — b) i Herstproget: colluendo, (ved at sammenſtylſe el. epſtylſe Jord el. Dynd), Dig. — collurcinatio, (conl.), onis, f., [con-, lurcor]: umaadeligt Graſteri, Appul.

collus, i, m., f. und. collum. — *collusio, onis, f.; eyrdl.: at lege el. spille ſammen; cf. fædv. i Herstproget o. „overf.“: hemmelig Herstaaelse el. at spille under Dæfte, cum aliquo, Cic. Verr. 3, 13; per collusionem, Senec., Dig.; o. — collūsor, oris, m.: en Medſpiller, Cic. Phil. 2, 23, ostere; men ∞ puerorum (delphinus), vid. Plin. Ep. 9, 33; — 2) i Herstproget o. „overf.“: som underbelder en hemmelig Herstaaelse med nogen til Tredeemandes Skade, Cod. Theod.; — df. adv. collūsdrie: ſfigagtigen, litigare de hereditate, Dig.; — [colludo]. — colluſtro, [con.l.], avi, utum, 1, v. a.; 1) „egent.“: belyſer fra alle Sider el. fuldbemten; — sol omnia clarissima luce collustrans, Cic.; cf. id. Div. 2, 13; — B) „bef.“ egf.: collustrare in picturis, (glimrende ſolorit), id. Orat. 11; — 11) „overf.“: collustrare m. o. ud. oculis: at betragte noie el. fra alle Sider, id. Tusc. 5, 23, o. Virg. Aen. 3, 651; men Tac. Ann. 2, 45: ∞ euneta equo.

collutio, onis, f., [colluo]: ſfigtningen, Scribon.

collutulo, [con.l.], are, v. a.: afdeles at tilſſmætte; df. „overf.“: afdeles at beſtæmme, Plaut. Trin. 3, 2, 67. — collūtus, 3: parie. cf. colluo.

collūvies, em, e, o. collūvio, onis, f., [colluo]; 1) „egent.“: Sammenløb af afſlags Urenhed; — colluvies cohortis et aedificii, Colum.; cf. Plin. 24, 116; — colluviones sentinarum, Arnob.; — 11) „fig.“: Sammenblanding af ferſtelligartede urene Gienſtænde; — colluvio mixtorum omnis generis animantium, Liv. 3, 6; men ex hac turba et colluvione etc., Cic. d. Senect. 23; ∞ omnium scelerum, id. Sest. 7; men ∞ gentium, (Slægternes Sammenblanding el. Forvirring), Liv. 4, 2; men a s o l.: colluvio (sc. hominum, ligesom Herſters Verme), id. 26, 40, o. Cic. Vatin. 9; — ligel. in ea colluvie regnare etc., Atticus ap. Cic. Att. 9, 10; ∞ nationum, Tac. Ann. 2, 55; egf. absol.: illa colluvies (sc. hominum), id.; men id. Hist. 2, 16: in multa colluvie rerum, (under den almindelige Herſtyrelſe).

collūbista, ae, m., zollūbistis: Penſehandler el. Verſerer, Hieronym. — collūbus, (collūbus), i, m., zollūbros: Najo el. Dygjeid, Cic. Att. 12, 6, Suet. Aug. 4; — 2) „overf.“: Pengehandel, Cic. Verr. 3, 78.

collūra, ae, f., zollūra: etſlags aflangt Brød el. Bagværk, som man ſtar i ſauſer, Plaut. Pers. 1, 3, 12; b) df. collūricum jus: etſlags Brøfand el. Brøfſuppe, ibd. 1, 3, 15 o. 17. — collūriolum, i, n., dem. af collūrium: ſiden Tap, Maer. — collūris, idis, f., zollūris, ligesom collura: ſidet Brøt, Augustin.; — 11) df. „overf.“, rimel. iſølge en vis Vighed; A) etſlags Hovedſmykke for Truentimre, Tertull.; — B) ſigeſom ſolva erraticæ: etſlags Plante, Appul. — collūrium, i, n., zollūrium, ligesom collura: etſlags Dei el. Maſſe; df. høs Vægerne; 1) ſiden Tap el. Gylſtertap, Cels., Colum., Plin.; — 2) etſlags Dienſalve, Cels., Hor. Sat. 1, 5, 30. — Colminiana olea: etſlags ubeſkenti Diſtetræ, Cato; høs Varr.: Colminia; høs Colum.: Culinia; høs Plin.: Cominia; inc. l. colo, colui, cultum, 3, v. a. (o. n.); [af inus. zōlo, bvf. βοζέλος, o. fl.]; 1) „egent.“; A) eyrdl.: driver el. bearbejder el. dyrter, (navnl. Jorden o. dens Frembringelſer); — fundum bene colendo fructuosum facere, Varr.; ∞ agros, Cic., praedia, id., rura, Catull., Tibull., vitem, Cic., arbores, Hor., fruges, poma, Ovid.; — B) „mæſen.“: colere locum: at bœe paa et Eted, ofte at beſeje et Eted, at eybœſte ſig el. at dyale der; 1) eyrdel., c. acc.; — qui has nobiscum terras ... colunt, Cic. N. D. 2, 66; cf. Lucr. 3, 953; urbem colat, Cic. Fam. 2, 12, (forbliv du i Rom); ∞ haec loca, Liv. 1, 7, insulam, Tac., ripam Rhēni, id.; — b) ofte egf. „poet.“: stagna colit (cygnus), Ovid. Met. 2, 280; cf. Virg. Ge. 3, 430; — men Prop. 3, 5, 19, „alleg.“: in prima coluisse Heliconia juvenia, (som Yngling af hære lagt ſig efter Poefien); — 2)

ut. acc.; voluntate colentium etc., Liv. 42, 67, (efter Indvaanernes Indvildtheds); men ∞ circa utramque ripam, Liv. 21, 26; men Tac. Germ. 16: colunt discreti ac diversi, ut (ligesom) etc.; — II) „fig.“; A) „everf.“; 1) at behandle med Dmhu, at pleie el. passe; — Ille (Juppiter) colit terras, etc., Virg. Ecl. 3, 61; cf. id. Aen. 1, 16, ogf. Hor. Ep. 2, 1, 7; — b) df. ogf. at pryde el. smykke, laertos auro, Curt.; — eftere absol.; dum coleris, (imedeus du bliver paaflaet el. pøntet), Ovid. A. A. 3, 225; ∞ corpora, id., capillos, Tibull.; — 2) at lægge sig derfæder, at besitte sig derpaa; — ∞ suum quæstum, Plant.; ∞ Martem, Sil.; pacem, Ovid.; cf. Virg. Aen. 11, 584; (ogf. om aandige Gienstande; f. nedent.); — 3) at vare el. befinde sig paa en Maade el. i en Tilstand; — ∞ servitutum apud aliquem, (være nogen8 Slæve), Plant.; nunc plane nec ego victum, nec vitam illam colere possum, (tan aldeles ikke finde mig deri), Cic. Att. 12, 28; ∞ vitam inopem, (leve i Armod), Ter. Heaut. 1, 1, 81; men vi colere ævum, (leve ved el. af at bruge Vold el. den Stærkeres Ret); vid. Lucr. 5, 1141 figd.; — B) „ment.“ v. „ethif.“; 1) omhyggeligen at danne el. uddanne, pectus ingenuus per artes, Ovid. A. A. 2, 121; figel. omhyggeligen at drice el. behandle, artes liberales, Suet., studium philosophiae, Cic., virtutem, id., pietatem, Ter.; cf. Cic. Off. 1, 1 o. 2, offere; — 2) ∞ deos; at pryde el. ære dem; vid. Cic. N. D. 1, 41, o. ibid. 2, 28, Liv. 39, 15, o. A.; — Phoebe ... Diana ... o colendi semper et culti! Hor. C. S. 2 o. 3; (deum) aris, ... flamine, Plin. Pan. 11; cf. Tac. Ann. 1, 10; per flamines ... coli etc.; pro numine coli, Suet. Vit. 1; quo cognomine is deus ... colebatur, id. Aug. 70; — h) ogf. om de til Guderne hørende Begreber og Gienstande; — ∞ religiones pie magis, quam magnificæ, Liv. 3, 57; cf. id. 9, 9, o. Cic. Flacc. 4; ∞ sacra, Ovid., aras, id.; cf. Liv. 1, 7, o. Cic. Tusc. 1, 12; — 3) ∞ aliquem: bevise nogen Agtelse el. Opmærksomhed el. Respekt; — observari et coli (a clientibus), vid. Cic. Mur. 34; in amieis et diligendis et colendis, id. Lael. 22; hvor ogf. nec solum colent inter se ac diligunt (amici), sed etiam vebuntur; — ∞ aliquem donis, Liv. 31, 43, litteris, Nep. Att. 20; — III) partie. cultus, 3, ogf. som adj.; A) „egenf.“; dyrket; ogf. bebygger el. beboer; — quo cultior sit (ager), Varr.; figel. nunc est cultissimus (ager) cum villa optima, Cic. R. Com. 12; (hvor ogf. posit.); — b) df. subst. culta, orum, n., (se. loca): opdyrkede Ægne, dyrkede Marker; — vid. Lucr. 1, 165 o. 210, o. Virg. Ge. 4, 372, ogf. Plin. 21, 79; figel. cultiora, Curt. 7, 3; — B) „everf.“; smykket el. pøntet; — matronam vetita purpura cultam etc., Suet. Ner. 32; minister ... quo nec filia cultior etc., Martial. 10, 98; — sermone cultissimus, Aur. Vict. Epit. 45.

2. cōlo, (avi), atum, 1, v. a., [1. colum]: fier, renset ved at sie; — ∞ ceram, Colum., mel, id.; ∞ vinum sporta palmea, Pallad., aliquid per linteum, Scribon., ogf. ad colum el. per colum, Veget., Apic.; — saex colata, Plin.; men terra colans, (absol.: hvoraf Vandet fier), Plin. 31, 23; — b) „poet.“ ogf.: ∞ amnes, (ubfattede Jæsteruser deri), Manil.; — II) partie. colatus, 2, ogf. som adject.: renset el. ren, men afene „fig.“; ∞ nitor (beryllorum), Tertull.; certiora et colatoria (somnia), id.

cōlobicus, 3, *κολοβικός*, (i. e. mutilus): afstumpet el. semlæstet, Firmic. — cōlobium, i, n., *κολοβιον*: Underklædning med korte Ærmer, Serv., Cod. Theod. — cōlobos, on, *κολοβός*: afstumpet; df. i Metrisen; = catalectus; ∞ versus, (hvori der mangler en Stærelse), Gramm.

cōlocasia, ae, f., o. cōlocæcium, i, n., *κολοκασία*, *κολοκάσιον*: den ægyptiske Bønne, etslags pragtfuld lilieagtig Vært; vid. Plin. 21, 51, Colum. 8, 15,

Pallad.; — den anden Børm har Virg. Ecl. 4, 20, o. Martial. 8, 33. — cōlocynthis, idis, f., *κολοκυνθίς*: en Agurfart, Plin. 20, 8, Pallad.

cōlon, (o. colum), i, n., *κόλον*: epetl.: Ved el. Lem: df. 1) „alm.“: Tarm, Plin. 11, 79, Scribon.; — b) „meton.“: Tarmeyge, Kælf, Plin. 20, 57, Scribon.; — 2) „etymol.“: Ved af et Vers, Quintil. 9, 4, 78, af et Dig, Augustin., af en Periode, Ascon.

cōlōna, ae, fem. af colonus; en Bøndefæne, Ovid. Fast. 4, 682, Dig. — Cōlōnae, arum, f.: By i Treas, Nep. Paus. 3. — cōlōnātus, us, m., [colonus]: Bøndestanden, Cod. Theod. — Cōlōnēus, 3: hørende til el. benævnt efter den atitise Demos Colonus (*Κολωνός*); ∞ Oedipus, Cic. d. Senec. 7, (i. e. *Οιδιπὸς ἐνὶ Κολωνῷ*: betegner Tragedie af Sophocles).

colonia, ae, f., [colonus]; 1) „alm.“: Landeieendom el. Landgaard el. Jordbrug, etl., Dig.; cf. Colum. 11, 1; — b) df. ogf. f. Dybdelssted el. Bølg, Plaut. Aul. 3, 6, 40; men id. Pseud. 4, 6, 38, ∞ molarum, commis, f. Møllen; — II) „bef.“: Planteplad el. Nybyggemark, en Coloni; vid. Liv. 4, 19; men coloniam collocare idoneis in locis, Cic. Agr. 2, 27; ∞ condere, Vell. 1, 15; — B) df. „meton.“: de til en Planteplad el. Nybyggede udsendte Personer, Coloniser el. Nybyggere, en Coloni; — coloniam deducere aliquo, Cic., Liv., o. A.; figel. ∞ mittere, Cic. Div. 1, 1; — b) „everf.“ ogf. Coloni el. Sværm af Bier, Varr.; — not.: ogf. som nom. pr.; Colonia Agrippina, (hød. Cōln); ∞ Allobrogum, o. fl.

cōloniārius, i, m., o. cōlōniāria, ae, f.: som nedtammer fra Colonierne, Gaj. Inst.; o. — cōlōnīcus, 3; 1) hørende til Landbrug el. Landhusboldningen, leges, Varr.; ∞ genus avium, (som opfædtes i alle Landhusboldninger), Plin. 8, 72; — b) df. subst. colonica, ae, f.: en Bøndedytte, Auson.; — 2) hørende til en Coloni el. benævnt derefter, cohortes, (sest ere udsendte deri), Caes. B. C. 2, 19; cf. Suet. Aug. 46; af — cōlōnus, i, m., [1. colo]; 1) „alm.“: Landmand el. Jordbruger, Varr., Colum., Cic. d. Or. 2, 71, Hor., o. A.; — II) „bef.“: a) Nybygger el. Colonist, *ἀποικισ*, Cic. Agr. 2, 28, eftere, Nep. Mill. 1, Liv. 4, 11, o. A.; — b) „poet.“ ogf. en Indvaaner, Virg. Aen. 7, 63 o. 409; men Plaut. As. 2, 2, 31, commif. ∞ catenarum.

Cōlōphon, ōnis, m., *Κολοφών*: heromt By i Jonien, Mela 1, 17, Hor. Ep. 1, 11, 3; — B) df. 1) Cōlōphōnius, 3: colephoni, Idmon, (fra el. af C), Ovid. Met. 6, 8; men ∞ resina, Plin.; ogf. absol. Colophonia, Scribon.; — b) subst. Colophoni, orum, m.; Indvaanerne af C., Cic. Arch. 8; — 2) Cōlōphōniacus, 3: = Colophonius, Homerus, Virg. C. 64; cf. Cic. l. c.; — not.: colophon dixerunt, quum a liquid finitum significaretur, Fest. p. 41, (af *κολοφών*: Epit. el. Tep; df. Ende).

color, (seraht. colos, ligesom arbus, honos, o. fl.), ōris, m.: farve; 1) „egenf.“; A) „alm.“: — colores esse sine luce nequeunt, Lucr.; cf. id. 2, 737; ∞ aureus ignis, id.; ∞ Tyrii, Hor. Ep. 1, 6, 18; flores mille colorum, Ovid.; — colorem accipere, Plin., bibere, id., (antage el. modtage); figel. ∞ duere, (om Druen: at farve sig), id.; ∞ inducere picturæ, id.; — B) „bef.“; a) Mennefters naturlige farve, Ansigtssfarve, (teint); — ∞ verus, Ter., opp. fucatus, Hor. Epod. 12, 10; ∞ vercundus, ibid. 17, 21; cf. Ter. Andr. 5, 3, 7; — colorem mutare, perdere, (Miste, miste sin farve); vid. Hor. Ep. 1, 16, 38, o. Ovid. Met. 3, 99; figel. ∞ exidit, ibid. 2, 602; cf. Liv. 39, 31: ut non color, non vultus ei constaret; — som Ordsprog figes: homo nullius coloris, (em hvem man intet veed), Plaut. Pseud. 4, 7, 99; — b) stien farve, Støben; nimium ne crede colori, Virg. Ecl. 3, 17; cf. Hor. Od. 4, 13, 17; — II) „fig.“; A) „alm.“: den eiendommelige Beskaffenhed el.

distand; — etiam colorem et speciem pristinam civitatis (amissimus), Cic. Alt. 4, 16; cf. Hor. Sat. 2, 1, 60, ogf. id. Ep. 1, 17, 23; df. „alleg.“: colorem ducere, (antagone vis Dannelsen el. Ebarakter efter sit Forbillede), Senec. Ep. 108; cf. Quintil. 10, 1, 59; — b) df. ogf. om Dictionen; Eidentnemmelighed, Ebarakter, Colorit; vid. Cic. d. Or. 3, 25 e. 52; — figel. id. Brut. 21: „qui est... iste tandem urbanitatis color? men non unus color proemii, narrationis, etc., Quintil.: ∞ simplex, inaffectatus, id.; ∞ traziens, Hor.; Descriptas servare vices operumque colores, id. A. P. 86; — B) „praguant.“: glimrende Farve; df. „poet.“: Glands, Pragt, Hyperlighed; — Nullus argenteo color etc., vid. Hor. Od. 2, 2, m.; — 2) df. om Forredtager el. Dictionen: a) passende Udsmykkelse, levende Colorit; nihil illius (Catonis) lineamentis, nisi florem et colorem, deffuisse, Cic. Brut. 87; cf. id. d. Or. 3, 25, — b) kunstig Bending el. Besmykkelse el. Udsmykkelse; vid. Quintil. 4, 2, 88, e. Juvenal. 6, 289; figel. res illo colore defenditur apud iudeum, ut etc., Dig.

colorate, adv., ligesom opfarvet, d. e.: paa en besmykkende Maade, Quintil. Deel.; af — coloratus, 3: partic. e. adj. af coloro. — coloratus, 3, [color]: farvet el. affarvet, foraglet, vestis, Dig., tunicae, Vopisc. coloro, avi, atum, 1, v. a., [color]; 1) „eent.“: farver, forsyner med en Farve; df. A) „alm.“: ∞ corpora, Cic. N. D. 1, 39; ∞ lineas testa trita, Plin.; — B) „bet.“: farver reelig el. reddrum el. mørk; — quum in sole ambulem, natura sit, ut colorer, Cic. d. Or. 2, 14; cf. Prop. 3, 12, 15; colorata pira sole, Plin.; colorat aquora Nilus, Catull.; — II) „fig.“: A) at meddele ligesom en Farve el. Ebarakter el. Egenhed; — sapientia nisi alte descendit... animum non coloravit, sed infecti, Senec. Ep. 71; — navn. ogf. at give Tælen en Colorit; df. pass. om Tælen: at faae Colorit el. eidentnemmeligt Pæg; vid. Cic. d. Or. 2, 14: orationem meam illorum tactu quasi colorari; cf. id. Brut. 46; — B) besmykter dermed, skulder derunder; vid. Val. Max. 8, 2; ∞ inepta sua serio vultu, Prudent.; — III) df. partic. coloratus, 3, sem adj.; A) „eent.“: farvet el. affarvet, arcus, Cic., nvae, Colum.; — b) „bet.“ ogf. med reelig el. frisk el. bruntlig Farve; — qui est coloratus, Quintil.; si plenior aliquis... et colorator factus est, Cels.; ∞ Seres, Ovid.; ∞ Etrusci, (selvbrante), Martial. 10, 68; — B) „overf.“: ligesom opsminket; df. forstilt el. nægte; quae scribis... non sunt ficta et colorata, Senec. Ep. 16.

color, oris, f. color ab in. — Colossae, arum, f.: Pyi Stereobryggen, Plin. 5, 11; — b) df. Colossinus, 3, color, Plin. 1, c., (ten der tilberedes i Purpurfarve). — Colossæos, ôlis, m., (zollōsaîos, ἑως; ligesom den colossale Gæs), vid. Suet. Catig. 35. — colossæus, 3, zollōsaîos: colossal el. kæmpesker, statnae, Plin.; ∞ se pingi Nero jussit, id.; ∞ Mars sedens, id. — colossicus, 3, zollōsaîos: = frgd., Apollo, (hans colossale Billedstøtte), Vitruv., signum, Plin.; — compar. graec.: colossicoterus, Vitruv. — Colossinus, 3, f. und. Colossae. — colossus, i, m., zollōsaîos: kæmpemæssig Billedstøtte, en Colos, Plin., Stat.; — 2) navn. el. at marke: den til Solguden indvierte Colos paa Rhodos; vid. Plin. 34, 18.

colostrā, ae, f., o. colostrum, i, n.: Moderdyrets første Mælk efter Fødselen, Plin., Colum., Pallad.; — ogf. sem læfter Epile, Martial. 13, 38, (hvor Formen colostrum); — ogf. sem Kleere, Plaut. Poen. 1, 2, 151, e. Laber. ap. Non.; df. — colostratio, onis, f.: Føderets Eggdom efter den første Modermelk, Plin.; o. — colostratio, orum, m., (sem lide af denne Eggdom), id. — colostrum, i, n., f. und. colostrā. — colotes, ae, m., zolōtēs: en Dalgart, Plin. 9, 46.

colūber, bri, m.: en Slange, navn. Husslangen, Virg. Ge. 3, 418; ogf. alm.: enhver Slange; — latens

herbā coluber, Ovid.; cf. Virg. Aen. 2, 471; — 2) „poet.“ ogf. om Medusa's o. Juriernes Slangebaar, Lucr. 5, 27, Ovid. Met. 9, 73, oftere. — colūbra, ae, fem. af frgd.: Hunslangen; ogf. alm. en Slange, Hor., Ovid., o. A.; — 2) ogf. ligesom frgd., om Juriernes o. Medusa's Slangebaar, Ovid. Met. 4, 175, oftere, Lucan., o. A.; — b) df. „overf.“: quas tu vides colubras, (hviste Straffetilvæder?) Plaut. Stich. 2, 1, 59; — men sem Drisprog: colubra restim non parit, (Vælet falder aldrig langt fra Roden), Petron. Sat. 45. colūbrifer, a, um, [coluber, fero]: som bærer Slanger, (Epitet til Medusa); ∞ monstrum, Ovid., collum, Lucan. — colubrinus, 3: slangeagtig; df. „overf.“: ligg, suu; ∞ ingenio esse, Plaut.; ∞ vis, Tertull.; e. — colubrōsus, 3: bugtet som en Slange, actus (var). Tertull.; [coluber].

1. colum, i, n.: Ei el. Dorlag, Virg. Ge. 2, 212; ∞ vitilia, Cato, juncea, spartea, Colum.; — 2) „poet.“ ogf. en Høstærse, Auson. — 2. colum, i, f. und. colon. colūmba, ae, f.: Due el. Slague, Colum., Plin., Ovid., Hor.; men columbae Cytheriades, Ovid. Met. 15, 386, (fordi de ere Venus hellige); — ogf. som Kleere, Plaut.; df. — columbar, aris, n.: etflæget Høstær til Slaver, (af Gestaltens Lighed med Gullet i et Dueflag), Plaut. Rud. 3, 6, 50. — columbarium, i, f. und. fgd.: ∞ columbarius, 3: hørende til Duer; df. subst.; 1) columbarius, i, m., (som passer Duene; — II) columbarium, i, n.: Duens el. Dueflag, Colum., Varr.; ogf. Duere, Pallad.; ogf. in pl., Varr., Plin.; — B) df. „overf.“ ifølge en Lighed; 1) Hul i Muren til Indlægning af Vælsker, Vitruv.; — 2) Hul i Vandbillet til Vandets Aflob, id.; — 3) Hul el. Nabning i Skibsbordet, hvor Karen er anbragt, Fest.; — b) df. subst. columbarius, i, m.: Høstær, vid. Plaut. ap. Fest.; — 4) underjærst Gravkammer med Riske til Aftuerne, Inscrip.; e. — columbatim, adv.: paa Duernes Vis el. næbende, dare basia, poet. in Anthol. Lat.; — [columba].

*columbinus, 3: af Duer, pulli, Varr., Cic.; ogf. absol. columbini, Martial., unge Duer; ∞ ovum, finum, Plin.; — II) „overf.“: benævet efter Duer, navn. duefarvet, terra, Plin. 17, 4, vitis, id., saxum, Pallad.; e. — columbor, ari, v. dep. a.: at næbbs paa Duernes Vis; ∞ feminae (dat.), Messal. ap. Senec. Ep. 114; — [columba]. — columbatim, adv.: paa unge Duers Vis, Mattins ap. Gell. 2, 9; af — columbulus, i, m., demin.: Duenge, Plin. Ep. 9, 23; af — columbus, i, m.; eprol.: Handuen, en Duert, Varro; df. alm.: en Due, Hor. Ep. 1, 10, 5, Colum.

1. columella, ae, f., demin. af columna; 1) „eent.“: liden Støtte el. Pille el. Støtte, navn. paa en Gravhøi, Cic. Leg. 2, 26, til et Støtted, Caes. B. C. 2, 10; — b) Jodnykter paa Katapulten, Vitruv.; — II) „fig.“: ligesom columen: Støtte el. Bistand, alienigen, Lucil. ap. Donat. — 2. Columella, ae, m., L. Junius Moderatus, fra Gades, bekendt oeconomist Forfatter i d. første år. Aarb., samtidsig m. Seneca o. m. Celsus; — hans Skrifter: de Re Rustica, o. de Arboribus, haves endnu. — columellaris, e, [1. columella]: der ligner en Pille el. Støtte; df. ∞ dentes: Hestens Rindtænder, Varr., Plin. 11, 61.

colūmen, inis, n., [ligesom columna o. culmen, best. m. inus. cello, ζέλλω, i. e. pello, driver]; eprol.: hvad der er drevet i Været, det Øphøjede el. Høje; df. „poet.“: Bierg, Fjeld; — sub altis Phrygiae columinibus, Catull. 63, 71; — ogf. en Jidsøile, Cic. poet. Div. 1, 11; — II) df. fadv.; A) Spidsen el. Toppen el. det Øverste af en Gienstand, navn. af en Spygning, d. e. Taget el. Gavlens; — in turribus et columinibus villae, Varr.; cf. Cic. poet. Div. 1, 12; — 2) df. „overf.“,

ligesom Spidsen, d. e.: det Høieste eller Højerste i sit Slags; — ∞ amicorum Antonii etc., Cic. Phil. 13, 12; men ∞ audaciae, Plaut. Amph. 1, 1, 211; — B) hvad der hæver sig el. er opreist, for at holde noget i Beiret, saak. Støtte el. Stive, navn. i Bygningskunsten, Vitruv.; — 2) d. "fig.": Støtte el. Bistand, navn. ogs. den Person, paa hvem Andes Betværges ligesom beror; — ∞ familiae Ter. Phorm. 2, 1, 57; cf. Cic. Verr. 3, 76; ∞ rei publicae, id. Sest. 8; ∞ doctrinarum ... Varro el. Nigidius, Gell. 19, 14; cf. Hor. Od. 2, 17, 4, o. Liv. 38, 51; — not.: d. best. columna e. culmen, vid. ss. II. — ∞ columinis, e, forcl. f. incolumis: ufraktet el. ufrakt; ∞ te sistere, Plaut. Trin. 3, 3, 15.

columina, ae, f., [best. m. columnen o. culmen]; D) "egentl.": A) "alm.": en fremragende el. opreiststaaende Gjenstand, Støtte el. Støile, Viste el. Pæl, ocl.; — suffulcire columnam rei alicui, Plaut.; cf. Cic. Qu. Fr. 3, 1, id. d. Or. 3, 46, Ovid. Met. 2, 8, Suet. Caes. 85, o. II.; — not.: om de forstillede Støilearter i Architecturen, vid. Plin. 36, 23, ogs. Vitruv. 3, 3, o. id. 4, 1; — B) "bef.": mærkes; 1) Columna Rostrata, opreist til Ære for Carthaginiensernes Dødsinder, C. Duilius, og prydet med de erobrede Skibssnabler; vid. Quintil. 1, 7, 12; — 2) Cendua bæres en Del af Jæderisten paa denne Støile; vid. Freund. in append.; — 2) Columna Maenia paa Forum Romanum, hvorved almindelige Lyve og Vedrager bleve inquirerede og straffede; — vid. Cic. Div. in Caecil. 16 (Ascon.); — ligel. absol.: Columna, hvs. Cic. Sest. 8: adhaerescere ad Columnam, (somme gaa derfra); cf. id. Cluent. 13; — 3) af den gamle Skif, at betegne Grænderne med Støiler el. Pæle forklæres: Columnae Protei, (f. fines Aegypti), Virg. Aen. 11, 262 (Heyn.); ligel. Columnae Herculis (i. e. Calpe el. Abyla), Mela 1, 5, o. 2, 6, Plin. 3 prooem., o. Tac. Germ. 31; — 4) "poet." o. "meton.": findes columna, f. culmen: den høieste Spids el. Top; hvs. Cic. poet. Divin. 1, 12: Juppiter excelsa elarabat sceptrum columna, (fra Himmelsens Tinde); — 5) "alleg.": er endel. Hor. Od. 1, 35, 13, (til Gueinden Fortuna): Injurious ne pede prostratus stantem columnam; — II) "overf.": ifølge etilags Lighed: Bønde-støile el. Bøndestøile el. Skypompe; — vid. Lucr. 6, 126 o. 433, ogs. Plin. 2, 50; — not.: comist. ogs. f. mentula, Martial.

columnarius, e, [columna]: som hæver sig støileformet, lux, Prudent., (Lysheds el. Altskætte). — ∞ columnarium, i, n., f. und. flgd. — ∞ columnarius, 3: hørende til en Støile; men alene subst.; 1) columnarius, i, m.: en ved Columna Moenia demsfædet Jordbrøder el. Debitor, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 9; — 2) columnarium, i, n., a) Afgift af Støiler i el. ved private Bygninger, Cic. Att. 13, 6; — b) Stenbrud el. Marmorbrud, Inscript.; — ∞ columnatio, onis, f.: Støtten el. at støtte med Støiler el. Stiver; ∞ scenae, Appul.; o. — ∞ columnatus, 3: støttet med Støiler el. Pæller, hvilende derpaa; ∞ tholus rotundus, Varr.; — b) d. comist.: ∞ os, (som støttes paa Stænder), Plaut. Mil. gl. 2, 2, 58; — [columna]. — ∞ columnifer, a, um, [columna, ferro]: som bærer en Støile, radius, (en Støile), Prudent.

cōluri, orum, m., $\kappa\omicron\lambda\upsilon\rho\upsilon\alpha\iota$, i Astronomien: tvende store Cirkler, som i Polerne skære hinanden under rette Vinkler, Macrobi. Somn. Scip. 1, 15. — ∞ cōlurnus, 3, (omfat f. corollus, af corulus el. corylus): som er gjort af Pælselbuksen; ∞ hastilia, Virg. Ge. 2, 396, (Serv.). — ∞ cōlurus, 3, $\kappa\omicron\lambda\upsilon\rho\upsilon\varsigma$, i Metrisken: afslumpet i Enden, metrum, (hvori der mangler en Stavelse), Gramm.

cōlus, gen. us, (ogs. i), f., (men m., Catull. 61, 311): Hof el. Spiderot; (men oftest "poet.", o. ligel. in pl.); ogs. findes begge Former ombryndede med hinanden; saak. colo o. colu, Prop. 4, 9, 48; cf. Juvenal. 14, 249

(Rupert.); vid. Freund.; — 2) ogs. er colus: Parcerens Attribut; vid. Ovid. Am. 2, 6, 46, o. Senec. Herc. Fur. 559; — II) "meton.": ogs. f. den spandne Traad, Senec. Herc. Oet. 661. — ∞ cōlutea, orum, n., η $\kappa\omicron\lambda\upsilon\rho\upsilon\alpha$: etilags Bølgfrugt, Plaut. Pers. 1, 3, 7.

cōlymbas, adis, adj. fem., $\kappa\omicron\lambda\upsilon\mu\beta\alpha\varsigma$, (fremment); d. cōlymbades olivae, (som ere nedlagte i Saltlage), Colum., Plin. — ∞ cōlymbus, i, m., $\kappa\omicron\lambda\upsilon\mu\beta\os$: Stømmeled, vid. Lamprid. Elag. 23.

cōma, ae, f., $\kappa\omicron\mu\alpha$; D) "egentl.": A) "alm.": Menestels Hovedhaar, navn. ogs. som Smykke, o. ligel. in pl.; — ∞ calamistrata, vid. Cic. Sest. 8; ∞ salva, Prop., flava, Hor., myrica, Tibull., odorata, (salvet), Prop.; — ∞ virides Nereidum, Hor. Od. 3, 28, 10; — ∞ comas componere, petere, comere, (frisere), Ovid.; comas in gradus frangere, Quintil., formare, Sueton.; — ∞ comam renodare, Hor., positu variare, Ovid.; cf. Suet. Calig. 47; men Hor. Ep. 2, 1, 119, m. graff Construeren: tronde comas vine i coenant; cf. Virg. Aen. 9, 478, (om den Tergende): Scissa comam etc.; — ∞ sancta, Tibull. 1, 10, 22, (i. e. ∞ Larium); — B) "bef.": ogs. a) Man el. Mant hos Lever og Æste, Gell. 5, 14, o. Pallad.; — b) Stelmåner, Stat. Theb. 8, 389; — II) "overf.": om andre Gjenstande, ifølge etilags Lighed: A) Bærternes Lov el. Blade og andre baaraagtige Dele, ogs. Ar, Græs, etc.; — ∞ coma nemorum, Hor. Od. 1, 21, 5; ∞ arboreae, Ovid., populae, id.; coma palmae, Plin.; comae mihi, id.; cf. Ovid. Fast. 4, 438; men comae telluris, (Jordens Græs og Blømsker), Colum. (poet.); cf. Ovid. Aen. 3, 10, 12; — B) Gaarenes Hds, poet. ap. Cic. N. D. 3, 27; ogs. de baarede Drenger paa Parlamentet, Tibull. 3, 1, 10; — C) om Lysstraaerne, Catull. 61, 78 o. 99, ogs. Senec. Oed. 311.

Comagene o. Comagenus, f. und. Comagene, etc. — ∞ Cōmana, orum, n., 1) By i Cappadocien, Plin. 6, 3, navnkundig af et Vellenaampel, Hirt. B. Al. 66; — 2) By i Pontus, Plin. 6, 4; — b) Cōmani, orum: dens Indvaanere, Hirt. B. Al. 35. — ∞ comans, tis, f. und. 2. como. — ∞ cōmarchus, i, m., $\kappa\omicron\mu\alpha\rho\chi\os$: Hørfænder el. Hørfærd i en Lantstg., Plaut. Cure. 2, 3, 7. — ∞ cōmāron, i, n., $\kappa\omicron\mu\alpha\rho\upsilon\varsigma$: 1) Krugten af Jærebærtraet, Plin. 15, 28; — 2) etilags Plante, selv. hagum, Appul. — ∞ cōmātorius, i, [coma]: hørende til Gaaret, aens, Petron. — ∞ cōmatulus, 3: smukt el. jurligen friseret, pueri, Hieronym.; demin. af — ∞ comatus, 3, f. und. 2. como.

1. com.bibo, bibi, 3, v. n. o. a.; D) "egentl.": A) "alm.": drikker med nogen; ogs. drikker el. friser; — ∞ combibendi convivandique ars, Senec. Ep. 123; — B) "bef.": ligesom indbrukker el. drikker i mig, indfører aflees, succos, Ovid.; cf. Hor. Od. 1, 37, 28, ∞ soles cute, Martial. 10, 12; — II) "fig.": A) "overf.": en Ting; ∞ amuream, (blive gienemskuren deraf), Cato; combibit ara erouem, Ovid., testa oleum, Colum., bacra salem, id.; cf. Ovid. Met. 15, 215, o. Plin. 17, 16; men "poet.": combibit os maculas, (aaer Pletter), Ovid. Met. 5, 455; — B) "metn.": quas (artes) dum est tener, si combiberit, etc., Cic. Fin. 3, 2; d. — 2. com.bibo, ois, m.: Meddrikker, Svørbøder, Lucil, ap. Non., Cic. Fam. 9, 25. — ∞ combino, (avi), atum, 1, v. a., [con-, bibi]: forener, Siliou.

combretum, i, n.: Røret af Sida t, Plin. 21, 16. — ∞ combullio, ire, v. a.: feger stærkt, Apic. — ∞ combūro, ussi, ustum, 3, v. a., [con-, inus. buro, f. uro, f. unt. Begl. B.]; D) "egentl.": forbrænder tilfammen, opbrænder ganske; ogs. alm.: brænder el. afbrænder; — ∞ aedes, Plaut., naves, Caes., libros, Cic.; ∞ aliquem vivum, id.; — B) d. hvs. Lægerne: combustum: brændt Sted, Plin., Scribon.; — II) "fig.": A) ∞ diem, Plaut. Men. 1, 2, 3, (bert. feire, "alleg." fra Opbrændelsen af Lig); — ∞ aliquem judicio, (tage en bestemmende Dem ever nogen),

Cic. Qu. Fr. 1, 2, 3; — B) comburi aliqua, (fortæres af Riarlighed dertil); — Ut Seneca est combustus (Joppiter), etc., Prop. 2, 30, 29; cf. — combustio, onis, f.: Jerbranden, Jerbrandelse, Firmie.; o. — combustura, æ, f.: = frgd., Apic. — combustus, 3: partic. af comburo.

1. cōme, es, f., *ζώνη*; en Benævneffe paa Planten tragopogon, (Ruffeflag), Plin. 27, 117. — 2. Cōme, es, f., (*ζώνη*: Lantabý): — Hiera Come: By i Carien, med et Apollotempel og Orakel, Liv. 38, 12.

1. comēdo, edi, esum o. estum, 3, v. a., (ogf. etr.: comes, f. comedis, Plaut.; ligel. comest, comestis, comesse, etc., f. comedit, etc., id.; ligel. foræld. comedim, is, it, f. comederim, etc., Plaut.); — 1) „gentl.“: opæder el. epipiser, fortærer gæstfæ: — corbitam cibi Comesse possunt, Plaut.; cf. Ter. Heaut. 2, 3, 14, v. Sicin. ap. Cic. Brut. 60; — II) „fig.“: A) „overf.“: tilføjer el. ødelægger i Graasferi; — Paternam qui comest pecuniam, Nov. ap. Non.; ∞ nummos, Cic., rem (sc. familiarum, id., patrimonium, bona, id.; men comedisse canterium, (cens Barci), id. Fam. 9, 18; — b) hos Comiserne ogf.: ∞ aliquem: fortærer nogens Cienbend, forærne nogen; vid. Plaut. Trin. 1, 2, 65, (hæder comedis f. comedas); cf. Ter. Eun. 5, 8, 57; — B) „ment.“: ∞ oculis pueros, (see spillet derefter), Martial. 9, 60; — men ∞ se: fortærer sig el. ærgre sig; qui ipsus se comest, etc., Plaut. Truc. 2, 7, 36; cf. — 2. cōmedo, onis, m.: en Graafer, Lucil. o. Varr. ap. Non. — Comensis, o, f. und. Comum.

cōmes, ius, c., [af con-, 1. co]; 1) „gentl.“: A) „alm.“: Ledsager el. Følgesvend; ogf. Kammerat el. Stalkbrøder el. Selskabsbrøder; — vid. Cic. Fam. 13, 71; cf. Ter. Hec. 5, 3, 25, o. Hor. Od. 1, 7, 26; — comitem se addere alicui, Virg. Aen. 6, 778; ∞ esse alicui, Ovid.; — b) som fæm.: Ledsagerinde, ødl.; — me tibi venturam comitem, Ovid. Her. 13, 163; cf. Ter. Eun. 2, 3, 54; — B) „bf.“: a) Dvfyndmand el. Lærer el. Førmester hos et ungt Menneske; — vid. Suet. Claud. 35, oftere; f. ogf. Virg. Aen. 5, 515 (Heyn.); — b) Ven el. Elægtning el. Lærd el. ung Adelsmand, der ledsager en Dyrighedsperien til Provins; — vid. Cic. Verr. 2, 10, Hor. Ep. 1, 8, 2, o. Suet. Caes. 42; — ogf. ubert.: en Ledsager af andre høie Personer, Hor. Ep. 1, 9, 76, Suet. Caes. 4, oftere; — c) under Reiserne ere comites: Reiserens Følge el. Hoffet, Suet. Aug. 16, o. 98, oftere; — df. fild. m. tilføiet. gen.: som beklæder et vist Stædsbende; comes scholarum, rei militaris, etc., Cod. Theod.; — II) „fig.“: a) om Personer, c. gen. el. dat. rei: som gaader derefter, som tager Del derti; — se victoriæ Pompeji comitem etc., Caes. B. C. 3, 50; cf. Cic. Lael. 11; men id. Fam. 1, 9: me quidem certe tuarum actionum ... socium comitemque habebis; ligel. ∞ virtutis tantæ, Liv. 22, 60; — me ... comitem consiliis tuis etc., Plaut. Pseud. 1, 1, 15; — b) om Begreber: som følger el. forbanden dermed; ligel. c. gen., „poet.“ ogf. absol.; — tunc vitæ socia virtus, mortis comes gloria fuisset, Cic. Font. 17; cf. id. Mur. 6, o. id. Brut. 12; men dulcis secretorum comes (grammaticæ), Quintil. 1, 4, 5; — culpam poena premit comes, Hor. Od. 4, 5, 24; cf. ibd. 1, 35, 22, o. id. Sat. 2, 7, 115.

cōmēsor, oris, m., [1. comedo]: som opæder el. fortærer, Tertull. — commessatio, etc., f. und. commissatio, etc. — comestus o. comesus, 3: partic. af 1. comedo. — cōmētes, (cōmēta), æ, m., *ζωμήτης*: en Comet el. Halvbjørne, Plin. 2, 22 fgd., Senec.; ogf. m. appositum sidus, Tac. Ann. 14, 22, el. stella, Justin.

cōmire, adv.: comist, paa Comœdiens Bis, res tragice tractare, Cic. d. Or. 3, 8; af — cōmicus, 3, *κωμικός*: hørende til Comœdien, comist, poëta, Cic., artificium, id.; ∞ res, (Stof til en Comœdie), Hor.

A. P. 89; comici stulti senes, (som indføres i Comœdiæ dierne), Caecil. ap. Cic. d. Senect. 11; cf. id. R. Am. 16, o. Hor. Sat. 2, 5, 91; — ∞ aurum, (i. e. lupinum), Plaut. Poen. 3, 20; — 2) ogf. subst. comicus, i, m.; a) Stuepiller i en Comœdie, comist Actor, en Comiker, id. l. c. 4; — b) oftere: Comœdiædigter el. Comiker, Cic. Orat. 55, Quintil. 1, 7, 22, oftere. — Cominius, 3, f. und. Colminiana. — cominus, f. und. comminus.

cōmis, e, [rimel. etr., f. commitis]: mild, venlig, omgangelig, nemfærdig: — usa sum (illo) benigno et lepido et comi, Ter. Hec. 5, 3, 39; cf. Cic. Fin. 2, 25, o. Hor. Sat. 2, 8, 76; quis Laelio comior? quis jucundior? Cic.; ogf. ∞ in uxorem, Hor. Ep. 2, 2, 133; senex commissus, Appul.; men Tac. Agric. 22: ut bonis comis, ita adversus malos injucundus; — comi ingenio, id., hospitio, Liv. 9, 36; cf. Tac. Germ. 21; men Comilus est oculis alliciendus amor, Ovid. A. A. 3, 510.

*cōmissābundus, 3: der drager om i sværmende Dpteg; — ∞ incessit etc., Liv. 9, 17; ∞ juvenes, Plin. 21, 6; — cōmissāliter, adv.: ligefom i festligt Dpteg, cantare, Sidon.; — cōmissatio, onis, f.: festligt el. sværmende Dpteg, med det dertil hørende Giestebud el. Drickfelag; — vid. Cic. Mur. 6, Liv. 40, 13, o. A.; ligel. in pl., Cic. Coel. 15, Liv. 1, 57, o. A.; o. — cōmissator, oris, m.: som tager Del i natlige Sværmerier og Drickfelag, Ter., Cic. Coel. 28, Liv. 40, 7, o. A.; — B) „overf.“: ∞ libellus, (som læses ved Drickfelag el. Giestebud), Martial. 5, 16; men ∞ conjurationis, Cic. Att. 1, 16, (m. foragt, f. socius conj.); — [figd.].

cōmissor, atus, sum, 1, v. dep. n., *κωμίζω*, navn. om unge Mennesker: efter Giestebudet at holde et sværmende Dpteg med Musik og Dands, og derefter at drage etides hen for at hvile paa ny; — quin commissatum ad fratrem imus, Liv. 40, 7, cf. Hor. Od. 4, 1, 11; men Liv. 3, 29: commissantium modo currum secuti; men Ter. Eun. 3, 1, 52: Phaedriam Intromitatum commissatum, (til Giestebudet).

cōmitabilis, e, [comitor]: ledsagende, Paul. Nol. — cōmitas, atis, f., [comis]: Venlighed, Førefommenhed, Velvilje; ogf. Miltbet el. Redelæbhet; — vid. Cic. Mur. 31, o. id. Brut. 40; ∞ in socios, Tac. Ann. 2, 72; ∞ aflabilitasque sermonis, Cic.; — men Plaut. Trin. 2, 2, 47: per comitatem edepol (rem perdidit); ogf. Villie el. Villighed dertil; m. ad, Plaut. Mil. gl. 2, 1, in.

cōmitatensis, e: hørende til Hoffofkene, munus, Cod. Theod.; af — cōmitatus, us, m., [comitor]: Ledsagelse el. at ledsage; df. „meton.“: 1) „gentl.“: den ledsagende Mængde, el. Følge: A) „alm.“: — ∞ ancillarum puerorumque, Cic. Mil. 10; cf. id. Verr. 5, 21, o. Virg. Aen. 12, 376; — b) ogf. om Dyr, Tac. Ann. 6, 28; — B) „bf.“: a) Reiserens Følge el. Suite, Hoffet, Tac. Hist. 2, 65, id. Ann. 13, 46, o. Dig.; — b) uden Hensyn til Ledsagelse, el. om den blotte Samværen: samlet Mængde, Hob el. Sværm, Toget el. Train, ørl.; — vid. Caes. B. C. 1, 51, o. 54, Liv. 28, 22, o. Suet. Tib. 6; — II) „fig.“ om Ting og om Begreber: Ledsagelse el. Forbindelse; — pruna hordearia appellata a comitatu frugis ejus, (fordi det modnes samtiden med Bygget), Plin. 15, 12; — quid ... tanto virtutum comitatu (opus est), si etc.? Cic. Fin. 2, 34; cf. id. Parad. 2, in.

cōmitter, adv. af comis: ventligen el. velvilligen, liberalt el. human; — homo, qui erranti comiter monstrat viam, etc., Enn. ap. Cic. Off. 1, 16; ∞ appellare unumquemque, Cic.; ∞ excipere, Liv., Tac., celebrare convivium, id.; ∞ administrare provinciam, id. Hist. 1, 13; — men Cic. Balb. 16, (af en gammel Fædresformular: majestatem P. R. comiter conservato); — superl. commissime, Plaut. Mil. gl. 3, 3, 66.

comitia, orum, f. und. comitium; df. — cōmi-

tiālis, e: hørende til Comitierne, dies (pl.: paa hviite de holdes), Cic. Qu. Fr. 2, 2; ~biduum, Caes. B. C. 1, 5; ~mensis, Cic. Verr. 2, 52; ~homines, (som indfælte sig ved Comitierne), Plaut. Poen. 3, 7; ~morbus: Epilepsi el. den faldende Syge; in pl., Plin. 32, 14; (naar neml. dette Tilfælde indtraf under Comitierne, blev disse strax opbavede, ifølge dette ønte Barfæl, Fest.); ogs. ~vitium, Senec.: — b) df. subst. comitialis, is, m.: som liter af Epilepsi, Plin. 20, 44, oftere; — df. adv. comitaliter: ifølge Epilepsi, accidere, Plin. 22, 29.

*comitiatus, us, m., Biform af comitia: Folkets Forsamling i Comitierne; — per comitatum maximum, (i. e. per comitia centuriata), Cic. Leg. 3, 4, (ex XII Tab.); men ibd. 12, in pl.: ~multos iuntes impedit; cf. Varr. L. L. 5, 16; v. — comitio, avi, atum, 1, v. n. o. a.; 1) som v. n.: gaar hen i comitium for at oftere, Varr. l. c. 6, 4; — 2) in pass.: comitiati tribuni militares, (som ere valgte af Folket i Comitierne; opp. rufoli: som ere udnævnte af Feltherren); vid. Ascon. ad Cic. Verr. Act. 1, 10; — [af flgd.]. comitium, i, n., [a cōundo, Varr., Fest.]; 1) sing.: Sted i Rom ved Forum, (ogs. en Del af Forum); hvor Romersk Folket forsamledes for at stemme efter Curier, el. hvor comitia curiata holdtes; — quum forum, comitium, curiam, occupavissent etc., Cic. Sest. 35; — ogs. blev Jordbrødere her undert. afirasfæce; vid. Liv. 22, 57, o. A.; — b) „overf.“ ogs. om Ephorernes Forsamlingssted i Sparta; vid. Nep. Ages. 4; — 2) pl. comitia, orum: Romersk Folkes offentlige Forsamling, der var treende Slags; a) ~curiata, el. efter Curier, holdtes i Comitium, og vare indskrænkede til visse mindre vigtige Functioner; f. und. curia o. curiatus; — b) ~centuriata, Romersk Folkes ordenlige og fuldstændige Forsamling, efter de af R. Servius Tullius indførte Centurier; — ogs. var det heri, at de vigtigste Statsanliggender afgjordes, navn. Valget af de bedste Dyrigheds personer, Antagelse el. Fæstelse af Love, Fred og Krig, osv.; — de holdtes sæd. paa Campus Martius, f. und. campus; — c) ~tributa el. efter Tribus holdtes dels paa Forum, dels paa Campus Martius; — i disse nevalgtes navn. Munnebrænderne, ogs. andre ringere Dyrigheds personer; — hh) heril mærfes endnu; a) comitia habere: holde en Følkesamling, Cic., ogs. facere, id.; cf. id. Leg. 3, 19; — b) ~consularia, praetoria, tribunitia, (hvert disse Dyrigheds vælges); ligel. ~consulium, el. consulibus creandis, Liv. 3, 20; cf. id. l. 35; ligel. ~mea, (angaaende mit Valg), Cic. Att. 1, 20; — not. a: comitia calata, f. und. calo; — not. b: comiit „overf.“; comitia, f. consilia: Beraadslagning, Plaut. Pseud. 4, 7, 134, oftere.

comitivus, 3: hørende til en comes el. til en høi feierlig Embedsmand, dignitas, Veget.; — ogs. subst. comitivus, i: en høi Embedsmand, Cod. Just. — comito, (avi), atum, 1, v. a.; Biform af flgd.: følger el. ledsager; 1) in act., men alene „poet.“; vid. Prop. 2, 6, 15, o. Ovid. Met. 14, 259, oftere; men ~funera, id. Pont. 1, 9, 47; — 2) som pass. ogs. i efterang. Prosa, o. sæd. o. abl.; vid. Plin. 9, 55, o. Lucr. 1, 98; — b) effect in partic. comitatus, 3, m. o. ud. abl. (ogs. hos Cic.); — alienis viris comitata (mulier), Cic. Coel. 14; cf. Ovid. Met. 2, 441, oftere, Tac. Ann. 11, 8, o. A.; — quod ex urbe parum comitatus exierit, (med ofter lidet Følge), Cic. Cat. 2, 2; cf. id. Phil. 12, 10; — ogs. in compar.: puero ut uno esset comitator, (at han havde en ledsager mere), id. Tusc. 5, 39.

comitor, atus sum, 1, v. dep. a. (o. n.), [comes]; 1) „egent.“: at ledsage el. følge; — a) c. acc.; ~aliquem in exsilium, Suet.; cf. Virg. Aen. 4, 513; comitati eos etc., Caes. B. G. 6, 8; ~iter alieuius, Virg., gressum herilem, id.; men Tac. Ann. 11, 22: ~rem militarem, (være ansat ved Krigsvæsenet);

— b) absol., el. ud. tilføiet acc.; vid. Virg. Aen. 3, 660, o. Tac. Germ. 46, oftere; — navn. ogs. in partic. praes.; magna comitante caterva, Virg. Aen. 2, 40; cf. Ovid. Met. 13, 402; men Prop. 4, 3, 16: non comitante Deo, (uden hans Beslagelse el. Bistand); — c) m. o. ud. acc.: at ledsage til Graven; vid. Nep. Eum. 13, id. Att. 2, 6; Virg. Aen. 11, 52 o. 61; — 2) „overf.“ om Begreber: at følge dermed; ligesom flgd., c. acc., el. absol., men ogs. undert. c. dat.; — quando comitatur semper artem decor, Quintil.; cf. Plin. 9, 58; — gaee comitantur huic vitae, Cic. Tusc. 5, 35; cf. id. d. Rep. 2, 21; — comitante opinione, Tac. Agric. 9; cf. Virg. Aen. 4, 48.

comma, atis, n., *ζώνη*; 1) i Grammatiken, ligesom wort Comma: Indskrift el. Udseling af en Periode, Quintil. 1, 8, 6; (d. lat. incisum; hos Cic. paa Græsk); — 2) i Metriken: Cæsuren, Mar. Vict. — commācero, are, v. a.: fultemouet at opløse el. bledgøre, aliquid in aqua, Marcell. Empir. — commāculo, avi, atum, 1, v. a.: overalt el. aldeles at tilsmudse; 1) „egent.“; ~manus sanguine, Virg. Ecl. 8, 47; cf. Tac. Ann. 1, 39; — 2) „fig.“; ~se isto infinito ambitu, Cic. Coel. 7; cf. Sall. Iuz. 102, o. Tac. Ann. 6, 32; ogs. absol.: praeter satellites commaculatos etc., Sall. Irgm.

commādeo, ere, v. n.: at være stærkt vedet el. meget vaad; — bene, Cat. — Commāgenes, es, f.: den nordlige Del af Syrien, (hod. Camasch), Mela 1, 11, Plin. 5, 13; — hh) df. Commāgenus, 3, commagenis, legati, Cic., haruspex, Juvenal.; — b) df. subst.: Commāgeni, orum, m.: Indvaanerne af C., Mela, Plin. 29, 13; — not. ogs. er commāgenae: Ravnene paa en ubevident Plante, Plin. l. c. — commālaxo, are, v. a.: gjør aldeles blød el. myg; df. „overf.“: ~patrem, (berøge ham), Varr. ap. Non.

commādo, (di), sum, 3, v. a.: tygger stærkt, tygger, Seren. Samm.; radix commans, Marc. Emp. — commādicatio, onis, f.: Tyggen el. at tygge, Scribon.; af — commāduco, (avi), atum, 1, v. a.: = commando; ~achinos, Plin. — commāducor, atus sum, 1, v. dep. a., forel. Biform af flgd., Lucil. ap. Non.: ogs. overf.: ~aliquem, (øde-lægge el. ruinere), ibd. — commādeo, ere, v. n.: at blive sammen el. samlet, at ferblive paa et Sted, Macrob. — commānularis, is, m.: Manipel-kammerat, Tac. Hist. 1, 46. — commānūlatiō, onis, f.: Manipelkammeratskab, Spartian.; af — commānūpulo, onis, m., [con-, manipulus]: Manipel-kammerat, Spartian.

commāreco, ere, v. n.: at være aldeles udmattet, Amm. — commāresco, eni, 3, v. n. inch.: at blive aldeles udmattet, Amm. — commārgino, are, v. a.: hest el. rundtem at forsyne med en Rand el. Indfatning; ~pontos, Amm. — commāritus, i, m.: Medagtemand, Plaut. Cas. 1, 2, 18. — commārtur, gris, m.: Medmartyr, Tertull. — commāsculo, are, v. a., [con-, masculus]: deril at giøre mandig el. stærk; ~animum, Appul., frontem, Macrob. — commāstico, are, v. a.: tygger sammen, tygger, Aemil. Mac. — commāticus, 3, *ζωματικός*: afstaaen, fort. hymnus, Sidor., rhythmi, id.

*commeabilis, e, 1) pass.: til at komme igiennem, venae, Arnob.; — 2) act.: som kommer el. trænger igiennem, aurae, id.; — commēator, oris, m.: som færdes el. drager hid og did, (Epithet til Mercurius, som Gudernes Sendebud), Appul.; o. — commēatus, us, m.; epref.: at gaee el. komme hid og did, Gaee o. Kommen; — ~vocis (per fauces), Pallad.; df. sæd. „meton.“; 1) „alm.“; A) Sted til at gaee el. komme igiennem; — qua commeatus esset hinc huc mulieri, Plaut. Mil. gl. 2, 1, 63, oftere; — B) hvad der drager el. føres ad en Vei; df. 1) Selvf. af reisende

Niebmænd, Handelskaravane, edl.; — vid. Tac. Ann. 13, 33, o. Suet. Ner. 20; — b) egf. Transporten af en Krigsbaar; vid. Caes. B. G. 5, 23, o. Anet. B. Afr. 34; — 2) Tilførsel af Proviant, Plant. Mil. gl. 2, 2, 70; egf. de transporterede el. tilførte Varer, Cic. Manil. 17; ~ maritimi, Liv., ex montibus vecti el. ad-verti, id.; — egf. Rejseforraad, Suet. Cal. 43; — egf. Krigsbærendes Fødenheder, Caes. B. G. 1, 34; ~ magni frumenti, Suet. Cal. 28; — men egf. bruges commeatus i Medfækt. af frumentum, (neml. om Pærens øvrige Fødenheder), Caes. B. G. 1, 39 o. 48; — b) comit er: ~ argentarius, (ligesom Pengetilsørsel, f. Gensigt el. Vinding), Plant. Pseud. 1, 5, 9; — II) „bes.“ o. „overf.“; A) oftest i Krigsforret: Tillægs- til et vare bette fra Qvartieret el. fra Tjenesten i en vis Tid, Dilev el. Pernissien; — commeatum sumere, Liv., petere, Suet., accipere, Plin. Ep., dare, Liv.; in commeatu esse, (vare permittere), id.; liget. commeatu abesse, Suet.; cf. Liv. 3, 21; — egf. in pl., id. 1, 57, o. Tac. Ann. 13, 10; — ad commeatus diem non adesse, (udeblive over Tiden), Quintil.; — B) df. attr. „overf.“: Arbejdet Stændning el. Øjber, Syde el. Frihed derfra; vid. Senec. Ep. 51, o. Vell. 2, 99; assidua servitus sine intervallo, sine commeatu, Senec. Qu. N. 3 praef. commēditor, ari, v. dep. a: indpyger mig selv el. ganske, locos egregie, Auct. ad Her. 3, 18; — 2) „overf.“: ligesom at øve sig deri; df. „æbet.“ om Ting: at efter- ligne el. afbilde; vid. Lucr. 6, 11.

commemini, isse, v. a. (def.), 3: mindes om- stændeligen el. i alle Dele, erindre mig nøiagtigen, aliquid, Plant. Mil. gl. 3, 3, 39, hominem, Cic. d. Or. 1, 53; — egf. c. i. n. f. m. Objectsfæmning: non commemi- ni dicere, Plant. Curc. 5, 3, 31; cf. id. Truc. 4, 3, 4; — egf. m. adv. el. absol.; equid commemorini Punicæ? id. Poen. 5, 2, 25; si satis commemorini, Ter.; si commemorini, (huffer jeg ret), Ovid. Fast. 3, 792.

*commemōrābilis, e: mindesværdig el. mærk- værdig, pugna, Plaut.; ~ alia proferre possum, Cic. N. D. 2, 52; — commemorāmentum, i, n., for: og efterel. Biform af flgd., Caecil. ap. Non., Fronto; — commemoratio, ōnis, f.: Mindelse el. at mindes, Dm tale, Annatidelse, Erindring; — vid. Ter. Andr. 1, 1, 16; ~ antiquitatis, exemplorum prolatio, Cic. Orat. 34; cf. id. Arch. 11; liget. ~ posteritatis, (Eftermæle hos el. af Efterlæggen), id. Fam. 5, 12; — commemorātor, ōris, m.: som mælder el. min- der derom, Tert.; — commemorātorium, i, n.: Erindringsbog, Ambros.; o. — commemorātus, us, m.: = commemoratio, Appul.; — [af flgd.].

commemōro, avi, atum, i, v. a.; 1) som v. a. reflex., (hver navn. com- el. con- svarer til Grafer- nes *κατά τὰ καταγνώσας*, vid. Doederl.): erindre mig (noget) nøiagtigen, gienfælder i min Sufommelse; — quid quoque die dixerim, audierim, egerim, com- memoro vesperi, Cic. d. Senect. 11; cf. Suet. Aug. 45; — II) oftere o. „alm.“; A) minder el. erindre (noget) derom, omtaler el. anfører for at giøre gieldende; — ad commemorandum amicitiam ... missi, Liv. 27, 4; ~ beneficium, (lade høre), Cic. Lael. 20; — B) mælder el. taler derom, anfører el. fortæller; — vid. Lucr. 1, 401; ~ res, id., causas, Caes.; cf. Cic. Off. 3, 6; O commemoranda iudicia, (mærkelige el. mindesvæ- dige)! id. Verr. Act. 1, 14; — egf. m. flgd. acc. e. inf., cf. m. relat.; vid. Lucr. 1, 126, o. Ter. Phorm. 5, 8, 42; — egf. m. flgd. de; omnes de tua virtute com- memorant, Cic. Qu. Fr. 1, 1, 13; cf. id. d. Or. 3, 20.

*commendābilis, e: som fortæuer at anbefales el. bifaldes; — nec ullo commendabilem merito (regem Persea), Liv. 42, 5; quae commendabilia apud Africanum erant, id. 37, 7; — compar, Trebell. 16; o. — commendāticus, (-tius), 3: hørende til en An- befaling, litterae, (Anbefalingsbrev), Cic., Dig.,

tabellae, Cic. Verr. 4, 66; egf. absol.: commendaticiae, arum, f., Augustus ap. Macrobi.; — [af commendo].

commendatio, ōnis, f., [commendo]: Anbefal- ling; 1) „abstract“; — ~ meam non vulgare fuisse, (den af mig givne Anbefaling), Cic. Fam. 1, 3; liget. ibd. 13, 32, in pl.: ~ meas; — men id. Orat. 36, e. gen. obj.: ~ sui, (opp. offensio adversarii); — II) df. „overf.“: commendatione oculorum animis tradi, Cic. d. Or. 2, 87; cf. id. Plane. 13; — III) „concret“: det Anbefalende, det Fortraffelige el. Ud- mærkede derved; — ~ ingenii, Cic., liberalitatis, id.; ~ tanta oris aequae orationis etc., Nep. Alcib. 1; ~ prima proficitur a modestia, Cic. Off. 2, 13.

commendator, oris, m., [commendo]: som an- befaler; en Belynder, Plin. Ep. 6, 23; — df. commenda- torius, 3: hørende til en Anbefaling, litterae, Sidon. — commendatrix, icis, fem. af commendator; — legem commendatricem virtutum etc., Cic. Leg. 1, 22; cf. Plin. Ep. 8, 20. — commendatus, 3: partic. o. adj. af flgd.

commendo, avi, atum, i, v. a., [con-, 1. mando]; 1) „alm.“: overgiver i Foræring, anbefaler til Beskyttelse, — ~ aliquem el. aliquid alicui el. fidei alicuius; vid. Ter. Eun. 5, 2, 47; liget. ~ se alicui in clientelam el. fidem, ibd. 5, 8, 9; cf. Cic. Fin. 3, 2, o. ibd. 3, 5; — ~ temp. patribus, Tac. Hist. 1, 90, filios suos po- pulo, Suet. Aug. 56; — ~ aliquid litteris, (opftrive el. beskrive), Brut. ap. Cic. Fam. 11, 10; ~ nomina memoriae, (lade dem udnævne), Cic.; ~ nomen alicuius immortalitati, id., egf. aliquem sempiternae glo- riae, id.; — ~ se fugae, Auct. B. Afr. 34; — II) „bes.“: anbefaler, beskytter, gier yndet; — ora-orem com- mendari verborum splendore et copia, Cic. Brut. 59; periclitantem commendat dignitas, Quintil.; cf. Cic. Off. 2, 13; ~ se aliqua re, vid. Hor. Ep. 1, 18, 7, o. ibd. 2, 1, 261; — III) partic. commendatus, 3, egf. som adj.; A) anbefalet; — quae res commendator est memoriae hominum sempiternae? Cic. Phil. 2, 13; ceteris rebus habes eos a me commenda issimos, id. Fam. 12, 26; — B) yndet el. antagen, udmærket i sit Slags; vultus commendator, Petron. Sat. 110; cf. Plin. 16, 85.

1. commensus, 3: partic. af commetior. — 2. commensus, us, m., [commetior]: det rette Maal el. Forbeld, *συμμετρία*, Vitruv. 1, 3, oftere.

commentātiensis, is, m., [commentarius]: der fører en Centrol; df. a) en Registrator el. Archivarius, Dig.; — b) som holder Lise over Statsfangerne, Cod. Just.; — c) som fører Lise over Krigsfolket, en Krigs- controller, Ascon. ad Cic. Verr. 1, 28. — commen- tarius, i, n.: Erindringsbog, fort skriftlig Opfals, Qu. Cic. d. Pet. Cons. 14, o. Cic. Fin. 4, 4, oftere; — egf. in mase: commentarius, i, Hieronym.; — demin. af — commentarius, i, m., (sc. liber), o. commentarius, i, n., (sc. volumen). — [commen- tor]; 1) „alm.“: Forregneise el. Optegnelse til Erin- dring, Erindringsbog; — ~ diurni, (Dagbog), Suet. Aug. 61; — 2) df. „bes.“; a) (sæd. in pl.): Udfast til og Omrids af de historiske Begivenheder, som høre til en vist Tidrum, el. det historiske Indhold deraf; egf. Mindekrift (memoire) el. Commentar; — con- ficiam commentarios rerum omnium, Cic. Fam. 5, 12; men id. Brut. 75, (om Julius Cæsar): atque etiam commentarios quosdam scripsit rerum suarum etc.; cf. Suet. Caes. 56; — b) i Retssproget: en Protocol; — audite decretum ... ex ipsius commentario, Cic. Verr. 5, 21; — c) commentaria in Virgilium componere, (skrive Forflaringer dertil), Gell. 2, 26.

*commentatio, ōnis, f.; 1) „abstract“; a) stiftig Studering el. omhyggelig Forberedelse, (navnl. til det offentlige Fordrag); — vid. Cic. d. Or. 2, 27; liget. in pl., ibd. 1, 60; — b) den filosofiske Betanfning til Sand- hedens Udledning; — vid. Cic. Tusc. 1, 30, o. 2, 18; —

c) som rhetorisk figur: = en-hymema, Quintil. 5, 10, in.; — 2) „concret.“: seer Afhandling el. Beskrivelse; — Aristotelis (de natura animalium), Plin. 8, 17; ogs. in pl., id., v. Gell. praef.; v. — commentator, oris, m.: som har udtænt el. udfundet; — ~ omnium falsorum, Appul.; — [af commentor].

commenticius, (-tius), 3, [commentus, comminiscor]: udtænt, udfundet; a) i Medsatn. af det Gædere og Beskæft: udfundet, ny, nomina, Cic. Fin. 5, 30, spectacula, Suet. Claud. 21; — b) i Medsatn. af det Birkelige el. Reale: fingeret, ideal, civitas Platonis, Cic. d. Or. 1, 53; cf. id. N. D. 1, 11, v. ibd. 2, 28; — c) i Medsatn. af det Gædere: opdigtet el. løien, crimen, Cic. R. Am. 15, fraudes, Gell. — commentior, itus sum, 4, v. dep. a.: foregæber, opdigter; commentus virum bonum, (uægivende sig derfor), Appul.

commento, are, Biform af figd.; df. a) comist; ~ ora alijus, (betegne, marke, præge), Plaut. Men. 5, 7, 30; — b) in pass.; ut sua commentata et scripta ... meminisset, Cic. Brut. 88. — i. commentor, atus sum, 1, v. dep. (a. v. n.), intens. af comminiscor; 1) „alm.“: overtaanter el. betænkter noiaagtigen el. fra alle Sider; — ordenl. e. acc., ogs. m. Objectssæt. el. m. de el. absol.; — quum etc., curiosius incipiunt commentari aliquid et discere (pueri), Cic. Fin. 5, 15; cf. id. Brut. 88; — commentemur inter nos, qua ratione etc., id. Fam. 1, 6; men m. de, id. Phil. 3, 14; men absol.; qui (magi) congregantur in sano commentandi causa, etc., id. Div. 1, 41; cf. id. d. Or. 3, 23; — b) ogs. at foredrage en Meditation; vid. id. Fin. 5, 25; — II) „bes.“: (som følge af den foregående Tænkning og Forskning); A) udtænkter el. udfinder; — ut cito commentatus est (sc. mendacium)! Plaut. Cas. 2, 3, 25; — B) fremsætter skriftligen det Udfundne og Giennemtænkte; — ~ mimos, Cic. Phil. 11, 6; ~ aliquid in reum, id. R. Am. 29; men ~ de militari disciplina, Plin. Praefat.; — b) ogs.: grammatikalsk at fortælle, at commentere derover; — ~ carmina, Suet. Gramm. 2 — 2. commentor, oris, m., [commentior]: sem udtænkter el. udfinder noget; — ~ uvae, (i. e. Bacchus), Ovid. Fast. 3, 785. — commentum, i, v. o. commentus, 3, f. und. comminiscor. commeo, avi, atum, 1, v. n.; 1) „alm.“: gaar bød og bød el. frem og tilbage, gaar og kommer, deg ogs. undert. med tilføjet ultro el. citro, vid. Cic. N. D. 2, 33, v. 2.; men id. ibd. 3, 12, om Elementaria: quumque eodem vicissim retro comment; — ut tuto ... etiam singuli commeo possent, Caes. B. G. 7, 36; commentantibus invicem nunciis, Tac. Ann. 13, 38; — B) „overf.“: ogs. om Ting og Begreber, f. ovenf.; — qua contrariae quinquereemes commentant, Suet. Ner. 31; posse eodem internuncio sermones commeo, Tac. Ann. 2, 28; — b) findes ogs. c. acc. comm., vid. Plaut. Capt. 1, 2, 82; figel. ~ vias, Dig.; — II) „bes.“, m. Genfyn paa en terminus ad quem: este at femme el. drage derhen, aliquo, Cic. Manil. 18 extr., figel. ad aliquid, Caes. B. G. 1, 1, in urbem, Ter. Hee. 1, 2, 100; — B) „overf.“: ogs. om Ting og Begreber; vid. Plaut. Cure. 3, 28, v. Cic. Coel. 16.

commercium, i, n., [com-, merx]; 1) „egenl.“ el. i Handelsproget: Handelsforbudsse el. Sambandel; — mare magnum et ignara lingua commercia prohibebant, Sall. Jug. 18; cf. Tac. Agric. 21, v. 2.; — B) df. „meton.“; a) i Handelsproget: Ret til at handle, Handelsprivilegium; — commercium in eo agro nemini est, Cic. Verr. 3, 40; cf. ibd. 4, 59; figel. ~ eorum, Liv. 43, 5, salis, id. 45, 29; — b) Handelsartikel, Handelsvare; ~ militaria, Plin. 35, 47; cf. id. 26, 9; — c) Handelsplads, Markedsplads; commercia et litora peragraræ, Plin. 37, 11; — II) „overf.“ el. udenf. Handelsproget: Forbudsse, Dngang, Samqem; — quid tibi mecum est commercii, senex! Plaut. Aul. 4,

4, 4; men ~ agrorum aedificiorumque inter se, (sælles Beskæftelse, edl.), Liv. 45, 29; cf. id. 41, 21; ~ plebis, (Dngang dermed), id.; — ~ loquendi audiendique, (glædelig Meddelselse), Tac. Agric. 2; figel. commercia sermonum, (Samtale el. Underholdning), Liv.; cf. Ovid. Trist. 2, 10, 35; commercia belli tollere, Virg. Aen. 10, 532, dirimere, Tac. Hist. 3, 81; — ogs. „ment.“; voluptas nullum habet cum virtute commercium, Cic. d. Senect. 12; cf. id. Tusc. 5, 23; — ogs. „erotisk“: Plaut., Suet.

commercior, atus sum, 1, v. dep. a.: fiøbet sammen, opfiøber, captivos, Plaut.; cf. id. Pers. 4, 9, 12; ~ arma, tela, etc., Sall. Jug. 66; — not.: partie commercatus, ogs. forcl. med passiv Bem.; sammennøbt, opfiøbt, edulia, Afran. ap. Non.

commereo, ni, atum, 2, v. a.; 1) „alm.“: fortæner aldeles el. fuldfemmet: df. „bes.“: paadrager mig, (navnl. en Straf); — vid. Cic. d. Or. 1, 54; figel. poenam commernisse, Ovid. Trist. 2, 4; men numquam sciens commerui, ut etc., Ter. Hee. 4, 2, 4; — II) „bes.“, (som effectus pro causa): begaer noget, gier mig skyldig deri, (oftest forel.); — ~ noxiam, Plaut., culpam (in se), id., Ter.; cf. id. Andr. 1, 1, 112, v. Ovid. Fast. 1, 362. — commercior, itus sum, 2, v. dep. a.; for: v. efterel. Biform af figd.; — Numquam erga me quicquam commerta est, quod nollem, Ter. Hee. 3, 36; cf. Gell. 1, 6.

commetior, mensus sum, 4, v. dep. a.: udmælder, omnes porticus, Plaut., agros, Colum.; cf. Cic. Univ. 9; — 2) „overf.“: at maale sammen, at sammengle dermed; — ~ negotium cum tempore, Cic. Inv. 1, 26. — commeto, are, v. n., intens. af commeo: este at gaar derhen, Novius ap. Non., Ter. Heaut. 3, 1, 35, (Bentl.).

commietilis, v: til at besude; df. „overf.“: for: agtelig, Pompon. ap. Non.; af — commietus, 3: partie. af commingo. — commigratio, onis, f.: Vandren el. Vandring; ~ (siderum) aliunde alio, Senec.; af — commigro, avi, atum, 1, v. n.: tiligemed Andre at drage el. vandre el. flytte derhen; ~ huc habitatum, Plaut., ogs. ~ huc, Ter.: at flytte bortil; ~ in tuam domum, (flytte ind deri), Cic. Qu. Fr. 2, 2; ~ Romam, Liv., Suet., Athenas, Plin.; ~ e Germania in Gallias, Tac. Germ. 27.

commilitium, i, n., [con-, militia]: Krigs-kammeratskab, sælles Krigstæne, Plin. Ep., v. 2.; men Tac. Ann. 1, 60: in commilitium asciti (Chauci) hvece eptagne i Krigstæne); — 2) „overf.“: Sælleskab el. Stålebrøderskab, (studiorum), Ovid. Pont. 2, 5, 72. — 1. commilito, are, v. n.: at være Medfrider, at hjælpe i Striden; df. signelfesvis: luna quasi commilitans, Flor. 3, 5; df. — 2. commilito, onis, m.: Krigskammerat, Medfriger el. Medfrider, Cic. Deiot. 10; ogs. ~ belli, Vell.; cf. Suet. Caes. 67, v. id. Aug. 25; — 2) „overf.“: ~ dii, Flor. 1, 11.

*comminabundus, 3: truende, Tertull.; — comminatio, onis, f.: Truen el. Trusel; — ~ orationis, tamquam armorum, Cic. d. Or. 3, 51; — ogs. in pl.: ad comminationes Hannibalis circumagi, Liv. 26, 8; — comminativus, 3: truende, sensus, Tertull.; o. — comminator, oris, m.: som truer dermed; ~ ignium, Tertull.; — [comminor]. — commingo, xi, atum, 3, v. a.: at besude, lectum, Hor. Sat. 1, 3, 90; cf. Catull. 7, 8.

comminiscor, mentus sum, 3, v. dep. a., [figefem reminiscor, af inus. men-, hys. ogf. mens o. meminij]; — opdel.: betænkter noie el. fra alle Sider; df. 1) „bes.“: udfinder ved Eftertanke, (navnl. det Ufante); df. digter el. foregæber; — ~ mendacium, Plaut., dolum docte, id., consilium calidum, id. Mil. gl. 2, 2, 71; — nec me hoc commentum putes, Cic. Att. 6, 1; — ogs. m. Objectssæt.: Nec quo comminisci, quid hero dicam meo, Plaut. Aul. 1, 1, 30. — b)

egf. om den filosofiske fæctien; — Epicurus monogrammos deos et nihil agentes commentus est, Cic. N. D. 2, 23; — II) *cf.* „alm.“: udfænder el. opfynder; — *cf.* literas novas, Suet. Claud. 11, solutilem naven; id. Ner. 31; *cf.* id. Aug. 30, effere, egf. Mela 1, 12; ligef. Liv. 29, 37: id. vegetigal commentum alterum ex censoribus, etc.; — III) *partic.* commentus, 3, egf. m. pæs. Bem. el. fem. adj.: erdiget; — commentaque funera narrat, Ovid. Met. 6, 565; *cf.* sacra, id.; ligef. *cf.* crimen ex re fortuita, Liv. 26, 27; — B) *cf.* subst. commentum, i, n.; a) *Erdfæctning*, fæctien, Legu; — Atqui ipsis commentum placet, Terent. Andr. 1, 3, 20; opinioinum commenta delet dies, Cic. N. D. 2, 2; *cf.* mixta rumorum, Ovid.; *cf.* miraculi, Liv. 1, 19; — b) *Erdfæctelse*; *cf.* mechanicum, Suet. Vesp. 18; — c) *Jærbædende el. Plan*; *cf.* nefanda ... (ut) tegerentur, Justin. 21, 4; — d) *fem. rhetorisk figur*: = commentatio v. enthymema, Quintil.

commino, are, v. a.: driver sammen, pecus gregatim, Appul. — comminor, atus sum, i, v. dep. (a. o. n.): truer derhos; — *cf.* mortem alicui, vid. Suet. Caes. 11; comminanda obsidione, Liv.; *cf.* id. 10, 39; — egf. ud. acc.; comminatus inter se, Liv. 44, 9; ligef. *cf.* alicui cus-pide, Suet. Caes. 62; men absol.: vox comminantis audita est, Suet. Calig. 22; — not.: *partic.* egf. m. pæs. Bem.; comminata mihi mors, Appul.

comminuo, ut, utum, 3, v. a.; *oprdl.*: gier liden el. minde; *cf.* 1) „egenl.“; A) „alm.“: bræfter el. bræder i smaa Stykker, knuser el. fonderflaæter, fores et postes securibus, Plaut., statuam, Cic., anulum, id., scalas, Sall.; *cf.* fabas molis (male el. fæctæ), Ovid. Med. fac. 72; men *cf.* caput, Plaut.; — B) „bef.“: færringer el. færmindfæter; — Immensum argenti pondus et auri ... si comminuas, Hor. Sat. 1, 1, 43; — II) *effæst* „fig.“; A) „æverf.“: færringer, færræfter, afærræfter; — *cf.* opes civitatis, Cic. Verr. 5, 37; ligef. regni opes comminutas, Sall. Jug. 62; — b) egf. om *Perfæner*; — frangere aliquem et comminure, vid. Cic. Off. 2, 11; men id. Att. 4, 3: re familiari comminuti sumus, (jeg er en færmæret Mand); — B) „ment.“: *cf.* ingenia, Quintil., vires ingenii, Ovid., animum, Plin., (fættel el. nedtrykke); — egf. „æthif.“: officium ... comminure et violare (frætte el. fænde), Cic. Quint. 6; — b) „æet.“ egf. om *Perfæner*; vid. Ovid. Met. 12, 472, v. id. Her. 3, 134.

comminus, (egf. cōminus), adv., [con-, manus]; 1) *oprdl.*, i krigsfærgen og om de kæmpende: i fæandegængel, (el. med Sværdene; opp. minus); — non eminus hastis, non minus gladiis uteretur, Cic. d. Senect. 6; — locus comminus pugnandi, Caes.; *cf.* acriter instare, Sall. Cat. 60; *cf.* conferre signa el. vires, Liv., conserere manus, id.; — b) „æet.“ egf. om *Jægeren*; in ... hirsutus comminus ire feras, Ovid. Fast. 5, 176; *cf.* Prop. 2, 19, 22, (hvor comminus ire sues, f. in sues); — ligef. om *Jærbærgen*, Virg. Ge. 1, 104; — men Cic. Div. 2, 10, om den *Jærbærgende v.* „alleg.“: nunc comminus agamus; — II) „alm.“: el. uden Bibeqr. af Kæmp: nar el. i Nærbæden; — prius ... quam comminus imbuat ignis, Lucr. 6, 905; *cf.* Tac. Hist. 1, 41, egf. id. Ann. 12, 12, (hvor comminus: ad den nærmeste Bei; opp. flexu: ad en Omvei); *cf.* aspic, Ovid.; men *cf.* iudicari, (efter Diet el. fem nærværende), Plin. 11, 97; — b) *ibid.* „æet.“: heder comminatus egf., ligefem ad manum: ved fæanden; — nos, comminus arma semper habere, viro, Val. Fl. — *cf.* comminatus, 3; *partic.* af comminuo.

commis, is, f. und. gummi. — commisceo, seu, xum o. stum, 3, v. a.: blænder tilfammen el. med el. i fæanden; — m. cum, el. c. abl., el. absol., („æverf.“ egf. c. dat.); — *cf.* servos cum ingenuis, Suet. Aug. 25; — commixta vis venti calore, Lucr. 6, 322; *cf.* Virg. Aen. 3, 633, v. Hor. Sat. 1, 10, 24; — *cf.* mul-

sum, Plaut.; *cf.* multa inter se, Scribon.; *cf.* Lucr. 3, 284, v. Suet. Vit. 13; men Cic. N. D. 2, 51: commiscendorum corporum (libidines: om den æverfæte blandelse); — II) „æverf.“: *cf.* jus accusatoris cum iure testimonii, Auct. ad Her. 4, 35; — quo major est populus, cui admiscemur, etc., Senec. Ep. 7; *cf.* — commiscibilis, e: der lader sig blænde, animus, Tertull.

commiseratio, onis, f., [commiseror]; i Rhetoriken: den Del af Jærbærgen, hvorved Taleren nærmest fæger at vætte Medlidenhed; — vid. Cic. d. Or. 2, 28, egf. ibd. 3, 58, v. Quintil. — commiseror, itus sum, 2, v. dep.: men alene fem impers. pass. c. acc. o. gen.; vid. Gell. 16, 19: navitas precum ejus (Arionis) commiseritum esse. — commiserescere, ere, (v. a.): hær Medynst el. Medlidenhed dermed; (forcl. Dre); — servos ... commiserescite, Enn. ap. Non.; — egf. impers. c. acc. o. gen.; ut ipsam ... ejus commiseresceret, Ter. Hee. 1, 2, 54.

commisero, onis, m., [con-, miser]; Stalsbræder i Mytten, Tertull. — commiseror, atus sum, 1, v. dep. a. o. n.; 1) *fem. act.*: yntes derover, beflager el. bejæmret, aliquem, Att. ap. Non.; *cf.* fortunam Græciæ, Nep. Ages. 5; — men „æverf.“: murmura (leonis) dolore commiserantia, (fem ynteligen færynde den), Gell. 5, 14; — II) *fem. neutr.*, i Rhetoriken el. om Taleren: at vætte Medlidenhed; — quid, quum commiserari coepit (Hortensius), Cic. Div. in Caecil. 14; ligef. quum commiserandum est, Quintil. 11, 3, 58.

commissatio, commissator, f. und. commissatio, etc. — commissio, onis, f.; 1) Anstælfelse af Kæmpelge; egf. disse Kæmpelge selv; — ab ipsa commissione (ludorum) strax-efter deres Afholdelse, Cic. Att. 15, 26; productis in commissione pantomimis, Plin. Ep. 7, 24; — 2) egf. lærd Verdesfærd; *cf.* meten.“; Præfæst el. Vællighedsfæst, *aywovææ*, vid. Suet. Calig. 53, v. id. Aug. 89; — 3) *ibid.* „æverf.“: *cf.* piaculi: Jærbrydelse, Arnob.; v. — commissarius, 3, men alene i Hætsfærgen: *cf.* lex, Dig., egf. absol. commissoria (se. lex), ibd.: fælsfat Regel el. Betingelse, navn. ved Sælg, vcl.; — [commisio].

commisum, i, n., f. und. committo. — commissura, æ, f., [commuto]: Sammenfœining el. Jærbindelse, fæand el. Knude, vcl.; — *cf.* funis, Cat.; *cf.* molles digitorum, (Vædebaandene), Cic. N. D. 2, 60; *cf.* navium, Plin.; men *cf.* colorum, (deres Blandning), id., Senec.; men *teknisk*: *cf.* Piscium, (Knuden i Færnebilletet fælene), Plin. 18, 74; — 2) „æverf.“ om Taleren eg. Drenges Jærbindelse; — commissuris, ut in opere male juncto, hiantibus, Quintil. 12, 9, 17; *cf.* verborum, id.; *cf.* — commissuralis, e: hævende til en Jærbindelse, Veget. — commissus, 3; *partic.* af committo.

commistim, (el. commixtim), adv.: sammenblænder, i Jærbindelse, (opp. separatim), Hieronym.; af — commistus, (el. commixtus), 3; *partic.* af commisceo. — commitigo, are, v. a.: at giøre blod el. mer el. smidig; *cf.* comiff: at morbanke; *cf.* caput alicui sandalio, Ter. Eun. 5, 8, 4.

committo, misi, missum, 3, v. a.; 1) sammenfæier el. forbinder el. forener flere Gienstande til et Helt; A) „alm.“; a) m. inter se, el. m. cum, „æet.“ egf. m. in c. acc.; — per nondum commissam inter se munimenta etc., Liv. 38, 4; *cf.* Quintil. 7, præf.; — costae committuntur cum osse pectoris, Cels.; — Commisit noctes in sua vota duas (Juppiter), Ovid. Am. 1, 13, 46; — b) c. dat.; — qua naris fronti committitur, Ovid. Met. 12, 315; *cf.* ibd. 478; men om Epylla, o. m. græst Construction: Delphinum caudas utero commissa leonum, Virg. Aen. 3, 428; — c) absol.: commissis operibus etc., Liv. 35, 7; *cf.* Ovid. Met. 6, 178; — B) „bef.“; 1) „egenl.“; aa) sætter el. bringer el.

bisfer sammen til en Kamp el. Bædestrid, oel.; — egf. sætter el. holder sammen (for at sammenligne); — ∞ pugiles Latinos cum Graecis, Suet. Aug. 15; cf. id. Caes. 39; quingenis peditibus ... hinc inde commissis; — men Juvenal. 6, 436: committit vates et comparat, etc.; cf. Prop. 2, 3, 21; men Suet. Gramin. 17, om en Værrer: ∞ aequales inter se; — bb) df. „overf.“ paa Striden selv; ∞ proelium el. certamen el. bellum, etc.; a) at begynde et Slag, oel.; — prius ... proelium commisit, quam etc., Nep. Eun. 3; cf. id. Milit. 6; men Liv. 21, 40: commissum (bellum) ac profligatum conficere; — Et tuba commissos ... canit ludos, Virg. Aen. 5, 113; — b) at bestaae en Kamp, at fævere et Slag, at fere en Krig; — ∞ proelium, Caes. B. G. 1, 25, offere; ∞ pugnam, Cic. Mur. 15, Suet., o. 2; ligel. ∞ bellum, (fore en Krig), Liv.; ∞ obsidionem, Curt.; — men ∞ spectaculum, Liv. 2, 36; ∞ agona musicum, Suet. Ner. 23, (at afholde el. celebrere); — not.: sild. absol.: contra quem Sulla iterum commisit (se. proelium), Eutrop. 5, 6; ligel. in pass.: priusquam committeretur, Suet. Vesp. 5; — ce) egf. „overf.“ paa andre Hændelser: at begynde el. foretage, at foranstalte, at holde, oel.; — tribuni sanguine commissa proscriptio etc., Vell. 2, 61; cf. Cic. R. Am. 5; — 2) ligel. „fig.“ o. „etvæst.“ at foretage el. forevæ el. begaae noget Utilildeligt, at forsynde sig, oel.; — ut neque timeant, qui nihil commiserint, Cic. Mil. 23; quae tu sine Verre commisit, id. Div. in Caecil. 11; cf. id. Verr. 1, 2: ∞ multa et in deos et in homines impie nefarieque; f. egf. Liv. 42, 38; — ∞ tantum facinus, Cic.; ∞ facinora virilis audaciae, Sall. Cat. 25; ∞ caedem, Quintil., sacrilegium, id., fraudem, Hor. Od. 1, 38, 31; — heril kan endnu mærkes; aa) committere ud. aec.; a) m. contra el. in legem, el. lege, egf. absol.; — quasi committeret contra legem etc., Cic. Brut. 12; in legem Juliam ... non commisisse, Dig.; ne, si etc., lege censoria committant, Varro; ligel. lege de sicariis commisit Varenus, Quintil. 7, 1, 9; — si etc., minus esset nefarium ... nemo enim committeret, Cic. Verr. 1, 13; — h) m. figd. ut, (at forsynde el. vare Syld deri, at); sild. m. cur, el. c. inf.; — non committam, ut etc., Cic. Fam. 13, 5; cf. id. Off. 2, 14, o. id. Phil. 8, 5, egf. id. Leg. 1, 5; — men Liv. 5, 46: negare, se commissurum, cur etc.; — men c. i. inf., Colum. 2, 4; cf. Ovid. Met. 9, 632: infelix committit saepe repelli; — bb) de til Hærsproget hørende Udtryk; a) ∞ poenam el. multam etc.: ved en Forfølske at paadrage sig en Straf, osv.; — poenam octupli ... commissam etc., Cic. Verr. 3, 12; an poena commissa sit, Quintil.; cf. Cic. Cluent. 37; — b) ligel. m. Objectet af det ved en Forfølske Rørværkede el. Forsældne; — illam hereditatem Veneri Erycinæ commissam esse, (var forbrudt til hende), Cic. Verr. 1, 10; ligel. commissae hypothecae, id. Fam. 13, 26; — c) enel. m. Objectet af den franske Lov el. Forsigtighele; — si alius committat edictum, (overtræder det), Dig.; statim atque commissam lex est, ibd.; — II) giver el. overgiver deril, hengiver el. overlader el. berører; egf. giver til Pris, oel.; A) særb.; ∞ aliquid el. aliquid m. alieui; — mihi illum honorem creditum ac commissum, Cic. Verr. 5, 14; ligel. id. Off. 2, 9: his salutem nostram ... rectissime committi; cf. id. Mil. 25, o. Nep. Lys. 1; — ∞ ratem pelago, Hor. Od. 1, 3, 10; ∞ semen sulcis, Virg. Ge. 1, 223; men ∞ ulcus frigori, (udsætte derfor), Cels.; — quae litteris non committio, Cic.; cf. Hor. Od. 4, 9, 11; — ∞ se populo, senatui, etc., (personligen at begive sig el. vove sig ud iblandet Jøstet, osv.), Cic. Mil. 23, o. id. Sest. 54; cf. id. Phil. 12, 10, o. id. Att. 9, 6, egf. Nep. Att. 6; — df. som Dretsprog: ∞ ovem lupo, Ter. Eun. 5, 1, 16; — B) sjældnere ere Forbindelserne; a) ∞ aliquid (el. aliquid el. se) in aliquid; — vid. Liv. 30, 14, o. Ter. Heec. 1, 2, 34; ∞ se in id conclave, (vove sig derind), Cic. R. Am. 23; ∞

se in senatum, (ligesom ovenf.: ∞ se senatui), Cic. Qu. Fr. 3, 2; — ∞ rem in eam aeneipitis eventus, Liv. 4, 27; egf. ∞ rem in aciem, id., rerum summam in discrimen, id., (vove et afgjørende Slag); men absol.: discrimen omne committunt, (de opoffre Alt), Quintil. 6, 4, 17. — b) ∞ alicui, egf. absol. committere, (overdrage el. betroe deril; — sanan' es, quae isti committas, (som betroe dig til ham)? Plaut. Cure. 5, 2, 36; Accipe commissae munera lactitiae, Prop. 1, 10, 12; — enel. ∞ alicui, ut etc., Cic. Mil. 26; — III) af partie. commissus, 3, et subst. commissum, i, n.; A) Rerfølske, Synd, Bræde; — equod huius factum aut commissum ... audacius etc., Cic. Sull. 22; cf. Hor. Od. 3, 27, 39, o. Ovid. Fast. 4, 590; — egf. in pl., Virg. Aen. 1, 136; ligel. commissa fateri, Stat.; — 2) df. i Hærsproget: Confiscation el. confiseret Gøds; — quum ... multa commissa fierent, (da mange Confiscationer fandt Sted), Suet. Calig. 11; ligel. in commissum cadere, Dig.; — B) det Berørte, en Hæmselighed; — enunciare commissas, Cic. Tusc. 2, 13; cf. Nep. Ep. 3, o. Juvenal. 9, 93; ligel. commissas tacere Qui nequit, Hor. Sat. 1, 4, 81; cf. id. A. P. 200, offere.

*commixtio, onis, f.: Sammenblanding, Marcell. Empir.; o. — commixtura, ae, f.: = frgd., Cato; — [af commisceo]. — commixtus, 3: partie. af commisceo.

commobilis, e, [commoveo]: som bevæger sig med Letthed, lux, Coel. Aur. — *commodatio, onis, f.: Jæfelsen af en Tjeneste el. Willigbed, Appul.; o. — commodator, oris, m., i Hærsproget: Udsaaneren, Dig.; — [commodo]. — commodatum, i, n., f. unde. commodo.

commode, adv. af commodus; I) „alm.“; A) paa den rette Vis el. Maade, pæfeligbed, dygtigen, tilgaaes; — ∞ saltare, Nep., legere, Plin. Ep., valere, ibd.; — multa breviter et commode dicta, (traffende), Cic. Lael. 1; cf. id. R. Am. 4, o. id. Att. 10, 3; men id. Agr. 3, 1: commodius fecissent ... si etc.; men om et Vægemiddel: ∞ lacere, (giøre god Virkning), Cels.; — B) navn. egf.; a) om Tiden: netop tilpas, i det samme, samtidigen bermer; — emersemur commode ex Antiati in Appiam ... quum etc., Cic. Att. 2, 12; — b) om Jæredraget: pæfeligbed, flygtende; vid. Quintil. 6, 3, 54; — II) „bef.“ o. „overf.“; A) tilpas, bekvem, beqvemt; navn. egf.: efter Smile, behageligen; — magis commode, quam strenue navigare, Cic. Att. 16, 6; Hoc ego commodius, quam tu ... vivo, Hor. Sat. 1, 6, 110; vos istie comodissime esse etc., Cic. Fam. 14, 7; — egf. om en Berørring; — acceptae bene et commode etc., Plaut. Casin. 5, 1, in.; cf. Ter. Heaut. 3, 2, 48; — B) navn. egf. om Tiden: til rette Tid, bekvem; commode ipse exit, Plaut. Trin. 3, 2, 9; cf. Cic. Verr. 3, 25.

commoditas, atis, f., [commodus]; I) „alm.“: det rette Maal el. Forhold, Pæfeligbed el. Regelmæssighed, membrorum, Suet. Aug. 79; — navn. egf. det pæfende el. erateriste Udtryk i Jæredraget, Cic. R. Am. 4, Auct. ad Her. 1, 1; — II) „bef.“ el. „overf.“; A) „objectivt“: den bekvemme el. ubvædte el. frie Virksomhed; — ∞ corporis, Cic. Inv. 1, 23, (dets Smidighed); — B) „effectivt“: I) om Ting: Beqvemhed el. Pæfeligbed el. Behagelighed, Nytte el. Fordele; — in occasione commoditas etc., Cic. Inv. 2, 12; cf. id. Off. 1, 39; — ligel. in pl.; si corrigitur, quot commoditates, vide, Ter. Andr. 3, 3, 37; cf. Cic. Lael. 7; — 2) om Personer, (men alene spect.): Jøielighed, Tjenstfærdighed, oel.; df. comiff: vir lepidissime, cumulate commoditate! Plaut. Mil. gl. 4, 9, 6; cf. Ter. Ad. 4, 5, 76, o. Ovid. Her. 16, 310; — b) bes Plaut. egf. „meton.“ som Røveord: ∞ mea! id. Poen. 1, 3, 12.

1. commodo som adv., f. unde. commodus. — 2. commodo, avi, atum, i, v. a., [commodus]; I) „alm.“: indretter efter et pæfende Maal el. paa den

rigtige Maade, gjør titrette, vdt.; (forcl. v. field.); — \sim trapetum, Cato; men emissi: commoda loquelam tuam, (lav nu dit Snaftfættei til!) Plant. Cist. 3, 2, 75; — II) dt. „bef.“; A) „egenl.“; \sim aliquid alicui: give el. yre el. laane til Brug el. til Nytt; — \sim alicui aquam, vid. Plant. Rud. 2, 4, 21 flgd.; quibus tu quaecumque commodaveris, etc., Cic. Fam. 13, 48; — egf. ud. dat.; quicquid sine detrimento possit commodari, id. Off. 1, 16; \sim pecuniam, Quintil., aedes ad nuptias, Auct. ad Her.; — B) „fig.“; I) m. ad. el. c. dat.; — \sim nomen et periculum ad spem inanem, Tac. Ann. 15, 53; men id. Agric. 19: veniam parvis peccatis, magnis severitate, (lade vederfarses, anvende derpaa); — \sim aurem patientem culturae, (laane el. hengjeve dertil), Hor. Ep. 1, 1, 40; — 2) \sim alicui m. o. ud. aliqua re, egf. absol.; at tene el. bjeftle nogen dermed, at bevise nogen Velvillie el. Artighed; — ut omnibus rebus ei commodos, Cic. Fam. 13, 35; men ibd. 37: tantumque ei commodos in hac re, quantum etc.; cf. id. d. Or. 2, 51, o. id. Verr. 4, 9; — III) af partic. commodatus, 3, er subst. commodatum, i, n., men alene i Hetsproget; A) laan el. det laante; qui commodatum accepit, Dig.; — B) en Laancontract; inpuheres commodati actione non tenentur, ibd.

commodulatio, onis, f. [2. commodulum]: liggeligt Jorheld, Symmetri, Vitruv. 3, 1. — commodule, adv. demin. af commodus: efter Beqvemhed, Plant. — 1. commodulum, i, n., dem. af 1. commodum: liden Jordest, Arnob. — 2. commodulum, adv. demin. af 2. commodum: ret efter Beqvemhed, ret efter Betag, obsonare, Plant. — 1. commodum, i, n., o. 2. commodum, adv., f. und. flgd.

commodus, 3, [con.—modus, i]; oprdt.: som har el. holder det rette Maal: dt. I) „objectivt“: fuldstændig el. fuldkommen el. fuldvægtig i sit Slags; — \sim statura, Plaut.; commodas viginti minas argenti, (fulde el. fuldvægtige), id. As. 3, 3, 1; cf. Hor. Od. 3, 19, 12; — navnlf. egf. om Selbredden, egf. om en Person med Henfyn derpaa; — commodior valetudo capitis, Cels.; etiam commodiorem esse (filium: at han besandt sig bedre), Plin. Ep. 3, 16; — II) „subjectivt“: passende el. beqvem el. stiftet el. tienslig derfor el. dertil, vænlig el. søielig derimod; — sædv. c. dat. el. absol.; fiedt. m. ad; — A) om Ting eg om Begreber; — Nec pecori opportuna seges, nec commoda Baccho (i. e. vino), Virg. Ge. 4, 129; \sim vestis ad cursum, Ovid. Fast. 2, 283; \sim si commodus anni tempus esset, Cic. Att. 9, 3; quo ex portu commodissimum trajectum esse, etc., Caes. B. G. 5, 2; \sim mores, Cic. Lael. 15; litteras accepi satis commodas (af ret onfæliggt Indhold) de Britannicis rebus, id. Qu. Fr. 3, 1; — si tibi erit commodum, (hvís det er dig bjeftligt), id. Att. 13, 48; flgel. commodum est, c. inf.: det er tienslig el. nyttigt, Cels.; cf. Caes. B. G. 5, 11; — men ogsaa heter commodum est, liggeligt libet: det behager, er efter Vnfe; si commodum esset, (hvís han onfæde det), Cic. Div. 1, 49; cf. id. d. Or. 3, 23; Ter. Ad. 1, 2, 38, o. A.; — B) om Personer: vænlig el. søielig, gavnlig el. nyttig, vdt.; — mihi commodus uni, Hor. Ep. 1, 9, 9; cf. ibd. 2, 1, 227; multo te esse commodiorem, (mere efergibende) etc., Cic. Qu. Fr. 1, 1, 13; \sim convivae, Plaut.; cf. Hor. Od. 4, 8, in.; — not.: „poet.“ egf. om den jambifte Versfø, (der nemt. lader sig embytte med Spondeen); vid. Hor. A. P. 257; — III) dt. absol.: A) neutr. commodum, i, n., som subst.; I) Beqvemhed el. beqvem Leilighed; — eum commodum nostrum expectare debere, Cic. Att. 16, 2; cf. ibd. 12, 28; — b) oftest i flgd. adverbiale Dictioner: commodo meo, tuo, etc.: efter min, din Leilighed el. Beqvemhed; flgel. per commodum, el. ex commodo; — quod commodo tuo fiat, Cic. Fam. 4, 2; copias per commodum exponere, (beqvemt, i god No), Liv. 42, 81; tamquam lecturus ex commodo, vid. Senec. Ep. 87; f.

egf. ibd. 46; — 2) Jordest, Nytt, Vinding, Ter. Andr. 4, 1, 1, oftere; — commoda vitae, Lucr., pacis, Cic.; \sim publica, Hor.; cf. Nep. Phoc. 4; — bb) dt. egf. a) Belemning for den Staten ydede Tieneste; — commoda veteranorum, Brut. et Cass. ap. Cic. Fam. 11, 2; flgel. commoda emeritae militiae, Suet., missionum, id.; — b) Begunstigelser, Herret, Privilegium; — vid. Suet. Aug. 31, o. id. Claud. 19; — c) commodum el. per commodum (alicujus), uden (nogens) Skade; — quod commodo reip. facere possis, Cic. Fam. 1, 1; cf. Liv. 10, 25; — 3) „concret“ egf. f. laan el. det laante; — qui forum et basilicas ... commodis hospitum, non furtis nocentium ornarent, Cic. Verr. 4, 3; — B) som adv. bruges: I) commodum; a) til bjeftlig Tid, bjefteligen; — ecce autem commodum aperitur foris, Plaut. Mil. gl. 4, 4, 61; flgel. Cic. Att. 13, 9: commodum enim egeram diligentissime (se. cum eo etc.); — b) netop nu, i Væblyfset; — id cum hoc agebam commodum, Ter. Phorm. 4, 3, 9, cf. Gell. 2, 2; — flgel. m. postquam el. quum i d. correlat. Sætning; commodum discesseras heri, quum venit Trebatius, Cic. Att. 13, 9, o. 13; cf. Plaut. Stich. 2, 2, 41; — 2) commodus; a) til bjeftlig Tid, bjefteligen; — et commodo eorum exit, Titin. ap. Non; flgel. Sisenn. o. Plaut. ibd.; — b) efter eget Valg el. Lyffe; — quum commodo mori non levisset, etc., Senec. Ep. 70.

commolior, itus sum, 4, v. dep. a.: sætter i Bevægelse el. joretager, (m. Biegr. af stor Anstrængelse, men alene for o. eftercl.); — \sim fulmina, Lucr. 6, 255; cf. Caecil. ap. Cic. N. D. 3, 29; — 1. commolitus, 3: partic. af flgd. — 2. commolitus, 3: parue. af commolo. — commollio, re, v. a., gjør bløt; — \sim duritias palpebrarum, Marc. Emp. 8. — commolio, ni, itum, 3, v. a.: at male fint, aldeles at knuse; \sim grana minutissime, Colum., olivam, id.

commoneo, feci, factum, 3, v. a., [commoneo]: med Eftertryk at erindre (nogen derom), aliquem beneficii sui, Sall. Jug. 49; hvf. Cic. Verr. 5, 43, pass.: quin (ille) secleris tui ... commonefiat; — egf. m. flgd. Subject. Sætning; vid. Caes. B. G. 1, 19; flgel. m. flgd. acc. c. inf., Tac. Ann. 6, 12; — \sim aliquem, ut etc., Cic. Verr. 2, 17; egf. absol.; te ... etiam atque etiam esse commonefaciendum, id. Fam. 13, 72; men c. acc. rei, (f. gen. el. de), id. Verr. 4, 64: quae (laudatio) commonefaceret istius ... praeuram.

commoneo, ui, itum, 2, v. a., liggeligt flgd.: med Eftertryk at erindre derom el. bringe i Erindring; — \sim aliquem, m. o. ud. alienum rei el. de aliqua re, egf. \sim aliquem aliquid, egf. \sim aliquid, (minde derom), egf. m. Relatesætning, egf. m. ut el. ne; — ut commoneri nos satis sit etc., Cic. Fin. 1, 3; \sim grammaticos officii sui, Quintil.; aulus Pisonis me commonevit, Cic. Verr. 1, 26; quis venit in Circum Maximum, quin de improbitate tua commoneretur? ibd. 1, 59; Officium vestrum ut vos malo cogitis commonerier, Plaut. Pseud. 1, 2, 17; — quum amice aliquid commonemus, Quintil. 6, 1, 50; men quam ... sit facile atque utile, Aliorum exempla commonent, Ter. Andr. 4, 5, 17; men ut ... commoneat, ut servem fidem, ibd. 1, 5, 45.

commonitio, onis, f.: eftertryffeligt Formaning el. Erindring, Quintil. 4, 2, 51, oftere; o. — commonitor, oris, m.: som formaner med Eftertryk, Symmach., inc.; — [commoneo]. — commonitorius, 3, [commonitor]: hørende til Formaning, formanende, Cod. Just.; — 2) dt. subst. commonitorium, i, n., a) Erindringsfrifvelse, Amm., o. A.; — b) flbd. „poet.“: Erindringsmiddel el. Opmuntringsmiddel, Sidon; — commonitus, 3: partic. af commoneo.

commonstro, avi, itum, 1, v. a.: viser el. anviser tydeligen; \sim parentes suos alicui, Ter. Heaut. 5, 4, 4; commonstrabo, quo facile inveniat in loco etc., Plaut. Cure. 4, 1, 6; — \sim aurum alicui, Cic., viam, id.; cf. id. Orat. 4.

commoratio, onis, f., [commoror]; 1) „egent.“: længere Ophold paa et Sted, Cic. Fam. 6, 19; — h) ogf. Ophold el. Jersfinkelse, tabellariorum, id. Qu. Fr. 3, 1; — 2) i Rhetoriken: længere Ophalten ved et vigtigere Punkt, Cic. d. Or. 3, 53, Quintil. 9, 1 c. 2. — commoreo, (di), sum, 2, v. a.: bider stærkt deri; — ∞ tela ipsa, Senec. Controv.; a cane commorsus, Plin.; — 2) „fig.“: fører en bidst Tale, Senec. V. B. 21. — commorior, mortuus sum, 3, v. dep. n. a.: at døe med nogen, at døe tilfammen; — ∞ cum aliquo, Liv. Epit. Libr. 2; men ∞ alicui, Senec. Ep. 77; ∞ hostibus, Sall. frgm.; commorientes (galli), Plin.; — men Commorientes: Ragnet paa en tabt Gemedie af Plautus, (efter Diphilus's Συνοπὸν ἡρώωντες), Ter. Ad. prol., Priscian.

commoror, atus sum, 1, v. dep., n. e. a.; 1) som v. neutr.; A) „egent.“: vaster el. forbliver el. opholder mig paa et Sted, Romae, Cic., circum ista loca, Pompei. ap. Cic. Att. 8, 12, C.; ∞ ad Helorum, (udenfor Pyen S.), Cic. Verr. 5, 36; ∞ apud aliquem, id.; — ogf. absol.: Milo paulisper ... commoratus est, Cic. Mil. 10; cf. id. d. Senect. 23; — B) „overf.“, oftest m. i n. flect., m. cum el. absol.; — ∞ diutius in civilibus armis, Cic. Fam. 6, 10; men ∞ cum singulis paene syllabis, Quintil. 8, proem.; — ∞ in una sententia, vid. Cic. Orat. 40; cf. id. d. Or. 2, 72; — men absol., id. R. Com. 16: paulisper consistere et commorari etc.; — II) som v. act. el. c. aec.: at opholde el. standse, (forel.); an te auspiciis commoratum est? Plaut. Amph. 2, 2, 58; sigel. me nunc commoror, quum etc., id. Pseud. 4, 7, 31.

commorsio, are, v. a.: sønderbider ganske, Appul. — commortalis, is, f.: der ligeledes er dødelig, Colum. — commosis, is, f., κόμωσις: den første gummiagtige Grundvold el. Sund i Siværket, Plin. 11, 6.

commotio, onis, f., [commoveo]: Bevægelse; (men „egent.“ alene flect. c. flect.); ∞ vasorum, Pallad.; ∞ ventris, Coel. Aur.; — II) oftest „fig.“: heftig Bevægelse i Sindet, indre Hysteri; — commotionem ... temporarium animi motum, sicut iram, pavorem, Quintil. 5, 10, 28; ∞ animi, Cic.; ogf. in pl.: ∞ animorum, id.; ogf. absol.: temperantia moderatrix omnium commotionum, id. Tusc. 5, 14; — ogf. om anden indre Bevægelse i Legemet, id. Fin. 2, 4; — cf. dem. commotioneula, ae, f.: liden Hysteri el. Anfægtelse el. Uværelighed, Cic. Att. 12, 11. — 1. commotus, 3: partic. af commoveo. — 2. commotus, us, m., [commoveo]: = commotio; ∞ (insulae in aqua), Varr. L. L. 5, 10.

commovēo, mōvi, mōtum, 2, (in perf. ofte ogf. etr.: commorunt, commoratur, commoritur, commossum, commosset, commosset), v. a.: bevæger stærkt el. helt, (dels bort fra et Sted el. ved flytning, dels paa Stedet el. ved Hysteri); — 1) „egent.“: A) bevæger el. bringer bort fra Stedet; — ∞ columnas, Cic. Verr. 1, 55; ∞ castra ex eo loco, id.; ∞ aciem, Liv. 2, 63, (rykke frem dermed); men ∞ hostem, id. 9, 49, (trænge ham tilbage); ∞ cervum, (jage den), Virg. Aen. 7, 491; — ∞ nummum, (i Jættekædesproget: at omsætte), Cic. Flacc. 19; men id. Verr. 3, 18: glebam commosset nemo etc., (Zugen havde sat Plov i Jorden); — 2) cf. i Religionsproget; ∞ sacra, (at fremtage til religiøs Brug), Virg. Aen. 4, 301 (Serv.), o. Cato; — men comūf, Plaut. Pseud. 1, 1, 107: mea si commovi sacra, (hvís jeg griber til mine Runster); — B) bevæger hvid eg did, ryster el. tumler, (oftest „poet.“); magni commorunt aequora venti, Lucr. 2, 766; ∞ alas, (flaae med Vingerne), Virg. Aen. 5, 217; men Cic. d. Or. 2, 57: ∞ se, (om Utsituationen); — II) „fig.“: A) „overf.“ (o. „ment.“); 1) driver tilbage, bringer til at vige; — ∞ omnium paricidarum tela, Cic. Plane. 37; — „alleg.“ ogf. om en

lærd Strid: ∞ cornua disputationis tuae, Cic. Div. 2, 10; cf. id. d. Or. 2, 51; — 2) afterkommer el. væf-fer, tumultum aut bellum, Cic. Verr. 5, 8; cf. Lucr. 5, 1431; men med Lunc, Ter. Heaut. 1, 1, 8: dormiunt; ego pol eos commovebo, (skal bringe Liv i dem); — b) navn. ogf. med Senyn paa Menneftets Legems-eg. Mændstiltand: at ryste el. forstyrre el. angribe, vdl.; — alii ... alii commoveantur statis temporibus alvo, nervis, capite, mente, Plin. 2, 11; perleverit commotus fuerat, (harde høst en let Uværelighed), Cic. Qu. Fr. 2, 6; — commotus mente, (forstyrret i Hovedet), f. Plin. 1, c.; sigel. commotus, (f. mente captus, d. e. affindig), Hor. Sat. 2, 3, 209; cf. ibd. 279: commota mens, (d. e. Affindighed); — II) „ment.“ o. „ethic.“; 1) ∞ aliquem el. animum alicuius: bevæge el. røre el. ryste negens Indre, sætte el. bringe i Udenskab; — a) c. abl.; — commoveri desiderio suorum, Cic. Manil. 9; cf. id. Off. 1, 29, c. Caes. B. G. 1, 20; commota vehementi metu mens, Lucr.; cf. Ter. Andr. 5, 4, 31; — b) absol.: commorat omnes, (harde rørt os alle), Ter. Phorm. 1, 2, 51; nihil me clamor iste commovel, (forstyrter mig aldeles ifte), Cic. Rab. perd. 6; cf. Caes. B. G. 1, 40; ogf. m. sigd. n. e., Cic. Quint. 1; men Hor. Sat. 2, 1, 45: qui me commoritur (hvo der gjør mig vred), Hebit; cf. Virg. Aen. 1, 126; men Ter. Eun. 3, 5, 19: in hac commotus sum, (er forstyrtet i hende); — men ∞ animum alicuius, vid. Cic. Verr. 2, 34, animos imperitorum, Quintil. 12, 10, 59; — 2) ∞ misericordiam alicui, Cic., miserationem, Quintil., affectus, id., invidiam in aliquem, Cic., (væfse el. fremtælde); ∞ studium multorum ... scribendum ... discendi, Cic. N. D. 1, 4; — III) df. partic. commotus, 3, ogf. som adj.: bevæget; navn. om Jæddraget: heftig, stærk, vdl.; ∞ genus (dicendi) in agendo, Cic. d. Or. 3, 9; — oftest om Stemninger el. Udenskab, vdl.; — nisi est animus ipse commotior, Cic. Div. 1, 37; men commotior animo, (af en heftigere Gemyts-berørelse), Tac. Ann. 4, 3; men Suet. Aug. 51: commoto similis, (ligesom færdig).

commulceo, ere, v. a.: beskrigger selende el. for at sele, puerum, Appul.; — ogf. „overf.“, fildrer, aures, Arnob. — commulceo, are, v. a.: pryglar el. mishandler stærkt, Appul. — commundo, (avi), atum, 1, v. a.: renser fuldstændig; ∞ vasa, Colum.; mulier commundata, Dig.

*communicatio, onis, f.: Delagtiggjørelse, Meddelelse, civitatis, Cic. Balb. 13; men ∞ utilitatum, id.; cf. id. Att. 1, 17: ∞ suavissima sermonis tecum; — men ∞ nominum, (sælles Benævnelse paa flere Ting), Plin. 21, 80; — 2) i Rhetoriken: Tilbørernes Delagtiggjørelse i en Underfølgelse; — vid. Cic. d. Or. 3, 53, Quintil. 9, 1 c. 2; — communicatio, oris, m., (efterl. Ord); 1) som gier delagtig, rei familiaris, (veri), Arnob.; — 2) som har el. tager Del deri, Tertull.; o. — communicatus, us, m.: Deltagelse, Sælleskab, Appul.; — [af sigd.].

communiceo, avi, atum, 1, v. a., [communis]; 1) „egent.“: deler dermed; df. A) „alm.“: meddele, gier delagtig; oftest i Forbindelse: ∞ aliquid cum aliquo; — dog fæntes ogf. ∞ aliquid inter se, el. inter alios, el. alicui; ogf.: ∞ aliquem aliqua re; ogf. ∞ cum aliquo de aliqua re, ogf. absol. el. alene c. acc. rei; — ∞ causam civium eum servis fugitivis, Sall. Cat. 56; ∞ consilia cum aliquo, Caes., Liv.; cf. Cic. Att. 1, 18, o. id. R. Am. 40; men id. Fam. 1, 7: mecum de te communicare solet (Pompejus); — quum de societate inter se multa communicarent, id. Quint. 4; cf. Liv. 8, 25; men quaedam ... inter libertinos equitesque Rom. communicavit, Suet. Dom. 7; men ∞ alicui de maximis rebus, Caes. B. C. 3, 18; cf. id. B. G. 6, 13 c. 23; — men communicabo te semper mensa mea, Plaut. Mil. gl. 1, 1, 50; — consilia communicant,

Caes. B. C. 2, 4; formicae communicantes laborem, Plin. 11, 36; cf. Cic. Lael. 6; — h) ogs. om Ting; ∞ aliquid cum aliqua re: forbinde i lige Dele, Caes. B. G. 6, 19; — ogs. om Begreber: at forbinde dermed, at gibe Del deri; — modo vestri facti gloriam cum mea laude communicet, Cic. Fam. 12, 2; — B) „bef.“: har el. tager Del deri; oftest ∞ aliquid cum aliquo; sild. absol.; sild. ogs. e. dat.; — communicetque hanc mecum meam provinciam („alleg.“), Plaut. Trin. 1, 2, 153; cf. Cic. R. Am. 49, e. Liv. 22, 17; — et primo laborem, mox et gloriam communicavit, Tac. Agric. 8; — men ∞ peccatis alienis (dat.), Augustin.; — II) „overf.“ o. sild.; A) ∞ cum aliquo el. alieu: nedlade sig til at omgaes med en Ringere, Justin. 36, 2, e. Augustin.; — B) ∞ aliquem: at nedværdige el. beskæmme, (om en smudsig Tale, edl.), Tertull.; — not.: ogs. som dep. communicati sint, f. communicaverint, Liv. 4, 21.

1. communio, vi e. ii, itum, 4, v. a.: befæster stærkt el. fra alle Eider; ∞ castra, Caes., Liv.; ∞ loca castellis idoneis, Nep., tabernacula, Liv.; — 2) „overf.“: ∞ auctoritatem aulae, Cic. Fam. 15, 4. — 2. communio, onis, f. [communis]: Tællestaf, fælles Deltagtheder el. Betsætteligheder; — vid. Cic. d. Or. 1, 42, e. id. Leg. 1, 7; ∞ sanguinis, id., sermonis, Suet.; ∞ parietis, Tac.; — 2) eedl.; a) det kristelige Tællestaf, Augustin.; — b) Communitionen, id.

communis, e, [munus]; I) „egenl.“: A) „alm.“: som er fælles for flere el. for alle, fælles el. almindelig; (opp. proprius el. eiendommelig); — sædv. e. dat., el. m. cum, el. e. gen. pl., el. absol.; — quod commune cum alio est, desinet esse proprium, Quintil.; men som Sentens: Communia esse amicorum inter se omnia, Ter. Ad. 5, 3, 18; — is (servus) fuit ei cum Roscio communis, Cic. R. Com. 10; cf. Sall. Cat. 1; men vinea communis vulpibus et hominibus, (te Dativet), Varr.; — vitium commune omnium est, quod etc., Ter. Ad. 5, 8, 30; cf. Cic. d. Senect. 11; — sigel. m. inter se, f. ovenf.; cf. Lucr. 3, 326; — ∞ imperii fines, Cic. Balb. 5; ∞ libertas, id., utilitas, Nep.; ∞ jus gentium, id.; ∞ vitae ignarus, (forfært i sine Fødsforbæde), Cic. Phil. 2, 4; men Hor. Sat. 1, 3, 66: ∞ sensu carere; cf. Cic. d. Or. 2, 17; — ∞ locus hos Plaut.: euphemistisk, f. Underverdenen; men Senec. Contr. 1, 2, er ∞ locus: en Skippe; — men pl. ∞ loca, Cic. Verr. 2, 46, oftere: de offentlige Pladser, (Torve, osv.); men ∞ loci, (i d. filosofiske Sprog): Almindeligheder, edl., id. d. Or. 3, 27, e. Quintil. 2, 1, 9, oftere; — B) „bef.“ er at mærke; I) subst. communis, is, n., τὸ κοινόν: det Almindelige el. Offentlige, d. e. Staten; — ∞ Milyadum, Cic. Verr. 1, 38; sigel. ∞ Sicilia, id.; cf. Ovid. Met. 12, 7; — 2) in communis; a) for el. til det Almindelige, til almindelig Brug og Nytte; — in commune consulere, Ter., aliquid conferre, Cic., laborare, (om Bierne), Quintil.; men Liv. 6, 40: in commune vocare honores, (Hætte begæde Stænder lige Afgaenderis); men sem Udraab: in commune, (mig det Hæder!) Phaedr. 5, 7, Senec.; — b) almindeligen, i Almindeligheden; — in commune de jure omni disputare, Quintil.; cf. Tac. Germ. 27, oftere, o. Plin. 17, 1; — II) „fig.“: A) „overf.“ o. „etstift.“: omgangelig, nedladende, venlig, (ligesom comis, hvormed det ogs. foreværes); vid. Cic. Lael. 18: ut communis infimis (dat.), par principibus videretur, Nep. Att. 3; — compar. communior, Suet. Claud. 21, (al. comior); superl. communissimus, id. Vesp. 22, (al. comissimus); — B) „technist.“: a) i Rheteriken: ∞ exordium, (Indledning, som kunde paafe til flere Tæser), Cic. Inv. 1, 18, o. Quintil. 4, 1, 71; cf. Cic. d. Or. 2, 78; — b) i Grammatiken: ∞ verbum, Gell. 15, 13, Prisc., (der entes paa or, uden Henfyn til dets active el. pæssive Bem.); ∞ syllaba, (i. e. anceps), Donat., o. V.; ∞ genus, (i. e. mase. o. fem.), Charis.

*communitas, atis, f.; I) „egenl.“: Tællestaf, fælles Deltagelse; — ∞ conditionis, aequitatis, legatio-

nis cum aliquo, Cic. Phil. 6, 2; ∞ vitae atque victus, id.; ∞ et conjunctio humana, id.; cf. id. Off. 1, 43; — II) „fig.“ o. „etstift.“: Nedladende, Venligbed, Nep. Milt. 8; o. — communitur, adv.; I) i Tællestaf, tilfæmment; — possidere aliquid communitur cum aliquo, Cic. R. Am. 37; cf. Nep. Pelop. 2; men ∞ conscripserunt edictum, Cic. Off. 2, 20; cf. Liv. 1, 45, Hor. Ep. 1, 2, 13, o. V.; — 2) almindeligen, i Almindeligheden; quod communiter appellamus honestum, Cic. Off. 3, 4, oftere; (opp. proprie, Quintil.); — [communis]: — e. communio, onis, f., [1. communio]: Betsættning, Vitruv. 10, 19. — 2. communitus, 3. partic. af 1. communio. — 2. communitus, adv.: Biform af communiter; ∞ colere deos, Varr. ap. Non.

commurmatio, onis, f.; almindelig murrende Varm, Gell. 11, 7; af — commurmō, are, v. n.: at murre el. mumle ved sig selv el. tilfammen; df. „poet.“: clauso commurmato ore, Sil. 15, 821; men ∞ inter se, (om Storfene), Plin. 10, 31. — commurmō, atus sum, 1, v. dep. u., Biform af figd., Varr. ap. Non., o. Cic. Pis. 25.

*commutabilis, e, foranderlig; vid. Cic. N. D. 3, 12; — II) „fig.“: A) „ment.“: — ∞ animus, varius, multiplex, etc., id. Lael. 25; — B) „technist.“: — ∞ exordium, (der med liden Forandring kunde bruges af Modparten), id. Inv. 1, 18; cf. Quintil. 4, 1, 71; — commutate, adv.: paa en foranderl Maade, dicere, Auct. ad Her. 1, 42, inc.; — commutatio, onis, f.: Forandring el. Omvæltning; men oftest in pl.; — ∞ annua, Cic.; ∞ crebrae aestum, Caes. B. G. 5, 1; ∞ civiles, Cic., temporum, id.; — II) „fig.“: A) „overf.“: Drøveling el. Samtale, Quadrig. ap. Gell. 17, 2; — B) som theorisist sigur: den gienfærdige Medsætning, ἀναμεταβολή; vid. Auct. ad Her. 4, 28; o. — commutatus, us, m.: = commutatio; vid. Lucr. 1, 795; — [af figd.].

commuto, avi, atum, 1, v. a.; I) „alm.“: A) „egenl.“: forandrer el. forvandler aldeles; vid. Lucr. 5, 829; — ∞ signa rerum, (for at giøre dem uskendelige), Cic. Fin. 5, 25; men ∞ se, om Brugter: at forværes, Varr.; — B) „fig.“ el. om Begreber: — quae ... commutantur, fiuntque contraria, Cic. Off. 1, 10; navnlig ogs. om Genstyrt, vid. id. d. Or. 2, 52; sigel. commutari animo, id. Fin. 4, 3; men absol.: sic commutatus est, etc., id. Att. 16, 5; — II) „bef.“ ogs. A) „egenl.“: ombytter el. omværler med et andet; — inter se commutant vestem et nomina, Plaut. Capt. prol.; ∞ locum, (forander sit Opholdsstæ), Ter. Eun. 3, 6, 3; ∞ captivos, (udværl), Cic. Off. 1, 13; ∞ vinum pro oleo, (bytte el. tæste), Dig.; — B) „fig.“: ∞ vitam cum morte, Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; men ∞ fidem suam ... pecunia, (salge derfor), Cic. Cluent. 46; cf. id. Sest. 16; — h) comist ogs. om en Drøveling el. Disput; vid. Ter. Andr. 2, 4, 7, o. id. Phorm. 4, 3, 34.

1. como, psi, ptum, 3, v. a.; [best. m. κομῶ, κομή, coma]; I) „egenl.“: besøger el. pteier; men oftest om Hæarets Ræmning og Emsyning; — compti capilli, Cic. Pis. 11; cf. Virg. Aen. 10, 832, o. Quintil. 12, 10, 47; sigel. ∞ comas acu, id., hasia recurva, Ovid., secto dente, (med en Kam), Martial.; — df. „overf.“ paa Personer: pueri praecineti et compti, Hor. Sat. 2, 8, 70; men m. graff Constructio; lungas compta puella comas, Ovid. Am. 1, 1, 20; — sild. ogs. om anden Bønt; vid. Quintil. 8, proem.; men colus compta, (forfænet med Uld el. Epind), Plin. 8, 74; — II) „fig.“: smykker el. pynter; saal. e. acc. graec.: simulatum compta dolore (Cleopatra), Lucan. 10, 83; — navnlig ogs. om Tælens Udsmykning; vid. Quintil. 8, 3, 42: comi expolirique (orationem); — III) df. partic. comptus, 3, som adj.: udsmykket, smukt el. stien; — ∞ figura naturae, Lucr. 1, 949; — oftest om Forædret; ∞ et mitis oratio (orationem); — III) df. partic. comptus, 3, som adj.: udsmykket, smukt el. stien; — ∞ figura naturae, Lucr. 1, 949; — oftest om Forædret; ∞ et mitis oratio, Cic. d. Senect. 9; comptior sermo, Tac. Hist. 1, 19; df. ogs. om Tælren; vid. Quintil. 10, 1, 70; — comptissima anima, Augustin.

2. *comio*, (avi), *atum*, *l*, v. n. o. a., [*coma*]; 1) *com* verb. fin. *alene* efterel.; A) *com* v. n.: at være forsynet med Haar el. med haaragtig Omgivelse, Paul. Nol.; — B) *com* v. a.: at forsyne med Haar el. med haaragtig Omgivelse, Tertull.; — II) *df. particip.* *comans*, *tis*, o. *comatus*, 3, *com* *adject.*; A) *comans*, *tis*: behaaret, med Haar el. Man; — *comata* *eqnorum*, Virg. Aen. 12, 80; ligel. *comata equi*, Gell.; *comatae*, Plin.; el. Virg. Aen. 12, 6, o. id. Ge. 3, 312; — *comata*, (forfættet med en Haarbusk), Virg.; el. *comata*, id. Aen. 3, 468; men *comata*, (med Lyspale), Ovid. Met. 15, 790; — *comata* *ogf.* om Bærterne; vid. Virg. Ge. 4, 122, o. id. Aen. 12, 413; — B) *comatus*, 3: behaaret, med Haar, *tempora*, Martial. 10, 33; — *ogf. subst.* *comatus*, *l*, m., id., Suet. Cal. 35; — b) *ogf. som nom. propr.* Gallia *comata*: det (fra Rom) finsteds Alperne liggende Gallien, Mela 3, 2, Plin. 4, 31, Catull.; — c) „*poet.*“: *comata silva*, id. 4, 11.

comœdia, *ae*, *f*, *comœdicæ*: Comœdien el. Lyspillet; — *comœdiam* *facere*, Ter., *agere*, *spectare*, id.; men *exigere* (ubjage el. udbyde), id.; — *not.*: *gen.* *comœdii*, Plaut.; — *comœdice*, *adv.*: *com* *in* Comiser, Plaut. Mil. gl. 2, 2, 60; af — *comœdicus*, 3, *comœdicos*: hørende til Comœdien, ars, Appul.; — *comœdus*, 3, *comœdus*: hørende til Comœdien, *natio*, Juvenal. 3, 100; — 2) *df. subst.* *comœdus*, *i*, m.: *comœdus* *Stuepiller*, (derim. *histrio*: enhver Stuepiller), Cic. R. Com. 11, Quintil., Juvenal., o. A.; — *comœsus*, 3, [*coma*]: med stærkt el. meget Haar, *haarrig*; — *comae*, Phaedr. 5, 8; *comae*, Auct. Priap.; — 2) *ogf.* „*overf.*“ om Bærterne; *tithymalum comosissimum ex omnibus*, Plin.

compāciscor, *cl*, *pēciscor*, *pactus* *cl*, *pectus* *sum*, 3, v. dep. n. o. a.: indgaar en Overenskomst; men *alene* *in temp.* *perf.*, o. *partic. perf.*: — *si sumus compacti etc.*, Plaut. Pseud. 1, 5, 129; — 2) *af partic. perf.* m. *passiv* Bem. *er subst. abl.* *compacto*, (*compacto*), *cl* *er* *Overenskomst*, Cic. Att. 10, 12, o. Liv. 5, 11; ligel. *de compacto*, Plaut., *ex compacto*, Suet. Caes. 20.

**compacilis*, *e*; 1) „*adm.*“: *sammenbrægt*; *com* *trabes*, Vitruv., *postes*, id., (*indfærdede* *i hinanden*); — 2) „*bes.*“ om det dyrkte Legeme: med *sammenbrægt* el. *underkastet* og stærkt Bygning; om *Legen*, Plin., om *Bierne*, id.; o. — *compactio*, *onis*, *f*; 1) „*adm.*“: *Sammenføining*, *membrorum*, Cic. Fin. 5, 11; — 2) „*meton.*“: det *Sammenføie*; — *insuper hanc compactionem* (*erigere etc.*), Vitruv. 10, 21; — [*af compingo*]. — *compactum*, *i*, n., *f*. *und. compaciscor*. — *compactura*, *ae*, *f*, [*compingo*], *ligesom compactio nr. 2*: en *Sammenføining*, det *sammenføiede* *Støb*, Vitruv. 4, 7. — 1. *compactus*, 3: *sammenføiet*, *f. und. compingo*. — 2. *compactus*, 3: *afstalt*, *f. und. compaciscor*.

compāges, *is*, *f*, [*compingo*]: *Sammenføining* el. *forbindelse*, Bygning *cl*. *Structur*; — *compagibus*, *cl*. *lapidum*, Ovid., *saxorum*, Tac.; men *ferro et compagibus artis*, (*f. ferreis compagibus*), Virg. Aen. 1, 293; el. *ibid.* 1, 112, *ogf.* Suet. Aug. 43, o. A.; — 2) *ogf.* „*overf.*“: *in his inclusi compagibus corporis*, Cic. d. Senect. 21; men *compages haec etc.*, (om *Statslegeme*), Tac. Hist. 4, 74.

compāgina, *ae*, *f*: *Sammenføining*, *forbindelse*, (men *alene* *høst Landmaalene*); — *compagino*, *avi*, *atum*, *l*, v. a.: *sammenføier* *cl*. *forbinder*, (*efterel. Drd.*), Prudent., Augustin.; af — *compāgo*, *inis*, *f*, [*compingo*]; *visum* *af compages*: *Sammenføining* *cl*. *forbindelse*; — *cerae*, vid. Ovid. Met. 1, 711; *comparis*, Cels.; el. Senec. Ep. 91, o. A. — *compālo*, *are*, v. a.: *beskrigger*, Augustin.

compar, *āris*, *adj.*: *afdeles* *lig* (et andet), na-

tura, Lucr., *connubium*, Liv. 1, 9; *compar* *concurrere*, id.; — *ogf. lig el. lige* (*dermed*), *parret*; *c. dat.*: *comparatio* ... *consilio etc.*, id. 28, 42; men *ogf. c. gen.*; *compar eorum*, Gell.; — 2) *df. subst. o.* „*overf.*“; a) „*adm.*“: *Stalbroder* *cl*. *Kammerat*, Plaut. Pseud. 4, 3, 9; — b) „*erotic.*“: *Salterel* *cl*. *Mage*, Plaut., Catull.; *ogf.* om *Dyrne*, Ovid. Am. 3, 5, 38; el. Hor. Od. 2, 5, 2; men Ovid. A. A. 3, 359, om *Dronningen* *i Schaffpillet*; — c) *som rhetorisk figur*, *ligesom* *ισόχολος*: flere *Sætninger* *Ensamfighed* *i den samme Periede*; vid. Auct. ad Her. 4, 20; — *not.*: *abl. compari*, Liv., *comparare*, Ovid.; *gen. pl. comparum*, Plaut.

**compārābilis*, *e*: *til* *at sammenligne* (*dermed* *cl.* *med hinanden*), *species*, Cic.; el. Liv. 39, 52; o. — *compārāte*, *adv.*: *sammenlignende*, *lignelsesvis*, *quarere*, Cic. Top. 22; (*opp. simpliciter*); — [*1. comparo*].

1. *comparatio*, *onis*, *f*, [*1. comparo*]; 1) „*adm.*“: *Sammenlignen* *cl.* *Sammenligning*, *majorum*, *minorum*, *parium*, Cic. Top. 18; el. id. d. Or. 1, 60, o. id. Off. 1, 43; — II) „*bes.*“ *ogf.*: a) *i Philosophien*: det *sammenlignende* *forhold*; — *ad eandem inter se comparisonem etc.*, Cic. N. D. 2, 20; — *df. ogf. som Oversættelse* *af* *Grækerne* *ἀναλογία*, id. Univ. 4; — b) *i Statsforret*: *Overenskomst*; — *provincia sine sorte*, *sine comparatione*, *extra ordinem data*, Liv. 6, 30; — c) *i Rhetoriken*; d) *Vaddestrib*; — *in comparationem se demittere*, Suet. Rhet. 6; — β) *Sammenstilling* *af en Brøde* *med den gode Handling*, for *hvis Skyld* *hvi* *er begaaet*, Civ. Inv. 1, 11; — d) *i Grammatiken*; c) *Comparationen*, Donat.; — β) *Comparativet*, Quintil. 1, 5, 45.

2. *comparatio*, *onis*, *f*, [*2. comparo*]; 1) „*adm.*“: *Silberedelse*, *Tilrustning*, *Tillavning*; — *belli*, Cic. Manil. 4, *pugnae*, Auct. B. Afr.; *disciplinae dicendi*, Cic. Brut. 76; — II) „*bes.*“ *ogf.*: *Silberedelse* *cl.* *Ansættelse*; — *testium*, Cic. Mur. 21; men *criminius*, id. Cluent. 67; *voluptatis*, id.; — b) *fld.* *ogf.* *Indtækt*, Dig.

comparātive, *adv.*: *ligesom* *comparato*: *sammenlignende*, *dicere*, Gell. 5, 21; af — *comparātivus*, 3, [*1. comparo*]: *sammenlignende*, *comparativ*; 1) *i Rhetoriken*; — *indicatio*, Cic. Inv. 2, 25; *genus causae*, (*opp. simplex*), Quintil. 7, 4, 3; — 2) *i Grammatiken*; a) *gradus* *ogf. absol. comparativus*: *Comparativet*, Donat.; — b) *casus*: *Relativet*, Prisc.; — *comparator*, *oris*, m., [*2. comparo*]: *en Kiøber*, Paul. Sent. — *comparātus*, *us*, m., [*1. comparo*]: *et forhelst*; — *modulorum*, Vitruv. 7, praef.

comparco, (*perco*, Solin.), *rsi*, 3, v. a.: *sammenparer*; (*for* *o. efterel. Drd.*); — *quod ille ... comparis miser*, Ter. Phorm. 1, 1, 10; — *cibum*, Fronto. — *comparco*, *ni*, v. n.; 1) „*adm.*“: *fuldkomment* *cl.* *ganske* *at vise sig* *cl.* *at være tilstede*; — *qui non comparebant* (*servi*: *som ikke vare at finde*), Cic. Cluent. 64; el. Suet. Aug. 14; — II) „*bes.*“ om *Begreber*; — *nequaquam argenti ratio comparat*, Plaut. Trin. 2, 4, 16; el. Cic. Sull. 26; — B) (*som effectus pro causa*), om *Ting*: *at være for* *haanden* *cl.* *tilstede*; — *signa et dona comparare omnia*, Cic. Verr. 1, 50; *conquiri*, *quae comparerent*, jussit, Liv. 6, 1; el. id. 25, 40, *ostere*. — *comparilis*, *e*, [*compar*]: *afdeles* *lig* *cl.* *parret*; *figuras formare*, Auson.

1. *comparō*, *avi*, *atum*, *l*, v. a., [*compar*]: *sammenparrer*, *forbinder* *parvis*, *aliquid eum aliqua re*, *ogf. aliquid alicui rei*; *ogf.* *aliquid inter se*, *ogf. m. ad*, *ogf. m. Relativsætning*; — 1) „*egenl.*“; A) „*adm.*“: *forbinder*, *forener*, *bringer sammen*; — *ut ea (elementa) inter se comparet (deus) etc.*, Cic. Univ. 5; *ne male comparati sitis etc.*, Liv. 40, 46; *labella cum labellis*, Plaut.; men Ter. Eun. 2, 3, 63: *quod donum huic dono contra comparet*, (*stiller* *cl.* *fætter*

dermed); — B) „bef.“ ogf. 1) ligesom compono: sætter el. stiller el. bringer sammen til en Bæddeslid el. til anden Ræmp; — comparari cum aliquo, (om Tæleren), Cic. Quint. 1; men ~ aliquem Threici, (neml. paa Arena), Suet. Calig. 35; cf. Liv. 39, 28, o. Ter. Ad. 2, 2, 4; — 2) i Stats- o. Jærrættingsfæget: ~ inter se, navnlf. om Consulerne: at enes med hinanden om Jærrættningernes el. Jærræddernes Deling; — ut consules inter se provincias ... comparant sortirentur, Liv. 42, 31; ligef. id. 3, 6; — faal. ogf. om Deemvirerne, id. 3, 41, om Munificererne, id. 29, 20, om Prætorerne, id. 10, 12; — II) „fig.“; A) „asm.“: demmende at sammenstille, at sætte ved Siden deraf el. af hinanden; — neminem tibi ... comparassem, Cic. Irgm. ap. Non.; cf. Nep. Iphier. 1; ligef. Ovid. Met. 13, 338; men homines ... cum quibus comparari sordidum (sit), Cic. d. Rep. 1, 5; nec comparandum hic quidem ad illum est, Ter. Eun. 4, 4, 14; — B) „bef.“: sammenlignende at stille dermed el. imed hinanden, d. e. at sammenligne; — homo ... similitudines comparat, Cic. Off. 1, 4; cf. id. d. Or. 2, 40, o. id. Off. 2, 6; men necesse est sibi nimium tribuat, qui se nemini comparat, Quintil.; cf. id. 3, 8, 33, oftere; — b) ogf. uvert. m. en Relativfætning: sammenlignende at fremstille el. gæbtigøre; — vid. Liv. 2, 42: comparando ... quam similis esset etc.; ligef. Cic. Off. 2, 5: deinde comparat, quanto plures etc.

2. comp. pāro, avi, atum, 1, v. a.; I) „alm.“: tilbereder el. istandsætter el. indretter med Gld el. Omhu; A) „egentl.“: — ~ convivium magnifice et ornate, Cic.; ~ se ad iter, Liv.; men id. 42, 13, pass.: ab hoc colloquio ... legati in Boetiam comparati sunt, (afvede sig til at reise derhen); ~ iter ad regem, Nep., fugam, Caes.; — ~ sibi remedium ad aliquid, (dermed), Cic.; ~ alicui insidias per aliquem, id. Cluent. 16; — oftest om Krigsforberedelse; — ~ bellum, Cic., o. A.; ~ arma, milites, classem, Liv. 42, 30; cf. Nep. Hann. 3, oftere, ogf. Liv. 28, 13; — bb) ogf. at inføre; a) absol.; tempore ad comparandum dato, Nep. Thras. 2; cf. Liv. 35, 45; — b) c. inf.; si quis tamen urere tecta Comparat, Ovid. Trist. 2, 267; cf. Ter. Eun. in.; — B) „overf.“ om Raturens Orden, om Livsfærdigheden, om Vedtægter, ofte; men særv. in pass. impers.: ita comparatum est ... ut etc.: det er saaledes indrettet el. vedtaget, ofte; — Ita cuique comparatum est in ætate hominum ... ut etc., Plaut. Amph. 2, 2, 5; ligef. quam inique comparatum est ... ut etc., Ter. Phorm. 1, 1, 7; f. ogf. Cic. R. Am. 53, ogf. Liv. 3, 68, o. 39, 29; — dog ogf. in act.: at anorene, at drage Omserg derfor; vid. Cic. Quint. 16, o. Auct. ad Her. 1, 16; — II) „bef.“: forstærker el. anstærker (hvad der ikke før havde), tilveiebringer, erhverver, lieber; A) „egentl.“: — vid. Plaut. Poen. 1, 2, in., o. Ter. Heaut. 1, 8, 15; ~ pecudes carius, (liebe dyrere), Suet. Calig. 27; ~ merces, Dig.; — B) „fig.“: vid. Ter. And. 1, 4; ~ laudes artibus, Cic.; ~ sibi auxilium tribuniciū, Liv.; — b) cf. id. 4, 49, (overf. paa Persener): sex (tribunos) ad intercessionem comparaver; — men „poet.“: quum annus ... Imbres nivesque comparat, (medbringer el. medfører), Hor. Epod. 2, 30; — not.: comparassit, f. comparaverit, Plaut. Epid. 1, 2, 19.

comp.asco, (pavi), pastum, 3, (v. n. o. a.); I) sem v. n.: tillige el. med andre at helde Siorden paa Græs, Cic. Top. 3; — habere jus compascendi, (have Græsningsret), Dig.; — II) sem v. act.; A) om Dyret: at afstæle el. afgræsse; — ne capra natum compascat, Varr.; — B) om Persener: ~ pabulum in fundo, (forbruge Foderet paa Gaarden), id. — compascuus, 3: hørende til fælles Græsning; ~ ager, (Afmindig), Cic. Top. 3; ~ jus, Dig.

*compassibilis, e: sem liden dermed, Tertull.; o. — compassio, onis, f.: liden el. at lide dermed, id.; men ~ sententiarum, (Sympathi el. Døerensstemmelse derimellem), id.; — [comparior]. — comp.pastor, oris, m.: Medhyrde, Hygin. — comp.pātor, passus sum, 3, v. dep. n.: (efterel. Ord); 1) liden dermed, Tertull.; — 2) har Medlidenshed dermed, Augustin. — comp.pātronus, i, m.: Medpatron, Dig. — comp.pauper, eris, m.: Medfattig, Augustin. — comp.pāvesco, ere, v. n. inch.: bliver meget forstærket, Gell. 1, 23.

comp.pecco, are, v. n.: fejler derhos el. tillige, Coel. Aur. — compectum, i, n., o. compectus, 3, f. und. compascor. — comp.pēdio, (ivi), itum, 4, v. a., [compes]; (for: o. efterel.): binder el. om-binder, pedes corrigiis, Varr. ap. Non.; — servi compediti, (i Væster), Cato; — ogf. „overf.“: rebus mortali-bus compediti, Augustin.

compellatio, onis, f., [2. compello]; 1) bestigt el. stædende Tiltale, Cic. Phil. 3, 2; ogf. in pl., id. Fam. 12, 25; — 2) ogf. „alm.“: Tiltale el. Tælens Henvendelse til nogen, Auct. ad Her. 4, 15.

1. comp.pello, pūli, pulsum, 3, v. a.; I) „egentl.“: driver sammen el. derhen, navnlf. Sierten; vid. Liv. 9, 31; ligef. ~ greges in unum, Virg. Ecl. 7, 2; men ~ gregem libisco, (dat., f. ad libiscum), ibd. 2, 30; f. ogf. Cic. Pis. 36; — ogf. om andre Gienstande; saal. om Menneſter; vid. Cic. Inv. 1, 2, o. Lucr. 2, 564; — oftest i Krigsfæget: at drive sammen, at sammen-trænge; — ~ hostem intra oppida murosque, Caes.; ~ naves (hostium) in portum, id.; men ~ bellum Medulliam, Liv. 1, 33, (spille Krigen derhen); — ad monumentorum deversoria plebe compulsa, Suet. Ner. 38; ~ ossa in sedes suas, (bringe i Ved), Cels.; men „poet.“: ~ gregi, (f. in gregem), Hor. Od. 1, 24, 18; (cf. ovenf. Virg. Ecl. 2, 30); — II) „fig.“; A) sammentrænger; — vid. Cic. Acad. 2, 35: ~ orationem in tantas angustias, (saaledes at indtrænge); — B) oftere: driver el. bringer derhen el. dertil, d. e. nøder el. tvinger; — m. ad el. in, ogf. m. ut el. inf., ogf. absol.; — ~ aliquem ad pugnam, Suet., ad deditionem fame, id.; — in hunc sensum ... compellor injuriis, Cic. Fam. 1, 9; ~ in eundem metum, Liv. 25, 29; — men m. ut, Plaut. Bacch. 4, 4, 4, Suet. Caes. 1, oftere; men c. inf., Ovid. Fast. 3, 860, Suet. Tib. 62, o. A.; endel. absol.; — quum et iudex ... aliqua indignatione compellendus, Quintil. 9, 4, 139, cf. Plaut. Trin. 3, 2, 46.

2. compello, avi, atum, 1, v. a.; [1. compello; cf. 2. appello, af 1. appello]: henvender Tælen dertil; cf. 1) tiltaler venligen, oftest „poet.“ o. m. tilføiet voce el. vocibus; — vid. Virg. Aen. 5, 161, o. ibd. 6, 499; ogf. ~ aliquem blande el. familiariter, Plaut.; — 2) tiltaler fiendeligen el. træfende, navnlf. ofstærker derfor; — ~ aliquem parricidam impiūque, Nep. Timol. 1; ligef. Liv. 22, 12: ~ aliquem ... pro cauto timidum; — ogf. absol.: ne compellatae a consule viderentur, id. 34, 2; cf. Hor. Sat. 2, 3, 297, o. id. Ep. 1, 7, 34; — b) indrager el. anlægger for Retten; — se iudicem, (f. ad iudicem), qui non affuerit, compellaturum, Cic. Att. 2, 2; cf. Liv. 43, 2, o. A.

*compendiarius, 3: hørende til Besparelse; navnlf. om en Bei, o. m. tilføiet quasi: afstøret el. fort; vid. Cic. Off. 2, 12; — 2) cf. subst.; a) compendarius, ae, f., (sc. via): den forte (el. fortefle) Bei, Varr. ap. Non., Senec. Ep. 119; — b) compendiarium, i, n., (sc. iter), m. f. Bem., Senec. Ep. 73; v. — compendio, (avi), atum, 1, v. a., (eccl.): afstøret, sermonem, Tertull.; — b) ~ alicui, (sc. vitam): at ombringe, Augustin.; — [compendium]. — compendiōse, adv.: fort; in compar., Sidon.; af — compendiōsus, 3, [compen-

dium]; 1) fortelaglig, (opp. damnosus), Colum.; — 2) df. „bef.“: affortet el. fort, verba, Appul., iter, id. compendium, i, n.; eprdt. i Defonomen: det Sammenveiede el. Sammensparede; df. særv. „overf.“; A) „alm.“: Vesparselse, den ved Vesparselse vundne fortel, (opp. dispendium); df. alm. fortel el. Bænding; vid. Plaut. Pers. 4, 2, 2: — cum quaestio compendioque dimittere, Cic. Verr. 2, 3; cf. Caes. B. C. 3, 32, Liv. 8, 36, o. A.; — df. m. lunc: compendium facere puttandi, (spare sig. lmaagen dermed), Plaut.; Id. punito ad compendium, id.; — B) „bef.“: Vesparselse af en vis Vistsjombed; hvf. atter „overf.“: Afsernting el. Kortbed: — navn. hos Plaut. med Hensyn paa Talem; saak. conferre verba ad compendium, (saae sig fort), id., cf. id. Bacch. 2, 2, 6, o. id. Capt. 3, 2, 12; — ~ brevia docendi, Quintil.; men compendio morari, (en fort Tid), id.; ~ viae, Plin.; men absol. compendium: fort Vei, Tac. Ann. 12, 28, o. A.; — ~ montis, Ovid., maris, Tac.; men „alleg.“: quae ad honores compendia paterent, (hviste Gienveie), Plin. Pan. 95; af — compendo, ere, v. a.: veier tilsammen; men alene Varr. L. L. 5, 36: compendium, quod, quum compenditur, una fit.

compensatio, onis, f., [compenso]: Afveien el. Afveining derimod el. imod hinanden; df. i Forretningsproget: Udsigtning el. Beregning af et Gæstgæstent; — ~ est debiti et crediti inter se distributio, Dig.; men ~ meriti, Justin. 3, 2, (d. e. Tushandel); — 2) df. „fig.“: sigefom Udsævnning el. Erstaaning el. Modfatning, osv.; — hac usumur compensatione sapientem, ut etc., si etc., Cic. Tusc. 5, 33; cf. id. N. D. 1, 9: incommoda compensatione lenire.

compenso, avi, atum, 1, v. a.; eprdt.: at afveie imod hinanden; df. i Forretningsproget: at udsigge el. beregne derimod, at erstatte dermed; — ~ aliquid cum aliqua re; men oftest „fig.“; vid. Cic. Pis. 30, o. Hor. Sat. 1, 3, 70; — oftere ud. cum; ~ vitium vel facilitate vel copia, Cic. Orat. 69; cf. ibd. 61; men id. d. Or. 3, 4: summi labores nostri magna compensati gloria; men id. Flacc. 29, (som Drøstrog af Cato): pedibus compensari pecuniam, (at en Reise el. Væten ogs. er Penge værd); — b) sild. „poet.“: at spare el. afforte: ~ longum iter, Senec. Hippol., magnus sinus, Lucan.

comperco, f. unt. comparco. — comperēgrinus, i, m.: Medfremmed, Sidon. — comperendinatio, onis, f.: Terminens Udsættelse til den tredje Dag, (el. til en sildigere Tid); vid. Senec. Ep. 97, Plin. Ep., o. A.; o. — comperendinatus, us, m.: = frgd., Cic. Verr. 1, 9, o. id. Brut. 22; af — comperendino, avi, atum, 1, v. a.; i Retsproget: ~ reum: paa ny at indtræde den Anklageren til den tredje Dag, (el. til en sildigere Termin), Cic. Verr. 1, 9; cf. ibd. 1, 7; — ogs. absol. el. ud. reum; ut ante primos ludos comperendinem, (udtager en ny Stævning), id. ibd. Act. 1, 11; af — comperendinus, 3, dies: en til den tredje Dag udsat Termin i en Retsdag, Macrobb. Sat. 1, 15.

compērio, pēri, pertum, 4, v. a., [con-, inus. perio el. pario; cf. aperio, operio, o. f.]; eprdt.: afstedter gaaftse el. fra alle Sider; df. særv. „fig.“ o. „ment.“: faaer el. erhvæder noie Kundskab derom, erfarter med Sifferthed; — ordentl. e. acc.; vid. Cic. Brut. 80, o. id. Att. 14, 8; — ogs. m. acc. e. inf., id. R. Am. 12, o. id. Ep. 2, 1, 12; — ogs. m. de, el. absol.; de amore hoc comperit, Ter. Andr. 1, 3, 6; atqui certo comperi, id. Eun. 5, 1, 9; — men in pass.; dum ne ab hoc me falli comperiar, id. Andr. 5, 3, 31; — oftest in partic.: haec comperta et explorata etc., Liv. 42, 13; ogs. e. inf., id. 39, 39; ogs. m. forbyrdesfens gen.; compertus probri, id., flagitii, Tac.; men Suet. Tib. 35: in stupro comperta; — ofte ogs. absol.; compertum afferre, Liv. 7, 39; compertum habere, (vide med Visshed), Cic. Cluent. 45;

pro comperto polliceri, (som en afgjort Sag), Suet. Ner. 31; endel. fem abl. absol.: comperto etc., vid. Liv. 33, 5, o. Tac. Ann. 2, 60. — compērior, iri, v. dep. a.: Biform af frgd., o. m. f. Vem., vid. Sall. Jug. 45 o. 108.

compernis, e, [perna]: med sammenbøiede Skæter, Lucil. ap. Non., Plaut. — comperpetuus, 3: lige evig, Prudent. — comperte, adv.: med Visshed, Gell.; compar. compertus, id.; af — compertus, 3: partic. af comperio.

compes, edis, f., (Ogs. m., Lactant.), [pes]: Jodtænte, navn. Træboile om Jæden; oftest i pl.; — habendae compedes, etc., Ter. Phorm. 2, 1, 19; compedium (f. compedum) tritor, Plaut.; — b) ogs. en Salskæde (som Jæntimmerperp), Plin. 33, 54; — 11) ofte ogs. „overf.“: in compeditibus corporis etc., Cic. Tusc. 1, 31; — ogs. om en Hindring; has compedes, fasces inquam, etc., id. Att. 8, 3; — „poet.“ ogs. om Eftersvæbaret, Hor. Od. 1, 32, 14, o. id. 4, 11, 21; men id. Ep. 1, 3, 3: nivali compede victus (Hebrus: med et Jædætte).

1. compesco, ui, 3, v. a., [compes]: binder el. fælder sammen, inkrænkter el. fæmmer el. tvinger; — ~ ramos fluentes, (bestæ dem), Virg., Colum.; cf. Ovid. Met. 4, 630; — ~ equum angustis habenis, Tibull. 1, 4, 11; — ~ seditionem exercitus verbo uno, Tac. Ann. 1, 12; — ~ situm unda, (slette Torsten teri), Ovid.; ~ clamorem, risum, Hor.; cf. id. Ep. 1, 2, 63; ogs. e. inf.; vid. Plaut. Bacch. 3, 3, 59. — 2. compesco, ere, v. a., [pes]: træder el. flammer sammen; (fort. Drø); — cretam dum compescis, Titinn. ap. Non.

*compētenter, adv.: vedborftigen, rigtigen, consulere alicui, Dig.; compar., Hieron.; superl., Appul.; — compētentia, ae, f.: Sammenræffen; df. „overf.“; ~ membrorum, (deres Samfæmmer el. Symmetri), Gell.; cf. id. 14, 1; — compētitio, onis, f.; 1) Overenskomst, Sidon.; — 2) retlig Jærding, Cod. Theod.; o. — compētitor, oris, m.: Ræddiger el. Rædder, Rival, Cic. Off. 1, 12, o. id. Att. 1, 1, ogs. Liv. 6, 11, o. A.; — df. fem. compētitrix, is, scena, vid. Cic. Mur. 19; — [af frgd.].

competo, ni, o. ii, tum, 3, v. a. o. n.; 1) act.: tillige el. med andre at søge derhen el. stræbe derefter; — ~ unum locum, Justin. 13, 2; ~ unam speciosam, Aurel. Vict. Vir. 539; — 11) neut.: at lobe el. træffe el. fæmme sammen; A) „egentl.“, (men alene fælt.); — ubi viae competunt, Varr.: si cacumina arundinum in unum competunt, Colum.; — B) særv. „overf.“; a) om Tiden: at træffe el. fæmme sammen dermed, at indtræffe; — m. cum, el. e. dat., el. m. in, el. absol.; — initium finemque miraculi Othonis exitu competisse, Tac. Hist. 2, 50; cf. Suet. Caes. 49, o. Plin. 16, 73; — b) om andre Gienstænde: at spare el. påse detil; e. dat.; vid. Suet. Oth. 12; — oftere absol., (m. o. ud. abl. modi): at være dygtig el. stiftet i sit Slags; — vid. Tac. Ann. 3, 46, o. id. Hist. 3, 73; dog ogs. m. ad, Liv. 22, 5; men Suet. Aug. 31: si ... competeter aetas, (sikke til); men Colum. 8, 17, oftere: si locus ita competit, (er faalees bestaen, er stiftet detil); — c) i Retsproget: at være svolig el. lovmedholdelig; — actionem competere in equitem Rom., Quintil.; mihi actio adversus te competit, Dig.

*compilatio, onis, f.: Sammenplyndring; df. m. lunc: ~ Chrestii, (hans sammenrapiede Dptegnefæst), Cic. Fam. 2, 8; o. — compilator, oris, m.: som sammenplyndrer el. compilerer; — ~ veterum, Hieron.; af — compilo, avi, atum, 1, v. a.: uopplyndrer af deles, aedes, Plaut., fana, Cic.; ~ totum oppidum ostiatim, id. Verr. 4, 21; ~ consulum, exercitum, provinciam, ibd. 1, 13; — ogs. berøber ved Plyndring; templa omnibus ornamentis compilata, Liv. 34, 7; — 2) ogs. „overf.“: at giøre en Samling, at compilere el. excerptere; vid. Cic. Mur. 11; cf. Hor. Sat. 1, 1, fin.

compingo, pēgi, pactum, 3, v. a., [pango]; 1) „egenl.“: slaaer el. seier sammen til et Selsk. (navnl. om Temmerarbejde); — ∞ aedificia, Senec.; ∞ navem iisdem tabulis, (sammenlæmte deraf), Dig.; cf. Senec. Med. 365: Argo compacta manu Palladia; f. egf. Virg. Aen. 12, 574; — egf. om anden Sammenføining; ∞ crepidas sibi, Appul.; — oftest in partic.; quid tam ... compactum et coagmentatum etc.? Cic. Fin. 3, 22; cf. Virg. Ecl. 2, 36; — men „alleg.“: ∞ tabulas, (sammenfædte), Arnob.; — II) „overf.“: ∞ aliquem el. aliquid aliquo: dræve el. fæste derhen el. deri; — ∞ aliquem in carcerem, Plant.; siliam in navem, id.; ∞ se in Appuliam, (flogte derhen), Cic. Att. 8, 8; — b) df. egf. lignelsevis: tamquam in aliquod pistrinum detrudi et compingi, Cic. d. Or. 1, 11; — III) partic. compactus, 3, egf. sem adj., navnl. om Legemets Bygning el. om Værten: sammentrængt, underkastet; — ∞ corpore et robusto, Plin. Ep.; cf. Suet. Vesp. 20; egf. ∞ boves, Colum. — compinguesco, ēre, v. n.: at blive fædere el. fæstere.

compitālicius, (-tius), 3: berende til Compitæterne el. til Fæsten for Lares Compitales, dies, Cic., ludi, id., Suet., ambulationes, Cic. Att. 2, 3; af — compitālis, e. [compitum]: berende til en Kærsvei (el. compitum); ∞ Lares, (qui compita servant, Ovid.), Suet. Aug. 31; — 2) df. subst. n. Compitalia, ium e. orum, (se. solemnia): Xarernes Fæst in compitis; (f. und. conceptivus); cf. Varr. L. L. 6, 3, egf. Cic. Att. 2, 3.

compitum, i, n.; men oftest in pl.; egf. compitus, i, m., Varr.; [competo]: Sted, hvor flere Veie løbe sammen, Biskiel el. Skillevei el. Kærsvei; vid. Cic. Agr. 1, 3, Virg. Ge. 2, 382, Ovid., Liv., e. 2.; compita Larum Romae dclxy, Plin. 3, 9; — men egf. fæstet der in compitis Altarer, ei alene for Lares Compitales, men egf. for andre Gudsdemme; vid. Ovid. Fast. 1, 121; — II) „overf.“ fædtes compita egf. „alleg.“: Deducit trepidas raras in compita mentes (error), Pers. 5, 35; — B) „meten.“: a) for de in compitis oprette Altarer, Gratian. Cyneg. 483; — b) om de in compitis forsamlede Mennefter, Hor. Sat. 2, 3, 26.

complāco, plāci v. a. placitus sum, 1, v. n.; 1) at befage derhø, at befage flere; vid. Ter. Andr. 4, 1, 21, e. Colum. 9, 16, fin.; — 2) at befage overmaade; — Hae Veneri complacuerunt, Plant. Rud. 4, 22; cf. Ter. Heaut. 4, 5, 24. — complāco, are, v. a.: bønlig at berelge el. tilfredsstille; ∞ iudices, Tiro ap. Gell. 7, 3. *complānatio, onis, f.: Jævning el. Steming; df. „concr.“: Jysd el. Grus til at jævne el. flette med, Senec. Qu. N. 6, 1; e. — complānator, oris, m.: sem jævner el. fletter, Appul.; af — complāno, avi, atum, 1, v. a.: gjør lige, jævner el. fletter; — ∞ iteram tabula aut pedibus etc., Cat.; men ∞ lacum, Suet. Caes. 41; — ∞ opera, (flæste dem), Hirt. B. A. 163; — egf. „alleg.“: ∞ et mollire aspera, dura, (udjævne, gjøre taalelig), Senec. Prov. 5. — complāudo, ēre, v. n.: tilfammen at flappe, Paul. Nol.

complecto, ēre, v. a.: omfavner; sem act.: forcl. Biseru af flgd., Pompon. ap. Non.; — in pass. sem v. fin.: inc.; vid. Cic. Tusc. 5, 14, e. id. Fin. 3, 12; — deg in partic. pass.; vid. id. R. Am. 13: uno maleficio scelera omnia complexa etc. — complector, plexus sum, 3, v. dep. a., [plecto]; 1) „egenl.“, ligesom amplector: omfatter el. omgiver fra alle Sider, omringer el. omfavner; — vid. Cic. d. Rep. 6, 17; complexum terram mare, Ovid.; — navnl. egf. at omfavne el. omarme, mediam mulierem, Ter., membra lacertis, Ovid.; ∞ genua, Quintil.; ∞ dextram euntis, vid. Virg. Aen. 8, 558; — complecti inter se, Cic., Liv.; men egf. kæmpende at omfavne, Nep. Eum. 4; — endel om Sønnen, Virg. Aen. 2, 253, e. Cic. d. Rep. 6, 10; — II) „fig.“: A) „overf.“: ligesom omfatter, d. e. tiltager el. tilegner

mig, lægger mig dertil; — eam complexus est causam (Caesar), quae etc., Cic. Phil. 5, 16; figl. ∞ aliquem, (tage negens Parti), id. Att. 16, 15; cf. id. Lael. 15; — ∞ philosophiam, (lægge sig dertil), id., artes ingenuas, Ovid.; — b) df. (som causa pro effectu): tager i Besiddelse, vinder el. erholder; — quam (facultatem) quoniam complexus es, etc., Cic. Fam. 10, 12; cf. id. Tusc. 2, 4; — B) oftest „ment.“: 1) ∞ animo el. mente: at omfatte med Anden el. Tænke, at begribe el. forståe; — quod cogitatione tantum et mente complectimur, Cic. Orat. 2; cf. id. d. Or. 1, 5, egf. id. Fin. 2, 31; ∞ mente virtutes ipsas, Quintil., tot artes, id.; figl. absol.: complecti, (se. animo), Tac. Agric. 46; — men ∞ memoria etc., vid. Cic. Div. 2, 71, e. Quintil. 11, 2, 36; — bb) df. egf. a) at omfatte, el. omfattende el. fuldstændigen at fremsætte i Skrift el. Tale; — omnia istius ... facta oratione complecti etc., Cic. Verr. 4, 26; cf. id. Brut. 3; ∞ pauca paucis, Quintil., causas breviter, id., sententiam his verbis, id.; — b) i Philosophien heder complecti egf.: at gjøre en Conclussion; vid. Cic. Inv. 1, 40; — 2) „bef.“ o. „ethist.“: ∞ aliquem caritate el. benevolentia, (vise nogen Omhu el. Godhed); vid. Liv. 7, 40, e. Cic. Fam. 6, 11; figl. ∞ aliquem beneficio, id., omni comitate, id.; — egf. ud. abl.; ∞ aliquem, id. Fam. 2, 6; cf. ibid. 2, 8: quare da te homini; complectetur (se. te); mihi crede, etc.

complementum, i, n.: Udfylldning, Udfylldningsmiddel; — ∞ numerorum (inania quaedam verba), Cic. Orat. 69; cf. Tac. Ann. 3, 38; af — compleo, ēvi, ētum, 2, v. a., [inus. pleo, hys. plenus, etc.]; 1) „egenl.“: fylder paa alle Sider el. aldelst, m. o. ud. abl., undert. egf. e. gen. (f. abl.); — ∞ fossas sarmementis, Caes.; cf. Sall. Cat. 51; men multo cibo completi, Cic.; ∞ se flore Liberi, Plaut.; ∞ paginam, Cic.; f. egf. Virg. Aen. 3, 645; — ∞ urbes ararum, Lucr. 5, 1161; cf. Cic. Verr. 5, 57: completus mercatorum carcer; — b) „bef.“ egf. i Arigspreg: ∞ legiones, Caes., (giere dem fuldtallige); cf. Sall. Cat. 56; — men ∞ classem sociis navalibus, (bemante dermed), Liv. 24, 11; cf. Virg. Aen. 11, 327; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) ∞ omnia clamoribus el. vocibus, Lucr.; cf. Hor. Epod. 6, 9, o. Ovid. Met. 14, 537; — (sonus) complet aures, Cic.; cf. id. Agr. 3, 1; — b) ∞ exercitum omni copia, (rigeligen at forsyne dermed), Caes. B. C. 2, 25; — c) at fuldende el. fuldstændiggjøre; egf. om et Løfte: at opfylde; — his rebus completis, Caes. B. C. 3, 46; complet ea quidem beatissimam vitam, Cic. Fin. 5, 21; cf. id. Tusc. 5, 16; ∞ summam promissi, id. Varr. 3, 49; — d) egf. om Tiden: at fuldbringe el. giennemføre; — ∞ centum et septem annos, Cic. d. Senect. 5; cf. Nep. Att. 21; men ∞ fata sua, Ovid., egf. sua tempora, id., (at udløse sin Tid); men ∞ materna tempora, (om Jøstret), id. Met. 3, 312; — B) „ment.“: at opfylde med en Stemming el. Jørfilling; — ∞ milites bona spe, Caes., aliquem gaudio, Cic., animos robore, Lucan.; ∞ omnia terrore, Liv.; — hos Plaut. egf. e. gen.; — ∞ aliquem erroris et dementiae, id. Amph. 1, 2, 9; cf. id. Men. 5, 5, 3; — III) partic. completus, 3, egf. sem adj.; A) „alm.“: opfyldt dermed, fuld deraf; — ∞ alveus Tiberis ruderibus, Suet. Aug. 30; — B) „overf.“: fuldstemmen, fuldstændig; — ∞ et perfectus verborum ambitus, Cic. Orat. 50; egf. compar. jucundius ad aurem completusque, Gell. 1, 7.

*completio, onis, f.: Opfyldelse, scriptorum, Justinian.; o. — completor, oris, m.: sem fuldstemmer el. opfylder, legum, Juven.; — [compleo]. — completus, 3: partic. o. adj. af compleo.

complex, icis, adj., [complico]: note forbunden; (sestrel. Ord); ∞ dii, ligesom consentes: sammenkomende el. enige, Arnob. — complexio, onis, f., [com-

plector]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: Omfatning, Sammenfnykning, Forbindelse; — *atomorum*, Cic. Fin. 1, 6; — *sile.* ogs.; *bona*: god Helbreds tilstand, Firmic.; men *om* *culmata bonorum*, Cic. Tusc. 5, 10; — B) „bef.“ ogs. om *foredraget*; — *brevis totius negotii*: Indbegreb deraf, id.; *mira verborum*, id. Phil. 2, 37; — II) „overf.“ o. teknisk; A) i Rhetoriken; a) *Periæden*; — *longissima verborum*, Cic. d. Or. 3, 47; cf. id. Orat. 25; — b) en rhetorisk figur, hvorefter man altid vender tilbage til et foregaaende Ord, Auct. ad Her. 4, 14; — B) i Logiken; a) *Conclusionen* i en Slutningsfølge, Cic. Inv. 1, 37, oftere, o. Quintil. 5, 14, 5 flgd.; — b) *Dilemmaet*, Cic. Inv. 1, 29; — C) i Grammatiken: *Sammenfættningen* af tvende Stavelser til een, Grækerne *συνεισθεος* o. *συνεισθεος*, (opp. *divisio*), Quintil. 1, 5, 19; *df.* — *complexivus*, 3, i Grammatiken: *forbindende*; *particula* (atque), Gell. 10, 23, (i Overstrøken, hvor Tækten har connexiva).

complexo, avi, atum, 1, v. a., intens. af *complexor*: *fast* at omslynge el. omgive, *portum*, Coripp.; men *aliquem* *artissime*, Appul. — 1. *complexus*, 3: *partic. af completio* o. *complexor*. — 2. *complexus*, us, m., [complexor]; 1) „egenl.“: Omfatning, Omgivelse, Indslutning; ogs. *Omfavnelse*, *Åvning*, tag, *Åavn*; — vid. *Luer*. 5, 171, o. *Cic. N. D.* 2, 22; men *ad trium hominum complexum* (*crassitudi cedri*), Plin.; — *complexu matris* *avellere natam*, Catull.; cf. *Cic. Font.* 17, o. *Æl.*; — *figel.* „alleg.“: *suo sinu complexu recipere*, id. Phil. 13, 4; cf. id. Pis. 9; — ogs. in pl., *Hor. Sat.* 1, 5, 43, o. *Ovid. Met.* 3, 286; — *figel.* om et *fiendtlig Sammenstød*; in *complexu Caesaris venire*, *Caes. B. C.* 3, 8; — b) „meton.“ ogs.: *den omarmede Gienstand*; — *de complexu ejus ac sinu*, (af hans nærmeste og kæreste Venner), *Cic. Cat.* 2, 10; — II) „fig.“; A) „overf.“ o. teknisk: en *Tales Forbindelse* og *Sammenhang*; — *vitium ... in complexu*, Quintil.; *legum aliorumque scriptorum*, id.; — ogs. *Materiens* el. *Stofets Sammenhang*; *rerum, personarum, temporum*, id.; — B) „ment.“: en *alt omfattende Rigtighed* el. *Bevislille*; *totius gentis humanae*, *Cic. Fin.* 5, 23; cf. *Plin. Pan.* 47: in *complexu habere*, (være en varm Belynder deraf).

complicatio, onis, f.: *Sammenvikling*, *Coel. Aur.*; af — *complico*, avi, atum, (eftersaug. ogs. ui, itum), 1, v. a.: *foldet* el. *viklet* sammen, *ruden-tem*, *armamenta*, *Plaut.*, *epistolam*, *Cic.*; cf. *Senec. Ep.* 90; — b) „alleg.“: *animi sui complicatam notionem evolvere*, *Cic. Off.* 3, 19.

complōdo, si, sum, 3, v. a.: *slaaer lydende* el. *klaffende* sammen; — *manus, scenicam est*, Quintil. — **complōratio*, onis, f.: *Åters beftige Øraab* el. *Ålage*; — *lamentabilis mulierum*, *Liv.* 3, 47, oftere; — ogs. *el. gen. obj.*; *sui patriæque*, (Beflagte deraf), *Liv.* 2, 40; o. — *complōratus*, us, m.: *deres frgd.*; — *familiarum*, *Liv.* 22, 55, oftere; af — *complōro*, avi, atum, v. a.: *tilsammen at begræde* el. *bejære*, *desertos Penates*, *Ovid. Trist.* 1, 3, 95; cf. *Liv.* 22, 55: *quum vivi mortuique promiscue complorarentur*; men *impers.*: *comploratum publice statim* (est), *Flor.* 2, 15. — *complosus*, 3: *partic. af complodo*.

compluo, (ui), utum, 3, v. n. o. a.; 1) *neutr.*: *regne* el. *som Regn* at flyve el. løbe sammen; — *qua compluebat*, *compluvium dictum*, *Varr. L.* 5, 33; — 2) *act.*: at *beregne*; *df. pass.*: *aquis complui*, *Augustin.*

complures, a, ogs. ia, gen. lum, adj. compar.: *flere* el. *de fleste*, *ret mange*; — *complures ... consules dicti*, *quorum etc.*, *Cic. Fam.* 10, 6; *mulieres*, *Ter.*; — *complures hostium*, *Hirt. B. G.* 8, 48; *fana compluria*, *Cat.*; *scyphorum paria complura*, *Cic. Verr.* 2, 19; *haec atque ejusdem generis complura*, *Caes.*; cf. *Nep. Epam.* 4; — men *superl.*: *complurima buceta*, *Gell.* 11, 1, (al. *compluria*), *inc.*; *df.* — *complūries*, ogs. -ens,

adv. compar.: *oftere*, *meget ofte*, (*forel. Ord*); vid. *Cat. ap. Fest.*, o. *Plaut. Pers.* 1, 3, 65. — *complurimus*, 3, f. und. *complures*. — *compluscule*, *adv.*: *ret ofte*, *temmelig ofte*, *Gell.* 17, 2, *inc.*, af — *compluscūli*, aea, adj. *demin.* af *complures*: *ret mange*, *temmelig mange*; (*for*: o. *estrel. Ord*); *compluscūli dies*, *Plaut.*, *Ter.*; *verba*, *Gell.*

Complutenses, iam, m.: *Jubbaanerne* af — *Complutum*, i, n.: *By i Hisp. Tarrae.*, *Plin.* 3, 4. — *complutor*, oris, m., [compluo nr. 2]: *som giver Regn*, *Augustin.* — *compluviatus*, 3: *som har figuren af el. compluvium*; *species jugationis*, *Varr.*; *vites*, *Plin.*; af — *compluvium*, i, n., [compluo]: *det firkantede Rum* (el. *Gaardtrummet*) *imellem Husets Bygninger*, fra hvis *Tage Regnvandet samles i impluvium* el. *Basstnet*, *Varr.*, *Vitrov.*, *Suet. Aug.* 92; — b) *df.* „meton.“: *det firkantede Åag* (el. *den Stamme*), *hvor til Vinranterne ephindes*, *Colum.* 4, 21.

componderans, tis, adj. *partic.*, [pondero]: *som veier tilsammen* el. *imod hinanden*, *som afveier*, *pari lance*, *Appul.*

compono, pōsui, pōsitum, 3, v. a.; *eyrds.*: *sætter* el. *lægger* el. *hiller* el. *bringer* (flere Ting) sammen, *samler* sammen; — vid. *Ter. Heec.* 4, 3, 5, *Cic. Deiot.* 6, o. *Hor. Od.* 3, 17, 14; ogs. *fan hidføres Tac. Ann.* 12, 29: *legionem, auxilia pro ripa*, (*samlø* og *opstille der*); — *df.* 1) *med Hensyn paa Gienstandenes Forbindelse* el. *Forening* til et Helt: at *sætte* el. *lægge* sammen, at *sammenføie* el. *forbinde*, *ved Sammenføining* at *forbinde*; A) „egenl.“: *sæd.* m. cum, el. e. dat., el. a. absol., osv.; — *compositum ... cum pectore pectus*, *Lucil. ap. Non.*; cf. *Virg. Aen.* 8, 321 o. 486; men *Sall. Jug.* 2, (m. *Materiens* ex); *uti genus hominum compositum ex anima et corpore est*; cf. *Quintil.* 1, 10, 6; — *fremdeles „poet.“*; *urbem*, (anlægge), *Virg. Aen.* 3, 387; cf. *Prop.* 2, 6, 5; men *Ovid. Fast.* 1, 797: *Fratribus illa Deis* (templa) ... *composuere*, (byggede til deres Ære); — B) „fig.“; 1) om *skriftlige Frembringelser* el. om *Compositioner*: at *opsætte* el. *samlø* el. *fersætte*; — *librum*, *Cic.*, *Quintil.*; *artes* (rhetoricas), *Cic.*, *grammaticam*, *Quintil.*; *versus* el. *carmina*, (digte), *Hor.*; cf. *Prop.* 2, 25, 41; men *iliaca tempora*, (beskrive), *Vell.*; — men „poet.“: *blanditias tremula voce*, (fremfige), *Tibull.* 1, 2, 93; — ogs. ofte i *Retsproget*: *stipulationum et judiciorum formulas*, (opsætte el. afsætte), *Cic. Leg.* 1, 4, *figel.* *interdictum, testimonium*, id.; *actiones*, *Quintil.*; — ogs. *absol.*, el. m. *adv.*, (neml. med *Hensyn paa Stilen* el. *Formen*); *bene*, *male*, *durius*; vid. *Quintil.* 9, 4, 60, oftere; — 2) *med hinanden* el. *tilsammen* at *bestemme* el. *fastsætte* el. *afstale*; — *quae composita erant*, *Liv.* 25, 9; men *ibid.* 16: *dies composita gerendae rei*; *figel.* *composito consilio*, id.; — ogs. „poet.“: *compositae notae*, (de hemmeligen afstalte Tegne), *Tibull.*; *composita hora*, *Hor.*; men *compositae seditionis auctores*, *Tac.*; cf. *id. Hist.* 2, 100; — ogs. m. *figd.* ut, id. *Ann.* 4, 68; — *df.* ofte hos *Historikerne*, *ex composito*: *efter Afstale*, id., *Liv.* 1, 9, oftere, *Suet.*; *df.* ogs. *undert.*: *composito*, *Nep. Dat.* 6; cf. *Virg. Aen.* 3, 129; — 3) *sammenfætter* el. *opdygter* el. *udtænker*, (navnl. *for* at *stufte* el. *føre bag Lyset*); — *mendacia* el. *fallacia*, *Plaut.*, *verba et fraudes*, *Prop.* 2, 9, 31, *insidias* in *aliquem*, id., ogs. *alicui*, *Tibull.*; cf. *Tac. Ann.* 12, 54; *ita composito dolo digrediuntur*, *Sall. Jug.* 111; cf. *Tac. Ann.* 11, 10, o. *Æl.*; — II) *med Hensyn paa en ombyggelig Anordning* el. *Indretning*: at *lægge* el. *bringe* i *Orden*, at *ordne* el. *indrette*; A) „egenl.“; 1) „alm.“: — *capillum*, *Cic.*, *comas*, *Quintil.*, (ordne, frisure); *togam*, *Quintil.*, *Hor.*, (lægge den i de rette Foldere); cf. *Ovid. Met.* 4, 318; — oftere *se*: at *lægge* sig (til Bords, til Hvile, o. l.): vid. *Virg. Aen.* 1, 698, o. *id. Ge.* 4, 189 o. 438; men id.

Aen. 1, 374: ~ diem, (ligesom at bringe den til Ne, d. e. at ende den); men ~ verba, (rhetorisk at ordne dem), Cic. Brut. 17; cf. id. d. Or. 1, 31, oftere; — navn. egf. i Krigsforeget; ~ cohortes, Sall.: composito agmine incedere, (i fluttende Linier), Tac. Ann. 12, 16; cf. id. Hist. 4, 33; — men „asm.“: ~ itinera, (indrette el. ordne sin Reiseroute), Cic. Att. 15, 26; cf. Sall. Jug. 43; — 2) „bef.“ egf.: lægger tilrette for at opbevare, opbevare el. forvare, navn. ligesom condo, em Aarets Frugter, Colum.; cf. Hor. Ep. 1, 1, 12; — fremdeles „pect.“ v. bes Tac.: ~ mortuum, (begrave), vid. Hor. Sat. 1, 9, 28, v. Tac. Hist. 1, 47; f. egf. Virg. Aen. 1, 249, (byer compositus, f. compositus), egf. Ovid Fast. 5, 426; — men Ovid. Met. 9, 501: toroque Mortua componar, (pantes for at indfille til Eufon); — B) „fig.“: 1) „overf.“: ~ ad el. in aliquid, el. rei alieni: at indrette el. ordne dertil el. derefter; — neque gestum oratoris componi ad similitudinem salutationis etc., Quintil. 1, 11, fin.; cf. id. 11, 1, 16: ad haec omnia componendus est orator; men ~ animum ad omnes casus, id.; — veste servili in dissimulationem sui compositus (Nero), Tac. Ann. 13, 25; cf. id. Hist. 1, 54; — quae (laus) ostentationi componitur, (figer til at vise sig), Quintil. 3, 7, 1; — compositus ad aliquid el. alieni rei: stifter el. egnet dertil, f. nedsen.; — 2) „ment.“: at bringe i Orden el. at udsætte (en Strid el. Forvirring); at berolige el. stille (en Viden-skab el. et Dyr); — si potis sum, hoc inter vos componere, Plaut.; cf. Ter. Phorm. 4, 3, 17, egf. Virg. Ecl. 3, 108; ~ controversias regum, Caes. B. C. 3, 109; cf. ibd. 3, 16, v. Cic. R. Am. 47; men ~ aversos amicos, (forlige el. udsone dem med hinanden), Hor. Sat. 1, 5, 29; — ~ bellum, Nep., Virg., res turbatas seditione, Liv. 4, 10; ~ plura moderatione, quam vi, Tac. Ann. 12, 49; — III) med Hensyn paa en Bæddes-rid el. anden Kamp; A) „egent.“: at stille sammen el. inoed binanden, at sammenparre, edl.; navn. om Fægterne paa Arena; vid. Lucil. ap. Cic. d. Opt. Gen. Or. 6: Cum Pacidejano hic componitur; figel. Quintil. 2, 17, 33: inter se componi; — egf. om anden Strid, vid. ibd. 34, v. Hor. Sat. 1, 1, 103; — B) „fig.“: stiller sammen for at sammenligne, sammenligner el. sammenholder; figel. m. cum el. c. dat.; — ubi Metelli dicta cum factis composuit, Sall. Jug. 48; ~ causam nostram cum adversarii etc., Quintil.; si parva licet componere magnis, Virg. Ge. 4, 176; cf. Ovid. Met. 15, 530, v. Cic. Flacc. 26; — IV) partic. compositus, 3, egf. som adj.; A) „asm.“: 1) „egent.“: sammenfat, (opp. simplex), verba, Quintil., voces, id.; men id. 2, 12, 3: sparsa compositis numerosiora, (det Udsprete, i Modsetning af det Samlete); — 2) df. „fig.“: liggende sammenfat el. udtaent el. digtet; ~ crimen, Cic. Verr. 3, 61; cf. Quintil. 9, 2, 27; — B) „bef.“: 1) „egent.“: vel el. rigtighen orden el. indrettet; — acrior impetu, quam compositor ordine ... pugna, vid. Liv. 28, 22; men litterae compositissimae, (best regelmæs-igt Brev), vid. Cic. Att. 6, 9; — 2) df. „fig.“: a) om Taleren: forberedet, (opp. inconditus), Cic. Orat. 70; cf. id. Verr. Act. 1, 11; — b) m. ad, el. c. dat.: egnet el. stiftet dertil; — alius ... compositus ad carmen, Quintil.; compositi ad risum Attici, id.; men c. dat., Tac. Hist. 2, 5; — c) sat, reltig, befindig, uden Viden-skab og Fæstighed; — affectus hos esse concitatos, illos milites atque compositos, Quintil. 6, 2, 9; navn. egf. om Fordragets Charakter, id. 10, 1, 41, oftere; ~ actio, id.; — men ~ aetas, (den satte Alder), Tac. Ann. 13, 1.

comportatio, onis, f.: Sammenføren, Tilførsel; in pl.: ~ expeditae, Vitruv.; af — com. porto, avi, atum, 1, v. a.: fører el. bringer sammen el. derhen; ~ frumentum ex agris in loca tuta, Cic.; — cf. Sall. Jug. 47, egf. Liv. 36, 2, v. A.; men „alleg.“, Cic.

d. Or. 3, 21; men Hor. Ep. 1, 2, 50: res comportatae, (det sammenbragte el. erhvervede Forraad).

compos, otis, adj., [potis]: som har Magt derover el. Besiddelse deraf; som har Del el. Eftyd deri; — efficit r. gen., underl. egf. c. abl.: — compos hujus urbis, Cic., patriae, Liv., bellicae laudis, id. 1, 31; men compos voti, (som faar sit Ønske opfyldt), id. 7, 40, Suet., Hor., Ovid., v. A.; omnes virtutis composes (alle Dydtige) sunt beati, Cic.; compos rationis et consilii, id.; compos animi, Ter., mentis, Cic., sui, Liv., (sem har sin Samling); egf. absol., compos, (se. mentis), Sil.; — ~ miseriarum, (clendig), Plaut.; compos culpa, id., sceleris, Quintil.; — praeda ingenti compotem exercitum etc., Liv. 3, 70; cf. id. 4, 40: simul corpore atque animo vix composites; — 2) „meton.“: compote voto, Senec. Ag. 364.

compositio, adv. af compositus: rigtighen sammenfat, i god Orden, regelmæssigen; — ~ ambulare, Colum.; ~ indutus, Gell.; — oftest om Fordraget; ~ el. apte dicere, Cic.; cf. id. d. Or. 1, 11, egf. Sall. Cat. 51 v. 52; — compar.; compositus cuncta, quam festinatus, agerent, Tac. Ann. 15, 3.

compositio, onis, f., [compono]; 1) „asm.“: A) „egent.“: Sammensætning, Forbindelse, Cic.; — ~ variae sonorum, id.; ~ unguentorum, (deres Tilberedelse), id.; byf. Compositiones Medicae: Skrift af Scribonius Largus; — B) df. „fig.“: a) ~ disciplinae, Cic. Fin. 3, 22, (Viden-skabens Sammensætning el. Bygning); — b) et Christi Affatung el. Composition, Cic. Leg. 2, 22; — c) egf. Ordnes stilistiske Forbindelse og Stilling; — vid. Cic. Orat. 54; byf. egf. Quintil. 9, cap. 4, har Overkriften: de Compositione; — II) „bef.“: A) „egent.“: Sammenlægning, navn. Værternes, for at opbevares, Colum.; figel. in pl.: compositiones rerum aeternitatum, id.; — B) „fig.“: Bilagelse af en Strid, en Overenskomst, edl.; — vid. Cic. Phil. 2, 10, Caes. B. C. 1, 26, v. A.; — III) „teohn.“: ~ gladiatorum, (deres Sammenparring til Kamp), Cic. Fam. 3, 8.

*compositor, oris, m.: som ordner el. forbinder; vid. Cic. Orat. 19; — ~ operum, (en Forfatter), Ovid. Trist. 2, 356; ~ anni, (som ordner og inddeler Aaret), Cic. Leg. 2, 12; v. — compositura, (etr. compositura, Varr.), ae, f.: Forbindelse, Sammensætning, partium orationis, Capito ap. Gell. 5, 20; — 2) „poet.“ f. compages, d. e. Indføjning deri; ~ oculatorum, Lucr. 4, 327; — [compono]. — compositus, 3: partic. v. adj. af compono. — compossessor, oris, m.: Medbesidder, Tertull. — compositura, ae, f. und. compositura. — compositus, (etr. f. compositus), 3. f. und. compono.

com.pōtatio, onis, f.: Drifkeselskab, (som Over-sættelse af συμπόσιον), Cic. d. Senect. 13. — compōtio, vi. itum, 4, v. a., [compos]: (gjor delagtig deri; — ~ aliquem piscatu novo, Plaut. Rud. 4, 2, 6; egf. ~ aliquem voti, Appul.; — men pass.: compotiri locis, (somme derind), Plaut. Rud. 1, 3, 22. — com.pōtor, oris, m.: Drifkesbroder el. Spirebroder, Cic. Phil. 2, 17, oftere; — df. sem. compōtrix, icis: Drifkesøster, Ter. Andr. 1, 4, 4. — com.praes, dis, m.: Medcautionist, Fest. p. 31. — compransor, oris, m.: Medspiser, Cic. Phil. 2, 39. — comprēcatio, onis, f.: Anraabelsen af en Gud-dom, Liv. 39, 15, Gell.; af — comprēcōr, atus sum, ari, v. dep. (a. v. n.): tillige el. indstændigen at anraabe, deos, Ter., coelestium fidem, Catull.; — egf. absol.: bærer, bærer Gen, Plaut. Mil. gl. 2, 4, 41; cf. Ovid. Met. 10, 640; men Plaut. Amph. 2, 2, 108: Jovi ... ture comprecatam oportuit (se. te).

com.prehēdo, (comprendo), di, sum, 3, v. a.; 1) „egent.“: A) „asm.“: tager sammen, tager el. griber derom, tager fat derpaa, manibus, (med Hænderne); vid. Cic. N. D. 1, 33; — ~ inter se, (omfatte hinanden), vid. Lucr. 6, 456; figel. locat: at omfatte el. indeholde,

Curt. 6, 6; — ∞ aliquem, Caes. B. G. 5, 31, (omfavnne, nemf. for at overtale); men comprehensa ... imago, (som han greb ester), Virg. Aen. 2, 795; ∞ naves, Liv. 26, 7, (bemægtige sig dem); men id. 30, 10, ∞ naves: at binde el. fæste dem sammen; — ∞ ignem, (at fange, at fomme i Brand), Hist. B. G. 8, 43; men ogs. omvendt: ignis rohora comprehendit, Virg. Ge. 2, 305; cf. Ovid. Met. 9, 231; men Liv. 26, 27, absol.: comprehensa postea privata aedificia (sc. igne); — B) „bes.“: 1) at gribe el. fange el. indbrage, tam capitalem hostem, Cic., duces nefarios, id.; ∞ praesidium Punicum, (giere til fanger). Liv. 26, 14; „poet.“ ogs. at overraske; ∞ fures, (om Morgenlyst), Catull. 62, 35; — ogs. om Ting: at opfange, epistolas, Justin.; — om en Jorbrødsse: at optage, Cic. Mil. 27; cf. id. Cluent. 16; — men comprehendendi morbo (angribes deraf), Justin. 23, 2; — 2) om Bæsterne heder comprehendere, absol.: at slaae Rødder, Varr., Colum., Pallad.; ogs. i Anselegi deraf om Sunnen: at umbfange el. blivde dragtig, Cels.; — II) „fig.“; A) „overf.“: at opfatte med Sandferne; ∞ aliquid visu, Sil.; ogs. absol. comprehendere (se. visu), Gell. 13, 30; — B) „ment.“; 1) „alm.“; aa) mente el. animo etc.: aantigen el. med el. i Anden at opfatte el. optage noget, at fatte el. begribe el. erfiende; — vid. Cic. Balb. 1, id. Cluent. 2, o. id. N. D. 3, 25; ligel. id. Tusc. 1, 22: ∞ cogitatione; ogs. ∞ memoria, ibd. 5, 41; — bb) mumbigen el. fristigen at emfatte el. sammenfatte, fortfaatte at fortælle el. beskrive, obf.; — vid. Lucr. 6, 1082; ne plura consector, comprehendam brevi, Cic. d. Or. 1, 8; breviter comprehensa sententia, id. Fin. 2, 7; f. ogs. id. Brut. 8, fin.; men Ovid. Trist. 2, 7: quae si comprehendere coner, (opregne el. optælle); hvf. ogs. „poet.“: numero comprehendere, id. A. A. 2, 427, v. Virg. Ge. 2, 101; — b) comprehendendi jure civili, (omfattedes deraf el. indfølges deri), Cic. Off. 3, 16; cf. id. R. Com. 5; — 2) „bes.“ o. „etfif.“; ∞ aliquem amicitia el. humanitate: omfatte med Venfkab el. Velvillie, Cic. Coel. 6, o. id. Fam. 13, 15; cf. id. Planc. 19.

comprehensibilis, e, [comprehendo]; I) „egent.“: som lader sig gribe el. tage paa; — ∞ et solidum corpus, Lactant.; — II) oftere „fig.“; A) „overf.“: til at fornemme med Sandferne; — comprehensibilia oculis foramina, Senec.; — B) „ment.“: til at fatte med Anden, begribelig; — id autem visum ... comprehensibile etc., (som Overfættelse af καταληπτόν), Cic. Acad. 1, 11.

comprehensio, onis, f., [comprehendo]; I) „egent.“; A) Griben el. at gribe el. at tage fat derpaa, (navnl. med Haanden); vid. Cic. N. D. 1, 34; — B) Paagribelse el. Anholdelse, solum, id. Phil. 2, 8; — II) „fig.“; A) i Philosophien: den aantige Opfattelse el. Opfatning; df. (concret): Begrebet, Cic. Acad. 2, 16, (som Overfættelse af καταληψις; cf. ibd. 1, 11); — ogs. in pl.: comprehensiones rerum, id. Fin. 3, 15; — B) i Alfterifen; a) Tælens Afrunding, Jæretæget el. Stiften; vid. Cic. Orat. 58, fin.; — 2) Verieden; ut comprehensio numerosae et apte cadat, ibd. 44; cf. id. Brut. 41, ogs. Quintil. 9, 4, 121, oftere.

comprehensio, are, v. a., intens. af comprehendere: griber el. tager fat derpaa; — ∞ suos quisque, Quadrig. ap. Prisc. — comprehensus, 3: partic. af comprehendere. — comprehendo, ere, o. comprehensus, 3, f. und. comprehendere.

compresbiter, i, m.: Medpræst, Medforstander, Augustin. — *compressio, adv.: sammentrykkes; df. „fig.“; 1) sammentrængt, tørt; — compar.: ∞ loqui, Cic. Fin. 2, 6; — 2) paatrængende, heftigen; compressus quare, Gell. 1, 23; o. — compressio, onis, f., I) „egent.“: Sammentrykning, auri, Vitruv., ventris, Gell.; — b) df. Omarmelse; ∞ aretae (pl.), Plaut.; — fild. ogs. legemlig Omgang, Hygin., Tertull.; — II) „fig.“: Ud-

trykkes sammentrængte Bæftætted; — compressione rerum breves (erant), Cic. Brut. 7; — [comprimo]. — compresso, are, v. a., intens. af comprimere: presfer el. trykker stærkt el. ofte, Tertull. — 1. compressus, 3: partic. af comprimere. — 2. compressus, us, m., [comprimo], ligefem compressio: Sammentrykning, (men alene in abl. sing.); semen ... compressu suo diffundit (terra), Cic. d. Senect. 15; — 2) ogs. Omarmelse el. legemlig Omgang, Plaut., Ter., v. A.

comprimo, pressi, pressum, 3, v. a., [premo]; I) „egent.“; A) „alm.“: trykker el. presfer el. trængter sammen; — vid. Lucr. 6, 212; men quum plane compresserat (digitos), Cic. Acad. 2, 17; compressa in pugnum manus, Quintil.; compressa labra, Hor.; — ∞ ordines (aciei: lade dem slutte sig tætted), Liv. 8, 8; — ∞ aliquam, (besvangre), Plaut., Ter.; ogs. om Dyrenes Parring, Colum.; — sem Drefpreg mætted: compressis manibus sedere, (med Hænderne i Skædet), Liv. 7, 13; — B) „bes.“; a) holder tilbage, standser; — ∞ animam, (holde Veiret), Ter. Phorm. 5, 6, 28; ∞ manum, Ter. Heaut. 3, 3, 29; men ∞ linguam alieni, (bringe til Tausker), Plaut.; — navnl. hos Fægerne: ∞ a vum, (standse en Diarree), Cels.; — b) ligefem suppressio: undertrykker, holder hemmelig; — ∞ frumentum, (om en Kornpuger); vid. Cic. Att. 5, 21, o. Liv. 38, 35; — ∞ multa magna delicta, Cic. Att. 10, 4; — ∞ famam captae Carthaginis, Liv. 26, 51; — II) „fig.“: undertrykker, standser, tvinger; A) „overf.“; ∞ vocem et orationem, Plaut.; cf. Ovid. Met. 1, 206; men comprime te, (hold Mund), nimium tinnis, Plaut. Cas. 2, 3, 32; ∞ gressum, (standse), Virg. Aen. 6, 389; men vix comprimor, quin etc., Plaut. Most. 1, 3, 46; — B) „ment.“; vid. Cic. Pis. 35, o. id. Phil. 10, 5; ligel. ∞ ferocitatem alicujus, id. Vatin. 1; cf. id. Phil. 10, 15; men ∞ laetitiam exultantem, id. Top. 22; ∞ conscientiam, (betrolige), id. Fin. 2, 17; — III) partic. compressus, 3, ogs. som adj.: trang, snæver, final; caliculus oris compressorior, Cels.

*comprobatio, onis, f.: Billigelse, Bifald, honestatis, Cic. Fin. 5, 22; o. — comprobator, oris, m.: som billiger el. bifalder noget, Cic. Inv. 1, 28; af — comprobatio, avi, atum, 1, v. a.; I) „alm.“: bifalder alreles el. helligen; ∞ legem ... vehementissime, Cic. Manil. 24; cf. Liv. 5, 9, o. Quintil. 10, 1, 130; men Cic. N. D. 2, 3: ∞ nomen deorum, (troe paa deres Tilværelse); — II) „bes.“: beviiser, bevæner, bekræfter; — vid. Cic. Verr. 2, 48; men indicio comprobato, Sall. Cat. 50; men „overf.“: comprobat hominis consilium fortuna, Caes. B. G. 5, 58.

compromissarius, 3: hørende til en Compromissag, iudex, Dig.; af — compromissum, i, n., f. und. flgd. — compromitto, misi, missum, 3, v. n.: under en Retsskrift giensidigen at forpligte sig til hinanden; — candidati tribunici compromiserunt, m. flgd. inf., Cic. Qu. Fr. 2, 15; ogs. ∞ de aliqua re, Dig.; — 2) df. subst. compromissum, i, n.: den giensidige retlige Forpligtelse, et Compromis, Cic. Verr. 2, 27, oftere, Dig. — comprovincialis, e: fra den samme Provinds, Sidor.

*compte, adv.: pynet, smukt, jærligen; men sædv. „overf.“ om Jorædræget; — ∞ disserere, Senec.; compar.: ∞ dicere, Gell.; o. — comptulus, 3: umandigen udfmykkel el. udyndet; — juvenes, Hieron.; af — I. comptus, 3: partic. o. adj. af I. como. — 2. comptus, us, m., [I. como]: Haarfmykkel el. Hovedhaar; in pl., Lucr. 1, 88; — 2) „overf.“ o. „poet.“: Jorbindelse el. Jorening; — comptu congiugere Corporis atque animae, Lucr. 3, 857.

compugno, are, v. n.: at stride sammen, Gell. 14, 5. — *compulsamentum, i, n.: = flgd.; df. „overf.“: Tilfnyddelse, Fulgent.; o. — compulsatio, onis, f.: Sammentrængen; df. Rømp el. Strid, Tertull.; — [compulso]. — compulsio, onis, f.,

[compello]: Driven el. at drive dertil; *df.* 1) *Evangel.* Dig.; — 2) *Evangel.* el. *Manen*, *Cassiodor.* — *compulso*, *are*, *v. a. e. n.*, *intens.* af *compello*; (*olene* *esther.* *v. field.*); 1) *sem* *act.*: *heftigen* at *trange* el. *stede*, *Appul.*; — 2) *sem* *neutr.*: at *stæmpe* el. *stide* med *nøgen*, *alicui*, *Tertull.* — *compulsor*, *oris*, *m.*, [1. *compello*]; (*field.* *Ord.*); 1) *sem* *driver* *sammen* el. *derhen*; — *∞* (*pecoris*), *Pallad.*; — 2) „*overf.*“: *sem* *driver* el. *tvinger* *dertil*, *navnl.* til en *Betaling*, *Cod. Theod.*; — *b)* *df.* *egs.* en *Skattekræver*, *Amm.* — 1. *compulsus*, *3.* *partic.* af 1. *compello*. — 2. *compulsus*, *us*, *m.*, [1. *compello*]: *siendst* *Sammenstød*; *∞* *dentium* (*aprorum*), *Appul.*

compunctōrius, *3.* [compungo]: *uffende*; *df.* „*overf.*“: *formanende*, *sermo*, *Sidon.* — *compunctus*, *3.* *partic.* af *figd.* — *compungo*, *panxi*, *punctum*, *3.*, *v. a.*, [pungo]; 1) „*egenl.*“: *stift* *stærkt* el. *paa* *alle* *Sider*; — *∞* *collum* *dolone*, *Phaedr.* 3, 6; *∞* *aculeis* *urticae*, *Colum.*; *compunctus* *notis* (*servus*), *Cic. Off.* 2, 7; *∞* *notis* *aliena* *carmina*, *Senec. Ep.* 88; — 2) „*alleg.*“ *ex* *Cic. d. Or.* 2, 38; (*dialectici*) *ipsi* *se* *compungunt* *suis* *acuminibus*; — *figl.* *egs.* „*ment.*“: *compungi*, (*engst*) af *Samvittigheds* *Braad*, *Sulpic. Sev.* — *compurgo*, *are*, *v. a.*: *fultøment* at *rense*; *∞* *visum*, *Plin.* 20, 50.

**computābilis*, *e*: *sem* *bør* *tages* *med* *i* *Regningen*, *impedium*, *Plin.* 19, 41; — *computatio*, *onis*, *f.*: *Sammenregning* el. *Beregning*, *Senec.*, *Plin.*; — *ad* *computationem* *vocare*, (*forlange* *afregning* el. *Opregning*), *Plin. Pan.* 38; — *egs.* „*overf.*“: *∞* *sordida*, *Senec. Benef.* 1, 11; *e*. — *computator*, *oris*, *m.*: en *Regnemester*; *∞* *diligentissimi*, *Senec. Ep.* 87; — [figd.].

computo, *avi*, *atum*, *1.*, *v. n.*; 1) „*egenl.*“: *sammenregner* el. *beregner*; — *∞* *rationem* *digitis*, *Plaut.*; *∞* *annos*, *quibus* *viximus*, *Quintil.*, *diurna* *tempora*, *id.*, *latitudinem* *Asiae*, *Plin.*; — *egs.* *m.* *Relativetm.*, *Quintil.* 1, 12, 17; — *egs.* *absol.*: *compellat* *hospitem*, *computat*, *etc.*, *Cic. Phil.* 2, 37; *cf.* *Senec. Ep.* 14; — 2) „*overf.*“: *A)* „*poet.*“: *facies* *tua* *computat* *annos*, (*rober* *din* *Ålder*), *Juvenal.* 6, 199; — *B)* *i* *d.* *figl.* *Retssprog*: at *regne* el. *hensere* *dertil*; — *∞* *letus* *pecorum* *fructibus*, *Dig.*; *∞* *aliquid* *in* *fructum*, *ihd.*

computresco, *trui*, *3.*, *v. n.*: at *geraade* *i* *stærkt* *forraadnelse*, *ganste* at *forraadne*, *Colum.*; — *quae* *in* *vino* *computruere* (*sanguisugae*), *Plin.*; — *egs.* *med* *Emelsis*; *vid.* *Lucr.* 3, 314. — *computus*, *i*, *m.*, [computo]: *Beregning*; *in* *pl.*: *∞* *primos* (*discere*), *Firmic.* — *comite*, *adv.*, *comitulus*, *3.*, *1.* *comtus*, *3.*, *e*. 2. *comtus*, *us*, *f.* *sub.* *compte*, *etc.*

comūla, *ae*, *f.*, *denim.* af *coma*: *stret* *Haar*, *Petron. Sat.* 58. — *Cōmum*, *i*, *n.*: *By* *i* *Gall.* *Transp.*, *beramt* *sem* *den* *ynge* *Vinius's* *Jødeby*, (*hod.* *Como*), *Liv.*, *Plin. Ep.* 1, 3; — *blev* *fornyet* el. *ubbidet* af *Jul. Caesar*; *hvf.* *egs.* *Novum* *Comum*, *Suet. Caes.* 28; — *bb)* *df.* *Comēnsis* *e*, *ager*, *Liv.* 33, 30; — *egs.* *absol.*: *in* *Comēnsi*, *Plin.* 2, 106; — *b)* *egs.* *subst.* *Comenses*, *ium*: *Indvaanerne* af *Byen* *Comum*, *Liv.* 1. c.; — *hede* *egs.* *Novocomenses*, *Cic. Fam.* 13, 35.

con-, *praepos.* *insep.*, *f. d.* *eprel.* *com-*, (*af* *cum*); — *dette* *com-* *bliver* *neml.* *uforandret* *foran* *b*, *p*, *m*, *og* *foran* *Bevalerne*; *foran* *l*, *n*, *r*, *asfimerer* *det* *sin* *Enteconsontant* *m.* *d.* *figd.* *Liquida*; *hvorimod* *det* *foran* *de* *øvrige* *Consonanter* *bliver* *til* *con-*.

**cōnabilis*, *e*: *anstrængende*, *besværlig*, *vomitus*, *Coel. Aur.*; *e*. — *cōnamēn*, *mis*, *n.*, „*poet.*“ *f.* *conatus*: *Anstrængelse*, *Heftighed*; — *vid.* *Lucr.* 6, 326; *men* *exiguo* *conamine*, (*med* *ringe* *Anstrængelse*), *Ovid. Fast.* 4, 325; *men* *conamina* *mortis*, *id.* *Met.* 10, 390, (*forlæg* *paa* at *afstve* *fig*); — [af *conor*]. — *cōnamētum*, *i*, *n.*: *den* *forlængede* *form* af *conamen*; *findes* *Plin.* 19, 7, *sem* *etflags* *Bærttoi* *til* *Gravning*.

— *cōnatio*, *onis*, *f.*, [conor]: *Anstrængelse*, *Coel. Aur.*; *cf.* *Senec. Qu. N.* 2, 12.

conatum, *i*, *n.*, *f.* *und.* *conor*. — *cōnātus*, *us*, *m.*, [conor]; 1) „*alm.*“: *forlæg* el. *forætagende*; (*in* *sing.* *e.* *pl.*); — *a* *conatu* *resistendi* *deteritius*, *Nep. Dat.* 4; *cf.* *Caes. B. G.* 1, 8; *in* *ipso* *conatu* *gerendi* *belli*, *Liv.*; *cf.* *Cic. Phil.* 10, 11; — *egs.* *om* *Zalerens* *Arbeider*; *vid.* *id.* *Orat.* 11 *e.* 29; — *ofte* *egs.* *in* *pl.*; *vid.* *Cic. Cat.* 1, 5, *oftere*; *figl.* *multis* *saepe* *frustra* *conatibus* *captis*, *Liv.* 3, 5; *cf.* *Virg. Aen.* 12, 910; *∞* *ingentes* *adversus* *Germaniam*, *Tac. Agric.* 13; — 2) *df.* „*bef.*“: *A)* *den* *paa* el. *forætagende* *avendte* *Anstrængelse*, *stor* *Øver* *el.* *Image*; *vid.* *Liv.* 7, 6, *e.* *Cic. Quint.* 14; *f.* *egs.* *Ter. Heaut.* 4, 1, 8; — *B)* *Evangel.* el. *Drist* *til* *en* *vis* *Birkfomhed*; — *ut* ... *conatum* *habere* (*helnae*) *ad* *naturales* *pastus* *capessendos*, *Cic. N. D.* 2, 47.

concaeco, *avi*, *atum*, *1.*, *v. a.*: at *besudse* *med* *Stærk* el. *Ercrementer*, *Phaedr.*, *Senec. Apocol.* — *concaedes*, *is*, *f.*, *hvf.* *abl.* *concaede*, *Amm.*; — *figd.* *in* *pl.* *concaedes*, *ium*; *i* *Krigs sproget*: *forhugning*, *Veget.*; *cf.* *Tac. Ann.* 1, 50: *latera* *concaedibus* *munitis*.

concalefacio, *concall.*, *fecifacium*, *3.*, *v. a.*: *opvarmer* *stærkt*, *giennemvarmer*; — *omnia* ... *igni* *concalefacta*, *Lucr.*; *cf.* *Cic. Tusc.* 1, 18, *e.* *id.* *d. Or.* 2, 78; — *not.*: *pass.* *trabes* *concalefaciantur*, *Vitruv.* 4, 7; *df.* — *concalefactorius*, *3.*: *tienslig* *til* at *opvarme*, *varmende*; — *∞* *vis*, *Plin.* 21, 53; — *concalefactus*, *3.*, *e.* *concalefio*, *f.* *und.* *concalefacio*.

concaleo, *ere*, *v. n.*: at *være* *giennemvarm*; *vid.* *Plaut. Pers.* 1, 3, 8. — *concalesco*, *lui*, *3.*, *v. n.*, *incho.* af *figd.*: at *blive* *meget* *varmt* el. *giennemvarm*; — *corpora* *nostra* ... *ardore* *animi* *concalescunt*, *Cic. Tusc.* 1, 18; *∞* *frumenta*, *Vitruv.*; — *men* *Ter. Heaut.* 2, 3, 108, „*overf.*“ *e.* *cretif.*: *Concaluit*, (*i. e.* *amore* *exarsit*). — *concallesco*, *lui*, *3.*, *v. n.*, *incho.* af *calleo*; *eprel.*: at *faae* *haard* *hud* el. *Tred* *i* *Hænderne* *efter* *stærkt* *Arbeide*, *f.* *nedenf.*; — *df.* „*fig.*“: 1) at *blive* *ligesom* *inddræven* el. *øvet* *keri*, el. *stiftet* *og* *dygtig* *dertil*; — *callidos* (*appello*), *quorum*, *tamquam* *manus* *opere*, *sic* *animus* *usu* *concalluit*, *Cic. N. D.* 3, 10; — 2) at *blive* *høt* el. *følelses*; *vid.* *Cic. Att.* 4, 16.

concameratio, *onis*, *f.*: *Øveling*, *Plin.*; *egs.* *hvalvet* *Sted*, *Vitrov.*; *af* — *concamero*, (*avi*), *atum*, *1.*, *v. a.*: *hvalver* *rundtem*; — *∞* *templum*, *Plin.*; *concameratus* *locus*, *Suet. Aug.* 90; *f.* *egs.* *Plin.* 14, 3. — *concaendesco*, *ere*, *v. n.* *incho.*: at *gløde* *stærkt*; — *concaendesco* *ignibus* *aether*, *Manil.* — *Concāni*, *orum*, *m.*: *Jøff* *i* *Hisp.* *Tarrac.*, *Sil.*; *in* *sing.*, *Hor. Od.* 3, 4, 31, *Sil.* — *concaptivus*, *i*, *m.*: *Mefange*, *Hieron.* — *concaratio*, *onis*, *f.*: *fiodelig* *forbindelse*, *Tert.*; *af* — *concaro*, *are*, *v. a.*, [caro]: *forbinder* el. *dæfter* *med* *Nød*, *Veget.*

concastigo, *are*, *v. a.*: *med* *Eftertryk* at *straffe* el. *rettefætte*, *filium*, *Plaut.*; *cf.* *id.* *Trin.* 1, 1, 4. — *concatenatio*, *onis*, *f.*: *Sammenfæddning* el. *forbindelse*; — *in* *pl.* *∞* *temporum*, *Tertull.*; — 2) *egs.* „*overf.*“: *∞* *animi*, (*i. e.* *constrictio*, *Coel. Aur.*; *af* — *concatēno*, (*avi*), *atum*, *1.*, *v. a.*: *sammenfædder* el. *sammenbinder*; — *concatenari* *invicem* (*atomos*), *Lactant.* — *concatervatus*, *3.*, [caterva]: *sammenhøbet*, *sammenkrægt*, *manipuli*, *Amm.*

concaivitas, *avis*, *f.*, *ligesom* *cavum*: *Hulhed*, *forbybning*, *Coel. Aur.*; *e*. — *concaivo*, (*avi*), *atum*, *1.*, *v. a.*: *udbuler* el. *til* en *Runding*; — *concaivati* *nidi*, *Colum.*; *cf.* *Ovid. Met.* 2, 195; *af* — *concaivus*, *3.*: *rundtem* el. *stærkt* *hul* el. *udbulet*, *hvalvet* el. *frummet* el. *frum*; *∞* *cymbala*, *Lucr.*, *aera*, *Ovid.*, *loca* *terrae*, *Lucr.*; — *∞* *altitudines* *speluncarum*, *Cic. A. D.* 2, 39; *∞* *vallis*, *Ovid.*; *∞* *jugula*, (*forbybningerne* *ved* *Røglebenet*), *Cic. Fat.* 5; *∞* *manus*, (*opp.* *plana*), *Senec.*; *∞* *dentes*, *Plin.*; *men* *∞* *aqua*, (*den* *hule*

el. oprorte So), Ovid. Trist. 1, 1, 20; — 2) *df.* subst. *concaeva*, *orum*: Sutherer *el.* hule Steder, Claudian. *concedo*, *cessi*, *cessum*, 3, v. n. o. a.; *oprel.* d. forstærk. *cedo*: træder fast *el.* med Eftertryk; *df.* 1) med Hensyn paa en terminus a quo; A) „*egentl.*“: at træde af, at gaar bort, at bortferne sig; (Held. v. forcl.); — *∞ ex aedibus*, Ter. Hec. 4, 4, 57; men *ibid.* 4, 2, 21, *absol.*: tempus est concedere; *cf.* Plant. Pers. 1, 1, 51; — h) *∞ vita*, (at forlade Livet, at døe), Tac. Ann. 1, 3; *ogf.* *absol.*: quando concessero, *ibid.* 4, 28; — B) *offere „fig.“*; 1) *sem verb.* neut., *∞ alicui*, *el.* *absol.* *concedere*: ligesom at gaar afveien, at vige derfor; *df.* a) at vige (for det Bedre), at ansees for ringere; *vid.* Cic. (poët.) Off. 1, 22; — men *voluptatem ... concessuram ... dignitati*, *id.* Fin. 3, 1; *cf.* Ovid. Fast. 1, 222; — *∞ naturae*, Sall. Jug. 14, *ogf.* *∞ fato*, Plin. Pan. 11, (at følge Naturens Rald, at afskaae ved Døden); — *ogf.* *ut. dat.*: postquam ... concessum de victoria, etc., Liv. 3, 60; — *saal. ogf.* at vige for en Jortrinitighed *el.* Bærdighed, at staa tilbage derfor; — *vid.* Cic. Fam. 10, 3; *ligel.* *∞ sacundiae*, aetati alicujus, Sall. Jug. 102; *cf.* Liv. 6, 6; *ogf.* *∞ alicui* de familiaritate, Cic. Verr. 2, 44; men *nec amore nobis in haec patriam concedunt*, *ibid.* 11; — b) at give efter derfor, (navnl. for et Duffe *el.* for en Paastand); at seie sig derfor, Ter. Hec. 2, 2, 3, o. Cic. Mur. 23; — *ogf.* *intermitter* *el.* *billiger*; liceat concedere veris, Hor. Sat. 2, 3, 305; *cf.* Ter. Phorm. 5, 3, 22; — *ogf.* *tilgiver* *el.* *undskylder*; *∞ alicui*, Cic. d. Or. 3, 51, *fin.*; *∞ temere dicto*, R. Am. 1, 7; *ligel.* *∞ vitio*, Hor. Sat. 1, 4, 140; — 2) *sem v. act.*; *∞ alicui* aliquid: at tilstaae *el.* *indromme* *el.* *overlade* *el.* *afstaae* noget til nogen; *∞ amicis*, quicquid velint, Cic. Lael. 11; *cf.* *id.* R. Am. 40, o. Hor. Ep. 2, 2, 142; — *∞ alicui* vitam, Suet.; *∞ alicui* peccata, *id.*; Cic.; men *id.* Att. 14, 18: neque ei quicquam in desperatione concedo; — *ogf.* *pass.*; Sicilian concessam (var bleven afstaaet) etc., Liv. 21, 1; *illam solis ... concessam* Atticis venerem etc., Quintil. 10, 1, 100; *acrius ... quam concessum* est etc., Lucr. 6, 114; *ne qua deportarentur*, nisi concessa etc., Suet. Tib. 18; — *bb)* *berlit* *fan* *merkes*; a) *f. acc.* *findes* *ogf.* *inf.*, *el.* *acc. c. inf.*, *ogf.* *ut*, der dog undert. er faldet ud foran conj.; — *vid.* Lucr. 1, 830, Hor. A. P. 373, o. Suet. Aug. 44; — *ligel.* *bog* *pass.*; *vid.* Hor. Ep. 1, 5, 12, o. Virg. Aen. 3, 700; *quum accusare ... concessum* sit, Quintil.; — *oculos falli*, concedimus, Lucr.; *cf.* Quintil. 1, 10, 29; — *nec histrionibus ... concedendum* est, at etc., Cic. Off. 1, 35; *cf.* *id.* d. Or. 1, 13; men Catull. 114, 5: Quare concedo, sit dives; — b) *undert.* *er* *ogf.* *acc.* at supplere af Sammenhængen; *vid.* Cic. N. D. 1, 31; *ligel.* *consules* *neque* *concedebant*, *neque* *valde* *repugnabant*, *id.* Fam. 1, 2; — C) *ligesom* *condono*: opgive, eftergive, afstaae derfra *el.* *tilgiver* for nogenes Skyld *el.* *noget* *til* *Billic*; — *vid.* Cic. Phil. 2, 2; men *∞ peccata liberum parentum misericordiae*, *id.* Cluent. 69; *ligel.* *Montanus patri concessus* est, Tac. Ann. 16, 33; — II) *med* *Hensyn* *paa* *en terminus* *ad* *quem*: gaar *el.* *træder* *hen* *derlit*, *nærmer* *sig* *derlit*; A) „*egentl.*“; — *∞ ad dextram*, Ter. Andr. 4, 4, 12; *∞ ad victorem*, Tac.; *cf.* Virg. Aen. 10, 820; — *∞ Carthaginem Novam in hiberna*, Liv. 21, 15; *cf.* Nep. Them. 8; *ligel.* *∞ in insulam*, Tac., in turban, Hor. Sat. 1, 4, 143; *∞ trans Rhenum*, Tac. Hist. 5, 23; — *unde fulmen venerit*, quo concesserit, Cic. Div. 2, 20; *cf.* *id.* Catil. 1, 7; — B) „*fig.*“; *∞ in aliquid*: ligesom at gaar over derlit *el.* *derit*, at forbinde sig *el.* *smelte* *sammen* *dermed*, at *komme* *derunder* *el.* *indgaar* *derit*; — *vid.* Sall. Jug. 18, o. *id.* Catil. 20; *∞ in ditionem*, Liv.; in conditiones, *id.*, in partes, Tac. Hist. 2, 1. *concelebro*, *avi*, *atum*, 1, v. a.; I) „*egentl.*“; A) „*alm.*“: ofte *el.* i Mængde at besøge, laetantia loca aquarum, (om Jnglene), Lucr. 2, 345; *∞ convivia*,

Cic.; — B) „*bef.*“; a) at opfylde *dermed*, p'ateam cantu, Plaut. Cas. 4, 3, 2; men *absol.*; *vid.* Lucr. 1, 4; quae mare ... concelebras, (fylder med din Vieskraft); — b) i Mængde at festligbolde *el.* *bivaane*; *∞ triumphum alicujus*, (om Romersfolket: at tage festlige Del deri); *vid.* Cic. Manil. 21; *cf.* Liv. 1, 9; *∞ diem natalem alicujus*, Plaut., dapes, Ovid., funus militarium studii, Liv. 8, 7; — II) „*fig.*“; A) *ibrigen* at *sagge* *sig* *derfor*; — *∞ studia per otium*, Cic. Inv. 1, 3; — B) at *forherlige* *el.* *præse*; — *∞ Genium ludis* *el.* *choreis*, Tibull. 1, 7, 49; — b) *df.* *ogf.* at *betientgjøre* *el.* *udbrede*, victoriam ejus diei etc., Caes. B. C. 3, 72. — *concelita*, *ae*, *m.*, [cella]: Stuefammerat, Sidon. — *concelo*, *avi*, 1, v. a.: *stuler* *omhyggeligen*, *errores*, Gell.; *cf.* *id.* 11, 9.

concentio, *onis*, f., [concinco], *ligesom* *concentus*: Sangchores's Stemmen, Eborfanger; *∞ clarissima* (catevae), Cic. Sest. 55. — *concenturio*, *are*, v. a.: at *forfaale* *efter* *Centurier*; men *alene* *comist*; dum centurio in corde sycphantias, Plaut. Pseud. 1, 5, 159; *cf.* *id.* Trin. 4, 2, 60.

concentus, *us*, *m.*, [concinco]; I) „*egentl.*“; A) „*alm.*“: Samklang af Toner, harmonisk Muff; *vid.* Cic. d. Rep. 6, 18; — *df.* *om* *et* *Instrument*: concentum servare, (stemme *el.* *harmonere*), *id.* Fin. 4, 27; *∞ vocis lyraeque*, Ovid., avium, Cic., Virg.; *cf.* Ovid. Fast. 1, 155; — *∞ tubarum* *el.* *cornuum*, Liv., signorum, Quintil.; — B) „*bef.*“: Jøfsters samstemmige Bifaldsraab i Theatret, Plin. Pan. 2, 6; *offere*; — II) „*fig.*“: Samstemmen *el.* *Harmoni*, Overensstemmelse *el.* *Endragtighed*, Cic. Div. 2, 11; *∞ actionum*, *id.*, omnium doctrinarum, *id.*; *cf.* Hor. Ep. 1, 14, 31; men Plin. 37, 21: om Jærvernes Symmetri.

*conceptaculum, i, n.: Rum til Optagelse og Opbevaring, Plin. 2, 45, Gell.; — 2) „*overf.*“: Sted, hvor noget ligesom undfanges *el.* *opstaaer*, Plin. 11, 51; — *conceptio*, *onis*, f.; *oprel.* *Sammenfattelse* *el.* *Optagen*; *df.* I) „*egentl.*“ o. *concret*; A) „*alm.*“: *Indbegreb* *el.* *Omfang*; — *∞ summa omnium rerum naturae* (mundus), Vitruv.; — b) *∞ aquae*: en Vand-samling, Frontin.; — B) „*bef.*“: *Undfangelse*, *Evangelisk*, Cic. Div. 2, 22, o. Plin. 22, 40; — b) *∞ imbrum*, (den ved Regn fremkaldte Jngtbarhed), Vitruv. praef.; — II) „*fig.*“; A) *Afsætning* *el.* *Conspicing*, navnl. af Retsformularer, Cic. Inv. 2, 19, Dig.; — B) *∞ rei*, (Begrebets Betegnelse, Udtrykket), Gell. 11, 13; o. — *conceptivus*, 3; I) „*alm.*“: *sem* *optages* *el.* *medtoges* *udenfra*, (opp. substantivus), Tertull.; — II) „*bef.*“: *sem* *optages* *efter* *en* *Anordning*; *df.* *anordnet* *el.* *befaleet*; men *alene* i *forbindelse*: *seriae conceptivae*, hvortil Dagen aarligen anordnedes af Præsterne *el.* *af* *en* *Magistratsperson*; — *saadanne* *fester* *vare*: Compitalia, Paganaia, Sementivae, Latinae, etc., Varr. L. L. 6, 3, Macrobi., Fest.; — [concupio].

concepto, *are*, v. a., *intens.* *af* *concupio*: at undfange, proluviem bestiarum, Arnob.; — 2) „*fig.*“: *∞ majora*, (opstaae i Mænd), Arnob. — 1) *conceptus*, 3: *partic.* *af* *concupio*. — 2) *conceptus*, *us*, *m.*, [concupio]; I) „*alm.*“: *Sammentagen*, *Omfang*, *Indbegreb*, *novorum dierum*, Plin.; — b) *df.* „*concret*“ (o. in pl.); — *∞ vastos aquarum* (sammenløbne Vandmaser) etc., Senec. Qu. N. 5, 15; — II) „*bef.*“: *Optagen* *el.* *at* *optage* *i* *fig.*; *df.* A) *∞ camini*, (at der gaar Ild deri), Suet. Vitell. 8; — B) *Undfangelse*, *Evangelisk*; *vid.* Cic. Div. 1, 42; — 2) *df.* *ogf.*; a) *om* *Bærernes* *Befrugtelse* *el.* *Jorplantning*; *∞ satorum*, Plin.; — b) „*concret*“: *Livsfugtning*; *∞ abigere a se*, (fortrivede), Suet. Dom. 22; *cf.* Plin. 28, 77; — c) *filid.* *ogf.* „*ment.*“: *den* *aandige* *Optagning*; *df.* „*concret*“: *Tanke* *el.* *Jorfast*; *∞ animi*, Firm.

concerno, *ere*, v. a.: *figter* *el.* *blander* *sammen*, aliquid alicui, Augustin. — *concerno*, *psi*, *ptnm*,

3, v. a., [carpo]; 1) „egent.“: pluffer el. river i Stoffter, eas epistolas etc., Cic. Att. 10, 12; solia coronae concepta in scyphum, Plin.; — 11) „fig.“: nedrigger, udskæfter, aliquem ferventissime, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6.

*concertatio, onis, f.: heftig Strid el. Trætte, magistratum, (inselfem dem), Cic. Sest. 36; cf. Plin. 20, 76; — df. „bef.“: heftig Drestrid, ivrig Disputering el. Medsigelse; — concertationis studio etc., Cic. Div. 1, 30; men ~ captatioque verborum, id. Part. or. 23; cf. id. d. Or. 2, 16; — dog ogs. den Drestrid, som søger det Sænde el. Rette, ibid. 1, 43, o. id. Fin. 1, 8; — concertativus, 3: berende til en Strid el. Retsstrid; ~ accusatio. (i. e. mutua acc.): Medsigelse, *circumargutio*, Auctor ap. Quintil. 7, 2, 9; o. — concertator, oris, m.: der strider el. kappes med nogen; df. ligesom aculeus: en Medbeiser; — concertator Corbulonis scientia militiae etc., Tac. Ann. 11, 29; — df. concertatorius, 3: berendelst til en Strid el. Trætte, navnfl. til en Retsstrid; ~ (genus dicendi), vid. Cic. Brut. 83; — [af figd.].

concerto, avi, atum, 1, v. n.; 1) „alm.“: heftigen el. ivrigen at stride sammen el. med nogen; — sæde, m. cum, el. absol., „poet.“ Ogs. e. dat.; — te ... nescio quid concertasse cum hero, Ter. Ad. 2, 2, 3; men Suet. Aug. 31: pluribus quondam de regno concertantibus; men ~ proelio, Caes. B. G. 5, 6; — Ogs. om en Væddestrif: ~ velocitate nandi, Colum.; — „poet.“ Ogs. om Ting: at kappes dermed; trilinea templis concertant, Manil.; — 11) „bef.“: at føre en Drestrid, at disputere, at trættes; — ~ cum inimico, vid. Cic. Manil. 10; cf. id. Att. 3, 12, o. Suet. Calig. 22.

concessatio, onis, f. [concesso]: Nælen, Dvælen, Dphæde; — sine ullis concessationibus, Colum. 11, 1. — concessio, onis, f. [concedo]: Indremmelse el. Overladelse, Tilskaaelse el. Tilblædelse; — ~ agrorum, Cic. Agr. 3, 3; men concessio, ut liceat etc., Varr.; ~ nostra, (ved Indremmelse fra vor Side), Cic. Att. 3, 21; ligel. concessione competitorum, id.; — 2) som rhetorisk Figur: Tilskaaelse af en Zeil, el. Indremmelse af en Paastand, Cic. Inv. 2, 31, Quintil. 9, 2, 51.

concesso, avi, 1, v. n.: vedbliver at nefe el. dvæle; — quid ego hic ... concessio pedibus? Plant. As. 2, 2, 21; Ogs. m. Negation o. e. inf. pass., id. Poen. 1, 2, 9. — 1. concessus, 3: partie af concedo. — 2. concessus, ns, m. [concedo], ligesom concessio: Indremmelse, Tilskaaelse, Tilblædelse; (men alene in abl.); ipsorum inter ipsos concessu, Cic. Brut. 21; concessu omnium etc., id. Coel. 12; ligel. ~ et munere deorum, id.; j. Ogs. Tac. Ann. 12, 44.

concha, ae, f., *κόγχη*; 1) den tøffallede Musling, Lucr. 2, 374, Plin. 9, 52; — conchas legere, (til Vorfkab), Cic. d. Or. 2, 6; ~ cavae, Ovid., marinae, id., viles, Hor.; conchae unionum: Perlemuslinger, Suet. Ner. 31; — B) „bef.“ Ogs.; 1) Perlemuslingen, Plin. 9, 51; — b) df. „meten.“ o. „poet.“: Muslingperle el. Perle, Tibull. 2, 1, 30, Ovid. Met. 10, 260; — 2) Purpurfæglen, Lucr. 2, 501, o. Ovid. Met. 10, 267; — 11) en Muslingskal, Lucr. 4, 937, o. Cic. N. D. 2, 48; — B) „meten.“; 1) et Engelebs, Colum. (poët.), 10, 321; — b) df. Ogs. det fægelformede Trienshorn, Ovid. Met. 1, 333, Plin. 9, 4; Ogs. Wisenus's Horn, Virg. Aen. 6, 171; — 2) muslingformet Kar el. Bordfar, (Caltar el. Skæftal), Cat., Colum., Hor.

*conchatus, 3: muslingformet, cauda, Plin. 10, 22; o. — conchæus, 3: berende til en Muslingskal, bacea: Muslingperle, Virg. Cul. 67, inc.; — [concha]. — conchis, is, f., *κόγχος*: etlags Bonne til at spise med Skallen, Martial. 13, 7, Juvenal. — conchita, ae, m., *κογχίτης*: Muslingfister, Plant. Rud. 2, 2, 5. — conchula, ae, f., demin. af concha: liten Musling, Cels., Val. Max.

conchyliatus, 3, [conchylium]: purpurfarvet, peristromata, Cic., vestis, Plin.; — 2) df. subst. conchyliatus, i, m.: den Purpurklæde el. Jorncumme, Senec. Ep. 62. — conchyliiægulus, i, m.: Muslingfammer, Cod. Theod.; af — conchylium, i, n., *κογχύλιον*: 1) „alm.“: Musling el. Skafeyr, Plin. 9, 60, Cic. Div. 2, 11; — 11) „bef.“ Ogs.; A) Dners, Cic. Pis. 27, Hor. Epod. 2, 49, ostere, Cels.; — B) en Art af Purpurfæglen, Lucr. 6, 1072, Catull.; — 2) df. atter „meten.“; a) Purpurfarven el. Purpuref, Cic. Verr. 1, 16, o. Plin. 1, c.; — b) Purpurklædning el. Purpurdragt, Quintil. 1, 2, 6, Juvenal.

1. concido, cidi, 3, v. n., [caedo]; 1) „egent.“; A) „alm.“: at falde el. styrte sammen el. omkuls, navnfl. om en Bygning; — vid. Cic. d. Or. 2, 86, o. Pl.; ligel. om et Træ, Plaut. 4, 7; men om en Person: paene in cursu concidi, Plaut. Ep. 2, 2, 16; ~ sub onere, Liv. 24, 8; cf. Virg. Aen. 3, 333; — B) „bef.“ Ogs. a) om Personer: at falde (ved el. ligesom død), navnfl. om den Epileptiske; vid. Liv. 10, 29, ostere, Lucr. 3, 488, ostere; ligel. om den Førgiftede, Quintil., Suet.; — navnfl. Ogs. at falde for Sværdet i Slaget, Nep.; ~ in proelio, Cic., mutuis ictibus, Suet.; cf. Ovid. Her. 7, 196; — b) „poet.“ Ogs. om Oferey: at falde for Dren, Lucr. 2, 353; cf. Ovid. Met. 8, 735, o. Tibull. 1, 2, 64; Ogs. om den som Offer faldende Jphigenia, Lucr. 1, 100; — 11) „fig.“: at falde sammen, at aftræstes, at lade sig el. opbøre; — concidunt venti, (lægges sig), Hor.; ~ maie, (falde sammen, ubrædes), Ovid. Her. 21, 215; — navnfl. Ogs. om Stater, edl.; at svæstes, at gaac tilgrunde; vid. Ovid. Met. 15, 422, Hor. Od. 3, 16, 11, o. Virg. Aen. 11, 245; — ligel. om en Standsmand: at styrtes, edl.; vid. Cic. Att. 3, 10, o. Nep. Phoc. 2; men Cic. Att. 1, 16: una omnes patroni conciderunt, (tabte Medet); — Romae ... fidem concidisse, (at al Tilid el. Credit opborte), Cic. Manil. 7; — ligel. om en Værdighed el. Myndighed; ~ senatus auctoritas, Cic., imperii majestas, Nep.; men conciderunt nomina artificum, (ere tabte el. glemt), Cic. Verr. 4, 6; Ogs. ~ artificia, id. Acad. 2, 47.

2. concido, cidi, cismus, 3, [caedo]; 1) „egent.“; A) „alm.“: buggere sammen, sonderstærke, edl.; — ~ nervos, (overkile el. fenderstide), Cic. Flacc. 30; ~ ligna, (suaabugge), Ovid.; ~ agrum fossis, Plin.; ~ et cremare naves, (ophugge), Liv. 38, 39; — df. „alleg.“: ~ aliquem articulatum, (aftrædes at giøre det af med nogen), Plaut. Epid. 3, 4, 52; men Cic. Verr. 3, 66, af et Brev: cum Vultejo caede, concide, (afgiør el. egiør Alt med ham), er laant af Gladiaterygget; — B) „bef.“; a) at slaa el. prygle forderret; ~ plebem Rom. virgis, Cic. Verr. 1, 17; ligel. ~ loris, pugnīs, Juvenal.; — b) ofte Ogs. i Krigsfygget: at nedbugge el. fælde, Caes. B. G. 2, 11, Cic., Nep.; — 11) „fig.“; A) om Taler: at sonderlemme, sonderlemmende at aftrætte; — vid. Cic. Orat. 69, hør Ogs. i infringendis concidentisque numeris; cf. Quintil. praef.; — B) om Personsubjeter: ved Tale el. Handling at nedslaa el. nedværdige, at aftrætte el. styrte; — vid. Cic. d. Or. 3, 1, o. id. Phil. 5, 11; ~ aliquem totis voluminibus, (ligesom nedrive), id. N. D. 1, 32; — ~ testamentum, (tilintetgjøre), Dig.; — 111) partic. concisus, 3, Ogs. som adj.: affortet, fert, concis; — ~ sententiae, Cic., disputationes, id.; brevia illa et concisa, Quintil.; cf. Cic. d. Or. 2, 80; — Ogs. „overf.“ om Taleren; vid. Cic. Orat. 13.

concieo, (civi), citum, 2, Ogs. concio, civi, citum, 4, (navnfl. den fiste Jorm hos Lucr. o. Tac., dog Ogs. conciri, Liv.), v. a.; 1) „egent.“: at sætte i heftig Bevægelse, at drive el. jaage el. bringe sammen; — concient miraculo rei novae homines, Liv. 1, 59; men concisse milites ad repetendam libertatem, id. 3, 53; ~ auxilia donis, Tac. Hist. 5, 19; eos, qui

etc., ad arma conciens, Vell. 2, 74; — 2) „pect.“ egf. om Ting og om Begreber: stærkt at bevæge el. ryste; — ceu concitus imbribus amnis Fertur, Ovid. Met. 3, 79; cf. Virg. Aen. 12, 921; — II) „fig.“; A) „alm.“: at opvække el. affædsemmene; — Quantas turbas concivi insciens? Ter. Heaut. 5, 2, 17; cf. Lucr. 6, 109, o. Plaut. Men. 5, 5, 4; — B) „bef.“: ephiser, opbringer, sætter i Videnfab; — ~ hostem, Tac., accusatorem, id.; figel. ~ varios motus animorum, id., iram, Ter.; — b) oftest in partic. perf.: immani concitus ira, Virg.; men divino concita motu (Manto: begejstret), Ovid. Met. 6, 158; cf. Hor. Od. 3, 15, 10; men concita mater, Ovid. Met. 4, 518, (i. e. male sana: afstændig); — concitos per largitiones veteranos, (ephisfede el. forferte), Tac. Ann. 1, 10; fraude concita mater in filium, Quintil.; — not.: concibant, (f. conciebant), Tac. Hist. 5, 19; — concitus, Lucr. 2, 267, o. A.

conciliabulum, i, n., [concilium]: Jersamingsplads, navn. til offentlige Forhandlinger; til Retsgang, til Handel, osv.; — df. egf. Landsby el. Plads, hvor alle Pladser findes; — per omnia fora conciliabulaque, etc., Liv. 40, 37; nundinas el. conciliabula obire, id. 7, 15; — comit. er: conciliabula damni, (om smukke Skipper), Plaut. Trin. 2, 2, 38.

*conciliatio, onis, f.; I) „alm.“; A) „egent.“: Jorening el. Forbindelse, generis humani, Cic. Off. 1, 41; cf. id. N. D. 2, 31; — B) „fig.“; I) den naturlige Stræben el. Attraa efter Forbindelse dermed el. Besiddelse deraf; — ~ hominis ad ea, quae etc., Cic. Fin. 3, 6; cf. id. Acad. 2, 42; — 2) Forbindelse i Sindelag, Hengivenhed el. Betvivle; vid. id. d. Or. 2, 53; honestum ad conciliationem satis per se valet, Quintil.; — b) df. egf. som rhetorisk Figur, Cic. d. Or. 2, 53, Quintil. 9, 1 o. 2; — II) „bef.“: Mægling, oel.; ad conciliationem gratiae etc., Cic. Cluent. 31; o. — conciliator, oris, m.: som staaer el. tilveiebringer, Ophavsmand el. Stifter el. Mægler; — ~ harum nuptiarum etc., Nep. Att. 12; cf. Suet. Aug. 48; men ~ proditionis, Liv. 27, 15; men ~ idoneus genti Germanorum, (Jredsmægler), Tac. Ann. 1, 58; — b) fib. egf. en Kober, Vopse; — [concilio].

conciliatrix, ae, f., demin.: som anbefaler el. beforder; — ~ blanda (nobilitas), Cic. Sest. 9; af — conciliatrix, icis, fem. af conciliator; I) „alm.“: som forener el. forbinder dermed el. med hinanden; vid. Cic. N. D. 1, 27; egf. Koberste, Plaut. Mil. gl. 5, 1, 17; — 2) „bef.“ egf.: Stifterinde, Etablerinde; — ~ amicitiae virtutis opinio, Cic. Lael. 11; cf. id. Leg. 1, 9.

conciliatūra, ae, f., [concilio]: Koberi; — ~ exereere, Sene. Ep. 97. — 1. conciliatus, 3: partic. p. adj. af concilio. — 2. conciliatus, us, m., [concilio]: alene in abl. o. om Atomernes Forbindelse; vid. Lucr. 2, 956, o. id. 4, 576. — conciliatus, 3, [concilio]: som bærer Saarstæffe, (neml. som bøjfærdig), Tertull.

concilio, avi, atum, i, v. a., [concilium]; I) „alm.“; A) „egent.“: forbinder el. forener dermed el. med hinanden; — vid. Lucr. 1, 612, o. id. 2, 901, oftere, om Atomernes Forbindelse; — dog egf. om andre Legemer; traduces bini inter se ... conciliati, Plin. 17, 35; — B) „fig.“; I) at forbinde dermed, at vinde derved, at giøre hengiven el. velvillig, oel.; — m. inter se, el. c. dat., der dog undert. er udsalden, siæld. absol.; — ~ et conjungere homines inter se, Cic. Off. 1, 16; ~ sibi iudicem, Quintil.; ~ sibi homines, Nep.; ~ eam civitatem Avernis, Caes.; ~ deos homini, Ovid.; cf. Cic. Fin. 3, 5; — conciliabat ceteros reges (se. sibi), Nep. Hann. 10; figel. ~ animos hominum, Cic., animos plebis, Liv.; — men absol., Quintil. 11, 3, 161: nihil est ad conciliandum gratius verecundia; — 2) ligesom commendo: gjør behagelig, anbefaler;

Et dictis artes conciliasse suas, Ovid. Trist. 3, 11, 42; — II) „bef.“: at forstaae, at tilveiebringe, (m. o. ub. dat.); A) om Personer o. cretist: at fore sammen el. at forbinde (se Effensce); vid. Lucr. 5, 961; df. om en Koberste: ~ filium suam alicui, Suet.; cf. Ovid. Am. 1, 13, 42; — f. dat. findes egf. ad, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 203; — B) om Ting, navn. egf. om Slaver: ved Riob el. paa anden Maade at staae el. tilveiebringe; — qui illum (servum) dudum conciliaverunt mihi, (have staaet mig ham tiot), Plaut. Poen. 3, 5, 25; cf. Ter. Eun. 4, 1, 2: male conciliate (voc.), etc.; — si ullo pacto ille huc conciliari potest, (tan staaes hid), Plaut. Capt. 1, 2, 28; — pecunia conciliandae causa etc., Cic. Verr. 2, 55; cf. ibd. 4, 58; — C) om abstracte Objecter: forstaaer el. erbyrver, bringer istand, tilveiebringer; — inter se atque vos Affinitatem ut conciliarem, Plaut. Trin. 2, 1, 42; pacis inter cives conciliandae (cupidos), Cic. Fam. 10, 27; cf. id. Arch. 8; ~ amicitiam cum aliquo, id. Deiot. 14; ~ majestatem nomini Rom., Liv. 29, 11; ~ otium, Nep., nuptias, id. Att. 5; — III) partic. conciliatus, 3, egf. fem. adj.; A) m. passiv. Bem.: anbefalet dertil, effet el. yndet; — flore aetatis Hamilcar conciliatus, Liv. 21, 2; cf. Suet. Vitell. 7; superl., Symmach.; — B) m. activ. Bem.: tilveiegiend dertil, gunstigen ient; — ut judex ad rem accipiendam fiat conciliator, Quintil. 4, 2, 24; homo voluptati a natura conciliatus, Gell. 12, 5.

concilium, i, n., [concio, befi. m. 2. concio]; I) „egent.“; A) „alm.“: Sammenkomst, Forsamling; — videre ambas in uno concilio, (tilsammen el. samfede), Plaut. Mil. gl. 2, 2, 96; ~ Camenarum cum Egeria, Liv. 1, 21; cf. id. 2, 38; ~ pastorum, Cic., coelestium, id.; cf. id. d. Senect. 23; — men „alleg.“: tamquam etc., sic voluptatem in virtutum concilium adducere, id. Fin. 2, 4; — B) „bef.“ o. „mcten.“: den veraarslaende Forsamling, d. c. Raadet; — vid. Caes. B. G. 2, 1; figel. diem concilio constituerunt, ibd. 1, 30; ~ convocare, id., transerre Lutetiam, id.; ~ dare legatis, Liv. 13, 17; cf. id. 36, 31, egf. id. 32, 22, fin.; men ~ sanctum patrum, (det romerske Senat), Hor. Od. 4, 5, 1; — II) „fig.“: Væsenenes inre Forbindelse el. Jorening; vid. Lucr. 2, 919, oftere; men Cic. d. Rep. 6, 13: concilia coetusque hominum jure sociati, quae civitates appellantur; — 2) fib. egf. Riensforbindelsen, Arnob.; — b) df. egf. en stimulerende Mante, fædd. iasione; vid. Plin. 22, 39.

concinnitia, ae, f., [concino]: den musikaliske Harmoni, Macrob. Somn. Scip. 2, 2; — 2) „overf.“: ~ architectonica, (Symmetri), Sidon. — concinnitatus, 3, [cinis]: befioret med Afte, Tertull.

*concinnatius, (-tins), 3: kunstigen forfærdiget, mensula, Appul.; — concinnatio, onis, f.; I) i Defonomien: Tilberedelse; ~ aquae marinae, Cato; — 2) „overf.“: ~ epistolae, (Afstating el. Redstrøning deraf), Auson.; o. — concinnator, oris, m.: som ordner el. bringer i Orden; ~ capitum et capillorum, Colum.; — 2) „overf.“: Ophinder el. Ophavsmand, criminum, Sidon.; — [concinnio]. — concinne, adv. af concinnus: fint, smukt, artigen; ~ et lepide vestita, Plaut.; — 2) oftest „fig.“ om Taler; vid. Cic. d. Or. 2, 19; figel. ~ et blande rogare aliquem, id. R. Com. 16; — compar., ~ loqui, Auson.

*concinnitas, atis, f.; I) „alm.“: kunstigen ordnet Forbindelse el. Sammenføjning; concinnitatis colorum, Gell.; cf. Sene. Ep. 115; — 2) i Rhetoriken: Talerens Udsmykning igiennem Ordernes og Sætningernes kunstmæssige Forbindelse, Cic. Orat. 34, o. id. Brut. 83, oftere; — concinniter, adv.: Biform af concinne, Gell. 18, 2; o. — concinnitudo, inis, f., som Biform af concinnitas: Talerens oratoriske Udsmykning, Cic. Inv. 1, 18; — [af concinnus].

concinno, avi, atum, 1, v. a., [concinus]; 1) „bef.“: påfente at etne el. fammenfoie el. iftante fætte; — probe lepidique concinnatam (pallam) etc., Plaut. Men. 3, 2, 2; navn. ogf. i Defonemien; ~ vinum, (tilberede el. tilføje), Cato; — ludum, Plaut. Rud. 1, 7, 8; men ~ vultum, (eyfinifke), Petron.; — 2) „fig.“: ~ ingenium, (udtænke), Senec. l. p. 7; — 11) ogf. „alm.“: at frembringe el. færaarfige; — vid. Lucr. 6, 437, o. ibd. 1117; ligel. concinnavi tibi munusculum, (har udarbejdet til dig), Trebon. ap. Cic. Fam. 12, 16; cf. Sen. Ep. 117; ~ Samos, (det fienne el. yndige S.), Hor.; men ~ heluo, Cic. Pis. 10, (elegant); — B) „fig.“: a) om Tølen el. Jøredraget: ordnet og fnyffet, påfende el. træfende; — ~ oratio, Cic. cf. id. d. Or. 3, 25, ogf. id. Brut. 95; ligel. reditus ad rem aptus et concinnus, id. d. Or. 3, 53; ~ versus, Hor.; cf. id. Sat. 1, 10, 23; — b) om Jersener; alii ... concinniores etc., Cic. Orat. 6; cf. Nep. Ep. 5; — ogf. om en Mæler, Plin. 35, 36; — II) fubjectivt, ligefem comodus; ordnl. c. dat.: påfende el. fiftet dertil; ut tibi maxime concinnum est, Plaut. Mil. gl. 4, 2, 33; — cf. om Jersener: fom feier fig dertfer, ventlig el. velvillig dertmed; concinnus amicis, Hor. Sat. 1, 3, 50; cf. Lucr. 4, 1272.

concinno, cinui, 3, v. n. o. a., [cano]; 1) fom v. neutr.; A) „egent.“: tilfammen el. dertil at fynge el. tene; — ubi concinnit (chorus), Colum.; ~ tragoedo pronunciant, Suet. Calig. 54; ubi signa concinnuissent, Liv. 30, 5; cf. Tac. Ann. 1, 68; — B) „fig.“: at flemme overens, at harmonere, inter se, vid. Cic. N. D. 2, 7; men ita fit, ut nulli duo concinant, Plin.; men cum Peripateticis re concinere (Stoicos), verbis discrepare; vid. Cic. N. D. 1, 7; — II) fom v. act.: tilfammen el. harmonif at flemme dert, fæde tene el. fæde, befynge el. forberlige; — ~ carmina nuptialia, Catull., laudes Jovis, Tibull.; cf. Hor. Od. 4, 2, 33 o. 41, ogf. Cic. Tusc. 1, 44; — B) cf. „everf.“: fpaacnde at fynge, men alene „poet.“ em Jæglens Bærfælsfrig; vid. Prop. 2, 21, 36, o. Ovid. Am. 3, 12, in.

1. concio, iie, f. und. concio. — 2. concio, onis, f., [1. concio, f. concio, befl. m. concilium]; 1) „egent.“: den formejende fammentalte Jersamling af Jøfket el. af Hæren, for at høre et Jøredrag; — ~ vocare el. advocare, Cic., Sall., o. A.; ligel. advocare concionem populi, Sall., militum, Caes.; ogf. vocare populum in concionem, plebem ad concionem, Liv.; prodire in concionem populi, Nep. Them.; — ogf. i Mætfærn. af Senatet; vid. Cic. Fam. 5, 2, o. Tac. Ann. 4, 40; — men Liv. 2, 28, med Lume: in mille conciones etc.; — laudare aliquem pro concione, Sall., Liv.; — ~ togata et urbana, Liv.; cf. Cic. Lael. 25; — II) „meton.“: A) den for en faaen Jersamling holdte Tale; vid. Cic. Fam. 9, 14; ~ habere apud milites, Caes. Liv.; ~ habenda potestas, Cic.; — conciones hede ogf. de i et hiftorift Værk indlemmere Taler; vid. Quintil. 10, 1, 73; — B) Talerfølen; vid. Verr. Fl. ap. Gell. 18, 7; cf. Liv. 3, 49; ascendere in concionem, Cic. Att. 4, 2.

conciōnābundus, 3, [concionor]: der heder et Jøredrag i el. for en Jersamling, Liv. 21, 53, oftere, o. Tac. Ann. 1, 16. — *conciōnālis, e: hørende ti fel. benævnt efter en Jøfsefersamling, clamor, Cic. Qu. Fr. 2, 3; ~ genus dicendi, Quintil.; men ~ senex, vid. Liv. 3, 72; cf. Cic. Att. 1, 16; o. — concionārius,

3: = frad.; ~ populus, Cic. Qu. Fr. 2, 3; — [af concio].

conciōnātor, oris, m.: en Jøfsetaler, navn. fom ved fine Taler eporer Jøfket, Cic. Cat. 4, 5; af — concionor, atus sum, 1, v. dep. n., [2. concio]; 1) at bivaane en Jøfsefersamling, men rimel. alene Liv. 39, 16; — II) færv. holder en Tale for el. i en Jøfsefersamling; — ~ ex turri alta, (om Dionysius), Cic. Tusc. 5, 20; ~ superiore e loco, id., pro tribunali, Tac., apud milites, Caes., ad populum, Suet., adversus aliquem, Liv.; — ofte ogf. absol.; vid. Liv. 1, 28, Tac. Ann. 11, 7, o. A.; men Cic. Qu. Fr. 2, 6, m. fagd. acc. c. inf.; — b) offentlig i en Jersamling at iftemme, navn. om Jøheret paa Jæatret; vid. Cic. Sest. 55.

conciopilo, avi, 1, v. a., forcl. Biform af concipio: griber el. tager fat derpaa, Plaut. Truc. 2, 7, 61, o. Naev. ap. Fest. — concipio, cēpi, ceptum, 3, v. a., [capio]; 1) „egent.“: A) „alm.“: at tage el. gribe dert; cf. at omfatte el. rumme, at optage i fig; — vid. Lucr. 6, 503; ligel. concipit Iris aquas, Ovid. Met. 1, 271; cf. Cic. N. D. 2, 55; men ~ ventum veste, Quintil.; ~ ignem, (fange el. tænde), Cic., Liv.; ~ flammam, Caes.; men erotift: ~ flammam peccore, Catull. 61, 92; — ~ virus noxium, (blive forgiftet), Plin.; ~ morbum, (blive syg), Colum.; — B) „bef.“ ogf.; 1) at undfange, at befugtes, (om Mennefter, Dyr og Væxter): underi. absol.; vid. Lucr. 4, 1262; faal. om Jøen, Varr., om Jæglene, Ovid.; men Plin. 16, 39: (arbores) concipiunt ... pro sua quaeque natura; — ligel. c. acc.; ~ aliquem ex aliquo, Cic., de aliquo, Ovid.; cf. id. Met. 4, 611; men ibd. 10, 470: concepta crimina portat, (i. e. fetum per crimen conceptum); — ~ ova, (om Jæffene), Plin.; omnia, quae terra concipiat, semina etc., Cic. N. D. 2, 10; — 2) ~ furtum, i Mætsproget: at udfinde det Etiaalne; cf. furti concepti agere, (at anfange den. Jøs Jøm det Etiaalne fundes), Paul. Sent. i. f. ogf. Gell. 11, 18; — II) „fig.“: A) „everf.“: at opfatte med Sandferne, navn. med Synetis Sands; — Qui haec tanta oculis bona concipio, Plaut. Poen. 1, 2, 65; — B) oftere „ment.“: 1) ~ animo el. mente, ogf. absol. concipere: aantigen at opfatte; cf. a) at forfille fig noget, at tænke fig noget faa el. faa; — quod ego nunc mente concipio, Liv. 1, 36; cf. Cic. Div. 2, 39; men Quintil. 6, prooem.: illum ... de quo summa conceperam ... amisi; — b) at opfatte el. forftaae, at begribe el. indfee; — vid. Cic. Leg. 1, 22; men quae concipi animo non possunt: det Uegribelige, Plin.; — fremdeles m. acc. c. inf., Cic. Off. 3, 29, o. Ovid. Met. 2, 77; men Vell. 2, 117: concepti (sc. animo), etc.; — 2) ~ verbis, ogf. absol. concipere: med Ord at omfatte el. opfatte el. udtryffe; — vid. Cic. Off. 3, 29; ~ iusjurandum, Liv., Tac., ogf. iusjurandi verba, id., men Liv. 7, 5, absol.: ~ verba: affatte el. concipere en Edsformular; ligel. ~ vadimonium, Cic., stipulationem, Dig.; men ~ foedus, Virg. Aen. 12, 13 (Serv.); — b) „bef.“ ogf. i Religiōnsproget: igiennem en beftemt Jormular at faftætte el. anerkende, navn. en Jæftdag, ofv.; — quotannis is dies (Compitalia) concipitur, Varr.; Latinas ... non rite concepisce (magistratus), Liv. 5, 17; f. ogf. conceptivus s. l.; ligel. ~ auspicia, Liv. 22, 1; ~ templa, Varr., bellum, id.; — 3) at opfatte el. optage i fit Jndre, navn. en Stemning el. Eidenftab, ofv.; — ~ mente vaticinos furores, Ovid. Met. 2, 610; men ~ pectore tantum robur, Virg. Aen. 11, 368; ~ aliquid sper., Liv. 23, 33; ~ spem metumque, Ovid.; — navn. ogf. til det Værrer; qui non solum vitia concipiunt ipsi, sed etc., Cic. Leg. 3, 14; ligel. ~ fraudes inexplabiles, id., scelus, id.; ogf. ~ scelus in se, id. Verr. 1, 4; ogf. ~ flagitium cum aliquo, id. Sull. 5.

*concise, adv.; ligesom afslaaet; cf. rhetorik: affortet, i forte Sætninger. Quintil. 12, 2, 11; — concisio, onis, f.: Sønderlemmelse; cf. rhetorik: Veribens Sønderlemmelse i enkelte forte Sætninger, Cic. Part. or. 6; v. — concisor, oris, m.: som hugger el. fælder; ~ nemorum, Coripp.; — df. adj.: concisōrius, 3: til at fære med, fermenta, Veget.; v. — concisura, ae, f., ligesom concisio: Sønderlemmelse; df. a) ~ aquarum: Bandets Jærdeling, Senec. Ep. 100; — b) concisurae (montium): Spræker el. Revner deri, Plin. 34, 19; — [2. concido]. — concisus, 3: partic. v. adj. af 2. concido.

*concitamentum, i, n.: Virtdagsmiddel, Senec.; — concitāte, adv.: hurtigen, ilende, agere pecus, Colum.; superl., ~ rapere, (om Vinden), Augustin.; — 2) „fig.“: beftigen, ivrigen, dicere, Quintil.; — compar., ~ inovere affectus, id.; — concitatio, onis, f.; egentl.: beftig el. voldsom Bevægelse; ~ remorum, Liv.; df. fædv. „fig.“; 1) „overf.“: oprørt Bevægelse, Dplob el. Opstand; — ~ et seditio plebei contra patres, vid. Cic. Brut. 11; ~ et crebrae (multitudinis), Caes. B. C. 3, 106; — 2) „ment.“: ~ animi el. animorum: lidensabelig Bevægelse, beftig Lidenskab; vid. Cic. Tusc. 5, 16; ligel. ~ vehementiores animi, id.; men ~ animorum, Liv. 9, 8: Jærbittelse el. Harme; — ogf. absol. concitatio (se. animi), Quintil. 1, 11, 12, oftere; — ~ concitator, oris, m.: som opbæder el. affædtemmer; — ~ turbæ et tumultus, Liv. 25, 4; ~ belli, Tac.; — df. fem. concitatrix, icis: som hiber; ~ ~ veneris eruca, Plin.; — ogf. adj.: ~ vim habere, id.; — [concito]. — 1. concitatus, 3: partic. v. adj. af concito. — 2. concitatus, us, m., [concito], ligesom concitatio: stærkt Bevægelse el. Ryfvelse, Sidon.

conclito, avi, atum, i, v. a., intens. af concito; 1) „egentl.“: sætter i stærk el. rystende Bevægelse; — concitat artus (formido), Lucr.; cf. id. 3, 301; — ~ equum calcantibus, Liv., equos in hostem, id.; ~ equos adversos, id.; cf. id. 30, 25; ~ se in hostem, id. 8, 30; cf. Virg. Aen. 7, 476; — „poet.“ ogf. om Jægerne: ~ feras, Ovid., omne nemus, id.; ligel. „poet.“: ~ aquas eversas, (om Stormen), id.; — ~ se in fugam, Liv.; ogf. ~ se fuza aliquo, Val. Fl.; — II) „fig.“; A) „overf.“: ~ aliquid: opvætte, affædtemme, bevirke, fremfatte, (navnl. en Handling el. Tilstand el. Stemmung, edl.); — ~ bellum, Cic., Nep., Liv.; ogf. ~ bellum Romanis, id. 35, 12; ligel. ~ turbas alieni, Sall.; men ~ misericordiam populi, Cic.; ~ invidiam, odium, iram, Quintil.; ~ seditionem et discordiam, Cic., tumultum, Caes.; Liv.; ~ morbos, Cels., pituitam, id., somnos, Plin.; — B) „ment.“: ~ aliquid: at tilfugte el. henrive el. opbæde til en vis Virksomhed el. Lidenskab el. Beftigbed; a) m. ad, ogf. m. in el. adversus, etc.; — vid. Cic. d. Or. 1, 47; ~ iudicem ad fortiter iudicandum, Quintil.; cf. Hor. Od. 1, 35, 16; men qui in iram concitat se, Quintil.; ~ exercitum adversus regem, Liv. 1, 59; — ogf. c. inf., vid. Ovid. Met. 13, 22; — b) absol., deſc. c. abl., deſc. uden samme; — ~ aliquid in iuriis, Sall., multitudinem fallaci spe, Liv.; men id. 7, 8: his inter se vocibus concitati; cf. Tac. Agric. 38; — ~ opifices et tabernarios, (bring dem i Oprør), Cic. Flacc. 8; ligel. ~ servitia, multitudinem, Nep.; men ~ iudices, (opp. flectere, placare, mitigare), Quintil.; — III) partic. concitatus, 3, ogf. som adj.; A) „alm.“: som er sat i stærkt Bevægelse, d. e. hurtig, ilende; — ~ equo vehi ad hostem, Nep. Dat. 4; cf. Liv. 35, 5; — compar., ~ conversio coeli, Cic.; superl., ~ motus corporis, Quintil.; — B) „fig.“; 1) „overf.“: stærkt el. beftig, navnl. om Stemmung el. Lyden o. om Jærdædrag; vid. Quintil. 11, 3, 175; concitator accidens clamor, Liv. 10, 5; — con-

clitatus (dicendi genus), vid. Quintil. 8, 3, 11; Lucanus (poeta) ardens et concitatus, id. 10, 1, 91; — 2) „ment.“: oprørt, beftig, lidensabelig; — ~ concio, vid. Cic. Flacc. 7; concitati affectus, (opp. mites atque compositi), Quintil.; ~ animus, (opp. remissus), id.

conclitor, oris, m., [conclio]: som vaffer el. affædtemmer; ~ belli, Liv., Tac.; ~ vulgi, Liv.; (men forverles hyppigen med conclitor). — 1. concitus, v. concitus, 3, f. und. concio, concio. — 2. concitus, us, m., [conclio], ligesom concitatio: Driven el. Sporen; ~ equi, Claud. Mam. — concituncula, ae, f., demin. af 2. concio: liden el. kort Jærdædrag for Jættet, Cic. Att. 2, 16. — concivis, is, m.: Medberaer, (som Overføttelse af *συνοπιτης*), Tertull.

conclamatio, onis, f., [conclamo]: almindeligst el. heit Skrig, Caes. B. C. 2, 26; „bef.“ ogf. Klage-
skrig, Senec.; ligel. in pl., Tac. Ann. 3, 2, oftere. — conclamatus, 3: partic. v. adj. af conclamo. — conclamito, are, v. n., intens. af figl.: skriger heit el. stærkt, tota urbe, Plaut. Merc. 1, 1, 51.

conclamo, avi, atum, i, v. a. o. n.; 1) (m. con-
subject.): almindeligen el. i Mængde at raabe el. ud-
raabe, (bef. bifaldende); — vid. Cic. Phil. 6, 1, o. Caes. B. G. 3, 18; men Cic. Flacc. 6: quod sutores et zonarii conclamarunt, etc.; ~ victoriam suo more, (stemme et Seiersskrig), Caes. B. G. 5, 37; cf. Virg. Aen. 10, 738; ogf. m. figl. ut c. conj., Caes. B. G. 5, 28; cf. c. conj. efter d. udſædne ut, id. B. C. 3, 6; — conclamant vir patereque, (løfte et Skrig), Liv. 1, 58; cf. id. 1, 25; men Tac. Ann. 3, 71, pass.: qui (duces) ... conclamabantur, (hædredes med Bifaldsraab); — b) „bef.“ ogf. i Skrigsprog, ~ ad arma: falde til Vaaben, Liv. 3, 30, oftere; — men ~ vasa, (elliptisk, f. conclamare, ut vasa colligantur), Caes. B. C. 1, 66; ligel. absol., ibd. 67; — II) (m. con- object.): at sammen-
falde, at falde til Del; — ~ socios, Ovid. Met. 13, 78; ~ duos agrestes, Virg. Aen. 7, 301; — III) (m. con-
intens.): heit el. stærkt at raabe el. skrig; — Hei mihi! conclamat, Ovid. Met. 6, 227; cf. Virg. Aen. 3, 523; men Caes. B. G. 1, 47: conclamavit, quid ad se venirent; — men „poet.“: ~ omnes deos, Senec. Oedip., ligel. ~ saxa querelis, (følde dem med Skrig), Martial.; ogf. absol., Ovid. Met. 4, 691, oftere; — B) „bef.“ ogf. i Religionsprog; — ~ aliquem (el. mortuum): klagende at udraabe den Dødes Navn; vid. Serv. ad Virg. Aen. 6, 218; heril hører ogf. Liv. 1, 40: quæ (domus, f. familiae) conclamaverant suos; men „poet.“, Lucan. 2, 23: corpora nondum conclamata; — b) df. fem. Ordprog: jam conclamatum est, (det er forbi, derved er intet at giøre), Ter. Eun. 2, 3, 36; — II) partic. conclamatus, 3, ogf. som adj.; (men alene efterl.); A) udſregen, d. e. be-
fienet el. berømt; in superl., Sidon.; — B) „overf.“: a) m. pass. Bem.: fordærvet, uligelig, res. Serv. ad Virg. Aen. 2, 233; — b) m. act. Bem.: fordærvelig, frigus, Macrob.

conclausus, 3, f. und. concludo. — conclave, is, n., [clavis]: Kammer el. Værelse, Afſlutte, Stald el. Bur, edl.; vid. Cic. R. Am. 2; Ter. Heaut. 5, 1, 23, v. A.; — ligel. in pl., Cic. Verr. 1, 26, Suet., v. A.; — not.: gen. pl. heterocl., conclavium, Vitruv.

concludo, si, sum, 3, v. a., [claudo]; 1) „egentl.“: indeluffer el. indelutter, bringer el. bærer i Jærdæring; — ~ bestias delectationis causa, Cic. Fin. 5, 20; cf. Ter. Phorm. 5, 1, 17; ~ aliquid in cellam cum aliqua, id., ogf. aliquid aliquo, id.; — deus intelligentiam in animo conclusit, animus in corpore, Cic. Univ. 3; — ~ locum sulco, (omgive dermed), Virg. Aen. 2, 425; conclusa aqua, (opp. profuens), Cic.; conclusum mare, (opp. vastum el. vastissimum), Caes.; — comiff er Plaut. Trin. 1, 2, 61: qui amicos intra dentes conclusos habent, (som have glemt deres Navne); — II) „fig.“;

A) „alm.“; a) at epistole el. sammenfatte deri el. derunter, at indskrænke dertil; — vid. Cic. d. Or. 1, 42, v. Nep. Ep. 1; ligel. ∞ jus civile in parvum et angustum locum, Cic. Leg. 1, 5; cf. id. R. Com. 5; men ∞ oratore in ea, quae etc., id. d. Or. 1, 61; cf. Ter. Hee. 4, 4, 80, v. id. Andr. 2, 3, 12; — b) at beslutte el. slutte, d. e. at ende; — ∞ epistolam, Cic.; men exitu notabili concludi, (at ende dermed), id. Fam. 5, 12; cf. id. Verr. 2, 31; — B) „bef.“ v. „tebn.“; a) i Rhetoriken: rhythmist at afrimde el. aflutte; — vid. Cic. Orat. 59; ∞ sententias, ibd.; ligel. ∞ versum, Hor. Sat. 1, 4, 40; — men Quintil. 1, 5, 29; ∞ verbum acuto tenore, (lade ende dermed); — b) i Philosophien: at giere en Slutning, — deinde concludere, summum malum esse dolorem, etc., Cic. Fin. 2, 19; cf. id. d. Or. 2, 53; men id. Div. 2, 49: concludere (eos) hoc modo: si etc.; egf. ∞ argumentum, id. Acad. 2, 14; cf. id. Orat. 35; — men absol.: ea sumunt ad concludendum, quorum etc., id. Div. 2, 49; — not.: conclusus, f. conclusus, Colum.

conclūse, adv. af 1. conclusus; i Rhetoriken: sluttet el. afrundet; — ∞ apteque dicere, Cic. Orat. 53. — conclusio, onis, f., [concludo]; 1) „egenl.“: Tilslutning el. Tilslutning; A) „abstr.“; ∞ palpebrarum, Coel. Aur.; — navn. egf. i Krigssproget: fiendelig Indslutning, Besejring el. Besættelse; — ∞ diutina, Caes. B. C. 2, 22; cf. Nep. Eum. 5; egf. in pl., Vitruv.; — B) „concr.“; ∞ portuum: deres Indfatning el. Indslutning, id. 5, 12; — II) „fig.“; A) „alm.“: Slutning, Ende, Ephor; vid. Cic. Qu. Fr. 1, 1, 16; — B) „bef.“; 1) i Rhetoriken; a) ∞ orationis, ligesom peroratio: Talens Slutning el. Udgang el. Ende, Cic. d. Or. 2, 19; cf. Quintil. 6, in.; — b) Perieten; vid. Cic. d. Or. 2, 8, v. id. Orat. 50 v. 51, egf. Quintil. 9, 4, 22, oftere; — 2) i Philosophien: Slutning, Syllogismus, Conclustion, Cic. Div. 2, 29, Quintil. 5, 11, in., oftere.

conclūsiuncula, ae, f., demin. af conclusio: svag el. forfruct Slutningsfatning; — ∞ fallaces, (i. e. sophismata), Cic. Acad. 2, 21; cf. id. Tusc. 2, 18. — conclusura, ae, f., [concludo]: Tilslutning, Forbindelse, fornicationis, Vitruv. — 1. conclusus, 3: partic. af concludo. — 2. conclusus, us, m., [concludo]: ligesom conclusio: Tilslutning, corporis, Coel. Aur.

concoctio, onis, f., [concoquo]: Fordejtelse, Cels., Plin.; egf. in pl., id. — concoctus, 3: partic. af concoquo. — concoenatio, onis, f.: Sammenføjning; cf. Epistola, (seu Dverfatelse af *oobdennov*), Cic. d. Senect. 13. — concolora, ae, f., [colorus]: sem beer paa samme Sted, Medborgerinde, Augustin. — concolor, oris, adj. omni. gen., [color]: ensfarvet el. ligefarvet; e. dat. el. absol.; — (ofteft „poet.“, men alene in nom. sing.); — concolor est illis, Ovid. Met. 11, 500; ∞ populus festo, (i hvide Klæder), id. Fast. 1, 80; men ∞ oculi corpori, Plin.; — candida ... cum fetu concolor albo ... sus, Virg. Aen. 8, 82; ∞ humerus, Ovid., flos, id.; ∞ cicatrix, Plin. — concolorans, tis, adj., [coloro]: = frgt.; ∞ figuræ, Tertull. — concommitatus, 3, [comito]: ledsaget, fulgt, Plant. Mil. gl. 4, 3, 10. — concopulo, are, v. a.: forbinder dermed, argentum auro, Lucr. 6, 1077.

concoquo, coxi, coctum, 3, v. a.; 1) „alm.“: foger sammen dermed el. tilfammen; e. dat., el. absol.; — sal nitrum sulphuri concoctum, Plin.; concocti odores, Lucr. 2, 852; — II) „bef.“ egf.; A) „egenl.“: fordejer; vid. Cic. N. D. 2, 19 v. 51; concoctum didere ... Artubus, Lucr. 4, 635; cf. Plin. 11, 118, v. 2.; — b) cf. em andre Gienfænde: at forarbejde el. mødne, vdl.; terra acceptum humorem concoquens intra se, Plin. 18, 29; navn. egf. i Lægesproget: ∞ suppurationes, tusses et durities, id., (bringe til Udbrud); — B) „fig.“: aandigen at bear-

bejde el. indeve, noie at overlægge el. overveie; — tibi vero diu deliberandum et concoquendum est, utrum etc., Cic. R. Com. 15; cf. Sen. Ep. 84, v. Quintil. 11, 2, 43; men Liv. 40, 11: illic claudestina concocta sunt consilia, (bleve udragede el. sukkede); — b) ligesom vort: at fordeje, d. e. til Rød at finde sig deri, vdl.; — ut quem senatore conquire civitas non posset, regem ferret, Liv. 4, 15; cf. Cic. Fam. 9, 1; men id. Qu. Fr. 3, 9, „alleg.“: ut ista odia non sorbeam solum, sed etiam concoquam; — c) forcl. egf.: ∞ se: plage sig selv, Plant. Trin. 2, 1, 3.

concordabilis, e: let at forbinde el. forene; ∞ effectus (pl.) in cantu, Censorin.; v. — concordatio, onis, f., ligesom fig.: Enrægtighed, Vulg.; — [concordo]. — 1. concordia, ae, f., [concoris]: Dverensstemmelse, Enrægtighed, Harmoni; 1) „egenl.“: imellem Personer el. med Hensyn derpaa, Plant. Amph. 1, 2, 13, v. ibd. 3, 3, 7; equites ordini senatorio ... concordia conjunctissimi, Cic.; cf. id. Att. 1, 11: de equestri concordia: men ibd. 18: ordinum concordiam disjunct; cf. Liv. 41, 2; — egf. venstabelig Forbindelse, Vell. 2, 65; — b) „meton.“ v. „poet.“: forstellig Ven; Et cum Pirithoo felix concordia Theseus, Ovid. Met. 8, 303; — II) „fig.“ om Begreber (v. Ting): Sammenkommen, Harmoni, vdl.; — ∞ sociata nervorum, Quintil.; cf. id. 1, 10, 12: ∞ illa dissimilium, quam vocant *equoriar*; men Ovid. Met. 1, 433: ∞ discors (rerum); cf. Hor. Ep. 1, 12, 19; men Plin. 31, 42: quam (concordiam) magnes cum ferro habet; — b) egf. ligesomsvæis; quia (temperantia animos) ... quasi concordia quadam placet et leniat, Cic. Fin. 1, 14.

2. Concordia, ae, f.: Enrægtigheds Gubinde, Grækerne *ὁμόνοια*, Varr., Cic., Ovid., v. 2.; — hendes æfste Tempel i Rom var indviet af Camillus a. u. c. 3-6, Ovid. Fast. 1, 639 fgd.; — not. a: egf. er Concordia: Ravnet paa en romersk Colon i d. Venetianer, Plin. 3, 22; — not. b: Concordia, sem romersk Tilnavn, vid. Suet. Vitell. 15. — concordialis, e, [1. concordia]: hørende til Enrægtighed, vincula, Firmie.

concordis, e: forcl. Biform af concors, Caecil. ap. Priscian. — concorditas, atis, f.: forcl. Biform af concordia: Enrægtighed, Pacuv. ap. Non. — concorditer, adv. af concors: samdrægtigen, congruere inter se, Plant., vivere cum aliquo, Suet.; cf. Ovid. Met. 7, 752: — compar., ∞ bellum gerere; vid. Liv. 4, 45; superl., ∞ vivere cum aliquo, Cic. Rab. perd. 5. — concordio, avi, atum, 1, v. n. v. a., [concoris]; 1) neutr.; A) „alm.“ om Personer: at stemme el. stemme overens, at være enig med nogen el. med hinanden; — si concordabis cum illa, Ter. Phorm. 2, 3, 86; nec concordare potuerunt (fratres), Justin.; — B) oftere „fig.“ om Begreber: at stemme overens dermed, at paafe dertil el. tilbinde; — per me concordant carmina nervis, Ovid. Met. 1, 518; ∞ caput cum gestu, Quintil.; — quum animi iudicia opinionesque concordant, Cic. Tusc. 1, 13; — II) act.: gier enrægtig; matrimonium bene concordatum dirimere, Dig.

concorporales, ium, m.: sem høre til den samme Corporation, Stadsbøder, Kammerater, Amm. — incorporatio, onis, f., [incorporo]: Forening el. Forbindelse til et Helt, Tert. — incorporificatio, 3, [concorporo, facio]: sem er forbunden til et Helt, mundus, Tert. — incorporo, avi, atum, 1, v. a.: forbinder dermed el. tilfammen; — ∞ aliquid cum melle, Plin.; scopuli incorporati, Amm.

concors, dis, adj., [cor; vid. Cic. Tusc. 1, 9: alius cor ipsum animus videtur, ex quo ... concordet, etc.]; — 1) „alm.“ om Personer: med lige Sindelag, enrægtig el. enig, vdl.; „poet.“ sem Epistot til Muserne, Naev., til Parcerne, Virg. Ecl. 4, 47; — ne

secum quidem ipse concors, Liv. 4, 2; florenti liliæ haud concors, Tac. Ann. 11, 37; — ut multo fiat civitas concordior, Plaut. Aul. 3, 5, 7; cf. Ter. Hec. 4. 3, 11; cum concordissimis fratribus, Cic. Lig. 2; — II) „fig.“ om Begrebet (o. Ting): samfæmning, harmonerende, edl.; — ∞ regnum duobus regibus etc., Liv. 1, 13; cf. id. 42, 10: censura; — men „poet.“: ∞ anni, (som tilbringes i Enighed), Ovid. Met. 8, 709; cf. ∞ torus, Prop. 4, 5, 6; ∞ sata, Pers. 5, 49; ∞ et moderatus status civitatis, Cic.; ∞ amicitia et caritas, id.; — men om Rikstrømmen: aquis concordibus etc., Plin. 5, 10; men frena concordia equorum, vid. Virg. Aen. 3, 542; ligel. „poet.“: concordia ... sono, (enslemningen), Ovid. Met. 5, 661; men ∞ insaniam, Sil. 4, 100, (lige Affsinighed).

concrasso, arc, v. a.: fortykter, liquida, Coel. Aur. — concrebresco, brui, ēre, v. n. inch.: tillige at tilfuge el. blive beftigere; „poet.“ om Bunden, Virg. Cir. 24.

concredo, didi, ditum, 3, v. a. (o. n.): at betroe dertil, aurum alicui el. fidei alicujus, Plaut.; cf. Cic. Quint. 20, o. id. R. Am. 39, (byer det forbindes m. commendare); — men m. Luce: ∞ alicui nugas, Hor. Sat. 2, 6, 43; — egf. „verf.“: ∞ vites teneriores calido coelo, (ufætte derfor), Colum. 3, 1; — b) undert. egf. absol., ∞ alicui: betroe sig til nogen, Plaut. Pers. 3, 3, 36; cf. Prop. 1, 10, 11. — concreduo, dui, 3: fercl. Biform af concredo, Plaut.

concrematiō, onis, f., [concremo]: Jorbrændelse, Fulgent. Mythol. — concrementum, i, n., [concreso]: Sammenblanding deraf, Appul. — concremo, avi, atum, 1, v. a.: ferbrænder el. opbrænder tilfammen el. gaafe; ∞ urbem igni, Liv. 6, 33; egf. ∞ homines vivos igni, id. 3, 53; ∞ domos super se ipsos, id. 21, 14.

*concrepātio, onis, f.: Larmen el. Larm, el. Strafe, scabillorum, Arnob.; v. — concrepito, are, v. n. intens.: stærkt at larme el. brage, edl., Prudent.; af — concrepo, ui, itum, 1, v. n. v. a.; 1) oftest som v. neut.: at larme el. strælde, at fnage el. brage, edl.; — concrepuit ostium, Plaut. Ter.; scabilla concrepant, anileum tollitur, Cic. Coel. 27; ∞ armis, Caes. B. G. 7, 21; cf. Liv. 28, 29: ∞ gladiis ad seuta; men ibd. 8: ubi hostium arma concrepissent, (ved første Raabengny); — egf. om de sammenflagne Cimbrer, Prop. 3, 18, 6, Ovid.; — ∞ digitis, (flaer Enip el. Knebs med Fingrene), vid. Cic. Off. 3, 19; cf. id. Agr. 2, 30; — II) som v. act.: lade tene el. larme, tenende el. larmende at flaae sammen; Temesaeaque concrepat aera, Ovid. Fast. 5, 141; cf. Martial. 11, 17.

concreſcentia, ae, f.: Jorvækning, aquae, Vitruv. 8, 3; af — concreſco, crevi, cretum, 3, v. n.; I) „afm.“: at vere ſammen; df. A) om et ſtvende Legeme: at blive tyf el. faſt el. haard; — vid. Lucr. 6, 627; men ſavo concrevit oborto, (om den til Sten Jorvandlede), Ovid. Met. 5, 202; cf. ibd. 673; — navnlf. egf. om Blandet: at fryſe, at blive til 33; vid. Cic. N. D. 2, 10, o. Lucr. 6, 495; — quum lac concrevit, (er løben ſammen), Colum.; cf. Ovid. Met. 12, 136; — concrevit frigore sanguis, (ſtofne), Virg. Aen. 12, 905; cf. ibd. 2, 277; — B) om Delenes Jorbindelse: at vere ſammen el. epſtae el. forme ſig deraf; — vid. Lucr. 1, 814, Virg. Ecl. 6, 31, o. Cic. Tusc. 5, 24, egf. ibd. 1, 24; ligel. m. ex id. N. D. 3, 12 o. 11; cf. Tac. Ann. 13, 57; — b) egf. „alleg.“: illud funestum animal ... ex civili eryore ... concretum, Cic. Pis. 9; — II) „bef.“ (m. con- intens.): stærkt at vere el. tilfuge el. udbræde ſig); — Porro aliud concreſcit, el. e contemptibus exit, Lucr. 5, 831; quanto prolixior in pecore concreſcit (lana), tanto etc., Colum. 7, 3; — III) partic. concretus, 3, egf. ſom adj.: faſt, tyf, haard; — nihil

concretum (in animis) etc., vid. Cic. Tusc. 1, 29; ∞ aer: tyf Luft, (opp. ſuſus el. extenuatus), id. N. D. 2, 39; ligel. pingue et concretum coelum, id.; ∞ mare, (tilføſet), Plin.; cf. Liv. 21, 36, o. Virg. Ge. 2, 376; ∞ lac, (ſammenløben), id.; ∞ sanguis, (ſtofnet), Ovid.; men ∞ dolor, id. Pont. 2, 11, 10, (ſom iſſe bryter ud i Taarer); ∞ ossa, (uden Hulhed, uden Mær), Plin. 7, 18; — compar., concretus aequo (semen), Lucr. 4, 1210; ∞ spuma lactis, Plin. 11, 96; — not.: inf. ſync. concreſſe, f. concreviſſe, Ovid. Met. 7, 116.

concretiō, onis, f., [concreſco]; I) „abſtract.“: A) Jorvækning, (opp. liquor), Cic. Univ. 11; — B) Jorbindelse, Sammenhang; — dum individuum corporum concretione fugit (Epicurus), id. N. D. 1, 25; — II) „concret.“: det Legemlige, det Materielle, Materien; — ſegregata ab omni concretione mortali (mens divina), Cic. Tusc. 1, 27. — I. concretus, 3: partic. v. adj. af concreſco. — 2. concretus, us, m., [concreſco]: Jorvækning, at blive tyf el. ſiv; — ∞ albicantis succi, Plin. 12, 35; — 2) bef.: egf. Rodſtætte, el. at flaae Rodder; nec ... Concretum patitur hiems radicem affigere terrae, Virg. Ge. 2, 318, (Voss.); al. concretam etc., vid. Heyn.).

concrimino, atus sum, 1, v. dep. (a.): beftigen at anklage el. beſtylte, Plaut. Mil. gl. 2, 2, 89. — con-criſpo, (avi), atum, 1, v. a.: fruſer el. byrveler, ſætter i en fruſet el. byrvelende Bevægelse; (men alene in partic. praes. o. perf.); — concriſpati cincinnati, Vitruv.; humores se concriſpant, (Bandsraaler), id.; men tela concriſpans, (i. e. vibrans), Amm. — con-crucio, are, v. a.: tillige el. tilſammen at marre el. gaafe; vid. Lucr. 3, 149. — con-crustatus, 3, [crustos]: beſt overtrukken med en Storpe, Amm.

concubatio, onis, f., [concupo]: Liggeren el. at ligge, lecti, (i Sengen), Coel. Aur. — concubina, ae, f. und. concubinus. — concubinālis, ae: bolerift, ungig, illecebæ, Sidon.; v. — concubinatus, us, m.: Kionsforbindelse udenfor Egetſkab, en Med-hustru el. ſtriles Stand el. Stilling, (opp. matrimonium o. adulterium); — aliquam in concubinatum sibi emere, Plaut. Poen. prol.; cf. id. Truc. 3, 2, 61, o. Dig.; — 2) ∞ nuptiarum, (f. adulterium), Suet. Ner. 28; af — concubinus, i, m., o. -a, ae, f., [concupo]: ſem udenfor Egetſkab har legemlig Umgang med nogen; — I) in m. Catull., Quintil., Plin., o. A.; — 2) in fem., Plaut., egf. Cic. d. Or. 1, 40, o. Dig.; — egf. undert. f. ſcortum, Tac. Hist. 1, 72, o. Suet. Dom. 22.

concubitalis, e, [concupitus]: hørende til legemlig Umgang, ſationes, Tertull. — *concupitio, onis, f.: = concubitus, Hygin; — concubitor, oris, m.: = concubinus, Salvian.; v. — concubitus, us, m.: at ligge ſammen el. i den ſamme Seng, Prop. 4, 8, 36; — df. ſædv. Kionsforbindelse el. legemlig Umgang: vid. Cic. N. D. 1, 16, o. Liv. 4, 2, egf. Virg., Ovid., Hor., o. A.; — egf. om Drenes Parring, Virg. Ge. 3, 130, Colum., o. A.; — 2) „verf.“: ∞ dentium, (dets Tæſted), Coel. Aur.; — [concupo].

concubium, i, n., f. und. ſgd. — concubius, 3, [concupo]: hørende til Sengetid el. til Sovetiden; men altid i Jorbindelsen: concubia nocte, (under den første Sovn el. Sovetid), Cic. Div. 1, 27, Liv., Tac., o. A.; egf. nocte in concubia, Plin.; — 2) df. ſubſt. concubium, i, n.; a) (sc. tempus): den første Sovetid: quod omnes fere tum cubarent, Varr.; cf. Plant. Trin. 1, 34, 4; — b) f. concubitus: legemlig Umgang, Eun. ap. Non., Gell. 9, 10.

concubo, ui, itum, 1, v. n.; I) eyrcl.: i Mængde at ligge ſammen el. paa ſamme Sted; — ubi etc., Euandri proſugae concubare boves, Prop. 4, 1, in.; — 2) df. ſædv. at dele Seng med nogen, navnlf. med

Senſyn paa legemlig Omgang); — ∞ cum aliqua, Cic., Ovid.; men ∞ deae (dat.), Prop.; egſ. ∞ cum aliquo, Cic., Ovid.

conculcātio, onis, f.: Træden el. at træde el. at ſtampe deri, (navnl. i Vand), Plin. 8, 26; af — conculco, avi, atum, 1, v. a., [calco]: træder el. ſtamper faſt el. tilſammen; — ∞ vinaceos in doſia, Cato; — 11) ofteft „fig.“; A) „overf.“: nedtræder el. miſshandler; — conculcari — miseram Italiam etc., Cic. Att. 8, 11; ∞ aliquem; vid. id. Flacc. 22; — B) „ment.“: nedtræder, forſmaacer, ſeragter; — vid. Lucr. 5, 1139; ∞ lauream, Cic. Pis. 25; cf. Senec. Ep. 23. — concumbo, ere, v. n., [afinus. cumbo, i. e. cubo]: at lægge fig derhos, (neml. med Senſyn paa legemlig Omgang); c. dat., Ovid. Met. 10, 338; abſol., Juvenal. 6, 406. — concumiliatus, 3. [cumulo]: ſammenhøbet; ∞ coma in verticem, Tertull.

concupiens, tis, adj. partic., [cupio]: ſem beſtigen attraaer el. begierer noget, (ſer: o. eftercl.). — concupientes regni (Romulus el. Remus), Enn. ap. Cic. Div. 1, 48; men concupiens, c. inf., Capitol. Max. 13. — ∞ concupiscentia, ae, f.: beſtig el. lidenſtabelig Attraa el. Begierſigheſt, Tertull.; o. — concupiscentivus, 3: ſom beſtigen el. lidenſtabeligen attraaer el. begierer noget, (ſom Overſtætteſe af *ἐπιθυμικός*), Tertull.; af — concupiscere, vi e. ii, itum, 3, v. a., incl. af cupio: begierer el. attraaer beſtigen el. med Lidenſtab; — ordentl. e. acc., dog egſ. c. inf., egſ. abſol.; — vid. Sall. Cat. 51; ∞ laudem humanitatis potius, quam voluptatem ultionis, Quintil. 5, 13, 6; ∞ dominationem, Suet., majora, Nep. Paus. 1, cf. Hor. Epod. 3, 19; — quum est pecunia concupita, Cic. Tusc. 4, 11; cf. ibd. 4, 6: aliquid concupium adipisci, cf. Liv. 1, 56; — b) c. inf., el. abſol.; vid. Cic. N. D. 1, 9; men concupiscere prodire in scenam, Suet. Ner. 20; — ſingebat et metum, quo magis concupisceret, Tac. Hist. 1, 21; cf. ibd. 2, 76; — 11) „overf.“ om en Bætt, Plin. 8, 39: aquas in flore maxime concupiscit (ſaba); cf. — concupitor, oris, m.: ſom beſtigen attraaer noget; — ∞ rerum alienarum, Firmic. — concupitus, 3: partic. af concupisco.

conculcator, oris, m.: Medecurator, Dig. — concuſſo, are, v. a.: beſeſger med Dmhu; ut ... haec concuſſet coquus, Plaut. Bacch. 1, 2, 33.

concurro, curri, (cucurri), cursum, 3, v. n.; 1) i Mængde el. almindeligen at løbe el. ſomme ſammen el. derhen; — ſi etc., tota Italia concurret, Cic. Qu. Fr. 1, 2, 5; cf. Nep. Dion. 10; men concurrunt lacti mi obviam ... omnes, Ter. Eun. 2, 2, 25; cf. Caes. B. G. 6, 13; ∞ ad euriam, Cic., Liv., in Capitolium, Suet.; ∞ ad arma, Caes.; cf. Cic. Phil. 10, 10, o. Nep. Eun. 3; — B) df. egſ.; a) „poet.“: ligefom at løbe med, at ſedſage i Løbet; — men Prop. 3, 9, 17, „alleg.“: Est, quibus Eleae concurrat palma quadrigae, (hvem ſkamprisen ligefom følger i Sælene); — b) „overf.“, ligefom conſugere: at tage ſin Tilflugt derſtil, aliquo, Cic. Att. 8, 3; cf. Justin. 19, 1; — 11) at løbe med hinanden, at løbe el. træffe ſammen; A) om Perſoner o. navnl. i Krigsſproget: ſtæntigen at angribe el. gaae løb paa nogen el. paa hinanden; — m. inter se, el. cum aliquo, el. contra aliquem, el. alieui, egſ. abſol.; — concurrunt equites inter se, Caes.; cf. Liv. 26, 51, Virg. Aen. 10, 436, o. A.; — cum hoc concurrunt ipse Eumenes, Nep. Eun. 4; cf. Liv. 8, 8, o. A.; men ∞ audacissime contra tantam multitudinem, Auct. B. Afr. 6; — Bellatrix audet viris concurrere virgo, Virg. Aen. 1, 493; ſaal. ofte „poet.“; vid. ibd. 10, 8, o. Ovid. Met. 5, 89, oftere; dog egſ. Liv. 24, 15; — entel. abſol.: cum ſignis inſeſtis concurrunt, Sall. Cat. 60; cf. Liv. 6, 7, oftere, o. A.; ligel. ∞ ex insidiis, Liv.; ligel. in pass. impers.: utrimque

... concurrunt, Sall. Jug. 53; cf. Hor. Sat. 1, 1, 7, o. A.; — b) df. „overf.“ i Retsſproget: at giøre lige Jor-
ding, at concurrere; — ſi non sit, qui ei concurrat, Dig.; ſilia in hereditatem patri concurrit, ibd.; ∞ in pignus, egſ. ∞ in pignore, ibd.; — 2) om Ting: at løbe el. træffe el. ſtode ſammen; — ∞ nubes, vid. Lucr. 6, 97 o. 116; cf. Liv. 37, 30; men Ovid. Met. 7, 62, om Symplegaderne: mediis concurrere in undis ... montes; men concurrunt dextera dextrae, (om Viſtæſkaf), Hor. Ep. 2, 1, 205; men labia concurrunt, (luſte fig), Senec. Ep. 11; asperae concurrunt litterae, (opp. diducuntur), Cic. d. Or. 3, 43; — B) „fig.“ el. om Be-
greber; 1) „alm.“: at træffe ſammen, tilſide at indtræffe el. ſlaae ind; — multa concurrunt simul, etc., Ter. Andr. 3, 2, 31; cf. Cic. Off. 1, 14, o. id. Plane. 32; men id. Att. 16, 3: ut non concurrerent nomina, (at Betælings-
terminerne iſte traf ſammen); — 2) „bef.“: a) i Rets-
ſproget: at ſemme overens dermed; — quoties concurrunt cum veritate (praesumptio), Dig.; — b) men egſ. omvendt: at ſtode ſammen, at ſemme i Strid med hinanden; quum alia ... inter se ipsa concurrant, Quintil. 12, 2, 15; cf. Sen. Oed. 830.

concurſatio, onis, f.; 1) Sammenløb el. Tillob; — cum multa concursatione (sc. populi), Cic. Brut. 69; ∞ percontantium, id. Agr. 2, 34; — 2) Løben el. at løbe paa el. imod hinanden; vid. Liv. 41, 2; — b) df. „overf.“: Sammentræffen el. Overensſtemmeſe, ſomniorum, Cic. Div. 2, 71; — 3) Løben el. at løbe el. drage el. reise hid og did; — vid. Liv. 5, 40, egſ. Cic. Verr. 1, 30, (hver plur.); men ∞ decemviralis, id. Agr. 3, 1, (deres Omreſen i Provindſerne); — egſ. i Krigsſproget: de ſette Treppers Omreſen, Curt. 8, 14; — b) egſ. „overf.“: ∞ exagitatae mentis: det oprerte Sindes Engſteſe el. Uro, Senec. Ep. 3; o. — concursator, oris, m.: ſom ſtreifer hid og did; df. i Krigsſproget: etſlags Jorpoſt el. Jæger, Liv. 27, 18, oftere; — df. adj. concursatorius, 3: hørende til denne Vaabenart, pugna, Amm.; — [concurso].

concurſio, onis, f., [concurro]: Løben el. at løbe ſammen el. paa hinanden, Sammentræffen el. Sammenløb, atomorum, Cic., stellarum, Gell.; ∞ crebra vocum, Cic. Orat. 44; men in pl.: ∞ vocalium, Auct. ad Her. 1, 12; — 2) den rhetoriſke Figur, hvorefter d. ſidſte Ord oftere gientages, (συντολίη); ∞ et impetus in eadem verba, Cic. d. Or. 3, 51.

concurſo, are, v. n. o. a.; 1) ſtreift el. i Mængde at løbe ſammen el. ſamle fig; vid. Lucr. 3, 396; — 11) oftere: at løbe el. ſtreife el. reise hid og did; A) ſom v. neutr.; vid. Cic. R. Am. 29; ∞ circum tabernas, id., per vias, Liv.; quum concurrant praetores, (ere paa Reifer i Provindſerne), Cic. Verr. 5, 12; — b) egſ. i Krigsſproget: at ſtreife, edl., Liv. 28, 2; — b) ſom v. act.: at drage omkring for at beſøge, at bereiſe, edl.; quum omnes fere domos omnium concurrunt, Cic. Mur. 21; ∞ et obire provincias, (om Prætorerne), id. Verr. 5, 31; men ∞ lectos el. grabatos omnium, vid. Cic. Div. 2, 63.

concurſus, us, m., [concurro]; 1) Sammenløben el. Sammentræffen, Tillob, Dyløb; — ſit concursus per vias, Plaut.; cf. Hor. Sat. 1, 9, 78, o. Liv. 2, 56; — egſ. in pl.; concursus sunt ex agris, ex vicis, etc., Cic. Att. 5, 16; cf. Nep. Phoc. 4; — 11) Løben el. at løbe paa el. imod hinanden, Sammentræffen el. Sammentraf; A) „alm.“: 1) om Perſoner, navnl. i Krigsſproget: Sammentræffen el. Træfning; — vid. Caes. B. C. 3, 92; ∞ exploratorum, Tac. Hist. 2, 21; — egſ. abſol.: primo concursu, Nep. Cim. 2; men ∞ proelii, id. Thras. 1; — egſ. m. Yum om de Læres Strid: concursum omnium philosophorum sustinere, Cic. Acad. 2, 22; — 2) om Ting: Sammentræffen, (nubium), vid. Lucr. 6, 161 o. 172; cf. Ovid. Met. 11, 436, (hver pl.), egſ. ibd. 15, 811; — ∞ fortuitus (atomorum), Cic., Quintil.;

∞ navium, Caes., Liv.; ∞ oris, (naar Munden trækker sig sammen), Quintil.; ∞ asper verborum, Cic.; ∞ vocalium, Quintil.; — ∞ quinque annuum in unum, Plin.; — B) „bes.“ e. „overf.“ om Begreber; a) Sammentræffen, Forbindelse; — ∞ tanto honestissimorum studiorum etc., Cic. Fin. 2, 31; men id. Fam. 5, 13, „alleg.“: vi tempestatum et concursu caamitatum, etc.; — b) i Retsproget: den samme el. lige Retsforering, Concurrentens, etc.; cf. Cic. Part. or. 30, in. — concurvo, avi, l, v. a.: at frumme el. beie sammen, Laber. ap. Macrob.

concuſſibilis, e: som læser sig ryste, Tert.; — concussio, onis, f.: Rystelse, vasorum, Colum.; men ∞ vasta, (em et Jordstøt), Senec. Qu. N. 6, 25; — II) i Retsproget e. „overf.“: Truen el. Trusel, (for at afpresse nogen Penge), Dig.; — concussor, oris, m.: som ved Trusler afpresser nogen Penge, Tertull.; e. — concussura, ae, f.: concussio nr. 11, Tertull.; — [concentio]: 1. concussus, 3: partie. e. adj. af concutio. — 2. concussus, us, m.: Rysten el. Rystelse; in abl. sing.; Lucr., Plin.

concutio, cussi, cussum, 3, v. a., [quatio: cf. eur o. quare]; 1) ryster noget stærkt; A) „negl.“: (men oftest „poet.“), navn. em Tordenen; — vid. Lucr. 5, 551, o. id. 6, 358, citere: cf. Ter. Eun. 3, 5, 12; ligel. em Jordstøt; vid. Lucr. 5, 1236, e. Liv. 3, 10, egi. Suet. Ner. 20; — ∞ caput el. caesariem el. comam, Ovid.; cf. id. Met. 2, 755; ∞ arma manu, (springe), id. tela lacertis, id.; ∞ aliquem certo arcu, (træffe), Prop. 1, 7, 15; men ∞ frameas, larmende at ryste, Tac. Germ. 11; — B) „fig.“: 1) „overf.“: forstyrrende at ryste, at forstyrre el. ræste, romp., Cic. Phil. 2, 42, opes Laedaeamiorum, Nep. Ep. 6; cf. Liv. 23, 11, o. Tac. Ann. 14, 43; — 2) „ment.“: a) ligesom excito: vækker, opmuntret, sætter i Virksomhed; — secundum concute pectus, etc., Virg. Aen. 7, 333; cf. Juvenal. 10, 323, o. Flor. 3, 1; men Hor. Sat. 1, 3, 35; te ipsum Concute, num etc., (prov. el. undersøg dig selv); — b) bestigen at ryste el. bevæge nogets Indre; hos Senec. Tranqu. 2, in pass.: non concuti, (at bevæge sin roslige Gætning); — c) citere: at forstærke el. angste; terrorem, metum concutientem, definiunt, Cic. Tusc. 4, 8; cf. Sall. Cat. 21; — d) egi. „poet.“: casu concussus acerbo, Virg. Aen. 5, 700; ligel. in pass. e. acc. graec.: Hoc concussa metu mentem etc., ibd. 12, 458; cf. Hor. Sat. 2, 3, 295; — e) i Retsproget: rørende at angste nogen, (for at afpresse ham Penge), Dig.; — II) at slaae sammen el. imed hinanden; — utrum cavae manus concutiantur, an planae et extantae, Senec. Qu. N. 2, 28; — III) partie. concussus, 3, egi. som adj.: beistig el. biddig, etc.; Pallas aliquanto concussior, Capella.

condalium, i, n., [ζωδιῶνος: cf. calix, ζώλις]: etflags Ring, som Slaverne pleiede at bære, Plaut. Trin. 4, 17 o. 15. — condēcenter, adv.: sammeligen, påsende, dicere aliquid, Gell. 16, 12; (al. condūcenter), inc.; af — condēcens, us: partie. e. adj. af figd. — condēcet, ēre, v. impers.: det somer sig; ligesom deet, e. acc. pers. e. inf. rei; (men alene forf.); vid. Plaut. Truc. 2, 1, 16, o. id. Amph. 2, 2, 90; — II) dñ. partie. condēcens, tis, som adj.: sammelig el. påsende; — ∞ loca (monstrare), Amm., inc.; — compar. ∞ habitus, Auson. — condēcōro, avi, atum, l, v. a.: emhyggeligen at udforske el. forstige; ∞ ludos scenicos, Ter. Heec. 2 prol.; ∞ loca picturis, poet. ap. Plin.; — disciplina cendecorata ... eruditioibus, Vitruv. — condēliquesco, ēre, v. n.: gaaſte at smelte sammen, Cato.

condēmnābilis, e: forfæltig, Pallad.; — condēmnatio, onis, f.: Domfældelse, (opp. absolutio); ∞ pecuniaria, Dig.; e. — condēmnātor, oris, m.: som domfælder; ∞ delicti, Tertull.; — 2) som

bestirer en Domfældelse, d. e. en Anklager; ∞ Claudiae, Tac. Ann. 4, 66; — [figd.].

condemno, avi, atum, l, v. a., [damno]; 1) i Retsproget; A) „alm.“: domfælder, fordemmer; — absol., el. e. gen., el. e. abl., el. m. de, jst. egi. m. ad el. in el. ut; — egi. metueret, ne condemnaretur? Cic. R. Com. 9, men id. Verr. 2, 8: hominem Veneri absolvi, sibi condemnat, (frister ham for Pæder til Gudinden, men dømmer ham til at betale sig Vengene); — condemnatus injuriarum, ibd.; cf. id. Fam. 6, 6; ∞ aliquem capitis, id., rerum capitalium, id. Sest. 39; — ∞ aliquem eodem crimine, id. Fam. 2, 1, capitali poena, Suet. Dom. 14, certa pecunia, Dig.; — ∞ aliquem de alea, (for Spil el. som Spiller), Cic. Phil. 2, 23, de ambitu, Suet. Caes. 41; — ∞ aliquem ad metallā, ad bestias, id. Calig. 27, ad pecuniam, Dig., in autliam, Suet. Tib. 51; condemnatus, ut pecuniam solvat, Dig.; — B) „bes.“ egi.: bestirer nogets Domfældelse; — hoc uno crimine illum condemnem, necesse est, Cic. Div. in Caecil. 10; cf. Suet. Tib. 8, o. id. Vitell. 2; — II) uenſ. Retsproget: at forstærke el. misbillige; — vestra solum legis ..., ceteros, causa incognita, condemnatis, Cic. N. D. 2, 29; cf. id. Pis. 17; — egi. e. gen.; summae iniquitatis condemnari se debere, nisi etc., Caes. B. G. 7, 19; cf. Cic. d. Or. 1, 38.

condensatio, onis, f., [condenso]: Forstæftelse, Coel. Aur. — condenseo, ere, v. a., poetit Biform af figd., Lucr. 1, 393; — condensio, are, v. a.: at gjøre yst el. tæt el. fast, at ryste el. presse sammen; — ∞ se in unum locum, (om Hærene), Varr.: ∞ aciem, Auet. B. Afr. 13; af — condensus, 3: meget tæt el. fast el. compact; vid. Lucr. 1, 55; ∞ corpore nubes, id.; ∞ conciliatu, id.; ∞ aciem (irumpere), Liv. 26, 5; ∞ columbae, (i en tæt Rylinge), Virg.: cf. id. Aen. 8, 197; ∞ vallis arboribus, Liv. 25, 31. — condēpsō, ui, 3, v. a.: at æste tilfammen; ∞ haec una bene, Cato. — condēscensio, onis, f.: Reddigelse el. Hærfæstelse, Cod. Just.

condico, ai, etum, 3, v. a.: 1) „alm.“: A) at afstale med nogen el. med hinanden, (navnl. i d. ældre Statsproget); — e. dat., el. m. cum, el. absol.: — faat. i en gammel Formular, Liv. 1, 32: quarum rerum ... condixit pater patratu P. R. Qu. patri patratu priscorum Latinorum etc.; ligel. Cincius ap. Gell. 16, 4: status condictusve dies cum hoste; men Tac. Germ. 11: sic constituunt, sic condicunt; — men em et Sals: quaedam, etiam si non condicantur, praestanda sunt, Dig.; — B) dñ. egi. a) forbynder; sacerdotes ... quon condicunt in diem tertium, etc., Gell. 10, 21; — b) alieui (ad coenam el. coenam): at indbyde sig til Maaltid hos nogen; — vid. Plaut. Men. 2, 2, 15, o. Cic. Fam. 1, 9, egi. Suet. Tib. 42, o. id. Claud. 21; — 2) quum haec operam condicerem, (da jeg lovede dette Arbejde, d. e. overreg samme), Plin. praef., inc.; — II) „bes.“: A) i Retsproget; ∞ aliquid aliquid: at forbynde nogen, at man fræver noget tilbage; dñ. at tilbageforring el. epjæge; ∞ alieui pecuniam, Dig.; — b) dñ.: cullemigen at fige el. påslaae noget, Tertull. — condicticius, (-tius), 3: hørende til en Tilbageforring el. Spjæge, actio, Dig.; af — condictio, onis, f., [condico]. i Retsproget: Tilbageforring, Spjæge, Dig.

condigne, adv.: aldeles værdigen el. påsende: a) absol.; vid. Plaut. Men. 5, 5, 8; ∞ atque recte loqui, Gell.; — b) e. abl.: Noctu ut condigne te cubes, Plaut. Cas. a. 1, v. 42; af — condignus, 3: aldeles værdig el. påsende; a) absol., Plaut. Amph. 1, 3, 39; ut quae tibi dicantur, condigna sint, Plin. praef.; — b) e. abl.: dum condignam te sectaris bestiam, Plaut. Mil. gl. 2, 6, 29; cf. Gell. 3, 7.

condimentarius, 3: hørende til Krydderier, cae-

paë, Plin., genus, id.; — b) *df.* subst. *condimentarius*, i, m.: som tilbereder Krydderier, en Krydderibønder; af — *condimentum*, i, n., [*condio*]: Krydder; vid. Plaut. Pseud. 3, 2, 31, *figd.*; ~ *arida*, Colum., *viridia*, id.; *cibi condimentum esse tamem, potitionis sitim*, Cic. Fin. 2, 28; — 2) *egf.* „alleg.“: optimum condimentum aerumnæ est animus æquus, Plaut.; men ~ omnium sermonum facietiae, Cic.; cf. id. Lael. 18.

condio, *ivi* o. *ii*, *itum*, 4, v. a., [*Biform* af *condo*]; D) „egenf.“; A) „alm.“: nedlægger til Opbevaring, (navnl. Frugter, *edl.*); — ~ *cornu*, *pruna*, etc., Colum.; ~ *caules vitium in aceto et muria*, Plin.; — b) ~ *mortuos*, (om Egyptierne), Cic. Tusc. 1, 45; — B) „bef.“: tilbereder med Damp, frydder (navnl. Episkerne), gjør velsmagende, *edl.*; — ~ *coenam*, Plaut.; ~ *herbas, fungos*, etc., vid. Cic. Fam. 7, 26; men *male conditum jus*, (iidsmagende, mislykket), Hor. Sat. 2, 8, 69; — *conditum vinum*, Dig.; *df.* absol. *conditum*, i, n., (se. *vinum*): Krydderyn, Plin. 11, 19; — b) *unguenta summa suavitatis condita*, Cic. d. Or. 3, 25; — II) „fig.“: omhyggeligen at nedanne el. smykke, at gjøre behagelig el. antagelig: — *duo sunt, quæ condunt orationem, verborum numerorumque ju cunditas*, Cic. Orat. 55; ~ *gravitatem comitate*, id. d. Senect. 4; men ~ *urbanitatem ambiguitate*, Quintil.; — III) *partic. conditus*, 3, *egf.* fem. *adj.*: A) „alm.“: velsmagende; — *conditiora facit hæc... venatio*, Cic. d. Senect. 16; — B) „bef.“: om Jorredraget: jirtlig, smykket, fryddet; — *nimum condita oratio*, Quintil.; f. *egf.* Cic. d. Or. 2, 56, e. id. Brut. 29, (beggestedes i comp.).

condiscipula, æ, fem. til *condiscipulus*: Skolefoster, Martial. 10, 35, Appul. — *condiscipulatus*, us, m.: Skolefammeratskab, Nep. Att. 5, o. Justin. 12, 6; af — *condiscipulus*, i, m.: Skolefammerat, Cic., Nep. Att. 1, Quintil., o. A.

condisco, *didici*, 3, v. a. (o. n.); I) lærer el. studerer med nogen (*alieu*), Appul.; — 2) lærer el. studerer omhyggeligen el. fultstandigen, indøver ved at lære: — e. *acc.*, *estere* e. *inf.*, *egf.* m. *Relativsætning*; — ~ *modos*, Hor. Od. 1, 11, 31; cf. Suet. Ner. 20; — ~ *merum bibere*, Plaut.; cf. Cic. Planc. 5 fin., o. Hor. Od. 3, 2, 3; men Cic. Quint. 3: *ut... condisceret, qui pecunie fructus esset*; — b) „øvers.“ om Værterne: ligesom at vænnes dertil; *figel.* e. *inf.*; ~ *fructum ferre*, Colum.; cf. Plin. 21, 11. — *conditaneus*, 3, [*condio*]: nedlagt el. fyttet, olea, Varr. — *conditicius*, (-*tius*), 3, [*condio*], ligesom *figd.*: nedlagt til Opbevaring; ~ *cibaria*, Colum. 8, 8, (hvor dog Schneid. har *conditiva*).

I. *conditio*, *onis*, f., [*condio*]; *eyrdl.*: Sammenføjning el. Sammenføjning; I) „alm.“: den ydre Stilting el. Tilstand el. Vætskaffenhed; *df.* A) om Personer: Stand, Vilkaar, Livsforbely, *edl.*; — *infima conditio el. fortuna servorum*, Cic. Off. 1, 13; cf. id. d. Senect. 19, e. id. Att. 15, 1; *figel.* pro *conditione ejusque*, Suet. Aug. 17; cf. Hor. Ep. 2, 1, 152; — B) om Ting og om Begreber: Forbely el. Vætskaffenhed, Vis el. Raade; vid. Lucr. 2, 300; ~ *litium*, Quintil.; — ~ *aliquam vitæ sequi*, Cic. Rab. Post. 7; ~ *haec vivendi*, Hor. Sat. 2, 8, 65; cf. Caes. B. G. 1, 28; — II) i Jorretningssproget: A) „alm.“: Jorretningssætning el. Vætskaffenhed, hversunder noget kan el. vil finde Sted; *df.* Betingelse el. Vilkaar, Forslag el. Tilbud, *edl.*; — vid. Plaut. Rud. 5, 3, 51, Caes. B. G. 1, 40; men Cic. Cæcin. 14: *quam conditionem vobismet ipsis non constituere velitis*; — b) *egf.* m. *figd.* ut el. *ne* el. *si*; — vid. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 14, *egf.* Nep. Thras. 3, o. Cic. Arch. 10; — *figel.* sub *conditione*, si etc., Suet. Caes. 68; cf. Cæcin. ap. Cic. Fam. 6, 7; — B) „bef.“ o. „øvers.“ fra de til el. Giffertmaal hørende Betingelser el. Vilkaar: Giffertmaal

el. Vætskaffel el. Parti; Brud el. Brudgom, *edl.*; — vid. Plaut. Aul. 2, 2, 60; *figel.* *conditionem filiae quaerere*, Liv. 3, 45; cf. Nep. Att. 12; — *df.* i Retsproget, som Skilsmisfeformular: *conditione tua non utor*, Dig.; — b) *egf.* *ubert.*: Vætskaffel el. Bøler, Bølerst; — vid. Cic. Coel. 15, o. Suet. Aug. 69; — III) *eccl.* *egf.*: Skabningen el. det Stabte, Prudent., Tertull.; — *not.*: Skribemaaden *condicio*, henviser til Afledning af *condicio*.

2. *conditio*, *onis*, f., [*condio*]; I) Redlagning af Frugter for at opbevares, Varr.; *egf.* in pl., Cic. Div. 1, 51; — 2) Krydder el. at gjøre velsmagende, Varr.; *egf.* in pl.: ~ *ciborum*, Cic. N. D. 2, 58.

**conditionabilis*, e: forbunden med Betingelser, Tertull.; o. — *conditionabilis*, e: == *figd.*; *ostere* i Retsproget: ~ *datio*, Dig.; — *df.* *adv.* *conditionabiliter*: betingelsesvis, *concepta causa*, Dig.; — [1. *conditio*]. — *conditivus*, 3, [*condio*]: nedlagt for at opbevares, olea, Cat., mala, id., Varr.; ~ *cibi*, Colum.; f. *egf.* *conditicius*; — b) *df.* subst. *conditivum*, i, n.: Graven, Senec. Ep. 69.

I. *conditor*, *oris*, m., [*condo*]: som sammenføjer og ordner el. forfærdiger; *df.* en Stifter el. Begrunder el. Opbudsmand; — *ordent.* e. *gen.*; — ~ *Romanæ arcis* (Euander), Virg. Aen. 8, 313; *saal.* ofte om Stifterne af Byer og Stater; vid. Suet. Aug. 7, o. A.; men ~ *tanti regni* (Cyrus), Justin.; — ~ *juris Romani*, Liv. 3, 58, ejus sacri, id. 39, 17; ~ *libertatis Romanæ*, id. 8, 34; — ~ *totius negotii*, (Anstifter deraf el. Opbudsmand dertil), Cic. Cluent. 26; ~ *scientiæ medicorum*, Senec.; — b) *sild.* absol.; vid. Liv. 5, 21, o. 7, 30; men ~ *humilis*, (ringe Forfatter el. Digter), Tibull. 4, 1, 4; (cf. ~ *historiæ*, Ovid., o. A.); — 2) *Conditor*, efter Serv. ad Virg. Ge. 1, 21: Gudsom for Marsfrugternes Opbevaring. — 2. *conditor*, *oris*, m., [*condio*]: der gjør Episkerne velsmagende; ~ *ciconiarum*, poet. ap. Schol. ad Hor. Sat. 2, 2, 49.

conditorium, i, n., [*condio*]; I) „alm.“: Opbevaringssted, Amm.; — 2) „bef.“: Gjemmested for den Afstodes Levninger; *df.* a) *figel.* el. *Afstruffe*, Suet. Aug. 18, Plin. 37, 7; — b) *Grammat.* el. *Gravsted*, Plin. Ep. 6, 10, Petron. — *conditrix*, *icis*, fem. af I. *conditor*: Stifterinde el. Anstifterinde, (esterel.), Appul., Macrobr., o. A. — I. *conditura*, æ, f., [*condio*]: Tilberedelse el. Forfærdigelse; ~ *vitæorum*, Petron. — 2. *conditura*, æ, f., [*condio*]; I) Frugternes Redlagning el. Fytsning, Colum. 12, 48 *figd.*; — 2) Madens Krydder, Senec. d. Ir. 3, 15. — I. *conditus*, 3: *partic.* af *condo*. — 2. *conditus*, 3: *partic.* af *condio*. — 3. *conditus*, us, m., [*condio*]: Anlæggelse, Stifvelse, Thebarum, Censorin. — 4. *conditus*, us, m., [*condio*]: Frugternes Redlagning el. Fytsning, Colum. 2, 32.

condo, *didi*, *ditum*, 3, v. a., [*do*, *dedi*, etc.]; *eyrdl.*: bringer el. lægger sammen; *df.* I) m. *Bibegr.* af en Forbindelse el. Jorering til el. Stelt: ved Sammenføjning at frembringe el. bestille, *edl.*; A) „egenf.“: I) om Begrundelsen af Byer og Stater: at anlægge el. grunde el. stifte el. oprette; — ~ *urbem*, Cic., Sall.; cf. Hor. Ep. 2, 1, 8, Suet. Aug. 47, o. A.; — *locum*, Hor. Sat. 1, 5, 92, colonias, Vell. 1, 15, (bebygge el. anlægge); — b) *df.* *egf.* „øvers.“ paa Skibstæt el. Jndvaanerne; — ~ *gentem*, Virg. Aen. 1, 33; men ibd. 7, 303, m. *medial* Bem.: *optato conduntur Thybridis alveo*, (sætte sig fast derved; vid. Serv.); — 2) *egf.* „alm.“: at bygge el. opføre, *edl.*; — ~ *sepulcrum*, Hor. Epod. 9, 26, moenia, Virg., Ovid.; — B) „fig.“: a) om Hændsfræmbringelser: at forfatte el. bearbejde el. digte, *edl.*; — ~ *carmen*, Liv. 27, 37, Hor., o. A.; ~ *poëma*, Cic., longas Iliadas, Prop.; ~ *bella*, (be-synge), Virg. Ecl. 6, 7, Caesaris acta, Ovid.; men ~

historiam, Plin., praecepta medendi, id., laudes aliquis, id., (førstte el. bearbejdet); — f. i. d. absol.; Homero condente, (da Homer digtede), Plin. 13, 27; — b) em autem Plautusvirfombed: at begrunde el. indføre el. f. i. d.; — a) aurea secula, Virg. Aen. 6, 793; — aeternam famam ingenio suo, Phaedr. 3, prol., (indlægge fig.); — II) m. Vibeg., dets af Dmferg, dets af Bortfjernelse; A) „gent.“: 1) „alm.“: lægger sammen el. tilrette forat opbevare, opbevarer, forvarer, glemmer; — condere el. componere fructus, Cic. N. D. 2, 62; — pecuniam, id.; cf. Hor. Ep. 2, 1, 140; — ofte ogf. m. in c. acc., undert. ogf. m. in c. abl., el. c. abl. (efter d. udfælsne in), el. m. adv., ofv.; — e) mustum in dolium, Varr., minas viginti in crumenam, Plaut., aliquem in carcerem, Liv.; men in foliis se condunt (aves), Virg. Ge. 4, 473; cf. Cic. Verr. 4, 63, Suet. Aug. 31, o. Hor. Epod. 2, 15, oftere; — aurum intro, Plaut., sortes aliquo, Cic. Div. 2, 21; — e) membra squalida inter frutices, Lucr. 5, 954; — b) navnl. ogf. i Defonomeni, ligesom condio: nedlægger til Opbevaring, f. i. d. in oras, Colum., corna in faeces, Ovid.; conditum oleum pro viridi (apponere), Suet. Caes. 53; — 2) „bef.“ ogf.; a) stuler, glemmer, bortfjerner; — e) gladium, Quintil.; — e) se sub lectum, Suet. Calig. 51; cf. Virg. Aen. 2, 401; — e) lunam, (om Etyen), Hor. Od. 2, 16, in.; cf. Ovid. Met. 11, 255; men Considerat vultus (sol), ibd. 2, 330; — d) „gent.“: at stule deri, d. e. at f. i. d. ind deri; — e) ense in pectus, id.; cf. Virg. Aen. 9, 318; ogf. — e) telum iugulo el. pectore, Ovid.; — men „alleg.“, id. Met. 1, 729; — e) stimulos caecos in pectore, (bringe i Raseri); — h) at forvare el. glemme, navnl. de Afedtes Levnings, d. e. at begrave el. jerte; — e) aliquem sepulcro, Cic. Leg. 2, 22, ogf. aliquem terra, Plin.; cf. Virg. Aen. 5, 48, ogf. Cic. Tusc. 1, 45; — „poet.“ ogf. — e) umbras fratras tumulo, Ovid. Fast. 5, 451; — e) Manes inhumatos, Lucan.; — B) „fig.“: a) at forvare el. be- v. are, — e) teneo omnia; In pectore condita sunt, Plaut. Pseud. 4, 1, 31, ut etc.; sic in causis conditae sunt res futurae, Cic. Div. 1, 56; — b) „poet.“ ogf.: holder stult; b. f. condita praecordia, negens stulte Zanker, Hor. Sat. 1, 4, 189; men „alleg.“ om Eiden: condetque mitentia, (st. bringe det i Børghemmelse, id. Ep. 1, 6, 25; — c) d. f. ogf. „poet.“: ligesom at stule bag fig, d. e. at tilbagelægge el. tilbagelade, navnl. et Eids- rum; — e) secla vivendo, Lucr. 3, 1103; cf. Virg. Ecl. 9, 51; figel. Hor. Od. 4, 5, 29; — e) diem; figel. — noctem, Sil.; men — e) lustrum, f. und. lustrum.

condocefacio, feci, factum, 3, v. a. [condoceo]: afretter, indøver, beluvs, Cic., tirones gladiatores, Auct. B. Afr.; — ogf. „fig.“: — e) animum, ut ... possit etc., Cic. Tusc. 5, 31. — condooeo, cui, etum, 2, v. a.: oplærer el. indøver, aliquem e. inf., (negen dertil), Auct. B. Afr. 19; — d. f. in pass.: ut conducto tibi sunt dicta ad hanc fallaciam, Plaut. Poen. 3, 2, in.; — e) partit. conductus, 3, ogf. fem adj.; compar., ibd.

condoleo, ere, v. n.: overalt at f. i. d. Emente, at være meget lidende, Tertull.; — ogf. „fig.“: — e) animo, Hieronym.; d. f. — e) condoleo, dolui, 3, v. n. in. ch.; I) „alm.“: at angribes af en stærk Emente: vid. Cic. d. Or. 3, 2; cf. Hor. Sat. 1, 1, 80; — 2) „bef.“ ogf.; a) „fig.“: vid. Cic. Acad. 1, 10, o. Ovid. Trist. 5, 3, 32; — b) ecel. ogf.: at f. i. d. d. m. d.; c. dat., Tertull. — condomo, are, v. a.: aflees at f. i. d. m. d. Prudent.

condonatio, onis, f.: Bortfjættelse, (navnl. af Andres Gods til Ubertigge); vid. Cic. Verr. Act. 1, 4; af — condono, avi, atum, 1, v. a.; I) a) alieni aliquid (el. aliquem); A) „alm.“: 1) „gent.“: at bortfjætte el. bortgive, fem Eftent el. Gave at overgive, (navnl. ogf. m. Vibegreb af Uret og Bistærlig- heds); — vid. Cic. Verr. 1, 41, o. id. Agr. 2, 6; men id. Phil. 5, 3: agrorum ... condonandi (facultas), f. acc.

agros; (cf. id. Verr. 4, 17); — 2) d. f. „fig.“: at give til Pris derfor, at hengive el. opføre dertil; vid. Cic. Agr. 2, 15, men omvendt: — e) omnes inimicitias reip., id. Phil. 5, 18; cf. Sall. Jug. 79, o. Caes. B. G. 1, 20; — B) „bef.“: 1) „gent.“: f. i. d. el. eftergiver, pecunias creditas debitoribus, Cic. Off. 2, 22. — 2) „fig.“: a) eftergiver el. tilgiver; — ut hoc crimen nobis condone- tis, Cic. Mil. 2; cf. Sall. Jug. 27, o. id. Cat. 52; — b) — e) alieni aliquem, (at tilgive nogen for en anden Eftent); — vid. Liv. 3, 12 o. 58, ogf. Cic. Lig. 12, o. Caes. B. G. 1, 20; cf. Vatini. ap. Cic. Fam. 5, 10; — II) — e) aliquem aliquid (acc. resp.): bef. i. d. nogen d. m. d., (f. i. d. o. forf.); — e) argentum, quod habes, condonamus te, Ter. Phorm. 5, 7, 54; — e) d. m. d. acc. resp. bliver ogf. h. d. pass.; quae nunc condonabitur, id. Eun. prol. 17.

condormio, ire, v. n.: derunder el. inderes at f. i. d. el. at faae fig. en Uret; — e) inter aliquas moras, Suet. Aug. 78; d. f. — e) condormisco, vi, 3, v. n. in. ch.: gaafe at f. i. d. ind el. at f. i. d. i Etyen, Plaut. Rud. 2, 7, 13, oftere; in perf. id. Most. 2, 2, 55. — con- drillia, ae, f. und. chondrilla.

conducenter, adv.: f. i. d. f. i. d., v. a. f. i. d.; f. und. condeceter; v. — e) conducentibus, e: fem bidrager dertil, gaaent el. f. i. d.; — m. a. d. el. c. dat., el. absol.; — vid. Plaut. Epid. 2, 2, 71 o. 76, e. id. Trin. 1, 1, 3 e. 14; men Auct. ad. Her. 2, 14, in compar.: utrum ... conducentibus, etc.; — [af fig.].

conduco, vi, etum, 3, v. a. e. n.; I) act.; A) „gent.“: I) „alm.“: at f. i. d. el. bringe sammen, at f. i. d. f. i. d.; — e) virgines in unum locum, Cic.; men „poet.“: — e) nubila, Ovid. Met. 1, 572; — e) f. i. d. i Strigspreg: — e) exercitum in unum locum, Caes.; cf. id. B. C. 3, 13, o. Tac. Hist. 4, 71; — 2) „bef.“: f. i. d. m. d. el. for- binder til el. f. i. d.; — partes conducere in unum, Lucr.; cf. id. 6, 968; figel. — e) plures puteos in unum, Vitruv.; ogf. absol.; — e) lac, Colum.; cf. Ovid. Met. 4, 375; men — e) vulnera cera, Val. Fl.; — b) ogf. „rhet.“: — e) in unum etc., Cic. Inv. 1, 40; cf. Quintil. 5, 14, 9; — B) „technif.“ el. i Forremingsp. i. d. tager til f. i. d., f. i. d. el. forpagter, (correlat til locare: at udf. f. i. d., fige- fem emere til vendere); — e) sibi aedes, Plaut.; — e) domum in Palatio, Cic.; — e) nummos, Hor., pecuni- am, Juvenal., (faane Penge); — e) coquum, Plaut., praeceptores publice, Plin. Ep. 4, 13; — e) militem, Curt., auxilia, Liv. 20, 21; — b) f. i. d. subst.; a) con- ducti, orum, m.: Leietrepper, Nep. Dat. 8; ogf. alm. f. i. d. f. i. d., Hor. A. P. 431; — b) conductum i, n.: Leietag; — e) habere aliquid conducti etc., Cic. Cluent. 62; — 2) forpagter el. overtager (neml. el. v. i. d. Arbejde in. d. en vis Betaling); — e) redemptor, qui columnam illam ... conduxerat faciendam, etc., Cic. Div. 2, 21; — e) aliquem docendum, Dig.; men — e) praebenda, quae etc., (overtagte Leveancen deraf), Liv. 23, 48; ogf. em Forpagtningen af de offentlige Indtægter; — e) vectigalia, id., Cic.; — e) portorium, id., — II) neutr.: at bidrage el. nytte el. f. i. d. dertil, (men alene i trede Person sing. o. pl.); — m. in el. ad, oftere c. dat., f. i. d. absol.; — e) quod tuum in rem bene conducat, Plaut.; — e) in commune, Tac. Ann. 2, 38; — e) ad vitae commoditatem jucunditatemque; vid. Cic. Off. 1, 3; — quid sibi maxime conducere, etc., Quintil. 11, 1, 12; — e) proposito, Hor. A. P. 195; imbres non conducunt vitibus, Plin. 17, 2; — dubitare non possumus, quin ea maxime conducant, quae sunt rectissima, Cic. Fam. 5, 19.

conducticius (—tus): fem er f. i. d., fem er tagen i f. i. d., f. i. d., Plaut., exercitus, Nep.; cf. id. Clabr. 1; — e) domus, poet. ap. Suet.; o. — e) conductio, onis, f.; I) Sammentragning el. f. i. d. m. d. til el. f. i. d.; men alene „rhet.“: ex conductionibus completi, Cic. Inv. 1, 10; — b) d. f. f. i. d. „everf.“ i Lægef. p. g. (ligesom *σπασμός*): Convulsion, Krampe; — e) muscu-

lorum, Coel. Aur., nervorum, id.; — 2) „technist“ el. i. Jørettingssproget: Seie, Jørpagting; — 5) fundi, Cic. Caccin. 32; ∞ veciazium, Liv. 43, 16; — men Cic. Verr. Act. 1, 6: ∞ tota renunciata est, (hint Riob af Demneres Stammer); — [conduco].

conductor, oris, m., [conduco]: 1) „alm.“: en Seier, en Jørpagter; — ∞ bistrionum, Plaut. As. prol.: ∞ (aedi-ficii), Cato, (agri), Colum.; — 2) „bef.“: ∞ operis, Cic. Qu. Fr. 3, 12: som for en vis Sum overtager et Arbeide, en Entrepreneur; — ∞ fem. conductrix, icis: en Seierinde, en Jørpagterse, Cod. Just. — 1. conductor, 3: partic. af conduco. — 2. conductus, us, m., [conduco]: Sammentrænging, Sammentrængning, oculorum, Coel. Aur.

conduplicatio, onis, f.: Jørdobling; ∞ Plaut. Poen. 5, 5, 18. comiss, i Smarmelse; — 2) som rhetorist figar: Gientagelsen af det samme Ord, *κνωδιδίλωσις*, Auct. ad Her. 4, 28; af — conduplico, avi, l, v. a.: Jørdobler, divitias, Lucr.; ∞ Ter. Phorm. 3, 2, 31; — comiss. ogf.: ∞ corpora, (om en Omfavnelse), Plaut. Pseud. 5, 1, 18. — condurum, i, n.: etflags Plante, Plin. 26, 14. — condūro, are, v. a.: Jørdør stærkt, gjør meget baard, ferrum, Lucr. — condus, i, m., [condo]: som forværer Epiferne; condus promus sum, procurator peni, Plaut. Pseud. 2, 2, 14.

condylōma, atis, n., *ζώνδυλον*: Byld omkring Sædet, Cels. — condylus, i, m., *ζώνδυλος*: Ringetled el. Ringefnø, Capella; — b) ∞ Led el. Knude paa et Ror: ∞ „meton.“: Roret selv, Martial. 5, 78.

confabulator, atus sum, ari, v. dep. a.: fremfuntler, originem vocabuli, Gell. 3, 19. — confabulatio, onis, f.: Samtale, Underholdning, Symm., Tertull.; — confabulatus, us, m.: = frgd., Sidon.; af — confabulator, atus sum, ari, v. dep. n. o. a.: at fore en Samtale, at sige noget i en Samtale; — cum aliqua, Plaut., de re aliqua, Varr.; men absol., Ter. Rec. 1, 2, 107; — men e. acc.: ∞ rem meam magnam tecum volo, Plaut. Cist. 4, 2, 77. — confamilans, tis, adj. partic., [famulus]; in pl.: som siene sammen, Macrobi. Sat. 1, 17.

confarreatio, onis, f.: en høst de æstere Romere brugelig Fæstebælle, (benævnt efter det derved anstillede Brødesfer; opp. disfarreatio); vid. Plin. 18, 3: af — confarreo, (avi), atum, l, v. a., [farreus]: at ægtevie, (navnl. ved at anstille et Brødesfer, f. ind. frgd.); ∞ Tac. Ann. 4, 16. — confatilis, e: der bestemmes af en mundgaalelig Skiebne; vid. Cic. Fat. 13.

confectio, onis, f., [conficio]: opfrel.: Juleendelse; ∞ Plaut. „alm.“: Jørfærdigelse, Udarbejdelse, hujus libri, Cic. d. Senect. 1; ∞ annuum, id. d. Or. 2, 12; ∞ belli, id. Phil. 11, 1; men ∞ tributū, id. Flacc. 9, (Underivelsen deraf); — b) ∞ olei, Pallad.; ogf. „meton.“: der Tilberedes; ∞ aestuabunda, id.; — 11) „bef.“: Upløsning, Udvælselse, Jørfjærfse; — ∞ escarum, (Madens Upløsning i Munden), vid. Cic. N. D. 2, 54; ∞ valetudinis, id. frgm. ap. Non.

confectior, oris, m.; opfrel.: som fultender el. tilendebringer; ∞ Plaut. „alm.“: ∞ totius helli, Cic. Fam. 10, 20; ∞ negotiorum, id. Verr. 2, 44; — B) ∞ filii i Defensionem: ∞ coriorum, (en Garver), Firmic.; ∞ purpuræ, (Purpurfarver, Vopise.; — 11) „bef.“ ogf.: en Jørfjærfse el. Udvælselse; ∞ ferarum, (som nedlægges dem), Suet. Aug. 43; — ∞ et consumptor omnium (ignis); Cic. N. D. 2, 15; — ∞ fem. confectrix, icis, omnium rerum vetustas, (som udvælses Alt), Lact.; o. — confectura, ae, f.: ligesom confectio: Tilberedelse el. Tilværing; ∞ mellis, Colum., Plin.; — [conficio]. — confectus, 3: partic. af conficio.

confercio, ud. perf., fertum, 4, v. a., [farcio]: Jøpper tæt sammen, sammentrængter; a) som verb. fin.

alene stiebent; quum confereit (ventus nubes), Lucr. 6, 158; ∞ myrrham in folles, Plin.; — b) oitere in partic. confertus, 3; — inter confertas naves etc., Liv. 37, 11; ligel. id. 3, 6: agrestem confertum in arta tecta etc.; ∞ Lucr. 6, 1262; — 11) partic. confertus, 3, oftest fem adj.; A) absol.: tæt el. tyk el. fast, (opp. rarus); vid. Cic. Acad. 2, 40; fæds. om en Mængde; vid. Liv. 29, 34; ∞ multitudo, Suet., moles, Tac. Ann. 4, 62; ∞ agmen (evorum), Virg.; — navnl. ogf. i Krigssproget; numquam conferti, sed rari etc., Caes. B. G. 5, 16; ∞ cf. Liv. 10, 29, Virg. Aen. 2, 347, o. A.: — ogf. in compar., Liv. 9, 27; in superl., Caes., Sall.; men Sall. Jug. 101: quam maxime confertis equis (invadere); ligel. Tac. Ann. 12, 35: ∞ gradu irrupere; — B) e. abl.: opstillet dermed el. fuld deraf; — vid. Liv. 45, 2, o. Cic. Sest. 10, ogf. Quintil. 5, 14, 27. — confermentum, are, v. a.: stærkt at fyre, at giennefyre, Tertull.

confero, collū, collatum, (coll.), conferre, v. a.; 1) „opfrel.“: forer el. bærer el. bringer el. stæffer sammen i Mængde el. paa et vist Punkt; A) „alm.“: ∞ ligna circa casam, Nep., sarcinas in unum, Caes.; ∞ illuc (i. e. in castella) parentes et conjuges, Tac. Ann. 4, 46; — men „pect.“: ∞ dentes in corpore, (om Sundene), Ovid. Met. 3, 236; ∞ Quintil. 3, 9, 8, o. id. 8, 5, 26; — ogf. „overf.“: strittigen at indføre deri, id. 10, 7, 32; men Liv. 4, 4: cur enim non confertis (sc. in legem), ne etc.; — B) „bef.“: 1) til en bestemt Genstg. at indsamle el. sammenbringe el. bibrage; a) „egenl.“: ∞ alicui munera, Nep. Ages. 7; ∞ tributa quoannis ex censu, Cic. Verr. 2, 53; ∞ in commune, ibd.; ∞ cf. Nep. Ar. 3; men sextantibus collatis in capita, (for hver Person), Liv. 2, 33; men in pass. impers.: quum et Socrati collatum sit ad victum, Quintil. 12, 7, 9; — b) „overf.“: ∞ ad el. in aliquid, ogf. e. dat., ogf. absol.: ligesom *συμψύχειν*: at bibrage el. nytte el. siene deri, (oftest i tredje Person); — naturane plus ad eloquentiam conferat, an doctrina, Quintil.; ogf. m. in, id. 10, 7, 26; men Græchorum eloquentiae multum collulisse matrem, id. 1, 1, 6; alium voci confert, Plin.; ∞ cf. id. 20, 98, o. Suet. Vesp. 6; — endel. absol.: multum etiam veteres Latini conferunt, Quintil.; non plus contulerint lecti Cicero ac Demosthenes? id.; — 2) at bringe sammen, at forbinde el. forene; a) „egenl.“: undique collatis membris, Hor. A. P., in.; ∞ cf. Quintil. 8, 5, 27; ligel. e fontibus collatae aquae, Curt.; — ∞ capita, (stille Jøvederne sammen, neml. til Berædslagning), Cic. Verr. 3, 12, o. Liv. 2, 15; men ∞ pedem, Plaut., Virg. Aen. 6, 488, ogf. ∞ gradum, Plaut.: at gaad sammen; (f. ogf. nedf.); ∞ vires in unum, Liv. 33, 19; — b) „fig.“, navnl. om mundfæge Meddelelser: ∞ inter se el. cum aliquo; — vid. Cic. Att. 1, 20, o. id. Fam. 6, 21; ∞ sermones familiares cum aliquo, id. Off. 2, 11; — conferunt consilia adolescentes, (giore Ustale med hinanden), Ter. Heaut. 3, 1, 61; ∞ cf. Suet. Caes. 80; men ∞ injurias, (stale sammen derom), Tac. Agric. 15; — ogf. absol.: omnes sapientes decet conferre et fabulari, (for meddele fig. oel.), Plaut. Rud. 2, 3, 8; men m. Relativfætn.: ibi conferentibus, quid... esset etc., Liv. 27, 20; — 3) siendigen at bringe sammen dermed: oftest m. cum, o. bef. i Krigssproget: — ∞ signa cum aliquo, Cic. Pis. 21, ogf. arma cum aliquo, Nep. Eun. 11, (severe nogen et Slaag); men ∞ signa inter se, Liv. 21, 1; ogf. collatis signis depugnare, Plaut.; — ∞ castra cum hoste, Liv. 26, 12; ligel. ∞ castra castris, id. 23, 28; — ∞ pedem cum pede, (stæmpe i Haandgemenge), id. 28, 2; ∞ cf. pede collato, id. 6, 12; ∞ gradum cum aliquo, id. 7, 33; — men „poet.“: ∞ pectora pectoribus, (neml. i en Brødsfæmp), Ovid. Met. 6, 242; men absol.: Mecum confer, ait, (stæmp med mig)! Ovid. Met. 10, 603;

— b) *ogf. „overf.“* paa anden Estrid; non possum magis pedem conferre, ut ajunt, etc., Cic. Plane. 19; men „poet.“: ∞ lites, (begynde en Eratte el. Bæddestrid), Hor. Sat. 1, 5, 51; — 4) at bringe el. holde sammen for at faamneligne; at faamneligne el. faamneligne; — m. cum, el. m. inter se, el. m. ad, el. e. dat, *ogf. absol.*; — vid. Cic. Verr. 4, 52, id. Tusc. 1, 1, o. id. d. Or. 1, 41; men vitam inter se utriusque conferre, id. R. Com. 7; non hos ad bovem collatus similis, Varr.; ∞ magnis parva, Cic. Or. 4; cf. Lucr. 2, 1167, o. Hor. Sat. 1, 5, 41, *bes. ogf. Cic. Off. 1, 22; — tesseram conferre si vis hospitalem*, Plaut. Poen. 5, 2, 88; cf. Liv. 1, 39, o. Suet. Caes. 47; ∞ census, Plin. 7, 49; — 5) forførtende at faamneligne, at forførtende, (men alene om Tale og Estrid); — atque in pauca ... confer, quid velis, Plaut. Pseud. 1, 3, 41; liget. ∞ in pauca verba, *ogf. in verba paucissima*, id.; f. *ogf. Ovid. Fast. 1, 162, o. Suet. Caes. 44; — II) (m. con-intens, el. m. etflags Efterskyt)*: at fore el. bringe el. faffe el. rette derhen; A) „egent.“: 1) „alm.“; oftest med Anvendelse af Maale; — vid. Caes. B. G. 2, 13, o. Nep. Them. 2; ∞ iter Brundisium versus, Cic. Att. 3, 1; — ∞ se aliquo: begyde sig derhen, Rhodum, Cic., Colonas, Nep., ad aliquem, id.; cf. Liv. 9, 16; ∞ se in fugam, Cic.; liget. ∞ se in pedes, Enn. ap. Non., Plaut., men absol. o. „alleg.“: pulchre haec confertur ratis, (seiler smukt), id. Baech. 4, 6, 27; — 2) „bef.“ *ogf.*: ∞ in aliquid: at forvandle dertil; vid. Ovid. Met. 4, 278, o. ibd. 12, 143, *ogf. ibd. 9, 348; — B) „fig.“*: 1) „alm.“: at bringe el. vende el. overføre noget dertil el. derhen; — vid. Plaut. Amph. 1, 2, 16, o. Ter. Eun. 1, 6, 4; men id. Hee. 3, 1, 27: vivite huc contuleram (se. animum: havde henvendt min Aftærlighed til hende); ∞ suspicionem in aliquem, Cic. R. Am. 35; men ∞ spes votaue sua ad deos ... ad principum aures, Tac. Ann. 4, 39; — ∞ se ad amicitiam alienius, (vende sig dertil, søge at vinde), Cic. Brut. 81; cf. id. Arch. 3; — 2) „bef.“: henfører el. overfører der. it, anbringer derpaa; liget. m. in o. ad; — vid. Cic. Agr. 2, 23, o. Tac. Ann. 3, 72, *ogf. Cic. Manil. 4; — hh) df. ogf. navn.*: a) at henføre el. opføre dertil; — vid. Cic. Fam. 10, 1; liget. ∞ omnem curam et operam ad philosophiam, ibd. 4, 3; ∞ omnes curas, cogitationes, in reimp, id. Off. 2, 1; ∞ officia in aliquem, ibd. 1, 15; cf. id. Lael. 19, fin.; — b) overdrager dertil, (navnl. en Forretning el. Omforg); ∞ eam restituendi Capitolii in aliquem; vid. Tac. Hist. 4, 53; — 3) henfører el. overfører derpaa, d. e. tilskriver el. tillægge, giver Skyld derfor, obf.; liget. m. ad o. in; — vid. Lucr. 6, 51, o. Cic. Plane. 14; sua vitia ... in senectutem conferunt, id. d. Senect. 45; cf. id. d. Or. 3, 61; ∞ causam in aliquem, id., Liv.; liget. ∞ culpam in aliquem, Cic., Ter.; cf. Caes. B. G. 1, 40; — 4) henfører el. overfører, navnlt. til et fastgørelse Tidspunkt; df. opfatter el. udsætter el. henfører; liget. m. in; — ∞ iter suum in posterum diem, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 13; ∞ omnia in mensem Martium, Cic. Att. 6, 1; cf. id. Qu. Fr. 3, 3, in.; — b) ∞ eam pecuniam in magnum aliquod reip. tempus, (bentlægge dertil); vid. Cic. Off. 3, 24, fin.

conferrūmino, are, v. a.: at faamnelodde, Plin. 27, 45. — conferre, adv., fild. o. fild. Biform af fild.; compar., ∞ resistentes, Anm.; o. — confertim, adv.: tæst, faamnelængt, i Måse; (sejdv. i Krigsproget); vid. Sall. Jug. 50, o. Liv. 31, 43; af — confertus, 3: partie. o. adj. af confertio.

conferva, ae, f, [confervē]: etflags Vandplante; vid. Plin. 27, 45. — confervācio, ere, v. a.: opbejder, smelter, Lucr. 6, 353; af — confervēo, ere, v. n.: at fuge (el. at blive fagt) sammen, Pallad.; — 2) *„overf.“* i Lagesproget, om brækkede Ben: at gøe sammen, at helbrede, Cels.; df. — confervesco, ferui, 3, v. n. iuch.; I) „egent.“: begynde

at fuge stærkt, at blive glebet, — quum his mustum confervierit, Colum.; men ∞ granum, (at der gaaer Barne i Kornet), Plin.; — b) „poet.“: mea quum confervierit ira, Hor. Sat. 1, 2, 71; — II) „overf.“: hos Lægerne, om brækkede Ben: at gøe faamnel, Cels.

confessio, onis, f, [confiteor]: Bekendelse el. Tilståelse; oftest c. gen. obj.; — ∞ errati sui, Cic.; cf. id. Cluent. 53; *ogf. in pl.*, id. Sest. 19; — *ogf. e. gen. subj.*: ∞ illorum etc.; vid. Cic. Verr. 5, 40; cf. ∞ sua, mea, Cic., Quintil.; — *ogf. m. Objectsfætn.*; vid. Liv. 1, 43, o. id. 2, 7; — *ogf. m. abstracte Subjecter*: ea confessionem faciunt, non defensionem, Cato ap. Gell. 7, 3; — b) *ogf. som rhetorisk Figur*, Quintil. 9, 2, 17.

confessor, oris, m., [confiteor], (eccl.): en Bekender af Gristendommen, Lactant., o. A.; df. — confessorius, 3, (i Retsproget); horende til en Bekendelse, actio, Dig. — confessus, 3: partie. af confiteor.

confestim, adv., [beft. m. festinus af fero]: ifølge, hurtigt, uden Ophold; — vid. Cic. Phil. 5, 12; ∞ subsequi, (i Krigsproget), Caes., Liv.: confestim ut rediit, Suet. Aug. 13; cf. Liv. 1, 12, o. Hor. Ep. 1, 12, 9. — confectiō, onis, f.: 3færdighed, Jlen, Appul. — conficiūla, ae, f.: Traflemme, Cato, R. R. 12. — conficiens, tis, partie. o. adj. af fild.

conficio, feci, factum, 3, v. a., [facio]: 1) gior færdig el. fuldender, forfærdiger el. bringer istand; A) „egent.“: 1) „alm.“: — ∞ pensum (Dagværket), Plaut.; cf. Cic. d. Or. 3, 32; — atque contexere villas ovium, (forarbejde), id.; liget. ∞ aurum et argentum, Plin.; — ∞ librum Graece el. Graeco sermone, (udarbejde), Nep.; ∞ bellum, Caes., Sall., iter, Cic.; cf. Nep. Eun. 8, o. Virg. Gē. 2, 541; — ∞ tantum facinus, Cic., caedem, Nep., mandata, Cic., Sall.; cf. Caes. B. G. 1, 13; men quibus rebus confectis, Sall., Nep.; — b) i Forretningsproget: at afgjøre el. opgjøre; — ∞ cum aliquo de aliqua re, Cic. Att. 12, 19; cf. ibd. 1, 5; — 2) „bef.“: at forfætte el. tilvejebringe, at erhverve el. faffe; — ∞ alicui hortos, (fætte sig til nogen), Cic. Att. 12, 37; ∞ exercitum, (fætte el. bringe paa Benene), id. Manil. 21; cf. Caes. B. G. 2, 4; — ∞ pecuniam ex illa re, Cic. Verr. 1, 52; cf. id. Flacc. 9; — B) „fig.“: 1) „alm.“: at bevise el. frembringe el. foraaftage; — ∞ sollicitudines alicui, Ter. Andr. 4, 1, 26; men ∞ reditum alicui, (bevise), Cic. Fam. 9, 13; — ∞ motus animorum, id. d. Or. 2, 73, (fremfatte); — *ogf. at fætte i en Tilstand*; vid. id. Inv. 1, 55; *ogf. absol.*, f. id. Part. or. 26; — b) df. i Philofophien: confici ex aliquo: være legiftølge deraf, Cic. Inv. 1, 40, Quintil.; *ogf. absol.*, Cic. Inv. 1, 47; — 2) „bef.“ med Genfyn paa Tiden: at tilendebringe el. tilbagelægge; — ∞ annum munus, (tilendebringe), Cic. Fam. 2, 12; men diem conficimus, Plaut. Trin. 3, 78, (vi spilde Tiden); cf. Plin. 18, 63; — II) gior af dermed, gior Ende derpaa, opføser el. fæfter el. foraarver, tilintetgier el. ombringer; A) „egent.“: — vid. Cic. N. D. 2, 54; — ∞ silvas, (om Tiden forføre el. opbrænde), Lucr.; confici fame, frigore, (omfomme deraf), Cic. Off. 3, 6; — confectus senectute, (aftraftet af Ældre), Cic., actate, Sall., aevo, Virg.; men confectus morbo corporis ... dolore animi, Cic. Mur. 40, cura, Ter., dolore, Catull.; — *ogf. ub. abl.*: fessos confectosque aggredi, Liv. 1, 23; cf. Cic. Cat. 2, 11; — conficere Athenienses, (aftrafte el. fætte), Nep. Lys. 1; cf. Liv. praef.; — navnlt. *ogf. at ombringe el. myrde*; vid. Cic. Mil. 14, Liv. 1, 25, o. A.; men ∞ feras, (nedlægge paa Jagten), Suet.; — B) „fig.“: conficiet te jam verbis, Plaut. Pseud. 1, 5, 49; lectio ... velut confecta, (lige som fordoiet), Quintil. 10, 1, 19; men sidus confectum, Plin. 16, 36, (hvis Indvirkning har opbragt); — not. a: perf. conj. confexim, (f. confecerim), Plaut. Truc. 4,

4, 39; — not. b: f. pass. confiei finctus egf. confieri, etc., Liv., Caes., v. A.; — III) partic. conficiens, tis, egf. sem adj.: viftende, viftem; — ∞ causa, vid. Cic. Part. or. 26; — egf. e. gen., Cic. Fin. 5, 17; ligel. in superl., confidentissima literarum (civitas: sem ferer neigtigt Megnstab), id. Flacc. 9.

*confictio, onis, f.: Dydgting, criminis, Cic. R. Am. 13; — confictio, v. a. intens.: epdiger ivrigen, Naev. ap. Varr.; v. — confictor, oris, m.: sem epdiger, Paul. Nol.; — [confinco]. — confictus, 3: partic. af confingo.

confidejussor, oris, m., i Reistproget: Med: cautionist, Dig. — confidens, tis: partic. e. adj. af confido; df. — confidenter, adv.: 1) „alm.“: tilfidsfuldt, frimedig; — vid. Plaut. Capt. 3, 5, 6; compar., ∞ dicere de re aliqua, Cic.; cf. id. d. Or. 2, 7; — 2) „bef.“: frast el. tredsiggen, Ter. Heaut. 5, 3, 7; — superl., ∞ resistens, Auct. ad Her. 2, 5; — confidentia, ae, f., [confido]: 1) „alm.“: Tillid dertil, (ferel.): — ∞ seapularum, Plaut.; confidentia est. m. acc. e. inf., id. Pseud. 2, 4, 73; egf. absol., id. Most. 2, 1, 3; — 2) „bef.“: a) Seftellitid, frimedigbed: vid. Plaut. Amph. 5, 1, 2; ligel. confidentiam et vocem (desuisse sibi), Cic. ap. Non.; — b) oftere: Dumdristigbed, Tredsigbed; — vid. Cic. Phil. 2, 40, v. Ter. Andr. 5, 3, 5; oppon. fiducia, Quintil., metus, Suet. Calig. 51. — confidentiloquus, 3, [confidens, loquor]: sem ferer en dumdriftig Snak el. Tale; in compar., Plaut. Trin. 1, 2, 161.

confido, sisus sum, 3, (perf. confiderunt, Liv. 44, 13), v. n.: sieler trygt derpaa, treer el. haaber med Visbed; (stærkere med spero); a) e. abl., el. e. dat.; — ∞ natura loci, Caes.; cf. Cic. Tusc. 5, 14; — alio duce, Liv. 21, 4, socio Ulive, Ovid. Met. 13, 240; — men e. dat., vid. Cic. Phil. 5, 1, v. Caes. B. C. 3, 21; — fidei Romanae aut societati, Liv. 21, 19; — undert. er abl. e. dat. ifte til at stille imellem; — suis bonis, Cic., militibus suis, Liv.; cf. Sall. Cat. 16 v. 52; — usædy. er are.; terrigenas confusus avos, Stat. Theb. 2, 573; — b) m. acc. e. inf.; vid. Cic. Verr. 5, 69; ligel. spero, et hercule confido, te etc., id. Att. 6, 9; cf. Nep. Milt. 1, Caes. B. G. 1, 23, v. Liv. 4, 32; — c) entel. m. de, el. m. ut, el. absol.: — vid. Caes. B. C. 2, 5, fin.; ∞ de consuetudine civitatis, Big.; men confidere, ut etc., Plin. Ep. 2, 5; ubi legati satis confidunt, Sall. Jug. 13; — B) „pect.“ egf. em Ring; remis confusa minutis ... cymba, Prop. 1, 11, 9; cf. Lucr. 5, 391; — II) partic. confidens, tis, ofte egf. sem adj.: fuld af Seftellitid; df. A) „alm.“: metig, driftig; (ferel.): — ∞ esse ... apud herum, Plaut. Capt. 3, 5, 8; — senex, Ter. Andr. 5, 2, 14; — compar., qui me alter est ... confidentior (homo)? Plaut. Amph. in.; — B) „bef.“: dumdriftig, frast, tredsig; vid. Cic. Tusc. 3, 7, Ter. Phorm. 1, 2, 73, Hor. Sat. 1, 7, 7, v. A.; — superl., juvenum confidentissime, Virg. G. 4, 445.

confinco, xi, xum, 3, v. a.; I) „alm.“: fæster el. hefter sammen; — ∞ sublaminae inter sese, Cato, transtra clavis ferreis, Caes. B. G. 3, 13; — II) „bef.“: A) „egenl.“: giennemstifter el. giennemfører; — ∞ capras sagittis, Cic.; cf. Suet. Caes. 68; — egf. ud. abl.; universi confixi ceciderunt, Nep. Dat. 9; cf. Virg. Aen. 2, 429; — Dydgproget: ∞ cornicum oculos, f. und. cornix; — B) „fig.“, Cic. Phil. 12, 7: ejus sententis confixum Antonium, (at han derved er aftraffet). — configuratio, onis, f.: ligende Gestalt el. Dannelsse, Tertull.; af — configuro, (avi), atum, 1, v. a., I) „alm.“: at forme el. danne detsfor, aliquid ad similitudinem sui, Colum.; — 2) „bef.“: at forme el. danne deraf, aliquid ex rebus diversis, Lactant.; cf. Gell. 12, 1.

confinalis, e, [confinis]: herende til en Grændse, lineae, Auct. d. Limit. ap. Goes. — confindo, ere,

v. a.: giennemføyer el. giennemfører; pontus confinditur aere, Tibull. 1, 1, 173. — confinco, finxi, fectum, 3, v. a.; I) „egenl.“: former el. danner ved Sammensætning; former el. danner; — ∞ nidos, Plin., favos et veras, id.; — II) oftere „fig.“: at sammensatte el. epdgte; — ∞ dolum inter sese, Plaut.; ∞ lacrimas dolis, Ter. Andr. 3, 3, 25; — ∞ aliquid criminis, Cic. Verr. 2, 37, probabilem causam, Liv. 31, 21; — egf. m. acc. e. inf., Cic. Deiot. 6; — fronte conficta, Quintil. confinis, e, [finis, is]: I) „egenl.“: grændsende dertil el. til hinanden; absol., el. e. dat.; — ∞ ager, Liv. 4, 49; cf. Caes. B. G. 6, 3, egf. Ovid. Met. 1, 718; — B) egf. undert. subst.: a) confinis, is, m.: Rabe, Martial., Dig.; — b) confine, is, n.: Grændse el. Ræbed; vid. Lucan. 6, 649; — oftere in pl.: confinia terrae (Siculae), Ovid. Met. 14, 7; ∞ lucis et noctis, id.; ∞ mensum, (f. mensium), id. Fast. 5, 187; men absol.: in confinibus arcendus hostis, Senec. d. Ir. 1, 8; — II) „fig.“: sem har Lighed el. Slægtskab termet; saal. sunt virtutibus vitia confinia, Senec. Ep. 120.

confinium, i, n., [confinis]: I) Sammengrændsning el. Grændse, (navnl. imellem Ræstene, ligesom vicinitas imellem Eufene); — arbores in confinio natae, Varr.; in confinio Germaniae, Tac.; cf. Cic. Off. 2, 18; — II) „everf.“: Ræbed el. Lighed el. Slægtskab, boni malique, Colum.; ∞ breve artis et falsi, Tac. Ann. 4, 58. — confio, fieri, f. und. conficio.

confirmate, adv. af confirmatus: stærkt el. dygtigen; ∞ et viriliter, Auct. ad Her. 4, 11. — confirmatio, onis, f., [confirmo]: Befæst el. Fastgjøren; men alene „fig.“: A) „everf.“: Betryggelse, Stifterbed; ∞ perpetuae libertatis, Cic. Fam. 12, 8; — B) „ment.“: 1) Befættelse, Heriffring, perfugae, Caes. B. G. 3, 18; — b) df. i Rhetoriken: Bevisførelse, Cic. Inv. 1, 24, Quintil. 4, 3, in., oftere; — 2) Veroligtelse; aut confirmatione animi etc., Caes. B. C. 1, 21, (naar man fattere Mee); cf. Cic. Att. 14, 13.

confirmative, adv.: bekræftende, forstærkende, respondere, Tertull.; af — confirmatus, 3, [confirmo]: herende til en Heriffring, adverbium, Priscian. — confirmator, oris, m., [confirmo]: sem be-fæst; df. I) ∞ pecunia, (sem er Borgen detsfor), Cic. Cluent. 26; — 2) sem bekræfter noget; ∞ sententiae, Lactant.; — df. sem. confirmatrix, icis, Tertull. — confirmatus, 3: partic. e. adj. af confirmo. — confirmatus, atis, f.; cyrdl.: Vidliens Ræst; df. Stivsintigbed, Halsstærkigbed, Plaut. Mil. gl. 2, 2, 31.

confirmo, avi, atum, 1, v. a.; I) „egenl.“: gjør fast el. stærkt el. varig, bekræfter el. betrygger el. styrker. A) „alm.“, el. med Hensyn paa ydre Gienstande, navnl. paa Helbreden; — vid. Caes. B. G. 6, 21; nervos confirmari etc.; ∞ erus debile, Suet. Vesp. 7, dentes mobiles, Plin.; — men ∞ se, (drage Smørg for sin Helbred), vid. Cic. Fam. 16, l. v. 4; — B) „bef.“ el. em Begreber; ∞ pacem et amicitiam cum civitatibus, Caes.; cf. Sall. Cat. 44; ∞ se auxiliis, Caes.; — b) navnl. egf.: at bekræfte (el. confirmere); ∞ beneficia edicto, Suet. Tit. 8; provincia per senatum confirmata, vid. id. Aug. 10; — II) „fig.“: A) „alm.“: bekræfter, beviser, gøetgjør; — nostra confirmare etc., contraria resutare, Cic. d. Or. 2, 19; (oppon. refellere, diluere, Quintil.); cf. Cic. Verr. 2, 8, egf. Lucr. 2, 185, hys confirmare tibi etc., m. flgd. acc. e. inf.; — b) tilgjer el. forstærker; hoc cum mihi non modo confirmasset (ille), sed etiam persuasisset, Cic. Att. 16, 5; oftere m. acc. e. inf.; vid. id. d. Or. 2, 2, v. Sall. Jug. 33; egf. m. de, Cic. Fam. 6, 6; — B) „bef.“: ∞ animum alienus el. aliquem: bekræfte el. styrke nogens Mød, giere metig el. stærkt; vid. Cic. Att. 1, 16; men confirmato animo, (esteterat have samlet sit Mød), Sall. Cat. 16; cf. Cic.

Quint. 11; ∞ milites, Caes., timentes, id., (satte Mod i dem); cf. id. B. G. 5, 49; men eos confirmat, uti ... pergerent, (beskyttede el. beskyttede dem dertil), Sall. Jug. 23; ufsæd. et Caes. B. C. 1, 14; gladiatores ... libertati confirmat, (opmunder dem til at fortjene deres Frihed); — b) ∞ aliquem beskytte el. befæste (i Træstøb); vid. Caes. B. C. 1, 15; v. Nep. Cim. 2; — III) partic. confirmatus, 3, egf. som adj.; A) bev. v. d. v. sig, tilførelselig, troværdig; cf. compar., quod eo confirmatus erit, si etc., Cic. Inv. 2, 11; — B) medig el. stærkt; vid. Cic. Quint. 21; ligel. Caes. B. C. 3, 84; exercitum confirmatione efficere; cf. Cic. Att. 10, 15.

confiscatio, onis, f.: Inddragelse i Statskassen, (Confiscation); ∞ regis, (f. pecuniae regiae), Flor. 3, 9; af — confisco, avi, atum, 1, v. a., [fiscus]; I) „alm.“: opbevarer i Kassen; vid. Suet. Aug. 101; — II) „bef.“: indtræger i Statskassen, „confiscer“; vid. Suet. Dom. 12, v. id. Calig. 16; — b) egf. „everf.“ paa de Personer, hvis Formue confisceres; vid. Suet. Aug. 15, v. id. Calig. 41; — confisio, onis, f., [confido]: forretn. deryaa el. Tilsig dertil; — ∞ firma animi etc., Cic. Tusc. 4, 37; — confusus, 3: partic. af confido.

confiteor, fessus sum, 2, v. dep. a., [fateor]; I) „alm.“: befænder el. tilstaaer el. indrømmer helt el. ganske; vid. Cic. Caecin. 9; — estit e. acc., el. m. acc. e. inf., fiedt. m. de el. absol.; — peccatum suum, Cic.; ∞ amorem patris (til ham) nutricei, Quintil.; — ∞ se (sc. Jovem, give sig tilfænte), Ovid. Met. 3, 2; cf. Virg. Aen. 2, 592; ∞ se victos, Caes. B. C. 1, 81; — ∞ hoc de statuis, Cic. Verr. 2, 60; (men m. de f. acc., f. nectit.); — Hoc confiteor jure mi obligis, Ter. Andr. 3, 5, in.; cf. Cic. Fam. 5, 2, v. Lucr. 1, 271, egf. Suet. Caes. 52, v. A.; — ∞ de maleficio, Cic. R. Am. 11; cf. ibd. 42, v. Tac. Ann. 14, 59; — men absol., Ovid. Met. 2, 52, v. Ter. Phorm. 5, 8, 46; — II) „bef.“ (v. efterang.): i Gjerningen at vife el. robe el. tilfæntegive; ligel. e. acc., el. m. acc. e. inf.; — confessaque vultibus nam, Ovid. Met. 6, 35; ∞ motum animi sui lacrimis, Quintil.; — varie formari verba, ipsa analogia confiteatur, Quintil.; cf. Plin. Ep. 3, 14; — III) partic. confessus, 3, egf. m. pass. Nem. som adj.: ligefem indrømmer el. tilstaaer, d. e. befænder, aabenbar, afgjort; — vid. Cic. Verr. 5, 56; ad liquidum confessumque perducere, Quintil.; adhuc versamur in confessis, id.; — ex confesso: uirrigen, id., Senec.; — in confesso esse: være erkendt el. aabenbart, id., Plin.; cf. Plin. Ep. 10, 85.

confixilis, e, [configo]: sammenføjet, sammenføjet, machina, Appul. — confixus, 3: partic. af configo.

conflabellō, are, v. a.: epyssiter el. epyssiter; cf. „alleg.“; ∞ scintillas libidinum, Tertull. — conflaescō, ēre, v. n.: stærkt at afstige el. afstige, Gell. 2, 30. — conflagratio, onis, f.: forbrændelse, Brand, Senec., Suet.; af — conflagro, avi, atum, 1, v. n. v. a.; I) neut., A) „egent.“: atlede at forbrænde el. forbrænde; — ∞ terras ... a tantis ardoribus, Cic. N. D. 2, 36; — ostere e. abl.; classis ... incendio conflagrabat, id. Verr. 3, 35; cf. Liv. 30, 7; egf. absol.; vid. Suet. Vesp. 8; — egf. „everf.“, Colum. 2, 2: (colla boum) celeriter conflagrant, (inflammere se fari); — B) „everf.“ v. „alleg.“: ∞ incendio invidiae, Cic. Cat. 1, 11; ligel. ∞ invidia alicujus, Liv. 24, 26; cf. Cic. Verr. 1, 15; men Liv. 7, 30, absol.: ubi conflagrasset Sidicini ... illud incendium etc., (at den Istebrand, som havde hæriet Sid., opv.); — II) act.: at forbrænde el. opbrænde; (men fiedt. v. fiedt.); conflagravit Semelem (Juppiter fulmine), Hygin. Fab. 179; urbs incendio conflagrata, Auct. ad Her. 4, 8. — conflagmō, are, v. a.: stærkt at betænde el. inflammere, Coel. Aur.

*conflātilis, e: støbt (af Metal), Juppiter, Pru-

dent.; — conflatio, onis, f., fornacis, (at puste i den), Hieronym.; — 2) bes Lægerne: = inflatio, Coel. Aur.; v. — conflatura, ae, f.: Smeltning, (nærl. Metallerne ved Isten), Plin. 7, 57, Firmic.; — [conflo]. — conflexus, 3, [flecto]: sammenføiet, frammer, frum, Plin. 2, 41.

*conflēctatio, onis, f.: Slaaen el. Støden derimod el. imod hinanden, Sammenføiet; cf. in pl.: ∞ membrorum, Appul.; — 2) „everf.“: Kamp, Strid; ∞ duorum exercituum, Gell. 15, 18; v. — conflēctatrix, icis, f.: som slaar el. plager, Tertull. — [conflictio] — conflictio, onis, f., [confingo]; I) „egent.“: Sammenføiet el. Sammenføiet; ∞ duorum inter se corporum, (hvoreder neml. Lyden frembringes), Quintil. 3, 3, 6; — II) „everf.“: Kamp, Strid, (Conflict), Cic. Part. or. 30; ∞ cum adversario, ibd. 29; cf. Quintil. l. c., estere, e. Gell. 6, 3.

conflictio, avi, atum, 1, v. a. (v. n.), intens. af confingo; epyss.: at slaas stærkt deryaa el. derimod, at slaas stærkt sammen; men altid „everf.“; A) „medial.“: conflictari cum aliquo (el. inter se): at slaas el. kæmpe dermed el. med hinanden; vid. Ter. Andr. 1, 1, 66, v. Nep. Paus. 5, egf. Gell. 12, 8; — v. Ter. Phorm. 3, 2, 20, egf. i den active Form: cum hujusmodi ... ut conflictares malo; — B) estere in pass., conflictari re aliqua. egf. ab aliquo: at plages el. forværes el. fies deraf; — vid. Cic. Att. 10, 4, v. id. Fam. 6, 13, egf. Caes. B. C. 1, 52; ∞ gravi morbo, Nep., multis difficultatibus, Liv., saevis tempestatibus, Tac.; — men ut. abl.: in tantum conflictati sunt (in milites), qui etc., Tac. Hist. 3, 82; cf. Gell. 10, 6; — C) fiedt. in act., conflictare e. acc.: at forvære el. forlægge; (cf. epyss. Ter. Phorm. 3, 2, 20); endel. egf. som reflex.: feram ... sese conflictantem moerore etc., Plin. 8, 21.

I. conflictus, 3: partic. af confingo. — 2. conflictus, us, m., [confingo]: Slaaen el. Støden derimod el. imod hinanden; (estit in abl.); — vid. Cic. N. D. 2, 9, v. id. Caecin. 15; — egf. „everf.“: vid. Gell. 6, 2; — b) fiedt. egf. Kamp el. Strid, Pacat. Pan. ad Theod.

confligatus, 3, epyss. Biferm af I. conflictus: sammenføiet el. sammenføiet; ∞ cornua, Frontin. Strateg. — confingium, i, n., [confingo]: Sammenslaaen el. Sammenføiet, fluctuum, Solin.

confligō, xi, etum, 3, v. a. v. n.; I) act; A) „egent.“: at slaas sammen el. imod hinanden; vid. Lucr. 2, 97; — b) noie at ferbinde; vid. id. 4, 1212; — B) „everf.“: strængt at sammenføie el. sammenføie, cum scripto factum etc., Cic. Inv. 2, 13; — II) neut.; A) „alm.“: at stode sammen el. binde an dermed, at fride el. fægte; — m. cum el. contra el. adversum, egf. absol.; — vid. Cic. Off. 1, 23, v. Liv. 4, 17, egf. Brut. ap. Cic. Fam. 11, 13; ligel. ∞ adversus Rhodiorum classem, Nep. Hannib. 8; men absol.: peditum acies ingenti vi confligit, Liv. 4, 18; men Suet. Vesp. 5: duas aquilas in conspectu omnium conflivisse; — B) „bef.“ v. „everf.“: I) at fride i el. fer Ketten el. at fere en Ketsfride; vid. Cic. Caecin. 3; — ligel. „alleg.“ el. signelfævis: vid. Quintil. 5, 7, 3; — b) om Begrebet eg Ting, nærl. om Glemmerne; vid. Virg. Aen. 2, 147, v. Lucr. 6, 373; — quae inter se confligunt (causae), Cic. Cat. 2, 11, cf. Quintil. 7, 7, 4.

conflo, avi, atum, 1, v. a.: I) „alm.“: A) „egent.“: blæse sammen; blæse deryaa, epyssiter, epyssiter ved at blæse, vbl.; — ∞ ignem, Plaut., Plin.; ∞ incendium, Liv. 26, 27; — men „alleg.“: formae conflatus amore ignis etc., Lucr. 1, 474; — b) bes Lægerne: at betænde el. inflammere; intestina conflata, (som fide af Betændelse), Coel. Aur.; — B) estere „fig.“; I) „everf.“: ligefem at blæse sammen, d. e. burigen at stætte tilstede el. samle; — ∞ exercitum, Cic. v. A.;

∞ pecuniam, Cic. Sest. 30; cf. Lucr. 3, 70, o. Sall. Cat. 14; — ∞ accusacionem et iudicium, (anførte el. fremfaldet), Cic. Verr. 2, 47; ∞ testes odio, invidia, etc., Quintil. 5, 7, 23; — ogf. at paaføre; ∞ eladem hominum generi, Lucr., periculum alicui, Cic.; ogf. ∞ in se tantum crimen, id. Verr. 2, 29; — 2) ligel. „ment.“; a) at beviste, at sedde dertil, at have til helge, edl.; — vid. Cic. Off. 1, 4; ligel. id. N. D. 2, 39: una ex duobus naturis conflata etc.; cf. Ter. Eun. 5, 2, 36; — b) at oppuete el. epbide og ligesem at antande, (nævn. en Eidenstab el. anden forvirring); — ∞ alicui invidiam, Sall. Cat. 49; cf. Cic. Cat. 1, 9: ∞ discordiam, Flor., bellum, Vell.; — II) „bef.“, (som causa pro effectu): at smelte sammen, at indsmelte, (nævn. Metaller ved Jfætt); — vid. Plin. 33, 46; ∞ statuas argenteas, Suet., vasa aurea, id.; men Quintil. 9, 2, 92: ∞ Victorias aureas in usum belli; — ligel. „poet.“ m. in: at om-smelte el. omsmede el. omgiøre dertil; vid. Virg. Ge. 1, 508; — B) „fig.“ o. „ment.“; horum consensum conspirantem et pene conflatum etc., Cic. Lig. 12.

conflōrens, tis, adj. partic., [floreo]: som blomstret dermed el. paa samme Tid, Augustin. — confluctuo, are, v. n.: at følge paa el. til alle Eider (om et Skærbæn), Appul. — confluentes c. confluentes, f. und. confluo. — confluentia, ae, f., [confluo]: Sammenflyden; ∞ morbi, Macrob.

confluo, xi, 3, v. n.; I) „egent.“: at flyde sammen; — ∞ in unum, Cic. Leg. 2, 3; cf. Plin. 6, 4; men a confluite Rhodano etc., Lentul. ap. Cic. Fam. 10, 34; — B) df. subst.: confluens, tis, o. confluentes, ium: det Sted, hvor tvende Floder løbe sammen; vid. Caes. B. G. 4, 15, o. Liv. 1, 27; — b) df. Confluentes, ium: Byen Coblenz, (ved Moselens Jnføb i Rhinen), Suet. Cal. 8, Flor.; — II) „fig.“; A) „overf.“ om et Tillob af Menneffer; vid. Cic. Brut. 74, o. id. Tusc. 2, 2; — B) „ment.“ el. om Begreber: at have Niesning dertil, at forme derhen el. sammen dermed; — vid. Cic. Plane. 34, o. Ovid. Met. 9, 740: men tot prosperis confluentibus, Suet. Tib. 10; — not: plupst. conj. syncope. confluxit, (f. confluxisset), Lucr. 1, 980; df. — conflūus, 3: som flyder el. løber sammen el. i sig selv, gurgus, Prudent.; o. — conflūvium, i, n.: Sammenløb, Varr. ap. Non.

confōdio, sōdi, fossum, 3, v. a.; I) „egent.“; A) „alm.“: graver helt igiennem, bearbejder ved at grave, omgraver, terræn minute, Cat., hortum, Plaut., vineta, Colum., salices, Plin.; — B) „bef.“ ogf.; a) giennembrer, giennemstuffer, nedstuffer; vid. Sall. Cat. 28, Nep. Pelop. 5, Liv. 24, 7, o. 2.; — b) df. med Lume: ∞ scripta notis, Plin. Ep. 9, 26; — II) „overf.“: at fordærve el. sælde, edl.; vid. Liv. 5, 11, o. Senec. V. B. 27; — III) partic. confossus, 3, ogf. som adj.: huller; dyf. Plaut. Baech. 4, 8, 48, comiff: te faciam ... Confossorem soricina nenia.

confōderatio, onis, f.: Forbund, Hieronym.; af — confōdēro, (avi), atumi, 1, v. a.: ved Forbund at forene; df. „alm.“ o. „overf.“: at forbinde el. forene, nuptiis, (dered), Oros.; men ∞ membra, Prudent., amicitiam nascentem, Hieronym. — confōedo, are, v. a.: aldeles at tilsmudse, faciem atque oculos, Appul.

confōre: d. forstærkede fore, f. saturum esse, Ter. Andr. 1, 1, 140. — conformālis, e: ligesformet el. lignende, corpus, Tert.; — conformatio, onis, f.: den harmoniske el. forboldsrigtige Dannelsel el. Vefstafsheds el. Gestalt; I) „egent.“, el. om ydre Gienstande; — ∞ lineamentorum, Cic.; men id. d. Or. 1, 25: ∞ quaedam et figura totius oris et corporis; ∞ theatri, Vitruv.; — II) „fig.“, el. om Begreber; ∞ vocis, Cic., verborum, id.; ∞ et moderatio continentiae et temperantiae, id. Off. 3, 25; — ∞ animi, id. N. D. 1, 38, ogf. absol. conformatio (sc. animi), id. d. Or. 2,

87, ligesem notio: Begreb el. Forstilling; — B) en rhetorisk Figur; vid. Cic. Brut. 37, ogf. Quintil. 9, 1, 4, oftere; — b) nævn. ogf.: Prosopopoeien el. Personificationen, Auct. ad Her. 4, 53, Prisc.; o. — conformātor, oris, m.: som udformer el. uddanner; ∞ omnium (deus: alle Tingsskaber), Appul.; — [af conformo]. — conformis, e, [forma]: = conformalis, e. dat., Sidon.

conformo, avi, atumi, 1, v. a.: barometrist el. fufstigen at forme el. danne el. indrette; I) „egent.“ el. om ydre Gienstande; — mundum ... a natura conformatum etc., Cic. N. D. 3, 10; ad maiora quaedam nos natura genuit et conformavit. id. Fin. 1, 7; men quereus ... conformata securi, (stiftet til at sælde), Catull. 19, 3; — II) „fig.“: at uddanne el. udbille; vid. Cic. Arch. 6; ∞ vocem secundum rationem, Quintil., praecceptis alienius, Cic. Arch. 1; cf. id. d. Or. 1, 5; — ogf. at udbedre el. rette; vid. id. Mur. 29, o. Tac. Ann. 4, 8; — endel. om en Jæmsfættelse; id quoque uti conformem, Lucr. 4, 113.

conformico, are, v. a.: aldeles el. helt at hvælve, cellas, Vitruv. — conforto, are, v. a., [fortis]: helligen at styrke, manns, Lactant. — confossus, 3: partic. o. adj. af confodio. — confōveo, ēre, v. a.: omhyggeligen at varme el. pleie (for: o. efterel. Ord); Afran. ap. Non., Appul.

confractus, 3: partic. af confringo. — confrāgōsus, 3: fuld af Brokker el. Brudstykker, knortet el. ujævn; I) „egent.“; — ∞ ager, Varr.; ∞ locus lapidibus, Colum.; cf. Liv. 28, 2; ∞ via, id. 44, 8; — II) „fig.“: vanskelig, funderet; — ∞ conditiones, Plaut. Men. 4, 2, 25; confragosis atque asperis evecti, („alleg.“), Quintil. 6, 2, 52; cf. id. 8, 5, 29; af — confrāgus, 3, [confringo]: = frgb.; ∞ dumeta densis arboribus, Lucan.; confragae silvae, Stat.

confrēmō, ui, 3, v. n.: stærkt el. tilsammen at knype el. larme; (men alene „poet.“); vid. Ovid. Met. 1, 199; — men „overf.“ om Stedet, Sil. 16, 398; ligel. ∞ collis, Stat. — confrequento, (avi), atumi, 4, v. a.: ofte el. i Mængde at besøge, Prudent.

confricāmentum, i, n.: Jndgnidningsmiddel, dentium, Coel. Aur.; o. — confricatio, onis, f.: stærkt Gnidning, Augustin.; af — confrico, avi, atumi, 1, v. a.: gnider stærkt el. indgnider, (ofteft i Defonemien o. bes lægerne); vid. Colum. 7, 10, o. Plin. 29, 9; — ∞ faciem sibi, Suet. Claud. 8; — men Plaut. Asin. 3, 3, 80: ∞ genua (alieni, neml. som Gæstus af den Vedende).

confringo, frēgi, fractum, 3, v. a., [frango]: senderbryder ganske, fores pultando pedibus, Plaut. Most. 2, 2, 25; ∞ digitos (alienus), Cic. Flacc. 30; men Confracta navis in mari est illis, Plaut. Rud. 1, 2, 64; men „poet.“: ∞ ensibus enses, Lucan.; — men som Ordspøg: ∞ tesseram (franske Giestevensfabet), Plaut. Cist. 2, 1, 27; — men „alleg.“: ∞ arta Naturae ... portarum claustra, (sprænge dens Etkraner, trænge ind i dens Væsen), Lucr. 1, 71; — II) „overf.“: nedbryder, fordærver; — ∞ remi, (tilsætte sin Formue), Plaut.; ∞ consilia senatoria vi sua, (giennembyrde, trods), Cic. Verr. 1, 5; ∞ vires hostium, Val. Max., rem publicam, id. — confrixo, are, v. a., [frigo]: rister dermed, cum olo, Theod. Prisc.

confūga, ae, comm.: Jfugning, Cod. Just.; af — confugio, fugi, 3, v. n.: flygter derhen, tager min Tilflugt dertil; I) „egent.“ (el. med Hensyn paa Sted og Person); vid. Ter. Heec. 5, 3, 25; men ∞ ad unum aliquem, Cic. Off. 2, 12; cf. Virg. Aen. 1, 666; — ∞ in naves, Caes., in aram, Cic., ogf. ad aram, Ovid.; ∞ huc, Ter.; — II) „fig.“ (el. med Hensyn paa Begreber); — ∞ ad opem iudicium, Cic.; cf. id. Lig. 10; ∞ ad preces, Quintil.; cf. Ovid. Fast. 1, 572; — ∞ quasi ad aram in exsilium, Cic. Caccin. 34; cf. id. Quint. 2; confugit illuc, ut neget, etc., id. Fin. 2,

9; cf. Ter. Heaut. 4, 5, 45; df. — confugium, i, n.: Tilflugtssted cf. Tilflugt; (peetstf. Ord); vid. Ovid. Trist. 1, 5, 6. — confulgeo, ere, v. n.: at stinne meget stærkt; (forcl. Ord); ita tum confulgebant (aedes), Plaut. Amph. 5, in.

confundo, fudi, fustum, 3, v. a.; I) gyder cf. hælter cf. fyrter cf. blander deri cf. dermed cf. tilf. sammen; — A) „egenl.“: quasi quum una multa iura confundit cocus, Plaut. Most. 1, 3, 120; cf. Hor. Sat. 2, 4, 67; men Cic. Univ. 14: quum ignis ... cum igne ... se confudit et contolit; men ~ omnia ramo, (være det Hele sammen dermed), Ovid. Met. 7, 278; men Virg. Aen. 3, 696, (om Alpheusfloden); qui nunc ... Sienlis confunditur undis; — B) „fig.“: I) „alm.“: Sienlis blander, forbinder; a) „overf.“: — duo populi in unum confusi sunt, Liv. 1, 23; men rusticus urbano confusus, Hor. A. P. 213; men id. Ep. 2, 1, 195: Diversum confusa genus (acc. grace.) panthera camelo; men ~ proelia cum aliquo, vid. id. Od. 1, 17, 23; — b) liget. „ment.“: ~ vera cum falsis, Cic. Acad. 2, 14; cf. id. Off. 1, 27; — 2) „bef.“ m. Bidegreb af Jorvirring cf. lorden: at blande cf. fælle imellem hinanden, at forvirre cf. forstyrre; a) „overf.“: — omnes in oratione esse quasi perinistos et confusos pedes, Cic. Orat. 57; cf. id. Acad. 2, 37, c. Liv. 9, 27; ~ annum, Suet. Aug. 31; men ~ foedus, (συγγειν, Hom.), Virg. Aen. 5, 496; fasque nefasque Confusura ruil, Ovid. Met. 6, 585; cf. ibid. 2, 299; men ~ vultum Lunae (formørke), id.; — b) „ment.“: at forvirre cf. bedøve, at bringe ud af fatning; — vid. Liv. 43, 42, c. id. 34, 50; men ~ et fatigare animum tot disciplinis in diversum tendentibus, Quintil. 1, 12, in.; cf. Juvenal. 7, 68; — II) gansse cf. helt at udgyde cf. udhæle cf. udstyrre deri, at udbræde deri cf. berøvere; — A) „egenl.“: eibus in eam venam ... confunditur, Cic. N. D. 2, 55; cf. Hor. Sat. 1, 8, 28; men rosa ingenio confusa rubore, (overgydet dermed), Colum.; — B) „fig.“: vid. Cic. d. Or. 2, 79, v. id. Div. 2, 15; — III) partie. c. confusus, 3, vgf. som adj.: forvirret, forstyrret, uordenlig i sit Elagss; A) „alm.“: — mundi confusa ruina, Lucr. 6, 606; cf. ibid. 599: ~ natura; ~ oratio et perturbata, Cic. d. Or. 3, 18; ~ verba, Ovid.; ~ clamor, Liv. 30, 6; vgf. in superl., Suet. Aug. 41; — B) „overf.“ paa Gemyttet: forvirret, overvældet, greben, edl.; — Camillus, confusus animo etc., Liv. 6, 6; cf. id. 35, 35; men confusus metu, Quintil., somnio, Tac.; vgf. absol., vid. Liv. 30, 15; ~ vultus, Ovid.; confusior facies, Tac. Ann. 4, 63; cf. Plin. 7, proem.: nulli pavor confusior, (quam homini); — superl. f. evenf.

*confusaneus, 3: sammenblandet, Gell. epil.: — confuse, adv.; I) uden streng Orden, noget forvirret; ~ loqui, Cic., agere, id.; — df. compar. m. figd. quam, id. Phil. 8, 1; — 2) i Retsforret: overbevædet, almindeligen, Dig.; v. — confusi m. adv.: uordenligen, forvirret; ~ ex utraque parte pleraque dicuntur, Varr.; — [confusus, confundo].

confusio, onis, f. [confundo]; I) „alm.“: Sammenblanding, Forblanding, Jorening; vid. Cic. Fin. 5, 23; ~ colorum, Appul.; — II) „bef.“: A) „overf.“: Sammenblanding, Jorvirring, lorden; — vid. Cic. Leg. 2, 10; men ~ suffragiorum, (naar der ikke stemmes in comitiis centuriatis, men viritim), id. Mur. 23; men perturbatio vitae et magna confusio, id. N. D. 1, 2; — B) „ment.“: Jorvirring cf. Jorstræffelse; — quae populi confusio? Vell. 2, 121; cf. Tac. Hist. 3, 38; men ibid. 4, 40: crebra oris confusio, (hyppigen at stifte Jarve, ofte at rødmæ). — confusus, 3; partie. v. adj. af confundo.

confutatio, onis, f.: Siendrivelse, Auct. ad. Her. 1, 3; v. — confutator, oris, m.: som giendriver (en Modstander, edl.), Hieronym.; af — confuto, avi, atum, 1, v. a., [inus. futo]; I) „egenl.“

(v. sercl.): at dæmpe (navnl. fegende cf. brufende Vand); Cocus magnum alienum, quando fervit, paula confutat trua, Titium. ap. Non.; — II) df. særv. „fig.“: A) „alm.“: at nedslaae cf. fætte, edl.; — vid. Cat. ap. Gell. 7, 3; ~ maximos dolores etc., Cic. Tusc. 5, 31, audaciam, id. Part. or. 38; — B) „bef.“: ved Tælen at nedslaae cf. giendrive; — ~ iratum senem verbis et dictis, Ter.; ~ argumenta Stoicorum, Cic., opiniois levitatem, id.; cf. Lucr. 4, 489. — confutuo, ere, d. forstærkt. futo, Catull.

congarrio, ire, v. a.: ofte at have i Munden; ~ verbum, Antonin. ap. Fronton. — congaudeo, ere, v. n.: glæder mig dermed cf. med nogen, alicui, Tertull. — congelasco, ere, v. n.: at fryse sammen, at blive til Is; ~ oleum, vina, Gell. 17, 8. — congelatio, onis, f.: Siennemfrysen, at fryse til Is; ~ liquoris, Plin.; — in pl.: ~ brumae: Binterfulde cf. Binterfrost, Colum.; af — congelo, avi, atum, 1, v. a. o. n.; I) som verb. act.; A) „egenl.“: lader giennemfryse cf. fryse til Is; — ~ oleum, Colum., prunas, Plin.; mare congelatum, Isbhævet, Varr.; cf. Martial. 11, 99; — B) „overf.“: forstyrt, gior fast cf. stiv; — ~ lac, Colum.; men „poet.“: ~ in lapidem etc., Ovid. Met. 11, 60; — b) „poet.“ vgf.: at forstøle, Martial. 12, 117; — II) neutr.; A) „egenl.“ om en Jled: at fryse til Is, Ovid. Trist. 3, 10, 30; — B) „fig.“: a) „overf.“: at forhærdes; ~ in lapides, (forvædles til Sten), id. Met. 15, 415; liget. absol., ibid. 6, 307; — b) „ment.“: congelasse nostrum amicum etc., (at han er bleven affekt), Cic. Fam. 2, 13.

congemminatio, onis, f.: Jorobbling; df. comist, f. Smarmelse, Plaut. Poen. 5, 18; af — congemino, avi, atum, 1, v. a., forobler; (poetstf. Ord); ~ ietus crebros ensibus, Virg. Aen. 12, 714; men ~ securim (i. e. ietus securis), ibid. 11, 698; men Plaut. Amph. 2, 151: si etc., omnes congeminauimus (sc. nos).

congemisco, ere, v. n. intens.: at fuffe dybt cf. tungt, Tertull. Prudent. — congemio, ūi, 3, v. n. o. a.; I) neutr.: = frgd.; vid. Cic. Mur. 25, o. Suet. Tib. 23; — „poet.“ vgf. om det faldende Træ, Virg. Aen. 2, 631; — II) act.: bliffet at fuffe berøver cf. at beslage, mortem (alicuius), Lucr. 3, 947.

I. congener, eris, adj., [genus]: af samme Slægt, beslagtet, alicuius, dermed, (om en Væxt), Plin. 15, 28. — 2. congener, eri, m.: Medsigter, Symmach., inc. — congenero, (avi), atum, 1; I) „egenl.“: at avle cf. fede tillige cf. paa engang; (men alene in particip. perf.); — porci congenerati: Trillinggrise, Varr.; men ~ verba, (som have den samme Rød), id.; — II) „overf.“: forer cf. forbinder, Att. ap. Non. — congenitus, 3, partie. adj., [gigno]: som er født dermed cf. tillige; — absol. cf. c. dat.; — vid. Plin. 11, 94, o. id. 16, 2. — congenuelo, are, v. n., [geniculo]: beier Ræ; congenuelat percussus (equus), Coel. ap. Non. — congenulatus, 3, [genu]: som er fæstet cf. falden paa Knæene, Sisenn. ap. Non.

conger, gri, m., γόγγρος: Savaalen, Plaut., Plin., v. A. — congeria, a, f.: fild. Biform af figd., Frontin. — congeries, ei, f., [I. congero]; I) „egenl.“: det Sammenbaarne; df. Sov cf. Mæsse; — ~ silvae, Ovid., struis, Plin., armorum, Tac.; — vgf. absol. (cf. ud. gen.), f. chaos, Ovid. Met. 1, 33; vgf. f. Sigbaalet, ibid. 14, 576, o. Quintil. 5, 13, 13; — II) „fig.“: enhver Samling cf. Mængde; vid. Lucan. 5, 178; ~ sincera honorum, Claudian.; — b) som rhetorist Jigur: Sammenhobningen, (συνειρημένους), Quintil. 8, 4, 3, oftere.

congermānesco, ere, v. n.: at være sammen dermed, Quadrig. ap. Non.; af — congermānus, 3: sammenbæren cf. forbunden dermed, cum aliquo, Varr. ap. Non., inc. — congerminālis, e, [germen]: som er fremspiret paa samme Stilk cf. Straa, spicae, Augustin.

— congermino, are, v. n.: tillige cl. fulstømmet at vere frem, Gell. 20, 8.

1. congero, gessi, gestum, 3, v. a.; 1) „egentl.“; A) „alm.“: fører cl. bringer sammen før at bygge, bygger cl. opreiser; — vid. Nep. Them. 6, v. Quintil. 7, proem.; men et aram sepulchri arboribus, Virg. Aen. 6, 178; cf. id. Ge. 2, 156; — ∞ tura, Ovid., turca dona, Virg.; ∞ viaticum (alieni), Cic. Plane. 10; cf. Hor. Sat. 1, 1, 32; men congesta cubilia blattis, (i. e. oppleta), Virg. Ge. 4, 243; men Ovid. Her. 18, 113: Oscula congerimus properata, (i. e. jungimus); — B) „bef.“: egf.; a) ved Angivelse af Maalet; m. in, egf. c. dat.; — ∞ laticem in vas, Lucr.; cf. Cic. Div. 1, 36; men scuta illi (f. in illam) ... congesta, Liv. 1, 11; ∞ plagas mortuo, Placdr.; — b) absol. (cl. nd. acc.); quo congestere palumbes (se. nidum), Virg. Ecl. 3, 69; cf. Martial. 8, 14; — II) „fig.“; A) „alm.“, em Tælen el. Jæretæget: at indføre cl. indlemme deri, at emfatte dermed; — vid. Cic. Brut. 86, v. ibid. 97; men ∞ orationem ex diversis, Quintil.; cf. id. 9, 3, 5, oftere; — comiss egf.: ideligen at gientage, Martial. 10, 68; — B) „bef.“ v. „ethif.“: i Benstøb el. i Jændstøb at overføre paa cl. at rette imod nogen, at henvise cl. regne dertil, at overvælde dermed; — figel. m. in cl. c. dat.; — vid. Liv. 42, 11, v. Cic. Deiot. 4; men congestos juveni consulatus etc., Tac. Ann. 1, 4; cf. Suet. Aug. 98; — egf. om Begrebet; vid. Cic. Lael. 16; men quae postea sunt in eum congesta (crimina), id. Mil. 24; cf. Liv. 3, 38; — III) partic. congestus, 3, egf. som adj.: sammentrængt cl. tyf; compar. congestior, Auson.; df. — 2. congero, onis, m.: som bærer sammen; df. comiss: en Tæv, Plaut. Truc. 1, 2, 6. — congerro, onis, m., [gerrae]: en Sladderhant, Plaut. Pers. 1, 3, 9, oftere.

*congeste, adv.: sammentrængt, (dicere), Capitolin.; — congesticius (-tius), 3: sammenbaaren el. sammenhebet, humus, Colum.; ∞ agger ex materia, Caes. B. C. 2, 15; — congestim, adv.: sammenhøbet, heberis, Appul.; v. — congestio, onis, f.: Sammenbæren el. Sammenheben, terrae, Vitruv.; — egf. „meten.“: det Sammenhøbede, navnfl. Jordbei el. Jordveld, Dig.; — B) „overf.“ (o. eftercl.): ∞ honorum, Mamert. Grat. Act. ad Julian.; — [1. congero]. — 1. congestus, 3: partic. v. adj. af 1. congero. — 2. congestus, us, m., [1. congero]: = congestio; avium congestu, (opp. hominum satu), etc., Cic. Div. 2, 32; men congestu copiarum, Tac. Hist. 2, 87, (ved at samle forraadene); — egf. „meten.“: den sammentyngede Mængde el. Høb; ∞ arenae, Lucr., lapidum, Tac.; — 2) „overf.“: stor Mængde el. rigt forraad, Senec. ad Polyb. 26, v. Quintil. 7, proem., in.

*congiālis, e: som holder en Congiūs, fidelis, Plaut., situlus, Vitruv.; — congiarium, i, n., f. und. flgd.; v. — congiarius, 3: som holder el. udgier en Congiūs; argentum pro vino congiario etc., Cat. ap. Fronton.; — 2) oftere som subst.; congiarium, i, n.; a) (sc. vas): Skar el. Maal, som holder en Congiūs (Dig.); — b) (sc. donum): Jæretæring til Jøffet el. til Enfelte, (epetrl. benævnt efter Maalet congius; hvf. ∞ commune liberalitatis et mensurae, Quintil.); — flige Udbeslægt af Sic, af Vin, og af Salt, har Liv. v. Plin.; — men navnfl. betegne congiaria: Pengeforæring af ubeslægt Størrelse, dels til Seltæterne; vid. Cic. Att. 16, 8, v. id. Phil. 2, 45; oftere til Jøffet; vid. Plin. Pan. 51, v. Suet. Ner. 7, (hvortil modfattedes Seltæternes donativum); cf. Liv. 37, 57; — c) egf. „overf.“: enhver Skienk el. Jæretæring; vid. Senec. ad Marc. 22; af — congius, i, m., γοῦς el. γοῦς: romersk Maal for flydende Sager: = sex sextarii el. $\frac{1}{2}$ amphora; vid. Liv. 25, 2, Plin. 14, 11 v. 28, v. 1.

— conglacio, (avi), atum, i, v. n. v. a.; 1) neutr.: at fryse til; vid. Cic. N. D. 2, 10; — B) df. „overf.“: Cu-

rioni nostro tribunatus conglaciati, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6; — II) æt.: lader fryse til 36; df. pass.: conglaciantur aquae, Albinov. 2, 101; grandinem conglaciato imbre gigni, Plin. — conglisco, ere, v. n.: at vere til; df. „overf.“: at fremblomstre; vid. Plaut. Trin. 3, 26, 52: genus qui congliscat tuum.

conglōbatio, onis, f.: Sammenhøbning el. Afrømmning; — ∞ multa ignium, Senec. Qu. N. 1, 15; ∞ fortuita (militum), Tac. Germ. 7; af — conglōbo, avi, atum, i, v. a.; 1) „alm.“: afrunder til el. som en Kugle; df. pass.: at antage en afrundet Gestalt; vid. Cic. N. D. 2, 15; men (fulmen) conglabatur impetu, Plin. 2, 50; — efficit in partic. perf.; terra ... undique ipsa in sese notibus conglabata suis, Cic. N. D. 2, 39; cf. ibid. 46, v. Plin. 10, 81; — egf. m. Tæfse, Lucr. 2, 153; — II) „bef.“ i Krigsforæget: at sammentrænge i Mæsker; — vid. Sall. Jug. 97, v. Liv. 29, 33; men conglabatae beluae, (om Gleyhanterne), id. 27, 14; — B) df. „overf.“: maxime definitiones valent conglabatae, (sammenhøbede), Cic. Part. or. 16.

conglōmeratio, onis, f.: Sammenhøbning, Sammenfimten; ∞ vetita, Cod. Just.; af — conglōmero, (avi), atum, i, v. a.: ruller el. vifter sammen (fige som i et Regle); — vid. Lucr. 3, 211; venae intortae et conglomeratae, Cels.; — 2) „overf.“: sammentrænger, paatrænger; ∞ mala in aliquem, Enn. ap. Non. — conglōrifico, are, v. a.: tillige at hertliggiøre, Tertull.

conglutīnatio, onis, f.: Sammenfimming, recens, Cic. d. Senect. 20; — 2) „overf.“: Sammenfimming, Jærbindelse, verborum, Cic. Orat. 23; af — conglutino, avi, atum, i, v. a.; 1) „egentl.“: limet cl. fleber sammen, sammenføier el. forbinde; — ∞ favos extremos inter se, Varr.; libri ... nondum conglutinati, Dig.; ∞ vulnera, Plin.; — II) „fig.“; A) „alm.“: at sammenføie el. sammenfuytte; — vid. Cic. d. Senect. 20, v. id. d. Or. 1, 42; ∞ amicitias, id., voluntates nostras consuetudine, id.; cf. id. Phil. 3, 11: ex his (se. vitis) etc.; — B) „bef.“: ligesom consuo: sammenfmeder, nstfinder; fige quod lubet, conglutina, ut etc., Plaut. Bacch. 4, 42, 42; df. — conglutinosus, 3: fuld af Lim, meget flebrig; ∞ pars humoris, Veget.

congrādus, 3, [gradior]: som holder Skridt dermed, („poet.“); ∞ sidera soli, Avien. Arat. — congraeco, are, v. a., [graeor, ari]: tilføtter, forøder; ∞ aurum, Plaut. Bacch. 4, 4, 91. — congratulatio, onis, f.: Lyfensfming, Val. Max.; af — congratulor, ari, v. dep. n. (o. a.): i Mængde el. i vigen at ønske til Lyffe; — congratulatur, m. flgd. acc. c. inf., Liv. 3, 54; egf. m. flgd. quia etc., Plaut. Men. 1, 2, 20.

congrēdiōr, gressus sum, 3, v. dep. n. (o. a.), [gradior]: træder el. kommer sammen dermed (navnl. før at underpaa, el. til Kamp, osv.); — m. cum, egf. m. contra el. adversus el. inter se, egf. c. dat., forcl. egf. c. acc., oftere absol.; — I) „alm.“ el. om en frædelig Sammenfuyt; — cum eo ... saepe congressus etc., Cic. Att. 2, 24; sin ea est ... hanc Congrediar astu, Plaut. Epid. 4, 1, 18; men Tac. Hist. 2, 54: nec ultra in commune congressi, etc.; cf. Nep. Dat. 11; — egf. „overf.“, Lucr. 1, 761; — II) „bef.“, el. om et fiendst Sammenfød; — ∞ cum hostibus, Plaut.; cf. Caes. B. G. 1, 39, v. Cic. Lig. 3; — impar congressus Achilli, Virg. Aen. 1, 475; cf. Ovid. Met. 12, 76; men absol., Caes. B. G. 1, 36; cf. Nep. Dat. 8, v. 2.; congressiendi hostibus, Gell. 1, 11; — 2) „overf.“: egf.; a) om en Strid; vid. Cic. Sull. 16; — b) men „alleg.“ v. m. Begrebssubject; — quasi ad repugnandum congressa defensio, Cic. Top. 25; cf. Quintil. 12, 9, 2: aequo congressa campo (oratio).

*congregabilis, e: let at forsamle; vid. Cic. Off. 1, 44; — congregatio, adv.: tilfammen, høberis, Prudent.; — congregatio, onis, f.; 1) „alm.“: Jærbindelse, Jæretæring, Seltæbelighed; — vid. Cic. Fin. 3, 20,

o. ibd. 4, 2; — II) „bef.“, cf. med Hensyn paa Horebdraget: Forbindelse, Sammentagning, criminum, (opp. separatio), Quintil. 7, 1, 31; cf. id. 6, 1, in.: ~ rerum, (ligesom repetitio v. *divergentia*), Resumering, etc.; — congregativus, 3: som betegner en Forbindelse, adverbial, (simul, pariter, etc.), Priscian.; v. — congregator, oris, m.: som forbinder cf. forsamler; ~ horum omnium, Arnob.; — [figd.].

congrego, avi, atumi, 1, v. a.; I) eprdf.: at forsamle i cf. til en Hjord, oves, Plin.; — ostere in med. em Dyrene: at samle sig i Hjerde cf. Hebe, Cic. Off. 1, 44, Plin. 7, proem., ostere; — II) „alm.“: at forsamle i Mængde, at forsamle; — vid. Cic. d. Or. 1, 8, v. id. Phil. 14, 6; men ~ aliquem in eundem numerum, id. Vat. 10; — ~ signa in unum locum, Tac. Ann. 1, 28; — ~ se cum aequilulis, Cic. Fin. 5, 15; cf. Senec. Ep. 62; men ~ deterrimum quemque, Tac. Ann. 1, 16; — egf. som med.; nulli externo congregantur, vid. Plin. 5, 8; liged. congregari inter se, Tac. Ann. 1, 30; men m. Tineis, Lucr. 6, 456; — B) „overf.“, navnlf. em Taleren; ~ argumenta infirmiora, Quintil., verba idem significantia, id.

congressio, onis, f., [congredor], I) „alm.“: Sammentagning, Dmgang, etc.; — prohibere non modo familiaritate, sed etiam congressione, Cic. Phil. 2, 18; cf. id. Cluent. 14; — egf. in pl.; ~ familiarium, id. Off. 1, 37; — II) „bef.“: fiendelig Sammentagning, Angreb cf. Sagnet, Justin. 2, 12, ostere; (f. d. classiske congressus).

I. congressus us, m., [congredor], ligesom congressio; I) „alm.“: venstabelig Sammentagning, Dmgang cf. Underbesøgning; — in congressum colloquiumque alicujus venire, Cic.; conspectu ipso congressuque vestro, id. Att. 1, 17; congressu familiarium prohibiti, Liv.; — egf. in pl.: congressus nostros ... requirere, Cic. Orat. 10; cf. Tac. Ann. 11, 3; — egf. em Dyrene, Cic. N. D. 2, 48, v. Quintil. 1, 2, 20; — B) df. „overf.“: indertig Forening cf. Forbindelse, materiai, Lucr. 5, 68; liged. in pl., id. 2, 1065; cf. ~ seminarum, Plin. 12, 30; — II) „bef.“: fiendelig Sammentagning, Kamp cf. Strid; — in primo congressu, Caes. B. C. 1, 46; cf. Cic. d. Or. 2, 78, Virg. Aen. 12, 514, v. A. — congrex, ægis, adj., [grex]: af samme Hjerde, Appul.; — 2) „overf.“: forsamlet cf. forenet, Anson.

congrue, adv. af congruus: pæfeliggen, pæfende, respondere, Paul. Sent. — congruens, tis: partic. v. adj. af congruo; df. — congruenter, adv., pæfende dertil, overensstemmende dermed, e. dat.; — vid. Cic. Fin. 3, 7, v. id. d. Or. 3, 10; — compar., Fronto; superl., Tertull.; v. — congruentia, ae, f.; I) Overensstemmelse; df. Symmetri cf. rigtigt Forhold, (membrorum), etc., Plin. Ep. 2, 5; — 2) „overf.“: Samstemmen, Harmoni, morum, Suet. Oth. 2.

congruo, ui, 3, v. n., [ital. være best. m. ruo, cf. en Biser af concurro]; I) „egenl.“: at lobe cf. fomme sammen dermed cf. med hinanden; — quo (hverden) jam manus horrida matrum Congruerat, Val. Fl.; men congruunt inter se (guttæ) et confunduntur, Vitruv.; — egf. om Himmellegemernes Narmelse og Forhold til hinanden; vid. Plin. 2, 81, v. Senec. Qu. N. 2, 19; — h) df. „bef.“ om et Tidspunkt: at intræffe cf. træffe cf. falde sammen dermed; — vid. Liv. 1, 5, v. Cic. Verr. 2, 52; liged. om en Begivenhed; vid. Tac. Hist. 1, 7; — II) „fig.“: A) „alm.“ om en Egenkab cf. Beskaffenhed: at nærme sig dertil cf. til hinanden, d. e. at pæse dertil, at stemme overens dermed; — m. cum, cf. m. inter se, cf. e. dat., cf. absol.; — vid. Cic. Inv. 1, 14, v. id. Off. 3, 3; liged. quum dicta cum scriptis congruant, Liv. 23, 38; men id. 9, 2: quod sermo inter omnes congruebat; — principiis congruere debent, quæ sequuntur, Cic. Fin. 3, 6; cf. id. d. Or. 3, 55; men ~ satum rebus, vid. Tac. Ann. 6, 22; — prout res congruunt,

aut repugnant, Quintil.; men Liv. 8, 6: Latinos ... lingua, moribus ... congruentes (sc. cum Romanis); — 2) „bef.“: i Sindslag cf. Charakter at stemme overens; — Sane illi congruunt inter se concorditer, Plaut.; — mulier mulieri magis congruit, Ter. Phorm. 1, 4, 11; cf. Nep. Lys. 3; — men absol.: omnes congruunt, etc., vid. Ter. Phorm. 2, 1, 31; — men Cic. Leg. 1, 20: de ceteris congruunt, (ere cuicunque; opp. dissident); — III) partic. congruens, tis, egf. som adj.: A) overensstemmende dermed, pæfende cf. stiftet dertil; — liged. m. cum, cf. e. dat., cf. absol.; — vid. Cic. Leg. 1, 31; cf. id. Brut. 31; ~ actio menti, id. d. Or. 3, 59; men in compar., Lactant.; — aptum et congruens (genus dicendi), Cic. d. Or. 3, 14; oratio verbis discrepans, sensu congruens, id. Leg. 1, 10; — b) congruens est, ligesom convenit: det kommer sig, det bærer til; — ut congruens erat, etc., Plin. Pan. 38; men Gell. 17, 8: congruens est, ut etc.; egf. in superl., Tertull.; — B) pæfelig, forholdsmaessig, proportioneret; — ceteris quoque membris aequalis et congruens, Suet. Tib. 68; — egf. samstemmende, harmonisk, clamor, Liv., (opp. dissonus); congruentissima voce, Appul.

congruus, 3, [congruo]: overensstemmende, pæfende, harmonisk; (men alene som fer: egf. efterl. Biser af congruens); — ~ sermo cum illa, Plaut. Mil. gl. 4, 3, 23; ~ sententia verecundiae maternae, Dig.; ~ tempora, Claudian.

conia, f. und. ciconia. — cōnifer, a, um, [conus, fero]: som bærer tagleformer Trægt, cyparissi, Virg. Aen. 3, 680. — cōniger, a, um, [conus, gero]: = frø; ~ pinus, Catull. 64, 106. — cōnula, ae, f., *zōnula*: etflags Plante, egf. cunila v. origanum, Appul. — cōnisco, are, f. und. corusco. — cōnistērium, i, n., *zōnistērion*: Plads i Palastira, hvor man, efterat være færdig, bedækkede sig med Støv, Vitruv. 5, 11.

*conjectanea, orum, n., [conicio]: Notitsbog, (som Rænet paa en Samling), Gell. — conjectarius, 3, f. und. conjectatorius. — *conjectatio, onis, f.: Formening; — ~ ingens opum, Plin.; ~ plana de deo, id.; ~ obscura, id.; v. — conjectator, oris, m.: en Tegnsudlægger; (sild. Ord); ~ portenti, Auct. It. Al. M.; — df. adj. conjectatoriarius, 3: bereende paa Formeninger, (conjectural); ~ argumenta, Gell. 14, 3, (al. conjectaria m. f. Bem.); — [conjecto].

conjectio, onis, f., [conicio]; I) „egenl.“: Hemfæsten, telorum, (deres Afstyndning), Cic. Caecin. 15; — II) oftest „fig.“, ligesom conjectura; A) Formening, Metydning, somniorum, Cic. Div. 2, 63; conjectionem fieri ... ex scripturis etc., Dig.; — B) ~ causae: Udfæstet til et Retstilfælde, Dig.; — b) navnlf. egf.: Strids-spørgemaal, Plin. 28, 3.

conjecto, avi, atumi, 1, v. a., intens. af conicio; I) „egenl.“: faster cf. bringer derhen cf. tilfammen; — vid. Gell. 6, 13; cf. id. 7, 19, ex vet. decret.; — II) oftest „fig.“; A) „alm.“: af Besiver cf. Grunde at ulede, at slutte cf. giette sig dertil; — oftest e. acc., undert. egf. m. de, cf. m. Relativtætning; — ~ rem velustate obrutam, Liv. 29, 14; ~ rem eventum, id.; egf. m. acc. e. inf., Tac. Hist. 3, 15; men absol.: quantum conjectare licet, Suet. Dom. 3; — ~ de imperio utriusque, Tac. Hist. 2, 97; si ex eo ... quid sentiant, conjectandum sit, Liv. 40, 36; liged. conjectare, utrum sit in re, Quintil.; — B) „bef.“: at slutte af Bæfter, at spæse cf. propættere; — vid. Suet. Aug. 95, v. id. Calig. 57; liged. m. de, id. Ner. 6.

conjector, oris, m., [conicio], I) „alm.“: som udlægger cf. udtyder cf. fortæller; conjectore Oedipo orationi opus est, Plaut. Poen. 1, 3, 35; — 2) „bef.“: Tegnsudlægger, Dremmetyder, Spæmand; — vid. Quintil. 3, 6, 30; cf. Cic. Div. 2, 65: desert quidam ad conjo-

ctorem, somniasse se, etc.; cf. Enn. ibd. 1, 58; — *df.*
fem. *conjectrix*, *icis*: *Spaafvinde, Droomctyderste*,
Plaut. Mil. gl. 3, 1, 99.

1) *conjectura*, æt., f., [conjectio]; 1) „alm.“: *For-*
medning cf. *Giemning*, en paa *formodning* grundet
Estuining; — hanc ego de me *conjecturam* facio. *Plaut.*;
figel. *facere conjecturam* ex re. cl. re. (*formede* cf.
flutte deraf), id., *Ter.*, *Cic.*; ∞ *capere*, id.; *conjecturam*
aliquid quaerere, id., *judicare*, id.; *quaeritur* per
conjecturam, *Quintil.*; *men conjectura aberrare*, (*taqe*
Ûeil i sin formedning), *Cic. Au.* 11, 22; in *conjectu-*
ram cadere, (*vaare Gienfaml derfer*), *Quintil.*; *egf.*
∞ animi (gen. subj.), id., *Plin.*; — *men e. gen. obj.*:
si qua conjectura mentis divinae sit, *Liv.* 10, 39;
figel. ∞ *voluntatis*, *Quintil.*, *veritatis*, *Suet.*; — b)
egf. ∞ *Del af den rhetoriske fremstilling*, *Cic. Inv.* 2,
 5, v. *Quintil.* 7, 2, 50; — 11) „*est.*“ i *Mugursproget*: *den*
af et Varfel taagne Medyening cf. *formedning*; *df.* *Med-*
tyening af Dremme, *Evaadem*, *edl.*; — *vid. Cic. Div.* 1,
 36, e. *ibid.* 2, 63, *egf.* *Ovid. Trist.* 1, 9, 51; *df.* — *con-*
jecturalis, *e.* *hørende til* cf. *berørende paa* en *for-*
medning, (*conjectural*); ∞ *ars medicina*, *Cels.*; —
ofteft i Mytherifen; ∞ *causa*, *Cic. Top.* 24, *Quintil.*;
 ∞ *status*, id.; *egf. absol.*: *haec conjecturalia*, (*ette*
beroeer paa en formedning), id. 7, 1, 53; — *df. adv.*
conjecturaliter: *efter formodning* cf. *Gietvark*,
Sidon.

1. conjectus, 3: partic. af conjicio. — 2. conjectus, us, m., [conjicio]; 1) epdrl.: Sammentastien; dñ. „pect.“: Sammentrængen, d. c. Sammenhæng, Forbîndelse; ∞ material, Lucr. 5, 417; ligel. ∞ altior animai, id. 1, 930; — B) dñ. „meten.“: det Sammenkæftede el. Sammentobne, d. c. Høb el. Mæsse; — ∞ elementorum confluit, Lucr. 5, 599; cf. id. 3, 199; — II) færd.: Kæften el. at fæfte el. ftyde el. rette hen derpaa el. derimod; — ∞ lapidum, Cic. Att. 4, 3, (at fæfte dermed); ∞ terrae, Liv., teli, Nep.: venire ad teli conjunctum, (paa Skudvidde), Liv. 2, 31; cf. id. 25, 16; — ∞ oculorum, Cic. d. Or. 3, 59, Quintil., c. 2.; f. egf. nedendf.; — B) „fig.“; ∞ minarum, Plin. Pan. 17; cf. Cic. Sest. 54, in.: vester in me animorum oculorumque conjunctus etc.

conjectio, jectum, 3, v. a.; [jacio]; 1) *alm.*: A) *egenl.*: faster el. bringer sammen, fører el. fælt el. paa et Punkt; - vid. *Lucr.* 2, 1073; ∞ pallium in collum, *Plaut.*; ∞ sarcinas in medium, *Liv.* 31, 27; - B) *fig.*: 1) ∞ verba, *egf.* absol. conjicere talende el. disputerende at sammenfatte, at disputere *etcl.*, *Afran. ap. Non.*; *figel.* i Retsproget, ∞ causam: refiligen at forhandle, *figm.* XII Tabb. *ap. Auct.* ad *Her.* 2, 13, v. *Gell.*; - 2) *offere, ligesom συναλλάξω* o. colligere: legist at sammenstille, af de sammenstillede Omstændigheder at udtale el. slutte el. formode; - Conjicere ut possis ut hoc, *etc.*, *Lucr.* 1, 752; ut conjicio, (som jeg formoder), *Ter.*; *cf.* id. *Eun.* 3, 4, 9, v. *Cic. Att.* 14, 21; *figel.* *Nep. Them.* 1: quod de futuris callidissime conjiciebat; - bb) *nærl.* *egf.* a) i Augustsproget: af Varsler el. Drømme *etcl.* at forudsige el. spaae, at nytide el. indlægge et Varsel el. et Dræfel; - ∞ somnium alicui, *Plaut.*; *cf.* *Cic. Brut.* 14: qui de matre suavianda ex oraculo Apollinis tam acute arguteque conjecebat; - b) *egf.* *alm.*: at forudsige; *vid.* *Cic. Div.* 2, 5; - II) (*m. com. intens.*): A) *egenl.*: ivrigt el. hurtigt el. voldsomt at fæste el. drive el. støde derhen; - *effest* m. i n, *field.* c. dat. el. absol., *egf.*; - ∞ pila in hostes, *Caes.*; *cf.* *Nep. Dat.* 9; ∞ aliquem in carcerem, *Cic.*, *Suet.*, in vincula, *Caes.*, *Nep.*; ∞ in equulem, *Cic. Tusc.* 5, 5; ∞ hostem in fugam, *Caes.*; f. *egf.* *Nep. Hannib.* 10; - ∞ cultros in guttura velleris atri, (*støde deri*), *Ovid. Met.* 7, 245; *egf.* *ibid.* 8, 412: ∞ jaculum inter ilia; - ∞ se in signa manipulosque, (*styre sig der*

over), Caes.; men ∞ se in sacrarium, (faste sig derind, flygte derhen), Nep. Them. 8; ∞ se in fugam, Cic., in pedes, (at løbe sig lei), Ter. Phorm. 1, 4, 13; men ∞ se intro, Ter. Heant. 2, 3, 36; — field. c. dat.; vid. Ovid. Trist. 4, 1, 83; figel. ∞ lupinum solo, Plin. 18, 36; — oftere absol.; vid. Lucr. 1, 285; figel. ∞ jaculum, Virg., tela, Ovid., cultros, id.; cf. id. Met. 12, 451; — B) „fig.“; a) ivrigen el. hurtigen at bringe i en Tilstand el. Stemning; — ∞ aliquem in laetitiam frustra, Ter. Heant. 2, 3, 51; ∞ hostes in terrorem, Liv., exercitum in angustias, Suet.; cf. Cic. Fam. 12, 1; — egf. at ivryffe deri, herilem filium in nuptias, Ter. Andr. 3, 4, 23; cf. Cic. Catil. 2, 1; men id. Div. 2, 20, „alleg.“: ∞ se mirificam in latebram, (hve dertil, „alleg.“); men ∞ se in noctem, id. Mil. 19, (svæ sig ud deri); — b) henrender el. retter dertil el. derimod; — ∞ oculos in aliquem, Cic., Tac.; cf. Cic. Sest. 18; men ∞ culpam in uoam vigilem, Liv. 5, 47; figel. ∞ crimen in tempora, id. 3, 21; — men Cic. Off. 2, 17: ∞ tantum pecuniam in propylaea illa, (avrende el. tilfaste derpaa); men Liv. 4, 4: sub legis vincula conjicere, (henlægge derunder); — c) absol.: at henfaste, at lode fæste; — conjecit illam vocem etc., Coel. ap. Cic. Fam. 8, 4; men Cic. Cat. 1, 6, „alleg.“: quot tuas petitiones ita conjectas, ut etc., (som du havde antagt faaledes); — not.: egf. findes conicio, etc. f. conjicio.

conjūga, ae, f.: sild. Biferam af conjux, Appul.
— conjūgalis, e, [conjux]: ægtifeligi, amor, Tac.,
licentia, id.; men ∞ dii, (fom beffrte Vægtifel),
id. Germ. 18, Senec.; — egl. „everf.“ om Dyrene;
∞ grex, (Genevre), Colum.; — dv. adv. conjūgāliter:
ægtifeligi, i Vægtelab, vivere, Augustin.

*conjugatio, onis, f.; 1) „alm.“: Forbindelse, Føreling; ∞ melius et fellis, Appul.; ∞ corpuscum, (legemulū Dmagang), Arnob.; — 2) „ledniff.“: a) i Metorifen: Ordnes cymelelogiffe (æagtiffab, Græfernes *ægyptia*, Cic. Top. 3. c. 9; — b) i Grammatifen: Conjugationen, Capell.; c. — conjugator, oris, m.: fem forbindeſt cf. ferreſer; ∞ boni amoris (Hymænaeus), Catull. 61. 15; — [conjugō].

conjugialis, c: ægteskabelig, foedus, Ovid., festa, jura, id.; af — conjugium, i, n.; forbinderse, foræning, corporis atque animæ, Lucr.; — II) "overf.": A), atom.: Ægteskab cf. Ægtesforbinderse, Cic. Off. 1, 17, Ter., Catull., v. 2.; (sees. connubium s. l.); — egs. om Dyrene, Ovid. Fast. 4, 336; v. Plin. 10, 52; — B) "bef.": egs.; a) legemlig Dmgaag, Ovid.; egs. Dyrenes Parring, Virg.; — b) "meton.": Ægteskælle, Prop. 3, 11, 20, Virg. Aen. 3, 296, oftere, c. Tac. Ann. 12, 63; navnfl. egs. in pl. em Dyrene: cf. Par. Plin. 8, 33, oftere; af — conjugo, avi, atom, 1, v. a.: forener el. forbinder el. knytter, amicitiam, Cic. Off. 1, 17; — 2) df. i Æteteriken: conjugata verba, (som ere etymologisk forbundene), id. Top. 3 v. 9; df. — conjugulus, 3: herende til el. benavnt efter en forbinderse; ∞ myrtus, Cato.

*conjuncte, adv.; 1) "afm.": i forbindelse dermed cf. med hinanden; vid. Cic. Fam. 5, 12, v. id. d. Or. 2, 61; men ibd. 38: ∞ elatum, (opp. simpliciter); — 2) "bef.": v. "ellipf.": fortroligt, vivere cum aliquo, Nep. Att. 10; — ligef. in compar. v. superl.: conjunctus eg conjunctissime vivere cum aliquo, Cic. Fam. 6, 9, v. id. Lael. 1; v. — conjunctim, adv.: i forbindelse dermed, faa sammen, under Et, vdl.; — ∞ accipere omnes rogationes, Liv. 6, 40; cf. Caes. B. G. 6, 19; ∞ petere auxilium, Nep. Att. 10; ∞ legare, Dig.; — [conjunctus, conjungo].

conjunctio, omis, f., [conjungo]: Forbindelse, Forening; (men altid "fig."); I "alm."; vid. Cic. Fin. 3, 20, o. id. Div. 2, 58; ∞ indubitata litterarum inter se, Quintil. 1, 1, 31; — II "bef."; A) med Hensyn paa

Menneſter; a) Egetſkabsforbindelſe el. Egetſkab, Cic. Off. 1, 4, o. Plin. 15, 36; — b) Slægtskabsforbindelſe el. Slægtskab, Cic. Off. 1, 17, oftere; — c) Venſkabsforbindelſe el. Venſkab, id. Phil. 13, 5, oftere; — B) „techniſt“; a) i Philoſophien o. Rhetoriken: Begrebet ſes herbindeſe el. Slægtskab, Cic. Top. 14, id. Fat. 6, o. Quintil. 7, 8, in., oftere; — b) i Grammatiken: Forbindelſespartiklen, Conjunctionen, Cic. Orat. 39, Quintil. 9, 3, 50, oftere, o. Suet. Aug. 86.

*conjunctivus, 3: hørende til en Forbindelſe, forbindende; (alene i Grammatiken og efterd.). — ∞ particula, Tertull.; oftere ∞ modus, ogſ. abſol. conjunctivus, (sc. modus), Conjunctivet, Capell., o. A.; o. — conjunctrix, is, f.: ſom forbinder; — [conjungo]. — 1. conjunctus, 3: partic. o. adj. af conjungo. — 2. conjunctus, us, m., [conjungo]: Forbindelſe; bigae, quadrigae, a conjunctu dictae, Varr. conjungo, xxi, netum, 3, v. a.; eprbl.: binder ſammen dermed el. til hinanden, forbinder el. forener; — m. cum, el. m. inter ſe, el. e. dat., ogſ. abſol.; (øverſt. ogſ. m. ad); — I) „egenl.“; ∞ eas cohortes cum exercitu suo, Caes. B. C. 1, 18; el. Lucr. 5, 563; — conjuncta teneri inter ſe, id. 3, 137; — ∞ castra muro oppidoque, Caes. B. C. 2, 25; el. Liv. 22, 20; ∞ dextram dextrae, Ovid. Met. 8, 421; — ∞ boves, (ſpænde ſammen i ſlaget), Cat. el. Lucr. 5, 1299; ∞ calamos ceræ, Virg. Ecl. 2, 32; el. Suet. Cal. 19; — supercilia conjuncta, id. Aug. 99; — II) „fig.“: A) „aſm.“; — vid. Cic. Pis. 9; ∞ dignitatem suam cum judicibus, Quintil.; el. Cic. Brut. 31; men Quintil. 4, 1, 16: ∞ laudem alicujus ad utilitatem nostrae causae; — ∞ noctem diei, Caes. B. C. 3, 13, (reife Dag og Nat); ∞ arma finitimis, Liv. 8, 16; — ∞ vocales, (trætte dem ſammen), Cic. Orat. 44, Quintil.; ∞ bellum, (føre Krigen tilſammen), Cic. Manil. 9; ∞ abstinentiam cibi, (fortſætte uafbrudt), Tac. Ann. 6, 26; men „poet.“: conjunctis spatiantur passibus ambo, Ovid. Met. 11, 64; — B) „bef.“: a) forbinder ved Egetſkab el. ved Ektev.; — me jam conjungere tecum, (at jeg bliver din Hustru), Ovid. Her. 21, 247; ∞ aliquam sibi matrimonio, Curt., el. justo matrimonio, Suet.; men Tac. Ann. 14, 60: exin Poppaeae conjungitur; men ∞ connubia Sabinorum, (om Hemmelſe), Cic. d. Or. 1, 9; — b) forbinder ved Slægtskab el. Venſkab; — vid. Nep. Paus. 2, o. Cic. Verr. 4, 65; men cui me studia communia ... conjungerant, id. Fam. 15, 11; el. Virg. Aen. 10, 105; men Cic. Fam. 7, 5: quin nos inter nos ... conjunctura sit (resp.); men ad conjungendas amicitias, id.; el. Sall. Jug. 83; — III) partic. conjunctus, 3, ogſ. ſom adject.; A) „egenl.“, navnſ. om et Stedforhold: tilgrændſende; — ∞ Paphlagonia Cappadociae, Nep. Dat. 5; men Virg. Aen. 10, 653: celsi conjuncta crepidine saxi (ratis); — ogſ. om Tid; ex tempore praeterito, aut ex conjuncto, etc., Quintil. 5, 8, 5; — B) „fig.“: I) „aſm.“: forbunden dermed, hørende dertil, påſtende derfor, odel.; — ligel. m. cum, el. e. dat., el. abſol., eſb.; — conjunctam cum justitia prudentiam adepti, Cic. Off. 2, 9; el. ibd. 1, 2; — praecepta officii conjuncta naturae, ibd.; men ibd. 1, 14: talis simulatio vanitatis est conjunctior, quam liberalitati; — conjuncta inter se verba, id. Top. 7, (opp. simplicia), men id. d. Or. 3, 7; ∞ verba, (opp. singula); — ∞ causae, Quintil. 3, 6, 91, (opp. simplices); ogſ. — ∞ causa ex pluribus, id. 6, 1, 51; el. Cic. Div. 2, 39; — bb) df. subst. conjunctum, i, n.; a) i Rhetoriken: Forbindelſen, Cic. d. Or. 2, 40; — b) „poet.“: Egemets væsentlige Egenſkab, (ſom Tynde, Barme, odel.; opp. eventum, d. e. det blot Tilfælde); vid. Lucr. 1, 459, ſigb.; — 2) „bef.“: a) forbunden ved Egetſkab, gift, odel.; o digno conjuncta viro! Virg. Ecl. 8, 32; — conjunctas habere conservas (servos), Varr.; men „överf.“ om Vinſtoffen: ∞ vitis ulmo marito, Catull. 62, 51. —

b) forbunden ved Slægtskab el. Venſkab, odel.; — Mario sanguine conjunctissimus, Vell. 2, 41; ut nosmet ipsi inter nos conjunctiores simus, Cic. Att. 14, 13; at quam conjunctissimus huic ordini esset, id. Prov. cons. 16; — ogſ. abſol.: conjunctus, an alienus, Quintil. 7, 1, 21; el. Nep. Att. 7. — conjunx, f. und. conjux. conjuratio, onis, f., [conjure]; oerſl.: tilſammen at ſværge derpaa; 1) ſield. i en god Senſigt; vid. Serv. ad Virg. Aen. 7, 611: conjuratio fit in tumultis etc.; — b) df. „överf.“: Overensſtemmeſe, Jernning; ∞ urbana, Plin. Pan. 70; — 2) oftere i en ond Senſigt: Sammenſværgelſe, Complot; — vid. Cic. Catil. 2, 1, o. Sall. Catil. 17; men Caes. B. G. 1, 2: conjurationem nobilitatis fecit; — ogſ. in pl.; si etc., non amicitiae tales, sed conjurationes etc., Cic. Off. 3, 10; — b) „meton.“: Selſkab el. Klub af Sammenſvorne; ∞ perditionum hominum, Cic. Catil. 6. — conjuratus, i, f. und. ſigb.

conjuro, avi, atum, 1, v. a.: tilſammen el. med el. til hinanden at forlygte ſig med (ed; A) ſield. i en god Senſigt, navnſ. i Krigsſprog; — ut omnes juniores conjurarent, (ſkulde ſværge Krigseden), Caes. B. G. 7, 1; el. Liv. 22, 38, ogſ. Virg. Aen. 8, 5; ogſ. e. inf., Hor. Od. 1, 15, 5; (f. ogſ. nedenf.); men quos conjuratos haberet, (edſvorne Krigsſell), Liv. 45, 2; el. agmina conjurata, Ovid. Met. 5, 150; — b) „poet.“ ogſ.: ſværgende at ſtemme, at betræfte en (ed; vid. Plaut. Merc. 3, 1, 38; — 2) „poet. överf.“ ogſ.: a) om Ting: conjurata sequuntur Mille rates, (f. conjurato-rum), Ovid. Met. 12, 2; — b) om Segreber: at forene ſig, at være forenede; vid. Hor. A. P. 411; — B) oftere i ond Senſigt: at ſammenſværge ſig, at indgaa en Sammenſværgelſe el. Complot; — ∞ inter se, Sall.; ∞ cum aliquo in omne flagitium et facinus, Liv.; ∞ contra remp., Cic., de interficiendo Pompejo, id. Mil. 24, ut urbem incenderent, Liv. 4, 45; — ogſ. abſol.: ut ... cupiam conjurare, si etc., Cic. Fam. 5, 6; — ved Græciſme ogſ. e. inf., Sall. Catil. 52, o. Virg. Ge. 1, 180; (f. ogſ. ovenf. Hor. Od. 1, 15, 5); — 2) hertil mærkes endnu partic. conjuratus, 3; a) ſom subst., conjurati, orum: de Sammenſvorne, Cic. Catil. 4, 10, o. A.; — b) ſom „poet. överf.“ paa Ting: conjurata arma, Ovid. Met. 15, 763; conjuratus Ister, Virg. Ge. 2, 496.

conjux, iugis, comm., [f. conjunx, af conjungo]; I) „egenl.“: den ved Egetſkab forbundene, Egetſkall; df. a) in masc.: Egetmanden el. Manden; — ∞ pristinus, Virg.; el. Catull. 61 o. 68, Ovid. Met. 1, 605, o. A.; — b) oftere in fem.: Hustruen el. Kænen; de conjugum vestrarum anima etc., Cic. Catil. 1, 11; ∞ fidelissima, id., pudica, fecunda, Hor.; — c) df. in pl.: Egetpar el. Egetſkell; ∞ boni, unanimi, Catull.; — II) „fig.“: A) „överf.“: a) om Dyrene, Ovid. Fast. 1, 451, o. Plin. 10, 79; — b) om Menneſten el. Egetmetret, Colum. 5, 6; (f. ogſ. und. maritus); — B) „poet.“ ogſ. in fem.; a) den Herlevende el. Bruden, Virg. Aen. 9, 138; — b) ſom mildere Benævneſe, f. Concubine el. Medhuſtru, Propert., Ovid.

conl-, de ſaalceſes begyndende Ord f. und. coll-.

conn-, de ſaalceſes begyndende Ord f. und. conn-.

connatus, 3: medfødt, Tertull. — connecto, xii, xum, 3, v. a.; I) „egenl.“: at flygte el. befte ſammen el. dertil el. til hinanden; — m. cum, (f. nedenf.), el. m. inter se, el. e. dat., el. abſol.; — omnia inter se connexa et apta, Cic.; el. Lucr. 2, 704, o. Plin. 6, 17; men naves connexae validis trabibus (abl., temrede deraf), Tac. Hist. 2, 31; ligel. brachia digitis ... connexa, Ovid. Met. 9, 311; — ita connexa est (anima) per venas, viscera, nervos, etc., Lucr. 3, 691; ∞ nodos, Ovid., brachia, (om de Danſende), Sil.; men ∞ Mosellan atque Ararim etc., Tac. Ann. 13, 53; — II) „fig.“: A) „aſm.“; ∞ amicitiam cum

voluptate, Cic. Fin. 1, 20; connecti ex pluribus (verbis) continuatis, Cic. d. Or. 3, 41; ∞ res et verba, Quintil., membra historiae, id.; men ∞ verba, (bringe dem i Vers), Hor. Ep. 2, 2, 86; — ∞ filiam discrimini patris, (indvilde hende deri), Tac. Ann. 16, 30; cf. ibid. 3, 12; — B) „bef.“ i Dialectikken, ligesom concludere: at slutte, at giøre en Slutning; — quod ita connectitur; si quis etc., Cic. Fat. 6, 1; cf. id. Acad. 2, 30; — b) df. subst. connexus, i, n.; legist forbundelse cf. Slutningsfølge, id. l. c.; cf. id. Fat. 7; — III) partie. connexus, 3, egf. fem adj., ligesom conjunctus: snyttet deritil, hængende sammen dermed; vid. Lucr. 3, 555; — per affinitatem connexus Germanico, Tac. Ann. 2, 13; cf. ibid. 4, 66.

*connexe, adv.: i Forbindelse, i Sammenhæng, dicere aliquid, Capell.; — connexio, onis, f.: Sammenfnyten, Forbindelse; df. færdv. „techniff“; 1) i Dialectikken: Conclusionsen cf. den legiste Slutningsfølge, Quintil. 5, 14, 6, oftere; — 2) i Grammatikken: Staveffen, Charis.; e. — connexivus, 3, i Grammatikken: forbindende, conjunctio (atque), Gell. 10, 29; — [connecto]. — I. connexus, 3: partie. e. adj. af connecto. — 2. connexus, us, m., [connecto]: Sammenfnyttning, Indfletning, Forbindelse, Lucr., Vitruv.; egf. in pl., Lucr. 1, 631, oftere.

connixus, 3: partie. af figd. — connitor, nisus o. nixus sum, 3, v. dep. n.; I) „alm.“: med al Kraft at stemme sig el. støtte sig derpaa cf. derimod, at stræbe cf. arbejde sig derhen; — vid. Lucr. 2, 159; ∞ in summum jugum virtute, Caes. B. C. 1, 46; cf. Tac. Ann. 11, 21; men ∞ in hastam, (støtte sig derpaa), Sil.; — b) egf. „alleg.“: (ratio) connixa per se, (støttet paa sig selv); vid. Cic. Tusc. 2, 21; — II) „bef.“ cf. „overf.“: af alle Kræfter at anstrenge sig el. giøre sig Umage derfor; — m. ut, cf. m. ad o. gerund., cf. e. inf., cf. absol.; — connitator (infantes), ut sese erigant, Cic.; ceteris ad convincendum eum connisit, Tac. Ann. 15, 65; ∞ invadere hostem, Liv. 9, 31; quantum conniti animo potes... tantum etc. Cic. Off. 3, 2; cf. Virg. Aen. 5, 261, o. Liv. 1, 33; — 2) „pect.“ egf.: med Anstængelse at føde; vid. Virg. Ecl. 1, 15.

convivencia, ae, f.: Eftersammenhæng, Aescen.; af — conniveo, nivi e. nivi, 2, v. n., [inus. niveo, besl. m. nico, nicto, d. c. niffer]; I) „egenl.“: luffer Dine el. blinker med Dine, (nænl. af Eftersammenhæng); — dum ego connivi somno, Terpil. ap. Prisc.; cf. Cic. Tusc. 1, 49; men ∞ ad tonitrua et fulgura, Suet.; forcl. egf. e. acc. graec.: Nam non convivi oculos deinde sopore, Cass. ap. Prisc.; cf. Cic. N. D. 2, 57; — b) „pect.“ egf. om Sel og Maane: at forvundes el. formerkes, Lucr. 5, 776; — II) „fig.“: A) „alm.“: at være uopmærksom el. skodesløs el. ligegyldig; nisi conniveamus, etc., Quintil.; cf. Cic. Coel. 17; — B) „bef.“: ligesom luffer Dine i derfor, d. e. overbærer dermed, lader upaatalt; — quibusdam etiam in rebus conniveo, Cic. Phil. 1, 7; cf. id. Coel. 21, e. Pers. 6, 50; — not.: infin. connivere, Calvus ap. Prisc. — connixus, 3: partie. af connitor.

connubialis, e, („pect.“ egf. quadrisyll. connubialis): ægtefæbelig, jura. Ovid. Her. 6, 41, vineta, Stat.; — df. adv. connubialiter, Capell.; af — connubium, i, n., („pect.“ egf. trisyll.): connubio, connubja, etc.). [nubo]; D) „egenl.“: A) „alm.“: Giftermaal cf. Ægtefæb; — Sabinozum connubia conjunxisse, (om Hjemulig), Cic. d. Or. 1, 9; per connubia secum miscere, Sall. Jug. 18; men connubio Numidarum etc., ibid. 78; cf. Virg. Aen. 1, 73; — B) „bef.“ egf.: Ret til at indgaae Ægtefæb, dels imellem Stænderne indbyrdes, dels imellem Indvaanerne af de forskellige Stater; — ut ne plebi et patribus connubia essent, Cic. d. Rep. 2, 37; cf. Liv. 4, 1, figd.; — II) „fig.“: A) „pect.“, ligesom conjugium, f. legemlig

Indgang, Lucr. 3, 777, Ovid.; — B) „overf.“: Bæsternes Jæmpning, Plin. 16, in. — connudatus, 3, [nudo]: afledes blottet, mulier, Plin. — connu-mero, are, v. a.: taller deritil cf. derimellem; ∞ aliquem heroicis ingeniis, Amm., inter liberos, Dig.

Conon, onis, m., Κόνων: værant athenskiist Jæstherre; vid. Nep. Conon. — cōnōpeum (-peum, -pium), i, n., κονωπίον, nænl. hos Ægypterne: meget fint Ret til Vesttytelse imod Nyg og Sluct, Plin., Varr.; f. egf. Juvenal. 6, 80, Hor. Epod. 9, 16, o. Propert. 3, 9, 45.

cōnor, atus sum, 1, v. dep. (a. o. n.); foretager el. forfølger, stræber, odf.; — e. acc., egf. e. inf., egf. absol.; — vid. Cic. Orat. 10 o. 30; (opp. perficere o. facere, id.); ∞ tantum rem, Liv.; ∞ multa stulte, Nep. Hann. 8; — ∞ facere aliquid, Caes. B. G. 1, 5, oftere; cf. Lucr. 1, 26, oftere; — prius cogitare, quam conari, Nep. Dat. 7; audacem esse ad conandum, Liv., Caes.; men Nep. Att. 21, e. abl. gerund.: ne frustra dehortando conemini, etc.; — 2) af partie. perf. conatus, 3, m. pass. Dem., er subst. conata, orum, n.: Fortægende, Bøveftytte; — conata perficere, Caes., Nep.; conatis alicujus obviam ire, Liv. 42, 11; cf. id. 21, 50.

conquadro, avi, atum, 1, v. a. o. n.; I) act.: gier afledes firkantet; — ∞ aureum later, Varr. ap. Non.; ∞ peticas, Colum. 8, 3, (byor egf. in quadrum dolare), ibid.; — II) fem neutr.: ∞ alicui: pafte deritil; vero dicta conquadrant, Sidon. — conquassatio, onis, f.: stærkt Nystelse; df. „overf.“: ∞ valetudinis corporis, Cic. Tusc. 4, 13; af — conquasso, (avi), atum, 1, v. a.; I) „egenl.“: rytter stærkt el. heftigen; — Appulia maximis terrae motibus conquassata est, Cic. Div. 1, 43; cf. Lucr. 5, 107; — B) „bef.“ egf. (sem causa pro effectu): at slaae i Stykker, calicem, Cato; — II) „fig.“: rytter el. forvirrer; — Conquassatur enim tum mens, etc., Lucr. 3, 599; omnes provinciae conquassatae sunt, Sulpic. ap. Cic. Fam. 1, 5; cf. Cic. Sest. 26.

conquēor, questus sum, 3, v. dep. (a. o. n.): heftigen at beklage sig derover; — a) e. acc.; Conqueri fortunam adversam, non lamentari, decet, etc, Pacuv. ap. Cic. Tusc. 2, 21; cf. Cic. Verr. 4, 50, o. Liv. 8, 33, oftere; ∞ aliquid pro rep., Cic. Sest. 2; — b) ligel. m. acc. e. inf.; vid. Lucr. 3, 612, o. Suet. Tib. 10, oftere; — c) m. de, cf. m. cur; vid. Cic. Verr. 3, 18, o. Tac. Ann. 15, 60; — d) absol.; vid. Ter. Hec. 3, 3, 15; ligel. Conquerar, an sileam? Ovid. Met. 9, 147.

conquestio, onis, f., [conqueror]: hvi el. lydelig Klage el. Befklage, Cic. Qu. Fr. 1, 7; — ∞ de bellis civilibus, Quintil., dolorum praetoritorum, Senec. Ep. 78; — B) i Hysteriksen er conquestio: oratio auditorum misericordiam captans, Cic. Inv. 1, 55; — II) „overf.“ egf. om Juglens klagende Svindren, vid. Plin. 10, 33; — I. conquestus, 3: partie. af conqueror. — 2. conquestus, us, m., [conqueror]: heftig el. lydelig Klage el. Befklage; (alene in abl.); vid. Liv. 8, 7, o. Sil. 10, 291.

conquiesco, quievi, quietum, 3, v. n.: I) „egenl.“ el. om levende Væsen: fuldstændigt at hvile el. m. hvile el. komme til Ro; — ∞ ex omnibus molestiis et laboribus, Cic. Att. 1, 5; men ∞ ante iter confectum, (bedste Nafdag), Caes. B. C. 3, 75; men om de Døde, vid. Cic. R. Am. 26; — egf. at hvile el. sove; vid. Suet. Aug. 78; cf. Plant. Pseud. 1, 1, 121; — II) „fig.“: A) „overf.“ el. om Ting og Begreber: at hvile el. ephore; — vid. Cic. Mil. 14, o. id. Manil. 6; conquiescit vectigal, (ephorer), id. Agr. 1, 7; cf. id. Mil. 25; — egf. i Rægesproget: ∞ febris; Cels.; ∞ sanguis, (stilles), id.; — B) „ment.“: at finde Hvile, at berolige sig, odf.; — quam etc., habebam... ubi conquiescerem, Cic. Fam. 4, 6; cf. id. Arch. 6, o. Liv. 1, 47; — egf. m. in e. abl., Cic. Lael. 6, o. id. Fam. 9, 6.

conquurnisco, quexi, 3, v. n. [imus. quino, best. m. *zuvō*]: differ ned el. buffer mig ned, (ferel. Drd), Plant., Pompon. ap. Prisc. — conquiro, quisi, quisitum, 3, v. a., [quaero]; I) „alm.“: A) „egent.“: søger el. bringer el. driver sammen; — ~ naves toto flumine etc., Caes. B. C. I, 61; cf. Sall. Jug. 75; ~ socios ad aliquem interficiendum, Nep. Dion. 8; ~ pecunias, Liv.; ~ et comburare libros vaticanos, id. 39, 16; — B) „fig.“ el. om Begreber: sammenføjer, efterføjer; ~ suavitates undique, Cic. Off. 3, 33; cf. Caes. B. C. 3, 96; ~ omnes artes ad opprimendum aliquem, Tac. Ann. 15, 56; cf. Cic. Acad. 2, 27, v. id. d. Or. 3, 8; — II) „bef.“ (m. com- intens.): efterfølger el. følger at finde med ster Omhu el. Anstrængelse; — ~ aliquem tota provincia, Cic. Verr. 4, 19; cf. Liv. 22, 52, v. Vell. 2, 41; — ogf. „overf.“: ~ aliquid sceleris et flagitii, Cic. Agr. 2, 35; — III) partic. conquisitus, 3, ogf. som adject.: udføgt el. udfølg el. fortrinlig i sit Slags; — ~ atque electi coloni, Cic. Agr. 2, 35; ~ figurae, (opp. obviae dicenti), Quintil.; — superl.: ~ epulae, Cic. Tusc. 5, 21.

*conquisite, adv.: med megen Omhu, conscribere, Auct. ad Her. 2, 31; — conquisitio, onis, f.; I) „alm.“: Sammenbringelse el. Tilsebringelse, pecuniarum, Tac. piaculorum, Liv. 7, 3; — II) „bef.“ i Krigsprog: Dyring el. Sverver af Tropper, Cic. Prov. cons. 2; v. — conquisitor, oris, m.; I) „alm.“: som opspørger el. opleber; df. en Belurer el. Espion, Plant. Amph. prol. 65, efter; — II) „bef.“ i Krigsprog: en Sverver, Cic. Mil. 25, v. Liv. 21, 11; — [conquiro]. — conquisitus, 3: partic. v. adj. af conquiro. — con- , de saaledes begyndende Drd f. und. corr-.

consacerdos, otis, comm.: Medlem af et Præstecollegium, Symmach. — consalutatio, onis, f.: Mangdens el. Manges Dyring hos en reuerst Stormand, Cic. Att. 12, 18, Suet., Tac.; af — consaluto, avi, atum, 1, v. a.; I) „alm.“: A) i Mængde at hilse paa nogen; at hilse paa hinanden; — ~ amicissime inter se, Cic. d. Or. 2, 3; — B) hilsende at benævne, aliquem regem, Liv. 1, 7; cf. Cic. Phil. 2, 21, Tac. Ann. 12, 69, v. Suet. Aug. 58; ogf. ~ aliquem nomine, Plin.; — II) „bef.“ (m. com- intens.): ventigen at hilse nogen; ~ aliquem, Petron. Sat. 7 v. 131.

consanescō, sanui, v. n. ineh.: at helbrede el. læge, Cels., Colum.; cf. Cic. Fam. 4, 6. — consanguineus, 3: af samme Vled, blodførelant; I) nærmest om Søfende: broderlig el. søsterlig, umbrae, Ovid. Met. 8, 476, turba, id. Her. 14, 21; — ferel. ogf. om Dyrne, Att. ap. Cic. Div. 1, 22; — b) ogf. subst. consanguinea, ae, f.: en Søster, Catull. 61, 118; — II) ogf. „alm.“: beslægtet, vid. Virg. Aen. 7, 366; — df. subst.: Slægting; vid. Caes. B. G. 1, 11 v. 33; — b) „poet.“: ~ Leti Sopor, Virg. Aen. 6, 278; (cf. Hom. Il. 14, 231); — c) lignelførel; res rustica ... quasi consanguinea est sapientiae, Colum. 1, proem.; df. — consanguinitas, atis, f.: Vledførelant; I) nærmest imellem Søfende, Dig.; — 2) „alm.“: imellem Slægtinger; vid. Liv. 7, 19, v. Virg. Aen. 2, 86; — b) ogf. „overf.“: ~ doctrinae, Tertull. — consano, are, v. a.: fuldkommet at læge el. helbrede, cicatricem, Colum., plagas, id.

consareino, (avi), atum, 1, v. a.: fyer el. stifter sammen, (effcerel. Drd); — ~ indumenta ex pellibus, Amm.; — 2) „overf.“: — ~ verba, Gell., mendacia, Amm. — consarrio, ire, v. a.: fonderhaffer el. smaaahaffer, stercus, Cato, sulcos, Colum. — consaucio, avi, atum, 1, v. a.: faarer stærkt, caput praetoris, Suet. Ner. 26; men id. Aug. 20, in pass. e. acc. graec.: et crus et utrumque brachium ruina pontis consauciatur. — consavio v. consavior, f. und. consuavior.

consceleratus, 3: partic. v. adj. af figd. —

conscelero, avi, atum, 1, v. a.: forbyderst at befinde, at befinde med forbydelser; — ~ domum, Catull. 67, 21; ~ oculos videndo, Ovid. Met. 7, 35; ~ aures paternas, Liv. 40, 8; cf. id. 2, 37, fin.; — II) df. partic. consceleratus, 3, som adj.: forbyderst, pirata, Cic. Verr. 1, 35; ~ mens et nefaria, id. Catil. 2, 9; cf. id. Cluent. 67, v. Liv. 8, 18; — ogf. in superl.: ~ filii, Cic. R. Am. 21.

conscendo, di, sum, 3, v. a. v. n., [scando]; I) „bef.“ i Somandsprog: gaader ombord, indfibe mig; a) e. acc.; ~ navem, Caes., Cic.; b) pass.: nave conscensa, Justin.; — „poet.“ ogf.: ~ puppim, Ovid., classeni, Virg.; men id. Aen. 1, 381; ~ aequor navibus, (seile ud paa Dybet); — b) m. in, el. absol.; — ~ in navem, Cic., in phaselum, id.; cf. id. Qu. Fr. 2, 2, fin., efter; Liv. 22, 19, v. Ovid. Trist. 1, 2, 41; men Liv. 31, 29; ~ in Siciliam, (indfibe sig dertil); — II) „alm.“: A) „egent.“: at besige, at sige derhen el. derop; a) e. acc.; — ~ currum, Lucr., Propert., Ovid.; ~ equos, id., Liv.; ~ vallem, Caes., montem, Catull., scopulum, Virg., tribunal, Suet.; — b) m. in; — ~ in equos, Ovid. Met. 6, 222, in equi costas, Lucr., in montem, Petron.; — B) „poet.“ ogf. „overf.“: vid. Prop. 2, 8, 27; df. — conscensio, onis, f., in naues, Cic. Div. 1, 32; at gaade ombord, at indfibe sig. — conscensus, 3: partic. af conscendo.

conscientia, ae, f., [consciens]: Videt el. at vide med Andre el. med sig selv; df. I) Medvideri el. Medfundsab, fælles Kundskab derom; a) e. gen. s. subj.; vid. Cic. Catil. 1, 1; ~ plurium, Liv. 2, 54; — b) e. gen. obj.; ~ facinoris, Tac. Hist. 1, 25; — c) ogf. absol.; suam conscientiam metuens, Liv. 33, 28; ~ simulare, Tac. Ann. 2, 40; — B) „meton.“: de Medvidende; vid. Cic. Phil. 2, 11; — II) Beridshed el. at vide med el. om sig selv; a) oftest e. gen.; vid. Liv. 8, 4; ~ peccatorum, Cic., defectionis, Tac.; — b) field. m. de el. m. Relativsætning; vid. Catilin. ap. Sall. Catil. 35, v. Liv. 3, 60; cf. id. 28, 19; — c) oftere absol.; vid. Cic. Fin. 2, 22; ligel. in veris sufficiit quoque conscientia, Quintil. 11, 1, 17; cf. Tac. Hist. 1, 5; — B) „bef.“: Beridsheden om at have gjort Ret el. Uret, Samvittheden; — vid. Cic. Mil. 23; cf. id. N. D. 3, 35; ~ recta, id., bona, Quintil., egregia, Liv.; opp.: ~ mala, Sall., infelix, Quintil.; — men som Drdspreg: conscientia mille testes, Quintil. 5, 11, 41; — b) undert. ogf. absol.: god el. end Samvitthighed; vid. Cic. Att. 12, 28, v. id. Off. 3, 21, ogf. Sall. Catil. 15; ligel. ~ animi, Caes. B. C. 3, 60; — ogf. in pl., Cic. R. Am. 24: suae malae ... conscientiae animi etc.

conscindo, scidi, scissum, 3, v. a.; I) „egent.“: fenderriver, river i Stykker, vestem, Ter., epistolam, Cic.; men Ter. Eun. 4, 3, 4: ~ ipsam capillo, (f. ipsius capillum); — II) „overf.“: at nedrive el. misshandle, (navnl. med Sværd el. end Omtale); sibilis concissi etc., Cic. Att. 2, 19; cf. ibd. 8, 16.

conscio, ire, v. a., [consciens]; I) „alm.“: at være sig noget bevidst (navnl. en Uret); — Nil conscire sibi, etc., Hor. Ep. 1, 1, 61; — 2) „bef.“: fuldkommet at vide; consciens, quid esset, Tertull. — conscisco, sevi, scitum, 3, v. a.; I) publicistisk el. i Statspog: tilfammen el. med hinanden at fiende for Ret el. antage el. beslutte; — vid. Cic. Leg. 3, 3, e XII Tabbl., v. Liv. 1, 32; men id. 10, 18: Tusei omnes consceverant bellum; — II) udenfor Statspog: A) „alm.“: at fomme el. fomme overens deri, in aliquo laudando, Nep. Alcib. 11; — B) „bef.“ v. „overf.“: ~ aliquid sibi (el. in se), ogf. absol. consciscere; eprdl.: ligesom at tilfiende el. ilegne sig noget; df. m. Biegr. af en Selvsriffombed: at tilfioe el. paaføre sig selv noget, (navnl. Død el. Landflygtighed, vbl.); — ~ sibi mortem, Cic., Caes., Liv.; ligel. ~ sibi exsilium, el. exsilium et fugam, Liv. 5, 53, efter; —

egf. ud. sibi; ∞ mortem, Cic., Liv., necem, Cic., Suet., fugam, Liv., Tac., caecitatem, Gell.; — ∞ facinus in se ac suos foedum ac ferum, Liv. 28, 22. — *conscissio*, onis, f., [conscindo]: Sønderlemmelse, Augustin. — *conscissus*, 3: partie. af conscindo. — *conscitus*, 3: partie. af conscire.

conscius, 3, [scio]: der med andre el. med sig selv veed noget; df. I) Medvidder el. som veed noget med en anden; egf. subst.: Medvidder, Medvidderste, Videne, Jorrolig; — a) e. gen. obj., (m. el. ud. dat. pers.), egf. undert. e. dat. obj.; — vid. Ter. Phorm. 1, 3, 4, Sall. Catil. 22, v. Tac. Ann. 1, 43; *conscius* conjuratōnis, Sall. Cat. 37; ∞ alicujus interficiendi, Tac. Ann. 3, 30; f. egf. Hor. Sat. 2, 7, 60, v. A.; — egf. om Begreber; quorum nox conscia sola est, Ovid. Met. 13, 15; cf. Virg. Aen. 4, 519; — ∞ illi facinori, Cic. Cluent. 20; cf. id. Coel. 21; — ligel. „poet.“ om Begreber; conscia sacris nox, Ovid. Met. 6, 558; *conscius* connubiis aether, Virg. Aen. 4, 168; — b) fclb. m. in el. m. de, etc.; vid. Cic. Att. 1, 18, Prop. 1, 10, 2, v. Cic. Att. 2, 21; men multis conscis, quae gereretur (res), Nep. Dion. 8; — c) oftere absol., (dog. undert. m. tilføjet dat. pers.); — qui ei fuere conscii, Ter. Heaut. 1, 1, 69; fac me conscium, Plaut.; cf. Cic. Att. 2, 21, Hor. Od. 3, 6, 29, v. A.; — egf. subst. Medvidder, bcf. Medsammenføeren, Nep. Dion. 9, v. A.; ∞ Othonis, Tac. Hist. 1, 39; — „poet.“ egf. om Begreber og Ting; ∞ nox, Ovid. Her. 18, 103; ∞ rubor, Catull.; — II) *conscius* (m. v. ud. sibi), som veed noget med sig selv, som er sig noget bevidst; A) „alm.“; a) e. gen., fclb. e. dat.; — vid. Caes. B. G. 1, 14, v. Cic. Off. 3, 18; mens sibi conscia recti, Virg. Aen. 1, 604; egf. ud. sibi, vid. ibd. 11, 812, v. A.; — at mens sibi conscia factis etc., Lucr. 3, 1031; — b) ligel. fclb. m. in; — vid. Lucr. 6, 392 (Forbig.); men m. Objectsfætn., Ter. Ad. 3, 2, 50; cf. Cic. Tusc. 2, 4; — egf. m. Relativfætn., Hirt. B. G. 8, 44; — c) absol.; vid. Ovid. Fast. 1, 485; ligel. ∞ virtus, Virg. Aen. 12, 668; — B) „bef.“: som er sig en Brøde bevidst, som har en ond Samvittighed; vid. Plaut. Most. 3, 1, 13, Lucr. 4, 131, v. Sall. Catil. 14; poet. egf. ∞ vultus, Senec. Herc. — *consecrō*, ari, v. dep. n., [screo]: at rømme sig stærkt; ∞ magnifice, Plaut. Pers. 2, 5, 7. — *conscriptillo*, avi, 1, v. a., demin. af figd.: sammen- skriver, Varr. ap. Non.; — b) „poet. øverf.“: skriver el. blodig, Catull.

conscribo, psi, ptum, 3, v. a.: at sammen- skrive el. opskrive; df. I) i Stats- sproget; — ∞ milites ex Asia, (udskrive til Krigstjeneste), Lentul. ap. Cic. Fam. 12, 15; cf. Caes. B. G. 1, 10; men conscriptae in Cilicium legiones, (som ere bestemte derhen), Suet. Caes. 8; — egf. om anden Udskrivning el. Ud nævnelse; vid. Liv. 1, 13; — b) patres conscripti, vid. Liv. 2, 1; df. „poet.“ in sing.: conscriptus, f. senator, Hor. A. P. 314; — c) endel. egf. at eptegne i Centurier for at bestikke, Cic. Plane. 18 v. 19; — II) udenfor Stats- sproget; A) „alm.“: skriftligen at sammenfatte, at forfatte el. affatte; a) e. acc.; — vid. Nep. Lys. 4, v. Cic. R. Am. 35; ∞ Topica Aristotelea, (i A's Rær), id.; ∞ artem stultam, (forfatte el. digte), Ovid. Pont. 2, 9, 73; — egf. skriftligen at fortælle, Suet. Claud. 38; — ∞ legem, (udfatte), Cic.; ligel. ∞ edicta, Suet.; — b) m. de; vid. Cic. d. Senect. 23; cf. id. Att. 12, 19; — 2) „bef.“: skriver el. mæler fuld deraf el. dermed, (sædv. „poet.“); — ∞ mensam vino, Ovid. Am. 2, 5, 17; ∞ epistolium lacrimis, Catull.; men comiss.: ∞ aliquem stilis ulmeis, (ligesom at betegne dermed), vid. Plaut. Pseud. 1, 5, 132.

**conscriptio*, onis, f.: Sammen- skrivning; ∞ libri, Sidon.; — 2) „meton.“: skriftlig Fremstilling, Afhandling el. Skrift; in pl., Cic. Cluent. 6, oftere; v. — *conscriptor*, oris, m.: Forfatter, Skriver,

Arnob., v. A.; — [conscribo]. — *conscriptus*, 3: partie. af conscribo.

conseco, eii, ctum, 1, v. a.: skærer el. haffer i Stykker, brassicam, Cat.; cf. Ovid. Trist. 3, 9, 34; — ∞ genas, (sønderrive), Petron.; — 2) hos Plin.: rundtom at beseere el. afstære; ∞ surculos, id., truncum arboris, id.

consecrāneus, 3, [sacer]: hørende til samme Religion, Tertull. — **consecrātio*, onis, f.: religiøs Indvielse, Pseud. Cic. p. Dom. 48; df. om de romerske Keiseres Jorgudelse; vid. Tac. Ann. 13, 2, Suet. Dom. 2, v. A.; — 2) fclb. egf. magist. Besvær- gelse, Lamprid. Elagab. 9; v. — *consecrator*, oris, m.: som indvier; ∞ simulacrorum, Firmic.; — df. fem. *consecratrix*, icis, Tertull.; — [figd.].

consecro, avi, atum, 1, v. a., [sacro]; I) „egent.“; A) „alm.“: indvier til en Gudhed, indvier; — a) e. dat.; vid. Cic. Arch. 11, id. Verr. 4, 29, egf. ibd. 48; ∞ aedem Tonanti Jovi, Suet. Aug. 29; cf. Plin. Pan. 64; — b) ud. dat.; vid. Liv. 1, 44; ∞ lucos et nemora, Tac., agrum Campanum, Suet. Caes. 20; locus consecratus, Caes. B. G. 6, 13 v. 17, Cripp. profanus, Cic. Part. or. 10; f. egf. Liv. 3, 48; men ∞ bona alicujus, id. 43, 16; — B) „bef.“ om Personer og Begreber: hæver til en Gudhed, erklærer for en Gud, forgynder; — vid. Cic. N. D. 2, 21, v. 3, 15; men id. Leg. 2, 11: bene vero, quod mens Pietas, Virtus, Fides consecratur manu, (neml. som Underbillede); cf. Tac. Ann. 13, 14, Hor. Od. 4, 8, 27, v. A.; ∞ matrem immortalitati, Curt.; — II) „fig.“; A) hengiver el. opoffer dertil; ligel. m. v. ud. dat.; — vid. Cic. Tusc. 2, 2, v. ibd. 3, 1; — men id. Leg. 2, 2: in patria nostra omnia ponere et quasi consecrare debemus, etc.; — B) at gjøre udedelig, at forbyde; — vid. Cic. Tusc. 5, 4; cf. Quintil. 12, 11, 7: jam secretus et consecratus (orator) etc.

**consecrāneus*, 3: som følger derefter el. derpaa; df. I) subst. *consecrāneus*, i, m.: en Tilhænger, Sidon.; — 2) i Logiken, ligesom consequens: følger rigtig, Arnob.; — *consecrārius*, 3; I) „alm.“, ligesom figd. nr. 2: følger rigtig, som følger af et andet; vid. Cic. Fin. 4, 18; — 2) df. subst. *consecrarium*, i, n.: Følgefølutning, Slutning, Conclussion, ibd. 3, 7; — *consecrātio*, onis, f.: Følgesluten deraf; df. „øverf.“: Stræben el. Jagen derefter; — ∞ conceinnitatis, Cic. Orat. 49, inc.; men Plin. 11, 8: ∞ generum (vini) in numerum, (deres noiagtige Optælling); v. — *consecratrix*, icis, f., [nærmest af inus. *consecrator*]: iverig Efterfølgerste; df. „øverf.“: consecratrices voluptatis libidines etc., Cic. Off. 3, 33; — [consequor]. — *consectio*, onis, f., [conseco]: Sønderstærelse, Røveling, arborum, Cic. N. D. 2, 60.

consector, atus sum, 1, v. dep. a.; I) „alm.“ (el. uden Hændskab): iverig at følge derefter el. dermed el. at ledsage, ovl.; — hos *consector*, etc., Ter. Eun. 2, 2, 18; men ∞ rivulus, Cic. d. Or. 2, 27, („alleg.“: at holde sig dertil); — B) oftere „fig.“: iverig at stræbe el. trage derefter; — ∞ potentiam, Cic.; ∞ omnes umbras etiam falsae gloriae, id. Pis. 27; — navnlf. egf. med Hentyd paa Jæderdraget: at stræbe el. jage derefter; — ∞ ubertatem orationis, id.; cf. id. Leg. 1, 2, egf. id. d. Or. 2, 22, v. ibd. 3, 11; ∞ et colligere singula, Plin. Pan. 75; cf. Gell. 12, 1; — II) „bef.“: fiendligen at forfølge; egf. at opjage el. indhente, ovl.; — vid. Caes. B. G. 5, 38, Nep. Them. 2, v. A.; ∞ pecora, Liv., lupum, id.; cf. Lucr. 5, 965; — ∞ aliquem clamoribus etc., Cic. Att. 2, 18; — B) egf. „øverf.“: omnia me mala consecantur, Plaut. Bacch. 5, 1, 7; ∞ victos implacabili odio, Tac. Hist. 4, 1; — not.: foref. egf. in pass., Laber. ap. Prise. — *consectus*, 3: partie. af consecro.

consecutio, (-quutio), onis, f.: Følgen el. at følge derpaa; men sædv. „fig.“; I) „technif.“; a) i

Philosophien: følge, Virkning; vid. Cic. Fin. I, 11, v. id. d. Or. 3, 29; — b) i Hæbeteriken: ~ verborum: Ordnes rigtige følge el. vebborlige Orden og Forbindelse, id. Part. or. 6; — 2) „alm.“: Dynastie el. Erhvervelse, baptismi, Tertull., ~ consecutus, (-quatus), 3: partie. af consequor.

1. consēdo, are, v. a.: stiller altsedes, maximos tumultus, Cat. ap. Charis. — 2. consēdo, onis, m., [sedeo]: som sidder hos nogen; ~ nemo vicinus, Cass. Hemina ap. Non. — consēminālis, e: = flgde, vineae, Colum. — consēminens, 3, [semen]: hvori der saaes el. plantes flere Arter, vineae, Colum., silva, id.

consēnesco, nūi, 3, v. n. inch.; 1) „egent.“: snart at ældes derved; ogs. lange at blive paa et Sted; — vid. Ovid. Met. 8, 631, v. Hor. Od. 3, 5, 8; cf. Liv. 9, 19, v. id. 30, 20; men Prop. 3, 5, 50, „poet.“: haud ulla carina Consenuit, (de forjagt alle); — b) altsfor lange at bære derved, at ældes el. graane derved; — ~ in commentariis rhetorum, Quintil.; — II) „fig.“; A) „overf.“: at afstræfede el. svæffes el. henfatte; — qui tuo moerore ... consenesco, Plaut. Capt. I, 2, 31; cf. Cic. Cluent. 5; — ogs. om Jagle, Colum. 7, 5; — ogs. om Læng; ~ ova, Varr.; consenuit soli vitio (vineae), Colum.; cf. Plaut. Rud. 5, 2, 15; — B) „ment.“ om Personer og Begreber; — vid. Cic. Att. 2, 23; cf. id. d. Or. 1, 58, v. Liv. 3, 31; ligesl. invidia ... consenescat, (Hædet være udflygt), Cic. Cluent. 2.

consensio, onis, f., [consentio]; 1) „alm.“: Samdrægtighed, Overensstemmelse, Enighed, omnium honorum, vid. Cic. Fam. I, 9; cf. Caes. B. G. 7, 76; ~ summa voluntatum, studiorum, sententiarum, Cic. Lael. 4; — ogs. som rhetorisk Figur, Quintil. 9, 2, 51; — b) „overf.“: ~ naturae, (dens Harmoni), Cic. d. Or. 3, 5; — 2) „bes.“: Samdrægtighed til det Bæree, d. e. Sammenrøttelse, Sammensværgelse, Nep. Alcib. 3; ~ seclerata, Cic. Att. 10, 4; ogs. in pl., id. Verr. 5, 4; — b) „meton.“: Jorening el. Klub af Jærbundne el. Sammenfæerne; vid. Nep. Att. 8.

1. consensus, 3: partie. af consentio. — 2. consensus, us, m., [consentio], ligesom consensio: Samdrægtighed, Overensstemmelse, Enighed; — vid. Cic. Phil. 4, 5; ~ conspirans fratrum, id. Lig. 12; ~ civitatis, Liv., bonorum, Quintil.; ~ inter malos ad bellum, Tac.; ex communi consensu (petere), Caes. B. G. 1, 30; men Liv. 23, 15: ~ attentatae defectionis, (hans Samtykke dertil); — abl. consensu ogs. som adverb.: enstemmigen, en-drægtigen, Liv. 1, 32; cf. id. 3, 38; — II) „overf.“ om Begreber: Samstemmen, Overensstemmelse, Harmoni; — ex naturae ... quasi concentu atque consensu, quam συμπαθειαν appellanti, etc., Cic. Div. 2, 11; cf. id. d. Or. 3, 6; ~ duorum antecedentium, Quintil.; — ogs. absol., vid. Lucr. 3, 710.

consentāne, adv.: overensstemmende dermed; ~ cum natura vivere, Lactant.; af — consentāneus, 3, [consentio]: overensstemmende dermed, påsvende dertil; — quod erat consentaneum cum iis litteris, quas etc., Cic. Fam. 3, 6; oftere e. dat.; vid. id. Phil. 9, 7, v. id. Off. 3, 4; men absol.: ~ vir vita et morte, (fig selv sig), Vell. 2, 63; — b) consentaneum est: det påsfer dertil el. følger deraf; e. inf., Cic. Off. 3, 33; cf. m. acc. e. inf., ibid. 1, 20; ogs. m. ut, Plaut. Bacch. I, 2, 31.

Consentes Dii, i d. romersketruriske Religions-sprog: de tolv overife og ligesom raadende Gudsomme; vid. Enn. ap. Arnob., v. Caecin. ap. Senec. Qu. N. 2, 41; — not.: best. m. consentio, (s. ovenf.), el. m. partie. af consum, altsaa de Samværende, cf. af conso, (inus. f. consulo). — Consentia, ae, f.: By i d. Brut-tiske el. Eneantse, (hod. Cozensa), Mela, Plin. 3, 10; — bf. Consentinus, 3, ager, id.; — men Consentini, orum, m.: Jndbyggjerne deraf, Cic. Fin. I, 3,

consentio, sensi, sensum, 4, v. n. o. a.; 1) „egent.“ om personlige Subiecter; A) at stemme overens dermed el. indbyrdes; tilfammen el. med hinanden at enes derom el. beslutte; — m. cum el. m. inter se, el. e. dat., ogs. m. acc. e. inf., el. e. inf., ogs. m. ad, el. m. in, el. m. de, el. e. acc., el. m. ut, el. absol.; — cum his (oratoribus) philosophi consentiunt, Quintil.; cf. Cic. Acad. 2, 42; men ~ inter se, f. nedensf.; — si sibi ipse consentiat, Cic. Off. 1, 2; cf. id. Cluent. 22; men Hor. Ep. I, 18, 65: ~ studiis alicuius; — una mente consentiunt ... arma capiunda esse etc., Cic. Phil. 4, 3; cf. Tac. Germ. 34; — ad benevolentiam erga nos consensiens (exercitus), Cic. Att. 5, 18; ligesl. ~ ad remp. conservandam, id.; cf. Liv. 36, 40; ~ ad inducias, Suet.; ~ in asseranda libertate, id. Calig. 60; ~ in hoc, m. flgd. acc. e. inf., Quintil.; de amicitiae utilitate omnes consentiunt, Cic. Lael. 23; — senatus consensit bellum, (besluttede enstemmigen Krig), Liv. 8, 6; cf. id. 1, 32, und. consisco; — b) in pass. impers.; de prioribus consentitur, Tac. Ann. 1, 13; men inter plurimos consensum est, m. acc. e. inf., Quintil. 9, 1, 17; ogs. in quae ... consensum est, id. 5, 10, 12; cf. Liv. 9, 7; men consensum est, ut etc., id. 30, 21; — B) „bes.“: at enes med nogen el. med hinanden om en Åsaa el. en Opstand, at sammen-sværges sig; — vid. Caes. B. G. 2, 3, v. Cic. Phil. 2, 7, ogs. id. Verr. 5, 8; — men absol.: antequam consentirent, Liv. 23, 28; cf. id. 31, 49; — II) „overf.“ om Ting og om Begreber: at stemme overens dermed, at påsfe dertil, odl.; — vid. Caes. B. C. 1, 19; ut oratio ... secum ipsa consentiat, Cic. Univ. 3; ~ inter se omnes partes, id.; men ~ personis, temporibus, locis (narrationem), id. Part. or. 9; consentit sibi ipsa lex, Quintil.; ratio nostra consentit, pugnat oratio, Cic.; cf. Lucr. 3, 170 v. 802; ogs. Hor. Od. 2, 17, 22; — III) partie. consensiens, tis, ogs. som adj.: overensstemmende, enstemmig; tanta rerum consensiens, conspirans, continuata cognatio, Cic. N. D. 2, 7; cf. id. Div. 1, 39; men ~ voce pugnam poscere, Liv. 10, 40.

consēpio, (und. perf.), septum, (suptum, Enn. ap. Fest.), v. a.: ombegner el. indbegner ganske, bustum, Suet. Ner. 33; — bb) oftere in partie. perf. conceptus, 3: ombegnet, omgierdet, ager, Cic.; ~ locus cratibus et plateis, Liv. 10, 38; — II) bf. subst. conceptum, i, n.: Jndbegning, Gierde, Jærbegning, Varr., Colum., ogs. Liv. I. c.; — ogs. „overf.“: Straffe el. Grandse; vid. Quintil. 12, 2, 23; bf. — concepto, are, v. a. intens.: indeflutter, animalia in sacro lucu, Solin. — conceptum, i, n., o. conceptus, 3, f. und. consēpio. — conceptultus, 3, [sepelio]: som er begravet dermed, Tertull.

consequens, tis: partie. o. adj. af consequor; bf. — consequenter, adv.: følgende dermed: bf. „overf.“; 1) påsvende el. påsefagen; e. dat., Dig., ogs. absol., Hieronym.; — 2) følgerigtigen el. følger-ligen, Appul.; v. — consequentia, ae, f.; oftrd.: Jølgelstøb; bf. „overf.“: ~ eventorum: Begivenhedernes Række el. Jølge, Cic. d. Div. I, 56; per consequentiam, Auct. ad Her., Dig.; ogs. in pl., per consequentias, Dig.: følgerligen, som en Jølge deraf. — consequia, ae, f., [consequor]: = frgd.; ~ rerum, Lucr. 5, 678 (Forbig.); — b) „concr.“: Ledfølge el. de Ledfølgende, Appul.

consequor, secutus (-quatus) sum, 3, v. dep. (a. o. n.); 1) følger el. gaar derefter, ledfølger, forfølger; e. acc., el. absol.; A) „egent.“; 1) „alm.“; a) e. acc.; — vid. Plaut. Cist. I, 1, 93, oftere; ~ litteras suas prope, Liv. 41, 10; — b) absol., Ter. Heaut. 2, 3, 36; cf. Cic. Tusc. 5, 31; — 2) „bes.“; a) forfølger fiendtligen, Caes. B. G. I, 13, v. Liv. I, 48; — b) at følge i Tiden; ogs. om Tiden selv: at følge derpaa;

Relativfætn., Ovid. Met. 12, 105; — II) „fig.“: i sin Raad el. i sit Indre embyggeligen at overveie el. betænke; — e. aet., egf. m. de., egf. m. Relativfætn., egf. m. ut el. ne., egf. absol.; — vid. Cic. Tusc. 5, 1, Sall. Catil. 52, in., v. Cic. R. Am. 37; men quum de me ipso atque de meis te considerare velim, id. Att. 7, 13; figel. in impers. pass., id. Off. 3, 4; — considerate cum vestris animis vosmet ipsi erquem putetis etc., id. Verr. 3, 12; cf. Sall. Catil. 20 v. 14; men considerare m. ut o. ne: at drage Omisorg derfor el. at see derpaa, Colum.; cf. Cic. Off. 1, 21; endel. absol., id. Fam. 10, 16: se considerare velle etc.; — III) partie. consideratus, 3, egf. som adj.: vel el. rigtigen betænkt el. overlagt, factum, Cic. Sull. 26, tarditas, id. Brut. 42; — compar.: ∞ consilium (dare), id. Att. 9, 2; superl.: ∞ illud verbum (arbitrari) etc., id. Font. 9; — B) „overf.“ paa Personer: ∞ hominis illud esse; Cic. Caeen. 1; tardum pro considerato vocent, Liv. 22, 39; — egf. in compar., Auct. B. Afr. 73.

con.sido, sēdi, sessum, 3, v. n.: at sætte sig ned, at nedlade sig; (bef. om Jler), m. in, sub, ante, etc., egf. c. abl., egf. absol.; — I) „egenl.“; A) „alm.“; vid. Cic. Brut. 6, v. Nep. Paus. 4, egf. Cic. Div. 1, 36; — ∞ sub arguta illice, Virg. Ecl. 7, in., ante focos seammis, Ovid. Fast. 6, 305; ∞ super ripam stagni, id. Met. 6, 373; — hoc mecum poterat considere saxo, ibid. 1, 679; cf. Virg. Aen. 4, 573; — men in impers. pass., vid. Cic. d. Or. 3, 5; — B) „bef.“; 1) om Personer: a) at sætte sig el. tage Sæde for at beraadslaae el. for at holde Ret, odt., — vid. Cic. Verr. 1, 7, id. Placc. 7, v. Liv. 34, 61; — b) i Krigsforøget: at seire sig, at tage en fast Stilling, odt., Caes. B. G. 1, 49; ∞ sub monte, id., Sall., trans flumen, Caes., inter virgulta, Sall., superioribus locis, id., — c) for længere Tid at nedlade sig el. at tage sit Dybbelt paa et Sted; hic, an Antii considam, etc., Cic.; ∞ in Ubiorum finibus, Caes.; cf. Virg. Aen. 1, 572; — 2) om Ting, navnlt. med Henfyn paa Vocalforholdene: at synke ned, at sænke sig, at falde sammen el. lægge sig; — vid. Liv. 30, 38, egf. ibid. 2, v. Cic. Prov. cons. 14; cf. Virg. Aen. 2, 621, v. Tac. Hist. 3, 31, egf. Plin. 3, 28; — neque adhuc consederat ignis, (var ikke dæmpet), Ovid. Met. 13, 408; — II) „fig.“; A) „alm.“: ligesom at sætte sig fast; vid. Plaut. Trin. 2, 2, 21; men totam .. Concedisse urbem luctu, (var nedfænt i Sorg), Virg. Aen. 11, 350; — B) „bef.“; a) ligesom varigen at besætte sig deri; vid. Cic. Att. 2, 4, v. id. Fin. 1, 16; cf. id. Orat. 27; — b) at lægge sig el. aftage el. forsmidtes; ardor animi .. quum consedit, Cic. Brut. 24; cf. Liv. 42, 62, v. Tac. Ann. 1, 30; — consedit utriusque nomen in quaestura, (ligesom hængslede deri), Cic. Mur. 8; — navnlt. egf. om Perioden: at sænke sig el. ende el. afrundes; vid. Cic. d. Or. 3, 49.

*consignanter, adv.: betegnende, tydeligen; compar.: ∞ dicere, Gell. 1, 25; — consignate, adv.: = frgd.; superl.: ∞ factus versus, Gell. 1, 15; v. — consignatio, onis, f.: skriftligt Bevis el. Document, Quintil. 12, 8, 11; — [figd.].

con.signo, (avi), atum, 1, v. a.: I) „alm.“; A) „egenl.“: forsyner med Segl, forsegler el. besegler, tabulas signis, Cic. Quint. 6; cf. Liv. 23, 38, egf. id. 29, 12, v. Suet. Claud. 29; — B) „fig.“: bekræfter el. beviser; vid. Cic. Div. 1, 40, v. id. Cluent. 50; — II) „bef.“; A) „egenl.“: anmærker el. optegner, odt., ut litteris consignamus, quae etc., Cic. Acad. 2, 1; cf. id. d. Or. 2, 53, v. id. Leg. 3, 20; — B) „fig.“: ligesom at mærke el. indprege; quasi consignatas animo notiones etc., Cic. Tusc. 1, 24.

con.silesco, lūi, 3, v. n.: at blive afdeles taal el. stille, gaaft at forsumme, (for- v. efterl. Ord); dum hae consileant turbare, Plaut. Mil. gl. 2, 6, 100; cf. Gell. 5, 1. — consiliarius, 3, [consilium]: raadgivende, ami-

cus, Plaut., particeps, id.; ∞ homines, Gell.; ∞ fulmen, vid. Senec. Qu. N. 2, 39; — egf. absol. consiliarius, i, m.: Raadgiver, Cic. Att. 11, 9, oftere; — bf. „bef.“ i Rets- sprogget: Bisteder el. Afsejser, odt., vid. Suet. Tib. 55, oftere; — „overf.“ egf. om en Augur, sen Gaddom- mens Telt, Cic. Leg. 3, 19.

consiliator, oris, m., [consilior]: en Raadgiver, malus, Phaedr., bonus, Appul.; cf. Plin. Ep. 4, 17; — bf. fem. consiliatrix, icis: Raadgiverinde, Appul. — consiligo, mis, f.: Enggent, Colum., Plin. — consilior, atus sum, 1, v. dep. n.: holder en Beraadslagning, beraadslaer; — consiliandi causa etc., Caes. B. C. 1, 19; consiliantibus divis, Hor. Od. 3, 3, 17; — b) „poet.“ egf.: at give Raad; — ∞ alicui amice, Hor. A. P. 196; v. — consiliösus, 3: fuld af Skogskab el. Indsigt, Cato ap. Gell., Fronto; compar. o. superl., Sidon.; — [figd.].

consilium, i, n., [rimel. ligesom consul, etc., af inus. conso]; I) „alm.“: sættes Beraadslagning el. Overveielse; — sermones aut consilia conferre cum aliquo, Cic. Phil. 2, 15; cf. Caes. B. G. 7, 38; men quod majoris consilii esset, (forlangte mediere Overveielse), Cic. Att. 10, 1; ∞ publicum, id. Catil. 1, 1, (Senatets Beraadslagning); ∞ nocturna, Sall., arcana, Liv.; — II) „meton.“; A) „abstrac.“; I) den efter fore- gaaende Beraadslagning el. Overveielse fattede Beslutning el. Bestemmelse; — vid. Cic. Inv. 1, 25, v. Quintil. 6, 5, 3, egf. Caes. B. G. 3, 8, v. Ter. Andr. 2, 3, 16, oftere; — men c. gen. gerund., Caes. B. G. 3, 2, Cic., Sall.; figel. c. gen. nominis, Cic. Phil. 1, 1; egf. m. figd. inf., id. Quint. 16, Caes., v. A.; egf. m. ut, Cic. Att. 7, 10; figel. eo consilio, ut etc., Caes., v. A.; cf. Nep. Mil. 5; endel. absol.: consilio, (abl. som adv.): forfættigen, Virg. Aen. 7, 216, Liv. 35, 14; — bb) „bef.“; a) Krigsplan el. Krigslist el. Strategi- tagen; vid. Cic. N. D. 3, 6, Caes. B. G. 7, 22, Nep., v. A.; — b) Raad til nogens Bedste, Plaut. Epid. 1, 1, 89; cf. Ter. Andr. 2, 1, 9, oftere, Cic. Cluent. 31, Hor., Ovid.; — B) Overlæg, Indsigt, Skogskab (neml. som Raadsgæve); — vid. Cic. Att. 14, 21; cf. Ter. Eun. 2, 2, 10, v. Ovid. Pont. 4, 2, 48; men vir et consilii magni et virtutis, Caes.; consilii satis est in me mihi, Ovid.; cf. Caes. B. G. 3, 16; men Hor. Od. 4, 12, 27: Misce stultitiam consiliis brevem! — b) „poet.“ egf. „overf.“ paa Begreber; Vis consilii experts mole ruit sua, ibid. 3, 4, 65; cf. id. Sat. 2, 3, 266, v. Ovid. Met. 9, 746; — B) „concr.“: de beraadslaaende Personer, Raadet; (s. egf. concilium s. l.); vid. Cic. Phil. 4, 6, v. ibid. 7, 7; men Liv. 30, 16, ex ∞ sanctius: det lille Raad i Carthago; — fremdeles om Dommerne el. om Retten, vid. Cic. R. Am. 3 v. 52; egf. om et Krigsraad, Caes. B. G. 3, 3, Liv.; hvorom egf. ∞ militare el. castrense, id.; — „poet.“ egf. ∞ Jovis: Guderens Raad el. Guderne, Hor. Od. 3, 25, 6; — b) „poet.“ egf. f. en Raadgiver el. Tilfhynder; vid. Ovid. Trist. 4, 2, 32; cf. id. Fast. 3, 276.

con.similis, e: afdeles fig.; — c. gen., cf. c. dat., egf. m. figd. atque el. cf. el. quasi; egf. absol.; — vid. Lucr. 3, 711, v. Cic. d. Or. 1, 33, id. Phil. 2, 12, v. Ter. Heaut. 2, 4, in.; — tam consimiliss, atque ego, Plaut. Amph. 1, 1, 187; cf. Lucr. 3, 1018, v. Plaut. Mil. gl. 3, 2, 8; — ∞ imago, id., ludus, Ter.; ∞ res, natura, ratio, Lucr.; — egf. om Ord og Samlinger; pariter cadentibus et consimilibus irasci, Quintil. 9, 3, 102; — not.: consimilis fugae profectio, Caes., san fugae være gen. el. dat.; — bf. adv. consimiliter: afdeles el. gaaft paa samme Maade, dicere aliquid, Gell. 11, 5. consipio, ere, v. n., [sapio]: at have sin fulde Sands og Samling; vid. Liv. 2, 45; cf. Gell. 7, 3, v. Senec. Const. Sap. 16. — consipium, f. and. consenpio. consisto, stili, stitum, 3, v. n. o. a.: I) neutr.; A) „egenl.“; I) „alm.“: at stille sig hen, at blive

flaaende, at staae stille; — vid. *Caes. B. G. 1, 5*, *Hor. Sat. 1, 9, 9*, v. *Cic. d. Or. 1, 61*; men ∞ ad mensam, (til Spærtning), *Cic. Tusc. 5, 21*; ∞ ad aras, *Ovid.*, ante torum, id., in aede, id., limine, id.; ∞ post aliquem, *Quintil.*; ∞ in pedes, *Senec. Ep. 121*; — men „poet.“ consistere, om Vandel: at fryse til, *Ovid.*, om Vandel: at standse, poet. ap. *Cic. Tusc. 2, 16*; — 2) „bef.“ egf.; a) i Omgangsprog: ∞ cum aliquo, (blive staaende for at tale med nogen, at tale færtroligen med nogen), *Plant.*; figel. *Cic. Verr. Act. 1, 7*; — b) i Krigsprog: ∞ in acie superiore, *Caes.*, sub muro, id., pro opere, *Sall.*; cf. *Caes. B. G. 1, 43*; men ibd. 3, 11: naves eorum ... nostris adversae constituerunt; men ∞ a fuga, *Liv. 10, 36*; — c) i Retsprog: ∞ cum aliquo, (føre Proces med nogen), *Dig.*; cf. *Senec. d. Ir. 2, 7*; figel. ∞ adversus dominos, *Dig.*; — 3) „overf.“; 1) „alm.“: at finde Sted, at vise fig, ovl.: — ubi cetera maleficia consistent, (have deres Sæde), *Cic. Cluent. 30*; cf. *Liv. 28, 26*, v. *Ovid. Met. 7, 73*; — 2) „bef.“; aa) at blive staaende cf. at opholde sig derved, in uno nomine, *Cic. Verr. 1, 38*, in singulis, id. *Part. or. 35*; — bb) at staae fast cf. uroffelig, at bestaae cf. at holde sig, ovl.; a) om Personer, (v. „ment.“); — vid. *Cic. Phil. 2, 28*, v. *id. Orat. 9*; cf. *id. Caccin. 21*, v. *id. Quintil. 30*; — men *id. Fin. 4, 226*: verbis consistere cum aliquo, (være enig med nogen i Udtrykket; opp. re discrepare); — b) om Ting og om Begreber; — vid. *Cic. Fam. 7, 1*, *id. R. Am. 52*, fin., v. *Hor. Sat. 1, 107*; — cc) at være til cf. for staaende, at bestaae, at finde Sted; — vid. *Cic. Brut. 97*, v. *id. Div. 2, 21*; cf. *Ovid. Met. 12, 297*; — b) df. egf. m. in cf. ex cf. abl., egf. m. circa, inter, osv.: at bestaae deri cf. deraf, at heroe derpaa, ovl.; — vid. *Caes. B. G. 6, 22*, *Lucr. 1, 236* v. ibd. 1027; egf. *Caes. B. G. 6, 21*; — ∞ in una honestate omne bonum, *Cic.*; cf. *id. Phil. 3, 8*, v. *Nep. Dat. 8*; f. egf. *Quintil. 3, 5, 7*, v. *id. 3, 8, 21*; — c) at staae stille, at standse, at holde op, at opføre; — consistit administratio belli, *Caes. B. C. 2, 12*; cf. *Cic. d. Or. 1, 1*; ∞ morbus, *Cels.*, διαγωγή, *Cic.*; ∞ in equestri ordine, (forbte deri), *Suet. Aug. 2*; — II) act.: at stille fast, at bestaae, (men rimel. atene i figd. Exempler); Et per quae possent vitam consistere tutam, *Lucr. 6, 11*; conjiciendae consistendaeque causae gratia (ad iudices venire), *Gell. 5, 10*.

consistorianus, i, m.: Medlem af det keiserlige Raad, *Amn.*; af — consistorium, i, n., [consisto] keprdl.: Samlingssted cf. Opholdsstæ; (seierel. Ord); df. 1) Jorden (som Menneftenes Bolig), *Tertull.*; — 2) Tienerkammer, *Sidon.*; — 3) oftest det keiserlige Raad, *Cic. Cabinet, Amn., Cod. Just.*

*consilio, onis, f., (consatio, Tertull.): Saaning cf. Plantning; pl. consitiones, *Cic. d. Sen. 15*; — consitor, oris, m.: som saar cf. planter („poet.“); — ∞ uvae, (i. e. Bacehus), *Ovid.*, *Tibull.*; v. — consitura, ae, f., ligesom consilio: Besaaing cf. Beplantning; ∞ agri, *Cic. figm. ap. Non.*; — [I. consoro]. — consitus, 3: partie af I. consoro. — Consiva, ae, f., [I. consoro]: den Saaende cf. Plantende, Epithet til Gudinden Ops, *Fest. p. 190*.

consobrinus, i, m., — a, ae, f.; eprdl.: Borneue af tvende Søstre, Søstendeborn paa Modrenes Side, *Cic. d. Or. 2, 1*, *Dig.*; — df. Søstendeborn (Fætter cf. Fætterfæ, Cousin cf. Cousine); — in m., *Cic. Off. 1, 17*, oftere; in fem., *id. Quint. 4*, *Nep. Att. 2*; — 2) „alm.“: Slægting cf. Blodsforvandt, *Suet. Cal. 26*, v. *id. Claud. 26*.

consocer, eri, m.: ligesom Medsvigerfader; df. pl. consoceri: Ugteparrets Forældre, *Suet. Claud. 29*, *Auson.*, *Dig.*; — df. fem. consocerus, us, *Auson.* — *consociabilis, e: paafende cf. paafelig, Am-

bros.; — consociatim, adv.: i Forbindelse, meare, (om tvende Fløder), *Amn.*; v. — consociatio, onis, f.: Forbindelse, Forening; — ∞ hominum atque communitas, *Cic. Off. 1, 44*, oftere; ∞ gentis, *Liv. 40, 5*; — [consocio]. — consociatus, 3: partie, v. adj. af figd.

consocio, avi, atum, 1, v. a.: at gjøre fælles, at dele dermed cf. med hinanden, at forene cf. forbinde; — m. cum, egf. m. inter, oftest absol.; — ∞ consilia cum aliquo, *Liv. 28, 27*; cf. *Cic. Phil. 4, 5*; ∞ rem interse, *Liv. 1, 17*; inter nos natura ... consociati sumus, *Cic. Fin. 3, 20*; — ∞ motus, *vid. Lucr. 2, 110*; ∞ regnum, *Liv. 1, 13*; men *Tac. Ann. 4, 33*: delecta ex his et consociata reip. forma; — ∞ animos (eorum), *vid. Liv. 2, 1*; men „poet.“ (om Træer): ∞ unbram, *Hor. Od. 2, 3, 10*; men *Liv. 42, 29*: ∞ se in omnia consilia belli pacisque; — II) partie. consociatus, 3, som adj.: forenet, enig; pro nostra consociatissima voluntate, *Cic. Fam. 3, 3*; cf. *Liv. 1, 45*. — consocius, 3: forenet, forbunden, (sild.); ∞ elementa sibi, *Fulgent.*; — 2) subst. consocius, i, m.: Deltager cf. Staldbreder, *Firmic.* — consocerus, us, f., f. und. consocer.

*consolabilis, e: hørende til Trøst cf. til trøste; df. 1) in pass.: som lader sig trøste, dolor, *Cic. Fam. 4, 3*; — compar., *Ambros.* — II) act.: trøstende, carmen, *Gell. 16, 19*; — consolamen, inis, n.: Trøst, *Hieron.*; — consolatio, onis, f.; 1) „alm.“: Trøsten cf. at trøste, Trøst, *Cic. Fam. 6, 4*, v. *id. Att. 12, 14*; egf. in pl., *id. Tusc. 3, 30* v. 32; — de Consolatione: var egf. Titelen paa et tabt Skrift af Cicero; — b) df. egf. Trøstetale cf. Trøsteskift, *Cic. d. Or. 3, 55*, *Quintil.*; f. egf. *Senec. Consolatio ad Marciam*, etc.; — II) „bef.“: Dymntræng; ∞ timoris, (at sætte Med i nogen), *Cic. Att. 1, 17*; cf. *Hirt. B. G. 8, 38*; v. — consolator, oris, m.: en Trøster, *Cic. Tusc. 3, 30*, *Senec.*; — [consolor]. — consolatorie, adv.: paa en trøstende Maade, compellare, *Sidon.*; af — consolatorius, 3, [consolator]: trøstende, litterae: Trøstebrev, *Cic. Att. 13, 20*, *codicilli*, *Suet. Oth. 10*.

consolidā, ae, f., [solidus], ligesom conferva: eslagss Plante, *Appul.* — *consolidatio, onis, f., i Retsproget: fuldkommen Sikring af Eiendomsretten, *Dig.*; v. — consolidator, oris, m.: som sikrer cf. befafter; ∞ domus, *Venant.*; af — consolido, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenl.“: gjør aldeles tæt cf. fast, *Vitruv.*; — II) „bef.“ cf. i Retsproget: fuldkommen at sikre Brugs: cf. Eiendomsretten af en Ting, *Dig.* — consolidus, 3: meget fast cf. stifter; df. „overf.“: ∞ germanitas, *Arnob.*

consolo, are, v. a.; forcl. Bisform af consolor: trøster, *Varr. ap. Non.*; — 2) df. egf.; a) som consolor m. reflexiv Vem.: trøster mig selv, *Qu. Metell. ap. Gell. 15, 13*; — b) som pass.: consolatus militibus, *Justin. 22, 6*. — consolor, atus sum, 1, v. dep. a.; I) med Personobjekter: førigen at trøste, trøstende at tiltale; — vid. *Cic. Fam. 6, 4*, v. *id. Catil. 4, 4*; ∞ se re aliqua, id., per litteras, id.; cf. *Hor. Sat. 1, 6, 130*; — egf. absol.; aut consolando, etc., *Ter. Heaut. 1, 1, 34*; cf. *Cic. Tusc. 3, 31*; men consolantia verba, *Ovid.*; cf. *Caes. B. G. 1, 20*, v. *id.*; — II) m. Begrebsobjekter: at lindre cf. temilde, desiderium tui, *Cic. Fam. 3, 11*, *dolorem tuum*, ibd. 4, 8; cf. *id. Fin. 1, 12*; ∞ hanc cladem domus meae, *Liv. 45, 11*; ∞ brevitate vitae, *Cic.*, otium nostrum, *Quintil.*

consomnio, avi, 1, v. a.: at dromme sig dertil, i Dromme af udsunde, *Plaut. Most. 3, 2, 70*. — consonans, us, f. und. consono; df. — consonanter, adv.: samstemmende, in superl.: ∞ ad harmoniam composita, *Vitruv. 6, 1*; v. — consonantia, ae, f.: Overensstemmelse cf. Harmoni, vocis, *Vitruv.*, vocum primarium, *Gell.*; — ∞ scripturarum, *Tertull.* —

consone, adv. af consonus: samstemmigen, clamitare, Appul.

consōno, ūi, 1, v. n.; D) „egent.“: tilfammen el. dermed el. stærkt ot tene el. lyde, Varr.; cf. Senec. Ep. 84; cf. Virg. Aen. 8, 305, v. Ovid. Met. 7, 451; — men consonante clamore orare, ut etc., Liv. 36, 31; — B) df. i Mætoriken om Ordrens Lydighed, Quintil. 9, 3, 73; ogs. om Enkelsternes Lydighed, ibid.; — II) „fig.“: at stemme overens dermed, at passe dertil; — ∞ sibi in faciendis et non faciendis, Quintil.; cf. Senec. Ep. 31, v. id. V. B. 23; — III) df. partic. consonans, tis; A) som subst. fem. (sc. littera), Medlyd el. Consonant, Quintil. 1, 4, 6, oftere; — B) „overf.“ som adj.: overensstemmende dermed, passende dertil, c. dat.; — hoc consonans est contractui bonae fidei, Dig.

consōnus, 3, [sono]; I) „egent.“: mælslydende, samstemmende, harmonisk, clangor, Ovid.; ∞ fila lyrae, id.; — b) df. i Grammatiken: consona (sc. littera), ligesom consonans: Medlyd el. Consonant, Ter. Maur.; liget. ∞ elementa: Consonanterne, id.; — II) „overf.“: harmonisk el. passende; ∞ fila telae, Claudian.; vix ... satis consonum fore, si etc., Cic. Att. 14, 16.

consōpio, (ivi), itum, 4, v. a. ab. I) „egent.“: bringer el. tydsrer i fast Søvn; (m. o. ut. abl. somno); vid. Cic. Tusc. 1, 49; cf. ibid. 38; — b) ogs. bedøver aflees, Suet. Claud. 44; men Lucr. 6, 793 (Forbig.), c. inf. graec.: consopit ... concidere, (bedøver, faa at man falder om); — II) „overf.“ om Levne: ikke at blive overholdet, at opføre at gielde, Gell. 16, 10.

consors, tis, adj., [sors]; I) „egent.“: A) „alm.“: der (navnl. som Arving) deler el. besidder Jørmuen med nogen; vid. Cic. Verr. 3, 23; — ogs. subst.: Medarving el. Medbesidder; vid. Liv. 41, 27; consortes ejusdem litis, Dig.; — 2) „bes.“ v. „pect.“: a) f. Broder el. Søster, Ovid. Met. 11, 317, oftere, Tibull. 2, 5, 24; — ogs. som adj.; ∞ pectora, Ovid. Met. 13, 663, (i. e. sorores); — b) f. Slægting, Lucr. 6, 1280; — ogs. som adj.: beslægtet, id. 3, 772; — II) „overf.“: A) om personlige Subiecter: som har el. tager lige Del deri; — df. subst.: Staldbroder; c. gen., field. m. in el. absol.; — vid. Cic. Mil. 37, v. id. Brut. 1; ∞ culpa, (Medstyldig), Ovid.; men ∞ tori el. thalami, (Ægtefælle el. Hustru), id.; — ∞ tribunitiae potestatis, Tac. Ann. 1, 3; ∞ imperii, Suet. Oth. 8; — consors in lucris atque furtis, Cic. Verr. 3, 66; — consortem successoremque (fratrem) testari etc., Suet. Tit. 9; — 2) field. v. „pect.“ om Ting og Begreber: som er fælles; ∞ tecta, Virg. Ge. 4, 153; ∞ casus, Propert. 1, 21, in.

***consortio**, onis, f.; eyrdel., ligesom figd.; Fælleskab, fælles Besiddelse; df. „overf.“: Staldbroderskab, fælleselig Forbindelse; — ∞ humana, Cic. Off. 3, 6; cf. Vell. 2, 99; ogs. m. inter, Liv. 40, 8; men absol.: quacnam ista ... consortio est? id. 6, 10; v. — consortium, i, n.; I) „egent.“: Fælleskab el. Interesseselskab; — ∞ voluntarium inter fratres, Dig.; men Suet. Claud. 28: in consortium recipi, (optages som Interessesent); — II) „overf.“, ligesom figd.: Staldbroderskab, Forbindelse; — ∞ regni, Tac. Ann. 4, 3; in consortio ... in sociate reip. esse etc., Liv. 4, 5; ogs. in pl., Tac. Ann. 3, 34; — [consors].

conspātians, tis, adj. partic., [spatior]: spadserende dermed, Petron. — **conspēctor**, oris, m., [conspicio]: der ser el. snuer, Tertull. — 1. **conspēctus**, 3: partic. v. adj. af conspicio. — 2. **conspēctus**, us, m., [conspicio]; I) „egent.“: A) „alm.“: Blik, Skue; — vid. Liv. 1, 18; cadere in conspectum, (være synlig), Cic. Tusc. 1, 22; frui conspectu urbis, Cic.; dare se in conspectum alicujus, Ter., Cic.; opp. fugere e conspectu alicujus, Ter.; cf. Cic. Verr. 5, 34, v. Ovid. Met. 2, 594; — B) „bes.“: Skue el. Synet deraf; df. Rarværelse el. Nærhed; a) om en Person;

vid. Ter. Hec. 5, 2, 22, v. Cic. Agr. 1, 3; — b) om Ting og om Begreber; — in conspectu oppidi esse, (kunne sees derfra), Varr.; cf. Cic. Verr. 5, 66, v. id. Agr. 2, 32; — II) „fig.“: conspectas, m. v. ub. animi: Mændens Blik el. Skue, Betragtning, Gerskilling, Betænkning; — vid. Cic. d. Or. 3, 10, v. Liv. 10, 25; men Cic. Fin. 5, 31: ut in conspectu quidem relinquit, (end ikke at komme i Betragtning); — 2) df. „concr.“, ligesom *σύνωπτος*: Overblik el. Oversigt, vid. Gell. 17, 21.

conspargo, rsi, rsum, 3, v. a., [spargo]; I) „alm.“: A) „egent.“: besprænger el. bestrøer el. væder (dermed); m. v. ub. abl.; — ∞ aves sanguine, Lucr., aliquem lacrimis, Cic., terram rore, Plin., carnem sale, Colum.; cf. Cic. N. D. 2, 43; — men „pect.“ om Næretiderne; ∞ floribus herbas, Lucr. 3, 33; — men ub. abl.; vid. Phaedr. 2, 3, v. Suet. Catig. 43; — B) „fig.“: ogs. om Jøretænger el. Hørførlighed; vid. Cic. d. Or. 3, 25; liget. id. Acad. 1, 2; cf. Quintil. 8, 5, 28; — II) „bes.“: udstrøer el. besprænger el. spredter rundt om el. til alle Sider; ∞ farinae libras duas, Cato, vinum vetus, Colum.; — b) absol.: ∞ ante aedes, Plaut. Stich. 2, 2, 36; df. — conspersio, onis, f.: Besprænging; ∞ crebra salis, Pallad.; — 2) ogs. „concr.“: den besprængte Dei el. Måske, Tertull. — conspersus, 3: partic. af conspergo.

***conspiciabilis**, e: synlig, Prudent.; — 2) „overf.“: anseelig, thermae, Sidon.; v. — **conspiciabundus**, 3: som opmærksomt betragter, c. acc., Capell.; — [conspicor]. — conspiciendus, 3: partic. v. adj. af I. conspicio.

I. **conspicio**, spexi, spectrum, 3, v. a. (o. n.); I) fecer opmærksomt derpaa el. derseer; A) „egent.“: I) „alm.“: — quid nunc supina sursum in coelum conspicias? Plaut. Cist. 4, 2, 78; cf. Nep. Dat. 11; men in pass., Cic. Catil. 1, 7; — 2) „bes.“: ogs. aa) in pass.: at beisees opmærksomt, at tiltræde sig Opmærksomhed, at udmærke sig, vcl.; a) om Personer: conspici, dum etc., Sall. Catil. 7; cf. Liv. 4, 60, v. id. 5, 23, oftere; — b) om Ting og om Begreber: arma et equi conspiciabantur, Liv. 21, 4; cf. id. 39, 6; — men ogs. omvendt: quod conspici et derideri possit, (det Paafaldende og Latterlige), Augustus ap. Suet. Claud. 1; — bb) om en Billedstjette: at have Retning og ligesom at snue dermed; — ∞ solis ortum etc., Cic. Catil. 3, 8; — B) „fig.“: overlægger el. overveier med Omhu; vid. Plaut. Trin. 3, 2, 10, v. Cic. Mur. 6; — II) som ineh.; A) „egent.“: faaer Die derpaa, bemærker; a) c. acc., Caes. B. G. 4, 12; faat. ofte i Krigsforreget; vid. ibid. 2, 21 v. 26, v. Sall. Jug. 49; — b) rugas in speculo, Ovid.; men in pass., id. Met. 4, 19; — ogs. m. figd. partic., Liv. 21, 4; cf. Hor. Ep. 1, 7, 49; — b) m. acc. c. inf., vid. Caes. B. G. 2, 24; cf. Lucr. 6, 707; — hys. ogs. in pass. c. nomin. v. inf.; vid. Hor. Od. 3, 7, 26; — B) „fig.“: bemærker el. indseer, Plaut. Pseud. 3, 1, 3; — III) her til mærkes; A) partic. conspēctus, 3, som adj., ligesom conspiciens: paafaldende, udmærket, beundret; vid. Virg. Aen. 8, 588; cf. Hor. A. P. 228, v. Liv. 45, 7; — ogs. in compar., id. 2, 5, Ovid., Tac., v. A.; — B) partic. conspiciendus, 3, ogs. som adj.: til at see paa, seecærig, udmærket, beundringsværdig; ∞ Hyas forma, Ovid.; cf. Tibull. 2, 3, 74; ∞ templa etc., Ovid. Fast. 5, 552; cf. Liv. 6, 4; ∞ opus etc. — 2. **conspicio**, onis, f., [I. conspicio]: Mængdens opmærksomme Blik ved Afgrænsningen af templum, Varr. L. L. 7, 2.

conspicor, atus sum, 1, v. dep. a., [I. conspicio]: faaer Die derpaa, ser el. bemærker; a) c. acc., Plaut., Ter.; f. ogs. Nep. Eum. 9, Liv. 2, 20, v. A.; men Caes. B. C. 2, 22: hunc conspiciatæ naves etc.; — til acc. foies ogs. undert. partic.; perterritos hostes conspiciat, Caes. B. G. 2, 27; — b) f. acc. findes ogs. en Objectis: fætn., Plaut., Ter. Heaut. 1, 1, 16, ogs. en Relativsætning;

quae res gererentur, conspicati, Caes. B. G. 2, 26; — not.: fercl. egf. in pass., Varr. ap. Prisc.

conspicius, 3, [I. conspicio]; I) „egent.“: sem falder i Sinece, synlig; (sestet „pect.“); — vid. Ovid. Pont. 3, 1, 22, Hor. Od. 3, 16, 19, egf. Tac. Hist. 4, 29; — men absol.: habere mortem in conspicio, (ser Sinece), Senec.; — II) „everf.“: sem vatter Symartfombed, paafaldende, mærkelig, umærket; — vid. Tibull. 3, 3, 1; egf. e. dat., Liv. 1, 31, e. Tac. Hist. 3, 17; egf. absol., vid. Ovid. Met. 8, 373, e. Tac. Germ. 7, 98.

conspirare, adv.: enstemmigen, enigen; — compar., eo conspiratus (arma capere), Justin.; e. — conspiratio, onis, f.; I) „egent.“: Tevernes Samklang el. Harmoni; ~ canentium, Colum.; — II) oftest „fig.“: Samdrægtighed, Enighed, Harmoni; a) til det Vedre; vid. Cic. Catil. 4, 10, e. id. Off. 2, 5; ~ consensusque virtutum, id.; — b) til det Verre, d. e. Sammenførelse, Conspiration; — vid. Cic. Deiot. 4, Suet. Aug. 19, oftere, Quintil. — I. conspiratus, 3: sammenføeren; f. und. I. conspiro. — 2. conspiratus, 3: sammenføenden; f. und. 2. conspiro. — 3. conspiratus, us, m., [I. conspiro]: Samdrægtighed, Harmoni, Gell. 1, 11.

I. conspiro, avi, atum, 1, v. n.; I) „egent.“: tilfammen el. tilfige at bløse el. tene; vid. Virg. Aen. 7, 615; — II) sæv. „fig.“; A) „everf.“: at fremme everens, at harmonere; — conspirans mutus ardor, Luer. 4, 1212; egf. Cic. N. D. 2, 7, e. ibd. 3, 11; f. egf. Quintil. 1, 10, 16; men Colum. 3, 13, om den pleiede Jort: ~ omnibus suis partibus ad educandam problem novam; — B) „ment.“: I) med Hensyn paa et Jerehavende el. om en Beslutning, edl.: at fremme everens, at ferene fig; a) til det Vedre; — vid. Cic. Agr. 1, 9, v. id. Fam. 10, 12; men Colum. 12, praef., in pass. impers.: in commune conspirabatur etc.; — b) til det Verre: at sammenrette fig el. sammenføerge fig, at conspirare; — liget. m. in, el. m. a. d. el. m. ut, el. e. inf., egf. absol.: ~ in in caedem alienus, Tac., in aliquem, Suet.; el. id. Caes. 80; ~ ad res novas, Suet. Claud. 13; ~ cum aliquo, ut etc., id. Caes. 9; men e. inf., id. Claud. 37; men absol., Caes. B. G. 3, 10, e. Suet. Caes. 9, oftere; — III) af partie conspiratus, 3: sammenføeren, Phaedr. 1, 2, er subst. conspirati, orum: de Sammenføerne, Suet. Caes. 82, oftere.

2. conspiro, avi, atum, 1, v. a., [spira]; I) „egent.“: vinder el. fæstet sammen; — anguis se conspiravit, Aur. Vict. V. Ill. 22; — II) „fig.“; A) „everf.“: ligesom conglobare: at sammentrænge i en Kreds el. Aflynge; vid. Caes. B. C. 3, 46; — B) „ment.“: ferbinder til et Helt, bringer i Eftem, Sen. Ep. 84. — conspissatio, onis, f.: Jerspyttelse, sordium, Theod. Prisc., e. — conspissatus, 3: sammentrængt, tørt, fast, solid, Colum., ereta, Plin.; — [spisso].

consplescendo, ere, v. u.: at have stærk Glæde; ~ tecta, Jul. Val. Res gest. Al. M. — conspondeo, di, sum, 2, v. a. v. o.: giennemføre at forpligte fig; — neve conspoudisse etc., S. C. de Bacchanal.; consponsa factio, Appul. — consponsor, oris, m.: Recautioust, Cic. Fam. 6, 18. — consponsus, 3: partie. af conspondeo.

conspuo, (ui), atum, 3, v. a. e. n.; I) act.: bespytter, aliquem, Petron.; „bef.“ egf. ~ aliquem: at spytte ad nogen, Plaut. Curc. 4, 2, 17, Petron., e. Al.; men ~ sinum, Juvenal. 7, 111, (om den i Fæstighed spyttende Taler); — det frugtlig Udtryk af Digteren Iulius Vibaculus: Juppiter ... nive conspuat Alpes, pædierer Hor. Sat. 2, 3, 41; — II) neutr.: at spytte stærkt, in sinum suum, Petron. — conspurco, (avi), atum, 1, v. a.: at besudle el. tilsmudske, Luer. 6, 22; in conspuo, 8, 3, fin. — conspuo, (avi), atum, 1, v. a., intens.: af conspuo: bespytter med Joragt; — ~ nostros cooperunt etc., Cic. Qu. Fr. 2, 3; — consputus, 3: partie. af conspuo.

constabilio, vi, 4, v. a.: befæstet el. fæstet; ~ rem suam, Plaut., Ter. — constans, tis: partie. o. adj. af consto; df. — constanter, adv.; I) „egent.“: bestaaende, vedblivende, uforanderlig; — vid. Cic. Univ. 13; liget. in superl., id. N. D. 2, 38; — II) „fig.“; A) „everf.“: med ligelig fæstet; — ~ ingrediens oratio, Cic. Orat. 58; egf. e. dat., id. Tusc. 5, 9; — compar., ~ se habere, vid. Sall. Cat. 2; cf. Tac. Ann. 15, 21; — B) „ment.“: standhaftigen el. udbædende, pugnare, Caes., ferre dolorem, Cic.; ~ et libere se gerere, Cic. Att. 4, 16; — superl., ~ amicitias retinere, Suet. Aug. 66.

constantia, ae, f., [constans, consto]; I) „egent.“: Bestaaen el. Vedvaren, fæstet el. Uforanderlighed; vid. Cic. N. D. 2, 21; — II) oftest „fig.“; A) „alm.“ v. „ment.“: a) Begrebernes indre Overensstemmelse el. Harmoni; vid. Cic. Off. 1, 28, e. id. Tusc. 5, 10; — b) Bestandighed el. Paalidelighed, navn. i Dyptdelsen af et Tilfald; vid. id. Off. 1, 7, e. id. Att. 4, 17; — B) „bef.“ v. „verf.“: Charakterfæstet el. Standhaftighed, edl.; id. Tusc. 4, 17, e. id. Off. 1, 31; men hinc constantia, illine furor, id. Catil. 2, 11; ~ Romana etc., vid. Liv. 42, 62; ~ animi, Ovid.; ~ morum, Tac.; — C) „tegn.“: a) Talerens naturlige fæstet og Håndværdsel, vid. Quintil. 6, proem., e. id. 12, 3, 2; — b) ligesom Urygtighed, Stoikernes εὐπάθεια; egf. in pl., (opp. perturbationes); vid. Cic. Tusc. 4, 6, fin.

constellatio, onis, f., [stella]: Stjernenes Rærmelse til el. Stilling imod hverandre, med Hensyn paa deres formodede Indflydelse paa Menneftenes Stæbne, en Constellation, Amm., Capitolin., e. Al. — constellatus, 3: med mange Stjerner, balteus, Trebell.

consternatio, onis, f., [2. consterno]; oprdf.: Omstyrning; df. I) „egent.“: stærk Larm el. forvirret Stoi el. Jervirring; consternatio quadrigarum, Liv. 37, 42; — navn. egf. Larmen af et Dyrer, Curt.; egf. Slægets Jervirring, Tac. Ann. 1, 63; — b) egf. „alm.“: Dyrer el. Tumult, militum, Tac. Hist. 2, 19; ~ muliebris, Liv. 43, 2; egf. absol., Suet. Caes. 20; — II) „fig.“: Jervirring el. Jersættelse; pavor et consternatio mentis, Tac. Ann. 13, 16; liget. absol.: non medioerem fore consternationem, si etc., Suet. Calig. 51.

I. consterno, stravi, stratum, 3, v. a.; I) „alm.“: besværges dermed, fæstet el. breder derved; a) e. abl.; vid. Caes. B. C. 3, 96, v. id. B. G. 4, 17; cf. Liv. 31, 49; men ~ terram late tergo, (om den faldne), Virg. Aen. 12, 543; cf. Sall. Jug. 101; — b) ub. abl.; frumentum vias constraverat etc., Cic. Div. 1, 32; cf. Virg. Aen. 4, 441; ~ tricinium, Varr., lectum, Appul.; — ~ ratem etc., vid. Liv. 21, 48; men navis constrata, (fersynet med et Dæk, et Dækstib), id., Cic. Verr. 5, 40; (opp. navis aperta); — B) af partie. constratus, 3, er subst. constratum, i, n.; a) Bedækning el. Beskærmning; — sub constratis pontium etc., Liv. 30, 10; — b) constratum navis: Skibsdæk, Petron.; — II) „bef.“: nedslaaet el. nedstyrtet, Liv. 40, 45; — b) df. „verf.“ v. „fig.“: constrata ira, (den tæmmede Væmde), Stat.

2. consterno, avi, atum, 1, v. a., [Biform af irgd. nr. 11]; I) „egent.“: nedfæstet til Jorden, fælder, besværges; vid. Liv. 38, 17; — II) oftere „fig.“; A) „alm.“: bringer i Jervirring, forstyrrer, fersædter, angster; — sic sunt consternati animo, ut etc., Caes. B. G. 7, 30; oftere ub. animo; vid. Hirt. B. G. 8, 19, e. Suet. Aug. 90; men Liv. 10, 43: consternari in fugam; cf. Tac. Hist. 3, 79; men „pect.“: consternatique Timores, Ovid. Met. 12, 60; — b) „everf.“: egf. om Dyrerne; vid. ibd. 2, 314, Liv. 37, 41, e. Suet. Galb. 18; — B) „bef.“: bringer i Dyrer, bider til Dyptand, edl.; vid. Liv. 21, 24; men ibd. 8, 37: tumultuque etiam sanos consternante animos, etc.

constipatio, onis, f.: Sammentrængen; df. „con-

cret": den sammentrengte Høb el. Afsuge; ~ exercitus, Vopisc.; af ~ constipo, avi, atum, 1, v. a.: trænger el. paffer tæt sammen, Cic. Agr. 2, 29; ~ se sub ipso vallo, Caes. B. G. 5, 12.

constitio, onis, f., [constito]: Stillestaaen, lori, paa et Sted, Gell. 16, 5, inc. — constituo, ui, utum, 3, v. a., [statuo]: benstiller, opstiller, denlægger. (Correlat til constisto); 1) „alm.“: A) prægnant: fremstiller, hominem ante pedes Manili (triumviri), Cic. Cluent. 13; cf. Quintil. 2, 5, 6, v. Virg. Aen. 5, 237; ogf. „overf.“, Cic. Coel. 32; — B) navn. ogf. i Krigsprog: a) at opstille, at stille i Orden; — vid. Caes. B. G. 1, 43, v. Liv. 28, 33; ogf. om Krigsstille, Caes. B. G. 4, 25; cf. Nep. Them. 3; — b) at lade giøre Soldt; ~ agmen, Sall. Jug. 49, signa, Liv. 33, 10, ostere; — II) „bes.“: A) m. Vibegr. af en Begrundelse el. Indsigelse; 1) „egent.“: at anlægge el. oprette el. bygge; navn. i Krigs- og Befæltelsesprog: ~ ~ turres, Caes., castella, id., vineas ac testudines, Nep.; — ogf. om andre Anlæg: ~ oppidum, Caes., nova moenia, Virg.; cf. Nep. Them. 6 v. 10, ogf. Virg. Aen. 11, 185, id. Ge. 4, 512, v. Suet. Caes. 10; — 2) „fig.“: a) i Retsprog: at indfætte el. indføre el. oprette, vbl.; ~ ~ civitati hanc legem etc., Cic. Caecin. 14; ~ ~ iudicium de repetundis, id. Div. in Caecil. 4; men ~ ~ iudicium capitis in se, (paadrage sig en Livssag), id. Verr. 5, 54; ~ ~ accusationem, id., accusatorem, id., Quintil., testes, Cic.; — b) udenfor Retsprog: at begrunde el. fremsætte el. stifte, amicitiam, vid. Cic. Fin. 2, 24; ~ ~ victoriam, id. R. Am. 6, pacem, ibid. 8; — B) m. Vibegr. af en Anerkendning el. Indretning; 1) „egent.“: at indføre el. befætte, at indfætte el. ordne; — vid. Cic. Agr. 2, 5 v. 31, ogf. Caes. B. G. 1, 13, v. Nep. Lys. 2; men ~ ~ civitates, (stifte og ordne), Cic. d. Or. 1, 9; cf. Nep. Mil. 2; men ~ ~ regnum alicui, (befætte nogen Regering), Nep. Chabr. 1; cf. Cic. Brut. 2, v. id. Leg. 3, 18; — 2) „fig.“: vid. Cic. Off. 1, 31, v. Sall. Jug. 31; men jam perfectis constitutisque viribus, Quintil.; — C) m. Vibegr. af en Grandsbebestemmelse, el. af en anden Afstale el. Overenskomst; 1) „egent.“: a) at bestemme el. fastsætte; — vid. Sall. Jug. 12; ~ ~ premium frumento, Cic.; ~ ~ annua rhetoribus (sc. salariis), Suet.; ~ ~ certum tempus ei rei, Caes.; ad constitutam diem (venire), Liv.; cf. Ter. Eun. 3, 4, 3; — b) df. i Forretningsprog: at giøre en Afstale, at inægaa en Forretning, vbl.; — m. cum, el. c. dat., el. m. inter se, el. absol.; — vid. Caes. B. G. 1, 18, v. Cic. Catil. 1, 9; liget. ~ cum aliquo v. figd. acc. c. inf., Ter. Hee. 1, 2, 120, el. m. Relativsætning, Cic. Verr. 2, 27; ogf. m. figd. ut, Augustus ap. Suet. Calig. 8; — fremdeles ~ alicui, m. figd. acc. c. inf., (Afstale med nogen, tilfælde nogen), Cic. Att. 1, 7, id. Off. 1, 10, v. id. d. Or. 1, 62; cf. id. Fin. 5, 1; — endel. absol.: vadmionia constituta etc., id. d. Senect. 7; cf. Tac. Germ. 11; — 2) bestemmer, (bestemmer), afgjør el. bestemmer; vid. Cic. Lael. 16, v. id. d. Or. 1, 48, ogf. id. Off. 2, 3; men id. Quint. 29: constitui, m. acc. c. inf., (har dømt el. fundet); men Nep. Eun. 12, ~ de alicui: afgjøre nogens Skæbne; — b) df. ogf. at bestemme el. beslutte sig dertil, at fatte en Beslutning; c. inf., el. m. ut; — vid. Caes. B. G. 4, 6, v. ibid. 19, ogf. Nep. Dat. 5; liget. Cic. Att. 7, 7, v. ibid. 16, 10; cf. Sall. Catil. 43; — III) partic. constitutus, 3; A) fem adj.; a) faa el. faa indrettet el. befættet; corpus bene constitutum, Cic. Tusc. 2, 6; cf. ibid. 4, v. id. Sest. 65; — b) fastsat, fast, bestemt; ~ ~ cursus siderum, Quintil.; jam confirmata constitutaque vox, id.; — B) in neutr. fomsbst.: constitutum, i; a) Indretning el. Anordning; df. Forordning el. Lov, Cod. Theod.; — men „overf.“: per constituta procedere, (efter bestemte Regler), Sen. Qu. N. 3, 16; — b) Afstale, Forretning, Accord; — vid. Cic. Top. 12; constitutum habere cum

aliquo, id. Att. 2, 23; cf. id. Coel. 25; — ad constitutum venire, Varr.; liget. constituto, (abl. fem. adv.), Vell. 2, 110.

constitutio, onis, f.; 1) „egent.“: Tilstand el. Beskaffenhed; ~ ~ firma corporis, Cic. Off. 3, 33; ~ ~ prima naturae, Cic. Fin. 4, 6; — b) fem rhetorisk figur: vid. Cic. Inv. 1, 8, v. Quintil. 3, 6, 2; — II) „fig.“: Indretning, Anordning, Regel; ~ ~ constitutio est in lege, iudicio, more, pacto, Quintil. 7, 1, 6; cf. Cic. Leg. 2, 10, v. A.; v. ~ ~ constitutor, oris, m.: fem anordner el. forordner; ~ ~ legis, Quintil. 3, 6, 13; — df. adj.: constitutorius, 3, (i Retsprog): hørende til en Afstale el. Accord, actio, Dig.; — [constituo]. — constitutum, i, n., v. constitutus, 3, f. und. constituo.

consto, stiti, (statum), stare, v. n., [sto, steti, etc.]; 1) „egent.“, (men alene fielt.), f. d. færd. consistere: at staa stille el. ubevæget; ~ ~ sicubi aqua constat, Cato; — men comist: constant etc., (de blive staaende sammen), Plaut. Cure. 2, 3, 11; — II) færd. „fig.“: A) m. Vibegr. af Fasthed el. Varighed el. Paadirelsighed, vbl.; 1) „overf.“ om Ting og om Begreber, ogf. om Personer; a) at staa fast el. urokelig, at blive standhaftig, at bestaa el. uheldes; — vid. Liv. 3, 60, v. id. 39, 34; men id. 3, 42: ne aurius quidem ac oculis satis constare (posse); cf. Cic. Tusc. 4, 17; — ogf. „ment.“: ~ ~ in sententia, Cic. Fam. 1, 9; ceteris exercitiis constare fidem, (at de være blyerne tro), Tac. Hist. 2, 96; — ogf. „poet.“: vid. Ovid. Met. 15, 258, v. Virg. Aen. 3, 518; — b) ~ ~ cum re aliqua, v. ~ ~ rei alicui: at staa evensides derved, at paafe dertil; — considerabit, constetne oratio aut cum re, aut ipsa secum, Cic. Inv. 2, 14; cf. Auct. ad Her. 2, 10; — si humanitati tuae constare vales, Cic. Att. 1, 11; — dertil hører ogf.: ~ ~ sibi (in aliqua re): at blive sig selv lig, at være konsekvent; — vid. Cic. Off. 1, 33, v. id. Cluent. 38, ogf. Hor. Ep. 1, 14, 16, v. id. A. P. 127; — c) ratio constat, vbl. i Regningsbævæfnet: Regningen er rigtig; vid. Cic. Flacc. 28, v. Suet. Ner. 30; — df. ogf. om andre Forholde, Plin. Ep. 1, 9, v. Tac. Ann. 1, 6; — 2) om en Begrebdende el. om en Beretning, vbl.: at staa fast, at være vis; undert. c. nominat.; quom el. factum constet el. nomen, Cic. Part. or. 12; cf. Tac. Agric. 43; — oftere impers. m. acc. c. inf.; vid. Sall. Cat. 53, Caes. B. G. 1, 29; ogf. Cic. Mil. 6, v. A.; — ogf. m. inter, ogf. m. de, el. m. Relat.; — vid. Cic. Inv. 1, 36, v. id. Att. 13, 10; liget. si de facto constet, etc., Quintil. 7, 2, 7; — quid cuique opus sit, constare decet, id. 3, 9, 8; cf. Liv. 20, 28, v. Cic. Fam. 13, 2; — endel. absol.; vid. Cic. Mil. 6, v. id. Verr. 3, 21; — 3) constat mihi, ligefom certum est mihi: jeg har fast besluttet, c. inf., Anton. ap. Cic. Phil. 13, 19; men m. Relativsætning, Caes. B. G. 3, 14; — B) m. Vibegr. af Tilstedeværelsen af en vis Beskaffenhed; 1) „alm.“: at bestaa, at finde Sted, osv.; — vacuum nequaquam constat inane, (er aldeles ifte til), Lucr. 1, 510; cf. id. 4, 462; liget. oftere f. exstare: at være til, at være i Behold; vid. Cic. d. Or. 2, 22, v. id. D. 1, 10; — 2) „bes.“ ogf. med Genjyn paa Gienstandens Bestanddele el. Indhold: at bestaa deraf, at være sammensat deraf, at berøe derpaa; — m. ex; fielt. m. i n. el. m. de, el. c. abl.; — vid. Lucr. 2, 385, v. Cic. N. D. 1, 33, ogf. id. Off. 1, 44, oftere, ogf. Hor. Sat. 2, 4, 64; men victoriam in earum cohortium virtute constare, Caes. B. C. 3, 89; cf. Nep. Att. 11, v. Lucr. 4, 1225; — solido quae corpore constat (materies), id. 1, 519; cf. ibid. 485; men omnis disciplina constat memoria, Quintil.; omne jus constat aut scripto, aut moribus, id.; — 3) i Handelsprog: at staa deri, (el. i en vis Viris), d. c. at forste; — c. abl., el. c. gen., el. m. adv., osv.; — ~ ~ quadrantis millibus, Varr.; cf. Suet. Vitell. 19, v. A.; — ~ ~ prope dimidio minoris, Cic. Att. 13, 29;

cf. Suet. Ner. 27, *ostere*: — quod mihi constat carius, Lucil. ap. Non.; — *utillissime*, Colum.; cf. Suet. Caes. 26; — b) *egf. udeuifer Handelsfpreget*; vid. Caes. B. G. 7, 19; *odia ... constantia magno*, Ovid. Her. 2, 47; — III) *partie. constans, tis*, *egf. sem adj.*; A) *egenl.*: *fahlaende, nferanterlig*; — vid. Cic. N. D. 3, 9; *ligel. ibd. in compar.*; men *superl.*: ∞ *motus lunae*, id. Div. 2, 6; — *constantii vultu graduque*, Liv. 5, 46; — B) *fig.*: 1) *alm.*: *fast el. varig, siffer el. paaltee fig.*; — ∞ *pax*, Liv., *fides*, Hor.; men Tac. Hist. 3, 1: *an ... constantius foret*, (c. inf.); — b) *ef.* *sem stemmer overens med sig selv, samfemmenende, harmoniist*; vid. Cic. Off. 1, 40; — *fama*, Suet., *opinio*, id.; — 2) *bes.* *v. ætist*: *med fast el. felid Charakter, standhaftig, paalidelig*; — *firmi et stabiles et constantes (amici)*, Cic. Lael. 17; cf. id. R. Am. 14; — *constans adversus metus*, Tac. Hist. 1, 5; men *ibd.* 3, 57: *neque fidei constans*, neque *strenuus in perfidia*; cf. Hor. Sat. 2, 7, 18: *quanto constantior etc.*

constrator, oris, m., [1. *construo*]: *sem jevner el. fletter el. siller*; — *maris*, Auson. — *constratum*, i, n., v. *constratus*, 3, f. *ind.* 1. *construo*. — *constrepo*, ere, v. n.: *stærft at farne el. bruse*, Gell. 4, 1, Appul.

constrictio, adv.: *sammentrængt*; — *df. in compar.* v. *everf.*: ∞ *iungi alicui*, Augustin.; — *constrictio*, onis, f.; 1) *Sammenbinden el. Ørbinden*, navn. Plantens, Pallad.; — 2) *bes lægerne: baaret Liv*, Macrobi.; — *constrictivus*, 3: *sammentrækkende, cibi*, Coel. Aur.; v. — *constrictio*, are, v. a. *intens.*: *at træffe stærft sammen*, Tertull.; — [af *figd.*].

constringo, inxi, ietum, 3, v. a.; 1) *egenl.*: A) *alm.*: *træffer el. binder fast sammen, sarcinam*, Plant.; cf. Prop. 3, 19, 9; — B) *bes.*: a) *binder el. lænser (sem fange el. sem Afstindig)*; — ∞ *corpora vinculis*, Cic. d. Or. 1, 52, *aliquem laqueis*, id.; — *egf. uden abl.*: ∞ *manus*, Plant.; cf. Ter. Eun. 5, 6, 23, v. Cic. Phil. 2, 38; — b) *bes lægerne: at sammentræffe*, Plin. 23, 51; — II) *fig.*: A) *alm.*: *belder sammen el. ineftrænger inden vasse Grænfer, fæmmer el. tvænger*; — vid. Cic. Agr. 2, 10, id. Catil. 1, 1, v. id. d. Or. 1, 46; *superstitione constricti*, Quintil.; — B) *bes.*: *egf. om Jæredræget: at sammentrænge, at fætte fætte*; — *quum aptis constricta verbis est (sententia)*, Cic. Brut. 8; cf. id. d. Or. 1, 42; men *constricta narratio*, (opp. *latius fusa*), Quintil.; — III) *partie. constrictus*, 3, *egf. sem adj.*: *ferfættet el. fætte*; *fast el. compact*; — ∞ *frons*, (rynfet Vænde), Petron.; ∞ *supercilia*, (opp. *disidentia*), Quintil.; ∞ *arbor*, (beffæret), Plin.; — *compar.*: ∞ *solum*, (mindre), id. *constrictio*, onis, f., [construo]; D) *egenl.*: *Sammenfiling, Bygning, hominis*, Cic. Acad. 2, 27; ∞ *lapidum*, Senec., *theatri*, Trajan.; *egf. in pl.*, Pallad.; — II) *fig.*: v. *æctn.*: A) *om Jæredræget: verhorum*, Cic. d. Or. 1, 5; *egf. absol.*, id. Orat. 41; — B) i Grammatiken: *den grammatikafte Forbændeffe, Constructiønen*, Prisc. — *constructus*, 3: *partie. af figd.*

construo, xi, etum, 3, v. a.; 1) *alm.*: *heber el. bringer sammen paa et Sted el. i Mængde*; — ∞ *acervos nummorum*, Cic., *divitias*, Hor.; cf. Cic. d. Or. 1, 35; — II) *bes.*: (sem *causa pro effecto*); A) *alm.*: *at ernde det Sammenbeberet; df. at erfere el. bygge*; — ∞ *navem, ædificium*, Cic.; cf. Liv. 1, 26, v. Virg. Aen. 9, 712; — *egf. om Bygning*; ∞ *sibidos*, Cic., Ovid.; men *dentes in ore constructi*, Cic.; — B) *ef.* i Grammatiken: *grammatikafte Forbænde, at conftruerer*, Prisc.

constupreo, ui, 2, v. n.: *studer overmaade*, Juvenc. — *constuprator*, oris, m.: *sem befmitter el. fænder*, Liv. 39, 15; af — *constupro*, avi,

atum, 1, v. a.: *at befmitter el. fænde*, Liv. 29, 17; cf. Suet. Vitell. 12; — B) *everf.*: *emptum constupratumque iudicium*, (sem *er underføbt ved Voffaber*), Cic. Au. 1, 18.

consuadeo, ere, v. a.: *tilraader med Eftertryk*, Plaut. Merc. 1, 2, 32; — *egf. om Værfelsfugle*, id. Asin. 2, 1, 13. — *Consualia*, ium, f. *ind.* Consus. — *consuasor*, oris, m., [consuadeo]: *Maadgiver, Tilfnyter*, Cic. Quint. 5. — *consuavio*, (consav.), are, v. a., *egf. sem dep. consuavior*, *atus sum*, 1, v. a.: *fyfser stærft el. beftigen*, *aliquem*, Appul.

consubstantialis, e: *med el. af ligedan Væfen el. Befaffenhed*, Tertull. — *consubstantivus*, 3: — *figd.*, id. — *consudaseo*, ere, v. n. *inch.*: *at femme i stærk Eved*, Colum.; af — *consudo*, avi, 1, v. n.: *at fætte stærft*, Plaut., Colum.

consuefacio, feci, factum, 3, v. a., [consueo], (ofteft *sercl.*, f. d. *fatv. assuefacio*): *vænner dertil*; — m. ut, el. m. ne, *egf. e. inf.*, *egf. absol.*; — ∞ m. etc., Varr.; *egf. m. Tænfis: consue quoque faciunt*, ut etc., id.; men m. ne, Ter. Ad. 1, 1, 29; *ligel. ibd.* 49, c. inf.; cf. Sall. Jug. 80; — men Ter. Ad. 3, 3, 60, *absol.* — *consueo*, ere, v. n.: *at være vant, at pleie*, Prop. 1, 7, 5, (Over dog *consuemus* efter nogle *er fyncperet f. consuevius*, f. *ind.* *figd.*).

consuesco, suævi, suetum, 2, (in temp. perf. *bruges hyppigst e fyncperede Jærmere: consuesti, consuesse*, etc.), v. a., [consueo]; 1) *sem act.*: *vænner dertil, indever*; — m. Tænfis, Lucr. 6, 396; *egf. m. tilføjet dat.*, Colum. 6, 2; *egf. e. inf.*; ∞ *semina, falcem pati*, Plin. 17, 11; — II) *estere neutr.*: A) *alm.*: *at vænne sig dertil; df. in temp. perf.*: *at have vænnet sig dertil*, d. e. *at være vant dertil, at have en Vane el. Sædvane*, at pleie; — *estet e. inf.*, *egf. m. ad*, el. c. dat., el. c. abl.; — *faal. e. inf.*, Caes. B. G. 1, 14; cf. Cic. d. Or. 1, 61, *estere*; *egf. m. inf. pass.*, Caes. B. G. 1, 43; *egf. sem impers.*, Sall. Cat. 22; — *quemadmodum consuevit*, etc., Cic. R. Am. 2; cf. Caes. B. G. 1, 22; *ligel. Virg. Ge. 2, 272: adeo in teneris consuescere multum est*; men *Lucej. ap. Cic. Fam. 5, 14, m. græft Attraktion: quum aliquid agas eorum, quorum consuesti*; — *ligel. m. ad*, Quintil. 2, 10, 8; *ligel. c. dat.*, Plin. Ep. 8, 23; *ligel. c. abl.*: *quæ (aves) consuevere libero victu*, Colum.; men Cic. Lael. 19: *quo (equo) consuevit (sc. uti)*; — b) *in partie. perf. consuetus*, 3, *ligel. e. inf.*; vid. Lucr. 4, 713, *estere*; *egf. e. abl.*, id. 4, 999; *egf. c. dat.*, Colum. 1, 8; *egf. absol.*, Plaut. Stich. 5, 5, 18; *egf. c. adv.*: *populus si perperam est consuetus*, Varr.; — B) *bes.*: ∞ *cum aliquo el. cum aliqua*: *at have legentlig Umgang dermed*, Plaut., Cic., v. A.; — III) *partie. consuetus*, 3, [*pect.* *fatv. trisyll.*], *egf. sem adj.*, om Ting og om Vægreber: *hættil man er vant el. har vænnet sig; df. vant el. tilvant; egf. fædvantlig*; (ofteft [*pect.*]); — ∞ *amor*, Ter.; ∞ *antra*, Virg., *cubilia*, Ovid.; *pericula consueta habere*, Sall. Jug. 85; cf. *ibd.* 15.

consueo, adv. af *consuetus*: *paa vant Vis, Amm.* — *consuetio*, onis, f., [consuesco]: *de Jærelfædes Umgang*, Plaut. Amph. 1, 2, 28. — *consuetudinarius*, 3, [consuetudo]: *fædvantlig, portitor*, Sidon.

consuetudo, inis, f., [consuesco]; 1) *alm.*: *Vane, Sædvane, Skik og Brug, Vedtægt*; — ∞ *majorum*, Cic.; cf. Caes. B. G. 1, 45, v. Cic. Off. 1, 32; men id. Rab. perd. 1: *non est meae consuetudinis*, c. inf.; *ad nostram consuetudinem*, Nep., præf.; cf. Cic. Off. 1, 41, v. id. Lael. 6; ∞ *victus el. vivendi*, id.; ∞ *loquendi*, (Talebrugen), Quintil., *docendi*, id., *dicendi*, id., Cic.; ∞ *indocta*, id. Orat. 48, *mala*, Hor., *assidua*, *longa*, *vetus*, Quintil., *communis*, *vulgaris*, id.; — *bene facere ex consuetudine jam in naturam*

vortit, Sall. Jug. 85; — B) hertil mærkes; 1) de adverbale Dictioner: ex consuetudine, pro consuetudine, ogf. absol. consuetudine: efter Sædvane, paa sædvantlig Vis el. Maade; — vid. Caes. B. G. 1, 52, o. Sall. Jug. 71; ligel. Cic. Arch. 12, fin.; ligel. Caes. B. G. 2, 19 o. 32, o. Sall. Jug. 31; — 2) consuetudo, (se. loquendi), i Grammatiken ofte absol.: Talebrugen el. Sprogbrugen, Varr.; Cic. Orat. 47, Quintil. 1, 6, 3, oftere; — b) df. ogf. hos Colum. 12, praef., f. Sprogets selv; — 11) „bef.“: tilvandt el. jævnlig Dmgang med nogen el. med hinanden; ∞ victus, Cic. Orat. 10; cf. id. R. Am. 6, o. id. Brut. 1; — ∞ ac familiaritate inductus, id.; in consuetudinem alicuius se dare, id., immergere, id., insinuare, id.; — ogf. in pl., id. Deiot. 9; cf. id. Mil. 8; — ∞ epistolarum: Brevveksling, id. Fam. 4, 13; — b) navnfl. ogf. Dmgang imellem Jørefskede, Elstevshandel, Ter., Liv., o. A.

consul, ūlis, m., (in pl. sædv. coss. f. consules), [efter nogle af inus. conso f. consulo, o. oprb. den Beraadslaende el. Raadende; cf. Aut. ap. Varr.: qui recte consulat, consul eluat]; en Consul, d. e. den ene af de tolvte højeste Dvrighedspersoner i Rom, som efter Kongernes Jorddrivelse aarligen valgtes af Jøstet; vid. Liv. 1, fin.; — consul ordinarius, som Cal. Jan. tiltræder Consulatet; opp. ∞ suffectus, (f. und. sufficio); ∞ designatus, f. und. designo; — bis, iterum, ter, tertium (el. tertio) consul, f. und. bis, iterum, etc., ogf. Gell. 10, 1; — B) hertil kan mærkes; 1) abl. consulis med Navnet paa begge Consuler, ogf. ubt. abl. consule m. Navnet paa den ene Consul, betegner d. romerske Aarstal; — vid. Caes. B. G. 1, 2 o. 6; cf. Cic. Arch. 3, o. Hor. Od. 3, 8, 12, oftere; ogf. mærkes ibd. 3, 28, 8: Bibuli consules amphoram etc., (fra det Aar, da B. var Consul); cf. Martial. 8, 45: centeno consule etc.; — 2) „meton.“ findes ogf. consul; a) f. Proconsul, Liv. 26, 33, oftere, o. Nep. Cail. 1; — b) f. den højeste Dvrighedsperson i andre Byer; vid. Plin. 7, 44; — c) fide. ogf. som Epitet til Juppiter, Vopisc., Appul.

consularis, e: hørende til en Consul, consularis, aetas, (d. 43de Aar), Cic. Phil. 5, 17; f. ogf. und. annus o. annalis; — ∞ comitia, (hvert Consulerne vælges), Cic. Mur. 26; ∞ imperium, id., Sall.; ∞ fasces, Liv.; ∞ insignia, Vell., ornamenta, Suet.; ∞ exercitus, Liv.; ∞ provinciae, (som bestyres af Consularer); vid. Cic. Orat. de Provinciis consularibus;

— b) ogf. som ansætter en Consul, res, Liv. 4, 8; oratio, id. 31, 6; cf. Plin. Pan. 71: quam consulare etc.; — B) subst. consularis, is, m.: som bar været Consul, en Consular, Cic. Fam. 12, 4, oftere, Sall., Nep.; — bb) under Reiserne ogf.: en kejserlig Legat, der bestyrer en Provinds, Tac. Agric. 8, Suet.; — b) df. atter som adj.: ∞ adoptio, Quintil. 6, proem.; df. — consularitas, atis, f.: Consulværdigheden, Cod. Theod.; o. — consulariter, adv.: med en Consulars Værdighed; ∞ acta vita, vid. Liv. 1, 10.

consulatus, us, m., [consul]: Consulværdigheden, Consulatet; — honorum populi finis est consulatus, Cic. Planc. 25; ogf. in pl., Liv. 4, 10; — consulatum petere, Cic., Sall., appetere, id., adipisci, obtinere, Cic., inire, Suet., ingredi, Quintil., invadere, Suet., gerere, id., Cic. Sall.; consulatum mandare alicui, id.; f. ogf. und. abdico, fungor, defungor, o. fl.; men consulatus ingens cupidio, Sall. Jug. 63.

consulo, ui, ultum, 3, v. n. o. a., [rimel. ligesom consul, af inus. conso]; 1) „alm.“: anstiller en Beraadslagning; A) som neutr.; 1) raadslaar, overveier; — absol., el. m. in, el. m. de; — dum tempus consulendi est, Ter. Hee. 5, 1, 19; cf. Sall. Catil. 1, o. Liv. 30, 42, ogf. Hor. Od. 2, 1, 14; ogf. m. adv.; qui male consuluerint, Sall. Catil. 51; f. ogf. nedest; — neque consulere in longitudinem, Ter. Heaut. 5, 2, 10; ∞ in commune, Liv., Tac., Virg., (drage Omfarg

for det Heles Vel, beraadslaar derom); ogf. ∞ in publicum, Plin. Ep., in unum, Tac.; — ∞ de communibus negotiis, Sall. Jug. 105; cf. Tac. Ann. 4, 40; men Sall. Catil. 51, in pass. impers.; postquam de Rhodiis consultum est; — 2) ∞ alicui (personae el. rei), drage Omfarg derfor, tage Hensyn dertil; — vid. Cic. Off. 1, 25, o. id. Phil. 2, 2; men Sall. Catil. 37: reipublicae juxta ae sibi consuluisse, (lige stet at have betænkt begges Tare); cf. Nep. Ep. 10, o. Hor. Ep. 1, 19, in.; men ∞ timori magis, quam religioni, (tage mere Hensyn dertil), Caes. B. C. 1, 67; — ut mi consultum optime vellet esse, Ter. Phorm. 1, 3, in.; men Plaut. Bacch. 3, 6, 36: ut me (i. e. mihi) ires consultum male; — B) som act.: 1) ∞ aliquem (ogf. aliquid): tage paa Raad med sig, sorge til Raad, raadspørge; — sædv. m. Relativ: el. Spørgsmaalsfæm., ogf. undert. absol.: ogf. c. acc. rei (f. acc. pers.); — quum ... te consuluisse, quid ... censeris, Cic. Fam. 11, 29; ∞ aliquem, uter etc., Suet. Calig. 33; — ogf. m. Begrebsobject (f. Personsubject); ∞ speculum suum, Ovid.; cf. id. Met. 4, 312, o. Martial. 9, 60; — ∞ vires suas, Quintil.; — nec te id consulo, Cic. Att. 7, 20; cf. Plaut. Men. 4, 3, 26; — bb) df. ofte „teknisk“; a) i Religiønsproget: raadspørge el. afspørge, navnfl. Gudsdommen el. Drakket, Spaamanden el. Varslerne, ofv.; — ligel. m. Relativ: el. Spørgsmaalsfæm., oftere absol., undert. ogf. m. d; — vid. Cic. Leg. 2, 16; men ∞ deum auguriis, quae etc., Liv. 1, 20; ligel. ∞ Tiresiam, quid etc., Plaut. Amph. 5, 1, 76; — ∞ deos hominum libris, Tac. Ann. 11, 30; ∞ exta spirantia, Virg., terpidantia, Ovid.; ∞ sacras sortes, id.; cf. Caes. B. G. 1, 53; — b) i Retsproget: at raadspørge, at raadføre sig (navnl. i en Retsyndig); — qui de jure consuli solent, (de Retslærde), Cic. Verr. 1, 46; ligel. absol.: qui consulantur (se. de jure), id. Leg. 1, 4; men Liv. 39, 40: si jus consuluisse; — Jørmænt: licet consulere, vid. Cic. Mur. 13; cf. Hor. Sat. 2, 3, 192; — c) publicist el. i Statsproget: at spørge om nogens Mening el. Stemme (i et offentlig Anliggende); — ∞ senatum de foedere, Sall. Jug. 39, de provinciis, ibd. 62; men Liv. 31, 12, til Jøstet: vos consuli ... utrum etc.; cf. Cic. Mil. 7; ∞ plebem simul in omnia, Liv. 6, 39; — 2) ∞ aliquid: at beraadslaar derom, at overlægge; — Est consulere quiddam quod tecum volo, Plaut. Most. 5, 1, 63; re consulta et explorata, Cic. Att. 2, 16; cf. Liv. 2, 28, o. Virg. Aen. 11, 311; repulsi ... quid agant, consulant, Caes. B. G. 7, 83; — b) at give Raad, at sige sin Mening; — vid. Ter. Aut. 1, 2, 47, o. id. Phorm. 1, 3, 22; — men absol.: ab re consuluit blandiloquentulus, (raader til Skade), Plaut. Trin. 2, 1, 17; — 11) „bef.“, (causa pro effectu); A) at tage en Beslutning, at beslutte; sædv. m. adv. o. de el. in; 1) som neutr.; — vid. Liv. 28, 29, o. id. 30, 43, ogf. id. 3, 36, o. Tac. Agric. 16; — 2) som act.; men atene c. acc. comm.; — quid in concilio consulnisti? Plaut. Bacch. 1, 1, 6; cf. Ter. Heaut. 3, 1, 28; — B) at bedømme saa el. saa; men sædv. i Forbindelsen: boni consulere, optage vel, lade sig taffes; m. fig. Acc. el. Objectsfæm., ofv.; — vid. Quintil. 1, 6, 32, (hvor boni consulas forklæres ved: bonum iudices); cf. Ovid. Pont. 3, 8, 24; ligel. ∞ boni nostrum laborem, Quintil., hoc munus, Senec.; — 11) partic. consultus, 3, er ogf. at mærke; A) som adj.; 1) overlagt, overveiet, betænkt; — vid. Plaut. Mil. gl. 3, 1, 5, o. Cic. d. Or. 1, 58; consulta opera, Gell.; consulto consilio, Paul. Sent.: med modent Overlæg; men compar.: consultus est huic, c. inf.: det er hant tiensigere, Dig.; — b) abl. consulto, ogf. som adv.: med Overlæg, forsættelig; — ∞ facere: handle med Overlæg, Cic.; cf. Caes. B. G. 5, 36, o. Hor. Sat. 1, 10, 14; — B) som v. ad at raade, syntig el. erfaren (navnl. i Retsfager); m. o. ud. gen., ogf. c. abl.; —

vid. Cic. Phil. 9, 5, egf. Hor. A. P. 369, v. Liv. 19, 22; men id. 1, 18: consultissimus vir omnis divini atque humani juris; men consulti: consultores ... deo, Tertull.; — tu consultus (en Retslærd) modo rusticus, Hor. Sat. 1, 1, 17; — natura, non disciplina consultus, vid. Cic. Caecin. 27; cf. id. Brut. 40; — B) fem subst.; 1) in m., consultus, i. m. v. nd. juris: en Retslærd el. Retslærdig, navn. men confuleres, f. vœuf.; f. egf. und. jus; — 2) in neutr.: consultum, i; a) Guldernes Adspørgelse; in pl., Tac. Hist. 2, 4; — b) Raadslutning el. Beslutning, navn. i Forbindelsen: senatus consultum, egf. (i et Ord) senatusconsultum: en Senatsbeslutning; vid. Cic. Phil. 11, 11; f. egf. und. senatus; men „poet.“: consulta patrum, Hor. Ep. 1, 6, 41; — egf. i andre Hæbelse, fædd. in pl. consulta: Beslutninger el. Bestemmelser; vid. Cic. Leg. 1, 21; men Sall. Jug. 11: quinquenni consulta omnia et decreta etc.; ∞ mollia, (kræftløse el. svage Bestemmelser), Tac. Ann. 1, 40; men ∞ mala, ibd. 6, 6, (forbrøderne Plancer); — endel. „poet.“: dum consulta petis, (Guldemmens Svar el. Drakel), Virg. Aen. 6, 151; cf. ibd. 11, 410.

*consultatio, onis, f.; 1) omhyggelig Veraadslagning el. Overveelse; vid. Ter. Hec. 4, 4, 28, v. Cic. d. Or. 2, 33, oftere; egf. in pl., Sall. Jug. 27; — b) egf. „concr.“: Gienstanden for en Veraadslagning; in pl., Cic. Top. 17; — B) i Rhetoriken; a) den til Dvæle anstillede Overveelse, Underføgelse el. Dvælelse af et Retsilfælde, Quintil. 3, 8, 28, oftere; — b): = quaestio infinita, Cic. d. Or. 3, 28, v. id. Part. or. 1; — II) Hørespørgsel (om et Retsilfælde); vid. Cic. Att. 8, 4; — sid. egf. Prætors Hørespørgsel til Ræfseren, Dig.; — b) egf. „concr.“: den omfurgte Gienstand; vid. Suet. Tib. 14; v. — consultator, oris, m.: som søger Raad, som tager nogen paa Raad med sig, Quintil. 6, 3, 87, Dig.; — df. adj. consultatorius, 3: hørende til en Veraadslagning, hostiae, Macrobi.; — [2. consulto].

consulte, adv. af 1. consultus, ligesom 1. consulto: med Overlæg, forsigtigen, Plant. Rud. 4, 7, 14; — compar.: ferocius, quam consultius, Liv. 22, 24; cf. Tac. Hist. 2, 21; superl.: ∞ amonae providere, Capitolin.

1. consulto, adv.: = figd.; f. consultus, 3, und. consulo. — 2. consulto, avi, atum, 1, v. a., intens. af consulo; 1) omhyggeligen at overveie, (navnl. med hinanden el. tilfammen); — v. ace., el. m. Relativ: el. Spørgsmaalssætning, el. m. de, super, in, etc., el. absol.; — quid illae illic ... consultant? Plant.; cf. Liv. 1, 55; — men „poet.“: consultata senatus, (f. consulta sen.), Sil.; — quid in illis statuamus, consultare, Sall. Cat. 52; cf. Cic. Off. 1, 3; — ∞ de officio, ibd. 3, 2; cf. Caes. B. G. 5, 51, v. A.; men Tac. Ann. 2, 28: consultandum super re magna et atroci; ∞ in medium, Tac., (ferene sig til Veraadslagning), in commune, Plin. Ep.; — men absol., el. m. adv.; blande alloqui, male corde consultare, Plant.; ad consultandum etc., Liv. 9, 9; cf. Suet. Ner. 15, v. A.; — b) „overf.“ egf. om Hørdraget; pars deliberativa de tempore futuro consultat, etc., Quintil. 3, 8, 6; — b) ∞ alieui: drage Omforg derfor, reipublicae, Sall. Catil. 6; — II) ∞ aliquem: tage paa Raad med sig, spørge til Raads; — quid me consultas, quid agas? Plant. Mil. gl. 4, 3, 4; me ... Consultant (amantes), Tibull. 1, 4, 78.

consultor, oris, m., [consulto]; 1) „bef.“ v. forcl.: som noie betænker el. overveier noget; vid. Afran. ap. Non. 5, 6; — II) „alm.“; A) som raader nogen, en Raadgiver; vid. Sall. Jug. 35, v. ibd. 103; — df. som Ordspørg: Malum consilium consultori est pessimum, vid. Gell. 4, 5, (efter Hes. *Eoy.* 264); men Sall. Jug. 61, „overf.“: cupidine atque ira, pessimis consultoribus; — B) som spørger nogen til Raads, navn. som i en Retsdag henvender sig til en Retslærd el. Jurist, en Consulens; — vid. Cic. Balb. 20, v. id. Mur. 9,

oftere, egf. Hor. Sat. 1, 1, 10; — ∞ dei, Lucan.; — df. fem. consultrix, icis: Hørførgerinde; ∞ provindaque ... natura etc., vid. Cic. N. D. 2, 22.

consultum, i, n., f. 1. consultus und. consulo. — 1. consultus, 3: partic. v. adj. af consulo. — 2. consultus, us, m., [consulto], v. fielderne Form f. consultum; 1) Overlæg, Indsigt; — consultu collegae, virtute militum, etc., Liv. 3, 62; — 2) Beslutning; — ex senati consulto, Sall. Catil. 42; cf. Plin. 3, 21.

consum, fui, (futurum, fore); 1) at være, at fce, Plant. Mil. gl. 3, 3, 66, v. Ter. Andr. 1, 1, 40; — 2) at være derhos el. tilfige, Coel. Aur.

*consummabilis, e: som kan fuldendes, ævum, Prudent., ratio, Senec. Ep. 92; — consummatio, onis, f.; 1) „alm.“; A) Opsummering el. Overblik, operarum, Colum.; cf. Plin. 4, 37, v. Dig.; — B) df. „overf.“; a) Sammenbøben, navn. af en Mængde Epifer, Cels.; — b) men i Rhetoriken: Besiernes Sammenbøbning imod et Punkt; vid. Quintil. 9, 2, 103; — II) „bef.“; A) Fuldbefælse el. Tilendebringelse; — orationis, Quintil. 6, 1, fin.; ∞ alvi, (Hørdelsens), Plin.; — B) det Fuldendte i sit Stags, Plin. Ep. 5, 12, v. Plin. 8, 7; v. — consummator, oris, m.: som fuldbyrder el. fuldender, Tertull. — [consummo]. — consummatus, 3: partic. v. adj. af figd.

consummo, avi, atum, 1, v. a.; 1) „alm.“: sammenregner el. opsummerer, Vitruv. 1, 1; — b) omvendt egf. om Tallet: at nedgiere, Colum. 3, 5; men „poet.“: Quae consummatur partibus una dies, (b. e. Studedagen), Ovid. Fast. 3, 166; — B) df. „overf.“: bringer sammen el. serener til et Helt; vid. Liv. 28, 17; — II) „bef.“; A) „egenl.“: bringer istand, gjør færdig, fuldender, id. 29, 23; consummat omnia (ars), Quintil.; cf. Tac. Hist. 3, 81; — b) egf. absol.; ante paucissimos, quam consummaturi essent, dies, (for de skulde ende deres Tienestetid), etc., Suet. Calig. 44; — B) „overf.“: fuldender el. fuldfærmengior i sit Stags; a) om Begreber, Quintil. 3, 9, 9; — b) om Personer, id. 10, 1, 89; — III) partic. consummatus, 3, egf. fem adj.: fuldendte el. fuldfærmengior i sit Stags; A) om Begreber; ∞ eloquentia, Quintil., scientia, id., ars, Plin.; — B) om Personer; ne se perfectos protinus et consummatus putent, Quintil. 5, 10, 119; ∞ jam patroni, id.; — egf. in superl., Plin. Ep. 2, 7.

consumo, sumpsi, sumptum, 3, v. a.; 1) „alm.“: tager helt el. gaaft; df. A) „egenl.“; 1) at tage til sig; navn. om Epiferne: at indtage el. fortære; vid. Cic. N. D. 2, 60; ∞ frumenta, Caes., fruges, Hor.; cf. Virg. Aen. 7, 125; — 2) egf. om andre Gienstande: helt at tage til sig el. optage; ∞ pecuniam mutuam sibi, Dig.; men „poet.“: ∞ tella clypeo (optage dermed), Sil.; — B) „fig.“; 1) fortærer, tilintetgjør, forderver; aa) om Ting og om Begreber; — vid. Ter. Heaut. 3, 1, 56, v. Cic. R. Am. 2; ∞ omnia flamma, Caes., aedes incendio, Liv.; consumitur annulus usu, Ovid.; consumit ferrum rubigo, Curt.; — b) navn. egf. om Tiden: at tilendebringe, at forbruge; vid. Caes. B. G. 5, 11, v. Sall. Jug. 62; cf. ibd. 93, v. Ovid. Met. 2, 575; — c) egf. „ment.“; ∞ affectus, (spilde), Quintil., ∞ ignominiam, (bertafte af Etam), Tac.; men Quintil.; 12, 2, 13: ∞ vires ipsa subtilitate; cf. id. 3, 11, 23; — f. egf. Ovid. Her. 6, 161; — bb) om levende Personer: at opyffe el. ombringe, at giøre af dermed; — si me vis aliqua morbi ... consumpsisset, Cic. Plane. 37; cf. Caes. B. G. 7, 20; figcl. consumi morbo, Nep., senio et moerore, Liv.; — egf. gaaft el. svæfte el. henter; inedia ... consumptus es, Cic. Fam. 16, 10; lacrimis consumpta suis, Ovid.; — II) „bef.“; ∞ aliquid in aliqua re, ficto. in aliquid: at tilfætte el. forbruge el. anvende derpaa el. bertil; — vid. Ter. Heaut. 1, 1, 21, Nep. Timoth. 1, v. id. Ep. 2, egf. Cic. Fam. 6, 12; men ∞ curam in re una, Hor. Sat. 2, 4, 48; cf. Cic. Phil. 5, 18; — in dulces consumunt ubera

natos, Virg. Ge. 3, 178; cf. Prop. 4, 6, 55; — men absol.: si etc., ut consumat etc., Ter. Andr. 1, 1, 133; — not.: pl. syncop. consumpti, Propert. 1, 3, 37; inf. syncop. consumpse, Lucr. 1, 231.

*consumptio, onis, f.; 1) Søntæring el. Aftagen; vid. Cic. Univ. 6; — 2) Guldentæse, operæ, Auct. ad Her. 4, 22; o. — consumptor, oris, m.: som for-tærer el. forhyrrer; ∞ omnium ignis, Cic. N. D. 2, 15; — ogsf. absol.: en Joroder el. Sdeland; ∞ veterani, Senec. Contr. 3, 1; — [consumo]. — consumptus, 3: partic. af consumo.

consuō, (ui), ūtum, 3, v. a.; D) egentl.: syer sammen, tunicam, Varr.; — ogsf. e. a bl.; ∞ pinacothecas tabulis, (ganske at bedække dem dermed), Plin. 35, 2; — II) „fig.“: consutus dolis: med udtænt Vist, med listige Klæder, Plaut. Pseud. 1, 5, 126; oftere; men ∞ os, (forbyrde at tale), Senec. Ep. 47; — not.: af partic. consutus, 3, er subst. n. consumtum, i: sammenføjet Klædeben, Gaj. Inst.

consurgo, surrexi, surrectum, 3, v. n.; 1) „egentl.“: A) „alm.“ om levende Væsener: tilfammen el. i Mængde at reise sig el. staa op; vid. Cic. d. Senect. 18, o. id. Verr. 4, 62; — navn. ogsf. i Krigs-sproget: ∞ ex insidiis, Caes., liget. absol., Liv. 8, 10; men ibd. 7: ∞ ad ictum iterandum; men „poet.“: ∞ in ensem, Virg.; — ∞ tonsis, (hæve sig til Klæderne), id.; men om Taleren, Quintil. 11, 3, 156; — ogsf. (impers.); consurgitur ex consilio, Caes.; cf. Phaedr. 5, 7; — B) „bef.“ om Ting: at hæve sig, vdl., (ofteft. „poet.“); — vid. Lucr. 2, 1111; ∞ in auras, id.; cf. Virg. Aen. 7, 530; men absol. ibd. 120; cf. Plin. Ep. 5, 6: villa ... consurgit; — II) „meton.“: A) om levende Væsener: ∞ ad el. in aliquid, el. absol.: at hæve sig el. at staa op til en vis (bef. fiendelig) Virkelighed; — ∞ ad bellum, Liv. 10, 13, ad res novas, Suet. Caes. 9; — ∞ in arma, Virg., in poemat, Plin.; — consurgunt iterum partes, Lucan.; cf. Tac. Hist. 3, 1; — men ∞ carmine Maconio, (hæve sig som episk Digter), Ovid. Pont. 3, 3, 31; — B) om Ting og om Vægreber: at reise sig el. opstaa, vdl.; — vespere ab atro Consurgunt venti, Virg. Aen. 5, 19; liget. om Vinden: ∞ e terra, Plin.; — men om en Bygning; vid. Tac. Ann. 14, 21; — ogsf. „ment.“: qua concitatione consurgat ira, Quintil. 1, 11, 12; — men „poet.“: consurgit fama, Val. Fl.; df. — consurrectio, onis, f.: Hændelsen consurgere el. at reise sig tilfammen, (navnl. som Tegn paa Bifald); ∞ iudicium, Cic. Att. 1, 16.

Consus, i, m., [rimel. best. m. inus. conso f. consulo, hysf. ogsf. consul, etc.]: gammel italiensk Gud; dom; vid. Serv. ad Virg. Aen. 8, 630; — Liv. 1, 9, staaer derfor Neptunus Equestris; — denne Guds Kæst hed Consualia; vid. Ovid. Fast. 3, 199 figd.; o. Liv. l. c.

consusurro, are, v. n.: at hysfe, cum aliquo, Ter. Heaut. 3, 1, 61. — consutilis, e, [consuo]: som er syet el. fæstet sammen; ∞ crates, Cassiod. — consutum, i, n., o. consutus, 3, f. und. consuō.

contabescō, ere, v. a.: forfærrer el. hentærrer lidt efter lidt, vid. Plaut. Pseud. 1, 1, 19. — contabesco, hui, 3, v. n. inch.: hentærrer el. henfæmder lidt efter lidt, Plaut. Merc. 1, 2, 92, o. Cic. Tusc. 3, 31; — ogsf. „overf.“: quam facile scelere vestro contabuisit, Auct. ad Her. 4, 15.

contabulatio, onis, f.: Sammenføining af Breder el. Sommer, Stofværk el. Bredregulv, vdl.; vid. Caes. B. C. 2, 9, o. Vitruv. 10, 21; af — contabulo, avi, atum, 1, v. a.: bedækker el. beklæder med Breder el. Sommer; ∞ turres, Caes., Liv.; men ∞ pomaria, (intbeagne), Plin.; ∞ Hellespontum, (staae en Sommerbro el. Flydebro derover), Suet. Cal. 19; cf. Curt. 5, 7. — contabundus, 3, f. und. eunctabundus.

1. contactus, 3: partic. af contingo. — 2. contactus, us, m., [contingo]; 1) egentl.: Berørelse, Virg., Ovid., Plin.; ogsf. in pl.: ∞ viriles, Ovid.; — II) „fig.“: Berørelse med det Ilrene; df. Besmittelse,

Liv. 1, 30, o. Tac. Ann. 4, 49; — b) ogsf. Smitten selv; vid. id. Agric. 30; — ogsf. „metonym.“: de Besmittede; discedite a contactu, id. Ann. 1, 43.

*contāges, is, f.; som Bisform af figd.: Berørelse, Lucr.; ogsf. in pl., id.; o. — contāgio, onis, f.; 1) „alm.“: Berørelse, Cic. N. D. 2, 55; cf. id. Div. 1, 36; — B) „overf.“: Jorbindelse, id. Fat. 3; — II) „bef.“: smittende Berørelse el. Smitte; A) „egentl.“ el. physik.: contagione vexari, (om Jaaerne), Colum.; ∞ lichenis, Plin.; — B) oftere „ment.“ o. „ethisk“: m. o. ud. gen.; — ∞ secleris, Cic., criminis, Liv.; cf. Sall. Catil. 10, Liv. 5, 6, oftere, o. Flor. 1, 9; — df. contagiōsus, 3: smittende, scabies, Veget.; — [1. contingo].

contāgium, i, n., [1. contingo], som Bisform af contagio; 1) „alm.“: Berørelse, Lucr., Plin., Martial.; — II) „bef.“: smittende Berørelse el. Smitte; A) „egentl.“ el. physik.: m. o. ud. gen.; — ∞ morbi, Curt.; oftere in pl.; contagia pestilentiae, Plin.; cf. Virg. Ecl. 1, 51; men absol. contagia, Ovid. Met. 7, 551, o. Hor. Epod. 16, 61; — B) „ment.“ o. „ethisk“: aegrae contagia mentis, Ovid. Trist. 3, 8, 25; ∞ lucri, Hor. Ep. 1, 12, 14.

*contāmen, inis, n.; som fild. Bisform af contaminatio: Besmittelse, Tertull.; — contāminābilis, e: som kan besmittes, Tertull.; — contāminatio, onis, f.: Besmittelse, mulieris, Tertull.; o. — contāminator, oris, m.: som stænder el. besfæmmer; ∞ honorum, Lamprid.; — [figd.].

contāmino, avi, atum, 1, v. a., [af inus. tango, hysf. tango]; 1) eprdl.: bringer i Berørelse dermed el. med hinanden, forbinde el. blander sammen; men alene forel.; vid. Ter. Heaut. prol. 17, o. id. Andr. prol. 16; df. — II) „alm.“: ved Berørelse at smitte el. tilsmudse el. gjøre uren; A) „egentl.“, Cic. Top. 18, Dig.; men Cic. Pis. 9: contaminatus spiritus, (sittende i Lande); — B) „ment.“ o. „ethisk“: — ∞ mentem omni scelere, Liv. 40, 3; ∞ se vitiis, maleficiis, sanguine, Cic.; — contaminati facinore, Caes.; — III) partic. contaminatus, 3, ogsf. som adj.: smitter med Synd el. Brode, forbryderisk; — vid. Liv. 2, 37, o. id. 4, 4; — navn. besmittet med Ilugt, Hor. Od. 1, 37, 9, Tac. Ann. 15, 37, o. Suet. Caes. 49; — superl.: ∞ homo omnibus secleribus, Cic. Prov. cons. 6.

contanter, contatio, f. und. eunctanter, etc. — 1. contatus, 3: nelende, f. cunctatus und. cunctor. — 2. contatus, i, m., [contus]: en med en Pig væbnet Soldat, Veget.

contechno, atus sum, 1, v. dep. a., [techna]: nedfinder listigen, Plaut. Pseud. 4, 6, 34. — contectus, 3: partic. af figd. — contēgo, xi, etum, 3, v. a.; 1) „alm.“: A) „egentl.“: bedækker el. tildækker, coria centoniibus, Caes., locum luteis, Liv.; ∞ se corbe, Cic. Sect. 38; cf. Virg. Aen. 12, 885; — pelle contectus, Suet.; cf. Liv. 8, 7; — ∞ humo, (begrave), Ovid.; cf. Cic. Arch. 10, o. A.; — B) „overf.“: alii fide clientium cuncti, Tac. Hist. 3, 73; — II) „bef.“: ogsf.: tildekker for at forvare, forvarer, Caes. B. C. 2, 14; — ogsf. tildekker for at stille; df. bortigimmet el. skuler; vid. Cic. Off. 1, 35; — B) df. m. abstracte Objecter; ∞ libidines fronte et supercilio, etc., Cic. Prov. cons. 4; cf. Ter. Heaut. 3, 3, 41, o. Tac. Hist. 2, 77.

contemero, avi, 1, v. a.: besmitter el. frakter, torum dominae, Ovid., manus, Martial. — contemno, tempsi, temptum, 3, v. a.: ringagter, forsmæder, foragter; 1) med Tings- o. Begrebsobjecter; — vid. Cic. Mur. 37; ∞ res humanas, id.; cf. id. Off. 1, 9 o. 30; ∞ populi voces, Hor.; men ∞ murmura ponti, Lucr., (stte bryde sig derom); cf. Cic. Agr. 2, 35, o. Ovid. Met. 11, 156; — „poet.“ ogsf. e. inf., Hor. Ep. 1, 1, 29 o. 50; — b) „poet.“ ogsf. m. Tings-subjecter; saxa ... ictus contemnere sueta, Lucr.; cf. Virg. Ge. 2, 361; — II) med Personobjecter; vid. Cic. d. Senect. 18, o. Liv. 22, 39, ogsf. Hor. Sat. 2, 3, 14; ne

me quidem contemno, (min egen Dem), Cic. Att. 12, 21; — sigde. absol.; vid. Nep. Thras. 2; — ofte ogs. in partic. fut. pass. m. Negation: ikke ringe, ret betydelig; vid. Caes. B. C. 3, 110, Cic. Brut. 77, oftere, v. A.; — III) partic. contemptus, 3, ogs. fem adj.: foragtelig, ubetydelig, homo, Cic.; ∞ et sordida vita, id.; — Egs. e. dat., Tac. Hist. 1, 60; — compar.: ∞ vox etc., vid. Cic. d. Senect. 9; men contemptior in dies, Suet.; superl.: ∞ consulum levitas, Cic. Sest. 16.

contempō, avi, atum, 1, v. a.: blander el. formider dermed, cantharum mulso, Appul.; — Egs. "overf.": formider el. temperer, Vitruv. 9, 4. — *contemplabilis, e: sigtende, merende, dextra, Amm.; — Egs. adv. contemplabiliter, ferire, id.; — contemplābundus, 3: som ivrigt beskuer el. betragter, Tertull.; — contemplatio, onis, f.; I) sanselig Beskuelse el. Betragtning, coeli, Cic. Div. 1, 42; Egs. Syftens sifre Blis el. Sigte; vid. Plin. 6, 35; — II) den aandede Beskuelse el. Betragtning, naturae, Cic. Acad. 2, 41, v. A.; (Egs. in pl., Gell.); men contemplatio recti pravique, Quintil., virtutum, Tac.; cf. Cic. N. D. 2, 19; — b) silt. Egs.: Hensyn dertil el. derpaa; ∞ liberorum, Justin., Dig.; — [contemplor].

*contemplativus, 3: betragtende; ∞ philosophia, (opp. activa), Senec. Ep. 95; — contemplator, oris, m.: en Betragter, en Beskuer; ∞ coeli ac deorum, Cic. Tusc. 1, 28; — fem. contemptatrix, icis: Jagttagende, Cels., Appul.; — [contemplor]. — I. contemplatus, 3: partic. af contempto v. contemplor. — 2. contemplatus, us, m., [contemplor]: Betragtning, Jagttagelse; (in abl. sing.); vid. Ovid. Trist. 5, 7, 66; — b) silt. Egs. pro contemplatu meriti, (med Hensyn derpaa), Macrobr.

contemplō, avi, atum, 1, v. a.: activt Biform af contemplor: I) som verb. fin. alene for v. efterel.; vid. Plaut. Epid. 3, 3, 2, oftere, v. Nemes. fragm. de Aeurop.; — 2) partic. contemplatus, 3, m. pass. Sem., Liv. 30, 36, Amm. — contemplor, atus sum, v. dep. a., [templum]: eprdt. om Anguren: at bestemme Synskreen (el. templum) til alle Sider, Varr. L. L. 7, 2; Egs. "alm.": beskuer el. betragter med Synskreen, giver noieagt derpaa; — Egs. I) beskuer el. beser (med Vinene el. legemligen); — vid. Cic. Plane. 1; Egs. ∞ oculis etc., id. N. D. 2, 38; cf. Hor. Sat. 1, 2, 91, v. Cic. Verr. 4, 15; men ∞ loci naturam ab omni parte, Liv. 35, 28; Egs. absol., Ter. Heaut. 4, 1, 4; — II) aandede at betragte el. betænke; m. v. ud. animo; — et id. animo contemplare, quod oculis non potes, Cic. Deiot. 4; cf. id. d. Or. 1, 33, v. id. Off. 1, 43.

contemporālis, e: samtidsig, alicui, (med nogen), Gell. 19, 14, in lemmate; v. — contempōro, are, v. n.: at være samtidsig el. paa samme Tid, Tertull.; — [tempus].

*contempte, adv., ligesom contemptim: med Foragt; men alene in compar., Suet., Senec.; — contemptibilis, e: foragtelig, Dig.; — compar.: ∞ potestas, Lampid.; — Egs. contemptibilitas, atis, f.: Foragtelighed, Foragt, Coel. Aur.; v. — contemptim, adv., d. fædd. form f. contempte: med Foragt, foragteligen; vid. Liv. 9, 41; Egs. id. 2, 35, oftere, Egs. Tac. Hist. 3, 9 v. 47; — compar. f. und. contempte; — 2) "poet." Egs.: frættende, haanlig; vid. Lucr. 5, 1125; — [contemno].

*contemptio, onis, f.: Foragt el. Ringeagt; vid. Caes. B. G. 3, 17, v. id. B. C. 3, 60; — Egs. Egegyldighed (ved Smerten); vid. Cic. Off. 3, 33, v. id. Tusc. 1, 40; v. — contemptor, oris, m.: en Foragter; — ∞ Divum Mezentius, Virg. Aen. 7, 648; ligel. ∞ Superum, Ovid., religionum, Suet.; Egs. som er Egegyldig derved el. hævet derved; — ∞ gratiae, divitiarum (Cato), Liv. 39, 40; minime sui contemptor (Cicero), Quintil.; — b) Egs. m. abstracte Subjecter; ∞ lucis animus, Virg. Aen.

9, 205; cf. Sall. Jug. 64: contemptor animus etc.; — Egs. fem. contemptrix, icis, Plaut.; ∞ Superum propago, Ovid. Met. 1, 161; — Egs. "overf." om Ting og om Begreber: ∞ frigorū crux, Plin.; — [contemno].

I. contemptus, 3: partic. v. adj. af contemno. — 2. contemptus, us, m., [contemno]; I) act.; vid. Quintil. 1, 3, 80; ∞ pecuniae, id., famae, Tac., sui, Suet.; — 2) pass.: contemptu ... laborare, Liv. 6, 2; cf. Ovid. Met. 13, 859; contemptui esse alicui, Caes. B. G. 2, 30; — Egs. in pl., Lucr.

contendo, di, tum, v. a. v. n.; d. forstærkede tendo: spænder el. træffer meget stærkt el. fast; I) "egenl.": A) "alm.": — ∞ arcum, Virg., Ovid.; cf. Cic. Tusc. 2, 24; ∞ fides nervis, id.; ∞ ilia risu, Ovid.; cf. Lucr. 4, 810; — B) "meton.": (causa pro effectu): at rette derhen, at afstyre; — ∞ hastam, Virg., tela id.; ∞ sagittas nervo, Sil.; cf. Virg. Aen. 5, 520; — II) "fig." v. "ment.": at ansænde el. aufrange (Mandsstræfne), at drive med Vær; — (in neutr.: ivrigt at aufrange sig derfor); A) "alm.": I) som act. el. e. acc.; — in quo (onere) omnes nervos ... contenderem, Cic. Verr. Act. 1, 12; ∞ summas vires de palma, Lucr.; men ∞ causam, (førsøge en Strid), id. 1, 472; ligel. ne omnia contendamus, Cic. Verr. 2, 21; — ∞ animum in curas, Ovid.; ∞ remis, ut etc., Caes. B. G. 5, 8; men ibid. 1, 31: se id contendere et laborare, ne etc.; — Egs. e. inf.; hunc locum oppugnare contendit, ibid. 5, 21; — 2) som neutr.; quantum labore contendere (potes) etc., Cic. Off. 3, 2; — B) "bes.": I) at rette el. styre derhen; (seu neutr.: at stynde sig el. at ile derhen); a) som act. el. e. acc.; — ∞ nocte una tantum itineris, Cic. R. Am. 31; cf. Plaut. Cist. 2, 1, 58; — oftere e. inf.; ∞ in provinciam reverti, Caes.; cf. id. B. G. 1, 10 v. 23, Egs. Virg. Aen. 1, 158; — b) oftest som neutr.; ∞ in Italiam magnis itineribus, Caes.; ∞ ex eo loco ad flumen, id.; ∞ Laedaeomem, Nep., domum, Caes.; — quum ad ultimum animo contendissemus, etc., Cic. Mur. 31; cf. id. Off. 2, 13, v. id. Phil. 14, 12; — bb) faal. Egs. in neutr.; a) at maale sig dermed, med Ord el. Handling at kappe el. kæmpe dermed; — m. cum, el. m. contra el. adversus, el. e. dat., el. m. inter se, el. absol.; — ∞ cum Sequanis bello, Caes., cum aliquo armis, Cic.; cf. Sall. Catil. 53, v. id. Jug. 4; ligel. ∞ cum aliquo de principatu, Nep.; cf. Cic. R. Am. 47; ∞ contra populum Rom. armis, Caes.; cf. Cic. Off. 1, 31, v. Anton. ap. Cic. Att. 14, 13, A.; — men "poet.": quid enim contendat hirundo Cygnis? Lucr. 3, 6; cf. Prop. 1, 7, 3; — fremdeles: ∞ inter se de principatu, Caes.; men id. B. G. 2, 9, in pass. impers.; — Egs. absol.; ∞ proelio, Caes., magis virtute, quam dolo, id.; ligel. in pass. impers., vid. Cic. Caecin. 23; — b) navn. Egs.: paa en Auction at byde udsalg med nogen; vid. Cic. Verr. 3, 42; — 2) som act.; a) sammenlignende at helde sammen dermed el. imod hinanden, at sammenligne; — faal. m. cum, Cic. N. D. 3, 4: contendere rationem meam cum tua ratione; cf. id. R. Am. 33, v. Tac. Ann. 4, 32; — men forcl. m. ad, Att. ap. Non.; ligel. "poet." e. dat.; vid. Hor. Ep. 1, 10, 26; — Egs. absol.; ∞ ipsas causas, quae etc., Cic. Catil. 2, 11; ∞ vetera et praesentia, Tac.; cf. id. Ann. 12, 1; — b) ivrigt at begiere el. søge at naac; — m. v. ud. ab aliquo, v. m. sigd. ut el. de el. ne, Egs. absol.; — vid. Cic. Quint. 21, v. id. d. Or. 1, 36; ∞ omni opere, ut etc., Suet.; ligel. contendere, ne etc., id.; men Cic. Off. 2, 20, a b s o l.: ne quid contra aequitatem contendas, ne quid pro injuria; — c) ivrigt at paaflaa el. forstærke; fædd. m. acc. e. inf.; vid. Cic. Plane. 19, Quintil. 2, 5, 25, Nep. Them. 7, Hor. Ep. 1, 16, 37, v. A.; Egs. absol., Cels. praef.; — III) partic. contentus, 3, Egs. som adj.; A) "egenl.": spændt, stram, funis, (Hor. Sat. 7, 20; cf. ibid. 97; men ∞ corporibus (ferre onera), Cic. Tusc. 2, 23; cf. Virg. Ge. 3, 536; men contentis

oculis prosequi aliquem, Suet. Tib. 7; cf. Lucr. 1, 335; men ~ voce dicere, Cic. Orat. 17; — B) „fig.“: anfrægt, iærig, vid. Lucr. 4, 961; ~ studio cursuque (venire ad aliquid: om Taleren), Cic. Sest. 6; cf. Ovid. Met. 15, 515; — compar. contentior, Amm.; superl. contentissimus, Appul.

contenēbrasco, avi, 3, v. n. incho., [tenebrae]: at blide aldeses mæst; quoad contenebravit. Varr. — contenēbro, avi, atum, 1, v. a.: fermerfer, Tertull. 1. contente, adv., [contendo]: anfrægt, med Anfrægtelse, dicere pro se, Cic. Tusc. 2, 24; — compar.: ~ mittere vocem, etc., id. ibd.; superl., Appul. — 2. contente, adv., [contineo]: indfrægtet, knæpt, spærsemt; ~ habere aliquem, (helste knæpt), Plaut. Asin. 1, 61.

contentio, onis, f., [contendo]: Anspændelse cf. Anfrægtelse af de legemlige el. aandelige Evner; I) „alm.“: ~ et summissio vocis, Cic. Off. 1, 41; cf. id. d. Or. 1, 61, (hvor pl.); ~ animi, (opp. relaxatio), id. ibd. 2, 5; men ~ disputationis, ibd. 3, 61; ~ honorum, id., dignitatis, Quintil., libertatis, Liv.; — II) „bes.“: A) Kamp el. Strid (med Saaben el. med Ord); Bæddesfid, oel.; — contentiones proeliorum, Cic.; cf. id. Off. 1, 38; ~ cum aliquo de aliqua re, Quintil.; egf. ~ inter aliquos de aliqua re, Cic.; — B) sammenlignende at helde imed hinanden, d. c. Sammenligning; vid. Cic. Off. 1, 17 c. 43; ~ quaedam hominum, id. Planc. 2, fortunarum, id. Pis. 22; — 2) df. „technisk“; a) i Rhetoriken: Sammenligning af de mæd-fatte Tanter, Auct. ad Her. 4, 15, Cic., Quintil.; — b) i Grammatiken: Comparisonen, Varr.

contentiōse, adv.: stræbt, heftigen, dicere, Hieron.; — compar., Quintil. Decl.; superl., Augustin.; af — contentiōsus, 3, [contentio]: fuld af Strid el. Trætte, trættelær, haardnakket; ~ oratio, Plin. Ep., jurisdictio, Dig.; compar., Augustin. — contento, are, v. a., intens. af contendo: holder el. tvinger deril, Vulg. — 1. contentus, 3: anfrægt el. anfrægt; partic. o. adj. af contendo. — 2. contentus, 3: tilfreds; partic. o. adj. af contineo.

conterebro, are, v. n.: aldeses af gienembere, ossa, Coel. Aur. — conterebromia, ae, f., [contero, Bromia], Libya: det af Bremius el. Bacchus gienembærende Liden, (comst Ord), Plaut. Cure. 3, 76. — contermino, are, v. n.: at grænde deril, alieni, Amm.; af — conterminus, 3, [terminus, i]: sem grændser deril, sem fines derved; e. dat.: — ~ morus fonti, Ovid.; cf. Plin. 13, 28; — „poet.“ egf. „everf.“: ~ virtus morti, Stat.; — sild. egf. e. gen. o. abl., Appul.; — egf. absol.: Pompejus numquam mercatus est agrum conterminum, Plin. 18, 7; — 2) sem subst.; a) in neutr.: Rabecq el. Grænde; in contermino Arabiae, Plin.; cf. Tac. Ann. 6, 30; — b) in m., conterminus, i: en Ræbo, Colum. — conterno, avi, atum, 1, v. a., [terni]: treferdeber, Hygin.; — denne Hændling: conternatio, onis, f., id.

contēro, trivi, tritum, 3, v. a.; I) „egenl.“: knæser el. støder imaat el. fint, (efstet hos Lægerne); — ~ radieem in pulverem, Plin., aliquid in vino, id., cum aliquo, Varr.; cf. Ovid. Met. 14, 41, o. Lucr. 4, 700; — II) oftere „fig.“: at gnide el. knuse i Stykker, at eplice el. fordærve el. fortære; A) „alm.“ em legemlige Gienstande; ~ suppellectilem diversis officiis, Quintil.; ~ (librum) legendo, Cic.; ~ boves (sc. arando), Lucr.; cf. Tac. Agric. 31; ~ viam sacram, (ofte at spadsero derpaa), Propert.; — B) „bes.“: I) em Begreber, navn. em Tiden: at tilbringe (el. sild), oel.; m. in, el. e. abl., el. absol.: — ~ aetatem in litibus, Cic., diei brevitate conviviis, id.; cf. Sall. Catil. 4, o. Prop. 1, 7, 9; egf. m. sild. dum, Plaut. Cas. 3, 3, 4; — 2) om Personer; a) ~ se, el. conteri in aliqua re, (sild sig op deri el. derved), vid. Cic. Fin. 1, 21, o. id. d. Or. 1, 58; — b) ~ aliquem, (nedtræde

el. mishandle), Plaut., — 3) em andre Gienstande; a) ~ operam frustra, (spilde sin Illage), Ter. Phorm. 1, 4, 32; men quae etc., ea jam contrivimus, (have vi udtømt), Cic. Att. 9, 4; — b) egf. „ment.“: ~ injurias oblivione, (bringe dem i Glemmelse), id. Fam. 1, 9; cf. id. Tusc. 5, 30; — III) partic. contritus, 3, egf. sem adj.: forslidt, bekendt; ~ proverbium vetustate, Cic.; ~ praecepta, id. d. Or. 1, 31; cf. id. Sest. 40: quod jam contritum contemptumque etc.

conterrāneus, i, m., [terra]: Landsmand, (verbum castrense), Plin. praef., inc. — conterreo, ii, itum, 2, v. a.: stærkt el. beftigen at ferstræffe; oftest e. abl.; vid. Cic. d. Or. 1, 49, Liv. 3, 11, o. A.; — egf. absol. el. ud. abl., Ovid. Met. 6, 287, o. A. — contreritus, 3: partic. af frægt. — contesse-ratio, onis, f.: Gienstemtab el. Benstab, Tert.; af — contessero, are, v. n., [tessera]: slutter Benstab ved Siel af tesserae, Tert.

contestatio, onis, f., [contestor]; I) i Retsproget: Revisjorelse igiennem Vidner, Vidneforelse, Dig.; — 2) udenfor Retsproget; a) Revidnelse, Joristfning, Paa-beraabelse, Gell. 10, 3; — b) indfrændig Ben el. Begjering, Cic. frgm. Corn. 1; — df. dem. contestationcula, ae, f.: liern Tale el. Begjering, Sidon. — contestificans, tis, partic. adj., [testificor]: tillige el. derved bevidende el. forstfrende, Tertull.

contestor, atus sum, 1, v. dep. a.; eyrel.: sammenfælder Vidnerne: df. I) i Retsproget: ~ litem, (at indlere en Process ved Indfaldelsen af Vidner); vid. Cic. R. Com. 18; — egf. „alm.“: at stille Vidner i en Retsfag; vid. id. Att. 16, 15; — B) egf. pass.; lite contestata, Cic. R. Com. 11 c. 12, o. Dig.; — b) df. neutr. abl., contestato, sem adv.: ved Siel af Vidner, Dig.; — II) udenfor Retsproget: fælder til Vidne, beræber mig derpaa; — ~ deos hominesque, Cic. Verr. 4, 29, coelum noctemque, id. Flacc. 40; cf. Caes. B. G. 4, 25; — B) pass. e. „overf.“: contestata virtus majorum, (bevist, d. c. vis el. uimodsigelig), Cic. Flacc. 11.

contexto, xui, xtum, 3, v. a.: I) „alm.“: ræver el. foier el. binder sammen dermed el. med hinanden; — vid. Cic. N. D. 2, 63, Caes. B. G. 4, 17, o. Tac. Ann. 4, 49; egf. e. dat.; ~ lilia amarantus, Tibull.; men Lucr. 3, 695: ~ animos (sc. corpori); — B) „fig.“: ~ extrema cum primis, (i en Medarbeidelse), Quintil.; cf. Cic. Fam. 5, 12; ~ partes, Quintil.; — ~ interrupta, (eptage den afbrudte Materie), Cic. Leg. 1, 3; in verbis singularis et contextis, Quintil.; — II) „bes.“: ferarbejder el. forfærdiger ved at fætte el. føie tilfammen; A) „egenl.“: men sædv. m. Materiens abl.; vid. Virg. Aen. 2, 112, Colum.; — B) „fig.“: ~ orationem, Quintil., librum, Senec., (at medarbejde); men ~ de sili, Plin., (at afhandle denne Bært); — ~ crimen, (epdigte), Cic. Deiot. 6; — III) df. partic. contextus, 3, egf. sem adj.: sem bar inere Sammenhæng, sammenhængende, forbunden; ~ corpora, (opp. diffusa), Lucr.; ~ oratio, Quintil.

*contexte, adv.: i Forbindelse, i Sammenhæng, Cic. Fat. 14; — contextim, adv., ligesom frægt.: sammenhængende, Plin. 10, 71; — contextio, onis, f.: Sammenfjening el. Sammenfæining; — ~ et resolutio numeri, Macrob.; — 2) „overf.“: ~ classis, Auson.; e. — contextor, oris, m.: sem sammenfættet el. forfærdiger (et Skrift, oel.), Cod. Theod.; — [contexto]. — 1. contextus, 3: partic. e. adj. af contexto. — 2. contextus, us, m., [contexto]: Sammenfæining, Sammenfæining, Forbindelse; I) „egenl.“: ~ corporum, Lucr., aedificiorum, Dig., ratis, Auson.; — II) „fig.“, navn. m. Hensyn paa Taler og Tanken; — vid. Cic. Part. or. 23, o. id. Fin. 5, 28; ~ rerum ac verborum, Quintil.; ~ lenis et fluens, id.; ~ litterarum: Bogstavsfølgen, id.; in contextu operis, Tac. Hist. 2, 8.

conticeo, ēre, v. u., [taceo]: et albedes tans el. flum., Hieron.; df. — conticesco. (conticisco; Plaut.), ticiū, 3, v. n. inch.: bliver stille, forstummer; I) „egenl.“; ∞ ad aliquid, Quintil.; cf. Cic. Catil. 3, 5, o. Virg. Aen. 2, 1, in.; — B) „bes.“ egf. om Stemmen el. Talsen; „poet.“ egf. om Instrumenter eg om Naturskyd; — vid. Cic. Phil. 14, 12; men contigere tubae, Martial., undae, Ovid.; cf. Hor. Ep. 1, 18, 13; — II) „overf.“: at blive stille, at forstomme, at ophøre el. affade; — vid. Cic. Off. 2, 1, o. id. Pis. 12, ostere; ∞ tumultus, Liv., furor, id.; df. — conticinium, i, n.: Rattens første Stilhed, den første Del af Ratten, Varr., Plaut. Asin. 3, 3, 96. — conticisco, ēre, f. und, conticesco.

contiger, ēri, m., [contus, gero]: Spyddrager, Paul. Nol. — contignatio, onis, f.: Sammentomring; df. „concret“: det sammentomrede Biælselag, Stofværf, Caes. B. C. 2, 9, Liv. 21, 62, Vitruv., o. A.; af — contigno, (avi), atum, 1, v. a., [tignum]: forsyner med Tømmer el. Biælter, Caes., Plin.

contigūe, adv.: i Berørelse dermed, i Nærheden deraf, Capell.; af — contigūus, 3, [contingo]; I) act.: ligesom berørende, d. e. tilgrændsende, nærliggende, m. e. ud. dat.; — contiguas habere domos, Ovid. Met. 4, 57; cf. Tac. Ann. 2, 60; men Ovid. A. A. 3, 140, om Ennius: emeruit ... Contiguos poni, Scipio magne, tibi; — II) pass.: som fan naaet, Virg. Aen. 10, 475 (Serv.) continens, tis, partic. v. adj. af contineo; df. — continenter, adv.; I) „egenl.“; a) i Rummet: sammenhængende, i Næd el. Rætte, sedere, Catull. 37, 6; — b) i Tiden: naasbrudt, uden Ophør; ∞ tota nocte ire, (marshere), Caes. B. G. 1, 26, o. ibid. 3, 8; cf. Liv. 25, 7; ∞ imagines ferri, Cic. N. D. 1, 39; — 2) „fig.“ o. „ethisf.“: afholdet el. maadeholdent; ∞ vivere, id. Off. 1, 30; — superl., Augustin.

continentia, ae, f., [contineo]; I) „alm.“: Hølden el. at holde tilbage; vid. Suet. Claud. 32; — B) df. fædd. „fig.“ o. „ethisf.“: Maadehold el. Afholdenhed, Tømmelsen af Lyfter og Lidensfaber, Græfernes *ἐγκράτεια*; — vid. Cic. Off. 2, 21, egf. id. Verr. 4, 52; f. egf. Sall. Catil. 2, o. Caes. B. G. 7, 52; — II) „bes.“ o. fild. egf.; A) Berørelse, Grændse, Nabeshab, regionum, Macroh.; — B) ligesom Begrændsning; df. „everf.“: Juhelstet, operis, (af et Værf), Macroh.; — de Expositione Virgilianae Continentiae: Titelen paa et Strift af Julegættus.

contineo, tinnī, tentum, 3, v. a. o. n., [teneo]; I) act.: at holde derom, at holde sammen; A) „alm.“; 1) „egenl.“; — mundus omnia complexu suo coarctet et continet, Cic. N. D. 2, 22; men Lucr. 1, 818: contineri cum aliquo, (holdes sammen el. forbundes dermed); men Cic. Verr. 4, 52: insula ponte ... continetur; ∞ vitem levi nodo, (ombinde), Plin.; — b) df. egf. in pass. om Localiteter: at omgives el. indesluttet el. begrændset deraf; — undique montibus contineri, Caes.; cf. id. B. G. 1, 1 o. 2, ostere; — 2) „overf.“; vid. Cic. Arch. 1, fin.; — B) „bes.“; 1) m. Bibege. af Hæstehed el. Bærgstien el. Bæbbstien: at holde sammen el. samlet, at holde fast, at beholde el. bevare; — ∞ exercitum, Liv. 28, 2; cf. Cic. Vat. 5; arida continent odorem diutius, Plin.; — b) „fig.“; vid. Cic. Off. 1, 29; ∞ reliquos in officio, Caes.; ∞ se in exercitatione, Cic., in studiis, id.; — 2) m. Bibege. af Standsning: at holde fast el. tilbage, at indstrænge el. indeslutte; — ∞ milites sub pelliibus, Caes., exercitum castris, egf. copias in castris, id.; — ∞ se ruri, Ter., domi, Suet.; ∞ suo se loco, Caes.; ∞ sese intra silvas, id.; — b) „fig.“: at indstrænge el. begrænde, at holde i Tømme; — ∞ appetitiones animi, Cic.; ∞ oppida magis metu, quam fide, Liv. 30, 20; cf. Quintil. 1, 3, 6; ∞ temeritatem ab omni lapsu, Cic.; cf. Sall. Jug. 15, o. Hor. Od. 1, 35, 37; men Cic.

Parad. 3, 1: ∞ se in aliqua libidine; — vix me contineo, quin etc., Ter. Eun. 5, 2, 20; figel. vix contineor, id.; men Cic. d. Or. 1, 47: quae continet etc., (hvad han beholder hos sig selv); cf. Ter. Eun. 1, 2, 23; — 3) m. Bibege. af et Omfang el. Juheld: at omfatte el. indeholde, odt.; — ∞ in se vim caloris, Cic.; cf. Caes. B. G. 1, 38, egf. Liv. 5, 52, o. Hor. Ep. 1, 2, 8; quartus liber ... continebit etc., Quintil.; — b) df. egf. in pass.: at bestaae deri el. deraf, at berøe derpaa, odt.; a) om venis et nervis et ossibus contineri, (bestaae deraf), Cic. N. D. 2, 23; cf. id. Div. 1, 14; figel. quo (foedere) nostra omnia continentur, Liv. 41, 23; — II) neutr.: at holde el. hængse sammen; men sem verb. fin. alene sieldent; — utroque commectus continet, (Gangen hænger sammen med begge Steder), Plaut. Stich. 3, 1, 41; — (sutura) si non continet, (holder ikke), Cels.; — III) hertil er endnu at mærke; A) partic. continens, tis, sem adj.; 1) „egenl.“; aa) „alm.“; a) om Stedet: tilgrændsende, nærliggende; c. dat., cf. m. cum, cf. absol.; — ∞ aer mari, Cic.; cf. id. Caecin. 4; men quae (pars) cum Cilicia continens est, id. Fam. 15, 2; men continentes silvas et paludes etc., Caes. B. G. 3, 28; cf. Hor. Od. 2, 18, 22; — egf. subst.: continentia urbis, (forstæderne), Dig.; — b) om Tiden: sem følger strax derpaa, Caes. B. C. 3, 84; egf. om det, sem sker i Tiden: timoriquae ... malum continens fuit, Liv. 5, 39; cf. Cic. N. D. 1, 11; — bb) „bes.“: sem hænger sammen med sig selv, sammenhængende el. naasbrudt; a) med Hensyn paa Stedet; — ∞ agmen migrantium, Liv. 1, 29, ostere; men ∞ terra, Varr., Cic. frgm. ap. Non., Nep.: Jæstlaudet el. Continenten; ostere subst. continens, tis, f., (abl. e. o. i), Caes., Nep., Liv., o. A.; — b) i Tiden; ∞ labor omnium dierum, Caes.; ∞ bella, id., itinera, Liv.; ∞ spiritus, Cic. d. Or. 3, 57; ex continenti (se. tempore), ligesom continuo: uden Ophold, Justin.; figel. in continenti, Dig.; — 2) „fig.“; a) „ethisf.“: sem tømmer sine Lyfter og Lidensfaber, arbejden el. maadeholden, (Græfernes *ἐγκράτεια*), Cic. Fam. 9, 19, Nep. Ep. 3, o. A.; — compar.: ne continenter in vita hominum, quam etc., Caes. B. C. 1, 23; superl.: ∞ homines, Cic. Parad. 1, 2; cf. Suet. Aug. 72; — h) i Historien, sem subst.: continens, tis, n.: hvorpaa det Hele berøer; continens causae: Hovedsagen, Cic. Part. or. 29, id. Top. 25, Quintil. 3, 11, in.; — B) partic. continens, 3, sem adj.; men fædd. „fig.“ o. „ethisf.“: sem holder sig tilbage fra bestig Altraa el. Lidensfab; df. feriolet, tilfrees; — ostest e. abl., undert. egf. absol., cf. c. inf.; — contentum suis rebus esse, Cic. Parad. 6, 3; cf. Hor. Sat. 1, 4, 108, ostere, egf. Cic. Brut. 33, o. Plaut. Poen. 2, 15, (hvor compar.); — men c. inf.: Velt. 2, 49, o. Ovid. Met. 1, 461, ostere; cf. Quintil. 4, 2, 128, ostere.

1.contingo, tigi, tactum, 3, v. a. o. n., [tango]: rører derved, tager derpaa, berører; I) „egenl.“; A) „alm.“; — ∞ cibum terrestrem rostris, (om Dyrene), Cic. N. D. 2, 47; ∞ funem manu, Virg., terram osculo, Liv.; cf. Ovid. Trist. 1, 3, 44; men „poet.“ om den af Lyften Begyndstige: ∞ summa sidera plantis, Prop.; figel. hypperebist om Bierget Taurus, Tibull. 1, 7, 15; — egf. ud. abl.; vid. Ovid. Met. 11, 111, o. Cic. N. D. 2, 47; men ∞ manus consulum, (neml. lytønsfende, odt.), Liv. 28, 9; — B) „bes.“; a) at røre derved, d. e. at spise el. nyde deraf; fædd. „poet.“; — ∞ cibos ore, Ovid.; cf. Hor. Sat. 2, 3, 113; ∞ aquas, Ovid., fontem, id.; — b) ved sin Velsiggenhed at berøre, at naae el. grænde dertil; — vid. Caes. B. G. 7, 7, o. ibid. 5, 43; coloniae Illyricum continentes, Suet. Aug. 25; ∞ inter se (stationes), Caes. B. C. 1, 21; — c) ved sin Berørelse at naae el. komme el. lange derhen el. dertil; fædd. „poet.“; — cursu contingere metam, Hor. A. P. 412; cf. Virg. Aen. 5, 18; ∞ auras, (berøres af Luften), Ovid.; ∞ avem ferro, (træffe

den), Virg.; ogf. om Stemmene: ∞ aures, Ovid.; men ævrigt contingere florem, Lucr. 1, 565; — II) „fig.“: A) „alm.“: at vedrøre: — quos ... publicae fortunae contingebat cura, Liv. 22, 10; cf. Ovid. Trist. 3, 4, 78, o. Prop. 1, 1, in.; — B) „bef.“: 1) at bestimte el. betyngte med en Synd el. Bredde; sædd. in partic. perf.; — contactos eo scelere etc., Liv. 21, 48; cf. id. 4, 9, oftere; men equi ... nullo opere contacti, Tac. Germ. 10; cf. Liv. 6, 28; — 2) at staae i Berørelse el. Sammenhæng dermed, at vedrøre el. angaae; — ∞ aliquem sanguine atque genere, Liv.; cf. Suet. Aug. 4, oftere; ogf. absol., Hor. Sat. 2, 6, 52; cf. Liv. 34, 23; — 3) at naae el. opnaae el. finde, ofl.; — quum animus naturam sui similem contigit etc., Cic. Tusc. 1, 19; — b) oftere om Tilbragelser og Begivenheder: at møde el. træffe, at vedrøre, at bise til Del, at lyfse, ofl.; c. dat., feld. c. acc., oftere absol.; — Cui tam subito contingerint tot commoda, Ter. Eun. 5, 8, 3; cf. Cic. d. Or. 1, 35, o. id. Off. 1, 43, oftere, ogf. Caes. B. G. 1, 43, Suet., Hor., o. A.; quod (at geraade i Trældom) ... potentibus populis saepe contigit, Cic. Tusc. 5, 6; cf. id. Catil. 1, 7; — heril fan ogf. foies inf.; vid. Hor. Ep. 1, 17, 36, o. id. ibd. 2, 2, 41; figel. contigit mihi cognoscere (eos), Quintil.; — ogf. til foies undert. Prædicatets Dativ; vid. Vell. 2, 124; men volo hoc oratoris contingat, ut etc., Cic. Brut. 81; cf. id. Phil. 5, 18; — c) faal, ogf. c. acc.; sortiti sunt etc.; sors Tyrhenum contigit, (traf ham), Vell. 1, 1; quae palma frugum contigit Italiam, Plin. 18, 29; — oftere absol.; Hanc mihi expetivi; contigit, Ter. Andr. 4, 2, 13; cf. Hor. Ep. 1, 15, 41; — ogf. m. figd. abl.; quia memoria atque actio natura, non arte, contingant, Quintil. 3, 3, 4; — ogf. m. figd. ex v. in, id. 11, 1, 53, o. id. 1, 5, 3; ogf. m. figd. in f., Hor. A. P. 51, o. Quintil.; encl. m. figd. ut; si enim continget, ut etc., id. 4, 1, 7; cf. Plaut. Amph. 1, 1, 32.

2. contingo, (-tinguo), ere, v. a.: væder el. befygter; — vid. Lucr. 1, 957: oras ... contingat mellis ... liquare; cf. Virg. Ge. 3, 103; — 2) ogf. „overf.“: Museo contingens cuncta lepore, Lucr. 1, 933.

*continuanter, adv.: i en naabrut Række, naabrut, Augustin.; — continue, adv.: = figd., Fest. pag. 145; — continuatim, adv.: frar derpaa, Augustin.; v. — continuatio, onis, f.: sammenhængende Række, forfættelse; ∞ seriesque rerum, Cic.; ∞ imbrium, Caes., laborum, Suet., casuum, Cic.; cf. Liv. 41, 15; — 2) i Betydningen: ∞ verborum, Cic. d. Or. 1, 61: Perioten; figel. absol. continuo, id. Orat. 61, o. Quintil.; [2. continuo]. — continue, adv.: sammenhængende, naabrut, (for: v. efterel. f. 1. continuo), Varr., Non.; v. — continuitas, atis, f.: sammenhængende Række, Varr.; ∞ spinae, Plin. 8, 41; — [af continuus].

1. continuo, abl. neutr. fem. adv., f. unde. continuus. — 2. continuo, avi, atum, 1, v. a. (o. n.), [continuos]; 1) „alm.“: bringer i Sammenhæng, sammenføier el. forbinder i Rummet; c. dat., el. absol.; — ∞ aedificia moenibus, Liv. 1, 41; cf. Hor. Od. 3, 16, 43; ogf. in med.: continuari alieni, (grædse dertil), Tac. Germ. 45; cf. Cic. N. D. 2, 45; — binas domos continuare, Sall. Catil. 20; cf. Cic. Agr. 3, 4; — ∞ verba, Cic., ogf. verba verbis, Quintil., (ordene Ordene til en Periode); cf. Cic. N. D. 1, 20; — 2) med Hensyn paa Tiden; ∞ iter die et nocte, (naabrut at fortsætte), Caes.; ∞ magistratum, (forlænge sin Embedstid), Sall. Jug. 37, menaliciu (en Indens), Liv. 38, 33; cf. Vell. 2, 91; ∞ dapes, Hor.; men ∞ funera, vid. Liv. 1, 46; — hiemi continuatur hiems, Ovid. Pont. 1, 2, 26; cf. Liv. 2, 54, o. Tac. Agric. 41; — not.: som v. neutr. rimel. alene hos Cels.: febres continuant, (vedblive el. vedvare).

continuus, 3, [contineo]; 1) som i Rummet

bænger sammen dermed el. i sine Dele, naabrut el. fortloebende; c. dat., oftere absol.; A) „egenl.“ el. om Ting; — ∞ aer terrae, Senec.; Leucada continuum etc., (sammenhængende med Gasslandet), Ovid. Met. 15, 289; cf. Liv. 30, 5 o. 6; — ∞ montes, Hor., agri, Suet.; cf. Tac. Ann. 2, 6; ∞ mare, id.; — b) subst. continuus, 1, m.: bestandig Væfanger, principis, Tac. Ann. 6, 26; — B) „overf.“ om Vægreber; plures continuæ translationes etc., Cic. Orat. 27; ∞ expositio, (opp. partita), Quintil.; ∞ oratio, id.; — II) som i Tiden følger derpaa el. bænger sammen dermed, naabrut, ofl.; — ∞ dies quinque ex eo die, Caes.; ∞ annos prope L., etc., Cic. Verr. Act. 1, 13; — ∞ bella, vid. Liv. 10, 31; ∞ duo triumphus etc., id. 41, 7; ∞ incommoda, Caes.; ∞ messe senescit ager, Ovid.; — ogf. om Personer, som naabrut afleie hinanden; vid. Tac. Ann. 12, 25, o. Suet. Claud. 20; men Tac. Ann. 11, 5: som naabrut fortsætter noget; — 2) df. abl. n. continuo, som adv., aa) „alm.“ som Tidspartikel, ligesom statim o. aditum: frar derpaa, uden Ophold; a) m. d. tilsvarende Tidspartikler: ubi, ut, postquam, etc.; — vid. Ter. Heaut. 2, 3, 36, Cic. Verr. 4, 23, Hor., o. A.; figel. m. quum, Cic. Fam. 9, 11, o. ibd. 10, 22; figel. m. si v. sin, Ter. Andr. 2, 3, 21, o. Hor. Sat. 2, 3, 160; — b) absol.: continuo hic ero, (jeg kommer frar), Plaut.; ubi occurrendum continuo, Quintil.; cf. Cic. R. Com. 6; — bb) „bef.“ ogf.; a) i den logiske Følgeslæng, figel. m. si el. quum etc., el. absol.; vid. Cic. R. Am. 33, oftere; figel. forgernde, id. Tusc. 3, 18; — b) om en meget nær Tidspølgel: frar efter; vid. Cic. Lael. 3; figel. Ter. Eun. 3, 2, 40; — c) ligesom d. for: v. efterel. continue: naabrut, i sammenhængende Række; Quintil. 2, 20, 3, o. id. 9, 1, 11.

contogatus, i, m.: Medlem af den samme Ret, Ammian. — contollo, ere, v. a., forcl. f. confero: forer sammen dermed; contollam gradum, Plaut. Aul. 5, 6; — contolant, are, v. impers.: det forder stærkt, Plaut. Amph. 5, 1, 42.

contor, aris, f. unde. cunctor. — contorqueo, torsi, tortum, v. a.: tillige el. stærkt at dreie el. svinge el. hvirvle; 1) „egenl.“: a) nærmest om Vaaben; — ∞ hastam viribus, Ovid., spicula lacertis, Virg.; contorto verbera (sc. fundae), Ovid.; — b) ogf. om andre Gjenstande; — ∞ navem quolibet, Lucr., proram ad laevas undas, Virg.; cf. Cic. N. D. 1, 10; men vertex est contorta in se aqua, Quintil.; cf. Virg. Ge. 1, 481; — II) „fig.“: ∞ auditorem etc., Cic. Orat. 2, 70; „bef.“ ogf. om foreragerets dristige Benninger; id. Orat. 20, o. id. Div. 2, 51; — III) partic. contortus, 3, ogf. som adj., navn. ogf. om Taler og Tansen; 1) ligesom stærkt smet, d. c. stærkt el. kraftfuld; — ∞ et acris oratio, Cic. Orat. 20; cf. Quintil. 9, 1, 116; — B) indevirket, forvirket, vanfælig; — ∞ et difficilis res, Cic. d. Or. 1, 58; cf. id. Acad. 2, 24.

contorreo, ūi, 2, v. a.: forterrer, hebras puentes, Amm. — contorte, adv.: alene „fig.“: indevirket, dunkelt, dicere, Cic. Inv. 1, 20; figel. in compar., id. Tusc. 3, 10; — contortio, onis, f.: Svingning, Smedning, dextrae, Auct. ad Her.; — 2) df. „fig.“: contortiones orationis, Cic. Fat. 9; v. — contortor, oris, m.: som forterrer el. forvirrer; — ∞ legum, Ter. Phorm. 2, 3, 27; — [contorqueo]. — contortulus, 3, demin. af contortus: meget forvirket el. forvirret el. vanfælig, conclusimulae, Cic. Tusc. 2, 18. — contortuplicatus, 3, [contortus, plicio]: som er sammenfat paa en forvirket el. forvirret Maade, nomina, Plaut. Pers. 4, 6, 26. — contortus, 3: partic. o. adj. af contorqueo.

contra, adv. o. praepos., [forcl. abl. af inus. conterus af con-], høvstil ogf. hører contro- i visse Sammenfatninger; nærmest om Stedforholde: ligesom overfor, derimod; df. „overf.“ om Hændinger: modfat, derimod; 1) som adv.; A) om Stedforholde: ligesom

fer, paa den modsatte Side; — omnia contra circaque, Liv. 5, 37; templa vides contra, Ovid.; cf. Virg. Aen. 6, 23; v. Tac. Agric. 10; — At mihi confidenter contra astitit, Plaut. Capt. 3, 5, 6; men Ovid. Met. 4, 80: non pervenientia contra (oscula). — B) „overf.“ paa Handlinger; I) om en Jmødefømmen, om en Gienstand: derimod, paa den anden Side; (oftest hos Comiferne); — quae me amat; quam contra amo, Plaut.; cf. Catull. 76, 23; — 2) om en Modfatning; aa) „alm.“: derimod, tyerimod, paa den anden Side; — vid. Caes. B. G. 5, 31; quid boni utrisque, aut contra esset, Sall. Jug. 88; cf. Liv. 6, 15 v. 31; — her til mærkes Forbindelserne; a) contra atque cf. quam; vid. Caes. B. G. 4, 13; v. Cic. Catil. 3, 8, ogf. Liv. 30, 19, v. A.; — non caruist auro contra, (han er Guld værd), Plaut. Epid. 3, 3, 29; — b) e contra cf. econtra, efterel. f. contra, Aur. Vict. Caes. 39; — bb) „bef.“ (cf. fiendtligen): imod; — vid. Caes. B. G. 2, 17, v. Sall. Jug. 50; ligel. patricii contra vi resistunt, Liv. 3, 13; — II) som praepos. c. acc.; A) om Sted: forholde: imod, ligeeverser; vid. Caes. B. G. 5, 13, v. ibd. 4, 20, oftere; ligel. Liv. 38, 4; — B) „overf.“ om andre (Gienstande; I) „alm.“; a) om en Modfatning cf. modfat Retning cf. Beskaffenhed; — contra vim fluminis conversa (tigna), Caes. B. G. 1, 17; contra aquas fluitare, Plin.; — b) om Begreber; contra naturam etc., Cic. Off. 3, 5; contra spem votaque, Liv. 21, 45; contra deus regium, Sall. Jug. 33; — ogf. mærkes: contra ea, f. adv. contra: derimod; vid. Caes. B. C. 3, 74, Nep. Alcib. 7, v. A.; — not.: sibi. fundes contra f. erga cf. v. Plin. 8, 7: clementia (elephantii) contra minus validos; — 2) „bef.“ om fiendtskab cf. Strid, ofel.; — contra populum Rom. armis contendere, Caes.; ligel. contra eos pugnari etc., id.; — ofte ogf. om en Drestrid; contra omnia dici oportere, et pro omnibus, Cic.; cf. id. d. Or. 3, 20; — ogf. om andre Forbolde; vid. Cic. Tusc. 5, 7, v. Sall. Jug. 28; — endel. ogf. om et Middel cf. Lægemiddel derimod; medicina contra ebriates, Plin.; tutela contra frigora (lanac), id.; — not.: som praepos. faaer contra undert. efter sin Casus; vid. Virg. Aen. 5, 414, v. Tac. Ann. 3, 1; hos Cic. ogf. efter pron. relat., Mur. 4, oftere; — III) i Sammensætninger betegner contra ofte en Strid, f. contradictio, contrapono, v. fl.; — istum i d. efterel. contraversus: om et Stedforhold.

contracte, adv. af I contractus: sammentrængt, indskrænket; compar.: ab habitare, Senec. Tranqu. 9. — contractio, onis, f., [contraho]: Sammentrængning; I) „egenl.“; — ∞ digitorum, Cic.; ∞ brachii, (opp. projectio), id.; ∞ superciliorum, (opp. remissio); men absol. contractio, (sc. nervorum), Plin. 20, 73: Contractus hed cf. Læmbed; — II) „fig.“; A) „overf.“: Forfortælse, Kærlighed; — ∞ paginae, Cic. Att. 5, 3; ∞ syllabae, (opp. productio), id. d. Or. 3, 50; ∞ orationis, (opp. longitudo), id. Part. or. 6; — B) „ment.“; ∞ animi in dolore, (at lade Modet synke), id. Tusc. 4, 31; — df. demin. contractiuncula, ae, f., animi: Modløshed, id. Tusc. 3, 34.

*contractor, oris, m.: som indgaaer en Contract, en Contrahent, Cod. Just.; v. — contractura, ae, f.: Sammentrængning; df. hos Vitruv.: den aftagende Tykkelse, navn. Guldens og Træets; — [contraho]. — 1. contractus, 3: part. v. adj. af contraho. — 2. contractus, us, m., [contraho]; ofrel.: Sammentrængning, acinorum, Varr.; — II) „fig.“; A) indledende Forhandling; ∞ rei, Quintil. 4, 2, 49; — B) i Retsproget: Contract, Overenskomst, Dig.

contradicibilis, e: til at modsigge cf. averse, signum, Tertull.; af — *contrādicō, xi, etum, 3, v. n.: modsigger, gjør Indsigelse derimod; c. dat. rei cf. pers.; vid. Quintil. 5, 10, 13; ligel. ∞ sententiis aliorum, Tac., ambientis, Suet. Caes. 18; cf. Tac. Hist.

4, 16; df. — contradictio, onis, f.: Modsigelse, Subvending, navn. i Retsproget, Quintil.; — ogf. in pl., id., Tac. Ann. 14, 13; v. — contradictor, oris, m.: Modstander for Retten, Dig. — contrāēō, ire, v. n.: gaaer derimod, stiller mig derimod; c. dat.; men sibi. v. sibi.; ∞ invidiae, Arnob.; — men Tac. Ann. 14, 45, strives adfili: contra ire.

contrāhō, xi, etum, 3, v. a.; I) „alm.“; A) „egenl.“; trækker el. drager sammen, (navnl. flere Gienstande paa et Punkt), forsamler; — ∞ exercitum in unum locum, Caes., cohortes ex finitimis regionibus, id., magnam classem, Nep.; cf. Liv. 28, 18; — ∞ undique libros, Suet. Aug. 31, serpentes, (samle sammen), Plin. 18, 42; — B) „fig.“; I) „alm.“: tilveie bringer, frembringer, forveksler; — ∞ aliquid litigii inter eos, Plaut.; qui hoc mihi contraxit, (som har paaført mig dette Bryderi), id.; cf. Cic. Catil. 4, 5, ogf. Liv. 21, 42, v. Ovid. Met. 2, 660; — oftere ud. dat.; ∞ aliquid damni, (paadrage sig), Cic.; ∞ aes alienum, id., cruditate, Quintil., morbum, Plin.; — porca contracta, (der skydes som Senoffer), Cic. Leg. 2, 22; — 2) „technisk“ el. i Forretningsproget: indgaaer el. contraherer, rationem cf. rem cum aliquo; vid. Cic. Cluent. 14; cf. id. Off. 1, 5: in rerum contractarum fide etc.; — b) ogf. idenf. Forretningsproget; ∞ cum aliquo: haec med nogen at gjøre; vid. Cic. Off. 1, 2, v. id. Tusc. 5, 36; — II) „bef.“: trækker sammen i et mindre Rum, formindsker, indskrænker, forforter, ofel.; — A) „egenl.“; ∞ membra, (opp. porrigere), Cic.; cf. id. N. D. 2, 55; ∞ frontem, (synke den), Cic., Hor.; ∞ supercilia, (opp. diducere), Quintil.; — ∞ castra, Caes., vela, Hor.; cf. Ovid. Met. 15, 198; — ∞ lae, (lade løbe sammen), Plin.; men ∞ vulnera, (lade dem lufte sig), id.; ∞ ventrem cf. alvum, Cels.; — ∞ orationem, Quintil., tempora dicendi, id.; — B) „fig.“; I) „overf.“ et sol. — recedens quasi tristitia quadam contrahit terram, Cic. N. D. 2, 40; — 2) oftere „ment.“: forstyrtter, nedslaaer; ∞ animum: lade Modet synke, id. Qu. Fr. 1, 1, 1; cf. id. Off. 1, 29: appetitus omnes contrahendos sedandosque, (at de bør indskrænkes); cf. Hor. Od. 3, 16, 39; — III) part. contractus, 3, ogf. fem adj.: fert, trang, liden; — A) „egenl.“: nihilo contractior ignis, (aldeles iffe mindre), Lucr. 5, 570; cf. Ovid. Fast. 6, 491, v. Hor. Od. 3, 1, 33; ∞ ambitus verborum, Cic.; contractior oratio, id.; — B) „fig.“; ∞ paupertas, (som paaalgger sig Indskrænkninger), Hor. Ep. 1, 5, 20; cf. ibd. 1, 7, 12: Contractusque legat, (i fülle No); men studia contractora etc., Cic. Coel. 31, (mere indskrænkede).

contrāponō, (uden pers.), positum, 3, v. a.: stiller el. sætter derimod, Quintil. 9, 3, 81; — 2) df. subst. n., contrāpositum, i: en Modfatning, ibd. 81.

*contrārie, adv.: i modfat Retning, Cic. Univ. 9; — ogf. „fig.“, id. Part. or. 31; v. id. d. Or. 2, 65; v. — contrārietas, atis, f.: Modfatning, Modsigelse, Macrobi., Sidon.; — [contrarius]. — contrārio, abl. fem adverb., f. und. flgd.

contrarius, 3, [contra]; I) „egenl.“ om et Sted: forbødt: som er el. ligger ligeeverser cf. derimod; c. dat., oftere absol.; — vid. Caes. B. G. 2, 18, v. ibd. 4, 17; gemma contraria soli, Plin.; — ∞ tellus, Ovid., ripa, Dig.; ∞ pelles... suspendantur, (lige imod hinanden), Plin.; cf. Caes. B. G. 4, 17: in contrariam partem etc.; — II) „overf.“; A) „alm.“: modfat; c. gen., cf. c. dat., sibi. m. inter se cf. m. atque, ofte ab absol.; — virtutis contraria vitiositas, Cic., ∞ rusticitas urbanitatis, Quintil.; ∞ aestus vento, Ovid.; — contrariae inter se orationes etc., Cic. d. Opt. Gen. Or. 5; contrarium... ac etc., Cic. Verr. 1, 46; — men absol., Hor. Sat. 1, 2, 124, v. Nep. Ep. 4; cf. Cic. Tusc. 5, 12, v. id. d. Or. 1, 24, ogf. Virg. Aen. 12, 487; — b) her til høre de adverbiale

Dictioner: ex contrario, Caes., Cic.; e contrario, Nep., Ætymod; ligel. in contrarium, Plin.; per contrarium, Dig.; men contrario, Nep. Eum. 1, (al. e contrario), inc.; — 2) „bef.“: som fiendst staar lige overfor; df. fiendst el. fiendlig, ugunstig el. skadelig, m. o. nt. dat.; — ∞ Averna avibus cunctis, Lucr.; ∞ hyssopum stomacho, Plin.; cf. Quintil. 4, 2, 64; ∞ exta, (ugunstig), Suet.; — b) ogs. subst. contrarius, i, m.: en Modstander, Vitruv. 3, praef.

contraversum, adv., f. und. flgd. — contraversus, 3, [verto]: som er vendt derimod, som ligger ligeoverfor; e. dat., Solin. 27; — 2) neutr. contraversum ogs. som adv., f. contra: derimod, Ætymod, id.

*contractabilis, e: til at søle el. tage paa, corpus, Lactant.; — df. adv. contractabiliter: med sagte Berørelse, vid. Lucr. 4, 662; — contractatio, onis, f.: Besølen, Tægen el. at tage derpaa, Cic. N. D. 1, 27; — B) „overf.“: ∞ fraudulosa: Tøveri, Dig.; o. — contractator, oris, m., i d. fild. Retsprog: en Tøv; — [af flgd.].

contracto, avi, atum, 1, v. a., [tracto]: berører, besøler, tager derpaa; A) „eigent.“; A) „alm.“: — contractans corpus aquarum (sol), Lucr.; ∞ corpora, Senec., membra, Suet.; ∞ librum manibus, Hor. Ep. 1, 20, 11; — B) „bef.“: a) besøler nysgerrig, Plaut., Suet.; — b) i Retsprog: ∞ aliquid, (sørgsøge sig derpaa), Dig.; — II) „fig.“; A) „overf.“: contractandum vulgi oculis (corpus mortui permittere), Tac. Ann. 3, 13; cf. id. 14, 35; — B) „ment.“: vid. Cic. Tusc. 3, 15, v. id. d. Or. 3, 6; ∞ studia et disciplinas, (besøle), Gell. 17, 19.

contrēmisco, ūi, 3, v. n. v. a.; I) neutr.: stærkt at bære el. jittre, omnibus artibus, Cic. d. Or. 1, 26; ligel. „poet.“, Lucr. 3, 847, v. Virg. Aen. 7, 515; — ogs. „fig.“: ejus ... nunquam fides virtusque contremuit, Cic. Sest. 31; — II) act.: at bære el. jittre derfor; — ∞ injurias etc., Senec. Ep. 65; cf. Hor. Od. 2, 12, 8. — contrēmō, ēre, v. n.: at bære el. jittrestærkt, beffigen; vid. poet. ap. Cic. d. Or. 3, 39, v. Lucr. 3, 1220. — contremulus, 3: noget el. ligesom jittrende; ∞ aquilenta (luna), Varr. ap. Non.

contributio, onis, f., [contribulo]: Ængstelse; ∞ spiritus, Tertull. — contribulis, is, m.: hørende til den samme Tribus el. Bergerafdeling, Inscr.; — 2) „overf.“: Betsender af samme Religion, Sidon. — contribulo, (avi), atum, 1, v. a.: at gælde el. ængste, Vulg.

contribuo, ūi, atum, 3, v. a.; I) „alm.“; A) efter Jorðdeling at lægge dertil el. forbinde dermed; navn. i Statsproget: at henlægge under en Jurisdiction el. til et Samfund; (sol), m. cum, el. e. dat., el. m. in, el. m. ad; — qui (populi) erant cum Oscensibus contributi, Caes. B. C. 1, 60; men e. dat., vid. Liv. 33, 34, ofttere; — ∞ in concilio Achaicum, id. 42, 37; cf. id. 31, 30, v. id. 32, 5; — B) df. ogs.: at tildele, regna alienigenis, Suet. Aug. 48; — men „overf.“: remedia contributa habere etc., (have paa rede Haand), Plin. 32, 15; — II) „bef.“: ved Sammenfud el. Tilfud at bidrage dertil el. forbinde dermed; — vid. Ovid. Met. 7, 231; men ubi simul plura contribuantur, (flere Ingredienter), Dig.; cf. Tibull. 1, 6, 64, v. Senec. B. V. 14; df. — contributio, onis, f.; I) „alm.“: Jorðdeling, debiti et crediti, Dig.; — II) „bef.“: Bidrag; ∞ omnium, Dig. — contributus, 3: partie. af contribuo.

contristatio, onis, f.: ster Bedrøvelse el. Rummer, Tertull.; af — contristo, avi, atum, 1, v. a., [tristis]; I) „eigent.“: bedrøver, nedslaaer, flytter med Rummer, aliquem, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 9, v. Senec. Ep. 85, ofttere; — ogs. om Dyrene, Colum. 8, 8; men „poet.“: ∞ coelum, vid. Virg. Aen. 10, 275 (Serv.); — II)

„fig.“: at give noget et mørkt el. sørgeligt Udseende, at for-mørke, (navnl. Lufsten, Lyset, Farven, osv.); — vid. Virg. Ge. 3, 279, v. Hor. Sat. 1, 1, 36; ∞ colores, (opp. exhibere), Plin.; men ∞ vinum, (gøre usklar), Colum. — contritio, onis, f., [contero]: Sønderflisen; df. „overf.“: knusende Uro el. Anger, Lactant., v. A. — contritus, 3: partie. af contero.

controversia, ae, f., [controrsus]; oprdt.: modsat Retning; ∞ aquae, Dig.; — II) df. sædv. „fig.“: Stridighed el. Strid; navn. i Rhetoriken og i Retsproget: Drestrid, Disput, Strids spørgsmål; — vid. Cic. Orat. 14; controversias tollere, dirimere, id., componere per colloquium, Caes.; f. ogs. Cic. d. Or. 1, 31, v. id. R. Am. 31; ∞ de fundo, id., de jure, Quintil.; cf. Cic. Brut. 18; ogs. m. flgd. Relativsæt., Caes. B. G. 5, 41; ogs. m. Negation o. flgd. quin, Cic. Caecin. 11; — sine controversia, Ter., Cic., ogs. sine ulla controversia, id.: ustridigen, uimodsigeligen; — not.: ogs. er Controversiae: Titelen paa et rhetorisk Skrift af Seneca.

*controversialis, e: hørende til en Strid el. Drestrid, Sidon.; — controversiola, ae, f., dem.: liden Strid el. Trætte, Hieron.; o. — contrōversiosus, 3: meget omstridt el. omvistet, res, Liv. 3, 72, Senec.; — [controversia].

controversor, ari, v. dep. n.: at være i Strid el. Trætte derom; — ∞ inter se de re aliqua, Cic. frgm. ap. Prisc.; ∞ invicem, Sidon.; af — contrōversus, 3, [af contro-, f. contra ab in., o. versus, 3, verto]; oprdt.: som er rettet el. vendt derimod; df. „fig.“; I) pass.: stridig, hvorom der strides; — quod dubium controrsumque sit, (opp. certum), Cic. Div. 2, 50; opp. confessum, Quintil.; ∞ res etc., vid. Cic. Leg. 1, 20; ∞ jus, id., auspicium, Liv.; — 2) act.: stridbar, trættefar; vid. Cic. Brut. 12; — b) ogs. absol.: controversa sibi ac repugnantia, Macrob.

contruendo, avi, atum, 1, v. a.: nedbugger el. nedslaaer, plebem immisso milite, Senec.; cf. Suet. Calig. 28, v. id. Caes. 75, ogs. Cic. Sest. 37; — 2) df. „overf.“: ∞ rempublicam, (sønderlide, ødelægge), id. ibd. 10. — contrudo, si, sum, 3, v. a.; I) støder sammen el. imed hinanden; — ∞ nubes, (om Stormen), ogs. ∞ nubes in unum, Lucr. 6, 211 v. 510; men ibd. 1253: contrusa jacebant corpora, (sammenkrængte); — 2) støder el. driver derhen; vid. Lucr. 1, 424, v. Cic. Coel. 26; — ogs. at steppe deri, uvas in doliun, Varr. — contrunco, avi, 1, v. a.: sammenbugger el. sønderbugger, vid. Plaut. Bacch. 4, 9, 51; ∞ inermes, Lampid.; men comit: ∞ eibum, (hugge i sig), Plaut. Stich. 1, 1, 48. — contrusus, 3: partie. af contrudo.

contubernalis, is, comm., [contubernium]; I) „eigent.“ i Krigsproget: Teltammeret, vid. Cic. Ligar. 7, ofttere, Tac. Hist. 1, 23, v. A.; — b) „bef.“ ogs. en yngre Mand af Afsætte, der, for at lære Krigstjenesten, befinder sig i Feltherrens Følge; e. dat.; vid. Cic. Coel. 30, v. Suet. Caes. 42; — II) „overf.“: Staldbroder, Körtrolig, Ledfagar; — ∞ meus in consulatu, Cic. Sull. 12; men id. Att. 13, 28, med hunc: hunc ... Quirini contubernalem, (om Cæsar, hvis Støtte var opreist i Quirinus's Tempel); — b) i d. fild. Koffelsprog: gift Slave el. Slavinde, Dig.; — men comit, Plaut. Mil. gl. 2, 2, 29: nos omnes crucibus contubernales dari.

contubernium, i, n., [taberna]; I) „abstract.“; A) „eigent.“ el. i Krigsproget: Teltammeratstald, at høre til samme Telt, Tac. Ann. 1, 41, v. id. Hist. 2, 80; — b) Omgiwelse af de unge Mænd, der under en Feltherre lære Krigstjenesten, Cic. Planc. 11, Suet. Caes. 2, v. A.; — B) „overf.“ el. utenf. Krigsproget: Staldbroderstald el. Omgiwelse el. Ledfagelse, navn. af Lærere el. af Venner, osv.; — vid. Suet. Aug. 89, v. id. Tib. 14; ligel. receptus in Planci oratoris contubernium, id. Rhet. 6; — 2) df. ogs. „bef.“; a) Slavernes

Ægteskab, Colum., Dig.; — b) Concubinatet, (i Mod-sæt. af concubium), Cic. Verr. 5, 10, Suet. Caes. 49, oftere; — c) „poet.“ ogf. om Dyrene, vid. Phaedr. 2, 4; — 3) sild. ogf. „ment.“: Forbindelsen imellem Vægreber; — felicitatis et moderationis dividuum contubernium est, (der er intet Samfund imellem dem), Val. Max. 9, 5; — II) „concret.“: A) det fælles Strigstelt, Caes. B. C. 3, 76, v. Tac. Ann. 1, 17, oftere; — B) „overf.“; a) „alm.“: fælles Vælg; vid. Suet. Calig. 10 v. 22, ogf. id. Ner. 34; — b) Vælg for de gifte Slaver, Tac. Hist. 1, 43, v. ibd. 1, 71.

contūtor, tūtor sum, 2, v. dep. a.; I) „alm.“: fatter i Die, beser paa alle Sider el. opmærksom; A) „egent.“: vid. Cic. Tusc. 1, 20, v. id. N. D. 3, 3; — in part. praes. ogf. absol.; si quis sibi aerius contuenti etc., Suet. Aug. 79; — B) „fig.“: a) omhyggeligen at betænke el. overveje; Quod bene propositum si plane contueare, Lucr. 6, 654; — b) at drage Omsorg derfor; armentium pecus sic contuendum... ne etc., Varr.; — II) „bef.“ som ineb.: faaer Die derpaa; si volutuos forte possis contui, Plaut. Most. 3, 2, 152; cf. Lucr. 4, 39; — not.: contuinor, Lucr.; contui, Plaut. — I. contuitus, 3: part. af contueor. — 2. contuitus, us, m., [contueor]: opmærksom Vætselse; — (men alene in abl. sing.): fugat ipse se a tuo contuitu (Amor), Plaut. Trin. 2, 1, 27; oculi contuitu multiformes, Plin. 11, 54; — strives ogf. contutus.

contūmācia, ae, f., [contumax]; I) „egent.“: A) „alm.“: Stæthed, Uvieselighed, Trodsighed; — illa contumacia ac superbia etc., Cic. Verr. 3, 2; — eadem in vultu, Liv. 2, 61; men ~ responsi tui, Cic. Pis. 31, cf. Liv. 9, 16; — b) ogf. til det Vedre: adhibuitque liberam contumaciam, (en adf. Trodsighed), Cic. Tusc. 1, 29; — B) „bef.“ ogf. i Retsføret: den Jndførelses Trodsighed, Dig.; — II) „overf.“ ogf. om Dyr og Værter; — ~ pericax boum, Colum.; men ~ arborum, (deres Stændighed i Værten), Plin. 16, 58.

contūmāciter, adv.: overmodigen, trodsigen, scribere ad aliquem, Cic. Att. 6, 1; ~ omnia agere, Liv. 2, 58; — compar.: ~ se gerere, Nep. Cim. 2; — II) ogf. „overf.“: ~ sculpturae resistere, (om visse Stenarter), Plin. 37, 30; af — contūmax, acis, adj., [rūmēl. af inus. temo, hys. temno, contemno]: trodsig, uvieslig, baardnæst; — quis contumacior? quis inhumanior? Cic. Verr. 2, 78; contumax in aliquem, id. Att. 15, 15, adversus plebem, Suet. Tib. 2; men ~ populus regibus suis, Senec. Thyest.; — ~ animus, Tac.; cf. id. Hist. 1, 3; — superl., Senec. Ep. 83; — B) navn. ogf. i Retsføret: som trodsigen uvieslig for Retten, Dig.; — II) „overf.“ om Dyrene; ~ boves, Colum.; — liget. om Ting, som ikke give efter; ~ lima, Phaedr. 4, 7; men ~ syllaba, Martial. 9, 12, (som ikke foier sig efter Metrum).

contūmēlia, ae, f., [bess. m. contumax]; I) tilføiet Væskemelle el. Krænkelse; — tanta contumelia accepta, Caes. B. G. 7, 10; verborum contumeliis lacere, Cic. Phil. 11, 2; cf. id. Sull. 7; f. ogf. id. Phil. 3, 9, om Udtrykkel: facere contumeliam; men Hor. Epod. 11, 26 ~ graves, (strang Dæf); — II) „overf.“ om Ting: Angreb, Misbædning; vid. Caes. B. G. 3, 13.

contumeliōse, adv.: beskæmmende, haanlig, dicere de aliquo, Cic. Off. 1, 37; — compar.: contumeliosius, quam verius etc., Liv. 32, 37; superl.: ~ maledicere alicui, Cic. Vat. 12; af — contūmēliōsus, 3, [contumelia]: beskæmmende, frænkende; — quam contumeliosus in dictis, Cic. Phil. 3, 6; contumeliosus est in aliquem, id. Balb. 9; cf. Sall. Jug. 65; ~ id militibus, Tac. Hist. 2, 27; ~ dicta, Liv., edicta, Suet.; — compar., Cic. Att. 15, 4; superl., Suet., Quintil.

contūmesco, ēre, v. n. incho.: stærkt at hævne,

Coel. Aur. — contūmulo, are, v. a.; I) „alm.“: opfaster ligesom en Høi; ~ stragulum molle ovīs, Plin. 10, 51; — 2) „bef.“: at opfatte Græbhei derover; ~ saucium ingesta humo, Ovid. Ib. 461.

contundo, tūdi, tūsum, 3, v. a., [tundo]; I) „egent.“: støder el. knuser el. brækker i Stykker; ~ thymum in pila, Varr.; ~ aliquem fustibus el. pugnis, Plaut., saxis, Hor. Epod. 5, 98; contusi ac debilitati inter saxa rupesque, Liv. 21, 40; — in pass. ogf. c. acc. graec.: Asper equus duris contunditur ora lupatis, Ovid. Am. 1, 2, 15; — „poet.“ ogf. om et Hveir, Hor. Ep. 1, 8, 5; liget. om en Eggdom, id. Sat. 2, 6, 16; — b) ogf. som subst. n., contusum, i: stødt Saar, Contusion, Plin. 29, 39; — II) „fig.“: A) „overf.“: at nedslaae, at betvinge, populos feroces, Virg. Aen. 1, 264; cf. Liv. 27, 2, v. Sall. Jug. 43; — b) „poet.“ ogf. at tilendebringe, Lucr. 5, 691; — B) „ment.“: contudi animum, (har betvinget min Hjerne), et fortasse vici, Cic. Att. 12, 44; men Ovid. Trist. 5, 12, 31: Contudit ingenium patientia longa laborum; cf. id. A. A. 1, 12, v. Hor. Od. 4, 3, 8; men Cic. Phil. contudi et fregi praedonis audaciam. — contuor, tui, f. ind. contueor.

conturbatio, onis, f.; I) „egent.“: Forvirring, Ilerden; ~ oculorum, (som Dienfagthed), Scribon.; — II) „ment.“: Landsforvirring; — conturbatio (est) metus excutients cogitata, Cic. Tusc. 4, 8; cf. id. Top. 12; v. — conturbator, oris, m.: som forstyrer; bf. „poet.“: ~ aper, Martial. 7, 27; — [conturbo]. — conturbatus, 3: part. v. adj. af figd.

conturbo, avi, atum, 1, v. a.: forvirrer, forstyrer, bringer i Ilerden; I) „alm.“: A) „egent.“: vid. Lucr. 4, 941, oftere; ~ ordines (militum), Sall. Jug. 50; cf. ibd. 48; men ~ rempublicam, id. Catil. 37; cf. Suet. Aug. 31; conturbari vocem, (at den bliver forvirret el. uvieslig), Lucr.; ~ basia, (væle i uordenet Mængde), Catull. 5; — B) „fig.“: at forvirre el. forurette el. angste; valetudo tua valde me conturbat, Cic. Att. 7, 2; cf. id. Off. 3, 10 v. 20; — II) „bef.“ i Forretningsføret; ~ rationes el. rationem, ogf. absol. conturbare: forvirre et Rægselsb. el. et Vængeforheld, fallere, giere Dpnd, vcl.: ~ rationem sibi commissam, Dig.; cf. Cic. Qu. Fr. 2, 12, v. id. Plane. 28, ogf. Javenal. 7, 129, v. 21; — b) ogf. „alleg.“: ita conturbasti mihi Rationes omnes, Ter. Eun. 5, 2, 20; — III) bf. part. conturbatus, 3, fem adj.: forvirret, angstelig, uvieslig; vid. Cic. Verr. 4, 14; — et eram in scribendo conturbator, id. Att. 1, 12.

contumalis, is, m.: hørende til samme Turma (el. Esquadren), Amm.; v. — conturmio, are, v. a.: famler i en Turma el. Esquadren; ~ se equites, Amm.; — [turma]. — contus, i, m., ζωντός: Stang el. Stage, navn. til Skibsbreg, Virg. Aen. 5, 208, Tac. Ann. 14, 5, v. Suet.; — ogf. som Vaaben: Spydsstang el. Spyd, Virg. Aen. 9, 510, Tac. Ann. 6, 35, oftere. — contusio, onis, f., [contundo]; I) „alm.“: Knusning, olivæ, Colum.; — 2) „bef.“ hos Vægerne: Contusion el. stødt Saar, Scribon. — contusum, i, n., v. contusus, 3, f. ind. contundo. — contutor, oris, m.: Ræderpænter, Dig. — contutus, us, m., f. ind. 2. contuitus.

conūs, i, m., ζωντός: Reglen (som mathematisk Figur), Lucr. 4, 430, oftere, v. Cic. N. D. 1, 10, oftere; — II) „ment.“, af Gestaltens Lighed: tegleformet Vægeme; bf. navn. a) Hielmspids, (hvori Hielmskuffen befæstes), Virg. Aen. 3, 468, Plin. 10, 1; — b) Gypstøppen, Colum. 6, 7; — c) etflags Strib, Vitruv. 9, 9.

convādor, atus sum, 1, v. dep. a.: indfaldet til den bedste Termin; men alene emiff; vid. Plaut. Cure. 1, 3, 5. — convalescentia, ae, f.: Helbredelse, Restitution, Symmach.; af — convalesco, lūi, 3, v. n. incho.; I) „egent.“: A) „alm.“: fuldkommen at helbrede, ex

morbo, Cic., Suet., de vulnere, Ovid.; ogf. absol., Cic. Tusc. 3, 3, Suet.; — b) partie. convalescentes, ogf. som subst., Plin. 20, 17; — B) „bef.“ ogf.: at naae sin fulde Etyrke ef. Vært; dum infans convalescit, Justin.; — ogf. om Værterne, Varr., Colum.; ∞ languescens ramos, Suet. Aug. 92; endel. om Mæden, Ovid., Quintil.; — II) „fig.“; A) „alm.“: atter at vinde i Etyrke ef. homme til Kræfter; — vid. Cic. Mil. 9, v. id. Att. 7, 3; men Suet. Aug. 22: ut tandem annona convalluit, (da Prisen havde fat sig); men Ovid. Her. 16, 73: Mens interea convalluit, (jeg fit min Samling); — B) „bef.“ i Retsfproget: at blive gjeldende ef. gylbig; convalluit donatio, Dig.

convallatio, onis, f. [convallio]: Befæftning med en Vold, Tertull. — convallis, is, f.: en fra alle Sider indeskuttet Dal, ogf. alm. en Dal; vid. Cic. Agr. 2, 35, Liv. 1, 35, v. 2.; — not.: pl. heterocl. convallia (sc. loca), Prudent. — convallio, avi, atum, 1, v. a.: omftandfer ef. omringer, (fild. og fild.), Gell. 12, 13. — convārio, are, v. a. v. n.: 1) som act.: at gjøre afbeledt ftraglet, Appul.; — 2) som neutr.: at være mangfoldig ef. meget forffjelligartet, Coel. Aur. — convāso, avi, atum, 1, v. a., [vasa]: paffer Tøiet fammen, paffer ind, (oprdf. i Krigsfproget); df. comiff: aliquid convassassem etc., Ter. Phorm. 1, 4, 13.

convectio, onis, f.: Sammenføien ef. Sammenbringen, annuae, Amm.; — convecto, are, v. a. intens.: fører ef. bringer fammen i Mængde, praedas, Virg. Aen. 9, 630; ef. Tac. Hist. 3, 27; v. — convector, oris, m.: som fører ef. bringer fammen; — df. Convector: en Gudsdom, der foreftaader Kænet's Indbringelfe i Læden, Fab. Piet. ap. Serv. ad Virg. Ge. 1, 21; — II) Medreisende, Cic. Att. 10, 17; — [convehō]. — convectus, 3, partie. affigd.

convēho, xi, etum, 3, v. a.: fører ef. fører ef. bringer fammen; — ∞ frumentum ex finitinis regionibus in urbem, Caes.; ef. Liv. 25, 13 v. 20; ogf. m. tilføiet abl. lintribus ef. plaustis, Cic. Mil. 27, Liv. 4, 60; ef. Caes. B. G. 7, 74; — men om Viene: ∞ flores, Plin.; — ∞ fructus in villas, Varr.; ∞ messes, Plin.

convēllo, velli, vulsum, 3, v. a.; I) „alm.“: A) „egenl.“: river ef. flider lød derfra, udbriver; — absol., cf. m. praepos., ef. c. abl.; — ∞ vectibus infima saxa turris hostium, Caes. B. G. 2, 11; ef. Hirt. B. G. 8, 26; men „pect.“: Non hiemes ... convellunt (esculum): fermaae ifte at oprykke ef. omfyrte den, Virg. Ge. 2, 291; ∞ fundamenta, Luer., repagula, Cic.; ef. Virg. Aen. 2, 507; men ∞ teneros fetus, (frembringelbert), Ovid. Amor. 2, 14, 5; ∞ silvam ab humo, Virg. Aen. 3, 21, (turrim) sedibus, ibd. 461; ef. Ovid. Met. 7, 201; f. ogf. Cic. Pis. 22; — b) i Krigsfproget: ∞ signa: ryppe Standardterne ef. Jænerne ep, at bryde ep, Liv. 2, 3, v. Cic. Div. 1, 35; — B) „fig.“: at ryppe, at forvirre ef. forfpyrre; — vid. Cic. Cluent. 2, v. id. d. Or. 2, 51; ∞ iura stipulationes, id., acta alicuius, id. Phil. 2, 33; ∞ fidem legionum, Tac. Hist. 4, 30; ef. Cic. Att. 8, 15; — II) „bef.“; A) „egenl.“: river i Etyrker, fænkelfemmer ef. adffplitter; — ∞ dapes dente, Ovid., glebam vomere, Catull.; convulsum remis rostrisque ... aequor, Virg. Aen. 5, 143; ef. Tac. Ann. 1, 20, v. ibd. 32; — b) df. hōs Lægerne: convulsus, 3: med Kræmpe ef. Rørclfe, latus, Suet., fauces, Quintil.; ogf. subst.: prodesset ad convulsa, Plin.; — B) „fig.“: verbis convellere pectus, (ryppe ef. angfite), Ovid. Her. 17, 111; men Tac. Ann. 1, 40: ea discordia nepotes suos convelli. — convēlo, (avi), atum, 1, v. a.: tilfæffer ef. tilfpyller ganffe; ∞ caput, Gell.; ogf. „overf.“, id. 7, 3.

convēna, ae, comm., [convenio]; I) „alm.“: fommende fammen; — convena undique multitudine, Ammian.; ∞ serpentes, Solin.; — b) oftere subst. v. in pl.: den fammenføiede Mængde ef. de forfamlede Fremmede; vid. Cic. d. Or. 1, 7, v. id. Tusc. 5, 20; —

2) „bef.“: som førenes dermed ef. med hinanden; fer v. eftercl.; vid. Plaut. Mil. gl. 2, 1, 61; ∞ aquae, Solin. — conveniens, tis: partie. v. adj. af convenio; df. — convenienter, adv.: overensftemmende dermed, paffende dertil; — ∞ cum natura (vivere), Cic. Tusc. 5, 28; — oftere c. dat.; ∞ naturae, id. Fin. 3, 7; ef. Hor. Ep. 1, 10, 12; men Liv. 28, 5: ∞ ad praesentem fortunae statum loqui; — ogf. in superl., Augustin.

convenientia, ae, f., [convenio], oprdf. Sammenføien ef. Sammenføiet; df. fædd. „fig.“: Sammenbræffen, Overensføiet, Harmoni; — ∞ naturae cum extis, Cic. Div. 2, 15; men ibd. 60: ∞ et conjunctio naturae, etc.; men id. Lael. 27: ∞ rerum in amicitia; convenientia partium, id. Off. 1, 4; — ogf. absol., id. Fin. 3, 6, v. Sen. Ep. 74.

convēnio, vēni, ventum, 4, v. n. v. a.; I) oprdf. at fomme ef. træffe fammen, at famle fig; A) „alm.“: 1) „egenl.“ om Yrfer og perfonlige Begreber; — oftest m. ad v. in, ogf. absol.; — vid. Caes. B. G. 1, 30, v. Cic. R. Am. 5; ∞ ad aliquem defendendum, Nep. Timoth. 4; ∞ in unum locum, Caes., in unum, Sall. Jug. 11, clam inter se, Cic. Agr. 2, 5; men absol., Caes. B. G. 5, 28; — 2) „overf.“ om Ting og om Begreber; huc convenit utrumque hivum, Plin.; ef. Cic. R. Am. 22; — B) „bef.“: 1) i Jorretningsfproget: quae civitates in id forum convenirent, Cic. Verr. 2, 15; — figcl. i Retsfproget; ∞ in manum, (om Kænen) at fomme i Mandens Befiddelfe, at blive gift; vid. Cic. Placc. 31, v. id. Top. 3; ef. Gell. 18, 6; — 2) df. ogf. in act., ∞ aliquem; aa) at foge ef. befoge nogen; vid. Ter. Andr. 1, 3, 22; ef. Caes. B. G. 1, 27, v. Cic. R. Am. 18; — df. ogf. in pass.: ut se conveniri nolit, (at han ifte vil tale med nogen), Cic. Fam. 6, 19; ef. id. Att. 9, 6, v. Ter. Phorm. 5, 1, 9; men Nep. Paus. 3, absol.: adiutū petentibus conveniendi (se. sui ef. se) non dabat; — bb) df. i d. fild. Retsfprog; a) at inderage for Retten; heredes conveniri ex stipulatio, Dig., de peculio, id., pro parte dimidia, id.; — b) ogf. med abffracite Objecter; ∞ culpam aut dolum eorum, ibd.; — II) pragmant ef. med Eftirtryk; A) at fomme fammen ef. at famles til et Helt, at forbinde fig ef. forenes; 1) „egenl.“: navn. om den dryffe Parring; vid. Luer. 2, 922, v. Plin. 11, 29; ogf. om Afemernes Jorbindelfer; vid. Luer. 5, 430; — 2) „fig.“; aa) figcl. om Perfener: at fomme overens derem; vid. Plaut. Pseud. 1, 5, 130; — bb) oftere: res convenit, ef. impers., convenit: man fomme overens derom; a) res convenit alicui cum aliquo, (de blive enige derom), Ter. Ad. 1, 1, 31; ef. Liv. 31, 13; figcl. ∞ inter aliquos, Cic. Cluent. 43; ef. Caes. B. G. 2, 19; ogf. absol.: posse rem convenire, etc., Cic. Leg. 1, 20; — b) convenit alicui cum aliquo, ut etc.; vid. Cic. Att. 6, 1; men id. Verr. 4, 66: quicum optime convenisset (ei); — fremdeles: convenit inter patres, inter consules, (de blive enige); vid. Liv. 2, 23; ogf. m. acc. c. inf.: man er enig derom, at ofv., Plin. 13, 27; men pacto convenit, ut etc., Liv. 21, 6; uti convenerat, Sall. Jug. 39; — B) at fomme fammen dermed, at paffe dertil ef. deri ef. dermed; 1) figcl. „egenl.“: ∞ fistula in columellam, Cato; ad pedem apte convenire (cothurnum), Cic. Fin. 3, 11; — 2) oftere „fig.“: res convenit, ef. impers. convenit: det paffer ef. er fiffet ef. egnet dertil; aa) res convenit m. ad ef. in aliquem ef. aliquid, cf. m. cum, cf. c. dat., etc., ogf. absol.; — ∞ in quonvis agrum, Cato, ad quemvis agrum, Varr.; ∞ ad maximam partem civium, Cic. Sull. 7; ef. Ter. Heaut. 5, 1, 3, v. Cic. R. Am. 23; — ∞ cum oratione alicuius, Cic. Fam. 6, 8; ef. id. Fin. 3, 22; ∞ nuptiis, (dat.), Ter. Andr. 2, 2, 29; ef. Cic. Prov. cons. 17; — figcl. c. acc.; acetatum aliam aliud factum convenit, Plaut. Merc. 5, 4, 21; figcl. figcl. c. inf.; vid. Prop. 2, 1, 41; men absol.: nomen non convenit, Ter. Andr. 5, 4, 39;

cf. id. Phorm. 1, 2, 3; men Cic. Aut. 5, 21, som impers.: ad munum convenit; Non bene conveniunt etc., Ovid. Met. 2, 816; cf. Suet. Aug. 25; — bb) convenit; a) med en Subjectsætning; vid. Ter. Eun. 3, 2, 41, Lucr. 3, 56, c. Hor. A. P. 226; — b) absol.; qui enim convenit, ut etc., Cic. Phil. 7, 2; cf. Hor. Ep. 1, 3, 31; — egf. i Spar; convenit: det er goet, Plaut. Cas. 2, 3, 54; — III) herfil er endnu at mærke; A) partic. conveniens, tis, som adj.; 1) overensstemmende, harmonisk, endrægtig; — bene convenientes amici, Cic. Off. 1, 17; cf. ibd. 3, 8; men convenientes inter se motus, Lucr.; cf. Cic. Div. 2, 39; — 2) passende el. stiftet dertil; — m. cum, cf. e. dat., egf. m. ad aliquid, egf. m. inter se, egf. absol.; — ∞ dies cum populi vultu, Ovid. Pont. 2, 1, 28; parum convenientem sibi orationem etc., Quintil.; cf. Hor. A. P. 119 o. 316; egf. in superl., Vell. 1, 6; apta inter se et convenientia, etc., Cic. Off. 1, 40; — men absol.: convenientis toga, (passende el. flædtig), Ovid. A. A. 1, 514; compar.: nihil convenientius ducens, Suet. Aug. 10; — b) df. convenientis est, ligesom convenit: det sommer sig el. anstaaer; (c. inf. subj.); — convenientius est, dici etc., Plin. 34, 16; parenti publico convenientissimum, nihil cogere, Plin. Pan. 87; — B) af partic. conventus, 3, er subst. n. conventum, i: Overenskomst, Jæring, Accord; facere promissa, stare conventis, etc., Cic. Off. 3, 25; cf. ibd. 1, 10, v. Liv. 29, 24; — pactum conventum, (f. pactum et conventum), Cic. d. Or. 2, 21, ofttere; men Juvenal. 6, 25: conventum tamen et pactum etc.

conventicius, (-tius), 3, [convenio]: hørende til el. bendeent efter en Sammenkomst; df. „overf.“; 1) adj.; ex patribus conventiciis (nata, af vdske Jærdre), Plaut. Cist. 1, 1, 42; — 2) subst. conventicium, i, n., (sc. argentum, Græernes ἐκκλησιασμός): Betaling for at møde i Høsteforsamlingen, Cic. d. Rep. 3, 35; — conventiculum, i, n., dem. af 2. conventus; 1) „alm.“: Sammenkomst, Jæring; vid. Cic. Sest. 42; — 2) „bef.“: Samlingsstet; vid. Tac. Ann. 11, 15.

conventio, onis, f., [convenio]; eprdf.: Sammenkomst, Forsamling, Varr.; df. oftest „fig.“; 1) Overenskomst, Jæring, Accord, Liv. 27, 30, Tac. Hist. 3, 70, v. A.; — 2) i d. fild. Retssprog: ∞ personae, (retlig Anklage imod nogen), Dig.; df. — conventioialis, e, i d. fild. Retssprog: hørende til en Overenskomst, stipulationes, Dig. — conventiuncula, ae, f., demin. af conventio: liden Forsamling, Augustin. — convento, are, v. u., intens af conventio: ofte el. i Mængde at komme sammen, Solin.

conventum, i, n., o. 1. conventus, 3, f. und. convenio. — 2. conventus, us, m., [convenio]; 1) Sammenkomst, Forsamling; A) om Personer; 1) „alm.“: — in conventu poscere questionem, vid. Cic. Fin. 2, 1; nævnt egf. en festlig Forsamling; vid. id. Verr. 4, 48, v. Nep. Dion. 9; liget. Sammenkomst til Beraadslagning; vid. Sall. Jug. 12, v. Cic. Catil. 2, 6; liget. in pl., Liv. 38, 30; cf. Hor. Sat. 1, 7, 23; — 2) „bef.“: a) Forsamling el. Mængde, navn. af romerske Bergere og andre Jæmmende el. Sandlende; vid. Cic. Lig. 8, v. Caes. B. C. 2, 19; — b) Hestens Forsamling, Ret el. Tjing, navn. i Previnser; vid. Cic. Verr. 5, 11, v. Caes. B. G. 5, 1; — B) fild. om Ting: Sammentræffen; — ∞ duarum stellarum, Senec. Qu. N. 7, 12; — II) Jæring el. Jærbindelse; A) „egentl.“: om Aeterner, Lucr. 4, 612; om Parringen, Arnob.; — B) „fig.“, ligesom conventum: Overenskomst, Accord; pacta ... ex conventu, Auct. ad Her. 2, 13. — convenusto, are, v. a.: at forfionne el. nbsmykke, Sidon.

converbero, avi, atum, 1, v. a.: slaaer stærkt, faciem, Plin., os, Curt.; — egf. „overf.“: ∞ vitia, (strængt at tugte dem), Senec. Ep. 121. — converritor, oris,

m.: som sammenfeier, Appul.; af — converro, verri, versum, 3, v. a.: feier helt, feier, stabulum, Colum.; men comist, Plaut. Rud. 3, 6, 6: Converret jam hic me totum cum pulvisculo, (vil banke af mig det mindste Støvgran); — 2) „overf.“: ∞ hereditates, omnium, (sammenstræbe), Cic. Off. 3, 19.

conversatio, onis, f., [converso]; 1) „alm.“; a) hyppig Brag el. Mvendinge deraf, Senec. Benef. 3, 2; — b) hyppigt Dphold paa et Sted, Plin. 10, 51, Dig.; — 2) „bef.“: ∞ hominum etc., (hyppig Omgang med dem); vid. Vell. 2, 102, Senec. Ep. 99, Quintil., v. A.

*conversim, adv.: omvendt, (apell.); o. — conversio, onis, f.; 1) „egentl.“: Omvending; A) „alm.“: ∞ coeli, Cic.; egf. in pl.; ∞ coelestes, id. Leg. 1, 8; — b) df. egf. Tidens periodiske Tilbagevendelse, id. Univ. 14; — B) „bef.“ hos Lægerne: Delens Udræden el. Udvalden af deres Leie: ∞ vesicae, Plin.; egf. in pl., id. 24, 23; — b) Vedderbyld, Colum. 6, 17; — II) „fig.“; A) „alm.“: Jærandring el. Jærvandling; — ∞ et contritatio rerum, Cic. Flacc. 37; — B) i Rhetoriken; a) Oversættelse, ex Latinis, Quintil. 10, 5; — b) Gjentagelse af det samme Ord i Enden af Sætningen, Cic. d. Or. 3, 54, Quintil. 9, 1, 33; — c) Periodens Afrunding, Cic. l. c. 48 v. 49; — [converso].

*converso, avi, atum, 1, v. a. intens: vender el. dreier el. tumler stærkt omkring; — animus se ipse conversans, Cic. Univ. 8; v. — conversor, atus sum, ari, v. dep. n.; men altid „fig.“; 1) „alm.“; a) at opstode sig paa et Sted, in montibus, Plin. 10, 3; — b) ofttere: at leve med nogen, cum aliquo, Senec. Ep. 41, alicui, ibd. 99, egf. inter aliquos, id. Contr. 1, 2; men absol.: sumuntur a conversantibus mores, id. d. Ir. 3, 8; — egf. om Dyrene, Colum.; — 2) „bef.“: at leve saa el. faa; non conversari, ut oportet, Dig.; — [converso]. — 1. conversus, 3: partic. af converro. — 2. conversus, 3: partic. af converto. — 3. conversus, us, m., [converso]: Omvending, Macrobr.

convertibilis, (convers.), e: foranderlig, Appul., Prudent.; af — converto, (-orto), ti, sum, 3, v. a. o. n.; 1) act.: vender el. dreier omkring; v. m. tilføjet terminus in el. ad quem: vender el. dreier derhen el. dertil el. derimod; A) „egentl.“; a) absol., el. alene c. acc.; — circum axem se convertit (terra), Cic.; ∞ manum, Quintil.; men ∞ aliquem, (bringe nogen til at vende sig), Liv. 1, 7; ∞ signa, (forandre Jærent), Caes., Liv.; — b) m. in el. ad, fild. m. contra, el. sub, el. c. dat., el. m. Vocaladverbium; — ∞ naves in eam partem, Caes., aciem in fugam, id.; cf. Virg. Aen. 9, 427, v. Cic. Catil. 4, 1; men ∞ se in Phrygiam, (giøre Indfald deri), Nep. Ages. 3; — ∞ se ad aliquem ab aliquo; vid. Caes. B. G. 5, 44; ∞ se ad judicem, Quintil.; — ∞ signa contra vim fluminis, Caes. B. G. 4, 17; ∞ cursum sub terras, Lucr.; men id. 5, 704, c. dat.; liget. som med. v. „poet.“: Zephyro convertitur ales, (vender sig derimod), Lucan. 9, 689; — ∞ aciem eo, (derhen), Caes. B. G. 7, 67; ∞ se domum, Ter.; — not.: Plaut. Amph. 1, 1, 83, egf. som dep.; — B) „fig.“; 1) „alm.“: ∞ animos in hilaritate risumve, Cic. Orat. 40; cf. id. d. Or. 2, 60; men ∞ orationem in etc., ibd. 48; ∞ aliquid in rem suam, (tilfælde sig noget), id. R. Am. 39; — ∞ hoc nual ad salutem, Ter. Andr. 4, 1, 49; ∞ se ad philosophos, Cic. Fin. 5, 3; cf. id. Sull. 5; men id. d. Or. 1, 2: quocumque te animo et cogitatione converteris; — men convertere in se ora omnium, f. Sall. Jug. 85, egf. Nep. Alcib. 3, Hor. Ep. 2, 1, 196, Liv. 29, 26, v. A.; men convertit homines, quaquam iret, Suet. Tit. 5; — 2) prægnant el. med Eftertyd: at forvandle el. forandre Tingens Væsen; faal. absol., (el. alene c. acc.), el. m. i n.; — convertunt corpora sese, (forvandle sig), Lucr.; cf. id. 2, 1005; men ∞ republicam, (forstyrre den), Cic. Flacc. 38; animus aeger ... avari-

lia conversus est, Sall. Jug. 29; ∞ studia, Hor.; cf. id. Ep. 1, 17, 28: vitae via conversa; men Tac. Hist. 1, 85, c. acc. graec.: animum vultumque conversi; men ∞ castra castris, (verse Veir med Veir), Caes.; — ∞ se in hirundinem, Plaut.; cf. Ter. Eun. 3, 5, 40, v. Hor. Od. 3, 16, 8, ogf. Ovid. Met. 11, 209; — ∞ crimen in laudem, Cic.; cf. id. Lael. 21; — b) om Eriſter og Forfattere: at overføre el. overſætte, orationes e graeco, Cic., figel. aliqua de Graecis, id., men male conversam Atilii (Electram) etc., vid. Cic. Fin. 1, 2; — II) neutr. convertere, (f. convertere se): at vende fig derhen el. dertil, ogf.; A) „egentl.“; convertit eodem (imago), vid. Lucr. 4, 311; cf. Sall. Jug. 101, v. Sil. 9, 645; — B) „fig.“; hoc vitium huic uni in bonum convertebat, Cic. Brut. 38; nec in falsum e vero convertere etc., id. Fat. 7; cf. Sall. Catil. 6.

convescor, vasci, v. dep. n.: at spise sammen el. med nogen, Augustin. — convestio, ire, v. a.: beklæder, beklæder med klæder, corpora, Enn. ap. Macrobr.; — 2) df. „overf.“: ita omnia convestivit hedera (topiarius), Qu. Fr. 3, 1; cf. Lucr. 2, 147. — conveteranus, i, m.: Medveteran, Cod. Justin.

convexio, onis, f.: = flgde; ∞ mundi, Gell. 14, 1; v. — convexitas, atis, f.: Hvelving el. opbøiet Runding, Converteret; ∞ circuli, Plin.; ∞ cava in coelo, id.; ∞ terrae, id., insulae, id.; — [convexus]. — convexo, avi, atum, 1, v. a.: trykker el. plager stærkt, Veget.; f. ogf. Gell. 10, 6: quae me ... male convexavit etc.

convexus, 3, [conveho]; I) „alm.“: boiet el. frummet paa el. fra el. til alle Sider, d. e. hvelvet el. opbøiet i en Runding; — ∞ coelum, Ovid.; convexo ... pondere mundus, Virg. Ecl. 4, 50; ∞ vallis, Plin.; ∞ cornua, id.; — 2) df. subst. n. convexum, oftere convexa, orum: Hvelving el. opbøiet Runding; — in convexo nemorum, Virg.; coeli convexa tueri, id.; supera ad convexa (ferre se), id.; — II) „bef.“: som bøier sig nedad, dalende, flaaelig; — ∞ vertex ad aequora, Ovid. Met. 13, 911; cf. Plin. 12, 49; men ∞ iter, Ovid. Met. 11, 154.

convibro, are, v. n. o. a.; I) som neutr.; ∞ pedibus, at (trippe affsted), poet. ap. Fest. pag. 195; — II) som act.: hurtigen at bevæge, linguam, Appul. — conviciānus, i, m.: fra samme Landsby, Cod. Theod. — conviciator, oris, m.: som bruger Staldsør, som stærker ud, Cic. Mur. 6, Suet.; — conviciolum, i, n. demin.: smaalig Dadel el. Kræftelse, Drilleri; in pl., Lampid. Al. Sev. 28; v. — convicior, atus sum, 1, v. dep. n.: stærker el. stærker; a) absol.; accusare potius vere, quam conviciari etc., Liv. 42, 41; cf. Quintil. 11, 1, 63, oftere, ogf. Suet. Tib. 53; — b) c. dat.; ∞ accusatoribus aliquando patrociniū fides cogit, Quintil. 5, 15, 40; ∞ contra sentientibus inhumane, id.; — [flgd.].

convicium, i, n., [rimel. bef. m. vox]; I) „egentl.“: stærkt el. larmende Strig, Plaut. Bacch. 1, 8, 33; cf. Cic. Verr. 5, 11; df. ∞ facere: strige el. larme, Ter. Ad. 2, 1, 26; men ∞ cantorum, Cic. Sest. 55; — b) „poet.“ ogf.: Strig af fugle, Ovid. Met. 5, 676; af frøer, Phaedr. 1, 6; cf. id. 3, 16; — II) „fig.“; A) „alm.“: Strigen, Skalden, navn. Parthenes for Retten; vid. Cic. Arch. 6; — df. ogf. a) stræng el. truenet Mænen, Cic. Qu. Fr. 2, 11; cf. Quintil. Ep. ad Tryph., in.; — b) bestig Medsigelse, omnium vestrum, Cic. Acad. 2, 40; — B) „bef.“: bestig Dadel el. Vebretelse, Skalden el. Skanden, Vestsammelse el. Staldsør; vid. Cic. Coel. 3, v. id. Off. 3, 21, Liv., v. A.; — b) ogf. „overf.“ om Vægreber; ∞ aurium, (deres Misbilligelse), Cic. Orat. 48; cf. Qu. Cic. ap. Cic. Fam. 16, 26.

1. convictio, onis, f., [convinceo]: slaaende el. fultbømmet Bevis, Augustin. — 2. convictio, onis, f.: Samliv, selskabelig Umgang, Cic. Fil. ap. Cic.

Fam. 16, 21; v. — convictor, oris, m.: daglig Umgangsven el. Bortgæst, id. ibid., Hor., Suet., v. A.; — [convivo]. — 1. convictus, 3: partic. af convincio. — 2. convictus, us, m., [convivo]; I) „alm.“: selskabeligt Samliv, daglig Umgang; vid. Cic. Off. 3, 5, Lucr. ap. Cic. Fam. 5, 14, Ovid., v. A.; — II) „bef.“ ogf.: Giestebud, Vell. 2, 33, Quintil., v. A.

convincio, vici, victum, 3, v. a.: aldeles at overvinde el. beseire; df. „fig.“; I) med Personobjekt: fultbømmet at overbevise nogen om en Sæt el. Brode; a) alene c. acc. pers.; — si negem ... quo me teste convincas? Cic. Phil. 2, 4; cf. Liv. 26, 12; — b) m. Tilføining el. Angivelse af Broden, færd. in gen., undert. in abl., ogf. m. de, el. in, ogf. c. inf.; — teque in eo ipso convincio ... ammentia, Cic. Phil. 2, 4; cf. Suet. Caes. 13; ∞ multis avaritiae criminibus, Cic. Flacc. 39; cf. Suet. Ner. 31; men comiſſi, Plaut. Truc. 2, 6, 5: convicti ... falsis de pugnīs; — ogf. convinci in majore fraude, Suet.; men c. inf., Liv. 45, 10, v. Tac. Ann. 4, 31, Suet., v. A.; — II) m. Ting: el. Vægrebsobjekt: strængt el. fultbømmet at vinde el. gædigere (navnl. nogens Brode el. det af nogen Benægtede); a) c. acc.; — ∞ peccata argumentis, Cic. Part. or. 33; ∞ haec portenta, (vise deres Ilgrund), Cic. Tusc. 1, 6, orationem, (giendrive), id.; ∞ avaritiam, Caes., furorem, Ovid.; cf. Cic. Flacc. 32; — b) m. acc. c. inf.; vid. Cic. d. Or. 1, 19, Quintil. 2, 15, 14, v. A.

convinctio, onis, f., [vincio]; i Grammatikken efter Quintil. 1, 4, 18, som Overførelse af *convincio*; alts. f. d. færd. conjunctio. — conviolo, avi, 1, v. a.: helliger at frænge el. vanbellige, Prudent. — conviresco, ere, v. n. inch.: stærkt at grønske, Jul. Val. Res gest. Al. M. — conviscero, are, v. a.: sammenblander, forener, Tertull. — conviso, ere, v. a.: opmærksomt at bestue el. berragte el. udforske; ∞ omnia loca oculis, Lucr.; cf. id. 5, 777, ogf. Cic. Arat. 352.

conviva, ae, comm., [convivo]; oprdl.: som lever med nogen; df. færd. Bortgæst el. Giest; — oftest in m., Plaut., Ter., Cic. Tusc. 1, 2, oftere: ∞ deorum (Tantalus), Hor. Od. 1, 28, 7; — in fem.: ∞ omnes meas, Pompon. ap. Charis; df. — convivalis, e: børende til Bortgæsterne el. til Giestebudet; ∞ oblectamenta ludionum, Liv. 39, 6; ∞ fabulae, Tac.; ∞ vestis, Senec. — convivor, oris, m., [convivo]: som giver et Giestebud, Hor. Sat. 2, 8, 73, Liv. 35, 49.

convivium, i, n., [1. convivo]; oprdl.: Samlivet; df. færd. fælles Maaltid, navn. Giestebud; vid. Cic. d. Senect. 13; — ∞ ornare et apparare, id.; ofte ogf. hos Plaut., Hor., v. A.; — 2) „ceneret.“ ogf. f. convivae: Spiselselskabet, Senec., Plin., v. A.

1. convivo, xi, 3, v. n.: at leve sammen el. i et Selskab, at omgaaes; c. dat., Senec. Ep. 101, Lamprid.; — 2) ogf. f. d. færd. convivor: spiser i Selskab, Quintil. 1, 6, 44, oftere. — 2. convivo, are, v. n.: fæde. Biform af flgd., Enn. ap. Non., Petron. — convivor, atus sum, 1, v. dep. n., [1. convivo]: at holde fælles Maaltid, at spise el. spise sammen, Ter. Heaut. 1, 2, 32; færd. at holde Giestebud, at giestere; vid. Cic. Verr. 3, 19, Suet. Caes. 48, oftere.

convocatio, onis, f.: Sammenkaldelse, populi R., Pseud. Cic. in Senat. 15; af — convoco, avi, atum, 1, v. a.: kalder sammen, forsamler (navnl. til en Væradslagning el. til Raaben); — m. ad. el. m. in, el. absol.; — vid. Cic. Off. 3, 11, v. Caes. B. G. 5, 1; ∞ ad concilium, id., ad concionem, Liv.; — ∞ in unum locum, Cic.; cf. id. Agr. 3, 4; — ∞ auditores, id., senatum, id., concilium, id.; cf. Caes. B. G. 1, 40, v. id. ibid. 7, 75; — „poet.“ ogf.: at kalde til Hjelp, vid. Ovid. Met. 14, 105; — men comiſſi, vid. Plaut. Mil. gl. 2, 2, 44.

convolo, avi, atum, 1, v. n.: ilende el. løvende at komme sammen, Ter. Heec. 2 prol. 37; cf. Liv. 2, 28, v. Cic. Sest. 51; — 2) „overf.“ ogf.; ilende at friske dertil,

ad secundas nuptias, Cod. Just. — convolutio, (avi), atum, 1, v. a., intens. af convolvere at vælte el. rulle stærkt omkring, Senec. Ep. 114, v. id. Qu. N. 7, 9. — convolutus, 3: partic. af figd.

convolvere, volvi, volutum, 3, v. a.: at vikle el. rulle sammen, Virg. Aen. 2, 474, v. Senec. Ep. 91; men Cic. Div. 1, 23: se convolvens sol etc.; men convoluti in semet dracones, Plin.; cf. id. 11, 43; — 2) ogs. „overf.“: verba magno cursu, Senec. Ep. 40; cf. Flor. 2, 11; df. — convolvulus, i, m., 1) etflags Ørm paa Vinbladene, germ. Viskelraupe, Græfernes Æp, Cato, Plin. 17, 47; — 2) etflags Plante, germ. die Winde, Plin. 21, 11.

convomo, ere, v. a.: at brætte sig derefter, Cic. Phil. 2, 30, Juvenal. — convoro, are, v. a.: at nedsluge el. fertare, Tertull.; — convoveo, vovi, ere, v. a.: tillige el. tilfammen at indvise, C. S. de Bacch.

convulnere, avi, atum, 1, v. a.: stærkt at faare el. bestadige, Auct. B. Afr. 7; cf. Plin. Pan. 35; — ∞ gemmam vitis falce, Colum.; — 2) „overf.“: maledicta mores el. vitam convulnerrantia, Senec. Const. Sap. 17. — convulsio, onis, f., [convello], besværgene: Krampe el. Korseise, Convulsion, Scribon., Plin. 20, 60. — convulsus, 3: partic. af convello. — cōnyza, ae, m., zōnyza: etflags Plante, hvooraf mørkes vrende Arter; vid. Plin. 21, 32, v. Pallad.

coodibilis, e: yderst haardvaardig, Tertull. — coolesco, ere, f. und. coalesco. — cooperatio, onis, f.: Medvirking, Quintil. Decl. — cooperator, oris, m.: Medarbejder, Hieron. — cooperatorum, i, n.: Betræknig el. Tilhylling, personae, Gab. Bass. ap. Gell. 5, 7; af — cooperator, rui, ritum, 4, v. a.: betæfter el. tildekker aldeles; D) „egenl.“: vid. Lucr. 6, 461; — radices, Plin.; men cooperiri lapidibus, Liv. 4, 50, (at blive fienet); cf. Cic. Verr. 1, 46; — cooperta membra pannis, Lucr.; cf. Liv. 42, 2, v. Tac. Ann. 13, 41; — II) „fig.“: coopertus sceleribus, Cic. Verr. 1, 4, miseris, Sall. Jug. 14; cf. Hor. Sat. 2, 1, 68. — cooptatus, 3, f. und. frigd.

cooptatio, onis, f.: Medvælgelse, Mednævneise, collegiorum, vid. Cic. Lael. 25; cf. Liv. 4, 4; af — coopto, avi, atum, 1, v. a.: „publicistisk“: at vælge derit, ved Valg at optage deri; — vid. Cic. Verr. 2, 49, v. id. Brut. 1; — tribunos plebis, Liv. 5, 10; — collegam sibi, Suet. Aug. 27; ∞ in patricios, el. Tib. 1; — men ∞ aliquem patronum, Plin. Ep. 4, 1.

coortior, ortus sum, 4, v. dep. n.; I) „alm.“: ligesom med alle sine Dete el. helt at fremstaae; at bryde frem, at bære sig, at optaae; — vid. Lucr. 5, 409, estere, ogf. Liv. 26, 27; — navn. ogf. om Hebrud af et Væir, af en Sygdom, af en Strid, osv.; — vid. Caes. B. G. 5, 10, Liv. 1, 16, v. A.; ubi cui febris ... coorta est, Lucr.; ∞ bellum, Caes., certamen, Liv.; — ogf. om anden Bevælgelse, vid. Nep. Ep. 3; — II) „bef.“: at bære sig fiendtligen til Kamp el. Strid; a) absol., Liv. 8, 9, v. id. 9, 37; liget. donec insidiae (Vagdelbet) coorientur, Tac. Hist. 2, 21; cf. Virg. Aen. 1, 148; — b) m. ad el. in el. adversus etc.; — summa vi ad bellum coortos, Liv. 4, 56; cf. id. 4, 9; men coorti in eum tribuni, id. 7, 3; cf. Tac. Hist. 1, 2. — I. coortus, 3: partic. af coortor. — 2. coortus, us, m., [coorior]: Opstaaen el. Frembruden; ∞ graviore tempestat, Lucr.; cf. id. 2, 1106. — Coos, (Cous), f. und. Cos.

cōpa, ae, f., [copo, i. e. caupo]: etflags Bøglertse paa Vertshuse, Virg. Cop. in.; cf. Suet. Ner. 27. — copadia, orum, f. und. eupedia. — Copae, arum, f., Κόπαι: gammel By i Boetien, Plin. 4, 12; — df. benavneise Even Copais, Κόπαις, Liv. 33, 29. — cōphinus, i, m., zōphnos: etflags Kurv, Colum., Juvenal. — cōpia, ae, f., [co- el. con-, ops]: Rigdom el. Fylde; I) om legemlige Gienstande; A) om en Besiddelse: Formue, Rigdom, Velsstand; vid. Cic. Parad. 6,

2; liget. in pl., id. R. Com. 15; cf. id. Manil. 7, Caes. B. G. 4, 4, Hor. Ep. 1, 12, in., estere; men Cic. Fam. 9, 16, (med Lunc): quod bonam copiam ejures, (at du erklærer dig insolvent); — B) Forraad el. Rigdom paa andre Gienstande, el. stor Mængde deraf; — ∞ virorum fortium etc., Cic. Manil. 10; ∞ magna latronum in ea regione, Sall. Catil. 28; cf. Ovid. Met. 8, 840, v. Lucr. 6, 113; — 2) df., „bef.“ i Strigssproget: copia, estere pl. copiae: Mandstøb el. Tapper; — in sing., Sall. Catil. 56 o. 61, v. A.; in pl., Caes. B. G. 1, 38, estere, v. A.; — II) om ufegemlige Gienstande; A) „alm.“: Fylde el. Mængde el. Rigdom; — rerum copia verborum copiam gignit, Cic.; — ogf. absol. copia: Rigdom el. Fylde i Joredraget, Cic., Quintil.; ∞ inventionis, id.; — B) „bef.“ med Henfyn paa en Virksomhed: Formue, Evne, Magt el. Kraft, Velighed derit; — estest e. gen. (ger. el. partic.), ogf. e. inf., el. m. ut, el. absol.; — vid. Sall. Jug. 83, v. Virg. Aen. 1, 520, ogf. Sall. Catil. 17, v. Ter. Heaut. 2, 3, 87; — men absol., Plaut. Aul. 2, 2, 76; — III) Copia, personificeret: Overflodighedens Gudinde, Ovid. Met. 9, 88; cf. Hor. Od. 1, 17, 16, estere, ogf. Plaut. Pseud. 2, 4, 46.

*cōpiolae, arum, f., dem.: liden Antal af Tæpper, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 13; v. — cōprior, ari, v. dep. n.: rigeligen at forsyne sig; vid. Gell. 17, 2, o. Quadrig. ibd.; — [copia].

cōpiōse, adv. af figd.; I) „alm.“: rigeligen, i Overflodighed, i Mængde; — vid. Cic. Verr. 1, 36; ∞ accepti etc. (rigeligen bevertede), id. Att. 13, 52; men id. Qu. Fr. 2, 6; ∞ absolvent, (med stor Stemmefløhed); — 2) „bef.“ om Joreraget; ∞ defendere causas reorum, Cic.; ∞ dicere id., Quintil.; — ogf. in compar.: ∞ dicere, Cic., laudare, id.

cōpiōsus, 3, [copia]; I) ligesom act.; A) „alm.“: som er rigeligen forsynet dermed, som har Overflodighed deraf, rig, bemidlet; — e. abt., fiedt. m. ab, estere absol., fiedt. ogf. e. gen.; — vid. Cic. Catil. 2, 8, v. Tac. Ann. 3, 66; men ∞ locus a frumento, Cic. Att. 5, 18; ∞ urbs, Cic., via, Nep.; ∞ patrimonium, Cic.; ∞ ingenium el. facile, Quintil.; — compar.: ∞ provincia, Hist. B. Al.; superl.: ∞ oppidum, Caes.; cf. Suet. Caes. 35; — fiedt. ogf. e. gen.; ∞ ager caprarum silvestrium, Solin. 11; — B) „bef.“ om Taleren og om Joredraget; ∞ homo ad dicendum, Cic.; men absol.: effusus pro copioso etc., id., Quintil.; ∞ vir, Liv. 45, 25; — ∞ oratio, Cic., loquacitas, Quintil.; — II) ligesom pass.: som findes i Mængde, rigelig el. overflodig, liquor putei, Phaedr. 4, 9, varietas rerum, id. 5, 6; ∞ supellex verborum, Quintil.

I. cōpis, e, el. cops, pis, adj., (nomin. inus.); [co- el. con-, ops], (jerdt. f. copiosus): rigeligen forsynet, rig; vid. Plaut. Bacch. 2, 3, 117, v. Pacuv. ap. Non.; copi pectore, Plaut. Pseud. 2, 3, 8. — 2. cōpis, idis, f., zōnis: frugt Øverd, Curt., Appul. — copo, onis, e. copona, ae, f. und. caupo, caupona. — coprea, ae, m., zōprias: etflags Sofnar, (der mører med sine Smudstaler), Suet. Tib. 61. — cops, pis, f. und. I. copis. — copta, ae, f., zōptē: etflags Nage, (af de store Zagredienfer deri), Martial. 14, 68; — ogf. coptoplaenta, ae, f., Petron.

cōpūta, ae, f., [co- el. con-, inus. ap. el. apio, hyp. aptus]; I) „egenl.“: Vaand, Strifte, Ync, Købbel; vid. Nep. Dat. 3; ∞ dura canem tenet, Ovid. Tirst. 5, 9, 28; — 2) „overf.“: Vaand el. Forbindelse, talium virorum, Nep. Att. 5; cf. Hor. Od. 1, 13, 18; — ogf. Drejforbindelsen, Quintil. 7, 10, 17.

*cōpulate, adv.: i Forbindelse; ∞ dictum (diequint), Gell. 10, 21; — cōpūlatio, onis, f.: Sammenføjning, Forbindelse; copulationes ... atomorum inter se, Cic. Fin. 1, 6; liget. ∞ syllabarum, verborum inter se, Quintil.; cf. Cic. N. D. 2, 46; — ogf. om den selskabelige Forbindelse, Cic. Fin. 1, 20; — [copulo]. — cōpūlativē, adv.: = copulate, Macrob.; af —

cōpūlatīvus, 3: forbinderende, conjunctiones, Capell.; o. — cōpūlator, oris, m.: sem forbinder el. forener, Jul. Val. Res. gest. Al. M.; — df. fem. cōpūlatrīx, icis; ∞ amorum, Auct. Perv. Ven. 5; — [figd.]. — 1. cōpūlatūs, 3: partic. o. adj. af copulo. — 2. cōpūlatūs, us, m.: = copulatio, Arnob.

cōpūlo, avi, atum, 1, v. a., [best. m. copula:] sammenføjer, forbinder, (egentl. o. overf.); — m. cum, el. m. inter se, el. c. dat., oftest alene c. acc.; — ∞ honestatem cum voluptate etc., Cic. Acad. 2, 45; cf. id. Sest. 64; men copulari sem med.; vid. Plaut. Epid. 3, 3, 20; — haec inter se jungi copularique etc., Cic. d. Or. 1, 51; men copulari Armeniae, (grandt dertil), Plin. 16, 16; cf. Cic. Div. 2, 69; — men absol.: ∞ voluntates nostras, Cic. Fam. 3, 4; ∞ concordiam, Liv. 4, 43; — navnlf. egel. om Ordene og Tiden, vid. Cic. Orat. 45; ligel. ibd.: verba copulata, (opp. simplicia); cf. id. Part. or. 6; — men in med. c. acc.: copulantur dexterās, (tage hinanden i Haanden), Plaut. Aul. 1, 2, 38; — II) partic. copulatus, 3, egf. fem. adj.; A) „egentl.“: forenet, forbunden; — copulati in jus venimus, (tilsammen, tillige), Cic. Verr. 4, 66; ∞ verba, f. ovenf.; — B) „ment.“: enig el. endrægig; nihil amabilius, nihil copulatus, quam morum similitudo bonorum, Cic. Off. 1, 17; — not.: partic. perf. sync. coplata, f. copulata, Lucr.

cōqua, ae, fem. af coquus: Køgeføne, Plaut. — cōquibilis, e, [coquo]: let at fæge, caro (suis), Plin. — coquina, ae, f. ind. coquinus. — *cōquinaris, e: Værfm af figd., culter, Varr.; — cōquinaris, 3: hørende til Køffenet, vasa, Plin.; — de Arte coquinaria: Navnet paa et Skrift af en Apicius; — cōquinatoris, 3: = frgd., instrumentum, Dig.; o. — cōquino, are, v. a., fersl. Værfm af coquo, feger, Plaut.; — [coquina]. — cōquinos, 3, [coquo]: hørende til Køgning, forum, Plaut. Pseud. 3, 2, in.; — 2) df. subst.: coquina, ae, f.; a) (sc. officina): Køffenet, Pallad., Arnob.; — b) (sc. ars), Køghjnsken, Appul.; (al. coquinaria), inc. — coquito, are, f. coctito, are, v. a., frequ. af coquo: feger stærkt el. længe, Fest. ex Plauto; df. — coquiliatio, onis, f.: fersl. Køgning; ∞ diutina, Appul.

cōquo, xi, etum, 3, v. a., [rimel. Naturlyde]; I) „egentl.“: A) „alm.“: feger, tilbereder ved Køgning; — ∞ coenam, Plaut., Nep., cibum, Lucr., cibaria, Liv. 3, 27, oftere; qui illa coxerat, Cic.; quae coxerat aere, Ovid.; — egf. absol., Plaut. Pseud. 3, 2, 56, e. Ter. Ad. 5, 3, 61; — b) df. subst.: cocta, ae, f. (sc. potio): Decot, en ved Køgning tilberedet Drik, Martial. 2, 85; — B) „bef.“: tilbereder ved Jld, bager, brænder, tørre; — ∞ tuberculos, calcem, Cato, carbonem, id.; coquit locum sol, Varr.; cf. Virg. Ge. 1, 66; cocta ligna, (tør Brænde), Dig.; coctus agger, (af brændt Sten), Prop. 3, 11, 32; ∞ aera fornacibus, (smelte), Lucan.; — II) „fig.“: A) „overf.“: at medne, at giere meten el. mer; — ∞ uvas, Varr., vinum, Plaut.; cf. Virg. Ge. 2, 522, o. Cic. d. Senect. 19; coctus solum fructus, Plin.; — B) „ment.“: 1) aandigen at bearbejde, at gruble el. tænke derpaa; — vid. Liv. 3, 36; ∞ bellum, id. 8, 3; men Plaut. Mil. gl. 2, 2, 55: bene coctum dabit etc.; — 2) at marke el. gælde el. angste; — quae nunc te coquit (cura), Enn. ap. Cic. d. Senect.; cf. Quintil. 12, 10, 77.

cōquūla, ae, f. ind. cocula. — cōquūs, i, m. [coquo]: en Køf, Plaut. Pseud. 3, 2, oftere, Ter., Cic., o. A.; — om Nemeses Køffe f. egf. Liv. 39, 6; f. egf. Fest. pag. 45.

cor, gen. cordis, n., [best. m. καρδιά o. m. χορ]; I) „egentl.“: Siertet, navnlf. egf. som Middeelpunkt for Hørets Omfob, Cels.; cf. Plin. 11, 69, e. Cic. Div. 1, 52; men cordis globus etc., Lucr. 4, 118; — II) „fig.“: A) „meten.“, (pars pro toto), om en Person el. Personlighed; lectos juvenes, fortissima corda, Virg. Aen. 5, 729; cf. ibd. 10, 87; men ∞ Enniū, Pers. 6, 10; —

b) egf. sem Releerde, Plaut. Poen. 1, 2, 154; — B) „ment.“: 1) Siertet, sem Relefernes Sæde, Siertet el. Relehen, Sinder el. Gemyttet; — vid. Plaut. Capt. 2, 3, 60, e. Lucr. 1, 922, egf. Hor. Od. 1, 23, 8, e. id. A. P. 98; — men cordi esse alicui, (være efter nogens Sind, behageneegen), Ter. Andr. 2, 1, 28; men Cic. Quint. 30: sibi officium, fidem, diligentiam ... cordi fuisse, (han havde befluttet sig derpaa); f. egf. Liv. 1, 39, e. Hor. Od. 1, 17, 11, egf. Liv. 9, 1, e. id. 28, 20; — sibi, egf. cordi habere, Gell. 18, 7, oftere; — 2) Siertet, sem Sæde for Herhænden el. for Indsigt og Kundskab; — vid. Cic. Tusc. 1, 9: aliis cor ipsum animum videtur, etc.; df. habere cor, (f. sapere el. sapientem esse), Plaut., ligel. in meo corde eam rem volutavi, id.; cf. Martial. 6, 861, egf. Cic. Fin. 2, 8, e. A.

1. cōra, ae, f., χορη: Puppilum i Thesthen, Auson. — 2. Cōra, ae, f.: By i Kallium i d. Vestfste, Liv. 2, 16; — Cōrāni, orum, m.: Indvaanere deraf, Plin. 3, 9. — 1. cōracinus, 3, χοράκιος: ravnført, color, Vitruv. — 2. cōracinus, i, m., χοράκιος: etflags Hørfst, (navnl. i Nilen), Plin., Martial.

cōralium el. curalium, i, n., χοράλλιον, χοράλλιον: den røde Coraf, Plin. 32, 11, e. Ovid. Met. 15, 416. — cōrallinus, 3, [corallum]: corallred, labra, poet. in Anthol. Lat. — cōrallis, idis, f., χοράλλis: en øs ubefærdig Gæst, Plin. 37, 56. — corallā: achates, χοράλλιαχάτης: Ceralachaten, Plin. 37, 54. — cōrallum, i, n.: Værfm af corallum, Sidon.

cōram, adv. o. praepos., [rimel. best. m. os, oris, m. Hørfslag af e- demonstr., fernet sem elam o. palam]; 1) objectivt, (d. e. med Hensyn paa den Person, i hvis Nærvæde noget foregaaer el. befærdt sig): for nogens Sine, for nogen, i Nærværelse deraf; A) „egentl.“ el. em Sted; B) sem adverb.; — se ipse coram offert, Liv. 2, 47; cf. id. 43, 5, e. Cic. Agr. 3, 1; ligel. Hor. Sat. 1, 6, 56: Ut veni coram, etc.; — 2) sem praepos. c. abl.: a) feram sin Casus; — coram genere meo etc., Cic. Pis. 6; cf. Suet. Aug. 56, o. A.; — b) efter sin Casus, Nep. Ep. 4; cf. Tac. Ann. 3, 11; — not.: hos Appul. egf. e. gen. i Forbindelsen: in coram omnium; — B) „overf.“ om Tiden: frax, uden Døvhed; vid. Suet. Dom. 23, e. id. Aug. 27; — II) subjectivt, (d. e. med Hensyn paa den Person el. Gienstand, sem befærdt sig derved, el. sem funder Sted derved): df. nærværende, personligen, i egen Person, selv; — velut si coram adesset, Caes. B. G. 1, 32; cf. ibd. 5, 11, e. Virg. Aen. 1, 595, oftere; egf. nærværende el. mundtlig, (opp. skriftlig). Cic. Att. 1, 20, oftere; coram haec tecum agere, etc., id. Fam. 5, 12; cf. id. Acad. 1, 1, Hor. Ep. 1, 7, 38, Virg., o. A.

cōramble, es, f., χοράμβλη: en fer Sine fladedig Raafart, Colum. — corax, acis, m., κόραξ, ligefem corvus: en Ravn, Solim.; — 2) df. „overf.“ i Krigsprog: etflags Værelingsmæske med Sage, egf. corvus, Vitruv. 10, 19; — not.: sem nom. pr. er Corax: Navnet paa den ældste græske Hæter paa Sicilien, Cic. d. Or. 1, 20, oftere; — et Drepsful med dette Ravn f. ibd. 3, 21.

corbicula, ae, f., dem.: liden Kury, Pallad.; af — corbis, is, f. (egf. m., Colum.), [best. m. curvus]: en Kury (til øfonomist Brug), Varr., o. A.; — ∞ messoria, Cic.; cf. Ovid. Met. 14, 611; df. — corbita, ae, f.: etflags Hørfstskib af rund Bygning eg af det langflemmere Slags, (opp. celox), vid. Plaut. Poen. 3, 1, 1e. 40; f. egf. Cic. Att. 16, 6. — corbina, ae, f., [rimel. sprit Drj]: Pengetiste el. Skat-kammer; ∞ dei, (Gudsstuen), Hieron. — corbula, ae, f., dem. af corbis: liden Kury, Cato, Varr., o. A. — corchorus, i, m., κόρχος: etflags Værf, Plin. 21, 106. — corcillum, i, n., dem. af cor: liden Sierte, Plaut. Most. 4, 2, 70; egf. sem Releerde, id. Cas. 4, 1, 11; — not.: Nemesen Scipio Nafica tillagde man Tilmænet Corculum; vid. Cic. Tusc. 1.

9, v. id. Brut. 20; — *df. egf. fem masc. in pl.*: Corculi cognominati, Plin. 7, 31. — Corculus, i, m., f. und. frgd.

Corcyra, (dog egf. m. *γ*), ae, f., *Κόρυρα*: *Σ* i d. joniske Hav, ligesomverf Cypus, beder i Mythen: Scheria; (hod. Corfu); — vid. Plin. 1, 19, Mela 2, 7, v. *Α*.; — *df.* Coreyraeus, 3, bellum, Nep., epistola, Cic. Att. 6, 2; men *∞* horti, (i. e. Alcinoi horti), Martial.; — *df. subst.* Coreyraei, orum, m.: Indvaanerne paa Coreyra, Cic., Nep.; — not.: Coreya nigra cf. Melaena: siden *Σ* ved Kyten af Jlyrien, (hod. Curzola), Mel., Plin.

cordāte, adv.: med *herfand* el. *Indfigt*, Plant.; af — cordatus, 3, [cor]: med *Sierte*, befiert, med *Indfigt* el. *herfand*; — *Egredie* cordatus homo, Eun. ap. Cic. Tusc. 1, 9; — compar., Lactant. — cordax, acis, m., *ζόρδαξ*: etflags *seifardig* og *evergiven* Dands: — cordacem ducere, (*ζόρδακα ἔλκυει*): at *effore* denne Dands, Petron. 52; — 2) *Trechæen*, (rimel. af dens ligesom *heppende* Bevægelse); vid. Cic. Orat. 57. — cordicitus, adv., [cor]: dybt i *Siertet*, Sidon. — cordōlium, i, n., [cor, dolor]: *Sierteforg*; (fer: o. eftercl. *Ord*); Plant., Appul. — Corduba, ae, f.: By i Hisp. Baet., (hod. Cordova), Caes., v. *Α*.; — *df.* Cordubensis, e, Hirt., Plin.; — men subst. Cordubensis, ium, m.: Indvaanerne deraf, Hirt. — cordus, 3, f. und. chordus. — cordyla, ae, f., *χορδύλη*: *Thunfistens* *Ingel*, Plin., Martial.

Corfinium, i, n.: befæftet By i d. *Peligniske*, nordlig for Byen Sulmo, Caes. B. C. 1, 15 flgd.; — *df.* Corfiniensis, e, clementia, Cic. Att. 9, 16, (sem *Cæsar* viste efter *Indtagelsen* af Corf.); — men subst. Corfiniensis, ium, m.: Indvaanerne af Corf., Plin. 3, 17. — Corfinus, 3: *sld.* *Biform* af Corfiniensis, ager, Frontin.

Cōria, ae, f., *Κορία*, efter Cic. N. D. 3, 23, hos *Æreddie*ne: *Tilmavn* til d. *fiende* Minerva. — coriaginōsus, 3, equus, Veget.: sem *sider* af — coriāgo, inis, f., [corium]: etflags *hufhygdom* hos *Dyrene*, Colum., Veget. — coriandrātum, i, n.: *Geranderfæst*, Apic.; af — coriandrum, i, n., *ζοριανδρον*, (coriandrum sativum L.). Gerander, Plin., Colum. — coriārius, 3, [corium]: *berende* til *Leder*, frutex, (til dets *Garvning*), Plin. 21, 51; — b) *df. subst.* m. coriārius, i: en *Garver*, Plin.

Corinna, ae, *Κόριννα*: *græs* *Digterinde* fra Tanagra, *Pindars* *Santidage*, Prop. 2, 3, 21; — not.: *erottit* *fingeret* *Pigenavn*, Ovid. Amor. 3, 1, *ostere*. — Corinthiscus, etc., f. und. flgd.

Corinthus, (-os), i, f., *Κόρινθος*: beremt *Handelstad* paa den *peleponnesiske* *Jshvns*; *df.* *bimaris*, Hor. Od. 1, 7, Ovid.; blev (a. u. c. 606) *ferhyrret* af *Consulen* *Mummius*, efter *Erøbringen* af *Alhaja*; vid. Plin. 4, 5, v. Flor. 2, 16; — til Hor. Ep. 1, 17, 36, f. Gell. 1, 8; — 2) „meton.“ *egf. fer* de af *corinthif* *Erts* *ferarbejdede* *Willeddstetter* el. *Kunsthæder*, Hor. Ep. 2, 1, 193; — B) *df.* 1) Corinthus, 3: *corinthif*, ager, Cic., sinus, Liv., Isthmus, Senec.; men *∞* columnae, Vitruv., Plin. 36, 56, (i *corinthif* *Stil* el. af den *corinthiske* *Orden*); — b) *df. subst.* Corinthii, orum, m.: *Corinthierne*, Cic., Nep., Liv.; — bh) „*bcf.*“ *mærkes* *Corinthus* *aes*: *Rar* el. *andet* *Arbejde* af en *meget* *festbar* *Metalblanding* af *Guld*, *Sølv* og *Kobber*, Plin. 34, 3; (cf. Ovid. Met. 6, 416: *nobilis aere Corinthus*); *Corinthia vasa*, (saadanne *Rar*), Cic. R. Am., 46, *ostere*; *egf. absol.* Corinthia, (sc. vasa), id. Tusc. 2, 14, Suet., Plin.; *egf. ∞* supellex, Cic.; *egf. ∞* opus, id.; — b) *df.* Corinthiarius, i, m.: en *Arbejder* i *corinthif* *Erts*; — *df. m.* *Lunc*: *altfor* *flor* *Effter* af *saadanne* *Arbejder*, vid. Suet. Aug. 70; — 2) Corinthiacus, 3: *corinthif*, sinus, Liv., Plin.; *ponti litiora*, Ovid. Met. 15, 507; — 3) Corinthien-

sis, e, ligesom frgd.: *corinthif*; *∞* *fons* *Pirene*, Plant. Aul. 3, 6, 23; *∞* *litus*, Tac. Ann. 5, 10; — not.: Corinthiarus, i, f. *øvenf.*

Cōriōli, orum, m.: By i *Latium*, blev *erobret* af C. Marcus, sem *deraf* *st* *Tilmænet* *Coriolanus*; vid. Liv. 2, 33 flgd.; — men *Coriolani*, orum: *Indvaanerne* af *Corioli*, vid. Plin. 3, 9. — cōriōn, i, n., *ζόριον*: en *Benævne* paa *Warten* *chamaepitys*, Plin. — cōris, is, f., *ζορις*: en *Art* af *Warten* *hypericon*, Plin. — cōrium, i, n., *ζόριον*; 1) „*egenl.*“: *Sub*, *Stind*, *Leder*, Luer., Cic., v. *Α*.; — *quae* *ex* *corio* *et* *pellibus* *sunt* *facta*, Varr., (f. und. *pellis*); sem *Ord*: *sprog* *mærkes*: Hor. Sat. 2, 5, 83; — b) *df. egf.* „*øvenf.*“ *bes* *Planter* og *Warter*: *Stal* el. *Varf* el. *Bælg*, Plin. 15, 31, Pallad., Dig.; — II) „*meton.*“: A) *hvad* *der* *er* *giort* af *Leder*, *navnl.* *Lederpibst* el. *Lederrem*, Plant. Poen. 1, 1, 11, (hvor *acc. pl.* *corios*); cf. Auct. ad Her. 1, 13; — B) i *Architecturen*: *Lag* el. *Dætte*, (af *Jord* el. *Kalf*); — *∞* *arenae*, Vitruv., terrae, Plin.; men *∞* *pavimenti*, Cato, parietum, Vitruv.; — not.: *corius*, i, m.: *ford.* *Biform* af *corium*; f. *øvenf.*

Cornelianus, 3, f. und. flgd. — Cornelius, a: *romerf* *Slægts*: og *Persønnavn*, hvortil hørte flere af de *beremteste* *romerfke* *Familier*, *navnl.* *Scipionerne*, *Gracchierne*, *Sullaerne*, v. *Α*.; — B) *df.* 1) Cornelius, 3, *leges*, (navnl. de af L. Cornelius Sulla *gjerne* *Leve*); men *∞* *castra*, f. *nedenf.*; — 2) Cornelianus, 3, (oratio, sem *Cicero* *holst* *fer* en *vis* *Cornelius*, hvortil *Brudstykker* *haves*); cf. Cic. Or. 67; *∞* *Castra*: *Sted* paa *Kysten* af *Isfría* ved *Yagratá*: *benævnt* *efter* en af den *ældre* *Scipio* *dere* *opflaen* *Leir*, Caes. B. C. 2, 24; — *derom* *egf.* *Castra* *Cornelia*, Mela, Plin.

cornēōlus, 3, dem. af corneus: *hornagtig*, Cic. N. D. 2, 57; — 2) *fig.* „*øverf.*“: *haard* el. *fast*; Petron. Sat. 43. — cornescō, ere, v. n. *inch.*, [cornu]: at *blive* *hornagtig* el. *ligesom* *Horn*, Plin. 11, 109. — cornētum, i, n., [1. cornus]: *Plantning* af *Cornel* el. *Hybentætr*, Varr. — 1. cornēus, 3, [cornu]; 1) af *Horn*, *hornagtig*; — *∞* *rostrō* (*ibes*), Cic.; *∞* *ora* Ovid.; *∞* *unguis* (*equi*), Lucan.; *∞* *pyxis*, Plin., laterna, Martial., porta *Somni*, Virg. Aen. 6, 895; — II) „*fig.*“: A) „*adm.*“: *haard* el. *fast* *sem* *Horn*; *∞* *corpora* *piscatorum*, Plin.; cf. id. 7, 18, fin.; — b) *df.* „*pect.*“: *∞* *fibra*, Pers. 1, 47, (*Slovbed* el. *Helsted*: *bed*); — B) *hornfarvet*; in *sardonyche* *cereum* *aut* *cornu*, Plin. 37, 23; *∞* *color*, id. — 2. cornēus, 3, [1. cornus]: af *Træet* *cornus*, *virgulta*; Virg. Aen. 3, 22; *∞* *arcus*, Ovid.; *∞* *venabula*, id., *hastilia*, id. — corniceus, inis, m., [cornu, cano]: en *Hornblæser*, Liv. 2, 64, Juvenal.; — not.: *Cornicen*, inis, v. *Cornicinus*, i: *Tilmæne* in *gente* *Oppia*, Liv., Cic. — Cornicinus, i, f. und. frgd. — cornicor, ari, v. dep. a., [cornix]: at *pludre* *sem* en *Krage*, Pers. 5, 12; *inter* *se*, Hieron.

corniculā, ae, f., dem. af cornix: *siden* *Krage*, Hor. Ep. 1, 3, 19. — corniculāns, tis, adj., [1. corniculum]: *hornformet* el. *hornet*, luna, (Nymaane), Solin., Amm. — Corniculānus, 3, f. und. 2. Corniculum. — *corniculārius, i, m., i *Krigs* *sprog*: *Dyphnsmand* *over* en *Stoi* af en *siden* *Troppeafdeling*, el. *sem* *er* *beskiet* *med* *Græstegnet* *corniculum*; — *df.* *etflags* *Adjutant* hos en *Centurion* el. *Tribun*, Val. Max., Front. Strat., Suet. Dom. 17; — 2) *df.* „*øverf.*“ paa *Civilembeder*: *Assistent* el. *Secretar*, Cod. Theod.; v. — corniculātus, 3: *hornformet* el. *hornet*, luna, (Nymaane), Appul.; — [flgd.].

1. corniculūm, i, n., dem. af cornu; *sidet* *Horn*, Plin.; — 2) *df.* „*meton.*“: a) *hvad* *der* *er* *giort* af *Horn*, *navnl.* en *Horntragt*, Colum.; — b) *hornformet* *Legeme*; *df.* en *hornformet* *Pyrdelse*, *sem* *bæres* paa *Sielmen*, *eg* *sem* *tildæst* *for* *udviit* *Tapperhed*, Liv. 10, 44. — 2. Corniculūm, i, n.: By i *Latium*; vid.

Liv. 4, 19; — B) i Bygningsskiftet: Krands el. Indfatning el. Gæms, Vitruv., Plin.; — C) hos Landmaalerne: den epheide Kant el. Rand omkring Mærken, navn. fem Grændselinje, Cato, Frontin.; — D) Haarfron omkring Hestens Hov, Colum., Veget.; — E) fem Meteor: Krands el. Kreds omkring Solen el. Maanen el. de større Stjerner, Græterens *κρος*; vid. Senec. Qu. N. 1, 2; — F) \sim montium, fredeformig Bierghæde, Plin. 6, 23.

Coronaeus, 3, f. und. Coronea. — *cōronālis*, e. [corona]: hørende til en Krands, Appul. — **cōronāmen*, inis, n.: Befrændning el. Krands, Appul.; v. — *cōronamentum*, i, n.: Krandsblemt el. Krandsplante, Cato, Plin.; — b) egf.: = frø, Tertull.; — [corona] — *cōronarius*, 3, [corona]: hørende til Krands el. Kræner; \sim anemonae, (tænlige til Krands), Plin.; \sim lus naturae, (Naturspil, fem frembringer frandsagtige Væxter), id. 14, 4; — 2) „everf.“; a) i Architecturen; \sim opus, Stuearbejde, Vitruv. 7, 4; — b) i Statspreget: \sim aurum, sammensat Pengegul til en Guldkrone for den seirrig Feltberre, Liv. 38, 37; df. selv. en under dette Navn i Provindsen sammensat Pengeforæring til Statsberderen, Cic. Agr. 1, 4, v. el. Pis. 37; — 3) subst.: coronarius, i, m.: som forfærdiger Krands, fem handler med Krands; vid. Plin. 21, 30; — df. fem coronaria, ae, id. l. c. 3, oftere. — *cōronātor*, oris, m., [corono]: som befrænder el. kroner, Augustin.

Corōnea, ae, f., *Kōwōnea*: By i Boetien, vestlig for Egen Cepais, Nep. Ages. 4; — df. adj.: *Cōronaeus*, 3, v. *Cōroneus*, e: cereneif, ager, vid. Liv. 36, 20. — *cōroneola*, ae, f., [corona]: Hestrefen, Plin. 21, 10. — *Cōroneus*, (trisyll.), ei, m.: Kenge i Phæcis, fader af den til en Krage forvandlede Corone, Ovid. Met. 2, 569.

Coronides, ae, f. und. 2. Coronis. — 1. *cōronis*, idis, f., *zōwōris*: det frandsformede Skrifttræk (el. Sving med Pennen), fem en Hørfater el. Afstiver sætter under Slutningen af en Bog el. af et Capittel; — sraque coronide longus ... liber, vid. Martial. 10, 1. — 2. *Cōronis*, idis, (idos), f.: Datter af Desfalieren Phlegyas, var ved Apollo Moder til Aesculapius; — vid. Ovid. Met. 2, 542, egf. ibd. 599 afgd., v. Hygin.; — df. *Cōronides*, ae, m., *Kōwōreidēs*, i. e. Aesculapius, Ovid. Met. 15, 621.

cōronō, avi, atum, 1, v. a., [corona]; D) „egenl.“: befrænder, forfæner med en Krands; (estif „poet.“); — \sim templa, Ovid., aras, Prop., puppin, Ovid.; \sim postes lauro, Quintil.; cf. Hor. Od. 3, 23, 15; \sim cratera, Virg. Ge. 2, 528; men id. Aen. 1, 721: vina coronant, (efter negle): fylde Vin til Randen; — coronati (inibat epulas), vid. Cic. Leg. 2, 25; men Hor. Od. 2, 7, 7, c. acc. graec.: coronatus malabatro ... capillos; derim. id. Ep. 1, 1, 50: coronari ... Olympia, (frandses i d. elympifse Væge); cf. Liv. 10, 47: coronati ... ob res bello bene gestas, ludos spectaverunt; f. egf. Cat. ap. Gell. 7, 4; — egf. befrandsedes den i en Væddestrid Scirente; vid. Hor. Ep. 1, 18, 64, Quintil. 10, 1, 66, Plin. 15, 5, c. A.; men usæb. er Jorbindelsen: coronatus de oratoribus, (fem Scirente i d. eratorifse Væddestrid), Suet. Dom. 13; — b) „everf.“: novo nomine coronari, (hædres dermed), vid. Plin. 22, 5; men \sim comœdiam de sententiis iudicum, (tiffende den Prisen), Suet. Claud. 11; — II) „meten.“: fredeformigen at omgive el. omringe el. indeslutte; — Silva coronat aquas, Ovid. Met. 5, 388; cf. Virg. Aen. 9, 380, egf. Lucr. 2, 802. — *cōronōpus*, ōdis, *zōwōnōpus*, Kragesod: eflags Plante, Plin. 21, 59. — *cōronūla*, ae, f., demin. af corona: liden Haarfrans om Hestehoven, Veget.

**corporālis*, e, [corpus]: legemlig, hørende til Legemet, vitia, (Legemsfeil), Senec.; oftest i Heds-

spregt: tinglig, pignora, Dig., bona, Gell., df. — *corporālitās*, atis, f.: Legemlighed, Tertull.; v. — *corporāliter*, adv.: legemligen, tingligen, Petron., Dig. — *corpōrāse*, ere, v. n. inch., [corpus]: at blive til Legeme, Claud. Mam. — **corpōrātio*, onis, f.: Legemliggjorelse, Tertull.; — *corpōrātivus*, 3: herude til Legemets Udviifing, Coel. Aur.; v. — *corpōrātūra*, ae, f.: Legemets Betskafenhed el. Bygning, Colum.; egf. in pl.: \sim ampliores, Vitruv.; — [corporo].

**corpōrēus*, 3: legemlig; vid. Cic. Univ. 4; \sim res, Lucr., natura, id.; — 2) „bef.“: af Riød, humerus (Pelopis, opp. eburnus), Ovid. Met. 6, 407; \sim dapes, id.; \sim cornua cochleis, Plin. 11, 45; — *corpōro*, avi, atum, 1, v. a.; D) „egenl.“: gior til Legeme, forfæner med et Legeme, Plin. 7, 13; men Cic. Univ. 2: quandoquidem ... corporatus est undique mundus, inc.; — II) „everf.“; a) \sim picturam coloribus, (udmale), Non.; \sim vulnere, (dødeligen at faare), Enn. ap. Non.; v. — *corpōrosus*, 3: = corpulentus, Coel. Aur.; — [corpus] — *corpulentia*, ae, f.: Jorbed, Tyfbed, Plin., Solin.; af — *corpulentus*, 3, [corpus]: for, el. tyf, el. corpulent, litizator, Quintil.; \sim pecus, Colum.; — compar., Plaut. Epid. 1, 1, 8.

corpus, ōris, n., [rimel. best. n. *zōwōs*, aeol. *zōwōs*; i. e. truncus], 1) „egenl.“; A) „alm.“: Legeme, Substans, Ting, (navnl. forfaavdet den er synlig el. haandgribelig; opp. anima o. animus); vid. Lucr. 1, 305, c. id. 3, 559, egf. Cic. Fin. 1, 17; — solidissima materiā corpora, Lucr. 1, 951, d. e. Atomerne; ofte egf. omfrivende; \sim terrae, (f. terra), id.; \sim acerbum Neptuni, (i. e. mare), id.; \sim aquae, (f. aqua), id.; — B) „bef.“; 1) Rieket paa det driste Legeme; vid. Cic. N. D. 2, 55; — \sim amittere, (blive mæder), Lucr., Cic.; opp. \sim facere, Cels., Phaedr.; cf. Ovid. Her. 3, 141, v. Martial. Spect. 7; — bb) df. egf. a) „everf.“: Træet el. Veddet under Barken; vid. Plin. 17, 37; — b) oftere „alleg.“ om Jorredaget; faal. Quintil. 10, 1, 87: *q̄q̄c̄ar*, id est corpus eloquentiae facere; men \sim orationis (enervari), Petron. Sat. 2; — 2) navnl. egf. m. Hensyn paa det menneskelige Legeme; a) den Afbedes Levninger el. Lig, Ovid. Met. 7, 518, oftere, Caes. B. G. 2, 10, c. Liv. 32, 13, oftere; — df. egf. „poet.“: den Afbedes Sthygge, Virg. Aen. 6, 303 v. 306; — b) Kroppen, (i Medfæm. af Jorvedet), Ovid. Met. 11, 794; — c) Riødsdelene, navnl. „poet.“ v. m. Hensyn paa deres Mistrug; — facere quæstum corpore, (om en Stige), Plaut.; ligel. corpus vulgare, Liv.; cf. Hor. Sat. 1, 2, 13, oftere; — 3) omfrivende, f. Person el. Personligbed el. Indvid; — delecta virum sortiti corpora, Virg. Aen. 2, 18; cf. ibd. 9, 272; ligel. corpora conjugum etc., Liv. 21, 13, c. Tac. Ann. 4, 72, (deres Personer); ligel. corpus liberum: en Fribaarren; vid. Liv. 3, 56, Sall. Catil. 33, c. A.; — II) „metonym.“: ehyert af organif ferbumne Dele bestaaende Helt, et faadant Styk el. Værf; — ut totum corpus reip. eurent, Cic. Off. 1, 25; coalescere in populi unius corpus, Liv. 1, 8; sui corporis erari regem, (af deres Jølf el. Parti), ibd. 17; — \sim fabrorum et naviculariorum, (deres Vang el. Corporation), Dig.; — utros ejus libros habueris ... duo enim sunt corpora, (tvende Samlinger el. Værker); Cic. Qu. Fr. 2, 13; men \sim juris, (den remerkse Lovsamling), Cod. Just.; cf. Liv. 3, 31; — \sim patrimonii, Dig.

corpuseculum, i, n., demin. af corpus: lidet Legeme; om Atomerne, Lucr. 2, 152 v. 530, oftere, egf. Cic. N. D. 1, 24; men Juvenal. 10, 173: Quantula sint hominum corpuscula, etc.; — egf. som Releord; \sim melliculum, Plaut. Cas. 4, 4, 19; — II) „meten.“: en Samling, florum, Justin.

corrado, [con.r.], si, sum, 3, v. a.: ftraber el. traber sammen, famler fmaaltigen el. med Vanffeligbed; vid. Lucr. 6, 301, Ter. Heaut. 1, 1, 89, v. id. Ad.

2, 2, 34; — 2) „overf.“; ∞ fidem dictis: stasse fig. Titro, Lucr. 1, 402. — corrasus, 3: partie. af frgd. — corrationalitas, [con.r.], atis, f.: sem Overfættelse af *avaculatio*, Augustin.

*correctio, onis, f.: Rettelse, Forbedring; 1) „alm.“; vid. Cic. Off. 3, 2; ∞ philosophiae veteris, id. Fin. 4, 9; ∞ morum, Suet.; ogf. absol.: delicto dolere, correctione gaudere, Cic.; — 2) i Rhetoriken: Rettelse af d. frgd. Udtryk, ved at tilføie et stærkere; Græfnes *ἐπαρρησιας*; vid. Cic. d. Or. 3, 53, v. Quintil.; v. — corrector, (con.r.), oris, m.: sem retter el. berigtiger el. forbedrer; 1) „alm.“; ∞ atque emendator civitatis, Cic. Balb. 8; cf. Hor. Ep. 2, 1, 129; ∞ unus legum usus, Liv.; — med Lunc ogf. absol.: corrector, (der retter el. forbedrer), Ter. Ad. 4, 7, 24; cf. Hor. Ep. 1, 15, 37; — 2) under d. fide. Ræffere: efflags Landfoged el. Politieembedsmand, Dig., Eutrop.; — df. correctura; ae, f.: hans Embete, Anr. Vict. Caes. 35, Anson.; — [corrigo].

correctus, 3, (con.r.): partie. v. adj. af corrigo. — correctumens, (con.r.), tis, adj. partic. [re-cumbo]; sem lægger sig derhos, Tertull. — cor-regno, [con.r.], are, v. n.: regerer dermed el. tillige, Tertull.

corrēpo, [con.r.], psi, 3, v. n.: at fryde sammen el. derhen, intra murum, Varr.; men Cic. Att. 10, 12: ∞ in aliquam onerariam, (liffe sig embero deri); — men id. N. D. 1, 24: ∞ in dumeta, („alleg.“ om Udtryffets Dunselhed); men Lucr. 5, 1218, „poet.“: corre-punt membra pavore, etc.

*correpte, (con.r.), adv.: afortet, fort, dicere, (udtale), Gell. 6, 9; men Ovid. Pont. 4, 12, 13, in compar.; — correptio, (con.r.), onis, f.; 1) „alm.“: Sammenfættelse el. Gruben; ∞ manus, Gell. 20, 10; men ∞ morbi, (at gribes deraf), Scribon.; — B) „fig.“: Jrettesættelse, Dadel, Tertull.; — II) „bef.“: Forføttelse, dierum, (deres Afgien, opp. crescentia), Vitruv.; — oftere technifk; ∞ syllabae, (opp. productio), Quintil.; ∞ vocum, id.; v. — corrector, (con.r.), oris, m., alene „fig.“: sem dædler el. irettesætter, Senec.; — [corripio]. — correptus, (con.r.), 3: partie. v. adj. af corripio.

corrēsupīnatus, (con.r.), 3, [resupino]; adj. partic.: sem tillige er briet tilbage el. bagud, Tertull. — corrēsuscito, [con.r.], avi, atum, 1, v. a.: tillige at opvæffe, Tertull. — correus, [con.r.], i, m.: en Medanfættet el. Medsfyldig, Dig.

corrideo, [con.r.], ēre, v. n.: dertil at lee el. smile, Augustin.; — 2) df. „poet.“ om Ting: at give et smukt Gienfink; vid. Lucr. 4, 81. — corrigia, ae, f., [corrigo]: Sterem, Varr., Cic. Div. 2, 40, Plin.; — 2) fild. ogf. „overf.“: Linc el. Tømme, Edict. Diocl.

corrigō, (con.r.), rexi, rectum, 3, v. a., [rego]; 1) „egenl.“: gier ret el. lige, retter el. berigtiger; — (Miloni athletae) malum tenenti nemo digitum corripbat, Plin. 7, 19; ∞ eursum (navis), Liv. 29, 27; ∞ malas labentes, Suet. Aug. 99; — sem Ordspreg mærked: corrigere curva, Senec., Plin. Ep.; cf. Quintil. 1, 3, 12: frangas citius, quam corrigas, quae in pravum induruerunt; — II) oftere „fig.“; A) „overf.“: berigtiger, udbedrer, lentiginēs, Plin., cutem in facie, id.; maciem corporis, id.; — quicquid corrigere est nefas, Hor. Od. 1, 21, 20; — B) „ment.“; 1) „alm.“: fer- andrer til det Bæde, retter, (navnl. et Fordrag el. en Paa- stand; — vid. Cic. Att. 15, 1; ∞ sententiam alicuius, id. Phil. 8, 11, vitium legis, id. Sull. 22; cf. id. Acad. 1, 4, o. id. Fin. 1, 6, ogf. Quintil. 1, 5, 34, oftere, v. Hor. A. P. 438; — 2) „bef.“ o. „teffifk“: forbedrer; vid. Ter. Andr. 3, 4, 7; ∞ mores civitatis, (opp. corrumpere), Cic. Leg. 3, 14; ∞ disciplinam, Suet., delicta, Sall.; cf. Cic. Catil. 1, 9, v. Quintil. 12, 7, 2; men Liv. 5, 28: eosdem

correcturos esse (sc. flagitium); — men id. 30, 30: praeterita reprehendi magis possunt, quam corrigi; — not.: compar. correctior, Gell. 6, 14.

corripio, (con.r.), ripui, reptum, 3, v. a., [rapio]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: griber besjgen fat derpaa, river ofsted; — hominem corripit jussit etc., Cic. Verr. 3, 23; cf. Caes. B. C. 3, 109; men „poet.“: turbine ... correptus etc., Lucr. 5, 1231; cf. id. 6, 394, o. Virg. Aen. 1, 45; — ∞ lora manu, Ovid.; cf. Virg. Aen. 1, 188; ∞ arma, Vell., fascies, Sall.; — ∞ corpus e somno, Lucr., Virg., e stratis, id., (ilfemt at reise sig el. staae op); ∞ se, ile afsted, spynde sig, Plaut., Ter., Virg.; — „poet.“ ogf. ∞ viam, id., Ovid., spatia, Virg., campum, id., aequora, Val. Fl., (at giennemile, ilende at tilbagelægge); ∞ gradum, (ile med hurtige Stridt), Hor.; — II) „bef.“: at rive til fig, at bemaeg- tige sig, at røve; — ∞ bona vivorum ac mortuorum usquequaque, Suet. Dom. 12; cf. Tac. Ann. 13, 18, ogf. Cic. Verr. 2, 5, ogf. Virg. Aen. 2, 167; ∞ praefecturas, Tac.; — b) flagende at angribe, (ligesom at gribe og flebe for Retten); vid. Tac. Ann. 2, 28, v. ibd. 12, 42; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) om Ifden, om et Uveir, om Evgdomme: at gribe el. angribe el. for- dæree; — flamma corripuit tabulas, Virg. Aen. 9, 537; cf. Ovid. Met. 2, 210, oftere; men id. Fast. 2, 524, „poet. overf.“ paa det personlige Subject; — men om Evg- domme, Virg. Ge. 2, 472, Suet. Caes. 45, oftere; ogf. om Veiret, Ovid. Met. 5, 483; — b) at fammentræffe el. indstræffe el. forskerte; vid. Suet. Dom. 4; ∞ im- pensas, id. Tib. 31; — bef. ogf. i Grammatiken: ∞ syllabam, (opp. producere el. porrigere), Quintil.; men id. 4, 2, 43: om Udtryffets Forfortning; — B) „ment.“; a) ligesom at nerrive, d. e. med Strængheb at dædle el. irettesætte; oftest e. abl., ogf. m. adv., ogf. absol.; — convicio consulis correpti etc., Caes. B. C. 1, 2; cf. Suet. Aug. 53, oftere, ogf. Hor. Sat. 2, 3, 257, Ovid. Met. 3, 565, v. A.; — aliquem non ini- mice corripere, sed pene patrie monere, Quintil.; cf. Liv. 2, 28; — b) om en Idenfæb: at gribe el. henrive el. betage; oftest in partic. perf. e. abl.; — vid. Ovid. Met. 9, 455 o. 731; ligel. correptus duplici ardore, (sc. amoris et vini), Prop. 1, 3, 13; cf. Suet. Calig. 12; men Virg. Aen. 11, 581: correptus militia, (f. militiae studio); — not.: correpta syllaba, i Grammatiken, f. brevis syllaba, Quintil.

corrivalis, [con.r.], is, m.: Medrivæl, Medbeifer, Quintil. Decl. — corrivatio, (con.r.), onis, f.: Sam- mentledning (navnl. Bændets); — ∞ aquae pluviae, Plin. 31, 27, oftere; af — corvivo, [con.r.], avi, atum, 1, v. a.: leder el. forer fammen, (navnl. Bændet); — ∞ venas aquarum, Senec., torrentes damnosos, Plin.; men ∞ Tiberim piscinis, (henfede deri), id. 3, 9; ∞ limum, id.

corrōbōrāmentum, (con.r.), i, n.: Styrknings- middel; ∞ virtutis labores et miseriae, Lactant.; af — corrōbōro, [con.r.], avi, atum, 1, v. a.: befæfter, gier meget stærk el. fast el. fister; 1) „egenl.“; — vid. Cic. Coel. 5, v. ibd. 17; ∞ militem opere assiduo, Suet. Galb. 6; — navnl. ogf. hōs Ragerne: ∞ cerebrum, Plin., stomachum, id.; — II) „fig.“; ∞ et confirmare ingenia, Cic. Lael. 20; cf. id. Catil. 1, 12, v. id. Mil. 12.

corrōdo, [con.r.], si, sum, 3, v. a.: begnaver el. sondergnaver; om Rusene, vid. Cic. Div. 2, 27; corrosus ossibus, Juvenal. 15, 80. — corrōgo, [con.r.], avi, atum, 1, v. a.: ved Bonner at famle el. inefamle; — vid. Cic. Quint. 6; ∞ auxilia ab sociis, Liv. 43, 9; — nummulis corrogatis etc., Cic. Verr. 3, 79; vela cum antennis ex navibus corrogari, (at man fultde faae dem faante fammen), Liv. 33, 48. — corrōsus, (con.r.), 3: sondergnavende, medicamenta, Senec.; af — corrōsus, (con.r.): partie. af corrodo. — cor- rōtundo, [con.r.], avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenl.“:

gier aldeles rund, afrunder ganske; grando corrotundatur, Senec.; — II) „overf.“; A) at afrunde, (navnl. en Pengefum), at giore fuldstaalt, Petron. Sat. 76; (cf. Hor. Ep. 1, 6, 34); — B) egf. om Heredraget; at give Herstyffet Runding og Stykke; vid. Quintil. 11, 3, 102.

corruda, ac, f.: vildt Afspær, Cato, Varr., v. 2. — corrugis, (conr.), e, [ruga]: rynket, i Rynter el. Røtler, sinus (chlamydis), Nemes. Cynege. 92. — corrugo, [conr.], (avi), atum, 1, v. a.: giør meget rynket el. strumpen; — corrugari olivum, Colum.; — 2) „meten.“, (effectus pro causa): Ne turpe toral ... corruget nares, (skal vasse Østebæ), Hor. Ep. 1, 5, 23. — corrugus, i. m., i Bergmandsprog: etflags Canal el. Vandrende, Plin. 23, 21, (hver corrugos ... a corrivatione etc.).

corrumpo, [conr.], rupi, ruptum, 3, v. a.: øprdf.: fenderbrøder ganske; df. I) med Hensyn paa Gienstandens Tilværelse: at forrykke el. odelægge el. tilintetgjøre; A) „egenl.“ el. om Ting; — vid. Caes. B. G. 7, 55, v. Sall. Jug. 76; sigel. ∞ res familiares, ibd. 61; ∞ unguis dentibus, Prop.; — B) „overf.“ om Vægter; vid. Sall. Jug. 33, v. id. Catil. 43; ∞ libertatem, Tac., foedera, Sil.; men ∞ consilia alicujus, vid. Vell. 2, 57; — II) med Hensyn paa Gienstandens fysiske el. moralske Egenkab: at ferdærve, at beskadige, at forfalte; A) „egenl.“: — corruptor coena el. prandium, Plaut., Ter.; conclusa aqua facile corrumpitur, Cic.; ∞ ocellos lacrimis, Ovid.; cf. Liv. 28, 35; corrupti equos etc.; — b) fiele. ud. Biegr. af Ferdærvelse: quum ... ebur corruptitur ostro, (farves dermed), Stat.; — III) „fig.“; A) m. Personobjekter: ferdærver, forserer, forleder; — ut heri sul corruptat el. rem el. filium, Plaut. Most. 1, 1, 27; ∞ feminas, Suet.; cf. Sall. Jug. 39; men ibd. 38, m. figd. ut: at forføre derit; — b) „bef.“ egf.: at besitte el. fiabe derit, m. o. ud. abl.; — quas pecunia corrupissis etc., Cic. Off. 2, 15; ∞ pretio, turpi largitione, id.; — men ud. abl.: ne alios corrumpas etc., Nep. Ep. 4; cf. id. Lys. 3, Hor. Sat. 2, 2, 9, v. 2. — B) m. Vægrebsobjekter; a) at ferdærve el. forfalte, literas el. tabulas publicas, Cic.; ∞ mores civitatis, (opp. corrigere), id. Leg. 3, 14; ∞ disciplinam, Tac., fidem, Quintil.; cf. Ovid. Met. 6, 461; — b) navnl. om Talen og om Ildtalen: at ferdærve, (underl. egf. at ferdærge); — totidem generibus corrumpitur oratio, quot ornatur, Quintil.; cf. Sall. Jug. 18, v. Quintil. 8, 3, 15; — egf. om Organet: corrumpi in sonum peregrinum (os), id. 1, 1, 13; — IV) partic. corruptus, (conr.), 3, egf. sem adj.: ferdærvet; A) „alm.“ el. om Ting; — ∞ coelum, Lucr.; cf. Virg. Aen. 3, 138; — in compar.: ∞ aqua salisorque, Hirt. B. Al. 6; cf. Hor. Sat. 1, 5, 95; — B) „ment.“: quis corruptus etc.? Cic. Catil. 2, 4; in superl.: ∞ homines omnium ordinum, Sall. frgm.

corrūo, [conr.], ūi, ēre, v. n. e. a.; I) neutr.; A) „egenl.“: at falde el. stykke sammen el. omfalde; — tabernae mihi duae corruerunt etc., Cic. Att. 14, 9; ∞ triclinium supra convivas, Quintil.; ∞ arbor, Suet.; cf. Ovid. Met. 8, 778; — pene ille timore, ego risu corruui, Cic. Qu. Fr. 2, 10; — egf. at falde for Sværdet; vid. Liv. 1, 25 v. 26; sigel. ∞ in vulnus, Virg.; men ∞ morbo comitali, Plin.; — b) egf. at falde derhen; vid. Lucr. 6, 825, v. Curt. 3, 3; — B) „overf.“: at stykke, at blise udslyktig; — quanto altius elatus erat, eo foedius corruit, Liv. 30, 30; cf. Cic. Off. 1, 24; — egf. in pass. impers.; longe violentius ex necessitate, quam ex virtute corruunt, Senec. Qu. N. 2, 59; — II) act.: stykker el. kaster sammen el. i en Støb; (for: o. efterel.); — quae possint ... corruere hanc rerum summam, vid. Lucr. 5, 369; men Plaut. Rud. 2, 6, 58: ibi corruere ... divitias etc.; — egf. „overf.“; in quo me corruerit genere (Venus), Catull. 68, 52.

corrupte, adv. af corruptus: seilagtigen, urigtigen, judicare, Cic. Fin. 1, 58, pronunciare verba, Gell.; —

compar.: ∞ explicare, sed dulcius, Senec. Controv. 2, 9. — corruptela, (conr.), ae, f., [corrumpo]; I) „alm.“: Ferdærvelse, Forrykkelse; — mores hac dulcedine (cantus) corruptelaque depravati, Cic. Leg. 2, 15; sigel. in pl.; vid. Cic. Catil. 1, 6; cf. id. Tusc. 4, 35; — ∞ malae consuetudinis (gen. subj.), id. Leg. 1, 12; ∞ mulierum (gen. obj.), id. Verr. 2, 54; — b) navnl. egf. Besittelse; — ∞ servi, Cic. Deiot. 11; — II) „bef.“ v. „meten.“, (abstr. pro concreto): A) en Ferdærver el. Forserer, Ter. Ad. 5, 3, 7; — B) Sted el. Stippe til Ferdærvelse, Frontin. Aquaed.

*corruptibilis, [conr.], e: forgængelig, (opp. incorruptus), Lactant.; compar., Augustin.; — df. corruptibilitas, (conr.), atis, f.: Ferdængelighed, Tertull.; — corruptio, (conr.), onis, f.: Ferdærvelse, ferdærvel Tilstand; vid. Cic. Tusc. 4, 13; egf. „ment.“: corruptio opinionum, ibd.; — corruptivus, (conr.), 3: forgængelig, Tertull.; — corruptor, (conr.), oris, m.: en Ferdærver el. Forserer, civium, Plaut., Juventutis, Cic.; egf. absol.: en Juventimmerforserer, Hor.; cf. Suet. Dom. 8; — 2) sem besitter; ∞ tribus, Cic. Planc. 16; — df. corruptorius, (conr.), 3: forgængelig, Tertull.; — [corrumpo]. — corruptrix, icis, fem. til corruptor: Ferdærvelse, Forserelse; (in) tam corruptrice provincia, Cic. Qu. Fr. 1, 1, 6. — corruptus, 3: partic. v. adj. af corrumpo. — corruspor, [conr.], ari, v. dep. a.: efterforserer omhyggeligen, tua consilia in pectore, Plaut. frgm. ap. Fest.

cors, gen. cortis, f. unbr. cohors. — corsae, arum, f., κόρσαι; øprdf.: Bånd el. Bænd; df. i Architectur: de yderste Striber el. Zitrater omkring Dørrammen, Vitruv. 4, 6. — Corsica, ae, f., Grækerne Κόρως: Corsica, bekiendt D i Middelhavet; vid. Mela 2, 7, v. Plin. 3, 12; — B) df. I) Corsus, 3: corffist el. corffistam, aquae, Ovid. Fast. 6, 191, (Sævet omkring Corsica); — b) subst.: Corsi, orum, m.: Corfferne el. Indvaanerne paa Corsica, Liv. 42, 7, Plin.; egf. en fra Corsica udvandet Stamme paa Sardinien, Plin. 3, 13; — 2) Corsicus, 3: = frgd.: corffist, litora, Manil., apis, Ovid., mel, Plin. 3, 10; — 3) Corsicanus, 3: fild. Biform af frgd., ager, Solin., mella, Serv. ad Virg. — Corsicanus, 3, v. Corsicus, 3, f. unbr. frgd. — Corsis, idis, f.: Biform af Corsica, Prisc. Perieg. — corsoides, is, m., (χορσοειδής: haaraagtig), Navnet paa en ubekiendt Østebæsten, Plin. 37, 56. — Corsus, 3, f. unbr. Corsica.

cortex, icis, m., „poet.“ egf. f., [besf. m. corium]; I) „egenl.“: Bark el. Skaf paa Træer og Planter; — obducuntur libro ac cortice arbores, quo etc., Cic. N. D. 2, 47; cortex aliis (arboribus) tenuis ... alius crassus, etc., vid. Plin. 16, 55; ∞ glandis, id.; ∞ nucum, (Rodekast), id.; — sem fem. næsten alene „poet.“; vid. Virg. Ecl. 6, 63, Ovid. Met. 10, 512, v. 2. A.; deg egf. bes Lægerne: cortex sole arefacta, Scribon.; — b) navnl. egf. Barken af Korffetræet (suber), d. e. Korff; vid. Hor. Od. 3, 8, 10, v. Liv. 5, 46; — not.: sem Drøspreg: nare sine cortice, (summe velsede sig selv), vid. Hor. Sat. 2, 9, 120; men til den Kestindige: tu levior cortice, id. Od. 3, 9, 22; — II) „overf.“ fra Planteriget; A) Skaf el. Hinde; — ∞ ovi, Vitruv., testudinis, Plin.; cortices phalangiorum, (deres Skind), id.; — B) „alleg.“: Dæffe el. Hylster: df. om Sielen: corporeum corticem relinquere, Varr. ap. Non.

*corticatus, 3: forsynet med Bark; ∞ pars (sarmenti), Pallad.; men ∞ pix, (Særp paa den afstene Bark), Colum.; — corticēus, 3: af Bark el. Korff; ∞ alvi apium, Varr.; v. — corticōsus, 3: fuld af Bark, radix, (med tyf Skaf), Plin.; — [cortex]. — corticūlus, i, m., demin. af cortex: liden Bark el. Skaf, Colum.

cortina, ae, f., „alm.“: rundt Kar; df. Kiedel (til Kogning el. Bærvning, østl.), Cato, Plin. 15, 6, ostere; — b) „bef.“ egf. Apollō's hedsformede Trefod; vid.

høs Cretenferne; vid. Cic. d. Rep. 2, 33. — cosmō-graphus, i, m., *zoographos*: en Verdensbeskriver, en Kosmograph, Auct. d. Progen. Aug. — Cosmus, i, m.: berømt Sølvefder el. Sølvetræmmer; vid. Juvenal. 8, 85; — b) *df. Cosmianus*, 3, ampullae, Martial.; — ogsf. absol.: Cosmianum, i, n., (se. unguentum), id.

cossim, adv., f. und. cessim. — cossus, i, m.: etflags Larve el. Drm under Træernes Bark, Plin. 17, 37; f. ogsf. Fest. pag. 32; — not.: *df. d. romeriske Tilnavn*: Cossus, vid. Liv. 4, 19.

costa, ae, f.: Ribbenet, Cels., Plin., v. A.; — 2) „overf.“: Side el. Væg; costae aheni, Virg.; ligel. costae navium, Plin., corbium, id. — costamōmum, i, n., [costum, amomum]: etflags Krydterplante, Dig. — costatus, 3, [costa]: med Ribben el. Stæder; bene costatae boves, Varr. — costum, i, n., høs Lucan. ogsf. costas, i, f., *κόστος*: orientalsk Krydterplante, hører man tillavede søstelige Salter; (costus Arabicus L.); vid. Plin. 12, 25, ogsf. Ovid. Met. 10, 308, Hor. Od. 3, 1, 44, v. A.

cotana, f. und. cottana. — cōtaria, ae, f., [1. cos]: Eliebendegrube, Dig., (al. cotaria). — *cōthurnate, adv.: paa Cøthurner; *df. „overf.“*: tragisk el. høitværende; — compar.: ∞ (procedere stilum), Amm.; v. — cōthurnatio, onis, f.: tragisk Jørefilling, Tertull.; af — cōthurnatus, 3, [cōthurnus]: med el. paa Cøthurner; *df. sæd.* „overf.“: høi el. tragisk; — vid. Martial. 5, 5, v. Ovid. Ib. 531; men ∞ deae, id. Fast. 5, 348, (som træde op i Tragødierne).

cōthurnus, i, m., *κόθουρος*; 1) „alm.“; a) Græfernes høie Jagtskibe, (der bedækkede hele Jøden, og som fortil var farnemsnøret); vid. Virg. Aen. 1, 341, v. Juvenal. 6, 505; — b) etflags høi græs Etø; vid. Cic. Phil. 3, 6, v. Vell. 2, 82; — 2) „bef.“: etflags høi Jødebedækning for de tragiske Skueførellere, (opp. soccus); vid. Hor. A. P. 80 p. 280, id. Sat. 1, 5, 64, v. A.; — b) *df. „meton.“*: den høiere Stil, navn. i Poesien; — vid. Virg. Ecl. 8, 10, Hor. Od. 2, 1, 12, Quintil. 10, 2, 22, v. A.; — ogsf. det Høie og Grandiose i Materiet, Plin. 35, 36.

cōticia, ae, f., dem. af 1. cos; 1) siden Provencen, *βότεια*, Plin. 33, 43; — 2) etflags siden Stenmørtel til medicinsk Brug, id. 31, 45. — cotidianus, cotidie, etc., f. und. quotidianus, etc. — cōtinus, i, m.: en Sultværet, hører af drages en purpurrede Farve, (rhus cotinus L.), Plin. 16, 30. — cōtōnea, ae, f.: etflags Plante, (germ. Walswurz el. Schwarz-wurz), Plin. 26, 26. — cotonius, 3, f. und. Cydonius — cotoria, f. und. cotaria.

Cotta, ae, m.: romersk Tilnavn i d. aureliste Slægt. — cottabus, i, m., *κότταβος*, (Lyden af en Bædste, som falder i et Metalbæsten; *df. comiff*): lydende Slag, Plaut. Trin. 4, 4, 4. — cottana, (ogf. cotana, coctona, coctana), orum, n., [tyrskt Død]: etflags smaa spriske Jægerer, Plin. 13, 10, Martial., Juvenal. — Cottianus, 3, v. 1. Cottius, 3, f. und. flgd. — 2. Cottius, i, m.: Navnet paa tvende Konger (Rader og Søn) i d. nordlige Italien; efter Sønnens Død forvandlede deres Land (civitates Cottianae, Plin. 3, 21) til en romersk Provins; vid. Suet. Ner. 18; — 2) efter dem benævnt: Alpes Cottiae, (vestlig for Augusta Taurinorum), hvīs høieste Punkt: Alpis Cotia, (hod. Mont Genevre), Tac. Hist. 1, 87; — bed ogsf. Alpes Cottianae, ibd. 1, 61; f. ogsf. ovenf. Plin. 1. c.

cōtūla, (cotyla), ae, f., *κότυλη*: lidet Kar; som Maal: = $\frac{1}{2}$ sextarius; vid. Rhem. Fann. d. Pond. 12, Martial., v. A. — cōturnix, (dog ogsf. o. Lucr.), icis, f., [a sono vocis, Fest.]: Bagtelen, Plin. 10, 33, Plaut.; — ogsf. som Kælder, id. Asin. 3, 3, 76. — cotyla, ae, f. und. cotula. — cōtūlēdon, onis, f., *κότυληδών*: etflags Plante, Raveurt, (∞ umbilicus L.), Plin. 25, 101. — Cōtytia, orum, f. und. flgd. — Cōtytio, ūs, f., *Κοτύτιο*, dyrkede (oprbl. i Thracien) som Gubinde for Utugt,

Juvenal. 2, 92; — 2) *df. Cōtyttia*, orum, n., (se. sacra), hendes Jæt, Hor. Epod. 17, 56.

Cōus, i, v. Cōus, 3, f. und. 2. Cos. — cōvinārius, (cōvin-), i, m.: som fægter til Vogns, en Vognkæmper, Tac. Agric. 35; af — cōvinus, (cōvin-), i, m., [etlitt Død]: Stridsvogn høs Belgierne v. Britannerne, Mela, Lucan., Sil.; — brugtes ogsf. som Høisevogn, Martial. 12, 21.

coxa, ae, f., 1) „egenl.“: Høften, Cels.; — b) ogsf. Høftebenet, Plin. Ep. 2, 1; — 11) høs Landmaalerne „overf.“ fra Gøstaltens Lighed; ∞ agrorum, (Høsteformet Indboining el. Vink), Sicul. Fl. ap. Goes. — coxendix, icis, f., [den hyppigere Form f. coxa], Høften, Plaut., Suet. Aug. 8; — b) Høftebenet, Plin. 10, 81. — coxim, f. und. cessim.

Crabra Aqua: Vandløb el. Vandledning fra d. Tusculanfle til Tiberen, Cic. Agr. 3, 2; ogsf. absol.: Crabra, (se. aqua), id. Fam. 16, 18. — crābro, onis, m.: Hvepen, (vespa crabro L.), Plin. 11, 21, Ovid., Virg., v. A.; — b) som Dredspog kan mærkes: irritare crabrones, (giøre sig selv Jortræd), Plaut. Amph. 2, 2, 75. — cracca, ae, f.: etflags Bølgfrugt, rimel. Bugleviffe, Plin. 18, 41. — crācens, tis, adj., foræld. f. gracilis: spæd, tynd, ødt., Enn. ap. Fest. — Crāgus, i, m.: Jorbiærg paa Kysten af Egypten, med Skippehulen Chimaera, Mela 1, 15, Plin. 5, 27, Hor. Od. 1, 288, v. Ovid. Met. 9, 646.

crambe, es, f., *κράμβη*: Raal, Plin. 20, 33; — b) som Dredspog mærkes: crambe repetita, (det indtil Kædelighed Dpfogte el. Gientagne), Juvenal. 7, 154. — Crantor, oris, m.; 1) i Mythen: Pelenus's Baa-bendrager, Ovid. Met. 12, 367; — 11) berømt Philosoph i det ældre Academi; vid. Cic. Acad. 1, 9, v. ibd. 2, 44, oftere, ogsf. Hor. Ep. 1, 2, 4.

crapula, ae, f., *κραπάλη*: stærk Vinrus; vid. Cic. Verr. 3, 11; crapulam edormire, id.; crapulas discutere, Plin.; — 2) „meton.“: etflags Hævir, hvormed Vinen tilføstes, Plin. 14, 25; *df.* — crāpularius, 3: hørende til en Vinrus, unctio, Plaut. Stich. 1, 3, 74; — crāpūlatus, 3: = flgd., Vulg.; — crāpūlētus, 3: som har en Vinrus, Amm.; v. — crāpūlōsus, 3: hengiven til Svir, Firmic.

cras, adv., ligesom *αύριον*: i Morgen; ordl. c. futur.; vid. Cic. Au. 12, 44, v. Hor. Od. 3, 13, 3; — dog ogsf. c. praes.; cras est mihi iudicium, Ter.; cf. Hor. Ep. 1, 5, 9; men Martial. 2, 37, c. perf., (hvor cras f. in diem crastinum); — Cras credo, hodie nihil, Varr. ap. Non.; — b) „poet.“ ogsf. som subst., vid. Martial. 5, 58; men cras hesternum, vid. Pers. 5, 68; — 11) „poet.“ „overf.“ ogsf. f. in posterum: heretter, i Fremtiden; vid. Hor. Od. 1, 9, 13, v. Tibull. 2, 6, 20; cf. Ovid. Met. 15, 216.

*crassamen, mis, n.: = flgd., nr. 1; v. — crassamentum, i, n.: 1) det tykke Bundfald af et Hluidum, Colum.; — 2) Tykthed el. Tykfselse, portarum, Plin. 10, 77, sureuli, Gell.; — [af crasso]. — *crasse, adv., 1) „egenl.“: tykt; ∞ picare vasa, Colum., oblinere, Scribon.; — 11) „fig.“; A) „overf.“: tykt, d. e. dunkelt el. mørkt; *df.* in compar. om en Vædssten: spissius virere et crassius, Plin. 37, 31 v. 36; — B) oftere „ment.“: raat, haardt, dunkelt; vid. Senec. Ep. 121, v. Hor. Ep. 2, 1, 76; v. — crassescere, ēre, v. n. inch.: at blive tykt; ∞ capita caepae, Plin.; — ogsf. at blive fed; ∞ tortures milio, id.; — ogsf. at fyrrne; crassescit mel, (opp. dilutum est), id.; — men ∞ vinum, (blive uskar), id.; — crassescit aer in nubes, id.; — [crassus].

Crassianus, 3, f. und. 2. Crassus. — crassificatio, onis, f., høs Coel. Aur., Hædlingen: — crassifico, (avi), atum, i, v. a., [crassus, facio]: giør tyk el. fed, id. — Crassipes, edis, m., [crassus, pes: med tykke Fødder]; som romersk Tilnavn i d. furiske Slægt, Cic. Qu. Fr. 2, 5. — *crassitas, atis, f.: Tykthed, aeris, Appul.; — crassi-

ties, ei, f.: Tyffelse el. tyf Masse, crustata, Appul.; e. — crassitudo, isis, f.: Tyffed el. Tyffelse; 1) om faste Legemer; ∞ parietum, Caes., columnarum, Vitruv., fornicum, Liv.; — 2) om flydende Legemer; ∞ aeris, Cic., mellis, Plin.; — b) „concret.“: det Tyffe, en Tyfning; vid. Plin. 25, 90; — [crassus]. — crassivēnus, 3, [crassus, vena]: med tyffe Arter, acer, Plin. 16, 26. — crasso, (avi), atum, 1, v. a., [crassus]: gjor tyf, Appul.; air crassatus, Ann.

1. crassus, 3, [ester Doederl. best. m. creber, ligesom russus m. ruber]; 1) „egent.“ el. materielt: tyf, tat, fast, fed, grov, stærk; — ∞ semina, (opp. liquida), Lucr.; cf. id. 6, 858, v. Hor. A. P. 375; egf. in compar.: ∞ pituitae, Plin.; men crassae aquae, Ovid. Am. 3, 6, 8, (d. e. opsvulmede); — crassus homo etc., Ter. Hec. 3, 1, 26; ∞ turdi, Martial.; ∞ filum, Cic. Fam. 9, 12; ∞ restis, Plaut.; — „bef.“ egf. om Luffen; ∞ et concretus aer, qui etc., Cic.; cf. id. N. D. 2, 6, hvor superl. ∞ aer; men crassum coelum Thebis, (opp. coelum tenue Athenis), id. Fat. 4; — II) „fig.“: raa el. enseligt, edl.; — ∞ senes, (slove el. dumme), Varr. ap. Non.; cf. Hor. Sat. 2, 2, 3; liget. Quintil. 1, 10, 28: crassiore, ut vocant, Musa; men crassiora nomina, Martial. 9, 23, (raacere, mere barbariske); comist er: crassum infortunium, Plaut. Rud. 3, 5, 53.

2. Crassus, i, m.: romersk Familienavn i d. tiende Slægt; her mærkes; 1) L. Crassus, uemærket Taler for Cicero; vid. Cic. d. Or. 3, ab in., egf. id. Brut. 38, oftere; — 2) Trimbiren M. Crassus, samtidig med Cicero; faldt tilsligemed sin Son i Krigen imod Partherne; — b) df. Crassianus, 3, elades, Plin.; cf. Flor. 4, 9 o. 10.

crastinus, 3, [eras]: som bliver el. stæer imorgen; ∞ dies, Plaut., Cic.; derfor egf. „poet.“: ∞ Titan, Virg., Cynthius, Ovid.; liget. ∞ aurora el. lux, Virg.; ∞ tempora, Hor.; — not.: die crastini (første, abl., for: o. efterel. f. die crastino), Plaut. Most. 1, 1, 25, v. Gell. 2, 29; — hh) egf. absol.: a) in crastinum, til imorgen, vocare aliquem, Plaut., differre, Cic. d. Or. 2, 90; — b) crastina, ligesom eras: imorgen, (metere frumentum), Gell. 2, 29; — II) „overf.“: tilkomnende el. fremtidig; quid crastina volueret aetas, Stat.; cf. Plin. 13, 17: crastino supernascente fructu etc.

crataegis, is, f.: etslags purrende el. hidsende Bært, Plin. 26, 63. — crataegon, onis, m., κραταίγων: en Bærædvælsel paa Planten aquifolia, Plin. 27, 40. — crataegum, i, n., κραταίγω, i. e. granum buxi, Plin. 16, 52. — Crataeis, idis, f., Κραταίς: Moder til Scylla, Ovid. Met. 13, 749, Virg. Cir. 65. — crataegōnōn, κραταίγωνον: ahnindelig Leppent, Plin. 27, 40.

crater, eris, m., κρατήρ, v. cratera, ae, f.: Kruffe el. Staal el. Vælle, hvori Vinen blandes, og tilberedes til Drikke; alts. Blandkruffe; — den første Form (crater) har Ovid. Met. 8, 670, oftere, Prop. 3, 17, 37, v. A.; egf. herer hertil acc. graec. cratera, pl. crateras, Ovid., Juvenal, Virg.; — den anden Form (cratera) har Cic., Liv. 5, 25, Hor. Od. 3, 18, 7, v. A.; — II) „meton.“ af Gestaltens Lighed; a) Dsefar, Naev. ap. Non.; egf. Dlickruffe, Virg., Martial.; egf. Bærbæcken el. Bæskum, Plin. Ep. 5, 6; — b) Næbningen el. Crateren i et Ildsprudende Bierg, Plin., Ovid. Met. 5, 424; — c) Stiernebilder: Vægeret, Cic. Arat., Ovid. Fast. 2, 266. — cratera, ae, f. und. frigde. — craterites, ae, m.: etslags ubefærdet Vedstien, Plin. 37, 56.

crates, is, (acc. cratim, Plaut.), f.: Stjening el. stættet Arbejde, (som Kurv, Matte, Gjorde, edl.); navnsl. egf. i Krigsføret: Standskrue el. Raskine; oftest in pl.; — vid. Virg. Aen. 11, 61, v. Hor. Epod. 2, 25; egf. som Harve, Virg. Ge. 1, 99; cf. Plin. 18, 48; — som Dødsstraf mærkes: sub cratem supponi, Plaut.; cf. Liv. 1, 51, v. Tac. Germ. 12; — salinae umhonum

crates, (stættede Stælle), Virg.; — cratibus paludem explere, Caes. B. G. 7, 58; cf. ibd. 79 o. 81, oftere, egf. Liv. 10, 38, Tac. Hist. 2, 21, oftere, v. A.; — II) „overf.“ ifølge etslags Lighed; ∞ favorum, (Borfaage), Virg.; ∞ spinae, (Hjgratens Sammenføjninger), Ovid.; ∞ laterum, id.; ∞ pectoris, Virg. — Crathis, idis, m., Κράθις: Jod i Nedertitalen, Plin. 3, 15, Ovid.

*craticius, (-tius), 3: stættet, bestaaende af Stjening, parietes, Vitruv., Pallad.; — craticula, ae, f., demin.: liden Stjening el. Rist, Martial. 14, 221; v. — craticulus, 3, ligesom craticius: stættet; ∞ lucernae duae, Cato; — [crates]. — Cratinus, i, m.: berømt Lyfildigtger i den gamle attiske Comedie, samtidig med Eupolis o. Aristophanes, Hor., Quintil. 10, 1, 65. — cratio, ire, v. a., [crates]: at harve; ∞ herbam, Plin. 18, 67. — Cratippus, i, m.: berømt peripatetisk Philosoph i Athenen, samtidig med Cicero, eg. Læser for hans Son: vid. Cic. Off. 1, 1, oftere, v. Cic. Fil. ap. Cic. Fam. 16, 21.

creabilis, e, [creo]: som kan stæbes el. formes, materia, Appul. — creagra, ae, f., κραγγρα, Krid: gaffel, Capella. — *creamen, isis, n.: det Stæbte, Prudent.; — creatio, onis, f.: Avling, Forplantning, liberorum, Dig.; — II) „overf.“: Udvælgelse, Valg, Bestikelse, magistratum, Cic. Leg. 3, 3; ∞ tutoris, Dig.; — creator, oris, m.: Stæber, Stifter, Fader; ∞ ipse deum, Cic. poet.; cf. Ovid. Met. 8, 309; men ∞ hujus urbis Romulus, Cic. Ball. 13; — II) „overf.“: en Vælger, Cod. Just.; — df. fem. creatrix, isis: Stæberinde, Stifterinde, Moder; (poetisk Ord); — ∞ natura rerum, Lucr.; patria o mea creatrix, Catull. 63, 59; ∞ diva, Virg. Aen. 8, 531; v. — creatura, ae, f.: Stæbningen, Creaturet, Tertull., Prudent.; — [creo].

creber, bra, brum, [rimet. best. m. cresco]; 1) „adm.“: som i Mængde er for Haanden, som ideligen er el. stæer; df. tat el. sammentrængt, hyppig el. idelig; A) om legentlig Gienstande; — ∞ silva, Lucr.; ∞ arboribus succis, Caes.; ∞ multaeque (venae et arteriae), Cic. N. D. 2, 55; — compar.: ∞ litterae nunticiae, Caes.; superl.: ∞ aedificia, id.; cf. Sall. Jug. 106; men crebri coelo lapides, cecidere, Liv. 1, 31; — B) om ulegentlig Gienstande, (om Hændlinger el. Beslæffenheder, edl.); — ∞ igitones, Ter. Phorm. 5, 9, 23, excursiones, Nep. Milt. 2; cf. Caes. B. G. 5, 1; ∞ letus (pl.), Hor., Suet.; ∞ amplexus, genitus, Ovid.; cf. Cic. Fam. 12, 25; ∞ argumentatio, Quintil., suppositio pedis, id.; — II) „bef.“ om Gienstande og om Personer: som har noget i Mængde, som er rig derpaa, som ideligen gjor noget, edl.; — creber arundinibus ... lucus, Ovid. Met. 11, 190; cf. Virg. Aen. 1, 85, v. Plin. 3, 9; — ita creber esse rerum frequentia (Thucydides), ut etc., Cic. d. Or. 2, 13; cf. Virg. Aen. 5, 460; men Cic. Plane. 31: in eo creber fuisti, (du har ofte gientaget det); — not.: superl. creberrimus, f. creberrimus, Gell. 2, 30; — III) bertil er endnu at mærke; A) abl. crebro, som adv.: ligesom paa hinanden el. sammentrængt; b. e. oftere el. ideligen; — ∞ conviviar, Ter. Heaut. 1, 2, 32, ruri esse, id. Hec. 2, 1, 18; ∞ mittere litteras, Cic.; crebro ... saepe ... saepissime, id. Coel. 24; ∞ personare etc., vid. Hor. Ep. 1, 1, 7; — compar. v. superl., f. und. crebre; — B) crebra, (acc. pl.), „poet.“ egf. som adv.: ideligen, ofte; Virg. Ge. 3, 500; cf. Lucr. 2, 359: et pede terram crebra ferit (equus). — crebesco, f. und. crebresco.

crebratus, 3, f. und. 2. crebro. — crebre, (sædv. crebro, f. und. creber; 1) om Stedet: tat, sammentrængt, Vitruv.; — compar.: ∞ perlucet villa, quam eribrum, (med flere Guller), Plaut. Rud. 1, 2, 14; superl., Vitruv. 10, 20; — 2) om Tiden: ofte, hyppigen; — crebrius mittere epistolas, Cic. Fam. 5, 6; cf. Suet. Aug. 21; creberrime commemorari a Stoicis, Cic. Div. 1, 27.

crebresco, (cuppenit egf. undert. crebesco), brui, (bui), 3, v. n. incl., [creber]: at blive hyppig, at tilfage cf. forstærkes; navnlf. egf. om et Hygte: at ubrede sig; — vid. Virg. Aen. 3, 530, v. ibd. 12, 407; men ibd. 222: ~ sermo; cf. Tac. Hist. 1, 12: ~ fama cladis etc.; egf. absol. m. Subjectsfætning, id. Ann. 2, 39: crebrescit, vivere Agrippam.

*crebritas, atis, f.: Tæthed, tæt cf. sammentrængt Bestaaffenhed; — spissis venarum crebritatibus, (bøs Træer), Vitruv.; ~ coeli, id.; men ~ fluctuum, Sall. frgm.; — egf. Hyppighed, Ildelighed, Rængde; ~ litterarum, Cic., sententiarum, id., periculorum, Tac.; — crebriter, adv.: hyppig, meget ofte, Vitruv. 10, 19; v. ~ crebritudo, inis, f. færl. f. crebritas, Sissen. ap. Non.; — [creber]. — 1. crebro, abl. fem adv., f. und. creber. — 2. crebro, avi, atum, 1, v. a.: gier meget ofte cf. ideligen; fem verb fin. inc.; — cf. partic. crebratus, 3, fem adv.: tættet cf. tæt, sammentrængt; crebrata pexitas telae, (en Vædderfæp-pens Synd), Plin. 11, 28.

credibilis, e, [credo]: troelig; tametsi etc., tamen credibile fore non arbitrabar, Cic. Verr. 5, 61; ~ suspicio, Quintil., ratio, id.; cf. Hor. Sat. 1, 9, 52; ligel. vix credibile dictu, Curt.; egf. m. figd. acc. e. inf., Quintil.; — men „pect.“, Ovid. Trist. 1, 5, 49: Multaque credibili tulinus majora; cf. id. Fast. 3, 618; — compar.: nihil his credibilis fingi (potes), Quintil.; — cf. adv. credibiliter: troeligen, Cic. Deiot. 6, o. Quintil.

*credo, are, v. a. intens.: troer med Bished, holder for vist, Fulgent.; o. — creditor, oris, m.: en Udlæner cf. Tilgodehavende, en Creditor: — creditores fraudare, Cic.; egf. creditoribus suis decoquere, Plin.; opp. creditoribus satisfacere, Cic.; — men significævis (venter), ut creditor, ... saepius die appellat, Plin. 26, 28; — cf. fem. creditrix, icis, Dig.; — [credo]. — creditum, i, n., e. creditus, 3, f. und. figd.

credo, didi, ditum, 3, v. a., [ester Prisc.: quasi cretum do]; D „egenl.“: betroeer dettil; (cf. A) i Jæretningssproget: giver fem Vaan, udlæaner; — ~ alieni pecuniam cf. pecunias, Cic. Rab. Post. 2, (hver egf. absol.: ~ populis); cf. id. Fam. 1, 7; men solutio rerum creditarum, id. Off. 2, 21; — b) cf. subst.: creditum, i, n.: et Pængsleaan, den udlæante Capital, Senec., Quintil., Dig.; — B) udenf. Jæretningssproget: overgiver i Jærværing el. til Væsttykke, Ter. Andr. 1, 5, 37, o. Cic. Qu. Fr. 1, 1, 9; cf. Hor. Od. 3, 5, 33, o. Caes. B. G. 6, 31, egf. Virg. Aen. 6, 15; ~ se pugnae, (vere sig deri), id.; — ~ alieni consilia sua omnia, Ter. Ad. 5, 4, 18; cf. Virg. Aen. 4, 422; ~ arcana libris, Hor. Sat. 2, 1, 31; — H) „fig.“; A) „alm.“; 1) giver min Tiltro dettil, sætter Vid dettil, sieler derpaa; — ~ virtuti suorum, Sall. Jug. 100: cf. ibd. 72, o. Liv. 2, 45; men nimium ne crede colori, Virg. Ecl. 2, 17; cf. id. Aen. 11, 807: nec ... hastae Credere; — 2) ~ alicui: at troe nogen; sædv. e. acc. comm., egf. m. de; men e. gen., alene færl.; — vii me istuc tibi ... credere? Ter.; cf. id. Andr. 3, 2, 17, o. Plaut. Amph. 1, 1, 280 figd.; men credit jam tibi de istis, id. Men. 4, 2, 53; — Cui omnium rerum ipsus semper credit, id. Asin. 2, 4, 53; cf. id. Truc. 2, 2, 52; — bb) bertil mærkes; a) Jndstudsætning: mihi crede: tro mig, cf. tro mine Ord, (quod tu prodes)! vid. Cic. Catil. 1, 3, estere, Ovid., Hor., o. A.; ligel. mihi credite, Cic. Catil. 2, 7, Ovid.; ligel. crede mihi, id.; — b) pass. credor, navnlf. bøs Ovid., estere f. creditor mihi; At certe credemur, ait, si verba sequatur Exitus, id. Fast. 3, 351; cf. id. Met. 7, 98, o. id. Her. 12, 129; — 2) med umiddelbart Bønsyn til en Paaftand el. paa et Udsagn: at troe, at hælde for sant; — id., quod volunt, credunt quoque, Quintil.; cf. Caes. B. G. 3, 18; men Sall. Catil. 31:

ne quid de se temere crederent; men difficilis ad credendum res, Lucr. 2, 1027; — B) „bef.“: troer, mener, holder for; — Timeo, ne aliud credam, atque aliud nuncies, Ter. Hec. 5, 4, 4; — quos gravissimos sapientiae magistros actas vetus credidit, Quintil.; cf. Hor. Ep. 1, 9, fin.; — cf. pass.: origo animi coelestis creditur, Quintil.; — b) esteti m. acc. e. inf.; vid. Lucr. 1, 1056, o. Caes. B. G. 6, 31, egf. Hor. Od. 3, 5, in.; — cf. pass.: creditur navis praeterire, Lucr. 1, 389; cf. Ovid. Met. 5, 49; ligel. creditus est optime dixisse, Quintil.; — egf. in pass. impers. m. acc. e. inf.; credetur, abesse ab eo culpam, id.; cf. id. 10, 4, in.: neque sine causa creditum est, stilum non minus agere, quum delet; — figel. in abl. partic. pass.; numquam satis credito, sine fraude interisse Germanicum, Tac. Ann. 3, 14; cf. ibd. 6, 31; — c) endel. heter credo, ligefem opinor o. puto, fem Jndstudsætning e. absol.: troer jeg, cf. fem jeg troer, edl., navnlf. med Vane cf. Jroni el. mildt bekræftende; — debebam, credo, isti quicquam etc., Ter.; cf. id. Andr. 2, 1, 13, quo maiorem, credo, licentiam habeant, qui peccare conentur, Caes. B. C. 2, 31; cf. Cic. N. D. 1, 24; men id. Fin. 1, 3: male, credo, merer de meis cibibus, si etc.; — not.: credum, as, o. creduis, it: færl. Værfmer, f. credam, as, e. credis, it, Plaut.

credulitas, atis, f.: Værfmæd; — ~ est error magis, quam culpa, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 23; ~ inanis tempore evanescit, Tac.; — „pect.“ egf. em Jæfene, Ovid. Met. 13, 933; — egf. fem Værfen, ibd. 12, 59; af — credulus, 3, [credo]; 1) act.: let-treende; esteti absol.; „pect.“ egf. undert. e. dat., egf. m. in.; — ~ senes, Cic. Lael. 26; ~ auditor, id. Pont. 6; apud infirmum et credulum (senem) etc., Tac. Hist. 1, 12; cf. Hor. Od. 1, 5, 9, o. Ovid. Met. 3, 432; — „pect.“ egf. em Jæfene, Ovid., (f. egf. und. figd.); ligel. em Jæfene el. Jæet, Hor. Epod. 16, 13; — sed non ego credulus illis, Virg. Ecl. 9, 34; cf. Hor. Od. 1, 11, 8; ligel. Tac. Hist. 2, 23: qui humillimo cuique credulus, etc.; — Sed non in vitium credula turba sumus, Ovid. Fast. 4, 312; — b) egf. „pect. overf.“ om Vægreber: ~ res amor est, Ovid.; cf. Hor. Od. 4, 1, 30; ~ aures regis, Curt.; — H) pass.: sem blivertret: credula fama inter gaudentes et incuriosos, Tac. Hist. 1, 34.

*crematio, onis, f.: Jærbrændelse, Plin. 53, 21; o. — cremator, oris, m.: en Jærbrænder, Tertull.; — [cremo]. — cremamentum, i, n., [creasco], færl. f. d. sædv. incrementum: Tilvæxt el. Tiltagen, corporum. Varr. ap. Non.; ~ lunae, Plin. — Cremera, ae, f.: siden Jæd i Etrurien, navnlfundig af Jæbierne Jæltebød; vid. Liv. 2, 49, o. Ovid. Fast. 2, 205; Cremærae legio, (d. c. Jæbierne), Juvenal. 2, 155; — cf. Cremærensis, e, dies, Tac. Hist. 2, 91. — cremia, orum, n., [cremo]: tert Brænde, Colum., Dig.

cremo, avi, atum, 1, v. a., cremo: brænder, forbrænder; vid. Lucr. 5, 1212; ~ aliquem igni, Suet. Calig. 27; egf. absol.: ~ urbem, Liv.; cf. id. 1, 1: cremata patria, o. Hor. Od. 4, 4, 53; egf. ~ in cinerem, Plin.; — navnlf. egf. om de Dødes Jærbrændelse; vid. Cic. Leg. 2, 22, o. id. d. Senect. 23, bef. egf. Plin. 7, 55; — egf. em Jærbrændingen af Ofærfær, Ovid. Fast. 4, 639, egf. af andre Ofærgaver, navnlf. af de crebrede Vaaben, Liv. 41, 12; cf. id. 10, 29, (hver egf. tilføies dat.: Jovi Victori).

Cremōna, ae, f.: By i Gall. Cisalp., ved Padus el. Pojorden, Liv. 31, 10, Virg. Ecl. 9, 28, bef. Tac. Hist. 2, 17 o. 22 figd.; — cf. Cremōnensis, e, ager, Tac., colonia, Liv.; — men Cremonenses, ium, m.; Jndvaanerne af Cremena, Tac. Hist. 2, 70. — cremor, oris, m.: den tyffe Gæst, sem vinder af animalfke el. vegetabilfke Substanser; ~ ptisanæ, alicae, oryzae, Cels.; ~ crassus: tyf Saus, Cato, Plaut.

1. *creō*, *avi*, *atum*, 1, v. a.: frembringer, flaber, avler; 1) „egenl.“; A) „alm.“; — Unde omnes natura creet res, auctet alaque, Lucr. 1, 51; cf. id. 5, 789, o. 820; — *navnl.* egf. em Slægtens forplantning; — is *Silvium creat*, etc., Liv. 1, 3; cf. Hor. Od. 4, 1, 29, egf. id. Ep. 1, 2, 44; — *bf.* „poet.“ in partic. perf.: *creatus*, 3, c. abl. (m. cl. fem.): avlet el. født deraf; vid. Ovid. Met. 5, 145, oftere; — B) „bef.“ i Stats- o. forretningsforøget: at udvælge el. besætte dertil, *navnl.* til de høiere Statsembeder; — *consules*, vid. Cic. Leg. 3, 3, (e XII Tabb.); ligel. Caes. B. C. 3, 1, Liv., o. 21; *patres*, Liv. 1, 8, *dictatorem*, id. 2, 18, *magistrum equitum*, id., *interregem*, id., *tribunum*, id. 2, 23; *censores*, Suet., *imperatorem*, id.; *ducem bello gerendo*, Liv. 1, 23; — II) „fig.“: forbereder, forarsager, anstifter; — *fastidium*, Plin., *vomitum*, id.; *similitudo errorem creat*, Cic. Div. 2, 25; cf. Quintil. 9, 143; *taedium ex similitudine*; *luxuriam*, Cic.; *senisferos motus*, Lucr. 3, 240.

2. *Crēo*, (*Creon*), *ontis*, m., *Κρέων*; 1) Konge i Corinthen, fader til Creusa; vid. Hygin., Senec. Med., o. Hor. Epod. 5, 64; — 2) en Broder af Jocasite i Theben, Hygin., Stat.; — egf. en anden Bygste i Theben, Plaut. Amph. 1, 1.

crepax, *acis*, adj., [*crepo*]: knyttrende (i Ideen), mola, Maccen. ap. Senec. Ep. 114. — *creper*, *era*, *erum*, [best. m. *xrēgas*, d. e. Merke; men alene for- o. efterel]: mørk el. dunkel; vid. Varr. L. L. 6, 2; — *bf.* som subst. *creperum noctis*: Natens Dunkelhed, Symmach.; — 2) *bf.* „overf.“: uvis, uflitter; *creperi certamina belli*, Lucr. 5, 1295; *oracula*, Varr. ap. Non.

crepida, *ae*, f., *χορηγία*; *erkl.*: den græske Søndale el. Saale, tilføds egf. i Brug hos de græciserende (el. finere) Romere; — vid. Liv. 29, 19, o. Cic. Rab. Post. 10, egf. Suet. Tib. 13; — *b)* som Drøjsrog mærkes: *ne sutor supra crepidam*, (Stenmageren blive ved sin Løst!) Plin., Val. Max.; *bf.* — *crepidarius*, 3, *sutor*, (som forfærdiger Sandaler), Auct. ap. Gell. 13, 21; *cultor*, ibd.; — *crepidatus*, 3: som bærer Sandaler, (paa Græternes Vis), Cic. Pis. 38, oftere, Suet.

crepido, *inis*, f., *χορηγία*; 1) „egenl.“; A) „alm.“: Grundlag el. Grundpøds, f. d. Bæsis el. Postament; — *crepidines obelisci*, Plin. 36, 14; *montis*, Stat.; — B) „bef.“: opføiet Jndfatning, *navnl.* omkring Vandet; *bf.* Dam el. Bred el. Ryst; — vid. Cic. Verr. 5, 37; *crepidines marginum vestiens* (herba), Plin.; *altera* (fluvii), Liv. 27, 18; *semitae*, Petron.; — egf. i Arkitekturen bede *crepidines*: fremragende Støtter, Vitruv. 3, 2; — *significatio* om Perieten: *tamquam crepide quadam sustentari*; vid. Cic. Orat. 67. — *crepidula*, *ae*, f.; *demin.* af *crepida*: liden Søndale, Plaut.

crepis, *idis*, f., *χορηγία*: etflags ubekendt Plante, Plin. 21, 59. — *crepitiaculum*, i, n., *demin.*: liden Skafte el. Klapprer, Lucr. 5, 230, Tertull.; af — *crepitiaculum*, i, n., [*crepito*], ligesom figd.: *larmende el. skrædende Rødsfab*; — *aerea*, Colum.; *puerilia*: Børnerangle, Quintil.; ligel. absol., Martial. 14, 54.

crepito, *are*, v. n., *intens.* af *crepo*: stærkt at knytte el. klappre el. rasle el. brage; — *dentibus*, Plaut., Lucr., *rostris* (klappre dannede), Ovid.; *crepitans flamma* (knyttrende), Virg., *sistrum*, (klingende), Prop.; *crepitantia aera*, Virg., *arma*, Tibull.; cf. Virg. Aen. 5, 458, egf. id. Ge. 1, 449; — *deg* egf. em! en sagte Råsen, el. Aen. 6, 209, oftere.

crepitus, *us*, m., [*crepo*]: klappren, knyttren, Råsen, Bragen, *cardinum el. claustrorum*, Plaut.; *carbasi*, (naar det slagrer i Binden), Lucr. 6, 110; *dentium*, Cic., *pedum*, id.; *armorum*, Liv., *tibiarum el. scabellorum*, Suet.; *imbrium*, Plin.; — *comiss* er *digitorum*, (Kneps med Jængrene,

navnl. som Befaling), Martial. 11, 119; ligel. *se, ventris*), i. e. *ποδός*, opp. *flatus*, Plaut., Suet., o. 21.

crepo, *ui*, *atum*, 1, v. n. o. e. a.; 1) *neutr.*: at klappre el. knytte, at brage el. knage el. rasle; — *foris*, (snarker), Plaut.; egf. at brænde knyttrende, Prop., Ovid.; *crepare sonabile sistrum*, (klinger), id.; *digitis crepantia sistrum*, Martial.; (cf. id. 14, 119, und. figd.); men *crepare f. pedere*, Martial.; *bf.* *alter comiss* om Derens Snarken, Plaut. Poen. 3, 2, 33; — *b)* „bef.“ egf. „poet.“: at brage el. knage ved at brydes; vid. Virg. Aen. 5, 206; — II) *act.*: A) „egenl.“: ligesom at udbruse el. udbræme; *larmende at lade tone*; — *Et manibus faustos ter crepare sonos*, Prop. 3, 10, 4; cf. Hor. Od. 2, 17, 26; men *aureolos*, (lade klinge, d. e. at tælle dem), Martial. 5, 19; — B) „overf.“: med megen Dybævelse at føre i Munden; at giøre megen Larm el. Stoi derover; — *neque leges crepo*, (præler ifte med min Lovsindskab), Plaut. Mil. gl. 3, 1, 56; cf. Hor. Od. 1, 18, 5, o. id. Ep. 1, 7, 84, oftere; men Lucr. 2, 1171: *Et crepat... ut* (hvertedes) etc.

crepulus, 3: *tenende el. larmende*, Sidon.; o. — *crepundia*, *orum*, n.: klapprende Vegetoi, (som Rangle, obl.), *tenie* hos Comiterne til Gienkendelse af udsatte Børn; vid. Plaut. Rud. 4, 4, 110, figd., o. Ter. Heaut. 4, 1, 37, oftere; — *navnes* egf. med Hensyn paa den spæde Barndom; vid. Plin. 11, 112, o. Cic. Brut. 91; — egf. etflags Amulet, Appul.; — 2) klapprende musikalske Instrumenter, Justin. 30, 1; — [*crepo*].

crepusci, *orum*, m., i. e. *crepusculo nati*; vid. Varr. L. L. 6, 2. — *crepusculascens*, *tis*, adj., *mortuente*, i Mørkningen; *hora*, Sidon.; af — *crepusculum*, i, n., [*creper*]; *erkl.*: Dæmring el. dunkel Lyssning, Varr.; *bf.* *sæd.*: Aftendæmring, Skumring el. Mørkning, (opp. *diluculum*), Plaut., Ovid., Colum., Plin., o. 21.; — 2) *bf.* egf. „alm.“ f. Dunkelhed; *per opaca crepuscula etc.*, Ovid. Met. 14, 122.

Cres, *etis*, f. *und.* 1. *Creta*. — *creSCentia*, *ae*, f.: Tilbage el. Tilvæxt; in pl.: *dierum*, (opp. *brevitates*), Vitruv.; af — *creSCO*, *crevi*, *cretum*, 3, v. n., *incl.* af 1. *creo*; 1) *erkl.* om det, som ifte for var til: at opstaae el. fremstaae, at blive til el. fødes; (dog i denne Bem. alene fælt. o. oftest „poet.“); — vid. Lucr. 6, 527, o. id. 1, 868; f. egf. id. 4, 1210, o. Varr. R. 3, 1; — oftest in partic. perf. c. abl., el. m. ab: *opstaaen el. udsprungen deraf el. derfra*; — *mortali semine cretus*, Ovid. Met. 15, 706; ligel. *Amyntore cretus*, (hans Son), ibd. 8, 307; cf. Virg. Aen. 9, 672; men ibd. 4, 191: *Trojano a sanguine cretus*; cf. Ovid. Met. 4, 697; — B) „overf.“, *Ingens hic terris crescit labor*, Sil. 3, 75; — II) oftere om det allerede Tilværende: at komme frem el. i Seiret, at vere til, at tilstaae; A) „egenl.“: — *fruges*, *arbuta*, *animantes*, Lucr. 1, 808; cf. Cic. Div. 2, 14; men in *cujus domo creverat*, (var voren op), Suet. Oth. 1; cf. Ovid. Met. 2, 613; — *creverat Liger ex nivibus*, Caes.; cf. Lucr. 6, 737; — In frondem *crines*, in ramos *brachia crescent*, (være ud el. forvandles dertil), Ovid. Met. 1, 550; *in immensum*, id., in *latitudinem*, Colum.; — *b)* „bef.“ egf. at tilstaae i Antal, obl.; vid. Cic. Sest. 32; *adhuc crescentibus annis etc.*, Ovid. A. A. 1, 61; — B) „fig.“: at tilstaae, at vinde i Stykke el. Omfang el. Anseelse; a) om Begreber: — *opes Lacedaemoniorum*, (opp. *senescere opes Atheniensium*), Nep. Alcib. 5; cf. Sall. Jug. 14, egf. id. Catil. 39; men Liv. 4, 2: *cujus rei praemium sit in civitate*, *eam maximis semper auctibus crescere*; men id. 2, 14: *a mitiore crevisse principio etc.*; cf. Quintil. 8, *proem*; men om *Samben*: *in a brevibus in longas*, id.; — *animus laude*, id.; — *b)* om Personer; vid. Cic. R. Am. 30; *ex invidia senatoria*, id. Cluent. 28; ligel. *de uno isto*, de multis, id. Verr. 5, 67; — egf. absol.; vid.

Liv. 1, 46; ligel. Senec. Ep. 34: *creresco* et *exsulto* etc.; — not.: infin. sync. *creresco*, f. *crevisse*, Lucr. 3, 683.

Cressus, 3, *Cressa*, ae, o. *Cressius*, 3, f. und. *cregius*. — 1. *Crēta*, ae, egf. *Crēte*, es, f., *Κρήνη*; befiendt i Midtøhavet, (hødt. *Candia*); vid. Mel. 2, 7, o. Plin. 4, 20; — *Crēta Jovis magni* etc., Virg. Aen. 3, 101; *Crēte centum digesta per urbes*, (*ἐκατόπολις*), Ovid. Her. 10, 67; cf. Cic. Flacc. 13, Hor. Od. 3, 27, 31, o. A.; — B) df. 1) *Cres*, *ētis*, (o. *ētōs*), m., o. *Cressa*, ae, f., *Κρής*, *Κρήσσα*, som adj.: *cretif*; som subst.: *Creter* cf. *Cretenfer*, etc.; a) som m.; — ∞ *Epimenides*, Cic. Div. 1, 18; pl. *Cretes*, um, id., Ovid. acc.; *Creteas*, Caes., o. A.; — b) fem.; ∞ *pharetra*, Virg.; ∞ *nota*, (*cretif* *Marte* cf. *Kridt-mærte*), Hor. Od. 1, 36, 10; ∞ *herbae*, Prop. 2, 1, 61, (som *helbreedte*, rimel. f. *dictamnus*); ∞ *bos*, id. 4, 7, 57, (i. e. *Pasiphaë*); — men subst. *Cressa*, Ovid. Am. 1, 7, 16, (f. *Ariadne*); men id. A. A. 1, 327, (f. *Aërope*); — not.: *Biform* af *Cressa* er *Crētis*, idis, f.: *Creterinde*, Ovid. Fast. 3, 414; — 2) *Crēs-ius*, (egf. *Cressius*), 3, *Κρήσιος*: *cretif*, *memora*, Virg., *prodigia*, id. Aen. 8, 295, (i. e. *taurus*, f. *nedenf.*), *regna*, Ovid.; — 3) *Crētaeus*, 3: *cretif*, *Ida*, Ovid., Virg., *taurus*, Ovid. Met. 7, 434, (blev af *Neptunus* stienket til *Minos*, og overlagde fildigere Egnene omkring *Marathon* i *Attika*); — men subst. *Crētaeus*, Prop. 2, 25, 29, (f. und. *Epimenides*), inc.; — not.: *Biformen* *Crētaeus*, 3: *cretif*, *Plant. Cure*, 3, 73, er rimel. alene *comiff*; — 4) *Crētensis*, e: *cretif*, *jude*, Cic., *Juppiter*, id. N. D. 3, 21; — ∞ *sagittarii*, Liv. 37, 21; — egf. subst. *Crētenses*, ium, m.: *Creterne* cf. *Cretenferne*, Nep., Liv., o. A.; — 5) *Crēticus*, 3: *cretif*, *mare*, Hor., *vinum*, Plin.; ∞ *labyrinthus*, id. 36, 19; — men ∞ *pes*, *Besæfende*: *amphimacer*; men ∞ *versus*, (som *bestaaer af disse Jødder*). *Dion-med.*, o. A.; — not.: *Crēticus*, i, m., som *Tilnavn* til *Crēta's* *Overvinder* *Qu. Metellus*, Flor. 3, 7 o. 8, Cic. Flacc. 13, o. A.; — b) egf. er *cretica*, ae, f.: en *Benævneelse* paa *Planten* *elematitis*, Plin. 25, 54; — egf. er *cretice*, es, f., en *Benævneelse* paa *Bærten* *hibiscus*, Appul.; — not.: *Crētis*, idis, f., f. *øvenf.* und. *Cres*, *Cressa*.

2. *crēta*, ae, f., [eyrfl. adj. af 1. *Crēta*], (sc. *terra*): *cretif* *Jord*, b. e. *Kridt* cf. *Kride* cf. *anden* *signende* *Verkt*, Plin. 35, 57; — brugtes navnlt. til at *give* *Klæder* en *hvid* *Farve*, *Plaut. Aut.* 1, 9, 6, *Hor. Epod.* 12, 10, *Martial.*; anvendes egf. til *Eggl* cf. *Jorseglinga*, *Cic. Flacc.* 16, til *Aftegning* af *Maalet* paa *Bæddeløbsbanen*, Plin. 8, 65, til *Jorffærdighe* af *Verkt*, *Colum.*; ∞ *fossicia*, *Mergeljord* cf. *Mergel*, *Varr.*; — II) „overf.“ fra den *hvide* *Farve*: *hvad* der er *gunstigt* cf. *behaageligt*, (*Copp. carbo*); vid. *Hor. Sat.* 2, 3, 216, egf. *Pers.* 5, 108; cf. *Plaut. Poen.* 5, 2, o. flgd.

crētaeus, 3, [2. *crēta*]: *kridtagtig*, *siligo*, Plin. 18, 20. — *Crētaeus*, 3, o. *Crētanus*, i, f. und. 1. *Crēta*. — **crētarius*, 3: *hørende* til *Kridt* cf. *Kride*, *ars*, *Inser.*; — b) df. subst. *crētaria*, ae, f., (sc. *taberna*: *hvor* *Kride* *følges*), *Varr.*; o. — *crētatus*, 3: *hvidgjort* cf. *besrogen* med *Kride*, *fasciae*, *Cic. Au.* 2, 3, *pedes*, *Plin.* 35, 58; ∞ *bos*, (som er *smykket* til at *offres*), *Juvenal.* 10, 66; — df. egf. „poet.“ f. *pyntet*, *Martial.* 2, 41; — df. egf. „overf.“: ∞ *ambitio* (*candidate*, *naar* de *neml.* i *toga* *candida* *gik* *emfryn*, *for* at *anfæle* sig til *Crecesposten*), *Pers.* 5, 117; — [2. *crēta*].

Crētensis, e, f. und. 1. *Crēta*. — *crētēus*, 3, [2. *crēta*]: som er *gjort* af *Kride* cf. af *Ver*, *persona*, *Lucr.* 4, 298. — *Crētheus*, (*disyll.*), ei o. *ēos*, m.: *Brøder* af *Althamas*, *Jæder* til *Æfen* og *Ælias*; — B) df. 1) *Crēthēus*, 3, *proles*, (i. e. *Jason*), *Val. Fl.*; o. — 2) *Crēthides*, ae, m., (i. e. *Jason*), id. — *crethmos*, i, f., *κηθμός*: *Søfennitel*, (*crithmum maritimum* L.), *Plin.* 26, 50.

cretica, ae, o. *cretice*, es, f., f. und. *Crēticus*, 3, und. 1. *Crēta*. — *crētifōdina*, ae, f., [2. *crēta*]: *Kridtgrube* cf. *Vergrube*, *Dig.* — *cretio*, onis, f., [cerno]; i *Niels*spreg: *Erklæring* *angaaende* *Tilværelsen* af en *Arv*, *Cic. d. Or.* 1, 22, *offere*; — 2) „meton.“ egf. *Arven* selv; men alene „overf.“; vid. *Plin.* 2, 24. — *Crētis*, idis, f.: *Creterinde*; f. und. 1. *Crēta*.

crētōsus, 3, [2. *crēta*]: *fuld* af *Kride*, *locus*, *Cato*, *Plin.*, *terra*, id., *Varr.*; cf. *Ovid. Met.* 7, 463. — *crētūla*, ae, f., *demin.* af 2. *crēta*: *hvid* *Signetfjerd*, *Cic. Verr.* 4, 26, *Plin.* — *crētūra*, ae, f., [cerno]: *det* *frastigede* cf. *Affendrede*, *Ævnerne*, *Pallad.* — 1. *crētus*, 3: *siet* cf. *affendret*: *partie* af *cerno*. — 2. *crētus*, 3: *opstaaen* cf. *avlet*: *partie* af *creresco*.

Crēusa, ae, f., *Κρήσσα*; 1) *Datter* af *Kong* *Creon* i *Gerinth*; om hendes *forærvellige* *forbudselse* med *Ja* *sen* — f. *Senec. Med.* 571 flgd., o. *Hygin. Fab.* 25 flgd., egf. *Hor. Epod.* 5, 65; cf. *Ovid. Ib.* 606, o. *Plin.* 2, 109; — 2) *Datter* af *R. Priamus* og *Gemalinde* af *Æneas*, *Virg. Aen.* 2, 738; — not.: egf. er *Crēusa*: *By* med *Havn* i *Boeotien*; vid. *Liv.* 36, 31, *offere*; — *heder* egf. *Creusis*, idis, *Κρήσις*, *Mela* 2, 3. — *Creusis*, idis, f., f. und. flgd.: *not.*

cribello, (avi), *atum*, 1, v. a.: *gennemfrier*, *Pallad.*; af — *cribellum*, i, n., *demin.* af *cribrum*: *siet* *Saals*, *Pallad.* — **cribrarius*, 3: *af* et *Saals*, *alica*, (*sældet* cf. *sigtet*), *Plin.*; o. — *cribro*, avi, *atum*, 1, v. a.: *sælter* cf. *sigter* cf. *fier*, *Colum.*, *Plin.*; af — *cribra*, i, n., [cerno]: *Saals* cf. *Sigte* cf. *Si*; — ∞ *pollinarium*, *Plant.*, *farinarium*, *Cat.*, *rudicarium*, *Appul.*; cf. *Pers.* 3, 112; — 2) df. egf.; a) som *comiff* *Skalsærd*: o. *carminum* *cribrum*, (*hvis* *Skind* er *hullet* som en *Si*), *Plaut. Most.* 1, 1, 52; — b) som *Dresfreg*: *imbrem* in *cribrum* *gerere*, (*Arbejde* *for-gaves*), id. *Pseud.* 1, 1, 100.

crimen, inis, n., [etr. f. *cernimen* af *cerno*]; eyrfl.: *Dommerens* *Afgjørelse* cf. *Kiendelse*; df. ligesom *zōia*, „overf.“: *hvad* der *underkastes* en *saadan* *Kiendelse*, navnlt. med *Hensyn*: *dels* paa *Klageren*, *dels* paa *den* *Anklager*; df. 1) *subiectivt*; A) „alm.“: *Beskyldning*, *Anklage*, *Behreidelse*; (egf. *undert.* f. *falsum* *crimen*: *ugrundet* cf. *ubefoiet* *Dadel* cf. *Krankelse*); — *respondere* *criminibus*, *Cic. Planc.* 2; cf. id. *R. Am.* 26, egf. *Nep. Ep.* 7, id. *Them.* 8, o. *Sall. Catil.* 33; — *sermones pleni criminum* in *patres*, *Liv.* 6, 14; *crimen* *secleris* *maximi* *ingli*, *Cic. Coel.* 23; in *crimen* *venire*, *Ter.*; men *Cic. Verr.* 5, 29: *sciebas*, *tibi* *crimini* *datum* *iri*, (at *deraf* *vilte* *opstaae* en *Beskyldning* imod dig); *esse* in *crimine*, (*blive* *beskyldt*), id.; *intendere* *crimen* in *aliquem*, *Liv.* 9, 26; *crimen* *propulsare*, *defendere*, (*afvende*), *Cic. Sull.* 4, *repellere*, *transferre*, *Quintil.*; — *encl.* „poet.“: *sera* *crimina* *belli*, (*udført* *Paaflud* *derfor*), *Virg. Aen.* 7, 349; — B) „meton.“, (abstr. pr. *concret.*): *Gienstanden* *for* en *Behreidelse*; *Perpetuae* *crimen* *posteritatis* *eris*, *Ovid. Trist.* 4, 9, 26; — II) *objectivt*: *den* *anklagede* *Brøde* cf. *Jorfeelse*; A) „egenl.“; 1) „alm.“; — *quo enim illi* *crimine* *peccatoque* *perierunt*? *Cic. Coel.* 30; cf. *ibid.* 25; men *caendum* *non* *solum* *crimine* *turpitudinis*, *versum* *etiam* *suspicionem*, *Quintil.*; ∞ *deprehensum*, *Suet. Ner.* 34: *Hoc* *si* *crimen* *erit*, *crimen* *amoris* *erit*, *Propert.* 3, 23, 26; cf. *ibid.* 21, 2, egf. *Ovid. Met.* 1, 483, *offere*; — *crimina* *et* *innoxios* *discernere*, *vid. Tac. Ann.* 1, 55; — 2) „bef.“ egf.; a) „poet.“: *Ægte* *skæb* *brud*; vid. *Ovid. Met.* 9, 24, *Sil.*, o. A.; — b) „overf.“ egf. om *Ting*: *Æfel*, *Mangel* *derved*; *crimina* *brassicae* *sunt* etc., *Plin.* 20, 35; — B) „meton.“: *den* *Gienstand*, som *forestiller* en *Æfel* cf. *Brøde*; — *Tum* *paries* *nullo* *crimine* *pictus* *erat*, *Propert.*; cf. *Ovid. Met.* 6, 131, o. *ibid.* 9, 566; — b) ligesom *vort*: *Skylde*: som er *Mar-fag* til en *Jorfbrydelse* cf. til en *Myske*; vid. *Virg. Aen.* 12, 600, o. *Propert.* 1, 11, *fin.*

criminalis, e, [*crimen*]: *hørende* til en *Jorfbry-*

delfe, causa, (Criminalfag), Cod. Just.; — *df. adv. criminaliter*; ∞ *agi furti*, Dig. — *crimatio, onis, f.*: Anklage el. Beshylting, Cic. R. Com. 13; cf. Liv. 1, 54, o. 21.; — *egf. in pl.*; *criminationes repellere*, Cic.; cf. Liv. 7, 5, Suet. Caes. 55, o. 21.; o. — *criminator, oris, m.*: en Anklager, ∞ *meus*, Plaut. Baech. 4, 7, 28; men ∞ in alios, (opp. sui obtegens), Tac. Ann. 4, 1; — [*crimino*].

crimino, *are*, Biform til *crimino*: beflylter; a) *fem act.*, Plaut. Pseud. 1, 5, 78; — b) *fem pass. e. inf.*; — *Sullanus res defendere crimino*, Cic. Agr. 3, 4, (vid. Orell.); men *absol.*: qui falso criminat, Enn. ap. Non. — *crimino*, *atus sumi*, 1, v. dep. a., [*crimen*]; 1) med *Personsubject*: anklager el. beflylter, nedfætter el. frænkter; vid. Ter. Eun. 5, 2, 16, o. Cic. Off. 3, 20; ligel. ∞ *alios apud populum*, Liv.; ∞ *patres*, id. 31, 6; — 2) *m. Tingsobject*: klager derover, gjør (nogen) en Brøde deraf, anklager; vid. Cic. Mil. 5; ∞ *nescio quid de illa tribu*, id. Plane. 16; cf. Plin. Ep. 6, 12; — *egf. m. acc. e. inf.*; (*amicitiam*) *a me violatam eriminatus es*, Cic. Phil. 2, 1; cf. id. R. Am. 15; — 3) *absol.*: beflylter, anklager; ut illi *criminantur*, Sall. fragm.; *Tiberio criminante*, Suet. Calig. 7.

criminose, *adv.*: paa en beflylende Maade, dicere, Cic. R. Am. 20, interrogare, Liv. 38, 43; cf. Sall. Jug. 64; — *compar.*: ∞ *dicere*, Cic. Brut. 31; *superl.*: ∞ *insectari*, Suet. Tib. 53; af — *criminosus*, 3, [*crimen*]: fult af Beshyltening el. Arættelser, alieni, (imod nogen), Cic. Plane. 2, in aliquem, id. Sull. 13; ligel. ∞ *orationes in patres*, Liv.; ∞ *jambi*, Hor.; — *compar.*: ∞ *oratio*, Auct. ad Her. 4, 40; *superl.*: ∞ *liber*, Suet. Caes. 75; — b) *egf.* „overf.“ paa Taleren: ille autem *acerbus, criminosus, etc.*, Cic. Cluent. 31. — *Criminus*, (*-issus*), *i, m.*: fied paa Beshylsten af *Cicilian*, Virg. Aen. 5, 38, Nep. Timol. 2.

crinalis, *e*, [*crinis*]: hørende til Haaret, *vitta*, Virg., Ovid., *aurum*, Virg., *acus*, (Haarnaal), Appul.; (*egf. absol.*: *crinale*, Ovid. Met. 5, 53); men *id. Hal. 30*: ∞ *corpore polypus*, (hvís fangere el. Arme ligue Haar), — *criniger, a, um*, [*crinis, gero*]: haar bærende el. langhaaret, Lucan., *inc.* — *crininus*, 3, *crinivos*: tilberedet af Lillier, unguentum, Dig.

crinio, (*ivi*), *atum*, 4, v. a., [*crinis*]: forfnyer med Haar, men *fem v. fin. alene in pass.*, o. „overf.“ paa Planter og Træer; — *frondibus annuis Crinitur arbor*, Stat.; cf. id. Theb. 4, 217; — *estefi in partic. perf. crinitus*, 3: behaaret; sædv. langhaaret el. langloftet; a) „egentl.“; ∞ *Apollo*, Enn. ap. Cic. Acad. 2, 28; men *crinitum anguibus* (os Gorgonis), Cic. Verr. 4, 56; ∞ *turbæ* (puerorum), Martial. 12, 49; — b) „overf.“; ∞ *galea etc.*, Virg. Aen. 7, 785; ∞ *stella*: Haarstjerne, Halestjerne, Comet, Suet. Caes. 88, *estere*; ∞ *concha*, Plin.; cf. id. 11, 41.

crinis, *is, m.*, [*best. m. cerno, ereo, cresco, vid. Doederl.*]: Haaret (som Udvæxt paa Legemet); navnlt. Hovedhaaret; — *vid. Cic. Verr. 3, 33*: haec in *crines etc.*; men *passis crinibus*, Caes.; cf. Liv. 1, 13; ∞ *compti*, Hor. Od. 4, 9, 14, *estere*, o. Virg. Aen. 1, 480; *auro crinem innectere*, Ovid.; ∞ *sparsus, id.*; — II) „meton.“, ifølge Gienstandens Lighed; a) om Cometerne Haar el. Hale, Virg., Ovid., Plin.; f. *egf. crinitus*, und. *crinio*; — b) om Polypens Arme el. Fangere, Plin. 9, 46. — *crinitus*, 3, f. und. *crinio*. — *crinon*, *i, n.*, *crinon*: Lillie, Plin. 21, 11.

crisimus, 3, *crisivos*: afgjorende el. critisk (i Eegdomme), dies, Coel. Aur. — *crisis*, *is, f.*, *crisis*: Afgjorelse el. Udslag (i Eegdomme); — *df.* „overf.“: eandem *crispin* habere, (have samme Beshyltenhed), Senec. Ep. 83.

crispicans, *tis*, *partic. act.* af *inns. crispico*, [*crispus*]: frufende; *crispicans mare ventus*, Gell. 18, 11. — *crispulcans*, *tis*, *adj. partic.*, [*crispus*,

suleo]: i Slyngeunger giennemfurende el. frufende; ∞ *igneum fulmen*, poet. ap. Cic. Top. 16. — *crispitudo*, *inis, f.*, [*crispus*]: zittrende Bevægelse, lum-borum, Arnob.

crispo, (*avi*), *atum*, 1, v. a. o. n., [*crispus*]; I) *act.*: kruster, gjør kruset, *capillum*, Plin.; — B) *estere* „overf.“; a) gjør ujævn el. befætter el. bestrøer dermed; — ∞ *tellurem apio*, Colum. (poet.), 10, 166; cf. Stat. Theb. 8, 568; — b) sætter i zittrende Bevægelse, *fringer*, *hastilia*, Virg. Aen. 12, 165; *crispata buxus*, Claudian.; — II) *fem neutr.*, men *alene in partic. praes. crispans, tis*; a) kruset, ryuset, ujævn; ∞ *buxus*, Plin. 16, 28; ∞ *nasus*, Pers. 3, 87; — b) zittrende el. bærende; *crispante aedificiorum crepitu*, (neml. i Jordstøt), Plin. 2, 84.

crispulus, 3, *demin.*: noget kruset; *df. sædv. med kruset el. krollet Haar*, Senec., Martial.; — 2) *sfid. egf.* „overf.“: kruslet, øel.; — *quid crispulum in oratione*, Fronto; af — *crispus*, 3, [efter Doederl. *best. m. crinis, crista, cresco*]; *oprdl. om Haaret* (hos Menneſter og Dyr): krollet el. kruset; — ∞ *cincinni*, Plaut.; *compar.*: ∞ *jubæ* (leonis), Plin.; — *df. om Personer*: med kruset el. krollet Hovedhaar, Plaut. Rud. 1, 2, 37, Ter.; — *men sfid. „alleg.“*: ∞ *agmen orationis*, (forbriet el. forfumlset), Gell. 1, 4; — b) *df. ogf. navnlt. om Værterne*: ujævn, krollet, ryuset, strumpen, *brassica*, Cato; ∞ *frondis apium*, id.; — *acer montanum crispus duriusque*, Plin.; *superl.*: ∞ *folium lactucae*, Colum.; — II) „fig.“: i zittrende Bevægelse, zittrende; — *linguae huileae jactu crispis fulgere*, Pacuv. ap. Non.; ∞ *pecten*, Juvenal. 6, 383, (i. e. plectrum); — *not.*: *Crispus*: romersk Tilnavn, beorast mærkes den berømte Historiefriber: C. Sallustius Crispus.

Crissa, *ae, f.*: By i Phocis, (Iod. Salona); — *df. adj. Crissæus*, 3, *sinus*, Plin. 4, 4. — *crisso*, *avi, 1, v. n.*: at bevæge Høfterne hid og did, Lucil. ap. Non., Juvenal., v. 2.

crista, *ae, f.*, [*rimel. best. m. cresco o. crinis*]: Jæderbust el. Jædertop paa visse Jæglers Hovede, navnlt. paa Hænses, Varr., Plin., paa Hørfuglens, id.; — *men crista praesignis* (draco), *vid. Ovid. Met. 7, 150*; dog cf. Plin. 11, 41; — *fem Ordspreg mærkes Juvenal. 4, 70*: illi surgunt *cristae*, (hin vilser sig noget ind); — II) „overf.“; a) *cristae foliorum*, Plin. 22, 43; — b) *Hjelmbust*, Lucr., Liv. 10, 39, Virg. Aen. 3, 468, *estere*; — c) *rimel. ogf. om visse Haar* paa b. menneſkelige Legeme, Juvenal.; *df.* — *cristatus*, 3; I) „egentl.“: forfnyet med en Jædertop el. Jæderbust, ales, Ovid.; cf. id. Met. 11, 557; ∞ *aves*, (i. e. galli), Martial.; ∞ *draco*, Ovid., Plin.; f. und. *frgd.*; — II) „overf.“: forfnyet med en Hjelmbust, galea, el. Liv.; men „poet.“: ∞ *Achilles*, Virg. Aen. 1, 468; cf. Ovid. Met. 8, 25; ∞ *cassis pennis*; *df.* — *cristula*, *ae, f.*, *demin.*: liden Jæderbust, Colum.

critæe, *arum, m.*, [*critæi*]: Dommere (hos Hebræerne), Tertull. — *crithologia*, *ae, f.*, *crithologia*: Syggets Indsamling, Cod. Just. — *Critias*, *ae, m.*; I) Navnet paa en af de 30 Tyranner i Athen, Cic., Nep.; — 2) Navnet paa en Billedbugger, Plin. — *criticus*, 3, *crizos*: bærende til en Dom el. Afgjorelse; *df. I)* *fem adj.* (i Lagespillet): afgjorende, critisk, Augustin.; — II) *fem subst.*: Kunſtdommer el. Critiker, Cic. Fam. 9, 10, Quintil., Hor. Ep. 2, 1, 51. — *Crito*, *onis, m.*, *Kritov*: Discipel og Ven af Socrates, Cic. Tusc. 1, 43. — *Critolaus*, *i, m.*: peripatetisk Philosoph; *vid. Cic. d. Or. 2, 27*; — *not.*: *egf. Navnet paa en adæstif General*, Cic. N. D. 3, 38, Flor. 2, 16. *crocallis*, *idis, f.*: etflags ubeftindt Væſten, Plin. 37, 56. — *crocatu*, 3: ſafrangul, semen, Plin., *vestis*, *Fronto*; o. — *croceus*, 3; I) „alm.“: hørende til Safran, af el. med Safran, odores, Virg.;

men ∞ tinetus, (Safranfaus), Plin.; — 2) „bef.“: safranfarvet, safrangul, guldgul, flores, Virg., acanthus, id., chlamys, id.; — [crocus].

crocias, ae, m., *zpozicis*: etflags ubefiendt, safranfarvet *Qreclien*, Plin. 37, 73. — *crocidismus*, i, m., *zpozidiqros*, ligesom carphologia: *Knagstanting*, (som *Gesius* af *dodsyge* *Menneiser*), Coel. Aur. — *crocinus*, 3, *zpozivos*: berende til *Saffran*, semen, Plin., unguentum, Cels.; men ∞ tunica, (safranfarvet), Catull.; — 2) sem subst. *crocinum*, i, n., (se. oleum), *Saffranellie*, Prop. 3, 10, 22; — ogs. som *Seleerd*, Plant. Curc. 1, 2, 7. — *crocio*, ire, v. n., *zpozco*: at *strige* *heft* *cl. stærkt*, ∞ *corvus*, Auct. Carm. d. Philom. 28.

crocodilea, ae, f., *zpozodileia*: *Krokodilskarn*, (som *Lagemeidel*), Plin. 28, 28. — *crocodilina*, ae, f., *zpozodilina*, (ligesom *ceratina*): *etflags* *salik* *Slutningsmaade*; vid. Quintil. 1, 10, 5. — *crocodilion*, i, n., *zpozodilion*: *etflags* *Plante*, (benævnt efter dens *hvaase* *Stift*), Plin. 27, 41. — *crocodilus*, i, m., *zpozodilos*: *Krokodillen*; vid. Plin. 8, 37, *estere*, Cic. N. D. 2, 18, Senec. Qu. N. 4, 2.

crocomagma, ais, n., *zpozomazma*: den *træagtige* *Nest* af den til *Olie* *berede* *Saffran*, Plin. 21, 82. — *crocotia*, ae, f., (se. vestis), (*o* *zpozwtos*, se. *xiton*): *safranfarvet* *Pragtklædning* for *Damer*, Naev. ap. Non., Appul., Pseud. Cic. Harusp. 21; *df.* — *crocotarius*, 3: som *forfærrer* *slige* *Pragtklædninger*; ∞ *infectores*, Plaut. Aul. 3, 5, 47. — *crocotilla*, cf. *crocuta*, ae, m., *zpozotrias*: *ubefiendt* *piltd* *Dyr* i *Æthiopien*, Plin. 8, 30 o. 45; efter *nogle*: *Hyænen*. — *crocotula*, ae, f., *dem.* af *crocuta*, (Plaut. Epid. 2, 2, 47, Virg. Catal. 5, 21).

crocum, i, n.: *Viiform* af *slgd.*, Plin. 21, 17, o. *Æ.* — *crocus*, i, m., (ogs. f., Appul.), *zpozos*: *Saffran*, rubens, Virg. Ge. 4, 182; ogs. in pl., Ovid., Prudent., Juvenal.; — *df.* ogs. *etflags* *Gesens* *cl. Olie*, der *bruges* til at *udbædre* *Wellugt*, navn. i *Theatret*; vid. Hor. Ep. 2, 1, 79; — om *anden* *Brug* af *denne* *Gesens* til *Saaret*, til *Madens* *Krydring*, *ofv.*: vid. Plin. 21, 17, Senec. Ep. 90, o. *Æ.*; f. ogs. *Cilix* o. *Clissia*, ss. *ll.*; — not.: *personificeret* *er* *Crocus*: en *Yngling*, der *blev* *forvandlet* til *en* *Saffranbush*; vid. Ovid. Met. 4, 283, o. Plin. 16, 63; — *ll.* *meton.*; — *Æ*) *Saffranfarven*, Virg. Aen. 9, 614, o. Lucr. 6, 1187; — *B*) *de* *gule* *Stevtræde* *paa* *forskjellige* *Blomster*, Plin. 21, 11. — *crocuta*, ae, f. und. *crocotia*.

Croesus, i, m., *Kpoios*: en *ved* sin *Rigdom* *navnlundig* *Konge* af *Lydien*; vid. Prop. 2, 20, 23, o. Juvenal. 10, 274; — *df.* *appellativet*: den *Rige*, en *Rigmand*; (Opp. Irus, f. und. *dette* *Ord*); vid. Ovid. Trist. 3, 7, 42; — ogs. in pl.: *quum* *tot* *Croesus* *viceris*, Martial. 11, 5.

Crommyu acris, idis, f., *Kpoumyov azoc*: *Korbjerg* *paa* *Cyperen*, Cass. ap. Cic. Fam. 12, 13. — *Cromyon*, onis, m.: *Sted* i *Megaris*, *hvor* *Ihesus* *nedlagde* *hint* *Vildsvin*; vid. Ovid. Met. 7, 435; f. ogs. Plin. 1, 11. — *Cronia*, orum, n., *ta* *Kpovia*: *Saturnusfesten* i *Griekenland*, navn. i *Atthenen*; vid. L. Att. ap. Macroh. — *Cronius*, 3; *df.* *Cronium* *mare*, Plin. 4, 27 o. 30: *Sjæhave*.

crotalia, orum, n., *ta* *zpozalia*: et af *flere* *Perler* *sammenfat* *klapprende* *Drensmuffe*, Petron. Sat. 67, Plin. 9, 56. — *crotalistria*, ae, f., *zpozalichio*: *Gaffagnedandferinde*, Prop. 4, 8, 39; — *df.* „*poet. overf.*“: den *klapprende* *Stork*, P. Syrus ap. Petron. Sat. 55. — *crotalium*, i, n., *zpozalov*: *klappreblik* *cl. Gaffagnette*, *hvormed* *man* *ledsagede* *kaade* *cl. yppige* *Dandsje*, Cic. Pis. 9, o. Virg. Cop., m. — *crotaphus*, (-os), i, m., *zpoztagos*; *øpdel.*: *Zindingen*; *df.* *høs* Coel. Aur.: *Smerte* i *Zindingerne*.

Cröto, (Croton, Sil.), önis, comm., (acc. Crotonam, Justin. 4; *hod.* Crotone): *By* *paa* *Æsthylen* af *d. Brutstift*, Mela, Plin. 3, 15, Liv., o. *Æ.*; — *B*) *df.* 1) *Crötönates*, ae, m.: en *Crotoniat*, *Alcmaeo*, Cic. N. D. 1, 11; *estere* in pl., vid. Liv. 24, 3; — 2) *Crötönienensis*, is, m.: = *frgd.*; ∞ *Milo*, Plin. 37, 54, Gell.; in pl., Plin. 3, 10, Justin.: *Indvaanerne* af *Croton*. — *Crötöpiades*, ae, m., *Kpootwidiqds*: den *Crotopiade*, d. e. *Vinus*, (*hvis* *Moder* *Psamathe* *var* *Datter* af *Argiverkongen* *Crotopus*), Ovid. Ib. 482. — *Crötös*, i, m., *Kpötos*: *Stjernebilledet*: *Skytten*, (sædv. *sagittarius*), Colum.; ogs. *Croton*, Hygin. Fab. 221, inc.

cruciabilis, e, [crucio]: *qualfuld*, *pinefuld*, *exitus*, Gell., mors, Arnob.; *df.* — *cruciabilitas*, atis, f.: *Dval*, *Pine*, *Marter*; in pl., Plaut. Cist. 2, 1, 3; o. — *cruciabiliter*, adv.: *paa* en *qualfuld* *Maade*, *acripere*, Plaut.; ∞ *interfecti*, (under *Pinsler*), Auct. B. Afr. 46.

*cruciabundus, 3, ligesom *crucians*: *qualende*, *martrende*, Cyprian.; — *cruciämen*, inis, n.: *Dval*, *Pine*, *Marter*, Prudent.; o. — *cruciämentum*, i, n.: = *frgd.*; *sædv.* in pl.; Plaut. Capt. 5, 4, 2, o. Cic. Phil. 11, 4; — [crucio]. — *cruciärius*, 3, [crux]: *børende* til *Korset*; *df.* „*overf.*“: *qualfuld*, *exitus*, Tertull.; — 2) *df.* subst. *cruciärius*, i, m.: som *hænger* *paa* *Korset* *cl. i* *Galgen*, Petron., Senec.; — *b*) som *Stælsord*: *Galgefugl*, Appul., Amm.

*cruciätor, oris, m.: som *qaæler* *cl. martreer*, en *Beddel*, Arnob.; o. — *cruciätus*, us, m.: *Dval*, *Pine*, *Marter*; navn. ogs. *qualfuld* *Død* *cl. Smertelse*; — omnes animi cruciatus et corporis, Cic.; *cives* *R. morte*, *cruciati*, *cruce* *afflicte*, id. Verr. 1, 4; in *cruciati* *dari*, (*underkastet* *pånligt* *Forbør*), id. R. Am. 41; cf. Suet. Galb. 10; — *comiss* *er*: *abi* *cl. i* *in* *malum* *cruciati*! Plaut.; — [crucio]. — *crucifer*, i, n., [crux, ferro]: *Korsbæreren*, Prudent. — *crucifigo*, *crucifixus*, *scribes* *rigtigere* *adstilt*: *cruci* *figo*, etc. — *crucifixor*, oris, m., [crux, figo]: som *forstæfser*, Paul. Nol.

crucio, avi, atum, 1, v. a., [crux]: 1) *øpdel.*: *forsæfser*, (men *alene* *eel.*); — *ll.* „*alm.*“: *qaæler* *cl. martreer*, *piner* *cl. plager*; *Æ*) *legemlig* *et* *paa* *Legemet*; vid. Cic. Fin. 2, 20; cf. Liv. 29, 18, o. Ovid. Met. 2, 651; — *b*) „*overf.*“: *terra* *ferro*, *ligno*, *igne* ... *cruciatur*, Plin. 2, 63; — *B*) *aandigen* *cl. paa* *Sielen*; 1) *act.*: *nimis* *gravier* *cruciat* *adolescensulum* etc., Ter. Heaut. 5, 5, in.; cf. Hor. Sat. 1, 10, 78; men *officii* *me* *deliberatio* *cruciat*, etc., Cic. Att. 8, 15; cf. Hor. Sat. 1, 2, 22; — 2) som *med.*: *crucior*, men *alene* *høs* Plaut. o. Ter.: *harmes*, *argrer* *mig*; *absol.*, *cl. m.* *slgd.* *acc.* *cl. inf.*; — *crucior* *miser*, Ter. Andr. 5, 2, 10; cf. id. Heaut. 4, 2, 6; men Plaut. Mil. gl. 4, 8, 11, ogs. *m.* *tilføiet* *acc. comm.*: *Istuc* *crucior* etc., (*der* *over*). — *crucisälus*, i, m., [crux, salio]: *der* *liges* som *springer* i *lyksten*, (*comiss* *formet* *af* *Chrysalus*), Plaut. Bacch. 2, 3, 128.

crudaria vena argenti, (som *findes* i *Nærheden* af *Strømaden*), Plin. 33, 31. — *crudclis*, e, [crudus]: ligesom *merallst* *raa* *cl. haard*; *df.* 1) om *Personer* og *personlige* *Begreber*: *haard*, *ubarmhertig*, *grufom*; vid. Lucr. 3, 72, o. Cic. d. Or. 2, 48; men *gratuito* *malus* *atque* *crudelis*, (endog *uden* at *have* *Nytte* *deraf*), Sall. Catil. 16; cf. Hor. Ep. 1, 17, 61: *crudeles*, *tolitte* *claudum*, (3 *grufomme*)! — „*poet.*“ ogs. *c. dat.*: *Sed* *non* *Neptunus* *tanto* *crudelis* *amori*, Prop. 2, 20, 45; — *compar.*, Hor. Sat. 2, 8, 61; *superl.*, Sall. Catil. 52; — 2) om *Ting* og om *Begreber*: *haard*, *grufom*, *stærk*, *fordærlig*; — ∞ *et* *exitiosum* *bellum*, Cic.; ∞ *facinora*, Sall.; cf. id. Catil. 51; ∞ *poenae*, Ovid., Virg.; ogs. *absol.* *m.* *slgd.* *inf.*; *crudele*,

suos addicere amores, Ovid. Met. 1, 617; — compar.: ~ ignis, Catull., janua, Prop.; quid crudelius, quam etc., Quintil.; superl.: ~ nomen tyranni, Nep. Dion. 1; ~ caedes, Suet.; — not.: „poet.“ findes ogs. neut. crudelis, f. crudeliter, Stat., Claudian.

*crudelitas, atis, f.: moralsk Hærdhed; df. Grusomhed, Ubarmhertighed, erga nobiles, Nep. Alcib. 4; — exercere crudelitatem in aliquo, Cic. Phil. 11, 3; ~ est inclinatio ad asperiora, Senec.; v. — crudeliter, adv.: moralsk hærdt; df. grusomt el. ubarmhertiaen; — ~ et regie facere, Cic. Catil. 1, 12; cf. ibd. 4, 5, ogs. Caes. B. G. 7, 38, o. A.; — compar.: ~ interficere, Caes., perire, Cic.; men „poet.“, vid. Ovid. Met. 3, 442; superl.: ~ se gerere, Nep. Eum. 6; cf. Caes. B. C. 1, 2; — [crudelis].

*crūdesco, dūi, 3, v. n.: at blive raare el. værre i sit Slags, om Saar, om Sygdomme, vbl.; — vid. Virg. Ge. 3, 505; men id. Aen. 7, 788: effuso crudescunt sanguine pugnae; — 2) ogs. „overf.“ om en Lidenstabs, om et Dyrer, vbl.; crudescere ira, Justin.; ~ seditio, Tac.; v. — crūditas, atis, f.; oprbl.: Ufordøielighed; df. „mcton.“; 1) (som effectus pro causa): Mavens Dverbædelse el. Jørdærvælse; vid. Cic. d. Senect. 13, o. id. Fam. 9, 18; — b) „overf.“ om Planterne: Dverflodighed af Rørlingsfaster, Plin. 17, 36; — 2) (abstr. pr. coner.): de ufordøiede Episer; cruditate laconicis excoquere, Colum.; cf. Plin. 26, 25; — [crudus]. — crūditiō, onis, f.: Mavens Dverbædelse el. Jørdærvælse, Coel. Aur.; af — crūditiō, are, v. n., [crudus]: at have en færdærvet Mave, Tertull.

crūdus, 3, [ctr. f. eruidus, af cruor]; 1) „egentl.“; A) „alm.“: blodig el. bløende; — crūdum adhuc vulnus etc., Plin. Ep. 5, 16; cf. Ovid. Trist. 3, 11, 19; ~ bos, Hor. Epod. 8, 6; — B) „bef.“ om Episerne: raa el. ufogt; vid. Plaut. Aul. 3, 2, 15; ~ exta, Liv. 29, 27; ~ carnem mandere, Suet. Ner. 27; — ogs. om den ufordøiede Epise, vid. Juvenal. 1, 143; — df. „alleg.“: lectio non cruda (ikke ufordøiet) etc., Quintil. 10, 1, 19; men crūdum ructare, Cels.; — ~ alvus, (hveri Episerne endnu ligge ufordøiede), Cato; — B) df. navnlt. om en Person: som lider af slet Jørdøielse, som har en færdærvet Mave; vid. Cic. Fin. 2, 8; cf. id. Cluent. 60: quum ad illud prandium crudior venisset; f. ogs. Martial. 3, 13; — II) „fig.“; A) „overf.“ om Ting og om Væstæffender: 1) umædet; ~ poma, (opp. matura et cocta), Cic. d. Senect. 19; men ~ palmes, Lucan., (i. e. viridis); men ~ puella, Martial., (endnu ikke mandbar); cf. Hor. Od. 3, 11, 12; men ~ funera nepotis, (hans umodne el. tidlige Død), Stat.; — bb) df. ogs. a) ~ amor, (frisk el. ung), Stat.; men erūdum adhuc servitium, Tac. Ann. 1, 8, (som endnu er i sin fulde Kraft, som er paa det Høieste); hvs. ogs. Virg. Aen. 6, 304: cruda viridisque senectus, (i Modfælm. af Affældighed); — b) utilberedt el. uforarbejdet el. raa i sit Slags; — crūdum et immotum taurum etc., Colum.; ~ corium, Varr.; hvs. „poet.“: ~ taurus, Val. Fl.; ~ cestus, Virg. Aen. 5, 69, (af raat el. ugærdet Leder); ~ spartum, id est non malleatum, Colum.; cf. Virg. Aen. 9, 743; — junctura addita crudis, (de raa og upolerede Steder i Verset), Pers. 1, 91; — men Cic. d. Or. 1, 27: quia crudus fuerit, (have en hæs Stemme); — B) „ment.“ o. „ethisk“, om Personer og personlige Begreber: hært, grusomt, raa; — dicat, me crūdum virum esse, Plaut. Truc. 2, 8, 14; liget. ille ... crudus etc., Ovid. Met. 4, 240; ~ Gelae, id. Trist. 5, 3, 8; — b) „overf.“ paa Ting og Begreber: grusom, skæffelig, færdærvelig; — ~ bella, Ovid. Am. 3, 8, 58; ~ ensis, Virg. Aen. 10, 682; — men erudissimum pistrinum etc., vid. Suet. Aug. 41, („alleg.“: af det groveste Slags).

erūentatio, onis, f., [cruento]: Blodiggjøren,

altaris, Tertull. — crūente, adv.: blodigen; df. „overf.“: grusomt, hært, Justin.; — compar., Senec. Benef. 5, 16; v. — cruenter, adv.: = frgd., Appul.; — [cruentus]. — crūentifer, a, um, [cruentus, fero]: blodig, signa, Tertull.

crūento, avi, atum, 1, v. a., [cruentus]; 1) „egentl.“: gior blodig, væder el. farver med Blod; — ~ manus suorum sanguine, Nep. Ep. 10; cf. Liv. 23, 9; ogs. ~ se sanguine alicujus, Tac.; — ~ tela, Ovid., dextras, id.; men cruentati redeunt, (blodige el. faar rede), id. Met. 3, 572; — men „alleg.“: hæc te ... cruentat oratio, (faarer dig til Bløds), Cic. Phil. 2, 31; — II) „overf.“; a) farver rød; conchylium ... quo vestis cruentatur, Senec. Contr. 2, 15; men Suet. Dom. 16: ut luna ... se cruentaret, (viise Blødspletter); — b) ogs. „alm.“: at befude el. tilplette; ~ vestem, Lucr. 4, 1033.

crūentus, 3, [cruor]: blodig, blodpletter; cruentus sanguine civium, Cic.; cf. Hor. Sat. 2, 5, 15, o. Cic. Mil. 13; — ogs. blodig, d. e. forbunden med Blødsudgydelse el. med Hærettelser; ~ victoria, Sall. Catil. 58; ~ epistolae, Tac. Ann. 3, 41; ogs. absol.: gaudens Bellona cruentis, (som frydes ved Blødsudgydelse), Hor. Sat. 2, 3, 223; — compar.: ~ vomica, Cels.; ~ bellum, Vell.; superl.: ~ ille dies etc., id. 2, 52; — II) „fig.“; A) „overf.“: blodpletter, befudet med Blod; ~ insigne capitis, Lucr. 5, 1137; — b) blodred el. rød; ~ myrta, Virg. Ge. 1, 306; — B) „ment.“ o. „ethisk“: blodfornig, grusom, (hærv. „poet.“); ~ Mars, Hor., hostis, id.; belloque cruentior ipso Achilles, Ovid. Met. 12, 592; — liget. „poet.“ om en Lidenstabs: ~ ira, Hor. Od. 3, 2, 11.

crūmena, (crumina), ae, f.: Pengepungen, (bares fædv. hængende om Halsen); vid. Plaut. Truc. 3, 1, 7, flgd., oftere; — 2) „overf.“: Rassen, Penge til Udformme; vid. Hor. Ep. 1, 3, 11, o. Juvenal. 11, 38.

crūor, oris, m.: Blødet af et Saar, (i Modfælm. af sanguis); vid. Lucr. 2, 191, o. Tac. Ann. 12, 47, ogs. Cic. R. Am. 7, o. Virg. Aen. 5, 470; ~ viperinus, Hor.; — „poet.“ ogs. undert. in pl., Virg. Aen. 4, 687; f. ogs. nedentf.; — b) „poet.“ ogs. undert. f. sanguis; vid. Lucr. 2, 669, oftere; — II) „overf.“ ogs.; A) Blødsudgydelse, Myrderi; Hinc cruor, hinc caedes, etc., Tibull. 2, 3, 60; cf. Ovid. Met. 1, 161, o. Hor. Sat. 2, 3, 275; — ogs. in pl., id. Od. 2, 1, 5; — B) „poet.“ ogs. f. Livsblødet el. Livsfæstien; vid. Lucan. 1, 599: Seit, cruor imperii qui sit, etc.

crūpellarii, orum, m., [celstiff Ord]: etslags hærnstkædte Ræglere, vid. Tac. Ann. 3, 43. — crūrālīs, e, [crus]: hørende til Skinnenebene, fasciae, Petron., Dig. — Cruricrēpida, ae, m., [crus, crepo]: comstiff Slavenavn, (oprbl. hvis Skinneneben knage), Plaut. Trin. 1, 3, 14. — crūrifragius, 3, [crus, frango]: med brækkede Skinneneben, Plaut. Poen. 4, 2, 64.

crus, gen. cruris, n.: Benet el. Skinnenebet, (fra Knæet til Foden); — crurum gracilitas, Suet.; crus debile, id.; ~ carnosa, Plin. 11, 105; — ~ mollia, vid. Virg. Ge. 3, 76; cf. Cic. N. D. 1, 56; — 2) „overf.“ paa Træer og Planter: den nederste Del af Stammen el. Stiften, Colum., Pallad.; — not.: ogs. er Crus, uris, m.: romersk Tilnavn i Ventulæernes Familie, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 4; df. ~ cruscūlum, i, n., demin.: lidet Ben el. Skinneneb, Martial. 3, 93. — crusma, atis, n., zoologica: Slag el. Greb i Strængene; df. det paa et Strænginstrument spillede Stykke, Martial. 6, 71.

crusta, ae, f.: den hærde Skaf paa et Legemes Dverflade; df. Skaf, Barf, Pinde, Dæffe; — ~ fluminum: Jædæfte el. Jæ, Virg. Ge. 3, 360; ~ luti, Lucr., soli, Dig.; ~ panis, (Brødsforpe), Plin.; ~ ulceris, Cels.; — 2) df. „overf.“ o. teknisk: hvad der til Prydelse indfættets i Vægge, el. hvormed Vægge overtrækkes,

Musfj. el. Stencaturarbejde; — ∞ parietis, Plin. 35, 45, o. id. 36, 7; — ogs. de opboiede Billeder, der indfætttes i Skar af ædle Metaller; — faalt. Cic. Verr. 4, 23: iis (vasis) crustae... detrahebantur; cf. Juvenal. 5, 38, o. Dig.; — b) lignelfes vis: (ista felicitas) crusta est, et quidem tenuis, Senec. Prov. 6; df. — crustarius, i, m.: sem forfærdiger opboiede Billeder til Indfættning, Plin. 33, 55.

*crusto, avi, atum, i, v. a.: overtrækker med Bærf el. Skaf el. Dætte; — ∞ mala gypso vel cera, Plin.; — men absol. crustata, (se. animalia): Skafdyrene, Plin. 11, 62; — crustosus, 3: med tyk Skaf; bellulum crustosus, Plin. 12, 19; o. — crustula, ae, f., dimin.: liden Skaf el. Skorpe, ulcerum, Plin. 23, 70; — [crusta]. — crustularius, i, m.: en Sutterbager, Senec. Ep. 56; af — crustulum, i, n.: liden Kage; in pl.: smaat Bagværk, Varr., Hor., o. A.; dimin. af — crustum, i, n., [seprdt. Biform af crusta]: Stykke Brød el. Stykke Kage, Hor. Ep. 1, 1, 78, o. Virg. Aen. 7, 115.

Crustumeria, ae, f.: By i d. Sabinse, Liv. 2, 19; — ogs. Crustumium, i, n., Plin. 3, 9; ogs. Crustumieri. orum, m., Virg. Aen. 7, 631; hos Sil. ogs. Crustumium, i, n.; — B) df. Crustumierinus, 3, secessio, Varr.; — ogs. Crustuminus, 3, ager, id., Plin.; campi, montes, Liv.; — ogs. Crustumius, 3, fera, Virg. Ge. 2, 88; — men Crustumini, orum, m.: Indvaanerne af Crustumium, Liv. 1, 9, flgd.

crux, gen. crucis, f., (seprdt. ogs. m.): et Kors el. Træters, hvortil navnsl. forbrøderse Slaver bleve fæstede el. nagtede; — vid. Cic. Verr. 1, 3 o. 4; in crucem tollere el. agere, ogs. cruce afficere, (at forstæfke); Cic.: cruci suffusus, id., affixus, Tac. (forsæfket); pendere in cruce, Hor., Plin.; — ogs. fem Skældsord: quid vis, crux, (du Galgsefugt)! Plaut. Pers. 5, 2, 17; — b) isølge etflags Lighed: ∞ pendula, Stat. Silv. 4, 3, (d. e. Begnangen); — II) df. „overf.“: Hlyffe, Jorderveise; vid. Ter. Eun. 2, 3, 91; men quae te mala crux agitat, (hvillen Hffindighed)? Plaut. Bacch. 4, 2, 2; cf. Ter. Phorm. 3, 3, 4; — faalt. ogs. ofte i stærende Tiltale: i el. abi in malam crucem, (gaac Voffter i Bøld)! Plaut., Ter.; ogs. elliptisk: in malam crucem! Plaut. Pseud. 5, 2, 5.

crypta, ae, f., $\chi\rho\upsilon\pi\tau\iota$: bedækket underjordisk Gang el. Hvalving el. Grotte, Varr., Suet., o. A.; ∞ Saburrae, Juvenal. 5, 106; — ogs. etflags Grotte el. Skilder som Opbevaringssted, Vitruv.; men ∞ Neapolitana, Senec. Ep. 57: Hule ved Neapolis, (under Virgæt Pausilippo). — crypticus, 3, $\chi\rho\upsilon\pi\tau\iota\zeta\omicron\varsigma$: bedækket, ferbergen, areus, Sidon. — cryptoporticus, i, f., [$\chi\rho\upsilon\pi\tau\omicron\varsigma$, i. e. occultus]: en Hvalving, en bedækket Gang, Plin. Ep. 2, 17, oftere.

crystallinus, 3, $\chi\rho\rho\sigma\tau\acute{\alpha}\lambda\lambda\iota\upsilon\omicron\varsigma$: af Kryстал, ealices, Capitolin., pila, Plin.; — b) ogs. subst. n. crystallina, orum, (se. vasa): Kryсталfar, Juvenal., Martial., Plin. — crystallion, i, n., $\chi\rho\rho\sigma\tau\acute{\alpha}\lambda\lambda\iota\omicron\nu$: en Benævneise paa Planten psyllion, Plin. 25, 90. — crystallium, i, n., (ogs. crystallus, i, m., Solin.), $\chi\rho\rho\sigma\tau\acute{\alpha}\lambda\lambda\omicron\varsigma$; I) 36, Auct. Priap. 63; — II) Kryстал el. Biergkryстал, Plin. 37, cap. 2, o. Senec. Qu. Nat. 3, 25; — B) df. „meten.“: a) det af Biergkryстал forfærdigede, navnsl. Drickefar af Kryстал, Martial. 9, 23; — b) det Kryсталagtige; ∞ aquosa, (etflags Vædsken med Kryсталglands), Prop. 4, 3, 52.

Ctesibius, i, m.: berømt Mechaniker under Ptolemæus Energetes i Alexandria; — df. Ctesibicus, 3, machina: etflags Hædraulisk Maffine; vid. Vitruv. 10, 12; f. ogs. Plin. 7, 38.

*Cuba, ae, f.: Gubinden for de spæde Børns Leie, Varr. ap. Donat. ad Ter. Phorm. 1, 1, 15; — cubatio, onis, f.: Liggens el. at ligge, Varr.; o. — cubator, oris, m.: som ligger op dertil, pectoris, Paul. Nol.; — [cubo]. — *cubiculāris, e: Biform af flgd., lectus,

Cic. Div. 2, 25; cf. id. Tusc. 5, 26; men Suet. Aug. 7, f. und. cubiculum; o. — cubiculāris, 3: horende til Søvsammeret, lucerna, Martial. 14, 39, (lemm.); ∞ stragula, Plin.; — b) df. subst. cubicularius, i, m.: Kammertjener, Cic., Suet.; decurio cubiculariorum, (Overkammertjener), Suet. Dom. 17; o. — cubiculatus, 3: forsynet med Søvsamre el. Kamre, naves, Senec. Benef. 7, 20; — [flgd.].

cubiculum, i, n., [cubo]: Værelse til at ligge el. sove i, Søvsammer; vid. Cic. Verr. 3, 23; ogs. alm. Værelse el. Etue; ∞ diurna nocturnaue, Plin. Ep. 1, 3; — Lares cubiculi, Suet. Dom. 17; (ogs. er id. Aug. 7: cubiculi Lares, d. rimet. Væsem., f. cubiculari-); — 2) df. „overf.“: a) Reiserens opboiede Loge i Theatret, Suet., Plin. Pan. 51; — b) i Bygningsskunsten: Stenenes Leie, Vitruv. 2, 8. — cubicus, (cybicus), 3, $\kappa\upsilon\beta\iota\zeta\omicron\varsigma$: terningsformet; cubist; ∞ rationes, Vitruv. 5, praef.

cubile, is, n., [cubo]: ofprdt.: et Leie; df. I) „egenl.“: A) „alm.“: Seng el. Sofa; vid. Lucr. 5, 814, oftere; — collocare in cubili, Cic.; mihi cubile terra, id. Tusc. 5, 32; — B) „bef.“: a) Hægtfengen, Virg. Aen. 3, 342, Ovid. Met. 2, 592, oftere; cf. poet. ap. Cic. Fam. 9, 22; — b) ∞ saluatorium: Ambiansværdse, Plin. 15, 10; — II) „flg.“: A) „overf.“: a) Dyrenes Leie, Varr., Phaedr., o. A.; ogs. en Jængerse, Cic. N. D. 2, 49; ogs. Viftuen, Virg. Ge. 4, 45; — b) „meton.“: den nedgaacende Sols Leie; vid. Hor. Od. 4, 15, 16; — c) i Bygningsskunsten: Stenenes el. Vælskernes Indfoining el. Leie, Vitruv. 2, 8; — B) „ment.“: mærkeligt Sper el. tydeligt Mærke og Bevis paa en Hantlings Vælskaffenhed; — istius avaritiae ipsa cubilia etc., Cic. Verr. 2, 77; cf. id. Cluent. 30, o. id. Pis. 31.

cubital, is, n., (f. cubitale): Armvude el. Fude, Hor. Sat. 2, 3, 255; af — cubitalis, e, [cubitum]: horende til Albuens; df. fem Maal: en Alen lang, Liv. 21, 31; ∞ caules, Plin.; cf. Suet. Galb. 4. — *cubitio, onis, f.: Liggens el. at ligge, Augustin.; o. — cubitissim, adv.: liggende, Plaut. Cas. 5, 2, 42, inc.; — [cubo]. — cubito, avi, i, v. n., frequ. af cubo: ligger ofte, pleie at ligge, Plaut. Cure. 1, 1, 75; ∞ cum aliquo el. aliqua, (pleie at dele Seng dertmed), Plaut., Cic.; — ogs. „alm.“: at ligge; super pedes cubitantis reclinis, Tac. Ann. 14, 5. — cubitor, oris, m., [cubo]: som ofte lægger sig ned, hos, (der lægger sig, istede for at træffe Bløven), Colum.

*cubitum, i, n.: Albuens, (hvorpaa man nemst lægger sig el. lener sig); vid. Plin. 11, 102; — cubito innixa, Virg.; cf. Hor. Od. 1, 27, 8, ogs. id. Sat. 2, 4, 39; — 2) „meton.“: a) Voining el. Vinket; ∞ oraes, (af en Ryst), Plin. 3, 18; — b) fem Langdemaal: en Alen, efter Vitruv.: = 6 palmae el. 24 digiti; cf. Liv. 37, 40; men columellam tribus cubitis n. altiore, Cic. Leg. 2, 26; o. — 1. cubitus, us, m.: Liggens el. at ligge, liggende Stilling; cubitus proni, supini, in latera, Plin. 28, 14; — 2) „meton.“, (abstr. pr. coner.): et Leie, id. 21, 38; — [cubo]. — 2. cubitus, i, m.: Biform af cubitum, Cels. 8, 1.

cubo, ū, (fielt. avi), itum, i, v. n.; I) om Personer; A) „alm.“: at ligge, at befinde sig i en liggende Stilling; in lectica cubans, Cic. Verr. 4, 23; cf. Suet. Vesp. 21; — B) oftere m. forskjellige Bibegebreer; a) at ligge og sove; cubitum ire, abire, discedere, (gaac til Sengs), Cic., Plaut.; cf. Cic. Verr. 3, 23; ∞ humi ac sub divo, Suet. Caes. 42; — navnsl. ogs. ∞ cum aliquo el. cum aliqua, (om den legemlige Omgang), Plaut., Ter.; — b) at ligge til Vords; vid. Cic. d. Or. 2, 86; ∞ supra, juxta, Suet.; cf. Hor. Sat. 2, 6, 110; — c) at ligge fyg; ∞ in morbo, Plaut., puerperio, id., ex duritie alvi, Suet.; cubat aeger, id. Aug. 72; — ogs. absol.: haec cubat, ille valet, Ovid. Her. 20, 164; cf. Hor. Sat. 1, 9, 18, oftere; — II) „overf.“ om

ting; A) „afm.“: at ligge hen, at ligge udstrakt, Martial. 5, 1; — B) „bef.“ om Vocaliteter: at have en straalig Røttning cf. Belliggenhed; — cubantia tecta, Lucr. 4, 518; cf. Hor. Od. 1, 17, 12. — cūbus, i, m., *κύβος*; 1) Tæring cf. Cubus, Vitruv.; — 2) høs Rhem. Fann. 61: et; vifst Maal; — 2) Cubitallet, Gell. 1, 20.

cūci, n. indecl., [perstift Ørd]: et palmecagtigt Træ, Plin. 13, 18. — cūculla, ae, f.: Biform af cucullus, Hieron. — cūcullio, (cl. cuculio), onis, m.: Biform af fgd., Cato, Lampid. — cūcullus, i, m.: Bedækning cf. Hylle; df. a) Slag af. Krave til at tage over Hovedet, Colum., Martial., Juvenal. 3, 170, oftere; — b) Omflag af. Kræmmerhus, Martial. 3, 2. — cūcūlo, are, v. n., fem Gogens Naturløb: at strige Røst, Auct. Carin. d. Philom. 35; af — cūculus, (o. cūculus), i, m.: Gogen; vid. Plin. 18, 66; — b) egf. ofte som Skældsord, navn. om vellystige el. enfoldige el. efterladne Mennesker; vid. Plaut. Asin. 5, 2, 73, o. id. Trin. 2, 1, 18, egf. Plin. 1. c.; f. egf. Hor. Sat. 1, 7, 30, o. Voss. ad Virg. Ge. 2, 403; — 2) som Plante: — strychnos, Plin. 27, 44.

cūcūma, ae, f.: Kogekar cf. Potte cf. Kiedel, Petron. Sat. 135, Dig.; — b) rimel. egf. lidet Privatkab, (opp. thermac), Martial. 10, 79; df. — cūcūmella, ae, f., demin.: liden Kiedel, Dig. — cūcūmērarium, i, n.: Agurkeland, Tertull.; af — cūcūmis, eris, (egf. is, im, i, Plin.), m.: Agurken, Colum., Plin., Virg. Ge. 4, 122, o. A.; — 2) enslags Seplante, Plin. 9, 1.

cūcūrbīta, ae, f.: Græskar, Colum., Plin. 19, 24; — 2) „overf.“ i Lægesproget: Instrument til Røpfætning, germ. Schröpfkepf, Scribon., Juvenal. 14, 58; df. — cūcūrbītarius, i, m.: en Græskar-planter, Hieron.; — cūcūrbītatio, onis, f.: Røpfættelse, Coel. Aur.; o. — cūcūrbītious, 3: græskaragtig, pira, Cato, Plin. 15, 16. — cūcūrbītūla, ae, f., demin. af cucurbita; df. 1) ∞ silvestris: Coeloquinplanten, Scribon.; — 2) „overf.“: Instrument til Røpfætning, Cels. — cūcūrio, ire, v. n.: Hærens Naturløb, germ. kelleren, Auct. Carin. d. Philom. 25.

l. cūdo, di, sum, 3, v. a.; I) „afm.“: slaar el. støder, aurum pilis, Plin.; eudentes (semina in area: som udtærste Sæden), Colum.; — b) df. som Dre: sprog: istae in me eudetur faba, (den Sag vil gaa ud over mig), Ter. Eun. 2, 3, 39 (Donat.); — II) „bef.“: slaar for at forme, former med Slag, (navnl. Metallerne); — ∞ nummos, Plaut., argentum, Ter., (slaar el. præge el. mønte); — ∞ anulum, (haare el. smede), Quintil.; — 2) df. „overf.“: at frembringe el. paaføre; quas tu mihi tenebras cūdis? Plaut. Epid. 3, 4, 40. — 2. cūdo el. cūdon, ōnis, m.: Lederbælm, Sil. 8, 495. — cūserion, i, n.: stærkt Røfblod, (som Sygdom høs Hæse), Veget.

cūcūimodi, o. cūimodi, f. und. modus. — cūjas, (foræld. quojas), gen. ātis, egf. (fer. o. efterl.) ud. Contraction: nom. cūjatis, is; pronom. Interrog., af gen. cūjus und. quis; ligesom ποδάρτος: hvorfra nedfaldende? hvad Vandmand? Liv. 27, 19, Plaut., oftere; cūjatem se esse etc., Cic. Tusc. 5, 37.

l. cūjus, (foræld. egf. quojus), 3, pronom. interr., af gen. cūjus und. quis: hvem tilhørende? hvi? — cūja vox sonat procul? Plaut.; cf. Ter. Andr. 4, 4, 24, o. Virg. Ecl. 3, in.; — b) egf. m. tilføjet enclit. -nam; cūjanam prope me vox sonat? Plaut. Bacch. 4, 9, 55. — 2. cūjus, (foræld. egf. quojus), 3, pron. relat., af gen. cūjus und. quis: hvem tilhørende, hvi? — ut ... is, cūja ea res sit, etc., Cic. Verr. 1, 51; cf. id. frgm. ap. Prisc.: ea caedes deui (crimini) ei, cūja interfuit, non ei, cūja nihil interfuit, cf. Plaut. Rud. 3, 4, 40. — cūjuscemodi, cūjuscunquemodi, cūjus-

dammodi, cūjuscemodi, o. cūjuscunquemodi, f. und. modus. — cūjuscunque, cūjanam, cūjumnam, f. und. l. cūjus. — cūjuscunquemodi, f. und. modus. — cūjusvis, cūjavis, cūjumvis, pronom. indef., af gen. cūjusvis und. quivis: hvem end tilhørende, hvi end, enhver; cūjavis oratio insinulari potest, si etc., Appul.

cūlcīta, ae, f., [etter Varr. af caleo: træder fast sammen]: det med Hæder el. Ud el. anden Byde Hæderpæde; df. særv. Dyne el. Matras, Pude el. Synde; — in cūlcīta plumea collocare, Cic.; cf. Senec. Ep. 108; men ∞ lancea, (sem Pude for Siet), vid. Plaut. Mil. gl. 4, 4, 42; — cūlcīst er gladium faciam cūlcītam, etc., id. Casin. 2, 4, 28; — df. demin. cūlcītella, ae, f.: liden Dyne el. Matras, Plaut. Most. 4, 2, 11; — ligel. cūlcītūla, ae, f. Lucil. ap. Non.

cūlcītaris, (cull.), e: sem holder en culeum el. 20 amphoras, labrum, Cato, doli, Vitruv.; af — culeus, (cull., col.), i, m., [*κύλεός*, *κύλεός*, i. e. vagina, Skede]: Leersæt, navnl. af det store Slags eg til flydende Sager; saal. til Vin, Plin., til Øie, Plaut.; cf. Nep. Eum. 8; — b) navnl. egf. Sæt, hvori Hædermædere indhædes, for deri at druknes; vid. Cic. R. Am. 25, Senec., Quintil., o. A.; — 2) „overf.“: a) det største Maal for flydende Sager: — 20 amphoras, Cato, Varr.; — b) særv. i Formen coleus, f. serotum el. Pungen, Cic. Fam. 9, 22; df. coleos habere, (f. virum esse), Petron.; men Martial. 12, 21: omnes ... colei, (rimel. som lide af Pungbrot).

l. cūlex, icis, m., (egf. f., Plaut.): Myggen; vid. Plin. 11, 1 o. 41, Lucr., Hor., o. A.; — egf. sem Skældsord til en udleveret Gæster, Plaut. Casin. 2, 3, 22; — not.: egf. er Culex: Navnet paa et Digt af Virgilius. — 2. culex, icis, f. und. culix. — cūlicellus, i, m., demin. af l. culex: liden Myg, Seren. ap. Diomed.

cūlīgna, ae, f., *κυλίγνη*: lidet Sager, Cato. — cūlīna, ae, f.: Koffenet, Petron.; cf. Cic. Fam. 15, 18, egf. Hor. Sat. 2, 5, 80; — 2) „overf.“: Spisen el. Maden, (jfr. vort: tolet Koffen); df. egf. Bevertning; vid. Hor. Sat. 1, 5, 38, o. Juvenal. 2, 250, oftere; df. — cūlinarius, 3: hørende til Koffenet; ∞ opera, Fronto; — b) df. subst. culinarius, i, m.: Koffenbetjent. — culix, icis, m.: enslags ubekiendt Plante, Plin. 19, 23; høs Pallad. egf. culex. — cūlcīus, i, f. und. culeus.

cūlmen, inis, m., [den sammentrufne Biform af columen]; I) „egenf.“: den øverste Del el. Spids, navnl. det Øverste af en Øgning, som Tag, Gavl, Ruppel, Mønning; — vid. Virg. Aen. 2, 446 o. 458, oftere, egf. Ovid. Met. 1, 289 o. 295, egf. Liv. 27, 4, Suet. Dom. 23, o. A.; — egf. om andre Gienstande; saal. ∞ Alpium, Caes. B. G. 3, 2; circa summum culmen hominis etc., (f. circa verticem ejus), Liv. 1, 34; f. egf. Lucr. 6, 296; — b) „poet.“ f. culmus el. Salin, (ceprel. det nedendra Hævede), alene Ovid. Fast. 4, 734: durae culmen inane fabae; — II) „overf.“: det Høieste i sit Slags; a summo culmine fortunae ad ultimum finem etc.; vid. Liv. 45, 9; principium culmenque omnium rerum pretii margaritae tenent, Plin. 9, 54; cf. Virg. Aen. 2, 290. — Culminia, ae, (sc. olea), f. und. Colminiana.

cūlmus, i, m., [befl. m. culmen]: Stalm el. Stjaa, navnl. egf. Kornstalm el. Sædestalm; — vid. Cic. d. Senect. 15, o. Virg. Ge. 1, 111 o. 317; ∞ fabae, Colum.; ∞ milii, panici, Plin.; — egf. Etfl. el. Stængel; ∞ lilii, Stat.

culpa, ae, f.; I) „egenf.“: A) „afm.“: Skyld, Brøde, Feil, Forfælske, (neml. sem strafværdig Tilstand; men delictum o. peccatum, som strafværdig Handling; egf. er culpa mere en forfælskelsel, scelus mere en forfæltig Forbrydelse imod andre; vid. Doe-

derl.); — culpa delicti, Cic. Rab. perd. 1; Et culpam in facto, non scelus esse meo, Ovid. Trist. 4, 1, 24; in culpa esse, (være skyldig), Ter.; in te omnis haeret culpa sola, id. Nec. 2, 1, 32; conferre culpam in aliquem, id., Caes., Cic.; cf. Sall. Jug. 1, v. Cic. Verr. 2, 20; men ponere aliquem in culpa ac suspitione, id. Cluent. 45; — egf. in pl.: omnes culpas etc., Cic. Verr. 5, 17; estere „poet.“; vid. Hor. Od. 3, 11, 29, v. ibd. 4, 1, 36; estere; — 2) „bes.“ egf.: a) Zeitstrimmel Rydsk-bærens Bud, offerit „poet.“; — vid. Ovid. Met. 2, 37, estere, Virg. Aen. 4, 19 v. 172, egf. Hor. Od. 3, 6, 17, estere, Tac. Ann. 3, 21, v. A.; — b) i Retsproget: Efterskæbende el. Jærfemmelse, Dig.; — II) „meton.“: Skade el. Jærdærvælse; Continuo culpam ferro compesce, (i. e. ovem agram), Virg. Ge. 3, 468.

culpabilis, e, [culpa]: dadelværdig, strafværdig, (opp. laudabilis), Appul.; — compar., Tertull.; — df. adv. culpabiliter, Symmach.; — compar., Paul. Nol. — culpatio, onis, f., [culpo]: Dadel el. Bebreidelse; in pl.: ~ hujusmodi mereri, Gell. 10, 22. — culpatus, 3: partie. v. adj. af culpo. — culpito, are, v. a., intens. af slæd.: dædler stærkt el. strengt, aliquid, Plant. Cist. 2, 1, 19.

culpo, avi, atum, 1. v. a., [culpa]; I) „egenl.“, ligesom reprehendo: dædler, misbilliger, (opp. laudo, proba); a) m. Verfølgelsbæjter; — vid. Ovid. Met. 10, 581; df. pass.: laudatur ab his, culpatur ab illis (prodigus), Hor. Sat. 1, 2, 11; ~ ob aliquid, Suet., in aliqua re, id.; — b) m. Tingfølgelsbæjter; vid. Ovid. Met. 11, 322, v. Hor. A. P. 416; — c) absol., (bæst dog acc. for suppleres af Sammenhængen); — vid. Ovid. Met. 3, 256; figel. alio culpante (se. amicum), Hor. Sat. 1, 1, 82; — II) „overf.“: skyder Skylden derpaa el. klager derover; — ~ agorum infecunditatem, coeli intemperiem, Colum. 1, proem.; cf. Hor. Od. 3, 1, 31, v. id. Sat. 2, 3, 7; — III) partie. culpatus, 3, egf. sem. adject.: til at dædle, dadelværdig; vid. Virg. Aen. 2, 602; molestius culpatusque esse, c. inf., Gell. 11, 7.

culte, adv. af 1. cultus: pyntet el. udsmykket; ~ dicere, Quintil., Plin. Ep. 5, 20; — compar. cultius, Senec., Justin. — cultellatus, 3: knivfermet, spina dorsi, Plin. 8, 38 (Hard.); cf. id. 32, 5; — 2) cultellatus ager: jernet el. flættet med Flæskniven, Frontin. d. Lim. ap. Goes.; af — cultellus, i, m., demin. af culter: siden kniv; ~ tonsoris, Dig.; cf. Hor. Ep. 1, 7, 51, Plin., v. A.; — 2) cultelli lignei: Træfæler, Vitruv. 7, 3.

cultus, tri, m., [af colo, ligesom raster af rado]; I) eypr.: Flæskniven el. Flæskjernet, Plin. 18, 48; egf. Bøgehaandens Segl, Colum.; — II) df. fædd.: enhver kniv, venatorius, Suet., coquinaris, Varr.; cf. Liv. 3, 48; hoves ad cultum emere, (til Slagting), Varr.; hof. egf. d. alleg. Uldryf: ac me sub cultu linoquit, (lader mig i Stiften), Hor. Sat. 1, 9, 71; — ~ tonsorius, (Slagkniv), Cic.; — 2) df. „overf.“: collocare in cultro el. in cultum, (stille paa den spidse el. skarpe Kant; opp. collocare in plano el. in planum), Vitruv. 10, 10 c. 14.

“cultio, onis, f.: Bearbejdelse, Dyrkning, fædd. i Jordbædelsen; agricultio, vid. Cic. d. Senect. 16, v. id. Verr. 3, 97; — 2) df. fild. „fig.“: Dyrkelse, Tilbedelse, Arnob.; v. — cultor, oris, m.; I) „egenl.“; a) „alm.“: en Dyrker el. Bearbejder; ~ agri el. agrorum: Jordebryger, Landmand, Liv.; f. egf. agricultor s. l., egf. Hor. A. P. 117; ~ terrae, Cic.; men ~ vitis, (Bøgehaand), id.; men ~ alveorum, (sem driver Biavls), Colum.; — „poet.“: bærer egf. Ovid. Fast. 5, 515, Møveeren: cultor pauperis agri; — b) egf. findes cultor absol. f. Jorbedyrker el. Landmand; vid. Sall. Jug. 46 v. 48, v. Liv. 21, 34, egf. hos Virg., v. Ovid.; — B) „bes.“ egf.: en Beboer el. Indvaaner, ejus terrae, Sall. Jug. 17; ~ collis ejus,

(i. e. Janiculi), Liv. 24, 10; cf. id. 22, 31; ~ coeli (Juppiter), Plant.; cf. Ovid. Met. 14, 4; — II) „fig.“: A) der dyrker el. bærer i Væge; integer populus, lautor el. cultor honorum, Liv. 9, 46; cf. id. 26, 32; men Pers. 5, 63: ~ juvenum, (deres Lærer el. Dyrbrager); — egf. sem. befinder sig derpaa; cultores veritatis etc., Cic. Off. 1, 30; figel. ~ aequi, Ovid., amicitiae, Liv.; — B) i Religionsproget: en Dyrker el. Tilbeder, deorum, Hor., numinis, Ovid.; cf. Liv. 5, 49; egf. absol., Virg. Aen. 11, 788; — untent. egf. Præst for negen Gude, Suet. Oth. 8; — [colo].

“cultrarius, i, m.: Døfferklæder el. Døfferbetjent, Suet. Calig. 32; v. — cultratus, 3: knivformet; ~ mucrone folia, Plin. 13, 7; — [cultus].

cultrix, icis, fem. af cultor; I) „egenl.“; A) „alm.“: sem dyrker el. bearbejder en Gienstand; vid. Cic. Fin. 5, 14; — B) „bes.“ egf. Beboerske; ~ nemorum Latonia virgo, Virg. Aen. 11, 557; cf. Ovid. Fast. 1, 215; — b) „poet.“ egf. om en Ting, som altid bliver paa sit Sted; df. Pers. 3, 26: cultrique loci secunda patella; — II) „fig.“: Dyrkerinde el. Tilbederske, deorum, Lactant.

cultura, ae, f., [colo]; I) „egenl.“: Dyrkning el. Bearbejdelse, agri, Varr., Cic. d. Senect. 15; f. egf. agricultura s. l., v. Cic. Flacc. 29; adhibere culturam (vitiibus), id.; — egf. in pl.; agri culturas docuit usus, Lucr. 5, 1147; — b) egf. absol.: Agerdyrningen, Quintil. 10, 2, 2, v. Hor. Od. 3, 24, 14; — df. egf. in pl.: Agerdyrningens enefte Dele, Colum. 11, 1 v. 2; — II) „fig.“: A) Dyrkning, Pleie, Uddannelse; cultura autem animi philosophia est, Cic. Tusc. 2, 5, (hvord. Uldryfket er sammenlignende); cf. Hor. Ep. 1, 1, 40; — B) Dyrkelse, d. e. Dyrkning el. Vægsbevisning, vid. Hor. Ep. 1, 18, 36.

1. cultus, 3: partie. af colo. — 2. cultus, us, m., [colo]; I) „egenl.“: Dyrkning el. Bearbejdelse el. Behandling, (navnl. af Jorden; df. egf. af andre Gienstande); — vid. Cic. Agr. 3, 24; cf. id. N. D. 2, 63: sine cultu hominum et curatione, (uden deres Røgt og Pleie, neml. af Gaarene); men c. gen. obj.: omnis cultus el. curatio corporis etc., ibd. 1, 31; figel. ~ agrorum, Liv., Quintil.; men Liv. 1, 44: purum ab humano cultu solum; — II) „fig.“; A) „overf.“; I) „alm.“: den paa Livets el. Væremadens Forbedring og Begynde med anvendte Omhu og Pleie; df. egf. forbedret Værelse el. fermet Væremade, den ydre Cultur: — homines a fera agrestique vita ad hunc humanum cultum deducere, Cic. d. Or. 1, 8; ad omnem usum cultumque vitae etc., id. Off. 1, 39; cf. Caes. B. G. 1, 1 v. 39; men Ovid. Met. 7, 58, in pl.: cultus artesque virorum; — 2) „bes.“ egf.: a) den relative Væremade el. Værelse el. Cultur; — cultus agrestis el. rusticus, (Raaed og Ubeskedenhed), Liv. 7, 4; cf. Hor. Od. 1, 10, in.: ~ feri, (dyrkt Vildbed); men omnent: regio vieta atque cultu, Sall. Catil. 37; figel. ~ liberalis, Liv. 45, 23; men Nep. Paus. 3, absol.: etiam cultum vestitumque mutavit; figel. untent. absol. f. Ippighed el. Dørdædighed; vid. Liv. 29, 21, v. Sall. Cat. 13; — b) ofte betegner cultus egf.: den ydre Pynt el. Anstand el. Paaklædning, oel.; — vid. Nep. Dat. 3, v. Liv. 29, 19; figel. cultus justo mundior, id. 8, 5; cf. Suet. Caes. 41 v. 45, estere, Hor. Od. 1, 8, 16, v. ibd. 4, 9, 15, egf. Ovid. Met. 3, 609, estere, v. A.; men Liv. 10, 7: ~ inunctus Gabino cultu; — c) navnl. egf. Jordegættens ydre Udsmykning; vid. Quintil. 3, 8, 58, estere; — B) „ment.“ v. „ethis.“: I) Dyrkning el. Pleie el. Dannelsen; — quid tam dignum cultu atque labore duca-mus, (quam vocem)? Quintil.; cf. Hor. Ep. 2, 2, 123; men id. Od. 1, 4, 31: Rectique cultus pectora roborant, (rigtig Umferdel el. Udvælsning); cf. Cic. Part. or. 26: malo cultu corruptum (genus humanum); — 2) Dyrkelse, Tilbedelse; — philosophia nos primum ad

deorum cultum erudit, Cic. Tusc. 1, 26; cf. Ovid. Met. 5, 279, v. ibd. 6, 311; — b) Uebersættig; de adventu regis et cultu sui etc., Tac. Ann. 2, 58.

cūllus, i, m.; oppel.: etilags Øffersaal; vid. Aeron. ad Hor. Od. 1, 31, 11; cf. etilags Driftkar el. Beger; vid. Hor. l. c., v. id. A. P. 131. — culus, i, m.; [rimel. best. m. *zoilos*, d. c. hul]: Vagen, oel., Catull., Martial.

1. cum, praepon. c. abl., [Grækerne *σύν* el. *σύν*]; betegner en Samværen el. Forbindelse, og svarer til vort: med; (opp. sine); i) „alm.“: A) om en Versælgelse, el. om en Samværen, osv.; — Una ire cum amica ... in via, Ter. Eun. 3, 2, 12; cf. Cic. Att. 8, 2; men ibd. 14, 20: vivit habitatque cum Balbo; cf. Caes. B. G. 2, 3; — b) cf. ogs. med comitū l'villie: Abi hinc, quo dignus, cum donis tuis tam lepidis, Ter. Eun. 4, 3, 9; cf. id. Heaut. 4, 6, 7, oftere; — B) om det Tidspunkt, hvormed en Handling træffer sammen; — Egone abs te abii hinc hodie cum diluculo? Plaut. Amph. 2, 2, 111; cum prima luce, Cic.; cum primo mane, Auct. B. Afr.; mane cum luci simul, Plaut.; — b) liqel. hver Tidspunkt selv er omfattet ved et Begreb, som deri finder Sted; — exit cum nuncio Crassus, (samtidig dermed), Caes. B. G. 3, 46; cf. Liv. 1, 10, e. 32; — C) om de Forholde og Omstændigheder el. om den Vis og Maade, hvormed en Handling er forbunden, (i hvilket Fald cum ogs. efter Sammenhængen anbrædes. svarer til vort: ifte uden, el. til, el. under, osv.); — Nae illa illud hercle cum malo fecit suo, meo, Plaut. Baech. 3, 4, 4; cf. Cic. Catil. 1, 13, ogs. Caes. B. G. 1, 10, v. Ter. Andr. 1, 1, 304; liqel. multis cum lacrimis etc., Caes. B. G. 1, 20; cf. Cic. Verr. 1, 19; men si minus cum cura (mindre omhyggelig) etc., Plaut. Mil. gl. 3, 1, 6; cum clamore in forum curritur, Liv.; cf. id. 38, 10; honeste, id est cum virtute vivere, Cic. Fin. 3, 8; — cum bona pace (imperitare alteri populo), Liv. 1, 24, (i god Fred el. uden Modstand); cf. Cic. Fat. 1, in: cum bona gratia, (med Tilfredshed); liqel. cum venia, Ovid. Trist. 4, 1, fin., Quintil.; — 2) bertil mærkes endnu; a) cum eo, quod (el. ul. el. ne): med det Hensyn el. med den Betingelse (el. Undtagelse), at; vid. Cic. Att. 6, 1, v. Quintil. 12, 10, 47; Antium colonia missa, cum eo, ut etc., Liv. 8, 14; sequitur voluntati tuae cum eo, ne dubites etc., Colum. 5, 1; — b) cum diis volentibus el. juvantibus, (med Gudernes Bistand), Eun. ap. Cic. Off. 1, 124, v. Liv. 21, 3; liqel. cum superis, Claudian.; — c) cum med Ordensaal, (cum octavo, etc.), heder om Jorden's Afgørelse: saa mange Jæder, Varr.; cf. Cic. Verr. 3, 47; liqel. m. tilføiet subst.: cum centesima fruge agricolis senus reddente terra, Plin. 5, 3; — D) om et Middel el. Bættel, (forfaa- viddet det ligeform ledsager Handlingen el. den Hand- lende; dog saal. afene forcl., el. „poetisk“, el. teknisk); — Acribus inter se cum armis confligere, Lucil. ap. Non.; suo cum gurgite flavo Acceptit venientem (flu- vium), Virg. Aen. 9, 816; terra in augurum libris scripta cum R uno, Varr.; — II) best. staaer ogs. cum; A) hos de Verber, som betegne en Forening el. For- bindelse; saal. hos conjugere, componere, connectere, colligere, etc.); f. und. disce Drd); — B) om en For- yning el. Udrukning dermed, oel.; „egenl.“ v. „overi.“; — Ille vir haud magna cum re, sed plenu' fidei, Eun. ap. Cic. d. Senect. 1; arcula cum ornamentis, Plaut.; fisco complures cum pecunia etc., Cic. Verr. Act. 1, 8; cf. Liv. 30, 24; — fremdeles om Dragen, oel.; quod ego huc processi sic cum servili schema, Plaut. Amph. prol. 117; cf. Cic. Rab. Post. 10, oftere; — liqel. om Vaaben; cum telo esse, (bære Vaaben), Cic. Verr. 5, 3; cf. id. Phil. 2, 8; f. ogs. id. Tusc. 5, 23; — men om en Legemsked; cum ubere lactenti natus (agnus, som Jættegn), Liv. 27, 4; cf. ibd. 11; — endel.

ogs. om en Stemning el. Tilstand; cum istoc animo etc., Ter. Phorm. 3, in.; te Romam venisse cum febris, Cic. Att. 6, 9; — navn. ogs. om en Commando el. O- rigthedspost: ex his, qui cum imperio sunt, etc., id. Fam. 1, 1; cf. Suet. Tib. 12; — C) hos de Drd, som betegne en Underhandling, en Strid, osv.; — saal. agere cum aliquo, (ogs. agere secum el. cum animo suo; liqel. cogitare, reputare, dubitare, etc.); f. frem- deles ss. II. Verberne: congruere, consentire, certare, pugnare, etc.; — not. a: cum lider Anæstherie hos pronom. person.; hov. mecum, tecum, secum, nobiscum, etc.; liqel. fædd. hos pronom. relat.; hov. quocum (qui- cum), quacum, quobuscum; — not. b: cum bliver ved et adfælt fra sin Casus, Cic. Tusc. 5, 23; cum et diurno et nocturno metu; — III) i Sammenfættninger bliver cum til com-, foran b. p, m; (combuo, com- pono, committo); ogs. foran enklede med Vocaler be- gyndende Drd: (comes comitum, comitor); — foran l, n, r, asinilerer dene com- sit „m“ m. d. flgd. Con- senam; (colligo, connecto, corripio); men foran de øvrige Consonanter bliver com- til con-; (confero, consumo, etc.); — og endel. fortæller det „m“ foran Vocalerne og foran b; (coarguo, cohibeo); — 2) i disse Sammenfættninger besyges cum; a) en Samvæ- ren el. Sammenfættningen af flere Gjenstande; (coeo, colloquor, convivor; colligo, compono, condo); — b) igiennem Mellembegrebet af Delenes Sammenfæ- ttning til et Fælt: det Indfættne el. Jæstfættende el. Intensive ved en Virksomhed el. Handling; (concoctio, concerpto, convellio). — 2. cum, conj., f. und. quum.

Cūmae, arum, (ogs. Cyme, es, Stat., Sil.), f., *Kūay*: en af Chalcidenserne fra Euboea paa Ryssen af Campanien anlagt Celeni, som navn. er berømt ved d. cumæise Sybilla; — vid. Mela 2, 4, Plin. 3, 9, Virg. Aen. 6, ab in., ogs. Hor. Ep. 1, 13, 11, Flor. 1, 16, o. A.; — B) cf. 1) Cūmanus, 3: cumæst, ager, Cic., litora, Tac.; — 2) calices, (af cumæst Ver), Varr.; hvorefter ogs. terra, Tibull. 3, 3, 70; cf. Martial. 11, 114; — 3) Apollo, (som dyrkedes i Cumæ; ogs. hans Bils- sedstætte), Flor. 2, 8; — vates, (i. e. Sybilla), Lucan.; — bh) subst.; a) Cūmani, orum: Indvænerne af Cumæ, Liv. 40, 42; — b) Cūmanum, i, n.: det Cumæst, Plin. 17, 38; — navn. ogs. et Cicero tilhø- rende Landgods i Nærheden af Cumæ, Cic. Att. 4, 10, oftere; — 2) Cumæus, 3, poetisk Biform af Cūma- nus: cumæst, Sybilla, Virg., virgo, Ovid. Met. 14, 135; — dux, (i. e. Aeneas), ibd. 121; — carmen, (Sybilla's Spaademme), Virg. Ecl. 4, 4; cf. Ovid. Pont. 2, 8, 11, v. Prop. 2, 2, 16. — Cumæus, 3, o. Cūmanus, 3, f. und. Cūmae.

cūmatilis, (cym.), e, [zūua, d. c. Bølge]: søfarvet el. vandblaa, colos, Titim. ap. Non.; — b) df. subst. cūmatile, is, n.: vandblaa Klædning, Plaut. Epid. 2, 2, 49. — cūmatium, i, f. und. cym- atium. — cūmba, ae, f. und. cymba. — cū- mēra, ae, f.: Rasse el. Riste el. Rum til Opbeva- ring, navn. af Korn, vid. Hor. Sat. 1, 1, 53; cf. id. Ep. 1, 7, 30. — cūmerum, i, n.: Biform af frgd., Varr. — cūminatus, 3: tilsat med Rummen, sal, Pallad.; — b) df. subst. cūminatum, i, n.: Kry- deri el. Saus med Rummen, Apic.; v. — cūminu- nus, 3: tilsat med Rummen, oleum, Appul.; af — cūminum, (cym.), i, n., *zūmvor*: Rummen, Plin. 20, 57 flgd., Hor. Ep. 1, 19, 18, o. A.

cūmaxime, el. quūmaxime, f. und. quum. — cūmmis, is, f. und. gūmmi. — cūmpime, forcl. Biform af flgd., Quadrig. ap. Gell. 17, 2; (vid. Gell. ibd.). — cūmpimis, som adv.: besynderlig, fortrinlig; men skrives rigtigere adfælt: cum primis, Cic. Verr. 2, 28, oftere. — cūmque, (quomque, cun- que), adv., [cum, -que]; tiener til at almindeliggiøre et Tilfælde el. en Tid, oel.: hver el. hvor end, naar

el. naar end; a) sædve. med Prenemer o. Preneminal- adverbier: quicumque, ubicumque, etc.; f. und. disse Vrd.; — b) „poet.“ ogf. undert. alene: — quae demant cumque dolorem, (overbædet el. almindeligen), Lucr. 2, 21, oftere; men Hor. Od. 1, 32, 15: mihi cumque salve Rite vocanti, (i. e. quotiescumque te rite vocavero, schol.).

„cūmūlate, adv.: bebovīs, sammenbøbet; ef. „overf.“: overflødig, rigeligen, høiligen; — ∞ gratias agere, Cic.; cf. id. Att. 15, 15; — compar.: ∞ augere, id. Orat. 17; superl.: ∞ officio satisfacere, id.; e. — cūmūlatim, adv., ligesom frgd.: bebovīs, i Sebe, Varr., Prudent.; af — cūmulatus, 3: partic. o. adj. af flgd.

cūmūlo, avi, atum, 1, v. a., [cumulus]: gier el. former til en Høb el. Afluge el. Dugge, opheber, opstaber, sammenbygger; 1) „alm.“: A) „ægul.“: — ∞ materiem, Lucr.; nix cumulata vento, Curt.; cumulata in ingentem acervum (arma), Liv. 45, 33; — B) „fig.“: — ∞ benefacta, Plaut.; ∞ omnia principatus nomina, vid. Tac. Hist. 2, 80; ∞ probra in aliquem, id.; — II) m. bef. Bibege; A) ved Dybbøning at færgge el. færmere, at ophebe: m. o. ud. abl.; — ∞ funus funere, Lucr.; cf. Liv. 26, 11; men ∞ aes alienum usuris, id. 2, 23; cf. Cic. R. Am. 11, e. id. Catil. 1, 6; ∞ bellicam gloriam eloquentia, id. Off. 1, 32; — ∞ invidiam, Liv., injurias, id.; men id. 42, 20: quae cumularent religionem animis, (f. in animis); — B) ved Overbøning at fylde el. overfylde; 1) „egent.“: ligel. m. o. ud. abl.; — ∞ fossas corporibus, Tac.; cf. Liv. 32, 17; ∞ altaria donis, Virg.; cf. Liv. 8, 33; — Nec cumulant altos fervida musta lacus, Ovid. Trist. 3, 10, 72; cumulata ligula salis, (Stefuld), Colum.; — 2) „fig.“: ligel. e. abl., el. m. ex, el. absol.; — cumulari maximo gaudio, Cic.; cf. id. Fin. 2, 19; men honoribus cumulatus, Tac.; cf. Cic. d. Or. 1, 26, o. ibd. 2, 4; — ligel. m. ex, id. Fin. 5, 14; — men absol.: unum ad cumulandum gaudium ... mihi defuisse, id. Att. 4, 1; — III) partic. cūmulatus, 3, ogf. sem adj.; A) „alm.“: færgget el. forstørret; — eadem mensura ... aut etiam cumulatiore etc., Cic. Brut. 4; cf. Liv. 2, 47, o. id. 4, 60; — B) „bef.“ ogf. fuldstændig el. fuldkommen: — perfectae cumulataeque virtutis (est), etc., Sest. 40; cf. Virg. Aen. 4, 436; — b) ferel. ogf. e. g. n.: homo ineptitudinis cumulatus, Caecil. ap. Non.; scelerum cumulatissime, Plaut. Aul. 5, 16.

cūmūlus, 1, m., [sefer Doederl.: demin. af culmus, o. bef. m. culmen]; 1) „egent.“: tilspisfet Høb, el. den i en Spids opstabilede Høb; — armorum cumulos coacervare, Liv.; cf. id. 3, 34; ∞ saxei, Plin.; ∞ arenae, Virg., pulveris, id.; ∞ aquarum, id.; cf. id. Aen. 1, 105, o. ibd. 2, 498; — II) „overf.“: ligesom Tilgift (el. Toppaal, vid. Fest. s. v. auctarium, pag. 131); ogf. Tilvægt el. Tilstedelse; — ut ad illam praedam ... velut cumulus, accedat etc., vid. Cic. R. Am. 5; cui gloriae amplior adhuc cumulus accessit, etc., Suet. Tib. 17; cf. Tac. Hist. 1, 77, e. Ovid. Met. 14, 472; — b) i Rhetoriken undert. f. peroratio, vid. Quintil. 6, 1, in.

cūnābūla, orum, n.: Buggen; Cic. Div. 1, 36; — ogf. de unge Dyr's Leie, Virg. Ge. 4, 66, Plin.; — II) „meton.“: a) det første Hjem; — ∞ gentis nostrae, Virg. Aen. 3, 105; cf. Prop. 3, 1, 27; — b) fædsef el. Dphar; — a primis cunabulis, (fra Barnsben), Colum.; — ef. „alleg.“, Cic. Agr. 2, 26: non in cunabulis, sed in campo, consules facti, (ikke isfædederes fædsef); af — cūnae, arum, f.: Buggen; — in cunis vagire, Cic. d. Senect. 23; cunarum motor mearum, (som bar bugget mig), Martial.; — b) „meton.“: den første Levetid el. de spæde Aar; — primis cunis (educare), Ovid. Met. 3, 313.

cūnctabundus, (cont.), 3, [cunctor]: nelende, dvælende, sendrægtig; — vid. Liv 6, 7, o. Tac. Ann. 1, 7.

— cūnctālis, e, [cunctor]: almindelig, Capella. — cūnctāmen, (cont.), inis, n., [cunctor]: Rølen, Dvælen, Paul. Nol. — cūnctans, (cont.), tis: partic. o. adj. af cunctor; ef. — cūnctanter, (cont.), adv.: nelende; — haud cunctanter (uden Rølen) etc., Liv. 1, 36; — compar. cunctantius, Suet., Tac. Ann. 1, 71, (al. cunctatius), inc.

„cūnctatio, (cont.), onis, f.: Rølen el. Dvælen el. Betænkelighed; (altf. subjectiv; ligesom mora: objectiv; vid. Doederl.); — studium semper assit, cūnctatio absit, Cic. Lael. 13; ∞ major invadendi, Liv. 5, 41; abjecta omni cūnctatione etc., Cic.; oftere: sine cūnctatione, id., Liv., o. A.; — ogf. in pl., Quintil., Tac.; o. — cūnctorator, (cont.), oris, m.: Røleren el. den Rølende, som bliver ved at betænke sig; — dels dadlende; saal. Liv. 6, 23: cūnctoratorem ex acerrimo bellatore factum etc.; — dels uden Dabel; saal. id. 22, 12: pro cūnctoratore sequem ... compellabat; cf. Tac. Hist. 2, 25; — 2) ogf. er Cūnctorator det Tilnavn, der tillægges Hannibals berømte Modstander, Dictatoren Du. Fabius Maximus; f. und. cunctor; f. ogf. Liv. 30, 26; e. Quintil. 8, 2, 11; — [cunctor]. — cūnctatus, (cont.), 3: partic. o. adj. af cunctor.

cūncticius, 3, [cunctor, cano]: font tener med alle Stemmer, (oppo. simplex), Capella. — cūnctim, adv. [cunctor]: samtligen, tilfammen, Appul. — cūnctiparens, tis, m., [cunctor]: Alles Fæder, Alfader, Prudent. — cūnctipotens, tis, m., [cunctor]: den Allmagtige, Prudent.

cūncto, are, v. n.; ferel. Biform til flgd.; — Abitu hinc: cunctas? Plaut. Cas. 4, 2, 13; — not.: Tac. Ann. 3, 46, ogf. in pass. impers.: nec cūnctatum apud latera. — cūnctor, (contor), atus sum, 1, v. dep. n., [sefer Doederl. bef. m. conor]; 1) „egent.“ om personlige Subjecter: noler el. dvæler derved, vedbliver at betænke mig derpaa; — oftest absol., undert. ogf. e. inf. el. m. flgd. relat., ofv.; — Unus homo nobis cūnctando restituit rem, Enn. ap. Cic. Off. 1, 24, oftere; f. ogf. und. cunctorator, ogf. Virg. Aen. 6, 847, o. Liv. 22, 24; opp. proprio, Cic. Att. 10, 8; forbindes med cesso, Liv. 35, 18; men inertia et mollitia animi cūnctamini, Sall. Catil. 52; cūnctori diutius in vita etc., Cic. Tusc. 1, 46; — cūnctatus inter spem et iram, Tac. Ann. 2, 66; cūnctante ad ea Mithridate, ibd. 12, 46; — non est cūnctandum confiteri, etc., Cic. Univ. 3; cf. Suet. Caes. 70, oftere; — vos cūnctamini etiam nunc, quid ... faciatis, Sall. Catil. 52; cūnctatus, an etc., Suet. Caes. 81, oftere; ligel. cūnctati, utrumne ... an etc., ibd. 80; men Caes. B. G. 3, 23: non cūnctandum ... quin etc.; — II) „poet. overf.“ ogf. om Tingsubjecter; — at contra tardum cūnctatur olivum, (se. per cūm perfluere: flyder langsomt derigennem), Lucr. 2, 392; — ligel. om Begreber; Et quasi jam lecti portas cūnctoriar ante, vid. id. 3, 67; — III) beril marfæs; A) partic. cūnctans, tis, som adj.: nelende, betænksom, langsom; 1) om Versener; — erat enim cūnctantior cautiorque, Plin. Ep. 9, 13; cf. Suet. Caes. 60: ad dimicandum cūnctantior etc., (al. cūnctorator); — 2) om Ting og Begreber; — cūnctantior actus mellis, (langsomme el. seiere), Lucr. 3, 193; ∞ corda viri, Val. Fl.; ∞ ira, Stat.; — B) partic. cūnctatus, 3, som adj.: nelende, langsom, men alene in compar., o. som Variant af flgd.

cūnctor, 3, oftere in pl. cūncti, ae, a, [sef. f. conjunctus]: forenet el. forbunden til et Helt, samlig el. tilfammen; 1) in sing.; — ∞ senatus populusque, Liv.; ∞ orbis terrarum, Virg. Aen. 1, 233; ∞ Aegyptus, Cic., Gallia, Caes., civitas, Sall.; ∞ gratia, Plaut., disciplina, Liv.; ∞ vulgus, Hor. Sat. 2, 3, 63; ∞ pectore, Catull., Stat.; — 2) in pl.: prope cūnctis civibus etc., Cic. d. Or. 1, 40; ∞ maria terraeque, Sall. Catil. 10; cūncti aut magna pars etc., id. Jug. 36; cf. ibd. 66 o. 92, ogf. Hor. Ep. 1, 12, 11; — 3) „poet.“

o. i efteraug. Prosa egf. c. gen.; a) i Nomets Genus: — hominum cunctos ... praestans, Ovid. Met. 4, 631; cunctas provinciarum diviti cultu praecedere, Plin. 3, 3; — b) i neutr. pl.; — vial cuncta, Lucr. 5, 739; cuncta terrarum, Hor. Od. 2, 1, 23; ~ curarum, Tac. Ann. 3, 35. cf. id. Hist. 5, 10.

*cūneātīm, adv.: i form af en Kile, consistere, Caes. B. G. 7, 28; o. — cūneātio, onis, f.: tilefermet Tilspidsning el. Damelse, narium, Scribon.; — [cuneo]. — cūneatus, 3: partic. o. adj. af fgd. — cūneō, avi, atum, 1, v. a., [cuneus]; 1) „alm.“; A) egentl.: indfiser, driver en Kile deri; — si quid cuneandum sit in ligno, Plin. 16, 76; — b) at fiske, at fiene til en Kile; — qui latera inclinata cuneavit (lapis), Senec. Ep. 118; — B) „overf.“: ligest som at indfiske el. indpresse i Jorderdrager; vid. Quintil. 4, 3, 4; — II) „bef.“: at forme ligestem en Kile, navnsl. om Vocaliserer; — ~ se in diversos angulos, (om Britannien), Mela 3, 6; cf. Plin. 3, 4; — III) df. partic. cuneatus, 3, som adj.: fileformigen tilspidset; — ~ ager, Colum.; cf. Ovid. Met. 13, 778, o. Liv. 41, 1; — egf. in compar.; ~ forma scuti ab imum, id. 9, 40.

cūneōlus, i, m., demin.: liden Kile el. Bistef, Cic. Univ. 13, Colum.; af — cūneus, i, m.: 1) „egenl.“: Kile (til Inddrivning el. Beskæmning); — cuneis scindebant fissile lignum, Virg. Ge. 1, 144; cuneos adigere, figere, Plin., demittere, Colum., inserere, Aut. ap. Cic., (at indslaae el. indrive); cf. Hor. Od. 1, 35, 18; men cunei navis, Ovid. Met. 11, 514, (rimel. etflags Klammer paa Kielen til Beskyttelse imod Grunde og Klipper); — egf. localt: Britannia in cuneum tenuatur, Tac. Agric. 10; — men „alleg.“: hoc cuneo veritatis extruditur haeresis, Tertull.; — II) df. „meton.“; A) den fileformede Slagorden; — cuneo facto percurrere, Caes. B. G. 6, 39; cf. Liv. 22, 47; componere aciem per cuneos, Tac.; cuneis et catervis concurrere, id.; cf. Liv. 2, 50, egf. Virg. Aen. 12, 575; — B) den fileformede Afdeling af Sæderne el. Pladserne i Theatret, Vitruv., Suet., Juvenal.; — b) df. „overf.“: f. Tilfuerne, Phaedr. 5, 8; — C) i Bygningstuenen: de fileformede Rum imellem de mælede el. indlagte Jæst i Væggene, Vitruv. 7, 4 o. 5. cūniculāris, e, [cuniculus, nr. 1]: hørende til el. benavet efter en Kanin; ~ herba, Marc. Empir. — *cūniculārius, i, m.: en Minegraver el. Minerer, Veget., Amm.; — cūniculātīm, adv.: rorsformig, Plin. 9, 52; o. — cūniculōsus, 3: med mange Sulser; ~ Celtiberia, Catull. 37, 18; — [fad., nr. II]. cūnicūlus, i, m.; 1) „egenl.“: Kaninen, Varr., Plin. 8, 81, Martial. 13, 60; — II) df. „overf.“: underjordist Gang el. Sule, (som Kaninerne pleie at udgrave); df. „alm.“: Gang el. Sule under Jorden, Cic. Off. 3, 23, Colum.; Plin. 6, 31, oftere; — b) „bef.“ egf. i Rigsfproget: underjordist Gang el. en udgravet Mine; vid. Caes. B. G. 7, 22, oftere, Cic., o. A.; — men „alleg.“: quae res aperte petebatur, ea nunc occulte cuniculis oppugnatur, Cic. Agr. 1, 1.

cūnila, (ogf. conila), ae, f.: en Art af Bærten organum, Plin. 19, 50, Colum.; df. — cūnilāgo, inis, f.: en Art af Bærten cūnila, Plin. 1, e. — Cūnina, ae, f., [cunae], (se. dea): Gudinde for Børn i Buggen, Varr. ap. Non., Lactant. — cūnilingus, i, m., i. e. cunnun lings, vox obscena ap. Martial. — cunnus, i, m., γυνος, i. e. pudendum muliebne, Martial.; — tillægges egf. Dyrene, Catull. 96; — 2) „overf.“: utugtigt Truentimmer, Hor. Sat. 1, 2, 36, oftere, Auct. Priap. — cunque, adv., f. und. eumque. — cūnūlae, arum, f., demin. af cunae: liden Bugg, Prudent.

1. cūpa, ae, f.: Fad el. Tonde til flydende Sager; ~ vinaria, Varr.; vinum de cupa, Cic. Pis. 27; — deg egf. til Rigsbrug; vid. Caes. B. C. 2, 11; egf. til Opbe-

varing af Kern, Dig. — 2. cūpa, ae, f., ζώνη: Greb el. Haandgreb paa Olemollen, Cato.

*1. cūpēdia, (cupp.), ae, f.: Kræsenhed, Cic. Tusc. 4, 11; — f. egf. unt. fgd.; — 2. cūpēdia, (cupp.), orum, n., egf. cūpēdiae, arum, f.: Læfterbeer el. Læffe Episer; (for: e. efterel. Dre); — nihil mor cupedia, Plaut. Stich. 5, 1, 32; — non cupedias ciborum, sed argutias quæstionum etc., Gell. 6, 13; o. — cūpēdinarius, 3: hørende til Læffe Episer, form, (Sied i Rem), Symmach.; — 2) df. subst. cupedinarius, i, m.: som tilhæder Læffe Episer, Ter. Eun. 2, 2, 25, Lamprid. Elagab. 30; — [cupes].

1. cūpēdo, inis, f.: poetisk Biform af 1. cupido, Lucr. 1, 108, oftere. — 2. cūpēdo, (cupp.), inis, f., [cupes], ligestem 2. cupedia: Læfterbeer el. Læffe Episer; — forum cupedinis, (Plads i Rem), Varr. — cūpella, ae, f., demin. af 1. cupa: liden Tonde, Pallad. — cūpes, (cupp.), (edis), m.: Læftermund el. Skilmund; — hargago, cupes, avarus, etc., Plaut. Trin. 2, 1, 13; cf. Fest. p. 37.

cūpide, adv. af cupidus: begierligen, med ibrig Altraa, ivrigt el. heftigen; — ~ ae liberent mentiri, Cic.; cf. id. R. Am. 18, Nep. Arist. 1, Hor. Ep. 2, 1, 100, o. A.; — compar., Caes. B. G. 1, 15, oftere, Liv. 3, 32, oftere, o. A.; superl., Caes. B. G. 1, 10, o. Sall. Catil. 40. — Cupidineus, 3, f. und. 2. Cupido.

cūpiditas, atis, f., [cupidus]: heftig Begiering el. Begierlighed, ivrig Altraa; 1) til det Bedre; a) e. gen.; — ~ incredibilis quædam veri videndi, Cic. Tusc. 1, 19; cf. Nep. Milt. 5; ~ gloriae, Cic., ~ mira studiorum, Tac.; — men ~ cibi, Cels.; — b) absol.; ne ~ nimis confidat propter cupiditatem, Cic. Off. 1, 21; cf. id. d. Or. 1, 30, o. id. Att. 12, 26; — II) til det Bærrer: lidenfabelig Altraa, heftig Iydenfæb; A) „alm.“; a) e. gen.; ~ pecuniae, Caes., praedia, id.; ~ laedendi, Quintil.; cf. Vell. 2, 125; — b) absol.; ubi animus semel cupiditate se devinxit mala, Ter. Heaut. 1, 2, 34; cf. Sall. Catil. 2; ligel. in pl., d. Or. 1, 13; cf. Caes. B. G. 7, 52; — B) „bef.“; a) lidenfabelig Altraa efter Jorder el. Binding; — vid. Cic. R. Am. 35, fin.; (opp. abstinentia, Suet. Dom. 9); men Cic. Att. 1, 17: se cupiditate prolapsos, (at de i deres Jver vare gaade forvidt); — b) partitf. Straben el. Partistfild til nogenes Jorder; — vid. Cic. Flacc. 10: cum dissimulatione aliqua cupiditatis; cf. id. Font. 7, o. Liv. 24, 28.

1. cūpido, (cupedo, Lucr.), inis, f., (ogf. m., Plaut., Hor. Od. 3, 16, oftere, Ovid. Met. 9, 743, Sil.), [cupidus] (Biform af cupiditas, o. m. samme Bem., men oftest „poet.“ o. hos Pisterferne): heftig Begierlighed el. Altraa: 1) til det Bedre; fadv. e. gen., field. e. inf.; — ~ cepit Romulum urbis condendae, Liv. 1, 6; cf. id. 10, 21; ~ gloriae, Sall., Lucis, Quintil.; ~ latium frugumque, Lucr.; — men e. inf., Curt. 4, 8, o. Enn. ap. Cic. Tusc. 3, 26; — not.: egf. m. Zingsubject, Lucr. 1, 1081: medii cupedine victae (res); — II) til det Bærrer; A) „alm.“; a) e. gen.; — ~ honoris, Sall. Catil. 3; ~ caeca praedia, Ovid. Met. 3, 620; cf. Hor. Od. 2, 5, 9; ~ novae fortunae, Liv. 21, 19; ~ egf. in pl., Tac. Ann. 13, 2; — b) absol.; homines ~ cupidine caeci, Lucr.; ~ sordidus, Hor., femineus, Ovid., muliebris, Tac.; — egf. in pl., Hor. Sat. 1, 2, 111, o. ibd. 2, 785, egf. Tac. Ann. 3, 52, e. A.; — B) „bef.“: 1) af Elifensens Altraa, Elifov, Jæstbelle; — ~ visae virginis, Ovid. Met. 13, 609; oftest hos Plaut.; — vid. id. Poen. 1, 1, 29 o. 68, o. id. Amph. 2, 2, 210; f. egf. und. 2. Cupido; — b) Sævelpge, Gierlighed; vid. Tac. Ann. 12, 57; ligel. in pl., id. Hist. 1, 66.

2. Cūpido, inis, m., som Versen: Cupido el. Elifovsguden, Sen af Venus; vid. Cic. N. D. 3, 23; cf. Prop. 2, 18, 21, Ovid. Met. 1, 453, oftere, Hor. Od. 1, 2, 34, oftere; — egf. in pl., Prop. 1, 1, 1n., Hor. Od.

1, 19, in., v. 2.; — *df.* adj. *Cupidineus*, 3: *hørende* til *cl.* *benæret* efter *Erfersguden Cupido*, *tela*, *Ovid.*, *sagittae*, *id.*; — 2) *df.* „*øverf.*“: *elstelig* *cl.* *fluen* *fem Cupido*; *vid.* *Martial.* 7, 87.

cupidus, 3, [*cupio*]: *begierlig*, *ønsende*, *elstende*, *øst.*; — *østst.* *c. gen.*, *undert.* *egf. c. inf.*, *cl. m. in.*, *cl. absol.*; 1) *til det Vedre*, *v. fædv.* *om Persener*; *a) c. gen.*; — *cupidus ejus videndi*, *Ter.*; *men cupidus te audiendi*, *Cic. d. Or. 2, 4*; — *certandi*, *Lucr.*, *bellandi*, *Caes.*; *cupidus vitae*, *Lucr.*, *Cic.*, *mortis*, *Cic.*, *Hor.*, *liberorum*, *Quintil.*, *pacis*, *Hor.*; — *compar.*: — *contentionis*, *quam veritatis*, *Cic. d. Or. 1, 11*; *superl.*: — *litterarum*, *Nep.* *Cato* 3; *cf. Cic. d. Or. 1, 22*; — *b) c. in fin.*; *egf. m. in.*, *etc.*; — *cupidus attingere*, *Prop.*; *cf. Ovid. Met. 14, 215*, (*hvor moriri, f. mori*); — *quis tam cupidus in perspicenda cognoscendaque rerum natura*, *ut etc.*, *Cic. Off. 1, 13*;

— *Si quicquam cupidus optantique contigit unquam Insuperat*, *Catull.* 107, *in.*; *cf. Hor. Sat. 2, 1, 12*; — *not.*: „*pect.*“ *forbindes* *egf. equorum Vini cupidam etc.*, *Lucr.* 2, 265; — 1) *til det Barre*: *fem bestigen* *cl.* *lidenfabeligen* *begierer* *cl.* *attraaer* *neget*; *bestig*, *bestig*, *lidenfabelig*; *A) „atm.“*; *a) c. gen.*; — *cupidus imperii*, *Cic.*, *rerum novarum*, *Caes.*; *cf. Tac. Hist. 1, 80*, *v. Nep. Reg. 2*; — *laciendi*, *Quintil.*; — *f. gen.* *fundes* *egf. abl.*, *Plaut. Pseud. 1, 2, 50*: *cupidus vino*; — *b) absol.*; *potestis cupidus modestis anteferre?* *Cic. Font. 10*; *cf. id. Off. 3, 14*, *v. Hor. A. P. 165*; — *not.*: „*pect.*“ *øverf.*“ *egf. om Begreber*; *vid. Hor. Od. 3, 14, 26*, *v. Lucr. 4, 1134*; — *B) „bef.“*; 1) *forstfset*; *ørdentl. om Persener*; — *Neu me cupidum eo impulisset*, *Ter. Phorm. 1, 3, 6*; *cf. Tibull. 1, 8, 74*, *v. Catull. 64, 374*, *egf. Ovid. Met. 4, 679*, *v. 2.*; — *b) „pect. øverf.“* *egf. om Begreber* (*v. Ting*); — *Sed simul ac cupidae mentis satiata libido est*, *Catull. 64, 147*; *men Ovid. A. A. 1, 116*: *Virginibus cupidas injiciuntque manus*; *cf. id. Met. 11, 63*; — 2) *begierlig*, *hævefig*, *gierrig*; — *sic cupidus milites dicas*, *etc.*, *vid. Quintil. 12, 1, 88*; *figel.* *in superl.*, *Suet. Vesp. 16*; — 3) *fem anfranger* *fig* *til Gunki* *for nogen*, *partist*; — *cupidus et iratis testibus*, *Cic. Font. 6*; *egf. c. gen. pers.*, *id. Verr. 2, 4*; *egf. in compar.*; — *judex*, *id.*, *auctor*, *id.*

cupiens, *tis*: *partie*. *v. adj.* *af cupio*; *df.* — *cupienter*, *adv.*, *ligefom* *cupide*: *begierlig* *cl.* *ibrigen*; (*ford.* *Ørd*); — *cupere*, *Enn. ap. Non.*, *petere*, *Plaut. Pseud. 2, 3, 17*.

cupio, *vi* *v. ii*, *utim*, 3, (*imperf. conj.* *cupiret*, *Lucr. 1, 72*): *begierer*, *attraaer*, *forlanger*, *ønster*; (*udtrykker* *narkest* *Endets* *cl.* *Gempirets* *Veining* *cl.* *Tilføieligheder*; *hverim* *vælle* *betegner* *den* *virksomme* *Billie*; *vid. Cic. Mil. 12*); — *ørdentl. c. acc.*, *cl. e. inf.*, *cl. m. acc. c. inf.*, *egf. m. acc. c. partic.*, *egf. m. ut*, *egf. absol.*; — 1) „*atm.*“; *A) „egenl.“* *om Persener*; — *a) c. acc.*; — *nuptias*, *Ter. Heaut. 5, 1, 11*; — *eadem*, *eadem* *odisse*, *Sall. Jug. 31*; *cf. ibd. 3*: *quae*, (*sc. imperia etc.*) *minime mihi hac tempestate cupiendi videntur*; *men Hor. Ep. 2, 2, 148*: *quod, quanto plura parasti, Tanto plura cupis*; — *df.* *egf. in partic. perf.*; *cupitae atque expectatae* (*vos*), *Plaut.*; *figel.* *res cupita*, *Liv. 36, 7*; *men cupitis moram asserre*, *Tac.*; *egf. in pass. impers.*; *qua quidque cupitum foret*, *Liv. 3, 37*; — *b) i andre* *forbindelser*; — *emori cupio*, *Ter.*; *cf. Cic. Verr. 4, 12*; *te tua frui virtute cupimus*, *Cic. Brut. 57*; *cf. Nep. Paus. 4*; — *qui te conventum cupit*, *etc.*, *Plaut. Cure. 2, 3, 25*; *quod cupio ego quidem nimis quam ut impetret*, *id. Capt. 1, 2, 17*; — *c) absol.*; *Qui cupit*, *aut metuit*, *Hor. Ep. 1, 2, 51*; *cf. ibd. 1, 6, 12*; *men omnibus cupientibus*, (*efter* *Alles* *Ønste*), *Caes. B. G. 3, 24*; *cf. Cic. d. Or. 1, 1*; — *B) fild.* „*øverf.*“ *om Ting*; *asperiora vina rigari cupiunt*, *Plin. 17, 41*; — 1) *prægnant* *cl.* *med* *Eftertryk*: *cupere alicui*, *at vilje* *nogen* *vel*; — *favere et cupere* *Helvetiis*, *Caes. B. G. 1, 18*; *cf. Cic. Qu. Fr. 1, 2, 3*,

egf. Ter. Andr. 5, 4, in.; *figel.* — *omnia alicujus causa*, *Cic. Verr. 2, 73*; *egf. ub. omnia*, *id. Fam. 13, 61*; *cf. id. R. Am. 51*; — *df.* *fom* *Høflighedsformel*, *Hor. Sat. 1, 9, 5*: *cupio omnia, quae vis*, (*afstedes* *til* *din* *Tænfeste*); — 11) *partie*. *cupiens*, *tis*, *egf. fom* *adj.*: *begierlig*; *a) c. gen.*; — *cupiens nuptiarum*, *Plaut.*; *men cupiens tui*, (*i. e. amica tua*), *id. Mil. gl. 4, 2, 58*; *cupiens novarum rerum*, *Tac.*, *bonarum artium*, *id.*; — *compar.*, *Aur. Vict. Caes. 24*; *superl.*, *Sall. frgm. ap. Diomed.*; — *b) absol.*; *ut quibusque bellum inivitis aut cupientibus erat*, *Tac. Ann. 1, 59*; *cupientissima plebe etc.*, *vid. Sall. Jug. 84*.

cupitor, *oris*, *m.* [*cupio*]: *fom* *begierer* *cl.* *attraaer*; — *incredibilium*, *Tac.*; *cf. id. Ann. 12, 7*. — *cupitus*, 3, *f. imd.* *cupio*. — *cuppedia*, *etc.*, *f. imd.* *cupedia*, *etc.*

**cupressetum*, *i. n.*: *Cypresplantning* *cl.* *Cypres*; *ffev*, *Catull.* *Cic. Leg. 1, 5*; *v.* — *cupressus*, 3: *af* *Cyprestæ*, *signa* (*Junonis*), *Liv. 27, 37*; — [*cupressus*]. — *cupressifer*, *a*, *um*, [*cupressus*, *fero*]: *bærende* *Cypres*, *bærenden* *derved*, *Erymanthus*, *Ovid.*, *Cyllene*, *id.* — *cupressinus*, 3, *χωρὸς κυπρίσων*: *af* *Cyprestæ* *cl.* *af* *en* *Cypres*, *frondes*, *Colum.*, *oleum*, *Plin.*

cupressus, *i*, (*abl.* *cupressu*, *Catull.*, *Colum.*), *f.*, (*egf. m.*, *Enn. ap. Gell.*; *nomin.* *egf. cyparissus*, *Virg. Aen. 3, 680*), *κύπρις*: *Cypres* *cl.* *Cyprestæ*, *træet*, (*cupressus sempervirens* L.); — *var.* *isølge* *famnes* *Brug* *ved* *Begravelse*, *Pluto* *helliget*, *Cato*, *Plin. 16, 60*; *df.* — *sefalis*, *Virg.*, *Hor.*, *atra*, *Virg.*, *invisa*, *Hor.*; — 2) „*meten.*“: *liden* *klasse* *af* *Cyprestæ*, *Hor. A. P. 332*.

**cupreus*, 3: *af* *Røbber*, *vas*, *Plin.*, *bidentes*, *Pallad.*; *v.* — *cuprinus*, 3: *af* *Røbber*, *clavus*, *Pallad.*; *af* — *cuprum*, *i*, *n.*, (*filb.* *f.* *Cyprium*, *sc. aes*): *Røbber*, *Spartian.*; — 1. *cupula*, *ae*, *f.*, *demin.* *af* 1. *cupa*: *liden* *Ønde*, *Dig.* — 2. *cupula*, *ae*, *f.*, *demin.* *af* 2. *cupa*: *liden* *Ønandgreb*, *Cato*.

cur, *adv.*, [*ctr.* *f.* *quare*]: *hvorfor*, *af* *hvillen* (*Grund*); 1) *fom* *relat.*; — *non fuit causa, cur tantum laborem caperes*, *Cic. R. Com. 16*; *quae causa est cl. quid causae est, cur etc?* *id.*; *argumentum ... cur ... confisteremur*, *etc.*, *id. N. D. 1, 23*; *Est vero, cur quis Junonem laedere nolit?* *Ovid. Met. 2, 518*; *cf. Nep. Arist. 1*, *v. Hor. Ep. 1, 9, 7*; — 2) *fom* *interrog.*; — *quid agis?* *cur perdis adolescentem nobis?* *Ter.*; *cf. id. Andr. 1, 1, 107*, *v. Cic. Phil. 7, 4*; — *egf. c. conj.*; *cur ego te velim incidere etc?* *id. Fam. 2, 18*; — *men absol.*: *cur non?* *hvorfor* *ifte?* *Ter. Heaut. 1, 1, 111*; — *not.*: *egf. fatted* *cur* *efter* *et* *cl.* *flere* *Ørd* *i* *Sætningen*; *vid. Hor. Sat. 2, 3, 187*, *v. ibd. 2, 7, 104*.

cūra, *ae*, *f.*, [*af* *cura*, *i. e.* *cura*, *m.* *forflag* *af* „*c*“; *cl.* *at* *fammenligne* *m.* *quaero*]; 1) *Sorg*, *Ømsorg*, *Ømhu*; *A) „egenl.“*; 1) „*atm.*“; *aa) absol.*; — *quod in rebus honestis ... operae curaeque ponitur*, *Cic. Off. 1, 6*; *cf. id. d. Or. 3, 48*; *men in remp.* *omni cura cogitationeque incumbere*, *id. Fam. 10, 1*; *egf. in pl.*, *id. Off. 2, 1*; — *opp. negligentia*, *Quintil.*; *men id. 1, 1, 2*: *non naturam defuisse, sed curam*; *men non in comparisonem curae ingeniique*, *Tac. Agric. 10*; *cf. Hor. Sat. 2, 4, 48*; — *bb) c. gen.*: *Ømsorg* *derfor*; — *difficilis rerum alienarum*, *Cic. Off. 1, 9*; — *corporis*, (*cetis* *Placit.*), *Quintil.*, *Suet.*; — *deorum*, (*deres* *Dyrtefse*), *Liv. 6, 41*; *men* — *magni Caesaris*, *Hor. Od. 1, 12, 52*, (*Øbdommens* *Ømsorg* *for* *ham*); — *cc) egf. mærkes*; *a) curae esse* *alicui*, *være* *Egenstand* *for* *nogens* *Ømhu*; *vid. Caes. B. G. 1, 33* *v. 40*; *cf. Cic. Fam. 1, 9*, *v. Hor. Ep. 1, 3, 30*; — *egf. ub. dat. pers.*; *dumque amor est curae*, *Ovid. Met. 2, 683*; — *egf. findes* *f.* *nomin.* *undert.* *inf.*, *cl. d. c.*; — *eligere modo curae sit*, *Quintil.*; *de ceteris senatui curae fore*, *Sall. Jug. 26*; — *b) curae habere*

aliquid: drage Dmsorg derfer; - ut petitionem suam curae habere, Sall. Catil. 21; cf. Suet. Aug. 18; - 2) „bef.“ o. technisk; a) i Jæretningsfproget: Beførgelse cf. Verelse cf. Jæretning af et offentligt Anliggende cf. af et Embete, edl.; - omnis cura rerum publicarum etc., Sall. Jug. 3; ~ legionis armandae, Tac.; ~ aerarii, Suet., annonae, id.; cf. id. Aug. 36; - b) i Retsfproget: Jormynderfhab cf. Curatel, (f. d. sædv. curatio), Dig.; - c) hos Lægerne, (ligel. f. d. sædv. curatio): Cur cf. Helbredelse, Cels.; quum omnem curam fata vincerent, Vell. 2, 123; - cf. „poet.“ om Sønnen: Illa fuit lacrimis ultima cura meis, Prop. 1, 3, 46; - B) „meton.“, (abstr. pr. coner.); a) ligesom *μελέτη*: Ifftiligt Arbejde, et Skrift; - quorum in manus cura nostra venerit, Tac. Ann. 4, 11; cf. Ovid. Pont. 4, 16, 39; ogf. in pl., Tac. Ann. 3, 21; - b) „poet.“ ogf. f. curator: Tilfynsmand; vid. Ovid. Her. 1, 101; - II) Sorg, Betyrning, Engstelse; A) „alm.“; - Animus lassus, cura coniectus, stupet. Ter. Andr. 2, 1, 4; cf. Enn. ap. Cic. d. Seneet. in.; ligel. magna cura et sollicitudine me libera sit, etc., Cic. Att. 15, 14; ogf. in pl., id. Div. 2, 72; - curae inanes cordis, Lucr., edaces, Hor.; ~ atra, vitiosa, id., gravis, Virg.; - cura est, negotii quid sit, Plant. Merc. 1, 2, 11; itaque mihi maximae curae est, non de mea quidem vita ... sed etc., Cic. Fam. 10, 1; - B) „bef.“: den Eftendte Sorg cf. Betyrning; ogf. Gistoven selv; - Crescit enim assidue spectando cura puellae, Prop. 3, 20, 3; cf. Hor. A. P. 85; - b) ogf. „meton.“: Gienftanden for nogens Eftes cf. Engstelse; - tunc meam potuisti tangere curam! Prop. 2, 25, 9; cf. Hor. Od. 2, 8, 8.

cūrābilis, e, [cura]: til at fryste for, frygtelig, vindicta, Juvenal. 16, 21. - cūragendārius, i, m., [cura, ago]: Jervalter cf. Dpfynsmand, Cod. Theod. - curālium, f. und. corallium.

*cūrāte, adv.: omhyggeligen, neigtigen; compar.: ~disserere etc., Tac. Ann. 2, 27; cf. ibd. 16, 22, o. - cūrātio, onis, f.: Beførgelse cf. Dmsorg, Pleie cf. Pæning; I) „alm.“; - omnis cultus et curatio corporis etc., Cic. N. D. 1, 34; men e. gen. subj., ibd. 2, 63: sine cultu hominum et curatione; - comiff er: Quid tibi hanc curatio est rem? (f. hujus rei), Plaut.; cf. id. Most. 1, 1, 33; - II) „bef.“ o. technisk; A) i Statsfproget: offentlig Jorvaltning cf. Verelse af et Anliggende; vid. Cic. Rab. Post. 10; curatio ministerii etc., Liv. 4, 12; (cf. id. 2, 27); - B) i Retsfproget: Jormynderfhab cf. Curatel, Dig.; - C) hos Lægerne: Cur cf. Helbredelse, Cic. Off. 1, 24, o. Liv. 2, 20; - [euro].

cūrātor, oris, m., (foralt. ogf. cooperator; vid. Cic. Leg. 3, 3, e XII Tabb.), [euro]; I) „alm.“: som beførger noget, som drager Dmsorg derfer, Dpfynsmand cf. Bogter; - ~ viae Flaminiae, Cic. Att. 1, 1; ~ aviarii, Varr., apum, Colum.; cf. Sall. Jug. 71, o. Suet. Cal. 27; men ~ resciendis muris, Cic. d. Opt. Gen. Or. 7; cf. id. Verr. 2, 59; - II) „bef.“ i Retsfproget: Jormynder cf. Curator, Dig., Hor. Ep. 1, 1, 102, Quintil.; df. - cūrātoricius, (-tius), 3: børende til en Embedemand cf. Commissarius i Provindsen, equi, Cod. Theod. - cūrātūra, ae, f., [euro]: Høgt cf. Pæning; vid. Ter. Eun. 2, 3, 21.

cūrāliū, onis, m.: Kornormen, Varr., Colum., Virg. Ge. 1, 186; - not.: cf. Curculio: Ravnct paa en Comoedie af Plautus; - df. demin. curculiunculus, i, m.: liden Kornorm: df. comiff „overf.“: den mindste Ubevtægtighed, Plaut. Rud. 5, 2, 38.

Cūrensīs, e, f. und. fgd. - Cūres, ium, m. (o. f.): Sabinernes ældgamle Hovedstad, Varr., Cic., Virg.; ~ parvi, Ovid. Fast. 2, 135; - b) „meton.“ ogf. f. Indvaanerne af Cures, ibd. 3, 201, oftere; - 2) df. Cūrensīs, e: curenfif, turba, ibd. 91;

- men Curenses, ium, m.: Indbyggerne af Byen Cures, Varr., Plin. 3, 17.

Cūrētes, um, m., *Korymbes*: de ældste Indvaanere paa Den Greta, pleiede med larmende Musik og Baabendands af feire Jupiters Dieneste; - vid. Virg. Aen. 3, 131, ogf. id. Ge. 1, 151, o. Ovid. Met. 1, 282; - B) df. 1) Curētis, idis; a) som adj. som., opdel.: børende til cf. børende efter Cureterne; df. „poet.“ f. cretiff, terra, Ovid. Met. 8, 153; - b) ogf. som subst. fem.: gammel Benævnelse paa Den Greta, Plin. 1, 20; - 2) Curēticus, 3: cretiff cf. cretiff, carmina, Calpurn. - Cureticus, 3, o. Curetis, f, f. und. fgd.

Cūria, ae, f., [best. m. Quiris, Quirites]; opdel.: en af de treire Adelsinger, hvori Romulus adfiste det romerfke Jøft; vid. Liv. 1, 13, Aur. Viet. Vir. III. 2, 12, o. 2; - II) df. „meton.“; A) en af de Bygninger, hvori Senatet holdt sine Jorvaltinger, Curien cf. Raadhuset; - navnlf. den af R. Iulius Cæsars byggede Curia Hostilia; hvortil fild. fem: Curia Julia, o. Curia Pompejana cf. vid. Liv. 1, 30, Cic. Mil. 33, id. Catil. 1, 1, oftere, Quintil., o. 2; (f. ogf. nedentf.); - men ogf. udenfor Rom brugtes Curia om Dyrigheds Samlingssted cf. Raadhuset; vid. Cic. Att. 6, 1, o. id. Verr. 2, 21; - b) df. ogf. „metonym.“: f. Senatsforfamlingen cf. Senatet, Liv. 1, 23 o. 24, Suet. Caes. 22 o. 76, Hor. Od. 2, 1, 11, o. 2; f. ogf. Cic. d. Or. 3, 42; - B) en af de til Curierne Gudsdiene opførte Bygninger, (der ogf. undert. bruges til Senatsforfamlinger); - vid. Varr. L. L. 5, 32; - bertil borte: Curiae veteres, Varr. 1, c.; ~ novae, Fest.; Curia Saliorum, Cic.; ~ Calabra, (f. und. dette Ord); ligel. ~ Julia; ogf. ~ Pompejana cf. Pompeji; vid. Suet.; - b) med Henfyn paa de her afholdte religiøse Jæfmaalftider, er dies Curiae: en Helligdags og Glædsdag, Cic. d. Or. 1, 7.

cūriālis, e, [curia]: børende til en Curie; navnlf. som Overfættelse af *δημότης*: børende til den samme Demos cf. Canton, (der neml. svarer til Romernes Curia), Plaut. Aul. 2, 2, 2, o. Cic. Off. 2, 18; - 2) Curiales flamines, i. e. curiarum sacerdotes, Fest.; - 3) fild. ogf. curialis f. aulicus: børende til det kejserfke Hof; pl. curiales: Høffoffene, Amm. - Curianus, 3, f. und. 2, Curius.

Curiatī, orum, m.: Slægt cf. gens i Alba, der fteigere flyttede til Rom; - om de trende Curiatiers Rømp imod de trende Horatier, vid. Liv. 1, 21, fgd. - cūriatium, adv.: curievis cf. efter Curier; - ~ populum consulere, Cic. d. Rep. 2, 17; cf. Gell. 15, 27; af - cūriatus, 3, [curia]: børende til en Curie: ~ comitia, hvori Jøftet flemte efter Curier; - disfe comitia vare de ældste, men afholdt i d. fgd. Tid navnlf. af comitia centuriata (und. A. Scrv. Iulius), ogf. af comitia tributa; - dog vedbleve comitia curiata at afgjøre visfe Sager, navnlf. angaaende Arrogationen, Prætervalgene, og Udnævnelsen af en Jæltberre; vid. Cic. Agr. 2, 11, fgd., o. Liv. 5, 52, fin.; - lex curiata: som er besluttet i disfe Comitier; vid. Cic. Agr. 2, 10 o. 11, Liv. 8, 38, o. Suet. Aug. 55.

1. cūrio, onis, m., [curia]: Præsten for en Curie, Varr. L. L. 5, 15, o. ibd. 6, 6; men curio maximus, Liv. 27, 8, Curionernes Overræft; - 2) fild. ligesom praeco: en Udraaber, Martial. 2, praef.; - not.: ogf. er Curio: Tilnavn i d. scribenfke Slægt. - 2. cūrio, onis, m., [cura]: = curiosus nr. II, Plaut. Aul. 3, 6, 27.

*cūriōse, adv.: med stor Jid og Dmsu; A) „alm.“; ~ involvere vestimentis, Cels.; ~ cavere, Suet. Aug. 40; - compar.: ~ picare tegulas, Vitruv.; superl.: ~ pangere vitaria, Colum.; - 2) alfsor føgt cf. kunstler; ~ potius, quam Latine loqui, Quintil. 8, 1, 55; - B) „bef.“: nysgjerrigen, viedbegjærligen, inquirere, Suet. Vesp. 1; - compar.: ~ conquirere, Cic. Brut. 35; cf. id. Fin. 5, 15; - cūriō-

sitas, atis, f.: Omhyggelighed for at erfare noget, Bidebegierlighed, Nygierlighed, Cic. Att. 2, 12, v. Gell. 2, 18; v. — *cūriōsūlus*, 3, demin.: noget nygierlig, Appul.; — [af figd.].

cūriōsus, 3; D) [cura nr. I]; A) „alm.“: som anvender megen Omhu derpaa, omhyggelighed el. omhyggelig, edf.; — m. in el. ad, el. c. gen., el. absol.; — ut est in omni historia curiosus (Chrysippus), Cic. Tusc. 1, 45; quo etc., hoc sum curiosior ad investigandum, id. Fam. 4, 13; — *curiosus medicinae*, (som lægger sig der- efter), Plin.; *curiosissimus famae suae*, Capitolin.; — non quidem doctus, sed curiosus, qui plus docet, quam scit, Petron. Sat. 46; — *consilia*, Quintil.; — *interpolatio*, Plin.; — b) *df.* egf.: altfer ivrig el. omhyggelig; — ut a diligente curiosus ... distat, Quintil. 8, 3, 55; — B) „bef.“: ivrig til at efterforske, videbegierlig, nygierlig; 1) til det Vedre; vid. Cic. N. D. 1, 35, v. Hor. Epod. 17, 77; men *o oculis perspicere* etc., Cic. Sest. 9; — 2) til det Vedre: nygierlig, paa- trængende, Cic. Flacc. 29; — *df.* „efterraug.“ om Lurere el. Speidere, Suet. Aug. 27, v. Dig.; — II) [cura nr. II]: som fortæres af Zerg; *df.* „overf.“: maver el. udmarvet; — a) belua, Plaut. Aul. 3, 6, 26.

cūris, is, skal i d. Sabinse hede: et Kastespyd; vid. Ovid. Fast. 2, 477; f. egf. und. Quirinus. — 1. *cūrius*, 3, [cura, nr. II]: hummerlig, jammerlig; — *infortunium*, Plaut. Pseud. 4, 7, 44, inc. — 2. *Cūrius*, 1, m., v. Curia, ae, f.: beromt romersk Slægt; c. Personnavn, hvoraf her mærkes: M. Cūrius Dentatus, ifte mindre udmarvet ved Maadehold og Tærbelighed, end ved sine Seiersbindinger over Samitnerne, over Pyrrhus, e. fl.; — vid. Cic. d. Senect. 16, Hor. Od. 1, 12, 41, Flor. 1, 15, v. A.; — b) *df.* egf. in pl., som appell., om tapprø og maadebelste Mænd; — vid. Hor. Ep. 1, 1, 64; ligel. Juvenal. 2, 3; Qui Curios simulat, et Bacchanalia vivunt; — 2) *df.* adj. *Cūriānus*, 3: hørende til el. benævnt efter en Cūrius, villa, Cic. Leg. 2, 1, causa, id. d. Or. 2, 6.

cūro, avi, atum, 1, v. a., [cura]: drager Omfærg derfor, besørger, passer, pleier, bekyrmer mig derom, antager mig, edf.; — c. acc., egf. c. acc. o. partic. fut. pass., el. c. inf., egf. m. ut el. ne, (el. c. conj. efter d. udsædne ut), egf. c. dat., egf. absol.; — II) „alm.“: A) om personlige Subjecter; a) c. acc.; — b) *praeceptum diligenter*, Nep., *mandatum*, Cic.; men *negotia aliena*, id., (el. Hor. Sat. 2, 3, 19): bekyrre sig om det Uvedkommende; — *coenam*, Plaut., *obsonium*, id., (besørge el. tillæve); — *sonus*, Ter., *cadaver*, Suet., *corpus alicujus*, Curt., (besørge til Hvile); — *derim.*: — *corpus*, Lucr., Liv. 3, 2, (pleie sig, giøre sig tilgode); ligel. — *membra*, *eutemi*, *pelliculam*, Hor.; ligel. — *se*, Ter., Cic.; *df.* pass.: *curati cibo* etc., Liv. 9, 37; — *in injurias sociorum*, (af- biespe dem), Sall. Jug. 14; — *in sublimia*, (eftergrænse), Hor.; cf. id. Ep. 1, 4, 5; men — *preces*, (bønhere), id. C. Sec. 71; — *prodigia*, (udløse), Liv.; — *aliquem*, (pleie el. forserge), vid. Plaut. Men. 5, 4, 7 figd.; men *curari ab aliquo*, Cic. Acad. 2, 38, (tagtages el. betragtes af nogen); men Plin. Ep. 1, 5: *curatur a multis*, (bliver epyartet el. søgt af mange); — egf. mærkes af Omgangsproget: *nos tu ne curassis*, (brød dig ifte om os, paa dig selv)! Plaut. Poen. 3, 1, 50; ligel. *alia cura*, id., v. aliud cura, Ter.; — bb) *bes.* mærkes egf. curare; a) c. acc. o. partic. fut. pass.: at besørge noget giert, at lade noget giøre; vid. Caes. B. G. 1, 13 v. 19, egf. Cic. Div. 1, 21; — *legem* ferendam, Nep. Thras. 3; — b) c. inf., oftest m. Re- gation; vid. Cic. Fin. 1, 2, egf. Suet. Caes. 86, Hor. Ep. 1, 17, 58, Ovid. Met. 11, 370, v. A.; — *dog* egf. ud. Regation; vid. Hor. Ep. 1, 17, 5, oftere; cf. Suet. Dom. 20, v. A.; — c) m. ut el. ne, etc.; — si id fecisset, se curaturam, ut etc., Cic. Div. 1, 21; — *df.* ofte i Etat-

ninger af Breve: cura, ut valeas; vid. id. Fam. 7, 5, oftere; men m. ne, id. Att. 11, 3; — egf. m. ut ne, Suet. Rhet. 1; men Phaedr. 5, 2, c. conj. efter d. udsædne ut: jam curabo, sentiat, quos attendant; — d) c. dat., (for v. o. eftercl.); vid. Plaut. Rud. 1, 2, 92; — *rebus alienis* etc., id., *rebus meis*, Appul.; — e) a b s o l., (oftest hos Comiferne); — *abi intro*; ego hic curabo, Plaut.; cf. Ter. Andr. 5, 2, 6; *curasti probe*; — ligel. i Strigspøget; vid. Sall. Jug. 60; men ibd. 46: — *postremo loco* cum equitibus; — men in pass. impers.: *curabitur*, (det skal blive besørget), Ter. Andr. 2, 3, 29; *curetur*, id. Hec. 2, 2, 15; — B) „poet.“ egf. om Tings- o. Begrebssubjecter; vid. Lucr. 5, 1014 v. 1162, oftere; ligel. Hor. Od. 3, 5, 30: *Nec vera virtus ... Curat reponit deterioribus*, (lader sig ifte atter meddele dem); — II) „bef.“ o. techntf.; A) i Etatspøget: offtentlig at besørge el. forvalte el. forrette noget; — *bellum maritimum*, Liv. 7, 26; — *Asiam*, (besørge som Statshelder), Tac.; — *legiones*, (commandere dem), id. Ann. 6, 30; — b) egf. absol.; *duo additi quaestores*, qui Romae curarent, (der i Rom skulde led: forretingerne), ibd. 11, 22; — B) i Lægespøget: at helbrede el. curere; — *o corpora*, Cic., *aegrum*, Liv., *aliquem frigidis fomentis*, Suet.; cf. Hor. Ep. 2, 2, 251; — *morbos*, Cels., *vulnus*, Liv.; — egf. *hebet curari*: at blive opereret, Quintil. 4, 5, 5; — b) *sicib.* absol.: *medicinae pars*, quae manu curat, Cels.; cf. Quintil. 2, 17, 39; — c) „alleg.“ Cic. Att. 6, 1: quum *eg* *agapetous* provinciam curarit, (har cureret den ved Uetommelser, d. e. har uplyndret den); cf. id. R. Am. 44, (hver — reduviam, opp. med- deri capiti); — C) i Hændelsespøget: besørger, betrig- tiger, bringer i Orden, betaler el. anseier, edf.; — Cincio HS. CCIOO CCIOO CCCC pro signis Megaricis curavi, Cic. Att. 1, 8; cf. id. Fam. 16, 9: me, cui jus- sisset, curaturum, Jeg skulde betale til den, som han sendte sin Anvisning; ligel. — *pecuniam pro fru- mento legatis*, Liv. 44, 16; — III) partic. *curatus*, 3, egf. som adj.: omhyggelig, ivrig; — *curatissimis precibus alicujus protegi*, Tac. Ann. 1, 13.

**currax*, acis, adj.: som løber hurtigst, servus, Dig.; — b) *df.* „poet.“: — *laquei*, (som bindes om Venene paa de løbende Dyr), Gratian. Cynege. 89; v. — *curriculum*, i, n.; 1) oprbl. sigesom cursus: et Lob; A) „alm.“: — *strenue Curre* in Piraeum, atque unum curriculum face (f. fac), Plaut. Trin. 4, 4, 11, oftere; — b) *df.* abl. *curriculo*, som adv.: i fuldt Lob, ifsemt, edf.; — *currere* el. *volare*, id.; — *percurrere*, Ter. Heaut. 4, 4, 11; — B) „bef.“: *Vadde- løbet*; vid. Cic. d. Senect. 9, v. Hor. Od. 1, 1, 3; — egf. in pl.; — *equorum*, (opp. certamina hominum), Liv. 45, 33; — II) „meton.“: A) *Lobebanen* el. *Banen*; — *solis et lunae*, Cic. ap. Non.; — oftest „fig.“ o. „alleg.“; vid. Cic. Rab. perd. 10, v. id. Mur. 22; — men haec (sunt) *curricula mentis*, id. d. Senect. 11; cf. id. Orat. 2; — B) *Vaddeforseisvognen*, Tac. Ann. 14, 14, v. Suet. Cal. 19; — b) egf. alm. en Vogn, Curt. 8, 14.

curro, eicurri, cursum, 3, v. n.; I) „egenf.“ om levende Væsener o. navn. om Personer: at løbe el. ite, (oprbl. til Guds, *df.* egf. til Bogens, til Skibs, osv.); — si ingrederis, curre, si curris, ad- vola, Cic. Att. 2, 23; — *propere*, Ter., *per vias*, Plaut.; cf. Hor. Sat. 2, 6, 113; — *subsidio*, (til Hjælp), Cic.; men — *in sinus alicujus*, (tye derhen), Prop. 3, 20, 10; — „poet.“ egf. om den Kiørende, Lucr. 3, 1076, oftere; — ligel. om den Sofarende; *per ... mare qui currunt* (nautae), Hor. Sat. 1, 1, 30; ligel. — *trans mare*, id. Ep. 1, 11, 27; egf. absol., ibd. 1, 1, 45; cf. id. Od. 1, 28, 36; — egf. in pass. impers.: *curritur* ad praetorium, Cic. Verr. 5, 35; — B) egf. at mærke; a) med homogene Objecter, qui stadium currit, etc., Cic. Off. 3, 10; cf. Virg. Aen. 3, 191; — *df.* pass.: *campus curritur* etc., Auct. ap. Quintil. 1, 4, 28; —

b) som Ordspøg: currentem incitare cf. instigare, (flynde paa den flende), Cic. Phil. 3, 8, ostere, o. Plin. Ep. 3, 7; — Cic. Att. 13, 15, elliptisk: quod me horatip ... currentem til quidem; — II) „fig.“: A) „overf.“ om Ting, (ofteft „pect.“), navn. om Solen, Lucr. 5, 682, om floderne, Virg. Aen. 12, 521, Ovid, o. A.; currens rota, Hor.; men om Purpurbraemmen, Virg. Aen. 5, 250; men ibd. 12, 65: cui ... calefacta per ora ecurrit (rubor); — B) „fines per aenum, Plin.; cf. id. 18, 77; — B) „ment.“ cf. om Begreber, navn. om foredraget; — proclivius currit oratio, Cic. Fin. 5, 28; historia currere debet ac ferri, Quintil. 9, 4, 18; cf. ibd. 139; ligef. Hor. Sat. 1, 10, in; „pect.“ ogf. om Tiden: currit ferox aetas, (farter ifende den), id. Od. 2, 5, 13.

curruca, ae, f. und. eruca. — *currūlis, e: løbende, ifende, Appul.; af — currus, us, m., [curro]: Bognen cf. en Bogn; I) „eigent.“: A) „alm.“: — vehi curru, Cic., in curru, Ovid., currum agere cf. regere, id.; — B) „bef.“: Triumphbognen, Cic. Coel. 14, Suet. Caes. 49, ostere, Hor. Epod. 9, 22, o. A.; — b) df. „meton.“: Triumphen selv; vid. Cic. Fam. 15, 6; cf. Plin. 5, 3, Flor., Propert., o. A.; — II) „pect. overf.“: A) et (fib. (jvf. vort: Jætte), Catull. 61, 9; — B) forspandet, Virg. Ge. 1, 514, ogf. id. Aen. 12, 287, o. A.; — C) den med Diul forspjænde Vogn, id. Ge. 1, 174.

*cursim, adv.: løbende, ifende, hurtigt, currere, Plaut.; — raptio agmine etc., Liv. 27, 16; — 2) „overf.“: vid. Cic. Phil. 2, 17, o. id. d. Or. 2, 89; o. — cursio, onis, f.: Leven cf. at løbe, Varr.; — [curro]. — cursitatio, onis, f.: Løben cf. at løbe hid og did, Solin.; af — cursito, are, v. n., intens. af flgd.: løber hid og did, Ter. Eun. 2, 2, 47; cf. Hor. Od. 4, 11, 10, ostere, Suet., o. A.; af — curso, are, v. n., intens. af curro, ligefem frgd.: at løbe hid og did, ultro et citro, Cic., huc illuc, id., Tac.; — per foros, Cic. d. Senect. 6, per urbem, Tac.; men in pass. impers., Ter. He. 3, 1, 35.

cursor, oris, m., [curro]: en Løber, den Løbende; df. 1) en Bæddeløber, Lucr., Cic. Tusc. 2, 23; ogf. en Bæddestoffer cf. Skaffier, Ovid. Pont. 3, 9, 26; — 2) Jfubd cf. Posthob, Nep. Milt. 4, Plin., Suet., Martial., o. A.; — 3) en Slave, der løber foran Cærens Bogn, Sener. Ep. 87 o. 126, Suet., Martial., o. A.; — not.: Tilnavnet Cursor havde L. Papirius, Liv. 9, 16; df. — cursorius, 3: hørende til d. benavnt efter et Løb, terminus, Frontin. d. Colon.; — b) df. subst.: cursoria, ae, f., (sc. navis): Jagtskib cf. Postjagt, Sidon. — cursualis, e, [cursus]: hørende til et Løb, equi, Curethæse cf. Posthæse, Cod. Just., rheda, Cod. Theod. — cursura, ae, f., [curro]: Løben cf. Løb cf. at løbe, Varr.; ex cursura anhelitum ducere, Plaut.

cursus, us, m., [curro]: Løben cf. at løbe, ifende cf. hurtig Bevægelse (til Jæde cf. til Hest cf. til Bogns cf. til Skibs); df. ogf. Løb, Marfch, Rejse, edf.; I) „eigent.“: A) „alm.“: 1) om levende Væsener o. navn. om Menneffer; — (hominis) ingressus, cursus, acubitio, Cic. N. D. 1, 31; cursu in hostes ferri (i Stormfribt), Liv.; cf. Virg. Aen. 5, 67, o. Hor. Ep. 1, 18, 51; — tantos cursus conficere, Cic. Manil. 12; mihi cursus in Graeciam per tuam provinciam est, id. Att. 10, 4; cf. Nep. Milt. 1; men Caes. B. G. 4, 26: tenere cursum, (om den Seilende): at bevare det rette Løb, at blive i den rette Linie; cf. Cic. N. D. 3, 34; — 2) om andre Gienstande, navn. om Himmellegemerne, om floderne, om Vindene, om Skibe, edf.; — ∞ sempiterni stellarum, Cic.; lapsu cursuque sno, (om Vandet), id.; cf. Lucr. 1, 1002, Ovid. Met. 1, 282, ostere; men ∞ Aquilonis et Austri, Lucr.; cf. id. 6, 307; ∞ navium, (deres Jart cf. Hurtighed), Caes. B. G. 5, 8; cf. ibd.

4, 28; — B) „meton.“: a) expectare cursum, Cic. Att. 5, 8, (vente paa Afseilingen cf. paa god Vind); — b) (abstr. pr. concr.): under Reiserne ere cursus publici: de paa visse Stationer fordelte Poster cf. Courterer til Befordring af de offentlige Sager, Cod. Just. Dig.; — II) „fig.“: 1) Løb, Gang, Reining; — vid. Cic. Fam. 4, 2; ∞ temporum, id.; vitae brevem esse cursum, gloriae sempiternum, id. Sest. 21; cf. id. Off. 1, 32; ∞ honorum tuorum, id.; cf. Tac. Hist. 1, 48; — ∞ vocis per omnes sonos, Cic. d. Or. 3, 61; cf. ibd. 1, 35; — ogf. siges tenere cursum: om en fortsat planmæssig Virksomhed; vid. id. Phil. 8, 4, ogf. id. Brut. 96, o. id. d. Or. 1, 14; — endef. ogf. „pect.“: esse in cursu: bestaae cf. blomstre; vid. Ovid. Fast. 6, 362, o. id. Met. 13, 508.

Curtius, Curtia: romersk Slægts- og Person- navn; vid. Cic. Att. 9, 2, A. ostere; — not.: bef. er at mærke: Qu. Curtius Rufus, Alexander d. Stores Historie- skriver, men af en nyis Tidssalder; — II) efter en ubestemt Curtius benævntes; a) Curtius lacus: et Sted i Rom, Varr., Liv. 7, 6, Ovid. Fast. 6, 403; ogf. lacus Curtii, Suet.; — b) Curtius fons: en Del af Aqua Claudia, som A. Caligula ledede til Rom; vid. Plin. 36, 24, o. Suet. Claud. 20.

curto, avi, atum, 1, v. a.: forforkter cf. formind- ster, Cels.; quod rem curtaveris, (at du har for- mindstet Jormuen), Pers. 6, 31; cf. Hor. Sat. 2, 3, 124; af — curtus, 3, [bejl. m. *curtós*]: forforktet cf. af- stumpet, fort, (men oftest „pect.“); — ∞ dolia, Lucr., vasa, Juvenal., (Pottessaar); et tegula, Prop., testa, Martial.; — men omiff: ∞ Judaei, (omfkaarne), Hor.; cf. ∞ mulus, (castreret), id.; — II) overf.: man- gelfuld cf. ufuldftændig; — ∞ res, Hor. Od. 3, 24, 64; curto centusse licetur, (byder knapt 100 Asfer derfor), Pers. 5, 191; — ogf. „ment.“ cf. om Tanken og Tafen; ∞ sententia, Cic. Fin. 4, 14; cf. id. Or. 50 o. 51.

curulis, e, [currus]: hørende til en Bogn, equi, (paa Cirkus), vid. Liv. 24, 18; ∞ triumphi, (til Bogns; opp. ovatio), Suet. Aug. 22; — „bef.“ ofte: ∞ sella, (der brugtes af Censurer og Prætorer, ogf. af de derefter benævnte aediles curules); vid. Liv. 9, 46, o. Cic. Verr. 5, 14; — om Jndførselen af sella curulis, (illigem. de øvrige Embedsinsignier), fra Ciru- sterne, f. ogf. Liv. 1, 8, o. Flor. 1, 5; ogf. ∞ sedes, Tac.; „pect.“ ogf. ∞ ebur, Hor. Ep. 1, 6, 53; — ogf. absol.: curulis, is, f., Tac., Plin. Pan., Flor. 1. c., o. A.; — „pect.“ ogf. curules (sc. magistratus), Stat.; ogf. in sing. finet curulis, f. aedilis, Plin. 18, 8; men curulis major f. consul, Stat.

*curvābilis, e: som lader sig frumme cf. boie, ulmus et fraxinus, Pallad.; — curvāmen, inis, n.: Krumning cf. Hvalbving, Ovid. Met. 2, 130, ostere, o. Plin. Ep. 9, 7; — curvatio, onis, f.: Krumning, Colum. 4, 12; o. — curvatura, ae, f.: Krumning cf. Runding, Vitruv., Plin.; — 2) ogf. „concret“: Hvalbving; ∞ camerae, Vitruv. 7, 3; men ∞ rotae, (dets Rand), Ovid. Met. 2, 108; — [curvo].

*curvitas, atis, f.: Krumning, Macrobg.; — curvo, avi, atum, 1, v. a.; I) „eigent.“: frummer cf. boier cf. titrander, (ofteft „pect.“); — curvarque manus, Ovid. Met. 2, 479; men bima curvans jam cornua fronte (vitulus: toaarig), Virg. Ge. 4, 299; ∞ flexile cornu, Ovid., arcum manu, Stat., (spænde Bue); — portus curvatus in arcum, Virg. Aen. 3, 533; cf. Hor. Od. 1, 33, 16; luna curvata in cornua, Plin.; cf. Hor. Od. 4, 2, 57, Virg. Ge. 4, 301, o. id. Aen. 3, 564; — endef. curvata senis membra, Tac. Ann. 1, 34; cf. Ovid. Met. 9, 435; — II) „fig.“: boier cf. om- stemmer cf. rører, Hor. Od. 3, 10, 16; o. — curvor, oris, m.: Krumning, Varr.; — [figd.].

curvus, 3, [bejl. m. *curtós*]: frummet cf. frum, rumbgiet cf. hvalvet, aratrum, Virg. Ge. 1, 170, falces,

ibid. 5, 108; men ∞ unguis, Hor. Epod. 5, 13; ∞ flumen, (bugtet), Virg., Ovid.; men ∞ mare, (bult el. oprørt), Ovid.; ∞ arator, (frum el. ludente), Virg.; men curva anus, Prop., (medeleit af Ætce); ligel. ∞ senecta, Ovid. A. A. 2, 670; — b) egf. „alleg.“: curvo dignoscere rectum, Hor. Ep. 2, 2, 11.

cusculum, i, n., *zooculior*: Skarlagensbærret, Plin. 16, 12. — *cūso, onis, f.: Prega el. Menten, Cod. Theod.; o. — cūsor, oris, m.: fem prega el. menter (Penge), Cod. Just.; — [cudo].

cuspidatim, adv.: tilspids, i en spids form, decus calamus, Plin.; af — cuspidō, (avi), atum, l, v. a.: tilspids, hastula, Plin.; stimulus cuspidatus rallo, id.; af — cuspis, idis, f.: en Spids; — asseser cuspidibus praefixi, Caes. B. C. 2, 2; cf. Virg. Aen. 5, 208; ∞ teli, hastae, jaculi, Ovid.; — II) „meton.“ (pars pro toto); a) Epyd, Rastepyd, Landse, Virg., Hor., Ovid.; egf. Liv. 1, 38, oftere, Plin., o. Æ.; — men ∞ triplex, Ovid. Met. 12, 591: Neptun's Tretræf, hvorefter egf. absol. cuspis, ibid. 580; — b) et Stetgepid, Martial. 14, 221; — c) Viens Braad, Plin. 21, 45; egf. Skerpionens Braad, Ovid. Met. 2, 199; — d) etflags tilspidsel Hor. Varr.

*custōdela, ae, f., for: o. efterel. Biform af fige.: Bevogtning el. Jorvaring, Vetus Lex ap. Gaj.; — publica, Appul.; — custōdia, ae, f.; I) „alm.“: Bagt, Bevogtning, Jorvaring; — in custodiam recipere, Plaut., concedere, id.; (tu) custodiam hic agitato, (hold du Bagt her)! id. Rud. 3, 6, 20; cf. Caes. B. G. 2, 29; ∞ tam fida canum, Cic.; ∞ dura matrum, Hor.; ∞ ignis (Vestae), Cic.; ∞ urbis, Liv., corporis, Suet.; ∞ una fidelis memoria rerum gestarum (litterae), Liv. 6, 1; — B) „meton.“: a) de til Bevogning tiende Personer, egf. Bagt el. Bagtpost, (sæb. in pl.; „poet.“ egf. in sing. collect.); — vid. Cic. Catil. 1, 3, o. Caes. B. G. 4, 4, oftere; — abest custodia regis, Ovid. Met. 11, 371; cf. Catull. 62, 33; — b) Sted el. Post, hvor der holdes Bagt; Bagtpost el. Post; cf. „overf.“: Stilling el. Standpunkt, hvorfra nogen iagttager det Jernedne; — vid. Cic. Phil. 12, 10; cf. ibid. 7, 7; egf. in pl., id. Manil. 6, e. id. Rab. perd. 7; — II) med Vibegr. af den standsede frie Bevogelse; A) „egenl.“: Bevogtning el. Jorvaring (af en Arrestant el. Jænge, vdt.); — vid. Liv. 39, 50; men ∞ libera: Fugareft, id. 24, 45; egf. in pl., Sall. Catil. 42; — men Cic. Brut. 96, „alleg.“: domi teneamus septam liberali custodia (eloquentiam); — B) „meton.“: a) Jorvaringssted, Jængel; — quae sunt istae custodiae? Cic. Verr. 5, 27; in custodiam dare, id., includere, id., condere, Tac.; esse in custodia, Cic.; e custodia emittere el. educere, id.; — b) de forvarede Personer, Jænger el. Arrestanter, vdt.; — custodiarum seriem recognoscens, Suet. Tib. 61; cf. id. Calig. 29, o. Sener. Ep. 5; o. — custodiārium, i, n.: Bagthūs el. Bagthytte, Tertull.; — [af custos].

custōdio, ivi o. ii, utum, 4, v. a., [custos]: bevogter, forvarer, påseer; I) „alm.“: A) om legemlige Gienstande el. om Ting; — ∞ provinciam etc., vid. Cic. Phil. 10, 11; ligel. ∞ urbes, Quintil., maritimarum navibus longis, Liv.; cf. Cic. Mil. 25; — egf. i Dekonomien: at opbevare, poma in melle, Colum.; — b) egf. m. flgd. ab; — templum magna cura custodiunt ... ab Hannibale, Nep. Hann. 9; cf. Ovid. Met. 9, 190; ∞ eutem a vitis, Plin.; — B) om ulegemlige Gienstande el. om Begreber; — ∞ animo et memoria etc., Cic. d. Or. 1, 28; cf. ibid. 2, 2; ∞ modum ubique, Quintil., regulam loquendi, id.; ∞ religiose, quod iuraveris, Plin. Pan. 65; — b) egf. m. flgd. ab; egf. m. flgd. ut el. n. e.; — teneriores annos ab injuria sanctitas docentis custodiat, Quintil.; men custodiendum est m. ut o. ne, vid. id. 11, 1, 66, o. 8, 3, 73; — II) „bef.“ m. Vibegr. af den standsede frie Brægelse; A) til det

Bedre: at forvare el. bevare el. gienne; — ∞ epistolas et proferre, Cic. Att. 15, 13; ligel. ∞ librum, id. Fam. 6, 5; ∞ codicillos, Suet. Tib. 51; egf. at iagttage el. overbetse; prodit se, quamlibet custodiatur, simulatio, Quintil.; — B) til det Bætte el. fiendeligen: at holde i Jorvaring, at holde fangen; — ∞ duceum praedonum, Cic. Verr. 5, 27, obsides, Caes.; cf. id. B. C. 1, 20, o. Æ.; df. — custōdite, adv., [custodio]: bevogtet; df. „overf.“: paapasteligen, forsigtigen, ludere, Plin. Ep. 5, 16; compar., ibid. 9, 26.

custos, ōdis, comm.: Begter, Tilsynsmand, Vedfager; Begterse, ofv.; I) „egenl.“ el. om Personer, egf. om andre levende Væsen; A) „alm.“: — custodes sani, Cic. Verr. 4, 24; cf. id. Phil. 2, 18; ∞ corporis, (Vævagt), Nep., Liv., Suet.; ∞ gregis, Virg., hortorum, Suet.; — egf. en Vedvægt el. Hjemfører, Plaut., Ter.; cf. Hor. A. P. 161, oftere; men custodes, id. Sat. 1, 2, 98, (de ledagende Tienere el. Gumneder); — egf. en Besætter; vid. Cic. Sest. 65; cf. id. Agr. 2, 6, o. 9, o. Hor. Od. 1, 15, 17; — df. om Guderne, Cic. Sest. 24; cf. Suet. Dom. 5; — endel. „poet.“: numquam custodibus illis (sc. canibus) etc., Virg. Ge. 3, 406; cf. Colum. 7, 12; — B) „bef.“ egf.; a) i Statsfregter: Tilsynsmand ved de Kæser el. Urner, hvori Stemmetavlerne nedlagdes, Varr., Cic. Agr. 2, 9; — b) Jængelfægtner el. Arrestforvarer, Hor. Ep. 1, 16, 77, Tac. Ann. 2, 68, o. Æ.; — II) „fig.“: A) „overf.“ o. „poet.“ egf. om Ting; — ∞ telorum, (Væfeggeret), Ovid.; ∞ turis, (Røgelsæsten), id.; — custos hebet egf. bøs Vingardsmænd: en vis Ranke paa Vinstoffen, Colum. 4, 21; — B) „ment.“ el. om Begreber; — vid. Lucr. 3, 325, o. Cic. Fin. 4, 7; ligel. malus custos diuturnitatis metus, id. Off. 2, 7; leges diligentissimas pudoris custodes, Quintil. 8, 5, 19.

cūtīcula, ae, f., demin.: liden Hud, liden Skind, Juvenal. 11, 203, Pers. 4, 18; af — cūtis, is, f., [bef. m. *zūtos*, *oxūtos*, i. e. cutis]: Suben el. Skindet paa det tyrfte Legeme; — si quid intra cutem est vulneris („alleg.“), Planc. ap. Cic. Fam. 10, 18; aqua inter cutem: Waterfor, Cels.; cf. Plin. 28, 50, oftere; — cutem curare, (giøre sig tilgode), Hor., Juvenal.; — egf. in pl., Plin. 6, 35, oftere; — b) ordspregvis figes: intra cutem suam aliquem cogere, (vinge til at holde sig i Skindet), Senec. Ep. 9; men Pers. 3, 30: ego te intus et in cute novi; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) det tilberedede el. garvede Skind, Leder, Martial. 1, 104; — b) navnlt. egf. bøs Plin.: den yderste bløde Hinde el. Hud paa flere Væster; — ∞ uvarum, id., nucleorum, id., casiae, id.; men ∞ summa terrae, (Jordstøben), id. 20, 79; — B) lig-nelfesbøs v. „ment.“, navnlt. om Jordraget og om Jorfuldingerne: Jætkædning el. Jærfæce; — tenera quadam elocutionis cute, Quintil. 5, 12, 18; cf. id. 10, 2, 15, egf. Gell. 18, 4.

cyānea, ae, f.: Synneftenen, etflags nbekendt Vædesten, Plin. 37, 73; a' — cyānus, (-os), i, m., *zūcyanos*, egf. coloeasia: den ægyptiske Væne, Plin. 21, 5. — Cyāne, es, f., *Kyanē*: Navnet paa en Rilde ved Syracus, Plin. 3, 14; — men efter Mythen: en til denne Rilde forvandlede Nymfhe, Ovid. Met. 5, 409 flgd. — Cyaneae, arum, f. und. 1. cyaneus. — Cyānee, es, f., *Kyanēn*: Moder til Caunus o. Byblias, Ovid. Met. 9, 451.

1. cyāneus, 3, *zūcyanos*: mørkeblaa, soblaa; ∞ colore avis, Plin.; ∞ stagna, Prudent.; — II) df. Cyaneae, arum, f., *Kyanēa*, (egf. Symplegades): tvende Skipper ved Indsejlingen i Pontus Eurinus; — efter Mythen væblede disse Skipper at slaae sammen, og at knuse, hvad der kom dem nær, indtil Skibet Argo's lyffelige Giennefærter gjorde dem ubevægelige; Ovid. Trist. 1, 10, 34; f. egf. und. Symplegas, egf. Plin. 4, 27; — b) df. Cyāneus, 3: benævnt efter disse

flippier, cautes, Lucan., rupes, Val. Fl., ruinae, Martial. — 2. *Cyaneus*, 3, f. unt. frgd. nr. II, b. — *cyanus*, i, m., *κύανος*; 1) den blaa Kornblomst. (centaurea cyanus L.), Plin. 21, 21; — 2) som Edelsten: en Art af lapis lazuli, id. 37, 38.

cyathissos, are, v. a., *κυθήσσω*: spilder Begeret, agerer Mundstent, alieu (for nogen), Plaut. Men. 2, 2, 29. — *cyathus*, i, m., *κύθος*: liden Druffesaal, et Beger, Plaut., Hor., Suet., v. A.; puer dignus cyatho. (sien som Gyanmedes), Juvenal. 9, 47; — 2) som Maal for flydende og tørre Sager: Dølværelsen af en Certarius, Hor. Od. 3, 19, 11, Plin., Colum., Rhemn. Fann. d. Pond. 80.

cybaea, ae, f., f. unt. flgd. — *cybaeus*, 3, navis, Cic. Verr. 5, 17: et slags Handedsflid; — ogs. absol.: *cybaea* (se. navis), ibd. 1, 8. — *Cybebe*, es, f., *Κυβήβη*: Biform af flgd., Virg. Aen. 10, 220 (Heyn.), Phaedr., Prop. — *Cybele*, es, f., *Κυβέλη*: en opdel. phrygisk Gudsinde, der flitiger: ogs. dyrkedes i Rom som Ops el. Mater Magna; — hendes Præst hedde Galli; vid. Martial. 1, 71; f. ogs. II. ee. unt. frgd., dertil ogs. Luer. 2, 598 flgd., v. Camill. 63, de Aty; — b) *Cybeleus*, 3: hørende til el. benævnt efter Gudsinden Cybele, Attis, Ovid., f. unt. Attis; ~ mater, (i. e. Cybele), id. A. A. 1, 507; ligel. ~ dea, id. Fast. 4, 191; — men ~ frena, id. Met. 10, 701, (neml. paa Løverne før hendes Vogn); — II) ogs. er Cybele: Bierg i Phrygien, Virg. Aen. 3, 111 (Heyn.), o. Ovid. Fast. 4, 249 o. 363. — *Cybeleus*, 3, f. unt. frgd.

cybiarius, i, m., [cybium]: Saltstiftandler, Arnob. — *cybiosates*, ae, m., *κυβιόσατης*: = frgd.; vid. Suet. Vesp. 19. — *cybium*, i, n., *κύβιον*: Thunfiskten, Varr.; — 2) „metor.“: en af nersaltede Thunfiskstykker tilberedt Art, Plin., Martial. 5, 78.

cyceon, onis, m., *κύκεων*: Blander af Vin med forskellige Tilfætninger, Arnob. — *cycheamus*, i, m., *κύκεαμος*: en Bagterierie paa deres Døg leetjægent fugl, rimel. Ortolan, Plin. 10, 33.

cycladatus, i, m., [cyclas]: som er iført Dragten Cyclas, Suet. Calig. 52. — *Cyclades*, um, f. unt. 2. *Cyclas*. — *cyclaminos*, i, f., o. *cyclaminon*, i, n., *κυκλάμινος*, (-on): et slags Bærr el. Plante, germ. Saubrot. (cyclamen Europaeum L.), Plin. 25, 57, oftere. — 1. *cyclas*, adis, f., *κυκλάς*, (fredsformet): et slags qvindelig Pragtflædning, (benævnt efter den derom løbende Bort el. Bræmme), Propert. 4, 7, 40, Juvenal., v. A. — 2. *Cyclas*, adis, f.; pl. *Cyclades*, (se. insulae): de cycladiske Øer i Egeerhavet; (saal. benævnte efter deres cirkelformede Beliggenhed omkring Den Delos); vid. Met. 2, 7, Plin. 4, 22, Virg. Aen. 3, 127, o. Ovid. Trist. 1, 11, 8; — sing. *Cyclas*, adis, Vitruv., Juvenal. 6, 562, v. A. — *cyclicus*, i, m., *κυκλικός*, scriptor: en Cyclifer el. en cyclisk Digter, Hor. A. P. 136.

Cyclops, 3, f. unt. flgd. — *Cyclops*, opis, m., *Κύκλωψ* (*κύκλωψ*, den Andetøiede); pl. *Cyclopes*, um, et Kampesolf paa Sicilien; efter Mythen: de ældste Smede og Vulcans Smedesvende; — vid. Plin. 7, 57, Virg. Aen. 6, 630, oftere, Hor. Od. 1, 1, 7, Ovid. Met. 3, 305, v. A.; — in sing. ogs. navn. Cycloper Polyphemus; — vid. Hor. A. P. 145, Ovid. Met. 13, 714, o. ibd. 14, 147 flgd.; — ogs. bær heril Hor. Sat. 1, 5, 63; — b) *Cyclops*, 3: cyclovisk, saxa, (paa Sicilien), Virg. Aen. 1, 201; men Senec. Herc. Fur. 997, ere ~ saxa: de omkring Mycene af Cycloperne byggede Mure. — *Cycneus*, *cyneus*, *cynus*, f. unt. *Cygneus*, etc.

Cydarum, i, n., *κύδαρος*: et slags Skib el. Kartoi, Gell. 10, 25. — *Cydlippe*, (s, f.): 1) Antinous's Elskede, Ovid. Her. 20, oftere; — 2) Rabnet paa en Rereite, Virg. Ge. 4, 330. — 1. *Cydon*, onis, f.:

Biform af Cydonia, Plin. 1, 20. — 2. *Cydon*, onis, m., o. *Cydneus*, 3, f. unt. flgd. — *Cydonia*, ae, f., *Κυδωνία*: beremt By paa Nordspidsen af Creta, (hod. Canea), Mela 2, 7, o. Flor. 3, 5; — b) *df.* 1) *Cydon*, onis, m.: en Cydenier, Virg. Aen. 12, 858; in pl., Lucan.; — 2) *Cydonius*, 3: cydonisk, „voet.“ ogs. f. cretisk, spicula, Virg., arcus, Hor.; — b) *df.* 1) *Cydonia*, (hvf. ogs. *Cotonia* el. -ea), m. el. nd. mala: Dvæder el. Dvædeabter, Plin., Colum., v. A.; — fremdeles *Cydonia arbor*, ogs. absol. *Cydonius*, i, f.: Dvædetræet, Pallad.; — ogs. absol. *Cydonium*, i, n.: Dvædesaft, Dig.; — 3) *Cydonius*, 3, ligesom frgd.: cydonisk el. cretisk, pharetra, Ovid., sagitta, Hor.; ~ arundo, Sil.; — 4) *Cydonites*, ae, comm.: cydonisk, vites, Colum.; — b) ogs. subst. *Cydonites*, ae, m., (*olivos*): Dvædevin, Pallad.; — 5) *Cydoniatae*, arum, m.: Indvaanerne af Cydonia, Liv. 37, 60, Plin. — *Cydoniatae*, arum, *Cydonites*, ae, o. *Cydonius*, 3, f. unt. *Cydonia*.

Cygnus, (Cycen.), 3: benævnt efter Vocetieren Cygnus, (Zøn af Syrie); ~ Tempe, (i Boecien), Ovid. Met. 7, 371. — *cygneus*, (cycen.), 3, *κύκνειος*: beremt til Svanen el. benævnt derefter; — ~ vox, Cic. d. Or. 3, 2: Svanevang; ~ plumae, Ovid. Trist. 4, 8, in. *cygnus*, (cycen.), i, m., *κύκνος*: Svanen, beremt af sin Sang, navn. af sin Dødsang, og Apollo helliget; — vid. Cic. Tusc. 1, 30, Luer. 4, 182 o. 911, Ovid., Hor., v. A.; — b) *df.* som Dreipreg: Certent cygnis ululae, Virg. Ecl. 8, 55; cf. Luer. 3, 7; — 2) „meton.“ f. poëta; ~ Dircaeus, Hor. Od. 4, 2, 25, (i. e. Pindarus); — II) *Cygnus*, i, m.; i Mythologien; a) den til en Svane forvandlede Zøn af den liguriske Konge Etheneus, Slægtning af Phaëton; ogs. Stiernebildet Svane, Ovid. Met. 2, 367, Virg. Aen. 10, 189, v. Hygin.; — b) den til en Svane forvandlede Zøn af Neptuneus (ved Galice), og Jæder til Teneß, Ovid. Met. 12, 72 flgd., Hygin. Fab. 157.

cylindrat, 3: cylindret el. valseformet, Plin. 18, 33; af ~ *cylindrus*, i, m., *κύλινδρος*: Cylinder el. Valse, Cic. N. D. 1, 10; — II) „meton.“; A) cylinderformet Sten til Grænkens Jævning, Cato, Virg. Ge. 1, 178, Colum., Plin., v. A.; — B) en i Cylinderform tilheben Vædelsen, Plin. 37, 20, Juvenal. 2, 61, v. A.

Cyllene, es, o. *Cyllena*, ae, f., *Κύλληνη*: Biergstrækning i d. nordøstlige Arkadien, hvorpaa efter Mythen Mercurius var født og opvokset, og som var ham hellig; — vid. Plin. 10, 45, Ovid. Fast. 2, 276, v. Virg. Aen. 8, 138; — B) *df.* 1) *Cyllēnis*, 3: cyllenisk, mons, Mel.; men ~ proles, Virg. Aen. 4, 258, (i. e. Mercurius); ligel. subst. *Cyllēnis*, i, m., id., Ovid., v. A.; — ogs. berende til Mercurius el. benævnt efter ham, proles, Ovid. A. A. 3, 725, (hans Zøn Cephalus); men ~ ignis, Virg. Ge. 1, 337, (Planeten Mercurius); — 2) *Cyllēneus*, 3: cyllenisk, vertex, Ovid. Met. 11, 304, fides, Hor. Epod. 13, 9, (i. e. lyra); — 3) *Cyllēnis*, idis, f.: cyllenisk el. mercurisk, harpe, (som Verdens erhødt af Mercurius), Ovid. Met. 5, 176; — not.: ogs. er Cyllene: en By i Elis, Mela 2, 3. — *Cylleneus*, 3, *Cyllēnis*, idis, o. *Cyllēnis*, 3, f. unt. frgd. — *Cylōnius*, 3, *Κυλώνιος*: benævnt efter en Cylon i Athenen; — *df.* ~ scelus, Cic. Leg. 2, 11, *Κυλώνιον άγος*, (Mordet paa hans Tilhængere ved Cnemidernes Altar; vid. Thucyd. 1, 126).

cyma, (cuma), ae, f., o. *cyma*, atis, n., *κύμα*: Skud el. Spire, navn. paa Raathoffen, ogs. paa andre Væxter, Colum., Plin. — *cymatilis*, e, i, unt. *cumatilis*. — *cymatium*, (cum.), el. *cymation*, i, n., *κύματιον*, (liden Bølge); *df.* i Architecturen; a) belgefornigen opbøiet Bjar paa den joniske Søile, Vitruv. 3, 3; — b) et slags Skelm, id. 3, 1.

cymba, (cumba), ae, f., *κύμβα*: Baad el. Sælle,

adunca, concava, Ovid.; cf. Cic. Off. 3, 14; — df. egf. hos Digtarne: Cbarens Saad, hveer paa de Afteede sættes over Sypr, Virg., Hor., o. A.: — 2) egf. „everf.“ o. „alleg.“: Non est ingenii cymba gravanda tui, Prop. 3, 2, 22; cf. Ovid. A. A. 3, 26.

cymbalaris, is, f.; en Benævnelse paa Planten cotyledon, Appul. — cymbalisso, are, v, n., *κυμαλισσο*: flader Cymblerne el. Bætkerne sammen, Cass. Hem. ap. Non. — cymbalista, ae, m., *κυμαλιστής*: en Cymbelflager, Appul. — cymbalistris, ae, f., *κυμαλιστρίς*: Cymbelflagerife, Petron. — cymbalum, i, n., *κύμβαλον*: hult Metalbæffen, hvorf. Iwende sloges imed hinanden, bvf. sædv. in pl.; — brugtes navnlt. ved Cybele's og Bacchus'festerne, men ogs. ved andre Anledninger; — vid. Virg. Ge. 4, 64, Liv. 39, 8, ogf. Cic. Pis. 9, 10; ∞ concava, Lucr. 2, 618, o. A.: — b) i Sydrauliken: etflags tenende Bæger el. Kæffe, Vitruv. 10, 13; — 2) „everf.“: ∞ mundi. em Grammatikeren Dion, der oplyste Alt med sine lærde Stridigheder; vid. Plin. praefat., o. Martial. 9, 69, ogf. Virg. Catal. 7 (Hein.); — not.: gen. pl. cymbalum, Catull. 63, 21.

cymbium, i, n., *κύβιον*: baadfermet Drikkekar, Virg. Aen. 3, 66, o. ibd. 5, 267, Martial. — cymbula, ae, f., dem. af cymba: liden Saad, en Zelle, Plin. Ep. 8, 20. — cyme, es, f. und. Cume. — cymindis, is, f.: etflags Heg; vid. Plin. 10, 10. — cyminum, i, f. und. cuminum. — cymōsus, 3, [cyma], fuld af Stud el. Spirer, stirps, Colum.

cyna, ae, f.: Træ i Arabien, hvorf. vindes etflags Bemuld, Plin. 12, 22. — cynacantha, ae, f., *κυνάκθα*: Hundetorn, Plin. 11, 41. — cynaegeticus, 3, *κυναιγετικός*: hørende til Jagten; — df. Cynaegetica, orum, n.: Digte om Jagten af Gratius og Remesianus. — 1) cynice, adv. af cynicus: paa Cynikernes Vis, Plaut. Stich. 5, 4, 32. — 2) cynice, es, f., *κυνική*: den cyniske Sect el. Skole, Auson. — cynicus, i, m., *κυνικός*: opfrel.: benævnt efter en Hund; df. sædv.: cynif Philosoph. Cynifer, Cic. d. Or. 3, 17, Hor. Ep. 1, 17, 18; — b) df. adj.: cynicus, 3, coena, Petron. Sat. 14.

cynōcephāla, ae, f., Plin. 30, 6, ogf. cynōcephālion, i, n., Appul., *κυνοκεφάλιον*, (Hunde-hovede): etflags Plante. — cynōcephalus, i, m., *κυνοκεφαλος*: etflags afriftet Ale med Hundehovede, (simia inuus L.), Plin. 6, 35, Cic. Att. 6, 1; — 2) den med Hundehovede afstribede Anubis, Tertull. — cynoglossos, i, f., *κυνόγλωσσον*, (Hundetunge): etflags Plante, Plin. 25, 41. — cynōmāzon, i, n., (Hundebred): etflags Plante, Appul. — cynōmōrion, i, n., *κυνομόριον*, ligesom orobanche: etflags Plante, Plin. 22, 80. — cynōmyia, ae, f., *κυνόμυια*: Cypeurt, Plin. 25, 90.

cynorrhodon, i, n., o. cynorrhoda, ae, f., *κυνόρροdon*: 1) Hunderefen, (rosa canina L.), Plin. 21, 74, ofttere; — 2) Blomsten af den røde Villie, id. 21, 11. — Cynōsarges, is, n., *κυνόσαργες*: Gymnasium ved Athenen, Liv. 31, 24. — cynosbatos, i, f., *κυνόσατος*: 1) Sybenrefen el. Hunderefen, (rosa canina L.), Plin. 16, 71; — 2) Gigtårret, id. 24, 74; — 3) Caperbussen, id. 13, 44. — Cynoscēphālae, arum, f., *Κυνοσκεφαλαί*, (canis capita): Navnet paa nogle Foie ved Cetusfa i Ibesfalten, Liv. 33, 7. — cynosarchis, is, f., (*κυνός αργίς*, i. e. testiculus canis): etflags Plante, Plin. 27, 42.

1. Cynōsura, ae, f., *κυνόσουρα*, (Hundebale): 1) Stjernebilledet den lille Bjørn, Cic. poet. N. D. 2, 41, Ovid. Fast. 3, 107, o. A.; — df. adj. fem. Cynōsuris, idis: hørende dertil el. benævnt derefter, ursa, den lille Bjørn, Ovid. Trist. 5, 3, 7, cauda, Ge. man. Arat. 189; — 11) By i Arkadien, Stat. Theb. 4, 295; — not.: Cic. N. D. 3, 22, er pl. Cynosurae, arum: et Jorbjerg

i Attika. — 2. cynōsūra ova, *κυνόσουρα ὠά*. Binde-eg, Plin. 10, 80; (ogf. urina ova, ibd. 79). — Cynōsuris, idis, f. und. 1. Cynosura. — cynōzōlon, i, n., *κυνόζολον*: etflags Plante, (germ. schwarze Eberwurz), Plin. 22, 21.

Cynthius, 3, f. und. flgd. — Cynthus, i, m., *Κύνθος*: Bierg paa Den Delos, berømt af Apollo's o. Diana's Hødsel, Plin. 4, 22, Ovid. Met. 2, 221, o. A.; — 2) df. Cynthius, i: den Cynthiske, d. e. Apollo, Hor., o. A.; o. Cynthia, ae, d. e. Diana, Hor., Ovid., o. A.; — not.: ogf. en Cynthia: crotifl Pig-nævn, Prop., Ovid.

cyparissia, ae, f.: en Art af Bærten thymalus, Plin. 26, 43. — cyparissiae, arum, f.: etflags ildsligt Meteor, Senec. Qu. N. 1, 15; (hos Fest.: cyparissae). — cyparissifer, eri, m., [cyparissus, fero]: som bærer Cypresser, Lycaeus, Sidon. — cyparissus, i, f., *κύνιπριος*: Cypressetræet, (sædv. cupressus); — ∞ confiserae, Virg. Aen. 3, 680; — not.: om Hing-lingen Cyparissus og hans Jorvandling til dette Træ, vid. Ovid. Met. 10, 121 flgd. — cypēros, i, m., *κύνειρος*: en Echart, Plin. 21, 70; — figel. cypērum, i, n., Varr. — cypirus, i, m., *κύνειρος*, d. lat. gladiolus: etflags Plante, Plin. 21, 67.

cypreus, 3, f. und. cypreus. — Cypricus, 3, f. und. Cyprus. — Cyprīanus, i, m., Carthaginiensis: berømt Riksfader i d. tredje Christelige Aarhundrede. — Cypricus, 3, f. und. Cyprus. — cyprinum, i, n., m. o. nd. unguentum: Cyprussalve el. Cyprussolie, der destilleredes af Blomsterne af Træet *κύνπριος*, Plin. 12, 51, Cels. — cyprinus, i, m., *κύνπρινος*: rimel. etflags Karpe, Plin. 9, 74. — Cypris, idis, f. und. Cyprus. — 1. Cyprius vicus: en Gade i Rom, Liv. 1, 48; a cypro... nam cyprum Sabine bonum, Varr. L. L. 5, 32. — Cyprius, 3, f. und. flgd.

1. Cyprus, (-os), f., *Κύνπριος*: Cyperen, en ved sin Fruchtbarhed og Rigdom paa Metaller, navnlt. ogs. ved Gubdiaden Venus's Dyrtelse berømt D ved Sypræstien af Filæstien; vid. Mel. 2, 7, Plin. 5, 35, Cic. Att. 9, 9, Hor., Ovid., o. A.; — B) df. 1) Cyprius, 3, *Κύνπριος*: cyprif, merces, Hor.; men ∞ trabe, id. Od. 1, 1, 13, (paa et cyprif Tartoi); ∞ tellus, (d. e. Cyperen), Ovid.; — dertil maxtes; aa) Cyprium aes, ogf. absol. Cyprum, (hvf. d. sild. cuprum), Kobber, Plin. 24, 20 — b) df. adj.: Cyprius el. cyprius, 3: af Kobber, mortaria, Plin., pyxis, id.; pyxis aeris Cyprii, Scribon.; — bb) subst.: a) Cypria, ae, f.: den Cypriske, d. e. Gubinden Venus, Tibull. 3, 3, 34; cf. Fest. 4, 40; — b) pl. Cyprii, orum, m.: Cyprierne, Jnebaanene af Cyperen, Plin., Curt.; — 2) Cypricus, 3: cyprif laurus, Cato; — 3) Cypriacus, 3, ligesom fgd.: cyprif, expeditio, Val. Max., tauri, Capitolin.; — 4) Cypris, idis, f.: den Cypriske, d. e. Venus, Auson. — 2. cyprus, (-os), i, f., *κύνπριος*: det Træ, hvorf. anguentum cyprinum tilberedes, Plin. 12, 51.

Cypselus, i, m., *Κύνπελος*: berømt Syran i Cö-rinthen, Cic. Tusc. 5, 37; — 2) df. patronym. Cypselides, ae, m., *Κύνπελίδης*: hans Efterkommer Pericander, Virg. Cir. 463. — cypsellus, i, m.: en Svale-art, Plin. 10, 55.

Cyrenae, arum, Cyrenaeus, 3, o. Cyrenaeus, 3, f. und. flgd. — Cýrene, es, o. Cyrenae, arum, f., *Κύνρηνη*: Hovedstad i en Provinds af samme Navn i Libyen, ogf. berømt som Callinadus's, Gratosibene's o. Aristippus's Hødsby; (hod. Kureu); — vid. Mel. 1, 8, Plin. 5, 5, Sall. Jug. 19, ogf. Cic. Plane. 5, o. A.; — B) df. 1) Cýrenāius, 3: cyrenaisif, provincia, ogf. absol. Cyrenaeica: Provindsen Cyrenaeica i Libyen; vid. Mel. o. Plin. II. c. heter. ogf. ∞ Africa, Plin. ibd.; — ∞ lacrima, (i. e. laser), Scribon.; — ∞ philosophia, (den af Aristippus stiftede cyrenaiske Sect el. Skole), Cic. d. Or. 3, 17; — hvf. atter subst. Cýrenāici:

Tilhængere af den cyrenaiske Philosophie, Cic. Acad. 2, 42, oftere; — 2) Cyrenaens, 3, ligesom frgd.: cyrenaisk, urbs: Byen Cyrene, Sil.; men ∞ aquae, Prop. 4, 6, 4, (hvoraf Callimachus har druffet); — men subst. Cyrenaei, orum: = Cyrenaiici, Cic. Acad. 2, 21; — 3) Cyrenensis, e: = frgd., senatus, Plaut., agri, Cic. Agr. 2, 19. — Cyrenensis, e, f. und. frgd. — Cyreus, 3, f. und. Cyrus.

Cyrus, (-os), i, f., Κύριος: Den Cersica, Plin. 3, 42; — b) df. Cyrneus, 3: cyrneisk el. cersisk, taxi, Virg. Ecl. 9, 30, tellus, (i. e. Corsica), Senec. — Cýrus, i, m., Κύρος: 1) den berømte Suiter af d. persiske Monarchi, Cic. Leg. 2, 22, oftere, Hor., o. A.; — 2) Cyrys minor: Broder af R. Artaxerxes Minemon, kaldt i Slaget ved Cunara, Cic. Div. 1, 25; — not. a: ogf. Ravnets paa en Architect paa Cicero's Tid; vid. Cic. Qu. Fr. 2, 2, oftere; — df. Cyrea, orum: de af ham opførte Bygninger, id. Att. 1, 10; — uot. b: Ravnets paa en Yngling, Hor. Od. 1, 33, 6, oftere.

Cýtae, arum, f., Κύταια: By i Celdhis, Medea's Hodeby, Plin. 4, 26; — B) df. 1) Cýtaeacus, 3: cythæisk; df. „poet.“ med Hensyn paa Metæa: forberende el. fortryllende, carmina, Prop. 1, 1, 24; — 2) Cýtaeus, 3: cythæisk; df. „poet.“ f. celdhis; — ∞ terrae, Val. Fl., (i. e. Colchis); ∞ proceres, (d. e. Celdhierne), id.; ogf. absol. Cýtaei, orum, (i. e. Colchis), id.; — 3) Cýtaeis, idis, f.: Cythæriten, (d. e. Metæa), Prop. 2, 1, 73.

Cýthæra, orum, n., Κύθηρα: D i Ægæerhavet, spædbilig for Jorberget Malca, vrtrinslig berømt af Gudiinden Venus's Dyrtelse, (hod. Cerigo); — Mela 2, 7, Plin. 4, 19, Virg., Ovid., o. A.; — B) df. 1) Cýthæreus, 3, Venus, Hor. Od. 1, 4, 5; — oftest absol. Cýthêrêa, (sc. Venus), Prop. 2, 1, 25, Hor. Od. 3, 12, 3, Ovid., o. A.; — 2) Cýthêreus, 3: = frgd., litora, Ovid. Met. 10, 529, mensis: Maaenden Aprilis, (som er Venus's helliget), id. Fast. 4, 195, heros, (i. e.

Aeneas), ibd. 3, 611; — b) ogf. subst.: Cýthêrêia, ae, f., (i. e. Venus), Ovid. Met. 4, 190, oftere; — 3) Cýthêriacus, 3, ligesom frgd.: cythæisk, aquae, Ovid. Her. 7, 60; ∞ myrtus, (som er Venus's hellig), id. Fast. 1, 15; sigel. ∞ columbae, Ner. poet. ap. Senec. Qu. N. 1, 5; — 4) Cýthêreis, idis, f.: den Cythæriske, d. e. Venus, Ovid. Met. 1, 288; — 5) Cýthêreus, adis, adj. fem.: cythæisk; df. „poet.“: tilhørende el. helliget Gudiinden Venus; ∞ columbae, Ovid. Met. 13, 386. — Cythereas, adis, Cythereis, idis, Cythereus, 3, Cythereus, 3, o. Cytheriacus, 3, f. und. Cythera. — Cýthêris, idis, f.: Ravnets paa en Metrice og Veninde af Triumvirnen Antonius, som efter hende bødende kaldes: Cythærius, Cic. Fam. 9, 26, o. id. Att. 15, 22. — Cýthêrius, i, m., f. und. Cytheris.

cytinus, i, m.: Begeret i Granatblomsten, Plin. 23, 59. — cýtis, is, f., κύτις: etflags udsædendt Gædsket, Plin. 37, 56. — cystisum, i, n.: Biform af flgd., Varr. — cýstisus, i, e.: κύστιος, etflags busagtigt Aleyerart, (medicago arborea L.), Colum., Plin. 13, 47, o. Virg. Ecl. 1, 78, o. ibd. 2, 61.

Cýtoriacus, 3, f. und. flgd. — Cýtōrus, (-os), i, m., Κύτωρος: et med Vædbomst berøret Bierg i Parthlagien, tilligemed en derved liggende By af samme Navn; — vid. Mela 1, 19, Plin. 6, 2, Virg. Ge. 2, 437, o. A.; — df. Cýtōriacus, 3: cytorisk, jugum, Catull., mous, Ovid. Met. 6, 132, (Bierget Cyterus); men ∞ pecten, (Borrbomstam, ibd. 4, 811).

Cyzicenus, 3, f. und. flgd. — Cýziceum, i, n., Κύζικος: berømt By i Mylien paa en Landtunge i Propentis, (hod. Chizico); — Mela 1, 19, Plin. 5, 49, Flor. 3, 5, o. A.; — df. Cýzicēnus, 3, tricinlia, Vitruv., marmor, Plin.; — Cyziceni, orum, m.: Indbæverne af Cyzicum, Cic. Manil. 8, Tac., Suet. — Cýziceus, (-os), i, f.: Biform af frgd., Prop. 3, 21, in., o. Ovid. Trist. 1, 10, 29, oftere.

D.

D, d, (De): d. fjerde Bogstev i det latinske Alphabet, svarende til Grækenes Delta el. Δ; — om dette Bogstev bliver her at mærke; A) alene foraldet er Overgangen af „d“ i Stavelsens Ende til det best. „v“; hvf. haut, set, f. haud, sed; — 2) hyppigere ere Omverfingene; a) af „d“ m. „l“ inde i Ordet; hvf. mendax af mentior; — b) af „d“ m. „r“; hvf. meridies, (f. medidies), o. ar f. ad; f. ogf. arbor, ogf. auris o. audio; — c) af „d“ m. „l“ inde i Ordet; hvf. odor, o. Ulixes af Οὐδῶδεις; — d) af „d“ m. „s“; hvf. medius o. μέσος, rosa i. ῥόδον; — B) som Begyndelsesbogstav har „d“ af Consonanterne alene „r“ efter sig, dog ifkun i fremmede Ord, som drama, o. i Naturløb, som drindio; — naar desfor du- seran en Vocal gaar over til dv-, fac bortfaldes „d“, hvf. viginti, f. duiginti; men oftest gaar v i dette Fald over til b, hvf. bellum, f. duellum; — paa samme Maade bortfaldes „d“ i det d af foran en Vocal opstaaende dj; hvf. Jovis f. Divis, Janus f. Dianus; — 2) hertil mærkes endnu; a) ind i Ordet assimileres „d“ hyppigen m. d. flgd. Consonant; hvf. quippiam, quicquam, f. quidpiam, quidquam; sigel. affligo, aggreco, assumo, f. adffligo, adgreco, etc.; sigel. i Contractioner; hvf. cete af eedite, pelluviae af pediluviae, sella af sedela; — b) „d“ falder ud foran s i Ordenes grammatiskste Forandringer; hvf. pes, (gen. pe-

dis), lusi, (praes. ludo); hvorum, cedo ved Assimilation former cessi; — i Sammenkærlingen af ad foran s m. flgd. Consonant, er „d“ ofte udfaldet; hvf. ascendo, aspicio, asto; dog findes ogf. ascendo, adsto, etc.; — C) alene i de ældste Sprogmonumentter findes „d“ tilføjet de ablativ Vocalendelser, (hvf. in alio marid, Col. Rostr.); hvf. ogf. hos Plaut. endnu findes: med, ted, f. me, te; — derim. vedblev i d. almindelige Sprog det Pronomernes Vocalendelser in neutr. tilføiede „d“; hvf. id, quid, istud, illud, alid (særv. aliud); — hertil hører ogf. det Partikkel se (f. sine) tilføiede „d“ i sed (conj.), i seditio, etc.; ogf. kan rimel. hidføres: prod- o. red-, (f. pro o. re), i prodeo, redeo; hvf. ogf. m. indlænt i: redivivus; — D) som Afkortning betegner D. særv. Jernnævet: Decimus, ogf. undert.: Deus el. Divus el. Dominus; ogf. mærkes: D. M. f. Diis Manibus, D. O. M. f. Deo Optimo Maximo, D. f. Dabam, (sem Datum i Breve), a. d. f. ante diem, men D. D. f. dono dedit, el. donum dedit, o. D. D. f. dat. dicat, dedicat; — not.: Betegningen af Tallet 500, der af alene tilføieligen opstaaen af Tallet 500, eyprbl. Sælvten af d. Tufstise ② el. cto (rimel. f. M.), i. e. mille el. 1000.

Daae, f. und. Dahae. — dabla, (el. dabula), ae, f.; efter Plin. 13, 7: en arabisk Balsumart med fortrinlig Trugt.

Dāci, orum, m., *Aezoi*: Dacierne, frigeris Jæst i en Del af Ungarn, Moldau, Wallachiet, etc.; — vid. Plin. 4, 25, Caes. B. G. 6, 25, Tac. Germ. 1, ostere, Suet., v. A.; — egf. in sing., Hor. Od. 1, 35, 9, ostere, Tac., v. A.; — b) df. 1) *Dācia*, ae, f.: Landsskabet Dacien, Tac. Agric. 41, Flor. 3, v. A.; — 2) *Dācus*, 3: daciſt, proelia, Stal.; — 3) *Dācius*, 3, ligesom frgd.: daciſt, arma, Claudian.; — b) df. subst. *Dāciens*, i, m., (sc. nummus): en af Daciens Overrinder, Domitianus, preget Guldten, Juvenal. 6, 203; cf. Suet. Dom. 6; — 4) *Dācius*, 3, daciſt; df. subst. *Dacius*, f. *Dacus*, Auct. Consol. ad Liv. 1, 387. — *Dacia*, ae, *Dacicus*, 3, v. *Dacius*, 3, f. und. *Daci*.

dacrima, f. und. lacrima. — Dactyli, orum, f. und. dactylos, nr. II. — dactylicus, 3, *dactylos*, dactylif, numerus, Cic. Orat. 57; ∞ pes, Prudent., versus, Diomed. — dactyliotheca, æt. f., *dactylotheke*; Gfse cl. Rasse til Fingerringe, Martial. 11, 59; — 2) Samling af Signetringe og Gemmer, Plin. 37, 5. — dactylis, idis, f., Plin. 14, 1, en Vin-drueart; hversfor Colum. 3, 2, har dactylus. — dactylus, i, m., *dactylos*, (Fingeren: df. „meton.“); A) af Gestaltens Lighed: a) en Mønstaring, Plin. 9, 87; — b) en Vindruerart; f. und. dactylis; — c) en Græs-art, Plin. 24, 119; — d) etslags Gædslen, Plin. 37, 61; — e) Daddelen, Pallad.; — B) (af Analogien med de treende Fingerringe i Metriken: Versføden — ∞ ∞; vid. Cic. Orat. 64, ogf. id. d. Or. 3, 47, o. Quintil. 9, 4, 81, oftere. — II) Mythologien ere Dactyli Idaei, *dactyloī* *Idæoi*; en Benævnelse af Cybeles Præster paa Creta, rimel. ifke forskjellige fra Corybantes, Diomed. — Dæcus, i, m., o. Dacus, 3, f. und. Daci.

Daedala, orum, m., *Δαῖδαλα*: Jæfning i Carien, Liv. 37, 22, Plin. — daedale, adv. af daedalus, 3, und. 1. Daedalus; — ~ effigata aquila, Jul. Val. Res. gest. Al. M. — Daedaleus c. -eus, 3, v. daedalicus, 3, f. und. 1. Daedalus. — Daedalion, onis, m.: den til en Høg forvandlede Konge af Thrakis, Søn af Lucifer, og Broder til Ceyx, Ovid. Met. 11, 295 flg.

1. Daedālus, (-os), i, m., *Αἰδάλως*; i den græske Mythe: berømt Kunstner og Bygmester fra Athenen, Fader til Icarus; — om den af ham byggede Labyrint paa Creta. — f. Ovid. Met. 8, 159, oftere, egsf. id. A. A. 2, 33 flgd., Virg. Aen. 6, 14, Plin. 7, 57, Hor., v. Al.; — B) df. 1) Daedālēus (Hor.) v. Daedalēus (Prop.); 2) dædalist, benavnt efter Dædalus, Icarus, Hor. Od. 2, 20, 13; ∞ ope, ibd. 4, 2, 2; men ∞ iter, (igienem Labyrinten), Prop. 2, 14, 8; — 2) Daedālus, 3, ligesom frgd.: dædalist; df. appellativt: fumsig; aa) act.: fumsig cf. fumsifud, Minerva, Eun. ap. Fest.; ∞ Circe, Virg. Aen. 7, 282; — b) subst. egsf. e. gen.; verborum daedala lingua, Lucr. 4, 551; ligef. id. 5, 235: naturaque daedala rerum; — bb) pass.: fumsigen forfærdiget cf. udfumsifet, signa, Lucr., tellus, id.; ∞ carmina chordis, (som fumsigen verle til Strængene), id. 2, 505; — 3) Daedalicus, 3, ligesom frgd.: dædalist cf. fumsig, manus, Venant. — 2. Daedālus, i, m.: Billedhugger fra Siccyon, Plin. 34, 19.

daemon, ōnis, m., *ſciur*: And el. Geniūs, Appul.; ſammenſettes m. Romenſis Geniūs o. Lar; — 2) eccles. er daemon: den onde And, Lactant., Tertull. — daemōniacus, 3, *ſciur*: hørende til den onde And, dæmoniſt el. diavelliſt, Tertull., Lactant.; — 2) bf. ſubſt., daemoniacus, i, m.: ſom er beſat af den onde And, Firmic. — daemōnicōla, æ, m., [daemon, colo], ſom tilføder Diavelen, en Hedning, Auguſtin. — daemōnicus, 3, *ſciur*: == daemoniacus, Tertull., Prudent. — daemōnium,

i. n., δαίμόνιον: siden Aand, Tertull.; — 2) en ond Aand, en Dæmon, id.

Dāhae, arum, m.: *Alnus*: styrbiff hölk, hinsides af d. caspiſke Hav, Mela. 1, 2, Plin. 6, 19, Tac., Senec., Virg. Aen. 8, 728, Lucan., v. 21.; - ogs. in sing. Daba, Prudent.

Dalmatae, (Delm., Inscr.), arum, m., *Δελμαῖται*: Dalmatierne, Jælf paa Fylsteyn af d. adriatiske Hav, Cic. Fam. 5, 11, Tac., Suet., Flor. 4, 12; — B) df. 1. Dalmätia, ae, f., *Δελματία*: Landstabet Dalmatien, Plin. 3, 26, Tac., Ovid., v. L. — 2) Dalmaticus, 3: dalmatisk, Alpes, Plin., bellum, Suet. Aug. 20; cf. ibd. 22, v. Hor. Od. 2, 1, 16; — b) ∞ vestis: en egen Dragt med forte Ærmer, Isid., — β) df. Dalmaticatus, 3: der bærer en saadan Dragt, Lamprid.; — not.: subst. Dalmaticus, 3: Tilmavn til Dalmaticus Overvinder L. Metellus, (cons. a. u. c. 665), Ascon. ad Cic. Verr. 1, 59; — 3) Dalmätensis, e: = Dalmaticus, Gallien. ap. Trebell. Claud. 17. — Dalmatensis, e, Dalmatia, ae, Dalmaticatus 3, v. Dalmaticus, 3, f. udb. Dalmatae.

dāma, ae, f., (vgf. m.): Daadyret cf. Gensfen, Plin. 11, 45; cf. Virg. Ge. 3, 410, oftare, Hor. Od. 1, 2, 12, Ovid, v. A. — dāmālīo, onis, m., δάμαλος; Kaly cf. Ungnöd, Lampird. Al. Sev. 22. — Dāmālīs, is, f., vid. Hor. Od. 1, 36.

Damascēna, ae, o. -ne, es, o. Damascēnus, 3, f. und. fligt. — Dāmascus, (-os), i, f., *Aequasos*: Herediaten i Caelopiricu, ved Gloden Chryso rhoas, Plin. 5, 16, Flor. 3, 5, Stat.; — B) df. a) adj.; Dāmascēnus, 3: damascēni, pruna, Plin., Martial.; egf. absol. testa cum Damascenis, id. 5, 18; — b) egf. subst. Damascēna, ae, f., (sc. regio): Egnen om Dāmascus, Plin. 15, 13; egf. Damascene, es, f., Mel. 1, 11. — Dāmāsippus, i, m.: romersk Mantesavn; vid. Sall. Catil. 51, Vell. 2, 26, o. A.; — 2) egf. romersk Tilmara i d. kleinste Skagt; vid. Caes. B. C. 2, 44, o. A. — dāmāsōnion, i, n., *δαμασώνιον*: en Genabælske paa Mtenen alisma, Plin. 25, 77.

damnabilis, e, [dumno]: fordømmelig, affygelig, Sidon.; - compar., Salian.; — cf. adv. damnabiliter, Augustin. — damnas, indecl. f. damnatus, af damno; sæv. i det forældede Retsprog; demfæstet; navn. komt i Bøder; — damnas esto dare illi omnia, Auct. ap. Quintil. 7, 9, 12; cf. ibd. 9; — b) ligef. in pl.; Maevio decem dare damnas sunt, Dig.

**damnativus*, (-tius), 3: domfældet, til at domfælde, Tertull.; — *damnatio*, onis, f.: Domfældelse, ferdømmelse, Cic. Cluent. 20, c. Suet. Tib. 61; — *egs*. in pl., Cic. Pis. 36, v. Tac. Ann. 3, 31; — *egs*. m. I: fælde af Brøden; ∞ *ambitus*, Cic. l. c., *egs*. af Straffen; ∞ *ad furcam* Dig.; — b) „bef.“ *egs*. lige som med Henspillet paa *damnas*: Arvingens Forpligtelse til en vis Betaling, Paul. Sent.; — II) „overf.“ om Ting: Forkæftelse, Plin. 20, 15; v. — *damnator*, oris, m.: som domfælder el. ferdømmer, Tertull.; — *df. damnatorius*, 3: brende til en Domfældelse, domfældende, *iudicium*, Cic. Verr. 3, 22; cf. Suet. Aug. 33; — [*danno*]. — *damnat* us, 3: *partic. v. adj.* af *danno*. — *damnificus*, 3, [*dannum*, *facio*]: skadebringende, skadelig, *bestia*, Plaut. Cst. 4, 2, 62. — *damningerus*, 3, [*dannum*, *gero*] = *frqd.*, Plaut. Truc. 2, 7, in.

damno, avi, atum, l, v. a., [damnum, nr. II],
 1) oftest i Retsfænger; A) "alm." el. om Dommeren:
 at domfælde til en Straf at erklære skyldig i en Brode;
 - c. acc., cl. c. acc. v. gen. el. abl., cl. m. de
 cl. in, etc.; - ergo illi quomodo damnatus est, etc.,
 Cic. d. Or. I, 54; - cl. id. I. Am. 39: ille damnatus per
 arbitrum, etc.; - egf. i overf." paa Retsfænger; causa
 iudicata atque damnata, id. Rab. perd. 4, v. id. Cluent.
 3; - egf. m. tilføiet gen. el. abl. (criminis cl. poenae);
 ~ aliquem furti, injuriam, Cic., capitis (fra Livet),

Caes.; cf. Cic. Verr. 3, 11; — ut is eo crimine damnatur, ibd. 4, 45; ~ aliquem capite, id., pecunia, Justin.; — damnati de vi et de maiestate, Cic. Phil. 1, 9; ogf. borer hertil: damnatus pro socio, (for Ilro: flab imed en Compagnon), id. Flacc. 18; ogf. damnari inter sicarios, (for Enigmord), id. Cluent. 7; — men damnari in metallum, Dig., ad bestias, ibd.; — ogf. c. dat.; creditor debitori damnatur, Senec. Benef. 6, 4; „pect.“ ogf. c. gen.; damnatus longi laboris, Hor. Od. 3, 14, 9; — B) „bef.“; a) om Klageren: at bestraffe nogenes Demfødselste, vid. Liv. 7, 16; cf. Plaut. Rud. 3, 1, m.; b) om Arveladeren; ~ aliquem m. o. ud. testamento: forpligte Arvingen til en Bælse, m. flgd. ut cf. u. e. Dig.; ogf. m. flgd. inf., ibd.; cf. Hor. Sat. 2, 3, 66; — II) udenfor Retssproget: at demfødsle, at fælde en misbilligende Dom derved; — ~ aliquem summæ stultitiæ, Cic. Part. or. 38; men c. abl., Lucr. 4, 1179; men Virg. Ecl. 5, 80: damnabis tu quoque votis, (skal som en Gud bønhere de Bedende); cf. Liv. 10, 37, lin.; — ogf. c. dat.; mortu damnatus ut esset (aeger), Lucr. 6, 1231; cf. Virg. Aen. 4, 699; men ibd. 12, 727: quem damnet labor (sæ. leto); — ogf. absol.: ~ aliquem, (misbillige, dæle, forfæste), Quintil. 10, 1, 25; ligel. pass.: magnopere dammandi, qui etc., id. 5, 1, 2; ogf. m. Begrebsobject: ne damnent, quæ non intelligunt, id. 10, 1, 26, oftere; — III) partic. damnatus, 3, ogf. som adj.: ferskaffelig, forbrøderst; — quis te damnatur? Cic. Pis. 40.

damnosæ, adv.: forderveligen; df. med Lune: ~ hibere, (intil Vertens Ruin), Hor. Sat. 2, 8, 31; af — damnosus, 3, [damnum]: forbruden med megen Skade el. med stort Tab; df. 1) act.: skadelig, fordervelig; — Quid tibi commercii est cum dis damnosissimis etc.? Plaut. Bacch. 1, 2, 9; ~ libido, Hor., Venus, id.; — oftere ogf. c. dat.; vid. Liv. 43, 3; cf. id. 25, 1, Ovid., o. A.; — II) pass. o. reflex.: som lider Skade, som skader sig selv; navn. ødsel; — ~ senex, (som bliver ilte snydt), Plaut. Epid. 2, 3, 14; — non in alia re damnosior, quam in ædificando, Suet. Ner. 31; cf. Ter. Heaut. 5, 4, 11.

damnum, i, n.; [damnum a demtione, Varr.]: Skade, Tab, Færlis, (opp. lucrum); vid. Ter. Heaut. 4, 4, 25, o. Cic. Fin. 5, 30; 1) „alm.“ el. udenfor Retssproget, navn. ogf. formuect, forarmelse; — vid. Cic. Leg. 1, 19, o. id. Verr. 1, 12; — oftere ogf. m. dedens, (ligesom vort: Skam og Skæde), Plaut., Sall. Jug. 31, Hor. Sat. 1, 2, 52, o. ibd. 2, 2, 96; — ogf. undert. i Krigssproget: duarum cohortium damno etc., (med Tab deraf), Caes. B. G. 6, 44; cf. Tac. Ann. 1, 71: ad supplenda exercitus damna etc.; — ~ dare, (tilføie), Plaut., Ter., facere, Dig.; — deg heber ~ facere sædv.: at lide et Tab; vid. Cic. Brit. 33, oftere, ogf. Plaut. Capt. 2, 2, 77; ligel. ~ capere, id., accipere, Hor., Dig., pati, Senec., ferre, Vid. A. A. 1, 186, oftere; men ~ contrahere, id. Pon. 1, 10, 29, (paabrage sig Sygdom); — ligel. „pect.“: amma coelestia, (Zidernes Hensvinden), Hor. Od. 4, 7, 13; men damna lunæ, (dens Aftagen), Claudian.; nen Liv. 7, 4, er damnum naturæ: en Naturfeil, (som Taleorganets Ulydelighed, ød.), — endel. ogf. „concret.“ hoc ad damnum deferretur, Plaut. Men. 1, 2, 24, (i. e. ad scortum); — II) i Retssproget: Boder eller Pengeboder; — morte, exilio, vinelis, damno coëtere, vid. Cic. Off. 3, 5; cf. id. Phil. 1, 5, fin.

Damocles, is, m.: Navnet paa en Hofmand hos den yngre Dionysius, Cic. Tusc. 5, 21. — Dāmon, ōnis, m.: en Pythagoræer, brømt af sit Benflab med hin Phintias; vid. Cic. Off. 3, 9; — not.: ogf. Navnet paa en berømt Tonekunstner af Athenen, id. d. Or. 3, 35, o. Nep.; ogf. Navnet paa en Syrde, Virg. Ecl. 3, 17, oftere. — dāmūla, æ, f., demin. af dama: liden Daadbr, Appul.

Danaë, es, f., *Δανάη*: Datter af K. Acrisius, Moder til Perseus ved Juppi er, som nedfaldt til hende i en Guldsregn, Hor. Od. 3, 16, in., Ovid., Virg., o. A.; — b) df. Danaëus, 3: hørende til el. benævnt efter Danaë, heros, Ovid. Met. 5, in., (i. e. Perseus), ogf. voluer, Stat.; men ~ Persis, Ovid. A. A. 1, 225: Landstabet Persien, der nemt har sit Navn af Perseus's Søn Perseus, som Perseus Stamfader).

Danaëus, 3, f. und. Danaë. — Danaï, ōrum, m., Danaidae, ōrum, m., Danaides, ōni, f., f. und. flgd. — 1) Danaus, i, m., *Δαναός*: Søn af Belus, Brøder af Egyptus, fader til 50 Døttre (Danaiderne), uvandtrede fra Egypten til Grækenland, hvor han anlagde Argos; — vid. Hygin. Fab. 66 o. 70, ogf. Serv. ad. Virg. Aen. 10, 497; — not.: Danaï porticus i Rom var af K. Augustus (a. u. c. 726) indviet til d. valatiniske Apollon, men havde sit Navn af Danaus's og hans Døttres der opreiste Billedstøtter; — vid. Ovid. Am. 2, 2, 4, o. Prop. 2, 23, 1; f. ogf. Ovid. Trist. 3, 1, 60; — B) df. 1) Danaus, 3: danaisk; men sædv. „meton.“: græsk; — ~ classes, Ovid., rates, Prop.; ogf. m. ignis, Ovid., ogf. m. manus, id., res, id., miles, id.; — h) df. oftesubst.: Danaï, ōrum, m.: Danaerne, d. c. Grækerne, navn. for Trejæ, Virg. Aen. 2, 5, oftere; gen. pl. Danaum, id., Lucr., o. A.; — 2) Danaides, ōni, f., *Δαναίδες*: Danaiderne el. Danaus's Døttre, der, med Undertagelse af Hypermeclira, paa deres Fædres Befaling myrdede deres Mænd, Hygin. Fab. 170 o. 255, o. Senec. Herc. Fur. 757; — f. Danaides findes Danaï proles, Tibull., Danaï puellæ, Hor., ogf. Danaï genus infame, id. Od. 2, 14, 18; cf. Prop. 2, 23, 11; — 3) Danaidae, ōrum, m., *Δαναΐδαι*, ligesom Danaï: Danaerne el. Grækerne, Senec. Troad. — 2) Danaus, 3, f. und. 1) Danaus.

Dandari, ōrum, m.: skythisk Folk ved Palus Maotis, Plin. 6, 7; ogf. Dandaridae, ōrum, Tac. Ann. 6, 15; — b) Dandaria, æ, f.: deres Land, ibd. 16. — dane, f. danne, Plaut., f. und. do: — danista, æ, m., *δανιστής*, i. e. fenerator: en Agerkarl, Plaut. Most. 3, 1, 27. — dāno, ēre, forlæng, Biform af do, men alene i Germane: danti o. danunt, Plaut. — Danubius, i, m.: Denauen; (eyprdt: Flodens øvre Del, i Modsatn. af Ister; men „pect.“ ogf. ofte f. Ister); vid. Mel. 2, 1, Plin. 4, 25, Tac. Germ. 1, oftere, Caes., Hor., o. A.; — b) df. flgd. adj.: Dānubinus, 3, limes, Sidon.

dapalis, e, [daps]: hørende til et Offermaalud, (for: og efterd.); — ~ coena, Titinn. ap. Non., Auson.; ~ Juppiter, (for beem et Offermaalud anstillet). — daphne, es, f., *δάφνη*: Laurbartræet, Petron.; — II) efter Mythen er Daphne: den til et Laurbartræ forvandlede Datter af Flodguden Peneus, Ovid. Met. 1, 452, Hygin., o. A.; — III) Navnet paa en Landsby ved Antiodia i Syrien, benævnt efter en derved liggende Laurbarlund, Liv. 33, 49; — B) df. Daphnensis, e, lucus, Cod. Just.; — b) Daphnenses, ium, m.: Judeaanerne af Byen Daphne, Eutrop.

daphnia, æ, f.: etflags ubeskiend Udseende, Plin. 37, 57. — Daphnis, idis, (acc. Daphnim o. Daphnin, Virg.), m.: ung Syrde fra Sicilien, Søn af Mercurius, Udsfinder af Hvedediget, og Jindling af Pan; — vid. Ovid. Met. 4, 277, o. Virg. Ecl. 5, 20 flgd.; — II) Navnet paa en Grammatikus; vid. Suet. Gramm. 3, o. Plin. 7, 40. — daphnoides, is, f., *δαφνοειδής*, (laurbaragtig); df. 1) etflags casia, Plin. 12, 43; — 2) Bærten daphne mezerium L.: Rindørhals, Plin. 15, 30; — 3) = clematis Aegyptia, Plin. 21, 90. — daphnon, ōnis, m., *δάφνον*: Laurbarlund el. Laurbarstov, Petron., Sat. 126, Martial. 10, 79.

dapino, are, v. a.: fremsætter som Maaltid; vid. Plaut. Capt. 1, 2, 117; af — daps, gen. dapis, f.; [best. m. *δανών* o. m. *δαΐς*]; 1) i Religionsproget:

en med Offermaaltid forbunden Offerfest; vid. Fest. p. 51, o. Cato, *Res. ag.* Liv. 1, 7, Hor. Od. 1, 37, 4, o. ibd. 2, 7, 17; — *egs.* om et Dæceffer, Virg. Aen. 3, 301; — 2) *egs.* nœmfer Næligersføget el. „alm.“: Maaltid el. Erise, Næring el. Væde; a) in sing.; — vid. Hor. Od. 4, 4, 12, o. id. Epod. 5, 33, *egs.* Catull. 61, 305; men Ovid. Her. 9, 68: *humana dape* (med Næneffest) etc.; — b) *bes.* *egs.* in pl.: Gæstebud el. Tractement; — *Convenient celebrantque dapes etc.*, Ovid. Fast. 2, 657; *figel.* ∞ nataliciae, Martial.; ∞ pontificum, id.; *egs.* alm. Maaltid; vid. Hor. A. P. 198; cf. Virg. Aen. 1, 210.

dapsile, *fem.* adv., f. und. *figd.* — dapsilis, e. [*dapsilis*, daps]: rigelig, rigeligt forsynet, fosibar el. prægtig, sumptus, Plaut., lectus, id.; ∞ proventus (vitis), Colum.; — *egs.* e. abl.: spionia (vitis) dapsilis musto, id.; — b) *neutr.* dapsile *egs.* *fem.* adv. f. dapsiliter, convivari, vid. Suet. Vesp. 19; — *ds.* adv. dapsiliter: fæsteligen, prægtigen, alere aliquem, Næv. ap. Charis.; compar. dapsilius, Lucil. ap. Non. — dapsiliter, adv., f. und. *figd.* — dapsilus, 3: Bæfem af dapsilis, Plaut. Pseud. 1, 4, 3.

dardaniarius, i. m.: en Kornbandler el. Kornpæger, Dig. — Dardani, *orum*, Dardania, *ae*, Dardanis, *idis*, o. Dardanius, 3, f. und. *figd.* — 1. Dardanus, (-os), i. m.: Een af Suppiter ved Electra, drøg ud fra Arkadien, og anlagde Byen Dardania i d. Trojanse, hvor han blev Stamfader til det trojanske Kongebud; — vid. Virg. Aen. 8, 131 (Serv.), ibd. 6, 659, *ostere*, *egs.* Ovid. Fast. 4, 31; — B) *ds.* 1) Dardanus, 3: dardanius, *sædd.* „poet.“ f. trojansk, gens, Hor. Od. 1, 15, 10, pubes, Virg. Aen. 2, 119; men ∞ puppis, (i. e. Aeneas), Prop. 4, 1, 40; men Sil. 1, 14: ∞ ductor, (i. e. Scipio Africanus); — b) *ds.* subst.: Dardani, *orum*, m.: Høst i Dærmoesien, (hvor nu Serbien), Plin. 3, 29, Caes. B. C. 3, 4, Justin. 8, 6, *ostere*: — deres Land: Dardania, Varr., f. *nedenf.* — 2) Dardanius, 3: dardanius, „poet.“ f. trojansk, gens, Virg.; ∞ Aeneas, *id.*, Anchises, *id.*, Iulus, (Een af Væneas), Ovid.; *egs.* ∞ Roma, *id.* Met. 15, 431; men ∞ vates, ibd. 13, 335, (i. e. Helenus); ∞ advena, *id.* Her. 8, 12, (i. e. Paris); ∞ senex, *id.* (i. e. Priamus); men ∞ minister, Martial. 11, 104, (i. e. Ganymedes); — bb) *ds.* subst. Dardania, *ae*, f.; a) den af Dardanus ved Sællefonten anlagte By Dardania, (hveraf endnu Dardanellerne have deres Navn), Ovid. Trist. 1, 10, 25; — b) *ostet.* „poet.“ f. Troja, Virg. Aen. 3, 156, *ostere*, Ovid. Her. 16, 57; — c) det af Dardanerne beboede Land i Dærmoesien, Varr., f. *ovenf.* — 3) Dardaniides, *ae*, m.: en Dardanide el. Trojaner, Hus, Ovid.; *egs.* absol. f. Aeneas, Virg. Aen. 10, 545, *ostere*; — *egs.* in pl.: ∞ pastores, ibd. 2, 59; men absol. Dardanidae, *f.* Trojani, ibd. 2, 72, *ostere*; — 4) Dardanis, *idis*, f.: Dardanide, „poet.“ f. Trojanerinde, men *ostet.* *adj.*: trojansk; — ∞ matres, Ovid., *nurus*, *id.*; men ∞ Cajeta, Martial. 10, 30, (neml. som anlagt af Trojaner); *egs.* absol. Dardanis, f. Creusa, Virg. Aen. 2, 787. — 2. Dardanus, i. m.: berømt phoenicius Maqier el. Troldmand, Plin. 3, 2, Appul.; — b) *ds.* Dardaniae artes, „poet.“, f. Magicae artes, Colum. 10, 358. — 3. Dardanus, 3, f. und. 1. Dardanus.

Dares, *etis*, (-etos), o. is, m.: 1) Navnet paa en Rævesægter, Virg. Aen. 5, 366, *figd.*; a. acc. Daretæ o. Daren, ibd.; — 2) Dares Phrygius: græsk Forfatter af et Skrift om d. trojanske Krig; (den deraf for Haanden værende latinske Oversættelse hedder rimel. fra Middelalderen). — Dæreus, (Darius), i. m., *Alteios*: Navnet paa flere persiske Konger; vid. Cic. Fin. 5, 30, Plin. 6, 16, Curt., Justin., o. A.; — 2) *meton.*“ et af en Dæreus præget Guldmynte, en Dæriser, Auson.

dasyplus, *odis*, (c.), *δαρύπλος*, (Vedenføb): en

Sæcart, Plin. 8, 81; men rimel. alm.: = lepus. — datarius, 3, [do]: til at give el. meddele, salus, Plaut. Pseud. 4, 2, 13. — datatim, adv., [dato]: ved at give el. faste (Vælden) til binanden, (imvieem dando, Non.); — qui ludunt datatim, (som spille Væld), Plaut. Cure. 2, 3, 17; — 2) *overf.*“ ifæng, Enn. ap. Isid. — dathiatum, i. n., en rodlig Røgsæart, Plin. 12, 32. — datio, *onis*, f.: Given el. at give, Udelægning, Meddelelse; — in datione, (ved at fødre Væget), Varr., *ejus* iudicium legumque datio etc., Cic. Agr. 2, 22; ordinem exercitus, signi dationem ... Palamedes invenit, Plin. 7, 57; — b) *overf.*“: Ret el. Retlighed til at bortgive el. afsætte sin Cierom; vid. Liv. 39, 19; o. — dativus, 3: 1) i Retsføget: som gives; — ∞ tutores, qui nominatim testamento dantur, Gaj. Inst.; — 2) i Grammatiken: dativus, m. o. ut. casus, Quintil. 1, 7, 18, *ostere*, Gell. 4, 16, o. A.; *heder* *egs.* casus dandi, Varr., Gell., o. A.; — [do].

dato, *avi*, i. v. a., intens. af do: giver hen, argentum senore, Plaut.; navn. *egs.* hos Lægerne; vid. Plin. 25, 23. — dator, *oris*, m.: der giver el. forærer, Plaut. Truc. 2, 1, 33; men Virg. Aen. 1, 734: Assit laetitiae Bacchus dator; — b) navn. *heder* i Vældspillet, dator: som giver Vælden op, (opp. factor), Plaut. Cure. 2, 3, 18; o. — datus, *us*, m.: Given el. at give; Meo dato etc., Plaut. Trin. 5, 2, 16; — [do].

daucum, i. n., *δαῦκος*, påsinafagtig Plante i Medicinen, Cels.; *egs.* daucus, i. m., Scribon.; *egs.* dancion, i. n., o. dancites, *ae*, m., Appul. — Daulias, *adis*, f. und. *figd.* — Daulis, *idis*, f., *Δαυλίς*: befæstet By i Phociæ, men mest bekendt af Mythen om Tereus, Progne o. Philomela; — vid. Plin. 4, 4, o. Liv. 32, 18; — B) *ds.* 1) Daulius, 3: daulius, *ruma*, Ovid. Met. 5, 276; — 2) Daulias, *adis*, f.: daulius, *ales*, Ovid. Her. 15, 154, (i. e. Progne); *figel.* absol. Daulias, Catull. 65, 11; men Dauliades puellae, Virg. Cir. 199, (i. e. Progne et Philomela); — 3) Daulis, *idis*, f.: = *figd.*; ∞ Iareus sororque, Senec. Thyest. 275. — Daulius, 3, f. und. Daulis.

Dauni, *orum*, Dauniacus, 3, Daunias, *adis*, o. Daunius, 3, f. und. *figd.* — Daunus, i. m.: mytisk Kongen i den Del af Apulien, som efter ham *heder* Appulia Daunia; *egs.* atmærke som Jæder til Turnus, og Svigerfader til Diomedes; — vid. Plin. 3, 16, Virg. Aen. 10, 616, *ostere*, Hor. Od. 3, 30, 11, Ovid., o. A.; — B) *ds.* 1) Daunius 3: daunius, *heros*, Virg. Aen. 12, 723, (i. e. Turnus); ∞ gens, ibd. 8, 146, (de af Turnus beherkede Rutule); men ∞ dea, ibd. 12, 785, (i. e. Iuturna); men Daurius, f. Romanus, Hor. Od. 2, 1, 31, o. ibd. 4, 6, 27; — b) *ds.* subst. Daunii, *orum*, m.: Indvaanerne i Appulia Daunia, Plin. 3, 16; — *heder* *egs.* Dauni, *orum*, Met. 2, 4; — 2) Dauniacus, 3, ligesom *figd.*, daunius f. appulius, campi. Sil. 12, 429; — 3) Daunias, *adis*, f.: Landstæbet Daunien, „poet.“ f. Apulien ∞ militaris, Hor. Od. 1, 22, 14. — Dāvus, i. n.: hyppigt Slavenavn i d. romerske Comœdie; f. *egs.* Ter. Andr. 1, 2, 23, o. Hor. A. P. 114.

dē, *praepos.* e. abl.; — Etegnen en Afsondring el. Røsrivelse fra en Gienstand, illigem. Værfærnsen derfra; (hvorim. al. alene betegner Udgangen derfra, ligesom ex tillige betegner Bevægelsen indenfra og udad); *foær* *alss.* nærmest til vort af ... fra, bort ... fra, ned ... fra; 1) i Rummet, og set i enhver Retning; A) om en Bevægelse ud derfra; vid. Lucr. 3, 224; *figel.* de altera parte agri decedere Caes. B. G. 1, 31; de digito anulum detraho, Ter. Haut. 4, 1, 38; juris utilitas vel a peritis vel de libri depromi potest, Cic. d. Or. 1, 59; si de coelo villa tacta siet, Cato; — de vita decedere, Cic., exire, id.; — b) *figel.* hos Verberne: at mødtage el. forbre el. erfære deraf, *obl.*; — fundum mercari de aliquo, Cic. Flacc. 20; de Pompejo quaesivit,

quid etc., id. Att. 1, 11; cf. id. d. Or. 3, 33; ligel. discere de aliquo, Ter. Eun. 2, 31; — B) til Betegning af det Sted, hvorfra noget kommer el. tages el. har sit Udspring; — caupo de via Latina, Cic. Cluent. 59; homo de schola atque a magistro ... eruditus, id. d. Or. 2, 7; cf. id. Mil. 21, v. id. Orat. 15; men aliquis de ponte, Juvenal. 11, 131, (nogen Bæster); Libyca de rupe leones, Ovid. Fast. 2, 209; — ligel. om en Hærføls, Plaut. Capt. prol. 30, Virg. Aen. 9, 284, ostere; — 3) „overf.“ ogf. til Betegning af det Sted, hvorfra Handlingen udgaar, el. af den Side, hvorfra noget skeer; — haec agebantur palam de sella ac de loco superiore, Cic. Verr. 4, 40; illis ... clamat de via, Ter. Andr. 3, 2, 11; nihil ex occulto, nihil de insidiis agendum etc., Cic. Off. 1, 30; — b) navnlf. ogf. om Retningen nedad; vid. Ovid. Fast. 2, 769; lucerna de camera pendebat, Petron.; cf. Ovid. Her. 21, 109; — II) i Tiden; A) om det umiddelbart forgaende Tidspunkt; fra el. efter, oel.: — hodieme statim de auctione etc., Cic. Att. 12, 3; Non bonus somnus est de prandio, (Svov efter Mæden), Plaut.; men diem de die differre, Dag fra Dag), Liv., prospectare, id.; — B) ostere heder: de nocte, de vigilia, de die, etc.: i Væbet deraf, d. e. om el. under el. imedens, oel.; dog alene hos personlige Subiecter; — in comitium Milo de nocte venit, Cic. Att. 4, 3; ligel. de nocte vigilare, id. Mur. 9, evigilare, Suet.; cf. Hor. Ep. 1, 2, 32; ligel. multa de nocte, Cic.; media de nocte, Caes., Suet.; de tertia vigilia, Caes., Liv.; — de die potare, (ved høiys Dag), Ter., Suet., o. A.; cf. Hor. Ep. 1, 11, 34; — ogf. findes: de mense Decembri, (i Væbet deraf), Cic. Qu. Fr. 2, 1, fin.; — III) ligel. bruges de i forskellige andre Forholde, hvorved man kan tænke sig en Udsendring el. Udgaar derfra; A) til Betegning af det Sted, hvorfra noget tages som en Del, omtr. verr: fra, af, imellem, iblandt, oel.; — hominem certum misi de comitibus meis, Cic. Att. 8, 1; cf. id. Flacc. 4, id. Arch. 10, v. id. R. Am. 35; — b) navnlf. ogf. som omstrøvende af genit., (hvf. ogf. de romaniske Sprog's genit. de o. di); — si quæ sunt de genere eodem, Cic.; ligel. aliquam partem de ejus impudentia reticere, id. Verr. 1, 12; Quantum de bello dicitur esse super? Ovid. Fast. 2, 748; — B) til Betegning af den Formue, hvorfra en Udfestning tages; — vid. Ter. Ad. 1, 2, 37; men ibd. 5, 8, 17; de te largitor puer, (i. de tuo); ligel. de suo, Cic., de alieno, Liv., de publico, id., Cic. Verr. 3, 44; cf. Plin. Ep. 4, 13; — C) til Betegning af det Stof el. af den Materie, hvorfra noget er blevet til; — niveo factum de marmore signum, Ovid.; succus de quinquifolio, Plin.; de templo carcerem fieri, Cic. Phil. 5, 7; cf. Ovid. Fast. 5, 616; — b) ligel. „ment.“ til Betegning af Gienstanden for en Tale el. Betænkning el. Bearbejdelse, oel., ligesom Grækerne *tema*, verr: over el. om; — (liber) de contentenda morte, Cic.; credas, non de puero scriptum, sed a puero, Plin. Ep. 4, 7; ligel. quaestio de aliqua re, Cic.; mentio de pecunia, id.; — D) til Betegning af den Aarsag el. Grund, hvorfra noget er el. skeer, omtr. verr: af, formed elst, over, oel.; — nam id nisi gravi de causa non fecisset, Cic. Att. 7, 7; cf. id. d. Or. 1, 41; ligel. flebat uterque, non de suo supplicio, etc., id. Verr. 1, 30; incescit passu de vulnere tardo, Ovid. Met. 10, 49; facilius de odio creditur, Tac. Hist. 1, 34; — E) med Sænsyn derpaa, angaaende; — recte non credis de numero militum, Cic. Au. 9, 1; cf. Caes. B. G. 6, 36; ligel. concessum ab nobilitate de consule plebejo, Liv. 6, 42; — ogf. elstprist: de argento somnium, (derved er inter at giøre), Ter. Ad. 2, 1, 50; cf. id. Heaut. 4, 2, 14; ligel. de me autem, (hvad nu mig angaar), suscipe paulisper meas partes, Cic. Fam. 3, 12; cf. id. Off. 1, 15, v. Ter. Hec. 2, 1, 36; — F) til Betegningen af en

Norm el. Maate: ifølge el. efter, secundum, — de ejus consilio vellet sese facere, Ter. Phorm. 3, 1, 17; de consilii sententia pronunciat, i. e. Verr. 5, 21; cf. id. Coel. 29, v. Virg. Aen. 11, 112; — IV) de e. neutr. adj. dauncer forskellige Adverbialudtryk; — de integro (forfra) inire rationem, Ter., Cic.; (i. ogf. und. denno, f. de novo s. l.); — de improvviso (ufordødenlig) intervenire alicui, Ter. Heaut. 2, 3, 40, ostere; cf. Caes. B. G. 2, 3, v. Cic. R. Am. 52; — de transverso, (paa tværs, df. „overf.“: vrentet), Cic. Att. 15, 1; (cf. e. transverso, id. Acad. 2, 38); — not.: de fides hyp: pigen indført imellem adj. el. pron. e. subst.; multa de nocte, Cic.; qua de re, Ter.; navnlf. ogf. i Jernsten: qua de re agitur, Varr., Cic.; ogf. uentet, efter det blotte relat.; quo de, Cic.; qua de, id.; — V) i Sammenføjninger et om de at marffe; A) dets Jernbindelse; — de fortiores neml. til de foran Vocalerne (o. h), ligesom dets Vocal hos Daterne per synæresin kan falde sammen med d. flgd. Vocal; vid. deinde, dehinc, etc., ss. II.; — undert. intræxer ogf. en fuldstændig Contraction; vid. debeo, dego, demo, (f. debibeo, deago, deimo); — B) dets Bemærkelse; neml. a) Afstillelse el. Berøttigelse; saal. i decido, deprobo; — ligel. „overf.“, i dedico, denuncio; — ogf. m. Bibegr.: necat, i degredior, desicio; — b) Ørbøen el. Jernelse af Grundbegrebet; vid. deeresco, dedisco, dedoceo; — df. ogf. ligeimod nægtende; vid. dedecet, deformis, demens; — c) Henslyt paa Begæffens Normal; vid. defero, defigo; — df. ogf. „overf.“: Virksomhedens Bevægen hest igiennem el. til det Hæder; vid. defatigo, delaboro; — df. ogf. den blotte Jernhættelse af Grundbegrebet; vid. demiror, demitigo.

dea, ae, (dat. o. abl. pl. deabus, navnlf. i Jernbindelsen: dis deabusque, Cic. Rab. perd. 2; dog ogf. diis el. dis, Varr.), fem. af deus: en Gæinde; — qui dea matre est, deus sit, necesse est, Cic. N. D. 3, 18; novem deae, (de ni Muser), Ovid. Her. 15, 108; Mille dea est operum (Minerva), id. Fast. 3, 833, ogf. ∞ bellica, id.; men ∞ venatrix, (i. e. Diana), id.; ogf. ∞ silvarum, id.; ∞ triplices, (Værerne), id.; men id. Met. 8, 481: ∞ triplices poenarum Eumenides; men ∞ sideraea, (Ratten), Prop. 3, 19, 10; — Jernbindelsen: di deaeque, f. und. deus.

deācinātus, 3, [acinus]: renset fra Vinket, dolia, Cato. — dealbator, oris, m., i. e. qui dealbat, Cod. Just.; af — dealbo, avi, atum, 1, v. a., [albus], overhæder el. overgiver, columnas, Cic.; men som Drejskræ: ∞ duos parietes de eadem fidelia, (giøre to Arbejder med en Uimage), Curius ap. Cic. Fam. 7, 29.

*deambulācrum, i, n.: Spadsfæring, Fremetnede, Mamert. Grat. Act. ad Julian.; — deambulatio, onis, f.: Spadsfæring el. Spadsfæring, Ter. Heaut. 4, 6, 2; v. — deambulatorium, i, n.: det til Spadsfæring indrettede Dag, Capitolin.; af — deambulo, avi, atum, 1, v. n.: gaar at spadsfære, (navnl. fer at giøre mig den nødvendige Bevægelse); — eamus deambulatum, Cato ap. Cic. d. Or. 2, 63, v. Ter. Heaut. 3, 3, 26; f. ogf. Suet. Aug. 83; ∞ in litore, id. deāmo, avi, atum, 1, v. a.: elstet hestigen, Plaut. Poen. 4, 2, 72; — 2) df. „overf.“ a) m. Tingsubject: finder Vebag deri; df. pass.; mea dona deamata etc., Plaut. Truc. 4, 1, 5; — b) ∞ aliquem, (tasse nogen), Ter. Heaut. 4, 6, 21.

deargento, avi, atum, 1, v. a., [argentum]: I) forst.: berøver nogen hans Penges, Lucil. ap. Non.; — II) efterel.: forlyner med Guld, forstlyer; idola deargentata, Hieronym., o. A. — deargumentor, ari, v. dep. n.: forer Bæstet, super his, Claud. Mam. d. Statu An. — dearmo, avi, atum, 1, v. a.: afvæbner; — spoliis ... dearmatum exercitum etc., Liv.

3, 10; — b) ∞ sagittas, (borttage cf. borttøve dem), Appul. — *dēartūo*, avi, atum, 1, v. a., [artus]: fenderlemmer; *df.* „overf.“: fenderterer cf. ruinerer, aliquid, *Plant. Capt.* 3, 4, 108, opes, *ibid.* 3, 5, 14. — *deascio*, avi, atum, 1, v. a.: tilbøgger cf. glatter, *Prudent.*; — 2) „overf.“: *deasciari*, (blive smidt), *Plant. Mil. gl.* 3, 3, 11. — *deaurator*, oris, m.: en Gølgulder, *Cod. Just.*; af — *dēauro*, avi, atum, 1, v. a.: fergulder, *cassidas* et *bucculas*, *Cod. Theod.*; cf. *Senec. Ep.* 76.

dēbaccatio, onis, f.: vildt Raseri, *Salvian.*; af — *dēbaccor*, atus sum, 1, v. dep. n.: raser heftigen; *afrafer*, *raer* *afrafer*; *vid. Ter. Ad.* 2, 1, 30, *figd.*; — b) „poet.“ *egf.* om *Elementerne*; *vid. Hor. Od.* 3, 3, 55. — *dēbatuo*, ere, v. a., v. fersfarv. *batuo*, *Petron. Sat.* 69.

dēbellator, oris, m.: en Befejrer cf. Øverbinder, *ferarum*, *Virg. Aen.* 2, 651; — *df.* fem. *dēbellatrix*, icis, *Tertull.*; af — *dēbello*, avi, atum, 1, v. n. o. a.; 1) neutr.: fører Krigen til Ende, ender en Krig, *Liv. 44, 39*; *cf. id.* 35, 35; — oftest *imperson.*; *f. id.* 8, 36; men in *partic. perf.*, *absol.*: *dēbellato*, (efter endt Krig), *id.* 26, 21; — II) *act.*: A) med *hemegent Subject*: *udfæmper*; — *cum* *Lapithis* *rixa* ... *dēbellata*, *Hor. Od.* 1, 18, 8; — B) med *heterogent Subject*: *befæmper* cf. *overvinder* *afledes*; — *superbos*, *Virg. Aen.* 6, 854; men *∞ hostem clamore*, *Tac. Agric.* 31; — *Gallias*, *Suet.*, *Indiam*, *Ovid.*; — b) *egf.* „overf.“: *si nos fabulae debellare potuissent*, *Curt.* 9, 2; — *dēbellat* *funzoz aetii natura*, (*fordrøer* dem), *Plin.*

dēbeo, ūi, itum, 2, v. a., [de, habeo]; *eyrdl.*: ligesom har noget fra nogen; *vid. Cic. Planc.* 28; *df.* I) „egent.“: *fylder* (at betale), *er* *fyldig*; *navnl.* om *Penge* og *Pengeværdier*; *aa) act.*; a) *e. acc.*; — *pecuniam* *alicui*, *Cic. Fam.* 13, 56; *figel.* ∞ *pecuniam pro domo*, (*fyldte* *Penge* *derfor*) *etc.*, *id. Phil.* 2, 29; — *quadringentes HS.*, *ibid.* 37; — *quadruplum*, *duplum*, *Quintil.*; — men med *lunc*: ∞ *animam*, (at være i *bundløs Gield*), *Ter. Phorm.* 4, 3, 56; — b) *absol.*: *ut illi quam plurimi debeant*, (*ere* i *hans Gield*), *Sall. Jug.* 96; *cf. Caes. B. C.* 3, 20; — *bb) pass.*: *quae (pecunia) mihi ex permutatione publica debetur*, *Cic. Fam.* 3, 5; *qui*, *quum* *frumentum deberetur*, *etc.*, *id. Verr.* 3, 32; *cf. Caes. B. G.* 6, 23; a) *publicanis* *debitam* *biennii pecuniam exigere*, *id. B. C.* 3, 31; *quid* *si omnino non debetur*, (*hvís* *der* *ingen Gield* *er*)! *Cic. Qu. Fr.* 1, 2, 3; *cf. Quintil.* 7, 1, 21; — b) *df.* *subst. debitum*, i, n.: *det* *Eftydige* *cf. Gielden*; *non debita* *consecrari*, *Cic. Att.* 13, 23; *cf. id. Qu. Fr.* 1, 2, 3; — II) „overf.“: A) *er* *forbunden* *cf. forpligtet* *derfor*; 1) „*alm.*“; *aa) act.*; a) *e. acc.*; — *hoc tibi pro servitio debeo*, *Conari* *etc.*, *Ter. Andr.* 4, 1, 51; *debes* *hoc munus patriae*, *Cic. Leg.* 1, 2; *si fidem* *debet* *tutor*, *Quintil.*; (*hvorfør* *Cic. Top.* 10; *si tutor* *fidem* *praestare* *debet*); ∞ *opus*, *Hor. Ep.* 1, 1, 21; — ∞ *poenas* *alicui*, *Virg. Aen.* 10, 853, (*fyldte* *negen* *Erftattung*, *være* *ferfalden* *under* *nogens* *Eftraf*); *cf. Ovid. Met.* 6, 538; — b) *e. inf.*: *være* *forbunden* *cf. forpligtet* *tit* *at* *giøre* *noget*; — *num* *Sp. Maclium* *debuerunt* *juvare* *etc.*, *Cic. Lael.* 11; *cf. Hor. Ep.* 1, 3, 30; — *egf.* *e. inf. pass.*, *Caes. B. G.* 7, 19, o. *Hor. A. P.* 43; *cf. id.* *Ep.* 2, 1, 37, o. *Ovid. Met.* 3, 137; — „*poet.*“ *egf.* *f. necesse* *est*, *oportet*; *vid. Lucr.* 1, 1147, *ostere*; — *bb) pass.*; — *quae* (*fides*) *omnibus* *debetur*, *etc.*, *Qu. Fr.* 1, 1, 9; *quanta* *iis* (*sc. diis*) *gratia* *debeatur*, *id. Fin.* 3, 22; *omnes honores* ... *quasi* *debitos* *etc.*, *Sall. Jug.* 85; *cf. Hor. Od.* 3, 27, 30; men *extremo* *debita* *fata* *rogo*, *Prop.* 1, 19, 2; — b) *df.* *debitum*, i, n.: *det* *Pligtfyldige*, *en* *forpligtelse*, *Curt.* 10, 5; — 2) „*bes.*“: *ved* *en* *Eftebne* *cf. Naturlov* *at* *være* *forpligtet* *derfor*; in *pass.*: *at* *være* *bestemt* *derfor*; *df.* *aa) act.*; — *Urbem*

et jam *cerno* *Phrygios* *debere* *nepotes*, (at *de* *fulle* *anlægge* *den*), *Ovid. Met.* 15, 444; *cf. Lucan.* 6, 530; — *bb) ostere* *pass.*; — *Indigetem* *Aenean* ... *deberi* *coelo*, *Virg. Aen.* 12, 795; *cf. ibid.* 4, 276, o. *ibid.* 6, 714; — *egf. absol.*: *tempora* *Parcae* *debita* *complant*, *ibid.* 9, 108; — b) *df.* *subst. debitum*, i; — *ex his* *duo* ... *morbo naturae* *debitum* *reddiderunt*, (*betalte* *Naturen* *derefs* *Gield*), *Nep. Reg.* 1; — *not.*: *form* *Ørdsprog* *heder*: *debere* *alicui* *Indubrium*, (*δολικάνειν γέλωτα τινι*): *at* *tiene* *nogen* *til* *Spet*; *vid. Hor. Od.* 1, 14, 16; — B) *at* *være* *negen* *forbunden* *derfor*, *at* *have* *nogen* *noget* *at* *taffe*; a) *e. acc.*; — *vid. Cic. d. Or.* 1, 26, o. *id. Fam.* 2, 6; *cf. Nep. Ep.* 3; ∞ *alicui* *salutem*, *Ovid.*, *vitam*, *id.*; *cf. id. Met.* 7, 48: *tibi* *se* *semper* *debebit* *etc.*; — b) *absol.* *cf. ud. acc.*: *at* *være* *nogen* *forbunden*; *vid. Cic. Planc.* 28, o. *Ovid. Met.* 4, 76.

debibo, ere, v. a.: *at* *drkke* *deraf*, *Solin.* — *debilis*, e, [de, habilis]: *svag*, *vauser*, *lam*; I) „egent.“; a) *om* *Personer*; — ∞ *senex*, *Cic.*; men *membris omnibus* *captus* *et* *debilis*, *id. Rab. perd.* 7; *cf. Juvenal.* 10, 227; — men „*poet.*“: *amissis* *remis* ... *debilis* *etc.*, *Virg. Aen.* 5, 271; — *egf.* *om* *Dyrne*; *claudi* *ac* *debiles* *equi*, *Liv.* 21, 40; — b) *om* *Ting*, *navnl.* *om* *lemmerne*; — ∞ *membra* *metu*, *Ter. Ad.* 4, 4, 4; ∞ *manus*, *Ovid.*; ∞ *crus*, *Suet.*; — „*poet.*“ *egf.* ∞ *ferrum*, (*svøst* *cf.* *svagt*), *Virg.*; ∞ *pennae*, *Ovid.*; — II) „overf.“: *afstæf*, *svag* *og* *manfølsk*; a) *om* *Personer*; — *eos* ... *infirmos* *sine* *illo* *ac* *debiles* *fore*, *Cic. Catil.* 3, 2; *hac* *parte* *animi* (*i. e.* *memoria*) *tam* *debilis* *etc.*, *id. Brut.* 61; *dirus* *ore*, *ingenio* *debilior*, *Tac. Hist.* 4, 62; — b) *om* *Begreber* *og* *Forbælte*; — *maneam* *ac* *debilem* *præturam* *suam* *futuram* *etc.*, *Cic. Mil.* 9; *sine* *quibus* *trunca* *esset* *actio* *ac* *debilis*, *Quintil.*; *cf. Cic. Tusc.* 2, 5; ∞ *inscitia*, *Pers.* 5, 99; — *compas.*, *f. euent.*

debilitas, atis, f., [debilis]: *Lambet*, *Svaghed*, *Afstræftelse*; I) „egent.“; ∞ *linguae*, *Cic.*, *membro-rum*, *Liv.*, *pedum*, *Tac.*; ∞ *aliqua corporis*, *Suet.*; *de* *debilitate*, *de* *caecitate*, *etc.*, *vid. Cic. Tusc.* 3, 34; *egf.* in *pl.*, *id. Fin.* 4, 8; — II) „fig.“; ∞ *animi*, *Cic. Fin.* 1, 15; — *cf. Martial.* 2, 86. — *dēbilitatio*, onis, f., [debilito]; I) „egent.“: *Lambet*; *df.* *Umfæftelse*, *Appul.*; — II) „fig.“: *Esvæb*, *etl.*; — *quid* *dēbilitatio* *et* *abjectio* *animi* *tui*? *Cic. Pis.* 36. — *dēbilitate*, adv., [debilis]: *svagt*, *størbeligen*, *Pacuv. ap. Non.*

dēbilito, avi, atum, 1, v. a., [debilis]: *lammer*, *afstæf*, *svæf*; I) „egent.“; A) *om* *Personobjekter*; — *vid. Ovid. Met.* 13, 112; *contasi* *et* *dēbilitati* *inter* *saxa* *etc.*, *Liv.* 21, 40; *lapsu* *dēbilitatus*, *Suet.*; *cf. Tac. Ann.* 4, 63; — B) *om* *Tingsobjekter*, *navnl.* *om* *lemmerne*; *vid. Cic. Planc.* 30; men *lingua* ... *dēbilitata* *malis*, (*af* *Eygdommen*), *Lucr.* 6, 1149; *cf. Nep. Ages.* 5, *egf.* *Hor. Od.* 1, 11, 15; — II) „fig.“; A) *om* *Personobjekter*; — *si* *aestivorum* *timor* *te* *dēbilitat*, (*giør* *dig* *mødsel*), *Cic. Fam.* 7, 14; *quosdam* *continet* *metus*, *quosdam* *dēbilitat*, *Quintil.*; — *oftest* in *partic. pass.* *dēbilitatus*, 3; *nedfæaen*, *mødsel*; *vid. Cic. d. Or.* 1, 26, *ibid.* 2, 47, o. *id. Catil.* 3, 5; men *id. d. Or.* 2, 33: *dēbilitati* *a* *jure* *cognoscendo*, (*form* *have* *tabt* *Mødet* *derfor*); — B) *om* *Begrebsobjekter*, *navnl.* *om* *Anden* *cf. Mødet*; — *nec* *dēbilitari* *animos* *aut* *cadere* *etc.*, *Cic. Lael.* 7; *cf. Nep. Dat.* 6, o. *Virg. Aen.* 9, 611; *multis* *incommodis* *veritas* *dēbilitata*, *Cic. Quint.* 1; *tua* *profectio* *spem* *meam* *dēbilitat*, *id. Att.* 5, 4; — *egf.* *om* *Fordraget*; *vid. Tac. Ann.* 3, 67, o. *id. Orat.* 39; *cf. Cic. d. Or.* 3, 50.

**dēbitio*, onis, f.: *Eftydne* *cf.* *at* *fyldte*; — *similis* *est* *pecuniae* *debitio* *et* *gratiae*, *Cic. Planc.* 28; *torqueri* *debitioe* *dotis*, *id. Att.* 14, 12; o. — *dēbitor*, oris, m.: *en* *Eftydner* *cf. Debitor*; I) „egent.“, *Cic. Off.* 2, 22, *Dig.*; ∞ *aeris*, *Hor. Sat.* 1, 3, 86; — II) „overf.“; A) ∞ *voti*, *Martial.* 9, 42; (*f. und. votum*);

cf. Ovid. Am. 1, 10, 46; — B) som har nogen noget at fætte; ∞ animæ hujus etc., id. Trist. 1, 5, 10; ∞ vitæ, id.; cf. Plin. Ep. 3, 2; — df. fem. *debitrix*, icis: *Ephednerinde*, Dig.; — [debeo]. — *debitum*, i, n., c. *debitus*, 3, f. und. *debeo*.

deblātēro, avi, 1, v. a.: udfædder, viciniis, m. acc. c. inf., Plaut. Aul. 2, 3, in. — *debucino*, (*debucco*), are, v. a.: udbasuner, aliquid, Tertull.

dēcāchōrō, are, v. a.: udfædder, viciniis, m. acc. c. inf., Plaut. Aul. 2, 3, in. — *debucino*, (*debucco*), are, v. a.: udbasuner, aliquid, Tertull. — *dēcāchordus*, 3, *δεκάχορδος*: tijsranger, Paul. Nol. — *dēcācūminatio*, omis, f.: Tøppens Afspæning cf. *Affindning*; ∞ *eupressi*, Plin. 17, 37; af — *dēcācūmino*, are, v. a.: affindser cf. *affapper Tøppen*; ∞ *pampinum*, ulmum, Colum. — *dēcālautio*, are, v. a., [*calautia*]: berittager nogens Sker cf. *Høvedbedæftning*, Lucil. ap. Non., inc. — *dēcālōgus*, i, m., *δεκάλογος*: de ti Bud, Tertull. — *dēcālvō*, (*avi*), atum, 1, v. a., [*calvus*]: gløt Skaldet, Veget., Hieron.

dēcāntātiō, omis, f.: idelig Gientagelse cf. *Sladder*; (ap. Hieron. som Overfættelse af *ἀδολογία*); af — *dēcāntō*, avi, atum, 1, v. a.; 1) *eprel. affynger*; df. A) „alm.“: foredrager syngende, næmst. paa Theatret; — ∞ *ἄλων* Hii etc., Suet. Ner. 38; men ∞ *elegos*, (om den elskelig Digter), Hor. Od. 1, 33, 3; — ogf. syngende at udraabe, cf. alm. at epraabe; *decantatque tribus*, (raaber dem op), Lucan.; — B) „bef.“ cf. „overf.“: gientager altid det samme, synger den gamle Bise; (sædv. m. Bibege. af Redelighed cf. *Tankeløshed*; f. und. *cantilena*); — vid. Cic. d. Or. 2, 18, o. id. Div. 1, 17; — ogf. om den idelige Gientagelse og Indøvelse; vid. Cic. d. Or. 2, 32, Hor. Ep. 1, 1, 61, o. A.; — II) opfører at synges, synger ikke mere; — sed jam *decantaverant fortasse*; vid. Cic. Tusc. 3, 22.

dēcānus, i, m., [*decem*]: Jormænden for et Antal af 10 Personer, og det navn; a) i Rigsstænden, Veget.; — b) i Klosteret, Hieron.: — 2) decani hed ogf. Jormændene for Vigterne, Cod. Just.; — 3) df. ogf. „overf.“ i Astrologien, *decanus*: som anfører en af et Himmeltegnis trende Decader, Firmic. — *Dēcāpōlis*, is, f.: Landskab i Palæstina o. Coelestien, (benævnt efter dens ti Stæder), Plin. 15, 4; — b) df. adj.: *Dēcāpōlitānus*, 3, regio, id. 5, 16; — *dēcāprōti*, oram, m., *δεκάπρωτοι*, (i. e. decem primi): de ti overste Maadsherrer i Municipierne og Colonierne, Dig.; — df. subst. *dēcāprōtia*, ae, f.: deres Embete, ibd.; — *decarno*, are, v. a., 12. carol: aftrækker Riødet, Veget. — *dēcās*, ādis, f., *δεκάς*: et Antal af 10, en Decade, Tertull. — *dēcāstylus*, i, m., *δεκάστυλος*: som har 10 Støiler, Vitruv. — *decaulesco*, ēre, v. n. inch., [*caulis*]: om Værterne: at styde Stilk, Plin. 9, 36.

dēcēdo, cessi, cessum, 3, v. n.: at gaac cf. *drage* bort cf. *derfra* cf. af *Veien*; — m. de, (ogf. m. ex), cf. c. abl., ogf. absol.; — I) „egentl.“ A) „alm.“: — ∞ de altera parte (agri), Caes. B. G. 1, 31; ∞ in Cariam ex nostra provincia, vid. Cic. Fam. 2, 11; ∞ Italiā, vid. Sall. Jug. 28 o. 35; men ∞ pugnā, Liv., praesidio, id., de praesidio, Cic. d. Senect. 20; — ∞ suo cursu, (forvilde sig *derfra*), Caes. B. C. 3, 112, cf. Suet. Caes. 31; — men Plaut. Bach. 1, 1, 74, absol.: *decadamus*, (vi vilde gaac vor *Bei* cf. af *Veien*); — B) „bef.“: 1) i Jorrettingsproget, og det navn; a) i Rigsstædet: at drage bort, at afmarschere, ex his regionibus, Caes. B. G. 1, 42; ogf. absol., ibd.; ∞ de colle, id., de vallo, id.; ∞ loco superiore, Hirt.: cf. id. B. Al. 34 o. 77; — b) publicitit; ∞ de provincia, cf. provincia, ogf. absol. *decedere*: efter fuldendte Embedstid at forlade Provindsen; — vid. Cic. Verr. 2, 20, o. Liv. 29, 19; — *decadens* ex Syria, etc., Cic.; cf. Nep. Cat. 1; ∞ provincia, Cic. Lig. 1; cf. Liv. 39, 3; ogf. absol., Cic. Fam. 3, 6; men Sall. Jug. 26; Ro-

mam *decessit* etc.; — ufaæv. er Cic. Plane. 26 fin.: me a provincia *decedere*: — 2) i Omgangsproget; ∞ de via, ogf. via, ogf. ∞ in via alieu, ogf. absol. ∞ alieni: at gaac af *Veien* for nogen (ifølge *Agtefse*, ogf. ifølge *Aftry*); — *decadam* ogf. illi de via, de semita, etc., Plaut. Trin. 2, 4, 80; *ceusorem*... via sibi *decedere* etc., Suet. Ner. 1: cf. id. Tib. 31; — *servo currenti* in via *Decesse* (cf. *decessisse*) *populum*, Ter. Heaut. prol. 32; men Caes. B. G. 6, 13: iis omnes *decadunt*, (neml. af *Aftry*); men „poet.“: *serae*... *decedere nocti*, vid. Virg. Ecl. 8, 88; — per *zeugma* ogf. in pass.; haec honorabilia: salutari, appeti, *decadi*, etc., Cic. d. Senect. 18; — 3) „prægnant“ cf. m. *Eftertryk*: at blive borte, at forgaac cf. *forbinde*; a) om levende Væfener: ved Døden at afgaace, at *dec*; — qui jam de vita *decesserunt*, Cic. Rab. perd. 11; *pater nobis decessit* etc., id. Att. 1, 6; ∞ morbo aquae intercutis, Suet., paralyti, id.; cf. Nep. Timol. 1; — b) om en Tilstand, (som Eggdom), om Elementerne, om en Stemning cf. *Vindslab*, etc.: at *afstare* cf. *ophøre* cf. *tæbe sig*; vid. Lucr. 2, 31, o. Nep. Att. 22; — *decessisse* *aquam* etc., (at *Bandet* vor *afstøbt* cf. *falbet*), Liv. 30, 38; men id. 3, 55: id suis *decedere opibus*, (at det fragit deres *Magt*), etc.; cf. Ter. Ad. 5, 3, 30; — *decadet* jam ira haere, id. Heec. 3, 55; cf. Sall. Jug. 88: postquam invidia *decesserat*; ogf. Liv. 33, 31, o. Tac. Ann. 15, 16; — endel. *heder* „poet.“, sol *decadens*: den *netgaadende* Sol, Virg. Ecl. 2, 67, *effere*; men id. Ge. 1, 166: Te, *veniente die*, te, *decadente*, *canebat*, (med den *kommande* og *svindende* Dag); — II) „overf.“: A) ∞ de possessione, jure, sententia, etc.: *afgive* *derfra* cf. *epgive*, etc.; a) *offest* m. de; — de suis bonis omnibus *decedere*, (at *lade sin Eiendom* i *Stiften*), Cic. Verr. 2, 17; cf. id. Agr. 2, 26; men *tametsi* etc., tamen de jure meo *decadam*, Cic. R. Am. 27; cf. id. Off. 2, 18; men id. Balb. 5: qui de civitate *decedere*, quam de sententia, *maluit*; men *impers. pass.*: qua *stultitia et temeritate de officio decessum*, Liv. 8, 25; — b) *undert.* ogf. m. *hlet* a bl.; — ∞ jure suo, Liv. 3, 33; quae (coloniae) officio *decessissent*, id. 27, 10; non ideo... *Thrasea decessit sententia*, Tac. Ann. 14, 49; — c) *field.* m. ab; quum (senatus) nihil a superioribus... *decretis decesserit*, Cic. Flacc. 12; cf. Justin. 6, 3; — B) „alleg.“: a) ∞ de via, *fomme* af *fra den rette* *Bei*, *geraade* paa *Afveie*; vid. Cic. Coel. 16; *ligel.* ∞ via *dicendi*, Quintil. 4, 5, 3; — b) ∞ alieni: *vige* for nogen, *erfænde* nogen for sin *Overmand* cf. *for Verre*, Hor. Ep. 2, 2, 213; df. „poet.“ om *Ting*: non *decedere alteri*, (ifølge *være ringere*, ifølge *faae tilbage* *derfor*), Hor. Od. 2, 6, 15; — C) *endel.* ogf. om en *Begivenhed*, etc.: at *løbe af* *faa* cf. *faa*; — prospere *decadentibus* *rebus*, Suet. Caes. 24; — not.: *decesse* f. *decessisse*, Ter., f. *evenf.*

Decelæa, (-ia), ae, f., *Δεκέλεια*: en paa *Grædens* af *Boeotien* beliggende *Fæstning* i *Attika*, Nep. Alcibi. 4, Frontin.

decem, num. card. indecl., *δέκα*: ti, cf. 10, (stribes ogf. X); — *ager oppositus est pignori* Ob *decem* *minas*, Ter. Phorm. 1, 3, 57; *fundos decem et tres* etc., Cic. R. Am. 7; *millia passuum decem novem*, Caes. B. G. 1, 8; men *decem primi* cf. *decemprimi*: = *decaproti*, Cic. R. Am. 9; cf. id. Verr. 2, 67; — df. *decemprimatus*, us, m.: = *decaprotia*, Dig.; — 2) „meton.“: *decem*, for cf. om en *ubestemt* *Mængde*; vid. Hor. Ep. 1, 18, 25, o. id. Sat. 1, 3, 12.

December, bris, m., [*decem*]: den tiende *Maa-*ned af det *Cypr.* fra *Martius* begyndende *romerske* *Mar*; vid. Varr. L. L. 6, 4, o. Cic. Leg. 2, 21; — *acceptus* *Genitis* *December*, (ifølge *Saturnaliernes* *Stæ-*der), Ovid. Fast. 3, 58; cf. Senec. Ep. 18; ∞ *canus*, Martial. 1, 50, *gelidus*, Ovid., *fumosus*, id.; — h) ogf. adj.: a. d. VIII *Calendas* *Decembres*, Cic. Phil.

3, 8; Nonae... Decembres, Hor. Od. 3, 18, 10; Idibus Decembribus, Liv. 4, 37; ogs. hører hertil Hor. Sat. 2, 7, 4: Age, libertate Decembri utere, (Saturnaliernes Fjæder); — 2) „meton.“ faaer December, (som sluttende Aaret), ogs. for det forløbne Aar el. for Aaret selv; — hic tertius December, ex quo etc., Hor. Epod. 11, 5; cf. id. Ep. 1, 20, 27: undenos... Decembres.

dēcemjūgis, is, m., [jūgm]. (sc. currus): tiſpændt Bogn, Suet. Ner. 24. — decemimestris, e, [men-sis]: af el. med ti Maanedes, annus, Censorin. — decemmodius, 3, [modius, i]: som holder ti modios el. Maader (el. romerſke Skjæpper), corbulae, Colum.; ogs. absol. el. subst.: decemmodiae (sc. corbulae), id.

dēcempēda, ae, f., [pes]: Maaleſtang af ti Fæd, Cic. Mil. 27, oftere, Suet., Hor.; df. — decempēdātor, oris, m.: en Landmaaler, Cic. Phil. 13, 18. — decemplex, icis, adj., [plico]: tiſfold, Nep. Mil. 5; — df. decemPLICATUS, 3: tiſfoldgiert, ſom tages tiſgange, verba, Varr. — decemprimatus, us, m., o. decemprimi, orum, m., f. und. decem. — dēcemrēmīs, e, [remus]: med ti Rader Rorsbænke, ſtraadæret, navis, Plin. 7, 57. — dēcemſcalmus, 3, [scaulus, i]: ſom har ti ſcalmos el. Aaretæret; ∞ tribus acturiolis, Cic. Att. 16, 3.

decemvir, i, f. und. decemviri. — decemvirālis, e, [decemviri]: hørende til el. benavnt efter Decemvirene; — ∞ leges, (i. e. leges XII Tabularum), Liv. 3, 57; ∞ potestas, ibd. 55, o. Tac. Ann. 1, 1; — ex decemvirali collegio (sacerdotes), Cic. Verr. 4, 49; — ∞ pecunia, (med Hensyn paa decemviri agris dividendis), Cic. Agr. 1, 5; — df. adv.: dēcemvirāliter: paa Decemvirenes Viis el. Maade, Sidon. — dēcemvirātus, us, m., [decemviri]: Tilmændesværdigheden el. Decemviratet, Liv. 3, 36, oftere, Cic. Agr. 2, 22, Quintil., o. A.

dēcemviri, orum, m., [decem, vir]: Tilmændene el. Decemvirerne, ſom Benævneſſe paa forſtiellige romerſke Forriſtelsescollegier, hvoraf her mærkes: 1) decemviri legibus scribendis, der (a. u. c. 303 o. 304) forfattede de tolv Tavlers Lov; (vid. Liv. 3, 32 flgd., o. Cic. d. Rep. 2, 36 flgd.; ogs. in sing., Cic. l. c., o. Liv. 3, 33, oftere; — 2) decemviri stitibus (litibus) judicandis: en beſtandig Domſtæl, der paa Prætors Bægne paaſtændte viſe Privatsager, Dig.; — f. ogs. Cic. Orat. 46, id. Cæcin. 33, ogs. Suet. Aug. 36; — 3) decemviri agris dividendis, Cic. Agr. 1, 6, flgd., o. ibd. 2, 7, flgd.; f. ogs. Liv. 31, 4 o. 42; — 4) decemviri sacris faciundis: et Præſecollegium, hvis Medlemmers Amt under Keiſerne foreredes intil femten; vid. Liv. 10, 8, ogs. id. 25, 12, o. A.

*dēcennālis, e: = flgd., bellum, Amm.; o. — dēcennis, e: tiaraig, bellum, Quintil., obsidio (Vejorum), Flor.; neque decennibus majores (equae), Plin. 8, 69; — b) ogs. subst. decennia, (ogs. decennalia, Inscr.), sc. sollemnia, (en under Keiſerne hvert tiende Aar afholdt Føiſt), Trebell. Gallien. 5; — [decem, annus]. — dēcennium, i, n., [decennis]: Tiderum af ti Aar, Appul.

dēcēns, tis: partic. o. adj. af decet.; df. — dēcenter, adv.: paſſende, ſømmeligen, anſtændigen; vid. Quintil. 11, 3, 80; ∞ moesta, Ovid.; ∞ lacrimare, id.; cf. Hor. A. P. 92; — compar., id. Ep. 2, 2, 216; superl., Cic. Cæcin. 26; o. — dēcentia, ae, f.: Paſſeligbed, Sømmeligbed; — colorum et figurarum... ut ita dicam decentiam etc., Cic. N. D. 2, 58.

*dēceptio, onis, f.: Stuffeſe, Bedrageri, Augustin.; o. — dēceptor, oris, m.: en Bedrager; ∞ domini, (Mytilus), Senec. Thyest. 140; — df. adj.: dēceptorius, 3, ſtuffende, bedrageriſk, Augustin.; o. — fem. dēceptrix, icis: Bedrageriſke, Lactant.; — [de-

cipio]. — 1. dēceptus, 3: partic. af decipio. — 2. dēceptus, us, m., [decipio]: = deceptio, Tertull. decēris, is, f., *dezjongs* (sc. *radis*): et med ti Rader Rorsbænke forſynet Skib, en Taaer; ∞ Liburnicas etc., Suet. Calig. 37, inc. — dēcermina, um, n., [decerpo]: Afſald af Træer, Feſt.; df. „overf.“: Udſtud i ſit Slægt; ∞ fortunae, (Tiggeryaf), Appul.

dēcerno, crēvi, crētum, 3, (ofte ogs. synop. decreram etc., decrerim etc., decreſce, v. a. o. n.; 1) „alm.“: afgjør eller beſtemmer noget, (navnl. det Omrøiſtede el. Tvivlsomme); df. A) reſtigen at afgjøre, at domme el. beſlutte; ogs. at give ſin Stemme i en Sag, at ſtemme deri el. dæret; — v. acc., el. med Objectets el. Relativſætning, el. m. de, eſv., el. absol.; — (Verres praetor) alias inter alios contrarium sine ulla religione decernebat, ac proximis paullo ante decreverat, Cic. Verr. 1, 46; quum senatus triumphum Africano decrevisset, id.; — ogs. om en enſt Senator, id. Fam. 15, 4; cf. Sall. Catil. 50; — quando id bellum senatus decrevisset... populus jussisset? Liv. 41, 7; cf. Caes. B. C. 1, 6; ogs. impers. ibd. 5: et de imperio Caesaris et de amplissimis viris gravissime acerbissimeque decernitur; men Cic. Att. 16, 6, C.: consules de consilii sententia secundum Buthrotos decreverunt; cf. ibd. 4, 2: quum pontifices decreissent ita: si etc.; ogs. m. flgd. ut, id. Verr. 2, 67, o. id. Fam. 1, 1; — 2) „overf.“ fra Forretningsproget: at afgjøre el. beſtemme el. bedømme; ogs. at troe el. mene; — decernere, ultra pars etc., Caes. B. C. 1, 35; cf. Liv. 10, 19; men id. 5, 55: rem dubiam decrevit vox opportune emissā; cf. id. 25, 41; — in quo omnia mea posita esse decrevi, Cic. Fam. 2, 6; cf. Ter. Heaut. 1, 1, 95; men id. Hec. 2, 1, 15: illum decrevimus dignum... cui etc.; — B) i Krigsproget: kæmpende at afgjøre; df. (ligesom cernere o. certare) at kæmpe el. afgjæmpe el. udkæmpe; quod (proelium)... jam decretum arbitrabar fore, Cic. Fam. 10, 10; cf. Liv. 28, 14; ∞ armis, Cic. Att. 7, 3, ferro, Virg.; men id. Ge. 3, 20, om Kæmplegene: ∞ cursibus et erudo caestu; — ∞ acie, (levete et Slag), Liv., Nep.; ∞ classe, id. Hann. 10; cf. id. Eum. 9; — men absol.: decernendi potestatem facere alicui, (tilſyde nogen et Slag), Caes.; cf. Liv. 21, 41; — 2) „overf.“ fra Kriggen paa anden Strid; — decernite criminibus, mox ferro decreturi, Liv. 40, 8; — navnl. ogs. om en Retsſtæv; uno iudicio de omnibus fortunis decernere, Cic. Quint. 2; men id. d. Or. 2, 49: me... pro mea omni fama fortunisque decernere; men id. Att. 10, 9: utinam meo solo capite decernerem, (at jeg kæmpede alene for min egen Vælfærd); — II) med Hensyn paa en ſubjectiv Virkſomhed heder decernere o. iuf.: beſlutte at gjøre noget, beſlutte ſig deri; vid. Caes. B. G. 4, 17, o. Ter. Andr. 1, 13, 14, oftere; — certum atque decretum est, non dare signum, Liv. 2, 45; men Sall. Catil. 4: reliquam aetatem a rep. procul habendam decrevi; — III) hertil hører endnu af partic. dēceptus, 3, neutr. subst. decretum, i; A) Afgjorelſe, Riendelſe, Beſlutning, navnl. af Senatet, el. af Rette, el. af en anden Forrigthed; — vid. Caes. B. C. 3, 21, o. Cic. Verr. 2, 48; men ∞ decurionum, vid. id. R. Am. 9; — ogs. de Retslæres Svar el. Riendelſer, id. Mur. 13; — B) „overf.“ i Philoſofien, ſom Overſættelſe af Grækerne *δύζω*: Lærefætning, Princip, vid. Cic. Acad. 2, 9: quum decretum proditur, etc.; cf. Senec. Ep. 94 o. 95.

dēcerpo, psi, ptum, 3, v. a., [carpo]: afplukke, afſtage ved at plukke; udbrødt el. loſriver derfra; 1) „egenl.“; — ∞ acina de uvis, Cato; novos decerpere flores, Lucr.; cf. Hor. Od. 1, 7, 7; ∞ arbore pomum, Ovid.; cf. Virg. Aen. 6, 141; — ∞ florem pollice, Ovid., aurea poma manu, id.; men absol. om Viene, Plin. 21, 31; men Quintil. 12, 10, 79, „alleg.“: quae tamen, nisi quotidie decerpantur, arescunt; — II) „overf.“; A) „alm.“: tager deraf, affondrer derfra; —

humanus animus decerptus ex mente divina, Cic. Tusc. 5, 13; cf. id. d. Or. 2, 56; — B) „bes.“ vgl.; a) tager og nyter deraf; vid. Hor. Sat. 1, 2, 79, v. Pers. 5, 43; — b) fornyrer el. forðærver: quae (invidia) spes tantas decerpat, Quintil. 6, prooem.

dēcertatio, onis, f.: den afgjørende Kamp, harum rerum omnium etc., Cic. Phil. 9, 21; af — de-certo, avi, atum, 1, v. n. (o. a.): bestaaer den afgjørende Kamp; men ofte ogs. (ligesom certo): kæmper el. strider; A) i Krigsforøget; — m. o. ud. abl. praelio el. pugna; ligel. m. o. ud. cum aliquo el. inter se, vbl.; vid. Cic. Prov. Cons. 13, c. Caes. B. C. 3, 19; — ∞ ferro in ultima, Ovid. Met. 14, 801; ∞ manu, vid. Cic. Off. 1, 23; — si etc., iterum paratum esse decertare, Caes. B. G. 1, 44; cf. id. B. C. 3, 78; — vgl. impers.; vid. Cic. Lael. 8; — b) fild. „pect.“ vgl. (ligesom certo), som v. a.: giennemkæmper el. afkæmper; — alternaque regna profanis Decertata odiis, Stat. Theb. 1, 2; decertati labores, Claudian.; — B) udenfor Krigsforøget; — sed erat non jure ... decertandum, etc., Cic. Planc. 36; an decertare mecum voluit contentione dicendi? id. Phil. 2, 1; decertare inter se etc., id. Fin. 5, 2; quum sint duo genera decertandi, unum etc., id. Off. 1, 11; — b) „pect.“ vgl. om Stormene, v. v. dat.; vid. Hor. Od. 1, 3, 13. — decervicatus, 4, [cervix]: halsbugget, Sidon.

dēcessio, onis, f., [decedo]; I) „egent.“: Bortgang el. Afgang, (opp. accessio); A) „alm.“: — de tua mansione aut decessione etc., Cic. Fam. 4, 4; — B) „bes.“: en Dyrighedsperpens Afreise fra den af ham forvaltede Provins; — vid. Cic. Pis. 36, c. id. Att. 6, 5; — II) „overf.“: Afgangen, Hensindene, Herindsele; utrum accessionem decumae ... an decessionem de summa fecerit, etc., vid. Cic. Rab. Post. 11; cf. id. Univ. 6; ∞ (sebrum, opp. accessio), Cels.; — b) „technist.“: ∞ verborum, Gell. 13, 29; Ordnes Overgang fra den oprindelige til en afledt Bemærkelse.

*decessor, oris, m.: den Bortrejsende; navnlig den Embedsmand, der efter indsendt Embedsind forlader Provinsen; df. sedv. Gørganger; — successori decessor invidet, Cic. frgm. Or. p. Scaur.; cf. Tac. Agric. 7; v. — decessus, us, m., ligesom decessio: Bortgaan el. Bortgang el. Afgang, (opp. accessus); I) „egent.“ A) „alm.“: — post Dionysii decessum, (efter hans Flugt) etc., Nep. Timol. 2; — B) „bes.“: en Dyrighedsperpens Afreise fra Provinsen; vid. Cic. Phil. 2, 38; — II) „overf.“: Afgangen el. Hensindene el. Dphoren; — decessum aestus exipere, (benyttede Ebbene), Caes. B. G. 3; ∞ Nili, (dens Fald), Plin.; ∞ febris, Cels.; — b) df. vgl. den dødelige Afgang el. Døden, Cic. Lael. 3.

dēcet, cūti, 2, v. impers.; [besl. m. δέζω, δέζωμι: vifer el. ubmærker]; (ligesom πείπει): det sommer sig el. anstaaer, det stifter sig el. passer sig; — decere, quasi aptum esse etc., vid. Cic. Orat. 22; cf. id. d. Or. 3, 55; — c. nomin. el. infin. rei; men c. acc. pers., fild. c. dat. pers.; underr. vgl. absol.; A) c. nomin. rei; a) c. acc. pers.; — id maxime quoniam decet, quod est cuiusque maxime suum, Cic. Off. 1, 31; cf. Hor. Ep. 1, 18, 30, v. Tibull. 4, 38; — vgl. in pl.; nec velle experiri, quam se aliena decant, Cic. l. c.; cf. Hor. Ep. 1, 14, 32; — b) ud. acc. pers.; — quid decet, videre, Cic. Orat. 21; cf. id. Off. 1, 34; — vgl. in pl.; quum etc., pene omnia decet, Quintil. 11, 3, 147; — c) c. dat.; istuc facinus ... nostro generi non decet, Plant. Amph. 2, 2, 188; — B) c. infin.; a) c. acc. pers.; vid. Cic. Tusc. 4, 25; ligel. hanc maculam nos effugere decet, Ter. Ad. 5, 8, 34; — b) ud. acc. pers.; injusta ab justis impetrare, non decet, Plaut.; cf. Hor. Ep. 1, 17, 2, id. Od. 1, 4, 9, v. Cic. Div. 1, 20; vgl. c. inf. pass., vid. Quintil. 12, 6, 3; — c) c. dat.; decet enim tantae majestati eas servare leges, quibus etc., Dig.; — C) absol.; a) c. acc. pers.; vid. Ter. Eun. 4, 7, 41;

ligel. facis, ut te decet, id.; cf. Quintil. 9, 4, 15; — b) ud. acc.; fecisti, ut decuerat, Ter. Heer. 4, 4, 66; cf. Cic. Phil. 6, 1, v. Virg. Aen. 12, 153; — c) c. dat.; imo hercle illa nobis decet, Ter. Ad. 5, 8, 5; — II) partie. de-cens, tis, vgl. som adj.: antændig, påseende, sømmelig; A) „egent.“; a) v. om Dragten, om Lemmernes Bevælgelse el. Vestklædningen; — ∞ amictus, Ovid.; compar.: ∞ amictus, Quintil.; superl.: ∞ sinus togae, id.; — ∞ motus corporis, id. 11, 3, 29; cf. Hor. Od. 4, 13, 17; — b) besl. vgl. om Lægemeets og Lemmernes barmenisse Dannelsel el. Gestalt: regel-mæssig, tæfkelig, yndig; — ∞ forma, Ovid.; facies, id.; habitus decentior, quam sublimior, Tac. Agric. 41; — vgl. om Personer; vid. Suet. Dom. 18; — „pect.“ vgl. om Udbiendene; ∞ Venus, Hor.; ∞ Gratiae, id.; cf. Ovid. Her. 5, 35; — B) „fig.“: antændig, fædlig; quid verum atque decens, Hor. Ep. 1, 1, 11; decentius erit, servare pudorem, Quintil. 11, 1, 79.

Decianus, f. md. Decius. — 1. dēcido, cidi, 3, v. n., [caedo]: at falde ned el. af, at falde ned derfra el. derned; I) „egent.“; A) „alm.“: — vid. Ter. Phorm. 4, 4, 27, v. Cic. d. Senect. 19; ∞ equo, Caes., ex equo (interram), Nep., ab equo in arva, Ovid. Ib. 2, 39; — ∞ graviore casu, (falde tungere), Hor. Od. 2, 10, 11; — ligel. absol.: decidunt comae, ibd. 4, 10, 3; — ∞ in terram, Ovid.; cf. Hor. A. P. 458; ∞ in casses, Ovid. A. A. 2, 2; ∞ in turban praedonum, Hor. Sat. 1, 2, 42; ∞ ad pedes tunica, Suet. Aug. 91; — B) „besl.“: at falde el. synke el. segne ned, navnlig. som døende; df. at dec, at afgaa ved Døden, (men oftest „pect.“); — Nos ubi decimus, quo etc., Hor. Od. 4, 7, 16; cf. id. Ep. 2, 1, 36; — II) „overf.“: quanta de spe decidi! vgl. quanta spe decidi! Ter.; men ∞ a spe societatis alienus, Liv. 37, 26; — men „alleg.“: quia deciderat ex astris, (om Pompejus, der havde tabt Julets Gæst), Cic. Att. 2, 21; ligel. „alleg.“: an toto pectore deciderim, (om jeg er ganske udslettet af dit Anderte), Tibull. 3, 1, 20; f. vgl. Suet. Claud. 9, v. Tac. Ann. 3, 59; — men lignelsheds: ficta omnia celeriter, tanquam flosculi, decidunt, Cic. Off. 2, 12; men amicorum perfidia decidi, Nep. Eun. 11.

2. dēcido, cidi, cisum, 3, v. a., [caedo]: afstaaer, afbryder; I) „egent.“, ligesom d. hypypigere abscondo; — ∞ tales, Cato, malleolum, Plin.; ∞ coltum, Plaut., caput, Curt., aures, Tac.; men Hor. Ep. 2, 2, 50, „alleg.“: decisis ... peninis, (med fæfede Binger); — b) i d. fild. Retsforøget; ∞ aliquid verberibus (afprygge), Dig.; — II) „overf.“: afgior el. bringer til Ende, bliver enig med nogen derom, (ef. secare el. dirimere lites el. res); oftest i Retsforøget; a) c. acc.; — quibus rebus actis atque decisis, Cic. Verr. 5, 45; cf. Hor. Ep. 1, 7, 59, v. Cic. Quint. 4; men id. R. Com. 11: magno tu tuam dimidiam partem decidisti, (harvur dæret den høit); — cetera propriis decisa verbis, (er udtrykt med tydelige Ord), Quintil. 8, 6, 47; — b) m. praep.; ∞ cum accusatore, (træffe en Accord med ham), Cic. Verr. 2, 32; cf. id. R. Am. 29; men id. Quint. 5: ∞ de rebus rationibusque societatis; cf. id. R. Com. 13: ∞ cum aliquo pro societate; — c) absol.; cur igitur decidit, etc., ibd. 12; cf. id. Verr. 3, 48.

1. dēciduus, 3, [1. decido]: som falder af, affalden el. affældig, folia, Plin.; men ignes decidui ad terras, (synken), id.; ∞ sidera, (Stjernefald), id.; men ∞ cornua cervis, id. 11, 45. — 2. dēciduus, 3, [caeduns, caedo], afbrygger, folia poplunea quae-naque etc., vid. Plin. 16, 8.

dēcies, (decies), adv. num., [decem]: tigange; ∞ anno parere, (om Duerne), Plin.; cf. Ovid. Fast. 2, 175; — oftest om Pengesummen; Dionem H.S. decies centena millia numerasse (1 Million Skester), Cic. Verr. 1, 10; — men sævfl. staaer derfor absol. decies; H.S. decies et octingenta millia, 1800,000 Skester),

ibid. 1, 39; figel. usque ad decies aeris etc., Liv. 24, 11; cf. id. 45, 4; — 2) „meton.“ om et ubelemt heit Tal; — eundem decies dixi, Plaut.; cf. Hor. A. P. 291 o. 365, Juvenal. 13, 136, o. 11.

decimāus, ae, f., und. decimus. — decimānus, ostere decimānus, 3, [decimus]; 1) „eigent.“: hørende til den Tiende el. til en Tiendedel; df. A) hørende til en Tiende (søm Afgift), ager, (hvøraf der betales Tiende), Cic. Verr. 3, 6, frumentum, Tiendefernet, ibid. 3, 5; — b) df. subst.: decumanus, i, m.: en Tienderespagier, ibid. 2, 13, ostere; — fem. decumana, ae, ibid. 3, 33; men ~ mulier, ibid. 31; — B) hørende til d. tiende Legion, miles, Auct. B. Afr. 16; ogs. absol. decumani, orum, Tac. Hist. 3, 20, o. Suet. Caes. 70; — h) ~ porta (castrorum), ligesvevser den imed Tienden vendte porta praetoria, Caes. B. G. 2, 21, ostere, Liv. 3, 5, ostere, (hvørvæd den tiende Gørbt af hver Legion havde sin Station), Veget.; — C) ~ limes, besvædemaalerne i Grænseskiste, søm drages fra Ost imø Vest, (opp. cardo), Colum., Plin. 17, 35; — II) „meton.“: meget stor, umaadelig, uhyre, acipenser, Lucil. ap. Cic. Fin. 2, 8; f. ogs. Fest. s. v. Decumana, p. 51; f. ogs. und. decem, decies, etc.

decimatio, onis, f.: Udtagsel ved Udskafning af hver tiende Mand til Afstraffelse, Capitolin. Macrin. 12; — af decimo, el. decumo, avi, atum, 1, v. a., decimarer, d. e. udtager ved Udskafning hver tiende Mand til at lide Dødsstraf; vid. Suet. Aug. 24, o. id. Galb. 12; (f. ogs. Liv. 2, 59).

decimus, (decūmus), 3, [decem]: den tiende; decimo post mense, Plaut.; men Septima post decumam, (dies: den 17de Dag), Virg. Ge. 1, 281; cum sola decima legione etc., Caes. B. G. 1, 40; — b) neutr. decimum søm adv., (ligesom tertium, quartum, etc.): den tiende Gang, Liv. 6, 40; — B) subst. decumia, ae, f., (sc. pars), den tiende Del: en Tiende; a) søm Øfser; — majores solitos Herculi decimam vovere, Varr. ap. Macrobi.; — ogs. m. pars, Liv. 5, 21; ogs. in pl., Justin. 20, 3; — b) søm offentlig Gæve til Folket; — vid. Cic. Off. 2, 17; — c) Kænnende søm Afgift af de offentlige Jerder i Provindsferne, Cic. Verr. 3, 9; østest in pl., ibid. 3, 39, figd.; — d) søm Årveløb o. in pl., Quintil. 8, 5, 19; — II) „meton.“, (ligesom decem o. decies, neml. finitum pro infinito): stor el. uhyre, (men alene poet.); f. und. decumanus, o. Ovid. Met. 11, 530; — III) søm nom. pr.: A) Decimus, i, m.: romersk Ærnavn; faat. Decimus Brutus, (fædd. D. Brutus); f. ogs. Varr. L. L. 9, 38; — B) Decima, ae, f.: den de beheimelge Jødsfeler foreskænde Guldinde, Varr. ap. Non., Tert.

decinēratus, 3, [cinis]: aldeles forvandler til Afte, Tertull. — decinēresco, ēre, v. n.: aldeles at blive til Afte, Tertull.

decipio, epi, ceptum, 3, v. a., [capio]; eprdl.: optager el. opfanger; besf. „alleg.“: ita decipimus fovea lenonem, Plaut. Poen. 1, 1, 59; cf. id. Rud. 4, 7, 9; si etc., Decipitur in transenna avaritia sua; — df. fædd. „overf.“: bedaarer, stuffer, fører bag Øyset; A) m. Personobjecter; — vid. Cic. R. Am. 10; cf. Caes. B. G. 1, 14: sed eo deceptum, quod etc.; f. ogs. id. B. C. 1, 85; men deceptus cupidine falso, Hor., specie recti, id.; men id. Od. 2, 13, 38, m. græft Construction: Dulci laborum decipitur sono, (glemmer sine Lidelser); — ogs. absol.: Victima deceptus decipientis ero, Ovid. Am. 3, 3, 22; — B) m. Tings: o. Begrebsobjecter; — ~ oculos, Ovid., custodiam pastoris, Colum.; ~ diem, (umærskeligen at faae Ende derpaa), Ovid. Trist. 4, 10, 114; — quo opinio decipitur, Quintil.; cf. Cic. d. Or. 2, 71; men decipit iudicium error, Ovid.; cf. Liv. 8, 7; men Plin. 16, 44: sic jubent acrer decipi, (stufferne at efterliges); — b) ogs. absol.: ab tergo et super caput decipere insidiae, Liv. 22, 4; df. — decipula, ae, f., Sidon., o. decipulum, i, n., Appul.: Jæfke

el. Snare; men alene „overf.“, o. før: o. efterel.; — gener. inc. er nulla decipula tam insidiosa, Laev. ap. Fronton.

decircino, are, v. a.: at afsirkle el. afrunde, ar-
em, Manil. — decisio, onis, f., [2. decido]: Af-
skærelse; df. Afslagelse, Jernindskærelse, (søm Dagsslysets),
Appul.; — 2) ostere „overf.“: Afgiorelse, Udværelse,
Jørgel, Cic. Caecin. 36, o. id. R. Com. 13, ostere. —
— decirus, 3, partic. af 2. decido.

Decius, i, m., o. Decia, ae, f.: romersk Slægt-
o. Personnavn, hvøraf her mærkes: P. Decius Mus,
Fader og Søn, der begge opoffrede sig for Jærdene-
landet, den første i Taitterkrigen, (a. u. e. 414), den
anden i Samniterkrigen, (a. u. e. 459); vid. Liv. 9, 8,
o. id. 10, 28; f. ogs. Flor. 1, 14 o. 17, o. Cic. Off. 2, 4,
ostere, navn. ogs. id. Tusc. 1, 37, (hvørefter ogs. Søn-
nesønnen paa samme Maade opoffrede sig i Krigen
imod Pyrrhus); — df. Decianus, 3, exercitus, Liv.
10, 31.

declamatio, onis, f., [declamo]: Dvæle i det
erateriske Jæredrag, Taleovelse, Declamatio; — quum
sit declamatio forensium actionum meditatio etc.,
Quintil. 4, 2, 29; cf. Cic. Fam. 16, 21; — b) „meton.“
(abstr. pr. coner.): det til Taleovelse valgte Thema el.
Emne, (causa), Quintil. 1, 2, 13, ostere; — „poet.“ ogs.
en Versen el. Original, der tiener til et fligt Thema; Ut
pueris placeas et declamatio fias, Juven. 10, 167; —
2) ubert. ogs. dadlende: løb el. udbefommende Snak;
vid. Cic. Planc. 19; ogs. en ubetimelig Klage el. Be-
klagelse; vid. id. Mur. 21; — df. demin. declamati-
on-cula, ae, f.; siden Declamation el. Dvælsfæstale, super
Alexandro, Gell. 6, 8.

declamator, oris, m., [declamo]: søm øver sig
i Jæredraget, søm helter Dvælsfæstaler, (opp. orator),
Quintil. 10, 2, 21, Cic. Orat. 15, ogs. id. Planc. 34; df.
— declamatorius, 3: hørende til en Declamator
el. til hans Dvæle, Cic. d. Or. 1, 16; ~ genus di-
cendi, id., Quintil. — declamito, avi, atum, 1, v.
n. o. a., intens. af declamo: ideligen el. ivrigt at
øve sig i Jæredraget; a) absol.; vid. Cic. Brut. 99; cf.
id. d. Or. 1, 59; — b) e. acc.: ut enim antea decla-
mitabam causas, id. Tusc. 1, 1; — 2) høftigen el. lar-
mende at tale hen i Veiret; de me... declamavit etc.,
id. Phil. 5, 7.

declamo, avi, atum, 1, v. n. o. a.; 1) „alm.“:
foredrager til Dvæle, øver mig i at foredrage, de-
clamerer; A) in neutr.; vid. Cic. Fin. 5, 2; cf.
Quintil. 2, 5, 16; — ogs. impers., id. 9, 2, 81; — B) in
act.; snororias declamantibus etc., id. 3, 8, 61; —
II) „bef.“: dadlende el. larvende el. høftigende at fremføre
udvæfommende Ting; — vid. Cic. Verr. 4, 66, o. id. R. Am.
29; — b) udenfor Jæredragets Sphære; — Quis, nisi
mentis inops, tenerae declamet amicae, Ovid. A. A.
1, 465.

declāratio, onis, f.: Jorflaring el. tydeligt Ud-
tryk deraf; — liber iste... quantum habet declarationem
animi tui! Cic. Fam. 15, 21; cf. ibid. 10, 5; — de-
clarativus, 3: forklarende, hørende til en Jorflaring,
pars, Appul.; df. — declarative, adv., Capell.; o.
— declarator, oris, m.: søm offentlig bekendtgjør
noget, Plin. Pan. 92; — [figd.].

declāro, avi, atum, 1, v. a., I) „eigent.“: forklarer
el. viser tydeligen, gjør tydelig el. synlig, aabenbarer;
vid. Cic. N. D. 2, 2; men ducis nave declarata suis etc.,
Nep. Hann. 11; — b) navn. ogs. publicit.: at be-
kendtgjøre Raadet paa den i Folkesforsamlingen valgte
Consul el. anden Øvrigsperson; — ejusdem hominis
voce et declaratus consul et defensus, Cic. Mur. 1;
cf. ibid. 2, ogs. Sall. Catil. 21, Liv. 9, 40, o. id. 1, 18; figel.
per omnes tribus declaratur tribunus militum, Sall.
Jug. 63; ogs. udraaber søm Seiervinder; vid. Virg.
Aen. 3, 245; — II) „fig.“: aandigen at forklare el. til-

fientegive, at erklære el. vise el. aabenbare; — a) c. acc.; vid. Cic. Fam. 5, 13, e. id. Fin. 2, 4; cf. id. d. Or. 3, 13; — volatibus avium et cantibus declarari res futuras, id. Div. 1, 1; cf. id. N. D. 2, 65; — b) med en Object's el. Metatransfæring; — ubi etc., catum hominem Eum esse declaramus, Plaut. Pseud. 2, 3, 16; cf. Cic. Orat. 62, e. Sall. Jug. 21; quae (consuetudo), ejusque ingenium ut sit, declarat maxime, Ter. Heaut. 2, 3, 43; cf. Caes. B. G. 1, 50; — c) absol.; ut ratio declarat eorum, quid etc., Lucr. 5, 693; cf. Cic. Mil. 5: declarat hujus ... conciones, etc.

dēclīnātio, onis, f.; [declino]; 1) egent.: Afbeining derfra; egf. skraallig Beining el. Rening; A) alm.; — parva quadam declinatione etc., vid. Cic. Catil. 1, 6; cf. id. Fin. 1, 6; — B) „bes.“ ligefom *zliqae*: Jordens Beining imod Pelerne; df. Egn el. Streg el. Climat; — declinationum mundi nou ignarus, Colum. 1, proem; cf. id. 1, 6; — H) „fig.“ A) „ment.“: Utilestelliget, Afsty; — quae declinatio (sc. a malis) si cum ratione fiet, cautio appellatur, Cic. Tusc. 1, 6; (opp. appetitio, id. N. D. 3, 13); men ~ laboris, periculi, (naar man søger at beseire sig derfra), id. Cluent. 53; egf. in pl., Gell. 11, 1; — B) „technisk“ el. fem Kunsttryk, 1) i Rhetoriken: Afbeining el. Udskælfse; — ~ brevis a proposito etc., Cic. d. Or. 3, 54; — 2) i Grammatiken: Ordnes Beining el. Forandring, og det navn; a) hos de Eldre, sem Inbegreb af Ordets familige Forandringer; vid. Varr. L. L. 8, 2, o. Cic. d. Or. 3, 51; df. egf. om d. egent. Declination, Quintil. 1, 4, 29; oftere om Conjugationen, id. 1, 4, 13, om Derivationen, id. 8, 3, 32; — b) fild.: Romernes Beining ved Casus, el. d. egent. Declination, (i Medfærn. af Conjugation, Comparison, Derivation, etc.), Donat.

*dēclīnātus, us, m.: Biform af frgd.; ligefom Bortværelse el. at vende sig derfra; df. 1) „ment.“: naturlig Utilestelliget el. Afsty; — vid. Cic. Fin. 5, 7, 17, inc., vid. Adv.; — 2) „technisk“: Ordnes Beining el. Forandring, Varr.; o. — declinis, e: sem vender sig el. er vendt bort derfra, bortvendt el. fravendt; — ~ juga, Stat.; ~ undae, Lucan.; — [af figd.].

dēclīno, avi, atum, 1, v. a. e. n., [zliqae, i. e. flecto, boier]; 1) epret.: boier el. vender af fra den lige el. rette Bet el. til en Side; df. A) „egent.“: a) act.: boier el. vender derfra; — Ego modo declinavi paulum me extra viam, Plaut.; cf. Lucr. 2, 250, o. Liv. 1, 28; men id. 36, 23: ~ laqueo exceptos ietus; men „poet.“: nec dulci declinat lumina somno, (luster dem ikke til at sove), Virg. Aen. 4, 185; — b) neutr., (navnl. ofte hos Cic.); ad dexteram de via declinavi, uti etc., id. Fin. 5, 2; cf. id. Att. 14, 17: eum a Capua declinaturum; dog egf. Liv. 38, 20: obliquo monte (eum) ad se declinare; — navnl. egf. om Romerne, vid. Cic. Fin. 1, 6; cf. id. Fat. 9; — B) „overf.“ (o. „ment.“): 1) „alm.“: a) act.; quaedam verborum figurae paulum figuris sententiarum declinantur, Quintil. 9, 3, 88; fortunam in temeritatem declinando etc., Sall. frgm. ap. Non.; neque spe, neque metu declinatus animus, quo minus etc., Quintil.; declinata jam aetate, id.; — b) neutr.; ~ de via („alleg.“), Cic. Lael. 17, de statu suo, id., a religione officii, id.; men ~ a malis, id. Tusc. 4, 6, (opp. appetere bona); — ~ a recto itinere, (om Jordedraget), Quintil.; cf. Cic. d. Or. 2, 38; men erott: ~ in aliquam, (forfælle sig deri), Hor. Od. 1, 33, 7; — endel. absol.: declinasse me paulum, (at jeg traf mig lidt til Side, „alleg.“), Cic. Sest. 31; — 2) „bes.“ o. „technisk“: a) i den eldre Grammatik: at boie el. forandre Ordets Endelse (ved Declination el. Conjugation, esp.), Varr. L. L. 8, 2, o. Quintil.; — b) fild.: at boie et Nomen igienneen dets Casus, at declinare, Charis. e. 2.; — H) ~ aliquid: ligefom at boie af derfor, ved en Bending at undgaae noget; df. „overf.“ (o. „ment.“): undviger el. undgaar, søger

at undgaae, styer; — vid. Cic. Att. 8, 11, D, e. id. N. D. 3, 13; cf. id. Off. 1, 4; ~ invidiam, Tac.; cf. id. Ann. 13, 1; egf. Suet. Caes. 1; men „alleg.“ om Jordedraget: nec satis recte declinat impetum (oratio), nisi etc., Cic. Orat. 68.

declivis, e, (pl. heterocl. decliva f. declivia, f. uentf.), [clivus]: som boier sig nedad, skraa el. skraa sig; — vid. Caes. B. G. 2, 18, o. ibd. 4, 33; men ~ latitudo, quem locum etc., Sall. Jug. 17; ~ Olympus, Ovid.; ~ flumina, id.; men id. Met. 2, 206; per decliva viasque (f. declivia) — ligel. absol.; per declive receptus, Caes.; cf. id. B. G. 7, 88: haec declivia et devexa, etc.; — b) egf. „alleg.“ o. „overf.“: per iter declive senectae etc., Ovid. Met. 15, 227; men mulier aetate declivis, Plin. Ep. 8, 18; df. — declivitas, atis, f.: Skraaning, skraa el. hældende Bellinghed, Caes. B. G. 7, 85.

*decoctio, onis, f.; 1) egent.: Afkogning, lentsci, Coel. Aur.; — b) egf. „meton.“: det Afkogte, et Decoct, Appul.; — H) „overf.“: Jordærelse, Herlis, Cod. Just.; — decoctor, oris, m.: som har afgøt; df. „overf.“: der har fæstet eget el. andres Gods, en Hællent el. Opbudsmænd; — vid. Cic. Phil. 2, 18, o. id. Catil. 2, 3; ~ pecuniae publicae, Cod. Just.; — [decoquo]. — decoctum, i, n., e. 1. decoctus, 3, f. unde. decoquo. — 2. decoctus, us, m., [decoquo]: = decoctio, Plin. 37, 71.

decollo, avi, atum, 1, v. a., [collum]; 1) egent.: tager af Halsen, (forcl.); — in tuo collo est, decolles, eave, Caecil. ap. Non.; — b) df. „overf.“: berøver; quibus fructibus me decollavi, Lucil. ap. Diomed.; — H) særv.: halsbugger; ~ homines, Senec.; egf. absol.; miles decollandi artifex, Suet. Calig. 32. — decolo, avi, 1, v. n., [collum]; epret.: at sic el. løbe derigienne; df. „overf.“: at svinde hen el. forfalde, at blive til Intet; — si ea (spes) decolabit etc., Plaut. Capt. 3, 1, 37; ligel. id. Cas. 2, 4, 28: si sors autem decolassit; ligel. quarum si alterutrum decolat, Varr.

decolor, oris, adj., [color]: som har mistet sin rette el. naturlige Farve, afarvet, halslig, bleg; (ofte „poet.“); — ~ Indus, Ovid., India, id.; cf. Prop. 4, 3, 10; — men quum totus decolor esset (se. fuligine), Juven. 7, 226; — egf. e. abl.: decolor ipse suo sanguine Rhenus, Ovid. Trist. 4, 2, 42; — ~ uniones, Plin.; ~ entis, id.; — 2) „overf.“ egf. om Begreber; vid. Virg. Aen. 8, 326, o. Ovid. Her. 9, 4.

decoloratio, onis, f.: Tabet af den rette Farve; vid. Cic. Div. 2, 27; af — decoloro, avi, atum, 1, v. a.: berøver noget dets rette og naturlige Farve, tilsmudser; — decoloratur id., ejus color vitiat, non mutatur, etc., Senec.; cf. Hor. Od. 2, 1, 35; decoloratum corpus mortui, Auct. ad. Her.; — 2) fild. egf. „overf.“: ~ famam alicujus, Capitolin.

dēconcrītio, are, v. a.: underdrager, berøver, alicui aliquid, Plaut. frgm. ap. Fest. p. 199. — dēcondo, ere, v. a.: at berigiemme el. nedfænke deri, in aliquid, Senec. Consol. ad. Marc. 10. — dēcontor, (-cunctor), ari, v. dep. n.: nioagtigen at overlægge el. betænke, Appul.

dēcōquo, xi, etum, 3, v. a.; 1) alm.; A) „egent.“: indtager, lader søge ind, formindsker ved Kogning; — ~ ad quartas, ad tertias, Colum., Plin.; ~ in dimidium partem, Colum.; ~ aquam, id.; — men Liv. 32, 2: experientibusque (id argentum) pars quarta decocta est, (blev smeltet derfra el. afgit derfra); — men „alleg.“ om Jordedraget, Quintil. 2, 4, 7: multum inde decoquant anni; — B) „overf.“: at formindsk el. fortere el. borttage; 1) e. a. c.; — ~ iram, Claudian.; men „poet.“ m. Personsubject: hunc alea decoquit, (ruinerer ham), Pers. 5, 57; — 2) absol. om Ting og Begreber: at lide Skæde, at komme i Forfald; — quum emendatur vel imprudentia vel negligentia, jam res ipsa decoxit,

Colum. 1, 8; cf. Flor. 1, proem.; — *df.* ogsf. om personlige Subjecter; at tilfælde el. ferde egen el. andres Formue; at fallere, at giøre Øybud; vid. Cic. Phil. 2, 18; — ogsf. med tilføjet dat., Plin. 33, 17: ∞ creditoribus suis; — II) „bef.“: giennemføger, følger mer; A) „egenl.“: — ∞ lentem in vino, Plin.: ∞ rapa aqua, id.; donec Decoqueretur olus, Hor. Sat. 2, 1, 71; — 2) af partic. persf. er subst.; a) decocta, *ae, f.*, (sc. aqua): etilags af *fl.* Nero opfundet køgt og affølet Drif el. etilags Decoct, Suet. Ner. 48, v. n.; ogsf. ∞ aqua, Martial.; — b) decoctum, *i, n.*: Decoct (som Lægedrif), Plin. 22, 23, oftere; — B) „fig.“: „overf.“: ganske at indføre el. medue; — quum acini ... decoquantur in callum, Plin. 17, 37; — 2) „alleg.“: suavitatem habeat orator austeram et solidam, non dulem et decoctam, Cic. d. Or. 3, 26; — comp. decoctus: medne, aamtigere, Pers. 1, 125.

dēcor. *ōris, m.*, [decoet]; 1) „alm.“: det Sammelige el. Påsende, Ansigt og Indre; (navnl. „poet.“, ogsf. bes. Quintil. v. n.; Cic. har derfor: *deus o. decorum*); — Mobilibusque decor maturis dandus et annis, Hor. A. P. 157; cf. Quintil. 6, 3, 12: inest proprius quibusdam decor in habitu ac vultu, ut etc.; f. ogsf. Ovid. A. A. 3, 299; men divini signa decoris, Virg. Aen. 5, 647; — ogsf. om en Planting, Quintil. 8, 3, 9; men „poet.“: ovibus sua lana decori est, Ovid. Met. 13, 849; — ogsf. det Skionne i Rhetoriken og Belsælsenheden, Quintil. 9, 4, 41; ogsf. i Architecturen, Vitruv.; endef. om Theatret „poet.“: o. in pl., Lucr. 4, 984; — 2) „bef.“: den legentlige Indre o. Skionhed; vid. Ovid. Met. 1, 488, v. id. Her. 12, 12; — ogsf. personificeret: *Levis Inventa et Decor*, Hor. Od. 2, 11, 6. **dēcorāmentum, inis, n.*: Smykke, Prydelse, Sil. 16, 269; v. — *dēcorāmentum, i, n.*: = frgds., Tertull.; — [decoet]. — *dēcōre*, *adv.* af decorus; 1) „alm.“: pæfelig, sammelig, værdigen; — si non decore, at quam minime indecore etc., Cic. Off. 1, 31; — 2) „bef.“: smukt, skiont, jirligen, Cic. poet. Div. 1, 12.

dēcōrio, (avi), *atum, i, v. a.*, [corium]: afstræffer Huden el. Skindet, Tertull.; amygdala decoriata, Pallad. — *dēcōris*, (el. decor), *e*, [decus]: ndsmysket, pyntet, smukt; — equis et armis decoribus cultus, Sall. frgm. ap. Prisc.; — *adv.* *dēcōriter*, Appul.

**dēcōro*, *avi, atum, i, v. a.*: ndsmysker, pryder, forstønner, ferbertiger; — 1) „egenl.“: ∞ *Larem corona*, Plaut., oppidum monumentis, Cic. Verr. 2, 46, *templa novo saxo*, Hor. Od. 2, 15, 20; cf. Virg. Aen. 6, 217, v. Tibull. 2, 2, 6; men arbor domos etiam decorans, Plin. 13, 31; — II) „overf.“: ∞ aliquem honoribus et praemiis, Cic. d. Or. 1, 54; cf. Virg. Aen. 11, 25, ogsf. Sall. Catil. 12, v. Hor. Ep. 2, 1, 266; — ogsf. *adv.* *abl.*; vid. Cic. Brut. 75, v. Hor. Ep. 1, 6, 38; figel. quem modo decoratum etc., Liv. 1, 26; v. — *dēcōrōsus*, 3: pyntet el. jirlig, Ambros.; men Senec. Ep. 93, inc.; — [decus].

dēcorticiō, *onis, f.*: Afbarfning, Plin. 17, 37; af — *dēcortico*, (avi), *atum, i, v. a.*, [cortex]: afbarter, aftager Barfen, Plin. 16, 74 v. 80.

dēcōrus, 3, [decor]; 1) „alm.“: sammelig, pæfelig, anstændig; a) *c. dat.*, *fiel.* *c. abl.* (i Analogi af dignus), *cl. m.* *ad* (i Analogi af aptus); — color albus praecepit decorus deo est, etc., Cic. Leg. 2, 18; cf. Liv. 2, 6 v. 13, ogsf. Tac. Ann. 1, 12; — neque te decora neque tuis virtutibus (facinora), Plaut. Mil. gl. 3, 1, 25; — aeris, argenti, auri venas ... et ad usum aptas, et ad ornatum decoras, Cic. N. D. 2, 60; — b) *absol.*: sed tamen decorus est senis sermo, quietus et remissus, Cic. d. Senect. 9; ∞ vox et actio, Quintil.; ∞ silentium, Hor. Od. 4, 1, 35; f. ogsf. Cic. Off. 1, 20 v. 31; men Quintil. 5, 10, 40: neque enim idem ubique aut licet aut decorum est; — ogsf. *m.* Subjectsfættning: actuarius minutis Patras accedere ... non satis visum

est decorum, Cic. Att. 5, 9; cf. Hor. Od. 3, 2, 13; — B) subst. decorum, *i, n.*: det Sammelige el. Påsende el. Anstændige; — ut in vita, sic in oratione ... quid deceat, videre; *πρόπον* appellant hoc Graeci; nos dicamus sane decorum, Cic. Orat. 21; f. ogsf. bef. id. Off. 1, 27 v. 35; cuncta ad decorum imperii composita, Tac. Hist. 1, 71; — II) „bef.“: forsynet med en Prydelse el. med et Smykke, smykket el. prydet, skion el. jirlig el. indtagende; a) *absol.*; — ∞ delubra deum, Lucr.; ∞ aedes, Hor.; ∞ arma, Sall., membra juvenata, Virg.; ∞ palaestra, (afdel el. fustfuld), Hor.; ∞ verba, id.; — ogsf. om Talentet; temporibusque Augusti dicendis non desuere decora ingenia, Tac. Ann. 1, 1; — b) *c. abl.*; vid. Virg. Aen. 5, 133, Hor. Od. 2, 769, 30, v. id. C. Sec. 61; men Tac. Hist. 2, 80: satis decorus etiam Graeca facundia.

dēcremētum, i, n., [decreseo]: Gormindsfælle, Gell., Appul. — *dēcremō*, *are, v. a.*: opbrænder ganske, Tertull. — *dēcrepātus*, 3, [crepo]: der har ligesom afbruset el. afslæmet; *df.* *serv.* „overf.“: ndslevet, meget gammel; — ∞ senex et vetulus, Plaut.; ∞ anus, Ter.; ogsf. *absol.*: inter decreptos me numeras, Senec. Ep. 26; men ∞ aetas, Cic. Tusc. 1, 39.

dēcreścentia, *ae, f.*: Aftagen, lunae, Vitruv.; af — *dēcreśco*, *erevi, erētum, 3, v. n.*; 1) *oprdl.*: atter at aftage i Væren, (navnl. om Maanen, om Vandet, om Dagsslyfet); — vid. Cic. Div. 2, 14, Ovid. Met. 1, 315, v. Hor. Od. 1, 7, 3; decrescere die, Plin., (opp. rursus crescent); — II) „alm.“: at aftage i Størrelse, at blive mindre, at svinde hen; — vid. Lucr. 1, 315; men Quintil. 5, 12, 14: ∞ a potentissimis ad levissima; — b) „poet.“: ogsf. at opbøre, at forsvinde; vid. Ovid. Met. 1, 440: Cornua decrescunt.

**dēcrētalis*, *e*: hørende til el. følgende af en Retstændelse, Dig., Sidor.; — *dēcrētio*, *onis, f.*, ligesom decretum: retlig Afgiørelse, Capella; v. — *dēcrētōrius*, 3, afgiørende, endelig; vid. Senec. Ep. 102; ∞ arma, (opp. lusoria), ibd. 117, pugna, Quintil.; — [decerno]. — *decretum, i, n.*, *f. ind.* *decerno*. — *decretus*, 3; 1) *partic.* af decerno; — 2) *partic.* af decreseo.

dēcūbō, *are, v. n.*: ligger udenfor; ∞ de eo lecto trinotium, Fab. Piet. ap. Gell. — *deculeo*, *are, v. a.*, [caleo]: nedtræder, bacas in qualo pedibus, Plin. 17, 11. — *dēculpātus*, 3: til at dable el. forfaste, verbum, vid. Gell. 19, 10.

decuma, *ae, f.*, *f. ind.* *decimus*. — *decumanus*, 3, *f. ind.* *decimanus*. — *dēcūmātes*, *iuni, adj.*, [decimus]: hørende til Tienden; ∞ agri, hvoraf der svarcs Tiende i Afgift, Tac. Germ. 29.

decumbo, *cūbui, 3, v. n.*, [af inus. cumbo, af cubo]; 1) „alm.“: lægger mig ned el. lægger mig (navnl. til Sengs el. til Bords); — ∞ super lectum, Suet., in aureo lecto, id.; ogsf. *absol.* *decumbo*, Plaut. Merc. 1, 1, 98; cf. Ter. Phorm. 2, 2, 28, v. Cic. Verr. 3, 25; — 2) „bef.“: ogsf. i Gladiatorsprøget om den haardt Saarede: at lægge sig ned (for at lade sig stiffe iblei), at falde; — vid. Cic. Tusc. 2, 17, v. id. Phil. 3, 14. — *decuncis*, *is, m.*, [decem, uncia]: Maal el. Bægt af 10 Unzer, Fann. de pond.; — not.: sem Bisom deraf ogsf. *decunx*, *cis*, Priscian.; — *decuncetor*, *ari, f. ind.* *decontor*.

dēcūria, *ae, f.*, [decem; cf. centuria af centum]; 1) *oprdl.*: Afdeling af 21, en Decurie el. Decade, *δεκάς*; — classes ... denum hominum, quas decurias appellaverunt, Colum. 1, 9; — b) *fiel.* om Ting, Valerian. ap. Trebell. Claud.; — 2) Afdeling el. Klasse, (neml. uden Hensyn paa sammes numeriske Tal); — af dette Slægs ere bes. at mærke; a) decuriae iudicum, der indtil *fl.* Augustus vare trende, neml. ∞ senatoria, Cic. Verr. 2, 32; ∞ equitum, Suet. Tib. 41; den tredje Decurie udgiørde tribuni aerarii; vid. Suet. Caes. 41, v. Ascon. ad Cic. Pis. 39; — *diāse* *Decu-*

riers Antal forøgedes under Keiserne: vid. Suet. Aug. 32, o. id. Calig. 16, oftere: — b) ogs. om andre Klasser el. Corporationer: — decuriae scribarum, Cic., servorum, Senec.; — comitib. ogs. om et Driffflag, Plant. Pers. 1, 3, 62; df. — decuriatis, e: hørende til en Decurie, numerus, Tertull.

**dēcūriatio*, onis, f.: Afdeling efter Decurier, tribulum, Cic. Plane. 18; e. — *dēcūriatus*, us, m.: = frgde., Liv. 22, 38, inc.; vid. Madvig. Op. II. pag. 360; af — 1. *dēcūrio*, avi, atum, 1, v. a., [decuria]: adeler efter Decurier, navn. i Krigsfpøget e. om Hytteriet, (ligesom centuriare om Jodsføket); vid. Liv. 22, 38; — men om en Jøstebøvgelse, vid. Cic. Sest. 15; cf. id. Plane. 18, oftere.

2. *dēcūrio*, onis, m., [decuria]: Jersfander el. Jermænd for en Decurie, en Decurion; df. navn.; a) i Hæren: Befalingsmand over en Hytterdecurie, Varr., Veget.; — b) i Municipierne og Colonieme: Medlem af Raadet el. af Senaten; vid. Cic. R. Am. 9, oftere, Caes. B. C. 1, 13, e. A.; — c) ved Keiserbovet en decurio, ligesom praefectus: Opfyndsmænd eller en Afdeling af Føfføket: — *cubiculariorum*, Suet. Dom. 17; df. — *dēcūriōnātus*, us, m.: en Decurion's Embede el. Værgigber, Dig.

dēcurro, curri o. *cūcurri*, cursum, 3, v. n. (o. a.): løber el. iler ned derfra el. derved el. derhen; (ligel. ofte om anden Bevægelse: drager el. seiler derhen); — 1) „egenl.“; A) „alm.“; — ipse ... de tribunali decurrit, Liv. 4, 50; cf. virg. Aen. 2, 41; men ogs. c. abl. (ud. ab): alta decurrens arce, ibd. 11, 490; — Caesar ... quam in partem fors obtulit, decurrit, (tilde derhen), Caes. B. G. 2, 21; cf. id. B. C. 1, 28; bellissime cum quaestore Mezenio (te) decursurum, (vil bedst seile med ham), Cic. Fam. 16, 4; *∞* toto mari, Ovid., celeri cymba, id.; men Tac. Ann. 15, 43: uti naves decurrerent, (stulde stiffe i Søen); — ligel. om Jloterne, Hor. Od. 4, 2, 5; cf. Liv. 38, 13; — endel. om en Veliggendes og Bevinget nedad; — populi cum Indo flumine decurrentes, Plin.; cf. id. 6, 21; — impers. ogs. om en Klemmen derhen; vid. Cic. Tusc. 1, 8; — b) c. acc. (af et homogenet Object); df. pass.: septingenta millia passuum ... esse decursa, (at de ere giennemløbne el. tilbagefagte), Cic. Quint. 21; cf. id. d. Senect. 23, o. Ovid. Met. 10, 597; — B) „bef.“ i Krigsfpøget: at giøre en Evolution el. Manoeuver, at rykke ud til Angreb; — decurrendo signa sequi etc., Liv. 21, 48; men *∞* ex montibus in vallem, Caes.; cf. id. B. G. 2, 19; *∞* ab arce, Liv., inde (i. e. ab Janiculo), id. 2, 10; — ogs. impers.: quinto (die) iterum in armis decursum est, id. 26, 51; — b) ogs. om et stort frigerst Optog, om en Parade el. Monstring i en betydelig Andledning, navn. ved Begravelser; — vid. Liv. 25, 17, Virg. Aen. 11, 189, Tac. Ann. 2, 7, Suet. Claud. 1, o. A.; — II) „overf.“ (o. „ment.“); A) „alm.“: — quin ... hic iras decurrit ad acres, (geraader deri), Lucr. 3, 312; men Quintil. 9, 2, 48; *∞* per aliquid (giennemløbe, behandle); — omnium eo sententiae decurrerunt (gik ud derpaa), ut etc., Liv. 38, 8; cf. Tac. Ann. 4, 40; — men impers.: postremo eo decursum est, ut etc., Liv. 26, 18, oftere; cf. Tac. Ann. 3, 59; — b) c. acc. (af et homogenet Object); df. pass.: decurso aetatis spatio, Plaut.; prope acta aetate jam decursaque, Cic. Quint. 31; men Virg. Ge. 2, 39: inceptumque una decurre laborem, (ledag mig derigennem); cf. Cic. d. Or. 1, 32; — B) „bef.“; a) *∞* ad aliquid: tage sin Tilflugt dertil, at fride dertil; vid. Cic. Quint. 15; *∞* ad medicamenta, Cels., Haemonias ad artes, (til hoeskaliste Hærfundier), Ovid. A. A. 2, 99; *∞* ad miseris preces, Hor. Od. 3, 29, 59; — impers.: decurritur ad illud etc., Caes. B. C. 1, 5; — b) navn. ogs. om Tælen: at fride frem, at bevæge sig fremad; — continuos et decurrentes locos etc., Quintil. 11, 3, 84; versus

semper similis sibi est, et una ratione decurrit, id.; ligel. Plin. 7, 15: quum membratim historia decurret, etc.

decurso, onis, f., [decurro]: eprtel.: det nedad rettede Løb, (navnl. Vandets), Arnob.; — 2) oftest i Krigsfpøget; a) „alm.“: Evolution el. Manoeuver; ogs. fieneligt Anfald el. Overfald; vid. Brut. ap. Cic. Fam. 11, 10, o. Hist. B. G. 8, 22; — II) „bef.“: Krigsbærens Optog (el. Manoeuver el. Parade) i nogen festlig Andledning el. til Dvæle, Suet. Calig. 18, oftere. — 1. *decursus*, 3; partit. af decurro.

2. *decursus*, us, m., [decurro]: det nedad rettede Løb, Retløb el. Løb, (navnl. Vandets): 1) „egenl.“; A) „alm.“: — Montibus ex altis maznus decursus aquae, Lucr.; ligel. *∞* rapidus (ammium), Virg.; — „concret“ ogs. om en Vandledning, Vitruv. 8, 7; — men *∞* planities, (dens Jald el. Sanfting), Auct. B. Hisp. 29; — men Suet. Ner. 24: ante decursum, (førend Løbet var stende); — B) „bef.“ i Krigsfpøget: Hærens Evolution el. Manoeuver; ogs. Anfald el. Overfald paa Jirnden; vid. Liv. 1, 27, oftere, o. Tac. Ann. 2, 55; — b) navn. ogs. ster Manoeuver (Baabensløb, *περιδροαι*) i en betydelig Andledning; vid. Liv. 40, 9; — II) „overf.“; A) „alm.“: quasi decursus mei temporis, (Tilbringelsen af min Embedetid i Provinsfen), Cic. Fam. 3, 2; men id. d. Or. 1, 1: decursu honorum, (efter at have beklædt Stædens Embæder); — 2) rhetorisk el. technisk: Versets rhytmiske Bevægelse el. Jremstriden, Quintil. 9, 4, 115, o. id. 11, 2, 25.

dēcurto, (avi), atumi, 1, v. a., (men alene in partit. praes. o. perf.): afsterter, afstumper; decurtans radices, Plin.; (hominem) undique decurtatum (semlæstet) etc., Senec. Ir. 3, 17; — b) lignelsheds ogs. om Joreerager; mutila quaedam et quasi decurtata etc., Cic. Or. 53.

decus, oris, n., [deceat]: 1) „alm.“: hvad der smykker el. forstærker el. forstærker, Smykke el. Prydselse, Herlighed el. Fremmelise; a) c. gen., Cic. Verr. 4, 44; ad decus et laudem civitatis, id.; cf. id. Off. 1, 31; ligel. ut hominis decus ingenium, sic etc., id. Brut. 15; men „poet.“: O decus Phoebi (testudo), Hor. Od. 1, 32, 13; — ogs. om Personer; vid. Cic. Phil. 2, 22, o. Hor. Od. 3, 16, 29; men Catull. 64, 78: decus inuptarum, (den Skioneste iblandt dem); — b) absol.: verum decus in virtute positum est, Cic. Fam. 10, 12; decus enitet ore, (Stienheden), Virg. Aen. 4, 150; cf. Liv. 1, 31; „poet.“ ogs. iu pl., Virg. Aen. 1, 529; men decus mulierum, (Dyndens Rydsbed), Liv. 1, 58; — esse decori alieni, (smykke el. pryde nogen); vid. Sall. Jug. 19 o. 73, o. Virg. Ecl. 5, 32; — II) „bef.“ o. „ethisk“: den sædelige el. moralske Værdighed, Dydens Stienhed og Glænde; — vid. Cic. Leg. 1, 21, o. id. Fin. 4, 14; ligel. honestatem et decus (conservare), id. Off. 2, 15; ligel. Sall. Jug. 54: Catoni studium modestiae, decoris, sed maxime severitatis erat. — 2. *decus*, i, m., fild. Biform af decussis, Agrim. ap. Goes.

**dēcussatim*, adv.: i Jorm af det romerske Tital (X), perducere lineas, Vitruv.; o. — *dēcussatio*, onis, f.: tvende Liners Giennemfærelse for at danne Geshalten af det romerske Tital (X), Vitruv.; — [decusso]. — *decussio*, onis, f., [decutio]: Afstalten el. Afstyngen, men alene, overf., Tertull.

decussis, is, m., [decem, as]: 1) Tallet Xi (el. 10), en Tier, (eprtel. to med Episthen imod hinanden vendte V); decussis sexis, ogs. decussissexis: Tallet Sexten, Vitruv.; — b) df. tvende hinanden i Jorm af det rom. X giennemfærende Linier; lineae in decussis obliquae, Plin.; — II) sem romersk Mønt er decussis: et Tiaahytte, el. ti asses, Varr. L. L. 5, 36, o. Lucil. ibd.; — not.: f. ogs. 2. decus s. l. — *decussio*, s. und. frgde. — *dēcusso*,

avi, atum, 1, v. a., [decussis]: afsæler el. tanner i Ærm af det rem. X; vid. Colum. 3, 13; ∞ jugum in stellam, id.; decussati jugi partes, id.; f. ogf. Cic. Univ. 7 med. — decussus, 3: partie. af fgd.

decūtio, cussi, cussum, 3, v. a., [quatio]; 1) „alm.“: nedflaaer, nerspyer, nerskafer; ∞ summa papaverum capita baculo, Liv. 1, 51; decussa Cydonia ramum, Prop.; cf. Virg. Ge. 2, 401, o. Hor. Epod. 11, 6; — fulmine icta decussaque (Victoria, i. e. Victoriae signum), Liv. 26, 23; ∞ murum ariete, id., nidos avium sagittis, Plin.; — II) „fig.“: A) „overf.“: forjager derfra; decusso Labieni praesidio etc., Auct. B. Afr. 50; — comiss: ∞ argentum ex armario, vid. Plaut. Epid. 2, 3, 1; — B) „ment.“: ligesom afspyer, t. e. aflægger; cetera (vitia) ... aetate jam sunt decussa, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 13; (al. decursa).

dēdamno, avi, 1, v. a.: fristuer, aliekem, Tertull. — dēdeceat, ciuit, 2, v. impers.: ikke at anstaa, at være usømmelig el. upassende: — decere, quasi aptum esse etc.; contraque dedecere etc., Cic. Orat. 22: — oftest m. Negation, og forstærken i de samme Forbindelser, sem. simpl. decet, (hvormed det er at sammenlignes); — alfr. A) e. nomin. rei; a. e. acc. person.; vid. Hor. Od. 1, 38, 7; cf. Ovid. Met. 6, 689; — ogf. in pl.; id. Am. 1, 7, 12: Nec dominam motae dedecueret comae; — b) uten aec. pers.; ut si quid dedeceat, vitemus, Cic. Off. 1, 41; — B) e. inf.; a) e. acc. pers.; Dedecet ingeniosus taedia ferre sui, Ovid. A. 2, 53; cf. Cic. Tusc. 4, 25, und. decet; — b) ud. a. e. pers.; ejus (togae) oram rejeci-se, non dedecet, Quintil. 11, 3, 110; cf. Hor. Od. 2, 12, 17; — C) absol.; ut iis, quae habent, modice et scienter utantur, et ut ne dedeceat, Cic. d. Or. 1, 20; — not.: ved fild. poetisk liden fides ogf. dedecere sem. v. a.: at vanære el. beskæmme, Stat. Theb. 10, 349: si non dedecui tua iussa.

dēdecor, oris, adj.: uansæmdig, hæslig, skæmmelig; df. „fig.“: skændig, icig; — ∞ vita, Stat., dedecores inultique terga (acc. graec.) ... caeduntur, Sall. Hist. fragm. ap. Prisc. — dēdecorāti, onis, f.: Skændfel, Vanære, Tertull.; o. — dēdecorātor, oris, m.: sem. vanærer; ∞ deorum, Tertull.; af — dēdecorō, avi, atum, 1, v. a.; 1) „alm.“: hæsligagor, vanzjrer; — Aut faciem turpi dedecorare bove, Prop. 3, 21, 36; — II) „fig.“ o. „etibf.“: skændel el. vanærer; m. o. ud. abl.; — ∞ se flagitiis, Sall. Jug. 85; cf. Ter. Hec. 2, 1, 13, o. Cic. Off. 3, 2.

dēdecorōse, adv.: skændigen; — ∞ vixi, turpius peream, Nero ap. Aur. Vict. Epit. 5; af — dēdecorōsus, 3: vanærende; ∞ necem suspectans, Aur. Vict. Epit. 39; compar., Hieron. — dēdecorus, 3: vanærende, beskæmmende, Plaut. Bacch. 5, 2, 73; ogf. e. dat., Tac. Ann. 3, 32.

dēdecus, oris, n.; 1) „alm.“: Vanære, Skændfel, Redværdigelse; hos Cic. i Forbindelse med ignominia, infamia, flagitium, probrium; — tum in damna, tum in dedecora incurrunt, id. Fin. 1, 11; cf. id. Off. 1, 33 o. 39, ogf. Sall. Catil. 20; — b) „concret.“: hvad der bringer Skændfel el. Vanære, en Eksempel; faat. em. Mitas's Efteleren, Ovid. Met. 11, 184, cf. Phaedr. 1, 21; men dedecora militiae, Liv. 3, 51, (Uheld i Krigen); — II) „bef.“ o. „etibf.“: sædelig el. moralsk Redværdigelse, Lasteskuldbed, ocl.; — vid. Cic. Leg. 1, 21, o. id. Tusc. 2, 5; — navn. ogf. Rejghet, Caes. B. G. 4, 25, oftere; ogf. Udfæstbed; vid. Suet. Aug. 68, o. Hor. Od. 3, 6, 32.

dēdicatio, onis, f.: Indvielse, aedis, Liv. 2, 27, theatri, Plin., Suet.; — dedicativus, 3, fild. f. affirmativus: bekræftende, Appul.; — df. adv. dedicative, Capella; o. — dedicator, oris, m.: sem. indvier dertil; df. „overf.“: Ophavsmand, Instifter, Tertull.; — [fgd.].

dēdico, avi, atum, 1, v. a.; oprdl.: afgiver en

Efterretning el. Forklaring, forsynder, beretter, viser; (fer: o. efterel.); — legati ... dedicant mandata, Coel. ap. Non.: f. ogf. Lucr. 1, 368, oftere, ∞ aliquid de quopiam, Appul., virtuti inesse bonitatem, id.; — II) fædv. „technif.“: A) i Religionspreget: at indvie el. bellige dertil, aedem Saturno, Liv. 2, 21; men ∞ aedem Mercurii, ibd. 27; cf. Cic. N. D. 3, 5, o. id. Arch. 8; ∞ simulacrum Jovis, id., loca sacris faciundis, Liv., aram Augusto, Suet.; — b) ogf. e. acc. obj. af den Gudsdom, til hvilken noget indviés; vid. Cic. N. D. 2, 23 o. 31; ligel. ∞ Junonem, (hendes Billede), Liv. 3, 51, Apollinem, Hor. Od. 1, 13, in.; cf. Ovid. Fast. 6, 637; — 2) df. „overf.“: a) at tilegne el. dediere, librum alicui, Phaedr. 3, prol., Plin. praef., o. Quintil. 4, prooem.; — b) at indvie el. bestemme el. indrette til en Brug el. Hensigt: — qui proprie huic operi libros dedicaverunt, Quintil.; cf. id. 12, 10, 50; ogf. Suet. Tib. 70; — c) ligesom at indvie ved den forre Brug, paa en betidtelig Maade at tage i Brug; — domum absolutam quam dedicaret, Suet. Ner. 31; cf. ibd. 12, o. id. Aug. 43, oftere; — B) „publicif.“: at angive sin Formue til Census; — at haec praedia etiam in censu dedicavisti, Cic. Flacc. 22, (al. in censum); cf. African. ap. Gell. 7, 11.

dedignatio, onis, f.: Bagring el. Ringcagt; ∞ tacita, Quintil. 1, 2, 31; ∞ parendi, Plin. Pan. 18; af — dēdignor, aus sum, 1, v. dep. a.: afsjfer sem. uærdig, ringcagter, tilfidsfæfter, (navnl. i en vis Egenkab); a) e. acc.; vid. Virg. Aen. 4, 536; ∞ aliquem comitem, Ovid., Philippum patrem, Curt.; — b) e. inf.; vid. Ovid. Met. 13, 586; men ut testis ... venire dedignaretur, Tac. Ann. 2, 34; — c) absol.: accendebat dedignantes et ipse, ibd. 2, 2.

dēdisco, dedidici, 3, v. a.: lærer mig af dermed, glemmer det Vægte; ogf. alm. glemmer; a) e. acc.; — multa oportet discat atque dediscat, Cic. Quint. 17; ∞ sportellas, id. Fam. 9, 20; cf. Caes. B. C. 3, 110, o. Ovid. Rem. 503; — b) e. inf.; ut loqui paene dedisceret (eloquentia), Cic. Brut. 13; cf. Ovid. Rem. 297.

*deditiuus, (-tius), 3: hørende til en Overgivelse el. Capitulation; — ogf. subst. deditiuus, i, m.: sem. har overgivet sig paa Maade og Uaade, sem. har capitularet; — vid. Liv. 7, 31, o. Sall. Jug. 31, ogf. Caes. B. G. 1, 27 o. 44, o. R.; o. — deditio, onis, f., fædv. i Krigsfæget: Overgivelse, Capitulation; — de deditioe agere, (underhandle derom), Caes., legatos mittere, id.; in deditioem accipere, id., Sall., Liv., recipere, Caes.; deditioem lacere, id., Sall.; in deditioem venire, (overgive sig), Caes., Liv.; ligel. ∞ ad Romanos, id.; — usædv. er Flor. 3, 7: ut deditioem suam ad Pompejum absentem mitterent; — [dedo]. — deditus, 3: partie. o. adj. af fgd.

dēdo, didi, ditum, 3, v. a., [do, dare]; 1) „egenf.“: giver fra mig, hengiver el. overgiver; A) „alm.“: — ∞ aliquem in pistrinum, Ter. Andr. 1, 2, 28, aliquem hostium in cruciatum, Caes. B. G. 7, 71, aliquem ad necem, Liv., men neci, Virg., Ovid.; ogf. ∞ aliquem telis militum, Cic. Mil. 1; cf. Hor. Od. 3, 27, 16; — B) „bef.“ i Krigsfæget: Overgivelse, Capitulation; — de deditioe agere, (underhandle derom), Caes., legatos mittere, id.; in deditioem accipere, id., Sall., Liv., recipere, Caes.; deditioem lacere, id., Sall.; in deditioem venire, (overgive sig), Caes., Liv.; ligel. ∞ ad Romanos, id.; — usædv. er Flor. 3, 7: ut deditioem suam ad Pompejum absentem mitterent; — [dedo]. — deditus, 3: partie. o. adj. af fgd.

dēdo, didi, ditum, 3, v. a., [do, dare]; 1)

at hengive sig til negens Vedelse), Ter. Andr. 5, 3, 26; men (patriae) nos totos dedere, (gaaſte at opoffre os derfor), Cic. Leg. 2, 2; men ∞ se musicis, (virgen at lægge sig derfor), id.; men id. Aut. 9, 4: ne me totum aegritudini dedam; — ∞ se ad audiendum etc., id. d. Or. 1, 21; figel. ∞ se ad litteras memoriasque veteres, Gell. 2, 21; — b) ſem adverbial Dictum mærket: dedita opera, omhyggeligen, forfættigen, Plaut., Cic., v. A.; — III) partie, deditus, 3, egl. ſem adj.: hengiven dertil, ivrig derfor; — a) c. d. a. t., Cic. Fam. 5, 8, oftere; men deditus studio litterarum el. litteris el. artibus, (ſem med ſig lægger sig derfor), id.; men dedita lauae, (ſittig derfor), Liv. 1, 57; homines gravitati dediti, (ſem beſtatte sig derpaa), Cic.; men deditus ventri etc., Sall. Jug. 85; — comp.: deditior uxoris, Eutrop.; ſuperl.: ab optimo certe animo et deditissimo tibi etc., Dolabella ap. Cic. Fam. 9, 9; — b) „poet.“ egl. m. i. n., Lucr. 3, 647, id. 4, 816, v. Catull. 61, 102; — men Liv. 1, 9, c. adv.; deditaque eo (i. e. in id spectaculum) mentes etc.

dē.dō.ce.o, ēre, v. a.: lærer af dermed, bringer til at glemme; a) dedocere aliquem aliquid: bringe En til at glemme noget, Stat. Theb. 2, 409; cf. Cic. Fin. 1, 6 (Madvig); — b) m. acc. c. inf., Hor. Od. 2, 2, 19; — c) egl. m. enſtelt acc.: byf. pass.: quum aut docendus est, aut dedocendus, Cic. d. Or. 2, 17; cf. id. Fin. 1, 16.

dē.dō.lō, ūi, 2, v. n.: ender min Smerte el. Kummer; men alene Ovid. Fast. 3, 480, v. id. Remed. 294. — dē.dō.lō, avi, atum, 1, v. a.: afhugger, tilhugger, glatter, ridicas, Colum., arborem, Plin.; cf. Martial. 11, 84: ∞ ossa etc.

dē.dū.co, xi, etum, 3, v. a.; I) „egenf.“: ſeder el. drager el. fører el. bringer bort el. ned derfra el. derhen; A) „alm.“: a) uden Angivelſe af Maaler (hvorf. hen); — ∞ aliquem de rostris, Caes. B. C. 3, 21; ∞ atomos de via, Cic., pedes de lecto, Plaut.; ∞ suos ex agris, Caes.; cf. Cic. Phil. 13, 13; men Ovid. Met. 3, 480: summa vestem deduxit ab ora; — egl. n. blot abl.; ∞ montibus ornos, Virg., lunam coelo, id., lunam cursu, Ovid.; ∞ febres corpore, Hor. Ep. 1, 2, 48; men ∞ inde boves, Ovid. Met. 6, 322; — men a b s o l.: ∞ rivos, (aflede paa Marſerne), Virg. Ge. 1, 269; men ∞ lunam, Prop. 1, 1, 19, Jovem, Hor. Epod. 13, 2; — b) m. Angivelſe af Maaler (hvorf. hen el. hvortil); — ∞ aliquem ad aliquem, Cic., Caes., Sall.; men ∞ aliquem ad terram, Suet. Dom. 17; — ∞ impedimenta in proximum collem, Caes., aliquem in conspectum alicujus, id.; ∞ aliquem in carcerem, Sall., in arenam, Suet.; — B) „bef.“: I) i Krigsprognet: føre (lade ryſte el. marſchere) derfra el. derhen; — ∞ exercitum ex his regionibus, Caes., legionem ab opere deductam etc., id. B. C. 3, 69; cf. Liv. 34, 35; men id. 32, 27: ∞ exercitum finibus Attali; men deducto exercitu, (naar Hæren var afmarſcheret), Caes.; cf. id. B. G. 7, 20 v. 86; ∞ milites ad aliquem, id.; ∞ legiones in hiberna in Sequanos, id.; ∞ (milites) in campos, Liv., in arcem, id.; — 2) „publiciſt.“: ∞ coloniam in aliquem locum, Cic., Liv., Suet.; men Liv. 40, 34: Aquileja colonia Latina eo anno in agro Gallorum est deducta; men Sall. Jug. 42: alterum triumvirum coloniis deducendis etc.; cf. Liv. 9, 28; — men a b s o l., Tac. Hist. 4, 65: deductus olim etc.; — 3) i Semandsprogget: ∞ navem ex navalibus, Caes. B. C. 2, 3, (drage fra Varſien ned i Søen); egl. a b s o l.: Deducunt socii naves, Virg. Aen. 3, 71; — egl. „meton.“: ∞ naves, Caes., classem, Liv. (lade ſitte i Søen el. afſtele); figel. „poet.“: ∞ carinas, Ovid., puppim, Prop.; — 4) fremdeles om Udarbejde: ∞ ſila, Catull. 64, 313, ſilum, Ovid., (at udtræffe Traaden, at ſpinde); — d. egl. „meton.“ om Bævnngen, Ovid. Met. 6, 69: Et vetus in tela dedu-

citur argumentum, (indvæves deri); — 5) i de hergetlige Dmgangsforbeſte beere: ∞ aliquem: at ſedſage nogen, (ſer at viſe ham ſin Grefſtygt el. Hengivenhet); — vid. Cic. d. Senect. 18: haec ... honorabilia ... salutari ... deduci, etc.; hvorefter egl. id. Mur. 34: si interdum ad forum deducimur; cf. id. Fam. 10, 12, v. Liv. 23, 23; — navn. egl. at ſedſage nogen ved hans Afreife til Previdſen, Suet. Aug. 2, cf. i høitidelig Preceſſion, id. Tib. 17; men id. Aug. 13: ∞ tensas, (anføre Dytoget med tensae); men „poet.“: deduci triumpho, Hor. Od. 1, 37, 31, (at føres i Triumph); — b) med Henſyn paa Familielivet beere egl. deducere aliquam alicui el. ad aliquem, (tilføre nogen ſem Brud el. Suſtr.); — vid. Liv. 10, 23: ∞ virginem juveni marito, Tibull. 3, 4, 31; men ∞ uxorem domum, Ter., in domum, Tac., (tage sig en Kone); cf. Tac. Ann. 12, 5; men Caes. B. G. 5, 14: quo (i. e. ad quos) virgo quaeque deducta est; — egl. undert. at tilføre ſom Conſulting; vid. Suet. Caes. 59; — 6) i Retsproget bruges deducere aliquem de fundo, om enſlags Uſtaffelsſerretning (m. el. ud. Vokſ, viſolida el. moribus); vid. Cic. ſcgm. Or. pr. Tull. (Beier), v. id. Caecin. 7; — 7) i Regnskabſproget beere d e d u c e r e: at fratrage; — ∞ de capite, quod usuris pernumeratum est, Liv. 6, 15; cf. Suet. Caes. 42; f. egl. ibd. 59; men Cic. Off. 1, 18: addendo deducendoque videre, quae reliqui summa fiat; — egl. „alm.“: at underſage el. forſnitte; ∞ cibum, Ter. Eun. 2, 3, 21; — II) „fig.“: A) „alm.“: at afſede el. afdrage derfra; at ſede el. bringe dertil, ofte; — ∞ aliquem de ſententia, Cic., de fide; ∞ perterritos a timore, id.; cf. id. d. Or. 2, 83; men id. Verr. 4, 6: ∞ aliquem ab humanitate, a pietate, a religione; men Lucr. 1, 371: ∞ vero (f. ab vero); men Cic. d. Or. 1, 8: voluntates ... unde velit, deducere; cf. Hor. Od. 4, 4, 19; — ∞ aliquem ad eam ſententiam, Caes.; cf. Cic. d. Or. 2, 15; ∞ rem ad arma, Caes., ad otium, id.; ∞ aliquem in eum caſum, id., in periculum, id.; ∞ aliquem in cauſam, Liv. 36, 5, in ſocietatem belli, ibd. 7; cf. Caes. B. G. 7, 54; men ∞ rem huc, ut etc., (bringe det dertil), id., Cic.; figel. ∞ rem in eum locum, ut etc., id.; cf. id. R. Com. 12, v. Hor. Sat. 1, 1, 15; — B) „bef.“: a) bringer el. bevæger el. forſeder dertil; vid. Caes. B. G. 7, 37, v. Nep. Alcib. 8; — b) ſigefom udſpinder ſint, d. e. udarbejder ſint el. ſunftmaſſigen, navn. et Strift el. et Digt; — ∞ versus el. carmina, Ovid., commentarios, Quintil.; cf. Hor. Od. 3, 30, 14; men id. Ep. 2, 1, 225 („alleg.“): tenui deducta poemata filo; men Quintil. 4, 1, 60: deducta et circumlata (oratio); men Ovid. Met. 1, 3: primaque ab origine mundi Ad mea perpetuum deducite tempora carmen, (ſedſager min Sang derigennem); — c) ſerel. el. ∞ vocem, (giere Stemmen finere el. blødere el. ſvagere), Pompon. ap. Macrobi.; — III) partie, deductus, 3, egl. ſem adj.; A) ſigefom indtruffen, indarbejdet; nasum ... ab imo deductiorem etc., Suet. Aug. 79; — B) „verf.“: tynd, ſvag, (eſteſt ſerel. v. navn. om Stemm); deducta voce, Lucil. ap. Non., v. Afran. ap. Macrobi.; dog har Virg. Ecl. 6, 5: deductum carmen, (hvortil Serv.: tenuis; translatio a lana); — not.: Cic. Leg. 2, 20, er ſer deducta rimelig at læſe: deductio; vid. Freund.

dē.ductio, onis, f., [deduco]; I) „egenf.“: Vertføren el. Henføren, 1) „alm.“: ∞ rivorum a fonte, (deres Uſtedning), Cic. Top. 8; ∞ aquae Albanae, id. Divin. 1, 44; — II) „bef.“: a) Krigsſtøffets Hverſetning i Qvartierer; vid. id. Phil. 2, 25; — b) Hensførelſe i en Coloni, Colonifering; — quae erit in istos agros deductio? id. Agr. 1, 5; cf. ibd. 2, 31; — c) ∞ sponsae in domum mariti, (Brudens Hjemførelſe), Dig.; — d) den formelige Uſtaffels af en Eiendom; ut moribus deductio fieret, vid. Cic. Caecin. 20; —

c) Aſſerag el. Aſſertning (i en Sum); vid. Cic. Divin. in Caecil. 10; sine deductione (uden Afſædning) etc., id. Inv. 1, 17.

deductor, oris, m., [deduco]; 1) „alm.“: ſom bringer derben el. tilſæde; df. ſild. v. „overf.“; ~ omnis veritatis (ſpiritus dei), Tertull.; — 2) „bef.“: ſom ſedſager en Embedſcandidat, Qu. Cic. Plin. Ep. 4, 17; df. — deductōrius, 3: afledende, ceniulus, Vitruv.; men ~ medicamenta (afſørende), Coel. Aur.; — oſg. ſubst. deductorius liquoris, (Aſledningsvæde), Pallad. — 1. deductus, 3: partic. v. adj. af deduco. — 2. deductus, us, m.: Aſerag el. Germindſeſe, ponderis, Appul.; v. — dēdux, ūcis, adj.: afledet el. afſtammende, Heliconis, (derfra), Symmach.; — [deduco].

deerro, („poet.“ oſg. diſſyll.), avi, atum, 1, v. n.: ſater viſd, forvirder mig fra den rette Vej; 1) „egent.“: — me decerrare a patre, Plaut.; ~ in itinere, Cic.; ~ itinere, Quintil.; oſg. absol., Virg. Ecl. 7, 7; — II) „fig.“: A) „overf.“ om Ting og om Begreber; — ~ in alienum tramitem, (ſomme i Brangſtruben), Plin. 11, 66; men id. 28, 27: jaculantium ictus deeraturos negant, etc.; cf. Lucr. 3, 873; — B) „ment.“: — a vero longe decerrasse, id.; ~ sententia et visu, Colum., verbis, Quintil., significatione, id., (ſage ſeld deraſ); — men impers.: ubi semel recto deeratum est, Vell. 2, 3; — men absol.: quae (signa) intuentes decerrare non possumus, Quintil.

*defaecabilis, (defec.), e: til at reſſe, cisterna, Sidor.; v. — defaecatio, onis, f.: Reſſeſe, carnis, Tertull.; af — defaeco, (defec.), avi, atum, 1, v. a., [faex]; 1) „egent.“: reſſer fra Barmen, vinum, Colum.; — b) „alm.“: reſſer; nec ... esse defaecatam etc., Plaut. Most. 1, 3, 2; — II) „fig.“: ligefom opſlærer; — Quicquid incerti mihi in animo prius ... nunc defaecatum est, Plaut. Pseud. 2, 4, 70; men id. Aul. 2, 2, in.: defaecato demum animo, (med frit og muntert Sind).

defamatus, 3, [fama]: iſde berygtet; ſuperl.: ~ vita, Gell.; — ~ vocabula, id. — defanatus, 3, [fauum]: vandſelligt, vandſellig, spatiola, Arnob. — defarinatus, 3, [farina]: ſom er gjort til Mel, semen, Tertull.

defatigatio, (defet.), onis, f.: Udmattelse, Træt; Cic. d. Senect. 11, v. Caes. B. G. 3, 19; af — defatigo, (defet.), avi, atum, 1, v. a.: udmatter el. aftrætter, milites labore, Caes., tirones in labore, Auct. B. Afr. 32; — opus faciam, ut defatiger usque, Ter. Eun. 2, 1, 14; ligel. absol. defatigatus, 3, (opp. integer), Caes. B. G. 5, 16, oftere; — II) „fig.“: A) „overf.“ om Ageren: defatigatum et effectum solum, vid. Colum. praef.; — B) oftere „meton.“: ne te defatiget (alterando mulier), Ter. Phorm. 5, 3, 11; cf. Cic. Leg. 3, 12, id. d. Or. 2, 41, v. ibd. 3, 36; — ligel. in pass. e. inf.; vid. Lentul. ap. Cic. Fam. 12, 11. — defatiscor, f. ind. defetiscor.

defecabilis, defeco, etc., f. ind. deface. — *defectio, onis, f.; 1) „alm.“: Afſædning el. Afſald; A) „egent.“: — vid. Caes. B. G. 3, 10; de defectione patris destitit etc., Nep. Dat. 7; defectionem attentare, Liv., cooptare, Tac.; men Cic. Qu. Fr. 1, 4, 4: ~ subita Pompeii, (at han pludſeligen forlod min Sag); — B) „ment.“: — intemperantia ... est a tota mente et a recta ratione defectio, Cic. Tusc. 4, 9; — II) „bef.“: Dpheren, Genſvinden, Mangel; A) „egent.“: — ista ipsa defectio virum etc., Cic. d. Senect. 9; oſg. absol. defectio: Aftrættelse, Suet. Vesp. 21, oftere; cf. Tac. Ann. 12, 50; ligel. ~ animae, Cels.; men ~ aquarum, Frontin., rerum, Senec., (Mangel derpaa); — navnl. oſg. om Himmellegemernes Rormorfelse, Cic. Div. 2, 6; ~ perfecta, Senec.; cf. Tac. Ann. 1, 28; — B) „fig.“: a) techniſt i d. ſild. Grammatik: dicere

aliquid per defectionem, (udtrykke ſig elliptiſt), Gell., Macrob.; — B) „ment.“: ~ animi: Morloſhed, Aſeſlagenhed, Cic. Att. 3, 18; v. — defectivus, 3; 1) „alm.“: mangelfuld, ufuldstændig, defect, genitura, Tertull.; men ~ febris, (Værelſfeber), Coel. Aur.; — 2) „bef.“ i Grammatiken: ~ nomina el. verba, (ſom mangle enſtele el. flere ſormer), Prisc.; — [deficio].

defector, oris, m., [deficio]: en Afſalden el. Afſalden, Tac. Ann. 1, 48; cf. ibd. 11, 8: patris sui defectores, (ſom vare ſaldne fra ham); df. — defectrix, ūcis, adj. fem.: mangelfuld, ufuldstommen, virtus, Tertull. — 1. defectus, 3: partic. af deficio. — 2. defectus, us, m., [deficio]; 1) „bef.“: Afſald el. Afſald, legionum, Capitolin.; — II) „alm.“: Dpheren, Udgaacen el. Genſvinden; (ofteſt boſ Plin.); ~ lactis (mammae), id.; ~ animi, (Væſtimſe), id.; — B) navnl. oſg.: Himmellegemernes Rormorfelse; — vid. Lucr. 5, 750, v. Virg. Ge. 2, 478; men Cic. N. D. 2, 19, om Maanens Afſagen.

defendo, di, sum, 3, v. a., [af ious, fendo, huf, oſg. offendo, infensus]; 1) „egent.“: forſtøder, bortſierner, holder borte, afværger el. hindrer; a) absol. el. m. blot acc.; — serva cives, defende hostes, Enn. ap. Non.; ligel. i en Bonformular, Cato R. R. 141; — ~ bellum, (opp. inferre), Caes. B. G. 1, 44; ~ nimis solis ardore, Cic. d. Senect. 15; ~ frigus, Hor., injuriam, Cic.; cf. Caes. B. C. 1, 7; ~ vim illatam vi, Cic. Mil. 4; cf. Virg. Aen. 10, 905; — b) ſild. m. ab; vid. Quadrig. ap. Gell. 9, 1, v. Ovid. Rem. Am. 625; — c) „poet.“ oſg. e. dat.: ~ injuriam foribus, Plaut., solstitium pecori, Virg. Ecl. 7, 47, aestatem capellis, Hor. Od. 1, 17, 3; cf. Prop. 1, 20, 11, v. A.; — II) „overf.“: A) værges derom, forſvarer, beſkytter, (aliquem el. aliquid); aa) m. blot acc., der oſg. unvert. afene er at underforſtaae; vid. Caes. B. G. 1, 35; — navnl. ofte i Krigsſproget; ~ se armis adversus aliquem, Liv., loco superiore, Caes.; ~ castra el. oppidum, id.; — ligel. i Retsſproget; vid. Cic. Sull. 17; ~ aliquem apud praetores, id., aliquem de ambitu, id.; — oſg. „alm.“: ~ aliquem contra iniquos, id.; ~ justitiam, id., communem salutem, id.; men „poet.“: ~ vicem el. partes alicujus, (træde i nogenſ Sted); vid. Hor. Sat. 1, 10, 12, v. id. A. P. 194; men Liv. 26, 27: aedes Vestae vix defensa est (sc. ab incendio) etc.; — b) oſg. absol. el. ind. acc.; — quum jam defenderet nemo, Caes. B. G. 2, 33; — bef. in abl. absol.; vid. ibd. 2, 12, oftere; — bb) ~ aliquem el. aliquid ab aliquo; — vid. Caes. B. G. 1, 11 v. 31; oſg. Sall. Jug. 49, Cic. Manil. 6, e. id. Mil. 2; — men „overf.“: ~ orationem a taedio, Quintil.; men „poet.“: ~ myrtos a frigore, Virg. Ecl. 7, 6; — b) oſg. m. blot ab el. ind. acc., Caes. B. G. 7, 23; cf. id. B. C. 1, 25; — B) „bef.“: a) med Genſyn paa Talcen: at forſægte el. forſvare, at paafaaae; — e. acc., oſg. m. Objectſ el. Relativſætning; — vid. Cic. d. Or. 2, 38, v. id. R. Am. 47; men id. Verr. 3, 37: quid defensoris sis, (hvad du vil be raabe dig paa), quum etc.; — verissime defenditur, nunquam aequitatem ab utilitate posse seungi, id. Fin. 3, 21; ille ... paruisse (se), defendebat, Tac. Ann. 13, 43; — quae cur non cadant in sapientem, non est facile defendere, Cic. Fin. 2, 35; — b) i d. ſild. Retsſprog: retligen at paafaaae el. fordre, hereditatem ex testamento, Dig.; men ~ mortem alicujus: retligen at forſøge nogenſ Mord, ibd.

defēnērātus, 3, [fenero]: forgieldet, creditoribus (til ſaadaane), Appul. — *defensa, ae, f., ligefom ſild.: forſvar, Tertull.; v. — defensio, onis, f.: forſvar, urbium, Caes.; cf. Cic. Fam. 1, 7; oſg. absol. cum spe defensionis etc., Caes. B. G. 2, 7; navnl. oſg. forſvar for el. i Retten; — ~ criminis, Cic., juris, id. Mil. 6; cf. id. Coel. 4; — 2) i d. ſild. Retsſprog: retlig forſølgelse, mortis alicujus, Dig.; — [defendo].

dēfensito, avi, 1, v. a., frequ. af defendo: fer-
svärer ofte, plicer at ferfvære; ∞ causas, Cic.; cf.
id. Acad. 2, 22. — defenso, avi, atom, 1, v. a.,
intens. af defendo; 1) afværger, bortfærner; ∞ metus,
Stat.; — 2) ferfvärer el. beskytter isvigen, moenia,
Sall.; defendere se (ab) injuria, Plaut.; men Ovid. Met.
11, 371: dum defensamus (sc. argumentum).

dēfensor, oris, m., [defendo]; 1) som afsvender
neget; — ∞ necis, Cic. Mil. 2, periculi, id. Mur. 2; —
2) ferfvärer el. beskytter, navn. ofte i Krigsprog;
egf. i Retsprog; — murus defensoribus nudatus, Caes.;
cf. Sall. Jug. 23, Liv. 21, 11, o. A.; — ∞ juris et libertatis,
Cic. Rab. perd. 4; defensores mei, (adversarii illius),
id. Mil. 15; — egf. som appos. fem.: mulier defensor
etc., Dig.; — egf. om Dyrene; (lupo) opponimus
canes defensores, Varr.; men Caes. B. G. 4, 17, om
Ting: ut his (sublicis) defensoribus... vis minueretur;
df.: defensorius, 3: hørende el. ticslig til ferfvær,
Tertull. — defenstrix, icis, fem. af defensor: fer-
fværeriinde, Cic. ap. Prisc. — dēfensus, 3: partie.
af defendo.

dēfēro, dēfūli, dēlatum, deferre, v. a.: forer el. bærer
el. bringer el. skaffer ned derfra el. derned el. derhen;
1) „egenl.“; A) „alm.“; a) uden Angivelse af Maalet
(hvorhen); — plurimum limi deferentibus annibus,
Plin.; cf. Lucr. 5, 656, o. Ovid. Met. 9, 117; — b)
med Angivelse af Maalet; m. ad, el. m. in, el. m.
Locatib., el. c. d. at.; — ∞ litteras ad Caesarem, Caes.,
mandata ad aliquem, id.; ad castra Romanorum de-
lati, id. B. G. 5, 42; cf. Ovid. Met. 8, 817; — quod (semen)
ex arbore defertur in terram, Varr.; cf. Liv. 5, 25,
offere; — ad aciem in campos, id.; men deferri in
praepceps etc., f. id. 5, 47; men ∞ aliquem sub ae-
quora, (nedbukke el. nedsaue deri); Ovid. Met. 14, 601;
— quo pennis delata sit ales, Lucr.; cf. Liv. 36, 20;
— ∞ epistolae alicui, Plaut. Trin. 4, 2, 109; cf. id.
Men. 2, 3, 42; — B) „bef.“; a) i Semandsprog: at
faste el. forslaae derhen; — una (navis) delata Oricum,
Caes.; cf. id. B. G. 4, 36; men lonizius delatus aestu
(Labienus), ibd. 5, 8; cf. Cic. d. Rep. 1, 17, o. id. Acad. 2, 3;
egf. Plaut. Amph. 2, 269; — b) i Retsprog: at bringe
til Døds, at byde til Svalg, Colum., Petron.; cf. Senec. Ep.
42: quanti defertur (aliquid, fer hvisslen Pris en Vare til-
bydes); — II) „fig.“; A) „alm.“; ∞ fabulas in certamen,
Quintil. 10, 1, 66; ∞ rem ad consilium, Caes.; men
Quintil. 4, 5, 2: quin ad apendum nihil cogitati de-
tulerit; cf. Hor. Sat. 1, 10, 68; — B) „bef.“; 1) ∞
aliquid ad aliquem, egf. alicui, (at overbringe el.
overgive der til); — ∞ imperium ad aliquem, Caes.,
Cic., omnia ad unum, id. Manil. 23; — sibi a Caesare
regnum civitatis deferri, Caes. B. G. 6, 2; cf. Cic.
Phil. 2, 31; ∞ fasces indigno, Hor.; cf. id. Od. 2, 2,
22; men ∞ palmam huius rei Crasso, Cic. d. Or. 2,
56; ∞ pacem hostibus, (tilbyde), Liv. 23, 13; cf.
Cic. Fam. 13, 55; — b) egf. m. blot a. c., egf. absol.;
— ∞ iusjurandum, (forlange negens Ed), Quintil. 5, 6,
6; sigel. ibd.: nullo deferente (sc. iusjurandum); men
Hor. Ep. 1, 12, 23: si quid petet, ultro defer; — 2)
mundligen el. skriftligen at overbringe el. meddele en
Efterretning, at berette el. angive el. ferraate; — vid.
Cic. Cluent. 52, o. Caes. B. G. 7, 17; egf. m. Object-
sætning; qui ad Caesarem detulerint delaturique sint,
me etc., Cic. Att. 11, 7; — 3) i Retsprog: ∞
nomen alicuius (egf. alicui), egf. aliquem, (som
klager el. Denunciant hos Prater) at indslage el.
angive nogen); — vid. Cic. R. Am. 10, o. 23; men id. Pis.
33: cur tibi nomen non deferrem; cf. id. Verr. 2, 28;
— ∞ reos ad praetorem, Tac.; ∞ reos ejusdem
criminis, Quintil.; deferri majestatis, Tac., impie-
tatis in principem, id.; men Drusus defertur moliri res
novas, id. Ann. 2, 27; — egf. om anden Angivelse; vid. Liv.
42, 11: ad deferenda crimina de Perseo; cf. Cic.

Agr. 3, 1: quae apud vos de me deferunt (tribui);
— egf. absol.: et minari et deferre, etc., Quintil. 4, 1, 22;
— 4) „publicist.“; ∞ aliquid ad aerarium, egf. absol.:
∞ aliquid angive el. nedlægge i el. ved aerarium,
(hvori egf. Statsarbidet indbeholdes); — vid. Cic. Phil.
5, 5; men id. Fam. 5, 20: ∞ rationes (sc. ad aera-
rium); — b) df. om Personer: in beneficiis ad aera-
rium deferri ab aliquo, (blive afg. nogen anbefalet
til en Besønning af Statsammeret), vid. Cic. Aere. 5;
cf. id. Fam. 5, 20.

dēfervēfācio, feci, factum, 3, v. a.; affoged,
radicem in vino, Plin.; — 2) „overf.“; anima est
aër... defervescit in pulmone, Varr.; af — [de-
ferveo, ere, v. n.: at blive udfogt; df. om Vin: at
afgare, Plin. 14, 11. — dēfervescio, servi, egf.
ferbdi, 3, v. n.; 1) „egenl.“: at blive affogt el. udfogt,
Caio; — b) navn. egf. om Væst: at afbruse el. af-
gare, Colum.; — df. Plin. Ep. 9, 16, „alleg.“: ut
primum videbuntur defervisse (versuili); — egf.
„alm.“: at stilles, at søgge sig: ubi defervuit mare,
Gell.; cf. Cic. Fam. 9, 2; — II) „fig.“ om Eidskæ-
berne el. om anden Fæstighed: at afbruse el. afrafe;
— dum defervescat ira, Cic. Tusc. 4, 36; sigel. Ter. Ad.
1, 2, 72: sperabam, jam defervisse adolescentiam; cf.
Cic. Coel. 18; sigel. om Jorderagets Fæstighed: ne-
quaquam satis defervisse etc., Cic. Orat. 30; cf. id.
Brut. 91: et quasi deferverat oratio.

defessus, 3: partie. af defetiscor. — defetigo,
f. mnd. defatigo. — defetiscentia, ae, f.: Udmæt-
telse, Tertull.; af — defetiscor, (defat.), fessus
sum, 3, v. dep. n.: bliver træt el. udmattet; — faal. Ter.
Phorm. 1, 1, 23, c. inf.; men sum defessus quaeri-
tando, Plaut.; — efcere in partie.; diuturnitate pugnae
defessi, etc., Caes.; defessi vulneribus, id.; cf. Cic.
Agr. 2, 32, o. id. d. Or. 2, 6 o. 57; — egf. absol., vid.
Caes. B. G. 7, 41, (hvor defessi medfættede recentes o.
integri); cf. Cic. d. Or. 2, 36, o. Virg. Aen. 1, 157,
efcere; — II) „overf.“ egf. om Ting o. om Begreber:
— arbores defetiscentes, Plin. 17, 2; men Cic. Verr. Act.
1, 10: ita defessa et refrigerata accusatione etc.

dēficio, feci, factum, 3, (perf. conj. defexit, af
en Formular, Liv. 1, 24; in pass. fidecs, seruden
deficio, egf. af deficio: defit, Ter., Virg., Prop., de-
fiunt, Gell., defiat, Plaut., defiet, Liv. 9, 14, defieri,
Ter.), v. a. o. n., [facio]; — oprbt.: gior løs el. afstiller
derfra; df. m. medial Vem.: gior mig løs el. afstiller
mig derfra; df. atter med Object: forlader; o. m.
medial Vem.: at udgaae el. ephøre el. mangle; —
1) i medial Vem. (men activ form): at gior sig løs
el. afstille sig derfra; df. fædv.: at falde ira, at blive
utro; A) „egenl.“; — neque (se) ab amicitia populi
Rom. defecturos, Caes. B. G. 5, 3; cf. Cic. Verr. 1, 31,
o. Liv. 6, 20; men Caes. B. G. 3, 17, absol.: quae
(civitates) defecerant; cf. ibd. 5, 25, efcere; — B)
„overf.“: — si a virtute defeceris, Cic. Lael. 11; men id.
Fam. 2, 16: ut a me ipse deficerem, (at jeg blev min
Plan utro); cf. id. Fin. 2, 24; — II) som v. act.:
at forlade nogen, at feile el. mangle nogen, (men
alene om Tings- og Begrebsobjecter); — quem jam
sanguis viresque deficiunt, Caes. B. G. 7, 50; cf. Cic.
d. Or. 1, 45, o. Hor. Sat. 2, 1, 13, egf. Cic. Catil. 2, 5,
o. id. R. Am. 32, egf. Hor. Ep. 1, 11, 30; men Prop.
1, 8, 23, c. inf. subj.: Nec me deficient nautas ro-
gitare citatos; — b) pass.; quum... a viribus defi-
ceretur (aquilifer), Caes. B. C. 3, 64; cf. Cic. Cluent.
65; men aqua ciboque defecti, Quintil.; cf. Ovid.
Met. 5, 96; men defectus facultatibus, (seu iffe tan
betale), Dig.; — III) in med. o. neutr.: at udgaae
el. ephøre el. henvinde, at mangle el. feile; A) som
v. med., (men oftest forl. o. „pect.“); a) c. dat.; —
nihil apud me tibi Defieri patiar, Ter. Hec. 5, 2, 2;

cf. Virg. Ecl. 2, 22, ogf. Enn. ap. Cic. Tusc. 3, 19; — b) absol.; neque defiat, neque supersit (opsonium), Plaut. Men. 1, 4, 3; numquamne causa defiet, cur etc.? Liv. 9, 11; men Caes. B. C. 3, 10: defectis (sc. animo) defensoribus; — B) fem v. neutr.; aa) c. dat., (men alene fæld.); — quum non solum vires, sed etiam tela nostris deficerent, Caes. B. G. 3, 5; cf. Sil. 8, 661; — bb) eftest absol.; vid. Caes. B. C. 2, 37; figel. nisi memoria forte defecerit, Cic. Fin. 2, 11; cf. Hor. Ep. 1, 4, 11; — men em Sol og Maane: at formerfues; vid. Cic. d. Rep. 1, 15 v. 16; men em den Døende: in hac voce defecit, Suet. Aug. 99; men Caes. B. C. 3, 2: quod multo Gallicis tot bellis defecerant, (vare blevne afstræfede); — b) ogf. ment.; ne animo deficeret, (han fælde ifte fæde Medet fælde), Caes. B. C. 3, 112; cf. Cic. R. Am. 4; — figel. absol. (cf. ud. animo), vid. Cic. Att. 1, 16, Sall. Jug. 51, v. Caes. B. C. 2, 31; — men Liv. 1, 21, af en Cæsar: mular: si prior defecit (f. defecerit) publico consilio etc.; — „poet.“ ogf. c. inf.; vid. Lucr. 1, 1039, v. Sil. 3, 112; — IV) partic. defectus, 3, ogf. fem adj.: svag, svæfket, afstræfket; — defectus annis, Phædr.; defectissimus annis et viribus, Colum.; defectae senectutis homo, Dig.; men defectoria omnia in globosis (speculis; opp. paria v. auctiora), Appul.

de.figo, xi, xum, 3, v. a.: slaaer fast el. befæfter deri, slaaer derind el. ind deri; I) „egentl.“: ~ crucem in campo Martio etc., Cic. Rab. perd. 1; figel. ~ asseres in terra, Caes., verutum in balteo, id.; cf. Cic. Catil. 1, 6; — ~ hastas tellure el. terra, Virg., enseum jugulo, Liv., Ovid.; men „poet.“: ~ arborem penitus terrae, Virg. Ge. 2, 290; men emittit: ~ in terram colaphis, Plaut.; ~ morsus in aurem, Plin. 8, 12; — II) „fig.“: A) „meten.“ (causa pro effectu): befæfter, gier fast el. ubevælgelig; — defixa coelo sidera, Hor. Epod. 17, 5; cf. Tac. Agric. 31, v. id. Ann. 13, 16; — B) „versf.“: I) „alm.“: bærer el. fæster derpaa, retter ubevælgeligen derind; — ~ oculos in vultu alicujus, Curt., ogf. oculos in terram, Quintil.; men absol.: ~ oculos, (slaae Øinene ned), Tac. Ann. 3, 1; — men „alleg.“: virtus est una altissimis defixa radicibus, Cic. Phil. 4, 5; — b) ofte ogf. „ment.“; — vid. Cic. Acad. 2, 15; men id. Phil. 11, 5: ~ omnes curas suas in salute reip.; cf. id. d. Or. 3, 8; — 2) „bef.“: aa) at giere ubevælgelig af Stræf. el. Stæfene; — res ~ immobiles eos parumper defixit, Liv. 21, 33; cf. id. 1, 29; — navit. ogf. in partic. perf. defixus, 3; vid. Virg. Aen. 1, 495, øftere, Hor. Ep. 1, 6, 14, Liv. 8, 7, v. 2.; — bb) i Religions- fpreget: a) uferantærligen at fastfætte el. utale; — quæque augur ... defixerit, etc., Cic. Leg. 2, 8, (e XII Tabb.); — b) under Forbandelser at giennemfætte; df. at forbande; — vid. Senec. Benef. 6, 35, v. Ovid. Am. 3, 7, 29; — c) dærler frænat el. giennemfæfter; — Doctus et ingenio culpam defigere ludo, Pers. 5, 16. de.fingo, xii, 3, v. a.: ligefom affermer, bringer i en form; ~ panem, Cato; men Hor. Sat. 1, 10, 37, om en ubevædet poetik fremstilling.

de.fino, ivi, itum, 4, v. a.; I) „alm.“: begrænder; A) „egentl.“: — ejus fundi extremam partem oleae ... definitum, Cic. Cæcin. 8; qui (orbes) ~ aspectum nostrum definitum, id. Div. 2, 44; cf. id. Balb. 28; — B) „fig.“: aa) noiagtigen at afarandse el. betægne el. bestemme, at forklare el. fastfætte, at definere; — vid. Cic. d. Or. 1, 15 v. 16, v. id. Off. 1, 19 v. 27; — bb) df. ogf.; a) ligefom bestemmer derit el. tager en Bestemmelse dermed; ogf. bestemmer el. beslutter; — aedes sibi optimas definitum, (tænte at tilegne fig dem), Cic. Phil. 8, 3; cf. Caes. B. C. 3, 82; figel. ~ potestatem in quinquennium, Cic. Agr. 2, 13; men Plaut. Cist. 2, 1, 43: non remittam; definitum est, (det er besluttet el. bestemt); — b) indfrænter inden visse Grændser, begrænder el. indfrænter; vid. Cic.

Lael. 16, v. id. d. Or. 3, 3 v. 28, ogf. id. Off. 3, 29; — II) „bef.“: afflutter el. ender; ut ... orationem concludam atque definiam, Cic. Verr. 4, 52; cf. id. Orat. 19; — III) partic. definitus, 3, ogf. fem adj.: noiagtigen betegnet el. bestemt el. affænderet; — certum esse in coelo definitumque locum, ubi etc., Cic. d. Rep. 6, 13; cf. id. Fam. 3, 8; — b) navit. ogf. i Rhetoriken: tydeligen bestemt el. begrænder; — alterum (genus quaestionum) infinitum, alterum definitum; definitum est, quod ὑπόθεσιν Graeci, nos causam etc., Cic. Top. 21; ~ quaestiones, ibid. 24.

*definite, adv.: noiagtigen, bestemt, tydeligen; — vid. Cic. Balb. 14, v. id. Orat. 28, ogf. Plin. Pan. 88; v. — definitio, onis, f.; eyrdl.: Afgrændsning el. Grænsbestemmelse, Inscr.; df. fædv. „fig.“: noiagtig Bestemmelse el. Bestrævelse el. Forklaring; — hominum et temporum definitioe sublata, Cic. Div. 2, 51; cf. id. Cluent. 2; — 2) df. „techn.“: Definitionen; vid. Cic. d. Or. 1, 42, id. Orat. 33, id. Off. 1, 2, øftere; in definitionibus assignatur etymologiae locus, Quintil. 1, 6, 29; — [definitio].

*definitive, adv.: bestemt, tydeligen, pronuciare, Tertull.; af — definitivus, 3: hørende til en Forklaring el. Bestemmelse (navit. i Rhetoriken); — ~ constitutio, Cic. Inv. 2, 17, causa, id. Top. 21; — b) df. i d. fild. Retsfprog: ~ sententia: en endelig Dom el. Rædelse, Cod. Just.; — 2) fild. ogf. ligefom definitus: bestemt el. tydelig, materia, Tertull.; v. — definitor, oris, m.: som bestemmer el. anordner noget; ~ baptismi, Tertull.; — [definitio]. — definitus, 3: partic. v. adj. af definitio.

defio, eri, f. und. deficio. — deficiōulus, i, m., [cemiſſ] formet af defici v. oculus: som mangler det ene Øie, enoiet, Martial. 12, 59. — defixus, 3: partic. af defigo.

deflagratio, onis, f.: Afbrændelse el. Opbrændelse, terrarum omnium, Cic.; cf. id. Div. 1, 49; — men „alleg.“: deflagrationem urbi militari atque Italiae toti, id. Plac. 40; af — deflagro, avi, atum, 1, v. n. v. a.; I) „alm.“: A) neutr.; a) „egentl.“: bær el. gæste at forbrænde el. opbrænde; — vid. Cic. N. D. 2, 27, v. Liv. 5, 53; figel. Phætho ietu fulminis deflagavit, Cic. Off. 3, 25; — b) „versf.“: at gaae tilgrunde; — vid. Liv. 3, 52, v. Cic. Sest. 46; — B) a ct., (men alene fild.): a) „egentl.“: at afbrænde el. forbrænde; — Fana flamma deflagrata, Enn. ap. Cic. Tusc. 3, 19; men Vitruv. 6, 1: quae proxime currendo deflagrat (sol); — b) „versf.“: albedes at forbrænde el. ødelægge; in cinere deflagrati imperii, Cic. Catil. 4, 6; — II) „bef.“ ogf. in neutr.: at faae afbrændt, at opføre at brænde; men alene „fig.“ om Ildensfaberne, om et Øyrd, osv.: at afraſe el. afraſe; — ~ iras vestras, Liv. 40, 8; men Tac. Hist. 2, 29: deflagrante paulatim seditione. — deflammo, are, v. a.: udlutter, taedam, Appul.

deflecto, xi, xum, 3, v. a. v. n.; I) a ct.: bøier el. vender el. fyrer bort derfra; ogf. bøier el. leder derhen; A) „egentl.“: — ~ ramum olivae, Colum.; ~ tela, (afvende el. bortvende), Virg. Aen. 10, 331; — ~ amnes in alium cursum, Cic. Div. 1, 19; men ~ novam viam, vid. Liv. 39, 27; — B) „fig.“: a) bortvender el. bevender el. forandrer; vid. Cic. d. Rep. 1, 44; ~ (aliquid) in suam utilitatem, Quintil. 4, 1, 71; ~ rem ad verba, (bænge i Boghavet), Cic. Cæcin. 18; cf. Ovid. Trist. 2, 409; men ~ virtutes in vitia, Suet. Dom. 3; — b) alioquem ab institutis studiis, Quintil.; quum ab asperioribus ad leniora deflectitur (intellectus), id. 6, 3, 87; cf. Cic. Orat. 40; — II) neutr.: at bøie el. vende fig bort derfra el. derhen; A) „egentl.“: ~ (de) via, (ferlade Veien), Tac. Hist. 2, 40, ogf. ub. via, Suet. Aug. 93; men ~ in Tuscos, Plin. Ep. 4, 1; — B) „versf.“ (v. „alleg.“); ~ de via, Cic. Off.

2, 3, de recta regione, id. Verr. 5, 68, (femme af fra den rette Vej, forvilde sig); cf. id. Lael. 12 o. 26; men id. R. Com. 16: qui seniel a veritate deflexit.

defleō, evi, etum, 1, v. a. o. n.; 1) act.: begræder, aliquem (mortuum), Lucr.; cf. Ovid. Met. 10, 12, o. ibd. 15, 487; — 2) cf. ogf. bitterligen at flage el. sørge derover; vid. Cic. Brut. 5, 6; — haec satis diu multumque defleta sunt, id. Phil. 13, 5; men ∞ aliquid edicto, Suet. Calig. 30; — men Tac. Ann. 16, 13, absol.: dum assident, dum deflent, etc.; — b) "overf.": ∞ oculos, (forærvæ dem med Graad), Appul.; — II) neutr.: bestigen at græde el. flage; — gravisus cogor deflere querelis, Prop. 1, 13, 16; 2) — deflētio, onis, f.: bestig Graad el. Sør, Juvenc. — defletus, 3: partic. af defleō.

deflexio, onis, f., [deflecto]: Afboining el. Afvigelse, Macrobi.; — ogf. "fig.", Naz. Paneg. Const. — 1. deflexus, 3: partic. af deflecto. — 2. deflexus, us, m.: = deflexio; 2) "fig.": ∞ animi humani ab odio ad gratiam, Val. Max. 4, 2.

deflō, (avi), atum, 1, v. a.; 1) blæser bort deraf; quod est levissimum ac summum deflatum, Varr.; — 2) aflæsker, blæser ren; ∞ (cibum) munditiarum causa, Plin. 28, 5. — defloccatus, 3, [flocus]: renset fra Jugg el. Dræbter; 2) comit f. skædet; ∞ senes, Plaut. Epid. 5, 1, 10. — deflōreō, ere, v. n.: at afblomsire, Colum. 5, 6. — deflōresco, rūi, 3, v. n.; ligesom frgd.: at afblomsire el. udbblomsire; 1) "egentl.": faba quom defloruit, Plin. 18, 30; — II) "overf.": vid. Liv. 38, 53: cum senecta res quoque defloruere; cf. Cic. Brut. 92, o. id. Coel. 19.

deflūo, xi, xum, 3, v. n.; 1) "alm.", A) "egentl." el. om flydende Sager: at flyde el. rinde ned el. af derfra el. derhen; — defluit sanguis a renibus, Plin., succus ex filice, id.; per venam defluens humor, id.; defluit saxis humor, Hor.; — in quod (flumen) Varramus defluit, Plin. 3, 22; potus defluit ad pulmones, Gell.; — A) "fig.": 1) "overf.": a) (af Bevægelses Rigtig): at bevæge sig nedad, at glide el. falde ned derfra el. derhen; — ∞ amni, (svømme el. flyde dermed), Virg. Ge. 3, 447; men om den Seilende: quoties Ostium Tiberi deflueret, Suet. Ner. 27; — jam ipsae defluebant coronae, Cic. Tusc. 5, 21; cf. Virg. Aen. 1, 401; — navnl. ogf. om Mytteren, der siger af, Virg. Aen. 11, 501, el. der seegner ned af Hefen; vid. Liv. 2, 20, ogf. Ovid. Met. 6, 229; — b) "alleg.": ne quid in terram defluat, (skal blive spiset), Cic. Lael. 16; men Hor. Od. 1, 28, 28: multaque merces ... tibi defluat aequo ab Jove, (maae tilflyde dig ved hans Naade); — ogf. om en Nedstammen el. Overgang; vid. Suet. Aug. 2, o. Cic. Orat. 27; — 2) "ment.": tantum ab eo (Seneca) defluebant (udartede fra ham), quantum ille ab antiquis descenderat, Quintil. 10, 1, 126; — II) "bef.": at afstyre el. afrunde, at ephore at flyde el. rinde; A) "egentl.": quum hiherni defluerent torrentes, Senec.; cf. Hor. Ep. 1, 2, 42: dum defluat amnis etc.; — b) 2) ogf. om Haaret: at gaac af, Plin. 11, 56; — B) "fig.": at frinde hen el. ephore; a) "overf.": ubi salutatio defluxit, (naar den er tilende), Cic. Fam. 9, 20; cf. Hor. Ep. 2, 1, 158; — b) "ment.": vid. Sall. Jug. 1; men Cic. Sest. 32: ex novem tribunis ... unus me absente defluxit, (saldi fra, blev min Søg utro).

*deflūus, 3: som flyder nedad; 2) "overf.": som bevæger sig el. glider nedad el. dermed; — ∞ splendor ab alto, Stat.; ∞ caesaries, (næbbelgende), Prudent.; — 2) ∞ vasculum, (Bandubret), Appul.; — deflūvium, i, n.: Reddyden, Redlø, Udstrømming; hujus (lacte circuli) defludio etc., Plin. 18, 69; — 2) ∞ capilli: Haarets Udgaac, id. 28, 46; ligef. ∞ capitis, id.; — deflūxio, onis, f. Reddyden el. Redlø, ventris, (den Udstrømmelse), Cod. Aur.; o. — de-

fluxus, us, m.: Reddyden el. Redlø, nubium in terras, Appul.; — [af defluo].

defodio, fodi, fossum, 3, v. a.; 1) graver nedad el. i Dybden; — ∞ scrobem in limine stabuli, Colum.; cf. Virg. Ge. 3, 376; — ogf. engraver el. udgraver, terram, Hor. Sat. 1, 1, 12; — II) negraver, thesaurum, vid. Cic. Div. 2, 53; cf. ibd. 1, 17; ligef. ∞ stipitem in agro, Ovid., aliquem humo, id.; ogf. ∞ signum in terram, Liv. 8, 10; cf. Lucr. 5, 933; — b) ogf. "overf.": at bortgjemme el. skjule; ∞ se, Senec. Consol. ad Marc. 2; cf. Hor. Ep. 1, 6, 25: defodiet ... nitentia (aetas).

deformē, f. mud. desum. — 1. deformatio, onis, f., [1. deformatio]: Afvilening, Afrids, Vitr. — 2. deformatio, onis, f., [2. deformatio]: Misshandling, Redværdigelse, tantae majestatis, Liv. 9, 5. — deformis, e, [forma]: hæslig, hygg, vanfæst; 1) "egentl." el. om Udsæendet; — formosus, ad deformis, Cic.; non deformem esse natum, id. Coel. 3; cf. Caes. B. G. 7, 23; men comp., nec ulla deformior species etc., Cic. d. Rep. 1, 31; superl., Gell. 5, 11; cf. Liv. 1, 26, o. id. 5, 49, ogf. Suet. Vesp. 8; — ogf. m. Subjectsætning: deforme et servile est, caedi discentes, Quintil.; — "poet." ogf. e. gen.; quem ∞ deformem leti etc., (sem led en skænsig Død), Sil. 1, 166; — II) "fig." e. "ethic.": skænsig, vanværende; — allamque orationem ... sibi deformem habuisse, Liv. 45, 44; ∞ libido, Quintil., aegrimonia, Hor. Epod. 13, 18; ∞ obsequium, Tac. Ann. 4, 20; — b) "poet." ogf.: uden Gæstalt, uden Jærm; ∞ animae, vulgus inane, Ovid. Fast. 2, 551.

*deformitas, atis, f.; 1) "egentl.": hæsligt Udsæendet, Hæslighed; — in deformitate corporis etc., Cic. Off. 3, 29; cf. id. d. Or. 1, 31, ogf. Liv. 2, 23, o. 2.; — ∞ aedificiorum, Suet. Ner. 38; — II) "fig." e. "ethic.": Skænsighed el. moralsk Skæbhed, animi, vid. Cic. Leg. 1, 19; cf. id. Att. 9, 19; o. — deformiter, adv.; 1) "egentl.": hæsligen, anstødeligen, ufstøit; ∞ sonare, Quintil.; men ∞ dicere multa, id. 11, 1, 82; — II) "fig." e. "ethic.": ∞ vivere, Suet. Ner. 49; — [deformis].

1. deformato, avi, atum, 1, v. a.: afformer el. afbilder, bringer i en vis Jærm el. Gestalt; 1) "egentl.": ∞ locum ad tabulas litterariae speciem, Varr.; ∞ marmora prima manu, Quintil.; men id. 6, prooem., "alleg.": certos deformatosque fructus (ostendere); — II) "fig.": betegner, tilfæntegiver; — quae ita fortuna deformata sunt, ut etc., Cic. Sull. 26; ille, quem supra deformavi, etc., id. Caecl. 5.

2. deformato, avi, atum, 1, v. a., [forma, cf. deformatis]; 1) "egentl.": forærvæ el. borttager den rette Gestalt, gier hæslig el. uanfælig; — deformatus corpore, fructus animo, Cic. Att. 2, 21; deformat vultum macies, Virg. Ge. 4, 251; ∞ canitiem pulvere, id. Aen. 10, 844; cf. Cic. Verr. 4, 55, o. Liv. 37, 3; — II) "fig." e. "ethic.": at misshandle, at skænde el. vanære; — deformati hujus causa, Cic. Coel. 2; ∞ multa bona uno vitio, Liv. 3, 11; — ogf. "overf." om anden Misshandling; ∞ et lacerare orationem, Quintil. 10, 7, 32; men "poet.": ∞ domum, (styrte i Skændighed), Virg. Aen. 12, 805. — 1. defossus, 3: partic. af defodio. — 2. defossus, us, m., [defodio]: dyb Gravning el. Udgravning, Plin. 19, 48.

defractus, 3: partic. af defringo. — *defraudatio, onis, f.: Forfordeling el. Underagelse, Tertull.; o. — defraudator, oris, m.: en Vedrager, Gaj. Inst.; — 2) fem. defraudatrix, icis: Vedragerse, Tertull.; af — defraudo, (defraud.), avi, atum, 1, v. a.: forfordeler, bedrager, aliquem (aliqua re el. aliquid); ofte hos Plaut.; vid. id. Aul. 1, 1, 78 fgd.; cf. Ter. Ad. 2, 2, 38: Etiam defraudet (sc. me)? ∞ aliquem fructu victariae suae, Liv. 36, 40; men e. acc. rei: aes defraudasse cauponem, Varr. ap. Nou.;

cf. Cic. Fam. 7, 10; — II) egf. „overf.“; — ∞ aures, (ifte at tilfredsstille dem), vid. Cic. Orat. 66; ∞ se, Plant. Aut. 4, 9, 14, egf. ∞ genium summ. Ter. Phorm. 1, 1, 10, (at berøve cf. negte sig selv det Nødvendige).

dēfremo, iii, 3, v. n.: at afbruse cf. afrase, Sidon. — defrenatus, 3, [freno]: uden Bidfel cf. Tømme; utammct cf. uanfæst; — ∞ cursu (volvi in aequora), Ovid. Met. 1, 282.

defricare, adv. „overf.“ (o. forf.): med bidende Spet, Naev. ap. Charis.; af — defrico, cui, eatum o. etum, 1, v. a.: gnider stærkt, frotterer; egf. agnider, sturer; — ∞ dentem, Catull. Ovid.: ∞ fauces ceteraque membra, Suet. Dom. 20; ∞ lichenes pumice, Plin.; — ∞ doliā, Colum., radicem, id.; — 2) df. „alleg.“, Hor. Sat. 1, 10, 4, om Digteren Lucilius: quod sale multo defricuit urbem, (bidende mettes cf. spottende den). — defricus, 3: partie. af defrico. — defrigesco, frisi, v. n. incho.: at blive affølet cf. føle; post ... quam defruxerit (coctura), Colum. 12, 21.

defringo, fregi, fractum, 3, [frango]: afbrækker cf. afbryder; — ∞ ramum arboris, Cic.; cf. id. d. Or. 3, 28; — ∞ summas plantas ex arbore, Virg.; men ∞ ferrum ab hasta, id. Aen. 11, 748; — defractus compluribus subseiliis, Suet. Claud. 41; men ∞ sibi erura aut cervicis, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 126; — 2) „overf.“; id unum bonum est, quod numquam defringitur, Senec. Ep. 92.

defrūdo, f. ind. defraudo. — defrūgo, are, v. a., [fruges]: — df. Plin. 18, 55: segetem me defruges, (du maae ifte saae for tyndt). — defrūor, frui, v. dep. (a.): nyder best, forbruger gaaft; ∞ auctumitate, Symmach. — defrūsto, are, v. a.: slider cf. river ihyfter, tunicam, Ammian.; — 2) „overf.“: udbrager fhyfteris, exceperer, Sidon. — *defrūtarius, 2: hørende til Møst, vase, Colum.; egf. absol.: defrūtarium, i, n., (sc. vas), id.; o. — defrūto, are, v. a.: indfogter til Møstfæst; ∞ vinum, Colum.; af — defrūtum, i, n., [fals vore f. defervitum, sc. mustum]: Møstfæst, den indfogte Møst, Varr. ap. Non., Colum., Plin. 14, 11; cf. Virg. Ge. 4, 269.

defuat, f. desit, Plaut. — defūga, ae, m.: flygtning cf. Dverfæber, Cod. Theod., Prudent.; af — defugio, fugi, 3, v. a.: flygter derfer, fogter at undflye cf. undvige; — a) c. acc., Caes. B. G. 6, 13; ∞ proelium, id., munus aliquod (en Jorretning), Cic.; cf. id. d. Or. 1, 23, o. id. Plane. 32; men ∞ auctoritatem, (underfrage fig et Anføjer), id. Sull. 11; cf. Ter. Eun. 3, 98; — b) flect. absol., cf. m. quin, cf. m. adv.; — sin timore defugiant, (traffe sig tilbage), Caes. B. C. 1, 32; cf. Cic. Tusc. 5, 41; — non tamen defugio, quin dicam, quae scio, Varr.; quo ... sinistrum cornu defugit etc., Liv. 5, 38. — defūgo, are, v. a.: at ferdrive, capillos, Theod. Prisc. — defūlgūro, are, v. a.: at nedlyne, ignem, Auson.

defunctio, onis, f., [defungor]: Junctionen cf. Jorretning, cordis, Salvian. — defunctorie, adv.: fliedesloft, agere causam, Senec. Controv., petere aliquid, Dig.; af — defunctorius, 3, [defungor]: fom behandles fliedesloft cf. overfladift, Petron.; ∞ ietus, (uden Eftertryk), id. — 1. defunctus, 3: partie. af defungor. — 2. defunctus, us, m., [defungor]: Døden, Tertull.

dēfundo, fūdi, fūsum, 3, v. a.: udgyder cf. udhælder; gyder cf. hælder draf cf. deri; 1) „alm.“; — ∞ aquam, Cato; men Hor. Sat. 2, 2, 58: ∞ vinum (sc. ex dolo in amphoram: at omtappe); cf. Colum. 12, 50; — b) df. „poet.“: anrea fruges Italiae defundit Copia cornu, Hor. Ep. 1, 12, 29; — men „overf.“: ∞ verba cf. voces pectore, Petron.; — II) „bef.“ i Religionsfproget: at udgyde fom Libation cf. Driftoffer, Hor. Od. 4, 5, 34; men ∞ libamenta Mercurio, Val. Max. 2, 6.

dēfungor, functus sum, 3, v. dep. (a.): bliver færdig dermed, bringer til Ende, overftaaer cf. beftaaer; aa) erdenl. c. abl.; — ut omni populari concitatione defungerer, (for at jeg funde blive befriet derfra), etc., Cic. Sest. 34; men ∞ tribus decumis pro una, (betale tre Tjender for een), id. Verr. 3, 16; ∞ imperio regis, (eftertømme, epyftede), Liv. 1, 4; ∞ proelio, (levære et Slag), id.; ∞ bello, (ende Krigen), id.; ∞ periculis, (Cic., Virg., laboribus, Hor., Ovid.; — ∞ vita, (at ende et miftemmeligt Liv), Virg.; cf. Hor. Ep. 2, 1, 22; ∞ sua morte, (dec en naturlig Død), Suet. Caes. fin.; men „poet.“: ∞ terra, Ovid. Met. 9, 254; — b) „poet.“ egf. m. Tingsubject; — defunctum bello barbarum, Hor. Od. 3, 26, 3, (fom har ephørt at tone Eftersvænder); — bb) untert. egf.; a) absol.; — defunctus jam sum, (dermed er jeg færdig), Ter. Eun. prol. 15; men id. Ad. 3, 4, 63: utinam hoc sit modo defunctum (pass.: maaft det dermed være forbi)! men Ovid. Am. 2, 9, 24: Me quoque ... defunctum placide vivere tempus erat; — flect. absol.: ved Døden at afgaae, at døe; dicitur prius esse defunctus, Quintil. 5, 5, 2; cf. Tac. Ann. 15, 22; — egf. ofte defunctus, 3, f. mortuus; Ovid. Am. 1, 8, 108, Quintil., Suet. Caes. 6, efcere; — b) flect. m. in; cupio misera in hac re jam defungier, Ter. Phorm. 5, 8, 32. — defusus, 3: partie. af defundo. — defūctūs, 3, d. forfætt. futurus, Catull.

dēgēner, is, (abl. degeneri, Tac. Ann. 12, 19), adj., [genus]: utarct cf. vanflægtet, nægte cf. flet i fit Slags; 1) „egenl.“, Tac. Ann. 12, 62; cf. Virg. Aen. 2, 549; — canum degeneres, (fæige Sundt), Plin.; ∞ aquila, id.; ∞ herbae, id.; ∞ adamantes, id.; — b) egf. c. gen.; patrii non degener oris (juvenis), Ovid. Pont. 3, 5, 7; cf. id. Met. 11, 314; flect. ∞ (Atlantes) humani ritus, Plin. 5, 8; — II) „fig.“ o. „ctiff.“: meraltf utarct, nærdig cf. flet; — Agrippa vitā non degener, Tac. Ann. 4, 61; neque degenerem ad pericula (se), ibd. 1, 40; Degeneres animos timor arguit, Virg. Aen. 1, 13; ∞ preces, Tac., blanditiae, id.; — men „poet.“: ∞ toga, (f. ∞ togati), Lucan. 1, 365.

dēgēnero, avi, atum, 1, v. n. o. a., [degener]; 1) neutr.: at udarte cf. vanflægtet, at blive ringere cf. flettere; A) „egenl.“; — qui a vobis nihil degenerat, Cic. Phil. 13, 15; — egf. absol.: degeneras, Ovid. Met. 6, 635; — ofteft om Barterne; vid. Virg. Ge. 2, 59; ∞ semina, Colum., frumenta, id.; ∞ hordea in avenam, Plin.; cf. id. 17, 25; — B) „fig.“ o. „ctiff.“; a) m. ab; „poet.“ egf. c. dat.; — ∞ a virtute maiorum, Cic. Flacc. 11, a parentibus nostris, Liv. 22, 14, a fama vitaeque sua, Tac.; egf. om en Værdi Afvigelse fra Syftemet, Cic. Div. 1, 3; — degenerant nati patribus, Manil.; ∞ patri, Claudian.; — b) absol. degenerare: at udarte, Cic. Verr. 3, 68, o. id. Brut. 34; — egf. m. ad o. in; vid. Tac. Ann. 14, 21, o. ibd. 15, 68; — II) act.; A) „alm.“: lader udarte, fortærver; — si teneris conceditur (venus) ... vires animosque degenerat, Colum.; men Liv. 1, 53, degeneratum, (absol., f. degener animus): Udartelse, Efted; — B) „bef.“ m. Objectet af det Vægreb, hvorfra nogen cf. noget udarter; — non degenerasse propinquos (se me), Prop. 4, 1, 81; cf. Ovid. Pont. 3, 1, 45, o. id. Met. 7, 543; df. pass.: vitare conspectum degenerati patris, Val. Max. 8, 4.

dēgēro, ēre, v. a.: bringer bort, bringer derhen; (ofteft forf.); — ∞ samenta de vinea, Cato; ∞ aurum amicae (dat.), Plaut., ornamenta (uxoris) ad meretrices, id.; — II) „overf.“: bringer i en Jorm; siccata (uva) degeritur in pastillos, Plin. — deglubo, (avi), atum, 1, v. a.: afglatte, arbores, Dig., corpus (humanum), Lactant. — dēglūbo o. (ps), plum, 3, v. a.; 1) afbælger cf. afstæder; — ∞ granum folliculo, Varr.; — 2) aftrækker Skindt, flaaer, pecus, Tiber. ap. Suet.

Tib. 32, maenam, Plaut. — deglutinō, are, v. a.: opføser el. opbløder (det Sammenlignede el. Tilgræde); ∞ palpebras (andrachne), Plin. 25, 103. — deglutitio, (deglutitio), ire, v. a.: nedsluger, cibum, Fronto.

dēgo, dēgi, ēre, v. a. (o. n.), [de, ago]: tilbringer el. henfører (Tiden); a) c. acc.; — ∞ diem in laetitia, Ter.; cf. Cic. d. Senect. 1; ligel. ∞ quod reliquum est vitae, id. Fam. 11, 28; — ∞ poet. ogf. senectam, Hor., odiā, Catull., bellum, Lucr.; — ogf. pass., id. 2, 16, v. Cic. Lael. 23; cf. id. Off. 1, 32; — b) absol.; vid. Hor. Od. 3, 29, 42; certus procul urbe degere, Tac. Ann. 4, 57; men om Dyrene: ∞ sine nequitia, sine fraudibus, Senec. Ep. 74; — ∞ ex aequo cum aliquo, Plin. 6, 19.

dēgrandinat, are, v. impers.: at faae afshaget, opføre at hagle, Ovid. Fast. 4, 755. — degrassor, ari, v. dep. n. o. a.; I) neutri: at styre nes; ∞ aquae deorsum, Appul.; — II) act.: at angribe voldsomt, aliquem, Stat. Achill. 1, 406. — degravō, (avi), atum, 1, v. a.: tynger el. trykker ned el. nedad, besværer; — degravat unda caput, Prop.; ∞ ulnum (vitis), Ovid.; ∞ partes navigii, Plin.; — ogf. i Krigsprog: at trykke el. trange; vid. Liv. 3, 62; — II) pf. „overf.“: at falske besværlig, at være til Hindring; vid. Liv. 4, 33; men id. 7, 24, absol.: quia et vulnus degravabat.

dēgrādiōr, gressus sum, 3, v. dep. n., [gradior]: skrider el. følger el. drager ned el. bort derfra el. derned el. derhen; — ∞ ex arce, templo, Liv. 5, 52, o. id. 8, 35; ligel. ∞ monte, colle, Sall., iugis, Alpibus, Tac.; ogf. absol.; degrediente eo, id. Ann. 13, 14; — ogf. m. in o. a.; vid. Liv. 7, 24, o. Tac. Agric. 18; — navn. heder ogf. om Rytteriet: degredi ad pedes: at følge (el. fæde) af; vid. Liv. 3, 62, o. id. 29, 2. — 1. degressus, 3: partic. af fgt.; — 2. degressus, us, m., f. unt. 2. digressus. — degrūmōr, ari, v. dep. a., [gruma]: gjør jevn el. lige; (forcl. Ord); ∞ viam, Lucil, ap. Non.; ∞ ferrum, Enn. ibd.

dēgūlātōr, oris, m.: Graafer, Appul.; af — dēgūlo, avi, atum, 1, v. a., [gula]: ligesom slæder i Halsen, tilføjer i Billeveret, poet. ap. Charis. — degustatio, onis, f.: Smagen el. at smage derpaa, Dig.; af — dēgusto, avi, atum, 1, v. a.: tager deraf for at smage, smager derpaa; I) „egenl.“: ∞ vinum, Cato, novas fruges, Plin., lotum, Ovid.; men ∞ vasa vel dolia, Dig.; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) „poet.“ om enhver let og ligesom frelsende Berørelse, navn. om Tiden, Lucr. 2, 192, om et Baaben, Virg. Aen. 12, 376; — b) „bef.“ om en fort Rytelse: ligesom at faae en Forsmag derpaa, ligesom i Forsbagaende at prøve; — vid. Cic. Tusc. 5, 21; ligel. ∞ imperium, Tac. Ann. 6, 20; — B) „ment.“; a) „alm.“: skaffer mig den første Kundskab derom; — ∞ litteras primis labris („alleg.“), Quintil.; cf. Cic. Att. 4, 8: tum velim ... istum convivam tuum degustes, (at du udforsker ham); men id. Parad. proem.: ∞ hoc genus excoctationum; — b) „bef.“: behandler overfladisk: plures inchoatae et quasi degustatae materiae, Quintil. 10, 5, 23, oftere.

dēhābēo, ere, v. a.: at have Mangel derpaa, Hieron. — dehaurio, (dehor.), hausi, haustum, 4, v. a.; (for- v. eftercl. Ord); I) „alm.“: ofer deraf, amaream (de cortina), Cato; — 2) „bef.“: nedsluger, margarita pretiosa, Tertull.

dēhinc, adv.: herfra; I) i Rummet; A) „egenl.“; vid. Plin. 3, 6, o. Mela 3, 8; cf. Tac. Ann. 4, 5; — B) „overf.“; a) „poet.“ om en vis Orden: herpaa, ofv.; vid. Hor. A. P. 143; — b) forcl. ogf. om en Række deraf: altsaa, ofv.; vid. Ter. Andr. 1, 2, 19: dehinc postulo, etc.; — II) i Tiden; A) med Hensyn paa en terminus a quo; a) om Rutiden: herfra,

heretter, fra nu af (og fremdeles); — m. fut., el. m. praes., el. m. imperat. (v. oftest forcl.); — si etc., jam nunc dehinc erit verax tibi, Plaut. Poen. 1, 2, 161; deleo dehinc ex animo omnes mulieres, Ter. Eun. 2, 3, 5; quacumque dehinc vi possim, Liv. 1, 59; dehinc ceterum valete, adeste, Plaut. Poen. prol., extr.; — b) om Her tiden: derfra, derefter, fra den Tid; vid. Suet. Tit. 8, o. id. Calig. 58; — B) uten Hensyn paa en terminus a quo: herpaa, herefter, derpaa; — vid. Virg. Aen. 1, 131 o. 256, oftere; — f. ogf. Tac. Ann. 4, 14, o. Suet. Aug. 97; — b) „bef.“ ogf. i Dytallinger, (f. deinde): herpaa, heræft; — vid. Sall. Catil. 3; ligel. efter primum, Virg. Ge. 3, 167, efter primo, Suet. Aug. 49; — not.: „poet.“ ogf. monosyll., Virg. Aen. 1, 131, oftere, o. Ovid. Fast. 6, 788.

dēhisco, ere, v. n.: at aabne sig, at gabe ud fra hinanden, navn. om Revner el. Rabbinger i Jorden; — vid. Virg. Ge. 1, 479, oftere; men unda dehiscens etc., id. Aen. 1, 106; ligel. „poet.“ om en Dør, ibd. 6, 52; men ∞ cymba rimis, Ovid.; cf. Senec. Ep. 30; men Liv. 29, 2: in dehiscens intervalis aciem equites (emittere); cf. Plin. 9, 20.

*dehonestamentum, i, n.: hvad der vanærer el. vanærer; Hæslighed, Beskæmmelse; — a) c. gen.; ∞ corporis, Sall. figm. ap. Gell., oris, Tac. Hist. 1, 13; — ogf. „ment.“, ibd. 2, 87: dehonestamenta amicitiae, (scurrae, histriones), etc.; — b) ud. gen.; ignominiae et cetera dehonestamenta, Senec.; cf. Tac. Ann. 12, 14; o. — dehonestatio, onis, f.: Beskæmmelse; in pl., Tertull.; af — dehonesto, are, v. a.: at giere hæslig, at vanære; — multa (eum) dehonestabant, risus indecens, etc., Suet. Claud. 30; — oftest „ment.“: at vanære, at beskæmme, famam suam, Tac.; cf. Liv. 41, 6. — dehonestus, 3: upassende el. slet i sit Slags; ∞ deculpatumque verbum, Gell. 19, 10. — dehonorō, avi, atum, 1, v. a.: vanærer, Salvia, Oros.

dehōrio, ire, f. unt. dehaurio. — *dehortatio, onis, f.: Fraraaden, Tertull.; o. — dehortatio, ris, 3: fraraadende, Tertull.; af — dehortor, aus sum, 1, v. dep. a.: raader derfra, fraraader; — ∞ aliquem, (opp. invitare), Cic. Pis. 39; men Sall. Jug. 31: multa me dehortantur a vobis (afraager mig fra Cæsar's Sag), ni etc.; ogf. m. figd. ne, Ter. Phorm. 5, 7, 17; ogf. c. inf., Sall. Jug. 24, o. Tac. Ann. 3, 16.

Dēiānira, ae, f., *Ἀντίρρη*: Datter af H. Deucalus, og Gemalinde af Hercules, i hvis Død hun ufrivilligen blev Aarsag; — vid. Ovid. Met. 9, 954, Senec. Herc. Oet. o. A. — Dēidāmia, ae, f., *Ἀντιδάμεια*: Datter af H. Lycomedes paa Den Scyros, blev ved Achilles Moder til Pyrrhus, Hyg., Prop. 2, 9, 16, o. Ovid. A. A. 1, 701. — deificus, 3. [deus, facio]: som gjør til en Gud, som helliggjør, Tertull.

dein, f. unt. deinde. — deinceps, adj. o. adv., [dein, capio]; I) field. som adj., (gen. deincepis): følgende derpaa; deinceps, qui deinde cepit, Fest. paz. 54; deinceps die, Appul.; — II) sæv. som adv.: i uafbrudt Række, efter hinanden; A) i Rummet; — vid. Caes. B. G. 7, 23, Sall. Jug. 19, o. Cic. Div. 2, 54; — B) i Tiden; — vid. Caes. B. G. 5, 16; cf. Cic. Fam. 2, 18, o. id. Tusc. 4, 2; — C) i Ordren; — ut deinceps legi possent (Annales Ennii: uafbrudt i Sammenhæng), Cic. N. D. 2, 37; — navn. ogf. om Ordren i Foredraget; vid. Cic. Off. 1, 14, o. id. 2, 15; men perge deinceps, bliv fremdeles ved, Varr.; — bb) hertil mædtes endnu Forbindelserne; a) deinde deinceps, inde deinceps, postea deinceps, Graefernes *ἐνταῦθα* ἔγρη; — vid. Cic. Leg. 3, 2 o. 19, oftere, o. Liv. 1, 44, oftere; — b) primum (el. primus) ... deinceps; vid. Cic. Fin. 3, 6, o. Quintil. 7, 10, 5, ogf. Tac. Ann. 1, 81.

deinde, („poet.“ dissyll.), ofte ogf. forfortet: dein, („poet.“ monosyll.), adv., [de, inde]: derfra, derpaa;

egf. berfra, berpaa; I) i Rummet: A) „egenl.“, (men alene field.); vid. Liv. 22, 4; — B) ofiere „overf.“ om den locale folge cf. Rætte; — vid. Tac. Ann. 2, 16, o. Cic. Orat. 63; — II) i Tiden: A) „alm.“: derpaa, berpaa, derefter, fremdeles, videre; — vid. Ter. Andr. 1, 1, 52, o. Caes. B. G. 4, 35, egf. Virg. Ecl. 3, 58, o. Hor. Sat. 1, 3, 101; — bb) df. egf. at mærke: a) fem fvarende til primum, inde, postea, postremo, etc.; — vid. Caes. B. G. 1, 25, o. ibd. 3, 20, navnlf. egf. Cic. Agr. 1, 2, (hver egf. deinde gientages); — b) i Herbindelse med tum, tunc, postea, etc.; — primum cogitare ... deinde tum dicere ac facere, Varr.; deinde tunc, Senec. Ep. 74; deinde postea, Cic. Mil. 21; deinde porro, Plaut.; mox deinde, Tibull.; deinde postremo, Cic.; egf. deinde ad extremum, id. Verr. 1, 10; f. egf. und. deinceps; — c) egf. m. flgd. quum, postquam, ubi, etc.; — vid. Liv. 3, 17, o. 66, Sall. Jug. 68, o. 2.; — B) „bef.“ i Syvældingen og Anordningen af Paastante el. Befæf: derpaa el. derefter, faaledes el. fremdeles, osv.; vid. Cic. d. Or. 2, 11, o. id. Fam. 9, 24; — b) navnlf. egf. ofte fem fvarende til primo (el. primus), tum, postremo, etc.; — vid. Cic. Lael. 8 o. 18, oftere; tum ... deinde ... post, Cic. Brut. 88; — egf. bliver deinde undert. gientaget; vid. Cic. R. Am. 45, o. id. Acad. 2, 16.

dēinsuper, adv., ligefom desuper: evenfra, Sall. fragm. ap. Non. — dēintegro, avi, 1, v. a.: fer: mindftr, frænker, Caecil. ap. Non. — dēintus, adv.: interfra, a parte interiore, Veget.

Deionides, ae, m., *Διονίδης*: Søn af Deione (ved Iphello), i. e. Miletus, Ovid. Met. 9, 442. — Deïōpēa, ae, f., *Δειόπεια*: en af Juno's Nympher, Virg., Hygin. — deipara, ae, f., [deus. pario], *Δειπάρη*; Gud's Moder, Cod. Just. — Deiphobē, es, f., *Δειφώβη*: Datter af Glaucus, Virg. Aen. 6, 36, (Serv.). — Deiphobus, i, m., *Δειφώβος*: Søn af K. Priamus, vid. Virg. Aen. 2, 310, o. ibd. 6, 495 flgd. — deïtas, atis, f.: Guddommen, (sem fild. Deersfættelse af *θεός*, f. divinitas), Augustin.

dejecte, adv.: lavt, nedrigen; in compar., Tertull.; — dejectione, onis, f.; I) „egenl.“: Rættfættelse; ~ alvi, (Affættelse), Cels., Senec.; men Cic. Caeiin. 20: illam vim dejectionemque (sin voldsomme Rættfættelse); — b) i Astronomien: dejectiones stellarum, (de res Sænkning imod Horizonten), Firmic.; — II) „fig.“: A) „overf.“; ~ gradus, (i Krigsfanden): Degradering, Dig.; — B) „ment.“; ~ animi: Medfølelse, Senec.; — df. dem. dejectione cūla, ae, f.: svag Affættelse, Scribon.; — dejecto, are, v. a. intens.: nedfælder el. emfæder; dein coquenti vasa cuncta dejectat, Martius ap. Gell.; o. — dejector, oris, m.: sem fæster ned derfra (el. ud af Binduet, ocl.), Dig.; — [dejicio].

1. dejectus, 3: partic. o. adj. af dejicio. — 2. dejectus, us, m., [dejicio]; I) „egenl.“: Rættfættelse. Rættfættelse; ~ arborum, (deres Sænkning), Liv. 9, 2; ~ fluminum el. aquae, (Sænk el. Fald), Senec.; cf. Ovid. Met. 1, 571; — men „poet.“: velatus gemino dejectu lyncis, (indbyllet i en dobbelt nedhængende Løvels), Stat. Theb. 4, 272; — 2) „overf.“ ~ loci: et Etes ligefom Sænk el. Sinking nedad; ligel. ~ colli, Caes. B. G. 2, 22; egf. absol.: in dejectu positus (paa Elerten), Plin. 2, 71; egf. in pl.; vid. Caes. B. G. 2, 8. — dejeratio, onis, o. dejero, are, f. und. dejuratio, etc.

dejicio, jeci, jectum, 3, [jacio]; fæster el. styrter ned derfra el. derved: I) „egenl.“: A) „alm.“: ~ aliquem de ponte in Tiberim, Cic. R. Am. 35, de saxo (Tarpejo), Liv., Hor., egf. saxo (f. de saxo), Tac.; ~ aliquem equo, Caes., Liv.; ~ togam ab humeris, Suet., egf. de humero, id.; men ~ jugum servile a cervicibus („alleg.“), Cic. Phil. 1, 2; — ~ se de muro, Caes., per munitiones, id.; men Liv. 28, 6,

em Binden: ~ se a praecaltis montibus; — ~ aliquem in locum inferiorem, Caes.; ~ elatam securim in caput alienius, Liv. 1, 40; men ~ equum e campo in cavam viam, (drive den ned deri), id. 23, 47; — ~ bustum, aut monumentum, aut columnam, (emfættelse), Cic. Leg. 2, 26; cf. Nep. Alc. 3, o. Hor. Od. 1, 14, 13; — egf. om Elementerne; vid. Liv. 40, 2, o. Hor. Od. 1, 2, 15; ligel. om Stormen: ~ naves aliquo, (forflaa dem deryn), Liv.; — ~ libellos, (nedrive), Cic. Quint. 6, Senec.; ~ sortes, (fæste i Urnen), Caes. B. C. 1, 6; men ~ pernaam, glandium, (fomme i Gryden), Plant. Stich. 2, 2, 36; — ~ alvum, (affætte), Cato; men ~ alvum superiorem, (i. e. vomere), id.; — B) „bef.“: a) i Krigsproget: ~ hostes, (fæste el. forfætte); vid. Caes. B. G. 7, 28; ~ nostros loco, id., egf. praesidium ex saltu, id.; cf. Hor. Ep. 2, 2, 30; — egf. absol. el. ud. abl.: ~ praesidium, Caes., Liv.; ligel. ~ castra hostium (afslægge), id., praetorium, id.; — b) i Retsproget el. fem Retshandling: at udffætte (af en Besiddelse), unde dejectus? etc., vid. Cic. Caeiin. 13, oftere; (f. egf. und. deduco); men „overf.“: Liv. 45, 22; — c) prægnavt el. med Eftertyt: ned: lægger el. fælder; — his dejectis, etc., Caes. B. G. 2, 27; cf. ibd. 4, 12, oftere, o. Virg. Aen. 11, 665; — II) „fig.“: A) „alm.“: ~ oculos de aliquo, Cic. Verr. 4, 15; cf. id. Phil. 1, 1, („alleg.“); men ~ vultum, (flaae Bliffet ned), Virg. Aen. 3, 320; — men c. acc. graec.: dejectus oculos, Virg., vultum, Stat.; cf. Ovid. Am. 2, 4, 11; — ~ cruciatum a corpore, (befrie derfra), Cic.; ~ vitia a se ratione, id.; cf. id. Tusc. 1, 8; ~ aliquem de sententia, id. Phil. 9, 4; men „overf.“ fra Jagterfpil: lene; nec tumultuantem de gradu dejici (fæbe sin Jæmning), id. Off. 1, 23; — quae replenda, quae deji-cienda sunt, Quintil. 10, 4, 1; men Cic. R. Com. 2: haec (adversaria) sunt dejecta, (ere liff benfættede); — B) „bef.“: ~ aliquem de honore, Cic., honore, Liv., principatu, Caes., certo consulatu, Liv., (fraride, ocl.); men Caes. B. G. 5, 48: opinione trium legionum dejectus, (berovet fliffen til denne Forsfættning); men Virg. Aen. 3, 317: te ... dejectam con-juge tanto, (efter at du var berovet ham); — egf. undert. absol. el. ud. abl.: ~ aliquem (se. honore, ocl.), vid. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 4; ligel. quom inimicum ... petentem dejecisset, Liv. 38, 35; men Tac. Ann. 11, 29: ~ uxorem (se. conjugio); — III) partic. dejectus, 3, egf. som adj.; A) „egenl.“ el. fo-calt: nefanfct, lav, nedrig; — dejectis atque inferioribus locis, Caes. B. C. 1, 46; — compar. dejectius, (opp. sublimius), Tertull.; — B) „etiff.“: berovet Medet, medfølelse, nedflaaen, forffætt; — Haud dejectus etc., Virg. Aen. 10, 558; cf. Quintil. 9, 9, 133.

dejotārus, i, m.: Tetrarch i Galatien, fild. K. i Lillearmenien, blev af Cicero forfvaret hos Cæsar i en Tale, som endnu hæves; vid. Cic. Dejot.; f. egf. Caes. B. C. 3, 4, Auct. B. Al. 34, flgd., o. ibd. 67 flgd.

dejūgis, e, [jugum]: bældende, fkrallig, dorsum, Auson. — dejūgo, are, v. a.: afstiller, berffierner, Pacuv. ap. Non. — dejūgono, ēre, v. a.: afstiller fra hinanden, (fores. f. d. fædd. disjugo); Ne nos dejūgo amantes, Plant. Asin. 3, 3, 75.

dejūratio, (dejer.), onis, f.: Besværgelse, Eds-afslæggelse, Tertull.; o. — dejūrium, i, n.: Eden, Gell. 7, 18; af — dejūro, (dejer.), avi, atum, 1, v. a.: afslægger en Ed el. fvarger derpaa; (offest for: e. efterel.); dog findes dejerat, Prop. 4, 3, 42; Plant. har begge former, Ter. alene den fildte. — dejūvo, are, v. a.: hjælper ikke, opbærer at hjælpe, Plaut. Trin. 2, 2, 63.

delābor, lapsus sum, 3, v. dep. n.: at falde el. fpyne ned derfra el. derved el. deri; I) „egenl.“: — de coelo delapsus etc., Cic. Phil. 11, 10; cf. Caes. B. C. 2, 11, o. Cic. d. Or. 3, 46; ~ ex equo, Liv., ab

aethere, Ovid., aetheris ab astris, Virg.; — ∞ coelo, id., Ovid., summo Olympo, id., per auras, id.; — men absol.: aquila leniter delapsa, Suet. Aug. 91; — delapsus curru, Virg., gradibus, Ovid.; men sarta capiti delapsa etc., Virg. Ecl. 6, 16; — in terram delabi pondere, Lucr.; ∞ in scrobes, Caes., in mare, Hor.; men Virg. Aen. 2, 377, „poet.“: sensit medios delapsus in hostes, (f. se delapsum: at han var geraadet ind imellem dem); — II) „fig.“; A) „overf.“: ligesom umærfeligen at gaæ el. fomme dertil el. geraade deri; — ∞ a majoribus a minora, (neml. i Jæredraget), Cic. Part. or. 4; cf. id. Lael. 21, o. id. d. Or. 1, 21; men eo. o. ut etc., id. Acad. 2, 18; ∞ ad inopiam, Tac.; ∞ in idem genus morbi, Cic. Att. 7, 5; — B) „ment.“: quotidie delabi ad acquietum el. rerum naturam, Cic. Fam. 6, 10, (em Cæsar); — oftere dadelende; ∞ in amorem libertæ, (fersatte dertil), Tac., in ambitionem, id.; cf. Cic. d. Rep. 1, 28. — delâbôro, me, v. n.: arbejder mig træt, trætter mig, Afran. ap. Non.

delâcêro, avi, 1, v. a.: fenterdriver ganse; df. „comiss overf.“: færdvæjer el. forspyrer ganse, Plaut. Capt. 3, 5, 14. — delâcrimatio, onis, f.: Taarer el. Vand i Minene, (sem Sygdem), Plin.; o. — delâcrimâtorius, 3: horende til rindende Mine, collyrium, Macr. Emp.; af — delâcrimo, (-umo), are, v. n.: at sætte Taarer; „overf.“ om Vinjæffen, Colum. 4, 9.

delâmbô, êre, v. a.: afflister, besliffer, Stat. Theb. 2, 681. — delâmentôri, ari, v. dep. a.: bejæmmer, beslæger, natam ademptam, Ovid. Met. 11, 331. — delâpido, are, v. a.: renser fra Sten, locum, Cato. — I. delapsus, 3: partic. af delabor. — 2. delapsus, us, m., [delabor]: Redfald; ∞ aquae, (detâ Afløb), Varr. — delassabilis, e: sem fan udmattes; nec delassabile pectus, Maui.; af — delasso, avi, atum, 1, v. a.: udmatrer, trætter; labore delassatus, Plaut.; cf. Hor. Sat. 1, 1, 14; — „poet. overf.“ egf. m. Tingsobject, Martial. 10, 5.

*delâtio, onis, f.: Anklage el. Angivelse, nominis, Cic. Div. in Cæcil. 20; — egf. absol. (el. ud. nominis), ibid. 15; egf. in pl., Tac. Hist. 2, 10, oftere, o. A.; — delâtôr, oris, m.: Anklager, Angiver, Denunciant; vid. Quintil. 3, 10, 3, o. Plin. Pan. 34; ∞ majestatis, (som angiver en Majestætsforbrydelse), Tac.; ∞ legis Papiæ, (som angiver en Overtrædelse deraf), Suet.; — df. delâtôrîus, 3: horende til en Denunciant, curiositas, Dig.; o. — delâtûra, ae, f., (sld. Biform f. delatio): Anklage, Tertall.; — [desero]. — delatus, 3: partic. af desero. — delâvo, are, v. a.: afterer, toer ren, Apic.

delêbilis, e, [deleo]: som lader sig udslætte el. skintetjøre, Martial. 7, 81. — *delectabilis, e: behagelig, cibus, (veffmagende), Tac., praecentio, Gell.; compar., Appul.; — df. adv. delectabiliter: behageligt, declamare, Gell.; o. — delectamentum, i, n.: Nøjskab, Vistighed, Ter. Heaut. 5, 1, 79; egf. in pl.: ∞ puerorum, Cic. Pis. 25; — [delecto].

delectâtio, onis, f., [delecto]: Jævnrelse, Lyst, Behagelighed, (saavel den fæstelige, som den aandige); — vid. Cic. Off. 1, 30, o. id. Tuscul. 4, 9; men ∞ convivorum, id. d. Senect. 13; — oftere ud. gen.; egf. i Jorbindelse med suavitatis el. jucunditas el. voluptatis; vid. id. d. Or. 1, 43, o. 3, 38, oftere; — delectationem habere, id., afferre, Quintil., (næbfore, forsætte); f. egf. Ter. Heaut. 5, 2, 34; — egf. in pl., Cic. d. Senect. 13, oftere. — delectio, onis, f., [I. deligo]: efterel. f. delectus: Valg, (imperatoris), Vopise.

delecto, avi, atum, 1, v. a.: intens. af delicio; I) oprbl., (men alene forel.): løfter derira el. fra den rette Veil, forleder el. forfører, Enn. ap. Non., o. Quintil. ibid.; — men Cato (ap. Plin. 17, 6): ubi etc., ibi oves delectato, (holde dem derfra); — II) df. „meton.“, (sem effectus pro causa): løfter el. smigrer derfor, fryder el.

fornoier, forstykker el. morer; vid. Ter. Eun. 4, 1, 11, o. Cic. Lael. 4; delectari multis rebus ... inanibus, ibid. 14; delectari carminibus, Hor.; cf. id. Ep. 2, 2, 59; men in hoc admodum delector, quod etc., Cic. Leg. 2, 7; — men id. Qu. Fr. 2, 13, elliptist: me magis de Dionysio delectat (sc. legere: jeg læser hellere om ham); — „poet.“ egf. m. Subjectsætning; men in pass.; vid. Hor. Sat. 2, 3, 149, egf. ibid. 2, 1, 28, o. id. Ep. 1, 16, 32; cf. Phaedr. 5, 3; — not.: sem v. dep. m. actio Sem. alene hos Petron. — I. delector, ari, v. dep. a., f. und. frgd., not. — 2. delector, oris, m., [I. deligo]: som indtager ungst Mandskab til Krigstjeneste, en Øverjer, Frontin. Strat. 4, 1.

I. delectus, 3: partic. af I. deligo. — 2. delectus, us, m., [I. deligo]: Udvalgelse el. Valg; Udvalgte el. Jorpicel; I) „alm.“; — ad quod delectus adhibetur, Cic.; cf. id. Fin. 1, 10; men delectus rerum verborumque agendus, Quintil.; cf. Cic. d. Or. 3, 37; delectus et notatio judicium etc., id. Phil. 5, 5; cf. id. Verr. 2, 50, o. id. Plane. 4; liget. sine ullo delectu, id. Agr. 2, 21; egf. nullo delectu, Ovid.; opp. cum delectu, Plin.; — II) i Krigsprog: Udvalg el. Udtagelse af ungst Mandskab til Krigstjeneste, Recruitment; delectum habere, Caes., Cic., o. A.; liget. delectum agere, Quintil., conficere, Liv.; cf. Caes. B. C. 1, 25, o. Cic. Prov. Cons. 2; men ∞ provinciales, (sem fæltes i Provindien), id. Fam. 15, 1; — b) „meton.“, (abstr. pr. coner.): det udvalgte el. udstrevne unge Mandskab; vid. Tac. Hist. 2, 57.

*delegatio, onis, f.: Anvisning til Udbestatning, Resignation, Cic. Att. 12, 3, Senec.; cf. id. Ep. 27; o. — delegator, oris, m.: der udsteder en Anvisning paa nogen, Cassiod.; — df. adj. delegatorius, 3: horende til en Anvisning, litterae, Cod. Theod.; — [af figd.].

delego, avi, atum, 1; I) „alm.“; A) m. Personsobject: henviser el. overdrager dertil; — delegati, ut plauderent, (beslætte Klappere), Plaut. Amph. prol.; hver egf. delegati fantores; — nec ancillis et nutribus delegantur (infantes), Tac. Germ. 20; ∞ aliquem occidendum, (besale negens Mord), Suet. Calig. 57; men Nep. Cat. 3: studiosos Catonis ad illud volumen delegamus; — B) m. Tings el. Begrebsobjecter; — ∞ alicui officium el. curam, Quintil., ordinandas bibliothecas, Suet. Caes. 56; men Liv. 9, 13: obsidione delegata in curam collegae; — II) „besf.“; A) i Jæretningssprog: at anvise til Betaling, at anvise den styldige Sum; — delegare est, alium vice sua rem dare creditori, Dig.; ∞ alicui aliquid, cui numeret, Senec.; men id. Ep. 18 („adleg.“): delegabo tibi Epicurum; ab illo fiet numeratio; — egf. absol.: Quinto delegabo, si quid etc., Cic. Att. 13, 16; cf. ibid. 12, 12; — B) „ment.“: henfyder derpaa, tilskrider el. tilføgger; vid. Cic. Font. 4; — ∞ scelera ipsa aliis, Tac. Ann. 13, 13; cf. Liv. 10, 19, o. id. 21, 46; cf. ibid. 12, 12; — B) „ment.“: henfyder derpaa, tilskrider el. tilføgger; vid. Cic. Font. 4; — ∞ scelera ipsa aliis, Tac. Ann. 13, 13; cf. Liv. 10, 19, o. id. 21, 46.

delemificus, (delin.), 3, [delinuo, facio]: indsmigrende, formildende; (for. o. efterel.); ∞ verba, Lucil. ap. Non., Fronto; ∞ facta (meretricum), Plaut. Mil. gl. 2, 2, 36. — delemimentum, (delin.), i, n., [figd.]: Vindringsmiddel, Opnuntning; — delemimentum animis divisionem agri obijci, Liv. 4, 51; egf. in pl.: ∞ vitae, Tac. Ann. 15, 63; — egf. Jorførelse; omni-bus delemimentis etc., Liv. 30, 13.

delemio, (delin.), vi, atum, 4, v. a.: formilber, beroliger; egf. vinder ved Smiger, indtager el. fortryller; — vid. Plaut. Amph. 2, 2, 214, o. Cic. Cluent. 5 o. 9; cf. Liv. 7, 38, o. Quintil. 5, 8, 1; df. — delemitor, (delin.), oris, m.: som formilber el. vinder; ejus (se. judicis) delemitor esse debet orator, Cic. Brut. 70.

deleo, evi, etum, 2, v. a., [etr. af de o. inus. olo; cf. aboleo o. I. adoleo]: hindrer fra at bestaae el. trives, fordrarver, forspyrer, ødelægger; I) m. Tings el. Begrebsobjecter; — ∞ urbes, Cic., Caes.; cf. Liv. 2,

45; men te meas epistolas delere, ut etc., Cic. Fam. 7, 18; saaf. egsf. om Hæstetsten af det Styrne, id. R. Com. 2, Hor. A. P. 389 v. 440, e. A.; — ∞ omnes leges una rogatione, (æphæve), Cic. Sest. 26; cf. id. Phil. 1, 1; — saaf. offerre: at udsætte af Hæstetsten, at bringe i Hæstetstene; vid. Hor. Od. 4, 9, 10; men ∞ ex animo etc., Ter. Eun. 2, 3, 5; ∞ turpitudinem fugae virtute, Caes. B. G. 2, 27; cf. Liv. 39, 30; — 2) m. Person's objecter, offerre i Hæstetstene; — dispersis et pene delictis hostibus, Caes. B. G. 6, 36; cf. Cic. Manil. 8, v. A.; — egsf. „alm.“: homines morte deletos etc., Cic. N. D. 1, 15; cf. id. Tusc. 1, 37: toto animante deleto.

**delēticus*, (-tius), 3, charta, (hvoraf Skrifter er udslettet), Dig.; — *delētilis*, e: udslettende, spongia, Varr. ap. Non.; — *delētio*, onis, f.: Udslettelse, Tilintetgørelse, exercitus nostri, Lucil. ap. Non.; — *delētrix*, icis, f.: Jordarecrise, imperii nostri (sica illa), Pseud. Cic. Harusp. resp. 23; e. — *delētus*, us, m.: Tilintetgørelse, Tertull.; — [deleo]. — *delevo*, are, v. a.: afglatte, gjer glat; ∞ plagam (arboris) ferro, Colum.

Delia, ae, e. *Deliacus*, 3, f. ind. Delos. — **delibāmentum*, i, n.: den som Driftoffer udgørte Vin; — defusus delibamentis, Val. Max. 2, 6; e. — *delibatio*, onis, f.: Berittagelse deraf, Jermindelse; (eiferet. Ord); legatum est delibatio hereditatis, Dig.; — [af delibo].

**deliberābundus*, 3, ligesom deliberans: overlaggende, for at overlægge; velut deliberabundi capita conferunt, Liv. 2, 45; cf. id. 1, 54; — *deliberatio*, onis, f.: Beraadslagning, Overveelse; — ad deliberationes eas, quas etc., Cic. Phil. 1, 1; men id. Off. 1, 3: cadere in deliberationem, (være Gienstand for Overveelse); — egsf. e. gen. obj.; consilii capiendi deliberatio, ibd.; egsf. e. gen. subj.; fuerit ista ejus deliberatio, qui etc., Liv. 1, 23; — 2) i Hæstetsten: = causa deliberativa, Cic. d. Or. 1, 6, Quintil.; — *deliberativus*, 3: hørende til en Beraadslagning el. Overveelse, (men alene „hæstetsten“); — ∞ genus, Cic., Quintil.; ∞ materia, id., pars, id., causa, id.; men absol. *deliberativæ*, (sc. causæ), id. 3, 8, in.; e. — *deliberator*, oris, m.: som overlægger el. overveier noget; vid. Cic. Sest. 34; — [delibero]. — *deliberatus*, 3: partic. o. adj. af flgd.

delibēro, avi, atum, 1, v. a.: [af libra, libella; vid. Fest.]; eprdt.: ligesom afveier; bñærv. „fig.“, e. „ment.“; A) „alm.“: overveier, overlægger el. beraadslæer omhyggeligt; — e. a. c. c., el. m. d. e., ofte egsf. m. Objectspartikel el. Hæstetstening, egsf. absol.; — re deliberata etc., Caes. B. G. 4, 9; cf. Ter. Ad. 2, 1, 42; — ∞ de summa rerum, Caes., maxima de re, Cic.; cf. id. Att. 2, 7, e. Suet. Aug. 65; — deliberet ... vellet ne, an non, Ter. Hee. 3, 5, 58; cf. Cic. R. Com. 15; — men absol.: diem se ad deliberandum sumpturum, Caes.; cf. Cic. Off. 1, 3, egsf. Terent. Phorm. 2, 4, 17, e. A.; — ∞ cum imperatore Rom. de Corintho, Liv. 32, 34; men om Tæskeren cum iudicibus deliberare, Quintil.; cf. Cic. Orat. 10; ∞ cum materia, cum causis, (tage Hæstetsten), Quintil.; cf. Cic. Fin. 2, 34; — eudet. egsf. impers.: deliberatur de Avarico etc., Caes. B. G. 7, 15; — B) „bef.“: at adspørge el. raadspørge Draktet; (saaf. alene ap. Nep.); vid. id. Milt. 1, e. id. Them. 2; — II) „ment.“: (som causa pro effectu): efter mødet Overlæg at beslutte; — saaf. Cic. Verr. 1, 1: quod iste certe statuerat ac deliberaverat, non adesse; men Hor. Od. 1, 37, 29: deliberata morte ferocior (Cleopatra); men Cic. Verr. 3, 41: sic habuisti ... deliberatum, e. inf.; — ligef. impers. e. inf.: quum mihi deliberatum constitutumque sit, etc., id. Agr. 1, 8; cf. id. R. Am. 11; — III) partic. *deliberatus*, 3, egsf. fem adj.: besluttet, afgjort, bestemt; — neque illi quicquam deliberatus fuit, quam me evertere, Cic. Fam. 5, 2; cf. Gell. 1, 13.

delibo, avi, atum, 1, v. a.: tager sidet deraf; om

Epiferne: smager derpaa; I) „egent.“; vid. Colum. 2, 2, e. Lucr. 6, 622; ∞ paululum carnis, Petron.; — II) „fig.“; A) „alm.“: tager for mig deraf; vid. Cic. Sest. 56, e. Liv. 5, 12; ∞ oscula, Virg., Phaedr., Suet.; ∞ aures, Ovid.; men ∞ omnia narratione, (berøre), Quintil.; cf. Cic. d. Senect. 21; — B) „bef.“: ved Berittagelse at fermindste, at fermindste el. forringe; — vid. Lucr. 3, 24, e. Planc. ap. Cic. Fam. 10, 21; ∞ aliquid de gloria sua, Cic.; ∞ pudicitiam alicujus, Suet. Aug. 68; — egsf. „æpet. overf.“ paa den Person, som noget fragaacer; vid. Lucr. 6, 70.

delibro, (avi), atum, 1, v. a., [3. liber]: afbarter, affaller, arborem, radicem, Colum., ramum, Pallad.; — 2) „overf.“: berittager, fradrager; nec delibrare valemus, Quo minus etc., Lucr. 3, 1101.

delibūo, ūi, ūtum, 3, v. a., [inus. libuo, i. e. λιβω]; bestryger dermed, smører el. falver, unguentis, Solin.; — effest i partie, delibutus, 3, medicamentis (bermed), Cic. Brut. 60, unguentis, Phaedr. 5, 2; ∞ capillus, Cic. R. Am. 46; cf. Enn. ap. Cic. Tusc. 1, 44, v. Hor. Epod. 17, 31; — 2) egsf. „overf.“, men alene i partie; — si te delibutum gaudio reddo, Ter. Phorm. 5, 6, 16; men senium luxu delibutum, Plin.

delicatus, adv.: løffende, forførende; bñ. 1) blødt, velslytlig, vivere, Cic.; cf. Nep. Alcib. 2, egsf. Cic. d. Or. 3, 17; — men compar.: ∞ tractare iracundos, (milttere), Senec.; — 2) langsomt, mageligen, conficere iter, Suet. Calig. 43; af — *delicatus*, 3, [deliciae]; 1) om Ting og om Begreber, (sælf. om Personer); A) „alm.“: løffende el. pirrende til sanselig Nydelse, yppig el. velslytlig, kaad el. smudsig; — vid. Cic. Mil. 10, egsf. Suet. Aug. 65, (hvor delicator cultus); men in illo delicatissimo litore, Cic. Verr. 5, 40; ∞ voluptates, id.; ∞ versus, Catull.; — men Plaut. Rud. 2, 5, 8, fem Kæleord: ubi tu es, delicata! (du Edele!) — B) „bef.“: fin, blød, fælen; Puella tenelulo delicatior haedo, Catull. 17, 15; ∞ oves, Plin. Ep.; egsf. om Værdier, Plin. 19, 41; egsf. om Vandet, Curt. 5, 2; cf. Plin. Ep. 8, 17; — II) „fig.“ e. „ethif.“ om Personer; A) „alm.“: hengiven til sanselig Nydelse, yppig, velslytlig; egsf. subst.: en Velslytting; — ∞ adolescens, Cic. Brut. 53; cf. id. Att. 1, 19; — navnfl. hære egsf. delicati o. delicatae: saadanne Personer, som ere Redskaber for Herfæbets Velslyt; bñ. egsf. paa Indskrifterne: delicatus, delicata, Indlingsflave, Indlingsflavende; — B) „bef.“: a) forfølet, forføket, fornem; vid. Plaut. Men. 1, 2, 10; men Quintil. 11, 3, 132, absol.: reclinari ad suos ... delicatum; — b) altsfor fin, hvem intet er tilpaa, vanskelig at tilfredsstille; Vali delicatus, (en vanskelige Menneffe); Plaut. Mil. gl. 4, 1, 38; men delicatae aures, Quintil. 3, 1, 3.

1. *delicia*, ae, f.: Lyft el. Velslyt, f. ind. *deliciae* ab in. — 2. *delicia* el. *deliquia*, ae, f., [delicium]; eprdt.: Hæstet; bñ. Vandrende el. Tægende, Vitruv. 6, 3; f. egsf. ind. *colliciae*.

deliciae, arum, f., (m. Biformerne *delicia*, ae, f., Plaut., Gell., e. *delicium*, i, n., Phaedr., Martial.); [delicio; eprdt. adj., sc. res]; I) „egent.“: sanselig Væstelse, pirrende Behagelighed, Lyft el. Velslyt, Morstæb, eprdt.; — vid. Cic. Parad. 1, 2, e. id. Rab. Post. 10; men multarum deliciarum est comes extrema saltatio, id. Mur. 6; homines deliciis affluentes, (hvømmende i Velslyt), id. Lael. 15; — egsf. utidig Pynt el. Kunstfl. navnfl. Jæretager, Cic. Orat. 12; men id. Au. 1, 17: ecce aliae deliciae equitum, (Sphævelser); — esse in deliciis alicui, (være Gienstand for nogens Indest), Cic. Verr. 4, 1; men habere aliquem in deliciis, (have til Indling), id. Div. 1, 31; — II) „overf.“ paa Personer: Indling, Jæpørst; Tu urbanus scurra, deliciae populi, Plaut. Most. 1, 1, 14; amores et deliciae toae, Roscius, Cic. Div. 1, 46; men amor et deliciae generis humani, vid. Suet. Tit. 1; — øftere egsf. „ethif.“: Indlingsflave; vid. Virg. Ecl. 2, 2, e. Quintil. 1, 2, 7.

delicio, ēre, v. a., [lacio]: forløffer, forfører, aligum, Titum. ap. Non. — deliciolae, arum, f., o. deliciolum, i, n., dimin. af deliciae nr. II: Jndling, den Eftlige el. Eftere, Cic. Att. 1, 8, v. Senec. Ep. 12. — deliciōsus, 3, [deliciae]: pyrig, velslyt, mollities, Capella. — delicium, i, n., Biform af deliciae, Martial. 7, 50, oftere, vgl. Phaedr. 4, 1. — delico, are, f. und. deliquo.

delictor, oris, m., [delinquo]: en Jorbrøder, Cyprian. — delictum, i, n.: Jorbrøderse, f. und. delinquo. — delictulus, 3, f. und. refulcus. — delicus, 3, [rimel. af delinquo]: ∞ porci, (afvante), Varr.

1. deligo, legi, lectum, 3, [l. lego]: affendter derfra, udvælger deraf; df. I) *adm.*: udvælger, aliquem ad eas res conficiendas, Caes. B. G. 1, 3; cf. Cic. R. Am. 3; men delecti et principes cives, (om et forbesfent Aristofratid), id. d. Rep. 1, 26; — *poet.*: vgl. m. ab; vid. Virg. Aen. 7, 152; men Tac. Hist. 1, 71: Otho Celsum ... bello inter duces delegit: — deligere locum castris, Caes., locum sibi domicilio, id.; men i Krigssproget, en lldtagelsen af det unge Mandstaf, (f. und. 2. delectus), Caes., Sall.; men Virg. Aen. 11, 430: delectos Latio (abl.); — *encl.* *poet.*: Et tenui primam deligere ungue rosam, (afplaffe den), Ovid. Her. 4, 30; cf. Hor. Sat. 2, 8, 32; — II) *fig.*: betrefner efter Vals, betrefner; — Et quicquid tecum invalidum ... est, Delige, Virg. Aen. 5, 717; cf. Plant. Asin. 3, 3, 42: Hinc me ... ex aedibus delegit.

2. deligo, avi, atum, 1, v. a.: binder fast derom el. dertil; — Apud mensam plenam homini rostrum deliges! Plant. Men. 1, 1, 13; ∞ vulnus, Quintil.; deligatus, (forbundet), id. 11, 3, 129; ∞ naviculum ad ripam, Caes.; men ∞ aliquem ad palam, Liv., Suet.; vgl. absol. Cic. Verr. 5, 62: hominem ... deligari collo; men c. dat., Suet. Ner. 45: alterius (sc. statuae) collo aspera deligata; vgl. ∞ circum aliquid, Quintil.

delimatus, 3, adj. partic., [limo]: affilet; — delimatum scobem aeris etc., Plin. 34, 26. — delineatio, onis, f.: Afriks, Eftliding, Tertull.; af — delineo, avi, 1, v. a., [linea]: afriks, imaginem in pariete carbone, Plin. 35, 36. — delingo, ere, v. a.: indiffer, cochleare (en Eftfald Medicin), Cels.; — 2) som cernit Dersprog: ∞ salem, (leve ved smat Rest), Plant. Curc. 4, 1, 6, oftere. — delini-, f. und. deleni-. — delino, (levi), litum, 3, v. a.: bestryger dermed, aliquem gypso, Cels.; men faciem figmento deliti, Appul.

delinquentia, ae, f.: Jorfeelse, Jorbrøderse, Tertull.; af — delinquo, liqui, lectum, 3, v. a. o. n.; vprbl.: forfader; men alene Enn. Ann. 4, 6: delicto Coelice, (al. delicto poplite, i. e. deserto, f. uderf.); — II) df. *meton.*: (som causa pro effectu): at seile der ved el. deri; A) *egentl.*: at seile el. mangle, (f. d. fædd. deficere; figel. alene forcl.); vid. Serv. ad Virg. Aen. 4, 390; — B) *ment.*: at forseile sin Pligt, at forseile sig; a) absol.; — au quia non delinquunt viri, Ter. Hee. 4, 4, 41; cf. Cic. Tusc. 2, 4; ∞ in bello, id.; men ∞ in alia, (forføre hende), Ovid. Am. 2, 8, 9; cf. id. Trist. 2, 256; — b) c. acc. (comm.); praeter aequum ne quid delinquat, Plaut.; quid ego tibi deliqui? id.; figel. Cic. Agr. 2, 36: si quid deliquero, etc.; men Tac. Ann. 12, 54: damnatus flagitiorum, quae duo deliquerunt, etc.; — vgl. impers.: ut nihil a me adhuc delictum putei, Cic. Att. 9, 10; — III) af partic. delictus, 3, er subst. neutr. delictum, i: Jæl el. Jorfeelse, Eftyd el. Brode; — me hoc delictum admisisse in me, Ter. Ad. 1, 3, 48; majore commisso delicto etc., Caes. B. G. 7, 4; cf. id. Fam. 5, 17, v. Hor. A. P. 442; ofte vgl. in pl., Cic., Sall., Hor.

deliquesco, licui, 3, v. n.: at blive flydende, at oplosed; — saaf. em Euen, Ovid. Trist. 3, 10, 15; men id. Met. 7, 381: Hyrie flendo Delicuit, etc.; men ∞ poma cum musto, Colum.; — II) *fig.*: qui nec

... alacritate futili gestiens deliquescat, Cic. Tusc. 4, 17. — deliquia, ae, f. und. 2. delicia.

1. deliquium, i, n., [delinquo, nr. II, A]: Jæisen el. at seile el. mangle; — ∞ solis: Selformorfelse, Plin. 2, 9, (f. d. fædd. defectus); men ∞ parentum et libertatis, (Tæbt deraf), Plant. Capt. 3, 4, 93. — 2. deliquium, i, n.: Nedhyden el. Neddryppen, Prudent.; af — deliquo, o. (overf.) delico, are, v. a.: afflarer; — turbida deliquantur, ut liquida fiant, Varr.; ∞ passum in alia vasa, Colum.; — II) *fig.*: Jydelliggjør, forflarer, (forcl.), Plant. Mil. gl. 3, 2, 30; quid istuc est ... mater, delica, Titum. ap. Non. — deliquus, el. delieus, 3, [delinquo nr. II, A]: seilende, manglende; quando tibi nihil domi delicum'st, Plant. Cas. 2, 2, 3.

deliramentum, i, n.: daarligh Snak el. Tale; — deliramenta loqui, Plant. Amph. 2, 2, 61; ∞ puerilia: Bornejreger, Plin. 2, 5; — deliratio, onis, f.; vprbl.: at komme ud el. af fra Jæren; df. *fig.*: Jorvildelse, Jantteri, Daarligh; — vid. Plin. 18, 49, v. Cic. d. Senect. 11; cf. id. Div. 2, 13; — deliratus, atis, f.: = frgd., Laber. ap. Non.; o. — delirium, i, n.; hos Vægerne: Afundigghed, Delirium, Cels.; — [figd.].

deliro, are, v. n.; 1) vprbl.: under Jloiningen at komme ud el. af fra Jæsfæren; df. at komme udenfor den rette el. lige Linie, at forseile den; (men alene eftercl.); — nil ut deliret amissus, Aeson; — II) *fig.*: o. *ment.*: A) *adm.*: at være fra Jorftanden, at være afundig; — morbo delirantes, Lucr. 5, 1158; cf. Cic. Off. 1, 27; vgl. m. desipere o. dementem esse, id. N. D. 1, 31; senex delirans, (som gaar i Barndom), Ter.; — B) *des.*: a) at handle el. tale som et forstyrret Mennefte; vid. Cic. Div. 1, 18, v. Hor. Ep. 1, 12, 20; — b) c. acc. comm.; vid. ibd. 1, 2, 14; df. — delirus, 3: stantet el. tøstet, rafende el. afundig, senex, Cic., Hor., anus, Cic., mater, Hor.; — men scriptor delirus inersque, id. Ep. 2, 2, 126; — delira haec furiosaque etc., Lucr. 2, 985; cf. id. 3, 465.

deliteo, ere, v. n., [lateo]: at være fult el. gient, in cubiculo, Plin. 35, 1. — deliteo, litui, 3, v. n. incl., [laesce]: at fult el. sig, at holde sig fult, Caes. B. G. 1, 32; ∞ in ulva, Virg., sub praecipibus, id. Ge. 3, 117; men ∞ silva, Ovid., privato loco, id.; men absol.: qui delitescerent, (som fultede ligge paa Jær), Cic. Coel. 20; — II) *fig.*: ligesom at stille sig bagved nogen el. noget, at bruge som Eftn el. Paaftat; — ∞ in auctoritate alicujus, Cic. Acad. 2, 5; cf. id. Caccin. 21; men Quintil. 12, 10, 15: ∞ umbra magni nominis.

delitigo, are, v. n.: at stænde sig trætt, Hor. A. P. 31. — delitor, oris, m., [deleo]: som indfletter; ∞ scelorum fratris, Att. ap. Prise. — delitus, 3; 1) partic. af deleo, Varr.; — 2) partic. af delino. — Delius, 3, f. und. Delos. — Delmatae, arum, m. Afledn., f. und. Dalmatae. — Delminium, i, n.: By i Dalmatien, Flor. 4, 12.

delocatio, onis, f.: Jorvridning, articellorm, Coel. Aur. — Delos, (Jorv), i, f., Ἰδλος: liden D i Egeerhavet, en af Cycladerne, beromt som Jpollo's og Diana's Jædelsted, (hod. Deli), Mel. 2, 7, Plin. 2, 89, Cic. Manil. 18, v. Pl.; — not. c. Delum har Cic., Virg., Plin.; acc. Delon har Prop., Ovid., Stat., Mela; — B) df. 1) Delius, 3: delist; ∞ tellus, Men Delos, Ovid.; ∞ Apollo, Cic., Virg., Hor.; vgl. Delius vates, Virg.; vgl. absol. Delius, Ovid.; — men ∞ folia, (af Laurbartrætt), Hor. Od. 1, 3, 6; — fremdeles ∞ dea, ibd. 4, 6, 33, (i. e. Diana); vgl. absol. Delia, Virg. Ecl. 7, 29, Ovid.; — bb) vertil mærfes; a) Delia, ae, f.: Ravnnet paa Digteren Tibullus's Eftfede, Tibull. 1, 11, 57, oftere; — b) Delium, i, n.: Landsby paa Jæffen af Beectien, med et Jpollotempel, Cic. Div. 1, 54, Liv. 31, 45, oftere; — 2) Deliaeus,

3, *Ἀπὸλαῖος*: delist; ∞ aes var, efter Plin. 31, 4, ligesaa berømt, som aes Corinthiacum; df. ∞ vasa, Cic. R. Am. 46; ∞ supellex, id. Verr. 2, 31, v. 72; — ogf. mærkes her en fortrinlig Øpdræt af Hens og Kapper, Varr., Colum., Plin.; ∞ gallinarius, Cic. Acad. 2, 26.

Delphi, orum, m., *Ἰεῖον*: By i Phœcis med Guden Apollo's Tempel; (hod. Castri); vid. Plin. 4, 4, Mela 2, 3, v. Justin. 21, 6; f. ogf. Hor. Od. 1, 7, 3, estere, Ovid. Met. 9, 332, estere, Cic. Font. 10, v. id. N. D. 3, 23, estere; — B) df. 1) Delphi, orum, m.: Indvaanerne af Delphi, Justin. l. c. 7 flgd.; — 2) Delphicus, 3: delphicus, Apollo, Plin.; ogf. absol. Delphicus, (f. Apollo), Ovid. Met. 2, 513, estere; — ∞ oracula, Cic., templa, Ovid.: ∞ Pytho, Tibull., Iaurus Phœbi, Lucr.; cf. Hor. Od. 3, 30, 15; ∞ avis, (d. e. Ravnen), Petron.; — ogf. mærkes ∞ mensae: etslags Pragtborde (i Hjem af den delphiske Trefod), Cic. Verr. 1, 59; ogf. absol. Delphica, Martial. 12, 66; herom ogf. ∞ cortina, Plin. 31, 8; — b) df. adv. Delphice: paa det delphiske Orakels Vis, Varr. ap. Non.; — 3) Delphicus, idis, f.: den delphiske Apollo's Præstinde, Martial. 9, 43. — Delphice, adv., f. und. frgd. — Delphicōla, ae, m., [Delphi, colo]: som beboer Delphi, Epithet til Apello, Auson. — Delphicus, 3, f. und. Delphi.

delphin, inis, f. und. flgd. — delphinus, i, ogf. delphin, inis, (men nom. delphis, alene Avien. Arat.), m., *delphin*: Delphinen el. Marfvinet; den første Hørm har Plin., Cic., Hor., Juvenal.; den anden har Ovid., Virg., Prop.; — II) df. „meton.“; A) Stjernebilledet Delphinus; den første Hørm har Colum. v. Varr.; den anden har Ovid. o. Hygin.; — B) af Gestaltens Lighed; a) etslags Vandergel, Vitruv. 10, 13; — b) etslags Pragtstykke til Punt i et Værelse, Plin. 33, 53. — I. Delphis, idis, f. und. Delphi. — 2. delphis, (f. delphin), f. und. delphinus.

delta, ae, f., (f. delta, indecl., n., *δέλτα*: d. fjerde Bogstav i det græske Alfabet: Δ, δ, Auson., Mela 2, 7; — II) „meton.“: Delta, indecl., n., *ἄλφα*: Vandstøb i Røderagypsen, Mela 1, 9, Plin. 5, 9, Hist. B. Al. 27. — Deltōton, i, n., *δέλτωτον*: Stjernebilledet Triangelen, Cic. Arat., o. N.

delubrum, i, n., [efter nogle besl. m. deluo, alts. oprdt. Renselsessted]; df. sædv. Tempel el. Capel; a) in pl., vid. Cic. Leg. 2, 8, (ex XII Tabb.), o. id. N. D. 3, 40, ogf. id. Rab. perd. 10, o. N.; — b) in sing., Liv. 29, 18; ∞ Homeri, Cic. Arch. 8, Quirini, id. d. Rep. 2, 10; ∞ Martis, Suet.; cf. Virg. Aen. 2, 410: ex alto delubri culmine.

deluctatio, onis, f., [deluctor]: Bæddesrid, Capella; af — deluctor, ari, v. dep. n., ogf. delucto, avi, 1, v. n.: kæmper med Instrængelse; (alene hos Plaut.); — eum leone deluctari etc., id. Pers. 1, 1, 4; men id. Trin. 1, 1, 20: Dum hisce aerumnis deluctavi. — dēlūdifico, avi, 1, v. a., ligesom flgd.: fører bag Lyset, har til Bædder, Plaut. Rud. 1, 2, 59. — dēlūdo, si, sum, 3, v. a.; I) „alm.“: flusser, bedrager, narrer, aliquem in re aliqua, Ter. Andr. 1, 2, 32; cf. Cic. Agr. 2, 29: deludi vosmet ipsos etc.; ogf. ∞ dolis, Ter.; men „alleg.“, Hor. Sat. 2, 5, 56; — ogf. absol., vid. Cic. R. Am. 9; — b) „overf.“ ogf. om Tings og Begrebsobjecter: at stusse; — vid. Propert. 2, 12, 41, Virg. Aen. 10, 642; men Plaedr. 5, 7: Quem spes delusit, etc.; — II) „bes.“: leger til Ende, øphører at lege; — gladiatores quum deluserunt, Varr. ap. Plin. 36, 69.

delumbis, e; I) „egenl.“: Iendelam, lam; ∞ coturnix, Plin.; — II) „overf.“: træfles, mat; vid. Pers. 1, 104; v. — delumbo, (avi), atum, 1, v. a.; I) „egenl.“: gjør Iendelam; quadrupede delumbata, Plin. 28, 7; — II) „fig.“; A) „overf.“: frummer el. frumbeier (i Hjem af en Vende); lacunaria curva, ad circum delumbata, Vitruv. 6, 5; — B) „ment.“: af-

fræfter, svæffer; nec ... concidat delumbetque sententias, Cic. Orat. 69; — [Iumbus].

dēlūo, ēre, v. a.: udstyller, afstyller; ∞ alvum aqua mulsa, Cels. — delusio, onis, f., [deludo]: Snuffelse, Besvovtelse; ∞ numinum, Arnob. — dēlūstro, are, v. a.: rensende at afstryge el. bestryge, aliquem radice herbae, Appul. — delusus, 3: partie. af deludo. — dēluto, are, v. a.; I) bestryger med Vær, habitationem, Cato; — II) befrier el. renser fra Vær el. fra anden Urenhed, Diet. Cret.

Demādes, is, m.: berømt Taler i Athenen, Modstander af Demofthenes, Cic., Quintil., Nep. — dē.mādesco, dui, 3, v. n. inch.; I) at blive vaad el. giennemvaad, Ovid. Trist. 5, 4, 40; — 2) at blive mør el. blod (ved Legning), Scribon. — dēmāgis, adv., i. e. valde magis, Lucil. ap. Non.

demandatio, onis, f.: Overgivelse el. Anbefaling der til, Tertull.; af — demando, avi, atum, 1, v. a.: overgiver el. betrer el. anbefaler, alicui aliquid, el. aliquid curae alicuius, el. curam alicuius alicui; vid. Liv. 5, 27, o. id. 8, 36; — men ∞ testamentum virginis Vestali, (nedlægge el. give i Korvaring), Suet. Caes. 83; — b) df. ogf. bringer i Sifferbed el. i siffer Jørraring; vid. Suet. Calig. 9, o. Justin. 2, 12. — demano, are, v. n., f. und. dimano.

Demāratus, i, m.; I) Fader til R. Tarquinus Priscus, Liv. 1, 31, o. N.; — 2) en Konge i Sparta, Justin. 2, 10. — demarchus, i, m., *δῆμαρχος*: svarer hos Grækerne til Romernes tribunus plebis, Plaut. Curc. 2, 3, 6, Spart. Hadr. 19.

dēmēaculum, i, n., [demeco]: Nedstigen el. Nedgang under Jorden el. til Underverdenen, Appul. — dēmēns, tis, adj., [mens]: uden Besindelse, af sindig, rasende; — desipere, delirare, dementem esse, Cic. N. D. 1, 34; cf. id. Pis. 2: Athamante dementiorem etc.; men id. Off. 1, 21: dementis est, e. inf., (det rober en gal Mand); — ogf. ensfeldig, tosfet, uforstandig, Virg. Aen. 2, 94; ligel. i Udraab, id. Ecl. 2, 60; — in superl., Pseud. Cic. Harusp. resp. 26; — b) „poet.“ ogf. om Ting og om Begreber: ∞ nanus, Tibull., Ovid.; ∞ furor, Prop., strepitus, Hor.; men ∞ Discordia, Virg. — dēmēnsio, onis, f., [demetior]: Afmaalten; df. „overf.“: ∞ legum, (deres Beskæmmelse), Auson. — demensum, i, o. demensus, 3, f. und. demetior.

dēmētior, adv.: affindigen, rasende, Ovid. Met. 4, 259; — ogf. daarligen, sansesløst, Cic. Catil. 3, 9; — ligel. in superl., Senec.; — dēmēntia, ae, f.: Af sindighed, Læseri; vid. Cic. Tusc. 3, 5; — ogf. Daarlighed el. Sansesløshed; extremae dementiae est, c. inf., Sall. Jug. 3; cf. id. Catil. 58, o. Caes. B. G. 4, 13; — ogf. in pl., Cic. Att. 9, 9; — dēmēntio, ire, v. n.: er rasende, raser, Lucr. 3, 465, Appul.; v. — dēmēnto, are, v. n.: Biform af frgd., Lactant.; [demens]. — dēmēō, are, v. n.: gaar ned derfra el. dørned; ∞ coelo, Appul., ad Tartarum, id.

dēmēō, ūi, 2, v. a.; I) ∞ aliquid: at fortjene el. indbringe noget; vid. Plaut. Pseud. 4, 7, 90; ∞ grandem pecuniam, (om Laïs), Gell. 1, 8; — II) ∞ aliquid: gjøre sig fortient af nogen, Suet. Aug. 8; cf. Liv. 3, 18, o. Ovid. Her. 2, 28; — b) i denne Bem. ogf. i den medicale Hørm, el. som v. dep. a.; ut plenior obsequio demereret amantissimos mei, Quintil. proem.; cf. Suet. Vitell. 2, estere, ogf. Tac. Ann. 15, 21. — demereor, eri, f. und. frgd.

dē.mergo, mersi, mersum, 3, v. a.; I) „egenl.“: sænker ned deri, pullos mari, Suet., vultum in undas, Prop.; cf. Lucr. 6, 149; demersa liquore, id. 4, 141, ogf. Suet. Claud. 17; men „poet.“: ∞ dapes in alvum, Ovid.; men id. Fast. 3, 157: Sex ubi sustulerit, totidem demerserit orbes (sol); — ∞ stirpem, (sænke el. plante), Colum.; ligel. ∞ ramum terrae, Pallad.; — II)

„everf.“; totam plebem aere alieno demersam esse, Liv. 2, 29; cf. Hor. Od. 3, 16, 13; f. egf. Nep. Dion. 6; ff. — demersio, onis, f.: Nedfsæntning, urbium, Solin.; — men „everf.“, ∞ temporalis animae, Macrobi. — 1. demersus, 3: partic. af demergo. — 2. demersus, us, m., [demergo]: = demersio, Appul. demessus, 3: partic. af demeto. — demetior, mensus sum, 4, v. dep. a.: afstaalet el. afværet; dog rimel. alene in partic. demensus, 3, m. pass. Vent.; — ut verba verbis, quasi demensa et paria, respondeant, Cic. Orat. 12; Nunc argumentum vobis demensum dabo etc., Plaut. Men. prol. 14; — b) ff. neutr. demensum, i, som subst.: den tilsmaalte el. tilsvæde Underholdning el. Station; vid. Ter. Phorm. 1, 1, 9; cf. Spart. Hadrian. 7.

dēmētō, messui, messum, 3, v. a.: afmeier el. affærer (nasul. Sæden); vid. Cic. d. Senect. 19, v. Caes. B. G. 4, 32; liget. ∞ segetes, Tac., alienos agros, Cic.; — 2) fælt. om andre Gienstande; — ∞ florem, (afpluffe), Virg. Aen. 11, 68; ∞ favos, (ubstare el. udtag), Colum.; men Ovid. Met. 5, 104: huic ... Demetit ense caput; cf. Hor. Sat. 1, 2, 46.

Dēmētrius, i, m.: Navnet paa flere Græker, hvoriblandt: 1) Demetrius Poliorcetes, Cic. Off. 2, 7, Justin. 15 o. 16; — 2) Demetrius Phalereus, berømt Taler og Philosoph; vid. Cic. Off. 1, 1, oftere; — 3) Demetrius Magnes, en Forfatter; vid. Cic. Att. 8, 11.

dēmigratio, onis, f.: Flytning, Udvandring, Nep. Milt. 1; af — dēmigro, avi, atum, i, v. n.: flytter el. vandrer el. drager ud derfra el. derhen; id. „egenl.“; — ∞ agris, Liv., egf. ex agris in urbem, id.; ∞ loco, Plaut., in illa loca, Cic. Agr. 2, 16; egf. ∞ ad aliquem, id. Catil. 1, 8; — men Caes. B. G. 5, 43, absol.: demigrandi causa, (for at flytte deres Sager); — II) „fig.“; A) „everf.“: at forlade Livet, at afskade ved Døden; — vid. Cic. Tusc. 1, 30; cf. id. Rab. perd. 10, v. id. Parad. 2, 18; — b) comit egf. om et Døtte: at flytte fig, id. Vat. 16; — B) „ment.“; neque tamen de meo statu demigro, (forandrer ikke min Leveplan), id. Att. 1, 16.

dēmīnō, are, v. a.: formindsker, forringer, Tertull. — dēmīnū, ni, ūtum, 3, v. a.: formindsker ved at tage deraf; alm. formindsker, forringer; id. „egenl.“; ne quid de bonis deminui pateretur, Cic. Qu. Fr. 1, 2, 3; cf. id. d. Or. 3, 49; men deminuit aequora venti, Lucr.; cf. id. 5, 321; f. egf. Caes. B. G. 7, 31, v. id. B. C. 1, 52; men arborem ... deminutam, vid. Tac. Ann. 13, 58; — II) „everf.“: ∞ aliquid de jure aut de legibus, Caes., aliquid ex potestate regia, Liv. 2, 1; — ∞ partem aliquam juris, Cic. Caecin. 2; — cf. id. Brut. 1; egf. m. tilføiet dat.; quod ... his studia deminuit (timor noster), Caes. B. C. 2, 31; — men quae (mulier) capite se nunquam deminuit, (som ikke har mistet nogen af sine borgerlige Rettigheder), Cic. Top. 3; — III) partic. dēmīnūtus, 3, egf. som adj.; A) siden el. ringe, compar., Tertull.; — B) Grammatiken: herende til et Deminutiv; pro nomine integro ... deminutum, Quintil. 1, 5, 46.

dēmīnūtio, onis, f., [deminuo]: Forringelse, Formindfælse, Aftagen; — accretione et diminutione luminis, Cic. Tusc. 1, 28; ∞ civium, id., vectigalium, id.; ∞ de bonis privatorum, id.; cf. Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; — II) „fig.“; — ∞ libertatis vestrae, (frankfælse deraf), Cic. Agr. 2, 7; cf. Tac. Ann. 1, 11; ∞ capitis, (Tabet af nogens borgerlige Rettigheder), Caes. B. C. 2, 32; f. egf. ud. caput; men ∞ mentis, Suet. Aug. 99, (Aandsforvirring); men Plin. 15, 2: per deminationes, (i aftagende Grader). — B) i Grammatiken: Deminutivformen, Quintil. 1, 6, 6. — dēmīnūtīve, adv.: som et Deminutiv, Macrobi.; af — dēmīnūtīvus, 3, [deminuo]; i den fædt. Grammatik: herende til et Deminutiv, vox, Tertull.; — b) egf. subst. deminutivum, i, n., (sc. nomen), Diomed., v. A.

dēmīror, atus sum, 1, v. dep. a.: undres el.

undrer mig høiligen derover; — oftest fra Dmgangsforøget, i første Person: demiror, e, in partic.; — eum demiror non venisse, Plaut.; cf. Cic. Fam. 7, 27, v. id. Att. 13, 1; men responsum ejus demiratus, Gell.; men id. 16, 8: multa demiranda id genus etc.; — 2) „everf.“: det undrer mig, f. jeg gad vide, er nysgjerrig derover; — demiror, quid sit, Plaut.; men Ter. Phorm. 2, 1, 5: quid mihi dicent? ... demiror, (det skal undre mig).

*demisse, adv.: fæst, nedsenket; hic alte demissus ille volabat, Ovid. Trist. 3, 1, 23; — 2) oftest „ment.“: fæst, seigt, ydmagt, sentire, Cic. Tusc. 5, 9; cf. id. Att. 2, 18; men quam potest demississime etc., Caes. B. C. 1, 81; — demissicius, (-tius), 3: nedhængende, lang, fæd, tunicae, Plaut. Poen. 5, 5, 21; v. — demissio, onis, f.: Nedslæden el. Nedfænk, storiarnum, Caes. B. C. 2, 9; egf. in pl., Vitruv.; — II) „fig.“; A) „everf.“ hos Lægerne: ∞ morbi: Sygghemmens Uftagen, app. accessio, Coel. Aur.; — B) „ment.“: infractionem quandam animi et demissionem etc., (Nedsløshed), Cic. Tusc. 3, 7; — [demittō]. — demissus, 3: partic. e. adj. af demitto.

dēmītīgo, are, v. a.: formilder, gjør mildere; in pass., Cic. Att. 1, 13. — dēmītto, misi, missum, 3, v. a.: nedslæder, nedfænk, læder femme el. bringer ned ved el. derhen; id. „egenl.“; A) „alm.“; — vid. Lucr. 2, 1155; liget. ancilia coelo demissa, Liv. 5, 54; — ∞ latum clavum pectore, Hor. Sat. 1, 6, 28, laenam ex humeris, Virg., ab aethere currum, Ovid.; cf. Virg. Aen. 1, 297; ∞ arbores altius, (fæste el. plante dem dybere), Plin.; cf. Virg. Ge. 2, 231; — fascies primus demitti jussit, quum etc., (lod fæste dem ned), Cic. d. Rep. 2, 31; ∞ cornua (sc. antennarum), egf. ∞ antennam, (nedslæde, fire), Ovid.; men Tac. Ann. 1, 45: ∞ arma, classem, socios Rheno, (befærdede nedad derpaa); cf. Liv. 44, 31; — ∞ frontem et supercilia, Quintil.; ∞ aures el. aurículas, Hor.; ∞ vestem el. tunicam el. stolam, id.; egf. ∞ purpuram usque ad talos, Cic.; — ∞ equum in flumen, Cic.; cf. Liv. 23, 27; ∞ aliquem in carcerem, (fæste deri), id.; ∞ calculum in urnam, Ovid., nummum in loculos, Hor.; — ∞ aliquem neci, Virg., orco, id., Hor., (at ombringe nogen); egf. ∞ corpora nocti, Ovid.; — ∞ se ad aurem alicujus, (neml. for at hviſte), Cic. Verr. 2, 30; cf. Hor. Ep. 1, 16, 61; — B) „bef.“; a) i Krigssproget: læder marskhere til en lavere Egn; — ∞ agmen in loca plana, Liv.; cf. Caes. B. G. 5, 32; egf. ∞ agmen (absol. el. ud. in), vid. Liv. 9, 2, oftere; — b) som Ordspøg kan mærkes: demitti de coelo, egf. demitti coelo, (om det Overordentlige og Overraskende), Liv. 10, 8, v. Quintil.; — II) „fig.“ v. „ment.“; vid. Ovid. Met. 7, 133; men Sall. Jug. 102: hoc in pectus tuum demitte, (indprent dig denne Sandhed), etc.; cf. Liv. 31, 50; — ∞ se penitus in causam, (ferdybe sig deri), Cic. Att. 7, 12; ∞ se ad minora, (nedslæde sig dertil), Quintil.; — ∞ animos, (blive nedsløst), Cic.; liget. ∞ mentes, Virg.; men Caes. B. G. 7, 29: ne se admodum animo demitterent, (de maatte ikke sørge altfor meget); — III) partic. dēmīssus, 3, egf. som adj.; A) „egenl.“; a) om Localiteter: lav el. flad; — demissa loca, Caes.; liget. demissioribus ripis, Hirt. B. Al. 29; — b) egf. om andre Gienstande: lav, hælende; — demissis humeris, Ter. Eun. 2, 3, 22; ∞ labiis, (med hængende Læber), ibd.; demisso capite, Cic., Caes., vultu, Sall.; men „poet.“ e. acc. gr.: Dido vultum demissa, Virg. Aen. 1, 561; — B) „fig.“; id. „everf.“; a) nedstammende el. nedspringende derfra, Hor. Sat. 2, 5, 63; cf. Tac. Ann. 12, 58; — b) nedbøst el. ringe; — qui demissi in obscuro vitam habent, Sall. Catil. 51; — 2) „ment.“ v. „ethif.“; a) nedslæden, nedsløst, forknøbt; — demisso animo atque humili etc., Cic. Font. 11; cf. Sall. Jug. 98; egf. in compar.: nihilo demissiore animo etc., Liv. 4, 44; egf. om Verfener; vid. Cic. Sull. 26, v. id. Orat. 21; — b) ydmagt,

besteden, nedsladende, Cic. Orat. 2, 13; cf. id. Mur. 40; ligel. multum demissus homo, Hor. Sat. 1, 3, 37.

dēmiurgus, (dam-), i, m., *δημιουργός*: den høieste Øverhøved i nogle græske Byer; vid. Liv. 32, 22, v. id. 38, 30.

dēmo, dempsi, demptum, 3, v. a., [etr. af de p. emo]: tager derfra el. deraf; oppon. addere, Cic. Acad. 2, 16; cf. Liv. 31, 11; ∞ secures de fascibus, Cic. d. Rep. 2, 31; ∞ de capite (fra Hovedsummen) etc., id. Verr. 3, 33; ∞ fetus ab arbore, Ovid., egf. fetus arbore, id.; ligel. ∞ juga equis, id., juga bobus, Hor.; men egf. ∞ aurum sibi, (afslæppe), Ter. Eun. 4, 1, 13; cf. Ovid. A. 2, 212; — una dempta uncia, Varr.; cf. Caes. B. G. 5, 48; — II) „fig.“: betager el. fratager, alieni molestiam, Ter.; cf. Liv. 29, 21, v. Sall. Jug. 102; men „pect.“: ∞ silentia furto, (aadbare), Ovid. Met. 2, 700; — ∞ metum omnem, Ter., sollicitudinem, Cic., dolorem, Lucr.; cf. Virg. Aen. 2, 775; — egf. m. ex, Liv. 31, 51; men m. de; demptum de vi magistratus etc., id. 3, 33; — egf. absol.; dempto auctore (se. legis: efter hans Død), id. 2, 42; ligel. dempto fine, (uendelig), Ovid. Trist. 3, 11, 2; cf. id. Her. 1, 50.

Dēmōcritus, i, m.: Philosoph af Abdera, berende til den eleatiske Skole, og Epitaph af Atomlæren, Lucr. 3, 372, oftere, Cic. Acad. 2, 17, 18; oftere, Hor. Ep. 1, 12, 12, oftere, v. A.; — B) cf. 1) Dēmōcriticus, 3: democritus, philosophi, Cic. d. Or. 1, 10; — 2) Dēmōcritus, 3: = fægd., Anaxarchus, Cic. N. D. 3, 33; — b) cf. subst. Democritea, orum, n.: Democriti Lærdomme, id. ibd. 1, 26.

dēmōlio, ire: for v. efterel. Biserum af flgd., Naev. v. Varr. ap. Biomed., Lactant.; — b) cf. demoliō, iri, m. pass. Bem., Lex ap. Frontin. Aquaed. 129. — dēmōlior, itus sum, 4, v. dep. a.; I) „alm.“: bortfaffer el. bortfaster; men i denne Bem. alene forcl. v. „everf.“: — De me hanc culpam demolior (f. demolior) jam, Plaut. Bacch. 3, 1, 16; — II) „bef.“: nedriver for at ferspyrer, ferspyrer el. ødelægger; A) „egenf.“ om Bygninger, Lucr. 6, 212; ∞ domum, Cic., parietem, id., statuas, columnas, signa, id., munitiones, Sall.; — B) „everf.“: ferspyrer, ødelægger, tilintetgjør; vid. Ovid. Met. 15, 228, v. Liv. 34, 3; cf. — dēmōlitio, onis, f.: Nedbrudning; — dumque ea demolitio (se. statuarum) fieret, Cic. Verr. 2, 67; — 2) egf. „everf.“: ∞ veritatis, Tertull.; v. — dēmōlior, oris, m.: en Nedbrøder; ∞ cernus, quem nonnulli gruem appellant, (efslags Arigsmåfine), Vitruv. 10, 19.

*dēmōnstrābilis, v. fem lader sig fremstille el. efterse, Appul.; v. — demonstratio, onis, f.: neagtig fremstilling el. Betegnelse; stærkere med significatione; vid. Cic. d. Or. 3, 59; — navn. egf. Paaviesning af et Steds Markværdigheder, Cic. Verr. 4, 59; de egf. Lærens fremstilling; vid. Cic. d. Or. 3, 55; men ∞ temporum, (en Eftersigter deraf), Plin.; — egf. in pl., Cic. Fin. 1, 5; — II) „bef.“: A) i Hbetoriken; a) ligesom genus demonstrativum: det epictetiske Jøredrag, Cic. Inv. 1, 9, Quintil.; — b) den anstuelige fremstilling, Græernes διακρίσις el. ἐνέργεια, Auct. ad Her. 4, 55; — B) i Retssproget: tydelig el. fuldstændig Billedserklæring, Dig.; egf. in pl., ibd.; — [demonstro].

dēmōnstrative, adv.: paa en fremstillende el. betegnende Maade, Macrobi.; af — demonstrativus, 3, [demonstro]: hørende til en fremstilling el. Betegnelse; I) „alm.“: ∞ digitus: Pegefingeren, Coel. Aur.; — II) „bef.“ i Hbetoriken: fremstillende el. epictetisk, Cic. Inv. 1, 5, Quintil.; ligel. ∞ causa, Cic., materia, Quintil.; — b) egf. subst. demonstrativa, (se. oratio), Quintil. 3, 8, 63. — demonstrator, oris, m., [demonstro]: som neagtigen fremstiller el. betegner noget, Cic. d. Or. 2, 86; ∞ hujus rationis, Colum.

dēmōnstro, avi, atum, 1, v. a.: neagtigen at betegne el. fremstille el. efterse; I) „egenf.“: — quae (figura) digito demonstrari potest, Cic.; ∞ aliquid nutu vel manu, Quintil.; ∞ itinera cum cura, Liv.; cf. Cic. d. Or. 1, 46, v. id. Verr. 4, 59; men Suet. Ner. 39, absol. el. m. adv.; „pect.“ egf. m. Tingsubject; demonstrant astra salebras, Prop. 3, 11, 15; — II) „fig.“: mundhigen el. skriftligen at betegne el. efterse, at fremstille el. beskrive; egf. at forkynde el. berette; — quum ei rem demonstrassem, etc., Cic. Fam. 9, 24; cf. id. Divin. in Caecil. 13, v. Caes. B. G. 5, 1; egf. m. Objectis v. Relativsætning, ibd. 1, 11, v. 4, 31, oftere; egf. absol.; ut supra demonstravimus, id.; endel. m. Attraction: quum essent, in quibus demonstravi, angustis, id. B. C. 3, 15; cf. id. B. G. 5, 2; — bb) er egf. at mærke; a) m. Tings v. Begrebssubjecter; — vid. Quintil. 3, 1, 14; ligel. Tibull. 3, 2, 27: Sed tristem mortis demonstrat littera causam etc.; — b) i m pers.; ut supra demonstratum est, Caes.; cf. id. B. C. 2, 28.

dēmōrdeo, (mordi), morsum, 2, v. a.: afbider, Plin.; men ∞ unges, vid. Pers. 1, 106. — dēmōrior, mortuus sum, 3, v. dep. n.: at afskaade Ved Døden, navn. at beride fra de Efterlevende; (classif. alene in perf. v. partic. perf.); — nostri familiares fere demortui, Cic. Att. 16, 11; cf. Liv. 40, 19; men publicissim: in demortui (magistratus) locum creari el. suffici, id. 23, 21, v. 5, 31; cf. Suet. Caes. 41; — II) „everf.“ (men alene hos Plaut.); a) at forgaade, at gaade tilgrunde; potationes plurimae demortuae, id. Stich. 1, 3, 58; — b) c. acc. pers., ligesom deperire: at efte indtil Hæfter; Ea demoritur te, etc., id. Mil. gl. 4, 1, 23; cf. ibd. 4, 2, 49.

dēmōrōr, atus sum, 1, v. dep. n. v. a.; I) neutr.: bliver efterst, forsumer mig, Plaut. Rud. 2, 4, 27; men nihil demoratus, Tac. Ann. 15, 69; — II) oftere sem act.: at efterse el. standse; — ne diutius vos demoror, Cic. d. Or. 2, 58; cf. Caes. B. G. 3, 6; men Tac. Ann. 12, 68: ∞ (aliquem), ne etc.; — „pect.“ egf.: Teucros quid demoror armis? (i. e. ab armis), Virg. Aen. 11, 175; cf. ibd. 3, 481; men ibd. 2, 64: jam pridem ... annos Demoror, (ligesom efterse Harene, v. c. vedhæfter at leve ever Tiden). — dēmōrsico, (avi), atum, 1, v. a.: = demordeo, Appul. — demorsus, 3: partic. af demordeo. — demortuus, 3: partic. af demorior.

Dēmōsthenes, is, m., *Δημοσθένης*: den berømteste Taler blandt Grækerne; vid. Cic. d. Or. 1, 20 v. 61, id. Brut. 9, v. id. d. Opt. Gen. Or.; f. egf. Quintil. 10, 1, 76, egf. id. 12, 10, 23 flgd.; — cf. Dēmōsthenicus, 3: demosthenisk, Aulon.

dēmōtus, 3: partic. af flgd. — dēmōveo, mōvi, mōtum, 2, v. a.: bevæger el. bringer el. flaffer ned derfra el. derned el. derhen; I) „egenf.“: — demoveri et depelli de loco etc., Cic. Caecin. 17; ∞ hostes gradu, Liv.; cf. id. 9, 29; men ∞ aliquem cura rerum, (afstætte derfra), Tac.; men id. Ann. 4, 60: ∞ priorem aetate, (stætte af Veien); in insulas ... demoti sunt, (bleve forvist derhen), id.; — II) „fig.“: ∞ aliquem de vera et certa sententia, Cic. Verr. Act. 1, 17; cf. id. d. Or. 2, 51: odium ... a nobis demovere. — demptio, onis, f., [demo]: Vertagelse; — ∞ aut additio litterarum, Varr.; damnum a demptione, id. — demptus, 3: partic. af demo.

dēmūgitus, 3, [mugio]: opfyldt med Brøl, paludes, Ovid. Met. 3, 375. — demulcatus, 3, [mulco]: afspyglet, Capella. — dēmūlceo, (mulsi), mulctum, 2, v. a.: afstryger el. ferspyrer for at fæle, caput alieni, Ter. Haut. 4, 5, 14; men ∞ dorsum, (afgvide el. flække), Liv. 9, 16; — 2) egf. „fig.“: ita motus et demulctus est, ut etc., Gell. 3, 13.

dēmum, (forcl. demus, Liv. Andr. ap. Fest.), adv., [forlangt Form af Demonstrat. — dem i idem v.

tandem, o. best. m. *dñj*; tiener til at frembære el. bestemme et Begreb i Mærkningen; emtrent som vor: just el. netop, først el. iført; eg er faal. at mærke; I „alm.“; A) endelst forbundet med Pronomer; — id demum, aut potius id solum etc., Cic. Att. 8, 8; cf. Sall. Catil. 20, ogf. Virg. Aen. 1, 629; — ogf. berer hertil Liv. 1, 5: sciscitandum eo demum pervenit, ut etc.; — ogf. forstærk. ved d. frg. verum enim vero; vid. Sall. Catil. 2, o. Liv. 4, 4; ligel. ved d. flgd. profecto; vid. Plin. 7, 5; — ogf. adf. illa seges demum etc., Virg. Ge. 1, 47; — B) endelst forbundet m. Adverbierne: nunc, tum el. tunc, post, modo, ibi, etc.; — Nunc demum scio, me etc., Plaut. Mil. gl. 2, 6, 62; cf. Ter. Heaut. 2, 3, 12; ogf. m. flgd. quum; vid. Plaut. Mil. gl. 2, 6, 79; — tum demum Lisen etc., Caes. B. G. 1, 17; Modon' id demum sensi? Ter. Andr. 5, 3, 11; cf. Virg. Aen. 3, 795; — ogf. berer hertil d. eum hōs abl. temp. o. absol. His demum exactis, Virg. Aen. 6, 637; cf. Hor. Sat. 1, 5, 23; — C) som forstærkende Sætningen: virkelfigen, i Sandhed, edl.; Immemor est demum etc., Ovid. Met. 15, 132; cf. Cic. d. Rep. 2, 15; — II) „bes.“, men alene efteraug., findes demum, som indskrænkende og frembærende; aff. tantum, iført; — ne ... alienis demum vestigiis insisterem, Quintil. proem.; cf. Suet. Oth. 6; ligel. m. ita, Cels.; — h) j. tandem: endeligen, tilf. sidst; — ut demum fato functum palam factum est, Suet. Calig. 6; cf. id. Galb. 3; — c) j. denique: endeligen, overhovedet; vid. Tac. Orat. 26.

dēmurmūro, are, 1, v. a.: afnummer el. hensnummer; vid. Ovid. Met. 14, 58. — demussatus, 3, [musso]: som bæres el. lides uden Skurken, contumelia, Appul. — *dēmūtābilis, e: foranderlig, Tertull.; — dēmūtatio, onis, f.: Forandring, navn. til det Bærrer; — quaedam corruptela ac demutatio morum etc., Cic. d. Rep. 2, 4, inc.; ∞ carnis, Tertull.; o. — dēmūtator, oris, m.: som foranderer el. forvandler, Tertull.; — [demuto]. — demūtulo, are, v. a.: afstuder, cacumina virgarum, Colum.

dēmūto, avi, atum, 1, v. a. n.: I act.: forander el. afvander; vid. Plaut. Mil. gl. 4, 7, 8, o. Tac. Ann. 4, 16; — navn. ogf. at forandre til det Bærrer; vid. Plaut. Trin. 1, 2, 36; — ogf. absol.: non demutabo, id. Pseud. 1, 5, 142; — II) neutr.: at forandre sig, at blive anderledes, m. flgd. atque el. ab. (men alene for: o. efterf.); vid. Plaut. Mil. gl. 4, 3, 37; men ∞ minimum ab aliqua re, (være faare liden forskellig derfra), Appul.

dēnārius, i, m.: etflags Afgift el. Stat. Cod. Theod.; af — denārius, 3, [deni]: som indeholder Tallet Ti; — ∞ numerus digitorum, Vitruv.: ∞ fistula, (hvis Bist holder ti Tommer), Frontin.; men ∞ nummus, Liv. 8, 11, sædv. denarius, i, m., (ogf. denarium, i, n., Plaut.); en Denarius, d. e. en remest Sølvmønt, der opreth. glædet ti, sild. atten Åser, og svarede til d. attise Drachme; vid. Plin. 33, 13, Liv. 8, 11, Cic. Verr. 2, 55, o. A.; — gen. denarium, ogf. denariorum, Cic. o. A.; — II) ogf. findes denarius; a) som Apothekervægt f. drachma, Plin., Cels., o. A.; — b) som Sølvmønt: = 25 Sølvdenarier, Plin. 33, 13, Petron.; — c) sild. ogf. som Røbbemønt, Vopisc. Aur. 9, Macrobr.; — bb) „meten.“ ogf. f. Mønt el. Penge; — quid iis ad denarium solveretur, Cic. Quint. 4; cf. id. Att. 2, 6.

dēnarrō, are, v. a.: fortæller best. el. til Ende, Ter. Phorm. 5, 8, 51; matri denarrat, ut (hvorledes) etc., Hor. Sat. 2, 3, 315. — dēnascor, nasci, v. dep. n.: at forgaas el. udde, Varr.; quae nata sunt, ea omnia denasci ajunt, Cass. Hem. ap. Non. — dēnāso, are, v. a., [nasus], alicui os mordicus, (bider Røsen af negen), Plaut. Capt. 3, 4, 72. — dēnato,

are, v. n.: at fremme nedad; Nec quisquam citus aequae Tusco denatat alveo, Hor. Od. 3, 7, 28.

dendrachates, ae, m., *dendrachates*: Træachaten, Plin. 37, 73. — dendritis, idis, f., *dendritus*: etflags ubeftend Mællsten, Plin. 37, 73. — dendroides, ae, m., *dendroides*, (træagtig): en Art af Bærrer tithymalus, Plin. 26, 15.

denegatio, onis, f.: bestemt Afslag, Petron.; af — denego, avi, atum, 1, v. a.; I) „alm.“: benægter; — datum denegat, quod datum est, Plaut. Men. 4, 2, 12; ∞ objecta, Tac. Ann. 15, 57; — II) „bes.“: afslaaer; — quod autem petenti denegasset, Caes. B. G. 1, 42; cf. Cic. Flacc. 1, o. id. Verr. 5, 14; ogf. ud. dat., Caes. B. C. 1, 32; — „pect.“ ogf. m. Tingsubject; Terra tibi fruges, annis tibi denegat undas, Ovid. Ib. 107; — bjunderi. ogf. m. Objectssæt., el. m. inf., el. absol.; — vid. Plaut. Stich. 4, 1, 52; men Et numquam pro te denegat esse miser, Prop. 2, 19, 12; dare denecaris, Ter. Heaut. 3, 1, 18; men id. Andr. 1, 1, 131: si denegat; cf. Cic. Att. 1, 1, o. A.

deni, ae, a, num. distr., [decem]: hær ti, ti til hær; — denos nt ad colloquium adducerent, Caes. B. G. 1, 93; — gen. pl. denum, Cic., ogf. denorum, Liv.; — 2) „overf.“ f. decem, Virg. Aen. 1, 331, oftere, ogf. Plin. 2, 4.

dēnēcālis, (denec.), e, [nec]: hørende til Døden el. til de Døde; — feriae, Colum. 2, 22, hōs Nemerne: etflags Sønningstid for de Afdøde; f. ogf. Cic. Leg. 2, 22. — denigratio, onis, f.: Sværten el. Sortfærvet, capillorum, Theod. Prisc.; af — denigro, are, v. a.: sortter, farver sort, lanam, Plin., capillum, id.

denique, adv., [rimel. af dein v. — que]; I) opr. el. en Tidsfølge: og derpaa, derpaa, derefter, og faa; — vid. Ter. Eun. 3, 1, 42, o. Caes. B. G. 7, 61; — ogf. i Spørgsmaal; quid denique agitis? hvad giere 3 derefter? Plaut.; — 2) oftere om Endepunktet af en Tidsfølge el. Række: tilf. sidst, endeligen; vid. Ter. Phorm. 1, 2, 71, oftere, Virg. Aen. 2, 70 v. 295, o. A.; — faal. ogf. plectantist forbundet m. ad extremum el. ad postremum; cf. Cic. Sest. 47, o. Just. 12, 16; — ogf. undert. m. Eftertryk f. tandem, omhæder (el. efter lang Venten), Cic. Att. 5, 24, o. Plaut. Mil. gl. 1, 2, 40; — ogf. m. nunc el. tum, (emtr. som demum); først el. just; — ut mihi nunc denique amare videar, etc., Cic. Fam. 9, 14; cf. Plaut. Capt. 1, 2, 39; — ogf. lige som demum hōs is o. vix; vid. Cic. Fam. 10, 10, o. Ovid. Her. 16, 215; — 3) som forstærkende el. sammenfattende kan denique ogf. bede: endeligen, overhovedet, først og godt, edl.; — fodere, aut arare, aut aliquid facere denique, Ter. Heaut. 1, 1, 15; cf. Cic. Quint. 16, oftere; ogf. Caes. B. G. 2, 33, Nep. Pelop. 4, o. A.; — 4) i sild. Prosa, navn. i Retsproget, heder denique som Causapartikel: ifølge deraf, derfor, altsaa; vid. Justin. 9, 4, o. Flor. 1, 16.

denominatio, onis, f.: Benævnelse derefter, den afledte Benævnelse, Metonymien, Auct. ad Her. 4, 32; af — denōmino, avi, atum, 1, v. a.; opr. benævner derefter; vid. Hor. Od. 3, 17, 3; — 2) df. sædv.: benævner el. betegner bestemt el. tydeligen el. særskilt; vid. Quintil. 8, 2, 4, e. id. 1, 5, 71. — denōmō, (avi), atum, 1, v. a., [norma]: giver uregelmæssig; vid. Hor. Sat. 2, 6, 9: qui nunc denormat agellum (angulus); linea denormata, Auct. d. Lim. ap. Goes.

denotatio, onis, f.: Betegnelse, Bemærkning, Quintil. Decl.; e. — denōtatus, us, m.: = frgd., Tertull.; af — denōto, avi, atum, 1, v. a.; af: grandfer ved Tegn, begriber for neliagtigen, gler aldeles tiendelig el. tydelig; I) „egenl.“: — ∞ lineam conspicio colore, Colum., pedes venalium creta, Plin.; — ogf. betegner skriftligen el. muntligen; vid. Cic. Manil. 3, o. Liv. 4, 55; — II) „fig.“: habere res denotatas,

(have bemærket sig dem), Cic. Acad. 2, 18; — ogf. at udmærke paa en bestemmende Maade, Suet. Calig. 56, Dig. dens, tis, m., [best. m. *oδoús*]: Tandene; vid. Plin. 11, 61 flgd.; ∞ primores, (Jættetænderne), id., ogf. ∞ adversi, acuti, Cic. N. D. 2, 51; hos Tyrene ogf. ∞ rapaces, Veget.; — ∞ canini, (Sundetænderne el. Epidætænderne el. Dientænderne), Varr., Plin.; ogf. ∞ columellares, id.; — ∞ maxillares, (Kindetænderne), Cels.; ogf. ∞ gemini, Cic. l. c., ogf. ∞ molares, Isid.; — dentes scalpere, friere, scarificare, Plin.; ∞ mobiles confirmare el. stabilire, id.; — b) ∞ Indus: Elephautens Tand, Ovid. Met. 8, 288; cf. ogf. f. Elfenben, ibd. 11, 167; ogf. ∞ Libycus, Prop.; — ∞ Numida, Ovid.; ∞ Erythraeus, Martial.; — bb) fem Drefspreg kan mærkes; a) albis dentibus deridere, (at udlede paa det Grovste), Plaut. Epid. 3, 3, 18; — b) venire sub dentem, (blive Gienstand for Slaffer), Petron. Sat. 59; — c) „alleg.“ om Hædsker og Dnistab: ∞ maledico carpere, Cic. Balb. 26; cf. ∞ invidus, Hor., ater, id.; — II) „meton.“ af Gæstaltens Lighed: Tand, Epid., Tagge; — ∞ aratri, Colum., Virg., v. A.; ∞ pectinis, Varr., Tibull.; ∞ clavi, id.; ∞ serrae, Plin., Vitruv.; ∞ forcipis, id.; ∞ (ancorae), Virg. Aen. 6, 3; endel. ogf. f. falx (vinitoris), id. Ge. 2, 406.

densabilis, e: adstringerende, forstøpende, cibus, Coel. Aur.; — densatio, onis, f.: Jorphyning, Plin. 31, 39; e. — densativus, 3: = densabilis, Coel. Aur.; — [denso]. — „dense, adv.; I) „egenl.“ el. med Hensyn paa Rummet: tæt el. tyst; — ∞ caesae alni, Plin. 16, 67; comp. densius, Amm.; superl. densissime, Vitruv.; — II) „overf.“ el. med Hensyn paa Tiden: ofte el. hyppigen, paa hinanden; — idem apud alios densius, apud alios fortasse rarius etc., Cic. d. Or. 2, 7; cf. Ovid. Pont. 1, 9, 11; — densio, ære, f. und. densio; e. — densitas, atis, f.: Tæthed; in densitatem coit (limus), Plin.; ∞ chartae, id., humoris, id.; — 2) „overf.“ om Jorcedraget: ∞ sententiarum, (deres Hyppighed), Quintil., figurarum, id.; — [densus].

denso, (avi), atum, 1, v. denseo, (ui), etum, 2, (den første Form hos Liv. o. Quintil., den anden hos Lucr., Hor., Tac., men begge Former hos Virg.; vid. Freund.), v. a., [densus]: gier tæt, tættere, fortykker; densatus el. laxatus aer, Quintil., (efter Virg. Ge. 1, 418); men rarum pectine denset opus, Ovid. Fast. 3, 820; — ∞ ordines, Liv. 33, 8; cf. Virg. Aen. 7, 794, v. Hor. Od. 1, 28, 19; — ∞ lac in butyrum, Plin.; cf. Ovid. Met. 13, 606; — hastilia denset, Virg. Aen. 11, 650, (afstyder i Rængde); cf. Tac. Ann. 2, 14: dense-rent ictus; — 2) „overf.“ om Jorcedraget: sammen-trængere, orationem, Quintil. 11, 3, 161; ogf. bruger hyppigen; vid. id. 9, 3, 101.

densus, 3, [skal være best. m. *δενσός*]: tæt, d. e. høit Dole ere sammentrængte; (men crassus, tyk, spissus, compact); I) „egenl.“; A) „alm.“; — ∞ terra, (opp. rara), Virg. Ge. 2, 227; figel. om Luften, ibd. 1, 419; silvae densiores, densissimae, Caes.; ∞ agmen (navium), Virg.; cf. Suet. Calig. 13; — ∞ tunicae, Plin.; ∞ smaragdi, (uigienneffiglige), id.; ∞ litus, (santig), Ovid.; men ∞ aequor, (frøset), Lucan.; ∞ caligo, Virg., umbra, Catull.; — dog ogf. „pect.“ forerlet med crassus; vid. Lucr. 6, 216; — „pect.“ ogf. ofte m. det bestrivende aflat.; — ∞ nemus arboribus, Ovid.; cf. id. Met. 3, 29 v. 155; ∞ ficus pomis, id.; Silvestribus densa (loca), poet. ap. Cic. N. D. 1, 42; — B) „bef.“ ogf. em Ting, som ere trængte tæt sammen; alif. hyppig el. mangfoldig; — ∞ foramina cribri, Ovid.; ∞ fructices, id.; ∞ comae, id.; ∞ arbor, id.; ∞ dens (pectinis), Tibull.; densior hinc suboles, Virg. Ge. 3, 308; hyf. ogf. „pect.“: densorum turba malorum, Ovid. Trist. 5, 6, 41; — II) „fig.“;

A) „alm.“ m. Hensyn paa Tiden v. „pect.“: hyppig, idelig, uafbrudt, (ligesom ereber v. continuus); — ∞ ictus, Virg.; ∞ plagae, Hor.; ∞ amores, Virg. Ge. 1, 347; cf. Ovid. Pont. 4, 7, 15, oftere; — B) „bef.“ om Jorcedraget: sammentrængt; — tam densa denique omnia (in Demosthene) etc., Quintil. 10, 1, 76; ogf. om Stemmen; vid. ibd. 11, 3, 63; — men ogf. „overf.“ om en Taler el. om Jersfættens selv; densior ille (sc. Demosthenes), hic (sc. Cicero) copiosior, id. 10, 1, 106; men ibd. 68: sententis densus (Euripides).

dentalia, ium, n.: Plevjernet el. Plovkniven, Virg. Ge. 1, 172, Colum.; (sing. dentale har først Serv. ad Virg. l. c.); — b) „meton.“ ogf. for Plevens selv, Pers. 1, 73; e. — dentarius, 3: hørende til en Tand, herba, (imod Tandpine), Appul.; — [dens]. — dentapaga, ae, f., [dens, *ἀγνά*]: en Tandtrækker, Varr. ap. Non.

dentatus, 3; I) „egenl.“: forsynet med Tander; — male dentata (puella), (med hæsige Tander), Ovid. Rem. 339; cf. Martial. 1, 73; — not.: om det romerske Tilnavn Dentatus, (se med Tander), vid. Plin. 7, 15; — II) „overf.“; a) comiff, f. mordax, bidst, Plaut.; sfd. findes dentatae bestiae, om re paa Arena fremstillede Hovedyr, Amm.; — b) „meton.“: med Tander el. Tagger, rasiri, Varr., crates, Plin., serra, id.; cf. Lucr. 2, 132; — c) ∞ charta, (glattet med en Tand), Cic. Qu. Fr. 2, 15; — Denter, tris, m., (ligesom Dentatus, f. und. frsg.): romersk Tilnavn; vid. Liv. 10, 1 v. 9; e. — denticies, um, m.: etflags Søffiff, Colum. 8, 16; — [dens].

denticulatus, 3: forsynet med Tander; df. sædv. „meton.“: forsynet med Tagger el. Epidser, falces, Colum., forcipis, Plin., conchae, id.; af — denticulus, i, m., demin. af dens: liten Tand, Pallad., Appul.; — II) „meton.“; A) Agerdyknings-redskab med Tander el. Tagger, Pallad.; — B) i Dr-namensfaget: Tandsmiet, etflags Jorphyning i Brisen paa Seilen, Vitruv. 1, 2, oftere. — dentidium, i, n., [dens, duco], se. instrumentum: en Tandtrækker, Coel. Aur.

dentifrangibulum, i, m., v. dentifrangibulum, i, n., [dens, frango]: en Tandbrækker; (comiff Drd); df. a) in masc.: som udslaaer Tænder, Plaut. Baech. 4, 2, 23; — b) in neut., se. instrumentum, (d. e. Ar-mene el. Hæverne), ibd. 14. — dentificium, i, n., [dens, frico]: Tandpulver, Plin., Martial. — dentilegus, i, m., [dens, lego]: som opfanger sine (udslagne) Tænder, (comiff Drd), Plaut. Capt. 4, 2, 18.

1. dentio, ire, v. n., [dens]; I) „egenl.“: at faae Tænder, at have Dndt fer Tænder; dentes pueri el. infantes, Plin., Cels.; — II) „overf.“, Plaut. Mil. gl. 1, 1, 34: ne dentes dentiant (klappe af Hunger, lebe i Vand); — df. 2. dentio, onis, f.: = dentitio, Plin. Val. — dentiscalpium, i, n., [dens, scalpo]: Tandstifter, Martial. 7, 52. — dentitio, onis, f., [1. dentio]: at faae Tænder, at have Dndt fer Tænder, Plaut. 28, 78, oftere.

denübo, psi, plum, 3, v. n.; I) „egenl.“ om Jruentimret: at dorgiftes el. udgistes af sin Familie i en anden; ∞ in domum alieujus, Tac. Ann. 6, 27; cf. Ovid. Met. 12, 196; — 2) „overf.“: depositis cupiet denubere plantis (tellus), Colum. poet. 10, 196. — denüdo, avi, atum, 1, v. a.: blotter el. afdræffer; I) „egenl.“: vid. Cic. Ver. 5, 13; men denudatus ossibus etc., Eun. ap. Cic. Tusc. 1, 44; — II) „fig.“; A) utplynerer: civibus crudelissime denudatis et divenditis, Lentul. ap. Cic. Fam. 12, 15; — ogf. „alleg.“, Cic. d. Or. 1, 55; — B) opdager el. aabenbarer: denudavit mihi suum consilium, Liv. 41, 38; cf. Senec. d. Tranqu. 15.

dēnunciatio, (denunt.), onis, f., [denuncio]: Jorfyndelse, Tilfigelse, Angivelse, Bekendtgjorelse;

ordent. c. gen. obj.; dog ogf. undert. c. gen. subj.; ogf. undert. a. absol.; — ∞ calamitatum, vid. Cic. Div. 2, 25; ∞ belli, id., Liv.; men ∞ testimonii, vid. Cic. Flacc. 6; — ∞ Catilinae, Cic. Sull. 18, (den af C. udbrødte Julefaldse); cf. Planc. ap. Cic. Fam. 10, 8; — huic denunciationi ille pareat? Cic. Phil. 6, 3.

denunciatio, (denunt.), avi, atum, l. v. a.; 1) oprdrl.: i nogen offentlig Egenkab at forkynde el. bekiendtgjøre el. erklære; ogf. (m. flgd. ut, el. c. conj. efter d. udfaldne ut): at tilsiige el. befale; — A) „publicistisk“; a) e. a. c., el. m. Objectsførelsing; ogf. c. inf.; — ad denunciandum bellum ... nisi etc., Cic. Fam. 12, 21; cf. Liv. 21, 37; ea denunciata etc.; — quod sibi denunciaret. se etc., Caes. B. G. 1, 36; cf. Liv. 45, 1; men Tac. Ann. 11, 37; denunciati centurionibus, exsequi caedem, (f. ut etc.); — b) m. ut el. n. e., ogf. c. conj. efter d. udfaldne ut; — vid. Liv. 7, 31, o. id. 9, 36; men equiti R. ... denunciavi, abiret sine mora Ostium, Suet. Calig. 55; cf. Liv. 39, 54; — B) i Religionsproget, liget. c. acc., el. m. ut; — vid. Cic. Div. 1, 43, o. Suet. Caes. 81; — a deo denunciatum ... ut exeamus e vita, etc., Cic. Tusc. 1, 49; — C) i Retsførelsing; ∞ alicui testimonium, (indfærelse som Vidne i en Retsførelsing); vid. Cic. R. Am. 38, o. Quintil. 5, 7, 9; men Cic. Flacc. 15, absol. non denunciavi (se. iis testimonium); — II) udfen. de offentlige Forholdte el. „alm.“: at forkynde el. berette el. tilkiendtgjøre; ogf. m. flgd. ut el. m. conj. (efter det udfaldne ut): at tilsiige el. paaminde; A) „egenl. om Personobjecter“; a) e. a. c., el. m. Objectsførelsing; ∞ alicui inimicitias, Cic. Phil. 5, 7; ∞ caedem etc., (true dermed), id. Sest. 20; cf. Cic. Quint. 6, id. d. Or. 1, 22, o. id. Planc. 22; — b) m. ut, ogf. c. conj. (efter d. udfaldne ut); vid. Cic. Fam. 11, 25, o. id. Verr. Act. 1, 12; — c) fielt. m. de el. absol.; — cur de isto fundo ... denunciabas? Cic. Caecin. 32; monente el. denunciante te, id. Fam. 4, 3; — B) „overf.“ om Ting: o. Begrebs-subjecter; — quamobrem illa arma non periculum nobis, sed praesidium denunciant, Cic. Mil. 1; cf. Virg. Ge. 1, 452, o. Tac. Germ. 18.

denuo, adv., [etr. f. de novo]; 1) „alm.“, ligesom de integro: fra nyt af, paa ny, Suet. Aug. 47; — II) „bef.“ ogf.; a) ligesom iterum: paany, anden gang, Plaut. Rud. 1, 1, 59; cf. Liv. 10, 31; — b) ligesom recursus: paany, igjen, Cic. Verr. 1, 11, o. ibid. 2, 56; saal. ogf. pleanstift hos redire, Plaut., hos respondere, Ter.; — c) ligesom Grækerne uds: paany, atter; an dum hinc denuo abeat, Ter. Heaut. 3, 2, 32; cf. Auct. ad Her. 4, 19.

deocco, are, v. a.: nedharver, viciam, Plin. 18, 37. — Deois, idis, f., *Ἰωίς*: Datter af Gudinden Deo (*Ἰωή* el. Ceres), d. c. Proserpina, Ovid. Met. 6, 114. — Deoisus, f.: borende til Gudinden Deo, (*Ἰωή* el. Ceres); ∞ quercus, (som er hende bellig), Ovid. Met. 9, 759. — deonero, avi, atum, l. v. a.: aflæsfer el. aflader; deoneratas naves etc., (udlæsfer), Amm.; men Cic. Div. in Caecil. 14 „overf.“: ex illius invidia deonerare aliquid etc. — deopto, are, v. a.: udvælger, Hygin. Fab. 191.

deorsum, (hø Luc. oftest per synaeresin: disyll.; dog ogf. trisyll., id. 2, 302; Biformen deorsus har Appul.), adv., [etr. af de v. orsum]; 1) om en Bevægelse: nedad, derned, *ἀόρτω*; opp. sursum; — vid. Plaut. Aul. 4, 8, 8; liget. deorsum ferri (om Ateuerne), Cic. N. D. 1, 25; cf. Quintil. 11, 3, 105; — bb) heril kan endnu mærkes: a) Forbindelsen sursum deorsum, (op og ned), cursitare, Ter., conuicere, Cic. N. D. 2, 33; — b) Pleonasmen deorsum versum (el. versus); lumbis deorsum versum pressis, Varr.; cf. Colum. 4, 20; — 2) om en Velgjenhed: dernede el. nedenfor; qui deorsum volunt: som hvo paa de lavere Steder,

(opp. qui sursum volunt), Varr.; cf. Ter. Ad. 1, 2, 34, flgd. — deorsus, f. ind. flgd.

deosculor, atus sum, l. v. dep. a.: kysser besfigen, aliquem, Plaut., dexteram alicujus, Val. Max.; — 2) „overf.“: refer, berømmer; incensum pueri deosculatus etc., Gell. 1, 23; — not.: deosculatus, 3, ogf. pass.; me deosculato, Appul.

depaicisor, (depec.), depactus (depectus) sum, v. dep. a.: betinger el. accorderer; træffer en Afstale el. Overenskomst; 1) „egenl.“; vid. Cic. R. Am. 38 o. 39; men id. Verr. 3, 21: non ante ... quam ad ejus conditiones depactus est; — II) „overf.“: ligesom at indgaare derpaa, at enes derom, (sæb. c. abl. pretii); — vid. Cic. Att. 9, 7; men Ter. Phorm. 1, 3, 11: jam depeisci morte cupio, (vil gjerne dce derfor, el. for at opnaae mit Døst); — depactus, 3, 1) partic. af depaicisor; — 2) partic. af depango.

depalatio, onis, f.; 1) oprdrl.: Afspaltning, Afgrænsning med Pæle, Inscript.; — 2) „bef.“; ∞ dierum: Beregning af Dagenes el. Timeres Længde ved Skyggen af de paa Solubret anbragte Stifter, Vitruv. 9, 5; o. — depalator, oris, m.: som afpaler el. afgrænsfer; df. „overf.“: om Begrunde el. Stifter, Tertull.; — [1. depalo]. — depalmo, avi, l. v. a., [palma]: slaar med den flade Haand, aliquem, Laber. ap. Gell. 20. — 1. depalo, avi, atum, l. v. a.; oprdrl.: afgrænsfer med Pæle, Inscript.; df. at begrunde, mundum, Tertull. — 2. depalo, are, v. a., [palam]: opdager, aabenbarer, Fulgent.

depango, (ud. pf.), pactum, 3, v. a.: slaar ind el. befafter deri, (navnl. ved at plante); — ∞ malleolum, Colum.; depactae in scrobe quercus, Plin.; in terram depacta, id.; — 2) „overf.“: vitae depactus terminus alte etc., Lucr. 2, 1087. — deparcus, 3: yderst sparsom, Suet. Ner. 30.

depasco, pavi, pastum, 3, v. a.; undert. ogf. som dep. act.: depascor, pastus sum; 1) „egenl.“; A) om Hyrterne: at afgræse, d. e. at lade afgræse el. afæde; — ∞ glandem inmisso pecore, Dig.; ∞ saltus, Ovid. Fast. 5, 283; ∞ luxurium segetum, Virg. Ge. 1, 112; ogf. absol.: ∞ saepias, Colum. 2, 10; — B) om Storden: at afgræse, d. e. at afæde; a) i den active Form, Colum. 7, 5; cf. Virg. Ge. 4, 539; — depastae segetes, Plin.; — men „pect. overf.“: depasta altaria, (f. det paa Altaret liggende Offer), Virg. Aen. 5, 93; men c. acc. araret. id. Ecl. 1, 55; — b) som dep. act.; papilio ceras depascitur, Plin.; cf. Virg. Aen. 2, 215; — frondes ... depastus amaras sonipes, Claudian.; — II) „overf.“: berotager el. bortfæster; ogf. fordræber el. odelægger; a) fielt. i d. active Form; vid. Sil. 16, 681; depasti flammis scopuli, id.; — b) oftere som dep.; vid. Virg. Ge. 3, 458; men „alleg.“: depasci veterem possessionem Academiae etc., Cic. Leg. 1, 21; cf. id. d. Or. 2, 23, ogf. Lucr. 3, 12. — depascor, pastus sum, 3, f. ind. depasco. — depastio, onis, f., [depascor]: Afgræsning el. Afæden, animalium, Plin. 17, 37. — depastus, 3, f. ind. depasco o. depascor. — depavitus, 3, [pavio]: fastgjort el. tattet ved at slaae el. træde derpaa, Solin.

depecisor, f. ind. depaicisor; df. — depectio, onis, f.: Afstale el. Accord el. Overenskomst, in pl., Cod. Theod. — depecto, (ud. pf.), sum, 3, v. a.: nedfæmmer, erines buxo, Ovid.; (Liber) depexus crinibus, id. Fast. 3, 435; — ∞ linum (begle), Plin.; men ∞ velleria foliis, Virg. Ge. 2, 121; — men comit: adeo depexum eum dabo, (saa afpryget), Ter. Heaut. 5, 1, 78. — depectus, 3, f. ind. depaicisor.

depeculato, oris, m.: som udplynder el. bestialer; ∞ aerarii, Cic. Verr. Act. 1, 1; af — depeculor, atus sum, l. v. dep. a., [peculium]: udplynder, bestialer; ∞ aliquem omni argento, Cic. Verr. 4, 17; — 2) „overf.“; ∞ laudem honoremque alicujus,

(frænte cf. nedværdige), ibd. 4, 36; — not. a.: egf. pass.; me irrisum esse habitum, depeculatum eis, Plant. Epid. 3, 1, 83; — not. b.: foræst. inf.: depeculassere, Lucil. ap. Non.

dē.pello, pūli, pulsum, 3, v. a.: fieder cf. fæster cf. driver ned cf. bori derfra cf. beruer cf. derben; I) „egent.“; A) „alm.“; — demoveri et depelli de loco etc., Cic. Caecin. 17; cf. Nep. Cat. 2; — jugum a civibus („alleg.“), Cic.; cf. id. Catil. 3, 7, v. Liv. 6, 18, egf. Hor. Sat. 1, 5, 78; — ∞ aliquem urbe, Tac., Italia, id.; men „pect.“: ∞ nubila coelo, Tibull.; cf. Virg. Aen. 5, 727; — ∞ tela, Cic. Quint. 2, („alleg.“), alieui, Tibull. 1, 10, 25; cf. Ovid. Her. 14, 139; — ∞ morbum, Cic., famem sitimque, id.; cf. Hor. Sat. 1, 2, 6, v. Virg. Ecl. 1, 22; — b) fiede. fem neutr.; vid. Lucr. 2, 219; — B) „bef.“; I) i Krigsfærgget: at færdive cf. fæste ned derfra; ∞ hostem loco, Caes.; cf. id. B. G. 3, 25, v. Nep. Alcib. 8; egf. ∞ ex his regionibus, id. Paus. 2; — b) egf. „alleg.“; depelli loco, Cic. d. Rep. 1, 14, (ferderes cf. fyttes fra sin bergerlige Stilling); men Nep. Them. 5: ab eodem (sc. Themistocle) gradu depulsus est, (blev hindret fra dette Strid cf. Jærbævende); — 2) i Defensionem; ∞ a matre cf. a mamma, egf. absol. depellere: tage fra Jheret, Varr., Colum., Virg.; — egf. at vænne Børn fra Bysket, Suet. Tib. 14; — II) „fig.“; A) „everf.“: ferderive, bortvender, afvender, pericula amici, Cic.; duobus hujus urbis terroribus depulsis, id. d. Rep. 2, 47; egf. ∞ multam alieui, (beside derfra), id. Fam. 5, 20; — men ∞ curas vino (abl.). Tibull.; men ∞ nequivit, quin etc., Tac. Ann. 11, 34; men Pers. 5, 167, absol.: dis depellentibus (i. e. averranis) etc.; — B) „ment.“: afdrager derfra; ∞ aliquem de suscepta causa propositaque sententia, Cic. Lig. 9; egf. ∞ aliquem sententia, id., Liv.; ∞ aliquem spe, id., de spe, Cic.; men id. Rab. perd. 5: te ex illa actione ... meo consilio ... esse depulsus; men a superioribus consiliis depulsus, Caes. B. C. 3, 73; figel. Quintil. 5, prooem.: iudicem a veritate depelli misericordia.

dē.pendo, ēre, v. n.: at hænge ned derfra; I) „egent.“; m. ex, Lucr. 6, 915; cf. Virg. Aen. 6, 301; egf. m. ab, Suet. Galb. 11; oftere e. abl.; — ∞ galea ramis, Virg.; cf. id. Aen. 1, 726; ∞ parma lacerto, id., hasta humero, Quintil.; men absol.: licia dependent, Ovid. Fast. 3, 267; dependente brachio, Suet.; — II) „everf.“, men alene hos Ovid.: at hænge deraf cf. berec derpaa; — Dependetque fides a veniente die, id. Fast. 3, 356; men om den etymologiske Afhængighed cf. Afledning, vid. ibd. 1, 611.

dē.pendo, di, sum, 3, v. a. e. n.; I) act.: opfrel.: afveier; df. fædv. betaler; A) „egent.“; dependere (sc. debitum), Cic. Att. 1, 8; dependendum tibi est, quod etc., id. Fam. 1, 9; — B) „everf.“; a) gier Beføining cf. fætter til derpaa, in re aliqua, Colum.; men „pect.“: ∞ tempora amori, Lucan.; — b) ∞ poenas reip., (blive straffet for en Jærbrydelse derimod), Cic. Catil. 4, 5; cf. id. Sest. 67; — II) neutr.: at vici mindre, (men alene comit); nec dependis, nec propendis, quin etc., Plaut. Asin. 2, 2, 39; — dē.pendūlus, 3, [dependeo]: nærhængende; ∞ crines cervicæ, Appul.; — dē.pennatus, 3, [penna]: fersynet med Jædere cf. Binger; df. „everf.“: beringet, beqværet, eloquium, Varr. ap. Non. — dē.pensus, 3: partic. af dependo.

dē.peditus, 3: partic. e. adj. af flgd. — dē.përdo, didi, dium, 3, v. a.; I) færdæver cf. ede lægger; — dog itæne Børn. alene in partic. perf.; — Sutor inopia depeditus, (afledes færdæmet), Phaedr. 2, 14; men depeditus aliqua, (bedelig færdæstet deri), Prop. 2, 23, 19; cf. Suet. Dom. 3; — II) oftere: at misse cf. take, aliquid, Cic. Prov. Cons. 5, v. Caes. B. G. 5, 54; ∞ bonam formam, Hor., usum linguae,

Ovid.: Quam cito purpureos deperdit terra colores! Tibull.: — ne quid ex his deperdat etc., Cic. Tusc. 5, 14; ne quid de existimatione sua deperderet, id. Font. 9; men Hor. Sat. 1, 4, 32; ne quid Summa deperdat, metuenus. (f. de summa); — esse in deperdito, (bore til tabte Sager), Dig.; — III) partic. dē.peditus, 3, egf. fem adj.; morassit færdæret, Gell. 5, 1.

dē.përëo, ii, 4, v. n.: afledes at gaac tilgrunde cf. enfomme cf. færdæver, Caes. B. C. 3, 87; — si servus deperisset, (tabtes for Cæsar), Cic. Top. 3; cf. Lucr. 2, 296; men (auro) rerum uni nihil igne deperit, Plin.: — „pect.“ egf. at dge cf. enfomme, Hor. Epit. 2, 1, 49; — II) „bef.“ em Elfsende: ∞ aliquem cf. aliquam, egf. ∞ amore alieuius, egf. ∞ in aliquo, (at være rasede færdæstet deri); — faaf. Plaut. Epid. 1, 1, 63: Amatin illam? ... Th. rogas? deperit; egf. ∞ aliquem impotente amore, Catull.; men Liv. 27, 15: ∞ amore mulierculæ. — dē.pëtigo, mis, f.: Udflæt, Cato, Lucil. ap. Non. — dē.pëto, ère, v. a.: udbeder mig, Terull. — dē.pexus, 3: partic. af depecto.

dē.pictus, 3: partic. af depingo. — *dē.pilis, e: uden Haar, genae, Appul.; e. — dē.pilo, (avi), atum, 1, v. a.: afhaarer, afrytter Haaret, Martial.; men ∞ perdicem, (pluffe Jættene deraf), Apic.; depilatus struthiocamelus, Senec.; — 2) „everf.“: depilatus, 3: udplyndret, Lucil. ap. Non.; — [I. pilus]. dē.pingo, iuxi, icum, 3, v. a.: afmale cf. aftegnen, afbilder cf. eftertegner; I) „egent.“: ∞ imaginem in tabula, Quintil., pugnam Marathoniam, Nep. Milt. 6; — b) egf. at afbilde med Naalen, at brodere; vid. Suet. Calig. 52; — II) „fig.“: igienem Taten cf. Tæfnerne sigesem at afmale cf. afbilde cf. fremstille; — tota rerum imago quodammodo verbis depingitur, Quintil.; cf. Cic. R. Am. 27; men om Jæredrager: minuta ... quaedam nimiumque depicta, (altfor pænset cf. fæmstet), id. Orat. 12; — egf. em Jærefillingen; vid. Cic. N. D. 1, 15, v. id. Acad. 2, 15.

dē.plango, xvi, 3, v. a.: bejamrer lydeligen; (pectiff Dre); vid. Ovid. Met. 4, 516; egf. „alm.“: beftigen at beklage cf. begrade, id., Senec. Herc. Oct. 1851. — dē.plāno, avi, 1, v. a.: udjæver, gier afledes flet cf. flad; (eftercl. Dre); ∞ montes, Lactant., vulnus, Veget. — dē.planto, avi, atum, 1, v. a.: tager deraf til Plantning; ∞ virgulam de cytiso, Varr.; men Colum. 2, 2: ne (bos) ... ramum deplante, (fæl afryde den); — b) nedfænter cf. planter, Plin. 17, 26 v. 33.

dē.plëo, evi, 2, v. a.: sigesem afbilder, d. e. ofter cf. temmer deraf, oleum, Cato, Colum.; men ∞ sanguinem, (aarelafe), Plin.; Jherem egf. ∞ animal, Veget.; — b) cf. „pect.“: si veteres digno deplevinus haustu (fontes, „alleg.“), Stat. — dē.plexus, 3, [plector]: fem flynger sig ned derved, (om et Rødder), Lucr. 5, 1320.

*dēplorabundus, 3: beftigen grædende, under beftig Graad, Plaut. Aul. 2, 4, 38; e. — dē.ploratio, onis, f.: beftig Graad cf. Beklage, Senec.; af — dē.ploro, avi, atum, 1, v. n. o. a.; I) neutr.: græder cf. flager beftigen cf. lydeligen, Cic. Tusc. 2, 13; ∞ de suis incommotis, id. Verr. 2, 27, v. ibd. 3, 18; — b) „everf.“ em Vinfættet: at Jæde stærkt, Pallad.; — II) act.: beftigen cf. lydeligen at begrade cf. bejamre cf. beklage noget; — si haec conqueri ac deplorare vellem, Cic. Verr. 5, 67; figel. m. lamentari, id. d. Senect. 24; cf. Liv. 4, 40, oftere, e. Ovid. Met. 5, 63, oftere; men Cic. d. Or. 2, 52: quae de altero deplendentur, etc.; — B) „meton.“, (fom effectus pro causa): begrade fem tabt, holder for tabt; oftest hos Liv.; communibus deploratis, id. 5, 40; cf. id. 9, 7, oftere; ∞ diem, Quintil.; deplorata vota coloni, Ovid. Met. 1, 272; deplorata res est, Liv. 26, 12.

dē.plūit, ère, v. n.: at regne ned, at falde ned fem Regn; — Inque sinus matris violento depluit imbre

(Juppiter), Colum. (poët.), 10, 206; cf. Tibull. 2, 5, 72; ligel. „pect.“ m. besl. acc.: Nec tantum Niobe ... Sollicito lacrimis depluit e Sipyle, Prop. 2, 16, 8. — *dēplūmis*, e, [pluma]: uden fjedre, (birumindes), Plin. 10, 34.

dēplōio, (ivi), itum, 4, v. a.: afglatte el. pefcer, aliquid cote, Plin.; men comiff: ∞ dorsum etc., Plant. Epod. 1, 1, 85; df. — *deplōitio*, onis, f.: omhyggelig pefering el. Dypptning el. Pleie; df. „overf.“ o. „concret“: ex agri depolitionibus ejcitur, Varr. ap. Non. — *dēpompāio*, onis, f.: Beskæmmelse, Hieron.; af — *dēpompo*, are, v. a.: fratrager nogen hæs Prydelse; df. „overf.“: bestæmmet, aliquem, id. — *dēpondēro*, are, v. a.: ved sin Vægt at nedtrykke; Sic, rate demersa, saluum deponderat aurum, Petron. figm. 26.

dēpōnens, tis: partic. v. subst. af figd. — *dēpōno*, pōsui, pōsum, 3, v. a.: sætter el. lægger bort el. afveien el. derhen el. derned; aflægger el. nedlægger, ofte; — absol., el. m. in e. abl., el. c. abl. nd. in, egf. undert. m. in e. acc.; — 1) „egent.“; A) „alm.“; — ∞ onus, Cic., Lucr., arma, Caes., Liv.; cf. Caes. B. C. 3, 76; ∞ coronam, Liv.; men id. 23, 11: ∞ coronam Romae in aram Apollinis; ∞ semina vel serobe vel sulco, Colum.; ∞ malleolum in terram, id., plantas sulcis, Virg. G. 2, 24; — ∞ crinem, Tac., anulos, Liv.; — ∞ latus fessum sub lauro, Hor. Od. 2, 7, 19; cf. Virg. Aen. 7, 108; men ∞ caput terrae (dat.), Ovid. Am. 3, 5, 20; — „pect.“ egf. om den Jødende; vid. Catull. 31, 8; navnlf. egf. om Dyrene, vid. Phaedr. 1, 18 o. 19; ligel. „pect.“ at nedlægge el. nedfætte (som Kæmperis), Virg. Ecl. 3, 31, figd.; — B) „bef.“: a) prægnet el. m. Eftertryk; nedlægger, overgiver el. betror i Jorvaring; — vid. Cic. Off. 3, 25, v. Caes. B. C. 3, 108; — egf. bringer i Jorvaring, opbevarer, praedam in silvis, Caes. B. G. 6, 41, pecuniam in templo, Liv.; egf. ∞ pecuniam in publicum, Caes. B. C. 1, 23; ∞ omnia sua in silvas, id.; ∞ impedimenta citra flumen, id.; — b) depositus hedet egf. navnlf. den, der (efter vedtagen Etik) fra Dødsfæiet er lagt ned paa Jorden; df. nyligen død, el. død; — Depositum nec me qui fleat ullus erit, Ovid.; cf. id. Pont. 2, 2, 47, v. Virg. Aen. 12, 395; — df. Cic. Verr. 1, 2, „alleg.“: maxime aegram et prope depositam reip. partem etc.; — c) i d. flst. Retsfprog: at nedryde el. nedbryde, aedificium aut arboris ramos, Dig.; egf. „pect.“: deposita arx, Stat.; — H) „fig.“: A) „overf.“: a) nedlægger, navnlf. el. Embeide el. en Commāto; — ∞ imperium, Caes., Cic., Liv.; ∞ provinciam, Cic., dictaturam, Suet.; — b) bliver af dermed, befrier sig derfra; — ∞ morbos, Plin.; ∞ situm, Ovid., famem, id.; — B) „ment.“: a) lægger hen, hører op dermed; — nec de manibus unquam deponere (te ea studia), Cic. Acad. 1, 1; ∞ ex memoria (forglemme), id. Sull. 6; cf. id. Fam. 4, 6; ∞ contentione el. certamina, Liv.; ∞ moerorem et luctum, Cic.; — b) betror dertil; jus populi Rom. in vestra fide et religione depono, id. Caeccin. 35; cf. Hor. Sat. 2, 6, 46, v. id. Od. 1, 27, 18; — H) partic. depōnens, tis, egf. som subst. neut., (sc. verbum), i Grammatiken: den til det græske Medium i Latinen færende Verbalform Depōnens, Charis., Diomed., v. A.; — not.: pf. deposivi, Plaut., Catull.; — partic. syncop. depostus, Lucil.

**dēpōpūlatio*, onis, f.: Udplyndring, Ødelæggelse, Cic., Liv.; egf. in pl., Cic. Phil. 5, 9; v. — *dēpōpūlātor*, oris, m.: som udplynder el. ødelægger; — ∞ fori, Pseud. Cic. p. Dom. 5; — [depopulor]. — *dēpōpūlo*, avi, atum, 1, v. a.: Biform af figd., Enn. ap. Non., Auct. B. Hisp. 42, v. A.; — egf. in pass., dog clāssif. alene i partic. perf.; vid. Caes. B. G. 1, 11, oftere, v. Liv. 9, 36, oftere. — *dēpōpūlor*, ātus sum, 1,

v. dep. a.; 1) „egent.“ i Rigsfproget: udplynder, hærer, ødelægger, agros, Caes., Cic., Liv.; domos, urbes, sana depopulatus est, Cic. Verr. 1, 11; cf. Tac. Ann. 13, 37; — 2) „fig.“ v. ubeisfer Rigsfproget; neve ... Cerealia dona ... depopulenter aves, Ovid. Fast. 1, 684; egf. om Pesten, Tac. Ann. 16, 13; men ∞ hereditates, (tillætte, forede), Dig.

dēportatio, onis, f.: Bortførelse, Jersel, Transport; — in singulas deportationes, (for hver Jersel), Cato; — 2) „overf.“: Jorvisning paa Livstid, Deportation, Dig.; v. — *deportatorius*, 3: hørende til Jersler el. Transpenter, onus, Cod. Just.; af — *deporto*, avi, atum, 1, v. a.: fører el. bringer el. staffer bort el. ned derfra el. derhen el. derned; 1) „alm.“; — ∞ ligna de fundo, Cato, arma Brundisium jumentis, Pompej. ap. Cic. Att. 8, 12, A., frumentum in castra, Caes.; cf. Nep. Eum. 13, v. A.; ∞ aliquem Leucadem, (bringe derhen), Cic.; cf. Suet. Aug. 78; saaf. om en Transport over Søen, Caes. B. C. 1, 27, id. B. G. 3, 12, v. A.; ∞ serpentes flumina deportant, Plin.; cf. id. 2, 106; — H) „bef.“ v. publicistil, el. i Statsfproget: A) at bringe el. føre hjem (neml. fra Provindsen); — ∞ victorem exercitum (ex Africa), Cic. Manil. 21; cf. Liv. 26, 21, oftere; — b) „overf.“ egf. om Begrebsobjecter; — ∞ tertium triumphum, Cic. Off. 1, 22, lauream, Tac.; cf. Cic. Att. 6, 1, egf. id. Mur. 5; men id. d. Senect. 1, til Atticus: non cognomen solum Athenis deportasse etc.; — B) at forvise paa Livstid til et fjernt Sted, (hvormed forbandedes Tabet af de borgerlige Rettigheder); — Vihus ... in insulam Amorgum deportatur, Tac. Ann. 4, 13; ut ... Italia deportarentur, ibd. 14, 45; in reis deportatis, Quintil.; f. egf. Ter. Phorm. 3, 7, 85.

deposco, poposci, 3, v. a.: fordrer el. kræver heftigen el. med Eftertryk, aliquem imperatorem ad id bellum, Cic. Manil. 2; cf. id. Phil. 3, 13; men Caes. B. C. 1, 56: certas sibi deposcit naves etc.; — ∞ pugniam, Suet., pericula, Tac.; — egf. absol.; vid. Caes. B. G. 7, 1; — H) „bef.“: A) fordrer el. forlanger at overtage; ∞ primas sibi partes, Suet.; cf. Cic. R. Am. 31, v. id. Catil. 2, 3; — b) „overf.“ fra Jægtersfproget er Liv. 2, 49: si etc., deposcant, haec Volscos sibi, Illa Aequos, (sunde indføre dem til Kamp); — B) fordrer afstraffet; — ∞ aliquem ad mortem, Caes., egf. morti, Tac., ad poenam, Suet., men in poenam foederis rupti, Liv. 21, 6; men ibd. 10, absol.: ∞ auctorem culpae et reum criminis; cf. Ovid. Met. 1, 200.

**dēpōsitārius*, i, m.: alene i Retsfproget; 1) som opbevarer det Betreede, Dig.; — 2) som giver noget i Jorvaring, ibd.; — *depositio*, onis, f.; 1) „egent.“; men alene i Retsfproget; A) Redlægning til Opbevarelse, Dig.; — B) ∞ aedificii, (Nedrivelse el. Redbrydelse), ibd.; — H) „overf.“: A) i Retsfproget; a) ∞ testium, (Vidneforklaring), Cod. Just.; — b) ∞ dignitatis, (Jørnedrelse el. Degradation), Dig.; — B) i Rhetoriken: Udgangen el. Enden af en Periode, Quintil. 11, 3, 46; — *depositivus*, 3: hørende til Opbevaring, pecuniae, Cassiod.; v. — *depositor*, ōris, m.; 1) i Retsfproget: som giver noget i Jorvaring, Dig.; — 2) som nedbryder el. tilintetgjør; df. „pect.“: en Jornegter, patris, Prudent.; — [depono]. — *depositus*, 3: partic. af depono.

depostulātor, oris, m.: som fordrer udleveret (til Afstraffelse), Tertull.; af — *depostulo*, are, v. a.: heftigen at fordrer el. kræve, auxilia sibi, Auct. B. Hisp. 1; (f. d. clāss. depono).

**dēpraedatio*, onis, f.: Udplyndring, Cod. Just., Lactant.; v. — *dēpraedator*, oris, m.: som udplynder, Augustin.; af — *dēpraedor*, ātus sum, 1, v. dep. a.: udplynder, agros, Justin.; — b) flid, egf. pass.: deprædali agri, Diet. Cretens. — *dēpraesentiarum*, adv., (forint efter impraesentiarum): for nærværende Tid; men alene Petron. Sat. 58 v. 74. —

deprandis, e, [prandeo]: fastende; Deprandiautem leoni subdas oreas, Naev. ap. Fest. s. v. oreae.

*depravāte, adv.: færfert, urigtigen, judicare de re aliqua: vid. Cic. Fin. 1, 21; v. — depravatio, onis, f.: færfærdning, færfærdte; I) „egentl.“; vid. Cic. Fin. 5, 12; ∞ oris, (vænge med Blunden), id. d. Or. 2, 62; — egf. in pl.: ∞ articulozum, Senec. Ep. 21; — II) „fig.“; a) ∞ verbi, Cic. Part. or. 36; ∞ consuetudinum, id. Leg. 1, 10; cf. id. Div. 2, 67; — b) moralift færfærdte el. færdærvæffe; si etc., quanta illa depravatio el. foeditas animi debet videri? Cic. Off. 3, 29; — [fige.].

depravo, avi, atum, 1, v. a., [pravus]: færdreier, færfærranger; I) „egentl.“; — puerorum depravata crura corrigere, Varr.; cf. Cic. Fin. 1, 6, v. Plin. 11, 55; — II) „fig.“; A) om Ordene og Sæten: at færfærdte el. færdreie; — vid. Cic. Mur. 12, Quintil. 9, 3, 100, e. Ter. Phorm. 4, 4, 17; — men om den færfærdte Billed el. Uaatur, vid. Cic. Fin. 2, 11; — B) om Charakteren: færdærvet, færfærrer; — indulgentia nostra depravatus (puer: færfærvet, færfættet), Cic. Att. 10, 4; magna pars gratia depravata, Sall. Jug. 15; ∞ plebem consiliis, Liv. 45, 23; — men Cic. Phil. 1, 13, absol.: quamquam solent domestici depravare, etc.

*deprecabilis, e: fom færfærvet ved Bønner, Vulgat.; — deprecabundus, 3: fom beder indfændigen, under beftege Bønner, Tac. Ann. 15, 53; — deprecandus, 3: til at afvente med Bønner, fulmina, Caecin. ap. Senec. Qu. N. 2, 49; — deprecatio, onis, f.; I) „alm.“; A) Afvenden el. Afværgen ved Bønner; vid. Cic. Rab. per. 9, v. Quintil. proem.; — B) Bøn om Tilgivæffe; ad ejus facti deprecationem etc., Cic. Part. or. 37; neque deprecatio perfidii meis, Plaut.; — II) „bef.“; A) i Religionsfproget: Bønformuler for at afvente et Onde; vid. Plin. 28, 1; men ∞ deorum, (deres Aaraabæffe under færdærværfen), Cic. R. Com. 16; egf. en færdærværfesformel; diris deprecationibus defigere aliquem; vid. Plin. l. c.; — B) i Ribetoriken, ligefom Graternes προπαυτήριος: Afbeden el. Undfyldning, Cic. d. Or. 3, 53, Quintil.; v. — deprecativus, 3: hørende til Afbeden el. Undfyldning, Capella; — [deprecor].

deprecator, oris, m., [deprecor]: fom ved Bønner afvender el. afværger noget; — ∞ periculi, Cic. Balb. 18; men ∞ alienus, (fom fæger at undfyldte nogen), id. Att. 11, 8; men id. Fam. 2, 13: deprecatorem me pro illius periculo praebeo; — egf. absol.: legatos deprecatoresque mittere ad aliquem, Cic. Manil. 12; — cf. fem. deprecatrix, icis, Terull.

deprecor, atussum, 1, v. dep. a.; I) „alm.“: afvender el. afværger ved Bønner; afbeder, beder om Afvendelsen af et Onde el. om Tilgivæffe for en Brøde; a) e. a. c. rei: at bede fig befriet derfra; — ∞ ab sese calamitatem, Cic. Verr. 1, 60; cf. id. Catil. 1, 11; ∞ mortem, Caes.; cf. Sall. Jug. 21; ∞ periculum, Caes., Liv., poenam, id., Suet., invidiam, id.; — egf. m. Begrebsfubject; vid. Cic. d. Rep. 6, 2; — b) e. a. c. pers.: beder el. bønfafter nogen derom; — quem enim deprecarentur, quum etc.? Cic. Sest. 12; ligel. ∞ patres, ne etc., Liv. 31, 59; cf. Suet. Caes. 29; — egf. m. tilføiet a. c. rei el. comm.; deos bona rogare oportet, mala deprecari, Senec. Qu. N. 2, 33; ligel. Hoc superos ∞ deprecor, Val. Fl.; — c) fæltene e. inf., Lucan. 9, 213, el. med Objectsfætning, (at angive fom Undfyldning), Sall. Jug. 104; — egf. m. ne, Cic. Fin. 2, 1, v. Caes. B. G. 2, 31; egf. m. quin, Catull. 44, 18; — d) absol.: arma deponat, roget, deprecetur, Cic. Phil. 5, 1, ostere, v. A.; — „bef.“; A) m. Vibegreb af en truenæ fære: at bede derfor el. at uddede fig; — ∞ vitam alienus ab aliquo, Cic. Sull. 26; ∞ paucos dies exsolvendo donativo, Tac. Hist. 1, 41; — egf. m. Personfubjecter: deprecor a vobis, judices ∞ custodem salutis meae, Cic. Plane. 42; cf. id. Agr. 2, 86; — B) i Religionsfproget; ∞ diras devotiones in aliquem, (udtale dem imed nogen), Appul.; cf. Catull. 92, 3; —

not.: partic. deprecatus, 3, egf. m. pass. Bem.; deprecatum bellum, (fem et afværet ved Bønner), Justin. 8, 5; — deprecatum numen, Appul.

deprehendo, (deprendo), di, sum, 3, v. a.: griber i Løbet, paagriber el. optager el. optager; I) „egentl.“; A) „alm.“; — deprehensus ex itinere etc., Caes. B. C. 1, 24, in fluminis vado, id. B. G. 5, 58; men deprehensus internunciis, id. B. C. 3, 112; quae (litterae) deprehensae etc., Liv. 2, 4; men ∞ naves, (lægge Beslag derpaa), Caes. B. C. 1, 26 v. 28; — B) „bef.“: belder fast, standfer; vid. Quintil. 12, 2, 14, egf. Virg. Aen. 5, 273, v. ibid. 10, 98; — ligel. beder „poet.“ deprehendi: at standtes el. overfaldes (af en Storm, ødt.); — deprensis olim ∞ nautis, Virg. Ge. 1, 421; cf. id. Aen. 5, 52; men om Stormen: at overfalde el. overrasfe; vid. Ovid. Met. 11, 663, v. Lucr. 6, 429; — II) „fig.“; A) „alm.“: overrafter el. griber i Gjerningen; — ∞ aliquem in seclere manifesto, Cic. Verr. 5, 43; men dolis ego deprehensus sum, (er bleven overfættet), Plaut. Baech. 4, 9, 26; cf. Caes. B. G. 7, 52; — agendi subita necessitate deprehensi, (naar de ere fætte i en plutselig Nødvendighed at tale offentligt), Quintil.; — egf. m. Tingsfubjecter: at faae fat derpaa, at paagribe; — quum res furtiva in domo deprehensa sit, Quintil.; cf. Cic. Cluent. 7, v. Liv. 42, 17; — b) ligefom belder el. tager fast derpaa, bringer i Ruine, ødt.; vid. Cic. d. Or. 1, 48; cf. id. Verr. 4, 12; men testes deprehensi, (fom gribes i Ufandfæd), Quintil.; hævrem egf. deprehendi in mendacio vel cupiditate laedendi, id.; — B) „ment.“: aandigen at opfatte, at begribe el. fornemme, at erkiende el. bemærke, at opdage; — vid. Cic. Coel. 6, v. Suet. Calig. 60; ratio deprehendendi falsas gemmas, Plin.; quod vix a lectore deprehenditur, (nepe fan færfæes af ham), Quintil., cf. id. 12, 9, 5; — egf. m. Objectsfætning, Suet. Aug. 41; — egf. e. inf.; si etc., deprehendatur vitiose loqui, Quintil. 1, 6, 7.

deprehensio, onis, f., [deprehendo], i Reltsfproget: Griben el. at gribe i Gjerningen, Paagribæffe, Dig.; cf. Cic. Cluent. 18: manifesta veneni deprehensione etc. — deprehensus, (deprensus), 3: partic. af deprehendo.

*depresso, adv.: nedtrykt; — depressus pastinare, (dybere), Colum., fodere, Senec.; v. — depressio, onis, f.: Nedtrykning el. Nedfænfning, fundamentorum ad solidum, Vitruv.; ∞ nasi, (Nafææf), Macrobi.; [deprimo]. — depressus, 3: partic. v. adj. af deprimo. — depretiātor, oris, m.: fom nedværbiger, Tertull.; af — depretio, avi, atum, 1, v. a., [pre- tum]: nedværbiger el. nedfætter, Dig.; — 2) „overf.“: agter iffe derpaa, ringeagter, Tertull.

deprimo, pressi, pressum, 3, v. a., [premo]: trykker el. fæfter ned derfra el. nedad el. dæned; I) „egentl.“; A) „alm.“; — vid. Cic. Tusc. 5, 17; deprimi in tenebras, id. Irgm. ap. Lactant.; cf. id. d. Senect. 21; men id. Pis. 6: altero ad frontem sublato supercilio, altero ad mentum depresso; men Virg. Ge. 1, 45: depresso aratro (sc. in terram); men Plaut. Merc. 4, 1, 9: simul haec, quae porto, depriment (sc. me); — B) „bef.“: a) om en Planfning, en Udgravning, ødt.: at fætte dybt ned, at grave dybt, øft.; — ∞ vites in terram, Colum.; cf. Plin. 14, 3; egf. absol.: ∞ plantas, Colum.; — saxum in altitudinem depressum, Cic. Verr. 5, 27; cf. Sall. Catil. 55; ∞ fossam, id., puteum, Vitruv.; cf. Tac. Ann. 15, 42; — b) i Sofrigsfproget; ∞ naves, (bere i Grund), Caes., Nep.; cf. Caes. B. C. 1, 58, v. Cic. Manil. 8; men Caes. B. C. 2, 43: onere deprimi, (synke dærmter); — II) „fig.“: nedtrykker el. undertrykker, egf. nedfætter el. nedværbiger; — vid. Cic. Cluent. 63, v. Lucr. 6, 53; men Cic. Pis. 18: vos meam fortunam deprimiis, vestram extollitis? cf. Liv. 2, 65, v. Nep. Att. 22; — III) partic. depressus, 3, egf. fom adj.; A) „egentl.“ v. localt: lav, lavfliggende; — tutius per plana, sed humilior et

depressius iter, („alleg.“), Plin. Ep. 9, 26; — B) „overf.“ om Stemmen: lav el. dyp; depressissima vox, Auct. ad. Her. 3, 14.

dēproelians, tis, adj. partic., [proelior]: beftigen kæmpende; ∞ venti, Hor. Od. 1, 9, 11. — dēprōmo, promptum, promptum, 3, v. a.: fager frem (navn. af et Glemme), henter el. bringer el. fæfter tilføde; I) „egenf.“; — ∞ pecuniam ex aerario, Cic.; cf. id. Off. 2, 15; ∞ tela pharetris, Virg., caecubum cellis, Hor.; men ∞ cibum servis (dat.), Plant.; cf. Hor. Ep. 1, 1, 12; — II) „fig.“: fremdrager el. fremhenter; figel. m. ex; vid. Cic. Fin. 4, 4, estere; egf. m. de, field. m. ab; vid. id. d. Or. 1, 59, egf. ibd. 57. — dēprōpēro, are, v. a. (o. n.): flynder mig el. der derned; (field. o. „poet.“); — ∞ apio coronas etc., Hor. Od. 2, 7, 21; cf. Sil. 2, 265; egf. e. inf. obj., Plaut. Poen. 1, 2, 108; cf. id. Cas. 6, 17.

depso, psui, pstum, 3, v. a., δειψέω: ælter; ∞ coria, (garve), Cato; depsto into oblinere, id.; men Varr. ap. Non.: tibi fortasse alius molit et depisit (sc. farinam, id.) — egf. „overf.“, Cic. Fam. 9, 22; df. — depsticus, (-tius): vedderliggen ælter, panis, Cato. dēpūdesco, ēre, v. n. inch.; at tate el. fæm, Appul. — dēpūdet, ūit, 2, v. impers.; I) d. ferfærf. pudere, (at fæmme fig.); — quum enim non depuderet, c. inf. subj., Vell. 2, 73; — II) opføre at fæmme fig. blive fæmles, Ovid. Am. 3, 11, 4; cf. id. Her. 4, 155, o. Senec. Const. Sap. 17. — dēpūdieo, are, v. a., [pudicus]: fænder, fræfter, Laher. ap. Gell. 16, 7.

dēpugnatio, onis, f.: beftig Strid el. Kamp, Cato ap. Non., Veget.; egf. „overf.“ om en Hetsfird, Firmic.; af — dēpugno, avi, atum, 1, v. n. o. a: strider el. kæmper beftigen; I) „egenf.“; — ∞ acie instructa, Caes., signis collatis, Plant.; men ∞ cum aliquo, (i en Deltæmp), Cic. Fin. 2, 22; figel. om Gladiatørerne, id. Tusc. 2, 17; — egf. c. acc.: at befæmpe el. nedkæmpe, feram, Dig.; egf. impers. pass., Cic., Liv.; — egf. af afkæmpe el. udkæmpe: depugnato proelio, Plaut. Men. 5, 6, 31; — II) „overf.“ el. udenfor Krigsfærgen; — ∞ cum fame, Plant.; ∞ morti, Sil.; ∞ voluptas cum honestate, Cic. Acad. 2, 16; men Plin. 21, 22, om færvorne; f. egf. Hor. Ep. 2, 1, 181.

dēpūlio, onis, f., [depello]: færdereffe el. Afvendelse, mali, (af et Dnde), Cic., servitutis, id.; — b) ∞ luminum, (Lysets Nedfald el. Nedfyn), vid. Cic. Univ. 14; — 2) fæm rhetoriff figur: at fralægge fig en Befkyldning el. Brode, Cic., Quintil. — dēpūlo, are, v. a., intens. af depello: fæder el. driver afvæien; — cubitis depulsa de via (sc. homines), Plaut. Stich. 2, 1, 13. — dēpūlor, oris, m., [depello]: fæm ferdriver el. afvender; — ∞ dominatus, Cic. Phil. 2, 11; df. — dēpūfōrius, 3: tienlig til at afvende (et Dnde), sacra, Plin. 28, 3. — dēpūfūlo, 3: partic. af depello. — dēpūngo, ēre, v. a.: ligefem afstifter; df. afgrændfer el. befæmmer; depunge, ubi sistam, Pers. 6, 79.

dēpūrgātivus, 3: renfende, afførende, Coel. Aur.; af — dēpūrgo, (avi), atum, 1, v. a.: renfer derfra, renfer; ∞ caules, Colum., pisces, Plaut.

dēpūto, avi, atum, 1, v. a.; I) „egenf.“, om Vingaardfæmanden: at affære el. befære, vineam, Cato, Colum., palmites falce, id.; men „poet.“: ∞ umbras (i. e. ramos), Ovid. d. Nuce, 63; — II) „fig.“: A) ofteft hos Comiferne: at vurdere el. regne el. holde derfer; — ∞ parvi pretii, vid. Ter. Hee. 5, 3, in.; ∞ esse in lucro, id. Phorm. 2, 1, 16; men si hoc utile magis atque in rem deputas, Plaut. Trin. 3, 3, 19; — B) efterel. c. dat.: at fæmnege el. fæmfore el. befæmme dertil; ∞ vacas steriles aratro et laboribus, Pallad.

dēpūvio, ivi, 4, v. a., [pavio]: fæaer, aliquem palmis, Lucil. ap. Fest. — dēpūyis, e, [pyga], ligefom ἀπυγος, med tynde Lender, Hor. Sat. 1, 2, 93.

dēque, men alene i færbindelfen susque deque, (over og under); f. und. susque. — dēqueror, quæstas sum, v. dep. a.: befægger beftigen; men alene fild. „poet.“, o. in partic. perf., Val. Fl., Stat.

dērādo, si, sum, 3, v. a.: fæbrer el. gnider deraf; — ∞ atramentum scalpro, Cels.; ∞ eram, Gell., corticem, Plin.; men ∞ nomen urbis ex carmine (flette det ud deraf), Gell. 7, 21; ∞ humorem specillis, Plin. 32, 21; men ∞ capillum ex capite, (afflippe el. aftræge), Gell.; figel. ∞ caput, id., Plin. — dērāsus, 3, partic. af fægd.

Derbētes, æe, m.: Indvæner af Byen Derbe i Lycænen, Cic. Fam. 13, 73. — dercea, æe, f.: en Art af Væxen solanum, Appul. — Dercetis, is, o. Derceto, us, f., δερκέτις, δερκετός, egf. Atargatis: en fprift Gudinde, der fæmmenliges med Græfernes Aphrodite; vid. Ovid. Met. 4, 15, Plin. 5, 19, Hygin.

dērelictio, onis, f., [derelinquo]: færladen el. at forlade; df. „overf.“ e. „alm.“: Efterladelfe, færfømmelfe; ∞ communis utilitatis (deraf), Cic. Off. 3, 6. — 1. dērelīctus, 3: partic. af derelinquo. — 2. dērelīctus, us, m.: = derelictio; habere aliquid derelictum, (behandle fæderfæft), Gell. 1, 12; af — dērelīnquo, liqui, licium, 3, v. a.; I) „alm.“: afdeles at forlade el. opgive el. lade i Stikken; — vid. Cic. Lael. 11; ∞ agros etc., id. Verr. 3, 51; cf. id. Brut. 4; men id. Catil. 1, 10: ab omni fortuna ... spe derelicti; — dērelīnquo jam communem causam, (forlader den, fæfer ifte mere for den), id. Cæcin. 35; — 2) „bef.“ (o. fild.): efterlader, lader tilbage; ∞ (libros), Arnob.

dērepente, adv., [fermet fæm desubito]: ganffe pludfeligen, Plaut., Ter. Hee. 4, 1, 3; figel. raptis dērepente armis, Tac. Hist. 1, 63. — dērepo, psi, 3, v. n. (e. a.): fæyber nedad el. derned; — Derepit ad cubile setosæ suis, Plædr. 2, 1; — b) e. acc.; (ursi) arborem aversi dērepunt, Plin. 8, 54. — dēreptus, 3: partic. af deripio.

dērideo, risi, risum, 2, v. a.: udleer, befpoetter, færbæner; a) e. acc.; ∞ atque contemnere aliquem, Cic. d. Or. 3, 11; cf. id. Verr. 5, 39, egf. Hor. A. P. 452; figel. quod quis deridet, etc., id. Ep. 2, 1, 263; — Drefproget albis dentibus deridere, f. und. dens; — b) abfol. (navn. i fæmverfationsfærgen): derides: tu fpoetter, edl., Plaut., Ter.; cf. id. Eun. 5, 2, 21: etiam ultro derisum adventi; df. — deridicūlus, 3: høift latterlig, afdeles til at lee ad el. fpoette over; — Is deridiculus ... omnibus, Plaut. Mil. gl. 2, 1, 14; quod est deridiculum, Varr.; cf. Liv. 39, 26; — b) egf. subst.: deridiculum, i, n., delis: Befpøttelfe, (subj.); delis latterlighed, (obj.); deridiculi gratia, egf. per deridiculum, (fer at fpoette), Plaut.; cf. Tac. Ann. 6, 2; — men ibd. 3, 57: deridiculo esse; cf. ibd. 12, 19: deridiculo corporis ... despiciendus; egf. in pl.; usque ad deridicula etc., Quintil.

dērīgeseo, gūi, 3, v. n. inch., (alene in perf. o. „poet.“): bliver afdeles fild el. ubervægtig (af færfæ, edl.); — vid. Virg. Aen. 3, 280; figel. derizuer oculi, id., Ovid., comae, id., manus, Lucan.; cf. Ovid. Met. 6, 303: Deriguitque malis (Niobe).

dēripio, ripui, reptum, 3, v. a., [rapio]: river el. trækter bort el. ned derfra el. deraf; I) „egenf.“: ∞ aliquam de ara, Plaut., vestem a pectore, Ovid., egf. velamina ex humeris, id.; ∞ ferrum a latere, Tac., egf. ense vagina, Ovid.; — men ∞ pellem leoni, id.; cf. id. Met. 15, 301, egf. Hor. Od. 1, 9, 23, o. Virg. Ge. 2, 242; ∞ deos e coelo, Tibull. 1, 10, 60, egf. lunam coelo, Hor. Epod. 5, 46, egf. ramos arbore, Ovid.; men id. Am. 1, 5, 13: deripui tunicam; cf. ibd. 1, 11, 18; — II) „overf.“: quantum de mea auctoritate deripuiset, tantum etc., Cic. Sull. 1.

dērisio, onis, f.: Udleer, Befpøttelfe, Arnob.; o. — derisor, oris, m.: en fpoetter el. fpoettefugl;

(egf. en Satirifer); vid. Plin. 11, 114, v. Suet. Calig. 38, egf. Hor. A. P. 433, v. A.; — nævnl. egf. en Synlegelighed, (neml. som etslags Harlequin); vid. Senec. Ep. 47, v. Hor. Ep. 1, 18, 11; — cf. derisorius; 3: latterlig, conditiones, Dig.; — [derideo]. — I. derisus; 3: partic. af derideo. — 2. derisus, us, m., [derideo]: Bespottelse, latterligbed; — Facile ad derisum stulta levitas ducitur, Phaedr. 5, 7; derisui esse, Tac. Agr. 39; a derisu non procul abest risus, Quintil.

*derivatio, onis, f.: Afledning, Afledning; 1) „egenl.“: derivationes fluminum, Cic. Off. 2, 4; cf. Liv. 5, 15; — II) „overf.“; A) „alm.“: ∞ opportuna (Overførelse) etc., Macrob. Sat. 6, 1; — B) „bef.“; a) i Grammatiken: Ordnes etymologiske Afledning, Plin. ap. Serv. ad Virg. Aen. 9, 706, Dig., Charis., v. A.; — b) i Rhetoriken: formfærdig Førelægning af beslektede Begreber: (saal. fortis f. temerarius, liberalis f. prodigus), Quintil. 3, 7, 25; v. — derivativus, 3, (i Grammatiken): hørende til en Ordafledning; ∞ nomina, Prisc.; — (figd.).

derivo, avi, atum, 1, v. a., [rivus]: leder el. fører (Bandet) af deriva el. derben; — quasi de flumine qui aquam derivat sibi, etc., Plaut. Truc. 2, 7, 12; cf. Caes. B. G. 7, 72, v. Hirt. B. G. 8, 10; — II) „fig.“; A) „alm.“: at aflede el. overføre deriva el. derben; — vid. Cic. Tusc. 5, 25; men alia... ex his fontibus derivata („alleq.“), Quintil. 2, 17, 40; cf. Hor. Od. 3, 6, 19; men ∞ expectationem largitionis agrariae in agrum Campanum, Cic. Att. 2, 16; ∞ responsonem suam alio, id. Verr. 1, 53; — B) „bef.“: derivare animum etc., Lucr. 2, 365, (afserge el. afsprede); men Cic. Mil. 10: non derivandi criminis causa; cf. id. Verr. 2, 20; men ∞ iram alicuius in se, Ter. Phorm. 2, 2, 9, (overføre paa sig); — C) technisk el. i Grammatiken: at aflede det ene Ord af det andet, Quintil. 1, 6, 38, oftere, Diomed., v. A.

*derogatio, onis, f.: den delvise Afstaaelse af en Lov, de legum derogationibus etc., Cic. figm. Or. Cornel. 1; cf. Auct. ad Her. 2, 10; v. — derogator, oris, m., som formindsker el. nedfætter; ∞ beneficii, Sidon.; — cf. derogatorius, 3: hørende til en Derogation, edictum, Dig.; — [derogo]. — derogito, are, v. a. intens.: spørger neilagtigen, unumquique, (herom), Plaut. Asin. 2, 62.

derogo, avi, atum, 1, v. a.; I) i Retspræget: afstaafer en Del af en Lov, inftrankter Lovens Gyldighed; — neque derogari ex hac (lege) aliquid licet, etc., Cic. d. Rep. 3, 22; cf. id. Inv. 2, 45; men derogatur legi, quum pars detrahatur, Dig.; — II) „overf.“ fra Retspræget: tager bort det af, berøver nogen noget; — a) m. de el. ex, oftere e. dat.; — de adversarii testium fide derogatur, Cic. Caccin. 1; cf. id. Inv. 2, 46; — nec tantum mihi derogo, (nedfætter mig iffe saa meget), id. R. Am. 32; ∞ fidem alicui, (nedfætte el. svæfte nogets Tredorrigbed), id.; — egf. ub. dat.: ∞ fidem, id. Quint. 23; men Tac. Ann. 13, 27: nihil universorum juri derogatum; — b) m. abstracte Subjeter; ubi certam derogat vetustas fides, Liv. 7, 6; cf. Cic. Font. 7, v. Quintil. 9, 3, 102. — derosus, 3, adj. partic., [rodo]: afgnavet, begnavet; — derosos clypeos esse a muribus, Cic. Div. 1, 44; derosa vitis a cochleis, Plin.

Derōna, ae, f.: By i Fugurien, (hod. Tortona), Brut. ap. Cic. Fam. 11, 10, v. A. — deruncino, avi, atum, 1, v. a.; opredl.: afbeder; cf. „overf.“ v. comiff: bedrager el. snyder, aliequem, Plaut. Mil. gl. 4, 4, 6. — deruo, rui, 3, v. a. v. n.; I) act.: nedfyrter, lader fyre el. falde; — ∞ hiems immensam vim aquarum ruptis nubibus, Senec. Qu. N. 3, 27; — egf. „alleg.“: de laudibus Dolabellae deruam emulatum, Cic. Att. 16, 11; — II) neutr.: fyrtter el. falder ned el. emfalte, Appul.

deruptus, 3, adj. partic., [rumpo]: ligesom ab-

ruptus, om Vocalitæter: afbrudt, med stærkt Fald, saxa, Lucr., ripae, Liv.; ∞ angustiae et praecipites, id. 21, 32; ∞ collis et arduus, Tac.; — compar.; in altiorum deruptiorumque undique tumulum concessere, Liv. 38, 2; — 2) in neutr. pl. som subst.: Styrtninger, Afgrunde; in derupta praecipitati, Liv. l. c.; per derupta et avia, Tac.

dēsacro, (descero), avi, atum, 1, v. a., n., (fild. Ord f. consecro); I) „egenl.“: indvier som Helligdom el. til at være hellig og utranfelig; ∞ quercum, Stat.; — b) desacrati, orum: fergædte Personer, Capitolin.; — II) „overf.“: bestemmer el. anviser dertil el. til Anvendelse derpaa; vid. Plin. 28, 29, (hvor Jormen descercat).

dēsacrio, ii, 4, v. n.; I) „alm.“: bestigen at rase; nævnl. „pect.“ om Fæsten i Elaget, Virg. Aen. 10, 529; hys. m. Lune om den tragiske Digter, Hor. Ep. 1, 3, 11; — egf. om Udværet, Virg. l. c. 4, 52; cf. Flor. 2, 6, v. Suet. Ner. 29; — II) „bef.“: at afrafte el. udrafte, at epføre at rase, Lucan. 5, 304. — dē-salto, (avi), atum, 1, v. a.: afstænder, epfører dandsfende; desaltato cantico, Suet. Calig. 54.

descendo, di, sum, 3, v. n., [scando]: figer ned deriva el. derved; I) „egenl.“; A) „alm.“: ∞ ex equo, Cic., egf. equo, Sall., de rostris, Cic., de templo, Liv., de coelo, id.; egf. ∞ coelo, Hor., egf. coelo ab alto, Virg.; cf. id. Aen. 7, 675; ∞ monte, id., antro Castalio, Ovid. Met. 3, 14, per clivum, id. Fast. 1, 263; — (ut) in mare de coelo descendant (presteres), Lucr. 6, 427; ∞ in campos, Liv., in Piraeum, Quintil.; men „pect.“: ∞ nocti cli. erebo, (f. ad inferos), Sil.; egf. absol., Lucr. 6, 438, v. Virg. Ecl. 7, 60; men descendente (sc. e curru) etc., Suet. Galb. 18; figel. descendo (sc. de arce), etc., Virg. Aen. 2, 632; figel. umbrae descendentes (sc. ad inferos), Stat.; — B) „bef.“ 1) om de i Rom paa Høiene el. paa høiere Steder boende Jorremingsmand; ∞ in forum, Cic. d. Or. 2, 66, ad forum, id. figm. ap. Non., ad conitium, Suet.; cf. Cic. R. Am. 46; — egf. absol.: hodie non descendit Antonius, id. Phil. 2, 6; cf. Liv. 2, 54; — 2) i Rigspræget; a) om en Sværgelse nedad; ∞ ex superioribus locis in plantium, (marskere el. ryffe derved), Caes.; ∞ inde (sc. de arce), Liv. 32, 32; ∞ in aequum locum, Caes., in aequum, Liv., ad Alexandriam, id. 45, 12; men id. 41, 5, absol.: inenarrabilis labor descenditibus etc.; — b) ∞ in aciem, Liv., in certamen, Cic., ad pugnam, Frontin., (at ryffe ud til Elag, etc.); egf. ∞ in bellum, Justin. 15, 4; — 3) prægnant el. med Eftertryk: at trænge ned el. ind deri; — ferrum haud alte in corpus descendisse, Liv. 1, 41; cf. Flor. 3, 10; ∞ in terram (fulmen), Plin.; ∞ ad tria cubita (radicem), id.; figel. ∞ in altum (semina), Colum.; men „pect.“: toto descendit corpore pestis, (giennemtrænger), Virg. Aen. 5, 683; — bb) df. egf. a) i Vægepræget om Vegemets Afstændinger: — quod descendit, (Exercementene), Cels.; descendit eibus, Plin.; egf. ∞ alvus, Cels.; — b) eretiff egf. om den legemlige Omgang, Catull., Juvenal.; — II) „fig.“; A) „overf.“; I) „alm.“: at fride el. gaac el. fomme ned el. over dertil; — ∞ a vita pastoralis ad agriculturam, Varr.; ∞ vox (lyfter, opp. attollitur), Quintil.; men ∞ in hanc rerum tenuitatem, (nedlade sig dertil), id.; men eo contemptum descensum, ut etc., Tac. Ann. 15, 1, (saavist gif man i sin Joragt); — egf. om en Vært: ∞ ad hyacinthos, (nærme sig dertil), Plin.; — 2) „bef.“; a) at nedfamme el. hidrøre derfra, Dig.; ∞ ad ipsum etc., Ovid. Met. 11, 754, (om Optællingen af d. nedstigende Elagtrekker); ∞ ex jure gentium, (have fit Udbrungderfra), Dig.; cf. Plin. 22, 51; — b) at afvige el. udarte derfra; — quantum ille (sc. Seneca) ab antiquis descenderat, tantum etc., Quintil. 10, 1, 126; — B)

„ment.“ v. „ethiff“; a) at trænge ind el. at giøre Indtryk, oel.; — quod verbum in pectus Juzurthae altius ... descendit, Sall. Jug. 11; cf. Senec. Benef. 1, 1, v. Liv. 3, 52; — b) at indlade sig deri el. derpaa, navn. egf. at neblade sig deritil; — ∞ in causam, Liv. 36, 7; ∞ ad ejusmodi consilium, Caes. B. G. 5, 29; ∞ ad rationes civitatis, (indlade sig i de offentlige Forhold), Cic. d. Rep. 1, 6; cf. id. Lael. 17; ∞ ad accusandum, ad inimicitias, id. Mur. 27; cf. Hor. Od. 1, 9, 11; men ∞ preces in omnes, Virg. Aen. 5, 782; videte, quo descendam, judices, Cic. Font. 1; cf. id. Verr. 2, 72; — not.: findes i pass., Plin. 2, 13: quoniam altitudo (in coelo) descenditur, etc.; ligel. descensus gradus, Prudent.

de.scensio, onis, f., (descendo): Nedstigen, balinearum, i Badet, Plin. 20, 69; — 2) „meton.“: Sted til Nedstigning; df. Jorddybning i Badet, Plin. Ep. 5, 6; — not.: descensio Tibetina, Cic. Fin. 5, 21, 70; vid. Madv. — 1. descensus, us, m., [descendo]: Nedstigen el. Nedgaan el. Nedgang; 1) „alm.“: qua illi descensus erat etc., Sall. Catil. 57; — 2) df. „meton.“: den nedadførende Vej el. Sti, Hirt. B. G. 8, 40; men Virg. Aen. 6, 126: facilis descensus Averno, (f. in Avernum).

de.scisco, vi el. ii, itum, 3, v. n.; 1) „egenl.“ v. publicistisk: sigesom sciscendo el. efter Beraadslagning at falde fra el. løsrive sig derfra, ab aliquo, Caes., Liv., v. A.; ogf. m. sigd. ad. Liv. 31, 7; ∞ ab Latinis ad Romanos, id.; — ogf. impers., id. 9, 16; cf. Flor. 3, 5; — ogf. absol.: quum Fidenae aperte descissent, Liv. 1, 27; cf. Tac. Hist. 1, 31, v. A.; — II) „overf.“ fra de offentlige Forhold: at afvige el. snerne sig derfra; — neque poemittere, quod a me ipse non desciverim, Cic. Att. 2, 4; ∞ a veritate, id., a consuetudine parentum, Plin. Ep.; — ogf. impers.; praecipiti cursu a virtute descitum est, Vell. 2, 1; cf. Cic. Fam. 2, 16; men ∞ ad saevitiam, ad cupiditatem, (at forfalde deritil), Suet. Dom. 10; men ∞ in regem, Flor. 4, 3, (om Intenus: at udarte deritil); — b) om Tings: v. Begrebssubjeter: at udarte el. forværres, oel.; — ∞ interdum semina, Colum.: ligel. om Vinstoffen, id.; men Tac. Orat. 28: et eloquentiam et ceteras artes descivisse ab ista vetere gloria.

de.scobino, avi, atum, 1, v. a., [scobina]; cyprl.: affiler; df. voldsomt at afføre el. fradse; ∞ supercilia alicui, Varr. ap. Non.; descobinatis cruribus, (opp. salvis), id. ibd.

de.scribo, psi, ptum, 3, v. a.; 1) „egenl.“; A) „alm.“: afbride, fremstille i Afrids el. Omrids, formas geometricas in arena, Cic.; cf. id. d. Senect. 11, v. Liv. 25, 31; ∞ coeli meatus radio, Virg. Aen. 6, 851, carmina in cortice, id. Ecl. 5, 14; men ∞ vitam votiva tabella, Hor. Sat. 2, 1, 33; — B) „bef.“: afstriver el. afsepiierer (fra Originalen), Cic. Att. 8, 9; men ibd. 13, 21: se a te (i. e. ex tuo exemplo) quintum de Finibus librum descripsisse; — II) „fig.“; A) „alm.“: beskrive, fremstille, fildræ; — vid. Cic. Orat. 10, id. Coel. 20, v. id. Mil. 18; men Hor. Sat. 1, 4, 3: Si quis erat dignus describi, quod etc., (gav Stof til en Satire); — oftere ogf. om den poetiske Skildring; vid. id. A. P. 18, v. Quintil. 8, 2, 15; — fæld. m. Objectsætn.; vid. Ovid. Trist. 2, 415, v. Gell. 9, 1; — b) af partic. descriptus, 3, er subst. descriptum, i, n.; — factorum dictionumque ejus descripta per dies, (Dagbøger derover), etc., Tac. Ann. 6, 24; — B) „bef.“; a) efter visse Ørønder el. Regler at fordele el. inddele, libertinos in quatuor urbanas tribus, Liv. 45, 15; cf. id. 1, 19, Cic. d. Or. 2, 71, v. id. Agr. 2, 31; ligel. ∞ classes centuriasque et hunc ordinem ex censu, Liv. 1, 42; cf. Cic. Leg. 3, 19; men haec descripta generatim etc., id. d. Or. 2, 33; — b) ∞ aliquid m. v. ud. dat.: sigesom at tilstrive pver sin Del, d. e. at anordne el. paalægge,

(navnl. som Stof el. Dyngsel); — ∞ civitatibus vecturas frumenti, Caes. B. C. 3, 12; cf. Cic. Verr. 5, 25; ∞ vectigal Graecis, id.; ogf. ∞ jura civitatibus, id.; — ∞ jura, (bestemme), id. Off. 1, 31, oftere, Liv., officia, Cic. Acad. 2, 36; cf. Hor. A. P. 86; — II) partic. descriptus, 3, ogf. som adj.: netagtigen bestemt el. ordnet el. indrettet; — eam materiem orationis ... omnibus locis descriptam etc., vid. Cic. d. Or. 2, 31; cf. id. Orat. 59; — natra nihil est aptius, nihil descriptius, Cic. Fin. 3, 22.

*descripte, adv. af descriptus: vedborligen ordnet el. indrettet; ∞ et electe (digerere), Cic. Inv. 1, 30. — descriptio, onis, f., [describo], 1) „egenl.“: Afrids el. Omrids, Aftegning el. Afbildning; vid. Cic. d. Rep. 6, 22, v. id. Verr. 2, 77; — ogf. in pl.: numeris aut descriptionibus explicare, (ved geometriske Figurer), id. Tusc. 1, 17; ligel. ∞ orbis terrarum, (Kartsaarter), Vitruv.; ∞ volutarum, (Aftegninger deraf), id.; — II) „fig.“; A) „alm.“: a) Beskrivelse, Fremstilling, Skildring, locorum, Quintil., Siciliæ, id.; — b) i Abstrakten: Characteristisk, Cic. d. Or. 3, 53, v. Quintil. 9, 1, 31; — B) „bef.“: a) Fordeling el. Inddeling; ∞ populi, Cic., Liv. 4, 1; ∞ legionum et auxiliorum, Suet. Tib. 20; cf. Cic. Off. 1, 7, v. id. Flacc. 14; — b) den vedborlige Indreining el. Anordning, Cic. N. D. 1, 11; cf. id. d. Or. 2, 9; men ∞ aedificandi, id. Off. 1, 39; ∞ magistratum, id., civitatibus, id.; — ogf. in pl.: descriptiones temporum, id. Acad. 1, 3.

descriptiuncula, ae, f., dem. af descriptio: fort Beskrivelse el. Skildring; in pl., Senec. Suas. 2. — descriptor, oris, m., [describo]: som beskriver el. fildræ; ∞ morum (Seneca), Lactant. — descriptus, 3: partic. v. adj. af describo. — descrebo, are, v. a., [screbo]: nedgræber; — ∞ gemmas auro, (indsatte dem deri), Tertull. — desculpo, ere, v. n.: udskære, afbilde, simulacrum ligno, Tertull., inc.

de.sero, cui, etum, 1, v. a.: afbrygger el. affærer, partes ex toto, Cic., uvas a vite, Colum.; men ∞ spicas falcibus (termed), Liv. 42, 61; men ∞ segetes et prata, (afsnitte), Colum.; ∞ collum, Virg., cervicem, Liv. — desero, are, f. und. desacro, — de.sectio, onis, f., [deseco]: Afbryggan el. Affæren, stramentorum, Colum. — desenesco, nui, v. n. inch.: med Tiden at ældes el. aftage; df. „overf.“: nisi quum ira belli desenuisset, Sall. frgm. ap. Prisc.

de.sero, rui, rtum, 3, v. a., (cyprl. optøser en Forbindelse; opp. consero); df. 1) „egenl.“: stiller mig derfra, forlader; navn. ogf., sigesom derelinqvare: lader i Stikken; ogf. lader bort, (deserteret); — ∞ agros, Cic., oppidum, Caes.; cf. id. B. G. 2, 29; men ∞ aliquem, Cic. Qu. Fr. 1, 3; cf. Caes. B. C. 1, 76; men Virg. Aen. 10, 600, (spottende): fratrem ne desere frater; — hb) heritl mærges; a) f. deserit ab aliquo, (vid. B. C. 1, 13), findes ogf. „poet.“ v. hos Tac.; deserit aliquo; deseror conjuge, Ovid. Her. 12, 161, v. Propert. 2, 7, 17; ligel. donec desertus suis caderet, Tac. Ann. 3, 20; — b) i Krigsforøget ogf. absol.: at desertere, Quintil. 9, 2, 85, Dig.; — II) „overf.“ el. m. Begrebsobjeter: forlader el. opgiver, bryder mig ifte derom, agter ifte derpaa; — ∞ causam, Cic., Ovid.; cf. Liv. 2, 51; men ∞ officium, Cic.; cf. Caes. B. C. 3, 18; ∞ studia sapientiae, Quintil., viam virtutis, Hor.; cf. id. Od. 3, 29, 9; men Caes. B. C. 1, 75: Petreus non deserit sese, (bliver sig selv fig); — b) ogf. om Tings: v. Begrebssubjeter; nisi me lucerna desereret, Cic. Att. 7, 7; ligel. comist: genna hunc cursorem deserunt, Plaut.; cf. Hor. Ep. 1, 20, 10, ogf. id. A. P. 41, v. Tac. Ann. 6, 50; — df. ogf. pass.: deseremur potius a re familiaris, quam a republica, Cic. Att. 16, 3, oftere; cf. Caes. B. G. 5, 34, v. A.; — III) partic. desertus, 3, ogf. som adj.: forladt; df. om Steder:

enfer, øde, ubeboet; — frequens, an desertus locus, Quintil.; cf. Caes. B. G. 5, 53; men Cic. Coel. 18: haec deserta via et inculta etc., (Galleg.); — „pect.“ egf. om Ting: som findes paa øde Steder, stirps, Tibull., arbores, Prop.; — compar.: nihil turpius ac desertus, Cic. Qu. Fr. 3, 1; superl.: ∞ solitudo, id.; cf. id. Sest. 22; — b) egf. subst. deserta, orum, n.: øde Steder, Orfener, Virg., Plin.; ligel. Libyae deserta, Virg. Aen. 1, 381; — men sing. desertum, i, n.: en Ørten, Eccles.

dēsēro, ēre, v. n., at fryde nedad el. derved; df. „pect. everf.“: deserpitque genis languo (udbreder sig derover), Stat. — „desertio, onis, f.: Herladen el. at ferlade; df. I) „egf.“: Vertleben, Desertion, Dig.; — II) „fig.“: Tilfredssette deraf; ∞ juris humani, Liv. 11, 21; e. — dēsērtor, oris, m.; I) „alm.“: som ferlader, som lader i Stikken; — ∞ amicom, Cic. Att. 8, 9; ∞ communis utilitatis aut salutis, id. Fin. 3, 19; — 2) „bef.“ i Krigsprog: en Vertleben, en Deserteur; — pro deseriore futuro, ejus etc., Liv. 3, 69; forbindes egf. m. proditor, Caes., m. transfuga, Curt.; — b) df. „pect.“ f. flugning; desertor Asiae, Virg. Aen. 12, 15; cf. Ovid. Her. 13, 157; — df. sem. desertrix, icis; ∞ legis divinae, Tertull.; — [desero]. — desertus, 3: partie. v. adj. af desero.

dēservio, ire, v. n., betiener ivrigen, er afdeles hengiven dertil; sædv. e. dat. pers. el. rei; — ∞ enivis, vid. Cic. Off. 1, 30; ∞ grammatico, geometrae, Quintil.; cf. Ovid. Am. 1, 3, 5; — ∞ corpori, Cic. Leg. 1, 13; — 2) egf. „everf.“ m. Begrebssubjecter; si ... operae (meae), si vigilae deserviunt amicis, etc., Cic. Sull. 9; — egf. em Namurgenstænde; ∞ oculis, (ferlyse dem), Plin. Pan. 50.

dēsēs, idis, adj., [desideo]: som sidder orkesløs, virksom el. derif: sedemus desides domi, Liv. 3, 68; cf. Colum. 7, 12; — 2) „everf.“ em Begreber; nec rem Romanam (Recherfaten) tam desidem unquam fuisse et imbellem, Liv. 21, 16.

dēsiccō, (avi), atum, i, v. a.; (for: o. efterel. Ørd): aftører el. tørrer; ∞ (vasa), Plaut. Truc. 2, 7, 10; desiccata herba, Appul.

dēsidiō, sedi, v. n., [sedeo]: sidder der, bliver siddende; df. sædv. „everf.“: sidder el. dvaler orkesløs el. virksom paa et Sted; — frustra ibi totum desedi diem, Ter. Hec. 5, 3, 2; egf. — apud aliquem, Suet.; ∞ in discrimine sociorum, id. Caes. 1.

dēsiderābilis, e, [desidero]: værd at attraae, ønskelig; men absol.: desiderabilia, Cic. Top. 18; cf. id. Fin. 1, 16; men desiderabilem facere aliquem suis vitiis, vid. Liv. 24, 5; cf. Tac. Hist. 2, 76, egf. Suet. Tib. 21, hvor compar. desiderabilior; — df. adv. dēsiderābiliter: begierligen, beftigen, concupiscere, Augustin. — desiderans, tis: partie. v. adj. af desidero; df. — desideranter, adv.: begierligen, appetere, Cassiodor.; compar., Fronto.

*desideratio, onis f.: beftig Attraa, voluptuatum; vid. Cic. d. Senect. 11; egf. in pl.: ∞ supervacuae, Vitruv. 8, praef.; — 2) egf. „everf.“: opkastet Sporgemaal, (som neml. ferdrer Øvar), id. 2, 6; e. — desiderativus, 3: herende til Attraa el. Længsel; df. i b. filb. Grammatik: ∞ verba, (esurio, coenaturio), Augustin.; — [desidero]. — desideratus, 3: partie. v. adj. af desidero.

dēsiderium, i, n., [desidero]; I) „alm.“: den med Gavn el. Længsel forbundne Attraa el. Begierlighed, Gavn el. Længsel; oftest e. gen. el. absol.; — miserum me desiderium tenet urbis, Cic.; cf. Hor. Ep. 1, 11, 22; men Cic. Lael. 3: desiderio Scipionis me moveri etc.; cf. ibd. 27; men desiderio id fieri tuo (f. tui, efter dig), Ter. Heaut. 2, 3, 66; cf. ibd. 4, 5, 5: ita magno desiderio fuit ei filius; men quantum ex

desiderio labores, Cic. Fam. 16, 11; — egf. in pl.: desideria imperitorum (gen. subj.) misericordia commovere, Cic. Rab. perd. 9; cf. Hor. Od. 4, 5, 15; — egf. sem. Kæleerd el. Kelenavn; vid. Cic. Fam. 14, 2, o. Catull. 2, 5; — II) „bef.“: A) naturlig Trang el. Gernedenshet; — desiderio naturali, non voluptate etc., Liv. 21, 4; — B) under Kæiserne, e. sædv. in pl.: de Undergivnes Ønsker el. Anliggender; desideria militum ad Caesarem perferenda, Tac. Ann. 2, 19; cf. Suet. Aug. 17 c. 53.

dēsiderō, avi, atum, i, v. a., [ligesom considero, bef. m. inns. εἶδω el. ἴδω, bef. video, etc.; alff. oprd.: seer med Længsel derefter]; df. I) „alm.“: beftigen at attraae el. eftertrage; — Quam tu filium tuum, tam pater me meus desiderat, Plaut. Capt. 2, 2, 66; cf. Cic. d. Senect. 9; men desiderantem, quod satis est, etc., Hor. Od. 3, 1, 25; — bb) er egf. at mærke; a) m. Objectsfætning; vid. Caes. B. G. 4, 2; egf. m. ab el. in; — quis ab his ullam rem laude dignam desiderat? Cic. Att. 8, 14; cf. Caes. B. G. 7, 52; — egf. absol.: misere amans desiderat, Plaut.; cf. Ter. Heaut. 3, 1, 16; — b) m. Begrebs el. Tingssubjecter; quae longiorem desiderant orationem, Cic.; nullam virtus aliam mercedem ... desiderat etc., id. Arch. 11; ut desiderat laus probationem, sic etc., Quintil. 3, 7, 4; desiderant rigari arbores, Plin.; — II) „bef.“: A) at sævne; quid in oratione tua desiderem, Cic. d. Rep. 2, 38; cf. Caes. B. C. 3, 61; — B) df. undert. „meton.“: at misse el. tabe; oftere in pass.: at gaade tabt, at blive borte; vid. Caes. B. C. 3, 59, v. id. B. G. 5, 23; ligel. unum signum desideratum est, Cic. Verr. 4, 41; — III) her til mærkes endnu; A) partie. desiderans, tis, som adj., men alene fild. v. in superl.: desiderantissimus, (f. desideratissimus), in voc. som Kæleerd, (allerfiærefte), Fronto; — B) partie. desideratus, 3, egf. som adj.: forensket, ønskelig; — in superl.: blandissima et desideratissima promissa, Plin. 30, 1.

I. dēsidia, ae, f., [desideo]; oprd.: lang Hensigten derover el. Ønslen dermed; Et longa faciem quaerere disidia, Prop. 1, 15, 6; — 2) oftere: orkesløs Hensigten, Værgang, Virksommel; forbindes m. inertia v. languor, Cic.; opp. industria, id.; desidia minnuenda causa, Caes.; cf. Hor. Sat. 2, 3, 15; — „pect.“ egf. in pl.: vobis desidia cordi, Virg. Aen. 9, 615; cf. Lucr. 5, 49; — b) „everf.“ em Algeren: post longam desidiām, (efter lang Øvle), Colum. 2, 17. — 2. dēsidia, ae, f., [desido]: Red: synken, Tilbagetræden, maris, Appul., sanguinis, id. — desidiabulum, i, n., [I. desidia]: Rippe el. Smutseshul, hvor Tidn spildes; in pl., Plaut. Bacch. 3, 1, 9.

dēsidiōse, adv.: i Værgang, agere actatem, Lucr. 4, 1132; af — dēsidiōsus, 3, [I. desidia]: orkesløs, virksom, Colum., Ovid.; opp. studiosus, Plin. Ep. 3, 5, (hvor superl.); egf. in compar., Suet. Gramm. 8; — 2) „everf.“: hvad der leder til Ørkesløshed el. Værgang, Auct. ad Her. 4, 32; ∞ delectatio, Cic. d. Or. 3, 23; cf. id. Agr. 2, 33; — men „pect.“: desidiose puer, (i. e. Cupido), Ovid. A. A. 2, 92.

dēsido, sedi, 3, v. n.; om et Sted: at synke el. falde ned el. ind; ut ... terrae desederint, Cic. Div. 1, 37; cf. Liv. 32, 9; — egf. at synke til Bunds; ovum plenum desidit, inane natat. Varr.; quod desidit, (Bundfaldet), Cels.; — 2) „everf.“: em Begreber el. Tilstande: at synke el. dale el. færræres; velut desidentes primo mores etc., Liv., praef.

*designatio, onis, f.: Beskrivelse el. Beskrivelse, cellarum, Vitruv.; ∞ personarum et temporum, (des res bestemt Angivelse), Cic. d. Or. 1, 31; — 2) „everf.“: Andretning el. Anordning, operis, (Planen til et Værk), id. N. D. 1, 8; men ∞ librorum, (deres Anordning i Bi-

bliotheket), id. Att. 4, 46; men Tac. Ann. 2, 36: superbire homines annua designatione, (ved deres Udnævnelse paa et Aar, s. unt. designo); e. — designator, oris, m.: som interer el. anseer sig neget; cf. i d. romerske Jæretningssprog: 1) Sysselmænd eller Distriktspladserne i Theatret, Plaut. Poen. prol. 19; — 2) Sysselmænd el. Jorlmænd ved Begravelser, Hor. Ep. 1, 7, 5, Senec., c. 2.; — 3) Kampdemmer ved d. offentlige Lege, (ἀγογῆς). Dig.; — [fig.].

designo, avi, atum, 1, v. a.: ligesom i Omrids el. begrepende at betegne el. fremstille el. forklare; 1) egenl.; — 2) urbem aratro, Virg., moenia sulco, Ovid., oppidum sulco, Tac. Ann. 12, 24; — egi e. dat.: ~ fines templo Jovis, Liv. 1, 10, locum circo, ibd. 35; — b) „poet.“ egi: funsiggen (ved Bredning el. Vævning oel.) at arbejde el. fremstille; vid. Ovid. Met. 6, 103; — II) „fig.“; A) „adm.“: betegner, udmærker; — hac oratione designari etc., Caes. B. G. 1, 18; men ~ aliquem oculis etc., Cic. Catil. 1, 1; ~ aliquem dixit, Ovid.; egi. at vare Tegn derpaa, Caes. B. C. 3, 46; — egi. betegner i en Egenst. el. paa en vis Maade, Cic. N. D. 1, 13, e. id. d. Or. 2, 58; — B) „bef.“: 1) interer el. besemmer; vid. Cic. N. D. 3, 35, egi. ibd. 1, 11; — bb) df. egi.; a) „publiciui“: at udnævne til et Statsembede; — quos plebs designaverit (sc. decemviro), etc., Cic. Agr. 2, 10; cf. Sall. Catil. 26: si designatus foret (sc. consul); — df. designatus (consul. etc.); ter er udnævnt til et Statsembede, som han endnu ikke har overtaget; vid. Cic. Fam. 11, 6, egi. ibd. 4 (i Overstriften); ligel. ~ tribunos plebis, id.; ~ quæstor, Vell.; df. „everf.“ om det endnu uordte Jøser: designatum reip. civem etc., Cic. Cluent. 11; — b) „ment.“: lægger Planer dertil, pønser derpaa; — quid non ebrietas designat? Hor. Ep. 1, 5, 16; modo quid designavit (tog han sig for)? Ter. Ad. 1, 2, 7.

desilio, silii, sultum, 4, v. n. [salio]; 1) „adm.“: springer ned derfra el. dner; — de navii in scapham, Plaut., scapha in terram, id.; ~ de navibus, Caes., de rheda, Cic., ex essedis, Caes., ex equis, id., ab equo, Virg.; cf. Ovid. Met. 12, 129; ~ curru el. hijugis, Virg., lecto, Hor., equis, Justin.; — ~ in undas, Ovid., in mare, Suet.; men ~ ad pedes, (springe af Støten, neml. for at kæmpe til Jods), Caes. B. G. 4, 12; men ibd. 25, absol.: desilite, commilitiones, nisi etc.; — II) „bef.“ egi. „poet.“; A) m. Tingsubject; vid. Hor. Epod. 16, 48, („alleg.“), egi. id. Od. 3, 13, 16, o. Propert. 2, 16, 50; — B) „everf.“ (e. „alleg.“): nec desilites imitator in artum, Unde etc., Hor. A. P. 131.

desino, sivi el. sili, situm, 3, v. a. e. n.: lader af derfra, hører op dermed; (opp. coepi, hvis Construction det omrent antager); 1) som act.: — effesti e. inf. (act. o. pass.), untent. e. acc., egi. absol., egi.; — vid. Cic. d. Or. 2, 14, e. id. Att. 1, 19; men ~ moveri, id. d. Or. 6, 25; — si etc., liberet mehercule artem desinerem, Cic. Fam. 7, 1; saal. bef. „rect.“: ~ versus, Virg. Ecl. 8, 61, egiere; — f. acc. findes egi. gen. (paa Grafernes Vis); vid. Hor. Od. 2, 9, 17; egi. abl.; desine, quæso, communibus locis, Cic. Acad. 2, 25; — men absol.: ut incipiendi ratio fuerit, ita sit desinendi modus, Cic. Off. 1, 37; — men in hoc desisse (eum) versu, etc., Suet. Ner. 46; navn. egi. i Omgangsproget: desine, (ligesom παύε), held dog op! Plaut., Ter.; — b) df. in pass., (effesti in temp. perf.); veteres orationes post nostras a plerisque legi sunt desitæ, Cic. Brut. 32; cf. Liv. 42, 49; — egi. impers.: nectier (f. necti) postea desitum, Cic. d. Rep. 2, 31; cf. id. Off. 2, 8; ligel. coeptum per eos ... desitum est per hunc, etc., id. Frgm. Corn. ap. Prisc.; — deg in præes., Ovid. A. A. 1, 411: tunc bene desinitur; — II) neutr.: at ephore el. ende, oel.; bellum sumi facile ... aegerime desinere, Sall. Jug. 83; cetera ... occidunt desinuntque, Plin. Ep. 2, 10; cf. Virg.

Ecl. 4, 9; ligel. desierant imbres, Ovid.; — ~ in piscem, id. Met. 1, 727, cf. Hor. A. P. 4; men in quo desinimus (ammes, hvori vi ende vert Lev), Ovid. Met. 8, 597; cf. Pyrenaens desinens, (den præste Ende deraf), Flor. 4, 12; men om en Udsæst: ~ in violam, (ville ever deri), Plin.; — endel. i Rhetoriken om Sammenhænges Aft el. Periclenes Udgang: quæ similiter desinunt, etc., Cic. d. Or. 3, 51; cf. Quintil. 9, 3, 79, egiere; — not.: perf. syncop. desisse, etc., Cic., e. 2.

desipientia, ae, f.: Endelsvirring; cf. „everf.“: Uferstandighed, Daarlighed, Lucr. 3, 498; af ~ desipio, ere, v. a. e. n. [sapio]; 1) act.: at betage noget dets naturlige Smag; fermentum modicum totam desipit conspersione. Tertull.; — II) neutr.: at rabe sin Smag; men alene „fig.“; A) i Lægesproget: at rase, at vare fra Hørheden; — ~ intra verba, Cels.; — B) „ment.“: at vare uferstandig el. taabelig, at rase el. handle daarligen el. taabeligen; — licet me desipere dicatis, Cic. Planc. 37; opp. sapere, Lucr. 3, 753; — men Cic. N. D. 2, 6: desipientis arrogantiae est, etc.; men Plaut. Epid. 1, 2, 35: desipiebam mentis, quum etc.; men Hor. Od. 4, 12, 28: Dulce est desipere in loco, (at sværme).

desisto, stuli, situm, 3, v. a. e. n.; 1) act.: stiller el. iæter ned derpaa; Montis in excelsi scopulo desiste puellam, Appul. Met. 4, p. 157; — II) neutr.; egiel.: stiller mig fiernt derfra; bortfiærner mig derfra; df. sædb. „everf.“ paa en Handling: affiaaer el. afslæder derfra, ephærer dermed; — m. de, el. m. ab, oftere m. blot abl., „poet.“ egi. e. dat., oftere e. inf., egi. m. quin, oftere absol.; — ~ de diutina contentione, Nep., de sententia, Cic.; ~ a defensione, Caes., ab oppugnatione, Sall., oppugnatione, Caes., hoc conatu, id. B. G. 1, 8, iunere, id., fuzæ, id.; ~ sententia, Cic., causa, id.; ~ bello, Liv., incepto, Virg.; — tempus desistere pugnae, id. Aen. 10, 411; ~ labori, Stat.; — ~ causas agere, Cic. Brut. 91, fuzere, Caes.; cf. Hor. Epod. 11, 5, e. 2.; — neque eam ... quin inveniam, desistam, Plaut. Rud. 1, 4, 9; — endel. absol.: desiste, (held som op, ti som stille), recte ego rem meam sapio, Plaut. Pseud. 1, 5, 81; cf. Caes. B. G. 2, 11, Hor. Sat. 1, 3, 3, o. 2.; men ter in primo destitit ore sonus, Ovid. Her. 4, 8; — desistente auctumno, (ved Enden deraf), Varr.

1. desitus, 3: partic. af desino. — 2. desitus, 3, adj. partic., [sero, sevi]: som er saet deri, semina, Varr. — 3. desitus, us, m., [desino]: Dp høren, Jul. Val. R. gest. A. M.

*desolatio, onis, f.: Ensommel, forladt Tilstand, Eccl.; e. — desolatorius, 3: som gior ensom el. forladt el. øde, Eccl.; af ~ desolo, avi, atum, 1, v. a.: gior forladt el. ensom el. øde; — a) som verb. fin. alene sielt.; vid. Virg. Aen. 11, 367; ligel. ~ agros profugiendo, Colum. 1, 3; ~ urbes, Stat.; — b) oftest in partic. perf.: forladt el. ensom el. øde; — desolata templa, Plin. ep., tecta domorum, Stat.; cf. Ovid. Met. 1, 319; men Virg. Aen. 11, 870: desolatique manipuli, (som ere berøvede deres Anfører); — egi. m. figd. abl., Tac. Ann. 12, 26; cf. ibd. 1, 30; men ævo desolata senectus, Petron.; — men Sil. 8, 590, e. gen., (f. abl.). — desolvo, (soli), solutum, 3, v. a.: betaler, Dig. — desomnis, e, [somnia]: søvnløst, Petron. Sat. 47. — desorbéo, ere, v. a.: nedsluger, Tertull.

*despectatio, onis, f.: Nedadfluen; df. Udfigt, Vitruv. 2, 8, inc.; e. — despectator, oris, m.: som ser ned derpaa, navn. med Høragt, Tertull.; — [despecto]. — despectio, onis, f., [despicio]: Seer el. at see ned derpaa; df. „everf.“: Uingeagt el. Høragt; ~ humanarum opinionum, Cic. frgm. ap. Non. — despecto, are, v. a., intens. af despicio: ser

dermed el. ned derpaa, (men estest „poet.”); — ∞ terras, Ovid., Virg.; liqet. ∞ aquas, Ovid., flammās, Virg. Aen. 10, 109; — 2) „meton.” em et boit Etet: at bave el. yde Ulsigt dæverer; vid. Liv. 36, 25, o. Virg. Aen. 7, 710; — II) „fig.” (hæs Tac.): at see ned derpaa, at feragte; vid. id. Ann. 2, 43, o. id. Hist. 2, 30; — despector. oris, m., [despicio]: = despectator, Tertull.; — ff. fem. despectrix, icis, id.

I. despectus, 3: partic. o. adj. af despicio. — 2. despectus, us, m., [despicio]; ephel.: Nedærfuun; ff. Ulsigt ever de lavere Eterer: — erat ex oppido despectus in campum, Caes. B. G. 7, 79; ∞ in mare, id., sub terras, Lucr.; — egi. in pl.; altissimas rupes despectusque habere, Caes. B. G. 2, 20; — II) „fig.”: Ringeagt el. feragt; — Indubrio et despectui iniunctis (esse oppositum), Auct. ad Her. 4, 39.

*desperanter, adv.: haabst, fortvæst, loqui cum aliquo, Cic. Att. 14, 18; — desperare, adv.: = fræd., Augustin.; o. — desperatio, onis, f.: Haabstæbet, fortvæstelse; vid. Cic. Tusc. 4, 8; — aje. gen.: ∞ omnium rerum, (opp. spes bona), Cic. Catil. 2, 1; ∞ pacis, Caes.; men Liv. 3, 2: ∞ futurae sibi postea fidei; — egi. in pl. o. e. gen. subj., Cic. Fam. 2, 16: recorder desperationes eorum, qui etc.; — b) absol.: desperatione magna affectus etc., Cic.; cf. Caes. B. C. 2, 42; o. Nep. Eum. 12; men Liv. 31, 17: ab indignatione simul ac desperatione etc.; — 2) „meton.”: den ved fortvæstelse fremfaldte Dumdringhed, Appul. Met. 10, p. 251; — [despero]. — desperatus, 3: partic. o. adj. af despero. — de.sperno, ere, v. a.: heiligen at feragte, aliquem, Colum. 10, 298.

de.sperō, avi, atum, I, (v. a. o. n.): far intet Gaab derom, fortvæstet derom, er haabst; — m. de, el. e. acc., el. m. Objætsfætning, el. e. dat., el. absol.; — cur de sua virtute, aut de ipsius diligentia desperaret, Caes. B. G. 1, 40; ∞ de re publica, Cic., de summa rerum, Liv.; — ∞ honorem, Cic., voluntarium additionem, Liv.; cf. Cic. Catil. 2, 9, o. Hor. Ep. 1, 1, 0; — ff. pass.: sive restitumur, sive desperamus, etc., Cic. Qu. Fr. 1, 3; turpiter desperatur, quicquid fieri potest, Quintil.; men prope jam desperata salute, Caes. B. G. 3, 3; cf. Liv. 10, 14; — men Caes. B. G. 7, 3: desperatis hominibus, (m. medial Vem.): da de opgavde dem selv; — egi. m. Objætsfætning, Cic. d. Or. 1, 21, estere, Hor. A. P. 150, Ovid., o. A. — ∞ salutem, Cic. Cluent. 25, fortunis suis, Caes., sibi, id.; cf. Cic. Mur. 21; — entel. absol.: vid. Cic. Off. 1, 21; men id. Pis. 6: spem habere a tribuno plebis ... a senatu quidem desperasse; — II) partic. desperatus, 3, egi. sem adj.: haabst, fortvæstet, egi. gen.; — ∞ senes, Cic. Catil. 2, 3; cf. id. Leg. 3, 10; men ∞ morbi reip., id. Sull. 27; cf. id. Div. in Caecil. 21; men desperata jam pecuniae, (ter anføes sem tabte), id.; — compar.: haec nunc multo desperatior, id. Fam. 7, 22; superl.: per-fugium, id. Ver. 2, 41; ∞ spes, Balb. ap. Cic. Att. 9, 7 B.

*despicabilis, e: feragtelig, homo, Amm.; compar., Sidon.; v. — despiciatio, onis, f.: feragt; in pl., Cic. Fin. 1, 20; — [despicio]. — I. despicatus, 3: partic. o. adj. af despicor. — 2. despicatus, us, m., [despicio]: Ringeagt el. feragt; — despiratui sibi habere aliquem, Plaut.; cf. Cic. Flacc. 27.

despiciencia, ae, f.: ligesem Nedsefn el. at see ned derpaa; — setv. „fig.”: Ringeagt el. feragt; ∞ rerum exterarum, Cic.; cf. id. Tusc. 1, 10; — egi. e. gen. subj.; haec animi despiciencia etc., id. Off. 2, 11; — men ∞ in contemnendis honoribus, id. Part. or. 23; af — despicio, spexi, spectrum, 3, v. n. e. a.: fer ned derfra el. derned; I) „gent.”, (men estest „poet.”); A) neutr.; — ∞ per in pluvium huc in proximum, Plaut.; cf. id. Mil. gl. 2, 6, 72; ∞ de vertice montis in valles, Ovid. Met. 11, 504; cf. id. A. A. 2, 87, o. Hor. Od. 3, 7, 30; — egi. absol.: formare vultus suspicientes et despicientes, Plin. 35, 34; — egi. impers.: qua despici

poterat, Caes. B. G. 7, 26; cf. Liv. 44, 6; — B) act.; (Juppiter) aethere summo Despicens mare etc., Virg. Aen. 1, 224; cf. Ovid. Met. 2, 178, o. Cic. d. Rep. 3, 9; men Lucan. 1, 458: populi, quos despiciat Aetnos; — II) „fig.” o. som act.: fer ned derpaa, ringeagt el. feragter; ut omnes despiciat etc., Cic. R. Am. 46; ∞ divitias, id.: men nullum despiciere laborem, (isse at fermaact) etc.; Caes. B. C. 3, 8; — egi. in pass., Ovid. Met. 9, 438; — bb) heitl. marfæs; a) partic. despicens, tis, e. gen. sui, Cic. d. Or. 2, 89; — b) partic. despectus, 3, e. gen. tædae, (hvis Ulsigtfab bliver fermaact), Sil. 8, 54; — not.: inf. perf. despexi, Plaut.

*despicor, atus sum, I, v. dep. a.: fer ned derpaa; setv. „overf.”: feragter el. fermaact, aliquem, Qu. Pompejus ap. Prise.; primo ut deos venerati, deinde ut homines despiciat, Aurel. Viet.; — bb) partic. despicatus, 3, er egi. at marfe; a) som pass.: feragter el. fermaact; — quae nos nostramque adolescentiam habent despiciant, Ter. Eun. 2, 3, 93; cf. Plaut. Casin. 2, 2, 15; — b) som adj.: feragtelig; — superl.: ∞ hominis furor, Cic. Sest. 16; cf. id. Verr. 3, 41; e. — despicus, 3: feragter el. fermaact, Naev. ap. Non., inc.; — [despicio].

desplendescō, ere, v. n.: ophøre at glindse, tabe sin Glånd, Paul. Nol. — *despoliatio, onis, f.: Verovæst, Tertull.; o. — despoliatio, onis, m.: som uerplynder; — harpago ... despoliator, etc., Plaut. Trin. 2, 1, 18; af — despolio, avi, atum, I, v. a.: bærever, aliquem armis, Caes. B. G. 2, 31; bff. pass.: despoliari triumpho, Liv. 45, 36; — egi. ub. abl.: uerplynder; me despoliat (vir meus), Plaut. Men. 5, 2, 53; cf. Cic. Verr. 3, 21.

despondeo, spondi, (hæs Plaut. egi. sponendi), sponsum, 3, v. a.: lever, tilfiger; I) „gent.”; A) „alm.”: ∞ alicui librum, (love at tilegne el. at tilegne nogen den); vid. Cic. Att. 13, 12; ∞ homini Syriam (provinciam), ibd. 1, 16; cf. Liv. 26, 37, o. Cic. Att. 11, 6; — b) ∞ alicui bibliothecam suam: tilfige (neml. for en vis Pris, altf. at forhænde), ibd. 1, 10; — B) „bef.”: ∞ alicui filiam (suam: forlove hende med nogen), Plaut., Ter., Liv., o. A.; men ∞ filiam suam in tam fortem familiam, Plaut., in maximas divitias, id.; — uærvant. er: ∞ sibi filiam alicuius, (forlove sig termæd), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 7; — men Terent. Andr. 5, 6, 16, impers.: intus despondebitur, etc.; — II) „fig.”: A) ligesem at bengive el. indvie beril; — quaecumque est (spes reip.), ea despondebitur anno consulatus tui, Cic. Fam. 14, 9; — B) (m. Grund: begr.: at give fra sig); ∞ animum, Plaut., Varr.: at tabe Mødet, at blive medføes; liget. ∞ animos, Liv. 3, 38, estere; egi. absol. despondere: at tabe Mødet, Colum.; men ∞ sapientiam, (opg ve Haabet derom), id.

desponsatio, onis, f., [desponso]: fortlovæstelse, Tertull. — desponsio, onis, f., [despondeo nr. II, B]: fortvæstelse, Coel. Aur. — desponso, are, v. a.: at forlove, aliquam alicui; — quae praetextato desponsata fuerat, Suet. Caes. 1; cf. id. Calig. 27; — desponsor, oris, m., [despondeo]: en forlover, Varr. — desponsus, 3: partic. af despondeo.

despumatio, onis, f.: Affummen el. Affumning, Tertull.; af — despuo, avi, atum, I, v. a. o. n.; I) act.; A) „alm.”; I) „gent.”: at affumme, foliis ndam ... aheni, Virg. Ge. 1, 296; ∞ carnem, Plin., mel Atticum, Colum.; — hæs Veget. egi. om Hæstend Mærlæning; — 2) „overf.”: a) ∞ Falernum, Pers. 3, 3, (ligesem at forlove den, at indlove en Hus deræfter); — b) ∞ pavementum eote, (aspølere el. afglatte), Plin. 36, 62; — B) „bef.” o. „poet.” em en Hæd: fummende at fore med sig, Lucan. 6, 506, o. Claudian.; — II) neutr., men alene „alleg.” o. „overf.” hæs Senec.: ophøre at fomme el. bruse, at aflade el. aftage; — ut ... nimius ille fervor despumet, id. d. Ir. 2, 20; cf. id. Ep. 68 o. 99.

dēspūo, ēre, v. n. o. a.: ndspytter el. spytter - ubi nunc despuī religio est, Liv. 5, 4; navnlt. egf. sem Religionsist, for at afvende Sygdomme; - desputimus comitales morbos etc., Plin. 28, 7; cf. Tibull. 1, 2, 54 o. 96; - II) „fig.“: med Hsyt at vise fra sig; vid. Plant. Asin. 1, 1, 26; men acre despuat in mores, (Eagle dem strängt), Pers. 4, 35; - Procesque nostras... cave despuas, Catull. 50, 19; ~ voluptates, Senec.; df. - desputamentum, i, n.: Epyt. Fulgent.; o. - desputum, i, n.: = frgd., Coel. Aur.

desquamō, (avi), atum, 1, v. a.: borttager Skallet el. Skallen; ~ pisces, Plant. Asin. 2, 9, in.; - 2) „overf.“: aiftrækker el. afgnider, corticem, (aiftager Barken), Plin.; - b) df. subst. desquamata, orum, n., hos Lægerne, ligesom αποσquamai: afgnævde Steder paa Legemet, Plin. 22, 64; effere: ~ terrenum, (bortrense el. borttage), id.; desquamor, pumicor, etc., Lucil. ap. Non.

desterto, ūi, 3, v. n.: ndsmorker; „poet.“ f. ubi drommuer el. afstremmer; c. in f., Pers. 6, 10; (Ennius) postquam destertuit esse Maenoides.

destico, are, v. n., (Spicamufens Naturtyd), Auct. Carm. d. Philom. 62. - destillatio, onis, f.: Neddrøppen; df. navnlt. hos Lægerne: Enue, Katarth, Glaab, Cels., Plin. 20, 71; af - destillo, avi, atum, 1, v. n.: 1) „alm.“: at dryppe ned derfra el. derned; - ~ ab inguine, Virg., ex aethere, Senec.; destillat de capite in naves humor, (om Enuen), Cels.; - 2) „bef.“ o. „overf.“: destillent tempora nardo, (dryppe deraf), Tibull. 2, 2, 7; cf. Plin. 6, 36. - destimūlo, are, v. a.: ansporer stærkt, Symmach.

*destina, ae, f.: Støtte, Arnob.; - destināte, adv.: ubholdende, vedholdende, certare, Amm.; - compar., id.: o. - destinatio, onis, f.: opst.: fastsættelse; df. Bestemmelse, Valg, Beslutning; vid. Plin. 3, 3; men ~ partium, quibus etc., (hans Bestemmelse el. Forslag vedgaaende), Liv. 32, 35; ~ consulum, (ceres Valg), Plin. Pan. 77; - ~ mortis el. exspirandi, (Beslutningen at doe), Plin.: [destino]. - destinatio, abl. som adv., f. mæ. flgd.

destino, avi, atum, 1, v. a.: [best. m. sisto o. latēw]; opst.: stiller fast, befæfter, gjør el. binder fast; 1) „egentl.“: (men alene fied.); - ~ antennis ad malos, Caes., rates ancoris ex quatuor angulis, id. B. C. 1, 25; ~ falces (sc. laqueis), id. B. G. 7, 22; - II) „fig.“: A) „overf.“: a) i Syttestreget: figter derefter; - quem locum destinasset oris, (vulnerabant), Liv. 38, 29; cf. ibid. 26; - df. fied. ~ sagittas, (afhyde dem efter Maadte), Aur. Vict. Caes. 42; - b) i Rigtmandesstregter; ~ sibi aliquid, (udsæe el. bestemme sig noget, el. købe noget for en vis Pris), minis tria in sibi puellam destinat, Plant. Rud. prol., effere; cf. Cic. Fam. 7, 23; - B) „ment.“: fastsætter, beslutter, bestemmer, navnlt. hos Liv. effere m. tilføiet animis, etc.; - c. acc. el. m. dobbelt acc., el. c. in f., egf. c. acc. o. dat., egf. c. acc. m. ad el. in.; - Papirum parem destinant Alexandro Magno ducem, si etc., Liv. 9, 16; ad horam mortis destinatum, Cic. Tusc. 5, 22; - quae agere destinaverat, Caes. B. C. 1, 33; df. pass.: sibi destinatum in animo esse... summittere etc., Liv. 6, 6; - in nostros operi destinatos etc., Caes. B. G. 7, 72; ~ a liquem foro, Quintil., men arae, (til at offeres derpaa), Virg. Aen. 2, 129; ~ diem necis alui, Cic. Off. 3, 10; cf. Hor. Sat. 2, 83, o. id. Od. 2, 7, 20; - ~ aliquem ad mortem, Liv.; cf. id. 33, 37; men saxo aurove in aliud destinato, Tac. Hist. 4, 53; legati in provinciam destinati, Dig.; - III) partic. destinatus, 3, egf. sem adj.: fastsat, fast el. bestemt; - certis quibusdam destinatisque sententiis quasi addicti, Cic. Tusc. 2, 2; cf. Liv. 21, 1, o. id. 28, 14; - bb) herilt mærkes; a) subst. destinata, orum, n.: Beslutninger, Hensigter; vid. Tac. Ann. 4, 40; cf. ibid.

6, 32; - b) d. adverbialt Diction; ex destinato: efter Overlæg, forfættigen, Senec., Suet. Calig. 43; figel. destit alo, id. Caes. 60.

destituo, ūi, mum, 3, v. a., [statuo]; 1) „egentl.“: stiller derhen eller henstiller, palum in foro, Gracch. ap. Tiell. 10, 3; ~ duos armatos in medio, Liv. 7, 10; men ~ aliquem in convivio, (neml. som Gienstand for Eget), Cic. Verr. 3, 26; ~ aliquem ante tribunal, Liv., ante pedes, id.; men id. 10, 4: cohortes... extra vallum destitutas, (neml. til Straf); - II) „fig.“: lader alene, lader i Stikken, forlader el. forraader; - vid. Cic. R. Am. 40, o. id. Off. 1, 10, effere; cf. Caes. B. C. 3, 93; o. Suet. Galb. 11; men „poet.“, Hor. Od. 3, 3, 21: ex quo destituit deos Mercede pacta Laomedon, (besveg dem derfor); - B) herilt mærkes; aa) destituere; a) m. Begrebsobjecter; - inceptam destituisse fugam, (have opgivet den), Ovid. Am. 3, 13, 29; quod morando speim destituerit, (havde stillet det), Liv. 1, 51; ~ partem verborum, (ubtale alfter svagt), Quintil.; - b) m. Begrebs- o. Tingssubjecter; - nec reperias, quos fortuna... maturius destituerit, etc., Vell. 2, 69, primo (cum) destituit ventus etc., Liv. 30, 24; cf. id. 1, 4, o. Virg. Ecl. 1, 61; - bb) partic. perf. destitutus, 3; c. abl., egf. m. a. b: forlaet deraf el. berøvet noget; - (in homine) his omnibus destituito etc., Quintil. 5, 10, 26; cf. Cic. Qu. Fr. 1, 3; - destituti ab unica spe auxilii etc., Liv. 4, 47; destitutus a re familiari, Suet. Ner. 10; - cc) absol.: si is destituit, (svigter, bliver trossøs), etc., Liv. 37, 7; figel. si destituit spes etc., id. 1, 41; cf. Tibull. 1, 1, 9: Nec spes destituit etc.

*destitutio, onis, f.: Forlæben el. at lade i Stikken; - post destitutionem, (efter Grafsædet), Suet. Dom. 11; df. egf. Støffelse el. Bærrageri, Cic. Cluent. 26, o. id. Quint. 5; o. - destitutor, oris, m.: som forlader el. lader i Stikken, Tertull.; - [destituo]. - destitutus, 3: partic. af destituo.

*detricte, adv.: strängt, noiaagtigen, Tertull.; o. - detrictivus, 3: fordeltende, (opp. constrictivus), Coel. Aur.; - af detrictus, 3: partic. af flgd. - destringo, inxi, icum, 3, v. a.; 1) „alm.“: streifer el. frygger el. river deraf; A) „egentl.“: a) ~ oleam, Colum., bacam myrti, id., frondem, Quintil.; - egf. om Frotteringer i Badet, Plin. Ep. 3, 5, Martial.; men ~ interanea, (rense dem), Plin.; - b) ~ gladium, (træffe ud), Cic. Off. 3, 31, Caes., Suet.; detrictis gladiis, Liv. 27, 13; cf. Hor. Od. 3, 1, 17; men Liv. 8, 7: in se... detrictam securim etc.; - B) „fig.“: destingit aliquid et abradit bonis, Plin. Pan. 37; - II) „bef.“: streifer el. berører, (seer). „poet.“; A) „egentl.“: ~ aequora alis, Ovid. Met. 4, 562; - navnlt. om Sturvaaben; ~ pectus arundine, id.; hvorfør egf. destingit corpus arundo, id.; cf. id. Met. 12, 101; men ~ vulnus, (bibringe el. set Saar), Grat. Cynege.; - B) „fig.“: bideende at bade el. snerte; - Non ego mordaxi dextrinxi carmine quemquam, Ovid. Trist. 2, 563; cf. ibid. 466, egf. Phaedr. 1, 29.

*destructibilis, e: = flgd., Laciante, inc.; - destructilis, e: til at forstyrre el. nedrive, aedes, Prudent.; - destructivus, 3: nedbrydende, forstyrrende, Coel. Aur.; o. - destructor, oris, m.: som nedbryder eller forstyrrer, Tertull.; - [destruo]. - destructus, 3: partic. af flgd.

destruo, xi, etum, 3, v. a.: nedbryder, nedriver, forstyrrer: 1) „egentl.“: ~ navem el. aedificium, (opp. construere), Cic. d. Senect. 20; ~ templum prope funditus, Suet., moenia, Virg.; - b) df. „poet.“: ~ erinemque manumque, (farøve Scieper og Diadem), Stat. Theb. 12, 93; - II) „fig.“: forstyrrer, ødelægger, aftrækker; vid. Liv. 34, 3; ~ finitionem, (opp. confirmare), Quintil.; ~ singulos testes, id.; ~ senem invalidum, Tac. Hist. 1, 6; cf. Ovid. Fast. 5, 132; men ~ dicta vultu, id. A. A. 2, 312.

dēsub, praepos. c. abl.: nedenfra, nedenfer, under; — desub Alpinis etc., Flor. 2, 3. — dēsūbilo, adv.: alteslede plufseligen, Plant., Ter., Lucr.; ogs. Cíc. d. Rep. 6, 2. — dēsūbilo, avi, 1, v. a., [subula]: berer dybt el. i det Dybe; — alteram (sc. vian.) Carneadem desubulasse, („alleg.“), Varr. ap. Non. — dēsutus, 3: part. af desugo.

*dēsūdaseo, ēre, v. n. inch.: geraader i stærk Svæd; df. impers. (c. „alleg.“): (palaestra), ubi dannis desudascitur, (et Verdet), Plaut. Bacch. 1, 1, 33; c. — dēsūdatio, onis, f.: stærk Svæd, corporis, Firmic.; — df. „overf.“: stor Meie el. Anstrængelse, Capella; af — dēsūdo, avi, atum, 1, v. n. o. a.; 1) neutr.; A) „egent.“: svæder stærkt, Cels.; Stat.; — B) „overf.“: anstrænger mig el. anbejder sig til Image; — in his (sc. exercitationibus) desudans etc., Cíc. d. Senect. 11; — II) act.: A) „egent.“: at udsvæde; — balsama, Claudian., Pallad.; — R) „overf.“: at ferrette noget med Svæd el. Meie; ∞ excubias militiae, Sidon.; ∞ iudicia, Claudian.

*dēsūefacio, feci, factum, 3: v. a.; pass. desue fio, factus sum, etc., [inus. desueo]; — vanner af derfra, bringer af Bane dermed; — minutatim desuefiunt (catuli, sc. a matre: vannes fra Hyret), Varr.; multitudinem jam desuefactam a concionibus etc., Cíc. Cluent. 40; — 2) m. Tingsbejct; ∞ quaedam (bringe af Brug), Tertull. — dēsuesco, sūvi, sūctum, 3, v. a. o. n.; 1) act.; desuevi (sc. eum), ne etc., Titim. ap. Non.; — cur...rem desuetam usurparent, Liv. 3, 38; ne in desuendendis morentur, Quintil. 3, 8, 70; — oftest „poet.“: desuetaque sidera cerno, Ovid. Met. 5, 503; cf. ibd. 7, 646; voes jam mihi desuetas etc.; — II) neutr., (hyret) el. berer part. dep. desuetus): vanner mig af dermed; in persf.: et avvant dermed; — c. dat., Sil. 3, 576; cf. Virg. Aen. 6, 815; — men part. desuetus, 3, c. inf., Liv. 8, 38; „poet.“ ogs. c. acc.: rabiem desueta (fera), Stat.; — men absol.: desuetaque corda (sc. amoris), Virg. Aen. 1, 722; df. — desuētūdo, inis, f.: at blive avvant dermed; df. Wrantch, armorum, Liv. 1, 19; — ogs. absol.: desuetudine tardi (sc. nautae), Ovid. Met. 14, 436; cf. id. Trist. 5, 57; — desuetus, 3: part. af desuesco. dēsūgo, (suxi), suctum, 3, v. a.: udsuger deraf; indfuer, Pallad. 1, 9. — dēsūlco, are, v. a.: giennemfuerer, plover, aequora (i. e. campos), Avien. Perieg. 1137. — dēsulto, are, v. n., intens. af desilio: springer ned, mari, Tertull. — dēsultor, oris, m., [desilio]: som springer derfra el. ned el. hen derpaa, men alene om erlæge Runtfuerere, Varr., Liv. 23, 29, o. A.; — 2) df. „overf.“: non sum desultor amoris, (er ikke uafattig deri), Ovid. Am. 1, 3, 15; ∞ bellorum, Senec. Suas. 1; df. — dēsultōrius, 3: hørende til en desultor: ∞ equi, Suet. Caes. 39; men Cíc. Mur. 37, lignelsessvis: quasi desultorius in quadrigarum curriculum incurrere etc.; o. — dēsulturi, icis, f., virtus, (som mangler Hasthed), Tertull. — dēsultūra, ae, f., [desilio]: Springen el. at springe ned derfra, (navnl. ned fra Støften); df. comiss., Plant. Mil. gl. 2, 3, 9: istam insulturam et desulturam etc.

dēsūm, fui, esse, (desore f. desuturum esse, f. nesciui), v. n.: at være borte, at feile el. mangle; 1) „alm.“; a) absol.; — non ratio, verum argentum deerat, Ter. Phorm. 2, 1, 69; omnia deerant, quae etc., Caes. B. G. 4, 29; ibi numquam causas seditionum desore, Liv. 45, 18; cf. Hor. Ep. 2, 2, 52; non desunt, qui etc., (f. sunt, qui etc.), Quintil., Plin.; — b) c. dat., cui nihil desit, quod natura desideret, etc., Cíc.; tibi nullum a me amoris officium desuit, id. Mil. 36; ogs. ∞ alicui ad aliquid, Caes. B. G. 4, 26; neu desint epulis rosae, Hor.; — c) feldt. m. i; vid. Cíc. d. Or. 3, 1; cf. m. fige, inf., Prop. 1, 16, 7, o. Tac. Hist. 4, 1: el. m. quo minus, id. Ann. 14, 39; cf. m. quin, Suet. Ner. 45; sibi, ogs. m. ut. Capitolin.: — II) „bef.“: at udeblive med sin

Virkombed el. Bistand, ikke at hjælpe el. tiene, lade i Stiffen; a) c. dat.: — ut neque amicis... labore desim, Cíc. Fam. 1, 9; men id. R. Am. 36: vide, ne tibi desis, (jersom dig ikke); cf. Hor. Sat. 1, 4, 134; men nulla in re desesse salutis communi, Caes.; ∞ tempori, (forsonne den rette Tid), Liv.; ligel. ∞ occasione temporis, Caes.; — b) ub. dat.; ne desis, omnes te rogamus, Cíc. d. Rep. 3, 21; qui, quom etc., non deerat in causis, id. Brut. 34; — not.: dees, „poet.“ fem monosyll., Lucr., o. A.; praes. conj. desiet, Cato; perf. desuērunt, Ovid. Met. 6, 555.

dēsūmo, mpsi, mptum, 3, v. a.: tager for mig deraf, udtager el. udsvalger; vid. Liv. 4, 55; ∞ sibi aliquem hostem, id. 38, 45; cf. Hor. Ep. 2, 2, 81.

dēsūo, ēre, v. a.; lyer tæt sammen; df. „overf.“: fælgier el. befæster, cupam imbricibus ferreis, Cato. — dēsūper, adv.: ovenfra, vulnerare, vid. Caes. B. G. 1, 52; cf. id. B. C. 1, 79, ogs. Virg. Aen. 4, 122, oftere; ∞ calcare, Colum.; — „poet.“ ogs.: ovenfor el. ovenover, Virg. Aen. 2, 47, estere, o. Lucan. 1, 588. — dēsūperne, adv.: ovenfra, Vitruv. 10, 16. — dēsūrgo, ere, v. n.: at rejse sig el. at staa op derfra, coena: fra Maaltidet, Hor. Sat. 2, 77; cf. Lucr. 5, 702; — 2) navnlf. ser Seribon.: fra Maaltidet at gaar til sin Røttorist; — denne Hænding: desurrectio, onis, f., id., Mare. Emp.

*dētectio, onis, f.: Afsløining; „overf.“: Aabenbaring, Tertull.: o. — detector, oris, m.: som afsløffer; „overf.“: som aabenbarer, Tertull.; af — dēlēgo, xi, etum, 3, v. a.; 1) „egentlf.“: afsløffer el. afsløffer, afbryder el. bløtter, gior synlig: — ventus dextit villam, (har revet Tæget deraf), Plaut.; cf. Liv. 42, 3, o. Virg. Aen. 8, 241; capite detecto, Suet.; men c. acc. graec.: caput puer detectus, Virg. Aen. 10, 133; ∞ faciem, Suet., corpora, Tac.; — ∞ ense, Sil., ferrum, Lucan., arma, Suet.; — ∞ plagam, (opp. celare), id. Oth. 11; men Cíc. Acad. 2, 38; patefacta et detecta, (de anatomiske Udsvalgsel); — juga montium detexerat nebula, Liv. 3, 7; — II) „fig.“: at opdage el. aabenbare, at ferraade; vid. Liv. 23, 5; ∞ insidias, id., consilium, id.; cf. Ovid. Met. 2, 546; f. ogs. Quintil. 1, 3, 12; men Tac. Hist. 1, 81: formidine detegi, (røbe sig dered).

dētendo, (di), sum, 3, v. a.: ligesom afspænder, borttager det Udsprænde; — ∞ tabernacula, Liv.; cf. Caes. B. C. 3, 85. — detensus, 3: part. af fræge. — dētentātor, oris, m., [detento], som holder tilbage, som beholder, Dig. — dētento, (avi), atum, 1, v. a. intens.: holder tilbage, beholder, navnlf. i d. fild. Retsprog; ∞ servos, Cod. Theod., possessiones, ibd.; o. — detentor, oris, m.: som holder tilbage, som beholder; ∞ possessionis alienae, Cod. Just.; [detineo]. — 1. detentus, 3: part. af detineo. — 2. dētentus, us, m., [detineo]: = detentio; detentui obnoxius, Tertull. — dētēpesco, ēre, v. n.: at miste sin Varme, at blive afstølet, Sidon.

dētērgēo, tersi, tersum, 2: aftørser el. afvisker, borttørser el. bortvisker; 1) „egentlf.“; A) „alm.“; — ∞ sudorem frontis pallio, Suet. Ner. 23; cf. Ovid. Met. 13, 746; ∞ araneas, Dig.; men „poet.“: ∞ nubila, (fordrive), Hor. Od. 1, 7, 15; men Cíc. Att. 14, 10, om en Afstøtning: primo anno LXXX deterimus; — B) „bef.“; a) ved Afstørring at rense; ∞ laba spongia, Colum.; cf. Plin. 17, 47; ∞ cloacas, Liv. 39, 41, fossas, Suet. Aug. 18; men comiss.: ∞ mensam, (gøre det ryddesligt), Plaut. Men., in.; — b) ligesom afstørger, d. e. afbrækker el. knuser; df. navnlf. i Krigsprog: ∞ remos, Caes. B. C. 1, 58, o. Liv. 28, 30: ligel. ∞ pinas asseribus falcatis, id. 38, 5; — ∞ palmites, Colum.; — ii) „fig.“; A) at rense derfra; ∞ secula foedo victu, Claudian.; — men ∞ animum helleboro, (rense dermed), Petron.; — B) at bortfjerne el. bortfjerne; ∞ fastidia, Colum. 8, 10; ∞ somnum, Clau-

dian. — detergo, ēre: eftercl. Biform af detergeo, Claudian., Dig.

deterior, ius, adj. compar. (superl. deterrimus, 3), [af posit. ius. deter, af de, alts. oprdf.: ferringer, formidstet]; — ringere, flattere, værre; 1) om Ting og om Begreber; — facere rem deteriore, (opp. fructuosior), Cic. Att. 14, 11; ∞ vectigalia, Caes., opsonia, Plin.; cf. Hor. Sat. 2, 8, 41; men deterior ... ac decolor aetas, Virg. Aen. 8, 326, (i Modsatn. af aetas aurea); ∞ forma, Lucr.; ∞ mores, Plaut.; ∞ via, id.; — ogf. absol.: deteriora sequi, vid. Ovid. Met. 7, 21; aucta in deterius afferre, Tac. Ann. 2, 82; — b) superl.; ex bono in deterrimum converti, Cic.; ∞ causa belli, Hor. Sat. 1, 3, 107; ∞ color, Virg. Ge. 3, 82; cogitare optima simul ac deterrima, Quintil. 12, 1, 4; — 2) om Personer; quo deteriores antepantur bonis, Plaut. Poen. prol. 39; opp. melior, Cic. Phil. 13, 19; opp. optimus, Liv. 39, 27; men te (abl.) neminem deteriore (vidi), Plaut.; men peditatu deterior, (svagere veri), Nep. Eum. 3; — superl.: ∞ homo etc., Cic. Verr. 2, 16.

deteriōro, avi, atumi, 1, v. a., [deterior]; gjør flattere el. ringere, Claud. Mam., c. A. — deterius, adv. af deterior: værre, flattere, Cic. Fin. 1, 2; ∞ valere, Lucej. ap. Cic. Fam. 5, 14; ∞ dolere, Hor.; men id. Sat. 1, 10, 90: doliturus, si placeant spe Deterius nostra; — superl.: ∞ versipelles, Appul., inc.

*determinābilis, e: begrændet, endelig, materia, Tertull.; — determinatio, onis, f.: Begrændelse, Ende, mundi, Cic. N. D. 2, 40, orationis, id.; v. — determinator, onis, m., som begrænder el. bestemmer; ∞ disciplinae, Tertull.; af — determino, avi, atumi, 1, v. a.: afgrænser el. bestemmer; 1) „alm.“; vid. Liv. 1, 18; ∞ mensuram Ponti, (udmaale), Plin.; ∞ imaginem templi scipione in solo, id. 28, 4; — II) „bef.“ el. „overf.“; ∞ senatoria et equestria officia biennii spatio, (udenæne Embedsmænd deraf for to Aar), Suet. Galb. 15; ille rudis. — id., quod dicit, spiritu, non arte, determinat, Cic. d. Or. 3, 41; — „poet.“ ogf.: endeligen at bestemme, at giøre Udflaet, id. poet. Divin. 1, 12.

dētēro, trivi, tritum, 3, v. a.: afgnider, affyder, afføder; I) „egenl.“; — ∞ vestem usu, Plin.; detrita tegmina, Tac. Ann. 1, 18; cf. Tibull. 1, 9, 16; a catena collum detritum cani, Phaedr. 3, 7; detritis calces, (træder mig paa Støvene), Plaut. Merc. 5, 2, 111; ∞ oculus vitis, Plin.; ∞ frumentum, (udtarvte), id.; ∞ herbam, scillam, (støde el. knuse), id.; — II) „fig.“; at forringe el. svætte; vid. Hor. Od. 1, 6, 12; ∞ ardorem ac ferociam militis, Tac. Hist. 2, 76; cf. Hor. Sat. 1, 10, 69; men absol.: nimia cura detrit magis, quam emendat, Plin. Ep. 10, 39; — III) part. detritus, 3, som adj.: forflødt, (trivielt); in agendis causis jam detrita: (pedem conferre, etc.) Quintil. 8, 6, 51.

dēterreo, ūi, itum, 2, v. a.; I) „alm.“; at afstraffe derfra, ved Skraf at afholde el. hindre derfra; — m. ab, el. m. de, el. m. blot abl.; ogf. m. n. el. quin el. quominus; stede. c. inf.; ogf. m. blot acc., ogf. absol.; — ∞ homines a scribendo, Cic., aliquem a proposito, Caes.; cf. Cic. d. Or. 1, 25, o. Liv. 22, 42; men Hor. Sat. 1, 4, 112, ut. acc.; — ∞ aliquem de sententia, Cic., de statu suo, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 11; — men Hor. A. P. 392: Caedibus ... deterruit etc.; — ∞ aliquem maledictis, ne scribat, Ter. Phorm. prol. 3; cf. Cic. Quint. 4, o. Caes. B. G. 1, 17, ostere; — auro ... deterere potes, ne anem, Plaut. Truc. 5, 37; men m. quin, vid. Caes. B. G. 2, 3, o. Plaut. Mil. gl. 2, 3, 6; men m. quominus, Cic. Att. 11, 8; — libidines ejus commemorare pudore deterreo, Cic. Verr. Act. 1, 5; men ∞ reliquos etc., Caes. B. C. 3, 8; deterritis tribunis, Liv. 10, 9; cf. Cic. Off. 2, 18; — quum placo ... deterreo, Ter. Ad. 1, 2, 64; cf. Cic. Leg.

2, 4, o. A.; — II) „bef.“ men stede. m. Begrebsobjekt, (ligeform defendere e. prohibere); vid. Liv. 1, 24; ∞ nefas etc., Ovid. Met. 8, 767. — detersus, 3: part. af detergeo.

dētēstābilis, e: til at forbande, forbandet, afstyelig, omen, Cic. Phil. 11, 5; non te ... detestabilem etc.? ibid. 2, 26; ∞ scelus, id., exemplum, Liv.; — compar.: ∞ immanitas etc., Cic. Off. 1, 17; — df. adv. detestabiliter, facere aliquid, Lactant.; o. — I. detestatio, onis, f.; 1) i Religionsførgel: A) forbandelse; — ∞ ea obstricti, Liv. 10, 38; cf. Hor. Epod. 5, 89, o. A.; — B) Afværgelse el. Afvendelse af et Onde; vid. Plin. 15, 40; men ∞ seclerum, Pseud. Cic. p. Dom. 55, (Befængelse deraf); — II) i Retsførgel: A) edelig forrædning el. Vaghaand; ∞ est denunciatio cum testatione, Dig.; — B) ∞ sacerorum, (den retfælle Strafelse af en Families sacra, alts. ogf. Udtrædelse af en saadan Familie), Gell. 15, 27; — 2. detestatio, onis, f., [2. testis]: Manddommens Bærværelse, Appul. — detestator, onis, m., [detestor]: som forbander el. afstyder, Tertull.

dētēstor, atussum, 1, v. dep. a.; 1) oprdf.: anraaber til Både dervaa; detestatione Jovem, m. figd. acc. c. inf., Plaut. Men. 5, 2, 61; — II) „bef.“; A) i Religionsførgel: a) under Gendommens Aaraabelse at forbande el. afstyde; vid. Cic. Vatin. 16; men omnibus precibus detestatus Ambiorigem, qui etc., Caes. B. G. 6, 31; cf. Liv. 10, 41; ∞ arma civilia, Suet., exitum belli civilis, Cic.; — b) ∞ mala in capiti alioquo, (onste Under derved), Plin. Ep. 2, 20; cf. Liv. 3, 10; — c) med Bønner at afværge el. afvende (et Onde fra sig selv el. Andre); — vid. Cic. Catil. 1, 11, id. Pis. 40, o. id. Phil. 4, 4; — B) i Retsførgel: lovsvermeligen at straffe sig noget; — ∞ sacra, Gell. 6, 12, f. und. I. detestatio; — not.: ogf. m. passiv Bem.: desputi, detestari, Appul., figel. detestata omnia ejusmodi, Cic. Leg. 2, 11; cf. Hor. Od. 1, 1, 25: bella matribus detestata.

dētēxo, xui, xtum, 3, v. a.: afværge, værber til Enden, bliver færdig med at bære; I) „egenl.“; — ∞ telam, Plaut., vestimentum, Dig.; men Plaut. Amph. 1, 1, 138, comit.; ∞ pallium denuo, (atter at tage af Bæven, f. at bortstjæle); — b) „bef.“; at flette færdig, fiscellam vimine juncti, Tibull. 2, 3, 15; cf. Virg. Ecl. 2, 72; — II) „fig.“ fremstiller i Sammenhæng; nunc ego ... te detexam, (skal beskifte dig helt), Poet. ap. Auct. ad Her. 2, 27; cf. Cic. d. Or. 2, 38; men semina vitis ordine detexam, (skal besynges), Calpurn. — detextus, 3: part. af frgd.

dētīneo, timi, tentum, 2, v. a., [teneo]; I) „alm.“; A) „egenl.“; afholder el. holder derfra; — ∞ aliquem de suo negotio, Plaut. Poen. 1, 2, 190; cf. Sall. Catil. 4; ∞ aliquem ruri, (lade blive der), Plaut., cf. Ter. Phorm. 4, 1, 8; ∞ novissimos proelio, Caes., aliquem bello, Liv.; cf. id. 4, 55; men detineri tempestatibus (naves), Caes. B. G. 3, 12; cf. Ovid. A. A. 3, 311; — B) „overf.“; holder fast derved, spælsætter dermed; — ∞ animum studiis, Ovid.; men id. Fast. 5, 380: ∞ manus in Lyricis modis; cf. id. Trist. 2, 520, o. Hor. Od. 1, 33, 14; — detineri in alienis negotiis, Cic.; men detenti in ea contumelia, Tac. Ann. 13, 36; — II) „bef.“ ogf. om Tiden; ∞ diem sermone, Ovid. Met. 1, 683, (benbolde el. tilbringe dermed); men absol.: detinui ... tempus, (har forlæst Tiden), id. Pont. 4, 10, 67; men ∞ se, (holde sig tilve), Tac. Ann. 6, 23.

dētōndeo, tondi (el. totondi), tonsum, 3, v. a., I) „alm.“; afflipper, affårer; — ∞ oves, (flippe dem), Cato, Varr., Colum.; ∞ virgulta, Colum., crines, Ovid.; — df. „poet.“: detonsa juvenus, Pers. 3, 54; — II) „bef.“ o. „poet.“; detonsae frigore frondes, (afsvæbne), Ovid. Fast. 3, 237; ∞ agros (hæve dem), Enn. ap. Prisc.; dum graminia vaccae Detondenti, (aføde), Nemes. Ecl. 1, 6.

dē.tō.no, ūi, 1, v. n.; 1) „alm.“: at uderdne, at tordne stærkt; — ubi detonuit (Juppiter), Ovid. Trist. 2, 35; — B) „everf.“ (o. „alleg.“) egf. om Krigen's Bønder; vid. Flor. 2, 6, oftere; — II) „bef.“: at af tordne, at opføre at tordne; men alene „everf.“: at afrafe el. udrafe; — dum detonet omnis (nubes belli), Virg. Aen. 10, 809; — men om et fœulstigt el. vintigt Joretrag: quum illa dicendi vitiosa jactatio ... detonit, Quintil. 12, 9, 4. — dē.tō.no, are, v. a. intens. af detondeo: afflippet, capillum, Fab. Piet. ap. Gell. 10, 15. — detonus, 3: partic. af detondeo.

dē.tō.no, are, v. a.: afdræier el. dræier, anulos Plin.; — 2) „fig.“: ∞ sentimentium, Gell. — dē.tōr-quo, — tori, tortum (v. sum), 2, v. a. e. n.; 1) act.: dræier el. vender bort derfra; A) „alm.“; 1) „egenf.“; — ∞ ponticulum, (faste den af), Cic. Tusc. 5, 20; men ∞ cornua (antennarum: vende dem paa Siden), Virg. Aen. 5, 832; men ibd. 9, 764: vulnus ... detorsit (Juno); — egf. ofte m. ad o. in; ∞ a latere in dextram partem, Cic. Univ. 7; ∞ proram ad undas, Virg.; cf. Hor. Od. 2, 12, 25; — 2) „fig.“: voluptates animos a virtute detorquent, Cic. Off. 2, 10; cf. id. Coel. 9; men id. d. Or. 1, 17; ∞ (alicui) aliquid, (ligesom at fravride el. fravrfætte); — egf. m. ad o. in; ∞ aliquem ad segnitiam luxuriae, Plin. Pan. 82; ∞ vividum animum in alia, Tac. Ann. 13, 3; cf. Hor. Sat. 2, 2, 55, (hvør adv. alio f. in aliud vitium); — B) „bef.“: at forvræide el. forvrænge, at bringe af Væge; 1) „egenf.“; — corporis partes imminutas et detortas habere, (opp. apf. et integras), Cic. Tusc. 3, 5; cf. Tac. Ann. 15, 31; — 2) „fig.“: columniando detorqueudque etc., Liv. 42, 42; ∞ recte facta, Plin. Ep. 1, 8; men ∞ verbum aliquid in pejus, Senec. Ep. 13; figel. ∞ verba, vultus in crimen, Tac. Ann. 1, 7; — II) neutr.: at vende el. dræie fig. derhen; — (hyaena) si in laevam detorserit, Plin. 28, 27. — dē.tōrreo, ere, v. a.: at forvræide el. affvæie, Sidon. — detorsus, (Cato), o. detortus, 3: partic. af detorqueo.

detractatio, detractor, f. mnd. detract. — detractatus, us, m.: en Aftrækling, Tertull. — detractio, onis, f., [detraho]; 1) „alm.“: Fradrægen, Borttagen, Fraværfætte; — vid. Cic. Off. 3, 6; men ∞ doloris, (Befrielse derfra), ibd. 33; men id. Att. 12, 35: ∞ loci, (naar et Stykke fragaarer den folgte Grund); — II) „bef.“ egf.; A) ∞ Vægerne: Affværfætte, Vægering; oftest absol., Cels., o. A.; egf. in pl., Plin.; egf. e. gen.; ∞ eibi; Cic. Univ. 6; — men ∞ sanguinis, (Mærlædning), Cels., o. A.; — B) i Rhetoriken: Udelæbelse el. Ellipse, Quintil. 1, 5, 38 o. 40, oftere. — detracto, are, f. mnd. detracto. — detractor, oris, m., [detraho]: som nedfætter el. forringer; — haudquaquam sui detractor, Tac. Ann. 11, 11; f. egf. detractator, s. l. — 1. detractus, 3: partic. af detraho. — 2. detractus, us, m., [detraho]: Borttagelse, syllabae, (opp. adjectio), Senec. Suas. 7.

dē.trā.ho, xi, etum, 3, v. a.: drager el. træffer el. river bort el. ned derfra el. derved; 1) „egenf.“; A) „alm.“; — ∞ sibi crumenam de collo, Plaut., anulum de digito, Ter.; ∞ aliquem de curru, Cic., ex cruce, id.; ∞ stramenta e mulis, Caes.; men ∞ Hannibalem ex Italia, (fordræie ham derfra), Liv. 29, 20; ∞ alicui amiculum, Cic., loricaem, Virg.; ∞ tegumenta scutis, Caes., frenos equis, Liv.; ∞ aliquem equo (abl.), id. 22, 47; veste detracta, Cic.; cf. Caes. B. C. 3, 96; men ∞ castella trans Euphratem, (løste dem), Tac. Ann. 15, 17; — egf. m. in o. ad; ∞ aliquem in iudicium, Cic. Mil. 8, ad accusationem, id. Cluent. 68; cf. Liv. 22, 13; — B) „bef.“: at undrage el. fravride el. fratage; egf. at tage bort deraf el. derfra; — de suis commodis multa detraxerunt (viri boni), detrahique patiuntur, Cic. Lael. 16;

cf. id. Off. 3, 6; hvør egf. ∞ aliquid ab aliquo, egf. ∞ aliquid alteri; ∞ coronam capiti, Liv.; ∞ fascies indigno, (opp. deferre), Hor. Ep. 1, 16, 31; — ∞ de tota summa binas quinquagesimas, Cic. Verr. 3, 78; dat de lucro, nihil detraxit de vivo, id. Flacc. 37; ∞ aliquid ex summa, id.; cf. Caes. B. C. 3, 8; men id. B. G. 3, 2, absol.: detractis cohortibus duabus; — b) i Vægsproget: at affvæie, Cels., Plin.; — II) „fig.“; A) „alm.“: ligesom neddræger, d. e. fornædrer, nedfætter; — regum majestatem difficilium ab summo fastigio ad medium detrahi, quam etc., Liv. 37, 45; — B) „bef.“: undræger el. berøver, forringer el. nedfætter i Ulfæfse el. Bæde; — detractis de homine sensibus, reliqui nihil est, Cic. Fin. 1, 3; quantum detraxit ex studiis, tantum amisit ex gloria, id. Brut. 67; ∞ honorem debitum non homini, sed ordini, id. Verr. 4, 11; cf. id. Fam. 1, 5; ∞ fidem sibi, Quintil.; ∞ errorem animis, Ovid.; — ∞ de aliquo, (nedfætte el. nedværdige), Cic., Nep.; de ipso detrahi nihil volo, Cic. Pis. 29; cf. id. Rab. perd. 7; ∞ de rebus gestis alicujus, Nep. Timol. 5; figel. multum ei detraxit ... quod etc., id. Eum. 1; figel. ∞ alicui, Quintil.; men absol.: detrahendi causa etc., Cic. Off. 1, 37; — not.: infin. syncop. detraxe, Plant.

*detractatio, (detract.), onis, f.: Undræggelse el. at undrage fig. derfra, Vægring el. Afslag; — ∞ militiae, Liv. 3, 69; sine detractatione se certamini offerre, id. 7, 28; o. — detractor, (detract.), oris, m.: som undræger fig. derfra, som vægger fig. derved; ∞ ministerii, Petron.; — haud sane detractor laudum suarum (Cato), Liv. 34, 15; — [figd.].

detracto, (detracto), avi, atum, 1, v. a.; 1) „alm.“: undræger mig derfra, (opvrl. fra at behandle noget), vægger mig derved; — ∞ militiam, Liv., o. A.; ∞ pugnam, Liv., certamen, Tac., iudicandi munus, Suet. Aug. 32; ∞ imperata, (ifste agte derpaa), id. Caes. 54; ∞ principem non a se datum, id. Tib. 25; — men „poet.“: ∞ laurus aratrum, Ovid. Pont. 3, 7, 15; cf. Virg. Ge. 3, 57; — field. e. inf., Dig.; — figel. (men field.) absol. el. ellipfisk; nec legiones detractant, (se. certamen), Liv. 2, 45; cf. id. 3, 38; — II) „bef.“: drager el. træffer ned el. nedad; men alene „fig.“: nedfætter el. nedværdiger, forringer el. forsunfter; — adversae res bonos etiam detractant, Sall. Jug. 57; cf. Liv. 38, 49, o. Ovid. Remed. 365; — field. e. dat.; sibi, mox omnibus detractaturus, Suet. Vit. Pers.; cf. Ovid. Trist. 2, 337.

detrimentōsus, 3: fædelig, fortræffelig; detrimentosum est, e. inf., Caes. B. G. 7, 33; af — detrimentum, i, n., [detero]: Afgælden el. Afsliden; ∞ limae tenuitūs, (Afsilen el. det Afslæbde), Appul.; — II) oftest „fig.“; in sing. o. plur.; A) „alm.“: Afbræk el. Skæde, Tab el. Hørlid; — emolumenta et detrimenta, (ὠνικήματα, βλάμματα), etc., vid. Cic. Fin. 3, 21; quum etc., tum detrimentum accipitur, Cic. Manil. 6; men ∞ acceptum sarcire, Caes., in bonum vertere, id.; — B) „bef.“ egf.; a) „publicificū” i lldtryffet: videant consules (el. dent magistratus operam), ne quid res publica detrimenti capiat (el. accipiat), Caes. B. C. 1, 5 o. 7, Cic. Catil. 1, 2, oftere, Liv. 3, 4, o. A., (at Staten ifte geraader i Fare); — b) i Krigsproget: Uheld i Krigen, Nederlag, ofst.; vid. Caes. B. G. 5, 22, oftere. — detritus, 3: partic. af detero. — detriumpho, are, v. a.: befæiter altsedes, daemones, Tertull.

dē.trū.do, si, sum, 3, v. a.: støder el. driver bort el. ned derfra el. derved el. derhen; vid. Cic. Caecin. 17; 1) „egenf.“; A) „alm.“; — ∞ naves scopulo, Virg. Aen. 1, 145; men ∞ impetu virum (sc. de ponte), Liv. 2, 10; men ∞ in proclive (hostes), Hirt. B. Al. 76; ∞ ad molas, Plaut.; cf. Cic. d. Or. 1, 11; ∞ et compingere in pistrinum; — egf. ofte „poet.“

∞ in oras Stygias, Ovid., Stygias ad undas, Virg., sub inania Tartara, Ovid.; cf. Tac. Hist. 2, 8; — B) „bef.“ ogf.: a) i Krigsforøget: at fætte el. drive ud af en Stilling, at slaae el. jage paa flugt; — detruddi in proclive Hirt. B. Al. 76; cf. Liv. 42, 66: ∞ per praeceps; men Virg. Aen. 7, 469: ∞ finibus hostem; cf. Tac. Ann. 6, 35; — b) i Retsforøget: fæster ud af en Besiddelse; vid. Cic. Caecin. 17; ligel. id. Quint. 6; — II) „fig.“: A) „alm.“: driver bort derfra, tvinger el. nedboier dertil, styrter deri, vdl.; — qui me de mea sententia detruserunt, Cic. Fam. 14, 16; cf. Suet. Caes. 29, v. Nep. Timol. 2; — ∞ ad mendicitatem, Plaut., ad necessitatem belli civilis, Tac. in paupertatem, id.; quoniam in tantum luctum et laborem detrusus es, Cic. Qu. Fr. 1, 4; — B) „bef.“: velsømt at ndfætte el. henlægge til en vis Tid; ∞ comitia in mense Martium, Cic. Qu. Fr. 2, 13, in adventum Caesaris, id. Att. 4, 17.

detrunctio, onis, f.: Afhuggen el. Afhugning, ramorum, Plin.; af — detruncio, avi, atum, 1, v. a.: afhugger, arbores, Liv. 21, 37, (fælder Træer); ∞ caput, (slaae det af), Ovid. Met. 8, 770; — b) detruncata corpora, (lemfæste, el. bvoraf Lemmerne ere huggede), vid. Liv. 31, 34; — 2) „overf.“ el. lig. nessesbød; hos ... quasi detruncaverat. (havde ligesom lemefæstet dem, d. e. havde aldeles fæstet dem), Flor. 1, 12. — detrūsio, onis, f., [detruo]: Nedfoden, in lacum, Hieronym. — detrusus, 3: partic. af detruo.

dētūmesco, mui, 3, v. n. inch.: ephore at hævne, at sætte sig el. lægge sig; df. fids. „poet.“: detumere animi minis, Stat.; ligel. ∞ odia, Petron. Sat. 109. — detundo, (udi), unsum, 3, v. a.: støder el. slaaer i Styffer; detundite gubernā, Lucil.; detumsis digitis pedum ad lapides, Appul.

dēturbo, avi, atum, 1, v. a.; I) „egenf.“: driver el. fæster el. styrter bort el. ned derfra el. derved el. derhen, (ofte i Krigsforøget); — ∞ (hostes) de vallo lapidibus, Caes., ex vallo, id.; cf. Liv. 31, 39; ogf. absol.: deturbatis Samnitibus, id. 10, 41, oftere; men Tac. Ann. 4, 51: miles contra deturbare telis (se. hostem); — b) ogf. udenfor Krigsforøget: — ∞ aliquem de tribunali, Caes.; cf. Cic. Quint. 14; ∞ certa re et possessione, id. Fam. 12, 25; — ∞ status, (omfætte), Cic., aedificium (nedrive), id.; ∞ aliquem equo, Liv., ogf. equis (i. e. curru) in terram, Lucr. 5, 402; cf. Virg. Aen. 5, 175; men ∞ caput orantis terrae, (f. in terram), ibid. 10, 555; — equiū ogf. om Stormen, Plaut. Rud. 1, 1, 5; men id. Most. 1, 2, 58, „alleg.“: ignavia deturbavit mihi verecundiam; — II) „fig.“: sua quemque fraus, suum scelus de sanitate ac mente deturbat, Cic. Pis. 29; ∞ aliquem ex magna spe, id. Fam. 5, 7; ogf. deturba i spe, ibid. 12, 25. — dēturpo, are, v. a.: gør hæslig el. uanselig; ∞ pulchros etc., Suet. Calig. 35; ∞ poma rugis, Plin.

Deucalion, onis, m.: Konge over Phryia i Theofalien, Stamfæder til den nye Menneffellag, efterat Juppiter ved en Stormflod havde fordærvet den tidligere; — vid. Ovid. Met. 1, 318 flgd., Hygin. Fab. 153, Virg. Ge. 1, 62, v. 2.; Deucalionis aquae, Ovid. Fast. 4, 794, (den paa hans Tid indtræde Vandflod); — df. Deucaliōnēus, 3, undae, Ovid. Met. 7, 356.

dēunx, eis, m., [uncia]: elfve Solværelse, Varr.; ∞ jugeri, Colum.; heres ex deunce, Cic. Caecin. 6; — avidos sudare deunces, (ligesom at pine af sig elfve Procent), Pers. 5, 159; men tu potas ... deunces, (i. e. pocula undecim cyathorum), Martial. 12, 28.

dēūro, ussi, ustum, 3, v. a.: afbrænder, forbrænder, agros vicosque, Liv.; cf. id. 10, 4: vici deusti etc.; deustos turrim piteos, Caes. B. G. 7, 25; de-

usta pars Circi, Tac.; cf. id. Ann. 4, 64; — 2) ogf. „overf.“: hiems arbores deusserat, Liv. 40, 45; ogf. om Elangens Gistande, Senec. Clem. 15.

dēus, 1, (nomin. pl.: dei, dii v. di; dat. v. abl. pl.: deis, diis v. dis), m., *deus*: Gud, Guddommen; — vid. Cic. N. D. 1, 22 flgd., id. Tusc. 1, 26, v. Plin. 2, 5; — ab Jove O. M. ceterisque diis deabusque immortalibus pacem ac veniam peto, Cic. Rab. perd. 2; — bb) hertil markes; a) Uraabstørmelene: di, Ter.; di boni, id., Cic.; dii immortales, Plaut., Ter., Cic., ogf. pro dii immortales, Plaut., Ter.; di maeni, Ovid.; di deaque, Plin.; di vostram fidem, Plaut., Ter.; cf. Plaut. Amph. 5, 11: dii, obsecro vostram fidem! ogf. Ter. Andr. 1, 5, 11: pro deum atque hominum fidem! b) el. eliptisk: pro deum immortalium! id. Phorm. 2, 3, 1; — b) de onfænde Jormler: di bene vortant, Plaut., Ter.; utinam di favint, (ut el. ne), Plaut., Ter.; ita di deaque favint, id.; ligel. di faciant, (ut el. ne), Cic.; di prohibeant, Ter.; di averruneant, Att. ap. Cic.; quod di omen avertant, Cic.; di melius faciant, Plaut., dunt, (i. dent), Ter.; di meliora ferant, Tibull., velint, Ovid.; b) el. eliptisk: di meliora! Cic., Liv., v. di melius! Ovid., Senec.; — di te servassint, Plaut., ogf. di te ament (el. amabunt, sem Hiffen), id.; opp. di te perduint, (i. perdant), id., Ter.; di te eradicent, Ter.; di tibi male faciant, id., Cic.; — ita me di ament (el. amabunt, saa sandt hjælpe Guderne mig), Plaut., Ter.; — per deos, Cic.; cum diis volentibus, (med deres Bistand), Enn., Plaut.; ligel. diis volentibus, Sall. Jug. 14; — si diis placet, el. si di volent, Plaut.; oftere ironisk: si di placet, Ter., Cic. Pis. 16, Liv. 6, 10, oftere, v. 2.; — not. a: „poet.“ fædes ogf. deus f. dea, en Gudsinde, navnsl. om Venus, Virg. Aen. 2, 632, om Nectro, ibid. 7, 498; cf. Cic. N. D. 1, 28; — not. b: voc. dee, f. dens. Prudent.; — II) „overf.“ bruges deus ogf. om særdeles udmæ fæde el. lyffelige Personer; — vid. Cic. d. Or. 1, 23, v. ibid. 2, 42; men Ter. Ad. 4, 1, 19, cernit: facio te apud illum deum, (hæver dig til Sphærne); men deus ille noster, Plato, Cic.; cf. id. N. D. 2, 12, v. Virg. Aen. 5, 392; ogf. hører hertil Hor. Sat. 2, 6, 52; men Ter. Hee. 5, 4, 3: deus sum, si hoc ita est, (da er jeg ovenpaa); — not.: paa Monter og Jædritter fædes deus ogf. ofte som Epitet til de romeriske Gædere.

deustus, 3: partic. af deuro. — deutērius, 3, *deutērius*, i. e. secundarius: af anden Klasse, underordnet; ∞ vina ... lorum etc., vid. Plin. 14, 12. — deutērōnōmion, i, n., *deutēronōmion*, (ligesom den anden Lov el. Nævnen af Loven), den fænte Mosebog, Lactant., Sidor.; — deūtor, uti, 3: misbruger el. mishandler; (ligesom utor) v. abl.; ut sic deuteretur victo, Nep. Enn. 11.

dēvāgor, ari, v. dep. n.: fæver ud derfra, a re, Cod. Just. — devasto, (avi), atum, 1, v. a.: øde-lægger, bærter, fines, Liv.; cf. Ovid. Met. 13, 255.

devecto, are, v. a. intens.: ligesom flgd.: fører el. bringer den afsted, aliquem, Sedul.; — dēvcho, xl, etum, 3, v. a.: fører el. bringer bort el. ned derfra el. derved el. derhen; — ∞ (carinas) carris junctis etc., Caes. B. C. 1, 51; ∞ legionem equis, (tilføjet at bringe derhen), id. B. G. 1, 43; men Liv. 1, 52: maximos comneatus Tiberis devexit; men devecta cremato sarmata, Virg. Ge. 2, 408; — ogf. m. a. d. el. in el. adv.; — ∞ (triticum) ad mare, Liv., frumentum in Graeciam, id., saucios in oppidum, id.; cf. Caes. B. G. 5, 47, v. Liv. 5, 54; — b) ogf. som med.: at drage ned derad el. derhen; — mox Tiberi devectus, Tac. Ann. 3, 9; men Velium devectus, Cic. Phil. 1, 4; cf. Suet. Tib. 72; — B) „overf.“ v. „poet.“ Prop. 4, 1, 119: Hactenus historiae; nunc ad tua devehor astra, (sommer dertil, venter mig dertil).

dēvello, velli, vulsum, 3, v. a.: pluffer el. river el. ryffer ud ceras, aftræber el. optryffer; — ∞ plamam anseribus, Fronto; el. Suet. Dom. 22; ∞ plantas de matrum radice, Pallad.; men ∞ effigies alicujus, vid. Tac. Ann. 3, 14. — dēvelo, are, v. a.: afbryller el. aftræffer; ∞ ora ... sorori, Ovid. Met. 6, 604.

dēvēnōr, atus sum, 1, v. dep. a.: vifer min ærefrygt derimod, tilføder; ∞ deos prece, Ovid. Her. 2, 18; — men „overf.“ o. pass., Tibull. 1, 5, 14: Somnia ter sancta deveneranda mola, (som ere til at afvende deres).

dēvēnio, vēni, 4, v. n.; oprd.: femmer derfra; oftere femmer el. naaer derhen el. dertil; — vid. Caes. B. G. 2, 21, o. Plaut. Mil. gl. 2, 1, 18; — ad mare, Plaut., ad legionem decimam, Caes.; ∞ in victoris manus, Cic. Fam. 7, 3, in eum locum, Liv. 9, 31; egf. m. adv. quo, (heerben), Hor. Ep. 1, 6, 27; — bb) dertil mærkes; a) „poet.“ staaer devenire egf. c. acc. (efter d. nufaltne ad el. in); vid. Virg. Aen. 1, 365; el. ibd. 4, 125 v. 166; — b) bød Plaut. staaer devenire egf. f. ire: at gaac, ad lenonem, id. Epid. 3, 2, 28, ad danistam, id. Pseud. 1, 3, 53; — II) „overf.“; tantum devenisse ad eum mali, (at han er bleven rammet deraf), Ter. Heaut. 4, 5, 2; men ∞ ad studium juris, (begynde at lægge sig dertil), Cic. Mur. 13; men ∞ in medium certamen etc. (geraaede deri), id. d. Or. 1, 1. — dēvēnusto, are, v. a.: gjør bæsfig el. uanfelig, Gell. 12, 1, Aulon.

dēverbēro, avi, atum, 1, v. a.: aftrygler, gien-nemtrygler, Ter. Phorm. 2, 2, 13. — dēvergentia, ae, f.: Nedarbeining; in pl.: ∞ et convexiones mundi, Gell. 11, 1; af — dēvergo, ere, v. n.: at bød sig nedad; terrena devergunt pondere, Appul. — Deverra, ae, f., efter Varr. ap. Augustin.: Gurte for Barfælskens Jæmning el. Rensning; af — dēverro, ere, v. a.: bersteler el. udsteler, Lucil. ap. Non., Colum.

dēversō, are, v. n. intens.: tager oftere derind (som Reifende); — df. „overf.“: dvæler derved, Gell. 17, 20; o. — dēversitor, oris, m.: som tager derind (paa en Reife), en Giest, Petron. Sat. 79; — [deverto]. — 1. dēversor, (-vorsor), atus sum, 1, v. dep. n.: tager ind fra Veien el. som Giest; df. færb. epbolder mig el. legerer som Giest el. Reifende, apud aliquem, Cic. Tusc. 5, 8; in qua (domo) iste deversabatur, id. Verr. 1, 27; parum laute deversari, (have et flet Qvarter el. Legis), ibd. 25. — 2. dēversor, oris, m., [deverto]: der legerer som Giest el. Reifende, Cic. Inv. 2, 4.

dēversōriolum, i, n., demin.: liden Afstræf-fesbærelse, Cic.; af — dēversōrius, i, n., f. nnd. flgd. — dēversōrius, 3, [2. deversor]: børende el. stiftet til Herberge, taberna, Plaut., Suet. Ner. 27; — 2) oftest subst. deversorium, i, n.: Herberge, Giestekammer, Legis, Cic. d. Senect. 23, oftere, Liv. 1, 51, oftere; — egf. „overf.“: ∞ studiorum ... non libidinum, Cic. Phil. 2, 41; el. id. R. Am. 46; egf. „alm.“ f. taberna, Hytte, Suet. Ner. 38.

dēverticūlum, i, n., [deverto]; I) alm.: Afsci el. Bivi el. Stedeei, Cic. Pis. 22, o. Suet. Ner. 48; — ∞ fluminis, Ildedam, Dig.; — B) „overf.“: Udfæ-velfe, Digression, Juvenal. 15, 72; men Liv. 9, 17, lignelfesvds: legentibus velut devorticula amoena quae-re; — II) „bef.“: Sted, hvor Reifende tage ind, Giestgæveri, Herberge, Vertshus, Ter. Eun. 4, 2, 7, Liv. 1, 51, Tac. Ann. 13, 25; — B) „overf.“: Tilflugtssted, Smugul, Udflugt; ∞ frandis et insidiarum, Cic. R. Com. 17; ne devorticula peccatis darentur, id. Part. or. 39; ad devorticula desidiae confugere, Quintil. 12, 3, 11.

dēverto, (vorto), ti, sum, 3, v. a. o. n.: Dact.: at bortvende el. afbrage derfra; — ∞ ventura fata

suo cursu, Lucan.; ∞ acies, (i. e. oculos), id.; arduum fatalia devertere, Aur. Viet. Caes. 38; — B) oftere in med. devertor: vndermig bort derfra, boer af Veien; egf. vender el. begiver mig derhen el. dertil, (navnl. faat. bød Plaut.); — si qui Cobiomacho (vico) deverterentur, etc., Cic. Font. 5; „poet.“ egf. om Ting, vid. Virg. Ge. 3, 2, 33; — devertitur ad me in hospitium, Plaut.; egf. ∞ in amici hospitium, id.; ∞ in id angiportum, id., intro domum, id.; ligel. at ego ... domum Devertor, Ter.; — b) „overf.“: quid ad magicas ... deverteris artes, (vender du dig dertil el. griber du dertil)? Ovid. A. A. 2, 425; el. id. Met. 9, 62; — II) neutr. devertere, (ligesom ovenf. in med.): at vende sig el. at boie af el. bort derfra; at vende sig el. at begive sig derhen, at tage ind paa et Sted: — simul ... cum perpaucis maxime fidis via devertit, Liv. 44, 43; — alterum ad cauponem devertisse, ad hospitium alterum, C. C. Div. 1, 27; ∞ ad se in Albanum, (tage ind til sig selv), id. Mil. 19; ∞ ad villam suam, ibd., in villam suam, id. Off. 2, 18; ∞ domum regis hospitis, id. Deiot. 6; ∞ Massiliam, id., Rhodum, Suet.; — men absol.: itineris causa ad deverterem, Cic. Att. 3, 7; — B) „overf.“: sed redeamus illuc, unde devertimus, Cic. Fam. 12, 25; men Plin. 2, 5: in haec devertisse, non fuerit alienum.

dēvescor, vesi, v. dep. a.; oprd.: at opvise; df. „poet.“: at fortæte el. fordræve; ∞ animos morsu erento, Stat. Theb. 1, 604. — dēvestio, ire, v. a.: at afstæde; ∞ se, Appul.

dēvexas, atis, f.: Hæftning, Sænkning, Jald; ∞ loci, Plin. Ep., aquae, Plin.; af — dēvexus, 3, [deveho]; I) „egenl.“ om en Vælgiggenhed: straalig, hældende; — a) Palatii radice in novam viam devexus (lucus), Cic. Div. 1, 45; ∞ brachium in mare, Liv. 41, 35; el. Virg. Ge. 1, 241, o. Caes. B. G. 7, 88; ∞ arva, Ovid.; el. id. Met. 9, 331; men absol.: aqua in devexo fluit, Senec.; — df. „poet.“: ∞ Orion, (som nærmer sig sin Redgang), Hor. Od. 1, 28, 21; dies devexus, Claudian.; — II) „overf.“: actas jam a diuturnis laboribus devexa ad otium, Cic. Att. 9, 10; ∞ actas, Senec. Ep. 12; men „alleg.“: per devexum ire liberalitatem, (at den uretves set), id. V. B. 25.

dēvincio, onis, f., [devinco]: Væfærelse, mortis, Tertull. — dēvigescō, ere, v. n.: taber tryghed el. Kraft, Tertull. — dēvincio, nxi, nctum, 4; „egenl.“: binder fast el. stærkt, binder derom, forbinder; — ∞ servum domi, Plaut., Dircam ad taurum, id.; devinctus fasciis, Cic. Brut. 60; el. Liv. 40, 29; — „poet.“ egf. in partic. pass. c. acc. gr.; devinctus tempora lauro, Tibull.; devinctus colla catenis, Sil.; — II) oftere „fig.“: forbinder, forpligter; totam Italiam omnibus vinclis devinctam et constrictam (tenere, „alleg.“: holde i den strængeste Afhængighed), Cic. Agr. 1, 5; el. id. N. D. 2, 59; — egf. om Væres bernes Forbindelse i Taten; vid. id. d. Or. 25; — oftere om personlige Forbindelser; istoc me facto tibi devinxit, (f. devinxisti, har derved forbundet mig), Plaut. Asin. 5, 1, 21; el. Cic. Fam. 1, 7, egf. id. Off. 1, 17, o. id. Phil. 2, 45; ligel. ∞ animos centurionum pignore, Caes. B. C. 1, 39; ∞ se cum aliquo affinitate, Cic. Brut. 26; — men devinctus arcto somno, (som slæger i dyb Søvn), Suet. Aug. 16; — III) partic. devinctus, 3, egf. som adj.: hengiven dertil; devinctus studiis, Cic. Fam. 3, 13, uxori, Tac. Ann. 11, 28; — neque quis (f. quibus, dat.) me sit devinctior alter, Hor. Sat. 1, 5, 42; — not.: devinxisti, devinxisti, f. ovenf.

dēvinco, vici, victum, 3, v. a.: fuldkommen at befere el. overvinde, Galliam Germaniamque, Caes. B. C. 3, 87; el. Cic. Agr. 2, 33: Capua devicta et capta; ligel. ∞ Poenos classe, id., aliquem proelio, id.; el. Hor. Od. 1, 29, 3; — men som Centens: Centum doctum hominum consilia sola haec devincit dea

Fortuna, Plaut. Pseud. 2, 3, 12; — men „poet.“: devicta bella, (som er seiertrigen forte), Virg. Aen. 10, 370; — 2) egl. „overf.“; bonum publicum privata gratia devictum, Sall. Jug. 25. — **devinctio**, onis, f., [devincio]: Bindeu. el. at binde; df. „overf.“ e. in pl.: ∞ magicae: Fortryllelser el. Forberelser, Tertull. — **devinctus**, 3; partic. o. adj. af devincio.

dēvio, avi, 1, v. n.: viger af el. bort fra den rette Vej, (sild. Ord); 1) „egenl.“, Macrobi. Somn. Scip. 1, 22, Augustin.; — 2) „fig.“, Macrobi. Sat. 5, 15, Symm. — **dēvirgatio**, onis, f., bcs. Scribon., Handlingen: — **dēvirgino**, avi, atum, 1, v. a., [virgo]: gior til Kone el. Meder, Petron., Dig.; — 2) „overf.“ om unge Knekkter; devirginari: at udtræde af Jnglingsalderen, Varr. ap. Non. — **devitatio**, onis, f.: Undgaacen el. at undgaac, at gaac af Veien derfor; — ∞ legionum, Cic. Att. 16, 2; af — **devito**, avi, atum, 1, v. a.: undgaacer, undflyer; egl. underr.: søger at undgaac el. undflye; — ∞ illos fluctus, Plaut. Rud. 1, 2, 79; ∞ procellam temporis, Cic. Verr. 3, 8, malum, Ter., letum, Lucr.; cf. Hor. Ep. 1, 1, 44.

dēvius, 3, [via]: udenfor Veien, fieru el. afvædes; 1) „egenl.“; A) „alm.“; — ∞ iter, (Sidervei el. Svei), Cic., Suet.; ∞ saltus, Liv.; ∞ rura, Ovid.; — per aspera ac devia, Suet. Tib. 60; in devia terrarum, Lucan.; — B) „bef.“; ∞ et silvestris gens, Liv.; ∞ et parva civitas, Suet.; devius egl. „poet.“, (som vandrer om paa urettemme Steder), Hor. Od. 3, 25, 12; men ∞ avis, Ovid. Her. 2, 118, (den ensomt levende ilgte); ∞ uxores, Hor. Od. 1, 17, 6, (i. e. capellae); ∞ equus, (som springer tilside), Stat.; — b) „poet.“ egl. ∞ limina, Prop. 4, 9, 27, (utilgængelige Døre); — 11) „fig.“: som afviger fra det rette, seilende, daarlig; — quid ... tam devium, quam animus ejus, qui etc., Cic. Lael. 25; in omnibus consiliis praeceptis devius, id. Phil. 5, 13; cf. Ovid. Trist. 3, 7, 30; men Plin. Ep. 5, 6: nihil ... quasi devium loqui, (uvædsommende el. upassende); — b) „poet.“ egl. e. gen.; devius aequi, Sil.; ∞ pectora recti, id.

dēvōeo, avi, atum, 1, v. a.: falder ned el. bort derfra; egl. falder derhen el. dertil; — ∞ aliquem de provincia etc., Cic. Prov. cons. 12; ∞ suos ab tumulto, Liv., ex praesidiis, id.; — ∞ sidera coelo, Hor. Epod. 17, 5; cf. Liv. 6, 20; men ∞ aliquem in iudicio, Val. Max., in certamen, id.; men Nep. Cim. 4: ∞ aliquem (sc. ad coenam: indbyde el. invitere); — b) ∞ lae (sc. mammi, træffe ud deraf), Plin. 30, 43; — 11) „fig.“: ∞ aliquem ab instituto cursu ad praedam etc., vid. Cic. Manil. 14; ∞ philosophiam e coelo, (om Socrates), Cic. Tusc. 5, 4; — ∞ suas exercitusque fortunas in dubium, Caes. B. G. 6, 7; ∞ aliquem in id, ut etc., (bringe nogen dertil), Senec. Benef. 6, 27; ∞ mortales ad perniciem, Phaedr. 1, 20.

dēvōlo, (avi), atum, 1, v. n.: at flyde ned derfra el. derned el. derhen; 1) „egenl.“; — devolant angues ... deorsum in impluvium, Plaut. Amph. 5, 1, 56; cf. Virg. Aen. 4, 702; men Ovid. A. A. 3, 420: Id Jovis in multas devolat ales aves; men „alleg.“: nihil agenti sibi de coelo in sinum devolaturam victoriani, Liv. 7, 12; cf. Hor. Sat. 2, 5, 11; — 11) „overf.“: at ile (el. flyde) ned derfra el. derned el. derhen; — devolant de tribunal, ut etc., Liv. 2, 29; cf. id. 3, 15: praecipites pavore in forum devolant; — ab afflictia amicitia ... ad florentem aliam devolare, Cic. Quint. 30.

dēvolvō, volvi, volutum, 3, v. a.: væltet el. ruller ned derfra el. derned el. derhen; 1) „egenl.“; — ∞ scuta e muris, Curt., saxa in musculum, Caes.; devolvi saxa (annis), Quintil.; ∞ auratas trabes, Virg. Aen. 2, 449; men ∞ tonitrua, (paa Theatret), Phaedr. 5, 8; — men „poet.“: dum fuis mollia pensa Devolvunt, (affpiac), Virg. Ge. 4, 349; — b) devolvi

egf. sem med.: at vælte el. styrte sig ned derfra el. derned; — vid. Liv. 21, 33, o. id. 28, 6; devolvi ex praecipiti, (urt.); — 11) „overf.“: ∞ aliquem vita, Plaut. Men. 5, 5, 5; men Hor. Od. 4, 2, 10: per ... dithyrambos Verba devolvi, (hvor Billedet er laant af en Strem, s. ovenf.); — b) in med.: devolvi in el. ad aliquid, (synke ned dertil, forfalde dertil); — devolvi ad spem inanem pacis, Cic. Phil. 7, 4; devolvere (imperat.) retro ad stirpem etc., Liv. 1, 17; men id. 5, 11: eo devolvi rem, ut etc. — **dēvōmo**, ēre, v. a.: ved Bræfning at give fra sig, Caecil. ap. Gell. 2, 23.

dēvōratio, onis, f.: Nedslugen, Tertull.; o. — **devorator**, oris, m.: sem nedsluger, id.; af — **devoro**, avi, atum, 1, v. a.: nedsluger, opsluger; 1) „egenl.“; — quod devoratur, (de nedspisende Episer), etc., Cic. N. D. 2, 51; devorata conquire, Plin.; egl. absol.: devorantes avidius (se. pulli), id.; men ∞ laseris paululum, (tage ind), Cels.; — 11) „fig.“; A) „overf.“: 1) om Tingsubjecter: at opsluge, at optage el. indtage i sig; vel me ... Charybdis devoret, Ovid. Trist. 5, 2, 74; men sol aquas devorans, Plin.; — men egl. om en Person: ∞ omnem pecuniam publicam etc., Cic. Verr. 3, 86, (tilsætte, forøde); cf. id. Phil. 13, 2, ostere; men Quintil. 8, 6, 25: hominem devorari, (cujus patrimonium consumitur, etc.); — 2) df. egl.; a) at forærde el. tilintetigjøre; — devorent vos arma vestra, Justin. 11, 4; men vox ... devoratur, (dæmnes, bliver forte), vid. Plin. 11, 112; — comist est: devoravi nomen imprudens modo, (har forglemt det), Plaut. Trin. 4, 2, 63; — b) verborum partem devorari, (at en Del deraf bliver borte i Udsalen, ikke bliver udtalt), Quintil. 11, 3, 33; figl.: ∞ verba, Senec.; men ∞ lacrimas, (undertrykke), Ovid., gemitus, Senec.; — men Cic. Brut. 82: ejus oratio ... a multitudine devorabatur, (hæstes begierligen); — B) „ment.“ o. „ethik.“: 1) graadigen at efterbige el. tillegne sig noget; — qui jam spe et opinione illam praedam devorasset, Cic. Verr. 1, 51; cf. id. Flacc. 24; figl. oculis devorare, Justin.; cf. Martial. 1, 97; — b) df. egl. begierligen at høre el. læse; — mea dicta devorate, Plaut.; ∞ libros illos, Cic. Att. 7, 3; cf. id. Sest. 10; — 2) ligesom at nedsluge, d. e. taalmædigen at bære, at fude sig dertil, at bære over demet; — ∞ ineptias ac stultitias hominum, Cic. Brut. 67; ∞ molestiam paucorum dierum, id. Phil. 6, 6; ∞ laedium illud, Quintil. 11, 2, 41.

devorsor, f. und. devorsor. — **dēvortium**, i, n.: Sidervei el. Afvei, itinerum, Tac. Agric. 19; af — devorto, f. und. devorto.

dēvōtāmentum, i, n.: = devotio, Tertull.; — **dēvōte**, adv.: fromt, andægtigen; in superl., Lactant.; — **dēvōtio**, onis, f.; 1) „alm.“; A) „egenl.“: Offerløste el. Offerets Indvielse; — Deviorum devotionibus placatos deos etc., Cic. N. D. 3, 6; cf. id. Rab. Post. 1: ∞ vitae; — B) df. „overf.“; a) Denqviend, Dvoftelse; ∞ alicujus erga remp., Treb. Poll. Gallien. 14; — b) Anægt, Gudelighed, Lactant.; — 11) „bef.“; A) præstelig Forbandlel el. Bantfættelse; vid. Nep. Alcib. 4 o. 6; cf. Macrobi. Sat. 103; — B) Fortryllelser el. Forberelser; df. „concret.“: Trylleformel, Suet. Calig. 3, o. Tac. Ann. 2, 69, ostere; — b) df. egl. „overf.“: enhver Beniermular; devotionibus faustis, Appul.: o. — **dēvōto**, avi, atum, 1, v. a. intens.: indvier; 1) „alm.“: animam devotabo hostibus, Att. ap. Non.; cf. Cic. Parad. 1, 2; — 11) „bef.“; A) fortrykker, forberer, sortes, Plaut.; si quis devotatus defixusque fuerit etc., Appul.; — B) anraaber under Løfter; ∞ numina, id.; — [devoveo], = devotus, 3; partic. o. adj. af figd.

dēvōveo, vōvi, vōtum, 2, v. a.; 1) „alm.“: lover el. indvier som Offer til en Guddom; — ∞ Dianae, quod pulcherrimum etc., Cic. Off. 3, 25; cf. Caes. B.

G. 6, 17, c. Hor. Sat. 2, 3, 219; — ofte ogs. ∞ se m. o. u. diis, (frivilligen at opoffre sig selv): vid. Cic. N. D. 2, 3, oftere, „bes.“ Liv. 8, 9, ogs. id. 9, 1; cf. id. 9, 17; — ogs. bærer dertil Hor. Od. 1, 11, 18: devota morti pectora; men Lucan. 4, 633: stabat devota juvenis (sc. morti); — B) „overf.“: at opoffre el. hengive sig dertil el. derfor; vid. Virg. Aen. 11, 412; ∞ se amicitiae alienus, Caes. B. G. 3, 22; ∞ se gloria, Curt.; — H) „bes.“: A) ligesom at invie til de underjordiske Guder, d. e. at forbande, (i Religionsproget: at bantsatte); vid. Nep. Alcib. 1; (cf. Macroh. Sat. 3, 9); — ∞ natum suum, Ovid. Fast. 6, 738; ∞ scelerata arma, id., artes suas, id.; cf. id. Ib. 55; devovet se ipse, Quintil., cf. Hor. Epod. 16, 9, v. id. Od. 3, 4, 27; — B) ved Besværgelser el. Røglerier at fortørle el. forføre; — Nam te carminibus, nam te pallentibus herbis Devovit annis? Tibull. 1, 8, 18; cf. Ovid. Am. 3, 7, 27 o. 80; — III) partie. devotus, 3, ogs. som adj.: opoffret, hengiven, tro; — devotusque cliens etc., Juvenal. 9, 72; el. devotissimos sibi el. fortissimos (reddere), Suet. Caes. 67; an quisquam vobis devotior exstat? Claudian.; — ogs. hengiven el. forskæden dertil; equester ordo scenae arenaeque devotus, Suet. Calig. 30; ∞ mulier vino, Phaedr.; — ogs. subst.: cum DC devotis, quos etc., Caes. B. G. 3, 22; — h) eccles.: gudhengiven, from, anbagtig; ∞ Roma Deo, Prudent.; — devulsus, 3, partie. af devello.

dextans, tis, m., [de, sextans, i. e. as dempto sextante, Varr.]: 10 unciae el. 10 Tolytredse af et Selt; — ∞ iugerit, Colum.; ∞ horae, Plin.; nec crassiores (gradus) dextante, (d. e. 10 Tommer), Vitruv.; pro semisse dextans etc., Suet. Ner. 32.

dextella, ae, f., demin. af dextra: høire Haand; d. „overf.“: Quintus filius ... est Antonii dextella, Cic. Att. 14, 20. — dexter, tēra, tērum, oftere tra, trum; — compar. dexterior; superl. dextimus; [δεξι-τερος f. δεξιός]; — (høire, paa høire Haand el. Side, (opp. laevus), vid. Lucr. 4, 302; — ∞ manns, id., Cic.; ∞ latus, Hor., Ovid.; ∞ corium (Hoi), ligel. ∞ ala, ∞ acies, Liv.; dextra ejus (fluminis) accolunt etc., Plin. 6, 26; — compar.: ∞ pars, Ovid., rota, id., (opp. sinisterior); ∞ armus, id., humerus, Suet.; superl.: apud dextimos, (paa høire Hoi; opp. in sinistra), Sall. Jug. 100; — II) „overf.“: stiftet el. påseende dertil, behændig; — rem ita dexter egit, ut etc., Liv. 8, 36; men Virg. Aen. 4, 294: quis rebus dexter modus; cf. Hor. Sat. 2, 1, 18: nisi dextro tempore etc.; — B) ferdi Bæfser til el. fra høire hos Grækerne holdtes for lyffelig, saa hedder dexter ogs. hos Romerne: lyffelig, gunstig, heldvarsende; — ∞ omen, Val. Fl.; dexter el. volens assit (deus), Quintil. 4, proem; cf. Virg. Aen. 8, 302; men ∞ Jove, (ved hans Bistand), Pers.; ∞ sidere, Stat.; — III) d. subst. dextera el. dextra, ae, f., (sc. manus): den høire Haand, den høire; — cedo sis dextram, (giv mig Haanden), Plaut.; cf. Ter. Heaut. 3, 1, 84; (saal. ofte m. Bibege, af Tresskab el. Med el. Bistand); vid. Cic. Deiot. 3, ogs. id. Phil. 11, 2, Sall. Catil. 58, o. 2.; — ligel. „alleg.“: Graecia tendit dextram Italiae etc., Cic. Phil. 10, 4; men Tac. Hist. 1, 54: misera! civitas Lingonum ... dona legionibus, dextras, hospitii insigne, (et Par i hinanden stynge de Hænder af Guld el. Sølv); cf. ibd. 2, 4; — B) „fig.“: a) den høire Side; corvus ab dextera, Plaut.; cf. Cic. Div. 1, 39, Sall. Catil. 59, o. 2.; spectat ad dextram, Plaut.; cf. Ter. Andr. 4, 4, 12, Cic. Univ. 13, (aes. B. C. 1, 62, o. 2.); — b) „poet.“ f. Haand; Omne sacrum rapiente dextra, Hor. Od. 3, 3, 52; cf. id. Sat. 2, 1, 51; — c) venstabelig forhindet; cupere, renovari dextras, Tac. Ann. 2, 58.

*dextere, el. dextre, adv.: påsende, behændigen, heldigen; — liberaliter dextreque obire officia, Liv. 1, 34; nemo dexterius est fortuna usns, Hor. Sat. 1, 9, 45;

o. — dextērias, atis, f.: Påsefclighed i Omgang, Venfclighed, Dienfclerdighed, Liv. 28, 18, o. id. 37, 7: — 2) „overf.“: Lyffclighed el. Lyffe, Arnob.; — [dexter]. — dextimus, 3, superl. af dexter.

dextrale, is, n., [dexter]: Armbaand, Cyprian.; — d. demin. dextraliolum, i, n., Vulg. — dextratio, onis, f., [dexter], i Religionsproget: Bevægeffe til høire, Solin. 45. — dextre, f. und. dextere, — dextrōchērium, i, n., [dexter, χείρ]: Armbaand (til d. høire), Capitolin. — dextrorsum, el. dextrorsus, ogs. ud. Contraction: dextrorsum (el. -versum), adv., [dexter, versus]: vendt til den høire Side el. til høire; vid. Hor. Sat. 2, 3, 50, o. Liv. 6, 31, ogs. Plaut. Rud. 1, 2, 87, oftere. — dextumus, 3, i. und. dextimus.

1. di, i. dii, dei, f. und. deus. — 2. di-, i Sammenfæminger, f. und. dis-. — Dia, ae, f., Δία; 1) ældre Naen paa Den Rixos, Ovid. Met. 3, 690; — 2) By paa Chersonesus Taurica, Plin. 4, 26.

diabathrarius, i, m.: Stenmager, som forfærdiger Jodtoiet: — diabathrum, i, n., διαβαθρον: eflags lav Stø, Naev. ap. Varr. — diāhētes, ae, m., διαβήτης, ligesom siphio: en Hævert, Colum. 3, 10. — diabolicus, 3, διαβολικός: diævelst, Paul. Nol. — diabolus, i, m., διάβολος: Beforeren, Diævelen, Tertull., Lactant.

diacatōchia, ae, f., διακατοχή: Besiddelse, Cod. Just. — diachyton, i, n., (sc. vinum), διαχρῶν: eflags rød Vin, Plin. 14, 11. — diacōdion, i, n., [af δια ζωδιῶν]: en af Balsmuefast tillavet Medicin, Plin. 20, 76. — diacōnatus, us, m., [diaconus]: et Diaconat, Hieronym. — diacōnissa, ae, fem. af — diacōnus, i, m., διάκονος, i Kirkesproget: Kirkebetjent, (hvf. vort: Degn), Tertull., Cod. Just. — diacopus, i, m., διακονος: Giennemhit el. Nabning i en Dam til Bændes Giennemgang, Dig.

diadēma, atis, n., διάδημα, (Ogfl. diadēma, ae, f., Pompon. ap. Prisc., Appul.). Diadem el. det kongelige Hovedsmykke, Cic. Phil. 2, 34, oftere, Suet. Caes. 79, oftere, Hor., Juvenal.; d. — diadēmatus, 3: smykket med et Diadem; ∞ Apollo, (Gudens Billedstøtte), Plin. 34, 19. — diādēchus, i, m., διάδωχος: eflags Hædshen, som ligner Beryllen, Plin. 37, 57. — diadumēnus, 3, διαδομένους: forsynet med et Hovedsmykke, juvenis, vid. Plin. 34, 19; — not.: Antoninus Diadumenus, Raynet paa en romersk Keiser; vid. Lamprid. Anton. Diad. 4.

diacresis, is, f., διακρῆσις: Adskillelse; d. i Grammatiken: en Stavelses Opføsning til trende; saal. aqua f. aquae. — diaeta, ae, f., διαίτα: den af Lægen foreskrevne Levemaade, Diæten; d. „alleg.“, Cic. Att. 4, 3: sed ego diaeta curari incipio; chirurgiae taedet; — 2) Bolig, Beboelsesværelse, Dagligstue, Plin. Ep. 2, 17, oftere, Suet. Claud. 19, o. 2.; — not.: f. diaeta findes ogs. zeta, Lamprid.; d. — diaetarius, i, m.: Opfyndsmænd over Værelserne, Dig.; — skrives ogs. zetarius, Paul. Sent.; o. — diaetētens, 3, διατητικός: hørende til Diæten, libri, Coel. Aur., curatio, id.; — ogs. subst. diaetetica, ae, o. diaeteticus, es, f., (sc. ars): Diætetiken, Læren om Diæten, Scribon. Larg.

diaglaucion, (-um), i, n.: en af Planten glaucion tilberedet Salve, Plin. 27, 59. — diagonalis, e: Biform af figt., linea, Vitruv. 9, 1. — diāgonios, on, adj., διαγώνιος: diagonal, linea: Diagonalinie, (el. Linie imellem Quadratets modsatte Vinkler), Vitruv.; ∞ structura, (i diagonal Reining), id.; — ogs. absol. diagonios, i, f., (sc. linea), id.; ogs. in subst. neutr.: diagonii linea, id. — diāgramma, atis, n., διάγραμμα; epel.: Aftegning el. Figur; d. i Måsten: Tonsekeren el. Scalaen, Vitruv. 5, 4. — dialectica, ae, dialectica, orum, o. 1. dia-

lectice, es. f. und. dialecticus. — 2. dialectice, adv.: dialectisk el. efter Disputerfunktens Regler, disputare, Cic., probare, Quintil.; ∞ dicta multa, Cic. Acad. 1, 2; af — dialecticus, 3, διαλεκτικός: hørende til Disputering, dialectisk; ∞ captiones, Cic. Fin. 2, 6, disputationes, Quintil.; ∞ sapientiae professor, Plin. 7, 54; — II) df. subst.: A) dialecticus, i, m.: en Dialectiker, en Lærer i Dialectiken, Cic. Orat. 32, ostere, Quintil., o. A.; — B) dialectica, ae, f., (sc. ars): Dialectiken el. Disputerfunktens, Cic. Acad. 2, 28, ostere, Quintil. 1, 10, 37, ostere; — b) liget. i d. græske Form: dialectice, es. f., Quintil. 2, 20, 7, ostere, o. A.; — C) dialectica, orum, n.: d. dialectiske Underfølgelse, Cic. Off. 1, 6, e. id. Brut. 31, ostere. — dialecticos, (-us), i, l., διαλεκτος; epræl.: Udtryksmaade; df. Mundart el. Dialect, Suet. Tib. 56. — dialēpidos, (f. διὰ λεπίδος): en med Hammerstøt (λεπίς) tilberedt Salve, Marc. Empir. — dialucos, on, διάλυκος: blandet med Fjæret, crocum, Plin. 21, 17.

dialion, i, n.: = heliotropium, Appul. — Dialis, e, [af Dis i Diespiter f. Jupiter]: hørende til el. benævnt efter Juppiter; — Dialis flamen: Jupiterspræsten, (indfat af N. Numa, o. den fornemste iblandt flamines), Varr.; f. egf. Gell. 10, 15, Liv. 5, 52, o. Tac. Ann. 3, 58 o. 71; egf. ∞ sacerdos, Suet. Dom. 4; egf. absol. Dialis, vid. Gell. 1. c., egf. Ovid. Fast. 3, 397; — hans Husfru, (der undertiden egf. deltog i Dyringerne), heber Ovid. Fast. 6, 226: conjux sancta Dialis; — fremdeles Dial flaminium: Jupiterspræstens Embede, Suet. Aug. 31; men apex Dialis, Liv. 6, 41, (hans Præstehue); — II) (men alene eftercl.): i Luften, luftigt; diales vias deserit (aquila), Appul.

diālōgus, i, m., διάλογος: Dialogen el. den filosofiske Samtale, Cic. Orat. 44, ostere, Quintil.; egf. paa Græsk, Cic.; el. Quintil. 9, 2, 31, (hvor det overføres ved sermocinatio). — diālūtensis, e, (διάλυτος, i. e. dissolutus), genus purpuræ, vid. Plin. 9, 61; inc.

diāmētros, i, f., διάμετρος: Giennemmaal el. Diameter, Colum. Vitruv.; — 2) egf. adj. diame-tros, on, radiatio, Firmic. — diamoerie, es. f., f. und. dianome. — diāmōron, i, n., (f. διὰ μόρων): Sæft af forte Bær. Vorkærstæften, Pallad.

Diāna, (egf. Diāna, C. i. na ap. Suet., egf. Deiana, Enn. ap. Appul.; egf. m. Vortfælselse af Di: Jana, Varr. R. R. 1, 37), ae, f., [etr. f. Diva Jana]; epræl.: italiensk Gudinde, der tidligere blev identificeret med Grækerne Ἄρτεμις, hvorefter hun alts. blev Datter af Juppiter og Latona, o. Søster af Apollo; som Maanegudinde egf. Luna; som Jøvelsgudinde egf. Lūcina; derhos Rødtstebens og Mødemennens Gudinde, egf. Jagtens o. de natlige Exeriers Gudinde; — v. Cic. N. D. 2, 27, o. ibd. 3, 23, egf. Hor. Od. 3, 22, ab in. v. id. C. Sec. 1 o. 70, egf. Ovid. Fast. 2, 155 o. 173, Virg. Aen. 4, 511, o. A.; — bb) „meton.“; a) f. Maanen, Ovid. Met. 15, 196; — b) f. Jagten, Martial. Spect. 12; — B) df. 1) Diānūs, 3: hørende til el. benævnt efter Gudinden Diana; ∞ turba, (i. e. canes), Ovid. Fast. 5, 141; ∞ arma, Jagttaiet, Gratian. Cynez. 253; — bb) df. subst. Dianium, i, n.; a) et til Diana indviet Sted, Liv. 1, 48; — b) Rorberg i Spanien, (i Valencia; hod. Dinya), Cic. Verr. 1, 31; o. — 2) Diānarius, 3: = Dianius; ∞ radix: = artemisia, Veget. — Dianarius, 3, o. Dianius, 3, f. und. frgd. — diānōme, es. f., διανομή: etlagd Pengeuddeling, Plin. Ep. 10, 117 o. 118.

diāpasma, atis, διὰπασμα: Pulver til at frøe derpaa, Martial. — diāpāson, (i. e. διὰ πᾶσων, sc. χορδῶν): den hele Octav, Vitruv.; egf. hvem liget. diapente, (i. e. διὰ πέντε), Dvinten; liget.

diatessaron, (i. e. δια τεσσάρων), Dvarten; liget. disdiapason, (i. e. δις διὰ πᾶσων): den dobbelte Octav; (men rimet. at stride paa Græsk). — diapente, f. und. frgd. — diāphōresis, is, f., διαφύρησις: Bærfernes Afsondring igennem Porerne, d. e. Sveden, Theod. Prisc. — diāphōrēticus, 3, διαφωρητικός: freedrivende, Coel. Aur. — diaphragma, atis, n., διάφραγμα: Mellemgulvet, Coel. Aur. — diapsalma, atis, n., διάψαλμα; i Mnsiken: Pause el. Øphold, Hieronym.

diarium, i, n., [dies]; 1) den daglige Koft el. Sold: (i denne Bem. alene in pl.), Cic. Att. 8, 11, Hor. Ep. 1, 11, 40, o. A.; — 2) Dagbog; ∞ scribere, Asell. ap. Gell. 5, 18. — diastema, atis, n., διάστημα: Afstand el. Vortfiernelse, Sidon.; — i Mnsiken egf.: = diapsalma, Capella. — diastematicus, 3, διαστηματικός: hørende til Mellemrum el. Øphold; ∞ vox, (opp. continua), Capella. — diastole, es, f., διαστολή: Udveifelse; df. i Grammatiken: at udtale den forte Stavelse som lang, Diomed., o. A. — diastylōs, on, διαστόλος, species aedium, Vitruv. 3, 2: hvis Søiler have Mellemrum af vunde Søilerpæklere. — diasyrmos, i, m., διασυρμός: Forbaanelse el. Skældsord, Capella. — diasyrteus, 3, διασυρτέος: forbaanende, dictum, Spartian. Carac. 10.

diatessaron, f. und. diapason. — diāthýra, orum, n., διὰθύρα: etlagd Bem. el. Ræfært foran Døren, (hos Romerne egf. prothýra), Vitruv. 6, 10. — diatōnicus, 3, διατονικός, i Mnsiken: giennem-tonende, d. e. uden Intervaller, modulatio, Capella. — diatōnus, 3, διάτονος, (udspændt); 1) i Bygningskunsten: ∞ lateres, (som gaar igennem begge Murens Sider og som holde dem sammen), Vitruv. 2, 8; — 2) i Mnsiken er diatōni: den uden Intervaller fremftridende Tonart, id. 5, 4.

diātrētārius, i, m.: som forarbejder diatreta el. giennemborede Arbejder, Cod. Just. af — diātrētus, 3, διατρέτης: med giennemboret el. drevet Arbejde, calix, Hig.; — 2) subst. diatreta, orum, n.: giennemborede el. drevede Arbejder, Martial. 12, 70. — diatriba, ae, f., διατριβή: Sted til lærde Underholdninger, en Skole, Gell. 1, 26, ostere. — diātritaeus, 3, διατριταίος: som varer i tre Dage, tempus, Coel. Aur. — diatypōsis, is, f., διατύπωσις, i Rhetoriken: usædelig Fremstilling el. Skildring, Capella.

diāulos, i, m., διαυλος: den dobbelte Vædelebsbane, Vitruv. 5, 11, Hygin. — diazeugmenon, i, n., διαζευγμένον, i Rhetoriken: Afsondring, Adskillelse, Capella. — diāzōma, atis, n., διάζωμα: bælteformet Afstand el. Rum imellem Tilstuerbænkene i Theatret, Vitruv. 5, 7; f. egf. und. baltens.

dihālo, are, v. a.: ligesom at udbrage, d. e. ved Strig at nedsætte el. forringe, tantum rein, Caecil. ap. Varr. — dihbāphus, 3, διβήφης: togange farvet, (neml. m. Schorlagen og m. Purpur), purpura, Plin. 2, 63; — 2) df. subst. dihbāphus, i, f., (h. dihbāphos, sc. ζοφής): purpurfribet Embedesdragt; df. m. Lunc o. „alleg.“: Curtius noster dibaphum cogitat, etc. Cic. Fam. 2, 36. — dihbāchys, yos, m., διβήχης, (sc. pes): en af vunde forte Staveller bestaaende Versfødt, (o o), Diomed., o. A.

dica, ae, f., δίκη: Retssag el. Process; oftest i Forbindelsen: dicam scribere (alicui): skriftligen el. formeligen at anlage nogen, Ter., Cic. Verr. 2, 14 o. 17; liget. dicam subscribere, Plaut.; egf. (forhærf.): dicam impingere, Ter. Phorm. 2, 3, 92; men Cic. Verr. 2, 17: e lege sortiri dicas, (foretage dem efter Lødsfastning).

dicābula, o. dicibula, orum, n.: tom Stak, Capell. Terull.; o. — dicacitas, atis, f.: vidende Vittighed; vid. Quintil. 6, 3, 21, o. Cic. d. Or. 2, 54 o. 60, egf. id. Orat. 26, o. Suet. Vesp. 22 o. 23; — [af

dicax]. — *dicacūle*, adv.: med vidende Vittighed, dicere probrum, Appul.: af — *dicaculus*, 3, [dicax]: fladrende el. svadende, amatrix, Plaut., Asin. 3, 1, 8; — 2) *stielmsf*, vittig, puella, Appul.

Dicaearchia, ae, f.: den ældre Benævnelse af Syen Puteoli, Plin. 3, 9; — ogs. *Dicarchi* moenia, Stat.; ogs. *Dicarchis*, idis, f., Petron. Sat. 120; — B) *df.* 1) *Dicaearchi*, orum, m.: Indvaanerne af denne By, Lucil. ap. Fest.; — 2) *Dicaarchus*, 3: *dicarchus* el. *puteolans*, sinus, Stat., urbs, id. — *Dicaearchus*, i, m., *Δικαρχος*: Discipel af Aristoteles, berømt Philosopher o. Geograph; vid. Cic. Tusc. 1, 10 o. 11, e. id. Off. 2, 5. — *Dicaarchus*, 3, o. *Dicarchis*, idos, o. *Dicarchus*, i, f. und. *Dicaearchia*.

dicatio, onis, f., [1. dico]: Optagelse til Borger i en anden Stat, Cic. Balb. 11. — *dicax*, acis, adj., [1. dico]: som taler el. udtrykker sig med vidende Vittighed el. med bitter Spot, *bitst*, *satirist*, *spottende*; — *Demosthenes* — non tam *dicax* fuit, quam *facetus*, etc., Cic. Orat. 26; cf. id. Coel. 28, ogs. Plaut. Truc. 3, 2, 15; men ∞ *Satyr*, Hor. A. P. 225; cf. Cic. Phil. 2, 31: *populum etiam dicacem in te reddidisti*; — *compar.*, id. d. Or. 2, 60; *superl.*, Petron. Sat. 113.

dichalcum, i, n., *Διχαλκον*: siden Mont, i Værdi omtr. Hieredelen af en Dbol, Vitruv. 3, 1. — *dichoneutus*, 3, [*dis* *χώνευτος*: togange stobt]; *df.* forfattet, aes, Cod. Theod. — *dichoreus*, i, m., (i. e. *dis* *χορεός*): Discoren el. den dobbelte Trechæus, Cic. Orat. 63. — *dichotomos*, on, *διχοτόμος*: halsdelt el. overflaaren, Macrob., Firmic.

dicibula, orum, f. und. *dicabula*. — *dicis*, genit. indecl., [*δίζη*, gen. *δίζης*], alene i Forbindelserne: *dicis causa*, o. *dicis gratia*, *epndl.* i *Retespøget*: for Jermens Skyld, for Ekins Skyld, (*λόγον χάριν*); — ut illis aliquid ∞ *nummulum dicis causa daret*, Cic. Verr. 4, 24; *figel.* *dicis gratia*, Dig.; — 2) „overf.“: ifølge en Jerminal el. Ceremoni; *pontifici* ∞ *dicis causa epulanti etc.*, Plin. 28, 5.

1. dico, avi, atum, i, v. a., [*epndl.* el. *Ord* m. 2. dico]; 1) „egenl.“: forkynder el. bekiendtgjæ, Lucil. ap. Non.; — II) *sdv.* „overf.“; A) i *Religionspøget*: 1) om Ting og Begreber, ligesom *dedicare*: at tilfige, d. e. at indvie, (naenl. til en Guddem el. til fergude eller Personer); — domum tibi (sc. Jovi) *dicatum* atque *promissum*, Cic. Verr. 2, 72; cf. id. Tusc. 1, 30; — ofte ogs. *ut. dat.*; ∞ *Capitolium*, *templum Jovis* O. M., Liv. 22, 38; ∞ *delubrum* ex manubiis, Plin., *statuas Olympiae*, id.; *ara condita atque dicata*, Liv. 1, 7; — 2) ogs. *undert.* m. *Personsobjekt*: at indvie el. epheie til en Guddem el. til guddommelig Væ; — *df. pass.*: *Janus geminus a Numa dicatus*, Plin. 34, 16; *ille inter numina dicatus Augustus*, Tac. Ann. 1, 59; — B) *udenfor Religionspøget*: 1) „alm.“: *indvie* el. *hængiver* deraf; — ∞ *operam alicui*, Plaut., Ter.; cf. Cic. Leg. 2, 3; ∞ *librum alicui* (tisege), Plin.; *men propriamque dicabo etc.*, Virg. Aen. 1, 73; — *qui tum adolescentes Crasso se dicarant*, Cic. d. Or. 3, 3; *men ∞ se alii civitati el. in aliam civitatem*, (lade sig optage som Borger i en anden Stat), Cic. Balb. 11 o. 12; cf. Caes. B. G. 6, 12; — 2) „bef.“: ligesom *indvie* ved den første Brug, bruger første Gang, (m. *Vibegr.* af etilags Ceremoni); vid. Tac. Hist. 5, 16.

2. dico, xi, ctum, 3, v. a., [*best.* m. *δείξω*, *δείξωμαι*, *altf.* *epndl.*: *vifer*; *df.* *sdv.*]: *figer*; ogs. *for-tæller*, *beretter* el. *angiver*: 1) „egenl.“; A) „alm.“: a) *advenisse familiarem dicito*, Plaut.; ∞ *mendacium*, (opp. ∞ *vera*), id.; *ita dictu opus est*, Ter.; *nihil est dictu facilius*, id.; *men* Plaut. Curc. 4, 2, 27: *Indignis si male dicitur, male dictum id esse dico*, etc.; *men* Cic. d. Or. 3, 12: *ut ille, quem dixi*, (som

jeg har nævnt el. omtalt); — b) *dicitur* etc., som *impers. m.* *Objectsfætn.*: *man figer* el. *der figes*, at etc.; — de hoc Verri *dicitur*, *habere eum persona toreumata*, Cic. Verr. 4, 18; cf. id. Fin. 3, 18, o. Nep. Paus. 5, ogs. Ter. Andr. 1, 5, in. o. Tac. Hist. 4, 52; *figel.* hoc el. *illud dicitur m.* *Objectsfætn.*, Cic. d. Or. 1, 33; — c) *tiledst* ogs. m. *ringere Grad af Vid-*hed *heder* *dicor*, *diceris*, *dicitur*, etc., m. *Subjectsfætn.*: *man figer*, at jeg etc., el. *jeg skal osv.*; — *neque es heres ejus, a quo mutuum accepisse dicor*, Quintil. 4, 1, 6; cf. Hor. Od. 3, 30, 10, o. Ovid. A. A. 3, 176; *figel.* *quot annos nata dicitur?* Plaut.; *is nunc dicitur venturus peregre*, id.; — d) til *Om-*gangsfpøget *bører*: *dictum ac factum*, el. *dictum factum*, (Grækerne: *ἔκτε εἶρος*, *ἔκτε εἶρον*); som *sagt*, *saa gjort*; Ter. Andr. 2, 3, 7, *ostere*; *men dicto entius*, Virg. Aen. 1, 142, o. Liv. 23, 47; — B) „bef.“; 1) i *Medfætn.* af *negare* *heder* *dicere*: at *paaske* el. *forstikke*; — *quem esse negas, eundem esse dicis*, Cic. Tusc. 1, 6; *figel.* *dicebant*, *ego negabam*, id. Fam. 3, 8; cf. id. Rab. Post. 12; — b) *df. m.* *Effectryt* (ostest i *Omgangsfpøget*); — ∞ (alicui): *fige* til *nogen*, d. e. *advare* el. *formane*: *dicebam*, *pater*, *tibi*, *ne etc.*, Plaut. Asin. 5, 2, 88; cf. Ovid. Am. 1, 14, in.; *figel.* som *Dittraab*: *tibi dico*, Plaut., Ter., Phaedr.; *figel.* *tibi dicam*, Ovid. Her. 20, 153; — 2) i *Retespøget* og i *Rhetoriken*: at *foredrage*, at *fremstige*; ogs. *absol.*: at *helde* el. *foredrag* el. en *Tale*; — *vid.* Cic. Plane. 30; *men ∞ sententiam de scripto*, (af Papiet), id. Att. 4, 3; ∞ *prooemium* ac *narrationem* et *argumenta*, (foredrage dem), Quintil.; ∞ *versus*, id., Cic. Orat. 56; — ∞ *causam*, (som den *anlagde* el. om *hans Patron*) at *helde* en *forvarstale*, Cic. R. Am. 5, id. Quint. 8, ogs. Quintil. 5, 11, 39, *ostere*; *deq* ogs. ∞ *causas*, Cic. d. Or. 1, 2, o. 2, 8: som *Sagfører* el. *Patron* at *foredrage*, at *vare* *Taler* el. *Retstaler*; — *derim.* ∞ *ius*: at *paadomme* en *Retssag*, id. Flacc. 3; *hvi.* ogs. *Prators Jormular*: *do, dico, addico*, f. und. *do*; — ogs. *heder* *dicere*, *absol.*: at *foredrage*, (opp. *loqui o. disputare*); *vid.* Cic. Orat. 32; cf. id. Off. 1, 1; ogs. *bører* *hertil*: ∞ *pro aliquo*, ∞ *contra aliquem*, *odl.*, id., Quintil.; — bb) *egl.* *marfes*; a) *dicere*, *phencist*, el. *med* *Genfyn* *paa* *Organet*: at *utale*; *vid.* Cic. Div. 2, 46, o. id. d. Or. 1, 61, ogs. Quintil. 1, 4, 8, *ostere*; — b) af *Omgangsfpøget*: *causam nullam dico*, ogs. *causam haud dico*, (har intet at *fige* *derimod*), Plaut. Mil. gl. a. 5, v. 34, o. Ter. Phorm. 2, 1, 42; — 3) *skriftlig* at *fremstille*, at *beskrive* el. *bejngne*, *odl.*, (ostest „poet.“); — ∞ *laudes Phoebe et Dianae*, Hor. C. Sec. 76; cf. id. Od. 1, 21, in., *ostere*; ∞ *bella*, id., Liv. 7, 29; ∞ *carmen*, Hor., Tibull.; ∞ *modos*, Hor.; ∞ *silvestrium naturas*, Plin. 15, 40; — b) *figel.* i *Digter-*fpøget: at *forudfige* el. *spaae*, Hor. A. P. 403, o. id. Od. 3, 3, 58; *figel.* id. Sat. 2, 5, 59; *Hoc mihi si Delphi Dodonaeque diceret ipsa*, etc., Ovid. Trist. 1, 8, 43; — 4) *nævner* el. *benævner* el. *falder* *saa* el. *saa*; — *Latine dicimus elocutionem, quam Graeci ὑπόθεσιν* etc., Quintil. 8, 1, in.; cf. Virg. Aen. 3, 335; *men* ibd. 2, 678: *uxor quondam dicta tua*; *men* Hor. Od. 1, 2, 50: *Hic ames dici pater atque princeps*; cf. Juvenal. 8, 214; — b) *navnl.* ogs. *udnævner* el. *ud-*vælger *til* el. *Embede*; — *ut consules roget praetor, vel dictatorem dicat*, Cic. Att. 9, 15; cf. Liv. 5, 9, *ostere*; ∞ *consulem*, id. 10, 15, *ostere*; ∞ *magistrum equi-*tum, id., *aedilem*, id.; cf. Hor. Od. 2, 7, 26; — 5) *falskatter* el. *bestemmer*, m. o. *ud. dat.*; — ∞ *diem nuptias*, Ter. Andr. 1, 1, 75; ∞ *diem operi*, Cic. Verr. 1, 57; *men ∞ diem exercitui ad conveniendum* *Phe-*ras, Liv. 36, 8; ∞ *leges victis*, id.; *men ∞ leges pacis*, id. 33, 12; cf. Sall. Jug. 113; — *not.*: ∞ *sacramentum*, ogs. ∞ *sacramento*, (sværge til *Gænen*, *odl.*), f. und. *sacramentum*; — II) „overf.“, ligesom

intelligo (o. Graefernes *gqui*): mener med det forhen Sagte el. Anførte, (hvor vi ogs. ucert. sætte nemlig); — neque quemquam vidi, qui magis ea, quae timenda esse negaret, timeret, mortem dico et deos, Cic. N. D. 1, 31; cf. id. d. Or. 3, 44, ogf. Plant. Asin. 1, 1, 30; — III) af partic. perf. dictus, 3, er subst. dictum, i, n.: Talem el. Ordet; A) „alm.“; — nullum meum minimum dictum, non modo factum esse, Cic. Fam. 1, 9; ~ ridiculum, Plant.; ogf. ~ facete, id., Ter.; cf. Cic. Off. 1, 29, ogf. Lucr. 5, 1223; — B) „bef.“; 1) Tansesprog, Ordspog, Sentens; — vid. Lucr. 3, 12, o. id. 6, 24; Catonis est dictum: pedibus compensari pecuniam, Cic. Flacc. 29; ogf. er Dicta Collectanea: Titelen paa et Skrift af Casar, Suet. Caes. 56; (Cic. Fam. 9, 16, har derfor *Antographum*); — b) ofte staaer ogf. dictum f. facete dictum: Vittighed, vittigt Indfald, (bon mot); vid. Cic. d. Or. 2, 54, o. Quintil. 6, 3, 16 o. 36; f. ogf. dieterium; — 2) Digting, (abstract o. concret); — Nec dicti studiosus erat (quisquam), Enn. ap. Cic. Brut. 18; rerum naturam expandere dictis, Lucr.; cf. Prop. 4, 1, 61; — b) df. ogf. Propheetering el. Spaadem, Lucr. 1, 101, o. Virg. Aen. 2, 115; — 3) Hørskrift, Befaling; — dicto paremvs oantes, Virg. Aen. 3, 189; haec ubi ... dicta ... dedit, Liv. 3, 61, oftere; dicto audientem esse, o. dicto audire alicui, f. und. audio; — not.: dice f. dic, Plant.; dixti f. dixisti, Ter.; dixis f. dixeris, Plaut.; dixit f. dixisse, id., Varr.

dicotum, i, n., (sc. navigium): toradaaret Skib, Cic. Att. 5, 11; liget. dicota, ae, f., (sc. navis), Hirt. B. Al. 17; (af *dixotos*, toradaaret). — dictabolarium, i, n., [dicto]: = dieterium, Laber. ap. Fronton. — Dictaeus, 3, f. und. Dicte. — dictamnum, i, o. dictamnus, i, f. und. Dicte. — dictatio, onis, f., [dicto]: Dictering, Dig., Symmach.; — df. demin. dictatiuncula, ae, f.: liden Dictat, Hieronym.

dictator, oris, m., [dicto, befaler]; 1) den høieste Dørigbedsperson i nogle italienske Stater, navnlig i Rom; Cic. Mil. 10, o. i Alba, Liv. 1, 23; — II) „bef.“ var i Rom dictator: en overordentlig Dørigbedsperson, som i Statens Fare, (ogf. ved enkelte andre Anledninger), udnævntes paa 6 Maanedere i Consulernes Sted, men med uindskrænket Magt; — hed ogf. tidligere: magister populi, ogf. praetor maximus: vid. Cic. Leg. 3, 3, ogf. id. d. Rep. 1, 40, Liv. 2, 18, id. 7, 3, o. A.; — dictatorem creare, Liv. 2, 18, oftere, dicere, id. 4, 32, oftere, ogf. Cic. Att. 9, 15; ogf. dictatorem legere o. facere, Liv. 2, 18 o. 21.

dictatorius, 3, [dictator]: hørende til el. benaemt efter en Dictator, dictatorisk, gladius, (med Hensyn paa hans uindskrænkede Magt), Cic. Cluent. 44; liget. ~ fulmen, Liv. 6, 39; men ~ juvenis, (som Søn af en Dictator), id. 7, 4; — dictatrix, icis, fem. af dictator: ligesom Dictatorinde, men alene comiss, Plaut. Pers. 5, 1, 18. — dictatura, ae, f., [dictator]: Dictator: værdigheden el. Dictaturen; — dictaturam gerere, Cic.; cf. id. Phil. 1, 2; — 2) ogf. (ved umiddelbar Afledning af dictare): Dictering i Skolen; hvf. (m. Hensyn paa nr. 1): Sullam necesse litteras, qui dictaturam deposuerit, Caesar ap. Suet. Caes. 77.

Dicte, es, f., *Δίκη*: Biergegn paa Mithen af Den Greta, Plin. 24, 102; — B) df. 1) Dictaeus, 3: dictaist, oftere „poet.“ f. cretist; — ~ arva, Virg., rura, Ovid.; ~ rex, Virg. Ge. 2, 536, (i. e. Juppiter), men Ovid. Met. 8, 43, (i. e. Minos); Dictaeae astra coronae, Claudian., (d. e. Ariadnes Krone); men ~ arundo, ogf. ~ pennae, (med Hensyn paa de pyrriske cretiske Vægslyttere), Sil.; — 2) dictamnus, i, f., o. dictamnium, i, n.: en bef. i Biergegnen Dicte vorende Plante, germ. Diptam, (origanum diptamum L.), Plin. 8, 41; cf. Virg. Aen. 12, 112, o. Cic. N. D.

2, 50. — dieterium, i, n., *Δειτήριον*: bidende Vittighed, bon mot, Varr. ap. Non.

dictio, onis, f., [2. dico]: 1) „alm.“: Talem, Udtrykker, Hørskræger, (ofte i Hetsproget o. Alibiorken); — ~ ~ sententiae, (af afgive sin Stemme), Cic.; men ~ testimonii, (Het til at aflægge Vittensbyrd), Ter. Phorm. 2, 1, 63; men ~ causae, (Sagens Hørsvar), Cic. Quint. 10, Caes., Liv.; — ~ multae, etc., (at paalægge el. dicere Bøder), Cic.; — ogf. in pl., id. d. Or. 1, 6; liget. ~ oratoriae, id., subitae, id., extemporales, Quintil.; — b) ogf. Udtrykker, (concret); (schema) verborum, vel dictionis, vel elocutionis, etc., Quintil. 9, 1, 17; — 2) „bef.“: Hørskræger, Draktsvar, Pacuv. ap. Non.; cf. Liv. 8, 21. — dictiosus, 3, [dictum]: fuld af bidende Vittighed, meget satirisk, Varr. L. L. 6, 7.

dictilo, avi, atum, i, v. a., intens. af dicto: ofte el. med Giertryk at sige el. erklære el. paafaae; 1) „alm.“: quem semper te esse dictitasti, Ter. Phorm. 5, 1, 16; qui ita dictitat, etc., Cic. Verr. 2, 4; cf. Caes. B. C. 3, 22 o. 32, o. A.; — ogf. impers.: Male dictitatur tibi vulgo, etc., Plaut. Trin. 1, 2, 62; — 2) „bef.“: ~ causas: ofte at tale for Retten, Cic. d. Or. 2, 13.

dicto, avi, atum, i, v. a., frequ. af 2. dico: ofte at sige el. erklære; 1) „alm.“: ~ ~ utationem te dictare intellego, Plaut. Amph. 2, 2, 38; Mercemur servum, qui dictet nomina, (som hvergang siger os de Mødendes Navne), etc., Hor. Ep. 1, 6, 50; — II) „bef.“: A) ligesom foresiger, d. e. dicterer; vid. Cic. Att. 13, 9, Quintil., o. A., ogf. Hor. Ep. 1, 10, 49; navnlig ogf. em Værens Dictering i Skolen; vid. Hor. Ep. 2, 1, 71, o. id. Sat. 1, 10, 75; — b) ogf. forti Hørskrægerne ofte dicterede deres Arbejder. saa hed dicterare (fra Augustus) ogf. „melon.“: at forfatte el. digte; — vid. Pers. 1, 52, o. Hor. Sat. 1, 4, 10; liget. ~ carmina, id. Ep. 2, 1, 110; — men ~ codicillos el. testamentum, Suet., (epistole el. late epistole); cf. Juvenal. 6, 218; — ofte ogf. i Hetsproget; ~ actionem: udsædte el. Klage, Suet. Rhet. 2, ogf. alm. at anfæle, Dig.; ogf. ~ iudicium, ibid.; — B) foreskriver, anordner, anviser el. anbefaler; ~ sportulam; vid. Quintil. 11, 3, 131; men dictataque jurant sacramenta deis, Sil.; — b) m. abstracte Subiecter; — ita videtur ratio dicere, Quintil.; quibus sordet omne, quod natura dictavit, id. 8, proem.; — III) af partic. dictatus, 3, er subst. dictata, orum, n.; A) „bef.“: det Dicterede, navnlig Værens Dictat i Skolen; — dictata perdisce, Cic., decantare, id., reddere, id.; cf. Hor. Ep. 1, 1, 55, ogf. ibid. 1, 18, 43, Pers. 1, 29, o. A.; — B) „alm.“: Hørskræger el. Negler, navnlig for Gladiatorene, Suet. Caes. 26, for Mimiferne, Juvenal. 5, 122.

dictor, oris, m., [2. dico]: som siger noget, den Talsende, Augustin. — dictum, i, n., f. und. 2. dico. — dicturi, ire, v. a., desid. af 2. dico: vilde gjerne sige, Macrobi. — dictus, 3: partic. af 2. dico.

Dictynna, ae, f., *Δικτυννα*: 1) By paa Greta, Mel. 2, 7; — b) df. Dictynnaeus, 3, mons, Plin. 4, 20; — II) Epithet til Gudinden Diana, Ovid. Met. 2, 441, oftere, Stat.; — b) df. Dictynnaeum (el. -eum), i, n.: et Diana helliget Sted ved Sparta, Liv. 31, 38. — Dictys, yos, m., *Δίκτυς*: 1) Navnet paa flere mytiske Personer; vid. Ovid. Met. 3, 615, ibid. 12, 331 fgd., ogf. Stat. Silv. 2, 1; — II) Dictys Cretensis, fild. graf Mythograph, Hørfatter til et Skrift om d. trojanske Krig, hvoraf dog alene haaves en latinsk Oversættelse.

didascalicus, 3, *διδασκαλικός*: hørende til Underviisning, opusculum, Auson.; — 2) ogf. subst. didascalici, orum, m., (sc. libri): Titelen paa et Skrift af Attius; vid. Gell. 3, 11. — diditus, 3: partic. af 1. dido. — Didius, Didia: romersk Slægts-

nava, hvoraf mærkes: Didius Julianus, romersk Keiser; vid. Spartian. *Did. Jul.*; — not.: *lex Didia sumptuaria*, (a. u. c. 611), *Macrob. Sat. 2, 13.*

1. dido, (egf. disdo), didi, ditum, 3, v. a., [dis-, do, dare]: forreder el. udbreder dertil, (o'ftest forcl. o. „poet.“); 1) „egent.“: ∞ cibum in venas, *Lucr.*, in membra atque artus, id.; ∞ argentum inter apparitores, *Cato*; — b) egf. absol.: Dide, disjice, (adsplyt din Eicndom)! *Caecil. ap. Cic. Coel. 16*; — 2) „overf.“: dum munia dedit (se. servis), *Hor. Sat. 2, 67*; tua terris didita fama, *Virg. Aen. 8, 132*; cf. *Tac. Ann. 11, 1*: didita per provincias fama, m. flgd. acc. c. inf.; — 2. Dido, us o. onis, f., *Andr.*: Carthago's berømte Stifterinde, Datter af den trykste N. Velus, Gemalinde af Eichaas, og Søster af Pygmalion; bed egf. *Elisa* el. *Elissa*; — vid. *Virg. Aen. 1, 299*, oftere, bef. *ibid. L. 4*, egf. *Ovid. Fast. 3, 545* o. *640*, o. *Æ.* — didrachmon, i, n., e. didrachma, atis, n., *didrachmon*: et Todrachmestykke, Tertull.

diduco, [f. dis.d.], xi, etum, 3, v. a.: drager el. fører ud fra binanden el. ud el. bort derfra, forreder el. adfæstler; 1) „egent.“; A) „alm.“: — (nubes) quum ventus ... diducit etc., *Lucr. 6, 215*; ∞ digitos, *Cic.*, supercilium, *Plin.*, nares, labra, *Quintil.*; cf. *Hor. Sat. 1, 10, 7*; ∞ nodum manu, *Ovid.*; cf. *Virg. Aen. 3, 419*, o. *Tac. Ann. 2, 47*, egf. *ibid. 12, 69*; — ∞ cibum, (ligesom digerere: at fordeie), *Cels.*; — egf. m. flgd. in; si flumina in rivos diducuntur, *Quintil.*; domus in multos diducta recessus, id.; — B) „bef.“ i Krigsforret; a) at udfille el. udfælde; — diductis navibus, *Caes. B. C. 2, 6*; aciem diductam in cornua, ne etc., *Liv. 8, 38*; ∞ copias, *Caes.*, cornua, *Liv.*; — b) „poet.“: ∞ choros, *Virg. Aen. 5, 581*; — b) at adspæde el. afsplytte; diducta manu hostium, *Sall. Jug. 25*; cf. *Caes. B. G. 6, 34*, o. *Tac. Ann. 2, 11*; — 2) „fig.“: at adsplytte, at forsyrrer, amicitias, *Senec.*, nuptias, *Suet.*; diductam civitatem etc., *Tac. Ann. 4, 17*, (at den er adsplyttet i Partier); men ∞ litem, (fille Trætte), *Colum.*; — egf. m. flgd. in; vid. *Hor. A. P. 326*; cf. *Quintil. 4, 5, 21*: divisio diducta in digitos; men ∞ animum in tam multiplex officium, *id. 10, 7, 9*; men *Tac. Hist. 4, 6*: ultio ... senatum in studia diduxerat; df. — diductio, onis, f.: Udfildelse, Udfildelse; — ∞ spiritus, (opp. velocitas), *Senec. Qu. N. 2, 8*; in diductione rerum, (ved Elementernes Afledning), *ibid. 3, 13*; — diductus, 3: partit. af diduco.

diecula, ae, f., demin. af dies, (den korte Frist af en eneste Dag), *Plaut.*, *Ter.*, *Cic. Att. 5, 21*. — dierectus, 3, [dis-, erigo]: lige om spændt el. strakt i Reiret, navn. om den paa Rorset naglede Ribbader, alene hos *Plaut* o. *Varr.*: 1) som Etakserd; — 1 hinc dierectus, el. abin' dierectus, (gaa Væfser i Vold)! *Plaut.*; — egf. in adv.; abi dierecte, *id.*, *Varr.*; — 2) „overf.“: ducit lembum dierectum navis praetoria, *Plaut. Men. 2, 3, 87*; apage in dierectum, (gaa Væfser i Vold)! *Varr. ap. Non.*

dies, ei, m., in sing. egf. undert. f.; 1) „egent.“; A) „alm.“: en Dag, den af 24 Timer bestaaende torgerslige Dag; vid. *Varr. R. 1, 28*, o. *Plin. 2, 79*; — 2) er egf. at mærke; aa) m. Gen'yn paa genus; a) som mase; hic ille est dies, *Plaut.*; eo die, *Caes.*; postero d. e., *id.*, *Cic.*, o. *Æ.*; — b) som fem.; vid. *Lucr. 3, 912*; diebus xxx, a qua die etc., *Caes. B. C. 1, 36*; postera die, *Sall. Jug. 68*, (som dog derfor har oftere postero die); ∞ pulchra, *Hor.*, atra, *Virg.*, tarda, *Ovid.*; — bb) i Forbindelse; — post-die ejus diei, *Caes. B. G. 1, 23*, oftere; post diem tertium ejus diei, *Cic. Att. 3, 7*, *Liv.*; — d. em ex die duere, *Caes.*; diem de die differre, *Liv.*; — in dies, hver Dag, dagligen, *Cic.*, *Caes.*, *Liv.*; — egf. in sing.; in diem raptu vivere, *id. 22, 39*;

fibd. egf. ad diem, *Vopisc.*; — ante diem, f. und. ante; — die crastini, noni, pristini, quinti, f. die crastino, etc., f. und. crastinus, etc.; — B) „bef.“: 1) fastsat Dag el. Termin; status dies cum hoste, *Cic. Off. 1, 12*, e XII Tabb.; cf. *Gell. 10, 4*; — egf. „alm.“: dies status, *Suet.*, o. *Æ.*; Hic nuptiis dictus est dies, *Ter. Andr. 1, 1, 75*; cf. *Caes. B. G. 1, 42*, o. *ibid. 5, 57*; ligel. ∞ certo, *Sall.*, constituto, id.; ∞ praestitutus, *Liv.*, praefinitus, *Plin.*, ascriptus, *Phaedr.*; — ligel. ∞ edicta ad conveniendum, *Liv. 1, 10*; cf. *Caes. B. C. 3, 33*; ∞ pacta et constituta, *Cic.*, statuta o. stata, *Liv.*; — ∞ annua, (Hars Frist el. Credit), *Cic. Att. 12, 13*; cf. *ibid. 13, 3*: fore iam etiam a praecone diem; men comiff: die caeca emere, oculata vendere, (fiobe paa Credit, sælge for contant Betaling), *Plaut. Pseud. 1, 3, 67*; men *Caes. B. G. 1, 6*: diem dicunt, qua die etc.; is dies erat etc.; — 2) Dagen, (i Modfætn. af Natten); — dies est, nox non est; vid. *Quintil. 5, 8, 7*: die et nocte concoqui, (ferdes i et Dagen, i 24 Timer), *Cic. N. D. 2, 2*; nocte et die, *Liv. 25, 39*; hvorfor egf. blot die, *Hor. Sat. 2, 1, 4*; cf. *Ovid. Met. 2, 48*; egf. diem noctemque etc., vid. *Nep. Them. 8*; — men oftere findes diem noctemque, el. diem ac noctem, oftl., ligesom veri: Dag og Nat, f. nafrubt, uden Døffer; vid. *Caes. B. G. 7, 77*, *Liv. 27, 4* o. *45*, o. *Æ.*; — ligel. in pl.: dies et noctes, dies noctesque, noctes et dies, oftl., *Cic.*, o. *Æ.*; cf. *Caes. B. G. 5, 38*; — cum die, (ved Dagens Frembrud), *Ovid. Met. 13, 677*; men de die, ved helligs Dag, potare, *Plaut.*, *Ter.*, *Suet.*; cf. *Hor. Ep. 1, 14, 34*; men *Cic. Phil. 2, 31*: non solum de die, sed etiam in diem vivere etc.; — 3) dies alicujus; a) f. dies natalis el. Fødselsdag; — diem meum scis esse III Non. Jan., *Cic. Att. 13, 42*; deg egf. natali tuo die, *ibid. 9, 5*; — b) f. dies mortis el. Dødsdagen; vid. *Tac. Orat. 13*; egf. ∞ supremum (vitae), *Suet.*; obire diem suum, *Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 12*, (at afgaa ved Døden); ligel. diem supremum obire, *Nep.*, *Suet.*, exigere, expleri, *Tac.*; egf. obire diem, *Plin.*, *Suet.*, egf. diem fungi, *Justin.*; — c) f. dies febris el. Fieberdag, *Cic. Att. 9, 2*; — 2) „overf.“; A) „alm.“: 1) Dagen el. den Dag, (neml. f. det paa en vis Dag Indtruffe el. foregaade); — saaf. dies Alliensis, (f. pugna el. clades All.), f. und. Allia, *Liv. 6, 1*, *Suet. Vitell. 11*; ligel. ∞ Cannensis, *Flor. 4, 12*; cf. *Liv. 42, 67*: hic dies etc.; f. egf. *Cic. Sen. 12*; men *Tac. Ann. 6, 20*: qualem diem Tiberius induisset, (i hvilken Stemning han var paa den Dag); — 2) ligesom hvede, Dagen, f. Tiden el. Tidens Løb; vid. *Cic. Fam. 1, 6*, o. *Liv. 2, 45*; men *id. 4, 30*: et dies (induciarum) exierat, etc.; men dies perexigua, (kort Tidsskrift), *Cic. Verr. Act. 1, 2*; ∞ longa, *Plin. Ep. 8, 5*; men ∞ festus, (Fest el. Høitid); vid. *Liv. 25, 23*; men die lanam et agnos vendere, (til rette Tid), *Cato*; praesens quod fuerat, in diem malum abiit, (er henfaldt til en følgende Tid), *Ter. Phorm. 5, 2, 16*; men vivere in diem, (uforsynet om Fremtiden), *Cic. d. Or. 2, 40*, *Plin. Ep. 5, 5*, o. *Æ.*; — B) „bef.“: 1) Dagreise, (som Langdemaal), *Liv. 38, 59*; — 2) oftest „poet.“: Dagslyst el. Dagen; contraque diem radiosque micantes etc., *Ovid. Met. 7, 411*; cf. *ibid. 5, 444*, oftere; — „poet.“ egf. Diets Ps., *Stat.*; men Saeva dies animi, (den vakte Samvittigheds Drab), *id.*; ligel. (oftest „poet.“) f. coelum: Himmel; sub quocumque die etc., *Lucan.*; — 2) Veiriget; ∞ tranquillus, *Plin.*, mitis, *id.*; men in pl.: dies pestilentes, *id. 22, 49*; — 3) personificeret findes Dies, tilfældiged Mensis o. Annus, *Ovid. Met. 2, 25*; egf. ligesom Sol, i Modfætn. af Luna, *Plaut. Bacch. 2, 3, 20*; — B) egf. er Dies (som fem.): Datter af Chaos, o. Moder til Himlen og Jorden, *Hygin. praef. fabb.*; egf. er hun Moder til den første Venus, *Cic. N. D. 3, 23*; — not.: til de anormale men uiffræ

former af dies her: gen. dies, die o. dii, vid. Gell. 9, 14, o. dat. diei, Plaut.; f. ogs. diu s. l.

diēsis, is, f., *diēsis*: en Hjerdecel af en Tone, Vitruv., Macrobi.; — 2) den fjerde herlige Tone paa et Instrumēt, Vitruv. 5, 3. — Diespiter, tris, m., f. *dis pater*: en ældre Form og Mital f. d. fædd. Jupiter, Varr., Plaut.; ogs. Hor. Od. 3, 2, 2, v. 4.

diffāmatio, onis, f., [*diffamo*]: Udbrødsse, Befæktigjorelse, Augustin. — "*diffāmia*, ae, f.: endt Rygte, Banrygte, Augustin.; v. — *diffāmo*, avi, atum, 1, v. a.; 1) fædd.: udfriger, udbræber, bringer i Banrygte el. i ond Dømtale, Ovid. Met. 4, 236; ∞ aliquem probroso carmine, Tac.; cf. id. Ann. 1, 72; — 2) fild. ogs. "*alm.*": at udbræde el. befæktigjore, Augustin.; — [*dis*, *fama*]: diffarratio, [f. *disfarr*], onis, f.: den færmelige Oplesning af d. t. ved confarratio flustte Egtstøb; quia fiebat farreo libo addibito, Fest. pag. 56.

diffērens, tis: partic. e. adj. af differo; df. — differēter, adv.: forskellig, paa forskellig Maade, Solin. — differētia, ae, f., [*diffiero*]: Forskiel el. Forskellighed, honesti et decori, (Crimellum), Cic.; ∞ naturarum, id., morum, Petron.; cf. Quintil. 12, 10, 70; ogs. in pl.; ∞ nostri Graecique sermonis, id. 11, 2, 50; — b) ogs. ud. gen.; quanta differētia est in principiis naturalibus, Cic. Fin. 5, 7. — differētas, atis, f.: for: o. efterel. Biform af frgd., o. m. f. Bem., Lucr., Arnob.

différo, (f. dis.fero), distūli, dilatum, differre, v. a. o. n.; 1) act.: forer el. bærer el. bringer ud derfra el. ud fra hinanden, adspæder, adstiller; A) "*egenl.*"; — ∞ favillam, (om Binde), Lucr., nubila, Virg., ignem, Caes.; cf. Hor. Epod. 10, 6; — ∞ ulmos in versum, (udplante dem i Rader), Virg. Ge. 4, 144; men om Rødder, odl.: ∞ insepulta membra, Hor. Epod. 5, 99; cf. Virg. Aen. 8, 613; — B) "*fig.*": 1) "*alm.*": ligesom at drive bid og bid, at feruolige el. feruure; — ∞ aliquem dictis, (forstraffe ved sin Tale), Plaut.; cf. Ter. Andr. 2, 4, 5; — oftere in pass.: differri doloribus, id., amore alicujus, Plaut.; — ogs. absol.: differor, distrahor, etc., id.; — 2) "*bes.*": at omtale til det Dede, at bringe i ond Rygte; a) c. acc. rei; vid. Liv. 31, 49, o. Nep. Dion. 10; ogs. m. figd. quasi, Suet. Aug. 14; men impers.: quo pertulit, differri, tamquam etc., Tac. Ann. 3, 12; — b) c. acc. person.; ∞ aliquem variis sermonibus, ibd. 1, 4; cf. Prop. 1, 4, 22; — bf. pass.: differor sermone miser, Caecil. ap. Gell.; cf. Prop. 1, 16, 48; — 3) med Hensyn paa Tiden; a) c. acc. rei: at udsætte el. epstæte, at nede dermed; — ∞ quotidie et procrastinare rem, Cic. R. Am. 9; ∞ iter in praesentia, Caes.; ∞ diem de die, Liv.; — ogs. c. inf., Hor. Od. 4, 1, 21; cf. Liv. 42, 2; ogs. m. Negation o. figd. quia, id. 6, 22, v. Suet. Caes. 4; ∞ aliquid in posterum diem, Cic., Caes., in posterum, id., in aliud tempus, id.; cf. Hor. Ep. 1, 2, 39; — fild. m. figd. ad, vid. Cic. Vat. 11; — b) c. acc. person.: at henvise til Fremtiden, at henvise med Løfter, odl.; — dilatus per frustrationem, Liv. 25, 25; ∞ aliquem petentem, Suet.; cf. Cic. Fam. 5, 12, v. Liv. 39, 32; — ogs. unvert. m. ad; legati ad novos magistratus dilati, id. 41, 8; cf. Suet. Vitell. 12; men Liv. 26, 51, med Hensyn paa Stedet: legationes ... partim Tarraconem distulit; — II) neutr.: ligesom at gaar fra hinanden el. at stilles ad; bf. fædd.: at være indbyrdes forskellig, at være forskellig derfra; — qui re consentientes, vocabulis differebant, Cic. Fin. 4, 2; cf. id. d. Or. 2, 23; ogs. impers.; vid. Hor. Sat. 2, 3, 251; men in quo differat natura hominis a reliquis animantibus, Cic. Off. 1, 17; cf. id. Manl. 5, v. Caes. B. G. 6, 18; — ∞ inter se, Cic. Tusc. 4, 11; men id. Off. 2, 8, impers.: ut non multum differat inter etc.; — fild. m. cum, Cic. Inv. 1, 27; ligel.

c. dat.; vid. Hor. Sat. 1, 4, 48, v. id. A. P. 236, ogf. Plin. 9, 7 c. 51; — III) partic. differens, tis, ogs. sem subst. neutr.: Forskellighed, (opp. proprium), Quintil. 5, 10, 55 c. 58, etcere.

differtus, 3, partic. e. adj., [*dis*, *farcio*]: fuld: floppet, opfyldt, fuld; oftest c. abl.; vid. Caes. B. C. 3, 32, c. Hor. Sat. 1, 3, 4; ∞ corpus odoribus, Tac. Ann. 16, 6; men Hor. Ep. 1, 6, 59, absol.: ∞ forum, (se. hominibus).

difficūlo, [f. *disf.*], are, v. a.: opstænder, chlamydem, Stat. — difficile, sem adv., f. und. figd. — difficilis, e, (forald. ogs. diffinil, ligesom facul, simul, ofv.), [*dis*, *facilis*], ofvrl.: ifte let at giore el. behandle; id. 1) "*alm.*": vanskelig, tung, besværlig; — vid. Ter. Heaut. 4, 6, in.; iter angustum et difficile, Caes.; cf. Sall. Jug. 87; ligel. ∞ transitus, Caes., aditus, id.; cf. Hor. Sat. 1, 9, 56; — compar.: ∞ tempestates, Caes. B. C. 3, 15; superl.: ∞ tempus anni, ibd. 1, 48; — ogs. m. Subjectssatm.; vid. Ter. Andr. 1, 3, 6, Cic. Lael. 6, oftere, Caes. B. G. 1, 14, oftere; — ogs. m. ad; ∞ res ad eloquendum, Cic., ad percipiendum, Quintil.; cf. Liv. 3, 5; — ogs. m. supin. in -u; difficilis aditus locus, Sall. Jug. 91; cf. Cic. Off. 1, 21; ligel. difficile est dictu, id.; — fild. c. dat.; ∞ fructus concoctioni, Plin. 3, 65; — endel. heter: in difficili est, ligesom difficile est: det har sin Vanskelighed; vid. Liv. 3, 65, v. Dig.; — II) "*bes.*" o. "*ethik.*": vanskelig at tilrettejulle, ubøielig, egen: sindig; — usque eo difficiles et morosi, ut etc., Cic. Orat. 29; cf. Hor. A. P. 173, ogf. Cic. d. Senect. 3 v. 18, ogf. Nep. Att. 5; — ogs. m. in, Att. ap. Cic. N. D. 3, 29; — oftere c. dat.; vid. Hor. Od. 3, 10, 11; difficiles vocanti, ibd. 3, 7, 32; difficiles precibus, Ovid.; cf. id. A. A. 2, 566; — III) df. adv.; A) posit.; a) difficile: vanskeligen, (efteraug. Ord), vid. Vell. 2, 63, v. Plin. 27, 91; — b) difficultiter: = frgd.; ∞ atque aegre facere aliquid, Caes.; cf. Sall. Catil. 14, Liv., v. 4.; — c) difficultiter: = frgd., Cic. Acad. 2, 16, oftere, v. Colum.; — B) compar., difficultius, Caes., Suet., v. 4.; — C) superl., difficillime, Cic. Lael. 17, Plin. — difficultiter, adv., f. und. frgd.

difficul, f. und. difficilis ab in.; facul an difficult, Varr. ap. Non. — difficultas, atis, f., [*difficilis*]; 1) "*alm.*": Vanskelighed, Besværlighed, Trængsel; a) c. gen., el. c. adj.; — ∞ dicendi, Cic., navigandi, Caes., pontis faciendi, id., rei frumentariae, id., annonae, Suet.; — ∞ nummaria, (Pengeforlegenhed), Cic., Suet.; ∞ domestica, (Privatarbejde), Cic. Catil. 1, 6; — b) absol., el. m. in, el. m. ad, etc.; — habere difficultatem, Cic.; quantum in agendo difficultatis etc., id. Cluent. 1; cf. Ter. Heec. 4, 4, 15; men magnam alicui ad receptum difficultatem afferre, Caes. B. C. 3, 51; cf. id. B. G. 7, 10; — delabi in eas difficultates, ut etc., Cic. Fat. 17; cf. Caes. B. G. 7, 35; — II) "*bes.*" o. "*ethik.*": Vanskelighed, Brøntenhed; — multorum ... difficultatem exoribit, Cic. Mur. 9. — difficulter, adv., f. und. difficilis, nr. III.

diffidens, tis: partic. e. adj. af diffido; df. — diffidenter, adv.: med Mistillid, Cic. Cluent. 1; — compar., Justin. — diffidentia, ae, f., [*diffido*]: Mangel paa Tillid, Mistillid, Mistro; — fidentiae contrarium est diffidentia, Cic.; cf. id. Tusc. 4, 37, ogf. Ovid. Rem. 513; — oftere c. gen.; diffidentiam rei simulare, Sall. Jug. 60; ∞ memoriae, Quintil., copiarum, Suet.; men med Subjectssatming: non tam diffidentia, futurum etc., Sall. Jug. 100.

diffido, [f. *disf.*], sisusum, 3, v. n.: mistroer, har Mistillid deril, tvivler el. forsvæler derom; a) oftest c. dat., unvert. ogs. c. abl., (efter Analogien af fido e. confido); vid. Cic. Cluent. 23; ∞ sibi patriaeque, Sall. Catil. 31; ∞ suae aequi omnium saluti, Caes.; cf. Ovid. Met. 1, 397; — ogs. impers., Liv.

21, 8; cf. Tac. Ann. 15, 4; — ∞ paucitate cohortum, id. Hist. 2, 23; cf. Suet. Caes. 3: diffusis ... occasione; — b) m. Objectsfætning, cf. m. u. e; vid. Cic. Acad. 2, 3, Caes. B. G. 6, 33, o. A.; — nec diffidere, ne etc, Lucr. 5, 988; — c) absol.: jacet, diffidit, etc., Cic. Mur. 21; cf. id. Div. 1, 25; — II) partic. diffidens, tis, ogf. som adj.: mistroist; — nihil aequae, quam timidus ac diffidens fuit, Suet. Tib. 65.

diffindo, [f. dis.f.], fidi, fissum, (ogf. fissum), 3, v. a.: floveri Cypffer, jenderlemmer, oel.; I) „egent.“: — ∞ ramum, Varr., saxum, Cic.; cf. id. d. Senect. 15; men ∞ tempora plumbo, Virg. Aen. 9, 589; „poet.“ ogf. ∞ urbium portas muneribus, Hor. Od. 3, 16, 13, (sprange el. aabne dem); — ogf. m. Negrebsbjætt; ∞ hanc omnem conjunctionem in longitudinem, Cic. Univ. 7; — II) i Retsfæget: ∞ diem: at afbryde Dagens Jæretning (ifølge et Parol); — triste omen diem diffidit, Liv. 9, 38: dies diffusus esto, Fest. pag. 22, ex XII Tabb.; cf. Gell. 14, 2; — 2) udenf. Retsfæget: ∞ diem somno, (seve til Miedag), Varr.

diffingo, [f. dis.f.], ere, v. a.; I) „egent.“: emformer el. emdanner fertil, (poetisk Dret); — ∞ ferrum incude, (emsmere el. smede derpaa), Hor. Od. 1, 35, 39; — II) „overf.“: ligesom omgier, d. e. forantrer; — vid. Hor. Od. 3, 29, 47, o. id. Sat. 2, 1, 79. — diffissio, onis, f., [diffindo], i Retsfæget: Udsættelsen af en Rets-handel til den fgd. Dag; diffissiones dierum, Gell. 14, 2; — diffissus, 3: partic. af diffindo. — diffisus, 3: partic. af diffido, (forcl. ogf. af diffindo). — diffiteor, eri, v. dep. a., [dis-, fateor]: fragaer, benægter, m. Objectsfætning, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 8, v. Quintil. 2, 17, 4; ogf. c. acc., Ovid. Am. 3, 14, 28.

diffletus, 3, [dis-, fleo]: forgrædt, oculi, Apul. — difflo, [f. dis.f.], avi, atum, 1, v. a.: at blæse fra hinanden; — vid. Plaut. Mil. gl. 1, 1, 17; ligel. diffilari vento, Lucil. ap. Non.; diffilato pulvere, Prudent. — diffluo, [f. dis.f.], ere, v. n.; I) „egent.“: at flyde fra hinanden, at flyde ud; — vid. Lucr. 3, 436, o. Caes. B. G. 4, 10; — men lignelfesvis om de alfor pypige Tæler: quasi extra ripas diffuentes etc., Cic. Brut. 91; — ogf. om terre Saager, Lucr. 3, 198; — men ogf. om den Gienstand, hvorfra noget flyder: sudore diffuentes (juvenes), Phaedr. 4, 25; ligel. ∞ sudore, Plin.; — II) „fig.“; A) „overf.“: at opløse sig, at forgaae el. spinde hen, Lucr. 1, 1038; ligel. juga montium diffluunt, Senec. Ep. 91; — B) „ment.“: ∞ deliciis, Cic., luxu, (hvare svækket el. affrættet deraf), Colum.; cf. Ter. Heaut. 5, 1, 72; men odio diffuentes, Cic. d. Or. 3, 32, (uden bergerlige Cypfer); — men om Jæredraget, vid. id. Orat. 70, o. Gell. 1, 15; df. — diffluens, 3: som flyder ud el. ned el. over; — ∞ grossi, Matus ep. Macrob. — diffluvio, are, v. a., [dis-, fluviu]: atskill el. deler (ligesom i to Flobs-ærmee); ∞ vitum, Colum. — diffluxio, onis, f., [diffluo]: Udløb el. Aflob, Coel. Aur.

diffraactus, 3: partic. af fgd. — diffringo, (fregi), fractum, 3, v. a., [dis-, frango]: fonderbryder, brækker i Cypffer, crura, Plaut. Asin. 2, 4, 68; — diffracto axe, Suet. Caes. 37; cf. ibd. Aug. 17.

diffugio, [f. dis.f.], fugi, 3, v. n.: at flygte fra hinanden, at opløses, at spinde hen; — vid. Lucr. 5, 1337, oftere, ogf. Cic. Phil. 2, 42, Virg. Aen. 2, 212, o. A.; — ∞ stellae, Ovid., nives, Hor.; cf. id. Od. 1, 18, 4; — ogf. c. abl. efter d. ufsættelse ex, Virg. Aen. 10, 804; ogf. m. in o. ad; vid. Liv. 21, 28, o. Virg. Aen. 2, 399; df. — diffugium, i, n.: flugt til alle Sider; in pl.: diffugia proximorum, etc., Tac. Hist. 1, 39. — diffulguro, [f. dis.f.], are, v. a.: at emlyne, Sidon. — diffulmino, [f. dis.f.], are, v. a.: ligesom lyvende at adspilte, obstantum turham, Sil.

diffundito, are, v. a., intens. af fgd.: udgyder

el. udbreder til alle Sider, Amm.; — „overf.“ ogf.: amoris vi diffunditari et deteri, Plaut. Merc. prol. 58. — diffundo, [f. dis.f.], fudi, fustum, 3, v. a.; I) „egent.“: at udgyde, udgydende at udbrede; A) „alm.“ om flydende Gienstande; — ∞ se, (om Jfen; at flyde ud, at smelte), Cic. N. D. 2, 10; ligel. sanguis per venas in omne corpus diffunditur, ibd. 55; cf. Ovid. Met. 1, 36, Hor. Ep. 1, 5, 4, Ovid. Fast. 5, 517, o. A.; — B) „bef.“ om andre Naturgjenstande: at udbrede; — luce diffusa toto coelo, Cic.; cf. Virg. Aen. 1, 319; men coelo diffundere signa, Hor. Sat. 1, 5, 10, (lade dem komme tilfyn); ∞ equitem campis, Virg.; — ∞ vim mali per artus, Ovid.; ∞ aethra in omnes partes, Lucr.; — II) „fig.“; A) „alm.“; vid. Cic. Div. 1, 35: dii vim suam longe lateque diffundunt; cf. id. Balb. 5, o. id. Sest. 45; — flendo diffundimus iram, Ovid.; men ∞ oblivione sensibus, Hor. Epod. 15, in.; — ogf. om en Nedstammen, Virg. Aen. 7, 708; navn. ogf. om en Tale el. om et Bygget; vid. ibd. 4, 195; men ∞ erimen pancreum in omnes, (ubstræffe dentil dem), Ovid. A. A. 1, 218; — ∞ vultum, (glatte Panden), id., Senec.; — ogf. om Personer, Cic. Lael. 13; men Jovem ... diffusum nectare, etc., Ovid. Met. 3, 318; diffusus in risum, Petron.; — III) partic. diffusus, 3, ogf. som adj.; A) „egent.“: udbredt, ubstræft, vid.; — platanus patulis diffusa ramis, Cic. d. Or. 1, 7; — genus buxi diffusius, Plin.; cf. Martial. 3, 31; — B) „fig.“; vid. Cic. d. Or. 2, 33; opus diffusum, eruditum, etc., Plin. Ep. 3, 5; df. ogf. om en Jærfatter: per multa diffusus volumina etc., ibd. 1, 1.

*diffuse, adv.: ubstræft, vide: df. „overf.“: res disperse et diffuse dictae etc., Cic.; men id. Tusc. 3, 10, in comp.; — diffusilis, e: som udgyder el. udbreder sig, aether, Lucr.; — diffusio, onis, f., animi, Senec. d. Vit. B. 5: Munterhed, Opmærthed; — [diffundo]; — diffusus, 3: partic. e. adj. af diffundo. — diffututus, 3, [dis-, futuo], i. e. futuendo corruptus, Catull.

digamia, ae, f., *diγαμία*: det andet Giftermaal, Tertull. — digamma, atis, n., *diγαμμα*: Biform af fgd., Priscian.; — not.: Cic. Att. 9, 9, itaer digamma f. F., (i. e. Fundorum reditus). — digammon, i, n., *diγαμμος*, (sc. *στοιχειον*), ogf. digammos, i, f., (sc. littera): d. æoliske Dobbeldgamma (F), hvortil i Latinen svarer dets F, dets V; (f. und. F. o. V.); — Jermen digammon har Quintil., o. A.; Jermen digammos har Serv., o. A.; Terent. Maurus har derfor digammos littera; — f. ogf. digammos, i, ovenf. — digamus, a, *diγαμος*: som andengang gifter sig el. er gift, Tertull.

Digentia, ae, f.: liden har Bæf ved Digteren Horatius's Landsted i d. Sabinse, (hod. Licenza), Hor. Ep. 1, 18, 101. — digeries, ei, f.: den ordnende Jærdeling, Jædeling el. Anordning, Macrob. Sat.; af — digero, [f. dis.g.], gessi, gestum, 3, v. a., I) „egent.“; A) „alm.“: fører el. bringer ud fra hinanden, adskill, affonderer, forcler; vid. Plin. Ep. 8, 20; — ∞ nubes, (opp. congregare), Senec.; ligel. ∞ nimbus, Plin.; — radix in pastillos digesta, Plin.; cf. Ovid. Met. 9, 774; men Crete centum digesta per urbes, id. Her. 10, 67; men digestus in classes populus Rom., Flor. 1, 6; — B) „bef.“; I) at knuse el. forarbejde; vid. Plin. 11, 61; df. oftere f. concoquere: at fordele, Senec., Cels., Quintil., o. A.; — b) navn. ogf. i Lægefæget: at fordele el. affendre (et Sygdomsstof, oel.), Cels., Plin. 20, 26, oftere; — B) ordnende at fordele, at ordne; — ∞ cetera nomina (Gjeldspøffer) in codicem etc., Cic. R. Com. 3; cf. id. Verr. 1, 23; — ∞ capillos, Ovid., crines ordine, Martial.; — ogf. om en Planting i Rader, Plin., o. Virg. Ge. 2, 54 o. 267; men ∞ bibliothecam, (ordne det), Suet. Caes. 41; endel. „poet.“: ∞ in numerum, (at ordne), Virg. Aen. 3, 456; — II)

fig.; A) „alm.“: deler derimellem, fordeler derpaa; vid. Ovid. Met. 11, 469, v. id. Pont. 1, 4, 9; cf. Tac. Germ. 26; — B) „bef.“: bringer i Orden, berigtiger; — C) mandata allocutus, Cic.; ~ omne jus civile in genera, id. d. Or. 1, 12; ~ res in ordinem, Quintil., argumenta in digitis, id.; cf. Plin. 29, 8; — III) af partic. digestus, 3, er ogs. A) superl. digestissimus, 3: som var en meget god Jordeielse, M. Emp.; — B) subst. digesta, orum, n.: Benævnelse paa et afserfælligt Dele bestaaende Skrift el. Værk; vid. Gell. 6, 5; — b) df. ogs. „bef.“: Rætnet paa den justinianiske Lovsamling, Cod. Just.

digesta, orum, n., f. und. frgd. — *digestibilis, e: horende til Jordeielsen, eibus, (let at fordele), Coel. Aur.; — digestim, adv.: erdenlig, i el. efter en vis Orden, scribere, Prudent.; — digestio, onis, f.; A) Jordeielse, Jordeielse; ~ facilis ciborum, Quintil.; ogs. in pl., Macrob.; — B) den erdende Jordeielse, Jæddeling el. Anærdning; — ~ annorum, Vell.; cf. Plin. 3, 6; — ogs. som rhetorisk Kunstuttryk; vid. Cic. d. Or. 3, 53, ogs. Quintil. 9, 1, 31; v. — digestorius, 3: som beforder Jordeielsen, medicamentum, Plin. Val.; — [digerō], — 1. digestus, 3: partic. v. adj. af digero. — 2. digestus, us, m., [digerō]: Jordeielse; ~ sanctorum opum, (Jorvæltningen af den keiserlige Skat), Stat. Silv. 3, 3.

*digitābūlum, i, n.: eflags Håndstift (til Olivers Jædsamling), Varr.; — digitālis, e: som en Finger, af en Finger, crassitudo, Plin., gracilitas, id.; v. — digitatus, 3: forsynet med Fingre, (el. med Tæer, el. med Ålør), aves, Plin. 11, 107; — digitellum, i, n., demin., men alene teknisk, f. aizoön v. sedum, d. e. Snælog; v. — digitulus, i, m., demin.: liden Finger, Plaut., Varr., Cic. frgm. Or. p. Scaur. 10, Ter. Eun. 2, 2, 53; — „everf.“ ogs. om Papagoiens Jod, Appul.; — [figd.].

digitus, i, m., [figd. m. δίζω, fædd. δίζευαι, v. m. dico, atf. oprd. den Visende; I) „egent.“; A) „alm.“: Fingeren, en Finger; — quot digiti sunt tibi in manu? Plaut. Stich. 5, 1, 24; — ~ pollex, (Femmet-fingren), Caes., index, Hor., salutaris, Suet., pege-fingren, medius, Quintil., ogs. infamis, Plaut., impudicus, Martial., Midfingren el. Mellemfingren, medicinalis, Macrob., Ringfingren; minimus, Gell., Ristefingren; — bb) heril mærkes Dierierne; — attingere aliquem (uno) digito, (røre med den mindste Finger derved), Plaut., Ter., Cic.; men attingere aliquid extremis digitis, Cic. Coel. 12, (let at berøre el. nyde); men attingere coelum digito, id. Att. 2, 1, (være yderst lyffelig); — computare digitis, (beregne paa Fingrene), Plaut., Plin.; ogs. numerare per digitos, Ovid.; cf. Plin. 2, 21, v. Cic. Att. 5, 21; men digerere argumentum in digitos, Quintil.; — concrepare digitis el. digitos, (slaae knæps med Fingrene), Petron., Plaut.; cf. Cic. Off. 3, 19, hvor ogs. percussio digitorum; hos Martial.: crepitus digitorum, ogs. digitus crepans; — liceri digito, ogs. tollere digitum, (neml. som den Svistfydende), vid. Cic. Verr. 1, 51, v. ibd. 3, 11; — sibi. heder ogs. tollere digitum, (at erklære sig for overvunden), Sidon.; cf. Martial. Spect. 29; — loqui digitis nutaque, Ovid. Trist. 2, 153; cf. Quintil. 11, 3, 92, figd., oftere; men Tibull. 3, 1, 11: Sed postquam fuerant digiti cum voce locuti; cf. id. 1, 2, 31: ad loqui ... sonum; — digito monstrari, Hor., Pers., demonstrari, Tac., (blive udmærket el. beremt); — digitum proferre el. porrigere, (foretage sig det Mindste, røre paa sig), Cic. Caecin. 25, v. id. Fin. 5, 2; cf. Pers. 5, 119; — B) „bef.“ ogs. Taaen el. Tærne, Lucr. 3, 527, v. Virg. Aen. 5, 426; ligel. erigi in digitos, Quintil.; — bb) df. iselge eflags Lighed; a) Dyrets, navnll. Årglens Ålo, Varr., Plin. 10, 54, v. Å.; — b) in pl. ogs. visse Stud paa

Trærnes Grene, Plin. 11, 3, v. id. 17, 37; — II) „meten.“; A) som Rængdemaal: en reinerst Tomme el. $\frac{1}{16}$ af en pes; — quatuor patentes digitos (regulae), Caes. B. C. 2, 10; digitus transversus, en Fingrebred, Cato; — B) df. som Drejprog: digitum transversum non discedere ab aliqua re, Cic. Acad. 2, 18; cf. id. Verr. 4, 15; men id. Att. 7, 3: mihi certum est, ab honestissima sententia digitorum nusquam (sc. discedere); — III) som nom. propr.: Digiti Idæi, (i. e. Ἰδαίητοι Ἰδαίος): Gubinden Cybele's Præst, Cic. N. D. 2, 16.

digladiābilis, e: sægtende, kæmpende, Prudent.; af — digladiator, ari, v. dep. n., [dis-, gladius]: bestigen at sægte el. kæmpe; saal. „alleg.“: ~ inter se (sties); vid. Cic. Leg. 3, 9; — 2) „everf.“ om en Drejstid el. Drejre, id. Off. 1, 9; ogs. ~ cum aliquo, id.; men id. Tusc. 4, 21, absol.: digladiantur illi, per me licet. — digma, atis, n., δίζμα: Prove, som man foreviser, Cod. Theod.

*dignanter, adv.: paa en værdig Maade; df. opmærksomt; ~ audire loquentem, Vopisc. Tac. 8; v. — dignatio, onis, f.: 1) Erkendelse af negens Værdighed, værdighedsfuld Rebånding; vid. Suet. Calig. 21, v. Justin. 28, 4; — 2) ligeform dignitas: Værdighed, Anseelse; vid. Liv. 19, 7, Tac. Ann. 1, 52, oftere, v. Suet. Caes. 4, oftere; — [dignor].

*digne, adv. af dignus: værdigen, væssende; — quam digne ornata, Plaut.; digne laudare philosophiam, Cic. d. Senect. 7; digne ac merore etc., Cassius ap. Cic. Fam. 12, 13; — peccat uter nostrum cruce dignus? Hor. Sat. 2, 7, 47. — dignitas, atis, f., [dignus]: I) „egent.“: Værdighed, Jærtenselse; vid. Cic. Fam. 11, 17, v. id. R. Am. 12; ~ consularis, (Værdighed til at epnaae Consulater), id. Mur. 13; — II) „meten.“ (causa pro effecta); A) med Hensyn paa de personlige Jærbolde: den paa indre el. ydre Jærttrin grundede Værdighed el. Anseelse el. Agtelse el. høie Estilling; — ~ formae, Cic., Suet.; ~ corporis, Nep. Dion. 1, v. Å.; ogs. absol. dignitas, Cic. Off. 1, 36, (opp. venustas); men m. Hensyn paa Jærbdraget, vid. id. d. Or. 1, 31, v. Quintil. 11, 3, 153; — ex humili loco ad summam dignitatem perducere, Caes. B. G. 7, 39; ligel. politisk Værdighed, ibd. 6, 12, v. ibd. 4, 17, oftere; — navnll. ogs. Embersværdighed el. Statsembede, Cic. Fam. 2, 9, oftere; ogs. in pl., Quintil. 11, 1, 67; — B) m. Hensyn paa Ting og Begreber: Værd el. Værdi, værdigt lidenende, værdighedsfuld Væssenshed; vid. Cic. Off. 1, 39, ogs. Nep. Them. 6; — ogs. om Draagen, Quintil. 11, 3, 141; — ~ verborum, id., Cic.; ~ debita rerum, Quintil.; df. — dignitōsus, 3: fuld af Værdighed, homo, Petron. Sat. 57.

dignoscere, actis Visern af figd.; — c. i. n. f., el. c. a. b. l.; — vid. Pauc. ap. Non.; cf. Cic. Arat. 31; — b) df. m. passiv Bem.: dignor, atus sum, ari: hedses værdig deril; — ligel. c. a. b. l., el. c. i. n. f.; — egone ... Pelopis digner domo? Att. ap. Non.; cf. Virg. Aen. 3, 175; men diis (dat.) ... jurari dignata palus, Sil. 13, 569; cf. Lucr. 5, 52.

dignoscere, atus sum, i, v. dep. a., [dignus]: heder værdig, værdiger; — a) ~ aliquem aliqua re, Virg. Aen. 1, 335, v. id. Ecl. 4, 63, ogs. Ovid. Met. 1, 194, oftere; ligel. Tac. Ann. 4, 71: quos non sermone, non visu dignatus erat; men ~ libellum venia, Ovid. Trist. 3, 14, 51; — b) c. i. n. f., el. m. Objectsfætn.; — dets m. Negation; vid. Lucr. 2, 1039; cf. Virg. Aen. 10, 732, Hor. Ep. 1, 19, 40, Suet. Ner. 22, v. Å.; — dets uden Negation; vid. Virg. Aen. 1, 192, v. id. Ecl. 6, in.; ogs. Ovid. Fast. 4, 540, Suet. Vesp. 7, v. Å.; — c) m. dobbelt acc.; — si quem dignabitur ... ista virum, (heder værdig deril), Ovid. Met. 8, 326; cf. Virg. Aen. 10, 866; — d) m. blot acc., (hvor da inf. bliver at supplere); Dignarique domos (sc. visere), Stat. Theb. 12, 785; cf. Justin. 41, 4.

dignoscentia, ae, f.: Evnen til at adskille fra

binanden, Erkiendelsen deraf, mali et boni, Augustin.; af — dignosco, (egf. dinosco), ere v. a., [dis-, nosco]; ligesom discerno: med Kundskab el. Indsigt at adstille derfra el. fra binanden; — m. abl. el. c. abl. (ud. ab), egf. m. blot a. c. (m. v. ud. abl. modi), fælde. m. Relativsætning, el. absol.; — viv dignosci a mastiche vera, Plin.; ∞ recta curvo, Hor.; cf. id. Ep. 1, 15, 31; — ∞ homines sonis, Quintil.; ∞ suos et alienos, Colum.; ∞ veri speciem, Pers. 5, 105; — men id. 5, 21: dignoscere cautus, Quid solidum crepet etc.; cf. Ovid. Met. 13, 833, v. Suet. Oth. 12.

dignus, 3, [best. m. *di-zu-os*]; opræs. ligesom *εἰσος*: af lige Værdi el. Værd; di. „fig.“: værd el. værdig (til Dødt el. Gæst); om Ting og om Værdier: tilsvarende, passende; — aa) c. abl. (pretii), fild. c. gen., el. c. acc. comm.; — dignus domino servus, Plaut.; cf. Cic. Fam. 2, 18, v. Hor. A. P. 21; dignissimus omni fortuna optima, Cic.; assentatio ... non modo amico, sed ne libero quidem digna est, Cic. Lael. 21; dignus odio scelus, Quintil.; men diem dignum Veneri (abl. f. Veneri), Plaut. Poen. 1, 2, 15; — aliquid dignum memoria (consequi), Cic.; si quid admissum dignum piaculo, Liv. 40, 13; — b) f. abl. funder egf. gen. (efter Grækerne *εἰσος υἱος*); — non ego sum dignus salutis? Plaut. Trin. 5, 2, 29; — ligef. c. a. c. pronom. (el. acc. comm.), men alene hos Plaut. v. Ter.; vid. Ter. Phorm. 3, 2, 31, v. Plaut. Pseud. 4, 1, 26; — bb) m. Relativsætning; efter egf. c. inf.; fild. m. ut; — non videre dignus, qui liber sies, Plaut. Pseud. 2, 2, 17; cf. Cic. Leg. 3, 2, v. id. Acad. 2, 6; ligef. digna fuit illa natura, quae meliora vellet, Quintil.; — men c. inf., Ovid. Trist. 3, 4, 31, egf. Catull. 68, 131; efter c. inf. pass.; Et puer ipse fuit cantari dignus, Virg. Ecl. 5, 54; ligef. dignus amari, id., describi, notari, Hor., Virg., Quintil.; cf. Liv. 8, 26; men m. fild. ut, id. 24, 16, Quintil. 8, 5, 12, efter c. v. ligef. Plaut. Mil. gl. 4, 4, 4; — cc) absol.; diligere ... non dignos, Cic. Lael. 21; cf. Liv. 24, 16, Sall. Catil. 51, v. Hor. Ep. 1, 16, 22; — dignior heres, id. Od. 2, 14, 25; si digna causa etc., Liv. 21, 6; dignum operae pretium, Quintil.; — egf. funder dignum est, ligesom æquum est, el. convenit, el. decet: det er billigt, det passer fig; — vid. Ter. Phorm. 2, 3, 55 v. 129; minus aegre, quam dignum erat, etc., Liv. 1, 14; ligef. si credere dignum est, Virg. Ge. 3, 391; — not.: Cic. Balb. 2, er. f. dignum rei, rimel. at læse: dignum re publica; vid. Madv. Op. II, p. 15.

digredior, gressus sum, 3, v. dep. n., [dis-, gradior]; at gaac fra binanden, at fildes af at gaac bort, at bortferne fig, (ligesom discedere); — ita utrique digrediantur, Sall. Jug. 22; Posti, ubi digressi etc., Virg. Aen. 4, 80; — ∞ ab aliquo, Cic., Caes., a colloquio alicujus, Caes., Liv.; ∞ domo, Sall., tricinio, Suet., inde, Auct. B. Afr.; — men absol.: digrediens, (ved Bortgangen), Virg., Tac.; men Sall. Jug. 94: dein statim digrediens, (trædende til Sids); — egf. m. in v. ad; deinde ambo in sua castra digressi, ibid. 109; cf. Tac. Ann. 4, 74; ∞ ad sua tutanda, id. ibid. 73; cf. id. Agric. 6; men ∞ domum, id., Seleuciam, id.; — II) „fig.“: ligesom at gaac bort el. svæve ud derfra, navn. i Jøredraget; — ∞ ab eo, quod prosequeris, Cic., parumper a causa, id., de causa, id., ex eo, Quintil.; cf. Cic. d. Or. 2, 77; men id. N. D. 3, 23: Unde huc digressi sumus.

digressio, onis, f., [digredior]; at gaac fra binanden, at gaac bort derfra, Bortgang el. Bortferne; — congressio, tum vero digressio nostra, Cic. Qu. Fr. 1, 3; (derfor efter digressus); — 2) „fig.“: Udskillelse el. Udsvævelse, navn. i Jøredraget, Digressifion; ista tua ... a proposita oratione digressio, Cic. Brut. 85; cf. id. d. Or. 2, 77, egf. Quintil. 9, 2, 55, fild., v. id. 10, 1, 33.

1. digressus, 3: partie, af digredior. — 2. digressus, us, m., [digredior]: = digressio; I) „egenl.“: ut a tuo digressu Romam veni, Cic. Att. 1, 5; cf. id. d. Senect. 23; in digressu, (ved Eftilsmisfien), Suet. Ner. 31; — II) „fig.“: Udsvævelse i Jøredraget; vid. Quintil. 10, 5, 17. — digrunnio, [f. dis.gr.], ire, v. n.: at grønte stærkt el. heftigen, Phaedr. 5, 5, diambus, i, m., *διαυβος*: Dobbeltsjamb, (v. v. v., amoenitas, quiescent), Donat., Diomed. — dijovis, f. mtd. Divis. — *dijudicatio*, onis, f.: den endelige Paakendelse el. Afgiørelse, Cic. Leg. 1, 21; v. — *dijudicatrix*, icis, f.: som endeligen paadømmer el. afgjør noget, Appul.; af — *dijudico*, [f. dis.j.], 1, v. a.; I) m. særligt Hensyn paa Verber: affættende el. affældende at domme derimellem el. afgjøre; vid. Ter. Heaut. 3, 1, 98, v. ibid. 2, 2, 8; ∞ controversias verbis, non aequitate, Cic. Caecin. 17; ∞ causam, Liv., litern, Hor.; — egf. m. Relativsætning, Caes. B. G. 5, 41; — egf. m. Objectssætning, Plaut. Amph. 2, 2, 45; — B) „overf.“: *dijudicata* jam belli fortuna, Caes. B. C. 2, 32, v. Vell. 2, 3; — II) (m. særligt Hensyn paa Partiklen): dommende at adstille el. afstænde; — ∞ vera et falsa, Cic., recta ac prava, id.; cf. id. Leg. 1, 16; — ∞ vera a falsis, veri similia ab incredibilibus, id. Part. or. 40; — egf. ∞ inter has sententias, id. Tusc. 1, 11; men ∞ sententias subtilissime, Gell. 2, 7; endel. m. Relativsætning; ∞ inmodicum sit, an grande, etc., Plin. Ep. 9, 26. *dijugatio*, onis, f.: Udskillelse, Afledning, animarum a corporibus, Arnob.; af — *dijugo*, (egf. dis.jugo), (avi), atum, 1, v. a.: adfildes el. afsonderes el. afdrager derfra; ∞ aliquem ab infando petitu, Arnob. — *dijunctum*, *dijunctio*, *dijunctus*, *dijungo*, f. und. disjunctum, etc.

dilapidus, 3: som let fordærves, vestes, (som ikke holder), Plin. 8, 8; af — *dilabor*, [f. dis.l.], lapsus sum, 3, v. dep. n.; I) „egenl.“: at falde fra binanden, at henfalde el. forgaac, at flyde ud el. smelte bort; A) „alm.“: — vid. Cic. N. D. 2, 10; nebula dilabente etc., Liv.; ut dilapsa est nix, id.; cf. Hor. Sat. 1, 5, 73; men Virg. Ge. 4, 410: in aquas ... dilapsus abiit; f. egf. Ovid. Met. 1, 742; — B) „bes.“: a) om Personer, navn. om Krigsførfere: at løbe fra binanden, at sprede sig til alle Sider; — vid. Sall. Jug. 18, v. Nep. Eum. 3; ∞ ab signis, Liv., ex eo loco, id.; ∞ in agros, in oppida, id.; men ∞ ad arma resumenda, Suet. Calig. 48; — b) om Ting, navn. om Bygninger, vcl.: at forfalde el. henfalde, at gaac tilgrunde; — vid. Liv. 4, 27, ligef. vetustate dilabens (navis), id.; cf. Lucr. 5, 312, v. Virg. Ge. 3, 557, egf. Hor. Od. 4, 13, 25; — II) „fig.“: at henfalde el. forfalde, at gaac under, at tabe fig; — male parta male dilabuntur, poet. ap. Cic. Phil. 2, 27; — cf. Sall. Jug. 2, 13, v. Cic. Off. 2, 13 v. 23; ligef. ∞ vectigalia etc., Liv. 33, 46; — dilapso tempore, Sall.; cf. Ovid. Pont. 4, 4, 21; men ∞ memoria, vid. Cic. Phil. 13, 5.

dilaceratio, onis, f.: Sønderrivning, Mishandling, Arnob.; af — *dilacero*, [f. dis.l.], avi, atum, 1, v. a.: sønderriver, adspalter, mishandler; — dominum ... dilacerant (canes), Ovid.; ∞ corpus tormentis, Tac. Ann. 12, 57; — II) „fig.“: res publica, quae media fuerat, dilacerata, Sall. Jug. 41; cf. Cic. Mil. 9; men Tac. Ann. 6, 6: quando, ut etc., ita ... malis consultis animus dilaceretur. *dilamino*, are, v. a., [dis-, lamina]: fildes el. spalter, nuces ictu, Ovid. Nux. 73. — *dilancinatus*, 3, [dis-, lancino]: sønderreven, membra, Prudent., I) v. a.: sønderfildes; vid. Cic. Mil. 13; men dilaniari tormentis, Tac.; cf. Lucr. 3, 538; men pass. c. acc. gr.: inornatas dilaniata comas, Ovid. Am. 3, 9, 52.

dilapidatio, onis, f.: Udskillelse; B) „overf.“: Bortdølsen, bonorum, Cod. Theod.; af — *dilapido*,

[f. dis.l.], avi, atum, 1, v. a.; *epyl.*: fasser Stenene fra hinanden; *df.* „*everf.*“; a) *afsplitter*, forøder, tringta minas, Ter. Phorm. 5, 7, 4; — b) „*beet.*“ *egf.*: *afsplitter*, forøderer, Colum. 10, 330; — dilapsio, onis, f. [dilabor]: *Genfjenden*, *Dyløsnung*, Augustin. — dilapsus, 3: *partic. af dilabor*.

dilargior, [f. dis.l.], utus sum, 4, v. dep. a.: *rigeligen at berøffende el. udbeile*; *vid. Cic. Agr. 2, 29, o. Suet. Caes. 20; — foedera sociis, Latium (i. e. jus Latii) externis, Tac. Hist. 3, 55; — not.*: *egf. m. pæssiv Bem.*; *vid. Sall. frgm. ap. Gell. 15, 13.*

dilatatio, onis, f. [dilato]: *Udsætten*, *Udsætten*, *laminæ*, Tertull.; — 2) „*everf.*“: *Udsættelse*, *superiorum*, id. — dilatio, onis, f. [diffuso]: *Udsættelse* el. *Dyffættelse*, *Nolen el. Dypheld*; a) *c. gen.*; — *temporis*, *Cic.*, *comitorum*, id.; — *belli*, *Liv.*; — b) *absol.*: *nullam dilationem pati*, *Liv. 21, 52*; *dilationem petere*, (i Retsfæger), *Plin. Ep.*; *egf. in pl.*, *vid. Liv. 5, 5, o. Vell. 2, 79.*

dilatō, avi, atum, 1, v. a., [dilatus, differo]: *udvider el. udsætter*; *Id.* „*egent.*“; *vid. Cic. N. D. 2, 51; — manum*, id. *Orat. 32*, (opp. *comprimere digitos*); — *fundum*, id.; — *castra*, *Liv.*, *aciem*, id.; *cf. Ovid. Met. 6, 378; — II) „fig.“*; A) „*bef.*“ om *Udsættes* el. *Forøderaget*; *vid. Cic. Part. or. 7; — argumentum*, id.; *men id. Brut. 90*: *justam eloquentiam ... dialecticam dilatata* etc.; — b) *litteras*, (*udtale dem bredt*), *ibid. 54*; — B) „*alm.*“: *dilatata in cunctum ordinem (lex)*, *Cic. Leg. 3, 14*; *cf. Quintil. 2, 3, 8.*

dilatōr, oris, m., [diffuso]: *en Røler*, *Hor. A. P. 172*; *df.* — dilatorius, 3: *hørende til Udsættelse el. Dyffættelse*, *exceptiones*, *Dig.* — dilatus, 3: *partic. af differo*. — dilaudo, [f. dis.l.], are, v. a.: *refer høilgen*, *Cic. Att. 6, 2, 9*. — dilaxo, [f. dis.l.], are, v. a., *ligesom dilato*: *udvider*, *Lucil. ap. Porphy.*

dilectio, onis, f.: *Kærlighed*, *dei*, *Tertull.*; *Apul.* — dilector, oris, m.: *en Elsker*, *Tertull.*, *et*; — [diligo]. — dilectus, 3: *partic. o. adj. af diligo*. — dilemma, atis, n., *dilnuque*: *Dobbeltfæmning*; *df.* i *Logiken*: *en Slutningsmaade*, *hverved Modstanderen faages*, *hvisken end af de tvende Modfætninger han maatte indrømme*, *Serv. ad Virg. Aen. 2, 675.*

diligens, tis: *partic. o. adj. af diligo*; *df.* — diligenter, adv.: *omhyggeligen*, *flittigen*; — *benigne ac diligenter audire*, *Cic. Phil. 1, 15*; *Latine et diligenter loqui*, id. *Brut. 45*; — *compar.*: *o cognoscere*, *Caes. B. G. 6, 12*; *cf. Cic. Brut. 22*; *superl.*: *o observare praeceptum*, *Caes. B. G. 5, 35*, *offere*; *cf. Cic. Lael. 2*; — b) *men med Lync*, *Martial. 7, 31*: *O quam, Regule, diligenter erras*, (*hvort ganstle tager du fejl*)!

diligentia, ae, f., [diligens]; I) „*alm.*“: *Omhyggelighed*, *Dpmærksomhed*, *Roilagtighed*; — *vid. Cic. d. Or. 2, 35*; *men id. Off. 1, 29*: *excitanda est animadversio et diligentia, ut etc.*; *praestare fidem et diligentiam*, id. *Caecin. 2*; *cf. Caes. B. G. 1, 40*, *offere*, *o. A.*; — *egf. dædende*; — *inanis*, *Quintil.*, *nimis sollicita*, id., *sinistra*, *Plin. Ep.*; — b) *egf. c. gen. obj.*; — *mandatorum tuorum*, *Cic. Top. 1*; *cf. id. Off. 1, 39*; — II) „*bef.*“ *egf.*: *Paapasfælgelig* i *Suævæfnet*, *god Oefonomi*, *Cic. Off. 2, 24*; *cf. Suet. Galb. 12.*

diligo, lexi, lectum, 3, v. a., [dis-, I. lego]; *oprdl.*: *udvælger iblandt flere*; *df.* *hviagter*, *ærer*, *elffer*; *vid. Cic. Lael. 8*, *Caes. B. G. 6, 19*, *o. Hor. Ep. 2, 1, 247*; *ligel. Si te in germani fratris dilexi loco*, *Ter. Andr. 1, 5, 57*; *quem dii diligunt*, (*Udsling af Guterne*), *Plaut.*, *Ter.*; — II) *egf. „everf.“*; a) *m. Begrebsobjekter*; *vid. Cic. Balb. 28*; — *memoria aviae*, *Suet. Vesp. 2*; *cf. Hor. Od. 2, 10, 6*; — b) *sicf.* *høst Tingsubjekter*; *montes et valles diligit abies, robur*, etc., *Plin. 16, 30*; — *saal. egf. c. inf.*, *ligesom amare*: *at pleie*; — *pira nasci tali solo maxime diligit*,

Pallad.; — III) *som adj. bruges*; A) *partic. diligens, tis*; *oprdl.*: *som ærer el. elffer*; *df. 1) „alm.“*: *som beslutter sig derpaa*, *omhyggelig*, *noilagtig*; (*opp. negligens*); a) *m. in el. ad, etc.*; — *diligens in rebus omnibus*, *Cic.*; *cf. id. Div. 1, 42*; *diligenter in symmetria*, *Plin.*; *ad custodiendum te diligentissimum etc.*, *Cic. Catil. 1, 8*; *diligentes circa hoc etc.*, *Plin.*; — b) *c. gen.*, *sicf. c. dat.*; — *diligens veritatis*, *Nep. Ep. 3*; *vir omnis officii diligentissimus*, *Cic. Coel. 30*; *diligens naturae*, (*som flittigen studerer den*), *Plin.*; — *vitalis*, (*omhyggelig derfor*), id.; *men c. dat.*; *vid. Cic. d. Rep. 2, 20*; — c) *absol.*; *experientissimus et diligentissimus orator*, *Cic. Verr. 3, 21*; *ut a diligente curiosus distat*, *Quintil.*; — 2) „*bef.*“ *egf.*; a) „*everf.*“ om *Begrebsobjekter*; *assidua ac diligens scriptura etc.*, *Cic. d. Or. 1, 33*; *cf. id. Att. 5, 4, o. Vell. 1, 4*; — b) *m. Genfyn paa Suævæfnet*: *oefonomist*, *spærsm*; *homo frugi ac diligens*, *qui sua servare vellet*, *Cic. Verr. 4, 18*; *cf. Plin. Ep. 2, 6*; *men quom te pro illiberali diligentem appelles*, *Quintil.*; — B) *partic. dilectus*, 3: *elskelig*, *dyrebar*; *luce mihi dilector filii*, *Macrob.*; *dilectissimus aris* (*argutus*), *Stat.*

dilorico, [f. dis.l.], (avi), atum, 1, v. a.: *opriver Klæderne*; — *unicam alicuius*, *Cic. d. Or. 2, 28*. — diloris, e, [dis, forum]: *med dobbelte Remmer*; *df. med dobbelte Striber*, *vestis*, *Vopisc. Aurel. 46.*

diluceo, [f. dis.l.], ere, v. n.: *at skine igiemem*; *df. „everf.“*: *at vise sig klart el. tydeligen*; — *dilucere* ... *fraus coepit*, *Liv. 8, 27*; *egf. impers. m. acc. c. inf.*, *Gell. 7, 10*; *df.* — *dilucesco*, *luxe*, 3, v. n. *incho.*: *at blive lys*, *begynde at skine*; *df. in pers.*: *at skine*; — a) *som impers.*; *quum jam dilucesceret*, (i *Ulysningen el. i Dagningen*), *Cic. Catil. 3, 3*; *cf. Liv. 36, 21*; *men Cic. Phil. 12, 2*, „*everf.*“: *diluxit*, *patet*, etc., (*alt er klart el. tydeligt*); — b) *person.*, *navnl. m. dies*; *vid. Hor. Ep. 1, 4, 13*; *cf. Gell. 3, 2.*

dilucido, adv.: *aldeles klart el. lyst*; *dilucidus* *flagrare*, *Plin.*; — *effest „fig.“*, *navnl. om Tælen*; — *expedire*, *Ter.*, *dicere*, *Cic.*, *Quintil.*, *docere*, *Liv. 39, 47*; — *lex vetat*, (*med rene el. klare Ord*), *Cic. Vat. 15*; — *compar.*: *o praecipere*, *Cels.*; *superl.*: *o convincere*, *Augustin.*; *o.* — *dilucido*, are, v. a.: *gior tydelig el. klar el. indlysende*, *Auct. ad Her. 3, 4*; *af — ditucidus*, 3, [f. dis.l.]: *fuld af Lys*, *giemnemligtig*; — *smaragdi in sole ac liquidi*, *Plin.*; — II) *effest „fig.“*: *klar, tydelig, indlysende*, *oratio*, *Cic.*, *verba*, id., *Quintil.*, *sermo*, id.; — *compar.*: *o omnia facientes*, *Cic. Orat. 5*. — diluculat, abat, 1, v. n. *impers.*: *det lysner*, *det dages*; *men rincl. alene Gell. 2, 29, o. id. 7, 1*; *af — dituculum*, i, n., [diluceo]: *Ulysningen*, *Dagens Jrembrud*, *Plaut.*, *Cic. R. Am. 7, o. A.*

diludium, i, n., [dis-, ludus]: *Mellemrum el. Sviletid under Ramplegene*, *Hor. Ep. 1, 19, 47*. — diluo, [f. dis.l.], uti, utum, 3, v. a.; I) „*egent.*“: *udvædster*, *giennembløder*, *opløser*, *fortrynder*; A) „*alm.*“: — *vid. Caes. B. C. 2, 10, o. Virg. Ge. 1, 326*; — *unguenta lacrimis*, *Ovid.*; *men o alium helleboro*, *Gell.*; — *colorem*, (*svæffe den*), *Plin.*, *Ovid.*; — B) „*bef.*“: *opløser til el. i en Vædsle*, *fortrynder*; — *o absinthia*, *Lucr.*, *venenum*, *Liv.*, *vinum*, *Martial.*; — *mella Falerno*, *Hor.*; *cf. Virg. Ge. 1, 341*; — *circaceam in vino*, *Plin.*, *rutam cum mero*, *Colum.*, *medicamentum ex aqua*, *Scribon.*; — II) „*fig.*“; A) „*alm.*“: *svætter*, *afsvætter*, *bæver*, (*navnl. en Vædslening el. et Dnde*); — *vid. Cic. R. Am. 15, o. id. Mil. 27*; *ligel.* — *erimen*, *Liv. 4, 14*, *Quintil.*, *o. A.*; — *o molestias omnes*, *Cic. Tusc. 3, 16*; *men „poet.“*; — *o curam mero*, *Ovid.*; *cf. Prop. 3, 15, 6*; — *o omnes affectuum vires*, (*svæffe dem*), *Quintil. 11, 1, 52*; *cf. Senec. Ep. 29*; — B) *ligesom dissolvo*: *opløser*, *d. e. forflarer*; *vid. Plaut. Rud. 4, 4, 64*; — III) *partic. dilutus*, 3, *egf. som adj.*:

fortyndet el. svækket, tynd el. svag; A) „egenl.“; ∞ potio, Cels.; figel. vinum dilutus, v. potio quam dilutissima, id.; — b) df. subst. dilutum, i, n.: Bædste, hvori noget er opløst el. fortyndet, en Opløsning, Plin. 2, 25; — ∞ rubor, (svag Rødme), id.; figel. amethystus dilutor, id.; ∞ odor, (opp. acutus), id.; — B) fild. ogf. „overf.“; a) om en Person: dilutor, (noget fugtig el. beruset, opp. abstemius), Auson.; — b) om et Begreb: tydelig el. aabenbar, — dilutus, 3: partic. v. adj. af diluo.

diluvialis, e: hørende til en Oversvømmelse, irruptio, (i. e. diluvium), Solin. 9; af — diluvies, em, f., ogf. diluvium, i, n., v. diluvio, onis, f., [diluo]; opfcl.: Jorebundens Opløsning af en Vandstrem; df. fæddv.: Oversvømmelse, Vandflod; (i alle tre Former alene „poet.“ v. i efteraug. Prosa); neml. a) diluvies, Lucr., Hor., Plin.; — b) diluvium, Virg., Ovid., Senec., Plin. Ep., Hor.; — c) diluvio, Censorin., Tertull. — 1. diluvio, onis, f., s. und. diluvies. — 2. diluvio, are, v. a., [diluvies]: at oversvømme, omnia, vid. Lucr. 5, 388. — diluvium, i, n., s. und. diluvies.

dimachæ, arum, m., *διμαχαι*, efter Curt. 5, 13: der kæmpe baade til Føds og til Dødt. — dima-desco, [f. dis.m.], dui, 3, v. n.: at to op; dima-duere nives, Lucan. — dimaño, [f. dis.m.], avi, 4, v. n.: at flyde ud fra hinanden, at udbrede sig; vid. Catull. 51, 10; — men „fig.“; ∞ ad existimationem hominum paulo latius, Cic. Coel. 3.

dimensio, onis, f., [dimetior]: Måaalen el. Måaaling, quadrati, Cic. Tusc. 1, 24. — dimen-sus, 3, partic. af dimetior. — dimeter, (ogf. dimetrus), 3, *διμετρος*: med tvende Mætrer (el. fire Fødder), Diomed.; ogf. absol. dimetrus, Ter. Maur. — dimetior, [f. dis.m.], mensus sum, 4, v. dep. a.: maalet efter Delens Afstand, udmæaler; vid. Cic. d. Senect. 4, v. Virg. Aen. 12, 117; — not. a.: ogf. m. passiv Bem.; a quo essent illa dimensa atque descripta, Cic. d. Senect. 17; cf. Caes. B. G. 2, 19, v. Virg. Ge. 1, 231; — not. b: fem subst. fem. findes dimetiens, tis: en Diameter, Plin. 2, 21. — di-meto, [f. dis.m.], avi, atum, 1, v. a.: ved Måa-aling at afgrænsede efter fine Dele, at afgrænse el. af-fytte, locum castris, Liv. 8, 38; cf. Cic. N. D. 2, 62: (siderum) cursus dimetati.

dimicatio, onis, f., [dimico]: fyrig Baabentamp el. hidsig Træfning, (hvori Baabene glimte); ogf. alm. Kamp el. Træfning; — vid. Caes. B. C. 3, 111, oftere, Liv., Suet., v. A.; — ogf. in pl., Caes. B. G. 7, 86; — ∞ universae rei, Liv. 1, 38, (Hovedtræfning el. afgjørende Slag; hvorefter ogf. ∞ universa, ibd. 22, 32); men ∞ proelio, Cic. Qu. Fr. 1, 1, in.; men e. gen. subj.: ∞ deorum et Gigantum, Plin.; — II) „overf.“ fra Krigsprog: et hidsig Strid el. Trætte; non modo contentione, sed etiam dimicatione etc., Cic. Fam. 2, 6; cf. Liv. 10, 24; men ∞ capitis, fama, fortunarumque omnium, Cic. Rab. perd. 2; ∞ vitae, (hvorefter Livet voves), id. Plane. 32.

dimico, [f. dis.m.], avi, atum, 1, v. n.; I) „egenl.“: med blifvende Baaben at kæmpe el. fægte el. stride med hinanden el. derimod; — ∞ armis, Caes., cum aliquo, Nep.; ∞ acie cum aliquo, Liv.; ogf. ∞ in acie, Caes., proelio, id., ferro pro patria, Liv.; ∞ equitatu, Nep., exiguus copiis adversus aliquem, id.; — ogf. absol., Caes. B. G. 3, 21, oftere; — ogf. impers., id. B. C. 3, 63, oftere; cf. Cic. Off. 1, 12; men Vell. 2, 85: desperata victoria dimicabatur in mortem; — navnfl. ogf. om Gladiatorens Jægminger, Suet. Caes. 26, oftere, Plin. 6, 7, v. A.; — endel. ogf. m. abstract Subject; leonum feritas inter se non dimi-cat, id. 7, proem.; — II) „overf.“ fra Krigsprog: ivrigt at kæmpe el. arbejde el. anstrænge sig for el.

i en Sag; — vid. Cic. Div. in Caecil. 22; men inter dimican-tes competitores, Liv. 6, 41; cf. Cic. Att. 7, 3, v. id. Off. 1, 24; — oftest m. Vibeg. af en truedende Fare; ∞ de capite, Cic., de fama, Nep., de repulsa, Liv. 6, 10; men id. 2, 12: ut ... capite dimices tuo, (ud-sætter dit Liv for Fare).

dimidiatio, onis, f.: Halvering, Tertull.; af — dimidio, (avi), atum, 1, v. a., [dimidius]: deler i tvende Halver, halverer; sem verb. fin. alene hos Tertull.; — forresten altid in partic. perf. dimidiatus, 3: halveret el. halvdelt, halv; vid. Gell. 3, 14; men procumbunt dimidiati, (med det halve Legeme for-øvet), Plaut. Mil. gl. 3, 1, 165; ∞ luna, Cato ap. Plin.; ∞ mensis, Cic.; men ∞ Menander, (om Terentius), vid. Caes. ap. Suet. Vit. Ter.

dimidium, i, n., s. und. figd. — dimidius, 3, [dis-; medius]: halvdelt el. halv, (vid. Gell. 3, 14); ∞ pars, Plaut., Cic., Caes., v. A.; ∞ annus, Manil., mollus, Martial.; ∞ forma circuli, Plin.; — ogf. om Bøfser el. Bryggestykker: ∞ Priapus, id.; cf. Cic. ap. Macrobi. Sat. 2, 3; — men Liv. 4, 2: ut ... di-midius patrum sit, dimidius plebis, (neml. isefge Ægtefæb imellem begge Stænder); — 2) df. som subst.; a) dimidium, i, n.: Halvdelen, Halvten, det Halve; — ∞ horae, Lucil. ap. Gell.; cf. Cic. Orat. 2; ∞ militum etc., Liv. 35, 1; cf. Hor. Ep. 1, 2, 40; di-midium de praeda, Plaut.; ogf. absol., id. Baech. 2, 3, 87, oftere; dimidium plus toto, (πλεον ἤμι συνεπ-τός), Auson.; — dimidio hos compar., Caes.; dimidio minoris constare, Cic.; cf. Hor. Sat. 2, 3, 18; — b) dimidia, ae, f., (sc. pars), Plin. 25, 73.

diminuo, [f. dis.m.], ere, v. n.: slaaer i smaa Stykker, knuser el. splitter; (forcl. Dvd); ∞ alicui caput, Plaut., cerebrum, Ter.; s. ogf. diminuo s. I.

*dimissio, onis, f.; I) „alm.“: Bortsendelse (til forskellige Steder el. i et Grænde); — dimissiones liber-torum ad fenerandas provincias, Cic. Parad. 6, 2; — b) hos Regerne: ∞ sanguinis, Mærladning, Gell. 10, 18, in lemm.; — II) „bef.“: Afstedigelse, Permission; vid. Cic. Verr. 5, 33; v. — dimissor, oris, m.: som forlader el. tilgiver; ∞ peccatorum, Tertull.; — df. di-missorili, 3: i Hedsfilen: ∞ litterae, ligesom apostoli: Underretning til en høiere Øverighed, Dig.; — [dimitto]. — dimissus, 3: partic. af figd.

dimitto, [f. dis.m.], misi, missum, 3, v. a.; I) „alm.“: sender fra hinanden, sender bort el. i forskiel-lige Retninger; — ∞ pueros circum amicos, Cic. Quint. 6, litteras aciem municipia, Caes., nuncios per agros, id.; cf. Virg. Aen. 1, 577, Caes. B. G. 7, 38, v. Sall. Catil. 27; men „poet.“: ∞ aciem (i. e. oculos) in omnes partes, Ovid. Met. 3, 381; ∞ legatos quoquoersus, Caes., equitatum (ab se), id.; cf. id. B. C. 1, 80; — b) fæld. ub. acc.; — ∞ cir-cum propinquas regiones, Caes. B. C. 3, 112, per provin-cias, Liv. 29, 37, ad amicos, Cic. frgm. Or. p. Tullio; — B) lader (en Forsamling) gaae fra hinanden el. stilles ad, opløser el. ophæver el. afstediger; — ∞ sena-tum, Cic. Verr. 4, 65; cf. id. Lael. 3; ∞ concilium, id., Caes. B. G. 1, 18 v. 31, oftere; figel. ∞ conventum, Sall. Catil. 21; men ∞ exercitum, (i Krigsprog: af-stedige), Caes., Vell., v. A.; men ∞ plures manus, Caes. B. G. 6, 34, (opp. continere manipulos ad signa); ∞ convivium (ephære), Liv., Tac.; — II) „bef.“; A) „egenl.“: sender bort el. lader gaae fra mig; lader gaae el. lader lød; — ∞ aliquem ab se, Cic.; cf. Nep. Att. 4; ogf. ub. ab se, Cic. Fam. 12, 18; — ∞ ali-quem incolumem, Caes., impunitum, Sall.; men Nep. Hann. 3: neminem, nisi victum, dimisit, (lod ikke slippe derfra); comit er: si non te ludos pessimos dimi-sero, (i. e. pessime ludificatur), Plaut. Rud. 3, 5, 12; — ∞ uxorem, (ligesom repudiare: forstjybe), Suet.; ogf. ∞ aliquam e matrimonio, id.; — ∞ equos,

(neml. for at fægte til Jæds), Tac. Agric. 37, (ogf. for at flygte), Caes. B. C. 3, 69; ~ hostem ex manibus, (lade udlomme), ibid. 1, 61; — b) ogf. m. Tingføbjeter; ~ locum etc., Caes. B. C. 1, 14, Italiani, ibid. 25; — ~ fortunæ morte, Cic.: ~ speratam prædam ex manibus, Caes.; — II) „fig.“: opgive, lade fare, afslaaer derfra; — ~ rem saepius frustra tentatam, Caes.; men ~ occasionem rei bene gerendæ, (lade den ubenyttet), id.; ~ tempus, id.; ~ ~ jus summi, (opp. retinere), id. Balb. 13; ~ libertatem, id., amicitias, id., curam, id., Tac.; cf. id. Hist. 3, 36; men studium et iracundiam suam reipublicæ dimittere, (i. e. condonare, opgive til Statens Beside), Caes. B. C. 2, 69; ~ tributa alicui, Tac. Hist. 3, 55; — endel. „poet.“: ~ fugam, (opgive), Virg. Aen. 11, 706; ~ cursus, Ovid.; cf. id. Met. 2, 598.

dimotus, 3: partic. af flgd. — dimoveo, [f. dis.m.], mōvi, mōtum, 2, v. a.; I) „alm.“: A) „egenl.“: bevæger el. bringer el. fører ud fra hinanden el. bort derfra, fordeler el. adskiller; (sædv. „poet.“); — ~ terram aratro, Virg. Ge. 2, 513, figel. glebas aratro, Ovid.; ~ aëra, Virg. Aen. 5, 839, auras, id., undas, Lucr., Ovid.; cf. Hor. Od. 1, 23, 7, ogf. Lucr. 6, 870; — 2) df. ogf.: a) driver fra hinanden, fordriver derfra; — ~ umbram polo cf. coelo, Virg.; ~ obstantes propinquos, Hor. Od. 3, 5, 51; ~ turbam, Tac., Suet.; dimotis omnibus, Tac. Hist. 2, 49; — b) affønder el. bortfører; — ~ occurrentia (pecora) manu, (om Elephanten), Plin. 8, 7; ~ plagulas lecitæ, (slaae tilside), Suet.; ~ parietes, Tac.; — B) „fig.“: equites Rom. ... spes societatis a plebe dimoverat, Sall. Jug. 42; — „poet.“ ogf. ~ aliquem, ut etc., (bevæge el. bringe derud, at sty.), Hor. Od. 1, 1, 13; — II) „bef.“: bevæger hid og did, sætter i Bevægelse; ~ manus, Cels.; ~ æ ambulatio levi, id.

Dindyma, orum, o. Dindymene, es, f. und. flgd. — Dindymus, (-os), i, m., *Aινδυμωρ*: et Cybele helligt Bjerg i Mysien, i Nærheden af Ephyssum, Plin. 5, 40, Prop., Catull., Ovid. Fast. 4, 249; — Biformen Dindyma, orum, n., *τὰ Aινδυμνα*, har Virg. o. Ovid.; — b) df. Dindymene, es, f., *Aινδυμνη*: den paa Dindymos dyrkede Cybele, Hor. Od. 1, 16, 5. — Dinomache, es, f., *Διονυμάχη*: Næder til Alcibiades; df. „poet.“: Dinomaches ego sum: Jeg er af høi Byrd, Pers. 4, 20.

dinūmēratiō, onis, f.: Afstælling, Optælling, noctium ac dierum, Cic. d. Rep. 3, 2; — 2) ogf. som rhetorisk Figur, Cic. d. Or. 3, 51, Quintil.; af — dinūmēro, [f. dis.n.], avi, atum, 1, v. a.; I) „alm.“: optæller (de enkelte Dels af en Mængde); ogf. eftertæller el. beregner; — ~ stellat, Cic. Off. 1, 43, annos, id., tempora, Virg.; ~ syllabas, Cic. Orat. 43; cf. Ovid. Fast. 2, 622; — ogf. absol.: centuriat Capuae (Caesar), dinumerat, Cic. Att. 16, 9; — II) „bef.“: udtæller el. udbetaler, (høi Plaut. o. Ter.); — ~ stipendium ibus (f. iis), Plaut. Mil. gl. 1, 1, 71; cf. Ter. Ad. 5, 7, 17. — dinummium, i, n., [dis-nummus]: Afgjort af to nummi, Cod. Theod.

Dio el. Dion, ōnis, m., *Δίων*, vid. Nep. Dion. — diobolāris, e, [dioboloz]: som støjer to Øbeler, Plaut., Varr. — Diocletianus, i, m.: romersk Keiser (p. Chr. n. 284–305), vid. Aur. Vict. Caes. 38, o. Eutrop. — Diódōrus Siculus: græsk Historiker und. R. Augustus; hans *Βιβλιοθήκη* nævnes Plin. præf., men er istum delvis kommen til os; — not.: ogf. er Diodorus Navnet paa flere græske Philosopher; vid. Cic. Tusc. 5, 30, flgd., o. id. Fat. 6. — Diódōtus, i, m.: slett Philosoph, Lærer for Cicero, Cic. Brut. 90, oftere.

dioecēsis, is, f., *διοικήσις*: Jurisdiktion, el. det under samme Retsforvaltning hørende Landskab el. District; vid. Cic. Fam. 3, 8; — ogf. oftere paa Græsk, id.; — 2) flgd. ogf. Indbegreb af flere Provinser under

den samme Statsholder, Amm.; — 3) flgd. o. eekl.: geistligt Stift, Sidon.; ogf. Kirkefogt, id. — dioecetes, æ, m., *διοικήτης*: som forvalter Finanser, Statsholder, Cic. Rab. Post. 8 o. 10.

Diogenes, is, m.: Navnet paa flere græske Philosopher, iblandt hvilken den berømteste er Diogenes Cynicus fra Sinope; vid. Cic. Tusc. 1, 43, oftere. — diogmitæ, arum, m., [af *διωγμός*, d. e. Forfølgelse]: etflags fetsbevæbne Grændsefæltater til Roverses Forfølgelse, Ammian.

Diomedes, is, m., *Διομήδης*: Søn af Hølerfengen Iphidus; ogf. en af de berømteste Helte for Troja, efter hvis Fald han drog til Apulien, hvor han anlagde Byen Argrippa (cf. Arpi); vid. Ovid. Met. 3, 100, flgd., oftere, Virg. Aen. 11, 226, flgd., oftere, Hor.; — df. Diomedis campi: Omegnen af Arpi, (hvortil ogf. Cannæ herte), Liv. 25, 10; — B) df. Diomædus, (-us), 3, enses, Ovid.; men ~ agri, (atoliske), Martial.; men Diomedeæ (insula): Øgruppe paa Kysten af Apulien, Mela, Plin. 3, 30; men ~ aves, id. 10, 61, (Diomedes's efter Mythen til Fugle forvandlede Statedbrodre); — not.: Diomedei equi, Claudian., o. A., tilhørte en bifønst Rønge Diomedes; vid. Serv. ad Virg. Aen. 8, 300.

Dionaeus, 3, f. und. flgd. — Diōne, es, (ogf. Diona, æ, Cic. N. D. 3, 23), f.; I) Moder til Venus, Cic. l. c., Hygin., Claudian.; — b) df. adj. Diōnaeus, 3, vestis, Claudian.; — II) oftere, (ligesom i Græsten): Gudinden Venus selv, Ovid. Fast. 2, 461, oftere; — B) df. Diōnaeus, 3, mater, Virg. Aen. 3, 19, (Gudinden Venus, med Hensyn paa Veneas); ~ columba, (som Venus hellig), Stat.; ~ antrum, (som Venus hellig), Hor. Od. 2, 1, 39.

1. Diōnysia, æ, f.: berømt romersk Dandsferinde, Cic. R. Com. 8, Gell. — 2. Diōnysia, orum, o. Dionysiacus, 3, f. und. Dionysus. — Diōnysias, adis, f., (sc. gemma): etflags sort Ødelsten, Plin. 37, 57. — 1. Diōnysius, i, m., *Διονύσιος*; I) D. d. ældre, Tyran over Syracus; vid. Nep. Dion. 1, id. Reg. 2, o. Cic. Tusc. 5, 20 flgd., oftere; — 2) D. d. yngre, hans Søn og Efterfølger, Nep. Dion. 3, flgd., Justin. 24, i flgd., Cic., Val. Max. — 2. Dionysius, i, m.: Navnet paa flere græske Philosopher; vid. Cic. Tusc. 2, 11 o. 25, oftere. — 3. Dionysius, 3, f. und. flgd.

Diōnysus, (-os), i, m., *Διονύσος*: det græske Raen paa Guden Bacchus, Cic. N. D. 3, 21 o. 23, Plaut., o. A.; — B) df. 1) Diōnysius, 3, hof. subst. Dionysia, orum, n., (sc. sacra, *τὰ Διονυσια*, sc. *ἱερά*): Græernes Dionysæfest, (Romernes Bacchanalia), Plaut. Cure. 5, 2, oftere, Ter. Heaut. 1, 1, 110 (Donat.), oftere; — 2) Diōnysiacus, 3, ludi: = Liberalia, Auson.

diopētes, is, m., *διοπότης*, (som salder ned fra Himmelen), m. o. ud. rana, Plin.: Regnsrøgen. — dioptra, æ, f., *διόπτρα*: optisk Instrument til Høide-maalning, Vitruv. 8, 6; ogf. Instrument til Solstysgens Lbmaaling, Plin. 2, 62.

Dios balānus, i, m., *Διὸς βάλανος*: en Kastanicaart, rimel. Maronekastan, Plin. 15, 25. — Dios pneuma, atis, n., *Διὸς πνεύμα*: en Røsmarinart. Appul. — diōta, æ, f., *διώτη*: tohantet Driftekar, Hor. Od. 1, 9, 8. — Diōvis, i, m., (i d. umbriske Dialect: Jorlangelse af Dis; vid. Freund.): gammel italiensk el. umbrisk Benævnelse paa Jupiter, Varr., Gell. 5, 12.

Diphilus, i, m.: berømt græsk Comœdiedigter fra Sinope, Plaut., Ter.; — not.: ogf. Navnet paa en Architect, Cic. Qu. Fr. 3, 1. — diphryges, is, f., *τὸ διφρυγές*: etflags Røberstien, germ. Dienbruch, Plin. 31, 37, Cels. — diphthongus, i, f., *διφθόγγος*: Dobbeltlyd, Diphthong, Capella. — diphyses, is, f., (*διφύς*, af en dobbelt Art el. Slags): etflags ubeficent Ødelsten, Plin. 37, 57.

diplasiasmus, i, m., *διπλασιασμός*, i Grammatiken: Jættrekningen af et Begreb, (velledig f. religio) — diplinthus, 3, *διπλινθος*: som er to Tæglituectyl, parietes, Vitruv. 2, 8. — *diplōis*, idis, f. (*διπλοῖς*), sc. vestis: Klædning el. Kæppe, som faaet dobbelt om Legemet, Sulpic. Sev. — *diplōma*, atis, n., *διπλωμα*, (dobbelt sammenlagt Brev el. Document); cf. 1) offentlig anbefalingsbrev for de til Proviensreise Reisende, Cic. Fam. 6, 12, oftere; — 2) enhver Skrivelse fra Øvrigheden, hvorved nogen personlig Bevilling meddeles, et Diplom, Suet. Aug. 50, oftere, Senec., Dig.

dupondius, etc., f. und. dupondius. — *dipsacus*, i, f., *διψακος*: en Tieselart, Kardetidsel, Plin. 27, 47. — *dipsas*, adis, f., *διψάς*, (tørstig): en Slangart, hvis Bid skal faaerfæge heftig Tørst, Lucan., Sil.; f. ogs. Plin. 33, 80.

diptēros, on, adj., *διπτερος*: med tvende Hæle, aedes, Vitruv. 3, 1. — *diptōta*, orum, n., *διπτωτα*, i Grammatiken, nomina: som atene have tvende Casus, (suppetiae, suppetiae), Gram. — *diptycha*, orum, n., *διπτυχα*; 1) en dobbelt sammenlagt Skrivetavle, Symmach.; — 2) en Jættetavle, Venant. — *Dipylon*, i, n., *διπύλον*, (ligesom Tvedobbeltport): den af Athenens Porte, som førte til Academiet, (ogs. *αι Θριακεία πύλα*), Cic. Fin. 5, 1, Liv. 31, 24. — *diptyros*, on, *διπτυρος*: tegange brændt, Phaethon, Martial. 1, 47.

Dirae, arum, f. und. dirus. — *diraro*, are, f. und. *diraro*. — *Dirca*, ae, e. *Dircaeus*, 3, f. und. *figd.* — *Dirce*, es, (acc. *Dircam*, *Plaut.*), f.; 1) Kilde ved Theben i Beootien, Plin. 4, 12, Ovid. Met. 2, 239, Stat.; — b) df. „meton.“: Egne omringende denne Kilde, Stat. Theb. 2, 322; — 2) som Person: Gemalinde af Thebanerfyrsten Lycus, blev til Straf for sin Grusomhed imod Antiope, af demes Sommer, Amphion o. Zethus, bunden til en vid Tyr, og faaet ledet slebt afsted, indtil hun blev kastet i Kilden Dirce, (el. efter Mythen, forvandlet dertil), Prop. 3, 13, 11, Hygin. Fab. 7 o. 8, Plaut.; — b) df. *Dircaeus*, 3: *directus*; df. (pars pro toto): boetif, Thebae, Prop. 3, 15, 33, Amphion, Virg. Ecl. 2, 24, cygnus, Hor. Od. 4, 2, 25, (i. e. Pindarus), heros, Stat., (i. e. Polyneices). — *Dircenna*, ae, f.: Kilde i Spanien, i Rægheden af Bilbilis, Martial. 1, 50.

directarius, i, m., [*dirigo*]: Tyy, som hemmeligen ligger sig ind i Suset, Dig. — *directe*, adv. af *directus* und. *dirigo*: ligefrem, i lige Linie; df. compar.: eo *directus* gubernant, quod etc., Cic. Acad. 2, 26; — 2) „overf.“ om Udtrykket; quum semel dictum sit *directe*, Cic. Part. or. 7. — *directangulus*, 3, [*directus*, *angulus*, i]: retvinklet, Capella. — *directilīneus*, 3, [*directus*, *linea*]: retlinet, Capella. — *directim*, adv.: efterd. Biferm af *directe*, Appul., Macrobr.

directio, onis, f., [*dirigo*]; I) „alm.“: Retning el. at rette; navn. Glætning el. Stækning; — *plana coamentorum*, Vitruv. 7, 3; — b) df. „concret“: den lige el. rette Linie, Appul.; — II) „bef.“: Retning dertil el. derimod; df. „fig.“: quaedam veritatis ad rationem, Quintil. 3, 6, 30. — *directo*, abl. som adv., f. und. *dirigo*. — **directorius*, 3: som er rettet dertil; ∞ litterac, Cod. Theod.; o. — *directura*, ae, f.: Glætning, Stækning, Vitruv. 7, 3; — [*dirigo*]. — *directus*, 3, partic. o. adj. af *dirigo*.

direptio, onis, f., [*dirimo*]: Afstillelse, Afsondring, Val. Max. 4, 7, in. — 1. *direptus*, 3: partic. af *dirimo*. — 2. *direptus*, us, m., [*dirimo*]: Afstillelse, Afsondring, earum partium etc., Cic. Tusc. 1, 29.

**direptio*, onis, f.: Udskyndring, Cic. Fam. 4, 1; ∞ urbis Syracusarum, id., sacrorum profanorumque,

Quintil., sociorum, Cic.; — ogs. in pl., id., Liv. 41, 1; o. — *director*, oris, m.: som udskynder; ∞ urbis et vexator etc., Cic. Phil. 3, 11; cf. id. Catil. 2, 9; — [*diripio*]. — 1. *direptus*, 3: partic. af *diripio*. — 2. *direptus*, us, m., [*diripio*]: = *direptio*: *direptui* praedonibus esse, Spartian. Sever. 19.

**diribēo*, (hūi), bitum, 2, v. a., [dis-, habeo]: holder ud fra hinanden; df. „publicitū“: efter Afstemningen at affendre el. adstille de i en Kasse nedlagte Stemmetyler efter deres Indbold el. Paategninger; — vid. Cic. Pis. 40; ligel. ∞ tabellas, id. Qu. Fr. 3, 4, suffragia, Varr., sententias, Val. Max.; ogs. absol.: quum diriberent, Varr.; — II) ogs. „overf.“: quingentes et regna diribet, Plin. 36, 24; df. — *diribitio*, onis, f.: Stemmetylernes Afsondring, Cic. Planc. 6; — *diribitor*, oris, m.: som affender Stemmetylterne, Cic. Pis. 15; — 2) ogs. „overf.“: som fordeeler, Appul., Ammian.; o. — *diribitorium*, i, n., (sc. aedificium): Sted til Stemmetylernes Afsondring, Suet. Claud. 18, Plin. 6, 76.

dirigo, rexi, rectum, 3, v. a., [dis-, rego]: retter ud fra hinanden; df. retter el. gjør lige, retter el. opstiller i lige Linie; I) „egent.“: A) „alm.“: — ligna *directa* ad perpendicularum etc., Caes. B. G. 4, 17; ∞ naves in pugnam, (lægge dem i Slaglinie), Liv. 22, 19; ∞ vicos, (bygge dem lige), id. 5, 55; men ∞ regiones lituo, (afgrænsende dermed), Cic. Div. 1, 17; ∞ aciem, (opstille Slagordenen), Caes., Liv., o. A.; ligel. ∞ frontem, Quintil.; — B) „bef.“: retter el. vender det Bevægede el. Bevægsen selv derhen el. derimod; m. ad el. in; — ∞ cursum ad litora, Caes.; cf. Planc. ap. Cic. Fam. 10, 11; ∞ equum in consulem, Liv. 2, 6, hastam in aliquem, Ovid.; men ∞ cursum in Africam, Vell.; cf. Virg. Aen. 6, 195; — b) *field.* c. adv., el. c. dat., oftere absol.; — ∞ navem eo, Nep., cursum huc, Virg.; cf. id. Aen. 10, 401; men uden Betegnelse af Maaler: ∞ iter navis, Ovid. Fast. 1, 4; cf. Cic. N. D. 2, 53; navn. ogs. om Skudvaaben: ∞ spicula, Virg., Ovid., tela, Hor., sagittas, Suet.; „pect.“ ogs. ∞ vulnera, Virg. Aen. 10, 140; (ogs. m. tilføjet aliqui, Senec. Herc. Oet. 160; cf. Tac. Hist. 2, 35; — II) „fig.“: A) „alm.“: indretter el. ordner, (field.), ∞ materias (Efolethemaer) ... divisione, Quintil. 2, 6, in.; — B) „bef.“: at rette el. lede hen derpaa; sædv. m. ad el. in; ogs. c. abl.: at bestemme derefter; — ∞ cogitationes suas ad aliquid, Cic. Acad. 2, 20, orationem ad exempla, id.; cf. Tac. Ann. 4, 10; — ogs. findes ad f. secundum; ∞ leges ad naturam, (overensstemmende dermed), Cic. Leg. 2, 5; men id. Div. 1, 14, und. acc.: sed tamen ad veritatem saepissime dirigit (divinatio); — si tota mente in opus ipsum direxeris (intentionem), Quintil. 10, 3, 28; ∞ locos communes in vitia, id. 2, 1, 11; — ∞ omnia voluptate, Cic.; men ∞ voluptatem honestate, id. Off. 3, 21; cf. id. d. Or. 3, 49; — III) partic. *directus*, 3, ogs. som adj.; A) „egent.“: med lige Retning, lige, (perpendicular el. horisontal), stet el. flad, lige op og ned, stiel, osv.; — ∞ iter et simplex, (opp. flexuosum), Cic. N. D. 2, 57; ∞ aes tubae, (opp. flexum), Ovid.; ∞ ordo (olearum), Cic.; ∞ paries, (som stærer en anden under ret Vinkel), id. Top. 4; ictus directiores, Quadrig. ap. Gell. 9, 1; — ∞ locus, vid. Caes. B. C. 1, 45; cf. Cic. Verr. 4, 48; ∞ cornu, Caes. B. G. 6, 26; — 2) dertil mærkes endnu; aa) neutr. *directum*, i, som subst.; — in *directum* pedum octo esse, (i lige Linie), (opp. in anfractu), Varr.; cf. Cic. Div. 2, 61; ligel. altitudo (montis) per *directum* etc., Plin. 5, 18; cadere in *directum*, Senec.; — bb) som adv. findes; a) abl. *directo*: i lige Linie; — ∞ deorsum (ferri atomum), Cic. N. D. 1, 25; men Caes. B. C. 2, 9: *directo* etc., (under rette Vinkler); — b) abl. *directa*: i lige Linie; vid. Lucr. 2, 198; —

B) "fig.": liquorem cf. utem Dmifob, firangi, beffem; ~ iter ad laudem, Cic.; cf. id. Fin. 1, 18, p. id. Coel. 18; men ibd. 16; huic trifti et directo seni etc.; fremdeles: directum, afperum, fimplex, (in iudicio; opp. mite, moderatum), Cic. R. Com. 4; ~ percutatio etc., vid. Liv. 21, 19; ~ conciones, Iuftin.; ~ verba, Cod. Iuft.; ~ actio, Dig.; — b) conf. heter hertil abl. directo, fem adv.; quorum alterum ad fidem directo fpectat, alterum etc., Cic. Part. or. 13; cf. Liv. 1, 11, p. 21.

dirimo, ēmi, emptum, 3, v. a., [dis, emo]: tager fra hinanden, fenersemmner, affender; 1) „egentl.“; vid. Cic. N. D. 3, 12, v. Lucr. 6, 1071; i semijugera, Colum.; Vejentem agrum a Crustumino ... dirimens (Tiberis), Plin.; men „rect.“: dirimit fontes justis (Minos), Claudian.; urbs flumine dirempta, Liv. 22, 15; men id. 42, 39, absol.: dirimente amne; men „poc.“: ∞ aequal cl. profundum, (pleie havet), Stat.; — II) „fig.“; A) „alm.“: afbryder, hemmer, standser; — ∞ infestas acies, (opp. committere), Liv. 1, 13; saal. ofte i Krigssprog: ∞ proelium, id., Caes., c. 2.; — ∞ bellum, Liv., Virg.; men ogs. ∞ controversiam, (have el. udsætte), Cic., item, Ovid.; — egl. vedslemt at ferslyre, conjunctionem civium, Cic. Off. 3, 5; figel. ∞ societatem, id., Liv., nuptias, Suet., affinitatem, Tac., pacem, Liv.; — egl. at erhave, at ende el. afbryde, colloquium, Caes., sermonem, Cic., comitia, Liv.; cf. id. 40, 59; men Cic. Qu. Fr. 2, 13, absol.: actum est eo die nihil; nox diremit; — B) „bes.“: ferslyrer, tilintetgier; vid. Lucr. 1, 115; rem susceptam dirimi, si etc., Cic. Leg. 2, 12; cf. id. Div. 1, 39, v. Liv. 8, 23; figel. ea res consilium diremit, Sall. Catil. 18.

diripio, ūi, eptum, 3, v. a., [dis-, rapio]; 1) „alm.“; river fra hinanden, river i Syffer; (sæd., poet.); v. d. Plant. Merc. 2, 4, in, v. Ovid. A. A. 1, 338, oftere; — II) „bef.“; A) ofte i Krigsfvæget: at oerlægge el. hærie el. plynre (Gjendens Land el. Gjendom); — bona hostium, Caes., impedimenta, (Bagagen el. Trosset), id.; ~ naves more praedonum, id.; ~ praedas bellicas, Sall. Jug. 41; ~ urbes, Liv., tecta, id., provincias, Cic. Manl. 19, patriam, id. Att. 4, 2; — egf. m. Personsebjecter; ~ Lusitanos, Nep. Cato 3; cf. Caes. B. G. 6, 31; cf. pass.: se ab hostibus diripi etc., ibd. 7, 8; cf. id. B. C. 2, 12; — B) „overf.“ fra Krigsfvæget: at bertrive el. reve; v. d. Virg. Aen. 3, 227, c. Suet. Ner. 11; — b) cf. sædv.: at rive til sig; (om Alere): at rives derom, at fride med hinanden om en Besiddelse, etc.; — talos jecit in medium, quos illi (pueri) diripere coeperant, Quintil. 6, 1, 47; ~ librum editum, (sæpes om at opfynde den), Suet. Vit. Pers.; — egf. m. Personsebjecter; byf. pass.: diripitur ille toto foro patronus, Senec. Br. Vit. 7; cf. Martial. 7, 76.

diritas, *dis*, *f.*, [*dirus*]: Rædselsfulthed, Afstræghed; cf. *Il* "alm." *Ulyffe*, *Uheld*; ogs. hvad der træffer med *Ulyffe* *et* *Uheld*, endt *Værel*; — si qua in-
vecta diritas foret, *Cic. Tusc.* 3, 11, (poet. *ex Eu-
ripide*); ob totius diuinitatem etc., *Suet. Ner.* 8;
∞ *omnis*, *Gell.*; — *Il* "bef." *e. æthiſt*: Raabed,
Særdthed, (opp. *comitas*), *Cic. d. Seneat.* 18; cf. *id. Val-
t.*; ogs. ∞ *morum* (*Tiberii*), *Suet. Tib.* 21.

dirumpo, vāf. dirumpo. rūpi. ruptum, 3, v. a.: river fra binanden, fenderriver, fenderbrøder, adfæller velfømt; i. egenl.". — ∞ imagines alieujus. (flue dem), Tac. Hist. 1, 55; ∞ caput alieui tabula, Plaut.; — homo diruptus, Cic. Phil. 13, 12, (fem liser af Bref); cf. id. Fam. 7, 1; — II) dī. "fig.": ∞ amicitias, (afbrøde el. ephæve); vid. Cic. Lael. 22; ∞ humani generis societatem, (ødelfømt at ferhyre), id. Off. 3, 5; — B) in pass.: ligesomt at brisne af Harm, at harmes, at ørgre fig; faal. m. Obiectsfætu.

Cic. Att. 4, 16; *men ibd.* 7, 12: *non deterreat periculo*,
sed *dirumpor dolore*, cf. *id.* Fam. 12, 2.

diruo, [f. diss.], rui, rutum, 3, v. a.: river ud fra binanden; uedrevet, fersigterret: 1) *„everf.“*; = *maer-
ceriam*, Ter. Ad. 5, 7, 10, urbem, Cic., v. 24.; =
templa, Suet., monumentum, id.; cf. Hor. Od. 3, 30;
1.; urbes dirutae, Cic.; cf. Nep. Con. 1.; = men *„veet.“*:
Priami diruta regna senis, Prop.; cf. Hor. Od. 1, 11, 30;
men absol. (v. m. Yunc): Diruit, aedificat, etc., id. Ep. 1, 1,
100; (cf. Sall. Catil. 20); = II) *„everf.“*; = omnia
Baechaulia, Liv. 39, 18, (ephære dem); = navn, egf.
i Krigsfregget: aere diruptus, (sieu stræffes med Tæbet
af bånas Zeld), Varr. ap. Non.; cf. Cie. Verr. 5, 13.; = egf.
udenf. Krigsfregget: dirutus (sc. aere): fælleret, in-
fælfet: homo diruptus dirutus-que, Cic. Phil. 13, 12;
(f. egf. unt. dirumpo). = diruptio, onis, f., [di-
rumpo]; Sønderriken cf. Sønderlemmelse, mazorum
corporum, Senec. Qu. N. 2, 15. — diruptus, 3;
partic. af dirumpo.

dirus, 3. [besf. m. *δειδω*, frygter]; 1) „egent.“: frygtelig, apfelig; cf. færv. i Augur: e. Religionsfrygter: ifæearfent; — quæ augur ... vitiosa, dira delixerit etc., Cic. Leg. 2, 8, ex XII Tabb.; exta sine capite ... quibus nihil ... dirius, id. Div. 2, 15; cf. Ovid. Met. 5, 500; ∞ aves, Tac., execrationes, Liv., Suet.; cf. Hor. Epod. 5, 83, e. Virg. Aen. 8, 350; — B) cf. subst.: 1) dirae, (sc. res), ende Bærler; vid. Cic. Div. 1, 16; cf. ibd.: dirarum obmucatione neglecta; — egf. Bærbærler: diras imprecari, Tac. Ann. 6, 21; — 2) Diræ, fem. nom. propr.: Sængutinderne; id. Virg. Aen. 12, 845 flg.; egf. Diræ sorores, ibd. 7, 321 c. 151; — II) „fig.“; A) „besf.“ e. ætbfif: frygtelig, grufem, ifkræftelig, ofest „poet.“; senem dirissimum etc., Varr. poet. ap. Non.; ∞ dea hæder Circe, Ovid. Met. 14, 278; ∞ Ulives, Virg., Hannibal, Hor., ∞ Afer, id.; ∞ Amulius, Ovid.; ∞ hydra, Hor. Ep. 2, 1, 10; cf. Ovid. Met. 2, 651; — B) „alm.“ em Ting eg om Begreber: ætbfelig, ferdærlig; — ∞ regio, Ovid., faries, id.; ∞ venena, Hor.; ∞ bellum, Virg., nefas, id.; cf. Hor. Epod. 13, 10; ∞ quies, Tac. Ann. 1, 65; — „poet.“ egf., lifefem *δεινός*, e. inf., Sil. 4, 281. — dirutus, 3: part. af diruo.

1. *dis*, adj. c. n. *dite*, gen. *ditis*; *Biſſerm aſ dives*: *rig*; — *Dis quidem eſſes*, etc., *Ter. Ad.* 5, 1, 8; *dite ſolum*, *Val. Max.* *hujus ditis acdes* etc., *Ter. Ad.* 4, 2, 42; *men diti de pectore*, *Lucr.*; *in diti domo*, *Liv.*; — *Quum eſtis maxime potentes, dites*, etc., *Ter. Ad.* 3, 1, 57; cf. *Hor. Od.* 4, 7, 9; *delubra diti denis*, *Ovid. Met.* 2, 77; cf. *Liv.* 21, 43; *men O ſi pateant pectora ditum*, *Senece. Herc. Oct.* 619; *ditibus promiſſis (commoveri)*, *Sil.*; — *compar. ditiſſor*, *Liv. præf.*, *Hor. Sat.* 1, 1, 40, c. *ſſ.*; — *ſuperl. ditiffimus*, *Virg., Ovid., Caes. B. G.* 1, 2, *Liv.* 10, 16, c. *ſſ.*; — *egſ. c. gen.*, *Virg. Aen.* 1, 313.

2. Dis, gen. Ditts. (nomin. Ditis, Petron., Quintil.), m., [besl. m. dius, divus, deus]; etrsk.: De-
tignesse el. Benavnele af enhver Gudsom, „bes.“ af
Jupituer, (bes. eaf. Diespiter v. Diouis f. Juppiter);
— fide. tilføjer Benavneisen Dis alene Underverdens
Gud, Grafernes Pluton, dels m. pater, Varr., Cic.
N. D. 2, 26. Tac., Suet., dels id. pater, Virg. Ge. 1,
519, id. Aen. 1, 702, effere, Ovid. Met. 5, 381, flgd.,
id. Fast. 1, 449, v. A.

3. di-s-, præpos. insep., bliver uforandret foran Vocalerne (e, h); dog at dis bliver til dir foran emo i dirimo, o. foran habeo i diribeo: - foran Consonanterne e, p, q, t, o, s, (m. flgd. Vocal) bliver disforandret, (discedo, dispar, etc.); - (dog efter nogle: disertus, f. disertus); - foran „l“ bliver „s“ assimileret ceteris, (differo); foran de øvrige Consonanter bortfalder s, hvor: efter di- bliver forlængt til di-; (diduco, digero, etc.); - dog findes foran „j“ baade di-o, dis-, (disjicio,

dijudico). — H) efter Bemærkelsen seer der dis- e. di- nærmest til vort: fra hinanden el. fra hinanden, sønder el. i Stykker; (diffindo, digero, dirumpo); — f. seld. om en Gienkants Afstillelse fra en anden; (digredior, discedo nr. II); — men undert. betegner dis- dets Mødsætningen af con-; (diffido, confido, discors, concors, etc.); dets Mødsætningen af simplex; (difficilis, facilis, discingor, cingor).

discalecātus, 3; uden St. ubesøet, Suet. Ner. 51. — dis. capēdino, avi, atum, 1, v. a., manus: tager el. holder Sønderne ud fra hinanden, Appul. — dis. caveo, ere, v. n.: at vogte sig derfor, at afholde sig derfra; Dictum facessas doctum, et dicaveas malo, Plant. Men. 2, 1, 21.

discedo, cessi, cessum, 3, v. n.; D) „alm.“: at gaar fra hinanden, at stilles ad, at fordele sig; A) „egent.“: — quum discedere populum jussissent, Liv. 3, 11; — in duas partes, Sall. in manipulos, Tac.; — quum terra discessisset (var rebnct) imbribus etc., Cic. Off. 3, 9; cf. Virg. Aen. 9, 20; men — in auras, (om Taagen), Lucr.; — B) „fig.“: altera divisio — in tres partes et ipsa discedit, Quintil.; cf. id. 3, 6, 96; — II) „bef.“: A) m. Jæmhelvelse af Partiklen dis-: at gaar bort, at stille sig derfra, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6; cf. Caes. B. C. 1, 12, v. ibd. 3, 60; f. egf. Liv. 43, 6; — a Perseo; cf. Cic. Lael. 12; — egf. impers. v. absol.; fngae specie discessum, Tac. Ann. 6, 44; — B) m. Jæmhelvelse af Verbet cedo: gaar derfra el. derhen el. fra et Sted til et andet; I) „egent.“: aa) „alm.“: a) m. ab el. ex, f. seld. m. de, egf. m. Met. abt., egf. absol.; — — ab exercitu, Caes.; men — a puero, (forlade hans Underviisning), Cic. Att. 7, 2; — — ex concione, Caes., e medio, Suet., e patria, Ovid.; — tum de foro ... discessimus, Cic. Verr. 4, 65; — — templo, Ovid., finibus Ausoniae, id.; — men absol.: ille discessit, ego etc., Cic. d. Rep. 6, 26; cf. Caes. B. G. 1, 39, oftere; — egf. impers., ibd. 5, 19; ligel. de colloquio discessum (est), Liv. 32, 40; — b) m. ad el. m. in e. acc.; — — ex fuga in civitates, Caes., in castra, id., in loca occulta, Sall. Jug. 56; — — ad urbem, Virg. Aen. 12, 184; — Capreas, Tac., ex castris domum, Caes.; — domos suas, Nep. Them. 4; men — cubitum, Cic.; — bb) „bef.“ i Krigsprog; a) at drage el. marchere bort deraf; — — a mari Pyrrhachique, Caes., ab Zama, Sall.; — ex iis locis cum classe, Caes. B. C. 3, 101; — Tarracone, id.; men absol.: dispersi ac dissipati discedunt, id.; — — ab signis, id., Liv. 25, 20; men — ab armis, (nedlægge Vaabnene), Caes., Cic., v. A.; — b) ligel. i Krigsprog; at komme derfra el. at gaar ud derfra fra el. f. aa; — se superiores discessisse etc., Caes. B. C. 1, 47; cf. Sall. Catil. 39, v. Hor. Ep. 1, 10, 37; — — aequo proelio, Caes., aequa manu, Sall.; cf. Liv. 2, 10; — sine detrimento, Caes.; — ce) ff. „everi.“ e. „alleg.“: a) i Retsprog; vid. Cic. Caecin. 1, v. id. R. Am. 3, egf. Nep. Phoc. 2, v. id. Epam. 8; — b) egf. om andre Forhelde; — — a pulchre etc., Ter. Phorm. 5, 8, 58; men id. Andr. 1, 1, 121: denique ita tum discedo ab illo, ut qui etc.; — 2) „fig.“: aa) „alm.“: vid. Cic. Off. 1, 20; — ab se, (tabe sin Jæmning), id. Brut. 79; cf. id. Div. 2, 55; — ab officio, Caes., a sua sententia, id.; — a litteris, (forlægge el. ergive dem), Cic.; cf. id. d. Or. 2, 33; — bb) „bef.“: a) med Eftertryk: at fergaas, at opføre; — — ex animo alicujus, (blive glæmt), Cic. d. Rep. 6, 9; men hostibus (dat.) spes ... discessit, Caes. B. G. 7, 2; cf. Liv. 4, 52; — b) „publicit.“: — in sententiam alicujus, (gaas over til negens Mening), Liv. 3, 41; opp. — in alia omnia, Cic. Fam. 10, 12; egf. hører hertil, Caes. B. C. 1, 5; men Cic. Fam. 6, 14: in hanc opinionem discessi, ut etc., (jeg er kommen til den Jæmning, at osv.); — c) quum ab eo homine (el. negotio) discessi (el. discesserim), (naar jeg forlader Hensynet derpaa, d. e. med Undtagelse deraf);

vid. Cic. Fam. 1, 9, v. id. Att. 1, 17; ligel. id. Fam. 6, 12: quum ab illo discesserint, (med Undtagelse af ham); — not. a: perf. sync. discessit, Plaut. Asin. 2, 1, 3; — not. b: in partic. perf. alene hos Coel. ap. Prise.: custodibus discessis.

discentia, ae, f., [disco]: Læren, el. at lære, Tertull. — disceptatio, onis, f., [discepto]; D) „alm.“: mundlig Drostelse el. Forhandling, Ordstrid el. Disput; (in sing. v. pl.); — vid. Cic. Div. 2, 72, v. Liv. 38, 32, egf. Cic. Off. 1, 11, oftere, v. A.; — B) navn. egf. m. Hensyn paa Retsfag, egf. paa andre Underhandlinger; — vid. Cic. Mil. 9: juris tamen disceptationem esse etc.; cf. id. d. Or. 1, 6; — forenses judiciorum; men — verborum, (oppon. directa denunciatio belli), Liv. 21, 19; — II) „bef.“: „rettig Kiendelse el. Afgiørelse; — — praetoris, Dig.; men disceptationes arbitratorum, Quintil. 11, 1, 43, (opp. judicia publica); — — df. demin.: disceptatiuncula, ae, f., in pl., Gell. Epil.

disceptator, oris, m., [discepto]: som underføger og paakender el. afgier en Retsfag el. en Trætte, en Demmer el. Vedgiftsmænd; — disceptator, id est, rei sententiaeque moderator, Cic. Part. or. 3; men id. Leg. 3, 3, ex XII Tabb.: juris disceptator ... praetor esto; cf. Liv. 1, 50, Caes. B. G. 7, 37, v. A.; — — df. fem. disceptatrix, icis; men alene ligelfesvis: dialecticam veri et falsi quasi disceptatricem et judicem, Cic. Acad. 2, 28.

discepto, avi, atum, 1, v. a., [dis-, capio]; I) oprd.: bringer de Stridende fra hinanden; df. A) oftest i Retsprog, ligesom judicio: afgier en Retsstrid; vid. Cic. Mil. 9, v. id. Dejot. 2; men ipso exercitu disceptante, Liv. 5, 4; — controversias minimarum rerum, id.; cf. id. 31, 62; ligel. — inter amicos Plin. Ep.; men Cic. Leg. 2, 9, ex XII Tabb.: festales bella disceptanto; — B) udbenf. Retsfag; quum Academici eorum controversias disceptarent, Cic. Tusc. 1, 3; — II) „everi.“ om de stridende Parter selv: at udsætte en Retsfag el. Stridsfag fra hinanden, d. e. at stride el. trætte, at disputere el. underhandle; oftest m. de, egf. absol.; — a) — de controversiis jure potius, quam bello, Sall. Jug. 21; cf. ibd. 11; men ellipt.: qui injuria affectus est, damni (f. de actione damni) disceptet, Dig.; men i pers.: quanto periculo de jure publico disceptetur armis, Cic. Fam. 4, 11; — erat non jure ... non disceptando decertandum, id. Plane. 36; — cum aliquo aequo jure, id. Verr. 2, 15; — ne armis disceptarent, etc., Tac. Ann. 2, 65; egf. impers., Liv. 26, 33; — b) egf. m. Begrebssubject v. absol.; quamquam in uno proelio omnis fortuna reip. disceptat, (ligesom kæmper for sin Tilværelse), Cic. Fam. 10, 10.

*discernerer, adv.: paa en adskillende Maade, med Jorffiel, Coel. Aur.; — discernibilis, e: til at adskille, similitudo, Augustin.; v. — discerniculum, i, n.: Raal til Haarets Afstillelse, Lucil. ap. Non.; — 2) „everi.“: Jorffiel, coloris candidi et nigri, (derimellem), Gell. 17, 15; — [af flg.].

discerno, crevi, cretum, 3, v. a.: adskiller el. afsender fra hinanden el. derfra; I) „egent.“ el. m. Tingsebjecter; — qui (mons) fines eorum discerneret, Sall. Jug. 79; cf. Virg. Aen. 12, 898, Liv. 27, 39, v. Lucr. 5, 110; men septem discretus in ostia Nilus, Ovid. Met. 5, 324; rerum singularum in partes discretus ordo, Quintil.; — b) oftest in partic. discretus, 3, m. blot abl.; discretus sol tanto intervallo, Plin. 2, 8; egf. absol. el. uden abl.; vid. Ovid. Fast. 2, 194, v. Hor. Od. 2, 13, 23; — II) „everi.“ el. m. Begrebssebjecter; A) „alm.“: adskiller fra hinanden, gjør Jorffiel derimellem; — vid. Liv. 40, 10; — jus et injuriam, Tac., fas atque nefas, Hor. Od. 1, 18, 11; — ubi discerni stultus auditor ... a religioso judice possit, Cic. Font. 6; cf. id. Acad. 2, 8; — verba ... articulatum, Lucr.; cf. Caes. B. G. 7, 75; — B) „bef.“: afgior, bestemmer; — temperantiam duobus modis, Cic. Part. or. 22; — oftest

m. Obiectsfættu.; — animus discernit, quid sit ejusdem generis, quid alterius, Cic. Univ. 8: cf. Sall. Catil. 23, Tac. Ann. 5, 6, e. Liv. 8, 34.

discerpo, psi, ptum, 3, v. a., [dis-, carpo]: pflutter el. river i Styffer el. fra binanden; 1) „egent.“; — animus ... nec discerpi, nec distrahi potest, Cic. Tusc. 1, 29; ~ aliquem, Liv. 1, 16; cf. Hor. Sat. 2, 8, 86; discerpi in parvas partes, Lucr.; — B) „pect.“ ogf. at adspilte; vid. Catull. 61, 142, e. Virg. Aen. 9, 313; — H) „fig.“; A) „alm.“; divulsa et quasi discerpta etc., Cic. d. Or. 3, e. id. Top. 5; — B) „bef.“, figefem concepto: nedriver el. udskælder, aliquem infestis dietis, Catull. 66, 73.

discessio, onis, f., [discedo]; 1) Afkillelse; cf. f. divortium: Skilsmisse, Ter. Andr. 3, 3, 36; men ~ populi in duas partes, Gell. 2, 12; — II) Bortgaan, Bortgang, Bortførelse; A) „alm.“ (f. d. bryggere 2. discessus); vid. Tac. Ann. 1, 30; — B) eftere „publifist“; eprf.: under Afstemningen i Senatet at gaae over el. hen til nogen, for at tiltræde hans Mening; — cf. senatus consultum per discessionem facere, (ved denne Afstemningsmaade at tilseiebringe en Senatsbeslutning), Cic. Phil. 3, 9; men id. Sest. 34: quum fieret sine ulla varietate discessio, (da man endtemmigen bifaldt Sagen); cf. Tac. Ann. 3, 69, e. A.; ogf. heter discessionem facere in sententiam alicujus: anbefalende at lade videre efter nogens Forslag, Cic. Phil. 14, 7; cf. Hirt. B. G. 5, 83.

1. discessus, 3: partic. af discedo. — 2. discessus, us, m., [discedo]; 1) Afkillelse, Oplosning, (at gaae fra hinanden); ~ coeli, (naar det lyner), Cic. Div. 2, 28; cf. id. Tusc. 1, 29; — II) Bortgaan, Bortgang, Afreise; A) „alm.“; vid. Cic. Att. 12, 50; ~ ab urbe, id.; men ~ praelarus e vita, id. Div. 1, 23; — ogf. in pl.; solis accessus discessusque solstitiis brumisque cognosci, id. N. D. 2, 7; — B) „bef.“ ogf.; a) i Krigsprog: Afmarsch, Caes. B. G. 2, 11, eftere, o. Tac. Ann. 2, 14; — b) discessu meo, bruger Cic. Leg. 2, 17, om sin (paa en Maade frivillige) Landflygtighed. — disceus, ei, m., (disceus, en Skive), en Skiveflerne, etflags Comet, Plin. 2, 22.

discidium, i, n., [discindo]; 1) Senderlemmelse, Adspilte; vid. Lucr. 1, 221 o. 250, eftere; — II) en Gienstands el. Person's Afkillelse fra en anden; ~ corporis atque animae, Lucr.; qui inter nos discidium volunt, (vor Afkillelse), Ter. Andr. 4, 2, 14; cf. Cic. Phil. 2, 18; — eprf. ogf. in pl.; si qua discidia amicorum fiant, id. Lael. 21; cf. id. Cluent. 67; f. ogf. Liv. 25, 18, Tac. Ann. 14, 60, e. A.; — not.: discidium er efter Madv. den rigtige Tæfem. f. dissidium, qu. v. — discedo, ere, v. a., [caedo]: stærer el. hugger i Stykker; vid. Lucr. 3, 659 o. 669.

discinctus, 3: partic. o. adj. af discingo. — discindo, [f. dis-sc.], scidi, scissum, 3, v. a., river fra hinanden el. i Stykker, Høver el. spalter; 1) „egent.“; ~ tunicam, Cic. d. Or. 2, 47; cf. Virg. Aen. 12, 602; ~ labrum, Ter., maxillam ictu, Suet.; cf. Virg. Ge. 3, 514; ~ cotem novacula, Cic. Liv. 1, 31; cf. Tac. Hist. 5, 6; ~ aliquem flagellis, Suet.; men discissa nive etc., Caes. B. G. 7, 8; — II) „fig.“: tales amicitiae ... dissuendae magis, quam discindendae, Cic. Lael. 21; cf. Senec. Ep. 89.

discingo, cingi, cinctum, 3, v. a.: læsgjorde, (c. c. opspænder Ringjorden el. Væster); — discincta tunica (fugere), Hor. Sat. 1, 2, 132; neque exalceari, neque discingi, vid. Vell. 2, 41; tunicati et discincti, (som Ubryst af den dybste Sørg), Suet. Aug. 100; men discinctus miles, (der til Straf er berøvet sit Væste), vid. Liv. 27, 13, o. Suet. Aug. 24; endel. „pect.“; ~ aliquem, (afvæbne el. befri), Juvenal. 8, 120, e. Martial. 9, 102; men discingi armis, Sil., (nedlægge Raabene); — II) „eprf.“; neque ego discingor, (ophører ifte at anstrænge mig), Cic. Qu. Fr. 2, 13; cf.

Senec. Ep. 92; — III) partic. discinctus, 3, ogf. fem adj.: ligegyldig, ubetyrret, Hor. Sat. 2, 1, 73; men Ovid. Amor. 1, 9, 11: discinctaque in otia natus (eram); cf. ogf. ledsligt, ødsel, liderlig, uopos, Hor. Epod. 1, 31; cf. Pers. 3, 22.

disciplina, (f. discipulina), ae, f., [discipulus]: Undervisning, Lærdom; 1) „egent.“; — disciplinae causa (concurrere, figefem discendi causa), vid. Caes. B. G. 6, 13; tradi alicui in disciplinam, (for at oplæres), Cic. Div. 1, 41; cf. ibd. 2, 3, o. id. Manil. 10; — II) „meten.“, (causa pro effectum): hvad der læres el. erbrøves ved Undervisning; Lærdom el. Videnskab; ogf. anden Dygtighed og Færdighed; cf. A) „objectiv.“; — incommoda accepta ... pro disciplina et praeceptis habere etc., Caes. B. C. 3, 10; cf. id. B. G. 4, 1, o. Cic. Coel. 30; — ~ juris civilis, id., dicendi, id.; ~ musices, Quintil., ruris, Colum.; ~ militiae, ogf. ~ bellica, Cic., Krigsvidenskab el. Krigsfunktion; ogf. ~ militaris, Nep.; — „bef.“ ogf. Krigstugten, Liv. 8, 7; figel. absol. disciplina, Suet. Caes. 24; Caes. B. G. 6, 1, o. A.; men ~ domestica, ogf. ~ domus, (Dyngtgen), Suet.; ~ rei publicae: Statslæren, Statens Orden og Jærdning, Cic. d. Or. 1, 31; — ~ philosophiae, (philosophisk Lære el. System), id. Acad. 2, 3; cf. id. Off. 3, 4, eftere, o. A.; — B) „subjectiv.“: den ved Undervisning el. paa andre Maader antagne Sædvane el. Skik; disciplina est eisdem, c. inf., Ter. Heaut. 2, 3, 59; cf. Cic. Deiot. 10; ogf. id. Verr. 3, 68.

*disciplinabilis, e: som kan læres, Auct. ad Her. 3, 3; — disciplinatus, 3: vel indøvet deri: in compar., Tertull.; o. — disciplinosus, 3: lærvillig, gladiator, Cato ap. Non.; — [disciplina]. — discipula, ae, fem. af discipulus; — Irene, Cratini pictoris filia et discipula, Plin.; cf. Hor. Sat. 1, 10, 91; — ogf. „eprf.“ om Rattergalen; vid. Plin. 10, 43; men Quintil. 12, 10, 27: Latina facundia similis Graecae, et prorsus ejus discipula videtur.

discipulatus, us, m.: en Discipels Stand el. Stilling, Tertull.; af — discipulus, i, m., [disco]: Discipel, Lærling; (opp. magister), Cic. Fam. 9, 16; (opp. doctor), id. Div. 1, 3; cf. id. Off. 1, 1; men Liv. 37, 20: ipse dux, summi imperatoris discipulus etc.; — men fem Sentens: Discipulus est prioris posterior dies, P. Syr.; — 2) ogf. med Senfyn paa de afrie Kunster: Lærling el. Lærdreng, Plaut., Paul. Sent. — discessio, onis, f.: fied. Biferm af discidium, Augustin. — discessus, 3: partic. af discedo.

discludo, si, sum, 3, v. a., [claudio]; eprf. i Dekonemien: adlutter fra hinanden el. derfra, forvarer særskilt; — (piscinae), ubi dispares disclusos habeant pisces, Varr.; — II) „fig.“, (m. Jæmhelvelse af Partiften dis-): holder ud fra hinanden el. derfra, adholder el. affønder; — vid. Lucr. 3, 439; men Virg. Ecl. 6, 35: ~ Nerea ponto; — mons Cevenna Arvernos ab Helvetiis discludit, Caes. B. G. 7, 8; — fremdeles ~ turres, (adspilte, ferskyre), Lucr. 6, 240; men Caes. B. G. 4, 17: (ignis) disclusis, (ved at brestes ud fra hinanden; — B) ogf. m. Begrebsobjecter; vid. Cic. Tusc. 1, 10 o. 33; men Virg. Aen. 12, 788: ~ morsus Roboris, (afstille el. aadue); cf. — disclusio, onis, f.: Afkillelse, Afføndring, Appul. — disclusus, 3: partic. af discludo.

disco, didici, 3, v. a., [tilfigemed det's Correlat doceo, at henføre til *doceo*, *doxvui*]: lærer (sejlv), lærer at fiende, erfarer; a) c. a. c.; — vid. Cic. d. Senect. 8; ~ litteras apud aliquem, id., artem ab aliquo, Quintil.; men ut sibi liceret discere id de me, Ter. Eun. 2, 2, 31; ~ causam ex litigatoribus, Quintil.; cf. Virg. Aen. 12, 435; — ogf. ud. praepos.; ~ artes, Cic., palaestram, ludibria, elementa prima, Hor.; ~ preces, id. Ep. 2, 1, 133, (lære udenad); men ~ Augustum, id. Od. 4, 14, 8, (lære hans Magt at fiende); cf. Virg. Aen. 2, 66; — ogf. pass.; dum est, unde jus

civile discatur, Cic. Verr. I, 45; cf. id. d. Or. 2, 33; — b) c. inf., cf. m. Objectiv. sctn., cf. m. Relativ. sctn.; — c) Latine loqui, Sall. Jug. 101; cf. Hor. A. P. 326, id. Od. 3, 27, 75, c. 2.; — ibi discit, m. acc. c. inf., Caes. B. G. 7, 54; figcl. didici, te etc., Cic. Fam. 3, 5; cf. Hor. Sat. I, 5, 101; — plures discent, quemadmodum haec fiant, quum etc., Cic. Lael. 12; cf. Hor. A. P. 312; — c) absol.: quomobrem discas tu quidem etc., et discas, quamdiu voles, Cic. Off. I, 1; qui discant, (fer at lære), Caes. B. G. 6, 13, men ibd. I, 13; se ita ... didicisse, ut etc.; — men Cic. d. Senect. 8, efflittit: discabant enim fidibus antiqui (sc. canere); — II) „overf.“ om Tingsfubjecter: (arbores) sive ultro, sive ab homine, didicere blandos sapores, Plin. 16, proem.; cf. Virg. Ecl. 4, 42, c. Plaut. Amph. I, 1, 159.

discobolus, i, m., *discobolus*: Driststifteren: beremt Billedhuggerarbejde af Myron, Quintil., Plin.; ogsf. et Maleri af Tauriscus, Plin. — discolor, oris, adj., [color]; I) „egenl.“: A) „alm.“: forfflielgfarvet, af anden farve, (opp. concolor); a) c. dat.; discolor lanae, Colum.; cf. Ovid. Trist. 5, 5, 8; — b) absol.; discoloribus signis etc., Cic. Verr. Act. I, 13; men ∞ miles, (neml. i Bretspillet), Ovid. Trist. 2, 477; figcl. ∞ agmen, (ved Væddeløbene), id. Am. 3, 2, 78; — B) „bef.“: med versende farver, som spiller i flere farver, aves, Plin.; cf. Virg. Aen. 6, 204; — II) „overf.“: A) forfflielgartet, ulig; c. dat., Hor. Ep. I, 18, 4; — B) forfflielg, af flere Slægt; Mille hominum species et rerum discolor usus, Pers. 5, 52. — discolorius, 3, Petron. Sat. 97, o. discolorus, 3, Prudent.: fids. Bifformer af discolor: forfflielgfarvet.

disconcinuus, 3: upafsende, uftion, hæslig, oculi, Fronto. — disconduco, ere, v. n.: ifte at være tienstlig; — faal. impers. m. Negation o. c. dat.: Sed nihil disconducit huic rei, Plaut. Trin. 4, 2, 85. — disconvenientia, ae, f.: Uoverensftemmelse, Disharmoni, Tertull.; af — disconvénio, ire, v. n.: ifte at ftemme overens (med fig selv cf. med et andet); vid. Hor. Ep. I, 1, 99; men ibd. I, 14, 19, impers.: eo disconvénit inter Meque et te; men disconvéniens est, c. dat., Lactant.

discophorus, i, m., *discophoros*: som bærer en Discus cf. et Madfar, Hieronym. — discquo, xi, etum, 3, v. a.: feger ftæft cf. mort; ∞ cicer in aequa, Plin., ogsf. lupinos aqua, id.

discordabilis, e, [disordo]: som ifte harmonerer dermed; men m. Negation: ingenio haud discordabili etc., Plaut. Capt. 2, 3, 12. — discordia, ae, f., [discors]; I) „egenl.“: Uenighed, Trædragt; opp. concordia, Sall. Jug. 10; opp. amicitia, Cic. Lael. 7; ∞ inducere in civitatem, id.; — ogsf. in pl.; discordias sedare, id., componere, Tac.; — II) „overf.“ o. „poet.“ om Ting eg om Begreber: — ∞ ventorum, Ovid.; ∞ principiorum, Lucr.; men Ovid. Met. 9, 630: ∞ incertae mentis; — III) personificeret Discordia, figefom Græfernes *Eris*: Trædragtens Gudinde; vid. Virg. Aen. 6, 280, o. ibd. 8, 702; — cf. Discordiae malum, (cf Tristens Træbe), Justin. 12, 15.

discordialis, e: som fremfælder Uenighed; ∞ achates domibus, Plin.; o. — discordiosus, 3: fuld af Trædragt, Sall. Jug. 66; — [discordia]. — discordis, f. und. discors, not. — ²discorditas, atis, f.: Uenighed, Trædragt, Pauc. ap. Non.; o. — discordo, are, v. n.: at være i Strid cf. Trætte; ifte at ftemme overens, at disharmonere; — ∞ inter se, Ter. Andr. 3, 3, 43, o. Cic. Fin. I, 13; men secum discordans (animus), ibd. I, 18; ∞ cum Cheruscis, Tac. Ann. 12, 28; men ∞ adversus ventrem (membra), Quintil.; — ne vox ab oratione discordet, id.; — men Hor. Ep. 2, 2, 193, c. dat.; men absol.: discordantis patriae remedium, Tac. Ann. I, 9; cf. Hor. Ep. 2, I, 185; — [af figd.].

discors, gen. cordis, adj., [cor]; I) „egenl.“: som

ifte ftømmer overens dermed cf. med fig selv, uenig, uharmonif; (opp. concors); I) „egenl.“: A) „alm.“ om Personer og personlige Begreber; — vid. Cic. Agr. 2, 33, o. Liv. 4, 26; in civitate discordi, Tac.; ∞ legiones, id.; men „poet.“: Tanaisque discors, (de derom boende fiendtlige Stammer), Hor. Od. 3, 29, 28; — civitas secum ipsa discors, Liv. 3, 42; men filius discors patri, Vell.; cf. Tac. Ann. 2, 43, oftere; — B) „bef.“ om Ting og om Begreber; inter se discordia membra, Lucr.; cf. Liv. 9, 3; men ∞ semina rerum etc., Ovid. Met. I, 9; figcl. „poet.“: ∞ venti, Virg.; ∞ bella, Ovid.; ∞ animi, Virg.; ∞ vesania, Hor.; ∞ concordia rerum, id.; ∞ symphonia, id.; — II) „fig.“: forfflielgartet, forfflielg, ulig; — ∞ homines moribus et linguis, Curt.; ∞ linguae tot populorum, Plin.; ∞ mixtura generum vini, id.; — not.: nom. fem. discordis, Pompon. ap. Prise.

discrepans, tis: partic. o. adj. af discrepo. — ²discrepantia, ae, f.: Uoverensftemmelse, Uligbed, forfflielghed; — ∞ rerum, verberum, vid. Cic. Fin. 3, 12; figcl. ∞ scripti et voluntatis, id. Top. 25; men absol., id. Off. I, 31; — discrepatio, onis, f.: Uenighed; ∞ inter consules fuit, Liv. 10, 18; o. — discrepito, are, v. n. intens.: afdeles ifte at ftemme overens, at være ganfte forfflielg; ∞ res longe, Lucr.; cf. id. 3, 801, o. id. 2, 1018; — [af figd.].

discrepo, ui, I, v. n.; I) „egenl.“: at tene cf. lyde anderledes cf. uharmonif; vid. Cic. Off. I, 40; cf. id. d. Rep. 2, 42; — II) oftest „fig.“: A) „alm.“: ifte at ftemme overens, at være i Strid dermed, at afvige derfra, osv.; — absol., cf. m. inter, cf. m. ab. cf. m. cum, cf. c. dat.; — ut etc., sic peccata, quia discrepant, aequae discrepant, Cic. Fin. 4, 27; cf. id. Off. I, 40; — ogsf. c. abl. modi: oratio verbis discrepans, sententiis congruens, id.; — ogsf. m. tilføiet in cf. de; eadem dicit, nulla in re discrepat, id.; discrepantes de ceteris rebus philosophi, id.; — ∞ ab aequitate sapientiam, id.; ∞ facta ejus cum dictis, id. Fin. 2, 30; cf. ibd. 4, 72; — ipsi sibi singuli discrepantes, id. d. Or. 3, 50; cf. Hor. Od. I, 27, 6, id. A. P. 152, oftere, ogsf. Pers. 5, 18, o. Pl.; — B) „bef.“ ogsf., oftest impers., ogsf. hos de abstracte Subjecter: res, causa, id. cf. quod, vcl.; man er ifte enig derom, det er omtruffet cf. uafgiert; (opp. convenit); — undert. m. de, cf. m. Negation o. figd. quin, cf. m. inter; — quum de legibus conveniret, de latore tantum discreparet, Liv. 3, 31; cf. Suet. Claud. 44; causa latendi Discrepat, (er uvis), Ovid. Fast. 6, 572; sed quod discrepat, sit in medio, Suet. Vitell. 2; cf. Liv. 9, 46; men nec discrepat, quin etc., id. 8, 40; nec inter scriptores rerum discrepat solum, sed etc., id. 38, 56; — III) partic. discrepans, tis, ogsf. fem. adj.; — tres duces discrepantes, prope ut etc., (faa uenige osv.), Liv. 26, 41; — b) incidi in rem multum discrepantem etc., (meget omtruffet), Vell. I, 7.

discreso, crevi, 3: at være ud fra hinanden cf. i Viden, Lactant. — ²discretim, adv., afsondret, for fig selv, Appul.; o. — discretio, onis, f.; I) Afsondring, Lactant.; — 2) forfflielghed, Pallad.; — [discerno]. — discretus, 3: partic. af discerno.

discrimen, is, n., [discerno]; oprkl.: hvad der afsondrer cf. adffiller derfra cf. fra hinanden; cf. I) „egenl.“: afsondrende Melleum, — Afstanden derimellem, osv.; — quum pertenui discrimine separarentur (duo maria), Cic. Agr. 2, 32; cf. Ovid. Pont. I, 8, 62, o. Virg. Aen. 5, 154; inter discrimina dentium efflанда est (littera „T“), Quintil.; — II) oftest „overf.“: A) „alm.“: forffliel, Afstillelse, Valg; non est enim consilium in vulgo, non ratio, non discrimen, Cic. Planc. 4; sine ullo sexus discrimine, Suet.; cf. Liv. 5, 55; omisso sui alienique discrimine; ∞ recti pravique, Quintil.; men „poet.“: septem discrimina vocum, (Erens fvs Toner), Virg. Aen. 6, 616; tenues parvi discriminis umbrae, (med

svagt Omrids), Ovid. Met. 6, 62; — B) „bef.“ egl.: 1) Afgiorelsen af et Stridspergemaal, Afgiorelsespunkter; — ea res nunc in discrimine versatur, utrum ... an etc., Cic. Quint. 30; men Liv. praef.: sed ... utcumque etc., haud in magno equidem ponam discrimine, (derpaa vil jeg ikke lægge synderlig Vægt); — 2) m. Eftertryk: det farlige Afgiorelsespunkt, det farlige Moment, den høieste Fare; — in ipso discrimine periculi destituere aliquem, Liv. 6, 17; cf. Cic. Manil. 5; ligel. in discrimen capitis adducere, id. Deiot. 1; in summo discrimine rem esse, Caes.

discriminālis, e, [discrimen]: hørende til Adskillelse; ~acus: etslags Saarnaal, Hieronym.; egl. subst. discriminale, is, n., Vulgat. ~discriminativ, adv.: forskellig, med Forskiel, Varr. R. 1, 7; v. — discriminātor, oris, m.: som adskiller fra hinandre, Augustin.; — cf. fem. discriminatrix, icis, sandi atque nefandi, Nazar. Paneg. ad Constant. 7; af — discriminio, avi, atum, 1, v. a., [discrimen]: adskiller, affender, deler; Etruriam discriminat Cassia (se. via), Cic. Phil. 12, 9; cf. Liv. 21, 4: nec die nocte discriminata tempora.

discruciatūs, us, m.: den yderste Deal cf. Marter, Prudent.; af — discrucio, (avi), atum, 1, v. a.: heftigen at martre el. qvæle; vid. Cic. Phil. 13, 18; — 2) oftest „fig.“; se, egl. (som med.), discruciarī: at qvæle sig el. angie sig til det Yderste; — quid ... te discrucias? Plaut. frgm. ap. Non.; discrucior miser amore, id.; egl. discrucior m. Objectisfam: harmes derover, Cic. Att. 14, 6; ligel. discruciat, quum videt etc., id. R. Com. 11; ligel. discrucior animi, quia etc., Plaut. Aut. 1, 2, 27, v. Ter. Ad. 1, 1, in.

discubitus, us, m.: at gaac til Bords, Val. Max. 2, 1, 9; af — discumbo, cūhui, cūbitum, 1, v. n., fæde, om flere, el. in pl.: at lægge sig (el. sætte sig) over paa sin Plads, navnli til Bords; — vid. Cic. Att. 5, 1, Virg. Aen. 1, 708, Suet., Ovid., v. A.: — undert. egl. om enkelte Personer, (men da med Sibegr. af flere Tilseesværende); — vid. Tac. Ann. 3, 14, Suet. Aug. 74, v. A.; — egl. impers., Cic. Verr. 1, 26, v. Virg. Aen. 1, 700; — b) field. at lægge sig fer at seve, at gaac til Sengs; — coenati discubuerunt ibidem, Cic. Inv. 1, 4.

discūnēātus, 3: spaltet el. gabende ud fra hinanden, conchae, Plin. 9, 18. — discūpio, ere, v. a.: onster el. attraaer heftigen, c. inf., Plant. Trin. 4, 2, 87; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 15, v. Catull. 106.

discurro, cūcurri o. curri, 3, v. n.; 1) „egenf.“: at løbe fra hinanden el. i forskellige Retninger el. hid og did; — ~ in muris, Caes. B. C. 3, 105; cf. Suet. Ner. 57; ~ circa dedum delubra, Liv. 26, 9, per omnes silvas, Ovid.; cf. Suet. Calig. 19 o. 32; — egl. m. in (c. acc.) o. ad; ~ in omnes partes, Hirt. B. Al. 31; ~ ad portas, Liv., Virg., ad arma, Liv., ad rapiendas virgines, id. 1, 9; — ~ discursis magnis itineribus, Ammian.; — II) „fig.“: A) m. Tings o. Begrebssubjecter; — discurrentes maculae in gemma, Plin.; cf. Virg. Ge. 4, 292; — fama tota urbe discurret, Curt.; cf. Ovid. Remed. 443; — B) ligesom Græfernes δελ-φειν: at giennemgaac el. afstande, Ammian. 17, 4.

*discursatio, onis, f.: Løben el. at løbe hid og did; ~ officiosa per urbem, Senec.; ~ animalium, Lactant.; o. — discursator, oris, m.: som løber el. sværmer omkring; ~ pedites el. leves, Amm.; — [discursio]. — *discursim, adv.: løbende hid og did, Macrob.; o. — discursio, are, v. n. intens.: at løbe el. ile hid og did el. fra Sted til andet; vid. Quintil. 6, 3, 54, v. Flor. 3, 18; — [discurro].

1. discursus, 3: partic. af discurreo. — 2. discursus, us, m., [discurro]: Løben el. at løbe hid og did; vid. Hirt. B. G. 8, 29; — contineri ab discursu, (fra Strejferier), Liv. 25, 25; egl. in pl., Ovid. Fast. 2, 223; — b) egl. om Tings; ~ radicum, Plin.; venarum, id., telorum, Val. Max.; cf. Plin. Ep. 6, 20; —

2) fild. egl. „overf.“: Samtale, Underholdning, (Discurs), Cod. Theod.

discurs, 1, m., διακος: Discus el. Kasteskiven i de Gamles gymnastiske Øvelser; — inire certamina disci, Ovid.; cf. Hor. Od. 1, 8, 11, v. Prop. 3, 12, 10; — som Drejspeg. mæfles, Cic. d. Or. 2, 5: qui discum audire, quam philosophum, maluit; — II) „overf.“ ifølge (Befaltens Liabed; A) etslags Fad el. Skaal, en Duff, Appul.; — B) en Svadran, Vitruv. 9, 9.

*discusse, adv., noagtigen; in compar., Capell.; — discussio, onis f.: Hystelse, Jordskælv, Senec. Qu. N. 6, 9; — II) „fig.“: Underføgelse, Discussion, Macrob.; — B) und. fild. Keiser: Revision af Previndernes Øvelser, Cod. Just.; v. — discussor, oris, m.: en Underføger el. Jersker, Macrob.; — 2) en Reviser, f. und. frgd., Cod. Just.; — cf. discussorius, 3, i Lægesproget: ferdelende; ~ vis, Plin. 20, 22; — [discutio]. — discussus, 3: partic. af figd.

discutio, cussi, cussum, 3, v. a., [quatio]; 1) „alm.“: slaar fra hinanden, knuser el. adskletter; — columna rostrata tota ad inum fulmine discussa est, Liv. 42, 20; cf. Lucr. 6, 418; men ~ aliquantum inuri tribus arietibus, Liv. 21, 12; cf. Caes. B. C. 2, 9; — ora saxo, Ovid.; ~ nubes, id.; cf. Virg. Aen. 9, 810; — II) „bef.“: at drive fra hinanden, at bringe afveien, at ophæve; A) „egenf.“: ~ illos coetus, Liv. 2, 28; discussae umbrae (sole), Lucr., Virg.; cf. Liv. 29, 27; — field. m. Personsobject; vid. Flor. 3, 18; — h) hos Lægerne, ligesom digerere: at ferele (et Eggdomstief), Cels., Plin., v. A.: — B) „fig.“: ~ errorem animi, Lucr. 1, 119; cf. Cic. d. Or. 3, 57; men id. Qu. Fr. 2, 12: quod ego rem totam discusseram, (havde giort Ende paa den hele Sag); men discussa res est, (Tingen som ifte til Udforsle), Liv., Suet.; cf. Cic. Mur. 39; ~ captiones, id. Acad. 2, 15, erumen alieujus, Quintil.; ~ seditionem, Vell., bellum, id.; ~ nefas, Flor.

disdiapason, f. und. diapason. — disemus, 3, διακος: toftævelst, navnli med to forte Stavelser, (leo), Capella. — *diserte, adv.; 1) „alm.“: tydeligen, bestemt; vid. Plaut. Amph. 2, 1, 31; disertissime ... scriptum etc., Liv. 31, 29; — 2) „bef.“: veltalende, med Veltalenhed; Ciceroe disertus ipso, Martial. 3, 38; — disertim, adv.: ferd. Biform af frgd. nr. 1, Liv. Andr. ap. Non., v. Plaut.; v. — disertitudo, inis, f.: Veltalenhed, Hieronym.; — [af figd.].

disertus, 3, [af dis- v. εἶρω, i. e. apto, hys. artus, arma, etc.; f. egl. und. 2. dissero, not.; 1) „alm.“ om Personer: stiftet til at ferdregde, der taler vel. vassende; efter Cic. d. Or. 1, 21, o. id. Orat. 5, mindre, end eloquens; dog egl. ofte f. eloquens, veltalende; — vid. id. d. Or. 1, 9, v. id. Phil. 2, 39; cf. Quintil. 5, 3, 7, Hor. Ep. 1, 5, 19, v. Ovid. A. A. 2, 507; — „poet.“ forbindes egl. ~ ora, Ovid.; men ~ Arpi, (som Cicero's Jødeeg), Martial.; — figel. „poet.“ c. gen., Catull. 12, 9; — egl. in compar., Cic. d. Or. 3, 32; egl. in superl., ibid. 1, 51; cf. Catull. 49, in.: Disertissime Romuli nepotum ... Marce Tulli! — 2) „overf.“ om Taler; vid. Cic. d. Or. 1, 51; men ~ historia, id. Brut. 26; ~ epilogus, id.; men „poet.“: ~ verba, Ovid. Pont. 3, 5, 8; egl. absol.: quae diserta (sunt), etc., Quintil. 1, 8, 1, ostere; — disertior sententia, Senec. Ep. 21; disertissimae litterae, Cic. Ep. 7, 2.

disglutino, are, v. a.: opløser (det Sammenlimede), Hieron. — disgrego, are, v. a.: adskiller el. affender, (opp. congreco), Capella; cf. — disgregus, 3: forskelligartet, ulig, Capella. — dischiaseo, ere, v. n.: at aabne sig, Cato.

disiecto, are, v. a., intens. af disjicio: fafler ud fra hinanden, adspreder, (men alene hos Lucr.); ~ transtra ... antennas, etc., (om Havet), id. 2, 551; cf. id. 3, 500. — 1. disiectus, 3: partic. af disjicio. — 2. disiectus, us, m., [disjicio]: Raften el. at faste ud fra hinanden, Adskillelse, edl., Lucr. 3, 941.

disjicio, (frives ogf. disicio), jecti. jectum, 3, v. a., [jacio]: fæler el. spæder ud fra hinanden, adspalter, adspæder; 1) „alm.“; — vid. Lucr. 1, 652; disjecta materies, id., vis animai, id.; ∞ nubes el. nubila, Ovid., rates, Virg., naves passim. Liv. 30, 24, naves in aperta Oceani, Tac. Ann. 2, 23; cf. Virg. Aen. 1, 70; men ibd. 12, 308: ∞ frontem ... securi, (Høve el. spalte den); men Liv. 21, 2: disjectis moenibus, (sem adstræfets i fæstlige Rættninger); cf. ibd. 21, 33; — II) „bes.“; A) i Krigsprog: spænger fra hinanden, adspalter, hostium phalangem, Caes. B. G. 1, 25; cf. Liv. 44, 41, e. Sall. Catil. 61, ogf. Nep. Milt. 2, v. A.; — B) med Cicerii: adspalter, ferslyrret, færdæret, tilintetgjort; 1) „egenl.“ el. m. Tingsobject; — ∞ are una fundamentis, Nep. Timol. 3; ∞ moenia urbium, ibd.; ∞ statuas, Suet., sepulcra, id.; men ∞ pecuniam, (ferede), Val. Max.; ogf. absol.: Dide, disjice, per me licet, Cæcil. ap. Cic. Coel. 16; — 2) „fig.“ el. m. Begrebsobjecter; vid. Virg. Aen. 7, 339; ∞ rem, Liv. 2, 35, consilia ducis, id. 25, 14; cf. Suet. Caes. 42, v. Nep. Att. 8.

disjunctio, v. disjugo, f. und. dijunctio, etc. — *disjuncte, adv.: adskilt, affænderet, Fest.; compar. disjunctus, Cic. Phil. 2, 13, inc.; — disjunctim, adv.: = frgd., Dig.; — disjunctio, onis, f.: Adskillelse, Affændering; D) „alm.“; — in tanto luctu meorum, tanta disjunctio, etc., Cic. Sest. 21; cf. id. Lael. 21; men ∞ animorum, vid. id. Agr. 2, 6; — II) „bes.“ i Dialectiken: Paasandenes Medfatning i den logiske Slutning; vid. Cic. N. D. 1, 25, id. Top. 14, oftere; — B) i Rhetoriken: a) den Figur, der svarer til Grækerne *διαζευξιν*; vid. Cic. d. Or. 3, 51; — b) Figuren *συνωρισ*; vid. Quintil. 9, 1, 35; v. — disjunctivus, 3; 1) i Philosophien: adskilt el. medfat; ∞ proloquium: = disjunctio, Gell. 5, 11; — 2) i Grammatiken: disjunctiv, d. e. adskilt ved de disjunctive Conjunctioner; — [disjunctio]. — disjunctus, 3: partice. v. adj. af figd.

disjugo, (ogf. dijungo), junxi, junctum, 3, v. a.: adskiller el. affænder fra hinanden el. derfra, (opp. conjungo): I) „egenl.“; — ∞ asinum el. bovem ab opere, Varr., Colum.; ogf. ∞ bovem opere, id.; ogf. absol.: ∞ bovem, (spænde den fra Floven), id., Cic., Hor., v. A.; men ∞ agnos a mamma, Varr.; — ligel. absol.: quia dijungimur, (filles ad), Plaut.; cf. Cic. Fam. 1, 7; — ogf. localt, vid. Sall. Jug. 91; men mole lapidum disjunctus a mari (fons), Cic. Verr. 4, 53; — „poet.“ ogf. m. blot a bl.: Italis longe disjungimur oris, Virg. Aen. 1, 252; — ogf. m. inter se, Lucr. 3, 801; — II) „fig.“ el. om Begreber; ligel. absol., oftere m. ab; — sin eos disjuncte etc., Cic. d. Or. 3, 35; disjunctis populis (connobia tribuere), id. d. Rep. 2, 37; — ∞ aliquem ab aliquo, (afserge derfra, fætte Epsid derimellem), Ter., Cic. Lael. 12, ogf. id. Phil. 2, 9; ∞ honesta a commodis, id., artem a scientia, Quintil.; cf. Liv. 42, 46; — III) partice. disjunctus, 3, ogf. som adj.: adskilt, affænderet, fiern; A) „egenl.“; — vid. Cic. Pis. 37, v. id. Manil. 4, (hvor superl.); — B) „fig.“ el. om Begreber: disjuncta conjungere, Cic. Fin. 2, 14; nihil est ab ea conjunctione disjunctus, id. Acad. 2, 20; cf. id. R. Am. 14, v. id. d. Or. 3, 15; — navnfl. ogf. i Rhetoriken; vid. Cic. Part. or. 6; ogf. om Taleren selv, Tac. Orat. 18; men absol. om den logiske Medfatn.: omne, quod ita disjunctum sit, quasi aut etiam, aut non, etc., Cic. Acad. 2, 30.

dismotum, f. und. dimoveo. — dispalesco, ere, v. n. incl.: at udbrede sig til alle Sider, (om et Rygte), Plaut. Bacch. 4, 9, 123; af — dispālor, atus sum, 1, v. dep. n.: at slaffe el. vante omring el. hid og did; ∞ passim, Sisenn. ap. Non.; dispalati in agris, Nep. Lys. 1; — 2) ogf. „overf.“: multitudo in varias artes dispalata etc., Sall. Frgm.

dispando, (di), pansum, 3; (bes. Plaut. ogf.

dispenno, pessum): udstræffer, udsprænder; dispansae vestes in sole, Lucr.; dispansa palma dextrae manus, Suet. Dom. 19; cf. Lucr. 6, 599, ogf. Plant. Mil. gl. a. 5, v. 14; — 2) „overf.“ ogf.: at udbide i Jorebragte, L. Verus ap. Fronton. — dispansus, 3, f. und. frgd.

dispar, aris, adj.: ulig el. ulige, forskellig el. forskelligartet; (om indre og ydre Tilstande og Bestaaffebeder); — absol., undert. e. dat., fied. e. gen.; — dispares mores disparia studia sequuntur etc., Cic. Lael. 20; cf. id. Mur. 21, v. id. N. D. 1, 31; ∞ proelium, Caes.; ∞ habitus animorum, Liv. 30, 28; — ∞ calamit., (Vansleiten el. Syrefleiten), Ovid. Met. 1, 711; ogf. ∞ avenae, id., eicutae, Virg.; ligel. ∞ fistula, Ovid.; — sunt his alii multum dispares, Cic. Off. 1, 30; cf. id. d. Or. 2, 44, e. Hor. Ep. 1, 18, 3; — dispar sui atque dissimile etc., vid. Cic. d. Senect. 21.

dispārātio, onis, f., [disparo]: Adskillelse; ∞ procreationis, (Jorløsning), Vitruv. 2, 9. — dispargo, f. und. dispergo. — *disparilis, e: forskelligartet, ulige; — ∞ aspiratio terrarum, Cic. Div. 1, 36; ∞ viles, Colum.; df. — disparilitas, atis, f.: Ulighed, Forskellighed, (for v. efterel.); ∞ vocis, Varr., rerum, Gell. Epil.; v. — dispariliter, adv., ulige, forskelligt, Varr.

dispāro, avi, atum, 1, v. a.: fører el. bringer ud fra hinanden, adskiller, færdæret; — Juppiter nos per gentes alium alia disparat, Plaut. Rud. prol.; cf. Cic. d. Rep. 2, 22, v. Caes. B. G. 7, 28; — 2) df. i Rhetoriken: disparatum ... hoc modo: sapere, non sapere, Cic. Inv. 1, 28, Quinil. 5, 11, 31. — dispartibilis, e: til at dele el. adskille, Tertull.; af — dispartio v. dispartior, f. und. dispartio.

*dispectio, onis, f.: Beskuelse, Betragtning; Tertull.; — dispecto, are, v. a. intens.: overveier, betragter, Arnob.; — dispector, oris, m.: som noie betragter el. undersøger, Tertull.; v. — dispectus, us, m.: Betragtning, Overveieelse, Undersøgelse, Senec. Ep. 94, oftere; — [dispectio].

dispello, pūli, pulsum, 3, v. a.: driver el. jager bort fra hinanden el. bort derfra, adspalter el. adspæder; 1) „egenl.“; — vid. Virg. Aen. 1, 512 v. 538, ogf. Cic. Att. 7, 7; cf. Lucr. 1, 1016; — II) „fig.“ (philosophia) ab animo, tamquam ab oculis, caliginem dispulit, Cic. Tusc. 1, 26; cf. Phaedr. 3, 10; ∞ somnos, Senec. Troad., euras, Sil.; cf. Phaedr. 3, 10.

dispendiosus, 3: sem medfører Tab el. Skade, cunctatio, Colum. 2, 20; af — dispendium, i, n., [dispendo]: Ulgift el. Befosning, Tab el. Skade; (opp. compendium); — Minore nusquam bene fui dispendio, Plaut. Men. 3, 2, 20; cf. Ter. Eun. 5, 4, 7; v. Lucr. 2, 1127; ∞ afferre domino, Colum.; — „poet.“ ogf. in pl., Ovid. Am. 1, 14, 43; ∞ viarum, Martial. 9, 100; — 2) „overf.“: Hic tibi ne qua morae fuerint dispendia tanti, (intet Tab af Tid), Virg. Aen. 3, 453; ∞ famae, Claudian.

dispendo, (di), sum, 3, v. a., (for v. efterel. Ord): afveier; — dispendium ideo, quod in dispendio solet minus fieri, Varr. L. L. 5, 36; panis gradibus dispensus, (som derfra bliver uddelt), Prudent. — dispenno, ere, f. und. dispendo.

dispensatio, onis, f., [dispenso]: den økonomiske Fordeling el. Befordelse, Forbædning el. Befomi; — ∞ aerarii, Cic. Val. 15, annonae, Liv. 10, 11; cf. Plin. 11, 11: ∞ necessaria in favis eximendis; — h) „bes.“: Hufets el. Deconomiens Forvaltning, διοικησις; navnfl. en Cæsarsers el. Skatmesters Embede, edl.; vid. Cic. Rab. Post. 10, v. Suet. Oth. 5.

dispensator, oris, m., [dispenso]: Regnskabsfører, Forvalter, Deconom; — rationem a dispensatore accipere, Cic. frgm. ap. Non.; f. ogf. Juvenal. 1, 91, Suet. Vesp. 22, oftere, v. Plin. 33, 13; df. — dispensatōrius, 3: hørende til en Forvalter el. For-

væstning, Hieron.; o. — dispensatrix, icis, f.: Forvalterisse, Husholderisse, id.

dis.pen.so, avi, atum, 1, v. a. intens.; 1) „egentl.“: A) opdel. om Vænge, at afveie, efter Vægt at fordele; df. at udteile el. udbetale; vid. Plaut. Barch. 1, 9, 47; — B) df. „alm.“: ordner el. forvalter el. Vængeantiggende; vid. Nep. Con. 4, v. Cic. Att. 11, 1; — II) „fig.“: at inddele el. fordele el. ordne; A) „æverf.“ om Ting og om tinglige Begreber; — vitis aequa portione sucum proli suae dispensat, Colum.; cf. Ovid. Met. 6, 278; men Liv. 1, 19: quem (sc. annum)... ita dispensavit, ut etc.; — B) „ment.“ el. om Begreber; ∞ inventa... momento quodam atque iudicio etc., Cic. d. Or. 1, 31; cf. Hor. Sat. 1, 2, 75; men male dispensata libertas, Senec.; cf. Ovid. Her. 12, 3, v. Liv. 27, 50. — dispensus, 3: partic. af dispendo.

dis.perc.ũtio, ěre, v. a.: slaaer i Stykker, cerebrum alicui, Plaut. Cas. 3, 5, 18. — disperditio, onis, f.: fuldfommen Delaggelese el. Forstyrrelse; ∞ urbis, Cic. Phil. 3, 12; af — dis.per.do, didi, ditum, 3, v. a.: aldeles at forderve el. ødelægge; — Bibe, es, disperde merit, Plaut. Cas. 2, 3, 32; cf. Cic. Agr. 1, 1; men „poet.“: Stridenti miserum stipula disperdere carmen, (jammertligt at forhutle), Virg. Ecl. 3, 27; — 2) egf. m. Personobjecter; hunc disperditum lenonem (di vult), Plaut. Poen. 4, 2, 96; cf. Vatin. ap. Cic. Fam. 5, 10, egf. Ovid. Am. 2, 10, 21.

dis.pĕrĕo, ĩi, 4, v. n.: aldeles at gaae til Grunde el. forderves el. fortabes; — om Personer: at omfomme, at blive udfyldelig; — quin prius disperibit (ille), saxo, quam unam calcem civerit, Plaut. Poen. 4, 2, 86; — quum etc., fructus (Afgrøden) solent disperire, Varr.; cf. Cic. Agr. 2, 29, v. Catull. 14, 11; — men som Sentens: male partum male disperit, Plaut. Poen. 4, 2, 22; — 2) af Omgangsproget mærfes; a) som Udtaab: disperit, (jeg er fortabt)! Plaut., Ter.; figel. disperio, Plaut.; — b) som Jærfing: dispercam, si el. nisi etc., (jeg vil doe derpaa, ødl.); vid. Catull. 92, 2, Hor. Sat. 1, 9, 47, v. Propert. 2, 17, 9, egf. Suet. Tib. 59, v. A.

dispergo, (dispargo), spersi, spersum, 3, v. a., [dis-, spargo]: strøer el. spredt til alle Sider el. rundtom, udfroer, udbræder; — vid. poet. ap. Cic. N. D. 3, 26; hŕf. per hypallagen: membrorum collectio dispersa, Cic. Manil. 9; men dispersa membra, Lucr. 3, 101, (udŕfætte el. udfpænde); — cerebrum dispergi (tibi: udfproites), Ter. Ad. 5, 2, 7; hŕf. ibd. 3, 2, 19, (per hypall.): ut cerebro dispergat viam, (befproiter den dermed); — partic. perf. (med.) dispersi, ofte egf. om Personer; vid. Cic. Flacc. 13; navnli. i Årgæfproget; vid. Caes. B. G. 1, 40, oftere, v. Sall. Jug. 98, men ibd. 51: dispersi a suis, pars cedere etc.; men act.: ∞ tota acie etc., (forlede derpaa), Caes. B. C. 3, 88; — ∞ vitem traducibus, (udplante), Colum.; cf. id. 11, 3; men vicatim dispersa (regio: sem er afdeelt el. uddelt herefter), Plin. 6, 30; men ∞ cunctas partes, Lucr. 2, 1135, cf. Caes. B. G. 6, 34, v. A.; — II) „fig.“: vid. Cic. d. Or. 1, 42: quae sunt conclusa nunc artibus, dispersa et dissipata quondam fuerunt; men ∞ falsos rumores, Tac.; cf. id. Ann. 4, 21; men id. Hist. 2, 1, absol.: vulgus disperserat etc.; — bellum late longue dispersum, Cic. Manil. 12; men „poet.“: vitam dispergit in auras, Virg. Aen. 11, 617; cf. ibd. 795.

disperno, [f. dis.sp.], ěre, v. a.: aldeles at foragte, Juven.; — disperse, adv.: adspredt, d. e. hŕft og her, nu og da; ∞ multis in locis dicta, Cic. Verr. 4, 52; o. — dispersim, adv.: = frgd., Varr., Suet. Caes. 80; af — dispersus, 3: partic. af dispergo.

dispertio, (dis.partio), ĩvi o. ĩi, ĩtum, 4, v. a.: fordeles, afdeles, inddeles; 1) „egentl.“: ∞ funditores inter manipulos, Sall., exercitum per oppida, Liv.;

ofteft c. dat.; vid. Sall. Jug. 59; ∞ pecuniam iudicibus, Cic.; cf. Nep. Ages. 8; — ∞ epulas trifariam, in jentacula, etc., Suet. Vit. 13; — entel. som med.: etiam dispertimini, (tunne 3 skilles ad el. femme fra hinanden)! Plaut. Curc. 1, 3, 33; — II) „æverf.“: mihi tecum ita officium dispertitum fuisse etc., Cic. Fam. 5, 2; cf. id. Verr. 5, 72. — dispertior, ĩi, v. dep. a.; Biform af frgd.; vid. Cic. Leg. 2, 19. — dispertitio, onis, f., [dispertio]: Jærfeling el. Deling, Tertull. dis.pĕr.sco, (ui), pestum, 3, v. a., [pasco]; eprtl.: fierner fra Græsgangen; df. sædv. bortfierner el. ad fiiller fra hinanden el. derfra; — ∞ Europam Asiamque, Plin.; egf. ∞ Africam ab Aethiopia, id.; — 2) „æverf.“: dispestae disturbataeque nuptiae, Appul. — dispestus, 3: f. nud. dispendo. — dispestus, 3: partic. af dispeco.

dis.pĕr.cio, [f. dis.sp.], spexi, spectrum, 3, v. n. v. a.: seer el. snuer derigennem, seer hen for mig, seer el. snuer noget derigennem; 1) „egentl.“, (næsten altid fem neutr.): — ne scintillam quidem ad dispiciendum, (til at see ved), Cic. Acad. 2, 19; cf. Suet. Ner. 19; men catuli, qui jam dispecturi sunt, (som snart ville faae deres Syn), etc., Cic. Fin. 1, 23; cf. Lucr. 3, 563; men pass.: dispecta est et Thyle, Tac. Agric. 10, (man flit egf. Cic derpaa); — II) „fig.“: A) „alm.“: seer flart el. tydeligen, inŕfcer, (sædv. som act.); — si imbecilli animi verum dispicere non possint, Cic.; men m. Objectsfættning, id. Qu. Fr. 2, 2; men Ter. Andr. 3, 5, 16: jam aliquid dispiciam, (skal udfinde noget); — B) „meton.“: tager under Overveieelse, betænter noie; vid. Cic. Att. 6, 8; — ofteft in imperat.; vid. Liv. 40, 10; figel. dispice m. an o. ne, Plin. Ep. 1, 18, v. ibd. 2, 10; — egf. dispicere de re aliqua, Dig.; egf. absol.: virtus est, ubi occasio admonet, dispicere, Plaut. Pers. 2, 3, 16.

dis.pĕr.plano, are, v. a.: gler ŕlet el. jern, slaaer bred el. flad; ∞ caput rutro, Varr. ap. Non. — displicatus, 3, [plico]: udbredt el. udfpædt; (apes) si quando displicatae sunt, Varr. — displicentia, ae, f.: Mŕshag; ∞ sui, Utifresched med sig selv, Senec. Tranqu. 2; af — displiceo, ui, (itus sum, Gell.), ĩtum, 2, v. n.: mŕshage; — quodne vobis placeat, displiceat mihi? Plaut. Mil. gl. 3, 1, 20; cf. Cic. Brut. 57; non sane mihi displicet, c. inf., id. d. Or. 1, 34; — egf. ut. dat.; si displicebit vita, Ter.; cf. Hor. Od. 1, 38, 2; — b) ∞ sibi: at vae utifresched med sig selv, Ter.; egf. at vae forŕemt, at befinde sig ilde, Cic. Phil. 1, 5.

dis.pĕr.pĕdo, (ud. perf.), plōsum, 3, v. a.: udbræder fra hinanden; qui displodantur ingredientibus (pecudibus pedes), Varr.; — ofteft in partic.; displosae nares, (udŕfæende el. bred Næse), Arnob.; — displosa vesicula, (som bliver sprængt), Lucr.; cf. Hor. Sat. 1, 8, 16. — displosus, 3: partic. af frgd. — displuviata, orum, n., [pluvia], (sc. cava aedium), Vitruv. 6, 3, (Gaardŕrum, hvis Regnvand flyder ned af Væggenes Yderŕider).

dis.pĕr.tiatio, onis, f.: Udplyndring, Cod. Theod.; af — dispŕtio, [f. dis.sp.], avi, atum, 1, v. a., udplyndrer, Cic. Verr. 4, 20 (Orell.). — dis.pĕr.pĕndĕus, i, m., διαπρῶνδεις: den dobbelte Spændens, (oratores, contendebant), Gramm.

dis.pĕr.no, pōtĭi, pōstum, 3, v. a.: fiiller el. sætter ud fra hinanden, opfiiller, fordeles, ordner; 1) „egentl.“: A) „alm.“: — postea vero, quam libros mihi disposuit, etc., Cic. Att. 4, 8; cf. id. d. Or. 3, 34; — ∞ arbores, Plin., quicquid suo loco, Colum., (plante); — ∞ penas in ordine, Ovid., disjecta membra in ordinem, Senec. Hippol.; cf. Caes. B. G. 7, 73; — ∞ aciem, Tac., comas, Ovid., (ordne); ∞ ceras per atria, id., expressos vultus singulis armariis, Plin.; cf. Suet. Tib. 43; — „poet.“ egf.: Corpora disponens (Prometheus, ved at forme dem), Prop. 3, 5, 9; cf. Ovid. Amor. 3, 7, 64; — B) „bef.“ i Årgæfproget; ∞ prae-

sidia, Caes., stationes, id., cohortes, equites, id., (opstille el. henlægge, osv.); cf. id. B. C. 1, 21, v. id. B. G. 7, 61; *ligel.* ∞ naves in litore, id., classem omni ora maritima, id., tormenta in muris, id.; men Liv. 26, 51: ∞ captivos etc., (bringe dem i fersvaring): — II) „fig.“: A) *adm.*: embyggeligen af ordne og forbinde (navnl. Ordne el. ferebrager); — vid. Cic. Orat. 19, v. id. d. Or. 2, 42, *effere*, *egf.* Quintil. 2, 12, 10; — ∞ ministeria principatus in equites Rom., Tac. Hist. 1, 58; ∞ curas imperii, id.; cf. Liv. 42, 29; — ∞ diem, (ordne Dagens Ejsler), Suet., Senec., v. *l.*; *ligel.* ∞ otium, (anvende sin Aribed), Plin. Ep.; cf. Pers. 5, 43; — B) *effere*l. *egf.* m. Objectsfætn., (ligesom *diatécœur*): at anerde el. fastsætte; disponere, apud quem puer educetur, Dig.; — III) *partic.* *dispositus*, 3, *egf.* fem. *adj.*: vedbortigen ordnet el. inderret; — nunc de studiis ad honorem dispositus... disputo, Cic. Mur. 14; cf. Plin. Ep. 3, 1; *df.* „*overf.*“: vir dispositus, (ordnet el. fuldendat Taler), ibid. 2, 11; — *compar.*, Senec. Qu. N. praef.; — *not.*: dispositus, 3, *ctr.* f. dispositus, Luer.

dispositio, *adv.* af 1. *dispositus*: ordenligen, accusare aliquem, Cic. Verr. 4, 40, *dicere*, Quintil.; — *superl.*: ∞ aedificare, Sidon. — **dispositio*, *onis*, f.: den kunstmæssige Indretning og Anordning, navnl. af ferebrager; vid. Cic. Inv. 1, 7, v. id. d. Or. 2, 12, *egf.* Quintil. 3, 3, ab in.; — *ligel.* i Bygningesfuncten: ∞ columnarum, Vitruv., aedium sacrarum, id.; *egf.* em Maderiet; vid. Plin. 35, 36; — II) *effere*l. *egf.*: Anordning, Befaling, Bestemmelse, Capitolum, Sidon.; — *dispositor*, *oris*, m.: som inderret el. ordner; — ∞ mundi deus, Senec.; v. — *dispositura*, *ae*, f.: Indretning el. Anordning, Luer. 1, 1026, v. id. 5, 193; — [dispono]. — 1. *dispositus*, 3: *partic.* v. *adj.* af dispono. — 2. *dispositus*, *us*, m., [dispono]: Indretning, Anordning; — *dispositu* provisuque civilium rerum peritus, Tac. Hist. 2, 5.

disputet, *ere*, v. *impers.*: høiligen at flamme sig; alia memorare, quae etc., disputet (se. me: jeg flammer mig derved), Plaut.; cf. Ter. Eun. 5, 1, 16; — *disputatus*, 3: *partic.* af dispello. — *dispulvero*, *are*, v. a.: at knuse til Støv; saxa, silvas... disjicis, dispulveras, Naev. ap. Non.

**disputatio*, *onis*, f.: Udligning el. Opgiorelse af en Rækning, Dig.; — 2) *egf.* „*overf.*“: ∞ boni et mali, Tertull.; men *on* vitae, (Afregning dermed, d. e. Døden), id.; v. — *disputator*, *oris*, m.: som vurderer el. underfogter, meritorium, Tertull.; — [dispono]. — *disputatus*, 3: *partic.* af figd. — *disputatio*, *onis*, f.: Disputatio, 3, v. a.; *epit.*: at gienneemgaae el. revideere el. udligne de enkelte Credit og Debetposter i en Rækning, Dig., v. Senec. Benef. 4, 32, *egf.* Colum. 3, 3; — 2) *effere*l. „*overf.*“: at beregne el. ordne el. fuldende; — *disputare* el. recensere vitae tuae dies, Senec. Brev. Vit. 7; ∞ intervalla negotiorum otio, Vell. 1, 13.

**disputabilis*, e: hvorom der kan strides el. disputeres, Senec. Ep. 88; — *disputatio*, *onis*, f.: Overveielse, Betragtning, Betænkning; — venire in disputationem, Colum.; — 2) *df.* *ferb.*: den dialogiske Dretelse el. Underfogelse; — in disputationibus nostris, Cic. d. Or. 1, 2; cf. id. Lael. 1, v. Caes. B. G. 5, 30, *egf.* Quintil. 3, 6, 80, *effere*; — *egf.* „*concret.*“: en dialogisk Afhandling, en Diateg, Cic. Att. 4, 16; — *df.* dem. *disputatiuncula*, *ae*, f.: liden Afhandling, Senec. Ep. 117, Gell.; — *disputator*, *oris*, m.: som afhandler noget dialogisk; — ∞ subtilis, (skarpfindig el. aandsfuld fersatter), Cic. Off. 1, 1; cf. Val. Max. 8, 12, in.; v. — *disputatorie*, *adv.*: disputerende, Sidon.; — [disputo]. — *disputatrix*, *icis*, fem. af *disputator*, se. ars, f. d. fædd. *dialectica*: Disputerfunktion, Quintil.; *dialectica* ∞ *disputatrix virtus*, etc., id.

disputo, *avi*, *atum*, 1, v. a. (o. n.); *oprd.*: at opsummere el. afregne; — ubi disputata est ratio cum

argumento, Plaut. Aul. 3, 5, 55; — II) fædd. „*overf.*“: (i Tænkerne, *effere* igiennem Tælen) at overveie el. underfogte, at udveile el. afhandle; — In meo corde eam rem volutavi et diu disputavi, Plaut. Most. 1, 2, 4; — ea, quae disputavi, disserere malui, quam judicare, Cic. N. D. 3, 40; men *haec* in eam sententiam, ut etc., id. d. Or. 1, 25; ∞ multa de sideribus, Caes. B. G. 6, 14; — *egf.* *effere* *id.* *acc.* m. de el. ad el. contra el. *absol.*; — disputandum de omni re in controversas partes, Cic. d. Or. 1, 34; non in scite ad ea disputat, quae etc., id. Tusc. 3, 9; qui contra disputant, id. d. Rep. 1, 3; men *ibid.* 18: ∞ contra studia alieuius; men *absol.*, Caes. B. C. 1, 67: disputatur (ab iis); *ligel.* Plaut. Most. 5, 2, 16: age, disputa, (tal din Sag)!

disquiro, *ere*, v. a., [quaero]: underfogter, Hor. Sat. 2, 2, 7; *df.* — *disquisitio*, *onis*, f.: retlig Underfogelse, (navnl. i den specielle Mødsæt. af quæstio); vid. Cic. Sull. 28; men in disquisitionem venire, Liv. 8, 28; cf. Suet. Ner. 2, v. Tac. Ann. 3, 60. — *disraro*, (*diraro*), *are*, v. a.: ved Betskrænk at fortynde; ∞ arundinetum, Colum. 4, 32; — 2) „*overf.*“: at fortynde (Episteme), Coel. Aur. — *disrumpo*, *ere*, f. und. *dirumpo*.

disseco, *cui*, *etum*, 1, v. a.: sonderskærer, sonderslemmer, fløvter, unionem, Plin.; ∞ (homines) medios serra, Suet. Calig. 27. — *dissectus*, 3: *partic.* af dissecro. — *disseminatio*, *onis*, f.: Udsaaen; *df.* „*overf.*“: Udbredelse (af et Rygte), Tertull.; *egf.* in pl., Appul.; af — *dissemino*, *avi*, *atum*, 1, v. a.: udsaaer; *df.* „*overf.*“: udstroer, udbreder; vid. Cic. Arch. 12, v. id. Catil. 4, 3.

dissensio, *onis*, f., [dissentio]: Meningsforskjellighed, Hængehed, Misforstaaelse; vid. Cic. d. Or. 1, 56, v. id. Off. 1, 25; f. *egf.* id. Agr. 2, 6; — ∞ *civilis*: borgerlig Tvedragt, Caes., Sall.; ∞ *ordinum*, Tac.; — *egf.* in pl.: ∞ *civiles*, Caes. B. C. 3, 1, *effere*, v. *l.*; — 2) „*overf.*“ *egf.* om Begreber: Høverenshemmelse, Mødsigelse; vid. Cic. Off. 3, 13; sine actionum dissensione, Senec. Ep. 20. — 1. *dissensus*, 3: *partic.* af dissentio. — 2. *dissensus*, *us*, m.: = *dissensio*, Virg. Aen. 11, 455, Stat., Claudian.; *dissensu* solvitur societas, Dig.; v. — *dissentaneus*, 3: uoverenshemmende, (opp. consentaneus), Cic. Part. or. 2; — [af figd.].

dissentio, *sensi*, *sensum*, 4, v. n.; I) *adm.*: ikke at stemme overens, at være uenig el. i Strid dermed el. med hinanden, (opp. consentio); — m. ab, fiendene m. inter se, el. m. cum, el. e. dat., el. *absol.*; — soles hac de re a me... dissentire, Cic. d. Or. 1, 2; cf. id. Fin. 4, 1; — *egf.* om anden Høverenshemmelse el. Uligghed; vid. Cic. Font. 9, v. Sall. Catil. 3; *egf.* om virkselig Fiendskab; vid. Caes. B. C. 1, 20, v. id. B. G. 7, 29; — illi inter se dissentiunt, Cic. Fin. 2, 6; ∞ cum Epicuro, Senec. Ep. 18; ∞ secum, Quintil.; men e. dat., Hor. Od. 3, 5, 14; — qua de re tantopere... dissentiunt, Cic. D. N. 1, 2; nisi quid... Dissentis, (er af en anden Mening), Hor. Sat. 2, 1, 78; men om virkselig Fiendskab, Cic. Phil. 12, 11, v. Caes. B. G. 5, 29; — II) „*bef.*“ v. „*overf.*“ om Begreber (o. Ting): ikke at stemme overens med sig selv el. med et andet, at afvige el. være forskjellig derfra el. fra hinanden; — in tota vita inconstans et a se dissentiens (affectio), Cic. Tusc. 4, 13; quum dissentit ab interrogatione responsum, Quintil.; cf. Anct. ad Her. 1, 11; men ne orationi vita dissentiat, Senec. Ep. 20; *egf.* m. Objectsfætn., Luer. 4, 738; — *egf.* *impers.*: de patria Homeri multo maxime dissensus est, Gell. 3, 11.

dissepio, *sepsi*, *septum*, 3, v. a.: ligesom ved Segu at adskille el. afsondre; vid. Luer. 1, 952; parietibus dissepita, (se. loca: Muffer el. Rum), Varr.; cf. Ovid. Met. 1, 69, v. Cic. d. Rep. 4, 4; — II) af *partic.* *disseptus*, 3, *er* subst. *disseptum*, *i*, n.; A) Skillebæg; ∞ saxea domorum, Luer. 6, 951; — B) høs

Lægerne: Mellemgulbet, (*διὰ γαστρίαν*), Macrob.; *dis-* disseptio, onis, f., ligesom disseptum: Skillelæg el. Mellemlæg, Vitruv. — disseptus, 3: partit, af dissepio.

disserēnascit, avit, 3, v. impers. inchoat.: at flare op, at blive klar Luft, Liv. 39, 46; af — disserenat, are, v. impers., [sereno]: det er klart op, det er klart Veir; si etc., disserenat, Plin. 18, 82.

1. dis.sēro, (sevi), situm, 3, v. a., [1. sero]: at faae ud fra hinanden el. i Afstand, at udlaae; — olitor disserit in areas sui ejusque generis res, Varr.; — *egf.* at befaae; ∞ areas, id.; — 2) „poet.“ ∞ „overf.“; dissita pars animae per totum corpus, Lucr. 3, 144; cf. ibd. 378.

2. dis.sēro, rūl, rtum, 3, v. a. (o. n.); 1) „eentl.“: med Mellemrum el. hist og her at indfoie el. indsætte deri; vid. Caes. B. G. 7, 73; — II) oftest „fig.“, (ligesom disputare): at udsætte fra hinanden, mundtlig at behandle el. afhandle, at holde et Joredrag; a) c. acc.; — quae (persona) de amicitia ea ipsa disseret, quae etc., Cic. Lael. 1; cf. id. d. Senect. 21; ligel. id. d. Or. 2, 3; ligel. ∞ haec subtilius, id., pluribus verbis, id.; — pauci bona libertatis incassum disserere, Tac. Ann. 1, 4; cf. ibd. 2, 27; men Sall. Catil. 5: — instituta majorum ... quomodo remp. habuerint, etc.; ligel. m. Objectsfætn., Cic. Div. 1, 47, o. id. Fin. 4, 1; — b) *egf.* m. de; vid. Cic. Lael. 4, o. id. Tusc. 2, 3; *egf.* impers., id. Fin. 2, 1; ligel. ∞ super aliqua re, Gell. 19, 1; — c) *absol.*; ∞ cum aliquo, (afhandle en Gienstand med nogen), Cic. Lael. 3; alii in gerendo probabiles, in disserendo rudes, id. d. Rep. 1, 8; poscere causam disserendi, id.; λογιστήν, quam rationem disserendi voco, id. Fat. 1; — not.: det sædvy. hidsorte disertus, 3, vid. s. l.

dis.serpo, ēre, v. n.: umærfeligen at udbrede sig til alle Sider; late disserpunt inter tremores, Lucr. 6, 547. — *dissertatio, onis, f.: omhyggelig Behandling el. Bearbejdelse el. Underfølgelse, Plin. 10, 87, Gell. 1, 2, oftere; o. — dissertator, oris, m.: som disputerer, Prudent.; af — disserto, avi, atum, 1, v. n., intens. af 2. dissero: behandler el. drøfter omhyggeligen, navnlig igiennem det mundlige Joredrag el. i en Samtale; — die mihi istuc, quod vos dissertatis, ut sciam, Plaut. Men. 5, 2, 58; cf. Tac. Hist. 4, 69, o. id. Ann. 13, 38.

dissidia, ae, f.: Forskellighed, rerum, Plin. 29, 23; af — dissideo, sēdi, sessum, 2, v. n., [sedeo]; *oprdl.*: at sidde afsondret; *df.*: at være afsondret el. adskilt derfra el. fra hinanden; men *fiend.* „eentl.“ el. localt; vid. Prop. 1, 12, 4, Virg. Aen. 7, 370, o. Senec. Oed. 618; — II) oftest „fig.“; A) „ment.“ o. „ethif.“: at være adskilt ved Tænfemaade el. Forsfigter, b. c. ifte at være enig, ifte at stemme overens; — m. ab, *egf.* m. cum, el. m. inter se, cf. c. dat., *egf.* *absol.*; — ∞ a populo Rom. odio quodam atque discidio, Cic. Balb. 13; cf. id. Att. 7, 6, o. id. Fin. 4, 1 o. 2; — quia nunc leviter inter se dissident, Cic.; cf. id. Fin. 1, 13; — non cum homine, sed cum causa, id. Phil. 12, 6; — virtus dissidens plebi, Hor. Od. 2, 2, 18; ∞ de omni vitae ratione, Cic.; ∞ verbis, non re, id. Fat. 19; cf. Hor. Od. 3, 8, 20; men Suet. Tib. 7: mox dissedit, (se. ab uxore: blev uenig med hende); men dissidet miles (collect.), Tac. Ann. 1, 46; cf. Plin. 10, 95: dissident olores et aquilae; — usædv. er Tac. Ann. 1, 55: ∞ hostem in Arminium et Segestem, (Var fiendeligen delft imellem dem); — men impers.; histriones, propter quos dissidebatur, etc., Suet. Tib. 37; — 2) „overf.“ el. om Begreber o. Ting: at være forstjellig el. at afveie derfra el. fra hinanden, at være ulige el. uforholdsmæssig; id. ∞ a sententia scriptum, Cic. d. Or. 1, 31; cf. id. Off. 1, 1; ∞ gestus a voce, Quintil.; si toga dissidet impar, (sidder stjevt), Hor. Ep. 1, 1, 96; cf. Quintil. 11, 3, 79; *df.* — dis-

sidium, i, n.: Ilenighed el. Tvedragt; efter Madvig. ad Cic. d. Fin., Exc. II, er dette Ord aldeles at forfæste, og derfor everat at læse discidium.

dissilio, ni, 4, v. n., [salto]: at springe fra hinanden, at briste i Svæfter, Lucr. 1, 392; ligel. dissilit silex igni, Plin.; cf. Virg. Aen. 12, 710; ∞ uva pressa pede, Ovid.; cf. id. Met. 2, 260, o. Plin. 22, 36; men hyperbolist: ∞ risu, Senec. Ep. 113; men vox ubi ... Dissiluit senel in multas, (har delft sig deri), Lucr.; — men Hor. Ep. 1, 18, 41: Gratia sic fratrum ... dissiluit, (brast el. oplosfies).

dissimilis, e: ulig el. forstjellig; (opp. similis o. consimilis); a) c. gen. el. c. dat.; — *faaf.* c. gen., Cic. Brut. 81, (hyer superl.); cf. ibd. 31, c. Hor. Sat. 1, 4, 112; men Cic. Brut. 93: sui dissimilior etc.; — nihil tam dissimile, quam Cotta Sulpicio, id. ibd. 56; cf. id. Sull. 17, o. Hor. Sat. 1, 6, 19; — b) m. atque el. ac el. et; vid. Cic. Att. 2, 3; ligel. haec ... non dissimilia, ac si quis aegro etc., Liv. 5, 5; cf. Cic. Phil. 2, 21; — c) m. inter se, (fiend. m. in c. acc.); vid. Lucr. 2, 783, o. Cic. d. Or. 2, 29; men id. Brut. 83, (m. dobbelt Construction): qui sunt et inter se dissimiles et aliorum; — men Tac. Ann. 2, 39: acetate et forma hand dissimili in dominum erat; — d) *absol.*; in dissimiles incidere naturas etc., vid. Cic. Div. 2, 41; cf. id. d. Rep. 1, 14.

*dissimiliter, adv.: uligt, paa ulige el. forstjellige Maader; — ∞ efficere voluptates, Cic. Fin. 2, 3, — oftere m. Negation; vid. Sall. Jug. 89; ligel. c. dat.; vid. Liv. 27, 48; *egf.* m. flgd. atque, Dig.; o. — dissimilitudo, onis, f.: Ulighed, Forskellighed; — ∞ morum amicitias dissociat, Cic. Lael. 20; men ∞ bonorum et malorum, (terimellem), id.; ∞ habere cum aliqua re, id.; — *egf.* in pl.: quarum rerum tantae dissimilitudines sunt, ut etc., id. Div. 2, 45; cf. id. Off. 1, 30, oftere; — [dissimilis].

*dissimulamentum, i, n.: Forskjullelse, Stin; dissimulamenti gratia el. causa, Appul.; — dissimulanter, adv.: uformærkt, forborgent, forstjult; ∞ facere aliquid, Cic. d. Or. 2, 33, concludere, id. Brut. 79; cf. Liv. 40, 23, o. Ovid. Her. 20, 130; o. — dissimulantia, ae, f., (ligesom flgd.: Forskjullelse, Ironi; vid. Cic. d. Or. 2, 67; — [dissimulo].

*dissimulatio, onis, f.: Hemmelighedsbædelse el. Jerdølgelse, det derpaa lagte Stul el. Dølgemaal; — ex omni vita simulatio dissimulatioque tollenda est, Cic. Off. 3, 15; cf. id. d. Or. 2, 68; men Tac. Ann. 13, 15: in dissimulationem sui, (for at blive stjult el. uligent); — b) uti ea dissimulatione, quam Graeci εἰσπορεύειν vocant, Cic. Acad. 2, 5; cf. Quintil. 9, 2, 41; — II) *fiend.* *egf.*: Efterladenhed, Forsømmelse, Veget.; o. — dissimulatio, oris, m.: som er forborgent el. forbeholden el. uligienneintrængelig; vid. Sall. Catil. 5; men Antonius dissimulatio artis fuit, Quintil.; cf. Ovid. Met. 5, 61, o. Hor. Ep. 1, 9, 9; — [af flgd.].

dissimulo, avi, atum, 1, v. a., [dissimilis]: at anstille sig, som om noget ifte var, at lægge Stul el. Dølgemaal derpaa, at ferdølge el. fortie; — a) c. acc.; ∞ et occultare aliquid, Caes.; cf. id. B. C. 1, 19, o. Cic. Off. 3, 15; men Quintil. 11, 3, 34; dissimulari, (om et Begjæb: ifte at udtale), men Hor. Ep. 1, 16, 23: ∞ febre, (stjule den); ∞ metum, id., guadia, Ovid.; men id. Met. 2, 731: ∞ se, (antage en anden Gestalt); men id. Her. 4, 56: ∞ deum (stjule en Gudsdom); „poet.“ *egf.* som depon. c. acc.: dissimulata deam, id. Fast. 6, 507; cf. id. A. A. 690; — b) *egf.* m. Objectis el. Relativsætning, *egf.* m. de etc.; — dissimulabam, me etc., Plaut. Epid. 2, 2, 54; cf. Cic. Att. 8, 1, o. 21; — nec iudices, a quo moti sint, dissimulant, Quintil.; cf. Virg. Aen. 4, 291; — ∞ de conjuratione, Sall., de conditione sua, Dig.; men Tac. Ann. 11, 30: quod ei eis Vectium ... dissimulavisset,

(i. e. reticuisset); men Plaut. Mil. gl. 4, 2, 2: dissimulabo, quasi hos non videam: — c) absol.: Imo edepol ea est; sed quomodo dissimulabat, (skulde bun sig)! Plaut. Mil. gl. 2, 5, 53; qui dissimulant, Cic. Mur. 19, (opp. qui fatentur); cf. id. Off. 1, 30, Virg. Aen. 1, 516, v. Hor. Sat. 1, 9, 66; — II) fikt.: at efterlade, at lade upaaagiet, at forfomme, Veget.

*dissipabilis, e: til at adspredde el. fordele; ∞ ignis et aer, Cic. N. D. 3, 12; — dissipatio, onis, f.: Adspredelse, Afspiltesse; I) „alm.“: ∞ civium, vid. Cic. d. Rep. 2, 4; — b) egf. sem rhetorisk figur; vid. Quintil. 9, 1, 35, (hvor Virg. Ge. 1, 51, anføres sem Exempel); — 2) „bef.“: Jerskyrelse, Tilintetgiorelse; ne interitus et dissipatio consequatur, Cic. N. D. 1, 26, men ∞ praedica: Flyndring og Afspiltesse, Cic. Phil. 13, 5; e. — dissipator, oris, m., sem forstyrer el. tilintetgjør, Prudent.; — [figd.].

dissipo, (dissupo), avi, atum, l, v. a., [inus. supo, hos Fest. f. jacio], altf. ligesom disjicio: kaster el. spredde el. strøer ud fra hinanden; fordele el. udbrede; cf. I) „egent.“: A) „alm.“: — claras scintillas dissipat ignis, Lucr. 6, 163; cf. Liv. 30, 5, v. Cic. Manil. 9, egf. Hor. Epod. 16, 14; — Dissipat in corpus sese eibus etc., Lucr. 1, 351; cf. Ovid. Met. 2, 801; men disturbare et dissipare aliud alio, vid. Cic. Div. 1, 31; — egf. sem med.: dispersi et dissipati discedunt, Caes. B. G. 5, 58; cf. Liv. 2, 28, v. Cic. Tusc. 1, 25; — B) „bef.“: I) i Krigsproget: at sprænge fra hinanden, at afspilte el. adspredde, Liv. 41, 11; ∞ ordines pugnantium, id. 6, 12; ∞ hostes, Cic., classem, Lentul. ap. Cic. Fam. 12, 14; — b) „overf.“ egf. om Begreber: ex dissipata passim fuga etc., Liv. 28, 20; cf. id. 2, 59; — 2) udenf. Krigsproget, a) at edelægge, el. afspilte: — statum deturbant, affligunt, comminunt, dissipant, Cic. Pis. 38; cf. id. N. D. 2, 15: cuncta disturbat et dissipat (ignis); ∞ rem familiarem, id., opes avitas per luxum, Tac.; — b) hos Lægerne, ligesom discutere, at fordele (et Sygdomsfæst); ∞ humorem, Cels.; — II) „fig.“, A) „alm.“: vid. Cic. d. Or. 1, 42, v. id. Orat. 71; — men „overf.“ om Valeren: in instruendo dissipatus, (afspredt el. forvirret), etc., id. Brut. 59; ∞ famam istam fascium, (udbrede sigtet derom), id. Phil. 14, 6; ligel. m. Objectsfætning; quum dissipassent, me etc., id. Verr. 1, 6; cf. id. Flacc. 6, Suet. Vesp. 6, v. A.; — B) „bef.“ v. „pect.“: dissipat Evius curas, Hor. Od. 2, 11, 17; — not.: in partic. m. tmesis: disque supatis, Lucr. 1, 652. — 1. dissitus, 3, partic. af 1. dissero. — 2. dissitus, 3, adj.: sem ligger el. befinder sig i en Afstand, Appul.

*dissociabilis, e; I) act.: adskillende, assenderende, oceanus, Hor. Od. 1, 3, 22; — 2) pass.: udførelig; res olim dissociabiles etc., Tac. Agric. 3; — dissociālis, e: = frgd. nr. 2, Rutil. Itin. 1, 384; v. — dissociatio, onis, f., ligesom disjunctio: Afskillelse, Udføreling, corporum, vid. Plin. 7, 11, spiritus et corporis, Tac.; af — dissociatio, avi, atum, l, v. a.: adskill el. assender derfra el. fra hinanden; I) „egent.“, (efter „pect.“); vid. Lucr. 3, 810; men dissociata locis (elementa), Ovid. Met. 1, 25; cf. Hor. Ep. 1, 16, 5; — II) „fig.“: at opløse en Jorbindelse, navnlig at fremkalde Uenighed el. Dredragt; vid. Cic. d. Or. 3, 19; men absol.: dissociati homines, id. d. Rep. 3, 2, (som leve uden fælskabelig Jorbindelse); men Nep. Att. 2: dissociati animi civium, (dele i fiendtlige Partier); cf. Cic. Lael. 20; — ∞ copias barbarorum, (bringe dem til Jærfald), Tac. Ann. 12, 55; cf. ibd. 13, 56.

dissolubilis, e, [dissolve]: til at opløse el. adskill; ∞ et dividuum mortale omne animal, Cic. N. D. 3, 12; — compar., Augustin. — dissoluto, adv. af dissolutus: opløst el. adskillt derfra el. fra hinanden; cf. fæddv. „fig.“, I) „techn.“: uden Jorbindelsesord el. Conjunctioner, Cic. Orat. 39; — 2) „eth.“: fiendesøst,

letstintigen, edl.; vid. Cic. Att. 14, 13; ∞ jus suum relinquere, id. Caecin. 36; ∞ factum, id. Verr. 5, 28.

*dissolutio, onis, f.; I) „egent.“: Opløsning, Jerskyrelse, navigii, Tac.; mors est dissolutio naturae, Cic.: dissolutiones stomachi cohibere, Plin. 29, 91; — II) „fig.“: A) „overf.“: I) „alm.“: Ophævelse, Tilintetgiorelse, legum omnium, Cic., imperii, Tac.; — 2) „bef.“: a) retlig Gienrivelse el. Opløsning, criminum, Cic. Cluent. 1; cf. Auct. ad Her. 1, 3; — b) „rhetor.“: Mangel paa Jorbindelse; vid. Cic. Part. or. 6; cf. Quintil. 9, 3, 50; — B) „eth.“: Rigeegtydighed, Letstintighed, Lidetlighed; — remissio animi et dissolutio, Cic. Fam. 5, 2; ∞ judiciorum, (deres Jorfald), id. Verr. 4, 59; ∞ animorum, Senec.; cf. id. Ep. 3; e. — dissolutor, oris, m.: en Jerskyrrer, sepulcrorum, Cod. Just.; — cf. fem. dissolutrix, icis, corporis, Tertull.; — f. [dissolve]. — dissolutus, 3, partic. v. adj. af figd.

dissolve, solvi, solum, 3, v. a.; I) „egent.“: løser derfra el. fra hinanden, opløser, adskill, forstyrer, A) „alm.“: — ∞ apta, (opp. connectere dissipata), Cic. Orat. 71; cf. id. d. Senect. 20, (hvor dissolvere opp. coagmentare); ∞ nodos, Lucr., contextum, id., stamina, Tibull., comas, id., sparta navium, Plin.; — ∞ nubes, (om Binden), Lucr.; ∞ glaciem, (om Seelen), id.; ∞ aes, (om Lynilden), id.; dissolvit navem tempestas, Phaedr.; men Cic. Att. 15, 11, „alleg.“ (om Statens Jorfald): dissolutum offendi navigium, vel potius dissipatum; — ∞ stomachum, Plin., resinam oleo, id.; — ∞ collegia, Suet., cohortem Germanorum, id.; men ∞ animam, Lucr., (opløst til intet, tilintetgiore); cf. Cic. Tusc. 1, 11; — B) „bef.“: I) i Jorreningsproget: ∞ aes alienum: betale sin Gæld, Cic. Off. 2, 2, Plin.; ligel. ∞ nomen, (en Gældspost), Cic. Planc. 28; cf. id. R. Com. 13, v. Caes. B. C. 1, 87, v. A.; — ∞ vota, Cic. Att. 15, 11, v. Catull. 66, 38; — b) sem med. egf. „overf.“ paa Personer; qui ... dissolvi nullo modo possunt, (som ikke kunne beries fra deres Gæld), Cic. Catil. 2, 8; — 2) hos Lægerne, ligesom digerere og discutere: at opløse el. fordele (et Sygdomsfæst), Plin. 20, 48, oftere; — II) „fig.“: A) „alm.“: opløser, ophæver, forstyrer; ∞ amicitiam, Cic. Lael. 9, societatem, id., consortium, id.; ∞ leges, acta Caesaris, id. Phil. 1, 7; ∞ judicia publica, id. Agr. 2, 23, religiones, Liv. 40, 29, rem publicam, id. 5, 6, potestatem regiam, Nep. Lys. 3; — „pect.“ egf.: ∞ frigus, Hor. Od. 1, 9, 5; cf. Sall. Catil. 51; — egf. m. Personobjekt; plerosque senectus dissolvit, id. Jug. 17; — B) „bef.“: a) i d. rhet. v. philof. Spreg: at opløse el. afkræfte el. gienrivre, criminationem alicujus, Cic. R. Am. 29; cf. Quintil. 4 proem., v. Cic. d. Or. 2, 28, oftere, egf. Tac. Ann. 13, 21; — b) hos Comikerne egf.: at udløse el. berise; vid. Plaut. Merc. 1, 2, 51; ligel. Ter. Heaut. 3, 1, 99: dissolvi me, (har giort mig fri), ut etc.; — III) partic. dissolutus, 3, egf. sem adj.; A) „techn.“ om Jeredraget: opløst el. løs, uden Sammenhæng og Jøstning; — vid. Cic. Orat. 57, v. Quintil. 2, 11, 7, oftere; — egf. „overf.“ om Gestaltationen, edl.; ut iis haec apta sint, nobis dissoluta, (uden Orden og Regel), Cic. Off. 1, 35; — b) df. subst. dissolutum, l, n., ligesom *ἀσώρητος*: den Talefigur, hvorefter Conjunctionen er udfalden; vid. Cic. d. Or. 3, 54, v. Quintil. 9, 1, 31; — B) „eth.“ el. om Charakteren: løs, letstintig, fiendesøst; egf. forfalden el. smudsig; — vid. Cic. Off. 1, 28; men dissolutus in praetermittendo, (opp. crudelis in animadvertendo), id. Verr. 5, 3; cf. ibd. 5, 40; men ibd. 3, 56: omnium hominum dissolutissimus et crudelissimus etc.; cf. Nep. Alcib. 1, v. A.; — men quis tam dissolutus in re familiari etc.? Cic. Quint. 11; cf. id. R. Am. 11; ∞ mens luxu, Tac.; ∞ mores, Phaedr.; men Senec. Contr. 5, praef.: libelli multo dissolutiores

distentus, 3, egf. fem adj.: epkeftet, beffæftiget; — vid. Cic. R. Am. 8; te distentissimum esse, qua de Buthrotis, qua de Bruto, id. Att. 15, 18; nostri, distenti in opere etc., Auct. B. Hisp. 23; distenti circa summa scelera, Tac. Ann. 16, 8.

distinguo, [f. diss-], stinxi, stinctum, 3, v. a.; epftil.: adffiller el. beregner med Junciter: df. D^oalm.: affendrer, adffiller, fordele; A) „egent.“, (men alene fielt. e. „poet.“); — vid. Ovid. Met. 1, 17; ~ erinem docta manu, Senec. Troad.; — B) „fig.“: 1) ffiler el. gior Jorffiel derimellem. (ligesem discerno): — ~ et separare ea (crimina) etc., Cic. Verr. 4, 11; ~ guttas cadentes intervallis, id.; men qua via ~ ambigua distinguantur, id. Fin. 1, 7; cf. Tac. Hist. 3, 27; — ~ voluntatem a facto, Liv.; ~ vera a falsis, Cic., men vero falsum, Hor. Ep. 1, 10, 29; — caudis inter se distingui (simiarum genera), Plin.; men impers.: quid sit melius ~ non distinguitur, Cic. N. D. 3, 10; nunciatum etc.: non distincto, sua aliena manu, Tac. Ann. 11, 38; — 2) i Heterifen eg Grammatiken: rigtigt at affendre el. afsele (Sætningene, etc.); — quo loco versum distinguere (debat puer), Quintil., cf. id. 11, 2, 27, e. Cic. d. Rep. 3, 2; — 11) „bef.“ ud: marxer el. ffymfker; A) „egent.“, (effet „poet.“); — Distinguit aurum gemmarum nitor, Senec. Med.; cf. Hor. Od. 2, 5, 11; — B) „fig.“: vid. Cic. d. Or. 2, 9, e. 13, egf. Liv. 9, 17; men Cic. Fin. 1, 11; ut variari voluptas distinguere possit; cf. Plin. Ep. 3, 1; — 11) partie. distinctus, 3, egf. fem adj.: A) „egent.“: affendrer, adffilr, forffiffelig: — Romana acies distinctior, ex pluribus partibus constans, Liv. 9, 19; concentus quidam ~ ex distinctis somis, Cic. d. Rep. 2, 12; — b) „techn.“: oratio: rigtigt in indelt el. innumereret, Quintil. 11, 3, 35; — B) „everf.“: pydet el. ffymfker; pecula ex auro ~ gemmis distincta clarissimis, Cic. Verr. 4, 27; ~ et ornatum coelum astris, id.; cf. Ovid. Met. 5, 266; — b) „techn.“ el. em Jorædraget; orationem ~ expolitione distinctam etc., Cic. d. Or. 1, 12; df. egf. em Taleren selv: quam sit utroque genere et creber et distinctus Cato, id. Brut. 17; cf. Tac. Orat. 18.

disto, [f. disto], are, v. n.: at fuaæ ud fra hinanden; at være langt derfra el. adffilt derfra; 1) „egent.“: A) „alm.“ em Stedet; — vid. Caes. B. G. 7, 72, e. ibd. 4, 17; men ~ multum inter se, (em disse Etierner), Cic.; hastati distantes inter se modicum spatium, Liv. 8, 8; ~ castra ab castris, Caes.; cf. N. D. 2, 66; — df. „poet.“ e. a. b. l. (effet d. adffaltne ab); vid. Ovid. Fast. 1, 362, e. id. Met. 3, 145, egf. Hor. Ep. 1, 7, 48; — 2) „bef.“ em Tiden; Zeus et Parrhasius non multum aetate distantes, Quintil.; cf. Hor. Od. 3, 19, in.; — 11) „fig.“, ligesem differre: at være forffiffelig el. at adffille sig fra hinanden el. derfra; — quia res differant, nomina rerum distare volebant, Cic. Top. 8; moribus et legibus distant civitates, Quintil.; cf. Cic. d. Or. 1, 19; — non inum vita tantum distat a victu et cultu bestiarum, id. Off. 2, 4; cf. id. R. Am. 15, e. Hor. Sat. 2, 2, 3; quid enim tam distans, quam a severitate comitas? Cic. Orat. 10; — i denne Bem. egf. e. dat.: ut ete, infido scurræ distare amicus, Hor. Ep. 1, 18, 1; cf. id. Od. 4, 9, 29, efficit; — men absol. e. impers.: distat, sumasne pudenter, an rapias, etc., Hor. Ep. 1, 17, 14; cf. ibd. 2, 2, 191, egf. id. Sat. 2, 2, 10.

distorto, torxi, tortum, 2, v. a.; D^oalm.: vræker el. vrænger el. dreier ud fra hinanden el. ud derfra; — os ut sibi distortis, carnifex! Ter. Eun. 1, 1, 3; ~ ora cachinno, Ovid.; ~ oculos, Hor., labra, Quintil.; — 11) „bef.“: martrer el. gvaer (paa Pinebænkene), Suet. Dom. 10; — egf. „everf.“, quem repulsa distortqueat, Senec. Ep. 74; ~ cogitationem, Petron. Sat. 52; — 11) partie. distortus, 3, egf. fem adj.: A) „egent.“: ferveren, vanffæbt, etc.; — vid. Cic. d. Or. 2, 66; ~ vultus, Quintil.: ~ cornua, Hor.; si distortissimi sint, (de værste Krøblinger), etc., Cic. Mur.

29; cf. Suet. Galb. 21, e. id. Aug. 83; — B) „fig.“: multa genera sunt enuncianti, nec ullum distortius (mere ferftruet el. forfker), quam hoc, quo etc., Cic. Pat. 8; df. — distortio, onis, f.: Jorædræning el. Jorædræning, membrorum, Cic., oris, Cels. — distortus, 3; partie. e. adj. af distorto.

“distractio, onis, f.; epftil.: at drage el. træffe fra hinanden el. derfra; df. færb.: Adffillelse el. Adffiltelse, oel.; 1) „egent.“: ~ humanorum animorum, (deres Tidffilteljelæse), Cic. N. D. 1, 11; cf. Senec. Ep. 30; — 11) „bef.“ i Jorædræningsffreget: Salget af de enkelte Dele (el. in detail); ~ mercurium, Dig.; men ~ fundi, (Udflytning deraf), ibd.; — 11) „fig.“: Trædragt, Jientffab, Cic. Off. 3, 6, (oppon. societas); ~ civium, Varr. ap. Non.; e. — distractor, oris, m.: en Detailbænder; ~ argenti: en Bænderer, Cod. Just.; — [distrabo]. — 1. distractus, 3; partie. e. adj. af distrabo. — 2. distractus, us, m., [distrabo].

Dfflægning af en Contract, opp. contractus, Cod. Just. — distrabo, xi, etum, 3, v. a.; 1) trækker el. drager el. river fra hinanden el. derfra, fonderffiler el. adffilfter; A) „egent.“: 1) „alm.“: — vid. Cic. N. D. 3, 12; ligel. corpus passim distrahendum etc., Liv. 1, 28; cf. Virg. Aen. 7, 187, e. Caes. B. G. 7, 23; men id. B. C. 3, 92; aciemque ejus distrahi etc.; men locat: Taurus mons mediam distrahens Asiam, (ligesem fløvend den), Plin. 3, 27; — 2) „bef.“ i Jorædræningsffreget, ligesem dividendo: udfælder enftet (el. in detail); — vid. Suet. Vesp. 13; ~ instrumentum, id., agros, Tac., merces, Justin.; — B) „fig.“: vid. Cic. Off. 1, 3; ligel. ibd.: distahi in contrarias sententias; egf. absol.: distrahor, (er i Ufflyd), id. Acad. 2, 13; cf. Tac. Ann. 2, 40; men ibd. 4, 40: ~ velut in partes domum Caesaris, (ffille Ufflyd deri); cf. Cic. Off. 3, 6, e. Liv. 42, 47; — ~ collegia, (epffæve dem), Suet. Caes. 12; cf. Caes. B. C. 1, 33; ~ controversias, Suet. Caes. 85; cf. Cic. Cæcinn. 2; men Tac. Ann. 3, 10: distrahi fama, (ffille berygter); — men Cic. Orat. 45, „techn.“: ~ voces, (ffillade Jiatuæ, opp. contrahere); — 11) veltfemt at træffe el. drage el. løsrive derfra; A) „egent.“: — vid. Cic. Sull. 20; ligel. illam a me distrahi necessitas, Ter. Hec. 3, 5, 42; men Cic. Fam. 4, 13: quos fuga distraxit (sc. a nobis); — B) „fig.“: vid. Cic. Fin. 1, 16; navn. at adffrage fra Jorbinæffe, Pompejum a Caesare, Cic. Phil. 2, 10; cf. id. Plane. 42; — 11) partie. distractus, 3, egf. fem adj.: A) „egent.“: delt, adffilt; — vid. Lucr. 1, 962, (lver compar. distractior); — B) „everf.“: adffprebt, beffæftiget, epffærdet; — districatissimus ille tantorum onerum mole ~ animus, Vell. 2, 114.

distribuo, ūi, ūtum, 3, v. a.; 1) „alm.“: fordele el. inddele, lægger el. ffiller derhen el. tildele efter en vis Orden; — vid. Caes. B. G. 3, 10, e. Cic. Catil. 1, 4; — ~ populum in classes, Cic., populi partes in tribus, id.; cf. Sall. Catil. 30, e. Liv. 42, 67; ~ legiones provinciam, Suet. Aug. 49; — ~ gladiatores binos singulis patribus familiarum, Cic. Att. 7, 14; — ~ pecuniam exercitui, Caes.; egf. ~ pecuniam in iudices, Cic. Cluent. 27; cf. Tac. Ann. 2, 8, e. Caes. B. G. 7, 89; — ffelden em Jorædræning af en Jrefse el. Jænde; vid. Cic. Verr. 3, 70; — 11) „bef.“ el. m. Begrebssbæjter; — quae etc., haec ~ partibus distributa sunt, vid. Cic. d. Or. 1, 23; ligel. me ita distribuiffe initio causam, in crimen ~ et in audaciam, etc., id. R. Am. 42. “distribute, adv.: efter en rigtig Jnddeling, scribere; vid. Cic. Tusc. 2, 3; compar.: — ~ tractare, id. Inv. 2, 59; — distributio, onis, f.: Jnddeling, Jorædræning; — ~ invidiae et criminis, Cic. Cluent. 1; ~ rerum ac partium in locos, Quintil. 7, 1, in.; egf. in pl., Cic. Part. or. 2; — egf. fem rhetoriff Jigur, id. d. Or. 3, 53; e. — distributor, oris, m.: fom fordele el. udfælder, Appul.; — [distribuo]. — distributus, 3; partie. af distribuo.

*districte, adv.: med Strængbed, minatus, Plin. Ep. 1, 29; — comp. districtius, Tertull.; e. — districtim, adv.: strængt, bestemt, innocens, Senec. Contr. 7: — [districtus]. — districtio, onis, f., [distringo]: Banfællighed, Hindring; sine ulla distractione, Dig. — districtus, 3; part. e. adj. af fæde.

distringo, [f. diss.str.], stringi, strictum, 3, v. a.: strækker ud fra hinanden, udspænder; — radiisque rotarum districti pendent, Virg. Aen. 6, 617; men — frontem, (trække sammen el. runde; cf. „alleg.“: give sig en vigtig Mine), Quintil. 12, 6, 2; men „poet.“: rabies districta (canum): naar de vilse Tænder, Lucr. 5, 1061; — II) ostere „fig.“: at standse el. ephele el. forhindre; egs. at bestafige el. forvirre; — vid. Liv. 35, 18, o. id. 44, 35, egs. Phaedr. 4, 26, o. Plin. Ep. 1, 10; — III) part. districtus, 3, egs. fem adj.: A) stræng; — ut quis districtior accusator, Tac. Ann. 4, 26; districtissimi quique defensores. Cod. Just.; — B) ostere: bunden, hindret, bestafiget; vid. Cic. Verr. Act. 1, 9, o. id. Manil. 4, egs. Hor. Sat. 2, 8, 68, o. Nep. Hann. 13; cf. Senec. Vit. 6, 16; — egs. forlegen; vid. Cic. Fam. 2, 15; egs. in comp., id. Qu. Fr. 2, 16. — distrunco, are, v. a.: at hugge tværs over, aliquem medium, Plant. Truc. 2, 7, 53.

disturbatio, onis, f.: Forstyrrelse, Odelægelse, Corinthi, Cic. Off. 3, 11; af — disturbo, avi, atum, 1, v. a.: forvirrer, forstyrrer, bringer i Herren; I) „egentl.“; A) „alm.“: concionem gladii, Cic. Mil. 33; men „poet.“ om Stormen; — freta, Senec. Hippol. 1012; — B) „bef.“: nedbryder, odelægger, emstyrrer, opera, Caes. B. C. 1, 26, domum, Cic.; cf. id. Att. 1, 3; egs. om Jften, id. N. D. 2, 15; men „alleg.“, Plaut. Pseud. 1, 5, 137; — II) „fig.“: id. Agr. R. Am. 38; — atque pervertere legem, id. Agr. 2, 37; figel. — iudicium, id. Sull. 5; — men — rem, (forbindre el. tilsmectiere), id. Fam. 11, 21; figel. — nuptias, Ter. — dissyllabus, 3, διασύνταξις: tolvæstelt, vox. Quintil.

ditator, oris, m., [dito]: sem beriger, Augustin. — dite, n. adj. af dis f. dives: rigt el. rigeligen; men alene in compar. ditius, Statl. e. superl. ditissime, Appul. — ditescio, ere, v. n. inch., [dis f. dives]: bliver rig, Lucr., Hor., Claudian.

dithyrambicus, 3, διθύραμβικός: dithyrambisk, poema, Cic. d. Opt. Gen. Or. 1. — dithyrambus, i, m., διθύραμβος: Dithyramben, den dithyrambiske Digting, Cic. d. Or. 3, 18, o. Hor. Od. 1, 2, 10.

ditio, onis, (in nom. o. vocat. sing.: ius, figel. in pl.), f., [rimel. af dare, el. nærmest forført. af deditio]; 1) publictist (o. i Kræftspøget: Overherredømmet el. Magten; egs. Vælde el. Vægt) el. Besiddelse; — facere suae ditionis (agrum el. regionem: underfaste sig den), Liv. 21, 53; cf. Caes. B. G. 2, 31, o. Liv. 30, 7, egs. Cic. Div. in Caelic 20, (hver esse in ditionem etc.); — esse sub ditione alienius atque imperio, Caes. B. G. 1, 31; cf. ibid. 33; f. egs. Virg. Aen. 1, 230, o. 622, ostere; — II) „overf.“ fra Statst. egs. Kræftspøget: Naadighed, Myndighed, Magt; vid. Sall. Catil. 20; men Liv. 4, 8: esse sub ditione ejus magistratus, (i. e. censoris); men Cic. Quint. 30: si fas est, respirare (eum) contra natum ditionemque Naevii. — ditius, ditissime, f. und. dite.

dito, avi, 1, v. a., [1. dis f. dives]: beriger, gjør rig; — socios praemiis belli, Liv.; men id. 21, 60: castra militum ditavere; f. egs. Hor. Epod. 1, 32, o. id. Ep. 1, 6, 6; — egs. sem med.: quod res ipse ditari — studebat, Liv. 1, 57; — 2) egs. „overf.“ m. Begrebsobjekter; vid. Hor. A. P. 57, o. Lucr. 2, 628. — ditrochaeus, i, m., διτροχάιος: dobbelt Trechæus, (civitate, dmicare), Donat., e. A.

dia, 1) opref.: forælt, abl. f. die: em Dagen; men saal. alene forælt, o. i Forbindelse m. noctu: — Noctu et diu ut diu, Plaut. Cas. 4, 4, 5; figel. nec noctu, nec diu, id. frgm. ap. Non.; — II) ostet som a d v.; A) „egentl.“: for en

Tid; cf. m. Efterret: i lang Tid, længe; — nisi diu multumque scriptitavi, Cic. d. Or. 1, 33; cf. Sall. Jug. 91, o. A.: saepe et diu. Cic.; cf. Hor. Ep. 1, 13, in.; men Cic. d. Senec. 19: quid est in hominis vita diu? — compar. diutius: længere, Ter., Cl., e. A.; egs. (navnl. hos Høsterferne), uden Sammentiligning: ret længe; — vid. Sall. Catil. 3, 4, Tac. Hist. 1, 9, o. A.; upertl., diutissime: længst el. meget længe, Cic. Lael. 1, ostere, Caes., Suet.; quam diutissime: saa længe muligt, Cic. Qu. Fr. 1, 1, in., o. Caes. B. C. 2, 102; — B) „overf.“: diu, o. (ostere) jam diu: for længe siden; — conventus — jam diu fieri desiderant, Cic. Att. 1, 19; cf. Ter. Eun. 5, 6, in.; men hand diu, (for iffe længe siden), id. Ad 1, 5, 15; — egs. m. fæde, quum, el. postquam, el. quod; jam diu est factum, quum disceret ab hero, Plaut. Asin. 2, 1, 3; cf. id. Pers. 5, 2, 11, o. id. Amph. 1, 1, 116. — not.: hos Mela egs. „overf.“ paa Stedet: igiennem en lang el. vid Stræfning; Italia inter superum mare et inferum excurrit diu solida, id. 2, 4, in., ostere.

diureticus, 3, διουρητικός: urinerende, vina, Pallad., medicamenta, Cels. — diurnarius, i, m., [diurna, orum, und. diurnus]: Avisstifter, Journalist, Cod. Theod. — diurno, are, v. n.: længe at bestaa el. vedvare el. leve, Quadrig. ap. Gell. 17, 2; af — diurnus, 2, [dies]: berende til Dagen; cf. 1) „alm.“: daglig, facta, Ovid. Her. 6, 36; diurna acta, (Dagbøger el. Journaler), Suet. Caes. 20; cf. Tac. Ann. 13, 31; figel. — commentarii, Suet. Aug. 61; — egs. subst. diurna, orum, n.: — populi R., Tac. Ann. 16, 22; egs. in sing. diurnum, i, n., Juvenal. 6, 482; egs. heter bertil Tac. Ann. 3, 3: diurna actorum scriptura etc.; f. egs. acta, orum, und. ago; — — cibus, Liv., victus, Suet.; egs. subst. diurnum, i, n., Senec. Ep. 80; men Hor. Sat. 2, 7, 17: mercede diurna conductus, (for Daglon); — II) „bef.“: ved Dag el. om Dagen, (opp. nocturnus); vid. Cic. d. Senec. 23; ostere, Caes. B. G. 7, 2 o. 56, o. A.; — lumen, Ovid., Lucr.; — scella, (Morgenshiernen), Plaut.; — currus, (Solvægen), Ovid.; — — actus, (Dagens Forretning el. Syssel), Suet. Aug. 78.

dius, 3, f. und. divus. — diuscule, adv. demin. af diu: ganske kort, en liden Stund, attendere, Augustin. — diutine, adv.: længe; — uti, Plaut. Rud. 4, 7, 15; af — diutinus, 3, [diu]: langvarig; — mansiones Lemni, Ter. Phorm. 5, 8, 23; — laetatio, (opp. longior dolor), Caes. B. G. 5, 52; — servitus, Cic., militia, Liv.; — morbus, Suet. — diutius, diutissime, f. und. diu. — diutule, adv. demin. af diu: ganske kort, en liden Tid, Gell., Macrob.

*diuturne, adv.: langvarigen, længe; men alene in compar. Sidon.; o. — diuturnitas, atis, f.: (Tidens) Længde el. Varighed; — — temporis, (opp. brevitatis), Cic.; — imperii, id., memoriae, id.; — egs. absol., id. d. Senec. 11; cf. id. Fin. 1, 12; af — diuturnus, 3, [diu]: sem varer el. bestaaer længe, langvarig el. lang; — quid in rebus humanis diuturnum etc.? Cic. d. Rep. 1, 17; — gloria, (opp. aeterna), id.; — labor, Caes.; — quies, Sall.; — compar.: — molestiae, (sem vare længere), Cic.; — impunitas, Caes. B. G. 1, 14; cf. Ovid. Met. 3, 472.

diva, ae, f. und. divus. — divagor, [f. dis.vagor], ari, v. dep. n.: at vante el. svære hid og did, Lactant. — divalis, e, [divus]: guddommelig; — nomen, Spartian.; — II) keiserlig; — constitutiones, Cod. Just., praef.

divarico, [f. dis.var.], are, v. a. o. n.; I) act.: at spærre ud fra hinanden, tales ea super terram, Cato, tigna, Vitruv.; men — hominem in ea statua, Cic. Verr. 1, 40; divaricatis pedibus, Ammian.; — II) neut.: at vare spærret el. at staa ud fra hinanden; ejus (bovis) nugarum divarient, Varr. R. R. 2, 5.

divello, [f. dis.v.], velli, vulsum, 3, v. a.;

D) „alm.“: river el. splitter veldsemt fra binanden el. i Styffer; A) „egent.“: (effekt „pect.“); — ∞ corpus, Virg., Ovid., agnam, Hor.; — ∞ artus morsu, Ovid.; cf. Lucr. 1, 202; men ∞ nubem, id., moenia mundi, id. 6, 122; cf. Auct. B. Hisp. 88; — B) „fig.“: com-moda civium non divellere etc., Cic. Off. 2, 23; ∞ affinitatem, id. Quint. 6, amicitiam, Sener.; cf. Hor. Od. 1, 13, 19, e. id. Ep. 1, 10, 18; men distinguor et divellor dolore, Cic. Plane. 33; — H) ligefem distraho nr. II: river veldsemt bert derfra; A) „egent.“: vid. Cic. Sull. 20; ∞ liberos a parentum complexu, Sall. Catil. 51, men dulci amplexu, Virg. Aen. 8, 568; cf. Hor. Od. 1, 36, 19; — B) „fig.“: vid. Cic. Fin. 1, 16, o. id. Plane. 42.

divendo, [f. dis.v.], (didi), ditum, 3, v. a.: sælger siggevis el. til Ætere, bona populi Rom., Cic. Agr. 1, 3, bona damnatorum, Tac., praedam, Liv. 1, 53. — diverbero, [f. dis.v.], (avi), atum, 1, v. a.: slaaer i Styffer, senderlemmer el. Heer ved at slaae; vid. Lucr. 1, 223, e. Virg. Aen. 5, 703; — 2) „everf.“: at giennemprøge, servum, Laetant. — diverbium, 1, n., [dis-, verbum]: Æteuerens Verbtaler, d. e. Dia-logen i Comedien, Liv. 7, 2, Petron., e. A. — diver-gium, 1, n., [dis-, vergo]: Mødeskæspunkter; in pl.: ∞ aquarum, Sicul. Fl. ap. Goes.

diverse, (divorse), adv., [diverto]: i forskjellige Retninger; paa forskjellige Maader, osv.; 1) „egent.“: curae meum animum diverse trahunt, (adleg.“), Ter. Andr. 1, 5, 25; cf. Suet. Galb. 19; men diverse jacere, (em de Jalene), Auct. B. Afr. 40; liget. paullo diversius etc., (noget længere borte), Sall. Catil. 61; — 2) „everf.“: diversissime affici, Suet. Tib. 66; liget. Gell. 7, 17: diverse a tua sententia etc.; j. egf. Cic. Inv. 1, 50.

diversicōlor, oris, adj., [diversus, color]: forskjelligfarvet, Capella. — diversitas, atis, f., 1) Metforming el. Metfigelse; — mira diversitate naturae, Tac. Germ. 15; ∞ auctorum, Plin.; ∞ inter medicos, id.; cf. Tac. Hist. 1, 62; — 2) forskjellighed el. forskjel; ∞ tanta linguae per omnes gentes, Quintil.; ∞ multiplex personarum, causarum, etc., id.; ∞ ingeniorum, Plin. Ep., consiliorum, Tac.; af ∞ diversus, 3; partic. e. adj. af figd.

diverto, (-vorto), [f. dis.v.], ti, sum, 3, v. n.; 1) sem verb. fin., (men alene fer- e. efterl.); A) „egent.“: at vende sig el. gaar bert derfra el. fra binanden, at skilles ad, osv.; — uxor sive diverterit (har gjort Eftelæstelse), etc., Dig.; cf. Gell. 1, 3; — B) „everf.“: at afveje el. at være forskjellig derfra; — Divortum mores virgini longe ac lupae, Plaut. Epid. 3, 22; — H) partic. diversus, (divorsus), 3, ofte sem adj.: sem vender sig el. sem er vendt fra binanden el. bert derfra; cf. A) „alm.“: i medfat Retning, medfat, contrarius; 1) „egent.“: — in diversum iter equi concitati, Liv. 1, 28; iter a proposito diversum, Caes.; ∞ fenestras, (medfatte), Prop.; ∞ acies, Caes. B. C. 1, 40; men anguli maxime inter se diversi, Cic.; procurrentes in diversa terrae, Tac. Agric. 11; liget. in diversum: i medfat Retning, Plin.; per diversum, paa tværs, id.; — 2) „fig.“: a) forskjellig; vid. Cic. Coel. 5, e. Sall. Catil. 5, egf. Liv. 34, 1; — egf. in superl., Sall. Jug. 85; egf. in compar., Lucr. 3, 803; — diversa sibi consilia capere, Caes. B. C. 3, 30; men reges diversi (i medfat Retning) etc., Sall. Catil. 2; men huic diversum ∞ vitium etc., vid. Hor. Ep. 1, 18, 5; — b) medfæaaende, af medfat Møning, fiendlig el. fiendssk; vid. Cic. Acad. 2, 32, e. Prop. 1, 10, 15; men ∞ acies, Tac. Ann. 13, 57: den fiendlige Slags-orden; ∞ factio, egf. ∞ partes, (Medpartier), Suet.; ∞ subsellia, (Medpartier), Quintil.; — invidium in diversum transferre, id.; men in diversum trahere, (berette paa de medfatte Maader), Liv. 25, 11; — ex diverso consistere, (ligesoverfor i Retten), Quintil.; cf. Tac. Hist. 2, 13, e. Suet. Caes. 86; —

B) „bef.“: bortvendt el. adspredt derfra, affondret el. enfelt; 1) „egent.“: — diversi pugnabant, (paa forskjel-lige Steder), Caes. B. C. 1, 58; cf. Sall. Catil. 20, e. Liv. 10, 25; men ex diversa fuga in unum collecti, id. 42, 8; quo diversus abis (bert fra Maalet)? Virg. Aen. 5, 166; men diversos inter se aditus habere, Cic.; in locis ∞ maxime diversis, id.; liget. diversis-simis locis, Liv. 1, 22; — a diversis emi, (af forskjel-lige Personer), Cic. Phil. 2, 37; diverso terrarum distin-deri, Tac. Ann. 3, 59; per diversum ire, (ad andre el. forskjellige Stæde), ibid. 15, 15; — 2) „fig.“: forskjel-lig, ulige; vid. Cic. Manil. 10, id. d. Or. 1, 61, e. ibid. 3, 16; ∞ studia in dissimili ratione, id. Catil. 2, 5; men Tac. Ann. 14, 19, e. gen.: ut par ingenio, ita morum diversus; — haec ∞ a proposita ratione diversa, Cic. Brut. 90; cf. Sall. Catil. 32; men huic diversa sententia eorum fuit, Quintil. 3, 6, 32, eftere; egf. m. figd. ac e. quam; vid. Plin. 10, 15, e. id. 19, 44.

dives, tis, adj., [rimel. best. m. dives]: rig; e. abl. el. gen.: rig derpaa; — quem intelligimus divitem etc., Cic. Parad. 6, 1; opp. pauper, Plaut.; opp. mendicus, Cic.; Crassus, quom cognomine dives, tum copis, id. Off. 2, 16; egf. subst.: dives avarus, Ovid.; — di-ves bubus, Ovid., dote, id.; — dives pecoris, Virg., opum, id., Ovid., armenti, id., artium, (paa Rønst-værker), Hor. Od. 4, 8, 5; — men dives ab omni armento, Val. Fl.; — H) egf. „everf.“ em Ting eg em Be-græber: rig, prægtig, feibar; — animus hominis dives, non aera etc., Cic. Parad. 6, 1; ∞ ager, Virg., ramus, id. Aen. 6, 195; ∞ lingua, Hor., vena, id.; — tum donis dives erat (templum), Liv. 45, 28; ∞ terra amo-mo, Ovid.; men dives opis natura suae, Hor. Sat. 1, 2, 74; compar. divitior, e. superl. divitissimus, Cic., e. A.; derfer egf. ofte: ditior, ditissimus, af i. dis f. dives.

div exo, [f. dis.v.], are, v. a.; 1) „egent.“: sprænger el. river ud fra binanden, adsplitter el. forstyrrer; vid. Enn. ap. Cic. Tusc. 1, 41; men ∞ omnia et diripere cupiens, Cic. Phil. 11, 2; — 2) „fig.“: angster, plager; ∞ matrem, Suet. Ner. 31; cf. Suet. Calig. 3 (B. Cr.). — div exus, 3, [dis-, vcho]: udbredt el. ferslagt; di-veae mystice manus, Augustin.

dividia, ae, f., [dividus]: epydel; Deling el. Ud-fællelse; (ferd. Ord); fædv. „fig.“; 1) Overragt, Eftid; horum dividiæ et discordiæ, Att. ap. Non.; — 2) Be-lymring, Serg., Nummer, Engstelse; vid. Plaut. Cas. 2, 2, 11; men Dividiæ mentis conficit omnis amor, poet. ap. Fulgent.; (cf. *mequre af meois*).

divido, visi, visum, 3, v. a., [dis-, inus, vido, hvf. egf. vidua, video, etc.]; 1) „alm.“: deler el. af-splider fra binanden, inddeler; A) „egent.“: — omne animal secari ad dividi (posse), Cic. N. D. 3, 12; ∞ nubila, Hor., muros, (giennembrude dem), Virg. Aen. 2, 234; ∞ marmor cuneis, (fløve, spalte), Plin.; cf. Hor. Sat. 1, 1, 100, e. Virg. Aen. 9, 751; men Enn. ap. Cic. Tusc. 1, 20: Europam Libyamque rapax ubi dividit unda; — vicus in duas partes dividitur, Caes.; divisi in factiones, Suet. Ner. 20; — bb) df. egf. a) ligefem distri-buo: deler imellem flere, fordelel el. uddeler, prae-dam, Plaut., agrum viritum, Cic. Brut. 14; cf. Suet. Calig. 18; ∞ nummos in viros, Plaut.; cf. Tac. Ann. 2, 67; — navnlf. egf. om en fordeling af Mandfabet, obf.; vid. Liv. 28, 2, e. id. 37, 45; men ∞ conjuratos munici-patum, Suet. Caes. 14; — ∞ agros civibus, Cic., praedam militibus, Sall.; cf. Hor. Sat. 2, 3, 169; men Liv. 40, 59: divisit in singulos milites trecentos aeris, duplex centurionibus, triplex equiti; — ∞ praedam inter se, Plaut., agros per veteranos, Suet.; cf. Ovid. Fast. 3, 672; — Dimidium tecum ∞ partem dividam, Plaut.; cf. Ovid. Fast. 4, 887; — ∞ verba, (delt dem ved Enden af Sætnen), Suet. Aug. 87; — egf. absol.: in dividendo, Liv. 44, 45; cf. Ovid. Met. 13, 102; — b) i Forretningsafproget, ligefem distraho e. divendo:

udfølgelge enkelt el. til flere, Suet. Caes. 51, o. id. Ner. 26; — B) „fig.“ el. m. Begrebsobjekter; ~ bona tripartito, Cic. Tusc. 5, 13; ~ annuum ex aequo, Ovid.; ~ et explanare ambigua, Cic. Orat. 32; — ogs. om den logiske og rhetoriske Inddeling, ibid. 33; cf. id. Fin. 2, 9; — men „pect.“: Nos alio mentes, alio divisimus aures, Catull. 62, 15; cf. Virg. Aen. 4, 285; — lb) df. ogs.; a) „publicist.“: ~ sententiam, (at dele de i et Verbum forenerne forskellige Gjenstande, for at lade særskilt stemme derover); — vid. Cic. Mil. 6, o. id. Fam. 1, 2, ogs. Plin. Ep. 8, 14, o. Senec. Ep. 21; — b) ligesom distributio: fertiles el. tildeler el. ordner; vid. Caes. B. C. 3, 17; ea (negotia) divisa hoc modo dicebantur, Sall. Catil. 43; cf. Ter. Andr. 3, 1, 18; — c) ligesom dissolvere: ephefer, forstyrre, tilintetgjøre; quid nostrum concentum dividat, Hor. Ep. 1, 14, 31; cf. id. Sat. 1, 7, 13: ut ultima divideret mors; — II) „bef.“: afsender el. adfælder el. lostriver derfra; A) „egenl.“: vid. Caes. B. G. 1, 2, oftere; senioresque a junioribus divisit etc., Cic. d. Rep. 2, 22; Ante vel a membris divider ipse meis, Ovid. Am. 1, 6, 36; — „pect.“ ogs. e. abl. (ut. ab), id. Pont. 1, 9, 18; cf. Propert. 1, 12, 3; — ogs. absol., (hvor dog ab etc. let suppleres af Sammenhængen); vid. Ovid. Trist. 1, 3, 73; liges. dividite turbidos (sc. a vobis), Tac. Ann. 1, 13; cf. Virg. Aen. 3, 383, o. ibid. 12, 45; — B) „fig.“: vid. Cic. Leg. 1, 16; ~ defensionem, Tac. Ann. 3, 15, (adskillte sit Hærsvær, nemlig fra Mandens); — b) ved Deltag. el. Inddeling: ut adsumpse el. ferrienne; — Qualis gemma micat, fulvum quæ dividit aurum, (sem er indfattet deri), Virg. Aen. 10, 131; dividere scutulis (sc. telam: væve med Rude), Plin. 8, 74; — III) partie. divinus, 3, ogs. sem adj.: deelt el. adskillt, vid. Lucr. 1, 962; — not.: perf. syncop. divisse, Hor. Sat. 2, 3, 169.

dividuitas, atis, f., [dividuis]: Deltag., Dig. — divinus, 3, forcl. Biform af fig.: adskillt el. afsondret, Att. ap. Non. — dividuus, 3, [divido]: delsig, til at dele; vid. Cic. N. D. 3, 12; cf. id. Univ. 7; — 2) deelt, adskillt; dividuum talentum faciam — dividuum tibi sume, Plant. Rud. 5, 3, 53; cf. Hor. Ep. 1, 19, 49; men dividos annæ — equos, (binderes af Høden), Ovid. A. A. 2, 488; ~ luna: Hølmåne, Ovid., Plin.; ~ arbores, (Hovede), Plin.; Dividuum (sc. me) tenet alter et alter amor, Ovid. Am. 2, 10, 10; — not.: nomen dividuum, (uterque, quisque, etc.); vid. Priscian. p. 581.

*divinatio, onis, f.; I) Forudsigelseserne el. Spaadomsgeve el. Anstæ, *μαυριζή*; vid. Cic. d. Div. 1, 1, ogs. id. N. D. 1, 22, oftere, ogs. Nep. Att. 9, o. 16; ~ animi, Cic. Fam. 3, 13; — not.: iblandt Cicero's filosofiske Skrifter have endnu trede Boger: de Divinatione; — II) Retssproget heere divinatio: Undersøgelse om, hvor af flere fremtidsaende Anslagene der er at foretrække; df. Divinatio in Caecilium, en Tale af Cicero; cf. Quintil. 3, 10, 3, o. Suet. Caes. 55; o. ~ divinator, oris, m.: en Spaaemand, Firmie.; — df. sem. divinatric, icis, Tertull.; — [divino].

divine, adv. af divinus; I) „alm.“: med guddommelig Magt el. Kraft, Plant. Amph. 3, 3, 21; — II) „bef.“: a) spaaende, med Spaadomskunst; plura divine praesensa, Cic. Div. 1, 55; ogs. in compar., id. d. Rep. 2, 5; — b) guddommelige, fortræffelige; divine Plato etc., Cic. d. Senect. 13; cf. Quintil. 1, 6, 18.

divini.potens, tis, adj., [divinus]: stærkt el. dygtig i Spaadomskunsten, Appul. — divini.scientis, tis, adj., [divinus]: spaadomslyndig, magia, Appul. — divinitas, atis, f., [divinus]; I) „egenl.“: guddommelig Egenskab, Guddommelighed, Cic. N. D. 1, 13, o. 14, oftere; — tillægges ogs. forvædte Personer, saal. Romulus, Liv. 2, 15, o. Augustus, Suet. Aug. 97; — II) „overf.“: A) „alm.“: Spaadomserne el. Forudsigelsesgeve, Cic. Div. 1, 58, o. Plin. 2, 59; — B) „bef.“:

Fortræffelighed, Myrterighed, Guddommelighed, navnsl. Talerens, Cic. d. Or. 2, 20, o. 71, oftere, ~ memoriae, Quintil.; ogs. in pl., Vitruv.

divinitus, adv., [divinus]; I) „egenl.“: fra Guddommen, ved Guddommens Foranstaltning; — vid. Cic. d. Or. 1, 16, o. Lucr. 2, 180; men divinitus acidisse, etc., Cic. Part. or. 23; liges. velot prodigio divinitus facto, Quintil.; — men Liv. 1, 4: forte quadam (an?) divinitus etc.; cf. Suet. Claud. 13 (Brem.); — II) „overf.“: A) „alm.“: ved guddommelig Indsigelse, inspireret, vid. Lucr. 1, 737, o. Cic. d. Or. 1, 7; opp. conjectura, Suet. Caes. 1; — B) „bef.“: fortrinlige, herlige, guddommelige; divinitus dicta, Cic.; ~ scripta, id. Fam. 1, 9; cf. id. d. Or. 3, 1; ~ loqui, (om Pompejus), id. Att. 2, 21.

divino, avi, atum, 1, v. a., [divinus]: seer el. vedt forud, forudsigende, spaaende; — vid. Cic. Att. 16, 8; quod mens sua sponte divinat, idem etc., Liv. 26, 11; cf. Ovid. Trist. 1, 8, 29, o. Cic. d. Div. 1, 51; — ogs. m. Objectsætn., id. Fam. 6, 1, id. d. Senect. 1, o. 21; — liges. m. Relationsætn., Liv. 8, 23, oftere; — ogs. absol.: est profecto quiddam — praesentibus et divinis, Cic. d. Div. 1, 23; liges. praedicta a divinantibus, (af Spaaemandene), id.; — ut si de exitu divinaret, Nep. Ages. 6; men ~ alicui immortalitatem, Plin. 7, 56.

divinus, 3, [divus]; I) „egenl.“ el. „alm.“: hørende til el. hørende fra Guddommen, guddommelig; ~ nomen: Guddommen, Lucr., Cic.; ~ stirps, Virg. v. ~ semen, Ovid., (Gudenes Afkom); cf. Liv. 1, 15: ~ origo; — non sine ope divina, Caes.; quasi divino consilio, Cic.; animos hominum esse divinos, id.; — compar., major aliqua causa atque divini. id. Fin. 5, 11; superl., ~ dona, id. Leg. 2, 18; — res divina: Gudsstænde el. Dyring, Plaut., Ter., Cic. N. D. 3, 18, Nep., o. 21; — ogs. in pl.: res divinae, Cic. Liv. 23, 11; ogs. Religionsfager, Caes. B. G. 6, 13, o. 21; ~ verba, (Benformular), Cato; ~ religiones, (opp. fides humana), Liv. 9, 9; — b) i Hærbindelsen m. humanum omfatter divinus, deis: alle Menneskelivets Hæbster, deis: det hele Omfang af et vist Begreb; — dedunt se, divina humanae omnia, Plaut.; cf. Liv. 9, 14, o. Suet. Caes. 84; liges. m. res, Cic. Lael. 6, m. jura, id., Caes.; cf. Liv. 3, 19; — i den boprigge Omfærdning af philosophia ved: scientia divinarum humanarumque rerum, betegne res divinae: Naturen, i Retssætning af res humanae: Moralen; vid. Cic. Tusc. 5, 3, oftere, Senec., Quintil., o. 21; — liges. heder i Hærsproget, jus divinum: Raturretten, (i Retssætning af jus humanum: den positive Ret), Cic. Sen. 42, Dig.; — II) „overf.“ el. „bef.“: A) inspireret el. begrundet af Guddommen, spaaende, anende; — vid. Cic. d. Div. 1, 38, o. Nep. Att. 9; — ~ vates: den begrundede Digter, Hor. A. P. 100; cf. Lucr. 1, 732; ogs. e. gen.: divina futuri — sententia, Hor. A. P. 218; cf. id. Od. 3, 27, 10; — b) ogs. subst.: divinus, i, m.: en Spaaemand, Cic., Liv., Hor. Sat. 1, 6, 114; — sem. divina, ae, Spaaende, Petron. Sat. 7; — B) ligesom coelestis: udmærket, herlig, overordentlig i sit Slags, guddommelig el. overmenneskelig; vid. Cic. Lael. 18, o. id. Phil. 5, 11; ~ homo in dicendo, id. d. Or. 1, 10; liges. ~ orator, Quintil.; — incredibilis quadam el. divina virtus, Cic.; ~ fides, id., memoria, id.; ~ eloquentia M. Tullii, Quintil.; cf. Cic. d. Or. 1, 29; men id. Fin. 5, 13: (ratione) nihil est in homine divinus; — b) under Retterne bliver divinus ofte brugt som Epithet f. feiserlig; ~ domus, Phaedr. 5, 8; ~ indulgentia, Dig.

divise, adv. af 1. divisis: deelt, adskillt; ~ legendus versus, Gell. 7, 2. — *divisibilis, e: delsig, Tertull.; o. — divisio, onis, f.: Deltag., Inddeling, Afdeling, Justin. 11, 13; df. „bef.“: I) ligesom distributio: Herdeling, Afdeling; df. pl., divisiones agrorum etc., Tac. Ann. 1, 10; — b) ogs. „concret.“: Ud-

deling el. det Udelste, navn. de udelste Episer, Dig.; — 2) „techn.“: den logiske og rhetoriske Inddeling, Cic. N. D. 3, 3, id. Off. 3, 2, oftere, Quintil., (hvis anden Bogs fiette Capitel har Overkriften: De Divisione); — [divido].

*divisor, oris, m.; D „adm.“: sem deler el. inddeles el. afdeles; ∞ et determinator mundi (axis), Appul.; — II) „bef.“: sem fordeler el. uddeler; divisores Italiae, vid. Cic. Phil. 11, 6; cf. id. ibd. 5, 7; — B) navn. bede ogf. divisores: saadanne Personer, sem af Candidaterne ledes til at fiobe Stemmer: vid. Cic. Planc. 19, oftere; in fars et divisoris disciplina educatus, id. Verr. 3, 69; e. — divisura, ae, f.: Deling, Sænderlemmelse; cf. „concret“: Epalte, Møst, Plin. 16, 53; ogf. in plur., id. 25, 106; — [divido]. — I) divisus, 3: partie. o. adj. af divido. — 2) divisus, us, m., [divido]: Fordeling; (men alene in dat. sing.; vid. Liv. 33, 46; ligef. id. 45, 30; quam divisi facili, etc.

divitatio, onis, f., [divito]: Berigelse, Petron. Sat. 117. — *divitiæ, ærum, f.; I) „egenl.“: Rigdom; — in divitiis esse: være rig, Plaut.; ogf. affluere divitiis, Lucr.; cf. Cic. Off. 1, 8, oftere, Nep. Ep. 4, Hor., v. A.; — b) „metonym.“: føstbare Gaver el. Kæstbarheder; templatium... divitiis inclutum, Liv. 26, 11; ogf. a fēstbare Smykker, Ovid. Fast. 4, 136; — II) „fig.“: A) „overf.“: ∞ soli, (Jordbundens Frugbarhed), Plin.; cf. Ovid. Fast. 1, 690; — B) „ment.“: ∞ ingenium alicujus; vid. Cic. d. Or. 135; ∞ verborum, Quintil.; — not.: acc. sing. divitiām, Att. ap. Non.; e. — divito, are, v. a., fercl. v. udder Uiform af dito: beriger, Turpil. ap. Non.; — [dives].

divolvo, ere, v. a., [f. dis.v.]; cf. „overf.“ in part.: multa secum ipse divolvens, (betænkende), Ammian. — Divona, ae, f.; vid. Auson. Urb. 11. — divortium, i, n., [divorto]: Afstillelse, Afstænding; cf. I) Egtefæls Afslutning; eprel. em Kænen, Cic. d. Or. 3, 46; o. id. Cluent. 5; derefter ogf. om begge Kien, id. d. Or. 1, 10, oftere, Quintil., Suet., v. A.; — II) cf. „concret“: A) „egenl.“: Stiltepunkt el. Grændsefiel derimellem; ogf. Væstfiel: — ∞ itinerum, (hvor Veien deler sig), Liv. 44, 2; ogf. in pl., ∞ itinerum, (Dmveie), Tac. Agric. 19; cf. Virg. Aen. 9, 379; men ∞ artissimum inter Europam et Asiam, (det smalleste Stræde el. Sund derimellem), Tac. Ann. 12, 63; men aquarum divortia, (hvor Fjeldvandet deler sig i modsatte Reminger), Cic. Att. 5, 20, v. Liv. 38, 45; — B) „overf.“ o. „alleg.“: vid. Cic. d. Or. 2, 19; men ∞ veris atque hiemis, (Grændsen derimellem), Colum. 4, 27.

divulgatio, onis, f., [divulgo]: Udbredelse el. Befæktigjorelse, Tertull. — divulgatus, 3: partie. o. adj. af figd. — divulgus, [f. dis.v.], avi, atum, I, v. a.: bringer ud iblandt Mængden, udbreder, befæktigjor; — ∞ librum, Cic. Att. 12, 40, consilium alicujus, Caes., rem sermonibus, Cic.; — ogf. m. Dbjectsfætn; vid. Cic. Fam. 6, 12, v. Suet. Claud. 39; — II) partie. divulgatus, 3, ogf. sem adj.: almindeligen udbredt el. befæktet; — vid. Lucr. 6, 8, v. Tac. Ann. 4, 11; ogf. in superl., Cic. Fam. 10, 26. — divulsio, onis, f., [divello]: Sænderbveise, Hieronym. — divulsus, 3: partie. af divello.

divus, o. (nd. Digamma): dius, 3, dios, I) „egenl.“: herende til Guderne, guddommelig; — res divas edicit, Naev. ap. Non.; cf. Lucr. 6, 612; dius administer, Varr.; — bb) oftere sem subst.: divus (dius), i, m., o. diva (dia), ae, f.: en Gud, en Gudsinde, en Gudsdom; a) i Formen divus, diva; vid. Liv. 7, 26, (af en Bonfermular); is divus (sc. Apollo) etc., id. 25, 12, (ex Carm. Marci); men ad divos adeunto caste, Cic. Leg. 2, 8, ex XII Tabb.; cf. Hor. Od. 4, 6, in., v. Virg. Aen. 12, 797; divumque hominumque pater, Enn., Virg.; pro divum fidem, Ter. Ad. 4, 28; dog ogf. divorum altaribus etc., Virg. Aen. 7, 211; f. ogf. Plaut. Poen. 5, 4, 4, v. Virg. Aen. 12, 139;

— b) i Formen dius, dia; — dii indigetes, diique manes, Liv. 8, 9, (af en Bonfermular); dia deorum, Enn. Ann. 1, 166; — II) „overf.“: A) adj.: herlig, fortræffelig, guddommelig; — Romule die, Enn.; Dia Camilla, Virg.; ∞ voluptas, Lucr.; ∞ profundum, Ovid.; sententia dia Calonis, Hor. Sat. 1, 2, 32; poemata dia, Pers. 1, 31; — b) under Keiserne er Divus, (den Aerguæde el. iblandt Guderne Optagne), sædvanligt Epithet til de afdøde Keisere; men divo Julio etc., vid. Cic. Phil. 2, 43; — B) subst. divum, i, n.: Himmelen el. Luften, Varr.; cf. oftest: sub divo, ligesom sub Jove: under aaben Himmel, Cic. Verr. 1, 19, Suet., Virg., Hor., v. A.; men Hor. Od. 1, 18, 13: sub divum rapere, (fremlæge for Lyset, blotte).

I. do, dedi, datum, I, v. a., [besf. m. dōo, fædd. didoat]: giv er, (neml. i Ordets videste Bemærkelse); cf. ogf. overgive, giver fra mig, overlæber, forærer, osv.; I) „adm.“: — patera, quae dono mihi illic data est, Plaut. Amph. 1, 3, 36; cf. Caes. B. G. 1, 1, ogf. Cic. Lael. 8; men ibd. 16: ut par sit ratio acceptorum et datorum; — ∞ alicui filium suam in matrimonium, Caes. B. G. 1, 3; ∞ alicui litteras ad aliquem, (afgive til et Bud Brev til nogen), Cic. Fam. 12, 19; ∞ litteras ad aliquem, (fætte nogen til), id.; men ∞ litteras alicui, (dels om Brevfriværen: at afgive et Brev til et Bud, Cic. Att. 5, 15, dels om Budet: at afgive et Brev til nogen, ibd. 5, 4; — ∞ poenas, (f. und. poena); dare ansas alicui ad reprehendum, Cic. Lael. 16; cf. ibd. 24; — ∞ alicui iter per provinciam, Caes.; cf. Liv. 21, 20; — ∞ inter se fidem et jusjurandum, Caes. B. G. 1, 3; ∞ operam virtuti, (lægge Bind derpaa), Cic. Lael. 22; ∞ operam, ne etc., ibd. 21; omnibus nobis ut res dant sese, ita etc., Ter. Hee. 3, 3, 20; cf. Cic. Att. 3, 23, v. Liv. 28, 5; — men ∞ urbem diripiendam, (overgive til Plyndring), Cic. Fam. 14, 14; men ∞ vela ventis, Virg.; cf. Cic. d. Or. 2, 44; — „poet.“ ogf. e. inf.; vid. Hor. Sat. 2, 3, 119, v. id. A. P. 323, oftere, v. A.; — b) af partie. perf. er subst. data, orum, n.: Forænger, Gaver, Plaut., Prop. 3, 13, 6, v. Ovid. Met. 6, 463; f. ogf. ovenf. Cic. Lael. 16; — II) „bef.“: A) i Krigsproget; a) ∞ nomina, (lade sig indfætte til Krigstjeneste), Cic. Phil. 7, 4, Liv. 2, 24, oftere; — b) ∞ manus, (erklære sig for overvunden); vid. Nep. Ham. 1; oftere „overf.“: at fætte sig deri; vid. Cic. Lael. 26, Hor. Epod. 17, in., v. A.; — c) ∞ terga, (f. vertere terga), f. und. tergum; — B) i Retsproget er do, dico, addico: den For-mular, hvoraf Prætor betiener sig i Retsfager; neml. do: ved Klagens og Retens Overgivelse til Dommerne; dico: ved Tømmens Afviselse; addico: ved Gættommens Afviselse; vid. Varr. L. L. 6, 4; derom ogf. tria verba, Ovid. Fast. 1, 47; — C) i Philosophien hedder dare: at indtrømme en Paaftand; vid. Cic. Fin. 5, 28, v. id. Tusc. 1, 11; — D) m. Betegnelse af Maalet: at give el. bringe el. bevæge derhen el. dertil; — ∞ aliquem ad terram, (fætte til Jorden), Plaut., Liv.; cf. Ter. Heaut. 4, 6, 3, v. id. Andr. 1, 3, 9; ∞ hostes in fugam, Caes.; cf. Liv. 3, 69; ∞ eliquem leto, (ombringe), Phædr.; — ∞ se in viam: begive sig paa Reisen, Cic. Fam. 11, 12; ∞ sese in fugam, id. Verr. 4, 43; ogf. ∞ se fugare, id. Att. 7, 23; cf. Cic. d. Or. 3, 16; — E) ∞ alicui aliquid: føie nogen deri, bringe nogen et Dffer, osv.; — da hoc illi mortuae etc., Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; noli putare... me hoc auribus tuis dare, Trebon. ibd. 12, 16; ∞ plus stomacho, quam consilio, Quintil.; cf. Cic. Lig. 12; — b) cf. ogf. ∞ se alicui: hengive sig til nogen, fiene negen; vid. Cic. Rab. Post. 2, v. Ter. Heaut. 4, 3, 10, ogf. Nep. Att. 9, v. A.; — ∞ se jucunditati, Cic.; ∞ se populo ac coronae, (fremlætte sig derfor), id. Verr. 3, 19; ∞ se convivio, (indfætte sig dermed), Suet. Caes. 31; men Cic. d. Or. 2, 41: si se dant iudices (sc. nobis: hvis de ere os hengivne); — F)

meddeler ved Taler, (ligeem accipio f. audio), angiver, beretter; vid. Ter. Heaut. prol. 10, v. Virg. Ecl. 1, 19, egf. Ter. Phorm. 5, 6, 37; men Liv. 33, 13: is datus erat locus colloquio, (var bestemt dertil); — „pect.“ egf. in pass.: datur, ligeem dicitur; vid. Ovid. Fast. 6, 434; — bb) bertil fan egf.aa mærkes; a) dare fabulam, f. docere fabulam, (give el. opføre et Stykke paa Theatret), Cic. Brut. 18, id. Tusc. 1, 1, Ter. Eun. prol., ostere; egf. „perfer.“, Cic. Cluent. 31; — b) ~ ahevi verba: at stufte el. narre, etc., Plaut., Ter., egf. Cic. Phil. 13, 16, Hor. Sat. 1, 3, 22, v. 21.; — G) dare alicui aliquid laudi, crimini, vitio, etc.: at udtøde el. udlægge el. henføre nogen noget til Ros, til Bredde, osv.; vid. Cic. Div. in Caecil. 10, v. id. OT. 1, 21, egf. Ter. Ad. 3, 3, 64; — H) navnfl. hos Gemikene: at velde el. fremfælde, turbas, Ter.; men id. Andr. 4, 1, 60: inventum dare, (stafte tilføde, tilfølebringte); — not.: danit, danunt, (f. dat, dant), Plaut.; — men duim, duis, duint, (f. dem, des, dent), id., Ter., v. 21.; — men dane (f. dasne), Plaut. Truc. 2, 1, 22. — 2.do, (dō, i. e. *δῶ*), acc. f. domum, Enn. ap. Diomed., Auson.; f. egf. domus s. l.

dōcō, cūi, etam, 2. v. a.; [ligeem disco, at henføre til Stammen *dux-*, dic-; vid. disco ab in-]: lærer, oplyser, underretter; egf. underretter, viser, osv.: 1) alm.: a) c. acc. pers. el. rei; — aliquid artem aliquam, Cic.; ~ aliquid litteras, id.; cf. id. Quint. 25; ~ pueros elementa, (lære dem at læse el. at tale), Hor. Ep. 1, 20, 17; b) egf. in pass. c. acc. rei: qui etc., is reliqua frustra docetur, Quintil.; cf. Hor. Od. 3, 6, 21; sigel. doctus militiam, Sall. frgm.; — b) f. acc. rei findes egf. inf., el. de, el. en Relativsætning; — vid. Cic. Agr. 3, 2, v. Hor. Ep. 1, 1, 30; — men ellipt.: ~ aliquid fidibus (sc. canere), Cic. Fam. 9, 2, 2; cf. Liv. 29, 1; — men m. d. e. Cic. Verr. 1, 51, id. R. Am. 9, v. Sall. Jug. 13; — men m. Relativsætning; vid. Cic. R. Am. 9, id. Att. 8, 2, ostere, v. 21.; — c) alicui c. acc. person., el. alicui c. acc. rei, el. m. en blot Objectssætning; — vid. Cic. Off. 1, 44, id. d. Senect. 9, Hor. Sat. 2, 2, 50, v. 21.; — coepit studiose omnia docere, etc., Ter. Eun. 1, 2, 37; cf. Caes. B. G. 5, 42, v. Hor. A. P. 3, 6; f. egf. Cic. Att. 16, 8, Caes. B. G. 5, 1, Hor. Sat. 2, 3, 63, v. 21.; — d) entel. ab s. o. l.: quum doceo et explano, Cic. d. Or. 2, 19; cf. id. Orat. 42, v. 21.; men id. Qu. Fr. 2, 4: Tyrannio docet apud me, (er min Førelærer); — II) „bef.“: docere fabulam, (*διδάσκω δῶ*), em Digteren: at lade indføre et Stykke, at bringe det paa Scenen; vid. Cic. Brut. 18, id. Tusc. 1, 29, Hor. A. P. 288, v. Gell. 17, 21; — III) partit. doctus, 3, egf. som adj.; A) alm.: lærer, hørtig, færdig; egf. dygtig el. oplagt el. færdig dertil; — vir doctus, Cic.; fuit enim doctus ex disciplina Stoicorum, id. Brut. 25; docti et Graecis litteris et Latinis, ibid. 46; cf. Sall. Catil. 25, v. Suet. Gramm. 7; — 2) „pect.“ egf.; a) c. gen. el. c. acc., egf. e. inf., egf. m. ab v. in; — fandi doctissima, Virg. Aen. 10, 225; doctus legum etc., Gell. 13, 12; — docte (voeat.) sermones utriusque linguae, Hor. Od. 3, 8, 5; cf. ibid. 3, 9, 10; — doctus sagittas tendere etc., ibid. 1, 2, 9; cf. id. C. Sec. 75, ostere; — men m. ab, Ovid. Trist. 2, 26; men m. in, id. Her. 21, 182; — men Catull. 35, 17: Sapphica puella Musā doctior, (sangfyndigere end Sappho); sigel. ~ puella, Prop., Ovid.; — b) m. Tunga: v. Særesubjecter; vid. Hor. Od. 1, 1, 29: ~ tibia, Prop., vox, Ovid.; ~ carmina, Tibull.; ~ prece blandus, Hor.; ~ manus artifices, Tibull.; — B) „bef.“: heder doctus egf. hos Gemikene: fleg el. ferskandig, fnu el. listig; — malus, callidus, doctus, Plaut. Pseud. 2, 4, 35; cf. Ter. Eun. 1, 7, 21.

dochmius, i. m., *δοχμῖος*, (sc. *νόος*): Versfæder — — — — (perhorrescerent), Cic. Orat. 64, Quintil. — *dōcibilis, e: = sigd., Tertull.; v. — dōcilis, e: lærbillig, Cic. d. Or. 2, 19, Liv. 23, 29, Hor. Od. 3, 11,

in. v. 21.; egf. in compar., Quintil.; — o me docilem ad hanc disciplinam, Cic. Fam. 7, 29, cf. Plin. 10, 59; men Juvenal. 11, 40: dociles omnes imitandis turpibus; — b) „pect.“ egf. c. gen.: docilis modorum, Hor. Od. 1, 6, 43; cf. id. Sat. 2, 2, 52; sigel. c. inf., Sil. 13, 12; — 2) „verf.“ egf. em Ting: let at behandle: ~ capilli, Ovid. Am. 1, 11, 13, ~ chrysocolla, Plin. 33, 27; — [doceo].

docilitas, atis, f., [docilis]: Lærligbed; vid. Cic. Fin. 5, 13, v. Nep. Att. 1; ~ ad omnes fere artes, Suet. Tit. 3; — 2) egf. „verf.“: Boelighed, Milderhed, Entrep. 10, 1. — docis, idis, f., *δοξίς*, (i. e. trabecula): eilags lidenlig Retter, Appul. — docte, adv. af doctus; 1) mer lærdom, hørtig, dygtig; — compar., Hor. Ep. 2, 1, 33, v. Martial. 7, 16; superl., ~ eruditus literis etc., Sall. Jug. 95; — 2) fleg, ferskandig, listig; senem doctum docte fallere, Plaut. Bacch. 1, 4, 13.

docticianus, 3, [doctus, cano], som synger med Lærdem, Capella. — doctificus, 3, [doctus, facio]: som gjør lærer, Capella. — doctilōquus, 3, [doctus, loquor]: som fæder en lærer el. fleg Tale, oratores, Enn. ap. Varro, juvenis, Capella. — doctisonus, 3, [doctus, sono]: som tener lærer, artes, Sidon. — doctiuscule, adv. dem. af compar. doctus unde, docte: noget lærer, noget færdig; ~ positum verbum, Gell. 6, 16.

doctor, oris, m.: Lærer, Læremeister, Cic. d. Or. 1, 6 v. 19, ostere, Hor. Sat. 1, 1, 26, ostere, Quintil., v. 21.; v. — doctrina, ae, f.: Underretning, Lærdem, Lære, (opp. usus rerum), Cic. d. Or. 1, 15; opp. natura, Quintil. 2, 8, 3, ostere; cf. Hor. Od. 1, 1, 33, v. id. Ep. 1, 18, 100; — II) „verf.“: A) Ten ved Underretning meddelte el. ved Studium erhvervede Kundskab el. Lærdem el. Videnskab; — vid. Cic. Fam. 6, 12; nonnulli litteris et studiis doctrinae dediti, id. Balb. 1; Graecis doctrinis eruditus, id. Brut. 67; cf. id. Arch. 7; ~ dicendi: Siderisken, id. Part. or. 1; cf. Liv. 1, 18, v. id. 10, 40; — B) en ved Underretning el. Jævelse antagen Vane el. Grundtænkning; — neque id fecit natura solum, sed etiam doctrina, Nep. Att. 17; — [doceo] — doctus, 3; partit. e. adj. af doceo.

document, inis, n.: fersk. Biser af sigt., Lucr. 6, 391. — documentum, i. n., [doceo]: Exempel til Betærelse: — documenta, exempla docendi causa, Varro; b) egf. alm.: Exempel, Bøis, Advarsel; a) c. gen.; vid. Cic. Rab. Post. 10; sigel. omnis te exempli documenta — intueri, Liv. praef.; cf. Sall. Catil. 9, v. 21.; — b) m. Relativ: cf. m. Subjectssætning; vid. Cic. Mil. 8, v. Caes. B. C. 3, 10; sigel. se documento futurum, utrum — an etc., Liv. 3, 56; f. egf. Quintil. 12, 11, 23; — c) m. sigd. n. e. f. u. t; documentum esse, ne etc., Liv. 21, 19, v. Hor. Sat. 1, 1, 110; sigel. documentum esse, ne etc., Liv. 7, 6; men Curt. 8, 11; ceteris; ut sint reliquis documento, etc., Caes. B. G. 7, 4; cf. Liv. 3, 51; sigel. Tac. Ann. 16, 33: aequitate deum erga bona malaque documenta.

dōdecātemorion, i, n., *δωδεκατημόριον*: den teltte Del, (naemt af et Stiernebillde), Manil. — dōdecātheon, i. n., *δωδεκαθεον*, (Tolgyguderarten); (rimel. primula vulgaris L.): Plin. 25, 3. — Dōdōna, ae, (Dodone, es, Plin., Claudian.), f., *Δωδώνη*: By i Epirus ved en Gæfser, boer et altsammelt berømt Jupitersærafel: — vid. Cic. Div. 1, 13, v. Plin. 2, 106, egf. Ovid. Trist. 1, 8, 13; — 2) dñ. „meten.“: a) Gæfseren ved Dodona, Virg. Ge. 1, 149 (Serv.); — b) f. de Dodoniske Præster, Nep. Lys. 3; — B) dñ. 1) Dōdōnaeus, 3; dedonæis, quercus, Cic., Ovid., oraculum, Cic. Div. 1, 1; ~ Juppiter, ibid. 31, Plin.; — 2) Dōdōnius, 3: = frgd., quercus, Claudian.; — 3) Dōdōnis, idis, f.: = frgd., terra, Ovid., quercus, Val. Fl.; men ~ Thyne, (en af Hyænter, som opfostre Juppiter); vid. Ovid. Fast. 6, 711; dñ. Dodo-

nides Nymphae: Syademe, Hygin. — Dodonaeus, 3, f. ind. frgd. — Dodonigena, ae, m., [Dodona, gigno], populi, (sem leve af Egens frugt el. af vrede frugter), Sidon. — Dodonis, idis, e. Dodonius, 3, f. ind. Dodona.

dodra, ae, f., [best. m. dodrans]: en af ni Slags Ingredienster tillavet Drik, Auson.; — egf. dodralis potio, id. — dodralis, e, [dodra], f. ind. frgd. — dodrans, tis, m., [de, quadrans]: de tre Hæderede (el. ni Delvædele el. unciae) af hvert Selt; — æ aedificii, Cic. Att. 1, 14; heres ex dodrante, (til 3 af Jærmuen), Nep. Att. 5; — iuger, Colum., Liv.; — horae, Plin.; navn. fem Xængdemaal: ni Temmer (el. 3 Hæd, el. et Spand), Plin. 36, 11, v. Suet. Aug. 79; df. — dodrantalis, e: sem bedst ni Temmer, stipis, Colum., altitudo, id., rami, Plin.; v. — dodrantarius, vørende til el. benævnt efter en dodrans, tabulae, Cic. Fonte. frgm. 2.

dogma, ae, f., *δογμα*: etflags Nat. (rimel. sem Maal), Vopise. Aurel. 48. — dogma, atis, n., *δόγμα*: pblete pbiff Lærefæmning, Grunrfæmning, Dogma, Cic. Acad. 2, 43, id. Fin. 2, 32, Martial., Juvenal.; — not.: acc. fem. dogmam har Laber. ap. Priscian. — dogmaticus, 3, *δογματικός*: berende til en Lærefæmning, dogmatist, Auson. — dogmatizo, are, v. n., *δογματίζω*: ferebrager Lærefæmninger, dogmatist, Augustin.

1. dolabella, ae, f. dem. af dolabra: siden Hæfte, Colum. 2, 24. — 2. Dolabella, ae, m.: remsst Diltænnigende Corneliana; P. Cornelius Dolabella, Cicero's Svigerfæn; vid. Cic. Fam. 9, 9, flgd., oftere; — b) df. adj. Dolabellianus, 3, pira, (der er benævnt efter en Dolabella), Colum., Plin. — dolabra, ae, f., [dolo]: etflags haffteformet Dre, Bræker, vcl., navn. til Krigsbrug, Liv. 4, 37, oftere, Tac., e. H.; egf. Dre el. Hæfte til Rgerbrug, Colum., Pallad.; egf. en Slagterore, Dig.; df. — dolabratus, 3: fernet sem en Bræker, securis, Pallad.

dolamen, mis, n.: Behuggen el. Tilbuggen, trunci, Appul.; — dolatilis, e, til af behugge, lapides, Auct. d. Lim. ap. Goes.; — dolatorium, i, n.: Barfroi, hvermed Stene tilbugges, (sem Dverfættelse af *ἀλυστήριον*), Hieronym.; v. — dolatus, us, m.: Tilbugget el. Tilføren, gemmae, Prudent.; — [dolo].

*dolenter, adv.: smertelig, med Smerte, med Bedrøvelse; vid. Cic. Phil. 8, 7, v. id. d. Or. 2, 52; — compar.: ~ deplorare, id. Sest. 6; v. — dolentia, ae, f.: Smerte, Laevius ap. Gell. 19, 7; af — doleo, ūi, itum, 2, v. n. e. a.: af føle el. lide Smerte, (men om Lemmerne: at smerte, at giøre endt); 1) legemlig; vid. Plaut. Truc. 2, 6, 45; doleo ab oculis, id.; pes dolet, dolent oculi, latera, etc., Cic. Tusc. 2, 19; dolet caput a sole, Plin.; — egf. impers.; vid. Plaut. Truc. 1, 2, 55; — II) aandigen; A) en personlige Subjecter: med Smerte at færmeme el. beffage noget, at bedrøve sig derover; a) e. acc., el. m. Objectsfæm.; — vid. Cic. Sest. 69; ~ vicem aluius, id.; cf. Tac. Hist. 1, 29, v. H.; ~ aliquid, Cic. Place. 24, v. Virg. Aen. 1, 9; cf. Hor. Sat. 1, 2, 112; — men m. Objectsfæm., Cic. Lael. 20, oftere, Caes. B. G. 3, 2, oftere, e. H.; — "pect." egf. e. inf., Hor. Od. 4, 4, 62; — b) e. abl., el. m. de el. ex el. pro, el. m. flgd. quod el. quia el. si; — ~ morte aluius, Cic. Brut. 1; cf. Liv. 5, 11; ~ laude aliena, Cic.; cf. Hor. Epod. 15, 11, f. egf. Virg. Aen. 1, 669; men ~ Hercule deo, Ovid. Met. 9, 257; — de Hortensio te certo scio dolere, Cic. Att. 6, 6; cf. Hor. Ep. 1, 14, 7, e. Caes. B. G. 1, 11; — ~ pro gloria imperii, Sall. Jug. 39; — doluisse se, quod etc., Caes. B. C. 1, 9; cf. Cic. Brut. 1; doleo, quia doles et angere, Lucej. ap. Cic. Fam. 5, 14; doliturus, si etc., Hor. Sat. 1, 10, 89; — c) absol.: ah, nescis, quam doeam! Ter.; cf. Virg. Aen. 6, 733, v. Hor. Ep. 1, 6, 12;

— B) m. Begrebssubjecter: at smerte, at giøre Ondt; oftest e. dat. pers.: — animus mihi dolet, Plaut.; dolet illud mihi, quod etc., id.; cf. Cic. d. Or. 1, 53, v. Sall. Jug. 81; — figel. impers.; mihi dolebit, non tibi, si etc., Plaut.; cf. Ter. Phorm. 1, 3, 10, v. Cic. Mur. 20; — "pect." egf. e. acc. (f. dat.), Prop. 1, 16, 21: me dolet aura gelu, etc.; men absol.: nec dolet, prava, sed frustra voluisse, Senec. Tranqu. 2; cf. Ter. Eun. 3, 1, 40; — III) partic. dolens, tis, egf. sem adj.: smertelig; Nil illo fertur... vidisse dolentius, Ovid. Met. 1, 246.

*doliaris, e: berende til Vinfadet, vinum, Dig.; v. — doliarium, i, n.: Vinfæder el. Vinslager, Dig.; — [dolum]. — doliocodromus, i, m., *δολιόδρομος*: den lange Vædeløbshane, (efter nogle: = 7 Stadier, sem 7 Gange maatte tilbaaelægges, atf. ever 1 Mil), Hygin. Fab. 278. — dolidus, 3, [dolor]: smertelig, beffærlig, motus, Coel. Aur. — doliolum, i, n., dem. af dolum: liden Hæd, liden Tønde, Colum., Liv. 3, 40; — 2) "everf.": doliola florum: Stenherbagerne, Plin. 11, 13. — dölito, are, v. n., intens. af doleo: at giøre ond, at smerte; intro quae doliabunt, Cato.

dölum, i, n.: Hæd el. Tønde; navn. Vinsfad el. Vintønde; vid. Senec. Ep. 36; de dolio sibi haurire, (tappe el. drifte af Hæd), vid. Cic. Brut. 83; — egf. til anden Brug: ~ acinaria, frumentaria, Cato; — b) sem Drefprog mærkes: In pertusum ingerimus dicta dolum, (vi spille vor Tale), Plaut. Pseud. 1, 3, 135.

1. dolo, avi, atum, 1, v. a.: behugger el. tilbugger, bereder ved Tilbugning; ~ materiam, Cato, Lucr., robur, Cic.; men ~ scyphos caelo, (udskære dem), Varr.; cf. Cic. Acad. 2, 31; — b) comit. "everf." er: ~ fuste, (giennemprygte), Hor. Sat. 1, 5, 23; men Plaut. Mil. gl. 3, 3, 61: Hodie hunc dolum dolumus. (smede vi dette Puds); men Cic. d. Or. 2, 13, "alleg.": neque perpolivit illud opus, sed... dolavit.

2. dolo, el. dolon, ōis, m., *δολων*: lang Stok el. Stang med kort eg skarj Jæruspids, Varr. ap. Serv.; cf. Suet. Claud. 13, v. Dig.; — b) "pect." egf. om Jæmens Brædd, Phaedr. 3, 6; — 2) (rimel. af det's spidse Gæst): liden tilspisfet Eil paa Jærmaften, Liv. 36, 11, oftere.

Dolopeis, idis, e. *Dolopæius*, 3, f. ind. flgd. — Dolopes, um, m., *Δολοπες*: mytiff Jæst i Thefsalien, el. efter Plin. 4, 3, i Metellien, Virg., Ovid.; f. egf. Nep. Cim. 2; — B) df. 1) *Dolopæius*, 3: doleriff, busta, Val. Fl. — 2) *Dolopæis*, idis, f.: = frgd.; ~ urbs, (i. e. Clitene), Hygin. Fab. 14; — 3) *Dolopia*, ae, f.: den tilfagre af Deleperne beboede Del af Thefsalien, Liv. 32, 13, oftere; — not.: acc. sing. Dolopem, Liv. 42, 58.

dolor, oris, m., [doleo]: Smerte, smertelig Jærmemmelse; 1) legemlig; — vid. Cic. Tusc. 2, 15; ~ corporis, Lucr., articulozum, Cic., laterum, Hor.; cf. Ter. Andr. 1, 5, 33; men dolores (puerperae), Plaut.; — II) aandig, v. e. Sorg el. Kummer, Sarme el. Bærgrefse; — vid. Cic. Tusc. 4, 8; figel. ~ animi, id. Lael. 13: prae se ferre dolorem, (laed Smerten komme til Udbrud), id. Off. 2, 22; men Caes. B. G. 1, 2: magno dolore affici; f. egf. Hor. Ep. 1, 2, 60; — egf. Gfævens Sorg el. Smerte, id. Sat. 2, 3, 263; cf. Ovid. A. A. 2, 519, v. Prop. 1, 13, 9, oftere; — egf. e. gen. obj.; ~ repulsa, Caes., injuria, Liv., ignominia, Suet., (Sarmen derover); — B) "meton.": a) Gienstanden fer el. Naragen til en Smerte; vid. Prop. 1, 14, 18, v. Ovid. Pont. 3, 73; — b) i d. rhetoriff Bærg, ligesem *πάθος*: lidenfæbeligt el. beffigt el. beæget Udtryk, Cic. d. Or. 3, 25, id. Brut. 24, oftere; df. — dölörösus, 3: smertefuld el. smertelig; ~ loci, Veget.

dölöse, adv.: listigen, bedrageriff, Plaut.; ~ aut

malitiose agere aliquid; vid. Cic. Off. 3, 15; — v. dōlōsitas, atis, f.: Betrageri, Vulgat.; af — dolo-sus, 3, [dolos]: fult af Ewig, frigaglig el. betragter, conservus, Plaut. Mil. gl. 2, 2, 43, mulier, Hor., gens, Ovid., vultus, Phaedr.: — artes, Ovid.; — egf. c. inf., Hor. Od. 1, 35, 28; — „poet.“ egf. ∞ taurus, (den til Tyr færvende Jupiter), ibid. 3, 27, 25; — „poet.“ egf. en Ting: falsk, hvormed man bedrager sig, cinis, Hor. Od. 2, 1, 8, munus, Pers. prol. 12.

dōlus, i, m., δόλος; epdrl., ligesom astutia o. caliditas: Rumsmedet el. Rumsfreg; bvf. i Retsfreg: dolus malus: Ifragst el. Betrageri, quum esset aliud simulatum, aliud actum, Cic. Off. 3, 14; cf. ibid. 15 v. 21, v. 21.; — 2) d. færv. dolus, f. dolus malus: Lst, Ewig, Betrageri; — vid. Sall. Catil. 11, v. 21.; dolos consue-re, Plaut., versare, Virg., nectere, Liv.; per doctos dolos etc., Plaut. Pseud. 1, 5, 70; magis virtute, quam dolo etc., Caes. B. G. 1, 13; consilio etiam additus dolus, Liv. 1, 11; cf. Virg. Aen. 2, 152; men ∞ subterranei, (i. e. cuniculi), Flor. 1, 12; men vulpeis dolus sequitur, (er dem naturlig), Lucr.

dōma, ātis, n., δόμα: Taget, Hieronym. — domābilis, e, [domo]: til at tænke el. fringe, Can-taber, vid. Hor. Od. 1, 11, 41; cf. Ovid. Met. 9, 253. — domātor, oris, m., f. ant. domitor. — domēfa-ctus, 3, [domo, facio]: tæmmer, betvingen; cf. „overf.“: ∞ tellus aratro, Petron. Sat. 99.

*domesticatim, adv.: hjemme, i Hjemmet; vid. Suet. Caes. 26; v. — domesticæ, adv., ligesom domi: hjemme, Tertull.; af — domesticus, 3, [domus]: berende til Huset, parietes, Cic. Deiot. 2, vestis, (Husdragt), id., Suet.; men Hor. Sat. 1, 6, 128: domesticus otio, (merer mig hjemme); — II) oftere „overf.“; A) „alm.“: berende til Familien el. Huset, huslig, edl.; — in domesticio luctu, Cic. Vat. 13; cf. Ovid. Met. 13, 578; men ∞ usus, (daglig Um-gang el. dagligt Samliv), Cic. R. Am. 6; men ∞ elades, Liv. 9, 17, (Dødsfald i Familien); ∞ exempla, id., Quintil.; — b) subst.: domestici, orum, m.: Medlemmerne af Huset el. af Familien, Cic. Rab. Post. 2, Liv. 1, 42, Suet.; egf. Tyendet el. Slaverne, Suet. Oth. 10; egf. nogenes Væbager el. Følge, Cod. Theod.; ∞ milites: Væbagen, Vopise, Numer. 13; — B) „bef.“ i Modfatn. af det Fremmede el. Uden-landske el. Offentlige: egen el. eiendommelig, hjemlig el. indenlandsk el. privat; — vid. Caes. B. C. 2, 5, v. Cic. Off. 2, 8; f. egf. id. Fin. 1, 3, v. id. Font. 10; men ∞ bellum, (Borgerkrig), Caes.; ∞ et intestinum ma-lum, Cic.; — egf. absol.; et domestica feremus, ut censes, et publica paullo etiam fortius, id. Fam. 1, 13; ∞ et familiares res, id. Tusc. 1, 1.

domicilium, i, n., [domus]; I) „egent.“: Bølg el. Bopæl, Hus og Hjem; — ∞ habere Romæ, (være bosat der), Cic. Arch. 3; cf. Caes. B. G. 6, 30, v. Nep. Them. 10; — II) „overf.“: Capuae, in domicilio superbiae, etc., Cic. Agr. 2, 35; ∞ imperii et gloriae (Roma), id.; cf. id. Fam. 16, 17. — domiconium, i, n., [domus, coena]: den tarvelige Høstest, Martial. 5, 78, v. id. 12, 77. — Domiculeus, i, m., v. Domicula, ae, f., [domus, duco]: de Brudens Hjemførelse bestyrende Guddomme, Augustin.

dōmina, ae, fem. af dominus; I) „egent.“: A) „alm.“: Kænen i Huset med Hensyn paa Tyendet, egf. heræ, egf. mater familias, Plaut., Ter., Quintil., v. 21.; — B) „bef.“ egf.: I) qvindeligt Medlem af den keiserlige Familie, Suet. Dom. 13, v. id. Claud. 39; — 2) „poet.“ egf. som Releved; a) f. Snitru, Virg. Aen. 6, 397, Ovid.; — b) den elskede Vægt, Tibull., Prop., v. 21.; — C) „poet.“ egf. Epithet til flere Guds-inder, navnlig til Cybele, Virg. Aen. 3, 113, til Venus, Ovid. A. A. 1, 148, Prop., til Juno, id., Virg., til Diana, Martial. 12, 18, til Isis, Inscript.; — II) „overf.“: Herferinde, el. den Første og Vigtigste i

sit Slægt; vid. Cic. Off. 3, 6; voluptates, blandissimæ dominae, ibid. 2, 10; cf. id. Parad. 5, 2, v. id. Pis. 2; — b) egf. adj.; desiderium dominae ... urbis, (Læng-sel efter Herferinden), Martial. 12, 21.

*dominatio, onis, f.: Overherredomme el. uind-krænkter Magt; navnlig det over en Kristat usurperede Velskerredomme el. Despoti; — in Cinnae domina-tione, Cic. Att. 8, 3; cf. Sall. Catil. 5, Nep. Lys. 1, v. 21.; egf. in pl., Cic. d. Rep. 2, 26, Tac. Ann. 3, 26, oftere; — II) „overf.“: ∞ regnumque judiciorum, Cic. Verr. Act. 1, 12; ligel. ∞ regia in iudiciis, ibid. 5, 68; v. — dominator, oris, m.: Herfer el. Regent; ∞ rerum deus, Cic. N. D. 2, 2, (men rimel. af en Digter); — [dominor].

dōminatrix, icis, fem. af dominator: Herfer-inde; men „fig.“; vid. Cic. Inv. 1, 2; men „poet.“: ∞ vasti freti Creta, Senec. Hippol. 85. — dominatus, us, m., [dominor]: = dominatio; — esse in super-bissimo dominatu, (bestinde sig under nogenes Volds-herredomme), Cic. Rab. Post. 14; cf. id. Div. 1, 25, id. Phil. 11, 11, Caes. B. C. 1, 4, v. Nep. Reg. 1; — egf. in pl., Cic. d. Rep. 1, 39; — II) „fig.“: ∞ animi, Cic., consilii, id., cupiditatum, id.; cf. id. N. D. 2, 11 v. 60.

*dōminicus, 3; I) „alm.“: berende til el. benævnt efter Herren; — ∞ rationes pecuniarie, Varr., habita-tiones, Colum.; — II) „bef.“: A) keiserlig, res, Cod. Just., coloni, ibid.; — b) egf. subst., dominicum, i, n.: Samling af Digte af S. Nero, Suet. Vitell. 11; — B) ecdl.; ∞ dies: Søndagen, Tertull.: v. — dō-minium, i, n.; I) færv.: Sag el. Gieffebud, som fereshaaet af en dominus el. magister; — dominia el. sodalitia, Lucil. ap. Non., v. Cic. Verr. 3, 4; (vid. Zumpt.); — II) „bef.“ egf.: A) i d. sild. Retsfreg: Eiendom el. Eiendomsretten, Dig., Val. Max. 4, 4, in., egf. Plin. 37, 27; — B) „concret.“ (ligesom vort: Her-fab): Herre el. Herfer; cf. „overf.“: voluptates do-loresque, incertissima dominia impotentissimaeque, Senec. Vit. beat. 15; — [dominus].

dōminor, atus sum, I, v. dep. n., [dominus]; I) „egent.“: berfer, er Herre el. Herfer; — pollere, regnare, dominari, etc., Cic. d. Rep. 3, 12; cf. Sall. Catil. 2, v. Virg. Aen. 2, 363; — b) oftere m. en Præpos. el. m. en Kasus: er Herre el. Herfer derved; — ∞ in capite fortunisque hominum honestissimorum, Cic. Quint. 30; cf. Virg. Aen. 2, 327, v. 21.; men Caes. B. G. 2, 31: inter quos dominari consensent; ∞ in adversarios, Liv. 3, 53; cf. Ovid. Met. 1, 77; men summa dominarier arce, Virg. Aen. 7, 70, oftere; egf. c. d. at., Claudian.; egf. c. gen., Lactant.; — II) „fig.“: em Ting: eg Vægt: el. bjeffeter; vid. Cic. Acad. 2, 41; ligel. nusquam latius dominari mare, Tac. Agr. 10; cf. Virg. G. 1, 154; — ubi libido dominatur, etc., Crass. ap. Cic. Orat. 65; cf. Cic. d. Or. 2, 8; ligel. ∞ unam in dicendo actionem, id. ap. Quintil.; — III) partic. dominans, tis, egf. fem. adj.: dominantia nomina, (admindelfigen gængse), Hor. A. P. 231; — compar., dominantior ad vitam etc., Lucr. 3, 398; — b) egf. subst.: en Herfer, vid. Tac. Ann. 14, 56; — not.: dominor, ari, egf. m. passiv. Vem.; vid. Enn. ap. Cic. Off. 1, 39.

dōminulus, i, m., demin.: liden Herre, Dig.; af — dominus, i, m., [domus]; epdrl.: Husets Eier-mand; cf. Herren i Huset, Herren el. Manden el. Tyendet; — vid. Cic. Off. 1, 39; qui (agri) non saepe dominos mutant, Cato; opp. villicus, id.; opp. ser-vus, Ter., Cic., v. 21.; ∞ rerum suarum, Cic., na-vigii, Petron., equi, Suet., insularum, id.; — II) „overf.“: A) „alm.“: Herren, en Overherre el. For-mand el. Befalingsmand; — egf. m. Bibeget. af en lev-skrig Velskerfælle el. Mæstrug af Magten: Tyrant el. Velskerherfer; f. nerenf.; — navnlig bere egf. domini: som forestaae el. give et Skuespil, Plaut. Asin., prol., Cic. Att. 2, 19; men domini factionum, (deres For-

mans). Suet. Ner. 22; ∞ comitorum. Cic. Verr. 1, 9, conionum. id. Sest. 19. (sem bebetste riske); men em a. Ta avinus Surerbus; ut de rege dominus existerit etc.; vid. Cic. d. Rep. 2, 26; men „alleg.“, id. Tusc. 2, 21; — men egf. den levste eg bebtende Herter heter dominus; vid. id. d. Rep. 1, 32, e. id. Plane. 4; men id. Leg. 2, 7; dominus esse omnium rerum et moderatore deos; cf. id. Fin. 1, 5, e. id. Univ. 7; — h) „pect.“ egf. sem adj.; Injuria dominas in mea jura manus. Ovid. Am. 2, 5, 30; — B) „bef.“; a) dominus m. o. ud. convivii el. epuli; sem giver et Gieftebur, Verten. Cic. Vat. 13, Liv. 23, 8, Varr. e. A.; — b) egf. er dominus; Reiserne fæve. Benævnelse; vid. Suet. Dom. 13, Martial. 5, 8, Phaedr. 2, 5, e. A.; (teg m. Hættagerfe; vid. Suet. Aug. 53, e. id. Tib. 27); — c) egf. sem biffende Dittale, (ligefem verr: min Herre), Senec. Ep. 3, e. Martial. 6, 88; — egf. sem ereft Benævnelse, Ovid. Am. 3, 7, 11.

domiporta. ae, f. [domus, porto]; sem bærer fit Hús; pættit Eruber til Stægleen. poet. ap. Cic. Biv. 2, 64. — Dōmītia, i. m. T. Plavius; behænt rement Reiser. vid. Suet. Domitianus, e. Aur. Vict.; — b) tf. adj. Domitianus, 3, mensis, vid. Suet. Dom. 13; men ∞ via, vid. Stat. Silv. 1, praef. — Dōmītius, a: rement Stægt: e. Verfønnaen. beoraf her martes: 1) Con. Domitius Allobrogicus. (censor a. u. e. 638), efter fæm rimel. egf. via Domitia i Gallien bar fit Raen. Cic. Font. 1, 12, e. 2) I. Domitius Aenobarbus, (cons. a. u. e. 699), i Bergetfrigen en af Pompejus's Generaler; vid. Caes. B. C. 1, 15, 16, e. 17, e. 18, e. 19, e. 20, e. 21, e. 22, e. 23, e. 24, e. 25, e. 26, e. 27, e. 28, e. 29, e. 30, e. 31, e. 32, e. 33, e. 34, e. 35, e. 36, e. 37, e. 38, e. 39, e. 40, e. 41, e. 42, e. 43, e. 44, e. 45, e. 46, e. 47, e. 48, e. 49, e. 50, e. 51, e. 52, e. 53, e. 54, e. 55, e. 56, e. 57, e. 58, e. 59, e. 60, e. 61, e. 62, e. 63, e. 64, e. 65, e. 66, e. 67, e. 68, e. 69, e. 70, e. 71, e. 72, e. 73, e. 74, e. 75, e. 76, e. 77, e. 78, e. 79, e. 80, e. 81, e. 82, e. 83, e. 84, e. 85, e. 86, e. 87, e. 88, e. 89, e. 90, e. 91, e. 92, e. 93, e. 94, e. 95, e. 96, e. 97, e. 98, e. 99, e. 100, e. 101, e. 102, e. 103, e. 104, e. 105, e. 106, e. 107, e. 108, e. 109, e. 110, e. 111, e. 112, e. 113, e. 114, e. 115, e. 116, e. 117, e. 118, e. 119, e. 120, e. 121, e. 122, e. 123, e. 124, e. 125, e. 126, e. 127, e. 128, e. 129, e. 130, e. 131, e. 132, e. 133, e. 134, e. 135, e. 136, e. 137, e. 138, e. 139, e. 140, e. 141, e. 142, e. 143, e. 144, e. 145, e. 146, e. 147, e. 148, e. 149, e. 150, e. 151, e. 152, e. 153, e. 154, e. 155, e. 156, e. 157, e. 158, e. 159, e. 160, e. 161, e. 162, e. 163, e. 164, e. 165, e. 166, e. 167, e. 168, e. 169, e. 170, e. 171, e. 172, e. 173, e. 174, e. 175, e. 176, e. 177, e. 178, e. 179, e. 180, e. 181, e. 182, e. 183, e. 184, e. 185, e. 186, e. 187, e. 188, e. 189, e. 190, e. 191, e. 192, e. 193, e. 194, e. 195, e. 196, e. 197, e. 198, e. 199, e. 200, e. 201, e. 202, e. 203, e. 204, e. 205, e. 206, e. 207, e. 208, e. 209, e. 210, e. 211, e. 212, e. 213, e. 214, e. 215, e. 216, e. 217, e. 218, e. 219, e. 220, e. 221, e. 222, e. 223, e. 224, e. 225, e. 226, e. 227, e. 228, e. 229, e. 230, e. 231, e. 232, e. 233, e. 234, e. 235, e. 236, e. 237, e. 238, e. 239, e. 240, e. 241, e. 242, e. 243, e. 244, e. 245, e. 246, e. 247, e. 248, e. 249, e. 250, e. 251, e. 252, e. 253, e. 254, e. 255, e. 256, e. 257, e. 258, e. 259, e. 260, e. 261, e. 262, e. 263, e. 264, e. 265, e. 266, e. 267, e. 268, e. 269, e. 270, e. 271, e. 272, e. 273, e. 274, e. 275, e. 276, e. 277, e. 278, e. 279, e. 280, e. 281, e. 282, e. 283, e. 284, e. 285, e. 286, e. 287, e. 288, e. 289, e. 290, e. 291, e. 292, e. 293, e. 294, e. 295, e. 296, e. 297, e. 298, e. 299, e. 300, e. 301, e. 302, e. 303, e. 304, e. 305, e. 306, e. 307, e. 308, e. 309, e. 310, e. 311, e. 312, e. 313, e. 314, e. 315, e. 316, e. 317, e. 318, e. 319, e. 320, e. 321, e. 322, e. 323, e. 324, e. 325, e. 326, e. 327, e. 328, e. 329, e. 330, e. 331, e. 332, e. 333, e. 334, e. 335, e. 336, e. 337, e. 338, e. 339, e. 340, e. 341, e. 342, e. 343, e. 344, e. 345, e. 346, e. 347, e. 348, e. 349, e. 350, e. 351, e. 352, e. 353, e. 354, e. 355, e. 356, e. 357, e. 358, e. 359, e. 360, e. 361, e. 362, e. 363, e. 364, e. 365, e. 366, e. 367, e. 368, e. 369, e. 370, e. 371, e. 372, e. 373, e. 374, e. 375, e. 376, e. 377, e. 378, e. 379, e. 380, e. 381, e. 382, e. 383, e. 384, e. 385, e. 386, e. 387, e. 388, e. 389, e. 390, e. 391, e. 392, e. 393, e. 394, e. 395, e. 396, e. 397, e. 398, e. 399, e. 400, e. 401, e. 402, e. 403, e. 404, e. 405, e. 406, e. 407, e. 408, e. 409, e. 410, e. 411, e. 412, e. 413, e. 414, e. 415, e. 416, e. 417, e. 418, e. 419, e. 420, e. 421, e. 422, e. 423, e. 424, e. 425, e. 426, e. 427, e. 428, e. 429, e. 430, e. 431, e. 432, e. 433, e. 434, e. 435, e. 436, e. 437, e. 438, e. 439, e. 440, e. 441, e. 442, e. 443, e. 444, e. 445, e. 446, e. 447, e. 448, e. 449, e. 450, e. 451, e. 452, e. 453, e. 454, e. 455, e. 456, e. 457, e. 458, e. 459, e. 460, e. 461, e. 462, e. 463, e. 464, e. 465, e. 466, e. 467, e. 468, e. 469, e. 470, e. 471, e. 472, e. 473, e. 474, e. 475, e. 476, e. 477, e. 478, e. 479, e. 480, e. 481, e. 482, e. 483, e. 484, e. 485, e. 486, e. 487, e. 488, e. 489, e. 490, e. 491, e. 492, e. 493, e. 494, e. 495, e. 496, e. 497, e. 498, e. 499, e. 500, e. 501, e. 502, e. 503, e. 504, e. 505, e. 506, e. 507, e. 508, e. 509, e. 510, e. 511, e. 512, e. 513, e. 514, e. 515, e. 516, e. 517, e. 518, e. 519, e. 520, e. 521, e. 522, e. 523, e. 524, e. 525, e. 526, e. 527, e. 528, e. 529, e. 530, e. 531, e. 532, e. 533, e. 534, e. 535, e. 536, e. 537, e. 538, e. 539, e. 540, e. 541, e. 542, e. 543, e. 544, e. 545, e. 546, e. 547, e. 548, e. 549, e. 550, e. 551, e. 552, e. 553, e. 554, e. 555, e. 556, e. 557, e. 558, e. 559, e. 560, e. 561, e. 562, e. 563, e. 564, e. 565, e. 566, e. 567, e. 568, e. 569, e. 570, e. 571, e. 572, e. 573, e. 574, e. 575, e. 576, e. 577, e. 578, e. 579, e. 580, e. 581, e. 582, e. 583, e. 584, e. 585, e. 586, e. 587, e. 588, e. 589, e. 590, e. 591, e. 592, e. 593, e. 594, e. 595, e. 596, e. 597, e. 598, e. 599, e. 600, e. 601, e. 602, e. 603, e. 604, e. 605, e. 606, e. 607, e. 608, e. 609, e. 610, e. 611, e. 612, e. 613, e. 614, e. 615, e. 616, e. 617, e. 618, e. 619, e. 620, e. 621, e. 622, e. 623, e. 624, e. 625, e. 626, e. 627, e. 628, e. 629, e. 630, e. 631, e. 632, e. 633, e. 634, e. 635, e. 636, e. 637, e. 638, e. 639, e. 640, e. 641, e. 642, e. 643, e. 644, e. 645, e. 646, e. 647, e. 648, e. 649, e. 650, e. 651, e. 652, e. 653, e. 654, e. 655, e. 656, e. 657, e. 658, e. 659, e. 660, e. 661, e. 662, e. 663, e. 664, e. 665, e. 666, e. 667, e. 668, e. 669, e. 670, e. 671, e. 672, e. 673, e. 674, e. 675, e. 676, e. 677, e. 678, e. 679, e. 680, e. 681, e. 682, e. 683, e. 684, e. 685, e. 686, e. 687, e. 688, e. 689, e. 690, e. 691, e. 692, e. 693, e. 694, e. 695, e. 696, e. 697, e. 698, e. 699, e. 700, e. 701, e. 702, e. 703, e. 704, e. 705, e. 706, e. 707, e. 708, e. 709, e. 710, e. 711, e. 712, e. 713, e. 714, e. 715, e. 716, e. 717, e. 718, e. 719, e. 720, e. 721, e. 722, e. 723, e. 724, e. 725, e. 726, e. 727, e. 728, e. 729, e. 730, e. 731, e. 732, e. 733, e. 734, e. 735, e. 736, e. 737, e. 738, e. 739, e. 740, e. 741, e. 742, e. 743, e. 744, e. 745, e. 746, e. 747, e. 748, e. 749, e. 750, e. 751, e. 752, e. 753, e. 754, e. 755, e. 756, e. 757, e. 758, e. 759, e. 760, e. 761, e. 762, e. 763, e. 764, e. 765, e. 766, e. 767, e. 768, e. 769, e. 770, e. 771, e. 772, e. 773, e. 774, e. 775, e. 776, e. 777, e. 778, e. 779, e. 780, e. 781, e. 782, e. 783, e. 784, e. 785, e. 786, e. 787, e. 788, e. 789, e. 790, e. 791, e. 792, e. 793, e. 794, e. 795, e. 796, e. 797, e. 798, e. 799, e. 800, e. 801, e. 802, e. 803, e. 804, e. 805, e. 806, e. 807, e. 808, e. 809, e. 810, e. 811, e. 812, e. 813, e. 814, e. 815, e. 816, e. 817, e. 818, e. 819, e. 820, e. 821, e. 822, e. 823, e. 824, e. 825, e. 826, e. 827, e. 828, e. 829, e. 830, e. 831, e. 832, e. 833, e. 834, e. 835, e. 836, e. 837, e. 838, e. 839, e. 840, e. 841, e. 842, e. 843, e. 844, e. 845, e. 846, e. 847, e. 848, e. 849, e. 850, e. 851, e. 852, e. 853, e. 854, e. 855, e. 856, e. 857, e. 858, e. 859, e. 860, e. 861, e. 862, e. 863, e. 864, e. 865, e. 866, e. 867, e. 868, e. 869, e. 870, e. 871, e. 872, e. 873, e. 874, e. 875, e. 876, e. 877, e. 878, e. 879, e. 880, e. 881, e. 882, e. 883, e. 884, e. 885, e. 886, e. 887, e. 888, e. 889, e. 890, e. 891, e. 892, e. 893, e. 894, e. 895, e. 896, e. 897, e. 898, e. 899, e. 900, e. 901, e. 902, e. 903, e. 904, e. 905, e. 906, e. 907, e. 908, e. 909, e. 910, e. 911, e. 912, e. 913, e. 914, e. 915, e. 916, e. 917, e. 918, e. 919, e. 920, e. 921, e. 922, e. 923, e. 924, e. 925, e. 926, e. 927, e. 928, e. 929, e. 930, e. 931, e. 932, e. 933, e. 934, e. 935, e. 936, e. 937, e. 938, e. 939, e. 940, e. 941, e. 942, e. 943, e. 944, e. 945, e. 946, e. 947, e. 948, e. 949, e. 950, e. 951, e. 952, e. 953, e. 954, e. 955, e. 956, e. 957, e. 958, e. 959, e. 960, e. 961, e. 962, e. 963, e. 964, e. 965, e. 966, e. 967, e. 968, e. 969, e. 970, e. 971, e. 972, e. 973, e. 974, e. 975, e. 976, e. 977, e. 978, e. 979, e. 980, e. 981, e. 982, e. 983, e. 984, e. 985, e. 986, e. 987, e. 988, e. 989, e. 990, e. 991, e. 992, e. 993, e. 994, e. 995, e. 996, e. 997, e. 998, e. 999, e. 1000.

dōmīto, are, v. a. intens.: tæmmer, teinger; ∞ boves, Virg., elephantos, Plin.: men Virg. Aen. 7, 163; domitantque in pulvere currus, (d. e. Jæspandet); — dōmītor, (eferel. Biferum et domator. Ann.). oris, m.: sem tæmmer el. teinger; — ∞ equorum, Cic. Off. 1, 26, Virg. Aen. 7, 189, e. 190, e. 191, e. 192, e. 193, e. 194, e. 195, e. 196, e. 197, e. 198, e. 199, e. 200, e. 201, e. 202, e. 203, e. 204, e. 205, e. 206, e. 207, e. 208, e. 209, e. 210, e. 211, e. 212, e. 213, e. 214, e. 215, e. 216, e. 217, e. 218, e. 219, e. 220, e. 221, e. 222, e. 223, e. 224, e. 225, e. 226, e. 227, e. 228, e. 229, e. 230, e. 231, e. 232, e. 233, e. 234, e. 235, e. 236, e. 237, e. 238, e. 239, e. 240, e. 241, e. 242, e. 243, e. 244, e. 245, e. 246, e. 247, e. 248, e. 249, e. 250, e. 251, e. 252, e. 253, e. 254, e. 255, e. 256, e. 257, e. 258, e. 259, e. 260, e. 261, e. 262, e. 263, e. 264, e. 265, e. 266, e. 267, e. 268, e. 269, e. 270, e. 271, e. 272, e. 273, e. 274, e. 275, e. 276, e. 277, e. 278, e. 279, e. 280, e. 281, e. 282, e. 283, e. 284, e. 285, e. 286, e. 287, e. 288, e. 289, e. 290, e. 291, e. 292, e. 293, e. 294, e. 295, e. 296, e. 297, e. 298, e. 299, e. 300, e. 301, e. 302, e. 303, e. 304, e. 305, e. 306, e. 307, e. 308, e. 309, e. 310, e. 311, e. 312, e. 313, e. 314, e. 315, e. 316, e. 317, e. 318, e. 319, e. 320, e. 321, e. 322, e. 323, e. 324, e. 325, e. 326, e. 327, e. 328, e. 329, e. 330, e. 331, e. 332, e. 333, e. 334, e. 335, e. 336, e. 337, e. 338, e. 339, e. 340, e. 341, e. 342, e. 343, e. 344, e. 345, e. 346, e. 347, e. 348, e. 349, e. 350, e. 351, e. 352, e. 353, e. 354, e. 355, e. 356, e. 357, e. 358, e. 359, e. 360, e. 361, e. 362, e. 363, e. 364, e. 365, e. 366, e. 367, e. 368, e. 369, e. 370, e. 371, e. 372, e. 373, e. 374, e. 375, e. 376, e. 377, e. 378, e. 379, e. 380, e. 381, e. 382, e. 383, e. 384, e. 385, e. 386, e. 387, e. 388, e. 389, e. 390, e. 391, e. 392, e. 393, e. 394, e. 395, e. 396, e. 397, e. 398, e. 399, e. 400, e. 401, e. 402, e. 403, e. 404, e. 405, e. 406, e. 407, e. 408, e. 409, e. 410, e. 411, e. 412, e. 413, e. 414, e. 415, e. 416, e. 417, e. 418, e. 419, e. 420, e. 421, e. 422, e. 423, e. 424, e. 425, e. 426, e. 427, e. 428, e. 429, e. 430, e. 431, e. 432, e. 433, e. 434, e. 435, e. 436, e. 437, e. 438, e. 439, e. 440, e. 441, e. 442, e. 443, e. 444, e. 445, e. 446, e. 447, e. 448, e. 449, e. 450, e. 451, e. 452, e. 453, e. 454, e. 455, e. 456, e. 457, e. 458, e. 459, e. 460, e. 461, e. 462, e. 463, e. 464, e. 465, e. 466, e. 467, e. 468, e. 469, e. 470, e. 471, e. 472, e. 473, e. 474, e. 475, e. 476, e. 477, e. 478, e. 479, e. 480, e. 481, e. 482, e. 483, e. 484, e. 485, e. 486, e. 487, e. 488, e. 489, e. 490, e. 491, e. 492, e. 493, e. 494, e. 495, e. 496, e. 497, e. 498, e. 499, e. 500, e. 501, e. 502, e. 503, e. 504, e. 505, e. 506, e. 507, e. 508, e. 509, e. 510, e. 511, e. 512, e. 513, e. 514, e. 515, e. 516, e. 517, e. 518, e. 519, e. 520, e. 521, e. 522, e. 523, e. 524, e. 525, e. 526, e. 527, e. 528, e. 529, e. 530, e. 531, e. 532, e. 533, e. 534, e. 535, e. 536, e. 537, e. 538, e. 539, e. 540, e. 541, e. 542, e. 543, e. 544, e. 545, e. 546, e. 547, e. 548, e. 549, e. 550, e. 551, e. 552, e. 553, e. 554, e. 555, e. 556, e. 557, e. 558, e. 559, e. 560, e. 561, e. 562, e. 563, e. 564, e. 565, e. 566, e. 567, e. 568, e. 569, e. 570, e. 571, e. 572, e. 573, e. 574, e. 575, e. 576, e. 577, e. 578, e. 579, e. 580, e. 581, e. 582, e. 583, e. 584, e. 585, e. 586, e. 587, e. 588, e. 589, e. 590, e. 591, e. 592, e. 593, e. 594, e. 595, e. 596, e. 597, e. 598, e. 599, e. 600, e. 601, e. 602, e. 603, e. 604, e. 605, e. 606, e. 607, e. 608, e. 609, e. 610, e. 611, e. 612, e. 613, e. 614, e. 615, e. 616, e. 617, e. 618, e. 619, e. 620, e. 621, e. 622, e. 623, e. 624, e. 625, e. 626, e. 627, e. 628, e. 629, e. 630, e. 631, e. 632, e. 633, e. 634, e. 635, e. 636, e. 637, e. 638, e. 639, e. 640, e. 641, e. 642, e. 643, e. 644, e. 645, e. 646, e. 647, e. 648, e. 649, e. 650, e. 651, e. 652, e. 653, e. 654, e. 655, e. 656, e. 657, e. 658, e. 659, e. 660, e. 661, e. 662, e. 663, e. 664, e. 665, e. 666, e. 667, e. 668, e. 669, e. 670, e. 671, e. 672, e. 673, e. 674, e. 675, e. 676, e. 677, e. 678, e. 679, e. 680, e. 681, e. 682, e. 683, e. 684, e. 685, e. 686, e. 687, e. 688, e. 689, e. 690, e. 691, e. 692, e. 693, e. 694, e. 695, e. 696, e. 697, e. 698, e. 699, e. 700, e. 701, e. 702, e. 703, e. 704, e. 705, e. 706, e. 707, e. 708, e. 709, e. 710, e. 711, e. 712, e. 713, e. 714, e. 715, e. 716, e. 717, e. 718, e. 719, e. 720, e. 721, e. 722, e. 723, e. 724, e. 725, e. 726, e. 727, e. 728, e. 729, e. 730, e. 731, e. 732, e. 733, e. 734, e. 735, e. 736, e. 737, e. 738, e. 739, e. 740, e. 741, e. 742, e. 743, e. 744, e. 745, e. 746, e. 747, e. 748, e. 749, e. 750, e. 751, e. 752, e. 753, e. 754, e. 755, e. 756, e. 757, e. 758, e. 759, e. 760, e. 761, e. 762, e. 763, e. 764, e. 765, e. 766, e. 767, e. 768, e. 769, e. 770, e. 771, e. 772, e. 773, e. 774, e. 775, e. 776, e. 777, e. 778, e. 779, e. 780, e. 781, e. 782, e. 783, e. 784, e. 785, e. 786, e. 787, e. 788, e. 789, e. 790, e. 791, e. 792, e. 793, e. 794, e. 795, e. 796, e. 797, e. 798, e. 799, e. 800, e. 801, e. 802, e. 803, e. 804, e. 805, e. 806, e. 807, e. 808, e. 809, e. 810, e. 811, e. 812, e. 813, e. 814, e. 815, e. 816, e. 817, e. 818, e. 819, e. 820, e. 821, e. 822, e. 823, e. 824, e. 825, e. 826, e. 827, e. 828, e. 82

dō n e e, conj., [fortættet af *donicum*]; betegner Tidsforbæltet imellem Handlinger, som ere samtidige el. umiddelbart forløbende; cf. 1) *ſaa længe ſem, imædæns*: a) *e. indic.*; — vid. Hor. Od. 1, 9, 17, *e. id. ibd.* 3, 9, ab in. *egf.* Liv. 2, 49; *ſigf.* *Donec eris felix, multos numerabis amicos*, Ovid. Trist. 1, 9, 5; — b) *e. conjunct.*; vid. Liv. 21, 28, *e. Tac. Ann.* 1, 51; *ſigf.* in or. obl. Liv. 2, 21, *e. A.*; — H) *ſaa længe til, indtil, indtil at, til endelig*: a) *e. indic.*; — *haud desinam, donec perfevero*. Ter. Phorm. 2, 3, 73; cf. Virg. Aen. 1, 273; — b) *e. conjunct.*; vid. Hor. Ep. 1, 18, 63, Liv. 21, 28, *e. A.*; — c) *egf. elliptiſt el. ut. Verbum*: vid. Plant. Merc. 1, 82; — B) *beritil markes endnu*; aa) *donec m. usque, usque adeo, usque eo, eo usque*, in tantum; a) *e. indic.*; — vid. Cic. Verr. 1, 16, *e. Liv.* 40, 8; — b) *e. conjunct.*; vid. Quintil. 11, 3, 53, *e. Hor. A. P.* 155; — c) *egf. elliptiſt el. ut. Verbum*, Ter. Hee. 1, 2, 52; — bb) *høſ negative Paſſivende ſan donec egf. hede*; *ſer. el. ſer end*; vid. Virg. Aen. 2, 720, Liv. 1, 39, *e. A.*

dō n i c u m, conj.: den oprindelige, men rimet, alene forlaſſiſte Form af *donec*, *e. m. f. Bem.*, Cato *e. Plaut. ap. Charis.*, Plaut. Pseud. 4, 7, 72, *eſtere*; *egf. m. ſigf.* Regation, id. Aul. 1, 1, 19; men Nep. Ham. 1, inc. — *dō n i f i c o*, are, [*donum, facio*]; gjer *ſeræringer*, Hygin. Fab. 112.

dō n o, avi, atum, 1, v. a., [*donum*]; 1) *~ alicui aliquid el. aliquem*, (*ſerære el. ſicte til nogen*); *egf. ſerunte el. ſerene, overgive el. overlade*: A) „*alm.*“; 1) „*egent.*“; — vid. Cic. R. Am. 8; *~ prædani militibus*, Caes.; cf. Hor. Sat. 1, 5, 65; men Ovid. Am. 1, 3, 12: *me qui tibi donat (Amor)*; cf. Virg. Aen. 9, 313; — b) „*pect.*“ *egf. e. inf.*; vid. Hor. Sat. 2, 5, 60, *e. Virg. Aen.* 5, 262; — 2) „*fig.*“: bringer nogen noget ſom Offer, hængiver el. ſæder ſæde for negens Stjeld; vid. Cic. Fam. 5, 1; *ſigf.* *~ iram patriæ*, Sil.; — B) „*beſ.*“: eftergiver nogen en ſerpligtteſe, 1) „*egent.*“; vid. Caes. B. C. 3, 21; *egf.* *~ alicui causam*, Justin., legem (i. e. actionem), Petron., negotium, Suet. Calig. 40, (at *ergive el. fratate Sogſmaal imed nogen*); — 2) „*fig.*“: *ſigfem condonare*: nogen (Trediemand) til Villie at lade den ſeſtende utræſſer el. at eſſergive en Straf; — *noxæ damnatus donatur populo R.*, etc., Liv. 8, 35; *ſigf.* *~ patrem filio*, Justin.; cf. Ovid. Pont. 2, 7, 51; — H) *~ aliquem aliqua re*, (*beſtiente dermed*), (*ducem*) *pateræ*, Plaut.; *donis donatus plurimis*, id.; *~ aliquem anulo aureo*, Cic. Verr. 3, 80; *~ aliquem civitate*, id., Caes.; cf. Hor. Od. 4, 2, 9; — f. *egf. Sall. Jug.* 51; — b) „*ſercl.*“ *egf.* *~ aliquem aliquo*, Ter. Hee. 5, 1, 9; *ſigf. ſercl. e. inf.*; vid. Enn. Ann. 1, 32: *Venus quem... Fari donavit*.

dō n ū m, 1, n., [*do, dare*]; 1) „*alm.*“: frivillig Gave, Stien el. *ſeræring*; — *emit virginem dono mihi*, Ter.; cf. id. Heaut. 5, 5, 6, *e. Cic. Cluent.* 24: *ne donum vel munus proconsul accipiat*, Dig.; cf. Cic. d. Or. 2, 71, *e. id. Arch.* 8; — *~ ultima el. ſuprema*, (den sidste *Erre*, Begravdeſeſcaremenien), Ovid. Am. 3, 9, 50, *e. Senec. Hippol.* 1273; — 2) „*beſ.*“: Gave el. Offer til Guderne; vid. Cic. Leg. 2, 9, ex xii Tabl., id. d. Rep. 2, 24, Liv. 2, 23, *eſtere*, Virg., *e. A.* — *Dō n ū ſ a*, ae, f.: liden *D* i *Ægærhavet*, øſſig *ſer* *Xarøſ*, Plin., Tac.

dō r e a, ae, m.: Biſorm af *ſigd.*, Gratian. Cyneg. 200. — *dō r e a s*, adis, f., *dopæas*: Gæſſen el. Antilepen, (antilopa *dorcas* L.), Martial. 10, 65, *eſtere*.

Dō r e s, um, m., *dopæis*: Dererne el. *Derierne*, (vid. Cic. Flacc. 27, id. d. Rep. 3, 1), *beete eyrdl. ved Olympuſ i Tæſſation*, *eg benævntes eſter deres Stamfæder Doruſ, Son af Hellen*; — not: *gen. græc.* *Dorieon*, Vitruv.; — B) *df.* 1) *Dō r i e n s*, 3: *deriſt*, *gens*, Plin. 6, 2; *~ genus architecturæ*, Vitruv. 4, 6; *~ dicta*, Quintil. 8, 3, 59, (den *deriſte Mundart*, al. *Dorice dicta*; cf. Suet. Tib. 56: *Dorice Rhodii loquuntur*); *egf. absol.*

Dorici, orum: de *deriſtænde* *Ætt*, Gell. 2, 26; — b) „*meten.*“ *egf. f. græſt.* *~ castra*, Virg. Aen. 2, 27; cf. Ovid. Her. 16, 370, *e. A.*, *~ ignes*, Senec. Ag.; — 2) *Dō r i u s*, 3: *deriſt*, *carmen*, Hor. Epod. 9, 6, *moduli*, Plin.; men subst. *Dorium*, (sc. *carmen*): *deriſt Sang el. Riigſang*, Appul.; — 3) *Dō r i e n ſ e s*, ium, m., *ſigfem* *Dores*: *Derierne*, Justin. 2, 6; — 4) *Dō r i s*, idis, f.: aa) *ſem adj.*: *deriſt*, *dialectus*, Suet. Tib. 56, *tellus*, Senec. Herc. Fur. 81, (d. e. *ſtation*); — bb) *ſem subst.*: a) *Landſkabet Doris*, c) i *Deſſaſ*, Mel. 2, 3, Plin. 4, 13; — 3) i *Villeſien*, id. 5, 29 *ſig.*; — b) *Datter af Oceanuſ*, (*ſemalinde af Xeræuſ*, *eg Meder til de 50 Xeræider*, Ovid. Met. 2, 11, *eſtere*, Hygin. pr. cf. Fabb.; — 3) *df.* „*meten.*“ *f. Sæver*, Virg. Ecl. 10, 5, *e. Ovid. Fast.* 1, 678; — c) *Doris*: *enſlagſ Plante*, *egf. pseudanchusa*, *egf. echios*, Plin. 22, 24. — *Dorice*, adv., *Doricus*, 3, *Dorienses*, ium, *Doris*, idis, *e. Dorius*, 3, f. und. *Dores*.

dō r m i o, vi e. n. atum, 1, v. n.: *ſeyer*, (*copp. vizilo*); vid. Plaut. Cure. 1, 3, 26: *ire dormitum* (supin.), id. Hor.; cf. id. Ep. 1, 17, 73: *~ egf. impers.*: *dormitur*, Juvenal.; — *ſem Ordſereg markes*: *non omnibus dormio*, Lucil. ap. Fest.; cf. Cic. Fam. 7, 24; *~ in utramvis aurem*, f. und. *auris*; — b) *pass.* *egf. em Tiden*: at *blive beſtſeyer*: *Nov est perpetua una dormienda*, Catull. 5, 6; cf. Martial. 13, 59; — H) „*fig.*“: A) „*everf.*“: a) *em Døderſeynen*, Plaut. Amph. 1, 1, 157; cf. Catull. 1, c.; — b) *cemſt* *egf. em Ting*: at *ſigge ben*, at *blive uberert el. ubragt*; — *ut dormiunt pessuli etc.*, Plaut. Cure. 1, 2, 67; cf. Martial. 10, 62; — B) „*ment.*“: *er ſiggepſid el. ubeſemret el. uviſſem*; — *dum tu dormis etc.*, Ter. Phorm. 5, 8, 18; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 17, *e. Cic. Verr.* 5, 7; — not: *ſeml. dormio*, Plaut.

dō r m i t a t o r, oris, m., [*dormito*]; *ſem ſeyer em Dagen*, *df. en Rattervænder el. Rattereg*, Plaut. Trin. 1, 2, 20 *e. 112*. — *dō r m i t i o*, onis, f., [*dormio*]; *Seyen el. at ſeyer*, Varr. ap. Non.; *egf. Døderſeynen*, Tertull.

dō r m i t o, avi, atum, 1, v. n. intens.: *er ſeynig*, *vil til at ſeyer*, Plaut. Amph. 2, 2, 175, *e. Cic. Att.* 2, 16; cf. Hor. A. P. 105; — H) *df.* „*fig.*“: A) „*everf.*“ *e. „pect.”*: *jam domitante lucerna*, (naar den er ved at gaade ud), Ovid. Her. 19, 195; — B) „*ment.*“: at *være deſig el. derſt el. uviſſem*, Plaut. Asin. 2, 1, 5; cf. Cic. d. Or. 2, 33, *egf. Hor. A. P.* 358; *e. ~ dormitor*, oris, m.: *en Seyer*, Martial. 10, 4; — *df.* *dō r m i t o r i u s*, 3: *ſeyende til Seynen*, *cubiculum el. membrum*, *Seyerærelſe*, Plin. Ep.; — b) *egf. subst.* *dormitorium*, i, n., (sc. *cubiculum*): *Seyerærelſe el. Seyerſammer*, Plin. 30, 17; — [*dormio*].

dō r ſ u a l i s, e: *berende til Ryggen*, *notæ equi*, Appul.; — 2) *df. subst.* *dorsuala*, ium, n.: *Rygſæffener* (el. *Seyedæffener*), Trebell. Gallien. 8; af — *dō r ſ u m*, i, n.: *Ryggen* *høſ Ryg*, *eller el. Dyr*; — vid. Plaut. Epid. 1, 1, 85, *e. Hor. Sat.* 1, 9, 21; *spina dorsi* (Ryggraden), Plin.; — 2) „*everf.*“ *fra Geſtaltens Ryg*; *~ juci*, Caes., Liv., *montis*, id., Tac., (Rygningen *deraf*); *ſigf.* *~ Appennini*, Suet. Caes. 44; *~ nemoris*, Virg.; cf. Hor. Sat. 2, 6, 91; men *~ ſpeſulæ*, Virg. Aen. 8, 231, (*ſlippen derover*); *~ duplex dentalium*, (de tvende fremſtaaende *ſern paa Bleven*), Virg. Ge. 1, 172. — *dō r ſ u s*, i, m.: *ſercl. Biſorm af Ryg*; vid. Plaut. Mil. gl. 2, 1, 44.

Dō r ſ u s, i, m.: *Stamfæder for Derierne*; vid. *Dores* ab in. — *dō r ſ y n i o n*, i, n., *dopſynon*: *enſlagſ Gæſtplante*, Plin. 21, 105. — *Dō r ſ y l a e u m*, i, n.: *ſy i Phrygien*, Cic. Flacc. 17; — *df.* *Dō r ſ y l e n ſ e s*, ium, m., *ibd.*, *egf.* *Dō r ſ y l a c i*, orum, m., Plin. 5, 29; *denne Byes Indvaanere*. — *Dō r ſ y p h o r u s* (-os), i, m., *dopſyphos*: *Landſcedrageren beremt Billedſtøtte af Polyæctæuſ*, Cic. Brut. 86, *e. Plin.*

dōs, gen. dōtis, f., [do, dare]: Medgift el. Udbyr, Plaut., Ter. Andr. 5, 4, 17, o. id. Heaut. 5, 1, 61; cf. Cic. Quint. 31, id. Leg. 2, 16, Nep. Arist. 3, Caes., Hor., o. A.; tabellae dotis, Suet. Claud. 29; — 2) „fig.“: ligesom Udbyr el. Udsmykning, Gave el. Egenkab; — vid. Cic. d. Or. 1, 55; dos omnis animorum in candore etc., Plin. 9, 46; dos formae, Ovid.; dotes ingenii, id.; cf. Plin. Ep. 3, 3; dos mea (est) e. int., (det er min Gave el. Ene), Ovid. Am. 1, 10, 60; men id. Her. 15, 146: dos erat ille loci, (Stedets Prydelse el. Smykke). — dossuarius, 3, [dorsum]: som bærer paa Ryggen; ∞ iumenta, Varr.

dōtālis, e, [dos]: hørende til Medgiften, aedes, Plaut., praedia, Cic., agri, Hor., regia, Virg.; ∞ servus, Plaut., Dig.; cf. Virg. Aen. 1, 101. — dōtātus, 3; partic. o. adj. af flgde. — dōto, avi, atum, 1, v. a., [dos]: forsyner med en Medgift, udbyr, Suet. Vesp. 14; cf. Virg. Aen. 7, 318; — II) „overf.“: dotari, at holdes i Vægt, Plin. 12, 38; — III) partic. dotatus, 3, som adj.; A) rigeligtudbyret, rig; vid. Ter. Phorm. 5, 7, 47, Cic. Att. 11, 13, o. Hor. Od. 3, 24, 19; — B) „overf.“: dotata ulmus vite, Plin. 18, 68; men dotatissima forma (Chione), Ovid. Met. 11, 301. — drachma, (uevidet ogs. drachma, Plant.), ae, f., *δοξαμή*: en Drachme, sødvandslig græsk Mønt, der omtr. svarer til Romernes denarius, Plaut., Ter., Cic. Placc. 15, oftere, Hor., o. A.; — 2) som Vægt: = $\frac{1}{4}$ uncia el. $\frac{1}{2}$ sicilicus, omtr. vort Quintin, Plin. 21, 109, Rhenn. Fann. 17.

draco, gen. onis, (forst. ogs. ontis), m., *δρακων*: Dragen, en Slangeart af det tamme Slags, hvs. ogs. undert. som tamt Hæsteyr; vid. Suet. Tib. 72; cf. Cic. Div. 2, 30, Plin. 8, 22, Martial. 7, 87, o. A.; — b) ogs. (efter Mythen) som Stærveget, Cic. Phil. 13, 5, o. Phaedr. 4, 20; — II) „meton.“: ifølge etflags Lighed; A) Stjernebilledet: Slangen, Cic. poet. N. D. 2, 42; — B) en Standaard el. et Gebrorstege, Veget., o. A.; — C) ∞ marinus, etflags Søfisk, Plin. 9, 43; — D) slangeformet Vandfar, Senec. Qu. N. 3, 21; — E) etflags gammel Vinranke, Plin. 17, 35; — not.: som nom. pr.: Draco, onis, m.: beremt Lovgiver i Athenen, Cic. d. Rep. 2, 1, oftere, Gell. 11, 18.

dracōnārius, i, m., [draco]: en Standaardbærer, Veget. — dracōnigena, ae, comm., [draco, gigno]: avlet af Slangen; (poetisk Ord); ∞ urbs, Ovid. Fast. 3, 865, (d. e. Dyben); cf. Justin. 11, 1. — dracōntārium, i, n., [draco]: slangeformet Brands, Tertull. — dracontia, ae, f., o. draconias, ae, m., *δρακοντις*; A) Dragestenen, Plin. 37, 57; — B) en Øvecart, id. 18, 12. — draconitis (vitis): etflags Vinranke af det ædlere Slags, Colum. 3, 2. — draconium, i, n., *δρακόνιον*: ligesom Slangeurt, Plin. 21, 9; ogs. draconia radix, Veget. — dracunculus, i, m., demin. af draco: liden Slange el. Drage, Lamprid. Al. Sev. 14; — II) „meton.“: A) etflags Fisk, Plin. 32, 53; — B) etflags Vægt el. Plante, Plin. 21, 91.

dragantum, i, n., f. ind. tragacantha. — drama, atis, n., *δράμα*: Skuespil, bes. Gorgespillet, Anson.; df. — drāmatics, 3; dramatis, poēma, Diomed. — Drangae el. Drangae, arum, m.: Gølleflæg i det efter samme benævnte Rantfab Drangiana (el. -e), i det Indre af Persien, Plin. 6, 25; — ogs. Dranziani, orum, Justin. 45, 6; — b) df. Drangacae el. Drangaeus, 3, phalanx el. legio, Val. Fl. — Drangiana, ae, (el. -e, es), v. Drangiani, orum, f. ind. frgd. — drapeta, ae, m., *δραπέτης*: bortløben Slave, Plaut. Cure. 2, 3, 11. — draucens, i, m.: som bruger Mandfolk (for Truentimre), Martial. drenso, are, v. n.: Svarens Naturlyd, Auct. Carm. d. Philom. 23. — drepanus, is, f., *δρεπανίς*: Mursvale, (hironde apus L.), Plin. 14, 101. — Drepanum, i, n., Virg. Aen. 3, 707, oftere Drepana, orum, n., *τὰ δρεπάνη*: By paa Vestkysten af

Sicilien, (hod. Trapani), Plin. 3, 14, Liv. 28, 41, o. A.; ogs. Drepane, es, f., Sil.; — promontorium Drepanum: Forbjerg i Nærbunden deraf, Plin. 1, e.; — b) df. Drepanitani, orum, m.: Juddaanerne deraf, Cic. Verr. 2, 57, oftere, Plin. 1, e. — drimyphagia, ae, f., *δριμυφαγία*: at nyde skarpe Spiser, Coel. Aur. — drindio, ire, v. n.: Vefersels Naturlyd, Auct. Carm. d. Philom. 61.

drōmas, adis, m., *δρωμάς*, (den Lovende); cameli, quos appellant dromadas, Liv. 37, 40, Dromedarer; cf. Curt. 5, 2; — ogs. dromēdarius, i, m.: Dromedaren, Hieronym. — dromos, onis, m., *δρόμος*: en Løber, den Lovende; df. „meton.“; A) en Juleart, Plin. 32, 53; — B) hurtigsejende Skib, en Hurtigseiler, Cod. Just. — dromos, i, m., *δρόμος*: erdt.: Løben el. at løbe, et Løb; df. „meton.“; I) „alm.“: Væddeløbsbanen, Inscript.; — II) „bes.“ som nom. pr.; A) Væddeløbsbane el. Væddesplads ved Sparta, Liv. 31, 27; — B) Dromos Achilleos, *δρόμος Ἀχιλλέως*: en smal Landtunge ved Udlobet af Vorphænes, hvor Achilles skal have anskillet Væddeløb, Plin. 4, 26. — dropax, acis, f., *δρῶναξ*: etflags Plaster til Haarets Udtrækning, Martial. 3, 71, oftere.

Drūentia, ae, m.: Sted i Gall. Narb., falder i Rhenen, (hod. Durance), Liv. 21, 32, Plin. 3, 5. — Drūias, adis, fem. af flgd.: Præstinde el. Spaaqvind iblandt Druiterne, Lamprid. Al. Sev. 60; ogs. Druis, idis, f., Vopise. — Drūidae, arum, Cic., Tac., o. Drūides, um, Caes., m.: de gamle Celter el. Galliers Præster og Vise; vid. Caes. B. G. 6, 13 flgd., Plin. 16, 95, Lucan. 1, 451, o. A. — Druis, idis, f. ind. Druias.

drungus, i, m.: Afdeling el. Trop af Soldater; (fisd. Ord); Veget. — drūpa (ae) oliva: moden til at falde af, Plin. 15, 2; ogs. absol. drupa, (el. drupa), ibd. 7; — (af *δραπέτης*, af *δρῶς* o. *πῖντρο*).

Drūsus, i, m.: romersk Tilnavn in gente Livia; vid. Suet. Tib. 3; — her mærkes: Drusus Germanicus, ved Livia Drusilla Stedten af R. Augustus, fader til Keiser Claudius; — df. Drusiana fossa, Tac. Ann. 2, 1, el. Drusinae fossae, Suet. Claud. 1: en af ham aabnet Canal ved Nederrhinen.

Drūjades, um, f., *δρυάδες*: Tranympfer el. Ekenympfer el. Dryader, Propert. 1, 20, 12, (hvor dat. graec. dryasin), Virg. Ecl. 5, 59, oftere, Ovid. Met. 3, 507, oftere; — sing. Dryas, Martial. 9, 62. — Dryantides, ae, m., f. ind. flgd. — 1. Drūjas, antis, m., *δρύας*: fader til Thracierkongen Syurgus, som df. beder: — Drūjantides, ae, m., Ovid. Ib. 317, Hygin. — 2. Drūjas, adis, f. ind. Dryades. — drūjitis, idis, f., *δρύϊτις*: etflags ubevidst Væddelsen, Plin. 37, 73.

Dryōpe, es, f., var ved Apollon Moder til Amphisius, Ovid. Met. 9, 351 flgd.; — en anden Nympe af dette Navn var ved Jænnus Moder til Targivius, Virg. Aen. 10, 551. — Dryōpes, um, m.: Bæst i Epirus, Plin. 4, praef., Virg. Aen. 4, 146; sing. Dryops, Ovid. Ib. 490. — dryōphōnos, i, n., *δρυόφονος*: etflags bregneagtig Plante, Plin. 27, 49. — dryōptēris, idis, f., *δρυόπτειρίς*: etflags Plante af Lighed m. d. frgd., Plin. 27, 48. — drūjos hyphēar, *δρῶς ὑψαρά*, i. e. viscum quereus, (Mispel paa Egetræet), Plin. 16, 93. — drypetes, f. ind. drupa.

dua, f. ind. duo. — dualis, e, [duo]: som indeholder to; ∞ numerus (i Grammatiken), Quintil. 1, 5, 42. — duapondo, n. indecl.: to Pund, Vitruv., Quintil. 1, 5, 15.

*dūbie, adv.: uvist, tvivlsomt; vid. Cic. Div. 1, 55; — oftest m. Negation, non el. haud dubie: upaatvivlsig, aldeles vist; vid. Cic. Fam. 15, 1; haud dubie jam victor, Sall. Jug. 102; — dūbiētas, atis, f.: Tvivl el. Uvisshed, Ammian.; o. — dūbiōsus, 3: tvivlsom el. uvist, fabulae, Gell. 3, 3; — [dubius].

**dubitābilis*, e: til at tvivle om, tvivlsom *cf.* *avis*; *m.* *Negation*, *Ovid. Met.* 1, 223; *cf. ibid.* 13, 21; — 2) *fid.* *egf. act.*: tvivlene; ∞ *pectus*, *Prudent.*; — *dubitānter*, *adv.*: 1) tvivlende, *dicere*, *Cic. Inv.* 2, 3; — 2) *overf.*: urolende, betænksomt, *Cic. Brut.* 22; *men m.* *Negation*, *Asin. Poll. ap. Cic. Fam.* 10, 31; *v.* — *dubitātum*, *adv.*: = *frgd.*; *m.* *Negation*, *Sisenn. ap. Non.*: [*dubito*].

dubitatio, *oris*, *f.* [*dubito*]; 1) *Waffen* *cf.* at *vaffe* i *sin* *Dom* *cf.* *Mening*, *Tvivel* *cf.* *llvished*; *A)* „*alm.*“; *a)* *absol.*: *vid. Cic. Off.* 1, 41; *eo minus dubitationis etc.*, *Caes. B. G.* 1, 14; *men sine ulla dubitatione (per litoten)*: *med største Visshed*, *Cic. Catil.* 4, 3, *ostere*; *men id. Client.* 27, *e. gen. subj.* in *dubitatione omnium*; — *b)* *e. gen.* (*obj.*), *cf. m. de*, *cf. m. Relativ* *cf.* *Objectsfætn.*, *cf. m. Negation* *v.* *figd. quin*; — *vid. Caes. B. G.* 5, 48; *figel.* ∞ *juris*, *Cic. Caecin.* 4, (*i. e.* *dubitatio, penes quem sit ius*); — *men m. de*, *id. Acad.* 1, 4; — *dubitatio* ... *quale sit id*, *etc.*, *id. Off.* 3, 4; *cf. ibid.* 3, 2; *men nihil habere dubitationis, quin etc.*, *id. Off.* 2, 5; *cf. id. N. D.* 2, 63; — *B)* „*besf.*“; *a)* *sem rhetorisk* *figur*, *ligesom* *dicatopneus*, *Tvivelen*, *Auct. ad Her.* 4, 29; — *b)* „*meten.*“: *Betænking*, *Interfølgelse*; *indigna dubitatio homine etc.*, *Cic. Lael.* 19; ∞ *ad remp.* *ademmi*, *id. d. Rep.* 1, 7; — *II)* *Waffen* *cf.* at *vaffe* i *sin* *Beslutning*, *Naarvisshed*, *Rosen*, *Betænkelighed*; *vid. Cic. Verr.* 2, 30, *id. d. Or.* 2, 50, *v.* *Sall. Jug.* 30; *figel.* *alut dubitatione bellum*, *Tac. Ann.* 3, 41; *cf. Caes. B. G.* 7, 40; *besf. ofte* *hos Cic.* i *forbindelsen*: *sine ulla dubitatione, uden Betænkelighed*; *f. id. d. Or.* 2, 28, *v.* *id. Verr.* 3, 12, *ostere*; *egf. sine dubitatione*, *id. Agr.* 2, 9, *ostere*.

dubitative, *adv.*: tvivlende, *pronunciare*, *Tertull.*; *af* — *dubitativus*, 3: *tvivlsom*, *avis*, *sensus*, *Tertull.*; *v.* — *dubitator*, *oris*, *m.*: *en Tvivler*, *resurrectionis*, *Tertull.*; [*af figd.*].

dūbito, *avi*, *atum*, 1, *v. n. o. a. intens.*: [*afinus*, *dubo*, *af* *Stammen* *duo*, *hvoril* *egf.* *hører* *vort*: *rev-* *cf.* *to*, *tvivler*, *ofv.*]; *oprel.* *ligesom* *at vaffe* *cf.* *svæve* *til* *tvende Sider* *cf.* *hid* *og* *did*; *men* *altid* „*fig.*“, *og* *navnl.* *med* *Henly* *paa* *en* *Mening* *cf.* *Beslutning*, (*ofteft* *m.* *Negation* *cf.* *spørgende*); 1) *at vaffe* i *sin* *Dom* *cf.* *Mening*, *at* *være* i *llvished* *cf.* *Tvivel*, *at* *tvivle* *derom*, *at* *betvivle*, *ofv.*; *A)* „*alm.*“; *aa)* *absol.*: — *vid. Cic. Acad.* 2, 17 *v.* 23; *figel.* *et interrogamus*, *et dubitamus*, *etc.*, *Quintil.* 6, 3, 70; *cf. Virg. Aen.* 3, 316, *egf.* *Cic. Div.* 1, 53, *v.* *id. Fin.* 5, 9 (*Madv.*); — *bb)* *ostere*; *a)* *m. de*; *vid. Cic. Sull.* 18, *v.* *id. Tusc.* 1, 30, *egf.* *Caes. B. G.* 7, 21; — *egf. impers.*, *Cic. Caecin.* 13, *v.* *id. Off.* 3, 3; — *b)* *e. acc.* (*hos* *Cic.* *afene* *e. acc. comm.*); *vid. id. Off.* 3, 19; — *cf. pass.*; *vid. id. Verr.* 2, 22, *v.* *Tac. Ann.* 14, 7; — *c)* *m. Relativ* *cf.* *Spørgsmaalssætning*, *vid. Ter. Phorm.* 2, 2, 29, *v.* *Cic. Att.* 10, 1; *cf. id. Verr.* 3, 89, *v.* *Hor. Ep.* 2, 1, 8; „*poet.*“ *egf.* *in pass.*; *an* *dea* *sim*, *dubitor*, *Ovid. Met.* 6, 108; — *d)* *non dubito*, *quin etc.*; *vid. Cic. d. Senect.* 10, *ostere*, *Caes. B. G.* 1, 17, *ostere*, *v. A.*; — *egf. impers.*; *e* *quibus dubitari non possit*, *quin etc.*, *Cic. Acad.* 2, 23; — *egf. ex* *at* *hidfore* *id. Fam.* 5, 20; *illud cave dubites*, *quin etc.*; — *figel.* *hos* *Spørgsmaal*; *quid dubitas*, *quin etc.*? *Plaut.*; *cf. Caes. B. G.* 7, 38, *v. A.*; — *e)* *m. Objectsfætn.*, *ofteft* *ester* *en* *Negation*; *vid. Nep. praef.*, *in.*, *ostere*, *figel.* *Liv.* 2, 64, *ostere*; *egf. spørgende*, *id.* 5, 3; — *egf. impers.*, *Quintil. proem.* 12; *fiel.* *betræftende*; *vid. id.* 8, 3, 34; — *B)* „*besf.*“; 1) „*overf.*“; *a)* *om* *Ting* *og* *om* *Begreber*: *ligesom* *at vaffe*, *at* *være* *uifker*; — *suspensa* *ac* *velut* *dubitans oratio*, *Quintil.*; *si* *fortuna* *dubitabit*, *etc.*, *Liv.* 24, 44; — *b)* „*meten.*“: *at* *overlægge* *cf.* *betænke* *paa* *begge* *cf.* *fiere* *Maader*, (*in* *ntamque* *partem* *cogitare*); — *haec* *dum* *dubitas*, *etc.*, *Ter. Ad.* 4, 5, 57; *restat* ... *ut* *hoc* *dubitamus*, *uter etc.*, *Cic. R. Am.* 31; *cf. Virg. Aen.* 9, 191; — *II)* *at vaffe* *hid* *og* *did* i *sin*

Beslutning, *at* *betænke* *fig.*, *at* *nole*, *odl.*; *a)* *ofteft* *e. inf.*, *navnl.* *hos* *en* *Negation* *cf.* *et* *Spørgsmaal*; — *vid. Cic. d. Or.* 1, 10, *v. Caes. B. G.* 1, 71; — *quid dubitamus* *putare*? *Plaut.*; *cf. Caes. B. C.* 2, 31; — *fid.* *egf. affirmativ*; *dubitatio* *agnoscere matrem*, *Stat.*; *men* *elliptisk*: *quod dubitas*, *ne* *feceris*, *Plin. Ep.* 1, 18; — *b)* *non dubito*, *quin etc.*; *vid. Cic. Mil.* 23, *v. Caes. B. G.* 2, 22; — *figel.* *hos* *Spørgsmaal*, *Cic. Flacc.* 17; — *c)* *absol.*: *se* *neque* *unquam* *dubitasse*, *neque* *timuisse*, *Caes. B. G.* 1, 41; *cf. Sall. Catil.* 28.

dubius, 3, [*af* *inus*, *dubo*, *besf.*, *f.* *egf.* *dubito* *ab in.*]; 1) „*egenl.*“: *sem* *bewæger* *fig* *til* *tvende* *cf.* *begge Sider*, *sem* *svæver* *hid* *og* *did*, (*afene* *fiel.*); — *vid. Lucr.* 6, 536, *v. Liv.* 37, 16; — *II)* *fætv.* „*fig.*“ *v.* „*ment.*“; *A)* *act.*: 1) *sem* *væfser* i *sin* *Dom* *cf.* *Mening*, *tvivlende*, *uifker*, *avis*; — *vid. Cic. Manil.* 10, *v. Liv.* 1, 40; *dubius* *sum*, *quid faciam*, *Hor.*; *cf. id. Epod.* 5, 85, *egf. Virg. Aen.* 1, 218; — *figel.* *non dubius*, *quin etc.*, *Liv.* 31, 12; *cf. id.* 42, 11, *v. id.* 31, 21; — *b)* *f.* *dubius* *fædes* *egf.*: *dubius animi*, *Virg.*, *dubius mentis*, *Ovid.*, *sententiae*, *Liv.* 33, 25; *men* ∞ *salutis*, *Ovid.*, *vita*, *id.*; — 2) *sem* *væfser* i *sin* *Beslutning*, *raadvis*; — *dubio* *atque* *haesitante* *Jugurtha* *etc.*, *Sall. Jug.* 107; ∞ *hostes* (*opp. firmi*), *id.*; *mutantes* *et* *dubiae civitates*, *Suet. Caes.* 1; *men* *Ovid. Met.* 8, 141: *quid faciat dubium* (*cumi* *etc.*); — *B)* *pass.*: *avis*, *tvivlsom*, *uifker*; — *quae* *dubia* *sint*, *ea* *sumi* *pro* *certis*, *Cic. Div.* 2, 31; ∞ *verba*, (*opp. aperta*), *Quintil.*; ∞ *et* *incerta* *societates*, *Suet.*; ∞ *salus*, (*opp. aperta* *perniciis*), *Cic. N. D.* 3, 27; ∞ *victoria*, *Caes.*, *Sall.*; ∞ *auctor*, *Ovid.*; *cf. Liv.* 8, 32: *dubius* (*diis*, *naar* *de* *ingen* *Varfser* *give*); ∞ *socii*, (*upaafidelige*), *id.*; *cf. Caes. B. C.* 1, 3, *v. Liv.* 9, 15; — ∞ *lux*, (*Eysningen*), *Ovid.*; ∞ *nox*, (*Verfængelsen*), *id.*, *Claudian.*; *men* *Liv.* 38, 17: *haud dubii Galli*, (*opp. degeneres* *cf. mixti*); — 2) *in* *neutr.*: *aa)* *dubium* *est*, *non* *cf.* *haud dubium*; *a)* *absol.*; — *si* *quid* *erit* *dubium*, *Plaut.*; *haud dubium* *id* *quidem* *est*, *id.*; *cf. Ter. Andr.* 2, 3, 25; *egf. spørgende*: *o* *dubiumne* *id* *est*? *id.*; *egf. e. dat.*; *an* *dubium* *id* *tibi* *est*? *id.* *Heaut.* 5, 1, 38; *cf. Cic. Fam.* 4, 15; — *b)* *m. de*; *vid. Cic. d. Or.* 1, 57, *ostere*, *v. A.*; — *c)* *m.* *Spørgsmaalssætning*; *vid. Cic. Acad.* 2, 41; *figel.* *Caes. B. G.* 6, 31: *Ambiorix* *copias* *suas* *iudicio* *non* *conduxit*, *an* *tempore* *exclusus* ... *dubium* *est*; — *heril* *hører* *endnu* (*fra* *Augustus*); *Brugen* *af* *dubium* *sem* *adv.* *v. absol.*; *codicilli* *dubium* *ad* *quem* *scripti*, *Quintil.* 7, 2, 52; *cf. Tac. Ann.* 1, 5; *figel.* *Ovid. Met.* 6, 678; — *d)* *non* *cf.* *haud dubium* *est*, *quin etc.*; *vid. Ter. Andr.* 2, 3, 17, *ostere*; *egf.* *Cic. d. Or.* 2, 8, *ostere*; *egf.* i *Spørgsmaal*, *Quintil.* 3, 2, *in.*; — *e)* *endel.* *m.* *Objectsfætn.*; *vid. Ter. Hee.* 3, 1, 46, *v. Liv.* 38, 6; *figel.* i *Spørgsmaal*; *an* *dubium* *est*, *eam* *esse* *hanc*? *Plaut.*; — *bb)* *sem* *subst.*: *det* *Tvivlsomme* *cf.* *llvished*; — *perspicuus* *dubia* *illustrare*, (*opp. dubiis* *perspicua* *tolere*), *Cic. Fin.* 4, 24; — *heril* *marces* *endnu* *llvished*; *a)* *dubium* *habere*: *helte* *for* *uvist*, *betvivle*; *vid. Plaut. Capt.* 1, 2, 112; *haec* *habere* *dubia*, *neque* *etc.*, *Cic. Acad.* 2, 9; — *b)* *in* *dubium* *vocare*, (*umetkaffe* *Tvivel*, *betvivle*); *vid. Cic. d. Or.* 2, 34, *v. Asin. Poll. ap. Cic. Fam.* 10, 31; — *figel.* *venire* *in* *dubium*, (*at* *blive* *omtvivlet*); *vid. Cic. Quint.* 2, *v. Liv.* 3, 13; *figel.* *alii* *non* *veniant* *in* *dubium* *de* *voluntate*, *Cic. Att.* 11, 15; — *c)* *in* *dubio* *esse*, *at* *være* i *llvished*; *dum* *in* *dubio* *est* *animus*, *Ter. Andr.* 1, 5, 31; *egf.* *m.* *Objectsfætn.*; *in* *dubioque* *fuere*, *utrorum* *etc.*, *Lucr.* 3, 848; *men* *non* *est* *in* *dubio* *m.* *Subjectsfætn.*, (*det* *er* *upaafideligt*), *Plin.* 25, 24; — *men* *in* *dubio* *ponere*, *utrum* ... *an* *etc.*, (*helte* *for* *tvivlsomt*), *Liv.* 31, 5; — *d)* *sine* *dubio*, (*fiel.* *procul* *dubio*), *uten* *Tvivel*, *upaafideligen*, *vid. Ter. Eun.* 5, 9, 11; *ostere* *hos* *Cic.*; *vid. id. Catil.* 2, 1, *v. id. Off.* 1, 29, *ostere*; — *egf.* *m.*

en flgde. Adverbiativpartikel; faat. m. sed. verum, tamen, etc.; vid. id. d. Or. 3, 57, oftere: f. egf. Quintil. 1, 6, 12 o. 38, oftere; — procul dubio, Lucr., Liv. 39, 10, Plin.: egf. dubio procul, Lucr.; — C) „meten.“; 1) ligesom aniceps: betænkelig, farlig, vanstelig; — res dubiae: Bausfigheder el. Trængsler, Plant., Sall. Jug. 11, Liv. 2, 50; ∞ tempora, (opp. secunda), Hor. Od. 1, 9, 36; — egf. subst.: mens dubiis percussa labat, Lucan.; — egf. om en Veltiggenhed: Mons erat ascensu dubius, Prop. 4, 4, 83; cf. Sall. Jug. 91; — b) in neut. egf. absol.: in dubio esse, (være i Fare), Ter., Sall., Ovid.; in dubium venire, (gerade i Fare), Ter., Ovid. Her. 16, 18; men Caes. B. G. 6, 7; in dubium devocare, (bringe i Fare); cf. Cic. Caecin. 17; — 2) ligesom varius: forskellige, versende, Pacuv. ap. Non.; cf. Hor. Sat. 2, 2, 77, o. Ter. Phorm. 2, 28.

*ducālis, ae, f.: hørende til en Anfører, Vopise.; — df. adv. dūcāliter: paa en Anførers Vis, antecedere, Sidon.; egf. in compar., id.; — dūcātor, oris, m.: Fører el. Fører, civitatis, Tertull.; — df. fem. dūcatrīx, icis: Førerisse el. Anførerisse, Appul.; o. — dūcātus, us, m.: Anførsel i Krigen; in omni dūcātū etc., Suet. Tib. 19; egf. in pl., id. Ner. 35; — [dux].

*ducēna, ae, f.: Embede el. Værdighed, som bestaaes af en ducenarius, Cod. Just.; o. — dūcēnarius, 3: som har 200 i sit Slægt; ∞ pondera, Plin.; ∞ procurator, (som har en Pen af 200 sestertia), Suet. Claud. 24; — men ∞ judices, id. Aug. 32, (hvis Gendom udgjør 200 sestertia el. det Halve af Riddersnes Genus); — 2) subst. ducenarius, 1, m.: Befalingsmand over 200, Veget.; af — dūcenti, ae, a, nom. num. distr. af ducenti: hver tohundrede el. tohundrede til hver, Plaut. Pseud. 3, 2, 10, Liv. 9, 19, Plin. 9, 2, (hvor gen. ducentum).

dūcentēsimus, 3, nom. num. ord.: den el. det tohundredste; — df. absol.: ducentesimo, ae, f., (se. pars), sem Alfigt: halv Procent, Tac., Suet.; af — dūcenti, ae, a, nom. num. card., [duo, centum]: tohundrede, Plaut., o. A.; gen. ducentum, Varr.; — 2) „everf.“: ubesigtigt hørt A., Plaut., Catull. 37, 7, Hor. Sat. 1, 3, 11, oftere, o. A.; df. — dūcenties, adv. num.: tohundrede gange, Cic. Phil. 2, 16, o. A.; — 2) „everf.“ f. et ubesigtigt stædt A., Catull. 29, 15; — ducentum, f. indt. ducenti; — dūcālis, e, [dux]: = ducalis, Cod. Just.

dūco, xi, etum, 3, v. a.: fører el. leder, trækker el. drager, bringer el. bevrager afsted, (og det i disse Ord's videste Bemarkelser); df. egf. undert. spiliende over i Sammenfæmningerne: abducere, adducere, deducere, traducere, etc.; egf. at sammensl. m. agere, trahere, etc.; 1) „egenl.“; A) „alm.“; — ∞ principes secum obsidum loco, Caes. B. G. 5, 5; cf. Cic. Catil. 2, 10; — ∞ aquam per fundum alcuius, id.; — ∞ aërem el. animam spiritu, egf. ∞ spiritum, (at aande, at leve), id.; cf. id. Manil. 12; men ∞ tura narius, Hor.; ∞ succos nectaris, (drifke), id. Od. 3, 3, 31; egf. ∞ pocula, (temme), ibd. 1, 17, 22; cf. id. Sat. 2, 6, 62; — ∞ mucronem, (træffe af Steden), Virg.; egf. ∞ ferrum vagina, Ovid.; — ∞ sortem, Cic., Virg. Aen. 6, 21; cf. Cic. Div. 1, 18, o. Suet. Caes. 12; — ∞ remos, (rør), Ovid.; ∞ lauas el. stamina, (spinde), id.; ∞ ubera, (mælle), id.; ∞ illa, (puste om Høien), Hor. Ep. 1, 1, 9; ∞ os, (forvænge), Cic. Orat. 23, Quintil.; egf. ∞ vultum, Ovid., Martial.; — „poet.“ egf. om Høien; ∞ victorem curru, Hor.; cf. id. Ep. 1, 1, 93; — egf. absol.: sibi quisque ducere, trahere, rapere, Sall. Jug. 41; — men om en Vel: at føre derhen, ad undas, Ovid., ad urbem, id.; cf. Virg. Ecl. 9, in., o. Hor. Ep. 1, 18, 20; — endel. i Omgangsproget: ∞ se aliquo, begive sig derhen, ad regem, Plaut., el. derfra, ab aedibus, id.; cf. Asin. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 32; — B) „bef.“; 1) „publi-

citūf.“; a) at føre el. trække el. drage derhen, (for Retten, i Fængsel, til Afstraffelse); — ∞ in jus, Liv., in carcerem, Cic., Suet., ad mortem, Cic.; (hvorfor egf. absol. ducere, Senec., Suet.); — navn. egf. at berrføre i Trældom (den infolvente Debitor), poet. ap. Cic. d. Or. 2, 63, egf. Liv. 6, 14, flg., o. id. 2, 23; — h) ∞ uxorem, at føre Xonen hjem, at gifte sig, Plaut., Ter.; cf. Caes. B. G. 1, 9, o. Liv. 4, 4; egf. absol., Ter. Andr. 2, 3, 5 o. 9, oftere; — 2) i Krigssproget, aa) ∞ exercitum, (som Jæltberre at anføre Hæren, at lade den marschere), locis apertis, Caes., ab Allobrogibus in Segusianos, id.; ∞ copias contra aliquem, id.; df. pass. om Seldaterne: at rykke frem, at marschere: vid. Liv. 1, 23 o. 27, oftere; — bb) df. egf.; a) at anføre en Afdeling af Hæren, at føre en Commando (som Centurion, edl.); vid. Cic. Mur. 9, o. Nep. Eum. 13, oftere; men ∞ primum pilum, (være første Centurion), Caes. B. G. 5, 35, oftere; ∞ ordinem, (være Centurion), id., Suet.; — egf. at marschere foran men en Del af Hæren, Caes. B. G. 2, 19; men egf. om Hæren selv; vid. Tac. Ann. 1, 51; cf. ibd. 1, 61; — b) egf. „everf.“ fra Krigssproget: ligesom at føre an, at være den ypperste el. dygtigste i sit Slægt; — accedit etiam, quod familiam ducit, Cic. Fam. 7, 5, (om en Retslærd, som er Medjer i Jæget); cf. id. Phil. 5, 11, o. id. Fin. 4, 16; flgcl. ∞ ordinem, id. Phil. 1, 8; men ∞ classem (discipulorum), Quintil. 1, 2, 24; — ∞ funus, om Hørfædrenes Biter: at bæres foran, Hor. Epod. 8, 12; cf. Ovid. Fast. 6, 668; — 3) m. Vibege. af Frembringelse el. Tilveiebringelse el. Indretning, ocl.: indretter el. ordner, navn. ved at bygge el. som Kunstner; — ∞ parietem etc., Cic. Mil. 27; ∞ vallum ex castris ad aquam, Caes. B. C. 1, 73; ∞ muros, (opføre), Hor., arcum, Ovid.; ∞ lossam, Caes., sulcum, Colum., (lede el. drage); ∞ lateres de terra, (stryge Teg), Vitruv.; — ∞ vivos vultus de marmore, (om Kunsthænder), Virg. Aen. 6, 849; cf. Hor. Ep. 2, 1, 20, Plin. 7, 38, Quintil., o. A.; — df. egf. om Digteren: ∞ epos, Hor. Sat. 1, 10, 44, carmen, Ovid., versus, id.; — ∞ lineam, Plin., Quintil., orbem, id.; — ∞ alvum, (lade afføre), Cæs.; ∞ alapam alieni, Phaedr., colaphum, Quintil., pugnum, Big., (slaae paa Dret, osv.); — b) navn. egf. at føre el. anføre, (at bestjøre el. forestaae); — ∞ funus, Cic. Quint. 15, Ovid., Virg.; flgcl. ∞ exsequias, Plin., pompam, Ovid., choros, Tibull., Ovid., choreas, id.; — 4) ligesom at henvende paa sig selv, d. e. at faae el. modtage, ocl.; — ∞ cicatricem, (lahe et Saar sætte Eterpe el. luffe sig); vid. Ovid. Trist. 3, 11, 66; men ∞ rimam, (faae Rævne), id. Met. 4, 65; ∞ situm, (stille), Quintil.; ∞ formam, (anstage en Gestalt), Ovid. Met. 1, 302; ∞ colorem, id., pallorem, id.; ∞ nomina tua, (bære dit Navn), Hor. Od. 3, 27, 76; men ibd. 4, 2, 59: qua notam duxit, (hvor den har en Plet); — 11) „fig.“; A) „alm.“: at lede el. føre derhen el. dertil; — ducit quoque voluntas, Lucr.; cf. Hor. Ep. 1, 3, 27; men ibd. 1, 2, 31: cessatum ducere curam, (at indbyrde); popularis error ad meliora ducendus est, Quintil.; — B) „bef.“; 1) at udlede el. nedlede derfra; — ∞ exordium a nostra persona, Quintil.; cf. Cic. N. D. 2, 21; ∞ originem ab Isocrate, Quintil.; cf. Hor. Od. 3, 17, 5; ∞ nomen ab Graeco, Quintil.; cf. Cic. Acad. 1, 11, o. id. Lael. 27; — 2) leder el. lefter el. henriver; a) „alm.“; — ∞ animos solent (tabellae), Quintil.; cf. Hor. Sat. 2, 3, 35, o. Cic. Tusc. 2, 18; — df. pass.: duci laude eloquentiae, Cic.; cf. id. R. Am. 41, egf. id. Off. 1, 6; — b) „bef.“: anfører til det Værr, forfører el. forleber, Ter. Andr. 4, 1, 20, oftere, Ovid. Met. 3, 587, o. A.; — 3) med Hensyn paa en Variagbed; a) udbrager el. henderager i Længden; — ∞ bellum longius, Caes., in hiemem, id.; cf. id. B. C. 3, 51; egf. absol.; — ∞ bellum, id., Cic., Liv.; ∞ rem leniter, id. 3, 41; — ∞

tempus, Cic., Nep.; ~ diem ex die, Caes. B. G. 1, 16; men om Personer: at henbelde el. epbolde; — ubi se diutius duci intellexit, ibid.; — b) ~ aetatem in litteris, (tilbringe el. henleve sin Tid deri), Cic. Fin. 5, 19; — oftest „poet.“ ~ aetatem el. vitam, at henleve sin Tid, Hor. Ep. 2, 2, 202, v. id. Epod. 17, 63; ~ noctem, Prop., Plin. Ep.; ~ somnos, Virg. Aen. 4, 560; — 4) endel. i Jorretningsspøget; at sammenbrage, at beregne el. overslaae; — quoniam x medicinos duximus, Cic. Verr. 3, 19; cf. id. Att. 6, 1 v. 2, oftere; ligel. hos Varr. o. Gell.; — bb) df. atter „overf.“; a) ~ rationem alicujus, (tage Hensyn der til, bære Omforg derfor); vid. Suet. Aug. 42, Cic. Sest. 10, v. id. R. Am. 44; — quum etc., duxi meam rationem, (gjorde jeg min Beregning), etc., id. Att. 8, 11 D.; — b) „alm.“ egf.; at vurdere el. bedømme saa el. faa, at holde el. ansee derfor; vid. ibid.: ea bello civili leviora ducibam; men parvi ducere aliquid, (ringagte), id.; tu ausus es pro nihilo prae tua praeda tot res sanctissimas ducere, id. Verr. 2, 16; cf. Sall. Catil. 12; — quod apud eos honori ducitur, id. Jug. 11; cf. Nep. praef.; men ~ aliquem despiciam, (foragte), Cic. Flacc. 27; — nihil praeter virtutem in bonis ducere, id. Fin. 3, 3; men ~ aliquem in numero hostium, el. (nd. in): numero hostium, Caes.; cf. Sall. Jug. 14; — tutelae nostrae duximus (se. eos), vid. Liv. 21, 41; cf. Suet. Tib. 11: officii sui duxit, c. inf.; men Liv. 25, 7: quod e republica fideque sua duceret; — Malum quum amici tuum ducis malum, Plaut. Capt. 1, 2, 48; quos idoneos ducebat, Sall. Jug. 62; ligel. m. Subjectum: ut omnia tua in te posita esse ducas, etc., Cic. Lael. 19; cf. Caes. B. G. 1, 3, oftere, o. A.; — not.: ducere f. duc, Plaut.; — duxi f. duxisti, Varr., o. A.

*ductabilitas, atis, f.: Væthed til at forføres, Att. ap. Non.; o. ~ ductarius, 3: som bliver truffen, funis, (Træfline), Vitruv.; — [duco] — ductilis, e: som lader sig lede el. drage el. træffe derhen; — ~ flumen aquae, (en Vandkanal), Martial. 12, 31; ~ aes, (som lader sig strække med Hammeren), Plin. 31, 20; — ductim, adv.: dragende el. trækkende; df. stærrende, (i Medfægt. af caesium, buggende), Colum. 4, 25; men ~ invigere in se, (eriste i fulde Drag), Plaut. Cure. 1, 2, 13; o. — ductio, onis, f.: Hensføren el. Hensføden el. Værføren; sædv. teknisk: a) ~ aquarum, Vitruv.; — b) ~ alvi, hos Lagerne: Afførelse, Cels.; — c) ~ hominis, Dig., (Værførelse i Trædom el. i Atrest); — [duco].

ductio, avi, 1, v. a., intens af ducto: forer el. bringer med mig, navnsl. til Salg, Plaut. Rud. 2, 7, 26; — II) df. „overf.“ o. „omst.“; A) quasi campse reges ductent, Plaut. Poen. 1, 2, 60, (som om de beilede til hende); — B) ego solitum ductitabo (se. enim, skal træffe ham op for alle hans Penge), id. Epid. 3, 2, 15.

ducto, avi, atum, 1, v. a., intens. af duco: forer el. anfører el. fører med mig; — tu inter eas restim ductans saltabis, (førende an ved linen), Ter. Ad. 4, 7, 34; ~ exercitum per saltuos loca, Sall.; ~ equites in exercitu, id.; cf. Quintil. 8, 2, 44; — b) ~ aliquam, (føre hjem el. føre med sig som Medbragstru el. Gælle), Plaut., Ter. Phorm. 3, 2, 15; — II) „fig.“; A) træffer op, bebrager, Plaut. Mil. gl. 2, 1, 15, oftere; — B) bedømmer saa el. faa; omne ego (id) pro nihilo ducto, Plaut. Pers. 1, 4, 85.

ductor, oris, m., [duco]: en fører el. Anfører; — ductores nostri, Cic. Tusc. 1, 37; cf. Liv. 7, 41, oftere, egf. Virg. Aen. 2, 14, oftere, o. A.; — egf. en Anfører i de frigerste Lege, Virg. Aen. 5, 133; cf. Suet. Tib. 6; ~ classis, Virg., Ovid.; men ductores apum, (i deres Rampe), Virg. Ge. 4, 88; — „poet.“ egf. ~ aquarum Tibris, Stat.; men ~ ferreus, (omst.: som arbejder i Jerngruberne), Auct. Priap.

1. ductus, 3: partie. af duco. — 2. ductus, ns, m., [duco]: Jørelse, Vedelse; egf. Erat el. Drag el. Tag; I) „egenl.“; A) „alm.“; — ~ aquarum, Vnderende, Cic.; egf. absol.: ductus, (f. aqueductus), Frontin. de Aquaed. 3; ~ muri, (Værførelsen deraf), Cic.; — ~ litterarum, (Strikstræk), Quintil., Plin.; ~ oris, (Ansigtsstræk), Cic.; — B) „bes.“ i Mrgas: spæget: Inferiel el. Commando i Mrgen, Cic. Manil. 21, v. Caes. B. G. 7, 62, v. A.; egf. m. auspicium, Liv. 5, 16, v. id. 8, 31, oftere; men egf. i Mærfø. af auspicium, (der alene tilborte udførelsen), hvf. Tac. Ann. 2, 11: ductu Germanici, auspiciis Tiberii; cf. Suet. Aug. 21; — II) „overf.“ egf. om Tælen; el. Sammenhængen, Quintil. 1, 2, 53; — B) Perieden, ibid. 9, 4, 30.

dudum, adv. temp., ff. diu ... dum, hvor dum heber nu); 1) „alm.“: fort fer, for fort siden, nyfgen; — quae dudum narrasti mihi, Ter. Andr. 3, 1, 12; cf. id. Heaut. 3, 31, Cic. d. Or. 2, 65, v. Virg. Aen. 5, 650; — bb) df. egf.: a) m. Hensyn paa det Nærværende: forhen, tidligere, (opp. nunc), Plaut., Ter. Andr. 5, 1, 5, Cic. Brut. 36, v. Virg. Aen. 2, 726; — egf. uden Medfægtningsspartikel, Ter. Andr. 5, 1, 21, Cic. Brut. 72, v. Virg. Aen. 14, 599; — b) hos Plaut. heber dudum m. ut el. quam: netop som, netop da; — Nam ut dudum huc abis, id. Capt. 3, 1, 18; cf. id. Men. 2, 3, 41; — dog egf. absol., id. Merc. 2, 3, 129: is se ad portum dixerat Ire dudum, (någen el. netop nu), — 2) „bes.“ om en fiernere Tid: for længe siden; men alene i Jorrbetælsen, hand dudum: for ifte længe siden, v. e. nyligen, o. quam dudum, hvor længe; — vid. Plaut. Pers. 1, 3, 29; men id. Stich. 2, 1, 38: vide quam dudum hic asto et pulso? cf. Ter. Andr. 5, 2, 9, v. Cic. Att. 11, 12; f. egf. jamdudum s. l.

duella, ae, f., [duo]: = duae sextulae el. en Trediedel af en uncia, Rhemm. Fann. 23. — duellator, oris, o. duellatus, 3, f. und. bellator, bellicus. — duellus, is, m., [duellum, f. bellum]: en Strig, Arnob. — Duellus, (egf. Duilius o. Duilius), i. m., [duellum, f. bellum]: Carthagersens berømte Overvinder ved Cencen af d. første puniske Strig, egf. navnfundig af den for ham opriste columna rostrata, (a. u. c. 43); — vid. Cic. d. Senect. 13, oftere, v. Sil. 6, 665. — Duellona, ae, f. f. und. Bellona. — duellum, i. f. und. bellum.

Duilius, o. Duilius, i. f. und. Duellus. — duim, f. und. 1. do. — 1. duis, f. und. 1. do. — 2. duis, num., f. und. bis. — duitae, arum, m.: Rettere, som antage to Guldomme, Prudent.; o. — dūitas, atis, f.: Løshed el. Døbbethed, Dig.; — [duo].

dulceacidus, 3, [dulcis]: sødsur, liquor, Seren. Samm. — dulcator, oris, m., [dulcis]: en Jorføder; ~ fontis amari, Paul. Nol. — dulce, som adv., f. und. dulcis. — *dulcedo, inis, f.: Sødhed, sed Smag, Plin. 25, 30; — 2) egf. „alm.“: behagelig Smag, Belsmag; — ~ frugum el. vini, Liv. 5, 33; — II) oftest „fig.“: Velbehag el. Lyst, som man finder deri; — vid. Lucr. 2, 971; ~ honoris el. pecuniae, Matius ap. Cic. Fam. 11, 28; ~ legis agrariae, Liv.; ~ plebejos creandi, id. 5, 13; ~ orationis, Cic., vocis, Ovid., vitae, Cels.; ~ iracundiae, Cic., irae, Liv., amoris, Virg.; — egf. in pl., Vitruv. 7, praef.; o. — dulcesco, dulcis, 3, v. n. inch.: at blive sød, Cic. d. Senect. 15, Plin.; — [dulcis].

dulcia, orum, n., [subst. heteroel. af dulcis]: søde Sager el. Hønningsfager, Vopise, Lamprid.; df. — dulciarius, i. m., pisto: Sufferbager, Martial. 14, 222 (lemm.), Appol.; men absol. cf. id. pisto, Lamprid., Veget. — dulciculatus, 3, demin. af dulcis: noget sød, potio, Cic. Tusc. 3, 19; — men Plaut. Poen. 1, 2, 177: ~ cascus, (som Røkefød).

dulcifer, a, um, [dulcis, fero]: sem indeholder Sødme, med Sødme, sød, søus, Eun. ap. Charis., cantharus, Plaut. — **dulciloquus**, 3, [dulcis, loquor]: sødtalende, ars Orphei, Sidon. — **dulcimodus**, 3, [dulcis, modus]: med sød el. yndig Melodi, psalmi, Prudent. — **dulcivernis**, e, [dulcis, nervus]: med yndige Strænge, arens, Capella. — **dulciola**, orum, u, demin. af dulcia: smaa Søfferbred, melita, Appul. — **dulcioreloquus**, 3, [dulcis, os, loquor]: Nestor: sødtalende, Naev. ap. Gell. 19, 7.

dulcis, e, [best. m. *plexus*, el. m. *92700*]: sød, behagelig; 1) „egentl.“; senti (animal) ... dulcia et amara, Cic.; [mel, Plaut. Lucr.: ~ aqua, id.; ~ poma, id., Hor.; ~ vinum, id.; olivum, id.; ~ compar.: ~ uva, Ovid., panis, Plin.; — b) egf. sem subst. dulce: det Søde, sød Drik, Møli el. Mide; vid. Ovid. Met. 5, 450, Plaut. Pseud. 2, 4, 50; — H) „fig.“: sød, yndig, behagelig; — vid. Plaut. Pseud. 2, 1, in.; ~ vita, egf. ~ lumina vitae, Lucr.; ~ orator, Cic. Off. 1, 1; ligel. om Jærfattere, Quintil.; egf. om Jærfægtet, om et Digt, osv.; vid. Cic. Brut. 21; ~ genus dicendi, Quintil., carmen, id.; cf. Hor. A. P. 99; — ~ nomen libertatis, Cic.; ~ amores, Hor.; ~ otium, id.; dulcissima epistola, Cic.; cf. id. Lael. 23; — b) „bes.“ egf. om Venfæls: eg. Elskerforbøde: yndig, efftelig, dyrebær; — vid. Cic. Lael. 18 v. 21; ~ liberi, Hor.; ~ nata, id.; — navn. egf. i Tilstaler; optime et dulcissime frater! Cic.; dulcis amice! Hor.; cf. id. Od. 1, 1, 2; men absol.: quid agis, dulcissime rerum? id. Sat. 1, 9, 4; — not.: neutr. dulce, „poet.“ egf. sem adv., f. dulciter, Hor. Od. 1, 22, 23, id. Ep. 1, 7, 27, v. Stat.

dulcisonus, 3, [dulcis, sonus]: sødtenende, murmur, Sidon. — **dulcitas**, atis, f.: Biform af dulcedo, Sødhed el. Ynde, Att. ap. Non., Appul. — ***dulcit** er, adv.: sødt el. behageligen; vid. Cic. Fin. 2, 6; ~ dicere, Quintil.; — compar.: ~ canere, Prop., spirare, Quintil.; superl.: ~ scripta historia, Cic. Brut. 20; — **dulcitudo**, mis, f.: fild. Biform af dulcedo: Sødhed, Cic. d. Or. 3, 25, Dig.; — **dulco**, (avi), atum, 1, v. a.: forføder, Sidon.; v. — **dulcor**, oris, m.: Sødhed, (opp. amaror), Tertull.; — [dulcis]. — **dulcōro**, are, v. a., [dulcor]: forføder, Hieronym.

dulce, adv., *δολκίζω*: paa en Slaves Vis el. Maade, Plaut. Mil. gl. 2, 2, 60. — **Dullichium**, i, n., *Δολιχίον*: Ø ved Sikaf, egf. tilhørende Ulysses, Mela 2, 7, Plin. 4, 19, v. Virg. Aen. 3, 271; — egf. Dulichia, ae, f., (sc. insula), Prop.; — **df.** Dulichius, 3: duldbift, sødd. „poet.“: ulyssift, benænt efter Ulysses; — ~ dux, Ovid., i. e. Ulysses; ~ rates, Virg. Ecl. 6, 76, (hans Skibe); men ~ palatum, Ovid. Trist. 4, 1, 31, (hans Staldbrødes Stugend); ~ proci, Stat. Silv. 5, 1.

dum, conj.; betegner Jærfødet imellem tvende Handlinger; 1) sem samtidige, og det; A) uden Henfyn paa begge Handlingers Varighed el. Grænfse; 1) „alm.“, og Jærende til vort: medens, imedens, i det el. i det at; a) ørent. in or. dir.: e. indic.; — vid. Ter. Heaut. 2, 2, 11, Caes. B. G. 1, 46, v. Liv. 10, 36, egf. Cic. Brut. 81, v. A.; — dog egf. undert. in or. obl.: e. indic.; vid. Cic. Tusc. 1, 12, egf. Liv. 2, 57, Tac. Hist. 1, 33, v. A.; — b) ørent. in or. obl.: e. conj.; — vid. Cic. Plane. 40, Sall. Catil. 7, v. A.; — dog findes egf. conj. in or. dir., navn. „poet.“ v. i fild. Prosa; vid. Ovid. Pont. 3, 3, 2, Virg. Ge. 4, 457, v. A.; — not.: dum hos Jærfættningens subito, interea, jam, adhuc, f. und. disse Ord; — 2) „bes.“ egf. om Handlingens Beværen ind i den nærv. Tid, omtr. vort: nu el. endnu; dog alene; a) i Sammenfættningerne m. etiam, Ter. Heaut. 2, 1, 17, m. primum, Plaut. Mil. gl. 2, 3, 26, øftere; navn. m. Rega-

tionerne: non, nec, ne, haud, nihil, nemo, nullus; (f. und. disse Ord); — b) i Omgangsproget, sem enclitisk Jærfættningsspartikel, v. vedkægt nogle Imperativer o. Jærfættninger: nu el. nu da; — Sosia, adesum, Ter.; ligel. abidum, didum, id., v. A.; — bes. øfte: agedum, (veland), Ter., Cic., Liv., v. A.; ligel. agitedum, Liv., cedodum, Ter., elodum, id.; — B) med Henfyn paa begge Handlingers Varighed el. Grænfse, ligefem tamdiu quam: saalænge som; 1) „egentl.“ (el. em Tiden); aa) absol.; a) in or. dir.: alid e. in d.; — vid. Cic. d. Senect. 23, Caes. B. G. 7, 50, Virg. Aen. 1, 607, v. A.; — b) in or. obl.: e. conj.; vid. Caes. B. C. 2, 20, v. id. B. G. 7, 77; — bb) forbundet m. tamdiu, tantum, id. tantummodo, tantisper, usque; cf. i Medfætt. af postea, postquam, deinde, ubi, nunc, etc.; — saal. m. tamdiu, Cic. Verr. 1, 3, m. tantum, Liv. 27, 12, m. tantummodo, Sall. Jug. 53, m. usque, Cic. Verr. 1, 5; — quae dum erant occulta etc., postea vero etc., Cic. Mur. 12; cf. Sall. Jug. 53, v. Ter. Andr. 1, 2, 27; — f. tamdiu ... dum findes egf. undert. dum ... dum; vid. Catull. 62, 45 v. 56; — cc) dum Jærfættet ved quidem; vid. Plaut. Pseud. 1, 2, 95, øftere; — 2) „everf.“; a) sem Conditionalpartikel Jæder dum, ligefem quatenus o. duntaxat: Jærfættet el. naar istum, ad: alid e. conj.; — vid. Cic. Fin. 5, 29, v. id. Rep. 1, 40; men Att. ap. Cic. Off. 1, 28: oderint, dum metuant; cf. Cic. R. Am. 11, v. Sall. Catil. 10; — dog egf. ud. verb.; vid. Ter. Phorm. 3, 2, 41; cf. Cic. Acad. 2, 32; — egf. Jærfætt. ved modo, besf. undert. dummodo, (sem eet Ord), Cic. Catil. 1, 5, øftere; men id. Brut. 82: dummodo sit polita, dum urbana, dum elegans (illa jejunitas); — men adstilt: Mea nihil refert, dum potiar modo, Ter. Eun. 2, 3, 28; cf. id. Heaut. 3, 1, 57; — egf. m. tamen, Cic. d. Or. 2, 77; egf. m. quidem, Plaut. Trin. 1, 2, 20; — enclit. Jæder dum ne: naar fun iffe, Jærfættet at iffe; dum ille ne sis, quem etc., Plaut. Trin. 1, 2, 137; cf. Ter. Rec. 4, 1, 12, Cic. Att. 6, 1, egf. Liv. 3, 21, v. A.; ligel. dummodo ne, Cic. d. Or. 3, 48, øftere; men dum quidem ne, Plaut. Merc. 2, 3, 89; — b) m. canfalt Bibeget: saalænge nemlig; ligel. e. conj.; vid. Liv. 21, 8, v. Suet. Aug. 78; — H) sem Jægende umiddelbart paa binanden: Jæe længe til, indtil; ørent. e. in d. em Tiden, e. conj. em et Jæfift; — a) e. ind.; vid. Ter. Heaut. 4, 7, 5; ligel. hos morari, Liv. 27, 42; cf. id. Aen. 4, 52; ligel. dum sedeo ... pascere capellas, Virg. Ecl. 9, 23; cf. Prop. 1, 3, 45, egf. id. 1, 14, 14; f. egf. Cic. Verr. Act. 1, 6, v. Liv. 4, 21; — b) e. conj.; saal. alid hos Caes.; egf. øfteft hos Cic.; vid. Plaut. Bacch. 1, 1, 15; expecta, amabo te, dum Atticum conveniam, Cic. Att. 7, 1; sic ... opus contextitur, dum justa muri altitudo expleatur, Caes. B. G. 7, 23; cf. id. B. C. 1, 58 v. 87, øftere; f. egf. Liv. 30, 16, fin., v. Virg. Aen. 1, 57; egf. Cic. Tusc. 4, 36; dum se ipsi colligant ... dum defervescat ira, etc.

***dumalis**, e: buftagtig, Jærfættet, coma, Capella; o. — **dumetum**, i, n.: Jærnebust, Jærnebæffe, et med Jærne bevedet Sted, Cic. Tusc. 5, 23, Virg. Ge. 1, 15, Hor. Od. 3, 4, 62, øftere, v. A.; — b) „alleg.“ in ... Stoicorum dumeta compellere orationem, Cic. Acad. 2, 35; cf. id. N. D. 1, 21; — [dumus]. — **dumicola**, ae, m., [dumus, colo]: som Jæbeer et Jærnefrat, Avien. Perieg. — **dummodo**, f. und. dum. — **dumōsus**, (Jærfætt. dumsosus, Liv. Andr. ap. Fest.), 3, [dumus]: Jægreot med Jærnebust, rupes, Virg., saxa, Ovid.; egf. ~ arva, Virg. Ge. 2, 180, — **duntaxat**, adv., f. und. duntaxat. — **dūmus**, i, m.: Jærnebust, Cic. Tusc. 5, 23, Virg. Ge. 3, 315, øftere.

duntaxat, (el. dumtaxat), adv., [dum, taxo]; 1) „egentl.“: nøiagtigen; **df.** 1) iffe over det rette Maal, d. e. iftum, tantummodo, nærmest om et Maal el. om en Størrelse, **df.** om andre indftrænkende Jærfætte;

vid. Caes. B. C. 2, 41; cf. Cic. d. Or. 2, 27, Hor. Sat. 2, 6, 42, v. 2.; — B) iffe under det rette Maal, d. e. i det midste; (ligel. nærmest om et Maal el. om en Størrelse, df. egel. om ender indskrænkende Forhold); — obsonari duntaxat ad minam, Plant. Truc. 2, 4, 91; cf. Cic. Att. 2, 14, id. d. Or. 1, 58, Hor. A. P. 23, v. 2.; — II) „overf.“ i Forhold dertil, forsaavidt, med Hensyn derpaa; vid. Lucr. 3, 123; ligel. Cic. Att. 4, 3: nos animo duntaxat vigemus, etc.; cf. id. Brut. 82.

dūo, dūae, duo, (acc. masc. duo e. duos; cf. ambo; gen. egf. duum f. duorum, etc.; neutr. egf. dua f. duo, Attius ap. Cic. Orat. 46, v. i Forbindelsen duapondo hes Vitruv.), num. card., *dūo*: to el. tvende, Plant., Cic., v. 2. — dūōdecas, *adis*, f., *duodekás*: Tallet tolv, en Tylst, Tertull. — dūōdecennis, e., [duodecim, annus]: tolvaaarig, (sild. Drd), Sulp. Sev.; df. — dūōdecennium, i, n.: Alter af tolv Aar, Cod. Theod. — dūōdecies, adv. num.: tolv gange, Cic., Liv.; af — dūōdecim, num. card. indecl., [duo, decem]: tolv, Plant., Cic., Caes.; — df. duodecim tabulae, oftere XII tabulae: de tolv Tavlers Lov, Cic. Off. 1, 12, Quintil., Varr.; ligel. absol. duodecim (cf. XII), Cic. Leg. 2, 23, oftere; df. — dūōdecimus, 3. num. ord.: den tolvte; ~ legio, Caes.; — abl. egf. fem adv.: duodecim (consul), Capitolin.

dūōdēnārius, 3: som indeholder Tallet tolv, numerus, Varr.; af — dūōdēni, ae, a, num. distr.: hver tolv, tolv til el. paa hver; vid. Cic. Agr. 2, 31, Caes. B. G. 5, 14, v. Liv. 5, 33; fossa duplex duodenum pedum, Caes. B. G. 7, 36; — 2) egf. f. duodecim el. tolv; ~ millia, ibd. 7, 75; ~ astra, Virg., signa, Ovid.

dūōdēnōnāginta, num. card. indecl.: 88, Plin. 3, 20. — dūōdēoctōginta, num. card. indecl.: 78, Plin. 36, 24. — *dūōdēquadrāgēni, ae, a, num. distr.: hver 38, 38 til el. paa hver; duodequadrāgenum pedum columnae, Plin.; v. — dūōdēquadrāgēsīmus, 3. num. ord.: d. 38te; ~ anno, Liv.; af — dūōdēquadrāgēnta, num. card. indecl.: 38, Cic., Liv. — *dūōdēquīnāgēni, ae, a, num. distr.: 48 til el. paa el. for hver; ~ diebus, Plin. 2, 6; v. — dūōdēquīnāgēsīmus, 3. num. ord.: d. 48te; ~ anno, Cic., die, Colum.; af — dūōdēquīnāgēnta, num. card. indecl.: 48, Colum. — dūōdēsēxāgēsīmus, 3. num. ord.: d. 58te, annus, Vell. 2, 53; af — dūōdēsēxāgēnta, num. card. indecl.: 58, Plin. 11, 9.

dūōdētricēsīmus, 3. num. ord.: d. 28de, dies, Varr. ap. Gell.; af — dūōdētrīgēnta, num. card. indecl.: 28, Liv., Suet. — *dūōdēvicēni, ae, a, num. distr.: 18 til el. paa el. for hver; ~ denariis aestimatos etc., Liv. 21, 41; v. — dūōdēvisēsīmus, (cf. duodevig.), 3. num. ord.: d. 18de, Varr., Plin.; egf. m. Tmēthē: duo enim de vicesima Olympiade, id. 35, 31; af — dūōdēvigīnti, num. card. indecl.: 18, Cic., Caes.; deg har Entrop. 10, 9: annis mille centum et duobus de viginti fere etc. — dūōetvīcēsīmāni, orum, m.: Soldaterne el. Mandstæbet af d. 22de Legion, Tac. Hist. 5, 1, oftere; af — dūōetvīcēsīmus, 3. num. ord.: d. 22de, legio, Tac. Hist. 1, 18, oftere. — dūōmīllēsīmus, 3: den 2000ste, Dig.

duplāris, e, [duplus]: som indeholder det Dobbelte, numerus, Macrobr.; — ~ miles: der faaer dobbelt Sold el. Ration, Veget.; i den sidste Bem. egf. duplarius (miles), Inscript.

duplex, icis, adj., [duo, plico]; 1) „egentl.“: dobbelt, tofold, Lucr. 4, 453, v. Cic. Tusc. 1, 30; ~ fossa duodenum pedum, Caes.; ~ tabellae, (som bestaae af to Blade), Suet.; cf. Virg. Ge. 1, 172; ~ acies, Caes.; ~ seditio, id., cura, id.; — ~ stipen-

dium, Caes., frumentum, Liv., (den dobbelte Ration); men absol.: duplex centurioni dedit, id.; — II) „fig.“; A) „overf.“: a) halveret, tvædt el. delt; ~ ficus, (floret), Hor. Sat. 2, 2, 122; cf. Plin. 20, 23; ~ folia palmarum, id.; men ~ lex, (som bestaaer af to Dels), Quintil.; ~ iudicium, (som bestaaer af to Retsscolleger), id.; — b) „poet.“, ligesom Grækerne *διπλός*, om det Været, f. ambo el. uterque, (begge); ~ oculi, Lucr.; ~ palmae, Virg. Aen. 1, 93; cf. Ovid. A. A. 3, 327; — c) ligesom dobbelt i sit Slags, d. e. stærk, ster. tyk, fast, clavi, Cato, amiculum, Nep., pannus, Hor. Ep. 1, 17, 25; egf. hører hertil ~ senus, Prop. 3, 1, 22, (hvorfor magnum senus, Tibull. 2, 6, 22); — d) duplex ... quam, f. alterum tantum, (det Dobbelte deraf), Colum., Plin. 19, 2, v. Quintil. 2, 23; — B) „ment.“ e. „selbst“, men alene „poet.“ o. sild.: dobbelt, d. e. faldt, forslagen, Ulixes, Hor. Od. 1, 6, 7; men ~ Amathusia, Catull. 68, 51; egf. fan hidsføres Plaut. Truc. 4, 3, 7: ne duplices habeatis linguas etc.

duplicārius, 3, [duplex]: som erholdes dobbelt Sold el. Ration, Liv. 2, 59, — duplicatio, onis, f., [duplico]: Fordobling, (radiatorum solis: deres Reflexion), Senec. Qu. N. 1, 8; — ~ (temporis), Dig. — duplicato, abl. fem adv., f. mnd. duplico. — duplicator, oris, m., [duplico]: som fordobler el. forhøjer, Sidon. — *duplicitas, atis, f.: Dobbeltbed, aurum, narium, Lactant.; v. — dupliciter, adv.: paa en dobbelt Maade, af en dobbelt Grund; vid. Cic. Fam. 9, 20; ~ dici etc., (med dobbelt Betydning), id. Acad. 2, 32; [duplex].

duplico, avi, atum, 1, v. a., [duplex]: fordobler; 1) „egentl.“; ~ numerum dierum, Cic. N. D. 1, 22; ligel. ~ numerum, Caes., Tac.; ~ exercitum, Cic. Att. 5, 18, copias, Liv.; cf. Nep. Iphicr. 1, v. Suet. Caes. 26; — ~ verba, Cic. Orat. 33, (at gjentage dem), men Liv. 27, 11, (at danne sammensatte Drd); — II) „overf.“; A) „alm.“: fordobler, d. e. forstærker el. formerer, vbl.; — duplicato ejus diei itinere, Caes. B. C. 3, 76; cf. Virg. Ecl. 2, 67, v. Ovid. Met. 11, 559; — ~ eorum senectus, Sall. frgm.; ~ sollicitudines, Lucr. ap. Cic. Fam. 5, 14; — B) „bef.“ e. „ment.“: boder sammen, frummer; vid. Virg. Aen. 11, 5: duplicatque virum (hasta); men duplicato poplite, ibd. 12, 927, f. mnd. poples; — III) af partic. duplicatus, 3, er adv. duplicato: dobbelt saa meget el. langt; ~ digredi, Plin. 2, 14.

*duplio, onis, m.: Fordobling, det Dobbelte; navnfl. i Retssproget: Erstatning af det Dobbelte, Plin. 18, 3, e XII Tabb.; v. — duplo, are, v. a., i d. sild. Retssprog, f. duplio: fordobler, Dig.; af — duplus, 3, *διπλός*: dobbelt saa stor el. megen; — ~ et tripla intervalla, Cic. Univ. 7; ~ pars, ibd., pecunia, Liv.; ~ donativum, Suet.; — 2) subst.; a) duplum, i, n.: det Dobbelte, Plin. 2, 19; furem dupli condemnari, Cato; cf. Cic. Off. 3, 16, v. id. Flacc. 21; foliis duplo majoribus (herba), Plin.; — b) dupla, ae, f., (sc. pecunia): den dobbelte Pris, Plaut., Varr., Dig.; de duplae stipulationes, ibd.

dūpondiārius, 3: som holder el. veier to asses, orbiculus, Colum.; — b) egf. subst., dupondarius, i, m., (sc. nummus): el. Taastrykke, Plin. 31, 2; — 2) „overf.“, ligesom diabolus: ringe, slet, fattig, dominus, Petron., homo, id.; af — dupondius, i, m., el. dupondium, i, n., [duo, pondo]: et Vægt af to Løse; 1) fem Mont., Varr., Cic. Quint. 16, Petron.; — b) df. „overf.“: Trang el. Armod, id. Sat. 58, 12; — 2) fem Maal: to For, Colum. 3, 13, oftere.

dūrābilis, e, [duro]: vedvarende, vedholdende, som holder sig, Ovid. Her. 4, 89; compar., ~ materia, Appul.; df. — dūrābilitas, atis, f.: Værigbed, frumentorum, (at Kornet holder sig i længere Tid), Pal-lad. — dūrācinus, 3, [durus, acinus], oprfl. om

Druer: med haard Kieme; ∞ uva, vid. Plin. 14, 3, Suet., Martial.; ∞ vites. (som bare saadanne Druer), Colum.: — 2) „overf.“ egf. om andre Frugter; ∞ persica, (en fertraffelig Berfenari), Plin. 13, 11, Pallad.; ∞ cerasa, Plin. 13, 30.

durāmen, mis, n., [dūro]: Haardhed; df. „concr.“: ∞ aquarum, Jfen, Lucr. 6, 530; — egf.: = figd. nr. 1, Colum. 1, 22. — **durāmentum**, i, n., forlang. Kerm af frgd.: Kerbardele: 1) df. „concr.“: den til Træ el. til Ved horede el. udborne Vinranke, Colum., Plin. 17, 35, Pallad.: — 2) „overf.“: Hæstbed el. Væghed; vid. Senec. Tranqu. 1. — **durateus**, 3, *duratēus*: af Træ, men alene i Berbindelsen: ∞ equus, Lucr. 1, 477, (*īnnos duratēus*, Hom.), den trojanste Hest. — **durator**, oris, m., [dūro]: som harde el. afhardet, Pacat. Paneg. Theod.: — df. fem. **duratrix**, icis: som gier fast el. vartig, firmitas, Plin. 11, 3.

dūre, adv. af durus; eprdf.: haardt el. fast el. fast at tage paa; men oftest „fig.“: a) haardt, steddende, anstædigen: — plerque dure Dicere, Hor. Ep. 2, 1, 66; quid fasum durius esset, id. Sat. 2, 3, 22; cf. Ovid. Rem. 336; — b) haardt, uventigen, strængt; — durius accipere ... quam etc. (eptage værre), Cic. Att. 1, 1; cf. id. Lig. 6, e. id. Fam. 11, 27; durissime punire, Dig.; — c) haardt el. mægt el. befærligen; — durius cadentibus rebus, Suet. Tib. 11.

dūresco, durni, 3, v. n. inch., [durus]: at blive haardt el. fast el. stiv; — durescit humor. (ved at fryse), Cic. N. D. 2, 10; cf. Virg. Ecl. 8, 80, egf. id. Ge. 1, 72; (men om en Høstingen), Ovid. Met. 2, 831; — 2) egf. „fig.“: ∞ (pueros) in lectione Catonis, Quintil. 2, 5, 21. — **dureta**, ae, f., [spanst Drd]: Traktar til Vædning, Suet. Aug. 82.

dūricordia, ae, f., [durus, cor]: Haardbierthed, Kerhardelse, Tertull. — **dūricōrius**, 3, [durus, corium]: med haard Hud el. Hinde, ficus, Cloatius ap. Macrob. — **dūritas**, atis, f., [durus]: Haardhed; df. „fig.“: Strængbed, Væghed; ∞ orationis (et severitas), vid. Cic. Orat. 16. — **dūritas**, adv., hyppig Biform af dure: haardt, tungt, Vitruv.; oftest „fig.“: a) haardt, stivt, uflønt, Lucr. 5, 1401, v. Auct. ad Her. 1, 10; — b) haardt, haardfort, afstedent, Ter. Andr. 1, 1, 47, v. id. Ad. 1, 1, 20; — c) haardt, strængt, grusomt; vid. Ter. Ad. 4, 3, 28; — not.: compar. e. superl. f. und. dure.

***dūritia**, ae, f., [durus, tibia]: Haardhed, Stivhed, Hæstbed; 1) „egent.“: A) „alm.“: ∞ adamantina, Plin.; lac coactum in dūritiam, id.; — B) „bef.“ egf.: a) hos Vægerne: Kerhardelse, alvi, Plin., Suet.; egf. in pl.; dūritias lenire, Plin., discutere, id.; — b) ∞ vini, (Harp el. snerpente Smag; opp. suavitas), Plin. 14, 9; — 11) „fig.“: A) Haardhed, Strængbed, det Tunge el. Trækkende el. Væfærlige; — vid. Tac. Ann. 13, 5; ∞ militarium operum, id.; cf. Suet. Claud. 11; — B) Alvor el. Strængbed i Tale og Handling; vid. Cic. Or. 3, 1; — df. egf. aa) Afhardelse, haard og stræng Vævmaade, Nep. Alc. 11, v. Caes. B. G. 6, 21; ∞ virilis, (Haardforbed), Cic. Tusc. 5, 26; cf. Plin. Pan. 82; — bb) df. egf. a) ∞ oris, Senec. Const. Sap. 17, (stamfæs el. fræt Mine); — b) Haardhed, Strængbed, Grusomhed; vid. Ter. Heaut. 3, 1, 26, Ovid. Trist. 1, 8, 16, v. Prop. 3, 10, 20; — dūrities, em, e, f.: hyppig Biform af frgd., v. m. f. Bem.: 1) „egent.“: — ∞ savi, Lucr.; dūritie lapillis similes, Plin. 28, 60; — b) ∞ praeceptorum. (Kerhardelse), Cels.; — 11) liget. „fig.“ v. lignelfesvæg; — vid. Ovid. Her. 2, 137: Dūritie ferrum ut superes, adamantaque, teque; cf. Pseud. Cic. Dom. 38; v. — dūritudo, mis, f., forcl. Biform af frgd.: Haardhed, Grusomhed; — vid. Cato ap. Gell. 17, 2; — [durus].

dūrius, 3, *durīus*, ligefom durateus, equus:

d. trojanste Hest, Aur. Vict. Orig. 1; — b) df. „poet.“: duria nox, (i hyssen Graekerne indtog Troja), Val. Fl. — **dūriusculus**, 3, demin. af compar. durior und. durus: neger haard el. raa el. ufleben; — ∞ se facere, Plin. praef.; ∞ quosdam versus etc., Plin. Ep. 1, 16.

dūro, avi, atum, 1, v. a. e. n., [durus]: gier haard, harder el. afhardet; in neutr.: at giore sig haard, osv.; 1) „egent.“: A) act.; — ∞ ferrum icibus, Plin.; ∞ fumo, (torre dert), Hor.; cf. Liv. 21, 11; men guttae durantur in grana, Plin.; duratus frigore pontus, (frosfæn), Ovid. Pont. 4, 9, 85; durare corpus, (give det fasthed), Cels.; — B) neutr.: Tum durare solum, Virg. Ecl. 6, 35, (i. e. durescere: faae Hæstbed); — 11) „fig.“: A) „alm.“: 1) act.: harde, styrt, gier stærkt, (nævn. ved Træde); — vid. Caes. B. G. 6, 23, v. Hor. Sat. 1, 4, 119, egf. Liv. 7, 29, oftere; — 2) neutr.: aa) er afhardet dermod, holder ud derved; — ∞ nequeo in aedibus, Plant.; cf. Ter. Ad. 1, 2, 15, v. Liv. 5, 2, egf. Hor. Ep. 1, 1, 82; liget. Virg. Aen. 1, 207: Durate etc.; ∞ nequeo, quin etc., Plant.; cf. Suet. Claud. 26; egf. impers., Liv. 10, 46: nec durari extra tecta poterat; — b) df. atter e. a. e. c.: udbolder, taaler; vid. Virg. Aen. 8, 377, v. Hor. Od. 1, 14, 7; — bb) nævn. egf. som neutr.: vedbliver at bestaa el. at holde ud; — vid. Lucr. 3, 604, v. Virg. Ge. 2, 100, egf. Tac. Germ. 33; — 2) „poet.“ egf. mædt. e. iuf.; ut vivere durent, Lucan; hos Tac. egf. f. vivere; vid. id. Ann. 3, 16; — b) id. Germ. 30, egf. om en Udstræning i Rummet: durant signidem colles, (vedblive at løbe fort); — B) „bef.“: 1) act.: at giore haard el. stov el. folestøs; vid. Hor. Epod. 1, 65, v. Quintil. 1, 3, 11; men Tac. Hist. 4, 59: ad omne facinus duratus; — 2) neutr.: være el. vedblive at være haard el. stræng el. ubevæglig; vid. Quintil. 9, 2, 88; liget. in nullius unquam caedem suorum duravit, Tac. Ann. 1, 6; cf. ibd. 14, 1.

durus, 3: haard; 1) „egent.“: A) „alm.“: haard at tage paa; — duri robora ferri, Lucr.; ∞ ligones, Hor.; ∞ pellis, Lucr., Virg.; ∞ alvus, Cels.; men ∞ aqua, (blandet med Jordele), id.; liget. ∞ muria, (evermættet med Salt), Colum.; — compar. ∞ fungi, Plin.; superl., ∞ laudanum tactu, id.; — men subst. e. duro (sc. ligno), Colum.; — B) „bef.“: 1) med Hensyn paa Smagen: starr, snerpente, vinum, (opp. dulce), Pallad.; ∞ sapor Bacchi, Virg. Ge. 4, 102; — 2) m. Hensyn paa Hørdelsen: haard; vid. Cic. N. D. 2, 58; — b) df. i Hørdelsen: raa, steddende, aspera et dura ... oratio, Quintil.; ∞ consonantes, id., syllabae, id.; ∞ compositio, id.; — 11) „fig.“: A) „overf.“: haard, trykkende, befærlig, servitus, Plant., Cic., conditio, id., provincia, Ter. Phorm. 1, 2, 23; ∞ partes, id. Eun. 2, 3, 62; dura cultu et sspera plaga, Liv. 45, 30; ∞ valetudo, Hor., fames, id., pauperies, id.; ∞ nomen, (opp. molle), Cic. Off. 1, 12, verbum, id. Brut. 79; — egf. „elliptif.“: durum; sed etc., Hor. Od. 1, 24, 19; liget. in pl.; omnia dura, (idel Medgang), id. ibd. 1, 18, 3; — si quid erat durius, Caes. B. G. 1, 48, oftere; durissimo tempore anni, ibd. 7, 8; — B) „ment.“: 1) haard, raa, udbænet; — vid. Cic. Brut. 31; liget. ibd.: paulo etiam durior etc.; cf. id. Mur. 29; men Atilius, poeta durissimus, id. Att. 14, 20; pector durus in coloribus, Plin.; duriora (signa), opp. molliora, Quintil. 12, 10, 7; — h) haard, haardnakket, afhardet; df. stærkt el. tapper, (dog tildele m. Væbgr. af Haardhed); — vid. Cic. Tusc. 1, 41, v. Liv. 27, 48; — (ofteft „poet.“); ∞ Dardanidae, Virg.; ∞ Hannibal, Hor.; cf. id. Epod. 3, 4; — 2) haard, stræng, ubevæglig, folestøs; — vid. Cic. Arch. 8, v. Ter. Phorm. 3, 2, 12, egf. Cic. Off. 2, 14; durior iudex, vid. id. Fin. 2, 19; cf. Caes. B. C. 3, 20; — egf. e. d. at., Anton. ap. Cic. Att. 14, 13, A.; cf. Hor. Od. 1, 1, 7; — homines ... durum genus, vid. Virg. Ge. 1, 63;

cf. Hor. Od. 1, 35, 34; men os durum, (uferstammet Mine), Ter. Eun. 1, 7, 36; cf. Cic. Quint. 24.

dusmosus, 3, f. und. dusmosus. — duumvir, i, f. und. duumviri. — duumvirālis, is, m., [duumviri]: som har været duumvir, Dig.: df. — duumvirālitās, atis, f. = flge., Cod. Just.

duumvirātus, us, m.: Duumvirernes Værdighed cf. Embece, Duumviratet, Plin. Ep. 1, 22, Dig.; af — duumviri, orum, m., [duo, vir]: en af vønde Medlemmer bestaaende Værdighed cf. Commissionen i Rom; hertil høre: 1) duumviri perduellionis, (overordentlige Criminaldommere i Mordfager): vid. Liv. 1, 26, id. 6, 20, o. Cic. Rab. perd. 4; — 2) ~ sacrorum, (som forvarede og atspurgte de sibylliske Bøger; afløstes sildigere af decemviri sacrorum), Liv. 3, 10; — 3) ~ navales, (overordentlig Værdighed til Flaadens Udrustning), Liv. 3, 30, oftere; — 4) ~ aedis locandae cf. faciendae cf. dedicandae; vid. Liv. 7, 28, o. id. 22, 33; ogf. in sing.: duumvir, id. 2, 42; — 11) i Municipierne ere duumviri: den høieste Værdighed; vid. Cic. Agr. 2, 31, o. Caes. B. C. 1, 24 o. 30.

dux, gen. dūcis, comm., [duco]: Fører cf. Anfører; Førerinde, ofv.; 1) alm.; ~ locorum, Liv. 9, 5, iuneris, Curt., (Veisfører): men Cic. Verr. 3, 21: dux isti quondam et magister etc.: dux regendae civitatis, id. d. Or. 3, 17; men absol., Hor. Od. 1, 7, 27; — natura optima bene vivendi dux, Cic. Lael. 5; dux femina facti, Virg. Aen. 1, 361, cf. Ovid Met. 11, 421, oftere; — 11) „bef.“; A) „egent.“ i Krigsprogat: Anfører cf. Feltherre cf. General; — vid. Caes. B. G. 1, 13, oftere, o. A.; — ogf. en Undergeneral, i Medfæm. af imperator; vid. Caes. B. G. 3, 21, Tac. Hist. 3, 37, o. Cic. Off. 3, 26; — B) „overf.“, navnlf. ogf. „pæc.“ om Dyrene; ~ gregis, (i. e. aries), Ovid. Met 5, 327; ligef. ~ armenti, (i. e. taurus), ibd. 8, 884; men „alleg.“, Hor. Ep. 1, 19, 23: qui sibi fidit, Dux regit examen; cf. Plin. 11, 4.

dŷas, ādis, f. *dŷas*: Tallet to, en Toer, Macrob., Augustin. — Dymae, arum, o. Dymaeus, 3, f. und. Dyme. — Dymantis, idis, f. und. flgd. — Dymas, antis, m.: Fader til Secuba, som deraf heter: — Dymantis, idis, f.; vid. Ovid. Met. 11, 761, o. ibd. 13, 620. — Dŷme, es, f.: Kybix i Adhaja, veslig for Menes, Plin. 4, 6; ogf. Dymae, arum, f., Liv. 27, 31, oftere; — bb) df. Dŷmaeus, 3, ager, Liv. 1, c.; — b) df. subst. Dymaci, orum, m.: Indvaanerne af Dyme, Cic. Att. 16, 1.

dŷnamis, is, f. *dŷnaquis*: 1) Mængden, Plaut. Pseud. 1, 2, 77; cf. d. lat.: vis hominum); — 2) Quadrattallet, Arnob.; (cf. d. lat. potestas). — dynastes, ac, m., *derdāns*: Herfær cf. Tyrste, Cic. Phil. 11, 12, Caes., Nep. — dŷodēcas, adis, f., *svodszás*: Tallet tolv, en Tolv, Tertull.

Dŷrrachium, i, n.: sild. Ravn paa Byen Epidamnus i d. græske Illyrien, var Landingssted for de fra Italien kommende, (hod. Durazzo), Mela 2, 3, Plin. 3, 26, Cic., Liv., o. A.; — b) df. Dŷrrachini, orum, *Avŷŷachnoi*: Indvaanerne deraf, Cic.; skrives ogf. Dŷrracheni, Dig.

dŷsenteria, ae, f., *dŷsenteria*: den gylene Aare, Plin. 26, 2; (hos Cels. o. Cic. paa Græsk); df. — dŷsentericus, 3, *dŷsenterizós*: hørende til den gylene Aare, passio, Pallad.; — b) subst. dŷsentericus, i, m.: som lider af den gylene Aare, Plin. 22, 5, o. A. — dŷseros, ōtis, ad., *dŷseqos*: som er ulykkelig i sin Riartighed, Auson. — dŷslepsia, ae, f., *dŷslepsia*: Mangel paa Jordbejelse, Cato. — dŷsphoricus, 3, *dŷsquoizós*: ulykkelig, Firmic. — dŷsponca, ae, f., *dŷsponca*: tungt Andedrag, Arhama. Plin. 23, 47; df. — dŷsponcus, i, m., *dŷsponizós*: som lider af Trængselsighed, Plin. 21, 14. — dŷsŷria, ae, f., *dŷsŷria*: Stranguri, Coel. Aur.; df. — dŷsŷriacus, i, m., *dŷsŷriazós*: som lider af denne Sygdom, Firmic.

E.

1. **E**, e, indecl. n., men ogf. (formedelt littera): f. d. femte Bogstav i d. lat. Alphabet, svarer til Grækerne ε o. η; og er derom bef. at mærke; A) med Hensyn paa dets Ombytning; 1) Overgangen af „a“ til „e“ viser sig i compos.: refello, commend, inceptus, etc., (af fallo, mando, aptus); — b) samme Overgang finder Sted i Verbalrepetitionerne: cecidi af cado, pēperi af pario, etc.; — ogf. hører hertil dēdi o. sieti af Etammerne d. o. sta; — ved Syncope bliver igjen af pēpigi: pēgi; hvortil ogf. ere at henføre Perfectformerne: cēpi, (ligesom f. cēpi), ēgi, (ligesom f. ēgi; cf. dezo af deigo). — 2) f. „i“ staaer „e“ i neutr. af Adjectiver paa is, (acre, agreste, etc.); — ligef. i Rominativformen aedes, apes, etc., (f. aedis, apis, etc., f. und. diŷŷe Drd); — i d. foræld. dat.: morte, jure (dicundo), etc., (f. morti, juri, etc.); — i nominat. paa es, hviss gen. har itis; — i de foræld. former: cepet, Menerva, vea, vella, etc.); ligef. i Vergilius, neglego, intellego, etc., (f. Virgilius, negligo, intelligo, etc.); — ogf. synes hertil at høre Ablativendelsen -e (f. -i) tertiae fclae; — f. ogf. Quintil. 1, 4, 8 o. 17, o. Cic. d. Or. 3, 12; — 3) veldnede er Overgangen fra „o“ o. „u“ til „e“, f. vortu, vester, (f. vortio, voster); i deŷero o. peŷero (af juro) er „u“ gaact over til „ē“; — 4) som

Esterlyd el. Endelyd f. den afstædte Endestavelse staaer „e“: i vocat. af nomin. paa us 2 decl.; — i nogle Perfect o. Passivformer: scripsere, (f. scripserunt), conabare, conabere, (f. conabaris, conaberis), etc.; — i de foræld. Futurformer: attinge, dice, facie, recipie, (f. attingam, dicam, faciam, recipiam; f. und. tiŷŷe Drd); — i formerne: mage, pote, (f. magis, potis), etc.; — 5) „e“ bortfaldes aldeles i Imperativerne: die, due, fac, fer; — i d. forcl. infin. liber, (f. bibere, f. und. bibo); — i vocat. 2 decl.: Gai, filii, mi (af meus); — men ogf. som Anlyd el. Begyndelsesbogstav i Præfensformerne af Verbum esse, navnlf. sum, sim, etc., (f. esum, esim, etc.); — 6) „ē“ ombrydes hyppigst m. Diphthongerne ae o. oe, (f. und. Artiklerne: ae o. oe); — vdg ogf. undert. m. „ā“, anhelō, bēlo, (af halo, balo); — ligef. undert. m. „i“, lēber, spēca, amēcus, (foræld., f. liber, spica, amicus); cf. Quintil. 1, c., o. A.; — endel. mærkes de fra Græksen laante former: chorēa, Darēus, ved Siden af Academia, Alexandria; f. ogf. und. Bogstaver 1; — B) som Abbreviatur betyder E. (serv. i Jorvordelse m. andre Abbreviaturer): egregius, eques, evocatus, etc.; — E. M. V. (egregiae memoriae vir); E. Q. R. (eques Romanus); EE. QQ. RR. (equites Romani). — 2. ē, praepos., f. und. ex.

ēā, (abl. af is); a) (se. via cl. parte), fem adv.: derat, derigienem; transitum ea non esse, Liv. 21, 32; cf. Nep. Hann. 3; — b) (se. causa cl. re), fem adv.: derfor, Plaut. Pers. 5, 2, 53, (at. eo). — eādem, abl. se. via, f. und. idem. — ēāle, is, f.: etflags vder Tyr i Ethiopia, Plin. 8, 30. — eapropier, cl. ea propter, f. propterea: derfor, af den Grund, Lucr., Colum. — eapse, eampse, f. und. ipse. — ēāri-nus, 3, *εαίριος*: grenlig cl. gren, Tertull. — eāte-nus, adv., [is. tenuis]: faaerit cl. forsaarit, m. flgd. quatenus, Cels., Dig., cl. qua, Colum., Quintil.; egf. m. flgd. quoad, Cic. Leg. 1, 1, e. id. Qu. Fr. 1, 1, 3; egf. m. flgd. ut, id. cl. Opt. Gen. Or., v. 2.; egf. m. flgd. ne, Cels., Suet. Tib. 33; — b) fiedt, egf. om Tiden: saa længe cl. derit, Capitolin.; egf. m. flgd. donec, Oros.

ēbēninus, 3, *ἐβένινος*: af Ikenbitt, tigna, Hieronym. dentes, id.; af — ebēnus, i. f., *ἐβένος*: Ikenbitttræet cl. Ikenbitt, (diospyros ebenum L.), Plin. 16, 76, Virg. Ge. 2, 117, Ovid., v. 21.

ēbibo, bi, bitum, 3, v. a.: udriffer, uetommer; 1) egenl.; A) „alm.“; vid. Ter. Heaut. 2, 3, 14; — b) hirneum vini, Plaut., ubera lactantia, Ovid.; cf. Plin. 8, 12; men Plaut. Amph. 2, 1, 84, comist: ∞ imperium alienus, (i. e. inter bibendum ejus oblivisci); Ovid. Fast. 3, 533; — B) „bef.“ em Ting: at indriffer, at traffe til sig cl. optage i sig; vid. Plin. 9, 62, v. Ovid. Met. 8, 837; — II) „fig.“: at epriffe cl. ferde; vid. Hor. Sat. 2, 3, 122. — ebito, ere, v. n.: gaader ud, Plaut. Stich. 2, 4, 28.

ēblandior, itus sum, 4, v. a. dep.: ved Smiger at aflotte cl. bevirke; — vid. Cic. Att. 16, 46, C. e. Liv. 27, 31; ∞ unum consulatus diem, Tac. Hist. 3, 37; — 2) „everf.“ egf. em Tingsfulgjeter; vid. Colum. 7, 5, v. Plin. 16, 51; — not.: eblanditus, 3, egf. m. passiv Ben.: eblandita illa, non enucleata esse suffragia, Cic. Plane. 4; cf. Plin. Pan. 70. — ebōrarius, i, m.: Rumsner i Elfenben, Cod. Just.; v. — eboreus, 3: af Elfenben, Juppiter, (hans Vildestotte af Elfenben), Plin. 36, 1; ∞ mensae, Dig.; rimet. egf. ∞ oppida, Quintil. 6, 3, 61.

ēbriacus, 3, [ebrius; cf. meracus af merum]: druffen, beruset, Laber. ap. Non. — ebriamen, inis, n., [ebrio]: berusende Drif, Tertull. — ebrietas, atis, f.: Beruselse, beruset Tilstand, Cic. Tusc. 1, 12; cf. Senec. Ep. 83, Hor. Ep. 1, 5, 16, v. 2.; — egf. „everf.“: vid. Plin. 13, 9; v. — ebrio, are, v. a., beruser, Macroh.; — egf. „everf.“: ∞ animas, id.; — [ebrius]. — ebriolatus, 3: = flgd., Laber. ap. Non.; af — ebriolus, 3, dem. af ebrius: noget beruset, Plaut. Curc. 2, 3, 15. — ebriōsitas, atis, f.: Driftfældig-hed, Cic. Tusc. 4, 12; af — ebriōsus, 3, [ebrius]: driftfældig, Cic. Fat. 5; cf. Senec. Ep. 83; — egf. in compar., Catull. 47; — 2) „everf.“: ∞ acina (saftfulde), ibd.

ēbrius, 3, [befl. m. bibo, ebibo]; opvel: fem har druffet ud cl. nok, fem er færdig med at driffe; vid. Ter. Hee. 5, 2, 3; men Plaut. Capt. 1, 1, 35: saturitate ... ebrius; — B) df. færv.: fem har druffet for meget, druffen, beruset, Plaut.; ∞ anus, Ovid.; cf. Cic. Phil. 2, 41, estere, Senec. Ep. 83, Hor., v. 2.; — II) „fig.“; A) „everf.“ v. „pect.“ om Ting og om Be-greber; a) borende til cl. antydende en Ius, vestigia, Prop., signa, id., verba, Tibull.; ∞ nox, Martial., bruma, id., (sem tilbringes i Svir); — b) „alm.“ egf.: everfyldt, fuld, rigelig, coena, Plaut. Cas. 3, 6, 18; cf. Martial. 14, 151; — B) „ment.“: vid. Plin. 11, 28, v. Hor. Od. 1, 37, 12, egf. Catull. 45.

ēbullio, ire, v. (cifercl.) ebullo, are, v. n. v. a.; I) neutr.: at boble cl. sprude i Sviret cl. frem cl. ud, Tertull.; — B) „everf.“: dum risus ebullit, Appul.; cf. Pers. 2, 10; — II) act.: ligesom at fremdrive cl. uddrive; ∞ animam, (udpuste cl. ubaunde), Petron.; —

B) „everf.“: ∞ virtutes, (præle dermed), Cic. Tusc. 3, 18; cf. id. Fin. 5, 27. — ebūlum i, n., v. ebūlus, i, m.: den lavstammende Syde, (sambucus ebulus L.), Plin. 25, 71, Virg. Ecl. 10, 27, v. 21.

ēbur, ōris, n.: Elfenben cl. Elefantens Tand; Minervæ signum ex ebone, Cic.; cf. id. Parad. 1, 3, Virg. Ge. 1, 57, Hor. Od. 1, 31, 6, v. 21.; — II) „men-ten.“; A) hvad der er gjort af Elfenben; navnlig flget Guderbillede; vid. Virg. Ge. 1, 180; egf. en Elfenbens-pibe, ibd. 2, 193; egf. en Sæbelskæde af Elfenben, Ovid. Met. 4, 118; — men ebur curule, Hor., Ovid., i. e. sella curulis, byerem egf. absol. ebur, id. Pont. 4, 5, 18, — B) „pect.“ f. Elefantens fely, Juvenal. 12, 112.

eburarius, f. und. eborarius. — ebūratus, 3, [ebur]: forsynet cl. indlagt med Elfenben, lecti, Plant., vehicula, id., sella, Lamprid. — eburneolus, 3, demin. af flgd.; ∞ fistula, (iden Elfenbenspibe), Cic. d. Or. 3, 60. — eburneus, 3, [ebur]; 1) egenl.; A) borende til en Elefant, dentes, Liv. 37, 59; — B) fem er gjort af Elfenben, signum, (Billedstøtte deraf), Cic. Verr. 1, 1, Ovid., lectus, Suet., quadrigae, id., tabulae, id.; — II) „pect. everf.“: byde cl. glimfende fem Elfenben, brachia, Ovid., colla, id., terga, id.; ∞ cervix, id. Her. 20, 59. — eburnus, 3: pocnist Bi-form af b. flgd., humerus, Virg. Ge. 3, 7, currus, Ovid.; ∞ porta, Virg. Aen. 6, 699, Hor. Od. 3, 27, 41; ∞ lyra, id.; ∞ sceptrum, Ovid.

Eburōnes, um, v. Ebuovices, um, f. und. Aulerci. — Ebusus (-os), i, f.: S ved den spanske Ryst i Middelhavet, (hod. Izaa cl. Yvica), Plin. 3, 11, Liv. 22, 20, v. 21.; egf. Ebusia, ae, f., Stat. Silv. 1, 6; — b) df. Ebusitanus, 3, terra, Plin. 1, e., humus, Mela. — ecastor, f. mecastor, f. und. 2, Castor; f/egf. edepol nederf. — Echātana, orum, n., (hod. Hamadan): Syvedstaden i Medien, Plin., Cic.; — egf. Echātanae, arum, f., Appul., v. Echātana, ae, f., Lucil. ap. Non. — ecchōlas, ādis, f., *ἐκβολάς*, (sem fordriver Livsfrugt): en ægyptisk Drucart, Plin. 14, 22. — ececa, ececam, f. und. flgd. nr. II. — ecee, adv. demonstr.; [f. ecee; f. und. ee]; udtrykker en stærkt Forvisning paa Gienstanden, emtr. vort: see der! see dog! vid. Ter. Eun. 5, 25, v. Virg. Ecl. 9, 47; egf. inde i Sætningen, id. ibd. 3, 50; — bb) „bef.“ egf.: a) fem Forvisning paa den cl. det Nærværende cl. Tilfærføende; ecee adest! Plant.; ligel. ecee me, (her er jeg)! id., Ter.; cf. Cic. Att. 13, 16; — b) i Dyrktælling, ved Indførselen af en ny Gienstand; vid. Cic. d. Or. 2, 22, v. ibd. 3, 3; — c) ved Indførselen af der Uventede cl. Foruøertlige; df. egf. undert. m. subito v. repente; — vid. Cic. Sest. 41, v. Sall. Jug. 14; egf. m. frgt. quum, Cic. Caccin. 7, cl. dum, Hor. Sat. 1, 9, 60, cl. ubi, Virg. Aen. 3, 219; egf. elliptisk cl. ud. Verbum; vid. Cic. Att. 7, 24; — II) hos Co-miskerne forbindes ecee m. pronom. is, ille, iste, til eet Ord i flgd. Former; nomin. ececa, Ter. Eun. 1, 1, 34, ecceilla, Plant.; acc. sing. ececum, id., Ter. Andr. 3, 2, 51, estere, ececam, Plaut., Ter. Eun. 4, 5, 12, estere; ligel. ecceillum, ecceillam, Plaut.; ligel. ecci-stam, id. Curc. 5, 2; pl. ececos, Plaut., Ter. Heaut. 2, 3, 15, ececa, Plaut. Rud. 4, 4, 110.

eccentros, i, adj., *ἐκκεντρος*: udenfor Centrum, terra, Capella. — eccere cl. eēere, [af „e“ demon-str. o. Ceres; cf. ecastor, f. egf. und. ee]; ved Ceres! (sem Uraab i Jerumring), Plaut., Ter. Phorm. 2, 2, 5. — eccheuma, eūs, n., *ἐκχευμα*: Udgypelse, Plaut. Poen. 3, 3, 88. — eccellam, ec-cillum, eccistum, f. und. ecee, nr. II.

ecclesiā, ae, f., *ἐκκλησία*: Røsteforsamling (hos Grækerne), Plin. 10, 1; — II) „everf.“; A) eccl.: christelig Forsamling cl. Menighed, Tertull., v. 21.; — b) df. „meton.“: de Christnes Forsamlingssted cl. Kirken, Ammian.; — B) „alm.“: Forsamlingssted, Auson.

— Ecclesiastes, ae, m., *Ἐκκλησιαστής*, som Begittel: Salomons Prædiker. Tertull. — ecclesiasticus, 3, *ἐκκλησιαστικός*: kirselig, pax, Tertull.; — 2) subst. ecclesiasticus, i, m.: som baret Embedet i Kirken, Cod. Theod.; — not.: egf. et Ecclesiasticus: Titelen paa Sirachs Bog. — eecum, eecos, f. und. eee.

ecceus, i, m., *ἐκκευς*, i. e. cognitor el. defensor civitatis, (sear i d. græffe Stater dels til d. rom. tribunus plebis, dels til de Apyres Syndicus), Cic. Fam. 13, 56, Plin. Ep. 10, 111. — eecere, f. und. eecere. — Ecetra, ae, f.: By i d. Bøstite, Liv. 4, 61; — b) df. Ecetrani, orum: Indreæerne deraf, id. 2, 25. — eefatus, eefero, etc., f. und. effatus, effero, etc.

echæa, orum, n., *ἑχέαι*: Bæfener el. andre Instrumenter til Lydens Kørhærfning i Theatret, Vitruv. 5, 5. — echeneis, idis, f., *ἐχένη*, (som helser el. suger sig fast ved Skibet), Eusebium, Plin. 9, 41. Ovid. Hal. 9^a, c. 4.; (echeneis remora L.). — echidna, ae, f., *ἐχίδνα*: Statterlangen el. Sglen el. Apyren; df. „myth.“; 1) — Lernæa: den af Hercules nedlagte lernæiske Stange, Ovid. Met. 9, 69, estere. — 2) absol.; Echidna, ae, f.: etflags Apyre, Meder til Cerberus, Ovid. Met. 4, 501, estere; — b) egf. Cerberus hedder: Canis Echidnea, ibid. 7, 408. — Echidnæus, 3, canis, (i. e. Cerberus), f. und. frgd.

Echinades, um, f., *ἐχινάδες*: siden Damppe i d. joniske Hav ved Muntungen af Acheion, (hod. Curzolari), Mela 2, 7, Plin. 2, 87, Ovid. Met. 8, 589. — echinatus, 3, [echinus, Sgelen]: forsynet med Pigger, pigget, calyx, Plin.; — capitula spinis, id. 27, 47; — folia, id. — echinomætræ, arum, m., *ἐχινόμητρα*: etflags Seigler, Plin. 9, 51. — echinophora, ae, f., *ἐχινόπορος*: en Snegleart, Plin. 33, 52. — echinopus, ödus, m., *ἐχινόπους*, ligesom Sgelen: etflags ubetenet Plante, Plin. 11, 8.

echinus, i, m., *ἐχίνος*: Sgelen; (navnl. den spiselige Seigel, echinus esculentus L.), Plin. 9, 51, Hor. Epod. 5, 28, estere, o. A.; — feldt, f. erinaceus el. Landigelen, Claudian.; — II) „everf.“ fra Gæltens Lighed; a) etflags Kobberfar, (rimet. til Bærgenes Udskyning), Hor. Sat. 1, 6, 117, e. ibd. 2, 8, 32; — b) den piggede Aftaniffel, Calpurn., Pallad.; — c) fremstaaende Jirat paa den joniske Seilefter, Vitruv. 4, 3.

1. Echion, i, n., *ἐχίων*: en med Sgelen tilberedet Dientafve, Plin. 29, 38. — 2. Echion, ödus, m.; 1) en af de Heroer, der vorede op efter de af Cadmus faaede Dragebænder, var Fader til Pentheus og Gemal af Agave, Ovid. Met. 3, 126, Stat., Hygin.; — Echione natus, (i. e. Pentheus), Ovid. Met. 3, 526; — B) df. 1) Echionides, ae, m.: Søn af Echion, i. e. Pentheus, ibd. 513; — 2) Echionius, 3, „meton.“ f. cadmeist el. thebanst, hydrys, (seim Cadmus ombragte), Val. Fl., areos, Ovid. Trist. 5, 3, 53; men — nomen, (af Echions Slægt), Virg. Aen. 12, 515; — II) en Søn af Mercurius, en Argonaut, egf. Deltager i den calydeniske Jagt, Ovid. Met. 8, 311, Hygin.; — B) Echionius, 3, lacertus, Ovid. l. e. 345; — not.: egf. et Echion: Ravnet paa en berømt Maler, Cic., Plin. 35, 36. — Echionides, ae, o. Echionius, 3, f. und. frgd. — echios, i, f., *ἐχίος*: Sgelen, Plin. 25, 58. — echis, is, m.: en Bævnelse paa Varten pseudanchusa el. doris, Plin. 22, 24. — echites, ae, m., *ἐχίτης*: Sgelen, (bævnest efter dens Plæter), Plin. 37, 72.

echo, us, f., *ἠχώ*: Gienlyd, Echo; vid. Plin. 36, 24, o. Pers. 1, 101; — II) egf. personificeret som Ravnet paa en Nymfhe, vid. Ovid. Met. 3, 358, flgd., Auson.; df. — echöicus, 3, *ἠχόικός*: gientende, elegi, Sidon.

eccligma, atis, n., *ἐκκλίγμα*: etflags Lægemiddel, som man lader oplefes i Munden, Latverge; vid.

Plin. 21, 89; — df. demm. ecligmatium, i, n., m. f. Bem., Theod. Prisc. — eclipsis, is, f., *ἐκλipsis*, (Afslæden, Uebteen, Mangel, d. lat. defectus el. defectio); df. ~ solis, Solførmerfelse, Auct. ad Her. 3, 22; flgd. absol. eclipsis, (sc. solis), Plin. 2, 9; df. — eclipiticus, 3, *ἐκλιπτικός*: hørende til Himmellejemenes Førmertelse; ~ signa, (som lide Førmertelse), Manil.; el. Plin. 2, 13; ~ linea, Gælfænen, Serv. ad Virg. Aen. 10, 216.

eclogæ, ae, f., *ἐκλογή*: Udvælg; df. 1) „alm.“: et af et større Digt el. Bærf udvalgt fortrinligt Stykke; — eclogas ex annali descriptas etc., Varr. ap. Charis.; — 2) „bef.“ egf.: Bævnelse paa et mindre Digt; vid. Stat. Silv. praef. 3 o. 4, o. Plin. Ep. 1, 11; f. egf. Auson. Idyll. praef.; — egf. findes eclogæ i Haandstrifterne) undert. om Horatius's Dier, ligel. hos Grammatikerne om Virgils o. Calpurns Førmertelse; df. — eclogarii, orum, m., ligesom eclogæ; 1) Titelen paa en Samling af Digte af Auson.; — 2) ligesom loci electi: udvalgte smukke Steder el. Stykker af et Skrift, navn. til at forelese, Cic. Att. 16, 2.

ecnephias, ae, m., *ἐκνεφίας*: etflags Orkan; vid. Plin. 2, 49, (men Senec. Qu. N. 5, 12, paa Græsk). — econtra, f. und. contra. — ecephora, ae, f., *ἐκφώρα*: den udstaaende Del af en Bygning, Vitruv. 3, 3.

eequando, adv., [ec- f. und. ee]: men nogen- sinde, (navnl. i det sidenfabelige Spørgsmaal); vid. Cic. Verr. 2, 17, Liv. 3, 37, o. A.; egf. m. flgd. nisi, Cic. Agr. 2, 7; — b) egf. m. vedhængt ne (interrog.); equandone tibi visus sum liber? Prop. 2, 7, 39; cf. Vell. 2, 14, o. Cic. Fin. 5, 22.

1. equi, equae el. equa, equod, pronom. ad. interrog., [ec-, f. und. ee], (ligesom numquid etc.), sædv. i det sidenfabelige Spørgsmaal: men nogen? men noget? vid. Cic. Verr. 4, 8, o. id. Sest. 52; — egf. blot spærgende, Ter. Eun. 3, 16, o. Ovid. Pont. 1, 40, 3; — egf. ut. subst.: equi poscit prandio? Plaut. Stich. 1, 3, 69; — b) egf. m. vedhængt -nam; equaenam ... origo, Lucr., accessio, Cic.: cf. id. Brut. 6, e. id. Part. or. 21. — 2. equi, sem adv., f. und. flgd.

ecquis, equid, pronom. subst. interrog., [ec-, f. und. ee], (ligesom numquid, numquid), navn. det sidenfabelige Spørgsmaal: men nogen? men noget? — vid. Plant. Amph. 4, 1, 12, o. Ter. Eun. 3, 3, 15, flgd., egf. Virg. Aen. 9, 51, Hor. Sat. 2, 7, 31, o. A.; — equid ... contulerit (ille)? Cic. Verr. 2, 62; cf. Ter. Heaut. 3, 3, 31; men eequi non proditur revertenti? Cic. Mur. 33; equem vidisti Caesare acriorem? Coel. ap. Cic. Fam. 8, 15; — b) egf. findes equis f. equi hos subst.; vid. Plant. Amph. 2, 2, 226, o. Virg. Ecl. 10, 28, egf. Liv. 23, 12, o. A.; — c) egf. m. vedhængt nam; equidnam afferunt? Plaut. Poen. 3, 3, 5; — II) sem adv. findes; a) equid, (ligesom numquid o. num): men el. om, (i directe o. indirekte Spørgsmaal); — equid audis? Plaut.; equid te pudet? Ter. Andr. 5, 2, 30; f. egf. Liv. 5, 52, estere, o. Cic. Fam. 7, 16, estere; — egf. m. tandem, id. R. Am. 16; — egf. findes e equid f. eor: hørfor? Liv. 12, 26; — b) equi, (ligesom num aliqui): em deg, em vel; vid. Plaut. Aul. prol. 16; — c) equo, (ligesom num aliquo): men nogensteds- hen? df. „everf.“: equo te tua virtus provexisset? Cic. Phil. 13, 11. — equo, f. und. frgd.

ecstasis, is, f., *ἐκστασις*: Scumyffelse el. Ecstase, Tertull. — ecthipsis, is, f., *ἐκθλιψις*, (Uebvælfelse af Enreconsonanten „m“ m. frgd. Vocal foran en flgd. Vocal, navn. i Iktalen; saal. tand ad, f. tandem ad, Gramm. — ectroma, atis, n., *ἐκτρομα*: Albert, Tertull. — ectypus, 3, *ἐκτύπος*, (afformet), sædv. om Kunstfager: med opbejrt Arbejde; — ~ imago eminente gemma, Senec.; ~ sculpturae, Plin.; cf. id. 35, 43. — eculeus, i, f. und. equleus.

ēdācitas, atis, f.: Graadighed, Slugenhed, Plaut., Cic. Qu. Fr. 3, 9; af — ēdax, ācis, adj., [1.edo]: graadig, slugen, Cic. Fam. 9, 20; ∞ parasi, Hor., turdi, id.; — superl., Senec. Ep. 60; — II) „pect. overf.“ om Ting og om Begreber: fortærende, forbrævelig, ignis, Virg., Ovid., imber, Hor.; ∞ vetustas, Ovid.; ∞ curae, Hor. Od. 2, 11, 18; — egf. c. gen.; ∞ tempus rerum, Ovid. Met. 15, 872.

ēdēcimo, (-decumo), (avi), atum, 1, v. a.; oprf.: udvælger den Tienende; df. „alm.“: udvælger el. udfører, (sild Drb), Macrob. — *ēdento, avi, atum, 1, v. a.: borttager Tænderne; vid. Plaut. Rud. 3, 2, 48; edentatae beluae morsus, Macrob.; o. — ēdentulus, 3: tandløs, vetulæ, Plaut.; ∞ bestia muraena, Tertull.; — 2) comiss „overf.“; ∞ vinum, (afgammelt Vin), Plaut. Poen. 3, 3, 87; — [e el. ex, dens]. — edēpol, (f. medepol, i. e. m. Pollux juvet), adv.: ved Pollux! Ter. Hec. 1, 2, 8, ostere, Plaut.; f. egf. Pollux. — edera, ae, m. Derivater, f. und. hedera etc.

ēdico, xi, etum, 3, v. a.: I) i Stats: o. Embeds-sproget; A) „alm.“: at bekendtgjøre en Beslutning el. Befaling, ved offentlig Bekendtgjærelse at fastsætte el. anordne el. bestemme; — fædv. m. ut el. ne, (egf. c. conj. efter det udsædne ut), el. c. acc. (m. o. nd. dat.), egf. m. Objectssam., egf. absol. el. m. de; — consulens edicere, ut senatus senatusconsulto ne obtinere, Cic. Pis. 8; — ligel. in neutr. abl. partic. perf. edicto, m. ut el. ne, Liv. 5, 19, o. id. 10, 36; men c. conj. efter d. udsædne ut, Cic. Fam. 11, 6; cf. Virg. Aen. 10, 258; — ∞ diem comitibus, Liv.; cf. id. 31, 11; ∞ senatum in posterum diem, id.; ∞ iustitium, Cic. Phil. 6, 1; comitia indicta sunt a. d. XI Febr., id. Qu. Fr. 2, 2; men id. Verr. 1, 51: non proscripta neque edicta die; men ∞ praedam omnem militibus, Liv. 8, 36; — edixit, sese iudicium ... non daturum, Cic. Verr. 2, 27; cf. Liv. 2, 11; — tum ille edixit ita, ut etc., Cic. Att. 11, 17; ∞ de caerimoniis publicis, Tac., de natali suo, Suet.; — B) „bef.“ om Prætor: ved Embedets Tilstræbelse at bekendtgjøre Formulæren for hans følgende Retsforvaltning; vid. Cic. Fin. 2, 22; f. egf. nedent. nr. III; — II) „overf.“ el. udenf. Embeds-sproget: at bekendtgjøre el. fastsætte el. anordne, navnlf. hos Comiserne med lusefuld Vigigthed; vid. Plaut. Pseud. 1, 1, 125, ostere; ligel. Ter. Eun. 4, 7, 36, ostere; f. egf. Hor. Sat. 2, 3, 227, o. id. Ep. 1, 19, 10; men Ter. Hec. 3, 1, 50: edicam servis, ne etc., (sial befale dem det); — egf. at foreskrive el. give en Regel, Virg. Ge. 3, 295, ostere; egf. at berette el. forkynde el. angive; vid. Cic. Lael. 16, Caes. B. C. 1, 76, o. Sall. Catil. 48; — III) af partic. edictus, 3, er neutr. subst. edictum, 1; A) den romerske Forrigheds offentlige Bekendtgjærelse el. Rerendning, et Edict, navnlf. Uxilernes, Cic. Off. 3, 17, en Almuetribus, id. Manil. 19, Consulernes, Liv. 8, 7, Dictatorens, ibid. 31; — b) edictum praetoris hedet navnlf. den Bekendtgjærelse, hvorved Prætor ved sin Embedstilstræbelse forkynte visse Formulærer og Grundfætningerne for sin følgende Retsforvaltning; — af disse Edicter opstod sild. edictum perpetuum, som en væsentlig Del af den romerske Ret; vid. Cic. Verr. 1, 41 fgd., egf. ibid. 3, 7 o. 14 fgd., id. Quint. 19, ostere, o. A.; — B) „overf.“ fra Embeds-sproget hedet edictum; a) Anordning el. Befaling, Ter. Heaut. 1, 1, 10; — b) Udsagn el. Angivelse, Senec. Ep. 117.

ēdictālis, e, [edictum]: edicemæssig el. anordningsmæssig, possessio bonorum, Dig. — *ēdictio, onis, f.: Bekendtgjærelse, Befaling, (f. d. fædv. edictum); vid. Plaut. Pseud. 1, 2, 10 o. 39, ostere; o. — edicto, avi, 1, v. a. intens.: fremfører, udfører, bekendt; vid. Plaut. Amph. 2, 2, 284, ostere; — [edico]. — edictum, 1, n., f. und. edico nr. III.

ēdisco, edidici, 3, v. a.: lærer udenad; vid. Cic. Tusc. 2, 11; ∞ quam plurima ad verbum, id.; f. egf. Quintil. 2, c. 7: de ediscendo; — II) „overf.“: at indprente sig el. ret at studere noget, (ofteft „pect.“); — ∞ usum herbarum, Ovid., artes paternas, id.; cf. Cic. d. Or. 1, 58, o. Hor. Ep. 2, 2, 144; — „pect.“ egf. c. inf.; Fortiter edisco, tristia posse pati, Ovid. Her. 7, 180; — egf. m. Relativsam., Liv. 23, 28; — b) df. egf. „pect.“ in perf. edidici: fiender el. vedd; Jam reor, hoc ipsos edidicisse deos, Tibull. 2, 2, 12; cf. Ovid. Pont. 3, 7, 4.

ēdissero, ūi, tum, 3, v. a.: omstændeligen at berette el. forkynde, Plaut. Capt. 5, 2, 14, Cic. Leg. 2, 22, o. Liv. 41, 11, egf. Virg. Aen. 2, 149, o. Hor. Sat. 2, 3, 306; — egf. absol., Cic. Brut. 17: in edisserendo subtilior etc.

ēdissertator, oris, m., [edisserto]: som noigtigtigen forklarer el. udfølger noget, Auson. — ēdisseratio, onis, f., [edissero]: udførlig Udførelse el. Afhandling, scripturarum, Hieronym. — ēdisserto, avi, atum, 1, v. a., intens. af edissero: noigtigtigen el. omstændeligen at udføle el. angive el. berette; vid. Plaut. Amph. 2, 1, 53, egf. Liv. 22, 51.

*ēditicius, (-tius), 3: som bliver foreslaaen el. uenagtet; men alene i Forbindelsen: ∞ iudices, de in causa sodaliciorum af Anslageren foreslaaede Dommere; vid. Cic. Plane. 15, o. id. Mur. 23; o. — editio, onis, f.; oprf.: at give fra sig el. at frembringe; Joden el. Jødsel, Dig., Tertull.; — II) „bef.“; A) Udgivelsen af et Skrift, Quintil. Ep. ad Tryph., ostere, o. Plin. Ep. 1, 3, ostere; — b) egf. „ceneret“: Udgave af et Skrift, Quintil. 5, 11, 10; — B) Jortælling, Beretning, Angivelse; vid. Liv. 4, 23; — b) df. i Rets-sproget: Angivelse el. Bestemmelse af en Anklages Form, Dig.; men ∞ iudicium el. tribunal; vid. Cic. Plane. 16; f. egf. und. editicius; — C) sild. egf. Ibelse, operarum, Dig.; men ∞ arerae, Symmach., ludorum, Vopisc., Anstillelse af Jægtterleje, osv., o. — editor, oris, m.; A) „alm.“ o. „pect.“: som frembringer; — ∞ nocturnae auae (Vulturinus), Lucan. 2, 423; — 2) sild. som anstiller el. foranstalter; ∞ ludorum, Vopisc., Capitolin.; — [2.edo]. — 1. editus, 3: partic. o. adj. af 2. edo. — 2. editus, us, m., [2.edo]: Afgang el. Afsontring; ∞ boum, (Aemeg), Dig.

1. edo, edi, esum, 3, (df. de contraherede Visformer: es, est, estis, f. edis, edit, editis, Ter. Cic.; df. pass.: estur, f. editur, Plaut., Ovid.; fremdeles esse, f. edere, essem, etc., f. ederem, etc., Ter., Cic.; men foræld.: edim, edis, edit, edimus, editis, f. edam, edas, etc., Plaut., Cato, dog egf. Hor. Epod. 3, 3, o. id. Sat. 2, 8, 90); v. a.; 2do; — 1) „egenl.“: æder, spiser; — vid. Plaut. Capt. 3, 1, ab in, o. Ter. Eun. 3, 1, 2, egf. Cic. N. D. 2, 3; — bb) som Driftspreg kan mærkes: esse oportet, ut vivas, non vivere, ut edas, Auct. ad Her. 4, 38; multos modos salis simul edendos esse, ut etc., vid. Cic. Lael. 19; ∞ de patella, (spise af Offerkaalen, vise Ringcagt imod Heligienem), id. Fin. 2, 7; — b) df. comiss; ∞ pugnos, Plaut. Amph. 1, 1, 183, (ligesom at faae dem til Vies, d. e. at faae Sng); men ∞ bona: at tilfætte el. forde sit Gøds, id. Truc. 4, 2, 29; — II) „fig.“; A) „overf.“ om Tingsobjecter: at undergrave el. fortære el. forspyrre; vid. Virg. Ge. 1, 151, id. Aen. 5, 683; cf. Ovid. Ib. 698; — B) „ment.“: at anave el. faare el. frænte; Si quid est animum, Hor. Ep. 1, 2, 39; cf. Virg. Aen. 12, 801: Nec te tantus edat tacitum dolor; cf. Sil. 13, 66.

2. edo, edidi, editum, 3, v. a., [e el. ex, do, dare]: giver fra mig, giver den; 1) „egenl.“; A) „alm.“; — quum ... foras ... per os est editus calor, Lucr. 3, 123; faaf. egf. om de legemlige Udtømmelser, Plin., Colum.;

- ∞ animam, (at doe), Cic. Sest. 38, Ovid.; ligel. ∞ vitam, Cic., extremum spiritum vitae, id.; - clamorem, id., mīros risus, id., voces, id.; ∞ dulces modos, Ovid., questus, id.; men ∞ hinnitus, (vriñste), id., latratus, (goc), id.; - Maeander in sinum maris editur, Liv. 38, 13; men comitit, Plaut. Most. 3, 2, 9: clanculum ex aedibus me edidi foras; - B) „bef.“: bringer frem for Dagens Ys, frembringer, føder, avler, staber; a) om en fædrel, etl.; vid. Lucr. 2, 618, o. Cic. N. D. 2, 52; - ligel. ∞ partum, (at føde), Liv. 1, 39; ogf. ∞ aliquem partu, Virg., Ovid.; cf. id. Fast. 3, 172; ogf. absol. ∞ aliquem, (føge til Verden), ibd. 661, o. A.; men Virg. Aen. 8, 137: Electram maximus Atlas Edidit, (avlede hende); cf. Cic. (poët.) Div. 2, 30; - ogf. in pass.; vid. Quintil. 1, 1, 2: hebetes non ... eduntur etc.; men efficit in partic.; vid. poet. ap. Cic. Tusc. 1, 48; editus partu, Ovid.; men id. Her. 7, 60: edita Venus aquis; men editus ille hac, id. Met. 10, 298; cf. Hor. Od. 1, 1, in., o. Suet. Aug. 65; - b) om Jorden's eg om andre frembringelser, vid. Ovid. Met. 1, 135, o. Liv. 21, 41; - ∞ frondem ulmus, (flyder Blade), Colum.; f. ogf. Quintil. 12, 2, 25; - II) „fig.“; A) „overf.“: frembringer, forarsager; - ∞ fructus ex se, (om Jaaret), Cic. N. D. 2, 63; men vitales edere motus, Lucr. 3, 559; ∞ proelia pugnasque, id.; cf. Liv. 8, 9, ostere; ligel. ∞ stragem, Virg., tumultum, Liv., ruinas, Cic.; ∞ seelus cf. facinus, id.; ∞ annuam operam, vid. Liv. 5, 4; - ∞ munus gladiatorum, (anfille, give), Liv. 28, 21; ligel. ∞ ludos, Tac., gladiatores, Suet.; men ∞ exemplum severitatis suae, (epistole), Cic.; ∞ exempla in aliquem, (fattere Exempel paa nogen), Ter., Caes., Liv.; ∞ seelus in aliquem, (udøve, begaae), Cic.; - B) „ment.“; 1) at udrige el. publicere; - ut illos de Republica libris edidisti, Cic. Brut. 5; ∞ librum contra aliquem, id., orationem scriptam, Sall.; cf. Quintil. 5, 10, 120, Hor. A. P. 390, o. A.; - 2) at befærdigjøre el. opgive el. opføre; - vid. Cic. Leg. 3, 20, p. Hor. Sat. 2, 5, 61; ede illa ... et Bruto et mihi, Cic. Brut. 5; ∞ nomen patrium, Ovid., veros ortus, id.; cf. Cic. Off. 2, 22; men ∞ Pythagoram auctorem ejus doctrinae, Liv. 1, 13; opinio edita in vulgus, Caes. B. C. 3, 29; ∞ consilia hostium, (forraade dem), Liv. 10, 27; men „poet.“: arma ... violentaque bella ... edere, (besyge), Ovid. Am. in.; - b) nærl. ogf. publicitit el. i forrettingsproget: offentlig at angive el. fremtælle el. fæstfatte; - ∞ actionem, ogf. absol. edere, (fremtælle en Måge i Retten), Dig.; f. ogf. Cic. Quint. 20, 21; fremdeles ∞ tribus (om Anklageren in causa sodalicioium), vid. id. Plane. 15 figd.; f. ogf. und. editiculus; - fremdeles ∞ aliquem sorium tibi in bonis alicujus, Cic. Quint. 24; quantum Apronius edidisset deberi, tantum etc., id. Verr. 3, 29; cf. Liv. 31, 19; men id. 40, 40: ederet consul, quid fieri vellet; cf. id. 45, 31; - III) partic. editus, 3, ogf. som adj.; A) „egent.“ om localiter: fremragende, epfoiet, bøl, Caes. B. G. 2, 8; cf. Sall. Jug. 92; men edita (aediticia) in altum, Tac. Hist. 3, 71; loco perexcelso atque edito, Cic.; - ogf. subst. editum, i. n.: heit Stet; in edito, Suet., ex edito, Plin.; in pl.: edita montium, Tac.; - compar., ∞ locis occupatis, Caes. B. C. 1, 7; superl., ∞ locus, Hirt. B. Al. 31; - B) „poet.“ ogf. A) „overf.“: viribus editor, (uagtigere), Hor. Sat. 1, 3, 110; - b) „ment.“ o. subst., edita, orum, ligefom mandata Befalinger; vid. Ovid. Met. 11, 647. - 3. edo, onis, m., [1. edo]: en Vder, en Graaser, Varr. ap. Non.

ēdoēter, adv.: paa en undervisende Maade, Gell. 16, 8; af - ēdoēto, ūi, etum, 2, v. a.: underviser el. oplærer fuldtændigen el. gruntnig; ogf. giver noigtig Underretning el. Oplysning derom;

ordenl. e. acc. pers. o. acc. rei, (hvilkens fidele ogf. kan staa hos pass.); ogf. findes f. acc. rei: inf., el. acc. e. inf., el. Relativsæt., (der alle ogf. kunne staa hos pass.); - cum Minerva omnes artes edocuit, Sall. frgm.; cf. id. Jug. 16; men pass.: Cicero per legatos cuncta edoctus, id. Catil. 15; cf. Liv. 25, 40, o. A.; ligel. m. inf., Ovid. Met. 15, 559, o. Liv. 29, 18; ligel. m. Relativsæt., Caes. B. G. 7, 78; - ogf. m. blot acc. pers., Suet. Gramm. 3; hvf. in pass.: ab Euaandro edocti, Liv.; tot eladibus edocti, id.; - ogf. m. in, id. 21, 1; ogf. m. de; edoctus de origine sua, Justin.; - ogf. m. blot Tingsobject; ∞ omnia ordine, Liv. 21, 21; cf. Virg. Aen. 5, 728, o. Ovid. Met. 4, 768; ligel. m. blot Relativ: el. Objectssætning; vid. Caes. B. G. 3, 18, o. Virg. Aen. 8, 13; ogf. m. figd. ut, (beveledes), Plaut. Trin. 3, 3, 20; ogf. m. figd. n.e., Ter. Phorm. 5, 2, 17; men ibd. 3, 3, 7: sed id (argentum) unde, edoce; - B) „overf.“ ogf. om Begrebssubjecter el. Abstracter; fama ... edocuerat viam tantum Alpes esse, Liv. 27, 33; edocuit tamen ratio ... ut videremus etc., Cic. Tusc. 3, 33.

ēdōlo, avi, atum, 1, v. a.: tilbigger, lingulas, (Zapper), Colum.; - 2) df. „overf.“: uarbejder, gjør færdig, libellum, Varr.; cf. Cic. Att. 13, 17. - ēdomitus, 3: partic. af figd. - ēdōmo, ūi, atum, 1, v. a.: tæmmer el. betvinger el. overvælder aldeles; (effekt „poet.“); vid. Ovid. Fast. 1, 236; - b) ogf. m. Tingsobjecter; ∞ aes igni, Plin.; ∞ rammum oleae curvando, id.; - 2) „ment.“: vitiosam naturam ab eo sic edomitam el. compressam esse doctrina, ut etc., Cic. Fat. 5; cf. Hor. Od. 4, 5, 22.

Edon, onis, m.: Biform af Edonnis, Serv. ad Virg. Aen. 12, 365. - Edōnis, idis, f. und. figd. - 1. Edōnus, i, m., Ἐδωνός: Bieragstræning i d. østlige Thracien, Plin. 4, 18; - II) df. Edōni, orum, m., Ἐδωνοί: de ved Bierget Edonūs boende Jøds, id. ibd.; cf. Hor. Od. 2, 7, 27; - B) df. er atter at afstede; 1) Edōnus, 3: edonit. „poet.“ ogf. thracit, juga, Ovid. Trist. 4, 1, 42, Boreas, Virg. Aen. 12, 365; men ∞ Bacehus, Ovid. Rem. 593; - 2) Edōnis, (ogf. Edōnis, Sil., Lucan.), idis, adj. fem.: edonit. el. thracit, matres, Ovid. Met. 11, 69; - b) ogf. subst. Edōnis: Bacchantide, Prop. 1, 3, 5. - 2. Edōnus, 3, f. und. figd.

ēdormio, vi el. ūi, 4, v. n. o. a.: indsover, (sædv. om den Versuere); vid. Cic. Acad. 2, 17, o. id. Phil. 2, 12; - men comitit om den sovende Actor: quum Hionam edormit, Hor. Sat. 2, 3, 61; - ogf. in pass.; dimidium ex hoc (tempore) edormitur, (bortsoveres), Senec. Ep. 99; cf. - ēdormisco, ēre, v. n. inch.: indsover, erupalam, Rufen, Plaut., hoc villi, Ter. Ad. 5, 2, 11; ∞ unum somnum, (faae sig en enefte Lur), Plaut. Amph. 2, 2, 65.

*educatio, onis, f.: Dydragelse, Opfostring; 1) „egent.“ om Mennefer; vid. Cic. Acad. d. Or. 3, 31; id. Leg. 3, 13, o. Tac. Germ. 20, ogf. Quintil. 1, 1, 21, ostere; - 2) „overf.“ ogf.: a) om Dyrene: Dypræfning el. Dypræt, Cic. Fin. 3, 19, o. id. R. Am. 22; - b) om Planter og Væxter: Dyprætning, vel., Plin. 16, 39, Macrob.; - educātor, oris, m.: som opfostrer el. ernærer; vid. Cic. N. D. 2, 31; df. sædv.: en Dypræger, en Pædagog, id. Plane. 33, o. Tac. Ann. 11, 3; - df. fem. educatrix, icis: Dyprægerinde, Jøsternoder, Colum. 8, 11; - 2) ogf. „overf.“: eorum (rerum) parens est educatrixque sapientia, Cic. Leg. 1, 24; o. - educatus, us, m., ligefom educatio: Dydragelse, Tertull.; - [2. educo].

1. educo, ūi, etum, 3, v. a.: leder el. ferer el. bringer el. traaffer ud deraf el. derud el. derhen; I) „egent.“: - dum illam educant huc novam nuptam foras, Plaut. Cas. 4, 3, in.; si nobiscum eum rus aliquo eduixerimus, Cic. Qu. Fr. 3, 3; ∞ aliquem de senatu, id., e

custodia, id.; cf. Caes. B. G. 2, 53; ∞ se foras, (gaac ud, gaac sin Bei), Ter.; men ∞ se multitudini, (underdrage el affontre sig derfra), Senec. d. Vit. beata; - ∞ radicem e terra, Varr., gladium e vagina, Cic.; efferre ∞ gladium, Caes., Sall.; ∞ sortem, Cic.; cf. id. Verr. 2, 17; ogf. ∞ tribus, id. Agr. 2, 8; ∞ telum corpore, Virg.; ∞ lacum, Cic. Div. 1, 41, aquam in fossas, Plin.; - II) „bes.“; A) giennem alle Sprogperioder; 1) publicitatis: a) ∞ aliquem in jus, (underdrage for Retten), Cic., aliquem ex domo in jus, Quintil.; ∞ aliquem ad consules, Cic.; cf. id. Verr. 2, 26; - b) em cu Embdsmand i Provinterne; ∞ invitos in provinciam, Cic. frgm. ap. Quintil. 5, 10, 76; ∞ medicum secum, id. Pis. 31; - 2) i Krigsprogget; a) sate ryffe el. marskere ud el. bort derfra; ∞ cohortes ex urbe, Caes., exercitum ab urbe, Liv. 3, 21; ∞ copias ex castris, Caes., Liv., ogf. copias castris, Caes., Virg.; cf. Caes. B. G. 1, 1; - ogf. ud. Angivelse af en terminus a quo; ∞ cohortes, Caes.; cf. Sall. Jug. 68, e. Liv. 39, 15; ogf. ∞ exercitum in expeditionem, Cic.; - men ogf. absol. em Jælderren selv: (at ryffe el. marskere ud, neml. med Hæren el. Trepærne); vid. Caes. B. G. 7, 10; ∞ tribus simul portis, Liv. 41, 46; ligetl. ∞ in aciem, id. 1, 23, efferre; cf. Caes. B. C. 3, 67; - c) ∞ naves ex portu, (lade dem søbe ut), Caes. B. C. 1, 59, efferre; ligetl. ∞ classem portu, Plin. 2, 9; - 3) i Decenemien; eperel. em Jagle, (ligesom excludere): at udræge; vid. Plaut. Poen. 1, 2, 143; - d) ogf. em Menneker, (f. d. sædv. 2.educo): at opføde el. opføre el. opdrage; vid. Plaut. Truc. 5, 16, (hver educer f. educi); cf. Ter. Andr. 5, 1, 8, efferre, ogf. Cic. d. Or. 2, 28, Liv. 1, 39, Virg., e. H.; - e) „poet.“ ogf., (ligesom edere): at fæde, Virg. Aen. 6, 765 e. 778; men Catull. 61, 90: qualis ... Aurare distinctos educit verna colores, (frembringer); - d) comit. ogf.: at udriffe el. udtomme i lange el. stærke Drag; vid. Plaut. Stich. 5, 5, 13, o. id. Amph. 1, 1, 271; - B) i eg fra den angufte Sprogperiode; 1) at have el. drage i Bæret; - quae me ... superas eduxit ad auras, Ovid. Met. 5, 611; cf. ibd. 3, 114; besf. „overf.“ Hor. Od. 4, 2, 23: ∞ in astra, (have til Stjerne, ferberlig); - b) at opføre el. opføre; vid. Virg. Aen. 2, 461; ∞ coelo molem, ibd. 2, 186, aram sepulcri, ibd. 6, 178; ∞ turres altius, Tac., pyramides instar montium, id.; cf. Virg. Aen. 6, 639; - 2) „poet.“ em Tiden: at bændrage el. tilbringe el. bændre; - si forte pios eduximus annos, Prop. 2, 7, 97; ∞ insonnem noctem ludo, Stat.; - not.: educere f. educ, Plaut.

2.edūco, avi, atum, 1, v. a., ligesom d. besl. 1. educio, ur. II, A. 3: opdrætte, opføre, opdrage; - Ille homo homines non alit, verum educat, Plaut. Men. 1, 1, 22; cf. Ter. Phorm. 5, 7, 50; men homo ingenuus, liberaliter educatus, Cic. d. Or. 1, 31; cf. id. Lael. 20, o. H.; - B) „overf.“; 1) „alm.“; neque enim hac nos patria lege genuit aut educavit, ut etc., id. d. Rep. 1, 1; navnlg. ogf. „alleg.“ em Jæredraget, id. Orat. 13, e. id. d. Or. 2, 87; ligetl. em Taleren: in his (scholis) educatur orator, (saar han sin Dannelse), Quintil. 9, 2, 81; - 2) „poet.“ o. i efterang. Prosa em Naturkræfterne: at frembringe el. nære; - quod pontus, quod terra, quod educat aër, Ovid. Met. 8, 832; ∞ herbas (humus). id.; ∞ florem (imber), Catull.; cf. Ovid. Pont. 1, 10, 9; ∞ Caecuba, Plin.; cf. Hor. Ep. 1, 15, 22.

*educio, onis, f.: Uddragen el. Udmærk. (forv. o. efterel.), Cato ap. Fest.; ∞ examinis (apum), Pallad.; o. - eductor, oris, m.: en Uddrager, (f. d. fædv. educator), Fronto; ∞ [1. educ].

ēdulco, are, v. a.: forføder; d. „overf.“; ∞ vitam, Matins ap. Gell. 15, 25. - Edulia o. Edulica, ae, f. und. Edusa; - f. ogf. und. flgd. - ēdulis,

e, [1. edo]: spiffelig, til at spise, capreae, Hor. Sat. 2, 4, 43; - b) d. subst. pl. edulia, ium, n.: Spisevarer el. Madvarer, Varr. ap. Non., Suet. Calig. 40; ogf. edulia, orum, Appul.

ēdūresco, ere, v. n. incl.: at blive haard, Coel. Aur. - ēdūro, are, v. n.: at holde ud, at holde sig, at vedblive; - vid. Tac. Germ. 15, o. Gell. 14, 1. - ēdūrus, 3: meget haard i sit Slags, pirus, Virg. Ge. 4, 145; - 2) „fig.“; Nec tamen, eduro quod petit ore, nega, Ovid. A. A. 3, 476. - Edusa, ae, f., [1. edo]: den Berneske Spise og Røring bestyktende Gudiade, Varr. ap. Non.: - ogf. Edulia, ae, f., Donat. ad Ter. Phorm. 1, 1, 15; ogf. Edulica, ae, f., Augustin. - Ectio, onis, m., *Heriow.*: Jæder til Andromache, Menge over Tæbe i Ectien, Ovid. Trist. 5, 5, 44, efferre; - besf. Ectiōneae Thebae, id. Met. 12, 110. - Ectiōneus, 3, f. und. frgd.

eff-, ved Assimilation f. ex-, el. eef-; dog bruges ogf. eef-; vid. Madvig. - *effabilis, e: udrastelig, Appul.; o. - effamen, inis, n.: Udryk el. Udsagn, Capella; - [effor]. - effarcio, [f. ex. f.], o. effercio, (si), tum, 4, v. a.: udfør, udfører, intervalla saxis, Caes. B. G. 7, 23; bibite, este, effercite vos, Plaut.; - II) partic. effortus, 3, ogf. fem adj.: opfødt, fuld, rigelig; d. comit. nec magis effortum fame Vidi, Plaut. Capt. 3, 1, 6; men superl., hereditatem sum aptus effortissimam, ibd. 4, 1, 8. - effaris, effari, f. und. effor.

effascinatiō, onis, f.: Fortryllelse el. Forberelse; in pl., Plin. 19, 19, efferre; af - effascino, [f. ex. f.], are, v. a.: fortrylle el. forberer, Plin. 7, 2, Gell. - effatum, i, n, f. und. effor. - 1. effatus, 3, f. und. effor. - 2. effatus, us, m., [effor]: Tale el. Udryk, Tertull.

*effecte, adv.: 1) virkeligen, i Gierningen, Martial. 2, 27, Ammian.; - 2) paa en virksom Maade; compar. effectus, Appul.; - effectio, onis, f.; 1) „alm.“: Udførelse, artis, Cic. Fin. 3, 7; men ∞ recta, (som Overførelse af *κατὰ ῥῥωσιν*), ibd. 3, 14; - 2) „bsf.“, ligesom causa efficiens: Grundaarsagen, id. Acad. 1, 2; - effectivus, 3: hørende til Udførelsen, practus, ars, Quintil. 2, 18, 5; o. - effector, oris, m.: som berører el. frembringer; - ∞ mundi molitorque deus, id. Univ. 5; cf. ibd. 11, o. id. d. Or. 1, 33; - d. fem. effectrix, icis: ∞ pecunia voluptatum, Cic. Fin. 2, 17; ∞ terra diel noctisque, id. Univ. 10; - [efficio].

1. effectus, 3: partic. o. adj. af efficio. - 2. effectus, us, m., [efficio]: Virken el. at virke; ogf. Virkning, obl.: d. 1) „alm.“: Udførelse, Udførelse, Jærførelse; vid. Liv. 21, 7, e. id. 33, 33; - Et tibi ad effectum vires dat Caesar, Prop. 3, 7, 27; quae (peccata) sunt in effectu, (opp. peccata sine effectu), Cic. Fin. 3, 9; men Liv. 31, 16; jam opera in effectu erant, (være i Gang); - II) „bsf.“: Virkning el. Følge, (opp. causa); vid. Cic. Div. 2, 20 fin., o. id. Tusc. 2, 1; men Liv. 32, 9: sine ullo effectu etc.; - ogf. in pl., Quintil. 1, 10, 6. - effecundo, [f. ex. f.], are, v. a.: at giøre frugtbar, Vopise.

*effeminate, adv.: qvindagtigen, umandigen, Cic. Off. 1, 4; cf. Senec. ad Polyb. 36; o. - effeminatio, onis, f.: Jærførelse, corporis, Firmic., animi, Hieronym.; - [effemino]. - effeminatus, 3: partic. o. adj. af flgd. - effemino, avi, atum, 1, v. a., [ex. femina]; 1) „egenl.“: antager for el. betegner fem et qvindelig Væsen; vid. Cic. N. D. 2, 26; - II) „eifst.“ o. „etbist.“; A) „alm.“: giør qvindagtig el. umandig, forføder; vid. Cic. Fin. 2, 20, o. Sall. Catil. 11; ad effeminandos animos, Caes.; - ogf. em Jæredrager, Quintil. 8, prooem.; - B) „meton.“, (causa pro effectu): at vandræ, Claudian. Eutrop. 1, 10; - III) partic. effeminatus, 3, ogf. fem adj.: qvindagtig, umandig, forfødet; - ne quid effeminat aut

molle ... sit, Cic. Off. 1, 35; men servire ... effeminato etc., id. Phil. 3, 5; — egi. om. Abstracter; ∞ et levis opinio, Cic. Tusc. 2, 22; effeminata et enervis compositio, Quintil.; — compar., ∞ multitudo Cyprorum, Val. Max.; superl., ∞ languor animi, Qu. Cic. ap. Cic. Fam. 16, 27; — b) egi. f. pathicus, Suet., Auct. Priap.

efferasco, ēre, v. n., incho. af 2. effero: at blivē vild el. vildere, Ammian.; — effēratē, adv.: forvildet, vildet, saevire, Lactant.; af — efferratus, 3: partie. e. adj. af 2. effero. — effercio, ire, f. und. effarcio.

1. effēro, [f. ex.fero, strīvēs egi. cefero], extulī, elātum, efferre, v. a.: forer el. bærer el. bringer ud deraf el. derub el. derben; I) „egenl.“; A) „alm.“: — ∞ tela ex aedibus, Cic., puerum extra aedes usquam, Ter. Heec. 4, 1, 48, cistellam domo, id., argentum foras, Plant., ad aliquem, id.; cf. Caes. B. G. 1, 5, v. id. B. C. 1, 78; — vexilla, signa, arma (e. castris el. extra fines, ord.); vid. Liv. 10, 19, oficere, Tac. Hist. 3, 31, v. A.; ∞ pedem aedibus, Plant., porta, Cic., (gaude ut); cf. Virg. Aen. 2, 657; — b) egi. om. Ding eg om. Begreber; ignis ... ut extulerit se, Lucr.; cf. Tac. Ann. 15, 7; men Liv. 3, 5: legatum longius extulit cursus, — B) „bef.“; I) ligesom *ἐξέρω*: forer ud for at beggrave, begraver; vid. Cic. N. D. 2, 32, v. Nep. Eum. 4, egi. Hor. Sat. 2, 5, 85, v. A.; — egi. „alleg.“: mei unius funere elata esset res publica, (den var gaaden tilgrunde med mig), Liv. 28, 28; — 2) om. Jernbunden: at bære el. frembringe el. give af sig; — quod agri efferrant sui etc., (deres Markers Afgrøde), Cic.; cf. id. Brut. 4, v. Lucr. 1, 180; — b) „everf.“; vid. Cic. N. D. 2, 33, v. Virg. Ge. 2, 169; — 3) forer el. bringer opad, bærer el. løfter i Veiret; vid. Caes. B. G. 7, 47, v. id. B. C. 2, 8; elato alte malleo, Suet.; pulvis elatus, Liv.; — men „poet.“; vid. Hor. Epod. 2, 18; — II) „fig.“; A) „alm.“: udforer, udbærer, beficientgior; — neque in vulgus disciplinam efferrī, Caes. B. G. 6, 14; f. egi. Ter. Phorm. 5, 7, 65, Caes. B. G. 7, 1, v. Cic. d. Or. 1, 24; egi. m. Relativsætning, Caes. B. G. 1, 46; — b) navn. egi. udtaler el. udtæller: si graves sententiae inconditis verbis efferruntur, Cic. Orat. 41; — d. i. i Grammatiken: pleraque utroque modo efferruntur: luxuriatur, luxuriat, Quintil. 9, 3, 7; — B) „bef.“: bærer el. opbærer, bringer i Veiret, forfremmer; — vid. Cic. Catil. 1, 11; efferre aliquem pecunia aut honore, Sall. Jug. 49; cf. Tac. Ann. 2, 31, v. Nep. Dion. 6; men ∞ aliquem maxinis laudibus, Cic., egi. laudibus ad coelum, id.; egi. ∞ aliquid m. o. ud. laudibus, id.; — men ∞ aliquem in summam invidiam, (giøre pderst forhad), Tac. Hist. 4, 42; — bb) bertil martēs; a) efferre se, egi. efferrī: at bære sig, at vise sig, at fremstaae; vid. Cic. Lael. 27, v. id. Brut. 7, egi. id. d. Or. 2, 21; — b) oficere: at bære sig, at giøre sig til, aliqua re, (deraf el. derover), Liv. 30, 20; men „alleg.“ om Stilsens Svulst: efferrētes se (al. ferociter) equos frenis quibusdam coercere, Quintil. 10, 3, 10; — om Personer, ofstet m. tilføiet Beskrivelse in adv., el. in abl.; ∞ se insolentius, Cic.; alius elati etc., Flor. 1, 26; elati studio inflati his rebus, Cic. Agr. 2, 35; cf. Sall. Jug. 14, Nep. Alcib. 7, v. Caes. B. C. 3, 59; — field. in act.; efferre animum alicuius, (giøre overmodig, opp. infringere); vid. Liv. 45, 8; — c) in pass.: ligesomat bringes ud af sig selv, at henrives; — in eo genere studio sic efferrimur, ut etc., Cic. Att. 1, 8; elati studio milites, Caes.; efferrī cupiditate, Cic.; cf. id. Mur. 31; — field. act.; quae (comitia) me laetitia extulerunt, id. Fam. 2, 10; — not.: forcl. o. field.: at bære el. udbære til Enden; — ∞ laborem, Attius ap. Cic. Sest. 48, v. Lucr. 1, 118; ligel. efferre malum patiēdo, Cic. (poet.) Tusc. 4, 29; — III) partie. elātus, 3, egi. fem adj.: opbærer, høi; A) „egenl.“; modo in elatiora, modo in depressiora

elivi etc., Colum. 2, 4; elatissimae lucernae, Tertull.; — II) „fig.“; quod animo magno elatoque ... factum sit, Cic. Off. 1, 18; — elatis verbis inencana oratio, id. Orat. 36.

2. effēro, avi, atum, 1, v. a., [ex, ferus]: forer vildet, giør vildt; I) „egenl.“; vid. Cic. N. D. 2, 39; ∞ speciem oris, (give et vildt Udseende), Liv. 2, 23; cf. Suet. Calig. 59; men efferrantia sese ulcera, Plin.; — II) „fig.“; A) „everf.“ v. „poet.“; Mars efferrat aurum, (forarbejder det til Vaaben), Stat.; — B) „ment.“ v. „etvst.“; gentes sic immanitate efferratas, ut etc., Cic. N. D. 1, 23; hunc (militem) ... insuper dux ipse efferravit, Liv. 23, 5; cf. id. 33, 29; — III) partie. efferratus, 3, egi. fem adj.: forvildet, vildt, vultus, Petron.; — compar., ∞ moribus ritibusque, etc., Liv. 31, 24; superl., ∞ affectus (pl.) inhibere, Senec. Ep. 121.

effertus, 3: partie. v. adj. af effarcio. — efferrus, [f. ex.f.], 3: pderst vild, forvildet, (poet. Ord); ∞ proles, Lucr., juvenis, Virg. Aen. 8, 6; ∞ vis animi, ibid. 10, 898; cf. ibid. 8, 481; men ∞ Dido, ibid. 3, 612, (rafende, ude af sig selv).

effervens, tis: partie. v. adj. af effervo. — effervescio, [f. ex.f.], ferve, 3, v. n. incho.; I) at bruse op; A) „egenl.“; vid. Cic. N. D. 2, 10; — b) egi. „alleg.“: campus atque illae undae ... sic effervescunt quodam quasi aes u. ut etc., Cic. Plane. 6; cf. id. Prov. cons. 4; — B) „fig.“; verbis effervescitibus, (brufende el. heftige el. libensfabelige), Cic. d. Or. 2, 21, cf. id. Brut. 70; egi. Tac. Ann. 1, 74; egi. om. enhver heftig Opbrusen i Sindet; vid. Cic. Coel. 31, v. Lucr. 3, 296; — II) ephore at bruse; A) „egenl.“; ubi satis effervit (vinum mustum): bar afgæret, Cato 115; — B) „fig.“; quoad iracundia domini effervesceret, (st aftrafet), Dig.; af — effervo, [f. ex.f.], ēre, v. n.: at bruse op el. ud; ∞ in agros ... undantem ... Aetnam, (en Lavastrøm derfra), Virg. Ge. 1, 171; men ∞ vermes, (fremmylte), Lucr. 1, 928; cf. Virg. Ge. 4, 556; — II) d. partie. effervens, tis, fem adj.: opbrufende, heftig; vid. Gell. 2, 27, (byer compar.).

effetus, 3. [ex, fetus]; eydel. om. Humnen: som har faaet linge el. lagt Æg, ord.; — primus effetae partus est amovendus, Colum.; — II) „ment.“; fem er udmattet af at føde; — ut elletae moriantur (gallinae), Plin. 10, 74; — B) d. „everf.“: affrættet el. ndemt, tellus, Lucr., solum, Colum. praef., corpus, Cic. d. Senect. 9; cf. Virg. Aen. 5, 396; — „poet.“ egi. c. gen.; verique effeta senectus, ibid. 7, 110; — compar., Appul.; — b) „poet.“ egi. ndemt el. tem, Lucan. 9, 285.

efficacia, ae, f.: Virksomhed, Dygtighed, Plin. 11, 4, Ammian.; v. — efficacia, tis, f.: = frgd., Cic. Tusc. 4, 13; v. — efficacia, tis, adv.: virksomt, med Virkning; — ∞ movere affectus, Senec.; minus efficaciter loqui, (i mindre stærke Udtryk), Quintil.; — compar., ∞ rogare, Plin. Ep. 6, 6; ∞ obligari, Tac. Germ. 8; superl., ∞ sanare, Plin.; cf. Plin. Ep. 2, 13; — [figd.].

efficax, acis, adj., [efficio]: virksom, bevirkende; — quam tardus et parum efficax sit, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 10; cf. Hor. Epod. 3, 17, v. ibid. 17, in.; ∞ preces, Liv.; — egi. m. ad, id. 1, 9; ligel. in compar., utrum sit efficacius ad recte vivendum, Plin. Pan. 84; — egi. c. dat., Plin. 27, 50; ligel. in superl., Liv. 41, 25; — egi. m. andre Præpositioner; herba efficax in dolore, Plin.; ligel. m. adversus o. contra, id.; — entel. c. inf., Hor. Od. 1, 12, 20; ligel. Colum. 2, 17.

efficientes, tis: partie. v. adj. af efficio; d. — efficienter, adv.: indvirkende, med Virkning el. Følge; — quod cuique efficienter antecedit, (som detes Aarsag), etc., Cic. Fat. 15; v. — efficientia, ae, f.: Virkning, (solis), vid. Cic. N. D. 2, 37; cf. id. Fat. 9.

efficio, feci, factum, 3, v. a., [ex, facio]: gior færdig, fuldenter, bringer iftand, bevirker, tilveiebringer; 1) „alm.“: a. e. acc.: — quod ... facere incipit, nisi id efficere perperat, etc., Plaut. Truc. 2, 5, 12; — navnl. ogf. i Krigsfproget: ∞ pontem, Caes., turres, tormenta, id.; — ∞ sphaeram, (forarbeide), Cic., columnam novam de integro, id. Verr. 1, 56; — Mosa efficit insulam Batavorum, Caes. B. G. 4, 10; cf. Virg. Aen. 1, 160; — ∞ magnas rerum commutationes, Caes. B. C. 3, 68; cf. Cic. d. Or. 1, 33; quibus (militibus) coactis XII cohortes efficit, (opretter); vid. Caes. B. C. 1, 15; men ∞ ad duo millia ferme bovm, (bringe fammen), Liv. 22, 16; — ∞ munus, (opfyldte), Cic. Leg. 1, 5, ostere; ∞ alicui mulierem, Plaut., aurum, id., (ferstæffe); men Cic. Att. 10, 10; quod a Curione effeceram, (havee erholdt el. bevirket hos ham); men id. Brut. 78: tantos progressus efficere, (f. facere), (f. undt. facere); — bb) ogf. at marke: a) ostere m. rebt belys a. c., etc.: at giere dertil; — Amor mores hominum moros et morosos efficit, Plaut. Trin. 3, 2, 43; cf. Cic. Off. 1, 1, v. Caes. B. G. 1, 38; df. ogf. ∞ aliquem consulere, Cic., dictatorem, id.; — men Caes. B. G. 4, 1: quae res ... immensi corporum magnitudine homines efficit; cf. id. B. C. 3, 48: id (genus radices) ad similitudinem panis efficebant; — b) figel. m. fgd. ut el. ne el. quominus, fiede. m. Objectsfætn.; — eniti el. effice; ut amici jacentem animum excitet, Cic. Lael. 16; cf. Caes. B. G. 2, 5, v. 17, ostere; ogf. m. frgd. id el. hoc; vid. Caes. B. G. 5, 50; men Cic. d. Rep. 1, 24: me effecturum, ut ne qua particula praetermissa sit; men Efficiam ... ne etc., Virg. Ecl. 3, 51; men ∞ Quominus etc., Lucr. 1, 976; cf. Quintil. 11, 1, 48; ogf. efficere, ca coire etc., Vitruv. 2, 6; — c) encl. absol. (el. elliptisk); si effecero, dabin' mihi argentum? Plaut. Pseud. 1, 5, 121; se a scientiae delectatione ad efficiendi utilitatem referre, Cic. d. Rep. 5, 3; — II) „bef.“: A) technisk; 1) i Deconomien; a) at bringe fom ldebytte el. Gæmst, at fæste af fig; — ager Leontinus efficit eum octavo etc., Cic. Verr. 3, 47; qui plurimum efficit (ager), ibd. 63; men om en Ringard; ∞ centenos sestertios in singula jugera, Colum. 3, 3; — b) om Persener: at fortiene el. vinde, odf., liciti sunt usque eo, quoad se efficere posse arbitrabantur, Cic. Verr. 3, 31; — 2) i Rægnitæbeafæfnet: at udgiere (en Sum, odf.); — vid. Cic. Att. 6, 1; men Plin. 6, 38: quae computatio efficit vires quater centena XL M. passuum; — B) „ment.“: ligefom ud bringer deraf, d. e. gædgior el. bevirker; vid. Cic. Parad. proem.; figel. efficere, animos esse immortales, id. Tusc. 1, 31; df. in pass: ex quo efficitur, hominem etc., ibd. 3, 5; men id. N. D. 2, 12: ita efficitur, ut etc.; — III) herfel er endu at marke: A) partit. efficiens, tis, fom adj.: bevirfende, virfom; — vid. Cic. Top. 14, id. Acad. 1, 6, ostere; — ogf. e. gen.; virtus efficiens utilitatis, id. Off. 3, 3; cf. id. Fin. 2, 7, v. Univ. 11; — B) partit. effectus, 3, ogf. fom adj.: 1) „alm.“: udarbeidet fuldenter; — vid. Quintil. 10, 5, 23, ostere; — ogf. in compar., nitidius aliquid atque effectus (postulare), id. 12, 10, 45; — 2) „bef.“ ogf. i Philosophien: bevirket el. forarfæger; Cic. Top. 13; figel. ∞ res, id. ibd. 4; — b) df. subst. effectum, i, n.: en Virkning, (opp. causa), ibd. 3, v. Quintil. 6, 3, 66, ostere; — not.: perf. conj. exfexis f. effeceris, Plaut.; — inf. pass. efficii f. effici, id.

effictio, onis, f., [effingo]: Afbildning el. Skildring, navnl. fom rhetorisk figur, Auct. ad Her. 4, 49. — effectus, 3: partit. af effingo. — effigia, ae, f., ferel. Biform af effigies, Plaut. Rud. 2, 1, 7; ogf. in acc. pl., Lucr. 4, 46 v. 81. — effigiatus, us, m., [effigio]: Afbildning, Appul. — effigies, ei, f., [effingo]: Afbildning el. Efterligning; df. „concret“; 1) Aftryk el. Billede el. Gestalt; A) „egenl.“; sit sane

... deus effigies hominis et imago, Cic. N. D. 1, 37; cf. Ovid. Met. 1, 83; effigiem alicujus simulacrumque servare, Cic. Verr. 2, 65; men ∞ Xanthi, Virg. Aen. 3, 497; — ogf. om et Eghgebillde, Ovid. Met. 14, 358; cf. Liv. 21, 40; — b) herfel høre de adverbiale llytryk: in el. ad effigiem, el. effigie, (efter form el. Gestalt deraf), Sil. 5, 5, Plin. 5, 11, ostere; — B) „fig.“: fuldenter Afbildning el. Billede af en Jorestilling el. Egenfæb; — vid. Cic. Orat. 3, v. id. Arch. 12; figel. non ad historiae fidem, sed ad effigiem justii imperii (scriptus liber), id. Qu. Fr. 1, 1, 8; cf. id. Fin. 2, 18, ogf. id. d. Or. 2, 86; — II) den plaftiske (fild. ogf. den maleriske) Afbildning af en Gienftand; — saxea ut effigies baechantum, Catull. 61, 61; cf. Virg. Aen. 2, 167 v. 184, ogf. Hor. Sat. 1, 8, 30, Tac. Ann. 1, 74, v. 21; — men mutam illam effigiem etc., (een malede Afbildning af en Gienftand el. Begivenhed), Quintil. 6, 1, 32; figel. Ovid. Trist. 1, 7, 7: Effigiemque meam fulvo complexus in auro, (mit Ørtrait); df. — effigio, avi, atum, 1, v. a.: afbilder, former, Sidon., Prudent.

effindo, [f. ex.f.], ere, v. a.: ligefom findo: flaver el. fpalter, flucius rectos, Manil. — effingo, [f. ex.f.], finxi, fectum, 3, v. a.; oprel.: former ved at befole el. ved at tage derpaa, fingendo exprimo; df. I) „alm.“: afbilder el. afformer en figur el. Gestalt, (navnl. fom Runifart); A) „egenl.“: — ∞ oris lineamenta etc., Cic. Div. 1, 13; cf. id. N. D. 3, 9; men Tac. Hist. 5, 5: ∞ deum (f. deorum) imagines mortalibus materiis in species hominum; men „poet.“ om Dædalus, vid. Virg. Aen. 6, 32, v. ibd. 10, 640; — B) „fig.“: utrykker, forefilder, fremfilder; vid. Cic. Leg. 1, 9, v. id. R. Am. 16, ostere; ∞ oratorem, Quintil. 5, 12, 21; effinge aliquid et excude (sc. scribendo), quod sit perpetuo tuum, Plin. Ep. 1, 3; men mores oratoris effingit oratio, Cic.; Cicero effingit vim Demosthenis, copiam Platonis, etc., Quintil. 10, 1, 108; figel. om den indre Jorestilling af de ydre Gienftande; vid. Cic. Acad. 2, 6, v. id. Or. 2, 86; — II) „bef.“: A) ved Trykning at afstørre el. opstørre el. udstørre; ∞ fascinas spongia, Cato, (hverfor Plin. har tergere); cf. Cic. Sest. 35; — B) beftellende el. tryffende at giude (el. frettre); — vid. Ovid. Her. 20, 134, v. id. Fast. 5, 409. — efflio, eri, f. efficio, not. — effirmo, [f. ex.f.], are, v. a.: styrker el. gior ftærk; (ferel. Dred); tu te effirma et compara, Attius ap. Non.

efflagitatio, onis, f.: indftændig Opfordring, Cic. Fam. 5, 19; af — efflagito, [f. ex.f.], avi, atum, 1, v. a.: forerter med Hefthighed; — vid. Cic. Qu. Fr. 2, 11; ∞ signum pugnae, Liv.; cf. Suet. Tib. 12; ∞ misericordiam alicujus, (anraabe), Cic. Mil. 34; ∞ ab aliquo, ut etc., Cic. Verr. 1, 24; ogf. c. conj. ut, Suet. Tit. 5; — ogf. absol.; vid. Quintil. 4, 5, 10. — efflammas, tis, partit. adj., [ex, flammo]: med ftærft Skin el. Lys, stellae, Capella.

*efflicte, adv.: = fgd., diligere, Prudent.; — efflictim, adv.: docteligen, d. e. beftigen, rafende, men alene for: o. efterel. i Jorbindelferne: ∞ amare el. deperire, Plaut., Laber. ap. Non., Appul.; v. — efflicto, are, v. n. intens.: = fgd., Plaut. Stich. 4, 2, 26; af — effligo, [f. ex.f.], xi, etum, 3, v. a.: knufter med Slag, ftaar ihjel, odf.; — nisi pedatu tertio omnes efflixero, Plaut. Cist. 2, 1, 50; ∞ canes rabidos, Senec.; — ogf. „verf.“: fordrarver; quam tu propediem effliges, scio, Plaut. Asin. 4, 2, 9; — not.: f. ogf. Cic. Att. 9, 19.

efflo, [f. ex.f.], avi, atum, 1, v. a. v. n.: ud: blæfer el. udpufter, ubaander; I) act.; A) „alm.“; vid. Lucr. 5, 651, v. Virg. Aen. 7, 786; ∞ nimbus in sublime, (om Hvalen), Plin.; ∞ pulverem, id.; ∞ vina somno, Stat.; men ∞ colorem, Lucr. 2, 832, (fæbe fin farve); — B) „bef.“: ∞ animam, (at ubaande livet, at dæe, Cic., Nep., Suet.; „poet.“ ogf.: ∞ ex-

tremum halitum, Cic. (poët.) Tusc. 2, 9, c. ∞ vitam in nubila, Sil.; — b) m. Subjectivum. c. „everf.“: deinde at udsig; — quod moriens (Brutus) efflavit etc., Flor. 4, 7; — II) neutr., (field. c. „pect.“): vid. Lucr. 6, 682 c. 709; — men efflante (anguem) etc., (d. c. deinde), Cic. (poët.) Div. 1, 47; bñ. „everf.“: efflantes plagas etc., (dodelige Saar), Stat. Theb. 8, 168.

efflōreo, [f. ex.fl.], ēre, v. n.: at eplbomfire el. fremblomfire, Tertull. — efflōresco, rūi, 3, v. n., ineh. af frgd.: at eplbomfire el. fremblomfire; men alene „everf.“: vid. Cic. Coel. 31; utilitas efflorescit ex amicitia, id. Lael. 37; cf. id. d. Or. 2, 78, c. id. Fin. 1, 20.

efflūo, [f. ex.fl.], xi, 3, v. n.: at flyde ud deraf el. derud el. derphen, I) „egentl.“; A) „alm.“: vid. Lucr. 6, 512; una cum sanguine effluere vitam, Cic. Tusc. 2, 24; ∞ succina petris, Plin.; ∞ amnis in Oceanum, id.; ne qua levis effluat aura, (skal blive tabt), Ovid. Met. 6, 233; men ∞ ambrosia et nectare, (stremme dærmæd), Lucr. 6, 972; — sild „pect.“: egf. c. acc.; quantum stagna Tagi ... Effluxere decus, Claudian.; — B) „bef.“ af Bevægelsen flygte; effluere illas Epicuri figuras ... e summis corporibus etc., Quintil. 10, 2, 15; cf. Tibull. 1, 6, 40; men Effluxere urnae manibus, (gled el. flyd deraf), Ovid.; — b) m. Biegr. af Hensigten el. Udgaaen; vid. Suet. Aug. 97, c. Ovid. Met. 6, 670; — II) „fig.“: utrumque hoc falsum est; effluet, (det vil komme ud, jeg vil ikke dærmæd), Ter. Eun. 1, 2, 41; cf. Quintil. 10, 3, 20; — B) eften m. Biegr. af Hensigten el. Udgaaen, Quintil. 11, 2, 44; saal. egf. om Tiden; ne aestas effluat, Cic. Att. 12, 43; cf. id. d. Senect. 2 c. 19; — navn. egf. at udsalde el. finde af Husomstelsen; — an tequam plane ex animo tuo effluo, Cic. Fam. 7, 14; cf. id. Brut. 61; dñ. — efflūus, 3: udslydende el. stremmende, Avien.: c. — efflūvium, i, n.: Udslyden el. Udsleb, humoris e corpore, Plin.; ∞ lacus, Tac. Ann. 12, 57.

efflōo, are, v. a., [ex, faux]: gvaer med Strikken; vid. Flor. 2, 11; ligel. „everf.“: bonis suis efflorantur, Senec. Br. Vit. 2; (men beggeseds m. Varianten offoc). — efflōdio, [f. ex.f.], fodi, fossum, 3, v. a.: udgraver el. eggraver; vid. Cic. Off. 2, 3; — ∞ carbones el. seculeris, Plin.; lapides puteis, id.; men cernit, Plaut. Pseud. 1, 4, 20; ∞ thesaurum, id.; cf. Ovid. Met. 1, 140; — ∞ signum, Liv. 22, 3, (opp. convellere); spoliatis effossisque deorum domibus, Caes. B. C. 3, 42; ∞ terram altius, Quintil., humum rastello, Suet.; ∞ lacum, id., sepulera, Virg. Ge. 1, 497; — ofte egf. ∞ oculos el. oculum alicui, (udslette), Plaut., Ter., Cic., Caes., c. 2.; ligel. ∞ lumen, Virg. Aen. 3, 663; — men „alleg.“, vid. Cic. N. D. 3, 38, c. Vell. 2, 52; — not.: effodiri, f. effodi, Plaut.; — effoecundo, f. und. effecundo. — effoetus, 3, f. und. effetus.

effor, [f. ex.f.], fatus sum, 1, v. dep. a.: udtaler, udsiger, (ofte „rect.“ c. i der ældre Religionspred.); — vid. Cic. d. Or. 3, 38, egf. Virg. Aen. 4, 456 c. id. ibd. 6, 566, offere; celanda effando, Liv. 5, 15; — egf. absol.: sed tamen effabor etc., Lucr. 5, 105; egf. m. figd. or. dir., Suet. Ner. 49; — egf. i Dialectiken; quod ita effabimur: aut non vivet, etc., Cic. Acad. 2, 30; f. egf. nedsen. effatum; — II) partic. effatus, 3, egf. m. passiv. Bem.: udtalt, salsat, besvaret, Varr.; cf. Liv. 10, 37: sanum ... id est locus templo effatus; cf. id. 1, 21, egf. Cic. Leg. 2, 8, ex XII Tabb.; — bb) dñ. subst. effatum, i, n.; a) Udsagn, Epædem; fatidicorum et vatum effata incognita, id. ibd. 9, 1, ex XII Tabb.; — b) i Dialectiken er effatum, sem. Dialectikale af ægiva: en Grundfætning, Cic. Acad. 2, 29, Senec. Ep. 117.

effōro, [f. ex.oro], are, v. a.: udberer el. udbuler, truncum, Colum.; — effossio, onis, f., [effodio]: Udgravning; in pl., Cod. Just.

*effractarius, i, m.: sem. gior Indbrud, Senec. Ep. 68; — effractor, oris, m.: = frgd., Dig.; o. — effractura, ae, f.: Indbrud (ier at fiele), Dig.; — [effringo]. — effractus, 3: partic. af effringo. — effraen-; de faaledes begyndende Dst f. und. effren-.

effrenate, adv., alene „everf.“: teilestelt el. overgivet, Cic. d. Senect. 12; — compar., id. Phil. 14, 9; c. — effrenatio, onis, f., ligel. alene „everf.“: teilestelt, impatentis animi, Cic. Phil. 5, 8; — [effreno]. — effrenatus, 3: partic. o. adj. af effreno. — effrenis, e: sild. Biform af effrenus, mula, Plin. 8, 6.; — effreno. [f. ex.fr.], avi, atum, 1, v. a.: atager Bidslet el. Temmen; (men sem verb. fin. c. partic. field.); vid. Liv. 40, 40; egf. „pect. everf.“, Sil. 9, 496; — II) partic. effrenatus, 3, sædv. som adj., c. „fig.“: teilestelt, uregterlig, faat, overgivet; — homines secundis rebus effrenatos etc., Cic. Off. 1, 26; ∞ libido et indomita, id.; cf. id. Catil. 1, 10; ∞ libertas et praeceptis, Liv.; — compar., ∞ libido (Appii), id. 3, 50; ∞ iracundia, Quintil.; superl., ∞ affectus, Senec. Ep. 88. — effrenus, 3, [ex, frenum]: uden Bidslet el. Temme, equus, Liv. 4, 33; — 2) „everf.“: teilestelt, vild, gens, Virg. Ge. 3, 382; ∞ amor, Ovid.

effrico, [f. ex.fr.], xi, catum, 1, v. a.: afsnider, udtærrer, aftærrer, calices, Appul., spicas decerpas, Tertull.; — b) egf. „everf.“ c. „alleg.“: vid. Senec. Ep. 95. — effringo, [f. ex.fr.], fregi, fractum, 3, v. a. c. n. [frango]; 1) act.: brækker ud deraf, brækker op: — ∞ cardines foribus, Plaut., fores, id., Ter., Cic., valvas, id., januam, id., tabernas, Suet., carcerem, Tac.; qui ... eistam effractam etc., Hor. Ep. 1, 17, 51; — men „alleg.“ c. absol. Quintil. 2, 12, in.: effringere, quam aperire, putant robustius; — B) egf. fæmterbrude el. knufer, jugum, Ovid., cerebrum, Virg., corpus, Senec. Phoen.; men „pect. everf.“: ∞ animam, (fordæree), id. Here. Oet. 1459; — II) neutr.: at udslyde el. frembrude; vestras effringet in urbes (spumeus ille fluctus, „alleg.“), Sil. 1, 617.

effrondesco, [f. ex.fr.], dñi, 3, v. n. ineh.; dñ. in perf.: circus effrondit, (var pydet med Løv), Vopisc. Prob. 19. — effrons, tis, [ex, frons, tis]; eyrdl.; med fremstaaende Pand; dñ. „everf.“: stamles, udsfammet, consilium, Vopisc. — effructio, [f. ex.fr.], are, v. a. c. n.; 1) act.: at frembringe en Husfæert; dñ. „everf.“: at frembringe el. arle, Tertull.; — II) neutr.: at vere el. blive til Biste; dñ. „everf.“: at vere frem el. brude ut, id.

effugio, [f. ex.f.], fugi, 3, v. n. c. a.; 1) neutr.: undflyer egf. undfemmer, ex urbe, Plaut., de proelio, Cic., e manibus, id. Manil. 9; a quibus (ludis) vix vivus effugit, id. Sest. 51; ∞ patriā, Plaut., foras, id., Terent.; — egf. absol., Plaut. Truc. 1, 1, 16; cf. Caes. B. G. 5, 58; men Liv. 8, 26: ∞ via Nolam ferente, (ad den Bei); — b) „everf.“: ∞ ex sitella (sors), Plaut. Cas. 2, 6, 44; — II) act.; A) em Persensubjecter: undflyer, undgaaer, malam rem, Plaut.; cf. Cic. d. Rep. 6, 12: ∞ periculum celeritate, Caes. B. G. 4, 35; cf. Cic. Tusc. 1, 36: — „alleg.“: cf. Hor. Sat. 2, 3, 71; — b) „everf.“: quae (aetas) cupiditates adolescentiae effugerit, Tac. Hist. 1, 15; — B) em Tingsubjecter: aliquid effugit me: noget undgaaer mig, bliver ubemærket el. upaaagt af mig; — vid. Cic. d. Or. 2, 34, Liv. 22, 33, c. Hor. Epod. 5, 192; ligel. somniculosum plurima effugiant, Colum. 11, 1; men m. Subjectivum, id. 8, 11: non effugerit curam (ejus), observare etc.

effugium, i, n., [effugio]: Undflyen, flugt; — ∞ praec. udere eunti, Lucr.; ∞ dare victis, Hirt. B. Al. 16; ∞ mortis, Cic.; egf. in pl., Virg. Aen. 2, 140; cf. Tac. Ann. 12, 56; — II) „concret.“: Midlet el. Udvei til flugt; alias (bestias) habere effugium pennarum, Cic. N. D. 2, 47; qui (militēs) effugia insederant, Tac.

Ann. 2, 17, *effere*. — *effugo*. [f. *ex-f.*] *avi*, *atum*, 1, v. a. *flaacer* paa flugt, (*flid. Ord*), *Diet. Cret.*

effulgeo, [f. *ex-f.*], *si*, 2, v. a.: at *finne frem el. ud deraf*; — *effultus*, *aurora* etc., *Ovid. Met.* 2, 114; *men ingens lumen effulsisse*, *Liv.* 22, 1; *cf. Virg. Aen.* 9, 731, v. *ibid.* 5, 132; *om ornatu*, *Tac. Ann.* 13, 13; — *H) «pect.»* om *Begreber*; *vid. Plin.* 4, in., v. *Liv.* 45, 7; — *not.*: *inf. effulgere*, *f. effulgere*, *Virg. Aen.* 8, 677; — *effultus*, 3, *partic. adj.*, [*ex, fulcio*]: *ligesom hævet derpaa*, *d. c. stættet el. lænet derpaa*; — *Horum effultus tergo* ... *jacebat*, *Virg. Aen.* 7, 94; *cf. ibid.* 8, 368; *effultus in cubitum*, *Appul.* — *effumigatus*, 3, *partic. adj.*, [*ex, fumigo*]: *terjaget ved Ileg, coluber*, *Tertull.* — *effumio*, [f. *ex-f.*], v. n.: at *ryge i Veiret*, at *give Ileg fra sig*: *Effumit moles*, *Auct. Aetn.*

effundo, [f. *ex-f.*], *iudi*, *fusum*, 3, v. a.: *udgyder el. udbælder deraf el. deri el. derover*; *D) «gent.»* — *in vinum in barathrum*, (*i. e. in ventrem*), *Plaut. Curc.* 1, 2, 28; *men Cic. Pis.* 10: *utrum ille plus biberit* ... *an effuderit*; *in aquam*, *Frontin.*, *humorem*, *Cels.*, *lacrimas*, *Lucr.*; *cf. Cic. Plane.* 42: *men procella imbrem effuderat*, *Curt.*; *in se in Oceanum*, (*em en flod*), *Plin.*; *cf. Cic. N. D.* 2, 45; — *H) «fig.»* *A) «vers.»* fra *Begæffens Lighed*; *1) «alm.»*: *udryder el. ud-spytter*, *driver el. kaster ud el. ned deraf*; — *in saccos nummorum*, *Hor. Sat.* 2, 3, 149; *et fromentum in flumen*, *Dig.*; *men in tela*, (*i. Mængde at afstjpe*), *Virg.*, *Liv.* 27, 18; *in auxilium castris*, (*lade ryffe el. strømme ud deraf*), *Virg. Aen.* 7, 522; *in aliquem super caput*, (*om Hæsten*: *at kaste af forover*), *Liv.* 22, 3, *effere*; *cf. Virg. Aen.* 10, 571 v. 593; *f. egf. id. ibid.* 9, 68, v. 12, 532; — *in manibus habenas*, (*slippe el. give Teilen*), *id. Stat.*; *men «pect.»* v. «alleg.» *em det ligesom fløbne og glatte Ber:* *ut per laeve severas Effundat junctura ungues*, (*lader dem glide derover*), *Pers.* 1, 65; — *2) «bef.»*: *a) in se*, *egf. (sem med.)*, *effundi*, *om Persener*: (*ligesom en Strøm*) *i Mængde at ud-gyde sig el. udbrede sig derover el. deraf*, *navnl. i Krigsfregter*; *vid. Caes. B. G.* 5, 19, *Liv.* 26, 19, *Suet. Caes.* 41, v. 2.; — *omnibus portis ad spem ferendam effunduntur*, *Liv.* 38, 6; *cf. Tac. Ann.* 1, 23; *egf. egf. in partic. effusus*, *Sall. Jug.* 45, *Liv.* 22, 3, *effere*, *Tac. Ann.* 4, 25, *effere*, *Virg. Aen.* 6, 365, v. 2.; — *b) ligel. om Persener*, *navnl. med Hensyn paa Hærmænen*: *at ferøde el. tilkætte og ligesom at bortkaste*; *vid. Cic. R. Am.* 2; *ligel. om patrimonium*, *id.*, *aerarium*, *id. Agr.* 1, 5; *f. egf. Justin.* 6, 9; — *egf. absol.*: *effundite*, *emite*, etc., *Ter. Ad.* 5, 9, 34; — *egf. om andre Gienstande o. Hærbøtte*: *bortkaster el. forspilder guld*; *vid. Cic. Fam.* 2, 16; *in vires*, *Liv.* 10, 38, *Ovid. Met.* 12, 107; (*men ibid.* 1, 278: *effundere vires*, *i. e. exprimere*); *in animam*, *Virg.*, *vitam*, *Ovid.*, *extremum spiritum*, *Cic. Phil.* 12, 12, *men Virg. Ge.* 3, 492: *ibi omnis Effusus labor*; — *c) em Naturens Kræfter*, *om Paratiden*, *edl.*: *at frembringe i Mængde*; *vid. Cic. Orat.* 15; *in fruges* (*anctumnus*), *Hor. Od.* 4, 7, 11; *men pass.*: *terra effunditur in herbas*, *Plin.* 17, 1; — *egf. om andre Hærmængelger*; *vid. Cic. Brut.* 9; — *B) «ment.»* v. «ethis»; *1) «alm.»*: *nærmest om en Mærdelse*; *vid. Cic. d. Or.* 1, 34, v. *id. Flacc.* 17; *in procellam eloquentiae*, *Quintil.*, *totos affectus*, *id.*; *in voces el. questus*, *Virg. Aen.* 5, 723 v. 780; *men in questus in aëra*, *Ovid.*; — *egf. om Ubrudet af en Ydenskab*; *in iram in aliquem*, *Liv.* 33, 34; *cf. id.* 31, 44; — *2) in se*, *egf. medl.*, *effunditur*: *udgyde sig deri*, *bengire sig deri*; — *in se in aliqua libidine*, *Cic. Parad.* 3, 1; *effere*: *effundi in licentiam*, *Liv.*, *in amorem*, *Tac.*, *in jocos*, *Suet.*, *in questus*, *lacrimas*, *vota*, *Tac. Ann.* 1, 11; *derfor effundi lacrimis*, *Virg. Aen.* 2, 651; *men effundi ad preces lacrimasque*, *Liv.* 44, 31, *ad luxuriam*, *id.*; *men Cic. Att.* 9, 10: (*Pompejus*) *in nos suavissime hercle effusus*; — *III) partic. effusus*,

3, *egf. som adj.*; *A) «gent.»*: *vidt udbredt*, *vid el. udstrakt*, — *in corpus*, (*udstrakt paa Veiet*), *Lucr.*; *effusum late mare*, *Hor.*; *in loca*, *Ter.*; *cf. Liv.* 30, 5; *habenis effusus*, (*med slap Tømme*), *Frontin.*; *men in superl.*, *Liv.* 37, 20; *men m. græst Construction*: *Caesariem effusae* (*nymphae*), *Virg. Ge.* 4, 338; — *B) «fig.»*: *a) edelt*: *quis in largitione effusior*, *Cic. Coel.* 6; *effusissimus munificentia* (*Caesar*), *Vell.* 2, 41; — *b) overværen*, *teilesløs el. umaadelig*; *in licentia*, *Liv.*, *laetitia*, *id.*; — *compar.*, *in cultus in verbis*, *Quintil.* 3, 8, 58; *superl.*, *in laudationes*, *Petron.*; *in studia*, *Suet. Ner.* 40.

effuse, *adv.* af *effusus*; *1) «gent.»* v. *localt*: *vidt udbredt*, *paa el. over en vid Udstrækning*, *navnl. i Krigsfregter*; — *in ire*, *Sall.*, *fugere*, *Liv.*, *persequi*, *id.*, *vastare*, *id.*; *men compar.*, *in praediri*, *id.*; — *II) «fig.»*: *A) edelt*; *egf. rigeligen*, *i stor Mængde*, *donare*, *Cic. R. Am.* 8, *vivere*, *id. Coel.* 16; — *in affluere opes*, *Liv.* 3, 26; *egf. in compar.*, *Tac. Ann.* 4, 62; — *B) overværen*, *umaadeligen*; *vid. Cic. Tusc.* 4, 6; *in amare*, *Plin. Ep.*; *compar.*, *in facere*, *Tac.*; *superl.*, *in diligere*, *Plin. Ep.*, v. *id. Pan.*

**effusio*, *onis*, f.: *Udgyden el. Udgydelse*, *aquae*, *Cic. N. D.* 2, 10; — *II) edelt* «fig.»: *A) effusiones hominum ex oppidis*, (*deres Udstrømmen deraf*), *id. Pis.* 22; — *B) Bortkastelse*, *Drælen*; *pro ipsius in alios effusione*, *Cic. Att.* 7, 3; *cf. Liv.* 41, 9; *egf. in pl.*, *Cic. Off.* 2, 16; — *C) lidenskabelig Teilesløshed el. umaadelighed*; *in animi in laetitia*, *Cic. Tusc.* 5, 31; — *effusor*, *oris*, m.: *som udgyder el. udgyver rigeligen*; *in pretii*, *Augustin.*; v. — *effusorie*, *adv.*, *ligesom effuse*: *vidt omfring*, *Ammian.*; — *effundus*, 3; *partic. e. adj. af effundo*.

effuticus, (-tius), 3; (*ceemist formel Ord*); *in verbum*, *Varr.*; *af — effutio*, (*ivi*), *itum*, 4, v. a., [*ex, ius, futio*, *besl. m. fundo*]: *slædrende el. tætsløst at gæge el. paaflaæ*; — *multa licet* ... *effutiat ore*, *Lucr.* 5, 908; *cf. Cic. N. D.* 1, 30, v. *id. Div.* 2, 55; — *egf. absol.*: *at snætte hen i Veiret*, *Ter. Phorm.* 5, 1, 19. — *effutuo*, [f. *ex-f.*], 3, v. a.; *ef. poet. ap. Suet. Caes.* 51: *in aurum*, (*tilkætte paa Veindælf*).

egélido, *are*, v. a.; [*ex, gelidus*]: *optøer*, *fibras glaciales*, *Sidon.* — *egélidus*, 3, 1) [*m. ex priv.*]: *afstølet*, *fuldflaæn*, *lunken*, *aqua*, *Cels.*, *Plin.*; *edelt* «pect.»; — *Jam ver egelidos refert tepores*, *Catull.* 46, in.; *men in Notus*, (*opp. gelidus Boreas*), *Ovid. Am.* 2, 11, 10; — *II) (m. ex intens.)*: *meget fælt*, *tilførslen*, *Ister*, *Anson.* — *egélo*, (*avi*), *atum*, 1, v. a.: *af-tøler*, *Coel. Aur.*

egens, *tis*: *partic. e. adj. af egeo*. — *egénulus*, 3; = *figel.*, *Paul. Nol.*; *demin. af — egénus*, 3, [*egeo*]; *1) som har el. lider Mangel derpaa*, *som trænger dertil*: *e. gen. el. e. abl.*; — *omnium egenos*, etc., *Virg. Aen.* 1, 599; *cf. Liv.* 9, 6, v. *Tac. Ann.* 1, 53; *in (regio) aquarum*, *ibid.* 15, 3; *men ibid.* 12, v. *abl.*: *commeatibus non egenum (iter)*; *cf. id. ibid.* 46; — *2) absol.*; *res egenae*: *Mangel*, *Træng*, *Rød*, *Plaut.*, *cf. Virg. Aen.* 6, 91, *effere*; — *b) af subst. neutr.*: *in egeno*, (*paa el. i maver Jordbunden*), *Colum.* 3, 10.

egéo, *ui*, *ere*, v. n.; *D) «gent.»*: *A) absol.*: *lider Mangel*, *er nødtvungen el. trængende el. fattig*; *vid. Plaut. Trin.* 3, 2, 57; *cf. Ter. Heaut.* 5, 2, 11; *opp. loquptem esse*, *Cic. R. Com.* 8; *opp. divitem esse*, *Hor. Sat.* 2, 2, 103; *cf. Ps. Cic. ad Brut.* 1, 15: *etiam The-mistoclis liberi eguerunt*, (*levede i Armod*); — *men impers.*, *Plaut. Pseud.* 1, 3, 39: *amatir atque egetur acriter*; — *B) e. abl.*, *el. e. gen.*, *field.*, v. *ford.* *e. acc.*: *lider Mangel derpaa*, *trænger dertil*, *behøver*, *har nødig*; — *a) e. abl.*; *in omnibus necessariis rebus*, *Caes. B. C.* 3, 32; *cf. Cic. Off.* 2, 3, v. *id. N. D.* 2, 57; — *egf. m. Begrebssubjekt*; *magnum opus est*, *egetque exercitatione non parva*, *id. Lael.* 5; — *men*

e. gen., Plaut. True. 2, 6, 20, o. Hor. Ep. 1, 18, 67; liget. ∞ auxilii, Caes.; men Cic. Fam. 9, 3: ∞ medicinae, (al. medicina), inc.; ∞ aeris, (mangle Penge), Hor.; ∞ custodis, id., nutricis, Ovid.; ∞ alienae faciundiae, Tac. Ann. 13, 3; — ogf. m. Begrebs-subjecter; vid. Lucr. 3, 45, o. Quintil. 5, 11, 5, ostere; — men e. acc.: nec quicquam eges, Plaut. Men. 1, 2, 12; — II) fig.: A) ligefem careo: har ifte, medværer; vid. Cic. Brut. 67; "poet." ogf. m. Begrebssubject; proprio quae tum res nomine egebat, Lucr. 3, 135; — B) undværer, finder mig i at undvære, (ferd.); vid. Cat. ap. Gell. 13, 23; — C) ligefem *Ægona*: længe derefter, d. e. attraaer el. onfter; e. gen.: quia ui amans abeuntis egeo, Plaut. Asin. 3, 3, in.; cf. Hor. A. P. 154; — ogf. e. abl.; ∞ pane, id. Ep. 1, 10, 11; — III) partic. egens, tis, ogf. fem adj.: frængende, fattig, forarmet; — locupletes ex egentibus etc., Caes. B. C. 3, 59; cf. Cic. Lael. 7, Plaut. Pers. in. e. Ter. Phorm. 2, 3, 10; opp. abundans, Cic. Parad. 6, 1; — delectum habere egentium et perditorum, Caes. B. G. 7, 4; cf. Sall. Catil. 33; — compar., nihil rege (illo) egentius, Cic. Att. 6, 1; superl., f. id. R. Am. 8, e. Liv. 1, 17; — not: partic. egiturus, 3, Terull.

Egeria, ae, f., *Hygie*: R. Numas Genafinde og Værvinde, havde (sem Nympe el. Camene) en Lund og en Kilde i Nærheden af Aricia (el. efter nogle: foran porta Capena); vid. Liv. 1, 19 o. 21, Ovid. Met. 15, 482 flgd., o. ibd. 547 flgd., ogf. Virg. Aen. 7, 763, o. ibd. 775, o. A.

egéries, em, e, [egero]: Gødning, Solin., Paul. Nol. — egerimino, avi, 1, v. n.: at fyde el. fyre frem, at slaae ud; ∞ oculi plantarum, Colum.

egëro, gessi, gestum, 3, v. a.; I) egent.: A) „alm.“: fører el. bringer el. faffer ud derfra el. derud; — ∞ praedam ex hostium tectis, Liv., pecuniam ex aulario, id.; cf. id. 5, 22; — ∞ humum scrobibus, Colum.; men ∞ silicem humeris, Plin.; — B) „bef.“ ogf.: a) at stille sig derved el. give fra sig, (navnl. em de legemlike Udtømmelser); — ∞ aquam vomitu, Curt.; cf. Ovid. Met. 6, 664; ∞ dapes, urinam, Plin., sanguinem, id.; men ∞ animam, (at udaande Livet, at dee), Lucan.; cf. Tac. Ann. 15, 61: ∞ multum vitalis spiritus; — b) at borttage el. ngebre, bona in tributum, vid. Tac. Agric. 31; men m. Begrebssubject, Senec. Ep. 91: gravitas coeli egerit populos, (fordriver dem); — „poet.“ ogf. at udtømme el. udelægge; vid. Prop. 4, 6, 34; liget. ∞ urbes alternis mortibus, Stat.; — II) „fig.“: at udføde, querelas, Lucan.; men ∞ sermones, (f. edere), Senec. Ep. 66; men Ovid. Trist. 4, 3, 38: egeriturque dolor, (fordriveres). — egersimon, i, n., *ἐγρίσμων*, Opmuntringsmiddel, Capella.

egestas, ais, f., [egero]: trykkende Armod, fier Trang el. Rød; — vid. Cic. Parad. 6, 1, Caes. B. G. 6, 24, o. A.; duris in rebus egestas, Virg. Ec. 1, 146; ∞ turpis, id.; — ogf. in pl.: egestates tot egentissimorum hominum, Cic. Att. 9, 7; — 2) „fig.“ ogf. a) om Begreber; ∞ patrii sermonis, Lucr.; ∞ animi, Cic. Pis. 11; — b) e. gen. obj.: Mangel derpaa; ∞ pa-buli, cibi, Tac. Ann. 6, 23, rei familiaris, Suet.; men ∞ rationis, (Befundtghed), Lucr. 5, 1210.

egestio, onis, f.: Bortbæren el. Bortfafften, cadaverum et ruderum, Suet. Ner. 38; navnll. ogf. om Regemets Udtømmelser, Coel. Aur., Suet., Veget.; — 2) „overf.“: Bortfafften, Bortdøflen, publicorum opum, Plin. 8, 6; o. — egestivus, 3: udtømmende el. af-førende; ∞ vis, Macer; — [egero]. — egestösus, el. egestösus, 3, [egestas]: yverft fattig, forarmet, Aur. Vict. Epit. 12. — I. egestus, 3: partic. af egero. — 2. egestus, us, m., [egero]: = egestio, Stat.; ∞ ventris, Senec.

ëgigno, ère, v. a.: at frembringe el. avle af fig, Lucr. 2, 702. — eglecopala, ae, f.: gallus Venæ-

nelse af den blaa Mergel, Plin. 17, 1. — Egnatius, i, m.; vid. Suet. Aug. 49; — Ppf. Egnatium scelus, Vell. 2, 93. — Egnatuleius, i, m.; vid. Cic. Phil. 3, 3.

ego, pronom. pers., *ἐγώ*: jeg; faaer oftest i de personlige Medfatninger; — meruius et ego et pater de vobis, Plaut. Amph. prol.; liget. ibd.: et ego una cum illo, etc.; men id. Stich. 5, 1, 49, comist: Ego tu sum, tu es ego, etc.; — ogf. hos andre Fremener: dixi ego idem etc., Cic. Catil. 1, 3; ego enim ipse etc., id. Tusc. 1, 17; cf. Virg. Aen. 3, 846; liget. Ego ille agrestis etc., Ter. Ad. 5, 4, 12; — men alter ego, f. mdt. alter; — bb) berid fan marfes; a) ego etc., m. Endit. — met.; egomet memet (se. verberavi), Plaut. Amph. 2, 1, 60; cf. Cic. Fin. 3, 19; — figet. m. Endit. — pte hos dat. e. acc. sing.; multipte, Catap. Fest. pag. 310, mepte fieri servom, Plaut. Men. 5, 8, 10; — ogf. er at bid-føre Nærdødeligen af acc. m. e. Sil. 9, 631; (men Virg. Aen. 9, 427, er at fæfæ: me, me etc.); — b) mihi o. nobis, fem dativi ethici: quid enim mihi (illo) quaerit, quomodo etc.? Cic. d. Rep. 1, 19; cf. Hor. Ep. 1, 3, 15; ogf. in pl., Ter. Ad. 2, 4, 12; f. ogf. Cic. d. Or. 2, 20, Liv. praef., o. Virg. Ec. 1, 35; — c) i Spørgs-maal færfes egone? Cic., ogf. egon? Ter.; men Pers. 1, 2: min tu istud ais? (i. mihiue); — d) endnu marfes Nærfæfene: ad me, f. domum meam, Ter.; cf. Cic. Fam. 3, 8; — fremdeles; a me, Plaut., a nobis, Ter., (udaf mit Hus); men ogf. heter a me: af Mit el. af min Ræfse; a me argentum dedi, Plaut.; se a me solvere, (med mine Penge), Cic. Att. 5, 21; men om et Sted heter, non longe a me: (færl langt fra min Gaard), Cic. d. Or. 1, 49; — not.: færfede, dat. me f. mihi, Enn., o. Lucil. ap. Fest.; — acc. mehe f. me, anferer Quintil.; — gen. nostrorum f. nostrum, Plaut.

egredior, egressus sum, 3, [e. el. ex, gradior], v. dep. n. o. a.; I) neutr.: A) egent.: gaader el. fem-mer ud deraf el. derud; I) „alm.“: quae foras ex sano egredior, Plaut.; ∞ e cubiculo, Cic., e curia, Liv., ab sese, Plaut., Ter., liget. a nobis foras, id.; ∞ domo, Plaut., porta, Cic., Caes., Roma, Cic., Hor.; — Placide egredere (absol.), Plaut. Cure. 1, 3, in., ostere; ∞ obviam, Liv.; ∞ per medias hostium stationes, Caes.; cf. Cic. Quint. 10; ∞ ad portam, (træge ud derud), Liv. 33, 17, in vadum, id. 8, 21; — b) fæger epæ el. i Veitret, fæger op derud el. derpaa; — scallis egressi milites etc., Sall. Jug. 60; Altius egressus etc., Ovid. Met. 2, 136; ∞ ad summa montis, Sall., in tumulum, Liv., in vallum, Tac.; cf. Liv. 40, 22; — 2) „bef.“ ogf. aa) i Skrigsfæget: at rpfte el. marfchere ud, e castris, id., Sall.; ogf. absol. egredi, id.; men ∞ ad proelium, Caes., in pacata etc., Liv. 10, 32; — bb) i Temantæ-fæget; a) ∞ ex navi, Cic., Caes., navi, id., Liv., ratibus, Ovid., ogf. absol. egredi, Caes., Liv. 1, 1, Ovid., (gaade fra Verde); ∞ in terram: gaade i Land, Cic.; — b) ∞ e portu, Cic. Att. 6, 8, ogf. absol. egredi, Ovid. Trist. 1, 10, 6, (lobe ud el. affæile); — B) „fig.“: i Ræredrager at gaade el. fævæ ud derfra; vid. Cic. Brut. 21, o. Quintil.; ∞ extra praescriptum, id.; — II) act.: gaader ud derover, evertfrider; A) egent.: ∞ fines, Caes., munitiones, id.; ∞ flumen, Sall.; men ∞ urbem, (gaade ud deraf), Liv. 1, 29, ostere; liget. ∞ tecta, Plin. Ep., tentoria, Tac.; — B) „fig.“: vid. Vell. 2, 40; filius quintum annum egressus, Quintil.; vetus familia, nec tamen practuram egressa, Tac. Ann. 3, 30; cf. id. ibd. 3, 28.

ëgregiatus, us, m., f. und. egregius, — ëgrë-gie, adv. af egregius, (compar. egregius, Juvenal. 11, 12): færfæffeliggen, fortrinliggen; a) hos Verber; ∞ pingere aut fingere, Cic.; ∞ pugnare, Liv., vincere, id.; cf. Cic. Fin. 2, 6, o. Ter. Andr. 1, 1, 31; — b) hos Abiectiver; ∞ cordatus homo, Enn.; ∞ fortis et bonus imparator, Cic.; ∞ munus oppidum, Caes.; — c) absol., fem Uetpft af Billighele el. Bifald;

egregie Caesar, quod etc., Plin. Pan. 38; egregie plane atque magnifice, nisi etc., Suet. Vitell. 10.

ēgrēgius, 3, [e el. ex, grex]: ligesem udvalgt iblandt Menaden; cf. forrindelig el. fortraffelig el. udmærket i sit Slægt; — ~ vir in aliis artibus, Sall.; cf. Cic. d. Or. 1, 19; ~ vir bello, Liv. 5, 47, v. Tac. Agric. 11; ~ et praeclara indoles ad dicendum, Cic. d. Or. 1, 29; egf. absol.: ~ vir. Cic., civis, id., poeta, id.; ~ Caesar, Hor.; — ~ forma, Ter., facies, id., Lucr.; ~ colores, odores, id.; cf. Cic. Fin. 2, 20; ~ virtus, Caes., fides, id., victoria, Liv.; — ~ poet "egf. c. gen. respect.": Egregiusque animi, Virg. Aen. 11, 417; egregius fati mentisque, Stat., linguae, Sil.; liget. ~ c. gen. part.: egregii juvenum, Stat. Theb. 2, 152, — bb) in neutr. egf. sem subst.: cuncta seclorum suorum pro egregiis accipi, Tac. Ann. 11, 60; — not.: egregissimus, Pacuv. ap. Prisc.; cf. Gell. 11, 57; — II) i Røstertiden heter egregius, med Hensyn paa ydre Stand el. Rang el. Anseelse: udmærket el. baderfuld; — vid. Tac. Hist. 1, 15, v. id. Ann. 3, 6; — bb) egf. erat mæste: a) neutr. egrēgiū m. sem subst. c. adj.; quod ... egrēgiū publicum (Statens Hæde) dehonestavisset, ibd. 3, 70; — b) Egrēgius, sem 2 tel fer de høieste Statsembedsmand, (emur. veri Excellence el. Færlighed), Cod. Theod.; — cf. Egrēgiatus, us, m.: disse Embedsmands Rang el. Færdighed, ibd.

egressio, onis, f. [egredior]: Udgaaen el. Udgang deraf el. terra, Appul.; — 2) cf. i liberitaten: Udgang el. Digression, παρὰ τὸν αἶμα, Quintil.; cf. id. 1, 3, 3; egf. in pl., id. 11, 3, 164; — 4. egressus, 3: partice. af egredior, — 2 egressus, us, m., [egredior]: Udgaaen deraf el. Bergaaen deraf, Udgang el. Bergang; 1) egenl.: A) "alm.": a) "abstraheret"; vid. Cic. Pis. 13; liget. Caesar rarus egressu, Tac. Ann. 15, 53; egf. in pl., ibd. 11, 12, Sall. Jug. 35, Ovid. Fast. 1, 138; — b) "concret.": vid. Petron. Sat. 91; egf. in pl., Tac. Ann. 16, 10; — ~ poet. "egf. aa om Jærens Udelev, Ovid. Trist. 2, 189; — B) "bei.": at gaar fra Verde, Landen el. Landing, Caes. B. G. 5, 8, efferre; — II) "techn.": el. i Røstertiden: Udgang el. Hæredraget, Digression, Quintil. 1, 3, 12, Tac. Ann. 4, 32.

egula, ae, f.: en Eversel, Plin. 35, 50. — egurgito, are, v. a., [e el. ex, gurgis]: ligesem udgurgler; df. "emiss.": ~ argentum domo, (udkast el. ferede), Plaut. Epid. 4, 2, 12.

ehem, interj. el. Udraab, naemt. i Glæde: hei da! etl.; Plaut., Ter., Appul. — eheu, interj. el. Udraab, naemt. i Sorg: ve el. ad! etl., Plaut., Ter.; — not.: heu Mærum forderer eheu, vil man derfor løse: heu heu. — eho, interj. monstrantis: hei! her dog! vid. Plaut. Merc. 1, 2, 77, v. Ter. Andr. 5, 1, 5, efferre: egf. m. vedhangt -dum; vid. ibd. 3, 5, 10, efferre. — ehodum, interj., f. mtr. fæde.

eja, (egf. heja), eia, interj. el. Udraab; a) i Jorunding og Glæde; el. cf. ih! etl., Plaut.; eja, ut elegans est! Ter. Heaut. 5, 5, 19; egf. eja vero, Plaut., v. Cic. d. Rep. 3, 5; — b) raabende el. ommuntrende: velant! etl.; vid. Plin. Ep. 4, 29, v. Virg. Aen. 9, 38, egf. Hor. Sat. 1, 1, 18, v. id. 2, 6, 23; — eja! haud sic decet, Ter. Eun. 5, 9, 35; — egf. forstærkt: eja age! rumpe moras, Virg. Aen. 1, 569.

ējācūlo, avi, 1, v. a.: Biserf af flgd., Gell. 16, 19. — ējācūlor, atus sum, 1, v. dep. a.: ligesem udskyder fra mig; df. udskyder, udkastet, udslønger; — ~ aquas, Ovid.; cf. id. Met. 6, 259; ~ se in altum (sanguis): ~ umbram, vid. Plin. 4, 23.

*ējeetāmentum, i, n.: der Ukastede el. Dykastede; ~ cetera maris, Tac. Germ. 45, Appul.; — ējeeticius (-tius), 3: hørende til en Abert, vulva, (sem bar aborteret), Plin. 11, 84; — ējeetio, onis, f.: Ukastelse, Cic. Att. 2, 18; ~ articuli, (Gorvid-

ning), Coel. Aur.; v. — ējeeto, avi, atum, 1, v. a. intens.: udslønger, udkastet, kastet i Beiret, (men alene ~ poet.); — ~ arenas, Ovid., favillam, id.; cf. Virg. Aen. 5, 470; ~ dapes ore, (opbrætte), Ovid., sanium per ora, Lucan.; — [ejicio]. — 1. ējeetus, 3: partice. af ejicio. — 2. ējeetus, us, m., [ejicio]: Vertkastelse; df. ~ poet.: ~ (animā), (Udgaaen el. Udgang, opp. conjunctus animā), Lucr. 4, 957. — ēje-ratio, ej-ro, f. and. ejuratio, etc.

ējicelo, jēci, jectum, 3, v. a., [e el. ex, jacio]: flytter el. kaster el. jager ud deraf el. derud, bortfører voldsomt, etl.; 1) egenl.: A) "alm.": ~ ~ aliquem e senatu, Cic., Liv., ex oppido, Caes.; liget. ~ de senatu, Liv., de collegio, Cic.; ~ aliquem a diis suis penatibus, id. Quint. 26; liget. ~ finibus, Sall., domo, Plaut., Caes., aedibus foras, Plaut.; ~ aliquem in exsilium, Cic., v. 2.; liget. absol.: ~ aliquem, id., Caes.; — ~ sanguinem, (opbrætte), Plin., letum, (abterre), Dig.; ~ linguam, (udkastet), Cic. d. Or. 2, 66; ~ armum, (forerret), Veget., cf. Virg. Aen. 10, 891; — b) ~ se ex oppido: kaste sig el. ile ud deraf, Caes.; liget. ~ se porta, Liv.; cf. Cic. Catil. 1, 12; ~ se in agros, Liv. 6, 3; — B) "bei.": i Semantens færgeset: ~ naves aliquo, Caes. B. C. 3, 25; egf. ~ navem in terram, ibd. 28, (lagge til Land, lande); ~ naves ad Chium, Liv. 41, 8; — 2) df. egf. ~ naves, (fæste paa Land, lade frænde); — naves ... in litore ejectas esse, Caes. B. G. 5, 10, cf. Liv. 49, 18, v. Tac. Ann. 2, 21; — bb) df. "effer." om Verfæner: ejectus, 3; a) itubruen. — vid. Ter. Andr. 1, 3, 18, v. id. 5, 1, 20, egf. Virg. Aen. 1, 373, v. Ovid. Met. 11, 536; egf. Cic. R. Am. 26; — b) "meren.": homo ejectus, (forarmet, siggefærdig), Cic. Quint. 19; — II) "fig.": A) "alm.": bortkastet; — vid. Cic. R. Am. 19, Liv. 40, 13, v. Ter. Eun. 2, 1, 16; liget. superstitiois stirpes ejiciendas, Cic. Div. 2, 72; — b) subito se profundere atque ejicere, (om Ryster og Rencastet): at brude ud, etl., Cic. Coel. 31; — B) "bei.": egf. ligesem ἐξέλκων: dærlende at forstærke; — Cynicorum ratio tota est ejicienda, Cic. Off. 1, 41; cf. id. d. Or. 1, 32; — naemt. heter egf. ejici, om en Skuepiller: at udbrædes, ibd. 3, 50; men egf. om en romert Magnat i Abertet heter det, Cic. Sest. 55: is, qui etc., cantorum ipsorum vocibus ejiciebatur.

*ējulatio, onis, f.: Sylen, høylende Beslag, Plaut., Cic. Leg. 2, 23; — ējūlatūs, us, m.: ~ frige, Cic. Tusc. 2, 23, Gell.; v. — ējūlito, avi, 1, v. n. intens.: udbræder Slægtfrig, Lucil. ap. Varr.; af — ējūlo, are, v. n. v. a.; [bei. m. interj. dol.: hei, heu]; 1) neutr.: byler, klager el. græder høylende, Plaut., Cic. Tusc. 2, 7, Gell.; — II) act.: bejamrer med Slægtfrig, Appul.

*ējuncesco, ere, v. n. incho.: at flyde op ligesem Siv el. Rør; ~ vitis, Plin. 17, 35; v. — ējuncidus, 3: ephuet el. slank sem Siv el. Rør, sarmen-tum, vitis, Plin. l. c.: men "effer.": ~ mulieres, Varr.; — [e el. ex, juncus]

ējuratio, (ejuratio, Tertull.), onis, f.: Afsværgelse; df. Medkæggelsen af et Embede; ~ ignominiosa consulum, Val. Max. 2, 7, 7; — 2) "effer.": ~ bonae spei, (Gaabesbet, Røstsværgelse), Senec. Vit. beat. 26; af — ējūro, (Bisformen ejero findes Cic. d. Or. 2, 70, efferre, egf. at sammentligne m. pejoro), avi, atum, 1, v. a.: afsværges; df. 1) i Røstfærgeset: ~ forum, el. ~ judicem iniquum sibi, (eddeligen at forstærke en Demofol el. en Dommer, sem fiendt el. ubillig), Scip. ap. Cic. d. Or. 2, 70; cf. Cic. Verr. 3, 60, v. id. Phil. 12, 7; — 2) publicist: ~ magistratum el. imperium etc., (ved et Embedes Medkæggelse at afslægge Ed paa, at man har forvaltet samme efter Lovene), Tac. Hist. 3, 37, efferre, Plin. Ep. 1, 23; — egf. absol. ejurare, Tac. Ann. 13, 11; — b) df. "effer.", ligesem abdicare: at frastige sig, ifte at vedsindes; ~ liberos, Senec.,

patrem, id.; ligel. ejurata patriā etc., Tac. Hist. 4, 28; — 3) i Pandelsproget; opp. bonam copiam, (eteligen at effære sig invelget; opp. jurare bonam copiam), Cic. Fam. 9, 16. — ejuscemodi, ejusdemmodi, f. unt. is.

elābor, psus sum, 3, v. dep. n. o. a.; 1) neutr.: at falce el. glide el. slippe ud deraf el. derud, at fomme bort el. unfemme; A) „egenl.“; 1) „alm.“; anguilla est; elabitur („alleg.“), Plant.; cf. Liv. 1, 56, e. Virg. Ge. 1, 244, ogf. Cic. Div. 1, 23, e. id. Catil. 1, 6; men Caes. B. C. 2, 11: quicquid incidit, fastigio musculi elabitur; f. ogf. Liv. 8, 7; — b) „pect.“ ogf. om en Reming opad: frondesque elapsus in altas (ignis), Virg. Ge. 2, 305; — 2) „bef.“ ogf. om Verierer: at siære bort, at unfemme, ex proelio, Caes. e. socii manibus ac ferro, Cic., de caede Pyrrhi. Virg. Aen. 2, 526; — custodiā, Tac.; cf. Virg. Aen. 1, 242: ogf. — inter tumultum, Liv.; — B) „fig.“; 1) „alm.“: rei publicae statum illum elapsus esse de manibus („alleg.“), Cic. Att. 1, 16; cf. id. d. Or. 2, 50, e. Ter. Hec. 1, 2, 94; men Liv. 3, 37: ruendo ad libertatem, in servitum elapsos, (vare de geraadere deri); men artus elapsos in pravam, (ferretere), Tac. Hist. 4, 81; — 2) „bef.“; a) m. Genlym paa en Retsdag: at slippe derra; vid. Cic. Verr. 2, 58; cf. id. d. Senec. 12. Suet. Tib. 33, e. H.; — field, em Ding: el. Begrebs: subiecter: ne quod maleficium... elaberetur, Suet. Aug. 32; — b) ogf. pragnant el. m. Eitertryk: infirmarum at frinde ten el. fergaar: — vid. Lucr. 3, 971; quum etc., assensio omnis illa elabitur, Cic. Tusc. 1, 11: — memoria, (blive glemt), id. Phil. 13, 5; optimi sensus (Danker el. Jæter) — quia interim elabuntur etc., Quintil.; — II) act., ligesom effugere: at undsgaar, at slippe bort derra; pugnam aut vincula elapi etc., Tac. Ann. 1, 61; ligel. — custodias, id. Hist. 3, 59; cf. Flor. 1, 10; — ejusque statuum vim ignium bis elapsam, etc., Tac. Ann. 4, 64.

elāboratio, onis, f.: embyggelig Bearbejdelse, Auct. ad Her. 4, 22; e. — elāboratus, um, m. = fgrd., Apul.; af — elāboro, avi, atumi, 1, v. a. o. n.; 1) neutr.: arbejder derpaa, gjer mig Umage derfor; — m. ut, ogf. m. in (e. abl. el. ace.); — enitere, elabora — effice, ut etc., Cic. Att. 16, 16, C.; cf. id. d. Or. 2, 72; — ogf. impers.: elaboratur, ut etc., id. Orat. 12; — in literis, (at fuccere), Cic. d. Senec. 8; cf. ibd. 7 e. 11, ogf. id. Off. 1, 1, efcere; ligel. — in eo, ut etc., id. Fin. 1, 4; — ei non in unam aliquam partem, sed in omnia elaborandum est, Quintil.; cf. c. inf., id. 3, 8, 58; ogf. absol., Qu. Cic. d. Pet. cons. 6; — II) act.: med Anstrængelse at beviste el. tilveiebringe, (efter pass.); — vid. Cic. Fam. 9, 16, e. id. Brut. 90; ogf. ibd. 7, e. id. Manil. 1, efcere; men Non elaboratum ad pedem, (i. e. versibus inexcultis), Hor. Epod. 14, 12; — field, in act.; vid. Plin. 31, 6, e. Hor. Od. 3, 1, 19; — b) i Rhetorikenheder elaboratus ogf. unt.: alfer udarbejdet, fumsier; ne elaborata concinnitas... appareat, Cic. Orat. 25; nihil arcessit et elaborati, Quintil. 12, 10, 40.

elācatēnes, um, m., ἑλατῆνες: etflags nedfaltet Eshif, Plin. 32, 53; — ogf. elacatae, arum, f., Colum. 8, 17. — elaeimpōria, ae, f., ἑλαμπόρια, Dilehandel, Dig. — elaeomeli, n. inchei, ἑλαομέλι, ligesom Senningolte: en af Diatractis Orene udfløende Manna, Plin. 15, 7. — elaeon, onis, m., ἑλαών: Planming af Diatract, Tertull. — elaeothēsium, i, n., ἑλαοθήσιον, Salvafammer i Vædet, Vitruv. 5, 11. — Elaeus, 3, f. unt. Eleus.

elāmentābilis, e: heit ynkelig, gemitus, Cic. Tusc. 2, 24. — elanguesco, gui, 3, v. n. inchei: bliver aldeles sløt el. usviffom; vid. Liv. 1, 46, ogf. Tac. Hist. 4, 42; men Liv. 5, 26: differendo elanguit res, Liv. 5, 26. — elāphōboscon, i, n., ἑλαφό-

βόσζον, (Stierfeeder): vid. Pausan., Plin. 22, 37. — elapidatus, 3, [e. cl. ex, lapido]: renset fra Sten, solum, Plin. 17, 3. — elapsus, 3: partic. af elabor. — elaqueo, (avi), atum, 1, v. a.: udlofer af Vaand el. Vænter, aliquem, Ammian.; — ogf. „everf.“, Sidon. — elargior, iri, v. dep. a.: berstikter, udlofer sem Egent el. Gæbe; vid. Pers. 3, 70. — elassescere, ere, v. n. inchei: udmarces el. fættet; cf. „everf.“ om Traer; vid. Plin. 16, 41.

elate, adv. af partic. elatus, 3, ind. effero: epbeiet el. heit, men sæv. „fig.“; — dicere, (opp. submitte), Cic. d. Opt. Gen. Or. 4; cf. id. Tusc. 5, 9; — compar., — se gerere, Nep. Paus. 2, (fielttere, overmedigere). — 2. elate, es, f., ἑλάτῃς, (abies): etflags Gran el. Palme, Plin. 12, 62. — Elateius, 3: venant efet en Elatus, Caeneus, (baas Zon); ogf. — preles, Ovid. Met. 12, 189 e. 197. — elaterium, i, n., ἑλατήριον: Sæften af den vilde Agurke, (sem Lægemiddel), Cels., Plin. 29, 3.

elatine, es, f., ἑλατίνη: Plante af Stængten antirrhinum, Plin. 27, 50. — elatio, onis, f., [1. effero]; 1) „egenl.“: Væren el. Jæren ud deraf el. derud el. i Veiret; cf. A) — mortui, Jærefærd, Væragelse, Dig.; — B) — onerum, (at løfte dem i Veiret), Vitruv. 8, 10. — II) „fig.“: A) beting Væragelse, Jærefærd; vid. Cic. Fin. 3, 1; — B) Spøttelse, Skibed; hac elatione el. magnitudine animi etc., Cic. Off. 1, 19; — h) navn. ogf. om Jærefærd: — atque altitudo orationis, id. Brut. 17, opp. submitio, id. Top. 18. — elatites, ae, m., ἑλατίνες, (sc. lapis): etflags Værfen, Plin. 36, 38. — elatro, are, v. a.: udgør el. udstriger; — aliquid acriter, vid. Hor. Ep. 1, 18, 18. — elatus, 3: partic. e. adj. af effero.

elautus, 3: partic. af elavo. — Elavæ, eris, n.: Jled i Gallien, (hod. Allier), Caes. B. G. 7, 34 fige. — elavo, lavi, lautum e. lotum, 1, v. a. (e. n.): udvasker el. berffyller, (efter hos Plant.); — elautae ambae opera Neptuni, (om de Skibbræne), Plaut. Rud. 3, 3, 33; elota cerussa, Cels., oliva, Colum.; men emist: elotum in balneis (sc. argentum: sem er beribadet el. tilsat paa Badning), Plaut. Trin. 2, 1, 5; — II) ogf. „everf.“ m. metal Ven.: hic elavi bonis, (har mælet min Jærmæ), Plaut. Asin. 1, 2, 9.

Elea, ae, f., Ἐλέα: By i Lucanien, Jædey for Parmenides, ogf. for Zeno, Sniferen af d. eleantise Philosophi, hed senere Velia, Cic. N. D. 3, 33; — bb) cf. a) Zeno Eleates, Cic. Tusc. 2, 22; — b) Eleatici philosophi, id. Acad. 2, 52.

elecebra, (ext.), ae, f., [elicio]: som fræfetter; — argentariae (meretites), Plaut.; cf. id. Bacch. 4, 8, 10. — electarium, (ogf. electuarium), i, n., ligesom eeligma: Sæverge, Coel. Aur. — electe, adv.: med Valg, dirigere, Cic. Inv. 1, 39; — compar., — loqui, Gell.; — electibilis, e: udvalgt, partes, Appul.; — electilis, e: udvalgt, fertrunlig, piscatus, Plaut. Most. 3, 2, 41; e. — electio, onis, f.: Valg el. Udvalg, verborum, Cic. Orat. 20; — dare, Vell.; cf. Tac. Ann. 6, 22; ogf. in pl., id. Or. 35; — [eligo].

1. electo, are, v. a., intens. af elicio: udloffer deraf, fræfetter (noget en Hemmelighed); electabo, quicquid est, Plaut. Asin. 2, 2, 29. — 2. electo, are, v. a., intens. af eligo: udvalgt; jamne electat legionem, quam etc., Plaut. Truc. 2, 6, 27. — 1. elector, oris, m., [eligo]: en Valger, Auct. ad Her. 1, 1. — 2. elector, oris, m., ἑλετωρ, efter Plin. 3, 11: en Værvælfse paa den fræfænde Sol.

Electra, ae, f., Ἠλέκτρα; 1) Datter af Atlas e. Pleione, en af de fvy Mejader, eg ved Jupiter Mosder til Dardanum, Ovid. Fast. 1, 31, fige. e. Virg. Aen. 8, 135; — b) cf. Electria tellus, (i. e. Samathrace), Val. Fl.; — II) Datter af S. Agamemnon

ved Elytamnestra, v. Soph. af Dresdes, Prop. 2, 11, 5, Hor. Sat. 2, 3, 140, v. A.; — 2) df. egl. Navnet paa en Tragedie, Ovid. Trist. 2, 395, (hver ace. Electra).

electreus, 3, [electrum]: af Vernsen el. Nav, nummi, Lamprid. Al. Sev. 25. — electriker, a, um, [electrum, sero]: som frembringer Vernsen el. Nav, almi, Claudian. — electrinus, 3: af Vernsen el. Nav, patera, Trebell., vasa, Dig.; v. — Electris, idis, f., pl. Electrides insulae v. petrae, vid. Plin. 3, 30, v. id. 37, 11: — [electrum]. — Electrinus, 3, f. und. Electra nr. I.

electrum, i, n., *ἤλεκτρον*: Nav el. Vernsen, d. lat. succinum, Plin. 37, 11; f. egl. Ovid. Met. 2, 261, egl. Virg. Ecl. 8, 64, v. A.; — II) af Jarens Ligbed: etflags (kunstig el. naturlig) Metalblanding, Plin. 33, 23, v. Virg. Aen. 8, 102 v. 621; — B) „metcon.“: et af dette Metal færdbeidet Stykke, Martial. 8, 51, v. Juvenal. 14, 307. — Electryon, onis, m.: Son af Periclus ved Danae, Fader til Alcemena, Hygin. Fab. 241. — electuārium, i, n., f. und. electarium. — I. electus, 3: partic. v. adj. af eligo. — 2. electus, us, m., [eligo]: Valg, necis, (af Dedsmaade), Ovid. Her. 2, 141. — *ἐλεῖν δὲ σῖνα*, ac, f., *ἐλεμωσύνη*: Almisfe, Tertull., Augustin.

elegans, tis, adj., [Viform til eligens af eligo: altf. eprl.: som vælger derimellem, som udvælger deraf; vid. Cic. N. D. 2, 28]; df. I) forel. egl. datende: altfr embyggelig for sit Ytre; — vid. Gell. 11, 2, v. Cato ibd.; cf. Plaut. Trin. 2, 1, 14; men Ter. Heaut. 5, 3, 19: ut elegans est, (hver frælen el. fin)! — II) elassiff. sæv. refende: udvalgt i sit Etags; smagfuld, fin, artig, smut; A) em Perfener: elegans, non magnificus, etc., Nep. Att. 13; cf. Cic. Orat. 25, v. id. Brut. 40; df. isti elegantiores, (galante Høst, vcl.), Plin. 34, 3; — b) navn. egl. m. Scenyn paa Jæredraget; vid. Cic. Brut. 9; cf. ibd. 16 v. 68; — ligel. in compar., quis verbis aut ornatior aut elegantior (Caesare)? Cic. ap. Suet. Caes. 55; superl. ~ poëta, Nep. Att. 12; egl. em anden Kunst el. Indsigt, vid. Cic. Fam. 7, 23; ligel. ~ pictor et conditum, Plin.; — B) em Ting og em Begreber; vid. Cic. Tusc. 1, 25; cf. Liv. 44, 9: ~ artes et ingenuae, Cic.; — b) navn. egl. em Jæredraget; genus jocandi ... facitum, elegans, etc., Cic. d. Or. 2, 59; cf. id. Off. 1, 29; — compar., ego autem a te elegantiora desidero, (opp. popularia), Cic. Fin. 4, 10; superl., ~ epistola, Cic.; ligel. ~ scripta Terentii, Quintil.

eleganter, adv. af elegans: med el. efter rigtigt Valg, fint, artigen, pafsende; cf. Cic. Att. 13, 52, v. Liv. 35, 31; — compar., ~ psallere et saltare, quam etc., Sall. Catil. 24; cf. Cic. Fam. 3, 8, v. id. Div. in Caecil. 17; — 2) navn. egl. em Jæredraget; vid. Cic. Brut. 22, v. id. Tusc. 2, 3; ligel. in superl., ~ omnium loqui, id. Brut. 72.

elegantia, ae, f., [elegans]; eprl.: Valg el. Udvalg el. rigtigt Valg: — ne ... ejus elegantia meum exemplo speciem spernat, Plaut. Mil. gl. 4, 6, 20; — II) df. egl. „fig.“: Smagfuldhed, Jæmber, Artighed; a) e. gen.; — v. vitae, Nep., Tac., morum, id.; — eflert em Talsn og Jæredraget; ~ et munditia orationis, Cic. Orat. 23; cf. ibd. 2: Latini sermonis subtilitatem elegantiamque alicui concedere; ~ Latinorum verborum, id.; men ~ Socraticorum, (deres rene Jæredrag), Quintil. 10, 1, 83; egl. in pl.: vocum verborumque elegantias sectari, Gell.; — egl. om anden Færdem; vid. Cic. d. Or. 2, 7; — b) ut. gen., el. absol.: qua munditia homines! qua elegantia! Cic. Fam. 9, 20; ab omni politione elegantia abhorre, (em Jæredraget), id. Fin. 3, 2; cf. Suet. Aug. 73: quorum pleraque vix privatae elegantiae; — navn. egl. em Jæredraget: Cic. Orat. 23, Quintil.,

v. A.: egl. in pl.; veterum elegantiarum cura etc., Gell.; ligel. laudatus propter elegantias, Petron. Sat. 34. — elegatus, i, m.: etflags ubefkendt Gist, Auson. — *ἐλεγι*, orum, m., *ἔλεγος*: elegiske Vers, en Elegi, Tibull., Prop., Ovid., v. A.; f. egl. Hor. Od. 1, 33, 3, v. id. A. P. 77. — *ἐλεγία*, (-ēa), ae, f., *ἔλεγος*: Elegien, fleble carmen, Ovid. Her. 15, 7; cf. id. Amor. 3, 1, 7, egl. Quintil. 10, 1, 58, eflere; — frives egl. elegēia, Stat., Martial. 5, 30, Auson.; — II) etflags Her el. Siv, Plin. 16, 66. — *ἐλεγιᾶς*, 3, *ἔλεγχος*: elegiff. carmen, Diomed. — *ἐλεγιᾶριον*, i, n.: liden Elegi, Petron. Sat. 109; dem. af — *elegidion*, i, n., *ἔλεγιον*: liden Elegi, Pers. 1, 51. — *ἐλεγιον*, (con), i, n., *ἔλεγιον*: etflags Digst, en Elegi, Auson.; egl. in pl., id. — *ἐλέγο*, avi, 1, v. a.: berettigementet (fra Familien), Petron. Sat. 13.

Eleis, idis, f. und. Elis. — *Ελεῖς*, idis, f. und. flgd. — *Ελεῖς*, ei v. eos, m., *Ἐλεῖς*, [af Bacchanternes Heraab: *Ἐλεῖς*]: Epithet til Bacchus, Ovid. Met. 4, 15; — df. *Ελεῖς* Bacchae, id. Her. 4, 47. — *ἐλεῖσφάκος*, i, m., *ἐλεῖσφάκος*: en Salviart, Plin. 22, 71, eflere.

elementa, orum, n.; I) eprl.: Tingenes Grundstoffer, Elementerne, Grækerne *στοιχεῖα*; — ergo illa initia, ut e Graeco verum, elementa dicuntur, Cic. Acad. 1, 7; cf. Lucr. 1, 27 v. 912; ~ quatuor, ignis, etc., Senec.; cf. Ovid. Met. 1, 29, v. ibd. 15, 237; — in sine. egl. et enelt Element, Plin. 10, 88, eflere, v. Juvenal. 15, 86; — II) flgd.; A) „bef.“; 1) Alphabeter, Suet. Caes. 56; — 2) eflere: Begyndelsesgrundene (til Kunst og Videnskab); — b) puerorum, (Børnelærtem), Cic. d. Or. 1, 35; prima apud rhetoricum elementa, Quintil. 5, proem.; cf. Hor. Ep. 1, 20, 17; ~ loquendi, Cic.; cf. id. d. Or. 2, 11. Quintil. 2, 3, 13, v. A.; — bb) df. egl. a) „tekn.“: Aristoteles ti Categorier, circa quae versari videtur omnis quaestio; vid. Quintil. 3, 6, 23 flgd.; — b) „metcon.“: Elementarstjerne: vid. Quintil. 1, 10, 25; — B) „poet.“ egl. „alm.“: Begyndelse el. Sybav deril; — prima ... elementa referre (urbis Romae), Ovid. Fast. 3, 179; cf. ibd. 709; men ~ pravi cupidinis, Hor. Od. 3, 21, 52; ~ vitiorum, Juvenal. 14, 123. — *ἐλεμεντᾶριος*, 3: berende til Begyndelsesgrundene, senex, (gammlt Stelmenier), Senec. Ep. 36; ~ litterae, (Elementarfundstaberne), Capitolin.; v. — *elementicius*, 3: berende til Elementerne, substantiae, Tertull.; af — *elementum*, i, n., f. und. elementa.

elenchus, i, m., *ἔλεγχος*; eprl.: hvad der viser el. beviser neger; df. „tekn.“; I) festbar Drenning, navn. med flere Verser el. Gemmer, (cf. germ. Respectsversen), Plin. 9, 56, v. Juvenal. 6, 458; — II) Jærgelfe, Jærbefliffe; — C. Plinii Secundi Historiarum mundi elenchus, Plin. H. N. post praef. lemma; cf. Suet. Gramm. 8. — *ἐλεντεσco*, ēre, v. n. incl.: at blive sei el. bled; ~ panis, Coel. Aur.

elephantia, ae, v. elephantiacus, 3, f. und. flgd. — *elephantiasis*, (-ōsis, Veget.), is, f., *ἑλεφαντίασις*: etflags ondartet Udsæt, (saal. kaldet af Judentruppenbed), Plin. 20, 5, eflere, Veget.; (høstels. paa Græff); — beder egl. *elephas*, (f. und. *elephas*), egl. *elephantia*, ae, f., Scribon.; — df. *elephantiacus*, i, m., egl. *elephanticus*, i, m., (sem liber af denne Sygdem), Firmic. — *elephanticus*, f. und. flgd.

Elephantine, es, f., *ἑλεφαντίνη*: liden frugtbar D i Rildrommen med en Sy af samme Navn, Melas, Varr., Tac. Ann. 2, 61; — bed egl. *Elephantis*, idis, Plin. 5, 10, Vitruv. — *elephantinus*, 3, *ἑλεφαντινός*: af Esfenben, liber, (med Blade el. Tæbler af Esfenben), Vopisc. Tac. 8; ~ atramentum, (som tilberedes af Esfenbenpulver), Plin. 37, 25. —

elephantiosis, is, f. und. elephantiasis. — Elephantis, idis, f. und. Elephantine.

ēlēphantus, i, f. und. ēlēph. — ēlēphas, antis, o. elephantus, i, (den ferste Ærm optet in nomin. sing., den anden i de øvrige Casus). m., *ēlēgas*: Elephanten; — vid. Plin. 8, l. c. Liv. 14, 41; manus etiam data elephantis est, i. c. N. D. 2, 47; — b) sem Ordifrog kan mærkes om den Langsomme: quum celerius etiam elephantum pariant, Plin. praef.; liget. em in Dumrian: elephantum corio circumtento est, Plaut. Mil. gl. 2, 2, 80; — II) „overf.“, ligesom *ēlēgas*; A) Elfenben, Virg. Ge. 3, 26, o. id. Aen. 3, 464; — B) = elephantiasis, Lucr. 6, 1112, Seren. Sammon.; — C) etflagg Egfist, Plin. 9, 4.

Elēus, 3, f. und. Elis. — Eleusin, ius, (arc. Eleusin, Frontin.), f., *ēlēsiu*: en ældgamlet, ved Cereamythierne beremt By i Attica, (hod. Lepina), Plin. 4, 11, o. Ovid. Fast. 4, 507 fgd.; f. egf. Hygin. Fab. 157, egf. Cic. N. D. 1, 42; — bb) d) a) Eleusina mater, (i. e. Ceres), Virg. Gē. 1, 163; — b) Eleusinia sacra, Suet. Claud. 25, o. Eleusinium certamen, Gell. 15, 29; — c) Eleusinia, orum, m. o. ut. mysteria, Ceresfesten i Eleusis, Tertull. — Eleusinia, orum, n., Eleusinius, 3, o. Eleusinus, 3, f. und. fgd.

eleuthēria, ae, f., *ēlēthēria*: Ritbeten, Plaut. Stich. 3, 1, 21. — Eleuthērius, 3, *ēlēthērius*: som befrier; — Liber, Arnob.; — b) d) subst. neutr. Eleuthēria, orum: Befrielsesfest, (navnl. til Ære for Zeus Eleutheros el. Befrieren), Plaut. Pers. 1, 1, 29. — Eleuthēroclites, um, m., (frie Cilicier): en Høstefamme og rimel. Urindvaanerne i Cilicien, Cic. Att. 3, 20, o. id. Fam. 15, 4.

ēlēvatio, onis, f. som rhetorisk Figur: Hermindeffelse el. Jorringelse, Quintil. 9, 2, 50; af — *ēlēvo*, (avi), atum, 1, v. a.: 1) „egent.“: løfter el. haver i Veiter, Caes. B. C. 2, 9; — 2) fructum, (indfamle), Colum.; — II) „fig.“: A) gior let el. lettere, lindrer el. formilder; — 2) aegritudinem, Cic. Tusc. 3, 16, sollicitudines, Lucej. ap. Cic. Fam. 5, 14; — B) ophæver, tilintetgier, svækker el. jorring; saaf. Prop. 1, 8, 12: Neve inimica meas elevat aura preces; cf. Cic. Lael. 21, o. id. d. Or. 2, 586; men — summam ejus invidiae, (opp. aggravare), Liv. 3, 27; — res gestas alicujus, (opp. verbis extollere), id. 23, 43; — b) egf. m. Personificter, vid. Cic. d. Or. 2, 58; elevabatur index indiciumque, Liv. 26, 27; cf. id. 9, 37; men Elevat assiduos copia longa viros, Prop. 2, 24, fin.

Elias, adis, f. und. Elis. — ēlēes, um, m. [e el. ex, liquor, cf. colliciae]: Grofter til Vandets Afledning, Colum. 2, 8, ostere. — ēlēcio, hui, (lexi, Arnob.), licium, 3, v. a., [e el. ex, ius, lacio]: løfter el. bringer ud deraf el. derud; 1) „egent.“: A) „alm.“: — ut cum propere hinc eliciat foras, Plaut.; — ofte egf. i Crigisproget; — hostem ex paludibus silvisque, Caes.; cf. id. B. G. 5, 50; — aliquem ad pugnam, id., Liv., in proelium, Tac.; — vatem ad colloquium, Liv. 5, 15; cf. Cic. Balb. 9; — aliquem, ut etc., Liv. 6, 34; — egf. m. Tingsobjecter; — ferum e terrae cavernis, Cic.; — ignem conflictu lapidum, (flaae 3te), id.; — sanguinem, id. (poët.) Tusc. 1, 48, Tac., sudorem, Plin., alvum, id., lacrimas, Plaut.; — litteras, Cic., cadum, Hor. Od. 4, 12, 17; — B) „bef.“ i Religionsproget; — Jovem el. Manes, etc., (ved visse Examenier el. Trylsermiler at fremmane); — deos coelo, Ovid. Fast. 3, 327; cf. Plin. 28, 27; — Manes sepulcris, Tibull.; cf. Hor. Sat. 1, 8, 29; — infernas umbras carminibus, Tac. Ann. 2, 28; cf. Cic. Vat. 6; — egf. er at bidføre: — fulmina, (nedfalte el. neddrage sem Barfel), Liv. 1, 20; cf. Plin. 28, 3; — II) „fig.“: ad nervorum eliciendis sonos et tibiarum etc., Cic. N. D. 2, 60; terra elicit herbescentem ex eo (semine) viriditatem, id. d. Senect. 15; — sententiam alicujus, Cic., arcana alicujus,

Liv., men ~ verbum ex aliquo, etc., vid. Cic. d. Or. 1, 21; — causas praesensionum, (ut hinc dem), id. Div. 1, 8, studia civium, Tac. Ann. 15, 33; — ēlēci-tus, 3: partic. af fgd. — Eliecius, i, m., [elicio]: Epithet til Juppiter, ira hinc man nedfalter Barfæl af Himmelen, Liv. 1, 20, Ovid. Fast. 3, 328, o. 2.

Elidensis, e, f. und. Elis. — elido, si, sum, 3, v. a., [e el. ex, laedo], 1) „alm.“: slaaer el. fæder el. trækker ud deraf el. derud; A) „egent.“: — aurigam e curru, Cic. d. Rep. 2, 41; — ignem e silice, Plin.; — flammam ex sese, (em Eyster), id.; elisi nubibus ignes, Ovid. Met. 6, 636; — partum, (fortrive), Gell. 5, 12; — litteras, (ved Syncope at udrydde), Cic. v. 12; prelis elisa Falernis (vina, i. e. expressa), Prop. 4, 6, 73; men elisa herba, (den udpreskede Planteafst), Ovid. Fast. 4, 371; — B) „overf.“: — colores reper-cussu parietum, Plin.; cf. Lucr. 4, 257; — sibilum, Cels., sonum, Plin., vocem, Quintil.; — morbum, (fortrive), Cels.; cf. Hor. Ep. 1, 15, 6; — magnas sententias, (ligesom en Sty at udlyne dem), Quintil. 2, 11, 7; — II) „bef.“: bryder el. knuser el. fenterkriver altsedes; A) „egent.“: — talos alicui, Plaut.; cf. Ovid. Met. 12, 142; men tempestate naves eliduntur, Caes. B. C. 3, 27; — aliquem stipite, Curt.; cf. Virg. Aen. 8, 289; multi elisi, (bleve knuste el. qalte), Suet. Tib. 39; cf. Ovid. Pont. 4, 9, 21; — B) „fig.“: vid. Cic. Tusc. 2, 11, o. ibd. 5, 6; men i Retsproget: prius pactum per posterius eliditur, (bliver afintetgjort derud), Dig.

ēligo, lēgi, lectum, 3, v. a., (e el. ex, lego): ud-tager el. udvælger el. udlægger deraf; — pedes (Ærpb) e capite pullorum, Varr.; myoparonem... de decem navibus electum etc., Cic. Veir. 1, 34; — uvam ad edendum, Varr.; — herbas, (udluge), id., Colum.; men Cic. Tusc. 3, 34, („alleg.“): — stirpem aegritu-dinis; — II) „fig.“: — minima ex malis, Cic.; ut difficile sit ad eligendum, quid maxime velis, id.; cf. id. Agr. 2, 35, o. id. Lael. 17; men Tac. Agric. 9: laud semper errat fama; aliquando et eligit; — III) partic. electus, 3, egf. som adj.: udvalgt, udføgt, jorrtæflet; — par columbarum, Petron.; compar., ~ verbum, Auct. ad Her.; superl., ~ verbis sonare, Cic.; — viri civitatis, id. Quint. 2; men „ironisk“: Electissima pessimi poetæ Scripta, Catull. 36; — egf. subst. electa, orum, n.: udvalgte Steder, Cæcypet, Plin. Ep. 3, 5.

*Elimatio, onis, f.: Afslæet el. Afsling; d) „fig.“: 1) Vertagen, Hermindeffelse, Tertull.; — 2) Dpfklaring, Jorrtæflet, Justinian.; o. — elimator, oris, m.: som borttager el. bortrenfer, Tertull.; — [elimio]. — elimino, (avi), atum, 1, v. a., [e el. ex, limen]: bortfærner af Huset, Pompon. ap. Non., o. Attius ibd.; men ~ gradus, poet. ap. Quintil.; — „poet. overf.“ egf.: udbringer, reber, Hor. Ep. 1, 5, 25.

ēlimo, avi, atum, 1, v. a.; 1) „alm.“: afslæet, glatter ved at file, polere; — graciles ex aere catenas... Elimat, Ovid. Met. 2, 176; men „overf.“: velim, *exoluo* aliquid ad me elimes, oportuisse te etc., Atticus ap. Cic. Att. 16, 7; cf. Cic. Acad. 2, 20; — elimati, (f. eruditi), Gell. epil. 14; — II) „bef.“: bortfærner; d) „fig.“: bort-tager, forminder; — vires, Coel. Aur. — ēlimipido, avi, 1, v. a.: renser fulstøkkent, vulnera, Veget.

ēlingo, ēre, v. a.: aflukter, oculum, Plin. 25, 97. — ēlinguis, [e el. ex, lingua]: uden Tunge: d) maalkes el. sum; — elinguem reddere, Cic. Flacc. 10; cf. Liv. 10, 19; — 2) vrængner: uden Bestalenhed, Cic. Brut. 26; d) — ēlinguo, are, v. a.: berøver (nogen) Tungen, Plaut. Asin. 2, 2, 72. — ēlino, ēvi, 3, v. a.: tilsmudser altsedes, vestimenta elevit luto, Lucil ap. Non.

ēliquamen, ius, n.: Luge, Høstefage; in pl., Colum.; o. — ēliquatio, onis, f.: Høstendegjoren, Smeltten, materiae, Coel. Aur.; — [eliquo]. — ēlli-

quesco, ēre, v. n. inch.: ved Udpresning af blide flødende; ∞ olea, Varr. — eliquium, i. n.: in pl.: 1) Uelob, Solin. 18; — 2) Aftagen, lunae, id. 23; af — eliquo, avi, atumi, i, v. a.; 1) „alm.“: reufer derira, vinum a faecibus, Colum. 12, 27; — B) „pect. everr.“: votum et plorabile si quid Eliquat. (udtaler med vildende Stemme), Pers. 1, 31; — H) „bef.“: næsten som simplex; A) at nægde, Appul.; — B) at giere flydende, at smelte, metalla, Prudent.

Elis, idis, (acc. Elin. v. Elidem), f., *Ἠλīs*: Land: paa Vestkysten af Peloponnesus, med Hovedstad af samme Navn, hvedes og. Olympia laa: — vid. Mela 2, 3, v. Plin. 4, 6; men Et levis Elis equis, (med Hensyn paa de elymriske Væddeløb), Val. Fl.; — B) df. i) Elēus, 3, eliff, „poet.“ ogf. elympi; — ∞ campus, (i. e. Olympia), Virg. Ge. 3, 202; ∞ flumen (i. e. Alpheus), Ovid.; ∞ quadriga, Prop., palma, Hor.; ∞ Juppiter, Prop., parens, Val. Fl.; — b) df. subst. Elēi, orum, m.: Indvaanerne af Elīs, Cic., Plin.; v. A.; hede ogf. dor. Alei, Plaut. Capt.; — 2) Elīi, orum, m.: ligesom Elēi: Elterne, Cic. Div. 2, 12, Plin.; — 3) Elidensis, e. af el. fra Elīs, Phaedon, (den Eleer), Gell. 2, 18; — 4) Elēis, idis, adj. fem.: eliff, humus, Virg. Catal. 11, 32; — 5) Elīas, ādis, adj. fem.: eliff, el. „poet.“ f. elympi, equae, Virg. Ge. 1, 59 (Hely.).

ēlisio, onis, f., [elido]: Udtræffen el. Udpresning; — hae lacrimae per elisionem cadunt, Senec. Ep. 99; — II) techniff, el. i Grammatiken: Udsledelsen af et Begreb, Elisionen. — Elissa, (Elsa), ae. f.: poet. Høvedet af Dido, Virg., Ovid.; df. — Elissaeus, (s. Elisaeus), „poet.“ f. carthagiff, patres, Sil., tyrannus, (i. e. Hannibal), id. — elissus, 3; partic. af elido. — Elius, 3, f. und. Elis.

elix, icis, f. und. elices. — elixātūra, ae. f.: Affegning, der Affegge, Apic.; af — elivo, are, v. a.: affegget, affegget, Apic.; af — elivus, 3. [e. el. ex, huius]: affegget, affegget, Varr.; cf. Hor. Sat. 2, 74: simul assis Miscueris eliva: f. ogf. und. assus; — II) „everr.“: giennemvædet, giennemvædet, calcei, Varr., balneator, Martial. 3, 7.

elleanorum, f. und. helleb. — ellipsis, is, f., *ἐλλειψις*; i Hæteriken: Ellipsen (el. Udeladelsen af et Ord, d. lat. detractio), Quintil. 8, 6, 21. — ellups, f. und. helops. — ellum, ellam, f. und. ecce. — ellychnium, i, n., *ἐλλύχνιον*: Lampevæge, Plin. 23, 41, v. A.

ēlōco, avi, atumi, i, v. a.: bortferpagter, bortleier, fundum, Cic., bovem, Colum.; ∞ funus, Plin.; — 2) df. „everr.“: quod (est) elocata (gens Judaeorum, i. e. quod vegetalia ejus sunt elocata), Cic. Placc. 28.

*ēlōcūtis, e: veltalende, Appul.; — ēlōcūtio, (eloquutio), onis, f.; i Hæteriken, ligesom *gōcōus*: det oratoriske Udtryk, Cic. Inv. 1, 7, Quintil. prooem., v. id. 8, 1, in., efere; — ēlōcūtōria, (eloquutoria), ae. f., (sc. ars), ogf. ēlōcūtrix, (eloquutrix), icis, f., Quintil. 2, 11, 2, (som Deertalende af *ἡγοριζή*, d. e. Veltalendeskunsten); — [eloquor]. — elocūtus, (eloquutus), 3; partic. af eloquor.

ēlōgium, i, n., [rimel. Biform af eloquium]: Udsagn; df. navn. I) „alm.“: A) Tanteisprog el. Sentens, Solonius, Cic. d. Senect. 20; — B) Indskrift paa et Gravminde, Cato ap. Gell., Cic. l. e. 17, Suet. Claud. o. A.; — ogf. Indskrift under en Buste, id. Galb. 3, ogf. paa en Bøsteværelse, id. Calig. 24; — II) „bef.“: A) Annættning el. Antegivelse, navn. i et Testamente; vid. Cic. Cluent. 48, v. Quintil. 7, 4, 20; hof. ogf. ultima elogia, om et Testamente, Cod. Just.; — B) den retlige Angivelse el. Protecel el. Sentens over en Forbyrers Forlelse og Straf, Suet. Calig. 27, Dig. o. A.; — C) Skriftel. Pasquil, som epilaas paa Jøfkes Døde, Plaut. Merc. 2, 3, 74.

elops, f. und. helops. — ēlōquens, tis; partic.

o. adj. af eloquor; df. — ēlōquenter, adv.: veltalende, med Veltalende; — compar., Plin. Ep. 3, 18; superl., ibid. 6, 21; — ēlōquentia, ae, f.: Veltalende: heder copiose loquens sapientia, Cic. Part. or. 23; cf. id. d. Or. 1, 5 e. 32, ogf. id. Brut. 6, id. Orat. 28, Quintil. 9, 17, 2, efere, v. A. — ēlōquium, i, n., [eloquor]; 1) Biform affrag., efest „poet.“; — vid. Hor. A. P. 217, Virg. Aen. 11, 383, Ovid. e. Aen. 1, ogf. Vell., v. Plin.; — 2) fild. ogf. „alm.“: Udsagn, Meddelelse, Mamert. Paneg. Maxim. 9.

ēlōquor, cūsus (quātus) sum, 3, v. dep. a. o. n.: udtaler, udtaler; vid. Quintil. 8, prooem.: df. I) „alm.“: a) e. acc.; — ∞ rem, ut facta est, Plaut. Amph. 4, 5, 8, efere; praecare eloqui cogitata mentis, Cic. Brut. 72; cf. id. Tusc. 1, 3, Caes. B. C. 2, 31, v. Hor. Od. 3, 3, 17; — b) absol.; ubi sunt spes meae, eloquere, obsecro, Plaut. Cure. 2, 3, 2; perge eloqui, Ter. Phorm. 4, 3, 36; — II) „bef.“: taler el. foredrager med Veltalende; — ab eloquendo ... eloquens dictus est, Cic. Orat. 19; ligel. quum sit in eloquendo positum oratoris officium, Quintil. 10, 1, 3; cf. Cic. d. Or. 1, 11, e. id. Off. 1, 44; — III) partic. ēlōquens, tis, ogf. sem adj.: veltalende; f. everr. Cic. Orat. 19; cf. ibid. 29 o. 36; men ibid. 5: disertos ... multos, eloquentem omnino neminem etc.; — compar. o. superl., vid. Quintil. 12, 6, 6, e. Cic. Brut. 39; cf. Quintil. 8, prooem.: ornate autem dicere, proprium esse eloquentissimi; — not.: elocutus, 3, m. passiv. Vem.: an quaedam extrinsecus sint elocuta, Dig.

Elōrus, (Hel.), i, m.: Hød paa Sicilien, (hod. Atellaro), Virg. Aen. 3, 698; — ved dens Udsig laa Byen: Elōrum, i, n., Plin. 3, 14; — hb) df. a) Elorina Tempe (pl.): en yndig Dal i denne Egn, Ovid. Fast. 4, 477; — b) Elōrini, orum: Indvaanerne af Byen Elorum, Cic. Verr. 3, 43. — ēlōtus, 3; partic. af elavo. — Elpēnor, ōris, m.: en af Hylsees Stadsbrødre; kaldt des Circe i en Rind ned fra hendes Tag; vid. Ovid. Trist. 3, 4, 19, v. id. Met. 14, 252; cf. Juvenal. 15, 22.

ēlūacrus, 3, [eluo]: tiensig til Udfrysning, labrum, Cato. — ēlūcō, xi, ēre, v. n.; 1) „egenl.“: at fremfæraale el. fremfæne; vid. Cic. d. Rep. 6, 16; — „poet.“ ogf. om Biernes Guldalands, Virg. Ge. 4, 98; — II) „fig.“: quae jam elucebat in puero (scintilla ingenii, „alleg.“), Cic. d. Rep. 2, 21; — men lignelfebvis: quasi lumen aliquod ... elucere sanctitatem tuam, id. Fam. 4, 3; cf. id. Lael. 27; men ex quo elucebit omnis constantia, id. Off. 1, 29; cf. Nep. Paus. 1: ut virtutibus eluxit, sic etc.; f. ogf. Lucr. 2, 1051. — ēlūcifico, are, v. a., [e. el. ex. lucificus]: giør blind, Laher ap. Gell. 10, 17.

*ēlūctābilis, e: til at vinde udaf, til at befæmpe; vid. Senec. Qu. N. 6, 8; v. — ēlūctātio, onis, f.: Kampen el. Kamp, adversus mala, Lactant.; af — eluctor, atus sum, i. v. dep. n. e. a.; I) neutr.: at frange ud el. frem el. igiennem, navn. om Vandet; — vid. Virg. Ge. 2, 244; ligel. Nilus per angusta eluctatus, Senec.; — B) ogf. „everr.“: eluctantia verba, (der fremføres med Vanskelighed, el. som ere kunstigen forbundne), Tac. Ann. 4, 31; — II) act.: at fræmpe sig ud deraf el. derigennem; at befæmpe el. overvinde; — vid. Liv. 24, 26; ∞ nives, Tac., locorum difficultates, id., viam ponti, Val. Fl.

ēlūcūbro, avi, atumi, i, v. a., (dep. elucubratus eram, f. elucubraveram, bar Cic. Att. 7, 19): udarbejder ved Lys el. om Ratten el. med Anstrængelse; — ∞ orationem, Cic. Brut. 90, v. Tac. Orat. 9. — ēlūcus, i, m., [lux]; eyrd.: uden Lys; df. et Menneke i en flantet og ligesom dremmende Tilstand; vid. Gell. 4, 19, o. Fest. p. 57.

ēlūdo, si, sum, 3, v. n. e. ā.; I) neutr.: om Vandet: at flyde el. flyde op; — litus ... qua fluctus eludet, vid. Cic. Top. 7; — II) act.: A) „egenl.“: I) „alm.“: vinder i Spil; quem (anulum) parasitus hic te elu-

sit, (som han har vundet fra dig), Plaut. Cure. 5, 2, 31; men ibd. 11: Elusi militem in alea. (har truffet ham op); cf. Prop. 4, 1, 140; — 2) „bes.“ i Rægtelsesregler; appareret, indgaaet, etc.; — ∞ caestus cito motu, Manil.; cf. Martial. 14, 202; men Cic. d. Opt. Gen. Or. 6, significationis e. absol.: quasi rudibus ejus (Isocratis) eludit oratio; — B) „fig.“; 1) fæstet el. forer bag Lyset, omgaaet el. eludeter; — certum est eludere hominem, Plaut.; cf. Cic. Div. in Caecil. 14, o. Ter. Phorm. 5, 6, 45; ∞ vim legis, Suet. Aug. 31; cf. Cic. Verr. Act. 1, 10; — men ∞ hostem pugnae genere, Liv. 22, 18; cf. id. 27, 18: ∞ puznam, (lignen at undgaaet); men id. 2, 48: ∞ bellum quiete, quietem bello; cf. Hor. Ep. 1, 17, 18, o. M.; ∞ ultionem praevaricando, Tac. Ann. 14, 41; — 2) har til Betæ, driver Epet dermed; vid. Cic. Acad. 2, 39, o. id. Div. in Caecil. 7; — egf. absol.: eludet, ubi etc., Ter. Eun. 1, 1, 10; cf. Tac. Ann. 2, 79.

ēlūgēo, xi, 2, v. a.: forger derover i den vedtærlige Tid; — ∞ virum, (om Enken), Dig.; egf. absol.: quum eluxerunt, (naar de have afsieret), Liv. 31, 7; — egf. „elumbus“, Cic. Fam. 9, 20: patriam eluxi jam etc. — ∞ elumbis, o, [e. el. ex, lumbus]: lændelam; df. „overf.“; 1) pass.: fag, frastles; vid. Tac. Orat. 18; — 2) act.: ∞ virus: afstræfende, stræfende, Prudent. — ∞ elūminātus, 3, [e. el. ex, lumen]: berøvet Lyset el. Synet, blinbet el. blind, Sidon.

ēlūo, ūi, ūlum, 3, v. a.: udvader el. udtyller, vaseula, Plaut., patinas, id.: ∞ maculas vestium, Plin.; cf. Cic. Verr. 5, 46; ∞ colorem, Quintil.; men ∞ corpus, (bade fig), Ovid. Met. 11, 141; ∞ aliquid ex aqua, Cels.; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) renser, luttrer; vasa elato auro, (af purt Guld), Capitol.; — B) renser el. blotter derfor; ∞ Phasim avibus, Colum. 8, 8; — 2) m. medial Vem., (ligesom elavo): tiffatter paa Epir; vid. Plaut. Stich. 3, 2, 21, o. id. Rud. 2, 7, 20; — B) „ment.“ o. „ethic.“: afvader el. udfoer; — vid. Cic. Phil. 12, 6, id. Verr. 5, 46, o. Virg. Aen. 6, 742; cf. Ovid. Met. 11, 141; ∞ vitia, Quintil.; men Senec. Ep. 59: elui difficile est, etc.; — b) eplofer; vid. Cic. Lael. 21; men ∞ amara enarum, (om Glæstjen), Hor. Od. 4, 12, 20; — III) partie. ēlūtus, 3, egf. som adj.: udvaderet, d. e. uden Eftæ og Kraft; df. compar., Hor. Sat. 2, 4, 16; cf. Plin. 31, 33.

ēlusco, avi, atum, 1, v. a.: [e. el. ex, luscus]: gjer enet, Dig. — ēlūtus, 3: partie. af eludo. — ēlūtio, onis, f.: Udadvælsning, Coel. Aur.; o. — ēlūtrio, avi, atum, 1, v. a.: udvader, linteæ, Laber., vellus, Plin.; — 2) „overf.“: hælder deraf, afflaxer, id. 14, 21; — [eluo] — ēlūtus, 3: partie. af eluo.

ēlūvies, em, e, o. ēlūvio, onis, (den sidste Kærm afene hos Cic.), f., [eluo]; 1) „alm.“: Bortvælsning el. Afkob; — crebris ad eluvium cuniculis, Plin. 2, 84; siccare eluvium (i. e. cloacam), Juvenal. 3, 32; ∞ ventris, Lucil. ap. Non.; — II) „bes.“: Vandets Ildstrømmen, Overflommelse, Cic. Off. 2, 5; cf. Ovid. Met. 15, 267, egf. in pl., Cic. d. Rep. 6, 21; — 2) df. „meton.“: en af Vandstøl frembragt Rørfløst, Curt. 5, 4; egf. in pl., id. 8, 11; — ēluxūrio, ari, v. dep. n.: at styde el. vore frodigt; ∞ pampinis, (om Vinstøffen), Colum. Arb. 3. — Elvina (Helvina) Ceres, i Aquinum; vid. interpret. ad Juvenal. 3, 20.

Elymāis, idis, f., Ἐλυμαίς: Landstæb i Persien, (d. vestlige Iran), Plin. 12, 39; — bb) df. Elymaeus, 3, sagittarii, Liv. 37, 40; — b) Elymaei, orum, m.: Indvaanerne deraf, id., Tac. — Elysiū, orum, m.: germanisk Folk ved Weichselen, Tac. Germ. 4; — not.: f. egf. unt. figd. — Elysiūm, i. n., Ἐλυσίον: Elysiūm el. de Saligets Bølger: — vid. Virg. Aen. 5, 733, o. ibd. 6, 522 figd. o. 675; — bb) df. Elysius, 3: elvstæ, campi, Virg., Tibull., Ovid., domus, Ovid., sedes, Lucan.; ∞ puella, (i. e. Proserpina), Martial. 10, 24,

— b) subst. Elysiū, orum, m., (se. campi): de elvstæ Marter, Martial. 9, 52, Lucan.

em, (f. com), f. und. is. — emācēratus, 3, [e. el. ex, macer]: utmarcet, utpint, morbo, Senec. ad Marc. 10. — emācesco, cūi, 3, v. n. incho.: bliver mader, Cels. — emācio, avi, atum, 1, v. a.: gjer mader, utarret, Colum. 2, 10, oftere; men terram emaciari, Plin. 18, 25, (al. emaciari), inc. — emācitas, atis, f., [emac]: Kiokebely el. Kiokebyge, Colum., Plin. Ep. 3, 7. — emaceros, crui, 3, v. n. incho.: bliver mader el. utarret, Cels. — emacror, ari, v. pass. [e. el. ex, macer], f. und. emacio. — emācūlo, avi, atum, 1, v. a.: renser fra Pletter, renser, Plin., Gell., o. M. emānatio, onis, f. [emano]: Udflob, Vulg. — emāncipatio, (emancup.), onis, f.: i Retsproget; 1) formelig Vælselse el. Frigivelse fra den faderlige Myndighed, Dig., Quintil.; — 2) ∞ familiae: den formelige Overgivelse (per aes et libram) af det testamenterede Tyende, Gell. 15, 27; o. — emāncipator, oris, m.: som løslader el. frigiver, Prudent.; — [af figd.].

emāncipio, (emancup.), avi, atum, 1, v. a.; 1) „egent.“ el. i Retsproget; A) „bes.“: formeligen (d. e. ved trende Gange gientagen) mancipio o. manu-missio) at løslade el. frigive Sonnen fra den faderlige Myndighed; — vid. Liv. 7, 16, Plin. Ep. 4, 2, Dig., o. M.; — B) „alm.“: at overgive til Gjentom; — ∞ filium alicui in adoptionem, Cic. Fin. 1, 7, e. Plin. Ep. 8, 18; ∞ agrum, Suet. Oth. 4, praedia paterna, Quintil.; — II) „overf.“ fra Retsproget: evergiver el. overlader til fri Maadighed, giver i nogens Vold el. Bilskaar; — vid. Hor. Epod. 9, 12, e. Cic. d. Senect. 11; — egf. ud. dat.; venditus atque emancipatus tribunnatus, id. Phil. 2, 21. — emāncio, avi, 1, v. a., [e. el. ex, mancus]: lemkræfter, Labienus ap. Senec. Controv. 5, 33.

emānēo, mansi, 2, v. n.; 1) „poet.“: at blive udenfor, Stat.; — 2) df. i Krigsproget: at udeblive over Tiden, Dig. — emāno, avi, atum, 1, v. n.; eyrel.: at styde ud deraf el. derud; df. I) „egent.“: fons unde emanat aqua, Cic. (poet.) Div. 2, 30; cf. Lucr. 3, 582; — II) oftere „fig.“; A) „alm.“: a) at udspringe el. opstaa deraf; — vid. Cic. d. Or. 1, 12, cf. ibd. 3, 18; mala nostra istine emanarunt, Cic. Att. 7, 21; — b) et udbrede sig el. gride em sig; — emanabat latius malum, Flor. 4, 9; cf. Val. Max. 1, 6; — B) „bes.“: at komme ud el. at blive befriet; — vid. Cic. R. Am. 1; men impers.: multis emanabat indicis, m. Subjunctivum, Liv. 3, 21. — *emansio, onis, f.: Udebliven over Tiden, Dig.: o. — emansor, oris, m.: som udebliver over Tiden, Dig.; — [emaneo].

emāresco, cūi, 3, v. n. incho.: at henrisne el. henfalde; df. „overf.“: paulatim in sterilitatem emarcuit majestas (patrum), Plin. 15, 36. — emareus, i, m., (gallisk Ord): Binstof af det ringere Slægt, Colum., Plin. 11, 4. — emargino, are, v. a., (ali-quid): borttager Randen deraf; ∞ ulcera, Plin. 28, 11. — emasculator, oris, m., (i. e. qui emasculat), Appul.; af — emasculo, are, v. a., [e. el. ex, masculus]: at castrere, asinum, Appul.

Emāthia, ae, f., Ἐμαθία: Landstæb i Macedonien, Plin. 4, 17; — bb) „poet.“ o. „meton.“ egf.; a) f. Macedonien, Virg. Ge. 4, 390; — b) f. Thesaliam, navn. egf. f. Pharsalia, ibd. 1, 492; — B) df. I) Emāthius, 3: emathi; df. „poet.“ o. „meton.“; aa) macedonisk, campi, Ovid. Met. 5, 313, dux, (i. e. Alexander), id. Trist. 3, 5, 39; — b) ogf. alexandrinisk; bnf. Lucan. 10, 58: ∞ tecla, (om Alexandrien); — bb) thessaliisk, vertex, Virg. Cir. 34, i. e. Pelion.; — 2) Emāthis, idis, adj. fem.: emathi; df. a) macedonisk; men alene sem subst. Emathides: sem Døttre af d. macedoniske Konge Pierus, Ovid. Met. 5, 669; — b) thessaliisk el. pharsaliisk, tellus, Lucan. 6, 580; — egf.

fom subst.: Emathis, f. Emathia cf. Pharsalia, ibd. 8.0. — Emathis, idis, v. Emathius, 3, f. und. frgd. — emātūresco, rui, 3, v. n. inch.: at blive atlede meden: 1) »gentl.»: ∞ semen, Plin., segetes, Gell.; — 11) »fig.»: at blive mildere; vid. Ovid. Trist. 2, 124. — emātūro, are, v. a.: at giøre fuldkomment moden; ∞ fruges (calor), Eumen. Grat. Act. ad Const.

ēmax, acis, adj., [emo; cf. edax, edl.]: fiøbe-lyffen; — non emacem esse, vetigal est, Cic. Parad. 6, 3; cf. Nep. Att. 13, v. Ovid. A. A. 1, 421; men »poet.»: non tu prece poscis emaci, Quae etc., (Ein Bøu er ikke forbunden med fiøre Vøster), Pers. 2, 3.

emblemata, atis, n., ἐμβλήματα: Dyrpelske, Sæus, Colum., Plin. — embasicoetes, ae, m., ἐμβασικοίτης, (i. e. cinaedus): et denne Gestalt forefællende Driftekst, Petron. Sat. 24. — embates, is, m., ἐμβάτης: Grundformen el. Medellen til de forskjellige Ornamente i Bygningskunsten, v. lat. modulus, Vitruv. 1, 2. — emblemata, atis, n., (abl. pl. emblematis, Cic. Verr. 4, 22, Quintil.), ἐμβλήματα: indlagte Arbejde, og det navn; 1) opbøiet Jirat paa Borekast, v. l.; ∞ aurea in absidibus argenteis, Dig.; — 2) Mufvarbejde el. Mofaik; vid. Lucil. ap. Cic. Orat. 44, oftere; numquod emblemata aut lithostratum, Varr.

embolia, ae, f., ἐμβολή: Indfribning el. Indladning, Cod. Theod. — emboliaria, ae, f., [embolium]: Etuepillerinde i Mellemspillene, Plin. 7, 49. — embolimaecus, 3, ἐμβολιμαῖος, d. lat. intercalaris: indfæst; ∞ dies, Auson. — embolimus, 3, ἐμβολιμος: = frgd., Sidon. — embolium, i, n., ἐμβόλιον: hvoed der indfædes derimellem; d. navn. paa Scenen: Mellemspil, Intermezzo, Ballet; — d. m. Lune, Cic. Sest. 54: embolia sororis (Clodii: hendes mindre Galanterier); men id. Qu. Fr. 3, 1, (paa Graff): indfæst Stykke el. Epifode. — embolum, i, n., ἐμβόλον: Støbsnabel, aeneum, Petron. Sat. 37. — embolus, i, m., ἐμβολος, i Mechaniken: Kolden i et Sævarst el. Trykvarst, Vitruv. 10, 12.

ēmēatus, us, m., [emeco]: Utgang, Amm. 17, 4. — emēditatus, 3, [e cf. ex, mediator]: udtekt; d. fremkunneth, Sletus, Appul. — emēdullatus, 3, [e cf. ex, medullio]: berøvet sin Marv, radix, Plin. 22, 43; — 2) »overf.»: ∞ virtutes, afstræfede, fræstesløse, Sidon.

ēmendābilis, e: fom lader sig rette, error, Liv. 41, 10, aetas, Senec.; — emendāte, adv.: berigtiget, fejlfri, notagtigen, loqui, scribere, Cic., Quintil.; — compar.: ∞ facere capillum, Plin.; — emendatio, onis, f.: Forbedring el. Ubedring; vid. Cic. Fin. 4, 9; ogf. fom theorist. Jigur, Quintil. 9, 2, 17; o. — emendator, oris, m.: fom forbedrer el. retter; — civitatis, Cic., sermonis, id.; cf. Plin. Ep. 6, 5, v. id. Pan. 6; — [emendo].

*emendātorius, 3; forbedrende, ignis, (rensende), Augustin., v. — emendātrix, icis, f.: fom forbedrer el. retter; vid. Cic. Leg. 1, 22, v. id. Tusc. 4, 32; — [emendator]: — emendatus, 3: partic. v. adj. af emendo. — emendico, (avi), atum, 1; better el. tigger deraf, stipem a populo, Suet. Aug. 91; cf. id. Caes. 54: emendicatae pecunias etc.

emendo, avi, atum, 1, v. a., [e cf. ex, mendum]: borttager Jællen, berigtiger, ubedrer; 1) »gentl.»: A) »alm.»: ∞ terram terrā, (ved Joreblanding), Plin.; ∞ boveum cubitorem lame et siti, Colum.; h. v. ogf. efterd.: at revse el. tugte, Dig.; — B) »bef.»: ogf. hvo Lagerne, ligesom corrigere: at rette el. helbrede, dolores capitis, Plin., cicatrices, id.; — b) at rette Eitlen el. Jorebrædt; — ut annales suos emendem et edam, Cic. Att. 2, 16; cf. id. Orat. 46, Quintil. 10, 2, 20, oftere; men Plin. Ep. 3, 36, absol. om en Vegemstilling: emendantique similis; — 11) »fig.»: vid. Cic. Leg. 3, 13, v. Nep. Them. 13; men »poet.»: ∞ res Italas legi-

bus, Hor. Ep. 2, 1, 3; ∞ consilium alicujus, Cic. Mur. 29, facta priora novis, Ovid. Fast. 4, 536; — 111) partic. emendatus, 3, ogf. fom adj.: fejlfri el. fuldkommen i sit Slags, navn. om Jorebrægt, Cic. Brut. 71; ligel. libri quam emendatissimi etc., Quintil. Ep. ad Tryph.; cf. Cic. Acad. 1, 4; — ofte ogf. etiff: ∞ mores, Cic.; ∞ vir, Hor., Plin. Ep.; emendatio mulier, Petron., vita, Dig.

emensus, 3: partic. af emetior. — ementior, itus sum, 4, v. dep. a.: opfinder el. opdigter; ∞ genus suum, Cic. Balb. 2, falsa naufragia, Liv. 25, 3; ogf. m. Objectsfætn., Cic. Plane. 30; cf. Liv. 1, 8; — ∞ aliquem, (udgive sig for nogen), Plaut. Trin. 4, 2, 113, Petron.; — ogf. absol.: haec signa numquam fere ementientia, Cic. Div. 1, 9; cf. id. Part. or. 14, v. id. R. Am. 11; — not.: partic. ementitus, 3, ogf. m. passiv. Vem.: de ementitis auspiciis, Cic. Phil. 2, 35; cf. id. N. D. 2, 21. — emeo, (avi), atum, 1, v. a.: drager derigennem og ud deraf; emeato mari, Amm. 29, 5.

ēmercor, atus sum, 1, v. dep. a.: tilføber mig, tilhænder mig; vid. Tac. Ann. 16, 1; ∞ aliquid donis, ibd. 13, 44; — not.: partic. ēmercatus, 3, m. passiv. Vem., Amm.

emereo, ai, itum; 2, v. a., o. emērēor, itus sum, 2, v. dep. a.; 1) »alm.»: bevirker el. erhverver ved min Tieneste, fortæner; — vid. Plaut. Aul. 4, 10, 5, v. Prop. 4, 11, 61; quale judicium hominum emereret, Quintil. 4, proem.; — »poet.»: ogf. m. Objectsfætn.; vid. Ovid. A. A. 3, 410, v. id. Fast. 4, 58; — ligel. pass. in partic. perf.: emerito caput inserere coelo, Sil. 7, 19; — b) »poet.»: heder ogf. emerere aliquem, ligesom demereri aliquem: at giøre sig fortient af nogen, at forbinde sig nogen; vid. Tibull. 1, 9, 60, v. Ovid. Trist. 4, 8, 52, oftere; — 11) »bef.»: i Krigsprog; ∞ stipendia, edl.: at tiene til Enden, at faae udtekt; vid. Liv. 23, 6; — b) d. in partic. perf. pass.: emerita stipendia, (fuldendt Tienestetid), Sall. Jug. 84, Cic. d. Senect. 14, Liv. 6, 9; ligel. emerita militia, Suet., o. emerita arma, Plin. Pan.; — men ogf. heder emeritus fom dep.: der har udtekt, en Veteran; vid. Tac. Ann. 1, 28, ogf. Suet. Aug. 24, v. A.; — B) »overf.»: fra Krigsprog; annum tempus (sc. magistratus) emeritum habere, vid. Cic. Att. 6, 5; cf. ibd. 6, 2; — b) d. partic. perf. emēritus, 3, m. medial Vem.: fom har udtekt; — emeriti equi (solis: fom have fuldendt deres Lev), Ovid. Fast. 4, 688; apes fessae et jam emeritae, (fom have gjort deres Rykte), Plin.; ligel. ∞ palmes, id.; cf. Ovid. Amor. 3, 11, 14; ∞ aratrum, (opslidt), id.; ∞ rogos, (udbrændt, el. sluffet), Prop. — emereor, f. und. emereo.

emergo, ersi, ersum, 3, v. a. v. n.; 1) act.: lader dukke op; men næsten alene i Jorebindelsen: emergere se, o. fom med.: emergi: at dukke op el. komme frem deraf; A) »gentl.»: — ∞ se ex undis in astra, Manil.; equus emersus e profunda palude, Liv. 1, 13; cf. Cic. Div. 2, 68; ligel. emersus paludibus, Tac. Ann. 1, 65; men »poet.»: emersa vox, (den frembrudte Røst); vid. Ovid. Met. 15, 186, v. id. Fast. 3, 399; — B) »fig.»: quibus ex malis ut se emererat, Nep. Att. 11; cf. Ter. Andr. 3, 3, 30; — emersus e coeno (»alleg.») etc., Cic. Vat. 7; cf. id. Sest. 9; men Liv. 8, 7: velut emerso ab admiratione animo; men Manil. 1, 116, in act.: ut possim rerum tantas emergere moles; — 11) oftere in neutr., (ligesom emergere se, vrens.): at dukke op, at komme el. stige op el. frem deraf; A) »gentl.»: — equus emersit e flumine, Cic., de paludibus, Liv.; cf. Cic. Div. 1, 33, v. Liv. 4, 2, 2; ∞ extra aquam, Plin., foras, Lucr., ad ortus, id. 5, 697; men ∞ in lucem suam, (om Maanen), Liv. 44, 37; men Cic. Att. 2, 12, om en Røfende: at komme el. naae derhen; cf. id. Manil. 3, ogf. Liv. 21, 25; — ogf. absol., Cic. N. D. 2, 49; — navn. ogf. om Stummelegemerne; stellae

emergunt, Plin.; sol emergens, Tac. Germ. 45; — ogf. impers., Ter. Ad. 3, 2, 4; — b) navnfl. ogf. em en naturlig Opstaaen af. Spvært: at bryde el. fomme frem: — vid. Cic. d. Senect. 15; ∞ flos ex caule, Plin.; ∞ fontes amnesque, id.; — B) „fig.“: at arbejde sig ud deraf; at fomme frem el. i Veiret; — ∞ ex peculatus iudicio, Cic. Verr. 1, 5, ex naufragis prioris culpa, Liv. 5, 52; cf. Cic. Coel. 31; men ibd. 12, absol.: multos... emersisse aliquando etc.; — hac re... quantum civitates emerserint, (have forberedt deres Raar), id. Att. 6, 2; ∞ ad summas opes, Lucr., in id fastigium, Vell. 2, 65; men Cic. Off. 2, 7: quamvis etc., emergunt tamen haec aliquando; cf. id. Att. 9, 10: nunc emergit amor; men ex quo magis emereat, quale sit decorum illud, etc., (fremgaaer el. viser sig), id. Off. 1, 31; cf. Flor. 4, 1.

emeritus, 3: partic. af emereo v. emereor. — 1. emersus, 3; partic. af emergo. — 2. emersus, us, m., [emero]: fremfomst, fremtrængen, serpentium, Plin., fluminis, id.; men ∞ stellae, (dens Op-gang), id. 18, 58, Colum.

emētica, ae, f., *ἐμετική*: Bræfning el. at bræffe sig (for at faae Appetit), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 1, inc.; cf. Cic. Att. 13, 52, (hvordet slaar paa Bræft). — emētior, mensus sum, 4, v. dep. a.: udmale; 1) „egenl.“: ∞ spatium oculis, Virg. Aen. 10, 772; cf. Gell. 16, 18; — 2) „fig.“: A) ved sin Bevægelse sigefom at giennemvandre, d. e. at giennemdrage el. tilbagelægge; — vid. Virg. Aen. 5, 628, o. ibd. 11, 244; sigel. Liv. 31, 24; cf. Tac. Ann. 11, 32; men „poet.“: ∞ pelagi terraeque laborem, Sil.; men Tac. Hist. 1, 49, om et Tidsdeget; Galba... quingue principes... emensur, (efterat have overlevet dem); — B) sigefom udmalende at tilføje; vid. Hor. Sat. 2, 2, 103, o. Cic. Brut. 1; — 3) partic. emensur, 3, ogf. m. passiv Bem.; A) giennemvandre, tilbagelagt; vid. Liv. 21, 39, o. id. 43, 21; sigel. emensis scalis, Appul.; — B) tilmaalt el. tilføjet; sed bene emensum dabo, Senec. Qu. N. 1, 4. — emēto, ēre, v. a.: meir el. høier deraf; Ne plus frumenti dotulibus emetat agris, Hor. Ep. 1, 6, 20.

emēcatim, adv.: med et Spring, prosiliens, Sidon.; o. — emicatio, onis, f.: frempringen el. fremtrægen; emicationes silvarum, Appul.; af — emico, ui, atum, 1, v. n.: (gittrende) at springe frem el. ud deraf el. derud; — ∞ sanguis e corpore, Lucr., flamma ex monte, Plin.; dracones emicuisse de extis, id.; cf. Ovid. Met. 10, 652, o. Virg. Aen. 2, 174; ogf. om en Riste, Liv. 44, 33; sigel. om Baaben; ∞ telum nervo, Ovid.; men emicant scintillae inter fumos, Quintil.; — hostem rati, emicant, (springe de op), Flor. 1, 18; ∞ in litus, Virg. Aen. 6, 6, in currum, ibd. 12, 327; ∞ vitis in jugum, Colum.; men emiscit: cor coepit... in pectus emicare, Plaut. Aul. 4, 3, 4; — b) „poet.“ ogf. scopulus emicat, (væger frem el. i Veiret), Ovid. Met. 9, 226; — 2) „fig.“: is pavor... emicuit, ut etc., Tac. Ann. 13, 16; cf. Hor. Ep. 2, 1, 73.

emigratio, onis, f.: Udhyning, Udvandring, inquilinorum, Dig.; af — emigro, avi, atum, 1, v. n. o. a.; 1) neutr.: flytter el. drager ud derfra el. derud el. derhen; vid. Plaut. Men. 5, 2, 70 sigd.; ∞ ex illa domo, Cic.; ogf. ∞ domo, id.; Caes.; men ∞ e vita, Cic. Leg. 2, 19; — 2) act.; (alene for: o. efterel.); A) „egenl.“: quod... sesemet aedibus emigravit, Titim. ap. Non.; — B) „overf.“: ∞ scripturas, (at overtræde deres Bud), Tertull.

eminatio, onis, f., [eminor]: fruede Udvarfel, Plant. Capt. 4, 2, 19. — *eminens, tis: adj. o. partic. af emineo; df. — eminenter, adv.: høit; — compar., ∞ natus, (af høiere Nyrd), Sidon.; — eminentia, ae, f.; fremtrægen; df. „concret“: det opphøiede paa et Legeme; vid. Cic. N. D. 1, 38; — ogf. in pl., Plin. 37, 68; — ogf. det i Valeriet fremtrædende Øs, (opp.

umbræ), Cic. Acad. 2, 7; — 2) „fig.“: Udmarfse, fortinligbed; — ∞ quaedam formarum, Gell.; men per eminentiam, (sigefom *κατ' ἐξοχήν*): fortinligbed, formæmneligen, Dig.

eminēo, ūi, ēre, v. n.: at staae eller rage frem el. i Veiret; — ∞ stirpes ex terra, Caes., ab ramis, id.; ∞ ponto, Ovid., aqua, Curt., super aquas, Plin., extra terram, id.; cf. Liv. 8, 7, o. Ovid. Met. 5, 139; — ogf. absol., Caes. B. C. 1, 41, o. Sall. Jug. 94; men ∞ jugum in mare, Caes. B. C. 2, 24; sigel. ∞ lingua in altum, Liv. 44, 11; — B) „bet.“ ogf. om Øfrets fremtræden i Valeriet, (f. und. eminentia); vid. Cic. d. Or. 3, 26, o. Plin. 35, 40; — 2) „fig.“: A) „adm.“: at vife sig el. fremtræde tydeligen; — quorum eminet audacia atque projecta est, Cic. Cluent. 65; cf. id. R. Am. 41, ogf. Liv. 2, 5 o. 10, oftere; men Ovid. Met. 15, 607: vox eminet una, (høres el. trænger igiennem): „quis ille est“? — men Plaut. Capt. 3, 2, 5: vix... eminebam, (slap jeg derfra); — B) „bet.“: at have sig el. at ndmarfe sig (ved fortin); vid. Cic. Orat. 29; sigel. ∞ in aliqua re, Quintil., aliqua re, Vell.; ogf. absol.; vid. Cic. d. Rep. 2, 28, o. Liv. 5, 36; — 3) partic. emineus, tis, ogf. som adj.: fremragende, fremstaaende, høi; A) „egenl.“: ∞ trabes, Caes.; ∞ promontoria, id., saxa, Sall.; ∞ oculi, Cic.; ∞ statura, Suet.; ∞ aedes, (høitliggende), Flor.; — compar., ∞ trabes, Caes.; ∞ nasus a summo, Suet. Aug. 79; superl., ∞ mons, Flor.; (vertex), quod in monte eminentissimum, Quintil.; — B) „fig.“: fortinlig, ypperlig; ∞ imperium, Quintil.; vir dignitate emineus, Vell.; — compar., ∞ eloquentia, Tac. Orat. 25; superl., ∞ auctores, Quintil.; cf. Vell. 2, 83; — b) under de fids. Keisere er eminentissimus: en Titid for praefectus praetorii o. for magister equitum, Cod. Just.

eminiscor, ementus sum, 3, v. dep. a., [e el. ex, inus. meniscor], sigefom comminiscor: udfænder el. udfinder, Varr. L. L. 6, 6, inc. — emīnor, ari, v. dep. n.: truer fremg; vid. Plaut. Capt. 4, 2, 11. — emīnulus, 3, [emineo]: noget fremstaaende: ∞ spina, (opp. curva), Varr. — emīnus, adv., [e el. ex, manus]: langt fra Daanden, i en Uffand, langt borte fra; (ofteft i Krigsproget, og om Kampen med Studvaaben); — vid. Caes. B. C. 1, 23; Sall. Jug. 50, Tac. Agric. 36, o. Virg. Aen. 10, 345, oftere; — dog ogf. ubeni. Krigsproget; vid. Ovid. Pont. 1, 6, 17, o. Lucan. 7, 650. — emīnor, ari, v. dep. a.: med Studfen at andres derover, Hor. Od. 1, 5, 8.

emiscēo, ēre, v. a.: blander sammen, vina, Manil. — *emissarium, i, n.: Udlob el. Uflob; ∞ (lacus): Uflobrende, Cic. Fam. 16, 18, Plin., Suet.; — emis-sarius, i, m.: der er udsendt for at spide, en Spejder; vid. Cic. Verr. 2, 8, Vell., Suet.; — 2) i Botanik: et ung Stud, Plin. 17, 35; — emissicius, (-tius), 3: udsendt; df. „overf.“: ∞ oculi, (spejdende), Plaut. Aul., in, Tertull.: o. — emissio, onis, f.: Udsenden el. Udsæden (deraf); vid. Cic. Div. 2, 29; — 2) „meton.“ in pl.; ∞ graviores telorum, Cic. Tusc. 2, 24, (deres stærke Udhyngning el. Svingskraft); — [emitto]. — 1. emissus, 3: partic. af emitto. — 2. emissus, us, m., [emitto], sigefom emissio: Udsenden, Udsæden, Raft, Lucr. 4, 206.

emiteuco, ēre, v. n. inch.: at blīve afledes moden el. tempereret, Colum. 9, 14 (Schneid.), inc. — emitto, misi, missum, 3, v. a.: udsæder deraf, løslader, lader gaae, sender bort; 1) „egenl.“: — ∞ aliquem e carcere, ex vinculis, Cic., de carcere, id.; men id. Lael. 27, er Billedet laant fra Baddeloberne paa Circus; men ∞ aliquem de manibus, Cic., Liv., ogf. e manibus, id., o. manibus, id., (lade slippe bort); men ∞ essedarios e silvis, (lade dem giore Udsald derfra), Caes.; ∞ aliquem noctu per vallum, id.; cf. Cic. Catil. 1, 11; ∞ aliquem sub jugum, Liv. 9, 6; — fremdeles m.

tingsobjecter; ∞ scutum manu, (slippe det), Caes. B. G. 1, 23; ∞ pila, (affippe dem), id., l. iv.; ∞ hastam in fines eorum, (faste ind derover), id. l. 32; men ∞ aquam ex lacu, id., egi. ∞ lacum, Cic., Suet., (lade udløbe); ∞ sanguinem de aure, Colum., venis, Plin.; ∞ ova, (lægge dem), id.; ∞ folia, (flyde dem), id.; men id. 17, 18: ulmi emittuntur in ramos, (flyde ud deri); — ∞ librum, (någive), Suet., Cic.; — ∞ fulmina, Cic., sonitum ex alto, Lucr., vocem, (give en lyd fra sig), id.; cf. Liv. 1, 51: men Cic. Div. 2, 19: si nubium conflictu ardor se emisit; — ∞ animam, (opgive Anden), Nep. Ep. 9; — II) „fig.“; A) publicistisk; ∞ manu aliquem, (f. d. sæd. manu mittere: at frigide), Ter., Liv. 21, 18, Suet., Tac., o. A.; egi. ut. manu, Ter. Ad. 5, 9, 19; — B) „alleg.“ o. lignet: sevis; ∞ manibus: lade ubenyttet, Lucr. 4, 505; cf. Liv. 37, 12; — men Cic. d. Or. 2, 54: faeculentum emissum etc., (er Billedeet saant af den affludte Vil); cf. ibd. 53, id. Plane. 23, o. Hor. Ep. 1, 18, 71.

ēmo, ēmi, emptum, 3, v. a.; oprtl., ligesom sumo o. accipio: tager cf. modtager; f. d. beil. demo o. eximo ss. II.; df. „meton.“: modtager for Betaling, sæd. figer cf. tilføjer mig; — I) „egent.“; ∞ aliquid ab aliquo, Plaut., de aliquo, id., Cic.; — quanti eam emit? Th. vii, XL minis, Plaut. Epid 1, 1, 49; ∞ tanti, quanti etc., Cic. Off. 3, 14; ∞ minoris aut pluris, ibd. 12, ostere; ∞ duobus millibus nummum, id. R. Am. 2; ∞ magno, parvo, id. Att. 13, 29; — ∞ bene, (let, for godt sig), ibd. 1, 13; ∞ male, (dyrt), ibd. 2, 4; cf. Hor. Ep. 2, 1, 298: ∞ care; — ∞ in publicum, (støbe til det Offentlige), Liv. 34, 41; men ∞ piper in libras, (pundeis), Plin.; ∞ fundum in diem, (imed Betaling til en bestemt Termin), Nep. Att. 9; — b) af partic. emptus, 3, findes subst. emptum, i, n.: det høbte, et høb; — vid. Cic. N. D. 3, 30; de actionibus empti et venditi, Dig.; — II) „fig.“: tilføjer mig, erbyrder; — vid. Cic. Verr. 3, 62; men ∞ sententias (iudicium), id. Cluent. 36; legi a se militem, non emi, Tac. Hist. 1, 5; cf. ∞ exercitum, (bestiffe den), Flor. 3, 1; ∞ aliquem dolo, (forpligte nogen derved), Ovid.; cf. Virg. Ge. 1, 31; men spem pretio non emo, Ter. Ad. 2, 2, 11; empta dolore voluptas, Hor.; cf. id. Ep. 1, 18, 48; — „poet.“ egi. emptum velle el. optare, m. figd. Objectsfærm., Sil., Stat.; — not.: pl. conf. emissum, Plaut. Cas. 2, 5, 39.

ēmōdēror, ari, v. dep. a.: atdeses at samme el. styre; ∞ dolorem verbis, (lade indtase deri), Ovid. Rem. Am. 130. — ēmōdūlor, ari, v. dep. a.: ud-synger el. affynger; df. „overf.“: digter; Musa per undenos emodulanda pedes, (et Distichon), Ovid. Am. 1, 1, 30.

emolumentum, i, f. und. emolumentum. — ēmōlior, itus sum, 4, v. dep. a.: bevæger el. bringer ud deraf el. derud; — ∞ fretum, (oprive Havet), Senec. Ag. 476; ∞ nauseum pituitae per nares, (bortfagge), Colum. 8, 5; men ∞ negotium, (bringe isfand), Plaut. Bacch. 4, 5, 2. — ēmōllesco, ēre, v. n.: at blive blød el. moden, Cels.; — ēmōllio, i, itum, 4, v. a.: blødgior el. bløder; I) „egent.“; ∞ fundas et amenta, Liv. 37, 41, articulos contractos, Plin.; emollitum ulcus, Cels.; — II) „fig.“; A) „overf.“; ∞ colores, (giøre dem blødere el. finere), Plin. 33, 57; ∞ maria, (sille deres Dyrer), id.; — B) „ment.“ o. „ctibiff.“; a) formilder, forfiner, foræbler, mores, Ovid. Pont. 2, 9, 48, severa praecepta, Aur. Vict. Epit. 48; — b) blødgior, forfæder, affræfter; vid. Liv. 27, 3, o. id. 38, 49, egi. Tac. Agric. 11; men ∞ auctoritatem principis, (svæste den), Aur. Vict.

ēmōlo, ēre, v. a., ligesom opmales, hordeum, Veget.; df. „overf.“ o. „poet.“: forbruger, granaria, Pers. 6, 26. — ēmōlimentum, (emoli.), i, n., [emolior]; oprtl.: Udvirken el. Bevirkten; df. I) „egent.“: stor Anstrængelse el. megen Umage; vid. Caes. B. G. 1,

31; — B) „concret.“ egi.: Arbeide el. Værk el. Bygning; ∞ vetera, Cod. Theod.; — II) ostere: det med Anstrængelse Bevirkede el. Tilveiebragte; df. Bindeg, Jordeel, Rytie; — et emolumenta et detrimenta ... communia esse, Cic. Fin. 3, 21; cf. id. Mil. 12, o. Liv. 5, 4; — egi. e. gen.; emolumenta rerum fallacibus iudiciis vident, etc., Cic. Off. 3, 8; cf. Juvenal. 3, 22; ligel. ∞ victoriae, Vell., pacis, Tac. — ēmōnēo, ēre, v. a.: formaner, opfordrer, aliquem, ut etc., Cic. Fam. 1, 7.

ēmōrior, mortuus sum, 3, (inf. emoriri f. emori, Plaut., Ter.), v. dep. n.: atdeses at uddoe, ved Døden at forgaage; aln. d. forstærk. morior; — vid. Plaut. Cas. 2, 5, 27, o. Ter. Phorm. 5, 7, 63; aut vincere aut emori, Cic.; ∞ pro aliquo, id.; cf. Sall. Catil. 20, o. id. Jug. 14; — b) df. egi. om andre Gienstande, navn. om Bæxterne, om Glden, osv.: at dge den, at gaare ud, osv.; — ∞ membrum, Cels., arbor, Vitruv., Plin., carbo, id.; — II) „fig.“: at forgaae, at gaare tilgrunde; vid. Cic. Parad. 2, 18, o. Quintil. 12, 10, 75; Perque gradus molles emoriatur amor, Ovid. Rem. Am. 651. — ēmōrtūālis, e, dies, (Dødsdagen; opp. dies natalis), Plaut. Pseud. 4, 7, 139; af — ēmōrtūs, 3: partie. af emorior.

ēmōtus, 3: partie. af figd., (ex-mo-vo, Plaut.), mōvi, mōtum, 2, (perf. sync. emostis, Liv. 37, 53), v. a.: bevæger ud el. bort deraf el. derud el. derhen; bortførner el. bortdræber; I) „egent.“; — ∞ multitudinem e foro, Liv., plebem de medio, id., legatos curiā, id., aliquos senatu, id.; ∞ Antiochum ultra juga Tauri, id.; — emoti ... ordine postes, (forryfede el. udryvte deraf), Virg. Aen. 2, 193; emoti articuli, (forvredne), Senec.; men ∞ terram el. solum, (udgrave), Colum.; — II) „fig.“; si morbus pestilentiaque ex agro Romano emota essent, Liv. 41, 21, (af en gammel Formular); His dictis curae emotae, Virg. Aen. 6, 382; cf. Plaut. Truc. 1, 1, 59; men Senec. ad Polyb.: emota mens, (i. e. commota, insana).

Empedocles, is, m., *Εμπεδοκλής*: berømt Naturphilosoph fra Agrigentu paa Sicilien; vid. Lucr. 1, 717 figd., Cic. N. D. 1, 12, ostere, Hor. Ep. 1, 12, 20, o. A.; — bb) df. Empedocleus, 3, sanguis, (hvori Sicilien stulte have sit Ede); vid. Cic. Tusc. 1, 17; — b) egi. subst. Empedocleā, orum, n.: de empedocleiske Lærdomme el. Dogmaer, id. Qu. Fr. 2, 11. — empetros, i, m., *ἐμπετρος*, ligesom calcifraga: Rævnet paa en Plante, Plin. 27, 51.

emphāsīs, is, f., *ἐμφασις*, den rhetoriske Figur: Empfase, (d. e. Effertstyk i Foredraget), Quintil. 9, 2, 61, ostere. — emphragma, atis, n., *ἐμφραγμα*: Obstruction, Forstoppelse, Veget. — emphyteusis, eos, f., *ἐμψυτεύσις*, (Indplantning); sæd. i Aetis-sproget: arvelig Forpagning el. Arvesæfte, Cod. Just. — emphyteuta, ae, m., *ἐμψυτεύτης*: Arveforpagter el. Arvesæfter, Cod. Just.; — bb) df. emphyteuticarius, 3: hørende til et Arvesæfte el. til en Arvesæfter, praedium, contractus, ibd.; — b) df. subst. emphyteuticarius, i, m.: = emphyteuta, ibd. — emphyteuticus, 3, *ἐμψυτευτικός*: hørende til Arvesæfte el. til arvelig Forpagning, jus, Cod. Just., contractus, ibd.

empirice, es, f., *ἐμπειρική*, (sc. τέχνη): den paa Empirik el. Erfaring grundede Lægekunst, Plin. 29, 4; df. — empirici, orum, m.: de efter Empirik el. Erfaring praktiserende Læger, Cic. Acad. 2, 39; — b) df. empirica, orum, n.: saadanne Lægers Skrifter, Plin. 20, 48.

emplastratio, onis, f., høs Colum. o. Plin., Håndlingen — emplastro, (avi), atum, i, v. a.: efter Inoculeringen atter at påsaette Barken, Colum. 5, 11, Pallad.; af — emplastrum, i, n., (emplastra, ae, f., f. Gell. 16, 7), *ἐμπλαstrον*; I) høs

Lægerne: et Plaster, Cels., Cat., Plin.; — b) df. som comstl. Sæntens: iusurandum; — emplastrum aeris alieni, Laher. ap. Gell. l. c.; — 2) i Gartnerproget: Lind af Bark om det inoculerede Etcd, Colum., Plin., Pallad. — emplecton, i, n., *ἐμπλεκτον*: Rykting af Ralf og Brokker imellem de ivende Iderfiden af en Mur, Vitruv. 2, 8.

emporæticus, 3, *ἐμπορητικός*: børende til Handel el. til Handelsvarer, charta, (Papir el. Cartus-papir, Plin. 13, 23. — emporium, i, n., *ἐμπορίον*: Handelssted el. Handelsplads, Markedsplads el. Terv; — vid. Cic. Att. 5, 2, Liv. 37, 10, Plin. 6, 23, o. A. — emporus, i, m., *ἐμπορος*: Riobmand el. Handelsmand, Auson.

*empticius, (-lius), 3: fiobt, glans, Varr., coquus, Petron.; — emptio, onis, f.: Rioben el. at fiobe, Riob; — ∞ ab hasta, (at fiobe confiseret Gods), Cic. Att. 12, 3; — ∞ equina (f. equorum), Varr.; imminere emptioni, (være hidfig paa en Handel), Suet. Aug. 21; — ogf. i Riobsproget: de emptione et venditione, obf., Dig.; — 1) overf.: A) et Riob el. det Riobte; vid. Cic. Fam. 7, 23: nullam prorsus ex istis emptiionibus etc.; — B) en Riobcontract, Dig.; o. — emptio, avi, atum, l, v. a. intens.: giør Indriob deraf, optiaber, Colum., Plin. Ep.; men Tac. Ann. 11, 41: qui talem operam emptitasset vendidissetve, etc.; — [emo].

emptor, oris, m., [emo]: en Riober, (opp. venditor), Cic. Off. 3, 12; — proba merox facile emptorem reperit, (som Sæntens), vid. Plaut. Poen. 1, 2, 128, fgd.; ∞ hians, (hidfig), Hor., pretiosus, (som be-taler dyrt), id.; — 2) i Riobsproget: emptor familiae pecuniaeque: en Person, der (for Hjemmens Skyld) per aes et libram afstieber Testator hans Eiendom; en fig Riober var ordenl. Arvingen selv, dog ogf. undert. en tredje Person; vid. Suet. Ner. 4; — df. sem. emptrix, icis: en Rioberife, Dig.; — empturiens, tis, partic. adj. derif., [emo]: fiobeflyfien, Varr. — emptus, 3: partic. af emo.

emungio, ire, v. a.: udbrøfer, omnia, (om Taleren), Quintil. 2, 12, 9; cf. Auct. Actn. 291. — emulgeo, (si), ctum o. sum, 2, v. a.: udmafker, exiguum lactis, Colum. 7, 3; — 2) overf.: emulsa pulus. (ub-tørret), Catull. 68, 110. — emulsus, 3: partic. af emulgeo.

emunctio, onis, f.: at fnyde fig; ∞ frequentior, Quintil.; o. — emunctorium, i, n.: Ryfsefar, Vulgat.; — [emungo]. — emunctus, 3: partic. af emungo. — emundatio, onis, f.: Renselfe, Tertull.; af — emundo, (avi), atum, l, v. a.: udrenfer, humilia, Colum., humum, id., vinum, id., segetes, id.

emungo, unxi, unctum, 3, v. a.: udfnyder; 1) „egenf.“; ∞ se, Auct. ad Her. 4, 54, o. A.; ogf. fom med.; ut neque spuerent, neque emungerentur, Varr. ap. Non.; cf. Juvenal. 6, 117; (hvortil ogf. comstl. foies a cc., Plaut. Cas. 2, 6, 39); — 11) „fig.“: A) emunctae naris senex, (Aesopus: med fin Ryfse, forfrantig); vid. Phaedr. 3, 3; figel. Hor. Sat. 1, 4, 8, (om Lucilius); men absol. Attici (sc. oratores) limati quidem et emuncti, etc., Quintil. 12, 10, 17; — B) comstl. ogf. figefom ἀπομύσειν, ∞ aliquem aliqua re: at fnyde nogen dertof, Ter. Phorm. 4, 4, in.; figel. auro esse emunctum (me), Plaut.; figel. ∞ aliquem, ud. abl., id.; cf. Hor. A. P. 238.

emunio, ii, itum, 4, v. a.: befæfcer el. forvarer omhyggelig; vid. Liv. 24, 21, o. id. 21, 7, ogf. Virg. Aen. 8, 227; ∞ sola et latera horreorum, (tætte), Colum.; — 11) „fig.“: A) overf.: at giøre tilrette; ∞ toros ostro auroque, Stat.; men ∞ silvas et paludes, (fægge Beie derigienem el. derover), Tac. Agric. 31; — B) ogf. „ment.“; ∞ animum adversus hunc metum, Senec. Contr. 3, 17.

emusco, are, v. a., [e el. ex. muscus]: beftier fra Mæs, Colum. 11, 2. — emulatio, onis, f.: Af-verling, forændering, Quintil. 8, 6, 51; af — emūto, (a-i), atum, l, v. a.: forænder, appositis caput ... capillis, Manil.; cf. Quintil. 8, 2, 19: ∞ dicendi figuras in perversum. — emys, ulis, f., *ἐμύς*: den i fjerst Band levende Skildpadde, Plin. 32, 14.

en, interj., *ἐνί, ἦν*: fee! fee engana! fee der! 1) ved Indførfen af det Paafædende; ofteft e. nomin., underf. ogf. e. acc., ofv.: — en crimen, en causa, enr etc., Cic. Deiot. 6; figel. Tac. Ann. 1, 65: en Varus et ... legiones! cf. Virg. Aen. 1, 461, o. Cic. Verr. 1, 37; — men id. Phil. 5, 6: en causam, enr etc.; cf. Virg. Ecl. 5, 65; — navnl. ogf. hos Pronomer: En ego vester Ascanius, id. Aen. 3, 672; en ille ille est, qui etc., Cic. Fam. 13, 15; cf. Liv. 22, 6, Ovid. Met. 2, 520, o. A.; — ogf. hos bele Sætninger: vid. Liv. 28, 27, o. Plaut. Truc. prol. 7; — 2) i Spøgemaal; a) opførendre; — en excreta tu ... num etc.? Plaut. Pseud. 1, 2, 82; en quid agis? Pers. 3, 5; — b) forundrende el. m. Udfæffab; — en quid ago? rursusne etc.? Virg. Aen. 1, 531; cf. Cic. Phil. 3, 9; men Virg. Ecl. 1, 68: en nunquam etc.? cf. Liv. 4, 3, oftere, o. A.; — 3) hos Imperativer, fom forstærkende Opmuntring; — vid. Virg. Ge. 3, 12; figel. en agendum, etc., Prop. 1, 1, 21; en accipe, Virg. Ecl. 6, 69.

enallage, es, f., *ἐναλλαγή*, fom grammatikaff Figur: Forverling af Talens Dele; fial. vivere f. vita, nullus f. non; (men ftrives rigtig paa Græff), Gramm. — enargia, ae, f., *ἐναργεια*, i. e. evidentia, (Sandsfæligførfelfe af en Gienftand); fom rhetoriff Figur hos Quintil., paa Græff; cf. Cic. Acad. 2, 6.

*enarrabilis, e: til at fortælle el. forftælle, men alfid m. Negation; — motu quodam nescio an enarrabili etc., Quintil.; cf. Virg. Aen. 8, 625, o. Senec. Ep. 121; — enarrate, adv., men alfid en compar.; ∞ scribere. (udførfigere, tydeligere), Gell. 10, 1; ∞ pon. brevius et subobsenre, id.; — enarratio, onis, f.: fortællende Forftælling, Udægning, Fortolffning, (Interpretation); ∞ poetarum, Quintil.; cf. id. 1, 4, 2 fgd., oftere, o. — enarrator, oris, m.: Fortøffer, Interpret, satyrorum Varronis, Gell., Sallustii, id.; ∞ idonei vocum antiquarum, id.; — [af fgd.].

enarro, avi, atum, l, v. a.: forftæller el. fortæller tydeligen, omnem rein seni, etc., Ter. Ad. 3, 3, 11; ∞ a ievi somnium, Cic. Div. 1, 26; cf. Liv. 27, 50; — 2) „teqniff“: forftæller, udfægger, poemata, Quintil. 1, 2, 14, versum Plauti, Gell. 18, 9.

enaseor, atus sum, 3, v. dep. n.: at være frem el. op deraf; — ex arbore enaia soboles, Suet. Aug. 94; men laurus in puppi navis enata, Liv. 32, 1; enata humo virgulta, Tac.; enati ex mento dentes, Varr.; — 2) overf.: at ephaae el. fremsomme; enata medio alveo insula, Curt.; cf. Flor. 2, 15, ogf. Plin. 28, 25.

enāto, avi, l, v. n.; 1) „egenf.“: fæmmer ud deraf el. bort dertof; navnl. undkommer ved at fæmme; vid. Hirt. B. Al. 18. o. Hor. A. P. 20; — b) ogf. om Ting: at fomme el. drive i Vand, Vitruv. 6, praef.; — 11) „fig.“: at biefpe fig igiennem, at flippe dertof; vid. Cic. Tusc. 5, 30. — enatus, 3: partic. af enaseor.

enavatus, 3, [e el. ex. navo]: udført, iftands-bragt; enavatae operae praemia, Tac. Hist. 3, 74. — enāvigo, avi, atum, l, v. n. o. a.; 1) neut.: af-feiler, feiler ud dertof el. derud el. derhen; ∞ de ea civitate, Dig.; ∞ Rhodum, Suet. Tib. 11; — b) „alleg.“: ex quibus (se. disputaionibus) quoniam ... enavigavit oratio, Cic. Tusc. 4, 14; — 11) act.: feiler el. drager heft derigienem el. derover el. der-

ferbi: sinus duodecim dierum remigio enavigatus Ptolemaeo regi, Plin. 9, 2; cf. Hor. Od. 2, 11, 11.

encaenia, orum, n., *ἐγκαίνια*: Jndvieselsfest, Augustin.; cf. — encaenare, v. a.: at indvie, tunicam, (bruge den forsegang), id. — enchanthis, idis, f., *ἐγκανθίς*: Havelse el. Byld i Dietrigen, Cels. 7, 7. — encardia, ac, f., *ἐγκαρδία*: etilags ubefrikt Væstten (med Billedet af et Herte), Plin. 37, 58. — encarpa, orum, n., *ἐγκαρπα*: Frugtfrøer el. Festsøds, (sem Ornamentar paa Bygninger), Vitruv. 4, 1.

encausticus, 3, *ἐγκαυστικός*: hørende til Jndbrænding; — cf. subst. encaustica, ac, f. (sc. ars): brændt at male med indbrændt Farver, Encaustiken el. Bormaleriet, Plin. 35, 39; — ∞ picturae: de med flydende Vær indbrændte Malerier, Bormaleriet, ibid. — encastus, 3, *ἐγκαστός*: indbrændt, encaustisk, (f. und. frgd.); ∞ genus pingendi, Plin. 35, 41; — men ∞ Phaethon, (forbrændt), Martial. 4, 17: — 2) cf. subst. encaustum, i, n.; a) flydende Vær til d. encaustiske Maleri; encausto pingere, Plin. l. c.; — ogs. Bormaleriet selv, Cod. Just.; — b) det purpurfarvete Blaf, hvormed d. sile. Keiserer underfætre, Cod. Just.

En cēlā dos, i, m., *Ἐγκέλαδος*: en af Giganterne, blev af Juppiter færværet under Vēna; vid. Virg. Aen. 3, 578, Ovid. Amor. 3, 12, 27, o. A. — enchiridion, i, n., *ἐγκυρίδιον*: en Haandbog, Dig. — enchytus, i, m., *ἐγκυτός* (sc. *πλευρός*): en i en Form gydet Råge, Cato. — enclima, ātis, n., *ἐγκλίμα*: Vædters Bevægning imod Horizonten, alst. et Zēds Polhøide, Vitruv. 9, 8. — encolpiae, arum, m., *ἐγκολπία ἀνεμοί*: Binde, sem opstaae i en Sæbdukt, Appul.; (paa Græst, Senec.). — encomhōmata, um, n., *ἐγκομβώματα*: etilags Dvertræk (el. Jerklæde), sem Vige; og Slavedragt, Varr. ap. Non. — enecomicographus, i, m., *ἐνεκομιογράφος*: som skriver Lovtaler, M. Aurel. ap. Fronton.

enēratitae, arum, m., *ἐνεραιταί*, (de Afholdene): en gnosstif Sect, Hieronym. — enerinōmēnos, i, m., *ἐνερινόμηνος*: der er bleven optaget deri, (navnl. iblandt Athleterne); cf. Navnet paa en Billedstøtte af Alcamenēs, Plin. 31, 19. — encyclos, on, adj., *ἐνκύκλιος*: hørende til en vis Kreds el. til et vis Omfang; ∞ disciplina, ligesom *ἐνκύκλιος παιδεία*: Omfanget af de Videnskaber og Kunster, sem den græske Yngling maatte besidde, forinden han bestemte sin Levevei, alst. den almindelige Skoledannelse, Vitruv. 1, 1. — encytus, f. und. enchytus.

endo, praepos., foræld. f. in; vid. Cic. Leg. 2, 8, ex XII Tabb., Lucr. 2, 1094, oftere, o. A.; — b) ligel. i Sammenfætn. findes endo- foræld. f. in- o. im-; saal. endogredi f. ingredi, Lucr., endopediri f. impediti, id., o. endoperator f. imperator, Enn. ap. Cic.; ogs. findes endu f. endo, Lucr. — endogredior, etc., f. und. endo.

endrōmis, idis, f., *ἐνδρομής*: grov ulden Kæppe, hvori man indfroe sig efter de fuldendte Legens- øvelser, for ikke at forfæle, Martial., Juvenal. 3, 102; cf. id. 6, 216. — Endymion, ōnis, m., *Ἐνδυμίων*: en stien Yngling paa Bierget Latmos i Carien, blev formælet sin Kærlighed til Juno, af Juppiter dømt til en evig Søvn, i hvilken søvende Tilstand han dog blev befrigtet elstet af Luna; — vid. Cic. Tusc. 1, 38, o. id. Fin. 5, 20, ogs. Prop. 2, 12, 15, o. Ovid. A. A. 3, 83; — b) cf. adj. Endymionēus, 3, sopores, Auson.; — II) „meton.“: enhver stien og elstet Yngling, Juvenal. 10, 318, Appul. — Endymioneus, 3, f. und. frgd.

ēnēcātrix, icis, f.: Merderisse, Tertull.; af — enēco, (enico), cūi, (ogs. cavi, Plant.), ctum, (ogs. catum), i, v. a.: gior albeset af dermed, ombringer, myrder, qvæler; I) „egenl.“: puer ambo angues enicat,

Plaut. Amph. 5, 1, 67; balnei vapore enecatur, Tac. Ann. 11, 64; quos cicuta enicat, Plin.; — b) ogs. om Væsterne, id. 18, 41; men „poet.“: ∞ Barchum, (for- dæve Biranfen), Lucan.; — II) „fig.“; A) „overf.“ o. „alm.“: afstræf el. fæfster aldeløs; — enectus siti Tantalus, poet. ap. Cic. Tusc. 1, 5; fame enecta, (avis), Cic. Div. 2, 35; cf. ibd. 69: pleni enectae simus; men squalore enecti, Liv. 21, 40; cf. Hor. Ep. 1, 7, 87; ogs. kan hiesføres Cic. Au. 6, 1: provinciam enectam (af- deles urpiint el. forarmet) alieni tradere; — B) „ment.“; a) i Omgangsfrøget o. cemist: pfager el. qvæler tilføede; vid. Plaut. Merc. 2, 2, 41; ligel. ∞ aliquem odio, id., rogitando, Ter.; ogs. ofte som Ubræb: enicas, el. enicas me, Plaut., Ter.; — b) „alm.“: ea pars animi ... nec inopia enecta, nec satietate affluent, Cic. Div. 1, 29. — enectus, 3: partic. af eneco. — ēnēma, ātis, n., *ἐνέμα*: det Jnēsatte el. Jndstufne; cf. Clystē, Theod. Prisc.

ēnergēma, ātis, n., *ἐνέργημα*: Birkning, Tertull.; — „poet.“: ogs. energima, Prudent. — ēnervis, e: [e el. ex, nervus]: uden Nerver, afstræfket, frastløs, corpus, Petron.; oftest „fig.“: ∞ homo, Senec. Thyst., (ferselet, umandig), oratio, Quintil., orator, Tac. Or. 18; cf. — ēnervo, avi, atum, i, v. a.: berittager Nerverne; I) „egenl.“: ∞ poplites securi, Appul.; b) ogs. enervatus, f. castrer, Claudian.; — II) „fig.“: fæfster, afstræfket, blodgjor; A) „overf.“; ∞ artus undis, Ovid. Met. 4, 286; ∞ corpus, f. nederst; ∞ vires, Hor.; — B) oftere „ment.“ o. „ethic.“: ∞ corpora animosque, Liv. 23, 18; cf. Ovid. Rem. 753; non plane me enervavit, non afflixit senectus, Cic. d. Senect. 10; cf. id. Orat. 68, o. id. Att. 2, 14; — III) partic. enervatus, 3, ogs. fom adj.: svagt, frastløs, umandig; — enervati atque exangues (homines), vid. Cic. Senct. 10; cf. id. d. Or. 1, 52; — mollis et enervata oratio, id.; ∞ muliebrisque sententia, id. — ēnervus, 3: Biserst af enervis, Appul.

engibāta, n., [ital rimel. hede anchibata af *ἐγγύο. παύω*]: etilags hydrantiske Figurer, der sammenlignes ved de cartesianke Diæble, Vitruv. 10, 12. — Engonasi(n), *Ἐγγονάσι(ν)*, (paa Kænterne), som Stiernebillede: den Kæntene, d. lat. Nixus, Cic. (poet.) N. D. 2, 42, o. Hygin. Astron. — engōnāton, i, n., *ἐγγόνάτων*: etilags Soluhr, Vitruv. 9, 9. — Enguinus, 3, f. und. frgd. — Engūion, (ogs. Engjion), i, n., *Ἐγγίον*: By paa Sicilien, (hod. Gazi). Sil. 14, 249; — heter Cic. Verr. 3, 43: civitas Enguina; — b) cf. Engūini, orum, m.: Jnd- vaanerne deraf, id. ibd. 4, 44, o. Plin. 3, 14.

ēnhaemon, i, n., *ἐναιμων*, (sc. *ἡάρμων*): blodstillende Middel, Plin. 12, 38. — enharmōnīcus, o. enharmōnius, 3, *ἐναρμονικός* o. *ἐναρμόνιος*: enharmoniff; ∞ genus melodiae musicae, (den enharmoniske Toneart), Macrob. Somn. Scip. 2, 4, Capella. — enhydris, idis, f., *ἐνυδρίς*: Vandslangen, Plin. 30, 8. — enhydrys, (-os), i, m., *ἐνυδρως*: etilags ubefrikt Væstten, Plin. 37, 73.

enico, are, f. und. eneco. — enim, conj., [af e-, f. und. ce-, o. nam], (sættes sædb. efter et el. flere Ord, dog ogs. af Comikerne først i sin Sætning); — I) „alm.“; a) fom bekræftende d. frgd. Udsagn: vissefelig, sikker, i Sænbet; ornauda est enim dignitas domo, Cic. Off. 1, 39; cf. Caes. B. G. 5, 7, o. Liv. 22, 25; — quid tute tecum? Ter. nihil enim, (inter i Sænbet), Plaut. Most. 3, 1, 21; cf. Ter. Ad. 4, 5, 22, oftere; — ogs. m. certe, Plant.; cf. Ter. Andr. 3, 2, 23; — ogs. herer e n i m, (ironist el. med Farne): kan jeg tree; tu enim repertus ... qui etc., Plaut. Capt. 3, 4, 36; cf. Cic. Deiot. 12, Hor. Ep. 1, 19, 44, o. A.; — figel. m. videlicet; f. Cic. Brut. 84, o. id. Catil. 2, 6; ligel. m. namque, Plaut. Truc. 1, 2, 23; — b) forstærkende forbundet med vero, og oftest først i Sætningen, omtr. vort: vts:

seligen, sandt og vist: vid. Ter. Heaut. 5, 3, in., Cic. d. Or. 1, 36, o. Liv. 3, 25; ligel. id. 1, 51: quum etc., enimvero res manifesta visa est; — ogf. i bekræftende Øvar; ain' vero? S. ajo enimvero, Plaut. Amph. 1, 1, 188; cf. Ter. Eun. 2, 3, 37; — ogf. ironisk el. m. Sarme; vid. Ter. Andr. 5, 2, 7; ligel. enimvero ferendum hoc quidem non est, Cic. Verr. 1, 26; cf. Liv. 43, 1, ostere; — II) „bef.“: A) til Begrundelse af en frgd. Påstand, omtr. vort: thi, efterseem, obf.; — bono animo essent; videre enim se hominum vestigia, Cic. d. Rep. 1, 17; ligel. in parenthesi, id. Lael. 22; cf. Ovid. Her. 16, 221; f. ogf. id. Trist. 1, 2, in.; — b) men ofte maa den Sætning, hvis Begyndelse bliver anført, suppleres af Stedets Sammenhæng; — vid. Cic. Tusc. 3, 9, id. d. Or. 2, 6, Hor. Sat. 2, 3, 124, o. A.; ogf. hører hertil: quid enim, (hvis hvad fan der inde vendes rimet)? vid. Cic. Fin. 2, 22, ostere, Hor. Sat. 1, 1, 7, ogf. id. ibd. 2, 3, 44, o. A.; — B) til neicre Forklaring af en frgd. Påstand, omtr. vort: nemlig; — neque enim id est celare, quicquid reticeas, Cic. Off. 3, 13; genus est enim helli ejusmodi etc., id. Manil. 2; cf. Ter. Heaut. 1, 2, 14, Plaut. Mil. gl. 3, 2, 21, o. A. — enimvero, f. und. enim.

Enipeus, (trisyll.), ði (eos), m., *Ἐνίπεος*: Gled i Thesfalonis, falder i Venedus, Virg. Ge. 4, 368; — II) som Gledgud er Enipeus, ved Salmonens Datter Tyro, fader til Pelias og Neleus, Prop. 1, 13, 21, Ovid. Am. 3, 6, 43, id. Met. 6, 116, Hygin.

Enisus, 3: partic. o. adj. af enitor. — eniteo, ði, 2, v. n.: at straafe el. sinne frem; ∞ campus, Virg. Ge. 2, 24; cf. Catull. 61, 21, o. Virg. Aen. 4, 150; — II) „fig.“; vid. Cic. Att. 2, 1, o. id. d. Or. 2, 28, ostere; ligel. Liv. 22, 27: in tantum suam felicitatem virtutemque enituisse. — enitescio, ði, 3, v. n. inch.; I) „egenl.“: at fremstaafe el. fremstaafe; — ut (oculi) in hilaritate enitescant, Quintil. 1, 3, 75; men „poet.“: enitescis pulchrior multo, Hor. Od. 2, 8, 6; — II) „fig.“: at glimre, at udmærke sig; vid. Sall. Catil. 54; ∞ facundia, Quintil., togå, (i. e. pacis artibus), Tac. Ann. 11, 7.

enitor, nisus o. nixus sum, 3, v. dep. n. o. a.; I) neutr.; A) „bef.“: med Anstrængelse at bevæge sig el. flaafe el. sigge fremad el. opad el. derop el. derhen; I) „egenl.“: vid. Tac. Ann. 16, 5; ligel. enisae legiones in aperta et solida, ibd. 1, 65; cf. Liv. 21, 36; ligel. impetu capto eniti, id. 2, 65; cf. Caes. B. C. 2, 34, o. Ovid. Met. 2, 63; — b) df. „poet.“: Virihus eniti quorum ... assuescant (vites), Virg. Ge. 2, 360; — 2) „fig.“: nihil tam alte natura constituit, quo virtus non posset eniti, Curt.; cf. Tac. Ann. 11, 28; — B) „afm.“: anstrænger mig el. gjør mig Umage derfor, stræber at beviste, obf.; — enitere, contendas, ut etc., Cic. Fam. 13, 29, id. Att. 9, 15; cf. Caes. B. C. 2, 6; men illud pugna et enitere, ne etc., Cic. Fam. 3, 10; cf. Sall. Jug. 10; — ogf. c. inf.; Corrigere mihi gnatum porro enitere, Ter. Andr. 3, 4, 17; cf. Sall. Jug. 14, o. Hor. A. P. 236; — ogf. absol.; ego, quod potero, enitar sedulo, Ter. Heaut. 5, 4, 15; men ∞ pro aliquo, id. Phorm. 3, 1, 11; ligel. ∞ in aliqua re, Cic. d. Or. 2, 72; ligel. ∞ ad dicendum, id. ibd. 1, 14; men id. Att. 16, 6: quod (acc. resp.) quidem certe enitar, (hvorefter jeg vil stræbe); cf. id. ibd. 13, 25; — II) act.; A) „alm.“: med Anstrængelse at beviste el. flaafe derop el. derhen; vid. Tac. Hist. 1, 23; ∞ aggerem, id. Ann. 2, 20, totum spatium, Colum.; — B) „bef.“: frembringer med Anstrængelse; navn. ogf. at føbe el. bringe til Beren; — apud eum plures enisa partus, Liv. 40, 4; ligel. enixa c. acc., Tac. Suet., ogf. Virg. Aen. 3, 891, Ovid. Met. 1, 670, ostere; ogf. absol., Tac. Hist. 5, 1, c. A.; — not.: df. enixus, 3, m. passiv Bem.; a) født el. baaren, Justin. 43, 2; — b) anstrængt; df. impers.: ab isdem summa

ope enisum, ne etc., Sall. Jug. 25; — III) partic. enixus, (el. enisus), 3, ogf. som adj.; A) anstrængt, ibrig; — faciebat enixo studio, ne etc., Liv. 12, 3; cf. id. 6, 21; ∞ voluntas, Diz.; — compar., ∞ opera, Senec., Plin.; — B) enixa vacca, Colum. 6, 22, som har opbort af føde el. bære.

*Enixe, (enise), adv.: med Anstrængelse el. Umage el. Eftertryk, imperata facere, Liv.; cf. Cic. Sest. 16, o. Caes. B. C. 3, 35; — compar., Liv. 29, 1, Suet.; superl., id. Caes. 5; o. — enixim, adv.: = frge., Sisenn. ap. Non.; af — I. enixus, 3: partic. o. adj. af enitor. — 2. enixus, us, m., [enitor]. Jorden el. Jøstet, Plin. 7, 5, ostere.

Enna, Ennaeus, f. und. Henna, etc. — ennea-erūnos, *ἐννεάχρονος*, (som har ni Ålder), Plin., f. und. Callirhoë. — enneapharmacos, on, *ἐννεαφάρμακος*, (med ni Lægemidler), Cels. — enneaphithongos, on, *ἐννεαφθόγγος*: med ni Tenor, chelys, Capella. — enneāphyllon, i. n., *ἐννεαφύλλον*: en mbladet Vært, Plin. 27, 54. — enneas, ādis, f., *ἐννεάς*: Ritallet, Censorin. — enneāticus, 3, *ἐννεαδικός*: hver niende, d. lat. nonarius; ∞ anni, (hvert niende År), Firmic. — Ennensis (Henn.), f. und. Henna.

Ennianista o. Ennianus, f. unt. fige. — Ennius, i, m., Qu.: den berømteste iblandt de forældte fiske romeriske Digtere, og fader for det romeriske Epes, fra Rudie i Calabrien, var født a. u. e. 515, døde a. u. e. 585; — vid. Cic. Tusc. 1, i. 2, id. Brut. 18 o. 20, c. id. Arch. 9, ogf. Plin. 35, 7, Liv. 38, 56, o. A.; Ennius ingenio maximus, arte rudis, Ovid. Trist. 2, 212; cf. Quintil. 10, 1, 88; — B) df. I) Ennianus, 3: benævnt efter Ennius, versus, Senec. Ep. 198, populus, (Benner af den ennianiske Digting), Senec. ap. Gell. 12, 2; — 2) Ennianista, ae, m.: en Efterligner af Ennius, Auct. ap. Gell. 8, 5.

ennoea, ae, f., *ἐννοεα*, i. e. intelligentia, (Be-grebet), Tertull. — Ennōsigaos, i, m., *ἐννοσίγαιος*: Jordtrykkeren, Epitbet til Neptunus, Juvenal. 10, 182, Amm.

ēno, avi, 1, v. n. o. a.; I) neutr.: søomme ud el. bort derfra el. derud el. derhen; ogf. udfemmer ved at søomme; vid. Plaut. Rud. 1, 2, 81; ∞ e concha, Cic.; ∞ in Erythraeam, Liv., in terrani, id.; — B) „poet. overf.“ ogf. at flyde ud el. bort; vid. Lucr. 3, 590, o. Virg. Aen. 6, 16; — II) act.: søommende at tilbagelægge, at giennemsvømme el. giennemseile el. giennemdrage, Val. Fl. Sil.

*enōdāte, adv.: uden Knuder, uden Forvikling; df. „ment.“: tydeligen, narrare, Cic.; — compar., ∞ explicare, id.; superl., ∞ expedire, Augustin.; — enōdātio, onis, f.: Knudens Opføsning; df. „ment.“: Urvikling, Forklaring, Cic. Top. 7, ostere; o. — enōdātor, oris, m.: som udfælder el. forklarer, voeis, Tertull.; — [enodo]. — enōdis, e, [e el. ex, nodus]: uden Knuder, trunci, Virg. Ge. 2, 78, cedri, Claudian.; — II) „fig.“: dødelig, smidig, virtus, Claudian.; — men ∞ elegi, (flydende, lette), Plin. Ep. 5, 17. — enōdo, avi, atum, 1, v. a.: borttager Knuderne; ∞ vitem, Cato, Colum.; men ∞ arcum, (ovtøse Buksen, gjøre Buen unyttig), Appul.; — II) „fig.“: borttager det Dunkle, gjør klar el. tydelig el. indlysende: ∞ nomina, (forklare dem), Cic. N. D. 3, 24; cf. id. Inv. 2, 2, o. Auct. ad Her. 2, 10.

ēnorchis, is, f., *ἐννορχίς*: etflags ubestemt Vælf-sen, Plin. 37, 58. — ēnōrmis, e, [e el. ex, norma]; I) „alm.“: uregelmæssig, toga, Quintil. 11, 3, 139; ∞ vici, (huc el. illuc flexi), Tac. Ann. 13, 38; — 2) „bef.“: uhyre, umaadelig; ∞ unbrae, (opp.breves), Plin. 17, 17; ∞ hastae, Tac., gladii, id.; ∞ corpus, Suet.; — compar., ∞ prologus, quam fabula, Spartian.; df. — ēnōrmitas, atis, f.: Uregelmæssighed, saxorum, Quintil.; — 2) uhyre Storrelse, pedum,

Senec., stipendii, Spartian.; c. — enormiter, adv.; 1) uregelmæssigen, Senec. Qu. N. 1, 7; — 2) umaadeligen, ejenslari umbras, Plin. 36, 15.

enōtesco, tui, ere, v. n. incho.: bliver bekiendt, Senec.; enotuerunt quidam versus tui, Plin. Ep. 2, 10; cf. Tac. Ann. 3, 31. — enōto, avi, atum, 1, v. a.: epetgner, Plin. Ep. 1, 6; men ∞ figurat, (aftegne dem), ibd. 6, 16; men ∞ verbum „cui” tribus litteris, (skrive det dermed), Quintil. 1, 7, 27; — b) „poet.”: pictis anas enotata pennis, (i. e. insignita), Petron. Sat. 93, 2.

ensis, gen. entis, n., [sum]: en Ting; ligesom es-
sentia former efter Grækerne *oσία*; vid. Quintil. 8, 3, 33. — ensiculus, i, m., demin. af ensis: liden Sværd, Plaut. Rud. 4, 4, 112. — ensifer, a, um, [ensis, fero]: sværdførende, Epithet til Orion, Ovid. Fast. 4, 388; c. id. A. A. 2, 56; (al. ensiger m. f. Bem.). — ensiger, a, um, [ensis, gero], f. udb. frgd. — ensis, is, m., [rimel. beil. m. *εγξος*], ligesom g'adius: et Sværd, (først poet.); vid. Quintil. 1, 1, 11; — ∞ restrictus, Hor.; micat aereus ensis, Virg.; men id. Aen. 11, 11: ∞ eburnus, (rimel. m. Elfenbens Hætte el. Skede); deg ogf. Liv. 7, 10; — II) „meton.”: A) f. bellum, Sil. 7, 167, Stat.; — B) f. d. fængslelige Magt el. Bærbæbde, Lucan. 5, 61; — C) f. Siernebilldend Orion, Val. Fl. 2, 68; f. ogf. ensifer s. l.

entēlēchia, ae, f., *ἐντελέχεια*, i d. aristoteliske Philofohi: Siælens vedblivende Virksomhed, Tertull.; cf. Cic. Tusc. 1, 19. — Entellini, orum, m.: Indvænerne af Byen Centella paa Sicilien, Plin.; — ogf. adj. Entellinus, 3, senatus, Cic. Verr. 3, 87. — enterōcēie, es, f., *ἐντεροκήλη*: Tarmefros, Plin. 26, 83, Martial.; — b) d. enterocēlicus, i, m.: som liden deraf, Plin. l. c. 49, Martial. 12, 70.

enthēatus, 3, [entheus]: begejret; ∞ turba Bel-lonae, Martial. 12, 7. — enthēca, ae, f., *ἐνθήκη*: 1) Gjemmesed til Udbevaring; df. „meton.”: Kassen el. Pengene, Augustin.; — 2) i Metaphroget, ligesom dos: Tilbehold el. Inventarium, Dig — enthēus, 3, *ἐνθεός*: begejret, turba, Martial. 11, 84, Maenas, Senec. Med. 382; — 2) ogf. act.: begejstrende, mater, (i. e. Cybele), Martial. 5, 41.

enthymēma, atis, n., *ἐνθύμημα*, sædd. i Rhetoriken og Dialectiken; 1) enhver Tanke, navnlig med en dertil fœiet Grund, d. lat. commentum el. commentatio; vid. Quintil. 5, 10, in., c. ibd. 14, in., ogf. id. 8, 5, 4, c. Cic. Top. 14; — 2) en ufuldkommen Epilogismus, el. en fornuftsflutning af Mosefæminger; vid. Cic. Top. 13, c. Quintil. 8, 5, 9. — enthymēsis, is, f., *ἐνθύμησις*: Eftertanke, Bevægening, Tertull.

enūbilo, are, v. a.: belyser, Tertull., Paul. Nol. — enūbo, ere, v. n.: at giste sig udf. el. udenfor sin Stand; ∞ e patribus, Liv. 4, 4; — ogf. „alm.”: at giste sig udf. Jorældrenes Hus, id. 26, 34.

enūcleātus, adv.: tydeligen, Hart, ligesom, navnlig om Jorædraget; ∞ et posse dicere, Cic.; cf. id. Tusc. 4, 14; — superl., Augustin.; af — enūcleātus, 3: part. c. adj. af — enūcleo, avi, atum, 1, v. a., [e el. ex, nucleus]: udtager Kernen el. Stencen deraf; ∞ bacas, Scribon., v. A.; — II) „fig.”: renser, d. e. forklarer el. tydeliggjør; vid. Cic. Part. or. 17, c. id. Tusc. 5, 8; — III) part. enūcleātus, 3, ogf. som adj.: A) udsandt, ren, selskædig; ∞ suffragia, vid. Cic. Plane 4; — B) om Jorædraget: ufsnyttet, ligesom; ∞ genus dicendi, Cic. d. Or. 3, 9.

enūmērator, onis, f.: Optælling efter en vis Orden; ∞ singulorum argumentorum, Cic.; — II) „poet.” i Rhetoriken: Recapitulationen, Grækerne *ἀναμνηστικόν*, Cic. Inv. 1, 29, Quintil. 6, 1, in., oftere; af — enūmēro, avi, atum, 1, v. a.: ud-

regner, optæller; vid. Ter. Ad. 2, 2, 28, c. Caes. B. C. 3, 195; men ∞ pretium, Cic. R. Am. 46, (at ud-tælle, udbetale); — 2) „poet.”: i Tælen el. Jorædraget at optægne el. anføre; vid. Cic. N. D. 2, 47; ligef. Enu-merat miles vulnera, pastor oves, Prop.; cf. Liv. 3, 58, c. Nep. Att. 18; men Virg. Aen. 4, 331: quae plurima fando Enumerare vales.

enūnciatio, (enunt.), onis, f., i Rhetoriken og Dialectiken: en Sætning, (d. e. det med sit Prædicat forbundne Subject); vid. Cic. Fat. 10, ogf. Quintil. 7, 3, 2; — enūnciativus, (enunt.), 3: hørende til en Sætning el. til et Friem; vid. Senec. Ep. 117; c. — enūnciatrīx, (enunt.), icis, f.: som udtaler el. for-klarer; — ∞ ars: Kunsten at udtælle sig, (d. e. Rhetoriken), Quintil. 2, 15, 21; — [enuncio]. — enūnciatum, (enunt.), i, f. udb. flgd.

enūncio, (enunt.), avi, atum, 1, v. a.; 1) udfører el. udbringer en Tale, fortæller el. rober, (navnl. en Hemmelighed), udsætter el. forraader; ∞ consilia sociorum adversariis, Cic. R. Am. 10; cf. Caes. B. G. 1, 4 p. 17, Sall. Catil. 28, c. Cic. Mur. 11; — ogf. m. Objectsfætn., Plaut. Poen. 4, 2, 66; cf. Liv. 10, 38; ogf. absol., Caes. B. G. 1, 39; — II) „poet.” c. „alm.”, oftest „technif.”, (navnl. rhetorif., ogf. dialectif., ogf. grammaticalf.); at udtale el. udtælle el. angive el. erklære; — vid. Cic. d. Or. 3, 42; breviter enunciatae sententiae, (forte Tanteffreg), id. Fin. 2, 7; f. ogf. id. Acad. 2, 29; — df. subst. enūnciatum, i, n., ligesom enūncio: Udtaagn el. Sætning, ord.; vid. Cic. Fat. 9 p. 12; — litterae, quae scribuntur aliter, quam enunciantur, Quintil.; masculino genere cor. enūnciavit Eunius, Auct. ap. Gell. 7, 2. — enūndino, are, v. a.: udbryder til Salg, Tertull. — enūntiatio, etc., f. udb. enūnciatio, etc.

enūptio, onis, f., [enubo]: at giste sig ud deraf; ∞ gentis, (f. e. gente), Liv. 39, 19. — enūptio, ivi c. ii, itum, 4, v. a.: opfodrer, puerum, Ovid., plan-tinum, (opfodrer), Plin.; — 2) „poet.”: fremmer el. befordrer, ord.; vid. Vitruv. 2, 1. — Enūo, us, f., *ἐνώ*: Krigsgubinden, d. lat. Bellona, Sil., Stat.; — II) „meton.” f. Krig el. Kamp; ∞ navalis, Martial. Spect. 21.

1. eo, ivi c. ii, (itum), 4, v. n., [*εἶμι*]: at gaac (idette Dros videsig Bem.); df. at bevæge sig, (falde, flyde, osv.); 1) „egul.”: A) „alm.”: — pone nos recede, non priores ibimus, Plaut.; 1 in malam rem hinc etc., Ter. Phorm. 5, 7, 37; iens in Pompejanum, Cic.; at ii, qui etc, sub-sidio suis ierunt, Caes. B. G. 7, 62; — ∞ dormitum el. cubitum, Plaut.; cf. Hor. Sat. 1, 5, 48, oftere, Cic. R. Am. 23, oftere, c. A.; — „poet.” ogf. m. Maalets a c.; ibis Cecropios portus, Ovid. Her. 10, 125; cf. Virg. Ecl. 1, 65; men it portis (abl.) iuventus, id. Aen. 3, 139; — sigel. m. homogen Object; Nec meminit notas, ut prius, ire vias, Prop. 1, 1, 18; cf. Ter. Phorm. 5, 8, 37: ∞ exsequias alicui, c. Ovid. Fast. 6, 663: ∞ pompam funeris; — sigel. c. inf.: nostra illico It visere ad eam, Ter. Hee. 1, 2, 114; cf. id. Phorm. 1, 2, 52; — ∞ pedibus, Liv. 28, 17, equis, enrru, ibd. 9; cf. Ovid. Her. 1, 46; ogf. ∞ in equis, id., in rheda, Martial., super equis, Justin.; cf. Virg. Aen. 5, 551: euntes (sc. in equis); men ∞ cum classe Pisas, Liv. 41, 17; ∞ puppibus, Ovid. Her. 19, 80; men Lucr. 1, 381: quo ... pisces ire nequibunt; — b) m. Tingssubjecter, (ofte „poet.”); — it sanguis naribus, (strømmer ud deraf), Lucr.; it sudor per artus, id.: men it succus in artus, (fordeler sig dertil), id.; cf. Virg. Aen. 8, 726; ∞ telum, (flyver), Lucr.; ∞ nobes, id.; ∞ urabes, (falde el. flytte), id.; — B) „bef.”: a) at gaac el. drage sig endt imod nogen; v. a. d. el. in etc.; — ∞ ad hostem, Liv., in hostem, id., Virg.; men ∞ in Capitolium, (ryfse dermed), Liv. 3, 17; ogf. ∞ contra hostem, Caes., adversus hostem, Liv.; — b)

at gaac over el. at feryandes fertil; — ∞ in semen, (gaac i frø), Catol. Colum., c. 21.; cf. Ovid. Met. 10, 493; men Quintil. 2, 10, 5; quasi in corpus eant (juvenes: lægge sig ut, blive frugtbar); — c) at gaac bert, at henseende; vid. Lucr. 3, 525, ostere; — navn. egf. om Eiden; it dies etc., Plaut. Pseud. 1, 3, 12; cf. Hor. Od. 2, 11, 5, o. ibd. 4, 5, 7; Ludite: eunt anni more fluentis aquae, Ovid. A. A. 3, 62; cf. Hor. Ep. 2, 2, 55; — II) »verdi!"; a) »alm!": ∞ in aliam etc., (sætte paa Spil), Liv. 1, 23; ∞ praecipitem in alteram causam, (sætte sig derpaa), id. 2, 37; in rivam non ihinus, (vi vilse ikke trædes), ∞ in lacrimas, (briste i Græd), Virg. Aen. 4, 413; ∞ in poenas, (strice til at straffe), Ovid. Met. 5, 668; ∞ per singula, (gennemgaac), Quintil.; ∞ iusticias, f. und. iusticias; in eosdem ire pedes, (at have samme Fald), Quintil.; men ire per omnes personas et affectus, (om Comœdien), id. 1, 8, 7; cf. Juvenal. 1, 142; — fremdeles om Rygter, Ovid. Met. 6, 146; it clamor coelo, (dat.), Virg. Aen. 5, 45; men m. Subiects(satn., Plin. Pan. 55; — b) »bej!": a) publicitit; ire (m. o. ud. pedibus) in sententiam aliquam el. alicujus, (gaac over til el. bifalde noget el. negen's Lovslag); — vid. Liv. 9, 8; cf. id. 1, 32, o. id. 31, 13, ostere; men impers.: ibatur in eam sententiam, etc., Cic. Qu. Fr. 2, 1; cf. Tac. Ann. 3, 23; opp. ire in alia omnia; (f. und. alius); — b) mercantitit fides ire, f. venum ire el. venire: gaac af, blive solgt; ∞ singulas velas (fimi) denario, Plin. 18, 53; liget. ∞ tot nummis, Claudian.; — c) om engjemfritiden til Maalet: at gaac fremad, arbare i Gang; — vid. Cic. Att. 14, 15 c. 20; liget. ire in melius etc., Tac. Ann. 12, 68; men som Dnse el. feryandelse: sic eat, etc., Liv. 1, 23; — d) ire m. supin., ligesom *uillæu*: at gaac fertil, at tage fat derpaa, at vilse el. agte, at have i Sind; — Si opulentus ut petium pauperioris gratiam, Plaut. Aul. 2, 2, 67; neu ... gentem universam perditum iret, Liv. 32, 22; cf. id. 2, 6, o. Sall. Jug. 85; — d. inf. pass. iri m. supin., som inf. fut. pass.; — mihi omne argentum redditum iri, Plaut. Cure. 4, 2, 4; mihi istaec videtur praeda praedatum irier (f. iri), id. Rud. 1, 7, 16; — »poet." egf. c. inf., Prop. 1, 6, 34; — e) imperat. i, el. i nune, liget. conj.: eas, eat, etc., funder som ltræad i Harme, o. absolt.; — pugnas, ne reddas ... i nune, et cupidi nomen amantis habe! Ovid. Her. 3, 26; cf. Virg. Aen. 7, 425, egf. ibd. 4, 381, egf. Liv. 7, 6; fremunt ... irent, crearent consules etc.; — not.: inf. pass. irier, f. iri, f. ovenf.

2. eo, adv., f. und. is. — eodem, adv., f. und. idem. — eon, onis, f.: etilags udfænter Træ, vid. Plin. 13, 39. — eo pse, (f. eo ipso), Plaut. Cure. 4, 3, 6.

Eōs, (afene in nomin.), f., *Ἠώς*: Morgenroden, d. lat. Aurora, Ovid. Fast. 3, 877, ostere, Senec. Here. Oct. 615; — II) »meton." f. Dsten el. Drienen, Lucan. 9, 541; — B) d. Eōus, 3; 1) hørende til Morgen, Atlantes, (som gaac ned i Morgensunden), Virg. Ge. 1, 221; — 2) hørende til Dsten el. Drien, østlig, domus Aurorae, Prop.; ∞ Arabes, Tibull.; ∞ mare, id., coelum, Ovid.; ∞ partes, Hor. Od. 1, 35, 31; ∞ orbis, Ovid.; — bb) d. Eōus, i, m.: a) lige som *hōos*, (sc. *ασήρη*): Morgentrienen, Virg. Ge. 1, 288; — b) en Østerlænder el. Morgentlænder, Ovid., Prop. 2, 2, 53, ligd.; — c) Rænet paa en af Solens Høite, Ovid. Met. 2, 153; — not.: m. antepen. br. er Eous af *Eōos*. — eo.usque, f. 2. eo, und. is.

ēpactae, arum, f., *ἐπακταὶ ἡμέραι*, (Stuedage), Isid. — epāgōge, es, f., *ἐπαγωγή*, d. lat. inductio, som rhetorisk Figur, Rustian. — Epāminondas, ae, m.: berømt theban's Kæmherre, Laedæmonierne's Overvinder ved Leucra af Mantineæ; vid. Nep. Epāminondas, egf. Cic. d. Or. 3, 31, c. 2. — epānādi-

plosis, is, f., *ἐπαναπλοήσις*: Jærebbling el. Gientagelse af Beret's sidste Dre i Begyndelsen af d. ligd. Bør, Rustian. — epānālepis, is, f., *ἐπανάλυσις*: Dtagelsen af den samme Dant efter nogle Mellemfæringter, Rustian. — epānāphōra, ae, f., *ἐπαναφορά*: den Talskugur, at flere Tæmninger el. Ved begynde med etilags Dre, Aquil. Rom. — epānāstrōphe, es, f., *ἐπαναστροφή*: Gientagelse af det Dre, bvermed d. ligd. Tæmning endte, i Begyndelsen af d. ligd., Gramm. — epānōdos, i, f., *ἐπινόδος*: Gientagelsen af et Nomen f. et Prenomen, Gramm. — epānōthōsis, is, f., *ἐπανόρθωσις*, i Rhetoriken: Berigtigelse el. rigtigere Veistemmelse af det Anførte, Rustian. — epāphaerēsis, is, f., *ἐπαφαίρεσις*: gientagen Berigtigelse; ∞ barbae, Marial. 8, 52. — Epāphus, i, m.: Son af Juppiter Ammon ved Jo, Ovid. Met. 1, 758, Hygin. — epastus, 3, partic. adj., [e el. ex, pastoj]: afædt el. epatt, esca, Ovid. Hal. 119.

ēpendytes, ae, m., *ἐπενδυτής*: Overklædning, Hieronym. — epenthēsis, is, f., *ἐπένθεσις*: Indsydelse af et Bogstav el. af en Stavelse i et Dre, Gramm. — Epēus, (-ius, Plant.), i, m., *Ἐπίος*: Phæacieren af den trojanske Hest, Virg. Aen. 2, 264, Ovid., Hygin., c. 2. — epexēgēsis, is, f., *ἐπεξηγήσις*: den tilføiede Kertlarung, (d. lat. appositio), Gramm.

ēphalmatōr, oris, m., [*ἐφάλλομαι*, i. e. insilio, m. d. lat. Enselte -ator]: en Springert, en Danser, Firmic. — ēphēbēum, (-ium), i, n., *ἐφηβείον*: Ephebernes el. Inglingernes Dvelfesestæd i Palæstra, Vitruv. 5, 11. — ēphēbeus, 3, *ἐφηβέος*: berende til en Ingling el. til et ungt Menneske, chlamyda, Appul. — ēphēbus, i, m., *ἐφηβος*: den mandbare (græffe) Ingling, fra d. 16 til d. 21 Aar; vid. Ter. Eun. 5, 1, 8, Cic., Suet. Hor.: excedere ex ephebis, Ter. Andr. 1, 1, 21; cf. Cic. d. Or. 2, 80.

ēphedra, ae, f., *ἐφέδρα*, egf. *ἐπὶ οὐδρι*, (Heste-bæle): etilags Plante, Plin. 26, 20. — ēphēlis, idis, f., *ἐφηλῖς*: Sommerfregne, Cels. 6, 5. — ēphēmeris, idis, f., *ἐφημερίς*: Dagbog el. Kalender, navn. Bog over de daglige Regifter, Cic. Quint. 18, Nep. Att. 13, Ovid., c. 2. — ēphēmēron, i, n., *ἐφημερον*: etilags udfæntet Plante, Plin. 25, 107.

ēphesius, 3, f. und. ligd. — Ephesus, i, f., *Ἐφεσός*: gammel berømt Hændelsstid i Jonien, med et Dianatempel, Met. 1, 17, Plin. 5, 31, Plaut., c. 2. — bb) d. Ephesus, 3: ephefist, Diana, Plaut., Cic. Div. 1, 23; men id. Phil. 3, 6; ∞ mater, (som nedstammer fra Ephesus); men ∞ pecunia, Caes. B. C. 3, 33, (som fauctes i d. ephefiste Diana's Tempel); — b) subst. Ephēsii, orum, m.: Jævraanerne i Ephefus, Plaut., Cic., Plin., c. 2.

Ephialtes, ae, m., *Ἐφιάλτης*; 1) en af Himmelhermerne, Broder til Dn's, blev fæstet af Apollo, Claudian.; — 2) Spartanernes Jærræder ved Thermopylae, Frontin. — ēphippiātus, 3: forfænet med ephippium, equites, Caes. B. G. 4, 2; af — ēphippium, i, n., *ἐφίππιον*: Hestetæffen el. Hestetæffen, d. lat. stragulum: rimel. egf. etilags Sædel; vid. Caes. l. c., egf. Cic. Fin. 3, 4, c. Gell. 5, 5; — som Sentens kan mærkes, Hor. Ep. 1, 11, 43. — ēphōrus, i, m., *ἐφορός*, (i. e. inspector, Udfpnsmand); — navn. vare i Sparta Ephori: et Collegium, som førte Tugt over Rængerne og Senaten; vid. Cic. Leg. 3, 7, ostere; men gen. ephorum, Nep. Ages. 1.

Ephūra, ae, f., c. »poet." Ephūre, es, f., *Ἐφύρα*, *Ἐφύρη*: gammel Venæviske paa Corinthen, Plin. 1, 5, Ovid. Met. 2, 210, ostere; — b) egf. Rænet paa en Hævnrygte, Virg. Ge. 4, 313; — B) d. 1) Ephūreus, 3: ephyrisk el. eerynisk, æra, Virg. Ge. 2, 461; — 2) Ephūraeus, c. Ephreus, 3: = fragd, litus, Stat.; men ∞ moenia, Sil. 14, 180, i. e. Sy-

racusae; men Lucan. 6, 17, f. Dyrrachium, der var anlagt af Ceregræer fra Corinthen; — 3) Ephyræides, æt. m.: en Ephyræer el. Corinthier, Stat.; o. — 4) Ephyræias, ædis, f.: ephyræist el. corinthiist, puellæ, Claudian.

epibata, æt. m., ἐπιβάτης: Tøfsebat, Hirt. B. At. 11, Vitruv. — ἐπιβάδιον, i, n., ἐπιβάδιον: Liggang, Stat. — Epicharmus, i, m., Ἐπικάρμος: berømt pythagoræist Philosoph, ogs. Vespiligtger, fra Den Gød, dog med Tilnavnet Siculus, ifølge hans tidligere Ophold i Syracus; vid. Cic. Tusc. 1, 8, c. 11. — ἐπιχάρμα, atis, n., ἐπιχάρμα, i Rhetoriken: etlaags flere Slutningsmaade el. Conclusion; vid. Quintil. 5, 10 c. 14, oftere. — ἐπιχρῆσις, is, f., ἐπιχρῆσις: Rar til at se med derpaa el. deri, Varr., Plant. Rud. 5, 2, 32.

epiclitærisma, atis, n., ἐπιχλιδῆρμα: Githar-spil el. Musik efter Stuepiller, Tertull. — ἐπικλινῖαι, arum, m., ἐπικλινῖαι: Jordstials med el. i sidste Vinkler til Siderne, Appul. — epicornus, 3, ἐπικόρνος, i, Grammatiken: berende til begge Sien, (d. lat. promiscuus), genus, Donat.; (høst Quintil. paa Græst). — ἐπικόρνος, 3, ἐπικόρμος: forsynet med Mær, phaselus, Cic. Att. 14, 16. — Epierates, is, m., Ἐπιερατής, (den Mægtige el. Bæltige), heder Pompejus, Cic. Att. 2, 3. — ἐπιέρων, i, n., ἐπιέρων: fin el. giennemfigtig Græntiumertrag, Naev. ap. Varr., Varr. ap. Non.; — 2) som adj. ἐπιέρων, 3, comit. „overf.“ om en Sæd: tynd, vandet, Plant. Pers. 1, 3, 16.

Epicureus, 3, f. und. flgd. — Epicurus, i, m., Ἐπίκουρος: berømt græst Philosoph fra Gargetus i Attika, Stifteren af den efter ham benævnte epicuræiske Sect; vid. Cic. Fin. 2, 2, flgd., id. Acad. 2, 42, oftere; — b) df. Epicureus, 3: epicuræist, medicamenta doloris, (i. e. volupitates), Cic. Fin. 2, 7; — b) df. subst. Epicurei, orum, m.: Epicurs Tilhængere, Epicureer, Cic. Fin. 1, 7, oftere; — ogs. in sing., Suet. Gramm. 6. — epicus, 3, ἐπικός: epist. el. berøist, poëta (Ennius), Cic. d. Opt. Gen. Or. 1: ∞ poemata, ibid.; ∞ carmen, Quintil.; — epiculus, i, m., ἐπικύκλος: Vistred el. Værfel (i Astronomen), Capella.

Epidamnus, i, m., Ἐπιδάμνος: ældre Benævnelse af Dyrrachium, Plin. 3, 26, Plant.; — B) df. 1) Epidamnus, 3: epidamnist, natio, Plant.; — 2) Epidamniensis, e: = frgd., cives, id. — Epidaphna, æt. f., Ἐπιδάφνη: Jærstad til Antiøchien, Tac. Ann. 2, 83; cf. Plin. 5, 18.

Epidauræus, -icus, -ius, 3: f. und. flgd. — Epidaurus, i, f., Ἐπίδαυρος; I) By i Argolis ved d. saroniske Bugt, med et berømt Askularstempel, (hod. Pidauro), Mela 2, 3, Plin. 4, 9, Liv. Cic., Virg. Ge. 3, 44, c. 11.; — B) df. 1) Epidaurus, 3: epidaurist, litora, Ovid., rura, Stat., deus, Prop. 2, 1, 63, (i. e. Aesculapius), ogs. absol. Epidaurius, Ovid.; — b) ogs. absol. Epidauri, orum, m.: Indvaanerne af Epidaurus, Mela 2, 3; — 2) Epidauræus, 3: = frgd., sedes, Avien.; — 3) Epidauricus, 3: = frgd., litus, Mela 2, 7; — II) Epidaurus Limera, Ἐπίδαυρος ἡ Λιμερὰ: Bæsting paa Østhyen af Lacenien, Plin. 4, 9; — III) By i Dalmatien, Plin. 3, 26, Hirt. B. At. 11.

epidæmetica, orum, n., ἐπιδημητικά: Yenge, hvormed man affløder Indkvartering, Cod. Just. — epidæmos, on, ἐπιδήμιος: evidemist, smittet, species luis, Amm. — epidicticus, 3, ἐπιδικτικός, i Rhetoriken: paaviseende, udmærkende, (apodictic), d. lat. demonstrativus, Cic. Orat. 13. — Epidicus, i, m.: Dævnet paa en Comœdie af Plautus, (efter en deri forekommende Slave). — epidipnis, idis, f., ἐπιδίπνις: ligesom Eftermaalder, d. e. Deserten,

Petron., Martial. — ἐπιδρόμος, i, m., ἐπιδρόμος: Strikke el. Line paa et Ret el. Garn, Plin. 19, 2; ogs. Line paa en Hængematte, Cato; — 2) Scil paa Stibets Bagflaen, Isid.

epiglossis, idis, f., ἐπιγλώσσις: Lustrørets Bedækning, Tappen over Lustrøret, Drebelen, Plin. 11, 66; ogs. paa Græst, Gell., Macrob. — Epigoni, orum, m., Ἐπίγονοι, (de fildigere Jætte); I) Somerne at de syv imod Theben fereæde Jærter; (Navnet paa en af Attius paa Latin overfat Tragedie af Æschylus); — vid. Cic. d. Opt. Gen. Or. 6, id. Off. 1, 31, oftere; — II) de af Alexander den Stores Soldater i Athen avlede Born, Justin. 12, 1.

epigramma, atis, n., (dat. pl. epigrammatis, Cic. Att. 1, 16; gen. pl. epigrammaton, Martial. 1, praef.), ἐπίγραμμα; I) oprel.: en Jærskrift, navnlig paa Joden af en Støtte, Cic. Verr. 4, 57, paa en Tempelgave, Nep. Paus. 1, paa en Liggien, Petron., som Brændemærke, id.; — II) „bes.“: Epigrammet, etlaags fort og lundrigt Digt, Cic. Arch. 10; — den uden al Sammenligning ypperste romeriske Epigramdigerer Martialis; df. — epigrammätarius, i, m.: Epigramdiger, Vopise. — epigrammäticus, 3, ἐπιγραμματικός: epigrammatist, poëta Martialis, Spartian. — epigrammätion, i, n. demin., ἐπιγραμματίον: lidet Epigram, Varr. — epigrammätista, æt. m., ἐπιγραμματίστης: Epigramdiger, Sidon. — epigri, orum, m., ligesom epiuri, (hvorf epigri rimet. er fordævet), Trænegler, Senec. Benef. 2, 12, Isid.

epilepsia, æt. f., ἐπιληψία: Epilepsi, den faldende Syge, Lamprid., (Nemernes morbus comitialis). — epileus, i, m.: en Hogeart, Plin. 10, 9. — epilógus, i, m., ἐπιλόγος: Slutningsstilen, Epilogen, (d. lat. peroratio el. conclusio); vid. Cic. Brut. 33, o. id. Plane. 31, ogs. Quintil. 6, 1, 37, oftere. — epimédion, i, n.: etlaags ubekendt Plante, Plin. 27, 53. — epimelas, atis, m., ἐπιμέλης: etlaags ubekendt fertilende Græst, Plin. 37, 58. — Epimenides, æt. m., Ἐπιμενίδης: berømt græst Digter og Spaamand paa Creta, (samtidig med Pythagoras); vid. Cic. Leg. 2, 11, oftere, v. 11. — not.: Epimenidium genus bulborum: en Legart, Plin. 19, 30. — Epimætheus, ei, m., Ἐπιμηθεύς, er i Mythen: Son af Jæpætes, o. Gemal af Pandora, Hygin.; df. — Epimæthis, idis, f., Ἐπιμηθίς: hans Datter Pyrrha, Ovid. Met. 1, 390. — epimône, es, f., ἐπιμονή, (Dvalen derved, hvf. ogs. commoratio in una re, Cic. d. Or. 3, 53): den Tælsigur, der gientager det samme Ord; (vid. Virg. Aen. 4, 660, o. ibid. 9, 428).

epinicia, orum, n., ἐπινίκια: Seiersfange, Suet. Ner. 43. — epinyctis, idis, f., ἐπινύκτις: etlaags ondartede Kopper, ligesom Rattkopper, Plin. 20, 6; — 2) ogs. etlaags Byld i Dietrigen, heder ogs. syce, id. 20, 21.

epipactis, idis, f., ἐπιπάκτις: etlaags Plante, ogs. helleborine, Plin. 13, 35. — epipetron, i, n., ἐπιπετρον: en paa Klipper vorende Plante, Plin. 21, 52. — Epiphanea e. -ia, æt. f., Ἐπιφάνεια; I) By i Cilicien, Plin. 5, 22, c. Cic. Fam. 5, 4; — II) By i Syrien, (hod. Hamath), Plin. 5, 19; — b) df. Epiphanenses, ium: Indvaanerne deraf. — epiphonema, atis, n., ἐπιφώνημα, sem rhetorist Figur: Uraabet el. Tilraabet, Quintil. 8, 5, 11, oftere. — epiphora, æt. f., ἐπιφορά: Vædsfænes Tilfremmen; df. som Sygdom: Flaad, destillatio, Plin. 20, 18, oftere; ∞ ventris, id.; men ∞ oculi, (Taarefistel), id.

Epirensis, e, i. und. Epirus. — epirhædium, i, n., [ἐπι, rheda]: Næm el. Line, hvormed Hæsten bindes til Vægen, Juvenal., Quintil. — Epiprotos, æt. etc., f. und. flgd. — Epirus, (-os), i, f., Ἑπίρους: Cantæbet Epirus i Nordgræckland,

Mela 2,3, Plin. 1,1, Cic. Att. 2,4, Virg. Ge. 1,59, *ētere*, o. *ē.*; — B) *ēf.* 1) *Epīrotēs*, ae, m., *Ἐπιρώτης*: en Epireter, Plin. 3,15; — b) *ēf.* adj.: *Epīrotae* equi, Veget.; — 2) *Epīroticus*, 3, *Ἐπιρωτικός*: *epīrotis*, familia, Varr., boves, id.; ∞ *res*, Cic. Fam. 13,18, litterae, id.; — 3) *Epirensis*, e: = *ēf.*gd., Alexander, Liv. 8,17.

ēpiscēnium, i, n., *ἐπισκήνιον*: en Etage el. Udbygning over Scenen, Vitruv. 7,5. — *ēpiscēnos*, i, f., *ἐπισκήνος*: = *ēf.*gd., — *ēpiscōpalis*, e: *bisfōpellig*, solium, Prudent.; — *ēf.* adv. *ēpiscōpaliter*, Augustin.; o. — *ēpiscōpātus*, us, m.: en Bisfops Bortigbed el. Embede, Anm.; af — *ēpiscōpus*, i, m., *ἐπίσκοπος*; 1) *ēp.*cl.: *Epīsnōmant*, Inspectur, Dig.; (men Cic. Att. 7,11, paa Graff); — II) „*bef.*“ o. *ecl.*: en Bisfop, Tertull., o. *ēf.*; — *ēpiscēnium*, i, n., *ἐπισκήνιον*: *Siēnbrynene*; *ēf.* ligesom *supercilium* „*overf.*“: *Stranghed*, Tertull.

ēpistātes, ae, m., *ἐπιστάτης*: *hershander*, *Epīsnōmant*, Cato, Tertull. — *ēpistolā*, ae, f., *ἐπιστολή*: *tilsendte Skrivelse*, *ēf.* alm. *Skrivelse* el. *Brev*; — *vid.* Cic. Qu. Fr. 3,1, e. id. Fam. 2,4; *ēf.* Hor. Ep. 2,2,22, Ovid. Her. 17,in., o. *ēf.*; — *Narcissus* ab *epistolis*, Suet. Claud. 28, (Secreretær); — *navnl.* *ēf.* hos Justin. in pl.: *epistolae*, (i Analogi af litterae) et *Brev*; — 2) „*bef.*“: *keiserligt Rescript*, Frontin.

**ēpistolāris*, e: *hørende til Breve*, *chartae*, *Brevpapir*, Martial.; *men* ∞ *colloquium*, Augustin.; — 2) *subst.* *epistolares*, ium, m.: *Statssecreterær*, Cod. Just.; o. — *ēpistolēus*, 3, *ἐπιστολέος*: *brevlig*, i *horm* af *Breve*; — ∞ *Quaestiones*, *vid.* Gell. 7,10, o. id. 14,7 o. 8; — [*epistola*]. — *ēpistolium*, i, n., *ἐπιστόλιον*: *lidet Brev*, Catull. 68,2.

ēpistolium, i, n., *ἐπιστόλιον*: *head* der *hæpēs* i en *Abning*, *navnl.* *Spund* el. *Tap* el. *Panc*, Vitruv., Varr., Senec., o. *ēf.* — *ēpistylum*, *ἐπιστύλιον*, i: *Byggningskunst*: *den* paa *Scēnerne* efter *Længden* *hvilede* *Underbælle*, *Architraven*, Vitruv., Varr., Plin. — *ēpīsnōaloepe*, es, f., *ἐπισνωλόπη*: *men* *grammatisk* *figur*: *tvende* *Vocalers* *Sammentræfning*, *Gramm.*

ēpitāphista, ae, m., *ἐπιτάφιστης*: *som* *forfærdiger* *Sørgetaler* el. *Ligtaler*, *Sidon.* — *ēpitāphium*, i, n., *ἐπιτάφιος*: *Sørgetale* el. *Ligtale*, (*ἐπιτάφιος λόγος*), *vid.* Cic. Tusc. 5,12. — *ēpithālamium*, i, n., *ἐπιθαλάμιον*: *Bryllupsfæng* el. *Brudefæng*, *Trebell.* Poll.; *ēf.* *ēf.* Quintil. 9,3,16, f. *carmen nuptiale*, (*vid.* Catull. 62).

ēpithēca, ae, f., *ἐπιθήκη*: *Tilsætning*, *Tillæg*, *Plaut.* Trin. 4,3,18. — *ēpithēma*, atis, n., *ἐπιθέμα*: *Omflæg*, *Scribon.*; — *ēf.* *dem.* *ēpithēmation*, i, n.: *lidet* *Omflæg*, *Marc. Empir.* — *ēpithēton*, i, n., *ἐπιθέτον*, i: *Grammatisk*: *Tillægsordet* el. *Adjectivet*; *vid.* Quintil. 8,2,10, *ēf.*gd. — *ēpithymon*, i, n., *ἐπιθυμόν*: *Timianbømssten*, *Plin.* 26,35.

ēpitōgium, i, n., [*ēpi*, *to*ga]: en *ever* *Tegacn* *truffen* *Overfladning*; *vid.* Quintil. 1,5,68. — *ēpitōma*, ae, o. *ēpitōme*, es, f., *ἐπιτομή*: *Udteg*, *fort* *Omrids*, *Cic.* Att. 12,5, *Colum.*; *ēf.* — *ēpitōmo*, avi, atum, i, v. a.: *bringer* i *Udteg* el. *fort* *Omrids*; ∞ *historiarum*, *Trebell.* — *ēpitoxis*, idis, f., *ἐπιτοxis*: *den* *Jordbygning* *paa* *Catapulten*, *hvori* *Snoren* *ligger*, *Vitruv.* 10,15.

ēpitrapēziōs, i, m., *ἐπιτραπέζιος*, *Hercules*, (*den* *paa* *Deseribordet* *staaende* *Hercules* *statue*), *Stat.* Silv. 4,6, (*lemin.*). — *ēpitritus*, i, m., *ἐπιτριτος*; 1) *sc.* *numerus*: *som* *indholder* *fire* *Trediedle*, *alts.* *Jordpøbel* 12 til 9. d. *lat.* *sesquitercius*, *Gell.* 18,14; — 2) *sc.* *pes*: en *Betræfod* af *een* *fort* og *tre* *lange* *Staveller*, *neml.* ∞ *primus*, (*naar* *den* *første* *er* *fort*, *secundus*, (*naar* *den* *anden* *er* *fort*, *o.* *o.*), *Gramm.* —

ēpitropōs, i, m.: *Epīsnōmant*, *Anson.* — *ēpitūrum*, i, n., *ἐπιτύρον*: *Ret* af *nectagte* *Oliver*, *Cato*, *Colum.*, o. *ēf.*

ēpiuros, i, m., *ἐπιουρος*: *Trængte* el. *Trætay*, *Pallad.* — *ēpizeuxis*, is, f., *ἐπιζεύξις*, *som* *Tales* *figur*: *hertobling* af *et* *Ord* *for* *Epitrofikets* *Styld*: (*saal.* *cave*, *cave*), *Gramm.* — *ēpizygis*, is, f., *ἐπιζυγίς*: en *Jerntay* til *Tougets* *Befæstning* *paa* *Palistæn*, *Vitruv.* 10,17.

ēpōdes, um, m.: *etflags* *Stift*, *Ovid.* Hal. 126, o. *Plin.* 32,51. — *ēpōdos*, i, m., *ἐπωδός*, (*sængende* *deril*): en af *Archilechus* *erfundne* *Diglingsart*, *hver* *et* *længere* *Vers* *følges* af *et* *fortere*, (*dog* *mer* *Udtagelse* af *det* *elegiske* *Distichen*); *ēf.* *Horatii* *Epodi*, *Diomed.*, o. *ēf.*; *ēf.* *Quintil.* 1,1,34. — *Epōns*, ae, f., [*rimel.* af *ἐπὶ* o. *ὄνος*]: *Stybzueinden* *for* *Esler* og *Heite*, *Juvenal.* 8,157, o. *ēf.* — *ēpops*, opis, m., *ἐπωπ*, *ὑπωπ*: *hærfuglen*, *Ovid.* Met. 6,674. — *ēpopatæ*, arum, m., *ἐπόπται*, (*Besfuene*); i *de* *elefantiske* *Mytier*: *saadanne*, *som* *hæpnaet* *den* *redde* og *heiste* *Gråd* af *Jurdielse*, *Tertull.* — *ēpos*, (*alene* *in* *nom.* o. *acc.*), n., *ἔπος*: et *Epōs*, *Helte* *digtet*, *Hor.* Sat. 1,10,43, *Martial.* 12,95.

ēpōto, avi, pōtum, (*hst.* *potatum*, *Sidon.*), i, v. a.: *uædrifter*; (*o.* *est* *in* *partic.* *perf.* *epotus*; *som* *v.* *fin.* *alene* *eiterang*, o. *hst.*); — *epotum* (*venenum*, *opp.* *comestum*), Cic. Cluent. 62; *ēf.* *Liv.* 8,18, o. *Cic.* Cluent. 60; *epota* *amphora*, *Suet.*, *Phaedr.*; — „*pect.*“ *ēf.* af *uæfde* el. *uæomme*, *vid.* *Luer.* 5,385, o. *Ovid.* Pont. 4,10,28; *men* *epoto* *pastus* *equo*, (*i.* e. *sanguine* *equino*), *Martial.* Spect. 3; — *Quaeque* *Tyrou* (*i.* e. *purpuram* *Tyriam*) *epotavere* *lacernae*, id. 2,29. — *epotus*, 3: *partic.* af *epoto*.

ēpūlae, arum, f., f. *md.* *epulum*. — *ēpūlaris*, e, [*epulum*]: *hørende* til *Gieftebud*; ∞ *accubatio amicorum*, Cic. d. Senect. 13; ∞ *sacrificium ludorum*, id. d. Or. 3,19. — *ēpūlatio*, onis, f., [*epulor*]: *Epifen* el. *Smansen* el. *Maaltid*, *Cic.* *frgm.* ap. *Colum.*, *Suet.* *Calig.* 18, o. *ēf.*

ēpūlo, onis, m., [*epulum*]: *Deltager* el. *Medspiser* *ved* et *Gieftebud*; 1) „*alm.*“: *Apul.*, *Firmic.*; — 2) „*bef.*“ o. i *Religions* *sprog* *ere* *Triumviri* el. *Septemviri* *Epulones*: et *ēp.*cl. af *tre*, *hst.* af *syv* *Mælem* *mer* *bestaaende* *Præfæcollegium*, *som* *beforgede* *de* *for* *Guderne* *anstillede* *Stfermaaltider*; *vid.* *Cic.* d. Or. 3,19, *Liv.* 33,42, o. *ēf.*; *ēf.* *in* *sing.*, *Enn.* ap. *Varr.*: *Triumvir* *Epulo*, *Liv.* 40,42.

ēpūlor, atus sum, i, v. dep. n. o. a., [*epulum*]: *helder* *Gieftebud*, *friser* el. *smanser*; 1) *neutr.*; *vid.* *Cic.* *Fin.* 2,5, o. id. d. Senect. 13; ∞ *Saliarem* *in* *modum*, (*everdaadigen*), *Suet.* Aug. 35; *ēf.* *Nep.* *Paus.* 3; — II) *act.*: ∞ *pullos* (*asinorum*), *Plin.* 8,68; *ēf.* *Virg.* *Aen.* 4,602, o. *Ovid.* *Met.* 15,111.

ēpūlum, i, n., pl. *heterocl.* *epulae*, arum, f., 1) „*alm.*“: *festelike* el. *rigelige* *Epifer* el. *Peter*; (*i* *denne* *Beim.* *alene* *in* *pl.*); — *vid.* *Cic.* *Tusc.* 5,21; *vino* *et* *epulis* *onerati*, *Sall.* *Jug.* 76; *ēf.* *Virg.* *Aen.* 1,216, *Ovid.* *Met.* 8,829 o. 842; — B) *ēf.* „*pect.* *everf.*“: *strazula* *vestis*, *Blattarum* *ac* *linearum* *epulae* *e.* *es*, *Hor.* *Sat.* 2,3,119, *ēf.* *Virg.* *Aen.* 6,599; — *men* *epus* *oculis* *epulas* *dare*, *Plant.* *Poen.* 5,4, in.; *men* *„alleg.“*: *saturata* *bonarum* *cogitationum* *epulis* (*mens*), *Cic.* *Div.* 1,29; *ēf.* *id.* *Top.* 4; — II) „*bef.*“: *rigeligt* *el.* *prægtigt* *Gieftebud* el. *festmaalid*; aa) *in* *sing.*; a) *et* *for* *Guderne* *anstiller* *festmaalid*; *ēf.* *et* *for* *heltet* *anstiller* *Gieftebud*; — *et* *Jovis* *epulum* *suit* *ludorum* *causa*, *Liv.* 25,2; *ēf.* *id.* 27,36, *ēf.*gd.; — *quum* ... *epulum* *populo* *daret*, *Cic.* *Mur.* 26; *ēf.* *Suet.* *Caes.* 26, o. *Hor.* *Sat.* 2,3,86; — b) *et* *Gieftebud*, *Suet.* *Aug.* 98; — bb) *in* *pl.*: *Gieftebud*, *festmaalid*, *Smans*; *vid.* *Cic.* *Brut.* 19, id. *Tusc.* 1,2, o. id. *Fin.* 1,16, *ēf.* *Hor.* *Sat.* 2,2,45, *Virg.* *Aen.* 1,29, o. *ēf.*; — *not.*:

fielde. in pl. om religiøse og offentlige Festsmaalstider; vid. Cic. Leg. 2, 25, id. Off. 2, 16, e. Hor. Od. 3, 8, 6.

ēqua, ae, fem. til equus: Heppen el. en Heppe, Cic. e. A.; dat. e. abl. equis, Varr., Plin., men equabus, Pallad. — equarius, 3, [equus]: berende til Heste, medicus, Val. Max.; — 2) subst. a) equarius, i, m.: Staldhegt, Hestenegt, Sidon.; — b) equaria, (se. res), Stuteri; in pl., Varr.

ēques, itis, m., [equus]: 1) „alm.“: en Rytter, den Riddende; — altitudinem equitis insidentis equo excedere, Plin. 10, in.; cf. Liv. 26, 2; — egi. „pect.“ om Caster, Ovid. Fast. 5, 700, Hor.; om Vællereppen, id. Od. 4, 11, 27; — „pect.“ egi. (efter Gramm.): Hesten med dens Rytter; — quadrupes, Enn. Ann. 7, 22 e. 82; cf. Virg. Ge. 3, 116; — 11) „bef.“: A) i Krigssprøget: sem tener til Hest, en Rytter, (opp. pedes), Caes. B. G. 1, 15, estere; ligel. equites, (opp. pedites), id.; men equites virique, Liv. 21, 27; equites, homines, id. 9, 19; — b) collectiit staaer egi. eques f. equitatus el. equites; vid. Liv. 33, 7; cf. id. 3, 20, Suet. Galb. 12, e. A.; — B) i Statsprøget bede equites: Ridderne el. Ridderskanden, der i Rom i Værdighed el. Rang stode indlemmet senatus e. plebs; — ceteris Stamme var den af Remulus oprettede Livragt af 300 Celeres; imter Serv. Tullius udgjorde de allerede 8 Centurier; — men først fra Rom's Aar 632, navnlig ved lex Sponsionia iudiciaria, var det, at Ridderskanden fik mere politisk Betjendelse og Indflydelse: ligesom dens Rigdomme foregedes ved Jorpagninger af de offentlige Indtægter; — vid. Liv. 1, 15, o. id. 30, 43; cf. Cic. d. Rep. 2, 20 o. 22, estere, Plin. 33, 7 flgd., Sall. Jug. 65, Ovid., Hor., e. A.; — b) findes egi. in sing. collect. f. Ridderskanden, Suet. Aug. 34, estere, Martial. 8, 15, e. A.

ēquester, stris, stre, (masc. equestris, f. equester, Liv. 27, 1; cf. acris, f. acer, edl.): berende til el. benavnt efter en Rytter el. en Riddende; 1) „alm.“: — statuae, Cic. Verr. 2, 61, estere, Suet. Tit. 2; — 11) „bef.“: A) berende til Hestfælsene el. til Rytteriet, proelium, pugna, Cic., (en Rytterstrafning); — procella, Liv., egi. — tumultus el. terror, id., (Udsæld el. Overfald af Rytteriet); — copiae, Cic., (opp. pedestres); — arma, Liv., senta, id.; — militia, Suet.; men — Fortuna, vid. Liv. 40, 40; — B) berende til Ridderskanden el. til Ridderne, ordo, Cic., Suet.; — loco natus, Cic.; — census, (den Formue, der udfærdes til at være Medlem af Ridderskanden), Cic., e. A.; cf. Hor. A. P. 383; — annulus, (i. e. an. aureus, sem Ridderskandens Jorret og Insigne), id. Sat. 2, 7, 53; cf. Plin. 33, 8 flgd.; — dignitas, Nep., Suet., familia, id.; — 2) cf. egi. subst.: a) equester, f. eques, Tac. Ann. 12, 60, e. id. 13, 108; — b) pl.: equestris, ium, n., (se. loca): Riddernes Sæder el. Bænke i Theatret, Suet. Calig. 26, Senec., Petron.

ēquidem, adv., [af „e“ demonstr. f. unde. — ee. o. quidem]; sem demonstrativt Befrættelsespartikel: sifferlig, vissefuld, vissuel; staaer oftest bcs i pers. sing. o. pl.; men bcs de øvrige Personer alene forel.; 1) „alm.“: — nihil, inquit, equidem novi, Cic. Div. 1, 6; cf. id. Fam. 11, 29; — egi. undert. m. tilføiet ego; id equidem ego certo scio, Plant.; cf. Sall. Catil. 51; — equidem here ... hic te absentem incensamus, qui abieris, Ter. Phorm. 3, 17; — jampridem nos equidem vera rerum vocabula amisimus, Sall. Catil. 52; men til Cic. Fin. 3, 2, 9, vid. Madvig. ad h. l.; — insani hic equidem, qui etc., Plant. Men. 3, 2, 2; novum equidem hoc consilium est, Sall. Catil. 52; cf. Liv. 5, 51; — b) egi. undert. m. d. forstærkende certe, edepol, etc., (efst bcs Plant.); — certe equidem noster sum, id.; cf. Virg. Ecl. 9, 71, e. Ter. Phorm. 4, 3, 24; — 2) „bef.“: a) indrammende: vel, el. vis-

net, m. flgd. sed, el. verum, etc.; — dixi equidem, sed, si parum intellexisti, dicam denno, Plaut. Rud. 4, 4, 59; cf. Cic. d. Or. 2, 6, e. Liv. 3, 68; — ligel. m. flgd. verum, Cic. Fam. 16, 16, el. verumtamen, ibid. 12, 30, el. tamen, Liv. 4, 3, el. sed tamen, Cic. d. Senect. 10, estere; cf. Hor. Sat. 2, 1, 79, e. A.; — b) m. prægnant Sensesyn paa den talende Person: jeg for min Del, vel; — equidem he Caesaris militum dici volui, Caes. B. C. 2, 32; ligel. equidem doleo etc., Cic. Att. 6, 3; quod equidem sciam, Plin.

ēquifērus, i, m., [equus]: vild Hest, Plin. — equile, is, n., [equus]: formet som bubile, o. fl., se. stabulum, Hestehald, Cato, e. A. — equimentum, i, n., [equus]: Væstelsereppe, Varr. ap. Non. — equimulga, ae, el. equimulgas, i, m., [equa, mulgeo]: som maffer Heste el. Hepper, Sidon. — equinus, 3: berende til Heste, benavnt derefter, pecus, Varr., genus, Colum.; — cervix, Hor., cauda, id., seta, Cic.; — emptio, (f. equorum), Varr.; — equio, ire, v. n., om Heppen: at være i Brumst, (germ. reßsen), Plin. 10, 83; e. — Equiria, orum, n.: Hestevæddeløb og Væddeløbsfel paa Campus Martius til Være for Guden Mars; vid. Varr. L. L. 6, 3, Ovid. Fast. 2, 859, e. ibid. 3, 518; — [equus]. — equisetum, i, n., [equus, seta], (Hestehale): Navnet paa en Plante, Plin. 26, 83. — equiso, onis, m., [equus]: Riddenegt el. Staldtavl, Varr. ap. Non., Val. Max.; — comissi er: equisones nautici, (sem ved Limer trafice Skibene), Varr. ap. Non.

*ēquitābilis, e: til at ride paa, planities, Curt.; — equitatio, onis, f.: Riden el. Ridding, Plin. 28, 14; e. — 1. equitatus, us, m.; 1) abstract: Riden el. Ridding, Plin. 28, 61; — 11) concret: A) Rytteriet, Caes.; — egi. in pl., id.; cf. Cic. Font. 2, Sall. Jug. 46, e. A.; — not.: dat. equitatu, (f. -ui), Caes. B. G. 1, 18, estere; — B) Ridderskanden, (i denne Bem. alene fild.), Plin. 33, 9, Auson.; — [equito]. — 2. equitatus, us, m., [equio]: Heppens Brumst, Lucil. ap. Varr. — equitarius, i, m.: Stutneker, Firmic.; af — equitum, i, n., [equus]: Stuteri, Colum. Dig.

ēquito, avi, atum, 1, v. n. o. a., [equus]: rider; 1) neutr.; vid. Cic. Deiot. 10, Sall. Jug. 6, o. A.; — in equo, Dig.; f. egi. Cic. Verr. 4, 20; men in arundine longa, (neml. sem Klæppe), Hor. Sat. 2, 3, 218; — B) „overf.“: a) om Hesten: at træde af, Lucil. ap. Gell. 18, 5; — b) „pect.“ egi. om Stormen, Hor. Od. 1, 4, 44; — 11) act., men ransel. alene i d. vaskive Jærm: dum perfidum glacie flumen equitatur, Flor. 3, 4; equitataque Culmina Taygeti, Claudian.

ēquūla, ae, fem. til equulus: liten Heppe, Plaut. ap. Prise. — *ēquūleus, (eculeus), i, m., demin.: liten el. ung Hest, Jol el. Jole, Cic. ap. Non., e. Liv. 31, 12; — 11) „overf.“: A) — argentei nobiles, (som Rumkærfere), Cic. Verr. 4, 20; hver egi. sem Ørdspil: in his equuleis equitabit, etc.; — 2) etflags Træbest sem Marterretstøb; vid. Cic. Mil. 21, Curt. 6, 10, e. A.; e. — equūlus, i, m., demin.: liten Hest, Jole el. Jol, Varr., Cic. N. D. 2, 14; — [af flgd.].

ēquus, i, m., [best. m. ἕκκος som Biform af ἵππος]: Hesten el. en Hest, Varr., Colum., e. A.; f. egi. Plin. 8, 64 flgd., e. Cic. Lael. 19; men optime uti equo, (være en god Rytter), id. Deiot. 10; — acer, Ovid., fortis, Enn., bellator, Val. Fl.; — B) hertil kan mæfkes: a) fra Stridshesten er Udtrykker: equis virisque, (med Hest og Mand, el. sem adv.: af alle Kræfter, med yderste Anstrængelse); vid. Liv. 5, 37, o. A.; ligel. equis viris, Cic. Phil. 8, 7, egi. viris equisque, id. Off. 3, 33; — ligel. er „overf.“ fra Væddeløbshestene, Cic. Qu. Fr. 2, 15: tum equis ... tum quadrigis etc.; — b) „pect.“ egi. om Binden, Catull.

66, 51, o. Val. Fl.: — ogf. eretit o. sensu obsceno, Hor., Ovid., o. A.: — II) „meton.“ a) ~ bipes: Sehesten, Virg. Ge. 4, 389; men ~ fluvialis: Gletcheiten el. Rulhesten el. Hippopotamus, Plin. 8, 30; — b) ~ ligneus, ligesom den homeriske ἄλως ἱππος, (Sæhest), f. navis, et Erib, Plaut. Rud. 1, 5, 10; — c) d. trojanske Hest, Virg. Aen. 2, 113; men Cic. Mur. 37: intus est equus Trojanus, („alleg.“ om en hemmelig Sammensværgelse); — d) erlaadte Beleiringsmaskine, sild. aries, Plin. 7, 57; — e) Etnebelbilledet Pegasus. Colum., Plin. 18, 65. — Noter: Equus Tuticus: liden By i Samnium, (hod Castel Franco), Cic. Att. 6, 1. era, ae, f. und. hera. — eradicatio. onis. f., [eradicō]: Upprædsle med Røden, Tertull. — eradicatus, (extrad.), adv.: med Røden, fra Grunden, Plaut. Most. 5, 1, 63. — eradico, (extrad.), avi, atum, 1, v. a.: udrydder med Røden; ~ ex terra enata, Varr.; — 2) „everf.“: fordærver, ødelægger, aliquem, Plaut., Ter.; cf. Plaut. Epid. 3, 3, 53.

ērādo, si, sum, 3, v. a.: erfratser, udfratser, udstetter; D. „egenl.“: rostris dentatis penitus eradunt terram atque erunt, Varr.; ~ medullam, Colum., zopissam navibus, (affrabe), Plin.; erasae enae, Prop. 4, 8, 26; — B) „bes.“ ogf.: ~ aliquem albo senatorio, (udstryge af Senatets Lige), Tac. Ann. 4, 42; cf. Plin. Pan. 25; — II) „fig.“: Curamque habendi penitus corde eradere, Phaedr. 3, prol.; cf. Hor. Od. 3, 24, 51; ligel. ~ vitia, Senec.

ērāna, ae, f.: liden By i Cilicien, Cic. Fam. 15, 4. — ērānus, i, m., ἑρᾱνος: sammenfuet Pengebidrag, Collect. Plin. Ep. 10, 93 o. 94. — Erāsīnus, i, m., ἑρᾱσίνος: Gled i Argolis, Mela, Ovid., (hod. Cephalari). — Erāsīstrātus, i, m., fra Ceos: berømt alexandrinisk Læge und. Ptolemaeus Lagi, Plin. 29, 3, Cels., o. A. — ērasies, ae, m., ἑρᾱσις: en Elsker, M. Aurel. ap. Front. — ērasus, 3: partic. af erado.

Erāto, (alene in nomin.), f., ἑρᾱτώ: den lyriske og erotiske Muse, Ovid. Fast. 4, 195, citere, o. A.: — II) „meton.“ ogf. for enhver Muse, Virg. Aen. 3, 37, (Serv.). — Erātosthēnes, is, m., af Cyrene: berømt alexandrinisk Geograph, Digter og Philosoph, und. Ptolemaeus Evergetes, Cic., Caes., o. A.

erēscio, erectum, f. und. herescio, etc. — Ere-bēus, 3, f. und. figd. — Erēbus, i, m., ἑρέβος: Morsets Gudde, Søn af Chaos o. Proder til Nox, Cic. N. D. 3, 17, Hygin., Virg., Ovid.; — 2) Underverdens Morfe, ogf. Underverdens selv, Virg. Ge. 4, 471, ostere, Ovid. Met. 4, 543, ostere, o. A.; — b) d. Erēbēus, 3: hørende til el. benævnt efter Erebus, colubrae, Ovid. Ib. 270.

1. Erechtheus, (trisyll.), ei, m., Ἑρεχθεύς: mythisk Konge i Athenen; — vid. Cic. Tusc. 1, 48, ostere, Ovid. Met. 6, 677 figd., o. Justin. 2, 6; — B) d. 1) Erechthēus, 3: erchthei, „poet.“ ogf. f. atheniensisk, domus, Ovid., arces, id., litus, Val. Max.; — 2) Erechthidae, arum, m.: Erchthierne, „poet.“ f. Athenienferne, Ovid. Met. 7, 430; — 3) Erechthis, idis, f.: en Erchthier el. en Datter af Erchtheus; d. f. Orithya, Ovid. Her. 16, 343, f. Procris, id. Met. 7, 626. — 2. Erechthēus, 3, f. und. 1. Erechtheus.

*erēcte, adv.: opreist; d. „fig.“: frit el. frimodigen; — compar., ~ judicare, Gell. 7, 3; o. — erectio. onis, f.: Opreisen, Reistning, Vitruv.; ~ firma corporis, id.; — [erigo]. — erectus, 3: partic. o. adj. af erigo.

ērēmīgo, avi, atum, 1, v. a.: roer el. seiler derigennem el. ud deraf; ~ undas, Sil.; eremigatus septentrio, Plin. 2, 67. — ērēmīta, ae, m., ἑρᾱμίτης: Eremit el. Enkester, Sulpic. Sev. — ērēmītis, idis, f., ἑρᾱμίτης: hørende til el. benævnt efter

Eremiter, congregatio, Sidon. — erēmōdiciū, i, n., ἑρᾱμοδίζιον: Uebhøvelse fra en Næstermin, Dig. — erēmus, (eremus, Prud.), 3, ἑρᾱμος: øde; (loca), Cod. Just.: — 2) subst. eremus, i, f., (sc. reg-o): øde Egn, en Ørken, Tertull., Sulp. Sev.

ērēpo, psi, 3, v. n. o. a. a.: 1) neut.: at fryde frem el. ud deraf; ~ ex macerie (ghrem), Varr.; ~ foras, Plaut.; — B) at fryde i Veiret, Suet. Tib. 60; — b) „everf.“ o. „erect.“ om en Bygning: langsomt at have sig i Veiret, Stat.; — II) act.: fryder derigennem: ~ totum agrum genibus, Juvenal. 6, 526; — B) befruger langsomt el. ligesom frydende; vid. Hor. Sat. 1, 5, 79; — not.: erepsemus, plupqf. sync., Hor. l. c.

ērēptio, oms, f., [eripio]: Jætteløse; vid. Cic. Verr. 1, 5. — ērepto, are, v. n. intens. af erepo: at fryde ud deraf; d. „everf.“: umærkelgen at blive borte: pecunia ... dum ex paupertate ereptat, Senec. Ep. 101. — ēreptor, oris, m., [eripio]: en Røver, bonorum, Cic., libertatis, id.; cf. Tac. Ann. 13, 55. — ēreptus, 3: partic. af eripio.

ērēs, gen. eris, m., ἑρᾱς: Vindstærk, Nemes. Cynege. — Eretrinus, 3, f. und. Eretrum. — Erētria, ae, f., ἑρετρία: By paa Euboea, Mel. 2, 7, Plin. 4, 21, Liv. 32, 16, citere, o. A.; ogf. at mærke som Philosephen Menecemus's Jædeby, Cic. Acad. 2, 42; — B) d. 1) Eretrius, 3: eretrit, ereta, Plin. 33, 57, terra, Cels.; ogf. subst. el. absol., Eretria: eretrit el. el. Eride, Plin. 33, 21, Vitruv.; — 2) Erētriensis, e: af el. fra Eretria, Gongylus, Nep. Paus. 2; — b) d. subst. Eretrienses: Jætteløse af Eretria, Liv. 35, 38; — 3) Erētriāci, orum, m.: Tilhængere af Philosephen Menecemus, Cic. Acad. 2, 42; — bede ogf. Erētrici, orum, m., id. d. Or. 3, 17, o. Senec. Ep. 85; — 4) Erētricus, 3: eretrit, philosophi, Cic. Tusc. 5, 39; — f. ogf. eretrit. — Eretriacus, etc., f. und. figd. — Erētum, i, n., ἑρετόν: By i d. Zabinske, Virg. Aen. 7, 711, (Serv. o. Heyn.); — b) d. Erētinus, 3: eretrit, azer, Tibull. 3, 8, 4.

ergā, praepos. c. acc., [besl. m. vergo]: imod; I) „egenl.“ el. localt, (men alene figd.): — quae (cons-trix) med erga aedes habet, (ligesoverfor mig), Plaut. Truc. 2, 4, 52; machinamenta ... erga regiam capitis ... constituta, (som Sætteløse), Appul.; — II) ostest „fig.“: erga aliquem, (ogf. undert. erga aliquid), om et Sætteløse el. om en Næstard el. om et Jætteløse derimod, (i d. elassiske Eryg ostest m. Vægt. af Vætteløse); — vid. Cic. Lael. 16; ligel. quod me esse scit erga se benevolum, Plaut. Capt. 2, 2, 100; cf. Cic. d. Or. 2, 43, o. id. N. D. 2, 23; f. ogf. Caes. B. G. 5, 44, ostere; — staar des Comiserne ogf. ofte efter sin Casus; vid. Ter. Haut. 1, 2, 15; ligel. med erga, (f. erga me), Plaut.; — bb) ogf. undert.: a) om Vægteløse: vid. Cic. Prov. cons. 1, o. Plin. Pan. 59; men Tac. Ann. 4, 20: erga pecuniam alienam diligentia etc.; — b) om en fiendslig Retning, f. i. færd. adversus el. contra; vid. Plaut. Pseud. 4, 3, 4, ostere, o. Tac. Hist. 2, 99; — B) efteraag, navn. hos Tac., „alm.“ em etbvert mentalt Fænsyn til nogen el. noget; — anxii erga Sejanum, enjus etc., Tac. Ann. 5, 74; suprema erga memoriam filii sui muneris, ibd. 3, 2; f. ogf. Plin. Pan. 55, o. A.

ergastērion, i, n., ἑργαστήριον: Bætteløse, Cod. Just. — *ergastulāris, e: Bistom af figd.; ~ tenebrae, Sidon.; o. — ergastulārius, 3: berende til et Arbeidsbue el. Tugthue; ~ servus, Ammian.; — b) subst. ergastulārii, orum, (sc. servi: som fere Tilsyn net dermed), Colum. 1, 8; af — ergastulū, i, n., ἑργάστου, i. e. opus facio); I) „egenl.“: Arbeidsbue for Straffeløse, (navnl. for saadanne Slaver, ogf. for Debiterer), Straffebue el. Tugthue, ost., Colum. 1, 6 o. 8, citere, Cic. Tuent. 7, Suet., o. A.; — ducere in ergastulum et carnificinam, Liv. 2, 23; — II) „everf.“

in pl., ergastula, (ligesom servitia): de i et Arbeidshus belste Janger el. Slaver; vid. Caes. B. C. 3, 22, c. Brut. ap. Cic. Fam. 11, 13; ligel. quum ergastula ammasset, Flor.; inscripta ergastula, (bræntemarkede Slaver), Juvenal. 14, 24; cf. — ergastulus, i, m.: den i ergastulum indespærrede Jange el. Slave, Lucil. ap. Non. — ergata, ae, m., *ἐργατήρ*: etilags Binde el. Hævemastine, Vitruv. 1, 1.

ergo, (egf. ergo, Ovid., Lucan., v. A.), adv., [best. m. erga o. vergo]: altsaa, ifølge deraf, derfor, oel.; 1) m. frgd. gen., (ligesom grata o. causa): ifølge, formedelst, (dog alene først. o. ardhæst); — ejus el. hujus rei ergo, Cato; cf. hyppigen hos Liv., Cic., v. A.; i Citater af gamle Documenter el. Love; — vid. Liv. 10, 52; ligel. virtutis ergo, id. 25, 7, (ex S. C.); cf. Cic. d. Opt. Gen. Or. 7, id. Leg. 2, 23, Nep. Paus. 1, v. A.; ogf. undert. „pect.“; formidinis ergo, Lucr.; illius ergo, Virg. Aen. 6, 670; — 2) oftere absol., (f. ejus rei ergo): af hvilken Grund, hvorfor, derfor, altsaa, osv.; — vid. Liv. 1, 27, v. Enn. ap. Cic. d. Senect. 4, ogf. Cic. Fin. 2, 11, v. Virg. Ecl. 5, 58; — ligel. Plaut. Amph. 1, 1, 222: Ergo istoc magis ... vapulabis; — for o. efterel. ogf. plenam: ergo igitur, Plaut. Trin. 3, 3, 27, Appul.; ligel. itaque ergo, Ter. Eun. 3, 2, 26; f. ogf. Liv. 1, 25 (Drak.), oftere; — B) df. ogf. „overf.“; a) i den logiske Slutningfølge: derfor, altsaa, følge-ligen; vid. Civ. Inv. 1, 9, o. id. Lael. 23; — saal. bef. hos Cic. i den fjerde Urganisation a minore ad majus el. ex aequo, vort: altsaa; — ergo haec veteranus miles facere poterit, doctus vir sapiensque non poterit? Cic. Tusc. 2, 17; cf. id. Off. 1, 31; f. ogf. id. Fin. 2, 4, v. id. Orat. 51; — b) i det consecutive Spørgsmaal, vort: altsaa el. da; Istae ergo jam satis scio; Si. cur ergo, quod scis, me rogas? Plaut. Pseud. 4, 1, 10; cf. Cic. Fin. 2, 35, v. Liv. 21, 10; — saal. findes ogf. nam ergo, Cic. Acad. 2, 23; ligel. quin ergo, Plaut. Merc. 3, 3, 21, oftere; ligel. quid ergo? Graekenes *τι οὖν*; hvorfor altsaa? el. hvorledes da? — quid ergo dubitamus quaerere etc.? Cic. Fin. 4, 14; cf. Ter. Phorm. 5, 7, 55; men Cic. Off. 3, 18: quid ergo? satin' hoc est, ut etc.: cf. Caes. B. G. 7, 77, v. A.; — c) i imperative Dictioner: altsaa el. derfor; vid. Caes. B. C. 3, 19, v. Cic. Acad. 2, 30; ligel. Plaut. Rud. 3, 2, 14: quin tu ergo omite genua! — ligel. c. conj. (f. imperat.); intro ergo abeant, Plaut.; cf. Cic. Brut. 43; — ligel. c. fut. (f. imperat.); ergo, si sapis, mussi-tabis, Plaut. Mil. gl. 2, 5, 66; — d) ligesom igitur, i Gjentagelsen af den afbrudte Sætte; — tres viae sunt ad Mutinam, quo etc.; tres ergo sunt, ut dixi, viae, Cic. Phil. 12, 9; cf. id. d. Or. 1, 54; saal. ogf. efter parenthetiske Sætninger, (ligesom igitur o. inquam); vid. Cic. Tusc. 1, 7, oftere. — ergolabus, i, m., *ἐργολάβος*: der overtager et Arbeide, Cod. Just.

ericaeus, 3: af Lyng, mel. (ogf. mel silvestre), Plin. 11, 15; af — ericee, es, f., *ἐρίκη*: Lyng, Plin. 29, 39. — Erichtho, us, f., *Ἐριχθός*: Navnet paa en Troldeprinde; vid. Ovid. Her. 15, 139; f. ogf. Lucan. 6, 508. — 1. Erichthonius, i, m., *Ἐριχθόνιος*: 1) Son af Vulcanus, Konge i Athenen og Dynders af Jirfjandet, Virg. Ge. 3, 113 (Serv.), Ovid. Met. 2, 553, oftere, Plin. 7, 57, Hygin.; — b) df. adj. Erichthonius, 3, populus: der atthenenske Folk, Prop. 2, 5, 1; — 2) en Son af Dardanus, o. Fader til Troas, Konge i Troja, Ovid. Fast. 4, 33, v. Serv. ad Virg. Aen. 8, 130; — b) df. adj. Erichthoniae arces, d. trojaniske Berge, Virg. Cul. 333 c. 342. — 2. Erichthonius, 3, f. und. frgd. — ericius, i, m., udvidet form af eres: Vindsvinet el. Igelen; — 2) „overf.“ i Krigs-sproget: etilags med Piger forsynet Bialke til Krigs-brug, (at sammenligne m. vore spanske Ryttere), Caes. B. C. 3, 67, v. Sall. frgm. ap. Non.

Eridanus, i, m., *Ἐριδανός*: det græske Navn

paa Poesiden (el. Padus), Plin. 3, 20; hedet ogf. Fluviorum rex, Virg. Ge. 1, 482; ∞ Venetus, Prop. 1, 12, 4; cf. Ovid. Met. 2, 324 v. 372; — 2) „overf.“: Stiernebilledet Eridanus, Hygin. Astron. 2, 32.

erigeron, ontis, m., *ἐρίγερων*: Barten senecio vulgata L., dan. Røerurt, Plin. 25, 106. — erigo, hexi, rectum, 3, v. a., [e. el. ex, rego]: reiser el. hæver op el. i Været; 1) „gent.“; A) „alm.“; — vid. Lucr. 4, 405; solum hominem erexit (natura, gav ham en opreist Stilling), Cic. Leg. 1, 9; ∞ hastas, Liv. 1, 27, oftere; ∞ scalas ad moenia, id.; ∞ agmen in clivum, (opstille), id., Tac.; ∞ oculos, (staae dem op), Cic. Sest.; ∞ jacentem, Curt.; — b) df. ogf. ∞ se, oftere medial, erigi: at reise sig el. hæve sig; — vid. Cic. Fin. 5, 15, v. Caes. B. G. 6, 27; erigi in digitos, (at hæve sig paa Tærne), Quintil.; — Erigitur fumus ad sidera, Virg.; ligel. erigi sub auras, id. Aen. 8, 25; cf. Ovid. Met. 3, 43; — ogf. om en Localitet el. Beliggenhed: at hæve sig; vid. Virg. Aen. 8, 417, v. Tac. Germ. 46; — B) „bef.“: at reise el. opføre (en Bygning, oel.); ∞ turres cum ternis tabulatis, Caes. B. C. 1, 26; cf. Flor. 3, 2; — 2) „fig.“; A) „alm.“: at reise el. (vække Dyrkæftigheden, oel.); vid. Cic. Sull. 11, o. Liv. 37, 1; — ogf. „alleg.“: ∞ aculeos severitatis (in vitia), Cic. Coel. 12; ligel. ∞ se (et extollere caput, om den gienværende Frihed), id. Planc. 13; men ∞ se, om Foreraget, vid. Cic. d. Or. 2, 12; — B) „bef.“: at opreise (den Medfølelse), at gjøre modig, at styrke; — vid. Cic. Cluent. 21, Liv. 6, 2, v. Cic. Verr. 3, 91; ∞ Germanos ad spem belli, Caesarem ad coërcendum, Tac. Ann. 2, 25; cf. ibd. 71; ∞ se. (fatte Mod), vid. Cic. Deiot. 14, oftere; ogf. ∞ se in spem, Liv. 3, 1; — 3) partic. erectus, 3, ogf. sem adj.; A) „gent.“: opreist, opret, høi; vid. Cic. N. D. 2, 56; ogf. „overf.“, id. Leg. 1, 9; ligel. ∞ et celsus status, id. Orat. 18; ∞ incessus, Tac., vultus, Ovid.; ∞ prora, Caes. B. G. 3, 13; — compar., ∞ coxae, Cels.; superl., ∞ proceritudo obeliscorum, Jul. Val. R. Gest. Al. m.; — B) „fig.“; 1) høi, d. c. hævet over Mangden; — celsus et erectus (homo), etc., Cic. Tusc. 5, 10; ∞ animo et magno esse, id. Deiot. 13; — ogf. absol.: sublime quiddam et erectum, etc., Quintil. 11, 1, 16; ogf. compar., ∞ homo, Cic. Off. 1, 30; — b) ogf. dædende: som bryfter sig el. gjør sig tit; vid. Cic. d. Or. 1, 40, o. id. Font. 11; — 2) aadnigen opvatt, opmærksom el. spændt derpaa; — ∞ judices, Cic. Brut. 54; ∞ plebs expectatione etc., Liv. 2, 51; cf. Cic. Phil. 4, 5; ∞ mens circa studia, Quintil.; ∞ studium in legendo, Cic.; quo essent ad agendum erectiores, Quintil. 9, 9, 12; — 2) opreist, modig; alacri animo et erecto, Cic. d. Senect. 20; nunc vero multo sum erectior, id. Phil. 4, 1.

Erigone, es, f., *Ἐριγόνη*, ogf. Erigona, ae, f.: Datter af Icarus, blev for sin Fremhed sat paa Him-melen som Stiernebilledet Virgo, Hygin.; Virg. Ge. 1, 33 (Serv.), v. Ovid. Met. 6, 125; — b) df. adj. Erigoneus, 3, canis: Hundens Maera, der ogf. blev optagen paa Himlen, Ovid. Fast. 5, 723; hedet ogf. Canis Erigones, Colum. 10, 400, (ogf. Canicula el. Canis minor). — Erigoneus, 3, f. und. frgd.

erinaceus, (her.), i, m., ligesom eres o. ericius: Vindsvinet el. Igelen, Plin. 8, 56. — erinæos, i, f., *ἐρίναιος*: etilags Plante, Plin. 23, 55. — Erinæus, o. (Erinyes), yos, f., *Ἐρινυες*, (o. *Ἐρινύες*): en af Stierne; — vid. Virg. Aen. 7, 447 v. 570, v. Ovid.; — ogf. in pl. Erinyes: Stierne, Prop. 2, 16, 29, v. Ovid. Her. 11, 103; acc. Erinyas, Stat.; — 2) ogf. „overf.“; A) Rurte el. Jordrævelse; vid. Virg. Aen. 2, 573; — B) appellat., ligesom furor: Raseri, Jorrfyrsthed; vid. Virg. l. c. 337; men ∞ civilis, (f. bellum civile), Lucan. Erionphorus, i, m., *ἐριονόφος*, (uldbærende): Navnet paa en Svibelsart, Plin. 19, 10. — erioxylon,

verbis errat, ibd. 2, 3, 22; ligel. ∞ in aliqua re, Quintil., in alteram partem, id.; ∞ cum Platone, (opp. cum istis vera sentire), Cic. Tusc. 1, 17; men errans in alienos fetus natura, vid. Liv. 31, 12; — bb) bertil er egf. at mærke; a) errare c. acc. pronom.; si quid erro, Plaut.; cf. Ter. Phorm. 5, 3, 21: hoc tu errasti; egf. Quintil. 2, 5, 16; oftere; — "pect." egf. c. acc. nominis; vid. Ovid. Fast. 3, 155; f. nedeuser; — men in pass.: si nihil esset erratum, Quintil. 6, 5, 7; men impers.: si erratur in nomine, Cic. Fin. 4, 20; men in abl. partic. perf.: cui errato nulla venia, recte facto exigua laus, id. Agr. 2, 2; — h) navnfl. heder egf. errare: at feile, (nemfl. fermitende el. i Medfætn. af peccare, at begaae en Herbtæfelse); vid. Sall. Jug. 102 v. 104; — df. egf. subst. erratum, i. n.: Viltsfæfelse, Zeittagelse, (opp. vitium), Cic. Cluent. 48; ligel. errati veniam impetare, Cic. Lig. 1; — egf. in pl.: errata officii suppone, Sall. Jug. 102; cf. Ovid. Pont. 2, 3, 66; — II) act.: at giennemflæffe el. giennemvandre; men alene "pect." in partic. perf.: immensum est erratas dicere terras, Ovid. Fast. 4, 573; relegendis errata retrorsum Litora, Virg. Aen. 3, 690; — men Ovid. Fast. 3, 155: sed tamen errabant etiamnum tempora, (acc. resp.)

2.erro. onis, m., [1.erro]; fem flatter omfring, Landfrygter el. Landfeber; vid. Tibull. 2, 6, 6, v. Ovid. Her. 15, 53, egf. Hor. Sat. 2, 7, 113; egf. em bertobne Slaver, (men midtere med fugitius), Edict. Aedil. ap. Gell. 4, 2, Dig.; — men ∞ dux, (Siddrenningen), Colum.; egf. em Plancterne, Nigid. ap. Gell. 3, 10; cf. — erronēus, 3: emstrefseude, canes, Colum. 7, 12.

error, oris, m., [1.erro]; 1) "alm.": Irrer, flakten, Omstrefsen; A) "egenl.": — ∞ et dissipatio civium (sc. mercatorum), Cic. d. Rep. 2, 4; cf. Auct. B. Afr. 11; men finemque rogant erroris, Ovid. Met. 14, 484; cf. Virg. Aen. 1, 755; — B) "fig.": 1) "overf.": em Atemenes Berægelse, Lucr. 2, 131; em Gledernes Bøininger, Ovid. Met. 1, 582; em Labyrintens Irringer, ibd. 8, 161 v. 167; — 2) "ment.": Vasken, Ivlshed; vid. Lucr. 4, 1073, Liv. 9, 15, oftere, Ovid. Fast. 5, 362, v. A.; — egf. c. gen.; ∞ viarum, Liv. 24, 17; men ∞ veri, Tac. Hist. 2, 72; — II) "bes.": Ildsvæfelse el. Ildfæfelse fra den rette Vej; A) "egenl.": Reduxit me usque ex errore in viam, Plaut. Pseud. 2, 3, 2; ligel. errore delata (jumenta) etc., Curt. 5, 13; — B) "fig.": Ildfæfelse el. Ildfæfelse fra Sandheden, Vildfarelse, Zeittagelse; — vid. Cic. Leg. 2, 17, v. id. Brut. 85; errorem deponere, id., eripere alicui, id., demere, Hor. Ep. 2, 2, 140; ∞ mentis, Landesforvirring, Cic. Att. 3, 13; cf. Hor. A. P. 554, v. Virg. Ge. 3, 513; — "pect." egf. em Ildensfaberne, navnfl. om Frygt, Ovid. Fast. 3, 555, em Eftov, id. Am. 1, 10, 9; cf. ibd. 1, 2, 35, v. Virg. Ecl. 8, 41; — egf. Støffelse, id. Aen. 2, 48, v. Liv. 22, 1; egf. Selvbedrag; Errorum misero detrahe; labe carent (mores), Ovid. Pont. 4, 8, 20.

erubescencia, ae, f.: Skamrødme, Tertull.; af — erubescencia. būi, 3, v. n. (v. a.), inch.: rødmer, bliver rød; 1) "alm.": — Vidi, te totis erubuisse genis, Ovid. Am. 2, 8, 16; cf. id. Met. 4, 330; — II) "bes.": rødmer af Skam, bliver skamrød, skammer mig; a) absol., cf. m. Præpos., el. c. abl.; — erubuit; salva res est, Ter. Ad. 4, 5, 9; ∞ in aliqua re, Cic. Leg. 1, 14; ∞ aliqua re, Liv. 40, 14, Quintil., Ovid.; men "pect.": ∞ viro, id. Trist. 4, 3, 64; — b) c. acc.; jura fidemque Supplicis erubuit, (røstes deraf), Virg. Aen. 2, 541; men Prop. 2, 12, 20: nec fratres erubuisse deos, (at han ikke undsaa sig for dem); cf. Senec. Ep. 95; — egf. c. inf., el. m. Objectsfætn.; vid. Cic. Leg. 1, 19, Liv. 10, 8, Virg. Ecl. 6, 2, v. A.; — egf. mærkes partic. ful. pass., erubescendus, 3: høv-

over man bør skamme sig; vid. Hor. Od. 1, 27, 15; ∞ sentina, Val. Max., causa belli, Flor.

eruca, ae, f.: 1) Kaalermen, Colum., Plin. 17, 37; — 2) en Kaalfart, (brassica eruca L.), Colum., Plin. 19, 44, Hor. Sat. 2, 8, 51, v. A. — ēruetatio, onis, f.: Udbundning; in pl., ∞ terreneae, (af Jorden), Appul.; af — eructo, are, v. a. (v. n.); 1) "egenl.": at bræffe af sig, at fæste op; — ∞ sanien etc., Virg. Aen. 3, 632; egf. absol., Cic. Pis. 6; — II) "overf.": at give fra sig, at udfæste el. udfæste, Lucr. 3, 1025; ∞ aquam, Varr., odorem, id., noxium virus, Colum., arenam, Virg. Aen. 6, 297; — b) ∞ eadem sermonibus suis, (i deres Druffelskab at tale derem), Cic. Catil. 2, 5. — eructus, 3, f. untr. 2. eugo.

erūdero, (avi), atum, 1, v. a.: renser fra Grus; ∞ solum, Varr.; — 2) "overf.": renser deraf, Sidon. — erūdīo, vi o. n. itum, 4, v. u., [e. cl. ex, rudis]; eprbl.: fem befrier fra Juleid el. Raabed; df. færb. uddanner ved Kundskab, underviser el. oplærer; — vid. Cic. Off. 1, 44, v. id. Verr. 3, 69, egf. id. Fam. 1, 7; ∞ aliquem in jure civili, id.; men erudiri in patrias artes, Ovid. Her. 1, 112; "pect." egf. ∞ aliquem leges, Stat.; egf. ∞ aliquem m. Objectsfætning, Plin. 33, 55; men ut, aliquem, Ovid. Fast. 3, 820; egf. m. Relativsfætn., ibd. 3, 291; men Cic. Fam. 2, 12: quae (tuae litterae), me erudiant de omni republica; — II) "overf." em Tings v. Begrebsobjecter; — Ut flectent, oculos erudire suos, Ovid. Rem. Am. 690; cf. id. Am. 1, 14, 30; men Plin. 31, 19: torentien erudisse, (at have bragt denne Kunst til Guldkommenhed; opp. aperuisse); — III) partic. eruditus, 3, egf. fem adj.: undervist, d. c. lærd, dannet, kundskabsrig; — vid. Cic. Fin. 1, 7, id. d. Or. 1, 22, egf. id. Lael. 2; ofte egf. c. abl.; vid. id. d. Or. 3, 31, v. A.; — egf. in compar., vid. Cic. Brut. 82; ligel. in superl., id. d. Or. 1, 39; — Graecas res eruditi, Gell. 2, 21; men Tac. Agric. 8, c. inf.; — B) egf. "overf." om Tings v. Begrebsobjecter; — his temporibus tam eruditus, Cic. Att. 12, 18; men ∞ oculi, (som forstaae sig paa Malerier), id.; ligel. ∞ aures, id.; men ∞ oratio, (opp. popularis), id.; men med Ynde: docta et erudita palata, Colum.; cf. ∞ gnustus, Tac. Ann. 16, 18.

erūdite, adv.: med Lærdem, Gell.; compar., ∞ disputare, Cic. d. Senect. 1; superl., ∞ scriptae litterae, id. Orat. 52; — erūdītio, onis, f.: Undervisning, Cic. Qu. Fr. 3, 1; ∞ potiorum in scholis esse, quam domi, Quintil. 2, 3, 10; — 2) oftere "overf.": den ved Undervisning erhvervede Kundskab, Lærdem el. lærd Dannelse; vid. Cic. Off. 1, 33, v. id. d. Or. 2, 1, oftere, egf. Quintil. 1, 4, 6, v. A.; — egf. in pl., Vitruv., Gell.; v. — erūdītor, oris, m.: en Lærer, Tertull.; — df. fem. erūdītrix, icis: Lærerinde, Flor. 2, 6; — [erudio]. — erūdītūlus, i, m., nemstf. demin.: der ikke ildt forstaaer sig derpaa, Catull. 57, 7; af — 1. erūdītus, 3: partic. v. adj. af erudio. — 2. erūdītus, us, m., [erudio]: Undervisning; in abl. sing., Tertull.

erūgatio, onis, f.: Glatning, cutis, Plin. 28, 50; af — 1. erūgo, are, v. a.: at borttage Rynke; ∞ eutem in facie, Plin. l. c.; ∞ corpora, id. — 2. erūgo, ere, [besf. m. ἐρύγω]: er efter Fest. Stammeret til eructo; — df. partic. eructus, 3, fem adj. i Forbindelsen: in vinum, (stet el. fordævet Vin), Gell. 11, 7.

erumpo, rūpi, ruptum, 3, v. a. o. n.; 1) act.: at lade bryde el. frem, at bringe til Ildbrud; A) "egenl.": ∞ tumida, Cato; eruptos ... ignes (vomere faucibus), Lucr. 1, 725; — oftere ∞ se; vid. id. 4, 1111; ligel. portis se foras erumpunt, Caes. B. C. 2, 14; cf. Virg. Ge. 4, 368; — B) "fig.": ne in me stomachum erumpant, quoniam sint tibi irati, Cic. Att. 16, 3; cf. Liv. 36, 7, v. Ter. Hen. 3, 5, 2; — II) neutr.: at bryde el.

trænge el. styrte ud el. frem deraf el. derud; A) „egent.“; ~ ex castris, Caes., aliquo loco, id.: ~ portis, Sall., a porta, Liv. 31, 26; egi. absol. erumpere, id. 9, 37; cf. Cic. Catil. 2, 1; men ~ per hostes, (slaae sig igiennem dem), Liv.; egi. ~ inter tela hostium, Sall.; ~ ad Catilinam, id.; — b) „bef.“ egi. em Værterne; ~ solum el. latere, Plin.; ~ hordeum, id.: ~ dentes, id.; — B) „fig.“; vid. Cic. Sest. 4; egi. absol.; vid. id. Catil. 1, 3; e. id. Phil. 10, 9; men ~ lumen dicendi per obstantia, Quintil.; ne istaec fortitudo erumpat in nervum, (skal bringe dig i Rængsel), Ter. Phorm. 2, 2, 11; cf. Suet. Tib. 6; men Liv. 2, 45: rem ad ultimum seditious erumpuram. — ernuco, are, v. a.: udfuger, herbas, Colum.

ἐρύω, ii, ütum, 3, v. a.: udgraver el. eggraver, river el. driver ud deraf; I) „egent.“; — vid. Cic. Fin. 4, 4; ~ aurum terra, Ovid., caprificos sepulcris, Hor. Epod. 5, 17, segetem ab radicibus imis, Virg. Ge. 1, 320, pinum radicibus, id.; ~ herbam radicibus, Plin.; — ~ mortuum, Cic., oculum, Plin.; men ~ aequora remis, (opprøre), Ovid. Her. 5, 51; — B) „bef.“ egi. „poet.“: at emphyter, el. forhyrre, urbem totam a sedibus, Virg. Aen. 2, 612; — II) „fig.“; A) „alm.“: udbringer deraf, udfunder, skaffer tilside: vid. Vatin. ap. Cic. Fam. 5, 9, e. Cic. Agr. 1, 3; — b) oftere „ment.“: udfunder el. fremdrager deraf: — ~ memoriam rei alticujus, Cic. d. Or. 2, 88; cf. id. Mur. 7; ligel. ~ veritatem, Quintil., causam rerum et rationem, Plin.; annalibus eruta priscis (sacra), Ovid. Fast. 1, 17; men erues — qui fuerint etc., Cic. Att. 13, 50; — B) „bef.“: omphyter, el. elægger, Virg. Aen. 2, 5; ~ civitatem, Tac. Hist. 4, 72; ~ Thraces, Stat.; — b) egi. „ment.“; vid. Cic. Att. 12, 36; neque hoc mihi erui potest, (denne Jørefilling kan ikke skrives mig).

*eruptio, onis, f.: Frembruden el. Udbrud; I) „egent.“; vid. Plin. 8, 7; ligel. in pl., id. 24, 86; — navn. egi. i Krigsfpreg: Udsat; omnibus copiis ex oppido eruptionem facere, Caes.; cf. id. B. G. 3, 3, oftere; — B) hos Lægerne egi. „ceneret“: Aflede af de onde Vædske el. Caster, Plin.; egi. in pl., id.: — II) „fig.“; ~ vitiorum, Senec. Clem. 1, 2; e. — eruptor, oris, m., (i Krigsfpreg): fem gier el. Udsat, Aum.; — [erumpo]. — eruptus, 3: partic. af erumpo. — erus, i, f. md. herus. — erutus, 3: partic. af eruo.

eryilia, ae, f.: etslags Bælgfrugt, (rimet. at sammentigke m. Biffer), germ. die Erve, Varr., Colum., o. A.; efter Jermen demin. af figd. — eryum, i, n., [fordæret Jorm af ἔρπος] = frgd., Virg. Ecl. 3, 100, Colum. 2, 13, o. A.

Erycinus, 3, e. Erycus, i, f. md. Eryx. — Erymantheus, 3, etc., f. md. figd. — Erymanthus, i, m., *Ἐρύμανθος: Biergsråkning i Arcadien paa Grændsen af Elis, hvor Hercules fældede det derefter benævnte Bælskvin; — vid. Ovid. Her. 9, 87, id. Met. 5, 608, o. Marcial.; ligel. Virg. Aen. 5, 803: aut Erymanthi Pacarit nemora (Hercules) etc.; — B) df. I) Erymanthis: erymanthisk, belua, Cic., aper, id.; egi. i et Drøftel om Vættens, Cic. Verr. 4, 43; men ~ mater, Stat., (i. e. Atalanta, fra Tegea i Arkadien); — 2) Erymantheus, 3: = frgd., monstrum, Val. Fl.; — 3) Erymanthis, adis, f.: erymanthisk, nymphae, Stat.; — 4) Erymanthis, idis, f.: = frgd.; ~ silvae, Ovid. Met. 2, 499; men ~ ursa, Arcadierinden Callisto, Ovid. Trist. 1, 4, in., e. ibd. 3, 4, 47; — II) en paa Bierget Erymanthus udspringende Åled af samme Navn, Mela 2, 3, Plin. 1, 10, Ovid. Met. 2, 244.

érynge, es, f., o. éryngion, i, n., ἑρύγγη, ῥόγγιον: en Tidselari; vid. Plin. 22, 8, Colum., o. A. — érysimum, i, n., ῥόλαιον, ligesom irio: etslags Skornart, Plin. 18, 22. — érysipelas, atis, n.,

ἐρύσιπλος: rødlig Hudbetændelse, Rosen, Cels. 5, 28; egi. paa Græst, id.

Erythea, (-ia), ae, f., Ἐρυθραία: liden D i den gadtauste Bugt, nævnsindig ved Kæmpen Geryon, egi. ved hans Dren, som Hercules bortefer, Mela 3, 6, Plin. 4, 36; — B) df. I) Erytheis, (-thus), 3: erytheisk, litora, Sil. 16, 196; — 2) Erytheis, idis, f.: erytheisk, boves, Ovid. Fast. 1, 513, praeda, id. — érythrinus, i, m., ἑρυθρίνος: etslags rødlig Senst el. Sværpe, Plin., Ovid. Hal. 104.

Erythrae, arum, f., Ἐρυθραί; I) By i Boeoen ved Cytheren, Plin. 1, 12, Stat.; — II) en herfra anlagt By i Jonien; vid. Plin. 31, 10, Cic. Verr. 1, 19, o. Liv. 44, 28; — bb) df. Erythraeus, 3: erythraisk, Sibylla, Cic. Div. 1, 18, terra, Liv. 36, 45; — b) egi. subst. Erythraea, ae, f. (se. terra), id. 37, 12: Eanen om denne By; men Erythraei, orum, m.: Jndvaanerne deraf, id. 38, 39.

1. erythraeus, 2. ἑρυθραίος: rødlig, aries, Colum.; cf. Plin. 8, 73. — 2. Erythraeus, 3, fem adj. pr. i. md. Erythrae, egi. md. Erythras. — erythraicon, i, n., ἑρυθραϊκόν: en Art af Væten saytron, Plin. 26, 63. — erythraium, i, n., ἑρυθραῖον: en Vedbendeart med rødlig Bær, Plin. 16, 62.

Erythras, ae, m., Ἐρυθράς: mythisk Konge (i Persien el. Arabien), efter hvem det røde Hav el. den arabiske o. persiske Bugt skal have sit Navn; vid. Mela 3, 8, Plin. 6, 28, o. Curt. 8, 9; — bb) df. Erythraeus, 3: erythraisk, mare, (det røde Hav, Mare rubrum); vid. Il. cc.; — men ~ lapilli, (Perser, fem findes i den persiske Bugt), Martial. 5, 37; cf. id. 10, 16; — b) df. egi. „poet.“ udvidet, f. indisk, orae, Stat., dens, (Erythraen), Martial. 13, 100; men ~ triumphus, id. 8, 26, (Bacchus's Triumfptog i Judien).

erythrocomos, on, ἑρυθρόκομος: rødhaaret; ~ genus, en Art af Granatæbler, Plin. 13, 34. — erythrodanos, i, m., ἑρυθρόδανος, d. lat. rubia, (rubia tinctorum L.): farveret el. Arap, Plin. 24, 56. — erythros, on, adj., ἑρυθρός: rød, rhus, Plin., venenum, id.

Eryx, yeis, m., *Ἐρύξ: Bierg paa Vestkysten af Sicilien, (hod. S. Giuliano), i Nærheden af Drepanum, med en By af samme Navn, og med et berømt Venusstempel, benævnt efter Kong Eryx, der ved Butes var Son af Venus, (alts. Halvbroder til Ceneas); — vid. Mela 2, 7, o. Plin. 3, 14; f. egi. Ovid. A. 2, 420, Virg. Aen. 5, 24, o. Hygin. Fab. 260; — not.: f. Eryx som Bierg findes egi. Eryceus, i, m., Cic. Verr. 2, 8 o. 47, o. Tac. Ann. 4, 43; — 2) df. Eryceinus, 3: eryceinsk, vertex, Virg. Aen. 5, 757; Erycina Venus, Cic. Divin. in Caecil. 17, oftere; cf. Liv. 23, 39 figd., o. id. 40, 34, egi. Ovid. Fast. 4, 871 figd.; — ~ concha, (sem Venus helliget), Prop. 3, 11, 6; men ~ litora, Virg. Aen. 10, 36, (i. e. sicilisk); — bb) df. subst. a) Erycina, ae, f. (i. e. Venus), Hor. Od. 1, 2, 33, Ovid. Her. 15, 57, oftere; — b) Erycini, orum, m.: Jndvaaner af Byen Eryx, Plin. 3, 14.

escæ, ae, f., [edo]: Epise el. Vede el. Røring for Mennesker og Tyr; I) „alm.“; A) „egent.“; nec iis escis aut potionibus vescuntur (dii), ut etc., Cic. N. D. 2, 28; ~ simplex, Hor.; cf. id. Sat. 2, 8, 5; escæ maximæ esse, (være stortende), Plaut. Men. 1, 1, 12; — 2) „verf.“ o. „alleq.“: vid. Pers. 1, 22; — II) „bef.“: Måbing el. Voffemad; A) „egent.“; imponere escam hamis, Petron.; cf. Martial. 4, 56; — B) „verf.“: divine Plato escam malorum appellat voluptatem, quod etc., Cic. d. Senect. 13; — not.: gen. sing. escas, Liv. Andr. ap. Prisc.

*escālis, e: hørende til Episerne el. til Evisningen; ~ argentum (el. potorium: Vedsølv), Dig.; — escarius, 3: = frgd., mensa, Varr., vasa, (Vedfarrene), Plin.; ~ argentum, Dig.; egi. absol. escaria, orum, Juvenal. 12, 46; men ~ uvæe, (alene til

at spise), Colum.; — 11) „æverf.“: førende til Lette-
mad, lettende, vincla. Plaut. Men. 1. 1. 18; e. —
escatilis, e: spisselig, Tertull.; — [esca].

escendo, di, sum, v. n. e. a., [et. ex. scandō];
1) neutr.: følger i Beiret el. frem el. ud deraf el. derep
el. derud, etl.: A) „ægent.“: — ∞ ex alto puteo ad
summum, Plaut.; ∞ in currum, id. in rostra, Cic.,
in concionem, id., Liv., in malum (navis), id.: —
b) „bes.“: egl.: at gaar i Vand, at begyde sig til et
beire Sted; legati ... Delphos quum escendissent,
id. 29, 11; — B) „æverf.“: vid. id. 7, 30: supra non
escendit (contemptus eorum); — 11) act.: deniger,
vehiculum, Senec., suggestum, Tac., rostra, id.: et.
— escensus, us, m.: Bejngen, men alene in abl.:
tum escensu capta munimenta, Tac. Ann. 13, 39.

eschara, æ. f., *ἐσχάρα*: 1) æverfyer paa en Strig-
mafine, Vitruv.; — 2) bes. Lægerne: Hæst el. Stuv,
Cael. Aur.; — et. escharoticus, i, m., *ἐσχαρο-
τικός*: sem liden deraf, id. — escher, a, um, [esca,
fero]: sem bringer Svise el. Raring, volucres, Paul.
Nol. — escit, i, erit, f. ind. sum.

*esco, are, v. a.: spiser, æder; escandi gratia,
Solin. 40; e. — esculentus, 3: til at spise, spise-
lig; — esculenta et poculenta. (Mad og Drikke), Cic. N. D. 2, 56; — frusta, id. Phil. 2, 25; — animalia et
innocua, Plin.; — compar., — edui, (æfferer), Hieronym.; — [esca]. — esculentum, esculens, escu-
linus o. esculus, f. ind. esculentum, etc. — escunt.
1. erunt, f. ind. sum.

*esito, avi, atum, i, v. a. intens.: pieder at spise,
spiser, (jer: e. efferet. Drd), Cato, Plaut., Gell.: e. —
esor, oris, m.: en Spiser; — prandiorum optimo-
rum, Fronto; — [Ledo]. — esox, ocis, m., *ἔσος*:
eflags Jist i Rhinen, (rimet. af Gæddeslægten), Plin.
9, 17.

Esquilie, (Æqu.), arum, f.: den herste af Hens
jov Døic, og med flere Epistler, (bvi. in pl.), blev af
Servius Tullius lagt til Væen; — vid. Liv. 1, 13, Ovid.
Fast. 3, 216, Hor. Sat. 2, 6, 33, Tac. Ann. 15, 40, v. A.;
— B) et. 1) Esquilus, 3: esquilist; ∞ mons, (i. e.
Esquilie), Ovid. Fast. 2, 435; — 2) Esquilinus,
3: = frgd., tribus, Varr., Liv. 45, 15, v. A.; — ∞
porta, Tac.; heder egl. absol. Esquilina, æ. Cic.
Pis. 23; ∞ campus, (sem saa derree), Suet. Claud.
25; — ∞ alites, (Ævingsle, sem fortære Ege af de
her herredse Jorrbrydere), Hor. Epod. 3, 100; ∞ vene-
ficium, (sem her drives med de Afvædes Ben), ibd.
17, 58; — 3) Esquilarius, (Æqu.), 3: = frgd.,
collis, Liv. 1, 48. — Esquilarius, etc., f. ind. frgd.

esse, inf.; 1) af sum; — 2) f. edere, und. Ledo.
— esseda, æ. f. ind. essedum. — essedarius,
i, m.; eperl. hos Gallerne og Britannerne: sem kæmper
til Vogns, en Vognsfyter, Caes. B. G. 4, 21, østere, egl.
Cic. Fam. 7, 6; — 2) fild. egl. i Hjem: efllags Glæ-
diater, sem følger til Vogns, Suet. Calig. 35, østere;
— b) et. fem.: mulier essedaria, Petron.; af —
essedum, i, n., (ser Metrets Eftel egl. sem pl.
tant.: esseda, orum; men in fem.: essedas trans-
currentes, Senec. Ep. 56, rimet. efter Analogien af
bigae o. quadrigae); [etlitt Drd]: hos Gallen og
Britanner: tehinder Stridsvogn, Caes. B. G. 4, 32, østere,
egl. Virg. Ec. 3, 24; — 2) et. fild. egl. i Brug hos
Homerne, dels ved Stamplegne, id. et. frgd., dels til
Pragteptog, egl. til Reiser; vid. Cic. Phil. 2, 21, Suet.
Calig. 51, østere, egl. Ovid. Am. 2, 16, 49, v. A.

essential, æ. f., [sum, esse]: Sagens Bæsen,
(sem Overfættelse af *οὐσία*); vid. Quintil. 2, 14, 2, egl.
Senec. Ep. 58; et. — essentialiter, adv.: væsen-
ligen, Augustin. — estrix, icis, fem. af esor,
[Ledo]: Øderste el. Spiserste, Plaut. Cas. 1, 1, 20. —
estur, f. editur, f. ind. Ledo.

*esuriālis, e: førende til Sult el. Hunger; ∞

feriae. (Hungersferier), Plaut. Capt. 3, 1, 8; — esu-
rier, adv.: hungrigen, graadigen, appetere escas,
Appul.; — esurries, ei, f.: Sult, Hunger, Coel. ap.
Cic. Fam. 8, 1; — egl. „æverf.“, Sidor.; e. — esu-
rigo, mis, f.: = frgd., Varr. ap. Non.; — [af frgd.].

Esurio, (ivi), itum, i, v. n. e. a., [desid. af
Ledo]: vil gjerne spise; et. er fatten el. hungrig; — vid.
Plaut. Capt. 4, 2, 36, østere: men ebrio Cleomene, esurien-
tibus ceteris, Cic. Verr. 5, 51; cf. Hor. Sat. 1, 2, 115,
østere: men Ter. Heaut. 5, 2, 28: (spes est), nos esu-
rituros satis; — „pect.“ egl. in pass.: Nil ibi, quod
nobis esuriatur, erit. (hvertal jeg funde have Eft),
Ovid. Pont. 1, 19, 19; — 11) „æga.“: A) om Ding:
gjerne at optage i sig; vid. Plin. 17, 2, e. id. 9, 64;
— B) om Personer: umættelig at altraa, Curt. 7, 8,
v. Plin. 13, 17; — not.: fut. esuribo, -bis, Pompon. v.
Nov. ap. Non., et. — 2. esurio, onis, m.: den
Hungrige el. Jersultne, Petron.; et. sem comiff Mde-
sæt, af saturio, Plaut. Pers. 1, 3, 23; — esuritio,
onis, f.: Hunger el. at hunge, Hunger el. Sult,
Catull., Gell., Martial.; comiff egl. in pl., Catull. 21;
e. — esuritor, oris, m.: sem liden fear Hunger,
Martial. 3, 11.

1. esus, 3: partie. af Ledo. — 2. esus, us, m.,
[Ledo]: Vden el. Spiser, (jer: e. efferet. Drd); oleas
esui condi, Varr.; esui tantum et potui esse, Gell.
— 3. Esus, (Hes.), i, m.: en gallist Gæddem, til
hvem man efferde Menneffebest, Lucan. 1, 145, Lactant.

et. conj., [besi. m. et, detil]: egl.: — betegner opdel.
den alm. pder Jorrbindelse imellem enffte Drd el.
Sæminger; 1) „alm.“: — mater tua et soror a me dili-
gitur, Cic.; quod possem et liceret, id. Lael. 1, 2;
de quo praeclare et multa praecipuntur, id. Orat. 21;
optime vero, frater, et fieri sic decet, id. Leg. 2, 3;
— 11) „bes.“: tiener et egl.; a) til at frembære det
figd. Begreb, da det egl. kan hede: egl. det, og vis-
seltigen, og meget mere, etl., andet, egl. m. Gjent-
gælle o. Hvidelse af d. frgd.: — te enim jam appello, et ea
voce, ut etc., Cic. Mil. 25; magna vis est conscientiae,
et magna in utramque partem; ut etc., ibd. 23; cf. id. Verr.
5, 46, v. Liv. 26, 13; — derer egl.: et potius, Cic. Off.
3, 6, østere: liget. et omnino, id. Fin. 1, 12; — b) til
at forbinde m. d. frgd. et andet el. medfat Be-
greb efter Ordene: aequae, par, idem, similis, alius,
etc., (alif. ligesom d. hyppigere atque); — nisi aequae
amicos et nosmet ipsos diligamus, Cic. Fin. 1, 20;
non eadem nobis et illis necessitudo impendit, Sall.
Catil. 58; cf. Cic. Caecin. 20, v. id. Fin. 5, 29; — c) til
Jorrbindelsen af treende sammenhængende el. beslemt
Tæsemænter; — vid. Virg. Aen. 3, 258, v. ibd. 8, 443;
egl. er at hidsere, id. Ge. 2, 80, v. id. Aen. 3, 9; liget.
Tac. Hist. 2, 93, v. Liv. 43, 1; — d) til Jorrbindelse af
Handlingens Folge m. d. frgd. Imperat.; — vid. Virg.
Ecl. 2, 104, v. Phaedr. 3, 5, egl. Plin. Pan. 43 v. 45;
egl. hører ferit Hor. Ep. 1, 18, 107; — e) liget. til
Jneffning af Underfæmningen (propositio minor) i den
logiske Slutningsfølge, emtr. vort: nu; vid. Cic. Acad.
2, 13, v. id. N. D. 3, 13, østere; — f) liget. til Tilfæmningen
af d. affirmative Vibeget: og visfælgende, ogsaa, etl.;
— at ego effugisse arbitrabar; et tibi hunc nihil
deberi potest, Cic. Leg. 2, 3; cf. Virg. Ecl. 2, 34, v.
Ter. Eun. 5, 6, 1; liget. et hercle, Cic. Brut. 72, østere;
— liget. til Jndfæmning af et emparist Spørgsmaal
el. Udraab; vid. Cic. Mil. 33, Virg. Aen. 1, 48, v. A.;
cf. Cic. Mil. 12 fin., v. Plin. Pan. 28; — g) endel. til
Jorrbindelse af d. frgd. af et sigearter el. afvædende
Begreb, emtr. vort: og ogsaa, og dertil, etl.; saal.
egl. ubert. f. etiam; — salvus sis! D. et tu salve,
Plaut. Stich. 2, 1, 44; verum quid ad rem? et alii
multi etc., Cic. R. Am. 33; cf. Tibull. 2, 6, 10; — saal.
ofte hos et Jrenem., el. hos en Partifel., el. hos beage;
nihil verius: probe et ille etc., Cic. Tusc. 4, 31; men Hor.

Od. 1, 1, 11, nunc et; faal. egf. non numquam et. Caes. B. G. 1, 15, nam et, Cic., at et, id., ergo et, id., itaque et, id.; — III) det gentagne et ... et (zai ... zai, et. *te zai*) tiener til paritivt forbindelse af tvende Begreber, emtr. vort: faavel ... som egfaa, et. faavel ... som, et. baade ... og; — nt et severitis adhibetur, et contumelia repellatur, Cic. Off. 1, 38, et. Plaut. Baech. 3, 3, 23, offere; — ogf. gentages et offere; vid. Cic. R. Am. 5, id. d. Or. 1, 29, offere; ogf. intert. m. r. underordnede -que et. atque; vid. id. Fam. 13, 22, e. id. d. Or. 1, 21; — ogf. findes fra Liv.: et ... -que, f. et ... et; vid. Liv. 1, 2, e. id. 5, 16, ogf. Tac. Agric. 2, Suet. Ner. 33, e. A.; — naar d. andet et indleder et stærkere Begreb, saa faaer et ... et. f. quum ... tum; vid. Cic. Quint. 1, id. d. Or. 1, 9, e. id. Off. 2, 11; — bb) her til er endnu at mærke: a) et ... neque, et. neque ... et, hvor den ene Sætning er negativ; (men et ... et non, et. et non ... et, naar alene et enkelt Ord bliver negtet): vid. Cic. Brut. 4, e. Liv. 22, 8; men Cic. Att. 2, 4: id et nobis erit pericundum, et tibi non sane devium. Cic. Att. 2, 3; — b) ifølge faaer tum ... et, et. et ... tum, f. et ... et; — tum in virtute laudanda, et in hominibus ad virtutis studium cohortandis, etc., Cic. Acad. 1, 1; et. id. Brut. 33.

ETENIM, conj., tiener til en nøiagtig forbindelse af den fgd. Betsætning m. d. fgd., emtr. vort: og vistnok, og vistligen, forti, efterfølgende nemlig, vel; — vid. Plaut. Amph. prol. 6, etenim quum contempnor animo, etc., Cic. d. Senect. 5: ogf. quippe etenim, Lucr. 2, 518, offere; men Hor. Od. 4, 5, 17: Tutus bos etenim rura perambulabit; — ogf. i Parentheser: etenim est primus civilis, etc., Cic. Verr. 4, 7.

ETEOCLÆS, is. e. eos, m., *Ἐτειοκλῆς*: Son af A. Cædipus, og Brøder til Polyneices, ferantagere den thebanse Krig, som d. romerske Digter Statius har beskrevet i 12 Sange; — ace. Eteoelæa, Stat.; — b) cf. Eteoelæus, 3: eteocleiff, Appul.

ETESIAEUS, 3, *Ἐτησιαεύς*: benævnt efter Væstervindene, vitis, Plin. 14, 4. — etesiae, arm. m., *ἔτησιαι* (sc. *ἀνέμοι*): de aarligen i Fmædædene tilfagende og i 40 Dage blæfende Væstervinde; — vid. Senec. Qu. N. 5, 19 fgd.; e. Colum. 11, 2; f. ogf. Lucr. 5, 717, Cic. N. D. 2, 53, offere, Caes., Liv., e. A.; cf. — etesius, 3, flabra, Lucr., (i. e. etesiae, Væstervinde). — ethice, es. f., *ἠθικός*: Moralphilosophien el. Ethiken, Quintil. 12, 2, 15; liget. ethica, ae, Lactant. — ethicus, 3, *ἠθικός*: moralsk el. ethisk; (eftercl. Ord); res: Ethiken el. Moralen, Gell.; ∞ dictio, Sidon.

ETHNICE, adv.: paa Hedningernes Vis, vivere. Tertull.; af — ethnicius, 3, *ἠθνικός*: berømt; — b) cf. subst. ethnicius, i, m.: en Hedning, Tert. — ethologia, ae, f., *ἠθολογία*: Charakteristiker el. Charakteristik, Quintil. 1, 9, Suet. Gramm. 4. — ethologus, i, m., *ἠθολόγος*, minus: som ved Begærder indtrykker el. efterligner Charaktererne; vid. Cic. d. Or. 2, 60. — ethos, n., *ἦθος*: Sæberne el. Moralen, Sidon.; — 2) Charaktertegnene el. Charakteristik; in ethesin (*ἠθῆσιν*) Terentius (palmam posuit), in sermonibus Plautus, Varr. ap. Non.

ETIAM, conj.; fører til d. fgd. endnu en yderligere Grund, emtr. vort: og ligesledes, og egfaa, endnu; — ad haec mala hoc mihi accidit etiam, Ter. Andr. 1, 3, 10; cf. Cic. d. Senect. 6; men vnum etiam vos oro (endnu Er), ut etc., Ter. Eun. 5, 8, 51; — ofie ogf. m. andre Partikler; adiect. insuper etiam munus etc., Suet. Caes. 10; caret etc.; caret ergo etiam violentia etc., Cic. d. Senect. 13; — navn. ogf. i forbindelsen: non modo (el. solum) ... sed (el. verum) etiam; vid. Cic. d. Senect. 11, e. id. Mil. 1; — H) *«des»* faaer ogf. etiam; aa) som indføres el. tilføiende et stærkere el. vægtigere Begreb, og heter da: ja end og,

end ogfaa, endeg selv, vid. Cic. Deiot. 13, e. Sall. Catil. 20; — faal. egf. efter negative Sætninger, f. imo e. potius; vid. Cic. Verr. 1, 10; liget. id. Parad. 6: quid si ne dives quidem? quid si etiam pauper? — ogf. forbindes imo etiam, Ter. Pec. 5, 1, 29, ogf. quin etiam insuper, id. Eun. 1, 3, 3; — faaer ogf. forstærkende hos compar.; vid. id. Ad. 3, 1, 22, e. Cic. Off. 1, 39; liget. die, etiam clarus, id. Verr. 3, 75; — bb) m. Eftertrykt paa d. demenit. jam sem bestrafende: neque, ja, el. ja vissefjelen, vel. — m sequens probabilitatem ... aut etiam, aut non respondere possit, Cic. Acad. 2, 32; cf. id. R. Com. 3: si non ... si etiam etc.; f. ogf. id. Mur. 31, e. id. Plane. 26; men Ter. Phorm. 3, 1, 10: numquid patri subolet? Get. nihil etiam, (afledes intet); cf. id. Heaut. 5, 5, 13: nihil etiam audio; — ce) prægnant ogf. om Idea: endnu, endnu altid, etl.; quum iste etiam eubaret, Cic. Verr. 3, 23; quandiu etiam etc., (hvor længe endnu) esp. 2 Cic. Catil. 1, 1; cf. Virg. Ge. 3, 189; liget. m. Regtelse: non satis pernosti me etiam, qualis sim, Ter. Andr. 3, 2, 23; cf. Cic. Tusc. 1, 6, e. Caes. B. G. 6, 13; ogf. Ter. Andr. 1, 2, 39, Cic. Verr. 3, 84, e. id. Catil. 1, 4; — dd) her til mærkes endnu; a) etiam i d. Ideenklæbte Spørgsmaal: endnu, endogfaa, vel.; — etiam clamas carnifex? Plaut.; cf. Ter. Eun. 5, 7, 16; liget. is mihi etiam gloriabitur, se etc.? Cic. Pis. 1; — b) ogf. faa etiam hos imperantive Udtryk her: deg el. jo deg; vide ... etiam sodes, ut etc., Ter. Hec. 5, 4, m.; — liget. hos det bejærende Spørgsmaal: etiam aperis, (luf deg ep)? Plaut.; etiam tacet? Ter.; liget. etiam tu hinc abis? id. Phorm. 3, 3, 9; — III) etiam atque etiam betegner det Uafbrudte (ogf. det Efterfølgende) i Handlingen, emtr. vort: uafbrudt, uden Ophold; — vid. Cic. Div. 1, 1, e. id. Tusc. 3, 28, ogf. Liv. 22, 13, e. id. 41, 19; — men Cic. Fam. 13, 5: hoc te vehementer etiam atque etiam rogo, (ret indhændigen); cf. Lucr. 1, 296.

ETIAMNUM, ogf. etiamnunc, (den sidste Form er den hyppigere, ligesom den alene findes hos Cic. e. Caes., ferrentes frives begge ogf. acfist), conj.: endnu nu, endnu hidtil, endnu; — etiamnunc mulier intot? Sy. etiam, Plaut. Merc. 4, 5, 14; cf. Cic. Orat. 31, id. R. Am. 30, Sall. Catil. 52, e. id. Jug. 31; — ogf. m. Reganen; tot homines ... per tot annos etiam nunc statuere non potuisse, utrum etc., Cic. Mur. 12; cf. Ovid. Met. 13, 231; — b) ogf. etiamnunc (el. -num), em det forbigangne, (altf. f. etiam tunc); vid. Cic. Catil. 1, 4; cf. Caes. B. G. 6, 19, ogf. Virg. Ge. 1, 135; ogf. heter her til Ovid. Fast. 3, 155: Sed tamen errabant etiamnum tempora, donec etc.; — H) efteraag. findes ogf. etiamnum i etiam: ogfaa endnu, el. endnu fremdeles, etl.; — his addemus etiamnum unam sententiam, Plin. 6, 39; liget. si etc., etiamnunc interrogabo, an etc., Senec. Ep. 113.

ETIAMSI, (ffirves ogf. acfist), conj., e. indrømmende Betingelsespartikel: ogfaa em, em ogfaa; a) e. indic.; — ista veritas etiamsi jucunda non est, mihi tamen grata est, Cic. Att. 3, 24; cf. id. d. Or. 3, 17, e. Ter. Hec. 1, 1, 26; — b) e. conjunct.; — quod etiamsi nobilitatum non sit, tamen honestum sit, etc., Cic. Off. 1, 4; cf. id. Mil. 8; — c) uten Verbum; singula levia sunt et communia; universa vero valent, etiamsi non ut fulmine, tamen ut grandine, Quintil. 5, 12, 5.

ETIAMTUM, o. (ffirb.) etiamtunc, conj.: dengang endnu; — servandus erent. c. imperf.; vid. Cic. d. Or. 2, 22, e. Sall. Catil. 2; cf. id. Jug. 63, offere, Tac. Ann. 1, 71, offere, e. A.; — deg ogf. e. praes. hist.; narratque, ut virgo ab se integra etiamtum siet, Ter. Hec. 1, 2, 70.

ETRURIA, ae, f.: Landskabet Etrurien i Mellemitalien, Mela 2, 4, Plin. 3, 8, (hodie Toscana); f. ogf. Cic. Div. 1, 41, Liv. 1, 41, e. A.; — bb) cf. Etruscus,

3: etrusk, litus, Mela, Hor., mare, id., juga, Virg.; ∞ disciplina, (den etruske Religionslære cf. Cærentificerne), Cic. Fam. 6, 6, Plin. 2, 85; ∞ haruspices, Gell. 4, 5; ∞ litteræ, Liv. 9, 36; men ∞ coronæ, (sem bare af de Triumpherende), Plin. 2, 4; ∞ aurum, Guldamulet, (sem bare af de fornemme Bern i Rom), Juvenal. 5, 161; — b) df. subst. Etrusci, ornum, m.: Etruskerne, Cic. Div. 1, 42, Liv. 1, 34, oftere. — Etruscus, 3, etc., f. und. frigt.

etsi, conj., ligesom etiamsi, indermende Betingelsespartikel: egfsaa om, egfsaa naar, om egfsaa, om endog; — a) c. indic.; etsi abest maturitas ætatis, jam tamen etc., Cic. Fam. 6, 18; cf. Ter. Hee. 2, 2, m., v. Virg. Aen. 9, 44; — b) c. conjunct.: Pol. etsi taceas, palam id quidem est, Plaut. Aul. 3, 2, 7; cf. Cic. Att. 7, 3, v. Liv. 3, 8; — c) uden Verbum: vid. Liv. 3, 56, id. 26, 6, v. Cic. d. Or. 3, 1; — H) undert. egf. „overf.“ (f. d. fæde, quanquam), neal. til Indskrænkning e. Betingelse af d. frigt.: endstødt, ibovvel, egf. dog, ofl.; — habet enim res deliberationem, etsi magna ex parte tibi assentior, Cic. Att. 7, 3; cf. ibd. 9, 10; etsi quæ fuit illa temeritas?

etymologia, æt., f., *ἐτυμολογία*: Etymologien cf. Ordreftningen, Cic. Acad. 1, 8, Quintil.; men Cic. Top. 8. paa Græsk, f. oversat ved veriloquium. — etymologice, es, f., *ἐτυμολογικῇ*, (sc. *ἐτυμ.*): Etymologien, Varr.; egf. paa Græsk, id. — etymologizans, 3, *ἐτυμολογίζων*: etymologisk, ratio, Gell. 1, 8. — etymon, i, n., *ἔτυμον*: Ordets sande el. oprindelige Bemærkelse, Varr., Gell. 18, 4, v. A.

eu, interj., *εὐ*: vel! stent! fortræffelig! sem ldraab i Glæde el. Bifald, Plaut., Ter., Hor. A. P. 328.

Euboea, æt., f., *Εὐβοία*: berømt D i Ægeerhavet, afstift fra Boeotien ved Euripus, (hod. Negroponte), Mela 2, 7, Plin. 1, 21. Ovid. Met. 13, 660, v. A.; — B) df. 1) Euboicus, 3: euboeisk, litus, Prop.; men ∞ cautes, Virg. Aen. 11, 260, (d. e. Færbierget Caphareus); men ∞ Anthedon, (By i Boeotien lige overfor Euboea), Ovid. Met. 7, 232; cf. ibd. 14, 4: ∞ cultor aquarum, (d. e. Glaucus af Anthedon); men id. ibd. 155: ∞ urbs, i. e. Cumæ (i Campanien, sem anlagt af Chalcidensere fra Euboea); cf. Virg. Aen. 6, 2; df. ∞ Sibylla, (d. cumæiske Sibylla), Martial. 9, 30; vsf. egf. ∞ carmen, Ovid. Fast. 4, 257, (Sibyllas Vers); — 2) Euboicus, 3: = frigt., plebes, Stat. Silv. 5, 3; — 3) Eubois, idis, sem adj. sem.: euboeisk el. cumansk, ora, (paa Euboea), Stat., tellus, (Egeen em Cumæ), id. — Euboeus, etc., f. und. Euboea.

eucharistia, æt., f., *εὐχαριστία*: den bellige Nadvere, Cyprian. — eucharisticum, i, n., *εὐχαριστικόν*: Takfælgelse, Tertull.; — egf. Titelen paa et Digt af Statius til N. Domitianus; vid. Stat. Silv. 4, 2. — Euchlides, is, m., *Εὐχλείδης*: 1) en Philosoph af Megara, Discipel af Socrates, og Stifter af d. megariske Skole, Cic. Acad. 2, 42, v. Gell. 6, 10; — H) en Mathematiker i Alexandria, under Ptolemæus Philadelphus, Cic. d. Or. 3, 33.

Eudaemon, onis, adj. comm., *Εὐδαιμόν*, (lysfelig, lyfselig: den græske Benævnelse paa d. lydlige Arabien, (Arabia Felix), Mela 3, 8; — b) egf. Indvaanerne deraf hedde: Eudaemonæes, Vopisc. Aur. 33.

euge, interj., *εὐγε*, ldraab i Glæde el. i Bifald el. i Beundring, ofl.; meget vel! fortræffelig! ypperlig! berligt! ofl.; Euge, euge, perbene, Plant. Rnd. 1, 1, 75; cf. Ter. Andr. 2, 2, 8, oftere; egf. euge papæ, Plant. Merc. 3, 1, 31; (vsf. rimel. ved Contraction: eugepæ, Plaut. Capt. 2, 2, 21); — b) undert. egf. ironisk el. spottende; vid. Plaut. Amph. 2, 2, 170, v. Ter. Ad. 5, 7, 13. — eugeneus, (-us), 3, *εὐγενής*: af ædel Herkomst; df. ædel i sit Slægt, vinum, Cato, uvæ, Colum. — eugepæ, f. und. euge.

eumeces, is, n., *εὐμήκες*, (meget lang); 1) etflags Balsamtæ, Plin. 12, 54; — 2) etflags ubekendt Væddsten, id. 37, 58. — Eumenes, is, m.: en af M. d. Støres Generaler; vid. Nep. Eumenes, Justin., Curt. — Eumenides, um, f., *Εὐμενίδες*, (de Bøvlige el. Raarlige, sem eubemistisk Ravn paa Auriere): Eumenierne, Cic. N. D. 3, 18, Hor. Od. 2, 13, 36, Virg. Aen. 1, 469, oftere, v. A.; — egf. in sing. Eumenis, idis: en Eumenide el. Auri, Sil., Stat.

eumithres, æt., m.: etflags ubekendt Væddsten, Plin. 37, 58. — Eumolpidae, arum, m., f. und. flgd. — Eumolpus, i, m., *Εὐμόλπος*, efter Mythen: en thracisk Sanger og Præst for Ceres, hvis eleusiske Mystier han bragte til Attika: — hans Efterkommer af samme Naen, egf. Søn af Musæus, findes Ovid. Met. 11, 93; — efter denne benævntes egf. en Præstorden i Athenen: Eumolpidae, arum, *Εὐμόλπιδαι*, Cic. Leg. 2, 14, v. Nep. Alcib. 4.

euneos, i, m.: etflags ubekendt Væddsten, Plin. 37, 58, inc. — eunuchinus, 3, [eunuchus]: hørende til en Eunuch el. Gildning, Hieronym. — eunuchion, i, n., *εὐνούχιον*: en Læctant, sem skræfter Manddommen, Plin. 19, 38. — eunuchismus, i, m., *εὐνούχισμος*: Manddommens Berøvelse, Coel. Aur. — eunuchizatus, i, m., [*εὐνούχιστος*]: gjort til Eunuch, Hieronym. — eunuchus, are, v. a.: at giøre til Eunuch el. til Gildning; ∞ se, Varr.; af — eunuchus, i, m., *εὐνούχος*, (Kammerfjener), en Eunuch, Gildning el. Cæstrat, Cic. Brut. 70, Juvenal.; — not.: egf. et Eunuchus, i, f., (sc. comœdia): en Comœdie af Terentius; vid. Ter. Eun. prol. 32.

eupatoria, æt., f., *εὐπατορία*: etflags Plante, egf. agrimonia, (germ. Odermennig), Plin. 25, 29. — eupetalos, i, f., *εὐπέταλος*, (Stionbladet): 1) etflags Plante, egf. daphnoides, Plin. 15, 39; — 2) etflags ubekendt Væddsten, id. 37, 56. — euphemismus, i, m., *εὐφημισμός*: Betegning af en ulystelig el. uheldig varslende Giensandt igennem et formildende Udtryk, Gramm. — euphonia, æt., f., *εὐφωνία*, (d. lat. vocalitas, vid. Quintil. 1, 5, 4): Belyd el. Retsklang af de enkelte Ord, Donat. — euphorbia, æt., v. euphorbium, i, f. und. flgd. — Euphorbus, i, m.; 1) en tapper Trojaner, hvis Siæl tidligere skulde være indvandet i Pythagoras; vid. Ovid. Met. 15, 161, v. Gell. 4, 11; (cf. Hor. Od. 1, 28, 10); — H) en navnfuldig græsk Læge, efter hvem en africanisk Plante hedder: euphorbia, æt., f., Plin. 5, 1, egf. euphorbium, i, n., id. 25, 91. — Euphorion, onis, m.: dunkel tragisk Digter fra Chalcis paa Euboea, samtids m. Ptolemæus Energetes, Cic., Quintil., Suet.

Euphrates, is, m., *Εὐφράτης*: bekendt Flod i Syrien, der, efter at være forenet med Tigris, løber ud i den persiske Bugt; (hod. Frat); vid. Mela 1, 11, Plin. 5, 50, v. A.; — 2) „meton.“ f. de omkring Euphrates beende Folk; vid. Virg. Ge. 4, 509; — not.: Euphrates, sem Mandsnavn, vid. Plin. Ep. 1, 10. — euphrosynum, *εὐφρόσυον*: etflags Plante, egf. buglossos, Plin. 25, 40. — euplea, æt., f.: etflags ubekendt Plante, Plin. 25, 81. — euplocamus, i, m., *εὐπλόκαμος*: med fløine Løffer, Lucil. ap. Non. — Eupolis, idis, m., *Εὐπολις*: berømt Comœdie digter i Athenen, samtids med Aristophanes; vid. Hor. Sat. 1, 4, m., egf. Quintil. 10, 1, 66, v. A.; — not.: acc. Eupolis, Hor. Sat. 2, 3, 12, Eupolidem, Pers. 1, 124. — eupteron, i, n., *εὐπτέρον*: = polytrichon, Appul.

eurinus, i, m., *Εὐρίνος*, ventus: Østenvinden, Colum. 11, 2. — euripice, es, f., *εὐριπικῇ*: en Sibart, Plin. 21, 71. — Euripides, is, m., *Εὐριπίδης*: berømt tragisk Digter i Athenen; vid. Quintil. 10, 1, 67, flgd.; f. egf. Gell. 15, 20, v. A.; — b) df. Euripideus, 3; ∞ carmen, Cic. Tusc. 3, 25. — euripus, (-os), i, m., *Εὐρίπος*: Stræde el. Sund, Cic.

Mur. 17, Plin. 6, 26, oftere; — II) *df.* fem. nom. pr.: Eurypus, i, *Εὐρύπος*: Sænder imellem Boeotien o. Euboea, (hod. Egribos), Mel. 2, 7, Plin. 4, 21, Cic. N. D. 3, 10, Liv., o. A.; — III) „overf.“; a) „alm.“: Bandedning el. Bandedgrav; vid. Cic. Leg. 2, 1, Senec. Ep. 83, o. A.; — b) „bef.“: Bandedgrav el. Canal omkring den romerske Circus; vid. Suet. Caes. 39, o. Plin. 8, 7.

europauster, stri, m.: = euronotus, Isid. — eurocercias (el. -circias), ae, m.: Sydhøvid til Østen, Vitruv. 1, 6 (Schneid.). — Euronotus, i, m., *εὐρόνοτος*: Sydhøvid, Colum. 11, 2, Plin. 2, 46, o. A.

Eurōpa, ae, o. Europe, es, f., *Εὐρώπη*; I) som Person: Datter af d. phœniciske Konge Agenor, Søster af Cadmus, og ved Juppiter, (som under Gestalt af en Tyr bortførte hende til Creta), Moder til Sarpedon o. Minos; — vid. Ovid. Met. 2, 836, o. Hygin., *egf.* Hor. Od. 3, 27, 25, Prop. 2, 21, 32, o. A.; — not.: „poet. overf.“: en Porticus paa Marsmarken, hvis Malerier forestillede Europa's Bortførelse, Martial. 2, 14, oftere; — b) *df.* adj. Eurōpaeus, 3: europæisk, dux, Ovid. Met. 8, 23, (i. e. Minos); — II) den efter Agenor's Datter benævnte Jorddel: Eurōpa, Mela 1, 3, Plin. 3, proem., oftere, Hor. Od. 3, 3, 17; — I) *df.* 1) Eurōpaeus, 3: europæisk, adversarii, Nep. Eum. 3, Scythiae, Curt. 7, 7; — 2) Eurōpensis, e: = frgt., exercitus, Vopisc., res, id.

Eurōtas, ae, m., *Εὐρώτας*: Høvedsfloden i Laconien, (hod. Basilipotamo, Mela 2, 3, Plin. 4, 8, Cic., o. A.; — not.: nomin. Eurota, Cic. Tusc. 2, 15, acc. Eurotan, Ovid. Met. 10, 169. — eurōtias, ae, m., *εὐρωτίας*: etflags ubefæstet Væddstien, Plin. 37, 58. — eurōus, 3, (fermet som arectus): østlig; al. euro fluctu etc., Virg. Aen. 3, 533; af — eurus, i, m., *εὐρος*: Sydhøvidinden, (efter nogle *egf.* vulturinus): vid. Colum. 11, 2, *egf.* Senec. Qu. N. 5, 16, Plin. 2, 46, o. Hor. Od. 1, 28, 25; *egf.* in pl., Virg. Ge. 2, 339, Ovid.; — 2) „overf.“ o. „poet.“: a) en østlig Vind, (opp. zephyrus), Ovid. Trist. 1, 2, 27; cf. id. Met. 1, 61; — b) „poet.“ *egf.* f. Østen, Val. Fl., Claudian.; — b) *egf.* „alm.“ f. Vind el. Væst, Virg. Ge. 3, 382.

Eurypalus, i, m.: en Trojancer, befænges, tilsligem. hans Ven Nisus, Virg. Aen. 9, 179 flgd. — Eurydamas, anlīs, m., *Εὐρύδαμας*, (den Vidterfærende): Epithet til Hector, Ovid. Ib. 333, Sil. — Eurydice, es, f., *Εὐρύδικη*: Gemalinde af Orpheus, hvilken han sørgedes søgte at føre tilbage fra Underverdenen; vid. Ovid. Met. 10, 31 flgd., *egf.* Virg. Aen. 4, 486. — Euryimides, ae, m., heder Spaamanden Telemus, som Søn af Agamemnon Eurymus, i, m., Ovid. Met. 13, 771. — Eurynome, es, f., *Εὐρύνομή*: en Decanide, Moder til Leucothea, Virg. Met. 4, 210 flgd. — Euryppylus, i, m., *Εὐρύπυλος*; I) Søn af Hercules, og Konge paa Den Cos, Ovid. Met. 7, 363; — b) *df.* Euryppylis, idis, f., „poet.“ f. coiff., textura, Prop. 4, 5, 23; — II) en thessalisk Anfører for Troja, Ovid. Met. 13, 357, Virg., Hygin.

Eurystheus, (trisyll.), ei, m., *Εὐρύσθευς*: Søn af Cithenelus og Konge i Mycenæ, paalagde efter Juno's Anstiftelse Hercules sine 12 besiddende Arbejder; — vid. Ovid. Her. 9, 7 o. 45, id. Met. 9, 202 o. 271, o. Hygin. Fab. 39; — acc. Eurysthea, Virg. Ge. 3, 4. — eurythmia, ae, f., *εὐρυθμία*, i Bygningskunsten: Delenes harmoniske Jævnhed, Harmoni el. Eurythmi el. Overensstemmelse, Vitruv. 1, 2. — Eurytis, idis, f. d. flgd. — Eurytus, i, m., *Εὐρύτος*: Konge i Dehalia og Hæder til 3 o. f., som derefter heder: — Eurytis, idis, Ovid. Met. 9, 356 o. 395; — not.: *egf.* et Eurytus, (*egf.* Eurytion): Navnet paa en Centaur, id.

euschēme, adv., *εὐσχημος*: anstændig, smukt, artig, Plaut. — eusebes, is, n., *εὐσεβής*, (i. e. pium): etflags ubefæstet Væddstien, Plin. 37, 58. —

eustylus, on, adj., *εὐστύλος*: med rigtigen ordnede Støiler, Vitruv. 3, 2. — Enterpe, es, f., *Ἐντερπη*, (den Jyrgende): Dæmonifens Muse, Hor. Od. 1, 1, 32, Auson. — euthygrammum, i, n., *εὐθύγραμμον*: Lineal el. Retvælt, Vitruv. 1, 1. — Eutropius, i, m., Flavius — romersk Historiker i d. første kristelige Aarh., sef. Breviarium Historiae Romanae, (som endnu hæves).

Euxinus, 3, *Εὐξείνος*, (gjestmilde): Epithet til d. sorte Hav; *df.* oftest m. Pontus, (i. m. f.); ligel. ~ mare el. aequor el. fretum, Ovid.; ~ aquae el. undae, id.; ~ litus, id.; — *egf.* absol.: Euxinus, i, (se. Pontus), id. Trist. 2, 197, oftere. — euzōmon, i, n., *εὐζωμον*: en Kaafart, (d. lat. crucea ur. 2), Plin. 20, 49.

evacuatio, onis, f.: Udømmelse; *df.* „overf.“: Afstræffelse, fidei, Tertull.; af — evacuō, (avi), atum, 1, v. a.; I) „egentl.“: udtømmel, alvum, Plin.; — II) „overf.“: afstræf el. ophæver, obligationem, Cod. Just. — Evadne, es, f., *Ἐκδίκη*: Gemalinde af Capaneus, paa hvis Sigbaal hun styrtede sig af Skærsigbed, Prop. 3, 11, 21, Virg. Aen. 6, 447, Ovid.

evado, si, sum, 3, v. n. o. a.; I) neutr.; A) „egentl.“; I) „alm.“: gaader ud deraf el. derud el. derhen; — ~ in Capitolum, Liv., in terram, (naac Vand), id.; cf. Cic. N. D. 2, 37; — navnlt. *egf.* at sige i Veiret; vid. Virg. Aen. 2, 458; ligel. ~ in muros, Liv., in eacumen, id.; — 2) „bef.“: undflyer el. undfemmer deraf, ex morbo, Cic.; qui ex fuga evaserant, Caes.; ~ e manibus hostium, Liv.; ex judicio, Cic.; e tanto periculo, Liv.; *egf.* ~ periculo, id., men ~ adverso colle, (derad), Sall. Jug. 52; *egf.* absol., Liv. 1, 12; — B) „fig.“; I) „alm.“: quum ex corpore evasisset (animus), Cic. d. Senect. 22; quum ab iis (se. iudicibus) evaseris, id. Tusc. 1, 31; — navnlt. *egf.* om Retningen opad; ~ in summum, Quintil. 12, 11, 30; — 2) „bef.“: at fremgaae deraf saa el. saa, at blive dertil; at geraade dertil, at falde ud dertil, *est.*: — e philosophorum scholis tales fere evadunt, Cic. Orat. 27; cf. id. d. Or. 1, 28; men Liv. 1, 39: juvenis evasit verae indolis regiae; ligel. Cic. Verr. 3, 69: quod tu ejusmodi evasisti; — *egf.* om abstracte Subiecter; vid. Liv. 35, 47; men ~ in aliquod magnum malum, Ter. Ad. 3, 4, 61; ligel. ista quo evasura sint, Cic. Att. 14, 19; cf. Sall. Jug. 15; men persontigen: quo evadas, nescio, (hvord du vil hen med din Tale), Plaut. Poen. 1, 1, 44; cf. Ter. Andr. 1, 1, 100; — b) prægnant *egf.*: at gaac i Øpflydelse, Cic. Div. 2, 59; (cf. ibid. 71); — II) act.: at gaac ud derved el. overstride, at giennemstride el. tilbagefælgge; A) „egentl.“; I) „alm.“; vid. Virg. Aen. 10, 730; — ~ tot urbes, ibid. 3, 282; cf. Ovid. Met. 2, 19; men ~ annem, Tac., limen el. vestibulum, Colum.; navnlt. *egf.* om Retningen opad, Virg. Aen. 4, 686; ligel. ~ ardua, Liv. 2, 65; — 2) „bef.“, ligesom effugere: at undflye el. undgaac, manus alieuius, Virg. Aen. 9, 569, flammam, id., angustias, Liv., nocturnas insidias, Suet. Caes. 74; cf. id. Tib. 61; — B) „overf.“; I) „alm.“: ~ vitam, (erfæde el. ende Livet), Appul.; — men alleg., em en Stræben opad: si haec jam lenius supina ... evaseris, Quintil. 12, 10, 79; — 2) „bef.“: at undgaac el. undflye, acritudinem, Lucil. ap. Non., necem, Phaedr. 1, 6; ~ gravein casum, Tac. Ann. 14, 6; men ~ sermones malignorum, Plin. Ep. 7, 21; — not.: perf. synop. evasti, Hor. Sat. 2, 7, 68.

evagatio, onis, f., [evagor]: uregelmæssig Bevægelse, stellarum, Plin. 2, 14. — evaginatio, onis, f.: Udfærdelse, Arnob.; af — evāgio, (avi), atum, 1, v. a., [e el. ex, vagina]: træfker ud af Steden, Justin. 1, 9, Hygin. — evāgor, (atus sum), 1, v. dep. n. o. a.; I) neutr.: at fæve ud, at udbræde sig; A) „egentl.“; vid. Liv. 22, 47; — ~ per agros, (om en Vært), Plin., (om Ristfrømen), id.; ~ ulterius,

(ent Hæden), Dig.; — B) „fig.“; vid. Liv. 3, 7, c. Cic. Off. 1, 29; navnfl. ogs. em Taleren; at svæve ud fra Sagen, at giøre Digressiøner, Quintil. 2, 8, 3; ostere: — H) act.; at svæve el. stride ud derefter, at overstride, ordinem rectum. Hor. Od. 4, 15, 10.

evalesco, liti, 3, v. n. inch.; at vere or, at komme til Kræfter, at blive stærk: 1) „egenl.“; vid. Plin. 17, 25, c. 34; — H) „verf.“: A) „alm.“; adjuncta cura natura magis evalescit, Quintil. 2, 8, 5; cf. Tac. Hist. 1, 80; ∞ in suspitione etc.; — bb) df. in temp. perf.; at vare stærk dertil, at formaae el. vinne neger; vid. Quintil. 10, 2, 10; faal. ogs. e. inf. Virg. Aen. 7, 757, Hor. Ep. 2, 1, 201, c. A.; — B) „bes.“ om et Ord el. Udtryk: at komme i Brug, at blive brugelig; vid. Tac. Germ. 2, c. Quintil. 9, 3, 19. — 1. evallo, avi, 1, v. a.; [e el. ex. vallum]; faster ud deraf; (seef. Tr.) ∞ aliquem foras. Varr. ap. Non. — 2. evallo, ere, v. a.; [e el. ex. 2. vallus]; ved Rastning at reufe, triticum, Plin. 18, 23; quae evaluntur, ibd.

Evan, m., *Eēdv*: Epitbet til Bacchus, Lucr. 5, 712, c. Ovid. Met. 4, 15; — H) df. Evans, tis, adj.; raabende Evan, Epitbet til Bacchanteerne, Catull. 64, 391, Virg. Aen. 6, 517. — Evander, dri, (ogs. Euandrus, hof. voc. Euandre, Virg.), m., *Eēvōdros*: Søn af Carmentis, (f. mdr. Carmentis), udeandere fra Pallantion i Arcadien emtr. 60 Aar før d. trojanske Krig til Italien. brer han i Mærheden af Tiberen anlægte Byen Pallantium: — vid. Liv. 1, 5, Ovid. Fast. 1, 471, ostere, Virg. Aen. 8, 82, ostere; — b) df. Evandrius, 3: evandrist, ensis. (sem ferres af Evanders Søn Pallas), Virg. Aen. 10, 394; men ∞ regna, Sil. 7, 18, (der berfende Rom); ∞ collis, (i. e. Palatinus), Stat.; figel. ∞ mons. Claudian.; — not.: ogs. Rænet paa en Græveur el. Stenskræver, Hor. Sat. 1, 3, 91, c. Plin. 36, 4. — Evandrius e. Euandrus, f. ind. frøg.

evānescō, nūi, 3, v. n. inch.; at fejnde hen, at fergaae el. udgaace; 1) „egenl.“; vid. Lucr. 3, 222; ∞ aquae, (herdunfte), Senec. cf. Cic. Div. 2, 57, Ovid. Met. 2, 117, c. Virg. Aen. 9, 658; — H) „fig.“; vid. Ter. Hee. prol. 2, 5, c. Cic. Brut. 94; men id. Att. 3, 13; attenuari spem nostram et evanescere; cf. id. d. Or. 2, 23, Liv. 29, 25, ogs. Tac. Hist. 2, 32; fremdeles: ∞ donatio, (blive uagflig), Dig.; cf. Quintil. 12, 10, 75.

evāngēlicus, 3, *εὐαγγελικός*: evangelist, scriptura, Tertull.; — evangelista, ae, m., *εὐαγγελιστής*: en Evangelist, Prudent.; evangelium, i. n., *εὐαγγέλιον*: Evangeliet el. Christendommen, Eccles. — evangelizator, oris, m., [evangelium]; sem prædifer Evangeliet, Tertull. — evangelus, i, m., *εὐαγγέλος*: sem bringer godt Budskab, Vitruv. 10, 7.

evānidus, 3, [evanesco]: henfjærende, udgaace, pectora, Ovid. Met. 5, 435, arbores, Vitruv., viriditas, Plin.; — 2) „fig.“; ∞ amor, Ovid. Rem. Am. 653; ∞ gaudium (et leve), Senec. Ep. 35. — evanno, are, v. a.: bortveirer (ved at fæle med vannus); evannatur acus, Varr.; — 2) „verf.“; ∞ aliquem, (fæle el. drise ud el. bert derfra), Pompon. ap. Non. — evans, evantes, f. ind. Evan.

*evāporātio, onis, f.: Uddunstning el. Uddampning, terrae, Senec. Qu. N. 1, 1, nīvis, Gell.; c. — evāporātivus, 3: uddunstende el. som befærdrer Uddunstningen; ∞ vis, Coel. Aur.; af — evāporō, are, v. a.: uddunfter el. uddamper; quod evaporatur, Gell. — ēvastō, avi, atum, 1, v. a.: ødelægger fra Grunden af el. afledes; vid. Liv. 10, 15; cf. id. 5, 5, ostere, Sil. — ēvasus, 3: partice. af evado. — ēvax, interj., [Naturlyd, ligesom evoe c. *evōi*], sem Udraab i Glæde el. Subel: vel! brav! hurra! vel., Plaut. Cure. 1, 2, 3, ostere.

evectio, onis, f., [evaho]: at fare el. at flyve i Beiret, Appul.; — 2) i Retsfæret: etflags Postbillet. (el. Ret til Befordring med Posten), Cod. Just. — 1. evectus, 3: partice. af evaho. — 2. evectus, us, m.: Udsættel af Varer, Varr., Plin. 18, 6; af — evaho, xi, etum, 3, v. a.: forer el. bringer el. stæffer ud deraf el. derud: 1) „egenl.“; vid. Cic. Verr. 1, 20; ∞ merces, Varr., (opp. invehere); — incaute se evahentes, (sem vede sig for langt frem) etc., Liv. 29, 34; cf. id. 25, 27; — navnfl. ogs. om Retningen opad; faal. ∞ aquas, id. 1, 38; men „pæc.“; ∞ ad aethera, Virg.; cf. Hor. Od. 1, 1, 6, c. Juvenal. 1, 38; — bb) df. i de mæiale Jærmer: at drage el. komme (ride el. fiere el. fælle) ud deraf el. derud el. derben; — vid. Liv. 4, 33, c. Tac. Ann. 12, 14; men evecti mari. (seilende derover), Liv. 41, 28; evehi in altum, id. 21, 50; cf. id. 22, 19; — egi. c. acc. loci: evectus os amnis etc., Curt. 9, 9; cf. Prop. 2, 3, 21, „alleg.“; — figel. om Retningen opad; vid. Liv. 1, 48; — H) „fig.“; spe vana evectus, (henryen deraf), Liv. 42, 62; cf. Plin. 26, 9; — navnfl. ogs. om en Ørboisfe, Vell. 2, 90; men ingentes et privatam supra modum evectae opes, Tac. Ann. 14, 52; cf. Vell. 2, 56.

evello, velli, (Cic.), c. vulsi, (Flor.), vulsum, 3, v. a.: ryffer el. river ud el. ud deraf; 1) „egenl.“; ∞ linguam alicui, („alleg.“), Cic. Sest. 58; ∞ ebulum e segete, Plin., statuam de monumento, Dig., spinas agro, Hor.; egi. absol. ∞ ferrum, Caes. B. G. 1, 25, arborem, Liv., dentes, Plin.; — men „pæc.“; ∞ castra obsessa, (befrie), Sil.; — H) „fig.“: ligesom erøfter med Hæden, d. c. ødelægger afledes; vid. Lucr. 3, 311, c. Cic. Cluent. 55; — ∞ ex intimis mentibus etc., id. d. Or. 1, 53; cf. id. R. Am. 2: hunc sibi ex animo scrupulum ... ut evellatis.

Eveninus, 3, f. ind. Evenus. — evēnio, vēni, ventum, 4, v. n.: femmer el. gaar frem el. ud deraf el. derud; 1) „egenl.“; — Mersus profundum, pulchrior evenit, („alleg.“), Hor. Od. 4, 4, 65; men serius evenire, (om en Vært); at komme fildigere or, Colum.; — sine modo rus eveniat, Plaut. Cas. 2, 8, in.; cf. id. Rud. 3, 2, 17; — H) ostere „verf.“: A) „alm.“: at fremkomme el. ferekomme, at tildrage sig el. fæe; — vid. Plaut. Amph. 3, 2, 57 figd., Cic. Fam. 6, 21, c. id. Quint. 15; cf. id. Div. 2, 21 c. 45; men Sall. Catil. 9: ubi pax evenerat, (var femmen iftand); — egi. impers.: evenit, senibus ... iter ut esset etc., Ter. Phorm. 1, 2, 15; cf. Cic. d. Or. 2, 55, c. A.; — b) navnfl. egi. ∞ alicui: at tilfæle nogen, at blive nogen til Del; ogs. af veterer færes el. tilfælde nogen; — Genucio consuli ea provincia evenit sorte, Liv. 7, 6; figel. nd. sorte, Sall. Jug. 35, Liv. 2, 40, ostere, c. A.; — quum mihi nihil improvise evenisset, Cic.; cf. id. Sest. 33; men euppemistiff: si quid sibi evenisset, (om han døde el. fælet fra), Suet. Caes. 86; figel. Sall. Hist. frgm.: si in Pompejo quid humani evenisset; (f. ogs. Laccido v. contingo ss. H.); — B) „bes.“: som en følge at udgaac el. fremgaac deraf, at falde ud el. blive dertil; (om Personer bruges i denne Bem. afene evadere); — quid ex quaque re venerit etc., Cic.; quae (auspicia) sibi secunda evenierint, id. Div. 1, 15; cf. Sall. Jug. 63, id. Catil. 26, c. Liv. 8, 31; — egi. i en Bonfermular; vid. Cic. Mur. 1; cf. Liv. 31, 5; men male istis eveniat, (faac de en Ulyffe); Plaut.; si quid praeter spem evenit, Ter.; ∞ ex sententia, (falde ud efter Duffe), id., Plaut.; quorsum eventum hoc siet, Ter. Hee. 1, 2, 118; — H) eventum, i, n.; A) det Skete, Tildragelse, Begivenhed; in pl., Cic. d. Rep. 3, 19; — b) navnfl. veder egi. Lucr. 1, 451, ostere, eventum: den tilfælsige og uventende Beskæffenhed, (som Nigdom el. Armod, i Modfætn. af conjunctum); — B) følge el. Udsald (af en Spænding el. Beraadslagning, vel.); — ut consilia eventis ponder-

remus, Cic. Rab. Post. 1: (Chaldaeorum) praedicta ... re et eventis refelli, id. Div. 2, 47; egi. in sing., id. Att. 3, 8; — not.: praes. conj. evenat, f. eveniat, Ennius ap. Non. eventilo, (avi), atom. 1, v. a.: at utrisque: (acrem graviorem) jactatu linteorum, Plin. 31, 28; men — frumenta, Colum.; — fide. egi. „everi.“: ~ opes imperii, (ferere dem), Sidon.

eventum, i, n., f. und. evenio. — eventus, us, m., [evenio]; I) „alm.“: Begivenbe, Tilfælde, Tilfælde; — fore esse eventus rerum, qui acciderunt, Cic. Div. 1, 28; cf. Tac. Agric. 22; — B) navn.: hvad der vederfæres nogen, nogen's Eftebne; — moerere hoc eventum ejus, etc., Cic. Lael. 4; cf. Caes. B. C. 1, 21, v. Liv. 7, 26; — II) „bef.“: Hølge af Udfald af en Handling, exitus negotii, Cic. Inv. 1, 28; — eventus stultorum magister est, Liv.; cf. Hor. A. P. 118; — egi. in pl.: praeter eos eventus, qui etc., Cic. Leg. 2, 17; — eventum rei experiri, Caes. B. G. 3, 3; ~ ejus diei, id. B. C. 3, 96; ~ orationis, Cic. deendi, id.; — III) Bonus Eventus: en romersk Laugvæddem, Varr. R. R. 1, 1, v. Plin. 34, 19.

Evēnus, (-os), i, m., *Ἐβένος*: Alsd i Græcien, i Nærheden af Calydon, (hod. Fidari), Mela 2, 3, Ovid. Met. 9, 104; — h) df. Evēnus, i, m.: 3: benæmt efter Høden Evēnus, matres, Ovid. Met. 8, 528.

everbero, avi, atum, i, v. a.; I) „egenl.“: slaaer el. pister ud deraf; slaaer stærkt: — os oculosque hostis rostro et alis, Quintil.; ~ clypeum alis, Virg. Aen. 12, 866; ~ mare remis, Curt.; — II) „fig.“: anspicer, animum alicuius ad inquirendum, Gell. 1, 23; — everganeus, 3; df. ~ trabes, (sværgen forbundne el. sammenfæiede), Vitruv. 5, 1; af — e, vergo, ere, v. a.: at lade udfromme, at udgæde af fig.; — quia nullos apertos evergerent rivos (montes), Liv. 44, 33.

everriculum, i, n.: Bundergarn el. Hæftgarn, *αὐερρύκλον*, Varr. R. R. 3, 17, Dig.; — II) df. „fig.“ med Bæspillen paa Ræbner Verres: quod unquam hujusmodi everriculum etc.? vid. Cic. Verr. 3, 11; — ~ malitiarum omnium, iudicium de dolo malo, etc., id. N. D. 3, 30; af — everso, veri, verum, 3, v. a.: udfeier el. bortfeier; I) „egenl.“: ~ stercus ex aede Vestae, Varr. L. L. 6, 4; — df. fide.: ~ piscem, (trække iland med Garnet), Appul.; — h) renser ved at feie, stabulum el. solum stabuli, Colum.; men „pect.“: ~ aequor retibus, Manil.; — II) „fig.“: udflynder; — quod sanum ... quod non eversum atque exterum etc.? Cic. Verr. 2, 21.

*eversio, onis, f.; I) „egenl.“: Omstyrrelse, Rulstæfelse, columnae, Cic. Phil. 1, 2; egi. in pl.: ~ vehiculorum, Plin.; — h) egi. Forstyrrelse, Odelægelse, templorum, Quintil., urbis, Flor.; egi. in pl.: ~ urbiom. id.; — II) „fig.“: A) Forstyrrelse, possidentium, Flor. 3, 13; — B) Forstyrrelse, Undergang, rei familiaris, Tac., omnis vitae, Cic.; — egi. in pl.: ~ rerum publicarum, id. d. Senect. 12; v. — eversor, oris, m.: en Forstyrrer, Carthaginiis, Quintil.; ~ regnorum Priami (Achilles), Virg.; — egi. „fig.“: ~ civitatibus, Cic., hujus imperii, id., juris humani, Plin.; — [everso]. — 1. eversus, 3: part. af everso. — 2. eversus, 3: part. af everso.

ēverso, (-vorto), ti, sum, 3, v. a.: vender op og ned derpaa, faaer ud deraf el. derud el. derhen; I) „egenl.“: — ~ aequora ventis, (eyrere), Virg., mare, Senec.; — campum, (ploie den), Val. Fl.; — egi. omflytter, bringer af Lave; ~ navem, (faaer det), Cic., arborem, Virg., curru, (palle den), Cur.; ~ equum, (styrte dermed), Prop.; cf. Plin. 21, 17: homo eversus, (faaet af Fæien el. beskaftiget); — ~ tecta in dominum (over ham), Ovid. Met. 1, 231; cf. id. 11, 555; — B) bef. egi.: a) forstyrrer, odelægger, urbes, Cic., Trojam, Ovid., castellum, Hor.; — b) faaer ud af en

Behædelse. — ~ pupillum fortunae patriis, Cic. Verr. 1, 51; cf. id. R. Am. 39, v. Plant. Trin. 3, 1, 15, — II) „fig.“: omflytter, forflytter, færdægger: — ab imo evertere summa, Lucr. 5, 161; men me ... vi atque impressione evertere („alleg.“), Cic. Fam. 5, 2; — egi. „alm.“: færdægger, odelægger; — ~ funditus aratores, Cic. Verr. 3, 18, civitates, id.; — ~ leges et testamenta, id. Verr. 2, 19; ~ disciplinam militare, Liv. 8, 30, cf. id. 36, 15; — ~ penitus virtutem, Cic.; ~ pietatem, Lucr., finitionem, Quintil., spem, Ovid. Met. 13, 623.

evestigatus, 3, part. adj., [e el. ex, vestigo]: episcer, udfunden, Ovid. Met. 13, 146, Senec. — evexus, 3, [evexo]: afrundet evad, mundus, Capella.

Evias, adis, f. und. Evius. — evibro, are, v. a.: at feinege evad; — df. „fig.“: ut excitentur et evibrarentur animi, Gell. 1, 11; — evictio, onis, f. [evinco]: retsig (Gienerebædelse af en Behædelse, Dig.: de evictionibus, Cod. Just. — evictus, 3: part. af evinco.

evidentis, tis, adj., [e el. ex, video], (m. neutral Gen., figet perspicuus): fremlysende, oienlysig, tydelig, klar; — flos ... non evidens, sed intus occultus, Plin. 21, 61; — si quid est evidens, etc., Cic. N. D. 3, 4; ~ res (pl.: opp. dubiae), Liv.; ~ argumentum, Plin., signum, Suet.; ~ prodigia, id.; — compar., quid est evidenti? Cic.; superl., evidentiissimum id. Liv. 44, 11; — b) „everi.“ egi. om Versener; evidentiissimi auctores, (de paalidelighe), Plin. 19, 15; df. — evidenter, adv.: indlydende, Liv. 6, 26, eficere; — compar., ~ apparere, Dig.: superl., ~ apparere, Suet.; v. — evidentiā, ar, f.: Tydelighed, Klarhed; udflytter tiliglem, perspicuitas: Graefnes *ἐνέργεια*; vid. Cic. Acad. 2, 6; cf. Quintil. 6, 2, 32, eficere.

evigescio, ere, v. n.: at afstræfles, Tertull. — evigilatio, onis, f.: Øvræagning, Augustin.; af — evigilo, avi, atum, i, v. n. v. a., I) neutr.: vaaagner ev, bliver vaaagen, Plin. Ep., Suet. Aug. 78, eficere, v. 2.; — B) „bef.“ v. „fig.“: vaaager derover, arbejder derfor; — in quo evigilant curae meae etc., Cic. Parad. 2, 17; — II) act.: vaaager (en vis Tid), giennevræaager; Est mihi nox multis evigilanda modis, Tibull. 1, 8, 61; — B) „fig.“: a) aarvæaager el. omvæaageligen at udarbeide, libros, Ovid. Trist. 1, 1, 108; cf. Gell. 1, 7. — b) aarvæaager el. omvæaageligen at betænke, tua consilia ... quam evigilata etc., Cic. Att. 9, 12; — c) id. d. Rep. 3, 23, impers.: etsi nobis ... evigilatum est, (stient vi have udvæaager ver Tid); — evigoratus, 3, part. adj., [e el. ex, vigo]: berøvet sin Munterhed, Tertull.

evilesco, lūi, 3, v. n. incho.: at tabe i Bærd, at geraade i Ringæagt: — usque eo eviliit, ut etc., Suet. Claud. 15; cf. Tac. Hist. 3, 53. — evincio, vincti, victum, 3, v. a.: omrinder el. ombinder, caput alicujus diademate, Tac. Ann. 15, 2, egi. aliquem insigni regio, id.; — oftest in part. perf.: viridi ... evinctus oliva, Virg., men ud. abl.: evinctae comae (se. vittae), Ovid.; men id. Trist. 4, 4, 73: evincti, (se. catenis); — egi. c. arc. graec.: suras evincta cothurno, Virg. Ecl. 7, 32; cf. id. Aen. 5, 269, eficere, egi. Ovid. Met. 15, 676.

evinco, vici, victum, 3, v. a.; I) „egenl.“: overvinder el. besejrer ganske, navn. i Krigen; — sed evicui omnia miles etc., Liv. 19, 17; cf. Tac. Ann. 3, 46; — 2) eficere udenfor Krigsføget: at berynge, somnos, Ovid., morbos, (helbrede dem), Colum.; — evincit herbas lupinum, Plin.; cf. Hor. Od. 2, 15, 5; — b) at vinde el. femme ud derover; — ~ os Ponti, Plin., litora (Ponti), Ovid.; cf. id. Met. 14, 76, v. 2.; — II) „fig.“: A) „everi.“: gienerebæst el. bærder (en Behædelse etc.); — totam rem, Dig.; — B) „ment.“: a) vinder el. berygger, Virg. Aen. 4, 548; evictus precibus, Ovid., donis, Tac.; men ad miserationem evicta etc., id. Ann. 11, 37; — b) vinder, d. e. besjrer, m. figd. ut

Liv. 2, 1, *effere*; cf. Suet. Tib. 37; — c) ligesom con-
vincer; gæddigter, bevise; — si ... ratio ... evineet, etc.,
Hor. Sat. 2, 3, 50. — *evinctus*, 3: partie. af *evincio*.

eviratio, onis, f., [seviro]: Manddommens Bero-
velse; cf. *eviro* pilorum, (Saarenes Peritagelse), Plin.
29, 8. — *eviratus*, 3: partie. v. adj. af *eviro*. —
eviresco, ere, v. n.: at blegne; *color*, varr. ap.
Non. — *eviro*, avi, atum, 1, [e cf. ex, vir]: bevæger
Manddommen, castrerer; — *corpus*, Catull. 63, 57,
pueros, Varr. ap. Non.; — not.: partie. *eviratus*,
3, egf. fem adj.: bled, umantig; cf. compar. *evirator*
spadone, Martial. 5, 11.

eviscero, (avi), atum, 1, v. a., [e cf. ex, viscus]:
1) „alm.“: udtaget Indvælsene, Enn. v. Pacuv. ap.
Cic.; — 2) cf. „fig.“: a) senderflider, Virg. Aen. 11,
723; — b) forerter, tilfætter, opes, Cod. Just.; — II)
„bef.“: udtaget af Indvælsene, (unionem), Solin. 53.

evitabilis, e: til at undgaae; — non *evitabile* te-
lum, Ovid. Met. 6, 234; *malis*, (opp. *inevitabilia*),
Senec.; v. — *evitatio*, onis, f.: undgaaen cf. at
undgaae; *malorum*, Quintil., periculi, Senec.; af
— 1. *evito*, avi, atum, 1, v. a.: undgaaet, tela
amicti, Catull. 115, 7; men non *evitata* (fraxinus),
Ovid. Met. 12, 123; cf. Hor. Od. 1, 1, 5; *dolorem*,
Cic.; cf. id. Lael. 21; — 2. *evito*, avi, atum, 7, v. a.,
[e cf. ex, vita]: adfæder; (ser. v. effere. Dre); Priamo vi-
tam *evitari*, Enn. ap. Cic. Tusc. 1, 35; *aliquem*, Appul.

Evius, (-os), i, m., *Evios*: Epithet til Guden
Bacchus, Lucr., Cic. Flacc. 25, Hor., v. A.; — B) cf.
1) *Evius*, 3: hørende til Bacchus's Dyrkelse; *terga*,
(i. e. tympana), Stat.; — 2) *Evias*, adis, f.: en
Bacchantinde, Hor. Od. 3, 25, 9. — *evio*, ere, Græker-
nes *εὐώω*: raaber evoe paa Bacchusfesten, dog alene
in partie. *evans*, vid. Catull. 61, 391; — egf. e. acc.;
orgia *evantes* Phrygiae, Virg. Aen. 6, 517.

evocati, orum, f. und. *evoco*. — **evocatio*, onis,
f.; *epith.*: Fremfalden; cf. 1) i Religionsproget:
Jemmanen cf. Citeren, inferorum, Plin. 30, 2; *deorum*
ex uribus obsessis, Macroh.; — 2) Indfaldelse
for Retten, Hirt. B. Al. 56; — 3) Dyrkab til Krigs-
tjeneste, Auct. ad Her. 3, 2; v. — *evocator*, oris,
m.: som opfordrer til Krigstjeneste, Cic. Catil. 1, 11; —
cf. adj. *evocatori*, 3: opfordrende, epistola, Si-
don.; — [af figd.].

evoco, avi, atum, 1, v. a.: falter cf. bringer ud
cf. frem deraf cf. derud cf. derhen; 1) „egenl.“: —
virum e curia, Liv. 1, 48, aliquem ante ostium, Plaut;
mercatores undique ad se, Caes.; cf. Cic. Att. 2,
21; *aliquem* ad pugnā, Caes.; — B) cf. „bef.“:
1) i Krigsvæsenet: at opfordre cf. opbyde til Krigs-
tjeneste; — *multos* undique spe praemiorum, Caes.
B. C. 1, 1; — hvf *evocati*, orum: udiente Krigere, som
opfordres til ny Krigstjeneste, id. B. G. 7, 65, Cic., v. A.; —
legiones ex hibernis, Caes.; — men „publicist“,
om en Befalingsmand i Provinsferne: *ad se* ma-
gistratus et decemprimos, Cic. Verr. 2, 67; cf. Caes.
B. G. 7, 33, *effere*; — 2) i Religionsproget: *deum*,
(udfælde af en belejret By), Liv. 1, 55, v. id. 5, 21; —
II) „fig.“: A) „overf.“ om Tingsobjekter: at bringe ud
deraf, at bringe dertil; — *succum* quasi per siphonem.
Colum.; — *abortum*, Plin.; — B) „ment.“:
fremfalden, vækter, misericordiam oratione, Cic.; cf.
id. Fin. 2, 31; — *risum* legentibus, Senec.; *aliquem*
in laetitiam, id.; cf. Liv. 9, 17.

evoc (dissyll.), interj., ligesom *evō*: en Naturlyd;
cf. Indfaldelse ved Bacchusfesten; *evoc* bacchantes,
Catull. 61, 250; cf. Hor. Od. 2, 19, 5, Virg. Aen. 7,
389, v. A.

evolutio, are, v. n. frequ.: ofte at flyde ud, Colum.
— *evolo*, avi, atum, 1, v. n.: at flyde ud cf. frem
cf. op; — *ex quercu* (aquila), Cic. Leg. 1, 1; *extra*
septa, Varr.; om Sushugle egf. absol., Colum.;

— II) ofteft „fig.“; A) „overf.“ om enhver hurtig Be-
vælgelse: itende at komme ud deraf cf. derhen; — *ex*
urbe, tamquam ex vinculis, Cic. d. Or. 2, 6; cf. id.
Verr. 5, 34; men *ex ignis* etc., Lucr. 6, 314; — B)
„ment.“: quorum animi ... *evoluant* atque *excurrunt*
foras, Cic. Div. 1, 50; *ex severitate* iudicium, id.
Verr. 1, 5; men *ex altius*, (Cnaae hoire Bardiabed),
id. Fam. 1, 7; cf. id. d. Or. 2, 58; — egf. om Talem,
ibd. 1, 35: sic *evolavit oratio*, ut etc.

evolutio, onis, f., [evolvere]: Opblaacen i en Beg;
cf. *Evacu* cf. *Evacuatio*, poetarum, Cic. Fin. 1, 7. —
evolutus, 3: partie. af figd. — *evolvere*, volvi,
volutum, 3; (pect. egf. per diaeresin: *evoluam*, Catull.;
evoluisse, Prop., Ovid.); v. a.: vækter eller rulle cf.
viller ud deraf, opviller, obli.; 1) „egenl.“: — *vestes*,
Ovid.; — *volumen* epistolarum, (opblaac), Cic. Att.
9, 10; cf. Ovid. Met. 1, 24, v. Liv. 4, 8; — *evolvere*
se, v. *evolvere*: vælte sig eller rulle sig cf. bevæge sig
afsted; — *saal*. *ex se in mare*, (om en Strøm), Virg.
Aen. 5, 807, v. Plin. 4, 21; per humum *evolvuntur*,
Tac. Germ. 39; cf. Liv. 26, 19; — II) „fig.“: A) „overf.“:
1) *ex librum*: opvulle for at læse; cf. at læse dert,
Cic. Tusc. 1, 11; *figd.*: *ex volumina*, Quintil., Fastos,
Hor., Ovid., poetas, Cic., auctores, Suet., antiquita-
tem, Tac.; — 2) „pect.“ om Værcerne: at spinde cf.
afspinde Etiebens Træad; cf. at bestemme; vid. Prop.
1, 7, 16; egf. *ex* at afspinde, at spinde til Ende; hvf.
„alleg.“ om Værcerne: tunc ... *Debuere* fusos *evolu-
isse* meos, Ovid. Her. 12, 4; — 3) urbriger, bringer
tilveie, *argentum* alicunde, Plaut. Pseud. 1, 3, 83; —
4) epjager cf. fordriver, sede patria, Tac., ex clande-
stina praeda, Liv. 6, 15; — B) „ment.“: 1) „alm.“:
at udfelde cf. udvilde; — *ex animi sui* complicatam no-
tionem, Cic. Off. 3, 19; cf. id. d. Or. 2, 86; — *ex* se
his turbis, Ter., egf. omni turba, id.; — 2) „bef.“:
at udvilde cf. fortælle; — *ex causas belli*, Enn., naturam
rerum omnium, Cic., rem propositam, Quintil., se-
riem fati, Ovid.; cf. Lucr. 1, 953.

evomo, ni, itum, 3, v. a.: at bræfte af sig, at
udspy, (conchas), Cic. N. D. 2, 49; cf. Suet. Claud. 44,
v. Tac. Ann. 12, 67; — II) „fig.“: A) „overf.“: (vid.
Cic. Catil. 2, 1; *ex ignes*, Sil.; *ex se in mare* (om
en flod), Plin.; men „alleg.“, Cic. Pis. 37: *ex pecuniam*
devoratum; — B) „ment.“: at udgyde (sit Indre); vid.
Cic. Lael. 23, v. Ter. Ad. 3, 2, 14. — *evonymos*, i, f.,
εὐώνυμος, germ. der Spindelbaum, Plin. 13, 38.

evulgo, avi, atum, 1, v. a.: gier almindeligen
bekendt, rober, forraadere; — *ex* jus civile etc., vid.
Liv. 9, 46; *ex arcanum*, Tac.; cf. id. Ann. 13, 9. —
evulsio, onis, f., [evellere]: Udrykning, Udtrækning,
dents, Cic. N. D. 3, 22. — *evulsus*, 3: partie. af
evello.

ex cf. e, (e neml. alene foran Consonanter, men
egf. her stienende end *ex*; — dog at *ex* fastholdes i visse
Forbindelser, ligesom e i nogle andre; *saal*. altid *ex*
parte, ex sententia, ex tempore; men e regione, e re
publica); — *praepos.* e. abl.; Grækerne *ἐξ* cf. *ἐξ*;
betegner en Udgaacen fra Gienstandens Indre, (i Med-
sæt. af iu e. acc.), og svarer *saal*. til vort: ud,
udfra, udaf; (i. egf. ab e. de ss. II.); — 1) i Num-
met; A) „alm.“: — *influxit* ... *quidam* e Graecia rivu-
lus in haec urbem, Cic. d. Rep. 2, 19; cf. Hor. Sat. 1,
1, 56; — *Clanculum* ex aedibus me editi foras,
Plaut.; egf. *saal*. ofte hos de m. *ex* sammensatte
Dre; men egf. ofte hos Sammensætningerne m. ab
e. de; f. und. abeo, amoveo, etc., decedo, deduco,
etc.; — *naeml.* egf. i Retningerne: *nedad*, *opad*; —
desilire ex equis, (om Rytterne), Caes.; *cadere* ex
equo, Cic.; cf. id. Fat. 3, v. Lucr. 5, 1123; — *paullulum*
ex plantis editus collis, Caes.; *eminere* e mari, Cic.; cf.
Liv. 6, 5; — B) „bef.“: a) om det Sted, hvorfra nogen cf.
noget er ligesom udgaacet; — *quod erat ex eodem* municipio,

Cic.; — men ogs. ud. Verbum; negotiator ex Africa. id.; cf. Hor. Od. 1, 29, 7; — b) om det Sted, hvorfra noget stæer eller har sin Udgang; — ex loco superiore ... conspiciatur etc., Caes. B. G. 2, 26; cf. Cic. Manil. 17; pugnare ex equo, ex puppi, Plin.; (cf. Caes. l. c. 27; — ogsaa ere at bidføre de adverbialt Dictioner: ex adverso, e regione, ex parte, osv., f. ind. adversus, etc.; — men ex itinere: fra Reisen, paa et. under Reisen, mittere litteras, Cic.; cf. Caes. B. G. 2, 6 v. 29; ligel. ex fuga, (paa et. under Flugten), Caes., Sall., Liv.; — II) i Tidens; A) „alm.“: strax efter; — vid. Cic. Brut. 92, o. Tac. Hist. 3, 46; — men id. Germ. 22: statim e somno ... lavantur; men ex quo Romae obses fuit, etc., Liv. 40, 5; — me quotidie aliud ex alio impedit, Cic.; aliam rem ex alia cogitare, Ter.; diem ex die expectare, Cic., duere, Caes.; — not.: ex staaer hos en Embedstitel om et opført Embede; — per virum excelsum ex quaestore et ex consule Trebonianum, etc., Cod. Just.; — B) „bef.“: om en Væghed fra en vis Tid; — ex eo die, quo etc., Cic. Phil. 1, 1; cf. id. Quint. 5, o. Hor. Od. 2, 1, in.; — ogs. m. tilføjet ad; ex ea die ad hanc diem etc., Cic. Verr. 1, 12; — fæld. ved Angivelsen af Datum; ex Kal. Jan. etc., Cic. Fam. 16, 9; cf. id. Verr. Act. 1, 10; — III) i andre Henseender, hvorved man kan tænke sig en Udgaaen deraf, et Ophav el. Udspring deraf; A) saal. navn.; aa) hos Verberne: at tage et. udgaae deraf, at modtage et. erholde, at fernemme et. lære, osv.; — tollere amicitiam e vita etc., Cic. Lael. 13; de quo studeo ex te audire, quid sentias, id.; — bb) ved Angivelsen af en Mængde et. en Samling, hvortil noget hører el. hører af det tages; — equis est e tanto populo, qui etc., id. Rab. Post. 17; cf. Caes. B. C. 1, 46; — men ex tribus istis quid maxime probas? Cic.; cf. Tac. Germ. 29; — b) ogs. findes ex: omfribende f. gen.; altitudo puppium ex barbaris navibus etc., Caes. B. G. 3, 14; — cc) ved Angivelsen af det Stof el. af den Materie, hvorfra noget bestaaer; — statua ex aere facta, Cic.; cf. id. Arch. 9; — men constare ex animo et corpore, id. N. D. 1, 35; cf. id. Fin. 2, 14; — b) df. ogs. ved den tekniske Betegnelse af det Middel, hvormed noget beredes el. tilfættet el. nydes; — nuclei pinci ex melle, Cels.; farina tritici ex aceto cocta, Plin.; — ogs. om en Blanding el. Dvergning, navn. Jærrens og Smagens; baccæ e viridi rubentes, Plin.; apes ex aureolo variae, Colum.; succus (pomo, dat.) ex austero dulcis, Plin.; — dd) ved Angivelsen af nogen tidseft. ogs. fiernere Aarsag el. Foranledning, hvorfra noget fremgaaer el. finder Sted; — ex doctrina nobilis et clarus, Cic.; ex vulneribus aeger, id.; ex vino vacillantes, Quintil.; cf. Ter. Andr. 3, 2, 17, ogs. Cic. Brut. 97, o. Sall. Jug. 48; ogs. triumphare ex gentibus Transalpinis, Cic.; — men Liv. 31, 36: ex tam propinquis stativis etc., (isølge begge Veitres Ræthel); quod ex eo sciri potest, quia etc., Cic.; ex quo fieri (cf. effici), ut etc., id.; ex quo nulla suspicio est, etc., id. Brut. 15; — undert. ogs. ud. Verbum imellem tvende Substantiver; ex hac clade atrox ira etc., Liv. 2, 51; cf. Tac. Ann. 11, 20; — b) ligel. ved Angivelsen af det Begreb, hvorefter nogen et. noget benævnes; — cui postea Africanus ex virtute cognomen fuit, Sall. Jug. 5; cf. Cic. Leg. 1, 8; ligel. nomen ex vitio positum, Ovid.; — ee) ved Betegnelser af Dvergningen fra en Tilstand til en anden, af en Forandring el. Forvandling; — ut existat e rege dominus, Cic.; cf. id. Part. or. 17, o. Lucr. 1, 187, ogs. Flor. 1, 9; — B) endnu er et at mærke; aa) i Angivelsen af en Følge el. Hensigt, osv., dog prægnant i visse Udtryk og Forbindelser: saal. et (cf. e) re, ex usu, ex injuria alieuius, (med et. til nogen's Fordel el. Skade); vid. Ter. Phorm. 3, 7, 76; bene et e re publica ... fecisse, (til Status's Beskyt), Cic.; cf. Caes. B. G. 1, 30, oftere; men ex nullius injuria, (uden nogen's Kræn-

felse), Liv. 45, 44; — bb) ved Betegnelse af den Maade el. Regel, hvorpaa et. hvorefter noget stæer, omtr. vort; efter, isølge; — ex sententia sententia, Cic.; ex collegii sententia, Liv.; — men ex sententia, (f. ex voluntate, efter Dulle), Ter., Cic.; — ex senatus consulto, Cic., Sall.; ex decreto, Cic.; ex lege, ex jure, id.; ex foedere, Liv.; ex more, Sall., Virg. v. 2.; ligel. ex consuetudine, Cic., Caes., v. 2.; — ex animo, (oprigtigen), Cic. Fam. 13, 8; ex opinione atque fama (scribere), ibid. 12, 4; e virtute, id est honeste vivere, Cic. Fin. 2, 11; aliquem ... ex artificio comico aestimare, Cic. R. Com. 10; — b) hertil hører endnu Dannelsen af de adverbialt Udtryk: ex aequo, ex commodo, etc.; ex affluentibus, ex continentibus, ex confesso, ex inopinato, etc.; f. ind. æquus, commodus, etc.; — not.: ex scites sielt. efter sin Casus; vid. Lucr. 2, 791, oftere; — IV) med Hensyn paa Sammensætningen bliver endnu at mærke: A) ex- beholder, (ligesom dis-), denne sin fuldere Form orient. alene foran Vocalerne, og foran Consonanterne: c, p, q, s, t; (exeo, excedo, etc.); — fremdeles assimilerer det „x“ m. d. flgd. „l“, (essero, etc.), hvorefter ogs. findes essero, etc.); — hvorefter imod det forstærker „x“ foran de øvrige Consonanter: b, d, g, r, l, m, n, v; (eblandt, educo, etc.); — not.: Udgangelsen herfra ere: epoto e. epotus (hæ expotus), excedo (hæ exscensio); ogs. findes exhibit, exbola, exdorsus, exhibulo, exlex, etc.; — nogle af disse Sammensætninger udsæde s efter x; hvi. erend. excidium (f. exscidium) af exscindo, ligesom man f. exsul, exspecto, exstinguo, etc., ogs. finder exul, etc.; — B) i Sammensætninger betegner ex-; a) oftest en Udgaaen deraf el. en Væghelse (cf. Retning) udad, ogs. opad; (educio, exeo, etc.; emineo, erigo, etc.); — b) ogs. undert. en Dvergning, ogs. en Forvandling el. Modfættning; (essemino, essero, are; effreno, egelidus nr. 1, elinguis, exanimus); — c) ogs. en Fuldendelse af en Handling el. Tilstand, ogs. en blot Forstærkelse; enitor, excedo, edurus, esserus).

exabusus, 3, partic. adj., [abuteri]: som hoiiligen misbruger noget, Ammian. — exacerbesco, ere, v. n. inch.: bliver forbitret el. forternet, Appul.; — cf. exacerbo, avi, atum, 1, v. a.: forbittrer el. frænter smerteligen, Liv. 2, 35, oftere; cf. Suet. Tib. 62; df. in pass., Plin. Ep. 8, 5: at serge bitteri; — II) i Retsfproget: stærker, supplicia, Dig. — exacerans, tis, partic., [acervo]: som hober sig i stor Mængde; ~ tela, Ammian. — exacesco, ere, v. n. inch.: at blive meget sur; ~ ficus, Colum. — exæcon, i, n.: gallisk Ravn paa en Art af Værens centaureum (cf. Tinfidion), Plin. 25, 31.

exacte, adv. af 1. exactus: nøagtigen, Sidon.; — compar., Gell.; superl., Sidon. — exactio, ðnis, f., [exigo]; Fordrivelse, regum, vid. Cic. d. Or. 1, 9; — b) fild. ogs. Fuldendelse, Vitruv. 3, 1, Anson.; — II) „overf.“: Afstræven, operis, Colum.; — oftere: Indfærd el. Inddrivelse; — nostrorum nominum, Cic. Att. 5, 1, pecuniarum, Liv. 38, 38; — b) df. „meten.“: Skat el. Afgift til det Offentlige; ~ capitum et ostiorum Cic. Fam. 3, 8; ogs. in pl.: ~ publicæ, Asin. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 32; cf. Suet. in Vita Hor., o. Tac. Ann. 12, 51.

exactor, oris, m., [exigo]: som fordriver el. ud-driver; — exactores regum etc., Liv. 9, 17; — II) „overf.“: A) „alm.“: ~ operis: som afstræver nogen hans Arbejde, Opfyndsmænd derved, Colum.; cf. Liv. 45, 37; — men ~ assiduus studiorum, Quintil.; ~ supplicii, (som fuldbyrder Straffen), Liv. 2, 5; — B) „bef.“: som indfører de offentlige Afgifter; vid. Caes. B. C. 3, 32, Liv. 28, 25; — df. fem.: exactrix, isis, Augustin. — 1. exactus, 3; partic. e. adj. af exigo. — 2. exactus, us, m., [exigo]: ligesom Udbruden; df. Udsælg el. Udsalg, mercis, Quintil. Decl.

exaeno, ni, utum, 3, v. a.: 1) „egent.“: gior meget flarp el. fides: ~ ferramenta cote, (brevise dem), Plin.; ~ effere: tilføjer, ridicas, Colum.; rillos, Virg., spicula, id.; men ~ metas (casei) in vertices, Colum.; egf. „alleg.“, Cic. Leg. 3, 9; — II) „fig.“: A) „everf.“: ~ acetum, Plin.; men „pect.“: ~ palatum (sapor), Ovid. Pont. 1, 10, 13; — ~ aciem oculorum, Plin.; visum, id.; men ~ morbos, (ferre dem), Colum. (poet.); — B) „ment.“: a) ~ aciem ingenii ad bona diligenda, Cic. Leg. 1, 23; ~ animum, Plin.; — b) bringer i bestig Videnkab, ephefer, tilføjer, Cic. d. Or. 1, 29; cf. Hor. A. P. 403; men ~ aliquem ira, Nep. Phoc. 4, 21. — ~ evacatio, onis, f.: Tilføjer, calami, Plin. — ~ excavus, 3: partie af excavo.

exadversum, (-vorsum), v. exadversus (-vorsus), adv. e. praepos.; epref.: fra ligeverfer; cf. sæv. ligeverfer, (vis a vis); 1) sem adv.; — ea sita erat exadversum, Ter. Phorm. 1, 2, 17; — egf. e. dat.; ~ ei loco etc., ibd. 38, v. Appul.; — II) sem praepos. e. acc.; — exadversum eum locum etc., Cic. Div. 1, 15; cf. Nep. Them. 3, v. Plin. 6, 18. — ~ exadvocatus, i. m.: sem har været Advokat, Augustin.

exaedificatio, onis, f.: Opførelse af en Bygning; cf. „fig.“ em Heredraget, Cic. d. Or. 2, 15; af — ~ aedifico, avi, atum, 1, v. a.: bygger el. opfører; — ~ domos et villas, Sall., templa deum, Liv., navem, Cic.; — 2) „everf.“: juleender, id opus, quod etc., Cic. d. Or. 1, 35; men comit.: ~ ignaviam suam, Plaut. Trin. 1, 2, 95; — 3) liget. comit.: at fæste ud el. jage bort fra Hus og Siem, ibd. ibd. 5, 2, 3.

exaequatio, onis, f.: Ujævnning el. Planering; cf. „meton.“: Plan el. Plac, Vitruv. 5, 12; — 2) „everf.“: Sammenstilling, Liv. 31, 1; af — ~ exaequo, avi, atum, 1, v. a. v. n.; 1) act.: jævner el. fletter; — ~ exaequata planities, Vitruv.; men ~ tumultus tumultis, Auct. B. Hisp. 3, 5; — b) egf. at afveje dermed, argentum argento, Plaut. Rud. 4, 4, 13; — B) „fig.“: fyller lige dermed, sammenstiller el. sammenbøjer; — ~ aliquem cum aliquo, Cic.; cf. Caes. B. G. 1, 4; liget. ~ aliquem alicui, Liv.; cf. id. 23, 35, v. Sall. Catil. 3; — men militibus cum imperatore exaequatus labor, etc., id. Jug. 100; cf. id. Catil. 59, egf. Senec. Ep. 20; men Cic. Verr. 2, 50: qui omnia jura pretio (abl.) exaequasset; — II) neutr.: at være el. samme lige dermed; dog egf. her e. acc. (paa Egergemaale: hvermed); exaequet tetricas licet illa Sabinas, Ovid. Am. 3, 8, 61; cf. Auct. ad Her. 4, 20.

exaestuatō, onis, f.: Opbrusen, (ammis), Solin.; — egf. „fig.“: ~ animi, Non.; af — ~ exaestuo, avi, atum, 1, v. n. e. a.; 1) neutr.: at bruse el. strømme frem el. ud; — utemque exaestuat aut deficit mare, Liv. 26, 12; cf. Virg. Ge. 3, 240; men ~ in fossas, (em Ålen), Suet. Aug. 18; — b) „bef.“: egf.: brufende at gøre el. glide, torrenti calore solus, Justin. 2, 1; cf. Suet. Tib. 72; — B) „fig.“: at bruse op; — mens exaestuat ira, Virg.; exaestuat intus (dolor), Ovid.; ~ ignis (amoris), id.; — II) act., men alene „pect.“ e. e. acc. verb.; Hos igitur tellus omnes exaestuat aestus, Lucr. 6, 817; cf. id. 2, 1137.

*exaggeranter, adv.: overdygt, Tertull.; — ~ exaggeratio, onis, f.: epref.: Opdømming; cf. „meton.“: Dam el. Veld; in pl., Justin. 2, 1; — II) „fig.“: Begrebet ligesom Sammenbæjning og Forstærkelse; — quasi quando exaggerationem quam altissimam animi etc., Cic. Tusc. 1, 26; men ~ aliqua speciosa orationis, (rens Udsmykning), Gell.; e. — ~ exaggerator, oris, m.: sem forstærker el. ephefer; ~ famae, Hieronym.; — [af figd.].

exaggero, avi, atum, 1, v. a.: 1) „egent.“: opdømmer, terram, Plin.; locum operibus, Vitruv.; — II) „fig.“: A) „everf.“: epheber, epdynger, rem familiarem, Cic. Off. 1, 26, magnas opes, Phaedr.; — B) „ment.“: ephefer overmaade, forberligere; egf. ever-

driver; — ad exaggerandam amplificandamque orationem etc., Cic. d. Or. 3, 27; men siquessavis: quasi exaggerata altius oratio, id. Brut. 17; — ~ injuriam nostram, Quintil.; cf. Cic. Tusc. 5, 18; — men ~ juventam alicujus honoribus, (overvælde dermed), Vell. 2, 129; — II) partie. exaggeratus, 3, egf. sem adj.: høi, fenslig; ~ volubilitas verborum, Petron. Sat. 124; — compar., Gell. 13, 24.

exagitor, oris, m.: sem bestiggen angriber el. dæder, Cic. Orat. 13; af — ~ exagito, avi, atum, 1, v. a.: driver ud deraf, epjager; — ~ lustra ferarum, (em Jægeren), Sil.; bvf. „alleg.“, Ovid. A. A. 3, 662; — men ~ quicquid sacris subsederit, (røre op deri), Colum.; — egf. „alm.“: fortrækker, forjager, Cic. Verr. 2, 3. Nep. Them. 8, v. Caes. B. G. 4, 1; — II) „fig.“: forfølger, plager, Cic. Att. 1, 16; cf. Hor. Sat. 2, 6, 54, (sem Forbæjelse); egf. om den indre Forstyrrelse, Sall. Catil. 14, v. Suet. Ner. 34; — B) „bef.“: egf.; 1) mishandler med Spot eller Dæddel, udskælder; — ~ exagitari convicio alienijus, Caes. B. C. 1, 2; cf. Cic. d. Or. 3, 16, efferre; — 2) bringer i Videnkab, oprører; — ~ plebem, vulgus, Sall. Catil. 38, id. Jug. 73; — egf. opmuntrer el. ephefer, Cic. Orat. 3; — egf. m. abstracte Ds-jecter: vid. Sall. Catil. 48, Cic. Att. 3, 7, v. Catull. 61, 54. — ~ exagium, i, n., Begjæver: Bægt, Bægtstaaf, Inscript. — ~ exagōga ae, f., Begjæver: Udforelse af Transeport af Varer, Plaut.

exalbesco, hui, 3, v. u. incl.: bliver hvid el. bleg, Gell. 12, 1; — 2) „fig.“: at blegne af Skrak; vid. Cic. d. Or. 1, 26, efferre, egf. Enn. ibd. 3, 58. — ~ exalbidus, 3: hvidlig, hvid; ~ folia urticae, Plin.; ~ vina, id. — ~ exalbo, (avi), atum, 1, v. a.: gjør hvid, Tertull. — ~ exalturnatus, 3, [alburnum]: bryg af alburnum el. Eplinten er udtagen; ~ robur, Plin. 16, 76.

exaltatio, onis, i.: Ophevelse; cf. „everf.“: Støtstøt, Tertull.; af — ~ exalto, avi, atum, 1, v. a.; 1) hæver i Veiret; cf. „everf.“: deus alia exaltat, alia submittit, Senec. Qu. N. 3, proem.; — 2) fordyber, sulcos in pedes teret, Colum.; — ~ exaluminatus, 3, [alumen]: almsjættet; ~ uniones, Plin. 9, 56.

exambio, ni, itum, v. n. e. a.: 1) neutr.: gaader hen at helse Ven, ad martyras, Cyprian.; — II) act.; ~ aliquem: bede til nogen, Mamert. Gr. Act. ad Jul.; ~ aliquid: bede om noget, Symmach.

1. examen, mis, n., [af ex. agmen]: en Sværm, en Høb; navn. Vildsværm; — tum apium examinibus (laetae res rusticae), Cic. d. Senect. 15, efferre, v. A.; — 2) egf. alim.: enhver Sværm el. Høb el. Mængde, locustarum, Liv.; ~ juvenum, Hor., vernarum, id.; — b) flst. egf. om abstracte Gienstande; ~ malorum, Arnob., dilationum, Ammian.

2. examen, mis, n., [f. inus. exagimen, af exigo]; 1) „egent.“: Middel til Underføgelse; navn. Tungen i Bægten el. Bægtstaalen; — duas aequato examine lanceas etc., Virg. Aen. 12, 725; nullo examinibus libramento servato, Cod. Theod.; men „alleg.“, Pers. 1, 6; cf. Plin. 17, 35: aequali examine undique; — 2) „everf.“ e. „pect.“: Underføgelse, Prøvelse; legumque examina servant (senes), Ovid. Met. 9, 552; liget. examina vitae, Stat.

*examinare, adv.: efter Underføgelse el. Prøvelse, credere, Tertull.; compar., Augustin.; — ~ examinatio, onis, f., ligesom libratio, Egedagten, Vitruv.; — cf. „everf.“: Underføgelse, Prøvelse, Dig.; e. — ~ examinātor, oris, m.: sem afveier, Cassiod.; — cf. „everf.“: sem underføger, Tertull.; — cf. adj. examinātorius, 3: hørende til en Underføgelse, Tertull.; — [af 2. examinatio].

1. examinatio, are, v. n., [1. examen]; om Bierne: at danne Sværme, at sværme; Colum. 9, 14. — 2. examinatio, avi, atum, 1, v. a. e. n., [2. examen]; 1)

„egent.“; A) act.: afveier, taleas ferreas ad certum pondus. Caes. B. G. 5, 12. cf. Cic. Tusc. 1, 19; — B) neutr.: ~ aliquid: at itaie i Vigewat dermed. Vitruv. 10, 8; — H) „fig.“, (tildelel egi. „alleg.“): afveier el. overveier, underfoger el. prøver; — vid. Cic. d. Or. 2, 38; ligel. ~ aliquid suis ponderibus, id.; men ~ verborum pondera, id. Orat. 8; cf. Hor. Sat. 2, 2, 8; — egi. om den retfelig underfagelse, Quintil., Dig.; — not.: af partie. examinatus, 3, fem adj.: embyggelig, betænkt, er superl., ~ diligentia, Augu-tin.

examplexor, ari, v. dep. a.: omfærner beftigen, Auct. ad Her. 1, 52. — ex am u r c o, are, v. a., [am u r c a]: berntærrer (Sliebarmer): cf. „overf.“: torrer el. interterret. corium, Appul.: — ex am u s s i m, adv., [am u s s i s]: efter Rethelt el. Rincat; cf. „overf.“. netagtigen, med Omhu; (fer: e. efterel. Træ): — a e d e s, o. factae probe, examussim, Plaut.; ~ capio momento, Appul.

exancillatus, 3, [ancilla]: fem trællende tiener, diis falsis, Tertull. — ex an c i o, (—antio), avi, atum, 1, v. a., (ofteft ferel., vid. Quintil. 1, 10, 10): 1) „egent.“: ved fin Tieneste el. Anførrelse at bringe ud deraf; ~ clavum, Pacuv. ap. Non.; — bef. egi. ligefem exaurio: udtommer, Plaut. Stich. 1, 3, 116; men materno sanguine exanelando, (ved Udgødslen deraf), Enn. ap. Non.; — H) „overf.“: udbolter, trær, acuminas, labores, Lucil. ap. Non.: ligel. Cic. (poët.). Div. 2, 30; egi. id. Tusc. 1, 49, e. id. Acad. 2, 34.

exanimabiliter, adv., [exanimos]: dødeligen, stræffeliggen, Novius ap. Non. — ex animabilis, e; 1) død el. ombragt; ni illum exanimale saxo, Plaut. Bacch. 4, 8, 7; — 2) dødelig, dræbende, curae, id. Rud. 1, 4, 2. — ex animatio, onis, f., [exanimos]: Randedrægers Berøvelse, at blive qvadt, Plin. 32, 13; — 2) „overf.“: dræbende Stræf; exanimatio metus subsequens etc., Cic. Tusc. 1, 8; men id. Off. 1, 36, e. in pl.: fultkommen Rømandfelse.

exanimis, e. o. exanimus, 3, (den fæfte Form er in pl. den hyppigere), [anima]; 1) „egent.“: uden Rødgænde, afstillet, død; — a) ex animis, e: vid. Virg. Aen. 5, 517, Liv. 23, 34; ~ corpus, Ovid.; cf. id. Am. 1, 7, 53. oftere; — men „poet.“: ~ favillae, (fluffet), Stat.; ~ hiems, (vindsfille), id.; — b) ex animis, 3; vid. Virg. Aen. 11, 51 e. 110, Lucr. 6, 705 e. 1272, e. A.; — H) „overf.“: død af Stræf, forstræffet el. forfærdet; vid. Virg. Aen. 4, 672, e. Hor. Sat. 2, 6, 111.

exanimos, avi, atum, 1, v. a.; cyrdel.: berntager Binden el. Lufften; ~ folles, (tryffe dem sammen), Auct. Aetn. 360; — cf. færv.: aflever el. ombringer; ~ se taxo, Caes. B. G. 6, 31; cf. Hor. Od. 2, 17, in.; — men pass.: exanimari vulnere gravi, Cic. Fin. 2, 30; H) „fig.“; A) „overf.“; exanimari: at blive aldeles afstræffet, Caes. B. C. 3, 92; cf. id. B. G. 2, 23; — b) ligel. om Ting og Begreber: at tabe fin Elgryde; — exanimatur (vini faex, dønner) etc., Plin. 23, 31; men em Ordene, vid. Cic. d. Or. 3, 11; — B) oftere „ment.“: forstræffet el. forfærdet dødeligen; — vid. Ter. Andr. 1, 5, 16, e. Liv. 7, 36; ligel. Cic. Parad. 2, 18, id. Mil. 31, e. Hor. Ep. 2, 1, 178; — faal. egi. in partic. perf., Ter. Phorm. 3, 32, oftere, Virg. Aen. 5, 805, p. A. — exanimus, 3, f. und. exanimis.

exante, f. und. ante. — exanthema, atis, n., *ἐξάνθημα*: Ulfæft paa Guden, M. Emp. — exantlo, are, f. und. exanctlo.

exapërio, ire, v. a.: hest el. ganfte at aabne el. afstille el. opstøle, Augustin. — exapto, are, v. a.: pæfende at befæfte el. fætte derpaa; ~ deo coronas, Appul. — exaptus, 3, ligefom ovenfra fløvet dertil el. hængende derved, Lucil. ap. Non. o. Plin. 36, 19. — exaquesco, ere, v. n.: at blive til Vand, (opp. exigenscere), Censorin. 18.

exaratio, onis, f., [exaro]: Udfpeining, Tagetis, Capella; — 2) „fig.“: Strivning el. Strift, Sidon. — exarchus, i, m., *ἐξαρχος*: Jørfænder, Justin. Novell.

exardesco, arsi, arsum, 3, v. n. inch.; 1) „egent.“: at blive antændt, at geraade i flægt Brand, Plin.; cf. Cic. d. Or. 2, 15; — H) „fig.“; A) „overf.“: a) em Solberen: Exarsitque dies, Martial.: men em en itellig Jærgre; fulgor carbunculi exardescens, Tib.; — b) em Brøerne: at gige uuaadellig, Suet. Phil. 31; cf. Plin. 27, 1; — c) em Rrig, Dprr, edl.: at bryde ud el. opstaae; at rase; ~ bellum, Cic. Liv.; ~ seditio, Tac.; cf. Cic. Sull. 6 e. 27; — B) „ment.“: at bruse er: cf. a) em Persener: at geraade i Rencfæft: — ~ iracundia et stomacho, Cic. Verr. 2, 20; adeo exarsant animis, Liv. 3, 34; ~ ad spem libertatis, Cic. Phil. 4, 6; men Liv. 4, 6; ~ ad aliquid, (creveret el. derved): ~ in seditionem, Liv.; in iras, Virg.; men ~ in aliquid, Tac. Ann. 11, 12; — b) om Rteas fæben: at bryde ud, at blive beftig; — ex quo exarsit sive amor, sive amicitia, Cic. Lael. 27; ~ ambitio, Liv.; ira, Cic.; cf. Virg. Aen. 11, 376; — not.: partic. perf. exarsus, 3: forbrændt, ebrændt, Cod. Just.

exarefio, eri, v. pass., [arefacio]: at blive aldeles tør, Plin. 20, 66. — exarëno, are, v. a., [arena]: renfer fra Sand; ~ aëre, Plin. 33, 20. — exaresco, rui, 3, v. n. inch.; 1) „egent.“: at blive aldeles tør el. uttørret; ~ vestimenta arida, Plaut. Rud. 2, 7, 20; ~ amnes, Cic. fontem, Caes.; — H) „fig.“: at tabe fig. at uagaae el. uddece; — exaruit vetus urbanitas, Cic. facultas orationis, id. — exaridus, 3: aldeles uttørret el. benvisner, Tertull.

exarmo, avi, atum, 1, v. a.: 1) „egent.“: afvæbner, cohortes, Tac., dextra, Lucan.; — b) ~ navem, (aftræffe), Senec. Ep. 30; — H) „fig.“; A) „overf.“: at fæffe el. aftræffe, Vell. 2, 17; ~ taurum, tigres, (at tamme dem), Val. Fl. Manil.; — B) „ment.“: ~ accusati-onem, (aftræffe, giorendelig), Plin. Ep. 3, 9; cf. Flor. 1, 22.

exaro, avi, atum, 1, v. a.: 1) „egent.“: udpleier el. opvæier, radices, Plin., sepulcra, Cic. Leg. 2, 23, semina, Dig.; men ~ hominem, vid. id. Div. 2, 23; — H) „overf.“; A) vinder ved Pløining el. fem Afgæde: — ~ tantum frumenti labore suo, ut etc., Cic. Verr. 5, 38; — B) bearbejder el. opvæier; — quod juncti boves uno die exarare possint, Varr.; Plin.; ~ locum de integro, Colum.; — b) „poet.“ em Alderdommen: ~ frontem rugis, Hor. Epod. 8, 4; — C) endriver paa Strivertæilen, skriver el. nererer, hoc literularum, Cic. Att. 12, 1; ~ binos codicillos, Suet. Oth. 10. — exarticulatus, 3: narticuleret, uregelmæssig, sonus, Tertull.

exasciatus, 3, partic. adj., [ascio]: vel tilbuggen (med Dren); cf. „overf.“: vel forarbejdet, opus, Plaut. Asin. 2, 2, 93. — exasperatio, onis, f.: Ræber, Haardtbed, entis, Scribon., faucium, Veget.; af — exaspero, avi, atum, 1, v. a.: 1) „egent.“: gior ru el. ujeen; — ~ summam eutem, Cels., arterias, Plin. vocem, Quintil.; — ~ mare fluctibus, Liv.; cf. Ovid. Am. 2, 11, 27; — „poet.“ egi. ~ aegida signis, Claudian., men ~ ense saxo, (bryæse derpaa), Sil.; — H) „fig.“: forhærdet, forbitret, forvildet: vid. Liv. 38, 17; ~ animos, id.; — ~ canes, Appul. apes, Colum.; men ~ rem verbis, Quintil.

exauctoritas, atis, f.: Afstørelse, Afstet, Cod. Theod.; af — exauctorio, avi, atum, 1, v. a.; 1) „publicist.“, navul. i Rrigspæget: a) „alm.“: afstøiger, dimitto; milites exauctorati etc., Liv.; cf. id. 8, 34, oftere, Suet., Tac.; — b) „bef.“: afstøiger ifølge en Jørbrydelse, casfjer, Suet. Aug. 24, oftere, e. Tac. Hist. 1, 20; — 2) „fig.“: verba exauctorata etc., (fem ere fomme af Brag, forstædte), Macrobi. Sat. 1, 5.

exaudibilis, e: fem beres i Afstæt: fem beuhæree, Augustin.; af — exaudio, vi e. ii, itum, 1, v. a.: hører (i Afstæt), hører efter, fortaæer; — nec satis exaudiebam, Plaut. Epid. 2, 2, 55; men Cic. Sull. 1: ut omnes exaudire possint; egi. hører el. fornemmer tydeligen, Cic. Acad. 2, 7; — oftere egi. ligefom simplex: hører:

vid. Ovid. Met. 4, 144, v. Hor. A. P. 50; — II) „fig.“; A) berører, preces supplicis, Ovid., vota precesque, Virg.; men absol., Ovid. Am. 2, 9, 51; — B) berør, atdyder, Hor. Ep. 1, 20, 14; — C) optager el. forstaaer det Gorte saa el. saa, intelligo, Dig.; df. — exaudito, onis, f.: Berørersle, Augustin.

exaueo, ere, v. a.: serøger el. forstørker saare meget, Plaut. Stich. 2, 1, 9, v. Ter. Heaut. 2, 2, 3. — exauguratio, onis, f.: Vanhelligelse, Profanering, sacellorum, Liv. 1, 55; af — exauguro, avi, atum, 1, v. a.: vanhelliger el. profanerer (det forhen Indvierte), Liv. 1, 55; cf. Gell. 6, 7. — exauspicio, avi, 1, v. n.: tager Røster deraf; ~ ex vinculis Plaut. Capt. 3, 5, 108.

exballisto, are, v. a., [ballista], comiss Erd m. Denkvillen paa d. fgd. Ballionem, (serøverer ham ganske), Plaut. Pseud. 2, 1, 10. — exhibeo, ere: = ehibeo, Plant. — exholia, ae, f., ἐξβολή: etflags Skubvaaben, Naev. ap. Varr.

excaecator, oris, m.: sem gjør blind, Augustin.; af — excaeco, avi, atum, 1, v. a.; I) „egenl.“: gjør blind, Cic. Acad. 2, 23, Plin., Flor.; — II) „fig.“; A) „overf.“: a) ~ palmitem, Plin., oculos stirpis, Colum., (at borttage); — b) ~ venas in undis, (tilsæppe), Ovid. Pont. 4, 2, 17; cf. id. Met. 15, 72; — c) forvandler el. sætter (Øyet); fulgor (argenti) excaecatus, Plin.; — B) „ment.“: at forblinde el. forvirre. oculos animosque miserorum, Petron. Sat. 141.

excaleo, (-cio), avi, atum, 1, v. a.: afstager Skene: ~ pedes. Suet. Vitell. 2; — df. in partic. perf.: excaleatis cursitare, (uden Skæ), id. Vesp. 8; — men merial, Vell. 2, 41; men sem dep., Varr. ap. Non.; — 2) „bef.“: heder en den tragiske Actor, excaleari: at aflægge Corburen, Senec. Ep. 76; hvs. excaleati, (de comisse og mimise Actører), opp. cothurnati, ibd. 8.

excalcadio, onis, f.: Røsten el. Baden i varmt Vand; in pl., Capitolin., v. A.; af — excalcado, avi, atum, 1, v. a., [calcado]: vasser el. bader i varmt Vand, Vule. Gall., v. A. — excalcacio, (-ceci), factum, 3, v. a., opvarmer, opbæder, Plin.; hvs. pass.: excalcio, etc.; — lacus sole excalcatus, id.; df. — excalcatio, onis, f.: Opvarmelse, Tophedelse, Plin.; v. — excalcatorius, 3: opvarmende, opbædende, Plin. — excalcio, f. ind. excalcacio.

excalcescio, feci, 3, v. a.; opbæder; men alene „fig.“: opbæder; hvs. m. Tmæs: excalcando me fecerunt cupiditate, Varr.; men ~ annonam macelli, (drive Prisene i Veiret), id. — excalcescencia, ae, f.: Intandelse; df. „fig.“: Opvarmende, Stundethed; vid. Cic. Tusc. 4, 9; af — excalcresco, diui, 3, v. n. ineb.; I) „egenl.“: at blive ved el. gløende, navnlig ved Ald, Cato, i Solen, Plin. 36, 67; — II) „fig.“: at geraade i brandende Ridskab, at brænde af Harme; vid. Cic. Tusc. 4, 19; ~ in aliquem, Suet. Vesp. 14; ~ in ultionem, Flor. 2, 18; — men ~ in exteris, (om Hunden), Colum. — excalcato, avi, atum, 1, v. a.: ved Tryklesang at berøstne el. berøstne; — qui fruges excantasset, Plin. 28, 28, 4, ex XII Tabb.; cf. Hor. Epod. 5, 45; men Prop. 3, 2, 49: clausas ... excantare puellas.

excaruifico, (avi), atum, 1, v. a.: sønderflider, mattrer, aliquem, Cic. N. D. 3, 33, Suet., v. A.; — II) „overf.“: qvæler, plager, angster, Ter. Heaut. 4, 6, 9, v. Senec. d. Ir. 3, 4; — excastratus, 3, partic., [castris]: casireret el. gildet, Gell. 9, 9; — 2) „overf.“: afbølget el. affallet, sinapi, Scribon. — excaudico, (-codico), are, v. a.: udrykker, opdrykker, exstirpo, Lex ap. Frontin. d. Aquaed.; — egf. „alleg.“: ~ omnem silvam libidinum, Tertull.; — 2) „overf.“: ~ vites, (f. ablaquare), Pallad. — excavatio, onis, f.: Udbylning, lapidis, Senec.; af — excavo, avi, atum, v. a.: udbylter, ripas, Plin.; cf. Cic. Verr. 4, 27.

excedo, cessi, cessum, 3, v. n. e. a.; I) neutr.: gaar el. drager ud deraf, egf. derud, el. derhen; A) „egenl.“: ~ e medio, Ter., ex Italia, Cic., e templo, Liv., templo, id., ex sinibus, Caes., sinibus, id., ex via, Liv., via, id.; ~ ex pugna, Caes., ostere pugna, id., Liv., Virg., v. A.: sigel, ~ acie, Caes., Liv., loco, Caes., bello, Sall., urbe, Liv., Gallia, Caes.; cf. Virg. Aen. 3, 60; — egf. absol.: abiit, excessit, etc., Cic. Catil. 2, 1; — egf. med Tilføjning af Maalet (paa Sporagemaal: hvorhen), vid. Liv. 31, 26, v. Cic. Tusc. 1, 30; — ~ ad deos, Vell., in exsilium, Dig.; — 2) „bef.“: a) at gaar frem el. ud deraf el. derover; saal. om Persener, Justin. 1, 1; ostere om Vækskerhede; vid. Cic. Univ. 5; sigel. quod ex vertebra excedit, Cels.; — b) ~ e vita, Cic., egf. ~ vita, id., (at afgaa ved Døden, at doe); sigel. ~ e medio, Ter.; egf. absol., excedere, Plin., Tac., Suet.; — B) „fig.“ el. om Begreber; I) „adm.“: vid. Cic. Div. 2, 25, v. Auct. B. Afr. 73; — 2) „bef.“: a) gaar el. frider el. trænger ud el. frem deraf, el. derover, el. derud, el. derhen; (sigelf. procedo v. progredior); — vid. Ter. Andr. 1, 1, 24, egf. Cic. Arch. 3; men ~ ad publicam querimoniam, Liv., in magnum certamen, (udarte deril), id.; — b) at fergaa el. opbøre: — quum cupiditatum dominatus excessit, etc., Cic. Parad. 5, 3; jam e memoria excessit, quo tempore etc., Liv. 26, 13; — II) act.: at forlade, urhem, Liv. 2, 37, curiam, id.; men impers.: ita Crotonem excessum est, id. 21, 3; — B) „fig.“: at gaar ud derover, at overfride, justam statum, (Middelværet), Suet. Tib. 68; — navnlig egf. hvs. Tilbæstemmeser; vid. Liv. 39, 5, Suet. Aug. 77, v. A.; ~ modum, (den rette Grænsel), Liv.; — egf. at overgaar, praestantissimorum gloriam, Suet. Caes. 55, equestre fastigium, Tac. Ann. 4, 10; — endel. absol.: excessit Fronto, (gik videre), vid. Tac. Ann. 2, 33; — men pass., excessa unione, Tert.; — not.: excessis f. excesseris, Ter. Andr. 4, 4, 21.

excellens, tis, partic. v. adj. af excello; df. — excellenter, adv.: fremragende; men sædd. „fig.“: fortrinligen, fortræffeligen; vid. Cic. Off. 1, 18, v. Nep. Att. 1; men in compar., Cic. Sest. 45; v. — excellentia, ae, f.: eyrdl.: eyrbøiet Bøffæffenhed; df. sædd. „fig.“: fortrinlighed el. fortræffelighed; vid. Cic. Off. 1, 28; men ibd. 5: ~ animi magnitudoque; — ~ picturae, Plin.; — egf. in pl., Cic. Lael. 19. — excelleo, ere. f. ind. fgd., not.

excello, cellui, celsum, 3, v. a. v. n., [inus. cello, i. e. ὑψέλω, pello]; I) act.: driver el. hæver i Veiret; — excellere, in altum tollere, Fest. p. 229; forresten findes af act. alene partic. perf. excelsus, f. nedenf.; — II) neutr.: at hæve sig i Veiret, at rage frem; men „egenl.“ alene in partic. excellens, f. nedenf.; — B) df. „fig.“: animum excellere rebus secundis etc., vid. Cat. ap. Gell. 7, 3; — b) „bef.“: at hæve sig, atudmærke sig, (ordenl. ved nogen god Egenkab); — ~ principibus dignitate, etc., vid. Cic. Manil. 14; cf. id. d. Or. 2, 54; ~ inter omnes, id., super ceteros, Liv., ante ceteros, Flor.; — ~ bona fama, Lucr., ingenio scientiaque, Cic., dignitate, Caes.; — ~ in arte aliqua et facultate, Cic.; — field. om ydre Bøffæffenheder; ~ altitudine, Plin., candore, id.; — men egf. absol., Cic. Div. 1, 19 v. 41; — field.: at udmærke sig til det Bære; vid. Cic. Leg. 1, 19, v. id. Pis. 38; — not.: af Biformen excelleo er praes. conj. excellent, Cic. frgm. ap. Prisc.; — III) heril hører endnu; A) partic. excellens, tis: som hæver sig i Veiret, fremragende; sædd. som adj.; I) „egenl.“: høi, (dog i denne Bemt. alene field. v. efteraug.); vid. Auct. B. Hisp. 8, v. Vell. 2, 107; — 2) sædd. „fig.“: udmærket, fortrinlig, fortræffelig; — excellens (vir) omni genere laudis, egf.

in omni genere laudis, Cic.; cf. id. Brut. 97; egf. absol.: ~ scientia atque singularis, id.; men „pœt.“: cygnum excellentem etc., vid. Virg. Aen. 12, 250; — egf. in compar., Nep. Alcib. 1; men em Ding: ~ ova, Plin.; egf. in superl., Caes. B. C. 3, 99; ligel. ~ cultus, Suet., triumphus, id.; — B) partic. excelsus, 3: hævet el. æreni i. Veitet, sæv. fem. adj.; 1) „egent.“: epheiet, bei, heitliggende, mons, Caes., vertex montis, Virg., porticus, Cic., statua, Suet.; ~ aves (ibes), Cic.; — compar., ~ locus, Cic.: superl., ~ mons, Caes., locus, Hirt.; — h) neutr. excelsum, egf. fem. subst.; — in excelso collocare, Cic. Catil. 3, 8; cf. Ovid. Her. 15, 165; ligel. in excelsum emicare (vitæ), Plin.; — 2) „fig.“: ~ animus magnificusque, Cic.; cf. Tac. Agric. 4; — grandior et quodammodo excelsior orator, Cic. Orat. 31; excelsissimi duces, Vell.; — h) neutr. excelsum; egf. fem. subst.: Hæthed, bei Stilling el. Værtigæd; qui in excelso aetatem habent, Sall. Catil. 51.

*excelse, adv.: heit; si vitis scandit excelsius, Colum.; — 2) oftere „fig.“; ~ ornare, (em Taleren), vid. Plin. Ep. 2, 3; egf. in compar., Cic. Orat. 21; ligel. in superl., Vell. 1, 6; v. — excelsitas, atis, f.: Heide, montium, Plin., arundinis, id.; — 2) oftere „fig.“: Hæthed, Hærtliggæd; — ~ animi et magnitudo, Cic. Off. 3, 5; af — excelsus, 3: partic. v. adj. af excello. exceptaculum, i. n., [exceptio]: hærmer el. hœri noget medtægæd el. optægæd, Tertull. — *excepticius, (-tius), 3: medtægæd, tilbageholdt (i Sigtæn), alicæ, Plin.; v. — exceptio, onis, f.; 1) „alm.“: Undertgæse, Underfrænkning, sine ulla exceptione etc., Cic. Lael. 17; cf. id. Qu. Fr. 1, 1, 13, — 2) oftest i Hærmingspæroget: den i Præters Hætsfermel optægæd Indvending el. Erception fra den Anslægæd Side, Dig.; cf. Cic. d. Or. 1, 37; — dñ. demin. exceptiuncula, ae, f., Senec. Ep. 20: — [excipio].

*excepto, avi, atum, 1, v. a. intens.: nedtaget, optægæd, optænger; — vid. Cic. Parad. 5, 2, v. Caes. B. G. 7, 47; men „pœt.“: ~ auras, Virg. Ge. 3, 274; v. — exceptor, oris, m.: sem optænger (navnl. et Dictat); dñ. fil. Sæandtfræker, Dig., Firmic.; — dñ. exceptorius, 3: hœri noget optægæd, quali, Dig.; — [excipio]. — exceptus, 3: partic. af excipio.

excrebratus, 3, [crebrum]: med færsirret Fiærne, færsyft, Tertull. — excerno, crevi, cretum, 3, v. a.: affærenner, adfæller, surfures a farina, Colum.; men ~ frumenta, (rense Kærnet), Vitruv.; — fæv. subst. excreta tritici, (det Hæstgædte, Affædet), Colum.; — ~ caementa cribris, (sigte el. fældte), id.; — b) „bef.“ om Regemæts Affædringer, Cels.; — 2) i Hærmingspæroget: omnino forensen turbam excretam etc., Liv. 9, 46; cf. id. 28, 39.

excerpo, psi, ptum, 3, v. a., [carpo]: 1) „egent.“: plukket el. tager ud deraf; — ~ semina pomis, Hor. Sat. 2, 3, 272; — 1) oftest „fig.“; A) „alm.“: uthæger el. udvælgel deraf; ~ ex ipsis (malis), si quid inesset boni, Cic. Off. 3, 1; — b) navnl. egf. at udbræge (el. creerpere) enstætte Ord el. Stæder af Bøger el. Hærfættære; — vid. Suet. Aug. 86, v. Plin. Ep. 3, 5, egf. Senec. Ep. 33, v. Quintil.; — B) „bef.“: at beritægæd el. affændre el. adfælle dærra: — ~ aliquid de eo numero, Cic. d. Or. 2, 11; cf. Hor. Sat. 1, 1, 40, v. Ter. Phorm. 4, 4, 18; — ~ se consuetudini hominum, Senec. Ep. 5; cf. ibd. 18; dñ. — excerptio, onis, f.: Udtæg el. Udvælg el. Excerpt af et Skrift; in pl., Gell. 17, 21. — excerptus, 3: partic. af excerpto. — excervicatio, onis, f., [cervicatus]: Sæardt næffethed, Hæstærstæthed, Hieronym.

excessus, us, m., [excedo]: 1) „alm.“: Udgang el. Bortgang dærra, v. vita, Cic., egf. vitæ, id. Tusc. 1, 12, d. e. Døden; fæv. Tac. v. Suet. egf. absol. excessus; men Cic. d. Rep. 2, 39: post abitum, vel po-

tius excessum Romuli; cf. id. Leg. 1, 1; — 1) „bef.“: A) Uthæger el. Uthægeren af en bestemt Grændse; faal. em Knefferne i Legemet, excessus habere: at rage frem, Cels.; — B) oftest „fig.“; a) Uthævælsse i Tælen el. Hæretægæd, Digressiæn, Quintil. 3, 9, 1, v. Plin. Ep. 3, 26; egf. in pl., Plin. præf.; — b) „ethet.“: a pudore excessus, (pl.: Uthævælsse dærra), Val. Max. 8, 2.

excestra, ae, f. [timel. fordærret af exida]: en Slænge, (navnl. den Iernæstætte); vid. Plaut. Pers. 1, 1, 3, v. Cic. (poët.) Tusc. 2, 92; — 2) „æverf.“: fem Skædsærd em et ranfærdet Træntimmer: en Slænge, etc.; vid. Plaut. Cas. 3, 5, 19, egf. Liv. 39, 11.

*excidio, onis, f.: Nisær af sigte: ~ oppidi, Plaut. Cure. 1, 3, in. — 1. excidium, i. n., [f. excidium], af excido]: Hærtvælsse el. Sædægælsse, (navnl. af Bøger og Hætte); — excidio ejus urbis etc., Liv. 27, 39; ligel. bes. Tac. v. Virg.; — ofte egf. in pl.; ~ urbium, Liv., arcium, Virg.; cf. id. Ge. 2, 505; — 2) „æverf.“: Undergang, Hæderlag, legionum, Tac. Hist. 1, 61; cf. Virg. Aen. 8, 386, v. Sall.

2. excidium, i, n.: Udsælden el. at fældte ud af sit Leie, (i Rægsfæroget), Plin. 36, 39; — 2) filr.: ~ solis, (dend Hædgang), Prudent. af — 1. excido, cidi, 3, v. n., [caedo]: 1) „egent.“: at fældte ud deraf, ex utero matris, (om Hærtæret), Cic.; men excidisse e mundo (solem), id. Att. 9, 10; men excidisse de manibus (gladios), id. Pis. 9; — „pœt.“ egf. ~ inter manus, Prop., a digitis, Ovid.; men ~ puppi, Virg., arce, id., men vinculis (f. vinculis), id. Ge. 1, 110; men nun qui exciderunt nummi ~ tibi? Plaut.; — in flumen, Liv., ante pedes, Ovid. Ib. 540; — b) „bef.“: om et Løb: at fældte ud; vid. Liv. 21, 12; cf. id. 23, 3; — 1) „fig.“; A) „alm.“: ligesom at fældte fra nogen, at mæstippe nogen; — quod verbum tibi non excidit ~ fortuito, Cic. Phil. 10, 2; cf. id. Sull. 26, v. Ovid. Met. 7, 172; men ibd. 2, 602: vultusque deo ... excidit; — ~ in vitium, (udætte dærr), Hor. A. P. 282: men em Bærsers Hæde: ~ in breves (se. syllabas el. pedes), Quintil.; — b) hield. em Persøner: ~ ab aliquo. (i um Mæning at ævige fra nogen), Lucil. ap. Non.; — B) „bef.“: 1) at færsænde, at ørbere, at gæde tabt; vid. Hor. Od. 3, 5, 30, v. Prop. 3, 1, 61; — 1) navnl. heder egf.; a) ~ de memoria, Liv., „pœt.“ egf. ~ animo, Virg., pectore, Ovid.; at blive glemte; cf. Cic. Leg. 2, 18, v. id. Fam. 5, 13, oftere; men med Sæbærsfæmning, Quintil. 11, 2, 6, oftere; men excidit, ut peterem etc., (jeg glemte at bære dærem), Ovid. Met. 14, 139; — b) hield. „æverf.“ paa en Persøn; excidens, tis: sem glemmer (noget), Quintil. 11, 2, 19, v. ibd. 3, 132; — 2) em Persøn heder, ~ aliqua re: ligesom at fældte ud deraf; d. e. at miste el. tabe el. færsænde; — ~ uxore, Ter., regno, Curt.; ~ aevo, Prop. 3, 5, 7, ausis, Ovid. Met. 2, 328; men ~ formula, (ligesom cadere formula el. causa): at tabe en Præces, Suet., Senec.; — b) ex hac familia me plane excidisse, (at jeg er udsættet deraf), Plaut. Men. 1, 2, 104.

2. excido, cidi, cium, 3, [caedo]: 1) „egent.“: hugget el. stæret ud deraf, lapides e terra, Cic.; ~ omnes arbores, (embugge), Caes.; men Cic. Att. 15, 4, „alleg.“; — ~ rubos arvis, Quintil., columnas rupibus, Virg.; — ~ linguam alicui, Crassus ap. Cic. d. Or. 3, 1; men ~ virilitatem, (æstfære), Quintil.; hærmer egf. ~ se, Ovid. Fast. 1, 361; — ~ vias inter montes, Plin.; cf. Virg. Aen. 6, 42: latus montis in antrum; men ~ vasa anaglypta in asperitatem, Plin. 33, 49; — 1) „fig.“; A) „æverf.“: færsærtter, fordærret, domos inimicorum, Cic. Sest. 41, Numantiam, id., Trojam, Virg., exercitum, Vell.; — B) „ment.“: ud: rydder deraf, dærsfærner dærra; ~ illud tristissimum tempus ex animo, Cic. Prov. cons. 18; men Senec. d. Ir. 3, 1: ~ iram animis.

excio, ere, f. und, sigte., not. — excio, vi e.

ii, utum (e. utum, vid. not.), 4, v. a.; 1) „egent.“: falder el. bringer el. henter frem el. ud deraf el. derken: — ∞ auxilia e Germania, Tac., consulem alterum ab urbe, Liv., homines sedibus, id.; men „evet.“: ∞ animas inis sepulchris, Virg. Ecl. 8, 98, (fremmane); — ∞ aliquem ante aedes, Plaut., foras, id.; — principibus Romam exitis, Liv. 3, 4; ∞ in arma, Stat., ad dimicandum acie, Liv.; men absol., Suet. Claud. 42; — 11) „fig.“: A) „everf.“: fremfalder, frembringer; — ∞ lacrimas alieni, Plaut., Tac.; men ∞ sonitum pedibus, Lucr.; cf. Virg. Aen. 5, 790; — B) „ment.“: 1) at optage el. optrafte, at fatte i bestig Bevælgelse: navn. en Dremmebilleder, Lucr. 4, 41; en et Strig el. Strigefrig, Liv. 4, 27, e. Sall. Jug. 99; egl. at opthele, at trive affied, Tac. Ann. 1, 51, e. Liv. 36, 7; — 2) d. byrrege partie, perf., excitus, (e. excitus), 3: tilfaldet, drevet, løstet, forskræket: — vid. Liv. 1, 7, e. Sall. Catil. 15, e. 37; — men „evet.“: pul- suque pedum frenat excita tellus, (rykt el. for- skræket), Virg. Aen. 12, 445; cf. ibd. 4, 301; — b) ∞ terrorem, (væffe el. fersaarfage), Liv. 10, 4, tumultum, id. 3, 39; — 2) „bet.“: af Siffernen excieo, (vi e. ii), utum, 2, ere hermerne: exciet, Plant., exciere, Liv. 7, 11, e. partie, excitus, (ter byrrege omhyttes m. ex- citus); vid. Virg. Aen. 1, 201, estere, e. 21.

excipio, cepi, ceptum, 3, v. a., [capio]: tager el. træffer ud el. frem deraf el. derud: 1) „egent.“: A) afm. el. m. Eftertrykker paa ex; — ∞ telum (e. vulnere), Cels., mel de fayo, Colum.; quos e mari ∞ excipere non potuissent, Cic. frgm. ap. Non.; cf. Plaut. Rud. 4, 4, 140 flgde., o. Ovid. Met. 1, 722; men ∞ clypeum sorti, (indfage derfra), Virg. Aen. 9, 271; — B) „bef.“ (el. m. Eftertrykker paa capio): 1) optager, sanguinem patera, Cic. Brut. 11; men ∞ aliquem labentem („alleg.“: optage i faldet), id. Rab. Post. 16; men ∞ se in pedes, Liv. 1, 19; exceptus tergo equi, Virg.; — 2) ligel.; a) ∞ ali- quem, (at optage el. mødtage fem (væn, edl.); vid. Liv. 2, 38, e. Caes. B. G. 7, 28; egl. ∞ aliquem hospitio, Liv., epulis, Tac.; cf. Virg. Aen. 5, 575; men absol., Cic. Mil. 38; — b) at optage el. optnappe, at everfise; vid. Caes. B. G. 7, 20; exceptus a juvenibus (speculator) etc., Liv. 10, 7; cf. Virg. Ecl. 3, 17, estere; men ∞ fer- ram venabulo, Senec.; — c) bes fægerne; ∞ crocum albo ovi, (tilfattede dermed), Cels.; estere pass.: excipi aqua, vino, id.; — d) endel. en en Beslignenbed; pos- tero die ∞ Priaticus ager eos excipit, Liv. 38, 41; cf. Phaedr. 1, 12; — egl. en andre locale forbindelser: linguam ∞ excipit stomachus, Cic. N. D. 2, 54; — 11) „fig.“: A) „everf.“: 1) en Personer; aa) at optage, impetum hostium, Liv., (helde Etand dermed); cf. Caes. B. C. 3, 19; men Liv. 38, 22 ∞ pugnā, (over- tage, fortsætte); — b) at paatage fig., at overtage, labo- rem magnū, Cic. Brut. 69; — egl. at paadrage fig., invidiam, Nep., dolorem, Cic.; — bb) at mødtage (et Indtryk), at faae (et Saar); — ∞ plagam in se, Lucr., vulnera, Cic., tela, id.; cf. id. Rab. Post. 15; — b) at optage (efter Dretaf), versus etc., Suet. Ner. 52; — 2) en Begreber og Tilstande; navn. a) en en Tidsfølge; aestas ∞ hiemem ∞ excipit, Liv. 5, 13; ligel. en Værfere; rosam excipit cyanus, Plin.; — fremdeles en en Tale, fem følger paa en anden, f. nedentf.; ligel. en et fligt Strigefrig, Caes. B. G. 7, 88; — b) en en Tilstand, fem paafemmer nogen, el. fem aflofer en anden; — faaf. qui quosque eventus exciperent, Caes. B. C. 1, 21; cf. Virg. Aen. 3, 318; quis te casus ∞ excipit? f. egl. Liv. 1, 53; men Herulis ∞ virtutem im- mortalitas excepisse dicitur, Cic. Sest. 68; cf. id. d. Senect. 6; — B) „ment.“: 1) „afm.“: erhfelter, mødtager, vintet; — ad excipiendas hominum voluntates etc., Cic. d. Or. 2, 8; ligel. id. Att. 1, 14: illum excepisse laudem ex eo, quod etc.; — 2) „bef.“: a) undtager; vid. Cic. Qu. Fr. 1, 1, 13; ligel. exceptis vobis duobus, id., —

egf. m. flgde. quominus el. ne, id. Agr. 2, 9; egl. m. flgde. ut, f. nedentf.; — egl. absol.; excepto, quod etc., Hor. Ep. 1, 10, 50; cf. Pers. 5, 50; — 2) egl. i Betsfreget: ligefem undtagende at anordne el. be- stemme; — quum lex nominatim excepisset, ut etc., Cic. Qu. Fr. 1, 1, 9; — egl. invenerit dermed, societatem periculi, Dig.; — b) optager, optnapper; maledicto nihil citius excipitur, Cic. Plane. 23; cf. id. Sest. 48; — navn. egl. belundet at optnappe; ad has voces excipiendas etc., Liv. 40, 7; cf. id. 2, 4, egl. Ovid. Am. 1, 4, 18; — d) optager el. anfer faa el. faa; — quod comiter a visentibus exceptum, Tac. Ann. 13, 54; cf. Liv. 8, 6, e. Suet. Caes. 14; — e) optager el. fortsætter (en anden Tale), vedsliver, svarer; — hunc excipit Labienus, Caes. B. C. 3, 87; Excipit Uranie, Ovid. Met. 5, 203; 2) — excipula, urum, n., (se. vasa): Arar til Optagelse af flyvende Sager, Plin.; — in excipulis fluminum, (i udgravene Jærevpninger), id. 9, 38.

*excisio, onis, f.: Udskæren; ∞ plagae, Pallad.; — 2) „everf.“: Jærfjærelse, Sædæggelse: ∞ tectorum, Pseud. Cic. p. Dom. 58; e. — excisiorius, 3: tiendlig el. brugelig til Udskæring, scalper, Cels.; — [2. excido]. — excisatus, 3. [excisus, 2. excido]: afstaaen; ∞ auribus, Plaut. frgm. ap. Non. — excisus, 3: partie. af 2. excido.

excitabilis, e: opmuntrende, modulatio, Coel. Anr.; — excitare, adv.: stærkt, livfuldt; compar. ∞ fulgere, Plin.; — excitatio, onis, f.: Opmun- tring, Artoeb.; e. — excitator, oris, m.: sem væffer el. opmuntrer, Prudent.; — [excito]. — excitatus, 3: partie. e. adj. af flgde.

excito, avi, atum, 1, v. a., intens. af excio: sætter i Bevælgelse, falder el. henter bori el. ud derfra el. derud, lader reise fig. edl.; 1) „egent.“: ∞ ali- quem huc foras, Plaut., a portu, id., de spectaculis, (idage derfra), Quintil.; ∞ aliquem e somno. (væffe), id.; 2) „fig.“: excitatus: vaagen, (oppon. dormiens), id.; — ∞ aliquem a mortuis el. ab inferis, Cic.; men ∞ ve- ternum, (i. e. discutere), Catull. 17, 24; — ∞ feras, (optage), Cic. Off. 3, 17; cf. Phaedr. 2, 8; — B) „bef.“: a) rejser i Veirer, homines humo excitatos etc., Cic. N. D. 2, 36; — navn. i Betsfreget: lader faae ef. el. reise fig.; — ∞ reum, Cic. d. Or. 2, 28; cf. ibd. 47, e. Liv. 9, 8; men possum excitare multos testes liberalita- tis suae, Cic. Rab. Post. 17; cf. Quintil. 9, 2, 21; — men i Strigefreget: ∞ triarios, Liv. 8, 10; — egl. „afm.“: falder paa nogen, Phaedr. 4, 24; — b) rejser el. opfører, turres ex ea materia, Caes.; cf. Cic. Leg. 2, 27, e. Suet. Claud. 14; — ∞ sarmenta, (optrafte), Cic. d. Or. 2, 21, pasqua in novilibus, Pallad.; — 11) „fig.“: A) „everf.“: væffer, opfører; — ∞ ignem, (tænde den), Caes.; cf. Virg. Aen. 8, 548: sopitas ignibus aras Excitat, (f. sopitos ignes in aris); egl. ∞ foculum bucea, Juvenal.; — ∞ colorem, (opp. astringere), Plin.; — B) „ment.“: a) opfører, opmuntrer, afflictos, Cic.; cf. id. Lael. 16; — egl. tilfynder, aliquem ad laborem et laudem, id.; cf. Caes. B. G. 7, 79; — b) opvæffer, opfører, fornyer, memoriam, Cic. Orat. 10, animos, id.; cf. id. Manil. 2, egl. id. d. Or. 1, 46, e. ibd. 2, 45; — 111) partie. exci- tatus, 3, egl. fem adj.: opvæft, stærkt, høstlig, sonus, Cic.; — compar., ∞ clamor, Liv. 4, 37; superl., ∞ odor, Plin.; men excitatoria lumina, (i Jærevdraget), Quintil. — 1. excitus, 3, e. 2. excitus, 3: partie. af excio e. excio. — 3. excitus, us, m., [excio]: Ræltet, Jærfuaftefse; excitu vocis, Appul.

exclāmatio, onis, f.: Strigen el. strigende Stemme; — in pl.: exclamations vocis acutae (vitare), Auct. ad Her. 3, 12; — 2) fem rhetorisk flgur: Udraabet, ibd. 4, 15, Cic. d. Or. 3, 54, Quintil. 19, 1, 31, estere: af — exclamo, avi, atum, 1, v. n. e. a.; 1) neutr.: at strige el. raabe stærkt: A) „egent.“: — in stadio

cursores exclamant, quam maxime possunt, Cic. Tusc. 2, 23; ~ majus, (ret stærkt), ibd. 24, maximum, Plaut.; ~ egf. em Bistafstraab, Cic. Orat. 50; egf. m. tilføiet Uraab, vid. Plaut. Trin. 3, 2, 79, (e. Cic. d. Or. 2, 10); ligel. m. tilføiet dat. e. figd. or. dir., Ovid. Met. 5, 13; — b) egf. raabende at befale, m. figd. ut, Liv. 4, 38; — B) „everf.“ em Tingsføbjeter: at tene el. larme el. brage: — in frondibus ignis Exclamat, Stat.; cf. Juvenal. 6, 423; — men Quintil. 8, 3, 17: quae (verba) maxime exclamant; — H) act.: høit el. stærkt at udraabe, Cicéronem, (bans Ravn), vid. Anton. ap. Cic. Phil. 2, 12; men Plaut. Amph. 5, 1, 58: exclamat uxorem tuam: — Quaedam disertissime, Quintil., multa memoria digna, id. — exclaro, are, v. a.: at belyse el. bestinne, (em Selen), Vitruv. 1, 2.

excludo, si, sum, 3, v. a., [claudio]; 1) „egenf.“: udeluffer, holder borte derfra; — ~ Poesnos moenibus, Caesar, aliquem foras, Ter., aliquem a portu et perfugio, („alleg.“), Cic. Fam. 5, 15; cf. Ter. Andr. 2, 3, 12; — b) egf. m. Tingsføbj.: vid. Hor. Od. 2, 15, 10, o. Plin. 5, 20; ligel. „poet.“: Excludere diem telis, Stat.; — B) „bef.“ (m. Effecttryk et paa ex): at drive ud deraf; — ~ alicui oculum, Plaut., Ter.; — men em Høns: ~ pullos ex ovis, (udruge), Cic.; egf. ~ pullos, id., ova, Plin.; men i et Drosfæl, Cic. d. Or. 3, 21; — H) „fig.“: A) „alm.“: udeluffer el. afstoffer derfra, aliquem ab re frumentaria, Caesar, redditu, Nep.; men excludi ab omni doctrina, Cic. d. Or. 1, 11; — diei tempore exclusus; (hindret derved), Caesar; cf. Cic. Verr. 1, 56; men i Retsproget: ne exceptione excluderetur (petitor), id. d. Or. 1, 37; — B) „bef.“: a) udeluffer el. undtager; — nec excludit Pompejum, Cic. Fam. 1, 1; men ~ fortuita, Suet. Ner. 23; — b) udeluffer, afstoffer, consuetudinem libere dicendi, Cic. Phil. 5, 7; cf. id. Coel. 9; — c) afstutter, ender, volumen, Stat.; — not. a: af partie. exclusus, 3, er comiss̄ superl. exclusissimus, Plaut. Men. 4, 3, 25; — not. b: perf. syncop. exclusi, f. exclusisti, Ter. Eun. 1, 2, 18.

*exclusio, onis, f.: Udeluffelse, Ter. Eun. 1, 2, 8; ~ ventorum, Vitruv.; e. — exclusor, oris, m.: som udeluffer, Augustin.; — df. adj. exclusorius, 3; afsejende, exceptio, Dig.; [excludo]. — exclusus, 3: partie. o. adj. af excludo.

excoctio, onis, f., [excoquo]: Udfegning; ~ panis, (Brødbagning), Cod. Just.; ~ calcis, (at brænde Kalk), ibd. — excoctus, 3: partie. af excoquo. — excoctico, are, [codex], f. und. excaudico.

*excogitatio, onis, f.: Udtænken, Udfinden; vid. Cic. d. Or. 2, 27, o. id. Tusc. 1, 25; e. — excogitator, oris, m.: som udtænker el. udfinder, Arnob.; af — excogitator, avi, atum, 1, v. a.: udfinder, udtænker, mira quaedam genera furandi, Cic. Verr. 2, 54; cf. Caesar. B. C. 3, 32; — egf. m. figd. ut, Nep. Att. 8; egf. m. Relativføjning, Cic. Phil. 8, 6; men impers.: excogitatum est, c. inf., Plin. 15, 21; — not.: af partie. excogitatus, 3, er superl. excogitissimae hostiae, (de ubstøfset), Suet. Calig. 22.

1. excolo, colui, cultum, 3, v. a.; 1) „egenf.“: omhyggeligen at dyrke el. bearbejde, agrum, Pallad.; excoltae vineae, Plin.; cf. Prop. 4, 1, 130; — men ~ lanas, (forarbejde), Ovid.; — B) „bef.“: udsmykker, forstionner, urbem adeo, ut etc., Suet. Aug. 28; cf. ibd. 72; men quibus (armis) excolti etc., Suet. Caesar. 84; cf. Plin. Ep. 9, 39; — H) „fig.“: A) „alm.“: uddyrker, forædler; — an virtus hominum .. excoli potuit, oratio non potuit? Cic. Orat. 9; cf. id. Off. 2, 4, o. id. Parad. proem.; men Virg. Aen. 6, 663: Inventas aut qui vitam excolere per artes; — demus nos philosophiae excolendo, Cic.; ~ animos doctrina, id.; memoria excolendo augetur, Quintil.; cf. Ovid. Trist. 4, 10, 15; — B) „bef.“ m. Personføbj. o. „poet.“ f. colere: at dyrke el. ære, Ovid. Pont. 1, 7, 59, o. Phaedr. 4, 11, 10. —

— 2. excolo, are, v. a.; 1) giennemfær, acetum, Pallad.; — 2) fræiser, culicem, Vulgat.

excomedo, ere, v. a.: at bortade, putredinem, Appul. — excommunicatio, onis, f.: Båndføtelse, Augustin.; af — excommunico, avi, atum, 1, v. a.: båndføtter, Hieronym. — excondo, ere, v. a.: fremstiller, aliquem visibilem, Tertull. — exconsularis, is, m.: som har været Consul, Inscr.

excoquo, xi, ctum, 3, v. a.; 1) „egenf.“: udføger, udfærter ved Regning; — ~ mustum ad dimidium, Colum.; men vitiumque metallis Excoquit (ignis). Ovid. Fast. 4, 785; — egf. bereder el. smelter el. renser ved Jld; in vitrum excoqui (aerens cum nitro), Tac. Hist. 5, 7; men imagines excoctas flammis, (indsmettede derved), Plin. Pan.; men argentum excoctum, (i. e. purgatum), Gell.; — 2) „bef.“: feger stærkt, studium in vino, Plin., glebas melle, id.; men excoctum parum habet succi, Varr.; — H) „fig.“: A) „everf.“: a) em Høden; terram sol excoquit, Lucr.; cf. Plin. 18, 18: excocta maturitas herbarum, (dets Overmodenhed); — men comiss̄: excoctam reddere (ancillam) etc., vid. Ter. Ad. 5, 3, 63; — b) ~ cruditatem laconicis, (fordrive ved Dvæbebåd), Colum. praef.; — B) „ment.“: angster, Senece. Here. Fur. 105; — men comiss̄: ~ leuoni malum, (udruge imed ham), Plaut. Pers. 1, 1, 53.

excorio, are, v. a., [corium]: afhyller, hastam. Appul. — excornis, e, [cornu]: uden Horn, Tertull. — excors, dis, adj., [cor]: uden Sierte; df. færv. „ment.“: uden forstand, enfeelig; vid. Cic. Tusc. 1, 9, o. id. Div. 2, 16; ligel. quae anus tam excors? id. N. D. 2, 2; cf. Hor. Ep. 1, 2, 25, o. id. Sat. 2, 3, 67.

1. excrementum, i, n., [excrerno]; 1) „alm.“: det Afsondrede el. Afstøttede; oftest in pl.; excrementa tritici, (Abner), Colum.; mæe, (Drænfælder), Pallad.; — 2) „bef.“: det tyrffte Legemes Afsondringer; ligel. in pl.; — excrementa oris et narium, Tac.; ~ hominum, Plin.; — egf. in sing.: ~ potus humani, id., felium, id. — 2. excrementum, i, n., [exresco]: Udvært, costarum, Sidon. — excremo, are, v. a.: forbrænder, Tertull. — excreo, are, f. und. exsero.

excreco, crevi, cretum, 3, v. n.; 1) „egenf.“: A) „bef.“: at være frem el. ud deraf; — saaf. undert. em en syggel Udvært paa Legemet; excreverat caro etc., Suet. Galb. 21; df. excrecens caro, Plin., o. absol. excrecentia (pl.): Udvært el. Gvært, in ulceribus, id.; — b) „alm.“: em den naturlige Vært: at være ud, at blive uddøren; — ~ in hos artus etc., Tac. Germ. 19; animalia excreta, (udvørne), Lactant.; — egf. em Værterne; ~ in longitudinem, (em et Træ), Plin.; — men em et Værdsmen: ~ rudere incendio-rum, (blive høiere), Frontin.; — egf. om en Jæd, Dig.; — H) „fig.“: stærkt at tiltage, at tage overhaand; — excrecit in dies ejus rei luxus, Plin.; excreverat series litium majorem in modum, Suet. Vesp. 10; men ~ in caput (prooemium), Quintil. 4, 1, 62. — 1. excretus, 3: partie. af excerno. — 2. excretus, 3: partie. af exresco.

*exerciciabilis, e: børende til Vinsel el. Marter; df. 1) pass.: som fortjener at martræ, Plant. Cas. 4, 1, in; — 2) act.: martrænde, qvalfubd, exitium, Prudent.; — exerciciatio, onis, f.: Martræn, Dvælen, Vinsel, Augustin.; e. — exerciciatus, us, m.: = frgd., Prudent.; af — exercicio, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenf.“: qvaler el. martræ, (navnl. paa Vine-banken), Caesar. B. G. 7, 19, o. 38, egf. Cic. Manil. 5; — nudos frigus exercuiat, Lucr.; — men comiss̄, Plant. Stich. 3, 1, 32: ~ hunc diem, (forderved, d. e. bortsvire den); — b) res exercuciata, (som er afsmængen ved Marter), Tertull.; — H) „fig.“: qvaler, plager, angster; — temeritas et libido et ignavia animi exercuciant, Cic. Fin. 1, 16; cf. id. Fam. 14, 3; — df. pass., exercucior: angster mig, sørger, Plaut.; — egf. e. acc. comm.: id ego exercucior, (f. ob id, derved), id.; — egf. til-

foies gen. animi, (f. in animo), id. Rud. 2, 3, 68; cf. Ter. Phorm. 1, 4, 10.

*excubatio, onis, f.: 1) Vagtpost, at staae paa Vagt, Dig.; — 2) „everf.“; ∞ pro salute amicorum, Val. Max. 3, 7; v. — excubiae, arum, f., epicl.: at vare el. ligge ude om Natten; — sibi fore paratas clauuorem excubias foris, Plant. Cas. prol. 54; — df. fædve.; 1) „egent.“: Soldaternes Vagthold (Dag og Nat; derim. vigiliae: deres Nattervagt); — vid. Cic. Mil. 25, oftere, cf. Suet. Aug. 23, oftere; ogf. ∞ militares. (Soldaternes Vagt), Tac. Ann. 13, 18; ∞ agere alicui, (at bevogte nogen), id., Ovid.; — b) ogf. „meten.“; ∞ militum: de vagthørende Soldater, Suet. Claud. 10; ogf. en Dervagt, Tac. Ann. 14, 41; — 2) „everf.“ ogf. om Dyrerne; vid. Hor. Od. 3, 16, 3: et vigilum canum Tristes excubiae; men om Traerne, Plin. 10, 3: — b) „pect.“ beeter den evige (el. veskafte) St.; excubiae divum aeternae, Virg. Aen. 4, 201: [exenbo].

excubicularius, i, m.: afstedtget Kammerfjener, Cod. Just. — *excubitor, oris, m.; in pl.: udfillede Vagter el. Væster, Caes. B. G. 7, 49; men Suet. Claud. 42: tribuno excubitori etc., (den vagthørende Overst); — 2) „everf.“ ogf. om Dyrene; ∞ ales, (d. e. Hanen), Virg. Moret. in.; ogf. om Hunden: quis excubitor vigilantior? Colum.; v. — excubitus, us, m.: Vagthold el. Vagtpost, Auct. B. Hisp. 6; — [af flgt.].

excubo, ūi, itum, 1, v. n.; 1) „egent.“; A) epicl.: at tilbringe Natten udenfor Dørmuet; vid. Cic. Div. 1, 50: ut in agro excubarent; — men om Bierne, Plin. 11, 8; — B) df. fædve. i Krigsprog: at holde Vagt (bef. Nattervagt), at holde en Vagt besat; — vid. Caes. B. G. 7, 24, c. Sall. Jug. 100; men ∞ hieme in navibus, (holde Seen el. bloqvere til Evig), Caes. B. C. 3, 8; cf. ibd. 2, 22; — b) erotisk ogf. om den udlukkede Elsker, Ovid.; „pect.“ ogf. om Cerberus, Tibull.; — II) „fig.“; A) „everf.“; ∞ ante limina (Caesarum, em et Landbartræ), Plin.; cf. id. 18, 67: alni ... in tutela roris excubant; men om Cupido, vid. Hor. Od. 4, 13, 8; — B) „ment.“: vaager derover, drager Omsejers derfor; vid. Cic. Phil. 6, 7; cf. id. Tusc. 4, 17: sapiens semper animo sic excubat, ut etc.; — men impers. pass.: rerum, non animi pretiis excubatur, Plin. 35, 32.

excudo, di, sum, 3, v. a.; 1) „egent.“: ved Slag at frembringe deraf; — ∞ silici scintillam, Virg.; ad excudendum ignem, Plin.; — ogf. alim. at ferarbejde, gladios, (smide el. hamre), Juvenal.; men poet.: Excudent alii spirantia mollius iugula, Virg. Aen. 6, 848; — II) „fig.“; A) „everf.“; ∞ ceras, (tilberede), om Bierne, id. Ge. 4, 57; men om Hagle: ∞ ova, Varr., pullos, Colum., (at udruge el. udflette); — B) „ment.“: udarbejder med stor Flid og Omhu, (navnl. et Landsværk el. en Bøg), Cic. Att. 15, 27.

exculeo, avi, atum, 1, v. a., [ealeo]; 1) „alm.“: traddende el. voldsom at presse ud deraf; df. comiss.: pugnis suffures ex aliquo, Plaut. Capt. 4, 2, 30; — 2) „bef.“: træder fast el. stærkt sammen; vid. Caes. B. G. 7, 73 (Oudend.); — not.: verba exculeata, (ligesom nedtrædte og forstærkede), Gell. 11, 7. — excultor, oris, m., [l. excolo], florum: en Blomsterdyrker, Tertull. — excultus, 3: partic. af l. excolo. — excuneatus, 3, [euneus]: sem er fortrængt fra ennei el. fra de steddende Pladser i Theatret, Appul. — excūratūs, 3, partic. adj., [euro]; 1) rigeligen bevertet, Plaut. Cas. 3, 6, 6; — 2) ∞ victus: ypperlig Bevertning, id. Psend. 5, 1, 8. — excūrio, are, v. a., [curia]: udfletter af Senatet, Varr. ap. Non.

excurro, encurri o. enrii, cursum, 3, v. n. o. a.; 1) neutri.; løber el. iler ud el. frem deraf el. derhen; A) „egent.“: — excurrat aliquis, qui etc., Cic. Verr. 1, 26; ut ante ad me excurrerent, etc., id. Fam. 3, 7; men ∞ in Pompejanum, (gøre en Udflugt derhen), id. Att. 10, 15; — men comiss.: primus qui in cruce

excurrerit, Plant. Most. 2, 1, 12; — 2) „bef.“ i Krigsprog: ∞ omnibus portis, vid. Liv. 29, 34; men id. 1, 15: ∞ in agrum Romanum, (giøre Indfald deri); — B) „fig.“; 1) „everf.“; a) om Naturgivenstande; saal. om Vandets Udspring, Curt. 3, 1, Pallad.; om Væretterne, Plin. 17, 35; — men em en Veliggenhed el. Retning; vid. Liv. 26, 12; men Ovid. Met. 13, 721: tribus excurrit in aequora linguis (Sicania); — b) om andre Færdse; ∞ in hoc tempus, (indtræffe deri), Dig.; men om en Mængde: decem ... et quod excurrit (og derover), ibd.; — 2) „ment.“; a) navnl. em Jørdetræget: at svæve ud, at udvide sig; vid. Cic. d. Or. 3, 49, o. id. Orat. 53; — men ibd. 51: orationem pariter cum sententia; — b) at fremtræde, at vise sig el. tumle sig; — (campus), in quo excurrere vitas possit, („alleg.“), Cic. Mur. 8; ligel. „alleg.“, id. Div. 1, 50: quorum animi ... foris excurrant; — II) act., men alene „fig.“; a) færbigaacr, multa dicta ab aliquo, Senec. Controv.; — b) tilbagelægger; prope jam excurso spatio, („alleg.“), Ter. Ad. 5, 4, 6.

*excursatio, onis, f., ligesom excursio: fiendligt Udsfald, Angreb; ∞ crebrae, Val. Max.; v. — excusator, oris, m., i Krigsprog: ligesom excursor: Partigænger, Amm.; — [euro].

*excursio, onis, f.; 1) „egent.“: Løben el. at løbe frem el. ud deraf el. derud el. derhen; saal. om Tælerens stærke Fremtræden, vid. Cic. Orat. 18, o. Quintil. 1, 11, 3; — b) ogf. Hæise el. Udsigt, Plin. Ep. 1, 3, o. Dig.; men Cic. Catil. 2, 12: ∞ nocturna Catilinae, (hans natlige Hæst); — B) ogf. i Krigsprog: a) Udsfald; — ∞ facere ex oppido, Caes. B. G. 2, 30; — ogf. Indfald el. Strejftog, Cic. Deiot. 8, o. id. Manil. 6; — ogf. let Jørdespjættning, Liv. 30, 8 o. 11; — ogf. em Krigsflide, id. 37, 14; — II) „fig.“ om Jørdetræget; A) ∞ prima orationis, (Talers første lette Bevæggelse el. Indledning), Cic. Div. 2, 10; — B) Udvikelse af det Jørdetræget; vid. Quintil. 10, 3, 32; ogf. Udsævelse el. Digression, id.; v. — excursor, oris, m.: en Løber el. Hurtigløber, Appul.; — 2) „bef.“ ogf. en Partigænger el. Spæder, Val. Max.; — ogf. alm.: Epion, Overløber, Jørdetræder, Cic. Verr. 2, 8; — [euro].

1. excursus, 3: partic. af excurro. — 2. excursus, us, m., [excurro]; 1) „egent.“; A) „alm.“, ligesom excursio: Løben el. at løbe frem el. ud deraf el. derud; — excursusque breves tentant (apes), Virg. Ge. 4, 193; — B) „bef.“ i Krigsprog: primus excursus, Caes. B. C. 3, 92; — ∞ rari, Tac., subiti, id.; men ∞ navigiorum, (deres Udsøben), Mart. B. Al. 19; — II) „fig.“; A) „everf.“: Fremragning, Pyrenei montis, Plin.; cf. id. 4, 11; — B) „ment.“: Udsævelse i Jørdetræget, Digression, Excursus, Quintil. 4, 3, 12; cf. Plin. Ep. 5, 6: non excursus ... sed opus ipsum.

*excusabilis, e: udflydelig, pars delicti, Ovid. Pont. 1, 7, 41; — compar., ∞ error, Val. Max.; — df. adv. comp., ∞ peccare, Augustin.; — excusābundus, 3: sem udflyder sig, Appul.; v. — excusāmentum, i, n.: en Udflydning, admissi, Capella; — [excuso]. — excūsāte, adv. af excusatus: udflydeligen; ∞ fieri, Quintil. 2, 1, 13; — compar., quo excusatus etc., Tac. Ann. 3, 68; cf. Plin. Ep. 9, 21. — excusatio, onis, f.; 1) „alm.“: Udflydning el. Udflydeningsgrund; a) e. gen. obj. el. caus.; — ∞ nulla est peccati, si etc., Cic. Lael. 11; cf. id. Fam. 16, 25, c. id. Sull. 16; — b) e. gen. subj.; cum excusatione Pompeii, etc., Caes. B. C. 1, 8; men Cic. Phil. 9, 4, tilføies ogf. gen. obj.: excusationem Servii Sulpicii legationis abunde etc.; — ogf. absol.; vid. Cic. Verr. 4, 57; ogf. m. Causalfartikkel: quominus, cur, etc.; vid. id. Pis. 15, c. id. Fam. 4, 4; ogf. m. flgt. infin., id. Phil. 5, 5; — 2) „bef.“ i Retssprog: ∞ tutelae el. a tutela: Fritagelse el. Befrielse fra et Jørmputerfald, Digest.; v. — excūsator, oris, m.:

fom undskylder el. forsvareer negen, Augustin.; — [excuso]. — excusatus, 3: partic. v. adj. af flgd. excuso, avi, atum, 1, v. a., [causa]; 1) „alm.“: undskylder; a) m. Verfølgel.; — ut te mihi per litteras excusaret, Cic. Fam. 14, 15; his omnibus me excusatum volo, id. Verr. 1, 40; excusari in aliqua re, (i en Infledning), id. Att. 12, 13; ~ se de re aliqua, Caes. B. G. 4, 22; ~ se apud aliquem, Cic. Att. 12, 14; men cur excusatus abire, Hor. Ep. 1, 9, 7; — egf. m. flgd. infin. caus.; si ... excusetur, Arcopagites esse, Cic. Phil. 5, 15; — b) m. Tinger: v. Begrebsobjecder; — ~ alicui tarditatem litterarum, Cic. errorem et adolescentiam, Liv.; ~ habitum permutatum, Quintil., missos ignes, Ovid.; cf. id. Trist. 4, 1, in.: excusatum habere, f. excusare; — II) „bef.“: aa) ~ aliquid (alicui): anføre el. forebringe som undskyldning el. som Grund; — ~ propinquitatem, Cic., valitudinem, Liv.; cf. Hor. Ep. 1, 7, 67; men pass., Tac. Hist. 1, 78, e. Suet. Ner. 41; — b) egf. m. Objectsfætn, Plaut. Aul. 4, 10, 19, e. Suet. Ner. 33; — bb) ~ aliquem a tutela, (fritage derfor), Dig.; men Tac. Ann. 1, 52: excusari rei alicui, (f. ab re aliqua); — b) fids. egf. en Bærtener: ~ se invicem a calore, Pallad.; — men Tac. Ann. 1, 59: numquam excusatuos, quod etc., (de vilde alderig kunne forsvare det); — III) partic. excusatus, 3, (efterang.) egf. sem adj.: undskyldet, undskyldelig; — df. compar., Plin. Ep. 8, 11; superl., Senec. Ot. Sap. 29.

excusor, oris, m., [excudo]: en Rebberfmet, Quintil. 2, 21, 10. — excusse, adv. af 1. excussus: stærkt el. anfrængt, mittere pilam, Senec. — excussorius, 3, [excutio], cribrum, (hverti naegst rystes el. fældes), Plin. 18, 29. — 1. excussus, 3: partic. v. adj. af excutio. — 2. excussus, us, m., [excutio], Stag; ~ salis, (dets Gnistren paa el. i Sten), Prudent. — excensus, 3: partic. af excudo.

excutio, cussi, cussum, 3, v. a., [quatio]; 1) „egenl.“: ryster el. kaster ud deraf el. ned derfra; — ancora excussa e nave sua, Liv. 37, 30; — (poculum) e manibus, Pers. 3, 101, ignem de cribribus, Ovid.; lectis excussit utrumque, Hor. Sat. 2, 6, 112; men excute poste seram, (udrød den deraf), Ovid. Am. 4, 6, 21, effere; cf. id. A. A. 1, 149; men id. Trist. 1, 1, 78: excussa dentibus agna lupi; cf. Virg. Aen. 10, 777; ~ equitem, (om Hæfen), Liv. 8, 7; men excussus equo, Virg., curru, id.; ~ jugum, (afrygte), Plin. Pan.; men excussus oculus, (udslaaet), Suet.; — ~ tela, Tac., glandem, Liv., fulmen, Stat., (udslønge, udskyde); cf. Cic. N. D. 2, 37; — B) „bef.“: a) kaster el. jager el. driver ud deraf el. bort derfra; — ~ feras cubilibus, Plin. Pan., aliquem patria, Virg.; cf. Hor. Od. 3, 9, 19; — egf. af udryste el. udgyde; ~ largum imbrem, (om Uveit), Curt.; ~ spiritum impulsu labiorum, Quintil.; — b) af udstræffe (navnl. Armen for at fæste), Ovid. Her. 4, 43; cf. Virg. Aen. 3, 267; — egf. af ryste ud fra hinanden, rystende at bevæge, caesariem, Ovid., comas, Quintil.; cf. Virg. Aen. 12, 7; — men ~ aliquem, (ryste negens Klæder); vid. Asin. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 31, Cic. R. Am. 34, e. Phaedr. 5, 5; — II) df. „fig.“: A) „overf.“: a) kaster el. flytter ud derfra; ~ aliquem sceptris, (stode fra Thronen), Ovid. Fast. 4, 198; cf. Hor. Sat. 2, 3, 19; men navis excussa magistro, (berøvet sin Styrmænd), Virg. Aen. 6, 353; — ~ onus, Ovid. Fast. 5, 625, (ferderne Vægsfrugten); — ~ sitim, Senec., febrem, Plin.; — b) fremtvinger, udpræsfer, sudorem, Nep., lacrimas alicui, Ter., Plaut., men Hor. Sat. 1, 4, 34: dummodo risum Excusati sibi; — c) forstyrer, moenia, Stat., foedus, Virg. Aen. 12, 158; — egf. udplønder, misbandler; vid. Cic. Agr. 2, 23; — B) „ment.“: 1) „alm.“: ligesom fravrister el. berøver; — ~ alicui istam verborum jactan-

tiam, Cic. Sull. 8; men ibd. 16: aculeos orationis meae ... excussos, („afleg.“); — ~ sibi radicitus opinionem aliquam, id. Tusc. 1, 46; ~ diros amores, Ovid., metum de corde, egf. metum corde, id.; men excussus mentem (arr. graec.): berøvet Hørsindet, Sil.; — 2) „bef.“: udryster fra hinanden for at undersege; df. underføger, prober; — explicare el. excutere verbum; vid. Cic. Parl. or. 36; cf. id. Mur. 12; men ~ omne genus scriptorum, Quintil.; cf. Cic. Off. 3, 20; men commisit ~ puellas, (lade dem påføre Monfring), Ovid. A. A. 2, 627; — III) partic. excussus, 3, sem adj.: udstrakt; ~ lacertus, (opp. remissa manus), Senec.; df. superl.; ~ palma, Petron. Sat. 95; — not.; perf. conj. excussit, f. excussit, Plaut.

exdorsuo, are, v. a., [dorsum]: udtager Bage- ruden; ~ mirramam, Plaut., piscem, Appul.; — exebenus, i. f., ξέβενος: erlags byrd Uædten, Plin. 37, 58. — exedo, (f. exedis, exedit, bruges oftest): exes, exest, edi, esum, 3, v. a.; I) „egenl.“: udder deraf, epæder, fortærer, fortærrer; — Vivis convivis intestina quae exedunt (f. exedant), Plaut. Pseud. 3, 2, 32; men commisit quem assidue exedent, Ter. Heaut. 3, 1, 53; men ordspregvis: tibi omne est exedendum, etc., id. Phorm. 2, 2, 1; — B) „bef.“: at uddæ el. udtæle; — dens exesus, Cels.; exesus pumex, Ovid.; men exesa rubigine pila, (forruddet), Virg. Ge. 1, 495; men „poet.“: ~ silvas, (om Hæfen), Lucr.; cf. Cic. Tusc. 5, 23; — II) „fig.“: A) „overf.“: at fortærrer el. forstyrer; — exedis nefandis urbem odiis, Virg. Aen. 8, 785; men Tac. Ann. 2, 27: quae ... rem publicam exedere; — B) „ment.“: fortærrer, angster, plager; — aegritudo ... exest animum, Cic.; cf. id. Tusc. 5, 6; men Catull. 66, 23: quum ... exedit cura medullas; men expectando exedor miser, Plaut.; — not.: exedit, f. exedant, Plaut., f. eveni.

exedra, ae, f., ξέδρα: aaben Seilegang med Sæder, navnl. til lærde Samtaler, Cic. d. Or. 3, 5, effere, Quintil. v. 26; — not.: hos Varr. egf. „overf.“: Julebæns; — df. demum, exedrium, i. n., ξέδριον, Cic. Fam. 7, 23. — exedum, i. n.: en es ubekendt Plante, Plin. 21, 115. — exeduratus, 3, [edurus]: berøvet sin Hærbæd, Tertull.

exemplar, o, exemplare, f. ind. flgd. — *exemplaris, e: sem tiener til Exempel el. Hørbilledet; ~ virtutes, Macrobi.; — not.: subst. exemplares, ium, m., (se. libri): Copier, f. d. fæve exemplaria, Fronto; — II) df. neutr. exemplare, is, Lucr. 2, 123; fæve, affættet: exemplar, is, sem subst. neutr.; A) „alm.“: Monfrer, Hørbilledet, Original, Cic. Univ. 2; cf. id. Mur. 31: ad imitandum mihi propositum exemplar etc.; cf. Hor. Ep. 1, 2, 18; men Cic. d. Rep. 1, 1: quo (Caton) ... quasi exemplari ad virtutem ducimur; — ab exemplari pendere, (mangle Originalist), Senec. Ep. 33; men exemplar ex gypso factum, (sem Model), Plin.; — B) „bef.“: 1) Afstrift, Cort, Exemplar, litterarum, Cic., (libri), id.; cf. Plin. Ep. 4, 7; — b) df. egf. Bog el. Strift; vid. Hor. A. P. 268; — 2) Af- bildning el. Aftryk; exemplaria ingenii ejus pictoris, (hans Arbejder), Plin. 35, 36; cf. Cic. Lael. 7; — exemplarius, 3: = exemplaris; men fæve, in neutr., exemplarium, i, sem subst., ligesom exemplar; 1) Monfrer el. Model, Arnob.; — 2) Afstrift el. Copi. Hieronym.; v. — exemplatus, 3: copieret el. af- freven, liber, Sidon.; — [af flgd.].

exemplum, i, n., [eximo]: eprdl.: det af en Mængde til Prove Udtagne, Probe (af en Vare); vid. Auct. ad Her. 1, 6; df. — I) „overf.“: A) den eprindelige Grundform, et Hørbilledet el. Monfrer, en Original, el. Ideal; — vid. Cic. Off. 2, 17, e. id. Univ. 2; — men ingenii virtutumque exemplum, Liv. 26, 41; cf. Cic. d. Or. 1, 53; — egf. Model, Plaut., Suet. Claud. 20; — B) Tri, Vis, Bøffæffenhed: — uno exemplo vivere,

(paa samme Vis), Plaut. Mil. gl. 3, 1, 132; ligef. eodem exemplo ... quo etc., Liv. 31, 12, (efter samme Jermular: f. egf. nedenf.); men exemplo nubis, (ligefem en Sky), Ovid. Met. 4, 621; — hh) „bef.“ egf.; a) Befkæftiget, d. e. Jndbefet el. Jørmten, navnlf. af et Brev, Cic. Fam. 4, 4; componere exemplum litterarum, id. Agr. 2, 20; — b) Gienpart, Afkrift, Cæpi, Cic. Att. 8, 11; cf. Ovid. Trist. 1, 7, 21; — c) Exempel el. Bervi, (der fortæller til Ophøining), edf., Nep. Lys. 2, e. Cic. Phil. 13, 2; ligef. Suet. Tib. 21: ex quibus (epistolis) in exemplum paucæ subjeci: — „poet.“ egf. c. inf., Sil. 17, 111; — b) df. egf. diqtet Jertælling, Hæbel, Phædr. 1, 3, e. 2, prol.; — b) Exempel fem Jænting: a) fem gives el. fages til Efterliging; plus exemplo, quam peccato nocere, Cic. Leg. 3, 14; ligef. Tac. Ann. 11, 21: quod hodie exemplis tuemur, inter exempla erit; cf. Nep. Ages. 4; — severitatis, Cic. Qu. Fr. 1, 2, 2; — b) fem anftillet til Adværfel, d. e. exemplariff Straf; ∞ statuere, Auct. ad Her. 1, 35; meritis novissima exempla, (d. e. Dødsfraf), Tac. Ann. 12, 20.

*exemptilis, e: til at udtage, perticæ, Colum., lapides, Dig.; — exemptio, onis, f.; 1) Udtag el. Vertagen, favorum, Colum., cretæ, Dig.; — 2) i Jætsproget: Indbørfel af en for Jættien indfætt Jærfen, Dig.; e. — exemptor, oris, m.: en Stembyder, Plin. 36, 24; — [eximo]. — 1. exemptus, 3: partie af eximo. — 2. exemptus, ns, m., [eximo], ligefem exemptio: Vertagelfe, cuneorum, Vitruv.

exentero, avi, atum, 1, v. a., *ἐξεργίζω*: udtager Jærbødfene; — ∞ leporem, Justin. 1, 5; — df. comiff; senis qui (f. quo, sc. cultro) exenterem marsupium, (udtommer), Plaut. Epid. 2, 2, 2; — men „overf.“ in pass.: expectando exedor ... exenteror, (qvæles el. marres), ibd. 3, 1, in.

ex eo, ni, oftere ii, itum, ire, v. n. e. a.; 1) neutr.; A) „egenf.“; 1) „alm.“: gaac ud deraf el. derud, gaac el. dræger deraf el. derhen; — dum intro eo, atque exeo, Plaut.; ∞ foras, id.; Ter.; ∞ de triclinio, Cic., de navi el. de nave, Nep.; ∞ domo, Caes., e patria, Cic., ab urbe, Liv., ab aliquo, Ter., statione, Ovid.; domo jam exisse, Cic.; cf. Caes. B. G. 1, 6; — ∞ in alias domos, etc., Cic. Off. 1, 17; ∞ ex Italia ad bellum civile, id., ad pugnam, Liv., in aciem, id., ∞ in provinciam, Caes.; men ∞ in terram, (gaac i Land), Cic.; men ∞ in luminis oras, (blive fort), Lucr.; — egf. absol.: at drage el. reife afsted, Caes. B. C. 2, 6, e. Nep. Ages. 6; f. egf. Cic. Att. 9, 15, e. Nep. Alcib. 3; — men pass. impers.: nollem huc exitum, Ter. Ad. 3, 13; cf. Caes. B. C. 1, 67; — 2) „bef.“: a) i Jætsproget: at ryffe el. marfchere ud, at bryde op, edf.; — vid. Caes. B. C. 1, 64; ligef. ∞ ad pugnam, Liv., e. A.; — men impers.: non posse clam exiri, Caes. B. C. 1, 67; — b) egf. om tingingle Gienftande, navnlf. om et Løb: at komme ud, Cic. Att. 1, 19; ligef. ejus nomen exisset, id. Verr. 2, 51; men om en Jlod: at løbe ud, Ovid. Am. 2, 13, 10; egf. om Værfterne: at komme frem, Plin. 16, 35, oftere; cf. Virg. Ge. 2, 81; — navnlf. egf. om en Veliggenhed el. Retning: at ftræke fig ud, in undas, (om et Bierg), Lucan.; men Ovid. Met. 3, 78, om Elangen: longa trabe rectior exit; — II) „fig.“: A) „overf.“: aa) om Jærfoner: at gaac el. komme ud af en Stand el. Tilftand; — ∞ a patriciis, Pseud. Cic. p. Dom. 11; — ∞ e potestate patris, (blive myndig), Dig.; — ∞ aere alieno, (blive gjeldfri), Cic. Phil. 11, 6; men quia vivus exierat, Vell. 2, 82; — ∞ de vita el. e vita, (ligefem secedere el. excedere de vita): at døe, Cic.; — men m. Jingefubject, Hor. A. P. 22; ligef. Cic. Att. 13, 13: libri quidem ita exierunt ... ut etc.; — bb) om Tiden: a) at løbe ud, at gaac til Ende: vid. Liv. 4, 30; anno exeunte, Cic.; — b) at udftræke fig; vita licet supra

mille annos exeat, Senec.; men ∞ in tertium diem, (om et Jørher), Plin. Ep. 2, 11; — cc) om en Befkæftiget; a) at gaac over el. ferandres el. narte derif; faal. om en Jærfve: ∞ in rigorem quendam, Plin. 7, 8; cf. id. 37, 32; — b) at forgaac, at fæinde hen; opus a memoria hominum nunquam exiturum, Senec.; men m. Subiectsfættning, Liv. 6, 37; — B) „ment.“: aa) „alm.“: a) om et Jægt, edf.: at komme ud, at blive bekiendt, Nep. Hann. 9; ligef. exit opinio, Suet. Ner. 53; egf. absol. el. impers.: exierat in vulgus, etc., id. Galb. 20; cf. Nep. Dat. 6; — egf. om Jærfdræget; vid. Cic. R. Am. 1; — b) om Begivenheder, edf.; ∞ memoria, Liv., ab memoria, Senec., (at blive glemt); f. ovenf.; — c) om Jærfen: at fæve ud, at giøre en Digreffion; ∞ in laudes Castoris, Quintil. 11, 2, 11; — hh) „bef.“: egf.: ∞ ex potestate el. de potestate (sc. mentis) gaac fra Jærfanden; vid. Cic. Tusc. 3, 5, e. ibd. 1, 36; ligef. ∞ a se, Petron.; men „poet.“: ∞ in iram, f. irasci, Lucan.; — II) act.; (faal. alene „poet.“ egf. i efteraug. Profa): A) „alm.“: gaac el. komme ud derover el. ud deraf; — ∞ limen, Ter. Hee. 3, 3, 18; cf. Ovid. Met. 10, 52; — egf. „overf.“: ∞ modum: overfride den rette Grænfe, ibd. 9, 632; — B) „bef.“: indgaac; ∞ corpore tela, Virg. Aen. 5, 138; ut aciem exiret odorem, Lucr. 6, 1216; men Virg. Aen. 11, 750: vim viribus exit, (befæfter Styrfen med Styrfen); — not.: exiet, f. exhibit, Tertull.

exequiae, exequor, etc., f. ind. exequiae, etc. — exerceo, ui, itum, 2, v. a., [arceo]; eprfl.: holder ude el. driver derfra; driver el. numfer; behandler, ofv.; df. 1) „egenf.“: over el. indover, remiges, Nep., vocem et vires, Cic., pugnus, Plaut.; — exerceri (egf. exercere se) in re aliqua, Cic.; men id. d. Or. 2, 71; ceteris in campo exercentibus (sc. se; alff. act. f. med.); — egf. ∞ animum ad aliquid, Liv.; cf. Cic. Catil. 1, 10; — B) „bef.“: egf.; a) beftæftiger, numfer, driver, tanros, Virg., servos, Ter.; men ∞ verba, (f. exercere se ad verba), Senec. Ep. 40; ∞ diem, (bruge den), Virg. Aen. 10, 808; cf. id. Ge. 3, 529; — b) over el. driver el. bruger, navnlf. fom Jæandtering el. Syfelf; — ∞ medicinam, Cic. Cluent. 63; ∞ navem, (føre Jemant), Dig.; ∞ vectigalia, (føre Jætfpægtter), Cic. Manil. 2; ∞ quaestionem el. judicium, (forvalte Retten), id.; — ∞ choros, (anfille), Virg., cantus, id.; cf. id. Ge. 1, 403; — ∞ crudelitatem in aliquo, Cic., scelus in aliquem, Liv.; ∞ victoriam, (førfølge fin Seier), id. 6, 22; ∞ pacem, Virg.; cf. Sall. Catil. 9; men ∞ sumptum suum, (fonne Uagen), Ter. Heaut. 1, 1, 91; — c) bearbejder, behandler, ferrum, (fmeder det), Virg. Aen. 8, 424; cf. Hor. Epod. 3, 3, e. Tac. Agr. 34; — II) „fig.“: angfier, pfager, Ter. Ad. 4, 2, 48; — men te exerceri de praedio aviae, (at du har Brydri dermed), Cic. Att. 13, 2; cf. id. Tusc. 3, 1, e. Sall. Catil. 11; — df. ofte in partie exercitus, 3: haardt prøvet el. medtagen; adversis probitas exercita rebus, Ovid. Trist. 5, 5, 49; cf. Virg. Aen. 3, 182, oftere; — III) partie exercitus, 3, egf. fom adj.: meifommelig, Jtræng; — vid. Tac. Ann. 1, 35: finem tam exercitæ militiae orabant; ligef. ∞ aestas, id., Plin. Ep.; — not.: partie, praes. exercens, (sc. se), f. ovenf.; cf. Madvig. ad Cic. Fin. 1, 20, 69.

exercibilis, e, [exerceo]: til at udføre, regula, Coel. Aur. — *exercitamentum, i, n.: Jvæffe, Appul.; — exercitate, adv.: med Jvæffe; — compar., Senec. Ep. 90; superl., Arnob.; — exercitatio, onis, f.: Jvæffe, navnlf. Jægmefvæffe, campestris, (paa Marsmarken), Cic.; — ∞ ususque dicendi, id.; ∞ in armis, Caes., in dialecticis, Cic.; egf. Jvæffef, virtutum, id.; cf. id. Catil. 2, 5; e. — exercitator, oris, m.: fom over el. indover (navnl. Jlfærfner), Plin. 23, 63; — df. fem. exercitatrix, icis, i. e. gy-

mnastice, (sc. ars), Quintil. 2, 15, 25; — [exercito] — exercitatus, 3; partic. o. adj. af exercito.

*exercite, adv.: med Øvelse; compar., Appul.; — exercitio, onis, f., (før: v. eftercl. f. exercitatio); 1) Øvelse, Cato ap. Gell. 11, 2; — 2) Uøvelse, Behandling, judicii, Dig.; men ~ navis, (Styrmandsfunkten), ibd.; v. — exercitum, i, n.: Øvelse, navnsl. Baabøvelse; ~ equitum, Tac. Ann. 2, 55; — egf. in pl., Sall. fragm., v. Vell. 2, 109; — fide. egf. alm. Øvelse, Gell. 3, 1; — [exerceo].

exercito, avi, atum, i, v. a., intens. af exerceo, over el. indøver ideligen, corpus atque animum patriae (dat.), Sall. fragm.; se atque suos cursu exercitavisse, Mela 2, 1; cf. Quintil. 2, 10, 9; — II) df. partic. exercitatus, 3, fædd. som adj.; A) „alm.“ a) øvel el. indøver, in armis, Caes., in re militari, Cic.; cf. id. Mur. 9; — men exercitati proeliis, Caes., usu hellorum, Cic.; — compar., exercitatores ad bene de multis promerendum, id. Off. 2, 15; superl., ~ exercitus, Nep.; ~ interpretes, Cic.; egf. in in, Caes.; egf. m. ad, Cic. Verr. 5, 54; — B) „bef.“ v. „overf.“: heftigen rydset el. oprørt, vid. Hor. Epod. 9, 31, c. Tac. Agric. 5.

exercitor, oris, m., [exerceo], (før: v. eftercl. Ord); 1) her over el. indøver (andre), en Læremester; Huic Curculio est exercitor, Plant. Trin. 4, 3, 9; — 2) sent over el. driver (en Haandtering); ~ cauponae aut stabuli, (Vertshushand), Dig.; ~ navis, (en Styrmand), ibd.; df. — exercitarius, 3; 1) hørende til en Øvelse, jacula, Tertull.; — 2) hørende til en Haandtering, actio, Dig.

exercitulis, e, [2. exercitus]: hørende til Særen; ~ vir, Cassiod. — 1. exercitus, 3; partic. o. adj. af exerceo. — 2. exercitus, us, m., [exerceo]; 1) Øvelse; pro exercitu gymnastico etc., Plaut. Rud. 2, 1, 7; — df. „overf.“: Plage el. Sorg, id. Cist. 1, 1, 60; — II) fædd. „meton.“: en Hær, en Mængde; A) „alm.“ o. forel.; a) ~ urbanum convocare, Varr. L. L. 5, 9, (i. e. comitia urbana, el. Høstets Hørfamling); — b) df. egf. „poet.“: enhver Hørfamling el. Sværm el. Skare; ~ corvorum, Virg. Ge. 1, 382; cf. id. Aen. 5, 824; — B) „bef.“: Rigsheeren el. Hæren el. Armeen; — ~ pedester, Nep. Eum. 4; ~ equitum, Virg. Aen. 11, 598; — exercitum scribere, Liv., conscribere, conficere, facere, conflare, Cic., parare, cogere, Sall., contrahere, Caes., (oprette, bringe paa Bane, famlemendage); exercitum ducere, Cic., ductare, Sall., exercitui praeesse, Cic., (ansøre en Hær); — exercitum fundere, Liv., dissipare, Cic., (slaa, adsprede); — b) men undertiden betegner exercitus alene Hørfellet, (i Mødsæt. af Rytteriet); vid. Caes. B. G. 2, 11; egf. undert. Landhæren, (i Mødsæt. af Flaaden); vid. Liv. 26, 42; — not.: gen. exerciti, (f. exercitus), Attius o. Varr. ap. Non.

exero, ere, f. ind. exero. — exerro, are, v. n.: at komme af fra Veien, Stat.; — egf. „overf.“: ~ via veritatis, Cyprian. — exertus, 3, f. exsertus, 3, ind. exero. — exesor, oris, m., [exedo]: som udøver, sent undergraver; ~ murorum (aestus), Lucr. 4, 221. — exesto, f. extra esto, Fest. — exesus, 3; partic. af exedo.

exhibuilo, are, v. a.: afspænder, ilia, Prudent. — exfolio, are, v. a., [solium]: afslæder, rosas, Apic. — exfundatus, 3, [fundus]: forspjrrer fra Grunden; — ~ oppidum, Coel. Antipater ap. Non. — exfuitus, 3; i. e. futuendo exhaustus, Catull.

exhalatio, onis, f.: Uddunstning; — coelum ~ humidum et caliginosum propter exhalationes terrae, Cic. Tusc. 1, 19; af — exhalo, avi, atum, i, v. a. o. n.; 1) act.: at uddunste, at udbænde; — ~ odores (ara), Lucr.; cf. id. 5, 464, o. Virg. Ge. 2, 217; ~ caliginem, Plin.; ~ flammam Aetna, Ovid.; — ~ vitam, Virg., animam, Ovid.: at dce; men absol.: ex-

halantes, (de Døende), id. Met. 2, 78; ~ crapulam el. vinum, Cic. Phil. 2, 12 o. 17. — II) neutr.: at dunste el. dampe (deraf): ~ vapore altaria, Lucr. 3, 433; men absol.: exhalant vestes, Stat.

exhaurio, hauri, haurum, i, v. a.; 1) „egenf.“: A) „alm.“ el. om flydende Sager: udsøfer, udtømmer ved at øse; øser el. tømmer deraf; egf. uetrukker; — ~ aquam, Colum., sentinam, Cic. d. Senect. 6, (egf. „alleg.“, id. Catil. 1, 5); — tantum vini exhaustas, id. Phil. 2, 25; exhaustum poculum, id. Cluent. 11; cf. Propert. 4, 9, 63: Exhausto jam flumine; — B) „bef.“ el. om ille flydende Sager: borttæffer (hvisken ved at øse), opgraver, udgraver; — ~ humum lignibus, Hor. Epod. 5, 31; ~ terram manibus sagulisque, Caes.; — men ~ fossas cloacasque, (at udrense dem), Liv. 1, 39; — II) „fig.“: A) „overf.“: udtømmer, borttager, bortøver; — ~ omnem pecuniam ex aerario, Cic. Agr. 2, 36; egf. ~ aerarium, id., exhaustis tectis etc., Liv. 10, 14; — ~ vitam sibi manu, Cic. Sest. 21; — plebs exhausta impensis (aedificandi: forarmet derved), Liv. 6, 5; cf. Cic. Att. 6, 1; — egf. tilfætter, forøder, Nep. Hann. 6; — B) „ment.“: a) underdrager, tibi istum dolorem, (beskriv dig derfor), Cic. Fam. 5, 16; — egf. svæfter, aftrækker, vires, Plin. Ep. 3, 9; cf. Cic. d. Or. 3, 26; — b) tilendebringer (med stor Meie), bestaer el. udbolder til Enden; — ~ laborum, periculum, Liv. 21, 30, cf. id. 33, 11; egf. at efterkomme, mandata alienius, Cic. Att. 5, 13; men ~ vim aeris alieni, (hæste betalt), Liv. 7, 21; cf. Virg. Aen. 9, 356; men sic exhausta morte, (da man saaledes havde Ende derpaa), Tac. Hist. 4, 29. — exhaustus, 3; partic. af fragd.

exhedra, ae, f. ind. exedra. — exherbo, are, v. a., [herba]: befrier fra Græs, (locum), Colum. — *exhereditatio, onis, f.: Arveløsgjærdelse, Quintil., Dig.; af — exheredo, avi, atum, i, v. a.: gjør arveløs; — ita fratrem exheredans etc., Cic. Phil. 2, 16; cf. Nep. Them. 1; — II) „overf.“: berøver, underdrager; ut mensam Neronis exheredaret, Plin. 37, 7; af — exheres, edis, c.: som er gjort arveløs, paternorum honorum, Cic. d. Or. 1, 38; cf. Quintil. 5, 10, 107; men comiss: ni illum exheredem fecero vitae suae, (em-bringer ham), Plaut. Bacch. 4, 8, 8.

exhibeo, ui, tum, 2, v. a., [habeo]; 1) „egenf.“: har el. holder frem el. til Etue, lader see, fremstiller, fremviser; — exhibe quaeso ... librarium illud legum vestrarum, Cic. Mil. 12; cf. id. Verr. 5, 25: ut omnia sibi integra exhiberentur; men id. Flacc. 15: fratres saltem exhibe; — men Ovid. Met. 6, 44: Pallada exhibuit, (hun fremstod som Pallas); — ~ senatores ad ferrum, (som Hægtene paa Irena), Suet. Ner. 12; — ~ rationes, (afslæge Regnskab), Plin.; — II) „fig.“: A) „overf.“: 1) fremstiller; ~ se supplicem populo R., Cic. Sest. 50; — egf. uden se; qui ... vere civilem virum exhibeat, Quintil.; ~ linguam paternam, Ovid. Met. 6, 213; men ~ virem spodium, (tiene lideb det derfor), Plin.; — b) at give fra sig, at læge here; Exhibuit querulos ore gemente sonos, Ovid. Trist. 3, 11, 53; — egf. at indremme, toros, id. Her. 17, 191; — 2) yder, flæffer, præstere, vias tutas, id. Pont. 1, 5, 31; men ~ vitam, Justin., liberos, Dig., (at ophele el. underholde); — men ~ imperium, Plaut. Cas. 2, 6, 57, (udøve el. haandhæve); — B) „ment.“: 1) fortæller el. tilføjer, svæter derfor; ~ rem salvam, Plaut. Asin. 2, 4, 51; men ~ culpam, (indstaae for Skade), Dig.; — b) egf. „alm.“: yder, viser, beviser, siddem domino, Colum., magnificentiam, Suet., liberalitatem, Plin. Pan.; men Ovid. Met. 7, 323: promissaque postquam Exhibuere fidem etc.; — 2) paafører, molestiam alicui, Plaut., Cic.; cf. id. Off. 3, 31: negotium exhiberi patri.

*exhibitio, onis, f.: Fremstilling, Øvelse; df. 1) „egenf.“: Udbævering, Afspændelse, chirographi, Gell.,

testamenti, Dig.; — 2) „overf.“ Ernærelse, Underholdning, Dig.; e. — exhibitor, oris, m.: som pæer el. anfører: ∞ ludorum, Arnob.; — cf. exhibitōrius, 3: hørende til en Udsævering el. Afhændelse, interdictum, Dig.; — [exhibeo]. — exhibitus, 3: partie af exhibeo.

exhilaratio, onis, f.: Opmuntring, voluntatis, Augustin.; af — exhilaro, avi, atum, 1, v. a.: fermilder en Stemning, opmuntrer; — tam exhilaratam esse servitutem nostram, Cic. Fam. 9, 26; men om Hierden, Colum. 6, 24; — men om visse Træer, Plin. 16, 40: nullo flore exhilarari; men id. 22, 74: exhilarant colorem hominis (lupini). — ex.hinc, adv. (eftercl. f. exinde, exin): herfra, fra denne Tid, Appul.

ex.honōro, are, v. a.: vanærer, Augustin. — ex.horrō, ere, (v. a.): stærkt at rystes; men alene „poet. overf.“ om en Vært: ∞ aestus, (afledes ifte at taale Hede), Colum. 10, 154; cf. — ex.horresco, horui, 3, v. n. (o. a.): at geraade i en bestig Øyfen el. Jitren; — exhorruit aequoris instar, Ovid. Met. 4, 135; — cf. sædv. at blive saare forfærdet: ∞ metu, Cic. Fin. 1, 13; — ogf. at fiske af Veumring, in aliquo, id. d. Or. 3, 11; — b) „poet.“ ogf. c. acc.: vultus neve exhorrescat amicos, Virg. Aen. 7, 265; cf. Sil. 3, 146.

*exhortatio, onis, f.: Opmuntring, Germaning, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 7; ∞ mutua, Tac.; haec exhortatio mea (afmig), Quintil.; ogf. in pl., id.; men c. gen. obj.: ∞ studiorum id.; — exhortativus, 3: hørende til Opmuntringer, status (i Rheteriken), Quintil. 3, 6, 47; — exhortator, oris, m.: som opmuntrer derstil, c. gen., Tertull.; — cf. adj.: exhortatōrius, 3: opmuntrende, Hieronym.; af — exhortor, atus sum, ari, v. dep. a.: opmuntrer, tilskynder; — ∞ sese in arma, Virg. Aen. 7, 472, eives in hostem, Ovid., milites ad ultionem, Plin.; — ogf. m. ut, Petron. Sat. 140; men c. conj. (efter det udfaldne n), Plin. Pan. 69; — men pass.: exhortandus in hanc spem, Quintil.; — 2) „overf.“ ogf. m. Begrebsobjecter: at fremkalde el. opmuntre; — ∞ virtutes, Senec. Ep. 121, parsimoniam, Gell. — exhydriasis, ae, m., (ἐξυδρίας ἀρετος) en med Regn opstaaende Vind, Appul. — exhib., exice, etc., f. ind. esib., etc.

ex.igneseo, ere, v. n. intens.: gaaſte at blive til Jis, Censorin.; (opp. exaquescere). — exigo, ēgi, actum, 3, v. a., [ago]: driver el. fører el. jager ud el. bort derfra, el. derud el. derhen; 1) „egenl.“: — ∞ hostem e campo, Liv., aliquem campo, id.; ∞ aliquem foras, Plaut., accolas extra fines, Plin.; — exacti reges, Cic.; men exacti curia et Italia, Tac.; — ∞ virum a se, Plaut.; ∞ uxorem, id., Cic.; — ∞ capellas in campos, Varr., sues pastum, id.; — navn. ogf. at udhøſe (en Aleur el. et Styffe); vid. Ter. Andr. prol. 27; men id. Hee. prol. 2, 7: Partim sum earum exactus, etc.; — „poet.“ ogf. ∞ aquas, (om en flods Udsøb i Havet), Ovid. Her. 2, 114; men ∞ aliquem vita, (ombringe), Senec.; ∞ maculas, (forerive dem), Suet. Aug. 94; — b) „bef.“ ogf.; a) om Værterne; ∞ radices, (fjyde Rodder), Cels.; ∞ uvas, (bare Druer), Colum.; — b) i Hændelsſproget; ∞ fructus agrorum, (udføre dem til Salg), Liv. 34, 9; merces exactae, (udfølgte), Colum.; — c) om Saaben heber ex.igere: at drive best derind el. derigennem; vid. Virg. Aen. 10, 815; men illum exigit hasta, (giennemfører ham), Val. Fl.; cf. Ovid. Met. 5, 139; — cf. i Jægtſproget: ∞ manum, (rinel. fibringe el. afspare et Stød), Quintil. 6, 4, 8 („alleg.“); men ensis exactus (f. vibratus), Ovid. Met. 5, 171; — d) ∞ verba tota, (om Udtalen: at lade Ordene bære helt og stærkt), Quintil. 11, 3, 33; — 1) „fig.“; A) „overf.“; aa) tilbagelægger, fuddender; — ∞ hibernum mare, Plin. 12, 42; — navn. ogf. „poet.“ om Himmellegemerne; equis exigit ... Phoebus Athon, Val. Fl.; cf. Ovid. Am. 1, 5, in;

men id. Met. 1, 118: spatiis exegit quatuor annum, (desse Aaret deri); — h) ∞ tempus jucundius, (tilbringe), Plin. Ep.; men absol.: exacta aetate, Cic.; cf. Hor. Od. 3, 22, 6; men errore exacto, (efter endt Omflating), Propert. 2, 11, 3; — His demum exactis, Virg. Aen. 6, 637; cf. Hor. Od. 3, 30, in.; — bb) afforrer, inddriver; ogf. erholder betalt; ogf. alm. erholder el. opnaer; — cf. a) pecunias, Caes. B. C. 3, 22; cf. Cic. Div. in Caecil. 10; figel. ∞ nomina sua, id. Verr. 1, 10; — men forcl. ogf. in pass. c. acc. rei: quas (drachmas) exactus es, Plaut. Trin. 2, 4, 26; cf. Gell. 15, 11; — men om andre Jærdringer; ∞ operam (a servis), vid. Cic. Off. 1, 13; ∞ veritatem a teste, id.; men absol.: ∞ magis, quam rogare, id. Fam. 2, 6; — quod jam pridem ipse exegit, (har oppebaaret), Cic. R. Com. 13; cf. id. Off. 3, 25, o. id. d. Or. 29; — b) ∞ poenas, oprcl. indbræve Erftatning; cf. at straffe, at bævne sig derfor, de vulnere, Ovid. Met. 11, 478; figel. ∞ ab aliquo gravia piacula, Liv. 29, 18; men Ovid. Fast. 4, 230: has poenas exigit ira deae; — cc) navn. ogf. om en Dyrighed el. Opsynsmand: at fræve efter en vis Maaleſt; — ∞ viam, Cic. Verr. 4, 59; ∞ sarta tecta etc., Liv. 42, 3; — men ∞ disciplinam acerrime, (meget ſtrængt at overholde), Suet. Tib. 19; — ∞ columnas ad perpendicularium, Cic. Verr. 1, 5; men ∞ aliquid mensura, (indmaale), Plin.; men ∞ manu, (veie i Haanden), Suet. Caes. 47; — ∞ aliquid aure, Quintil., Martial.; — ogf. absol.: in exigendo non acerbus, Cic. Off. 2, 18; quum res exigit, Quintil.; — B) „ment.“; 1) forſker derefter, udſporger derom; ogf. prøver el. underſøger (derefter), ogf. indretter og ordner derefter; — ∞ facta alienius, Ovid. A. A. 2, 130; men exactum est ab eo, (han blev ſpurgt derom), Dig.; — ∞ opus ad vires suas, Ovid.; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6; men ad leges vestras exigere ea, quae etc., Liv. 34, 31; cf. Senec. Ep. 11; — 2) overlægger el. overveier, afſtaler el. afſjør; vid. Virg. Aen. 4, 476, o. Ovid. Her. 17, 177; — men his de rebus ut exigeret eum eo, (ſhulde gjøre en Afſtale med ham), Planc. ap. Cic. Fam. 10, 21; cf. Plin. Ep. 9, 26; — 3) udhøſter, liden; ejus causa hanc aerumnam exigo, Plaut. Capt. 5, 4, 12; men pass.: Furiis exactus Orestes, (marrtet af dem), Ovid. Trist. 4, 4, 70; — III) partie. exactus, 3, ogf. ſom adj.; A) om Ting og om Begreber: nſigtig, nſe befemt; — ∞ numerus, Liv. 3, 5; ∞ ſides, Ovid. Pont. 4, 9, 46; — compar., ∞ cura, Suet. Tib. 18; superl., ∞ diligentia, Frontin.; — ogf. om et Rumſvær: ∞ equi, Prop. 3, 7, 10; — B) om Verſouer; vid. Martial. 4, 87, o. Plin. Ep. 8, 23; — men ogf. Ovid. Fast. 3, 383, c. gen.: morum fabraeve exactior artis, (mere fuldfommen deri).

*exigue, adv. 1) „alm.“: lidet; cf. a) knapt, ſparſomt, præbere sumptum, Ter. Heaut. 1, 2, 33; cf. Cic. Lael. 16: nimis exigue et exiliter etc., (altfor ſmaaſigen); — b) knapt, næppe, vid. Caes. B. G. 7, 71; — 2) „bef.“: fort, afbrudt; ∞ dicere de aliqua re, Cic. d. Or. 3, 36; figel. id. Att. 11, 16: exigue scripta epistola; cf. Gell. 19, 3; c. — exiguus, atis, f.; 1) „alm.“: Ringhet, ſaaſet, copiarum, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6; ∞ cibi, Colum.; ∞ fisci, (dens Armød), Suet.; — ogf. absol., propter exiguitatem etc., Caes. B. G. 3, 23; — b) liden el. ringe Udſtating (i Tiden el. i Rummet); — ∞ castrorum, Caes.; cf. id. B. G. 4, 1; — ∞ temporis, id., Liv.; — 2) „bef.“: Ringhet, ringe Værd; ∞ voluptatum, Cic. Fin. 4, 12; — [afſig].

exiguus, 3, [af exigo; altſ. oprcl. afmaalt, indſtrænfet]; 1) „alm.“: a) liden el. ringe (af Omfang el. Størrelſe); — ex ingenti campo in exiguum gymrum etc., Cic. d. Or. 3, 19; ∞ castra, Caes., ∞ copiae, Nep.; — ogf. om Tiden: fort, tempus, Cic., vita, id., pars aetatis, Caes.; men om Værten: me ... Corporis exigui etc., Hor. Ep. 1, 20, 24; ∞ mus, id.; — b)

om andre Gienstande: siden i sit Slags; — ∞ capilli, (tynde Haar), Martial.; ∞ fructus ad sumptum, Cic. Parad. 6, 3; cf. id. Quint. 1; ∞ census, Hor.; — compar., ∞ aqua, Dig.; superl., ∞ pars, Ovid.; — II) „bef.“ et. om Begreber: ringe, ubetydelig, laus, Cic. Agr. 2, 2; men id. Fin. 1, 19: ∞ fortunam intervenire sapienti; cf. id. Fam. 5, 7: ∞ significatio ... voluntatis; men ∞ civitas et infirma, Caes.; — „poet.“ ogf. c. gen.: exiguus animi, Claudian.; — III) neutr. exiguum er ogf. at mærke; A) som subst. c. gen.; — ∞ aquae, Ovid., spatii, Liv., temporis, Plin. Ep.; — ogf. in abl. m. figd. post, vid. Plin. 31, 3; — B) som adv.; perquam exiguum sapio, Plin. Ep. 3, 6; exiguum ... coniungis amanti, (alene for en fort Tid), Ovid. Her. 18, 171; ∞ dormire, Plin.; — not.: som adv. findes ogf. abl. exiguo, Scribon.

exilio, ire, f. und. exsilio. — exilis, e, [best. m. exiguus, o. oprf. et. f. exigilis: smal, tynd, mager, artus (pl.)], Ovid., femur, Hor.; men ∞ jecur (pecudis), vid. Cic. Div. 2, 13; cf. ibd. 2, 16; — ∞ solum et macrum, id. Agr. 2, 25; — compar., ∞ caro prunorum, Plin.; figd. ∞ vox, (svædere, svægere), id.; — exilis via, (fort); Ovid. Trist. 1, 2, 6; — II) „bef.“ et. om Begreber: ringe et. f. svag et. flet i sit Slags; — exiles res. (ringe Magt et. Midler), Nep. Eum. 5; ∞ domus, Hor. Ep. 1, 6, 45; men id. Od. 1, 1, 17: ∞ domus Plutonis (om Syggesværdene); — comiss. ogf. c. gen.; exilis ∞ aegritudinum, Plaut. Stich. 4, 1, 21; — b) navn. ogf. om Joredraget: tør, mager, simpel, Cic. d. Or. 2, 38; ∞ oratio, (oppon. tumida), Quintil.; cf. Cic. Brut. 21; — not.: neutr. exile, som adv., f. exiliter: tørstelig, praelari, Stat.

*exilitas, atis, f.; I) „alm.“: Tyndhed, Smalhed; — ∞ aculei apum, Plin.; ∞ vocis femineae, (dens Jinde), Quintil.; figd. ∞ quarundam litterarum, (opp. pinguitudo), id.; ∞ soli, (dens Magerhed), Colum.; — II) „bef.“ om Joredraget: Magerhed, Tørhed; vid. Cic. d. Or. 1, 12, o. id. Brut. 82; o. — exiliter, adv.; I) „alm.“; a) om Hælden: spæet, svagt; vid. Cic. d. Or. 3, 11; — b) om Tælen: tørstelig; compar., ∞ dicere, Varr.; — II) „bef.“ o. „ment.“ om Joredraget: mager, tør; ∞ disputare, Cic. d. Or. 1, 11; cf. id. Brut. 27; — [af exilis]. — exilium, i, f. und. exsiliun.

*eximie, adv.: med Høvelg, fortrinlig, diligere aliquem, Cic. Arch. 9; cf. Liv. 42, 29: ∞ polliceri omnia; — ogf. fortræffelig, flont; ∞ ornatum templum, id.; ∞ mederi, Plin., prodesse, id.; o. — eximietas, atis, f.: Jortræffelig, Symmach.; af — eximius, 3, [eximo]; I) „oprfl.“: der udtages et. undtages som fortrinlig; vid. Ter. Hee. 1, 1, 9; figd. Cic. Div. in Caecil. 16: te illi unum eximium, cui consuleret, fuisse; cf. Liv. 9, 34; — II) df. sædv.; a) fortrinlig, overordenlig; — ∞ facie mulier, Cic.; ∞ fertilitatis regio, Plin.; cf. Virg. Ge. 1, 538; — b) ypperlig, Jortræffelig; quae eximia et praeclara etc., Cic. Off. 1, 20; men ∞ virtus, Caes.; ∞ opinio virtutis, id.; — „poet.“ ogf. c. inf.; eximius animum servare, Lucan.; figd. c. gen.; eximii regum, Stat.

eximo, emi, eptum, 3, v. a., [inus. emio; cf. adiuvo o. demo]; I) „egenl.“; A) „alm.“: tager ud deraf, affender deraf; — ∞ medullam caule, Plin.; ∞ de reis et. e reis, Cic.; cf. id. Verr. 2, 52; ∞ alieni dentem, Suet.; men ∞ numero, Quintil. 1, 4, 3; cf. Hor. Od. 2, 2, 19; — men absol. o. in pass.; vid. Hor. Ep. 2, 2, 212; — B) „bef.“: underdrager et. befrier deraf; ∞ aliquem tamquam e vinculis, Cic. Orat. 23; ∞ aliquem ex obsidione, id., obsidione, Liv.; men ∞ agrum de vectigalibus, Cic. Phil. 2, 39; — II) „fig.“; A) „alm.“: udtager deraf; — ∞ ex natura rerum etc.; vid. Cic. Lael. 7; men ∞ aliquem morti, (udfrie deraf), Tac.; cf. Liv. 6, 24; men ∞ eam religionem, (have den Religionsfølelse), id.

1, 31; — b) om Tiden: at henbelde et. forderve et. spilde, — ∞ diem et. tempus dicendo; vid. Cic. Qu. Fr. 2, 1; cf. id. Att. 1, 3; men quia ea res exemisisset illum diem, Liv. 1, 50; — B) „bef.“: udtager et. befrier deraf, aliquem ex culpa, Cic., ex metu, Plaut.; ∞ aliquem crimine, Liv., servitute, id.; men eximi noxae (et. noxa), id. 8, 35; ∞ crimini, Curt., poenae, Dig., men Liv. 5, 15: ∞ rem miraculo, (giøre, at Sagen ikke mere synes underlig).

exin, adv., f. und. exinde. — exinanio, avi, atum, 4, v. a.; I) „egenl.“: udtømmer, udflynder, domos, Cic.; ∞ navem, id., agros, id.; civitates exinanitae, quod etc., Caes. B. C. 1, 48; — ∞ alvum, bilem, pituitum, (afføre), Plin. 26, 36; — II) „overf.“: ∞ patrimonium, (tilfætte, færdge), Dig.; men ∞ aliquem, (jerarce), Plaut.; cf. Cic. Agr. 2, 27; df. — exinanitio, onis, f.: Udtømmelse; ∞ alvi, (Afførsætte), Plin.; — ogf. „overf.“: Ufræstet, id. 17, 2.

exinde, (apocep. exin, ligesom dein af deinde, vid. Cic. Orat. 15), adv.; oprf.: ud deraf; df. I) i Nummel; — Utcumque etc., exin (fra den Side) velum vortitur, Plaut. Epid. 1, 1, 17; exin Cappadociam ... petivit, Tac. Ann. 15, 12; — B) „overf.“, i den til en Vocalitet sigtende Række et. Jølge: derpaa et. dernæst; vid. Cic. N. D. 2, 39 o. 43; cf. Tac. Ann. 2, 16: post quos ... dein ... exin etc.; — II) i Tiden: herpaa et. derpaa, herefter et. derefter; — ad Mundum exinde castra mota, Liv. 24, 42; cf. Cic. Div. 1, 26, o. Virg. Aen. 6, 743; — b) ogf. efter frgd. postquam et. ubi; — postquam etc., me exinde amovit loco, Plaut. Truc. 1, 1, 63; — B) „overf.“, i Optællingen af en Række et. Jølge af Begivenheder: herpaa et. dernæst et. fremdeles, øbl., (f. ogf. deinde s. l.); vid. Liv. 31, 1 o. 6, oftere, ogf. Virg. Aen. 6, 891, oftere, o. A.; — b) figd. ogf., ligesom ex eo tempore: fra den Tid, derefter, Justin. 1, 2, Dig., Appul.; — III) ogf. om andre Jørhælder; A) om en Udgaaen deraf: heraf; (efteret); nec quicquam luci exinde cepimus, Appul.; — B) om en Samstemmen: herefter; (forcl.); proinde ut etc., exinde sapere eum omnes dicimus, Plaut. Pseud. 2, 3, 11; cf. id. Most. 1, 3, 71.

*existimabilis, e: formodentlig, sandsynlig, Coel. Aur.; — existimatio, onis, f.; I) „alm.“: Bedømmelse, Dem, Mening; — quorum hominum tantum est existimatio, (opp. quorum est iudicium et potestas), Cic. Cluent. 30; cf. ibd. 20; men Liv. 1, 29: existimatio communis omnibus est etc., (derom kan hver troe, hvad han vil); — ogf. in pl., id. Qu. Fr. 1, 1, 15, o. A.; — II) „bef.“ o. objectivt: den Mening et. Dem, som hæves om nogen; df. sædv.; negens gode Ravn og Hvgte; — quod esset contra rem aut existimationem tuam, Cic. Fam. 5, 20; homo sine existimatione, id. Flacc. 22; cf. id. Att. 1, 1; men ad debitorem existimationem tuendam, (deres Credit), Caes. B. C. 3, 1; o. — existimator, oris, m.: som bedømmer noget; — ∞ stultus alieni artificii, Cic. d. Or. 3, 22; cf. id. Brut. 39; — [af figd.].

existimo, (tumo), avi, atum, 1, v. a., [aestimo]; bedømmer derefter; df. bedømmer, holder for, mener; — e. acc., et. m. in cl. de, fvy., et. m. Objectt: et. Relativsæt., et. absol.; — ∞ aliquem avarum, Cic.; hyp. pass.: impudentissimus existimarer, id. Cluent. 59; men homo ut existimabatur (impers.), avarus et furax, id. d. Or. 2, 66; — existimari in numero hostium, Cic.; men existimari in probro, (holdes for en Ubaad), Plin.; men Sall. Catil. 2: eorum ego vitam mortemque juxta existumo; — ex eventu de tuo consilio existimatus etc., Cic. Fam. 1, 7; men quos etc., de iis male existimant, id. Off. 2, 10; cf. id. Att. 6, 2; — ogf. imperson.: ex quibus (orationibus) existimari de eorum ingenio potest, id. Brut. 21; — si existimavissent, quemquam Rulli similem futurum, id. Agr.

2, 33; — egf. in pass. m. Subjectsfættning; vid. Cic. d. Or. 2, 1, v. Caes. B. G. 6, 13; men impers., ibd. 5, 13; — men m. Metatværfættning; nunc vos existimate, facta, an dicta pluris sint, Sall. Jug. 85; ligel. qui, utrum avarior, an crudelior sit, vix existimari potest, Liv. 22, 59; — endel. absol., sicut multi existimant, Quintil.; men impers.: ita vulgo existimari intelligimus; Cic. d. Rep. 2, 15. — *existo*, ere, f. und. *existo*.

**exitiabilis*, e: færdærfelig; ∞ bellum civibus, Cic.; ∞ animus in suos, Tac. Ann. 6, 24; ∞ telum, (dræbende), Ovid.; v. — *exitialis*, e: = frgd., donum, Virg., scelus, id.; men ∞ exitus (pl.) habere, Cic. Verr. 5, 6; — df. adv. *exitialiter*: færdærfeligen, Augustin.; — [exitium].

exitio, onis, f., [exeo]: Udgang deraf, ex utero, Plant. Truc. 2, 6, 30. — *exitiosæ*, adv.: færdærfeligen; superl., ∞ credi, Augustin.; af — *exitiosus*, 3, [exitium]: færdærfelig; exitiosum rei publicæ fuisse, etc., Cic. Planc. 36; cf. id. Catil. 4, 3; ligel. in compar. c. dat., Tac. Hist. 2, 31; Otho ... exitiorum rei publicæ credebatur; ligel. in superl., Tertull.

exitium, i, n., [exeo]: øprel.: Udgang deraf; vid. Fest. p. 81; df. fædv. „overf.“: Undergang, Jørdærfælle, hujus urbis etc., Cic. Catil. 1, 4; men extremi exitiorum exitus etc., id. Agr. 2, 4, (hvor plur.: cf. id. Mil. 2, ostere); dedere ad exitium, Tac.; cf. Hor. Od. 3, 16, 13, v. Virg. Aen. 5, 621; — b) „metron.“: hvad der velder Undergang el. Jørdærfælle; Exitium Trojæ Achilles, Ovid. Met. 13, 500; — not.: gen. exitium, f. exitiorum, Pacuv. ap. Cic. Div. 1, 31.

1. *exitus*, 3; partie. af exeo. — 2. *exitus*, us, m., [exeo]: 1) „agent.“: Udgang el. Bortgang; (opp. reditus); vid. Cic. Parad. 1, 1, v. Caes. B. C. 3, 69; men id. ibd. 1, 21: hominum occultos exitus etc.; — „poet.“ egf.: en Jæds Udløb el. Udfømmen, Lucr. 6, 727; men id. 1, 101: Exitus ut classi ... daretur; — B) „metron.“: Udvæi el. Nabning, Caes. B. G. 7, 28; ligel. septem exitus e domo etc., Liv. 39, 51; — ∞ naturales, Colum.; egf. exitus cibi, Plin.; — II) „fig.“: A) „overf.“: Udgang, Ende, anni, Liv., veris, Plin.; — ∞ orationis, Caes. B. G. 1, 8; cf. Cic. Manil. 1: in exitu esse, id. Mur. 37; — rem ad exitum perducere, id., egf. rei exitum imponere, Liv., (fuldende); — b) exitus verborum (i Grammatikken): Ordnes Endelser, Cic. Orat. 49; — 2) „bef.“: Udgang el. Udsald; — ∞ incertus belli, Cic.; cf. id. Fam. 6, 6, egf. Virg. Aen. 5, 523; f. egf. Cic. Agr. 2, 4, und. exitium; — disputatio sine exitu fuit, Liv. 32, 40; — ∞ exitus bonos habere, (have godt Udsald el. god Lykke), Cic. N. D. 3, 37; ∞ spei, Liv., promissorum, Cic., (Opfyldelse deraf); — exitus acta probat, Ovid. Her. 2, 85; cf. id. Fast. 6, 565: Exitus accessit verbis; cf. Hor. Od. 3, 6, 6; — b) ∞ vitæ, Nep.; men ∞ Sejani, (hans Undergang), Plin.; cf. Cic. Div. 2, 9: fatales exitus (habere); — B) „ment.“: a) Udvættling, Jørtfaring; — lex exitum facilem habet, Cic.; men em den tragiske Digter: explicare exitum argumenti, (udvætte Stykkets Catastroffe), Cic. N. D. 1, 20; — 2) Udvæi el. Udgangspunkt; quæ (causæ) plurimos exitus dant ad ejusmodi digressiones, id. d. Orat. 2, 77; — c) Udsald el. Jøtge; f. event. Cic. N. D. 3, 37, egf. Hor. Od. 4, 8, 34, v. A.

exjūro, avi, 1, v. a.: stærkt at sværge derpaa el. befærge, m. acc. c. inf., Plant. fragm. ap. Non. — *exlecebra*, ac, f. und. *elecebra*. — *exlex*, egis, adj., [flex]: som er befriet fra Lovene; egf. som lever udenfor Lovene, lovløs; exlegem esse, (opp. lege teneri), Liv. 9, 34; cf. Cic. Cluent. 3, v. Hor. A. P. 224. — *exmōveo*, f. und. *emoveo*.

exobrutus, 3, partie. v. adj., [obruo]: ryddet, udtømt, dolium, Appul. — *exobsecro*, are, d. forstærf.

obsecro: beder indestændigen, Plant. Asin. 1, 3, 93. — *exochadium*, i, n., Marc. Emp., v. *exochas*, adis, f., *ἐξοχάς*, Augustin., (i. e. tuberculum in ano). — *exocœtus*, i, m., *ἐξοζωϊτος*, (i. e. foris cubans: etflags Jist, der seker paa det Tørre), Plin. 9, 31. — *exocœulo*, avi, atum, 1, v. a., [oculus]; (for v. efterel. Ord): slaaer Dine ud; ∞ alicui caput, Plant. Rud. 3, 1, 26, (hvor exoculassitis, f. exoculaveritis); — not.: df. som adj. *exoculatus*, 3; uden Dine, blind, Appul.

exodiarius, i, m., (sc. histrio): Acteur i Efter-spillet, Ammian.; af — *exodium*, i, n., *ἐξόδιον*; 1) „alm.“, (for v. efterel.): Udgang el. Ende, (opp. origo), Varro; in exodio vitæ, id.; — 2) „bef.“ paa Theatret: Iystigt Efterpiel el. Mellemspiel; vid. Liv. 7, 2, Suet., Juvenal. — *exodōratus*, 3, partie. v. adj., [odor]: berøvet Lugten, Tertull. — *Exodus*, i, f., *ἔξοδος*, (øprel. Udgang); df. Navnet paa anden Mosebog, Tertull.

exolesco, evi, etum, v. n. inch.; 1) „alm.“: at blive udeven, at faae sin fulde Vægt; men alene in partie. *exoletus*: — *exoleta virgo*, (udvoren), Plaut. ap. Prisc.; — lb) df. *exōletī*, orum, m., fædv. sensu obsceno, f. scorta mascula, Cic., Martial.; — b) egf. adj.: exoleti remiges, Tac.; — II) „bef.“: at være ligesom afvoren; df. at afstige, at falde hen; øprel. om Værterne; quæ negligentia exolescunt etc., Colum. 2, 18; — b) oftest „overf.“: at komme i Jørfald, at blive tabt el. glemt; — pæne exolescentes litteræ, Suet. Aug. 7; exolevit fundendi aeris ratio, Plin. 34, 3; cf. Liv. 2, 52, v. Tac. Ann. 6, 25; — exoletum vetustate odium, Liv.; men exoleti auctores, (feræltede), Quintil.; exoletæ voces, Suet. — *exōletus*, 3; partie. v. adj. af exolesco.

exōmis, idis, f., *ἐξομῖς*: etflags Væst, (som lod Skuldrene ubedækkede), Fest. pag. 81, v. Gell. 7, 12. — *exōmōlōgēs*, is, f., *ἐξομολόγης*: Bescendelse, confessio, Tertull.

exōneratio, onis, f.: Besrielse fra en Byrde el. Tynge; ∞ mercedis, Dig.; af — *exōnēro*, avi, atum, 1, v. a.; 1) „agent.“: aflæsser el. løser; — ∞ navem, Plaut.; men ∞ navigia jactu, Senec.; ∞ alvum, (udtemme), Plin.; — ∞ colos, Ovid. Fast. 3, 818, (aflpinde); men Plin. 3, 10, om en Jæd: ∞ se in Padum, (udgyde sig deri); — B) „bef.“: flaffer bort el. af Veien, aliquem ex agro, Plaut.; ligel. Liv. 10, 6: exonerata plebe etc.; cf. Tac. Hist. 5, 2; — II) „fig.“: berflaffer, aes alienum, Dig., curas, Senec. Hippol.; cf. Tac. Ann. 3, 54, v. Senec. Ep. 1; — egf. fæter el. befrier, civitatem metu, Liv. 2, 2; cf. id. 10, 21; men liberata atque exonerata fide mea, id. 12, 13.

exoptabilis, e: meget ønskelig el. forønsket, nunciis, Plaut., tempus, Sil.; af — *exopto*, avi, atum, 1, v. a.; øprel.: udvælger, illum potius etc., Plaut. Baech. 3, 1, 3; — df. fædv.: besjættig at attraae el. ønske; vid. Cic. Off. 1, 32, v. Liv. 9, 25; — ∞ pestem alicui, (ønske Ondt over nogen), Cic. Pis. 40; — egf. m. Objectsfætt., id. Fam. 4, 6; egf. m. ut, ibd. 2, 7; — endel. absol.: nobis cupientibus atque exoptantibus, etc., Cic. d. Or. 1, 1; — II) partie. *exoptatus*, 3, egf. sem adj.: forønsket, ønskelig, alicui, Ter. Heaut. 2, 4, 28; cf. Cic. R. Am. 7; — men absol.: exoptata obtingent, Plaut.; — compar., nihil exoptatus adventu meo, id. Att. 5, 15; superl., ∞ gratulatio, ibd. 4, 1.

**exorabilis*, e: til at bevæge el. formilde ved Bønner; vid. Cic. Qu. Fr. 1, 1, 13; ∞ in aliquem, id. Att. 1, 3; — nulli exorabilis, Sil.; non exorabilis auro (abl.) ... Orcus, Hor. Ep. 2, 2, 179; — compar., in suis exorabilior injuriis, Senec.; — 2) fædv. „poet.“ egf. m. activ. Venn.; ∞ carmen, (ferføende), Val. Fl.;

— *exorabulum*, i, n.: *forsonings-* el. *Overtalet*: *seemiddel*; (*for-* o. *estrel.* Ord); *afene* in pl., *Plant.* True. 1, 1, 6, v. *Appul.*; — *exoratio*, onis, f.: *Overtalet* ved *Bemmer*, *Quintil.* Decl.; v. — *exorator*, oris, m.: *som* *stræder* at *erholde* *noget* ved *Bemmer*, *Ter. Hee. prol. 2*; — *df.* *fem.* *exoratrix*, icis, oratio, *Salvian.*; — [*exoro*].

**exorbitatio*, onis, f.: *Overtrædelse* *deraf*, *disciplinae*, *Tertull.*; v. — *exorbitator*, oris, m.: *en* *Overtræder* *deraf*, *judaismi*, id.; *af* — *exorbito*, avi, atum, 1, v. n. o. a., [*orbita*], (*estrel.* Ord); a) *neutr.*: at *femme* *ud* af *Hjælperet* el. *ud* fra *den* *rette* *Linie*, *Augustin.*; — a) *regula*, *Tertull.*; — b) *act.*; — *animum* a) *tramite*, (*„alleg.“*: *afdrage* *fra* *der* *Rette*), *Sidon.* — *exorcismus*, i, m., *ἐξορκισμός*: *Besværgelse* af *ende* *Ånder*, *Tertull.* — *exorcista*, ae, m., *ἐξορκιστής*: *som* *befærger* *ende* *Ånder*, *Jul. Firm.* — *exorcizo*, avi, 1, v. n., *ἐξορκίζω*: *befærger* *ende* *Ånder*, *Dig.*

exordior, orsus sum, 4, v. dep. a.; *eprel.*: *sætter* i *Bæy*; — *∞* *funem* *loreum* etc., *Cato*; — *df.* „*alleg.*“: *exordiri*... *unde* *occipias* etc., *Plant. Pseud.* 1, 4, 6; *figel.* om *Talen*: *pertere*, *quod* *exorsus* es, *Cic. d. Or. 2, 33*; — II) *estrel.* „*overf.*“: *begynder* *der* *paad*; — *ab* *causa* *tam* *nefaria* *bellum* *exorsi*, *Liv. 4, 17*; *cf.* *Suet. Caes. 32*, *ostere*, o. *A.*; — *egf.* *e. inf.*: *oxorsus* *scribere*, *Nep.*, *dicere*, *Cic.*; — b) *df.* *egf. absol.*: *begynder* *at* *tale*; — *∞* *ab* *re* *ipsa*, *Cic. d. Or. 2, 79*; *figel.* in *hunc* *modum* *el.* *his* *verbis* *exorsus* *est*, *m. figb. or. dir.*, *Tac. Ann. 3, 50*; *men* *Cic. d. Or. 2, 19*: *∞* *ita*, *ut* etc.; *men* *∞* *ita*, *quasi* etc., *Quintil.*; — III) *partic.* *exorsus*, 3, *m. passiv* *Bem.*: *Exorsa* *est* *haec* *tela* *etc.*, *Plant. Bacch. 2, 3, 116*; *cf.* *Cic. d. Or. 2, 38*; *quibus* *ante* *exorsa*... *retexantur*; — h) *df.* *subst.* *exorsa*, *orum*: *det* *Paabegyndte*, *Virg. Aen. 10, 111*; — *egf.* *Indgang* *el.* *Indledning*, *id. Ge. 2, 45*.

exordium, i, n., [*exordior*]: *Begyndelsen* *til* *el.* *af* *en* *Bæy*; — *quum* *exordium* (*tela*) *pullum* *videam*, *Quintil. 5, 10, 71*; — II) *sædv.* „*overf.*“: *Begyndelse*, *Ophav*; A) „*alm.*“: *∞* *totius* *vita*, *Cic.*; *paene* *ab* *exordio* *urbis*, *Suet.*; *cf.* *id. Tib. 42*, v. *Cic. Leg. 1, 3*; — *men* *in* *pl.*: *cunctatorum* *exordia* *rerum*, *Lucr.*; *cf.* *Virg. Aen. 7, 40*; — B) „*bef.*“ *egf.*: a) *Indledning* *el.* *Indgang* *til* *en* *Tale*; — *quo* *utar* *exordio*, etc., *Cic. d. Or. 2, 77*; *cf.* *ibid.*: *∞* *exile*, *commune*, etc.; *in* *exordio* *pro* *Milone*, *Quintil.*; — *egf.* *in* *pl.*, *id. 11, 3, 161*; *cf.* *Virg. Aen. 4, 283*; — b) *df.* *atter* „*overf.*“: *Strift* *el.* *Dpfats*, *edf.*, *Colum. 5, 11*, *ostere*.

exōrior, ortus sum, 3 v. 4, v. dep. n.: at *staae* *op* *el.* *opstaae*, at *fomme* *frem* *el.* *tilsyne*, (*naefn.* *uventet* *el.* *pluetseligen*); I) „*egenf.*“: A) „*alm.*“: 1) om *Himmellegemernes* *Dpgang*; *vid. Cic. Div. 2, 44*, v. *Virg. Ge. 1, 438*; *figel.* *jubare* *exorto*, (*i. e. sole*), *id. Aen. 4, 130*; — b) *df.* *metonym.*: *exorioris*, (*se. sol*), *Propert. 3, 5, 27*; *df.* *egf.* *Morgenen* *el.* *Duen*, *Colum.*; — 2) om *Personer* *og* *personlige* *Begreber*; — *tu* *sola* *exorere*, *quae* *etc.*, *Ter. Hee. 2, 1, 16*; *cf.* *Cic. Deiot. 1*, v. *Lucr. 1, 125*; *egf.* *Liv. 27, 27*: *∞* *ex* *insidiis*; — *men* „*alleg.*“, *Cic. Att. 7, 26*: *egf.* *nunc* *pallum* *exorior*, (*fommer* *til* *kræfter*, *øst.*); — B) „*bef.*“ om *Tiden*: at *begynde*; *exorioris* *annus*, *Tibull.*; *egf.* om *Årterne*: at *fomme* *frem* *el.* *op*: *arbuta* *exorta* *e* *terra*, *Lucr.*; — II) „*fig.*“: A) „*alm.*“: at *opfomme* *el.* *fremstaae*; — *∞* *fama*, *Liv.*, *discordia*, *Virg.*, *promulgatio*, *Cic. Fam. 1, 5*; *men* *nullam* *exoriri* *moram* *posse*, *quominus* *etc.*, *Caes. B. C. 2, 12*; — *egf.* *m. figb.* *ex* *el.* *ab*: at *have* *sin* *Opdrindelse* *derfra*, *Ter. Hee. 4, 10*, v. *Cic. Parad. 5, 3*; — B) „*bef.*“: at *fremstaae* i *en* *Egenkab*, at *blive* *derfor*; — *repentinus* *nobis* *Sulla* *exoritur*, *id. Agr. 3, 3*; *cf.* *id. Off. 3, 9*: *rex* *exortus* *est* *etc.*, *egf.* *Virg. Aen. 4, 625*;

— *not.*: om *formerne* *af* *præs. ind. v. imperf. conj.* *egf.* *efter* *d. tredie* *Conj.*, *f. unt. orior*.

exormiston, i, n., *ἐξορμιστόν*: *en* *Jistteart*, *rimel.* *efslags* *Murane*, *Cassiod.* — **exornatio*, onis, f.: *Udsmykning*, *Pynt*, *Cic. fram. ap. Colum. 12, 3*; — II) „*overf.*“: *Talens* *el.* *foredragets* *Udsmykning*, *Cic. Inv. 2, 3*; *cf.* *Auct. ad Her. 4, 13*; — b) *egf.* *som* *rheterisk* *figur*, *ibid. 4, 8*, v. *Cic. Part. or. 3*; v. — *exornator*, oris, m.: *som* *udsmytter*, (*opp.* *narrator*), *Cic. d. Or. 2, 12*; — [*saf* *figd.*].

exorno, avi, atum, 1, v. a.; I) „*egenf.*“: A) „*alm.*“: *udrustet* *el.* *forhøyet* *rigeligen*; — *∞* *vicinitatem* *armis*, *Sall. Catil. 36*; *∞* *classem*, *Justin.*; — *egf.* *indretter* *el.* *bereber* *med* *Dmhu*; *∞* *convivium* *omni* *opulentia*, *Sall.*; *men* *id. Jug. 90*: *pro* *rei* *copia*... *exornat*, (*beforger* *alt.* *øst.*); — *exornari* *in* *peregrinum* *modum*, (*forstæde* *sig* *sem* *stemmed*), *Plant. Trin. 3, 3, 38*; — *comiss* *egf.* *f. subornu*, (*afrefter*), *Plant. Pseud. 4, 7, 65*; — B) „*bef.*“: *udsmytter*, *Cic. Fam. 7, 23*; *men* *Ter. Heaut. 5, 1, 77*, *comiss*: *adeo* *exornatum* *dabo* *eum*, (*i. e. muleatum*); — II) „*fig.*“ *e. mentr.*: *∞* *Graciam* *artibus*, *Cic. Tusc. 5, 4*; *men* *ibid. 2, 5*: *ne* *philosophiam* *falsa* *gloria* *exornes*; — *∞* *orationem*, (*udsmytse*), *id.*; *cf.* *id. Tusc. 2, 14*; *∞* *opus* *verbis*, *Prop.*; — *not.*: *af* *partic.* *exornatus*, 3, *er* *superl.* — *cithara*, *Auct. ad Her. 4, 47*; — *egf.* *compar.*, *poët.* in *Anthol. Lat. 1, 692*, *Burm.*

exōro, avi, atum, 1, v. a.; I) „*alm.*“: *beder* *indstændigen*, *bønnsælter*; *egf.* *overtaler* *ved* *Bønner*; — *∞* *aliquem*, *ut* *pejeret*, *Cic. R. Com. 16*; *cf.* *id. d. Or. 1, 29*; *egf.* *∞* *aliquem*; *vid. Ovid. Pont. 4, 8, 22*; *hys.* *pass.*: *opemque* *exorata* *fero*, (*naar* *man* *beder* *til* *mig*), *id. Met. 9, 699*; — *men* *∞* *pacem* *divum*, (*anraabe* *em* *deres* *Raadte*), *Virg. Aen. 3, 370*; — *men* *Stat. Silv. 2, 7*, *e. acc.* *rei* *et* *pers.*: *unum* *diem* *deos* *silentium* *exores*; — *egf.* *absol.*: *exorando*, *haud* *adversando* *etc.*, *Plant. Stich. 1, 2, 22*; — 2) „*bef.*“: a) *erbolder* *el.* *bevæger* *ved* *Bønner*; — *quam* *rem* *volo* *me* *abs* *te* *exorare*, *Plant.*; *cf.* *Ter. Andr. 3, 4, 3*; *men* *e. acc.* *rei* *et* *personae*: *hanc* *veniam* *illis* (*dat.*) *sine* *te* *exorem*, *Plant. Bacch. 5, 2, 82*; — b) *formilder*, *udsoner*, *patrem* *filiae* (*dat.*), *Suet.*, *tristitiam* *alicuius*, *Plin. Ep.*; — *not.*: *sid.* „*pect.*“: *exoratus*, 3; *sem* *er* *bønshørt*, *Stat. Theb. 1, 666*.

1. *exorsus*, 3: *partic.* *af* *exordior*. — 2. *exorsus*, us, m., [*exordior*], *ligesem* *exordium*: *Ophav*; *df.* *Indgang* *el.* *Indledning*; *quoniam* *is* *est* *exorsus* *orationis* *meae*, *Cic. Manil. 4*. — *exortivus*, 3, [*2. exortus*]: *hørende* *til* *Himmellegemernes* *Dpgang*, *vid. Plin. 7, 50*; — 2) *df.* „*overf.*“: *liggende* *imod* *Solens* *Dpgang* *el.* *Østen*, *oceanus*, *id. 37, 11*; — b) *sem* *subst. neutr.*: *exortiva* *Galliae* *Narb.*, *den* *østlige* *Del* *deraf*, *id.* — 1. *exortus*, 3: *partic.* *af* *exorior*. — 2. *exortus*, us, m., [*exorior*]: *Dpgaaen* *el.* *Frengaaen*, *Dpgang*, *naefn.* *el.* *Himmellegemets*, *in* *pl.*: *∞* *acquinoctiales*, *Varr.*

exos, ossis, adj., [*2. os*]: *benløs*, *uden* *Ben* *el.* *Knøfler*, *Lucr. 3, 721*. — *exosculatio*, onis, f.: *Rysen* *el.* *at* *hyske*; *df.* om *Duer*: at *næbdes*, *Plin.*; *af* — *exosculor*, atus sum, 1, v. dep. a.: *hysker* *hæft* *el.* *hysigen*, *aliquem*, *egf.* *manum* *alicuius*, *Suet.*; — 2) *egf.* „*overf.*“: *gjør* *meget* *deraf*, *ephoier*, *beundrer*, *Gell. 2, 26*; — *not.*: *sid.* *egf.* *m. passiv* *Bem.*, *Plin.*, *Appul.*

exossis, e, [*2. os*]: *benløs*; *naefn.* om *Fiske*: *uden* *Ryggrad*, *Appul.*; — 2) *df.* „*overf.*“: *∞* *homo*, (*sem* i *Dansen* *let* *betier* *sig* *til* *alle* *Sider*), *id.* — *exosso*, avi, atum, 1, v. a., [*exos*]: *udtager* *Venene* *el.* *Brustet*; *∞* *congrum*, *Terent.*; *men* *comiss*: *∞* *aliquem*, *tamquam* *muraenam*, *Plant.*; — 2) „*overf.*“: a) *exossatum* *pectus*, *Lucr. 4, 1265*, (*bøstligt* *el.* *smi-*

dig): — b) exossatus ager, Plin. 6, 52, (renset fra Sten, vel bearbejdet).

exostra, ae, f., ἐξωστρα; 1) tilslags bevægelig Træbe, hvorefter Væleirerne fra et Taarn besjæge Murene, Veget.; — 2) tilslags Maffine paa Theatret, hvorefter Scenens Baggrund, (ligesom Huset's Indre), bliver synligt for Tilskuerne; bñf. „alleg.“: in exostra belluari, (effentlige: oppor. post siparium), Cic. Prov. cons. 6. — exösus, 3: partic., [odis]; 1) act.: sem bader: („pect.“ o. i efteraug. Pres.); vid. Virg. Aen. 5, 687, v. ibd. 12, 818; exösus arma, Flor., patrios mores, Curt.; — 2) pass.: sem er bader, diis (dat.: af Guderne), Gell., universis, Entrop.

exötericus, 3, ἐξωτερίζος: børende til det Ytre el. Afmündelige: ~ libri, Gell. 20, 5, (oppon. acroatici). — exöticus, 3, ἐξωτικός: utenlandsk, fremmed; (for: e. efterd.); — ~ unguenta, Plaut.; men ~ Graecia, (i. e. Magna Graecia el. Nedertalien), id. Men. 2, 1, 11; — b) df. subst. n., exöticum, (se. vestimentum: en utenlandsk Dragt), id. Epid. 2, 2, 48.

expallesco, lui, 3, v. n. inch.: blegner, bliver bleg; viden! ut expallui! Plaut.; cf. Ovid. Met. 6, 602, v. Auct. ad Her. 2, 5; — b) „pect.“ egf. c. acc. (efter d. ndfaldne ad); vid. Hor. Ep. 1, 3, 10. — expalliatus, 3, [pallium]: sem er berøvet sin Kæppe el. Overklæning, Plaut. Cas. 5, 3, 6. — expallidus, 3: meget bleg, corpus, Tertull. — expalpo, are, v. n. o. a.; 1) absol.: berører, kende, feler el. smigter, Plaut. Poen. 1, 2, 144; — 2) e. acc.: fralister ved Smigter, Pompon. ap. Non.; — not.: egf. sem dep., Plaut. ap. Non.; df. — Expalponides nummorum, (sem fralister wegen hans Penge); comiss Mantisnaen, Plaut. Pers. 4, 6, 22, (hvor dog Jermen: nummorum exp. — expalpor, ari, f. und. expalpo.

expando, pandi, pansum o. passum, 3, v. a.: udfpender, udfølter, udbreder; — ~ alas, Plin.; expansae vestes, id.; ~ ficus in sole, Colum., herbas sub umbra, id.; — expansae delubri fores. (de aabnede Jøydøre), Tac. Hist. 5, 13; — egf. medial: quum expanditur (Nilus), Plin. Pan. 30; — 2) „fig.“: rerum naturam expandere dictis, (udføle, udføle), Lucr. 1, 127; df. — expansia, ois, f.: Udfølelse, corporis, Coel. Aur. — expansus, 3: partic. af expando. — expapillatus, 3, partic. adj., [papilla]: blotet til Brynster; ~ brachio, Plaut. Mil. gl. 4, 4, 41. — expartus, 3, adj. partic., [pario]; df. ~ pecudes, (sem hase egypter at føde), Varr. — expassus, 3: partic. af expando.

expatricius, i, m.: en Erpatricier, Cod. Just. — expatro, avi, 1, v. a., (tilfætter paa Uagt); vid. Catull. 29, 17. — expausatus, 3, partic. adj., [pausa]: fraspændt el. udbrødt, jumentum, Veget. — expavescio, (feci), factum, 3, v. a.: ferfærder, ferfærter; men alene in participi; 1) expavesciens, tis; ~ animalia hominem, Senec. Ep. 85; — 2) expavescactus, 3; ~ equi magitu tanri, Hygin. Fab. 47. — expavēo, ēre: = figd.; ~ aliquid, (f. ad aliquid), Stat. Silv. 3, praef. — expāvesco, pavi, 3, v. n. o. a. inch.: bliver ferfærret, ad aliquid, Liv. 6, 31, ad tumultum aliquid, Plin.; egf. absol., id. 23, 24; — b) efferre c. acc. (efter d. ndfaldne ad); vid. Suet. Aug. 90, v. Hor. Od. 1, 37, 22; ligel. nec speciem adulantis expaveris, Tac. Hist. 2, 76; men in pass.: id. ... expavescendum est, Quintil. 9, 3, 25. — expavidus, 3: meget ferfærret, Gell. 1, 8.

expecto, etc., f. und. expecto, etc. — expectoro, are, v. a. [pectus]: udrøver el. ferdriver af Menneffets Jnderfic; (ferel. Ord); vid. Emm. ap. Cic. Tusc. 4, 8; men afflictum ex animo expectorant, Attius ap. Non. — expēculiatus, 3, [peculium]: berøvet sin Jermue: ~ servi, Plaut. Poen. 4, 2, 21.

expēdio, ivi o. ii. itum, 4, v. a. o. n., [pes];

eprel.: udrøver Jøden af Snaren, (opp. impedio); df. fædv. „overf.“: 1) act.; A) „alm.“: udrøver af en Banstellighed; bñf. ofte „alleg.“; — in quot se laqueos induerit, quorum ex nullo se unquam expedit, Cic. Verr. 2, 42; cf. ibd. 43, egf. Hor. Od. 1, 27, 24, o. ibd. 3, 24, 8; men expeditior etc., Virg. Aen. 2, 633, (som: mer igitennum); men ~ errantem, Ovid. Fast. 1, 669; — df. egf. udføler, udrøver, aliquid ex servitute, Plaut.; cf. Nep. Att. 25; — bb) df. egf. a) fremtager el. frembenter, lægger tilfrette; — ~ Cererem canistris, Virg. Aen. 1, 702; men ~ merces suas, (om Skrammeren), Ovid.; ~ vela, Cic., virgas, id.; — ~ cibaria pastoribus, Varr., pecuniam, Cic., Suet.; — b) naval. egf. i Arigsspreger: ~ arma, Caes., Tac., Virg.; ~ ferrum, Liv.; cf. id. 38, 25; ~ naves, Caes., vineas in oculo, id. B. G. 7, 27; — ~ se ad pugnam el. ad proelium, Liv.; hvorefter egf. absol. ~ se, Caes. B. G. 1, 51; ligel. ~ manus, Virg. Aen. 12, 258; ligel. medial: expediti ad bellum, (riste sig til Arig), Tac. Hist. 2, 29; — B) „bef.“: 1) stæffer tilføde, tilfødebringer, pecuniam, f. evenf.; ~ alimentata arcu, Tac.; men Liv. 3, 13: ~ ius auxilii sui, (om Tribunerne). — men „pect.“: Hor. Od. 1, 8, 12: disco ... jaculo ... expedito, (i. e. alacriter emisso), etc.; — bb) df. egf.; a) at udføle el. befirre; ~ se ab omni occupatione, Cic.; expeditus curis, (befriet derfra), Hor.; — hos Lægerne egf. absol.: ~ aegrotum, (betbrede), Cels.; — b) at udføle el. ørne, at bringe i god Stand; — ~ rem frumentariam, Caes.; ~ nomina alienus, (afgjøre, betale), Cic. Att. 16, 6; ~ negotia, id., consilia sua, Tac.; cf. Cic. Mil. 4; — 2) om Taler el. om den Talende: fremfæller, beretter, ferfærker; — hoc mihi expedit, etc., Ter. Eun. 4, 1, 27; ~ hujusce rei initium, Sall. Jug. 5; cf. Tac. Ann. 4, 1, v. Virg. Ge. 4, 286; men id. Aen. 3, 379: Paucā tibi e multis ... expeditam dictis; — II) neutr.; A) sem verb. fin.: a) expedire (se. se ad bellum): ruste sig til Arig, Tac. Hist. 1, 10 v. 88; — b) ~ quam verissime de re aliqua, ibd. 4, 48; — B) oftest impers., (el. e. nomin. comm.: res, etc.), expedit, expeditabat, etc.: det er (var) tienligt el. gavnligt el. nyttigt, alieu (for nogen); vid. Cic. Marc. 10, v. Nep. Mil. 3; — egf. ~ alieu ad aliquid, Cic. Att. 7, 22, in re aliqua, id. Off. 1, 25; — ferel. egf. m. nomin. appell.: Nequiter pacne expediti prima parasitatio, Plaut. Amph. 1, 3, 23; ligel. in pl.: artes quemadmodum expeditant, Plaut. Trin. 2, 1, 10; egf. m. Subjunctsætning; expedit bonas esse vobis, Ter. Haut. 2, 4, 8; cf. Cic. Phil. 13, 8; — eaf. m. figd. ut, Justin. 1, 8; men absol.: si ita expedit, Cic.; — not.: expedit, (f. expedit), Plaut. Truc. 1, 2, 36, Enn. ap. Non.; — III) partic. expeditus, 3, egf. sem adj.; A) færdig el. beredt, sem er el. haves ved Haanden el. paa rede Haand, Cic. Phil. 11, 10, v. Plin. Ep. 3, 12; ~ rationes habere, (have set ved at betale), Cic. Fam. 10, 25; ligel. in expedito habere, Liv. 36, 16; men ~ loco, (paa beqvemt Sted), Caes. B. C. 1, 27; — B) m. Hensyn paa en Marsch el. Reife: set, fri, ubindret; — ut ... expeditus proficisci posset, Cic. Quint. 6; ~ legiones, (uden Bagage), Caes.; cum mille expeditis, (ferbevæbnede), Liv.; egf. cum expeditis militum, id. 30, 9; — Clodius expeditus in equo etc., Cic. Mil. 10; — C) set, uden Banstellighed, — ~ oratio, Cic., celeritas dicendi, id.; men expeditus ad dicendum (orator), id. Brut. 18; — viam expeditiorem ad honores, id. Flacc. 41; reditum in coelum ... optimo cuique expeditissimum etc., id. Lael. 4.

expedite, adv. af expeditus, 1) „alm.“: set, hurtigt; — compar., ~ navigare, Cic.; superl., ~ conferre se aliquo, id.; — 2) „bef.“ (o. „ment.“): færdigen, loqui, Suet., explicare, Cic.; celeriter expeditque percipere, quae etc., id. Fin. 5, 12. — expē-

ditio, onis, f., [expedio]; *oprdl.*: at giøre sig færdig til et forrejtende; *df.* 1) Jættog, Krigstog, Expedition; — milites in expeditionem mittere, *Caes. B. G. 5, 10*, educere, *Cic. Div. 1, 33*; ~ suscipere, *Suet.*; — *egf.* Streiftog *cl.* Overfald, *Hirt. B. G. 8, 24*; — b) *egf.* „overf.“ om Viernes Tog *cl.* Udflugt, *Plin. 11, 8*; — 2) „bef.“ om forrejtende; a) Jættfærd *cl.* Jættfærd, *Auct. ad Her. 4, 51*; — b) som rhetorisk figur: tydelig *cl.* tilfærdig forklaring, *ibid. 29*; — 3) i Architecturen: en Bygningsskildring og Indretning, *Vitruv. 6, 5*, *ostere*; *df.* — expeditionalis, *e.*: hørende til et Jættog, *Ammian.* — expeditus, 3: *partic. e.* *adj.* af expedio.

expello, pūli, pulsum, 3, v. a.; *oprdl.*: driver *cl.* jager ud deraf *cl.* bort deraf *cl.* dæru *cl.* dæru; 1) „alm.“: saaf. navn. om Hjerden; ~ pecus porta, *Liv.*, juvenco monte, *Ovid.*; — men om Viernes: ~ fucus in opera, *Plin.*; — *egf.* uvert. m. Tingsbejæter: ~ arcu sagittam, (*afstyre*), *Ovid. Met. 13, 381*; ~ margarita expulsa, (*i. e.* in litus ejecta), *Tac.*; — *ostere* om Menneffer; ~ aliquem domo, *Cic.*, civitate, *id.*, ex urbe, *id.*, a patria, *id.*, possessionibus, *Caes.*, finibus, *Virg.*; — *bb)* i Krigsprog: ~ praesidium ex arce, *Nep.*, hostes finibus, *Caes.*; — b) udenfor Krigsprog: — ~ aliquem vita, (*ombringe*), *Cic. Mur. 16*; men expulsa ... filia (*sc. penatibus*), *id.* *Cluent. 5*; — men subst. expulsus, *i.*: en Jættreger, en Landsforvis, *id. Phil. 7, 6*; — II) „fig.“: at færdige, navn. en Eggdom, *Hor.*, Tibull.; *figel.* ~ tussim pectore, *Catull.*; men ~ somnos, (*i. e.* auferre), *Ovid.*; *cl.* *id.* *Met. 8, 830*; — *bb)* *egf.* „ment.“: a) ~ desidiā corde, *Plaut.*, vitia ex animo dictis, *Lucr.*; men som Sentens *e.* „alleg.“, *Hor. Ep. 1, 10, 24*: Naturam expellas furca, tamen usque recurret; — men „poet.“: spem metus expulerat (*sc. animo cl. pectore*), *Ovid. Met. 6, 245*; — b) endel. i Retsprog: sententia expulsa, (*forstædt*), *Plin. Ep. 8, 14*.

expendo, di, sum, 3, v. a.; 1) „egent.“: A) „alm.“: veier *cl.* afveier; *ego*, qui expendi te, etc., *Plaut. Asin. 2, 2, 31*; ~ haecum aut nucem, *Cels.*; — B) afveier til Udbetaling; *df.* udtæller, udbetaler; — expensum est auri pondo centum, *Cic. Flacc. 28*; *cl.* *Hor. Ep. 2, 1, 105*; ~ usuras gravissimas, *Dig.*; — *bb)* heril mærket af *partic. expensus*, 3, (*udbetalt*, *udgiven*), *Dictionerne*: ferre alicui expensum (*sc. argentum*), *egf.* ferre alicui expensam (*m. e.* ud. pecuniam), *oprdl.*: at føre nogen en Sum til Regning; *df.* sæbb. at betale *cl.* laane *cl.* give Penges til nogen; *vid. Cic. Verr. 1, 39*, *egf. id. R. Com. 5*; men quibus sine fenore pecunias expensas tulisset, *Liv. 6, 20*; men expensum sumptui ferre, (*give ud cl. forbruge*), *Nep. Att. 13*; — ratio expensi et accepti, (*Regnskabs over Udgift *cl.* Indtægt*), etc., *Plaut. Most. 1, 3, 146*; *df.* tabulæ *cl.* codex accepti et expensi, (*egf.* acceptum et expensum, *f.* acceptorum et expensorum): Bog (*derover*), *Cic.*; — 2) at afveie derimod; hunc hominem decet auro expendi, (*bør overveies med Guld*), *Plaut. Bacch. 4, 4, in.*; *figel.* aurum auro expenditur, *id. Rud. 4, 4, 43*; — II) „fig.“: A) „overf.“: expensum ferre; a) at overbringe *cl.* overgive; quam (legionem) expensam tulit Caesari Pompejus, *Coel. ap. Cic. Fam. 8, 4*; — b) i Retsprog: at tilregne *cl.* tilskrive; suae negligentiae acceptum ferre etc., *Dig.*; — B) „ment.“: a) ~ poenas, (*oprdl.*: at betale en Erstatning; *df.* sæbb.): at lide Straf, at blide straffet, (*m. o.* ud. dat. alicui: af nogen); — *vid. poët. ap. Cic. Tusc. 2, 10*, *o.* *Virg. Aen. 11, 257*; *figel.* ~ scelus (*f.* poenas sceleris), *ibid. 3, 229*; men ~ poenas capite, (*at straffes paa Livet*), *Tac.*; — b) overveier, overlægges, betænkes; — non tam ea (argumenta) numerare soleo, quam expendere, *Cic. d. Or. 2, 76*; ~ testem diligenter, *id. Flacc.*; ~ consilia belli, *Tac.*; *cl.* *Virg.*

Aen. 12, 21, *o.* *Ovid. Met. 13, 150*; — not.: *Prop. 2, 3, 6*: expenso gradu: med svævende *cl.* lette Skridt. *expensa*, ae, f., [expendo]: udgivne Penges Udgift, (*ostere*, *Urd*), *Dig.*; in pl., *Claudian.* — *expense*, *adv.* af expensus: vægtigen, *d. e.* stærkt, desiccare, *Theod. Prisc.* — expensatio, *cl.* expensio latior, onis, f., [expensum, fero]: en Udbetalings Indførelse i Regnskabsbogen, *Gell. 12, 2*. — *expensio*, onis, f., [expendo]: Udtælling, Udgift, (*ostere*, *Urd*), *Cod. Theod.*, Symmach. — *expenso*, avi, 1, v. a., intens. af expendo; 1) „egent.“: udtæller, udbetaler; (*for o.* *ostere*, *Urd*); *argentum (heri) accepto*, *expenso*, *Plaut. Pseud. 1, 2, 31*; ~ numinis intoribus, *Dig.*; — II) „overf.“: indtæller, fordeler, dies intercalares, *Macroh. Sat. 1, 13*. — *expensum*, i, o. expensus, 3, f. und. *expendo*

expergescacio, feci, factum, 3, v. a., [expergo]; *oprdl.*: bringer paa Venens; *df.* 1) „alm.“: vækter op: expergescatis (e somno), *Suet. Calig. 6*; *cl.* *id.* *Aug. 91*, *ostere*; — II) „fig.“: sætter i Væggelse, aliquem, *vid. Cic. Verr. 5, 15*; men musca mele ... expergescatis, (*de frembragte musicalse Toner*), *Lucr. 2, 413*; — b) *egf.* oprører *cl.* ryfter, Italiam terrore, *Auct. ad Her. 1, 31*; men comit: ~ flagitium, (*afstedkomme*, *begaae*), *Plaut. Cure. 1, 3, 43*; *df.* — *expergescacio*, onis, f.: Vækkelse, at vække, a somno, *Augustin.* — *expergescio*, factus sum, pass. af expergescacio. — *expergesco*, are, v. a.: opvækker, opmuntrer, ingenium, *Gell.*; af ~ expergesciscus, 3, [expergescacio]: vækkende, opmuntrende, carmen, *Appul.*

expergesco, ere, forel. activ Bisform af *figd.*, *Pompon. ap. Non.* — *expergescor*, perfectus sum, 3, v. dep. n., [expergo]; 1) „egent.“: vaagner op af Søvn, *Cic. Att. 13, 38*; men *ibid. 2, 23*, „alleg.“: si dormis, expergescere etc.; *cl.* *Hor. Ep. 1, 2, 33*; — II) „fig.“: vaagner, *d. e.* bliver modig *cl.* virksom; *vid. Terent. Ad. 1, 4, 21*, *o.* *Sall. Catil. 21*; *figel.* experrecta nobilitas, *Cic. R. Am. 43*; — not.: af *partic. experrectus*, 3, som *adj.*, *er* compar. experrectior, munitur, rāsere, *Colum.*

expergit, *adv.*: aarvaagent, muntret, *Appul.*; af ~ *expergitus*, 3: *partic. af figd.* — *expergo*, gi, gitum, 3, v. a.; *oprdl.*: bringer paa Venens; *df.* vækter af Søvn, vækter, pectora tarda sopore, *Attius ap. Non.*; — *egf.* oprister, opmuntrer, animos juvenum, *Gell. 6, 10*; — men *Lucr. 3, 913*: nec quisquam expergitus exstat, (*som er vækket op fra de Døde*).

experientis, tis: *partic. e.* *adj.* af experior; *df.* — *experientia*, ae, f.; 1) „alm.“: Prøve, Forsøg; ~ augendi patrimonii, *Cic. Rab. Post. 16*; ~ veri, *Ovid. Met. 1, 225*; men *e.* gen. subj.: impigrae ... experientia mentis, *Lucr. 5, 1151*; *egf.* absol.: aegritudinem suscipere pro experientia, *Cic. Tusc. 4, 26*; — II) „overf.“: den ved Forsøg erhvervede Erfaring, *Cels.*; *egf.* ~ rerum, *Tac. Ann. 1, 4*; men artem experientia fecit, *Manil.*; *cl.* *Virg. Ge. 1, 4*.

experimentum, i, n., [experior]: Forsøg *cl.* Prøve; navn. det paa Erfaring grundede Bevis; *vid. Cic. Tusc. 3, 30*; men *Sall. Ing. 50*: Metello experimentis cognitum erat, etc.; in omnibus fere minus valent praecepta, quam experimenta, *Quintil.*; ~ dare, an etc., *Tac. Ann. 13, 24*.

experior, pertus sum, 4, v. dep. a. o. n., [af inus. perior, byf. peritus]; 1) *act.*; A) „alm.“: prøver *cl.* forsøger, forsøger prøvende; — in quo (tempore) amorem experiri tuum, *Cic. Att. 16, 16, C*; ~ iudicia discipulorum, *Quintil.*; ~ amicos, *vid. Cic. Lael. 22*; — ~ aves, (*adsørge dem*), *Ovid.*; ~ deos iniquos, *id.*; men *Nep. Hann. 4*; ~ Romanos, (*prøve Stykke med dem*); ~ eandem fortunam belli, *Caes. B. C. 2, 16*; — *partic. expertus*, 3, *e.* *acc.*, *vid. Hor. Od. 3, 14, 10*, *o.* *ibid. 4, 4, 3*; men expertus usu, *m. acc. e.* *inf.*

Plin. Ep. 9, 17; ogf. e. inf., Terent.: — *offere* m. figd. Relativ: cf. *Objectsfætn.*; — *experiri* libet, quantum audeatis, Liv. 23, 38; cf. Virg. Ecl. 3, 28, o. Cic. d. Or. 1, 26; — *entef.* ogf. absol., f. nedenf. Cic. Fam. 1, 7; cf. Liv. 44, 41; — B) *„overf.“*: forfølger i Gier-ningen, gier Brug deraf, udover; — *~ omnia*, Terent., Cic., ogf. extrema omnia, Sall.; cf. Caes. B. C. 3, 57; in ejusmodi rebus opes suas experiri, etc., Cic. Quint. 2; *~ libertatem*, Sall. Jug. 31; cf. Liv. 2, 59; — *men* e. inf.; quid ex his optimum ... dicere experiar, Quintil. 2, 13, 17; — *~ jus*, Cic. Caecin. 12, Dig., at prove fin Ret., at procedere, (hærem ogf. absol. experiri), f. nedenf.; — II) neutr.: a) absol.; experiendo magis, quam discendo (cognoscere), Cic. Fam. 1, 7; cf. id. Lael. 17, o. id. d. Or. 2, 17; figel. quae ... dico, expertus in nobis, id. Plane. 9; — b) i Retf.: spregget *~ legibus*, Nep., iudicio, Cic., jure, id., ogf. absol. experiri (sc. jure) cum aliquo, id. Quint. 11 e. 23: at procedere med negen, at indflage negen for Retten; — *df.* „*comiffæverf.*“: mecum experi-ritur, (trættes med mig), etc., Plaut. Cist. 2, 1, 11; — III) heritf herer endnu; A) partic. *experiens*, tis, fom adj.; a) virkfom, driftig, fortagende; — *vir* acer et *experiens*, Liv.; *promptus* homo et *experiens*, Cic.; *experientissimus* orator, id.; cf. Hor. Ep. 1, 17, 42, o. Ovid. Pont. 3, 7, 11; — b) erfaren el. forføgt, fom har prøvet el. erfaret noget; — *comes* *experientis* Ulivei, Ovid. Met. 14, 159; *~ ingemium*, id. Am. 1, 9, 32; — ogf. e. gen.: *experientis*que laborum (genus), id. Met. 1, 414; — B) partic. *expertus*, 3, ogf. fom adj.; a) ligefom act.: erfaren, fom har Erfaring; non tam doctus, quam *expertus*, etc., Cic. d. Or. 2, 17; cf. Virg. Ge. 1, 118; — b) *offere* pass.: erfaren, forføgt, prøvet; per omnia *expertus*, Liv. 1, 34; *men* *~ virtus*, id. 3, 44; cf. Cic. Balb. 6; *men* Suet. Tib. 19: confidens ostento sibi *expertissimo*; — ogf. e. gen.: *miles* *vetus expertusque belli*, Tac. Hist. 4, 76; cf. Virg. Aen. 10, 173.

experrectus, 3: partic. af *expergiscor*. — *expers*, tis, adj., [pars]; I) *negent.*: udelagtig deri; ordent. e. gen.; — *ne* *expers* partis esset de bonis, Terent. Heaut. 4, 1, 39; *expertes* ceteri communis juris et consilii, Cic. d. Rep. 1, 27; cf. ibd. 31, ogf. id. Att. 8, 8; — II) *„overf.“*: fom er uden noget, fom ifte har noget; figel. e. gen.; ferdt. o. høs Sall. ogf. e. abl.; — *omnis* *eruditionis expers* et *ignarus*, Cic. d. Or. 2, 1; *homines expertes veritatis*, id., *humanitatis*, id.; *men* id. Off. 1, 16: sunt enim (ferae) *rationalis expertes* et *orationis*, id.; — ogf. om Begreber, id. Lael. 23, o. id. Verr. 2, 78; — *men* *expers* soli, Senec., (fom er ude af fig selv); *vis* *expers* consilii, (Kraft uden Forftand), Hor. Od. 3, 4, 65; — *Chium* (vinum) *expers* maris, (rimel. eftergiert i Rom), Pers. 6, 38; — *expertia* *frugis*, (hvoraf intet læres), Hor. A. P. 341; — b) e. abl.; *expers* metu, Plaut., domo, id., *expers* mali-tiis, Turpil. ap. Non.; cf. Sall. Catil. 33: *omnes* *fama* atque *fortunis expertes* *sumus*. — *expertio*, onis, f., [experior]: *Prove* el. *forføgt*, Vitruv. — *expertus*, 3: partic. o. adj. af *experior*.

expetesso, (-isso), ere, v. a., intens. af *expeto*: søger el. begierer indfæntigen; (ofteft crotiff o. høs Plaut.); vid. Plaut. Mil. gl. 4, 1, 13, o. ibd. 4, 6, 14, *offere*. — *expetitor*, oris, m., [expeto]: fom søger el. begierer noget; (ild. Drb). — *~ vestri*, Symmach.

expeto, vi, itum, 3, v. a. o. n.; I) act.; oprdt.: gaar løs derpaa, d. e. søger at naae el. opnaae noget; *df.* A) *„alm.“*: forfanger, fordrer, begierer; ogf. *beber* indfæntigen derom; — a) e. acc.; *~ auxilium* ab aliquo, Cic. Manil. 11; *men* ibd. 2, pass.: unum ab omnibus ... *expeti*; cf. id. Off. 1, 20; *men* *~ jus* ab invitis, Liv. 3, 40; — *~ poenas* ab aliquo, at tage Straf derover, at straffe), Cic. Flacc. 38, (*offere*);

figel. *~ poenas* in aliquem, Liv. 1, 23; ogf. *~ sup-plicium*, id.; — B) *„bef.“* ogf.; a) onfter el. attraaer beftigen; *cupide* *expetere* *mortem* pro vita civium, Cic. Tusc. 1, 48; cf. id. Lael. 22; *men* *hanc* *mibi* *expetivi*, Terent.; *~ divitias*, Cic.; — ogf. m. Tings-subject; *mare* ... *medium* *terrae* *locum* *expetens*, id. N. D. 2, 45; — ogf. e. inf., Plaut., Terent.; — in pass. ogf. e. dat.; *fons* *expetitus* *navigantibus*, Plin.; — b) efterfræber, vitam alicujus, Cic. Deiot. 11; — *~ poet.*: ogf.: efterførfker; *~ aliquid* o. *aliquem*, Val. Fl.; — c) tager derefter, griber deritf, vælger; vid. Plaut. Most. 4, 1, 4: *qui* etc., *stulta* *sibi* *expetunt* *consilia*; — d) e. acc. temp.: at vedbære el. vedblive; si etc., *actatem* *expetit*, id. Poen. 3, 23; — II) neutr.: a) at vedbæres, at træffe negen (alicui el. in aliquem), at falde paa negen; — *Insonti* *mibi* *illius* ... *maledicta* *expetunt*, Plaut. Amph. 3, 2, 15; ut in eam omnes *expetant* *clades* *hujus* *belli*, Liv. 1, 22; — ogf. absol.: at indtræffe; in servitute *expetunt* *multa* *iniqua*, Plaut. Amph. 1, 1, 20.

**expatiatio*, onis, f.: Udsoning, Gyldestigjorelse, foe-deris rupti, Liv. 9, 1; cf. Cic. Leg. 1, 14; — *expia-tor*, oris, m.: en Udsoner, impietatis, Tertull.; — *df.* adj. *expiatorius*, 3: udsonende, poenae, Au-gustin.; o. — *expiatas*, us, m.: = *expatio*, Tertull.; — [expio]. — *expictus*, 3: partic. af *expingo*.

**expilatio*, onis, f.: Udplyndring; *~ direptione* *sociorum*, Cic. Off. 2, 21; ogf. in pl., ibd. 3, 8; o. — *expilator*, oris, m.: en Plynderer, en Røver, Cic. Qu. Fr. 1, 1, 2, o. Dig.; af — *expilo*, avi, atum, 1, v. a.: udplynder, aerarium, Cic., socios, id.; cf. Liv. 31, 12; figel. Cic. Verr. 4, 27: *regem* *spoliatum* *expilatumque* etc.; — *men* *„alleg.“* id. d. Or. 3, 31: *quae* *sumenda* *sunt* *nobis* *ab* *iis* *ipsis*, *a* *quibus* *expilati* *sumus*.

expingo, inxi, ictum, 3, v. a.; I) *negent.*: ud-maler med Farver; vid. Plin. 35, 31; — *men* *en* *genas*, Martial. 7, 83, eudem, id., (*male* el. *smiufe*); — II) *fig.*: befyngende at udmale; *qui* *locus* ... *qui* *motus* ... *non* *ita* *expictus* *est* (ab Homero), ut etc.? Cic. Tusc. 5, 39; — *expinso*, ere, v. a.: fauser, flam-per, maler; *~ far*, Cato.

expio, avi, atum, 1, v. a.; I) i Religionsproget; A) *„alm.“*: at røfte derfra; — *~ forum* *a* *nefariis* *scelerum* *vestigis*, Cic. Rab. perd. 4; cf. id. Att. 1, 17, ogf. Liv. 1, 26, o. Hor. Epod. 5, 90; — B) *„bef.“*: ved Dffringer at offende Gølgerne af uhyfkelige Værker el. af en begaaet Brode; vid. Cic. Div. 2, 63, o. id. Leg. 2, 9; figel. *~ prodigium*, Liv., *vocem* *nocturnam*, id.; *~ scelus*, Hor. Od. 1, 2, 29; *men* Cic. Pis. 35: *tua* *scelera* *dii* *immortales* *in* *nostros* *milites* *expia-verunt*, (hæve ladet dem bøde derfer); *men* *en* *manes* *mortuorum* *poenis* *alicujus*, ibd. 7; — II) *„alm.“* el. *udenf.* Religionsproget; A) at affene, d. e. at gøre el. fite derfer; — *haec* *exempla* *expia-ta* ... *Gracchorum* *caedibus* etc., Caes. B. C. 1, 7; cf. Plin. Ep. 8, 10, o. Tac. Hist. 4, 11; — figel. *~ legatorum* *in-jurias*, Liv. 1, 11; — B) *df.* ogf.; a) at bøde derpaa, at giere godt igjen, at erstatte; — *expiato* *incom-modo* *virtute* etc., Caes. B. G. 5, 52; cf. Flor. 1, 2; *men* Cic. Phil. 11, 4: ad *expandas* *egestates* *latro-cinii* *sui*; — b) at ferfene; quibus (poenis) *con-juratorum* *manes* *mortuorum* *expia-retis*, id. Pis. 7.

expiscor, atus sum, 1, v. dep. a.; fædd. *„fig.“*: udffifer, d. e. udforfker el. udforger; — *me* *ab* *illo* *omnia* *esse* *expiscatum* etc., Cic. Fam. 9, 19; *men* id. Pis. 28: *simul* *atque* etc., *nihil* *expiscatus* *est*, (fyrgte ham om intet videre); *men* absol.: *expiscare*, quasi etc., Terent. Phorm. 2, 3, 35.

**explanabilis*, e: til at forflare, forflaaelig, vox, vid. Senec. d. Ir. 1, 3; — *explanate*, adv.: tyde-

lügen, forklærelsen, scribere, Gell.; — comp., ∞ definire rem, Cic. Orat. 33; — explanatio, onis, f.; oprdel.: Udfælgning, Udfælgning; — ∞ df. „fig.“: 1) Udfælgning, forklærelsen; — sonnis, oraculis... explanationes adhibitae sunt interpretum, Cic. Div. 1, 51; ∞ æquitate, id.; men ∞ illustri sententiae suae, vid. Quintil. 9, 2, 2; — b) egl. fem rhetorisk figural, id. 9, 1, 27, Cic., v. A.; — 2) tydelig Udtale, Plin. 7, 18; ∞ emendata vocum, vid. Quintil. 1, 5, 33; v. — explanator, oris, m.: fem udfælgere el. udlægger, navn. Dromme, Cic. Div. 1, 51; — df. adj. explanatorius, 3: forklærende, liber, Coel. Aur.; — [af flgd.]

explano, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egentl.“: gior flad el. flet; df. udbreder el. udfælder; — cortex in denos pedes undique explanatus, Plin. 16, 13; — II) estere „fig.“: A) udtaler tydeligen; b) part. explanatus, 3: tydeligen udtalt, d. e. tydelig; vid. Cic. Acad. 1, 5: claritas in voce, in lingua explanata vocum impressio; — B) tydeliggjort; df. a) udlægger, forklærer; vid. Cic. Div. 2, 63; egl. ∞ aliquid conjectura, id. d. Or. 2, 69; men id. Off. 1, 27: qualis etc., facilius intelligi, quam explanari potest; cf. Quintil. 5, 10, 4: nondum verbis explanatum (argumentum; opp. mente conceptum); — b) fortæller, beretter, vid. Sall. Catil. 4, v. Ter. Phorm. 2, 3, 33; — men impers.: non satis explanatur, etc., Plin. 6, 26; — not.: part. explanatus, 3, fem adj.: tydelig, osv., f. ovenf. — explanto, are, v. a.: opryffer, udfælder; non ventis explantentur (pampini), Colum. — explodo, ere, f. und. expludo.

explementum, i, n.: Udfælgning, ventris, (Mætteffesmiddel), vid. Senec. Ep. 110; men Plaut. Stich. 1, 3, 19, „comiss“: Inanientis explementum quaerito; — 2) „fig.“: overflødig Tilfætning i Taler, Senec. Suas. 2; af — expleo, evi, etum, 2, v. a., [inus. pleo, b) plen, plenius, compleo, etc.]; 1) „egentl.“: A) „alm.“: udfælder, opfylder, fossam aggere, Caes.; cf. id. B. G. 7, 79; — men lignelsessig: inferiens verba, quasi rimas expleat, Cic. Orat. 69; — ∞ vulnera, cicatrices, (helbrede dem), Plin.; — ∞ bovem strictis frondibus, (føre dem dermed), Hor. Ep. 1, 14, 28; men ∞ se, (mætte sig), Plaut. Cure. 3, 16; ∞ ingluviem, Virg., famem, Phaedr., sitim, Cic.; ∞ ceras, Plaut. Cure. 3, 40; men Cic. Univ. 3: deus omnibus bonis mundum explevit; — B) „bef.“: a) at udfælte, numerum, (et vist Antal), Caes., Liv., v. A.; cf. Caes. B. G. 7, 31; men Liv. 23, 22: ∞ cetera, (navn. ved Recrutering); men Virg. Aen. 6, 516: ∞ numerum (se. umbrarum: vende tilbage dertil); — non explere tribus el. centurias, (sige at erholde det nødvendige Antal af Strømmer), vid. Liv. 3, 64, v. id. 37, 47; men ∞ damnationem, Cic. Caecin. 10, (tilveiebringe det fornødne Antal af domfældende Stemmer); — b) fuldende, tilveiebringer; ∞ justam muri altitudinem, Caes. B. G. 7, 23; — egl. om Tiden; ∞ ducentos annos, (giennemleve dem), Plin.; men si... fatales explevimus annos, (have udlivet vor Tid), Tibull. 1, 3, 53; cf. Cic. d. Rep. 6, 22: signis omnibus... ad idem principium revocatis, expletum annum habeto; men fons explens olei vicem, (der erstatter Olie), Plin. 13, 14; — II) „fig.“: A) „alm.“: udfælder el. erstatte (det Mangelende el. Nødvendige, navn. egl. m. Hensyn paa Taler el. Jøredrager); vid. Cic. Orat. 13 v. 69, egl. id. Brut. 42; — egl. om andre Jorhold; ∞ damna, Liv. 3, 68; men ∞ partem relietam, Cic. Off. 3, 7; men id. Fin. 2, 13; ∞ cumulate vitam beatam; — B) „bef.“: a) udfælder, tilfredsstiller, navn. en Eidskab el. Altraa; — ∞ avaritiam pecunia, Cic.; ∞ odium dietis fasticius, Liv. 4, 32; cf. id. 31, 24, v. Crass. ap. Cic. d. Or. 1, 52; — ut me unum expleant, Terent. Heaut. 1, 1, 67; men ∞ aliquem scribendo, Cic. Fam. 2, 1; egl. ∞ animum alicui, Terent. Heaut. 5, 1, 29; — „poet.“ egl. c. gen.,

Virg. Aen. 2, 568; ligel. in pass. e. acc. graec., ibid. 1, 713; — b) opfylder, fyldelig, efterkommer; — ut amicitiae munus expletum sit, Cic. Lael. 19; men m. Qum.: ∞ officium scribendi excusatione potius, quam etc., id. Fam. 16, 25; — not. a: expleme m. ex priv.: at udtomme, har Enn. Ann. 7, 72: Navibus explebant sese etc.; — not. b: etr. fundes expleis, Cic., explescent, Liv.; — III) part. expletus, 3, egl. fem adj.: fuldstændig, fuldkommen, fuldendt; — quae natura desiderat, expleta cumulateque (habere), Cic. Off. 2, 5; expleta rerum comprehensio, id. Acad. 2, 7; — quae (aures) et plena sentiunt, et parum expleta desiderant, Quintil. 9, 4, 116.

*expletio, onis, f.: Tilfredsstillelse, naturae, Cic. Fin. 5, 14; v. — expletivus, 3: udfældende, (men alene i d. fild. Grammatici); ∞ conjunctiones, (quidem, equidem, autem, quoque), Donat.; — [expleo]. — expletus, 3: part. e. adj. af expleo.

*explicabilis, e: tid at forklare; — hand explicabili mensura, Plin. 4, 28; — explicare, adv.: tydeligen, klart; — qui distincte, qui explicare... dicunt, Cic. d. Or. 3, 14; — explicatio, onis, f.: Udfælgning; — ∞ rudentis, (dens Opryffing), Cic. Div. 1, 56; — II) „fig.“ em Taler: Udfælgning, forklærelsen; — ∞ naturae, Cic., fabularum, id.; — ∞ mira in disserendo, id. Brut. 38; cf. id. d. Or. 2, 27; v. — explicator, oris, m.: fem udlægger el. forklærer neget, Cic. Or. 9; — df. fem. explicatrix, is; ∞ orationis etc., id. Acad. 1, 8; — [explico].

1. explicatus, 3: part. e. adj. af explico. — 2. explicatus, us, m., [explico]. ligel. explicatio: Udfælgning; alterno errorum explicatu, Plin. 8, 67; — II) df. „fig.“: Udfælgning el. forklærelsen; in pl., Cic. N. D. 3, 39: quam difficiles explicatus habet (natura deorum). — explicat, rimel. forklæret f. explicatus (se. est, i. e. finitus est); b) Udfælgning: explicat liber, el. explicat feliciter, Hieronym. — explicatus, 3: part. e. adj. af flgd.

explico, avi e. ui, atum e. itum, 1, v. a.; 1) „egentl.“: A) „alm.“: udfælder el. udfælder, udbreder el. fremlægger, (navn. til Taler); — non explicata veste, vid. Cic. d. Or. 1, 35; cf. id. R. Am. 35; ∞ plagas, (Garnet), Martial.; ∞ fusos, (vinde af Tænen), id.; — ∞ frontem, (glatte dem), Hor.; men em den bugtede (Lange: ∞ orbes, Ovid. Met. 15, 720; — B) „bef.“: 1) udfælder el. udfælder deraf; — ∞ se ex his laqueis, Cic. Verr. 5, 58, („alleg.“); — 2) udbreder el. udfælder i Rummel; a) i Krigsforret; ∞ ordines, (Gelererne), Liv., aciem, id.; cf. Caes. B. C. 3, 93, egl. Virg. Ge. 2, 280; — ut ordo navium explicaretur etc., Liv. 37, 23; cf. Hor. Od. 4, 9, 44; — ∞ forum, (udvide det), Cic. Att. 4, 16; men ∞ frondes, (om Ranken), Virg.; — b) em en Udfælgning: bed el. Rættning; montes se explicant, (dræfte sig hen), Plin. 5, 31; — II) „fig.“: A) „overf.“: 1) udfælder, bringer i Orden, negotia alicujus, Cic. Fam. 13, 26, provinciam, id. Manil. 11, rem frumentariam, Hirt.; cf. Caes. B. C. 3, 75, v. Cic. Off. 2, 24; — ∞ agrum, (helbrede), Cels.; — ∞ nomen, (udbætte), Cic. Att. 13, 29; ligel. ∞ pecuniam, Dig.; — 2) udfælder, udfører, bringer istand; ∞ consilium, Cic. Fam. 11, 12, mandata alicujus, (fuldbyrde dem), id., praeccepta, (bringe dem i Udvendelse), id.; — egl. m. flgd. de, (f. acc.), id. Att. 12, 29; — ∞ elegos, (blyge dem), Plin. Ep.; cf. Hor. Sat. 2, 3, 270; — 3) udfælder, d. e. forklærer el. udfælder, rem meam hero, Plaut.; — B) „ment.“: 1) udfælder, eplefer, captiones, Cic. Div. 2, 17; hoc mihi explices, id. Att. 13, 18; — 2) udfælder, forklærer, foredrager, egl. afhaender el. fortæller; vid. Nep. praef., v. id. Pelop. 1, egl. Cic. Divin. in Caecil. 8; ∞ se dicendo, id. Flacc. 4; cf. Virg. Aen. 2, 361; ∞ philosophiam, Cic., causas rerum, id., deos (i. e. deorum naturam), id.; — egl. m. flgd. de, (f. acc.).

id. Tusc. 3, 6; — ligel. m. flgd. relat., Cels.; cf. Cic. Att. 8, 3; — b) overfætter, orationes Graecorum, id. d. Or. 1, 34; — c) udfætter, udfunderer; ut non explicarem, quid esset optimum factu, Cic. Fam. 7, 3; men id. Off. 3, 20, „alleg.“: explicata atque exente intelligentiam tuam, ut etc.; — III) particip. explicatus, 3, v. explicitus, 3, vgl. fem. adject.; a) afgjort, vis, fætter; (non) habere explicatam aut exploratam rationem salutis suae, Cic. Fam. 6, 1; — b) udfældig; quibus (litteris) nihil potest esse explicatius, id. Att. 9, 7; superl., ∞ responsa, Augustin.; — c) let at udføre, let; faal. Caes. B. C. 1, 78: ex propositis consiliis duobus explicitis videbatur etc.; — not.: explicet (f. explicitus), f. mnd. explicet.

explodo, (-plando), st. sum, 3, v. a.; I) „egent.“: at udfæppe el. trampe; d. e. ved klappen og Trampen at nedjage, navn. en Aetent, som misbager; — histrio si etc., exhibitor et expoditor, Cic. Parad. 3; cf. id. d. Or. 1, 61, v. id. R. Com. 11, vgl. Hor. Sat. 1, 10, 77; — II) df. „fig.“: A) „overf.“: at jage el. drive ud deraf el. bort deraf el. derud el. derben; — ∞ hominem in Arpinis ... ut villicetur, Afran. ap. Non.; men „poet.“ om Hænen: noctem explodentibus alis, Lucr. 4, 712; — B) „ment.“: fersfætter, misfælliger, hoc genus divinationis, Cic. Div. 2, 41; cf. id. Off. 1, 2; men absol.: quod tum explosum et ejectionem est, Cic. Cluent. 31; men id. Qu. Fr. 2, 12: multa dixi, quibus totus est explosus (ille).

*explorāte, adv.: efter Udforsøgelse; df. „overf.“: a) fersfættigen, navigare, Cic. Fam. 16, 8; — b) med Visbet, ufsørladefættigen; — haec ... ad te explorare scribo, id. Qu. Fr. 2, 15; — compar., ∞ promittere, id. Fam. 6, 1; — exploratio, onis, f.: Udforsøgelse, Prøvelse, surculi, Colum.; — ∞ occulta, hemmelig Udfriten el. Udfpeiden, Tac. Hist. 3, 51; — 2) i Krigsførelse: Speideri, Digest.; v. — explorator, oris, m.: som udforsker el. udfpeider; ∞ rerum, Lucil. ap. Non.; cf. Plant. Pseud. 4, 7, 17; — navn. vgl. i Krigen: en Speider, Caes. B. G. 1, 12, oftere, v. A.; — ∞ viae, (Kærløber, som holder Veien rødtelig), Suet. Tib. 60; — vgl. adj.: ∞ ignes, Claudian, loci, Martial. 8, 51; — df. adj. exploratorius, 3: hørende til Speidere; ∞ scaphae, Veget.; — ∞ coronae, (hørmød Speidere belønnes), Suet. Calig. 45; — [af explor]. — exploratus, 3: partic. v. adj. af flgd.

exploro, avi, atum, 1, v. a.; I) „alm.“: udforsker, udfpeider, rem totam, Cic.; ∞ idoneum locum castris, Caes.; men ∞ insidias, (om Ulden), Virg. Ge. 3, 537; — navn. vgl. i Krigsførelse: at udfpeide, Africani, Cic. Manil. 12; men Caes. B. G. 5, 49: explorare, quo itinere etc.; cf. Sall. Jug. 35; men explorato hostium consilio, Hirt. B. G. 8, 18; men in neutr. absol.: ante explorato etc., Liv. 23, 42; — ligel. udfenf. Krigsførelse: explorato, (efter indhentet Kuntskab), m. acc. c. inf.; vid. Tac. Hist. 2, 49; — men Cic. Fam. 2, 16: mihi exploratum est, ita esse; ligel. habere exploratum, id., v. habere pro explorato, Caes., (helde før viit); — II) „bef.“ vgl.: prøver, fersløger, experior; vid. Virg. Ge. 1, 175; vgl. Lucan. 2, 603; — oftere „ment.“: ∞ animos, Liv., fidem alicuius, Lucan.; cf. Tac. Hist. 1, 15, vgl. Ovid. A. A. 1, 456; — III) partic. exploratus, 3, vgl. som adj.: vis, paalidelig, consulatus, (hvorpaa man trøer sig vis), Cic. Mur. 21; ∞ spes, id., victoria, Caes.; men Cic. Att. 3, 17: litterae exploratae a timore, (der siffre imod Frygt); cf. id. Acad. 2, 17; — df. compar., exploratio devotatio legionum etc., id. Att. 16, 2; superl., ∞ victoria, Vell. 2, 81.

explosio, onis, f., [explodo]: Utrring af Mishag ved at klappe el. trampe; in pl.: ∞ ludorum etc., Coel. ap. Cic. Fam. 8, 11. — explosus, 3: partic. af explodo.

expolio, vi, itum, 4, v. a.; I) „egent.“: afpøfcer, udfglatter, udfjerner, scabritias unguum, Plin.; ∞ vestes cute erinaee, id.; men punice expolitus (libellus), Catull. 1, 2; — vgl. „alm.“: afpøfcer, udfpynter, fersfættier; — faal. metat.: poliri, expoliri, etc., Plant. Poen. 1, 2, 10; cf. Terent. Heaut. 2, 3, 49; — vgl. renser, frumentum, Colum.; — II) „fig.“: fersfættier, fersfættier, oplærer; vid. Cic. d. Or. 3, 31; cf. ibd. 2, 10, vgl. id. Brut. 25; ∞ orationem, Quintil., consilium, Plaut.; cf. Cic. Iuv. 2, 1; — III) partic. expolitus, 3, vgl. som adj.: a) blank; compar., expolitor dens, Catull. 39; — b) smuk, prægtig; superl., ∞ villae, Scip. Afr. ap. Gell. 2, 20; men frumenta expolitiora, (bedre renset Korn), Colum.

expolitio, onis, f., [expolio]; I) „egent.“: Afpøfcering, Afpøfning; expolitioes parietum etc., Vitruv.; men ∞ urbana, (paa en Bygning i Byen), Cic. Qu. Fr. 3, 1; — II) „fig.“: Udfmykning, Prøvelse, navn. Jørefættig; — in numero autem (inest) expolitio, Cic. Orat. 55; cf. id. d. Or. 1, 12; — b) vgl. som rhetorisk Figur, Auct. ad Her. 4, 42. — expolitus, 3: partic. v. adj. af expolio.

expōno, pōui, pōitum, 3, (forcl. perf. exposivi, Plaut.; perf. syncop. expostus, Virg.), v. a.; I) „egent.“: ∞ „alm.“: udfætter el. fremfættler, navn. til Elue; — ∞ vasa Samia, Cic. Mur. 36, apparatus in porticibus, Suet. Caes. 10; cf. Cic. Verr. 4, 16, v. Plin. 35, 33; men „poet.“, Ovid. Pont. 3, 1, 49; — ∞ herbam in sole, Colum., ad solem, Gell.; expostus solibus locus, Plin.; — B) „bef.“ vgl.: a) ∞ foras etc.: satte el. fætte paa Døren, Plaut. Truc. 3, 1, 14; cf. id. Cas. 1, 1, 27, (hvor expositiv f. exposuit); — ∞ infantem, (udfætte); vid. Liv. 1, 40, v. Terent. Heaut. 4, 1, 37, Suet., v. A.; — men Suet. Claud. 25: ∞ aegra municipia in insulam Aesculapii, (neml. for at blive helbredede); — b) sætter fra Berde el. i Land; — ∞ milites ex navibus, Caes., in terram, id.; cf. Nep. Them. 8; vgl. ∞ exercitum in litore, Justin.; cf. Virg. Aen. 6, 116; — vgl. udføfcer el. udfæder, frumentum, Cic. Off. 3, 12; — ∞ onus, vgl. i Metis: fregit at fætte over Berd, Dig.; — men Ovid. Met. 11, 56, „poet.“: expositum peregrinis oris os (Orpheus: som der er drevet i Land); — II) „fig.“: A) „overf.“: udfætter el. giver til Pris deraf; — ∞ inermes provincias nationibus barbaris, Tac. Hist. 3, 5; cf. Flor. 3, 11; men ad omnia convicia expositum opprobrium, Suet. Caes. 49; — b) udfætter el. fremfættler, fremfættler el. fersfættler; — ∞ factum, (neml. til Efterligning), Cic. Phil. 2, 44; ∞ praemia alicui, id. d. Or. 1, 1; men expositum limen, (aaften el. aabnet), Stat.; — c) ∞ alicui pecuniam, (anvise til Udbetaling), Cic. Att. 5, 4; — B) „ment.“: fremfættler, fersfættler, fersfættler; vid. Cic. d. Or. 2, 12, v. id. Fin. 4, 1; cf. id. Catil. 3, 1 v. 6; — vgl. m. flgd. d. e. (f. acc.), id. Fam. 1, 9, cf. Nep. Dion. 3; ligel. m. flgd. relat., Cic. Catil. 3, 6; cf. id. R. Am. 5; ligel. Caes. B. G. 7, 52: exposito, quid iniquitas loci posset etc.; — vgl. m. acc. c. inf., Cic. Tusc. 1, 12; — III) partic. expōsitus, 3, heder vgl. som adj.: A) „alm.“: a) fremfættende, fremfættende, Sunium, Ovid. Fast. 4, 563; — b) aaben, limen, Stat., f. evenf.; — B) „fig.“: a) tilfængelig, venlig, gødmødig, Plin. Ep. 1, 16; men expositi mores, Stat.; — b) fælles el. almindelig; df. simpel el. ringe i sit Slags; qui nihil expositum soleat deducere, Juvenal. 7, 53.

exporgo, ere, f. mnd. exporrigo. — exporrectus, 3: partic. af flgd. — exporrigo, rexi, rectum, 3, v. a.; I) „egent.“: udbræffer el. udfræfter, lumbos, Plaut. Pseud. prol.; exporrigitia se crura, Plin.; cf. Pers. 3, 82: exporrecto labello etc.; — ∞ munitiones, Auct. B. Afr.; ∞ equites in longitudinem, ibd.; — men comiff: exporge frontem, (glat

Yanden)! Terent. Ad. 5, 3, 53; — II) „overf.“: quid ... menses tibi et annos et longam seriem exporrigis? Senec. Ber. V. 9.

exportatio, onis, f.; I) i Handelsproget: Udsælf; — ∞ earum rerum, quibus abundamus, etc., Cic. Off. 2, 3; — 2) „overf.“, ligesom deportatio: Landsforvisning; vid. Senec. Tranq. 11; af — exporto, avi, atum, I, v. a.; I) „egenl.“: fører el. bærer el. bringer ud deraf el. bort derfra el. derud el. derhen; — suaque omnia exportaverant, Caes. B. G. 4, 18; cf. Cic. Verr. 4, 10, ogf. Suet. Dom. 17, v. Virg. Ge. 4, 255; — b) oftest i Handelsproget; — ∞ frumentum in fame, Cic. Flacc. 7; cf. ibd. 28, v. id. Manil. 6, oftere; — II) „overf.“: fortrækker, forsviger; — O portentum, in ultimas terras exportandum! Cic. Verr. 1, 15.

exposco, pōposci, 3, v. a.; I) „alm.“: bejskalder indstændigen derom; — quam (misericordiam) ego ... et implo ro et exposco, Cic. Mil. 31; ∞ pacem precibus, Liv. 1, 16, victoriam ab diis, Caes. B. C. 2, 5; — ogf. e. acc. pers.; ∞ plebem precibus, Liv. 2, 35; men id. 7, 40: quod deos immortales ... exposcisci; — f. acc. rei fides ogf. inf., Virg. Aen. 4, 78; — II) „bef.“: forlanger el. fordrer med Føstighed; — ∞ signum proelii, Caes.; cf. id. B. C. 3, 90, v. Tac. Hist. 4, 19; — b) navnfl. ogf. (f. deposed): forlanger udsærfveret, Liv. 38, 31, Nep. Them. 8; ogf. ∞ aliquem ad poenam, Tac. Hist. 1, 58; ogf. absol., Liv. 39, 50.

*expōsīte, adv.: klart el. tydeligen, ostendere, Gell.; — expōsiticius, (-tius), 3: udsat, puella, Plaut. Cas. prol.; — expōsitiō, onis, f.; I) „egenl.“: udsættelse, infantis, Justin. 1, 4; — II) oftest „fig.“: forstærkende Fremstilling el. Udsving, Auct. ad Her. 1, 3; men Cic. d. Or. 3, 53: ∞ sententiae suae, som rhetorisk figur; — ogf. e. expōsitiō at maxie som en Del af Retstalen; vid. Quintil. 4, 1, 35; cf. id. 4, 2, 50, (hvor pl.); — b) demin. expōsitiuncula, ae, f., Hieronym.; v. expōsitor, oris, m.: som udlægger; ∞ somniorum, Firmic.; — [expono]. — expōsitus, 3: partic. v. adj. af expono.

*expōstulātiō, onis, f.: Jordering el. Krav; — quum esset expostulatio facta, (da en Paastand var nedlagt), Cic. Cluent. 59; ligel. nunc querelas, nunc expostulationes etc., Liv. 35, 17; — ogf. Besværing, Klage; expostulationes cum absente Pompejo, Cic. Qu. Fr. 2, 1; cf. Liv. 1, c. v. Tac. Ann. 1, 13; v. — expostulatus, us, m., (sestred. Biform af frgd.), Symmach.; — [af flgd.].

expōstūlo, avi, atum, I, v. a. (v. n.); I) „alm.“: fordrer el. fræver med Føstighed el. Eftertykt; (saaf. oftest hos Tac.); — ∞ sibi partes primas, Tac. Ann. 15, 53; cf. ibd. 1, 19; men quae in commune expostulantur, ibd. 1, 28; — ogf. m. flgd. ut el. ne, ibd. 12, 46, v. Plin. Pan. 75; ligel. m. acc. e. inf., Tac. Ann. 15, 17; — b) ∞ aliquem ad supplicium, id., ad poenam, Suet.; — II) „bef.“: ∞ cum aliquo (de aliqua re el. aliquid, ogf. absol.): at besvare sig el. føre Klage derover; — expostulavit mecum, m. acc. e. inf., Plaut. Mil. gl. 3, 1, 103; ∞ injuriam cum aliquo, Terent. Andr. 4, 1, 15; cf. Cic. Plane. 24, (hvor Juvenium, f. Juventii factum el. de Juventio); men id. Fam. 5, 2: qui nihil tecum de his rebus expostulem; men ibd. 2, 17: locus tecum expostulandi; cf. id. Verr. 3, 89. — expōtus, 3, f. epotus: opdruffen el. bortføret; Comestum, expotum (argentum), Plaut. Trin. 5, 4, 5.

*expresse, adv.; I) „egenl.“: med et Tryk; — expressus perficere, Scribon.; — 2) oftest „fig.“: a) udtryffeligen, tydeligen; expressius efferre litteram, Val. Max.; — b) udtryksfuldt el. eftentryffeligen; expressius significare, Colum. 11, 1; v. — expressim, adv.: = frgd., Dig.; — [exprimo].

“expressio, onis, f.; I) „alm.“: Tryffen el. at trykke el. at presse ud deraf; ∞ mellis, Pallad., spiritus, Vitruv.; — 2) teknisk; a) expressiones aquarum: Trykværket i en Vandledning, id.; — b) prominentes expressiones, i Architecturen: de fremtrægende Dele el. Indfatninger, id.; v. — expressor, oris, m.: som udtrykker el. udpresser deraf, Tertull.; — [exprimo]. — I. expressus, 3: partic. af exprimo. — 2. expressus, us, m., [exprimo], ligesom expressio: et Trykværk; efficere et decursus ... et expressus (sc. aquarum), Vitruv.

exprimo, pressi, pressum, 3, v. a., [premo]. I) „egenl.“: A) „alm.“: trykker el. presser ud deraf; — m. ex el. dr, ogf. e. dat. el. abl., ogf. absol.; — ∞ oleum ex malobathro, Plin., succum ex semine, id., ogf. succum flore, id.; ogf. ∞ succum radici, id., oleum sesamiae, id.; — expressus de corpore sudor, Lucr.; ogf. expressus per aures sanguis, Plin.; cf. Ovid. Met. 12, 437; ∞ aquam in altum, Plin.; men Caes. B. G. 7, 22: quantum turres agger expresserat; — men nubium conflictu expressus ardor etc., Cic. Div. 2, 19; — b) ogf. om Udpressning el. Prelleri; ∞ nummularum aliquid ab aliquo, Cic. Att. 1, 19; ogf. ∞ pecuniam alicui, Suet.; cf. Cic. Verr. 2, 69; — B) „bef.“: I) om den Gienstand, hværaf neget udtrykkes el. udpreses: — ∞ spongiam ex oleo vel aceto, Cels.; cf. Ovid. A. A. 3, 224; men ∞ nasum, (ingee fig), Martial.; — men quod si exprimator (tuberculum: berttagedes ved et Tryk), Plin. 11, 12; — 2) trykker el. presser for at forme, fermer el. udtrykker, vef.; (oftest citeret); — ∞ imaginem hominis gypso e facie ipsa, Plin. 35, 11; ogf. ∞ effigiem de signis, ibd.; cf. Plaut. Pseud. 1, 1, 5, v. Hor. A. P. 33; men vestis ... artus exprimens, Tac. Germ. 17; men ejus laetores exercitatio expressit, Quintil.; — II) „fig.“: A) „overf.“: ligesom udpresser deraf, d. e. aftrænger el. afnøder; ogf. trænger el. nøder dertil; — utilitas expressit nomina rerum, Lucr. 5, 1029; expressa est Romanis necessitas obsides dandi, Liv. 2, 13; cf. id. 8, 2, v. Plin. Ep. 4, 7: men expressi, ut etc., Cic. Verr. 3, 47; — B) „ment.“: udtrykker med Ord el. ved Taler, beskriver el. skildrer; — ∞ mores alicujus oratione, Cic. d. Or. 2, 43; ∞ versibus hanc speciem, id. Div. 1, 36; cf. id. Arch. 6 v. 12; men sermo omnibus verbis expressus, (erdtret affrevent), Cic. Att. 9, 15; — ogf. udtrykker el. betegner tydeligen; ∞ sensum animi quam apertissime, Suet. Aug. 86; — ogf. oversætter, verbum de verbo, Cic. Acad. 2, 19; cf. Terent. Ad. prol., v. Cic. Fin. 1, 2; — bb) udtrykker med Stemmen el. Udtalet, d. e. udtaler; ∞ verba, Cic., Quintil.; cf. Plin. 11, 65; ut verba expressa sint, (udtaltes tydeligen), Quintil.; f. ogf. nedeaf. Cic. Off. 1, 37; — 2) udtrykker ved Efterligning el. Gærdede; ogf. efterligner nogens Tænke- v. Hændelmaade; — ∞ magnitudine animi ... vitam patris et consuetudinem, Cic. Rab. Post. 2; cf. id. d. Or. 3, 3: vita imitatione ex aliquo expressa; f. ogf. Auct. ad Her. 4, 49; — III) partic. expressus, 3, ogf. som adj.; A) udtrykt og ligesom afbildet; vid. Cic. N. D. 1, 27: nihil solidi, nihil expressi, etc.; — ogf. indtrykt (som Jordering, f. nedeaf.); — sædv. „ment.“ (v. „alleg.“): tydelig, åbenlysnlig, vef.; — expressa sceleris vestigia, Cic. R. Am. 22; expressa signa ... virtutum, (oppon. adumbrata), id. Coel. 15; cf. id. Off. 3, 17; — compar., quanto expressiora ... futura sint (baec), id. Fam. 1, 7; cf. Plin. Ep. 5, 15; — B) tydeligen udtrykt el. udtalt; verba expressa, Quintil.; expressus sermo, id.; men Cic. Off. 1, 37: litterae neque expressae, neque oppressae, synes nimis ad være udsat foran expressae.

*exprobrābilis, e: som forfiener Væbreidelse, Vugl.; — *exprobrātiō, onis, f.: Foræstælfelse, Væbreidelse, beneficii, Terent. Andr. 1, 1, 17; esse in

exprobratione, (blive daddet), Plin.; — *egf. e. dat. pers.*, Liv. 23, 35: ne qua exprobratio cuiquam etc.; *v.* — *exprobrator, oris, m.*: som forefaster el. lader høre; *beneficii*, Senec.; — *df. fem. exprobratrix, icis, memoria (beneficiorum)*. *id.*: *af* — *exprobro, avi, atum, 1, v. a.* [*probrum*]: forefaster, bebrejder, lader høre; — *m. v. ud. dat.*, *egf. m. flgd. de (f. acc.)*, *ofv.*; — *∞ alieni casus bellicos*, Cic. Verr. 5, 50; *men Liv. 2, 13*: exprobrantes suam quisque alius alibi militiam; — *odiosum genus hominum officia exprobrantium*, Cic. Lael. 20; — *∞ alicui de uxore*, Nep. Ep. 5; *egf. m. flgd. acc. e. inf.*, Liv. 2, 29; *egf. m. flgd. quod*, Cic. Fam. 5, 15; — *egf. absol.*: exprobrans sonus, (bebrejdende; *opp. dulcis*), Quintil.; *figel.* in exprobrando et coarguendo, *id.*

expromissor, oris, m.: som gier et Tilfagn (om en Betaling) for sig selv el. for andre, Dig.; *af* — *expromitto, msi, 3, v. a.*: at tilfige el. love (en Betaling) for sig selv el. for andre, Varr., Dig.

expromo, mpsi, mptum, 3, v. a.; *1) „egent.”*: ligesom fremdrager, bringer el. skaffer tilstede, bringer el. skaffer; — *∞ (se) hilarissimum convivam alicui*, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 72; *men ibd. 3, 2, 18*: *∞ vinum in urceum*, (hælde deri); *∞ cibos*, Plin.; — *moestas expromere voces*, (frembringe, lade høre), Virg. Aen. 2, 280; — *II) „fig.”*; *A) „alm.”*: fremviser el. fremstiller, pterer el. reber el. lægger for Dagen; — *in qua (causa) omnis vis eloquentiae possit exponi*, Cic. Orat. 36; *dulces Musarum expromere fetus*, Catull. 65, 3; — *∞ crudelitatem suam in aliquo*, Cic. Mil. 23; *cf. id. Catil. 2, 10, v. id. Att. 2, 12*; — *b) df. partic. expromptus, 3*: som er el. haves paa rede haand, *∞ malitia atque astutia*, Terent. Andr. 4, 3, 8; — *B) „bef.”*: fremdrager el. foredrager, forbyrder, reber, opdrager; — *∞ oculata sua apud aliquem*, Terent. Heaut. 3, 3, 14; *∞ querelas mente*, Catull., *sententiam*, Tac., *causas*, Ovid. Fast. 3, 725; — *egf. m. acc. e. inf.*, Tac. Ann. 16, 1; *egf. m. flgd. relat.*, Cic. Div. 2, 72; *figel.* expromerent, quid sentirent, Liv. 29, 1; — *egf. anfører el. fortæller*; *∞ causas et ordinem belli*, Liv. — *expromptus, 3*: *partic. af flgd.*

expūdōrātus, 3, [*pudor*]: skamløs, frons, Petron. Sat. 39. — *expugnābilis, e*: til at betvinge el. erobre; — *∞ urbis terra marique*, Liv. 33, 7; — *situ non expugnabile robur*, Stat.; — *expugnatio, onis, f.*: Erbreng, Indtagelse, hostilis, Cic. Manil. 5; *∞ urbis, Caes., castrorum, id.*; — *egf. in pl.*, *∞ nocturnae aedium*, Cic. Att. 11, 23; — *expugnator, oris, m.*: Erbreder, Betvinger, navnsl. af faste Steder; *byf.* Plin. 7, 39: Demetrius expugnator cognominatus, (*i. e. Πολιοκνήτης*); *∞ urbis, Cic.*; — *2) „fig.”*; *∞ pudicitiae*, id. Verr. 1, 3; — *df. adj. expugnatorius, 3*: betvingende, Tertull.; *v.* — *expugnax, acis, adj.*: betvingende; — *df. in compar. o. „overf.”*, Ovid. Met. 14, 21: sive expugnacior herba est, (som vilder el. tryller stærkere); — [*af flgd.*].

expugno, avi, atum, 1, v. a.; *1) „egent.”*: at erobre el. indtage, urbem obsidione, Caes., obsidendo, Liv., per vim, (med Storm), Caes.; *figel.* *∞ singulas naves*, id. B. G. 3, 15; *cf. Nep. Ages. 3*; *∞ Thessaliam*, Justin., praesidium, Tac.; — *b) df. egf. nedkæmper, betvinger i kamp*, hostes, Liv.; *cf. id. 37, 25, v. Tac. Agr. 41*; — *c) hos Plin. egf. m. Tings-subjecter*; — *Euphrates Taurum montem expugnat*, (giennembrøder den), *id. 5, 20*; *cf. id. 6, 31*; — *II) „fig.”*; *A) „alm.”*: betvinger, borttager el. frarøver voldsom; — *∞ fortunam alicuius*, Cic. Cluent. 13; *∞ pudicitiam, id.*, decus muliebri, Liv. 1, 58; *∞ pertinaciam legatorum, id. 37, 56*; — *men Cic. Verr. Act. 1, 2*: nihil tam munitum, quod non expugnari pecunia possit; — *∞ quaestiones*, (faae dem hævete),

Liv. 4, 26; *men ∞ fenus*, (somme ud af Gielden), *id. 6, 18*; — *B) „bef.”*; *a) tilkæmper intg.*, bringer det ved Anstrængelse dertil; — *∞ sibi legationem*, Cic. Verr. 1, 10; *∞ aurum herili filio ab suo patre*, Plaut. Bacch. 4, 9, 7; — *offere m. flgd. ut*; *vid. Cic. Verr. 2, 52*; *egf. pass. impers.*: stumma vi expugnatum esse, ut etc., Liv. 4, 35; — *b) „poet.” egf. bringer til Ende, fultender*; *Nam primum ... non coepisse fuit*; *coepa expugnare secundum est*, Ovid. Met. 9, 617; — *not. a*: expugnassere, *f. expugnatum esse*, Plaut. Amph. 1, 1, 55; — *not. b*: expugnacior, *af partic. expugnans*, som Variant *f. expugnacior*; *f. unde. expugnax*.

expulsim, adv., ludere pila, (ved at slaae dættel), Varr.; — *expulsio, onis, f.*: Jordrivelse, Jordjælle; — *in pl.*, *∞ vicinorum*, Cic. Parad. 2, 6; — *expulso, avi, atum, 1, v. a. intens.*: driver ud deraf el. viderer; — *∞ pilam*, (slaae til Bolden), Martial. 14, 46; — *b) Seleucia expulsata*, (*i. e. expugnata*), Ammian.; *v.* — *expulsor, oris, m.*: som ferdriver el. forjager derra; *∞ bonorum*, Cic. Quint. 8; *men ∞ tyranni*, Nep. Dion. 10; — [*expello*]. — *expulsus, 3*: *partic. af expello*. — *expultrix, icis, f.* [*expello*]: som udbræder el. udrydder; *philosophia ... expultrix vitiorum*, Cic. Tusc. 5, 2.

expumico, are, v. a., *i. e. pumice polio*; *df. „overf.”*: renser derra, ab aliqua re, Tertull. — **expunctio, onis, f.*: Østændringelse; *∞ operae meae*: Jælse deraf, Tertull.; *v.* — *expunctor, oris, m.*: som udstikker; *∞ vetustatis*, Tertull.; *af* — *expungo, unxi, unctum, 3, v. a.*; *eprel.*: betegner med Prikker el. Punkter paa Bortælen; *df. 1) „alm.”*: udtrækker el. udstikker, *nomen*, (en Gieldspost), Plaut. Cist. 1, 3, 41; *men expuncto in manipulo*, (som er afstediget), *id. Cure. 4, 4, 29*; — *∞ decurias judicum*, Suet. Claud. 15; — *b) egf. „overf.”*: *∞ pupillum*, (rydde ham af Veien), Pers. 2, 13; — *2) „bef.”*: gier Negtingen færdig, beregner el. udregner; — *∞ sidera ad nomen*, Plin. 2, 21; *rationes expunctae*, Dig.; — *b) df. „overf.”*: at fultende, hane diem, Senec. Ep. 9; *men ∞ vota et gaudia Caesarum*, (*i. e. celebrare, fejre*), Tertull.

expurgatio, onis, f.; *oprel.*: Ildrenselse; *df. „fig.”*: Retfærdiggjorelse, Ildfykning, Plaut. Merc. 5, 3, 4; *figel.* habui expurgationem etc., *id. Amph. 3, 3, 10*; *af* — *expurgo, avi, atum, 1, v. a.*; *1) „egent.”*: renser, ulceræ, Plin.; — *egf. bortrenser, borttager for at rense*, quicquid emortuum est (in arbore), Colum.; — *men „alleg.”*, Hor. Ep. 2, 2, 54: Quae poterunt umquam satis expurgare cicuta (se. me), Ni etc.? — *II) „fig.”*: *A) expurgandus est sermo*, Cic. Brut. 74; — *B) ∞ se alicui*: retfærdiggjøre sig el. undskyldte sig for nogen; *me expurgare tibi volo*, Plaut. Capt. 3, 4, 87; — *egf. ud. dat.*, Gell. 7, 3; *figel.* Tac. Ann. 16, 21: requirens objecta, et expurgatorium (se) asseverans.

exputesco, ere, v. n. incho.: at bortraadne, Plaut. Cure. 2, 1, 26. — *expūto, avi, atum, 1, v. a.*; *1) „egent.”*: besfærrer, vitem, Colum.; *egf. tilhugger, palos, id.*; — *II) „fig.”*: *A) underfæjer, eftertanter*; — *utramque simul rem exputem*, Plaut. Trin. 2, 1, 8; — *B) udgrunder*; *quorum consilia (eum) a tanta gloria avocarint*, exputare non possum, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 21.

exquaero, ere, fercl. Stjorm af exquiro, Plaut. — *Exquiliae, arum, f.*, *m.* Afledninger, *f. unde. Esquiliae*.

exquiro, sivi, situm, 3, v. a., [*quaero*]: udforsker el. efterforsker nøiagtigen, spørger derafter, erfyndiger mig derom; — *quum ex te causas divinationis exquirerem*, Cic. Div. 2, 20; *a te nihil dum certi exquiro*, sed quid videatur, *id. Att. 7, 12*; *men ∞ fideulus de aliquo, cur etc.*, Suet. Calig. 33; *men si me exquiret*

miles, (f. a me), Plaut. Mil. gl. 2, 2, 91; — ∞ secum et cum aliis, quid in eo peccatum sit, Cic. Off. 1, 11; ipsa re ac ratione exquirere veritatem, id. Manil. 17; ∞ sententias, Caes. B. G. 3, 3; Mi istuc exquisito est opus, Plaut.; ∞ verum, Cic.; men ∞ facta alicujus ad antiquae religionis rationem, id. Verr. 4, 5; verba ... exquisita ad sonum, (men Housyn paa Belyden), id. Orat. 49; de Varrone (med Housyn paa ham), ... quid tibi placeat, exquiri, id. Att. 13, 22; cf. id. Deiot. 15; men itinere exquisito per eum, Caes. B. G. 1, 41; rationibus agitantis exquirendisque etc., Cic. Tusc. 5, 23; cf. id. Phil. 4, 2; — II) partic. exquisitus, 3, ogf. som adj.: udøgt el. udevalgt i sit Slags, bespøderlig, fortrinlig, udmærket; — ∞ iudicio litterarum uti, Cic. Off. 1, 37; cf. id. d. Or. 2, 41; men exquisitos e Graecia magistros etc., id. Brut. 27; men absol.: nihil apud hunc ... exquisitum, id. Pis. 27; — compar., ∞ genus dicendi, id. Brut. 82; ∞ verba, Quintil.; superl., ∞ verbis (laudari), Cic. Phil. 4, 3; ∞ subtilitatis sententia, Plin.

*exquisite, adv.: omhyggeligen, noiatigen, disputare, Cic., dicere, Quintil.; — compar.: ∞ studere litteris, Cic. Brut. 93; superl., ∞ componere libros, Gell.; — exquisitum, adv., Biform af frad., Varr. ap. Non.; v. — exquisitio, onis, f. (i Hetsproget): Underfølgelse, Efterfølgning, Cod. Just.; — [exquiro]. — exquisitus, 3; partic. v. adj. af exquiri.

extradictus, adv., f. eradicatus, Plant. ap. Frontonem. — extradico, are, f. eradico, Varr. — extrigare, ex lege vetere aliquid eximere per legem novam, Fest. p. 82.

exsacrifico, are, (v. n.): at forrette et Offer, hostiis balantibus (abl.), poet. ap. Cic. Div. 1, 24. — exsaevio, ire, v. n.: at udraffe; dum reliquum tempestatis exsaeviret, Liv. 30, 39. — exsanguinatus, 3; blodløs, uden Blod, animalia, Vitruv.; af — exsanguis, e, [sanguis, inis]; I) „egenl.“: blodløs, uden Blod, animantes, Lucr. 3, 721, umbrae, Virg. Aen. 6, 401; — navnlig. ogf. som har forblødt sig, Liv. 29, 9, v. Cic. Sest. 37; — II) „fig.“; A) „alm.“ v. „overf.“: blodløs, b. e. bleg, uden farve, genae, poet. ap. Cic. Tusc. 3, 12, herbae, Ovid.; ∞ tabum, id.; men ∞ anni, (i. e. senectus), Stat.; — bb) df. ogf. a) blodløs el. bleg af Straf; vid. Cic. Pis. 36; diffuginus visu exsanguis, Virg. Aen. 2, 212; ogf. exsanguis metu, Ovid.; — b) „poet.“ ogf. som volder Blegghed, som gior bleg, cuminus, Hor. Ep. 1, 19, 18, horror, Claudian.; — B) „bef.“ v. „ment.“: frastløs, aandløs, genus orationis, Auct. ad Her. 4, 11; homines enervati atque exsanguis, Cic. Sest. 10.

exsano, are, v. a., [sanies]: at udtrække Materien; ∞ vulnus, Cels.; — ogf. „alm.“: at udtrække en Vadske; ut exsanietur (caro saluta), Colum.; — 2) „overf.“: at udtrække deraf, at befrie derfra; ∞ omnem amaritudinem etc., id. 12, 55.

exsarcio, (ogf. -sercio), (si), tum, 4, v. a.: udbedrer, udfikter; df. „overf.“: bøder el. reitter derpaa, erstatte el. gøtgjøre; — qui (servi) opere faciundo facile sumptum exsercuerunt suum, Terent. Heaut. 1, 1, 91, (Bentl.); cf. Qu. Cic. d. Pet. Cons. 11. — exsatio, avi, atum, 1, v. a.: afledes af mætte; — exsatiati cibo etc., Liv. 40, 39; — 2) oftere „overf.“: at mætte el. tilfredsstille; — clade exsatiata domus, Ovid. Met. 8, 245; cf. Liv. 38, 54.

exsaturabilis, e: til at mætte; df. „overf.“: til at tilfredsstille; nec exsaturabile pectus (Junonis), Virg. Aen. 5, 780; af — exsaturio, avi, atum, 1, v. a.: afledes af mætte; at mætte; vid. Ovid. Met. 5, 19; ogf. poet. ap. Cic. Tusc. 5, 35; — II) „fig.“: at mætte, at tilfredsstille, animum supplicii alicujus, Cic. Verr. 5, 26; cf. Virg. Aen. 7, 298: odiis ... exsaturata etc.

exscendo, f. ind. escendo; df. — exscensio, onis, f.: Gaaden el. at gaad ud deraf, navnlig. fra Borte; df. fæde. Vandgang el. Vanding; — ∞ facere ad Erythras, Liv. 28, 8, men a Paesto, id. 8, 17, (i. e. ab ea parte, ubi Paestum est); — ogf. in pl.: ∞ facere in continentem, id. 22, 31. — exscindo, scidi, scissum, 3, v. a.; eyndel.: river ud deraf; df. forstyrret, forterret, Pergama, Virg., domos, id.; men id. Aen. 9, 137: ferro sceleratam excindere gentem; — ∞ hostem, Tac. Ann. 2, 25; — 2) „overf.“: excidisti intestinum malum etc., Plin. Pan. 34.

*exscereabilis, e: hvad der kan opbarres, vitia pulmonum, Plin.; — exscereatio, onis, f.: Udbarren el. Opbarren, sanguinis, Plin.; — in pl.; ∞ purulentae, id., difficiles, id.; v. — exscereatus, us, m.: = excreatio, Coel. Aur.; af — exscereo, avi, atum, 1, v. a. (v. n.): udbarrer el. opbarrer, piltuam, Cels., pura, Plin.; — men Ovid. Her. 21, 24, absol.: Exscereat, (kommer fig); cf. Suet. Ner. 24.

exscribo, psi, ptum, 3, v. a.: udfikrer el. affikrer (el. lader affikre), tabulas, Cic. Verr. 2, 77; hvor ogf. absol.: in exscribendo; — b) ogf. opfiskrer el. optegner; nomina exscripta etc., Plant. Rud. prol. 15 v. 21; — II) „overf.“: aftegner el. afmalte, imagines, Plin. Ep. 4, 28; — B) ogf. „ment.“, ibid. 5, 15: mira similitudine exscribere patrem, (være hans udfynte Billedet). — exscriptus, 3; partic. af fiske.

exsculpo, psi, ptum, 3, v. a.; I) „egenl.“: udgraver el. udtrækker deraf, hos verus, Nep. Paus. 1; — B) oftere: udgraver el. udfikrer el. tilfiskrer, former el. danner ved Tilfiskring; nescio quid e queruo exsculperam, Cic. Att. 13, 28, („alleg.“); men ∞ signum ex molari lapide, Quintil.; — df. „alleg.“ om Talens Syde, id. 2, 4, 7: sit modo ... quod possit exsculpi etc., („alleg.“); — b) forel. ogf. at udgrave, terram, Varr., foramina arborum, Cato; — II) „fig.“: ∞ verum ex aliquo, (tyvne ham til at fiske Sandhed), Terent. Eun. 4, 4, 14; men vix exsculpsi, ut diceret, Plant. Cist. 2, 6; — not.: som Ordbyrog mærkes: leoni esurienti ex ore exsculpere praedam, (om en stor Sanselighed), Lucil. ap. Non.

exscco, (ogf. exsico, Plant.), cui, (ogf. cavi, Cato), etum, 1, v. a.; I) „egenl.“; A) „alm.“: skærer ud deraf, affikrer el. bortfisker; — ∞ vitiosas partes, Cic. Att. 2, 1, (men „alleg.“); cf. id. Sest. 65; ∞ linguam, id., cornu (frontis), Hor. Sat. 1, 5, 59; ∞ fetum ventri, Plin., ogf. ventrem, Dig.; ∞ arborum terra, Colum.; — „poet.“ ogf. Hor. Sat. 1, 2, 14: Quinos hic capiti mercedes exsecat, (udfiskrer el. udfinner deraf); — B) „bef.“: ∞ mares, (castrere), Martial.; cf. Cic. N. D. 2, 24; — df. exsecti, (Castrater), Auct. B. Al. 7, v. 2; men juvenus exsecta virum (acc. graec.), Lucan.; — II) „fig.“, dog oftest „alleg.“; vid. ab in.; ligesom overfisker, b. e. udelægger, tilintetgjør; — ∞ nervos reip., Cic. Agr. 2, 33; men Plin. Ep. 2, 22: exsectus et exemptus honoribus senatoriis, (ligesom affiskeren derfra).

*exsccrabilis, e, [exsecror]: I) pass.: forbandet, afstøelig; ∞ ac dirum solum, Val. Max.; — compar., nihil exsecrabilius, Plin. 9, 72; — 2) act.: forbandende, carmen, vid. Liv. 31, 17; men id. 9, 26: ∞ odium ... in his captos; df. — exsccrabilitas, atis, f.: Afstøelighed, Appul.; v. — exsccrabiliter, adv.: afstøelig; — compar., Augustin. — *exsccrāmentum, i, n.: Forbandelse, Tertull.; — exsccratio, onis, f.: Forbandelse; ∞ Thyestea, Cic. Pis. 19; ∞ saevissimi belli, Tac.; — figel. in pl., Cic. Sest. 33: malis omnibus atque execrationibus etc.; — 2) „bef.“ ogf. en med Forbandelse forbunden edelig Forfiskring; vid. Cic. Sest. 7, ogf. id. Verr. 5, 40, v. id. Off. 3, 13, ogf. Sall. Catil. 22; figel. Liv. 26, 25: odifram composuerunt, (en rædson Besværgelsesformu-

lar); o. — *exsecrator*, oris, m.: sem forbander, Tertull.; — [af *exsecror*]. — *exsecratus*, 3: partic. o. adj. af *exsecro* v. *exsecror*.

exsecro, are, v. a., fœrl. *Wiferm af flgd.*; ~ se ac suos, Afran. ap. Non. — *exsecror*, atus sum, 1, v. dep. a. e. n., [sacro]: forbander, aliquem, Cic. Pis. 40, v. id. Leg. 1, 12, oftere; ~ consilia Catilinae, Sall., *superbiam regis*, Justin.; — *egf. ut. acc.*; saal. *exsecrantia verba*, (forbandelser), Ovid. Met. 5, 103; men Liv. 30, 20: in se quoque et suum ipsius caput *exsecratum* (Hannibalem). quod etc.; cf. id. 39, 51; men m. flgd. ut, Cic. Tusc. 1, 44; — 2) *df. „everf.“*; under visse forbandelser at forpligte ved Ed. cf. *Verførgelse*; vid. Hor. Epod. 16, 18 e. 36; — III) partic. *exsecratus*, 3, m. passiv. *Vem. e. sem adj.*: forbandet, afstøvelig; *exsecratum* to populo etc., Cic. Phil. 2, 26; ~ columna, id. ibd. 1, 2; — *superl.*: ~ *anguria*, (heftig forærelse *Varier*), Plin. 28, 5.

**exsecutio*, onis, f.: *Forfærelse, Udfærelse, linguae*, Cic. Cluent. 67; ~ *fund* in armario, ibd. 61; — *egf. in pl.*, Arnob.; v. — *exsecutor*, oris, m.: sem *forbærker* cf. *udfærker*; ~ *virilitatis*, Appul.; — [af *exsecro*]. — *exsecutus*, 3: partic. af *exsecro*.

**exsecutio*, onis, f.; I) *egenl.*: ~ *forfølgelse* cf. at *forfølgelse* til *Enden*; *Udførelse* cf. *Jufkøndelse*, operis instituti, Plin., negotii, Tac.; men *Syriae exsecutio* (dets *forvaltning*) *Cincia permissa*, id. Ann. 15, 25; — II) *bes.*: *egf.*; A) den fuldstændige *Udførelse* cf. *Giennemførelse* af et *forretning*, Senec. Ep. 52; cf. Quintil. 5, 13, 27, v. Plin. Ep. 8, 14; — B) *retlig forfølgelse* cf. *Anklage*; ~ *criminis*, Dig., *delicti*, ibd.; v. — *exsecutor*, oris, m.: sem *forfølgelse* til *Enden*, sem *giennemfører* cf. *fuldbyrder*; — ~ *acerrimus malorum propositorum* (Clodius), Vell. 2, 45; — II) *fig.* i *Hersfølgelse*; A) en *forfølgelse* cf. *Hyener*, offensarum inimicitiarumque, Suet. Vesp. 1; — B) en *Retens* *haandbæver* cf. *fuldbyrder*, Cod. Just. — *exsecutus*, 3: partic. af *exsequor*. — *exensus*, 3, [sensu], us]: *sandfæst*, mens, Naev. ap. Gell. 19, 7.

exsequens, tis: partic. v. adj. af *exsequor*. — *exsequiae*, arum, f., [exsequor]: *Levtagelse* cf. at *levtage* (navnt. den *Udøde* til hans *sidste Hvile*); *df.* *forfølgelse* cf. *Udgang*; — *silens agmen*, velut *longae exsequiae* etc., Tac. Hist. 4, 62; — *df. færv.* *føitidelig* *ligbegængelse* cf. *Begravelse*; vid. Cic. Mil. 13; cf. id. Leg. 2, 17: *sepultura ac iustus exsequiarum caruerunt*; men id. Cluent. 71: *mater exsequias illius funeris prosecuta*; *exsequias alicujus celebrare*, Liv., *comitari*, Plin.; *exsequiis rite solutis*, Virg. Aen. 7, 5; *fertur in exsequiis matrona*, Ovid. Fast. 2, 817; — *men ire exsequias alicui*, (følge *neget* til *Jorden*), Terent. Phorm. 5, 8, 37; *egf. ire exsequias*, ut. dat., Ovid. Am. 2, 6, 2; — 2) *fig.* *egf. „everf.“*, f. *reliquiae*, (nogens *jordiste Levnings*), Eutrop. 7, 18; *df.* — *exsequialis*, e: *hørende til en Begravelse*; ~ *carmina*, (Ligfange), Ovid. Met. 14, 430; — *df. subst.* *exsequialia*, *justa*, (føitidelig *Begravelse*), Stat.; v. — *exsequior*, atus sum, 1, v. dep. (n. e. a.): *følger* *ligbegængelse*, følger *fig.*, Varr. ap. Non.

exsequor, cutus (— *quatus*) sum, 3, v. dep. a.; *oprel.*: *vedbliver* at *følge*; *df.* I) *egenl.*: *følger* cf. *levtage*; saal. Catull. 63, 15: *Sectam meam exsecutae* (Gallae); men ~ *fugam alicuius*, f. *nedenf.*; — B) *df. „bes.“*; 1) at *levtage* til *Graven*, (vid. *exsequiae* ab in.); *funus exsequi* etc., Massur. Sab. ap. Gell. 10, 16; cf. *poët.* ap. Cic. Tusc. 1, 48, (ex Euripide); — 2) *fiendeligen* at *forfølgelse*; vid. Liv. 1, 59: *me Tarquinium ... ferro, igni ... exsecuturum*; — II) *fig.*: A) *alm.*: 1) *følger* cf. *gaacer drefter*, følger at *naae*; — *quid petam praesidii aut exsequar?* Enn. ap. Cic. Tusc. 3, 19; men id. Univ. 2: ~ *aeternitatem*, (følge cf. *følge* den, sem *Maalef*); men Liv. 5, 40: *suam*

quisque spem, sua consilia ... exsequentes; — b) *egf.* at *følge* med *deri*, at *underfaste* *fig.*, *edf.*; vid. Cic. Att. 9, 12; cf. id. Phil. 2, 22: *exsequi cladem illam fugamque*, *figel.* vos *hanc aerumnam exsequi*, Plaut. Capt. 2, 1, in.; *figel.* ~ *mortem, egestatem, probum*, id.; — 2) *virkfømt* at *forfølgelse*, at *vedblive* cf. *fare* *fort* *dermed*; — ~ *aliquid usque ad extremum*, Cic. Rab. Post. 2; *figel.* ~ *incepta*, Liv. 30, 4, *accusationem*, Tac.; — f. *acc.* *findes* *egf. in l.*, Plaut. Merc. 5, 2, 72; f. *egf. nedenf.*; — b) *egf. udfører*, *forfører*, *efterfølger*; — ~ *imperium alicujus*, Terent., *mandata vestra*, Cic. Phil. 9, 4; cf. id. d. Senec. 10, 20; men ~ *orationem*, vid. ibd. 9; men ~ *jus suum armis*, Caes. B. G. 1, 4; — *egf. m.* *fige.* *Relat.*, Liv. 35, 28; *egf. m. ut.*, Plaut. Most. 3, 2, 17; — 3) *forfølgelse* *retligen*, *straffer* cf. *bærner*; — ~ *jura violata*, vid. Liv. 3, 25; cf. id. 5, 11; ~ *injurias accusationibus*, Plin. Ep. 3, 25; ~ *delicta*, Suet. Caes. 67; men *absol.*, Senec. d. Ir. 1, 12; — B) *„ment.“*: a) *exsequi* m. v. *nd.* *verbis*, *uføre* cf. *gennemgaae*, *fortælle* cf. *beskrive* cf. *angive*; — *quae vix verbis exsequi possum*, Cic. Fam. 11, 27; ~ *subtiliter numerum*, Liv. 3, 5; si ... *omnia exsequi velim*, id. 27, 27; ~ *sententias*, (anførdem), Tac. Ann. 3, 65; — b) *forfølgelse* cf. *bar* *for* *Die* *sem* *Maal* cf. *Henligt*; f. *evenf.* Liv. 5, 11, *egf. Cic. Univ. 2*; — III) *berit* *er* *endnu* at *marke*; A) *partic.* *exsequens*, tis, *sem adj. in superl.* e. *gen.*, Gell. 10, 12: *Favorinus memoriarum veterum exsequentissimus*; — B) *partic.* *exsecutus*, 3, m. *pass.* *Vem.*, Justin. 7, 3: *exsecuto regis imperio*.

exsero, serui, sertum, 3; I) *egenl.*: A) *alm.*: *sitter* cf. *ræffer* *frem* cf. *nd* *deraf*; — *linguam ab irrisu exserens*, Liv. 7, 10; cf. id. 8, 9; men ~ *linguam per os*, Plin., *brachia aquis*, *egf. caput ponto*, Ovid.; men ~ *radicem*, (oprive), Colum., *vincula*, (afrive), id.; ~ *enses*, Ovid.; men ~ *se domicilio*, (em *Englen*), Plin.; cf. Ovid. Met. 10, 505: *qua se exsereret* (infans); men om en *Været*: ~ *caenum*, id.; — B) *bes.*: *blotter*, *viser* *nøgen*; *dextris humeris exsertis*, Caes. B. G. 7, 50; „*poët.*“ *egf.* *exsertis humero*, (med *blotter* *Skulder*), Sil.; *figel.* *exserti humeros* (acc. *græc.*), Stat.; cf. Virg. Aen. 11, 649; — *egf. absol.* *exsertus*, (med *optrukne* *Skæder*), Lucan.; — II) *fig.*: *tiltager* *mig* cf. *anvender*; *exseram in librum tuum*, *jus*, *quod dedisti*, Plin. Ep. 8, 7; men *Suet. Tib. 33*: *paulatim principem exseruit*, (visse *han* *fig* *sem* *saadan*); — b) *fremstiller*, *fortynder*; vid. *Phaedr.* 1, 12; *figel.* ~ *secreta mentis etc.*, Senec. Herc. Oct. 255; — III) *partic.* *exsertus*, 3, *egf. sem adj.*; A) *fremstaaende*, *dentes*, Plin., *oculi*, Appul.; — B) *lydelig*, *cachinnus*, (Steggerlatter), Appul.; — *egf. lydelig*, *aabenbar*; *exsertiorem operam navare alicui*, Pacat. Pan. ad Theod.

exserte, adv. af *exsertus*: *aabenl.* cf. *aabenl.*; *calamitare*, Appul.; — *compar.*, Amm.; *superl.*, Spartian. — *exserto*, are, v. a., *intens.* af *exsero*: *sitter* cf. *ræffer* *frem* cf. *nd* cf. i *Seiret*; *Ora exsertantem* (Seyllam) etc., Virg. Aen. 3, 425; ~ *humeros*, (blotte *dem*), Stat. — *exsertus*, 3: partic. v. adj. af *exsero*.

exsibilo, avi, atum, 1, v. a.: *frembringer* en *pi-bende* cf. *brisende* *Lyde*; *df.* I) *alm.*: *fremstiger* (noget) *pi-bende* cf. *brisende*; *labra* (irati) ... *dirum* *quiddam exsibilia*, Senec. d. Ir. 3, 4; — 2) *bes.*: *udbysfer*, *udbyder*, *forjager* *ved* at *byse* cf. *pi-be*; ~ *histrionem*, Cic. Parad. 3, 2; cf. Suet. Aug. 45.

exsiccatus, 3: partic. o. adj. af *exsicco*. — *exsiccresco*, ere, v. n. *inch.*: at *blive* *udtørret*, at *borttørres*, Vitruv. — *exsicco*, avi, atum, 1, v. a.: *hærfst* at *udtørre* cf. *fortørre*; — *suleos aestus exsiccant*, Plin.; cf. Cic. Div. 2, 14: *arbores hieme exsiccatæ*; — b) *df. m.* *Uene*: *exsiccatæ* *furtim lagenæ*, Qu. Cic. ap. Cic. Fam. 16, 26; men „*poët.*“: ~ *vina cutullis*, Hor. Od. 1, 31, 10; — 2) *„everf.“*: *donec*

exsiccetur ebrietas, dementia est, Senec.; — men exsiccatur genus orationis, (terr. cl. aandløst), vid. Cic. Brut. 84. — exsiccō, are, f. und. exsiccō. — exsiccō, avi, atum, 1, v. a.: utdegnert, epiegner, epfriver, aliquid, Plaut. Trin. 3, 2, 29; men sacra omnia exsignata etc., Liv. 1, 20.

exsilio, silii, 1, v. n., [salio]: springer ud cl. frem deraf, springer op cl. i Bæret; — puer citus e cunis exsiliit, Plaut. Amph. 5, 1, 63; ~ foras, id.; ad te exsilui, Terent. Heaut. 4, 1, 44; — de sella, Cic. Verr. 2, 30, stratis, Ovid.; men ~ domo, Hor. Sat. 2, 6, 98, (om Muden); men ~ in sicum, (om Engeen), Virg. Ge. 3, 433; men absol., quoniam etc., perturbatus exsiluisti, Cic. Verr. 6, 27; — 2) „overf.“ egf. om Ringsubjecter, navn. om Eysel og Sten; vid. Lucr. 9, 163; figel. Exsiliantem cavis elisi nubibus ignes, Ovid. Met. 6, 696; men ibd. 12, 252: Exsiluere oculi etc.; cf. Lucr. 2, 200: ut ~ exsiliant (aqua). —

exsilium, i, n., [exsil]: tvanget Øgheld udenfor Bærelandet, (dels selvvalgt, fer at undgaae et større Døde); vid. Cic. Caecln. 31; df. fem middelbar Straf: Bærvæsening cl. Bærvægtigthed; — in exsilium ire cl. proficisci cl. pergere, vid. Cic. Catil. 1, 8, o. id. ibd. 2, 6; egf. exsili causa solum vertere, id. Phil. 5, 6, v. id. Caecln. 1. c.; — in exsilium eijcere, id., expellere, Nep., agere, Liv.; figel. exsilium irrogare alicui, Tac.; egf. sceleratos exsilio afficere, Cic.; — in exsilio esse, id.; exsilium tolerare, Tac., pati, Virg.; — aliquid de exsilio reducere, Cic., revocare, Liv.; figel. ab exsilio revocare, Tac.; — II) „overf.“ v. „ment.“; A) Bærvæseningssted; — ~ tutum orabant, Tac. Ann. 13, 55; exsilium egressos etc., id. Hist. 4, 14; cf. Virg. Aen. 3, 4; men in pl.: multa exsilia patere fugienti, Curt.; — B) abstr. pr. coner. o. in pl.: de Bærvæsen; — plenum exsiliis mare, (i. e. exsiliibus), Tac. Hist. 1, 2.

exsineeratus, 3, [sincerus], tergum, (fem bar Marter af Svæben), Plaut. Most. 4, 1, 11. — exsilio, avi, atum, 1, v. a.: udbæder; (sefterel. Øre); ~ amictus, Auson., velum in contos suos, Paul. Nol.

exsisto, stiti, stitum, 3, v. n.: træder frem cl. ud, femmer tilstede cl. tillyne; — qui ~ e latebris existerent, Liv. 25, 21; men ~ ab inferis, (epstaae fra de Døde), id. 39, 37, v. Cic. Verr. 1, 37; — vocem ab aede Junonis ex arce exstitisse, id. Div. 1, 45; men Caes. B. G. 6, 26: ejus a media fronte ~ unum cornu exsistit excelsius; men qua (spelunca) Ditem patrem ~ exstitisse etc., Cic. Verr. 4, 48; cf. id. Div. 1, 33; men Ovid. Met. 5, 413, om Nymphen Cyane: Gurgite quae summa tenus exstitit alvo; — II) „fig.“; A) „alm.“: at fremstaae cl. epstaae, at bryde frem cl. ud; — ~ vermes etc., Lucr. 2, 872; saal. om Eaden: at femme op, Varr.; om Tænterne, Cic. N. D. 2, 33; — ostere om Begreber; vid. Cic. R. Am. 27, id. d. Rep. 1, 41 v. 45; men Caes. B. C. 3, 104: ut ~ ex amicis inimici exsistunt; — exsistit hoc loco quaestio etc., Cic. Lael. 19; cf. Caes. B. G. 5, 28; men Cic. Fat. 9: ex quo exsistit, ut de nihilo quippiam fiat; — B) „bef.“: at fremstaae cl. at vife sig saa cl. saa bestaaen, at være; — ut in corporibus etc., sic in animis exsistunt ~ varietates, Cic. Off. 1, 30; si exstitisset in rege fides etc., id. Rab. Post. 1; cf. id. d. Or. 2, 2 v. 51; egf. id. R. Am. 2; men id. Arch. 10: nisi Ilias illa exstitisset, etc.

exsulesco, ere, v. n. inch., [soleo]: at vænne sig derfra, a disciplina, Tertull. — exsolūtio, onis, f., [exsolvo]: 1) „alm.“: Bærvæsening cl. Bærvæsening derfra; ~ omnis contractae religionis, Atej. Capito ap. Fest. p. 238; — 2) „bef.“: Bærfaling, debiti, Dig. — exsolūtus, 3, part. af fige.

exsolvo, solvi, solutum, 3, v. a.; 1) „egenl.“; A) „alm.“: løser derfra cl. fra binanden, opløser cl. opløser; — restim, Plaut., nexus, Lucr. 1, 221; ~

pugionem a latere, Tac.; men ~ brachia ferro, id. Ann. 15, 63, (i. e. venas brachiorum incidere); exsoluta alvus, (Diarrhe), ibd. 13, 15; — „pect.“ egf. om Ringsubjecter; (ignis) exsolvit glaciem, (smelter den), Lucr. 6, 873; — B) „bef.“: udløser, løsgjør, befrier, aliquid vinculis, Plaut., Suet. Ner. 49; men absol.: nisi ego exsolvor, Plaut. Bacch. 4, 8, 16; — men om Eiden: ~ se corpore, Lucr. 3, 696; cf. Virg. Aen. 11, 820; — II) „fig.“; A) „overf.“ cl. „alm.“; 1) løser en Bærvæsening; navn. betaler, aes alienum, (en Gjæld), Plin. Ep., legata, Tac., sortem multiplicatam, Liv. 6, 14; cf. Cic. Att. 16, 6: nomina mea ~ expedi, exsolvo, etc.; — 2) opløser, opløser; ~ legis nexus (acc. pl.), Tac. Ann. 3, 28, obsidium, id.; — men „pect.“: ~ metus, Lucan., pudorem, Stat., (at aflægge); — B) „bef.“ v. „ment.“; 1) at befrie cl. underdrage derfra; — ~ animos religione, Liv.; cf. Lucr. 1, 931; egf. ~ aliquid aere alieno, Liv., curis, Virg., poena, Tac.: men velut custode exsolutus, id. Ann. 12, 46; — 2) figesom indløser en Bærvæsening cl. et løste, etc.; egf. forløser cl. erlialter; egf. bøder, etc.; — nec exsolvit, quod promiserat, Cic. Off. 3, 2; ~ vota (deo), Plaut., Liv.; ~ fidem, (holde sit Øre), id.; ~ gratiam recte factis, id., vicem beneficij, Tac.; — ~ praemia, poenas alicui, Liv.; men ~ poenas morte, Tac.; ~ poenas male consulti, Vell.; — 3) opløser, forløser; ~ quare etc., Lucr. 2, 381; — not.: perf. exsoluisse (quinesyll.), Ovid. Fast. 4, 534; exsoluatur, Lucr. 1, 814.

exsolvnis, e, [solvnis]: søvnløs, Tisiphone, Virg. Aen. 6, 556; — egf. aarvaagn, Vell. 2, 88, cf. id. 2, 127. — exsolvnis, ui, 1, v. n.: at tene stærkt deraf cl. bærmed; omnia mimico risu exsoluerant, Petron. Sat. 19, ostere. — exsorbeo, ui, 2, v. a.: belyt at udsøbe cl. udriffe, ova, Plin., succos, Appul.; men „pect.“: Pectoraque exsorbent ~ linguis (striges), Ovid. Fast. 6, 145; men „alleg.“: ~ sanguinem civilem, Cic. Phil. 2, 29; cf. id. d. Or. 1, 52; — II) „fig.“: udsuger, aftrækker, Juvenal.; men comiss: Illorum ego animam ~ exsorbeo etc., Plaut. Bacch. 4, 8, 28; ~ alieni tristitiam, (befrie derfra), Turpil. ap. Non.; men Cic. Mur. 9: ~ difficultates etc.: figesom belyt at udsomme dem, d. e. at bestaae dem til Enden.

exsordesco, ere, v. n. inch.: at blive afdelede tilsmudset; df. „fig.“, Gell. 9, 2: at geraade i Slangeagt. — exsors, adj., [sors, vis]; 1) „egenl.“: uden Bærfaling, duere honores, Virg. Aen. 5, 534; cf. ibd. 8, 552; — 2) „overf.“: udelagtig deri; e. gen.; — dulcis vitae exsors etc., Virg. Aen. 6, 428; exsors amicitiae et foederis, Liv. 23, 10; exsors culpa, id., periculi, Tac.; men Hor. A. P. 301: exsors secandi, (fem ikke selv kan flære); — not.: sild. egf. e. dat., Sidon.

exspatio, atus sum, 1, v. dep. n.: træder el. flæier ud fra den rette Bøi cl. Linie cl. fra Banen, edl.; (poet. v. i efteraag. Profia); vid. Ovid. Met. 2, 202; men „alleg.“, ibd. 15, 153; — b) figel. om enhver usærvantlig Bevægelse cl. Retning, (navnl. Cic. menternes); vid. Ovid. Met. 1, 285; men arbores umbra expatiantes, Plin.; — 2) „overf.“: at svæve el. flæie ud i Bærvæsening; — ut expatiatur (discipuli) et gaudeant materia, Quintil. 2, 10, 5.

*expectabilis, e: til at vente, forventet, foranst, Tertull.; — parum expectabilem operam praehere, Tac. Ann. 16, 21, inc.; — egf. fem er cl. var at vente, Tertull. — expectatio, onis, f.; 1) „alm.“: Bærvæsening, Bærvæsening; in sing. v. pl.; a. c. gen. obiect.; — si spes est expectatio boni, etc., Cic. Tusc. 4, 37; men ~ reliquorum, (opp. recordatio praeteritorum), id. Brut. 76; tanta est expectatio vel animi vel ingenij tui, ut etc., id. Fam. 2, 1; cf. id. Off. 3, 2, v. Caes. B. C. 1, 21, ostere; men Quintil. 12, 1, 7: mala mens omnium poenarum expectatione torque-

tur; egf. in pl.; crebas expectationes nobis tui commoves, Cic. Att. 1, 4; men c. gen. subj.; expectatione majore hominum, quam spe, profectus, Liv. 5, 19; — b) m. de; moves mihi expectationem de Bibuli sermone, Cic. Att. 2, 14; cf. ibd. 3, 14: plenus sum expectatione de Pompejo, etc.; — egf. m. Relativfætt.; quo etc., eo me major expectatio tenet, quibusnam rationibus ea tanta vis comparetur, id. d. Or. 2, 18; men in pl., id. Att. 7, 17; — c) egf. absol., dog ofist m. tilføiet adj., (cf. fem Adverbialfættien m. praepos.); — cave, ne sis in expectatione, (at du ifte lader hie paa dig), Plaut.; caeca expectatione pendere, Cic. Agr. 2, 25; — praeter expectationem, id., supra expectationem, Quintil.; — egf. in pl., Cic. d. Or. 2, 71; e. — expectator, oris, m.: en Bøtuer, Paul. Nol.; — df. fem. expectatrix, icis: den forventende, Tertull.; — [expecto]. — expectatus, 3: partic. e. adj. af figd.

expecto, avi, atum, 1, v. a.; eprf.: seer embyggeligen derefter; imødsæer med Vangsel; 1) objectiv: venter derpaa (cf. at noget skal skee); — ortent. e. acc., egf. m. Relativfætt., egf. m. figd. dum, si, quin, egf. absol.; — ∞ transitum tempestatis, Cic., adventum alicujus, Caes.; cf. Hor. Sat. 1, 5, 9; men Ovid. Met. 3, 136: ultima semper Expectanda dies homini est; — quid hostes consilii caperent, expectabat, Caes.; velut expectans, quando incipiendum sit, Quintil.; — men m. figd. dum, Caes. B. G. 4, 13; cf. Hor. Ep. 1, 2, 12; men si nostri transirent, hostes expectabant, Caes. B. G. 2, 9; men nemo expectet, ut etc., Quintil. 7, 10, 11; men impers.: expectari diutius non oportere, quin ad castra iretur, Caes. B. G. 3, 21; cf. Tac. Ann. 11, 26; — men absol.: expectare ad portam etc., Cic. Fam. 15, 17; figel. commovendi sunt, expectent paulum etc., Quintil. 4, 5, 19; — b) „overf.” egf. m. abstracte Subjecter, (figefom manere): at vente, at forestaae; — sen me tranquillia senectus Expectat, seu etc., Hor. Sat. 2, 1, 58; — II) subjectiv: med Haab cf. krygt at see imøde, at haabe, at frygte, at formode, vdi.; — ortent. e. acc.; ∞ finem laborum omnium, Caes. B. G. 7, 85; men ibd. 13: ∞ majorem motum Galliae; men Cic. Att. 3, 22: ego jam aut rem, aut ne sperni quidem expecto; cf. Ter. Phorm. 1, 4, 16; — egf. m. Personsubjecter: filii vos expectant intus, Plaut.; cf. Ovid. Met. 14, 418, v. Cic. d. Rep. 2, 42; — egf. ∞ aliquid ab (cf. ex) aliquo; — a te hoc ... omnes ... expectant etc., Cic. Fam. 11, 5; cf. ibd. 3, 12; men quae ab sua liberalitate expectare deberent, Caes. B. C. 2, 28; men proletarios nominavit, ut ex iis quasi proles civitatis expectaretur, Cic. d. Rep. 2, 22; egf. absol.; ubi minime expectavimus etc., Quintil. 12, 8, 11; — b) „poet.” egf. om Tingssubjecter: at ferdre cf. berøve; vid. Virg. Ec. 2, 27, v. ibd. 421; — III) partic. expectatus, 3, egf. fem. adj.: forventet, forventet, vekommen, m. o. nd. dat.; vid. Cic. Fam. 16, 7, v. Virg. Aen. 2, 283; — compar., nimio expectator etc., Plaut. Most. 2, 2, 12; superl., mihi tum adventum expectatissimum etc., Cic. Att. 4, 4, A.; ∞ litterae, id. Fam. 10, 5; — b) in neutr. egf. absol.; contraria expectatis, Vell. 2, 75; ante expectatum, Virg. Ge. 3, 348, Ovid., Senec.; — figel. expectato maturius, Vell. 2, 123.

exspargo, spersi, spersum, 3, v. a., [spargo]: udfreer, udfpreder, udbreder; vid. Lucr. 5, 372, v. id. 3, 827; — egf. „overf.”: besprejter; sanieque expersa ... Limina, Virg. Aen. 3, 625. — expersus, 3: partic. af figd. — expes, adj., [spes, ei]; (alene in nomin. sing.): haabløs, uden Haab; („poet.” v. hos Tac.); a) c. gen.; ubi expes vitae fuit, Tac. Ann. 6, 24; — b) absol.; Solus, inops, expes, Ovid. Met. 14, 217; cf. Hor. A. P. 20: si ... enatat expes etc.

expiratio, onis, f.: Udaanden, Uddunfning; terrae expirationibus aer alitur, Cic. N. D. 2, 33; af — exspiro, avi, atum, 1, v. a. o. n.: 1) act.; A) „alm.”: at udblafe cf. udaande cf. udfpuffe; ∞ animam medios in ignes, Ovid. Met. 5, 106; ∞ auras, id., flammam pectore, Virg. Aen. 1, 44; men ∞ flumen sanguinis de pectore, Lucr.; — egf. ∞ aerem de corpore odorem, (uddunfte), id.; — ∞ colorem, (om Yrfer: at tabe farve), Plin.; — df. „poet. overf.”: unde cadavera ... vermes Exspirant, Lucr. 3, 720; — II) neutr.: figefom blæsende at frembryde; expirat ignis foras, Lucr.; figel. expirat vis fera ventorum, Ovid. Met. 15, 300; men ∞ unguenta, (uddunfte), Plin.; — b) df. „poet. overf.”: expirantes ... pectoris irae, Catull. 61, 194; — B) „bef.”: at udaande ligger, at døe, inter primam curationem, Liv. 2, 20; cf. Virg. Aen. 10, 731, v. Hor. Epod. 5, 91; extremus expirantis halitus, Quintil.; egf. imperson., Plin. 11, 67; — 2) df. egf. „fig.”: at gaac følgerde, at ephøre, at udbøe; — libertate expirante, Plin. Pan. 57; cf. Liv. 28, 28; — navn. i Nærsfregret: at tabe sin kraft, at ephøre at gieldte; ∞ obligatio, Dig. exsplendescere, dui, 3, v. n. (inch.); 1) „egenl.”: at flume meget stærkt, (em 3ften), Senec.; Sirio exsplendescente, Plin. 11, 12; — II) „fig.”: ∞ clarius, quam etc., (at udmærke sig mere), Nep. Att. 1; cf. Suet. Tit. 3. — expoliatio, onis, f.: Berøvelse, Udfpyndring; Augustin.; af — expolio, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenl.”: udfpynder, fana atque domos, Sall. Catil. 51; cf. Cic. Deiot. 9: ∞ sese maluit, quam etc.; — 2) „overf.”: at berøve, Pompejum exercitu et provincia, Cic. Att. 10, 1; cf. Caes. B. G. 7, 77; men cemiit: improbis sese artibus expoliet, Plaut. Truc. 2, 7, 3.

expretus, 3, [sperno], Plaut. Bacch. 3, 3, 42, d. forstærkt. spretus: meget fersagtet. — expulatio, onis, f., [expuo]: Udfpytten, sanguinis, Plin. 23, 14. — expumo, are, v. n.: at flumme frem cf. ud deraf; donec humor expumet, Cels. — expūo, ui, atum, (v. utum), 3, v. n. o. a.; 1) neutr.: fpytter ud cf. fra mig, fpytter, Varr.; ∞ in mare, fas non putant, Plin. 30, 6; — II) act.; A) „egenl.”: udfpytter, affender ved at fpytte; ∞ sanguinem, Plin.; men ∞ linguam in os tyranni, id. 7, 23; — B) „fig.”: 1) „overf.”: at give fra sig, at afføndre; taedae carbonem expuunt, Plin.; purpurae (Purpursfengene) ... rorem expuentes, id.; — cemiit cf. lacrimam ut expuant unam modo (oculi), Plaut.; men Catull. 64, 155, „alleg.”: Quod mare conceptum spumantibus expuit undis? — 2) „ment.”: ubi expueret miseriam ex animo, Terent. Eun. 3, 1, 16, (funde udfgyde sin Farne); men Lucr. 2, 1040: ∞ rationem ex animo, (berstaste cf. afføndre derfra).

exstantia, ae, f., [exto]: det Udstaaende, Fremragende, Colum.; ∞ ventris, Coel. Aur. — exsterno, avi, atum, 1, v. a., [af sterno, ere], rimel. figefom consterno, eprf.: nedlægger; df. fætt.: nedflaer, bedøyer; Ah miseram, assiduis quam luctibus externavit ... Erycina, Catull. 64, 71; cf. Ovid. Met. 11, 77; men externati ... equi, id. Ib. 432.

exstillo, are, v. n.: at dryppe ned, at falde draabevis; ∞ omnem amuream (ex oliva), Colum.; — oculi exstillant, (rindte), Plaut.; lacrimis si exstillaveris, (om du flyder hen i Taarer), Terent. Phorm. 5, 7, 82.

exstimulator, oris, m.: fem opbidser vertil; ∞ acerrimus rebellionis, Tac. Ann. 3, 40; af — exstimulo, avi, atum, 1, v. a.; („poet.” v. i effer: aug. Prosa); 1) „egenl.”: driver ud deraf ved at stiffe; — aculeo exstimulatae (conchae), Plin. 9, 61; — II) „fig.”: at opbidse, singulos militum, Tac. Hist. 1, 65; ∞ aliquem dictis, Ovid. Fast. 6, 588; egf. m.

figd. ut, Tac. Ann. 4, 59; — cf. ogf. „pect.“: ∞ fata cessantia, (fremfynde Døden), Ovid. Trist. 3, 2, 29.

*extinctio, onis, f.: Udslutning; cf. „overf.“: Tilintetgjørelse; — non extinctionem, sed commutationem loci asserre, vid. Cic. Tusc. 1, 49; v. — extinctor, oris, m.; 1) „egenl.“: som udslukker el. slukker; non extinctor, sed auctor incendii, Cic. Pis. 11; — II) „fig.“: A) som fordræber; ∞ patriae, Cic. Sull. 31; — B) ∞ belli el. conjurationis, (som gjør Ende derpaa), Plin.; — [extinguo]. — 1. extinctus, 3: partic. af extinguo. — *2. extinctus, us, m.: Udslutning el. Slutning; odor a lucernarum extinctus, Plin. 7, 5; v. — extingui, 3: v. a.; — I) „egenl.“: udsletter (det Strykke), Cic. Verr. 2, 70; — effere udslukker el. slukker; extinctum lumen etc., vid. Lucr. 6, 792; figel. extincta lumina, Cic.; ∞ lucernam, Plin.; — (sons) immersas facies, id.; cf. Cic. d. Senect. 19; ∞ incendium, id., ignem, Ovid.; — ut olim sol ... extingui visus est, Cic. d. Rep. 6, 22; men extincto calore etc., id. N. D. 2, 9; — extincta calx, (udsletter Rask), Vitruv.; — II) „fig.“: A) „overf.“: udslukker (nænl. Livsflyet); cf. afviser el. ombringer, puerum, Terent., liberos alienus, Nep. Att. 9; men ∞ animam seni, Terent. Ad. 3, 2, 16; extinctus morbo, Plin., morte subita, Tac.; cf. Liv. 8, 3; ogf. absol.: extinctus amabitur idem, (efter sin Død), Hor. Ep. 2, 1, 14; — b) ogf. „alm.“: bortslukker, aquam dissipatam rivis, Liv. 5, 16, (af en gammel Spaadom); men ∞ mammas, (udtørre), Plin., sucum, Curt.; — ∞ famem, (stille den), Senec.; sitiis extincta, (slukker), Ovid.; — c) nænl. ogf. i Retsproget: at epbhæve, at gjøre ugyldig; — ∞ actionem, Dig., jus pignoris, ibd.; — B) figel. „ment.“: tilintetgjør, ødelægger, svækker; — quodsi etc., extinguetur ... stirps et semen malorum omnium, Cic. Catil. 1, 12; cf. id. R. Am. 13; v. id. Div. in Caecil. 8; extinctis rumoribus etc., Caes. B. C. 1, 60; cf. Cic. Mil. 2 o. 27; men id. d. Or. 1, 14: ad sensus animorum motusque vel inflammandum vel extinguendum; — senatus extinctus, id. Off. 3, 1, (brevet sin Magt og Bærbighed); cf. Sall. Jug. 95; men fortuna vires ingenii extinguit, (gælder den), Quintil.; — not.: archaisk er extinxit, f. extinxerit, Plaut. Truc. 2, 6, 46; men utr.: extinxisti, extinxim, Virg.

extirpātio, onis, f.: Udryddelse, flicis, Colum.; af — extirpo, avi, atum, 1, v. a., [stirps]; I) „egenl.“: udrytter el. udrydder med Roden el. Stammen, arbores, Curt.; silva extirpata procellis, Prud.; men ∞ pilos de corpore toto, Martial. 6, 56; — II) „fig.“: A) „overf.“: rydder el. renser fra Rodder el. Stammer; — ∞ agrum silvestrem, Colum., men agros virgultis, Pallad.; — B) „ment.“: udrydder el. udsletter (af Menneftets Jndre); extirpari et funditus tolli (haec vitia), Cic. Fat. 5; cf. id. Tusc. 4, 19; men ex ejus animo extirpata humanitatem etc., id. Lael. 13.

exto, (stūti, stātum), stare, [sto, stedi]; I) „egenl.“: at staæ el. rage frem el. ud el. op deraf; — ∞ capite solo ex aqua, Caes. B. G. 5, 18; ogf. ∞ super aequora collo, Ovid.; exstat aquis (navis), id.; — exstabat de corpore ferrum, id.; modice ab humo exstantia aedificia, Plin. 6, 21; paulum supra terram exstantes (homines), Gell. 19, 13; — „pect.“ ogf. c. acc.; quantum egomet Nerida exto, Stat. Silv. 1, 2; — II) „fig.“: (som causa pro effecta); A) „bef.“: at være synlig, at vise sig, at falde i Øinene, (nænl. om en Hertrinlighed); saal. om Jøderdraget: exstare atque eminere etc., Cic. d. Or. 3, 26; — B) oftere „alm.“: at være til el. for Shaanden, at findes el. at være, obf.; vid. Cic. Balb. 3, v. id. Plane. 27; men apparet atque exstat, utrum etc., id. d. Or.

1, 16; cf. id. Brut. 15; men quia non exstat alius, Liv. 1, 18; cf. Hor. Sat. 1, 5, 55; — not. a: af partic. exstans sent adj. findes compar. exstantior, Stat. Theb. 9, 455; — partic. exstaturus, 3, hæves Plin. 17, 35; — not. b: perf. exstiti, f. ind. exsisto.

*exstructio, onis, f.: Opbyggelse el. Opførelse, tectorum, Cic.; cf. id. Phil. 14, 13: eaque exstructione, quae etc.; — ogf. „overf.“: Udbygning, Smykke, Tertull.; v. — exstructorius, 3: byggende; cf. „overf.“: opbyggelig, Tertull.; — [exstruo]. — exstructus, 3: partic. af figd.

exstruo, xi, etum, 3, v. a.; I) „egenl.“: A) „alm.“: at opbylle el. sammenbæbe, acervum librorum sibi ante pedes, Cic. Att. 2, 2; ∞ mensas (dapibus), id.; cf. id. Tusc. 5, 21, Hor. Sat. 2, 6, 105, ogf. id. Epod. 2, 13; men ogf. exstructus in altum divitiis, id. Od. 2, 3, 19; — B) „bef.“: opfører el. bygger el. reiser, aggerem in altitudinem pedum octoginta, Caes. B. C. 2, 1; cf. Nep. Them. 6, v. Tibull. 2, 5, 99; — ∞ rogam, Cic., monumentum, molem opere magnifico, id. Phil. 14, 12; ∞ torres, Caes., theatrum, Tac.; men Sall. Catil. 20: quas (divitiis) profundant in exstruendo mari, etc.; — II) „fig.“: A) „alm.“: sammenføjer el. ligesom bygger; verba ad poetium quendam numerum exstructa, Auct. ad Her. 4, 32; men Gell. 13, 24: ∞ munus crimen vocibus multis; — B) „bef.“ v. „ment.“: exstrue animo altitudinem excellentiamque virtutum, Cic. Fin. 5, 24, (hæd dem, lad dem reise sig); cf. ibd. 4, 1: non modo fundata, sed etiam exstructa disciplina, (alleg.); — not.: af partic. exstructus, 3, som adj., findes superl., ∞ species aedium, Appul.; — cf. ogf. subst. neutr. exstructum; hys. exstructoque resedit, (i. e. in suggesto), Virg. Aen. 5, 290.

exsuccidus, exsucco, exsuccus, f. ind. exsucidus, etc. — exsucidus, 3: fastløs, Tertull. — exsūco, are, v. a.: udrækker Sæften deraf; ∞ marubium, Coel. Aur.; af — exsucus, 3, [sucus, i]: fastløs, uden Sæft, Tertull.; — 2) „overf.“: ∞ oratores et aridi et exsanguis, Quintil. 12, 10, 15. — exsuctus, 3: partic. af exsugo.

exsūdo, avi, atum, 1, v. a. v. n.; I) neutr.: at svede ud deraf, (at fremkomme ved el. som Sved); — per ignem ... exsudat inutilis humor, Virg. G. 1, 88; — II) act.: A) „egenl.“: at udsvede, amurcam, (om Oliven), Colum.; ∞ sucum (arbor), Plin.; — B) „fig.“: at udsøre (neger) med Sved og Moie; — ∞ causas, vid. Hor. Sat. 1, 10, 28; ut novus ... exsudet labor, Liv. 5, 5; cf. id. 4, 13: quod (certamen) exsudandum esset. — exsufflo, are, v. a.: at blæse derpaa; ∞ infantes, Augustin.

exsugeo, f. ind. figd. — exsūgo, xi, etum, 3, v. a.: suer ud deraf, udsuger; — ∞ humorem, Varr., sanguinem alicui, Plaut., liquorem de materia, Vitruv.; ogf. ∞ vulnus, Cels., venena, Plin.; — not. a: af partic. exsuctus, 3, fem adj., er compar., exsuctiones segetes, Varr.; — not. b: exsugebo, f. exsugam, Plaut. Epid. 2, 2, 5.

exsul, ūlis, comm., [solum]; I) „egenl.“: som er udvandret el. uddrevet fra sit Føreland el. fra sit Hiem, en Landsforviss; — exsules damnatosque ... ad se alliere, Caes. B. G. 5, 55; cf. id. B. C. 3, 110; exsules restituere, Cic., reducere, id.; cf. id. d. Or. 2, 18, v. Hor. Sat. 2, 1, 59; — ogf. undert. c. abl.; nunc vero exsul patria, domo, etc., Sall. Jug. 14; — ogf. c. gen.; exsul patriae, Hor. Od. 2, 16, 19; exsul orbis terrarum, Curt.; — b) ogf. in fem.; — non alia exsul etc., Tac. Ann. 14, 63; men exsul erat mundi (Latona), Ovid. Met. 6, 189; — II) „fig.“: exsul mentis, (som er fra Forstanden), ibd. 9, 410; cf. Cic. Parad. 4, 2: omnes scelerati et impii ... exsules sunt, etc.; — „pect.“ ogf.: ciconia exsul hiemis, (som forlader os

om Vinteren), P. Syr. ap. Petron.; df. — exsularis, e: hørende til Landflygtighed el. til den Landflygtige, poena, Amm., moeror, id.

*exsultatio, onis, f.: Landflygtighed; — exsultatione multare, Flor. 1, 22; o. — exsultatus, us, m.: = frgd.; — in exsultatum fuga pergere, Messal. Corv. d. Prog. Aug.; af — exsulto, avi, atum, 1, v. n. (o. a.), [exsul]; 1) „egent.“: at være landflygtig, at være el. leve i Landflygtighed; — de te privilegium tulit, ut ... exsulares, Cic. Parad. 4, 2; men cui Romae exsulare jus esset, id. d. Or. 1, 33; in Volsco exsultatum abiit, Liv. 2, 35; exsulare ex patria, Plaut., ab urbe, Martial., per oras extremas, Ovid. Trist. 3, 14, 11; — II) „fig.“: ∞ domo, vid. Ter. Eun. 3, 5, 62; men „alleg.“: meo discessu exsultasse rem publicam, Cic. Parad. 4, 2; figel. perfidia ex urbe et avaritia si exsulant, Plaut. Pers. 4, 4, 7; — not.: fild. egf. act.: at drive i Landflygtighed; hvf. pass.: tunc iterum exsulator (Medea), Hygin. Fab. 26.

*exsultabundus, 3, [exsulto]: springende i Veiret (navnl. af Glæde), høvedende, jublende, Justin. 18, 7. — exsultans, tis: partic. o. adj. af exsulto; df. — exsultanter, adv., men alene overf.: uregelmæssigen; in compar., quasi exsultantius (scribere), Plin. Ep. 3, 18; o. — exsultantia, ae, f.: = fgd.; df. „overf.“: ∞ doloris, (Anfald el. Angreb deraf), Gell. 12, 5. — exsultatio, onis, f.; 1) „egent.“: Springen el. at springe op el. frem; (efter: aug. Ord); — ∞ nimia macescere (agnum), Colum.; ∞ simiarum, Plin., indecora, Quintil.; — II) „fig.“: overgiven Lyfthighed, Udbrud af Glæde, edl.; vid. Senec. d. Ir. 2, 21, o. Gell. 2, 27; men ∞ par impetrato Tigellini exitio, Tac. Hist. 1, 72; o. — exsultim, adv.: springende, høpende, overgiven, ludere, Hor. Od. 3, 11, 10; — [af fgd.].

exsulto, avi, atum, 1, v. n., intens. af exsilio; 1) „egent.“: stærkt og ofte at springe el. høppe i Veiret el. frem; a) om Menneſter og Dyr; — in numerumque exsultant (Curetes), Lucr. 2, 632; cf. Virg. Aen. 11, 648 o. 663, egf. Tac. Ann. 11, 31; — equi ferocitate exsultantes, Cic. Off. 1, 26; cf. Nep. Eum. 5; men piscium modo exsultare, (om Elanger), Liv. 27, 4; navnl. egf. om Fiorden: ∞ in herba, Ovid.; pecora exsultantia, Plin.; — b) egf. om Tingsubjecter; pila quum cecidit, exsultat, Senec.; faal. om Væter, Lucr. 2, 195; figel. om Vand el. anden Vædſte: at bruse el. bølge el. føge; vid. Virg. Aen. 3, 557, o. ibd. 7, 464, egf. Ovid. Met. 7, 263; — figel. om Væterne, Plin. 17, 35: sic densiores pampini exsultant, (flyde frem), Plin. 17, 35; men glebae ne exsulent etc., (d. e. flaae el. firtte frem), id. 18, 49; — men syllabae exsultantes, (ligesom springende el. høpende: om en Række af forte Staveller), Quintil. 9, 4, 91; f. egf. ind. nr. III; — II) „fig.“: A) „alm.“: a) høiligen at tumle fig el. at ryſtes el. at svæve ud; vid. Lucr. 3, 142: Hic (i. e. in pectore) exsultat enim pavor et metus; — b) navnl. egf. om Uſvær. velfe i Joredraget, om Tælens og Tælenslyde og Kraft; — in quo (campo) exsultare possit oratio, Cic. Acad. 2, 35; — men om Demofibenes: ∞ audacious, id. Or. 8; men Quintil. 2, 9: assurgendi exsultandique licentia (in laudando); — B) „bef.“ egf.: at være i oprert Stenning el. i Videnſkab; at være overmodig el. overgiven, edl.; — nam exsultantem te etc., poet. ap. Cic. d. Or. 3, 41; men palam exsultare laetitia, id. Cluent. 5, oftere: ∞ gaudio, id., successu, Virg., gestis, Tac., vana spe, Quintil.; — men exsultans furor, Cic., laetitia, id.; — III) partic. exsultans, tis, egf. fem adj.: A) om en Række af forte Staveller, o. in superl.; aliqui sit exsultantissimum (verbum), Quintil. 9, 4, 108; — B) om Tælren og om Joredraget: overgiven, regellos; — sunt pro ... compositis exsultantes, Quintil. 10, 2, 16; cf. id. 8, 3, 56.

*exsuperabilis, e, [exsupero]; 1) pass.: til at beringe; non exsuperabile saxum (Sisyphi), Virg. Ge. 3, 39; — 2) act.: overvinde, seirende, opera, Quadrig. ap. Gell. 17, 2. — exsuperans, tis: partic. o. adj. af exsupero; df. — exsuperantia, ae, f.: Fremragning, men alene „fig.“: Jortrintlighed, Overflighed; nonne omnem exsuperantiam virtutis oderunt (homines)? Cic. Tusc. 5, 36; ∞ splendoris, Gell. — *exsuperatio, onis, f., fem rhetorif. Figur: Overdrivelsen, vid. Auct. ad Her. 4, 53; o. — exsuperator, oris, m.: en Overvinder, Inscript.; — df. exsuperatorius, 3: hørende til el. benævnt efter en Seirvinding, mensis, Lamprid. Commod. 11; — [af fgd.].

exsupero, avi, atum, 1, v. a. o. n.; 1) neutr.; A) „egent.“: at have fig el. at rage frem el. i Seiret; — exsuperant flammæ, Virg. Aen. 2, 759; — B) „fig.“: at være el. blive den mægtigere, at faae Overhaand, edl.; — Et si non poterunt exsuperare, cadant, Ovid. Fast. 6, 372; cf. Virg. Aen. 12, 19: quantum ipse ... Virtute exsuperas; — b) figel. „poet.“: exsuperans astu, Sil.; — II) act.; A) „egent.“: at have fig frem el. op derved; vires exsuperant ulmos, Plin.; — oftere: at gaac el. pæſere derved; ∞ elivum, Senec., jugum, Virg. Aen. 11, 905; figel. ∞ annem, (satte over), Plin.; — b) egf. at overgaac (i Bægt el. Størrelse, edl.); ∞ sedecim cubita, (om Hølen), Plin.; ∞ binas libras ponderis, id.; — B) „fig.“: 1) høiligen at overgaac el. overtræffe deri; — ∞ omnes Tarquinius superbia, Liv. 3, 11; men ∞ laudes alienus, id. 28, 43; men ∞ aliquem, (overſee), Val. Max.; — 2) at overvinde el. befæire, Virg. Aen. 7, 591; cf. Ovid. Trist. 1, 5, 56: Materia vires exsuperante meas; men Liv. 7, 21: sensum omnem talis damni exsuperans multitudo; — II) partic. exsuperans, tis, egf. fem adj.: fremragende, d. e. fortrinlig el. ypperlig i sit Slags; (men alene efterel.); exsuperanti forma (mulier), Gell.; — compar., id. 14, 3; superl., Appul.

exsurdo, avi, atum, 1, v. a., [surdus]: døver, gjor døv; ∞ aures, Plin. 23, 52; men „alleg.“: clamoribus ambitionis exsurdatus, Senec. Ep. 91; — men „overf.“: Fervida quod subtile exsurdant vina palatum, Hor. Sat. 2, 8, 38, (løve el. bedøve Smagen).

exsurgo, surrexi, 3, v. n.; 1) „egent.“: at reiſe fig, at flaae op; vid. Cic. d. Or. 1, 62, o. id. Planc. 42; ne quoquam exsurgatis, Plaut.; cf. id. Rud. 4, 2, 10; — ∞ ex insidiis, Liv. 27, 4; cf. Tac. Hist. 2, 14: ut pars (aciei) in colles exsurgere; — b) egf. om Tingsubjecter; ∞ Roma aedificiis, Liv. 6, 4; ubi Taurus (mons) exsurgit, Plin.; figel. qua ... colles exsurgunt, Sil.; men inde alii ramuli exsurgunt, Plin.; — II) „fig.“: at have fig el. reiſe fig paa ny, atter at komme til Kræfter; — auctoritate vestra res publica exsurgit, Cic. Fam. 12, 10; cf. id. Phil. 13, 18, o. id. Agr. 2, 32.

exsuscitatio, onis, f.: Opvækkelse el. Opvunnring, neml. fem rhetorif. Figur: — si traducitur (res) ad exsuscitationem, Auct. ad Her. 4, 43; af — exsuscito, avi, atum, 1, v. a., d. forſtærkt. suscito: vækker op af Søene; te gallorum, illum bucinarum cantus exsuscitat, Cic. Mur. 9; — II) „fig.“: A) „overf.“ om Jlden: flammæ exsuscitat aurâ, Ovid. Fast. 5, 507; men Liv. 21, 3: ne parvus ignis ingens exsuscitet incendium; — B) „ment.“: quæ cura exsuscitat animos, etc., Cic. Off. 1, 4.

exta, orum, n., (rimel. beſt. m. *ēyzata*, i. e. intestina): Jndvæltene, navnl. de ædrene Dele deraf; — exta homini ab inferiore viscerum parte separantur membrana, Plin. 11, 77; men caput extorum, (om en vis Del af Ederen), vid. ibd.; — bruges ofte fem Offer til Guderne; hvorom Udtrykkene: exta dare, (offre dem), Liv., Jovi, Martial.; figel. ∞ reddere

Marti, Virg.; men exta prosecare, Liv. 5, 21; — med Hensyn paa de Gaaendes Værløst af Dødsdødenes Indvirkning: extis exquirere aliquid, Cic. Div. 2, 13; liget. exta inspicere, ibid.; cf. ibid. 12; men exta consilere, Virg.; — exta bona aut non bona, Cic. Div. 2, 17, tristissima sine capite, Suet. Caes. 77; men praesensio per exta, Cic. Top. 20; cf. Tibull. 3, 4, 6; — not.: extum, gen. pl., f. extorum, Pacuv. ap. Cic. Orat. 16.

extabescere, būi, 3, v. n. intens.: at eplosos cf. bentares liet efter lidt; — corpus macie extabuit, Cic. (poet.) Tusc. 4, 12; liget. is fame extabuit, Suet. Gall. 7; — men „fig.“: opiniones fictas atque vanas diuturnitate elabuisse, Cic. N. D. 2, 2. — *extālis, is, m., rimet.: Måltarmen, Veget.; o. — extāris, e: hørende til Indvoldenes Regning, olla, Plaut.: — [exta].

extemplo, adv., [høi Plaut. ogf. ud. Contraction: extempulo, af extempulum sem demin. af tempus]: strax, paa et i Diebliffet; (østet foret. e. efterraug.); dog ogf. Cic. R. Com. 3: quid fingat, exemplo non habet; cf. Liv. 40, 48, ostere, Terent. Andr. 3, 3, 37, e. Virg. Aen. 1, 96; — men quam extemplo, f. simulac: saafnart cf. saafnart sem, Plant. Baech. 2, 3, 70, ostere; — b) ogf. at mærke m. Tids: o. Betingelsespartiklerne: ubi, ut, quum, quando, postquam, si; vid. Virg. Aen. 8, 3, Terent. Hee. 3, 3, 13, Plaut. Amph. 1, 1, 52, e. A.

*extemporalis, e, [ex tempore, tempus], fædv. om Hæredraget: uforberedt, uden foregaaende Hæberedelse; (efteraug, Dred); — oratio, Quintil., actio, id., garrulitas, id.; men ~ facultas, Suet. Aug. 81; — rhetor, (sem extemperer), Martial. 5, 54; cf. — extemporalitas, atis, f.: Læstet cf. Hærtighed i at tale uden Hæberedelse, Suet. Tit. 3, e. — extemporaliter, adv.: uforberedt, scribere, Sidon. — extempulo, f. ind. extemplo.

extendo, dī, sum e. tum, 3, v. a.: udstrækker, udspænder, udbreder; I) „ægenl.“; — ~ vincula, (opp. astringere), Plaut. Men. 1, 1, 19; ~ lineam, (forlæng den), Plin.; ~ cornua aciei, Curt.; majores penas nido (me) extendisse, Hor. Ep. 1, 20, 21, („alle.“; at jeg har båret mig over min Stand); — extensis digitis, Cic.; extento brachio, (sem Gæfns af Taleren), id. d. Or. 2, 59; extensis itineribus, Liv. 30, 19; cf. Virg. Aen. 12, 909: nequicquam avidos extendere cursus; — ~ agros, Hor. A. P. 218; — ~ epistolam, ogf. ~ se epistolā, Plin. Ep.; ~ verba, (opp. corripere), Quintil.; ~ (aliquem) arena, (nedstrække, nedlægge cf. fælde), Virg. Aen. 5, 374; men ibd. 6, 423, metat.: totoque ingens extenditur antro (Cerberus: strækker sig el. ligger udstrakt deri); cf. ibd. 10, 407, (om en Sld): extendi per campos; men Ovid. Met. 1, 43: jussit et extendi campos; — ogf. sem Drefserog: per extantum ire funem, (gaac paa stram Line, d. e. bestaae enhver Banseffigbed), Hor. Ep. 2, 1, 210; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) udstrækker el. uvider i Tiden, d. e. forlænger; — ~ pugnam ad noctem, Liv. 27, 2; cf. Virg. Ge. 2, 405; ~ preces, (øedblive at bære), Plin. Ep. 2, 13; cf. ibd. 9, 36; — ~ extantum vitae spatium, (lang Levetid), Vell.; cf. Hor. Od. 2, 2, 5; — b) udstrækker, d. e. forøger el. formerer, breves census, Martial. 12, 6, pretium rerum, Suet. Calig. 38; — B) „ment.“: a) udstrækker, uvider, udbreder, longius quam etc., cupiditas gloriae extenditur, Liv. 28, 43; men ~ famam factis, Virg. Aen. 10, 468, nomen in ultimas terras, Hor. Od. 3, 3, 16; — b) ~ se supra vires, (anfænge sig over Evne), Liv. 31, 4; cf. Caes. B. C. 3, 77; — III) partic. extensus e. extensusus, 3, ogf. sem adj.; extensusis fomis: spænt el. stram Line, f. øvent.; extensi digiti, Cic., f. øvent.; men ~ stagna, vid. Hor. Od. 2, 15, 3; ~ oculi, Quintil.; ~ sonus (lusciniæ), Plin.; — cf. compar., ~ manus,

(pl.), Quintil.; superl., castra quam extensissima, Liv. 21, 32.

extense, adv., af extensus: udstrakt, vide, compar., Tertull. — extensio, onis, f., [extendo]: Udstrækning; in pl., Veget., inc. — extensusus, 3: udstrækkende: cf. „overf.“: ~ verba, (sem tillade en videre el. mindre stræng Hærlaring), Dig.: af — extensusus, 3: partic. e. adj. af extendo.

extente, adv. af I. extensus: udstrakt, uvidet; compar., Ammian., (ad. extensus), inc. — extensio, onis, f., [extendo]: Udstrækning, Hærlængelse, Længde; — extentionibus porrecti radii (solis), Vitruv. — extento, avi, atum, I. v. a. intens. af extendo: stærkt at udstrække el. uvide; (for: e. efterel. Dred): — ~ nervos, vid. Lucr. 3, 489; men humeros extentans angustos, Ammian.; — II) „fig.“: aufranger, vires (in) ostio alieno, (neml. ved at banke derpaa), Plaut. Baech. 4, 2, 3; men absol.: quid tu huc venisti extentatum? id. Most. 3, 1, 66. — I. extensusus, 3: partic. e. adj. af extendo. — 2. extensusus, us, m., [extendo], ligesom extensio: Udstrækning; in pl., Sil. 4, 619.

*extenuatio, onis, f.: Hætyndelse; ~ vitium, Plin.; men Senec. Qu. N. 2, 57: ~ aëra incendit, Plin.; — 2) „overf.“, sem rhetorisk Figur: Hætyndelse el. Hætyndelse; vid. Cic. d. Or. 3, 53, e. Quintil. 9, 1, 28; — [af extenuo]. — extenuatus, 3: partic. e. adj. af figt.

extenuo, avi, atum, I, v. a.; I) „ægenl.“: fortynder, gior tynd el. tynere; — ab his (dentibus) extenuatur et molitur cibus, Cic. N. D. 2, 51; ~ lignum falce, Varr.; ~ aciem, Liv. 5, 33; — extenuari in aquas, Ovid. Met. 5, 429; ~ herbam in pulverem, Plin.; extenuatus aer, Cic. N. D. 2, 39; men sortes extenuatae, (sem Værløst), Liv. 21, 62; men attenuata vestigia, (uvedelge Sver), Catull. 61, 295; — B) „bef.“ i Lægefæget: at ferminde (et Dred); — ~ pituitas, Cels., distillationes, Plin., albugines, id., scabium, id.; — II) „fig.“: A) „overf.“: ferminde (et forringer, sumptum, Cic. Leg. 2, 23; men ~ census, (angive Hærmuen affier ringe), id. Ver. 2, 55; — B) „ment.“: ~ crimen, (fermilde, opp. tollere), id. ibd. 5, 3; ~ famam belli, (svæffe), Liv. 5, 37; cf. Tac. Hist. 1, 46; men ~ munus suum verbis, (nedfætte; opp. augere), Cic. Off. 2, 20, ~ curas mora longa, Ovid. Pont. 1, 3, 46; ~ vires, Hor.; men Ovid. Trist. 3, 3, 57, Quam potes, extenna forti mala corde ferendo; — III) partic. extenuatus, 3, ogf. sem adj.: svag, ringe; (copiolae mæae) sunt extenuatissimæ, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 3; — men „overf.“; ~ ratio, Auct. ad Her. 2, 24.

exter el. exterus, (begge Hærmere afene efterel. o. hældene), era, erum, [ex] I) posit.: sem befinder sig udenfor, uvidet, fremmed; — exter heres, Dig.; emancipatus aut exterus etc. ibd.; extera vis, Lucr., res, id.; — ~ exterae nationes, Cic., gentes, Suet.; — ogf. absol.: apud exteros, Plin.; — men in neut. pl. e. gen.: extera Europae, (deti Hærmere Evne), id. 2, 67; liget. ad extera corporum, id. 22, 19; — II) compar.: exterior, us, ōris: yere, yderligere; ogf. ligesom exter: uvidet; — alterum exteriorem (fecit orbem, opp. interiorem etc.), Cic. Univ. 7; cf. Caes. B. G. 7, 71: contra exteriorem hostem; men ne tamen illi Tu comes exterior... ire reuses, (at gaac paa hans venstre Side), Hor. Sat. 2, 5, 17; — III) superl., extremus, 3, fæld. extimus, 3; A) extremus, 3; I) „ægenl.“ cf. „ægenl.“ om Etædet, ogf. om de nærmest bidderende Hærløst: den yderste el. yderligste; — in extremis Remiorum finibus, Caes.; ~ fines, Liv.: extremos... ad Indos, (i. e. remotissimos), Hor. Ep. 1, 1, 45; cf. id. Od. 3, 10, in., ogf. Cic. Att. 6, 1, e. id. Verr. 1, 36; — efterel. Hærløst med et det

Sele betegnende Substantiv; in extremo ponte, Caes.; ad extremas fossas, id.; men extrema Cappadocia, Cic.; extremis, ut dicitur, digitis, id. Coel. 12; — egf. in neutr. fem subst.; quod finitum est, habet extremum, id.; cf. id. Lael. 6; men ad extremum teli, (paa Enden deraf), Liv. 21, 8; ligef. e. gen.; in extremo montis, Sall. Jug. 37; cf. Caes. B. G. 1, 10; — men in pl.: extrema agminis, Liv.; extrema Africae, Plin.; — 2) „fig.“; aa) om Tiden el. Tidsejelden: den sidste, den yderste; — b) mensis anni, Cic.; — c) tempore diei, Hirt.; ad extremum finem vitae, Liv. 37, 53; manus extrema etc., Cic. Brut. 33; — men absol.: extremum illud est, ut te orem etc., id. Fam. 4, 13; — nævnf. egf. til Betegning af den sidste Del af en Gienstand; extrema hieme, Cic. Manil. 12; cf. ibid. 10; men extremo Peloponnesiaco bello, Nep. Cim. 1; — egf. fem subst.; extremi primorum, Hor. Ep. 2, 2, 204; cf. id. Sat. 1, 1, 116; — die (f. diei) extremum erat, Sall. Jug. 21; extremo anni, Liv.; — men fem adv.: extremum ... tabuit, (tilsidst, endeligen), Ovid. Met. 14, 431; men Cic. Att. 2, 21: diu ... postea ... ad extremum, (tilsidst, endeligen); cf. id. Orat. 2, 19, e. Caes. B. G. 4, 4; — egf. forstærkt. m. denique, Cic. Sest. 17; — derim. ad extremum (reservatus testis): indtil Enden, Cic. Caecl. 10; ligef. in extremum (durare), Ovid. Her. 7, 111; — ligef. fem adv., extremo: tilsidst, Nep. Ham. 2, Digest.; — bb) m. Henfyn paa Graden af en Egenfkab, ligesom ultimus: den bedste el. sidste el. yderste; — quum extremum hoc sit, etc., Cic. Fin. 3, 7; ad extrema jura decurrere, id. Quint. 15; cf. Caes. B. C. 1, 5, e. id. B. G. 3, 5; — egf. fem subst.; ad extrema descendere, Asin. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 33; extrema pati, Tac. Hist. 4, 59; — men fem adv.; non ad extremum perditus, quum etc., Liv. 23, 2; — b) den el. det sidste el. sidste el. nedrigste; — c) mancipium, Senec.; extremi ingenii est, qui etc., Liv. 22, 29; — d) sortis juvenis, Justin.; — not.: af extremus formes efterel. compar. extremior, Appul., superl. extremissimus, Tertull.; — B) extimus, 3, (formet som citimus), ligesom extremus: den yderste el. fjerneste; — novem orbes, quorum unus ... extimus etc., Cic. d. Rep. 6, 17; cf. Lucr. 4, 648; extimae gentes, Plin.; — men subst., extrema Appuliae, id. 6, 39.

exterebro, avi, atum, 1, v. a.: udborer, udhæver; quod exterebratum esset (aurum), Cic. Div. 1, 21; — II) „overf.“: bringer det dertil, frembringer, m. figd. ut, Plaut. Pers. 2, 2, 55. — extergeo, terti, tersum, 2, v. a.: afriører, afgnider; (efstest for o. efterel.); — c) manus linteo, Plaut.; — 2) „overf.“: udflynder; — quod non ... eversum atque extersum (fanum) etc.? Cic. Verr. 2, 21; — not.: praes. conj. detergantur, Dig. — extergo; ere, f. und. frgd. — exterior, f. und. exter. — extērius, 1) neutr. compar. af exter; — 2) adv. compar. af extra.

*exteriorator, oris, m.: fem fordriver el. forjager, Hieronym.; o. — exterminium, i, n.: fordrivelse, forjyrelse, Tertull.; af — extermino, avi, atum, 1, v. a., [terminus]; I) „egenf.“: driver el. jager over Grændsen; df. „alm.“: forjager, forriver, aliquem ex urbe, Cic., urbe atque agro, id., de civitate, id., a diis suis penatibus, id. Sest. 13; — c) fucus in totum, (udrydde dem), Colum.; — c) herbam sulcis, id. poet.; — II) „overf.“: tilintetgiør, forjyrrer; — c) auctoritatem vestram e civitate, Cic. Prov. Cons. 2; — egf. forstærker el. udelukker, istas quaestiones, id. Acad. 2, 4. — exterminusus, 3, [terminus, i]: som forstærker fig, Tertull.

externatus, 3: som er bleven fremmed; df. „fig.“: externatus animi, (ude af sig selv), Appul.; af — externus, 3, [exter]; I) „alm.“: ydre el. udbortes, tepor, Cic.; pulsu agitari externo, (ved Etod udenfra), id. d. Rep. 6, 26; res externa, vid. Cic. Tusc. 5, 9; —

commoda vel incommoda, id.; — men fem subst.; Externi nequid etc., Hor. Sat. 2, 7, 87; men illa externa (in Lucullo: hans ydre Forrin; oppon. haec interiora), Cic. Acad. 2, 2; — II) „bef.“: med Henfyn paa Familie: eg Statsforbøde: udbendig, udenlandsk, fremmed; — c) bella, (oppo. civilia), Quintil.; — c) verba, (oppo. nostra), id.; — c) amor: Kærlighed til en Fremmed, Ovid. Her. 5, 102; men — c) orbis, (d. e. Afien og Afrika), Plin. 22, 66; — B) egf. subst.; a) externus, i: en fremmed el. Udsending; non me tibi ... externum etc., Virg. Aen. 3, 43; egf. en fremmed, d. e. som ikke horer Indet til, Cic. N. D. 2, 63; — b) externa, orum: Kendskaber, Tac. Hist. 3, 5, e. ibid. 4, 32; men Cic. Off. 2, 8: externa, (Exemplar af andre Staters Historie; oppo. domestica).

extero, trivi, tritum, 3, v. a.; I) „egenf.“: udgnider deraf, d. e. frembringer ved Gnidning; — extritus viribus ignis, Lucr. 5, 1097; espies extriturum grana, (udtrædes el. udtærkes), Varr.; — egf. afgnider, d. e. borttager ved Gnidning; — c) rubiginem ferro (dat.), Plin.; — c) inutilia, id.; men „alleg.“: opus poliat lima, non exteral, Quintil. 10, 4, 4; men — c) litteram, (udtæres; saaf. i armenta f. aramenta), Varr.; — b) knuser, optøser ved at knuse; — c) cibos, (hygge dem), Cic. N. D. 2, 51; men — c) frontem calcibus, (spærke for Vandene), Phaedr.; homo pondere extritus, (knust deraf), Senec. Ep. 57; men — c) nives, Ovid. Am. 1, 9, 12, (nedtræbe); — II) „overf.“: tilintetgiør; df. forbruger el. opbruger; vid. Plin. 34, 25.

exterreō, ūi, itum, 2, v. a.: strækker op derfra; anus exterrita somno, Enn. Ann. 1, 11; men nutrit ... aspectu exterrita, Cic. Div. 1, 30; cf. Hor. Ep. 1, 6, 11, e. Ovid. Trist. 2, 35; exterreri per somnum, (i Søvn), Suet. Caes. 45; men exterreri praeter modum, Cic., vehemens, Caes.; — egf. „pect.“: Virg. Ge. 3, 434: (anguis) ... exterritus aestu, (rafende deraf). — extersus, 3: partic. af extergeo. — exterus, 3, f. und. exter.

extexo, ere, v. a.: afbæver, dæver færdig; df. „overf.“: o. omst.: Extexam ego illam pulchre jam etc., (skal afbærdige ham, sette hans Pung), Plaut. Bacch. 2, 3, 5.

extimesco, mui, 3, v. a. o. n. inch.; I) neutr.: bliver bange, forfæstet, Terent. Heec. 5, 3, 26; men Cic. Deiot. 1: — c) de fortunis omnium; egf. m. figd. n.e., id. Acad. 2, 38; men id. Sest. 59, med Luce om Hælene: — c) sibilis; men imperson.: si etc., posse extimesci, Tac. Ann. 11, 16. — II) act.; vid. Cic. Fam. 9, 26; men id. Phil. 7, 1: — c) periculum ab aliquo. — extimus, 3, f. und. exter. — extispex, is, m., [exta, specio]: som besøger Offerpyrens Indvølde, for deraf at spaae, Cic. Div. 2, 18; df. — extispicium, i, n.: Besuelse el. Spaaen el. Spaadom af Offerpyrens Indvølde, Suet. Ner. 56.

extollentia, ae, f.: Stølfhed, Overmod, Vulg.; af — extollo, (tuli), ere, v. a.; I) „egenf.“: hæver el. løfter i Veiret, onera in iumentum, Varr.; men cruentum alte extollens pugionem, Cic. Phil. 2, 12; men id. Fin. 5, 14: quae sit ... ars ... quae ... erigat, extollat (sc. vires); — b) „bef.“: at opføre el. reise (en Bygning); — c) arduificium, Plaut. Most. 1, 2, 41; donec in non extollis, Dig.; — II) „fig.“; A) „overf.“: opbæver, d. e. udfatter, res serias omnes ... ex hoc die in alium diem, Plaut. Poen. act. 2, v. 51; — c) hoc malum in diem, id. Mil. gl. 3, 2, 47; — B) „ment.“: at opføre el. berømme; — c) aliquem in coelum laudibus, Cic., ad coelum, id., aliquid in majus, Liv.; cf. id. 28, 31; — c) se supra modum, Quintil.; — c) orationem amplificationibus, Quintil., humilia (stilo), id.; — men „alleg.“ om Friheden: extollere jam caput ... et erigere se, Cic. Planc. 13; cf. id. Part. or. 23; — c) meritum alicujus verbis, id.; cf. id. Pis. 18.

extorpesco, pui, 3, v. n. inch.: stivner (af Stræf el. forundring, obf.), Ven. Fort. — extorqueo,

torsi, tortum, 2, v. a.; 1) „egent.“; A) „alm.“: fra-
vrider, vrider ud deraf; — ∞ arma e manibus civium,
Cic. Brut. 2; ∞ alicui sciam de manibus, id. Catil. 1,
6; cf. id. Mil. 7; — B) „bef.“: a) forvridet, faaer
af fæd, articulum, Senec. Ep. 104; omnibus membris
extortus, Plin.; cf. Juvenal. 8, 33; — b) ∞ aliquem,
(martræ paa fvinebaufen), Terent.; liget. in servilem
modum extorti, Liv. 32, 38; — H) „fig.“; A) „overf.“:
fra vridet, af. fravridet, afvridet, af. afpreffer: — ∞ pecu-
niam ab aliquo, vid. Cic. Att. 6, 1; men vi et metu
extortum etc., id. Pis. 35; cf. Caes. B. G. 7, 51: obsidi-
bus ... extortis; — B) „ment.“: vid. id. Orat. 48: quum
extorta mihi veritas esset; cf. Cic. d. Or. 2, 18; men ∞
ex animis cognitiones verborum, quibus etc., id. Fin.
2, 5; cf. id. Cluent. 2, 5; cf. Hor. Ep. 2, 57 v. 139;
men Cic. Tusc. 1, 7: extorsisti, ut faterer; men Liv. 25,
1: ∞ suffragium populi per vim; cf. Cic. d. Senect. 23.

extorreo, ere, (v. a.), d. forstær. torreo: terror
cf. brøder stærkt; si vero ardens febris extorret, Cels.
— extorris, e, [terra]: færdreven fra et Sted, navnlf.
fra fæddelandet; — extorres profugerunt, etc., Cic. Verr.
3, 54; cf. Liv. 26, 41; extorris regno, id., patria, domo,
Sall. Jug. 14; men Liv. 5, 30: ne exsulem, extorrem
... a solo patrio ... in hostium urbem agerent. —
extortor, oris, m., [extorqueo]: en fæver; ∞ bo-
norum, Terent. Phorm. 2, 3, 27. — extortus, 3:
partic. af extorqueo.

extra, adv. e. praepos. (ctr. f. extera, sc. parte,
af exter); 1) sem adv.: udenpaa, udenfor, udenfor,
ocf.; A) „egent.“: — quum extra et intus hostem habe-
rent, Caes. B. C. 3, 69; liget. extra intraque, Colum.,
o. extra intra, Plin.; cf. Hor. Ep. 2, 1, 31; men et in
corpore et extra etc., Cic. Fin. 2, 21; men ibd. 5, 23:
quae sunt extra (sc. bona: de ydre Gøder, τὰ ἔξω);
— b) liget. e. verbis motus; ut nulla pars ... exce-
deret extra, Cic. Univ. 5; extra petita, Quintil.; —
c) in compar., Exteriorque sitae (urbes), Ovid.
Met. 6, 420; men exterioris picari, (ubvendigen),
Colum.; — B) „overf.“: a) som undtagende: und-
tagen; navnlf. i færbindelsen: extra quam, extra
quam si: undtagen naar, undtagen om; (effekt publi-
cistift o. i Retsfproget); vid. Liv. 39, 18, ostere, o. Cic.
Att. 6, 1, ostere; — dog ogs. udenfor Retsfproget; faal.
Cic. d. Rep. 1, 6: extra quam si eum necessitas coe-
gerit; — b) tilføiende, f. d. færd. praeterea: desuden,
derfor, vid. Senec. Benef. 6, 15; — H) sem praepos.
e. acc., (ild. ogs. e. abl.); udenfor; færdigen; A)
„egent.“: — extra portam Collinam etc., Cic. Leg. 2, 23:
hi sunt extra provinciam ... primi, Caes. B. G. 1, 10;
cf. Hor. Ep. 1, 2, 16; — ogs. hos abstracte Substanti-
ver; esse extra noxiam, Terent.; extra noxam, Liv.;
tametsi extra causam est ... tamen etc., Cic. Caecin.
32; extra modum, id.; cf. Caes. B. C. 3, 35; extra nu-
merum, Cic., Hor.; men Tac. Hist. 1, 49: ipsi me-
dium ingenium, magis extra vitia, quam eum virtu-
tibus; — ogs. e. verbis motus; — extra hos cancellos
egredi, Cic. Quint. 10; cf. id. Off. 1, 39; — B) „overf.“:
a) undtagende: uden el. færdigen, undtagen, med und-
tagelse af, osv.; — neque natus ... extra unam aniculam
etc., Terent. Phorm. 1, 2, 48; ad haec ... responde;
extra ea cave vocem mittas, Liv. 8, 32; cf. Cic. Fam.
7, 3; — b) tilføiende; vid. Varr. R. R. 1, 3; — not.:
fines ogs. efter sit Subst.; quo solutius urbem extra
lasciviret, Tac. 13, 47.

extractus, 3, [clausus], ligesom exclusus:
udelukket, som ifte tages med, locus, Frontin., regio,
Hygin. — extractorius, 3, [extraho]: som trækker
(Bæstferne) ud deraf; ∞ vie (arundinis), Plin. 24,
50. — extractus, 3: partic. af fæge.

extraho, trahi, tractum, 3, v. a.; A) „alm.“:
drager el. trækker ud deraf; ∞ rete ex aqua, Plant.,
telum e corpore, Cic.; de vulnere, Ovid.; ∞ spinas

corpori, Plin.; cf. Suet. Tib. 73; men ad aratra ex-
trahenda etc., Cic. N. D. 2, 63; — ogs. m. Person-
objecter: drager el. trækker frem el. ud deraf, (Ogs.
derhen el. derfili); — extrahitur domo latitans etc.,
Cic. Cluent. 13; extractus e latebra, Suet.; men rure
extractus in urbem, Hor. Sat. 1, 11; cf. Liv. 26, 13;
— ∞ hostes invitos in aciem, Liv. 8, 29; cf. Nep.
Ages. 3, ostere; — H) „fig.“; A) „alm.“: udtrager el.
udfæder derfra; ∞ urbem ex periculis maximis, Cic.
Sest. 4, aliquem ex arcumna, Terent.; men quo modo
me inde extraham, id. Phorm. 1, 4, 3; men ∞ aliquem
poenae, Senec. Troad. 657; — b) udtrager el. udfælder
el. borttager deraf: — ∞ religionem radiatus ex
animis hominum, Cic. N. D. 1, 43; cf. id. Acad. 2, 31:
— B) „bef.“: a) fremdrager, drager for fæst; — sce-
lera ex tenebris in lucem, vid. Liv. 39, 16; — ogs.
fremdrager el. hæver til fæde, befærdet; gratis gratia
extractum (illum) ad honorem credunt, Liv. 5, 12;
— b) drager el. trækker i fængden; udfælder el. hen-
holder: — res extracta est variis columnis, Cic. Fam.
1, 4; ∞ rem in adventum consulis, Liv. 31, 46; men
∞ somnum in diem, Tac. Germ. 22; — „bef.“: Ogs.
m. fædsobjecter: at bendrage el. tilbringe; Catone ...
dicendi mora dies extrahente, Caes. B. C. 1, 32; cf.
id. ibd. 3, 28, Ogs. Liv. 32, 9; ∞ diem de die, Sen-
nec.; ∞ aetatem, Caes., Liv.; — navnlf. ogs. hen-
holder for at fæffe; vid. Liv. 2, 22: jam vero eludi
atque extrahi se multitudo putare; liget. ibd. 31:
milites, extrahi rem, criminantes, etc.

extramundanus, 3, [mundus]: sem befænder sig
udenfor denne Verden, intelligentia, Capella. — ex-
tramuranus, 3, [murus]: som befænder sig udenfor
Muren, Lamprid. — extranaturalis, e: ifte na-
turlig el. unaturlig, (opp. naturalis), Tertull. — ex-
traneo, avi, 1, v. a.; ∞ aliquem: at ansee som
fremmed, Appul.; af — extraneus, 3, [extra]: som
befænder sig udenfor, udvendig, fremmed, causa, Auct.
ad Her. 3, 2, nomen, ibd. 4, 31; ∞ exercitatio el. fo-
rensis, (sem foretagelse udenfor fæst), Cic. ap. Colum.
12, praef.; cf. Cic. Inv. 1, 22; — 2) „bef.“: fremmed,
d. e. som ifte hører til Familien el. fæst; men færd.
subst. extraneus, i: en fremmed el. Uvæfcommende;
extraneorum coetu prohibere, Suet. Aug. 69; cf. id.
Claud. 4; men Tac. Agr. 43: extraneis etiam igno-
tisque non sine cura etc.

extraordinarius, 3: udenfor den sædvanlige Or-
den, overordenlig, pecunia, Cic. Verr. 1, 39; cf. id.
R. Com. 1; — men id. Verr. 5, 11: ut omnia semper
... his extraordinariis cupiditatibus ... denegarem;
— 2) „bef.“: a) som finder Sted udenfor færdigen;
gernes færd. Gang og Orden; ∞ imperium, Cic.
Phil. 11, 8; cf. Caes. B. C. 1, 32; liget. ∞ petitio
consulatus, id. Brut. 63; — b) i Rrigsfproget; ∞
equites sinistrae alae, Liv. 40, 31; ∞ cohortes, id.
ibd. 27; ∞ porta, id. ibd.; — c) i Retsfproget: som
figer udenfor Lovene, el. hvorum Lovene ifte hæve
befænder, crimina, Dig., cognitiones, ibd., coercitio, ibd.

extrarius, 3, [extra], ligesom extraneus: 1) „alm.“:
udvendig el. ydre, udenfor el. udenfra; — ∞ lux oen-
los perterget, Lucr. 4, 278; ∞ res, Cic., voluntas,
Quintil., defensio, Auct. ad Her.; — færd. ogs. m. ah;
me in hac re abs te extrarium etc., Afran. ap. Non.; —
2) „bef.“: som ifte hører til fæst el. Familien, frem-
med, uvæfcommende, accusator, Quintil.; — ogs. subst.:
en fremmed, en Uvæfcommende; vid. Terent. Phorm.
4, 1, 13: si cui extrario etc.

extrimitas, atis, f.: det færdige, Enden el. Grænd-
sen; — quarum (regionum) nulla est ora, nulla extre-
mitas, Cic. Fin. 2, 31; ∞ pictura, (Nuridit deraf),
Plin.; — pl.: extremitates m. e. ud. corporis, Lem-
merne, id.; men ∞ Aethiopiae, (det færdige Grændser), id.;
— b) technift. ogs. Legemets Overflade; vid. Cic. Acad.

2, 36; cf. id. Univ. 6; af — extremus, 3: superl. til exter.

extrico, avi, atum, 1, v. a., [tricae]; 1) „egenl.“: vifter el. iser ud deraf; — extricata densis Cerva plagis, Hor. Od. 3, 5, 31; — II) „fig.“; A) „overf.“: med Anstrængelse at udfinde el. bringe tillys; — ∞ nummus unde unde, Hor. Sat. 1, 3, 88; men Cic. Att. 15, 20: sitne extricata (solutio) etc.; inc: men Colum. 3, 11: ∞ agrum silvestrem, (at rydde den); — B) „ment.“: med Meie el. Omhu at udforske el. udfinde; vid. Vatin. ap. Cic. Fam. 5, 10: de Dionysio tuo adhuc nihil extrico; cf. Phaedr. 4, 23: Qui, magna quum minaris, extricas nihil; — not.: egf. fem dep.: extricator aliqua. Plant. Epid. 1, 2, 19. — extritulus, 3: ufer fræfter, Gell. 1, 1, inc.

extrinsecus, adv., [af inus. extrin. sem adv. til exter]: uterque: — obiecta re terribili extrinsecus, Cic. Acad. 2, 15; ∞ imminens bellum, Liv. 2, 32; assumptis extrinsecus auxiliis (tueri), Quintil.: humor allapsus extrinsecus, Cic.; — b) egf. uvert.: ud en paa, uidentil; — ∞ vestire (animam corpore), Cic. Univ. 6; men ∞ inaurata columna, id. Div. 1, 24; — egf. uidentil el. uidentil; ∞ patere (soli puri aliquid), Liv. 1, 44; — II) „overf.“; a) uidentil Sagen; — etsi extrinsecus, non tamen intempte (aliquid referre), Colum. 1, 6; — b) desuden, (praeterea), capere, Eutrop. 9, 25; — not.: sile. egf. fem adj., Tertull. — extritus, 3: partic. af extero.

extro, are, v. n., [extra, analog m. intro, are], forf. f. exeo: gaar ud, Afran. ap. Non. — extrudo, si, sum, 3, v. a.; 1) „egenl.“; A) „afm.“: driver el. fæder ud deraf, navn. fæst paa Døren; — ∞ aliquem ex aedibus, Plant., aedibus, id., domo, Cic., foras, Terent.; men Cic. d. Or. 2, 58, „alleg.“: nam te in viam ... extrudam et ejiciam; figl. „alleg.“, id. Att. 16, 2: quoniam fureilla extrudimur; cf. id. Fam. 11, 6, egf. Terent. Hee. 1, 2, 98, egf. Cic. Phil. 10, 5; — II) „fig.“; A) „overf.“, men estei m. Tings- subject; — extrudit ... mirando pondera saxa (ventus), Lucr. 6, 693; men extruso mari aggere, Caes. B. G. 3, 12; cf. Mela 2, 7; — men „poet.“: qui vult extrudere merces, (blive af med sine Varer), Hor. Ep. 2, 2, 10; — B) „ment.“: reum novitate extrusa vetustas etc., Lucr. 3, 977. — extrusus, 3: partic. af frgd.

extuberatio, onis, f.: Svævelse el. Svulst, Plin. 31, 45; af — extubero, avi, atum, 1, v. n. o. a.; 1) neutr.: at danne en Svævelse el. Runding; — velut oculi figura extuberans (gemma), Plin.; cf. id. 21, 56; — II) act.: at lade svulme el. høre sig; ∞ valles etc., vid. Senec. Qu. N. 6, 4; extuberatus venter, Ammian. — extuméo, ere, v. n.: at svulme op; ∞ illi ventrem etc., Plaut. Truc. 1, 2, 97; df. — extumescens, tis, partic. adj.: sem hører sig med Vuler: ∞ smaragd, Plin. 37, 18. — extumidus, 3: med en opbloet Runding, area, Varr.

extundo, tindi, tusum, 3, v. a.; 1) „egenl.“: voldsomt at styde el. drive ud deraf el. frem el. ud deraf el. i Veiret; — frequens tussis sanguinem extundit, Cels.; ∞ scapulas in deforme tuber, Senec.; men Phaedr. 1, 21: ∞ calicibus frontem; men om Rumpfener: at drive el. forme, Virg. Aen. 8, 665; — b) „alleg.“ er Hor. Sat. 2, 2, 14: Quum labor extuderit fastidia, (har fortværet); — II) „fig.“: tilsvævelser el. forstæfter (navnl. med ster Omhu el. Anstrængelse); — Quis deus ... hanc nobis extudit artem? Virg. Ge. 1, 315; cf. ibd. 4, 326; f. egf. Gell. 17, 20, egf. Tac. Or. 9; — b) med ster Meie at bringe det dertil el. at epnae neget; priusquam id extudi, Plaut. Most. 1, 3, 63; men ∞ alicui perseveranti postulatione, ut etc., Val. Max. 5, 2; cf. Suet. Vesp. 2: — men m. Begrebssubject, Quintil. 1, 3, 6; alios continuatio extundit, (udtaamer).

exturbo, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenl.“: fæster

el. fæder el. driver ud deraf el. derud; — ∞ aliquem ex aedibus, Plant., aedibus, id., foras, id.; ∞ homines e possessionibus, Cic., hominem fortunis omnibus, id.; cf. id. R. Am. 8; men ∞ aliquam matrimonio alienus, Tac. Ann. 11, 12; — men absol., Cic. Cluent. 5: expulsa atque exturbata filia est; — b) egf. m. Tingsbejæfter: ∞ alicui oculos atque dentes, Plaut. Poen. 1, 2, 169; men Catull. 61, 108: pinus radicibus exturbata; — II) „fig.“: ∞ acritudinem ex animo, (fordrive), Plant. Cure. 2, 1, 9; — men ∞ spem pacis, (ferstyre), Liv. 6, 21; cf. Cic. Qu. Fr. 1, 4, 4: multa convenerunt, quae mentem exturbarent meam. — extussio, ivi, num, 4, v. a.; udsloer el. ephefter; ∞ suppurata, Plin. 23, 35; extussa sputa, Coel. Aur.

exuberans, tis, partic. o. adj. af exubero; df. — exuberanter, adv. rigeligen, Cassiod. o. — exuberantia, ae, f.: Overflodighed, Rigdom, Gell. 2, 26; — men „overf.“: ∞ memoriae, id. 8, 7 (in lemm.). — exuberatio, onis, f.: = frgd.; exuberationibus aut defectioibus laborare, Vitruv.; af — exubero, avi, atum, 1, v. n. o. a.; (poet. o. i efterang. Prosa); — I) neutr.: i ster Mængde at fremstaae el. være el. vise sig; cujus corpus ... exuberasset, Gell. 7, 22; alte spumis exuberat annis, Virg. Aen. 7, 465; cf. id. Ge. 2, 516; — men Suet. Calig. 40: quia exuberabat lucrum; men Tac. Or. 30: ex multa eruditione ... exuberat eloquentia; — II) act.: at frembringe i Mængde el. Overflod; ∞ ceras favorum, (i. e. nberes reddere), Colum.; materia vindemiis exuberandis, id.; — III) partic. exuberans, tis, egf. fem adj.: overflodig el. rigeligen, fons. Lactant.; — df. superl., ∞ color et vigor, Gell. 3, 9.

*exulceratio, onis, f.; 1) „egenl.“: Bullenbed, bullent Saar, Cels.; in pl., Plin. 20, 8; — II) „fig.“: Kørnelyse af en Smerte, (oppon. consolatio), Senec. Helv. 1; — exulceratorius, 3: hørende til Bullenbed; ∞ medicamentum, (derimod), Plin.; o. — exulceratrix, icis, f., vis: = frgd., id. 27, 80; af — exulcero, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenl.“: at frembringe Bullenbed el. bullent Saar, (om Insecter), Varr.; ente exulcerata, Cels.; exulcerati, (sem høre ende Saar), Plin.; — egf. absol.: omnis agitatio exulcerat, Cels.; — II) „fig.“; A) „overf.“: forværrer, dolore, Plin. Ep. 1, 12; egf. forderver el. forvirrer; in rebus a rege clam exulceratis, Cic. Fam. 1, 1; cf. id. d. Or. 2, 75; — B) „ment.“: faarer el. frænter, forbittrer; ira exulceratos ignominia stimulabat animos, Liv. 9, 14; cf. Cic. Deiot. 3: in exulcerato animo etc.

exululatio, onis, f.: Sylen el. at byle, Augustin.; af — exululo, avi, atum, 1, v. n. (o. a.): at byle stærkt, at byle, navn. om Illren, Ovid. Met. 1, 233; egf. om Bacchantinderne, Sil., Val. Fl.; — II) df. partic. exululatus, 3; A) fem dep., Ovid. Fast. 4, 1, 42: Dum stupet Edonis exululata jugis (Bacchis); — B) fem pass.: id. A. A. 1, 708: Phrygiis exululata modis (Cybele: der anraabes med bylende Sange).

exunctus, 3: partic. af exungo. — exundatio, onis, f., fluminum, Plin. 19, 13, (deres lletæden el. lletstremmen over deres Bredder); af — exundo, avi, atum, 1, v. n. (o. a.); 1) „egenl.“; A) „afm.“: at bølge el. siromme el. flyde ud deraf el. ud derover, Colum. 8, 17; fons exundat, (sirommer rigeligen), Plin.; poet. egf. sanguine exundans solum, (oversvømmet dermed), Senec. Ag. 222; cf. Tac. Germ. 45: tura balsamaque ... in adversa liora exundant, (flylles op); — B) „bef.“: at bølge el. boivole i Veiret, fluminum exundat torrens, Sil. 14, 63; — „poet.“ egf. m. beslagtet acc.: exundat fumum ... vertex, id. 2, 36, inc.; — II) „fig.“: at siromme rigeligen; exundans ingenii fons, Juvenal. 10, 119; — navn. egf. om en Smerte el. Ekenstøb, vdf.: at bruse el. rase: exundat dolor, Senec.

Oed., furor, id. Med.; men eo detracto, quod exundat, (i. e. quod nimium est.), Senec. d. tr. 1. 7.

exungo, unxi, unctum, 3, v. a.; 1) „alm.“: falver (efter Vadet); vid. Plaut. Rud. 2, 7, 22; — II) comitf. egf.: ligefom bortfalver, d. e. tilfætter paa Salver, Plaut. Trin. 2, 4, 5. — exunguis, e, [unguis, is]: uden Klor el. Nægle, bestia, Tertull. — exungulo, avi, 1, v. n., [ungula]: at miffe Hoven, Veget.

exuo, ūi, ūtum, 1, v. a., [f. inus. exduo, exduo, opp. induo, induo]; 1) „egent.“: affører el. aflæder, aliquid veste, Suet. Ner. 32; ~ membra pellibus, Hor. Epod. 17, 15; men ~ membrorum artus (se. amictu), Virg. Aen. 5, 423; ligel. ~ digitos (se. annulis), Martial.; cf. id. 10, 4; — ~ caestus, Virg., alas, id., (Aftægge); egf. ~ pharetram humero, Ovid.; — ~ sibi vincula, (befrie fig derfra), id.; ligel. ~ se ex laqueis („alleg.“), Cic. Verr. 5, 58; ~ jugum, (aftrykke), Liv.; ligel. ~ se jugo, id.; men ~ clipeum reduci, Ovid. Her. 13, 147; — men exuitur cornua (acc. gr.: taber dem), id. Met. 7, 318; cf. Virg. Aen. 4, 518: Unum exuta pedem vinculis; men Ovid. Met. 1, 590: teque ex his exue monstros, (Aftæg din Slangegeftalt); — ufædd. er Hørbindelsen: ~ hordeum de palea, (renfe derfra), Ovid. Med. fac. 54; — egf. bletter, eusem vagina, Stat.; — endel. absol.: exue igitur (se. pallam), Plaut. Men. 1, 3, 16; — II) df. „fig.“: A) „overf.“: bletter derfor, berøver; ~ hostem impediuntis, Liv., armis, id.; ~ consulem exercitu, Vell., aliquem avitis bonis, Tac.; — men „alleg.“: sapientia vanitatem exuit animis, Senec. Ep. 90; cf. Juvenal. 13, 188; — ligel. pass. c. abl.; omnibus fortuvis exutus, Tac.; hostis exutus urbibus, Flor., armis, Virg., castris, Liv.; men Tac. Ann. 1, 2, absol.: exutus Lepidus, (se. armis); — egf. findes ~ animam, (et dec), Ovid. Met. 11, 777; en ufædd. Hoppallage mærkes Ovid. Her. 9, 111: costas exuta leonis... vellera, (i. e. vellera costis detracta); — B) „ment.“ el. om Begreber; aflægger, fæller mig derfor; — ~ omnem humanitatem, Cic. Lig. 5, mores antiquos, Liv. 27, 8, feritatem, Ovid., vultus severos, id.; — ~ amicitiam alicujus, Tac., obsequium in matrem, id.; men id. Ann. 11, 52: exneret magistrum, (fulde befrie fig fra ham); — ~ vitia, Senec., egf. ~ se vitiis, id.; ~ omnem me-

tum, Ovid.; men ~ hominem ex homine, Cic. Fin. 5, 12, (Aftægge af Mennefselighed); — egf. in pass. m. Subjectet: mihi ex animo exui non potest, esse deos, Cic. N. D. 3, 8; — C) „poet.“ o. „alleg.“ egf. om Dyr og Væster; ~ sibiextrem animum, vid. Virg. Ge. 2, 57; cerva exuta feram, (kæmmet el. tam), Sil.

exurgo, exui, v. a.: udtrykker (en Svamp, edl.);

df. comitf.: quasi penicillus exurgeri solet etc., Plaut. Rud. 4, 3, 69.

exuro, ussi, ustum, 3, v. a.; 1) „egent.“: opbrænder, forbrænder; — domi vivus exustus est, Cic. Verr. 1, 27; ~ villas, Hirt., classum Argivum (f. Argivorum), Virg.; exuri incendio, Senec.; — II) „fig.“: A) „overf.“: at forbrænde el. forterre, navnlig om Selvheden, Sall. Jug. 19; ligel. ~ segetem, Plin.; ager exustus, Virg. Ge. 1, 107; exusta palus, (utærret), ibid. 3, 132; — b) egf. at brænde el. mætte; sitis exurit fatigatos, Curt.; cf. Lucr. 3, 930; — B) „ment.“: at fortære el. forderve; vid. Cic. d. Rep. 6, 21: magis exunt curae, Senec. Ag.; faaf. egf. „alleg.“: vid. Virg. Aen. 6, 742, o. Cic. Brut. 4; df. — exustus, omis, f.; 1) forbrændelse, terrarum, Cic.; — 2) „overf.“: ~ solis: brændende Selvhede, Plin. 17, 37. — exustus, 3: partie. af exuro.

exutus, 3: partie. af exuo. — exuviae, arum, f., [exuo]; 1) „alm.“: hvad man affører el. aftager sig selv el. andre, (navnl. en faadan Klædning el. Rustning); vid. Virg. Aen. 4, 496: arma viri... exuviasque omnes etc.; cf. id. Ecl. 8, 91; men cum exuviis Jovis, (med el. i hans Dragt), Suet. Aug. 91; ligel. exuviae deorum, vid. Fest. s. v. Tensa, p. 365. — B) df. egf. Tyrenes afstrufne Skind el. Hud; — ~ leonis, Virg., tigridis, id.; ligel. positus... exuviis (anguis: naar den har stude Hant), Virg. Aen. 2, 473; — comitf. er: exuviae bubulae, (Remmer af Dreledet), Plaut.; — b) poet. egf. om Haarene: ~ capitis, Senec. Hippol., verticis, Catull. 66, 62; — II) „bef.“ o. „overf.“: det fiendens fragtage Bytte af Vaaben, Rustning, edl.; df. ~ nauticae: de Skibsnabler, der prydede Talerfielen (Roftra) paa Jorom, Cic. Manil. 18; — f. egf. Virg. Aen. 2, 275, o. ibd. 10, 423; egf. ~ hostiles, Tibull.; ~ bellorum, Juvenal. — exvaporo, are, f. und. evaporo, Tertull. — exveho, ere, f. und. eveho, Dig.

F.

F, f., indecl. n., el. (m. underført. littera) f., det fierte Bogstav i d. latinske Alfabet, svarer i Jørmnen til d. æoliske Digamma, for hvilket det i de ældste Tider findes at være brugt; eg er faaf. frango af ῥάγναι; — eg da dette „f“, ligefom Digamma, egf. tienet til Aspiration, faa forverledees det undert. m. „h“; hof. fedus f. hedus (el. haedus), fordeum f. hordeum, ofv.; vid. Varr. L. L. 5, 19, o. Quintil. 1, 4, 14; — men ordenlig svarer „f“ nærmest til Græskens φ, (der dog har en langr blodere Udtale; df. alif. Lydigheden af sama o. φῆν, af sero o. φέω, ofv.; — bb) hertil kan endnu mærkes: a) forverlingen af „f“ o. „h“; faaf. i frem o. φέω, i fascino o. παζαίνω; — b) ved Assimilation sættes „f“ f. h, d, s, x, i Ordenen offero, affero, differo, effero, ofv.; — men ved Contraction er officina af opificina.

faba, ae, f.: en Bonne, etflags Bølgfrugt, Varr., Colum., (vicia faba L.), Grækerne ζάχος; — hvorfor Bonner ifte spiftes af Pythagæerne, f. Cic. Div. 1, 30; cf. ibd. 2, 58, o. Plin. 18, 30, egf. Hor. Sat. 2, 6,

63; — egf. findes faba f. res nihili, Plaut. Aul. a. 5, v. 11; — som Ordspreg mærkes: istaec in me eudetur faba, (det vil gaac ud over mig), Terent. Eun. 2, 3, 89; — II) „overf.“ ifølge etflags Sigbed; a) f. Kern el. Kierne; vid. Plin. 18, 19; — b) fabae caprini simi, id. 19, 60.

*fabāceus, (-eus), 3: hende til Bonner, messis, Pallad.; men ~ puls, (af Venner, Macrob.; egf. absol.: fabacia (se. puls), Plin.; — fabāginus, 3: = frgd., aeus, Cato; o. — fabālis, e: = frgd.; ~ stipulae, Bonnebalum, Ovid. Fast. 4, 725; egf. absol.: fabalia, ium, n.: Bonnefisse el. Bonnebalum, Varr., Plin.; — [faba]. — Fabāris, is, m.: fæd i d. Zabimffe, falder i Tiberen, Virg. Aen. 7, 715. — fabārius, 3, [faba]: = fabaceus, pilum, Cato; ~ Calendae. (i. e. Cal. Juniae, da man offrede nye Bonner), Macrob.; — fabātarium, i, n., (se. vau); rimel. fad med Bonner el. hveri en Ret af Bonner frembæres, Lamprid. Heliog. 20; af — fabatus, 3: = fabaceus; df. puls fabata, (ved Offringer), vid.

Fest. s. v. Refriva, p. 277; — not.: Fabatus, i, m.: romersk Tilnavn, Cic., o. A.

Fabēlla, ae, f., demin. af fabula; 1) „alm.“: liden Fortælling, Anecd.; — ∞ commenticiae, Cic. Div. 2, 38; vera fabella, (Fortællingen er sand), Phaedr. 2, 5; cf. Senec. Ep. 77; — II) „bef.“: A) digter Fortælling, Eventyr, Tibull. 1, 3, 86, Hor. Sat. 2, 6, 77, o. id. Ep. 2, 1, 199; — b) navn. egl. den æsepisse Fabel; vid. Phaedr. 4, 6; Aesopi fabellas narrare, Quintil.; — B) ligesom fabula: Skuespil, men „alleg.“, Cic. Qu. Fr. 2, 16, o. id. Coel. 27.

1. faber, bri, (gen. pl. estere fabrum), m., [facio]: Kunstner el. Arbejder, (navnl. i Træ el. Metal el. Sten): a) c. adj.; ∞ signarius: Tømmersmand, Cic., ferrarius: Jernsmed, Plaut., aerarius: Kobbersmed el. Bronzearbejder, Plin.; cf. Hor. Ep. 2, 1, 96; — b) absol. faber, Tibull., Juvenal.; navnl. egl. en Tømmersmand el. Haandværker ved Hæren, Caes., o. A.; bertil hører egl. praefectus fabrum (f. fabrorum): en Hæsttømmersker, id., o. centuriae fabrum, Liv. 1, 43; — c) som Centens mærkes: fabrum esse suae quemque fortunae, Sall. frgm.; — not.: faber hører egl. Høsten zeus el. Solstikken, (zeus faber L.), Plin., Colum. — 2. faber, bra, brum, [1. faber]: kunstig, mesterlig, ars, Ovid.; df. superl., faberrimo signaculo (anulus), Appul. — 3. faber, bri, f. ind. 1. faber, not. — Faberianus, 3, causa, negotium, (seu angaaer en Faberius), Cic., nomen. (hans Forfærdig), id.

Fabianus, 3, f. ind. flgd. — 1. Fabius, a: romersk Slægts- o. Personnavn, hvores mærkes: 1) Fabius Cunctator, (den Betænksomme), der standse den seierlige Hannibal; vid. Liv. 2, 28 flgd.; — 2) Fabius Pictor, en Historieforfatter paa den anden puniske Krigs Tider, Liv. 1, 44, Cic.; — 3) Fabius Quintilianus, af hvem haves det høist lærerige Værk: de Institutione Oratoria, libri XII; — B) df. 1) Fabius, 3: fabist, benævnt efter en Fabius, lex, Cic. Mur. 34, o. id. Rab. perd. 3, gens, Liv., Ovid., tribus, Hor.; men ∞ Lupercus, Prop. 4, 1, 26, o. Ovid. Fast. 2, 375; — 2) Fabianus, 3, milites, Nep. Iphier. 2; men ∞ fornix, Cic. Verr. 1, 7, egl. ∞ arcus, Senec., egl. fornix Fabii, Cic.: en af Censoren Fabius Allexers opført Triumfbue paa Forum; — Fabiani, (i. e. homines e tribu Fabia), Suet. Aug. 40. — 2. Fabius, 3, f. ind. 1. Fabius.

Fabrateria, ae, f.: By i Latium, Cic. Fam. 9, 24, o. A.; — b) df. Fabraterium, m.: Indvaanere deraf, Liv. 8, 1, o. Plin. 3, 9. — fabre, adv. af 2. faber: kunstigen, mesterligen, smukt el. passende; — hoc factum est fabre, Plaut.; — superl., ∞ facta navis, Appul.; — egl. „fig.“: fabre ad fallaciam (incedit), Plaut. Poen. 3, 1, 71. — fabrefacio, (el. fabre facio), feci, factum, 3, v. a.: forfærdiger el. forarbejder kunstigen el. med Kunstnerhaand; classem validam ... fabrefecit, Aur. Vict. d. Vir. Ill. 38; ex aere multa fabre facta, Liv. 31, 52; cf. id. 26, 21. — fabrefactus, 3: partie. af fabrefacio.

fabrica, ae, f., [1. faber]; I) „egenl.“: den arbejdende Haandværkers el. Kunstners Værksted; vid. Ter. Ad. 4, 2, 45, o. ibd. 6, 1; men Lemni fabricae praeluisse, (om Vulcanus), Cic. D. N. 3, 22; ∞ armorum, Veget.; — II) „fig.“: A) Arbejderens Gjerning el. Haandværk el. Kunst; — pictura el. fabrica (Bygningakunsten), cetera quoque artes, etc., Cic. N. D. 2, 13; ut in fabrica, si prava est regula prima, etc., Lucr. 4, 514; fabrica aeris et ferri, Cic.; egl. ∞ aeraria, ferraria, id.; egl. som appos.: arte fabrica peritus, Dig.; — B) df. egl. a) „alm.“ enhver kunstig Anordning el. Indretning; hanc naturae tam diligentem fabricam etc., Cic. Off. 1, 35; cf. id. N. D. 2, 27; — b) „bef.“: liffig Streg, findrigt Vuds, odf.; — facietis fabricis et doctis dolis tec., Plaut. Mil. gl. 2, 1, 69, oftere; cf. Ter. Heaut. 3,

2, 34; — 2) „concret.“: det af en faber udførte Værk, en Bygning, odf., Pallad.

*fabricatio, onis, f.: kunstig Forarbejdelse; — egl. in pl.: fabricationes aedificiorum, Vitruv.; men tota hominis fabricatio etc., Cic. N. D. 2, 53; — men „overf.“ om Forredaget; vid. id. d. Or. 2, 43; — fabricator, oris, m.: Bygmester, Opbudsmand, Stifter; ∞ tanti operis, Cic. Univ. 2, mundi, Quintil.; — men ∞ doli (i. e. equi lignei), Virg. Aen. 2, 264; — II) „overf.“: som bevirker noget, som er Marsag dertil; ∞ leti morbus est, Lucr. 3, 473; — df. fem. fabricatrix, icis; ∞ mortis voluptas, Lactant.; o. — fabricatus, us, m.: = fabricatio, Sidon.; — [fabricio]. — fabricensis, is, m., [fabrica]: en Baadenfæd, Cod. Just.

Fabricianus, 3, f. ind. flgd. — 1. Fabricius, (Fabrici), a: romersk Slægts- o. Personnavn, hvores her mærkes: C. Fabricius Luscinus, cons. a. u. c. 472 o. 476, udmærket som Helsther i Krigene imod Pyrrhus og imod Samniterne; vid. Flor. 1, 18, Gell. 1, 14, oftere, o. Val. Max., oftere; men end mere berømt ved sin Redelighed og Afholdenhed; vid. Il. cc., egl. Cic. Tusc. 3, 23, o. id. Off. 1, 13, oftere; — B) df. 1) Fabricius, 3, pons, Hor. Sat. 2, 61, 36, (som er benævnt efter en Fabricius); — 2) Fabricianus, 3, venenum, vid. Cic. Cluent. 66. — 2. Fabricius, 3, f. ind. 1. Fabricius.

*fabricio, avi, atum, 1, v. a., ligesom flgd.; I) „egenl.“: forfærdiger, vid. Hor. Sat. 1, 31, 102; fabricataque fago poenula, Ovid. Met. 8, 670; navnl. tømrer, Liburnicas (naves) de cedro, Suet.; cf. Virg. Aen. 2, 46; — II) „fig.“: ∞ verba, vid. Quintil. 10, 7, 7; formare et fabricare animum, Senec. Ep. 16; c. — fabricor, atus sum, 1, v. dep. a., ligesom flgd.; I) „egenl.“: forfærdiger, smeder, tømrer; — Jovi fulmen fabricati Cyclopes, Cic.; ∞ gladium, id., pontes et scalas, Tac.; qui signa fabricantur, (Villesbyggere), Cic. Off. 1, 41; cf. id. d. Or. 3, 46; — II) „fig.“: ∞ verba, vid. Cic. Acad. 2, 6; cf. ibd. 10 o. 27, egl. id. N. D. 1, 2, oftere; — egl. comiss: ∞ (m. o. ud. aliquid, indfæde et Vuds, odf.), Plaut. Bacch. 4, 4, 42, oftere.

fabricatio, onis, f., [2. faber, facio]: kunstig Forarbejdelse, kunstigt Værk el. Arbejde, Tertull. — fabrilis, e, (1. faber): hørende til en Arbejder el. Kunstner i Træ el. i Metal, ofse; ∞ scalprum, Liv.; ∞ dextra, Ovid.; ∞ fumus, (af en Smedestue), Plin.; ∞ opera: Smedearbejde, Senec., egl. Tømmersarbejde, Vitruv.; — men ∞ erratum, (en af Billedbyggeren begaaet Feil), Cic. Att. 6, 1; — men absol.: fabrilis, f. res fabrorum; — tractant fabrilis fabri, Hor. Ep. 2, 1, 116; df. — fabriliter, adv., i. e. mere fabrorum, Prudent. — fabricio, ivi, 4, v. a., [faber], oftere. Ord. f. fabricor: forfærdiger, Ven. Fort.

1. fabūla, ae, f., [fari]; I) „alm.“: hvad der siges el. fortælles, Sagn el. Fortælling; — additit fabulae ... pepigisse eam, quod etc., Liv. 1, 11; — fabulae urbis, (Bynyt, Byfsnat), Plin. Ep.; egl. Gienstanden for en flig Snat, Hor. Ep. 1, 13, 9; men Suet. Aug. 79, esse in fabulis; liget. fabula est, (Bygget siger), Gell.; men m. Luce: non longa est fabula, Hor. Sat. 1, 1, 95; cf. ibd. 70, oftere; men som Drosspog: lupus in fabula, (naar den Dmtalte pludselig kommer tilfæde), Cic. Att. 13, 33, o. Terent. Ad. 4, 1, 21; — b) egl. Samtale, Tac. Or. 2; — c) comiss: egl. det Vaarstædende el. Vidsunderlige; quae haec est fabula? Plaut.; cf. Terent. Andr. 4, 4, 8; — II) „bef.“: A) opbygget Fortælling, Fabel, Eventyr; — fabulis credere, Cic. Div. 2, 55; egl. ∞ fictae, id. Mil. 3, poeticae, Liv. praef., nutriculae, Cic.; men Ovid. Met. 10, 561: non fabula rumor ille fuit; — egl. som Udtryk: fabulae, (tom Snat)! Terent. Andr. 1, 3, 19, oftere; — men som appos.: Jam te premet nox, fabulaeque Manes, Hor. Od. 1, 1, 16;

— B) om visse Digtningssarter; 1) Skuespil, (Comœdie el. Tragoëdie); qui primus fabulam docuit, (som først opførte et Skuespil), etc., Cic. Brut. 18; ligel. fabulam dare, id. Tusc. 1, 1; f. ogs. Liv. 7, 2; men quae ad scenam componuntur (fabulae), Quintil.: fabulam peragere, (spille Stykket til Ende), vid. Cic. d. Senect. 19; — ogs. „alleg.“, id. Phil. 2, 14: non solum unum actum, sed totam fabulam. etc.; om det episke Digt bruges ogs. fabula, Hor. Ep. 1, 2, 6; — 2) Fabelen, navn. den æspiske Fabel; vid. Phaedr. 3, prol. 53, ogs. Cic. Inv. 1, 17, v. Quintil. 5, 11, 19; — ogs. kan bidrøres: lupus in fabula, f. øent. — 2. fabūla, ae, f., dem. af faba: liden Bønne, Plaut. Stich. 5, 4, 8.

fabulāris, e, [1. fabula]: fabelagtig, historia, Suet. Tib. 70. — 2) fabulatio, onis, f.: fortælling, Enat, Capella; o. — fabulātor, oris, m.; 1) „alm.“: som fortæller, som møder med fortællinger, Suet. Aug. 74, Senec.; — II) „bes.“: som nedskriver el. fortæller Fabel, Aesopus, Gell. 2, 29; — [fabulor]. — Fabulīnus, i, m., [1. fabula, fari], se. deus: den Gud-doms, til hvem man ofrede, naar Bøvnene begynde at tale, Varr. ap. Non. — fabulis, e, [fabul], uvis Biform af fabalis, Varr.

fabūlo, avi, 1, foref. Biform af fagde., Afran. ap. Non. — fabulor, atus sum, 1, v. dep. u. (o. a), [fabula]: at holde en Samtale, at snafte el. converfere, cum aliquo, Suet.; ~ inter se, Plaut.; ogs. absol.: stabant una... fabulantes, (talende sammen), Gell. 19, 13; men Terent. Phorm. 4, 3, 49: ut aperte nunc tibi fabuler; — ogs. c. acc. comm.; quod omnes fabulantur, Plaut. Cist. 5, 1, oftere; cf. Liv. 45, 39; men Plin. 29, 1: ars mendendi fabulata, m. acc. c. inf., (fortæller den Fabel, osv.).

*fabulose, adv.: fabelagtigen; ~ narratae insulae, Plin. 32, 53; in compar. v. superl., id. 7, 49, o. 5, 1; o. — fabulōsitas, atis, f.: fabelagtig fortælling, id. 7, 29; af — fabulōsus, 3, [1. fabula]: fabelagtig, Hydaspes, Hor. Od. 1, 22, 7; cf. ibd. 3, 4, 9; men ~ aut committentia res, Suet. Caes. 81; — compar., ~ anulus, Plin. 3, 4; superl., ~ mons Atlas, id. 5, 1. — fabūlus, i, m., demin. af faba: liden Bønne, Cato, Gell.

facellāre, is, f. und. faselaria. — Facelinus, 3, [γὰζελος: Rishnipe]: hørende til Gudinden Diana; — ~ sedes Dianae, Sil. 14, 269.

facesso, ivi o. ii, (høf. ctr. facessi), itum, 3, v. a. c. n., intens. af facio, (ligesom capesso af capio); I) act.; A) „egent.“: foretager el. udfører el. efterkommer med Børstetryk; — ~ matris praescepta, Virg. Ge. 4, 548; cf. id. Aen. 4, 295; ligel. Ovid. A. A. 3, 367: Mille facesses jocos, etc.; — men Dictum facessas doctum, (hold op dermed, gior Ende derpaa)! Plaut. Men. 2, 1, 24; — B) „overf.“: volder el. forarsager (navn. Bvderi el. Fortræd); ~ innocent periculum, Cic. Div. in Caecil. 14; men id. Verr. 4, 64: negotium ei facessitum etc.; — II) neutr.: facessere (se. se): gaar borti, begive sig borti, paffe sig; vid. Terent. Phorm. 4, 3, 30 (Donat.); ligel. facesse hinc Tarquinius, (til Byen T.), Liv. 1, 47; cf. id. 4, 58, o. id. 6, 17; ogs. absol.: operae facessant, (bort med hine Leiesvende)! Cic. Flacc. 38, cf. Justin. 34, 4; — ogs. at træffe sig tilbage derfra, ab omni societate rei publicae, Cic. Leg. 1, 13.

facēte, adv. af facetus; 1) påsende, fint, artigen; (men alene foref.); — rem exorsus facete et callide, Plaut. Pers. 4, 1, 7; cf. id. Mil. gl. 1, 39; — 2) vittig, artigen, paa en fin og træffende Maade; — aliquid facete et commode dicere, Cic. Verr. 4, 43; cf. id. Fin. 1, 11, o. id. d. Or. 1, 47; df. comiss i Svar: facete dictum, (smukt sagt)! Plaut., Terent. Eun. 2, 2, 57; —

compar., ~ eludi etc., Cic. R. Am. 14; superl., id. d. Or. 2, 55.

Facetia, ae, f.: for: o. efterd. Biform af fagde., Plaut. Stich. 5, 4, 47, v. Gell. 3, 3. — Facetia e, arum, f., [facetus]; 1) øprdl. o. foref.: vittig el. lumsfuld Morsd, morsomt Træk el. Indfald; — fecisti, here, facetias, quum etc., Plaut. Stich. 5, 2, 7; cf. ibd. 5, 1, 47; — II) fædv. o. clausul.: fin og vittig el. træffende Skient; — sale facetiisque omnes superare, Cic. Brut. 31; cf. ibd. 48, v. id. d. Or. 1, 5 o. 57; men id. Att. 1, 13, (som Træspil): facie magis, quam facetiis, ridiculus; — salium duo genera, alterum facetiarum, alterum diacriticis, etc., id. Orat. 26; cf. id. d. Or. 2, 54 o. 61; — facetiis insectari, Tac.; cf. id. Ann. 14, 1, oftere; ogs. ~ asperae, acerbae, id.; rf. — facetior, ari, v. n. dep.: at være vittig, Sidon.

facetus, 3, [rimel. udvidet Germ af factus und. facio]; 1) „alm.“: fin el. galant el. ypperlig i sit Sprog; facietis victibus (vivere), Plaut. Most. 1, 1, 43; cf. Brut. ap. Quintil. 6, 3, 20: faciet pedes etc.; — II) „fig.“: A) dannet, fin el. artig (med Betydning paa Morsd og Tale); ~ mulier, Terent. Heaut. 3, 2, 11; cf. Hor. Ep. 1, 6, 55, v. id. Sat. 1, 2, 46; — B) om Jørefraget; 1) „alm.“: fin, vittig, aantfuld: molle atque facetum etc., Hor. Sat. 1, 10, 11; cf. Quintil. 6, 3, 20; — 2) oftere o. „bes.“: vittig, lumsfuld, træffende, ironisk; — ~ sermo, vid. Cic. Off. 1, 39: esse facetum atque salsum (oratore), id.; men id. Brut. 47: cum aliquo aculeo et maledictio facetus; cf. id. Off. 1, 29; — compar., Lucil. ap. Fest.; — superl., ~ poeta etc., Cic. Leg. 2, 15; cf. Plin. 35, 37: argutiae facetissimi salis.

facies, ei, f., [rimel. af facio, ligesom figura af fingor]; 1) „alm.“; A) „alm.“: den ydre Dannelse el. Germ el. Gestalt; vid. Gell. 13, 29, (hvor ogs. citeres Plaut. Poen. 5, 2, 151 fagde.: qua sit facie nutrix, etc.); cf. Senec. Ep. 33, (hvor ~ universa: oppon. partes singulae); — ligel. om Menneffer: Udsende el. Etabning; vid. Lucr. 5, 1140 fagde., ogs. ibd. 1169 fagde.; men om Hesten, Hor. Sat. 1, 2, 87: esse ogs. em Ding; qua facie sunt (crepundia)? Plaut. Rud. 4, 4, 105; in montis faciem, Virg. Ge. 4, 361; ~ loci, Tac., coeli, Plin.; cf. Hor. Sat. 2, 4, 12; — men ossa contusa in faciem pulveris, (til Støv), Gell.; — men med Betydningen paa Proteus: verte omnes tete in facies, Virg. Aen. 12, 89; — B) „bes.“: det menneffelige Ansigt el. Ansøn; — facies homini tantum, ceteris os aut rostra, Plin. 11, 51; de facie (aliquem) nosse, vid. Cic. Pis. 32; facie liberali (homo), Terent.; cf. id. Phorm. 1, 2, 50; — perficere faciem, (navn. for ifte at behøve at rødm), Quintil. 11, 10, 3; cf. Plin. praef.: perficere faciem, etc.; facies, vultus, sonus, etc., vid. Cic. d. Or. 1, 26; men „pect.“: Cura dabit faciem; facies neglecta peribit, Ovid. A. A. 3, 165; — II) „fig.“; A) „alm.“: Germ el. Gestalt, Udsende el. ydre Beskaffenhed; Peregrina facies videtur hominis, Plaut. Pseud. 4, 2, 9; cf. Ovid. Met. 1, 412; men facies... parentis Anchisae, (hans Gesalt el. Stykke), Virg. Aen. 5, 722; — immutata facies urbis etc., Sall. Catil. 31; senatus enim faciem secum attulerat (legatus), Cic. Phil. 8, 8; cf. id. Flacc. 22; men formam ipsam et tanquam faciem honesti etc., Cic. Off. 1, 5; men plures facies eloquentiae, Quintil.; — b) df. ogs. efteraug.: det ydre Skin (i Mødsætning af Bærfægheden); publici consilii facie etc., vid. Tac. Hist. 2, 54; prima facie, Dig.; men ingeni facie, Quintil. 8, 5, 22; — B) df. ogs. Udsende el. Skue el. Syn, aspectus; — memoranda facies, (i. e. spectaculum mem.), Plin. Pan. 35; et facies belli erat, vid. Tac. Hist. 1, 85; cf. Virg. Aen. 6, 560; — saad. ogs. den Art el. Vis el. Maade, hvorpaa noget vises sig; facies non una timoris, Ovid. A. A. 1, 121.

facile, adv. af facilis; øprdl.: utterfagen el. til at

utere; *cf.* 1) „alm.“ *cf.* „egent.“; a) let *cf.* letteligen, *d. e.* uden Banfelighed, uden Anfrængelse, *etl.*; ~ haec ediscere, *Cic. d. Or. 2, 57*; ostere; ~ compar., quo facilis intelligi possit, *Nep. Mil. 6*; superl., ~ fingere aliquid, *Cic. Coel. 9*; *cf.* *Caes. B. G. 5, 24*; ~ b) let, *d. e.* vel, gierne; facillime sum in locis maritimis, (besunder mig bedst der), *Cic. Fam. 2, 16*; men ~ agere, (have det godt), *Terent. Ad. 3, 4, 56*; men *Caes. B. G. 3, 23*: copias suas non facile diduci, (ikke uden fare *cf.* Skade); — II) „bef.“ *cf.* „fig.“; let *cf.* lettelig; *cf.* a) vist *cf.* sikkert, uden at Tvivl, uden Medfælske; ~ tui ordinis facile princeps, *Cic. Fam. 6, 10*; men facile hic plus mali est, *etc.*, *Terent. Andr. 4, 3, 5*; ~ doctissimus *Graciae*, *Cic.*; — b) saafaelig *cf.* saalmerig, geemdelig, *etl.*; ~ omnes perferre ac pati, (femme vel tilrette med alle), *Terent. Andr. 1, 1, 35*; haud facile catere aliqua re, *vid. Sall. Catil. 13*.

Facilis, e, [facio]; *epetl.*: gierlig *cf.* til at udføre; *cf.* 1) „egent.“; A) „alm.“; let, uden Banfelighed, let at giere *cf.* høre *cf.* behandle, *etv.*; a) absol.; ~ res et proclives, *Cic. cf. Terent. Heaut. 4, 6, in.*; ~ causa atque explicata, *Cic.*; facilia ex difficillimis redigere, *Caes.*; ~ ascensus *cf.* aditus, *id.*; ~ compar., iter multo facilis et expeditius, *id.*; faciliore et commodiore iudicio *etc.*, *Cic. Caecin. 3*; ~ superl., quod est facillimum, facis, *Plaut.*; hujus virtutis facillima est via, *Quintil.*; — b) *c. supin.*, *cf. c. inf.*; remi imperas ~ faciu facilem, *Terent. Heaut. 4, 3, 26*; *cf. Virg. Aen. 3, 621*; nihil est dictu facilius, *Terent.*; ~ facile est perficere, *ut etc.*, *Cic. d. Or. 2, 45*; men facilis vincere et vinci vultu eodem, *Liv. 7, 33*; — c) *m. ad c. gerund.*, *egf. m. ut*; ~ facile est ad credendum, *Cic.*; *cf. id. Off. 3, 6*; deg *egf.* facili credulitate ad gaudia, *Tac. Ann. 14, 1*; ~ facilis est, ut esse aliquis ~ possit *etc.*, *Plin. Pan. 14, cf. id. ibd. 87*; — d) *c. dat.*; (Macedonia) divisiu facilis, *Liv. 45, 30*; campus operi facilis, *f. nederf.*; — e) bertil markes endnu viafe adverbiale forbindelser; navnlt. *ex* (*cf. c.*) facili, in facili, *etc.*; — quod venit ex facili, (paa en let Maade), *Ovid.*; *cf. id. A. A. 2, 55*; ex facili tolerare, *Tac. Agric. 15*; ligel. *e. facili*, *Ovid. A. A. 1, 356*; fild. *egf.* de facili, *Firmic.*; ~ quum exitus laud in facili essent, *Liv. 3, 8*; — B) „bef.“ *egf.*; a) let at femme tilrette med, hvori man let finder sig; ~ sed essent omnia facilia, si *etc.*, *Cic. Fam. 7, 23*; *cf. id. Coel. 12*; ligel. ~ iactura, (hvori man let finder sig), *Liv.*; ~ damnum, *Tac.*; — *egf. em Ting*; ~ lotum, (fem let formes), *Tibull. 1, 1, 42*; ~ sagus, (hvori man arbejder med Letthed), *Plin.*; — b) fem virker let *cf.* tempestigen, remedium, *Nep. Att. 21*; ~ ostere; fem bevæger sig let, oculi, *Virg.*, manus, *Tibull.*, cardo, *Juvenal.*; men ~ os, (lettalende), *Ovid. Fast. 1, 444*; men ~ somnus, (fem let indfænder sig), *Hor.*; *cf. Ovid. Her. 16, 123*; — c) fild. *e. „poet.“ egf. c. gen.*; Hispania frugum facilis, *Claudian.*; — II) „fig.“; A) „revert.“; a) let *cf.* tientlig *cf.* påseende; ~ campus operi, *Liv. 33, 17*; terra facilis pecori, *Virg. Ge. 2, 223*; commercio facilis, (lette *cf.* gode at handle med), *Liv. 4, 58*; — b) let at behandle; Romana acies facilis partienti, (let at dele), *Liv. 9, 19*; *cf. Tac. Hist. 2, 17*; men *id. Ann. 2, 27*: facilis inanibus (juvenis) sem let ferlede dertil; *cf. Tibull. 1, 3, 57*; — c) gunstig *cf.* fordelagtig; res et fortunae tuae ~ quotidie faciliores *etc.*, *Cic. Fam. 6, 5*; *cf. Liv. 23, 11*; — B) „ment.“; 1) med Hensyn paa Jøredraget; sem har Letthed dertil; a) facilis et expeditus ad dicendum, *vid. Cic. Brut. 48*; *cf. Suet. Tit. 3*; — b) med Hensyn paa Stemningen; let *cf.* villig *cf.* færdig dertil; ~ facilius erit, ut probet, (vil lettere bifsæle), *Cic. Acad. 2, 31*; *cf. Liv. 26, 15*: facilis impetrandae veniae *etc.*; facilis morti animae, (be- rekte *cf.* medige til at dee), *Lucan.*; in bella faciles,

(sem let overtalede dertil), *Tac. Agric. 21*; men ad juga faciles, (sem let underkafte sig), *Lucan.*; ~ facilis amicitia, (sem let finder sig Venner), *Sall. Jug. 10*; men faciles exigu, (sem noies med Liden), *Sil.*; — 2) „bef.“ med Hensyn paa Charakteren *cf.* „ethist.“; let at omgaaes, let at beræge; *cf.* foelig *cf.* godmedig, ventlig *cf.* overbærende, mild *cf.* naadig; ~ vid. *Cic. Balb. 16*; ligel. nec ullo tempore facilius indulgentiorque fuit, *Suet. Vesp. 21*; facilem populum Rom. habere, (nyde dets Overbærelse *cf.* Velvilje), *Cic. Fam. 7, 1*; comes, benigni, faciles, *etc.*, *id. Balb. 16*.

Facilitas, atis, f., [facilis]; 1) „egent.“; Lethed (til at giere noget, *cf.* til at medtage Jørandring *cf.* Jndtryk, *etv.*); ~ parienti, *Plin.*; si sit facilitas soli, (brøt den er let at behandle), *id.*; men ~ corporis, (Letthed til at redme), *Senec. Ep. 11*; ~ sermonis, (i Lettryk), *Suet. Gramm. 23*; ligel. ~ oris, *Quintil.*; ~ extemporalis (dicendi), *id.*; — II) „fig.“; A) „alm.“; Mnlæg *cf.* Tilbedelighed; *vid. Cic. Tusc. 4, 12*; in bonis rebus ~ facilitas *etc.*; — B) „bef.“ *cf.* „ethist.“; 1) foelighed, Umgængelighed, Medlidenhed, Eftergiveness; ~ pro tua facilitate et humanitate, *Cic.*; *cf. Nep. Att. 15*; ~ facilitate par infimis, *Cic. Manil. 14*; ~ in audiendo, (neml. hos en Ørigthed), *id. Qu. Fr. 1, 1, 7*; ~ censorum, *Liv. 40, 46*; — 2) Let- færdighed; tanta facilitate ~ ut *etc.*, *Snet. Claud. 20*; ~ facilitur, *adv. f. d. færd.* facile, *Vitruv.*; *cf. Quintil. 1, 6, 17*, (hvor denne Jerm dæles).

Facinorosus, 3; sem ofte har begaaet noget; *cf.* færd. ferbryderst, lastfuld; ~ (homines), *Cic. Catil. 2, 10*; ~ vita, *id. id. Leg. 1, 14*; ~ compar., *Justin. 16, 4*; superl., ~ sicarii, *Cic. Sest. 38*; af — facinus, oris, n., [facio]; 1) „egent.“; enhver Gjerning *cf.* Handling; ~ client fecisse facinus maximum, quum *etc.*, *Plaut. Bacch. 4, 9, in.*; indignum facinus! *Cic. Verr. 1, 66*; ~ praeciarum *Liv. 3, 10*, magnum et memorabile, *Terent. Heaut. 2, 3, 73*, pulcherrimum, *Cic. Rab. perd. 6*; ingenii egregia facinora, *Sall. Jug. 2*; — b) *df.* hos *Plaut.*: Sæg, Ting, Begivenheder; quod facinus video? *id. Rud. 1, 2, 73*; — II) „bef.“; Jørbrydelse *cf.* Målgjerning; vide, ne facinus facias, quum *etc.*, *Cic. Fin. 2, 29*; *cf. id. Mil. 27*; facinus est, vinciri civem Rom., scelus verberari, *etc.*, *id. Verr. 5, 66*; facinus obire, *id. Catil. 1, 10*, patrare *cf.* committere, *id.*, suscipere, *Sall.*, admittere in se, *Caes.*; ~ mortale, (Menneskens Laster), *Ovid. Fast. 1, 249*; — b) „meton.“ *egf.*: Jørbrydelsens Redskab *cf.* Riddet; facinus excussit ab ore, (Gistbageret), *Ovid. Met. 7, 423*.

Facio, feci, factum, 3, v. a. o. n.; in pass. fio, factus sum, fieri; [facio er nærmest at aflede af fio; *cf.* jacio af *fo*, *equi*, i. e. mitto; ~ men fio er *epetl. d. græske qvō, qvōuat*, i. e. gigno, gignor]; — gior (i dette Ordss videlste Bemærkelse), forfærdiger *cf.* bringer istand, tilveiebringer *cf.* bedrifter, *etl.*; *høf. egf.*: verbum facere omnem omnino causam facienti complectitur, donandi, solvendi, judicandi, ambulandi, numerandi, Dig.; — I) act.; A) „alm.“; aa) *c. acc.*; ~ aedem, *Cic.*, comitum et curiam, *id.*; ~ pontem in Arari, *Caes.*; ~ castra, *id.*, *Cic.*; ~ classem ad bellum, *Caes. B. G. 4, 21*; ~ coenas et obire, *Cic. Att. 9, 13*; men ignem ex lignis viridibus fieri *etc.*, *id. Verr. 1, 17*; ~ ludos, *id.*; ~ sementes quam maximas, *Caes. B. G. 1, 3*; ~ pecuniam, *vid. Cic. Verr. 2, 6*; men ~ manum, (samle *cf.* hvyre en Trop), *id. Caecin. 12*; ligel. ~ cohortes, *Caes.*, exercitum, *Vell.*, auxilia mercede, *Tac.*; ~ iter, *Cic.*; *cf. Quintil. 4, 1, 46*; ~ sibi aditum ad aures; ~ alicui admirationem rei alicujus, *Liv. 25, 11*; ~ animum alicui, *id.*; ~ arbitrium de aliqua re, (afgiøre noget), *Hor. Od. 4, 7, 21*; men ~ alicui arbitrium in aliqua re, (overlade nogen en Afgørelse), *Liv. 43, 15*;

~ audaciam alicui, id.; audientiam orationi, Cic.; men ~ auctoritatem, id. Manil. 15; ~ bellum, id. Caes.; ~ commercium sermonis, Liv. 5, 15; ~ clamores, Cic. Brut. 95; ~ concitationes, Caes., conjurationes, id.; contentionem cum aliquo, Cic., convicium magnum alicui, id.; ~ copiam pugnandi militibus, Liv.; ~ ~ damnum, (fide et Tab), Cic.; men ~ fastidium, (jervelse, medførelse), Liv., errorem, Senec.; ~ expectationem, Quintil., forindinam, Tac.; ~ fallaciam, Terent., fraudem, Plaut.; ~ gratum (el. gratissimum) alicui, Cic.; ~ initium, id., ogf. initia ab aliquo, id. d. Rep. 1, 19; ~ finem, id.; ~ imperata, Caes., iudicium (efterkomme det Stemte), Cic.; ~ iussa, Ovid.; ~ ~ mentionem, (omtale), Cic., memoriam, Quintil.; ~ multam alicui, Cato; ~ nomina, Cic. Off. 3, 14, (afstede Jærstirring); ~ naufragium, id.; ~ ~ officium suum, Terent.; ~ planum, (bevise), Cic. R. Am. 19; ~ ratum, (bringe i Spjdsdelfe), Liv. 28, 39; ~ risum, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 9; ~ ~ sermonem, Cic., silentium, Liv.; ~ spiritus, (giere medig), id. 30, 11; ~ stipendia, Sall. Jug. 63; ~ ~ ~ tedium rei alicuius, Liv. 4, 57; ~ transitum alicui, id.; men Quintil. 10, 3, 28: hic faciendus usus, (man her faffe sig den Jærstirring), ut etc.; ~ ~ vim alicui el. in aliquem, Liv.; men ~ vires, (somme til Kræfter), Quintil.; (cf. Phaedr. 3, 7: ~ corpus, blise fæ); ~ ~ f. acc. funder ogf. a) ut el. n. el. quin. el. blot conj.; ~ faciam, ut ejus diei ... meminerit, Plaut. Capt. 4, 2, 20; tu quicquid indagaris, facito, ut sciam, Cic.; cf. id. Att. 8, 14; men ibd. 12, 27: facere non possum, quin ad te mittam; men id. Cluent. 60: fecisti, ut ne etc.; ~ fac, ne quid aliud cures, nisi ut etc., id. Fam. 16, 11; ~ domi assitis, facite, Ter. Eun. 3, 2, 53; fac, cogites etc., Cic. Fam. 11, 3; ~ figel. in pass.; fieri potest, ut etc., id. Tusc. 1, 3; cf. id. Lael. 21; ~ b) inf.; vid. Virg. Aen. 2, 539, o. Ovid. Her. 17, 174; ~ c) men ogf. funder facere absol., (tels efter d. udv. fæstne acc. comm.); ~ ego plus, quam feci, facere non possum, Cic. Fam. 11, 14; cf. id. d. Senect. 3, ostere; figel. qui dicere et facere doceat, Quintil. 2, 3, 11; ~ B) „bef.“; 1) m. dobbelt Prædicat; at giere dertil; ~ ~ iudicem iratum adversario, Cic. d. Or. 1, 51; cf. id. Phil. 6, 7, ogf. id. Verr. 2, 26, o. 38; figel. ~ vectigalia deteriora alicui, Caes. B. G. 1, 36; cf. Sall. Jug. 10; ~ men in pass.: qui dii ex hominibus facti esse dicuntur, Cic. d. Rep. 2, 10; cf. id. d. Senect. 5; ~ 2) agter el. vurdere (nogen el. neger) saa el. saa, el. saa høit, el. saa ringe, vel.; ~ quanti te, quanti Pompejum ... facerem, Cic. Fam. 3, 10; voluntatem virtus minimi facit, id.; nihili facio scire, Plaut.; parum id facio, Sall. Jug. 85; cf. Plaut. Stich. 1, 1, 43; ~ 3) fremstiller i Tælen saa el. saa, angiver el. udgiver el. antager derfor; ~ Xenophon facit ... Socratem disputantem etc., Cic. N. D. 1, 11; cf. id. ibd. 3, 16; men id. Flacc. 20: quum verbis se locupletem faceret; ~ ~ b) hertil kan ogsaa henføres; a) gebærder mig el. anfører mig saa el. saa, labor saa, vel.; ~ facio, me alias res agere, Cic. Fam. 15, 18; cf. id. Plane. 27: me unum ex iis feci, qui etc.; ~ b) hypothetisk in imper. fac, (vid. not): fæt el. antag (som fæet el. muligt); d. forudsæt el. antaget el. indrømmer, at osv.; ~ fac, quæso, qui ego sum, esse te, Cic. Fam. 7, 23; cf. id. Tusc. 1, 29 o. 34; ~ 4) i Jærretningsproget; a) „alm.“: driber en Haandtering; ~ ~ mercaturam, Cic., argentariam, id., praeconium, id.; ~ b) ligesom Jærgeu: at forrette en religiøs Handling, at ofre, vel.; ~ ~ res divinas apud eos deos etc., vid. Cic. Verr. 4, 8; ~ ~ sacra pro civibus, etc., id.; ~ men id. Mur. 40, absol.: cui (deae) omnes consules facere necesse est; ~ ogf. m. Differetis ab l.; quum faciam vitulo pro fragilibus, Virg. Ecl. 3, 77; ~ ~ endel.

imperson.: quum pro populo fieret, Cic. Att. 1, 13; men Liv. 37, 3: quibus diis ... ex libris ut fieret, etc.; ~ 5) i Grammatiken heter facere om et Dre; at have el. danne en Jerm el. en Endelse; ~ ~ cur aper apri, et pater patris faciat, Quintil. 1, 6, 13; men id. 1, 1, 15; eadem (bittera) fecit ex duello bellum; ~ 6) hertil mærkes endnu følgende Talemaader og Jærbindelser; aa) quid faciam, (facies, fiet, etc.), c. abl., el. c. dat., ogf. m. d. (hvad er deret at giere, hvad skal der blive af)? vel.; ~ quid hoc homine facias! Cic. Sest. 13, o. id. Verr. 2, 16; men Plaut. Bacch. 2, 3, 109; nescit. quid faciat amro, (han veed ikke, hvad at giere deraf, har ikke Plads dertil); ~ quid tu huic homini facies? Cic. Caecin. 11; cf. id. Acad. 2, 30; men quid facerent de rebus suis, Nep. Them. 2; ~ d. in pass.: quid Tulliola mea fiet? Cic. Fam. 14, 4; cf. id. Att. 6, 1; figel. quid fiet artibus? id.; men quid mihi fiet? Ovid. A. A. 1, 536; men de fratre quid fiet, (hverledes skal det gaa ham)? Terent. Ad. 5, 9, 39; ~ b) absol.; quid facerem? vid. Virg. Ecl. 1, 11; cf. Ovid. Met. 6, 572; ~ ~ b) quid factum est aliquo el. aliqua re, (hvad er der fæet dermed)? ~ meo minore quid sit factum filio, (hvad der er blevet af ham)? Plaut. Capt. 5, 1, 32; figel. quid eo est argento factum, (hvor ere de Penge blivne af)? id.; cf. Plin. 8, 6; ~ b) d. cuppemstift: si quid eo factum esset, (hvis han emfem), Cic. Manil. 20; ~ ce) ut fit, (sem det pleier at gaa, sem fædvantigt); fecit statim, ut fit, fastidium copia, Liv. 3, 1; cf. Cic. Orat. 53; ~ b) derim. sem bifalente Ultraab: fiat, (lad saa være, det er godt, vel.); Fiat, geratur mihi, Plaut. Pseud. 1, 5, 146; ~ not.: dictum ac factum, (sem sagt, saa giert), f. dictum und. I. dico; ~ H) neutr.; A) c. adverb.: bantler el. giør saa el. saa; ~ bene fecit (ille), qui transegerit, Cic.; figel. fecit humaniter, quod etc., id.; cf. id. Leg. 1, 1, o. Plaut. Capt. 5, 2, 7; men voluit facere huic contra aegre, Ter. Eun. 4, 1, 10; ~ B) ~ cum aliquo el. ab aliquo: at hælde med negen; oppon. ~ contra aliquem; ~ idem sentire, et secum facere Sullam, Cic. Sull. 13; quum veritas cum hoc faciat, id. Quint. 30; ~ quod nihilo magis ab adversariis, quam a nobis facit, id. Inv. 1, 48; men id. Att. 7, 3: illuc facere, (i. e. ab el. cum Caesare); men id. Quint. 1: quæ res duæ etc., eae contra nos ambæ faciunt in hoc tempore; ~ C) ~ ad aliquid, ogf. ~ alicui, ogf. absol.: at giere goet el. være tiendigt derfor el. dertil; eprb. i Jærgepreget; ~ ~ ad difficultatem urinae, Plin. 22, 21; cf. ibd. 22: coeliacis praeclare facere; ~ ~ oste ogf. „poet. overf.“; vid. Ovid. Am. 1, 2, 16, o. Propert. 3, 1, 20; ~ men Ovid. Trist. 3, 8, 23: Nec coelum, nec aquae faciunt, (de be-femme mig ikke vel); men m. Subjectæsem.: plurimum facit, totas diligenter nosse causas, Quintil. 6, 4, 8; ~ III) partie. factus, 3, sem adj., men alene field.; ~ ~ nugas agit, ... factus nihilo facit, (hvad han giør, dæer ikke mere, end ugjort), Plaut. Trin. 2, 3, 6; ~ 2) langt hyppigere er neutr. substant. factum, i: hvad der er giert el. fæet, en Gierning el. Handling, en Bedrift, vel.; ~ meum factum probari ab te, etc., Caes. ap. Cic. Att. 9, 16; ~ ~ praeclarum atque divinum, Cic.; ~ ~ equod hujus factum aut commissum etc., id. Sull. 26; cf. id. Fin. 1, 11, ostere; men Dimidium facti, qui coepit, habet, Hor. Ep. 1, 2, 10; men famam extendere factis, ille virtutis opus, Virg. Aen. 10, 468; men facta hominum ... bonum, („poet.“ em Markarbejder), Ovid. Her. 10, 60; ~ ~ b) hertil hører ogsaa Jær-mularen bonum factum, Græcærenes Jærgeu ræp; til Lyffe, vel.; vid. Plaut. Poen. prol. 16 o. 41; saal. ogf. i Begyndelsen af Edictor; vid. Suet. Caes. 80, o. id. Vitell. 14; ~ c) endel. marles ret af factus, 3, efter Analogi af det Græske formere: factæon, (f. faciendum), Cic. Att. 1, 16: quare, ut optinor, gyloto-

γνηίον ... et istos consulatus non floccis facteon; — not.: af de uregelmæssige former mærkes her: face, f. far, Plaut., Terent., v. A.; — facie, f. faciam, Cato ap. Quintil.; (f. und. Begslævet „c“); — faxo, Plaut., Virg., v. A.; faxim, faxit, faximus, faxitis, faxint, ibd.; — faxem, f. fecissem, Plaut. Pseud. 1, 5, 84; — in pass.: facitur, faciat, Nigid. v. Titim. ap. Non.; situr, fiebantur, Cato ap. Priscian.; situm est, Liv. Andron. ap. Non.

facteon, f. ind. facio nr. III. — facticius, (-tius), 3, [1. factus, facio]: gjort af frembragt ved Kunst, kunstig el. eftergjort, (opp. naturlig); — ∞ colores, Plin.; ∞ gemmae, id.; — not.: i den fide. Grammatik: ∞ nomen, (som er formet efter en Navneord); saal. tintinnabulum, turtur, Priscian.

factio, ōnis, f., [facio]; I) „egentl.“: Gieren el. Gjerning, Handling el. Forretning; — quae haec factio est (hvilkens Ret)? Plaut. Bacch. 4, 8, 2; — B) df. ogs. i Retssproget: Ret til at gjøre noget; — factionem testamenti non habere; vid. Cic. Fam. 7, 21, v. id. Top. 11; — II) „fig.“: Sammenhæng el. Forbund til fælles Virksomhed; men sædv. „concret.“: Forbindelse af Mennesker, som arbeide til samme Maal; df. A) „alm.“: — Cum vestris nostra non est aequa factio, Plaut. Trin. 2, 4, 51, (vert Parti, der Familie); cf. id. Cist. 2, 1, 17; — men alia medicorum factio etc., Plin. 29, 4; cf. id. 30, 2; — B) i Statsproget: politisk Parti, en Faction; navnlig ogs. en Statsmands el. Røstings Tilhængere og Venner; — in omnibus civitatibus (Galliae) ... factiones sunt, Caes. B. G. 6, 11; cf. Cic. Qu. Fr. 3, 1; men in duas factiones scindi, Tac. Hist. 1, 13; — b) „bef.“: Forbindelse til en levstidig Hensigt; df. ogs. Sammenrøttelse el. Bænde; — per vim et factionem etc., Cic. Att. 7, 9; cf. Caes. B. C. 1, 22; men haec inter bonos amicitia est, inter malos factio, Sall. Jug. 31; factionem comparare, Nep. Dion. 6; men id. Att. 8: officia amicis sine factione praestanda; — C) i Theatersproget: Skspil el. Trep el. Bænde af Skuespillere, „bef.“ af Skuespillerne paa Cirkus; — navnlig. gaves der af det fide Elags fire ved deres Hæder adfille Factioner, neml. ∞ albata, prasina, russata, veneta; — vid. Suet. Dom. 7, id. Calig. 55, v. id. Vesp. 11.

factiōnārius, i, m.: Forstænderen for en Faction paa Cirkus, (vid. factio nr. I, C), Cod. Theod. — factiose, adv., (i. e. per factionem), Sidon.; af — factiosus, 3, [factio]: som skaffer sig Parti el. Tilhængere; df. urelig, oprørsk; — neque factione cum factioso ... certabat (Cato), Sall. Catil. 54; cf. Nep. Lys. 1; men lingua factiosi, inertes opera, Plaut. Bacch. 3, 6, 11; — compar., ∞ mulier, Aur. Vict.; superl., Plin. Ep. 4, 9: ∞ quemque (offendere).

*factitamenta, orum, n.: (de fakte Ting), Tertull.; — factitatio, ōnis, f.: Frembringelse, corporum, (deres Stabelse), Tertull.; v. — factitator, oris, m.: som frembringer, idolorum, Tertull.; af — factito, avi, atum, 1, v. a., intens. af factio; I) „alm.“: gier noget oftere, (m. Bieqr. af Vane el. daglig Sydsel, odt.); — alterum factitatum est, alterum novum, Cic. Or. 42; men commissi: idem hoc Pyrrhus facilitavit, (plejede han at giøre), Ter. Eun. 4, 7, 12; ∞ versus (pl.), Hor. A. P. 470; ∞ simulacra ex arbore, Plin.; — II) „bef.“: A) gjort deril, erklæret derfor; — quem heredem semper facilitaverat, Cic. Phil. 2, 16; — B) udøver el. driver, navnlig. en Kunst el. et Haandværk; ∞ medicinam, Quintil.; men Artem pudere proloqui, quam facites, poet. ap. Cic. Orat. 43; ∞ coactiones argentarias, Suet., vecturas corpore, Gell.; — men ∞ accusationes, Cic., delationes, Tac. — facto, are, v. a., intens. af facio: = frgd.; Neque ruri, neque hic, operis quicquam facto, Plaut. Truc. act. 5, v. 23.

factor, ōris, m., [facio]: I) „alm.“: som gjør el. frembringer el. forfærdiger noget; ∞ doliorum, Pallad.; men ∞ omnium rerum, Lactant.; men ∞ sceleris: Gjerningsmanden el. Forbryderen, Dig.; — II) tech. nist; a) factor, (sc. olei: sem. presfer Olie), Cato; — b) factor, (sc. pilae: sem. slaar til Bolden; opp. dator), Plaut. Cure. 2, 3, 18; df. — factorium, i, n., (sc. vas): Oliepresse, Pallad.

factum, i, n.: Gjerning el. Handling, f. und. facio, nr. III; f. ogs. und. 2. factus. — factura, ae, f., [facio]: Behandling el. Bearbejdelse, ferri, Plin. 34, 41; ∞ corporis, (dets Dannelsel el. Gestalt), Gell.; — II) „overf.“ v. med passiv Bem.: anima factura dei est, (er hans Gjerning), Prudent.

1. factus, 3: partie. af facio. — 2. factus, ns, m., [facio]; I) „alm.“: ligesom factura: Bearbejdelse, navnlig. Dyreforsen af en Bygning; — fructu, quam factu (ornatio villa), Varr. R. R. 3, 1; — II) „bef.“ i Deconomeni; factus (sc. olei el. olivarum): Oliepresning; df. sædv. saa mange Oliver el. saa megen Olie, som der presses af Gangen; vid. Plin. 15, 16, singuli factus (pl.), Cato; i denne Bem. bruges ogs. factum, i, n., Colum., Varr.

facul, adv., forl. Biform af facile: let el. lettesigen, Lucil. ap. Non.; ferre adversam fortunam facul, Attius, ibd.; — facula, ae, f., demin. af fax: liden Kæffel, en som Kæffel lysende Spaan, Varr., Cato; Prop. 2, 22, 5; — men Plaut. Pers. 4, 3, 46, „alleg.“: faculam lucificam alluere (tibi) etc.

facultas, atis, f., [af facul, facilis]; I) „egentl.“: Mulighed el. Leilighed el. Gæne til let at giøre noget; — facultates sunt, quibus aliquid facilius sit, etc., Cic. Inv. 1, 27; — e. gen., el. m. d. el. m. u. t. el. c. inf., el. absol.; — ∞ parienti, Ter.; Miloni manendi nulla facultas, Cic. Mil. 17; ∞ fugae, Caes., talium sumptuum, Cic. Off. 2, 16; — ∞ ad dicendum, id., ad ducendum bellum, Caes. B. G. 1, 38; — ∞ oblatam sibi, ut etc., Cic. Cluent. 28; cf. id. Caecin. 25; — men „poet.“: et nobis saevire facultas, Stat.; — quin tu urges istam occasionem et facultatem, qua etc., Cic. Fam. 7, 8; facultas ex ceteris rebus comparata, id. d. Or. 2, 12; hinc abite, dum est facultas, Caes.; — II) „overf.“ v. „coner.“ f. copia el. opes: den fornødne Mængde, el. tilstrækkelig Færdighed; — in pl.: Milder, Formue; — sibi nummorum esse facultatem, Cic. Quint. 4: ∞ summam omnium rerum etc., Caes. B. G. 1, 38; — offere in pl.; mutandis facultatibus et commodis etc., Cic. Off. 2, 4; tantas videri Italiae facultates, (ders. Ræfter el. Hælpemidler), ut etc., Caes. B. G. 6, 1; facultates patrimonii: Arvegæds, Quintil.; men attritis facultatibus, Suet. Galb. 3; — df. demin. facultatula, ae, f.: liden el. ringe Formue, Hieronym.

facunde, adv. af facundus: velsalende, med Velsalenhed; ∞ exsequi aliquid, Tac., alloqui (aliquem), Liv. 28, 18; men commissi: nimis ... facunde mala es, Plaut. Mil. gl. 4, 4, 5; — superl., ∞ describere locum, Senec., accusare vitia, Gell. — fācundia, ae, f., [facundus]; oprdl.: Lethed el. Færdighed i at foredrage; vid. Quintil. 1, proem.; — df. sædv., ligesom eloquentia: Velsalenheden selv; — facundia Graecos ... ante Romanos fuisse, Sall. Catil. 53; facundiae Latinarumque litterarum pater Cicero, Plin. 7, 31; — men „meton.“: facundia, f. vir facundus, Ovid. Pont. 1, 2, 69; — ogs. in pl.: ∞ Græcarum magniloquentia etc., Gell. 3, 17; df. — facundiosus, 3: meget velsalende, Asellio ap. Gell. 4, 9; v. — facunditas, atis, f.: = facundia; Facile sibi facunditatem virtus argutam invenit, Plaut. Truc. 2, 6, 13.

facundus, 3, [fari]; oprdl.: som taler el. foredrager med Lethed og Færdighed; df. sædv.: velsalende; — Sulla facundus, callidus, etc., Sall. Jug. 100;

loquax magis, quam facundus, id. ap. Quintil.; ~ Mercurius, Hor. Od. 1, 10, in., Ulives, Ovid.; ~ compar., alius alio facundior, Quintil.; superl., ~ oratioque, id.; — 2) *egf.* „*overf.*“ men Begreber; ~ oratio et composita, Sall. Jug. 85; men „*poet.*“: ~ vox, Ovid., lingua, Hor.; ~ pectora, Ovid.; ~ versus (pl.), Martial.; men Liv. 28, 25: ingenia humana ad suam cuique levandam culpam nimio plus facunda.

**faecarius*, 3: horende til *Varme*, sportae, Cato; ~ *faecatus*, 3: = *frgd.*; ~ *vinum*, (som *adragas* af *Varmen*), Cato; ~ *faecini*, 3: = *frgd.*; *df.* *faecinae*, (se. *vites* *cl.* *uvae*: *bria* *Vin* afstøtter megen *Varme*), Colum. 3, 2; ~ *faecinus*, 3: = *frgd.*, *vinum*, id. 12, 45, (rimel. *ex faeciniis* *ovis*), inc.; e. ~ *faecösus*, 3, *garum*, (efslags *Causé*), Martial. 13, 102, (al. *fastosum*), inc.; — [*faex*].

faecula, ae, f., demin. af *faex*: brændt *Vinsten*, *Vinstensalt*, (som *Kryderi*, *cl.* som *Lugemiddel*), Lucr. 2, 130, Hor. Sat. 2, 8, 9, Scribon., Veget. — *faeculentia*, ae, f.: *hærmecagtig* *Befæstelse*; *df.* „*overf.*“: *Smudfighed*, Sidon.; af — *faeculentus*, 3, [*faecula*, *faex*]: *hærmecagtig*, med *Varmen*, *vinum*, Colum., *utkar*; men ~ *sardonyches*, (mørk, *rumfel*), Plin.; men ~ *pus*, Cels.; — H) „*fig.*“: A) „*overf.*“: *uren* *cl.* *smudfig*; compar., ~ *superficies*, Sidon.; *superlat.*, Augustin.; — B) „*ment.*“: *smudfig* *cl.* *faad*, *hilaritas*, Arnob.

Faescula, ae, f.: *Biform* af *figd.*, Sil. — *Faesculae*, (Fes.), *arum*, f.: *By* i *Ætrurien*, (hod. *Fiescole*), Cic., Liv., v. 24.; — *df.* adj.: *Faesculanus*, 3, *ager*, Cic., *coloni*, id., *plebs*, Plin.

faex, eis, f.; 1) „*egent.*“: det tyffe *Bundfald*, *Varmen*, navn. *Vinkæmre*; — *poli faex* *tenus* *cadi*, Hor. Od. 3, 15, 16; *peruncti faecibus* *ora*, id. A. P. 277; *faex* *aeti*, Plin., *sapae*, id.; — men Lucr. 5, 498: *limus* *in* *inum* ... *subsedid funditus* *ut faex*; — B) „*bes.*“: ifølge nogen ydre *Lighed* m. *frgd.* *Dem.*; — a) *efslags* *tyf* *Causé* *cl.* *Saft*; *vid.* Ovid. Met. 8, 665; — b) *brændt* *Vinsten*, *Vinstensalt*; *vid.* Hor. Sat. 2, 4, 55 e. 73; — c) *Uffald* *cl.* *Urenhed* af *tørre* *Sager*; ~ *salis*, Plin., *aeris*, id., *stibii*, id.; — d) *med* *Lune* *egf.*: *Si quid adhuc superest de nostri faece locelli*, Martial. 11, 13; — H) „*fig.*“: *Varme* *cl.* *Bundfald*; d. e. der *Stetteste* *cl.* *Ringeste* i *fit* *Elags*; *df.* A) „*adm.*“: *Urenhed* *cl.* *Uffarhed*; *neq* *quicquam* *terrenae faecis* *habens* (*aether*), Ovid. Met. 1, 68; men *dies* *sine* *faece*, (uden *Æther*, d. e. *klar* *cl.* *lys*), Martial. 8, 14; — B) „*bes.*“ e. „*alleg.*“ om *Mennesker*; *apud* *sordem* *urbis* *et faecem*, Cic. Att. 1, 16; *cf.* id. Qu. Fr. 2, 9; *non tamquam* *in* *Roimili faece* (*dicere*, om *Cato*), id. Att. 2, 1; *saal.* *egf.* *absol.*: *de faece* *haurire*, id. Brut. 69, (i. e. *infirmos* *quosque* *oratores* *enumerare*); *cf.* Lucr. 5, 1140; — *egf.* *men* *en* *smudfig* *Handling* *cl.* *Æfærd*; *ex* *ea faece* *legationis* *tuæ* *etc.*, *vid.* Cic. Verr. 1, 39.

**fagus*, 3: af *Bogetræet*, *glaans*, (dets *Frugt*, d. e. *Olden*), Plin.; men ~ *lucus*, o. ~ *nemus*: *Bogelund*, *Bogeskov*, id.; — *faginæus*, 3: = *frgd.*, *materia*, (Bogetømmer), Cato, *alveus*, Ovid. Met. 8, 652; o. ~ *faginus*, 3: *Biform* af *frgd.*, *axis*, Virg., *pocula*, id.; — not.: *sib.* *egf.* „*poet.*“: *faginus*, *seu* *subst.*, f. *fagus*, *Calpurn.*; af — *fagus*, i. f., *qyvos*: *Bogen* *cl.* *Bogetræet*, (*fagus* *silvatica* L.), *patula*, (af *dens* *vide* *Krone*), Virg. Ecl. 1, 1; *glaans* *fagi*, (*dens* *Frugt*, d. e. *Olden*), Virg. *Ed.* *Plin.* 16, 6 e. 7; — not.: *egf.* *haves* *pl.* *fagus* (*efter* *4te*), f. *fagi*, Virg. *Cul.* 139. — *fagutalis*, is, n., (f. *fagutale*, se. *sacellum*): *Capel* *paa* *Esqvillnerboien*, *benævnt* *efter* *en* *derved* *staaende* *Bog*, *og* *vare* *begge* *Jupitters* *hellige*, Varr.; — *oprdl.* *neutr.* af — *fagutalis*, e, [*fagus*]: *Epithet* *til* *Jupitter*, (f. *und.* *frgd.*), Varr., Plin. 16, 15.

falla, (phal.), ae, f., [rimel. *besl.* m. *gálai*, i. e. *σχομαι*: *hoie* *Stæder*, *vid.* *Fest.*]; 1) *forcl.*: *efslags* *Trætaarn* *til* *Krigebrug*; *in* *pl.*, *Enn.* *ap.* *Non.*; *cf.*

Plaut. *Most.* 2, 1, 10: *qui hastis* *trium* *nummorum* *causa* *subeunt* *sub* *fallas*, (som *fer* *en* *ringe* *Jordel* *vede* *fig* i *stor* *Gare*); — H) *en* *af* *te* *syv* *Tæfseiler*, *som* *vare* *anbragte* *paa* *spina* *circi*, Juvenal. 6, 590.

Falacer *flamen* *a* *divo* *patre* *Falacre*, Varr. L. L. 5, 15. — *falatica*, (phal.), ae, f.: *efslags* *Brandpil*, *der* *udstødes* *af* *en* *catapulta*, *cl.* *vid.* *Med.* *Haanden*; *missile* *telum*, *hastili* *abiegn*, etc., Liv. 21, 8; *cf.* id. 31, 11, *egf.* *Serv.* *ad* *Virg.* *Aen.* 9, 705, v. 21.

Falcarius, i, m., (se. *faher*): *Seglsmed* *cl.* *Smed*; — *inter* *falcarios* (*venisse* *te*), Cic. *Catil.* 1, 1, (i *Seglsmedegaden*; *cf.* Liv. 35, 41: *inter* *lignarios*); o. — *falcatus*, 3; 1) *forpnet* *med* *Segle*; ~ *currus*, o. ~ *quadrigae*, (*hverpaa* *saadanne* *ere* *befæstede*), *vid.* Liv. 37, 41, v. *Curt.* 4, 9; — 2) „*overf.*“: *seglsformer*, *cauda*, Ovid., *ensis*, Sil.; *cf.* Ovid. *Met.* 11, 229: ~ *sinus* *arcus*; — [*falx*]. — *falcicula*, ae, f., demin. af *falx*: *liden* *Segl*, Pallad.

Falcidius, a: *romersk* *Slægts*: o. *Personsnavn*; *vid.* Cic. *Manil.* 19; — B) *df.* 1) *Falcidius*, 3, *lex*, Dig.; — 2) *Falcidianus*, 3, *crimen*, (*angaaende* *en* *Falcidius*), Cic. *Flaec.* 36.

falcifer, a, um, [*falx*, *fero*]: *som* *fører* *en* *Segl*, *covinus*, (efslags *Stridsvægn*), Sil., *manus*, Ovid.; — 2) *navnl.* *egf.* *Epithet* *til* *Saturnus*, *der* *heder* ~ *senex*, Ovid. *lb.* 218, *egf.* ~ *tohaus*, Martial. 5, 16; — *falciger*, a, um, [*falx*, *gero*]: = *frgd.*; ~ *coeligena*, (i. e. *Saturnus*), Auson. — *falco*, *onis*, m., *gáldzor*: *Falken*, (en *Høgeart*), *Serv.* *ad* *Virg.* *Aen.* 10, 145; — not.: *falcones* *dicuntur*, *quorum* *digiti* *pollices* *in* *pedibus* *intro* *sunt* *curvati*, *Quest.* p. 88 Müll. — *falcula*, ae, f., demin. af *falx*: *liden* *Segl* *cl.* *Krumkniv*, *vineatica*, (til *Vinstoffens* *Befæsting*), Cato, Colum.; — H) „*overf.*“: *liden* *Kle*, Plin. 8, 17; — not.: *Falcula*, ae, m.: *som* *romersk* *Tilnavn*, Cic.

Falere, is, n., [*falx*]: *paa* *Bygninger*: *efslags* *Jorboining* *cl.* *Ville*, Varr. R. R. 3, 5. — *Falerii*, *orum*, m.: *By* i *Ætrurien* *ved* *Tiberen*, *Jaliferens* *Hovedstad*; *vid.* Liv. 5, 27, *oftere*; f. *egf.* *und.* *Falisci*. — *Falerinus*, 3: *Biform* af *figd.*; ~ *tribus*, *vid.* Liv. 9, 20. — *Faternus*, 3, *ager*, Liv. 7, 26, *oftere*, Plin. 14, 8, v. Cic. *Agr.* 2, 25: *der* *Falerniste*, d. e. *en* *Strækning* *af* *Campanien* *ved* *føden* *af* *Massicus*; — *df.* *Falernum* *vinum*, Cic. *Brut.* 83, f. *egf.* Plin. l. c.; *egf.* *here* *berdt*: ~ *vites* *o.* *uvae*, Hor.; ~ *prela*, *Propert.*; ~ *mons*, Flor. 1, 16, (i. e. *Massicus*); — *bb*) *egf.* *subst.* *Falernum*, i, n.; a) (se. *vinum*), Hor. Od. 1, 27, 10, id. Sat. 2, 3 e. 8, *oftere*; *egf.* *sem* *masc.*: *Falerni*, (se. *cadi*), Tibull. 2, 1, 27; — b) (se. *prædium*), Cic. *Phil.* 13, 5, (et *Landgods* i *denne* *Ægn*).

Faliscæ, ae, f., [*falx*], rimel. *efslags* *Gitter* *cl.* *Jætning* *omkring* *Jøderfrybden*, Cato R. R. 1, 1; — f. *egf.* *und.* *figd.* — *Falisci*, *orum*, m.: *Jøst* i *Ætrurien* *og* *Indvæner* *af* *Byen* *Falerii*, Liv. 5, 26, Ovid. *Am.* 3, 13, 35, Sil.; — *here* *egf.* *Aequi* *Falisci*, Virg. 7, 698, (rimel. *som* *nesthammende* *fra* *Esperne*); — *bb*) *df.* *Faliscæ*, ae, f., Plin. 3, 8, *cl.* *Falisci* *orum*, m., *Eutrop.* 1, 18: *deres* *Hovedstad*, (hos *Romerne* *sæd.* *Falerii*); — B) *df.* *adj.*: *Faliscus*, i, *ager*, Liv. 10, 12 e. 26, (egf. *absol.* *Faliscum*, i, n., Plin.); — *venter*, Varr., Martial., *egf.* *absol.* *Faliscus*, (se. *venter*), Stat., (efslags *Mavepølse*); — men ~ *herba*, *vid.* Ovid. *Fast.* 1, 84.

falla, ae, f., [*fallo*]: *Lift*, *Juds*, (forcl. *Dre*); — ob *hanc* *rem* *hanc* *fecit* *fallam*, Nov. ap. Non. — **fallacia*, ae, f., [*fallax*]: *Betrageri*, *Lift*, *Kænte*; — ~ *ingere*, Plaut., *inventre*, Ter., *portare* *alicui*, *egf.* *intendere* *in* *aliquem*, id.; *per* *malitiam* *et* *per* *dolum* *et* *fallaciam*, id.; — *hos* *Cic.* *altid* *in* *pl.*; *vid.* id. *d.* Or. 2, 46; men *som* *Ordsprog*: *sine* *fuco* *et* *fallaciis* (*negare*), id. Att. 1, 1; *cf.* id. R. Com. 7; *figel.*: *quot* *admoenivi* ... *fallacias*, Plaut. *Cist.* 2, 2, 5; — 2) *egf.* „*overf.*“

em Ting: Stuffelse; sed haec ipsa res habet aliquam fallaciam, Colum. 11, 2; — not.: abl. fallacie, Appul. fallaciloquus, 3, [fallax, loquor]: som ferer em falsi el. ferunt Tale; — ∞ malitia, Attius ap. Cic. Fin. 4, 25; — fallaciōsus, 3, [fallacia]: bedragerst, argumenta, Gell., ambages, id. — fallaciter, adv. af flgde: stufende, bedragerst; — ne quid simulate, ne quid fallaciter, Cic. Off. 3, 17; cf. id. Part. or. 25; — superl., ∞ adulterari (myrrham), Plin. 12, 35.

Fallax, aëis, adj., [fallō]: bedragerst, stufende; I) em Persener; — levium hominum atque fallacium (vitium), Cic.: men facta impia fallacium hominum, Catull.; (astrologi) vani et fallaces, Cic.; — II) em Ting eg em Begreber; — ∞ et lucosae merces, Cic.; cf. id. Lael. 19; ∞ arva, Ovid.; ∞ si-liquae, Virg.; — si est erratum spe falsa et fallaci, Cic. Phil. 12, 2; ∞ imitatio simulatioque virtutis, id. Acad. 2, 46; — compar., fallacior undis, Ovid.; superl., ∞ sensu oculorum (judicare), Cic. Div. 2, 43; — b) fielt. c. gen.; amicitiae fallaces (homines), Tac. Ann. 16, 32.

fallō, fefelli, falsum, 3, v. a. e. n., [βέλλω, i. e. supplantō]; I) act.; A) „alm.“; I) m. Persensobjecter: bedrager, fører bag lyft, stuffer; ∞ homines honestissimos... omni fraude et perfidia, Cic. R. Am. 40; men falli te sinas technis per servulum, Ter. Heaut. 3, 1, 61; — nisi me fallo, Cic.; ogf. nisi me animus fallit, id.; cf. Nep. Alc. 8, e. Cic. Catil. 1, 3, ogf. Virg. Aen. 10, 608; — ogf. absol.; vid. Liv. 29, 35; ligel. quum maxime fallunt, Cic.; ogf. impers.: non me fefellit; sensi, Plaut.; men neque hoc me fallit, quam etc., Cic. d. Or. 1, 60; ogf. m. flgd. a. c. inf., Ter. Heaut. 3, 2, 23; ligel. m. flgd. quin, Caes. B. C. 3, 94; — ogf. medial; quod putas etc., falleris, (deri tager du fejl), Nep. Ep. 5; nae illi falsi sunt, (de stufte sig selv), qui etc., Sall. Jug. 85; nisi fallor, Virg.; cf. Hor. A. P. 42; ogf. c. gen. animi, (f. in animo); ut falsus animi est, Ter. Eun. 2, 2, 43; men c. gen. obj.: nec sermonis fallebar, (teg ikke fejl deraf), Plaut. Epid. 2, 2, 55; men emftrivende: neque ea res falsum me habuit, Sall. Jug. 10; — ogf. at bedrage derfer, aliquem fructu, Attius ap. Cic. N. D. 3, 29; — 2) em Ting: o. Begrebsobjecter: vid. Cic. Catil. 4, 11, o. id. d. Or. 1, 1; men arva... fallere depositum, (ligesom bortvendte det), Ovid. Met. 5, 480; — ogf. sviger el. omgaar listigen el. ufermarkt; ∞ fidem alicui datam, Cic. Off. 1, 13; ∞ jura tori, Ovid.; ∞ mandata alienius, id.; ∞ imperium, (ifte at efterkomme), Plin.; — dog ogf. ∞ Jovem perjuro, Tac. Ann. 1, 73; men Ovid. Fast. 2, 837: animo sua nomina fallit, (hans Mand svarer ikke til hans Navn el. til Navnet Brutus); — B) „bef.“; I) stuffer el. undgaar negen, bliver stult derfer, undgaar negens Line el. Kundskab; — ∞ custodes, Ovid. Met. 4, 85; cf. id. Trist. 1, 2, 98, Hor. Ep. 1, 6, 45, e. id. Od. 3, 14, 19; ∞ visum, (undgaas Synet ikke være synlig), Plin., ligel. littera fallit oculos, (er utafslgt), Ovid. A. A. 3, 627; — 2) bf. etia.: ufermarkt at udfemme el. fomme derfra; — ∞ regia, Ovid. Her. 20, 45, casses, ibd. 190; cf. Hor. Od. 4, 4, 52, ogf. id. ibd. 3, 14, 19; — b) at tilbringe ufermarkt, at faae en Ende derpaa; — ∞ horas sermonibus, Ovid.; ∞ curam... vino et somno, Hor.; ligel. fallebat curas... labor, Ovid.; cf. id. Met. 6, 60; — c) at giore ufermarkt, at bedæfte el. stufte; ∞ surta, Ovid. Fast. 3, 221; men „poet.“: ∞ terga lupo, Prop. 4, 5, 14, (stufte sig under en Ulvs Gestalt); — d) (listigen) at eftergiore el. forestille, faciem alienius dolo, Virg. Aen. 6, 87; — II) neutr.; A) „pragnant.“: at bedrage med sin Ed, at sværge falsk; — si fallo, Cic. Fam. 7, 1; cf. Prop. 4, 7, 53, e. Liv. 21, 45; ligel. si sciens fefellisset, Plin. Pan. 64; — B) „bef.“; I) at være el. blive ubemærket el. stult; vid. Liv. 22, 33; cf. id. 44, 11; men sit spes fallendi, Hor. Ep. 1, 16, 54, (Saa om at blive stult); cf. id. ibd.

67: da mihi fallere; — b) herfil herer endnu fallens ascenderat, (ubemærket el. uden at mærkes), Liv. 5, 14; fallit hostis incedens, id. 8, 20; cf. Hor. Ep. 1, 17, 10; men longe fallente sagitta, (som ubemærket træffer fra det Sierte), Virg. Aen. 10, 457; — 2) ufermarkt at fynde ben, navn. em Tiden: Labitur occulte fallitque volatilis aetas, Ovid. Met. 10, 610; — III) partic. falsus, 3, ogf. som adj.; A) „alm.“: falsi, usand, digtet, ferst, — falsa lacrimula, (fremfuntlet), Ter. Eun. 1, 1, 22; falsae litterae et corruptae, (forfalskede), Cic.; cf. Liv. 40, 55, e. Suet. Aug. 19; ligel. testes... malitia falsi fictive, Cic. Div. 2, 11; cf. Sall. Catil. 51, e. Cic. R. Am. 38; ∞ honor, (ufernt), Hor. Ep. 1, 16, 39; men falsae voculae, Cic. d. Or. 3, 25, (rimel. stutlerede el. maniere de Toner); — compar., nihil falsius, Petron.; superl., id autem falsissimum est, Colum.; — B) „bef.“; a) em Persener: betraget, vilbedet, felfende, uvidende; — ut falsus animi est, (hvor han tager fejl) etc., f. ovenf.; cf. Tac. Hist. 2, 17, e. Liv. 4, 46; — b) med Hensyn paa Eftaateren: falsi, bedragerst, lyftst, ferst, Sall. Catil. 10, e. Tac. Ann. 1, 7; ogf. c. dat.: falsus sodalibus, (imod dem), Catull. 30; — c) ogf. em andre Begreber: falsa et mendacia visa, Cic. Div. 2, 62; spe falsa et fallaci (errare: isølge el. bedragerst el. stufende Saa), id. Phil. 12, 2; — C) bf. neutr. falsum, i: 1) fem subst.; a) Ufsandhed, Ilrigthed; — de quibus ante ad te falsum scripseram, Cic. Att. 7, 14; notitia veri falsique, Lucr.; in falsum aucta referre, (Dybrivder), Tac.; ligel. in pl.: falsa addere veris, Ovid.; falsa, vera (miscere), Tac. Hist. 2, 70; cf. Hor. Sat. 2, 2, 6; — ogf. fem adv.: falsum renidens vultu, Tac. Ann. 6, 60; — b) forfalskning, Bedrageri; in falso etc., Quintil. 7, 2, 53; falsum facere el. committere, Dig.; falsi reus, ibd.; men falsum jurare, Ovid. Am. 3, 3, 11; — 2) abl. falso, som adv.: falsifiligen, insimulare, Cic., queri, Sall., nunciare, Caes.; cf. Cic. Manil. 10, o. id. Fam. 5, 5; — b) falso, (elliptisk, som Morsætning); vid. Ter. Andr. 3, 2, 24, Cic. Off. 3, 18, o. Quintil. 2, 17, 12.

falsarius, i, m., [falsus, falso]: en falsfner, Suet. Ner. 17, o. id. Tit. 3. — falsatio, onis, f.: forfalskning, Hieronym.; af — falsatus, 3, [falsus]: forfalsket, liber, Hieronym. — false, adv. af falsus (und. fallo): falsifiligen, Sisen. ap. Charis.; men Cic. Acad. 2, 16, inc.; superl., Augustin. — falsidicus, 3, [falsus, 2, dico]: som taler Ufsandhed el. Vogn, (for o. efter d. Ord), Plaut., Auson.; men ∞ fallaciae (pl.), Plaut. Capt. 3, 5, 13. — falsificatus, 3: forfalsket, fialalen, spolia, Prudent.; af — falsificus, 3, [falsus, facio]: fem hændter falsifiligen, bedragerst; — domi habet animum falsiloquum, falsificum, falsijurum, etc., Plaut. — falsijurius, 3, [falsus, juro], fem sværger falsk; f. und. frgd. — falsiloquium, i, n.: Ufsandhed, Vogn, Augustin.; af — falsiloquus, 3, [falsus, loquor]: som taler Vogn, lognerst, animus, f. und. falsidicus.

falsimonia, ae, f., [falsus, fallo]: Bedrageri; quum etc., reperiuntur falsi falsimoniis, Plaut. Bacch. 3, 6, 12. — falsiparens, tis, adj., [falsus]: som har en eftergtet Fæter, Amphitryonides, (d. e. Hercules), Catull. 68, 112. — *falsitas, atis, f.: falskhed, Ufsandhed; pl., Arnob.; o. — I. falso, avi, atum, I, v. a.: forfalsket, pondera aut mensuras, Dig.; — [falsus]. — 2. falso, abl. fem adv., f. und. flgd. — falsus, 3, partic. o. adj. af fallo.

falsx, eis, f.; I) „egenl.“: Segl el. Krumfnis, hvor med Sæden afsmekes, ogf. til Følslat, oel.; vid. Virg. Ge. 1, 318, o. Ovid. Fast. 4, 914; — ogf. falces messoriae, Pallad., senariae, stramentariae, Cato; cf. Cic. Tusc. 5, 23; — B) „bef.“ ogf., (stidets isølge Gestaltens Lighed): Garnkrumns, navn. til Træers Bæksrefse; — vitum falce curare, Plin., premere, Hor. Od. 1, 31, 9, (bæfare): cf. Virg. Ecl. 3, 11; — ∞ arborea,

Varr., vineatica, Cato; — II) „everf.“; ∞ murales: Sager til Murens Redrivelse, Caes. B. G. 3, 14, v. ibd. 7, 22; ligel. absol. falces, Cic. Mil. 33, v. id. Sull. 5. — fama, æ, f., ḡḡḡ, dor. ḡḡḡ; I) et Rygte el. Rygtet, (navnl. som fortællende), Mængdens Dmtale, Sagn el. Fortælling; — oftest i sing.; dels ab sol., el. m. d. e. el. m. Dbjectsætning, field. e. gen.; — a) absol.; ∞ Brundisio nulla adhuc venerat, Cic.; cf. id. Phil. 14, 6; fama ac nunciis afferri, Caes.; fama notum esse alicui, id. B. G. 6, 24; ut fama est, Virg.; cf. Hor. Sat. 2, 1, 36; ligel. ut fama ferebat, Ovid.; — b) Med Angivelse af Indbaldet; — si quis quid de re publica ... rumore ac fama acceperit, Caes.; cf. Cic. Mil. 35; ut fama nunciabat, te esse in Syria, id.; cf. Caes. B. C. 3, 43; egf. Hor. Sat. 1, 10, 63; — men e. gen.; vix ad aures meas istius suspitionis fama pervenit, Cic. Sull. 4; — men in pl.: ingentes esse famas de Regulo, Arrant. ap. Senec. Ep. 114; — bb) som personificeret Gudsord er Fama en Datter af Terra; vid. Virg. Aen. 4, 174 flgd., v. Ovid. Met. 12, 13 flgd., oftere; — II) den beemendende Dmtale, Mængdens Dem, den offentlige Mening; A) „alm.“; vid. Quintil. 5, 3; — adversus famam rumoresque hominum firmus etc., Liv. 22, 39; cf. Caes. B. C. 3, 56; men ∞ popularis: Gølgensist, Cic. Tusc. 3, 2; men ∞ bona (f. gloria), vid. id. Fin. 3, 17; cf. id. Sest. 66; — ∞ sapientiae, id., eloquentiae, Quintil.; ∞ pudica, Propert.; — men in pl.: aequi boni famas petere, Sall. fragm. ap. Senec.; — B) „bef.“; I) gødt Rygte; huius omnis fama et existimatio est, Cic. Quint. 15; cf. id. Div. in Caecil. 22; de fama alicuius detrudere, id.; famam in unto collocare, Quintil.; cf. Hor. Ep. 1, 4, 10; jam ad famam populi R. pertinere, m. acc. v. infin., Liv. 10, 24; cf. Propert. 1, 15, 22; — 2) endt Rygte, Bannrygte; maledicta, famam ... in se transtulit, Ter. Ad. 2, 3, 10; neque enim specie famas movetur (Dido), Virg. Aen. 4, 172; df. — famatus. 3, f. diffamatus: berygtet, Cic. fragm. Or. p. Scaur. — famel, f. und. famulus. — famelicus, 3: feryhungret, forfulst; ille miser famelicus, Ter. Eun. 2, 2, 2; ∞ natio hominum, (em Jifterne), Plaut.; ∞ canes, Phaedr.; ∞ ales (milvus), Plin.; ∞ armenta, Juvenal.; af — famas, is, f.; I) „egent.“; A) „alm.“: Hunger, Sult, Trang til Epife el. Væce (hos Menneffer og Dyr); — fame sitique atque algi (interficere), Plaut.; fame enectus el. confectus, Cic., consumptus, Caes., (uthungret); cf. Cic. Fin. 1, 11; — famem explere, Cic., querna pellere glande, Tibull.; extremam famem sustentare, Caes.; ∞ tolerare, id., Ovid., pascere, Prop.; — famas dura, misera, Hor., jejuna, dira, Ovid., rabida, vesana, Virg.; — men hos Sægerne: fame utendum est, (man bør faste), Cels.; — B) „bef.“ egf.; a) Hungerstnet; vid. Cic. Att. 5, 21; qui in fame frumentum exportaverat, id. Flacc. 7; — b) den yderste Arned el. Trang; ad famem rejicere, Ter. Phorm. prol. 18; — II) „fig.“; A) Mavsfed i Jorebdraget; df. „alleg.“: jejunitatem et famem malle, quam ubertatem et copiam, Cic. Tusc. 2, 1; — B) rasende Altraa el. Higen, navn. efter Rigdom; — auri sacra famas, Virg. Aen. 3, 57; cf. Hor. Od. 3, 16, 17, egf. Plin. 33, 3; men ∞ implacabilis honorum, Flor. 3, 21; — III) Famæs, som Hungerens Gudsinde, beskrives Ovid. Met. 8, 784 flgd.; cf. Virg. Aen. 6, 276; — not.: nomin. famis, f. famas, Varr.; gen. fami, f. famis, Cato v. Lucil. ap. Gell., abl. fame, f. famæ, Virg. Aen. 6, 421, oftere; df. — famescens, tis, adj.: hungrenbe, hungriq., Alcim. Avit. — famex, icis, m.: underlobet Væb, Colum. 6, 12 (Schneid.), Veget. — famigerabilis, e, [fama, gero]: meget omtalt el. berygtet, Varr., Appul. — famigeratio, onis, f.: Rygtebæren; Dmtale, Enaf, Plaut. Trin. 3, 2, 66; — famigerator, oris, m.: en

Rygtebærer, Plaut. Trin. 1, 2, 178; v. — famigera-tus, 3: meget befiektet el. omtalt; (efterang. v. field.); — Creta multis famigerata tabulis, Mela 2, 7; ∞ antiquitas sanum, Appul.; — [fama, gero].

familia, gen. familiae, (egf. ofte familias, i Jærbindelse med Ordene pater, mater, filius, filia), f., [familus]; I) „egent.“; A) Tienerkabet el. Tyendet, de Herren tilhørende Trælle el. Slaver; — villicus familiam exerceat, Cato; emere eam familiam etc., Cic. Qu. Fr. 2, 6; cf. Caes. B. C. 1, 75, v. Phaedr. 3, 19; — egf. de et Tyndrel tilfægte Livene el. Slaver; vid. Cic. Cluent. 15: quom in Martis familia numerarentur; — men Caes. B. G. 1, 4: omnem suam familiam collegit, (rimel. alle sine Vasaller); — B) ligel. enbær af Væce el. Slaver bestaaende Drep eller Bænde, navn. saadanne Jægttere el. Gladiatører; vid. Suet. Aug. 42; comparare familia (i. e. gladiatores), Cic. Sull. 19; cf. id. Sest. 4; — df. Udtæyffer: familiam ducere, (være den første i Dreppen); bpf. „everf.“: være den første i sit Slægt; vid. Cic. Phil. 5, 11, v. id. Fam. 7, 5; — ligel. familia histrionum: Drep el. Selskab af Sæfspillere, Plaut. Men. prol.; bpf. „everf.“; A) den bele Hushand, Hushæfener, Hufet, Hushæfereis bele Tiendem el. Jor-nue; egf. den bele Væce; — familiae ereisundae cau-sam agere, etc., vid. Cic. d. Or. 1, 56; id. Caecln. 7; men agnatus proximus familiam habeto, Dig. e XII Tabb.; — b) df. egf. Hufets el. Familjens Jorraad; decem dierum vix mihi est familia, Ter. Heaut. 3, 1, 36; — 2) df. pater familias, Cic., egf. pater familiae, Caes.; Hushæfere, Hushænder; pl. patres familias, Cic., familiae, Caes., familiarum, Suet.; ligel. mater fami-lia, Cic., familiae, Liv.; filius familias, (umyndig Søn af Hufet), Cic. Coel. 15; ligel. filii familiarum, Sall.; filia familias, Senec.; filiae familiarum, Dig.; — B) Jærbegrebet af de frie Personer, som bore til det samme Hús, en Familje, men orrent. som Under-afdeling af gens el. Slægt; — familia ... plurium personarum, quae ab ejusdem ultimi genitoris sanguine proficiuntur, Dig.; — qua in familia laus aliqua sorte floruit, etc., Cic. Rab. Post. 1; cf. id. Cluent. 6; ex familia vetere et illustri, id. Mur. 8; cf. ibd. 7; f. egf. Sall. Jug. 95, (hvor gens v. familia medfattes hinanden); — dog findes egf. familia f. gens; vid. Liv. Epit. 48 v. 49; — bb) df. atter „everf.“: philo-sophist Sæet el. Sæfse; vid. Cic. d. Or. 1, 10, v. id. ibd. 3, 16; — egf. er at hiefore id. Fam. 7, 5: quod fami-liam ducit, etc., cf. id. Fin. 4, 16; — h) egf. em Jærfættene eg om deres Bæfter; vid. Quintil. 1, 4, 2

*Familiaresco, ere, 3, v. n. inch.: bliver fortrelig dermed, e. dat., Siden; v. — familiaricus, 3; I) hørende til Slaverne, cellae, (deres Kamre), Vitruv., vestimenta, (deres Klæder), Dig.; — 2) hørende til Familjen, sella: Commoditet, Varr.; — [af flgd.].

familiaris, e, [familia]; I) hørende til Slaverne el. til Tyendet; men altid som subst.; — Me esse huius familiae familiarem, (Slave el. Tiener i dette Hús), Plaut. Amph. 1, 1, 201; cf. Senec. Ep. 47, (hvor: efter familiaris er den ælfte Benævnelse f. servus); — II) hørende til Hufet el. til Familjen, hushg, oel.; — ∞ filius: Søn af Hufet, Plaut. As. 2, 2, 43; ∞ focus, (Arnefæret), Colum.; ∞ copiae, (Jermuen), Liv. 2, 16, pecuniae, Tac., rationes, etc.; ∞ dignitas: Hufets Anfeelse, Cic. Sull. 26; — df. res familiaris: Jermuen, exigua, vix equestris, Cic. Fam. 9, 13; cf. Sall. Catil. 20; men Cic. Tusc. 1, 1: res domesticas et fami-liares (Husholdningen el. Hushæfener) etc.; — B) df. „everf.“: hørende til Familjen el. til Hufet, consilium, (Familjeraad), Liv. 4, 48, ostentum, id. 26, 6, parricidium, (Mord paa en Slægtsmaa), Attius ap. Cic. N. D. 3, 42, funus, (Dødsfæde i Familjen), Cic. Vatin. 13; — 2) navn. om Personer: ligesom hørende til Familjen, d. e. befiektet el. fortrelig, alicui, met

negens; vid. Cic. Fam. 3, 1; qui vobis familiarior, Demosthenes, id. d. Or. 3, 19; homo familiarissimus, id.; — egf. subst. fortrolig Ven. cf. Dugangsvæn; est ex meis ... intimis familiaribus, Cic. Fam. 3, 1; cf. Nep. Eum. 2; liget. ex meis familiarissimis, Cic. Fam. 13, 27; — b) en Begreber: ventlig, fortrolig, befriender, tilsvant el. sædvanlig; — sermões conferre cum aliquo, Cic. Off. 2, 11; minus familiari vultu, Suet. Caes. 78; cf. Liv. 24, 5; men ars statuaria familiaris Italiae atque vetusta, Plin. 34, 16; mihi familiare est, c. iust., (det er min Eft), Plin. Ep. 4, 24; — c) i Offerproget heder pars familiaris, Liv. 8, 9, o. fissum familiare, Cic. Div. 2, 13; den Del af Offerdyrets Indvølte, der angaaer os selv el. vore Venner el. Stæren; (opp. pars hostilis, Lucan.); — not. a: abl. familiare, Varr.; — not. b: Epistolae ad Familiares, heder den ene Samling af Cicero's Breve.

familiaritas, atis, f., [familiaris]; 1) hyppig Dugang, noie Befindte; egf. fortrolighed el. Venst; — in familiaritatem alicuius venire, Cic., intrare penitus, id., sese dare el. applicare, id., (blive nogen Ven el. fortrolig, indvølte sig hos nogen); cf. id. Fam. 13, 73, o. Ter. Heut. 1, 2, 10, egf. Nep. Att. 9; — familiaritates habere fidas amantium nos amicorum, Cic. Off. 2, 8; — II) „concret“ familiaritates, f. familiares, vid. Suet. Tib. 51.

familiariter, adv. af familiaris; 1) „egenl.“: efter Familier, familievis, accipere agros, Frontin. d. Colon. (ap. Goes.); — II) df. sædv. „overf.“: A) „alm.“: fortrolig, venstfabelig, loqui cum aliquo, Cic. Div. in Caecil. 12, scribere aliquid (ad aliquem), id., vivere cum aliquo, id.; — liget. compar. v. superl., familiarius v. familiarissime vivere cum aliquo, id.; men familiariter ferre mortem alicuius, Ter. Andr. 1, 1, 84; — B) „bef.“ egf.; a) fortrolig, d. e. neagtig, totam causam nosse, Quintil.; — b) em Vegetationen: tilsvant, påsende; parum familiariter nostro solo venire, (ikke at påse det), Colum. Arb. 1. — familiola, ae, f., demin. af familia: liden Familie, Hieronym. — famis, f. und. famēs: not.

*famose, adv.: med megen Dmte el. Dpfigt; compar., Tertull.: o. — famositas, atis, f.: det Rygte (bef. Vanrygte), hvori nogen staaer, Tertull.; af — famosus, 3, [fama]: meget omtalt el. hvorum der tales meget (til det Bedre el. Værre); df. 1) navnfuldig, berømt, urbs, Tac. Hist. 5, 2, mors, Hor. A. P. 463; — superl., ~ victoria, Flor. 3, 7; — II) berøgtet; ~ largitio, Sall. Jug. 58, coena, Suet. Vit. 3; — egf. absol. famosae, (i. e. meretrices), Cic. d. Or. 2, 68; cf. Hor. Sat. 1, 4, 5; f. egf. Tac. Ann. 3, 7; — B) derfor egf. ligefom act.: arefædende el. ærerørig, carmen, Hor. Ep. 1, 19, 31, libelli (Pås- quiller), Tac. Ann. 1, 72; cf. Suet. Aug. 55, o. id. Caes. 73; — ~ pudor, Ovid. Am. 3, 6, 78, (som reber Beskæmmelse).

famul, (archaisk Biform af famulus), Lucr. 3, 1048, o. Enn. ap. Non.; (cf. faul, volup, o. fl.). — famula, ae, fem. af famulus: Tjener el. Dyrter, Lucr. 4, 1170, o. Virg. Aen. 4, 391, egf. Ovid. Met. 1, 35; — egf. en Gudsoms Tjenerinde, Ovid.; — df. „poet.“: famulae Jovis ... aves, (i. e. aquilae), Juvenal. 14, 81; — men „overf.“: si virtus famula fortunae est, Cic. Tusc. 5, 1; cf. ibd. 1, 31. — *famulābundus, 3: som betjener iøvrig, Tertull.; o. — famulānter, adv.: som Træl el. Slave, meget ydmygt, petere, Attius ap. Non.; — [famulor]: — famulāris, e, [famulus]: hørende til en Træl el. Tjener, vestis, (Slavebragt), Cic.; ~ jura dare, (betvinge som Herter el. Konge), Ovid. Met. 15, 597; — neutr. egf. som adv.: nec famulare timens, Stat. Silv. 3, 1.

*famulatio, onis, f.: Tjenerfabet el. Tyendet, Appul.; — famulātorius, 3: slavisk, mendicitas,

Tertull.; — famulatrix, icis, f.: Tjenerinde, Sidon.; o. — famulatus, us, m.: Slaveietne, Trældom; in famulatu fuisse, Cic. Lael. 19; — df. „alleg.“: quam miser virtutis famulatus servientis voluptati! Cic. Off. 3, 33; — [famulor].

*famulitas, atis, f.: Slavei, Trældom, Attius ap. Non.; — famulitium, i, n., oprdt.: = frgd.; vid. Fest. p. 87; — df. „concret“ ligefom servitium, Tyendet el. Slaveietne; unus e famulitio, Macrobi.; — famulo, are, v. a.: bruger som Slave, Tertull.; o. — famulor, atus sum, i, v. dep. n.: betjener, epvarter, m. o. ud. dat.; — quum hi famulantur, (ere andres Tjener), Cic. frgm. ap. Non.; men Catull. 64, 161; Quae tibi jucundo famularer serva labore; — egf. „overf.“: fortuna famulante, (ved dens Bistand), Claudian.; egf. m. Tingsfabjct; ut alimentis nostris famulatur (terra), Plin. 2, 63; — [figd.].

1. famulus, i, m., [offst Ord; vid. Fest. p. 87]: Tjener, Dyrter, Slave, (opp. herus); vid. Cic. Off. 2, 7, Hor. Od. 3, 17, 16, o. Virg. Aen. 1, 701; — b) famuli hede egf. saadanne Frie, qui serviunt bona fide, Dig.; — df. egf. ~ sacrorum: en Offeretjener, Ovid. Met. 3, 574; cf. Cic. Leg. 2, 9; — „poet.“ hede egf. de underrettede Gudsomme famuli, Hor. A. P. 239, o. Virg. Aen. 5, 95; men Ovid. Met. 8, 272: sus erat infestae famulus vindexque Dianae; cf. Virg. Aen. 5, 95, o. Ovid. 3, 229; — f. egf. famula s. l.; df. — 2. famulus, 3: tienende, epvartende, slavisk, underdanig; (poetisk Ord); — vertice famulo ferre pedem, (lade sig træde paa Raffen), Ovid. Pont. 2, 2, 80; cf. id. Fast. 1, 286: ~ aquae (Rheni); men id. Am. 2, 7, 21: Veneris famulae connubia, (i. e. amicae servae); ~ turbae, Sil., dextrae, Lucan.

fānaticē, adv.: sværrende, Appul.; af — fānaticus, 3, [1. fanum]: der sværmer omkring et Tempel; oprdt. om Cybeles Præster; vid. Juvenal. 2, 112, o. id. 4, 123; cf. Liv. 37, 9; men ~ carmine vaticinantes, id. 38, 18; — II) df. „overf.“: rasende, sværrende; isti philosophi superstitiosi et paene fanatici, Cic. Div. 2, 57; ~ jactatio corporis, Liv. 39, 13; ~ error, Hor., cursus, Liv.; cf. Quintil. 11, 3, 71.

fanus, 3: partie af fari. — Fanestris, e, f. und. 2. Fanum. — Fannius, Fannia: romersk Slægt; o. Personnavn, hvorf. her mærkes: C. Fannius, Svigeren af Laelius; vid. Cic. Laelius; — en Son af ham er Historieforfatteren: C. Fannius; vid. Cic. Brut. 26, o. id. d. Or. 3, 47, efter; — B) df. 1) Fannius, 3, lex sumptuaria, (a. u. c. 593), Gell. 2, 24, Macrobi.; — 2) Fannianus, 3, epitome, Cic. Att. 5, 12; men ~ cartha, vid. Plin. 13, 24.

fāno, are, v. a.: indvied, helliger; quod sacrificio quodam fanatur, etc., Varr. L. L. 6, 7; af — 1. fanum, i, n., [best. m. fari, satus]: et til Gudsdommen indviet Sted, en Helligdom, et Tempel; — fanum ... id est locus templo effatus, Liv. 10, 37, (hvor fanum egf. mødsattes aedes); — df. sædv. Capel. el. Tempel; — ~ sanctissimum Dianae, Cic. Verr. 1, 20; cf. Caes. B. C. 3, 33; egf. forbiendes fana atque delubra, Cic., fana et templa, Suet. — 2. Fanum, i, n.: Byilmsbrien ved det adriatiske Hav; (hod. Fano); vid. Caes. B. C. 1, 11; egf. Fanum Fortunae, Tac. Hist. 3, 50; egf. Colonia Fanestris, Mela 2, 4.

far, gen. farris, n.; 1) „alm.“: en vis Kornart, germ. Epelt el. Dinkel, Grækerne ζέα, (tritium, spelta L.); vid. Cat., Varr., Colum., egf. Plin. 18, 19; — „poet.“ egf. in pl.: farrā flava, laetissima, robusta, Virg.; cf. id. Ge. 1, 73 o. 101; — II) „bef.“ egf.: fstraet Korn el. grovt Mel; farinam bonam et far subtile facere, Cato; far hordei, Pallad.

farcimen, inis, n., [farcio]: Pølsemad, Pølse, Varr.; cf. Gell. 16, 7; df. — farcimīnum, i, n., efter Veget.: etflags Sygdom el. Forpøpelse hos Dy-

rene; — *df.* *farciminösus*, 3, *morbus*, (*denne Sygdom*), *id.* — *farcino*, *are*, *v. a.*: *fid.* *Bisform af fgd.*, *Capella*.

farcio, *farsi*, *fartum*, (egf. *faretum*, *v. efterel. farsum*), 4, *v. a.*; [*best. m. φαράσιον*, *i. e. farcio*]; 1) „*alm.*“: *flopper subd.*, *fylder ved at floppe*, *parietes ... caementis*, *Plin.*; *pulvinus rosa fartus*, *Cic. Verr.* 5, 11; — *b)* egf. *flopper deri*; *ischaemon (herba) faretur in nares*, *Plin.*; *pannos in os*, *Senec.*; *men Martial.* 3, 58: *Hinc farta premitur angulo Ceres omni*; — 2) „*best.*“: *flopper*, *d. e. mæster el. feder*, *gallinas ex triticeo pane*, *Varr.*; — *b)* egf. „*overf.*“: *infinitis vectigalibus fartus*, *Vitr. 2, 8*; — 3) *af partie*. *fartus* (*el. faretus*), 3, *er neutr. subst. fartum* (*el. faretum*), *i.*: *det fyledte, fyleding; intestina el. fartum eorum*, *Plin.* 28, 29; — *men comit.* *fartum facere ex hostibus*, *Plant. Mil. gl. 1, 1, 8*; *men* *vestis*, (*d. e. Legemet*), *id. Most.* 1, 3, 13; — 4) *fartus*, (*fartus*), 3, *partie af farcio*. — 2. *fartus*, *us, m.*, *f. und. 2. fartus*.

1. *Farfärus*, *i, m.*: *flod i d. Sabinste*, *Ovid. Met.* 14, 330; *f. egf. Fabaris*. — 2. *farfärus*, *i, m.*: *et flags Bært el. Plante*, *egf. farfugium*, *v. chamaeleuce*; (*ussillazo L. germ. Fustattich*); *vid. Plin.* 24, 85; *egf. farlerus*, *Plant. Poen. act. 2, v. 32*. — *farferus*, *i, o. farfugium*, *i, f. und. frgd.*

fari, *tale*, *inf. af for*. — *farina*, *ae, f.*, [*far*]: *det mælede Korn*, *d. e. Mel*, *Varr.*; *siliginea*, *Plin.*; *triticea*, *hordeacea*, *etc.*, *id.*; *cf. Martial.* 8, 16; — 2) „*fig.*“: *A)* „*overf.*“: *Melet el. den melaglutige Dyløsnings af andre Gienstande*; — *men marmoris*, *Plin.*; *cornus cervini*, *id.*; *men Ovid. Med. fac. 61*: *pulverea*; — *B)* „*alleg.*“: *quum fueris nostrae paulo ante farinae*, (*da du for lignede os*), *Pers.* 5, 115; *cf. Suet. Aug.* 4; *df.* — *farinarius*, 3: *hørende til Mel*; *cf. cribrum*, (*Melsaak*), *Cato*, *Plin.*; — *farinösus*, 3: *melet*, *ligesom af Mel*; *cf. congeries*, *Veget.* — *farinula*, *ae, f.*, *demin. af farina*: *noget lidet af Mel*, *Vulg.*; *df.* — *farinulentus*, 3: *ligesom Mel*, *cinis*, *Appul.* — *fario*, *önis, m.*: *forrellen el. farerretten*, *Auson.* — *farneus*, 3: *af el. paa et Afstær, fangi*, *Apic.*; *af* — *farnus*, *i, f.*, [*rimel. af inus. frannus*, *ctr. f. fraxinus*]: *Afsten el. Afstærret*, *Vitr. 7, 1, inc.*; (*al. fraxinus*).

**farraceus*, (*-ius*), 3: *af Korn el. af Spekt*, *segges*, *Varr.*, *pollen*, *Plin.*; *v.* — *farrago*, *mis, f.*; *„egenf.“*: *Emaafter el. Blandkorn til Gronføder*; *egf. det deraf opvoksede føder*; *vid. Varr.*, *Plin.*, *Virg. Ge.* 3, 205; — 2) „*overf.*“: *v. comit.* *Blanding el. blandet Indhold*; *Quicquid agunt homines ... nostri est farrago libelli*, *Juvenal.* 1, 86; *men Pers.* 5, 77: *in tenui farragine mendax*, (*i. e. in re levi: i Bagateller*); — [*far*].

**farrärius*, 3: *hørende til Brødkorn el. benævnt derefter*, *fistula*, (*etflags Haandmølle*), *Cato*; — *b)* *df. som subst. n.*, *v. in pl.*, *farraria*, *orum*: *Kornmagasin el. Kornlade*, *Vitr. 6, 9*; — *farratus*, 3: *forfynnet med Korn el. med Mel el. med Melspiser*; *olla*, (*Grødpotte*), *Pers.* 4, 30; — 2) *tilfældet af Korn el. af Mel*; *farrata omnia*, (*ifun Melspiser*), *Juvenal.* 11, 109; — *farrärius*, 3: *hørende til Korn*, *pilum*, *Cato*; *v.* — *farräus*, 3, *af Korn el. af Mel*, *panis*, *Colum.*; — 2) *df. subst. n.*, *farreum* (*sc. libum*): *Melstage*, *Plin.* 18, 3; — *hvf. demin. farficulum*, *i, n.*; *ifun Melstage*, *Pallad.*; — [*far*].

farsilis, *e.*: *Bisform af fartilis*: *mæket*, *porcellus*, *Apic.* — *farsura*, *ae, f.*, *Bisform af fatura*: *Mæstning*, *Tertull.* — *farsus*, 3: *Bisform af 1. fartus*; *f. farcio ab in.* — *farticulum*, *i, demin. af fartum*: *Ribet af fyleding*, *Titinn. ap. Non.* — **fartilis*, *e.*: *floppet el. fyldt*, *mæket el. fedet*, *anseris*, *Plin.*; — 2) „*overf.*“ *v. absol.*: *fartilia nescio quae com-*

menti: *Udfylding el. Blanding*, *Tertull.*; — *fartim*, *adv.*, *ligesom fyleding*; (*efterel. Ord.*); *∞ concisum*, *Appul.*; — 2) „*overf.*“: *tæt sammen*, *i tæt klunge*, *stipare aditum*, *id.*; *v.* — *fartor*, *oris, m.*; 1) *en Vælfemager*, *Plant.*, *Ter.*; *egf. Cic. Off.* 1, 12, *v. Hor. Sat.* 2, 3, 229; — 2) *som mæster el. feder* (*Fierfærel*), *Colum.* 8, 7; — [*farcio*]. — *fartum*, *i, n.*, *f. fartus*, 3, *und. farcio*; — *fartura*, (*faret.*), *ae, f.*, [*farcio*]: *fyleding el. fyldt*, *navnl. til Tarme el. Vælder*, *Varr.*; — *b)* *egf. fyleding til Bægge*, *Vitr.*; — 2) „*overf.*“: *fæden el. Mæsten* (*navnl. Fierfærel*), *Varr.*; *turtures farturae destinatur*, *Colum.* — 1. *fartus*, 3: *partie af farcio*. — 2. *fartus*, *us, m.*, [*farcio*], *ligesom fartum*: *fyleding*; *in pl.*, *Arnob.* — 2) *df.* „*overf.*“: *fartum fieri meliorem efficere*, (*dens Stød*), *Colum.* 5, 10.

fas, *neutr. indecl.*, [*fari*]; — 1) *eyrbl.*: *hvad der er bestemt ved Guddommens og Naturens Lov*, *den guddommelige el. naturlige Ret*; (*opp. jus*); — *omne jus fasque delere*, *Cic. Att.* 1, 16; *sicut fas jusque est*, *Liv.*; *cf. Virg. Ge.* 1, 268; *contra fas, contra auspicia*, *etc.*, *Cic. Verr.* 5, 13; — *b)* *egf. personificeret*: *audiat fas*, *etc.*, *Liv.* 1, 32; — 2) „*overf.*“: *A)* i *Retssproget*, (*v. forcl.*), *ligesom fastus*: *retsligen tilladt*; *vid. Varr. L. L.* 6, 4; — *B)* „*alm.*“: *hvad der er ret el. billigt el. tilladt*; *saad. i Forbittelsen*: *fas est*, *med Subjunctsætning*; — *si hoc fas est dictu*, *Cic.*; *liget. si fas est dicere*, *Ovid.*; *fas habere*: *holde for Ret*, *Plant.*, *Tac.*; *fas, justum, pium*, *subjici possunt honestati*, *Quintil.*; — *fas gentium*, *Tac.*, *disciplinae*, *id.*, *armorum*, *id.*; *neque fas neque fidem pensi habere*, *id.*; *cf. Virg. Ge.* 1, 505, *v. Hor. Od.* 1, 18, 19; — *quod homini fas esset optare*, *Cic. Lael.* 3; *cf. id. Mur.* 37, *egf. Caes. B. G.* 1, 50, *v. id. ibd.* 5, 12: *neque fas omne abrumpt*, *Virg. Aen.* 3, 55; *cf. ibd.* 5, 799, *v. Liv.* 1, 16; — *bb)* *df. egf.*: *a)* *det Mulige el. Muligheden*; *neq. mihi ... fas est*, *v. inf.*, (*jeg formaaer ikke*), *Ovid. A. A.* 3, 151; *cf. Virg. Aen.* 7, 692, *v. Ovid. Her.* 4, 4, 22; — *b)* *det Bestfædte*, *det af Skiebne Bestemt*; *si cadere fas est ... Trojam*, (*hvad det skal fælde*), *Ovid. Her.* 13, 72; *fas prohibet*, *id. Fast.* 2, 205; *cf. Virg. Aen.* 6, 438.

fascia, *ae, f.*, [*best. m. fascis*]; 1) „*egenf.*“: *Baand el. Bånd el. Gjerd*, *odl.*; *df. a)* *Bånd om et Saar el. om en Legemsfæle*; — *devinctus fasciis* *etc.*, *Cic. Brut.* 60; *cf. Suet. Dom.* 17, *ostere*. — *b)* *Baand el. Bånd om Venet el. Jøden*, (*alff. for Strømper*); — *fasciae*, *quibus in calceatu utebantur*, *Plin.*; *cf. Quintil.* 11, 3, 144, *v. Cic. Att.* 2, 3, (*hvør fasciae cretatae, til Hønt*); — *c)* *Darmenes Brykbinde*; *vid. Ovid. A. A.* 3, 274, *v. Prop.* 4, 9, 49; — *d)* *Hovedbånd el. Diadem*, *vid. Suet. Caes.* 79: *coronae fasciam detrahi*; *cf. Senec. Ep.* 80: *fasciam solve* *etc.*; — *e)* *fasciae lecti cubicularis*, (*Sengegjørde*), *Cic. Div.* 2, 61, *Martial.*; — *f)* *puero fasciis opus est* (*Svøbbaand el. Svøb*), *Plant. Truc. act.* 5, v. 13; — *men Plin.* 15, 18: *fasciae junce*, *Eid.* *el. Normatter*; — 2) „*overf.*“: *baandfermet Stribe el. Linie el. Lisse*, *odl.*; *df. a)* i *Bygningstegningen*: *media fasciis epistylis*, *Vitr.*; — *b)* *Jone el. Bælte paa Himmelen*, *Capella*; — *c)* *Styribælte paa Himmelen*; *nil fascia nigra minatur*, *Juvenal.* 14, 294.

fasciatim, *el. fasciatim*, *adv.*, [*fascis*]: *bundtvís, i Bundter*, *vid. Quintil.* 1, 4, 20. — *fasciularia*, *orum, n.*: *hvad der bæres i Bunter*, (*som Brænde*, *odl.*), *Veget.*; *af* — *fasciculus*, *i, m.*: *demin. af fascis*: *lidet Båndt*, *lidet Hylt el. Pætte*; *∞ epistolærum, Cic. librorum*, *Hor.*; (*florum*), *Cic. Tusc.* 3, 18. — *fasciger*, *a, um*, [*fascis, gero*]; *df.* *∞ honor*, (*i. e. consulatus*), *Paul. Nol.* — *fascina*, *ae, f.*, [*fascis*]: *Ristnæppe*, *Cato*.

**fascinatio*, *onis, f.*: *Fortryllelse, Forberelse*; *vid. Plin.* 28, 5, *ostere*; *v.* — *fascinatorius*, 3: *hørende til Fortryllelse*; *∞ lingua*, *Serv. ad. Virg. Ecl.* 7, 28;

af — fascino, arc, v. a., *βασκαίνω*: fortryller, forberer, oculis ... agnos, Virg. Ecl. 3, 103; men Catull. 7, 12: mala lingua; — egf. absol.: contra fascinantes, Plin. 13, 9. — fascinōsus, 3, i. e. bene mutoniat, Auct. Priap.; af — fascinum, i, n., *βασκαίνω*: fortryllelse el. forberelse, (navnl. med Dincne el. med Tungen); — oculis fascinum circumferre, Plin. 7, 2; — 2) „overf.“: en Afbildning af det mandlige Lem, som smulst imod fortryllelse, Varr.; df. egf. Vemmet selv, Hor. Epod. 8, 18; — not.: egf. i Viffermen fascinus, i, m., Virg. Catal. 5, 20; — men personificeret: Fascinus, i, m., Phallus, Plin. 28, 7.

fascio, avi, atum, 1, v. a., [fascia]: binder derom, Capitolin.; fasciatus truncus, Martial. 12, 57. — fasciola, ae, f., demin. af fascia: lictet Bind el. Baand, navnl. om Hovedet, Varr., om Vencue, (for Strømper), Hor. Sat. 2, 5, 255; cf. Pseud. Cic. Harnsp. 21.

fascis, is, m., [fess, m. fascia]; 1) „alm.“: Bundt el. Knippe, sarmentorum, Liv., lignorum, Tac., stramentorum, Hirt.; cf. Virg. Ecl. 9, 65; men injusto sub fasce, id. Ge. 3, 317; men uno velut fasce (comprehendere), vid. Plin. Ep. 3, 9; — 2) „bes.“: hebe hos Romerne fasces (se. virgarum): de Riefnipper, hos Victorerne bare foran de høiere Øvrigheds-personer, navnl. foran Consulterne, dels som Symbol paa deres Magt, dels som Straffedragter, Liv., Cic., o. A.; — df. habere fasces, Liv. 8, 36; cf. ibd. 12: ejus tum fasces erant, etc., egf. Suet. Caes. 20; — fasces praefere, (om Victorerne), Liv.; men om en Øvrigheds-person: summittere fasces: at lade Victorerne kaste fasces ned, neml. for derved at vise Ufreskygt, enten imod en høiere Øvrigheds-person, el. imod det forsamlende Folk; vid. Liv. 2, 7, o. Val. Max. 1, 1; — df. egf. „alleg.“: summittere alicui fasces, Cic. Brut. 6, (erhiende nogen's Hørrang el. Hørrin); — efter Liv. 21, 9, udtog Valerius Publicola Dren af de consulariske Fasces; derim. behølede den af Dictator, (fordi der ikke fra ham kunde appelleres til Folket), og ligel. af Decemvirene; vid. dictator s. l., egf. Liv. 3, 36; — ligel. af de romerske Øvrigheds-personer i Provindserne; vid. Cic. Verr. 5, 9; — efter en Scier bleve Høstherrens Fasces omvundne med Laurbærgrene, hvs. fasces laureati, Cic. Att. 8, 3; cf. Caes. B. C. 3, 71, o. Tac. Ann. 13, 9; — i Sorg bares Fasces omvendte, (fasces inversi), ibd. 3, 2; — b) „overf.“ o. „poet.“ bruges egf. fasces f. de høiere Øvrigheds-personer, navnl. for Consulater; populi fasces, Virg. Ge. 2, 495; cf. Hor. Ep. 1, 16, 31, id. Sat. 1, 6, 96, o. Juvenal. 3, 110.

faselaria, ium, f. phaselaria. — faselus, o. faseolus, f. phaselus, etc. — fassus, 3: partie, af fater. — fasti, orum, f. und. 1. fastus. — *fastidibilis, e: fortrædelig; — iudicium, Tertull.; — fastidenter, adv.: fortrædeligen, med Uvillie, appellare aliquem, Appul.; e. — fastiditer, adv.: vrangent, fortrædeligen, Varr. ap. Non.; — [fig.].

Fastidium, vi el. ii, itum, 4, v. n. e. a., [fastidium]; 1) neutr.; A) „egenl.“ om de sandfælige Høremmelser, at afles, at føle Lede el. Modbydelighed; — stomachus fastidiens, Senec. Ep. 2; cf. Hor. Epod. 5, 78; — egf. om Dyrne; si fastidiant gallinae, (istte ville æde), Varr.; — B) „fig.“: a) gebarder mig el. viser mig utilfreds; — ut fastidit gloriosus! Plaut. Curc. 5, 2, 34; — qui ... etiam in recte factis candidatorum saepe fastidiant, Cic. Mil. 16; — hos Comiterne egf. e. gen.; fastidit mei, Plaut.; — bonorum, Lucil.; — 2) act. el. e. acc.; A) „egenl.“: ligesom at vrage, (navnl. en Epife); — lupum fluviale, Colum.; — olus, Hor. Ep. 17, 15; cf. id. Sat. 1, 2, 115; — vinum, Suet.; men fastidiendus odor, Plin.; aures ... redundancia et nimia fastidium, Quintil. 9, 4, 116; — B) oftere „fig.“: stolt el. overmodigen at ringeagt el. bortvise; a) e. a. e.; — ∞ preces alicujus, Liv. 34,

5; dominationibus aliis (dat.) fastidius, (ringeagtet deraf), Tac. Ann. 13, 1; cf. Ovid. Pont. 4, 1, 19: verba fastidita, (forfærdet Tale); — men „poet.“: somnus ... non humiles domos fastidit, Hor. Od. 3, 1, 23; — b) m. Objectsfæmning; — a me fastidit amari, Ovid.; ne fastidieris, nos ... accipere, Liv. 10, 8; cf. Phaedr. 4, 7; men Plin. 16, 59, overf. om Ting: balsamum fastidit alibi nasci; — not.: partie. fastiditus, 3, fult. egf. sem dep. m. activ Vem.: forsmættende; ne me putes fastiditum studia, Petron. Sat. 48.

fastidiose, adv.: eprdt.: med Modbydelighed el. Lede el. Ufkelbed; df. „fig.“: vrangent, fortrædeligen, — ∞ stomachatus, Cic. Planc. 27; — compar., ∞ accedere ad hoc genus, id. d. Or. 2, 89; — egf.: noget strengt el. noleskende; judicare diligenter et prope fastidiose, Cic. d. Or. 1, 26; ∞ probare, id. Att. 2, 1; cf. Phaedr. 3, prot. 23; af — fastidiosus, 3, [fastidium]: fult af Lede el. Ufkelbed; eprdt. el. „egenl.“, med Hensyn paa de sandfælige Høremmelser; — aurium sensus est fastidiosissimus, Auct. ad Her.; — egf. om Dyrne; fastidiosae enim fiunt (vaccae: ville istte æde), Varr.; — 2) df. „fig.“: A) „alm.“: vrangent el. vanfælig at tilfredsstille; — ∞ aestimator, Senec.; fastidiosus in aequos et pares, Auct. ad Herenn.; — compar., fastidiosior in recipiendis causis, (opp. facilis), Cic. Brut. 57; superl., ∞ mancipium, (bevægelig Træl), Plin. Ep. 3; egf. ovenf.; — egf. e. gen.; fastidiosus litterarum Latinarum, (som vrager hvad der er frevet paa Latin), Cic. Brut. 70; cf. Hor. Od. 3, 1, 36; — B) „bes.“: som vræker Lede el. Ufkelbed, modbydelig; — fastidiosam desere copiam, id. ibd. 3, 29, 9; cf. id. Epod. 17, 73; ∞ res et difficilis, Plin. Ep. 6, 17; — fastiditus, 3: partie. af fastidio.

fastidium, i, n., [ctr. af fastus taedium]; 1) „egenl.“: Lede dertil, Modbydelighed; — cibi satietas et fastidium subamara aliqua re relevatur, Cic. Inv. 1, 17; ∞ creare; Plin., abigere el. discutere, id.; — egf. in pl., Hor. Sat. 2, 4, 78, oftere, Ovid. Pont. 1, 10, 7, Plin., o. A.; — b) egf. om Synets Sandt, Cic. Fam. 2, 16; — 2) „fig.“: A) „alm.“: Uvillie el. Måneie, Bryberi el. Besværlighed; — quantum fastidii etc., Cic. Mur. 9; cf. id. d. Or. 3, 25, o. id. d. Opt. Gen. Or. 4; ne sit fastidio, Graecos sequi, Plin. 7, 1; — egf. in pl., Cic. d. Or. 1, 61, Hor. Ep. 2, 1, 215, o. Virg. Ecl. 4, 61; — B) „bes.“: Overmod el. fornem Bragen, ofl.; — effertur fastidio et contumacia, Cic. Lael. 15; cf. id. Off. 1, 26, oftere; — egf. in pl.; vid. Tibull. 1, 8, 69; oderunt ... fastidia divi, (de hære Rikshæder); cf. Virg. Ecl. 2, 15.

fastigatio, onis, f., [fastigo]: Tilspidsning el. Spids; — ut fastigatio laevi descendat cunco, Plin. 21, 17; — recta, Appul. — fastigatus, 3: partie. o. adj. af fastigo. — fastigium, i, n., [2. fastus, ago], (det Fremragende); 1) „egenl.“: A) „alm.“: den overste Spids el. Gavlén (fronton) paa Tempelne, Tempeltinde; — ∞ Capitolii, vid. Cic. d. Or. 3, 46; fastigia aliquot templorum etc., Liv. 49, 2; — men om den mytiske Cæsar: ut haberet pulvinar ... fastigium, etc., vid. Cic. Phil. 2, 43; cf. Flor. 4, 2; — men ogsaa paa en Privatabbygning findes der: tectum ... multorum fastigiorum, Cic. Qu. Fr. 3, 1; — df. egf. „poet.“ f. Taget, Virg. Aen. 8, 491, o. id. ibd. 9, 568; — men om de paa hine Tempeltinder el. fastigia anbragte Ornamentter, f. Liv. 26, 23, o. Plin. 35, 43, egf. Plin. Pan. 54; — men „alleg.“: operi ... tamquam fastigium imponere, Cic. Off. 3, 7, (at fultende et Arbejde); — B) „bes.“: det i nogenformhelt Retning Fremragende el. Udsaaende; df. navnl. 1) Spids el. Top, det Øverste el. Høieste; — colles pari altitudinis fastigio, Caes. B. G. 7, 69; cloacis e fastigio in Tiberim ductis, Liv. 1, 38; — egf. in pl., Lucr. 4, 828; men cornua in leve fastigium exacuta, Plin.; — egf. den største Dybde,

vid. Virg. Ge. 2, 288; men fastigia sorarum et feminum, (de udslaaende el. opbyiede Dele deraf), Lucr. 4, 828; men ova fastigio acuminata, (oppo. rotunda), Plin. 10, 44; — b) fastigia hede ogs. i Grammatiken: Accenter over Stavelsesne, Capella; — 2) sraalig el. hestende Rygning el. Belligenhed; — declivis locus tenui fastigio, Caes. B. C. 1, 45; fossa si fastigium habet, (Kald for Vandet), id.; summisso fastigio planities, Liv. 27, 28; — spectandum, quo fastigio sit fundus, Varr.; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) det Høieste el. Vigtigste, Hovedsagen; — sed summa sequar fastigia rerum, (Hovedbegivenhederne), Virg. Aen. 1, 313; — b) den største Høide el. det høieste Standpunkt; — stetit Cicero in fastigio eloquentiae, fateor, Quintil. 12, 1, 20; — ogs. den relative Høide, el. det Standpunkt, hvorpaa nogen findes; — pari fastigio stetit in utraque fortuna, (forte det samme Sns, oel.), Nep. Att. 14; — consulare, Vell.; cf. Liv. 2, 27: cui curatio altior fastigio suo esset data, (der var over hans Rang); — B) „ment.“: Verdighed el. Ansættelse; ejusdem fastigii civis, id. 3, 35; in summo esse fastigio, Nep.; ampliora humano fastigio etc., Suet. Caes. 76.

fastigo, avi, atum, 1, v. a., [best. m. frgde.]; I) „egenl.“: former el. danne i el. til en Spids el. Top; — frumenta verno tempore fastigantur in stipulam, Plin.; — se (Africam), Mela; — b) — syllabam: sætte Accenter (A) derved, Capella; — II) „fig.“: at forberige, statum celsitudinis tuæ, Sidon.; — III) partic. fastigatus, 3, oftest som adj.; A) tilspidset, spids, collis, vid. Caes. B. G. 2, 8, v. Liv. 37, 27; men id. 41, 9: fastigatam, sicut lecta aedificiorum sunt, testudinem etc.; — b) ogs. sraa el. sraalig, med sraalig Retning; — tigna prona et fastigata etc., Caes. B. G. 4, 17; solum rivi habet libramenta fastigata, (Skrænting el. Jald), Vitruv.; — B) „fig.“, men alene efterel. o. in superl.: — consularis, Sidon.

fastosus, 3, [2. fastus], „egenl.“: vrægtig, kostelig; men — garum, Martial. 13, 102, (al. faecosum), inc.; — df. „fig.“: stolt el. overmodig, moecha, (hulst), Martial. 10, 18; quid est, fastose, (du Dyrkæst)! Petron. Sat. 131.

1. fastus, 3, [rimel. best. m. *gné*, fatus, etc.]; df. dies fastus: den Dag, paa hvilken Prætor el. Dommeren udtaler Ordene: do, dico, addico; alts. en Rettdag; (opp. dies nefastus); vid. Ovid. Fast. 1, 47; men Liv. 1, 19, om K. Numa: idem nefastos dies fastosque fecit; — men fasti, f. dies fasti, Liv. 9, 46, v. Cic. Mur. 11, (hvorefter deres Fortegnelse først publiceredes af Skræveren En. Fabius); — II) df. A) fasti, (sc. dies): den ovennævnte Fortegnelse over Aarets samtlige Dage, altsaa den romerske Kalender (el. Almanak); vid. Liv. o. Cic. II, ec.; cf. Cic. Fam. 5, 12; — ogs. indeholdet denne Kalender: Angivelsen af de romerske Festsdage, dertil ogs.: Verighedspersonernes Navne og Bedrifter; vid. Cic. Verr. 4, 67; cf. Suet. Caes. 40: fastos corrixit, etc., ogs. id. Aug. 100; — b) herfra ere ogs. Fasti, (ligefom Hestkalender): Navnet paa Dvæds Digt om de romerske Festsdage og om deres Oprindelse; vid. Ovid. Fastorum Libros VI; — B) og fordi de ældste historiske Opregnelser fulgte Dagenes Orden i Kalenderen, saa bruges Fasti ogs. om de romerske Aarbøger el. Annaler; vid. Liv. 9, 18; ex fastis evellere, Cic. Sest. 14; — men „poet.“: memores fasti, Hor. Od. 3, 17, 4; cf. id. Ep. 2, 1, 112, oftere; — not.: pl. fastus, num, (f. fasti, orum), Colum., Lucan.

2. fastus, us, m., [best. m. frgde., o. eprfl.]; det Fremtrædende; df. „overf.“: Overmod, Stoltbed, (navnl. i Gæbber og Miner); „poet.“ o. i efteraug. Prosa; a) in sing.; — superciliosissime indicant fastum, Plin.; fastus erga patrias epulas, Tac. Ann. 2, 2; Fastus inest pulchris, Ovid.; fastum ponere el. exuere, id., assumere, Prop.; — b) in pl., lentos Pone precor fastus, Ovid. Met. 14, 762; cf.

Tibull. 1, 8, 75. — 3. fastus, num, m., field. Qvisum af fasti, orum: Kalender, Varr., Colum., v. A.; f. und. 1. fastus: not.

†fatalis, e, [fatum]; I) „alm.“: bestemt el. tilfødt el. tilføjet af Stiebnen; vid. Cic. Catil. 4, 1, v. id. ibd. 3, 4; men illa fatalis necessitas, quam *εἰς αὐτὴν* parat, citis, Cic. N. D. 1, 20; cf. id. Acad. 1, 7; ligel. id. Part. or. 21, absol.: quæ divina atque fatalia etc.; — ~ anni, Tibull.; ~ labor, Hor.; men ~ mors: naturlig Død, Vell.; — fatales libri, (i. e. libri Sibyllini), Liv. 5, 14, oftere; men „poet.“: ~ verba, Ovid., ogs. ~ lex, id. Met. 3, 316, (i. e. fatum); fatales decæ, (i. e. Parcae: de Stiebners flyvende Gvinter), id. Pont. 1, 4, 64; men ~ stamina, Tibull. 1, 7, in.; men Ovid. Fast. 6, 445: ~ pignora, (i. e. Palladium, hvorpaa neml. Rom's Sikkerhed beredte); cf. Virg. Aen. 2, 165; — fatale est, m. Subjunctivum, vid. Cic. Fat. 13, v. Suet. Ner. 43; — II) „best.“: fordrøvelig, dræbende; saal. „poet.“ o. i efteraug. Prosa; — ~ telum, Virg., jaculum, Ovid., aurum, id. Met. 9, 111, monstrum, Hor. Od. 1, 37, 21; ~ hora, Suet. Ner. 19; men absol.: si quid fatale etc., Lamprid.; df. — fatalitas, atis, f.: tilfødende Hæb, Cod. Just.; o. — fataliter, adv.: efter Stiebners Bestemmelse, Cic. Div. 2, 7; ~ cadere, Ovid. Met. 12, 67; men ~ mori, Eutrop. 1, 11: at dee en naturlig Død.

fateor, fassus sum, fateri, v. dep. a., [fari, fatus]; I) „alm.“: befinde, vedgaa; — e. acc., el. m. de, el. absol.; — ~ verum, Plaut., Plin.; ~ peccatum, Hor., falsum, id.; men m. Subjunctivum: qui, se debere, fateatur, Caes. B. C. 3, 20; fateor, me duci ventre, Hor. Sat. 2, 7, 37; — men ~ de se, Liv. 21, 5; cf. Cic. Inv. 2, 26; si fatetur etc., (oppo. si negat), Quintil.; men faterier (f. fateri) alicui, quod etc., Hor. Ep. 2, 2, 148; — leno sum, fateor, Ter. Ad. 2, 1, 34; — II) „best.“: lægger for Dagen, reber, tilsiene giver; — ~ iram vultu, Ovid., animum pallore, id.; cf. id. Met. 8, 53; ogs. m. figd. relat., Juvenal. 10, 172; — b) df. i Grammatiken: modus fatendi, d. e. Subjunctiv; vid. Quintil. 1, 6, 7; — not.: ogs. m. passiv Vem.; qui (ager) publicus esse fateatur, Cic. Agr. 2, 21; ligel. fassus ab ore pudor, Ovid. A. A. 2, 566; men impers.: vulgo fatebatur, Dig.

faticanus, o. faticinus, 3, [fatum, cano]: forudsigende, spaaende, Ovid. Met. 9, 417, v. ibd. 15, 436. — fatidicus, 3, [fatum, 2. dico]: = frgde.; ~ anus (Stoicorum *πρόνοια*), vid. Cic. N. D. 1, 8; men ~ deus, Ovid. Fast. 2, 262, (i. e. Apollo); ~ furores, id.; ~ fulmina, Plin.; ~ augurium, id.; ogs. absol.: fatidicorum et vatum essata, Cic. Leg. 2, 8, e XII Tabb. — fatifer, a, um, [fatum, fero]: dødbringende, dræbende, arcus, Virg., ensis, id., Ovid.

†fatigabilis, e: til at udmatte, Tertull.; — fatigatio, onis, f.: Udmatte; (stærkere end lassitudo); citra fatigationem (lassitudo), Cels.; ~ equorum atque hominum, Liv.; fatigatione deficiere, Quintil.; cf. Tac. Ann. 2, 60; — II) „fig.“: spottende Skemt, Drilleri, Eutrop. 7, 19, v. A.; o. — fatigatiorius, 3, verba: lunefuld og stemtende Tale, Sidon.; — [figd.].

fatigo, avi, atum, 1, v. a., [af fatim, i. e. affatim, o. ago; alts. eprfl.: gjør nok deraf]; I) „egenl.“; A) „alm.“: udmatte, jager, driber; — ~ cervos jaculo corruque, Virg. Aen. 5, 253, equos, id. ibd. 11, 316; cf. ibd. 11, 111; — ogs. udmatte, qvæler, plager; pugna atroci quum semet ipsi fatigaret, Liv. 8, 10; quos nulla fatigant Proelia, Virg. Aen. 11, 406; cf. Hor. Od. 4, 14, 18; — milites magno aestu fatigati, Caes.; cf. Cic. Top. 20, o. id. Off. 3, 18; — fatigatus fame, Nep., ludo et somno, Hor.; — ~ dentem in dente, (neml. ligefom tyggende), Ovid. Met. 8, 824; ~ dextram oculis, (ved ideligen at tyse derpaa el. at fæse med Øjs), Tac. Ann. 15, 71; men Virg. Aen. 6, 79: ille fatigat os rabidum, (tvinger el. tæmmer); — B)

„bef.“ v. „pect.“; a) tumlet uafadeligen dermed; ∞ arma, (i. e. exercere), Val. Fl.; aquae fatigatae, Ovid. Her. 13, 98; — ∞ silvas, Virg. Aen. 9, 605, (at giennemfage); men Ovid. Met. 1, 573, om en brufende flod: plus quam vicina fatigat; — figel. „pect.“; ∞ diem noctemque remigio, (veftilve at roe), Virg. Aen. 8, 94; ∞ Martem, (veftilve at kamp), Val. Fl.; — b) ∞ cœlum, terras, etc., Virg. Aen. 1, 281, (i. e. turbare cl. mifcere); men Ovid. Met. 5, 385: lolum tribulique fatigant Triticeas messes, (qvæle el. ferdere Sæden); fatigatum pectus, Ovid. Am. 3, 11, 2; fatigati supplicii, Sall. Jug. 70, (fuede deraf); men Tac. Ann. 4, 6: plebes acri annona fatigabatur, (plægebes af Dyrtil); — II) „fig.“; A) „overf.“: overvælder, angfter, forvirrer; — secundae res sapientum animos fatigant, Sall. Catil. 11; cf. Hor. Od. 2, 11, 12, o. Sall. Jug. 66, egf. Nep. Lys. 2: men ∞ curas, (afid at plage fig dermed), Sil.; — 2) „ment.“: ∞ aliquem precibus, (nafadeligen el. indhængigen at bede el. bonfalde), Liv. 9, 20, o. Hor. Od. 1, 2, 26; figel. ud. precibus, Sall. Jug. 14; men Plaut. Cist. 4, 2, 12: quae hos ... fatigem, (at jeg bonfalder diſe); figel. fatigatus a fratre, uti (f. ut) etc., Sall. l. c. 12; cf. Tac. Hist. 1, 29; — men ∞ verbis, (irettesætte), Cic. Off. 1, 25, inc.; — fild. egf.: ∞ aliquem argutiis, (medtage bidende, have til Bedſte), Sidon.

fatilegus, 3, [fatum, 1. lezo]: ſom famler dræbende Gifplanter; ∞ Sabaei, Lucan. 9, 821. — fatilôquium, 1, n.: Spaaend, Appul. inc.; af — fatilôquus 3, [fatum, loquor]; ligefom fatidians: ſpaaende el. forubfigende; fatiloqua (Carmenta), vid. Liv. 1, 7; — egf. absol.: fatiloquus, 1: Spaaend, Appul.

fatim, adv. af inus. satis, [rimel. en anden lde tale af satis], men alene i forbindelſen ad fatim, færv. affatim; vid. affatim s. l. — fatiseo, ere, v. n. inch., [rimel. beff. m. inus. χῶω, hſ. χῶωω, i. e. hisco]; I) „egenl.“: at reyne el. brife; — rimisique fatiscunt (naves), Virg. Aen. 1, 123; cf. ibd. 9, 809; men fatiseit janua, (aaener fig), Tibull. 1, 5, 67; men tellus fatiscit, (bliver flær, opp. lentescit), Virg. Ge. 2, 249; cf. ibd. 1, 189; figel. ∞ ungues (camelii), Plin.; — II) „fig.“: at afstige el. aftræftes, at falde ben; solum fatiscit, (bliver udmarcet), Colum.; cf. Tac. Ann. 4, 21: men donec fatisceret seditio, id. Hist. 3, 10. — fatiscor, ſci, v. dep. n.; ſercl. Biſform af frgd.; — Delubra deum simulacraque fessa fatisci, (forfalde), Lucr. 5, 309; cf. id. 3, 459; egf. c. inf.; ∞ facere, Pacuv. ap. Non.; men haud fatiscar, quin etc., Attius ibd.

Fatua, ae, f., [eſter Macrob. a fando]: R. Jannus's Gemalinde; beider egf. Fauna, egf. Fatuella, egf. Bona Dea; vid. Macrob. Sat. 1, 12, egf. Lactant., o. A.; — f. egf. und. fatuor. — not.: f. egf. under 1. fatuus nr. II.

*fatûe, adv.: enfoldigen, Quintil. 6, 4, 8, inc.; o. — fatuitas, atis, f.: Enfoldighed, Daarlighed, Cic. Inv. 2, 32; cf. id. Att. 11, 25; — [fatuus]: — fatum, i, n., f. und. for. — fatûor, ari, v. dep. n., [1. fatuitas]; 1) at være begeſtret; — ab Fatua ... qui inſpirari ſolent, fatuari dicuntur, vid. Justin. 13, 1; — 2) at være toſet el. enfoldig, at gebærde fig faaledes; deſine fatuari, Senec. Apocol. — 1. fatûs, 3: partic. af for, ſari. — 2. fatûs, us, m., [for, ſari]: Taler el. at tale; promite ſecretos fatûs, (i. e. vaticinia), Prudent.; — II) ligefom fatum: Stiebne, Petron. o. Inſer.

1. fatûus, 3, [a fando]; I) der taler, (navnl. ſom begeſtret el. inſpireret); f. und. fatuor: f. egf. nedenf. nr. II; — B) ſf. færv. ſom taler over fig, ſantet, toſet, enfoldig; navnl. fløv el. ſandſeſløs; — vid. Plaut. Bacch. 5, 1, 2, und. stultus; ∞ puer, Cic.; niſi plane fatui ſint, id. Fin. 2, 22; cf. id. d. Or. 2, 24, egf. Ter. Eun.

5, 9, 49; men ∞ mores et turbati, Plaut. Trin. 2, 2, 18; — b) „overf.“ egf. om Dærtene: ſmagløs, øbl.; ∞ beta, Martial. 13, 13; — II) ſubst. fatuus, i, m., o. fatua, ae, f.; hſ. de romerſke Herſtaber: eſlags Darlequin el. Gøgler; — vid. Senec. Ep. 50: fatua uxoris meae; figel. ibd.: ſi quando fatuo dalectari volo, merdeo. — 2. Fatuus, 1, m.: en Venævneſe paa Faunus; egf. Fatuellus, Macrob. Sat. 1, 12, Lactant., o. A.

Fauces, f. und. faux. — Fauna, ae, f., (færv. Fatua, egf. Bona Dea): den ſpaaende Gøſter og Gemalinde af R. Jannus, Macrob. Sat. 1, 12. — Faunalia, ium, f. und. Faunus. — Fauni, orum, f. und. Faunus. — Faunigena, ae, m., [Faunus, gigno]: nedſtamrende fra R. Jannus, Sil. 5, 7; df. Faunigenae, arum: Jndaaernerne af Vatium el. af Mellemitalien, id. 8, 357. — Faunus, i, m.: mythiſt Kenge i Vatium, Søn af Picus, o. Sonnenen af Saturnus, men fader til R. Vatinius; vid. Virg. Aen. 7, 48 o. 81, hvor han egf. meddelel Dræfelfvar; — ſom Landguddem er han at ſammenligne med Guden Pan; df. egf. bicornis o. ſemiceper; vid. Ovid. Fast. 5, 99 o. 101, o. id. Her. 5, 137; cf. id. Fast. 2, 424: Faunus in Arcadia templa Lycaeus habet; f. egf. Hor. Od. 3, 18, in. o. Prop. 4, 2, 31; — tidligen ansetes egf. flere Fauni, (ligefom flere Panes); vid. Ovid. Met. 6, 81 o. 392; df. egf. Fauni vates, Calpurn.; cf. Cic. Div. 1, 45; — Fauni bede egf. ligefom Fatui: Spøgeſter, ſom tryffe og qvæle de Døvede; vid. Plin. 25, 10; egf. in ſing., Serv. ad Virg. Aen. 6, 775; — II) df. Faunalia, ium, n.: Jannusfeſten, (Non. Dec.); vid. ſchol. ad Hor. Od. 3, 18, 1 o. 10.

fauste, adv. af faustus: lyffelig, til Held og Lyffe; — ut ea res fauste, feliciter, prospereque eveniret, (af en Formular), Cic. Mur. 1. — Faustianus, 3, f. und. 2. Faustus. — faustitas, atis, f., [faustus]: Lyffalighed; df. perſonificeret, ſom Frugtbarhedens Gudeinde; vid. Hor. Od. 1, 5, 18: Nutrit rura Ceres almaque Faustitas. — Faustulus, i, m.: albanſt Hyrde, (magister pecoris regii), der opdrog Romulus og Remus; vid. Liv. 1, 4, Ovid. Fast. 3, 50, o. A.

1. faustus, 3, [faveo]; oprdl.: begunſtigende; df. færv.: lyffelig, lyffalig, veſſignet; ofteſt i Formularer; vid. Cic. Div. 1, 45, Liv. 1, 17, o. Ovid. Fast. 3, 27; figel. i ldræb.: o nox fausta huic nrbi! Cic. Flacc. 41; cf. Ter. Andr. 5, 4, 53; — ∞ omen, Liv., carmen, Ovid., tempus, Lucr. 1, 804; men 1 pede fausto, (Lyffe paa Reiſen), Hor. Ep. 2, 2, 37. — 2. Faustus, Fausta: Perſonsnavn o. Tilnavn i d. corneliſke Slægt, blev forſt tillagt en Søn af Dictatoren Sulla, hvis Datter Fausta var Gemalinde af Mido; vid. Cic. Sull. 19, oftere, o. Caes. B. C. 1, 6; — df. Faustianus, 3, ager, (i d. Gærniffe), Plin. 11, 8; ∞ vina, Fronto. — fautor, (egf. ud. contr. favior, Lucil., Plaut.), ōris, m., [faveo]: ſom begunſtiger el. befordrer nogen el. noget, en Belynder; — ∞ dignitatis et adolescentiae alienjus, Cic.; popularis eſt fautor bonorum, Liv.; — egf. c. dat. (f. gen.); multos et bonos viros ejus honori eſſe fautores, Cic. Planc. 1; men fautores ... illius ſlagitii, Cic. Au. 1, 16; cf. Hor. Ep. 1, 15, 33; — egf. absol., Hor. Ep. 1, 18, 66; cf. Plaut. Amph. prol. 78 flgd.; — df. fem. fautrix, icis, figel. c. gen. el. c. dat.; fautrix suorum regio, Cic. Planc. 9; cf. Ter. Eun. 5, 8, 22; — egf. in pl., Cic. Fin. 1, 20.

faux, cis, f., men af ſing. findes alene abl. fauce; — pl. fauces, ium, etc.; I) „egenl.“: den ydre Del af Struben el. Svælget; df. alni. Struben el. Svælget el. Gaſſen; — arente fauce, Hor. Epod. 14, 4; cf. Phaedr. 1, 1; — ſtimnum gulæ fauces, extremum stomachus etc., Plin. 11, 68; — ex penitis faucibus, Plaut. Asin. 1, 1, 28; sitis fauces urit, Hor., tenet, Plaut.; — oftere egf. „alleg.“: eripere ex faucibus eorum etc., Crass. ap. Cic. d. Or. 1, 52; cf. Cic. Arch. 9; — navnl. egf.

zufiroret; fauce compressa, Ovid., elisa, id.; liget. laqueo fauces innectere, id., frangere, Lucan.; — egf. „alleg.“: faucibus premi, (være bragt i den yderste Snibe), Cic. Cluent. 31; cf. id. Verr. 3, 76; — II) „overf.“ om localiteter: frang. Vel, fnevert Væs, smalt Sund; — vid. Cic. Verr. 3, 62, o. Liv. 29, 32; fauces portus, Caes., Bospori, Plin.; men fauces Graeciae, Cic. Agr. 2, 32, (den corinthifke Tænge); men pietus e faucibus emittere currus, (i. e. e carceribus), Eun. ap. Cic. Div. 1, 48; — B) Jørdeløft; vid. Cic. N. D. 2, 37; patefactis terrae faucibus etc.

I. faventia, ae, f., [faveo], feref. Biform af favor: Jndest, Gnist; — augstam adhibeant faventiam, (i. e. faveant linguis), Attius ap. Non. — 2) Faventia, ae, f.: Navnet paa flere Byer, hvoeraf her mærkes: Faventia i Gall. Cispad., (hodi. Faenza), Sil., Liv. Epitom. 88, Vell. 2, 28, o. A.; — b) df. adj.: Faventinus, 3, ager, Varr., linia, Plin. 19, 2.

Favēo, favi, fautum, 2, v. n.; I) „alm.“: ynder, begunstiger, beforder; a) c. dat.; — nam illi faveo virgini, (er hende god), Ter. Eun. 5, 3, 7; favere et cupere alicui, Caes. B. G. 1, 18; men Liv. 42, 10: faveo orationi tuae, (optager den ifte ifte); — egf. pass. impers.: quod illi aetati etiam favetur, Cic. Off. 2, 13; cf. id. d. Or. 2, 51; — ∞ honori cf. laudibus alicujus, Cic.; men invidos huic accusationi esse fautores, id. Planc. 1; cf. Hor. A. P. 196; — „poet.“ egf. om Ting: at være fientlig derfer; Altera frumentis quoniam favel (terra), Virg. Ge. 2, 228; — b) egf. absol., navn. om Gubdemmen: at være naadig; — si favel alma Pales, Ovid. Met. 4, 722; cf. Virg. Ge. 1, 18; fave, Phoebe, Tibull.; faveas, Cypris, id.; liget. faventibus diis, (ved deres Giest), Suet. Galb. 10; — men faventibus ventis, (med gunstig Vind), Ovid.; — B) egf. „overf.“: vil gjerne, attraaer, e. inf., Eun. ap. Serv. ad Virg. Ge. 1, 18; men ascribi factis procerumque tuisque Se favel, Ovid. Her. 6, 100; — II) „bef.“ egf.; A) om Tilfluerne: at tilraabe el. tilflappe Bifald; — linguis (abl.) animisque favete, Ovid.; men favent panno, (dat., Dragten el. Jarven), Plin. Ep. 9, 6; cf. Suet. Calig. 30: adversus studium alicuius; — egf. „alleg.“, Cic. Planc. 8; — B) i Religionsproget: favere ore el. lingua: at afholde fig fra uheldsværende Ord, alts. at tie; — vid. Cic. Div. 1, 45, o. Plin. 28, 3, egf. Virg. Aen. 5, 71, men Prop. 4, 6, in.: sint ora faventia sacris; cf. Ovid. Fast. 1, 71, o. id. Met. 15, 677, egf. Hor. Od. 3, 1, 2; liget. Tibull. 2, 2, 2: Quisquis ades, lingua, vir mulierque, fave; cf. Ovid. Trist. 3, 13, 18, o. id. ibd. 5, 5, 5.

Favilla, ae, f.: hed el. gloende Afte, („poet.“ o. i efteraug. Profa); — Ovaeque, non acri leviter versata favilla, Ovid. Met. 8, 667; cinis e favilla et carbonibus, Suet. Tib. 74; — egf. „alleg.“: Haec este venturi prima favilla mali, (første Ophav dertil), Prop. 1, 9, 18; — b) ligefom cinis: Afte; quae ... Parva sub inducta latuit scintilla favilla, Ovid. Met. 7, 80; favillae plena (ancilla), Ter.; — 2) „bef.“ o. „poet.“ den Afdes Afte, Virg. Aen. 6, 227, e. Hor. Od. 2, 6, 22; — men „overf.“: ∞ salis, ligefom mica salis: et Saltform, Plin. 31, 42; df. — favillaceus, 3: af Afte, ligefom Afte; ∞ fuligo, Solin.; — favillaticeus, 3: afteagtig, humus, id.; o. — favillesco, ere, 3, v. n. inch.: at bortveires fom Afte, Fulgent. — favissae, arum, f.: underjordiffe Giemmesieder ved Templeerne, Varr. ap. Gell. 2, 10; cf. Fest. p. 88. — favitor, oris, m.: feref. Biform af fautor, Plaut. Amph. prol.

Favonius, 3, f. mnd. figd. m. II. — Favonius, i, m.: Vestenvinden el. Jøraarsvinden, (egf. Zephyrus), Hor. Od. 1, 14, in., egf. id. ibd. 3, 7, 2, (hvor pl.); f. egf. Plin. 16, 39, o. Cic. Verr. 5, 10; genitalis aura Favoni, Lucr. 1, 11; lene spirans Favonius, Ovid.;

— II) romerit Mandshavn; faaf. M. Favonius: en Efterfiger af Cato, bef. sinius Catonis, Cic. Att. 1, 14, eftere; — b) df. Favonius, 3, pira, Colum., Plin.; (benævnte efter en Favonius).

Favor, oris, m., [faveo]; I) „alm.“: Jndest el. Gnist, Hengivenhed el. Tilbeftelighed; — ∞ populi, vid. Cic. Sest. 51; ∞ plebis, Liv.; in gratiam et favorem nobilitatis venire, Sall. Jug. 13; cf. id. ibd. 73; f. egf. Quintil. 8, 3, 31; men favor militum in aliquem, Tac.; favor pro laborantibus, Quintil.; — egf. absol., Hor. Ep. 2, 1, 9; — not.: fids. funder egf. Favor personificeret fom Gubdom, Capella; — II) „bef.“ egf. Tilfluerne Bifaldgæsting; — quem favorem secum in scenam attulerat, etc., Cic. R. Com. 10; cf. Phaedr. 5, 5, 25; jam favor mentes tenet, etc.; liget. paa Cirkus, Suet. Claud. 21; cf. Ovid. Trist. 2, 506, egf. Virg. Aen. 5, 313; — men egf. de Bifaldgæstinger, fom ledfage Talerens Joredrag; vid. Quintil. 7, 1, 2 o. 33, eftere.

Favorabilis, e, [favor]: ynder, begunstiget, rimet. ifte forangustit; — ∞ triumphus, Vell. 2, 31, reditus, id. ibd. 10; ∞ oratio, Tac. Ann. 2, 37, causa, Quintil.; liget. quid invidiosum, quid favorabile, id.; — df. compar., deprecari ... enim favorabilius et tutius est, Plin. Ep. 5, 14; df. — favorabiliter, adv.: med Bifald, excurrere, (om Taleren), Quintil.; cf. Suet. Ner. 7; — compar., ∞ respondere, Dig. — Favorinus, i, m.: Philosoph og Værd under Keiserne Trajan o. Hadrian; vid. Gell. 1, 3 o. 15, eftere.

Favus, i, m.: Biernes Honningstive; favus est, quem fingunt (apes) multicaevatum e cera etc., Varr. R. R. 3, 16; — df. om Bierne: fingere favos, Cic. Off. 1, 44; cf. Virg. Ge. 4, 161; favos melle complere, Tibull. 1, 1, 50; — egf. den med Honning fylkte Væstive; hvs. favos eximere, Varr., demetere, Colum., exprimere, Ovid.; — men „poet.“ for Honningen selv; diluere favos Baccho, Virg. Ge. 1, 311; — fom Ordprog figes: crescere tamquam favum, (d. e. let el. umærkefigen), Petron. Sat. 48; — II) „overf.“: ferkantet Sten i et indlagt Gule, Vitruv.

Fax, gen. facis, f.; I) „egent.“: Jakket; navn. Stikke el. Stav af brændbar Træ el. omeunden med brændbare Sager; — vid. Plin. 16, 30; hvs. facies incidere, (tilfæere), id. 18, 63; cf. Virg. Ge. 1, 292; — dog havde man ogsaa facies e sparto, Plin. 19, 7; — B) „bef.“ mærkes Jakkens Brug; aa) til Pynting, eg det navn.; a) paa Hæiser, Varr.; cf. Ovid. Met. 1, 493; egf. i Hæiser; hvs. fax prima noctis, Gell., egf. absol. fax prima, Macrob., (da man kender Qvæ); — df. „alleg.“: facem praeferre alicui ad libidinem, Cic. Catil. 1, 6; cf. Tac. Hist. 2, 88; — b) ved Brylluper, navn. for at lyse Bruden hjem; — huic lucebis novae nuptae facem, Plaut. Cas. act. 1, v. 30; f. egf. Virg. Ecl. 8, 29, o. Catull. 61, 98, egf. nedent. Prop. 1. c.; — df. facies nuptiales, (f. nuptiae), Liv. 30, 13; cf. Ovid. Met. 7, 49; — c) ved Ligfærd; vid. Virg. Aen. 11, 143, o. Tac. Ann. 3, 4; — bb) til Antændelse, navn. af Ligbaalet; vid. Virg. Aen. 6, 221; hertil hører egf. Prop. 4, 11, 46: Viximus insignes inter utramque facem, (i. e. inter nuptialem facem et funebrem); liget. alm. til Jædsaaftættelse el. Antændelse; vid. Cic. Catil. 1, 3, o. id. Pis. 2; liget. castris facies injicere, Tac. Hist. 4, 60; — II) ofte egf. „fig.“; A) „overf.“; aa) hvad der lyser el. skinner fom en Jakket, navn. om Himmellegemerne; — Rosea fax solis, Lucr.; cf. Hor. Od. 4, 6, 38; — men facies coelestes el. coeli, (lidlige Luffyn el. Meteorer, oel.), Cic., Lucr.; liget. absol., facies, Plin. 2, 25; cf. Virg. Aen. 2, 691; — b) egf. Diets Ølands; vid. Prop. 2, 2, 4: oculi, geminae, sidera nostra, facies; — bb) „poet.“ tilkægges egf. Eftvæguden fax el. facies, Tibull. 2, 1, 82, o. Ovid. Am. 3, 9, 8; — df. egf. fax „alleg.“ om en brændende Eftfey, Hor. Od. 3, 9, 13; — men egf. Juriere tilkægges facies, Virg. Aen. 7,

137, e. Senec. Herc. Oet. 1014; — b) „alleg.“ egf. brændende Dval el. Smerte; — dolor facies ardentes intentat, Cic. Tusc. 5, 27; cf. id. Off. 2, 10; men id. Tusc. 1, 19: corporis facibus inflammari ad cupiditates, (af brændende Sandfælighed); — B) „ment.“: hvad der (ligesom en Gæst) paa en Maade antænder el. affædtkommer noget; df. a) hvad der anfister Hærvirring el. Hærværelse; — faal. øfte „alleg.“ om Personer; vid. Cic. Phil. 2, 19, e. Liv. 21, 10; cf. Plin. 7, 6: Cajus et Nero, facies generis humani, figel. fax tumultus, Plin. Pan.; fax accusationis, id. Ep.; — figel. „alleg.“ om andre Midler el. Anledninger til Hærvirring el. Hærvirring; vid. Cic. Mil. 35; cf. Liv. 32, 38: duas facies (i. e. rogationes) et; — b) enhver stærkt Tilskyndelse og Drivekræfter, navnlig Hærværelse el. Hærvirring; vid. Cic. d. Or. 2, 51, e. id. ibd. 3, 1; — egf. vigtig Dyrkning el. Spærg; aciores ad studia facies subdere, Quintil. 1, 2, 5; cf. Ovid. Pont. 1, 7, 28; fax mentis honestae gloria, Sil.; fax irae, Lucr. 3, 304. — faxim, faxo, etc., f. und. facio: not.

*Febrresco, ēre, v. n. incho. at faae Feberen, Solin.; — febrilis, e: som let faaer Feberen, Coel. Aur.; — febricitans, are, v. n.: har Feberen, Cels.; — egf. om Dyrne: febricitans bos, Colum.; o. — febricitans, 3: som har Feberen, Veget.; — [febris]. — febricula, ae, f., demin. af febris: liden el. let Feber, cf. alm. en Feber; ∞ habere, Cic. Att. 6, 9; cf. Plane. ap. Cic. Fam. 10, 21; — egf. iu pl., Cels.; df. — febriculatus, 3: som har Feberen, Marc. Emp.; o. — febriculatus, 3: feberagtig el. forbunden med Feber, morbus, Gell.; — egf. som har Feber, Catull. 6, 5; — II) act.: som frembringer Feber, prunula, Fronto. — febrifugia, ae, f., [febris, fugio], (sc. herba): en feberfordrivende Plante, egf. centauria minor, Appul.

Februo, ire, v. n.: har Feberen, Cels.; — egf. om Dyrne: februius mula, Colum.; af — febris, is, (acc. em e. in, abl. i), f. [a fervore, Varr.]: Feberen; — febrim habere, Cic.; opp. febrim carere, id.; cf. id. Catil. 113: quum aestu febrigue jactantur; febris incipit, consistit, decedit, Cels.; febris remittit el. remittitur, (aftager), id.; cf. Hor. Ep. 1, 16, 22; febris lenta, Cels. (suigende), inclinata, (afstædende), id.; — egf. iu pl.; nec febris uror anhelis, Ovid. Pont. 1, 10, 5; cf. Lucr. 2, 34, e. Hor. Ep. 1, 7, 9; — 2) egf. „overf.“: hoc tibi febrim esse, quia non licet, (at det gælder dig endt), Plaut. Pseud. 2, 2, 48; — not.: egf. blev Febris af Romerne personificeret og dyrket med Dyrer o. Temples; vid. Plin. 2, 5, e. Val. Max. 2, 5, 6; Febris fanum in Palatio, Cic. N. D. 3, 25; cf. id. Leg. 2, 11.

Februa a. orum, f. und. februum. — februalis, f. und. februlis. — februiamentum, i, n., [februus]: Renselsmiddel, Censorin. — Februiarius, i, m., o. Februiarius mensis, [februus]: Renselsmaaned, færdi der den 1de i samme Maaned holdtes Renselsfesten Februa; — var intill Decemvirerne den sidste Maaned i det romerske Aar, derefter den anden; vid. Varr. L. L. 6, 4, egf. Ovid. Fast. 2, 31 flgd., o. Cic. Leg. 2, 21; — egf. som adj.: ∞ Nonis, Varr., Idibus, Plin. — *februatio, onis, f.: religios Renselse, Varr.; o. — februatus, a, f. und. flgd.; — [februus]. — Februlis, (cf. Februalis), is, f.: Epithet til Juno, til hvilken man ofrede i Februiarius, hvf. egf. Februatia, vid. Fest. p. 85 Müll., egf. Capella o. Arnob.; — [best. m. flgd.].

Februus, avi, atum, i, v. a.: renser fra Synd el. ved religios Handling; — se ea februare, id est, pura facere, Varr. ap. Non.; af — februum, i, n., oftere iu pl. februa, vid. Varr. L. L. 6, 3, egf. Fest. p. 85 Müll.: Renselsmidler el. hvormed man renser; — Februa Romani dixere piamina patres, Ovid. Fast. 2, 19 flgd., hvor egf. de forskellige februa opregnes;

— egf. den aarlige Renselsfest i Enden af Februar, hvortil rimel. hører: pia februa, id. ibd. 5, 423.

Fecialis, f. und. feclialis. — *fecunde, adv.: frugtbar; — compar., ∞ ferre fructum, Varr., resurgere, Plin.; superl., ∞ nasci, id.; — fecunditas, atis, f.; I) „egent.“: Frugtbarhed, terrarum, Cic.; cf. id. N. D. 2, 60; ∞ virentium et animalium, Colum.; men ∞ mulieris, Cic. Phil. 2, 21; — not.: egf. personificeret som Gudde, Tac. Ann. 15, 23; — II) „fig.“; A) „overf.“: rigt Hæraar, stor Mængde; ∞ lactis facere nutribus, Plin.; ∞ voluminum (Varonis), id. 35, 2; — B) „ment.“: fecunditas in adolescente se esserat, (Rigdom i Udtryk), Cic. d. Or. 2, 21; ∞ animi, Plin. praef.; o. — fecundo, are, v. a.: at frugtbargjøre el. befrugte; („poet.“ o. i efterd. Profia); — Et viridem Aegyptum nigra fecundat arena, Virg. Ge. 4, 291; cf. Pallad. 3, 9; — [af flgd.].

Fecundus, 3, [af inns. feco, best. m. *q̄vo*, *q̄vra*, i. e. fieri el. gigni, hvf. egf. fetus, femina, senus]; I) „egent.“: frugtbar, som bringer rige Frugter el. megen Affom, navnlig om Jorden, om Væretne, og om levende Skabninger; — segetes fecundae et uberes, Cic.; ∞ mare, (stærkt), Tac.; ∞ mulier, Ovid.; — compar., quibus sit terra multo fecundior, Cic. d. Senect. 15; men id. N. D. 2, 61: sue ... natura nil genuit fecundius; superl., f. nescit.; — egf. e. gen.; terra pecorum fecunda, Tac. Germ. 5; fecundior metallorum terra, Plin.; — II) „fig.“; A) „overf.“: frugtbargjørende el. befrugtede, Nilus, Plin.; fecundae verbera dextrae, Ovid. Fast. 2, 427, (af Remmen i Iupiterspræstens Høire); men ∞ aurum, vid. id. Met. 4, 668; — 2) df. egf. rigelig, overflodig, calices, Hor. Ep. 1, 5, 19; ∞ fons (aquae), Ovid.; ∞ colles, id.; egf. e. abl., id. Met. 8, 222; — egf. e. gen., f. nescit.; — B) „ment.“: fecunda culpa secula, Hor. Od. 3, 6, 17; cf. Tac. Ann. 6, 27: Aemilium genus secundum bonorum civium; — figel. e. abl.: amor et melle et felle est fecundissimus, Plaut. Cist. 1, 1, 71; cf. Lucan. 10, 303; — ∞ ingenium, Plin.; fecundissima ars, id.; Pericles uber et fecundus, (neml. som Zæler), Cic. Orat. 4.

Fel, gen. felis, n.; [best. m. *χολή*, i. e. fel, egf. m. bilis]; I) „egent.“: Galden; — ∞ in jecore est, vid. Plin. 11, 74; ∞ inhaeret (jecori) ex interiore parte, Cels.; ∞ gallinaceum, Cic., taurinum, Plin.; — pl. fella, Coel. Aur.; — II) „fig.“; A) „overf.“: 1) „poet.“: flyvende Gist, (navnl. af viske Dyrer Galde); — Omnia vipereo spicula felle linunt, Ovid. Pont. 1, 2, 18; cf. Virg. Aen. 12, 856; — 2) fel terrae: Jordgalde el. Jorderg, (fumaria officinalis L.), Plin. 25, 31; — B) „ment.“: men alene „poet.“, (hvorim. bilis i Profia): Bitterhed, bitter Smerte; — Omnia jam tristi tempora felle madent, Tibull. 2, 4, 11; cf. Plaut. Cist. 1, 1, 71, e. id. Truc. 1, 2, 76, egf. Martial. 7, 25; — b) Galde, Harme, Jorderbitterhed; exarserat aro felle dolor, Virg. Aen. 8, 219.

Feles, (egf. felis, Plin.), is, f.: Ratten; vid. Cic. Leg. 1, 11, e. id. Tusc. 5, 27, oftere; f. egf. Ovid. Met. 5, 330; men feles quo silentio, quam levibus vestigiis obrepit avibus? Plin.; cf. Phaedr. 2, 4; — egf. undert. Maaren el. Jilderne, Varr., Colum. 8, 14; — II) „fig.“ o. omist: en listig Røver; feles virginaria el. virginialis: en Jigerøver, Plaut.

Felicitas, 3, f. und. felicitatus. — felicitas, atis, f., [1. felix]; I) „egent.“, (men alene efterang.): Frugtbarhed, terrae, Plin. Ep. 3, 19; ∞ major Babyloiae, Plin. 18, 17; — II) særd. „overf.“: Lykke el. Lykkeligbed, lyffelig Tilstand; — fuit felix, si potest ulla esse in seclere felicitas, Cic. Phil. 2, 24; — egf. lyffelig Stikene, Medgang, vid. id. Brut. 96; egf. Lykke i Jorderagender, vid. id. Manil. 10, Caes. B. G. 1, 40, e. id. ibd. 6, 43; figel. felicitas rerum gesta-

rum etc., id. B. C. 2, 31; — ogf. in pl., Cic. Mil. 31; cf. Ter. Eun. 2, 3, 32: bonae felicitates omnes etc.; — not.: Felicitas, personificeret som Gubinde, Suet. Tib. 5, Augustin.

feliciter, adv. af felix; 1) eprdl.: frugtbar; — Hic segetes, illic veniunt felicius uvae, Virg. Ge. 1, 51; — II) fædv. „overf.“ a) lyffelig, heldigen, naviger, Cic.; — b) superl., ∞ gessisse reimp., Caes. B. C. 1, 7; men Cic. Fam. 7, 28: sapienter ... si consilio, feliciter, si casu etc.; — compar., f. evenf.; — ogf. lyffaligen, vivere, Cic. Fin. 3, 7; — b) feliciter: lyffeligen, med el. til Lyffe; faal. navn. i Bonfermularer; vid. Cic. Mur. 1; ogf. i Tifraab; vid. Phaedr. 5, 1, o. Juvenal. 2, 119; ligef. feliciter, velim, etc., Cic. Att. 13, 42; ogf. e. dat.; domini et dominae feliciter! Suet. Dom. 15; cf. id. Claud. 7.

felinus, 3, [feles]: af en Kat, stercus, Cels., inc. — felio, ire, v. n.: som Parberens Naturløb, Auct. Carm. d. Philom. 5. — felis, is, f., f. und. feles.

1) felix, icis, adj., [af inus. feco, vid. secundus ab in.]; 1) „egent.“: frugtbar, frugtberende, arbor, (Frugttræ), Liv. 5, 21; cf. Virg. Aen. 6, 230: ramo felici olivae; — ∞ Campania, Plin.; men Arabia Felix, f. und. Arabia; — compar., ∞ regio, Ovid.; cf. Hor. Epod. 2, 14; superl., f. nescif., — „poet.“ ogf. e. abl., el. e. gen.; Felix prole virum (Roma), Virg. Aen. 6, 785; felix uteri, Sil. 4, 359; — not.: efter Macrobi. Sat. 2, 16, ere arbores felices: alle ædler Træer, (oppon. infelices); — II) „fig.“: a) „alm.“: lyffelig, i en lyffelig Tilstand; — Tam felix esses, quam formosima, velim, Ovid. Am. 1, 8, 27; — ogf. „alm.“: lyffelig, heldig, ad casum fortunamque, (med Hensyn derpaa), Cic. Font. 15; ab omni laude felicior, id. Brut. 16; ogf. felicior in aliqua re, (i et Joretagende), id. Qu. Fr. 1, 1, 10; — ogf. lyffelig el. lyffalig; vid. id. Phil. 2, 26; Sulla felicissimus omnium aute victoriam civilem, Sall. Jug. 95; — bb) ogf. at mærke; a) om de Hæder; vid. Hor. Sat. 1, 9, 28; — b) ogf. e. gen., (Ofest „poet.“); o te ... cerebri Feliceum, id. ibd. 12; felix famae, Sil.; felix gratiae (Virgilius), Plin.; — ligef. „poet.“ e. inf., Virg. Aen. 9, 772; — B) „bef.“ ogf.: lyffelig, d. e. som bringer Lyffe, hostia, Virg. Ge. 1, 315, omen, Ovid., secula, id.; — ogf. helsebringende, navn. i Bonfermularer; vid. Cic. Div. 1, 45; f. ogf. und. faustus; ligef. quod tibi mihi que sit felix, etc., Liv. 22, 30; — ogf. naartig el. qumfig, m. e. ud. dat.; Sis bonus, o, felixque tuis, Virg. Ecl. 5, 65; cf. id. Aen. 1, 331; — endel. ogf. „poet.“ e. gen. el. e. inf.; vid. Virg. Ge. 1, 277 o. 284; — not.: Felix, som romersk Titnavn, tillagtes først Dictatoren Sulla; vid. Plin. 7, 44; — som adj. pr. i Arabia Felix, f. evenf. — 2. felix, f. und. filix.

*fellator, oris, m., i. e. qui fellat, Martial.; o. — fellebris, e: suende el. diende, Solin., inc.; — [fello]. — fellens, 3, [fel]: af el. med Galde, sudor, Plin. — felloco el. fellito, are, v. a., [af fello, ligefom vellico af vello]: fuer el. dier, ubera, Solin. — felliducus, 3, [fel, duco]: som afferer Galde, Coel. Aur. — fellillus, 3, [fel, fluo]: flydende af el. med Galde, Coel. Aur. — fellito, are, f. und. fellico. — fellitus, 3, [fel]: galdeagtig, sapor, Avien. — fello, are, v. a.: at sue el. dic, lac humanum, Varr. ap. Non.; lupam alumniferaunt olim, id. ibd.; — not.: hos Martial. ogf. sensu obsceno. — fellösus, 3, [fel]: fuld af Galde, egestio, Coel. Aur. — Felsina, ae, f.: By i Gall. Cispad., Plin. 3, 20, hed silde Bononia, (hod. Bologna), id. ibd.

femella, ae, f., demin. af femina: ung Jruentimmer, ften Pige, Catull. 55, 7. — **femen**, (nomin. inus.), inis, n., Biform af femur: Laaret (fra Høsten til Knæet); enjns in femine etc., (om en Billedstøtte),

Cic. Verr. 4, 43; feminis crassitudine (stipes), Caes.; — ogf. in pl.; pedibus, feminibus, etc., Cic. N. D. 1, 35; — ogf. em Dorenc, Varr.

femina, ae, f., [af inus. feco, vid. secundus ab in.]; 1) „egent.“: enhver Skabning af Funktionet el. hyerom Funktionet ørdenlige bruges, (opp. mas); vid. Cic. N. D. 1, 31; cf. A) et Jruentimmer, en Kone el. Pige; — feminae puerique, (opp. viri), Liv. 36, 21; — ogf. „overf.“ el. med Lunc: qvindagtig Mandfæst, Ovid. Met. 12, 170; cf. Virg. Aen. 9, 617; — ogf. Kone el. Hustru, Cic. Fam. 5, 8; cf. id. Tusc. 1, 12; — som Sentens fan mærkes: varium et mutabile semper Femina, Virg. Aen. 4, 570; — ogf. som adj.: femina turba, (f. feminea turba), Prop. 2, 23, 1; — B) Dyr: Kone Jru; (hestiae) aliae mares, aliae feminae sunt, Cic.; porca femina, id. Leg. 2, 22; femina sus, Colum., piscis, Ovid., anguis, Cic.; — II) „overf.“ i Naturhistorien: Emmen af Træer og Planter; df. om Palmen: sine maribus non gignere feminas, Plin. 13, 7; — ogf. Mineralierne indreles, efter Styren af deres Glands, i mares o. feminas, vid. Plin. 37, 25; — endel. heder i Mechaniken, cardo femina: den Joretbning, hvori Tappen el. cardo masculus bevæger sig, Vitruv. 9, 9.

feminal, is, n., [femina], f. feminale, se. membrum, Appul. — feminalia, um, n., [femen]: etflags Bind omkring Laarene, omtr. svarende til vore Bentklæder; — hieme ... feminalibus et tibialibus muniebatur, Suet. Aug. 82. — **feminatus**, 3, [femina]: qvindagtig el. umandtig el. feig; Sic feminata virtus afflicta occidit, Cic. poet. Tusc. 2, 9.

*femineus, 3, 1) „egent.“: qvindelig, hørende til el. benævnt efter Jruentimmer el. Qvinder; — ∞ sexus, (Qvindestæmmet), Plin.; cf. Ovid. Met. 6, 680: femineae sortis etc.; ∞ labor, (f. lanificium), Tibull.; ∞ Marte cadere, (for Qvindehaand), Ovid. Met. 12, 610; men ∞ Calendae, (i. e. Calendae Martiae, el. Jæsten Matronalia), Juvenal. 9, 53; — II) „fig.“: qvindagtig, blod el. forfæet; pectus non femineum, Ovid. Met. 13, 693; ligef. femineo ... spoliolum amore, (i. e. nimio el. impotenti), Virg. Aen. 11, 782; men uentr. fem adv.: femineum sonare, Ovid. A. 3, 256, (lyde el. tone bledt el. mildt); o. — **femininus**, 3, ligefom frgd.: qvindelig, nomen, Varr., genus, Plin.; — „bef.“ ogf. i Grammatiken: ∞ positio (nominum: deres Endelse som Funktionserd), Quintil. 1, 4, 21, ogf. absol. femininum, (se. nomen), id. 1, 6, 5; — df. adv. feminine, Arnob.; — [femina].

femur, oris, n., [af inus. feco; vid. secundus ab in.]; 1) „egent.“: Laaret; femur ferire el. caedere, (som Gæst af Taleren), Quintil., cf. Cic. Brut. 50; men „poet.“ corpus ... femorum ... pedumque crurumque, (f. femora, crura, pedes), Ovid. Met. 14, 61; — II) „overf.“ (ifølge etflags Lighed); a) femur bubulum, Plin. 27, 56: etflags Plante; — b) paa den dørste Sætte: en Del af Triglapphen, germ. der Stæg, Vitruv. 4, 3.

fenarius, 3, [fenum]: hørende til He, falk, Hele, Cato. — fendicae, arum, f., [fundo], ligefom hirae: haffede Tarme, Arnob. — fendo, ere, simpl. inus.: df. defendo, infensus, etc., Prisc.; — not.: fynes eprdl. at betegne en Paafteden el. et Sammenfød; (best. m. vort: at finde, Jiente, osv.).

*fenebris, e: hørende til Rentpenge el. til Renter; ∞ leges, Liv. 35, 7; ∞ rem levare, (lette el. ørne Giesløvafsenet), id. 7, 21; derom ogf. ∞ malum, Tac. Ann. 6, 16; — pecunia fenebris, Penge el. Capital, som udlænes imod Renter, Suet. Calig. 41; o. — fenerarius, i, m., ligefom fenerator: en Agerkarl, Jul. Firm.; — [fenus].

*feneraticius, (-tius), 3: hørende til Renter el. til Rentpenge, cautio, Cod. Just.; o. — feneratio,

onis, f.: Udlaan imod Renter; cf. egf. Nager; vid. Cic. Flacc. 23: pecunia ... translata in quaestum et generationem; cf. Colum. 1, praef.; oppon. beneficium, Cic. Fin. 2, 35; — [fenero]. — fenerato, abl. sem adv., f. und. fenero. — *fenerator, oris, m., [fenero]: sem udlaaner Penge imod Renter, Cic. Fam. 5, 6; — ostere m. forbart Bibeget: en Nager cf. Nagerfarf; vid. Cic. Off. 1, 42, v. Hor. Epod. 2, 67; ∞ acerbissimi, Cic. Att. 6, 1; cf. Suet. Tib. 48, ostere; df. — feneratorius, 3: hørende til Nager cf. Binde, Val. Max. 2, 6, 11; v. — feneratorix, icis, f.: sem driver Nager, id. 8, 2, 2.

*fenero, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenl.“: udlaaner, pecuniam sub usuris solitis, Dig., egf. gravioribus usuris, i. d.; — egf. absol., fenerare (se. pecuniam), Liv. 7, 42; cf. Martial. 1, 86; — df. abl. neut. fenerato, sem adv.: imod høie Renter, d. e. med stor Besøftning, Plaut. Men. 4, 2, 40; — 11) „fig.“: A) aligum: laane til negen, have negen gieldbunden, Martial. 1, 77; df. pass., Cic. Parad. 6: ad fenerandas provincias, (for at usue dem med Nager); — B) yder cf. meddeleer imod Bederloq; — Feneratum istuc beneficium tibi pulchre dices, Ter. Phorm. 3, 2, 8; cf. ibd. 2, 2, 9: ne non tibi istuc feneraret; — b) egf. „alm.“: yder cf. meddeleer; — sol suum lumen ceteris quoque sideribus fenerat, Plin. 2, 4; men Senec. Suas. 7 extr, em Suba o. Perrejus: mutuis vulneribus mortes fenerarunt, (ombragte hinanden); v. — fēnēror, atus sum, v. dep. a.; 1) „egenl.“: udlaaner imod Renter, pecunias, Cic. Verr. 2, 70; egf. und. acc.: ∞ binis centesimis, (imod 2 Procent om Maaneden), ibd. 3, 70; — men absol. fenerari: at drive Nager, id. Off. 2, 25; — b) df. i d. sid. Retsfprog: fenerari pecuniam ab aliquo, (tage tillaans af negen imod Renter), Dig.; — 11) „fig.“: neque enim beneficium feneramur, Cic. Lael. 9, (vi aagre ifte med en Velgierning); f. egf. ovenf. Ter. II. ec.; — [fenus].

1. fenestella, ae, f., demin. af fenestra: liden Nabning i Væggen til Vys og Luft, Luftstul; in pl.: modicis fenestellis (granaria), Colum.; — not.: porta Fenestella i Rom, vid. Ovid. Fast. 6, 578. — 2. Fenestella, ae, m., L.: Høstetriver under Augustus v. Tiberius; citeres ofte af Plin.

fenestra, ae, f., [besl. m. *γαῖω*, *γαρερός*]; opdel.: Stul cf. Nabning i Væggen, navn. til Vys og Luft; germ. Fenster, alts. veri: Bindue; ordent. m. rende Vemmer til at lufte, cf. m. Jørbang; — lucem admittite fenestris, Ovid. A. A. 3, 807; cf. Cic. Att. 2, 3; men Hor. Od. 1, 25, in: junctas quantium fenestras; bifores fenestras, Ovid. Pont. 3, 3, 5; men ∞ reticulatae, (forsnyede med Gitter), Varr.; — in turri fenestras ad tormenta mittenda, (Strydshuller), etc., Caes. B. C. 2, 9; men Virg. Aen. 2, 482, (em den indfjortede Vag): lato dedit ore fenestram, (vid Nabning); men Plaut. Casin. 1, 44: concludere in fenestram, (i en Binduefjerdobning); — 11) „fig.“: A) sammenlignende em Sandferne; (eas partes), quae quasi fenestras sint animi, etc.; — B) „overf.“: Aftæning af Veligheds; quantam fenestram ad nequitiam patefeceris, Ter. Heaut. 3, 1, 72; cf. Suet. Tib. 28; df. — fenestro, avi, atum, 1, v. a.: forsyner med Binduer cf. Nabninger; vid. Plin. 11, 55; triclina fenestrata, Varr. — fenestrula, ae, f., ligefem 1. fenestella, demin. af fenestra, Appul.

fēnēus, 3, [fennum]: af *hō*, homines, (Stræamænd), Cic. frgm. ap. Ascon. — Fēnicūlārius Campus, (en Jænnikelmærk): Raynet paa et Sted i Hisp. Tarrac.; df. m. Lunc, f. Hispania, Cic. Att. 12, 8; af — fēnicūlum, i, n., [fennum]: Jænikel, en Græsart, Plin. 20, 95. — fēnilia, ium, n., [fennum]: Hølsede, Hømagazin, Virg. Ge. 3, 321, Colum., v. A.

*fēniseca, ae, f. und. fenisex; — fēnisecta, orum, n.: det slaade Hø, en Høstaf, Varr.; — fenisector, oris, m.: sem slaacer Hø, Colum. 11, 9; — fenisex, icis, m.: = frgd., Varr., Plin.; — „pect.“ egf. feniseca, ae, m., men „overf.“: Landmand cf. Bonde; vid. Pers. 6, 40; — fenisicia, ae, f., v. orum, n.: det afsmiede Hø, Varr., v. A.; — [fennum, seco].

fēnum, i, n., [af inus. feo, vid. fecundus af inus. feo]; Græs til at slaac, sædv. Græs; — fennum caedere, demetere, Colum., secare, Cato, slaac Hø; ∞ in metas exstruere, (sætte i Staf), Colum.; — pl. fenna, Appul.; — b) sem Drefsprog kan mærkes: fennum habet in cornu, (den slanger, er ifte at spøge med), Hor. Sat. 1, 4, 34; ligel. m. Lunc: fennum esse (f. edere) alios oportere, (neml. som umælede Dyr), Catulus ap. Cic. d. Or. 2, 57; — 2) fennum graecum: Buefjorn, (en Græsart), Plin., Colum.

fēnus, ōris, n., [ligefem fecundus, af inus. feo]; opdel.: Product cf. Indtagt; fenus dictum a fenu, etc., Varr. ap. Gell. 16, 12; df. „alm.“ i Høstelsfproget: Rente cf. Renter af udlaante cf. laantagne Penge; — pecuniam alicui dare fenori, Cic. Verr. 2, 70, (udlaane til negen); pecuniam fenore sumere, id., accipere, Liv. 5, 10, (tage tillaans); pecuniam alicui grandi fenore occupare, (oplyage paa negens Vegne), Cic. Flacc. 21; dives positus in fenore nummis, Hor.; pecuniam graviore fenore collocare, (udlaane imod høiere Renter), Suet. Aug. 39; egf. dare pecuniam in fenus, Dig.; — fenus exercere, (udlaane imod Renter), ibd.; — b) egf. Nagerrente, Nager; vid. Hor. Ep. 1, 1, 8, v. Cic. Off. 2, 25; — B) „bef.“ egf.: a) den imod Renter udlaante Capital; fenus argenti creditum, Plaut. Most. 3, 1, 191; duas fenoris partes in agris collocare, Tac.; cf. Cic. Att. 6, 1: fenus et impendium etc.; — b) en med de paaløbne Renter forøget Capital; df. egf. trykkende Gield; fenore obrui cf. mersum esse cf. laborare, Liv.; spes fenoris expugnandi, (haabet om at faae Gielden udslettet), id. 6, 18; — 11) „overf.“ v. „alleg.“: Product cf. Bindue cf. Jørdel, navn. af Jorden; — Semina (Udsæden) ... magno fenore reddat ager, Tibull. 2, 6, 22; cf. Plin. 18, 47: cum quinquagesimo fenore messes reddere; — egf. om anden Erftanning cf. Jørdel; vid. Prop. 1, 7, 26, v. id. 3, 1, 22; — ligel. „alleg.“: quam bona fide terra creditum fenus reddit, Plin. 2, 63; cf. Cic. d. Senect. 15; — fenusculum, i, n., demin.: en liden Rente, en lille Jørdel; vid. Plaut. Pseud. 1, 3, 52: adderes fenusculum, etc.

fēra, ae, f. und. I.ferus. — *fērācitas, atis, f.: Frugtbarhed; — feracitatem (vitis) sequi, (see bet. paa, tage Senfyn dertil), Colum.; v. — fērāciter, adv.: frugtbart cf. frødig; compar., velut ab stirpibus laetius feraciusque renasci, Liv. 6, 1; — [ferax].

fērālis, e, [rimel. af fero, men m. forandret Quantitet; deg egf. fer., Ovid. Fast. 2, 569]; 1) „egenl.“: hørende til de Afstede cf. til deres Begravelse, cupressus, (ter bruges ved Ligbegængelser), Virg., Ovid.; — feralea sumere vittas, Ovid. Ib. 103; ∞ munera, id. Trist. 3, 3, 81; men ∞ reliquiae, (den Afsteds Afte), Tac. Ann. 2, 75; ∞ urna, id.; — B) df. absol.: Feralia, (se. solennia): alle Dødes Fæst, Offerfest til Hære for de Afstode, (holdtes xii. Cal. Mart.); vid. Ovid. Fast. 2, 567; egf. tilføies ibd. 569: Hanc, quia iusta ferunt, dixere Feralia lucem; — eodem die ... id est, Feralibus, Cic. Att. 8, 14; cf. Liv. 33, 7; — b) df. attr. adj.: ∞ mensis, (i. e. Februarius), Colum.; ∞ tempus, egf. ∞ dies, (i. e. Feralia), Ovid.; — 11) „overf.“: ddb. bringende, d. e. foraglig, fordrøvelig, odl., m. v. ud. dat.; — Idus Martiae feralea Caesar, Plin.; bellum ipsis ferale, (i. e. exitiosum), Tac. Hist. 5, 25; ∞ annus, id. Ann. 4, 6; ∞ arma, Lucan.; cf. Ovid. Met. 9,

214: Tunc ... feralia dona tulisti? — not.: neutr. ferale egf. som adv.; ∞ ingemiscere, Claudian.

fērax, acis, adj., [fero]: 1) „egent.“: frugibar, (navnl. ved Dyrkning); — ab sol., egf. c. gen. cl. ahl.; — ∞ rus, Ovid.; — Sardinia, Hor.; ∞ plantae, Virg.; — compar., ∞ Aegyptum (reddere), Suet. Aug. 18; superl., ∞ agri, Caes. B. G. 2, 4; — Terra ferax Cereis, multoque feracior uvae, Ovid. Am. 2, 16, 7; cf. Hor. Epod. 5, 22; ligel. acini feraces musti, Plin.; — illa ferax oleo est (terra), Virg. Ge. 2, 222; — II) „everf.“: frugibar el. rig i sit Elags; nullus feracior in philosophia locus, quam etc., Cic. Off. 3, 2; cf. id. Orat. 15; — egf. c. gen., Hor. C. Sec. 19; egf. c. abl.; ferax seculum bonis artibus, Plin. Ep. 4, 15; men feracius ad laudem alium, id. Pan. 43.

feretum, i, f. und. fertum. — *fercūlm*, i, n., [etr. f. fericulum, af fero]: 1) „atm.“: eslags Dpfats el. Stilsads el. anden Jndretning til at bære paa, en Værebør, odl.; — spolia ... suspensa ... ferculo gerens, Liv. 1, 10; men pomparum fercula, Cic. Off. 1, 36, (hvorpaa Gueernes Billeter bæres i heitideligt Dpteg): cf. Suet. Caes. 76; men om et Triumphog: inter pompae fercula etc., ibd. 37; — II) „bef.“: Dpfats, hvorpaa Epiferne el. Netterne frembæres; df. egf. Anretning; — mutare vasa cum ferculis, Plin. 33, 47; cf. Suet. Aug. 74, egf. Juvenal. 1, 91, oftere, o. Hor. Sat. 2, 6, 101.

fērē, adv., [a ferendo, Varr.]: 1) m. Vibegeb af en Nærmelse deril: næsten, paa det nærmeste, mestendels, omtrænt; — inde surreptus fere sexennis, Plaut.; cf. Ter. Andr. 1, 1, 77; ligel. hora fere tertia, Cic.; qui fuit ejus fere aequalis, id. Off. 3, 1; men ibd. 2, 4: ipsa Peloponnesus tota fere in mari est, (er næsten hel omgiven af Hav); cf. Caes. B. G. 7, 19: ex omnibus fere partibus etc., egf. ibd. 35: fereque e regione etc.; ligel. semper fere, Cic. d. Or. 2, 6; satis fere, id. Off. 1, 18; men haec fere dicere habui etc., id. N. D. 3, 39; — II) m. Vibegeb af en Nærhed el. af en Lighed, odl.: netop, ganske, just, odl.; — ornatu fere militari etc., Cic. Off. 1, 18; cf. Hor. Sat. 1, 3, 96; men circa hanc fere consultationem (verti), Liv. 36, 7; ligel. qui (sermo) tum fere multis erat in ore, Cic. Lael. 1; — B) df. „bef.“: 1) m. Negationer: ifte just, ifte Iet; — nihil aut non fere multum (dif-ferre), Cic. Brut. 40; in se dicere, non est fere, nisi securarum, Quintil.; men quod erat nemo fere senior etc., id. Lael. 1; cf. Caes. B. G. 5, 53; men Quintil. 1, 2, 15, i det negative Spørgsmaal: nam quid fere undique placet? — 2) m. Henlign paa Liden og paa Tingenes sæd-vaulige Løb deri: for det meste el. mestendels, sædvan- ligen, almindeligen, odl.; — quod fere libenter homines id, quod volunt, credunt, Caes. B. G. 3, 18; cf. Cic. Manil. 9; ligel. ruri fere se continebat senex, Ter. Phorm. 2, 3, 16; cf. Hor. Ep. 1, 6, 9; — egf. sær- skelt. m. plerumque el. plerique; vid. Cic. Tusc. 3, 30; men Suet. Tib. 68: adducto fere vultu, plerumque ta- citus; — entef. i Modsetn. af raro, interdum, saepe; fereque id in capillo sit, rarius in barba, Cels.; cf. Suet. Aug. 15 o. 53.

fērentārius, i, m., [fero]: som bruger Skud- vaaben; df. ferentarii, quorum tela feruntur, non te- nentur, Fest.; cf. Sall. Catil. 60; men (ferentarii) telis assultantes, Tac. Ann. 12, 35; men ferentarios equites pictos etc., Varr. L. L. 6, 3; — 2) commi: ferentarius (amicus): der hurtigt bringer Hjælp, Plaut. Trin. 2, 4, 55.

Fērentinūm, i, n.; 1) By i det Hermiciske i La- tium, Liv. 4, 51 o. 60, oftere; — B) df. 1) *Fērenti- nus*, 3, manipi, Sil., aqua, (Jod el. Væf derved), Liv. 4, 51; men ∞ caput, rimel. Syen Fer., id. 2, 38; — h) *Ferentini*, orum, m.: Jndvaanerne deraf; — c) *lucus Ferentinae*, heiligt Gudsinden Ferentina, Liv. 1, 50 o. 52; — 2) *Ferentinas*, atis, adj., po-

pulus, Liv. 9, 43; — men nomina, Ferentinae popu- lus, Titian. ap. Prisc.; — b) *Ferentinales*, um, m.: Jndvaanerne af Syen Fer., Plin. 3, 9; — II) By i Strunien, N. Stho's Jødeste, Plin. 3, 8, c. Suet. Oth. 1; — B) df. 1) *Ferentini*, orum, m.: Jndvaanerne deraf, Plin. 3, 8; — 2) *Ferentinensis*, e, colonia, Frontin. d. Col. fereola vitis: eslags Vinstok, Colum. 3, 2. — *Fēretrius*, i, m.: Epitet til Jupiter, cui spolia opima ferebantur, vid. Liv. 1, 19; el. a feriendo hoste: Omne quod certo dux ferit esse ducem, Prop. 4, 10, 45. — *feretrum*, i, n., *γέρετρον*, d. latinske feretrum: Værebør el. anden Jndretning til at bære paa (navnl. i Dpteg el. i Triumf), Sil. 5, 168; — 2) „bef.“ egf. Lighaaren, Virg. Aen. 6, 222; cf. Ovid. Met. 3, 508.

feria, ae, a feriendis victimis, Fest. p. 85; satyr. in pl.: feriae, arum, f.; 1) „egent.“: Jertier el. Jri- dage, paa hvile neml. visse Arbeider ifte ture fore- tages, alts. tillige Jestedage, og ofte forbundne med visse Religionsøvelser; vid. Cic. Leg. 2, 12 o. 22; — feriae privatae. (saal. nataliciae el. Jødefestdage), opp. feriae publicae, som navnl. ere: stativae, conce- ptivae, imperativae, etc., vid. Macrobi. 1, 16, (f. egf. und. disse Arttier); egf. nævnes feriae forenes, Cic. d. Or. 3, 22, Latinae, Liv. 22, 1, solennes, Suet.; — ferias habere triduum, Cic., indicare in triduum, Liv.; per ferias, Cato, c. feriis, id., Colum., (i el. under Jertierne); — II) egf. „everf.“: induciae sunt feriae belli, Varr. ap. Gell. 1, 25; men commi: feriae esuriales, (naar man intet har at spise), Plaut. Capt. 3, 1, 8; — fremdeles „poet.“: Longas ... ferias Prae- stes Hesperiae, (langvarig Jret), Hor. Od. 4, 5, 37; — men ordspogvis: sine ullis feriis: uden alt Dy- held, Arnob. — *feriatus*, 3: partic. o. adj. af ferio.

fericūlus, 3, demin. af ferus: noget vild, Pe- tron. Sat. 39, inc. — *ferinus*, 3, [ferus]: hørende til el. benævnt efter vilde Dyr el. efter Vildret, lae, Virg., caro, Sall.; ligel. absol. ferina (sc. caro), Virg. Aen. 1, 215; men ∞ vestis, (af Dyrestind), Lucr.; men ∞ sapor, (der smager som Riedet af Vildet), Plin.; — egf. „everf.“: dyprift, vild; ∞ vox, Ovid. Trist. 5, 12, 55; ∞ voluptates, Gell.; — men ferina, ae, (sc. caro), f. evenf.

ferio, ire, v. a.; 1) „egent.“: A) „atm.“: slaar, stoder, sukker, hugger, odl.; — ∞ fores, (banke paa), Plaut.; ∞ murum arietibus, Sall.; feriri ab angue, Ovid., (blive stiftet deraf); cf. Ovid. Fast. 3, 755; men med Luce: ut frontem ferias (tibi, neml. i Jorun- dring), Cic. Att. 1, 1; cf. Ovid. Met. 4, 553; — „poet.“ egf.: ∞ mare, (at vrede), Virg. Aen. 3, 290; men ∞ retin-acula ferro, (overhugge dem), ibd. 4, 580; — ∞ tabulam malleo, (udhamre), Cels., uvas pede, (søndertræde), Ti- bull.; — egf. absol.: ∞ pugno, vel calce, Quintil., cf. Hor. Sat. 2, 7, 99, o. Virg. Ecl. 9, 25; men acre frigus ferit, (er bideende, trænger igennem), Lucr. 4, 261; — B) „bef.“: a) em Tings- og Væbredssubjeter; ligesom at slaar el. stode dermed; egf. at slaar el. bider; — sol radiis ferit cacumina, Ovid.; cf. Hor. Od. 2, 10, 11; ferit aethera clamor, Virg.; — ∞ oculos (corporea el. simulacra), Lucr.; cf. Cic. Fam. 15, 16; — b) slaar, præ- ger, monter, asses sextantario pondere, Plin. 33, 13; df. paa Monter: Illi viri A. A. A. F. F., f. und. Beghavet A; — c) rammer, træffer, slaar; ferire (telo), quem nolueris, etc., Cic. Top. 17; cf. Virg. Aen. 12, 295, o. Hor. A. P. 350; — men ordspogvis: medium ferire, (træffe el. bide Middelviden), Cic. Fat. 17; — d) slaar el. falder, nedlægger el. dræber el. slægt, odl.; — ∞ hostem, (sælde ham), Sall. Catil. 7; men ∞ ali- quem securi, (halsbugge), Cic. Verr. 1, 30; men ∞ leonem, Sall., aprum, Ovid., (paa Jagten), — navnl. egf. om en Dfferlagning; ∞ vaccam Proserpinae,

(offre den til bende), Virg. Aen. 6, 251; cf. Hor. Od. 2, 17, 32; — ∞ foedus, slutte et forbunde, Virg. Aen. 10, 154, (ferit man neml. derved opbrd. slagtede et Evin; vid. id. ibd. 8, 641, bef. egf. Liv. 1, 24, hvor Begyndningen af dette Offer er at eftersee); — derefter egf. uden alt Hensyn til Dffring: foedera seriebantur provinciarum, Pseud. Cic. p. Bom. 50; cf. id. Coel. 14; — II) „fig.“; A) „adm.“ minus multa ... quae fortuna feriat, Cic. Off. 1, 21; men „alleg.“: ut ictu simili ferirer, Quintil. 6, proem.; — b) ∞ aurem, om Talsen og Stemmen, id.; cf. Cic. Orat. 67; — quum balba feris annos verba palato, (udstoder el. udstammer), Hor. Sat. 2, 3, 274; men Ovid. Trist. 4, 10, 50, om Digteren Horatius: Num ferit Ausonia carmina culta lyra; — B) „bef.“ i Heltelsesproget o. omist: at presse el. smyde, edl.; porro ... ferietur alio munere, Ter. Phorm. 1, 1; men Qui volet austeros arte ferire viros, Propert. 3, 2, 50.

Ferior, atus sum, 1, v. dep. n., [feriae]: holdet Ferie el. Hefdags, er fri for Arbeide, arbeider ikke, Varr.; male feriat Troas, (som i Ulide have holdt Hefter), Hor. Od. 4, 6, 14; ∞ ab armis, Macroh.: animus tandem feriaturus, Sidon.; — II) oftest in partic. feriat, 3, som adj.; A) om Personer: fri fra Arbeide, ledig el. erfæstet; — feriat a negotiis publicis, Cic. d. Or. 3, 15; cf. Trebon. ap. Cic. Fam. 12, 6; men absol.: feriat ne sis, Plaut. Mil. gl. 2, 2, 62; cf. Cic. N. D. 1, 37; — B) „overf.“ om Ting og om Begreber; ∞ dies, Fridag, Plin. Ep., Dig.; — ∞ machaera, omist: (som længe ikke er brugt), Plaut. Mil. gl. 1, 7; — men ∞ freta, (det religiøse el. stille Hov), Prudent.

feritas, atis, f., [1.ferus]; I) „egenl.“: naturlig Biddhed, navnlt. Dyrenes; ∞ tauri, leonis, Ovid. Fast. 4, 103 o. 217; — egf. Jordbundens el. Væternes vilde Tilstand; ∞ soli Seythici, id. Pont. 2, 2, 112; arbor feritatis paulum mitigatae sat, Plin. 16, 22; — egf. om andre Gienstande: ∞ musii, (dens gærende Tilstand), id.; ∞ viae, (dens Elsteds), Stat.; — II) „fig.“ o. „etvst.“ om Mennesker: Biddhed el. Haaber, Mangel paa Dannelsen og Humanitet; — ex feritate ad justitiam et mansuetudinem traducere homines, Cic. Sest. 42; cf. id. Off. 1, 44, v. id. ibd. 3, 6; men Senec. Clem. 2, 4; feritate, cui voluptati est saevitia, etc., cf. Ovid. Fast. 3, 281. — feritans, tis, partic. frequ. af fero: idetigen bærende (en frugt, vrl.); palmata caryotas feritantis, Solin. 56, inc.

ferme, adv., [af fere m. Superlativusuffiret -me, vid. Varr. L. L. 7, 5]; ligesom fere; I) m. Bibeget af en Nærmeste dertil: næsten, paa det nærmeste, næsten ganske, omtrent, vrl.; — hoc factum est ferme abhinc biennium, Plaut.; cf. Vell. 2, 11 o. 90, v. Liv. 1, 40; — mille ferme defecti etc., id. 30, 10; cf. Sall. Jug. 48, v. Tac. Ann. 3, 76; men erant ejusmodi ferme situs oppidorum, ut etc., Caes. B. G. 3, 12; — II) m. Bibeget af en Nærbid el. Vighed: netop, ganske, aldeles, vrl.; — eum ... virum esse ferme bonum etc., Gell. 14, 2; cf. Cic. poet. Div. 1, 11; ligel. ferme ut quisque rem accurat suam, sic etc., Plaut. Pers. 4, 1, 4; cf. Ter. Andr. 1, 5, 49; — B) df. egf.: I) m. Negation: ikke just, ikke let, edl.; — quod non ferme decernitur, etc., Liv. 22, 9; cf. id. 1, 21, v. Cic. Tusc. 5, 38; ligel. laud ferme ... invenias etc., Ter. Andr. 3, 1, 2; ligel. nihil ferme etc., Cic. Brut. 43; nemo ferme etc., Plaut. Men. 2, 1, 39; — 2) om Tiden, med Hensyn paa Tingenes færdydelige Løb el. Gang: ordenlige, færdydelige, almindelige; — vid. Sall. Jug. 74, v. Liv. 21, 51; ligel. id. 45, 35: intacta invidia media sunt; ad summa ferme tendit; ligel. ut ferme ad nova imperia, etc., Tac. Ann. 2, 2; cf. Liv. 9, 30, oftere.

*fermentesco, ere, v. n. inch.; „egenl.“: at komme i Gæring; df. „overf.“ om Jorden: at blive sprød el. mulden, Plin. 17, 2; v. — fermento, avi,

atum, 1, v. a.; I) „egenl.“: lader gære, bringer i Gæring; ∞ panem, Plin. 18, 26; quae pane fermentato aluntur, Colum.; — II) „fig.“; ∞ terram: at giere Jorden løs el. sprød, Colum.; men om Hunden: solum (pedis) ut fermentatum et molle, (med let Hævelse), id.; — b) fild. egf. „ment.“: mores fermentati, (i. e. corrupti, forærvædte), Prudent.; — [fige.].

fermentum, i, n., [ctr. f. servimentum af ferveo]: hvad der bringer i Gæring, Gæringsmiddel el. Gæringsstef; navnlt. egf. Surdej; vid. Plin. 18, 26; panis sine fermento, (uspyret Brød), Cels.; ligel. panis nullo fermento, Tac.; — 2) „bef.“; a) hvad der hæver sig (ligesom en Dei ved Tilfætning af Gær), en sig Hævelse el. Tilvæxt; — solum rejici ... quantum pedum fermento, Plin. 17, 35; — b) „poet.“ egf. en gæret Drif af Byg el. Korn, d. e. D.; — pocula lacti Fermento ... imitantur vitea, Virg. Ge. 3, 379; — II) „fig.“ o. „alleg.“: ligesom gærende Gærme; — mea uxor tota ... in fermento jacet, Plaut. Merc. 5, 3, 3; cf. Juvenal. 3, 188: accipe, et illud Fermentum tibi habe, (Stof til Bærgelse).

fero, tuli, latum, ferre, v. a. v. n., *gέρω*; [tuli, egf. tetuli, vid. not., er opbrd. perf. af inus. tulo el. tolo, i. e. tollo; men latum, f. inus. latum, af inus. *τέλω*, hvf. *τελός*]; fører, bærer, bringer; — ferri dicimus, quae quis suo corpore bajulat, portari ea, quae quis in suo jumento secum ducit, agi ea, quae animalia sunt, Dig.; — I) „egenl.“; A) „adm.“: oneris quidvis impone, et feret, Ter. Phorm. 3, 3, 29; qui arma ferre possent, Caes. B. G. 1, 29; cf. Hor. Epod. 9, 13, egf. id. Sat. 2, 5, 86, oftere; faces ferre in Capitolium, (neml. som Norebrænder), Cic. Lael. 11; circa judices latus (puer), Quintil.; cf. Cic. Phil. 2, 41, v. Suet. Calig. 19; — „poet.“ egf. e. inf., Stat. Achill. 1, 134; — men oftsproget: ferre aliquem in oculis, (indertigen at elste), Cic. Phil. 6, 4, oftere; egf. ∞ aliquem oculis, Qu. Cic. ap. Cic. Fam. 16, 27; — B) „bef.“; I) med Hensyn paa en (stærkere) Bevægelse: bringer el. fører el. driver affied el. derhen; — hvf. ferre se, oftere medial, ferri: at drage el. lide affied el. derhen; saal. egf. om Tingesubjecter: at bevæge sig, at flyde el. stige, vrl.; — a) act.; Coelo supinas si tuleris manus, (hæver dem derimod), Hor. Od. 3, 23, in.; cf. ibd. 3, 29, 64, v. id. Epod. 16, 21, egf. Lucr. 4, 423, oftere; men Caes. B. G. 1, 39; quum ... signa ferre jussisset, non ... propter timorem signa latoros; — „poet.“ egf.: ∞ pedem, Virg.; cf. Ter. Andr. 4, 5, 13; ligel. ∞ gressum, Lucr., gressus agiles, Sil., gradus vagos, Ovid.; — men absol.: quo ventus ferebat, Caes. B. G. 3, 15; cf. Liv. 1, 17: si forte eo vestigia ferrent; men itinera duo ... ad portum ferebant, Caes. B. C. 1, 27; — men oftsproget: in silvam ligna ferre, (giere et uynstigt Arbeide), vid. Hor. Sat. 1, 10, 34; — b) ∞ se, v. medial, ferri; — me gravissimis tempestatibus obvium ferre, Cic. d. Rep. 1, 4; meque extra tecta ferebam, Virg. Aen. 2, 672; cf. Suet. Aug. 32; — men m. Tingesubject, vid. Lucr. 6, 673; — men medial: densos fertur moribundus in hostes, Virg. Aen. 2, 511; cf. Caes. B. C. 3, 78, v. id. B. G. 2, 24; men „alleg.“: quocumque feremur, etc., Cic. Orat. 23; ligel. Quintil. 12, 10, 37: non alto semper feremur; cf. Hor. Ep. 2, 2, 200, v. id. Od. 2, 20, in.; — ligel. om Tingesubjecter; et in eam (tellurem) feruntur omnia autu suo pondera, Cic. d. Rep. 6, 17; cf. Lucr. 4, 747, oftere; men om en Vandstrøm, id. 6, 522; cf. Caes. B. G. 4, 10; men Suet. Aug. 94: ut (flamma) ... ad coelum usque ferretur; — bb) navnlt. egf. „poet.“: volfomt at bortryffe el. bortrive; vid. Virg. Ecl. 5, 31, v. id. Aen. 2, 374; — oftere i Krigsproget: ferre et agere, (neml. ferre, om Byttet, agere, om Mennesker og

Dyr), f. und. ago; — 2) at bære el. bringe el. frembringe (en Frugt el. et Gøst, oel.); a) om Jorden, om Planterne, oel.; — quae autem terra fruges ferre possit, etc., Cic. Leg. 2, 27; cf. Lucr. 5, 940 flages, ogf. Hor. Od. 3, 24, 13, oftere; figel. (olea) fructum ramis pluribus feret, Quintil. 8, 3, 10; — men absol.: si in loco crasso severis, ferundo arbor peribit, Cato; — b) om Menneſter og Dyr; — ventrem ferre, (bære frugtfommelig), Liv. 1, 31; men „poet.“: quem tulerat mater ... Laconi, (hvem hun havde født ham), Sil. 7, 666; — men om Dyrne: equa ventrem fert duodecim menses, vacca decem, etc., Varr.; cf. Plin. 8, 50; men Tibull. 3, 4, 90: Nec te conceptam saeva leaena tulit; — 3) bringer som Gave el. Offer; — tibi domus turis honores ... feram, Tibull. 1, 7, 51; cf. Virg. Ge. 2, 391, v. Ovid. Met. 11, 577; — 4) bringer derfra el. med mig, navnlig som Gave el. Von el. Gævinſt, oel.; — quod posces, feres, Plaut.; cf. Ter. Eun. 5, 9, 27; men qui ab eo partem praedae tulerunt etc., Cic. R. Am. 37; cf. id. Plane. 38, ogf. Hor. Ep. 1, 17, 41; men Juvenal. 13, 105: Ille cruceum pretium sceleris tulit, hic diadema; — II) „fig.“; A) „alm.“: at føre el. bære el. bringe; at føre med fig, at forførges, oel.; — ~ nomen alicujus, (opstage, bære), Cic. Off. 3, 18; cf. Hor. Ep. 1, 6, 15; — ~ alienam personam: bære en Mæſte, spille en Rolle; vid. Liv. 3, 36, v. Suet. Vesp. 19; — ~ alicui auxilium, Cic., v. A., ogf. opem, id., subsidium, Caes.; — ~ alicui hanc conditionem, ut etc., Cic. R. Am. 11; cf. Caes. B. G. 4, 11; men ~ matri obviae complexum, Liv. 2, 40; — men om Tings: v. Begrebsſubjecter; Et satis haec tellus nobis coelumque mali fert, Unde etc., Lucr. 6, 661; men quae (vina) vetustatem ferunt, (holde fig i Længden), Cic. Lael. 19; cf. Ovid. Trist. 5, 9, 8; — ca vox audita laborum Prima tulit finem, Virg. Aen. 7, 118; cf. id. ibd. 10, 792; — B) „bef.“; 1) bringer el. fører (ſtende) derhen el. derop; df. forførrer el. opføier faare meget; — vid. Hor. Ep. 2, 1, 177, v. Cic. Fam. 10, 26; men id. Or. 40: saepe rem dicendo (orator) ... supra feret, quam fieri possit; men ferre in majus vero incertas res fama solet, Liv. 21, 32; — men mediet, ferri, (fare affæd, bruse el. rase, oel.), v. abl.; — qui usque eo ferve ferturque avaritia, ut etc., Cic. Quint. 11; cf. id. Cluent. 70; — men om Taleren: orator suo jam impetu feritur, Quintil. 12, prooem.; oftere om Jorebræget, Cic. Orat. 28; figel. „alleg.“: eloquentia feratur, non semitis, sed campis, Quintil.; figel. oratio ferri debet et fluere, id.; — h) „poet.“ ogf.: at berſtage el. berſtribe el. berøve; Omnia fert actas, animum quoque, Virg. Ecl. 9, 51; — 2) at frembringe el. aſte, at lade fremſlaae, oel.; — haec actas prima Athenis oratorem prope perfectum tulit, Cic. Brut. 12; cf. Hor. Od. 1, 12, 42, v. id. ibd. 3, 6, 46; — 3) ligefom gaar af dermed el. har til min Del; df. aa) faar el. erholder; — omnium judicio facile ferre primas, Cic. Brut. 49; — v. victoriam ex inermi, Liv.; cf. id. 4, 12, v. Caes. B. G. 6, 21; — ~ centuriam el. tribum, (at erholde deres Stemmer), Cic. Plane. 20, oftere; cf. Suet. Caes. 13; — ~ repulſam a populo, Cic. Tusc. 5, 19; men ~ calumniam, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 8, (blive erklæret for en falſt Anſlager); — hb) har paa mig, bærer derpaa; df. faaler, lider, udholder; df. a) bærer ſaa el. ſaa; — c. acc., el. m. Objectſætning, el. m. de, ogf. absol.; — te ... id (onus) modice et sapienter, sicut omnia, et ferre, et laturum esse, etc., Cic. d. Senect. 1; illa ferre toleranter, id., clementer, id., aequo animo, id.; men acre tulisse fratris repulſam conſulatus, etc., id. Tusc. 4, 17; cf. Hor. Ep. 1, 8, 17; — si quis acre ferat, se esse pauperem, Cic. Tusc. 4, 27; cf. id. Verr. 1, 58, v. id. Phil. 10, 7; — de Lentulo scilicet sic fero, ut debeo, id. Att. 4, 6; cf. id. ibd. 5, 2; — men absol.: sin aliter acciderit,

humaniter feremus, id. Att. 1, 2; cf. id. ibd. 15, 26; — h) prægnant: at forbræge el. udholde, oel.; figel. c. acc., el. absol.; — cogitandi non ferebat laborem, (kunde han ikke udholde), Cic. Brut. 77; ut ne unum quidem impetum nostrorum ferrent, Caes. B. G. 3, 19; cf. id. ibd. 1, 39, ogf. Hor. Sat. 1, 6, 121; men id. A. P. 413: Multa tulit fecitque puer, etc.; cf. id. Ep. 2, 1, 215; — ogf. m. Personſubjecter; nam quem ferret, si parentem non ferret suum? Ter. Heaut. 1, 2, 28; verber, ut jam nos ferat quisquam, Quintil.; — ogf. m. Objectſætning, Hor. Epod. 15, 13; figel.: illa quidem in hoc opere præcipi, quis ferat? Quintil.; — 4) m. Vægr. af Offenlighed; aa) bærer ud, bærer til ſyne, fremſtiller, aabenbarer; — enim ipsum dolorem hic tulit paulo apertius, Cic. Plane. 11; figel. haud elam tulit iram ... quod etc., Liv. 31, 47; — b) df. ofte præ se ferre aliquid: lade fig tydeligen mærke dermed, fremſtille uforbeholdt; — noli, quæso, præ te ferre, vos etc., Cic. N. D. 2, 18; præ se ferre hanc virtutem, Quintil.; — ogf. m. Tings: v. Begrebsſubjecter; at antyde el. røbe, oel.; vid. id. 11, 1, 37; figel. oratio præ se fert felicissimam facilitatem, id.; — bb) prægnant ogf. om Taler el. om den Taleren: at ud- bære el. omtale, at fortælle el. paafaae, oel.; — haec (ille) omnibus ferebat sermonibus, Caes. B. C. 2, 17; quod fers, credo, (jeg tror din Fortælling), Ter. Phorm. 5, 6, 17; cf. Lucr. 3, 12; — df. ogf. a) ferunt, fertur, feruntur: man fortæller el. beretter, det fortælle el. berettes, oel.; — Apollinem ex Hyperboreis Delphos ferunt advenisse, Cic. N. D. 3, 23; cf. Hor. Od. 3, 17, 2; — homo omnium in dicendo, ut ferebant, acerrimus etc., Cic. d. Or. 1, 11; — Ceres fertur fruges ... mortalibus instituisse, Lucr. 5, 14; cf. Virg. Aen. 1, 15, v. Hor. Od. 2, 19, 27; — men absol. el. impers.: sicut fertur, Cic. d. Or. 1, 11; figel. ut ferebatur, id. ibd.; — b) at ombære (nogen el. noget) under et Navn el. i en Egenſkab, at udgive el. erklære derfor; ogf. at anføre el. føre i Munden, oel.; — hunc (deum) omnium inventorem artium ferunt, Caes. B. G. 6, 17; cf. Liv. 1, 12; — men (Petriclis) scripta quaedam feruntur, (blive ham tillagte), Cic. Brut. 7; figel. quae sub nomine meo feruntur, Quintil.; cf. Suet. Caes. 55, v. id. Aug. 31, bef. ogf. Cic. Lael. 2; — 5) som term. techn.; aa) publiciffi; a) ~ suffragium el. sententiam: at afgive ſin Stemme el. Dom; — te suffragium tulisse in illa lege etc., Cic. Fam. 11, 27; men id. Verr. 4, 47: de quo vos (judices) sententiam per tabellam feretis; cf. id. Cluent. 26; — b) ~ legem (el. privilegium, el. rogationem) ad populum el. ad plebem, ogf. absol. ferre: at andrage derpaa, at giøre et Forſlag dertil, oel.; — quum (is) legem agrariam ferret, Cic. Off. 2, 21; cf. id. Sull. 23; — (is) de te privilegium tulit, ut, si etc., exsulares, id. Parad. 4, 32; — ~ rogationem de aliquo (ogf. contra el. in aliquem) ad populum, ad plebem; vid. Cic. Balb. 14, oftere, Caes. B. C. 3, 1, v. Liv. 33, 25; — men Cic. Att. 7, 6, absol.: quum, ut absentis ratio haberetur, ferebamus; cf. id. Caecin. 35; — men impers.: lato, ut solet, ad populum, ut etc., Liv. 23, 14; — c) ~ judicem, (om Klageren): at forſlaae (den Anſlagede) nogen som Dommere; vid. Cic. R. Com. 15, v. id. d. Or. 2, 70; — df. ogf. ~ judicem alicui: at anſlaae nogen; vid. Liv. 3, 57, v. id. 8, 33; — bb) i Forrettingsſpøget: at føre til Begs, at inſeere i Regnskabsbogen; vid. Cic. Verr. 1, 39; f. ogf. und. expendo v. accipio; — 7) endel. heter ferre absol., om Begrebsſubjecter: at bringe det ſaaledes med fig, at medføre el. forføre el. beſtemme, oel.; — gravioribus (uti) verbis, quam natura fert, Cic. Quint. 18; cf. id. Verr. 5, 40; men ita tempora rei publicae ferre, etc., id. Pis. 2; men si vestra voluntas feret, id.; ut mea fert

opinio, id.; dum tempus ad eam rem tulit, Ter. Andr. 1, 2, 17; men quid res, quid causa, quid tempus ferat, etc., Cic. Fam. 1, 7; men id. d. Rep. 6, 18; natura fert, ut etc.; — endel. m. Subiectsfætn.: In nova fert animus mutatas dicere formas, (men Nova biger derefter), Ovid. Met. in.; cf. Lucan. 1, 67, ogf. Suet. Oth. 6; — not.: reduplicerede Perfectferuer ere: tētūli, tetulisse, tetulero, etc., Plant., Ter., Lucr.

*ferōcia, ae, f.; eyrdl.: vild el. brufende Bøstfænder; — vini, Plin. 11, 21; — II) ofest „fig.“ o. „ment.“; A) Vildhed, Tredfighed el. Uhyrlighed; — ∞ intolerantia, Cic., effrenata, id.; exuere ferociam, Tac. Ann. 2, 72; ∞ ingenii, Ovid.; men ∞ juvenum, Cic. d. Senect. 10, (oppon. gravitas constantis ætatis); — B) brufende Med el. Tapperhed; cepisse (se) Romanam virtutem ferociamque, Liv. 9, 6; cf. Tac. Hist. 2, 76; — ferocio, ire, v. n.; eyrdl.: at vare vild el. utænnet; equos ferociens (al. elferentes se) frenis cōcreare, Quintil. 10, 3, 10; — II) „fig.“ o. „ment.“; — oratio ferociens, (vild, grufem, overmedig), Gell.; non immodice ferocire, (rase med Maade), id. 1, 11; ∞ in aliquem, (rase imed nogen), Appul., Tertull.; — ferocitas, atis, f.; eyrdl.: Vildhed el. Uhyrlighed; — equos ferocitate exultantes etc., Cic. Off. 1, 26; — II) „fig.“ o. „ethif.“: A) Vildhed el. Tredfighed i Charakteren, Suet. Vit. 12, o. Cic. Vat. 1; — ∞ victoriae, (Cens Overmod el. Vilskaarfighed), id. Marc. 6; — B) hørt Krigermod el. vild Tapperhed; ∞ Viriathi, Cic. Off. 2, 11; men corporis viribus et ferocitate animi tantum ceteris præstitisse, ut etc., id. d. Rep. 2, 2; — [ferox].

ferociter, adv. af ferox; eyrdl.: vildt brufende el. stormende, invahi in laevum cornu, Curt. 3, 1; cf. Liv. 9, 22; — II) ofest „fig.“ o. „ethif.“; A) overmedigen, tredfigen, haardt el. grødt, vdl.; — aspere et ferociter dicta etc., Cic. Planc. 13; ferocius decernere, Sall. Jug. 101; — B) medigen el. tappert; strenue et ferociter facta in bello etc., Liv. 3, 47; ferocissime stare pro societate Romana etc., id. 23, 8. — ferōcūlus, 3, demin. af ferox: lidt for medig, noget overgiden, Turpil. ap. Non.; ∞ miles tiro, Auct. B. Afr. 16.

Ferōnia, ae, f., [fabinf Ør; vid. Varr. L. 1, 5, 10; at famment. m. Terra]: Væternes og de Frigivnes Gudinde; navn. ere flere Lunde hende helligede; vid. Liv. 1, 30, o. id. 26, 11, oftere, ogf. Virg. Aen. 7, 890 (Serv.), o. Hor. Sat. 1, 5, 24.

ferōx, ōcis, adj., [besl. m. ferus, ogf. m. ferre, ferri, ligesom velox m. volare]; eyrdl.: brufende, vild, utænnet; — compar., scopolis undaque ferocior, Ovid. Her. 15, 189; superl., ∞ elephantus, Nep. Eum. 11; — b) „poet.“ ogf. om Tiden: flygtig, ilende; — eurrit enim ferox Aetas, Hor. Od. 2, 5, 13; — II) ofest „fig.“ o. „ment.“; A) overmedig el. tredfig; — ferox viribus, Liv. 1, 7, forma, Plant.; cf. Cic. Vat. 2, o. id. Fam. 1, 9; — ogf. e. inf., Plant., Sil.; — oftere e. gen.; ferox mentis, Ovid. Met. 8, 614; feroces linguae, (faadmundede, præfende), Tac. Hist. 1, 35; men ferus scelerum, (i. e. pronus in scelera), id. Ann. 4, 12; — B) medig el. tappert, animus, Sall. Jug. 106; ferocissimum auxiliarium, Tac.; cf. Liv. 1, 12; — „bes.“ ogf. frigerst; ferociorem civitatem reddidit, Nep. Them. 2; ∞ Roma, Hor.; ∞ Latium, id.; men ∞ virgo, (i. e. Minerva), Martial. 14, 179; — not.: gen. pl. ferocum, (f. ferocium), Albinov. 1, 275.

ferramentarius, i, m., (sc. artifex): Jernfmed el. Waabenfmed, Firmic.; af — ferramentum, i, n., [ferrum]: Værktøi el. Waaben af Jern el. fem er beflaaet med Jern; navn. høre her til Agerdyrningsredskaber (falces, palae, rastris), Cato ap. Varr.; ogf. Waaben, vid. Cic. Catil. 3, 5; ogf. Bygningæredskaber, vid. Cic. N. D. 1, 8, Hor. Ep. 1, 1, 86, o. A.; ∞ ton-

soria, Martial. 14, 36, (in temmate); — men Tac. Germ. 30: peditem super arma ferramentis onerant, (rimel. med Hæller og Spæder).

*ferrarius, 3: af Jern; ef. hørende til Jern, benævnt efter el. beflaaet med Jern, faber: Smed el. Jernfmed, Plant.; ∞ officinae fabrorum, Jernhytter, ogf. Smedeværksteder el. Smedier, Plin.; ∞ metalla, Jernbjergværker, id.; men ∞ aqua, (hvori glesende Jern er afkolet), id.; ferraria, (sc. fodina), Jerngrube, Caes., Liv.; — B) ogf. subst.; a) ferrarius, (sc. faber), Jernfmed el. Smed, Firmic.; — b) ferraria, (sc. herba), Jernurt, Appul.; f. ogf. øvnt.; o. — ferratilis, e, ligesom figd.: forsynet el. beflaaet med Jern; ef. comiff: ∞ genus, Plant. Most. 1, 1, 18, (f. servi ferrati, lænede); — [ferrum].

ferrātus, 3, [ferrum]: forsynet el. beflaaet med Jern; — ∞ orbis rotarum, Lucr.; cf. Virg. Ge. 3, 361; ∞ hasta, Liv., calx, (med Sporer), Virg.; men ∞ servus, (lænset el. i Xænter), Plant.; — ferrati, (sc. milites), Tac. Ann. 3, 45, i el. med Jernharnisser; ef. „poet.“: ∞ agmina, Hor. Od. 4, 14, 30; — b) aquae ferratae, (som indeholde Jerndele), Senec. N. Qu. 3, 2; — 2) „bes.“ ogf.: af Jern, gjort el. beflaaende af Jern; ∞ obices portarum, Tac. Hist. 3, 30; postes belli ferratos har Eum. Ann. 7, 114; cf. Virg. Aen. 7, 622, o. Hor. Sat. 1, 1, 61.

ferrēns, 3, [ferrum]: af Jern; ∞ clavi, (Jernnagler), Caes., hami, id.; men ∞ seges telorum, Virg. Aen. 3, 45; cf. id. ibd. 12, 284; ∞ litterae, Suet. Aug. 7; ligel. ∞ Hercules, Plin. 31, 4, (hans Vildedstille af Jern); — bb) „bes.“ ogf.: a) hørende til Jern, fabrica, (Smedehaandværket), Plin. 7, 57; — b) som figner Jern, color, (Jernfarve), id. 37, 61; men ∞ lux, Stat., (dunfel Ysning); — II) „fig.“; A) „overf.“; a) stærk el. haard som Jern, vox, Virg. Ge. 2, 41; ferrei prope corporis animique, (om Cato d. æltre), Liv. 39, 40; — b) haard, trykende, bellum, Ovid.; Ferrea sors vitae, id. Trist. 5, 3, 28; men ∞ somnus, (Himers γάλατος ὕπνος, d. e. Dødsføvnen, Døden), Virg. Aen. 10, 715; — c) „poet.“: hørende til Jernalderen, proles, (Cens Slægt el. Mennefter), Cic. poet. N. D. 2, 63; cf. Virg. Ge. 2, 311; — B) „ment.“; a) haard, folestos, grufem; ferreus esseni, si etc., Cic. Fam. 15, 21; cf. id. Att. 3, 30; Quam ferus et vere ferreus ille fuit! Tibull. 1, 10, 2; — ogf. stræng el. ubeiegtig, Cic. Lael. 13; ligel. ∞ jura, Virg. Ge. 2, 501; — men ∞ decreta sororum, Ovid. Met. 15, 781, (Hæcernes uforanderlige Love); — ogf. skantlos, uforfæmnet; os tuum ferreum etc., Cic. Pis. 26; — b) ∞ scriptor, (hvís Stil el. Skrive-maade er haard og raa), vid. Cic. Fin. 1, 2.

ferricrepinus, 3, [ferrum, crepo]: raskende el. flirrende af Xænter, insulae, Plant. Asin. 1, 1, 21, (i. e. ergastula). — ferrifodina, el. ferri fodina, ae, f.: Jerngrube, Varr. — ferriterium, i, n.: = ergastulum, Plant. Most. 3, 2, 55; af — ferriterus, i, m., [ferrum, tero]: som slider paa Xænterne, d. e. en Slave i Jern, Plant. Trin. 4, 3, 11. — ferritribax, acis, m., [ferrum, τριβω, i. e. tero]: = ferriterus, Plant. Most. 2, 1, 9.

*ferrūginans, tis, adj.: jernagtig, guttae, (med Jernfmaag), Tertull.; — ferrūginēus, 3: jernagtig; ef. 1) jernfarvet; navn. mørkeblaa el. staublaa el. solblaa, pallidulum, Plant. Mil. gl. 4, 4, 43, (hvør der tilføies: nam is color thalassius est); ∞ hyacinthi, Virg. Ge. 4, 183; — b) „poet.“ ogf.: mørkfarmet, mørk el. dunfel, navn. om Underverdenen; — ∞ cymba (Chaerontis), Virg. Aen. 6, 303; — II) „overf.“: fons ferruginei saporis, (med jernagtig Smag), Plin. 31, 8; o. — ferrūginus, 3: metrist Biform af ferrugineus, Lucr. 4, 74; — [figd.].

ferrugo, inis, f., [ferrum]; 1) „egentl.“: Jernrust, Plin. 23, 79; — II) „fig.“; A) „overf.“: Jernfarve, navnlig mørkeblaa el. yielblaa farve; vid. Virg. Aen. 9, 582, o. id. ibd. 11, 772, (hvort Taler er om etflags Purpur); — ogs. Rufffarve el. mørkebrun farve; multa pallens ferrugine taurus, Val. Fl.; cf. Ovid. Met. 13, 960; — b) df. „alm.“: mørk farve, Mørke el. Duftefted, (som Underverdningen); vid. Ovid. Met. 5, 401, id. ibd. 15, 789, o. Virg. Ge. 1, 467; — B) „poet.“ o. „alleg.“: animusque mala ferrugine purus, (fri fra Alind el. Misundelse), Auct. Pan. ad Pis. 95.

Ferrum, i, n.; 1) „egentl.“: Jern el. Jernmaſſe; — e terrae cavernis ferrum elicere, Cic. N. D. 2, 60; metalla ferri, Jernbjergværter, Plin.; — B) „ment.“: Værktøi el. Redskab af Jern; — aequor ferro scindere, (med Ploven), Virg. Ge. 1, 50; ieta ferro pinus, (med Øren), Hor. Od. 4, 6, 9, vincere ferro, (med en Løve), Senec.; capillos ferro resecare, (med en Sår), Ovid., torquere, (med et Brandejern), id.; cf. Virg. Aen. 12, 100; men Ovid. Met. 9, 521: dextra tenet ferrum (i. e. stilum, Staalgriffet); — ogs. en Pæl, Virg. Aen. 5, 488; ogs. et Ræstespind, Hor. Epod. 5, 10; navnlig ogs. Sværdet; vid. Nep. Alcib. 10, o. Cic. Caecin. 9; faat. ogs. i Forbindelsen: ferro atque igni vastare, (hæve med Jid og Sværd), Liv. 31, 7; cf. Cic. Phil. 11, 14; — ferrum recipere, (om en Gladiator: lade sig stikke ned), Cic. Tusc. 2, 19; — II) „fig.“; A) „overf.“: Kamp el. Krig; nec ferro ... haec regna laessent, (i. e. bello), Virg. Aen. 12, 186; cf. Suet. Ner. 12; — B) „alleg.“: Stenhaardhed, Iselfemhed; nec ... solidum ... in pectore ferrum ... gerit, Ovid. Met. 9, 613; cf. id. Trist. 1, 8, 42; men id. Pont. 4, 10, 3, lignescere: equod ... ferrum Duritiae confers ... meae? cf. id. Met. 14, 712, oftere.

ferrumen, inis, n., [ferrum]; 1) „egentl.“: Middel til Jernets Sammenlødning; df. alm. Forbindelsesel. Bindemiddel, navnlig. Rist, Plin. 36, 55; cf. Gell. 13, 26; — 2) ligesom ferrugo: Rust el. Rustplet; ferrumine scabro (infestari crystalli), vid. Plin. 37, 10; — ferruminationis, f.: Sammenlødning el. Sammenfætning, Dig.; af — ferrumino, avi, atum, 1, [ferrumen]: sammenlødde (egentl. Jern), sammenfætte el. forbinde, lader grove sammen; — ∞ scyphum alieno argento, Plin., muros bitumine, id.; ad ferrumandas fracturas ossaque contusa, id.; ferruminari in lapidem, id.; — II) „comit.“ „overf.“: labra labellis ferruminaut, Plaut. Mil. gl. 4, 8, 25.

Fertilis, e, [fero]; 1) „egentl.“: frugtbar; — agros lactos ac fertiles deserere, Cic. Verr. 3, 51; Asia tam optima est et fertilis, ut etc., id. Manil. 6; ∞ Tibur, Hor.; men Ovid. Fast. 5, 127: nutrices fertile cornu, (i. e. cornu copiae); — compar., ∞ seges etc., id. A. A. 1, 349; superl., ∞ milium omnium frugum, Plin.; — ∞ annus, Prop.; ∞ horae, Tibull.; cf. Hor. Od. 2, 15, 7; men ∞ serpens, Ovid. Her. 9, 95, (hvorpaa steds flere Gødder berede ud iſtedetſer de afſuggede); — ogs. e. gen. el. abl.; ∞ agros ... alios aliorum fructuum, Cic. N. D. 2, 52; ∞ Gallia hominum frugumque, Liv. 5, 34; — ∞ ager arboribus, Plin.; cf. id. 6, 26; — ſeld. m. ad o. ab; tractus fertilis ad omnia, id.; a sacro nunquam non fertilis igne (Actna), Auct. Aetn. 954; — II) „fig.“; A) „overf.“: frugtbargjørende el. befrugtende, dea, Ovid. Met. 5, 612, (i. e. Ceres), Nilus, Tibull.; fertilissimum in agro oculum domini esse, Plin. 18, 8; — B) „ment.“: Fertile pectus habes etc., Ovid. Pont. 4, 2, 11; cf. Plin. 14 praef., o. Prop. 4, 6, 76.

**fertilitas*, atis, f.; 1) „egentl.“: Frugtbarhed, navnlig. Jorden og Værdierne; ∞ agrorum, Cic. (opp. sterilitas); ∞ frugum, vitium olearumque, Plin.; — ogs. den animalſke Frugtbarhed; vid. Ovid. Fast. 4, 202; men ∞ barbara, (i. e. Spartanum,

poet. ap. Cic. Tusc. 2, 15; ligel. ∞ animalium ad generandum, Plin. 8, 60; — II) „fig.“, Plin. 35, 36, om Valeren Protegenes: artis ejus summa intentio, et ideo minor fertilitas; (han leverede færre Kunstværker); o. — fertiliter, adv.: frugtbar; df. compar., derelicta metalla fertilius reviviscunt, Plin. 34, 49; — [fertilis].

Fertorius, 3, [fero]: tienſtig til at bære paa el. i, sella, lectus, Coel. Aur.; — ogs. absol., fertorium; en Bærestol, id. — tertum el. feretum, i, n., [af fero el. af farcio]: etflags Offerſtage, Cato; cf. Pers. 2, 48. — fertus, 3, [fero], ligesom fertilis: frugtbar, arva Asiae, poet. ap. Cic. Orat. 49.

Ferula, ae, f., [af fero el. af ferio]; 1) „egentl.“: etflags Rødder, (Grækerne *ρίζη*, Germanerne *Yſtrumkraut*, ferula L.); bæres som Stav el. Stok, Plin. 13, 12; Marcen deraf tienſte til Tønder, id. 7, 57; ligesom efter Mythen Promethens i dette Rer bragte Himmels Jid ned til Jorden; vid. Hygin. Fab. 141; — II) „overf.“: hede ferulae ogs.; A) de tynde og vidvægtige Ørene el. Ris paa andre Træer, navnlig paa Linſteken; vid. Plin. 17, 35; — B) ferula o. ferulae: Riset, (som mildere Straffereſtab); vid. Martial. 14, 80, Juvenal. 1, 15, o. Hor. Sat. 1, 3, 120; — ogs. Ørene drives med en ferula, Ovid.; — ogs. tienſte ferulae til Skinner om Benbrud, odl., Cels.; — B) de tynde Ørene paa Hiortens Horn, Plin. 8, 50.

**ferulaceus*, 1; 1) ſom er giørt af Bæren ferula; ∞ rudens, Plin. 31, 50; — 2) der har Lighed med en ferula, caulis, id.; ∞ genus, id.; — ferulago, inis, f.: en lavere Art af Bæren ferula; vid. Plin. 13, 42; o. — feruleus, 3, ligesom ferulaceus; 1) ſom er giørt af Bæren ferula; ∞ tabella, Coel. Aur.; — 2) ſom har etflags Lighed med Bæren ferula; ∞ vena, Plin. 16, 83; — [ferula].

ferus, 3, [bcil. m. *fero*, aeol. *q̄ro*, i. e. fera]; 1) „egentl.“ om Dyr og Planter: vilde, utæmmet, raat; — quam varia genera bestiarum, vel eircorum, vel ferarum, Cic. N. D. 2, 39; immanes et ferae beluae, id.; ∞ caprae, Virg.; — ∞ arbores, Plin.; fructuosae feros mollire colendo, Virg. Ge. 2, 36; — „overf.“ om Localiteter; vid. Fest. p. 86; in locis feris, Varr.; ∞ montes, id. Ecl. 5, 28; — B) df. subst.; 1) fera, ae, f., (se. bestia): vilde Dyr; vid. Cic. Off. 1, 16, o. id. ibd. 3, 17, ogs. Caes. B. G. 6, 25; ∞ montivagae, Lucr., montanae, Ovid., rapidae, terribiles, id.; — feras excitare et agitare, Cic., venari, concitare, sequi, potere, Ovid., (epjage el. jage dem); — fremdeles fera, „poet.“ om et Søulyre, Ovid. Met. 4, 713, om en Myr, Martial. 6, 15; men magna minorque ferae, Ovid. Trist. 4, 3, in.. (den store og den lille Biørn paa Himmelen); — 2) ferus, i, m., „poet.“ f. fera: vilde Dyr el. alm. et Dyr; faat. ferus om Viltsvinet, Ovid. Met. 8, 400; men id. Fast. 1, 530: traxerat feros aversos, (i. e. boves); men Virg. Aen. 5, 816: addit Frena feris, (i. e. equis); ogs. om hin Træſt, id. ibd. 2, 50; om en Løve, Catull., Ovid., Phaedr.; om en Stange, Sil.; ogs. om en tam Hierr, Virg. Aen. 7, 488; — II) „fig.“; A) „overf.“: vilde, haard, stræffelig, ſædv. „poet.“ om Ting og om Vægreber; — ∞ caedes, Virg., hiems, id., diluvies, Hor.; men ∞ sacra, Ovid. Met. 13, 454, (Menneſkeoffere); — B) „ment.“; a) „alm.“ om Tilstande, odl.: vilde, raat, utæmmet; — a fera agrestique vita ad humanum cultum (deducere), Cic. d. Or. 1, 8; mores (ejus) feros immanemque naturam (ostendere), id. R. Am. 13; ∞ victus, id.; — b) „bcil.“ o. „ethic.“ om Verſener og om perſentlige Vægreber: vilde, grufom, barmfuld; — Nemo adeo ferus est, etc., Hor. Ep. 1, 1, 3; hostis ferus et immanis, Cic. Verr. 2, 21; cf. id. R. Am. 27: men Quam ferus et vere ferreus ille fuit, Tibull.; cf. Ter. Andr. 1, 5, 43; ∞ Carthago, Virg., Numantia, Hor.; — ferus ... Jupiter, (i sin Bredde), etc.,

Virg. Aen. 2, 326; men ferus Cupido, (sem spotter med de Eftendende Eriker), Hor. Od. 2, 8. 14.

fervēfacio, feci, factum, 3, v. a., [fervē]: varmer, feger, gjør hed el. glænde; ∞ oleum. Cato, muriam. Cels.; servēfacta pix, Caes.; men servēfacta jacula, (glænde), id.; — not.: m. Tmēfci: serve bene facio, (f. bene servēfacio), Cato. — fervens, tis: partic. v. adj. af servē; df. — ferventer, adv., men alene, fig.; a) bēstigen, vīrgen, loqui de re aliqua, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 8; ligel. in superl., id. ibd. 6; — b) hurtigen; in compar., ∞ motu agi, Augustin.

fervēo, būi, v. fervo, vi, 2 v. 3, v. n., [fess. m. 9ēgo, i. e. calefacio], (den anden form i Presa: alene fers v. efterel.); I) „egent.“: at bruse el. fuge el. spce; at være glænde el. gløbe; — ferve mustum, (er i fleg), Plin.; ubi ferveit etc., Cato; aqua fervens, Plin.; — sol ferveit, (brænder), Gell.; loca inhabitabilia fervere, Plin. 5, 1; — ferve aestu pelagus, (bruser), Pacuv. ap. Cic. d. Or. 3, 39; cf. Virg. Ge. 1, 455; — II) „fig.“: A) „overf.“ v. „poet.“: a) at være opfyldt dermed, at mple el. searme deraf el. dermed; opere omnis semita ferveit, Virg. Aen. 4, 407; cf. Martial. 2, 64; — b) at fremkomme i stor Mængde; examina (apum) fervent de bove, Ovid. Fast. 1, 379; — c) at bevæge sig med Id og Kraft; Ferveit opus etc., Virg. Ge. 4, 169; — B) „ment.“: at bruse el. rase, at være i bēstig Eidsfab: — quum ferveit maxime, naar han raser vørst, Ter. Ad. 4, 1, 8; ∞ avaritia, Cic. Quint. 11; men Ovid. Met. 2, 602: animus tumida servebat ab ira, (brændte deraf); — „poet.“ egf. c. inf.; sceptrum capessere ferveit, Claudian.; — III) partic. fervens, tis, egf. fem adj.; A) „egent.“: varm el. het, fegende el. brufende; — in cinere ferventi, Plin.; men ferventia: hete el. fegende Epifer, id.; — serventes horae diei, (da Solen brænder), id.; ∞ rota, Ovid. Pont. 1, 8, 68; — superl., ∞ aqua, Plin.; — B) „fig.“: I) „overf.“: a) om Hærvn; fervens aurum, (smeltende Guldstykker), Martial. 10, 74; — b) om en Gernemmelse: fervens vulnus, (brændende), Ovid. Met. 4, 120; fervens flagris, Plaut.; — 2) „ment.“: varm, bēstig, bēstig; fervens ira, Ovid., jecur, Hor. Od. 1, 13, 4; fortis animus ... ferventior plerumque est, (er altsfor bēstig), Cic. Off. 1, 15; cf. Hor. Sat. 1, 10, 62; men ferventes latrones, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 23, (rasende el. affindende); — not.: om Gernerne fervere v. fervere, f. Quintil. 1, 6, 7 v. 8.

fervescō, ēre, v. n., inch. af serveo: at komme i fleg, at fuge, Plaut. Capt. 4, 4, 9; — b) egf. at komme i Hede el. i Hæring, at bruse stærkt; — materia fervescens, Plin.; ∞ terrae sole, Lucr.; ut ... Ventorum validis fervescunt viribus undae, id. 3, 493; — II) egf. „fig.“: Quum fervescit (ira), etc., id. 3, 290.

fervidus, 3, [fervēo]: I) „egent.“: varm, hed, brufende, axis, Virg., aestus, Hor.; ∞ pars mundi, (den hete Zone), Cic. N. D. 2, 10; cf. Hor. Od. 1, 9, 10; ∞ musta, Ovid. Trist. 3, 10, 73; cf. Cic. Brut. 83; — compar., ∞ merum, Hor. Epod. 11, 14; superl., ∞ tempus diei, Curt.; — II) „fig.“ v. „ment.“: brufende, bēstig el. harmfuld; — praeposterum et fervidum ingenium, Liv. 22, 33; egf. fervidus ingenio, Ovid. Met. 14, 485; cf. Hor. A. P. 1, 16; men absol.: ∞ virtus, (traffuld el. vīrtfom), Catull.; ∞ puer, (i. e. Cupido), Hor. Od. 1, 30, 5; „poet.“ egf. c. gen.; fervidus animi, Sil.; — navn. egf. om Tælen og Hore-draegt; ∞ dicta, (trænde Tale), Virg.; fervidum quoddam genus dicendi, Cic. Brut. 68; fervidior oratio, id.

fervo, ēre, f. und. serveo. — fervor, ōris, m., [fervēo]; I) „egent.“: Hede, Varme; ∞ musti, Plin.; — navn. Eelbede el. Eemmerbede; mundi fervor ille

purior, Cic. N. D. 2, 11; mediis fervoribus, (i Mide-dagsheden), Virg. Ge. 3, 151; — ∞ oceanī, (dets Brusen), Cic.; men id. Prov. Cons. 12: fervor maris, Havets Voldsfemder; — egf. Hede i Legemet; ∞ febris, Fieberbede, Plin.; fervores capitis, id.; — II) „fig.“ v. „ment.“: ∞ mentis el. animi, Cic.: Hef-tighed i Sindet; egf. ∞ pectoris, Hor.; men ∞ aetatis, Cic.; opp. fervore carentes ... anni, (i. e. se-nectus), Sil.

Fescennia, ae, f.: By i Etrurien ved Tiberen, hvor man opfaandt de overgivne og spottende Digte, sem deraf have deres Navn; vid. Plin. 3, 8; f. egf. Serv. ad Virg. Aen. 7, 635, hvor denne By heter Fescennium; — B) df. I) Fescenninus, 3: fescenninif, acies, Virg. I. c., versus, Liv. 7, 2, licentia, Hor. Ep. 2, 1, 145; — ∞ nuptiales (se. versus), Senec.; ligel. ∞ nuptialia (se. carmina), Plin.; — 2) Fescennius, i, m.: som skriver Spottedigte, en Vaskvilland, Cato ap. Fest. s. v. spatiorum, pag. 344. — Fescennicola, ae, c. [Fescenninus, colo]: sem pnder fescenninifse Berst, Sidon. — Fescenninus, v. -ius, 3, v. Fescennium, i, f. und. Fescennia.

Fessio, ae, f.: anraabtes sem de Trættes og Eggens Gubinde, Augustin.; v. — fessulus, 3, demin.: noget træt el. urmattet, anima, Appul.; af — fessus, 3, [af fatis, fatigo, fatiscor]; I) „adm.“ om Personer og personlige Begreber, egf. om Dyrene, edl.: træt el. urmattet el. aftrættet, fag el. svættet, edl.; — fædv. c. abl., egf. undert. c. gen. el. c. inf., egf. absol.: — fessus morbis, Liv., valetudinibus, Tac., vulnere, Liv., bello, Cic.; cf. id. Planc. 10; fessus aetate, Virg.; — fessi rerum, id. Aen. 1, 178, bellique viaque, Stat.; — fessus sum quaerere, Plaut. Epid. 2, 2, 13; — ∞ cohortes militia, Hor.; — fessi vomere tauri, id.; cf. Plin. 8, 1; — Jugurthae fesso etc., Sall. Jug. 70; cf. Hor. Ep. 2, 1, 221; men fessi Graji (se. bello), id.; egf. fessi boves, id.; — fessus de via, Cic., plorando, id., satiate (f. satietate) videndi, Lucr. 2, 1037; — II) „overf.“ egf. om Ting og Begreber: — fessum vulnere corpus, Liv.; cf. Hor. Od. 2, 7, 18, v. id. Carm. Sec. 63; ∞ aetas, Tac., (Åldersfæghed); ∞ membra, Ovid.; ∞ caput, id.; cf. Lucr. 3, 775; fessi cardines, Plin.; fessa dies, (som nærmer sig Enden), Stat.; men fessas erroribus undas etc., Ovid. Met. 1, 582; men fessis rebus subveniens (Vespasianus), Plin. 2, 5.

*festatus, 3: festlig flædt el. smykket, Fab. Pict. ap. Gell. 10, 15; v. — festice, adv.: fryde-ligen, Varr.; — [festus]: — *festinabundus, 3: ilende, hurtig, mams, Val. Max.; — festinanter, adv.: ilende, hurtigen, Plin.; nimium festinanter dictum etc., Cic. Fin. 3, 26; — compar., ∞ germinare, Plin.; compositus euneta, quam festinatus agerent, Tac. Ann. 15, 3; superl., Augustin.; — festinantia, ae, f., efterel. f. festinatio: Jlen el. Hurtighed, Cod. Just.; v. — festinatum, adv.: = festinanter, Sisenn. ap. Non.; — [festino].

festinatio, onis, f., [festino]: Jlen, Efynding, Hurtighed; — omni festinatione propeare in patrum, Cic. Fam. 12, 25; cf. id. Phil. 3, 1, v. Liv. 42, 16; men Cic. Off. 1, 36, in pl.: in festinationibus, (naar vi gaar hurtigt), etc. — festinato, abl. fom adv. f. und. festino. — festinis, e, forcl. Biform af festinus: ilende, Titin. ap. Non., inc.

*festino, avi, atum, 1, v. n. v. a.; I) neutr.: iler, skynder mig, har Hastværk, edl.; vid. Cato ap. Gell. 16, 14; — absol., cf. m. ad el. in, egf. c. inf.; — nisi tui festinarent (se. proficisci), Cic. Fam. 12, 22; quid festinas, (hvorfor el. hvorefter)? Ter. Eun. 4, 3, 8; cf. Hor. Ep. 2, 1, 192; — ∞ ad probationem, Quintil.; cf. Cic. Phil. 1, 1; ∞ in provinciam, id.; men ∞ in re augenda, (være vīrg derti), Hor. Ep. 1,

16, 68; — som Ordspreg kan mærkes: festina lente, (som Overførelse af *αὐτὸς βραδύς*, germ.: eile mit Weile); vid. Suet. Aug. 25; — II) act.: at ile el. flynde sig dermed, ifømt at værfætte, at fremskynde; — undert. m. Objectet. (el. infin.), orden. s. ace.; — ut migrare festines, Cic. Fam. 7, 23; cf. Sall. Jug. 61 c. 68, ogf. Hor. Ep. 1, 2, 12 c. 38; ∞ por-nas, id. ibd. 62; ∞ vestes, Ovid., soleas. Sall.; ∞ mortem in se, Tac.; — efterel. ogf.: ∞ se, (flynde sig), Gell. 14, 2; — cf. pass.: nec virgines festinantur, Tac. Germ. 20, (man iler ifte med at bortgiste dem); cf. id. Hist. 3, 37; — III) partic. festinatus, 3, ogf. som adj.: fremskyndet el. hvormed man har ilet, iler, Ovid., nuptiae, Suet.; — b) df. ogf. tidlig el. altfer tidlig; — festinata maturitas celerius occidit, Quintil. 6, prooem.; cf. Martial. 7, 39; — c) df. ablat. festinato, som adv.: ifende, overilet; ∞ aliquid facere, Quintil. 4, 2, 58; af — festinus, 3, [rimel. tiltigem. d. best. confestum], at henføre til ferri: at feres el. at fare affæd, at ile]: ifende el. ifømt; — noctes festina dis-que, Virg. Aen. 9, 488; cf. Ovid. Met. 11, 317: cursu festinus anhelo; — ogf. c. gen.; festinus laudum, (som ilerel. higer derefter), Stat.; — not.: s. ogf. festinis, s. I.

festive, adv. af festinus; opræl. o. forcl.: fest-ligen; in loco festivo sumus festive accepti, Plaut. Poen. 5, 1, 9; — II) efterel. „fig.“ c. „ment.“: smukt, skiemtfont, vittigen, aandsfuldt; — ∞ agere fabulam, Cic. Qu. Fr. 2, 16; belle et festive, (som lleraab til Taleren: opp. bene et praeclare); vid. Cic. d. Or. 3, 26; men ∞ contexere crimen, (artigen el. listigen), id. Deiot. 6; — superl., Gell. 9, 15.

festivitas, atis, f., [festivus]; I) „alm.“: fest-lighed, festidslighed; men i denne Bem. alene for e. efterel.; vid. Lamprid. Al. Sev. 63, c. Cod. Theod.; ogf. in pl., ibd.; — b) ogf. Behagelighed, Jorntælsse; jocum, festivitatem, serias, etc., Plaut. Capt. 4, in.; — ogf. som Afsærd: mea vita, mea festivitas, etc., id. Cas. act. 1, v. 46; — II) efterel. „fig.“ c. „ment.“: vittig el. træffende Skiemt i Joredragter; vid. Cic. Brut. 48, o. id. Fam. 9, 15; ogf. de oratoriske Medsætninger el. Antitbeser hede festivitates, id. Orat. 52; — b) „best.“ m. Hensyn paa Characteren: Artighed, Velvillie, Godhed; an mei patris festivitatem et facilitatem (collaudem)? Ter. Eun. 5, 9, 18.

festiviter, adv., Biform af festive; opræl.: fest-ligen; df. „fig.“ c. „ment.“: smukt, skiemt, artigen; ∞ parata domus, Naev. ap. Non.; — b) artigen, vittigen, fint, respondere, Gell., addere, id.; af — festivus, 3, [festus el. festum]; I) opræl. o. egentl.: festlig; — in festivo loco, (i. e. in theatro), Plaut. Mil. gl. 2, 1, 5; — df. neutr. festivum, f. festum: fest-lighed el. fest, viudeniarm, Lamprid. Heliog. 11; — II) „fig.“: A) „alm.“: smukt el. artig el. skiemtfont el. morende i sit Slags; — festivam operam praebuit, (har spillet sin Rolle fortrinligen), Plaut. Mil. gl. 2, 6, 108; — nævnt. ogf. smukt el. yndig fer Diet, ludi, id.; area parva, sed festiva, Plin. Ep.; cf. Cic. Parad. 6, (hvor Taleren er om Kunstværker); — men est festivissima (mulier), Plaut. Epid. 5, 1, 16; — men festiva librorum copia, (artig el. vaffer Samling), Cic. Au. 2, 6; — B) „ment.“: a) om Taleren: ∞ sermo, (vittig og skiemtfont), Cic. Off. 1, 30; ∞ poema et concinnum, id. Pis. 29; — b) om Characteren: artig, behagelig, el. stelig; pater festivissime! Ter.; men pueri, quibus nihil potest esse festivus, Cic. Fam. 6, 1, — festra, ae, f. und. fenestra.

festuca, ae, f.; I) „alm.“: Halm el. Straa, nævnt. Græsstraa; — quum herba creverit in festucam, Plin.; cf. id. 10, 51; — b) ogf. efflags Udrud, (efter negle: vild Havre), id. 18, 44; — II) „best.“, (rimel. ligesom vindicta): en Etas, hvormed Prætor (el. Victor) flag (el. bererte) en Slave, som ved denne Cæremeni erholdt

sin Frihed; — vid. Plaut. Mil. gl. 1, 1, 15, o. Pers. 5, 175. — festucarius, 3, [festuca nr. II]: der alene finder Sted som Cæremeni; — vis civilis et festucaria, Gell. 20, 10. — festucula, ae, f., demin. af festuca: liden Halmstraa, Pallad.

festum, i, n., f. und. figd., nr. 1, B. — I) festus, 3, [rimel. best. m. fari, fastus]; I) „egentl.“ el. „alm.“: festlig, høitidelig; — ∞ dies: festdag, heligdag, Ovid.; quum diem festum ludorum de fastis suis sustulissent etc., Cic. Verr. 4, 67; cf. Sall. Jug. 66, o. Nep. Timol. 5; men Cic. Qu. Fr. 3, 1, in.: mense Decembris sub dies festos, (imod høitiden el. Saturnatierne); — ligel. ∞ lux, Ovid.; ∞ tempus, Hor.; ∞ choros agere, Ovid.; ∞ pagus, (som bester høitid, festlæret), Hor. Od. 3, 18, 11; — B) df. subst. festum, i, n., (se. tempus), festid, festdag, fest; — ∞ Ven-neris, Ovid. Fast. 4, 877; cf. id. ibd. 1, 190; ligel. Festa (se. tempora) Idaeae parentis, id. ibd. 4, 182; men id. ibd. 2, 247: Forte Jovi festum Phoebus solenne parabat, (et festmaalid); — II) „overf.“: festlig, glædelig, frydelig, elamores, Plin. Ep.; ∞ vocibus excipi, (i. e. laetis), Tac.; men ∞ dolor, (høitidelig Sorg), Stat.; — ∞ pax, Ovid. Met. 2, 755; festior annus, Claudian.; festissimus dies, Vopisc.; — B) mens festus dies, som Afsærd el. Cærese, Plaut. Cas. act. 1, v. 49; cf. Ter. Eun. 3, 5, 12: o festus dies hominis! — b) festa longa: vartg Lyfte, Stat. Silv. 2, 7.

2. Festus, i, m.: romersk Tilnavn, hvorfra her mærkes: Sexti Pompejus Festus s. Grammatiker af vis Levetid; — hans type Bøger de Significatione Verborum vare Udtog af et større Værk af Grammatikeren Verrius Flaccus, om hvem f. Suet. Gram. 17; — men ogf. af Festus's Værk bestode vi alene et, vel yderst sprogvigtigt, men dog ofte forvansket Udtog ved Paulus Diaconus, der levede under K. Carl d. Store. — Fesulae, arum, etc., f. und. Fæsulae.

festialis, is, m., [efter Varr. at henføre til fari, satis], (se. legatus): Krigsherefs el. Jornduvspræl; — df. festiales: Prædicolligium, hvis Embete det var: ved en Krigs Udbud at affordre Jorndærmeren Erntning (repetere res), og i Tilfælde af Værging at ferhynde ham Krig (indieere bellum); — den festial, der afsluttede et Jorndud, hed pater patratus; herom f. Varr. L. L. 5, 15, o. Liv. 1, 32, efterel.; — B) df. adj.: festialis, e, legatus, Liv. 9, 11; f. ogf. ovenf.; jus festiale, (Jerialretten, el. Love og Vebtagter, som Jerialerne havde at tagtage; men ∞ religione sancire, Cic. d. Rep. 2, 17; herom ogf. ∞ caeremoniae, Liv. 1, c.

fetifer, a, um, [2. fetus, fero]: frugtbargjørende, Nilus, Plin. 7, 3. — fetifico, are, v. n., om Jagle: at hæfte, Plin.; om Riste: at lege el. yngle, Siden.; af — fetificus, 3, [2. fetus, facio], ligesom fetifer: frugtbargjørende, humor, Plin. 9, 71. — fetio, are, v. n. o. a.; I) neutr., om Jagle: at hæfte, Colum.; — II) act.: at befrugte: ∞ armenta, Augustin., seminas, id.; — o fetosus, 3: frugtbar, oves, Vulgat.; — men fetuosus, 3, m. f. Bem., Hieronym., inc.; — [2. fetus].

fetura, ae, f., [2. fetus]; I) „alm.“: Josterets el. Livsfrugtens Afsing el. Jorplantning; — fetura humana pastorum, Varr.; hos feturae hahilis, Virg. Ge. 3, 62; ∞ gallinarum, Plin.; — men „alleg.“ om et Værk: opus natum apud me proxima fetura, etc., id. praef. Hist. Nat.; — II) „concer.“: det Aflede el. Jodte, Angelen, nævnt. om Dyrene; — Si fetura gregem suppleverit, Virg. Ecl. 7, 36; Sant, fetura minor, tepidis in ovilibus agni, Ovid. Met. 13, 827; — b) ogf. Etud el. Stank paa Vinstoffen; — ut omnis fetura (vitis) sub eo (jugo) exeat, Plin. 17, 35; df. — feturatus, 3: befrugt, Tertull.

1. fetus, 3, partic. dep. af inus. feco, [f. fecundus

ab in.]; D) „egent.“: A) „alm.“ om Menneſter og Dyr; 1) ſom har født el. baaret; ſaaf. om et Jern-timmer, Varr. ap. Non.; veniebant ſetam amicae gratulatum; — ∞ oves, (opp. gravidæ), Colum.; ∞ lupa, Virg.; Ovid.; men ſeta truculentior uſa, id. Met. 13, 803; — 2) ſom ſkal føde el. bære, frugtſom-melig, drægtig, edl.; — ∞ pecus, Virg. Ecl. 3, 83; cf. id. ibd. 1, 50; ∞ vulpes, Hor.; — B) eſteft om Jorden: ligefom ſvanger, df. frugbringende, frugtbar; absol., cf. e. abl.; — (terra mater) ſeta parit nitidas fruges etc., Lucr. 2, 933; men terra ſeta frugibus, Cic. N. D. 2, 62; cf. Ovid. Pont. 1, 7, 13; ligel. id. Faſt. 1, 662: Seminibus jactis eſt ubi fetus ager; — H) „fig.“ v. „pect.“: ligefom ſvanger el. drægtig der-med, ſ. e. fuld deraf; e. abl.; — ∞ machina armis, (om den trejante Hvil), Virg. Aen. 2, 238; cf. id. ibd. 1, 51; — eſg. „ment.“: ſeta furore Megæra, Sil.; men m. græft Conſtruction: fetus Gradio mentem, id. 10, 14.

2. fetus, us, m., [beſt. m. frgd.]; D) „egent.“; A) „abſtract el.“ ſom Føding: Jæſteret el. frugtens Frembringelſe; — labor beſtiarum in fetu, Cic. Fin. 3, 19; ſecundi fetus pecudes, (af andet Raſt), Colum.; men uno fetu, (ligefom uno partu), Plaut. Amph. 1, 2, 25; — b) „overf.“ om Bærtene; quæ... terræ ſetu profunduntur, Cic. Leg. 1, 8; men Plin. 12, 41: (Arabiam) non ferre tantum (caſiæ) annuo ſetu, quantum etc.; — B) „concret.“; 1) „egent.“: den frembragte Afſtem el. Inſgel; — quæ (beſtiæ) multiplices fetus procreant, ut ſues, etc., Cic. N. D. 2, 51; cf. Ovid. Met. 6, 637; ligel. Hor. Od. 4, 3, 27: quos horrida parturit fetus (Germania); men (ova pſcium) ... fetum fundunt, Plin.; — b) „overf.“ om Bæter og Planter; — meliores fetus edere, (agrum), Cic. d. Or. 2, 30; fetus arborei (Træ-frugt), Virg.; fruticeæ, Ovid.; men crescent ſetuque gravantur (arbores), Lucr. 1, 251; cf. ibd. 352; fetus in tempore fundunt (arbuſta); ſ. eſg. Hor. Carm. Sec. 31; — H) „fig.“: Tilvært, Opſomſt, Fremblemåſen; uberior oratorum fetus etc., Cic. Brut. 49; men id. Tuſc. 5, 24: triplex ille animi fetus (ſin Andens treſtøſe Vir-ſemhed), etc.; men dulces Muſarum expromere fetus etc., Catull. 65, 3. — fex, eis, f. und. faex.

1. fi, interj., betegner det Hſte ved end Lugt; emir. vort: fy! ſi, ſi, foetet! Plaut. Cas. 3, 6, 7. — 2. fi, imperat. af fio. — fiber, bri, m.: Bæveren, Plin. 8, 47, Varr. — fibula, ctr. f. fibula, Appul. — fibra, æ, f., [eſter Doederl. beſt. m. ſilum]; D) „egent.“: det Hærfte; ſaaf. Haar paa et Legeme, Træſte, edl.; uixa fibris ſtirpium (virditas), Cic. d. Senect. 15; omnes fibras radicum evellere, id.; ∞ prætenues (venarum: deres ſine Jørgrenninger), Plin. 11, 89; — B) fibræ hede eſg.; a) de yere bladformede Dele af Lungen og Leveren, Cels., navn. des Offdyrene; quid ſiſſum in extis, quid fibra valeat, etc., Cic. Div. 1, 10; — b) eſg. Offdyrenes Indvolde, navn. ſem varſende el. til at ſpaa af; — fibrasque bidentis (focis dedit, offrede dem), Ovid. Faſt. 4, 935; cf. id. Met. 13, 637; men conſcia fibra deorum, Tibull. 1, 8, 3; cf. Prop. 4, 1, 104: Aut ſibi commiſſos fibra locuta deos; — H) eſg. „overf.“: terræ fibras perſequi, (trænge ind i dens Underſte), Plin. 33, præf.; — b) eſg. „alleg.“: neque enim mihi cornea fibra eſt, (jeg er ikke ſaa aldeles ſløv), Pers. 1, 47; ligel. „alleg.“, id. 3, 32: fibris increvit opimum Pingue, (Vellyſten har ſløvet det Mandige); df. — fibratus, 3: trevlet el. bladet; ∞ allium, Auct. Priap. 52. — Fibrenus, ii, m.: Gled ved Arpinum, ſælber i Virſtøden; vid. Cic. Leg. 2, 1, 3. — fibrinus, 3, [fiber]; af en Bæver; ∞ pelles: Bæverſkind, Plin. 32, 36.

Fibula, æ, f., [figo]: Høvd der fæſter el. beſter ſammen, navn. Tørn el. Naal el. Nage, eſg. Spænde el. Agraſſe, eſg. Klemme el. Bænd; — fibula veſtem coarctet, Ovid. Met. 2, 412; cf. Virg. Aen. 4, 130, eſg.

id. ibd. 5, 313; men id. ibd. 7, 815: fibula crinem Auro internectat, (i. e. fibula aurea, gylden Haarnaal); — fibulae aureae e. argenteae nævnes eſg. (Liv. 39, 31, eſtere) inter dona militaria; ligel. (Martial. 5, 42) ſom Ulemærkeſtegen for Ridderne og andre Jernemme; — hos Lægerne tiene fibulae (ἀνζήρες) til at ſammen-trykke aabne Saar, Cels., men eſg. til at bindre Miſbrug af Kiondeſene, id. 7, 25; — hos Aetenerne er fibula eſſags Betæfning af Kiondeſene, Juvenal., Martial.; — Caes. B. G. 4, 17, ere fibulae: eſſags Klemmer el. Klemmer; — endel. ere (hos Cato), fibulae ſiligneae, ulmeae, etc.: eſſags Bænd el. Ringe til Kuremagerarbeide.

*Fibulatio, onis, f.: Sammenfæſning ved Klemmer el. Klemmer, Vitruv.; v. — fibulatioſius, 3: til at beſte ſammen med et Spænde, ſagum, Trebell.; af — fibulo, avi, atum, i. v. a., [fibula]: beſter el. fæſter ſammen med et Spænde, edl.; df. „alm.“: ſammenſeier el. forbinder; — ∞ juncturas parietum testaceis pulvinis, Colum.; — b) ſitr. findes eſg. pallia fibulata, (med Hager el. Spænder), Vopſe.

Ficaria, æ, f.: undergaaen By i Latium ved Rom, Liv., Plin. — ficaria, æ, ſem. af figd., ſc. regio, ligefom ſiectum, Jigenhæve, Pallad. — ficarius, 3: hørende til Jigener, crates, (hvormed de daffes), Cato, culices, (der fortærer dem), Plin. 11, 41; — ſicatum, i, n., ligefom oxozotōr, (i. e. ſic ſaginatū, ſc. jecur): den med Jigener maſkede Lever, Apic.; (cf. Hor. Sat. 2, 8, 88); v. — ſicedula, æ, f.: Jigen-ſucpe el. Jigendroſſel, Martial. 13, 49, v. Plin. 10, 44; — df. ſicedulensis, v. milites, Plaut. Capt. 1, 2, 60, (ſem beſt. Jage el. fiſke Jigenſucper); — [ſicus].

*ſicetum, i, n.: et med Jigentraer bevoxet Sted, Varr., Plin.; — 2) „overf.“: et med Jigenvorter beſat Sted, Martial. 12, 33; — ſicetas, atis, f.: Jigenheſt, Nov. ap. Non.; — ſictor, oris, m.: ſom paſter Jigenhøven, id. ibd.; v. — ſicōsus, 3: fuld af Jigener; — df. „overf.“: fuld af Jigenvorter, Martial. 7, 71; — ſuperl., Auct. Priap. 42; — [ſicus].

*ſiete, adv.: fingeret, epdiget, forſilt, paa Fremt; — ∞ reconciliata gratia, Cic. Fam. 3, 12; cf. id. Qu. Fr. 1, 1, 4: ſiete et ſimulate etc.; v. — ſicticius, (-tius), 3: eftergiort, nægte, gemmae, Plin. 37, 76, vinum, id. oleum, id.; — [ſictus].

Fictilis, e, [ſictus, ſingo]: hørende til Pette-magerſter, giort deraf; ∞ figuræ, Cic. N. D. 1, 26; ∞ ſimulacra deorum, Plin.; ∞ Juppiter, id., Sum-manus, Cic.; ∞ vasa, id., pocula, Tibull.; — B) neutr. fictile, eſg. ſem ſubſt. el. absol.; a) ſc. vas; — novo ſictili condere, Plin.; ſictili coenare, bibere, Juvenal.; cf. Ovid. Met. 8, 669; — b) ſc. ſimulacrum, (Underbillede af Ver); antefixa ſictilia deorum Roma-norum ridentes, Liv. 34, 4.

Fictio, onis, f., [ſingo]: eyrdl.: Formen el. Af-fermen i Ver; — df. ſid.: ∞ hominis, (dets Sta-belfe), Lactant.; — H) „fig.“; A) „overf.“ el. gram-matiſk: fictio nominum, (Ordændelſen), adjectis, detractis, mutatis litteris, Quintil. 6, 3, 53; cf. Gell. 18, 11; — B) „ment.“ el. rhetoriſk: Digtning el. Dy-digtelſe; in ironia voluntatis eſt fictio, Quintil. 9, 2, 46; men ∞ personæ, Proſopœciæ el. Perſoniſ-cationen, id.; cf. id. 5, 10, 95; — b) i Retſpæget: at underlægge Leven en Bedydning, ſom den ikke har, Dig.; — ſictitius, 3, f. und. ſicticius.

*fictor, oris, m.; D) „egent.“: der former el. danner Billeder af Vox el. af Ver el. af en anden Materie; df. eſg. Billedbøger el. Billedſtæver; — ſictiores pictoresque etc., Cic. N. D. 1, 29; — b) navn. ſem former Billeder af Bægræft, eſg. liba el. Offe-rager; vid. Serv. ad Virg. Aen. 2, 116; men ſictores dicti a ſingendis libis, Varr.; cf. Pſeud. Cic. p. Dom. 54: ſacerdos ſine fictore (ſc. libi); — H) df. „fig.“ v.

„ment.“: a) som forebringer Digt og Tant, fauldi factor Ulysses, Virg. Aen. 9, 206; — b) sapiens ipse fingit fortunam sibi ... nisi fictor malus siet, vid. Plaut. Trin. 2, 2, 85 flgd.; ~ vitae agenda, ibd.; — df. fem. fictrix, is, universae materiae ... divina providentia, Cic. N. D. 3, 39; e. — fictura, ae, f., lige som fictio: Jernmen el. af Jernne; vid. Plaut. Trin. 2, 2, 86; — egf. Drednaffelsen, Gell. 10, 5; — [fingo]. — fictus, 3; partic. af fingo.

ficula, ae, f., demin. af ficus: liden Figen, Plaut. Stich. 5, 4, 8. — Ficulea, ae, f.: By i d. Sabinffe, Liv. 1, 38; — B) df. 1) Ficulensis, e, regio, Inscr.; — men absol.: in Ficulensi, Cic. Att. 12, 31; — men Ficulensis (el. Ficol.), ium, m.: Jndvaarne deraf, Plin. 3, 9; — 2) Ficulensis, e, via, vid. Liv. 3, 52; v. — 3) Ficuleates, ium, m.: = Ficulensis, Varr. — ficulneus, 3, [ficula el. ficus]: af et Jigentræct, lignum, Varr., folia, Colum.; — egf. etr. ficulus, 3, truncus, Hor. Sat. 1, 8, in. — ficulus, 3, f. und. frgd.

ficus, i, egf. us, f., egf. m., [rimel. best. m. σῆτος, i. e. arbor fici, v. σῆτος, i. e. lici fructus]; 1) „adm.“: Jigentræct; — ipsa se serens vastis diffunditur ramis, Plin.; cf. Cic. d. Or. 2, 69; egf. arbor fici, (f. ficus: Jigentræct), Cic. Flacc. 17; — II) „overf.“: Jigenten el. Jigentræct's Jrgt; — fiseam ficeorum alicui obijcere, Cic. l. c.; ligel. per ficos, quas edimus, Varr.; men ficus prima, Hor. Ep. 1, 7, 5, „pect.“ om den Tid, da de første Jigener modnes; — b) egf. forcl. in masc.; quum primos ficos etc., Lucil. ap. Non.; — 2) af Gestaltens Vighed: en Jigenvorte, Martial. 1, 66; (cf. id. 7, 71); — b) „pect. overf.“ egf.: som liden af Jigenvorter, id. 4, 52; cf. Hor. Sat. 1, 8, 47.

fidamen, inis, n., [fido]: = fiducia, Tertull. — fide, adv. af fidus: = fideliter; superl. fidissime, Gell. 12, 8; (men Cic. Fam. 2, 16, m. Varianten fidelissime); — fidedictor, oris, m., [fides, dico], ligesom fidejussor: som gaar i Bergen, Cautionist, Bonif. ap. Augustin.

fidēicommissarius, 3: hørende til et Jideicommiss, hereditas, Dig.; — 2) subst. fidēicommissarius, i, m., (sc. heres): fideicommissarist Aving, ibd.; af — fidēicommissum, i, n., f. und. flgd. — fidēicommitto, (egf. adfilit: fidei committo), misi, missum, 3, v. a., [fides]; øvrl.: betvoer noget til (nogens) Vrlighed; df. færv. i Retsproget: ved Testamente at overdrage til Opbevaring for en Tredeemand, at bestemme som Jideicommiss; — avia nepotibus heredibus institutis fideicommissit, ut legata fratribus solverent, Dig.; — egf. fidei fisci committere, ibd.; — II) af partic. fideicommissus, 3: som bestemmes ved Jideicommiss, libertas, Gaj. Inst., et subst. fideicommissum, i, n.: et Jideicommiss, d. e. den til en Tredeemand overgaende Jernue, Dig.; apud praetorem fideicommissum petere, Quintil. 3, 6, 69; cf. Suet. Claud. 23; — b) egf. et Testamente, som angaar et Jideicommiss; — ut ad eam bona per hoc tacitum fideicommissum pervenirent, Quintil. 9, 2, 74.

†fidējūbēo, (egf. adfilit: fide jubeo), jussi, jussum, 2, v. n., [fides]; i Retsproget: siger god el. gaar i Bergen, pro aliquo, for nogen, Dig.; — men adfilit: id fide tua esse jubes? ibd.; — egf. impers.: pro quo fidejussum sit, ibd.; df. — fidejussio, onis, f.; i Retsproget: den Bergen el. Sifkerhed, som gives for en anden, Dig.; e. — fidejussor, oris, m., i Retsproget: Bergen el. Cautionist, Dig.; — df. adj. fidejussorius, 3: angaaende en Cautionist el. en Caution, causa, Dig.

fidēle, som adv. f. fideliter, f. und. fidelis. — fidelia, ae, f.: Versar til flydende Sager; — ~

plena mulsi, Plaut.; cf. Pers. 5, 183; men id. 3, 21: sonat vitium percussa ... fidelia, — navnl. egf. Skaffspand; hof. Curius ap. Cic. Fam. 7, 29, ørtfprogvis: duos parietes de eadem fidelia deatbare, (flaac to Jfuer med et Smætt).

fidelis, e, [fides]; I) „egent.“: overpaa manter forlade sig, tro el. trofast, paafidelig; faal. østet om Versener og Begreber; a) absol. — firmus amicus et fidelis, Cic.; a bonis fidelibusque sociis juvari etc., Liv. 22, 37; — comp., ~ socii, Cic.; superl., ~ socii, id.; ~ conjux, id.; — quem fidelem putat, etc., id. R. Am. 39; cf. Hor. Sat. 2, 3, 117; — „pect.“ egf. em Juppiter's Dm, Hor. Od. 4, 4, 3; men em Jagt-bunden, id. ibd. 1, 1, 27; — ~ consilium, Cic.; ~ opera, id.; cf. Caes. B. G. 7, 76; ~ cura, Ovid.; ~ lacrimae, (øvrigtige), id. Her. 14, 127; ~ silentium, Hor.; cf. id. Od. 4, 5, 15; — b) c. dat., egf. m. in; — quem sibi fidelem arbitratur, Caes.; cf. Hor. Ep. 2, 2, in.; — egf. m. in e. acc.; (servi) animo fideli in dominum, Cic. Mil. 10; cf. Ter. Hee. 3, 5, 22; — egf. m. in e. abl., Sall. Catil. 9: in amicis fideles erant; — bb) subst. fidelis, is, m.: den Trofaste, Cic. Fam. 4, 1; — II) „overf.“ e. „adm.“ om Ting: siffer, paafidelig; — ~ ager etc., vid. Cic. Fam. 16, 17; in navituta et fideli collocatus, id. Plane. 41; ~ lorica, Virg.; ~ portus, Ovid.; — egf. in comp. v. superl., Plin.; — not.: neutr. fidele, fer; v. ceterel. egf. som adv., f. fideliter, Plaut. Capt. 2, 3, 79, Prudent.

*fidelitas, atis, f.: Trofast, Trofasthed, amicorum, Cic. Phil. 12, 9, erga amicum, Plaut. Trin. 5, 2, 2; — østere absol.: vid. Cic. Lael. 18; quae omnia pertinent ad fidelitatem; cf. id. Att. 9, 17; e. — fideliter, adv.: øvrigtigen, fra Grunden af; — ingenuas didicisse fideliter artes, Ovid. Pont. 2, 9, 17; — compar., ~ judicare, Plin. Ep.; superl., ~ narrare, id. Pan.; — egf. redeligen, retfæstet, vivere, Cic. Off. 1, 26; cf. Liv. 33, 35; ~ monere, Ovid., ponere iras, id.; — II) „overf.“: fast, siffer, tilgængs, dygtigen; — ~ facere fundamenta („alleg.“), Quintil.; ligel. quod fideliter firmum est, (arripere); — compar., ~ inhaerere memoriae, id.; superl., ~ inauratum simulacrum, Plin.

Fidenae, arum, (egf. Fidenae, ae), f.: By i Latium, Liv. 1, 27, østere, v. A.; — 2) df. Fidenas, atis, adj.: fidenatist; Fidenatis belli contagione etc., Liv. 1, 15; — b) subst. Fidenates, ium, m.: Jndvaarne af Jidene, id. l. c.; cf. id. 4, 17 flgd.

†fidens, is: partic. v. adj. af fido; df. — fidenter, adv.: tillidsfuldt, motigen, (opp. timide), Cic. Div. 2, 31; ~ confirmare, id.; — compar.: paulo fidentius (respondere), Cic. Att. 6, 1; superl., Amm.; e. — 1. fidentia, ae, f.: Selvtillid, godt Mod, Modet; — fidentia, id est, firma animi confisio, Cic. Tusc. 1, 37; cf. id. Inv. 2, 51; — 2. Fidentia, ae, f.: liden By i Gall. Cisalp., Vell. 2, 28; — 2) df. Fidentini, orum, m.: Jndvaanerue deraf, Plin. 3, 20. — fidepromissor, oris, m.; i Retsproget: etflags Cautionist, Gaj. Inst.; af — fidepromitto, ere, v. n., [fides]; caverer el. berger derfor, ibd.

1. fides, ei, f., [fido]; I) „egent.“: Tiltro el. Tillid dertil; A) „adm.“: — fides ut habeatur, duabus rebus effici potest, si etc., Cic. Off. 2, 9; ad fidem faciendam etc., id. ibd.; cf. id. Verr. 5, 57: si etc., tamen fides huic defensionis non haberetur; ligel. c. dat. pers., id. ibd. 2, 53, Caes. B. G. 1, 41, e. A.; — egf. fidem iis rebus adjungere, Cic., tribuere, id., afferre, id.; ligel. fidem facit oratio, id.; cf. id. Catil. 3, 2; men Caes. B. C. 2, 37: sed aliquamdiu fides fieri non poterat (sc. Curioni); — egf. m. Obiectsætn.: fac fidem, te etc., Cic. Agr. 2, 8; cf. Ter. Heant. 3, 3, 10; — abrogare alicui fidem juris jurandi, vid. Cic. R. Com. 15; men id. Acad. 2, 11: quia his visis abrogatur fides; cf. id. d. Or. 2, 37; men m. Lunc: Multa fidem promissa

levant, Hor. Ep. 2, 19; — B) „bes.“; 1) i Heretningesproget: Creditus; — quum fides ... esset angustior, etc., Caes. B. C. 3, 1; cf. Cic. Manil. 7; men fides de foro sublata, id. Agr. 2, 3; agrariis legibus fidem moliri, Liv. 6, 11; — opp. res, (Ærmue), Cic. Catil. 2, 5; cf. Liv. 23, 18; — men res fidesque, Plaut.; cf. Sall. Jug. 73; — 2) uentf. Heretningesproget, („pect.“ o. i. efterraug. Presf.) den levece Heretf; Heretf el. Vining, edf.; — et segetis certa fides meae, Hor. Od. 3, 16, 30; cf. Tibull. 2, 3, 62; men fallacem unius anni fidem etc., Plin. Pan. 32; — H) „everf.“, (sem causa pro effectu): hvad der fortiener Tillid el. Tillre; df. A) sem Egenfah hos Persener: Paatidelighed, Treifab, Nedelighed, osv., ligel. om Ting og Begreber: Treverdtighed, Sandhed, osv.; — a) homo antiqua virtute ac fide, Ter.; iustitia ... creditis in rebus fides nominatur, Cic. Part. or. 22; esse summa probitate ac fide, id.; hinc fides (pugnat), illinc fraudatio, id. Catil. 2, 11; — meam erga te fidem etc., id. Fam. 1, 5; cf. Caes. B. G. 5, 51; in fide manere, id.; men sincera fide in pace esse, Liv. 40, 31; cf. Cic. R. Am. 19; — fidem praestare, id.; men besværgende: te oro pro tuam fidem, ne etc., Ter. And. 1, 5, 55; ligel. el. bona fide, (m. fgd. or. dir.), Plaut. Aut. 4, 10, 12; — cum fide agere de pace, Liv. 32, 33; cf. Hor. Epod. 17, 37, o. id. Od. 3, 21, 59; men Haecne marita fides? Propert. 1, 3, 11; — b) omnem tabularum fidem resignare, Cic. Arch. 5; cf. id. Flacc. 9; men id. Acad. 2, 18; quae visa fidem nullam habebunt, sublata veri et falsi nota; — ∞ oraculorum, Quintil., probationum, id.; men ∞ unguentorum, (deres gode Besfaffenhed), Plin. 36, 13; — 2) „bes.“ veder i Heretningesproget, bona fides: den oprigtige Villie; df. ex fide bona, egf. bona fide: efter bedste Vident el. Eftionende, reteligen el. samvittighedsfuldt, paa Tro og Love, edf.; — vid. Cic. Off. 3, 16 o. 17, o. id. Att. 6, 1; men id. N. D. 3, 30: inde tot iudicia de fide mala (angaaende Betragerier) etc.; — B) Herfiftrung el. Tillfagn el. Lofte, der vaffer Tillre til el. Tillid; — fidem hosti datam fallere, Cic. Off. 1, 13; cf. id. Rab. perd. 10; men Caes. B. G. 1, 2: inter se fidem et iusjurandum dant; ligel. Accipe daque fidem, Enn.; men obligare fidem suam alieni, Cic.; fidem suam liberare, id.; fidem frangere, id., violare, id.; fidem amittere, Nep.; cf. Cic. R. Am. 38; — 2) df. „prægnant.“: den ved Lofte el. Tillfagn giene Sifferhed el. Besfytteise, egf. alm.: Sifferhed, Besfytteise; — vid. Cic. Catil. 3, 4; ligel. si fides publica data esset, Sall. Catil. 48; men id. Jug. 32: fide publica interposita; cf. Cic. Brut. 23; men Liv. 38, 33: fide accepta a legatis, m. fgd. acc. c. inf.; — se suaque omnia in fidem atque potestatem populi R. permittere, Caes. B. G. 2, 3; cf. id. ibd. 13; recipere aliquem in fidem, id.; — men om Persener, Byer, Znteresfentfaber, edf.: esse in fide alienus, (under en romerf Magnatf Besfytteise); vid. Cic. Plane. 41, o. id. Fam. 13, 65; men id. Off. 1, 34: ea (jura) fidei suae esse commissa; men sequi fidem alienus, (foge nedgns Besfytteise), Caes. B. G. 4, 21; — b) ofte egf. i Udraab; df. obscuro vestro fidem! Plaut.; cf. Cic. Mur. 4; ofte egf. ellipfif: di, vostram fidem (se. imploro)! Plaut., Ter.; ligel. pro deum atque hominum fidem! Sall. Catil. 20, Cic. Lael. 15; ligel. pro deum fidem! Petron.; — III) Fides, sem personificeret Guddom; vid. Cic. Off. 3, 29: praeclare Ennius: O Fides alma, etc.; qui ius igitur iurandum violat, is Fidem violat, quam etc.; cf. id. Leg. 2, 8 o. 11, oftere, egf. Hor. Od. 1, 35, 21, o. ibd. 4, 5, 20; — not.: gen. fidēi f. fidēi, Luer. 5, 103, Enn.; ligel. forf. gen. fide, Plaut., Hor. Od. 3, 7, 4, o. dat. fide, id. Sat. 1, 3, 95.

2. fides, is, oftere in pl. fides, ium, f., *ogidh*; oprdf.: Tarmeftræng el. Stræng, Prudent; df. fæde.

„everf.“: Strængeftrument, navnlf. Citharen el. Lyren, edf.; a) in pl.; — ut in fidibus aut tibiis ... contentus est quidam tenendus etc., Cic.; cf. id. d. Or. 3, 51; men Plaut. Epid. 3, 1, 61: ut fidibus cantare seni, (nemf. imetens han oftere); fidibus canere praeclare, Cic.; cf. Hor. Od. 3, 4, 1; — fidibus discere, Cic., docere aliquem, id.; fidibus scire, Ter.; — fidibus placare deos, Hor.; cf. id. Od. 4, 9, 12, o. id. Ep. 1, 3, 12; — b) in sing.; sume fidem et pharetram, (nemf. sem Apellef's Attributer), Ovid. Her. 15, 23; fides Teia, Hor., Cyllenia, id.; cf. id. Od. 1, 24, 14; — not.: sem Dræfprog martes: nihil cum fidibus graulo, Gell. epil. 19; — II) Fides sem Etiernebillede: = Lyra: Citharen el. Lyren, Cic. Arat. 381, Varr.; — not.: nomin. fidis, (f. fides), Colum., Sidon.

Fidicen, mis, m., [2. fides, cano]: Citharffiller; — Socratem fidibus docuit nobilis fidicen, Cic. Fam. 9, 22; — men „pect. everf.“, Hor. Od. 4, 3, 23: Romanae fidicen lyrae, (i. e. poëta Lyricus Rom.), cf. id. Ep. 1, 19, 33; men sem appos., id. Od. 1, 6, 25: Doctor Argivae fidicen Thaliae Phoebe; df. — fidicina, ae, f.: Citharffillerf; ab leone ut fidicina ... emeretur sibi, Plaut.; cf. Ter. Phorm. 1, 2, 59; — fidicino, are, v. n., ligefem fidibus cano: spiller paa Cithar, Capella; o. — fidicinus, 3, ludus, Plaut. Rud. prol. 43, (hver man lærer at spille paa Cithar).

Fidicula, ae, oftere in pl. fidiculae, arum, f., demin. af 2. fides: lieret Strængeftrument, (Cithar, Lyre, edf.); fidiculas numerose sonantes etc., Cic. N. D. 2, 8; — B) „everf.“: Fidicula sem Etiernebillede: = Fides el. Lyra, Lyren, Colum., Plin.; — II) Fine el. Striffe el. Snor, navnlf. sem Marterinftrument, Senec. d. Ir. 3, 3, Suet. Tib. 62, oftere; df. — fidicularius, 3: fnoet el. flettet sem en Striffe; df. „everf.“: verba contorta et fidicularia, Fronto. — fidis, is, f. unc. 2. fides, not.

Fidius, i, [1. fides]: Epitbet til Juppiter, (hvf. egf. hos Dionys. Hal. *Ζεύς Ηίδιος*); svarer til Sabinens Saneus, egf. forbinde afid m. deus el. m. medius (i. e. deus, el. deus m. demonstr. me-, f. und. ce-); egf. undert. sem et Drd: mediusfidius; — færv. sem stærk el. edelig Herfiffring: i Sandhed! ved Gud! edf.; — qui per deum Fidium jurare vult, Varr.; per deum Fidium quaeris, Plaut. Asin. 1, 1, 8; cf. Cic. Fam. 5, 21, Sall. Catil. 35, Liv. 5, 6, o. A.

fido, sisus sum, ere, v. n., [best. m. inus. *πίθω*, hvf. *πίθω*, *πίθωμαι*]; 1) sem v. fin. oftest „pect.“: troer el. fider derpaa, fæfter min Tillid dertil; — e. abl., egf. undert. e. dat., (navnl. e. dat. pers.), egf. e. infin., egf. absol.; — haec sunt opera animi ... consilio et prudentia fidentis, Cic. Off. 1, 23; ∞ cursu, Ovid.; arcu fisos ... Getas, id. Pont. 4, 9, 78; cf. id. Met. 9, 125; ∞ fuga, Virg. Ge. 3, 31; — egf. ∞ fugae, id. Aen. 11, 351, nocti, ibd. 9, 378; ∞ sibi, Cic. Att. 6, 6, Liv. 3, 62, Hor.; — men ofte ere begge Cafus ifte til at adffille; vid. Hor. Od. 3, 24, 20, oftere, Sall. Jug. 112, o. A.; — egf. m. fgd. inf., Hor. Ep. 1, 19, 11; cf. Lucan. 4, 615; — men Plaut. Asin. 3, 2, 15, absol.: ubi fidentem fraudaveris; — II) partic. fidens, tis, egf. sem adj.: tillidsfuld, modig, bebiert; — qui fortis, idem fidens, etc., Cic. Tusc. 3, 7; cf. id. ibd. 1, 46: fidenti animo etc.; men ne in mari quidem fidentes, Liv. 30, 10; — egf. c. gen.; fidens animi, Virg., Tac.; fidens armorum, Lucan.; — compar., Amm.; superl., id.

fiducia, ae, f., [fido]: Tillid el. Tillre dertil, Paatidelighed, Sifferhed; I) „agent.“; A) „alm.“; non modo spem, sed prope certam fiduciam salutis praebere alieni, Liv. 45, 8, cf. Senec. Ep. 16; men enjus (ducis) spe atque fiducia etc., Caes. B. C. 1, 21; men tantam habebat rerum suarum fiduciam, id. ibd. 2, 37;

cf. Virg. Aen. 1, 132; men unde tanta fiducia sui victis etc.? Liv. 25, 37; men m. pronom. poss.: mea (f. mei) fiducia opus conduxi, Plant. Bacch. 4, 1, 100; — men ∞ praestandi, quod etc., Quintil.; nec mihi fiducia est, ut contendam etc., id. 5, 12, in.; — B) „bef.“ f. fiducia sui: Selytillid, Med. oet.; — alacres et fiduciae pleni, Caes.; quanta fiducia esset hosti, Liv. 31, 46; figel. fiduciam igitur orator prae se ferat. etc., Quintil. 5, 13, 51; cf. Ovid. Her. 17, 37; — II) „overf.“; A) „objectiv.“: Trefaldigbed cf. Paalideligbed; — quod meae conceditum est fidei et fiduciae, etc., Plant. Trin. 1, 2, 109; — B) i Retssproget: dei negen, for i sin Tid at tilbaageleveres, beteeede Gæds, altf. pantfat Gæds cf. Pant: — si qui fiduciam acceperit, Cic. Top. 10; cf. id. Flacc. 21; men id. Caecin. 3; qui per fiduciae rationem fraudavit quempiam; cf. id. R. Com. 6, v. id. Fam. 7, 12.

*fiducialiter, adv.: tillidsfuldt, sperare, Augustin.; — fiduciarius, 3; I) i Retssproget: hørende til fiducia nr. II, B, navnfl. til et fideicommiss; — ∞ heres, (seu mortuagii en Arv, for i sin Tid at overgive den til en Anden), Dig.; — tutela, Justin. Inst.; — II) „overf.“ fra Retssproget: overgiveren cf. betooet dertil; — cam nrhem Nabidi veluti fiduciariam dare, Liv. 32, 38; men Caes. B. C. 2, 17: ∞ operam obtinere, (om en Legat cf. Undergeneral), ∞ regnum, Hirt. B. Al. 23; o. — fiducia, avi, atum, 1, v. a.: pantfætter, Inscr.; — sub pignoris fiducia, (seu hæc pantfat fig selvs), Tertull.

fidus, 3, [fido]: tro cf. trefast, paalidelig, tisserfaldelig, fister; I) „egenl.“ cf. subiectiv; a) om Personer; — quos fidus amicos habuisset, quos infidos, etc., Cic. Lael. 15; cf. id. ibd. 18; ∞ sodales, Hor.; bonus atque fidus iudex, id. Od. 1, 9, 10; conjux fida, id., fidissima, Cic.; men fidiora hæc genera hominum fore, Liv. 40, 3; — „vect.“ egf. e. gen. obj.; regina tui fidissima, Virg. Aen. 12, 659; men e. gen. partit: juvenum fidus, Stat.; — B) om Begreber; familiaritates habere fidus ∞ amiorum, Cic. Off. 2, 8; cf. Hor. Od. 2, 12, 16; men Liv. 23, 15: nec satis fido animo etc.; — egf. m. Hensyn paa Dyrene; vid. Cic. N. D. 2, 63; figel. ∞ vis eorum, Lucr. 6, 1221; — II) „fig.“ o. objectiv om Ting og Begreber: paalidelig, fast, fister; (oetst „poet.“ o. i efterang. Prosa); — fidus nutritis ad aures etc., Ovid. Met. 10, 382; ∞ ensis, Virg., pons, Tac. Ann. 15, 15; men e. dat.: statio male fida carinis, Virg.; cf. Tac. Hist. 5, 6; — men fidissimum Orientis populis, m. Subjectssætning, Plin. 11, 109.

figulus, 3, [f. figulinus, af figulus]: hørende til en Pottemager cf. til hans Arbeide, creta, Varr., Plin., (Pottemagerjord); ∞ opera, (pl.: Arbeider af Ver), id.; figel. opus figulinum, Vitruv.; — B) df. subst.; 1) figlina, ae, f.; a) (se. ars): Pottemagerens cf. Lerarbeiderens Kunst cf. Haaneværk; særv. in pl.; figlinas invenisse, Plin., exercere, Varr.; — b) (se. officina): Pottemagerværsted, men figel. in pl.; Pithecusa a figlinis doliorum, Plin. 3, 12; — 2) figlinum, i, n., (se. vas); ∞ humidum ruptumve, Plin.; — not.: egf. fides figulinus, 3; olla figulini operis, Plin. — *figmen, inis, n.: = figl., Prudent.; e. — figmentum, i, n.: Afslættning cf. Billede, animalis, Gell.; — 2) df. „overf.“: Digtning cf. Opdigtelse, somniorum, Appul.; — [figulo].

figo, fixi, fixum, 3, v. a.; I) „egenl.“; A) „alm.“: sætter, slaaer fast, hefter cf. nagler derpaa cf. dertil cf. deri; — m. in e. acc. cf. abl., egf. e. abl. (efter d. ndfæltne in), egf. m. ad cf. sub., egf. e. dat., egf. absol., efs.; — ∞ palum in parietem, Plaut.; utrum mucrones in cive, an in hoste figantur, Cic. Phil. 14, 3; ∞ spicula pectore, Prop. 2, 10, 2; ∞ pila in terram, Liv., enspidem in terra, id.; arma

fixa in parietibus, Cic., ad postem Hercules, Hor. Ep. 1, 1, 15; — ∞ crucem alicui, (opreffe), Cic. Verr. 5, 6; ∞ aliquem in cruce, Justin., cruci, Quintil., (fersæfke); — ∞ clavum, (slaae ind, neml. i Bægen), vid. Liv. 7, 3; in trivis fixum ∞ ob assem, (nedtraadet deri), Hor. Ep. 1, 16, 61; cf. Pers. 5, 111; — Figitur in jussu nostra sagitta loco, (traæffer cf. rammer deri), Ovid. Her. 16, 362; men arundo fixa sub aure feri, id. Met. 8, 382; — B) „bef.“: at giennemboere, hostes telis, Hirt. B. Al. 30; men hunc intorto figit telo, Virg. Aen. 10, 382; figel. fixo stetit hasta cerebro, ibd. 12, 537; — ∞ cervos, id., columbam, id., malum, id.; cf. Ovid. Met. 5, 55; — b) „poet.“ egf.: ∞ vulnus, Martial.; ∞ mortem, (dræbe med et Stød), Senec. Herc. Oct.; — 2) i Retssproget: veder: ∞ legem: at evslaae en Lov offentlig; ef. særv. at give en Lov; — fixit legem a dictatore latam, qua etc., Cic. Att. 13, 12; cf. Virg. Aen. 6, 622; figel. ∞ tabulas immunitatis etc., Cic. Phil. 2, 36; men figere senatus consultum aere publico, (indgrave deri), Tac.; — egf. veder figere: at evslaae cf. besætte (seu Vinde cf. seu Tempelgave, oetl.); — vid. Virg. Aen. 3, 87, v. id. ibd. 12, 768; f. egf. evens, Hor. Ep. 1, 1, 5, v. Liv. 7, 3; — ∞ domos, (bygge sig Huse), Tac. Ann. 13, 31; cf. Juvenal. 3, 2; — b) „bef.“ o. „poet.“ egf. om en vis Retning; — vestigia figit, Virg. Aen. 6, 159, (træter fast); cf. Lucr. 4, 1173, v. Virg. Aen. 1, 687; figel. ∞ oculos in terram, Liv., solo, Virg.; cf. id. Aen. 12, 70; men figentes lumine terram, (i. e. oculos in terra), Pers. 3, 80; men Virg. Aen. 11, 597: oculos in virgine fixus, (f. figens oculos etc.); — B) „ment.“: a) ligesom sætter cf. besætter; ∞ modum rei, (sætter en Grænse derfor), Hor. Od. 3, 15, 2; malum se fixit, (har slaaet Retter), Senec.; — omnia mea studia ∞ in consultiu Milonis fixi et locavi, Cic. Fam. 2, 6; men dicta figere animis, (indprente sig en Tale), Virg. Aen. 3, 250; men Juvenal. 9, 94: querelas nostras intra te fige, (behold dem hos dig selv); — b) ∞ aliquem maledictis, (slaae dermed), Cic.; figel. absol. om Taleren: ∞ adversarios, id. Orat. 26; men acri fixa dolore, (ligesom giennemboeret deraf), Virg. Aen. 7, 291; — III) partit. fixus, 3, egf. ofte som adj.: fast, ubevægelig, uforanderlig; ∞ astra, (stjerneuerne), Manil.; sin hæc mala fixa sunt, (ere uforanderlige), Cic. Fam. 14, 1; decretum fixum, ratum, id. Acad. 2, 9; cf. id. Mur. 30.

figularis, e, [figulus]: hørende til en Pottemager cf. til hans Arbeide, rota, Plaut., creta, Colum.; — b) pl. figularia, (se. opera cf. vasa): Pottemagerarbeider, id. — figulatio, onis, f., [figulo]: Formen cf. Sammenføjning, carnis, Tertull. — Figulatus, 3: som er gjort til Figulus, As. Poll. ap. Quintil. 8, 3, 32; cf. Fimbriatus, s. l. — figulinus, 3, f. und. figlinus, not. — figulo, avi, atum, 1, v. a.: former, danner, hominem de limo, Tertull.; af — 1. figulus, i, m., [figulo]: en Pottemager, Varr., Plin., Juvenal. — 2. Figulus, i, m.: romersk Tilmavn, saal. Nigidius Figulus; vid. Cic. Fam. 1, 13; — f. egf. Figulatus s. l.

figura, ae, f., [figo]; I) „egenl.“: den formede Gestalt; df. „coner.“: Figur, Stabning, Regene; — feritas bestiae in figura hominis, Cic. Off. 3, 6; cf. id. R. Am. 22; men id. Fin. 5, 12: corporis nostri ∞ figura et forma et statura; cf. Nep. Eum. 12, v. Cic. Verr. 2, 35; — ∞ navium, Caes.; ∞ triquetra, (Trekant cf. Triangel), Plin.; — Dii dant adimuntque figuras, Ovid. Met. 8, 615; cf. id. ibd. 3, 399: lapidis figuram trahere, (antagte Afscende deraf); men formæ figura, Cic. N. D. 1, 32; men Ovid. Met. 1, 436: terra ∞ figuras Rettilit antiquas, (forvædrenes Dyrearter); — B) „bef.“: a) om de epiciureste Atomer; vid. Lucr. 2, 385, oetere; cf. Quintil. 10, 2, 15; — b)

„poet.“ ogf. om de Afscodes Eftager; vid. Lucr. 4, 38; o. Virg. Aen. 10, 641; — II) „fig.“; A) „alm.“: Art. el. 38, Maade, hverpaa noget er el. fter; — pæremdi mille figurae, (Maader at enfomme paa), Ovid. Her. 10, 81; figurae capiendi, (Rængslingsmaader), Dig.; men ~ negotii, Cic. Inv. 1, 28; ~ vocis, Auct. ad Her.; men figuram veri docere, (faae Afscende af Sandhed), Claudian.; — B) „bef.“; I) „ment.“; ~ orationis: Jærerageres Eienemmelighed el. Character; vid. Cic. d. Or. 2, 23; o. id. ibd. 3, 52 o. 55, ogf. id. d. Opt. Gen. Or. 5; — 2) „techn.“; aa) i Grammatiken: den Endelfe, fom Ordet faaer ved at declueres el. conjungeres; quaedam (verba) tertiae demum personae figura dicuntur, ut licet, piget, Quintil. 1, 1, 29; nomina, quod quinque habent figuras, habere quinque casus, Varr.; — bb) i Rhetoriken; a) en beftyndertlig eg fra den almindelige afvigende Uetryksmaade; — vid. Quintil. 9, ab in., o. Cic. d. Or. 3, 53 o. 51, ogf. id. Orat. 39 o. 40; f. ogf. unt. tropus; men figurae Graecae, Quintil. 1, 5, 61, (graefte Bendinger el. Uetryksmaader); — b) Spotteri, Stikkeri, Allufen; — caudicorum figuras lenissime tollit, Suet. Vesp. 13; figuras in aliquem facere, Quintil. 9, 2, 82.

*figuralitas, atis, f.: figurligt Uetryk, Fulgent.; o. — figuralt, adv.: = figd., Tertull.; — [figura]. — *figuratio, adv.: figurtigen, ferblemmet, lifigen, Anson.; compar., Sidor.; o. — figuratio, onis, f.; D.egenl.: Figur el. Gefalt, nervorum, Plin. 11, 88; — II) „fig.“; A) „techn.“; a) i Grammatiken: Ordannelfen; vid. Gell. 17, 2; — b) „rhetoriff.“: figurlig Tale, Brugen af Talefigurer, Lactant.; — B) „ment.“: Indbildning, Jærfælling, Quintil. Decl.; — [figuro]. — figuratio, abl. fom adv., f. figurate, f. unt. figuro. — figuratio, oris, m., [figuro]: fom former el. digter noget, Arnob.

figuro, avi, atum, 1, v. a., [figura]; I) „egenl.“: former el. gefalter; — ~ mundum ea forma, qua etc., Cic. Univ. 6; men signum ad modum Liburnae figuratum, (formet dærefter), Tac. Germ. 9; ~ aet in habitum statuae, (omfæbedertil), Senec.; ogf. m. blotacr.; ~ caseos, Plin.; men lineae figurat voces, Lucr.; men ogf. id. acc.: formare, figurare, etc., Cic. N. D. 1, 39; — II) „fig.“ o. „ment.“; A) „alm.“: uddanner el. udvifer; vid. Hor. Ep. 2, 1, 126; navnlf. ogf. ~ orationem: færfionne el. udfmytte Jærerageret, tam translatis verbis, quam propriis, Quintil. 9, 1, 9; cf. id. 9, 2, 61: controversiae figuratae (infærfæte), (quum), quod non dicimus, accipi volumus; — 2) „bef.“: færfæller mig, gjør nærværende for mit Indre; — inanes species anxio animo, Curt. 7, 1; talem nobis iram figuremus, Senec. d. Ir. 2, 35; — III) partic. figuratus, 3, ogf. fom adj.: formet el. dannet, f. event.; — cf. fom adv. figurato, Tertull.; — ogf. „overf.“: ~ oratio, (oppoia. figuris carens), vid. Quintil. 9, 1, 13; cf. ibd. 9, 2, 7.

filatium, adv., [filum]: traadvis, i Treveler, distrahi, Lucr. 2, 830. — filia, ae, fem. af filius: Datteren el. en Datter; — despondit ei filiam suam (pater), Cic.; ~ herilis, Ter., adolescentula, id., virgo, id.; — filia familias, (ogf. fæmmenftrebet: filia-familias): Datteren af Hufet (fom værende under Jæderens Værgemaal), Senec., Dig.; pl. filiae familiarum, ibd.; — undert. er ogf. filia udfædet; faal. Delphobe Glauci, Virg. Aen. 6, 36; — not.: dat. o. abl. pl.: filius o. filabus; vid. Liv. 38, 57, o. id. 24, 26; — dog bruges den fidefte Form beft i Modfætninger el. for Lydelighedens Eftyd; — II) „overf.“: nedfæmmende dærfra; vid. Hor. Od. 1, 14, 12, ogf. Martial. 13, 35, o. id. ibd. 14, 90.

filicatus, 3, [filix], lances el. paterae, Cic., (hverpaa Bregneblade el. lignende Jvæter er udgrævede, alft.): græverede Skaaler og Ræde. — filicina, ae, f.: en Benævneffe paa Planter radiolus, Appul. —

filicium, i, n., (f. filicetum), [filix], fædy. m. pl.: rig Bært af Bregner, Colum. 2, 2; carecta atque filiceta, Pallad. — filicula, ae, f., demin. af filix; efter Plin. 26, 37: en Benævneffe paa Bærten poly-podium.

filicula, ae, f., demin. af filia: liden Datter; ogf. fom Ræfærd, vid. Cic. Mur. 10; — men vidende om en Velftylling: duce filiola Curionis, (f. duce Curionis filio), id. Att. 1, 11; — 2) fild. „poet.“ hede de af Cadmus opfundne Begiftaver: Cadmi filiolae atricolores, Anson. — filiolus, i, m., demin. af filius: liden Søn, Souffle, Plant.; men filiole me scito auctum, Cic. Att. 1, 2.

filius, i, m.: Søn, mandlig Affom; filius aut nepos, (opp. pater aut avus), Cic. N. D. 3, 38; filium unicum adolescentem habeo, Ter. Heaut. 1, 1, 41; men filium sibi aliquem adoptare, ogf. filium instituere: antage i Søs Sted, Pseud. Cic. p. Dom. 4; filius familiae, Cic. Lael. 13, Dig., (Søn af Hufet, d. e. under Jæderens Jærmværfkab); men filii familiarum, Sall. Catil. 51; — ogf. findes pl. filii, f. liberi, Quintil. 9, 3, 61; cf. Tac. Ann. 11, 38; — ogf. om Dyrenes Ingef; nepotilus, quam filius militior (admissarius), Colum. 6, 37; — ogf. kan filius være udfædet; faal. Hasdrubal Gisonis, (sc. filius), Liv. 27, 21, oftere; — bb) herft kan endaa mærkes vife forfærgelige Uetryk; a) fortunae filius, (hvem neml. Alt gaar efter Hufet), Hor. Sat. 2, 6, 49; figel. albae gallinae filius, Juvenal. 13, 141; — b) terrae filius, ringe og ubefædt Menneffe; vid. Cic. Att. 1, 13; o. Pers. 6, 59; — c) „overf.“ o. „poet.“ faaer Catull. 37, 18: Celtiberiae filius, f. Celtiberiae incolae; en Celtiberier; — d) Suet. Calig. 22, er castrorum filius, f. castrorum alumnus: fom er oppæren i Væren; — not.: forfæ. er vocat. filie, (f. fili), Liv. Andron. ap. Prisc.

filix, icis, f., *arctegis*: Bregne, navnlf. fom Ulfrud, Hor. Sat. 1, 3, 37; men invisa aratris, (formædeft dens fæie Rodder), Virg. Ge. 2, 189; f. ogf. Plin. 27, 55; — II) „overf.“ ogf. om Eftamparene hos Mandfæft, Pers. 4, 41.

filum, i, n., [bef. m. fibra o. fimbria]; I) „egenl.“; A) „alm.“: Traad el. Garn af Lin el. Uld, ødt.; — deducens pollice filum, (spindende), Ovid.; duo fila in duas acus conjicere, (traede tyende Raale), Cels.; pleno velamina filo, (Døi af tyffe Traade el. tyft Døi), Ovid. A. A. 3, 267 o. 445; cf. id. Met. 6, 68; „alleg.“ er id. Pont. 4, 2, 35: Omnia sunt hominum tenui pendencia filo; figel. „alleg.“ om Livstraaden, f. nedenf.; — men Liv. 1, 32, forklæres filum ved lanae velamen; cf. Tibull. 1, 5, 15: ipse ego velatus filo; — b) fila lyrae, Citharens Strange; vid. Ovid. Am. 1, 8, 60, oftere; — B) „bef.“ ogf. ifølge nogen naturlig Figthed el. Befæffenhed; a) aranei tenuia fila, (Vædderfæprens Spind), Lucr. 3, 384; cf. Ovid. Met. 15, 372; — b) Traad el. Træde paa Bærter og Blomfter; — porris fila resecta suis, Martial. 11, 53; ~ croci, (dæns Eftovtraader), Ovid.; — b) mel ~ factu praetenuia fila multii, (figefom treveler fig), Plin.; — II) „fig.“; A) „overf.“; I) „poet.“ o. „alleg.“: den Livstraad, fom Værfærens fpynde; — At tibi nascenti ~ Nernit fatales sortia fila deae, Ovid. Pont. 1, 8, 63; cf. id. Trist. 5, 10, 45, Virg. Aen. 10, 815, o. Hor. Od. 2, 3, 16; men Martial. 11, 36: veluti jam rupta sororum Fila, (om Livstraaden); — 2) figel. „poet.“; a) den figefom Traad el. Linie, fom dannet et Vegemes Omrids, (contour, profil); esse pari filo similique ~ figura, Lucr. 4, 85; — cf. ogf. i figur el. Eftæbning; satis scitum filum mulieris, Plaut. Merc. 4, 4, 15; cf. Gell. 1, 9; forma atque filo virginali, id. 14, 4; — b) Befæffenhed el. Art el. Eftag; debent non omnia esse pari filo, Lucr. 2, 341; cf. id. 4, 86; men filum tenue vocis, (en klar og fin Stemme), Calpurn.; — B) figel.

„ment.“: *Horodragets eiendommelige Art* cf. *Stags* cf. *Bestaffenhed* og *Fremstreden*; — aliud quoddam filium orationis tuae, *Cic. Lael. 7*; *tenne filium argumendi*, *id. Orat. 36*; cf. *Hor. Ep. 2, 1, 225*; *men uberiori filo*, (*i* et *ri*gere *Horodrag*), *Cic. d. Or. 2, 22*; cf. *id. Fam. 9, 12*, (hvor „alleg.“: *crasso filo* etc.)

Fimbria, ae, m., [best. m. flgd.]: *remærk* *Til* nævn *in gente Flavia*; *C. Flavius F.*, *cons. a. u. c. 650*, *Cic. Ver. 5, 70*, *offere*; — *en anden Fimbria* *emtales* *Cic. Brut. 65*, *v. id. R. Am. 12*; — *b*) *df.* *Fimbriana* *seditione*, *Sall. frgm. ap. Non.* — *fimbria* e, arum, f., [best. m. *fibra* o. *filum*]: *Trævler* cf. *trævlet Rant*, *odl.*; — (*extremum*) ... *in sagis fimbriae*, *Varr.*; *fimbriae* *diducere*, (*pille* *dem ud*), *Cels.*; — *madentes cincinnorum fimbriae*, (*de dyderste Haarleffer*), *Cic. Pis. 11.* — *Fimbrianus*, 3, f. *und.* *Fimbria*. — *I*) *fimbriatus*, 3, [fimbria]: *med Træder* cf. *Trævler*, *trævler* cf. *haartig*, *folia*, *Plin.*, *radix*, *id.*; — *2*) *besat* *med* *grønne*, *latus clavus*, *vid. Suet. Caes. 45.* — *2*) *Fimbriatus*, 3, [fimbria]: *der* *er* *gjort* *til* *en Fimbria*, *Asin. Poll. ap. Quintil.*

finetum, i, n.: *Neddingplads*, *Moggrube*, *Plin. 17, 8*; *af* — *finus*, i, m., o. *finum*, i, n., [etter *Doederl.* *best. m. qvov*, *secundus*, *fetus*]: *Giedesf.*; — *arida* ... *saturare fumo pingui* ... *sola*, *Virg. Ge. 1, 80*; — *egf.* „*alm.*“: *Dyreens Greementer*; *fumo bubulo pro lignis uti*, *Liv.*; *fimum gallinaceum*, *Plin.*; — *2*) „*poet. overf.*“ *f. lutum*: *Skarn* *cf. Dynd*, *odl.*, *Virg. Aen. 5, 333.*

finalis, e, [finis]: *hørende* *til* *en Grændse*; ∞ *quaestiones*, *Dig.*; *men* ∞ *circulus*, *Maerob. Somn. Scip. 2, 5*, *v. e.* *Horiztenten*; — *II*) „*fig.*“: *hørende* *til* *en Ende*, *endelig*, *causa*, *Douat.*, *beatitudo*, *Augustin.*

findo, fidi, fissum, 3, v. a., [best. m. *οζίζω*, i. e. *finido*]; *1*) „*egenl.*“: *floer*, *spalter*, *splitter*, *flekker*; — *specularis lapis finditur in crustas*, *Plin.*; cf. *Ovid. Met. 4, 586*; *men finditur in solidum cuneis via*, *Virg. Ge. 2, 79*; cf. *id. ibd. 353*; *men (equus) unguis fissis in modum digitorum*, *Suet. Caes. 61*; cf. *Virg. Aen. 9, 413*; — *B*) „*besf.*“ *egf.*; *a*) *adfiller*, *afsenrer*, *deler*; — *hoc enim quasi rostro finditur fluvius*, *Cic. Leg. 2, 3*; cf. *Virg. Aen. 6, 540*; *men vomere findere terras*, (*ploie*), *Ovid.*; cf. *Hor. Od. 1, 1, 11*, *v. id. Epod. 13, 13*, *egf. Quintil. 11, 3, 21*; — ∞ *mare carina*, *Prop.*, *freta classe*, *id.*, (*besfide*); *egf. absol.*: *findimus aequor etc.*, *Ovid. Frist. 1, 3, 106*; cf. *id. Met. 4, 666*; — *b*) *at* *springe* *i* *Stykker*; *cf. „medial.“*; *at* *springe* *cf. briste* *i* *Stykker*; — *finduntur cantibus angues*, *Ovid. Met. fac. 39*; *paries fissus tenui rima*, *id. Met. 4, 65*; — *II*) „*fig.*“; *A*) „*overf.*“: *deler*, *adfiller*; *vid. Hor. Od. 4, 11, 16*; — *B*) „*ment.*“ *v.* „*poet.*“ *in med.*: *at* *briste*, *odl.*; — *cor meum et cerebrum finditur* ... *ubi etc.*, *Plaut. Bacch. 2, 3, 8*; *figel. lignefessibis*, *Pers. 3, 8*; *findor* *odl.*; *men voluntas fissa*, (*delst* *cf. stridig*), *Prudent.*; — *III*) *af* *partie*, *fissus*, 3, *f. ovenf.*, *er* *subst. fissum*, i, n.: *Rift* *cf. Ridsf.*; *men pl. fissa* *in ano*, *cf. fissa ani*, (*sprungne Saar deri*), *Cels.*; — „*besf.*“ *egf.* *i* *Dffersproget*: *fissum jecoris* *cf. jecorum*, *egf. fissum in extis*: *Leverens Deling* *i* *familia* *o. hostile*, *f. und.* *familiaris*; *vid. Cic. Div. 1, 10 v. 52*, *v. id. ibd. 2, 13*, *egf. id. N. D. 3, 6.*

tingibilis, e, (*hste. Drb.*): *tilspneklædende*, *indbilst*; — ∞ *visus semillarum prae oculis*, *Coel. Aur.*; *af* — *tingo*, finxi, fectum, 3, v. a., [etter *Doederl.* *best. m. facio*]; *1*) „*egenl.*“: *fermer*, *danner*, *forærbeider*; — *esse aliquam vim, quae finxerit* ... *hominem*, *Cic.*; cf. *id. d. Or. 1, 25 v. 28*; — *egf.* *om Dyne*; ∞ *et construere nidos*, *Cic.*; cf. *id. Off. 1, 44*; — *B*) „*besf.*“ *egf.*; *1*) *om Runkstene* (*i* *Vex*, *i* *Vet*, *i* *Sten*, *odl.*); — ∞ *pocula de humo*, *Ovid.*, *e cera*, *Cic.*; — *hpf. id. Pis. 25*, „*alleg.*“: *ex argilla et luto fictus Epicurus*; — *navnl.* *egf.* *om Billedbuggeren* *og* *om hans Runk*;

vid. Cic. Fam. 5, 12, *neque pictam neque fictam imaginem suam*, *etc.*; cf. *Hor. Ep. 2, 1, 261*; *ficto* *in* *pejus vultu*; *ars fingendi*, (*Billedbuggerkunsten*), *Cic.*, *fingendi conditores*, (*dens Dyntere*), *Plin.*; — *2*) *fermer* *cf. smyffer* *cf. pynter*; — *quum se non finxerit ulli (domina)*, *Ovid. Rem. 311*; cf. *Virg. Aen. 4, 118*; *ficti cincinni*, *Plaut.*; — *men falce vitum putando fingere*, *Virg. Ge. 2, 107*; *men Saepae manus aegras manibus fingebat amicis*, (*besfede* *cf. quæd dem*), *Ovid. Fast. 5, 409*; — *b*) *egf.* *m.* *Si begr.* *af* *forfættelse*; — *vultum*, (*give* *fig* *en* *vis* *Wine*), *Caes. B. G. 1, 39*; — *II*) „*fig.*“; *A*) „*overf.*“: *fermer* *cf. danner*, *d. e.* *afstetter* *cf. vænner* *faa* *cf. faa*; — *Syrus* ... *mire finxit filium*, *Ter. Heaut. 5, 1, 1*; *egf. e. inf.*, *Hor. Ep. 1, 2, 61*; *lingua vocem finxit et terminat*, *Cic. N. D. 2, 59*; — *egf.* *fermer* *cf. indretter* *faa* *cf. faa*; *fortuna humana* (*i. e.* *res humanas*) *finxit*, *ut* *lubet*, (*fermer* *dem* *etter* *Dyffe*), *Plaut. Capt. 2, 2, 54*; — *egf.* *m.* *dobbelt* *Prædikat*: *gior* *der* *til*, *cf. sætter* *i* *en* *Tilstand*; *vid. Virg. Aen. 2, 79*; cf. *Hor. Sat. 1, 1, 18*, *v. id. Ep. 1, 9, 8*; — *men* ∞ *vitam*, *Cic. Sull. 28*, (*omdanne* *cf. ferandre*); — *B*) „*ment.*“; *1*) *fermer* *cf. danner*, *orationem*, (*udarbejder*), *Cic.*, *versus*, *Hor. A. P. 382*; *egf.* *udanner*, *oratore*, *Cic. d. Or. 2, 28*; *men* ∞ *animos*, *id. Brut. 38*, (*at* *danne* *cf. fede* *cf. vinde* *Gemytterne*); *figel.* ∞ *mentes orando*, *Sil.*; *men* ∞ *se ad arbitrium alicujus*, *Cic. Orat. 8*; *men* *ex* *qua* (*fortuna reip.*) *me* *fingere* *possim*, *id. Au. 6, 3*; — *2*) *afformer* *cf. afbiller* *i* *foræfillingen*, *foræfiller* *mig* *cf. antager* *noget* *at* *være* *faa* *cf. faa*; — *qui* *ex* *natura* *sua* *ceteros* *fingerent*, *Cic. R. Am. 9*; *finge* *aliquem fieri sapientem*, *id. Acad. 2, 36*; cf. *id. Fam. 3, 12*, *v. Ovid. Her. 1, 176*; *fingere* *et* *formare* *sibi* *principem*, (*foræfiller* *cf. tanfe* *fig* *en* *faadan*), *Plin. Pan. 4*; *egf.* *fingere* *cogitatione*, *Cic. Mil. 29*; *Tecum* *finge* *triumphos*, *Prop. 3, 16, 17*; — *3*) *udtænker*, *udfænter*, *opbygger*; — *fingit causas*, *ne* *det*, *Ter. Eun. 1, 2, 58*; — *b*) *pønser* *cf. tænker* *derpaa*; — ∞ *fugam*, *Plaut.*, *parricidia*, *Senec.*; — *III*) *partie*, *fictus*, 3, *egf.* *form* *adj.*; *a*) *epdygter*; ∞ *dii*, *Cic. N. D. 2, 28*; ∞ *fabula*, *id.*; ∞ *carmen*, (*som* *indebøder* *Digtning*), *Virg. Ge. 2, 45*; — *df.* *subst. fictum*: *Dybtgning*; *ficti* *prævique tenax* (*Fama*), *id. Aen. 4, 188*; cf. *Ovid. Met. 9, 768*, *egf. id. ibd. 1, 771*; — *b*) *forfælt*, *bytter*, *officium*, *Cic. Cæcin. 5*; cf. *Hor. Sat. 1, 3, 61*, *Plin. Ep. 8, 8*, *v. Virg. Aen. 2, 107*; — *not.*: *neutr. fictum*, *egf.* *som* *adv.*, *f. fiete*, *Stat.*

finio, ivi, (o. ii), itum, 4, v. a., [finis]; *1*) „*egenl.*“; *A*) „*alm.*“: *begrænder*; *1*) *i* *Rummet*; — ∞ *locum*, *in* *quo* *etc.*, *Liv. 42, 47*; *Rhenum* *finire* *imperium* *populi* *R.*, *Caes. B. G. 4, 16*; cf. *Ovid. Fast. 2, 223*; *men* *lingua* *finita* *est* *dentibus*, *Cic.*; cf. *Liv. 1, 18*: *signum* *contra* ... *animo* *finivit*, (*mærkede* *fig* *det*, *og* *Mærke* *derpaa*); — *egf.* *at* *udmaale*; *non* *aliter* *finiri* *potest* (*silva*), *Caes. B. G. 6, 25*; *finiens* (*orbis* *cf. circulus*): *Horiztenten*, *Cic. Div. 2, 41*, *v. Senec. Qu. N. 5, 17*; cf. *Lucr. 1, 997*; — *2*) *i* *Tiden*; *quod* (*tempus*) *tu* *mihi* ... *lege* *finisti*, *Cic. Fam. 15, 9*; *spatia* *temporis* ... *noctium* *numero* *finire*, *Caes. B. G. 6, 18*; cf. *Suet. Aug. 101*, *v. Liv. 1, 17*; — *3*) *i* *Tallet* *cf. Maale*; *decem* *vades* *finierunt*, (*bestemte* *deres* *Altal* *til* *ti*), *Liv. 3, 13*; *figel.* ∞ *numerus*, (*bestemme* *cf. opaybe* *et* *Tal*), *Curt.*; — *B*) „*besf.*“; *a*) *ender*, *gjør* *en* *Ende* *derpaa*; *bellum* *eo* *die* *potuisse* *finiri*, *Caes. B. C. 3, 51*; ∞ *situm*, (*sluffe* *cf. fülle* *den*), *Hor.*; *men* ∞ *prandia* *moris*, *id. Sat. 2, 1, 22*, (*ende* *Maaltidet* *dermer*); cf. *Cic. d. Or. 3, 43*; *men* *finiri* *nomen* *Latinum* *in* *n* *et* *o*, *Quintil. 1, 5, 60*; — *beril* *hører* *endnu*: *finire* *vitam*: *ende* *livet* *cf. omformne*, *inediã*, *Plin.*; cf. *Ovid. Met. 7, 591*, *v. id. Trist. 3, 7, 48*; *egf. absol.*: *sic* *Tiberius* *finivit*, *etc.*, *Tac. Ann. 6, 50*; — *egf. pass.*: *qui* *morbo* *finiuntur*, (*som* *bertryffes* *deraf*), *Plin. Ep. 1, 12*; *egf.*

absol. finire, (at dce), Cic. Tusc. 1. 48, (ex Orae.); — b) enter el. epberer, (navnl. at tale); — Finierat Paean (sc. loqui), Ovid. Met. 1, 566; denique, ut semel finiam, Quintil. 4, 138; — II) „fig.“ o. „ment.“; A) „alm.“: fastfættet el. bestemmer, sætter en Grændse derier; — ∞ censuram, Liv. 9, 33, potestatem, id. ibd. 31; men ∞ cupiditates, vid. Cic. Fin. 2, 9; men id. ibd. 2, 20; ∞ cupiditates ∞ sua satietate; mors est finita omnibus, (er alle bestemt, forestaer alle), id. Tusc. 3, 25; — egf. impers.; de pecunia finitur, ne etc., (der fastfættet el. anordenes), Liv. 10, 14; — B) „bef.“: a) „techn.“: ligesom definio: ferklarer, bestemmer, definerer; — rhetorice ∞ finitur varie, Quintil.; ut si finis equum: genus est animal, etc., id. 7, 3, 3; — b) „rhet.“: at indskrænte dertil; quaestionum genus ∞ finitum temporibus et personis, Cic. Part. or. 18; men id. d. Or. 3, 49: ∞ sententias verbis, (slutte Eetningerne med et Versum); — III) partic. finitus, 3, i Absteriken egf. som adj.: med tvende el. tydelig Ende: stavelse: qui apta et finita pronunciant, Cic. Orat. 51.

finis, is, m., (bef. for v. efterel. v. pect.) egf. f., [finel. Stamerdet til filum, s. fibra m. Grundben.: det Hærfse; vid. Varr. L. L. 5, 13]; I) „egent.“; A) „bef.“: en Grændse; I) om Eietet; — intra finem ejus loci, quem etc., Cic. Cæcin. 8; Ligurum extremo fine, Liv. 33, 37; egf. absol., ad finem: ved el. paa Grændsen, id. 38, 15; — egf. in pl., Cic. Off. 1, 10; ambigere de finibus, Ter. Heaut. 3, 1, 93; fines regere, (fastfætte el. regulere), Cic. Mur. 9; — egf. det af visse Grændser emigvne Land el. District, Caes. B. G. 2, 5, Sall. Jug. 14, v. Liv. 28, 44; — men Virg. Aen. 5, 139: finibus omnes ∞ prosiliger suis, (fra deres Stæde el. Leie); — b) egf. heder abl. fine (el. fini) c. gen.: indtil; — amphoras implere ansarum fini, Cato; pectoris fine, Caes. B. G. 7, 47, (Ond.); cf. Auct. B. Afr. 85; — men Caes. B. G. 2, 19: quem ad finem, (saa langt) ofte; — 2) om Tiden: non temporis ∞ fine (ifte efter en Tidsgrændse) etc., vid. Liv. 30, 1; qui finis erit discordiarum? id. 3, 67; ad eum finem ∞ quoad (saalange, indtil) etc., Nep. Ep. 2; quem ad finem (hvorlænge) etc.? Cic. Catil. 1, 1; — B) „alm.“: Ende el. Endeligt, Slutning, edl.; — animus spe finis dura ferens, (i Naab om en god Ende), Hor. Ep. 2, 1, 12; finem sacre scribendi, Cic. maledictis (dat.), Ter., injuriis, Caes.; ad finem perducere, Lucr., adducere, Nep.; — finem habere motus, (have en Ende derpaa), Cic.; ligel. finem capere, Tac., Virg.; — curis imponere finem, Virg.; cf. id. Aen. 3, 145; — finem vitae sibi posuit, (gjorde Ende derpaa), Tac. Ann. 6, 40; cf. Cic. Phil. 6, 1; — egf. absol. finis, f. finis vitae, Tac. Hist. 1, 37; — nullo fine, Ovid., nullo cum fine, id., fine deimpto el. exempto, id.: uden Ende; ad finem: tilfødt, id. Met. 11, 750; non venit ad finem tam audax inceptum, Liv. 10, 32, (som ifte iftand); — II) „fig.“; A) „everf.“: I) Grændse el. Maal el. Maade; egf. Etrænge el. Indskrænkning; — certos mihi fines constituam etc., Cic. Quint. 10; intra fines naturae vivere, Hor. Sat. 1, 1, 49; cf. Cic. Off. 1, 10; — 2) Maal el. Maade, Art el. Bestaafenhed; ad finem peculii prae- stare, (efter dens Størrelse), Dig.; finem pretii de- minuere, ibd.; cf. Gell. 13, 20; qua fini (forfaavidt), id.; — B) „ment.“: I) „alm.“: Maal el. Hensigt, Bestemmelse; — domus finis est usus, Cic. Off. 1, 37; hujus loci hic est finis, id. d. Or. 2, 34; certum voto pete finem, Hor. Ep. 1, 2, 56; — B) „bef.“: a) For- klaring el. Definition; — finis rhetorices ∞ vis per- suadendi, Quintil. 2, 15, 76; Chrysippi finis (sc. rhe- torices: den af Chr. givne Definition af Absteriken) ∞ scientia recte dicendi, ibd. 15; — b) det Høieste el. Største i sit Slægt; — finis bonorum et malorum, (det høieste Gode og Onde), Cic. Fin. 1, 17; (bef. egf. Overkriften af et af Cicero's filosofiske Værker:

de Finibus Bonorum etc.); — duodecim tabulae, finis aequi juris, Tac. Ann. 3, 27; — not.: abl. fini, f. fine, Lucr., v. 21; df. som adv.: ea fini, Cato.

finite, adv. af finitus: begrændset; df. „fig.“; A) med Indskrænkning, med Maade; avaris, sed fi- nite, vid. Cic. Fin. 2, 9; — B) bestemt, bestynderlig; — aut infinite de re publica, aut de singulis rebus finite (referret ad senatum), Gell. 14, 9.

finitimus, 3, [finis]: tilgrændsende, nærliggende; c. dat., Caes. B. G. 22; — egf. absol.: ∞ arma, Ovid. Trist. 4, 10, 111; ∞ bello (revocatus), Caes.; — b) egf. subst. finitimi, orum: Næber, Cic. Manil. 4; cf. Caes. B. G. 1, 2 v. 5, estere; — II) „everf.“; a) som staaer i etflags Forbindelse dermed; a) c. dat.; — unicuique virtuti finitimum vitium etc., Cic. Inv. 2, 51; — egf. som har Lighed med et andet, lignende; — metus est finitimus aegritudini, Cic.; falsa sunt finitima veris, id.; — b) absol.: artium studiorumque quasi finitima vicinitas, Cic. Brut. 12.

“finitio, onis, f.; I) „egent.“: Begrændsning, Grændse, Vitruv.; — b) begrændset Del el. Afdeeling, Hygin. Astron. 1, 6; — II) „fig.“; A) forklarende Be- stemmelse, Forklaring, Definition; — finitio est rei propositae propria et dilucida et brevis compre- hensa verbis enunciatio, Quintil. 7, 3, 18; cf. Gell. 15, 19; — B) vedtagne Regler, Cohn. 4, 11; v. — finiti- vus, 3; I) i Absteriken: bestemmende, forklarende, status, Quintil., causa, id.; — 2) i Grammatiken: modus finitivus, i. e. indicativus; — b) ∞ littera, Endebeghavet, Capella; — [finio].

finitor, oris, m., [finio]: ligesom Begrændseren; df. I) en Landmaaler, navnl. ved Fordeling af Stæ- tens Jorder; vid. Cic. Agr. 2, 13, egf. id. ibd. 17 v. 20; — bef. comiff Plaut. Poen. prol. 49: ei rei factus sum finitor, (denne Bestemmelse paaligger mig); — 2) circulus finitor, d. e. Forjænten: vid. Sene. Qu. N. 5, 17; — 3) finitor rerum, Stat. Theb. 8, 91, i. e. Pluto. — finitus, 3: partic. c. adj. af finio. — fio, eri, f. und. facio.

firmus, i: fæbinst Udtale, f. hircus, Varr. — *fir- mamen, onis, n.: poetisk Biform af figd.; — radix ∞ firmamina trunci, Ovid. Met. 10, 491; v. — fir- mamentum, i, n.; I) „egent.“: Befæstningsmiddel; — quae firmamento esse possint (igna), Caes. B. C. 2, 15; vincula et firmamenta membrorum (nervi), Gell.; — b) bild.: den over Jorden ligesom befæstede Himmel, Firmamentet, Augustin.; — II) „fig.“; A) „alm.“: Styrkningsmiddel, Stotte el. Styrke, edl.; — flos equitum Rom., ∞ firmamentum reip., Cic. Plane. 9; cf. id. Manil. 7; — B) df. „bef.“; a) i Krigsproget: Forstærkning, Liv. 29, 2; — b) i Retsproget: Bevist, Cic. Part. or. 29; — [firmo]. — Firmānus, 3, v. Firmāni, orum, f. und. Firmum. — firmātor, oris, m., [firmo]: som befæfter el. fæstter; ∞ pacis, Tac. Ann. 2, 46; ∞ disciplinae militaris, Plin. Ep.

firmē, adv. af firmus; I) „egent.“: fast, urekkelig, insistere, Suet. Calig. 26; — compar., ∞ durare, Plin.; superl., ∞ statuere, Vitruv.; — II) „fig.“ o. „ment.“: med Fasthed, med Sikkerhed; — qui eam (vocem na- turae) sic firme graviterque comprehenderit, ut etc., Cic. Fin. 1, 21; cf. ibd. 3, 9; men ∞ continere, (bevare i Sammelsen), Quintil.; men ∞ respondere, Plin. Ep.; firmissime asseverare, (med største Efterskyt), Cic. Att. 10, 14. — Firmiānus, 3, vasa argentea, Plin. 23, 49, (benævnte efter en Kunstner Firmius). — Firmi- cus, i, m., Julius Maternus, fra Sicilien, streb und. R. Constantin d. Store de til os komme: viii Libros Matheseos.

firmitas, atis, f., [firmus]; I) „egent.“: Fasthed, Styrke, Udboldenhed; — quanta firmitate (postes, hvor stærke!) Plaut. Most. 3, 2, 131; ∞ materiae, Caes.; ∞ lini, Plin.; ∞ uvae contra frigora, id.; — ∞ cor-

poris, Cic., vocis, Gell.; men egf. in pl., Vitruv.; — II) „fig.“: Styrte el. Næbde i Charakteren; — firmitatem el. constantiam in nobis eandem cognoscere, Cic. Fam. 9, 11; egf. firmitas animi, id. Sen. 11; — egf. Krigermed; firmitate exiguis (exercitus), vid. Planc. ap. Cic. Fam. 10, 21; — egf. „alm.“: Dygtighed i sit Elag; vid. Cic. Lael. 5, e. 13; — imperii, Suet.

*firmiter, adv., Bifferm af firme: fast, uretfæltigen, insistere, Caes.; — figl. „fig.“: ~ stabilita matrimonia, Cic. firm. ap. Non.; ~ promittere, Plaut., meminisse, Gell.; — compar. e. superl., f. inde. firme; e. — firmitudo, mis. f., Bifferm af firmitas: Næbde, Dygtighed, operis, Caes., navium, id.; — egf. „fig.“: non quod ab isto data salus quicquam firmitudinis sit habitura, (vilde pte negen varig Styrte), Cic. Att. 11, 14; ~ animi, id. Fam. 5, 13; — [firmus]. — Firmius, i: remest Mandenæen; vid. Tac. Ann. 2, 27; — f. egf. inde. Firmianus.

Firmo, avi, atum, i, v. a., [firmus]: gier fast el. stærkt el. fester, bestæter el. fæstter; I) „egent.“: — pinus (som Stær) — vestigia firmat, Virg. Aen. 3, 659; men ~ gradum: træde fast el. fæstter, Quintil., Curt.; ~ aestuaria aggeribus el. pontibus, (giere den fremfremmelige), Tac. Ann. 4, 73; bitumen firmat acramenta contra ignes, Plin.; ~ atum solutam, Cels.; — B) „bef.“ egf. a) navn. i Krigsprog: bestæter, fester, fæstter, fæstter, locum munitionibus, Caes., urbem praesidio, Liv.; ~ aciem subsidii, id.; men ~ praesidium, (forstærke), id.; egf. ~ aliquem praesidiis, id.; ~ aditum urbis, Virg. Aen. 11, 466; — b) med Genfyn paa Kræfterne: at giere stærkt el. stærkere, at styrke el. fæsttse; — ~ corpora juvenum laborare, Cic. Tusc. 2, 15, vires, Virg. Ge. 3, 209, corpora cibo, (vederbræge), Liv., milites vexatos, Curt., valetudinem, Tac., vocem, Cic.; — II) „fig.“; A) „overf.“: gier fast el. stærkt el. varig, bestæter el. styrke; — ut in ceteros firmaret imperium, Cic. Sull. 11; ~ pacem el. amicitiam cum aliquo, Liv. 9, 3; — B) „ment.“; I) „alm.“; a) bestæter, bestæter el. gættgier; ~ naturam fati ex divinationis ratione, Cic. Fat. 5; — b) bestæter, fæsttse, m. aec. e. inf., Hirt. B. G. 8, 48, e. Tac. Hist. 2, 9; — 2) „bef.“; a) gier stærkt el. merig; — ~ animum constantibus exemplis, Tac. Ann. 16, 33; ~ aliquem alloquio, id.; cf. Caes. B. G. 3, 65, Virg. Aen. 3, 610, e. Hor. Od. 3, 5, 46; — b) bestæter, fæsttsebræder; — ~ fidem, (oplyste sit Løfte), Ter. Andr. 3, 1, 3; men id. Hee. 4, 2, 4; ei rei firmasti fidem, (det har du løvet), cf. Cic. Leg. 2, 7, e. Virg. Aen. 2, 691; — c) ~ civitatem obsidibus, (styre sig tens Trefast derved), Hirt. B. G. 8, 27.

Firmum, i, n.: Fæstad og Fæstning (castellum) i det Picenise, (hod. Fermo), Mela 2, 4, e. Vell. 1, 11; — df. Firmianus, 3, cohors, Liv.; — men subst. Firmianorum, m.: Inveaanerne af Byen Firm., Plin. 3, 18; df. Castellum Firmianorum, id. ibd.; — men Firmianum, i, n., (se. praedium), Cic. Phil. 13, 5.

Firmus, 3: fast el. fasthaende, stærkt el. varig, edl.; I) „egent.“; ~ arbor, Ovid., ~ robora, Virg.; ~ janua, sera, Ovid., carina (i. e. navis), id.; men ~ solum, Curt., fast Grund el. Jordbund; — ~ cibo pasta pecus, (med stærkt foder), Varr.; firmus tritumum, quam milium, id.; men vina firmissima, (som helde sig længe), Virg. Ge. 2, 97; — viribus ad laborem ferendum firmis, Nep. Eum. 11; firmissimi remiges, Vellej.; — navn. m. Genfyn paa Hælbred; nondum satis firmo corpore quum esset, Cic. Fam. 11, 27; figl. si firmior esses, id. ibd. 16, 8; cf. Suet. Aug. 8; — egf. sund el. frist; df. male firma (puella: sygelig, frantende), Ovid. A. A. 2, 319; — II) „fig.“; A) „overf.“: stærkt el. dygtig; faal. i Krigsprog; vid. Nep. Eum. 3, e. Liv. 23, 25; ab equitatu firmus, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 15; — egf. em andre Jærfæste;

civitas in primis firma, Caes., utrum ... ad defensionem firmius, Cic. Verr. 3, 19; — „pect.“ egf. e. inf.; fundus ... pascere firmus, (som fæter sin Mand), Hor. Ep. 1, 17, 17; — B) „ment.“; a) „alm.“: vis, fister, paaftellig, litteras hilariores, nec tamen firmas etc., Cic. Att. 7, 15; firmissima benevolentia hominum muniti sumus, (hverpaa vi trogt samme fæte), id. ibd. 2, 25; nihil satis firmi video, (ingen tilstrækkelig Grund dertil), Ter. Heaut. 2, 3, 96; — b) „bef.“: paaftellig, standfast, accusator, Cic. Div. in Caecil. 9; cf. Hor. Sat. 1, 7, 26; amicus firmus et fidelis, Nep.; firmior in sententia, Cic.; in suscepta causa firmissimus, id.; cf. id. Phil. 6, 7, e. id. Fam. 15, 1.

*fiscalis, e: herbe til den keiserlige Ræse, fiskealt; (fæstang, Dre); — ~ calumniae, Suet. Dom. 9, (hveraf Bederne tilfælde Ræse); fiscales res, quasi propriae et privatae principis, Dig.; e. — fiscarius, i, m.: Debiter til den keiserlige Ræse, Firm.; — [fiscus]. — fiscella, ae, f., demin. af fiscina: liden af Siv el. Bæder fletet Kury, Virg. Ecl. 10, 71, navn. til fæst Ost, Tibull., til Binderuer, Colum.; — 2) egf. en Mundkury; fiscellis capistrari boves, Cato. — I. fiscellus, i, m.: Biform af fæst, Colum.; — fiscina, ae, f., (fiscus): fletet Kury til Ost, til Druer, Oliver, etc., vid. Virg. Ge. 1, 266; fiscina ficorum, Cic., frondis (med Løv), Ovid.; — 2) egf. Mundkury; equus cum fiscinis, Plin. — 2. Fiscellus, i, m.: Bierghæde i det Sabinske, Plin. 3, 17, Varr.

Fiscus, i, m.; I) „alm.“: fletet Kar el. Kury til Oliver, etc., vid. Colum. 12, 52; — II) df. „bef.“: Pengeskry el. Pengeskæse, (omtr. svarende til vort: Pung el. Pengering); — df. rimel. Pung el. Pøse med en bestemt Pengesum; vid. Cic. Verr. Act. 1, 8; — rimel. egf. undert. en offentlig Ræse; vid. id. ibd. 3, 85; in eistam (i den private Ræse) transferre ex fisco; cf. id. Qu. Fr. 3, 1, e. Entrop. 2, 16; — 2) df. er fiscus under Keiserne: den keiserlige Ræse el. Keiserens Indtægt, (opp. aerarium): vid. Plin. Pan. 36, e. Suet. Aug. 101, (heer pl.); men fiscus Judaicus, id. Dom. 12, (Jødekatten til den keiserlige Ræse); f. egf. Senec. Benef. 7, 6, e. Juvenal. 4, 51.

*fissiculo, are, v. a., men alene i Offerproget: ~ exta, (afsele Indvæltene for at spæe deraf), Appul.; — fissilis, e: til at fløre el. spalte, robur, Virg. Aen. 6, 181; — b) fløvet el. spaltet, stipes, Colum.; e. — fissio, onis, f.: Ålønning, Spaltning, Kmsning, glebarum, Cic. N. D. 2, 63; — [fundo]. — fissipes edis, adj., [fissus, pes]: med fløvet el. spaltet Jod el. Hov, juvenca, Auson.; — df. cemist: ~ calamus, id. — fissum, i, n., f. fissus, 3, und. findo. — fissura, ae, f., [fundo]: Ålønning el. Spaltning, pedum in digitos, Plin.; ~ laborum, (brusne Læber), id. — fissus, 3: partie, af findo.

Fistula, ae, f.: Rørstok el. Rørstik til Befæstning el. Nedramning af Væde, etc.; fistucis tigna adigere, Caes. B. G. 4, 17; egf. Rørstik til Grundens Tætning el. Glætning, Cato. — fistulatio, onis, f.: Befæstning el. Nedrammelse i Jorden; fistulationibus solidare (palos), Vitruv.; egf. Grundens Tætning el. Nedjæring, id.; af — fistuco, avi, atum, i, v. a., [fistuca]: bestæter el. tættter el. jærner med en fistuca; ~ solum, Plin., fundamenta, Cato; men terram fistucato spissare, (i. e. fistucatione), Plin. 17, 16.

fistula, ae, f.; I) „alm.“: Rør el. Rørstok el. Rørstætte med Lægeme; — navn. Vandrer el. Vandrende; — fistulas, quibus aqua etc., praecidi, Cic. Rab. perd. 11; — B) egf. ender Rørstærket Del i d. dyriske Lægeme; vid. Plin. 11, 62, e. 72; navn. egf. Epistoreet og Lætroeret, ibd. 66; — b) egf. en Rørstok el. Rørstætte, id., Cels.; cf. Nep. Att. 21; — II) „bef.“; A) Rør el. Rørstik; fistula calami odorati, Plin. 12, 18; — B) df. egf. I) Stærperpen af

Rør, en Rørpen, Pers. 3, 14; — 2) Rørpibe el. Syreepibe, (der sammensættes af flere Rør med aftagende Rørgæde); vid. Tibull. 2, 5, 31, Virg. Ecl. 2, 32, v. Ovid. Met. 1, 690; — ogs. Rørpibe el. Pibe til Mtring af Røsbag; vid. Cic. Att. 1, 16; men id. d. Or. 3, 69, tierer en fistula eburnea til at angive den Tene, hveri Taleren har at begynde. — 3) ∞ farraria, Cato, serrata, Plin., forermet Maffine el. Rølle el. Rørter, hvorved Rørnet knufes el. males; — 4) ∞ sutoria, (eflflags forermet Rør til Meftering af Leder, til Indpæning, vel.), Plin. 17, 23.

*fistularis, e; (efterel. Ord); 1) hørende til en Syreepibe, versus, Diomed.; — 2) tienfigmed Røsteflade, medicamentum, Veget.; — fistulatus, adv. forermet, Appul.; v. — fistulator, oris, m.: en Riber el. Røsteflader; vid. Cic. d. Or. 3, 61; — ef. adj. fistulatorius, 3: hørende til en Røstefpiller, artes, Arnob.; — fistulatus, 3: forermet med Rør; conationes tabulis ∞ fistulatis, Suet. Ner. 31; ∞ aera, Sidon.; — fistulosus, 3; 1) forermet; telum eulicis ∞ sorbendo fistulosum, Plin. 11, 1; — 2) fullet, yeres, caseus, Colum.; terra ∞ pumicis vice fistulosa, Plin. 18, 29; men ∞ cancer: fistulagtig Røsteflade, Cato; — [fistula], — fixus, 3: partie. af fido.

*fixe, adv.: fast, befæftet; — compar., ∞ habitare, Augustin.; v. — fixura, ac, f.: Røsten el. Slaaen el. af Slaaen deri (et Søm, vel.), Tertull.; af — fixus, 3: partie. v. adj. af figo.

flabellifer, a, um, [flabellum, fero]: som bærer en Røste; flabelliferae (sc. puellae), Plaut. Trin. 2, 1, 22. — flabello, are, v. a., [flabellum]: Røster, Tertull. — flabellatum, i, n., demin. af flgd., v. m. f. Dem., Ter. Eun. 3, 5, 47, v. 50. — flabellum, i, n., demin. af flabrum: Røste til Afsteking; vid. Ter. 1, e.; cf. Martial. 3, 82, v. Prop. 2, 18, 59; — ogs. Røste til Sleens Oppustning; hvs. Cic. Flacc. 23, alleg.: cuius lingua, velut flabello seditionis, concio est ventilata.

flabillis, e, [flo]: luftig, luftartet; nihil in animis ∞ aut flabile, aut igneum, Cic. Tusc. 1, 27; — flde, egl. „everf.“: aandig el. aandelig, Prudent. — flabra, orum, n., [flo]: Slaften; Slaft el. Bind; (pectus Ord); — flabra Boreae, Prop.; cf. Virg. Ge. 2, 293; figel. Lucr. 6, 428: spirantibus incita flabris (freta); ef. — flabralis, e: blæsende, luftig, frigus, Prudent. — flabrum, i, f. um, flabra.

flaccéo, ére, v. n., [l. flaccus]; 1) egentl.: at være blød el. flap; — lorum flaccet, Lucil. ap. Non.; — II) „fig.“: at være mat el. kraftløs; — Messala flaccet (sc. in petitione), Cic. Qu. Fr. 2, 15; (hvorefter id. Att. 4, 15: Messala languet); ef. — flacceseo, (-isco), flaccui, ere, v. n. inch.; 1) egentl.: at blive blød el. flap, at være el. benterres, Vitruv.; — dum feniculum flacceseat, Colum.; id (sterens) quum flaccuit, Lucil. ap. Non.; — II) „fig.“: at blive mat el. kraftløs; — quum etc., flaccesebat oratio, Cic. Brut. 24.

Flaccianus, 3, f. und. 2. Flaccus. — flaccidus, 3, [l. flaccus]; 1) egentl.: blød el. flap, aures (canis), Varr., solium, Plin.; — II) „fig.“: mat, frag, kraftløs; — flaccidiore turbine fertur, (i. e. cursu remissione), Lucr. 5, 631; af — l. flaccus, 3: blød, flap, auriculæ, Varr.; — b) med bløde el. flappe el. nebhængende Øren; vid. Cic. N. D. 1, 29. — 2. Flaccus, i, m.: romerif Tilnavn, hvorefter f. Plin. 11, 50; f. egl. und. Horatius, Valerius, etc.; ef. — Flaccianus, 3: benevent efere en flaccus, area, Val. Max. 6, 3.

flagellatio, onis, f.: Pidsning, Tertull.; af — flagello, avi, atum, l, v. a., [flagellum]; 1) egentl.: pidsler el. slaar, aliquem, Suet. Catig. 26; ∞ aliquem manu sua, id. ibd. 55; ∞ (arborem) caudā (serpens), Ovid. Met. 3, 94; cf. Plin. 8, 19; men Quintil. 11, 3, 118, om Taleren: ∞ in tergum; — ∞ messem peticis, (udtærffe), Plin.; — B) „bef.“: — comae ora flagel-

lant, (flaae el. hængende i Røstet), Martial. 4, 12; men Pers. 1, 49, „alleg.“: Si puteal multa cantus vibice flagellas, (drøer Røger); — II) „fig.“: area flagellat opes, Martial. 2, 30, (bester dem inde, binder deres Brug); figel. ∞ ammonam, (holde Rørnet tilbage, vedde Dyrde), Plin. 33, 57.

flagellum, i, n., dem. af flagrum; 1) egentl.: Pids el. Øvebe, navn. til Rørbyderes og Slavers Røstafstelse; vid. Cic. Rab. perd. 4, v. Hor. Sat. 1, 3, 119; — ogs. Pids til Røstet, Virg. Aen. 5, 579; hvs. egl. fld. f. Røstet, Cod. Theod.; — tillægges ogsaa Rørerne, Ovid. Ib. 183, egl. Bellena, Virg. Aen. 8, 703; — II) „fig.“: A) „everf.“ m. Hensyn paa etflags Righed; a) ung og fundig Øren, navn. Virranfens, Virg. Ge. 2, 299; — b) in pl. egl.: Pelyrens Ven, Ovid. Met. 4, 366; — c) Rør, hvorved Røstefpillet udflynges, Virg. Aen. 7, 737; — B) „ment.“: Samvittigheds Øvebe; vid. Lucr. 3, 1042, v. Juvenal. 13, 195.

*flagitatio, onis, f.: Rørding el. Manen; — nolui deesse me facitae quidem flagitationi tuæ, Cic. Top. 1; — egl. in pl.; ∞ crebrae populi etc., Tac. Ann. 13, 50; v. — flagitator, oris, m.: Maner el. Røfter, Plaut. Cas. prol. 21; — egl. „everf.“ v. m. Rør: som minder om Østfelsen af et Rør; — hunc video flagitatore ∞ fore, Cic. Brut. 5; — b) e. gen.: som gjør Rørding derpaa; ∞ triumphante pugnam, Liv. 8, 12; cf. id. 2, 45; — ef. fem. flagitatrix, icis, epistola, Augustin.; — [flagito].

flagitiose, adv.: paa en flammelig el. befæmmende Røst el. Maade; — impure et flagitiose vivere, Cic.; ∞ imparati a militibus etc., id. Att. 7, 15; male et flagitiose tueri iudicia, id. Verr. Act. 1, 15; — compar., Arnob.; superl., ∞ discedere, Cic. Div. in Caecil. 22; cf. id. Catil. 2, 4; af — flagitiosus, 3, [flagitium]: flændig el. flammelig, fuld af Skændfel el. Befæmmelse; om Personer og om Begreber; — flagitiosi, qui voluptates inflammat animo concupiscunt, Cic. Tusc. 4, 32; flagitiosissimus homo etc., id. Verr. 2, 78; cf. Sall. Catil. 5; ∞ emptio ∞ possessio, Cic. R. Am. 9; flagitiosior socordia, Sall. Jug. 88; flagitiosissima fama, Tac. Hist. 2, 31, (opp. egregia); — in neutr. egl. m. Subjectfæm.; vid. Sall. Jug. 31 v. 110; men Tac. Ann. 3, 54, absol.: quod flagitiosus est.

flagitium, i, n., [efter Doederl., ligefom flgd., bef. m. flagro; vid. Tac. Ann. 1, 27: illa militiae flagitia etc.; cf. id. ibd. 3, 17]; alff. eprdl.: uforfættet Rørding el. Ultraa, fundig el. flændig Videnfab el. Rørd, Skændigbed el. Skændfel, etc.; — nonne id flagitium est, te etc., Ter. Heaut. 5, 149; cf. Cic. R. Am. 18; ∞ committere, id.; flagitia facere aut dicere, id. Tusc. 3, 34; cf. Ter. Ad. 1, 2, 21, egl. Cic. Catil. 1, 6, v. d. Senect. 12; — scelera et flagitia facere, id.; flagitium aut facinus redimere, (bede derfer), Sall.; men damnum flagitio addere, (forbinde Skam og Skade), Hor. Od. 3, 5, 26; — egl. en flammelig Røsttagelse; flagitia Democriti, (hans Røstlere), Cic. N. D. 1, 21; — II) „fig.“: A) „alm.“: Befæmmelse, Vædore; id erat meum factum flagitii plenum atque dæcoris, Cic. Att. 16, 1; magnam dedecus et flagitium (est), m. Subjectfæm., id. Off. 3, 22; men flagitium imperio demere, Liv. 25, 15; figel. Sall. frgm.: qui non gloria movemini, neque flagitio; cf. Plaut. Merc. 2, 3, 71, flgd., egl. id. Epid. 3, 4, 79; — B) i Omgangsfrøget egl. „conceret“ sem Skædsord: flagitium hominis, (f. homo flagitiosus), Plaut.; figel. stabulum flagitii, v. a. flagrantia flagitii, id.

flagito, avi, atum, l, v. a. intens., [bef. m. flagro]: ligefom brændende d. e. frangt el. befængt af færd el. fræve; 1) „alm.“: ∞ aliquid, egl. aliquem, egl. ∞ aliquid (el. aliquem) ab aliquid el. aliquem; — posco atque adeo flagito crimen, (forbrer Brøden opgyven), Cic. Plane. 19; cf. id. Font. 1: insector, inquam, et flagito testes; men

poscere et flagitare reliquos (sc. piratas ad supplicium), id. Verr. 5, 28; men id. ibd. 5, 19: pater ... abs te filium flagitat; ~ promissa ab aliquo per litteras, id. Fam. 3, 11, (opp. rogare o. admonere, id. ibd. 9, 8); cf. id. d. Or. 3, 5; — illa altera pars ... consulis auxilium implorat et flagitat, id. Rab. perd. 3, 9; cf. id. Phil. 5, 19: quae tempus et necessitas flagitat; — Caesar Aeduos frumentum flagitabat, Caes. B. G. 1, 16; cf. Hor. Od. 2, 12, 13; — men pass.: ne ejus sceleris questio in te flagitaretur, id. Vat. 11; — semper flagitavi, ut etc., id. Phil. 5, 11; men id. Fam. 10, 16: ~ Cornutum, ut referat etc., (f. ~ a Cornuto, ut etc.); men impers.: flagitabatur ab his, ut etc., id. Sest. 11; — egf. absol.: flagitat tabellarius, id. Fam. 15, 18; men „poet.“ c. inf.: Flagitat ... refici (stomachus), Hor. Sat. 2, 1, 61; — II) „besf.“: A) forderer for Ketten; ut peculatorum flagitari jussit, Tac. Hist. 1, 53; — B) for- e. efterføl.; ~ aliquem el. aliquam: at ferere el. teinge til Mlugt, Cato, Dig., Appul.

†flagrans, tis, partic. e. adj. af flagro; df. — flagranter, adv.: med brændende Altraa el. Hefstighed; ~ compar., ~ exarsere Germani, Amm.; superl., ~ cupere, Tac. Ann. 1, 3; e. — flagrantia, ae, f.: brændende Jld el. Hede; I) „egent.“; ~ montis (Aetnae), Gell. 17, 10; ~ solis, Appul.; — II) „fig.“: brændende Ildenskab el. Altraa; ~ oculorum, (brændende Belyst i Bliffet), Cic. Coel. 20; ~ pectoris, Prudent.; — b) „concret.“ egf. som Skælsørd: ~ flagitii, Plaut. Rud. 3, 4, 28. — flagrifer, a, um, [flagrum, fero]: som forer en Vidsf el. Svøbe, Automedon, Anson. — flagrio, onis, m., [flagrum]: = fgd., Afran. ap. Non. — flagritruba, ae, m., [flagrum, τριβω, i. e. tero], (Slave) paa hveem Vidsfen opstides, Plaut. Pseud. 1, 2, 5.

flagro, avi, atum, 1, v. n. (e. a.), [besf. m. flare]; I) „egent.“: at brænde, at være i Brand; onerarias flagrantes etc., Cic. Div. 1, 32; cf. Virg. Aen. 2, 685; men id. Ge. 1, 331: flagranti ... telo etc. (med Lynilden); men flagrabant ... ignes, Ovid. Fast. 6, 439; — „poet.“ egf. om det Sted, hvorpaa Jlden brænder; flagrantes circuit aras, Ovid. Met. 7, 258; — II) „fig.“: A) at gløde el. brænde af nogen heftig Ildenskab el. Altraa; — ~ desiderio urbis, Cic., desiderio tui, id.; ~ studio dicendi, id., amore litterarum, Quintil.; ~ cupiditate atque amentia, Cic. Verr. 4, 34; cf. id. Cluent. 5; — bello flagrans Italia, id.; men uti cujusque studium ex aetate flagrabat, Sall. Catil. 14; cf. Cic. Coel. 5; — „poet.“ egf. e. aec. resp., Prop. 1, 13, 23; — b) „poet.“ egf. som act.; opflammer til Ildenskab el. Ekstas, aliquam, Stat. Silv. 5, 2, 120; — B) at angstes el. at lide af et Duce; — quum invidia et infamia flagraret, Cic.; ~ rumore malo, Hor., ignominia et pudore, Flor.; — III) partic. flagrans, tis, egf. som adj.; A) „egent.“: brændende, glødende, hed; flagranti telo etc. (med Lynilden), Virg. Ge. 1, 331; cf. Hor. Od. 3, 13, 9; men flagrantissimo aestu, Liv. 44, 36; egf. flagrantes perfusa genas (acc. gr.), Virg. Aen. 12, 65; — „overf.“ egf. om Jarden: flammende, glindfende, brændende; sidereo flagrans clipeo (Aeneas), Virg. Aen. 12, 167; cf. Sil. 12, 731, (hvor compar. flagrantior); — B) „fig.“: glødende af Ildenskab, stærkt bevæget, heftig el. oprørt; — te ipsum ... studiis flagrantem etc., Cic. Mur. 31; men sine flagranti cupiditate etc., id. Tusc. 4, 19; men flagrantior aequo dolor, Juvenal. 13, 11; adhuc flagranti crinine, (paa frisk Gierning), Cod. Just.

flagrum, i, n., [sefter Doederl. besf. m. plecto, πλίσσω]: Vidsf, Svøbe; — flagris caedi, Liv., ohjurgari, Suet.; men Juvenal. 10, 109, „alleg.“: Ad sua qui domitos duxit flagra Quirites, (gjorde dem til sine Trælle); — men som romist Skælsørd: gymnasium flagri, (en Prygleblof, oel.), Plaut. Asin. 2, 2, 31.

1. flamen, mis, m., [sefter Varr. af flamen f. flum: etflags uldent Ret el. Bind om Hovedet]: Præst fer en entelt Gudtem; — Divis aliis alii sacerdotes, omnibus pontifices, singulis flamines, Cic. Leg. 2, 8, e XII Tabb.; cf. Liv. 1, 20, om Roma: flaminem Jovi assiduum sacerdotem creavit; hunc duos flamines adiecit, Marti unum, alterum Quirino; cf. Cic. Phil. 2, 13; men flaminem prodere, vid. Cic. Mil. 10, in inaugurare, Liv. 27, 8; — f. egf. Dialis, Martialis, Quirinalis, sc. II.

2. flamen, mis, m.: Blæsen el. blæse; flamina tibiae (derpaa), Hor. Od. 3, 19, 19; — egf. Vindens Blæsen, hysf. Ovid. Am. 1, 6, 54: Borea (voc.), surdas flamine tunde fores; men flamina venti, Lucr. 1, 291; — II) „overf.“ e. concret egf. Vinden selv: ferunt sua flamina classem, Virg. Aen. 5, 832; cf. Ovid. Fast. 3, 599: ingenti flamine etc.; e. — Flamentum, i, n.: Vindens Blæsen, Fulgent.; — [flo].

Flaminia, ae, f. ind. 1. Flaminius, nr. II. — Flaminianus, 3, f. ind. 2. Flaminus. — Flaminica, ae, f., [flamen]: Gienaltinde af en flamen, Ovid. Fast. 2, 27; ~ dialis, Tac. Ann. 4, 16. — Flaminicus, i, m.: romerst Eitnavn i gente Quintia; saal. T. Qu. Fl. der overvandt St. Philippus af Maced., Cic. Liv. — flaminium, i, n., f. ind. fgd. — 1. flaminus, 3, [1. flamen]: hørende til en flamen; ~ aedes, (i. e. domus flaminis dialis), Fest. p. 89; — II) df. subst.; A) flaminia, ae, f.; 1) (sc. domus: hæng Solig), Fab. Pict. ap. Gell. 10, 15; — 2) en stienende Præstinde (sacerdotula) hos flaminica dialis, Fest. p. 93; — B) flaminium, i, n., (sc. sacerdotium el. munus): en flaminus Væretighed el. Præstedenne, Cic. Phil. 13, 19, Liv. 26, 23, o. Tac. Ann. 4, 16.

2. Flaminius, a: romerst Personens o. Familienavn' hveraf mærkes: C. Flaminius, der af Hannibal blev slagen ved Trafimeneseen; vid. Liv. 22, 1 fgd., o. Cic. Div. 1, 35, ostere; — B) df. 1) Flaminius, 3, Circus: bygget af d. evenævnte Fl., a. u. e. 531, hvef ferdum præt Flaminia; vid. Liv. 3, 54 o. 63; — egf. er via Flaminia, (fra Rom til Ariminum), anlagt af denne Fl.; vid. Cic. Phil. 12, 9; heder egf. absol. Flaminia (sc. via), Juvenal.; — 2) Flaminianus, 3, ostenta, Cic. Div. 2, 31, (bevænte efter den evenævnte Flam.).

flamma, ae, f., [flo, fluo, besf. m. flagro]; I) „egent.“: Lue el. luende Jld, flammæ; — sonitus flammæ, Nep. Alcib. 10; flammam concipere, Caes. B. C. 2, 11; flamma torrer, id. B. G. 5, 43; flammis corripit, Ovid., (femme i Brand); cf. Virg. Ge. 1, 473; effusa flamma ... omnia incendio hausit, Liv. 30, 6; flamma conflagrare, id., aduri, Hor.; men rutilae flammæ, Ovid. Fast. 3, 285, (i. e. fulgura); — egf. en Jaffels Ekst el. Lue, Virg. Aen. 6, 517; — egf. marfes Drds færogene: unda dabit flammæ, (om en Umulighed), Ovid. Trist. 1, 8, 4; e flamma cibum petere, (om et Svøvestykke), Ter. Eun. 3, 2, 38; flamma fumo est proxima, Plaut. Cure. 1, 1, 53; — II) df. „fig.“; A) „overf.“: a) ildlig Glands, som Stierens; df. „poet.“: polo fixae flammæ, (i. e. stellæ), Ovid. Trist. 4, 3, 15; — egf. Diets Jld; stant lumina flamma, Virg. Aen. 6, 30; — men flamma purpurea, Plin. 35, 27, (Purpurs Jldfarve); — c) Jærdarvelse, Glendende, saal. „alleg.“: Cic. Fam. 16, 11, o. id. d. Or. 3, 3 o. 23; men Ovid. Met. 8, 845: ~ gulæ, (em en umættelig Hunger); — B) „ment.“: a) vis et quasi flamma oratoris, Cic. Brut. 21, (Talerens ildige Stykke el. Hefstighed); — b) brændende Hefstighed el. Ildenskab; — flamma amoris, Cic. Verr. 5, 35; „poet.“ egf. absol.: flamma (sc. amoris), Hor. Od. 1, 27, 10; cf. Catull. 64, 92: concipit pectore flammam; f. egf. Ovid. Met. 7, 17; men ea flamma, Sall. Jug. 1, (denne heftige Altraa efter Ildmærkelse); men Virg. Aen. 2, 587: ultrix flamma, (brændende Hævn).

Flammabundus, 3: luende, flinnende, Capella:

e. — flammātrix, icis, f.: fem antæder el. optifer, id.; — [flammo]. — flammæarius, i, m., (sc. textor): fem forfærdiger Brudeflæne flammæa, Plaut. Aul. 3, 5, 35. — flammæolum, i, n., demin. af flammæum: liden Brudeflæ, Juvenal. 10, 331. — flammæolus, 3, demin. af flammæus: lueret, ildrød, caltha, Colum. — flammescere, ere, v. n. incho., [flamma]: at blive ildlig el. ligesom ild; ∞ coelum, Lucr. 6, 669. — flammēni, i, n., (sc. velum): Brudefloret, (neml. med ildrød farve); — in nuptialibus flammæis, Plin. 21, 22; flammæa conterit, Juvenal. 6, 224, (i. e. saepe nubit); af — flammēus, 3, [flamma]; 1) „egenl.“: ildlig, luerde el. flinnende som ild; — sunt stellæ naturæ flammææ, Cic. N. D. 2, 46; (ildsprudende Stjerne), Ovid. Her. 12, 107; men leone flammæo, Martial. 10, 62, (i. levens Tegn); — 2) „bef.“: ildrød el. ildfarvet, viola, Plin. 21, 38; f. ogs. frøge; — 3) „fig.“: ildlig, bålrig, høstig; ∞ vestigia (cervæ), Catull. 64, 337; ∞ viri, Sidon.; flammæi versus (Ennii), Ennius ap. Non.

flammicōmans, tis, adj., [flamma]: ligesom ildhaaret, d. e. luerde, brændende, taeda, Juvenc. — flammicōmus, 3, (flamma, coma): = frøge, ignes, Prudent.; flammieremus, 3, [flamma, cremo]: forbrændt af ild, ruinae, Fort. Ven. — flammidus, 3, [flamma]: luerde, brændende, Appul.; — ogs. „overf.“ om farven: ildrød, id.

flammifer, a, um, [flamma, fero]: luesførende, luerde, brændende; — flammiferumque trahens... crinem stella micat, Ovid. Met. 15, 849; men ∞ nox, (som oplyst af Kæster), Lucan.; ∞ vis, Cic. Acad. 2, 28, e poet.; men ∞ tauri, (ildsprudende), Val. Fl. — flammigēna, æ, m., [flamma, gigno]: avlet af Luerne el. af ilden; df. Sen. af Vulcanus, (i. e. Cacus), Sidon. — flammiger, a, um, [flamma, gero]: luebærende, ales, Stat., (d. e. Ornen, som bærer Jupiters Lyn); — 2) df. ogs. „overf.“: ildlig, luerde, brændende, sol, Val. Fl., Titan, Lucan. — flammigo, are, v. n., [flamma, ago]: at ildfæste Luer; ∞ Actium noctu, Gell. 17, 10. — flammipes, edis, adj., [flamma, pes]; ∞ quadrijugi, (med ildlige Hødder), Juvenc. — flammipotens, tis, adj., [flamma]: lueagtig; ∞ Vulcanus, Arnob. — flammivōlus, 3, [flamma, volo]: som flyver med ild, sol, Arator. — flammivōmus, 3, [flamma, vomo]: som udslypper ild, nubes, Juvenc.

flammio, avi, atum, 1, v. n. e. a., [flamma]; 1) neutr., men alene in partic. flammians, tis: luerde, brændende, fenum, Prop. 4, 4, 75, ∞ tauri, Senec. Med.; — 2) men „overf.“: flammantia lumina torquens, Virg. Ge. 3, 434; — 3) oftere act.; A) „egenl.“: antænder, lader lue el. brænde; crucibus affixi aut flammamandi, Tac. Ann. 15, 44; ignes flammantur, (brænde), Appul.; el. Lucr. 2, 671; men flammatus Phaëthon, Catull. 64, 291, (fortæret af Luerne); — B) „fig.“: 1) „overf.“: gior luerød el. ildrød; flammata toga, (ildfarvet, ildrød), Martial. 5, 19; — 2) flammatus igni (Juppiter: væbnet med Lynilden), Cic. poet. Div. 1, 11; — B) „ment.“: opbister, sætter i igr og flamm; — omnes exercitus flammaverat arrogantia militum, Tac. Hist. 2, 74; flammatus amore, Val. Fl.; flammato corde, Virg. Aen. 1, 50.

flammōsus, 3, [flamma]: ildlig el. brændende, carbones, Coel. Aur.; — df. „overf.“: ∞ febris, id.; — flammūla, æ, f., demin. af flamma: liden Lue, Colum.; duas ex lucerna flammulas sibi esse visas, Cic. Acad. 2, 25; — 2) fide „overf.“: liden Nysterskane, (rimel. af dens ildrøde farve), Veget.

flātilis, e: som frembringes ved at blæse, sonitus, Ann.; — 2) „overf.“: ∞ laminae, (som ere fløide faunnen), Arnob.; — flāto, are, v. n. intens.: blæser, tibia el. calamo, (derpaa el. deri), Arnob.; — flator.

oris, m.: fem blæser (paa et Instrument), Fest.; — men triumviri monetales, aeris, argenti, auri flatores, (som fløbe el. monte Metaller), Dig.; o. — flātūra, æ, f.: Blæsen el. af blæse; df. coeli flaturæ (pl.): Blædene, Arnob.; — ∞ aeris: Metallets Støbning, Vitruv.; — [flo]. — flātūralis, e: med Vinde; ∞ artus (pl.): som indeholde Luft, Tertull.; o. — flātūrarius, i, m.: som fløber Metaller; df. ogs. Montmesier, Cod. Theod.; — [flatura].

1. flatus, 3; partic. af flo. — 2. flatus, us, m., [flo]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: Blæsen el. at blæse; df. a) Blæst el. Vind; — flatuque secundo etc., Ovid. Met. 13, 118; men Cic. Off. 2, 6, „alleg.“: quum prospero flatu fortunæ utimur; men flatus hiberni, Virg. Ge. 2, 339; — b) Blæfen el. at blæse paa Fløite; df. ogs. Fløitens Lyd el. Tøne, Hor. A. P. 205, e. Phædr. 5, 7; — B) „bef.“: a) Anden el. Andedrættet, Andepust, edl.; — vid. Ovid. Fast. 1, 428: sui flatus ne sonet aura; men flatu figuratur vitrum, (ved Pustning), Plin. 36, 66; — b) „poet.“: ogs. Selskabs Snøften, Virg. Ge. 3, 111; — c) Vinde el. Vind, Suet. Claud. 32; — 2) df. „ment.“: A) „alm.“: Anden, Sielen, Prudent.; — B) „bef.“: Opblæst, Overmød, (men alene „poet.“); oftest in pl.; flatusque remittat, Virg. Aen. 11, 345; ligel. Ovid. A. A. 1, 715: tumidos accedere flatus.

flavēo, ere, v. n., [flavus]: at være gul el. gulagtig el. gulsfarvet, navul, om den mønne el. mødende Sæd; — quum... flavabit messis aristis, Colum.; — oftest in partic. flavens, tis; faal. flaventia culta, Virg. Ge. 4, 126; flaventes spicae, Ovid.; — ogs. om andre Gienstande; flaventes ceræ, id.; flaventes comæ, Virg.; el. id. Aen. 10, 324: flavens prima lanugine malas (acc. gr.); df. — flavesco, ere, v. n. incho.; 1) „alm.“: at blive gul el. gulagtig el. guldfarvet el. gulsgul; — vid. Virg. Ecl. 4, 28; men Ovid. Met. 8, 701: Stramina flavescunt, (saæ Sultglands, blive til Gul); men Martial. 9, 24: virgineo flavescere... auro, (at vinde Gulstriben i den Minerva bellegede Badedrist); — 2) „bef.“: ogs. om Elfenben: at gulne, at tabe sin Hvidhed, Ovid. Am. 2, 5, 39; — men om Blæde og Væxter: at gulne el. falme, at tabe sin friske grønne farve, Plin. 16, 7; ligel. menta aestate virot, hieme flavescit, id.

Flavialis, e, e. Flavianus, 3, f. ind. Flavius. — flaviōmans, tis, adj., [flavus]: = flgd.; ∞ pueri, Prudent. — flaviōmus, 3, [flavus, coma]: med gule el. blende Haar, Petron. Sat. 110; — flāvīdus, 3, [flavus]: gulagtig, sel, Coel. Aur.; ∞ rapacia (salmøde), Plin. 18, 34, (al. flaccida). — Flāvīna, æ, f.: By i Etrurien, Sil.; — df. Flaviniaque arva, Virg. Aen. 7, 696. — Flavinus, 3, f. ind. frgd.

Flāvius, Flāvīa: romersk Person o. Slægtsnavn, hvoraf mærkes; 1) Flāvius Vespasianus: romersk Keiser; (vid. Suet. Vespasianus); tilligemed hans tvende Søner, Keiserne Titus o. Domitianus, hvilem fløste, Juvenal. 4, 37, heder Flāvius ultimus; (f. ogs. Suet. Titus, o. id. Domitianus); — 2) Cn. Flāvius, opf. scriba hos Pontificen App. Claud. Cæcerus, befendtgjorde jus civile Flavianum o. Fastos, f. nedf. ind. Flavianus; — 3) df. A) Flāvius, 3, gens, vid. Suet. 11, cc.; ∞ templa, Martial. 9, 4, (som af K. Domitianus opførtes til den flāviste Slægts Hæde); — B) Flāvīalis, e; hvf. Flāvīales (sc. sacerdotes), el. Flavianum collegium: en Præstelaase til den flāviste Slægts Hæde, Suet. Dom. 4; — C) Flāvianus, 3; df. 1) ∞ partes, (som holdt med Keiser Vespasianus), Tac. Hist. 2, 67, o. id. ibd. 3, 1; — 2) ∞ jus civile: de af Cn. Flāvius befendtgjorte Retsformaler og Retsbøger (Fasti); vid. Liv. 9, 46, o. Cic. Mur. 11.

flāvus, 3; 1) „alm.“: gul el. gulsgul; ogs. om Haaret og om Personer: blond el. lyb; — ∞ Ceres, (som guldnes el. mednes), Virg.; ligel. ∞ oliva, id.; ∞ arva, id.; — ∞ aurum, id. Aen. 1, 592; men absol.:

decem flavos (se. aureos), Martial. 12, 65; — ∞ mella, id.; cf. Lucr. 1, 337; — ∞ crines, Virg., m. coma, Hor.; ∞ Ganymedes, id.; ∞ hospes, Catull.; men flavus comarum, Sil.; men flava comas, Ovid. Met. 9, 307; — ∞ Tiberis, (af dens gule Sand), Virg., Hor.; men flavum mare, vid. Cic. Acad. 2, 33, (al. ravinum); — 2) „pect.“ ∞ egf. rødlig; ora flavus ... tingeat pudor, Senec. Hippol. 652.

flebilis, e, [fleo]; 1) pass.: til at begræde el. beklage, jammerlig el. ynkelig, species illa, (bint Efue), Cic. Phil. 11, 3; ∞ Hector, Ovid.; — ∞ i ldraab: o flebiles vigilias! Cic. Plane. 32; — ∞ egf. tilføies dat. pers.; vid. Hor. Od. 1, 21, 9 fgd., hvor ∞ egf. compar.; — II) act.: som fremfælder Taarer, cepe, (her bringer Dinene i Vand), Lucil. ap. Non.; — quam multis flebilis ultor eris, Ovid. Her. 13, 48; — B) grædende el. sørgende, sponsa, Hor. Od. 4, 2, 21; men ∞ gemitus, vid. Cic. Tusc. 2, 21; — ∞ egf. flagende, vox, Cato, Quintil., elegia, Ovid. Am. 3, 9, 3; — ∞ modi, Hor. Od. 2, 9, 9; — not.: neutr. flebile, ∞ egf. som adv.; ∞ cantare, Ovid. Rem. 36; — ∞ egf. som ldraab, Sil.; — men flebile dictu, id.; ∞ flebiliter, adv.: til at græde over; grædende, jamrende fig; ∞ respondere, Cic., lamentari, id., canere, id., gemere, Hor.; — compar., Plaut. Nol.

flecto, xi, xum, 3, v. a. e. n., [besf. m. $\pi\lambda\acute{\epsilon}\omega$, fletter, $\pi\lambda\epsilon\tau\acute{o}\varsigma$]; 1) act.: boier, frummer; A) „egent.“; I) „alm.“; — si animal ... membra, quocumque vult, flectit, Cic. Div. 1, 53; cf. Ovid. Met. 4, 340: flexum genu (submittere); ∞ equos, Caes., navem, Hirt., currum de foro in Capitolium, Cic. Verr. 5, 30; — flectantur robora, (Tømmeret frummer, neml. til Eftidsbrug), Ovid. Her. 16, 105; ∞ arcus, (spænde), id.; ∞ ramum (boie), id.; — 2) „besf.“ ∞ egf.; a) ∞ iter, Nep. Eum. 9, (tage el. marscherer en anden Vej), men aliquo, (derhen), Liv.; figel. ∞ viam, id. 1, 60; — ∞ egf. medial; milvus flectitur in gyrum, Ovid. Met. 2, 718; cf. id. ibd. 8, 883; men Euphrates ad meridiem flectitur, Plin.; — ∞ se sinistrorsus, Caes. B. G. 6, 25, (stræffe sig til Venstre); — b) ∞ egf. teknisk i Sammenhæng: ∞ Leucaten promontorium, (omfælle, omlægge), Cic. Att. 5, 9; cf. id. Div. 2, 45; — B) „fig.“; 1) „overf.“; aa) ∞ cantus, Lucr., sonos, Plin., vocem, Ovid., (sønge el. modulere); men ∞ vocem, Quintil. 4, 2, 39, (om den Tælede); at give Stemmen Veining el. Bevægelse; cf. Cic. d. Or. 3, 57: flexus sonus, (blev el. flagende); — bb) ∞ egf. „tekn.“; a) ∞ syllabi, (fætte en Cirkumflex derover), Quintil. 1, 5, 23; men pronunciatione flecti, (blive udtalt langsomt), id. 11, 3, 11; — b) vocabulum de Graeco flexum, (et af Græffen afledt Ord), Gell. 4, 3; — c) ∞ nomina et verba, (declinere og conjugere dem), Varr.; — 2) „ment.“; a) afvender derfra; vid. Lucr. 5, 108; ∞ egf. overfører fra det ene til det andet; — ∞ mentes suas ab omni studio Poenorum ... ad imperium nostrum, Cic. Balb. 17; — ∞ egf. aftræger derfra, aliquem a proposito, Liv. 28, 22; men cœcus in vitium flecti, Hor. A. P. 163; — b) forandrer, fata deum, Virg. Aen. 5, 376; men flexo in moestitiam ore, Tac. Ann. 3, 16; — ∞ aliquem oratione, Cic. Phil. 1, 14; ∞ superos, Virg.; cf. id. Aen. 2, 689; men flectebat animo, (blev rørt i mit Indre), Cic. Sull. 6; — oblata casu flectere ad consilium, Liv. 28, 44; — c) at undvige el. undgaade; sed ut eam (viam) flectas, te rogo, id. Att. 11, 18; men „pect.“: ∞ labores, (lette el. fermilde dem), Stat.; — II) neutr.: vender mig el. drager el. marscherer i en Retning; (faal. omtr. fra Liv.); A) „egent.“; — ex Gabino in Tusculanos flexere colles, Liv. 3, 8; ∞ ad oceanum, id. 28, 16; — ∞ Cremonam, Tac., in Capitolium, Suet.; cf. Virg. Aen. 9, 372; — B) „fig.“; et vende fig derhen el. deril; in ambitionem flexisse, Tac. Ann. 4, 37; cf. id. ibd. 13, 3; — III) partic. flexus,

3, ∞ egf. som adj.; A) „egent.“: boiet; — Zodiacus circa Cancrum ... flexior etc., Capella; — b) ∞ egf. in neutr. pl. som subst.: collum flexa, porrecta camporum etc., Min. Fel. Octav. 17; — B) „overf.“ om Tonen: addidet el. forlænget; — infinito magis illa flexa et circumducta sunt, Quintil. 11, 3, 172.

flegma, atis, f. ind. phlegma. — flemina, um, n., [rimel. besf. m. frig.]: en ved Congestion paa Mæsternes østiaaen Bledelyd; vid. Fest. p. 89; dum etc., invaserunt misero in genua flemina, Plaut. Epid. 5, 2, 5; cf. Plin. 23, 17.

fleo, evi, etum, 2, (etr. ∞ egf. in perf.: flecti, Ovid., fletur, Virg., flesset, Stat., flesse, Ovid., Liv.); v. n. v. a.; I) neutr.; A) „egent.“: græder, fælder Taarer, Caes. B. G. 1, 20; quum fletet uberius, Cic. Phil. 2, 31; men id. Verr. 1, 30: fletat uterque ... pater de filii morte, etc.; men pass. impers.: fletur, (der grædes, neml. af Grædefænerne over Vigt). Ter. Andr. 1, 1, 102; men c. acc. comm. el. adv.: o multa fleturum caput! Hor. Epod. 5, 74; — men eretif: ∞ alieni praesenti, (græde i el. ved nogets Varm), Prop.; cf. Tibull. 1, 10, 103; — men hyperbolist: lapides mehercule omnes flere coëgisses, Cic. d. Or. 1, 57; — B) om Feste: ubertim flere, (som Vægtene), Suet. Caes. 81; — 2) fletit omnia guttis, (fælde Draaber, dryppe), Lucr. 1, 350; flevit in templis ebur, (vædte), Senec. Thyest. 702; — II) act. el. c. acc.: til at begræde, aliquem; — Egone illum non fleam? egone non defleam Talem adolescentem? Plaut. Capt. 1, 2, 36; cf. Hor. Od. 2, 9, 17; — necem filii, Tac. Ann. 6, 10; multum fleti ad superos, (meget begrædte i Oververdenen), Virg. Aen. 6, 481; men ∞ carmina feralia, (sønge Vigsfange), Colum.; — ∞ egf. m. Objectsfætt., Prop. 1, 7, 18; men segni fientes occumbere leto, Val. Fl.; — ∞ pass., Ovid. Her. 19, 121; figel. flenda fortuna, id.; men flenda pati, Senec. Troad.; — III) partic. fletus, 3, ∞ egf. (for v. e. efterel.) som depon.; ∞ mater fleta, (grædende), Appul.; — 2) sanguine fleti (Galli Cybeles: dryppende af Bled), Lucr. 2, 632.

fletifer, a, um, [2. fletus, fero]: dryppende, truncus, Auson. — 1. fletus, 3: partic. (pass. v. dep.) af fleo. — 2. fletus, us, m., [fleo]: Græden el. Gråd; (in sing. v. pl.); vid. Cic. R. Am. 9; men id. Verr. 4, 21: quos fletus etc.? largosque effundere fletus, Virg. Aen. 2, 270; men fletum populo movere, Cic. d. Or. 1, 53; cf. Caes. B. C. 2, 12, ofttere; men fletus et lacrimas dare, Ovid.; prae fletu et dolore non possum etc., Cic. Att. 11, 7; fletibus natos, laetitia defunctos prosequi, Quintil.; sed nullis ille movetur fletibus, Virg. Aen. 4, 439.

flexanimus, 3, [flecto, animus, i]; I) som act.: boiende el. rørende Hjertet, oratio, Pacuv. ap. Non.; cf. Cic. d. Or. 2, 44; ∞ amor, Catull.; — II) pass.: hviis Indre er rørt el. rystet, Pacuv. ap. Cic. Div. 1, 36.

flexibilis, e, [1. flexus, flecto]; I) „egent.“: boielig, som lader sig boie, arcus (pl.), Ovid. Am. 3, 29; materiam rerum totam esse flexibilem etc., Cic. N. D. 3, 39; ∞ alius ad curvos, Plin.; ∞ betula circulis (dat.), id.; men ∞ vitrum, vid. id. 36, 66; — II) „fig.“; A) om Stemmen, om Tælen, osv.; — genera vocis permuta ... grave, acutum; flexibile, durum, Cic. d. N. D. 2, 58; cf. id. d. Or. 3, 57 v. 58; — ∞ oratio, ut sequatur, quocumque torqueas, id. Orat. 16; cf. id. Brut. 79; ∞ vox, Quintil.; — B) m. Denfyn paa Menneffets Indre; a) let at boie el. lere; nihil non flexibile ad bonitatem, Cic. Att. 10, 11; — b) ufædig, vægelfædig; quid potest esse tam flexibile, quam animus ejus, qui etc., Cic. Lael. 25; ∞ flexibilitas, atis, f.: Væglighed; ∞ commun. Solin.

flexilis, e, [flexus, flecto]; 1) boielig, til at boie; — alius et cravimus flexiles, Plin.; men ∞ cornu, Ovid. Met. 5, 383, (i. e. arcus); ∞ cervix ad circumspetum, Plin. — 2) boiet el. frummet el. frufet; sinus

flexilis comae, Ovid. Am. 1, 14, 26. — flexilôquus, 3, [flexus, loquor]: sem taler tveetvigen el. i Gaader: ∞ et obscura oracula, vid. Cic. Div. 2, 56.

flexio, onis, f. [flecto]: 1) „alm.“: Veining: virili laterum flexione (moderans se orator), Cic. Orat. 18: — 2) „bef.“: A) „generet“: Veining el. Krumming, navn. Krumbel el. Væci: devotricula flexionesque (quaerere), Cic. Pis. 22; — B) „techn.“: flexiones vocis, id. Orat. 18: Stemmens hufstede Veininger el. Stigen og Falden igiennem fløistede Faldtæner: ligel. flexiones modorum, Cic. Leg. 2, 15; ∞ molliores et delicatiores in cantu, id. d. Or. 3, 25.

flexipes, edis, adj. [1. flexus, pes]: frumbener: df. „pect.“: frum, slønger, hederæ, Ovid. Met. 10, 99. — flexivice, adv. [flexus, vicis], ferel. f. flexuose: i Krumninger, Paen. ap. Non. — flexo, are, v. a., intens. af flecto: bpiet, frummer: vineam statuito, alligatoque, Cato.

flexumines, um, m.: ferælder Benævnelse paa de remeriske Nidder: — equitum nomen saepe varium — Celeres — Flexumines — Trossuli, vid. Plin. 33, 9. — flexuose, adv.: i Bugter el. Krumninger: si flexuose volitet flamma, Plin. 18, 84; af — flexuosus, 3, [2. flexus]: med mange Veininger el. Krumninger: — ∞ iter habet auditus, ne etc., Cic. N. D. 2, 57; ∞ mons Taurus, Plin.; — superl., ∞ orbibus intestina, id.: — 2) „fig.“: ∞ fraudes, Prudent. — flexura, ae, f. [flecto]: Veining, Krumning, lateris, Lucr.; flexurae vicorum, Suet. Ner. 38: — 2) „fig.“: A) „techn.“ el. i Grammatiken: Drbeininger; flexurae similitudo, Varr. L. L. 10, 2; — B) „alleg.“: virtus recta est.; flexuram non recipit, Senec. Ep. 71; cf. Cic. Parad. 3.

1. flexus, 3: partic. af flecto. — 2. flexus, us, m., [flecto]: Veining, Krumning: — multis cum flexibus (introitus cornuoli aurium), Cic. N. D. 2, 57; sinuosus flexibus (Maecander), Plin.; cf. Liv. 32, 4: flexibus vallium etc.: — df. egf. absol.: Veiens Krumning el. Veining: vid. Cic. Att. 16, 31; — egf. Dmvei el. Gienvei el. Væci, edl.; flexu Armeniam petunt, (ad en Dmvei), Tac. Ann. 12, 12; cf. id. Germ. 1: modico flexu (Rheni) etc.: — 2) „bef.“ egf. flexus metae, vaa Cirkus: Veining el. Bending el. Dmvei el. Dmvei om Ræens pærfte Svæsfælle (meta), hvæfen Dmvei Kæpfiererne maarte tilbagelegge fvy Gange: df. „alleg.“ om Væts Jørfælle, Pers. 3, 63: at metae quam mollis flexus; — 2) „fig.“: A) „techn.“: a) den grammatifke Drbeining el. Afledning: — in diversos flexus exire, (haec ferthællige Endelser), Quintil. 1, 6, 15; — men ∞ versuum, id. 10, 7, 11, (rimel. dæres Sammenhæng); — b) ∞ vocis, id. 11, 3, 170 e, 182, ligefem flexura vocis: Stemmens Medulation, (for at vatte Medfølelse, edl.); men id. 1, 8, in: Stemmens rette Fald under Væfningen: — B) „alm.“: 1) Dvergangen fra det ene til det andet, og det navn. a) fra den ene Alder til den anden: — in hoc flexu quasi aetatis, Cic. Coel. 31: men aetatis flexu, id. d. Or. 1, 1, (i. e. senectute); — b) fra den ene Marstid til den anden: — flexu aetummi, (imed Høfens Gæde), Tac. Hist. 5, 23; — 2) Dmvei el. Udsvæfse i Tælen el. i Jæredraget, Quintil. 5, 13, 2.

flexus, us, m.: Slæaen el. Slag el. at flaae derpaa el. derimed, egf. Sammenfæd; (pectus Dr): — senta et galeae dant sonitum flectu, Virg. Aen. 9, 666; ∞ navium, Paen. ap. Serv. ibd.; af — fligo, xi, 3, v. a.: flaaer el. nedflaaer; (ferel. Dr): — ∞ se in terram, (styrte ned derpaa), Liv. Andr. ap. Non.; fligi socios morte. Attius ibd.; — men absol.: Obvia quam flivere, Lucr. 2, 85.

flo, flavi, flatum, 1, v. n. v. a.: 1) neutr.: at blæfe: eyrel. om Vinden; vid. Caes. B. G. 5, 7, e. Cic. Att. 7, 2: quinam flaturi sint venti, Plin.; men Ovid. Pont. 2, 3, 26. „alleg.“: Dum flavit velis aura secunda

meis; — egf. at blæfe med Munden, hv. Dræfpeget: simul flare sorbereque, haud facile est, Plaut. Most. 3, 2, 101; — „pect.“ egf. om et Instrument; inflexo Berecynthia tibia cornu Flabit, (skal tene el. lyde), Ovid. Fast. 4, 181; — 2) act.: A) „alm.“: at hentsæfe, at udblæfe el. udfæfse: egf. at iblæfe, ofv.; — pulvis vento flatus, Auct. B. Afr. 52; — quae (anima) hieme flatur, (udaantes), Varr.; — men fariosaque tibia flatur, (den iblæfes, der blæfes derpaa), Ovid. Fast. 4, 341; — bb) df. „techn.“: a) blæfende at smelte; Phrygius lapis flatur follibus, Plin. 36, 36; — b) df. at fløbe el. vrede el. mente; — flata signataque pecunia, Gell.; aes flatum pecore, (hørpaa er pæget et Dvæghyfte), Varr.; f. egf. Abbreviamen F. F. (i. e. flando, feruando), mæn Vægfte, „fig.“, egf. med triumvir; — B) „fig.“: a) omisso magna semper flandi tumore, (det fløstige Jæredrag), Quintil. 12, 6, 5; — b) ∞ rosas, (blæfe derad, ringegæte), Prudent.

floccosus, 3, i. e. floccis plenus: fuld af Jnug, edl., Appul.; af — floccus, i, m.: siden Hæret el. Tæt; — ne qui flocci interant, (næmte ved Ræarens Kjøpning), Varr.; pomis substrati flocci, id.; — egf. Jnug el. Træfser paa Klæder; in veste floccos legere, (fem Dæstegn), Cels.; egf. Ud i Capfelen paa vife Væfter, vid. Plin. 16, 10; — 2) „everf.“ el. „bef.“: det Allermindste el. Alleringste: faal. m. Negation i Hærfæfene, non flocci facere el. pendere el. aestimare: iffe byde fig det mindste dærem; vid. Ter. Eun. 3, 1, 21, e. Cic. Att. 13, 50; f. egf. ibd. 1, 16: facteon und, facio: — men ud. Negation: qui illum flocci fecerim, (at jeg har bruct mia det mindste om ham), Ter. Eun. 2, 3, 11; cf. Plaut. Most. 3, 2, 121, oftere. — floccus, um, f.: Sundfælder el. Værmn af den præfere Vin: (ferel. Dr): — floccus — e vineaeis — sicut fraces ex oleis, etc., vid. Gell. 11, 7.

Flora, ae, f. Νλωρις, [flos]: Hlemfærguden, Guden fer Værmens Hlemfærg: — em hendes tildele med Udsvæfset ferbundne Jæst, f. Ovid. Fast. 5, 195 fig.; hver det egf. heder: Chlois eram, quae Flora vocor, etc.; men jocosa dulce sacrum Florae, Martial. 1, 3; — 2) df. 1) Flôrâlis, e: hørende til Jlera, flamen, Varr., sacrum, Ovid. Fast. 4, 947; — b) df. subst. Floralia, (se. sacra el. solennia), Varr., Plin.: Guden Jlera's med Skuefpil og anden Dvergivenhed ferbundne Jæst, (sefer Plin. 18, 69: iv Cal. Maj.), ludi Floralia, Quintil. 1, 5, 52; — gen. Floralium, (f. Floralium), Justin.; — 2) Flôrâlicius, (-tius), 3, feræ, Martial. 8, 67, (fem paa Cirkus gæves til Væfde paa Jæfen Jleralia); — 3) Flôrâs, 3; — de Re Floria liber Catonis, (i. e. de Floralibus), vid. Gell. 9, 12. — 1. Flôrâlia, ium, n., [flos]: Hlemfærbæge; — quae (loca) pomaria ac floralia appellantur, Varr. R. R. 1, 23. — 2. Flôrâlia, ium, n., Flôrâlicius, (-tius), 3, e. Flôrâlis, e, f. und. Flora.

flôrens, tis: partic. e. adj. af floreo; df. — flôrenter, adv.: Hlemfærende; df. „everf.“ e. in superl., ∞ docere, (med Høfste Berømmelse), Hieronym. — Florentia, ae, f.: By i Etrurien, (d. nuv. Jlerents), Flor. 3, 21, e. Frontin. d. Col. ap. Goes.; — B) df. 1) Flôrentia, ae, f.: etflags Binfæst, Plin. 14, 4; — 2) Flôrentinus, 3, colonia, Frontin.; — b) df. pl. subst. Flôrentini, onum: Jærværmne af Byen Jlerentia, Plin. 3, 8, e. Tac. Ann. 1, 79.

flôreo, illi, ere, v. n., [flos]: 1) „egenf.“: at Hlemfæte, at flaae el. at væte i Hlemf; — quum — omnia florent, Lucr. 5, 215; cur haec arbor una ter floreat, Cic. Div. 1, 9; florere (terram): opp. horrere, id. N. D. 2, 7; ubi — imputata floret usque vinea, Hor. Epod. 16, 14; men Ovid. Fast. 5, 327: si bene floreat annus: — egf. m. fligfægt abl.; narcisso floreat alnus, Virg. Ecl. 8, 53; — 2) „fig.“: A) „everf.“ e. Høfste etflags Lighet: a) em Vin: at have Shum, at Humme, Colum.

12, 30; cf. Ovid. Fast. 5, 270; — b) *florentes* genae, Martial. 3, 6, (som faae det første Stæg); — 2) „alm.“: at blomstre dermed, at være fuld deraf el. opfyldt dermed; — pampineo gravidus auctumno Floret ager, Virg. Ge. 2, 6; cf. Lucr. 5, 1441: Tum mare velivolis florebat navibus; — egf. c. gen., id. 1, 256; men id. 5, 882: Floret equus etc., (er stærkt); cf. Hor. A. P. 62; — B) „bes.“ v. „ment.“: at blomstre, d. e. at være i en blomstrende Tilstand, at tilstige i Magt el. Anseelse osv.; — absol., oftere m. tilføiet abl., egf. m. in, osv.; — Floret Epicurus, (hans Være bliver dyrtet), Cic. Off. 3, 33; cf. Nep. Eum. 1; — florere gratia et auctoritate, Cic.; cf. id. Acad. 2, 6; ∞ aetate et forma, Tac.; cf. Plin. Ep. 1, 13; — ∞ in sententiis senatoriis, ... in omni actione et administratione rei publicae, Cic. Fam. 1, 9; cf. Nep. Ep. 5; — III) partic. florens, tis, egf. som adj.; A) „egent.“: a) blomstrende, ferulæ, Virg. Ecl. 10, 25; — b) oftere med Genfyn paa Jæven: glimrende, sinnende, prægtig; vid. Serv. ad Virg. Aen. 7, 801: ∞ catervæ aere; cf. Lucr. 4, 451; — B) „fig.“: I) om levende Gjenstande: blomstrende, navnsl. i Uagdommens Blomst; — florens aetate, Cic.; florentes actumibus, Virg.; cf. Cic. R. Am. 6, e. Tac. Hist. 2, 81; — quos ego florentes viceram, (i deres Velmagt), Cic. Planc. 35; — 2) om Begreber og Tilstande: anseelig, blomstrende; ab afflictâ amicitia ... ad florentem aliam devolare, Cic.; florentes res, (opp. perditæ), Sall. Jug. 83; res florentissimæ, Caes. B. G. 1, 30; — animus vino florens, (glad el. oplyst deraf), Gell. 6, 13; — b) navnsl. egf. om Jøredraget; — quæ florentiora sunt visa tuo iudicio, Cic. Att. 16, 11; cf. id. d. Or. 3, 41; ∞ facundia, Gell.

flōresco, Ære, v. n., ineb. af floreo; I) „egent.“: begynde at blomstre; ∞ arbuta, Lucr. 5, 669; cf. Cic. Div. 2, 14; — II) „fig.“: at fremblomstre, at tilstige i Styrke el. Anseelse, osv.; — hunc florentem etc., Cic. Coel. 32; cf. id. Brut. 88; vid. Plin. Ep. 5, 12; ligef. hæc tua iustitia florescit quotidie magis, Cic. Marc. 4; egf. m. ad, id. d. Or. 3, 3. — *flōrēus*, 3, [flos]: af Blomster; (poetisk Ord); ∞ coronæ, Plaut. Aul. 2, 8, 15; — b) bevoxen med Blomster, rura, Virg. Aen. 1, 430; — II) „overf.“: blomstrende, glimrende, prægtig; ∞ crines, v. ∞ lanugo, Pacuv. e. Attius ap. Serv. ad Virg. Aen. 12, 605.

flōricōmus, 3, [flos, coma]: ligesom blomstbaaret; ∞ Aetna, Auson. — *flōride*, adv.: blomstrende el. med Blomster; ∞ depicta vestis, Appul.; — compar., ∞ enitescere, Lactant.; v. — *flōridūlus*, 3: ret blomstrende el. skien; ore floridulo nitens, Catull. 61, 193; — [af figt.].

flōridus, 3, [flos]; I) „egent.“: blomstrende; af el. med Blomster; — ∞ Hybla, Ovid.; ∞ prata, Lucr., sarta, Tibull., Ovid.; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) om Jæverne; — sunt autem colores austeri, aut floridi, Plin. 35, 12; — b) om en Person's Alder og Udsende; ∞ aetas, Catull.; egf. c. gen.: floridior ævi, Sil.; men Galathea floridior prato, Ovid. Met. 13, 790; — B) „ment.“ om Taleren og om Jøredraget; ∞ genus dicendi, Quintil.; Demetrius Phalereus est floridior, Cic. Brut. 82; floridissimus afflatus sermonis tui, Auson.

flōrifēr, a, um, [flos, fero]: bærende el. frembringende Blomster, saltus, Lucr.; men ∞ labor (apum), Lucan. — *flōrigēna*, æ, adj. c., [flos, gigno]: = frgt.; df. „overf.“: ∞ malæ, (med det første Stæg), Anthol. Lat. (Burn.). — *flōrigēr*, a, um, [flos, gero]: = florifer, sedes, Sedul. — *flōrigēgus*, 3, [flos, 2. lego]: famlende Blomster; ∞ apes, Ovid. Met. 15, 366. — *flōripārūs*, 3, [flos, pario]: som frembringer Blomster, ver, Auson. — *flōritio*, ōnis, f., [floreo]: Blomstren el. Blomstring, Hieronymi. — *flōrius*, 3, f. ind. Flora.

Ænesen: Latinsk-dansk Lexicon. I.

**flōrulentus*, 3, ligesom florens v. floridus: blomstrende, blomsterrig; (eteref. Ord); ∞ Hymettus, Solin.; — II) „overf.“: blomstrende, ungdommelig; ∞ succuba, Prudent.; v. — I. *florus*, 3: blomstrende, glimrende; — equus flora et comanti juba, Gell. 3, 9; men ∞ lanugo, v. ∞ crines, f. ind. florens; — [flos]. — 2. *Flōrus*, i, m.: romersk Tilnavn, hvoaf mærked; 1) Julius Florus, berømt Taler i Gallien; vid. Quintil. 10, 3, 13; — til ham er rimet. Hor. Ep. 1, 3, v. 2, 2; — 2) L. Annaeus Florus, ind. Trajan v. Hadrian; — af ham høves en fortsættelse romersk Historie, (Rerum Romanarum Libri IV).

Flos, gen. floris, m., [besl. m. γλῶσς, i. e. viror herbarum]; I) „egent.“: en Blomst; — decerpere pollice florem, (plukke den), Ovid.; cf. Lucr. 1, 8 v. 928; flores legere, (samle), Ovid.; cf. id. Trist. 3, 12, 7; — flores novi, flor., verni, id., lætissimi, Cic.; flos rosæ, flor.; florem mittere, (flyde), Plin.; men crocum folio florem expellit, id. 21, 17; qui efflaurent e floribus (odores), Cic. d. Senec. 17; cf. id. ibd. 15; — flore impedire caput, Hor. Od. 1, 4, 10; men id. Ep. 2, 1, 79: crocum floremque perambulare, (den blomsterrig Scene); — b) df. „egent.“: den af Bierne udsuget Blomsterrast, Virg. Ge. 4, 40, Tibull. 2, 1, 49, v. Plin. 11, 7; — men „alleg.“ v. erotist: primos carpere flores, Ovid. Met. 10, 85; — II) „fig.“: A) „overf.“: 1) ifølge nogen ydre Lighed; a) flos genæ: det første Stæg, Lucan.; egf. absol. flos, Virg. Aen. 8, 160; egf. flos juvenilis, Claudian.; — b) i Arkitekturen er flos efter Vitruv. 4, 7: ornamentum summi tholi, (alts. etslags Kiofette); cf. id. 4, 1; — c) flores bede egf. Eternerne, (af deres Ulyglands), Manil. 5, 726; — men flos flammæ, (Luens Spids), Lucr. 1, 898 — d) bef. egf. hvad der ligesom Blomst viser sig paa Legemernes Overflade; — flos aeris, Plin. 34, 21, (hvad Metallet flyder fra sig under Smeltningen); flos marmoris et gypsi, Colum. 12, 20, (de suete fornede Dele paa deres Overflade); — ligef. ∞ ceræ, Plin.; men flos (arinae: det fineste Melstøv), id.; ∞ calcis, Pallad.; ∞ salis, Plin.; — 2) med Genfyn paa en indre Beskaffenhed: det Vædeste el. Bedste i sit Slæg; — flos vini, Lucr. 3, 222, (det Væde i Vinen); egf. den ædleste Vin, Plaut.; flos coenæ, Favorin. ap. Gell. 15, 8: Maaltidets Hovedret; — flos ætatis, Liv. 8, 28: den blomstrende el. kraftige Alder; egf. absol. flos, Ter. Eun. 2, 3, 27; in primo flore extingui, Plin. Ep. 5, 9; cf. Catull. 17, 14; — B) „ment.“: 1) Talerens el. Jøredragets Skonhed og ydre Pynt; — florem et colorem desuisse (sc. libris Catonis), Cic. Brut. 89; — egf. det Vigtigste i en Materie; flores modo rerum decerpisse, Plin. 14, præf.; — 2) om Tilstande og om Characterer; a) blomstrende el. lykkelig Tilstand; — in Graeciae flore, Cic. N. D. 3, 35; in flore viriam, (i hans første Kraft), Liv. 42, 15; in ipsi floribus, Lucr. 1, 426, (i den bedste Lykke); — b) flos nobilitatis æ juvenutis, (Kiernen deraf), Cic. Phil. 2, 15; cf. Liv. 37, 12; men ipsum florem dignitatis infringere, Cic. Balb. 6; — c) ∞ ætatis, Liv. 21, 2 v. 3, Suet., egf. ∞ castus, Catull. 62, 46: den ungdommelige Uflyd og Renhed.

floscellus, i, m., demin. af flosculus, Appul. — *flosculē*, adv. demin.: blomstrende, Coel. Aur.; af — *flosculus*, i, m., demin. af flos; I) „egent.“: liten Blomst; ficta omnia, tanquam flosculi, decidunt, Cic. Off. 2, 12; — flosculi pomorum, (opp. pediculi), Colum. 12, 45; — b) „alleg.“ er Quintil. 6, prooem.: non enim flosculos, sed ... certos atque deformatos fructus ostenderat; — II) „overf.“: det Ypperste i sit Slæg; O qui flosculus es Juvetiorum, Catull. 21; men omni ex genere orationis flosculos carpere, Cic. Sect. 54; — b) egf. udvalgt Skriftstykke el. Sentens, Senec. Ep. 33. *flucticōla*, æ, adj. comm., [fluctus, colo]: som

beer i Volgerne; ∞ nurus (pl.), Sidon. — flucticōlor, ōris, adj. [fluctus, color]: bølgefarget el. vandfarget, Capella. — flucticūlus, i, m., demin. af fluctus: liden Bølge, el. alm. en Bølge, Appul. — fluctifragus, 3, [fluctus, frango]: som bryder Bølgerne, litus, Lucr. 1, 306. — *fluctigena, ae, m.: født el. opstaaen i Vandet, Nereus, Capella: e. — fluctigenus, 3: = fragd.; ∞ monstrum, Avien.; — [fluctus, gignis] — fluctiger, a, um, [fluctus, gero]: som driver Bølgerne med sig, paro, Cic. poet. ap. Isid. — fluctio, onis, f., [fluo], f. d. sædv. fluxio: Staaet i Legemet, Plin. 31, 47. — fluctisōnus, 3, [fluctus, sono]: som tener af Bølgernes Brusen, profundum, Sil., litora, Senec. Herc. Oed. — fluctivagus, 3, [fluctus, vago]: som tumles om paa Bølgerne, nauiae, Stat.; ogf. ∞ undae, id. — flucto, are, v. n., [fluctus]: at bevæge sig bølgende, at bølge el. flage; vela Per n.alos ∞ tremientia fluctant, Lucr. 4, 75.

*fluctuātim, adv.: ligesom bølgende; df. „overf.“: ∞ ire ad aliquid, Afran. ap. Non.; v. — fluctuātio, onis, f.: bølgende Bevægelse; df. „fig.“; A) „overf.“; ∞ corporis, (dets herlige Rystelse), Senec. d. Ira 2, 35; — B) „ment.“: in ea fluctuatione animorum, Liv. 9, 25, (under denne deres Tvivelsraadighed); — (flgd.).

fluctuō, avi, atum, 1, v. n., [fluctus]; 1) „egenl.“: at bølge el. bruse, (navnl. om Havet og en Lufst); — ∞ mare, Plaut.; cf. Lucr. 6, 367; — b) at drives el. tumles om paa Havet; — commune mare fluctuantibus, Cic. R. Am. 26; cf. id. Verr. 5, 35; — men quaedam insulae semper fluctuant, Plin. 2, 96; — ogf. at svømme el. flyde paa Vandet, (opp. mergi: at synke); — lapidem ∞ integrum fluctuare etc., id. 36, 26; (al. fluctuari), inc.; — II) „fig.“; A) „overf.“: at bølge el. bevæge sig hid og did; — fluctuat zephyro seges, Senec. Herc. Fur.; turba fluctuans, (den bølgende el. larmende Mængde), Tac. Hist. 1, 40; cf. Virg. Ge. 1, 281; men Liv. 6, 21: acies fluctuans; — B) „ment.“ om Talen og Tanken; a) oratio fluctuans: uden Holdning og Numerus, Cic. Orat. 58; — ostere om Forsættlingen: at være uvis el. ubestemt; — animus fluctuat, Plaut.; cf. Virg. Aen. 10, 680, v. Cic. Att. 1, 20; ligel. id. Acad. 2, 9: non debere Academicos in decreto suo fluctuare; — b) om en Lidenstab: at bruse el. at rase, ebl.; — nunc Fluctuat ira intus, Virg. Aen. 12, 527; cf. id. ibd. 4, 532.

*fluctuor, atum sum, 1, v. dep. n.: Biferm af fragd., hvorom Quintil. 9, 3, 7: pleraque utroque modo efferuntur ∞ fluctuatur, fluctuat, etc.; df. 1) „egenl.“: at tumles om paa el. af Havet; — torrente unda fluctuari, Senec.; Delos diu fluctuata, Plin. 4, 22; — II) „fig.“; ∞ per adversa ac difficilia, Senec. Ep. 111; cf. Plin. 27, 11; men Liv. 32, 13: fluctuatus animo est, utrum etc.; v. — fluctuōsus, 3: bølgende, brusende, mare, Plaut. Rud. 4, 2, 5; — 2) „overf.“: ∞ smaragdus, Plin. 37, 18, (med bølgeformet Tegning); — [af flgd.].

fluctus, us, m., [fluo, fluxum. foræld. fluctum]; 1) „egenl.“; A) som Børfæfthenhed: flyden el. Strømmen el. Strømning; — ∞ aquae, Lucr. 6, 553 flgd.; — B) „concret.“: Bølge; — fluctus ∞ coepit quum abeessere ponto etc., Virg. Ge. 3, 237; ostere in pl.; ita jactantur fluctibus etc., Cic. R. Am. 26; in fluctibus consistere, Caes. B. G. 4, 24; cf. Virg. Ecl. 9, 43; — „poet.“ ogf. Havet, vid. Hor. Od. 3, 27, 43, v. Virg. Aen. 3, 270; ogf. Sævvandet, id. ibd. 5, 182; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) Udstømmen el. Udsunfning, odorum, Lucr. 4, 677; — ogf. den magnetiske Udstømmen, id. 6, 1052; — b) bølgeformet Gestalt; — in fluctus ponere crines, Manil.; — B) „ment.“ v. in pl.; a) stormende Urofløgethed; — in his fluctibus concionum, Cic. Mil. 2; ∞ civiles, Nep. Att. 6; fluctus belli miscere, Lucr.; — b) ∞ tristes curarum, id.; men ∞ irarum, (brusende Harme), Virg. Aen. 12, 381; —

not.: foræld. Biferm af gen. sing.: fluctuis, Varr. v. Nigid. ap. Gell.; ligel. af nom. pl.: flucti, Pacuv. ap. Non. *fluens, tis: partic. v. adj. af fluo; df. — flūenter, adv.: flydende, ferri, Lucr., undare, Appul.; v. — flūentia, ae, f.: flydende Børfæfthenhed; df. „overf.“: ∞ loquendi: Drøgdyderi, Amm. — flūentisōnus, 3, [fluentum, sono]: tonende el. lydende af Bølger; ∞ litus, Catull. 64, 52. — fluento, are, v. a.; om en flød: at vande, Venant.; af — flūentum, i, n., [fluo]: flydende Vand, Vandstrøm el. flød; sædv. in pl.; — fluenta Xanthi, Virg.; ∞ Tiberina, (Tiberfloden), id.; ligel. ∞ rauca (Coeyti), id. Aen. 6, 327; cf. Flor. 2, 8; — men fluenta mammaram, (Mælk af Brystet), Arnob.; — fild. ogf. in sing.; fluentum modicum (Hissi), Appul.; id. I) „overf.“: Strømmen el. Strøm, (navnl. Lufstens og Jldens); — flammaram fluenta, Appul. — fluesco, (-isco), ēre, v. n., incho. af fluo: at blive flydende, Augustin.

flūbundus, 3, [fluo]: flydende; df. „overf.“: opstøst el. affræfket, luxu, (teraf), Capella. — flūido, are, v. a.: gik flydende, Coel. Aur.; af — flūidus, 3, [fluo]: flydende, rindende, liquor, Virg., cruor, id.; contrarium ∞ terrenum fluído, Colum.; Aspicium fluidos humano sanguine rictus (Polyphemi), Ovid. Met. 14, 168; — II) „overf.“; A) „alm.“; a) bølgende, flubende, vestis, Justin., syrma, Senec. Oed.; — ∞ folia, (flagrende el. affalene), Lucr. 2, 596; — b) blød el. slap, uden Sammenhæng og Fasthed; — ∞ humus, Senec. Ep. 52; mollia et fluida Gallorum corpora, Liv. 34, 47; cf. Ovid. Met. 15, 229: fluidos pendere lacertos; — B) „bef.“ v. ligesom act.: ∞ calor (opstøfende), id. ibd. 262.

flūito, are, v. n., frequ. af fluo; 1) „egenl.“: at flyde el. svømme el. drive paa Vandet; oppon. mergi v. sedere, Plin.; fluitantem alueum etc., Liv. 1, 4; ebenus in aquis non fluitat, Plin. 16, 76; cf. Cic. Sest. 20; — II) „fig.“; A) „alm.“; a) at bevæge sig bølgeformet; — fluitantia lora, Ovid. A. A. 2, 433; fluitans vestis, Tac., amictus, Senec.; — b) om Krigsfolket: at valse, ifte at holde Stand; — fluitantem labantemque militem etc., Tac. Hist. 5, 18; — B) „ment.“: at være i Tvivl el. Uvisethed el. Angst; — vid. Lucr. 3, 1065, v. Hor. Ep. 1, 18, 110; men Tac. Hist. 2, 93: inde primum creditur Caecinae fides fluitasse, (være bleven bragt til at valse).

flūmen, inis, n., [fluo]; 1) „egenl.“; A) som Børfæfthenhed: Vandets Strømning, strømrende el. rindende Vand; — manare suo flumine etc., Liv. 5, 16, (af et Dræfslvar); flumina fontis, Ovid. Met. 14, 788; flumine vivo abluere se, Virg., Liv.; flumine secundo, (nød ad el. ned med floden), Caes.; flumine adverso, id.; — B) „concret.“: flød, Strøm; — nos flumina arceamus, dirigitus, avertimus, Cic. N. D. 2, 60; contineri flumine Rheno, Caes. B. G. 1, 1; — II) „fig.“; A) „overf.“: enhver ligesom flydende Mængde el. Strøm; — ∞ sanguinis, Lucr.; cf. Virg. Aen. 1, 465; ∞ aëris: Lufstrøm, Appul.; navnl. ogf. om en Strøm el. Sværm af Mennefter, vid. Sil. 12, 185; — B) „ment.“, navnl. om Talens og Tanfens rige Værd; — tantum est flumen verborum, Cic. d. Or. 2, 45; cf. id. Acad. 2, 38; ∞ ingenii, vid. id. Marc. 2.

*Flūmentāna porta, [flumen]: en af Roms Porte, i Nærheden af Tiberfloden, Cic., Liv. — flūmicellum, i, n., demin. af flumen: liden flød, Innocent. ap. Goes. — flūminālis, e: = flgd., navigatio, Coel. Aur.; v. — flūminēus, 3: hørende til en flød, som befinder sig deri el. derved, aqua, Ovid., undae, id., cygnus, id.; men ∞ volucres, id. Met. 2, 253, (i. e. cygni); ∞ ulmus, Stat.; — [flumen].

flūo, fluxi, fluxum, 3, (af sup. inus. fluxum er fluxus, etc.), v. n.; [beff. m. *qlūo*, *qlēo*, *qlēo*]; at flyde el. vinde; 1) „egenl.“: ut flumina in contrarias partes fluxerint, Cic. Div. 1, 35; cf. Caes. B. G. 1, 6 v.

12; men more fluentis aquae, Ovid.; lacrimae fluentes in ora, id.; cf. Hor. Epod. 7, 19; fluit de corpore sudor, Ovid.; ∞ e gutture sanguis, id.; — fluit ignibus aurum, (smelter, bliver flydende), id. Met. 2, 251; — B) „bes.“: 1) om Vægeme, som flyde el. dryppe af en Vædse; vid. Cic. Div. 1, 13; fluunt sudore membra, Liv. 38, 17; cf. Ovid. Met. 9, 57; — men ud. abl.; madda fluens in veste etc., Virg. Aen. 5, 179; fluentes buccae, Cic. Pis. 11; men Graeculae vites minus fluunt, (give mindre Vin), Colum. 3, 2; — 2) om Luften og om Jden; Aura fluens, (strømmende el. lufte), Lucan.; ligesl. venti fluunt, (luste el. blæse), Lucr. 1, 282; cf. id. 4, 677 flg.; — b) egsl. om Haaret og om Klæderne: at flage el. vaie; — comae per levia colla fluentes, Prop.; vestes fluentes, id., Ovid.; cf. Virg. Aen. 1, 320: nodoque sinus collecta fluentes; men ramos compesce fluentes, (som udbrede sig altfer vide), Virg. Ge. 2, 370; men id. Aen. 12, 111: relictis Turba fluit castris; — 3) at være el. femme i en flydende el. opløst Tilstand; fluit corpus, Cels., alvus, id.; capilli fluunt, (falde af), Cels.; men fluent arma de manibus, Cic. Phil. 12, 3; cf. Lucr. 2, 68, e. Ovid. Met. 15, 178, egsl. Cic. d. Or. 2, 6; — II) „fig.“: A) „everf.“: 1) at flyde hen el. flede af, edl.; tarda fluunt ingrataque tempora etc., Hor. Ep. 1, 1, 23; — egsl. at seinde hen el. fergaue: fluit voluptas corporis, Cic.; cf. id. Marc. 8, e. id. Orat. 3; — 2) at flyde derhen, d. e. at ville falde ud el. at nærme sig dertil; — res fluit ad interregnum, Cic. Att. 4, 16; illius rationes quorsum fluant, (hvad Udsald det skal faae derhen), Atticus ibd. 9, 10; men Tac. Ann. 11, 9: cuncta in Mitridatem fluxere, (vendte sig til ham); — b) at flyde let hen, at stride frem uden Hindring; res prosperae et ad nostram voluntatem fluentes, Cic. Off. 3, 16; cunctis super vota fluentibus, Tac. Hist. 3, 48; — 3) at udflyde el. opflaae deraf el. derra; haec omnia ex eodem fonte fluunt, Cic. N. D. 3, 19; — b) at udbrede sig; — Pythagorae doctrina quum longe lateque fluere, Cic. Tusc. 4, 1; — B) „ment.“: navnsl. om Joredraget: 1) at være flydende, at stride frem med Væb el. uden Anslog; — ex ejus lingua melle dulcior fluebat oratio, Cic. d. Senect. 10, (om Væster); cf. id. Or. 20: tracta quaedam et fluens oratio; f. egsl. Tac. Ann. 14, 16; — 2) at mangle Væb el. Sammenheng; — ne fluat oratio, ne vagetur, etc., Cic. d. Or. 3, 49; cf. Quintil. 10, 1, 2: labor ille ... fluit, (mangler Hæbning); — II) dertil hører endnu: A) partic. fluens, tis, fem adj.; 1) „alm.“: frastøt, blød, forfølet; — inde soluti fluentesque (pueri), Quintil. 1, 2, 8; men inessu ipso fluentes, Senec.; — 2) „bes.“ om Joredraget: a) flydende og religt; — tracta quaedam et fluens (oratio), Cic. Orat. 20; ligesl. lenis et fluens contextus, Quintil.; — b) ligesl. flydende og opløst; vid. Cic. Orat. 58 e. 65; — egsl. „everf.“ om Taleren: in descriptionibus fusi et fluentes sumus, Quintil. 9, 4, 38; — B) partic. fluxus, 3, egsl. fem adj.; 1) „egent.“: a) flydende, succus, Plin.; men ∞ vas, Lucr. 6, 19, (som rinder, som har en Væf); — b) flydende el. slagrende; fluxo crine, Tac. Ann. 11, 31; ogsaa om Dragten; fluxiore cinctura, Suet. Caes. 45; ∞ amictus (pl.), Lucan.; — c) ∞ habena, (blød el. slap), Lucr. 38, 29; — 2) „fig.“: aa) „everf.“: uden Hæb el. Hædning; Germanos fluxis corporibus, Tac. Hist. 2, 32; men fluxa arma, ibd. 99, (hvorpaa man ikke holder fast); — bb) „ment.“: a) ligesl. flodløst, animus, Sall. Catil. 14; Drusus animi fluxoris, Suet. Tib. 52; — b) væssende, uflister; ∞ gloria et fragilis, Sall. Catil. 1; res humanae fluxae et mobiles, id. Jug. 101; cf. Liv. 40, 50; ∞ auctoritas, Tac. Hist. 1, 21; fluxa senio mens, id. Ann. 6, 38, (gaende i Vardom); — not.: fut. exact. fluens, f. fluxeris, Lucr. 6, 801, inc.

*Fluonia, ae, f.: Epitet til Juno, der standser Vædet af Jorden, Arnob., o. A.; — fluor,

oris, m.: Jlyden el. Strømmen; — ∞ maris, Solin.; — men in pl., fluores ammonium, Appul.; — 2) „concret.“: det Jlydende, flydende Vædse; lactis fluores, Nemes.; — b) navnsl. egsl. i Yagseproget: Diarrhe, Cels.; o. — flustra, orum, n.: Havets Væggelse i stille Veir; (forcl. e. eftercl. Dr.); — flustia, motus maris sine tempestate fluctuantis, Suet. fragm.; cf. Fest. p. 89 Mull.; — [fluo]. — fluta, ae, f., (πλωτή, i. e. natans); en førstinslig Art af Murenen, (der nemt let flyder paa Blandet, Varr., Colum. — fluto, are, v. n., ctr. f. fluto: flyder, fremmer; (forcl. Dr.); — tantillo momine flutat (aqua), Lucr. 3, 190; cf. Varr. ap. Macrobr. Sat. 2, 12: ∞ in summa aqua, (om Murenen).

fluvia, ae, f., (se. aqua), forcl. f. fluvius, Sisenm. ap. Non. — fluvialis, e: hørende til en Flod; scriptus fluvialibus undis, Virg. 9, 70; ∞ ripa, (Jørebred), Ovid., arena, (Jøresand), Pallad.; ∞ lupus, (etflags Jøedvæt), Colum.; — fluvialis, 3: = fragd., arena, Vitruv., animalia, Colum.; — fluvialis, e: = fragd.; ∞ testudines, Cic.; ∞ naves, (Jøesfibe), Liv.; o. — fluvialis, 3, udblødet i Jødvand; vid. Plin. 16, 76; — [fluvius]. — fluvius, 3, [fluo], „poet.“ f. fluvius: flydende, Lucr. 2, 464.

fluvius, i, m., (gen. pl. fluviorum som trisyll., Virg. Ge. 1, 482), [fluo]; ligesl. flumen: Jød el. Strom; — In freta dum fluvii current, Virg. Aen. 1, 611; cf. id. ibd. 7, 491, oftere; ad fluvium Sagram, Cic. N. D. 2, 2; — som Drøfprog kan mærkes Plaut. Curc. 1, 1, 86: Quisnam istie fluvius est, quem non recipiat mare? — II) „everf.“: Jøevand el. rindende Vand; — fluvios præbere recentes, Virg. Ge. 3, 301; cf. id. ibd. 126; perfusa fluvio terra, Plin.

fluxe, adv. af fluxus: flydende, Varr.; ds. „everf.“: leftrindigen; compar., ∞ agere, Ammian. — fluxilis, e, [fluxus]: flydende, Tertull. — fluxio, onis, f., [fluo]: Jlyden el. flydende Væstfæmber; fæde, in pl., fluxiones aquarum: Dverfømmelser, Cic. Div. 1, 49; — 2) oftere „everf.“: Jlaad i Vægeme; — fluxiones ... Graeci rheumatismos vocant, Plin. 22, 21; ∞ oculorum, id. — fluxipedus, 3, [fluxus, pes]: som falder ned til Jøderne, vestis, Avien. Arat. 287.

fluxura, ae, f., [fluo]: Jlyden el. Jldlyden, navnsl. Vinmødens, Colum. 3, 2. — fluxus, 3: partic. o. adj. af fluo. — 2. fluxus, us, m., [fluo]; 1) „egent.“: Jlyden el. Strømmen, aquarum, Quintil.; — ∞ alvi, Cels.; fluxus gravidarum (sistere), Plin.; — ventus ... fluxus aeris, id. 2, 44; Maendriclo fluxu vestem, (flydende el. flebende Klædeben), Tertull.; — II) „everf.“: fluxus autumnii, (i Vædet af Høsten), Tac. Hist. 5, 23.

focacius, 3, [focus]: hørende til Arnen el. Jldstedet, panis, Isid. — focale, is, n., [f. faucal af fauces], (se. linteum el. vinculum): Halsbånd, Dmslag til den Syges Hals; — insignia morbi ... focalia, Hor. Sat. 2, 3, 255; cf. Quintil. 11, 3, 144, Martial. — focaneus, 3, [f. faucaneus af fauces, Strube]; (isofge etflags Lighed); fæde: ∞ palmes: Bistud paa Vinranken imellem tvende andre Stud, Colum. 4, 24. — focarius, i, m., e. focaria, ae, f., [focus]: Koffedreng, Koffetpige, Dig.; — II) fild. „everf.“: focaria, ae: Husholderisse, Concubine, Cod. Just.

focillo, (avi), atum, i, v. a., [focus]; 1) „egent.“: varmer paa el. ved Jldstedet; ds. „everf.“: vedergaer, forstærker; — ∞ aliquem levibus remediis, Senec. Ep. 13; societatem Antonii ... male focillatam etc., Suet. Aug. 17; — not.: egsl. fem dep.: suum quisque commodum diversi focillatur, Varr. ap. Non. — focula orum, f. und. flgd. — foculus, i, m., (pl. hetog. focula, orum, Plaut. Pers. 1, 3, 24), demin. af focus: liden Jldstød; navnsl. Jldfar el. Vand med Gløder; vid. Plaut. Capt. 4, 2, 67; men Plin. 35, 36: arrepto carbone extincto e foculo, etc.; — egsl. til Dverfbrug; vid. Liv. 2, 12, e. Pseud. Cic. p. Dom. 47; — 2) „meton.“:

liden Jld; — et buccā foculum excitat, Juvenal. 3, 262.
Focus, i. m., [eigennem Stammen fo. befl. m. foveo, alts. eptel.: Sted el. Hædfæst, hveer el. hværmend Varmen frembringes]; **df.** D) „eigent.“: Jldfiedet el. Eferstienen el. Rammien; — At focus a flammis, et quod fovet omnia, dictus, Ovid. Fast. 6, 301; ligel. focus ... in quo ignis fovetur, Varr. ap. Isid.; sedere ad focum, Cic. d. Senect. 16; Dum meus assiduus luceat igne focus, Tibull. 1, 1, 4; cf. Plaut. Aul. prol., Hor. Od. 1, 9, 5, c. id. Epod. 2, 43; — **bb)** „bef.“ egf.; a) Kul-pande el. Jldpande, in foco caldo sub testu (coquere), Cato; cum opsoniis focos transferentes (servi), Senec. Ep. 78; — b) Altar; Dis tribus ille focus totidem de caespite ponit, Ovid. Met. 4, 752; cf. id. A. A. 1, 637; — **navnl.** Være egf. Værmes el. Husholdernes Billeter opstillede ved el. paa Irnesfædet; vid. Plaut. Aul. 2, 8, 16; cf. Plin. 28, 81: focus Larium, quo familia convenit; — **II)** „overf.“: A) Irnesfædet, d. e. Huset el. Husholdningen; — agellus habitatus quinque focus, Hor. Ep. 1, 11, 2; — **df.** arae et foci: Hush. og Hjem; f. egf. und. ara; certare pro aris et foci, Cic. N. D. 3, 40; vis autem Vestae ad aras et focos pertinet, id. ibd. 2, 27; cf. id. R. Am. 8: domo et fociis ejicere: udjage fra Hush. og Hjem; — **B)** „poet.“ egf. a) Sigbaalet, Virg. Aen. 11, 212; — b) „meten.“ egf. Jldren; Exhibuit vivos carbasus alba focus, Prop. 4, 11, 54; ligel. id. 4, 9, 10: (Cacus) Per tria ... dabat ora focos.

Fōdico, are, v. a.: stifter; **df.** Hor. Ep. 1, 6, 51: Qui fodicet latus, (sem fieder os i Siden); — **II)** „fig.“: at plage el. angste; fodicantibus iis rebus, quas etc., Cic. Tusc. 3, 16; ligel. ~ animum, etc., vid. Plaut. Bacch. 1, 1, 30; c. — **fōdina**, ae, f.: Sted til Ild-gravning, Grube el. Biergværk; — auri fodina, (egf. aurifodina), Plin.; argenti fodina, (argentif.), id.; — [fige.].

Fōdio, fōdi, fossum, 3, (deg m. ferel. inf. pass. fodiri, Cato, Plaut., Colum.), v. n. o. a.; [befl. m. *βόδιος*, en Grube, *βοδίων*, graver, osv.]; 1) neutr. el. absol.: at grave, at fættage en Gravning; — fodit; invenit auri aliquantum, Cic. Div. 2, 65; cf. id. d. Or. 2, 41; ligel. in fundo ... fodere, Ter. Heaut. 1, 1, 16; — **II)** „effere act.“: A) „eigent.“: graver, udgraver, opgraver, vdf.; — ~ hortum, Plaut., arva, Ovid.; vinea fossa, Martial.; caepas solo ter fosso serere, Plin.; — men „poet.“: ~ aequora remis, (at roe), Sil.; — egf. udgraver el. opgraver, argentum, Liv. 28, 5, gypsum e terra, Plin.; — egf. graver el. udgraver, d. e. tilfærbinger ved Gravning; ~ puteum, Plaut., fossam, Liv., scrobes, Caes.; cf. Virg. Ge. 1, 183; — ogsaa undergraver; aliis murum fodiuntibus extra, Ovid. Met. 11, 535; — **bb)** „bef.“ egf.; a) giennemborer, aliquem stimulis, Plaut.; ~ equum calcariibus, (spere den), Virg.; ~ hostem pugionibus, Tac.; ~ hostis ora, Liv., pectora telis, Ovid., jugulum ense, Martial.; — men ~ oculos alicui, (udstifte el. nterve), Plaut. Mil. gl. 2, 4, 21, (hvorf. inf. fodiri f. fodi); — b) noli fodere (sc. latus mihi: du maa ikke puste mig i Siden), Ter. Hec. 3, 5, 17; (hværom egf. fodicare, Hor. Ep. 1, 6, 51); — **B)** „fig.“ v. „alleg.“: giennemborer, d. e. volder heftig Smerte; — pungit dolor; vel fodiat sane, Cic. Tusc. 2, 14; men id. Phil. 2, 34: num expectas, dum te stimulis fodiam? cf. Plaut. Bacch. 5, 2, 39; — men ~ pectus in iras, Sil.; ~ mentes invidiae stimulo, id.; — not.: fodo, are, vñs Viform af sodio, vid. Fest. p. 84.

foecundus, m. *flern.*, f. und. secundus. — **foe-dā-tio**, onis, f., [foedo]: Besædlen, Besmitelse, Symmach. — **foede**, adv. af 1.foedus: hæsligen, figt; **df.** „fig.“: flammelig, flændigen, servire, Plaut. Pers. 2, 2, 48; cf. Lucr. 5, 1223, v. Sall. Jug. 31; — compar., ~ inde pulsi etc., Liv. 2, 51; superl., ~ causam agere, Cic. Att. 9, 7; — egf. stræffelige, blodigen, grusomt; vid. Lucr. 1, 86; ~ laniare, Tac., interimere, Liv., exurere puppes, Virg. Aen. 5, 793.

foedēratus, 3, f. und. figd. — **foedēro**, avi, atum, 1, v. a., [2.foedus]; 1) sem verb. fin. alene efterel.: ved et Jorbund at indgaae el. stifte: ~ pacem, Ammian.; concordiam, id.; — **II)** **df.** partic. foedērat^{us}, 3, sem adj. o. clæssif.: forbunden el. allieret med Romerstaten; — foederatae civitates, Cic. Arch. 4; cf. Nep. Hann. 4; ~ populi, Cic. Balb. 8, (opp. liberi); — egf. absol. el. subst.: foederati, orum, m., (Værgene af et saadant Jælf), id. ibd.; men Mamertinorum solum foederatum atque pacatum, id. Verr. 4, 11.

foedifragus, 3, [2.foedus, frango]: sem brøder el. fræmter Jorbundet; — Poeni foedifragi, Cic. Off. 1, 12. — **foeditas**, atis, f., [1.foedus]; 1) legemligen: Hæslighed, Hæfthed; — odoris intolerabili foeditate, Cic. N. D. 2, 50; ~ notabilis vultus, Plin.; ~ spectaculi, Liv. 1, 28; men ~ vestitus, (den under Statens Jære anlagte Krigsdragt), Cic. Phil. 12, 6; — egf. in pl.: foeditates cicatricum, Plin.; — **II)** aandigen: det Stræffelige el. Hædfælsfulde; ~ Alpium, Liv. 21, 58; — oftere moralif. Hæslighed el. Ufædelighed; ~ turpificati animi, Cic. Off. 3, 29; cf. id. Fin. 3, 11; — endel. om Spregfæll: prima barbarissimi et solocicmi foeditas absit, Quintil. 1, 5, 4.

foedo, avi, atum, 1, v. a., [1.foedus]; 1) legeml.: at giøre hæslig el. medbyrdlig, at tilsmudske el. befælde; — ~ canitiem pulvere, Ovid., egf. in pulvere, Virg.; men id. Aen. 3, 227, (om Hæryerne): contactu omnia foedant immundo; — egf. at faare el. fænderfide el. misbænde; — ~ unguibus ora, (fræfse), id. ibd. 11, 86; verberibus foedatus, Tac.; cf. Virg. Aen. 3, 241; men ~ agros, (hærie el. fænde og brænde dem), Liv. 3, 26; — egf. m. Jingsubjecter; — rimae foedant tectoria; vid. Plin. 36, 55; nubes foedavere lumen, Sall. frgm. ap. Serv.; annus multiplici clade foedatus, Liv. 3, 32; vestis serica viros foedat, Tac. Ann. 2, 33; — **II)** aandigen at fænte, at bestemme el. vanære, Plaut. Trin. 3, 2, 30; men Romam ipsam foedavit adventus tuus, Cic. Pis. 23; foedati crimine turpi, Lucr., foedata per avaritiam victoria, Tac.; cf. id. Hist. 4, 37 c. 58.

1.foedus, 3, [befl. m. foeteo]; 1) legemligen: hæslig, æfel, afstyelig; — herba odoris foedi, Plin.; ~ sapor, Lucr. 2, 401; homo foedus, (af hæsligt Ild-fæende), Ter. Eun. 4, 4, 17, foedissimus, Quintil.; men ~ locus, Sall. Catil. 52; ~ tempestates, Liv., Virg.; ~ incendium, id.; tergum foedum vestigiis verberum, Liv. 2, 23; ~ vulnus, Ovid.; foedum in modum expirare, Liv.; — men egf. c. dat.; pestilentia foeda homini, foeda pecori, id. 2, 32; — in neutr. egf. absol.; saaf. sem Jndstiftsætning: foedumque relatu, Ovid. Met. 9, 167; men foediora iis, quae etc., Liv. 3, 69; — **II)** „erbf.“: flændig, flammelig, vanærende; nihil fieri potest ... perditius, nihil foedius, Cic. Att. 8, 11; foedum hominem a re publica procul esse, Sall. Catil. 19; ~ facinus, Ter. Eun. 5, 5, in.; men Cic. Off. 1, 34: luxuria senectuti foedissima; — ~ carmen, Hor. Ep. 2, 1, 236; — in neutr. egf. m. Subjectfsætning; ludos vero non facere, quid foedius? Cic. Att. 15, 10; cf. Quintil. 9, 4, 72.

2.foedus, eris, n.; 1) publicistif. el. i Statsfproget: Jorbund el. Overenskomst i offentlige Jorholdte; — pacem et foedus facere cum aliquo, Cic. d. Senect. 6; societatem foedere confirmare, id. Phil. 2, 35; esse amplissimo jure et foedere: være forbunden (med Rem) paa de færbelagte Vilfaar, id. Arch. 4; egf. foedere jungi alicui, Liv.; foedus componere, Virg., pangere, id., egf. in foedera venire, id., in foedera se mittere, id., (flutte el. indgaae et Jorbund); ligel. foedus icere el. percutere el. ferire, (f. und. diæse Ord), (forti neml. Jorbundet bestræffedes ved et Slægt-offer); vid. Liv. 1, 24; **df.** egf. Virg. Aen. 8, 641: caesa jungebant foedera porca; — foedere stare, Liv., foedus servare, Ovid., custodire, Justin.: bevare el. overholde Jorbundet; opp. foedus negligere, violare,

rumpere, Cic., frangere, id.; egf. facere contra foedus, id. Balb. 4, cf. id. ibd. 5; egf. de foedere decedere, Cato ap. Gell.; — res repetere ex foedere, Liv.; foedus aequum, (hvori begge Parter have lige Rettigheder), id. 23, 5; opp. foedus iniquum, id. 35, 46; — II) „alm.“ el. udenfor Statsproget: forbund el. forbundelse el. forening imellem Private el. imellem enkelte Mennesker og Færbøde: — ~ civile el. humanum, Liv. 3, 57; ~ quoddam inter se facere sapientes etc., id. Fin. 2, 26; per studiū communia foedera sacri, Ovid. Pont. 4, 13, 43; foedera amorum, Cic. Coel. 14, scelerum el. sceleris, id.; foedus thalami, (Egteskab), Ovid.; men foedera coelestia (imellem Guderne), id. Met. 9, 500; — egf. Astrale el. Vetingelse, Lucr. 2, 890; ligel. contra data foedera, Ovid. Met. 2, 757; — egf. Lov el. Tilfagn; quid mihi foedera... dabas? Tibull. 1, 10, 2; — B) df. „poet.“ om Ting og Begreber: Lov el. Lovgælf; — has leges aeternaque foedera etc., Virg. Ge. 1, 60; cf. id. Aen. 1, 62; sic Parcarum foedere cautum est, Ovid. Met. 5, 532; cf. Colum. poet. 10, 219; secretaque foedera coeli; — not.: efter Varr. L. L. 5, 15, skrev Ennius: fidus f. foedus, — 3. foedus, i. m., foræld. f. hoedus; vid. Quintil. 1, 4, 11. — foemina m. Alleen., f. und. femina, etc. — foen-, de faal. begyndende Ord f. und. fen-.

*foetōē, ēre, v. n.: at fugte ilde, at stinke: ~ vino, Martial.; an foetet anima xori tuae? Plaut. Asin. 5, 2, 44; men foetentes acrimoniae alii vel caeparum, Colum.; — II) „fig.“: foetet Tuus mihi sermo, Plaut. Cas. 3, 6, 7; df. — foetidus, 3: ildlugtende, stinkende, anima, Plaut., pisces, id.; isto ore foetido etc., Cic. Pis. 6; — compar., ~ dejectiones, Cels.; — b) ~ corpore etc., Suet. Ner. 51, (rimel. med Hstegninger el. Pletter); — II) „fig.“: skændig el. afstyglig, libido, Prudent.; o. — foetor, oris, m.: ond Lugt, Stank, Colum.; jacebat in foetore atque vino, Cic. Pis. 10; foetores oris, Plin.; — II) „fig.“: det Ustødselige el. Pædantiske; reconditorum verborum foetores, Augustus ap. Suet. Aug. 86.

foetulentus, 3, [foeteo]; ildlugtende, stinkende; ~ os, Appul.; ~ viscera, Arnob.; — foetus, (adj. o. subst.), f. und. fetus: — foetitia, ae, f., [foeteo]: stinkende Sted, Appul.; men „fig.“: ~ grammaticae, (i. e. ineptiae grammaticorum), Val. Probus ap. Gell. 13, 20.

Fōlia, ae, f., Navnet paa en Troldqvinde fra Ariminum, Hor. Epod. 5, 42. — fōliāceus, 3, [folium], bladformet, semen, Plin. 19, 15. — fōliātīlis, e, umbrae, (af Bladene), Venant.; o. — fōliātūra, ae, f.: Bladværk, Efterligning af Blade, Vitruv. 2, 9; — [af figd.], — fōliātus, 3: bladrig, med Blade; ~ caule (lotos), Plin.; ~ arhores, Appul.; — II) df. subst. foliatum, i, n., (se. unguentum): Salve el. Olie af Nardusblade, Plin. 13, 2; heder egf. nardinum, (Nardusolie), ibd.; — b) df. comit.: foliati sitis: Tørst efter Nardusvin, Martial. 14, 110; o. — fōliōsus, 3: med mange Blade, aizōum, Plin.; — compar., ~ arbor, id.; — [figd.].

fōlium, i, n., φύλλον: et Blad; I) egentl.: Blad af Planter og Værter; — foliis ex arbore strictis etc., Caes. B. C. 3, 68; ~ arida laurae, Cic.; cf. Plin. 16, 28; — df. egf. billedligen om den Løvsindige: pluma et folio facilius moveri, Cic. Att. 8, 15; — men egf. skrev Sibylla sine Epaeodumme paa Blade; hvf. ~ Sibyllae, „poet.“ f. et Drakelsvar el. en afgjort Sandhed; vid. Juvenal. 8, 126, o. Virg. Aen. 3, 414; — II) „overf.“; a) „techn.“: folia chartarum: Papirblade, Plin. 37, 29; men folium (se. acanthi): som Zirte paa Capitet af den corinthiske Støile, Vitruv.; — B) „alleg.“: folia sunt artis, et nugae mrae, (idet Daarfskab og Intetthed), Appul.

*follēo, ēre, v. n.: ligesom en Blæsebælg at bevæge sig hid og did, Hieronym.; o. — follicans,

tis, adj. partic.: der, ligesom en Blæsebælg, trækker sig ud og ind; — ~ nares (multi), Appul.: ~ caligae, (slubbrende), Hieronym.; — [follicis]. — folliculosus, 3: med mange Bælge; ~ papaver, Appul.: af — folliculus, i, m., demin. af follicis: liden Bælg; ~ lupinus, (en Blæsebælg), Auct. ad Her. 1, 13; — egf. Sæt el. Pøse; folliculis frumentum vehere, Liv. 9, 13; — b) „berf.“ egf. en med Vind fyldt Blære til Boldspil; ad pilam et folliculum transire, vid. Suet. Ang. 83; — II) „overf.“: Bælg el. Hyster el. Hinde, der omgiver noget; — gluma est grani folliculus, Varr.; cf. Senec. Ep. 124; „poet.“ egf. en Eggestak, Lucr. 5, 801; — endel. egf. Legemet som Siælens Hyster el. Dæffe; quo folliculo sum indutus, Lucil. ap. Non. — folligēna, ae, adj., [follicis, gigno]: frembragt af en Blæsebælg, med en hul Tønde, bombi, Anthol. Lat. (Burm.)

follicis, is, m., „eprf.“: Lederstak; df. I) „egentl.“; a) etflags Ballen el. fyldt Blære, Vindbold til at spille med; — ~ pugilatorius, Plaut.; Folle decet pueros ludere, folle senes, Martial.; — b) Blæsebælg; sine follicibus et sine incendibus (effici non posse), Cic. N. D. 1, 20; folle fabrilis flando (accendere), Liv. 38, 17; ~ taurini, Virg., ventosi, id., hircini, Hor.; folle ventos premere, Pers. 5, 11; — c) folles: Børdhønder af Elind, som bleve fæstet med Løst el. udtonnede, Lamprid. Heliog. 25; — B) follicis (m. o. ud. pecuniae): Pengepungen; tenso folle reverti, Juvenal. 14, 281; cf. Plaut. Aul. 2, 4, 23: follem sibi obstringit ob gulam; decem folles, i. e. decem sacci (se. pecuniae), Veget.; — b) df. er follicis egf. filb.: etflags Mønt, (omtr. som Søfjert el. Øbel), Lamprid. Heliog. 22; — II) „fig.“: follicis ventris, i. e. vetriculus: Mæven, Macroh. Sat. 7, 4; — b) „poet.“ egf. folles: de eplæste Rinder; Tunc immensa cavi spirant mendacia folles, Juvenal. 7, 111; df. — follicitum, adv., ligesom fæfsevis; men alene comit.: ~ ductare, Plaut. Epid. 3, 2, 15, (snude for hele Pungen el. for alle Penge; opp. peratim).

*fōmentatio, onis, f.: Badning med varme Omflag, Dig.; af — fōmento, are, v. a.: bader med varme Omflag; ~ caput oleo, Coel. Aur.; af — fōmentum, i, n., [ctr. f. fovimentum af foveo]; I) „egentl.“: varrende Middel el. Omflag el. Bånd; — adhibere fomenta frigori, (i. e. contra frigus), Colum.; — hos Lægerne sædv. in pl.: formildende Midler; — ~ calida, (varme Omflag), Cels.; cf. Hor. Sat. 1, 1, 82; men Suet. Aug. 81: curari frigidis etc.; men Tac. Ann. 15, 55: fomenta vulneribus etc.: Bånd om el. til Saar; — B) „overf.“: fomenta ex arboribus (excidere), f. d. sædv. fomes: Tønder el. Trøste, Clodius ap. Serv. ad Virg. Aen. 1, 176; — II) „fig.“: A) Lindringsmiddel; — haec solatia, haec fomenta dolorum, Cic. Tusc. 2, 21; ligel. id. Fin. 2, 29: virtutis... fomentis dolor mitigari solet; cf. Tac. Ann. 1, 46, egf. Hor. Epod. 11, 17; — B) hvad der giver Næring dertil; ~ frigida curarum, id. Ep. 1, 3, 26. — fōmes, itis, m., [foveo]; I) „egentl.“: Tønder el. Trøste; rapuitque in fomite flammam, Virg. Aen. 1, 176; cf. Plin. 16, 77; — II) „fig.“: ~ ingenii, Gell. 15, 2; ~ peccati, Prudent.; — not.: fomites, (rimel. f. Spaaner el. Svast, edf.; vid. Fest. p. 85).

fons, tis, m.; [efter Varr. o. Fest. af fundo]; I) „egentl.“: Kilde el. Rildvæld; fons aquae dulcis, Cic.; rivorum a fonte deductio, id.; cf. Hor. Od. 4, 14, 45: fontium qui celat origines, Nilus; men Vinique fontem etc., id. ibd. 2, 19, 10; men „alleg.“: quum tui fontes etc., Cic. Mur. 4; — B) „poet.“ egf.: Rildvæld, Flodvand; vid. Virg. Aen. 12, 119, o. Lucan. 5, 337; — II) „fig.“ (tildels egf. „alleg.“): Kilde, Dvhav, Udspring el. Harsag; — fontes rerum non videre, Cic.; fontes philosophiae, id., eloquentiae, Quintil.; haec omnia ex eodem fonte fluxerunt, Cic.; men id. d. Or. 1, 10: ab illo fonte et capite, Socrate,

etc.; cf. Hor. Ep. 1, 17, 45, v. id. A. P. 309, ogf. id. Sat. 2, 4, 94; — fons curarum est timor, Lucr.; is fons mali huiusce fuit, Liv. 39, 15; — men remittit improbe (voc.)... fons vitii et perjurii, Plaut. Truc. 2, 7, 51; — not.: Fons, som personificeret Gudeum el. Geniús, med et eget Capel, vid. Cic. N. D. 3, 20.

fontana, ae, f. und. fontanus. — fontanális, e, f. und. fontinalis. — fontaneus, 3: = flgd.; ∞ scaturigo, Solin.; v. — fontanus, 3: af en Rilde; ∞ aqua: Rildevand, Colum.; men ora fontana, Ovid. Fast. 1, 269, (i. e. fontes); — II) df. flde. subst. fontana, ae, f. en Rilde, Innocent, ap. Goes.

Fontējus, Fonteja: romersk Stægtis v. Person-nævn, hvoraf er af mærke: M. Fontejus, Prætor i Gallien; vid. Cic. Orat. p. Fontejo; — ogf. hans Søster, Bestatinden Fonteja, omtales ibd. 17; — B) df. I) Fontejas, 3, gens, Cic.; v. — 2) Fontejanus, 3, nomen, Pseud. Cic. Harusp. 27.

fonticŭla, ae, e., [fons, colo]: som boer i el. ved Rilder; fonticolae puellae (Camena), Augustin. — fonticŭlus, i, m., demin. af fons: liten Rilde; en Rilde; — ∞ dulci exsiliante, Plin.; cf. Hor. Sat. 1, 1, 56. — fontigēna, ae, adj., [fons, gigno]: født i el. ved en Rilde; — virgines, Capella, (i. e. Musae); ogf. subst.: fontigenae doctae, id.

fontinalis, e, [fons]: hørende til en Rilde; ∞ aqua, (Rildevand), Vitruv. 8, 3 (Schneid., al. fontanalis); — II) Fontinalis porta (i Rem), rimel.: = porta Capena, Liv. 35, 10; — B) df. subst.: I) Fontinalis, is, m., (sc. deus): Rildernes Gud, Plaut. Stich. 5, 4, 17; — 2) Fontinalia, (sc. solennia el. sacra): romersk Fæst, hvorved man befrænder Brønde og Rilder, Varr. L. L. 6, 3.

for, fatus, sum, i, v. defect., (brist brugelige Former f. nedenf.), u. o. a., [besl. m. *gāo*, *gguē*]: taler, siger; (effekt. *apert.*); cf. Quintil. 8, 3, 27; quaedam vetera etiam necessario sumuntur, ut fari); — I) „alm.“; A) neutr.; a) oprd.: er mælende, har Talsens Brug; — vid. Varr. L. L. 6, 7, hvor qui fari potest, opp. infans; cf. Gell. 5, 9, v. Hor. Od. 4, 6, 18; ligel. quum primum fari coepisset, Suet. Aug. 94; — b) mæler, udsiger el. udtaler, vdl.; — tum ad eos... fatur, m. flgd. or. dir., (Cic. Univ. 7; men „poet.“: tum... fariet inquit, (begynder at tale), Virg. Aen. 11, 242; men sic fatus etc., (effet. faaletes at have talt), id. ibd. 2, 50; men fans... atque infans, (talsende... fiente), Plaut. Pers. 2, 1, 7; — copia fandi, Virg. Aen. 1, 520; cf. id. ibd. 4, 293; — ne fando quidem auditum etc., (end ikke som Sagen el. Ordte el. Rygte), Cic. N. D. 1, 20; — haec hand mollia fatu... aperire, Virg. Aen. 12, 25; — B) aet.: udsiger, udtaler; a) e. acc.; — dementit, delirare fatur (animus), Lucr. 3, 465; ligel. fabitor hoc aliquis, Cic. poet. ap. Gell. 15, 6; cf. Virg. Aen. 2, 6 v. 323; — b) m. Relativsatn.: fare, age, quid venias? id. ibd. 6, 389 v. 531; — II) „besl.“; A) spaaende at udsige, at forudsige, at spaae; — Venus quem... Fari donavit, Enn. Ann. 1, 32; cf. Virg. Aen. 1, 261; — B) digtende at udtale, at besynde; Tarpejum nemus... Fabor, Propert. 4, 1, 2; — not.: ogf. m. *paſſiv* Vem; Fasti dies sunt, in quibus jus fatur, Suet. ap. Priscian.; — III) bertil er endnu at mæle; A) partice. fandus, 3, som adj.: som tør udtalt, d. e. ret el. rigtig, (opp. nefandus: *spudg*); — Omnia fanda nefanda malo permista furore, etc., Catull. 64, 406; cf. Virg. Aen. 1, 543; — B) af partice. fatus, 3, er neutr. fatum, i; I) Spaadom, Forudsigelse; — ex fatis Sibyllinis etc., Cic. Catil. 3, 4; cf. id. Div. 1, 41: ex fatis, quae Ventes scripta haberent, etc.; cf. Liv. 29, 10, v. Virg. Aen. 5, 703; — 2) „overf.“: den af Guderne forudbestemte Stiebne; df. Tilfælfælde el. Stiebne, vdl., Grækerne *εἰσακρίνη* el. *μοῖρα*; — fieri omnia fata, ratio cogit fateri; fatum autem id appello, quod Graeci *εἰσακρίνην*, id est, ordinem seriemque causarum, quum causa causae

nexa rem ex se gignat, etc.; vid. Cic. Div. 1, 55; cf. id. Fat. 17, oftere, ogf. id. Div. 2, 7 v. 8, oftere; men quoniam meo fato fieri dicam, ut etc.? id. Phil. 2, 1; cf. id. Catil. 3, 8, ogf. Hor. Od. 1, 12, 51, oftere; ∞ acerba, id., caeca, id.; — bb) df. ogf. „overf.“ a) om Guderens Willie el. Beslutning; vid. Virg. Aen. 7, 293; cf. id. ibd. 50. — b) om den Gienstand, som bestemmer el. afgjør nogenes Stiebne; Herculis sagittae, quae fatum Troiae fuere, Justin. 20, 1; cf. Plaut. Bacch. 4, 9, 29; — c) Fata, ligesom Parcae: Stiebneens Gudeinder, Propert. 4, 7, 51, v. Stat.; — cc) „besl.“ ogf.: end el. uløffelig Stiebne, Nedgang el. Illøffe, vdl.; — quibus... impendere fatum aliquod etc., Cic. Catil. 2, 5; cf. id. ibd. 3, 7, ogf. id. Phil. 3, 14, v. Caes. B. G. 1, 39; — faal. ogf. ofte om Døren; qui fata sunt functi: de Afede, Quintil.; men fato cedere, Liv. 26, 13: at enfomme; men ferro, non fato (occidere), poet. ap. Quintil. 8, 6, 10, cf. Cic. Phil. 1, 4; — ligel. in pl.; vid. Ovid. Her. 19, 118, v. Propert. 1, 17, 11; ligel. si me fata interceptissent, Quintil., — b) concret ogf. om færdvælgelige Forfener; duo illa rei publicae paene fata, etc., Cic. Sest. 43; — not.: „besl.“ er ogf. at eftersee: Cicerois de Fato Liber singularis.

*forābilis, e: til at giennemføre, nulloque forabilis ictu, Ovid. Met. 12, 170; — förög, inis, f.: Afseingskrad i Bæven, germ.: der Fijaden, Symmach.; v. — förämen, inis, n.: beret Gul; — libia... foramine paucos, (med saa Guller), Hor. A. P. 203; — df. „alm.“: Gul, Alkning; — foramina parietum et fenestrarum, Colum.; — ogf. sprukket Gul, en Række; stridente foramine, Ovid. Met. 4, 122; — II) ogf. „overf.“ om Sandsferne: foramina illa, quae patent ad animum a corpore, etc., Cic. Tusc. 1, 20; — [foro]. — *foraminatus, 3: giennemboeret, hullet, paries, Sidon.; v. — föräminösus, 3: med mange Guller; df. blod el. skampet, caro, Tertull.; — [foramen].

fōras, adv., [som oprd. acc. at sammensl. m. alias, alteras; ligesom foris er den tilsvarende Ablativform; besl. m. forum af fero]: I) „egenl.“: ud deraf, ud af Huset el. Døren; — foras ire, Plaut., exire, id., Ter., se promere, Ter.; fer cineres... foras, (kast Afen ud), Virg. Ecl. 8, 101; — comitit er: foras gerones, (som bære ud af Huset, som rove), Plaut. Truc. 2, 7, in.; — flde. ogf. e. acc.: foras portas, (ud deraf), Hieronym.; — b) undert. ogf. f. foris: ude af Huset, ude, coenare, Petron.; — II) „overf.“: ud tilant Jæst el. Mangden; — foras efferre, Cic. Phil. 10, 3, (bringe ud); foras dare (scripta: udgive dem), id. Att. 13, 22; foras vendere, (sælge til Jæmmere), Plaut.; — förätus, us, m., [foro]; (effetel. Ord, eg alene in abi. sing.): Børen el. at bære; — a foratu frontem nominatam etc., Lactant.

foreps, ipis, e; I) „alm.“: Tang el. Smedetang; — versant tenaci forcipe ferrum, Virg. Ge. 4, 175; cf. Ovid. Met. 12, 277; — ogf. enbær Tang; forcipe dentem eximere, Cels., evellere, Lucil. ap. Charis.; cf. Ovid. Met. 9, 78; — II) „overf.“: a) ∞ ferrel, (Hager el. Kregge, hvorved Hager bæves i Veiret), Vitruv. 10, 2, (al. forfices), inc.; — b) Infecternes tangfermede Snabel, Plin. 11, 34; — c) efflaget Slagorden, (fædv. forfex), Cato ap. Fest. s. v. serra, Gell. 10, 9, Veget.; — Forcŭlus, i, m., [f. Foriculus af l. foris], sc. deus: Gud for Husets Døre, Augustin.

forda, ae, f. und. fordus. — fordēum, i, n., foræld. f. hordenum, vid. Quintil. 1, 4, 14. — fordici-dium, i, n., [forda, caedo]: Dffingen af en drægtig Ro til Hæ for Gudinden Tellus, Varr.; f. ogf. und. flgd. — fordus, 3, [fero]: bærende, d. e. drægtig; df. forda, m. v. ud. bos: drægtig Ro, Colum.; cf. Ovid. Fast. 4, 630 flgd.

fōrem, es, et, ent, inf. fore, v. n. dep., [af d. foræld. suo, i. e. *gŭo*, *gŭoqua*, i. e. natus sum el. sum]; I) forem, etc.; a) f. essem, etc.: var, skulde el. maatte være, vdl.; ut... vana forent, Sall. Jug. 26;

cf. Nep. Lys. 3, v. Virg. Aen. 8, 130; — ligel. undert. høs part. fut.; quid alii laudaturi forent, Nep. Att. 9; si quid adversi casurum foret, Liv. 35, 13; — 2) inf. fore; a) f. futurum (etc.): esse: skulle være el. ville blive; — fore, dicis; ego vero, esse jam, judico, Cic. d. Or. 3, 61; ligel. non fore dicto audientes, Caes. B. G. 1, 39; cf. Nep. praef., in.; — b) ligel. f. futurum esse (impers.): at ville fæe, m. flæge, ut, edl.; — numquam ego ratus sum, fore, ut etc., Sall. Jug. 118; spem habeo, nihil fore aliter, ac deceat, Cic. Att. 6, 3; cf. id. ibd. 3, 13; — c) f. esse høs fut. part.; — te ad me fore venturum, id. ibd. 5, 21; libenter id facturos fore, Liv. 6, 42; — egf. høs possum fides fore f. esse; si quid posset remedium fore, Gell. 5, 1; — not.: f. ogf. unt. sum.

forensis, e, [forum]: hørende til Torret el. til Forum el. til det Offentlige; ∞ factio el. turba, (opp. integer populus), Liv. 9, 46; — ofstet med Hensyn paa en Retserforhandling; ∞ causa, Cic., dictio, id.; cf. id. Planc. 12, v. id. Orat. 43; ∞ genus dicendi, id.; — egf. absol.: forensis, is, m., (en Retstaler; oppon. negotiator, etc.), Quintil. 5, 10, 27; — men „pect.“: Marte forensi valere, i. e. eloquentia, Ovid. Pont. 4, 6, 29; — egf. som bruges paa Torret el. udenfor Hiemmet el. offentlig; — ∞ vestitus, Liv.; egf. absol.: forensia, (sc. vestimenta), Suet. Aug. 73; men ∞ exercitationes, Colum. 12, praef., (Mændenes Syssel udenfor Huset). — Forentum, i, n.: By i Appulien, hod. Forenza, Liv. 9, 20, Hor.; — 2) df. Forentani, orum, m.: Jndvænerne deraf, Plin. 3, 16. — fores, ium, f. unt. 1. foris.

forfex, icis, f.: en Sax; oftere in pl.; — forficibus amputare grana vitiosa (in uva), Colum.; men Qualem forficibus metit supinis (barbam tonsor), Martial. 7, 95; — II) egf. „everf.“; a) Attribens Ven el. Saxe, Plin. 9, 51; f. ogf. unt. forpex; — c) en vis tangformet Slagorden, Veget., f. ogf. unt. lorpeps. — forficula, ae, f., demin. af fræde: liten Sax; incisum forficulis, Plin. 25, 23.

fōri, orum, f. unt. forus. — fōria, ae, f.: Durslob, (som Sygdem høs Evin), Varr.; — not.: fōria, orum, n.: flyende Excrementer, Non. — fōrica, ae, f., [forum]: Magazn el. Palsus, som tilføjer det Offentlige, Juvenal. 3, 38 (schol.); df. — fōricarius, i, m., (sc. conductor: der forpagter saadanne Stæder), Dig.; — fōricula, ae, f., dem. af 1. foris: liten Dør el. Abning; df. Luæ el. Lem til en flig Abning; in pl., Varr. R. R. 1, 59.

fōrin.sēcus, adv., [2. foris]: udenfra, identil; corticis loco (lignum habere), hoc est forinsecus, Plin. 13, 42; cf. Colum. 8, 3; — 2) egf. „everf.“: f. foras: paa Døren; ∞ abjicere aliquem, Appul. — fōriōlus, i, m., [foria]: som lider af Maveysge, Laber. ap. Non.

1. fōris, is, f., [rimel. best. m. fōria, Dør]; I) egf. „ent.“: en Dør el. Døren; — foris crepuit, Plaut., Ter.; forem virga percutere, Liv. 6, 34; exclusus fore, Hor. Sat. 1, 2, 67; forem thalami claudere, Ovid.; — b) oftere in pl., (som bestaaende af to flæie); vid. Cic. N. D. 2, 27: ex quo (sc. Jano) fores in liminibus profanarum aedium januae appellantur; men Liv. 1, 14: fores portarum obijcere; fores aperire, Ter., obdere, Ovid.; — men eritit: ∞ asperae, Hor., durae, Tibull.; — II) „fig.“; A) „everf.“: enbyr Abning el. Jndgang; fores equi aeneae, Cic. Off. 3, 9; ∞ nassarum, Plin.; — B) „alleg.“ o. signelfæevs; ab hoc pictore fores (artis) apertas etc., Plin. 35, 36; cf. id. 2, 6; — amicitiae quasi fores (aperire), Cic. Fam. 13, 10; — not.: gen. pl. forum, Plaut. Cure. 1, 3, in.

2. fōris, adv., [sværet sem abl. til acc. foras; best. m. forum, fero]; — I) „egent.“; A) „alm.“: udenfor; (oppo. intus, domi, etc.); — intra vallum et foris, Nep. Dat. 6; — aliis (plantis) foris corpus, intra lignum, ut prunis, Plin. 15, 31; — bb) df. ogf. a) ude, (v. c. off. hiemne); — foris coenare, Plaut., Cic.;

coenitare, Cic.; foris esse, (isse være hiemne), Plin.; si foris, si intus etc., (i Huset og udenfor), Plaut. Capt. 1, 2, 5; men domi et foris, (ude og hiemne), id. Cas. 2, 2, 8; cf. Cic. Arch. 7; — b) udventigen, v. e. udenfor Rom, ogf. udenlands, (opp. domi); — otium domi ac foris habere, Liv. 3, 65; cf. Cic. Off. 1, 22, v. id. R. Am. 47; — B) „bef.“: a) udenfra; — telum foris flagitantes, Nep. Dion. 9; ogf. a foris, f. necten.; — b) ligefom foras: ud deraf; mortuum foris fere, Plin. 21, 5; ligel. foris emittere, id. 10, 49, (i. e. e nido); — not.: df. fild. sem praepos. e. acc.; — qui foris agrum non vagatur (fluvius), Auct. d. Lim. ap. Goes.; — II) „fig.“; A) „alm.“: udventigen, i yere forhelte edl.; — foris sapere, Ter. Heaut. 5, 1, 50, (forhaae sig paa Andres Besætte); rimel. et ogf. at bidføre Cic. Pis. 6: egere, foris esse Gabinium, (rimel.: at han er i Fremmedes Beld, er fergieldet el. fallit); — B) „bef.“: a) udenfra, fra andre (Versener el. Ting); — foris assumere el. petere, (tage el. hente udenfra); vid. Cic. d. Or. 2, 39 v. 10, oftere; men quae foris veniunt, (som bidføre udenfra), Lucr. 5, 514; — egf. tilføies ab, Plin. 17, 37: omnis a foris injuria, (udenfra); — b) ud iblandt Mængden; df. foris effluere, Ter. Phorm. 5, 1, 19.

forma, ae, f., [ved Begyndomstæt. f. μορφή, i. e. forma]; I) „egent.“; A) „alm.“: Form, Gestalt, Omrids, figur, (almindeligere el. mere omfatende, end facies, figura, species, etc.); vid. Plaut. Poen. 5, 2, 154: formam (nutricis) ... verbis depinxit mihi; corporis nostri ... tota figura et forma et statura etc., Cic. Fin. 5, 12; men species formae: Gestaltens Eendommelighed el. Stue, id. Tusc. 5, 39; ∞ igneae, (i. e. stellae), id. N. D. 2, 40; eximia forma pueros etc., ibd. 5, 21; cf. Liv. 1, 9; — formae litterarum, Cic. N. D. 2, 37; ∞ geometricae, id.; men Liv. 25, 31: intentus formis etc.; — „pect.“: ogf. omstrivende e. gen.; vid. Ovid. Met. 1, 73, v. Virg. Aen. 7, 18; — B) „bef.“; I) prægnant: Stenbed, flion Gestalt; vid. Hor. Ep. 1, 4, 6, v. id. ibd. 1, 6, 37; ligel. plus esse formae, quam etc., Quintil. 2, 5, 12; — 2) den form, hvorefter noget gøres, Model, Stempel, Læst, edl.; — formae, in quibus aera fundantur, Plin.; denarius formae publicae, Senec.; cf. Tac. Germ. 5: formas quasdam nostrae pecuniae etc.; — forma caelei, (Stomagerlæst), Dig.; cf. Hor. Sat. 2, 3, 106; — 3) form, Mamme, Jntfarning; — opus tecutorum ∞ ligneis formis inclusum etc., Plin. 35, 49; men formae rivo-rum, Frontin.; Vandret; ogf. „everf.“: Vandsejning, id.; — 4) et i en bestemt form afstøttet Beskrift, en Formulat; (esterel. Ord, f. d. sæds. formula); Capitolin., Cod. Just.; — II) „fig.“; A) „alm.“: form, v. e. eendommelig forfarming el. Bestaaenbed; — in formam provinciae redigere, Suet. Aug. 18; cf. Cic. Tusc. 2, 15; men Tac. Ann. 1, 71: formam vitae inire, quam etc.; — egf. Begreb el. Jde; forma officii, Cic. Off. 1, 29; cf. id. ibd. 5, v. id. Brut. 85; — navn. ogf. Bestrævelse el. bestrævende Afslæining; — quasi formam communium temporum et totius reipublicae expressam (mittere ad aliquem), Cic. Fam. 3, 11; cf. id. ibd. 2, 8; f. ogf. bef. id. Orat. 11; men Vell. 1, 16: velut formam propositi excedere; men ejus (scripti) talis forma, (de: form og Jndhold el. Bestaaenbed), Tac. Ann. 4, 39; — B) „bef.“ o. „æchn.“; a) Arten (el. species), som underordnet Slægten (genus); — formae sunt, in quas genus dividitur, Cic. Top. 7; cf. id. ibd. 3, v. Quintil. 5, 10, 63; — b) i Grammatiken: Ordets form el. forstællighed efter dets Genus, Declination og Conjugation; vid. Varr. L. 9, 28 v. 62; men nosse verborum non significatione modo, sed formas etiam mensurasque, Quintil. 10, 1, 10; cf. Gell. 12, 10.

formabilis, e, [formo]: som læder sig forme el. danne, os, Prudent.; — compar., Augustin.; ∞ formacæus, 3: bragt i en form, formet; ∞ parietes mærae, Plin. 35, 48; v. — formalis, e; I) hørende

til en form el. Model; ∞ temperatura aeris, (siffet el. tiensig til Modelformer), Plin. 34, 20; — II) „fig.“; a) formale pretium, (i Retsproget): rimel. Taxationsværdi, (i Medfætn. af den virkelige), Dig.; — b) ∞ verba: Formulator el. Tintulatorer, Cod. Just.; men ∞ epistola, Suet. Dom. 13: formelig Omgangsstrivelse el. Circular; — [forma].

formamentum, i, n., [formo]: Gestalt el. Formation; (for: o. efterl. Ord); principiorum Formamenta, Lucr. 2, 817; — ∞ divina, Arnob. — formaster, stri, m., [forma, Skienhed]: som synes godt om sig selv, en Modeherre el. Pynteduffte, Titin. ap. Fest. s. v. obstrudant, p. 193.

*formatio, onis, f.: Afrids, Ibsfast, Figur; ∞ oblonga fori, Vitruv., pl., ∞ columnarum, Colum.; — II) „fig.“; ∞ morum, Senec. Ep. 117; — formator, oris, m.: som former el. danner; — ∞ universi, Verdens Skaber, Senec. ad Helv. 8; — ogf. „fig.“: me formatore morum utebatur, Plin. Ep. 8, 23; ∞ animi, Colum., ingeniorum, Quintil.; — df. fem. formatrix, icis, civitatis, (dens Stifterinde), Tertull.; o. — formatūra, ae, f.: den form el. Gestalt, som man giver noget; (for: o. efterl.); Formaturaque laborum ... figurat (voce), Lucr. 4, 552; — 2) „overf.“; res formatura varia, Arnob.; — [formo]. — formella, ae, f., demin. afforma: sidet Skuffenkar, Apie.

Formiae, arum, f., (ogf. Hormiae, Plin. 3, 9; hod. Mola di Gaëta): By i Latium, paa Grændsen af Campanien, (efter Mythen: Æstriaconernes Siem), hvorefter fortællingse Vinbierge); vid. Melas 2, 4, Cic., Liv.; f. ogf. Plin. 1, e.; — 2) df. Formiāna, 3, colles, Hor. Od. 1, 20, 11, (de ovennævnte Vinbierge); men ∞ dies (pl.), Martial. 10, 30, (som tilbringes i Formiae); — b) df. subst. Formiāni, orum, m.: Indvaanerne deraf, Liv.; — men Formiānum, i, n., (sc. praedium): Landgoed ved Formia, Cic.

formica, ae, f., μοῦρῆς, aeol. βόρμη: Myren, Cic. N. D. 3, 9; cf. Plin. 11, 36, Virg. Ge. 1, 186, ogf. id. Aen. 4, 402; — om efflags fabelagtige Myrer i Indien, vid. Propert. 3, 11, 5, o. Plin. 11, 31; — men som Ordspøg: confit cito, Quam si tu objicias formicis papaverem, Plaut. Trin. 2, 4, 8; df. — formicābilis, e, o. formicālis, e: myreagtig, pulsus (venarum), Coel. Aur., (Vulsens uiffre Slag).

formicatio, onis, f., [formico]: hart Klee paa Siden, (som om Myrer løb derved); — formicationes corporum (sistere), Plin. 28, 20. — *formicinus, 3: myreagtig; ∞ gradus, (trybende el. uiffre Gang), Plaut. Men. 5, 3, 11; — formico, are, v. n.; 1) om Siden: at klee, som om Myrer løb derpaa; vid. Plin. 30, 41; — 2) formicans percussus venarum, (deres svage og urelige Bevægelse), Plin. 7, 52; o. — formicōsus, 3: fuld af Myrer, arbor, Plin.; — [formica]. — formicūla, ae, f., demin. af formica: liden Myre, Appul.

*formidābilis, e: Frygselig, rædsom; — nec formidabile lumen, (Det var mildt), Ovid. Met. 2, 857; men id. ibd. 124: nec formidabilis ulli; — neutr. ogf. som adv.; formidabile ridens, Stat.; o. — formidāmen, inis, n.: Skækkébillede el. Skæk; in pl.: ∞ sepulcorum, Appul.; af — 1. formido, avi, atum, 1, v. n. o. a., [rimel. best. m. horreo]; 1) neutr.: angster mig, er forfærket; — Intus pævo, et foris formido, Plaut. Cist. 4, 2, 20; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 10; men auro formidat, (er bange derfor), Plaut. Aul. arg. 6; — ogf. m. fgd. n. e; vid. id. Asin. 2, 4, 55; — II) act.: forfærket derfor; — ∞ omnia, Cic. Fin. 2, 16, iracundiam alicujus, id. Att. 8, 10; cf. Hor. Sat. 2, 7, 65, o. id. Ep. 1, 18, 33; — men pass.: Hic classe formidatus etc., id. Od. 3, 6, 15; men formidatam Parthis ... Romam, id. Ep. 2, 1, 256; cf. Virg. Aen. 3, 275; — formidatae aquae, Ovid. Pont. 1, 3, 21, d. e. Båndstræk; men Cic. Orat. 63: quo etiam satiata

formidanda est magis; — b) ogf. m. Objectsfætn.; si formidas isti credere, Plaut. Pseud. 1, 3, 81; cf. Hor. Ep. 1, 19, 46.

2. formido, inis, f., [best. m. fgd.]; 1) som mental Tilstand; A) „alm.“: heftig el. vedvarende Skæk el. Rædsel; — formidinem (desinunt) metum permanentem, Cic. Tusc. 4, 8; calamitatis formidine liberari, id. Manil. 6; formidinem alicui injicere, Cic., intendere, Tac.; ogf. in pl.; formidines opponantur, Cic. Quint. 14; cf. id. Fin. 1, 14; — ogf. Frygtfomhed; in quem (cudit) metus, in eundem formido etc., id. Tusc. 5, 18; — B) „bes.“: reliquos Rædsel; patria Tyrii formidine cultum (templum), Sil.; cf. Virg. Aen. 2, 607; — II) ligesom act. o. „coner.“: hvad der indjager Skæk el. Rædsel, Skækkébillede, odf.; A) „alm.“: formidines has agitando animis etc., Liv. 30, 28; men „poet.“: caligantem nigra formidine lucem etc., Virg. Ge. 4, 408; — men ternas formidines dentium (Cerberi), Fronto; — B) „bes.“: i Jægerproget: etflags Snor med paabudne Jædre, hvorefter Billedet strammes el. opjages; — linea pennis distincta ... ab ipso effectu dicta formido, Senec. d. Ir. 2, 12; cf. Virg. Aen. 12, 750, o. id. Ge. 3, 372; — ogf. beder den til Havernes Beskyttelse opstille Priapus: surum aviumque Maxima formido, Hor. Sat. 1, 8, 4.

formidolose, adv.; 1) frygteligen, til at vække Frygt el. indjage Skæk; — falso, sed formidolose tamen etc., vid. Cic. Sest. 19; — 2) frygtfemt; — in compar., ∞ pro re publica niti, Cato ap. Charis.; af — formidolōsus, 3, [2. formido]; 1) neutral el. om en Tilstand: meget frygtfemt el. angstelig, Ter. Eun. 4, 6, 18; mancipia, neque formidolosa, neque animosa, Varr.; — in compar. o. e. gen., Tac. Ann. 1, 62: formidolosior hostium, (i. e. magis timens hostes); superl., f. nedenf.; — ogf. om Dyrene: boves ad ingredienda flumina formidolosi, Colum.; — II) activt: som vækker Frygt, frygtelig, forfærdelig; ∞ facinus, Plaut. Amph. 5, 1, 65; ∞ loca, Sall. Catil. 62; ogf. e. dat., Cic. Cluent. 3; f. ogf. Hor. Epod. 3, 55, o. id. Od. 2, 17, 18; men bellum formidolosissimum, Cic. Pis. 24: cf. id. Verr. 5, 1: ∞ tempora etc.

formidus, 3, [af d. foræld. formus, i. e. θεμῶς], forcl. f. calidus, d. e. varm, ædificium, Cato ap. Fest. s. v. forma, p. 83; — formio, (phormio), onis, m., γομοιον: etflags flettet Tæppe el. Matie, Dig.; f. ogf. Phormio s. 1.

formo, avi, atum, 1, v. a., [forma]; 1) „egenl.“: former el. danner til en vis Gestalt; — materia, quam fingit et format effectio, etc., Cic. Acad. 2, 2; ∞ signum e marmore, Ovid., in muliebrem figuram, Cic.; formatus ... cum cornibus Ammon, (afbildet med Horn), Ovid. Met. 5, 328; — men absol., Cic. N. D. 1, 39: formare, figurare etc., (hvor dog se er at underforstået); — II) „fig.“; A) „overf.“; a) former el. indretter el. ordner; — ∞ regnum, Justin., librum, Plin. Ep., epistolas, orationes alieno ingenio, Suet. Dom. 20; men Liv. 1, 45: formatis omnibus (neutr.) ad belli pacisque usus; — ogf. uddanner til Fuldkommenhed; ∞ consuetudinem assiduatae exercitationis, Cic. Acad. 1, 5; men Hor. A. P. 126: Personam formare novam, (indsætte paa Scenen el. i et Digt); men Plin. Ep. 4, 19: versus cithara formare, (i. e. modulari: ledsage Sangen dermed); men formare verba, Quintil. 1, 12, 9, (ubtale dem rigtig); — b) former el. afretter, (vitalus) ad usum ... agrestem, Virg. Ge. 3, 163; men villicus agrestium artibus formatus, Colum.; — B) „ment.“; 1) „alm.“: former el. danner; ∞ verba ad nostrum arbitrium, vid. Cic. d. Or. 3, 45, orationem, id. ibd. 2, 9; — b) afbilder i Sielen; formatas esse in animis hominum ... deorum notiones etc., id. N. D. 3, 7; provisa et formata cogitatio, Quintil. 10, 7, 8; — c) forfæller mig el. ligesom indbilder mig noget; tacita formare gaudia mente, Ovid. Am. 3, 7,

63; formatus in admirationem, (der anstiller sig forundret), Suet. Claud. 37; — 2) „bes.“ m. Sænsyn paa Characteren; a) former el. danner el. opklærer; ∞ se in mores alicujus ab infantia, Quintil., prooem.; — egf. enformer el. ombanner; ad eunctam militarem disciplinam ab effusa licentia formato milite, Liv. 41, 1; — b) former el. beier, d. e. indvirkter derpaa; nulla res magis (quam actio) ... animos tingit, format, etc., Cic. Brut. 38.

*Formose, adv.: med en skøn Gestalt, i en skøn Stilling, cubare, Appul.; — compar., ∞ findere se in orbem (oleam), Quintil. 8, 3, 10; superl., ∞ formare omnia, Augustin.; — formositas, atis, f.: Skønhed, uxoris, Appul.; — df. overf.: Hæderbragets Skønhed, Cic. Off. 1, 35; o. — formosulus, 3, demin.: ret smukt el. artig; (for: o. efterel. Drd); ∞ uxor, Varr.; men sem subst.: formosuli nostri et torosuli, Hieronym.; af — formosus, 3, [forma]: stent formet, skøn el. smukt; — formosus, an deformis, Cic.; virgines formosae, formosissimae, id. Inv. 2, 1; men Vis formosa videri, Hor. Od. 4, 13, 3; egf. absol.: Carmine formosae ... capiuntur, Tibull.; quae tua formosae cepit solertia, id.; — men Virg. Ecl. 5, 41: ∞ pectoris etc.; cf. Ovid. Fast. 5, 117; — compar., ∞ forma cylindri etc., vid. Cic. N. D. 1, 10; Surgat et in solis formosior arbutus antris, Propert. 1, 2, 11; ∞ tempus, (i. e. ver), Ovid. Fast. 4, 129; nunc formosissimus annus, Virg. Ecl. 3, 59; — egf. „ethist“: nihil est virtute formosius, Cic. Fam. 9, 14.

formula, ae, f., demin. af forma: Form, Gestalt, Stabning; df. — I) om ydre Gienstande; A) siden el. allertidigste Stabning, en ung Skønhed, edl.; — Tempori haec vigilare oportet formulam atque aetatulam, Plaut. Pers. 2, 2, 47; — B) det Formede el. i en Form Dannede; — solidatae formulae, (den allerede formede St), Pallad.; — 2) df. egf. a) Form el. Model, hvorefter noget gøres, navn. Skomagerlæst, Ammian.; — b) Indfatning, navn. Nerene i en Bandedning, Frontin.; — II) „fig.“; A) „alm.“: Norm el. Regel el. Grundsatning; — certam quandam disciplinae formulam componere, Cic. Acad. 1, 4; cf. id. Off. 3, 4; men abhorre a formula consuetudinis nostrae, id. d. Opt. Gen. Or. 7; cf. id. Orat. 11 v. 23; — egf. kan hievers: ex formula sua vivere, Senec. Ep. 6; ligel. formula consuetudinis, Cic. Top. 7; men Suet. Aug. 88: formula ratioque scribendi, (i. e. orthographia); — B) af Statssproget kan her mærkes; a) formula censendi: Regel el. Formular, hvorefter Censur afholdtes, Liv. 4, 8; cf. id. 29, 15: censum agi ex formula a censoribus data; — fremdeles om en Udskrivning, id. 27, 10: milites ex formula paratos habere, (efter Anordningerne); cf. Suet. Aug. 49; — in sociorum formulam referre, (i. e. in socios), Liv. 43, 6; ligel. in antiquam formulam juris (restituere, f. in antiquum jus), id. 26, 24; — C) effecti i Retsproget; I) Retsformular, hvorefter neml. en Retshandel er at fremme; — stipulationum et judiciorum formulas componere, Cic. Leg. 1, 4; cf. id. d. Or. 1, 39; formulae postulationum, id. Verr. 2, 60, sponsonis, id. R. Com. 8; — bb) navn. egf.; a) Formular el. Jorfrist el. Jufsur, som Prætor meddelte Domme, hvorefter de have at domme; vid. Cic. Quint. 8, in.; egf. formula cognitiois, Liv. 40, 12; — egf. Jorfrist, som Prætor meddelte Klageren, eg hvorefter denne har at anlægge sin Sag, Cic. R. Com. 8 extr.; — b) Jorfrist el. Formular, som den Retslærde meddelte sin Klient, for derefter at indlede Processen, id. Mur. 13; cf. id. Fam. 7, 12; — c) Jorflaring el. Udveiling el. Definition af et Retsbegreb; formula Aquilii de dolo malo, Cic. Off. 3, 14; — d) Proces el. Retsdag el. Retsklage; — formulam intendere injuriarum, (anlægge Injurieproces), Suet. Vi-

tell. 7, remittere, (have den), ibd.; df. egf. formula cadere, Quintil., Senec., excidere, Suet. Claud. 14: at tace sin Process, (høe Cic.: causa cadere); f. egf. Suet. l. c.

formularius, i, m., [formula]: Jurist, sem, med Tilfødsættelse af Betoldningen, alene beskynner sig om de restige former el. Formularer; — formularii, vel, ut Cicero ait, leguleji quidam etc., Quintil. 12, 3, 11. — formus, 3, (best. m. *dequos*, i. e. calidus), varm, f. nud. formidus.

*Fornacalis, 3: hørende til Dønen, dea, Ovid. Fast. 6, 314, (i. e. dea Fornax); — 2) df. Fornacalia, (sc. sacra): Fæst til Døen for Gubinden Fornax, id. l. c. 2, 527; men Fornacalia ... farris torrendi ferias etc., Plin. 18, 2; — fornacarius, 3: som har med Dønen at gjøre, servus, Dig.; o. — fornacator, oris, m.: som heder Dønen, (navnl. til Bædet), Dig.; — [fornax].

fornacula, ae, f., demin.: liden Døn, Juvenal. 10, 82; — 2) fikt. „overf.“: ∞ calumniae, (hverfra Besørfelsen har sin Varne og Røring), Appul.; af — fornax, acis, f., [best. m. *furnus*]: en Døn, navn. til Dydvarming, til Vægning, til Smeltning; — in ardentibus fornacibus etc., Cic. N. D. 1, 37; ∞ aeraria, Plin., calcaria, id.; cf. Virg. Aen. 7, 636; men fornax balnei, Dig.; — b) eaf. „poet. overf.“: Vidimus undantem ruptis fornacibus Aetnae, id. Ge. 1, 472; cf. Lucr. 6, 682; men id. Met. 15, 340: Quae sulphureis ardet fornacibus Aetnae; — II) Fornax, Gubinde for Dønen, navn. egf. for Korntørringen; vid. Ovid. Fast. 2, 525.

fornicarius, i, m., [fornix] = scortator, Tertull.; — fem. fornicaria, ae, id. — *fornicatio, adv.: i Form af en Hvalving, curvari, (om Valmen), Plin. 16, 81; o. — I. fornicatio, onis, f.: Hvalving, hvalvet Bygningssmaade; — ∞ lapidum, Senec. Ep. 95, parietum, Vitruv.; — [fornicatus]. — 2. fornicatio, onis, f.: = scortatio, Tertull.; o. — fornicator, oris, m.: = scortator, Tertull.; — df. fem. fornicatrix, icis, Isid.; — [fornicor]. — *fornicatus, 3: hvalvet; — parietem directum ... vel solidum, vel fornicatum etc., Cic. Top. 4; ligel. ∞ ambitu, Plin. 12, 11; — II) df. sem adj. propr.: Via Fornicata, (der forte til Campus Martius), Liv. 22, 36; o. — fornicor, ari: = scortor, Tertull.; — [af flgb.]

fornix, icis, m., [best. m. *furnus*]; I) „alm.“: hvalvet Bue, en Buehvalving; vid. Senec. Ep. 90; quod fornix vitii fecerit, Cic. Top. 4; — navn. egf. som Gredsminde; saaf. fornix Fabii el. Fabianus, f. nedentf.; — egf. hvalvet Nabning i Muren til Udsald; vid. Liv. 36, 23, o. id. 44, 21; men Plin. 31, 24: aqua fornicibus structis perducta, (igienem hvalvede Vandsledning); cf. fornices aedificiorum, id.; — men fornix saxi, „poet.“: en hvalvet Grotte, Virg. Aen. 10, 806; — ligel. „poet.“: fornices coeli: Himmelens Hvalvinger el. Himmelen, Eun. ap. Cic. d. Or. 3, 40; — b) egf. er at mærke: Fornix Fabii, egf. Fornix Fabius, egf. ∞ Fabianus: en af Qu. Fab. Max. Allobrogicus ved Via Sacra opført Triumfbue; vid. Cic. d. Or. 2, 66, ostere, Quintil.; — II) „overf.“: hvalvet Kielder el. Kippe under Jorden, hvor offentlige Gruentimre dreve deres Handel, Bordel, edl., Juvenal. 3 v. 11, egf. Hor. Sat. 1, 2, 30, o. id. Ep. 1, 14, 21. — fornus, i, m., Bisferm af furnus, Varr. ap. Non.

fōro, avi, atum, 1, v. a.; I) „agent.“: borer el. giennemborer; forata arbor, Colum.; Forabant te per vias stimulis, Plaut. Most. 1, 1, 53; — II) „fig.“: animi forati, (ligesom bullede, d. e. som inter kumme bevare), Senec. d. Br. V. 10. — Forojulensis, e, f. Forum Julii unde forum. — forpex, icis, f.: Jstetang, Cato, Sidon.

fors, tis, f., [fero]: hvad der ligesom hidsøres;

df. Tilfældet, Stiebne, Lyffen; (som nomen appell. alene in nomin. o. abl.); — sed haec fors viderit ea, quae talibus in rebus plus, quam ratio, potest, Cic. Att. 14, 13; quod fors feret, feremus etc., Ter.; sed haec, ut fors tulerit, Cic. Att. 7, 14; oppon. ratio, Hor. Sat. 1, 1, 12; cf. id. ibd. 1, 6, 54; men forte quadam divinitus etc., Liv. 1, 14; — fors ignara, Ovid., saeva, Catull.; fors domina campi, Cic. Pis. 2; fors hera, vid. Eun. ap. Cic. Off. 1, 12; — fors tulit. ut etc., (det traf saa, at ofte), Gell. 12, 8; men fors fuat, (f. fors sit, maatte det skee)! Ter. Hec. 4, 3, 4; hof. eftercl.: fors fuat an, f. forsitan, maaſte, Sidon.; — men elliptif: fors, (f. fors est), m. Subiectsfætning, (faa er det dog muligt), Lucr. 1, 186; — II) fem adv. bruges: a) fors, elliptif, f. fors sit: det kunde ſkee el. kunde være, d. e. muligen, (men alene „poet.“ o. i efterclafstil Prefa): — Et fors aequatis cepissent praemia rostris, Ni etc., Virg. Aen. 5, 232; cf. id. ibd. 12, 183; — „bef.“ egf. i Geribedelfen, fors est, (i. e. fortasse etiam): muligen egfaa; vid. id. ibd. 11, 50, Hor. Od. 1, 28, 31, egf. Propert. 2, 7, 33; — derfor egf. fors etiam, Val. Fl.; — B) forte: tilfældigen, netop, edl.; ofte egf. m. casu, temere, fortuna; — casu fieri, aut forte fortuna etc., Cic. Div. 2, 7; cf. Ter. Eun. 1, 2, 54; men Cic. Fat. 3: si ... forte, temere, casu ... pleraque fierent etc.; men Terent. Phorm. 5, 1, 30: quam saepe forte temere Eveniunt, quae non audeas optare; — pars forte, pars consilio etc., Liv. 9, 31; cf. Vell. 2, 66, o. Tac. Ann. 6, 22; — forte evenit, ut etc., Cic. Cluent. 51; erat forte brumae tempus, Liv.; rus ut ibat forte, Ter.; — 2) som betegnende det Ubeſtemte, og ſvarende til Græfernes æv: maaſte, muligen, kan være; og det: a) hos Partiflerne si, nisi, ne; — si quis vestrum ... miratur etc., Cic. Div. in Caecil. in.; men id. d. Rep. 1, 38: si quando, si forte tibi visus es irasci alicui; cf. id. d. Or. 3, 12; — nemo fere saltat sobrius, nisi forte insanit, id. Mur. 6; cf. id. Off. 2, 18, oftere; — egf. i den indirekte Tale, c. infin., Tac. Ann. 2, 23; men m. ironif. Begr.: det maatte da være, edl., Cic. R. Am. 29; cf. id. Lael. 19, Sall. Catil. 20, o. Tac. Hist. 4, 74; — b) „alm.“; quod si etc., in uno illo, aut forte in liberis ejus manet gratia, Cic. Off. 2, 20; cf. id. Att. 10, 12, egf. Hor. Epod. 16, 15, Quintil. 9, 1, 49, oftere, o. Al.; — II) personificeret er Fors: Tilfældets Gudinde; ligef. Fors Fortuna; — hera Fors; vid. Eun. Ann. 6, 29; men Fors domina campi, Cic. Pis. 2; men id. Leg. 2, 11: Fors, in quo incerti casus significantur magis, (neml. i Medfætt. af Fortuna); Fors saeva, Catull. 64, 170; — Dies Fors Fortuna, o. fanum Fortis Fortunae secundum Tiberim extra urbem, vid. Varr. L. L. 6, 3; cf. Liv. 10, 46, o. Ter. Phorm. 5, 6, in.

Forsan, adv., (f. fors an, o. dette efter f. fors sit an: det ſkulde da være Tilfældet, at etc.): muligen, maaſte; vid. Ter. Andr. 5, 5, in., o. Virg. Aen. 1, 203, egf. Hor. Od. 2, 16, 31; — occurrit mihi fors an aliquis, Quintil. 1, 5, 6; cf. Liv. 3, 27. — forsit, adv., (ctr. f. fors sit, det ſkulde da være Tilfældet): muligen, maaſte, Hor. Sat. 1, 6, 40. — forsitan, adv., (ctr. f. fors sit an): = forsan, Cic. R. Am. 2, oftere, Virg., o. Al. — fortan, adv., [ctr. af forte an]: muligen; quare etc.; fortan non tam illius te rei publicae poenitebit, Cic. d. Rep. 3, 35, (Moser).

fortasse, egf. fortassis, (vid. not.), adv., [forte an]: muligen, vel, edl.; — fortasse dices: quid ergo? etc., Cic. Div. in Caecil. 12; quod tamen (sc. navigare) fortasse non nolle, si possem ad otium etc., id. Fam. 2, 16; cf. id. Off. 3, 2, o. id. d. Or. 1, 22; — egf. m. ſgd. sed, id. Div. 2, 22 o. 33; egf. m. ſgd. sed tamen, id., o. Plaut. Asin. 2, 4, 86; ligef. m. verumtamen, Cic. Arch. 11; egf. m. quidem, id. Orat. 62, oftere; — bb) hertil kan mærkes; a) den elliptifke Brug deraf m. en Sub-

jectsfætning, oftere hos Plaut.; fortasse, te illum mirari coequum, quod etc., id. Merc. 4, 4, 42; — f. egf. Donat. ad Ter. Hec. 3, 1, 33; — b) det ironifke Biegreb; vid. Ter. Heaut. 1, 5, 30: Hui, tardus es; Chr. fortasse; ligef. Cic. Fam. 2, 16; sed ego fortasse vaticinor etc.; — c) hos Talbefemmelſen: det Dmtrentlige, (hos Cic. ſædv. efter Talerdet); — triginta fortasse versus etc., Cic. Orat. 56; cf. id. Att. 7, 4; f. egf. Plaut. Mil. gl. 2, 3, 79, o. Hor. Ep. 2, 2, 161; — not.: Formen fortassis har Plaut., Hor., Plin., o. Al. — fortassean, (egf. adſilt: fortasse an), adv., (for: o. eftercl.): muligen, maaſte; — qui si etc.; fortassean tecum duceret serram, Varr. R. R. 3, 6; cf. Gell. 11, 9. — fortassis, adv., f. und. fortasse. — fortax, acis, m., γόγραξ, (d. e. Værenter el. den Værende); df. Jød. el. Jødinytte til en Dyn, Cato.

forte, abl. af fors, som adv.: muligen, maaſte; f. und. fors. — fortosco, ere, v. n. inch.: at blive ſtærk el. tapper, Laev. ap. Gell. 19, 7; o. — forticulus, 3, demin., ſædv. m. Lune: ret tapper el. udsbeldende; forticulum se in torminibus praebere, (om Epicur), Cic. Tusc. 2, 19; — [fortis]. — fortificatio, onis, f.: Styrktelse, (corporis), Coel. Aur.; af — fortifico, are, v. a., [fortis, facio]: styrker, forſtærker, corpus, id.

fortis, e, [fero]; øvrl.: som kan bære, som kan holde ud; df. 1) „egenl.“ el. egenlig: ſtærk af Kræfter, med el. ved gode Legemsſtræker; om Menneſter og Dyr; — villicus fortis in operibus administrandis, Colum.; — egf. m. Henſyn paa Helbreden; gaudeo, esse te tam fortem, ut etc., Plin. Ep.; cf. id. ibd. 4, 1; — boves ad opera fortes, Colum.; ∞ taurus, Virg.; — compar., ∞ animalia, Plin.; — egf. om Ting; fortior stomachus, id., (med god Jorboiſe); superl., ∞ caput leoni, (oppon. invalidissimum urso), id. 8, 54; fortior sol, (der brænder ſtærtere), Senec. Med.; men om Værenterne, edl.: ſtærk el. kraftig i ſit Slægt; — fortiora ad hiemem frumenta, Plin.; vites contra pruinas fortissimae, id.; men fortiora legumina in cibo, (mere nærende), id. 18, 10; — ligna fortissima, Caes.; plantae ... fortiores ſient, Pallad.; — II) „fig.“; A) „overf.“: ſtærk, brav, dygtig; ſædv. om Perſoner, undert. egf. om Begreber: god el. brav i ſit Slægt; — sororem despondisse suam in tam fortem familiam, Plaut. Trin. 5, 2, 9; men id. Mil. gl. 4, 3, 13: equid fortis via est (mulier: ſtærk el. dygtig)? men Ter. Andr. 2, 6, 13: ut virum fortem decet, (i. e. virum honestum: en Mand af Værd); — causa infirmior ſteret fortior, Gell. 5, 3, (i. e. melior); fortior cura, Justin. 44, 2, (i. e. major); — B) „ment.“; 1) om Perſoner og Characterer: kraftfuld og dygtig, navnlig modig el. tapper el. uforfærdet; egf. god, ædel, reiftaffen; — Fortes creantur fortibus, Hor. Od. 4, 4, 29; cf. id. Ep. 1, 7, 46, oftere; — ofte egf. m. Henſyn paa Characterens Størhed og Alder: vir fortissimus, Cic. Catil. 1, 8; — navnlig egf. modig og tapper i Farer og Træffeler; vir ad pericula fortis, Cic.; vir fortissimus contra audaciam, id. R. Am. 39; fortior, an felicio (Sulla), Sall. Jug. 95; si in eo fortes fueritis, (hvis 3 domme ham ſtraengt reſtfærdigen), Cic. Verr. 1, 1; fortior in dolore, id.; men fortes ad sanguinem civilem, (modige til at udgyde Borgerblod), Liv. 7, 40; — egf. absol.: animus fortis, vid. Cic. Off. 1, 23, o. id. Fam. 6, 13; cf. Virg. Aen. 5, 229: fortia corda; fortes et felices (Fabii), Liv. 2, 49; cf. id. 29, 32; — „poet.“ egf. e. inf.: fortior turbare puellas, Stat.; — endel. som Driftprog: fortes fortuna adjuvat, (Lykken ſtaaer de Reſke bi), Ter., Cic.; egf. fortes fortuna (sc. adjuvat), Cic. Fin. 3, 4; — 2) om Begreber, Handlinger, Taler, edl.: modig el. tapper, som tøber Mod og Tapperhed; — forte factum, Cic. Att. 8, 22; fortia facta patrum, (deres tapper Bedrifter),

Virg. Aen. 1, 611; fortissima libertatis recuperandae cupiditas, Cic. Phil. 12, 3; cf. id. Catil. 3, 6; fortis oratio, id. d. Or. 1, 51; figel. genus dicendi forte, id. ibd. 3, 9; men „pect.“: fortia dicta, Propert. 1, 5, 11, v. Ovid. Met. 4 652, (exermedigt Tale); — endel. fortes oculi, (medigt el. truede Blif), Cic. Att. 15, 11.

Fortiter, adv. af fortis; 1) „egentl.“: stærkt; — ∞ astringere, Plaut.; fortius atrahere lora, (hærfere), Ovid. Rem. 397; fortius durare, Plin., (helde sig længe, om Træ el. Tømmer); figel. fortissime servare rigorem, id.; arserunt fortius agitati ignes, (brændte stærkere), Ovid. Met. 6, 708; — II) „fig.“: A) „overf.“: stærkt el. beftigen, venari, Nep.; fortissime facere injuriam, Cic. Quint. 8; — B) „ment.“: a) medigen, tappert, bellum gerere, Cic. Flacc. 3, 3; fortius pugnare, Caes.; cf. Hor. Sat. 1, 10, 13, v. id. Ep. 1, 11, 1; fortissime resistere, Caes.; men med Lunc el. Zront: rebus ... paternis fortiter absumptis, Hor. Ep. 1, 16, 27; figel. fortiter perire, id. Sat. 2, 3, 42; — b) med Udholdenhed, standhaftigen; quae tulisse eum fortiter ac patienter ferunt, Cic. Phil. 11, 3; cf. id. Att. 11, 13, v. id. Off. 1, 18.

Fortitudo, inis, f., [fortis]: Vægemåstyrke el. Styrke, hircorum, Phaedr. 4, 16; ogsf. om Tøier: Styrke el. Varighed, Hieronym.; — II) oftræ „fig.“: Mandighed, Tapperhed, Udforsædthed; vid. Cic. Inv. 2, 54; men fortitudo est dolorum laborumque contemptio, id. Off. 3, 33; cf. id. Tusc. 5, 14, v. id. Off. 1, 19; — navnlt. ogsf. Kræfttapperhed, Caes. B. G. 1, 2; (oppo. audacia), Sall. Catil. 6; — ogsf. in pl.; sunt igitur domesticæ fortitudines etc., Cic. Off. 1, 22. — fortiusculus, 3, ligefom fortisculus, demin. af fortis: temmelig stærkt, Auct. ap. Fulgent.

Fortuito, abl. fem adv., v. fortuito, f. und. figel. — fortuitus, 3, [forte, format sem gratuitus]: tilfældig, fem er el. fæet el. hævet afene tilfældigen; — ∞ concursus atomorum, Cic.; quippiam nacti fortuiti boni, id. N. D. 1, 36; cf. Hor. Od. 2, 15, 17, v. Phaedr. 2, 4; subita et fortuita oratio, (oppo. commentatio et cogitatio), Cic. d. Or. 1, 33; ∞ sermo, Quintil.; — 2) in neutr. ogf. absol.; ex quibusdam fortuitis (oriri occasione), id.; nihil tam capax fortuitorum, quam mare, Tac. Ann. 14, 3; fortuitorum laus brevior, Quintil.; — b) cf. abl. fortuito, færv. fem adv.: tilfældigen, ved et Tilfælde, etl.; — ∞ incidere in sermonem, Cic.; cf. Caes. B. G. 7, 20; men quid casu et fortuito futurum sit, Cic.; temere ac fortuito, id. Or. 55; non fortuito, sed consilio et disciplina, id. d. Rep. 2, 16; cf. id. Leg. 1, 8; — not.: afene fer: v. efterel. er Vi-formen fortuito; vid. Plaut. Aul. 2, 1, 41, v. Lactant.

1. fortuna, ae, f., [forlanget germ af fors]: Tilfældet el. Lykke, Lot el. Stiebne (navnt. sem Værgang el. Værgang); 1) „alm.“: — quid est enim fors, quid fortuna, quid casus, quid eventus, nisi quum sic aliquid cecidit ... ut etc.? vid. Cic. Div. 2, 6 v. 7; in casu esse atque fortuna etc., id. Tusc. 5, 9; ferre pulcherrime secundam adversamque fortunam, (Værgang og Værgang); vid. Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; fortuna optima esse, Cic.; fortuna duriore conflictatus, id.; men superanda omnis fortuna ferendo est, Virg. Aen. 5, 710; — endel. fem Drifteg: fortes fortuna adjuvat, f. und. fortis; — b) ogsf. in pl., Ter. Andr. 1, 1, 69, oftere, Caes. B. G. 5, 3, v. id. ibd. 6, 7; cf. Cic. Sull. 23: secundas fortunas amittere ... in adversis permanere; — II) „bef.“ ogsf.; A) Stiebne, Forjæmning, Kaar, Stænd; — fortuna servorum infima, Cic. Off. 1, 13; homines infima fortuna, (af ringefte Stænd el. Kaar), id. Fin. 5, 19; men sui cuique mores fingunt fortunam, Nep. Att. 11; ∞ florens, Cic., oppo. ∞ misera el. afflicta, id.; intra fortunam manere, (blive i sin Stænd); men Quintil. 7, 9, 2: Gallus utrum aven, an gentem, an fortunam corporis (en Castrats Stænd el. Til-

stænd) significet; — B) f. fortuna secunda el. adversa, Lykke el. Ulykke; cf. 1) god Lykke el. Lykke, Værgang el. Værb; — fortunam a deo petendam, Cic. N. D. 3, 36; cf. id. Manil. 16, bef. id. Lael. 15; men habendam fortunæ gratiam, quod etc., Caes. B. C. 3, 73; cf. id. B. G. 5, 31; dum fortuna fuit, Virg. Aen. 3, 16; fortunam sibi ipsam facere, Liv.; cf. Hor. A. P. 201, v. id. Ep. 1, 8, 17; — b) bertil mærfes Udraabet: per fortunas, (ved din Vælfærd!) fer Guds Styke! etl.; vid. Cic. Att. 5, 11, oftere; — 2) Ulykke, Fortærfælle, etl.; vid. Hor. Od. 3, 3, 62, v. id. Sat. 2, 8, 85; — C) fortunæ, arm., field, in sing. fortuna, ae: Lyffens Gæder, Jærmue, Værdærfælle, etl.; — a) in pl.; nunc omnium fortunæ sunt certæ, Cic. R. Com. 12; cf. id. R. Am. 3, v. Caes. B. G. 1, 11; forumarum pericula, Quintil.; — b) in sing., Hor. Ep. 1, 5, 12; figel. Nec mea concessa est aliis fortuna, Ovid. Trist. 5, 2, 57; figel. abundare fortuna, Quintil.; fortunam in nominibus habere, Dig.; — not.: forcl. er gen. fortunæ, f. fortunæ, Naev. ap. Prise.; — III) personæ: ficeret er Fortuna: Stiebne el. Lyffens Gæderne; vid. Cic. N. D. 3, 21, id. Leg. 2, 11, id. Verr. 4, 53, v. id. Div. 2, 41; — Bona Fortuna, id. Verr. 4, 3; Mala Fortuna, id. Leg. 2, 11; Fors Fortuna, f. und. fors; men Fortunæ filius, (Lyffens Stiebne), Hor. Sat. 2, 6, 49; — fremdeles afbildes Fortuna stæende paa en Kugle (el. paa et Stul); vid. Ovid. Pont. 2, 3, 51; cf. Cic. Pis. 10: Fortunæ rotam pertimescere; men ogsf. som blind; vid. Paen. ap. Auct. ad Her. 2, 23.

2. fortunatus, adv.: lyffeligen; feliciter, absolute, fortunate vivere, Cic. Fin. 3, 7; v. — fortunatum, adv., forcl. Vi-form af frigt., Enn. ap. Non.; af — fortunatus, 3: partic. o. adj. af figd. — fortunatus, avi, atum, 1, v. a., [fortuna]; (forcl. perf. conj. fortunatus, f. necenf.); særv. om Gæderne: at give Lykke deril, at velsigne; — tibi patrimonium dñi fortunet, Cic. Fam. 2, 2; cf. ibd. 15, 7; men Hor. Ep. 1, 11, 22: quancumque deus tibi fortunaverit horam, etc., (hver lyffelig Time, han stienker dig); — men absol.: Deos ego omnes, ut fortunassint, precor, Afran. ap. Non.; — II) cf. partic. fortunatus, 3, særv. som adj.; A) „alm.“: lyffelig, lyffalig; — o fortunatum temp., si etc.! Cic. Catil. 2, 1; cf. id. d. Senect. 9; cf. ogsf. i en Venfermular: quod bonum, fortunatum ... siet etc.! Varr.; — compar., quis me vivit fortunatus? Ter. Eun. 5, 2, in.; cf. Cic. Qu. Fr. 2, 14; superl., ∞ me omnium, Ter. Heaut. 1, 8, in.; — b) „pect.“ ogf. e. gen.; fortunatusque laborum, Virg. Aen. 11, 416; — B) „bef.“ ogsf.: fem lever i gode Omstændigheder, velsæende, bemidlet; vid. Cic. d. Or. 2, 86, v. Caes. B. G. 6, 35; — C) Insulae Fortunatæ, Plin. 6, 37, ogsf. Insulae Fortunatorum, Plaut., (rimel.: de canarise Der); beledes engang for at være de Saliges Dybolstæder; vid. Plin. l. c., ogsf. Virg. Aen. 6, 638.

1. Fōrūli, orum, m.: liden By (vicius) i det Sabinste, Virg., Liv. — 2. fōrūli, orum, m., demin. af forus: Vægeel el. Vægstab; vid. Suet. Aug. 31, v. Juvenal. 3, 219.

1. fōrum, i, n., [best. m. forus, foras, foris, af fero]; (f. ogsf. Fest. p. 81: forum sex modis intelligitur, etc.); 1) „alm.“: Tørv el. Tørvetplads, herom Varr. L. L. 5, 32: quo quæque ferrent, forum appellabant; cf. A) Tørv til Riob og Sals, (Hænderstørv, Arclterv, Dvægstørv, etc.); vid. Varr. l. c.; in forum boarium, olitorium, cupedinis, piscarium, ogf. piscatorium, Liv., vinarium, Varr., suarium, Dig.; cf. Sall. Jug. 47; — b) paa el. omkring det romerske Forum hæde Pengehandlere el. Værfædere el. Værfædere deres Comptoirer el. Bæder; — cf. fidem de foro tollere, (ophæve at Tilid el. Credit), Cic. Agr. 1, 3; in foro versari, (drive Værfærfærminger), id. Flacc. 29; cedere foro, (giere Dybd), Dig.; comiff ogf.

mergi foro, Plaut.; cf. Cic. Rab. Post. 15; men som Drødsfreg o. „alleg.“: seisti uti foro, Ter. Phorm. 1, 2, 29, (du har påstet din Jorder); — II) „bes.“ heder egl. forum el. Forret, (navnl. i Rom, df. egl. i alle betydeligere Byer): en offentlig Plads, som bruges til de vigtigste offentlige Forhandlinger; df. A) det Sted i Rom; 1) hvor offentlige Forretninger foregaa, som Mandstøttegæns Aufgagelse, osv.; df. in forum venire, Cic. Fam. 10, 10, (anlægge Mandstøttegæns, begynde Forretningslivet, navnl. Advocaturen); derom egl. forum attingere, id. ibd. 5, 8; egl. in forum deduci, Suet. Ner. 7; — egl. Stuefril gaves undert. paa Forum, bvf. Cic. Mur. 31: ut locus et in circo et in foro daretur amicis; — under flige Stuefril blev Forum Romanum udflyttet med Statuer, Malerier, osv., hvorefter Cic. Verr. 1, 54: Iudis ipsis Romanis, foro ornato; — 2) hvor Retssager forhandles el. Processer foretoges, osv.; df. Nep. Cato 1: in foro esse coepit, (han traadte op som Sagsfører); f. egl. ovenf.: in forum venire, o. forum attingere; cf. Cic. Verr. 1, 51: forum et jurisdictionem cum ferro et armis (conferre); men Virg. Ge. 2, 502: nec ferrea iura insanamque forum... vidit; — b) til Forum Romanum, hvor Rostra, Curia, Comitium, etc., som i d. flgd. Tid: Forum Caesaris, vid. Suet. Caes. 26, o. forum Augusti, id. Aug. 29; cf. triplex forum, Martial. 3, 38, o. trina fora, Senec.; — B) udenfor Rom heder Forum egl. 1) den By i Provindsen, hvor Retten forvaltes; — quae in id forum convenient (civitates), Cic. Verr. 2, 15; cf. id. ibd. 3, 15; — df. som Drødsfreg: res in meo foro vertitur, Plaut. Most. 5, 1, 10, (Sagen angaaer mig, jeg er i Jære); men Martial. 12 praef.: in alieno foro litigare, (besatte sig med, hvad man ikke forstaaer); — 2) „metonym.“: Rettens Forvaltning, Jurisdiction, Retssdag; — forum agere: holde Ting el. Rettergang, Cic. Att. 5, 16, o. id. Fam. 3, 6; cf. Virg. Aen. 5, 755; — III) Forum, m. adj., el. c. gen. af et nom. pr., findes hyppigen som Navn paa den By i Provindsen, hvor den meste Handel drives, og hvor Statshæren holder Ret; f. ovenf. Cic. Verr. 2, 15; — saal. Forum Julii i Gall. Narb., (hvd. Frejus), Plin. 3, 5; Forum Livii i Gall. Cispad., (hvd. Forli), Plin. 3, 20, o. mange flere; — IV) endel. heder forum; A) „alm.“: Pladsen udenfor Huset; df. offentlig Gade; — de foro decedere, Nep. Att. 10, (isse vife sig offentlig); verba de foro arripere, (Ord fra Gaden), Cic. Fin. 3, 2; — B) „bes.“: Plads el. Afslutte foran Gravstedet; — forum, i. e. vestibulum sepulchri, Cic. Leg. 2, 24, ex XII Tabb.; — not.: forum, se. vinarium: Kar i Vinperlen, Varr.; fora et torcularia emundata, Colum. 11, 2.

1. forus, i, m., (m. Vifermerne: forum, i, n., o. fori, orum, m.); [besl. m. foris o. foras; eprst. det Uvendte]; df. 1) Gæng paa Skibsdækket; — stans in summo puppis foro, Gell. 16, 19; — efiere in pl. fori; quum alii per foros eursent, Cic. d. Senect. 6; cf. Virg. Aen. 6, 412; — egl. pl. fora, Cn. Gell. ap. Charis.; — II) „overf.“: A) fori: de ved Gange af dekke Søder for Tilfluerne paa Circus; vid. Liv. 1, 35: loca divisa... ubi spectacula sibi quisque facerent; fori appellati; cf. id. 45, 1; — B) df. egl. ifølge et slags Lighed; a) Havet el. Haverabat; — Angustosque foros... duens, Colum. 10, 92; — b) fori: Biefferne; — Complebuntque foros, Virg. Ge. 4, 250; — c) forum aleatorium: Spillebræt, Augustus ap. Suet. Aug. 61. — 2. forus, i, forcl. Viform af 1. forum, Lucil. ap. Non.

Foss, orum, m.: germanist Cherufferstamme i Narberden af d. nvr. Celler, Tac. Germ. 36. — fossa, ae, f., [sodio]: Grav el. Grøft; — fossam fodere, Liv.; circumdare vallo et fossa (oppidum), Cic., moenia, Sall.; fossa et vallo septum (aliquem) tenere,

Cic. Att. 9, 12; men m. omvendt Construction: circumdare fossam lecto, id. Tusc. 5, 20; fossam pedum XX duere, Caes.; transversam fossam obducere, id., praeducere, id.; fossa Rheni, vid. Cic. Pis. 33; cf. Plin. 3, 13; men fossa navigabilis, vid. Tac. Ann. 15, 42; — b) flid. egl. fossa: Graven, Inscr.; — B) „overf.“: a) sensu obscoeno, Auct. Priap. c. Juvenal.; — b) en Grøft, Tertul. — fossatum o. fossatus, f. und. fosso.

*fossicius, (-tius), 3: = flgd., arena, Plin.; o. — fossilis, e: som bliver udgravet, sal, Varr., arena, Plin.; — [fossus, sodio]. — fossio, onis, f., [sodio]: Graven el. Udgravning; fossione recenti terram fumare caleant, Cic. N. D. 2, 9; — egl. in pl.; fossiones agri etc., id. d. Senect. 15. — fossitius, 3, f. und. fossicius.

fosso, avi, atum, i, v. a., intens. af sodio: grave, stuffer, berer; (for: o. eftercl. Drb); — fossari corpora telis, Enn. ap. Varr. L. 1, 7, 5; — B) df. som subst.; 1) fossatum, i, n.: Grav el. Grøft, Pallad., o. A.; — 2) fossatus, i, m.: Grøftsteden i en Grøft, Auct. Rei agr. ap. Goes. — fossor, oris, m., [sodio]: en Graver, navnl. som graver i Vinbierget, Virg. Ge. 2, 261; cf. Hor. Od. 3, 18, 15; egl. en Biergmand, Vitruv.; egl. en Minegraver, Stat.; — bb) df. egl. flid.; a) som begraver de Døde, Graver el. Gravmand, Inscr.; — b) utugtigt Menneffe, Auson.; — II) „overf.“: en grov Kvold, et raat el. salt Menneffe; vid. Catull. 122, 10, o. Pers. 5, 122.

fossula, ae, f., demin. af fossa: liden Grav el. Grøft, navnl. til Plantning, Cato, Colum. — fossura, ae, f., [sodio]: Graven el. Graving; — hanc planam fossuram etc., Colum. 4, 14; — men in pl.: complanata juga fossuris montium, Suet. Calig. 37; — II) „overf.“ o. „concret.“: en Grav, en Grube; — summa fossura operiatur arundinibus, Vitruv. — fossus, 3: partie. af sodio.

1. fōtus, 3: partie. af foveo. — 2. fōtus, us, m., [foveo]: Opvarmen, navnl. ved Badning el. Dmflag, (men alene in abl.); — juvare et potione et fōtu, (om en Decoret), Plin. 22, 10; — b) flid. egl. „overf.“ o. in pl.; Queis (f. quibus) fōtibus gloria aucta, Prudent.

fōvea, ae, f., [besl. m. favissae]: liden Grav, gravet Hul, (navnl. for at fange Billedet deri); 1) „alm.“: ut in foveam fluat (humor), Lucr.; cf. Virg. Ge. 3, 558: foveis abscondere (cadavera); — 2) „bes.“: Jættegrube; in foveam incidere, Cic. Phil. 4, 5; foveis feras venari, Plin.; — liget. „alleg.“: decipere fovea lenonem, Plaut. Poen. 1, 1, 59; cf. id. Pers. 4, 45.

fōvēla, ae, f.: Dymuntring, Forfristning, Tertull.; af — fōvēo, fōvi, fōtum, 2, v. a., [besl. m. focus]: varmer, holder varm; 1) „egenl.“, om Solvarmen, Lucr.; men ∞ epulas foveles, Plaut.; — ∞ pullos pennis, (om Hønen), Cic.; cf. id. N. D. 2, 48; men ∞ ova, (udruge dem), Plin.; — ∞ ova plumis, Ovid.; — ∞ ignes manu, (vedligeholde), id. Fast. 3, 427; men m. omvendt Constr.: foveat ignibus aras, id. Met. 7, 427; — ∞ gremio el. sinu: tage el. have paa Skibet, vid. Virg. Aen. 1, 718, o. id. ibd. 4, 686; egl. ∞ aliquem, (emarme), id. Ecl. 3, 4; men id. Aen. 10, 838: ipse aeger, anhelans, Colla foveat, (nemf. ved at stotte den imod Træer); — egl. ofte hos Lagerne: at varme el. forfriske ved Badning el. Dmflag, ovl.; — ∞ genua calido aceto, Colum.; cf. Ovid. Met. 8, 563; men egl. „poet.“ om den forfriskende el. rensende Brug af flet Vand; vid. Virg. Aen. 12, 420, o. id. Ge. 4, 230; — II) „fig.“: A) „overf.“: ligesom at holde til sig, el. at holde sig dertil; saal. om Stedet: at have inde, at beboe; df. ∞ castra, (holde sig deri), Virg. Aen. 9, 57; men om Bierne: ∞ larem sub terra, id. Ge. 4, 43; cf. id. ibd. 3, 420 — men ∞ hiemem inter se luxu,

(tilbringe den der), id. Aen. 4, 193; — B) „ment.“: næret el. pfeier; ~ aliquid in pectore, (betænke), Plaut.; ~ vota animo, Ovid. Met. 7, 633; ~ credula vitam Spes sovet, Tibull. 2, 6, 20; cf. Martial. 9, 19; men Liv. 38, 6: ~ aliquem spe certa; — men Cic. Att. 12, 18: quasi fovere dolores suos, (søge at lindre); — bb) cf. ogs. a) be-
handler ventigen, feler el. smigrer derfor; — quod inimicum meum ... fovebant, Cic. Fam. 1, 9; ~ sensus hominum, id. Mur. 35; ogs. ~ aliquem plausu, Tac. Hist. 2, 83; f. ogs. ovenf. Liv. 38, 6; — b) begunstiger, befordrer, understøtter, fremmer; — ~ voluntatem patrum, Liv. 3, 65; ingenia et artes, Suet. Vesp. 18; cf. Ovid. Trist. 4, 10, 41.

*fraces, um, f., [besk. m. frango, alts. oprdl. Brokker]; de apprescēte Divesfaller, Cato, Colum.; cf. — fracesco, cui, 3, v. n. inch.; em Frugter: at blive blod el. mør; olea fracescit, Varr.; — b) terra fracescit, (størner), id.; — ogs. at blive altsfor blod; cf. at raadne, Varr.; ogs. at blive stinte, Colum.; — men „overf.“: ubi bene fracerit (mixtura: er bleven tempereret), Cato; e. — fracidus, 3, em Frugter: meget blod, olea, Cato.

*fractio, onis, f.: Brydning; ~ panis, Hieronym.; — fractor, oris, m.: sem fenderbryder; ~ serularum, Sidon.; o. — fractura, ae, f.: Brud, navn. Vestkædigelse paa et Lem; ~ ossis, Cels.; fracturae aurium, Plin.; — 2) „concret.“: afbrættet Stykke; fracturae silicum, Rifebrykker, Plin. 33, 21; — [frango]. — fractus, 3, partic. o. adj. af frango. — fraeno, fraenum, etc., f. und. freno, etc.

Frāga, orum, n.: Jordbær, (fragaria vesca L.), Virg., Ovid., Plin.; — II) in sing. frāgum, i, n., ligesom comaron: Jordbærtræet, Appul. — frāgesco, ēre, v. n. inch., [frango]; oprdl.: at stjerne; cf. „overf.“: at tammes el. trænges, Attius ap. Non.

*frāgilis, e, [frango]; I) „egenf.“: fem let brydes el. bræfles, stior, sprød, rami, Virg., phaselus, Hor.; men ~ aquae, (i. e. glacies), Ovid. Trist. 3, 10, 26; — compar., ~ penna, Plin.; superl., f. nedenf.; — b) knyttende, laurus, (naar den brændes), Virg. Ecl. 8, 82; fragiles sonitus chartarum, Lucr. 6, 111; men ~ manus (pl.: snirrende), Prop. 4, 7, 12; men fragilissimus alvus, Attius ap. Non.; — II) „overf.“: strobelfig, forangelig, ustadig; — ~ res humanae et caducae, vid. Cic. Lael. 27, o. Sall. Catil. 1; nulli vita fragilior, (quam homini), Plin.; men ~ anni, (i. e. senectus), Ovid. Trist. 4, 8, 3; cf. — fragilitas, atis, f.; I) „egenf.“: Skørhed el. Spredhed; aqua in fragilitatem durari (candens ferrum), Plin. 34, 41; ~ turis, id.; — II) „overf.“: Etstrebighed el. Afslædighed; humani generis inbecillitatem fragilitatemque extimescere, Cic. Tusc. 5, 1; ~ mortalitatis, Plin. Ep. 4, 24.

*frāgium, i, n.: = fractura; ~ crurum: Benbrud, Appul.; — fragmen, inis, n.: afbrættet Stykke; fragmina remorum, Virg., navigii, Ovid.; panis, Suet.; — stieb. in sing.; vid. Virg. Aen. 9, 569; — 2) ogs. abstract, ligesom fractio: Bratning el. Knusning, Val. Fl.; o. — fragmentum, i, n.: afbrættet Stykke; — oftest in pl.; ~ septorum, Cic.; fragmenta tegularum: Tagstensstykker, Liv. 34, 39; ~ panis, Plin.; — ogs. in sing.: fragmentum lapidis, Cic. N. D. 2, 32; — 2) „poet. overf.“: Emathiae... fragmentum ruinae, (Resten af Pompejus's slag Her), Lucan. 9, 63; — [frango].

frāgor, ōris, m., [frango]: Senderbrydning, Knusning; vid. Lucr. 1, 748, o. id. 5, 110; — II) „overf.“: Bragen el. bragende Larm, navn. af de sammenstøtende Huse, Liv. 1, 29, af de omfattede Træer, Ovid. Met. 8, 310, af Tordenen, ibid. 1, 269; cf. Virg. Aen. 2, 692; ligel. ~ coelestis, Quintil., o. ~ coeli, Curt.; navn. ogs. Larm af Høvet og af Hoderne; vid. Virg. Aen. 1, 154; men Larmen af Bifaldsskyl, Quintil. 8, 3, 3; — b) larmende Røgte, Val. Fl. 1, 753.

fragōse, adv.: med stærk Bragen; cf. compar., ~ sidunt (secures), Plin. 16, 19; af — fragōsus, 3, [fragor]; I) „egenf.“: a) fenderbryffen, brættet i Stykker; vid. Lucr. 2, 860; — b) cf. „poet.“: ru, men el. ubænet; — silvis horrentia saxa fragosus, Ovid. Met. 1, 777; ~ mons, Gratian.; — II) „fig.“: A) „overf.“: bragende, brusende, larmende, torrens, Virg. Aen. 7, 566, murmura leonum, Claudian.; men luce fragosa, (naar det tordenr), Val. Fl.; — B) „ment.“: ~ oratio, (ligesom hundert og usammenhængende el. flurende), Quintil.; ogs. absol.: aures fragoris offenduntur, et lenibus mulcentur, id.

*fragrans, tis: partic. e. adj. af fragro; cf. — fragranter, adv.: vellugtende; fragrantius spirare, Solin.; o. — fragrantia, ae, f.: Vellugt, ungenetorur, Val. Max. — fragro, avi, 1, v. n., [rimel. tilligem. flagrare, af flare]: at give en Lugt fra sig, at lugte el. dufte (deraf); m. e. ud. abl., ogs. e. acc.; A) om en Velling; thymo fragrantia mella, Virg. Ge. 3, 169; adolescens fragrans unguento, Suet. Vesp. 8; cf. Martial. 6, 55; — fragrans amomum, Sil.; — gemma vinum fragrat, Solin.; cf. Martial. 5, 38; — B) om en end Lugt; fragrat acerbus odor, Val. Fl.; men ~ vino hesterno, (stinte deraf), Martial. 1, 88; — II) af partic. fragrans, tis, som adj., er superl. fragrantissimum unguentum, Appul. — fragum, i, f. und. fraga.

frām#a, ae, f., [germ. Dre]: etflags Sydd el. Røstefydd hos de ældste Germaner, angusto et brevi ferro etc., Tac. Germ. 6, oftere; cf. Juvenal. 13, 79; — 2) stib. ogs. sem Sværd, Augustin. — Franci, orum, m.: germanisk Folk i Frankne el. Frankland (i Sydland); — efter at være dragne over Rhinen, gierde de Grebinger i Gallien, og gæve omfær Landet deres Navn; vid. Claudian. Laud. Silieh. 10, 11, o. Vopise.; — b) collect. Ogs. in sing., Claudian.; — B) cf. I) Francia, ae, f.: det af dem beboede Land, Auson. o. Claudian.; — 2) Francicus, i, m.: sem Væstetitel f. R. Probus, Frankernes Overvinter, Vopise.; — 3) Francus, 3, lingua, Hieronym.

frango, frēgi, fractum, 3, v. a.; [af ῥήσσω, ῥήγνυμι, m. digamma aeol.]; I) „egenf.“: A) „alm.“: brækker, bryder, knuser, patinam, Hor.; men comist: ~ aulam (i. e. ollam) in caput alicui, Plaut.; men ~ corpora ad saxum, (huse derpaa el. derimes), Virg. Aen. 3, 623; — domus fracta lapidum coniectu, Cic. Att. 4, 3; ogs. frangi in crustas, Plaut.; ~ guttur parentis, Hor. Epod. 3, 2; cf. Sall. Catil. 51; ~ laqueo gulam (alicui); — fractae ad litora voces, (i. e. re-percussae), Virg. Aen. 3, 556; men absol.: fractos sonitus imitata tubarum (vox), id. Ge. 4, 72; — fremdeles (m. etflags referiert Sibege.): ~ brachium, (brætte Armen), vid. Cic. d. Or. 2, 62; cf. Virg. Aen. 5, 413; ligel. ~ navim, (lide Skibbrud), Ter. Andr. 1, 3, 17; cf. Caes. B. G. 4, 29; men Juvenal. 5, 478: hic frangit ferulas, (naar de neml. stæces i Stykker paa ham); — B) „bef.“: stoder el. river el. knuser, fruges saxo, Virg., hordeum molis, Plin.; men ~ glebas bidentibus, Virg.; cf. id. Ge. 3, 161; f. ogs. Hor. Ep. 1, 13, 19; — ~ comam in gradus, (buckle el. frelle), Quintil.; — ~ alicui testiculos, (berøve nogen Mand-
demmen), Plin.; hos Stod. ogs. ~ sexum; — ~ exuvias boum aceto, (udbløde deri), Val. Fl.; men ~ torus, Martial. 2, 59, (silde Leiet ner); — ~ fluvium, (svømme derigennem), Sil.; men ~ fores, (slaae stærkt derpaa), Plaut.; men „poet.“: ~ iter, (for-
andre sin Vej), Stat.; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) formindsker, svækker, forringer; — vis ... summas frangit infirmate opes, Cic. Rab. Post. 10, (e poet.); cf. Ovid. Trist. 3, 14, 33, o. Nep. Eum. 5; ligel. ~ nervos mentis et corporis, Quintil.; ~ diem mero, Hor. Od. 2, 7, 6; men calor se frangit, Cic. d. Or. 1, 62; ~ (vina) nive, Martial., vites (sacco),

Plin., (svætte el. fermilde deres Skarphed); — b) tæmmer, betvinger, undertrykker, nationes, Cic.; cf. Nep. Them. 2; men Fragimur heu satis. Virg. Aen. 7, 591, (overvældes deraf); ∞ bellum proclis, Cic. Prov. Cons. 13; ∞ consilium alicujus, (tilintetgiere), id. Fam. 1, 1; ∞ invidentes ingenio industriaque, id. ibd. 10, 3; men ∞ se laboribus, (slide sig op dermed), id. Arch. 11; — B) „ment.“; 1) om Jæderdraget el. m. Hensyn derpaa; — ∞ sententiam alicujus, (giendree, afstræf), Cic. Fam. 1, 4; ligel. ∞ aliquem, id. Att. 1, 16; ligel. ∞ sortem, id. Acad. 2, 29; — fremd. fracta pronuntiatio, Plin. Ep. (serfælet, umandig); — endel. om Begjæverne: consonans consonantem fragit, Quintil. 1, 4, 11, (naar neml. af treende umiddelbart forbundne Consonanter i den samme Stavelse, den anden i Næsten nærliggende svækker den første, ligesom dette er Tilfældet i pro e. i pisanæ); — 2) „ethus“ el. m. Hensyn paa en moralsk Tilstand, efs. a) bræfter, brøder, fræfter; — ∞ fidem, Cic. R. Com. 6, foedus, id. Pis. 12; ut neque ... nec frangam dignitatem meam, id. Fam. 9, 10; egs. forðærvel el. forfæder; Non Venus et vinum sublimia pectora fregit, Ovid. Fast. 1, 301; — b) tæmmer, holder i Tæmme, cupiditates, Cic. Mil. 28; men pass.: frangi cupiditate, id., metu, id., pudore, id., (nedsættelse el. overvældes deraf); men frangi animo, (blive mødles), id. Phil. 2, 14; men Ovid. Pont. 1, 2, 63, absol.: quum etc., frangor, (taber jeg Modet); cf. Cic. Pis. 26: istuc fractum et humile. (sin Nærknyttelse el. Mødleshed); — II) partic. fractus, 3, fem adj.; A) brudt, fæag, frættles; fractus membra (acc. gr.) labore, Hor. Sat. 1, 1, 5; — egs. in compar., spes fractior, Cic. Lael. 16; — 2) blødt, umandig: fracta voce loqui, Juvenal. 2, 111; ∞ gressus, Petron.; egs. er at biferre Cic. Pis. 26, f. eventf.; men id. Att. 11, 12: me fractionem esse animo, (at jeg er noget nedsættelse i Sindet).

frāter, tris, m., [besl. m. *φράτωρ*, i. e. tribulis]; I) „egentl.“; A) „alm.“: Bræder: — fratrū quoque gratia rara est, Ovid. Met. 1, 145; men med Jæderlighed: mi frater, mi frater, etc., Cic. Qu. Fr. 1, 3, in.; fratres gemini, Cic., gemelli, Ovid.: Tvillingbrødre; ∞ germanus: kærelig Brøder, (navnl. paa Jæderens Side), Pseud. Cic. p. Dom. 45; fratres uterini, (som have samme Moder), Dig.; men fratres dii, Suet. Calig. 22, o. Prop. 3, 12, 20: Brødrene Cæsar og Pøllur; ligel. fratres gemini, Ovid. Her. 17, 250; — men divi fratres, i Retsforret: Keiserne M. Antonius Philosophus o. L. Verus; — egs. bruges fratres, ligesom vert: Søskende, om Brøder og Søster, el. om Brødre og Søstre, Dig., Tac. Ann. 12, 4; — B) „bes.“ egs. Søskendebarn; neml. a) f. frater patruelis, Jæders Brødersen, Cic. Plane. 27, findes egs. frater, Cic. Att. 1, 5, Liv. 35, 10, Ovid. Her. 8, 27, o. id. Met. 13, 31; — b) Moders Søstersen, Pseud. Cic. in Sen. 10; — egs. Søstermand el. Sæger, Liv. 28, 35; — II) „overf.“; A) „alm.“: Brøder, d. e. Ven, Staldbrøder, Nannemat; frater, pater, adde, etc., Hor. Ep. 1, 6, 51; men volo, mi frater, fraterculo tuo credas, Timarch. ap. (i. e. Verr. 3, 66; — b) egs. de forbundne Jæstefælls hede underl. fratres; vid. Caes. B. G. 1, 33; — B) „poet.“ bruges egs. fratres om Ting, der ligne hinanden, el. som paa nogen Maade høre sammen; ∞ Aspicies illic positos ex ordine fratres, (mine øvrige Sæger el. Skrifter), Ovid. Trist. 1, 1, 107; cf. Martial. 12, 3; — men em visse Bierge: quos a simili altitudine septem fratres appellant, Plin. 5, 2; ligel. ex: laeva manus soror dextrae, Plant. Poen. 1, 3, 9; — not. a: Fratres Arvales, (cf. *Fratrecollegium*), f. und. Arvalis; — not. b: Frater Solis et Lunae: en Titel for Partherkongen, Ammian.

fraterculo, are, v. n., (ligesom Brødre at vere med hinanden), Plaut. ap. Fest. s. v. sororiare; af — fraterculus, i, m., demin. af frater; cf. Juvenal.

4, 98, m. Lunc: ∞ Gigantum, (ligesom terrae filius), ubefiendt og ringe Menneske; cf. m. Lunc: Storkille, Nannemat; volo, mihi, fraterculo tuo, credas, f. und. frater, no. II, A.

*Frāterne, adv.: brøderlig, som en Brøder; — fraterne facis, quod etc., Cic. Qu. Fr. 2, 15; — egs. „overf.“: hierteligen, inderlig; te a me fraterne amari, id. Att. 1, 5; o. — frāternitas, atis, f.: Brøderfæb, Quintil. Decl.; — „overf.“ egs. i Statsforret: Aedui soli Gallorum fraternitatis nomen cum populo R. usurpant, Tac. Ann. 11, 23; af — frāternus, 3, [frater]; I) „egentl.“: brøderlig, hørende til el. hævrende fra en Brøder, amor, Caes.; men ∞ Iyra, Hor. Od. 1, 21, 21, (som Apello havde faaet af Brøderen Mercurius); ∞ mores, (neml. hos Jethus, Brøder af Amphion), id. Ep. 1, 18, 43; men ∞ invidia, Sall. Jug. 39, ligesom ibd. fratris invidia, (imod Brøderen); — ∞ hereditas, Cic. Cluent. 11; ∞ parricidium, id.; cf. Hor. Epod. 7, 18, o. Ovid. Met. 7, 367; — II) „overf.“: a) berende til el. benævnt efter en Slegtning; — fraterna peto, Ovid. Met. 13, 31, (hvad der har tilhørt min Jætter Achilles); — b) hørende til en Ven el. Staldbrøder; — pro fraterna illa necessitudine etc., Cic. Quint. 4; cf. id. Qu. Fr. 1, 1, 3; ligel. ∞ animi, Hor. Ep. 1, 10, 4; cf. id. ibd. 1, 3, 35; — c) egs. publicitæt; ∞ nomen, (Navn af Memernes Brøderfæst), Caes. B. G. 1, 38; — d) endel. „poet.“ om Dyrerne: moerentem ... fraterna morte juvenem etc., Virg. Ge. 3, 518.

I. frātria, ae, f., [frater], i. e. uxor fratris: Brøderfæne, Svigerinde, Fest. — 2. frātria, ae, f., *γαργία*: Afdeling af Jæstet, svarende til d. lat. curia, vid. Varr. L. L. 5, 15. — frātriciāda, ae, m., [frater, caedo] en Brødermorder, Nep. Timol. 1, Ps. Cic. p. Dom. 10; cf. — frātriciūdium, i, n.: Brødermord, Sallian. — frātrūelis, is, m., [frater; fermet efter patruelis]: Søskendebarn, Hieronym.

*fraudatio, onis, f.: Bedrageri; — hinc fides (pugnāt), illinc fraudatio, Cic. Catil. 2, 11; men af en Retsformel: qui fraudationis causa latitavit, id. Quint. 19, (ex edicto); cf. id. Off. 3, 17; men ad heri fraudationem, (for at stikke ham), Plaut. Asin. 2, 1, 9; o. — fraudātor, oris, m.: en Bedrager; ∞ creditorum, id. Phil. 13, 12; cf. id. Flacc. 20: ∞ et infidiorum impudentiam etc.; — [fraudo]. — fraudatōrius, 3, [fraudator], interdietum, Dig., (angaaende Bedrageren). — fraudātrix, icis, fem. af fraudator: en Bedragerisse, Tertull. — fraudiger, a, um, [fraus, gero]: bedragerisk, loquela, Tertull.

fraudo, avi, atum, 1, v. a., [fraus]; I) „alm.“: bedrager, forfordeler, berliager el. berovender listigen el. bedrageris; cf. a) aliquem aliqua re; — ∞ milites praeda, Liv., aurigarios mercede, Suet. Ner. 5; men pass.: quum (is) ... magna pecunia fraudaretur, Cic. Att. 1, 1; fraudatus triumpho, Suet. Calig. 48; — egs. (tilfødt „poet.“): berever, underdrager; ∞ aliquem debita laude, Quintil., nationes sua gloria, Plin.; cf. Cic. Fin. 5, 30; — ∞ amantem spe, Ovid., superos ture, Phaedr.; men ∞ nomina origine, Ovid. Met. 7, 654; endel. fraudans se ipse victu suo, Liv. 2, 10; — b) ∞ aliquem, (ud. abl.); — qui socium fraudavit etc., Cic. R. Com. 6; ∞ aliquem per tutelam etc., id. Caecin. 3, in hereditaria societate, id. Quint. 24; men id. Off. 3, 17, af en Retsformel: uti ne propter te ... captus fraudatusve siem; — egs. „overf.“: fraudandae legis gratia, (for at omgaae el. stikke Loven), Dig.; — c) absol.; si fraudassis, etc., Plaut. Rud. 5, 2, 58; — men m. homogenet Object: ne quam fraudem fraudus siet, Plaut. Asin. 2, 2, 20; — II) „bes.“ o. „overf.“ paa den Ting, for hvilken nogen bedrages; — stipendiumque equitum fraudabant, Caes. B. C. 3, 59; cf. ibd. 60: fraudata restituere; ∞ annonam pu-

blicam, Dig.; propter fraudatas nuptias, Justin. 4, 3; — not. a: fraudassis. (f. fraudaveris), Plaut.; — not. b: perf. (neutropass.): fraus sum, (sermet som ausus sum), alene færd., f. event.

*fraudulenter, adv.: bedragerst, frigagtigen, infestare aliquem, Colum.; — compar., Plin. 30, 17; o. — fraudulencia, ae, f.: bedragerst færdel el. Character, Plaut. Mil. gl. 2, 2, 33, o. id. Pseud. 2, 1, 7; af — fraudulentus, 3, [fraus]: bedragerst, homo, Cic. Quint. 18; Carthaginienses fraudulentum et mendaces, id. Agr. 2, 35; ∞ venditiones, id. Off. 3, 21; — compar., Tertull.; superl., Plaut. Capt. 2, 1, 38; men magice fraudulentissima artium, Plin. 30, 27; — fraudulōsus, 3, [fraus]: bedragerst; ∞ contrectatio rei, Dig.

Fraus, dis, f.: Bedrageri, Skuffelse, List, Svig, Rånse, edl.; (in sing. o. pl.); I) „egent.”: — quum... aut vi, aut fraude fiat injuria, etc., Cic. Off. 1, 13; fraude et dolo (aggreddi), Liv.; per summam fraudem et malitiam (fingere), Cic. Quint. 18; occasione fraudis aut doli quaerere, Caes.; sine fraude (dedere): uden falsk, id.; men ne quam fraudem fraus siet, Plaut.; f. und. fraudo; fraude mala, (paa bedragerst Vis el. Raade), Hor. Od. 1, 3, 28; in fraudem creditorum, Dig.; — fraudem moliri, Phaedr., struere, Senec.; fraudem facere legi, Liv., senatus consulto, Cic., (omgaac el. fuffe); — egf. in pl.; omnes ejus fraudes fallaciaeque, id. Cluent. 36; qui sors est fraudum omnium, id. Off. 3, 18; cf. Hor. Ep. 1, 16, 62, o. id. Od. 3, 27, 28; — II) „fig.”: A) „concret” om Personer som Skattebærd: en Bedrager; (alene færd.), vid. Ter. Heaut. 5, 4, 10; men fraus populi, Plaut. Pseud. 1, 3, 131; — B) „alm.”: Forbrytelse, Mægjerning, Udaad; vid. Cic. d. Or. 1, 46, o. Hor. Od. 1, 28, 31; — egf. in pl.: fraudes inexpiabiles concepisce, Cic. Tusc. 1, 30; — C) pass.: Selvbedrag, Vildfarelse el. Aesttagelse; — imperitis in fraudem illicis, Ter. Andr. 5, 4, 8; sic (vultus tuus) in fraudem homines impulit, Cic. Pis. 1; cf. id. d. Or. 3, 60; men Fraude loci et noctis, (ved at stufes tæraf), Virg. Aen. 9, 397; in fraudem agere, id. ibd. 10, 72, jacere, Lucr.; egf. fraudem dare alicui, id.; — in fraudem incidere, Cic., delabi, id.; — b) df. atter: den af en Vildfarelse opstaaede Skade; — id mihi fraudem tulit, etc., (hør skadet mig), Cic. Att. 7, 26; quae res nemini umquam fraudi fuit, Cic. Cluent. 33; cf. id. Phil. 5, 12, egf. Liv. 30, 19; — df. sine fraude, (archaisk egf. se fraude, f. sine fraude): uden Men el. Skade; df. egf. ufrættet; vid. Cic. Leg. 2, 24, Sall. Catil. 37, o. Hor. Od. 2, 19, 20; — egf. hører hertil Forbundsformularen: quod sine fraude mea fiat, etc., Liv. 1, 24; — III) Fraus, personificeret som Gudde, Cic. N. D. 3, 17; — egf. i Mercuri Dieneeste, Capella; — not.: gen. fraudium, Cic., fraudum, Tac.; — archaisk er pl. frudes f. fraudes, Naev. — frausus, 3, pf. neutropass., f. und. fraudo, not. b.

*fraxineus, 3: af Aestet, traves, Virg., sudes, id., hasta, Ovid.; o. — 1. fraxinus, 3: = frgd., virga, Ovid. Her. 11, 76; af — 2. fraxinus, 1, f.: Asten el. Aestet, Virg. Ecl. 7, 65, o. Plin. 16, 24, (fraxinus excelsior L.); — 2) „meton.” egf.: hvad der er gjort af Aestet, navn. Rastefpyd, Ovid. Met. 5, 143, oftore, Stat.

Fregellae, arum, f.: By i Latium ved Virisfloden, Liv. 8, 22, oftore, o. A.; — 2) df. Fregellanus, 3, bellum, Cic., ager, id., Liv.; — b) df. subst. Fregellani, orum: Indvaanerne deraf, Liv. 27, 10. — Frēgenae, arum, f.: Sjøstad i Etrurien, Plin. 3, 5, o. Liv. 36, 3.

*frēmēbundus, 3, ligesom fremens; I) „alm.”: brufende, larmende, moles, (om Skibet Argo), Pacuv. ap. Cic. N. D. 2, 35; — 2) „bes.”: snæbende, (Polyphemus), Ovid. Met. 14, 188; cf. id. ibd. 12, 128; o. —

fremitus, us, m., som Naturlyd; I) „alm.” el. om Ting: Bragen el. at brage; ∞ armorum, (Baabenbrag), Cic.; ∞ castrorum, (Varm fra el. i Veiren), Liv.; men fremitus terrae, (underjært Dren), Cic.; ∞ maris, (dets Brusen el. Rølen), id. Fin. 5, 2; — b) egf. om visse Dyr; ∞ equorum, (deres Briften), Caes., canum, (deres Murren), Colum., apum, (deres Summen), Virg.; — II) „bes.” om Mennefter: Brummen el. Murren, navn. fem Hvirring af Måneie; — vid. Tac. Germ. 11; men ∞ flebilis, (lydelig Graad), Senec. Hippol.; egf. larmende Raab el. Skrig, Cic. Flac. 10; ligel. Vifædsraab, Virg. Aen. 5, 118; cf. Ovid. Trist. 1, 2, 53; men om et Røgt, vid. Liv. 15, 1; — egf. Larmen af en Treppemarsch, Caes. B. G. 2, 21; — [figd.].

*Fremo, iii, itum, 3, v. n. (o. a.); ligesom b. besf. *poëur*, opdel.: at brumme el. bruse, at give en brumrende el. drenende Lyd fra sig, navn. om Glemmerterne eg om Echoet, em de vilde Tyr, osv.; — fremunt immani turbine venti, Ovid.; fremunt undae, Stat., ripae, Virg. Aen. 11, 299; men om Lyden eg om Udsen, id. ibd. 9, 59 o. 311; ligel. fremit acer equus, (eruster), id. ibd. 11, 496; — bb) faal. egf. a) om Mennefter: brumrende el. larmende at udbryde el. ytre sig; — ∞ gaudio, Liv. 6, 6, assensu, Virg. Aen. 10, 96; cf. id. ibd. 1, 539; — oftore em et Uldrat af Harme: fremunt omnibus locis, Liv. 7, 5; — faal. egf. m. acc. c. inf.; vid. Liv. 8, 13, o. Cic. Att. 2, 7; — „poet.” egf. c. acc.: arma fremit, (raaber derpaa, forlanger med Skrig), Virg. Aen. 7, 460; cf. id. ibd. 11, 132; — b) em Ting eg om Begreber: epistolae frementes, m. acc. c. inf., (som rase tereger), Plin. 33, 12; fremit fama, Val. Fl.; cf. Phaedr. 5, 7; men terror fremit, Martial.; — not.: som act.: ∞ arma, f. ovenf.; cf. Virg. Aen. 11, 132; ligel. m. Objectfætm., f. ovenf.: df. — fremor, oris, m.: = fremitus; leonum fremores, Appul.; egf. absol.: arma sonant, fremor oritur, poet. ap. Varr.; men Virg. Aen. 11, 296: variusque per ora cucurrit Ausonidum urbata fremor; — egf. in pl.: leonum indignati fremores, Appul.

frēnātor, oris, m., [freno]: som tømmer el. styrer med Vidsfæet; ∞ equorum, Stat.; ∞ conti, (en Styngefæster), Val. Fl.; — egf. „everf.”: infinitae potestatis domitor ac frenator animus, Plin. Pan. 66.

frendo, (nd. pf.), essum o. esum, 3, v. n. o. a.; I) neutr.; ∞ dentibus, Plaut. Capt. 4, 1, 5, (stare Tander); ligel. ud. dentibus: frendens gemensque, etc., Liv. 30, 20; cf. Virg. Ge. 4, 152; men frendens aper, Ovid.; frendens dolor, Senec. Herc. Fur.; — II) act.: knuser, navn. med Tanderne; — ∞ sabam, (om Grife), Varr.; ∞ fruges saxo, Attius ap. Non.; df. faba fresa, Colum., fressa, Cels.; ligel. cicera fresa, Colum., o. erva fressa, id.; — II) egf. „everf.” m. Objectfætning: at udfynse, at ytre med Harme, Curt. 4, 4; — men ∞ noctes, (med Harme at ytre sig derom), Pacuv. ap. Non.; — men comit: Nec machaera, audes dentes frender, Plaut. frgm. ap. Non.; df. — frendor, oris, m.: at stare Tander, Tertull.

frēni, orum, m., f. und. frenum. — frēniger, a, um, [frenum, gero]: med Tømme el. Vidsfæ; df. „poet.”: ∞ ala, (d. c. Rytteriet), Stat. — frēno, avi, atum, 1, v. a., [frenum]; I) „egent.”: lægger Vidsfæ el. Tømme derpaa; equites frenatis equis etc., Hist. B. G. 8, 15; ligel. ∞ equos, Virg., Hor.; ∞ ora cervi capistris, Ovid. Met. 10, 125, colla draconum (Medeae), id.; — vecta est frenato pisce Thetis, Tibull.; cf. Ovid. Met. 11, 237; men frenata acies, (d. c. Rytteriet), Sil.; — II) „fig.”: A) „everf.”: tømmer, tvinger, holder tilbage; — ∞ ventos vinculis et carcere, Virg. Aen. 1, 54; hiems glacie cursus frenat aquarum, id. Ge. 4, 136; men „alleg.”: linguam tot malis frenatam resolvimus, Plin. Pan. 66; — egf. hæs fægerne; ∞ tussim medicamine, Senec.

Samm.: — B) „ment.“: holder indenfor visse Grænder; fyrer, betvinger, osv.: — estere m. tilføiet abl.; ∞ furorēs (alicujus) legibus, Cic. Mil. 28; ∞ gentes superbas ... justitia, Virg. Aen. 1, 52; ∞ voluptates temperantia, Liv. 30, 21; — vgl. f. ad. abl.: ∞ libidinem, Senec., iras, id., spes avidas, id.

Frentani, orum, m.: Jelf i Samnium ved d. adriatiske Hav, (hvor nu Abruzzo Citra); vid. Caes. B. C. 1, 23, o. Liv. 9, 16; — b) df. Frentanus, 3, ager, Liv. 27, 43, regio, Plin. 3, 17.

frenum, (fraen.), i. n., oftere i pl. frena, orum, n., o. heteroclitisk freni, orum, m.: Tømme, Stæfel; — I) „egent.“: recipere frenum, Hor. Ep. 1, 10, 36; oftere recipere frena, Cic. Top. 8, Virg., Ovid.; — men frenos ore momordit equus, Tibull.; cf. Liv. 1, 48, o. A.; — moderari frenis (equum), Lucr.; cf. Hor. Sat. 1, 1, 91, o. A.; — b) sem Trefprog kan mærkes: frenum mordere: at giøre Mesfand, med Stærktyk at medfuge: vid. Brut. ap. Cic. Fam. 11, 23, o. Cic. ibd. 24; — II) „overf.“; A) „alm.“ o. „alleg.“: Tømme, Stærke, Grændse; — frenum accipere, (underfæste sig), Virg. Aen. 12, 508; voluptates tenere sub freno, Senec. Ep. 23; — alteri calcaria adhibere, alteri frenos, Cic. Brut. 56; men id. Phil. 13, 9: frenos injicere exsultanti; cf. Hor. Od. 4, 15, 10: injicere frena etc.; men Liv. 31, 2: date frenos impotenti naturae, etc.; — imperii frena tenere, Ovid., moderari, id.; pone irae frena modumque, Pone et avaritiae, Juvenal. 8, 88: men frena momordit (amor: underfæstede sig, gav efter), Stat.; — frenis ... calcaribus uti in aliquo, vid. Cic. d. Or. 3, 9; cf. id. Att. 9, 1, Hor. Sat. 2, 7, 74, oftere, o. A.; — B) „pect.“ f. equus; Idem eques et frenis, idem fuit aptis aratris, Propert. 4, 10, 19; — C) „technif.“: hvad der ligesom et Baand holder noget sammen; faat. tecti ... Saxea frena labant, (Stenenes Sammenføining), Stat. Theb. 10, 880; — b) navn. er i Anatomen frena: det Baand, der fæster den indre Hjerhud med glans, Cels.

freqvens, tis, adj.: som ofte gientages el. finder Stedet, hyppig el. idelig; I) „alm.“; A) om Personer: sem ofte er paa et Sted, hyppig, idelig, jævnlig; — ∞ auditor Platonis, Cic.; — men utdnyffes ofte ved adv.; erat tum Romae frequens, (opholder sig der ideligen), id. R. Am. 6; quibuscum si sunt frequentes, (omgaaes dem flittigen), id. Off. 2, 13; frequens concionibus, (sem ofte holder Taler), Tac.; frequens ad signa, (sem jævnlig sees der), Liv.; in ore frequens posteritatis eris, Ovid. Pont. 2, 6, 34; — vgl. c. inf.: frequens lenire, Stat. Theb. 7, 70; — compar., filium frequentiore cum illis, quam seum etc., Liv. 39, 53; superl., f. nedest.; — B) om Begreber: sem ofte el. hyppigen stæet el. finder Stedet; — frequentes delati honores, Nep. Phoc. 1; frequentior familiaritas, Cic., usus anulorum, Plin.; — est frequens, (det færd kommer ofte), c. inf., Dig.; cf. Tac. Ann. 2, 33: erat adhuc frequens senatoribus, si quod etc., loco sententiae promere; — vgl. kan hideres: frequens sententia, (Jorflag, der finder Manges Bifald), Plin. Ep. 2, 11; trochaicus frequens, (sem hyppigen bruges, el. dens hyppige Brug), Cic. d. Or. 3, 47; — II) „bef.“; A) om Personer: talrig, i Mængde; — senatus frequens convenit, Cic. Fam. 10, 12; cf. id. Verr. Act. 1, 3; men Liv. 35, 7: ad frequentiores consultatio dilata (sc. senatores); men Cic. Phil. 7, 9: equites frequentissimi etc.; men Liv. 5, 44: capite arma frequentes; — B) ofte vgl. om Stedet: talrig el. fælderig, stærkt besægt el. beboet; — a) absolut.; ∞ municipium, Cic., emporium, Liv., auditorium (med mange Tilhørere), Plin. Ep., convivium, Suet.; theatrum frequentissimum, Cic.; — b) c. abl.; frequens annis vortibus, Ovid.; — Nilus feris ac beluis frequens, Plin.; frequentia aedificiis loca, Liv. 31, 23; cf. Ovid.

Her. 16, 51; — compar., ultra pars frequentior vicis esset, Liv. 35, 11; — c) e. gen.; talis silvae frequens secundusque (mons), Tac. Ann. 4, 65.

*frequentamentum, i, n.: Gientagelse i Jorædraget, Gell. 1, 11; — frequentatio, onis, f.: hyppig el. idelig Brug deraf; I) „alm.“; — sine matrimoniorum frequentatione, Gell. 1, 6; — II) „bef.“ i Hbeterifen; A) Sammenbeibning, argumentorum, Cic. Part. or. 35, consequentium, ibd. 16; — B) sem rhetorisk Figur: sammentrængt Fremstilling af d. frøge. Enkeltheder; vid. Auct. ad Her. 4, 40; — frequentativus, 3: sem betegner Handlingens oftere Gientagelse, verba, Gell. 9, 6; — df. adv. frequentative, Fest. s. v. verberitare; o. — frequentator, oris, m.: sem gjør noget oftere; (esterel. Ord); Appul., Tertull.; — [frequente].

frequentior, adv. af frequens; I) „alm.“: hyppigen, d. c. ofte; vid. Auct. ad Her. 4, 56; se ad eum frequenter per eos dies ventitatus etc., Cic. d. Rep. 1, 9, (al. frequentes); — compar., ∞ testari, Quintil.; cf. Ovid. Fast. 3, 287; superl., ∞ translatione uti, Cic. Orat. 24; cf. Suet. Aug. 13; — II) „bef.“: hyppigen, d. c. talrigt, af mænge, i Mængde, osv.; — Romam inde frequenter migratum est, Liv. 1, 11; huic (tribuno) frequenter interceditur, (mænge forfæste hans Jorflag), Cic. Att. 1, 19; — quo frequentius habitaretur (Coelius mons), Liv. 1, 30; cf. id. 2, 62.

frequentia, ae, f., [frequens]; I) „egent.“: at være nærværende i stor Mængde; df. „concret“; a) talrig Jorfamling, navn. af de Stores Eltemer el. Besfagere; vid. Cic. d. Or. 1, 45, o. id. Verr. 2, 2; faat. frequentia vestrum, id. Phil. 4, 3; ∞ vulgi, Nep. Att. 22; — vgl. id. gen.; frequentia egressum alicujus ornare, Cic. Pis. 13; cf. id. Mil. 1: non usitata frequentia stipati sumus; cf. id. Verr. Act. 1, 7; — b) enhver Mængde; vid. Caes. B. C. 3, 19; ∞ negotiorum, Sall. Jug. 47; — men rerum frequentia, ut verborum etc., Cic. d. Or. 2, 13; — II) „overf.“: Tæthed; — frequentia coeli, Vitruv. 9, 9, (i. e. densitas aeris).

frequentior, avi, atum, i, v. a., [frequens]; I) „alm.“: gjør noget ofte, kommer ofte derhen; — qui frequentant domum meam, Cic. Fam. 5, 21; cf. Sall. Catil. 14; ∞ assidue locum inconvulorum etc., Suet. Vesp. 2; cf. Ovid. Met. 10, 169, o. Suet. Gramm. 7; — vgl. ∞ aliquem, vid. Sall. Jug. 73, o. Tac. Ann. 5, 10; — df. pass.; vid. Cic. Off. 1, 39, o. Sall. Jug. 17; — B) „fig.“: ∞ animo, ofte at betænke, Auct. ad Her. 3, 24; men haec frequentat etc., (han gjør ofte Brug deraf), Cic. Orat. 27; cf. Ovid. Her. 12, 143; — men pass., Tac. Ann. 3, 25, o. Cic. d. Or. 3, 38; — II) „bef.“: talrigen el. i Mængde at besøge el. seire; — publicum est, quod civitas universa frequentat, ut ludi, dies festus, bellum, Cic. Inv. 2, 27; ligel. ∞ sacra, Ovid., dies solennes, Suet.; — B) „overf.“; a) at fylde el. besætte med en Mængde, at besøge; vid. Suet. Aug. 46; hof. pass., id. Off. 2, 4, o. id. Att. 1, 19; — b) at forsamle i stor Mængde; vid. Cic. Catil. 4, 7; — navn. vgl. om Jorædraget: at sammendræge til Cel, id. Orat. 25; cf. id. d. Or. 3, 52; — III) partic. frequentatus, 3, vgl. fom adj.; A) talrigt beboet el. besættet; — quae loca ... minus frequentata sunt, Sall. Jug. 19; — B) meget el. hyppigen brugt el. brugelig; — gemma frequentata reginis, Plin. 37, 61; — C) fuld deraf el. rig derypaa; sententiis frequentatum (genus dicendi), Cic. Brut. 95.

fressus, cl. fresus, 3: partic. af frendo. — fretale, is, n., [rimel. bef. m. frøge.]: Stegepænde, Apic. — *fretalis, e: hørende til et Sund el. Stræde, oceanus, Ammian. 28, 2, (den britiske Canal); o. — fretensis, (cf. Fr.), e: = frgd., mare, Cic. Att. 10, 7, (Sundet ved Sicilien el. Strædet ved Messina); — [af flgd.]. fretum, i, n., [fal. være bef. m. πῶρος, i. e.

meatus el. transitus; altif. eyrdl.: Deerfart, edl.]; df. 1) „egenl.“: Sund, Stræde, Canal; — fretorum angustiae, Cic. N. D. 2, 7; cf. id. Div. 2, 11; — ∞ Siciliense, (imellem Sicilien og Italien), id.; egf. ∞ Siculum, Liv., Plin.; egf. fretum Siciliae, Caes.; f. egf. nebent.: — Seston Abydena separat urbe fretum, Ovid. Trist. 1, 10, 28, (i. e. Hellespontus); — fretum Herculeum, Sil., (Strædet ved Gibraltar); bretem egf. fretum nostri maris et Oceani, Sall. Jug. 17; — fretum perfodere, Liv. 33, 17, (i. e. fodiendo facere); — B) „bef.“ haeret egf. fretum esse absol. em Strædet ved Sicilien; — septimo die venisse a freto, Cic. Att. 2, 1, optere; cf. Caes. B. C. 1, 29, Hor. Epod. 9, 7, e. Pl.; — b) df. Fretense mare, (Strædet ved Sicilien), Cic. Att. 10, 7; — II) „fig.“; A) „alm.“: Haeret; ∞ Euxinum, Ovid., Libycum, id., Hesperium, id.; In freta dum fluvii current, Virg. Aen. 1, 607; cf. Ovid. Met. 12, 39; men Hor. Od. 2, 7, 16, „alleg.“: unda ... fretis aestuosis etc.; — B) „bef.“: Sphærum, Hæte el. Hæstighæ; fretum illud adolescentiae, Flor. 1, 26; cf. Lucr. 4, 1021: aetatis freta etc.; f. egf. Gell. 10, 3: ∞ invidiae etc.; — not.: f. egf. 3. fretus, s. 1.

1. frētus, 3: som stotter sig derpaa, som bæres deraf; pondere enim fretae (res) stant, Lucr. 6, 1057; [bef. egf. etymol. at faunem. m. γοαῖρ, γοαῖρος; oftest „fig.“ o. „ment.“: som stoter derpaa, som fører sig derpaa, som har Tilid dertil; a) c. abl.; — fretus intelligentia vestra, brevius dissero, Cic.; cf. Ter. Phorm. 2, 1, 43; figel. m. esse; qui voce freti sunt etc., Cic. Off. 1, 31; cf. Ter. Andr. 2, 1, 36; — b) fild. „poet.“ e. inf.; — pontum irrumperere fretae (naves), Stat. Theb. 6, 23; — c) e. dat.; nulli rei praeterquam numero freta (multitudo hostium) temere proelium iniit, Liv. 6, 13 (Drakenb.).

2. frētus, us, m. [bef. m. frgd.]; men alene fild. o. in abl.; animi tui fretu, (i Tilid dertil), Symmach. — 3. frētus, i, m., ferel. Biform af fretum: Sund el. Stræde; vid. Lucr. 1, 721; figel. Varr. ap. Non.: qui est fretus inter Rhegium et Messaniam; cf. Cic. Verr. 5, 66 (Zumpt.), o. Gell. 13, 20; — B) egf. „poet. overf.“: a) fretus coeli, (ligesem Luftstrømmen), i. e. coelum, Enn. ap. Varr.; — b) fretus anni, Lucr. 6, 363, i. e. ver, Jæraaret.

friabilis, e, [frio]: som lader sig rive el. knuse; tophus, Plin., sandaracha, id. — frica e, arum, f.: ubeficnt Etenart paa Sicilien, Auct. Actn. 5, 26; — *fricamentum, i, n.: Gniding, Jætrering; ∞ articulorum, Coel. Aur.; — fricatio, onis, f.: Gniding, Jætrering, Colum.; — 2) „bef.“ i Bygningskunsten: Pøsering, Vitruv. 7, 6; — fricator, onis, m.: som gnider el. froterer, Coel. Aur.; — fricatoria, ae, f.: = fricatio no. 2, Vitruv.; — fricatus, us, m.: Afgniden; men alene in abl.: crebro fricatu (dentium), Plin. 23, 63; o. — fricium, i, n.: Tandpølser, Plin. Val.; — [af figd.].

frico, cūi, etum (o. eatum), 1, v. a.: gnider el. froterer, navn. efter Vadet og Salteningen; vid. Plant. Pseud. 4, 7, 93; — egf. indgnider, corpus oleo, Martial.; — men fricat arbore costas (sus), Virg. Ge. 3, 256; men mulos qui friabat, etc., poet. ap. Gell. 13, 4; — 2) „bef.“ i Bygningskunsten: ∞ pavimenta, (glatte el. polere dem), Vitruv. 7, 1; — not.: ∞ genua, (som Gættus af den Vedende), vid. Plant. Asin. 3, 3, 88.

*frictio, onis, f.: Gniding, Jætrering, Cels.; — frictrix, icis, f.: = tribas, Tertull.; o. — frictūra, ae, f., e. 1. frictus, us, m.: = frictio, Appul.; — [frico]. — 2. frictus, 3; 1) part. af frico; — 2) part. af frigo.

frigido, inis, f., ferel. Biform af frigus: Kulde, Varr. ap. Non. — frigeo, facto, are, v. a., [frigus]: affeter, os, Plant. Poen. 3, 5, 15; — f. egf. frigidefacto, s. 1. — frigido, 2, v. n., [frigus]; 1) „egenl.“: er feld, er fild af Kulde; (oppon. calco; men algeo,

soler Kulde; oppon. aestuo); — si non totus friget, (er isfeld), Ter. Phorm. 5, 8, 5; non frigent (pedes etc.), vid. Pers. 3, 103; friget aether, Auct. Aem.; df. egf. „poet.“, Virg. Aen. 6, 219: corpus ... frigentis, (i. e. corpus mortui), men id. ibd. 5, 326, (om den Udelevende); Sanguis hebet, frigentque effetae in corpore vires; — sem Ordsprog mætes Ter. Eun. 4, 5, 6: Sine Cerere et Libero friget Venus; — II) „fig.“; A) „alm.“: er feld derved, er uirtfom el. ligegyldig, Auct. ad Her. 4, 15; men Curionem frigere, (at man intet borer til ham), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6; men Ter. Eun. 3, 3, 11: ubi friget (se. sermo: naar Tælen standfer), huc evasit; — B) at mangle Varme el. Interesse; — frigans ad populum (tibicen), Cic. Brut. 59; cf. id. Fam. 11, 11: plane jam frigeo; men friget patronus Antonius, (gælder el. fermaer intet), id. Phil. 6, 5; — b) figel. om Begreber el. Hverbøder; — quum omnia (judicia) frigerent, (da Demofelene havde tabt i etes Wyndighed), Cic. Verr. 2, 25; cf. id. Att. 1, 11; men id. Fam. 7, 11: sin autem ista frigeant, (hvís der intet bliver at eyndaa), etc.

frigero, are, v. a. (o. n.), [frigus]: affeter; frigerandi cholericus, Coel. Aur.; — b) egf. absol.: frigerans Azanippe, (kolende), Catull. 61, 30. — frigescere, fixi, 3, v. n., incho. af frigeo: at blive feld el. affeter, at mite sin Jld el. Varme; — uti frigescat (oleum), Cato; subtus frigescit terra, Lucr. 6, 866; sanguis ... pallore frigescit, Quintil.; ∞ pedes manusque, Tac. Ann. 5, 70; men cor frigit prae pavore, Liv. Andr. ap. Serv. ad Virg. Aen. 1, 92; — II) „fig.“ o. „ment.“: A) at blive affeter el. ligegyldig el. fild el. mat; — si etc., nos hic frigore frigescimus, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6; men frigescit affectus, Quintil.; ∞ miseria, id.; — B) at blive feld el. ugnifig, alieu, (imod neqen); vid. Pers. 1, 108.

frigidarius, 3, [frigidus]: med el. af el. til feldt Vand, ahenum, Vitruv.; ∞ cella balnei, (Hl Afkøling), Plin. Ep. 2, 17; cf. id. ibd. 2, 6; — II) df. subst. frigidarium, i. n.; A) Afkølingsværelse i Vadet, Vitruv.; — B) et. frigidaria, orum, n.: folsigt Svisekammer, Lucil. ap. Priscian.

frigide, adv. af frigidus: feldt; df. „fig.“; 1) mat, aandelst, fensigen; ita frigide agunt, ut nolle existimentur, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6; — 2) fragt, aandelst, smagløst, laudari, Favorin. ap. Gell.; — compar., quae sunt in Verem dicta frigidus, (Cicero) aliis assignavit, Quintil. 6, 3, 4; superl., id. 6, 1, 39. — frigide, facto, are, v. a., [frigidus]: affeter, os, Plant. Rud. 5, 2, 39; f. egf. frigefacto, s. 1.

frigidusculus, 3, demin. af compar. frigidior, us: neget el. temmelig feld el. mat el. aandelst; vid. Gell. 3, 10: sed alia quoque ibidem congerit frigiduscula, (anden enfeldig Snaf). — *frigido, are, v. a.: affeter, gior feld, Coel. Aur.; o. — frigidulus, 3, demin.: neget feld, puella, Virg. Cir. 250; — egf. „overf.“: neget mat el. fragt; moestam ... Frigidulos udo singultus ore cientem, Catull. 64, 132; — [af figd.].

frigidus, 3, [frigeo]: feld, folsig; opp. (calidus); — ∞ coelum et gelidum, Plin. Ep. 5, 6; cf. Hor. Ep. 1, 15, 9, e. id. Od. 1, 1, 25: frigida Tempe (pl.), Virg., rura, id.; — compar., ∞ flumen, Cic. Leg. 2, 3; superl., ∞ loca, Caes.; — sem Ordsprog figes: aquam frigidam suffundere (alicui) satte Dndt for neqen), Plant.; — b) absol.: frigida, (se. aqua); ex frigida lavari, Plin. Ep.; figel. frigidam aegro dare, Suet.; — figel. absol.: laminae ferreae ex frigido ductae, (sem smeres feldt el. uden Jld), Vitruv.; — B) „bef.“ egf. „poet.“: frigidus f. mortuus; ∞ (Enrydice), Virg. Ge. 4, 566; df. ∞ mors, id. Aen. 4, 385; — egf. feld af Stræt, Aesonides, Val. Fl., corda, Sil.; — b) som frembringer Kulde, febres, Plin. 26, 7, horror, Virg., mors, f. overf., figel. Lucr. 3, 543: ∞ pausa vitai; — II) „fig.“; A) feld, d. e. uden Varme og Interesse; —

quot dies quam frigidis rebus absumpsi! Plin. Ep. 1, 9; ligel. ∞ negotia, id. ibd. 9, 2; ligel. ∞ litterae, (feltet, uden Interesse), Cic. Fam. 10, 16; cf. Hor. Ep. 1, 3, 26; — b) „pœt.“ egf. derst el. frastles; frigida bello dextera, Virg. Aen. 7, 338; men id. Ge. 4, 104; ∞ tecta apum, (hvort der mangleter Liv og Vistfemhed); cf. id. ibd. 3, 97; frigidus in venereum (equus); — B) feld, aandles, smagles, urimelig, edl.; in ista tam frigida, tam jejuna calumnia etc., Cic. Caecin. 21; verba frigidiora vitare, id. d. Or. 2, 63; homines frigidiores, (noget smagles), id. ibd.; sententias leves, frigidas, ineptas etc., Quintil.; ∞ et puerilis affectatio, id.; cf. id. 12, 10, 12, v. Cic. Brut. 67.

frigilla, ae, f. und. fringilla. — 1. frigo, (xi), xum v. etum, 3, v. a., *φρέγω*: rister, tørrer ved Åften, fabas, Ovid., hordeum, Plin.; tritum frictum, Varr.; — men comist: tam frictum (af fricare) illum reddam, quam est frictum cicer, Plaut. Bacch. 1, 5, 6; ova frieta ex oleo, Plin.; res friva, (ristet el. fægt; opp. res assa), Gell. — 2. frigo, ère, v. n., (hvst. frigitio); sem spæde Ferns Naturtyd: at fælle, edl., Afran. ap. Non. — 3. frigo, ère, v. a., ligesom erigo: reiser i Veiret, Attius c. Varr. ap. Non. — frigor, oris, m., [frigeo]: Kulden; ∞ molestissimus, Theod. Prisc.; — egf. ctr. frigidor (cordis), id. — frigori-ficus, 3, [frigus, facio]: fæltende, acetum, Gell. 17, 8. — frigoro, are, v. a., [frigus]: afføler; ∞ chole-ricos, Coel. Aur.

frigulo, are, v. n.: Kragens Naturtyd, Auct. Carm. d. Philom. 28. — frigus, oris, m., *φρύγος* (m. Di-gamma): Kulde el. fælt Luft, Frost el. Frostveir; (opp. calor); 1) „egenl.“: vix in ipsis tectis frigus vitatur, Cic.; ligel. in pl.; tecta, quibus frigorum vis pellitur, id.; — ∞ intolerabile, id., aere, Lucr., penetrabile, Virg.; frigore rigore, (Opp. calidis torrescere flammis), Lucr. 3, 905; frigus colligere, (jærfæle sig), Hor.; — frigus est: det er fæltet, Cels.; cf. Hor. Sat. 2, 6, 46; — B) „bes.“ egf.; a) den fælte Marstid, Virg. Ge. 1, 300; hvst. id. Ecl. 2, 22: aestate et frigore; — b) Kølighed, som Etyagens el. Vandets; vid. id. ibd. 1, 8 c. 53, egf. Hor. Od. 3, 13, 10; men Martial. 4, 61: Et quodcumque jacet sub urbe frigus, (et ved dets Etyage følger Sted); men Ovid. Trist. 3, 4, 51: non habitabile frigus, (en formædelt Kulde ubebeelig Egn); — c) Dødskulden el. Døden; — illi solvuntur frigore membra, Virg. Aen. 12, 951; cf. Ovid. Fast. 2, 856; — egf. letale frigus, id. Met. 2, 611; egf. leti frigus, Lucr.; — d) egf. fælt Straf el. Gysen; Exemplo Aeneae solvuntur frigore membra, Virg. Aen. 1, 92; — II) „fig.“ v. „ment.“: A) Kulde, Ligeegyldighed el. Støvhed, navn. i de offentlige Høreminger; — tantum tuit frigus in senatu, Cic. Qu. Fr. 2, 12; f. egf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6, und. frigesco; — egf. Mangel paa Interesse, Mandløshed; ∞ questionum, (i deres Behandling), Quintil. 2, 12, 6; — B) Kulde el. Uvillie, hvormed nogen mødtages el. behandles; vid. Senec. Ep. 122. v. Hor. Sat. 2, 1, 60; — navn. egf. Kulde el. Ligeegyldighed hos Tilhørerne; imperitia el. rusticitas (oratoris) ... afferunt frigus, Quintil. 6, 1, 37; cf. Plin. Ep. 6, 15.

friguscūlum, i, m., demin. af frigus: liden el. ringe Kulde, Tertull.; — egf. „fig.“: Kulde imellem Ægtefælt, Dig. — frigūtio, (-utio), egf. fringulio, ire, v. n. (o. a.), [forlængere Former af 2. frigo]: at qvædere; — merulae frigitunt, Appul.; — II) hf. „overf.“: at tale utpæstigen; quid frigitutis? etc., Plaut. Cas. 2, 3, 49; — men v. acc.: vix singulas syllabas fringutientem, (fremstammende), etc., Appul. — fringilla, frigilla el. fringilla, ae, f., [besf. m. frigd.]: erflags lid Zugl, (som Begjænen el. Nødsfalten), Varr. L. L. 7, 5, Martial. 9, 55. — fringulio, (-utio), ire, f. und. frigitio.

frio, avi, atum, 1, v. a., [rimel. besf. m. *φρίω*,

i. e. seco]: river el. kvæder el. knuser smaa; friari (gemmam) in micas, Plin.; egf. absol. friare se, id.; quae (terra) facile frietur, Varr.; glebis terrarum saepe friatis, Lucr. 1, 887. — Frisii, orum, m.: Friserne el. Frislanderne, Kolf i Nordtyskland, (imellem Ribben og Ems, hvor nu Vestfrisland); vid. Plin. 4, 27, v. Tac. Germ. 31, hvor Frisii majores et minores; cf. id. Ann. 1, 69, oftere; — i Middelalderen egf. Frisones o. Fresones, um; — 2) hf. Frisus, 3, nomen, Tac.

frit, indecl.; efter Varr. R. R. 1, 48: det overfløede Korn paa det mæne År, men mindre end grannum. — fritilla, ae, f., [rimel. besf. m. frgd.]: en af Korn tilberedt Æfgeret, Plin. 18, 19; cf. Senec. Benef. 1, 6: itaque boni etiam farre ac fritilla religiosi sunt, etc. — fritillus, i, m.: erflags Åar el. Væger, hvort Termingerne rykles, for de fæltet i Bretet, Martial. 14, 1, v. Juvenal. 14, 5; f. egf. und. pyraus. — fritinnio, ire, v. n., som Naturtyd, om Emsaagte: at qvædere; pulli fritinnientes, Varr. ap. Non.; — egf. om Cicæen, Auct. Carm. d. Phil. 35; — men egf. om den barnlige Vællen: dulci... qui nunc sermone fritinnit, poet. in Anthol. Lat. (Burm.).

Frivolaria, ae, f.: Navnet paa en Comedie af Plautus, hvoraft enste Brudtykker bæves. — frivulus, (frih.), 3, [fæl være ctr. af inus. frigibulus, f. frigidus]; hf. overfl.: ringe el. daarlige el. ubetydelig i sit Etyag; — quam sit frivola animalium superbissimi origo, Plin. 7, 5; ∞ et supervacuum labor, Senec. Ep. 31; ∞ auspiciu, Suet. Ner. 41; — b) hf. absol.: frivola, (pl.): Stramlerier, Senec. Tranqu. 1; nescio quid frivoli, (en el. anden Ubetydelighed), Suet. Calig. 5, 9; — II) hf. „fig.“: smagles, aandles, taabelig, sermo, Auct. ad Her., convicia, Quintil.; frivulus et amenti similis, Suet. Claud. 15; cf. Phaedr. 5, 7.

*frixorium, i, n., se. vas: Vandet til at riste i, Etyagpande, Plin. Val.; v. — frixura, ae, f.: = frgd., Venant; — [1. frigo]. — frixus, 3: partic. af 1. frigo.

*frondarius, 3: hørende til Løv, fiscina, Plin.; — frondatio, onis, f.: Løvetts Afstærelse, Løvning, Colum.; — frondator, oris, m.: en Løvstærer el. Åflever, Virg. Ecl. 1, 57, v. Ovid. Met. 14, 469; v. — frondeo, (ui), 2, v. n., (em Trærne): at faae Løv el. løvfulde Ørene; — nunc frondent silvae, Virg. Ecl. 3, 57; cf. Lucr. 5, 215; — men em en Hørvandling til Løvtrær, Ovid. Met. 8, 716; — frondens ramus, (med Løv), Virg.; cf. id. Aen. 6, 208, v. Ovid. Am. 2, 6, 40; — men Hor. Ep. 7, 16, 11: adductum propius frondere Tarentum, (at det løvrigte Tarent er rykket nærmere); — [1. frons].

frondesco, ère, v. n., inch. af frondeo: at faae Løv, at græmme, Cic. Tusc. 5, 13; men Lucr. 1, 1092: arboribus summos frondescere ramos; men „pœt.“ egf. v. ahl.; simili frondescit virga metallo, Virg. Aen. 6, 144. — frondesc, 3, [1. frons]: af Løv el. med Løv, nemora, Virg.; men ∞ tecta, id. Ge. 4, 61, (i. e. ∞ arbores); men ∞ casa, Ovid. Fast. 3, 528, (i. e. frondibus cuncta); endel. ∞ cuspis, Martial. 14, 22, (d. v. Zantshier af et Løvtræ).

frondicomus, 3, [1. frons, coma]: beløvet, locus, Prudent; — frondifer, (archaistisk frund.), a, um, [1. frons, fero]: løvbærende, beløvet, silvae, Lucr., domus avium, id. — frondifluus, 3, [1. frons, fluo]: hørende til Løvvaldet, bruma, Boeth. — frondosus, (arch. egf. frund.), 3, [1. frons]: fuld af Løv, beløvet, vitis, Virg., aestas, id.; ∞ vertice (collis), id.; — compar., ∞ taxus, Sil.

1. frons, (archaistisk egf. fruns), dis, f.; 1) „alm.“: Løv el. Blad, Trætop; — ∞ ilignea, Cato, quærnea el. populnea, Colum.; men om Ennius: Detulit ex Helicone perenni frunde coronam, Lucr. 1, 119; affatim frondem ex ilice et lauro, Colum.; fiscina frondis, Ovid.; strictae frondes, (sil Gøder), Hor. Ep. 1, 14, 28; frons tenera (vitis), Virg.; — egf. Blad

paa en Plante; de caules alii in frondem luxuriant, Plin.; — II) „bef.“ v. „everf.“; A) Vægren el. Væ med Grenen, Virg. Aen. 6, 215; — egs. ucert. Væira el. Træ med Væ; — frondibus laeti colles, (fævgreede), Curt. 5, 4; — h) Grænds af Væ el. af Vægren; vid. Hor. Od. 4, 2, 35, v. id. Ep. 1, 18, 64; cingere tempora frondibus, Ovid.; cf. id. Fast. 1, 711.

2. frons, tis, f.; 1) „egenl.“: Panden (bes Menneſter og Dyr); vid. Plin. 11, 51; frons ... homini tantum tristitia, hilaritatis ... index, id. ibd.; ~ tenuis, Hor.; — ostere fem Udryk af Menneſters Indre; ~ tranquilla et serena, Cic., tristis, Tibull., gravis, (iræng), Plin. Pan.; men ~ exsangvis et ferrea, (i. e. impudens), id. ibd. 35; men Cic. Rab. Post. 12: verissima fronte dicere aliquid, (med sandtru Mine); cf. id. Qu. Fr. 1, 1, 5; men utrum fronte, an mente, etc., f. udenf.; men tanta contractio frontis etc., id. Sest. 8; frontem contrahere, id., adducere, attrahere, Senec., (træffe ſammen, ynfte); opp. frontem exporrigere, Ter., explicare, Hor., remittere, Plin. Ep., solvere, Martial., (glatte el. ſermitte den); — frontem ferire el. percutere, Cic.; — perisse Frontem de rebus, (at al Skam er borte), Pers. 3, 103; men frons urbana, Hor. Ep. 1, 9, 11, (en vis navn Mærſammethed); — endel. ſem Ordſprog: frons occipito prior, Cato, (hver hielper ſig bedt ſelv); — h) men em Tyrene; vid. Caes. B. G. 6, 26; tauri torva fronte, Plin.; cf. Hor. Od. 3, 13, 4, v. id. ibd. 4, 2, 57; — egs. in pl. Lucr. 5, 1033; — II) „fig.“; A) „everf.“, navn. m. Denſyn paa Nummet; a) Herſiden el. Herſiden deraf; — men habet geminas ... janua frontes, Ovid. Fast. 1, 135, (neml. udad og indad); — frons castrorum, Caes.; men paa Skibe: Herſtænnen; vid. Virg. Aen. 5, 157, v. id. Ge. 3, 21; — navn. egs. Hærens Herſte el. Trent; vid. Sall. Catil. 59, v. Tac. Hist. 2, 89; aequa fronte (procedere), Liv. 36, 44; a fronte, a tergo, a lateribus (teneri), Cic. Phil. 3, 13; — h) Bredden (i Mærſæt. af Vængten); mille pedes in frontem, Hor. Sat. 1, 8, 12; frons Caucasii, Plin. Italiae. id.; — c) geminae frontes, rimel. begge de yderſte Ender el. Knapper paa det dobbelte Federal el. Syſtem til en Væggen, (at ſammenl. m. vorr Bland el. Enit, etc.); vid. Ovid. Trist. 1, 1, 11, v. Tibull. 3, 1, 13; — B) df. egs. „ment.“; a) Begyndelſe el. Indgang; frons causae, Quintil. 1, 1, 42; cf. Ovid. A. A. 1, 463; — b) det Enhænge og Hængegryne el. Fremſtude, (i Mærſætning af det Væſentlige el. Virkſelige el. af Menneſkets Indre); quae frontes aperit, mentes tegit (tabella), Cic. Plane. 6; ligel. decipit frons prima, Phaedr.; decorum in frontem, (at ſee til), Tac. Agric. 33; men Cic. Att. 1, 15: utrum frons, an mente, etc.; — c) Uoverlighed, f. evenf. Pers. 5, 103; perisse Frontem etc.; — not.: egs. ſem mæsc., Cato ap. Gell., v. Plaut. ap. Non.

*frontālia, ium, n.: Vandefmykke paa Sefie og Elefanter; vid. Liv. 37, 10, v. Plin.; v. — frontati, orum, m., (sc. lapides), i Arkitecturen: Bindeſiene, Vitruv., Plin.; — [2. frons].

Frontinus, i, m., Sext. Jul., ſfrev (imod Elutningen af d. første Karb. eft. Chr.): de Aquaeductibus Commentarium; egs. tillægges ham Libri Strategematon; — not.: en anden Julius Frontinus har ſrevet: de Agrorum Qualitate, v. De limitibus Agrorum; vid. Script. Rei Agr. ed. Goes.

1. fronto, onis, m., [2. frons]: med bred Pande; vid. Cic. N. D. 1, 29. — 2. Fronto, onis, m., M. Corn.: berømt Taler i d. andet Chr. Karb.; — en ſiden Del af hans Værker har Ang. Majus ebdaget i Palimpſteſter, og udgivet; — 2) df. Frontoniani, orum, m.: hans Diſciple el. Tilhængere; men Frontoniana decreta, Dig. — frontōsus, 3, [2. frons]: med flere Pander; — compar., ~ Janus, Augustin.; — 2) „fig.“: diary el. driftig, id.

fructetā, orum, n., ſild. Viſerum af fructetā, i. e.

arbusta, Serv. ad Virg. Ecl. 1, 10. — fructifer, a, um, [fructus, fero]: frugtbarende, frugtbar, arbores, Plin., v. M. — fructificatio, onis, f.: frugtbarbed; ciferel. v. in pl., Teitull.; af — fructifico, avi, atum, 1, v. n., [fructus, facio]: at være frugt; laurus fructificat, Calpurn. Ecl. 4, 91.

1. fructuarius, 3; 1) „alm.“: frugtbarende el. frugtbar, serofa, Varr., palmes, Plin., ramus oleae, Colum.; — ~ pars villae, (ſem berer til Hægrens Dybevaring), Colum.; — ~ ager, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 9, ſem betaler Afgifter; (opp. immunis); — II) „bef.“ i Relſefproget: berende til Brug og Nytte, servus, Dig., stipulatio, ibd.; — B) df. subst. v. ligefem aet., fructuarius, a, (m. v. f.): ſem bar Brug og Nytte af Tingene, Dig.; — [2. fructus].

fructuose, adv.: med Nytte; — compar., Augustin.: af — fructuosus, 3, [2. fructus]: rig paa frugter, frugtbar, indbringende, nyttig; — ager ... sine cultura fructuosus esse non potest, Cic. Tusc. 2, 5; ~ praedia, id. R. Am. 15; — compar., ~ vina, (ſem ſælges dyrere), Varr.; superl., ~ fundus, Cic., locus, Caes. B. G. 1, 30; — ~ palmites, Colum.; men Cic. Quint. 3: pecuaria res ... fructuosa; — egs. om Hæſener; qui vobis fructuosi sunt, Cic. Manil. 6; — II) „fig.“ v. „ment.“; — tota philosophia frugifera et fructuosa, etc., Cic. Off. 3, 2; virtutes ... generi hominum fructuosae, id. d. Or. 2, 81; cf. id. Off. 2, 18; men Quintil. 1, 6, 29: quia (is) sit utilis multis, id est fructuosus, etc.

1. fructus, 3; partic. af fruor. — 2. fructus, us, m., (archaisk gen. fructus, Varr. ap. Non., fructi, Cato), [fruor]; eptel.: Nyden el. at nyde deraf, Nydelsen af en Gienstand; df. 1) „abſtracr.“; A) „egenl.“, (men rimel. alene for: v. ferel.), f. d. færv. usus fructus: Brug og Nytte deraf; — mea est haec; St. scio; sed meus fructus est prior, Plaut. Cas. 4, 4, 16; ſaal. egs. in Dig.; — B) „fig.“: ad animi mei fructum, (til min aadrig Nydelse) etc., Cic. Agr. 2, 2; (cf. Liv. 22, 11: rem fruendam oculis etc.); f. egs. Nep. Eum. 11; — II) „eeneret.“; A) „egenl.“: den deraf eptaaende frugt el. Nytte el. Herſel; 1) „alm.“: ~ pecuniae, (af at være rig), Cic. Off. 2, 18; artifex fructu artis suae fruitur, Senec. Ep. 9; men Ovid. Fast. 4, 611: fructu non respondente labori, etc.: habere aliquid in fructu, (anſee ſem fertelagtig), Cic. Fin. 1, 4; men Liv. 31, 36: fuerat ei magno fructui mare; — 2) „bef.“; a) Indtagt el. Indtæm; — Asia multos annos vobis ... fructum non tulit, Cic. Agr. 2, 39; aurum ex fructu metallorum etc., Liv. 45, 40; fructus pecuniae, (Nænterne deraf), Caes. B. G. 6, 19; cf. Cic. Off. 1, 8; men id. Manil. 6: totius anni fructus (sc. e portu, e decumis, e scriptura, etc.): Indtæmſterne deraf; — b) Jærdens og Træernes frugt; — fructus serere, percipere, condere, Cic. d. Senect. 7; cf. id. Off. 2, 3; graves fructu vites, Quintil.: fructum calamitas, (Misværet), Cic.; fructus caduci, (sc. arborum): afalden frugt, Plin.; — c) Indfrugten; fructum ferre, (at ſede), Varr.; — II) „fig.“ v. „ment.“: frugt, Virkning, ſølge, el.; — ego fructus ex re publica non laetos et uberes, sed magna acerbitate permixtos tuli, Cic. Plane. 38; cf. id. Sest. 31, v. id. Pis. 14; men id. d. Senect. 18: honeste acta superior aetas fructus auctoritatis capit ipsa extremos; — ~ laboris, Quintil., studiorum, id.; men Cic. Rab. Per. 10: neque quisquam nostrum etc., quin spe posteritatis fructuque ducat.

frugalis, e, [frux]; 1) eptel.: hørende til Værter el. frugter, maturitas, (deres Modenhed), Appul.; — II) eptel. „fig.“; A) oekonomiſt, nyttig, indrettel til Nytte; — haec villa frugalior ac melior est, quam tua illa perpolita, Varr. R. R. 3, 2; — B) ſparſommelig, erdtelig, maareſtlen, ſerumſtig, retſaffen; men alene in compar. v. superl.; vid. Quintil. 1, 6, 17; — ut

frugalior sim. quam ipse volt, Ter. Heaut. 4, 3, 3; homines ... frugalissimi, sanctissimi, etc., Cic. Flacc. 29; cf. id. d. Or. 2, 71.

*Frugalitas, atis, f.; eptel.: Jorden's frugbarhed; df. fild. e. „ceneret“: Jorden's frugter el. Bærter, Appul., — H) df. „fig.“: A) Sparfemmelighet, Tarsvelighet; vid. Cic. Deiot. 9; figel. quod cessat ex reducta, frugalitate suppletur, Plin. Ep. 2, 4; oppon. luxuria, Quintil. 5, 10, 73; — B) figelem *σωφροσύνη*, Maadebelse, Jorstantighet, Jorstaftender, omnem innocentiam reliquasque virtutes frugalitas continet, Cic. Tusc. 3, 8; e. — frugaliter, adv.; eptel. frugtbart; df. fædv. „fig.“: A) sparfemt, cœconomist, cœconomist, vivere, Hor. Sat. 1, 4, 107; men Cic. Fin. 2, 8: ~ cœnare, (oppon. nequiter): — B) jorstantighet, rettaftent; sobrie et frugaliter accurare, Plaut. Epid. 4, 1, 38, (men ironist): ut loqui deceat frugaliter. Cic. Fin. 2, 9; — compar., ~ vivere. Lactant.; — [frugalis].

Fruges, um, f. und. frux. — frugescere, etc, v. n. ineb., [frux]: at vate frugbar, Prudent., Tertull.; — frugi, f. und. frux. — *frugifer, a, um; D) egent.: frugtbærende, frugbar, ager, Cic., messes, Ovid.; men ~ numen, (i. e. Ceres), id. Pont. 2, 1, 15; — men incolarum alimentis frugifera insula, vid. Liv. 26, 10; — H) „fig.“: sem bringer Rytte el. Jorcel, philosophia, Cic. Off. 3, 2; cf. Liv. præf.: hoc illud est... salubre ac frugifera, etc.; — not.: terræ frugiferæ, (i. terræ frugiferae), Enn. ap. Charis.; cf. Martialis. 11, 90; e. — frugiferens, tis, partic. adj.: frugtbærende, frugbar; ~ terræ (pl.), Lucr. 1, 3; — [frux, fero].

Frugilegus, 3, [frux, lego]: sem famler Jernet el. Jernene; ~ formicæ, Ovid. Met. 7, 621. — *Frugiparus, tis, partic. adj.: sem bærer el. frembringer frugter el. Bærter, Venant.; e. — frugiparus, 3: = frug.; ~ fetus, Lucr. 6, 1: — [frux, pario]. — frugiperdus, 3, [frux, peido]: sem taber el. fæter sin frugt, salix, Plin. 16, 16, (*ωλεσιζαργος*, Homer.). — fruitus, 3, e. frutuosus, 3, f. und. fruor.

Frūmen, inis, n., [fruor]: chlags Gæc til Jorring, Arnob.; — not.: efter Donat. ad Ter. Phorm. 2, 2, 18, e. Serv. ad Virg. Ge. 1, 71, beregner frumen egf. Epistoler el. det Overste deraf. — *Frumentæcus, 3: af Jernet el. af Eæd, farina, Veget.; e. — frumentarius, 3: berende til Jernet el. til Eæden; — ~ lex, (paa Sicilien), egf. lex Hieronica, vid. Cic. Verr. 2, 13; men i Rom er ~ lex: sem befaler Jernudelinger til Jøstet for en bestemt nedfat Pris, id. Brut. 62, e. id. Sest. 48, hvf. egf. ~ largitio, id. Off. 2, 21; — ~ res, (Jorping med Jern), id. Verr. 3, 37; men de re frumentaria laborare, Caes. B. G. 1, 33, eferre, (mangle Previant el. Jernsmideler); hvf. ~ rei prospicere, id.; — ~ ager, Varr., ~ solum, Colum., (stifter til Jernast); ~ provinciae, (hverfra Rom forsynedes med Jern), Cic. Att. 9, 9; — B) df. subst., frumentarius, i, m.; a) i Krigsprog: sem besøger Jernulferter, Hirt. B. G. 8, 35; — b) se. negotiator: en Jernhandler, Liv. 4, 12, e. Cic. Off. 3, 13 e. 16; — [frumentum].

*Frumentatio, onis, f.; D) i Krigsprog: Jndesamling af Jern el. Previant, Joragering, Caes., Suet.; — egf. in pl.: frumentationibus Romanos prohibere, Caes. B. G. 7, 64; — H) i Statsprog: Jernudeling til Jøstet, Suet. Aug. 40 e. 42; e. — frumentator, onis, m.: sem flæder el. tilføjer bringer Jern el. Previant, navn. ved Joragering, Liv. 31, 30; dog egf. ved Jnfieb, id. 2, 34; af — frumentor, atus sum, i, v. dep. n., [frumentum]; fædv. i Krigsprog: ved Joragering at sammenbringe Jern el. ander Joraa; vid. Caes. B. G. 7, 73, eferre; figel. frumentum mittere, id.; men in propinquo agro frumentari, Liv. 31, 36; — H) eferel. egf. m. activ. Bem.: at forsyne med Jern; Aegypto frumentandæ præficere, Tertull.

Frumentum, i, n., [etr. af inus. frugimentum, af

fruges, frux; altf. eptel. en frugt; df. fædv.]: Korn el. Eæd, Jernet el. Eæden; — frumentum ex agris comportare, Cic.; men in pl. id. Orat. 21: luxuriosa frumenta etc.; cf. Cato ap. Gell. 13, 17: in segetibus ... bona frumenta; — frumenta hiberna ... triticum, far, etc., aestiva ... milium, panicum, etc., Plin. 18, 19; — ~ triticum, Jætte, Martialis; egf. absol. frumentum, id. 12, 73; — f. egf. Caes. B. G. 1, 16 e. 19, eferre, Hor. Ep. 1, 16, 72, eferre, e. A.; — not.: Plin. 15, 21, bruges frumenta egf. em Jigenkier.

Frundifer, etc, f. und. frondifer, etc. — fruniscor, fruntus sum, 3, v. dep. (n. e. a.), for: e. eferel. Jiferu af fruor: nyder; figelem fruor, e. abl.; faal. Jrunisci gloriæ, Metell. ap. Gell. 17, 2; — egf. e. acc.; hinc tu visi malum frunisci nihil potes, Plaut. Rud. 1, 3, 73; — not.: em dæte Dæd f. egf. Gell. 1, e. — frunitus, 3: partic. af fruniscor. — fruns, tis, f. und. Jfruns.

Frūor, fruitus e. fructus sum, frui, v. dep. a, (dog at der for æc. eferst findes abl.): har Jyrtelse deraf, nyder, fryder mig dæret; (vid. Flor. 2, 6); oppon. uti: at giere frug deraf, at bruge; — orcul. e. abl.; figel. e. acc. el. absol.; — D) „alm.“: a) e. abl.; — utatur suis bonis oportet et fruatur, qui beatus futurus est, Cic. N. D. 1, 37; — ~ vita el. luce, id.; cf. id. R. Am. 15, e. Lucr. 2, 617, egf. Caes. B. G. 3, 22, egf. Cic. Lael. 4 e. 9; men ~ aliquo: nyde negens Jngang, id. Att. 2, 1, e. Nep. Att. 20; ~ cara conjuge, Tibull., viro, Propert.; — b) e. acc.; ~ pabulum, Cato; hoccine ... ingenium frui, Ter. Heaut. 2, 1, 21; cf. Lucr. 3, 933; — eferre in partic. fut. pass., (men alene i clæssif. Prefa); non paranda nobis solum, sed etiam fruenta sapientia est. Cic. Tusc. 3, 7; cf. id. d. Senect. 16, e. id. Off. 1, 30; men rem fruendam oculis, etc., Liv. 22, 11; — c) absol.; satiat et expletis jucundius est eferre, quam frui, Cic. d. Senect. 14; quæ gignuntur nobis ad fruendum, Cic. Leg. 2, 7; cf. Ter. Heaut. 2, 3, 101, e. Hor. Ep. 1, 1, 7; — H) „bef.“ i Jætsprog: har frugstyken deraf, draager Rytte el. Jorcel deraf; — certis fundis frui solitum etc., Cic. R. Am. 15; men agrum Campanum fruendum locare, vid. Liv. 27, 11; cf. id. 32, 7; figel. (agellum) ... huic demus, qui fruatur, Ter. Ad. 5, 8, 27.

Frūino, onis, m., (hod. Frusino): Jerniciff By i Latium, Liv. 27, 37; — 2) df. Frūsinas, atis, adj., ager, Liv., fundus, Cic.; egf. absol., id. Att. 11, 1: de Frusinati (se. praedio el. fundo); — b) df. subst. Frusinates, um, m.: Jndvænerne deraf; vid. Plin. 3, 9, e. Liv. 10, 1.

Frustatio, adv., [frustum]: i Etyffer, Jyffevis, coquere, Plin. 20, 39. ~ secare, Appul. — frustillatio, adv.: i smaa Etyffer; ~ differre, (om Jyrcene), Plaut. Curc. 4, 1, 20; af — frustillum, i, n., demin. af frustum; in pl.: frustilla ignea, (Jstefunker), Arnob. — frusto, are, v. a., [frustum]: at Jpille i Stumper eg Etyffer; vid. Flor. 2, 2, (hver dog den ælste Jæfemaade er frustrantur).

Frusta, adv., [Ablativform af inus. frusus, i. e. frusus af fraudo, m. Jemonstrativum] ~era, figelem i supra, extra, etc.; — I) eptel.: ifølge en Jættelse el. Jættagelse, Jættagten; — jam hi ambo frustra sunt duo, Plaut. Amph. 3, 3, 19; cf. id. Bacch. 4, 7, 12, eferre; men frustra ductare aliquem, (Juffe), id.; men ut ... illi frustra sint, Sall. Jug. 86; cf. Plaut. Capt. 4, 2, 71, eferre; — frustra habere aliquem, Tac. Ann. 13, 37; — H) df. fædv. „vercr.“: A) „alm.“: Jergeves, uden Rytte, uden Jirkning el. Jølge; — Praesagiat animus, frustra me ire etc., Plaut. Aul. 2, 2, in.; figel. frustra tantum laboris sumi, Caes. B. G. 3, 4 e. 23, eferre; cf. Liv. 2, 25 e. 31, egf. Cic. d. Or. 2, 33, e. Hor. Od. 2, 14, 13; f. egf. Enn. ap. Gell. 18, 2; — b) egf. ellipst; vid. Hirt. B. G. 8, 5, e. Hor. Od. 3, 7, 21; cf. Flor. 4, 11; — B) „bef.“: Jergeves, omfent,

uden Grund, uden Henſigt; — nec frustra ac sine causa quid facere, dignum deo est, Cic. Div. 2, 60; cf. id. R. Com. 14, 6. Quintil. 10, 1, 56; — b) egl. elliptif, Quintil. 9, 3, 60; cf. Suet. Oth. 9: ut multi, nec frustra, opinantur.

*Frustrabilis, e: ſtaffende, expectatio, Arnob.; — frustramen, inis, n.: ſtaffelfe, Lucr. 1, 816, inc.; — frustratio, onis, f.: ſtaffende Jerventning; vid. Plaut. Amph. 3, 1, 15; — frustrationem enim esse tollendae legis, Liv. 3, 21, (en Lst. hvís Henſigt det var, eſt.); dilatus per frustrationem, id. 25, 25; cf. id. 38, 25; — egl. in pl., Justin. 9, 6; — 2) „bef.“ egl.: Jorfeilſe af det fereſatte Maal; tanto majorem his frustratio dolorem attulit, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 23; ~ cupiditatis, Colum.; men sine frustratione, (uden at ſeile), Quintil. 2, 20, 3; — frustrator, oris, m.: ſem ſtaffer el. ſerer dag Eſſet, debitor, Dig.; — cf. frustratorius, u: ſtaffende, somnitus, Tertull.; e. — frustratus, us, m.: ſtaffelfe el. Dverſtelfe; — frustratui aliquem habere, (have til Beſte), Plaut. Men. 4, 2, 21; — [frustror].

frustror, avi, atum, 1, v. a., Viſum af ſtge.: ſtaffer, bedrager; — ego me frustror, Plaut.; frustratus dilanibus, Just., spe, Vell., a spe, Fenest. ap. Priscian.; — egl. e. gen.: frustratus captivus, Gell. 5, 10. — frustror, atus sum, ari, v. dep. a., [frustra], ligefom ſtge.: ſtaffer, har til Beſte; ~ aliquem, Plaut.; se ipsum, Cic. Acad. 2, 20; men id. Att. 12, 18: vide, ne frustretur (se. me); men Liv. 2, 13: frustrata custodes; cf. Ter. Andr. 2, 27: etsi ... me spes haec frustrata est; men Virg. Aen. 6, 493: inceptus clamor frustratur hiantes, (de ſøge Jorgeres at ſtge); — egl. e. abl.; ~ aliquem spe auxilii, (ſtaffe med dette Haab), Liv. 2, 15; — II) „everſ.“: gler neget Jorgeres, forſpilder; — imprudenter facia opera frustrantur impensas, Colum.; implicati rami frustrabantur ictus, Curt. 6, 5.

*Frustulentus, 3: med ſmaa Stykker el. Brokker; ~ aqua, Plaut. Curr. 2, 3, 34; af — frustulum, i, n., dimin.: ſidet Stykke, ſiden Mundfuld, panis (deraf), Appul.; af — frustum, i, n., [fruo]: Sid el. Mundfuld; egl. „alm.“: ſidet Stykke, en Smule, Cic. Div. 1, 15; — in frusta secare, Virg.; frusta esculenta, Cic. Phil. 2, 25; — conduci frusto panis, Cato; men Senec. Ep. 89: in partes, non in frusta dividere; — not: frustum pueri, (ſem Skældsere: ſiden Skelm), Plaut. Pers. 5, 2, 67.

Frutectosus, (frutet.), 3: fuld af Buſte el. Arat, edl.; ~ tractus (pl.), Colum. 2, 2; ~ et rubricosus locus, Plin.; — b) smilax spinosus frutecosa ramis, id. 16, 63; af — frutectum, (etr. f. fruticetum af frutex), egl. frutetum, i, n.: Buſſvæxt el. Arat; ager frutectis et arboribus obsessus, Colum.; rosa silvestris in frutecto, Plin.; — 2) „everſ.“: en Buſt; id frutectum (i. e. cinnamom) etc., Solin. 30. — frutetum, i, n., f. frige. ab in.

Frutex, icis, m., (egf. f. Capella), rimel. beſt. m. Jvæit, at ſpire: Buſt el. Buſſvæxt, oppon. arbor, Colum. Arb. 1, 2, (hvor egl. frutex, ut violae, rosae, arundines); — ex uno semine fruticem numerosum fundere, Plin.; — ofte egl. in pl.: et med Buſte begrebet Sted, Arat el. Underſøet, edl.; frutices inter membra condebant, Lucr. 5, 951; ligel. in montanis locis et fruticibus, Varr.; deg egl. in sing., Phaedr. 1, 11; — II) egl. „everſ.“: A) den røſtaſte Træſub el. Stamme; vid. Suet. Vesp. 5, (hvor deg for frutice egl. læſes radice); — B) ligefom caudex o. stipes, ſem Skældsere: Mors el. Mærcian, Plaut. Most. 1, 1, 12, e. Appul.; — III) Rævnet paa et cederagtigt Træ i Phrygien, Plin. 13, 11.

Frutis, f. und. Frutis. — fruticatio, onis, f., [fruticor]: yvigt Jvæitſpiren af Græne el. Røſtub; ~ inutilis (stolo appellatur), Plin. 17, 1. — fruticesco, ere, v. n. inch., [frutex]: em et Træ: at ſtge mange Græne, Plin. 17, 45.

*Fruticetum, i, n.: et med Buſte beboet Sted, et Arat, edl., Hor. Od. 3, 12, 10; inter fruticeta et vepres, Suet. Ner. 28; — frutice, avi, 1, v. a.; Viſum af ſtge.; em Berterne: at ſlaae nd, at ſpire el. grænnes: — salix fruticet trunco, Colum.; men id 2, 9: ubi ex uno semine pluribus culmis fruticavit (tritennum); — 2) egl. „everſ.“ em Saarets Bæit, Juvenal. 9, 15; men fruticet late caput (cervi), Calpurn. Ecl. 6, 3; — fruticeor, ari, v. dep. n.: = ſtge.; cf. Cic. Att. 15, 4, „alleg.“: excisa est enim arbor, non evulsa; itaque, quam fruticetur, vides; e. — fruticōsus, 3: fuld af Buſte el. af Buſſvæxt, litus, Ovid. Her. 2, 121; men fruticosus arboribus (mare), vid. Plin. 6, 21; — fuld af Stub el. Græne, vimina, Ovid., arbor, Plin.; (aizoom) fruticosum a radice, Plin.; — compar., ~ rami rutae, id.; superl., ~ calamus, id.; — [frutex].

Frutinal, f. und. ſtge. — Frutis, is, f., [ſtal være crurifit emiferet af Aggodirig]; alſt. det crurifit Ravn paa Venus; Veneri matri, quae Frutis dicitur, Solin. 2; cf. — Frutinal, templum Veneris Frutis, Fest. p. 90 (Müller).

Frux, (egf. frugis, Varr.), gen. frugis, oftere in pl. fruges, um, f., [fruo]: Jrugt, navn. Bælgfrugt e. Marſfrugt, (men fructus oftere om Traſfrugten, ligefom frumentum oftere om Kornet el. Sæden); — I) „egenl.“: a) in pl.; terra feta frugibus etc., Cic. N. D. 1, 62; cf. id. ibd. 60: nos fruges serimus, nos arbores; men frugum fructuumque reliquorum perceptio etc., id. Off. 2, 3; — deg ſindes egl. fruges f. frumentum; quam fruges Cererem appellamus, id. N. D. 2, 23; cf. Lucr. 2, 656, e. Attius ap. Cic. Tusc. 2, 5; — ligel. ſlaae fruges ubert. f. fructus el. Traſfrugt; ~ arboreae, Virg. Ge. 1, 55, roburneae, Colum.; ligel. dulcedine frugum (capi), Liv. 5, 33; — b) in sing.; si jam data sit frux, Enn. ap. Prisc.; non omnem frugem, neque arborem, in omni agro (reperiri), Cic. R. Am. 27; cf. id. d. Senect. 15, o. Hor. Ep. 1, 16, 10; — II) „fig.“: A) „alm.“, ligefom fructus: Jrugt, d. e. Pyttic el. Jærdel el. Værd; — quantae fruges industriae etc., Cic. Coel. 31; cf. Quintil. 6, 2, 3: ad frugem aliquam perducere etc.; men „poet.“: expertia frugis, (uden Kiærne, uden Aand el. Jætheld), Hor. A. P. 341; men til Væteren: inseris auras Fruge Cleanthea, (med Cæs Jærdemme), Pers. 5, 61; — B) „bef.“ o. „etſiſt.“: I) frugi, indecl., (rimel. dat., ligefom f. frugi aptus): dygtig, maadebelen, reſtaffen, edl.; aa) em Perſener; — L. Piso tanta virtute et integritate fuit, ut ~ solus Frugi nominaretur, Cic. Font. 13; homines plane frugi et sobrii, id. Verr. 3, 27; cf. Hor. Ep. 1, 16, 49, oftere, e. Ter. Heaut. 3, 3, 19, oftere, e. Al.; — b) egl. m. tilſeiet bonae; — Is probus est, quem poenitet, quam probus sit et frugi bonae, Plaut. Trin. 2, 2, 39; ligel. permodestus (homo) et bonae frugi, Cic. Att. 4, 8; — bb) em Jrug eg em Begrebet: maadebelen, tavellig; — ejus ... frugi severaque vita etc., Cic. Sil. ap. Cic. Fam. 16, 21; ~ coena, Plin. Ep.; ~ atrium, nec tamen sordidum, id. Ep. 2, 4; — 2) ad frugem, egl. ad bonam frugem, (til Dygtighed el. Reſtind); — se ad frugem bonam, ut dicitur, recepisse, Cic. Coel. 12; multa ad bonam frugem ducentia etc., Gell.; quin in adolescentem ... ad frugem corrigis! Plaut. Trin. 1, 2, 81; — not: ſem compar. o. superl. fruges frugalior e. frugalissimus; f. und. frugalis.

Fucate, adv.: med paafat Jæve el. Sminſke; compar., Auson.; af — fucatus, 3: part. e. adj. af fuco. — I. Fucinus, i, m., egl. lacus Fucinus, (hødt. Lago di Celano): Jndſo i Latium i d. Marſiſte, Virg. Aen. 7, 759, o. Liv. 1, 57; — em dens Udgravning, vid. Suet. Claud. 20, egl. id. Caes. 41. — 2. fucinus, 3: farvet med fucus el. Drſeille, Quintil. 13, 10, 76.

fuco, avi, atum, 1, v. a.: farver; I) „alm.“; vid.

Virg. Ge. 2, 465, v. id. ibd. 4, 334; men fucatas colore tabulas etc., Tac. Ann. 2, 14; cf. Hor. Epod. 12, 11; — II) „bef.“: farvet for at ferstienne; A) „egenl.“: Composita est aliis fucandi cura coloris, (neml. som læretigt), Ovid. Trist. 2, 187; men Quintil. 8, proem.: corpora vulsa atque fucata muliebriter; — B) „fig.“: (genus dicendi) quum praenititur atque fucatur, sit praestigiosum, Gell. 7, 14; — III) partic. fucatus, 3, egf. este som adj.: epsumfct el. fersumfct; — naturalis ... non fucatus nitor, Cic. Brut. 9; cf. id. Lael. 25: omnia fucata et simulata a sinceris atque veris (internosci); men iisdem ineptis fucata etc., id. Mur. 12; men Plin. 31, 19: puer subdoliae ac fucatae vernitilitas; — compar., Gell. 13, 26; e. — fucosus, 3: farvet el. sminfct; cf. „fig.“; merces fallaces et fucosae, (uægte el. fersalfctere stramvæter), Cic. Rab. Post. 13; — illae ambitionis nostrae fucosaeque amicitiae, (fersilte Venfctæber) etc., Cic. Att. 1, 18; cf. id. Plane. 7: vicinitas ... non fucosa, non fallax, non erudita artificio simulationis, etc.; — [af flgt.].

1. fucus, i, m., γένος: etflags Soveret el. Soveræ el. Tång, (lichen roccella L.), hværaf beredtes en rød farve, navn. egf. red Smiinte; vid. Plin. 13, 48, v. id. 26, 66; — B) cf. farve. Farvesaft, navn. a) Purpur el. Purpurfarve; — fucus Aquinus, Hor. Ep. 1, 10, 27; lana tineta fucco, Quintil. 12, 10, 75; figel. — Tyrius, Ovid. Met. 6, 222, Taenarius, Val. Fl.; — b) Smiinte; colorem fucco mentiri, Quintil.; vitia corporis fucco occultant, Plaut.; cf. Prop. 2, 1, 27; — c) Virg. Ge. 4, 39, er fucus: det farvede Biver, (propolis); — II) „fig.“: A) „alm.“: fersalfcting; quod merces sine fucco gestat, Hor. Sat. 1, 2, 8, (alleg.); — B) „bef.“: a) ferserægtis fustifer el. nægtelstsmfcting; vid. Cic. d. Or. 2, 45, v. id. ibd. 3, 52, egf. Quintil. 8, 3, 7; — b) fersilctelct, Stufctelct, vel.; sine fucco et fallacia negatur, (fersilct el. figelctem), Cic. Att. 1, 1; fucum facere alicui, (stufct el. viltctere), vid. Ter. Eun. 3, 5, 41. — 2. fucus, i, m.; pl. fuci, Virg. G. 1, 168 v. 211: Summeber el. Sandber el. Drener; f. egf. Plin. 11, 10 v. 11, egf. Varr. R. R. 3, 16.

fue! interj. el. Udraab i Uvillie, ligesom phui: sy! Plaut. Most. 1, 1, 37. — Fufidius, a: remerst Stægtv. o. Personnæn; vid. Cic. Pis. 35, ofctere; — df. Fufidianus, 3, praedia, Cic. — Fufius, a: remerst Stægtv. o. Personnæn; — Qu. Fufius Calenus, tr. pl. a. u. c. 692; — 2) df. Fufius, 3, lex de comitiis, Cic. Att. 4, 16.

fuga, ae, f., γυγή: flugt; I) „egenl.“: A) „alm.“: ~ ab urbe, Cic. Att. 7, 21; fuga salutem petere, Nep. Hann. 11; cf. id. Ages. 4; men Caes. B. G. 2, 12: ex fuga se recipere, (samle stræfcter efter flugten); — in fugam vertere, Liv., convertere el. conijcere, Caes., staae paa flugt; egf. in fugam dare, id. B. G. 2, 23; — detimed: fugam dare, ligesom fugam capere: tage flugten; cf. Virg. Aen. 12, 367, v. Cic. Verr. 4, 13; — egf. heder „pect.“ fugam dare: at lade undflye, at give el. frembringe en flærfere fart, Virg. Aen. 7, 24; — fremdeles fugam facere: at drive paa flugt, Liv. 1, 56, v. id. 21, 52, ofctere; men egf. at tage flugten, Sall. Jug. 53, v. Liv. 8, 9; — B) „bef.“: tvungen flugt fra Siemmet el. Jærelændet, Landflugtighed el. Landsfersværing; — vid. Cic. d. Or. 3, 3; egf. in pl., Tac. Ann. 11, 61; men „pect.“: Vos eritis nostrae portus et ara fugae, Ovid. Pont. 2, 8, 68; — b) metonym. egf. fugae (f. fugitivi), Colum.; — II) df. „fig.“: A) „overf.“: a) flugt, d. e. hurtig el. ifctende Bevægtelct; — fugæ praevertitur Hebrum, Virg. Aen. 1, 317; fuga temporum, Hor. Od. 3, 30, 5; — egf. hurtig Reife el. Seilats; — Exspectet facilemque fugam etc., Virg. Aen. 4, 430; — b) Middel til at undflye; egf. Udvei el. Rædning; — fugam claudere,

Liv. 27, 18; ~ explicare, id. 1, 30, reperire, Virg. Ge. 4, 411; — B) „ment.“: Udraa el. Stræben efter at undgaae neget; — ~ turpitudinis, (oppoñ. appetentia honestatis), Cic. d. Rep. 1, 2; fuga laboris desidia arguit, id. Mur. 4; fuga laborum et dolorum, id.; ~ paupertatis, Hor., culpa, mortis, leti, id.; — not.: (ala pro axilla) fuga litterae vastioris, Cic. Orat. 45.

fugaciter, adv. af fugax: flygtende, feigt; — compar., utrum ab se audacius, an fugacius ab hoste geratur bellum, Liv. 28, 8. — Fugalia, ium, n., [fuga], (se. sacra), in memoriam fugatorum regum, etc., Augustin.; cf. Regifugium. — fugator, oris, m., [fugo]: som fersdræver el. afvænter; ~ mortis, Tertull.; — df. fem. fugatrix, icis, timoris, id.

*fugax, æcis, f.; I) „egenl.“: flygtig, som let flygter, caprea, Virg., færae, id.; — b) navn. der gærne løber bert (af Stægt el. fra sin Tænet); df. f. fugitivus, (bertløben Slave), Plaut. Pers. 3, 3, 16; men fugacissimus hostis, Liv., dux, id. 5, 28; — egf. „alm.“: flygtende, som befinter sig paa flugten, vir, Hor. Od. 3, 2, 14; cf. Ovid. Met. 1, 541: tergo fugaci imminet; men ibd. 13, 807: voluerique fugacior aurâ (Galathea); „pect.“ egf. ~ lymphæ, Hor.; — II) „fig.“: A) „overf.“: som hurtigen iler affctet el. ferbi; — fugaces labuntur anni, id.; non aliud pomum fugacius, Plin.; cf. Cic. Fam. 10, 12: haec omnia ... breviter, fugacia, caduca; — B) „ment.“: færv. e. gen.: som seger at undgaae neget, som vogter sig derfer; — fugax ambitionis, Ovid. Trist. 4, 10, 38; cf. id. ibd. 3, 2, 9; fugacissimus gloriae, Senec. Benef. 1, 32; v. — fugela, ae, f.; (fer: v. efterel. f. fuga): flugt el. Stræben efter at flygte, Cato ap. Prise., Appul.; — [fugio]. — fūgiens, tis: partic. v. adj. af flgt.

fugio, fugi, fugitum, 3, v. n. o. a., [best. m. γυγή, γέφυο]: flygter, tager flugten, løber derfra, egf. undflyer el. undgaacr, vel.; I) som neutr.; A) „egenl.“: ~ hine, Plaut., a foro, id., ex conspectu, Ter., ex proelio, Cic., a patria, Ovid., de civitate, Quintil.; men ~ oppido, (f. ex oppido), Caes. B. C. 3, 29; — ~ in provinciam, id.; men ~ in nubila, (tabe sig deri), Virg. Aen. 12, 256; men „pect.“: fugiens ad litora portus, Prop. 4, 6, 15, (i. e. recedens); — egf. absol., el. m. adv.; nec fugere destiterunt etc., Caes. B. G. 1, 21; cf. Virg. Aen. 5, 629, v. id. ibd. 6, 61; — figel. absol. em en Slave: at løbe bert, Hor. Ep. 1, 16, 46; figel. fugit mihi servus, Senec.; — ~ intro, Ter.; quo et unde fugiebas? Curt.; men longe fuge, (fly langt bert), Hor.; men som Ordspreg: ita fuge, ne praeter casam, Ter. Phorm. 5, 2, 3; — entel. fugere equo (til Hæst), rate, Val. Fl.; — b) egf. ligesom γέφυο: at blive landflygtig, at gaae i Landflygtighed; fugiendum de civitate etc., Quintil. 6, 1, 19; — B) „overf.“: a) at flyge el. ile; — curru fugiente, Hor. Ep. 1, 16, 7, (om den nedgaadende Sæl); — figel. „pect.“ om Strævaen, Stat., em et Stib, Val. Fl.; men fugiens per gramina rivus, Virg.; — b) at ile affctet el. bengaae el. forsvinde, navn. om Tiden; vid. Virg. Ge. 3, 281; figel. fugiens hora, Hor., actas, Catull., (flygtig el. ifctende); men fugiens dies, Senec. Thyest., (Afcten); — figel. mensis fugiens, (dens fctte Del deraf), Ovid. Fast. 5, 186; — egf. „alm.“: at bevinde el. fergaae; — vinum fugiens, (som ifctte helder sig), Cic. Off. 3, 23; oculi fugientes, (i. e. morientes), Ovid. Am. 3, 9, 19; — fugere ad verba, (i. confugere: tage sin Tilflugt deri), Petron.; — II) act. el. e. acc.; A) „egenl.“: at flygte derfra el. derfer; — ~ concilia convetusque hominum, Caes. B. C. 1, 19; men ofctst „pect.“; ~ percentatorem, Hor.; cf. id. A. P. 155; ~ campum, id.; ~ vina, (afstolde sig derfra), Ovid. Met. 15, 322; — b) „bef.“: flygtende at ferlade Siemmet el. Jærelændet; — vid. Hor. Od. 1, 7, 22, egf. id. ibd. 2, 16, 20, v. Virg. Ecl. 1, 4; — B) „fig.“;

1) „overf.“: flygtende at undgaae el. at undfomme berfra, effugere, (men alene „poet.“); vid. Hor. Od. 3, 3, 16, o. id. ibd. 1, 2, 19; — men med omvendt Udtryksmaade, id. ibd. 1, 28, 20: nullum Saeva caput Proserpina fugit; — b) ~ aciem: blive el. være usynlig, Cic. Tusc. 1, 22; cf. Ovid. Fast. 2, 80: ~ visus etc.; — 2) „ment.“: ~ ignominiam et dedecus, (oppon. expetere laudem), Cic.; ~ vituperationem tarditatis, id.; cf. Hor. Ep. 1, 9, 10; ~ iudicium senatus, Liv. 8, 33; ~ nuptias, Ter., connubia, Ovid., cf. Hor. Ep. 1, 1, 72; men ~ iudicium, id. Sat. 1, 4, 100; — cf. pass.; simili insecta mors fugitur... vita expetitur, etc., Cic. Leg. 1, 11; fugienda semper injuria est, id.; longissime fugienda mollis acio, Quintil.; petenda ac fugienda, id. 3, 6, 19; — bb) berftr. er endnu at mætte; a) fuge ere, ligesom *φύγω*, m. Objectsfættning: undgaae at giøre noget, at vogte sig derfor; — illud... longe fuge credere, Lucr.; cf. Hor. Od. 1, 9, 13, o. Virg. Aen. 9, 200, ogf. Hor. Ep. 2, 2, 150; — b) res me fugit, (det undgaaer mig, det er mig ubefindet); — vid. Cic. d. Or. 1, 59, o. id. Fam. 4, 23; men ~ scientiam alienius, id. Manil. 10; — ogf. m. Subj. fættning; cui rei fugerit me rescribere, Cic. Att. 5, 12; cf. id. ibd. 12, 42; — III) partic. fugiens, tis, ogf. som adj.: flygtende el. flygtig, fseintende, etc.; — vinum fugiens, (som ikke holder sig), Cic. Off. 3, 23; ocelli fugientes, (døende), Ovid. Am. 3, 9, 49; portus fugiens ad litora, (i. e. recedens), Propert. 4, 6, 15; — b) cf. subst., fugiens, tis: den Anslagede, Cod. Just.; — B) „overf.“: fugiens laboris, arbejdsfry, Caes. B. C. 1, 69. Fugitans, tis, partic. o. adj. af fugio. ~ fugitivarius, i, m.: som opfører flygtninger el. bortløbne Slaver, Flor. 3, 19; — men enmst: som opfører borttrebne Engele, Varr.; — 2) som stuler bortløbne Slaver, Cod. Theod.; af ~ fugitivus, 3, [fugio]; 1) „egenl.“: som er flygtet (el. fseint) el. løbet bort; cf. a) m. o. ut. servus, bortløben Slave, alienus, (fra nogen), vid. Hor. Ep. 1, 10, 10; men Cic. Verr. 4, 50: neque tam fugitivi illi a dominis, quam etc.; — ogf. som Skædsør, Plaut. Pseud. 1, 3, 131, Ter.; — b) fugitivus, (se. miles): bortløben Soldat, Deserteur, Dig.; cf. Caes. B. G. 1, 23; — c) ogf. om Bier, Varr.; ogf. om Duer, Plin. 18, 31, (hvord der tilføies gen. illius loci); — II) „fig.“: a) om Personer: fordrøven, flygtig, regni, (derfra), Flor. 3, 1; men ~ rei familiaris, (som ikke mere holder dermed), Plin. Ep. 9, 28; men absol. Hor. Sat. 2, 7, 113: teque ipsum vitas fugitivus; — b) om Ting og Vægsrer: flygtig, uifster; ~ argentum, (vanskeligt at faae fat paa), Ter. Haut. 1, 2, 11; ~ gaudia, Martial. 7, 46. Fugio, avi, atum, i, v. n. o. a., intens. af fugio; 1) neutr.: flyer el. flygter hid og did; ita miserrimus fui fugitando etc., Ter. Eun. 5, 2, 8; — II) act.: flygter derfor, flyer, etc.; — illum amant, me fugitant, Ter. Ad. 5, 1, 18; — sædv. søger at undgaae, quaestionem, Cic. R. Am. 28, necem, Phaedr.; — b) „poet.“ c. inf.: fugitabant visere etc., Lucr. 6, 1236; — III) partic. fugitans, tis, ogf. som adj. c. gen.: Herus liberalis est, et fugitans litium, Ter. Phorm. 4, 3, 18; — not.: Plaut. Pseud. prol. 8, er fugito, (dræber paa flugt); frequ. af fugo. — fugitor, oris, m., [fugio]: som flygter el. løber derfra; ad summus Bellatores aciem fugitorem fore, Plaut. Trin. 3, 2, 97. Fugo, avi, atum, i, v. n. o. a., [fugio]: bringer til at flygte, jager el. slaar paa flugt; — 1) „egenl.“ i Krigsprog; — ~ et fundere hostes, Sall.; cf. Cic. Off. 3, 1; men fugato omni equitatu, Caes. B. G. 7, 28; — b) ogf. „alm.“: fordræder el. forjager, homines inermes armis, viris, etc., Cic. Caccin. 12; — men „poet.“: Hannibalemque Lares Romana sede fugantes, Propert. 3, 3, 11; — II) „overf.“ o. „alm.“: forjager el. fordræder, bortførner, afvender; vid. Hor. A. P. 174; men Ovid. Pont. 3, 3, 21: nisi me mea Musa fugasset; — ~ a proposito studendi, Quintil.; men

absol.: ~ poetam, (straffe tilbage), Hor. Ep. 2, 1, 182; — ~ flammam a classe, Ovid., maculas ore, id.; men vetitus de corde fugabitur ardor, id. Met. 9, 502; men id. ibd. 1, 469 figd.: fugat hoc (telum), facit illud amorem. Fulcimen, mis, n.: hvoerpaa noget er støttet, en Støtte el. Pille; nullo fulcimine nixa (tellus), Ovid. Fast. 6, 26; o. — Fulcimentum, i, n., ligesom figd.; Støtte el. Underlag, Appul.; — ogf. „fig.“: Støtte el. Understøttelse, Dig.; af ~ fulcio, fulsi, sultum, 4, v. a.: støtter el. støver, belster opreist; 1) „egenl.“: ~ coelum qui vertice fulcit (Atlas), Virg. Aen. 4, 217; ~ trabibus, Plin.; men vitis nisi fulcia est, etc., Cic. d. Senect. 15; men id. Acad. 2, 21, „alleg.“: ~ porticum Stoicorum; — domus sulca columnis, Prop.; cf. Hor. Sat. 1, 3, 48; ogf. ut. abl., Virg. Aen. 11, 33; ogf. c. acc. graec.: latus niveum molli fultus hyacintho (juvenens), id. Ecl. 6, 53; — ogf. om Bierne: ruentes ceras fulcunt, etc., Plin. 11, 10; — men „poet.“: apposita janua sulca sera, (stillet el. forværet dermed), Ovid. A. A. 2, 241; men pedibus... positas fulcire pruinis, Propert. 1, 8, 7, (træde fast, d. e. betædte); — II) „fig.“: A) „overf.“: styrker el. befæster; f. ovenf. Ovid. l. c., ogf. Virg. Aen. 8, 227; — ogf. styrker med Hæring; vid. Lucr. 2, 1148; ~ stomachum cibo, Senec. Ep.; (bos) nisi cibo sulca est, Colum.; — B) „ment.“: understøtter, holder opreist; vid. Cic. Rab. Post. 16; cf. id. Phil. 2, 21; men ~ aliquem litteris, (opretholde, træde), id. Att. 5, 21; cf. id. Fam. 12, 15, o. id. Off. 3, 22; — men „poet.“: Et serie fulcite genus, (forplanter Slægten)! Propert. 4, 11, 69; — not. a: Antioipa aerumnis cor lustrificabile sulca, (hviss Bierie er betyngtet deraf), Pers. 1, 78, (rimel. ex Pacuv.); — not. b: fulcitius, 3, f. fultus, Coel. Aur. Fulcrum, i, n., [fulcio]; 1) „alm.“: Støtte, Stolpe, Støve; — fulcra (lecti: Sengenstøper). Ovid. Pont. 3, 3, 11; men fulcra tricliniorum, Plin.; cf. Suet. Claud. 32; ~ plutei, Propert.; — II) „ment.“, (som pars pro toto): Sengen selv; vid. Prop. 4, 7, 3, o. Juvenal. 6, 22, eftere.

Fulgens, tis, partic. o. adj. af fulgeo; — b). fulgentes, adv.: glimfende, straalende; — compar., ~ radiare, Plin.; — ogf. „overf.“: fulgentius poterat instrui luxuria, id. 22, 3. — Fulgentius, i, m., Fabius Pantiades: romersk Mythograph o. Grammatiker i Begyndelsen af d. fette år. Hærb.

Fulgeo, fulsi, ere, v. n. o.; (former ogf. ferel. o. „poet.“ efter d. 3de Comp.: fulgit, Lucr., fulgere, id. Virg. o. H.); — 1) „egenl.“: A) „alm.“: at lyne; Jove fulgente etc., Cic. Vatin. 8; cf. id. N. D. 2, 23; ligel. coelo fulgente, tonante, ibd.; — ogf. impers.: si fulserit, id. Div. 2, 72; — B) „bef.“: ogf. a) om Lyset og om Himmellegemerne: at skinne el. straal, Hor. Epod. 15, 1; puro fulget in orbe dies, Ovid.; — b) ligel. om andre Glimfende; — nova purpura fulget, Ovid.; cf. Cic. Catil. 2, 3: qui fulget purpura; men tecta... ebore et auro fulgentia, id. Parad. 1, 4; men lucidum fulgere gladii, Liv. 1, 25; — entel. „poet.“: micantium (adv.) fulgentes oculi, Hor. Od. 2, 12, 15; men id. ibd. 3, 28, 14: fulgentes Cyclades, (af deres brude Hærmes); — II) „fig.“: A) „alm.“: at fremfætte el. glimre, at udmærke sig; — quondam nobili fulsi patre, Senec. Med.; Fulgentem imperio fertilis Africae etc., Hor. Od. 3, 16, 31; ligel. fulgens sacerdotio, Tac. Hist. 1, 12; — B) „bef.“ o. „ment.“, Hor. Od. 3, 2, 18: Intaminatis fulget honoribus (virtus); cf. Nep. Eum. 1; — ogf. om Taleren Pericles: fulgere, tonare, vid. Cic. Orat. 9; — III) af partic. fulgens, tis, som adj., er compar., Claudian., o. superl., Vell. 2, 61 o. 71.

*fulgesco, ere, v. n. incho.: at lyne el. skinne, Firmic.; — fulgetra, ae, f.: = figd.; fulgetras poppymis adorare, Plin. 28, 5; — fulgetrum, i, n.: det begyndende Ryn, den første Vindst, Senec. Qu. N. 2, 56, o. Plin. 2, 55; o. — fulgidus, 3: skin-

nende, straalende; (for: o. eterel. Ord); - fulgida cernere etc., Lucr. 3, 364; men fulgidior radio, Venant.; - cf. demin. fulgidulus, 3. Ter. Maur.; - [fulgeo]. - Fulginia, ae. f.: By i Umbrien, Sil.; - 2) cf. a) Fulginas, atis, adj.: in Fulginate praefectura, Cic. frgm. ap. Prisc.; - b) subst. Fulginates, um, m.: Jædæaerne deraf, Plin. 3, 19.

fulgo, ere, f. fulgeo ad in. - fulgor, oris, m., [fulgeo]: 1) egentl.: Lynet el. Lynstraalen; (østest „poet.“ f. fulgor); vid. Lucr. 6, 170, ogf. Virg. Aen. 8, 524; men in pl.: dextris fulgoribus, Cic. Div. 2, 39, (ex Homero); cf. id. ibd. 2, 19; - II) „fig.“: A) „overf.“: lyfende Glænde el. Efin; ∞ armorum, Hor., oculo- rum, Ovid.; men (candelabri) fulgor, vid. Cic. Verr. 2, 44; - ∞ vestis, Ovid., abollae, Suet., speculorum, Plin.; ∞ solis, id.: men fulgor ab auro, (f: ∞ aur), Lucr. 2, 50; - men in pl., Hor. Sat. 2, 2, 5; - b) „centeret“: prosperus ille et salutaris fulgor, (om Planeten Juppiter), Cic. d. Rep. 6, 17; - B) „ment.“: Glænde, Berømmelse; vid. Ovid. Trist. 5, 12, 39, v. Hor. Ep. 2, 1, 13; men ∞ rerum, vid. Plin. 7, 27.

Fulgura, ae. f.: Lynets Gindinde, Senec. ap. Augustin.; af - fulgur, oris, n., [fulgeo]: Lynet el. Lynilden; men fulmen: den nedslaaende Lynstraale; vid. Ovid. Met. 3, 300, v. Lucr. 6, 270; - nævnl. ofte som bringende Bæstler; vid. Cic. Leg. 2, 8, v. id. Div. 1, 10 v. 16, ogf. Suet. Dom. 16, estere; - II) „overf.“: A) ligesom fulmen: det nedslaaende og tændende Lyn, Lynstraalen; vid. Hor. Od. 2, 19, 12, v. Lucr. 6, 391; - B) ligesom fulgor: Glænde, („poet.“ v. field.); fulgura solis, Lucr.; ∞ nictantia flammae, id.; cf. id. 2, 325.

fulgurialis, e, [fulgur]: hørende til Bæstler af Lynet, libri, Cic. Div. 1, 33. - *fulguratio, onis, f.: Lynets Efin el. Lynilden; vid. Senec. Qu. N. 2, 12, ogf. id. ibd. 16 v. 21, ogf. id. ibd. 1, 1; v. - fulgurator, oris, m., i. e. fulsurum inspector: en Hærseer, som spæder af Lynet, Cato ap. Non.; cf. Cic. Div. 2, 53; - II) Lynsløngeren, Appul.; v. - fulguratura, ae. f.: Lynets Nedbrydning el. Hærklaring, Serv. ad Virg. Aen. 1, 42; - [fulguro].

*fulgureus, 3: med Lyn el. fuld deraf, nubes, Capella; - fulgurio, ivi v. n. itum, 4, v. n. o. a.; (forcl. Ord); 1) neutr.: at lyne; - fulgurivit Juppiter, Naev. ap. Non.; - II) act. om Lynet: at ramme; men alene in partie. perf. pass., fulguritus, 3: truffen af Lynet; - Fulguritae sunt hic alternæ arbores, Plaut. Trin. 2, 4, 138; omnibus fulguritis odor est sulphureus, Senec.; v. - fulguro, avi, atum, 1, v. n.; 1) „egentl.“: at lyne; - Jove tonante, fulgurante, etc., Cic. Div. 2, 18; - færd. impers., fulgurat, etc.: det lyner, vid. Plin. 2, 55; - II) „fig.“: A) „poet.“: at skinne el. straalende deraf, auro vitito, Stat.; men oculis qui fulgurat ignis, (i. e. ex oculis), Sil.; - B) „alleg.“: fulgurat in nullo verius vis eloquentia, Plin. praef.; ligel. fulgurare et tonare, Quintil. 2, 16, 19, (om Tæleren Pericles); (al. fulgere m. f. Bem.: - [fulgur].

fulica, ae, f.: etflags Vandfugl, rimel. Maagen el. Heiren; - ∞ marinae, Virg. Ge. 1, 363; cf. Ovid. Met. 8, 625, v. Plin. 11, 14. - *fuliginatus, 3: besvægen med sort Smiite, Hieronym.; - fuliginæus, 3: sebragtig, nævnl. sedfarvet, nubes, Petron., color, Arnob.; v. - fuliginosus, 3: fuld af Sed, sødet, Lares, Arnob., Prudent.; af - fuligo, inis, f.: Sed (el. Røreg), quae supra focos tectis inhaeret, Colum.; men quasi fuligine abstersa, Cic. Phil. 2, 36; cf. Quintil. 11, 3, 23; fuligo lacinbrationum oratori bibenda (Campens Ds); - men „alleg.“: fuligo atra verborum et argutiarum, Gell. 1, 2; - II) „overf.“: fort Smiite, stibium, Juvenal. 2, 93. - fūlix, icis, f.: = fulica, Cic. (poët.) Div. 1, 8.

*fullo, onis, m.; 1) en Bælser, en Bælfemøller, Plin. 28, 18, v. Martial. 6, 93; - 2) ogf. Rænet paa

en hvidepletlet Tørstistat, Plin. 30, 31; - not.: ogf. er Fullo: renerst Tølnavn, Liv.; - ogf. Rænet paa en Rinnus af Laberius, Gell. 16, 7; cf. - fulloniceus, 3: hørende til el. benævnt efter en Bælfemøller, pila, Cato; - 2) df. fullonica, (se. ars), Bælfemøllerbaandværket, Plaut., (se. officina), Bælfemøllervædet, Dig.; - b) ogf. fullonica, orum, i. e. fullonum officina, Dig.; - ∞ fullonius, 3: = frgd., ars, Plin., saltus, Senec. Ep. 15, (Spring, der ligner Bælfernes); - comist er: ∞ fructus, (Jøseph), Plaut. Pseud. 3, 1, 16; - endel. fullonium, i, n., (i. e. officina fullonum), Ammian.

fulmen, inis, n., [etr. f. fulgimen, af fulgeo]; 1) „egentl.“: Lynet; nævnl. Lynstraalen el. det nedslaaende Lyn; - fulmen est coactus ignis et impetu jactus, Senec. Qu. N. 2, 16; (oppo. fulguratio); f. ogf. Cic. Div. 2, 19, und. fulgor, v. id. ibd. 20; nec Juppiter hunc fulmine percussit, id. N. D. 3, 35; Juppiter fulmina jacti, id., jaculator, Ovid., torquet, Virg., spargit in terras, Ovid.; - fulmen Aetneum, (sem smedens i Aetna), Ovid. A. A. 3, 190; - „poet.“ forstillet Lynet med alae el. Vinger, (ligesom Vilen); hys. Virg. Aen. 5, 319: fulminis oecior alis; - II) df. „fig.“: A) hvad der rammer el. nedslaaer ligesom Lynet; - fulmina fortunae contemnere, (Stiknens baare Slag), Cic.; ligel. „alleg.“ om tvende Sommers pludselige Dødsfald: quod duo fulmina domum meam per hosce dies percussurint, Liv. 15, 11; - ligel. om en Hærfølgelse. Dødsfælde; vid. id. 6, 39, v. Juvenal. 8, 92, ogf. Ovid. Trist. 5, 2, 53; men id. Met. 10, 550: habere fulmen in dentibus, (om et Dyr, hvis Bide er dræbende); - B) hvad der er uimodstaaeligt som Lynet; vid. Virg. Aen. 6, 813: aut geminos, duo fulmina belli, Scipiadæ, cladem Libyæ, etc., (om Scipio Afric. d. ældre og yngre); cf. Cic. Balb. 15, hvor tvende ældre Generaler i Spanien, Cn. o. P. Scipio, hede: duo fulmina imperii Romani; - men fulmina verborum, vid. Cic. Fam. 9, 21; „poet.“ ogf. om Bistket, Sil. 11, 341.

fulmenta, ae, f., [etr. f. fulcimenta af fulcio]: Stotte, Stive, Stolpe, Cato; - 2) ogf. en Affars paa Støen, Plaut. Trin. 3, 2, 94, v. Lucil. ap. Non. - fulmentum, i, n., [etr. f. fulcimentum, af fulcio], ligesom fulcrum: Stotte, Stive, Stolpe, Vitruv. 5, 1; - som comist Ordbrug om en Hærførtøje, har Varr. ap. Non.: fulmenta scandunt lectum.

*fulminatio, onis, f.: Lynildens Nedbryd el. Nedslaaen; - fulguratio ostendit ignem, fulminatio emittit, Senec. Qu. N. 2, 12; v. - fulminator, oris, m.: Lyneren, Lynsløngeren, i. e. Juppiter, Arnob.; - cf. fem. fulminatrix, icis, (legio XII), Inscript.; - [fulmino].

fulmineus, 3, [fulmen]; 1) „egentl.“: hørende til Lynet el. benævnt derefter, ignis, Ovid., (Lynilden), ictus, Hor., fragor, Val. Fl., (Tordenflag el. Tordenbrødt); - II) „overf.“: der virker ligesom Lynet, fulmine, jerdærelig; Fulmineo... ore (aper), Ovid. A. A. 2, 374; ligel. fulminei rictus lupi, id.; cf. Phaedr. 1, 21; men ∞ ensis, Virg. Aen. 9, 111; cf. id. ibd. 812: ∞ Mnethens.

fulmino, avi, atum, 1, v. n. o. a., [fulmen]; 1) neutr.; A) „egentl.“: at udslønge Lynet, at lyne og tordne, Senec. Qu. N. 2, 23; Juppiter fulminans, Hor. Od. 3, 3, 6, v. Plin.; - ogf. impers., fulminat: Lynet slaaer ned, Virg. Ge. 1, 370; - B) „poet. overf.“, nævnl. om den vældige Kriger; Caesar dum... fulminat bello, Virg. Ge. 1, 561; ligel. ∞ armis, id. Aen. 12, 654; dog ogf. Plin. 30, 12: solo Marte fulminante, (naar en alm. Kriger raser); - men fulminat illa oculis, Prop. 4, 8, 55; cf. Ovid. Am. 1, 8, 16; - ogf. m. homøgent Object; ∞ ignes, Auct. Aetn. 342; - II) act.: at nedslaa el. dræbe med Lynet; Ingentes quercus fulminat (Juppiter), Claudian.; men fulminari a deo, (om Aesculapius), Lactant.; - df. fulminati, orum: de Lynslagne,

Plin. 2, 55; — B) *egf. „everf.“*: at nedflaae el. forfærde; — quanta vi fulminet hostem (Honorius), Claudian.; — *df. fulminatus*, strålslagen, betøvet, Petron. Sat. 80.

**fulsor*, oris, m.: som stetter el. underholder el. opretholder, Venant.; e. — *fulsura*, (fulst.), ae, f.; 1) *„egent.“*: Støtte el. Støve el. Støtpe, Vitruv.; — *fulsurae et substitutiones* (theatri), vid. Plin. Ep. 10, 48; — II) *„everf.“*: hvad der opretholder el. bevarer el. betiener et andet; — *cibus ... stomacho fulsura ruenti*, Hor. Sat. 2, 3, 151; men Plin. Ep. 1, 9: *cujus (corporis) fulsoris animus sustinetur*; — [*fulcio*]. — *fulsus*, 3: *partic. af fulcio*.

Fulvaster, *stra*, *strum*, [*fulvus*]: gulagtig el. rødgal, *radix*, Appul. — *Fulvia*, ae, *Fulvianus*, 3, o. *Fulviaster*, *stri*, f. mid. flgd. — *Fulvius*, a: romerit Persiens. o. Stagténarn; saaf. M. *Fulvius Nobilior*, Liv., Cic.; — *Fulvia*, Gemalinde af Claudius, af C. Curio, eg tilfødt af M. Antonius; vid. Cic. Phil. 2, 5, o. id. Att. 11, 12; — B) *df. 1) Fulvianus*, 3, herba, vid. Plin. 26, 57, stola, Val. Max. 3, 5; — 2) *Fulviaster*, *stri*, m.: en Efterligner af *Fulvius*, Cic. Att. 12, 44.

Fulvus, 3: mørkegul el. rødgal; (*est* *„pect.“*); — *corpora fulva leonum*, Lucr.; cf. Hor. Od. 4, 4, 14; *lupae fulvum tegmen*, Virg. Aen. 1, 275; — *canis Lacon*, Hor.; — *boves*, Plin.; — *aquila*, Virg.; (*figel. ~ ales Jovis*, id. Aen. 12, 247; cf. Cic. poet. Leg. 1, 1; ~ *cera*, Plin., *arena*, Virg., *caesaries*, id.; — b) *egf. „pect. everf.“*: ~ *Olympus*, Val. Fl.; ~ *lumen*, Virg.; ~ *sidera*, Tibull.; — ~ *aurum*, Virg.; (*figel. ~ moneta*, (Guldmont), Martial.; *egf. ~ subtemen*, (i. e. aureum), Sil.

fumariolum, i, n.: Røgful; in pl. Tertull.; demin. af — *fumarium*, i, n., [*fumus*]: Røgtaamer, *heri* *Bin* henlæggels, Colum. 1, 6, o. Martial. 10, 36.

**fumens*, 3: fuld af Røg, rygende; *fumae taedis luminaria*, Virg. Aen. 6, 593; — 2) *reges, gignem-trucken af Røg, vina*, Martial. 13, 123; — *fumicus*, 3: roger, med Røg, culina, Sidon.; e. — *fumidus*, 3; 1) *„egent.“*, (*figel. fumens*: fuld af Røg, rygende, *sax*, Lucr., *taeda*, Virg. Aen. 9, 75; ~ *lux*, Plin.; men ~ *tecta*, Ovid. Met. 4, 405; — b) *egf. em Røgen af et Vandfald*; ~ *annis*, Virg. Aen. 7, 465, *vortex*, Plin.; — II) *„everf.“*: a) *regfarver*, *sedfarvet*, *cautes*, Plin., *chrysolithus*, id.; — b) *„viris“*, (stærk Røgagt el. Rødgagt), id. 11, 25; — [*fumus*].

fumifer, a, um, [*fumus*, *fero*]: røgbringende, rygende, dampende, *ignes*, Virg., *nox*, id. Aen. 8, 255, *Aponus* (fons), Lucan. 7, 1, 3. — *fumifico*, are, v. n.: brænder Røgelse, roger; — *Dianae Arabico odore*, vid. Plaut. Mil. gl. 2, 5, 2; af — *fumificus*, 3, [*fumus*, *facio*]: som gier el. volder Røg, *cocus*, Plaut. frgm. ap. Varr., inc.; — 2) *„everf.“*: rygende, dampende; *Fumificisque locum mugitibus implevere (tauri)*, Ovid. Met. 7, 114.

**fumigabundus*, 3: rygende, terra, Vulgat.; e. — *fumigium*, i, n.: Røgning, (navnl. af et høgt Tem); in pl., Theod. Prisc.; af — *fumigo*, avi, atum, 1, v. a. o. n., [*fumus*, *ago*]; 1) *act. roger el. udbrøjer, alvos (apium)*, Colum.; men absol.: *fumigans leniter* (sc. *alvos*). Varr.; — II) *neutr. at ryge, at give Røg fra sig*; *fumigantes globi*, (semt Meter), Gell. 19, 1.

fumo, are, v. n., [*fumus*]: at ryge el. dampe, at give en Røg el. Damp fra sig; m. e. ud. abl., *egf. m. de*; — *late circum loca sulphure fumant*, Virg. Aen. 2, 698; cf. Lucr. 6, 719; men ~ *aggerem*, Caes. B. G. 7, 24; *aqua calido de sulphure fumat*, Ovid. A. A. 1, 256; men ~ *homo*, Virg. Aen. 3, 3, (fra Grunden); — *navnl. egf. om Offerregen*: *tura fumant*, id.; cf. Hor. Od. 3, 18, 8; — *„pect.“ egf. fumantes pulvere campi*, Virg. Aen. 11, 909; (*figel. equos sudore fumantes*, id. ibd. 12, 338; — men Cic. Sest. 10, med *lunc*:

ita fumabat domus, (dampede af flige Netter); — b) *df. „alleg.“*: si ... non obruta jam nunc fumarent Semina belli, Sil. 1, 631. (afsmerte under Åften); — men *centif. nec fumantem nasum vivi tentaveris ursi*, Martial. 6, 61, 28.

fumosus, 3, [*fumus*]; 1) *„alm.“*: fuld af Røg el. som gier Røg, *ligna*, Cato, fax, Petron.; men ~ *December*, Martial. 5, 30, (da man altid bar Jde i Raminen); — II) *„bef.“*: a) *regel el. foret, cadus*, (f. und. *lunarium*), Ovid. Fast. 5, 518; cf. Tibull. 2, 1, 27; men ~ *imagines*, (ifølge deres Æstet), Cic. Pis. 1; cf. Juvenal. 8, 8; — b) *sem smager el. lugter af Røg el. af Sed, destrutum*, Plin.; men Hor. Sat. 2, 2, 117: *fumoso cum pede pernae*, (reget Stank el. Æstet).

fumus, i, m., [*bell. m. 9600. d. e. brænder*]; 1) *„egent.“*: Røg, Damp; — *fumo exercuare*, Cic.; *fumi* (pl.) *incendiorum*, Caes.; — *vinum fumo inveteratum*, Plin.; cf. Martial. 11, 118: *fumos Massiliae*, (f. *vinum Massiliae conditum*), *egf. Hor. Od. 3, 8, 11*; — *fumus ganearum*, (fra Røffenet), Cic. Pis. 6; men *fumo primo*, (da man gier Jde paa ined Vægt), Virg. Ecl. 1, 83; cf. Prop. 4, 4, 27; — 2) *fertil funne endnu mærkes de allegoriske Uetvæt*: *vertere omnia in fumum et cinerem*, (manger som bien), Hor. Ep. 1, 15, 39; — *vendere fumos*, Martial. 1, 5, *fumum*, Appul., (sælge hvad man ikke er raadig ever, navnl. Højsund); — men *sem Dødsfreg*: *flamma fumo est proxima*, Plaut. Cure. 1, 1, 53; — men *tendere de fumo ad flammam*, (sømme fra Åften i Jde en), Ammian.; — *allegorist. egf. Hor. A. P. 143*: *Non fumum ex fulgore, sed ex fumo dare lucem*, etc.

funale, is. n., f. und. flgd. — *funalis*, e, [*funis*]: hørende til en Line el. Strikke, som er gjort deraf, *cereus*, *Verfaffel*, Val. Max.; men ~ *equus*, Suet. Tib. 6, *estere*: den ved en Line paa Eiden af Hørfpænder anbragte Støbet; — II) *df. subst. funale*, is. n.: A) *Line paa Elyngen*; *funda media duo funalia imparia habebat*, Liv. 42, 65; — B) *Verfaffel*; *erubro funali delectabatur* (Duilius), Cic. d. Senect. 13; (*figel. pl. funalia*, Virg. Aen. 1, 727, o. Hor. Od. 3, 26, 6; — b) *df. „everf.“*: *etlægs Elystene*, *candelabrum*; vid. Ovid. Met. 12, 247: *lampadibus densum ... funale coruscis*. — *funambulus*, i, m., [*funis*, *ambulo*]: Limerantgær, Ter. Hee. prol. 1; men ~ *elephanti*, Suet. Galb. 6; — *egf. funiambulus*, Augustin. — *funarius*, 3, [*funis*]: = *funalis*, *equus*: Støbet, Isid.; — II) *Funarius*, i, m.: Elystet til Gratianus, Hæder til S. Valentinianns; vid. Aur. Vict. Epit. 45, o. Ammian. 30, 7.

functio, onis, f., [*fungor*]; 1) *„alm.“*: Herretning, Besørgelse el. Udsørgelse deraf; — ~ *gravioris operis et muneris*, Cic. Tusc. 2, 15, cf. id. Verr. 3, 6: *muneris illius functio*, etc.; — b) *„everf.“*: i Retsfreg: *functionem recipere per solutionem*, (stiene som Betælingsmidde), Dig.; — II) *„bef.“*: ~ *tributorum*, (Erlæggelse el. Bættelse deraf), Cod. Just.; — B) *„everf.“*: Endeligt, Undergang, Døden, Arnob. — *functus*, 3: *partic. af fungor*.

funda, ae, f., [*fundo*]; 1) *„alm.“*: Elynge, *σφινδών*, vid. Plin. 7, 57; *fundis sagittis*, tormentis hostes propelli etc., Caes. B. G. 4, 25; cf. Liv. 38, 29; men *stridentem fundam* etc., Virg. Aen. 9, 586; cf. id. Ge. 1, 308; — II) *df. „bef.“* el. *ifølge etlægs Lighed*; a) *Hisseruse el. Hissergan*, (til at fæste ud som en Elynge), id. l. c. 141; — b) *Pengerpung*, Macrobi.; — c) *paa Ringen*: den Hørdybning, heeri Stenen indfattede; — *df. om en saadan Sten*: *funda claudi* el. *includi*, Plin. 37, 37; *df. — fundalis*, e: hørende til el. benævnt efter en Elynge, stridor, Prudent.

**fundamen*, mis, n.: *pectit Biform af flgd.*; in pl., Virg. Ge. 4, 160, o. Ovid. Fast. 4, 835; men id. Met. 14, 878: ~ *magnum etc.*; o. — *fundamentum*, i, n.; 1) *„egent.“*: Grund, Grundvæls; in pl.: *hic in Palatio prima urbi fundamenta feci*, Liv. 1, 12; cf. Suet. Calig. 22; (*figel. agere fundamenta*, Cic.

Mil. 27, fodere, Vitruv.; a fundamentis disjicere, Nep.; — egf. in sing.: ∞ substruere, Plaut.; f. egf. nedent.; — II) df. „fig.“ o. alleg.: jacere fundamenta pacis, Cic. Phil. 1, 1, rei publicae, id. Fam. 10, 25, defensionis, id.; ∞ fundamentum virtutum omnium pietas, id.; ∞ justitiae fides, id.; ∞ philosophiae positum (est) in finibus bonorum et malorum, id.; — [1. fundo].

Fundanius, e. Fundanus, f. und. Fundi. — *fundatio, onis, f.: Grundlæggning, aedium sacram, Vitruv.; e. — fundator, oris, m.: Begründer el. Stifter, urbis, Virg. Aen. 7, 678. — [1. fundo]. — fundatus, 3: partic. e. adj. af fundo. — Fundi, orum, m.: By i Latium, (hød. Fondi), Cic.; — B) df. 1) Fundanus, 3, ager, Cic.: ∞ vina, Plin.; — Fundani, orum: Grundvænerne deraf, Liv. 8, 14; — 2) Fundanius, 3: = frødt., Hercules, Vopisc.; — b) egf. fem Personnavn: Fundanius, a, Varr., Cic.

Fundibulum, i, n., e. fundibulus, i, m., [funda, βάλλω]: etflags Ælynge el. Naftemåstine, Vulgat., Isid. — fundito, are, v. a., intus af 1. fundo: nedflynge el. nedfælde, aliquem, Plaut. Poen., act. 2, v. 36; men ∞ spicula, (nedflynge), Amm.; — II) „overf.“: tantilla tanta verba fundidit, (udgyder en flig Strøm), Plaut. l. e. 1, 2, 61. — funditor, oris, m.: [funda]: en Ælyngesåter; — navn. ere funditores i Hæren: etflags lette Drøpper, hveraf de baskeriste vare de fortrinsligste, Caes., Sall., Liv.

funditus, adv., [fundus]; I) „egenl.“: fra Grunden; ∞ tollere et delere etc., Cic. Verr. 4, 36; cf. Hor. Od. 1, 16, 20; ∞ destructum templum, Suet.; — b) efterf. egf.: i Grunden, nedentil; stipitibus ... funditus jactis atque connexis, Spartian. Hadrian. 12; — c) ferel. egf.: ned til Bunden, afsums, subsidere, Lucr. 5, 498; — II) om Begrebet e. Personer: fra Grunden, d. e. ganske og aldeles, evertre amicitiam, Cic., tollere veritatem, id.; cf. id. Agr. 2, 10; — ∞ interire, id., perdere aliquem, Plaut.

1. fundo, avi, atum, 1, v. a., [fundus]; I) „egenl.“ e. „poet.“: gjør fast, befæster; dente tenaci Ancora fundabat naves, Virg. Aen. 6, 3; men ossibus intus fundatum (genus humanum), Lucr. 5, 926; cf. id. 4, 829; — B) grunder, begrunder, anslægger, arees, Virg. Aen. 4, 260; cf. id. ibd. 8, 478; — men ∞ navem, (lægge Kielen deril); hvi, valida fundata carina (puppis, i. e. navis: bygget med stærk Kiøf el. stærkt), Ovid. Pont. 4, 3, 5; cf. id. Her. 16, 111; f. egf. Plaut. Mil. gl. 3, 3, 13 flgd.; — II) „fig.“: begrunder, befæster, stifter, urbem legibus, Virg. Aen. 6, 811; egf. ab-ol.: ∞ libertatem, salutem, securitatem, Plin. Pan. 8; cf. Cic. Fin. 1, 1; men id. Flacc. 11: nihil veritate fundatum, (inter et bygget el. grunder derpaa); — III) partic. fundatus, 3, egf. fem adj.: ligesom begrundet, d. e. fem holder sig, (som en Væstfrygning); compar., Vitruv.; — B) sædv. „overf.“: begrundet, fast, stifter; — fundatae atque optime constitutae opes, Cic. Rab. Post. 1; cf. Hor. Ep. 1, 13, 16; men fundatissima familia, (der har ligesom faste Stodder; alts. en kraftfuld el. blomstrende Æt), Pseud. Cic. Dom. 36.

2. fundo, fudi, fūsum, 3, v. a., [bef. m. χέω, χέος, χέωω]: gyder el. udgyder, udbælder el. udoer; I) „egenl.“: A) „alm.“: ∞ sanguinem e patera, Cic.; men ∞ vitam cum sanguine, Virg. Aen. 2, 532; men fusus in corporibus sanguis, (som rinder deri), Cic. d. Or. 2, 77; — ∞ vina in aras, (som Drøffer), Ovid.; ligel. ∞ liquorem de patera, id.; men duo ... earchesia Baccho fundit humi, (f. vinum ex iis), Virg. Aen. 5, 78; — fremdeles: ∞ lacrimas, id., „poet.“ egf. om Myrthatræet, Ovid. A. A. 1, 287; — egf. med. dial. navn. om Bleder el. Vænte: in septem lacus funditur (Strymon: udgyder sig deri), Plin. 4, 18; imber ingentibus procellis fusus, (nedfældende i Strømme), Liv. 6, 8; — B) „bef.“ egf.: a) gyder, smelter, støber; — aeris fundendi ratio el. scientia, vid. Plin. 31,

3 o. 18; vitro fundendo utilis (magnes lapis), id.; men quid fasum durius esset, Hor. Sat. 2, 3, 22; — b) at udbælte el. udfylde; ∞ segetem desectam in Tiberim, Liv. 2, 5, odores in pectora, Ovid. Met. 2, 626; — egf. i Mængde at udbælte el. udfylde el. afstyre; ∞ tela, Val. Fl., sagittas, Sil.; cf. Caes. B. G. 7, 24; — c) fundit hominem morbus, (epføser, metfører Diarrhe; oppon. comprimūt), Cels.; — d) begynder, væder, tempora mero, Tibull., niveo lacte (ossa), id.; men ∞ circuitum, (drage berem), Varr.; — II) „fig.“: A) „overf.“: 1) „alm.“: a) at frembringe el. give fra sig i Mængde el. rigeligen el. hurtigen, (navnl. om Generationen af Dyr el. Væster); vid. Cic. N. D. 2, 51, o. id. Tusc. 5, 13, egf. Virg. Ge. 2, 160; men id. ibd. 1, 13: fudit equum ... tellus; cf. id. Aen. 8, 138: quem ... Maja fudit, (i. e. peperit); — egf. om anden sigesom fremmende Udgydelse; fundunt se carcere equi, (styrte sig ud deraf), Val. Fl.; luna per fenestras se fundebat, Virg. Aen. 3, 152; — b) at udbælte el. udbrede el. udfylde; vid. Cic. d. Senect. 15; ∞ umbras, Senec., vela, Val. Fl.; littera fundens se, (som flyder ud), Plin.; — df. partic. fusus, 3, egf. fem adj.: udbreder, esp., f. nedentil; — 2) „bef.“: a) at nedfælde el. nedlægge el. fælde, corpora (cervorum) ... humi, Virg. Aen. 1, 196; ∞ arcu, (nedfælde), Val. Fl.; df. ofte i Krigsfpøget: ∞ hostes el. copias hostium, Cic.; hvi. Formulæren: si vi fudisset ecceidissetque hostes, Liv. 35, 2; — fusi per herbam, (benstrakte el. liggende deri), Virg.; fusa membra toro, Ovid.; fusus in pellibus, id.; cf. Virg. Aen. 5, 837; — B) „ment.“: 1) om Tælen og om Jøretæget: a) ligesom at give af sig el. udoe; — ∞ preces ab imo pectore, Virg. Aen. 6, 55; ∞ loquelas ore, id., verba, Ter., mendacia, Plaut., concivia in aliquem, Ovid.; — men ∞ orationem numero, Cic. Orat. 62; inconditis inter se jocularia fundentes versibus, Liv. 7, 2; — b) ligel. om Tælren: ∞ se latius, (give Tælen et friere Sving), Cic. Orat. 36; cf. id. d. Or. 2, 77, egf. id. ibd. 54; — f. egf. nedentil. fusa oratio, vox; — 2) om Egenfæber og Handlinger: ∞ se, o. fundi: at udbrede sig, at gribe om sig; — imago de corpore fusa, Lucr.; cf. id. 3, 1046; ∞ hanc famam latius, Quintil.; ipsa se cum gestu fundit oratio, id.; — men med. dial. virtutes et vitia fundi quodammodo etc., Cic. Fin. 3, 15; cf. id. Off. 1, 23: quam late fusus sit decorum; men Virg. Aen. 7, 421: tot incassum fusus ... labores, (dem skulde du have befaaet forgyves)? — III) partic. fusus, 3, fem adj.: A) „alm.“: a) udbreder, udfælder, d. e. vid. bred, vidt-løstlig; vid. Virg. Aen. 6, 140; — togis (uti), neque restrictis, neque fusus, Suet. Aug. 73; Gallorum fusa et candida corpora, Liv. 38, 21; — fusi crines, (flagrende), Virg.; men fusus ... barbam, (i. e. barbam prolixiā habens), id. Aen. 10, 838; — b) alvus fusa, (lind), Cels.; ligel. alvus fusior, (opp. astrictior), id.; — B) „bef.“ om Tælren og om hans Jøretæget: flydende, uden Ansæt; — ∞ genus orationis, Cic. d. Or. 2, 12; ligel. fusiores numeri. (mere flydende og rigere), Quintil.; — in descriptionibus fusi et fluentes (oratores), id. 9, 4, 138; lingua Graeca ... fusior, quam nostra, Gell.; vox in egressionibus fusa, (fuld el. rig, opp. contracta); vid. Quintil. 11, 3, 15 o. 61; men id. 10, 1, 33: dulcis et candidus et fusus Herodotus.

Fundulae, arum, f., [funda]: liden Gæde uden Giennemgang el. Udgang, en Gyde, Varr. — fundulus, i, m., demin. af flgd.; I) den blinde Tarm, Varr.; — II) funduli ambulantes: de esp. og nedgaaende Mellem i den hyperantiske Raftine, Vitruv. 10, 13.

fundus, i, m.; I) „egenl.“: A) „alm.“: Bunden el. det Nederste el. Underlaget, oel.; armarii fundum exsecuit, (udfær Bunden af Etabel), Cic. Cluent. 64; ollae (pl.) fundo effracto, Plin.; amnis fundo carens, id.; egf. Savets Bund el. Grund, Virg. Aen. 2, 419; men id. ibd. 3, 577, om Væna: fundoque exaestuat imo;

- meton." egl. (sem pars pro toto): Kar el. Væger, Martial. 8, 6; - men "alleg." o. erespregøvis: largitionem fundum non habere, Cic. Off. 2, 15, (at erfet Gaemilbed ingen Grændter kender); - B) "bes.", (neml. sem befl. m. frgd.): liggende Grund, Grundstykke; egl. Jerd, Mark, Åger; bnf. Cic. Agr. 2, 29, Jærterne omkring Capua bede: fundus populi R.; - h) df. fæde. en Landgaard el. Nælsaagaard; - ager cum aedificio fundus dicitur, Dig.; el. Hor. Ep. 1, 14, 17, e. id. ibd. 1, 16, in.; men in fundo fodere, (paa Gaarden), Ter.; - egl. Landgeds; fundos nostros obire, Cic. d. Or. 1, 58; el. Ter. Eun. 1, 1, 34; - H) "fig." A) "alm.": Grund el. Grundtyld; vertere fundo (i. e. funditus: fra Grunden), Virg. Aen. 10, 88; - men m. Lunc: fundus coenae, (Seereetten), Gell. 17, 8; - B) "bes." o. publici: fust: som afsjær el. billiger noget), auctor; vid. Fest. p. 29, egl. Cic. Balb. 8, e. Gell. 10, 13; - b) egl. for: o. efterel. em Privatforbede; vid. Plaut. Trin. 5, 1, 7, o. Gell. 19, 8.

Funebris, e, [funus]; I) "egent.": hørende til et lig el. til en Ligbegængelse, el. benævnt detsker; - epulum, (Begravelsesmaaltid), Cic., vestimentum, (Sorgedragt), id. Leg. 2, 23; - iusta funebria, Liv. 1, 20, egl. funebria, Plin. 7, 53; Ligbegængelse, Begravelsesceremoni; ~ concio, Cic., laudatio, Quintil., (Rigtale); ~ carmen, (Ligsang), Quintil., ~ pompa, (Sorgetoget), Tac.; men ~ eupressus, (der bragtes ved Begravelser), Hor. Epod. 6, 18; - II) "overf.", bes. "poet.": sem merfører Død el. Undergang, ferdævelig; - ~ bellum, Hor.; men Ovid. Am. 1, 12, 7, funebria ligna, (em et paa en Træstave fæstet afslaaende Træ el. Svar); - men id. Trist. 4, 1, 83, funebria sacra: Mennekkoffere; - ~ malum populis (elephantiasis), Plin. 20, 5.

funerarius, 3, [funus], actio, (angaende Smøstningerne ved en Begravelse), Dig.; - 2) funerariorum, (se. homines): der besejge Begravelser, Firmic. - *funeraticius, (-tius), 3: = frgd., actio, Dig.; o. - funeratio, omis, f.: Ligbegængelse, Begravelse, Capella; - [funero]: - funerepus, i, f. unde. funirepus.

*funereus, 3, (poetisk Ord, f. funebriis): I) "egent.": hørende til en Begravelse, faces, Virg.; el. id. Aen. 4, 505; - II) "overf.": dødelig, ferdævelig, torris, Ovid. Met. 8, 511; - nævnl. sem værsel Død el. Jærdævelse, bubo el. os bubonis, id.; - funero, avi, atum, 1, v. a.; I) "egent.": begraver el. lader begrave; ~ aliquem amplissime, Suet. Calig. 15; - egl. absol.: funeraunt more etc., Plin. 11, 20; - II) funeratus, 3, "overf." o. "poet.": sem er bragt til Graven, d. e. ferdævet, tilintetgjort; vid. Hor. Od. 3, 8, 7; o. - funeror, atus sum, 1, v. dep. a., fide. Biform af frgd., Capitolin; - [funus].

*funeste, adv.: dræbende, ferdæveligen, Firmic.; - compar., Gell.; o. - funesto, avi, atum, 1, v. a.: gjør uren el. besmitter med lig el. med Mæde; - ~ deorum aras et templa humanis hostiis, Cic. Font. 10; el. id. Mil. 33, egl. id. Rab. perd. 1, e. Juvenal. 8, 17; - II) "overf.": flænder, vænner; ~ sese nuptiis incestis, Cod. Theod.; - [flag].

funestus, 3, [funus]: hørende til lig el. til Dødsfald; df. I) "egent.": sem er uren færmest el. lig; ~ familia, (hvær der er el. ligger lig), Cic., Liv.; - men funestos reddidit agros (aestus: frembragte Pest), Lucr. 6, 1137; - annales velut funesti, (sulte af Ulykkesilfælde), Liv. 4, 20; - II) "overf.": A) "alm.": dødbringende, ferdævelig, ustyffelig, m. e. ut. dat.; - funesta rei publicae pestis, Pseud. Cic. p. Dom. 33; o. nox illa funesta nobis, id. Flacc. 41; el. id. Fam. 10, 8; - ~ venenum, (dræbende), Ovid.; ligel. ~ morsus lupi, id.; - funestiorum diem esse Alliensis pugnae, quam urbis captae, Cic. Att. 9, 5; - superl., funestissimus (homo), Eutrop.; - B) "bes.": sem behøver

Død el. Jærdævelse, ubelystværelse, omen, Propert., volucris, id.; men ~ epistola, Vell. 2, 117, (som bringer Esterretning om et Næderlaag). - funetum, i, n., [funis]: de bucsmeret opbundne Vinranke, arcus ex viubus etc., Plin. 17, 35.

funginus, 3, [fungus]: af en Svamp; vid. Plaut. Trin. 4, 29: Fungino genere est, (hører til Svampeslægten), capite se totum tegit. - fungor, functus sum, 3, v. dep. a., (føg at abl. ørent. faaer f. acc., der deg egl. findes); I) "egent.": ferretter, besejger; a) e. a. b. l.; - ~ eodem illo munere, (ferrette samme Arbeide el. Gierning), vid. Caes. B. G. 7, 25; ~ muneribus corporis, Cic. Lael. 1, officiis justitiae, id. Off. 2, 13; functus erat dapibus, (havde spist), Ovid. Fast. 2, 791; men id. Her. 8, 109: Pro somno lacrimis oculi funguntur; - functi virtute duces, (sem have udført tapre Bedrifter), Hor. Od. 4, 15, 29; - b) e. acc.; (dog elassikt alene in fut. part. pass.); - ~ officia servorum, (ferrette Slavarbeide), Ter. Heaut. 1, 1, 11; el. id. ibd. 3, 3, 19; o. Plaut. Most. 1, 1, 45; men ~ diem: at doe, Justin.; - spes militiae fungendae potioribus ducibus, Liv. 24, 21; muneris fungendi gratia, Cic.; - ~ iud. absol.: At facere et fungi sine corpore nulla potest res, Lucr. 1, 446; men pro futura fungi, tiene derfer, Colum.; - bb) df. egl. a) ferretter el. forvalter (et Embede), udfører en Tjeneste, vrl.; - ~ munere aedilicio, Cic. el. Nep. Them. 7, e. Suet. Claud. 35, egl. Hor. A. P. 304; - ~ munera senatoria, Suet. Aug. 35; in omni munere candidatorum fungendo, Cic. Att. 1, 1; el. Liv. 1, 41; - h) egl. beder ~ munere aliquo el. munus aliquod: at bevise en Tjeneste; si quo forte fungitur (munere), Cic. Off. 2, 20; el. Tac. Ann. 3, 2; - II) "fig.": A) "alm.": efterkommer (en Jærdævelse); duplici numero militum fungi, (sulte det dødsbelte Antal Soldater), Vell. 2, 15; el. Cic. Verr. 3, 26: quid aratorem muneris funzi ac sustinere velitis; men Nep. Con. 3: ~ more barbarorum, (iagttagelse Perfermes Skikke, giøre Anafald paa Perser); - "poet." egl. em Ding; vid. Ovid. Fast. 4, 824; - B) "bes.": a) lider, (opp. facio), f. eveni. Lucr. 1, 446; mala multa animus fungitur, id. 3, 437; el. id. 5, 359: neque ab ictu fungitur hilum; - b) fuldbyrder, d. e. overhaaer el. befaaer; ter aevo functus senex (i. e. Nestor), Hor. Od. 2, 9, 13; men Ovid. Met. 11, 559: pars ... fato Functa suo est, (har smædet sin Død, er omkommen); ligel. ~ fato, Quintil., vita, Dig., morte, Ovid.; - egl. ~ diem, Justin.; f. eveni.; - ligel. absol. fungi: at doe, Stat.; quod est absens functus, Albinovan. 1, 393; men corpora functa sepulcris, (som allerede ere begræne), Ovid. Fast. 2, 565; - not.: fide. egl. pass.; pretia rerum ... communitur fungi, (at Priærne ere fæstfæste efter det Heles Nytte), Dig.

*fungosus, 3: svampet, bulet sem en Svamp, caro, Plin.; - compar., ~ medulla (arboris), id. 16, 64; o. - fungulus, i, m., demin.: liden Svamp, Apic.; af - fungus, i, m., [besl. m. σπόγγος, spongia]; I) "egent.": Svamp, Jærdsvamp, Hor. Sat. 2, 4, 20; f. egl. Plin. 22, 47; - h) egl. sem comist Skælsærd, Plaut. Bacch. 5, 1, 2; - II) "overf.": A) svampagtig Svævelse i Ræget, Tertull.; funzo simile ulcus, Cels.; - B) etlags Sygdom hos Træer; vid. Plin. 17, 37; - C) Syfstande, Virg. Ge. 1, 392.

funiculus, i, m., demin. af funis: tynd Line el. Strikke; ~ religatus a puppi etc., Cic. Inv. 2, 51; el. Gell. 5, 3. - funirepus, i, [funis, repo]; ligel. sem funambulul: Linedanser, Appul. - funis, is, m., (egl. f. Luer.), [besl. m. σχοῖρος]: Line, Strikke, Tøng; - Qui jam contento, jam laxo lunc laborat, (paa stram, paa slæv Line), Hor. Sat. 2, 7, 20; el. Quintil. 2, 14, 16: per funes ingredienti, (d. e. Linedansere); - egl. sem Skibstøng, Caes. B. G. 3, 13, eftere; el. Virg. Aen. 2, 262, o. Ovid. Met. 8, 777; - bb) hørtit

marfæs ſem Ordfprog; funem ducere o. reducere, (eyrde) ſem den, ſem anfører Dandſen ved Siep af en Finc; vid. Ter. Ad. 4, 7, 31; df. Hor. Ep. 1, 10, 18, alleg.: Tortum digna ſequi potius, quam ducere funem (pecunia); men Pers. 5, 18: funemque reduco, (ſerander min Mening); men Colum. 10, præf.: funem ex arena efficeret, *ἔξ ἀμμου ἀροῖνον πλέειν*, (ſerrette et umyttigt Arbejde).

funus, eris, n., [beſt. m. *gōvos*, i. e. caedes]; 1) egentl.: A) alm.: et Vig. den Dødes Legeme; — funus nullius ex suis vidit, Nep. Reg. 2: paterno funeri omnia iusta solvere, Cic. R. Am. 8: cf. Virg. Aen. 9, 492; men id. ibd. 486: nec te, tua funera, mater, Proximi, (Vig. dit Vig); cf. Hor. Od. 1, 28, 19; — B) beſ.: a) Vigbegængſe el. Begrævelſe med de dertil hørende Cæremønier; — funus adjuvare, Ter. Phorm. 1, 2, 49: in funus prodire, id., venire, Cic., ligel. funus alicuius celebrare, Liv. 8, 10; men funus alicui facere, Cic. Cluent. 9: men regio funere efferre: begrave med fengelig Pragt, Suet. Ner. 39; cf. Liv. 3, 18, o. Nep. Eum. 13; — funera magna ſic et ſumptuoſa, vid. Caes. B. G. 6, 19, tristia, Hor.; cf. Enn. ap. Cic. Tusc. 1, 48; — indicare funus, Cic., f. umb. indico; — b) Vigbaalet: tempeſtate deſecto funere, Suet. Dom. 15; — c) poet. ogſ. den Af dødes Skjæge; Quum ſemel infernas intrarunt funera leges, Prop. 4, 11, 3; — H) fig.: A) alm.: Døden; exſtinctum ... erudeli funere Daphnin etc., Virg. Ecl. 5, 20; cf. id. Aen. 6, 429; ligel. ſub ipſum funus, Hor.; ligel. in pl. id. Od. 1, 15, 10, o. Virg. Aen. 10, 602, oftere; — B) beſ.: a) Mord el. Myrden; patrios foedasti funere vultus, Virg. Aen. 2, 639; cf. id. ibd. 9, 527; ligel. Hor. Od. 1, 14, 49: funera non pavens (Gallia); — b) Undergang, Jorderveſe: rei publicae, vid. Cic. Prov. Cons. 19, oftere, o. Hor. Od. 1, 37, 8, oftere; — ogſ. in pl., id. ibd. 1, 8, 15; — ogſ. "concret" om ferdøvede Perſoner, Cic. l. e. 4; — not.: efter Afledningen af ſunis vilde funus eyrde. bøde: Toget el. Viſtoget, Vigbegængſe.

fuo, fui, (fui), (futum, hvi. futurus), 3, *gēvo*; heraf blive fui etc., o. futurus, 3, fædv. henſerte til ſum (cr); — deuden futus hos Plaut., Ter., Lucr., ogſ. undert. hos Virg., de forclafſede former: fuam, fuas, fuat, fuant, (f. ſim, ſiſte); fors fuat, Ter. Hee. 4, 3, 4; Tros Rutulusve fuat, Virg. Aen. 10, 108; — enbel. fuimus, (f. fuimus), Enn. ap. Cic. d. Or. 3, 42; cf. Enn. ap. Gell. 12, 4; — not.: ogſ. futus fueram f. eram, Nep. Them. 8, id. Att. 7, o. Suet. Tib. 67, (at ſammenl. m. *ἔνεργειν*, i. e. eram).

fur, gen. furis, comm., *gōros*; 1) egentl.: en Tyv; fur nocturnus, diurnus, vid. Cic. Mil. 3: fures privatorum furtorum, opp. fures publici, Cato; — fures estis ambae, Plaut. Poen. 5, 4, 67; men o. verhorum, etc., Suet. Gramm. 15; cf. Martial. 1, 31; — ogſ. ſem Skældsere: Tyv el. Skidm, etc.; Tun' trium litterarum homo me vituperas? etiam fur frifurifer! Plaut. Aul. 2, 4, 42; — H) df. overf.: Drel el. Slave (m. Bibejr. af Jeraagtigheber; vid. Virg. Fel. 3, 16; ogſ. fan bidføres Ter. Eun. 4, 7, 6: manipulus furum, ogſ. d. evenanførte Plaut. Aul. 2, 4, 47; — B) ligel. overf., f. d. fædv. fucus: Sankben, Varr. R. R. 3, 16.

Fura, ae, f.: en ferrefien ubeſtendt Gudinde, Capella, (al. Furia), inc. — "furacitas, atis, f.: Tyvagtighed, auri argentique, Plin. 10, 11; o. — furaciter, adv., paa Tyrenes Viſ; df. ſuperl., ∞ scrutari domos omnium, Cic. Vatin. 5; — [furax], — furator, oris, m., [1. furor]; en Tyv, Tertull.; df. — furatrina, ae, f., (ſc. ars): Tyvchaandværket, Tyveri, Appul.; — H) overf.: ∞ conjugalis: Vægteſkabsbrud, id.; o. — furatrinus, i. m., (ſc. deus), i. e. Mercurius, Varro. — furax, acis, adj., [1. furor]: ſom gierne ſtieler, tyvagtig, ſervus, vid. Cic. d. Or. 2, 61; — compar., nihil est furacius illo, Martial. 8, 59; ſuperl., ∞ manus (pl.), Cic. Pis. 30.

furca, ae, f.; 1) alm.: (tvegrenet) Jert el. Gaſſel, — vallos furcasque bicornes (exacuunt), Virg. Ge. 2, 359; men Hor. Ep. 1, 10, 24, alleg.: Naturam expellas furca, tamen usque recurret; — ogſ. undert. til Krigsbrug, vid. Liv. 28, 3; — H) beſ.: ogſ. (neml. iſølge etſlags Vighed; A) gaſſelformet Stotte el. Stive; vid. Liv. 1, 35; men furcas subdere vitibus, Plin.; men Ovid. Met. 8, 702: furcas subdere columnae, (Soiler traadte for Stiver); — B) gaſſelformet Halſtræ; a) ſem Lag til at bære ved, Plaut. Cas. 2, 8, 2; — b) til at ſtraffe med; hvi. furcam ferre, (ſem Slaveſtraf), id. ibd. 2, 6, 37; cf. Hor. Sat. 2, 7, 66: ibis sub furcam prudens; — brugtes ogſ. til, derunder at pidske Jorbrødere: vid. Liv. 1, 26, o. Suet. Ner. 49; — c) ſite, ogſ. en Galge, til at hænge i; in furca suspendere, Dig.; in furcam damnare, ibd.; — d) ogſ. gaſſelformet Lag, hveri unge Tyre tæmmes, Varr. R. R. 1, 20; — C) Furcae Caudinae, Val. Max., f. umr. foreula.

furcifer, a, um, [furca, fero], ſc. ſervus: Slave med Halſtræ; df. fædv. overf. ſem comiſt Skældsord: Galgeagtl. edl., Plaut., Ter.; — ligel. Cic. Vatin. 6: tu id tibi, furcifer, sumes etc.; cf. id. Pis. 7. — Furcilla, ae, f., demin. af furca: ſiden Jert; furcillis herbam versari, Varr.; furcillae vitium, (Stiver derunder), id.; — men alleg.: quoniam furcilla extrudimur, (i. e. vi), Cic. Att. 16, 2; cf. Catull. 105; df. — furcillatus, 3: tvegrenet el. gaſſelformigt til ſpids; ∞ bacilla, Varr. L. L. 5, 24; o. — furcillo, (fore), are, v. a.: at ſitte med en Jert; df. overf., Plaut. Pseud. 2, 2, 36: meam qui furcillis ſidem etc.

furcōsus, 3, [furca]: med mange gaſſelformede Ørene; ∞ thyrsi leontopodii, Appul. — furcūla, ae, f., ligefem furcilla, demin. af furca; 1) egentl.: tvegrenet el. gaſſelformet Stotte el. Stive, navn. i en Mine el. underjordt Gang, Liv. 38, 7; — H) overf.: ſuvert Biergvas (i Geſtalt af Beghavet V); navn. marfæs: Furculae Caudinae, Liv. 9, 2 ſlgd., o. Flor. 1, 16; f. ogſ. umr. Caudium.

fūrenter, adv., [furo]: rafende, indtil Raſeri, irasci, Cic. Att. 6, 1. — fur fur, ūris, m.; 1) egentl.: Ali el. Alid; (in ſing. o. pl.); — furfure (alere sues), Plaut.; — ∞ hordeacei, triticei, Varr., Colum.; — H) overf.: Etal (paa Siden el. i Hovedet); ſoedo cutis furfure, Plin.; ligel. furfures in facie, Plin.; ∞ capitis, id., corporis, id.; df. — furfuracēus, 3: ſtiſmeret, Fulgent; — furfurēcula, arum, f., i. e. minuti furfures, M. Empir.; o. — furfurōsus, 3, ſem ſigner Ali: ∞ color (ſtyracis), Plin.

fūria, ae, f., [furo]; 1) egentl.: A) alm.: Raſeri, Galenſkab, navn. Seneens, Gratian., Jaarets (af Dede), Appul.; — oftere Menneſters Raſeri el. Afſindighed, men fædv. poet. o. in pl.; — malis furiis actus, Hor. Sat. 2, 3, 135; cf. Virg. Aen. 3, 331; ligel. furiis accensus et ira, id. ibd. 12, 916; men id. ibd. 4, 474: furiis concipere, (geraaet i Raſeri); — B) beſ.: ogſ. a) rafende Lidenſkab; navn. rafende Eſkov, (hos Dyrene: Brum); — in furiis ... ruunt, Virg. Ge. 3, 314; ob furias Ajaxis, id. Aen. 1, 41; — ogſ. rafende Altraa el. Higen drefter; ſariae auri, Sil., belli, Lucan.; — ogſ. rafende Harme el. Jorbtrefſe; vid. Virg. Aen. 8, 494: furiis surrexit Etruria justis; cf. Stat. Silv. 4, 6, 84; — H) overf.: hvad der bringer i Raſeri; df. A) alm.: Dybdieſe; muliebribus instinctus furiis, Liv. 1, 47; cf. id. ibd. 48, ogſ. Cic. Sull. 27; — B) be�.: o. perſonificeret; 1) Furia: en Jurie, d. e. Straffens el. Hævnens Gudinde, der marker Jorbrøderen til Afſindighed, og driver ham til nye Jorbrødere; forſetten nævnes der trede Furiae: Alecto, Megaera, Tisiphone; vid. Cic. N. D. 3, 18; men agitant parricidas (Furiae), id. R. Am. 21, hvi. der med ofgaa ſillagges: faeces ardentis; cf. id. Leg. 1, 14; f. ogſ. ovenf. Hor. Sat. 2, 3, 135, o. Virg. Aen. 3, 331; — ogſ. ere navn. furiae hominis occisi: de Plageaander, hvi. med den Myrde ſigefem forfølger

fin Morder; vid. Liv. 1, 59, o. id. 10, 48; men id. 40, 10: furias fraternas concita, (som skulle straffe os Brodrene); — 2): et rāsende og jersbrøderst el. ferdersvælgst Menneſte; — ſaal. ſeder Clodius: furia religio-num, Cic. Fam. 1, 9, egf. furia et peſtis patriae, id. Seſt. 11, egf. abſol.: illa furia, id. Qu. Fr. 3, 1; cf. Liv. 21, 10: hunc juvenem, tanquam furiam facemque huius belli, odi ac deteſtor.

furiālis, e, [furia]: hørende til en Furie, membra, Virg. Aen. 7, 415; ſædv. ſtræffelig, rāsden, caput Cerberi, Hor. Od. 3, 11, 17; egf. rāsden; ſacerdotes ... inceſſu furiali etc., Liv. 7, 17; cf. id. 10, 41; men ~ arma, Ovid. Met. 6, 591, (i. e. arma Barchantum); men illa furialis vox, Cic. Plane. 35; — II) „bef.“ e. „pect.“; A) ſem bringer i Raſeri, veſtis, Cic. Tuſc. 2, 8, (e Sophocle); figel. ~ aurum, Val. Fl. eſtere; — B) begejſtret; Erietho, Ovid. Her. 15, 139; — not.: neutr. furiale egf. ſom adv., f. furialiter, minari, Stat.; cf. — furialiter, adv.: rāsden, intrit Raſeri, odiſſe, Ovid. Faſt. 3, 637. — Furianus, 3, f. und. Furius. — furiātilis, e, [furia]: rāsden; ~ cornu, (i. e. cornu vaccae furentis), Venant. — furibunde, adv., Hieronym.; af ~ furibundus, 3, [furo], figelgem furens: rāsden el. aſſindig, homo, Cic. Seſt. 7; cf. Sall. Catil. 31, egf. Ovid. Met. 13, 851; men ~ impetus (pl.), Cic. Phil. 13, 9; — 2) begejſtret; ~ praedictiones vatum, id. Div. 1, 2.

Furina, (Furr.), ac, f.: en ſidet beſindt Gudinde; vid. Varr. L. L. 6, 3; efter Cic. N. D. 3, 18, at ſammenf. m. Cymeriderne, alſt. beſt. m. Furia; — ad Furinae (ſc. aedem), id. Qu. Fr. 3, 1; — 2) cf. Furinalis, e, flamen, Varr. l. c., ſeriae, id. ibd.; — men abſol. Furinalia, (ſc. ſacra): hendes Feſt, id. ibd. — furinus, 3, [fur]: hørende til Tyvene: ~ forum, Plant. Pseud. 3, 2, 2, (hvor man finder Tyve iſtedetſer Koſte). — 1. furio, (avi), atum, 1, v. a.: bringer i Raſeri, gjør rāsden; vid. Hor. Od. 1, 25, 14; men ſuniata mente, (i Raſeri), Virg. Aen. 2, 107; cf. Ovid. Faſt. 2, 761; o. — 2. furio, ire, v. n.: at vare rāsden el. aſſindig, (ſiſt. Dr. f. furere), Sidou.; — [furia].

furiōſe, adv.: rāsden, aſſindigen, facere aliquid, Cic. Att. 8, 5; — compar., Spartian.; af ~ furioſus, 3, [furia]; I) „alm.“: rāsden, aſſindig; epreſ. ſem ſelbſtedſtand; vid. Cic. Acad. 2, 27; — df. eſtere „ment.“; vid. id. Tuſc. 3, 5, e Xu Tabb.: ſi furioſus eſcit; men id. Cluent. 65: mulier jam non morbo, ſed ſcelere furioſa; figel. perditus ac furioſus (homo), Cic. Mil. 33; cf. Plane. ap. Cic. Fam. 10, 11; — egf. om en Videnſkab el. Hændling, eſt: ~ cupiditas, Cic.; ~ inceptum, Liv.; ~ genus dicendi, Cic.; ~ vota, Ovid.; — compar., ~ amor, Ovid.; ~ peccatum, Hor.; ſuperl., ~ homo, Cic.; ~ conciones (Clodii), id. Att. 4, 3; — II) „bef.“ o. „pect.“: ~ tibia, Ovid. Faſt. 4, 34, (begejſtrende).

Fūrius, Furia: romerſt Elægtis og Perſenſnavn, hvoraf her mærkes: Furius Camillus, populi ſuprator Etrusci, (Grobøren af Vej), Ovid. Faſt. 1, 611, egf. Gallernes Dverrinder; vid. Liv. 5, ab in.; beſt. id. ibd. 19 ſgd. — B) df. 1) Fūrius, 3, gens, Liv. 31, 48, lex, (gIVEN af el. benævnt efter en Fūrius), Cic. Verr. 1, 42, eſtere; — 2) Fūriānus, 3, milites, Liv. 6, 9, (ſem ſitene under den ovennævnte Camillus); — not. a.: ~ poemata, Gell. 18, 11, (af Digtetſer Fūrius Antia, en Samtidig af Catullus); — not. b.: archaiſtiſt er Fufius, f. Furius, Liv., o. A.

*furnāceus, 3: hørende til Bagerovnen el. benævnt derefter; — ~ panis a coquendi ratione, Plin. 18, 27; o. — furnarius, 3: = ſgd., men ſædv. abſol.; 1) furnarius, (ſc. vir): en Bager, Dig.; — 2) furnaria, (ſc. ars): Bagerhaandværket, furnariam exercere, vid. Suet. Vitell. 2; — [furnus].

Furnius, Furnia: romerſt Elægtis og Perſenſnavn; vid. Cic. Fam. 10, 1, eſtere, o. Hor. Sat. 1, 10,

86. — furnus, i, m., [beſt. m. fornax]: en Oven, navn. en Bagerovn; vid. Plaut. Cas. 2, 5, m.; in cli-banum aut furnum (ollam conſpicere), Plin.; furnis torrens ſaura, Ovid. Faſt. 6, 313; — egf. Oven til at varme ſig ved, Hor. Ep. 1, 14, 13, o. id. Sat. 1, 1, 37; — egf. Smelteoven el. Smeltehyle, Vitruv.

Furo, vi, ere, [beſt. m. furor, i. e. furor]; I) „egenl.“; A) „alm.“: raſer, er aſſindig el. fur ſerianten; a) epreſ. om en ſelbſtedſtand; — cf. Cic. Div. 1, 38, o. id. Tuſc. 3, 5, egf. id. d. Or. 2, 46; vid. Virg. Aen. 9, 552, o. Curt. 8, 14; — b) „ment.“ e. „etbiſt.“: at raſe, at handle ſem en Raſende, navn. iſelge Videnſkab el. Jersbrøderſe; — Clodius furebat, m. acc. e. inf., (raſere derefter), Cic. Qu. Fr. 2, 1; pacta ſunt pro conjuge Turnus, Ovid. Met. 11, 451; men Pentesilea furens, Virg. Aen. 1, 495, (ſem raſer af Xrigermød), cf. Cic. Catil. 2, 1; men furere aliqua, Hor. Epod. 11, 6; egf. ~ in aliqua, Quintil. Decl., (vare rāsden foreſet det deri); — „pect.“: ſerbiendes egf. furens animis, Virg. Aen. 8, 228, egf. furens animi, (f. in animo), id. ibd. 5, 202; — egf. e. acc. comm.: hunc, ora, ſine me furere ante furorem, id. ibd. 12, 680, (lad mig udraſe dette Raſeri, el. udſampe denne Kamp); men Sil. 13, 1155: vix credenda furentem, (der med rāsden Dapperhed udſerer næſten det Uroge); men Liv. 8, 31: id fu-rere, (i. e. propter id); — endel. e. inf.: ſaſtigia muri exsuperare furens, Stat. Theb. 11, 356; — B) „bef.“; 1) at vare overgiven, af ſvarme; dulce mihi furere eſt, Hor. Od. 2, 7, 28; — 2) at vare begejſtret, at ſpaae i Begreifing; — Dixerat, in cursu famulae rapuere furentem, Ovid. Her. 3, 121; cf. Virg. Aen. 6, 109 o. 262, egf. Cic. Div. 1, 2; — II) „overl.“ om Ting og Begreber; (poet. e. i eſterang, Proſa); furit verſus, Lucr.; cf. Virg. Ge. 3, 150, o. id. Aen. 5, 691, egf. Hor. Epod. 17, 33, eſtere; men furit ardor edendi, Ovid. Met. 8, 823; — men ſana furit, m. Subjectsſæt., Sil. 7, 501.

1. furor, atus ſum, 1, v. dep. a. (o. n.), [fur]; I) „alm.“ o. „egenl.“: Raſer, bertager el. berveenter hemmeligen; — quae rapuit et furatus eſt, Cic. Verr. 1, 22; — aliquid alicui, egf. aliquid ab aliquo, id.; ~ pecuniam ex templo, Quintil.; cf. Ovid. Ann. 2, 19, 45; — egf. abſol. el. ut. acc.: venire ad furan-dum, Plaut.; quod invitet furantem, Plin.; — II) „bef.“ o. „overl.“: tilſtager el. tilſeigner mig noget uſer-mærkt el. paa en liſtig Maade; — furatus civitatem etc., Cic. Balb. 2; men ſpeciem farabor Iacchi, (vil antage hans Geſtalt), Prop. 4, 2, 31; — egf. underdrager derfra, oculos labori, Virg. Aen. 5, 845; men ~ vultus veſte, (iſtylle termes), Senec. Ag.; — men Tac. Ann. 3, 74: robore exercitus impar, furandi melior, (bedre ſiſket til Xrigeliſt); — not.: paſs., furatus, Anſon.

2. furor, oris, m., [furo]; I) „alm.“: Raſeri, Afſindighed; a) iſelge Jersbrøderſer; quem nos furorem, μελαγχολίαν (Graeci) vocant ... rati, mentis eſſe ad omnia caecitatem, Cic. Tuſc. 3, 5; ut furor in ſapientem cadere poſſit, non poſſit inſania, id. ibd.; — b) iſelge Daarſkab el. ſlethed; furore atque amentia impuſis, Caes. B. G. 1, 4; cf. Cic. Catil. 1, 6; impendiorum furor, (rāsden Udgifter), Suet. Ner. 31; cf. Ovid. A. A. 3, 172; — egf. Jersbrøderſe; quem caeci furor in vulnus et ſerrum ruent, Liv. 28, 22; — navn. egf. Dyrer el. Dyſtand imod Jæderlandet; vid. Plane. ap. Cic. Fam. 10, 11; cf. Liv. 28, 22, Caes. B. G. 2, 3, e. Hor. Od. 4, 15, 17; — II) „bef.“, A) rāsden el. beſtig Videnſkab, navn. rāsden Elſkov; vid. Virg. Aen. 4, 101, o. 433; — egf. rāsden Higen el. Altraa derefter; laudum furores, Sil.; impius lucri furor, Senec. Hippol. 510; — b) ſaal. egf. e. inf.: Quis furor eſt, census corpore ferre ſuo? Ovid. A. A. 3, 172; cf. Plin. 2, 1; — B) Begreifing, navn. Spaamændens og Digtetens; praesagium, si exarsit acrius, furor appellatur, etc., Cic. Div. 1, 31; — egf. in pl., Ovid. Met. 2, 640: fati-

dicos furores mente concipere; cf. Cic. Div. 1. 37; — C) „pect.“ egf. em Clementine; Jam coeli furor ... silescit, Caull. 46; — ligel. em Tyrene; ~ leonis, Stat.; — II) sem Versen el. Gaddem er Furor, ligel. „pect.“: en af Krigsfyndens Versagere, Stat., Sil.

Furtificus, 3, [furtum, facio]: tyvagtig; ~ manns (pl.), Plaut.; cf. id. Epid. 1, 1, 10; — furtim, adv., [f. furatim, af furatus]; eyrel.: tyvagtigen; df. færve, hemmeligen, usfermarkt, lüngen; — vid. Cic. Agr. 2, 16, e. Liv. 39, 4; men furtim magis, quam bello etc., Tac. Hist. 4, 56; — egf. forbindes: clam furtim, Plaut. Poen. 3, 3, 49, egf. Liv. 21, 63; — men Cic. d. Or. 2, 62; tantum furtim etc.; — f. egf. Hor. Sat. 1, 1, 42; — not.: fudes egf., paa Graefernes Vis, hos et Subst., Tibull. 2, 5, 53.

Furtive, adv.: = figne; ~ data munera, Ovid.; egf. forbindes: clam furtive (accipere), Plaut. Poen. 5, 2, 62; af — furtivus, 3, [furtum]: I) „egent.“: stiaale, hemmeligen borttagen el. bortføder: ~ virgines, Plaut. Cure. 5, 2, 22; cf. Hor. Ep. 1, 13, 14; men ~ colores, (de stiaale Paafuglesfæder), id. ibd. 1, 3, 20; cf. Liv. 35, 39; tamquam furtiva etc., (sem em de vare stiaale); — II) „everf.“: sem stær hemmeligen, hemmelig el. ferbergen; — ~ iter per Italiam, Cic. Pis. 10; ~ expeditiones, (i. e. latrocinia, i. Røbstæft. af bellum), Vell. 2, 31; cf. Justin. 11, 6; ~ victoria, (i. e. furto el. per insidias pariti); — quem furtivum partu edidit, (i. e. clam peperit), Virg. Aen. 7, 660; — b) egf. hemmelig el. ubeftændt: ~ mens, Ovid. Her. 17, 265; ~ scriptum, (sem iffe enhver kan læse), Gell. 17, 9; — men ~ nox, Ovid. Am. 1, 11, 3; — Quum lex furtivos arcet habere viros, (Velere, etc.), id. Pont. 3, 56.

Furtum, i, n., [fur]: Tyveri; I) „egent.“: A) sem Sandling; fures privatorum furtorum, (opp. fures publici), Cato. ap. Gell. 11, 18; — furtum facere, (af stiaale), Cic., Hor.; cuius rei furtum factum erat, (hvad var der blevet stiaalet)? Cic. R. Com. 9; facere furtum alicui, (bestiale negen), Dig.; f. egf. Ter. Eun. prol. 28; — in furto comprehensi, Caes.; furto perire, (blive stiaalet), Hor. Ep. 1, 7, 86; — furti se alligare, (giere sig fyllig i Tyveri), Ter.; astringere, Plin.; furti teneri, Dig., condemnari, Cic., (demfældes derfor); men „pect.“: foedera solvere furto, (i. e. raptu Helenae), Virg. Aen. 10, 91; men jocosio Condere furto aliquid, lüngen at bortvende eg bortgiemme), Hor. Od. 1, 19, 7; — B) „cencer.“: de stiaale Røst el. Sager; — quae (furta) ... erant exportata, Cic. Verr. 2, 70; men furta reddere, id. ibd. 21; cf. Hor. Sat. 2, 4, 79; — II) „everf.“: A) „alm.“: enhver hemmelig Sandling, (el. hvad man ligefem stiaaler sig til); ~ cessationis quasisse, (hemmeligt vaafnd dertil), Qu. Cic. ap. Cic. Fam. 16, 26; — furto lagatus inani, Virg. Aen. 6, 568; cf. Martial. 5, 50; — b) df. abl. furto (sem adv.), f. furtim: hemmeligen, paa en stult el. lüfig Maade, creatus pontifex, Vell. 2, 63; furto parere, (at føde i Etind, em Hyænen), Plin.; cf. Virg. Aen. 6, 24; — B) df. „bef.“: hemmelig el. ferbergen Gæstef el. Gæstegæstede; celsari vult sua furta Venus, Tibull. 1, 2, 31; cf. Virg. Ge. 4, 316, e. Prop. 2, 23, 18; egf. herer hertil: praecepta furti, Ovid. Trist. 2, 461; ligel. in sing., Ovid. Met. 1, 623, eftere; — egf. anden stult el. ferbergen Ligt el. Ranke: furto et fraude rem agere, Liv. 43, 10; furta belli, Virg. Aen. 11, 515, (i. e. insidiae); cf. id. ibd. 10, 735: haud furto melior, sed fortibus armis.

Furunculus, i, m., demin. af fur: liden Tyv el. Eftelm; — olium furunculus, nuur etiam rapax, Cic. Pis. 27; — II) df. „everf.“: A) etflags spids Byld med Smerte og Betændelse, Cels., Plin.; — B) vider Bistud paa Vinfteffen, Colum., Plin.

Furvescens, tis, partic. adj.: mørk, dunkel, Capella; af — furvus, 3, [best. m. *dogrós*, i. e.

furvus]: mørk el. dunkel el. fert; brugtes af de Ældre f. ater; vid. Gell. 1. 18, e. Fest. p. 84; df. „pect.“ om Underverdenen med dens Tilberende; — ~ Proserpina, Hor. Od. 2, 13, 21; cf. Ovid. Met. 5, 511; men ~ hostiae, Val. Max. 2, 1, (sem eyfres til Underverdens Gæder); — fremdeles furvus f. atratus, (i forte Mæder, i Sørge= dragt), Prop. 4, 7, 27, inc.; men furva gente (Maurorum) etc., Juvenal. 12, 101; — II) „fig.“: ~ dies, Senec. Controv. 1, 1; ~ culpa, Prudent.

Fuscator, oris, m., [fusco]: sem formerter; ~ coeli ... Corus, Lucan, en Fuscina, ae, f., [best. m. furca]: tregener Gaffel, en Trefter, navn. sem Guden Reptus Baaben; vid. Cic. N. D. 1. 36; — egf. er fuscina der Baaben, hvormed retiarri el. Messagerne udferte deres Flugter; vid. Juvenal. 2, 113, o. Suet. Calig. 30; — df. demin. fuscinula, ae, f., Vulgat. — Fuscinus, 3, f. ind. 2. Fuscus. — fuscitas, atis, f., [fuscus]: Dunkelhed, formerfelse, navn. Lustens, Appul.

Fusco, avi, atum, i, v. a. (o. n.), [fuscus]: gjør mørk el. mørkladen: fuscatur corpora campo, (ved Dveller i det frie), Ovid. A. A. 1, 513; ligel. ~ eum olivo, Stat.; ~ diem nube, Val. Fl.; ne fuscet inertia dentes, Ovid. A. A. 3, 197; — b) fids. egf. „fig.“: quem nulla culpa fuscavit, Symmach.; — not.: fids. pect. egf. sem neutr.: ne pulchrae fuscaret gratia formae, Stat. Silv. 3, 4.

Fuscus, 3, [best. m. furvus]: I) „egent.“ om Farven: mørkladen, mørkebrun; — purpura plebeja et paene fusca, Cic. Sest. 8; — bef. egf. mørk el. ferbrænd af Solheden; — Andromede, patriae fusca colore suae, Ovid. Her. 15, 35; cf. Martial. 9, 36; — compar., ~ laternae, (sem kinne mattere), id.; ligel. ~ fraxinus, (mørke i Vedret), Plin.; — fuscis tellurem amplectitur alis (nox), Virg. Aen. 8, 369; figel. fusco velare amictu, (em Tønnen), Tibull. 3, 1, 55; men ~ avibus, (under ubelagte Bærser), Appul.; — II) „everf.“: vox fusca, (dunkel, noget bæs: opp. canora e. candida), Cic. N. D. 2, 58, egf. Quintil. 11, 3, 15; quum e candida declinat (vox) in fuscum, Plin. — 2. Fuscus, i, m.: romerft Mandsnavn, hvorf martes: Aristius Fuscus: Ven af Digteren Horatius, selv udmærket Vard og Digter; — not.: efter en fildigere Hbeter: Arelus Fuscus, benævnes „Explicationes Fuscinae“, Sener. Suas. 4.

Fuse, adv. af f. fusus; „egent.“: ndgydet el. ndbreds; df. „fig.“: I) „everf.“: forvirret, imellem hinanden: fuse in tribus convocatos (populus), Cic. Leg. 3, 19; — 2) „ment.“: vildtføigen, usferligen, dicere, id. Orat. 32; — compar., ~ et uberius disputare, id. N. D. 2, 7.

Fusilis, e, eyrel.: til at gyde el. smelte; df. gydet, smeltet, flydende, aurum, Ovid. Met. 11, 126; — men fusili ex argilla glandes, Caes. B. G. 5, 43; — b) fids el. fermet, numen, (Guderbillede), Prudent.; e. — fusio, onis, f.; I) „egent.“: llyggen el. llygvesse; df. fids.: Smelten, Etoben, Etobning; nummum falsa fusione formare, Cod. Theod.; — II) „fig.“: A) „everf.“: Afelle, Præstation, Dig., (al. functio), inc.; — B) „ment.“ el. alleg.: ipsum mundum deum esse, aut ejus animi fusionem universam, Cic. N. D. 1, 15; — [2. fundo]. — Fusius: ældre romerft ldsale af Furius. — fusor, oris, m., [2. fundo]: en Metal= foder; ~ ollarius, Cod. Just.; df. — fnsorius, 3: sem bliver fids, opus, Vulgat.; — 2) df. subst. fusorium, i, n.: Afleberende el. Aflebsked, Pallad.

Fusterna, ae, f., (se. pars), [fustis]: den øverste kvortede Del af Grantræt (abies, ifølge samnes Brug til Kieppe), Vitrov., Plin. — fustibalus, i, m., [fustis, πάλλω, i. e. jacio]: etflags Kastemaskine el. Slyngeftel til Krigsbrug, Veget.; df. — fustibala= tor, oris, m.: sem kaster med Slyngeftoffe, id. — fusticulus, i, m., demin. af fustis: fids Stykke

Træ, siden Kiep, Appul.; — cf. „overf.“: Stilk el. Stængel el. Stamme paa Værter og Planter; — fusticuli alii, Pallad.

fustis, is, m., (abl. fusti; dog ogs. fuste, Hor.), [rimel. af ferio]: Kiep, Stof, Stæv. Snippel el. Prygl, edl.; — cum fusti ambulare, Plaut.; — bef. ogs. Stof til at prygle med; — non opus est verbis, sed iustibus, Cic. Pis. 30; fusti caput affligere, Tac., aperire, (klove), Juvenal.; fustium admonitio, (Stofteprygl), Dig.; decimum quemque fusti necare, vid. Tac. Ann. 3, 21; f. ogs. und. fustuarium.

fustitūdinus, 3., [fustis, tundo]; cf. Plaut. Asin. 1, 1, 21: apud fustitudinas ... insulas; (i. e. apud ergastula). — fustuarii, i, n., [fustis], sc. supplicium: Stofteprygl som Dødsstraf, navnlig for Deserteurer; — fustuarium meretur, qui signa reliquit, etc., Liv. 5, 6; cf. Cic. Phil. 3, 6; — b) fide. ogs. Stofteprygl for andre Hørseelser, Dig.

fūsūra, ae, f., [2. fundo]: Smeltning; ∞ plumbi, Plin. 33, 35. — 1. fūsus, 3: part. e. adj. af 2. fundo. — 2. fūsus, i, m.: Tæt til at sprinde paa; — lanam tennari in fila juncæo fuso, Plin.; colus et f-us cum stamine, id.; cf. Ovid. Met. 6, 22, o. Virg. Ge. 4, 318; — tillægges ogs. Paternæ, id. Ecl. 4, 46; f. ogs. Ovid. Her. 12, 3; — 2) ogs. tenformer Dærrer i en Måstine, Vitruv. 10, 6. — 3. fūsus, us, m., [2. fundo]: Gyden el. Udgyrning; — fistula, a qua fusus aquae, (oppon. fons, unde funditur e terra aqua viva), Varr. fūtātum, adv., [rimel. af 2. fundo]: ligesom ud-

gydende; cf. „overf.“: kørpfaen, ofte; ∞ id nomen commemorare, Plaut. Truc. 1, 1, 20. — futile, som subst. e. adv., f. und. flgde. — futilis, e, [rimel. f. fusilis, af 2. fundo]; epræl.: til at udgyde, — 1) „egenl.“, men alene som subst.: futile, is, n.: etflags Vandkar til Brug ved Dyringer til Vesta, vid. Donat. ad Ter. Andr. 3, 5, 3; — 11) „fig.“; A) „overf.“; a) uden Hast; — ∞ glacies, (stær el. uistær), Virg. Aen. 12, 740; — ogs. fergæves, unyttig, ietus, Sil., votum, id.; — b) fergænge, ig, tempus, Plin. Ep. 3, 7, lacticia, Cic.; — B) „ment.“: flet el. ringe el. foragtelig i sit Slags, harnas, Cic. Div. 1, 19, servus, Ter. Andr. 3, 5, 3, futili paene de causa, Plin. 33, 8; — quis non edit ... futilis (sc. homines: daarlige el. fedtindige Mennecker); Cic. Fin. 3, 11; ∞ sententia, (uden af Bægt), id. N. D. 1, 18; — 11) neutr. futile, ogs. som adv.: flet, daarligen, provenire, Plaut. Stich. 2, 2, 73; cf. — futilitas, atis, f.: Tombed el. Daarlighed, edl.; vid. Cic. N. D. 2, 28: hæc plena sunt futilitatis summæque levitatis; o. — futiliter, adv.: unyttigen, daarligen, blaterare, Appul.

futis, is, im, f., [2. fundo]: Vandkar, edl., Varr. L. L. 5, 25. — futuo, ui, utum, 3, v. a. (o. n.), [best. m. γυτεύω, i. e. gigno]; ∞ aliquam, i. e. rem habere cum aliqua, Martialis, Catull., Hor.; — ogs. absol., Martialis; — denne Fandling: fūtutio, onis, f. Martialis; — som foretager den: fūtutor, oris, m., id.; — fem. fūtutrix, icis, id. — futurus, 3: part. fut. til sum, fui. — fututio, etc., f. und. futuo. — fuyi, f. fui, f. und. luo, ogs. und. sum.

G.

G, g, d. syvende Bogstav i det latinske Alfabet, omhyttest undert. m. d. best. „e“, hv. viciesimus e, vigesimus, Proen e. Progne; — epræl. blev neml. „e“ ogs. brugt for „g“; hv. paa Columna Duilia læses: macestratus f. magistratus, lectiones f. legiones; — først af a. u. e. 520 fæl „g“ vare indført som særstilt Bogstav, hvorhos dog „e“ vedblev i nogle Ord at bruges for „g“, navnlig i Cæsar, Cnaeus, (udtrales Cæsar, Gnaeus); — 11) hertil kan mærkes: A) som Anlyd forbindes „g“ af Consonanterne alene m. „l“ o. „r“, (gleba, grex); hvortil d. forcl. cognatus, gnoseo, bliver til natus, nosco; dog i Sammenh.: cognatus, cognosco; — i Analogi dermed er ogs. læ af γάλα; — B) inde i Ordet er „g“ undert. udfaldet foran „m“, (examen f. exagmen; f. ogs. contaminio); — foran „s“ gaæder „g“ over i d. haardere „c“, (f. und. Bogst. „x“); — men ogs. er „g“ (el. „c“) undert. udfaldet foran „s“; (saal. i induls af indulgeo); ligel. foran t, (i indultum af indulgeo); — C) Omværlingen af „g“ o. „c“, f. und. Bogst. C, men af „g“ o. „c“, f. und. magis e. major; — b) hertil hører endnu Assimilationen af „b“ o. „d“ m. d. flgd. „g“; (oggero f. obgero. aggero f. adgero, etc.).

Gābālī, orum, m.: Føls i Gall. Aquit. (hvor nu Gevaudon), Caes. B. G. 7, 61; — B) df. 1) Gābālīcus, 3, pagus, Plin. 11, 97; o. — 2) Gābālītānus, 3, civitas, Sidon.; — b) df. Gabalitani, orum: Indvaanerne deraf, id. — gabalium, i, n.: etflags Rypærplante i Arabien, Plin. 12, 45. — gābālus, i, m., [best. m. Gabel, Gaffel]: en Gølge; — in gabalum suffigere, Varr.; — 11) df. fide. „overf.“ som Skædesord: Gølgefugl, Maerin. ap. Capitolin. — gābātae, arum, f., [rimel. af cavus]: etflags Episkef el. Talskeren, Martialis, 7, 47.

Gabiensis, e, f. und. flgd. — Gabii, orum, m.: By i Latium; om dens Græbning, f. Liv. 1, 53 flgd.; — B) df. 1) Gabinius, 3, via, (imellem Rhenje. Gabii), Virg. Aen. 7, 682; men cinctus Gabinius, Liv. 5, 46, estere, Virg., (hvorefter man ombænder sig med Tøgen, ifædtes med et Bælte); cf. Val. Max. 1, 1, 11; — b) subst. Gabini, orum: Indvaanerne af Gabii, Liv. 1, 54, Plin.; — 2) Gabiensis, e, ager, Plin. 2, 96. — Gābīnius, a, romerit Elægtis og Persensnavn; — A. Gabinius, (Censur o. Prætor), f. Cic. Pis.; — B) df. 1) Gabinius, 3, lex, Cic. Leg. 3, 16; — 2) Gabinianus, 3, milites, (der commanderes af en Gabinius), Caes., Val. Max. — Gabinus, 3, f. und. Gabii.

Gades, ium, f.: By og D paa Kylen af Hisp. Baet., i Nærheden af Fretum Gaditanum, (hod. Cadix); vid. Mel. 2, 7, e. Plin. 4, 36; cf. Hor. Od. 2, 2, 11; men (Gades) cubilia solis, Stat.; cf. Juvenal. 10 in.; men Gades iocosas, Martialis, improbae, id., (ifølge Byens Overdaatighed); — 2) df. Gaditanus, 3, populus, Cic., civitas, (i. e. Gades), id., oceanus, Plin., fretum, (Strædet ved Gibraltar), id.; men Plin. Ep. 1, 15, absol.: Gaditana maluit, (i. e. Gaditanas delicias); — b) Gaditani, orum: Indvaanerne, Caes., Cic.; in sing., id. Att. 7, 7.

gaesātī, orum, m., i. e. gaesis armati, Oros.; af — gaesum, i, n., γαῖσος, γαῖσός, (grave jaculum, Fest.; isl. kesja): etflags tungt Risteved, der bruges navnlig af Gallerne, men ogs. af andre Følkeslag; — gaesa in vallum conjicere, Caes.; ∞ Alpina, Virg.; cf. Liv. 8, 8.

Gaetūlia, ae, f.: Landskab i d. nordvestlige Afrika, hvor nu Marokko; f. nederf. und. Gaetuli; — 2) df. Gaetulius, 3: gæulst, syrt, Virg.; ∞ morex,

(Purpursneglen), Hor. Ep. 2, 2, 181, v. Ovid. Fast. 2, 319; „poet.“ egf. africanf el. libyiff, leo, Hor.: men Thetis, (d. libyiff fæy), Claudian.; — II) Gaetuli, orum, m., *Γαυτοῦλοι*: Gaetulerne el. Indvaernerne af Gaetulien, asperi, inulti, etc., Sall. Jug. 18; sub sole magis, hand procul ab ardoribus etc., id.; f. egf. Mel. 1, 1, estere, v. Plin. 5, 8; men Gaetuli (sc. milites), Liv. 23, 18; men sing. collect. Gaetulus, i, Lucan. 4, 678; — 2) df. Gaetulicus, 3: gaetulf, purpura v. purpurissum, Plin.; — b) df. subst. Gaetulicus, i, f. om. Værestitel: Gaetulernes Dvervinder, Flor. 4, 12, v. Juvenal. 8, 26.

gagates, æ, m., *γαγάτης*: etflags fast eg glindfende Jærdæg, efter Plin. 36, 34: lapis, nomen habens loci et annis Lyciae. — Gajus, a, f. m. Cajus. — galactites, æ, m., *γαλακτίτης*, sc. lapis, el. galactitis, idis, f., *γαλακτίτης*, sc. gemma: Meltefien, meltefæret Vædelien, vid. Plin. 37, 59; heter egf. galaxias, æ, *γαλαξίας*, id. ibd.

Galaesus, (-esus), i, m.: Jæd i Nederitalien, falder i den tarcentiff Bugt, (hød. Galeso), Liv. 25, 11; ∞ niger, Virg. Ge. 4, 126, umbrosus, Prop. 2, 25, 67, (besfygget af Træer), men albus, Martial. 12, 64, (af dens hvitvulder fæar): egf. flumen Galesi, Hor. Od. 2, 6, 10. — Galanthis, idis, f., *Γαλανθίς*; hendes Jærvandling til et Vesel (*γαλάνη*), f. Ovid. Met. 9, 316.

Galata, æ, m., *Γαλάτης*, Claudian.; pl. Galatae, arum: Galaterne, Indvaernerne i Galatien, Cic. Att. 6, 5, v. Plin. 8, 61. — B) df. 1) Galatia, æ, f.: Landfæb i Lilleasien, imellem Phrygien, Cappadecien, osv.; heds egf. Gallograecia; vid. Plin. 5, 42, Tac. Ann. 13, 25, v. 2.; — b) df. Galaticus, 3, galatiff, bordeum, Colum., lana, Plin., inbør, (af Skarlagensbæret coccus), Tertull.; — 2) Galaticor, ari, v. dep. n.: efterligner Galaterne, (neml. ved at faammenblande jærstiff eg chriffeliff Skiff), Tertull. — Galatea, æ, f., *Γαλάτεια*: en Hæmpe, vid. Ovid. Met. 13, 738 v. 789, flgd.; — not.: egf. en Beninde af Digteren Heratius, vid. Hor. Od. 3, 27; — egf. fingeret Pigenavn, Virg. Ecl. — Galatia, æ, etc., f. m. d. Galata, Galatae. — galaxias, æ, m., *γαλαξίας*; 1) f. m. d. galactites; — II) = via lactea el. Meltefien, Macroh. Somn. Scip. 1, 4 v. 9.

1. Galba, æ, m.: romerff Titnavn i d. fupfæiffefte Ælgt, hvoæf her mærfes; 1) Sulp. Galba, fier Zæler; vid. Cic. Brut. 21, oftere; — 2) dennes Sønneføføen, d. romerff Keifer Sulp. Galba; vid. Suet. Galb. 5. — 2. galba, æ, f.: etflags liden Dru, Suet. Galb. 3; — 2) i det galliffef Syreg, ligefom præpingvis: en Tyf vøm, id. ibd.; — not.: efter nogle skal 2. galba være af faammen. m. d. germaniff gelb el. Rølf.

galbanatus, (galbin.), 3, [galbanus]: fæm er ifert gule (eg fine) Klæder, Martial. 3, 82. — galbanus, v. af Gummiæn galbanum, odors, Virg. Ge. 4, 204, nidor, id.; af — galbanum, i, n., *γαλβάνιον*: etflags vefluggende Hærfir el. Gummi; vid. Plin. 12, 56, v. Suet. Galb. 3; f. egf. m. d. flgd.; — not.: egf. galbanus, i, m., Vulgat. — galbanus, 3, [galbus]: grøngul, gulagtig, einguillum, Petron.; — 2) df. subst. galbana, (sc. vestimenta): en grøngul eg blodagtig Jærentimmerdragt, Juvenal. 2, 97; — II) df. „overf.“: mores galbani, (i. e. molles: bløde el. færfælede), Martial. 1, 97. — galbeum, i, n., (sc. vinclum): bløt Dmflag om Armen; vid. Suet. Galb. 3; — egf. galbeus, i, m., Cato ap. Fest., s. v. ruscum.

*galbinatus, 3: = galbanatus, Veget.; v. — galbinus, 3: gulagtig, flos, Veget.; af — galbinus, 3, f. m. d. galbanus. — galbula, æ, f.: rimel. Gultfinken el. Gultfpuvæn, Martial. 13, 68, v. Plin. 30, 28. — galbulus, i, m.: Cypresnædden, Varr. — 1. galbus, 3: gul, Gloss. Philox. —

2. galbus, 3, ligefom calvus: glat, fældet, (Prænestinae nuce), Plin. 15, 21.

*galea, æ, f., [*γαλή*], i. e. mustela: et Vesel; — overf.: Vederfielm af Veselfind, (opp. cassis); vid. Tac. Germ. 6; df. egf. „poet.“: ∞ serina, (af Dyrefind), Val. Fl., lupina, Prop.; — b) df. egf. ligefom cassis: enhver fielm; vid. Ovid. Met. 8, 25; ∞ aeneae, Cic. Verr. 4, 14; cf. Virg. Aen. 8, 630, v. Hor. Od. 1, 2, 38; — II) „overf.“: Zey el. Kam heds d. africanffe Høns, Colum.; df. — galearii, orum, m.: etflags Træfnægte ved Hæren, Veget.; v. — gālēāris, e: hørende til en fielm, reticula, Quadrig. ap. Non. — gālēna, æ, f.; 1) ligefom molybdaena: Blyglænds el. Blymetal, Plin. 34, 53; — 2) hvad der efter Blyglændfens Smeltning bliver tilbage i Smeltovænen, germ. Sienbruch, id. ibd. 47.

galeo, avi, atum, i, v. a., [galea]: sætter fielmen paa; milites galeari, Anct. B. Afr. 12; — df. partic. galeatus, 3: bærende fielm, Minerva, Cic. N. D. 1, 36; men Juvenal. 1, 169: galeatum sero duelli Poemitet, (den Hvæde el. Slagfærtige); — 2) egf. „overf.“: prologus galeatus, (hvori man forfvarer fig), Hieronym. — gālēola, æ, f., demin. af galea: fielmformet Skaal el. Kar, hvori Vinen fremfætted, Varr. ap. Non.

galeopsis, is, f., *γαλιόψις*, egf. gālēobdōlon, i, n., *γαλιόβδολον*, egf. galion, i, n., *γάλιον*: en Plante af Hædearten, germ. die Taubnessel, Plin. 27, 57. — galeos, i, m., *γαλέος*, (i. e. mustela): en fpettel Hæiffæart, fædd. mustela, Plin. 32, 12. — Gālēōta, arum, m.: *Γαλεῶται*: viffef Spaamænd el. Tegnsutlæggere paa Sicilien, Cic. Div. 1, 20. — gālēōtes, æ, m., *γαλεῶτες*: en Dglæart, Plin. 29, 28. galericulus, i, n., [demin. af galerum]: liden Hætte el. Hat, Martial. 13, 50, (i Dverffriften); — egf. etflags Hærfir; vid. Suet. Oth. 12. — gālērītus, 3, [galerus]: fæm bærer en Hætte el. Bøndehætte; hys. ∞ Luemo, Prop. 4, 1, 29, f. rusticus el. rudis; — 2) df. „overf.“: ∞ avis, Plin. 11, 44, egf. galeritus, (sc. ales), Varr.: Doylarfen, (alanda eristata L.). — Gālērīus, a: romerff Ælgtis v. Perfensnavn; vid. Eutrop. 9 v. 10; — men egf. Tac. Hist. 1, 90 er Galerius Trachalus: en beremt Zæler under R. Dtho; — men Galerius, æ, vid. Suet. Vit. 6; — ∞ tribus, vid. Liv. 27, 6.

galerus, i, m., v. e. galerum, i, n., [rimel. beff. m. galea]: etflags Hætte el. Hat, fæm bæres af viffef Præner, navnlf. af flamen dialis, Varr., ubert. egf. af Krigeren i Hæften, vid. Virg. Aen. 7, 688: lupi de pelle galerus, egf. af Venden ved hans Arbejde, id. Moret. 121; — Suet. Ner. 26, bruges galerus (fæm etflags Hærfir) til Hærfklædning: el. Juvenal. 6, 120; — endel. tilfægges galerus egf. Mercurius, ifæderfer petasus, Stat. Theb. 1, 305; — II) „overf.“: en Høfentnød, Auson.; — not.: færfel. egf. galera, æ, f., Graech. ap. Charis. — Gālēsus, i, f. m. d. Galaeus.

galgūlus, i, m., rimel. en anden Jærm el. Læfem. af galbula. Gultfinken, Plin. 30, 28. — Gallaea, æ, f.: Landfæb i d. nørffiffef Valæchina, imød Syrien eg Middelhavet, Plin. 5, 15; — 2) df. Galilaicus, 3, aræ, Sedul.; — b) Galilaeci, orum, m.: Indvaernerne af Galilæa; — Galilaecorum natio, Tac. Ann. 12, 54. — galion, i, n., f. m. d. galeopsis.

1. galla, æ, f.: Gallabætt; vid. Plin. 16, 9, v. Colum. 9, 7, oftere; — II) df. „overf.“: etflags bedff eg ringe Vin, Lucil. ap. Non. — 2. Gallæ, æ, fæm eg 1. Gallus. — 3. Gallæ, æ, Biform af Gallus: en Cybels Hæff, Catull. 63.

Gallaeci, (Call.), orum, m.: Hæff i Hisp. Tarrac., Plin. 3, 4; — dæres Dvervinder, A. Brutus, heds efter dem: Gallaeus, vid. Velt. 2, 5; — B) df. 1) Gallæcia, (Call.) æ, f.: dæres Land, (d. m. v. Gallicien), vid. Plin. 4, 31, v. Flor. 2, 17; ∞ dives, (af dæres Guldminer), Sil.; — 2) Gallæcius, (Call.), 3, gens, Plin., aurum, Martial.; —

not.: man finder ogs. Callacci, etc. — gallans, tis, partic., [3. Gallus; analogt m. bacchans af bacchor]; sværmende ligesom Cybele's Præster, Varr. ap. Non., poet. in Anthol. Lat. (Burm.).

Galli, orum, f. und. 1. Gallus. — Gallia, æ, f.; „alm.“: det af Gallerne beboede Land paa begge Sider af Alperne, tilfjældt. d. nuv. Frankrig, Hetsellen og Belgien; — lader sig paa Cæsars Tid dele i: 1) det af Niererne beboede Gallien: A) i Italien, hvor Gallia Togata strakte sig fra Alperne til Aeneas; vid. Plin. 3, 19; heder Gallia interior, Cic. Prov. Cons. 15; — Gallia Cisalpina delftes ved Poledien i Gallia Transpadana o. Cispadana; denne ftefte begrændses atter af Floden Rubico; vid. Plin. l. c.; — 2) hertil mærked endnu (i Italien): Gallia quaestoria; vid. Suet. Claud. 29, ogs. ager Gallicus, Cic. Brut. 14, imellem Floderne Rubicon o. Etsi, hvor Galli Senones fordem havde boet, men forenedes fild. m. d. tilgrænsende Picenfte, vid. Colum. 3, 3; herom er rimel ogsaa Taler, Caes. B. C. 1, 29; — B) hinfides Alperne (fra Rom): Gallia bractea, ogs. Transalpina el. Narbonensis, ogs. Gallia ulterior, Cic. Prov. Cons. 15; el. id. ibd. 2: Galliae duae quas, etc.; — II) det øvrige, først af Cæsars erobrede Gallien omfattede efter Caes. B. G. 1, 1: Galliam Belgicam, Celticam, Aquitaniam, hvortil ogs. fem Helvetia; — not.: de deraf ledede adject.: Gallus, Gallius, Gallicus, Gallianus, vid. ss. II.

Galliambus, f. und. Galliambus. — gallicae, f. und. Gallicus. — Gallicanus, 3: Viiform af Gallius, i el. fra Gallien, navn. i el. fra Gall. Cisalp.; vid. Cic. Quint. 4; el. id. Pis. frgm. p. in.: prius Gallus, deinde Gallicanus; men id. Catil. 2, 3, ere legiones Gallicanæ, (som ftaa i d. Picenfte, f. und. Gallia); — dog ogs. alm. f. Gallius; ∞ catulus, Catull. — Gallice, adv. af l. Gallicus: paa gallift Sprog; Varr. ap. Gell.; ogs. i det gallifte Sprog; ∞ aliquid dicere, Gell. 11, 7.

gallicinium, i, n., [1. gallus, eano]: Hanekal, d. e. den tidlige Morgen, da Hænerne gale, Macrobi. Sat. 1, 3; ogs. noctis gallicinio, Appul. — gallierus, (gallierus), uris, n.: Haneled, etflags Vert el. Plante, Appul.

1. Gallius, 3, [Gallia]: i el. fra Gallien, gallift, ager, f. und. Gallia; el. Hor. Od. 3, 16, 35, hvor ∞ pascua, f. pascua Galliae Cisalp.; — ∞ ventus, Vitruv. 1, 6, inter Aparietem el. Aquilonem; men Hor. Od. 1, 8, 6: ∞ ora (pl.), f. equi Gallici, (der vare af fortrinlig Gødhed; — h) ogs. absol.: gallicae, (sc. solae el. crepidae): etflags Døfter el. Saaler, der bedrødes for umiddelge; vid. Cic. Phil. 2, 30, hvor de medfattedes calcei. — 2. Gallius, 3; I) benævnt efter Floden Gallus i Phrygien, miles, vid. Prop. 2, 13, 48; — II) horende til el. benævnt efter Cybelespræsterne el. Jfiespræsterne Galli; ∞ turma, (Stare el. Sværm af diøse Præster), Ovid. Am. 2, 13, 18.

gallidraga, æ, f.: haaret Kartetidsfel, (dipsacus pilosus L.), Plin. 27, 62. — Galliambus, i, m.: en Sang, som Cybelespræsterne Galli plejede at fange, Quintil.; Martial. 2, 86, har deraf acc.: mollem Galliambon.

1. gallina, æ, fem. af 4. gallus: Hønen; gallinae ... villaticae, rusticae, Africanæ, Varr.; — ogs. in sing. fem collect.: villa abundat ... gallina (har Overflædighed af Jæderfræ), Cic. d. Senect. 16; — ogs. „overf.“ som Skelord, Plant. Asin. 3, 3, 76, men gallina cecinit, (som Varfcl), Ter. Phorm. 4, 4, 27; — men Juvenal. 13, 141, gallinae filius albae, (som Ørdsprog): Yffens Skiedebarn; — not.: ad Gallinas hed et Landhed ved Rom; vid. Suet. Galb. 1. — 2. Gallina, æ, m.: Hænnet paa en Gladiator, Hor. Sat. 2, 6, 41.

gallinaceus, 3, [gallina, 4. gallus]: horende til Høns, benævnt derefter, pullus, Varr., ovum, id.; ∞ gallus: Hønen el. Høshønen, Cic. Mur. 29; ogs. absol.

gallinaceus, (sc. gallus), Plin. 9, 19, oftere; ∞ mares, Hæner, Colum.; ∞ salacitas, id.; — fem Ørdsprog mærkes: tactis gallinacei haustum (spere: de ftefte nefte Rydelfter, noget gauffe Ufærdantigt), Plin. praef.

gallinarius, 3, [gallina, 4. gallus]: ligesom frgd.: horende til Høns, benævnt derefter, curator, (fem paffer dem), Varr., ogs. absol. gallinarius, Cic. Acad. 2, 26; ∞ scula: Hønsfenge, Cels.; ∞ vasa, (høraf Hønsene driffe), Colum.; men absol. zallinarium, (sc. stabulum: Hønsfeng), id.; — II) „overf.“ fem adj. pr.: A) Gallinaria insula, (i d. crunfte Hav), ligesom Hønsfeng, Varr.; — B) Gallinaria silva, (ved Cumae), ligesom Hønsfeng, Cic. Fam. 9, 23. — gallinula, æ, f., demin. af gallina: ften Høne, Arnob. — 1. Gallius, 3: fteft. Viiform af Gallicus, gallift; duae Galliae mulieres, Sall. frgm. ap. Non.; — ogs. fan hidfæres: Gallia, (sc. terra), f. und. Gallia. — 2. Gallius, a: remerft Etægts o. Personnavn; vid. Cic. Phil. 13, 12, oftere; f. ogs. id. frgm. Orell. Cic. iv, 2, p. 451.

Gallograeci, orum, m., (Galli, Graeci): de i Phrygien indeandrede Gallier; hede ogs. Galatae, (f. dette Ord); vid. Mela 1, 2, Liv. 37, 10, Flor. 2, 11, o. H.; — 2) df. Gallograecia, æ, f.: det af Gallograeci beboede Land; hed eg Galatia; — vid. Caes. B. C. 3, 4, Liv. 38, 12, o. H.

Gallohispani, orum, m., [1. Galli, Hispani], f. Celtiberi, Hieronym. — Gallonius, a: remerft Etægts og Personnavn; vid. Lucil. ap. Cic. Fin. 2, 8, o. Cic. ibd., ogs. Hor. Sat. 2, 2, 47; — f. ogs. Caes. B. C. 2, 18 o. 80. — gallulasco, ere, v. n. inch., [1. gallus], em Stammen: at blive tyf og mandig, Naev. ap. Non. — Gallulus, 3, demin. af Gallus, 3: gallift, Anson.

1. Gallus, Gallia: Gallier el. Gallierinde, Liv. 22, 57; oftere in pl.: Galli, orum: Gallierne el. Indvænerne af Gallien, (f. und. Gallia), Cic.; el. Liv. 5, 33 flgd., o. Caes. B. G. 6, 7 flgd.; — bef. mærkes ogs. Caes. B. G. 1, 1: Galli, qui ipsorum lingua Celtae appellantur; men Liv. 38, 13 flgd., findes Galli f. Gallograeci; men Forum Gallorum, Galb. ap. Cic. Fam. 10, 30: Sy i Gall. Cispad., ifte langt fra Mutina; — 2) df. Gallus, 3, (f. d. fæde. Gallicus), gallift, credulitas, Martial. 5, 1.

2. Gallus, i, m.: Flod i Sterphrygien, hvis Vand ftaa vare begyffende indtil Mæferi; vid. Plin. 5, 12, o. Ovid. Fast. 4, 364; f. ogs. Plin. 6, 1, o. id. 31, 5; — II) deraf benævntes, efter Plin. o. Ovid. l. c., Cybelespræsterne Galli, der, ved at driffe af evnærvante Flod, plejede at geraade i fligt Mæferi, at de berøvede sig Manddommen, ogs. ellers faarede fig felf, og foretog andre affindige Hænder; vid. Liv. 37, 9, o. Ovid. l. c.; f. ogs. 3. Gallia, æ, s. l.

3. Gallus, i, m.: remerft Tilnavn, høraf mærkes: den aandsfulde Diger, Cornelius Gallus, til hvem er Virg. Ecl. 10; el. Ovid. Am. 3, 9, 63. — 4. gallus, i, m., [at famment. m. germ. gällen, el. m. zalken, i. e. clamare]: Hønen el. Høshønen; — eur ante lucem galli canant, Cic. Div. 2, 26; sub galli cantum, (for Dag), Hor. Sat. 1, 1, 10; — ogs. gallus gallinaceus, f. und. gallinaceus.

galumma, atis, n., [rimel. fordærvet af γαλμα]: Daffe, Capella. — gamba, æ, f., [rimel. bef. m. γάμψη: d. e. Voiming]: Dyrenes Fø, Veget.; df. — gambōsu, 3: ephævet emfring Høven, animal, Veget. — Gamellion, ōnis, m., Γαμψιόν: Hænnet paa en Maaned hos Athenienferne, (omtr. fra Mitten af der Zamaris), Cic. Fin. 2, 31. — gamma, æ, f., (γὰ γάμμα, indecl.); I) „egenf.“: det græffe Fegghas, som i Latinen nedtryffes ved „g“, Anson.; — II) „overf.“: gamma, (I) er ret Vinkel, Auct. d. Lim. ap. Goes. — gammarus, i, f. und. cammarus. — gammatus,

3, [gamma nr. II]; hos Agrimenferne: gammaformet, rekvintet, limes, Auct. d. Lin. ap. Goes.

ganeā, ae, f., egf. ganeum, i, n.: [γάνειον, af γάνειν: giv mig tilgode]; — I) „egent.“: xro el. klippe af det velsigtede og urene Slags; — ganeas el. adulteria obire, Suet. Calig. 11; cf. Liv. 26, 2, o. Gell. 9, 2; — in illo ganeorum tuarum uidore atque fumo, Cic. Pis. 6; libido ganeae, Sall. Catil. 13; cf. Tac. Hist. 2, 95; — b) ganeum ganeum er afene forældstift; vid. Plant. Men. 5, 1, 3, o. Ter. Ad. 3, 3, 5; cf. — ganearius, 3: hørende til Vællernet, trichinium, Varr.; o. — ganeō, onis, m.: en Vællingsing; ganeo et profligator, etc., Tac. Ann. 16, 18; cf. Cic. Catil. 2, 4, o. Ter. Heaut. 5, 4, 10. — ganeum, i, n., f. ind. ganca.

gangaba, ae, m., ligefom hajulus: Væbrager, Curt. 3, 13, (perflit Dred). — Gangaridae, arum, m.: Gargaphie: indist Jølf ved Ulebet af Ganges, (bver nu Bengalen), Plin. 6, 22, Virg. Ge. 3, 27. — Ganges, is, m., Πάγγος: Gangesfloden i Indien; vid. Mela 3, 7, o. Plin. 6, 21; men lato spatiantem flumine Gangem, Ovid. Trist. 3, 3, 23; cf. Virg. Ge. 3, 137; — B) df. 1) Gangeticus, 3: gangeticus, tigris, Ovid.; men ~ raptor, Martial. 8, 26, (i. e. venator tigrum circa Gangem); men ~ ales, Auson., (i. e. phoenix); — 2) Gangeticus, idis, fem. adj.: = frgd.; ~ terra, d. e. Indien, Ovid. Am. 1, 2, 17.

ganglion, i, n., γάγγλιον: etflags Jorhærdelse el. Nerveknude, Veget. — gangraena, ae, f., γάγγραινα: Kæbskade el. Kæbskrant, Cels.; ogf. in pl., Plin. 22, 70 o. 71; — b) egf. „alleg.“: hanc mali gangraenam etc., (dette ulægtelige Under), Varr. ap. Non.

ganuio, ire, v. n., [ab animalis sono fieta vox, Varr., cf. Fest.]; I) „egent.“ om Hunden: at biffæ el. knurre; — asinus rudere, canes gannire, pullos pipare, Varr. ap. Non.; — ogf. om Ræven, Hieronym.; — II) „poet. overf.“ egf. om Mennesker: at smaaftende el. knurre, etc.; — quid ille gannit? Ter. Ad. 4, 2, 17; ligel. (Lesbia) gannit et obloquitur, Catull. 83, 4; — ogf. at fionne el. puffe, Juvenal.; — b) fild. egf. at fnaffe el. flædere, Appul.; cf. — gannitio, onis, f., Fest., fædv. gannitus, us, m.; I) „egent.“: Væffen el. Knurren, fom Hunden; vid. Lucr. 3, 1069: gannitui vocis adulant; — men gannitui lascivire, (om Spurven), Appul.; — ogf. fionnende Mæge; vid. Plin. 9, 4; — II) „overf.“ om Mennesker; A) Standen el. Skælden; Et gannitibus improbis lacessens (lieet), Martial. 5, 61; — B) Snakken el. Sladderen, Appul. — ganta, ae, f.: Gaafen, (der Gang; in Germania anseres) candidi verum minores gantae appellantur, Plin. 10, 27.

Ganymedes, is, m., Γανυμήδης; efter Homer: Son af d. trejanfte K. Træs; men blev, ifølge sin Skienhed, af Jupiters Ern bortført fra Idabierget til Olympen, for at tiene Guden fom Mundsken; — vid. Virg. Aen. 1, 28, o. id. ibd. 5, 251, egf. Hor. Od. 3, 20, 16, bef. egf. Ovid. Met. 10, 155 flgd.; — b) egf. at mærfæ fom Etierneffedet Aquarius el. Vandmanden, Hygin; — not.: f. egf. Camillus, i, s. l.; — 2) cf. Ganymedeus, 3, coma, Martial.; cf. id. 8, 39: ~ manu mixta pocula; — men ~ chorus, id. 7, 49, (Evarum af fionne Spværtter).

Garamas, antis, m., Sil., Senec.; fædv. in pl. Garamantes, um: Garamantinen, Jølf i det indre Afrika, hinfædet af Gatuferne; vid. Plin. 5, 5, o. Mela 1, 4 o. 8; bef. egf. extremi Garamantes, Virg. Ecl. 8, 41; — B) df. 1) Garamanticus, 3: garamantiff, signa, Sil. 1, 142, (i. e. Africana arma); — 2) Garamantis, idis, f., nympa, Virg. Aen. 4, 198, gemma, Sil., (i. e. carbunculus); men Garamantide pinn, id. 14, 498, (i. e. navi Africana); — 3) Garamantites, ae, m., (sc. lapis): etflags Vædfien, vid. Plin. 37, 28.

Garganus, i, m.: Bierg og Jorbjerg i Apulien, (hod. Monte di St. Angelo), Hor. Od. 2, 9, 7; cf. Mela 2,

4, Plin. 3, 16, o. Virg. Aen. 11, 217; — 2) df. Garganus, 3: gargantiff; ~ cacumina, Sil.; cf. Hor. Ep. 2, 1, 202. — Gargaphie, es, f., Γαργαφίη: en Diana belliget Dal og Kilde i Boetien, Plin. 4, 12, o. Ovid. Met. 3, 156. — Gargara, orum, n., Γάργαρος: den overfte Spids af Idabierget i Troas, tilliggende en ved dets Jod liggende By af samme Ravn; Mela 1, 18, o. Plin. 5, 32, egf. Virg. Ge. 1, 103; — 2) df. Gargaricus, 3, lucus, Auson.

gargarido, are, v. n.: Difform af gargarizo, Varr. — gargarisma, atis, n., γαργάρισμα: Gurgleyand, Theod. Prisc.; — df. demin. gargarisation, i, n., Marc. Emp. — gargarizatio, onis, f., Cels., o. gargarizatus, us, m., Plin.: Gurglen, at gurgle Halsen; af — gargarizo, (-isso, Varr.), avi, atum, 1, v. n. o. a., γαργαρίζω; at gurgle fig, at gurgle Halsen, medicamentis, Cels., ex fisco et mulso, (dermed), id.; — men c. acc.: bruger fom Gurglemiddel; ~ aquam calidam, Plin.; succus gargarizatus el. gargarizandus, id.

Gargettus, i, m., Γαργήτιος: Canton el. Pagus i Attika, Philofophen Epifurs Jødefter; bef. han fæder senex Gargettius, Cic. Fam. 15, 16. — Gargilius, i, m.: en Jæger, vid. Hor. Ep. 1, 6, 58; not.: egf. Nænet paa en fild. Jorfatter. — Garites, um, m.: Jølf i Gall. Aquit., Caes. B. G. 3, 27.

garrio, ivi el. itum, 4, v. n. (o. a.), ligefom d. bef. γαργώ, dor. γαργάω, vox a sono facta; I) „egent.“ om Mennesker: at fnaffe el. flædere fortroligen; — quum ~ garrimus, quicquid in buccam, Cic. Att. 12, 1; men id. ibd. 6, 2: plura garrire (sc. scribendo); ~ aliquid aliquid in aurem, Martial. 5, 61; — ogf. at fnaffe hen i Veiret el. fiondeffet, (navnl. om viffe Philofopher), Cic. N. D. 1, 23; — „poet.“ ogf. at fkrive fet el. lette Sager; comis garrire libellos, (fkrive Comædier), Hor. Sat. 1, 10, 41; men id. ibd. 2, 6, 77: garriti aniles fabellas, (fortæller dem enfoldigen); — b) fnafter hen i Veiret el. uden Mæning: nugae garris, Plant.; oftere (høf Comiferne) absol.: garri modo, (fnaft du fun), Ter.; garris, (du fnafter fom en Døffe), id. Eun. 2, 3, 87; cf. id. Heaut. 3, 2, 25; — II) „overf.“ om Jroerne: at gvaiffe, Martial. 3, 93; ogf. om Ratter: galen: at gvide, Appul.; df. — garritor, oris, m.: fom fnafter i Mide, Auson.; o. — garritus, us, m.: utidig Snaf el. Sladder, Sidon.

garrulus, tis, partic.: flæderende; c. acc., Fulgent. Mythol. praef.; o. — garrulitas, atis, f.: Snaffembed, Svadffigbed; vid. Ovid. Met. 5, 578; men pueri garrulitate amabiles, Suet. Aug. 83; — ogf. Draggert el. Vædfloftigbed, Plin. 28, 3; men ~ extemporalis, Quintil.; — ogf. Sladderagtigbed el. Næveren, Martial. 5, 53. — II) „overf.“: cornix inaspicatae garrulitatis, Plin. 10, 14; — [af flgd.].

garrulus, 3, [garrus], I) „egent.“ om Mennesker: meget fnaffom, flæderende, egf. flæderagtig; — ne quid ~ garrulae illi dicerem, Ter. Ad. 4, 4, 11; cf. Hor. Ep. 1, 18, 69, o. id. Sat. 1, 1, 12, o. id. ibd. 1, 9, 33; — ~ verna, Tibull. 1, 5, 26; — II) egf. om Begreber: fvaftig, vædfloftig, ertggyderiff; ~ lingua, Ovid., disciplina, Auct. ad Herem.; men ~ hora, (Slædertimen), Propert. 3, 22, 8; — II) „overf.“ om Dyr egf. om Ting; — ~ cornix, Ovid., perdis, id., hirundo, Virg.; ~ noctua in imbre, Plin.; — ~ rivus, Ovid. Fast. 2, 316; men ~ fistula, (tonende), Tibull.; ~ lyra, id.; ~ plectra, Martial., sistra, id.; cf. id. 11, 169.

garum, (-on), i, n., γάρου: etflags fofibar Saus, (eprel. af Jiffen garus, fild. af Jiffen scumber), vid. Plin. 31, 43, egf. Martial. 13, 102, o. Hor. Sat. 2, 8, 46, egf. Senec. Ep. 95.

Garumna, (Garumna), ae, m.: Garonneffoden i Gall. Aquit., magnus, Tibull.; cf. Caes. B. G. 1, 1, oftere, Mela 3, 2, Plin. 4, 31; — 2) df. Garumni, orum, m.: de omfkring Garonneffoden bevende Jølf, Caes. B. G. 3,

27. — *gārus*, i, m.: etflags ubeftendt *gāst*, f. und. *garrum*. — *garyophyllon* (car.), i, n., *καρυόφυλλον*: etflags indtiff krydter; vid. Plin. 12, 15; (rimel. *vitea trifolia* L.).

gaster, teris o. tri, f., *γαστήρ*, i. e. venter: *Buzgen*, *Coel. Aur.*; — II) „overf.“: bugfermet el. rundt *Mar*; *gastris* *lamenta*, *Petron.*; *gastorum* *fragmenta*, id.

gaus, f. *gaudium*, *Emm. ap. Auson.* — *gaudebundus*, 3, f. und. *gaudibundus*. — *gandens*, tis: partic. o. adj. af flgd. — *gaudeo*, *gavisus* sum, 2, v. n. o. a., [best. m. *γαύω*]; I) „egent.“ el. „alm.“: glæder mig el. fryder mig (i mit Jndre; *lactor*, mere om den syntlige Glæde; vid. *Cic. Tusc. 4, 31*; ut etc., sic *gaudere*, *deceat*, *lactari*, non *deceat*, etc.), er glæd el. fornøiet derover; — e. abl., el. m. de (el. in), *egf. e. acc. comm.*, *egf. m. quod* el. m. acc. e. inf., *egf. e. inf.*, *egf. m. si*, *egf. e. gen.*, *egf. e. dat. mihi*, *egf. absol.*; — *quum* etc., *ipsa* liberatione et vacuitate omnis molestiae *gaudemus*, *Cic. Fin. 1, 11*; cf. id. *Lael. 6*, o. id. *ibid. 22*; „poet.“ *egf. hero gaude*, (i. e. heri reditu), *Catull. 31, 12*; cf. *Hor. Epod. 14, 15*; — ~ de *Bursa*, *Cic. Fam. 7, 2*, (i Anledning af hans Domsældelse); ~ in finere fratris, *Lucr. 3, 72*; men *Tam gaudet in se*, (ever sig selv), *Catull. 22, 17*; — *Jam id gaudeo*, *Ter. Andr. 2, 2, 25*; men *Hunc scio mea solide gavisurum gaudia*, *Ter. Andr. 5, 5, 8*; cf. *Coel. ap. Cic. Fam. 8, 11*, o. *Ter. Phorm. 5, 8, 63*; — *sane gaudeo*, *quod te interpellavi*, *Cic.*; cf. *Hor. Ep. 1, 16, 19*, o. *Cic. Att. 9, 7*; — men *Hor. Od. 1, 1, 11*; *gaudentem* ... *findere* etc.; f. *egf. nedeuf*, id. *Sat. 2, 8, 62*; men id. *ibid. 2, 3, 273*; *gaudes*, si *cameram percussit forte*; — *gaudere voti*, (glæde sig derover), *Appul.*; *tibi gratior*, *mihi gaudeo*, (paa mine Begne el. m. Hensyn til mig), *Cic. Fam. 6, 15*; cf. *Lucr. 3, 146*; *sibi gaudet*, (høi sig selv, i sit Jndre); *egf. ~ in se*, f. *evenf.*; *egf. ~ in sinu*, *Cic. Tusc. 3, 21*; — *Tinnide gaudet*, *Ovid. Met. 10, 287*; cf. *Hor. Ep. 1, 6, 12*; *ligel. absol.*, *Cic. Att. 9, 7*: si est nunc nullus *gaudenti locus*; f. *egf. evenf.*, id. *Tusc. 4, 31*; — *bruges* *egf. i Hilsener*, *ligesom γαίω*; *Celso gaudere* ... *Musa refer*, (bring ham min Hilsen), *Hor. Ep. 1, 8, in.*; — II) „overf.“ *egf.*, *ligesom γαίω*, om Ting og Begreber: *ligesom at glæde sig derved*, gjerne at forebinde sig dermed, *etl.*; vid. *Virg. Ecl. 6, 29*, o. id. *ibid. 9, 48*; men *stilus secreto gaudet*, *Quintil.*; — *egf. om Zielen og Jørefølelsen*; vid. *Liv. 2, 60*, o. *Lucr. 3, 146*; — *nænt.*, *egf. om Været*, *etl.*: at trives derover; — *humore omnia hortensia gaudent*, *Plin.*; *solum gaudet aquari*, id.; men „poet.“: *oleo gavisus cutis*, (ferfrisset dermed), *Stat.*; — II) partic. *gaudens*, tis, *egf. fem adj.*: glæd, fornøiet; *animo aequo*, *inmo vero etiam gaudenti ac libenti* etc., *Cic. Att. 2, 4*; men *gaudentia brachia*, *Propert. 3, 12, 9*; cf. *Hor. Sat. 2, 3, 109*; — *not.*: *perf. gavisus*, f. *gavisus* sum, *Liv. Andr.*; — partic. pass. *gaudendus*, 3, *Symmach.*

gaudiālis, e, [gaudium]: glædelig, frydelig; (sestet. *Ord.*); — *dapes*, *Appul.*; ~ *ritus*, id. — *gaudibundus*, 3; *fem glæder sig*, *Appul.*: o. — *gaudimōnium*, i, n.: = *gaudium*, *Petron. Sat. 61*; — [gaudeo].

gaudium, i, n., [gaudeo]; I) „egent.“; A) „alm.“: den inre Glæde; (oppon. *laetitia*, vid. *Cic. Tusc. 4, 6*); *egf. alm.* Glæde, Fryd, Jørnøielse; — *prae gaudio*, ubi *sim*, *nescio*, *Ter. Heaut. 2, 3, 67*; *gaudio lacrimare*, id.; *gaudio aliquem afficere*, *Cic.*, *animam alienius complere*, *Ter.*; — *gaudio offerri*, *Cic.*, *exultare*, id., *triumphare*, id., (hevere af Glæde); — *egf. scin' me*, quibus in *gaudiis* *sim?* *Ter. Eun. 5, 9, 5*; cf. id. *Andr. 5, 5, 8*, und. *gaudeo*; — *gaudium percipere*, *Ovid.*, *ex re aliqua*, *Senec.*; men *Liv. 42, 55*: *gaudium periculosus saltus superati*, (Glæden derover); cf. *Virg. Aen. 1, 502*; — B) „best.“: sandelig Jørnøielse el. Jydelse; (sestet in pl.); *faat. corporis*, *Sall. Jug. 9*; *navnl.*

egf. Elfsøvglæder, *Liv. 1, 58*, (hver sing.); cf. *Hor. Od. 3, 6, 28*, *Lucr. 5, 852*, *etere*; — II) „overf.“: A) den elstede Gienstand; vid. *Prop. 1, 19, 9*, *Virg. Aen. 10, 325*, o. *Ovid. Her. 15, 109*; — B) om Ting og Begreber; *navnl.* glædelig Budskab, *Suet. Tib. 14*; en Ykønfning, *Tac. Hist. 2, 55*; *gaudia annorum*, (f. *tempora veris*), *Plin. 16, 10*; — *adamas gaudium opam*, id. 20, 1; *flos gaudium arborum*, id.

Gaugamela, *orum*, n.: Etet i Asyrien, hvor Alexander d. St. slog K. Darius, *Plin. 6, 30*. — I. *gaulus*, i, m., *γαῖλος*: phoenicif Stab af næsten rund Bygningssmaade, *Gell. 10, 25*. — 2. *gaulus*, i, (m.), *γαῖλος*: rundagtigt Dsefar el. Drifsefar, *Plaut. Rud. 5, 2, 32*. — *gaunacum*, i, n., *γαυνάκιον*: perfist Vels af Vefel el. Mufelstet, *Varr. L. 1, 5, 35*; — *df. gaunacarius*, i, m.: *fem forfærdiger flige Velse*, *Buntmager*, *Inscript.* — *Gaurus*, i, m., *mons*: Bierg el. Biergstrætning i Campanien, berømt af sin Vinavl; vid. *Plin. 14, 8*, *Flor. 1, 16*, o. *Cic. Agr. 2, 11*; — 2) *df. Gauranus*, 3, *vites*, *Plin. l. c.*, *vinum*, id., *saltus*, *Flor.*; men ~ *mons*, d. e. Bierget *Gaurus*, *Sat.*

gausape, is, n., *egf. gausapes*, is, m., (*ὁ γαυσαπῆς*), *egf. gausapa*, ae, f., o. *gausapum*, i, n.: tyft laudent el. ulcent Tøi el. Jilt til Tæpper, *egf. til Klæder*; vid. *Plin. 8, 73*: *gausapa patris mei memoria coepere*, *amphimalla nostra*, *sicut villosa etiam ventralia*; cf. *Hor. Sat. 2, 8, 11*; *gausapa si sumpsit*, (fem Dragt), *Ovid. A. A. 2, 300*; *gausape quadratum*, *Martial.*; — II) *df. „overf.“*: *gausape balanatum*, (Stæg el. Skaar, der drypper af Salte), *Pers. 4, 37*; *df.* — *gausapatus*, 3: *der er iført en Dragt af Tøiet gausapum*, *Sener. Ep. 53*; o. — *gausapinus*, 3: *der er gjort af Tøiet gausapum*, *paenula*; ~ *Martial. 14, 145*; *egf. absol.*, *gausapina*, (se. *vestis* el. *paenula*), id. 6, 59.

gavia, ae, f., rimel. *ligesom fulica*: *Maagen* el. *Strandmaagen*, *Plin. 10, 48*, *Appul.* — *gavisus*, 3: partic. af *gaudeo*. — *Gavius*, i, m.: *romersk Mandes navn*, vid. *Verr. 5, 61*; — *df. Gavianus*, 3, *crux*, *Lactant.* — I. *gaza*, ae, f., (perfist *Ord.*, *Cart. 3, 12*), *γάζα*: Skat-kammeret; ~ *regia*, *Nep. Pat. 5*, o. *Liv. 15, 111*; — II) *df. „overf.“*: Skat el. Skatte, *Rigdomme*; *Troia gaza*, *Virg.*; *thesaurus antiquissimae gazae* etc., *Suet. Ner. 31*; — „poet.“ *egf. in pl.*, *Hor. Od. 1, 29, 2*, *Lucr.* — 2) *Gāza*, ae, f.: *Navnet paa flere Byer*; *navnl. paa en By i Palæstina*; vid. *Mela 1, 11*, o. *Plin. 5, 11*; — 2) *df. Gāzeticus*, 3, *vina*, *Sidon.*

Gebenna, (el. *Cebenna* el. *Cevenna*), ae, f., (hod. *les Sevennes*): Biergstrætning i Gallien; vid. *Caes. B. G. 7, 8*; — *egf. in pl.*, *Mela 2, 5*, *Lucan.*; — 2) *df. Gebennicus*, (Ceb., Cev.), 3, *montes*, *Mela l. c.* — *Gedrosi*, (Cedrosi), *orum*, m.: *Folk i Asien*, *Mela 3, 8*, o. *Plin. 6, 25*; — 2) *df. Gedrosia*, ae, f.: *deres Land*, id. 21, 36, (hod. *Mekran*). — *Gedusanus* *ager*: ubeftendt Egn i Asien, vid. *Cic. Agr. 2, 19*, *inc.* — *Gehenna* el. *Geenna*, ae, f.: *Dal ved Jerusalemt*, hvor *Born ofredes til Molech*; *df. „overf.“*: *Helvede*, *Tertull.*

Gela, ae, f.: *By paa Sicilien ved Floden Gelæ*, *Plin. 37, 39*, o. *Virg. Aen. 3, 702*; — B) *df. 1) Gelous*, 3, *campi*, id. *ibid. 701*; — 2) *Gelenses*, *ium*, m.: *Jndæaerner af Gela*, *Cic. Verr. 3, 13*; — 3) *Gelani*, *orum*: = *frgd.*; *Plin. 3, 14*. — *Gelani*, *orum*, m.: f. und. *Gela*. — *Gelas*, (egf. *Gela*), ae, m.: *Flod paa Sicilien*, *Plin. 3, 14*, *vorticibus non adeundis*, *Ovid. Fast. 4, 470*, (hver *Jørmene Gela*).

gelasco, *avi*, 3, v. n., *inch.* af *gelo*: at fryse til Is; *vinu natura non gelascit*, *Plin. 11, 27*. — *gelasianus*, i, m., [af *γελᾶω*, i. e. *rideo*]: *fem væfter Latter*, en *Harlequin*, *Sidon.* — *gelasinus*, i, m., *γελᾶσινος*: *Smilebul* (i *Kinden*), *Martial. 7, 24*. — *gelatio*, *onis*, f., [l. *gelo*]: *Jyften*; *Jroft*, *Kulde*, *Plin. 17, 37*. — *Geldu-*

ba, ac. f.: *Gasling* i Gall. Belg., ved *Sibin*, Tac. Hist. 4, 26. estere. — *Galenses*, ium, f. ind. *Gela*. *gellidum*, i, n., [gelu, cado]: *fröst*, navn. *Sibinfrost*; *østet* i pl.; *nocturna*: *Nattefrost*, Cato, Colum.; — in sing., Varr. — *gelide*, adv.: *selst*; *df. „fig.“*: *svagt*, *frastfrost*, Hor. A. P. 171; *af — gelidus*, 3, [gelu]; *I) „egenl.“* cf. „alm.“: *meget feld*, *isteld*, *flætte* end *frigidus*, *hvf. of. gelidum frigus*, Tibull. (men *istte emvendt*); *vid. Hor. Ep. 5, 6*: *coelum hieme frigidum et gelidum*; *adde huc fontium gelidas perennitates*, Cic. N. D. 2, 39; cf. Virg. Ge. 1, 43; *in annis*, id., ros. id.: *in nex*, id., aqua, Cic.; — *compar.*, *gelidiorem facere* (*fluvium*), Cic. Leg. 2, 3; *superl.*, *in virgo* (aqua), Ovid. A. A. 3, 385; — *in loca*, Liv.; *in December*, Ovid.; *men id.* Met. 6, 711; *in tyrannus*, (i. e. *Boreas*); *men in soci*, (herpaa *3lden* *aldrig tændes*), id.; — *b) subst.* *gelida*, *ae. (se. aqua)*: *istfeldt Vand*; *vid. Hor. Sat. 2, 7, 90*; (*opp. calida* *cl. calda*); — *II) „fig.“* v. „pect.“: *feld* *cl. istfeld* *cl. sitv*, (navn. *af Estræt* *cl. af Vælde* *cl. som de*); — *in corpora*, Ovid. Met. 6, 277; cf. Virg. Aen. 5, 395, *egf. Ovid. Met. 3, 688*; — *b) df. egf. „everf.“* om *Toten*, om *en Estræt*, *edf.*; — *gelidi vestigia* *letti*, Lucr. 3, 529; *in mors*, Hor., Ovid.; *in horror*, *terror*, id., *tremor*, Virg.

Gellius, a: *remest* *Etagis*: v. *Persensnavn*, *heres* *her maris*: A. *Gellius*, *der blev i d. ant.* *Narb.* *efter Christ.*: *Noctium Atticorum Libros XX*, *en meget lærerig Samling*, *men endnu havet*.

I) gelu, avi, atum, i, v. a. e. n., [gelu]; *I) act.*: *bringet til at fryse*; *hvf. in pass.*: *at fryse*; — *si gelent frigora* (*olivum*), Plin.; *fluvius — gelat ferrum*, (*hæder det*), Martial.; *quum gelaverit se adeps*, (*er storfædet*), Scribon.; — *egf. in partic. perf.*; *amnes gelati*, (*tisfrosne*), Plin.; *in lac*, Colum.; *in manus aquilone*, Martial.; — *B) „everf.“*: *gier feld* *cl. sitv* *af Estræt*; *in pass.*: *at sitve* *af Estræt*, *edf.*; — *gelat ora pavor*, Stat.; cf. *Juvenal* 6, 95; *figel. gelatum cor*, Lucan.; *orbis gelati*, (*f. oculi emortui*), id.; — *II) neutr.*: *at fryse* *cl. sitvne*; — *marinae aquae tardius gelant*, Plin.; *men gelando liquorem minui*, id.; *impers.*: *non ante — quam gelaverit*, id. 14, 4.

2) Gelo, cl. *Gelon*, onis, m., *Γέλωρ*, R. i *Syracus*; *vid. Liv. 23, 30*, v. id. 24, 5, *egf. Justin* 23, 4. — *Geloni*, orum, m., *flytthist folk* *ved Væstfænes*, (*i de nye. Ukraine*), Mela 2, 1, v. Plin. 4, 26; *in pecti*, Virg., *acres*, id.; *men in ultimi*, Hor. Od. 2, 20, 18; — *2) df. Gelonus*, 3, *canes*, Gratian. Cyneq. — *gelotophye*, es, f., *γελωτοφύη*; *en anden Benævneise* *paa Manten* *batrachium*, Appul. — *gelotophyllis*, idis, f., *γελωτοφύλλης*: *etflags* *Pattier* *feraarfagende* *Monte*, *rindl.* *etflags* *hænfed*, Plin. 21, 102. — *Gelous*, 3, f. ind. *Gela*.

gelu, n., indecl., *gelu* m, i, n., v. *gelus*, us, m., (*vid. Freund*); [*af d. flidsthe* *γέλω*, i. e. *gelu*]; *I) „egenl.“*: *kulde*, *fröst*; — *Rura gelu tum claudii hiems*, Virg. Ge. 2, 317; cf. id. Aen. 9, 604, v. Hor. Od. 1, 9, 3; *ne gelus noceat*, Cato; *gelum emittit glaciem*, Lucr.; — *egf. 3s* *cl. 3sterpe*; *egf. Ene*, *cl. Ene* *og 3s*; — *crassitudo gelus*, Plin. 8, 42; *alto terra surgit gelu*, Virg. Ge. 3, 355; *men geli fragor*, Lucr. 6, 155, *hagflag* *cl. 3sflag*; — *II) „everf.“*: *kulde*, *Mangel* *paa Varme*, navn. i *Legemet* *cl. i Været* *istelde* *Atterdø*; *vid. Virg. Aen. 8, 508*; *egf. feld* *Estræt*, *Senec. Troad.* 621; *egf. Detsfuld*, *Lucan.* 4, 652; — *not.*: *nominat. gelu* *havet* *Ovid. Nux.* 106.

gemebundus, 3, [gemo]: *sukkende*, *stønnende*, Ovid. Met. 14, 188. — *gemellar*, aris, n., [gemellus], sc. vas, Colum., v. *gemellaria*, ne, f., *Augustin*, *etflags* *kar* *til den afpresede Olive*. — *gemellipara*, ae, f., [gemelli, pario]: *som søder* *Tvilling*, *Epithet* *til Latona*, *som Moder* *til Tvilling*.

guberne Apollo v. *Diana*, Ovid. Fast. 5, 542, v. id. Met. 6, 315.

gemellus, 3, *demin.* *af geminus*: *dobbelt*; *df. I) „egenl.“*; A) „alm.“: *dobbelt* *i sit Slags*; — *in legio*, (*der er sammensat af trede andre*), Caes. B. C. 3, 4; — *egf. to* *og to* *i sit Slags*; *in poma*, (*naar to* *og to* *vore* *sammen* *paa en Stilk*), Plin.; *men in vites*, (*som paa hvert Eud* *bære to Druer*), id.; — *B) „bef.“*: *dobbelt* *efter* *Jødeslen*, d. e. *som* *er* *ført* *tilligemed* *en anden*; — *df. gemelli fratres*, (*Tvillingbrødre*), Ovid. Her. 8, 77; *gemellus fetus*, id.; *gemelli partus*, id.; *egf. absol.*: *gemellos eniti*, id. Met. 11, 316; *men Catull.* 4, 27: *Gemelle Castor*, *et gemelle Castoris*, (i. e. *Castor* *et Pollux*); — *men Hor. Ep. 1, 10, 3*, *figel.* *scævio*: *ad cetera paene gemelli*; — *egf. em* *Dyrene*, Virg. Ecl. 1, 14; — *II) „everf.“*: *atlede* *lig* *cl. lig*; *nende*; *par nobile fratrum Nequitia* ... *gemellum*, Hor. Sat. 2, 3, 244; *gemelli uniones*, Martial.; *gemellae pinus*, id.

geminatio, onis, f., [geminio]: *Jorddobbelt*, navn. i *Grammatiken* *og i Rhetoriken*; — *in vocabulum*, Quintil., *verborum*, Cic. d. Or. 3, 51, v. Gell. 13, 21; *men Quintil.* 8, 5, 18: *facit quasdam sententias sola geminatio*, etc. — *geminatio*, inis, f., [geminus]: *Marke* *cl. Tegne*, *hverpaa* *Tvillinger* *fiendes* *fra hiaanten*, *Pacuv. ap. Non.*

geminio, avi, atum, i, v. a. e. n., [geminus]; *I) act.*: *fordoblet*, *favos*, Varr.; *men geminabit* (*se. pugnum* *cl. plagam*), Ter. Ad. 2, 1, 19; *men Hor. Od.* 1, 16, 8: *in aera*, (*flaac* *Væfæerne* *sammen*); — *b) øfte* *egf. in partic.* *geminatus*, 3: *fordoblet* *cl. dobbelt*, *victoria*, Liv.; *in sol*, Cic. N. D. 2, 5; *verba geminata* etc., (*gientagne*), id.; *men geminatis consulationibus*, *vid. Tac. Ann.* 1, 3, v. Vell. 2, 9; — *pomum geminatum*, Plin. 5, 12, (i. e. *insitione propagatum*); *men Liv.* 36, 21: *prope geminata cacumina montium*, (*næsten* *lige* *høie*); — *„pect.“* *egf. (e. acc. graec.)*: *geminatus gaudia ductor*, (i. *geminatum gaudium percipiens*), Sil. 10, 514; — *B) „bef.“*: *I) fereretur* (*to* *Gienstænde*) *med hinanden*; — *geminari legionum castra* etc., *Suet. Dom.* 7; *men Hor. A. P.* 13: *geminantur tigris agni*, (*at de parres* *dermed*); — *egf. forager*, *forfjører*, *forføier*; *labor geminaverat aestum*, Ovid. Met. 3, 586; — *in genus* (*forberlige* *sin* *Jødesfædel*) *nobilitate animi*, id. Pont. 1, 2, 2; — *II) „pect.“* *egf. in neutr.*: *at vise* *fig* *dobbelt*; *Binaque — geminare supellex*, Lucr. 4, 453.

geminus, 3; *I) „alm.“*: A) „egenl.“: *dobbelt* *efter* *Tallet*, *tefeld* *cl. to*, *parret*, *duplex*, *duo*; — *in nuptiae*, Ter.; — *in tripodes*, Virg.; *figel. in sing.*: *in mare*, Ovid. Her. 12, 101; *in lumen lucernae*, Cic.; cf. Virg. Aen. 4, 470; — *B) „everf.“*: *I) dobbelt* *efter* *sin Natur*, d. e. *begge*; *in pedes*, *egf. in pes*, (*begge* *Ben* *cl. Jøder*), Ovid.; cf. Virg. Aen. 6, 789; *figel. in tempora*, (*Tindingerne*), id.; *in cornua*, id.; — *2) dobbelt* *istelde* *en vis* *Sammenfærtning* *cl.* *Beffæender*; *df. i* *habelen*: *in Chiron*, (*som* *Centaur*: *halv* *Hest*, *og* *halv* *Menneske*), Ovid. Met. 2, 630; *figel. id. ibd.* 555: *in Ceropis*, (*som* *halv* *Mennefte*, *halv* *Slange*, *cl. som* *Græker* *og* *Ægyptier* *i en* *Person*); *figel. in corpore* (*Triton*), Stat. Silv. 3, 2, 35, (*halv* *Mennefte*, *og* *halv* *Fisk*); — *b) „pect.“* *egf. Lucr.* 4, 1164: *At gemina et mammosa* (*femina*), d. e. *meget* *fyldig*; — *II) dobbelt* *efter* *Jødeslen*; *der* *er* *ført* *tilligemed* *en anden*; *der* *fødes* *tillammen*; *df. subst.*: *Tvilling*, *Tvillinger*; — *in frater*, (*Tvillingbrødre*), *Plaut. Pers.* 5, 2, 49, (*hver* *egf. comist* *tillveie*: *ac* *geminissimus*); *men in pueros* etc., Virg. Aen. 8, 631; *egf. absol.*: *quoniam gemini essent*, Liv. 1, 6; — *df. „pect.“*: *geminus Pollux*, Hor. Od. 3, 29, 64, v. *geminus Castor*, Ovid. A. A. 1, 746, (i. e. *Castor* *et* *Pollux*); cf. *in ovum*, Hor. A. P. 147, (i. *Helena*, *Yeda's* *Tvillingdatter*); — *b) egf. absol.*, *Gemini*, *Tvillingerne*, (*som* *Stjernebilledet*), Plin. 18, 69;

egf. ∞ astrum, Colum. 10, 312; — B) cf. „everf.“: sem atreses ligner en anten eller et andet; — in pl.: sem ere indbyrdes lige; — (homini) gemino et simillimo nequitia, Cic. Verr. 3, 66; men id. R. Am. 10: ∞ audacia, etc.; cf. id. Phil. 11, 1: ecce tibi geminum in scelere par; men id. R. Com. 18: societas est simillima et maxime gemina hereditatis; cf. id. Pis. 7: illud geminum consilii Catilinae et Lentuli etc. quod etc.; men Sil. 4, 99: ambobus geminis cupido laudis.

gemisco, ere, v. n. inch. af gemo: begynder at fuffe, Claudian. — gemites, ae, m., (sc. lapis): et flagis os ubi fient Grefsten, Plin. 37, 73. — gemitorius, 3, f. mnt. Gemonius, — gemitus, us, m., [gemo]: Sussen el. at fuffe, et Suf; — ∞ elamentabilis, flebilis, Cic., lacrimabilis, Virg.; cum lacrimis gemituque, Cic. Sest. 31; cf. id. R. Am. 9; cf. Virg. Aen. 1, 485, egf. id. ibd. 10, 464; men gemitum tollere, id., trahere, Val. Fl.; ligel. in pl.: gemitus edere, Ovid., ciere, Virg.; cf. id. Aen. 2, 289; — egf. om Dyrene, vid. Virg. Ge. 3, 517; — II) „everf.“ om Ting: Knogen el. Stragen el. Varmen; — dat tellus gemitum, (Jorden droner), Virg. Aen. 9, 709; ligel. ∞ pelagi, (havets Broden), id. ibd. 3, 555, egf. in pl., Ovid. Met. 12, 487: Plaga facit gemitus eeu corpore marmoris ieti; — not.: gen. gemiti, (f. gemitus), Plaut. Aul. 1, 9, 11.

gemma, ae, f., [rimel. best. m. γέμειν: at være fuld, at bugne af fylde]; I) eyrel.: Knep el. Cie paa Nisftekten, egf. paa andre Træer og Værter; — vid. Cic. d. Senect. 15: exsistit ... quae gemma dicitur, a qua oriens uva etc.; (pampinus) trudit gemmas, etc., Virg. Ge. 2, 335; — II) df. „everf.“, (rimel ifølge et flagis Lighed i Jermen): en Grefsten; — poenla ex auro gemmis distincta, Cic. Verr. 4, 27; non gemma venale (otium), Hor. Od. 2, 16, 7; — ∞ vitrea, Plin., facticia, id., (førfæstet, nægte); — B) df. atter „everf.“; I) hvad der er gjort af Grefsten; navnlf. a) Drifkfær el. Pocal deraf; — bibere gemma, Virg., e gemma, Propert.; gemma ministrare, Senec.; ligel. in gemma posuere merum, Ovid. Met. 8, 372; — b) Stenen i en Signetring el. Signetstenen, Plin. 37, 20, oftere; cf. Ovid. Met. 9, 565: impressa signat sua crimina gemma; egf. id. Pont. 2, 10, 7; — 2) „pect.“ egf. ifølge en Lighed; a) en Perle; Et legitur rubris gemma sub aequoribus, Prop. 1, 14, 12; cf. Martial. 8, 28; — b) egf. Dine i Paafuglens Hale; vid. Ovid. Met. 1, 723: gemmis caudam stellantis implet; cf. Phaedr. 3, 18; — 3) endel. om Begreber: Prydelse el. Smykke; Multas in digitis, plures in carmine gemmas Invenies, Martial. 5, 11.

gemmasco, ere, v. n. inch., [gemma], navnlf. om Værterne: at sætte el. faae Knopper el. Dine; gemmascit nux, Colum., calamus, Plin. — gemmatus, 3: partic. o. adj. af gemmo. — gemmesco, ere, v. n. inch.: at blive til Grefsten; vid. Plin. 37, 57; o. — gemmeus, 3: af Grefstene, trulla, (gjort af en Grefsten), Cic. Verr. 4, 27; — egf. smykket el. besat med Grefstene, Jug., (Seletoi), Ovid. Fast. 2, 74, supellex, Senec. Ep. 110; — II) „everf.“: der har Jerm el. Gestalt af en Grefsten; radix gemmeae rotunditatis, Plin.; — egf. ligesom besat med Grefstene, prata, Plin. Ep.; ∞ pavones, Martial.; men „alleg.“: Quos rumor alba gemmeus vehit penna, Martial. 10, 3. — gemmifer, a, um, [gemma, fero]: sem forer Grefstene med sig, amnes, Plin. 37, 76; ∞ mare, Prop. 3, 3, 2, (d. erythraeae Hav, hvi. man fit Perler).

*gemmo, avi, atum, 1, v. a. o. n., 1) „atum.“, [af gemma nr. I]; om Værterne: at sætte Knopper, at faae Dine; — antequam gemment (vites), Colum.; cf. Cic. d. Or. 3, 38; — bb) oftest in partic. praes.; gemmitem oculum (caccare), Colum.; ligel. ∞ vinea, Plin.; ∞ surculi rosarum, Pallad.; — b) sicut. in partic. perf.; si ramus, gemmata jam matre, sumetur,

Pallad.; — II) bef. [af gemma nr. II]; A) neutr.; I) „egent.“: at være besat el. at glimre med el. af Grefstene, (dog alene in partic. praes.); gemmantia sceptris, Ovid. Met. 3, 261; ∞ litora, Manl.; — 2) „everf.“: at glimse som en Grefsten; vid. Lucr. 2, 319, o. id. 5, 462; — gemmantes alae pavonis, Martial.; lapis gemmantis naturae, Plin.; — B) act.: besætter med Grefstene (men alene in partic. perf.); — gemmata monilia, Ovid.; gemmati anuli, Liv.; gemmata paenula, Suet. Calig. 52, o. — gemmosus, 3: med mange Grefstene, monilia, Appul.; — [gemma]. — gemmūla, ae, f., demin. af gemma i begge Bem., Appul., Fronto.

gemo, ūi, itum, 3, v. a. o. n.; I) act.: fuffte der: ever; — virtutem istam ... quum gravior gemes, poet. ap. Cic. Att. 2, 19; cf. Hor. Od. 4, 12, 5, o. Phaedr. 5, 1; men Virg. Ge. 3, 226: multa genus ignominiam, et multa: acc. comm. f. adv.; — f. acc. findes egf. inf., cf. acc. e. inf.; vid. Hor. Ep. 1, 20, 4: Paucis ostendi gemis; cf. Martial. 9, 93; — egf. pass.: hic status ... una voce omnium gemitur, Cic. Att. 2, 18; cf. Ovid. Met. 13, 461; — b) sicut. „pect.“ o. „everf.“: at lige fuffende el. med Suf; — talia voce gemit, Val. Fl.; ligel. Avien. Fab. 26: Illa gemens: desiste, precor etc.; — II) neutr.; A) „egent.“ om Mennefer: at fuffe el. stenne; — neque gementem, neque plorantem (uxorem tuam) etc., Plaut. Amph. 5, 1, 47; men extrema gemens, (sem udholder det sene Suf), Virg. Aen. 11, 865; — B) „everf.“ fra Sydens Lighed; a) „pect.“ om Duen: at fuffe, Virg. Ecl. 1, 58; egf. om Natuglens bafe Strig, Prop. 4, 3, 59; — b) oftere om Ting: at faage el. brage (uaenl. under en Vagt); gemit sub pondere cymba, Virg. Aen. 6, 113; cf. id. Ge. 3, 183; o. Hor. Od. 1, 11, 6, egf. Plin. Ep. 9, 26; men gementis litora Bospori, Hor. Od. 2, 20, 11; gemit ... fenestra, Ovid. Pont. 3, 3, 10.

Gemōniae scalae, Val. Max. 6, 3, egf. absol. Gemoniae, (sc. scalae), Suet. Tit. 61, o. Tac. Hist. 3, 74: en imed Tæren fra Acentinberget nedgaande Trappe, hvorover de Herettedes Lig underditen bleve nedfyret; vid. Suet. l. c., o. Tac. Ann. 3, 11, oftere; — egf. gradus gemitorii, Plin. 8, 61. — gemmitus, 3, [gemo]: fuffende, flagende, carmen (bubonium), Appul. — gemursa, ae, f.: et flagis Vigtern imellum Tærne, Plin. 26, 5.

gena, ae, oftere genae, arum, f.; eyrel. den eyre Del af Ansigtet indtil Dienlaagene; df. facies: Munden, Kinderne; — genae ab parte inferiore tutantur, subjectae leniterque eminentes, Cic. N. D. 2, 57; f. egf. bef. Plin. 11, 57 fgd.; extremum genae superioris cilium voravere, unde et supercilia, ibd.; infra oculos malae homini tantum, quas prisci genas vocabant, etc., ibd.; — genae pulchrae, Hor., pilosae, Cic.; cf. Hor. Od. 4, 1, 34; men petere nugas genas, Ovid.; — egf. in sing.: gena inferior, superior, Plin. l. c.; cf. Suet. Claud. 15; — II) „everf.“; a) f. palpebrae: Dienlaagene, Enn. ap. Fest. s. l. v. p. 91; ligel. imprimitque genae genam, Enn. ap. Serv. ad Virg. Aen. 6, 686; — b) „pect.“ f. Dine; vid. Propert. 3, 12, 26, o. id. 4, 5, 16, egf. Ovid. Her. 20, 206.

Genābum, i, n.; 1) i Gall. Lugd., fild. Aurelia, (hod. Orleans), Caes. B. G. 7, 3, oftere; — 2) df. Genābensis, e, caedes, id. ibd. 28; — b) Genābensis, ium: Jndaaenerne deraf, id. ibd. 11. — Genaunes, ium, o. Genauni, orum, m.: germanist Jelf i Rhæten, (hvor nu Jundalen); vid. Plin. 3, 21, o. Hor. Od. 1, 14, 10. — genealogia, ae, f., genealogia: Slægteslægt, Messal. Corv. de progenie Aug. — genealogus, i, m., genealogos: sem forfatter Slægteslægt, Cic. N. D. 3, 17; egf. om Mefes, Prudent.

gener, i, m., [rimel. best. m. genus]: Fattermand el. Svigerføn, (opp. socer), Cic. Off. 1, 3; —

— „poet.“ egf. Datterens Bøiter el. Brudgom, Virg. Aen. 2, 312; — bb) silt. egf.; a) maritus neptis et proneptis, Dig.; — b) nudert. egf. Søstermand el. Svoger, Justin. 18, 4. Nep. Paus. 1; — not.: dat. pl. generihus, Attius ap. Non.

generabilis, e, [genero]; I) pass.: der lader sig frembringe, opus, Manil.; — II) act.: frembringende el. skabende; — ∞ spiritus rerum naturae, Plin. 2, 15. — †generālis, e, [genus]; I) almindelig, som omfatter det hele Begreb; vid. Cic. Off. 1, 27; ∞ causae, (opp. singulae lites), Quintil. 7, 1, 61; — II) hørende til Slægten (i Medfæm. af Arten), constitutio (i Rheteriken), Cic. Inv. 1, 8; men Lucr. 1, 591: ∞ maculae, som findes hos den hele Slægt; df. — generalitas, atis, f.: Almindelighed; (efterl. Ord: vid. Symmach., o. A.; o. — generaliter, adv.: almindeligen, overbøvedt, definire, Cic. Inv. 2, 26; oppon. specialiter, Quintil.; oppon. proprie, id. — generasco, ere, v. n. inchoat. [genero]; ligesom generor el. nascor: bliver til, fremstaaer, vorer, Lucr. 3, 745.

generatio, adv., [genus]; I) almindeligen, overbøvedt; — ∞ atque universe loqui, opp. singillatim, Cic. Verr. 5, 55; ∞ tradere, opp. per singulas partes, Quintil.; non nominatim, sed generatim informata proscriptio, Cic.; — II) „bes.“ egf.; efter Slægter el. Arter, navnlf. i Rheteriken; vid. Cic. d. Or. 1, 41, o. id. Acad. 2, 15; — f. egf. Liv. 2, 55, o. Virg. Ge. 2, 35; — men copias generatim educere, (efter Rationer el. Stammer), Caes. B. G. 1, 15; cf. id. ibd. 7, 19; — f. egf. Cic. Verr. 2, 69, effere; egf. Lucr. 1, 21 o. 230, effere; egf. Varr. L. L. 5, 11 o. 31.

*generatio, onis, f.: den dyrkte Aveling og Undfangelse; — ∞ avium, Plin., piscium, id.; egf. in pl.: generationes impediri cibo rutae, id. 20, 51; o. — generator, oris, m.: som avler el. frembringer; — generatores suos nosse, (sine fædre el. Stamfædre), Cic. Univ. 11; — men „overf.“: ∞ equorum (Acragas), Virg. Aen. 3, 701; — df. adj. generatorius, 3; ∞ more, Tertull.; — o. fem.: generatrix, icis; ∞ perfecunda animalium Aegyptus, Mela 1, 9; — [figd.].

genero, avi, atum, 1, v. a., [genus]: at avle el. frembringe el. skabe; in pass.: at opstaae deraf, at nedstamme deraf; — I) „egenl.“; hominem generavit et ornavit deus, Cic. Leg. 1, 9; cf. Virg. Aen. 7, 734; men Ovid. Fast. 4, 51: Tros est generatus ab illo; — dog er ab i denne Forbindelse oftere udfaldet; generatus Auchisa, (i. e. filius Auchisae), Virg. Aen. 6, 322; — seld. om Hunnen, f. parere el. concipere; quae generare coepit (asina), Plin.; — B) df. egf. om anden frembringelse, navnlf. Jorden og Værdier; — o. terram animalia generare coepisse, Justin. 2, 1; semina, unde essent omnia orta, generata, concreta, Cic. Tusc. 5, 24; cf. Hor. Od. 1, 22, 15; men arbor ex sua radice generata, Curt.; men Troja generatus Aecetes, (sine nedstammene deraf), Virg. Aen. 5, 61; — terra generandis seminibus secundior, Quintil.; cf. Virg. Ge. 4, 205; egf. absol. om den dyrkte Aveling, Plin. 8, 69; — II) „fig.“, navnlf. om Aandskræfterne; at frembringe, ebl.; — quae (aetates) nihil dum ipsae ex se generare queunt, Quintil.; men id. 12, 5, 2: verecundia vitium quidem, sed quae virtutes facillime generet; men Ner. 52: versus ... quasi a cogitante el. generante exaratos.

*generose, adv.: paa en høi og ædel Maade, modigen, tappert; — generosius Perire quacrens, Hor. Od. 1, 37, 21; o. — generositas, atis, f.: Ædel, ædel Beskaffenhed, Hyperlighed i sit Slægt, navnlf. om Dyr og om Værdier; saal. ∞ ovium, (deres ædle Race), Plin. 8, 75; tauris in aspectu generositas, ib. ibd. 70; men ∞ leonis, (dens Høimodighed), id.; — egf. om Vinstøffen, Colum.; antea Caecubo generositas celeberrima, Plin. 14, 8; — [af figd.].

generosus, 3, [genus]; I) „egenl.“: af en høi el.

fornem Byrd, ædelig el. fornem; — in aliqua generosa ac nobili virgine (petulans), Cic. Parad. 3, 1; cf. Ovid. Met. 14, 698, o. Nep. Att. 1; — compar., Hor. Sat. 1, 6, 2; superl., fortissimum quemque generosissimum esse, Sall. Jug. 85; — o generosam stirpem etc., Cic. Brut. 58; generosa per atria etc., Ovid. Fast. 1, 591; cf. Cic. Lael. 9; — II) „fig.“; A) „overf.“: fortræffelig i sit Slægt; — peccoris generosi pollus, Virg. Ge. 3, 75; oftest om Værdierne; vitis generosa, Colum., generosior, id.; cf. Hor. Ep. 1, 15, 18; men Ovid. Met. 15, 710: generosi palmite colles; men Virg. Aen. 10, 174: generosa metallis (insula, som er rig derpaa); — B) „ment.“, og det navnlf.; I) om Forerbrager: høi, ædel; — forma dicendi magnifica et generosa quodammodo, Cic. Brut. 75, quicquid est in oratione generosius, Quintil. proem.; — 2) om Charakteren el. „ethisk“: af ædt og høi Tænkemaade, høiheret el. høimodig; — certamen ... cum rege generoso et potente, Cic. Off. 3, 22; natura ipsa et quaedam generosa virtus etc., id. Tusc. 2, 65; — quo generosior celsiorque animus, Quintil.; nonne is generosissimus, qui optimus? id.

genesis, is, f., γενεσις: Aveling, Fædsel, Skabelse, vid. Plin. 36, 4; — B) df. egf.: Navnet paa første Mosebeg, som indeholdende Skabelsens Historie, Tertull.; — II) „overf.“: Ratiivitet, d. e. den Genfæstelse, hvorunder nogen er født; — genesin imperatorium habere, Suet. Vesp. 14; cf. Juvenal. 14, 218. — genesta, f. und. genista.

genethliacus, 3, γενεθλιακος: hørende til at stille nogenes Ratiivitet, ratio, Arnob.; — II) oftest subst.; A) genethliacus, i, m.: en Ratiivitetstilfælde, Gell. 14, 1; — B) genethliace, f., (sc. ars): den Kunst at stille nogenes Ratiivitet, Capella, egf. genethliologia, ae, f., Vitruv.; — C) genethliacum, (-um), i, n., (sc. earmen): Fødselsdagssigt, Stat. Silv. 2, 7, (i Overstrøften). — genethliologia, ae, f., γενεθλιολογία, f. und. figd. — genetrix, f. und. genitrix. — Geneva, ae, f.: Genèvre el. Genf: By i Allobrogerne's Land, Caes. B. G. 1, 6 o. 7.

genialis, e, [genius]: hvad Rømmets Genius el. Stytsaand milteligen tildeeler det; df. I) „alm.“: glædelig el. frydelig, rig paa Rydelse, egf. seltig el. prægtig; — ∞ rura, (i. e. amoena), Ovid.; ∞ tempus, id.; ∞ dies, Juvenal.; ∞ hiems, Virg., (da man gjør sig tilgæde); men id. Am. 3, 15, 9: Imbelles elegi, Musa genialis, (i. e. carmina amatoria); men id. ibd. 2, 137: ∞ arva Canopi, (vellystige); — ∞ platanus, (søm epseffes til Skygge og Rydelse), id.; ∞ tori, Virg. Aen. 6, 603, (søm høre til Giestebude); hvortil egf. hører: ∞ sarta, Ovid.; egf. ∞ dii, (i. e. Ceres el. Bacchus), Stat.; ∞ ura (føstelig), Tibull.; endel.: ∞ vultus, (venlig Ansigt), Appul.; — II) „bes.“: hørende til en Ægteforbindelse; df. ∞ torus el. lectus: Brudefengen, egf. Ægtefengen; — vid. Cic. Cluent. 5, Liv. 30, 12, o. Hor. Ep. 1, 1, 87; egf. hører hertil Catull. 64, 47: pulvinar geniale divae (Thetidis: Gubindens prægtige Brudefeng); men Ovid. A. A. 1, 125: genialis praeda, puellae, (de røvede Møder); — b) df. egf. trivelig, frugtbar; ∞ copia pecudum, Plin.; sors genialis et secunda, id.; — not.: n. pl. genialia, ium, sild. egf. f. Ægtefabel el. Ægtefengen, Arnob.; df. — genialitas, atis, f.: Føstlighed, Herlighed, mensae, Amm.; o. — genialiter, adv.: frydeligen, agere festum, Ovid. Met. 11, 95. — geniatus, 3, [genius]: venslig, fornøiet; geniatus vultu, Capitolin.

*geniculatum, adv.: efter Stræaets Knæer el. Knuder, Plin. 21, 39; — geniculatio, onis, f.: Knæboining, Knælen, Tertull.; — geniculatus, 3; I) med Knæer; df. A) om Værdierne: forsynet med Knæer el. Knuder, calamus, Cic. d. Senect. 15, arundo, Plin.; — B) med knæformede Bøininger; ∞ meatus Tibridis, Amm.; — II) Geniculatus, i, m.: med bøiet Knæ; df. ligesom Ingeniculus e. Engonasi:

Stiernebilledet Heracles, Vitruv. 9, 6; o. — gēniculōsus, 3: fuld af Knæer el. Knæder, virgulta, Appul.; af — geniculūm, i, n., demin. af genu: libet Knæ, navn. Barnet; vid. Varr. L. L. 9, 5; ogs. alm. Knæ, Tertull.; — II) *bes.* "æverf.": Knæ el. Knæde paa Straa el. Ror; vid. Plin. 18, 10, o. id. 26, 71. — geniculūs, 3, ligesom frgd., demin. af genu: libet Knæ el. vinfelformet Beining paa Roret i en Vandledning, Vitruv. 8, 7.

genimen, inis, n., [geno, gigno]: Afkom, Angel, Tertull. — genista, ae, f.: enlægs Buskvæxt, germ. (Went) el. Ginsten, dan. Gyvel; — lentæ, Virg., humiles, id.; el. Plin. 19, 2. — Genita Mana, i. e. dea, quæ menstruis feminarum præest, Plin. 29, 11; f. ogs. und. Mana.

*gēnitābilis, e, ligesom flgd.: avlende, befrugtende, partes, Arnob.; Aetheris et terræ genitabile quaerere tempus, Lucil. ap. Varr.; o. — genitālis, e: hørende til Avling el. Frembringelse; ogs. befrugtende, frugtbar, semina, Virg. Ge. 2, 321; men *corpora*, Lucr., Ovid., (i. e. elementa, unde omnia gignuntur); — *∞* profluvium, (i. e. menses feminarum), Plin.; ogs. f. gonorrhoea, id.; — *∞* partes, Colum., ogs. *∞* membra, Virg., loca, Colum., ogs. absol., genitalia, (se. membra), Plin.: Kiensdelene; liget. iu. sing., genitale, (se. membrum), Plin.; — men Colum. 3, 6: quæ partes (arborum) sunt genitales etc.; men dii genitales, Enn. ap. Serv., Auson., *θεοὶ γενεῖται*, (i. e. dii generationum præsidēs); — B) *bes.* "ægf.": hørende til en Jædsel, ødt.; — *∞* hora anni, (i. e. tempora verna), Plin.; *∞* dies, (Jædseldagen), Tac.; men *∞* solum, Vell., ogs. *∞* terra, Amm., *∞* sedes, Prudent.: Jædsel el. Jædseland; — II) ogs. subst.; A) Genitalis, is, f.: Epithet til Diana, som Jædselgudinde; vid. Hor. Carm. Sec. 16; — B) genitale, is, n., (se. membrum), f. øvnf.; liget. iu. pl., (f. ibd.); — *ds.* adv. genitaliter: som det hører til Avling el. Indfangelse, Lucr. 1, 1251.

genitivus, 3, [genitus, gigno]: hørende til Avling el. Jædsel; Apollinis genitivi ara, Cato ap. Macrob.; men *∞* imago, Ovid. Met. 3, 331, (den oprindelige Væstaf); men *∞* notae, Suet. Aug. 80, (medfødt); men *∞* nomina, id. Pont. 3, 2, 107: Jædselsnaene el. Slægtsnaene; — II) *bes.* "i Grammatiken": genitivus casus, (ligesom betegnende en Nedstammen derfra): Genitivet; vid. Quintil. 1, 5, 62, øftere, Suet. Aug. 87, o. *Al.*; — ogs. absol. genitivus, i, m., Quintil., Gell. 4, 16, o. *Al.*

genitor, ōris, m., [gigno]: som avler el. frembringer; *ds.* Fæder, Staber; — quo (animo) nihil ab optimo genitore melius procreatum, Cic. Univ. 8; men deum genitor, Ovid. Am. 1, 13, 45, (i. e. Jupiter); ogs. *∞* Saturnius, Cic. poet. Div. 2, 30; men *∞* profundi, Ovid. Met. 11, 202, (i. e. Neptunus); — men id. ibd. 5, 145: dubio genitore creatus; el. Hor. Od. 1, 28, 7; men absol., genitor, ligesom pater: Fæderen, Virg. Aen. 1, 716; — II) *æverf.* "hvorfra noget udgaar, Ophynsmant, Beforderer": genitores vitiorum omnium, Plin.; genitor fraudis, Sil.; men Hor. Ep. 2, 119: quæ genitor produxit usus (vocabula rerum).

genitrix, (estere genitrix), icis, fem. af frgd.: der har ført el. frembragt nogen el. noget, en Moder; vid. Hor. Sat. 2, 3, 133, o. Virg. Aen. 1, 500; liget. id. ibd. 9, 284: genitrix ... est mihi etc.; — navn. heder ogs. Cybele: genitrix, som Hederens Moder, id. ibd. 10, 231, øftere, ogs. magna deum genitrix, ibd. 2, 788; — ogs. Venus heder genitrix, som Moder til Encas og Stammoder til d. julkiste Slægt; vid. Suet. Caes. 61, øftere; — ogs. Juno heder genitrix, Juvenal. 16, 6; — ogs. om Dyrne; vid. Plin. 10, 32; — II) *æverf.* "Frembringerinde, Staberinde": Et nostri genitrix hæc

(se. tellus) dicta est corporis una, Lucr. 2, 600; *∞* frugum, (i. e. Ceres), Ovid. Met. 5, 490; men patria o mea genitrix, Catull. 63, 50; men Miletus ... super octoginta urbium genitrix, Plin. 5, 31; — genitrix virtutum frugalitas, Justin.

genitura, ae, f., [gigno]: Avling, Indfangelse, Jædsel; — *∞* alitum quadrupedumque, Plin. 18, 56; — II) *æverf.* "Gæden i det tyriske Legeme, id. 22, 10; — B) den avlere el. fødte Stabning, Arnob., Tertull.; — C) Jædselstimen og den dermed forbundne Slæbne, Rindværen; vid. Suet. Aug. 91, o. id. Calig. 57. — I. genitus, 3: partie, af gigno. — 2. genitus, us, m., [gigno]: = generatio, Appul.

genius, i, m., [gigno]: den med enhver Gienstand forbundne aandige Natur, den Elysæand el. Genius, som tilkægges et Menneſke el. et Sted, øfs.; — genium dicebant antiqui naturalem deum unius ejusque loci, vel rei, vel hominis, Serv. ad Virg. Ge. 1, 302; — el. Censorin. d. Die Natali 3, o. Hor. Ep. 2, 187; f. ogs. Ovid. Fast. 2, 515, o. Senec. Ep. 12; — men Geniumque loci ... precatur, Virg. Aen. 7, 130; el. Juvenal. 6, 22; — men Ovid. Fast. 3, 58: acceptus Geniis December. (da man gjorde sig tilgode ved Giestebude paa Saturnusfesten); el. Tibull. 1, 7, 49, øftere, el. Hor. Od. 3, 17, 11, øftere; — II) *bes.* "A) selstabelig Vævare og Rydelse, at gjøre sig tilgode, navn. m. Mad og Drikke; — Isti, qui cum genitiis suis belligerant, parvipromi, Plant. Truc. 1, 2, 81; el. id. Pers. 1, 3, 28: sapis multum ad genium, m. Ter. Phorm. 1, 10, o. Pers. 5, 151; — men Phaedromum, Genium meum (som føder mig) etc., vid. Plant. Cure. 2, 3, 22; — B) med Hensyn paa det aandige Liv: Bie, Aand, Smag; — Victurus genium debet habere liber, Martial. 6, 60; el. Juvenal. 6, 502; f. ogs. Martial. 7, 78; — not.: Tibull. 4, 5, 9, mætted vocat. Magne Geni.

geno, (ni, num), 3, v. a., (*γενος*, fædd. *γίγνομαι*, i. e. gigno), forcl. Grundform til d. fædd. gigno: avler, føder; — deraf findes *Γενερινε*: genitur, Cic. Inv. 2, 12 (Orell.), el. id. d. Or. 2, 32; fremd. genit, genai, genunt, genuntur, genendum, Varr.; geni, genantur, Lucr.; — not.: perf. genui, o. supin. genitum, m. Afledn., anføres und. gigno.

gens, tis, f., [geno, gigno]; oprdt.: det ved Jædsel el. Nedstammen Sammenbørende; *ds.* I) *ægent.* "o. m. nærmest Hensyn paa Rom: Slægt el. Stamme, d. e. faaandne Væslægtede, som føre samme Slægtsnavn el. Stammenavn; — en slig gens omfatter flere familias el. stirpes; gens Cornelia har saak. familiam Scipionum, familiam Lentulorum, etc.; — hereditatem gente ad se redisse, (opp. stirpe), Cic. d. Or. 1, 39; — øpret. betegnede gens nærmest: en adelig Slægt; vid. Liv. 10, 8: vos solos habere gentem, etc.; *bes.* Hor. Sat. 2, 5, 15: homo sine gente; — og horte da bertil: — patricii majorum gentium, (hvis Stamfædre vare de af Nematulus utværende Senatorer); o. patricii minorum gentium, (hvis Stamfædre først silbigere vare optagne i Senaten); vid. Liv. 1, 35 o. 47, Cic. Fam. 9, 21, o. Tac. Ann. 11, 25; — først efter Indførelsen af Egtelſaber imellem Patricier og Plebejer, vid. Liv. 1, ab in., forkomme Gentes plebejæ; — II) *æverf.* "A) dii majorum gentium, o. dii minorum gentium, (ligesom Guder af første og anden Rang), f. und. deus; — sammenlignende ogs. vim anden Børdering; vid. Cic. Acad. 2, 21: quasi majorum gentium Stoicus etc.; — B) *æpoet.*, ligesom genus o. stirps: Afkom el. Stnd; saak. deum gens, Aenea, Virg. Aen. 10, 228; men gens extrema viri, Sil.; — C) ogs. om Dyrne: Slægt, Art; vid. Virg. Ge. 3, 73, Ovid. Fast. 4, 711, o. Colum. 9, 9; — D) i videre Forstand: Jædselstamme el. Jædsel, dels ligesom populus o. nationes, dels mere indskrænket; — gens Gallorum, Germanorum, Indorum, etc.; vid. Caes. B. G. 6, 31, o. Liv. 6, 12; men Tac. Germ. 2: ita nationis nomen,

non gentis, evaluisse; — gens Boeotorum, Liv., cf. id. 5, 48; validissimae gentes Britanniae, Tac. Agr. 12; — bb) egf. „meten.“; a) om Indyaanerne af et enkelt Sted; vid. Caes. B. C. 3, 89; — b) om et Landskab; Catalonia, quae gens etc., Nep. Dat. 1; — c) pl. gentes: Hædningerne, *id est* 97, Tertull., (hvf. egf. Dverkriften: adversus Gentes, af Arnebins); — d) gentes i Mæsfæm. af Romani, f. Hædningerne el. Hæmme, Tac. Germ. 33; — 2) endel. er at mærke gen. partit. gentium, (ligesom terrarum): i af Verden, edf., tilføies med Eftertryk forskellige Nævner; — ubinam gentium sumus? Cic.; men id. Verr. 5, 55: ubicumque terrarum et gentium etc.; cf. Ter. Hee. 3, 1, 4 o. 13; men Cic. Att. 6, 3: tu autem abes longe gentium; — endel. egf. m. Negation: Ah! minime gentium, non faciam, Ter. Ad. 3, 2, 14, efter.

gentiana, ae, f., (se. herba): Genzian, en efter d. aflyste N. Gentian benævnt Pflante; vid. Plin. 25, 31. — gentius, 3, [gens]: som er et Jøst ciendommelig, d. e. national; ∞ more, Tac. Ann. 3, 43. gentilius, (-tius), 3, [gentilis]: 1) hørende til en romersk Slægt; — ∞ nomina, Suet. Claud. 25; men ∞ sacra, Liv. 5, 52, sacrificia, Cic. (som ere ciendommelige for visse Slægter el. Huse; opp. sacra publica); men absol.: gentiliū hunc illi est, Plin. Ep. 6, 15; — II) tilhørende et Jøst, ciendommelig derfor, national, vocabulum, Gell. 1, 9.

gentilis, e, [gens]: 1) „egent.“: af samme Slægt el. Stamme; men sædv. subst.; — gentiles qui inter se sunt eodem nomine, ab ingenuis oriundi, etc.; vid. Cic. Top. 6; men tuus gentilis, id. Brut. 28; cf. Liv. 3, 58; — egf. Navne el. Navnefælle; meo regnante gentili, (i. e. Servio Tullio), Cic. Tusc. 1, 16; cf. id. Verr. 2, 77; men id. Univ. 11, lignelsfævid: homines deorum immortalium quasi gentiles; — b) df. adj.; ∞ stemma, Suet. Ner. 37; quod in illo gentile videbatur, id. Tib. 68; cf. Ovid. Fast. 2, 198: ∞ manus, (i. e. Fabii); — II) „fig.“; A) dominorum gentiles, (de efter Hærrerne benævnte Slaver), vid. Plin. 33, 6; — B) „poet.“ om Væxterne: non gentilia poma, (fræmme), Calpurn. Ecl. 2, 41; — C) „bef.“: af samme Jøst el. Stamme, hørende dertil; turbare gentiles nationes, (f. gentis suae nationes), Tac. Ann. 11, 1; — egf. subst.: gentilis ejus: hans Landsmand, Gell. 17, 17, inc.; — b) egf. om det, der findes hos et Jøst; ∞ metallum, Sil.; cf. Tac. Ann. 12, 14 o. 31; — bb) hertil mærkes endnu; a) efter Auson. o. Cod. Theod. bede gentiles: alle Jffe-Romere; — b) eedl., gentilis, e: hedsst, Hieronym.; hvf. superl., homo gentilissimus, (den værste Hædning), id.; gentile vulgus, Prud.

*gentilitas, atis, f.: Slægtsforbindelse ifølge nogen gentile, Gentilitet; — jura gentilitatum, agnationum, etc., Cic. d. Or. 1, 38; cf. id. ibd. 39, o. Plin. Pan. 37; — II) „overf.“; A) „concret.“: de ved Gentilitet forbundne Personer; — ne quam per gentilitatem spem redititionis haberent (Tarquini), Varr. ap. Non.; cf. Aur. Vict. Vir. Ill. 21; — egf. in pl., Plin. Pan. 39; — B) Navnliged hos Træer og Væxter; vid. Plin. 13, 65; — C) fide. o. eedl.: Hedsfæbet el. den hedsfæ Religion, Lactant.; — b) df. „concret.“: Hædningerne, Hieronym.; o. — gentilitas, adv.; 1) i Landets Sprog, nominare, Solin.; — II) paa hedsst Vis, Fulgent.; — [gentilis]. — gentilius, 3, f. und. gentilius.

genu, ns, n.; pl. genua, etc., γόνυ: Knæet el. et Knæ; — genu terram tangere, Cic.; de genu pugnare, (paa Knæ), Senec.; — genuum orbes, Ovid.; in genua se excipere, (om den Hædende: blise staaende paa Knæerne), Senec.; — dumque virent genua, Hor. Epod. 13, 4; cf. Plaut. Capt. 1, 2, 17; hominis genibus quaedam religio inest, Plin. 11, 103; cf. Plaut. Curc. 5,

2, 32; df. ofte som Gestus el. Bevægelse af den Vedende: genua (alicuius) prensare, Tac., amplecti, Virg.; genibus alicuius accidere, Liv., procumbere, Ovid., se adolvere, Liv., advolvi, Vell., provolvi, Tac.; egf. genua alicuius advolvi, id. Ann. 1, 13, (falde ned for nogenes Knæ); — ad genua admittere, (stee til Knæfald), Suet.; a genibus repellere, Cic.; — posito genu, (paa Knæet), Ovid. Fast. 5, 507; genua flectere, Plin., inclinare, Ovid., (boie sine Knæ); cf. id. Trist. 4, 2, 2; — per aquam genus tenus altam etc., Liv. 41, 40, Drakenb.; — II) „overf.“: Knæ el. Knude paa Planter og Træer; a genibus (ferulae) exentia folia, Plin. 13, 42; — not.: genus (in m.), f. genu, Lucil. ap. Non.; men genus (in neutr.) f. genua, Cic. Arat.; — men genua som dysyll., Virg. Aen. 5, 432; — endel. dat. o. abl. genubus, Senec. Hippol.; — Gēnūa, ae, f.: Kyklad i Egipten, Mela 2, 4, Plin., Liv. df. — genuale, is, n., (se. viniculum); in pl., Ovid. Met. 10, 593: Knæbaand el. Knæbind.

1. gēnūinus, 3, [gigno]: medfødt, naturlig, naturligen forbunden dermed; — genuinae et domesticae virtutes, Cic. d. Rep. 2, 15; cf. Gell. 11, 12; ligel. ∞ pietas, Dig.; ∞ nequitia, Appul.; — II) „overf.“: ægte, uforfæstet; omnium maxime genuina comoedia Plauti, Gell. 3, 3. — 2. gēnūinus, 3, [genae]: hørende til Kinderne; genuini dentes, Kindtænderne; vid. Cic. N. D. 2, 54; men egf. absol., genuinus, (se. dens), Juvenal. 5, 69; cf. Pers. 1, 115: genuinum frangere in aliquo: brække sin Tand derpaa, fare ilde dermed.

1. gēnus, eris, n., γένος: Jødsfel, Herkomst, Hæstamme; — egf. „concret.“: Slægt, Stamme, edf.; — I) „egent.“: bono genere gnati, Cato ap. Gell. 10, 3; nobili genere nati, Cic.; amplissimo genere natus, Caes.; men quidam malo genere natus, vid. Cic. d. Or. 2, 71; cf. id. Mur. 7, egf. Virg. Aen. 5, 568; men fortuna non mutat genus, Hor. Epod. 4, 6; — egf. in pl., Plaut. Most. 5, 2, 20; — B) df. „prægnant.“: hei el. fornem Byrd el. Jødsfel; — propter divitias, aut genus, aut aliquas opes etc., Cic. d. Rep. 3, 14; cf. Hor. Sat. 2, 5, 8, oftere, o. Virg. Aen. 5, 621; — II) „overf.“; A) ligesom gens o. stirps: Afkom el. Efterkommer; hvf. collectivt (o. „spect.“): en Slægt; — faal. genus deorum, Virg. Aen. 4, 12; ligel. ∞ Iapeti, (d. e. Prometheus), Hor.; men ∞ Adrastu, Ovid. Fast. 6, 433, (H's Datterføn, Diomedes); faal. ∞ nepotum, (Efterkommerne), Hor.; cf. id. Sat. 2, 5, 61, o. id. Od. 1, 2, 35; — B) (som Indbegreb af de efter deres Natur ligeartede Gienstande og Begreber): Slægt, Stamme; egf. Art el. Klasse; I) „alm.“; aa) om levende Gienstande; — consulere generi hominum, Cic.; cf. Hor. Ep. 2, 1, 8; ligel. genus humanum, id., Cic.; men id. Phil. 4, 5: virtus est propria Romani generis et seminis; faal. ofte enkelte Jødsfælag; ∞ Numidarum, Liv., Macedonum, id.; men Italici generis multi mortales, Sall. Jug. 47; men Caes. B. C. 2, 36, in pl.: qui (conventus) ex variis generibus constaret; virorum omne genus (det hele Mandføn) etc., vid. Liv. 34, 2; men eorum hominum ... genera sunt duo, Caes. B. G. 6, 13; cf. Cic. Sest. 45; — endel. in acc. resp.; quot et quod genus pastores habendi, Varr.; cf. Auct. ad Her. 2, 39; — b) om Dyrene; ∞ squamigerum, Lucr.; ∞ piscium, Hor.; ∞ silvestre, Lucr.; ∞ acre leonum; men malefici generis animalia, Sall. Jug. 17; — men in pl.; quam varia genera bestiarum etc., Cic. N. D. 2, 39; — men in acc. resp.: porticus avibus omne genus oppletae, Varr.; — bb) om Ting og om Begreber; — ut omnia in suo quaque genere pubescant, Cic. N. D. 2, 15; cf. Caes. B. G. 3, 14; — ∞ regale civitatis, Cic.; bellum genere ipso necessarium etc., id. Manil. 10; genus hoc pugnae, quo etc., Caes.; cf. Cic. Off. 1, 32: quo in genere vitae (nos esse velimus); — ipsum istuc genus ora-

tionis, id.; ∞ dicendi, Quintil.; — haec genera munitionis, Caes.; non modo genera furandi, sed etiam nomina etc., Cic. Verr. 2, 7; — egsf. in acc. resp.; orationes aut aliquid id genus scribere, id.; cf. Lucr. 4, 737; ostere, o. 2.; — este staar egsf. genus alim. f. res el. aliquid; — quam me in omni genere delectari, etc., Cic. Att. 16, 5; cf. id. ibd. 7, 1: prudentiam tuam ... in omni genere singularem etc.; ligef. id. d. Or. 2, 4: in aliquo genere inconcinnus etc.; — efterel. er id genus som adv.: almindeligen, Gell. 4, 1; — 2) „bef.“ o. tech- nist; a) i Philosophien: Stageten i Medsæt. af species el. partes (cf. Arterne) o. istige omfattende diste; — vid. Cic. d. Or. 1, 42, o. id. Inv. 1, 22 o. 28; men id. Top. 7: genus est notio ad plures differentias perti- nens; cf. id. Orat. 4 o. 33; — b) i Grammaticen: Rionnet el. Stageten hos Romer o. Verber; vid. Varr. L. L. 10, 1, ostere; in nominibus tria genera, Quintil.; cf. id. 1, 4, 27: in verbis ... genera et qualitates, etc.

2. genus, (n. o. m.), f. und. genus, not. — Gē- nūsus, i, m.: Sted i d. græfse Jylrien, sild. i Ma- cedonien, Caes.; egsf. Genussum, i, m., hvsf. Liv. 41, 30: circa Genussum annem etc.

gēōdes, is, m., γεωδης, (jordaaig): Navnet paa en vø ubekendt Ødelsten, Plin. 36, 32. — γεωγρα- φία, ae, f., γεωγραφία: Jordbeskrivelse, Geographi, Cic. Att. 2, 4; — γεωγραφικός, 3, γεωγραφικός: geographist, Amm.

gēōmeter, tri, m.: = figd., Senec. Ep. 88. — gēōmētres, (-tra, Sidon.), ae, m., γεωμετρής: en Landmaaler, Cic., Quintil.; — not.: egsf. som trisyll. geometres, Juvenal. 3, 76. — gēōmētria, ae, f., γεωμετρία: Geometrien el. Landmaalerkunsten; in geometria lineamenta, formae, etc., Cic. d. Or. 1, 12; cf. Quintil. 1, 10, 31, o. 2. — 1. gēōmētrico, es, f., (sc. ars), γεωμετρική, (sc. τέχνη): = geometria, Plin. 35, 36. — 2. gēōmētrice, adv.: geometrist; ∞ novisse, (kunne Geometri), Viruv.; af — gēō- mētricus, 3: hørende til Landmaalerkunsten, geo- metrist, rationes, Cic.; — II) df. subst.; A) Geo- metricus, i, m.: en Landmaaler, Quintil. 1, 10, 40; — B) geometrica, orum, m.: Geometrien, id. Tusc. 1, 24; ligef.: geometria quaedam interrogare aliquem, (spørge om nogle Sætninger af Geometrien), id. ibd.

georgicus, 3, γεωργικός: hørende til Agerdyk- ningen el. til Landvæsenet; ∞ carmen, Colum. 10, praef. (Digt om denne Vienstand); df. Georgica, orum, n.: Virgils Digt om Landbruget, Gell. 18, 5; ligef. in primo georgicon, (gen. f. georgicorum, sc. libro), id. 13, 20.

gerānion, i, n., γεράνιον: Storkenab, Navnet paa en Plante, Plin. 26, 68. — gerānites, ae, m., el. geranitis, idis, f., (sc. lapis el. gemma), γερανίτης (-itis): en vø ubekendt Ødelsten; vid. Plin. 37, 72. — gerdius, i, m., γέρδιος: en Verber, Lucil. ap. Non. — Gergōvia, ae, f.: By i Gall. Aqu. i d. Arvernist, (rimet. hod. Clermont), Caes. B. G. 7, 4, ostere.

Germālus, i, m.: Sted imellem Collatinerhoien og Tiberen; vid. Varr. L. L. 5, 8, o. Cic. Att. 4, 3. — germāne, adv. af 1. germanus: oprigtigen, sandfærdigen; — de quo ut ad te ... germane fraterneque rescribam, Cic. Qu. Fr. 2, 15.

Germāni, orum, m., f. und. 2. Germanus; df. — Germānia, ae, f.: Germanernes Land, Ger- manien, Tydsland; vid. Tac. de Situ, Moribus et Populis Germaniae, ab in.; cf. id. ibd. 2; f. egsf. Caes. B. G. 4, ostere, o. id. ibd. 6, 11; — h) df. egsf. in pl.: Germaniae, arum, Tac. Ann. 2, 26 o. 73, neml. som Ger- mania superior o. inferior; cf. id. Hist. 1, 9 o. 52; — not.: df. adj. Germanus, 3, Germanicus, 3, o. Ger- manicianus, 3, vid. ss. II.

Germanicianus, 3: = figd.; ∞ exercitus, Suet. Oth. 8, ostere, (som gior Krigstjeneste i Germa- nien); — h) egsf. absol.: Germanicius, (sc. milites), id. Tib. 25, ostere; af — 1. Germanicus, 3, [Ger- mania]: hørende til el. benævnt efter Germanien el. Tydsland, germanist el. tydsf. bellum, Caes., saltus, Liv. 9, 36, mare, Plin. 4, 30; — ∞ Calendae, Martial. 9, 2: den første September; vid. Suet. Dom. 13, egsf. id. Calig. 15. — 2. Germanicus, i, m., [Germania]: 1) Hæstetel, som Germanernes Overvindere pleiede at antage; vid. Suet. Claud. 1; den mærkeligste af diste er Caesar Germanicus; vid. Suet. 1. c., o. id. Aug. 61, bef. egsf. Tac. Ann. 1 o. 2, egsf. Ovid. Pont. 2, 1, o. 4, 8, egsf. id. Fast. in., (hvilet Digt er ham tilegnet); — egsf. tillægges ham en Overførelse af Arati Phae- nomena; — 2) Germanicus, (sc. nummus): Guldmønt m. N. Domitians Billede, Juvenal. 6, 205.

*germanitas, atis, f.; D „egenl.“: Forbindelse imellem Søstende, Broderskab el. Søsterskab; — mo- veat (te horum) pietas, moveat germanitas, Cic. Lig. 11; cf. Liv. 40, 8; — men nexus germanitatis, (det søsterlige Bånd), Appul.; — II) „overf.“: A) For- bindelse imellem tvende Colonier af den samme Neder- stat; ab ea germanitate etc., Liv. 37, 56; — B) om Ting og om Begreber: Forbindelse el. fuldstemmen Lighed derimellem; saal. om de tvende Bospori, Plin. 6, 1; navnlf. egsf. om Verter: ∞ malorum, id., vini, id.; o. — germanitus, adv.: broderligen; df. „overf.“: oprigtigen, Pompon. ap. Non., Augustin.

1. germānus, 3, [germen]: om Søstende af søs- tes Forældre, el. dog af sølles Fader: tiodelig, ægte, virkelig; — fratres germanos duo geminos etc., Plant. Men. 5, 9, 43; cf. Ter. Andr. 1, 5, 57; ligef. ∞ frater, Cic.; ∞ soror, id.; cf. Nep. Cim. 1; men Cic. Fin. 5, 1: L. Cicero frater noster, cognatione patruelis, amore germanus; men „poet.“: ∞ bimbimbres, (i. c. Centauri), Ovid. 12, 240; — B) subst. germanus, (sc. frater), Ter. Ad. 5, 8, 34; germana, (sc. soror), Ovid. Fast. 3, 560; — h) „poet.“ egsf. om Tyrue; vid. Attius ap. Cic. Div. 1, 22; — c) som Ordspil m. Ger- manus (en Germaner) kan marfes: Germanum Cimber occidit, Cic. ap. Quintil. 8, 3, 29; cf. Vell. 2, 67; — II) „fig.“: A) broderlig, søsterlig; — germanum in modum, Plant.; men ∞ caedes, Ovid. Met. 12, 210, Mordet paa Søstende; — B) virkelig, oprigtig, ægte; ∞ iustitiae effigies, Cic. Off. 3, 17; mea ... germana patria, id. Leg. 2, 2; haec germana ironia est, (den rene Ironi), id. Brut. 86; — egsf. m. Ync: me asinum germanum fuisse, id. Att. 4, 5; cf. Plant. Poen., post in.: gerrae germanae etc.; — egsf. in superl., ∞ Stoicus, id. Acad. 2, 4; cf. id. Orat. 9; — b) egsf. om Verterne: duae germanae (vites), Colum., Plin.

2. Germānus, 3: germanist, tydsf. herbae, Ovid. A. A. 3, 163, pubes, Pers. 6, 41; — II) df. subst. pl., Germani, orum: Germanerne el. Tydslerne, om hvilet Benævneise f. Tac. Germ. 2; cf. Caes. B. G. 2, 4, ostere, navnlf. egsf. id. ibd. 6, 11 o. 21 figd., egsf. Tac. Germania, egsf. Cic. Prov. Cons. 18, e. id. Pis. 3, ostere; — not.: sing. Germanus i et Ordspil, f. und. figd., Cic. ap. Quintil., o. Vell. II. cc.

germen, inis, n., [gero, frembringer]; D „egenl.“: Knop, Spire, Dic, Virg. G. 2, 332; egsf. Øren el. Øvst el. Stud, id. ibd. 76; cf. Plin. 18, 21: ex uno grano (tritici) ... quadraginta germina etc.; — II) „meton.“: Frembringelse; df. navnlf.; A) den befrugtede Sæd; vid. Ovid. Met. 9, 280; — men „overf.“: Spire el. Øvst, Lucr. 4, 1079, Prudent.; — B) den frembrin- rende Frugt; df. a) germina autumnii, (de modne Træfrugter), Claudian.; cf. Lucan. 9, 361; ligef. „poet.“ om andre Frembringelser, hv. germina maris, (d. c. Perler), Claudian.; — b) Træfrugten; df. Barn el. Affom; exstirpato germine servili, Justin. 18, 3.

*germinatio, onis, f.: fremfpiren, at fpire; ~ palmitis, Colum., surculi, Plin.: — egf. in pl. id. 7, 2; — II) „conceret“: fpire, den fremfpirende Plante; accumuletur germinatio terra. Plin. 17, 28; e. — germinatus, us, m., ligefem frgd.: fpiren ef. at fpire; (inabl.) — serotino germinatu florere, Plin. 16, 11; af — germino avi, atum, 1, v. n. e. a., [germen]; I) neutr.: at fpire, at ffaae ef. fpyde ud; omnes (arbores) germinant, etiam quae non florent. Plin. 16, 11; ~ altissime asparagus, id.; — II) act.: ved Væxt at frembringe; ~ capillos, (faae Haar, blide baaret), id. 7, 5; ~ pennas, id.

1.gero, gessi, gestum, 3, v. a., [fæl være at famment. m. γειω, fædv. γείων, i. e. pario, nemlig m. indfødt „r.“]; I) „egentl.“, (men effeft „pect.“); A) „alm.“: fæder ef. bærer ef. har paa mig ef. med mig; (alst. af fammentlige m. fero, porto, veho. sustineo, etc.); ~ vestem, Ovid.; cf. Lucr. 3, 1419, v. Nep. Dat. 3; ~ coronam capite, Suet.; cf. Ovid. Met. 4, 792; ~ venabula corpore fixa, id. ibd. 9, 206; men om Argus: Centum fronte oculos ... gerebat, id. Am. 3, 1, 19; — egf. bærer ef. bringer, sacra manu, Liv., saxa in murum, id.; men ~ uterum ef. partum: være frugtfeemmelig ef. drægtig, Cels., Plin.; ~ uber distentius (om Gecerne), Hor. Sat. 1, 1, 110; — b) egf. om Tingsfubjecter: vid. Lucr. 6, 791, v. Virg. Ge. 2, 122. — II) „bef.“: I) med Genfyn paa en Vedagelse til Stedet: saxa in muros manentibus gerunt, Liv. 28, 19; men id. 7, 6: quum pro se quisque gereret (se. terram); men fom Drøsfreg: si imbrem in eirum geras, Plant. Pseud. 1, 1, 100; — b) m. Vibegr. af frembringelse: at bære ef. frembringe ef. avfe, ød.; (Terra) quod gerit fruges, Ceres est appellata, Varr.; cf. Ovid. Met. 2, 16; figel. Quicquid et herbarum Thessala terra gerit, Tibull.; — II) „fig.“: A) „alm.“: at bære ef. have ef. vife, ød.; — ut fortem animum gerant, Sall.; ~ animum invictum adversus divitias, id. Jug. 13; men ~ mixtum gaudio et metu animum, Liv. 32, 11; cf. Virg. Aen. 9, 311; — ~ personam, (spille en Rolle), overbete en vis Character, Cic. Off. 1, 32; cf. id. ibd. 31, egf. Ovid. Met. 7, 655, v. Virg. Aen. 2, 89; men comit: plumbeas iras gerere, Plant.; cf. Ter. Heu. 3, 1, 30; men ~ inimicitias cum aliquo, Cic., Caes.; cf. Anton. ap. Cic. Att. 14, 13, A: men Quam pro me curam geris, etc., Virg. Aen. 12, 18; ~ amicitiam, Cic., Nep., odium in aliquem, Liv.; cf. id. 8, 21; — absol.: aliter atque animo gerebat, Sall. Jug. 72; — B) „bef.“: I) ~ se aliquo modo: epifere fig. ef. vife fig. faa ef. faa, adversus homines, Cic. Off. 1, 28; men id. ibd. 26: ~ se tanto minus; ~ se inconsultus, Liv., tuppissime, Cic.; men id. Agr. 1, 8: sic me in hoc magistratu geram, ut etc.; men se jam tum gessisse pro cive, id. Arch. 5; — fild. egf. ~ aliquem, (ligesom agere aliquem); nec heredem regni, sed regem gerebat, Justin.; ~ principem, Plin. Pan., captivum, Senec. Troad.; — men forf., Sall. Jug. 55: ut seque et exercitum more majorum gereret; cf. ibd. 85; — b) ~ prae se aliquid, (fædv. prae se ferre): at vife ef. fremfille effentligen ef. til fædv. — vid. Cic. Inv. 2, 9, v. Auct. B. Afr. 10; — 2) m. Vibegr. af en Værfembede: at overtage, at fere ef. udføre, at forvalte ef. fæde, ød.; (vif. in pass. „alm.“, res gesta: en Sandling; eg res gestae: Begivenheder); — vid. Varr. L. L. 6, 8; ~ et administrare rem publicam, Cic.; ~ magistratum, id., consulatum, id., tutelam, Dig.; — egf. ~ rem, om private Cyfler, Cic.; cf. Eun. ap. Cic. Fam. 7, 6; — egf. om Krigen: ubi res ferro geritur, Liv.; cf. id. 28, 2; figel. vi geritur res, Enn.; — oftere om Statsfyreflen: a rebus gerendis senectus abstrahit. Cic. d. Senect. 6; cf. id. Fin. 5, 19; — men pass.: haec dum Romae geruntur, id. Quint. 6; cf.

id. d. Or. 2, 59; — si ipse negotium meum gererem, id. Att. 13, 3; egf. ~ negotium bene, male, id., Caes.; ~ bellum ef. bella, fere Krig, Cic., Caes., Liv.; men Sall. Jug. 46: pacem an bellum gerens etc.; — ~ morem alicui, (adlyce, fæle fig. ød.), Plaut., Cic., v. A.; egf. ud. dat., Plaut. Most. 3, 2, 36; — egf. in pass., Cic. Att. 2, 18, Ter.; men absol., alii in gerendo probabiles, in disserendo rudes, Cic.; cf. Liv. 25, 22; — 3) om fæden: af tilbringe ef. benfæde, aetatem cum aliquo, vid. Sulpic. ap. Cic. Fam. 1, 5; cf. Suet. Vesp. 21; — III) partic. gerens, tis, egf. fom adj. e. gen.; sui negotii bene gerens, Cic. Quint. 19; cf. Plaut. Truc. 1, 2, 13: idem ... faciunt rei male gerentes.

2.gero, onis, m., [1.gero], comit Ørd, f. gerulus: en Drager; foras gerones. Plaut. Truc. 2, 7, in. — gerontea, ae, f., γερωντία: en anden Værd; nefe paa Værtten senecio, Appul. — gerontocōmum, i, n., γερωντοκομίων: Høspital for gamle Jøff, Cod. Just.

gerae, arum, f., ligefem γέραι: Vidiefletning; cf. „overf.“: hvad der ifte dner, ligefom nugae v. λήγου; vid. Plaut. Poen. 1, 1, 9; — egf. fom Udraad: gerae, (Stabder)! id. Trin. 3, 3, 31. — gerres, is, m., fædv. in pl. gerres, ium, eflags ringe Saltfiff; vid. Martial. 12, 32, v. Plin. 32, 53. — gero, onis, m., [bef. m. gerrae], ligefem nugator: daarligh ef. taabeligh Renneffe, Ter. Heaut. 5, 4, 10.

gerula, ae, f. und. gerulus. — geruli, figulus, i, m., [comit fermet Ørd af zero v. fingio]: fom medvifer dertil; cf. medfiftig, flagitii, Plaut. Bacch. 3, 1, 11. — gerulo, onis, m.: Vifer af figd., Appul., inc.; v. — gerulus, 3: bærende; cf. fædv. subst.; I) gerulus, i, m.: en Drager ef. Vædrager, Hor., Suet.; — II) gerula, ae, f.: fom bærer, den Bærende, Appul.; egf. om Viene, Plin. 11, 10; — III) gerulum, i, n.: cornua potuum gerula, Solin. 20; — [1.gero].

gerundium, i, n., [1.gero], i Grammatiken: den Røds af d. latinfte Verbum, der figer, at noget maa ef. ber giores, Priscian.; — fæder egf. gerundivus modus, Servius; — gerūsia, ae, f., γερωνία: effentlig Bygning i flere græffe Byer, hvori fortiente Oldinger paa Etatens Omfojning underholdes, Vitruv.; cf. Plin. Ep. 10, 12.

Geryon, onis, v. Geryones, ae, m., Γερών, Γερωνός: Konge i Hispanien ef. paa Eerne derved (Erythia, øst.), hvum Kæfelen tillægger et tredobbel Legeme; — Hercules betvøede hans beronte Hiorer, egf. ombagte ham felf; vid. Virg. Aen. 7, 662, v. id. ibd. 8, 202, egf. Hor. Od. 2, 11, 8, v. Ovid. Her. 9, 91, egf. Lucr. 5, 28, (hvør Jormen Geryonai v. Geryonae); — Geryones egf. e. pl. verb., Plin. 4, 36; — egf. mæffes: Geryonis oraculum, ved Patavium, Suet. Tib. 14; — B) df. I) Geryonāceus, 3: geryoniff; ~ genus, Plaut. Aut. 3, 6, 18; — 2) Geryonēus, 3: = frgd.; ~ caedes, Appul.

geseoreta, ae, f.: fildet Jærtot ef. Skib, Gell. 10, 25, inc. — Gessius Florus, var under K. Nero: procurator Judaeae; vid. Tac. Hist. 5, 10.

*gestabilis, e: til at bære, fom kan bæres, Cassiod.; v. — gestamen, onis, n.; I) „alm.“: hvad man bærer paa fig, navnl. Klæder og Saaben, egf. Smykker; vid. Virg. Aen. 3, 286; figel. ista ... gestamina, (f. ista arma), Ovid. Met. 1, 157; egf. en Væff ef. Svøbe, Appul.; egf. et Halsbaand, Val. Fl.; egf. Verfer ef. Stene, der bæres fom Halsbaand; vid. Plin. 32, 11, v. id. 37, 33; — II) „bef.“: hvormed ef. hvori nogen ef. noget bæres, navnl. Væreffot; egf. en Bør; — in eodem gestamine, Tac. Ann. 11, 33; i den fæmme Væreffel; — gestamen sellae ef. lecticae, id. ibd. 2, 2, v. id. ibd. 14, 4; men ~ conti, (Stang til at bære paa), Val. Flacc.; — [gesto].

gestatio, onis, f., [gesto]; I) act.: Væren ef. at

bære; — ∞ infantium, Lactant.; — II) pass.: at bære, at lade sig bære, navnlf. for at faae Lust og Bevæggelse: — ogf. den dermed forbrubne Bevæggelse cf. Motion; — vid. Senec. Ep. 55; gestationi vacare, Suet. Vesp. 21; — B) „metu.“: Sted cf. Bane, hvorpaa man lader sig bære til Motion; vid. Plin. Ep. 2, 17; ligel. ∞ mollis et tamen solida, id.

gestator, oris, m., [gesto]: som bærer noget, en Drager; df. Plin. Ep. 9, 33: ∞ puerorum (delphinus); — II) pass.: som lader sig bære til Motion, Martial. 4, 61; df. — gestatorius, 3: børende cf. tiellig til at bære f; ∞ sella, Bærelsel, Suet. Ner. 26. — gestatrix, icis, fem. af gestator: som bærer (et Stof, edl.), Val. Fl. — gestatus, us, m., [gesto], ligesom gestatio: Bæren cf. at bæres; gestatum non tolerare, Plin. 15, 30.

gesticularius, 3, [gesticulus]: børende til Pantemim; df. subst.; 1) gesticularius, i, m.: en Pantemimist, Amm.; — 2) gesticularia, ae, f.: Pantemimistinde, Gell. 1, 5. — *gesticulatio, onis, f.: Legemets pantemimist Bevæggelse, hvorved man udtrykker en Førefilling; nec sine molli quadam digitorum gesticulatione, Suet. Tib. 68; o. — gesticulātor, oris, m., corporis, Colum. praef. 1: en Pantemimist; — [af figd.].

gesticulor, atus sum, 1, v. dep. n. e. a.; 1) neutr.: gior pantemimist Bevæggelse, gesticulerer; — gesticulandi saltandique studio teneri, Suet. Dom. 8; — II) act.: udtrykker pantemimist, leserager med Pantemimer; jocularia carmina ∞ gesticulatus est, Suet. Ner. 42; — not.: fild. ogf. pass.: gesticulati motus, pantemimist Bevæggelse, Solin.; af — gesticulus, i, m., demin. af 2-gustus: = gesticulation, Tertull.

1. gestio, ōnis, f., [gero]: 1) Udøvelse cf. Besørgelse; — in gestione negotii, Cic. Inv. 1, 26; — II) Dyrførelse cf. at opføre sig i en vis Egenkab; gestio pro herede, Dig. — 2. gestio, ivi o. ii, (itum), 4, v. n., [2-gustus]: at geberde cf. tumle cf. bevæge sig med Væftighed cf. Udenskab, navnlf. at være overgiven, orl.; vid. Fest. p. 95; 1) „egenl.“: a) e. abl.; quorum alter laetitia gestiat, etc., Cic. Fin. 2, 4; cf. id. Off. 1, 29; men ∞ otio, Liv. 6, 36; cf. id. 45, 19: animo ejus gesticenti etc.; — ogf. om Dyrene, Cic. N. D. 1, 27; men ∞ apricitate diis (aves), Colum.; — b) absol.: comprimere gesticentes, Cic.; cf. id. Tusc. 1, 6; men quid gestiam? Ter. Eun. 3, 5, 7; — II) „fig.“: A) „alm.“: med Udenskab at forlange cf. attraae; a) esteti e. inf.; — gestio scire ista omnia, Cic. Att. 4, 11; cf. id. ibd. 2, 7, ogf. Hor. Od. 3, 16, 24; — men e. inf. pass.: ipsum gestio dari mihi in conspectum, Ter. Phorm. 2, 1, 30; cf. Plin. Pan. 39; — b) fild. e. aahl. cf. absol.; — studio ∞ gestire lavandi, Virg. Ge. 1, 387; — gestium pugnī mihi, Plant. Amph. 1, 1, 167; cf. id. Asin. 2, 2, 49, (hvor ogf. ardhæst: gestibant f. aestibant); — B) „bef.“ ogf. om det historiske Føredrag, Quintil. 10, 5, 15: nonnumquam ∞ et dialogorum libertate gesticundum.

gestio, avi, atum, 1, v. a. o. n., intens. af gesto, gero: bærer længe cf. ofte, pleier at bære (for: o. eftercl. Drd); — ∞ anulum, Plant., machaeram feriatam, id. Mil. gl. a. 1, v. 7; — ogf. „fig.“: Qui pectus purum et firmum gestitat, Eun. ap. Gell. 7, 17; — fild. ogf. „overf.“ om Træer: ∞ poma non ramis tantum, sed caudice, Solin. 45.

gesto, avi, atum, 1, v. a. o. n., intens. af gero: 1) act.: bærer ofte cf. pleier at bære cf. føre cf. have med mig cf. paa mig; (ofstet „poet.“ o. i efterag. Profsa); A) „egenl.“: ∞ puerum in manibus, Ter. Ad. 4, 2, 24; cf. Cic. Phil. 11, 2; men ∞ arma humeris, Liv., gemmam digito, id., coronam capite, Suet.; cf. Ovid. Met. 2, 366; — men Virg. Aen. 1, 567: Non obtusa adeo gestamus pectora; cf. Hor. Od. 1, 8, 10,

o. id. Sat. 1, 2, 83; — men absol.: ∞ in utero (sc. partum: være dragtig), Plin. 8, 10; — 2) „bef.“ ogf. at føre cf. bære afledt, agnam ∞ lectica, vid. Hor. Sat. 2, 3, 214; cf. Senec. Qu. N. 5, in fin.: ut legiones gestarent (venti: førte dem over Scen, cf. Tac. Hist. 2, 62; — b) pass. gestor: at lade sig bære, sella, (deri), Martial.; men gestari hijugis equis, (at fiere dermed), id. ibd. 1, 13; ogf. absol.: gestemur, (vi vilde tage os en Motion); Senec. Ep. 122; — B) „fig.“: 1) „alm.“: Uccine non gestandus in sinu est? Ter. Ad. 1, 5, 75; tu quidem Memm animum gestas, (ænder ligesom jeg), Plant. Merc. 3, 3, 11; — 2) „bef.“: at æfere cf. ud-bære (navnl. et Vandrægt); — qui gestant quique auscultant crimina, etc., Plant. Pseud. 1, 5, 12; cf. Senec. Ep. 123: qui verba gestant, (opp. qui vitia gestant); — II) neutr. gestare (f. gestari): at lade sig bære, for at giøre sig en Bevæggelse, edl.; — simul gestanti ∞ vis, inquit, etc.? Suet. Dom. 11; ligel. ne ad gestandum quidem etc., id. Galb. 8.

gestor, oris, m., [gero]: som bærer cf. bringer; men alene „overf.“: A) Rygtebærer; — si etc., omnes pendeant gestores linguas, auditores auribus, Plant. Pseud. 1, 5, 14. — B) gestor negotiorum, (sem beførger noget), Dig.

gestuosus, 3, [2.ustus]: med mange cf. stærke Geberder; (eftercl. Drd); — manus (Hortensii) argutae admodum et gestuosae, Gell. 1, 5. — 1. gestus, 3: partic. af gero. — 2.ustus, us, m., [gero]: 1) „egenl.“: A) „alm.“: Maade cf. Maner ved Legemets Holdning og Bevæggelse, navnlf. ogf. Gaard: cf. Armbevæggelse; ogf. Geberde, Stilling, Holdning, orl.; — vitum in gestu motuque, Cic. Off. 1, 36; ogf. ∞ corporis, id.; men ∞ edendi, (under Spisningen), Ovid.; hoc quidem gestu conciebat, Cic. Acad. 2, 47, (ved viese Gaardbevæggelse); cf. Ovid. Met. 6, 308; — men Suet. Aug. 7: ab avium gestu: gustave etc.; — ogf. in pl., Ovid. Met. 6, 308; — B) „bef.“: Tale-rens og Skuepillerrens Geberde cf. Gesticulation cf. Action; — gestum agere, vid. Cic. Quint. 21; men Quintil. 11, 3, 11: omnis actio in duas partes divisa, in vocem gestumque; men agere versum eo gestu, quo etc., Cic. d. Or. 3, 26; — ∞ acer et instans Quintil., comicus magis, quam oratoris id.; histrionum nonnulli gestus etc., Cic. Off. 1, 36; alternis gestibus contendere, Quintil. 6, 3, 65; — II) „evenf.“: Føretning, Besørgelse; ex eo gesta, quem administravit, etc., Dig. — gesum, i, f. und. gesum.

Geta, o. Getes, ae, m.: en Geter, Ovid. Pont. 1, 8, 6, o. id. ibd. 2, 1, 66; — ogf. adj.: poëta Getes, id. ibd. 4, 13, 18; men Hebrum Geten, etc., Senec. Herc. Orl. 1011; — ofstet in pl., Getae, arum, m.: Jætt i Næder-moesien ved Donauen o. d. førte Hav, ogf. paa Grændsen af Thracien, (hvs. ogf. Geter o. Thracier undert. forveksles); — Getae ∞ Daci Romanis dicti, Plin. 4, 26; — not.: ogf. er Geta at mærke sem romersk Tilnavn, vid. Cic. Cluent. 42; ogf. fem Claves navn, Ter.; — B) df. 1) Getes, ae, som adj., f. evenf.; — 2) Geticus, 3: gettiff, ogf. thraciff; ∞ sermo, Ovid., ∞ lyra, (i. e. Orpheus), Stat.; men ∞ volueres, (i. e. himndines), id.; — b) df. adv. Getice: paa Getiff, i det gettiffe Sprog; Jam didici Getice Samaticque loqui, Ovid. Trist. 5, 12, 58.

gethynum, (-on), i, n., γέθυνον: en Legart, Porrelog, Plin. 19, 32. — Getice, Geticus, f. und. Geta. — Getulus, m. Afledn., f. und. Gaetulus. — geum i, n.: Benedictinerurt, ogf. Marsurt, (geum urbanum l.), Plin. 26, 21.

*gibba, ae, f.: en Puffel, Suet. Dom. 23; ogf. puffelformet Krumning, Amm.; — 1. gibber, era, erum; puffet, gallina, Varr.; brevi corpore, atque etiam gibber, Suet. Galb. 3; cf. Plin. 34, 6; — II) „overf.“: fremragende; — cum gibbero capite prodire, Varr. ap.

Non.; e. — 2.gibber, eris, m.: = gibba; ∞ in dorso boum etc., Plin. 8, 70; — [af 1. gibbus]. — gibberosus, 3, [2.gibber]: puffet, med Puffel, Orbil. ap. Suet. Gramm. 9; vel gibberosus, vel curvi, Dig. (al. gibbosi): — II) „fig.“: ∞ sermones, (Bøngebe cl. fuccer), Fronto. — gibbosus, 3, [2.gibbus]: = gibberosus, Dig., inc. — 1. gibbus, 3, [best. m. ζώντω, i. e. curvo, ζυγός]: med Puffel cl. Bule; — calvaria ex interiore parte concava, extrinsecus gibba, (utentil conner), Cels.; df. — 2.gibbus, i, m.: ligesem 2.gibber o. gibba: en Puffel, Juvénal. 10, 309, egf. id. 6, 109; men prominere in gibbum: danne en Rummning, Ammian.

Gigantes, um, f. ind. Gigas. — Gigantēus, 3, *Γιγάντιος*: gigantisk, benævnt efter Giganterne; ∞ triumphus, (ever dem), Hor. Od. 3, 1, 7; — bellum, Ovid. Trist. 2, 71; men Prop. 1, 20, 9: Gigantea litoris ora: en med underjært 3d svanger Egn i Nærheden af Cumæ o. Putcoli, hvor de phlegraiske Marer; f. ind. Phlegraeus, o. Plin. 3, 9. — Gigantomachia, ae, f., *Γιγαντομαχία*: Giganterkampen imod Underne, Digst af Claudian.

Gigas,antis, m., *Γίγας*, [γῆ, γίγαντα]; en Jordens Søn; sæb. in pl. Gigantes: Giganterne, der nemt vare opstaaede af den med Titanens Blod besvangrede Terra; — disse slangeføddede Olympismere bleve nedslaaede ved Jupiters Lynild, og forvarede under Etna; — vid. Ovid. Met. 1, 152 flgd., egf. id. ibd. 5, 319, egf. id. Fast. 3, 35; f. egf. Hor. Od. 2, 19, 22, o. Propert. 3, 5, 39, egf. Cic. N. D. 2, 28, o. id. d. Senect. 2; bef. Claudian. Gigantomachia; — gigeria, orum, n.: Jægmaden af Gens cl. Jagle, Lucil. ap. Non., Petron. gigno, genūi, genitum, 3, v. a., [af Stammen gencl. γένν., hvs. egf. γένναι, o. γίγαντα]: at avle, at føde, at frembringe; — in pass.: at opstaae, at blive til; — (om levende og livløse Subiecter o. Objecter); I) „egentl.“: — (Hercules), quem Jupiter genuit, etc., Cic. N. D. 3, 16; quod Alexandrum genuit (Hecuba), id. Fat. 15; — ∞ ova, (lægge Æg), Plin., om Fiske: at fæste Regn, Cic.; men Plin. 10, 81: quaecunque animal paritum, in capita gignunt, (med Hovedet feran); — quae terra gignit, etc., Cic. Fin. 5, 11; cf. id. N. D. 1, 2; — (Athenae) Quum genere virum tali cum corde repertum, Lucr. 6, 5; — deus animum ex sua mente et divinitate genuit, id. Univ. 8; — egf. in pass.: meri bellatores gignuntur, etc., Plant. Mil. gl. 4, 2, 85; men Nuper erat genitus (infans), Ovid. Met. 10, 522; men Liv. 40, 9: me subditum et pellice genitum appellant; cf. Suet. Aug. 17; men nostro genitus de sanguine, Ovid.; cf. id. Met. 14, 617; men Virg. Aen. 9, 612: Dis genite, et geniture deos; figcl. dis genitus, Quintil.; — quae in terris gignantur, etc., vid. Cic. Off. 1, 7; men e terra genitam (vacann), Ovid.; — „pect.“ egf. e. infin.; genitumque nocere (animal), Lucan. 6, 485; — endel. absol.; ut in gignendo, in educando, persaele appareat, etc., Cic. Fin. 2, 33; — II) „fig.“ cl. om Begreber; — multa nobis blandimenta natura ipsa genuit, quibus etc., Cic. Coel. 17; cf. Hor. Ep. 1, 19, 48; men Cic. Brut. 73: qui...genuit in hac urbe dicendi copiam; — hos Plin. egf. om visse Værter: ∞ insaniam, somnum, sitim, oel.; — este egf. pass.; sui generis initium et nominis ab se gigni et propagari etc., (om Cato), Cic. Verr. 5, 70; men id. Tusc. 4, 9: ex ea (intemperantia)...perturbationes omnes gignuntur; — men id. Orat. 3: eas (idēas) gigni negat (Plato), et ait, semper esse, etc.; cetera nasci, occidere, etc.; — f. egf. id. Lael. 7 o. 10, o. id. d. Or. 3, 30; — III) af part. gignens, tis, er subst. neutr. gignentia, rum: Værterne; vid. Sall. Jug. 79, o. id. ibd. 93; — men omnium gignentium esse senioreum (animam), Appul.

gillo, onis, m.: etflags Kar til Afstøling af flydende

Sager, poet. in Anthol. Lat. (Burm.) — gilvus, (figcl. egf. gilbus), 3: lysegul cl. bleggul; — ∞ equi, Varr. ap. Non., Virg. Ge. 3, 83; — den anden Børn har Pallad. — Gindes, f. ind. Gyn-des. — gingidion, i, n., *γινγιδιον*: en sprøjt Plante, Plin. 20, 16; (rimel. dancus gingidium L.). — gingilis mus, i, m., *γινγιλισμός*: straltende Latter, Petron. Sat. 73; (al. gingiliphos, m. f. Bem.). — gingiva, ae, f.: Tandfistet; ∞ inermis, (uden Tandter), Juvenal.; cf. Catull. 39, 19; — egf. in pl.: gingivas conficere, Plin., scarificare, id.; — df. dem. gingivula, ae, f., Appul. gingriva, ae, f.: etflags liden Bløtte, Solin. 5; af — gingrio, ire, v. n.: som Gaaens Naturhvd; vid. Fest. p. 95; df. — gingritus, us, m.: Gaaens Strig cl. Snæddren, Arnob. — ginnus, i, m., ligesem hinnus: Jættet af en Aseninde efter en Hingst, Martial. 6, 77; men efter Plin. 8, 69: Jættet af en Høppe efter et Mulesel. — gith cl. git, n. indeel., ligesom melanthium o. melanspermon, germ.: rømisscher Schwarzkümmel, (ningella sativa L.), Plin. 20, 71, Cels., Colum., Pallad.

glabellus, 3, demin. af glaber; (eftercl. Ord); ∞ corpore Apollo, Appul. — glaber, bra, brum, *γλαβρός*: uden Haar, glat, skaldet; — ∞ ventre oves, Varr.; ∞ colla boum, Colum.; men crure glaber, Martial. 12, 38; — compar., Plant. Ant. 2, 9, 6; — ∞ tapete, Turpil. ap. Non.; ∞ hordeum, Turran. ap. Plin.; — II) subst. glabri, (se. pueri): unge (ustæggede) Indlingslaver hos Remere, Catull. 61, 142; cf. Phaedr. 1, 5, o. Senec. Ep. 47; df. — glabraria, ae, f., Martial. 4, 28: som ved sin Elfskov til den glatte Ungdom selv er bleven nøgen og forarmet.

*glabresco, ere, v. n. inch.: at blive alar; ita glabrescit...area, Colum. 2, 19; o. — glabrēta, orum, n.: nøgne cl. ubeverede Steder, Colum. 2, 9; — [glaber]. — Glabrio, onis, m.: romersk Tilnavn in gente Aclia. — *glabritas, atis, f.: Huden glabhed cl. Skaldethed; in pl., Arnob.; o. — glabro, are, v. a.: afbaarer; ∞ suem (stølle den) aqua caudante vel flammula, Colum. 12, 55; — [glaber].

glacialis, e: med 3d, fuld af 3d, Virg., Ovid.; ∞ regio, (oppon. perfervida), Colum.; ∞ Oceanus, Juvenal., pontus, Lucan.; — men „gla.“: obsessum glaciali frigore pectus, Ovid. Met. 9, 582; af — glacies, ei, f.: [rimel. best. m. gelu] 3d; ∞ lubrica, Liv., aspera, Virg., iners, Hor.; — egf. in pl.: ∞ Hyperboreas lustrare, Virg. Ge. 4, 517; — II) „overf.“: Tum glacies aeris flamma devicta liquescit, (Malmens Haardhed), Lucr. 1, 491.

glacio, avi, atum, i, v. a. o. n., [glacies]; I) act.: forvandler til 3d, Hor. Od. 3, 10, 7; men humor glaciatus in grandines, Plin.; — B) „overf.“: gier fast cl. stiv; — fici ramulis glaciatus easens, Colum.; — „pect.“ egf. „ment.“: Corda metu glaciante, Stat.; — II) neutr., men alene „overf.“: at blive fast, at storfne; quoniam aestate non glaciatur unguentum, Plin. 29, 13.

gladiator, oris, m., [gladius, hvs. digladior]; I) „alm.“: som sætter med Sværd; navn. en Jægtter i de romerske Kamplege, en Gladiator; — gladiatorum spectaculum, Cic. Tusc. 2, 17; emere gladiatores, id. Sull. 19; cf. id. Sest. 37, o. id. Phil. 3, 14; — ofte egf. som Skædsørd „overf.“ paa forveene og forbrøderste Menneſter, navn. paa farlige Angribere af Statens Sifferhed; vid. Cic. Catil. 2, 4, id. Phil. 7, 6, o. id. Verr. 3, 62; — B) in pl. egf. „meton.“ f. Jægtterlegene; — faal. gladiatores dare, Cic., Suet., Tac.; figcl. absol. gladiatoribus, (ved cl. under Jægtterlegene), Cic. Att. 2, 1 o. 19; cf. id. Phil. 9, 7, o. Asin. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 32; — II) „eftercl.“: som forførdiger Sværde, Sværdseger, Sværdsmed, Dig.

gladiatorie, adv.: paa en Gladiators Vis cl.

Maade, aliquid facere, Lamprid.; af — gladiatōrius, 3, [gladiator]: hørende til el. benævnt efter Gladiatorer; — cf. ∞ ludus, (hver Kampflegterne eple-tes), Cic.; ∞ certamen, (deres Kamp), id.; men ∞ munus, (Kamplegene selv), Suet. Caes. 10; men ∞ familiae, (saadanne Vænder, som interceder til hine Kamplege), Sall. Catil. 30; ∞ consessus, (Selskabet ved Gladiatørlegene, Cic. Sest. 58; men ∞ locus, (Udsættelses-deret), id. Mur. 35; — B) „overf.“: hvad der er en Gladiatør, firmitas corporis, Cic. Phil. 2, 25; cf. Ter. Phorm. 5, 7, 71; ∞ animo etc.; — II) subst. gladiatorium, i, n., (se. praemium el. auctoramentum): den Gladiatør-fold, for hvilken frie Personer lode sig seie til at kæmpe i Jægtellegene el. paa Arena; vid. Plin. 44, 31. — gladiatūra, ae, f., [gladius]: en Gladiatørs Haand-værf el. Kunst; e servitūs gladiatorum destinati, Tac. Ann. 3, 43.

gladiolum, i, n., demin. af d. feret. gladium, Messal. ap. Quintil. 1, 6, 42, hvor pl. gladiola. — gladiolus, i, m., demin. af gladius: liden Sværd, el. alm. et Sværd, Appul.; — II) „overf.“ ifølge en Lighed: Sværdsliden, en Frisat, Plin. 21, 38. — gladium, i, n., f. mdt. flgd. not.

gladius, i, m.; I) „egent.“: ligesom (d. poetiske ensis): Sværd el. Sabel (til at hugge med); — gladium stringere, destringere, educere, Caes., Cic., egf. ∞ educere e vagina, id.: drage Sværdet; „poet.“ egf. gladium nudare, Ovid.; opp. gladium in vaginam recondere, Cic., condere, Quintil., (stikke det i Skeden); — gladii cominus pugnare, Caes., rem gerere, Liv.; — b) hertil mærkes Dyrpægen; suo sibi gladio hunc jugulo, (skæder ham med hans eget Baaben), Ter. Ad. 5, 8, 35; figel. „alleg.“, Cic. Caeclm. 29: aut tuo gladio ... aut nostro defensione tua conficiatur necesse est; — men id. Att. 1, 16, om Clodius: illum plumbeo gladio jugulatum iri, (at han vilde fælde for selv det letteste Mægh); — men scrutari ignem gladio, Hor. Sat. 2, 3, 276, (at lægge Daarstab til Daarstab); — II) „fig.“: A) „overf.“, o. ifølge etflags Lighed; 1) ∞ vomeris: Møjsjernet, Plin. 18, 48; — 2) ligesom xiphias: Sværdspidsen, id. 9, 1; — B) „meton.“: 1) f. Jægtellegene el. Gladiatørkampene paa Arena; — locare se ad gladium, Senec. Ep. 87; servus ad gladium damnatus, Dig.; — 2) Mord el. Myrderi, (navnl. ifølge voldsomt Overfald); — in summa impunitate gladiorum, Cic.; cf. id. Phil. 1, 11; figel. magna gladiorum est licentia, id.; cf. Vell. 7, 3; — 3) jns gladii, egf. potestas gladii, (Stet til at domme fra Livet), Dig.; — not.: gladium, i, n., arkaisht Biform af gladius, Lucil. ap. Non., Varr. — glæba, ae, f. mdt. gleba.

glandarius, 3, [glans]: hørende til Egeens Frugt el. til Agern; ∞ silva, en Egekov, Varr. — glandifer, a, um, [glans, fero]: som bærer Agern; ∞ quercus, Lucr.; cf. Cic. Leg. 1, 1. — glandionida, ae, f.: comst Jerslængse af glandium; ∞ suilla, Plant. Men. 1, 3, 27. — glandium, i, n., [glans]: et vist tækket og kiertelformet Stykke Klob; ∞ suilla, Plant.; cf. id. Capt. 4, 4, 7, oftere; men tubera (in arboribus), sicut glandia in carne, Plin. 16, 73.

glando, inis, f., fild. Biform af glans, Avien. Perieg. — glandulæ, arum, f., demin. af glans, men alene „overf.“: 1) Palskierterne, (bes Mæmster egf. tonsillae), Cels. 4, 1; — b) egf. som Eggdom: de høne Palskierter, Kierelsfige, id. 2, 1; — 2) glandulæ apræ: = glandium, Martial. 7, 2; cf. — glandulosus, 3: fuld af Kierter: ∞ cervix (suis), Colum.

glānis, idis, m., glānis, egf. glanus, i, m.: etflags Jist, Plin. 9, 67, o. id. 32, 45; — not.: Glānis, is, m.; sem Jter: Biform af Clanis, egf. af Clanus, vid. Plin. 3, 9. — glans, dis, f., [best. m. βίλαρος]: Agern, el. Egeens Frugt; egf. enhver agern-

fermet Træfrugt, rimel. egf. Elden el. Vogens Frugt, (glans fagea el. fagi); — saadanne Frugter utgierre Menneskenes ælste Næring; vid. Cic. Orat. 9, Plin. 16, 5 flgd., Lucr. 5, 1415, Virg. Ge. 1, 148, o. Ovid. Met. 1, 106; — II) „overf.“ o. ifølge etflags Lighed: A) en agernfermet Blymasse til at fæste paa Jænden, Sall., Liv.; cf. Caes. B. G. 5, 43, o. id. ibd. 7, 31; — B) f. summa pars penis, Cels. 7, 25.

glārea, ae, f.: Risel el. Riselvand, (opp. pulvis), Cic. Qu. Fr. 3, 2; navnl. egf. til Weinlag, (ligesom silex til Brolagning); vid. Liv. 41, 27; men elivōs glarea raris, Virg. Ge. 2, 212; cf. — glareōsus, 3: fuld af Risel el. Riselvand, terra, Varr.; men absol.: glarea et saxosa amat ficus, Colum.; men flumen sata glarea volvens, Liv. 21, 31. — glastrum, i, n., ligesom vitrum: en Vandplante, der giver en blaa Farve, (isatis tinctoria L.), brugtes til Jævnning af Mørkeblaat, Plin. 22, 2.

Glaucē, es, f., glaucē: Møder til den tredje Diana, Cic. N. D. 3, 23; — not.: en anden Benæv-nelse af Jafens Gemaltinde, Crensa, Hygin. Fab. 25. — glaucēum, i, n.: = glaucion, Colum. poet. 10, 101. — glaucēus, 3: af Værten glaucion, suens, Scrib. Larg. — Glaucaia, ae, m.: Tidmann i gente Servilia o. Mallia. — glauciēcōmans, tis, adj., [glau-cus]: med blaaagraa Haar, d. e. blaaagraa, oliva, Juven. — glaucina, orum, n., glaucina: Salte af Værten glaucion, Glancienfælde, Dig. — glaucion, i, n., glaucior: etflags Plante, sem giver en blaaig Farve, germ. Schellkraut, Plin. 27, 59, (chelidonium glaucium L.). — glauciscus, i, m., glaucizos: etflags Jist af blaaig Farve, Plin. 32, 46. — glau-cito, are, v. n., Svælpsens Naturlyd; at biffse, Anet. Carm. Philom. 60. — glaucōma, atis, n., (egf. glaucoma, ae, f.), τὸ γλαύωμα: Jerdunkling af Crystallinsien, den graa Star, Plin. 29, 38; — 2) cf. comst „overf.“: glaucomam alicui ob oculos objicere, Plaut. Mil. gl. 2, 1, 70.

1. glaucus, 3, glaucos: blaaagraa el. blaaig el. graalig; ∞ amictus (nymphae, om Havet), Virg. Aen. 12, 885; men ∞ sorores, (Mæreberne), Stat.; ∞ saliv, Virg.; cf. id. Ge. 2, 13: ∞ frons (salictorum); ∞ equus, id. ibd. 3, 82; ∞ oculi, Plin. 8, 3, oftere. — 2. glaucus, i, m., glaucos: etflags poestienkt blaaig Jist, Plin. 9, 25.

3. Glaucus, i, m., glaucos; i Mythologien; Den Jister af Antheden paa Cubeca, blev jervandlet til en Havgud, Ovid. Met. 13, 906 flgd., oftere; cf. chorus Glauci, (de ham underordnede Havguder), Virg. Aen. 5, 823; — II) en Søn af Etefubus, blev sonderlilt el. fættet af hans egne Heste; vid. Virg. Ge. 3, 267; — III) en Anfører af Lycierne for Troja; vid. Hor. Sat. 1, 7, 17. — glaux, eis, f., glauc: en Benæv-nelse paa Værten engalacton, Plin. 27, 58.

glēba, (egf. glæba), ae, f., [best. m. globus o. glomus]: Jertklob el. Jertklump, navnl. egf. til at fæste med, Cic. Caeclm. 21; — glebas rastris frangere, Virg., lignibus versare, Hor.; cf. Lucr. 1, 212, oftere; — b) navnl. egf. Jertklump, der ifølge en Begravelsesæremeni bliver fæstet paa den Mæde; hvorom Cic. Leg. 2, 22: priusquam in us injecta gleba est; — II) „overf.“: A) Jertbunden, vid. Virg. Aen. 1, 531; men qui nullam agri glebam possident, (sem eie det mindste Jertbunden), Cic. Ver. 3, 11; cf. Liv. 4, 11; — B) Klump, Stykke; ∞ turis, Lucr., sevi ac picis, Caes., marmoris, Plin.

*glebalis, e: bestaaende af Jertklumper, agger, Amm.; — II) i Retsspreget: hørende til Jertbunden; ∞ collatio, Afgift deraf, Cod. Theod.; — glebarius, 3: hørende til Jertklump; — glebari valentes (boves: stærke Pleverer), Varr.; — glēbātum, adv.: efter Jert-slytter; ∞ agros metiri, Lactant.; — glebatio, onis, f., ligesom glebalis collatio: Afgift af et Grund-

flytte, Cod. Theod.; o. — *glēbōsus*, 3: fuld af Jordklumper; — *globosa camporum*, Appul.; — *compar.*, — *terra*, (stærkere Jordsæm), Plin. 35, 53; — [*gleba*]. — *glebula*, ac. f., demin. af *gleba*; 1) „egenl.“: liden Jordklump, Colum.; — 2) „overf.“: A) liden Grundstøffe, Juvenal. 11, 126; — B) liden Klump el. liden Støffe, myrrhæ, Vitruv.; men *glebula* ex metallo, Plin. Ep. 10, 16; df. — *glebulentus*, 3: af Jordklumper; ∞ animalia, (sem ere opfyldede deraf), Appul.

glechon, onis, m., *gλῆχων*, pulegium: etflags Bært el. Plante, germ. Pfeife, Appul.; df. — *glechonites*, ac, m., *gλῆχωνίτης οἶκος*, (en dermed tilberedet Vin), Colum. 12, 35. — *Glesariae*, (el. *Glessariae*), arum, f., insulae, in sinu Codano, (ligeform Næderne), Plin. 1, 27; af — *glesum*, (el. *glessum*), i, n.; (germanisk Ørd): Bernsten el. Ræv; vid. Plin. 37, 11; cf. Tac. Germ. 15: soli omnium (Aestii) succinum, quod ipsi glessum vocant, legunt. — *glencinus*, 3, *gλῆκινος*: af Væst, blandet med Væst, oleum, Colum.; Plin.

glino, i, n., *gλῆνος* el. *gλῆνος*: en Art af Abertræet, (acer), Plin. 16, 26. — *glirarium*, i, n., (sc. stabulum): Sted el. Rum, hvori glires holdes og fædes, Varr.; af — *glis*, gen. *gliris*, m., (sciurus *glis* L.): etflags Rette el. Skovmus, sem Næmerne fædede til deres Taffeler; vid. Plin. 8, 82, o. Martial. 13, 59; *glirum* examina, Plaut. frgm.

glisco, ere, v. n.; [rimel. befl. m. cresco; vid. Fest. s. h. v.]: at være op el. i Veiret, at tilstige, at have sig, etl.; (enest. „poet.“ o. i efterang. Prosa): 1) „egenl.“: — *asellus* paleis etiam *gliscit*, (bliver fed deraf), Colum.; *terra* eo (stercore) quasi *pabulo gliscit*, id.; men *glies* a *gliscendo* dictos etc., vid. Fest. p. 278 s. v. *reglescit* (Müll.); — *ut ignis oleo (gliscit)*, Cic. frgm. ap. Non.; cf. Lucr. 1, 475; *figel. glisciente vento*, Sall. frgm. ap. Non.; — 2) „fig.“: A) „overf.“: liden efter liden at tilstige el. udbræde sig el. blive stærkere; — *bellum per aliquot annos gliscens*, (truncate med Udbrud), Liv. 2, 19; cf. id. 27, 3: in oculo gliscens facinus; men *gliscit* seditio, (udbræder sig), id.; men Tac. Ann. 4, 2: ∞ numero, (oppon. minus); men id. ibd. 11, 22: *gliscitibus negotiis*; men *gli-ere* singulos, (at de blive rigere el. magtigere), ibd. 2, 33; — B) „ment.“: *accenso gliscit invidia Turno*, Virg. Aen. 12, 9; *figel. gliscit ira tyranno*, Sil.; — *h) figel. em penerer*; quom etc., *glisco gaudio*, Turpil. ap. Non.; men Stat. Theb. 8, 756: *gliscitque videns, glæter sig ved Synet deraf*; — ∞ regnare, (være lysen deraf), id.; ∞ ferro, (være kamplysten), id.; — not.: ferel. egf. sem pass.: *ut major invidia Lepido glisceretur*, Auct. ap. Non.

glōbatim, adv.: i Høbe el. i Sværme; ∞ digressi per vicina praedones, Ann.; o. — *glōbo*, avi, atum, 1, v. a., [*globus*]: at ferne til en Kugle, at afrunde; (efterang. Ørd; særv. in pass. el. med.); 1) „egenl.“: — *rapa in rotunditatem globari*, Plin.; men *forma mundi in speciem orbis globata*, id.; — 2) „overf.“: *globari*: at famles i en Høbe el. Klynge; — *examen totum circa regem globatur*, id.; si nubes *globabuntur*, id.; *cornices globatae vehementius properant*, Solin.; — [*globus*].

glōbōsitas, atis, f.: kugleformet el. afrundet Gestalt; ∞ terrae, Macro.; af — *glōbōsus*, 3, [*globus*]: kugleformet el. kugleformet; — *mundus globosus* est fabricatus, Cic. Univ. 6; ∞ stellae et rotundae, id.; men ∞ saxa, Liv. 38, 29. — *globulus*, i, m., demin. af *globus*: liden Kugle el. liden Klump; *globuli chrysocoliae*, Plin. 33, 27; — 2) df. „alleg.“: melliti verborum *globuli*, Petron. Sat. 1.

glōbus, i, m., [rimel. befl. m. glomus]: ethvert kugleformet Legeme, en Kugle; 1) „egenl.“: vid. Cic. N. D. 2, 18: ex solidis (formis) *globus* ... ex planis circulus, etc.; ∞ terrae, id.; *globi stellarum*, id.; ∞ solis et lunae, Lucr.; — egf. Kugle til Udflugning,

Plant. Poen. 2, 35; ∞ *farinae*, Varr.; men ∞ cordis, „pect.“ i. cor. Lucr.; — B) „bef.“ egf.: 1) en kugleformet Melspise, Belle el. Klump, etl., Varr., Cato; — 2) en sammentrængt Høb af Krigsfødt, (som etflags Etagerden); — *cuneo*, ant *globo*, ant foreipe, ant turribus, ant *serra* (adoriri), Cato ap. Fest. s. v. *serra*, p. 311; — 3) „fig.“: A) enhver kugleformet Mæsse; — *Flammammisque globos* etc., Virg. Ge. 1, 473; ∞ *sanguinis*, Ovid.; ∞ *nubium*, Lucan., Tac.; — B) en sammentrængt Høb el. Mæsse af Næmmer; — *circa Fabium globus* etc., Liv. 8, 31; men *globi militum*, Tac. Ann. 11, 61; — *h) etere* egf. ut *Vibeg. af Ringeagt*; — *ex illo globo nobilitatis* etc., Sall. Jug. 85; men ∞ *conjunctionis*, (hin Bænde af Sammenføerne), Vell. 2, 58; cf. Nep. Att. 8.

glocio, ire, v. n., ligeform *gλῶζω*, Sonens Naturlyd: at klukke el. fagle, Colum. 8, 5. — *glocioro*, are, v. n., Sterfens Naturlyd: at hiebre, Auct. Carm. Phil. 29.

glōmerābilis, e: afrundet, rund, sidus *Plejadam*, Manil., orbis *lunae*, id.; — *glōmeramen*, is, n.: Kinding; df. „concret.“: rund Legeme, en Kugle; (men rimel. atene for o. efterel.); — ∞ *lunae*, Lucr.; cf. id. 2, 685; men id. ibd. 453: *glomeramina quaeque* etc., (de runde Atomer); — *gluere glomeramina*, (t. c. peller), Seren. Samn.; — *glōmerate*, adv.: i en Høb; df. „overf.“: sammentrængt; compar., ∞ *dicere*, Auson.; — *glōmeratim*, adv.: hobevis, i Høbe el. Klette el. Sværme; ∞ *ingredientes homines*, Macro. Sat. 6, 4; o. — *glōmeratio*, onis, f.: Høstens afrundede Jordebveagelse el. Trav; (astureonibus) mollis altero crum explicatu *glomeratio*, Plin. 8, 67; — [af figd.].

glōmero, avi, atum, 1, v. a., [*glomus*]: viffel el. vinder sammen ligesom i et Kogle el. i en anden rund Gestalt; 1) „egenl.“: sive ... *lanam glomeravit in orbis*, Ovid. Met. 6, 19; men id. ibd. 1, 35: *Sic terram deus ... magni speciem glomeravit in orbis*; cf. id. ibd. 9, 222; men *offae glomerantur ex ficiis et farre mixto*, Varr.; men *venae inter se implicatae glomerantur*, Cels.; men *glomerata turbine nives*, Sil.; cf. Virg. Aen. 3, 577; men *glomeratos pulvis*, Lucan.; „pect.“ egf. em den travende Høst: *gressus glomerare superbos*, Virg. Ge. 3, 118; — 2) „fig.“: at sammenbæbe, at famle i en tæt Høb el. Mæsse el. Klynge; ete egf. in pass. el. med.: at famles i Høbe el. Klynger; — ∞ *manum bello*, (famle en Trop til Kamp), Virg. Aen. 2, 315; men *legiones in testudinem glomerantur*, Tac. Hist. 3, 31; cf. Virg. Aen. 1, 155, o. id. ibd. 3, 314; men id. Ge. 1, 323: *foedam glomerant tempestatem (nubes)*; cf. Lucr. 3, 496 o. 510; — B) egf. „ment.“ el. m. Begrebsobject; ∞ *simul fas et nefas*, Prudent.; men Cic. poet. Tusc. 2, 10: *glomerata elades* etc.; men id. poet. Div. 1, 12: *glomerans annus* (sc. se: ligesom bevrullende).

glōmērōsus, 3: rund el. rundagtig, frind, apes, Colum. 9, 3; af — *glōmus*, eris, n., [befl. m. *globus*]: et Kogle; — *si tantundem est in lanæ glomere*, quantum etc., Lucr. 1, 361; ∞ *lini*, Plin.; ∞ *lanæ*, Hor.; — not.: *glomus* in sacris crustulum etc., vid. Fest. p. 98.

gloria, ae, f., [befl. m. *clarus*, egf. m. *zēlos*; alts. æpret. ligesom rumor o. fama; Dntale; df. 1) „egenl.“: Berømmelse, Ravnagtighed, Hæder el. Ære; — *est enim gloria ... consentiens laus bonorum*, etc., Cic. Tusc. 3, 2; in summam *gloriam venire*, id. Att. 2, 20; *figel. gloriam consequi*, (stræbe deraf), id.; *esse magna gloria apud omnes*, id.; *esse in aeterna gloria*, id.; men id. Plane. 25: *honorum gradus ... sunt pares, gloriae dispares* ... *ut is maxime gloria excellat, qui etc.*; — *an ... parum ad posteros gloriae tradiderunt*? Quintil. 12, 11, 28; men Hor. Od. 3, 26, 2: *Et militavi non sine gloria*; — „poet.“

bæder egf. Tyren: armenti gloria, Ovid. A. A. 1, 200; — men in pl.: veteres Gallorum glorias etc., Tac. Ann. 3, 45; cf. Plant. Truc. 4, 4, 36; — b) c. gen. obj.: pro gloria belli atque fortitudinis, Caes. B. G. 1, 2; cf. Cic. Off. 1, 19; liget. rerum gestarum gloria florere, id. d. Or. 1, 1; cf. id. Brut. 68; men vaniore dicendi gloria festo gens, Quintil. 12, 10, 17; — H) „everf.“: Ugeriærigbed, Støftbed, Praferi; a) absol.; — quae tua gloria est, (ifølge din Ærfængelighed), Cic. Fam. 7, 13; cf. Hor. Epod. 2, 1, 177, v. id. Od. 1, 18, 15, eftere; — egf. in pl.: hominem ... gloriârum pleniorum etc., Plaut. Mil. gl. 1, 1, 22; cf. Gell. 1, 2; — b) egf. c. gen. obj.: vid. Virg. Ge. 4, 245, v. Lucan. 4, 376.

*gloriâbundus, 3, ligefem gloriâs: præfende, Gell. 5, 5; — gloriatio, onis, f.: Berømmelfe, Røftale; — gloriatioe dignum esse vitam beatam, Cic. Fin. 4, 8; v. — gloriator, oris, m.: fom gior fig til Æraf; v. amicitiae alienius, Appul.; — [glorior]. — *glorificatio, onis, f.: Ærberligelfe, Auguftin.; af — glorifico, are, v. a.: forberliger, præfer, deum, Tertull.; af — gloriificus, 3, [gloria, facio]: hæderlig, berømmelig; ∞ tua sedes, Cod. Just. — gloriola, ae, f., demin. af gloria; — nosmet ipsi vivi gloria nostra perfruamur, (min Smule Ære cf. Berømmelfe), Cic. Fam. 5, 12; men id. ibid. 7, 5: iis gloriolae insignibus etc., (Titelen af Tribun, eef.).

glorior, atus sum, 1, v. dep. a. v. n., [gloria]: gior mig til Æraf, præfer dermed, fættir min Ære deri, oel.; — c. acc., cf. m. Objectz: cf. Relativfætning, cf. c. abl., cf. m. de, cf. m. in c. abl., cf. absol.; — a) c. acc.; — in eum haec gloriantem impetum facit, Liv. 27, 12; cf. Cic. d. Senect. 10 v. 23; — ðf. in partice. fut. pass.; quod si est, beata vita gloriaunda et prædicanda et præ se ferenda est, Cic. Tusc. 5, 17; — b) m. Objectz: cf. Relativfætning; — se alterum fore Sullam, inter suos gloriatu est, etc., Caes. B. C. 1, 4; cf. Cic. Pis. 1, viter, egf. Hor. Epod. 11, 23; — men Suet. Calig. 38: gloriatu est ... Caesoniae (dat.), quantum egisset, dum etc.; — c) c. abl., cf. m. de, cf. m. in; — quod sua victoria tam insolenter gloriantur, Caes. B. G. 1, 14; ut, quibus rebus gloriantur in vobis, eadem in aliis reprehendatis, Cic. Lig. 7; — quoniam ... de tuis divitiis intolerantissime gloriaris, id. Vat. 12; men ∞ de M. Catone etc., id. Plane. 8; — in virtute recte gloriamur, Cic. N. D. 3, 36; cf. id. Off. 2, 17; — d) endef. absol.; — licet enim mihi ... apud te gloriar, id. ibid. 1, 22; men id. Coel. 19: defendendi haec causa, non gloriandi loquer; cf. Suet. Tit. 10.

gloriose, adv. af gloriosus; 1) „alm.“: berømmelig, med Berømmelfe, triumphere, Cic. Fam. 2, 12; — egf. in compar., Sall. fragm. ap. Gell. 2, 27; men in superl., id. Att. 11, 4; — H) „everf.“: gierende fig til; vid. Cic. d. Or. 2, 8; ∞ mentiri, id. Mil. 27; — egf. præfende, hæderliger; subnixis alis me inferam, atque amicibor gloriose, Plaut. Pers. 2, 5, 6.

gloriosus, 3, [gloria], 1) „alm.“: berømmelig, hæderlig, ærefult; — clarorum hominum facta illustra et gloriosa, Cic.; men quae in privatis gloriosa sunt, id. Deiot. 14; ∞ mors, id., militia, Justin.; ∞ honores, (opp. obsoleti), Nep. Milt. 6; men m. Subiectfæm.: carum esse civem ... gloriosum est, Cic. Phil. 1, 14; men absol.: tum necessaria gloriosis praeposita, Vell. 2, 110; eft egf. c. dat.; vid. Cic. Div. 2, 2, v. id. Fam. 9, 4; — compar., multo gloriosius duxit et, Nep. Ages. 4; superl., ∞ dies, vid. Tac. Hist. 5, 17; ∞ victoria, Suet.; ∞ factum, Cic. Phil. 2, 11; — H) „bef.“ v. „everf.“: hørtalende, præfende; — gloriosus fuisti, Cic. Flacc. 22; liget. id. ibid.: ∞ illa ostentatio etc.; cf. Nep. Timol. 4, v. Plin. 3, 9; — egf. opbfæft cf. dumsloft; facere se gloriosum, (ge-

bærde fig faaletes), Plant.; ðf. Miles gloriosus: Titelen paa en Comedie af Plautus, hvortil egf. figter Cic. Off. 1, 38, v. id. Lael. 26; — men pavo, gloriosum animal, Plin. 10, 22.

glos, gloris, f., [etr. af γλῶσς, att. γλῶσς]: Mandens Tøfler, Svigefinde, (derim. fratria: Broccrens Kene), Dig. — glossa, ae, f., γλῶσσα, (i. e. lingua), i Grammatiken: foræftret Dred, der bebhøver Ærflaring, (i. d. færd. glossema), Anson.; — 2) ðf. in pl.: glossae, arum: en Samling af faadanne Dred tilligem. deres Ærflaring, Varr. — glossarium, 1, n., γλῶσσογράφος: Drebog ever jørelæde eg vanføelige Dred, vid. Cato ap. Gell. 18, 7. — glossema, atis, n., γλῶσσομα: Dred, fom bebhøver Ærflaring, glossemata ... voces minus usitatas etc., Quintil. 1, 8, 15, Varr. — glossematicus, 3, γλῶσσοματικός: borende til foræftrede Dred, Diomed. — glossopetra, ae, f., γλῶσσοπέτρα: eflågs tungeformet Vædflien; vid. Plin. 37, 59. — glottis, idis, f., γλῶττις: eflågs liden Årgel, Plin. 10, 33.

glubo, 3, v. a. (v. n.), [bef. m. γλῶγο, i. e. sculpo]; 1) „egenf.“: affkaller; ðf. færd. afbarfer, salicita, Cato, ramos, Varr.; — not.: egf. absol. cf. fem neutr.; materies ... quum globet (flippeer Værfen), tempeſtiva erit, Cato; — H) „everf.“, Catull. 58, 5, (om Væſtia): Glubit magnanimos Remi nepotes, (i. e. bonis spoliat); ðf. — gluma, ae, f.: Etal cf. Bælg cf. Nene, navul. Aernets; gluma ... folliculus grani, Varr.

glus, utis, f., Bifer af gluten, Anson. — glut glut: Naturlig af det igiemem en trang Nabning fremmende Vand, post. in Anthol. Lat. (Burm.). — gluten, mis, n., v. glutinum, 1, n.: Æim; — lenta de cortice gluten, Virg.; cf. Lucr. 6, 1068; glutinis compages, Plin.; — glutinum Daedalus invenit, Varr.; glutinum taurinum, (af Drefeder), Lucr.; — H) „everf.“ v. efterel.: Vand cf. Ærbindelfe; — glutino cutis tegi, Prudent.; glutino individuo connecti, Appul., (al. glutinio).

*glutinamentum, i, n.: fammentimet Sted (i Papæret), Plin. 13, 25; — glutinatio, onis, f.: Sammenfømming; ðf. „everf.“: Sammentrækning cf. Infåling, vulneris, Cels.; — glutinativus, 3: fammentimende; ðf. „everf.“: fammentrækkende cf. bef. brevende, Appul.; — glutinator, oris, m.: fom fammentimer (navul. Plade til Beger), en Bøgbinder, Cic. Att. 4, 4; — ðf. glutinatorius, 3: = glutinativus, Theod. Prisc.; — [glutino].

glutinosus, 3, [gluten]: fuld af Æim, pes, Rutil. hin. 1, 610. — glutinium, i, n., f., und. glutinum, nr. II. — *glutino, avi, atom, 1, v. a.: fammentimer, chartas, Plin., fragmenta vitæ, id.; — H) „everf.“ i Væglæproget: Iuffer en Nabning, navul. et Saar; glutinantis medicamenta, Cels.; ∞ cicatrices, Plin., nervos praecisos, id.; v. — glutinosus, 3: fuld af Æim, hæbrig cf. fei i fit Slågs; terra, Colum., caro, Cels.; — compar., ∞ pus sanguine et sanie, id.; superl., ∞ terra, Colum., resina, Cels.; — [gluten]. — glutinum, i, n., f., und. gluten.

1. glutio, (glutio), vi v. n., itum, 4, v. a., [glutus]: nedfluger, fælger, epulas, Juvenal. 4, 29; — H) „everf.“ om Tyden, (ligefem at nedfluge den); quum glutiam vocem (corvi) velut strangulati, Plin. 10, 15; — men mortem glutiam, (i. e. exhaustam), Tertull. — 2. glutio, (v. glacio), fem Bifermer af glacio, vid. Fest. p. 39 Mull. — glutio, (egf. glutio), onis, m., [1. glutio]: en Slughæft, en Åraafer, Pers. 3, 112. — glutto, onis, f., und. fræd. — glutus, (egf. glutus), 3, [bef. m. gluten]; men færd. om Jorden cf. Ågeren: fei, bled, (oppo. spæd); — beneque glutus siet (locus), Cato; cf. Plin. 17, 29.

glycymēris, idis, f., γλυκύμηρις: en Musling-art, (germ. Cicumuschel), Plin. 32, 53. — glycyrrhiza, ae, f., e. glycyrrhizon, i, n., γλυκύρριζα, γλυκύρριζον: Sodrerod el. Sodtræ, (el. Yacistræ); vid. Plin. 22, 11, o. id. 11, 119; egf. dulcis radix, Cels. — glycyside, es, f., γλυκύσιδη; Pæni el. Gigtrefe, Plin. 25, 10, o. id. 27, 60. — glyssomarga, (al. glissomarga), ae, f.: etflags hvid Merget, Plin. 17, 4.

Gnaeus, f. und. Cnaeus. — gnaphalion, i, n., γναφάλιον: etflags utdragtig Plante, germ. Wiesfemwelle, (d. e. Enguld), Plin. 27, 61. — gnarigavit, sercl. f. narravit, Liv. Andron. ap. Fest. p. 95. — gnaritas, atis, f., [gnarus]: Rundstak derem el. Veficentstak dermer; fiducia gnaritas locorum etc., Sall. frgm. ap. Non. — gnaruris, e, ferz o. eftercl. Biseren af gnarus; — gnarures vos volo esse hanc rem, Plaut. Most. 1, 2, 17; silt. egf. hos Auson. o. Arnob. — gnarus, 3, [f. narus; vid. Cic. Orat. 47; best. m. inns. gnatus f. notus, nosco, γνῶναι]; — I) act.: som veed el. fiender neget; — e. gen., el. m. Relativ. el. Objectsfæm.; ferz o. eftercl. egf. e. acc.; — a) e. gen.; nec loci gnara sum, etc., Plaut. Rud. 1, 3, 28; gnarus rei publicæ, Cic.; ∞ armorum et militiæ, Colum.; — b) m. Relativ. el. Objectsfæm.; nemine gnaro, quidnam coepturus esset, Suet. Calig. 46; cf. Cic. Orat. 4. — satis gnarus, jam in Thessalia regem esse, Liv. 33, 5; — c) e. acc.; vid. Plaut. Most. 1, 2, 17, und. gnaruris; — II) „overf.“ o. pæstet, ligesom notus: fiendt el. befændt; men rimel. afene hos Tac.: vid. id. Ann. 1, 63, efere.

Gnatho, onis, m., hos Terent.: Nænet paa en Enytleget; df. egf. „alm.“ en Enytleget, Cic. Lael. 25; cf. id. Phil. 2, 6; df. — Gnathonici, orum, m., ligesom Disciple af hin Gnatho, Ter. Eun. 2, 2, 33. — gnatus, 3, f. natus, 3, und. nascor. — gnave, gnavitas, gnaviter, gnauus, f. und. nave, etc.

Gnidius, 3, f. und. fgd. — Gnidus, (-os), (egf. Cnidus), i, f., Κνίδος: derist By i Carien, beremt af Pyratides's Venusfætte; bod. Cnido; vid. Mela 1, 16, Plin. 5, 29, Hor., Ovid., egf. Cic. Manil. 12, o. Liv. 37, 16; — 2) df. Gnidius, 3; gnitist, Venus, Plin., Gyes, Hor. Od. 2, 5, 20; men ∞ arundo, (Skriverpen af gnitist Ror), Auson.; — b) df. subst. pl. Gnidii (el. Cnidii), orum, m.: Gnidierne el. Jndæanerne af Gnidus, Cic. Verr. 4, 60, o. Plin. 36, 4.

gnobilis, e, f. und. nobilis. — gnōme, es, f., γνώμη: Taufæreg, Sentens, d. lat. sententia, Fronto. — gnōmon, onis, m., γνώμων: Vifer paa Soluhret, Plin. 2, 74, Vitruv.; — gnōmonicus, 3, γνώμωνικός: borende til en Solvifer el. til et Soluhr; — ∞ rationes, Vitruv., res, id.; — II) df. subst.; A) gnōmōnica, ae, (sc. ars), egf. gnōmonice, es, f., γνώμωνική, (sc. τέχνη): Soluhrmagerfuen, (el. alm. Uhrmagerfuen), Vitruv., Gell., Plin.; — B) gnōmonici, orum, (sc. artifices): Soluhrmagere, (el. alm. Uhrmagere), Solin.

gnosco, ere, f. und. nosco. — Gnosiacus, (el. Gnoss.), 3, et, f. und. fgd. — Gnōsos, (-us), egf. Gnossos, (-us), i, f., Γνωστός, Γνωστός, Κνωστός: By paa Creta, var engang N. Mines's Hovedstad; vid. Mela 2, 7, o. Plin. 4, 20; — B) df. 1) Gnōsiacus, (Gnoss.), 3: gneist el. cretist, rex, (i. e. Minos), Ovid., regnum, (i. e. Creta), id.; — 2) Gnōsiās, (el. Gnoss.), adis, f.; a) adj.: = fgd.; Gnosiades juvenæ, Ovid. A. A. 2, 293; — b) subst. Gnosiās, (sc. puella), i. e. Ariadne, id. ibd. 1, 566; — 3) Gnōsis, (el. Gnoss.), idis, f.: = Gnosiās; a) adj.; aspiciēs ... coronam Gnosiā, (Etiernbillede Ariadnes Krone), Ovid. Fast. 3, 459; — b) subst. Gnōsis, (sc. puella), i. e. Ariadne, Ovid. A. A. 1,

527, efere; — 4) Gnōsius, (el. Gnoss.), 3; aa) adj., gneist, egf. cretist; ∞ Epimenides, (af el. fra Gnēsist), Plin.; ∞ regna, (i. e. Creta), Virg.; men id. Ge. 1, 222: Gnōsia stella coronæ, (Etiernbillede Ariadnes Krone, sædv. Krone); heder Colum. 10, 52: ardor Gnōsius Bacchi; — bb) subst.; a) Gnōsii, (el. Gnossii), orum, m.: Jndæaner af Byen Gnēsist, Liv. 37, 60; — b) Gnōsia, (sc. puella), Prop. 1, 3, 2, i. e. Ariadne. — gnostici, orum, m., γνωστοί: Gnostierne, en Religionsfæet i d. første kristelige Aarh., Augustin.; egf. markes Tertulliani Liber adversus Gnosticos. — gnotus, 3, f. notus, f. und. nosco. — gōbius, (egf. coh.), i, o. gōbio, onis, m., γοβίος: Grundlingen, en Giskeart, Ovid. Hal. 128, Plin. 9, 53, Martial., o. A. — Gomorrhæus, 3, Γομορράιος: benævnt efter den undergange By; — Gomorrhæa, ae, f., Prudent., egf. Gomorriham, i, n., Tertull. — Gomphi, orum, m.: By i Thefasten, Caes., Liv.; — 2) df. Gomphenses, ium, m.: Jndæanerne deraf, Caes. B. C. 3, 81. — gomphus, i, m., γόμπος: Nagle, Trænagle, Tertull.; cf. Stat. Silv. 4, 3, 47.

gongylis, idis, f., γογγυλίς: etflags rund Ror, Colum. poet. 10, 421. — goniaea, ae, f.: etflags ubetændt Vædsel, Plin. 37, 59. — gōnorhoea, ae, f., γονόρροια, i. e. seminis profusio, Jul. Firm.

Gordæi (el. Gordiaei) montes, Curt. 4, 10, o. Plin. 6, 12: Nieragstrafning i Armenien. — Gordianus, i, m.: Nænet paa reene romerske Keisere; vid. Capitol. Gord.; — 2) df. adj. Gordianus, 3, Inscript. — Gordium, i, n.: By i Sterphygien ved Floden Sangarius; vid. Plin. 5, 42, Liv. 38, 18, o. Curt. 3, 4. — Gordius, i, m.: Kænge i Gordium i Sterphygien, befænt af hin uopføselige Knude ved hans Bøgn, hvilken Knude Al. d. Store everhug; vid. Curt. 3, 1, o. Justin. 11, 7.

Gorge, es, f.: Datter af R. Demus; vid. Ovid. Met. 8, 543. — Gorgias, ae, m., Γοργίας; 1) beremt græst Sophist, samtids med Socrates, Cic. d. Or. 1, 22, o. id. Orat. 12; — 2) egf. en beremt Mytolog i Athenen; vid. Cic. Fam. 16, 21. — Gorgo, el. Gorgon, onis, f., Γοργώ: den slangehaarede Datter af Phereys, heder egf. Medusa, hærde den Genskab, at forvandle til Sten enhver, som saae hende; — hendes af Perseus afbuggede Hovede satte Minerva derefter i sit Etield; vid. Ovid. Met. 4, 698, efere, o. Virg. Aen. 8, 434, efere; f. egf. Cic. Verr. 4, 56: Gorgonis os, (Medusahovedet). pulcherrimum, cinctum anguibus; — men Ovid. Trist. 4, 7, 12, forbindes ved Apposition: ora Medusæ Gorgonis anguinis cincta ... comis; — pl. Gorgones, Virg. Aen. 6, 289; — B) df. 1) Gorgōneus, 3: gorgonist el. medust; ∞ crines, (Slangehaar, som Medusa's), Ovid.; cf. Virg. Aen. 7, 341: Gorgoneis Allecto infecta venenis; men ∞ læus, Prop. 3, 2, 32, (som dønned af den af Pegasus aabnede Rilde, Hippocrene); ∞ equus, (i. e. Pegasus, der er opstaaen af Medusa's Blod), Ovid. Fast. 3, 450; — 2) gorgonia, ae, f.: Korallen, (forbi den forfæstet ved at komme af Bander i Lufte), Plin. 37, 59.

Gortyna, ae, f., o. Gortyne, es, f.: By paa Creta, Mela 2, 7, Plin. 4, 20, Lucan., Senec.; egf. Gortyn, ynīs, f., Val. Fl.; — B) df. 1) Gortynius, 3; aa) af el. fra Gortyna, iudex, Cic. Phil. 5, 5; — b) egf. subst. Gortynii, orum, m.: Jndæanerne deraf, Nep., Liv.; — bb) „fyneed.“ egf.: cretist, stabula, Virg. Ecl. 6, 60, spicula, id. Aen. 11, 773; — 2) Gortyniæus, 3: = Gortynius, arcus, Ovid. Met. 7, 778; — 3) Gortynīs, idis, f.: gortynist, arundo, Lucan. 6, 214.

gossypinus, i, f.: Bomulstæubsten, (gossypium arboreum L.), Plin. 12, 21. — gossypion, i, n., o. gossipion, i, n.: = fgd., Plin. 19, 2,

Göthi, orum, m.: Gølf i d. nordlige Tydsland, Anson.; — bed tidlige Gothones el. Gotoes, Tac. Ann. 2, 62, egf. Guttones, Plin. 4, 28; — B) df. 1) Göthia, ae, f.: Gøthien el. Gøthernes Land, Amm. 30, 2; — 2) Gothicus, 3: gøthisk, bellum, Treb. Poll.; — b) egf. sem Grestitil: Gothicus, i: Gøthernes Overvinder, Vopisc. Aurel. — Gothini, orum, m.: celtisk Gølf i d. n. v. Græcavius, Tac. Germ. 43. — Gothones o. Gotoes, f. ind. Gothi.

grabatulus, i, m., demin. af fgd., Appul. — grabatus, i, m., *γράφος*: etslags Leibant el. Seng, ringere end lectus; vid. Cic. Div. 2, 63; men restibus tenti (grabati: hvís Bænd er af Linder), Lucil. ap. Non.; cf. Senec. Ep. 18, o. Martial. 6, 39.

Gracchanus, 3, f. ind. fgd. — Gracchus, i, m.: romersk Tilhænger i gente Sempronius, hævraf her mærkes; 1) Tib. Sempronius Gracchus, Cæltiberernes Overvinder, var ved den ældre Africanus's Datter, den aarbrige Cornelia, fader til de tvende næstnævnte Brødre; vid. Cic. Off. 2, 12 o. 23; — 2) Tib. Sempr. Gracchus, o. C. Sempr. Gr.: Sommer af d. fgd.; vid. Cic. Off. 1, 22, o. id. ibd. 2, 21, egf. Flor. 3, 14 o. 15, egf. Vell. 2, 2 fgd.; — B) df. adj.: Gracchanus, 3, judices, Cic. Brut. 21, (den ved en Lov af C. Gracchus til Dommere indsatte Ridderskand); — mala, Senec.; — tumultus, Val. Max.

gracilis, tis, adj., forcl. f. gracilis: tynd, spæd, Naev. ap. Non. — gracilentus, 3, ligesom fgd., for e. ceterel. f. gracilis: fin; — silum, Enn. ap. Non.; — equus (mayer, edl.), Gell. — gracilesco, ere, v. inch. n., [gracilis]: at blive tynd el. smal; (ceterel. Drd); — obeliscus gracilescens, Ammian. — gracilipes, edis, adj., [gracilis, pes]: med tynde Ben, ciconia, P. Syr. ap. Petron. Sat. 55.

gracilis, e: tynd, spæd, smukket el. slank, egf. smal, egf. liden i sit Elags, (rosende el. dadelende); — (puella), Ovid. Rem. 328; gracili sic tamque pusillo, Hor. Sat. 1, 5, 69; cf. id. Od. 1, 5, in.; men Liv. 35, 11: equi hominesque paululi et graciles; — men — et ejuncida vitis, Plin.; — solum, id., stamen, Ovid., vinculum, Petron.; — caecumen, Ovid.; viae graciles petauri, (paa Vinien), Martial. 2, 86; — libellus, id.; — umbra, Ovid.; — compar., glans illeis brevior graciliorque, Plin.; superl., tuit (Nero) ... gracillimis erubus, Suet.; — II) „fig.“: A) „overf.“: mayer el. ringe i sit Elags; gracili et arido (agro) etc., Plin. 17, 35; — vindemiae, Plin. Ep. 9, 20; — pauperie, Appul.; — B) „ment.“, navn. om Joredraget: simpel, jevn, uden Prydsel; — Materiae gracili sufficit ingenium, Ovid. Pont. 2, 5, 26; inter gracile validumque (genus dicendi) tertium aliquid constitutum est, Quintil. 12, 10, 66; cf. Gell. 7, 14, ab in., o. Plin. Ep. 2, 3; men om Taleren, Quintil. 12, 10, 36: non possumus esse tam graciles; simus fortiores; — not.: forcl. Biferum; gracilus, 3, hof. fem. gracila, Lucil. ap. Non.; pl. gracilae virginis, Ter. Eun. 2, 3, 22.

*gracilitas, atis, f.: Tyndhed, Mayerhed, corporis, (spæd el. fin Legemsbygning), Cic. Brut. 91; — cervicium et crurum, Suet. Calig. 50; — digitalis (vitis), Plin.; — egf. in pl.: gracilitates consecrari („alleg.“), Cic. Brut. 16; — II) „fig.“: Simpelhed, Jævnhed; — Lysiaca, Quintil.; cf. Gell. 7, 14; — narrationis, Quintil.; cf. id. 1, 9, 2; — gracilliter, adv.: tyndt, smalt; — fistulatum vasculum, (med fine Huller), Appul.; — II) „fig.“ om Joredraget; alia ornatus, alia gracilius esse dicenda, Quintil. 9, 1, 120; o. — gracilitudo, inis, f.: forcl. Biferum af gracilitas, Attius ap. Non.; — [gracilis], — gracillo, are, v. n., som Gødens Naturlig: at fagte, Auct. Carm. Phil. 25. — gracilus, 3, f. ind. gracilis, not.

graculus, (grace), i, m., [a sono oris, Fest.]: Krægen, (corvus monedula L.); vid. Plin. 8, 41, o. Phaedr. 1, 3; — df. graculus Aesopi, (som Dødsprog,

vid. Phaedr. 1, c.), Tertull.; figel. (som Dødsprog): nihil cum fidibus graculo, Gell. epil.

*gradalis, e: som stor Skridt for Skridt; — pugna, Diomed.; — gradarius, 3: som gaader i Skridt, equus, Lucil. ap. Non.; — II) „fig.“ om Taleren: relig, betænksem; — Cicero quoque nosier gradarius fuit, Senec. Ep. 10, e. — gradatim, adv.; eprcl.: Skridt for Skridt; df. „alleg. o. „fig.“: ligesom trinvis el. stridvis, lidt efter lidt; — ~ ascendere ab humilioribus verbis ad superiora, Cic. Part. or. 15; cf. Plin. Ep. 2, 6; — istue pervenire, Cic. N. D. 1, 32; pedetentim et gradatim accessum ad causam facere, id. Fam. 9, 11; cf. id. Tusc. 1, 24, o. id. ibd. 2, 65; — [gradus].

*gradatio, onis, f.; eprcl.: Ridsning af Trin el. Drapper; — ~ scalarum, Vitruv. 5, 3; — II) df. „fig.“ o. „alleg.“: den ligesom trinvis Fremstreden i Taleren fra det Svagere til det Stærkere, (Grækernes *ἀναγωγὴ*; — vid. Cic. d. Or. 3, 51, o. Quintil. 9, 3, 51, egf. Auct. ad Herenn. 1, 25; — gradatus, 3: forsynet med Trin el. Afstæfter; (efteraug. Drd); — bokus, Plin. Ep. 5, 6; cf. Plin. 13, 7; o. — gradilis, e; eprcl.: = fgd.; (ceterel. Drd); — templum Genii, Ammian.; — men „overf.“: ~ panis, der fra visse Drapper el. Joreboinger uddeles til de Jattige, Cod. Theod.; — [gradus].

gradior, gressus sum, 3, v. dep. n., [gradus]: at giøre Skridt for Skridt, at gaade stridvis, at stride frem, at gaade; — gradiendo ad pastum accedere, (om Dyrene), Cic. N. D. 2, 47; figel. quasdam (bestias) ... esse gradientes, id. Tusc. 5, 3; — men Virg. Aen. 10, 572: Longe gradientem etc., (tagende lange Skridt); figel. gradiens ingenti passu, Ovid.; men fidenti animo gradietur ad mortem, Cic. Tusc. 1, 46; si graderere tantum, quantum loquere, Plaut.; men gressi per opaca viarum, Virg. Aen. 6, 633; — b) egf. m. hemegent Object; uterque sexus (mulus et mola) viam recte graditur, Colum.; — II) „poet. overf.“ egf. om Ting og Vægsreber; — foras gradiens arteria clamor, Lucr.; cf. id. 6, 1121: qua graditur (nebulula).

Gradvicola, ae, m., [Gradvius, colo]: sem dyrter Guden Mars Gradvius, Sil. 4, 223. — Gradvius, (egf. Grad.), i, m., [rimel. a gradiendo, i. e. gradum inferendo]: den til Kamp fremstredende; Eritbet til Gudn Mars; — Salus duodecimi Marti Gradvio legit, Liv. 1, 20; egf. ~ pater, Virg.; egf. ~ rex, id.; egf. absol.: Gradvius, Ovid., (som egf. underf. har Grad. f. Grad.)

gradus, us, m., [best. m. gradior]; 1) „adm.“; A) „egent.“: Skridt el. Trin; — pedibus et gradu non egere, Cic. Univ. 6; quotiescumque gradum facies, id. d. Or. 2, 61; men comiss: adibo contra et tollam gradum, Plaut.; — navn. egf. i Krægsproget: acius gradum inferre, Liv.; men id. 7, 33: conferre gradum cum aliquo, (begynde Kampen); men conferre gradum, Virg. Aen. 6, 188, (fer neml. at tale med nogen); men id. Ge. 3, 169: gradum conferre juvenos, (holde Skridt); — a cursu ad gradum reduci, Senec.; ingentes ferre gradus, (tage store Skridt), Ovid.; figel. esse gradibus gradibus, Plaut.; — gradum celerare, (hvide sig, etc), Virg., corripere, Hor., addere, Liv.; gradum sistere, (standse), Virg., sustinere, Ovid.; men gradum referre, (træde tilbage), id., revocare, Virg., reducere, Petron.; — gradu citato, (ilende), Liv., concitato, Phaedr.; pleno gradu, Liv. 1, 32; men Trebon. ap. Cic. Fam. 12, 16; „alleg.“: ingressum (illum) pleno gradu etc.; figel. „alleg.“: non gradu, (ikke stridvis), sed praecepti cursu etc., Vell. 2, 1; gradu suspensio, (med lette Gied, paa Tæerne), Ter. Phorm. 5, 6, 27; gradu expensio, Prop. 2, 3, 6, (ligesom med lette Skridt); — B) „overf.“ o. „alleg.“ el. lignessevis; — conando agendoque jam eo gradum

fecisse plebejos, unde etc., Liv. 6, 35; cf. ibd. 42: graduque eo etc.; men ex aedilitate gradum ad censuram (fecisse), id. 27, 6; cf. Cic. Verr. 2, 1: in Africam ex hac provincia gradus imperii factus est; men Ovid. Met. 1, 39: Notitiam primosque gradus vicinia fecit; — men Cic. Orat. 61: spondens ... stabilem quendum (habet) et non expertem dignitatis gradum; — 1) „skel.“; A) i Krigs- v. Gladiatierspreget: den af en Kampende indtagne Stilling, (Sed-fæste, edl.); — obniso stabili gradu impetum hostium excipere, Liv. 6, 12; cf. id. 31, 39: de gradu libero ac stabili (conari emittere tela); men Ovid. Met. 9, 45: Inque gradu stetimus etc.; cf. Liv. 6, 32; — 2) df. „øvers.“ v. „alleg.“: fast Stilling, egf. bestemt Plan, edl.; — viri fortis et constantis est, non ... tumultuantem de gradu dejici, etc., Cic. Off. 1, 23; cf. id. Att. 16, 15; men Nep. Them. 5: ab eodem (Themistocle) gradu depulsus est; — B) „metonym.“: herveder et. hverpaa man følger Trin, Etic, Trapper, edl.; 1) „egentl.“: (fædv. in pl.); — scalarum gradus si alios tollas, alios incidas, etc., Caecin. ap. Cic. Fam. 6, 9; Nituntur gradibus (scalarum), Virg. Aen. 2, 143; cf. id. ibd. 1, 118; — pro Palatii gradibus, Suet. i. Vell. 2, 3; men ut ... praecipis per gradus iret, Suet. Calig. 35; — egf. in sing., Vitruv. 3, 3; — 2) „fig.“: aa) „øvers.“ v. ifølge etflags Stiged med Trin el. Afstæ, edl.; a) Mater af Bøtler i Gaarstisuren; — comam in gradus frangere, Quintil.; cf. id. 12, 10, 17, e. Suet. Ner. 51; — b) i Vandbruger: Afstæ el. Afstif af den egravede Jord, Colum. 3, 13; — c) i Mathematiken: en Grad af Cirkelen, Manil. 1, 579; — d) i Veterinærspreg: Hinder paa Hestens Gummer, Veget.; — bb) „ment.“ el. om Begreber: Trin el. Grad i et Hversted, navnli i Tøerne, i Ader og Slagflab, i Rangs og Vertigbed, edl.; — ab ima ad summam (vocem) ac retro multi sunt gradus, Quintil.; cf. Cic. Orat. 18, egf. id. d. Or. 3, 61; — in omni vel honoris vel aetatis gradu etc., id. Fam. 13, 11; cf. Lucr. 2, 1123; — a matre Pompejorum artissimo continebat gradus, Suet. Aug. 4; cf. Ovid. Met. 13, 113; — per omnes honorum gradus etc., Cic. Catil. 1, 11; cf. id. Lael. 3; ∞ senatorius, id. Manil. 21; men ascendens gradibus magistratum, id. Brut. 81; — gradus plures sunt societatis hominum, id. Off. 1, 17; cf. id. ibd. 18 v. 45; — oratorum aetates et gradus persequi, id. Brut. 32; ascendendi iudicis plures sunt gradus, Quintil.; cf. Cic. N. D. 1, 32; men quem mortis timent gradum, qui etc.? Hor. Od. 1, 3, 17.

Graea, ae, f., [*γραια*, i. e. annus, Kærling]; pl. Graeae: trende (el. trende) Søstie, Døttre af Phoreys og Ceto; hvsf. Phoreydes, Ovid. Met. 4, 771; vid. Hygin. Fabb. praef. p. 7.

Graecanie, adv.: med en af Græsten laant Endelse, Varr. L. L. 9, 50; af — Graecanicus, 3, [Graecus]: nedfiammende fra det Græske; ∞ verba, Varr. L. L. 10, 3, (sem ere laante el. fermete af det Græske; opp. verba Graeca); — egf. „alm.“: paa græst Vis el. Maner; ∞ toga, Suet. Dom. 4, (i. e. pallium el. chlamys); ∞ pavimenta, (sem de bruges hos Grækerne), Plin.; — egf. „øvers.“: ∞ milites, (sem ere fersaldne til græst Bleded el. Lurus), Vuleat. Avid. Cass. 5. — Graecatin, adv.: paa Græernes Vis, depilari, Tertull.; af — Graecatus, 3: partic. v. adj. af Graecor.

Graece, adv. af Graecus, 3: paa Græst, scribere historiam, Cic.; ∞ optime scire, id., loqui, id.; egf. ∞ nescire, id.; cf. id. d. Or. 1, 35. — Graeci, orum, m, [*Γραικοί*]: Grækerne, neml. saavel Indvaer-nerne i d. egentl. Græstenland, sem egf. i d. græste Colonier i Asien og paa Ferne, i Hæritalien (el. Magna Graecia), osv.; vid. Cic. Flacc. 4 v. 5, v. id. ibd. 24 figd., egf. Plin. 3, 9; — sing. Graecus, i, m.: en Græker, Cic. Flacc. 7; — men om Benævnelser Graeci v. Graecia, f. egf. ind. 3. Graecus; — B) df. 1)

Graecus, 3: græst el. fra Græstenland, benævnt der- efter; — studere Graecis litteris, Cic. Brut. 29; figel. id. d. Or. 2, 36: dare operam rebus Graecis; — men ab-ol.: Graeca leguntur in omnibus fere terris, (Skriver i d. græste Sprog), id. Arch. 10; — ∞ homines, id. Mil. 29; Graeca nux, (i. e. amygdala), Cloat. ap. Macrobi.; Graeci Iudi, (af græst Indbøls, opp. Osci), Cic. Fam. 7, 1; ∞ fide mercari, (uten Greit, fer rede Vænge), Plaut. Asin. 1, 3, 47; ∞ more bibere, (at drifte negen til), Cic. Verr. 1, 26; — ∞ pantherae, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6, (sem fanges i d. græste Asien); ∞ pecus, Plin. 8, 73, (rimel. f. Tarentinum); men ∞ via, Cic. Fam. 7, 1, (rimel. sem ferte til Hæritalien); encl. comit. ad Calendas Graecas solvere, (d. e. aldrig), Suet. Aug. 87; — 2) Graecia, ae, f., (se. terra): Græstenland el. det af Græterne beboede Land; — quod de Corintho dixi, id. laud scio an liceat de cuncta Graecia verissime dicere, Cic. d. Rep. 2, 1; cf. Hor. Ep. 2, 1, 156: Graecia capta victorem cepit, etc.; — b) egf. i Aposition; Graecia terra, M. Aurel. ap. Front.; ∞ civitas, Nep. Alcib. 7; — bb) „øvers.“: Magna Graecia, Størgræsten-land, det af Græterne beboede Hæritalien, Plin. 3, 15, Cic. d. Or. 2, 37, østere; — ogf. Major Graecia, Liv. 31, 7, Senec.; — men i en Græfers Mund: Parva Graecia, Plaut. Truc. 2, 6, 55; — men „poet.“: Major Graecia, f. hele Italien, Ovid. Fast. 1, 64: Itala nam tellus Graecia Major erat; — 3) Graeciensis, e: græst; (men østeraug. v. field.); ∞ mare, Plin. 4, 18; ∞ scimpodium, Gell. 19, 10.

Graecia, ae, f. ind. Graeci, nr. B. 2. — Graeciensis, e. f. ind. Graeci, nr. B. 3. — Graecigena, ae, m., [Graecus, gigno]: en Græter af Hødsel, Augustin.; — Graecisso, are, v. n., [*Γραικίζω*]: efter- ligner Græterne; — Atque adeo hoc argumentum Graeci-ssat, Plaut. Men. prol. — *Graecitas, atis, f.: d. græste Sprog; (østrel. Dr.); facundia Graecitatis, Cod. Theod.; v. — Graecor, atus sum, 1, v. dep. n.: lever paa Græst, har græste Etiske; — assuetus Graecari, (sem alene er vant til de græste Kamplege), Hor. Sat. 2, 2, 11; — 11) df. partic. Graecatus, 3, sem adj.; — epistola Graecator, (sem mere falder i det Græste), Appul.; — [1. Graecus].

Graecostadium, i, n., rimel.: = figd., Capito- lin. — Graecostasis, is, f., [*Γραικόστασις*]: Græernes Stæde el. Station, Rævnet paa en offentlig Bygning i Rom i Hærbøden af Cæsar v. Comitum, hver navnli de græste, men egf. andre Gøfænter oppebiede Senaets Svar el. Beslummer, Varr., Cic. Qu. Fr. 2, 1.

Graeculio, onis, f.: Biform af figd., Petron. Sat. 76. — Graeculus, 3, dem. af Graecus; (fædv. med Ringeagt); — ineptum sane negotium et Graeculum, Cic. Tusc. 1, 35; cf. id. Flacc. 10; ∞ cautio chirographi, (rimel. upaaferdig), id. Fam. 7, 18; — b) egf. subst. Graeculus, i, m.; (figel. m. Ringe- agt); — Graeculus esuriens in coelum, jussus, ibid., Juvenal. 3, 79; cf. Cic. Pis. 29; — navnli. egf. en under- erønet el. perantist Dyrer af græst Lærdom; vid. Cic. d. Or. 1, 2, v. id. Sest. 51.

1. Graecus, 3, f. ind. Graeci, no. B. 1. — 2. Graecus, i, m.: en Græter, f. ind. Graeci. — 3. Graecus, i, m.: en Konge i Thessalien, efter hvem Graeci v. Graecia skulle have deres Navn, Plin. 4, 14.

Graji, orum, (egf. um, Enn., Lucr.), m., field. v. poecil Biform f. Graeci: Græterne; vid. Enn., Cic. Tusc. 3, 18, Virg. Aen. 1, 467 v. 530, Ovid., v. A.; — dog egf. i Prosa; vid. Cic. N. D. 3, 21, østere; — ogf. in sing. Grajus: en Græter, Virg., Cic.; — 2) df. adj. Grajus, 3: græst; ∞ homo, Enn., Lucr., Virg.; ∞ urbes, id.; ∞ Camena, Hor.

Od. 2, 16, 38; men ~ Alpes, Plin. 3, 21; bretem
egf. ~ saltus, Nep. Hann. 3. — Grajoceli, (cf.
Garoeli), orum, m.: alptst ðessf ved M. Cenis, Caes.
B. G. 1, 10. — Grajūgena, ae, m., [Grajus, gigno]:
en Græter af ðessf, en Græter; (pættst ðre); vid.
Lucr. 1, 478, e. Virg. Aen. 3, 550; — egf. adj.: tur-
mas ... ipsi ducunt Grajugenae reges, Stat. —
Grajus, 3, f. und. Graji.

grallae, arum, f., [etr. af inus. gradulae, fem
demin. af gradus; fermet sem rallum f. radulum, af
rado]: Etylter, Varr. ap. Non.; df. — grallator,
oris, m.: sem gaatr paa Etylter, id. ibd.; gralla-
torem gradu (vincere), Plaut.; cf. Fest. pag. 97.

grāmen, inis, n., 1. atm.: Græsset, navnfl.
Græs paa Marfen, Hor. Od. 4, 7, in.; cf. id. Epod. 2,
24; egf. graminis herba, Virg. Ecl. 5, 25, e. Liv. 1,
21; segetis ... per summa gramina, (det ðessf af
Etraact), Virg. Aen. 7, 808; men ~ florem, (ðlem-
stereng), Martial. 9, 91; cf. ~ Martium, Hor. Od. 3,
7, 26; — II) „everf.“ egf. Vært, lrt, Plante; ~
cerinthae, Virg. Ge. 4, 63; Arabum de gramine odo-
res, (af Kryderier), Prop. 2, 22, 17; gramina egf.,
ligesem herba e. herbae: Vægpflanter, egf. Fercurier;
gustu ejusdam graminis etc., Quintil. 5, 8, in.; cf.
Ovid. Met. 7, 137; men ~ Indum, Stat., i. e. costum;
— h) egf. Sunde-græs; vid. Plin. 21, 118.

grāmiæ, arum, f., [γλήμη, i. e. lippitudo]:
Materie i Dietrigen; — gramiās oculorum tollere, Plin.
25, 96. — grāminēus, 3: med Græsset; ~ caespes:
Grønsvær, Ovid.; ~ arae, (byggede deraf), Virg.; ~
campus, id. Aen. 3, 287; en Græsmark; — egf. af Græs,
corona, egf. obidionalis; vid. Liv. 7, 37, e. Plin. 22, 1
figd., egf. Gell. 5, 6; — ~ hastae, Cie. Verr. 4, 56,
rimel. indistte Risthanger el. Bambusør; cf. Plin. 16, 65;
e. — grāmīnōsus, 3: fuld af Græs el. rig paa Græs,
ager, Colum., solum, id.; — [gramen]. — grāmīōsus,
3, [gramiæ]: fuld af Materie, oculi, Cæcil. ap. Non.

1. gramma, ae, f., γράμμα: en Linie, Macro-
b. 2, gramma, atis, n., γράμμα: Vægt af te
Dæter, Rh. Fann. — grammātens, ei, e, eos, m.,
γρᾰμματεῖς: Skrifer el. Secretær, Appul. — gram-
mātias, ae, m., γρᾰμματίαι: en med heite Linier
giennemtruffen Jæspis; vid. Plin. 37, 37.

grammātica, ae, o. grammātice, es, f., γρᾰμμα-
τική, (sc. τέχνη): Grammatiken el. Æpreg-
læren; Æpreglæren el. Philolegien; vid. Cie. Fin.
3, 2; et grammātice, (quam ... litteraturam vocave-
runt), suos fines norit, etc., Quintil. 2, 1, 4; cf. id. 1,
14, 3, eferre; df. — grammātialis, ei: berende
til Grammatiken, grammaticallst, figuræ, Sidon., pa-
laestra, id.; — df. adv. grammaticaliter: efter
Grammatikens Regler, declinare, Treb. Poll. —
1. grammātice, adv. af grammaticus: efter Gram-
matikens Regler; aliud esse grammātice, aliud Latine
loqui, Quintil. 1, 6, 27. — 2. grammātice, es, f.,
f. und. grammatica. — grammaticōmastix, igis,
m., γρᾰμματικὴ μαστιχίς: Evde fer (cf. ðertelger af)
Grammatikerne, Auson.

1. grammāticus, 3, γρᾰμματικὸς: grammatist
el. grammaticallst el. beglig, ars, Auct. ad Herenn., Quintil.
; men id. 7, 3, 2, absol.: possis illud grammaticum,
hoc rhetoricum magis dicere; f. egf. grammatica s. l.;
— ~ disciplinæ, Quintil., figuræ, id.; men ~ tri-
bus (pl., m. Luc. f. grammatici), Hor. Ep. 1, 19, 40;
— II) df. subst.: A) grammāticus, i, m.: en
Grammatiker; egf. en Æpreglænder, en Philolog, en
Eritter; vid. Nep. ap. Suet. Gramm. 4, (hver egf.
grammatici el. litterati ædifices fra grammaticæ el.
litteratores); grammatici custodes Latini sermonis,
Senec.; cf. Cie. Div. 1, 51, e. Quintil. 2, 1, 4; men
ut, si grammaticum se quispiam professus, barbare
loquatur, Cie. Tusc. 2, 4; men Quintil. 1, 8, 21; inter

virtutes grammatici ... aliqua nescire: — B)
grammatica, ae, f., vid. s. l.; — C) gramma-
tica, orum, n.: grammaticallst el. philolegite Gien-
stænde, Grammatiken el. Philolegien; — in gramma-
ticis poetarum pertractio, historiarum cognitio, ver-
borum interpretatio, Cie. d. Or. 1, 12.

grammatista, ae, m., γρᾰμματιστής: sem
underviser i Æpreglæren Æpreglærlæreren; — gramma-
ticum absolute, grammaticum mediocriter doctum
putant, Suet. Gramm. 4. — grammatodidascalos,
i, m., γρᾰμματοδιδάσκαλος, ligesem grammatica:
en Æpreglæter, Capella. — grammatophylacium,
i, n., γρᾰμματοφυλάκιον: Arkiv el. Æpbevaringssted
for Statskrifter, Dig. — grammicus, 3, γρᾰμ-
ματικός: berende af Linier; ~ deformationes, Vitruv.

granaria, orum, n., [granum], sc. stabula:
Kornbæd el. Kornmagasin, Hor. Sat. 1, 1, 53; triticum
condi in granaria sublimia, (Kornløst), Varr.; cf.
Cie. Fin. 2, 26. — grānatim, adv.: fernvis, Korn
for Korn, Appul.; af — 1. granatus, 3, [granum]:
med Korn el. Kierner; — ~ mala, quæ Punicia dicuntur,
Granatæbler, Colum. 12, 42; egf. absol. granat-
um, (sc. malum), Plin. 15, 31.

grandaevitas, atis, f.: bei Alter, Alderdom,
Væde: (ferd. ðre); Pacuv. e. Attius ap. Non.; af —
grandaevus, 3, [grandis, ævum]: alderfægen,
patres, Ovid., senes, Tac.; egf. ~ apes, Virg. Ge.
4, 178; men ~ consilia, (af en Ælding), Val. Fl. —
grandescere, ere, v. n. inel., [grandis]: at blive fier, at
være til; — quæque sua de materia grandescere alique,
Lucr. 1, 192; ~ ligna intus, Plin.; cf. Colum. 2, 20; men
~ triplici fetu, Cie. poet. Div. 1, 9. — grandiculus,
3, demin. af grandis: temmelig fior; ~ globi, Plaut.
Poen. 2, 35. — grandifer, a, um, [grandis, ferre]:
sem indbefæter noget Stort, fierartet, ~ facta,
Nazar. Paneg. Const. 2. — grandificus, 3, [grandis,
lacio]: fier i sit Slægt, fierartet; grandificæ quadam
mente (rev), Amm. — grandiloquus, 3, [gran-
dis, loquor]: sem ferer et heit Ævreg; vid. Cie.
Orat. 5; men Quintil. 10, 1, 66, om ðessylus: gran-
diloquus saepe usque ad vitium; — df. egf. dættende,
Cie. Tusc. 5, 31: isti grandiloqui, (hine Præfere).

grandinat, are, v. impers.: det bagler, Senec.
Qu. N. 1, 1: — men „everf.“: Sagittis, plumbo et
saxis grandinat, nivit, Pacuv. ap. Non.: — grandī-
nōsus, 3: fuld af Slægt, nimbi, Aleim., frigus, id.;
e. — grandinosus, 3: = grandineus; ~ quali-
tas coeli, Colum. 4, 1; — [grando].

grandio, are, v. a. e. n.; (ferd. ðre): I) act.:
giør hæftere el. stærre; ~ gradum alieni, (lade gaade
hurtigere), Plant. Aul. 1, 1, 10; — men merial: Nec
grandiri frugum fetum posse, Pacuv. ap. Non.; —
II) neutr.: at blive fier, at være; — fruges, frumenta
... grandire beneque evenire, Cato; af — grandis,
e. [fæl væte befl. m. cresco]: hæftt væren, fier, yst,
lystlig, etc.; I) „egnt.“: quicquid erat (olerum),
grande erat, Plaut.; ~ frumenta, Virg., illia, id.;
~ illex, Sall.; ~ et antiqua robora, Quintil.; —
compar., meliores et grandiores fetus edere, (em
Jordan), Cie. d. Or. 2, 30; superl., ~ seges, Varr.;
~ olivæ, Plin.; ~ epistola, Cie.; men quatuor
sane grandes libri, id.; men ~ litteræ, (stere Bogs-
stæver), id. Verr. 4, 31; ~ cothurni, Hor. A. P. 80;
~ coenae, Quintil.; — Divitiæ grandes homini sunt,
vivere parce, Lucr. 5, 1117; ~ pecunia, Cie., Sall., e. A.;
~ senus, Cie.; ~ aes alienum, Sall., Plin.; — h) in
neutr. egf. sem adv.; grandia ingrediens, Gell. 9, 11, in-
cedens, Ammian., (Græternes μαζὸς βίβας); — II)
„fig.“: A) em Personer: i en vøren Alder, fulsvøren, fier;
eferre: til Aars, alderende, gammelt, egf. m. tilføiet batu
el. ævo; a) absol.: — grandis jam puer etc., Cie. Pis. 36;
cf. Hor. Epod. 13, 11; men quum plane grandis esset,

(oppon. adolescens), Cic. d. Senect. 4; — grandior aetas, vid. id. Phil. 5, 17, c. Ovid. Met. 6, 28; grandi aeo, (i. Alferremmen), Lucr. 2, 1142; — b) m. natu cl. aeo; vid. Cic. d. Senect. 4: non admodum grandem natu etc.: cf. Hor. Ep. 1, 7, 49, c. A.; men natu grandior, an senex, Cic. Inv. 1, 21; ligel. grandior natu, Plant., c. A.; — jam grandior aeo genitor. Ovid. Met. 6, 321; cf. Tac. Ann. 16, 30; — B) em Begreber; 1) „alm.“; — a) vox, (opp. exigua), Quintil.; cf. Cic. Brut. 81, de rebus grandioribus dicere, id. Fin. 3, 5; ∞ ingenium, Ovid., certamen, Hor.; cf. id. Od. 2, 17, 1; men absol.: Grandia cum parvis etc., id. Ep. 2, 2, 179; — men in neutr. fem adv.: grande fremens, Stat.; — 2) „bef.“; a) em Jæderdraget, ligesem sublimis: bei el. ephebet el. heitidelig, edl.; — genus dicendi grandius quoddam et illustrius, Cic. d. Or. 2, 82, (oppon. subtile), Quintil.; ∞ sententiae, id.; — grandia elate (canere), id.; — b) em Tælren; sunt pro grandibus tumidi, Quintil.; men Aeschines ... grandiori similis, id. 10, 1, 77; cf. Cic. Orat. 9, c. id. Brut. 7 c. 83.

grandiscāpius, 3, [grandis, scapus, i]: sterflammer, arbor, Senec. Ep. 86. — grandisōnus, 3, [grandis, sonus, i]: høitende, modi, Sedul. — *granditas, atis, f.: Sterbed; men alene „fig.“; ∞ aetatis: bei Alder, Sisenn. ap. Non.; — men ∞ verborum, Cic. Brut. 31; cf. Plin. Ep. 6, 21; o. — granditer, adv.: stærkt, høiligt; egf. høit el. begejstret; (men alene „poet.“ o. i. efterl. Prefa); compar., Quamvis grandius ille sonet, Ovid. Her. 15, 30; men ∞ frugi pater, Sidon.; ∞ affectus, Augustin. — grandisculus, 3, demin. af grandior, grandius, (und. grandis): temmelig ster el. voren, virgo, Ter. Andr. 4, 5, 19.

grando, inis, f.: Hagl, Haglveir, Jsslag; — si grando quippiam nocuit, Cic.; cf. Virg. Ge. 1, 419; ∞ hiberna, Ovid., creberrima, Liv.; — ligel. in pl.: nimbus, nivibus, grandinibus, etc., Cic. N. D. 2, 5; ligel. grandines ruunt, Plin.; — II) „fig.“: grando aspera saxorum, Sil.; — men om Tælens overvæltende Jægtom: qui grandines Ulivi? Auson.

grānea, ae, f., [granum]: en af stødte Korn el. af Øryn tilberedt Epse, Cato. Hieronym. — Granicus, i, m.: Jæd i Mythen, beromt af H. d. Steres Seier over Perserne, Mela 1, 19, Plin.; egf. Granicum flumen, id.; men perfemificeret: Granico nata bicorni, Ovid. Met. 11, 763. — grānifer, a, um, [granum, fero]: bærende el. bringende Korn, agmen (formiceum), Ovid. Met. 7, 638. — Granus, i, m.: Ephebet til Iphelo paa flere germaniste o. navn. dæitste Jædstrifer.

grānōsus, 3: fult af Korn el. af Kierner, folliculi, Plin., cortex, id.; af — granum, i, n.: Korn, (Bygster, Svedster, edl.); — ∞ tritici, Plaut., Cic.; egf. Korn el. Smule, edl.; ∞ turis, Plaut., salis, Plin.; ∞ marmoreum, Marmorfer, stød Marmor, Pallad.; — 2) navn. egf. Jægtfierner: grana uvae, Ovid., fici, Plin.; men ∞ Punica, (Granatfierner), Ovid. Pont. 4, 15, 8, („poet.“ o. ligeselsom om en utallig Mængde).

grāphīarius, 3, [graphis el. graphium]: hørende til Grifelen, theca, høri den forværes, Suet. Claud. 35; — egf. subst. graphiarium, i, n., (sc. instrumentum): en Grifel, Martial. 14, 1. — I. grāphice, adv. af graphicus: maltrist; ∞ obunctis oculis, Appul.; — d. „everf.“: smukt, artig, exornare aliquam, Plaut., decere, (slæbe smukt), id. Pers. 4, 2, 3; — 2. grāphice, es, f, f. und. figd.

grāphicus, 3, γράφικός; D) „egenl.“: hørende til Tegning; men alene fom subst. graphice, es, f, (sc. ars), γράφισ, (sc. τέχνη): Tegnekunsten, Plin. 35, 36; — II) „fig.“: fin, artig; delectatio graphico-
tora, (compar. graec. γράφιστορα), Vitruv.; — men

om Persener: kunstfuld el. fin el. listig, servus, Plaut., fur, id. — grāphis, idis, f., γράφης; eprdel.: Bættel el. Eist til Tegning, Seren. ap. Diomed.; — 2) „everf.“ egf. en Tegning, Plin. 35, 36; — egf. Tegnekunsten selv: graphidos scientiam habere, Vitruv. 1, 1. — grāphium, i, n., γράφιον: Bættel el. Grifel (stilus), hvormed man skrev paa Bættelen, Ovid. Am. 1, 11, 23, Suet. Caes. 82, ostere, Senec. — grassatio, onis, f.: Omfvarmen; ∞ nocturnae, Plin. 13, 41; — grassator, ōris, m.; 1) Dagdræber el. Emytlegiest, qui ad convivia se applicabat, etc., Cato; — 2) der (em Ration) assisterer i Herdener; d. „bef.“: Stimand el. Stratenreger, vid. Cic. Fat. 15, c. Suet. Aug. 32, egf. id. Caes. 72, c. Quintil. 12, 1, 38; o. — grassatura, ae, f, ligesem grassatio: reverset Overfald; (tucri pacem) a grassaturis et latrocinis etc., Suet. Tib. 37; — [fige.].

grassor, atus sum, I. v. dep. n. (c. a.), intens. af gradior: gaacer el. drager el. strider frem el. affjed el. omfring; D) „egenl.“: A) „alm.“, (men oftest foret.); — Siccine hic cum uvida veste grassabimur? Plaut. Rud. 1, 4, 31; men ∞ hoc gradu, (gaac saa langsemt), id. Poen. 3, 1, 11; ∞ pedibus, Titin. ap. Non.; — „poet.“ om en Briste i Øskaffillet, Ovid. Trist. 2, 477; — saaf. egf. om Ting; scutulato reti grassantes (pedicæ aranei), Plin. 11, 28; cf. Justin. 23, 2: per articulos humore grassante; — B) „bef.“; 1) em Emytlegiest el. Svirebrødre, edl.: atfærme omfring; — in juvenutem in Subura grassantem incidisse, Liv. 3, 13; cf. Fest. p. 97: grassari pro adulari etc.; — 2) fiendligen at styrte løs derpaa, navn. for at udplyndre; — ∞ in aliquem, Plaut. Rud. 3, 3, 22; ∞ in possessionem agri publici, Liv. 6, 5; men „poet.“ c. acc.: grassatus cuspidis terminas, (f. agressus), Stat. Theb. 8, 570; — II) „fig.“: A) „alm.“: gaacer el. strider frem el. gebærter mig el. forbedter mig saa el. saa; — saepe hac eadem grassatus sum via, Nov. ap. Non.; ubi animus ad gloriam virtutis via grassator, Sall. Jug. 1; men jure grassari, non vi, Liv. 3, 44; cf. id. ibd. 10, 14, c. Tac. Hist. 4, 56; ∞ obsequio, Hor., dolo, Tac., assentando multitudini, Liv.; men superbe avareque in provincia grassati, Suet. Aug. 67; — B) „bef.“: fiendligen at gaac løs derpaa, at behandle fiendligen, at rase derimod; — ut in te hac via grassaremur, Liv. 2, 12; cf. id. 6, 5, egf. Suet. Ner. 36, o. id. Calig. 34; — ita bacchantem et grassantem adoriri, id. ibd. 56; cf. id. Vesp. 6; men id. Galb. 14: ∞ diverso vitiūrum genere; cf. Tac. Hist. 3, 39: ∞ veneno; — egf. m. Begrebsfubjecter; ita accusatorum major in dies et infestior vis ... grassabatur, id. Ann. 4, 66; men hac (vitia) in pueris grassari, illa in adultis, Plin. 26, 3; — b) fide. egf. c. acc.; simulque Romam pestilentia grassabatur, Aur. Vict. Caes. 33.

*grātānter, adv.: med Glæde; (esterel. Ord); ∞ accipere, Capitol.; o. — grātātiorius, 3: lyfsonstende, apices, Sidon.; — [grator]. — grāte, adv. af gratus; 1) „alm.“: gierne med Jærnefelse; — nam et praeterita grate memini, et etc., Cic. Fin. 1, 19; — compar., Justin. 12, 11; superl., Macrob. Sat. 7; — II) „bef.“: tafnemmeligen, erkjendtigen; — me, quod faciam, et grate et pie facere, etc., Cic. Planc. 41; cf. id. d. Or. 2, 11, o. Hor. Ep. 2, 2, 210; id. munus ... gratissime acceptum est, Plin. 7, 60; beneficium qui dat, vult accipi grate, Senec. — grates, (ordn. alene in nomin. c. acc., dog in abl. gratibus, Tac. Ann. 12, 37), f., [gratus]: Tæf el. Tæffigelse, (navnl. i Religiønsfærger); — diis laudes gratesque agere, Liv. 7, 36; cf. id. 23, 11: grates diis immortalibus agi haberique; men Cic. d. Rep. 6, 9: grates tibi ago, summe Soli etc.; men Ovid. Pont. 4, 9, 49: superis decernere grates, (beslutte en Tæffest); — men egf. udenf. Religiønsfærgen el. alm.; laudes et grates reversis legionibus habentem etc., Tac. Ann. 1, 69; cf. id. ibd. 6, 2, egf. Virg. Aen. 11, 508, o.

id. ibd. 1, 600; men id. ibd. 2, 535, ironisk el. forbandende; — ogs. mærkes Plant. Poen. 1, 1, 5: deberi tibi multas grates gratias, (f. grates et gratias).

grātia, ae, f. [gratus; alts. epyrl.: den Günst el. Gñest, sem man enten selv besidder, el. sem man beviser andre]; ds. 1) „alm.“: den Günst el. Gñest, hvori nogen el. noget staaer hos andre, Velvilje el. Venlskab, Mærkeligbed el. Hengivenhed, edl.; — summum gradum tenere et dignitatis et gratiae, Cic. Plane. 13; cf. id. R. Am. 6; men id. Manil. 21: conciliare sibi gratiam alicujus; — restituere in veterem gratiam alicujus, id. Att. 1, 3; ogs. redire in gratiam cum aliquo, id. ibd. 1, 14; men inire gratiam ab aliquo, id. ibd. 7, 9, oftere; cf. Liv. 33, 46: quantum eo facto ad plebem inierit gratiam; men apud Lentulum ponam te in gratiam (el. in gratia), Cic. Att. 5, 3; — quum istuc ... impetro cum gratia, Ter. Andr. 2, 5, 11; cf. id. Phorm. 4, 3, 17; summa nobilitate et gratia inter suos, Caes. B. G. 2, 6; gratia valere el. plurimum posse, id.; — men in pl.: Murenae provincia multas bonas gratias ... attulit, (mange Forbintligheder), Cic. Mur. 20; cf. id. Agr. 2, 3: non excellentibus gratiis paucorum, etc.; — B) „overf.“ o. objectivt, ligesom χάρις: Elskelighed, Gñde, Skionhed; (men alene „pect.“ o. i efterang. Prosa; hos Cic. venustas); — ∞ formae, Ovid., Suet., corporis, id.; quid gratiae in vultu? Quintil. 6, proem.; — nec desit ... gratia verbis, Propert.; cf. Ovid. Met. 13, 127; men plenus est juvennitatis et gratiae (Horatius), Quintil. 10, 1, 96; ∞ dicendi, id., brevitatis novitatisque, id.; — ogs. em Ting; uvis et vinis gratiam affert fumus fabrilis, Plin.; cf. id. 17, 6; — C) sem non. pr. ere Gratiae = Overfættelse af Græternes Xénites: Gudinderne for Indlyghed el. Skionhed; — de trende Gratier: Aglaja, Euphrosyne, Thalia, ere Døttre af Juppiter o. Curynome; vid. Senec. Benef. 1, 3, Serv. ad Virg. Aen. 1, 720, v. Hor. Od. 1, 4, 6, oftere; — Ovid. Met. 6, 429, staaer sing. Gratia, ae, collectivt; — II) „bef.“: den Günst, sem man viser nogen, Günstbevisning, Velvilje, Tieneste, edl.; — petivit in beneficii loco et gratiae, ut etc., Cic. Verr. 3, 82; men hanc gratiam ut sibi des etc., Ter. Hec. 3, 30; men nullam esse gratiam tantam, quam non etc., Cic. Fam. 2, 6; men Sall. Jug. 104: Bocho ... delicti gratiam facit; cf. id. Catil. 52; men se pugnatos in gratiam ducis, Liv. 28, 21; saal. oftere in gratiam alicujus, (nogen til Vilje, for at tiene nogen, edl.), id., Vell., Suet., v. A.; — B) prægnaunt ogs.: den for en modtagne Tieneste (i Ord el. Handling) ydte Tak; saal. m. agere altid in pl., ellers oftest in sing.; — immortales ago tibi gratias, etc., Cic. Fam. 10, 11; men referre gratiam, (giengieske en Tieneste), id. ibd.; cf. Liv. 37, 37; men Cic. Fam. 10, 19: quamquam gratiarum actionem a te non desiderabam ... tamen etc.; men id. Phil. 3, 15: ut eis ... gratiae referantur; cf. id. Balb. 1, „bef.“ ogs. id. Off. 2, 20: gratiam autem et, qui retulerit, habere, et, qui habeat, retulisse; — pro eo (beneficio) gratiam repetere, Liv. 1, 47; men Senec. Ep. 81: reddere beneficio gratiam, injuriae ... malam gratiam; — men Plant. Men. 2, 3, 36, sem høstigt Afslag paa en Gñdbedsse: Bene vocas; tam gratia est; — endel. sem Ubrag el. elsktist: dis gratia, (Gud fæe Lov)! Ter. Ad. 1, 2, 41; cf. id. ibd. 58; — BB) bertil er endnu at hense; A) gratias; epyrl.: til Günst derfor, (ligesom ovenf. in gratiam alicujus); ds. „alm.“: formeelst, (dog sielndere end causa, og, ligesom dette, ortenliges efter sin Galsd, dog hos Quintil. ogs. feran); — a) e. gen.; Nuptiarum gratia haec sunt ficta, Ter. Andr. 5, 1, 17; probri gratia (movere senatu), Sall. Catil. 23; cf. id. Jug. 76; men bestias hominum gratia generatas etc., Cic. N. D. 2, 63; brevitatis gratia, Quintil.; decoris gratia, id.; — sui purgandi gratia (legatos mittere),

Caes. B. G. 7, 13; cf. Cic. Fin. 1, 10; — elliptisk er: exempli gratia, (for el. til Exempel), Cic. Off. 3, 12, v. A.; derim. fuldstændigen, Quintil. 6, 5, 6: pauca tamen exempli gratia ponam; cf. Cic. Fin. 5, 11; — h) e. pronom. adj., (men alene fercl.); — numi mea gratia pertinescit? Plant. Pseud. 5, 2, 3; qua gratia? Ter. Eun. 1, 2, 79; cf. id. ibd. 19; — B) gratiis; (saal. trisyll. alene „pect.“ o. foref.); men færd. (o. elsktist), etc.: gratiis; — epyrl.: af Skielighed el. Velvilje: ds. prægnaunt; af blot Skielighed, d. e. uden (at give el. modtage) Betaling, for intet, omsonst; — si non pretio, at gratiis, Ter. Ad. 4, 7, 26; men Plant. Epid. 3, 1, 38: quae etc., tibi addam dono gratiis; — ne gratis ... male audires, Cic. Verr. 1, 46; cf. id. Cluent. 26; — ogs. i Medfærd, af en ydet Betaling; habitent gratis in alieno? id. Off. 2, 23; cf. id. Verr. 5, 19, v. Martial. — Gratiae, arum, f. und. færd. — Gratianus, f. und. Gratus.

*gratificatio, onis, f.: Günstbevisning, Skient el. Gave; — ∞ Sullana, Cic. Mur. 20; men ∞ impudens etc., vid. id. Agr. 3, 2; — ogs. Tienstfærdighed, alicujus, (imod nogen), Plin. 21, 9; af — gratificor, atus sum, v. dep. n. e. a.; bander nogen til Vilje, feier mig derfor, ogs. indremmer; — gratificatur mihi gesto, m. Objectsfætning, Cic. Balb. 6; men ∞ odiis Sejani per dedecus suum, Tac. Ann. 4, 19; ∞ de eo, quod ipsis superat, Cic. Fin. 5, 15; cf. id. Off. 1, 14; men Liv. 21, 9: ∞ pro Romanis, (tale til Günst for dem); — in gratificando jure, Cic. fgm. ap. Ascon.; men Sall. Jug. 3; ∞ potentiae paucorum decus atque libertatem, (opoffre derfor); cf. Plin. 31, 11; af — gratificus, 3, [gratus, facio]; velvillig, erkjendelig; (süd. Ord): ∞ pectus, Paul. Petros. Vit. S. Mart.

gratiis, (gratis), f. und. gratia. — gratilla, ae, f.: etflags Skage, Arnob. — *gratiöse, adv.: af Günst, Dig.; — compar., Pseud. Ascon. ad Cic. Verr. 1, 4; v. — grātiositas, atis, f.: Vebagligbed, Tertull.; af — grātiosus, 3, [gratia]: fuld af Günst; ds. 1) som nyder Günst, begyntigt, yndet, edl.; — et ipsum gratosum esse, et habuisse ... multos cupidos sui et gratosos, Cic. Plane. 19; gratosus apud omnes ordines (homo), id., in sua tribu, id.; — non gratosior, quam etc., id. Verr. 4, 20; cum adversario gratosissimo contendere, id. Quint. 1; — h) ogs. om upersonlige Gienstande; causas apud te rogantium gratosiores esse, quam vultus, Cic. Lig. 11; men Liv. 43, 14; ∞ missio, (isølge Begyntigheds); men ∞ sententia, Dig.; men Plin. 16, 60: ne umbra quidem (eupressi) gratioiosa; — II) velvillig, tienstagtig, edl.; sint scribae gratosi in dando loco, Cic. Brut. 84.

gratis, adv., f. und. gratia. — Grātius, a: remerft Elagts o. Væfensnavn, hvorf. mærkes: Gratinus Faliscus, Digter paa Døds Tid; hans Cynegeticon, (Digt om Jagten), vid. Wernsd. Poët. Min.; — Aptaque venanti Gratinus arma daret, Ovid. Pont. 4, 16, 31; — II) ds. Gratianus, 3: benægt efter en Gratinus; ∞ vasa ex argento, Plin. 33, 49; — not.: subst. Gratianns, i, m.: Son og Medregent af St. Valentinianus I, (a. p. Chr. 367-382), Aur. Vict. Epit. 47. grātor, atus sum, 1, v. dep. n., [gratus]: bevidner min Glæde derefter, ønsker til Yffe; (ofteft „pect.“ o. efterang. f. d. classiske gratur); — e. dat., ogs. m. inter se, ogs. absol.; — gratore sorori, Virg. Aen. 4, 478; cf. Ovid. Met. 6, 134; men Liv. 9, 43: invicem inter se gratantes; men Virg. Aen. 5, 40: gratatur reduces, (i. e. quod reduces sint); men per zengma: Necscia gratatur consenturne parentem, Ovid. Met. 1, 578; men Liv. 7, 13: Jovis templum gratantes adire; cf. Ovid. Met. 7, 162; — men gratari sibi, id. ibd. 9, 244, v. id. Her. 11, 65; men incoleum fore, gratatur, Tac. Ann. 6, 31. grātuito, abl. sem adv., f. und. færd. — grā-

virtus, 3, [gratis]: sem habes uden Betaling el. for intet: — men ∞ suffragia el. comitia, (hver Stemmerne ikke blivde fiobte og folgte), Cic.; — ∞ pecuniam dare, (atlaane rentefrit), Plin. Ep.; cf. Suet. Tib. 58; men id. Calig. 26: gratuita in Circo loca, (Stribladfer); vel aere parta, vel gratuita (examina apum), Colum.; — ∞ probitas, Cic., liberalitas, id., (hvorede man ikke seer paa sin Jærdet), uegenymtig; — B) abl. gratuito, ogs. sem adv.: a) omfent, uden Ven el. Betaling: — ∞ causas defendere, Cic. Off. 2, 19; men Tac. Ann. 11, 22: neque tamen eloquentiam gratuito contingere, (uden Besejning); — b) uden Grund, uden Marfag: — ∞ lacerare, Sener. Ep. 105; cf. Sall. Catil. 16: ne etc., gratuito potius etc.

*gratūlabundus, 3, ligefem gratulans: lyfensfende, fer at lyfene, Liv. 7, 33; cf. Suet. Galb. 19; — gratulatio, onis, f.; D) „alm.“: Glædesprung el. Lyfensfening ifølge en lyffelig Begveend, en Gratulation; — tantum isti (i.e. Verri) gratulationem esse factam, Cic. Verr. Act. 1, 8; men quantum (rerum) gratulationem expectavi, (i. e. propter quas res), id. Fam. 5, 7; cf. id. Att. 1, 17; — II) „bef.“: effentlig Glædesfest el. Taffefest, naenl. i Antedning afen Seier; — hac recenti gratulatione, quam diis ad omnia templa fecimus, etc., Cic. Fam. 11, 18; — ogs. in pl., id. Phil. 14, 3; — ogs. e. gen. obj.: mihi conservatae rei publicae gratulationem decrevistis, (i. e. propter rem publicam conservatam), id. Catil. 4, 10; o. — gratulātor, oris, m., i. e. qui gratulatur: den Lyfensfende; vid. Cic. Fin. 2, 33, (o. derit Madvig.); — [af gratulor]. — gratulātorie, adv.: lyfensfende, mirari, Augustin.; af — gratulātorius, 3, [gratulor]: lyfensfende, epistola, Capitolin.

gratūlor, atus sum, 1, v. dep. n. o. a., [gratus]; D) „alm.“, ligefem grator: bevinder min Glæde derever, oufter til Lyffe dermed, gratulercer; — e. dat. pers., ogs. m. figd. de re el. re, ogs. e. acc., fielt. m. in el. pro, ogs. m. quod (at), ogs. m. Objectsfætn., ogs. absol.; — quod mihi de filia ... gratularis, Cic. Fam. 1, 7; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 13; men Ad coenam vocant; adventum gratulantur, Ter. Eun. 2, 2, 28; — tibi etiam in hoc gratulor, Cic. Fam. 6, 11; men tibi gratulor, quod etc., id. ibid. 15, 14; men tibi que Gratulor, ingenium non latuisse tuum, Ovid. Trist. 1, 9, 51; cf. Cic. Phil. 2, 12, v. Suet. Claud. 6; — men absol.: publice ad me venerunt gratulatum, Cic. Pis. 22; cf. id. Att. 8, 9; men ipse mihi gratulatus sum, (har lyfensfest mig, har glædet mig hos mig selv), id. Fam. 3, 11; cf. Vell. 2, 101, ogs. Ovid. A. A. 3, 122; — II) „bef.“: fremkæder min Tat, naenl. til Guderne; — ∞ diis immortaliibus, Cato ap. Cic. Fam. 15, 5; figel. eamius Jovi Maximo gratulatum, Scip. Afr. ap. Gell. 4, 18: figel. deos ... gratulando obtundere, quod etc., Ter. Heaut. 5, 1, 6; — men Quintil. 6, proem.: quapropter illi dolori gratulor, (tæfter bin Smerte).

gratus, 3, [best. m. carus, $\chi\alpha\iota\acute{\rho}\iota\varsigma$, $\chi\alpha\iota\acute{\rho}\iota\omega$, $\chi\alpha\rho\acute{\rho}\acute{\iota}\varsigma$]: forbunden med Gnsf el. Velbehag, fuld deraf; df. I) pass.: sem er yndet el. elstet, fiær, behagelig, velskommen, vcl.; (men foraug. oftest om uverfentlige Gienfende, f. gratiosus); — (amor tuus) ... gratus (mihi) et optatus etc., Cic. Fam. 5, 15; ista veritas, etiam si iucunda non est, mihi tamen grata est, id. Att. 3, 24; — quid ... aut populo R. gratus, aut ... exteris nationibus utilis etc.? Cic. Div. in Caecil. 3; — quod approbaris, id. gratum acceptumque labendum, id. Tusc. 5, 15; cf. Catull. 96, in.; men gratum fore beneficium meum apud te, Plaut. Pers. 4, 7, 8; — hedera est gratissima Baccho, Ovid.; cf. Hor. Od. 1, 32, 14; men grato sub artos, id. ibid. 1, 5, 3; — faaf. m. hora, dies, carmina, aures, etc., id.; — ofte egi. absol.; si etc., utrique nostrum gratum feceris, Cic. Lael. 4; cf. Caes. B. G. 1, 44; figel. hoc (abl.) mihi gratus facere nihil potes, Cic. Fam. 13, 44; cf. Lucr. 3, 948, v. Hor.

Od. 3, 3, 17; — B) em Persener: a) e. dat.; — vates diis gratissima, Ovid. Fast. 1, 585; cf. Hor. Od. 3, 9, in., v. id. Ep. 2, 1, 232, ogs. Suet. Caes. 27; — b) absol.; gratos conviva, Hor.; cf. id. Od. 4, 6, 21; men in superl. e. gen., Ovid. Met. 14, 221; figel. m. de, id. ibid. 12, 586; — ogs. subst.: quam (classen) non amicum, sed gratorum appellabat, Suet. Tib. 46; — II) act.: tafstuldt, tafnemmelig, sem forstæffer Tat; — si bene de me meritis gratum me praebeo, Cic. Plane. 38; quam gratum erga me fueris, id. Fam. 5, 5; men fuisse gratos erga se deos, (at de Gienfædere hans Jærdet), Quintil. 11, 2, 12; men gratissimis animis prosequi etc., Cic. Phil. 4, 1; cf. Hor. Od. 1, 12, 39, v. id. Ep. 1, 11, 23; — quum gratum mihi (id) esse potuit, Ter. Heaut. 2, 3, 21; men quam sit re pulchrum, beneficio gratum, Cic. Phil. 2, 46.

*gravabilis, e: befærlig, ubehagelig, odor, Coel. Aur.; v. — gravāmen, mis, n.: legemlig Befærlighet, Cassiod.; — [gravo]. — gravastellus, i, m., [af inus. grāvus, germ. grau, dan. graa, ogs. best. m. rāvus]; — quis ... illic gravastellus? (den Graabaarde, den Giamle), Plaut. Epid. 5, 1, 14; — dog efter Fest. p. 96, at aflede af gravis.

*gravāte, adv.: befærligen el. vanffærligen, ugerne el. uedigen, (vendere), Cic. Off. 2, 14; non gravate respondere, id. Orat. 18; ∞ veniam dare, Plaut., concedere, Liv.; — oppon. gratuito, Cic. Off. 2, 19; oppon. benigne, id. Balb. 16; — gravātim, adv.: = irgd.; ∞ cadere, (falde tungt), Lucr. 3, 388; — men Liv. 1, 2: haud gravatim etc., (uden Vanffærlighed, ret gierne); v. — gravātio, onis, f.: Tungthed (i Begjæret), post cibum, Coel. Aur.; — [gravo].

*gravēdinose, adv., Augustin.; af — gravēdinosis, 3: sem ofte lide af Tungthed i Legemet, naenl. af Enuc, Cic. Tusc. 4, 12; — II) „overf.“ o. act.: sem foraarfager Tungthed el. Enuc, ertum, Plin. 18, 38; af — gravēdo, mis. f., [gravis]; I) „alm.“: Tungthed i Legemet, Appul., naenl. i Sværet af Stim el. Enuc, Cels.; ogs. pl.: gravēdines concitare, id.; gravēdines capiti asferre el. facere, Plin.; men gravēdines crapulae, (etter en Rusa), id.; gravēdini subvenire, (bælte imed Enuc), Cic.; cf. id. Att. 10, 16; — II) „bef.“, ligefom gravitatis: frugtommeligbed, Neimes.

graveolens, (cl. grave olens), tis, adj., (i. e. gravior olens); I) med fiær Lugt, centaurea, Virg. Ge. 4, 270; — 2) ildeflugtende, fiinkende; ∞ Aveni (fauces), id. Aen. 6, 201; df. — graveolentia, ae, f.: ond Lugt el. Stank, oris, Plin., alarum, id.

gravēscō, ere, v. n. inch., [gravis]: at blive tung; naenl. at blive dragtig; donec iterum gravescant (cameli), Plin. 11, 96; — b) „pect.“ ogs. at blive fuld deraf el. opfyldt dermed; Nec minus interea fetu nemus omne gravescit, (opfyldes dermed), Virg. Ge. 2, 429; — II) „overf.“: at tilfage, at blive værre el. heftigere; vid. Tac. Ann. 1, 5; men id. ibid. 14, 51: ∞ publica mala in dies; cf. Lucr. 4, 1065: Inque dies ... aerumna gravescit.

*gravīditas, atis, f.: Tungthed; df. frugtommeligbed; in pl., graviditates et partus asferre, (om Raauen), Cic. N. D. 2, 46; v. — gravīdo, avi, atum, 1; Døgentl.: betynger; df. besvanger. Caecil. ap. Non.; men gravidari ex aliquo, Aur. Viet. Epit. 11; — II) „overf.“: terra gravidata seminibus, (befrugtet dermed el. deraf), Cic. N. D. 2, 33; — [figd.].

gravīdus, 3, [gravis]: oprdt.: tung el. betyngt; df. I) frugtommelig, dragtig; — gravidam esse ex aliquo, Ter. Heaut. 3, 3, 32; ogs. gravida aliquo, (f. ex aliquo), Plaut. Amph. 3, 1, 18; men gravida de semine Jovis, Ovid. Met. 3, 260; men gravida puero, (frugtommelig dermed); — ogs. absol.: quum esset gravida uxor, Cic. Cluent. 11; cf. id. Verr. 1, 18; — ∞ pecus, Virg., Ovid.; ∞ muraena, Hor., balaena, Plin.; —

b) subst., *gravidā*, æ, f.: den frugtformelige, Plant.; *gravidarum malacia*, Plin.; — II) „øversf.“: tung el. fuld deraf, oplyst dermed; (men alene „pect.“); a) absol.: — *neu qui manus... gravidas foras exportet*, Plant. Truc. 1, 2, 1; ~ *nubes*, Lucr., Ovid.; ~ *aristæ*, id., Virg.; ~ *ubere* (caprae), id.; — b) c. abl.: *gravidæ nunc semine terræ*, Ovid.; cf. Virg. *Ge.* 2, 5; men *Fulminibus gravidam tempestatem atque procellis*, Lucr. 6, 259; *gravidæ bellis urbs*, Virg. *Aen.* 10, 87; men ~ *pectus curis*, Lucan.; — c) c. gen.: *gravidamve Amathunta metalli*, (al. metallis), Ovid. *Met.* 10, 531; *mellis apes gravidæ*, Sil.

gravis, e, [etter Doederl., tilligem. *grandis*, at henføre til *crecere*, *crevisse*; men *searer* estift til d. græske *βαρὺς*]; I) „egent.“: A) „alm.“: tung el. vægtig, opp. *levis*; a) absol.: — ~ *sarcina*, Hor.; ~ *robur aratri*, Virg.; *aestate grave esse amiculum aureum*, Cic. *N. D.* 3, 34; — ~ *limus*, Lucr.; ~ *tellus*, (i. e. *ponderosa*), Ovid. *Met.* 7, 355; *vectoriæ gravesque naves*, Caes. *B. G.* 5, 8; *graviora corpora*, (opp. *leviora*), Lucr.; cf. id. *v.* 451 o. 498; *onus gravis*, Hor.; *gravissimum*, Quintil.; — men „pect.“: *Stat gravis Entellus*, (tung, d. e. fast el. ureffelig), Virg. *Aen.* 5, 437; — b) c. abl.: tung el. betyngt el. besværet deraf; — *hostis gravis praeda*, Liv.; *colus lana gravis*, Ovid.; *gravis oneribus*, Cic.; *gravis aere dextra*, Virg. *Ecl.* 1, 36; men *gravis... alvo* (equus), id. *Aen.* 6, 516; — *liber gravis verbis*, Nep. *Lys.* 1; *graves imbre nubes*, Liv. 28, 15; *graves fructu vites*, Quintil.; — B) „bef.“: I) tung el. stær el. stær efter Vægt el. Tæll; — *aes grave*, (fuldvægtig Klobbermont, hvorefter en as veiede et fuldt Pund); vid. *Fest.* p. 98, ogf. Liv. 4, 60, o. id. 10, 46, oftere, ogf. Plin. 33, 13; — ~ *argentum*, (d. e. upregt, rude), Senec. *Tranqu.* 1; — *gravioere fenore*, (imod højere Renter), Suet. *Aug.* 39; in *gravioere annona*, (i Dyrktid), id. *ibid.* 25; — men *graves pavonum greges*, Varr. *ap. Non.*, (stærke, talrige); — 2) prægnant ogf. f. *gravidæ*: frugtformelig, drægtig; vid. Virg. *Aen.* 1, 174, o. Ovid. *Met.* 10, 195; men Plin. 9, 5: *balaenæ utero graves etc.*; — II) „fig.“: A) „øversf.“: I) med Hensyn paa Stærke; a) om det Hørlige el. om Tønen: dyb el. grov, dæmpet, (opp. *acutus*); — ab *acutissimo sono usque ad gravissimum sonum etc.*, Cic. *d. Or.* 1, 59; cf. id. *ibid.* 3, 57; ~ *vox*, Quintil.; ~ *tenor*, id. 1, 5, 26; men ~ *syllaba*, ubetænet, id. *ibid.* 22 flg.; — b) om Lygten og Smagen: stærk, ubehagelig; — *gravis... hircus in alis*, (Bullestant), Hor. *Epod.* 12, 5; cf. Virg. *Ge.* 3, 415 o. 451; dog ogf. *odor iuvene gravis*, Plin.; — men Varr. *ap. Non.*: ~ *absinthium bibere*, (bitter Malsurt); — 2) med Hensyn paa en Selbredsstiltand: tung, trykkende, usund; — *genera cibi graviora*, (som vanstefigen fordeies), Cels.; cf. Cic. *N. D.* 2, 9; — *solum coelumque juxta grave*, Tac. *Hist.* 5, 7; cf. Virg. *Ecl.* 10, 75, o. Caes. *B. C.* 3, 1; *anni tempore gravissimo*, Cic.; cf. Liv. 3, 6 o. 8; ~ *aestas*, Virg.; — b) ogf. om en fyskelig Stiltand: — morbo *gravis*, id. *Ge.* 3, 95; *aestate et viribus gravior*, Liv. 2, 19; ogf. *gravis adhuc vulnere*, id.; men *gravior de vulnere*, Val. Fl.; — ogf. absol.: ~ *setae*, Virg. *Ecl.* 1, 50; cf. Lucr. 3, 1079; — B) „ment.“: el. om Begreber; I) til det Bærre: tung el. besværlig el. trykkende, smertelig, sorgelig, ubehagelig, oel.; — *senectutem gravem esse etc.*, Cic. *d. Senect.* 2; cf. id. *ibid.*: *his omnis aetas gravis etc.*; men *minus aliis* (dat.) *gravis... vita etc.*, id. *Off.* 1, 21; men *miseriorem gravioerem fortunam etc.*, Caes. *B. G.* 1, 32; cf. id. *ibid.* 7, 14; — *grave est homini pudenti petere aliquid magnum*, Cic.; men *si quid gravior etc.*, Caes. *B. G.* 1, 20; — ~ *edictum*, Liv. 29, 21; cf. Cic. *Catil.* 1, 1; — *gravem esse alicui*, (falde nogen besværlig), Cic. *Fam.* 13, 76; ~ *adversarius*, id.; *gravior hostis*,

Liv.; men *gravis popularibus*, id. 14, 30; — 2) til det Bærre: vægtig, væltig, stærk, ster, betydningsfuld; ogf. med Hensyn paa Characteren: værdig, ærværdig, alvorlig, stærk, oel.; — *quum gravisus et seriis rebus satisfecerimus*, Cic. *Off.* 1, 29; *neque sine gravi causa etc.*, Caes. *B. C.* 1, 11; *gravius erit tuum unum verbum ad eam rem, quam mea centum*, Plant. *Trin.* 2, 2, 107; *sententiae graves et severae*, (opp. *concinnae et venustae*), Cic. *Brut.* 95; men absol.: *nihil sibi gravior faciendum, quam ut etc.*, id. *Client.* 6; cf. Hor. *A. P.* 14; — *homo prudens et gravis*, Cic.; cf. id. *d. Or.* 2, 37 o. 56; ~ *auctor*, id., *testis*, id.; *gravissimī sapientiae magistri*, Quintil.; cf. Virg. *Aen.* 1, 151; — men *gravis atque opulenta civitas*, (vægtig, betydelig), Liv. 31, 17; — not.: neutr. *grave* „pect.“ ogf. fem adv., f. *graviter*, Stat., Val. Fl.

Graviscæ, arum, f.: By i Etrurien, Mela 2, 1, Liv., Plin.; ogf. *Graviscæ*, æ, f., Vell. 1, 15; — 2) Æf. *Graviscanus*, 3, vinn. Plin. 14, 18; — men *Graviscani*, orum, m.: Indvaanerne, Dig.

gravitas, atis, f., [gravis]: Tungbed el. Tungde, armorum, Caes., navium, id.; *tanta contentione gravitatis et ponderum etc.*, (om Jærddefenses Stræben imod Jordens Centrum), Cic. *N. D.* 2, 45; — B) „bef.“: frugtformelighed, Ovid. *Met.* 9, 287; — II) Æf. „fig.“: A) „øversf.“: Tungbed, capitis, Cels., (navnl. isølge Ælim el. Snuce); ogf. anden med Tungbed forbunden Uvædselighed heter: *gravitas corporis el. membrorum*, Cic. *Tusc.* 3, 1, o. id. *Fin.* 1, 12; — b) Æf. ogf. *Sancternes Tungbed el. Støbed el. Langsombed*: vid. id. *Acad.* 2, 17; men ~ *linguae*, (besværlig Udtale), id.; ~ *aurium el. audiendi el. auditus*, Tungherbed, Plin.; — 2) Tungbed, Besværlighed, Prædieri; Æf. a) Uvædselighed, coeli et aquarum, Liv., loci, id.; cf. Cic. *Att.* 11, 22; — b) ~ *animæ el. oris*, end Lygt af Munden, Plin.; men ~ *odoris*, id. 22, 21, kan ogf. bede: stærk Lygt; — c) trykkende Fæstighed el. Haardbed; ~ *morbi*, Cic., belli, Liv.; — d) *annonæ*, Dyrktid, Tac. *Ann.* 6, 13; — B) „ment.“: I) „alm.“: Vægt, Eftertryk, Stykke, navnlig i Jærceraget el. med Hensyn derpaa; — ~ *verborum el. sententiarum*, Cic.; cf. id. *d. Or.* 2, 17, o. id. *Manil.* 14, ogf. id. *Orat.* 31, o. id. *d. Or.* 1, 13; — 2) „bef.“: om Characterer og Stemminger: a) Vægt el. Vægtighed, Vægt el. Udvædsel, Anseelse og Værdighed; — ~ *civitas*, Caes. *B. G.* 1, 3; ~ *imperii*, Cic. *Agr.* 2, 32, *sententiae*, id. *Tusc.* 5, 12; — ogf. den ydre Afstand el. Værdighed; ~ *oris*, Liv. 5, 41; *facere aliquid eum gravitate*, Cic. *Qu. Fr.* 3, 9; — b) Fæstbed, Standsfastighed; cum *gravitate el. constantia vivere*, Cic. *Off.* 1, 21; cf. *Prop.* 2, 16, 11; — ogf. Uvædselighed; *comitate condita gravitas*, Cic. *d. Senect.* 4; cf. *Nep. Att.* 15; *neque gravitas sine facilitate etc.*; — ogf. *Stærksfæmbed*: vid. *Nep. Paus.* 4; — ogf. *beimodig Overbærelse*: vid. Cic. *Fam.* 5, 16; — ogf. *Standsfastighed el. Udvædselighed*; *gravitatem in dolore adhibere*, id. *Qu. Fr.* 3, 8; — c) men ogf. omvendt: *Haardbed el. Strængbed, judiciorum*, Cic. *Cæcin.* 3; men *injuriam gravitate tutior est*, Sall. *frgm.*

graviter, adv. af *gravis*; I) „egent.“: vægtigen, cadere, Ovid., concidere, Virg., (falde tungt el. baardt); ~ *serire*, Virg.; cf. id. *Aen.* 10, 316; — ogf. tungt, baardt, stærkt, pellere fores, Ter.; ~ *fores crepuerunt*, id.; *naves gravissime afflictæ*, Caes. *B. G.* 1, 31; — II) „fig.“: A) „øversf.“: a) om Lyden: dybt, grovt; — ut *extrema ex altera parte graviter*, ex altera acute sonant, Cic. *Sonn. Scip.* 5; cf. Lucr. 4, 515; — b) stærkt, meget, bestigen; *graviter e. gravior aegrotare*, (være meget syg), Cic.; cf. id. *Att.* 7, 2; *graviter se habere*, (bestinde sig ilde); — B) „ment.“: a) „alm.“: noigtigen, advertre, (lægge Mærke dertil), Ter. *Heaut.* 3, 3, 9; ~ *scribere*, (meget alvorlig), id. *Fam.* 2, 4; ~ *agere*, (neml. i Retten), id. *Coel.* 14; ogf.

med Eftertryk; ~ tractare aliquid, id. Fin. 4, 2; men gravissime judicare de aliquo, Caes. B. C. 2, 32, (domme hæderfægen om nogen); — 2) „bef.“ med Hensyn paa en Stemmung el. Videnfkab el. Behandling; a) bestigen, stærkt, saare; ~ amare, Plaut., dolere, Caes.; ~ iratus alicui, Ter.; cf. Cic. Catil. 1, 7, o. id. Phil. 12, 11; — b) ærgerfægen, hærmefægen, med Hummer, med Uvillie; — c) audiendo etc., vid. Ter. Heaut. 1, 1, 61; cf. Cic. d. Or. 2, 52; figel. quod graviter accepit, Tac. Ann. 13, 36, (som han optog meget ilde); — e) med Eftertryk el. Strængbed, vindicare in aliquem, Caes. B. G. 3, 16, decernere de aliquo, id. B. C. 1, 5.

gravitudo, mis, f., [gravis], figesom gravedo: Tungbed, nævnt i Høvedet; df. Enne, Vitruv. 1, 6. — gravinsculus, demin. af compar. gravior, gravior, i. e. paullo gravior: noget tung; df. „øverf.“; ~ sonus, (noget dybere el. grøvere), Gell. 1, 11.

gravo, avi, atum, 1, v. a., [gravis]; I) „egent.“: betyngter el. befærter; — ~ aliquem sarcinis, Tac. Ann. 1, 20; membra gravat onus, Ovid.; gravantur arbores setu, Lucr.; cf. Virg. Aen. 6, 359; men „alleg.“, Propert. 3, 3, 22: Non est ingenii cymba gravanda tui; — B) „bef.“: ~ caput, Plin. 21, 75; gravatus vulneribus, Liv., vino somnolus, id.; — b) egf. „fedn.“; ~ syllabam, (fatte accentum gravem derpaa), Gramin.; — II) „fig.“: gier endnu tungere el. vanskeligheder, nedtyngter, befærter, fortrædiger, brøder; — tu fortunam ~ parce gravare meam, Ovid. Trist. 5, 11, 30; cf. Hor. Ep. 2, 1, 261; men quo gravaret invidiam matris, Tac. Ann. 14, 12; cf. Justin. 14, 2.

gravor, atus sum, 1, v. dep. n. o. a., [gravis]; øyrel.: feler mig betyngt el. befærret; df. „fig.“: vil nødigten dertil, gier Vanskeligheder, ytrer Misnoie dermed; a) absol.: — sed primo graviari coepit, quod etc., Cic. Cluent. 25; figel. ego vero non gravarer, si etc., Cic. Lael. 5; quum haud gravati venissent, (uden Vanskelighed el. Betænkthed), Liv.; — b) m. Objectsfætn.; laetus es, qui gravare ad me litteras dare, id. Fam. 7, 11; cf. id. d. Or. 1, 35; — c) e. acc.; Cur tu aquam gravare, (hvi nægter du mig Vand?) Plaut. Rud. 2, 1, 21; men equitem gravatos Bellerophonem (Pegasus, (nemf. ved at fæste ham af), Hor. Od. 4, 11, 27; matrem ~ hactenus gravabatur, ut etc., Suet. Ner. 34; cf. id. Aug. 72, e. Tac. Ann. 5, 8.

gregalis, e, [grex]: hørende til Hjørden, equi, equae, Varr., Plin., (som endnu gaar utammende), pecua, Appul.; — egf. subst. gregales, (se. equi: som høre til samme Hjørde), Varr.; — II) „øverf.“: hørende til Mængden; faaf. A) subst., gregales: Stalebrodre, Dmgangsvenner, Kammerater, Cic. Fam. 7, 33; cf. id. d. Or. 2, 62; egf. e. gen.: gregales Catilinae, Pseud. Cic. Dom. 28; — B) fem adj.: simpel el. ringe i sit Stags; — ~ poma, Senec.; ~ siligo, Plin.; — nævnt. egf. som bruges af den simple Mand; ~ amiculum, Liv. 7, 34, (Veststykke); figel. ~ habitus, Tac. Ann. 1, 69.

gregarius, 3, [grex]; I) „egent.“: hørende til Hjørden; gregarius pastorum disciplina, Colum. 6, praef.; — II) „øverf.“: almindelig el. simpel i sit Stags; oftest i Krigsfægt; — ~ milites: Menige el. Mandfæbet, (i Modfætn. af Officererne), Cic. Planc. 30; — egf. collect.: gregario milite mixtus, Tac. Hist. 5, 1; — men ~ eques, (simpel Rytter), id.; ~ militia, Justin.; — b) fæld. udenf. Krigsfægt; ~ poëta, Sidon.

gregatim, adv.: i Hjørder, i Høbe; ~ ingredi el. ambulare, (om Dyrene), Plin.; figel. ~ volare, (om Fugle), id.; — II) „øverf.“ om Mennefter; a) i hede Stater; vid. Cic. Verr. 5, 57; viritum gregatimque, Plin. 4, 26; — b) iblandt Mængden el. Almuen; — ~ nova genera morborum sentiri, Plin. 26, 3; af — grægo, avi, atum, 1, v. a., [grex]: famler i en Hjørde el. Høb, Paul. Nol.; volucres gregatae, Stat.

gremium, i, n.: Skjød, (nævnt. Moderens, ødt.);

— puer lactens, Fortunae in gremio sedens etc., Cic. Div. 2, 41; gremio accipere, (tage paa Skjød), Virg., fovere, id.; egf. tenere in gremio, Catull. 45; — II) „fig.“ o. „alleg.“: ubi ... In gremium matris terrai praecipitavit (imbres Aether), Lucr. 1, 252; cf. Cic. d. Senect. 15; men abstrahi e sinu gremioque patriae, Cic. Coel. 21; medio fere Graciae gremio (contineri), id. Pis. 37; cf. ibd. 5; men Virg. Aen. 7, 233: excipere gremio, (give Høp); men id. ibd. 9, 261: quaecumque etc., In vestris pono gremiis.

gressio, ōnis, f., [gradior]: Hjørstreden, Skridt, Pacuv. ap. Macrob. — 1. gressus, 3: partit. af gradior. — 2. gressus, us, m., [gradior]: Skridten el. Skridt, Gaacen el. Gang; (poetif. Ord, thi in gressu, Cic. Off. 1, 36, retter man til ingenting); — tendere gressum ad moenia, Virg. Aen. 1, 110; inferre gressus, id. Ge. 4, 360; gressum tenere el. comprimere, (standse), id., referre, (træde tilbage), id.; men om Højen: gressus glomerare superbos, (træde støft), id.; men huc dirige gressum, (Stibets Høb), id. Aen. 5, 162.

grex, gen. gregis, m., (egf. f., Lucil., Lucr.): Hjørde, Høb, Flok, Skare, ødt.; I) „egent.“ om Dyrene; — pudes dispulsa sui generis sequuntur greges, Cic. Att. 4, 7; men greges lanigri, (i. e. oves), Virg.; men med Ymæ: vir gregis (caper), id. Ecl. 7, 7; figel. dux gregis, id., Ovid. A. A. 1, 326, (i. e. taurus), men id. Met. 5, 327, (i. e. aries); grex avium, Hor.; men armenta gregesve, Ovid. Met. 1, 513, (høret el. fuaat Øvæg); — II) „fig.“: Samling el. Samfund el. Selskab af Mennefter, der paa en Maade høre sammen el. ere forenede; — vid. Cic. Sull. 28; men id. d. Or. 1, 10; greges philosophorum, (deres Sæter); ~ amicorum, (Slæktfæder), id.; cf. Hor. Ep. 1, 9, 13, o. Ter. Eun. 5, 8, 51; — bb) „bef.“ egf. a) Selskab el. Trep el. Bunde, nævnt. af Schischillere, af Kæmpere, ødt.; vid. Ter. Heaut. prol., o. id. Phorm. prol.; men Suet. Ner. 22: gregem (aurigarum circensium) ducere; cf. Juvenal. 4, 94; — b) i Krigsfægt: grege facto, (i Mæske), Sall., Liv.; figel. uno grege, Curt.; — c) undert. egf. m. Vibeg, af Hingagat: Mængden el. den store Høb; — in grege (patronorum annumerari), Cic. R. Am. 32; men „alleg.“, Hor. Ep. 1, 4, 16: Epicuri de grege porcus; men ~ indocilis, (i. e. vulgar), id. Epod. 16, 37; — not.: alene comit om Ting; greges virgarum, (f. fascies), Plaut. Pseud. 1, 3, 99.

griphus, i, m., γῥῑφος; øyrel.: Garn el. Ret til at fange i; df. „øverf.“: vanskelig Opgave el. Gaade; (østf. Ord); aliosque id genus griphos ... dissolvere, Gell. 1, 2.

groccio, ire, v. n.; som Naturlig, om Rabnen: at strige, Appul. — 1. grōma el. gruma, ae, f.: etflags Landmaalerstang, Fest.; — II) „øverf.“: det med en Maalestang betegnede Middelpunkt i Leiren, Hygin.; df. — grōmaticus, 3: hørende til Landmaalerkunst el. til Leirens Udmaalning, disciplina, Cassiod.; — b) df. subst. grōmatica, ae, f.: Landmaalerkunst, id. — grōmphaena, ae, f.: Bæsten i Indfæstning, Plin. 26, 23, (amaranthus tricolor L.). — grōmphaena, ae, f.: en Fugl paa Sardinien, ligner Tranen, Plin. 30, 52. — grosphus, i, m., γῥῑφος; Spidsen af el. paa Kæstespids, Arnob., inc. — grossulus, i, m., demin.: liden umoden Figen, Colum.; af — 1. grossus, i, e.: den umodne Figen, Cels., Plin. 23, 63. — 2. grossus, 3: tyk, crassus, vestis, Sulp. Sev., Vulg.

Grūdii, orum, m.: Jøfki Gall. Belg., (hør nu Groede), Caes. B. G. 5, 39. — grūis, f. und. grus. — gruma, ae, m. Alfedn., f. und. grōma. — grūmulus, i, m., demin.: liden Høb el. Dunge (af Jord), vid. Plin. 19, 34; af — grūmus, i, m.: Høb el. Dunge, e terra, Vitruv.; tunuli grumorum, id.; cf. Auct. B. Hisp. 24.

Grundiles, (-ules), ium, m., linus grunda, d. e.

Tag el. Dagflæg): Epithet til *Aerene*, Auct ap. Diomed., Anob. — *Granium*, i, n.: (beskæftiget i) *Ybryggen*, Nep. Alcib. 9. — *grunio*, (foræld. ogf. *grundio*), vi el. ii,atum, 4, v. n.: *Erinets* Naturlyd: at grynte, Plin., Juvenal., Varr.; *gr.* — *grunitus*, us, m.: *Erinets* Grynten, Cic. — *grūo*, ere, v. n., *grōō*, (flaer): *Tranens* Naturlyd, Fest., Auct. Carm. Phil. — *grus*, (ogf. *gruis*, Phaedr. 1, 8, 7), gen. *gruis*, *gruōs*: *Tranen*, Cic., bef. Plin. 10, 30; f. ogf. Hor. Sat. 2, 8, 87; — II) *everf.* "følgende i Lighed med *Tranens* Stabel": *efslags* *Kran* el. *Murbræfter*, ogf. *corvus*, Vitum. 10, 19. *gryllo*, are, v. n.: *Græsheppens* Naturlyd, Auct. Carm. Phil. 62; af — I) *gryllus*, i, m., *grillo*: *Græsheppen*, vid. Plin. 29, 39; — II) *everf.* "grylli, orum": en vidunderlig Sammensætning af allebaande *Nigurer*, id. 35, 37. — 2) *Gryllus*, i, m., *grillo*: *Søn* af den berømte *Xenophon*, faldet i Slaget ved *Mantineia*; vid. Quintil. 2, 17, 14: *Aristoteles* i *Gryllo*, (i hans *Mindefrist* over *Gryllus*).

Gryneus, 3, f. end. flgd. — *Grynia* ae, f., ogf. *Grynium*, i, n., *grynia*, *grynior*: *liden* *By* i *Æolis*, med et *Apollotempel*, vid. Plin. 5, 32; — 2) *grynus*, 3, *grynus*: *gryncif*, Apollo, Virg. Aen. 3, 345; ~ *nemus*, id. Ecl. 6, 72.

gryps, *grypis*, (ogf. *gryphus*, i, Mela), m., *gryp*: *Gribben*, *efslags* *fabelagtig* *firbenet* *Ægl*, hvorefter Plin. 10, 69: *gryphas* *auritus* *aduncitate* *rostri* etc.: men som *Drødsprog* om det *Umulige*: *jungentur* *jam* *gryphes* *eqs*, Virg. Ecl. 8, 27. — *grypus*, i, m., *grypus*, (i. e. *incurvus*): *med* *en* *krum* *Næse*; vid. Justin. 39, 1.

gubernaculum, (etr. *-aculum*, Lucr., Virg.), i, n., [gubernio]: *Ror* el. *Stiksrør*, Cic., Senec. Ep. 90; *Ipse* *gubernaculo* *rector* *subit*, Virg. Aen. 5, 176; — II) *everf.* "e. alleg.": *Statsrør*, *Statens* *Regering* el. *Styrrelse*; *fædd* *in* *pl.*; *gubernacula* *reip* *tractare*, Cic. Sest. 9; cf. id. R. Am. 18, o. id. d. Or. 1, 11; — men Plin. 11, 88: *temperare* *gubernacula* *vitae*; — men *in* *sing.*: *neque* *habilem* *gubernaculo* (*exercitum*) etc., Vell. 2, 113.

"*gubernatio*, onis, f.: *Styrrelsen* af et *Stib*; — si *in* *ipsa* *gubernatione* *negligentia* *est* *navis* *versa*, Cic. Fin. 4, 27; cf. id. ibd. 3, 7; — II) *everf.* "e. alleg.": *Styrrelse*, *Ledelse*, *Forvaltning*; — ~ *tantarum* *rerum*, id. Catil. 3, 8; cf. id. d. Or. 3, 33; *ostere*; o. — *gubernator*, oris, m.: *en* *Styrmand*, *clavum* *tenens*, Cic. d. Senec. 6; *ad* *gubernatoris* *artem* *nihil* *pertinere*, id. Fin. 4, 27; men som *Drødsprog*: *tranquillo* *quibet* *gubernator* *est*, Senec. Ep. 85; — men "poet." *gubernator*, f. *agitor*, vid. Quintil. 8, 6, 9; — II) *everf.* "e. alleg.": *Styrer* el. *Her* el. *Regent*; — *custodes* *gubernatores* *que* *rei* *publicae*, Cic. Rab. perd. 9; men ~ *poli*, (i. e. *deus*), Senec. Hippol. 903; — *cf.* *fem.* *gubernatrix*, icis: *Styrerinde*, *Lederinde*; — ~ *civitatium* *eloquentia*, Cic. d. Or. 1, 9; cf. Ter. Eun. 5, 9, 16; — [gubernio]. — *gubernio*, i, n., [gubernio]: *foræld.* *Biform* af *gubernator*, Laber. ap. Gell. 16, 7.

gubernio, avi, atum, 1, v. a. (o. n.), *gubernio*: I) *egentl.*: *styrer* med *Roret*, *styrer*; — *quis* *eorum* *gubernaret* (sc. *navem*), Cic. Off. 1, 25; men som *Drødsprog*, Liv. 44, 22: *e* *terra* *gubernare*; — II) *everf.* "e. alleg.": *styrer* el. *leder* el. *regere*; — ~ *orbem* *terrarum*, Cic. R. Am. 45; men *iter* *meum* *rei* *publicae* *ratio* ~ *gubernabit*, (vil *bestemme* *mit* *Vej*), id. Fam. 2, 17; men "poet.": *virga* *gubernat* *equum*, Martial. 3; — *fortunae* *motum* *ratione* *quadam*, Cic. Fam. 8, 4; men id. ibd. 14, 11: *videtur* *haec* *fortuna*, *quoniam* *ratio* *non* *gubernat*. — *gubernum*, i, n., [gubernio]: *foræld.* *Biform* af *gubernaculum*; *fædd* *in* *pl.*; Lucil. ap. Non., Lucr. 4, 440. — *Guberni*, orum, m., Tac. Hist. 4, 26, *ostere*, (ogf. *Guberni*, Plin. 1, 31), *Jøss* i *Gall. Belg.*, (i *der* *nuv.* *Eleviste*).

gūla, ae, f.: I) *egentl.*: *Skælget* el. *Struben*,

navnl. ogf. *Epifereret*; — *gula* *nervo* *et* *carne* *constat*, Plin. 11, 36; men *comiss*: *sollem* *sibi* *obstringit* *ob* *gulam*, etc., Plaut. Aul. 2, 1, 23; men *obtorta* *gulā* ... *in* *vincula* *abripit*, Cic. Verr. 1, 10; cf. Sall. Catil. 55: *gulam* *laqueo* *frangere*, (ogf. *med* *Stikken*); — II) *everf.*: *Slugenhed*, *Åraferi*, etc.: — *gulae* *parens*, Hor. Sat. 2, 7, 111; cf. Suet. Vitell. 7 c. 13; men *gula* *ingenna*, Martial., *subtilior*, Colum., (fin *Smag* for *Maden*); men *in* *pl.*: *proceres* *gulae*, Plin. 9, 30; men *irritamenta* *gulae*, (Rydetier), Sall. Jug. 91; *O* *gulam* *insalsam*! Cic. Att. 13, 31; *cf.* — *gulo*, onis, m.: en *Slugbald*, en *Læffermund*, Appul.

gulosē, adv.: *læffert*; — *compar.* ~ *condire* *cibos*, Colum.; cf. Martial. 3, 22: *superl.* ~ *nutrire*, Tertull.; af — *gulosus*, 3, (gula): *fem* *elster* *læffre* *Epifer*, *slugen* el. *graadig*, etc.: — *oculis* *quoque* *gulosi* *sunt*, Senec.; — *compar.*, *Nihil* *est* *gulosius* *Santra*, Martial. 7, 20; men ~ *stiele*, (som *indeholder* *læffre* *Epifer*), Juvenal. 11, 19; — *comiss* *everf.*: ~ *lector*: *graadig* el. *umættelig* *Læser*, Martial. 10, 59.

gumen, mis, n., *egentl.* f. *gummi*, Pallad. — *gumia*, ae, m., *ligesom* *gula*: *Læffermund*, *Årafer*, Lucil. ap. Cic. Fin. 2, 8, Appul. — *gummatus*, 3: *med* *Gummi*, *fem* *giver* *Gummi*; — *in* *omnibus* *gummatibus* (sc. *arboribus*), Pallad.; o. — *gummeus*, 3: *gummiagtig*, Auson.; af — *gummi*, n. *indecl.*, e. *gummi*, is, (ogf. *eos*, Capella), f. *zōgma*: *Gummi*, Plin. 3, 20, *ostere*, Colum.; *cf.* — *gummino*, are, v. n.: *at* *udseede* *Gummi*, Pallad., *inc.* — *gummitio*, onis, f.: *Bestrykning* *med* *Gummi*, Colum. 12, 52; o. — *gummosus*, 3: *fuld* af *Gummi*; *folia* *tactu* *gummosa*, Plin.; ogf. *gummiagtig*, humor, id. *gurdonicus*, 3: *dum*, *raa*, *homo*, Sulp. Sev.; af — *gurdus*, 3, *ligesom* *fragd.*: *dum*, *raa*, *enseldig*; — *hic* *ille* *est* *gurdus*, *quem* etc., Laber. ap. Gell. 16, 7; cf. Quintil. 1, 5, 57, (hvorefter *dette* *Ord* er af *spanst* *Herkomst*).

gurgēs, itis, m.; I) *egentl.*: *en* *oprørt* *og* *dyp* *Bandsvævel*; — *gurgēs* *curvos* *sinuatus* *in* *arcus*, Ovid. Met. 14, 51; *Rheni* *fossam* *gurgitibus* *illis* *redundantem* etc., Cic. Pis. 33; cf. Liv. 21, 31; — b) "poet." ogf. *enhver* *Bandsfrem*, *navnl.* *en* *flod*, Ovid. Met. 15, 714, e. Virg. Aen. 6, 296; ogf. *Sævet*, id. ibd. 11, 624 c. 913; *figel.* ~ *Carpathius*, id., *Enboicus*, Ovid.; men ~ *Lernaicus*, (Seen el. *Åder* *Lerna*), Avien.; cf. Hor. Od. 2, 1, 33; — II) *everf.*: *Skælg* el. *Ågrund* (af *Smudshæder*, etc.); *navnl.* *umættelig* *Graadighed* el. *Slugenhed*; — *divitias* *in* *profundissimum* *libidinum* *gurgitem* *profundere*, (alleg.), Cic. Sest. 43; — ~ *vitiūrum* *turpidinūque* *omnium*, id. Verr. 3, 9, (om et *ryggesløst* *Memeste*); *figel.* id. Sest. 52, *om* *en* *Delfand*; — *figel.* *id.* *gen.*; *ille* *gurgēs* *atque* *heluo* etc., id. Pis. 17; cf. Plin. 10, 68: *Apicius*, *nepotum* *omnium* *altissimus* *gurgēs*; — *not.*: ogf. *fem* *romerf.* *Tilnavn*, Macrob.

I. *gurgulio*, onis, m., [γουργιολίον, i. e. *avula*]: *Luftrør*, *Struben*, Varr.; *gurgulionibus* *insectis*, Cic. frgm. Or. p. Tull. — 2) *gurgulio*, onis, m. *Biform* af *cureulio*: *en* *Kernorm*, Pallad. — *Gurgustidonii* *campi*, Plaut. Mil. gl. 1, 1, 13: *comiss* *femet* *af* *gurgustium*. — *gurgustiolum*, i, n.: *dem*, *af* *figel.*, Appul. — *gurgustium*, i, n., [besl. m. I. *gurgulio*, *neml.* *med* *Senon* *paa* *det* *frange* *Rum*]: *liden* *og* *usel* *Hyte* el. *Rippe*; — *nescio* *quo* *e* *gurgustio* *te* *pro* *dire*, Cic. Pis. 6; cf. id. N. D. 1, 9, o. Suet. Gramm. 11. *gustatio*, onis, f.: *Smagen* el. *af* *smage* *derpaa*; *cf.* *concret.*: *ligesom* *forret* el. *forste* *Ret*, Petron. Sat. 21 c. 31; — *gustatorium*, i, n., (sc. *vas*), *fædd* el. *Rar* *med* *Forretten* *gustatio*, Martial. 11, 88, (i *Dverfstrøjen*); o. — *gustatus*, us, m.; *epetl.*: *Smagen* el. *af* *smage* *derpaa*; *cf.* I) *egentl.*: A) *Smagens* *Sands*, *Evnen* *til* *af* *smage*, Cic. N. D. 2, 56; cf.

Plin. 10, 91: sensum gustatus esse (omnibus animalibus) — B) den med en Gienstand forbundne Smag; — ponitur . . . iucundus non gustatus solum, etc., Cic. N. D. 2, 63; men id. d. Senect. 15: (nova) primo est peracerba gustati, etc.; — II) „fig.“: libidinosi, avari, facinorosi verae laudis gustatum non habent, id. Phil. 2, 15. gusto, avi, atum, 1, v. a. (e. n.); [best. m. *gustō*: germ. *gosten*]; 1) „egent.“: smager derpaa, nyder noget lidet deraf; — ut ne aequum quidem gustarem, Cic. Fam. 7, 26; egf. ~ de positione, Suet. Tit. 2; — ~ leporem etc., (spise deraf), Caes. B. G. 5, 1; cf. Plin. 8, 19; — b) egf. at spise (noget lidet) udenfor det ordentlige Maaltid, Plin. Ep. 3, 5. e. Aug. ap. Suet. Aug. 76; — egf. alm. at spise, Cic. Mur. 35; — II) „fig.“: ligesom smager derpaa el. nyder deraf el. tager Del deri: — ~ sanguinem civilem, Cic. Phil. 2, 29, („alleg.“); ~ amorem vitae, (blive sig den kæreist), Lucr.; cf. Cic. Fin. 1, 18; men id. Fam. 12, 23: ~ partem aliquam rei publicae, (besatte sig med nogen Øren af Statsstyrelsen); — ~ primis, (at lere de første Grunde deraf), Cic. N. D. 1, 8; men ~ aliquem, (blive el. være negens Tilberer for en fært Dæ), id. d. Or. 3, 20. gustatus, i, m., el. gustulum, i, n., demin. af gustus el. gustum: etilags liden Dæ, (ligesom Mund: smag), Appul.: — 2) „overf.“: et Rys, id. — gustum, i, n., [f. gustatum]: = gustulus, Apic.

gustus, us, m., [etr. f. gustatus af gusto]; 1) „egent.“: A) „alm.“: 1) Smagen el. at smage derpaa; — gustu explorare epulas, (smage paa Maden), Tac. Ann. 12, 66; cf. id. 13, 16. e. Suet. Ner. 33; — b) df. at nyde noget lidet deraf; sine crebro salis gusto, Plin. 31, 32; — 2) hvad man smager paa; df. ligesom gustatio, Jæret el. første Hæt, Martial. 11, 31, eftere; — b) „meten.“: gustus amphorae, (en Slump el. Slut deraf), Petron. Sat. 77; — B) „bef.“: 1) Gienstandens eiendommelige Smag, sapor; — gustus vini antior, Plin.; herba gustu astrico, id.; — 2) Smagens Evne, Smagen; gustu explorare, Colum., deprehendere, Plin.; — II) „fig.“: A) „overf.“: ligesom en liden Jersmag el. Mundsmag, liden Del el. Prove; — veluti gustum hauseram somni, Petron. Sat. 22; gustum tibi dare volui, Senec. Ep. 114; ad hunc gustum, (efter denne Prove), Plin. Ep. 1, 27; — B) „ment.“: Smag el. ligesom Andreg deraf; — proprium quendam gustum urbis (significare), Quintil. 6, 3, 17.

gutta, ae, f.: en Draabe; 1) „egent.“: — in cadentibus guttis etc., Cic. d. Or. 3, 18; cf. Virg. Aen. 3, 28: Gutta cavat lapidem, Ovid. Pont. 4, 10, 5; egf. en Tøare, id. ibd. 2, 3, 90; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) Iselge en Væske; a) draabefermet Legeme; gutta Phaeëthontis, Martial. 4, 31, egf. gutta sucina, id. 6, 15; Bernsten el. Ræv; liget. guttae Arabicae, (arabisk Regelse, Myrrha), Appul.; — b) draabefermet Plet: paribus lita corpora laticis, (en Bierne), Virg. Ge. 1, 99; cf. Ovid. Met. 1, 577, (en Slangen), e. id. ibd. 3, 161, (en Slangen); men lapis interstinctus aureis guttis, Plin. 36, 13; — c) lidet Jirat under Triglyphen paa den berste Støle: vid. Vitruv. 1, 3; — B) „ment.“: liden Del el. Smule, det Allermindste deraf; — cui neque parata gutta certi consilii etc., Plaut. Pseud. 1, 1, 4; gutta dulcedinis stillavit in cor, Lucr. 1, 1056; — not.: Gutta, ae, m.: reinerst Mandénavn, Cic.

guttatum, adv.: draabevis, i Draaber, Enn. ap. Non. Appul.; men „alleg.“: ~ contabescit (cor), Plaut. Merc. 1, 2, 92; af ~ guttatus, 3, [gutta]; eyrel.: med el. i Draaber; df. med draabefermede Pletter, (f. und. gutta); df. alm. pletter el. spættet; ~ Numidiae (sc. gallinae): Perlebens, Martial. 3, 58; men albus guttatus (color equi), Pallad.

guttula, ae, f., demin. af gutta: liden Draabe; (fer: e. eyrel. Ord); vid. Plaut. Epid. 4, 1, 27. e. Paul. Nol. — guttur, ūris, n., (serel. egf. m., Plaut.),

[rimel. a sono factum]: Svælget el. Struben; hos Jægle: Åreen; — ~ senile (parentis), Hor. Epod. 3, in.; guttur laqueo ligare, Ovid., cultro fodere, id.; men liquidum tenui gutture cantat avis, id. Am. 1, 13, 8; — men tumidum guttur: etilags Halsfæge el. Ræp, bef. paa Ålperne, Juvenal. 13, 162; — II) „overf.“: Graadighed el. Slugenbed; vitium ventris el. gutturis, Cic. Coel. 19; cf. Juvenal. 2, 114; — not.: ~ inferius, (i. e. anus), Plant. Aul. 2, 1, 25.

gutturium, i, n., [gutta]: Rantfænde, Fest. p. 98. — gutturosus, 3, [guttur]: sem bar Ræp: el. Halsfæge, Dig. — guttus, i, m., [gutta]: smalbalfet Rar el. Kruffe til flydende Sager; brugtes navn. a) til Vaffning el. Vædning, Juvenal. 3, 263, e. Martial. 11, 52 (in lemm.); — b) til Øffring, Plin. 16, 73; — c) til Opbejvning af Hjel, Gell. 17, 8; — d) egf. nævnes guttus imellem Verktøjerne, Hor. Sat. 1, 6, 118.

Gyarus, (-os), i, f., egf. Gyara, ae, *Gyáros*: D i Eggeerbavet, (hod. Calairo), Plin. 1, 23, Cic. Att. 5, 12; — under Keiserne mærkelig som Jorvisningssted: vid. Tac. Ann. 3, 68 e. 69; cf. Juvenal. 1, 73: Aude aliquid brevibus Gyaris el. carcere dignum.

Gygæus, 3, f. und. 2. Gyges. — 1. Gyges, is o. ae, m., *Gyges*: Rænet paa en af Giganten, centumano, Ovid. Trist. 4, 7, 18. e. Hor. Od. 2, 17, 14. — 2. Gyges, is o. ae, m., *Gyges*: Kenge i Lydien, om hvem i. Cic. Off. 3, 9 e. 19. e. Justin. 1, 7; — 2) df. adj.: Gygaens, 3; a) benævnt efter R. (Gyges); — b) df. færd. lydis, stagnum. Plin., lacus, Prop. 3, 9, 18, (en Sø ved Sardes); — not.: egf. er Gyges hos Hor.: Rænet paa en stien Jægtling fra Cnides.

gymnas, adis, f., *gymnas*: Dvælle, navn. i Brydning, Stat.; — egf. „overf.“: Brydningen el. Brydekampen selv, id. — gymnasiarcha, ae, m., *gymnasiarchos*: = flgd., Val. Max. — gymnasiarchus, i, m., *gymnasiarchos*: Jorstanten for et Gymnasium, Cic. Ver. 1, 42.

gymnasium, i, n., *gymnasion*; 1) „alm.“: offentlig Sted i de græske Byer, hvor Ungdommen øvedes i Brydning el. Brydekamp, i Discuskast, i Spydkast, etc.; — vid. Plaut. Baech. 3, 3, 21. e. Prop. 3, 12, 2; gymnasium plenum pueris, Quintil.; — eyrel. er palestra, (den egentlige Dvælesplads): en Del af gymnasium; egf. forbundet begge, Plaut. Amph. 4, 1, 3. e. Catull. 63, 60; — comit er Plaut. Asin. 2, 2, 31; gymnasium flagri, (hvorpaa Svøben øves); cf. id. Aul. 3, 1, 51; — II) „bef.“: forbi Philosopherne hyppigen indfandt sig i Gymnasierne, for at give Ungdommen Undervisning, saa hedder gymnasium egf. i den flgd. Tæ: en philosophisk Skole; vid. Cic. d. Or. 1, 13; liget. vix in gymnasiis et in otio etc., id. Parad. proem.; — not.: f. egf. Cic. Div. 1, 5.

gymnasticus, (-esius), 3, *gymnasticos*, (-haos): = flgd.; men alene i Forbindelsen: ~ insulae, Plin. 3, 21, Liv. Epit. 60, i. e. insulae Balaear. — gymnasticus, 3, *gymnasticos*: berende til Legemsøvelse, gymnastik, ars, Plaut. Most. 1, 2, 72; men ~ exercitus, (f. ~ exercitium), id. Rud. 2, 1, 7. — Gymnetes, um, m., *Gymnetes*: Jøll i Jædien; vid. Plin. 5, 8 e. 30. — gymnicus, 3, *gymnicos*: = gymnasticus; ~ ludi, (Kamplege), vid. Cic. Tusc. 2, 26; ludos gymnicos in Arcadia Lycaon invenit, Plin. 7, 57; ~ certamina, Suet. Ner. 53. — gymnosophistae, arum, m., *gymnosophistai*, (eyrel.: nøgne Vise): df. indiske Encbeere el. Eremiter, Gymnosophister; vid. Plin. 7, 2.

gynaecoon, (-oon), i, e. *gynaecoon*; 1) hos Grækerne: den indre Del af Huset, som Jæntimrene beboede, Ter., Plaut., cf. Cic. Phil. 2, 37; — 2) flgd.: Sted, hvor visse Jæntimre spinde og væve for Keiseren, Cod. Just.; — rimel. egf. etilags keiserligt Harem, Lactant.; df. — gynaeciarius, i, o. gynaecius, i, m.: som fører Øspigten over det keiserlige gynaecium, Cod. Just. — gynaecōnitis, ulis, f., *gynaecōnitis*:

== gynaeceum nr. 1, Nep. praef., Vitruv. — Gydes, (egf. Gydes), Tac. m.: *Æd* i *Æsprien*, Tibull. 4, 1, 141, Senec., Tac. Ann. 11, 10.

*gypsatus, 3: partic. o. adj. af gypso. — gypseus, 3: af Gips; (efterel. Ord); ∞ Victoriae, Spartian.; — egf. overtruffen med Gips, facies, Hieronym.: o. — gypso, avi, atum, 1, v. a.: overgipsfer, overtrækker med Gips, opercula, Colum., lagenam, id.; — gypsatos ferre pedes, (blive sølgt som Slave, neml. med overgipsede Fødder); vid. Tibull. 2, 3, 60, o. Ovid. Am. 1, 8, 61; men Cic. Fam. 7, 6, er Medea paa Theatret: gypsatisimis manibus, (forbi de Truentimmerløller udførende Skuespillere havde Hænderne overtrukne med Gips); — [gypsum] — gypsoplastes, ae, m., *γυψοπλαστής*: en Gipsfer af Gipsarbejder, Cassiod. — gypsum, i, n., *γύψος*; 1) „egenl.“: Gips; ∞ cognata calci res, Plin. 36, 59; — om den ferske Brug teras til Billeder el. Bøtter, f. id. 33, 45; — 2) „overf.“: Gipsbillede el. Gipsbuste, Juvenal. 2, 1.

gyrinus, i, m., *γυρίνος*: *Æternus* endnu ikke udvirkede Angel, Gregelg, Plin. 9, 74. — gyro, avi, atum, 1, v. a.: dreier el. vender i en Kreds; ∞ se, Com

Dyrene), Veget.; — 2) „overf.“ gyratus, 3: rundt-formet el. afrundet; gyrato orbe laciniosa (chlamys), Plin. 5, 11; af — gyrus, i, m., *γύρος*: Kreds el. Kredsleb, hvori nogen el. noget bevæger sig; — gyros trahere, (om Slangens bugtede Bevægelser), Virg. Aen. 5, 85; gyros ducere, (om Slentens Kredsflugt), Ovid. A. A. 3, 384; men variare gyros, Tac. Germ. 6; cf. gyros dedere Lapithae, Virg. Ge. 3, 115; — B) egf. Stedet el. Ridebanen selv; Gyrum pulsant equis (puella Laeana), Prop. 3, 12, 11; — 2) „fig.“: A) „overf.“: Tidens Kredsleb; vid. Senec. Ep. 12, o. Hor. Sat. 2, 6, 26; cf. Phaedr. 4, 26; — B) „ment.“: Kreds el. Tumleslæd el. Vebbane; vid. Cic. d. Or. 3, 19; cf. id. Off. 1, 26; tamquam in gyrum rationis et doctrinae duci, etc.; in dialecticae gyris consensere, Cic. 16, 8.

Gythium, (-ium, -eum), i, n., *Γύθιον*, *Γύθειον*: Søstad i Lacenien, Liv., Cic. Off. 3, 11; — 2) cf. Gythæates, ae, m., *Γυθαίτης*: gytheatist; ∞ sinus, Plin. 4, 8.

H.

H, h, det ottende Bogstav i d. latinske Alphabet: (si „h“ littera est, non nota, Quintil. 1, 5, 19; cf. Gell. 2, 3, in.); svarer til Græernes spiritus asper; — egf. tilføjes det Bogstavene c, p, r, l, hver disse svare til Græernes χ, q, ϑ, θ; vid. Cic. Orat. 48; — hh) dertil kan endnu mærkes; a) det undert. Ubeslæmte i Brug af „h“ viser harundo f. arundo, ligesom emvædt; erus f. herus, Annibal o. Hannibal, etc.; — b) i Dredan-nelsen bliver „h“ foran t til c; hvf. tractum af traho; — m. figd. s smelter det sammen til x; hvf. traxi, etc.; — not.: alene uegenl. bidføres Tegnet HS. f. sester-tium, da H her alene er det giennemfregede H. — ha, interj. el. Udraab; a) paamindende; ha! nimium ... saeviter, (hør dog!) Plaut. Trin. 4, 3, 53; — b) seende fæses ha ha he, Ter. Heaut. 5, 1, 13.

habēna, ae, f., [habeo]: hvoered noget holdes; bf. 1) „egenl.“: Rem til at bestre ved el. til at fæste med, navn. paa Ræsteflyder og Slynge, Virg. Aen. 11, 578; — 2) egf. Ræsteflyngen selv; cf. Balearis tortor habena, Lucan.; egf. en Hielmrem, Val. Fl.: egf. en Skorem, Gell.; — B) „bef.“: a) Demme el. Tælle, hvoered Hælene fæses; habenis Fleetit equos, Virg. Aen. 10, 576; men id. Ge. 1, 514: nec audit currus habenas, (lader sig ikke styre) — habenas effundere, id., remittere, Val. Fl., give Tællen; opp. habenas adducere el. premere, Virg.; — b) „peet.“ egf. Etikæline; — immittit classi habenas, (siter Teugene, fætter Tællene til), Virg. Aen. 6, in.; cf. Ovid. Fast. 3, 593; — c) Rem el. Pæst; turbo actus habena, Virg. Aen. 7, 380; cf. Hor. Ep. 2, 2, 15; — d) egf. = habenula, Cels.; — 2) „fig.“, men oftest „alleg.“: A) ligesom Toume el. Baand, hvoered et Førbeld el. en Videnstabs indstræket el. ubdides; — vid. Cic. Lael. 13, o. Virg. Aen. 12, 466; egf. om Clementerne, id. ibd. 5, 662; — B) Styrefse, Regering; accepisse Nimum ... populi habenas, Ovid. Met. 15, 480; cf. Virg. Aen. 7, 600.

habentia, ae, f., [habeo]: Besiddelse, Formue, Giendom; (forf. Ord); vid. Plant. Truc. prol. 21, o. Quadrig. ap. Non. — habēnula, ae, f., dem, af habena: liden Rem; hf. dss Gjørgerne: smat Stribe af Skød, der udfæses af et Saar, Cels. 7, 7; egf. bruges derfor habena, id. ibd. 17.

habeo, ūi, itum, 2, v. a. o. n., [best. m. inus. *ἔπω*, hvf. *ἔπω*, apo, aptus, egf. m. haben, have, giv.]: har el. haver (i Ordets videste Omfang); har inde, besidder, holder, egl.; — 1) „alm.“: ex tui animi sententia tu uxorem habes? Cato ap. Cic. d. Or. 2, 61; cf. id. ibd.: quum ille haberet filium delicatorem; f. egf. id. R. Am. 50, o. Hor. Sat. 1, 6, 91; — ∞ pecuniam, Cic.: aurum, Plaut., divitias, id., Hor.: quumque habebas plus, etc., id. Sat. 1, 1, 92; cf. id. Ep. 1, 17, 50, o. id. ibd. 2, 2, 52; men Fenum habet in cornu, longe fuge, id. Sat. 1, 1, 31; — men Hostis habet muros, (har dem inde), Virg. Aen. 2, 290; — ∞ aliquem secum, (i sit Følge), Cic.; cf. Caes. B. G. 1, 18; — bb) dertil egf.: a) med abstracte Objecter; dissimiles et naturas et vitas et casus (habere), Cic. Div. 2, 45; nec vero habere virtutem satis est, quasi artem aliquam, nisi utare, id. d. Rep. 1, 2; cf. id. d. Or. 1, 20; ligel. tantos progressus habebat in Stoicis, id. N. D. 1, 6; men Caes. B. G. 1, 20: quem usum belli haberent, etc.; ∞ spem in fide alieuius, Cic.; men id. N. D. 3, 6: miserum est, nec habere ne spei quidem extremum; ∞ aditum ad aliquem, id.; men Prop. 3, 9, 6: Vulneribus didicit miles habere metum; men Cic. Fam. 5, 16: (consolationem illam) semper in ore atque animo habere; cf. id. Att. 1, 6, o. id. Lael. 27; men ∞ fidem, gratiam, honorem, rationem, f. und. disse Ord; f. egf. Sall. Catil. 11; — b) e. mf., (ligesom Græernes *ἔχω*), el. e. partic. fut. pass.: have neget at giøre, at maatte giøre neget; — rogas, ut mihi habeam curare, Varr.; — si nunc primum statuendum haberemus, Tac. Ann. 14, 41; cf. Plin. Ep. 1, 8; — c) m. Ting: cf. Begrebssubjecter; — prima classis LXXXVIII centurias habebat, Cic. d. Rep. 2, 22; — animus incorruptus agit atque habet cuncta, neque ipse habetur, Sall. Jug. 2; men ipsa aequabilitas est iniqua, quum habet nullos gradus dignitatis, Cic. d. Rep. 1, 27; cf. id. Fam. 5, 12; — animalia somnus habebat, Virg.; cf. id. Aen. 6, 521, egf. Hor. Od. 1, 28, 9; men id. Epod. 1, 18: Qui (metus) major absentes habet; habet mortalia casus, Lucan.; — 2) „bef.“: A) „prægnant“: at have el. eie el. besidde en Formue; — e. acc., el. absol.; — habuisse, et nihil habere, Plaut. Rud. 5,

3, 31; ∞ in nummis, (være Capitalet), Cic. Att. 8, 10; cf. id. Ver. 3, 86; e. id. R. Am. 46; — amor successit habendi, (Særefage), Virg. Aen. 8, 327; cf. Hor. Ep. 1, 7, 85; e. Juvenal. 11, 207; — bb) df. egi. m. figd. Objectet: cf. Relativetætning: have at giere el. fige, at være iftand deril, at fanne el. færmæ el. vide, edl.; — a) m. Objectetætning: de (ca) re tantum habeo polliceri, me etc., Cic. Fam. 1, 5; cf. id. R. Am. 35; figel. illud affirmare pro certo non habeo, etc., Liv. 44, 22; cf. Hor. Epod. 16, 23; — b) m. Relativetætning, (fædd. m. Negation: faal non habeo, quid faciam, derim. nihil habeo, quod faciam); — de pueris quid agam, non habeo, quod faciam); — de pueris quid agam, non habeo, quod faciam); — c) bar el. belfer negen el. noget i en Tilftand, el. paa en Maade, el. paa et Sted, ofv.; — ∞ aliquem in obsidione, Caes. B. C. 3, 31; in custodiis, Sall. in vinculis, id. men Liv. 22, 25; in custodiis habitus, (bragt i fængfel eg helst dert); cf. Sall. Jug. 112 (Kritz); — ne in otio militem haberet, Liv. 39, 2; cf. Sall. Jug. 14; ∞ aliquem in magno honore, Caes. egi. praecipuo honore (ud. iu), id.; men ∞ Junium (mensem) in metra, Cic. Att. 6, 1; — berunder er endnu at mærke: 1) habere m. dobbelt Prædicat: at have el. befæde negen el. noget i en vis Egenfkab, at have bragt el. giert deril, edl.; — ∞ aliquem collegam in praetura, Cic. Off. 1, 40; ∞ patrem obviu, Quintil.; cf. Caes. B. G. 1, 30; men ∞ venalia ... fidem, jursurandum, etc., Cic. Ver. 3, 62; — ofte egi. e. part. perf. pass. (fem prægnant Omftrivning af perf. fin.); — si nondum cum satis habes cognitu, Cic.; cf. id. Div. in Caecil. 4, e. id. Orat. 33; men id. Fam. 6, 2: quare velim ita statutu habeam; — 2) at helde el. behandle faa el. faa, fædd. e. adv.; — uti (figefem) tu me hic habueris, Plant. Capt. 2, 2, 64; male habere agmen adversariorum, (miedtage idc), Caes. B. C. 1, 63; cf. Sall. Catil. 11 (Kritz), e. id. Jug. 103; — 3) ∞ se, egi. medial, haberi, egi. neutral, habere: at have fig el. ferhelde fig faa el. faa, at befinde fig faa el. faa, at faae faaledes fil, edl.; — a) ∞ se: ipsi se hoc melius habent, quam nos, quod etc., Cic. Att. 11, 7; ego me bene habeo, vid. Tac. Ann. 11, 51; — male se res habet, (det faaer flet til), quum etc., Cic. Off. 2, 6; cf. id. d. Or. 2, 77; men ut meae res sese habent, Ter. Phorm. 5, 4, in.; — b) medial: sicut plerumque mortaliu habentur, (ferhelde fig), Sall. Catil. 6; cf. id. ibd. 1; — c) neutral, figefem d. græffe fædd. ut bene haberem filiae nuptiis, (fer at være vel derved), Plaut. Aul. 2, 8, 2; figel. bene habent tibi principia, (vel begynder), Ter. Phorm. 2, 3, 82; cf. Cic. Mur. 6; men sic habet: faaledes ferbelfer det fig, Hor. Sat. 1, 9, 53; — 4) i fin Dem el. Menig at helde negen el. noget derfer, at domme el. antage el. mene, ofv.; — maximam illam voluptatem habemus, quae etc., Cic. Fin. 1, 11; eos esse habitos deos, a quibus etc., id. N. D. 1, 15; cf. id. ibd. 17; — conjus auctoritas magni habebatur, (gialdt meget), Caes. B. G. 1, 21; nihil pensi habere, Quintil.; men id. 7, 3, 11: an perinde habenda sit haec (res), atque illa; — ∞ aliquem pro hoste, Liv.; cf. Caes. B. G. 1, 41; istuc jam pro facto habeo, Cic. Att. 13, 1; id ... pro non dicto habendum, Liv. 23, 22; — reductos in hostium numero habuit, Caes.; cf. Hor. Sat. 2, 6, 41; deq. egi.; qui etc., hostium numero habebantur, Cic. Att. 11, 6; cf. Caes. B. G. 6, 13; — ∞ religioni, e. inf., Cic. Off. 2, 11, (anfæe fem Gævvitthedsfag); men ∞ aliquem despiciatui, Plaut., ludibrio, Ter.; — (injurias suas, flet Hret) gravius aequo habere, Sall. Catil. 51; cf. Liv. 7, 5; — endel. heder i Omgangspreget: sic habeam el.

habeto, (m. figd. or. dir. el. m. Objectetætning): dette maa el. bør du vide, tro el. antag dette, ofv.; — vid. Cic. Fam. 3, 13; e. id. ibd. 2, 6 e. 10; egi. uten sic; id. ibd. 2, 8 e. 13, 29; — b) derim.: secreto hoc audi, tecum habeto, (behold det hos dig fets, rob det ifte), id. Fam. 7, 25; cf. id. Att. 1, 15; — D) fremdeles heder habere; 1) om Localiteter: at have inde, at beboe; oftere neutral: at bee paa et Sted: (men alene ferel.); — quae Corinthum habetis etc., Enn. ap. Cic. Fam. 7, 6; ille geminus, qui Syracensis habet, Plaut. Men. prol. 69; ubi aeditum habere solet, Varr.; — 2) om en Befidelse; ∞ sibi: bebelde fer fig fets; — sibi ut haberet hereditatem, Cic. Ver. 2, 19; men id. Phil. 2, 28, fem Eftidsmisfermel: res tuas tibi habe; — 3) om en efter Person: at have el. befæde el. beherffe, edl.; — Postquam nos Amaryllis habet, Virg. Ecl. 1, 31; cf. Ter. Andr. 1, 1, 58; e. Cic. Fam. 9, 26; — 4) egi. „edhuif“ om den faarede fægter: hoc habet el. habet, (han bar Sugget, det træffer), vid. Virg. Aen. 12, 296; — oftere „overf.“; hoc habet, (han er overvunden, edl.); vid. Plaut. Most. 3, 2, 26; e. Ter. Andr. 1, 1, 56 (Donat); — E) m. Vibege. af en Vittfompbeder habere: at arbeide el. helde el. fortage, at ferette el. udfere, at frembringe, edl.; — ∞ iter ad legiones, Caes. B. C. 1, 11; ∞ comitia, vid. Cic. Qu. Fr. 2, 6; ∞ senatum, id., Caes.; ∞ concilia, id. B. G. 5, 53; ∞ delectum (militum), f. und. delectus; ∞ sermonem, Cic. Tus. 2, 21; ∞ orationem, id., disputationem, id., Caes.; cf. Cic. d. Or. 2, 47; e. id. Fam. 13, 69; — bb) df. egi. a) m. Personsubject: at have en Eftic el. Gienemmelfiged, edl.; faal. Cic. Phil. 2, 32; habebat hoc omnino Caesar; quem etc.; — b) om Begrebssubjecter: at mediere, at have tilfelge, at bevirke; vid. Cic. Prov. Cons. 4, e. id. Div. 2, 46; men Caes. B. G. 6, 23; latrocinia nullam habent infamiam, quae etc.; — men Cic. Pis. 22: habet hoc virtus, ut etc., (den bevirker dette, el. dette er dens Væfen); — F) aadigen at have; df. 1) at have inde, at fiende el. vide, edl.; — habes consilia nostra, (ter fer du mine Planer, nu ved du dem), Cic. Att. 5, 21; cf. id. d. Or. 2, 71 e. 88; figel. habes nostras sententias, Suet. Claud. 4; — 2) ∞ in animo, egi. ∞ animo, m. figd. Objectetætning: at have i Zinde, at være til Einds, at have en Genfigt, edl.; — istum exheredare in animo habebat, Cic. R. Am. 18; cf. id. Att. 1, 17; e. Caes. B. G. 6, 7; men Liv. 44, 25: neque enim bello invadere animo habuit, (al. in animo), inc.; — III) partie. habitus, 3, egi. fem adj.; faa el. faa helst el. beftaffet; (ferclæst.); A) „alm.“; equus nimis strigosus et male habitus, f. nedfent.; — men „fig.“ e. „ment.“; ut patrem tuum nuper vidi habitum, (fem jeg fandt ham fient), Ter. Heaut. 2, 4, 22; — B) „bef.“; vel næret, vel ved Magt, corpulent: si qua (virgo) habitior est paullo, Ter. Eun. 2, 3, 23; cf. Massur. Sabin. ap. Gell. 4, 20: censores quum ... equum nimis strigosum et male habitum, sed equitem ejus uberrimum et habitissimum viderunt, etc.

habilis, e, [habeo]: let el. beqvem at behandle el. bruge, fiftet el. pafende i fit Eftag; 1) „alm.“; — ∞ arcus, (let at baandtere), Virg.; cf. Liv. 22, 46: gladii brevitate habiles, (lette at føre); figel. naves velis habiles (fetsfende), Tac. Ann. 2, 6; men ∞ filia el. nata, Virg. Aen. 11, 555, (spæd, fmidig); cf. Ovid. A. A. 2, 662; — bb) df. egi. a) let el. hurtig, fem beqvæge fig el. beqvæge let el. hurtigen, naves, f. ovenf., currus, Ovid., aratrum, Tibull.; corpus habitissimum est quadratum, Cels.; — b) paffet el. beftæflet deril; e. dat.; vid. Virg. Aen. 12, 432; — c) „pæct.“ egi.: ∞ vigor, id. Ge. 4, 418, (fem gior let el. fmidig); — II) pafende el. fiftet el. beqvem deril; e. dat., cf. m. ad.; — b) bos nec feturae habilis, Virg. Ge. 3, 62; cf. Suet. Claud. 2; — nunquam ingenium idem ad res diversissimas habilis fuit, Liv.

21, 4; „poet.“ egf. e. inf., Stat.; — vicina seni non habilis, (neml. efter Alderen), Hor. Od. 3, 19, 24; — men absol.: non habiles Colchi, (raa, udmædte), Val. Fl.

**habilitas*, atis, f.: Paaefelighed, Beqvæmhed, Beleflighed, Smidighed; — opportunitates habilitatesque corporis etc., Cic. Leg. 1, 9; o. — *habilitate*, adv.: paaefende, behændigen, ferre scutum, Liv. Epit. 57; — egf. flentigen el. beffigtetmæssigen, uti elephantis, Mela 3, 7; — [*habilis*].

**habilitabilis*, e: bebeflig; ∞ *regiones*, Cic. Tusc. 1, 20, (oppo. *vacantes*); — men „poet.“: non habitabile frigus, (uudbeftelig), Ovid. Trist. 3, 1, 51; — II) „poet. overf.“: bebeer; Superisque habitabile saxum, (i. e. Capitolum), Sil. 1, 511; — *habituaculum*, i. n.: Bølig; (etterel. Dre); navn. Dyrenes Tilbøle, faal. Løven, Gell. 5, 14; *habituacula* avium, Pallad.; — II) „overf.“ om Legemet, fom Eieens Bølig, Prudent.; — *habituatio*, onis, f.: Bølig el. Bøvel; mercedes habitatio annuas conductoribus donavit, Caes. B. C. 3, 11; sumptus habitatiois, Cic.; cf. Plant. Trin. 1, 2, 2; — b) egf. findes habitatio f. merces habitatiois: Snæfede, Suet. Caes. 38. — cf. demin. *habituatiuncula*, ae, f.: liden Bølig, Hieronym.; e. — *habitator*, oris, m.: Bebeer el. Indvaaner, mundi, Cic.; cf. id. N. D. 2, 56; — cf. fem. *habitatrix*, icis: Bebeerinde, Anson.; — [*habito*]. — *habitio*, onis, f., [*habeo*]: Havet el. at have; cf. „overf.“: debitio enim gratiae, non habitio, quum pecunia confertur, Gell. 1, 4.

habito, avi, atum, 1, v. a. e. n., intens. af *habeo*; I) opdel.: pleier at have el. bruge; — et epicuro quoque viri habitarent, Varr. ap. Non.; — II) „bef.“: har inde, d. e. bebeer; yftere neutral: beer paa el. Etet; A) „egentl.“; a) act.; — vid. Virg. Aen. 3, 106; ∞ casus, id., silvas, id., terras, Ovid.; — cf. pass.: ea pars (urbis) habitatur frequentissime, Cic. Verr. 4, 53; cf. Liv. 24, 3, o. Hor. Ep. 1, 14, 2, egf. Tac. Hist. 5, 7; — „poet.“ egf. om en Guds, fom dyrkes paa el. Etet; — deus hoc nomen habitat, Virg. Aen. 8, 352; — ligel. „poet.“ om Dyrene, Hor. Epod. 16, 19; — b) neutr.; in illis aedibus habitat (ille), Plant.; ∞ in via, (ved Veien), Cic.; in Sicilia, id., Lilybaei, id.; — ∞ vallibus imis, Virg.; cf. Cic. N. D. 2, 37; ∞ casa straminea, Propert.; — ∞ apud aliquem, Cic. Acad. 2, 26; ∞ cum aliquo, id.; — men ∞ triginta millibus, (fer den Leie), id. Coel. 7; men rus habitatum abii, Ter.; ∞ bene, Nep., lave et magnifice, Cic.; habitandi causa etc., Caes. B. C. 3, 112; cf. Cic. d. Senect. 23; men super habitantes aliquando procumbunt (lecta), Quintil. 2, 16, 6; — endel. impers.: quibus (vicis) frequenter habitabatur, Liv. 2, 62; ligel. habitari in terris, Cic.; cf. id. Acad. 2, 34; — II) „fig.“: ideligen at være el. færdes paa el. Etet el. i en Egsfel; — ∞ in subselliis, (ideligen at føre Sæger fer Retten), Cic.; ∞ in oculis populi, (efte at vise sig offentlig), id.; men id. Phil. 12, 1: quorum in vultu habitant oculi mei, (neml. fer at udførfe deres Indre); men id. Orat. 15; ∞ in bonis suis, (om Taleren „alleg.“ f. in dicendo morari); men id. d. Or. 3, 38: ∞ in hac una ratione tractanda, (høfseffætte fig alene el. udeluffende dermed); cf. id. ibd. 2, 27: ut — ibi habitum, (at jeg verbliiver at tale derom, bølter fast dermed); — egf. at være noie forbundet dermed; qui potest habitare in beata vita summi mali metus? Cic. Fin. 2, 28; cf. id. Tusc. 5, 24: animus eum his habitans curis; men Pers. 4, 52: Tecum habita, et noris, quam sit tibi curia supellex, (betrægt dig fets, osv.).

**habituus*, uis, f.: pære el. legentlig Beftaaffenhed, Udfende el. Gøftalt; — ∞ bona corporis, Auct. ad Herenn.; cf. Ter. Eun. 2, 11; — egf. in pl.; ∞ variæ corporis, Appul.; o. — *habituus*, arc, v. a.: gier faa el. faa beftaaffet; in pl.: at blive faa el. faa be-

ftaaffet, (etterel. Dre), Coel. Aur.; — [*habitus*, *habeo*]. — *habituus*, ire, v. a.: desid. af *habeo*: vilte gierne have, Plant. Truc. 1, 2, 18.

I. *habitus*, 3; partic. p. adj. af *habeo*. — 2. *habitus*, us, m., [*habeo*]: Gienftandens Beftaaffenhed; cf. I) „egentl.“: den legentlige Beftaaffenhed, Udfende Beftandende, Feldtning; (in sing. e. pl.); A) „adm.“: optimo habitu, maximis viribus, etc., Cic. Coel. 24; cf. id. Brut. 94; ligel. ∞ corporis, id. ibd. 16, oris et vultus, id. Fin. 3, 17; men moderati aequabilesque habitus, id. ibd. 5, 12; men virginali habitu vestitue (signa), id. Verr. 1, 3; cf. Suet. Aug. 10; men ∞ diversis ascendentium et descendendum etc., Senec. Ep. 113; — 2) em tinglige Gienftandens, navn. em Localitet; — *habitus* quoque locorum (prædicere), Virg. G. 1, 52; ∞ Pallae, Indiae, vid. Liv. 9, 17; ∞ armorum, id., temporum, id.; — B) „bef.“ egf. Dragt, Klædning; — permutato cum uxore habitu, Quintil.; cf. id. 3, 7, 6; ∞ Graeco, Romano uti, Suet.; cf. Hor. Sat. 2, 7, 51; ∞ pastorum, Liv., triumphantis, Suet., lugentis, id.; — II) „fig.“ o. „mentl.“: Beftaaffenhed, Natur, Kæbel; A) „adm.“: ∞ naturae ipsius habitu prope divino etc., Cic. Arch. 7; prudentem ex ipsius habitu iudicare, (opp. ex aliqua re externa), id. Leg. 1, 16; men quum ad rationis habitum perduxerit (natura hominem), id. Fin. 1, 14; — ∞ orationis et quasi color, id. d. Or. 3, 52; cf. Quintil. 9, 1, 13, o. id. 11, 3, 62; — B) „bef.“: I) Stemmung el. Sindetav; — quis habitus provinciarum, etc., Tac. Hist. 1, 1; egf. ∞ animorum, id. ibd. 1, 8; cf. Vell. 2, 99, o. Liv. 32, 11; — 2) i d. filosofiske Evreg; en erbeveret indkommen Tilstand; vid. Cic. Inv. 1, 25, o. id. ibd. 2, 9.

haec, adv., (etterel. abl. fem af *hic*, *haec*, se. parte el. via): her, herad, herigienem; — *haec* copias traducere, Nep. Hann. 3; Vos me haec sequimini, Ter. Eun. 1, 7, 16; — ligel. *haec*... *haec*, (her... her el. hør), Virg. Aen. 1, 474; ligel. *haec* illac (f. *haec* et illac), Ter. Heaut. 2, 3, in.; cf. Tac. Agr. 28; — 2) egf. uncert. ligefem huc: herbid; — iter haec habui, Ter. Eun. 5, 9, 35; cf. Plant. Merc. 2, 3, 51.

haec, tenus, adv., [f. *haec* tenus, se. parte]: hertil, herbid; I) em Etedet; A) „adm.“: hertil, faaavet; vid. Ovid. Met. 13, 700; men (in tmesis) Haec Trojana tenus fuerit fortuna secuta, Virg. Aen. 6, 62; — B) „bef.“ em en Gængse i Tiden: faaavet, hertil; — *haec* tenus de amicitia dicere, Cic. Lael. 7; — bef. egf. afbrydende: sed haec haec tenus etc., id. Div. 2, 24; cf. id. Att. 5, 13; men Ovid. Fast. 5, 661: Haec tenus, (se. locutus est); — ligel. i Overgange; haec tenus de aquis, nunc de aquatilibus, Plin.; — b) „poet.“ egf.: her; haec tenus... littera sistat opus, Ovid. Her. 17, 265; — II) em Tiden: faaavet, faaange, hertil; — haec tenus quietae utrimque stationes, etc., Liv. 7, 26; cf. Tac. Agric. 10, egf. id. Ann. 13, 17; f. egf. Ovid. Met. 5, 250, o. Virg. Aen. 5, 603; — III) em andre Herbolde; A) absol.: faaavet, faameget, ifsam dette; Barum... haec tenus respondisse, etc., Tac. Ann. 11, 51; men elliptisk: utinam, inquit, haec tenus, Suet. Dom. 16; — B) „relativ“: ligefem eatenas: faa viet, i samme Grad, etc.; m. tilførende quatenus, Dig., cf. quoad, Cic. Fam. 4, 3, cf. quod, Plin. Ep. 9, 15; men Senec. Ep. 88: (quae officia) haec tenus utilia, si praeparant ingenium, etc.; men haec tenus, ut ite, Cic. d. Or. 2, 27; cf. Hor. Sat. 1, 2, 123; endel. m. fige. ne, Cic. Att. 5, 4; cf. Tac. Ann. 14, 7; — not.: haec... tenus, (cf. in tmesis), vid. Virg. Aen. 5, 603, o. Ovid. Met. 5, 612.

I. *Hadria*, (Adr.), ae, f.: Raynet paa tvende Byer i Italien; A) By i der Pienfte, st. *Hadrianus* Jædedy, (hod. Atri), Mela 2, 1, Plin. 3, 18; — bb) cf. *Hadrianus*, 3, ager, Liv. 22, 9; — b) *Hadrianus*, orum, (Indvaanerne), id.; — B) By i r. Venetianfte; vid. Liv. 5, 33; hos Plin. 3, 20, egf. Atria, (hod. Adria); herefter skal egjaa det *Hadriatiste* Hav være

blevet benævnt; — b) cf. Hadrianus, 3, vina, Plin. 14, 8; men ∞ mare, Cic. Att. 10, 7, c. Hor. Od. 1, 16, 1: d. baeriatiffe Hav.

2. Hadria, (Adria), ae, m., *Adriac*: det baeriatiffe Hav, Hor., Plin. 3, 20, egf. mare Hadriae, Prop. 1, 6, in; — B) cf. 1) Hadriaeus, (Adr.), 3, aequor, Prop., undae, Virg., d. baeriatiffe Hav; — 2) Hadrianus, 3, mare, Cic., Hor., (f. egf. evenf. ind. 1. Hadria); — 3) Hadriaticus, 3, mare, Liv. 5, 33; egf. absol., Hadriaticum, (sc. mare), Catull. 4; ligel. ∞ sinus, Liv. 10, 25; cf. Suet. Tib. 16; — bed tidligere mare Atriatium, Plin. 3, 20. — 1. Hadrianus, 3, f. evenf. — 2. Hadrianus, (Adr.), i, m.: remerit Reiser; vid. Ael. Spart. Vit. Hadr.; — cf. Hadrianopolis, is, f.: Ravner paa flere efter ham kaldte Byer, Spart. Hadr. 20.

hadrobolon, i, n., *ἡδρόβωλος*, i, e. magnis glebis constans, sc. gummi: etilags siertlumpet sort Gummi af Træet bdellium, Plin. 12, 9; — hadrosphaerum, i, n., [*ἡδρός*, i, e. grandis, *σφαῖρα*, i, e. globus], sc. nardum: siertbladet Stk af Nardusbusken, Plin. 12, 26. — Hadrumetum, (Adr.), i, n.: By i Africa propria, i Landstabet Byzacene, Mela 1, 7, Plin. 5, 3, Caes., Liv.; — 2) cf. Hadrumetinus, 3, (af cf. fra Hadr.), Capitol. Albin. 1; — men subst. Hadrumetini, orum, m.: Indvaanerne deraf, Auct. B. Afr. 57.

haebudes, (Heb.), um, f. (sc. insulae): d. nu saakaldte Hebrider imellem Irland og Seotland; vid. Plin. 4, 30, c. Solin. — *haedillus, i, m., demin.: liden Bukt; men Plant. Asin. 3, 3, 76, (sem Aeltere); c. — haedius, 3: af Gædebuks, pelliculae, (Gædeskind), Cic. Mur. 36; — [haedus], — Haedui, orum, f. ind. Aedui. — haedulæ, ae, f.: liden Gæd, Hor. Od. 1, 17, 9; af — haedulus, i, m., dem. af haedus: liden Bukt cf. Gædebukt, Juvenal. 11, 65. — haedus, i, m., 1) „egentl.“: ung Bukt cf. Gædebukt. — 2) „collecl.“: villa abundat porro, haedo, etc., Cic. d. Senect. 16; — ∞ petulei, Virg., lascivi, Ovid. Met. 13, 791; — 11) „meten.“, Haedi: tvende Etnier i Auriga; ∞ pluviates, Virg., nimbori, Hor.; — egf. in sing.: impetus orientis Haedi, id.; cf. Propert. 3, 20, 56.

haemachates, ae, m., *ἡμαχάτης*: Bledagaten, etilags Gælden, Plin. 37, 57. — haematico, i, *ἡμαχάτιον*, (bldrigt): etilags Budsæret, Appul. — haematinus, 3, *ἡμαχάτιος*: bledfarer cf. bledred, Vitruv., Plin. — haematites, ae, m., (sc. lapis), *ἡμαχάτης* (lignos): Bledsien, etilags Jernsten, Plin. 36, 25; — 11) etilags rødfarvet Gælden, id. 37, 60. — haematopus, odis, m., *ἡμαχάτοπος*: Bledfeden, etilags fugl med rede Jædder, Plin. 10, 61.

Haemon, (Aem.), onis, m.: Een af d. thebanke A. Green, dræbt sig selv af Kærlighed til S. Oedipus Datter Antigene, Prop. 2, 7, 83, c. Ovid. lib. 503.

Haemônia, (egf. Aem), ae, f., Haemonien, ældre og pectiff Benævnelse paa det græske Landstabs Thessalieu; vid. Ovid. Met. 1, 568, oitere: — ∞ nivalis, Hor. Od. 1, 37, 20; — 2) cf. Haemônus, 3: haemoniff cf. thessaliff, urbs, Ovid. Met. 11, 652, (d. e. Trachin); men id. Fast. 5, 400: ∞ puer, (d. e. Achilles); men id. Met. 2, 81: ∞ arcus, (Etiernbilleder Ephyten, neml. epyrl.: den thessaliffe Centaur Chiron); men ∞ Boreas, (i. e. Thracicus), Sil.

haemophthisticus, 3, *ἡαιμοφθιστικός*: sem bar ferdæret Bled, Aemil. Mae. — haemophthicus, i, m., *ἡαιμοφθικός*: sem spyter Bled, Marc. Empir. — haemorrhagia, ae, f., *ἡαιμορροΐα*: Bledled cf. Bledstyrning, navn. Egl. Ræbledd, Plin. 23, 67. — haemorrhoeus, 3, *ἡαιμορροῖος*: sem liden af Hamerhvider cf. af den gylne Nare, Firmic. — haemorrhuisa, ae, f., *ἡαιμορροῖσα*: sem liden af Bled-

styrning, Vulg. — haemostasis, is, f., *ἡαιμοστάσις*: en bledstillende Pllante, Appul.

Haemus, (-os), egf. Aenus, (-os), i, m., *Ἄιμος*: heit Bierg i Thracien, paa Grænsen af Mæccien. (d. umv. store Balkan), Mela 2, 2, Plin. 4, 18, Liv. 40, 21, c. Hor. Od. 1, 12, 6; — not.: Hæbelen om Hamus eg Rhodope, heitte til Straf for deres Overmod forvandlede til Bierge af samme Navn, bar Ovid. Met. 6, 87.

haereditas, atis, f. ind. hereditas. — haereo, haesi, haesum, 2, v. n.: hanger el. hæfter el. sidder fast derved el. deri; — m. in c. abl., (sild. m. in c. acc.), ofte egf. c. abl. (efter d. udsætte in), undert. egf. (bes. overf.) c. dat.; egf. m. ad, sub, ex, etc.: 1) „egentl.“: — quod ... male laxus in pede calcus haeret, Hor. Sat. 1, 3, 32, (sidder stød derpaa); classis in vado haerebat, Curt., ∞ in equo, (sidde fast i Sæddelen), Cic. Deiot. 10; egf. ∞ equo, Hor. Od. 3, 21, 54; pugnus in mala haereat, (være iteligen derpaa), Ter. Ad. 2, 1, 17; ∞ sauce, (em et Ben), Phaedr. 1, 8; men Virg. Aen. 19, 861: haeret pede pes etc., (stutter sig tæt deril); men quasi radicibus suis haerere, vid. Cic. Acad. 2, 39; men foliis sub omnibus haerent (somnia), Virg. Aen. 6, 284; egf. ∞ inter se, (hænge fast sammen), Lucr. 3, 194; men absol.: male haerentes scalarum gradus etc., Caecin. ap. Cic. Fam. 6, 7; ligel. lingua haeret metu, (stantse af Fægt), Ter.; — qua levis (sagitta) haeserat alae, (dat. i in ala), Ovid. Met. 12, 570; men aqua haeret, f. ind. aqua; — B) „bes.“: egf.: hanger fast derved, franger ind derpaa; — haerens in terga hostium, Liv. 1, 11; ligel. ∞ in tergis, Curt.; ∞ tergis, Tac.; haeret Visceribus (cervi) super incumbens (leo), Virg. Aen. 10, 726; — b) hanger ved el. kommer med til Ved el. som den stige; — ne in turba quidem haerere plebejum etc., Liv. 5, 2; — 11) „fig.“: A) „atm.“: at vedblive deri, at hænge fast derved; — ∞ in medullis ac visceribus alicuius, (være negen røbt indreteret), Cic. Phil. 1, 15; ligel. dolor animo infixus haeret, ibd. 2, 26; ∞ in memoria, id.; cf. id. d. Or. 2, 54; men Haesuraque mihi tempus in omne fides, (som aldrig skal forlade mig), Ovid. Trist. 3, 4, 36; nt haeream in parte aliqua apud Thaidem, Ter. Eun. 5, 9, 25; — haeserat ei comes, Plin. Ep. 7, 27; ligel. haeserat Euandro, Virg. Aen. 10, 780; men haeres ad latus, (et paafrangent), Catull. 21, 6; — hoc teneo, hic haereo, (hæder fast derved), Cic. Verr. 5, 64; in hoc haerent casu, (berpaa beraabe de sig), Liv. 38, 49; — ∞ in tam bona causa, (fortætte dens Forsvar), Cic. Fam. 6, 5; ∞ in scribendo, id., in libris, id., (være uafslutelig spæstet derved); cf. id. d. Or. 1, 38; men cemit: ∞ in amore (f. in amore) apud aliquam, Plant. Epid. 2, 2, 7; — B) „bes.“: a) em en Beskyldning el. Bæde: at heite el. hebe derpaa; — petest hoc homini huic haerere peccatum? Cic. R. Com. 6; cf. id. Coel. 7: in quo crimen non haerebat; — b) om Versener: at blive ligesom stiftende deri, ifte at kunne stige sig derfra; — ∞ criminibus repetundarum, Tac. Ann. 4, 19; men Cic. Orat. 21: haesit in iis poenis etc., (blev ligesom bldet deri); — 2) cf. egf.: a) om Begreber: at gaac i Etas, at standse el. ephere; — negotium haeret, (vil ifte rel gaac), Plant.; amor haesit, (ephette), Ovid. Rem. 430; cf. Virg. Aen. 11, 290; Hectoris Aeneaeque manu victoria Grajum haesit, (blev ephedet el. ndsat); — b) om Versener: ligesom at blive stiftende fast el. stiftende deri, at geraade i Forleghed el. Forsviring; egf. at være raadvid; — haerere homo, versari, rubere, Cic. Verr. 2, 76; cf. id. Phil. 2, 29; — haereo, quid faciam, Ter.; si me haerentem videbis, Cic. Fin. 3, 4; men id. N. D. 3, 24: haerere in multis nominibus, (være uvis om deres Oprindelse); men Virg. Aen. 3, 597: aspectu conterritus haesit, (stundede el. standfede).

haeres, edis, f. ind. haeres. — haereseo, ère, v.

n., ineh. af haereo: bliver hængende el. siddende fast derved; — ∞ in terris (primordia), Lucr. 2, 476; cf. id. 4, 744: haerescit facile (imago).

haesiarcha, ae, m., ἀρσιάρχης: Hævede el. formand for en Sect, Sidon., Augustin.; — haeresis, is o. eos, f., αἵρεσις: 1) Sect el. Skole el. Parti; — Cato ex ea haeresi, quae etc., Cic. Parad. prooem., egf. m. Lunc em en Særbet; de haeresi Vestoriana etc., id. Att. 14, 14; — 2) skid. i Kirkesproget: Ketteri, fetteste Religionslærdomme, Tertull.; — 3) Kald, Eys-sel, Jærmning; — 4) navals, Cod. Theod.; — haereticus, 3, αἱρετικός: hængiven til en Sect el. Skole; df. i Kirkesproget: hængiven til negetslags Ketteri, Arator; — b) df. subst. haereticus, i, m.: en Ketter, Tertull.; de Praescriptione adversus Haereticos. (Strjft af samme).

haesitabundus, 3: stammende el. reiseende, forlegen, Plin. Ep. 1, 5; — haesitantia, ae, f.: Standsning el. Ophold; df. ∞ linguae: Stammen el. af samme i Talem, Cic. Phil. 3, 6; — haesitatio, onis, f.; 1) ligesom frgd.: Stammen el. Standsning i Talem, (naeml. naar man enten ikke veed, hvad at sige, el. man frygter for at feile i sit Besagn); — vid. Cic. d. Or. 2, 50, o. Quintil. 11, 2, 48; — 2) den aandige el. indre Jærløghed el. Standsning el. Tvivl; vid. Cic. Fam. 3, 12, Quintil. 12, 1, 10, o. Tac. Hist. 1, 39, o. — haesitator, oris, m.: sem betænker sig, sem tvæler el. nøler; — ∞ in edendo, (sem nøler med at udgive en Bog), Plin. Ep. 5, 11; — [flgd.].

haesito, avi, atum, 1, v. n., frequ. af haereo; 1) „egenl.“: at blive hængende el. siddende fast deri el. derpaa el. derved; — in vadis haesitantis frumenti acervos etc., Liv. 2, 5; men haesitantes milites (se. in palude), Caes. B. G. 7, 19; men „alleg.“: in eodem luto haesitas, Ter. Phorm. 5, 2, 15; — 2) df. „fig.“: a) at være usikker el. vakkende i Talem; — sunt quidam ita lingua haesitantes, ut etc., Cic. d. Or. 1, 25; — b) at vasse i sin Jærløghed; — ∞ in majorum institutis, (være uskyldig deri), Cic. d. Or. 1, 10; quum haesitaret, etc., id. Catil. 2, 6; — egf. pass. impers.: de mutando statu reip. haesitatum erat, Suet. Claud. 11. — Haglographa, orum, n., Ἀγολογραφία: de trede Afdeling af det gamle Testaments Boger, Hieronym.

Halaesa, Halaesus, f. und. Halesa, etc. — halatus, i, m.: ciferel. Biserim af halitus, Capella. — halcedo, halcyone, etc., f. und. alcedo, etc. — halec, halex, f. und. alcec, etc. — Hales, etis, m.: Åled i Lucanien, ved Velia, Cic. Fam. 7, 20. — Halesa, (Halaesa, Ales), ae, f.: By paa Sicilien ved Åleden Halesus, Cic. Verr. 2, 7, Sil.; — 2) df. Halesinus, 3, civitas, Cic.; — men Halesini, orum, m.: Jærvænerne deraf, id. — Halesus (Halaes, Ales.), i, m.: Søn af Agamemnon, drog til Italien, hvor han blev Jærløssens Stamfader, og Stifter af Byen Jalerii; df. — Atrides, Ovid. Fast. 4, 74, egf. Agamemnonius, Virg. Aen. 7, 721. — not.: egf. er Halesus, i, m.: Ragnet paa en Åled paa Siciliens Ved Byen Halesa, Catull.

Haliaemon, (Al.), onis, m., Ἀλιέμων: Åled paa Grandenaf Macedonen o. Thessalien, Plin. 4, 17, Caes., Liv. — haliaëtos, i, m., αἱλιέτος: Hæveren el. Jæstørnen, (falco haliaëtus L.), Plin. 10, 3; — not.: efter Jæbelen blev R. Nisus, Scyllas Jæder, forvandelt til denne Jægl; vid. Ovid. Met. 8, 116, o. Virg. Ciris. — Haliartus, i, f., Ἀλιάρτος: By i Beotien, Nep. Lys. 3, Liv.; — 2) df. Haliartii, orum, m.: Jærvænerne deraf, Liv. 42, 46.

halica, f. und. alica. — halicaeabus, i, f., (se. herba), Ἀλικαίεσος: Væxten vesicaria, Plin. 21, 105. — Halicarnassensis etc., f. und. flgd. — Halicarnassus, (-os), i, f., Ἀλικαρνασσός: gammel Søstad i Carien, Hærodeus o. Dionysius Jødeby; vid. Mela 1, 16, Plin. 5, 29, Liv. 37, 10, Cic. o. A.; — B) df. 1) Halicarnassensis, e, bef. pl. Halicarnassensis, ium, m.: Jærvænerne af Byen Hal,

Liv. 33, 20; — 2) Halicarnassensis (quinquesyll.), ei o. eos, m.: Ἀλικαρνασσός: sem er fra el. af Byen Hal., Dionysius, Quintil. 3, 1, 16; — 3) Halicarnassensis, 3: — Halicarnassensis, civis, Nep. Them. 1, inc.; — 4) Halicarnassii, orum: — Halicarnassenses, Tac. Ann. 1, 55. — Halicyensis, e: børende til Byen Halicye paa Sicilien, (unød Yds-bæum); ∞ civitas, Cic. Verr. 3, 6; — men Halicyenses, ium, m.: Jærvænerne deraf, Plin. 3, 14.

Haliæus, (trisyll.), ei o. eos, m., (ἁλιεύς, i. e. piscator), Jæder d. tiende Bog des Arieus; — halieuticus, 3, ἁλιευτικός: børende til Jæste el. til Jæsteri; ∞ argentum, Gallien. ap. Treb. Claud. 17; — not.: Halieuticon, (gen. pl. Ἀλιευτικόν), se. liber: Digt af Ovidius; cf. Plin. 32, 5. — haliphloeus, (-os), i, f., ἁλιφλόος, (ligesom Søbarf): etflags Egter med svampet Bark, vid. Plin. 16, 8. — halipleumon, onis, f., ἁλιπλεμών: Sølung, etflags ubekendt Jæstær, Plin. 32, 53.

halito, are, v. a., frequ. af halo: udpufter; — flammam halitantes, Eun. ap. Dioned. — halitus, us, m., [halo]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: Manden el. Plante: draget; vid. Cic. poet. Tusc. 2, 9; graveolentia halitus, (end Lugt af Manden), Plin.: figel. absol. halitus oris, id.; — B) „bef.“: a) Dunt el. Rædmning: ∞ noxius terrae, Quintil.: ∞ maris, Plin., Avern., Val. Fl.; — b) „solis“, Solheden, Colum.: ∞ caloris, id.; — 2) „overf.“: Røvsanden, Sicilien, Prudent.

hallex, (all.), icis, m., (befl. m. hallus): den store Taa, Tømmeltaalen; df. comf.: hallex viri, (en Tømmeltaalen el. Killeput), Plaut. Poen. 5, 5, 31. — hallucinatio, hallucinor, etc., f. und. hallucinatio, etc. — hallus, f. und. allus: — halmyridion, i, n., ἁλμυρίδιον, (noget salt): en Kulart, Plin. 31, 11. — halmyrrhax, agis, m., ἁλμυρῥάξ: etflags af Jæden frembrædende Salteter el. mirum, Plin. 31, 46, (hvor æer. halmyrrhaga).

halo, avi, atum, 1, v. n. o. a.; (peceriff Ord); 1) font neutr.: at duntse el. dunt deraf; e. abl.; — arae sertis — halant, Virg. Aen. 1, 421; cf. id. Ge. 4, 109, — egf. absol.: at luse el. Mæse, Ovid. Met. 7, 80; — 2) sem act., el. e. acc.: at udænde el. udeutte; El nardi florem, nectar qui naribus halat, Lucr. 2, 817; cf. Martial. 10, 48.

halophanta, ae, m., ἁλογάντης: der angiver dem, der løvstrågen udføre Salt; df. „overf.“, ligesom sycophanta: Sicilien, Elyngel, Plaut. Cure. 1, 1, 2. — halos, gen. halo, f., ἅλος: den runde Ud, area; df. sæde. Ring emfring Solen el. Maanen, d. lat. corona, Senec. Qu. N. 1, 2. — halosis, is, f., ἅλωσις: Erøbring, Petron. 89; men Suet. Ner. 38, paa Graff.

halter, eris, m., ἅλτης, (en Springer); df. pl. halteres: Hymasser, sem den Springende holder i Hænderne, for at bevare Ligevægten, Martial. 14, 49. — hallucinatio, hallucinor, etc., f. und. alucinatio, etc. — Haluntium, (Al.), i, n.: By paa Sicilien, Cic. Verr. 4, 23; — 2) df. Haluntini, orum, m.: Jærvænerne deraf, id. ibd. — Halvates, f. und. Alyattes. — Halys, yos, m., Ἄλς: Åled imellem Baphlagenien og Pamphylien, hvorefter Cic. poet. Div. 2, 56: Croesus Halyn penetrans magnam pervertit opum vim; cf. Plin. 6, 2 o. 3. — halysis, is, f.: — halos, (hværaf det rimel. er ferdbrævet), Appul.

hama, ae, f., ἅμα: Dæfar, Plaut. Mil. gl. 3, 2, 12; egf. Vandspand, navnsl. Brandspand, Plin. Ep. 10, 12, Dig. — Hamadryas, adis, f., Ἀμαδριάς, se. nympha: Trænymphe, (der neml. lever og deer tilligem. det Træ, hvori hun lever); in pl., Ovid. Met. 1, 690, o. id. ibd. 14, 624, egf. Virg. Ecl. 10, 62, eftere; — in sing., Stat.; — not.: Hamadryasin, (f. Hamadryadibus), Propert. 1, 20, 32. — Hamartigenia, ae, f., Ἀμαρτιγένεια, (Synæns Springdelfe): Digt af Prudentius.

hāmātis, e; (fer: o. eftercl. Ord); 1) sem foretages med Krog el. Angel, piscatus, Plaut. Rud. 2, 1, 10; — 2) = hamatus; ∞ spiculum scorpion, Tertull.; af — hāmatus, 3, [hamus]: forsynet med Hage el. Krog; — hamatis corporibus concreta haec esse etc., Cic. Acad. 2, 38; ∞ munda, Ovid.; ∞ ensis, ligesom harpe, (frumt el. feglsfermet Sværd), id.; ∞ unguis, id.; ∞ „alleg.“ er: ∞ sentes (se. curarum, i. e. curae), Ovid. Met. 2, 799; — men ∞ munera, Plin. Ep. 8, 30, (der gives ser at faae andre større tilbage).

hamaxa, ae, f., ἡμάξα, efter Gell. 2, 21: Etierne billeter Begnen. — hamaxagoga, ae, m., (ἡμαξαγωγός): der ferer paa Begnes df. comist: honorum hamaxagoga, Plaut. Truc. 2, 7, 2. — hamaxo, ae, v. a., [ἡμαξα, i. e. curus]: spænder for Begnen el. Ræget; vid. Plaut. Truc. 2, 2, 21. — Hamaxobii, orum, m., ἡμαξοβίοι: stiftst Hæmæfest, der med ferer paa Begne deres hele Gienem fra Sted til Sted, Plin. 1, 45, e. Mela 2, 1; (cf. Hor. Od. 3, 21, 9).

Hamilear, (Amilear), aris, m.: punist Mands navn; navn. ogs. faderen til Hannibal; vid. Nep. Hamilear: f. ogs. Liv. 21, 2 fgd. — hāmīōta, ae, m., [hamus]: sem fister med Angelen, en Jæster, Plaut. Rud. 2, 2, 5, Varr. ap. Non. — hammitis, idis, f., se. gemma, ἡμμίτις, (ἡμμίτις): etflags behænder Væddelen, Plin. 37, 60. — hammochrysos, Hammon, Hammoniacus, f. ind. ammochrysos, Ammon., etc.

hamūla, ae, f., demin. af hama: liden Vandsprand, Colum. poet. — hāmūlus, i, m., demin.: liden Hage; df. 1) hagefermet Værfel til chirurgisk Brug, Cels.; — 2) ∞ piscarius: en Jæstetrog, Plaut. Stich. 2, 1, 17; af — hāmūs, i, m.; 1) „alm.“: Hage el. Krog; — ferreis hamis infixis, Caes.; stupa petitur ferreis hamis, Plin.; men Virg. Aen. 3, 467: Loricam consortam auro hamisque trilecem, (i. e. aureis hamis consortam, ligesom Gutteringsbrunne); men Ovid. Met. 4, 719: ferrum curvo tenus abdidit hamo, (indtil detes frumme Hefte); f. ogs. harpe; — 1) „bef.“: A) Jæstetrog, Angel; — ut hamo pisces (capitur), Cic.; piscem hamo ducere, Ovid., suspendere, decipere, id.; — b) df. ogs. „alleg.“: meus est; hamum vorat, (han biter paa Krogen); Plaut. Cure. 3, 62; cf. Ovid. A. A. 3, 425, e. Hor. Sat. 2, 5, 25, ogs. Martial. 6, 63; f. ogs. ind. hamatus; — 2) hvar der ligger en Krog el. Hage, navn. en Ål, Ovid. Met. 11, 342; men ∞ obunci (se. sentium), id. Nux 115; — b) liget. af Gestalten: etflags Vægværf, Appul.

Hannibal, (ogf. Ann.), ālis, m., Ἀννίβας: punist Mandens navn, hvaraf den berømteste er Hamilears Søn, Hannibal, Carthagens Anfører i den anden puniske Krig; vid. Nep. Hannibal, e. Liv. 21, abin. — Hanno, (ogf. Anno), onis, m., Ἀννων: punist Mandens navn, hvaraf den berømteste er den carthagiske General, Hanno, der omtr. 500 Aar før Chr. omfæltede Africa; vid. Plin. 5, 1.

hapala, hapalaris, f. ind. apala, etc. — hāphe, (ogf. aphe), es, f., ἡγή; eyrel.: Berørelse, Tægen el. at tage derpaa; df. i Jægtersproget: Legemets Berørelse med Sand el. Stov forinden Frydningen; — df. „meton.“: 1) denne Stov selv; Et slavesit haphæ, Martial. 7, 67; — 2) Støvet paa en Vei; vid. Senec. Ep. 57. — hapsus, i, m., ἡψος, (i. e. junctura); ∞ lanæ, Alctot, (hvermed det høje Sted betegnes), Cels. 4, 6.

hara, ae, f.: liden Afstykke til Husdyrene, navn. Gaafeft, Varr., „bef.“ ogs. Scineft; hvs. stædende: ex hara producta (voc.), non ex schola, Cic. Pis. 16; cf. Ovid. Her. 1, 104; liget. hara suis, (sem Staldsord), Plaut. — harena, etc., f. ind. arena, etc.

hāriōla, ae, sem. af hariolus: Spaagvinde, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 98. — hāriōlatio, onis, f.: Spaacen el. Spaadem, Attius ap. Cic. Div. 1, 31; af — ha-

riōlor, atus sum, 1, v. dep. n.; 1) „egentl.“: spæcer, ageret Spaamand; — ∞ quæstus causa, Cic. Div. 1, 58; cf. id. Att. 8, 11; — 11) „overf.“: snapper hen i Secret, Ter. Phorm. 3, 2, 7; cf. Plaut. Rud. 4, 4, 97, eftere; af — hāriōlus, (ar.), i, m., [demin. af inus, harius, i. e. ἡρῆός]: Spaamand, (eftere m. Vægr. af Hingecagt); — hariolorum furibundæ prædictiones, Cic. Div. 1, 5; cf. Ter. Phorm. 4, 4, 27, ogf. Plaut. Amph. 5, 2, 2, e. Cic. N. D. 1, 20.

harmamaya, f. ind. armamaya. — harmōge, (arm.), es, f., ἡρμονίη: Jævernes påsende Blandning, Plin. 35, 11. — 1. harmonia, ae, o. harmonie, es, f., ἡρμονία: Harmoni el. Overensstemmelse, navn. indeltem de forskellige Tøner, Cic. Tusc. 1, 10 e. 18; cf. id. N. D. 3, 11; — 2) „overf.“: den harmoniske Forbindelse indeltem Legeme og Stiel; vid. Luer. 3, 119 e. 132; — not: fikt. ogf. Synen el. Sang, Prudent. — 2. Harmonia, ae, o. Harmonie, es, f.; i Gabelen: Datter af Mars og Venus, ved Cæmus Moder til Cemele, Ino, etc., Hygin, e. Ovid. A. A. 3, 86; cf. id. Met. 4, 572. — harmonice, es, f., ἡρμονική, (se. ῥήμη): Harmoni, d. e. den Del af Musikken, der afhænger af Tøneres Forhold til hverandre, Vitruv. 3, 5. — harmoniens, 3, ἡρμονικῶς: harmonisk, Varr., Plin.

harpa, ae, f., ἡρπη, (d. e. Segl el. V; df. „overf.“): en Harpe, (sem Strangleleg), Venant. — harpacticon, i, n., ἡρπακτιζόν, (der river til sig), sulphur, Plin. 35, 50. — harpaga, ae, f., ἡρπάγη, ligesom 2. harpago: Stridsbæge el. Stormbæge, Sisenn. ap. Non., inc. — harpaginetulus, i, m., demin. af 2. harpago: liden Hage el. Stridsbæge, Vitruv. 7, 5, inc.

1. harpago, (avi), atum, 1, v. a., ἡρπάζω, (i. e. rapio): river el. plynder; (plautinsk Ord); — aurum mihi intus harpagatum est, (er frarøvet mig), Plaut. Aul. 2, 2, 24, eftere; ogf. absol.: rape, tene, clepe, harpaga, etc., id. Pseud. 1, 2, 6. — 2. harpago, ōnis, m., [ἡρπάζω, i. e. rapio]; 1) eyrel., ligesom ἡρπάζω: riverst Mennefte, en Røver; vid. Plaut. Trin. 2, 1, 13: harpago, mendax, cuppes, avarus, etc.; — 11) df. „overf.“ e. „techn.“ i Xrigersproget: Hage, (hvermed man drager noget til sig el. nedriver noget), Entrebæge, Murbæge, osv.; — asseres ferreo umco præfixis, harpagonas vocat miles, etc., Liv. 3, 10; efter Curt. 4, 2, ogf. f. manus ferrea, hvs. den dog adfillede, Plin. 7, 37; cf. Caes. B. C. 1, 57. — harpagus, i, m., Biform af 2. harpago: en Røver; df. voc. Harpage, (som nom. propr.), Plaut. Pseud. 2, 2, 70.

Harpalyce, es, f.; 1) en frigerst opdragen Jægerinde, Datter af d. thraciske R. Harpalycus; vid. Serv. ad Virg. Aen. 1, 317: vel qualis equos Threissa satigat Harpalyce, etc.; cf. Hygin. Fab. 193, eftere. — harpastum, i, n., ἡρπαστόν, [ἡρπάζω, i. e. rapio]: etflags Gribebelt, Martial. 4, 19. — harpax, agis, (os), adj., ἡρπάξ: sem river til sig; harpaga (vocant succinum), quia solia ... rapiat, Plin. 37, 11; — 11) Harpax sem comist Slavenavn, vid. Plaut. Pseud. 2, 2.

harpe, es, f., ἡρπη, (i. e. falx, Segl el. V); 1) feglsfermet el. frumt Sværd, tillagges af Digterne Mercurius o. Perseus; vid. Lucan. 9, 663, o. Ovid. Met. 5, 69 e. 176; — 11) en Jælkæart, (falco gentilis L.; germ.: der Edelfalk), Plin. 10, 95. — Harpocrates, ae, m., Ἀρποκράτης: en Guddem (el. Genius), hvis Billede (hos Ægyptierne), ved at holde Fingeren paa Munden, anbefalede Taisbed; — Isis et Harpocrates, digito qui significat si (i. e. silentium), vet. poet. ap. Varr.; df. Catull. 74, med Lunc: patrum reddidit Harpocratem, (bragte ham til Taisbed, ombragte ham).

Harpyia, (trisyll.), ae, f., Ἀρπυία; pl. Harpyiae: Harpyierne; efter Gabelen: etflags straffelige Røvfugle med Pigeansigter; vid. Virg. Aen. 3, 212 fgd.; — Harpyiis gula digna rapacibus, Hor. Sat. 2, 2, 40; — in sing., Virg. Aen. 3, 305; — not.: efter

Serv. ad Virg. l. c. ere Harpyierne: itende Døttre af Pontus o. Terra, neml. Aëlo, Ocypete, Caeleno.

haruga, harviga, f. und. aruga, arviga — harundo, etc., f. und. arundo. — haruspex, (ar.), icis, m., [ital. vare færdvædet af *ispagazōtos*]: en Døttrester; vid. Ovid. Met. 15, 577, o. Virg. Aen. 8, 198; — oftest i pl.: haruspices Etrusci, Cic. Leg. 2, 9, estere: Spaaemand fra Etrurien, der spaaede af Døttreernes Andevælte, vid. Cic. Div. 1, 39 o. 41, men ogs. af Gynld og af andre Døttreg; vid. id. Catil. 3, 8, ogf. Sall. Catil. 17, o. id. Jug. 68; — denne Kunst (haruspium disciplina) drevtes forresten udelukkende af Etruskerne: ogs. vare haruspices langt mindre ansete, end augures o. auspices; vid. Cic. Fam. 6, 18; — not.: f. ogf. Pseud. Cic. Or. de Haruspium Responsis; — II) „poet. overf.“ ogf.: enhver Spaaemand, der som færdvædiger det Tilkomnende; vid. Prop. 3, 11, 59; — ogf. en Vandskygger, der drevte denne Kunst, Juvenal. 6, 550.

haruspica, (ar.), ae, fem. af haruspex: Spaaqvinde, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 98. — *haruspicius, 3: berende til en haruspex el. til hans Kunst; — ∞ libri Etruscorum, Cic. Div. 1, 33; men absol.: haruspiciam facere (sc. artem: drevte denne Kunst), id. Fam. 6, 18; o. — haruspicium, i, n.: Kunsten at spaae af Døttreernes Andevælte; — haruspicium invenit Delphus, Plin. 7, 57; ∞ Persicum, Catull. 89; — [haruspex].

hasta, ae, f.; 1) „egenl.“; A) „alm.“: et Spyde, navnlf. et Rætspeyd; vid. Plin. 7, 57, o. Cic. Fin. 2, 34, ogf. id. Fam. 3, 12, (hvor hasta o. spiculum sættes for hinanden); — eminus hastis, cominus gladiis uti, id. d. Senect. 6; hastas torquere, id., jactare, vibrare, id., coruscare, Virg., dirigere in aliquem, Ovid.; ∞ insensam contendere (i. e. jacere), Virg. Aen. 10, 521; men Tac. Ann. 2, 21: hastam protendere ut colligere, (i. e. extendere ad reducere); men missae tormentis hastae, (rimel.: etflags større Skuevaaben), id. Ann. 2, 20; — ogf. undert. etflags længere Spyde, en Vætske; — ingentem nivis in hastam, Virg. Aen. 12, 398; f. ogf. overf. Tac. Ann. 2, 21; — B) „bef.“ er ogf. at marke: a) hasta pura, (som ifte er beslaaen med Jern), stienfæses som Vætsken for Tærperer; vid. Suet. Claud. 28, ogf. Plin. 7, 29, ogf. Va r. ap. Serv. ad Virg. Aen. 6, 70; — ved Krigsforfælinger brugtes hasta feriatu ab sanguinea praecuta; vid. Liv. 1, 32, o. Gell. 10, 27; — b) „alleg.“ staaer Cic. d. Or. 1, 57: hastae amentatae, (Spyde med Slangerum, alfr. færdige til at udfæstes), f. argumenta oratoria; cf. id. Brut. 78; — ligel. „alleg.“ om den, som medles ogf. over sin Petition, id. Mur. 21: jacet, diffidit, abijcit hastas; — II) df. „overf.“; A) ifølge den Eft: sub hasta vendere, (selge Krigsdytter el. Krigsfangerne under et i den Anledning erevnt Spyde), vid. Liv. 23, 38, herer ogf. hastam in foro ponere, Cic. Off. 2, 23: at holde paa Tørvet Auktion over de Prescriberes Eiendomme; cf. id. Phil. 2, 26: hvf. ogf. hasta em en offentlig Auktion el. Ve. tierspagning; vid. N. p. Att. 6; — emptio ab hasta, Cic. Att. 12, 3; ius hastae, (Hæst til at sælge ved Auktion det Uepantede), Tac. Ann. 13, 28; men Cic. Phil. 4, 4, er hasta Pompeji: Salget af hans Eiendomme; — m. Henyn paa Censurerne betegner hasta: en af dem færdtagne offentlig Vertspagning; vid. Liv. 21, 18; — b) rimel. hæder man ogs. i sin Tid Riden omkring et i den Anledning erevnt Spyde; hvf. ogf. fild.: centumviralem hastam cogere, (f. centumviros el. centumvirale iudicium cogere), Suet. Aug. 36; cf. Martial. 7, 62; — B) ifølge etflags Righed betegnes endnu ved Benævnelsen hasta; a) Spædet, som gymnastisk Vaaben, Plaut. Baech. 3, 3, 21, estere; — b) et spydermet Haarnivve; herer Ovid. Fast. 2, 550: hasta recurva; — c) etflags Spyde, der brugtes af de ælste Konger f. det fild. Scepter, Justin. 43, 3;

heertil ogf. kunde benjeres Virg. Aen. 6, 760; — d) mutari in hastam, (faae et spydermet Uefcende), Plin. 2, 22, om en Rømet; — e) encl. sensu obsceno, Auct. Priap.; — not.: hasta graminea, f. und. gramineus.

hastarium, i, n., f. und. fild. — *hastarius, 3: berende til et Spyde el. benævnt derefter; df. „overf.“: berende til en Aucten; ∞ praetor, Inscr.; — 2) df. subst. hastarium, i, n.: Auctenscataleg, Tertull.; o. — hastatus, 3; 1) „alm.“: forsynet el. væbnet med Rætspeyd; — hastati, (sc. milites), Curt. 3, 3; men hastata acies, Tac. Ann. 1, 14; — II) navnlf. udgjerte hastati (sc. milites) den forreste Linie af d. romerske Infanteri, (ligesom principes d. anten, og triarii d. tredie); vid. Liv. 8, 8; cf. id. 22, 5; — fremdeles vare hastati (af hver Legion) delte i decem ordines el. Compagnier, vid. Ovid. Fast. 3, 128; — B) df. „overf.“; a) primus hastatus (m. o. ud. ordo: d. første Compagni af denne Baabenart), Liv. 42, 31; cf. Cic. Div. 1, 35, o. Caes. B. C. 1, 46; — b) primus hastatus (sc. centurio): som commanderer d. første Compagni deraf; ligel. secundus hastatus, etc., Veget.; men Flor. 1, 18, absol.: quartus legionis hastatus (sc. primus), — [hasta].

hostilis, e, [hasta]: berende til el. benævnt efter et Spyde; df. alene neutr. hostile, (sc. lignum); 1) „egenl.“: Rætspeydes Stæft el. Træstæft; vid. Nep. Ep. 9; o. siiva ... hostile recisum, Ovid. Met. 7, 676; ligel. hostili nivis, Cic. Rab. perd. 7; — b) df. „meten.“: Rætspeydet selv; — torquere hostilia, Ovid. Met. 8, 28; cf. Virg. Aen. 1, 313, estere; — II) „overf.“ ifølge en Righed: edvært spydsforfærmert Stykke Træ, el. Træ til at gjere Spydstæft af; — densis hostilibus horrida myrtus, Virg. Aen. 3, 23; — ogf. Val el. Stav til Birantens Støtning, Plin. 17, 35; f. ogf. Virg. Ge. 2, 358: — hastula, ae, f., demin. af hasta, fiden spydsforfærmert Gren, Senec.; — II) hastula regia, i. e. caulis asphodeli, Plin. 21, 68.

hau, (ogf. au), interj., som Udraab i Smerte el. Klage: emrent vort: au! el. ab! el. ach! edl.; — habe bonum animum! P. hau mihi! Plaut. Mil. 1, 8, 27; cf. id. Stich. 2, 1, 104, Ter. Eun. 4, 6, 20, o. id. Heaut. 5, 3, 13, estere.

haud, (ogf. haut.), adv.; en subjectivt bekræftende Negation, emtr. vort: netop ifte, el. juu ifte, el. vist ifte. oftest hæs adv., fild. hæs adj. el. pron. el. verb.; — a) hæs adv.; — haud longe abesse oportet, Plaut.; cf. Ter. Ad. 5, 2, 8; haud sane intelligo, quidnam sit, etc., Cic. Off. 2, 2; cf. id. d. Senect. 2, o. id. ibid. 23; haud ita jussi, Ter.; haud sic deest, id.; men ac veluti etc., haud aliter etc., Virg. Aen. 9, 65; haud facile dixerim, cur etc., Cic. d. Rep. 1, 3; cf. Sall. Jug. 17, o. id. Catil. 13; haud stulte sapis, Ter.; — haud m. dum o. quaquam, f. ncten.; — b) hæs adject.; Ille vir haud magna cum re, etc., Enn. ap. Cic. d. Senect. 1; haud medioeris hic ... vir fuit, Cic. d. Rep. 2, 31; etiam bene dicere, haud absurdum est, Sall. Catil. 3; cf. Ter. Eun. 4, 2, 13; — c) hæs pronom.; cum salutem haud magis quisquam, quam canem, Plaut. Amph. 2, 2, 48; cf. Ter. Andr. 2, 1, 36; ligel. hic se ipsus fallit, haud ego, id. ibid. 3, 2, 15; — d) hæs verb.; quod ego dixi, haud mutabo, Plaut.; cf. Ter. Andr. 1, 1, 13; men nae ille haud scit, quam etc., id. Heaut. 2, 1, 10; quod si at, haud erit, ut etc., Lucr. 3, 715; men haud scio, au etc., f. und. a; men Caes. B. G. 3, 54: idque adeo haud scio, mirandum sit, etc.; — pleonastif ogf. med en anten Negation; neque ego haud committam, ut etc., Plaut.; cf. id. Epid. 5, 1, 57; — men ellip. ift, id. Amph. 1, 3, 5: Edepol, haud (sc. abeo), quod tui me, neque domi distaudeat; — B) hertil fan endnu markes: 1) haud dum, el. haudum, d. forfærdere nonjam: endnu ifte; vid. Liv. 2, 52, estere; — 2) haud quaquam, el. haudquaquam:

paa ingen Maade, ingenlunde, altsedes iffe; — haud-
quaquam boni est, ratione vinetum velle dissolvere,
Cic. Univ. 11; cf. id. d. Or. 1, 9, e. id. ibd. 2, 33; haud-
quaquam par gloria, Sall. Catil. 3; cf. Liv. 7, 26, v.
Virg. Ge. 4, 455. — haud dum, v. haudquaquam,
f. und. frgd.

haurio, hauri, haustum, 1, v. a., ἀρῶ; ephr.:
trækkende el. hærende i Veiret af ofse; dñ. 1) „egentl.“ em
flydende Gienfjante; — quum vidisset aquam haustam de
jugi puteo, Cic. Div. 1, 50; palmis hausta duabus aqua,
Ovid. Fast. 2, 24; — egs. „alleg.“: ut ea potius a
fontibus hauriant, quam etc., Cic. Acad. 1, 2; figel.
haurire de sacce, id. Brut. 69; — absol. haurire de
dolio, id. ibd. 83; — B) „bes.“: ligesem af ofse i fig;
fielt. em Tingsubjecter; alvens (navis) haurit aquas,
(lader det trange ind), Ovid. Fast. 2, 592; — efiere
em Perferre: at tritte; — non respirare in hauriendo,
Plin. 11, 28; men quos (lacus) si quis faucibus haurit,
Ovid. Met. 15, 320; cf. id. ibd. 14, 277; figel. ∞ eia-
tera, id., pateram, Virg. Aen. 4, 788; — men ∞ san-
guinem alicujus. (utgdre), Cic. Sest. 21; cf. Ovid.
Met. 7, 333; — II) „fig.“: A) „everf.“ em ifte flydende
Gienfjante: at udvire el. udryfte deraf, at udgrave,
etl.; — ∞ arbusta ab radicibus, (em Etermen), Lucr.;
hausta terra (utgraver), Ovid. Met. 11, 187; cf. hausto
polvere palmis, id. ibd. 9, 35; ∞ lumen, (ar udstille
Sigt), id.; — ∞ pectora ferro, (ginnemvære), id.;
figel. ∞ latus alicui, Lucr.; cf. Virg. Aen. 10, 3 4;
figel. ∞ ventrem ∞ lectu, Liv. 7, 10; — egs. af berte-
tage, at tage til fig; ∞ sumptum ex aerario, Cic.
Agr. 2, 13; cf. Hor. Sat. 1, 1, 52; men ∞ cibos, (ude-
fluge), Colum.; cf. Plin. 8, 14; men ∞ patias opes,
Martial. 9, 83; cf. Tac. Ann. 16, 18; ut plerique sua
haurientium; — ∞ auram communem, (indaante),
Quintil.; figel. ∞ coelum, Virg.; men ∞ lucem, id.
Ge. 2, 310. (see Dagens lys, blive fott); — hauriri
urbes terrae liatibus, Plin. 36, 21; cf. Tac. Hist. 5, 12,
v. id. ibd. 4, 6; men Liv. 5, 7; aggerem, vineas ∞
incendium hausit; — men „pect.“: flammisque laten-
tes hausit, (indtraf), Ovid. Met. 8, 325; cf. id. ibd. 10,
253; men Virg. Ge. 3, 105; haurit Corda pavor, (i. e.
exhaurit, udtemmer); figel. pallor ruborque ∞ hausere
genas, Stat. Theb. 1, 369; — etdel.: at giennemtrange
(et Num); ∞ vatum iter, id.; cf. Virg. Ge. 4, 427;
— B) „ment.“ (tilføds egs. „alleg.“): at ofse el. tage
deraf, at tilfage fig; af paa tage fig el. evertage, etl.;
— ∞ e fontibus Sto. corum, vid. Cic. Off. 1, 2; cf. id. d.
Or. 1, 3 v. 46; efiere, egs. ∞ eodem fonte, id. Fam. 6,
6; men ∞ ex ipsa natura, id. Mil. 4; cf. id. Div. 1, 32,
v. id. ibd. 2, 11; men ∞ aliquid cogitatione, (penfe der-
paa, lige dærefter), id. Phil. 11, 5; ∞ voluptates uni-
quæ, id. Tusc. 5, 6; men ∞ dolorem, id., calamita-
tes, id., (udtemme); cf. Virg. Aen. 4, 383, m. Hor. Sat.
1, 2, 79; men Virg. Aen. 10, 648; ∞ animo spem inane-
m, (færgeser af haake); cf. Tac. Hist. 15, 1, egs. Liv. 2,
51; — ∞ dicta auribus, Ovid.; cf. Virg. Aen. 4, 39 v.
661; — not.: hausurus, (f. haustus), Virg. Aen. 4,
383, Sil.; — haurierint, (f. hauserint), Varr. ap. Prisc.;
— hauritu, (f. haustu), Appul.; — hauribant, (f. hauri-
ebant), Lucr.; — etdel. fem depon.: foramen lucem
hausum (esse, f. hausisse), Solin. 5.

hauritus, (f. haustus), f. frgd. in fin. — „hau-
stor, oris, m.; 1) fem efer; ∞ aquarum, Firm.; —
2) fem drifter; ∞ ultimum aquae, Lucan. 9, 591; v.
— haustum, i, n., paa Vandibulet: den Jortpæ-
ning, (modiolus), fem eptager Varet, Lucr. 5, 517;
— [haurio]. — 1. haustus, 3: partie af haurio.

2. haustus, us, m., [haurio]; 1) „egentl.“: A)
„alm.“: Sfen el. af ofse; putealis aqua, quae non sit
haustus profundus, Colum.; men haustus i Hæstpro-
get: Stet til af ofse el. hente Vand, Cic. Caecin. 26, Dig.;
— B) „bes.“ v. „concret.“: Drif el. Sturt el. Mundfuld;

vid. Virg. Ge. 4, 229, v. Ovid. Met. 6, 356, egs. Lucr.
1, 413; figel. Bacchi summus haustus, Ovid.; men
haustu ignis, (ved at fluge Jld), Flor. 3, 21; ∞ coeli,
(den indaandende Luft), Curt. 5, 5; haustus arenae, (en
Saandfuld Stov), Ovid.; figel. ∞ pulveris, Stat.;
— II) „fig.“ v. „alleg.“: at tilfage fig el. at tilfæne
fig, etl.; hinc ille justitiae haustus bibat, etc., vid.
Quintil. 12, 2, 31; men Hor. Ep. 1, 3, 10: Pindarici
fontis qui non expalluit haustum, (sem hærd Med til
af eiterligne ham); — men ∞ aetherii, (estlagd aam-
dig Evne), Virg. Ge. 4, 220; — haut, f. und. haud. —
have, haveo, f. und. ave, avco.

Heautontimorimēnos, ἑαυτὸν τιμωρούμενος,
(i. e. se ipsum puniens, Sclæptageren): Comœdie af
Terentius, vid. Ter. Heaut. prol.

hebdomāda, ae, f.: Siferen af hebdomas, Gell.
3, 10, efiere. — hebdomadālis, e: egenlig; ∞
festa, Sidon.; af — hebdomas, adis, f., ἑβδομάς:
Antal af syv, naenl. af syv Dage; vid. Gell. 3, 10; dñ.
septima hebdomade, (i. e. nono el. quadragesimo
die), Varr. ibd.: cf. Cic. Fam. 16, 9; men hebdoma-
dis lunae, (paa den syvende Dag ihver Maaned), Gell.
15, 2; dñ. — hebdomāticus, 3: berende til Eys-
taller; dñ. ∞ anni: hvert syvende Aar, (der naenl.
blev anføet som førsteles kriti el. fartligt), Firmie.

Hebe, es, f., Ἥβη, i. e. juvenia), sem Guden:
Datter af Juvne, hæve (for Ganymēdes) en Munde-
stikns Jæretning tes Guden, hvorefter hun blev
Gemaalde af den iblandt Guderne eptagne Hærendes;
vid. Catull. 18, 116, v. Serv. ad Virg. Aen. 1, 28; hæbet
Junonia Hebe, Ovid. Met. 9, 400; cf. Prop. 1, 11, 23.

hebenus, f. und. ebenus. — hebēo, ēre, v. n.,
[hebes]: 1) „egentl.“: at være fløv; — ferrum nunc
hebet, (bider Sværdet iffe)? Liv. 23, 45; — II) „fig.“:
at være fløv el. dærf el. mat: Sanguis hebet, etc.,
Virg. Aen. 5, 395; corpus hebet sonno, Val. Fl.;
stella hebet, (fimmer mat), id.; — men Ovid. Trist. 4, 1,
48: Temporis adversi sic mihi sensus hebet; men
hebet irae, Stat.; cf. Tac. Germ. 15: ipsi hebet, (ere
uvirkfomme, befille intet).

hebes, ētis, adj.: fløv, sump, afstumpet; — ∞
gladius, (sem ifte bider, opp. acutus), Ovid.; — com-
par., ∞ tela, Pseud. Cic. Harusp. 1; — men ∞ ictus,
(sem ifte tranger ind), Ovid. Met. 12, 85; corua
lunae hebetiora alias, a'ias acutiora, Cic.; ∞ angulus,
(stump Vinkel), Frontin.; — II) „fig.“: A) „everf.“:
a) fløv, svag, mat, naenl. med Sinsyn paa Sænde-
ferne, el. om Sænderne selv, el. om de sandfælske
Jærmæmmer og em dærs Gienfjante; — puer sensu
hebes, Plin.; animalium hebetissima, id.; oculus na-
tura hebes, id.; ∞ aures, Cic; ∞ lingua, (læskende
el. utydlig), Sall. frgm.; men ∞ os, Ovid. Pont. 1,
10, 7, (sem bar tabt Smagen); — ∞ color, (mat el.
svag), id.; hebetiores carbunculi, Plin.; ∞ genus
croci. (opp. odoratum), id.; uva gustu hebes, Colum.
— b) dærf, træg, uvirkfem, animalia, f. eveni.; hebes
ad sub-tinendum laborem milles etc., Tac. Hist. 2, 99;
cf. Sall. Jug. 54: exercitum ∞ hebetem infirmumque
etc.; — B) „ment.“: fløv el. svag af Jærfjant, liden
flærffintig, uden Vid og Klogt; — quis adeo hebes
inveniretur (saa enffeltig), qui crederet esse? Tac.
Ann. 14, 11; cf. Cic. Div. 2, 50; figel. hebeti ingenio
esse, id.; cf. id. N. D. 2, 6: hebetiora ingenia homi-
num; — hebes, sordida, jejuna oratio, Quintil.; ∞
ratio, Plin.; — not.: hebem (f. hebetem), Ean. ap.
Charis.

hebesco, ēre, v. n., inch. af hebeo: at blive fløv
el. mat i fit Slægs; — hebescunt berylli, ni etc., Plin.;
∞ sidera, Tac. Ann. 1, 30; ∞ sen-sus (in senectute),
Plin.; — II) „fig.“: at fløves el. svæffes el. afstages;
mentis acies, se ipsa intuens, nonnumquam hebescit,
Cic. Tusc. 1, 30; cf. id. Catil. 1, 2; in eo (otio) ∞

hebescere et languere etc., id. Acad. 2, 2; postquam etc., hebescere virtus (sc. coepit), Sall. Catil. 12; cf. Tac. Hist. 2, 77: illi per fastidium et contumaciam hebescent.

*hebetatio, onis, f.; Svæffelse, Slevhed; ~ oculorum, Plin. 28, 6; — hebetatrix, icis, f.: som svæfter el. foruønfler, umbra, Plin. 2, 10; e. — hebetesco, ere, v. inch.: = hebesco, Plin., Cels.; — [af flgd.].

hebetō, avi, atum, 1, v. a.; 1) „eigent.“: slevet el. svæfter, gloy slev; ~ hastas, Liv. 8, 10, tela, Sil.; — navn. ogsf. om Sandserne og om deres Gienstande; faba hebetare sensus existimata, Plin.; cf. Virg. Aen. 1, 601; smaragdus in sole hebetari, Plin.; cf. Ovid. Met. 7, 210; men odor ... propius adnotus, hebetatur, Plin.; — 2) „fig.“; A) „overf.“: at svæffe el. færmilde; — oleum venena omnia hebetat, id.; ~ amaritudines, id.; — B) „ment.“: at slevet el. svæffe; — ingenium hebetatum, Plin. Ep. 8, 14; cf. Suet. Claud. 2; men hebetatae reip. vires, Justin. 6, 8; men „poet.“: Lethæ hebetans pectora, Ovid. Pont. 1, 1, 17; v. — hebetudo, mis, f., ligesom hebetatio: Svæffelse, Slevelse, sensum, Macrob.; — [hebes]

Hebraei, orum, m., Ἑβραῖοι: Hebræerne, d. ældre Ravn paa Joderne, Tertull., Lactant.; cf. Hebræus, 3, liquores, Stat., (i. e. balsamum), men ~ terræ, Tac. Hist. 5, 2. — Hebræice, adv.: paa Hebræisk, Lactant.; af — Hebræicus, 3, hørende til Hebræerne el. til deres Litteratur, id. — Hebrus, i, m., Ἑβρος, flod i Thracien, (hod. Marizza), løber fra Hamus-bjerget ud i d. ægæiske Hav; vid. Mela 2, 2, v. Plin. 4, 18; men ~ sacer, Ovid. Her. 2, 114, (rimel. ifølge de derved freldre Vædhusseier); — not.: ogsf. Navnet paa en skøn Ungling, Hor. Od. 3, 12.

Hecate, es, f., Ἑκάτη: en fattig og gammel Kone, der med Gienstrighed medtog den unge Theseus; vid. Plin. 22, 44, Ovid. Rem. 747, v. A. — 1. Hecate, es, f., Ἑκάτη: Datter af Perses o. Asteria, Søster af Letena, forestaaer Troldehem og Besværgelser; vid. Val. Fl. 6, 495; men bliver ofte identificeret med Diana v. Luna, hvi. triplex el. tergenina, neml. som Luna paa Jemmelten, Diana v. Lucina paa Jorden, o. Proserpina i Underverdenen; — vid. Serv. ad Virg. Aen. 1, 511: Tergeminam Hecatem, tria virginis ora Dianæ; cf. id. ibd. 6, 217; hvi. hun ogsf. afbildes med trede Hoveder; vid. Ovid. Fast. 1, 111: Ora vides Hecates in tres vergentia partes; — B) df. 1) Hecateus, 3, Aulis, (med et Dianatempel), Stat.; — men ~ carmina, Ovid. Met. 14, 14, (i. e. magica); — 2) Hecateus, idis, f.: hecateisk; ~ herba, (i. e. magica: Trylleurt), Ovid. Met. 6, 139.

hecātombe, es, f., ἑκατόμβη: heitideligt Offer af 100 Oxen; (for: v. eftercl. Træ); facere hecatomben, Varr. ap. Non.; — ogsf. in pl., Trebell. Gall. 9. — hecatombion, i, n. = hecatomben, Sidon. — hecatompulos, on, ἑκατόμυλος, (med 100 Porte), Thebae, Ammian.; cf. Hysin. Fab. 275.

Hector, ōis, m., Ἑκτορ: d. ældste af R. Priamus's Søner, og den tappreste iblandt Troja's Hærførere, men faldet omfiden for Achilles; — vid. Ovid. A. A. 1, 441: Hectora donavit Priamo prece motus Achilles; — cf. Virg. Aen. 2, 270 flgd. v. 222, ogsf. Hor. Od. 2, 4, 10, oftere; — 2) df. Hectoræus, 3; hectoriff, tumultus, Virg. Aen. 3, 303; men ~ conjux, id. ibd. 488, (i. e. Andromache); — hh) df. „meron.“, a) trojansk, gens, Virg. Aen. 1, 273, annes, id. ibd. 3, 631, socii, ibd. 190, — b) remersk, (fordi Remerne nedstammende fra Trojanerne); — ~ gens, Sil. 2, 343.

Hecūba, ae, o. Hecūbe, es, f., Ἑκάβη: R. Priamus's Gemalinde, Moder til Hector, Paris, o. fl.; vid. Virg. Aen. 2, 501 o. 515; — om hendes endelig Forvandling, f. Ovid. Met. 13, 519 flgd., ogsf. Cic. Tusc. 3, 26;

— 2) „poet. overf.“: en gammel og hæslig Kone, (i Medfæstning af en Andromache), Martial. 3, 76. — Hecyra, ae, f., Ἑκρά, i. e. socrus, en Svigermoder), Navnet paa en Comœdie af Terentius.

hedera, (ed.), ae, f., hederæus el. hederæus: Vedbende el. Epheu el. Vintergrønt, (hedera helix L.); — ~ est aptissima Barcho, vid. Ovid. Fast. 3, 767 flgd.; hvi. Vingadens Dyrtene og Attrubiter ere smukkeste dermed, ligesom ogsf. Digteren og Mufen; vid. Virg. Ecl. 7, 25, Hor. Od. 1, 1, 29, v. Ovid. Met. 5, 338; — ogsf. in pl., Virg. Ecl. 4, 19, o. id. Ge. 4, 121; cf. — hederæceus, (-ius), 3; af Vedbende el. Epheu, materia, Cato, folia, Plin.; — 2) „overf.“; ~ calcei, (ephefarvete), Vopisc.; v. — hederatus, (ed.), 3; smykket med Vedbende el. Epheu, frons, Nemes. Ecl. 3, 18; men ~ patina, Gallien. ap. Trebell. Claud. 17, (hvorpaa Vedbendeblade ere udgravede). — hederiger, a, um, [hedera, gero]: bærende Epheu, betragdet dermed; ~ Maenades, Catull. 63, 23. — hederosus, 3, [hedera]: fuld af Vedbende, antrum, Prop. 1, 1, 3.

Hedone, es, f., Ἡδονή, (i. e. voluptas): en af Valentinian's Goner, Terull. — hedychrum, i, n., ἡδυχρον: med behagelig Jærve): Navnet paa et slags veltugende Salve, Cic. Tusc. 3, 12. — hedyosmos, i, m., ἡδυοσμος, (i. e. saviter olens): Mynte el. Krutemynte, Plin. 55, 51. — hedyponis, idis, f., ἡδυπονίς, (i. e. saviter spirans): en Cicorieart, Plin. 20, 31. — hedyisma, atis, n., ἡδυισμα, (i. e. condimentum): en veltugende Salatart, vid. Plin. 13, 2.

hei! interj., som Udraab, navn. af den Klagende el. Jorstræffede: ad el. ve (el. va) od!; hei, vereor, ne etc., Ter. Andr. 1, 1, 46; hei! perii miser, Plaut.; — ogsf. m. mihi; hei mihi: ve mig! jeg ulykkelige! Ter. Andr. 2, 1, 22; cf. Virg. Aen. 2, 2, 4; sigel. hei mihi misero! Ter. Ad. 2, 1, 19. — heia, f. und. cia. — heie, adv., f. unt. 2. hic.

heliciarius, i, m.: som trækker el. drager (navnl. et Skib opad en flod), Martial. 4, 64; af — helcium, i, n., [hæzo, i. e. traho]: Nag el. Sele, od!, herved el. hvori noget træktes, Appul. — helcysma, atis, n., ἡλκυσμα, (i. e. quod trahitur): Guldflum el. Selvaflæte, scoria argenti, vid. Plin. 33, 35.

Helena, ae, o. Helene, es, f., Ἑλένη: Datter af Leda ved Juppiter el. ved Tyndareus, (vid. Ovid. Met. 6, 109), Søster af Castor, Pollux o. Clytemnestra, ved Menelaus Moder til Hermione; hun var sin Fædres største Skjønhed, og blev ved at bortføres af den trojanske Kærlings Paris, Anledning til d. trojanske Krig og til Trejæs Fald; — ut Helene Trojanis ... causa belli etc., Cic. Phil. 2, 29; f. ogsf. Hor. Od. 4, 9, 16, Ovid. A. A. 3, 11, v. id. Her. 16 o. 17; — not.: naar der paa et Skib i Havsnød vise sig tvende Lys, da holdes disse for at være Castor og Pollux, der bringe Hæls; viser sig derimod alene et Lys, da kaldes det Helene, og trædes at varfle Uheld; vid. Plin. 2, 37; f. ogsf. unt. flgd.; — not.: Helena er ogsf. at mærke som Tilnavn til R. Constantins Moder, Eutrop., Aur. Vict.

helenium, i, n., ἡλίον: etflags Plante, rimel. germ. Alant; vid. Plin. 21, 33. — Helenus, i, m., Ἑλένος: Son af R. Priamus, ogsf. en Svaaamand, Cic. N. D. 2, 3, blev fild. Kænge i Cyprus, Virg. Aen. 3, 209, flgd., Justin. 17, 3. — helioselinon, (helio-), i, n., ἡλιοςέλιον: Enmpvedbende el. Seltet, (apium graveolens L.), Plin. 19, 37. — heliopolis, is, f., ἡλιόπολις (som indrager Syer): en af Demetrius Poliocretos opfundne Veltæringsskaffine, Vitruv., Amm. — Heler-nus, i, m., lucus: Lund ved Tiberen; vid. Ovid. Fast. 6, 105.

Heliades, um, f.: Heliades: Døtre af Solen, og Søstre af Phaethon, forvandlede, af Sörg over

Procerens Fald, til Poppeltræer el. Almtræer, der udfæde den køstelige Vernsten (sacrum el. Nav); vid. Hygin. Fab. 154, v. Ovid. Met. 2, 340 flgd.; nemus Heliadum, (disse Træer ved Cridanus el. Pæsteden), id. ibd. 10, 93; Heliadum lacrimae, id. ibd. 263, v. evenævnte Vernsten, egf. Heliadum gemma, Martial. 9, 11; cf. Virg. Aen. 10, 190, v. id. Ecl. 6, 62. — Helianthes, is, n., *ἡλιανθής*: Solblommien, Plin. 24, 192. — Helias, adis, f. und. Helades.

Helicaon, onis, m., *Ἠλικίων*: Sen af Antenor og Stiftelsen af Padua; vid. Serv. ad Virg. Aen. 1, 217; hof. Martial. 10, 93, har Helicaonis oras, f. arva Patavina: — 2) cf. Helicaönus, 3: = Patavinus, Martial. 14, 32.

1. hēlice, es, f., *Ἠλίχη*: en tynd og smidig Vitrerart, Plin. 16, 69. — 2. Helice, es, f.: en undergaaen Søstid i Adhaja, Ovid. Met. 15, 293, v. Plin. 1, 6. — 3. Helice, es, f., [best. m. 1. helice]: Stiernebilledet den store Viern, hvorefter f. Ovid. Fast. 3, 108; cf. Cic. Acad. 2, 20; — 2) cf. egf. „poet.“: den nordlige Himmelsegn el. Norden, Senec. Herc. Oet. 1539, v. Gratian. Cynege. 55.

Helicon, onis, m., *Ἠλικών*: et Apello og Muserne helliget Bierg i Boecien, (hod. Zagara), Plin. 4, 4, v. 12; — Pandite necne Heliconia, deae, Virg. Aen. 10, 163; ~ virgineus, Ovid.; Heliconis alumnae, (i. e. Musae), id.; — B) cf. 1) Helicönus, 3: helicönus; ~ collis, Catull. 61, in.; ~ Tempe (pl.: yndige Egne omkring Helicon), Ovid. Am. 1, 1, 15; — 2) Helicönias, um, f., (i. e. Musae), Luer. 3, 1050; — 3) Helicönis, idis, f., silva, Stat.; men absol. in pl.: Heliconiadesque (sc. Musas), Pers. prolog. 4. — Helicönias, Helicönis, etc., f. und. Helicon.

heliocallis, idis, f., *ἡλιόκαλλίς*: = helianthes, Plin. 21, 102. — heliocaminus, i, m., *ἡλιοκάμινος*: Værelse paa Solsiden til Vinterbrug, Plin. 2, 20. — heliochrysis, i, m., v. -on, i, n., *ἡλιόχρυσος*, ligesom Solguld: etflags Plante; vid. Plin. 21, 38. — Heliodorus, i, m., rhetor, Graecorum longe doctissimus, vid. Hor. Sat. 1, 5, 2.

Helioöpolis, is, f., *Ἠλιοπόλις*: 1) By i Næderægypten, Cic. N. D. 3, 4; — B) cf. 1) Helioöpolites, ae, m., nomos, Plin. 5, 9; — 1) in pl., Helioöpolitae, arum, m.: Indvaanerne deraf, id. 36, 67; — 2) Helioöpolitani, 3, civitas, Ammian., — 1) By i Coele-Syrien ved Libanon, (hod. Haalbech), Plin. 5, 18.

heliocöpiön, i, n., *ἡλιοκόπιον*: en Art af heliotropium, Plin. 22, 29; egf. helioscopium, i, n., Appul. — heliocöpiös, i, m., *ἡλιοκόπιος*: en Art af Væsten uhyrnalus, Plin. 26, 42. — helioselinum, f. und. helioselinum. — heliotropium (-on), i, n., *ἡλιότροπιον*: 1) Solvænde el. Solstifte, Plin. 2, 41, v. id. 22, 29; — 1) etflags Vædsten; vid. Plin. 37, 60. — helix, icis, f., *Ἠλίξ*; oprdt: det Enocle el. Sundne; df. 1) en Væbendeart, Plin. 16, 62; — 2) ifølge Ligheden dermed: snirkelformet Zirat paa Capitet af d. corintiske Støtte, Vitruv. 4, 1.

Hellädicus, 3, *Ἠλλάδικός*: helladisk el. græsk: — ~ genus picturae, (oppo. Asiaticum), Plin. 35, 36. — Hellas, adis, f., *Ἠλλάς*, (sc. terra), i. e. Graecia el. Grækenland, navnlt. d. egenl. Grækenland, (fra Isthmus til sinus Maliaeus); vid. Mela 2, 3, v. Plin. 4, 11; — var oprdt. en Benævneelse for Thefsalien, vid. id. ibd. 14.

Helle, es, f., *Ἠλλη*: Datter af Thebanertongen Athamas; — forfulgt af Elifmoderen Ino, flygtede hun med sin Broder Phryxus paa den gylndede Væder, men omkom i det Fald, som efter hende blev kaldt Hellespontus; f. und. Phrixus, egf. Hygin. Fabb. 2 v. 3, egf. Ovid. Fast. 3, 857 flgd., Propert. 2, 20, 5, v. Colum. 10, 155.

hellebörandus, 3, [helleborum]: til at rense

med Hyscent, Coel. Aur. — hellebörine, es, f., *Ἠλληβορίνη*: etflags Hyscent, Plin. 13, 35. — hellebörites, ae, m., *Ἠλληβορίτης* (oirös): Hyscentvæn, Plin. 14, 19. — hellebörösus, (ell.), 3: som behøver Hyscent, homo, Plaut. Rud. 1, 3, 67; af — hellebörus, (ell.), i, m., v. hellebörum, i, n., *Ἠλληβορός*, (-ov), d. lat. veratrum, d. e. Hyscent el. Hyscered, hvorefter der efter Plin. 25, 21 v. 31, ere tvende Ater: den hvite, der vover paa Detabierget, (veratrum album L.), og den sorte, egf. melampodium, (hellebörus orientalis Wild.), der bes. vover paa Serne Anticyra, e. Culebra; — denne sidste anvendes bes. som Lægemiddel imod Afstingthed o. Epilepsi; vid. Plin. l. c.; — hellebörum hisce hominibus opus est, (de ere ille rigtige i Severer), Plaut. Pseud. 4, 7, 89; f. egf. und. Anticyra; egf. in pl.: hellebörösque graves, Virg. Ge. 3, 451; cf. Hor. Sat. 2, 3, 82, v. id. Ep. 2, 2, 137.

1. Hellen, onis, m., *Ἠλλην*: Sen af Deucalion ved Pyrrha, var Konge i Thefsalien; efter ham hedde Grækerne Hellenes; vid. Plin. 4, 11; df. — 2. Hellen, onis, m., „meten.“: en Græker; pl. Hellenes, Plin. l. c. — Hellespontiacus, 3, etc., f. und. flgd. — Hellespontus, i, m., *Ἠλλήσποντος*: Helles Fald, (hvori hun næml. var omkommen, f. und. Helle), ved de nuv. Dardaneller; vid. Mela 1, 1 v. 2, Plin. 4, 18, oftere, egf. Cic. Fin. 2, 31, Ovid. Met. 13, 407, v. A.; — egf. m. Tmesis: qua ponto ab Helles, poet. ap. Cic. Orat. 49; cf. Ovid. Trist. 1, 10, 15; — B) df. 1) Hellespontius, 3: hellespontius, Catull. 18, 4; cf. Cic. Fam. 13, 53: cum Hellespontio aliquo etc.; — 2) Hellespontiacus, 3: = flgd.; ~ aquae, Ovid. Trist. 1, 10, 21; ~ Priapus, (der dyttedes i Vampacus ved Hellespønten), Virg. Ge. 4, 111; — 3) Hellesponticus, 3: = flgd.; ~ fretum, Mela 1, 2 v. 18; — 4) Hellespontias, ae, m.: en Benævneelse paa Vinden Caecias, Plin. 2, 46; — not.: uncti. lynes egf. Hellespontus at betegne de ved Hellespønten liggende Lande i Europa o. Asien, navnlt. egf. en Del af Syrien; — oppidum est in Hellesponto Lampsaecum, Cic. Verr. 1, 21; f. egf. Nep. Timoth. 3, v. id. Paus. 2. — heluio, heluio, belluatio, f. und. heluo, etc.

helops, (el. elops, egf. ellops), öpis, m., *Ἠλωπ*; rimel. Sværdstift el. Støren; vid. Ovid. Hal. 96, Plin. 9, 27, v. A. — Helorus, f. und. Elorns. — Helotes, um, v. Helotae, arum, m., (egf. Ἠλωται, Liv. 34, 27), *Ἠλωται*, *Ἠλωταις*; oprdt. Indvaanerne af Syen Helos (el. Ἠλως) i Laconien; men sld. Slaver el. Vægre hos Lacædæmonierne, af hvilke de brugtes til Jordens Dyrtning; vid. Nep. Paus. 3, v. Liv. l. c.

heluatio, (hell.), onis, f., [heluo]: Stungenhed, Graaferi: in lustris et heluatiönibus, Pseud. Cic. or. post. red. in Sen. 6. — heluö, onis, m.: Graafer, Slugbals, Drelant, m. v. und. gen.; vid. Ter. Heaut. 5, 4, 10; — men ille gurgas atque heluo, etc., Cic. Pis. 17; cf. id. Sest. 11: heluo patriae; df. — hē-luö, (hell.), atus sum, 1, v. dep. n. e. a.; 1) neutr.: fraafer el. forøder umadeligen; tu meo periculo... heluabare? Cic. Sest. 52; — b) egf. „overf.“: quasi heluari libris, (atse el. funder umadeligen), id. Fin. 3, 2; — 1) act. el. e. acc.; ille gurgas tecum simul heluatus sanguinem reip., (ligesom svælgende, „alleg.“), Pseud. Cic. p. Domo 47.

helvella, (-ela), ae, f., [af inus. helus, i. e. olus]: etflags liten Koffenart; vid. Cic. Fam. 7, 26, v. Fest. p. 103. — helvenacius, 3, Viform af flgd.; ~ vites, Colum. — helvenacius, 3: bleggul el. gulagtig; — helvenacius vitis, vid. Plin. 14, 4; ~ vinum, id.; v. — helvölus, 3, egf. helvölus, 3: = flgd.; ~ vinum, Cato; — [helvus]. — Helvetii, orum, m.: Selvetierne, horte fordem til Gallien; vid. Caes. B. G. 1, 1, egf. id. ibd. 4 flgd.; cf. Tac. Germ. 28, Plin. 4, 31, v. A.; — B) df. 1) Helvetius, 3, ager, Caes. B. G. 1, 2,

True. 4, 3, 22, (Kønen og Datteren i Huset); — II) *df. „overf.“*: Hersterinde *cf.* Styrrinde; *hera* ... Fors, (i. e. Fortuna: den flyvende Stiebn), *Eun. ap. Cic. Off. 1, 12*; quae ... *hera* eadem est hominibus, etc., *Plaut. Merc. 3, 4, 12*; — *ogf. c. gen.*; noctis *hera*, (i. e. Proserpina), *Val. Fl.*; *cf. Catull. 61, 396*; — *ogf. cretisk*, *Ovid. Her. 9, 78*, *c. Catull. 68, 136*. — 2. *Hēra*, *ae, f.*, *„Hra“*: den græske Benævnelse paa Romernes Juno, *Solin.*; — *b) df. Heraea*, *orum, n.*, *τὰ Ἡραία*: Hera's Jæst *cf.* Heraeum, *Liv. 37, 30*.

Heraclaea, (-cha), *ae, f.*, *fem. af Heraclaeus (-clius)*, *se. urbs*, *Ἡράκλεια*: Navnet paa flere Byer, navnlig paa en By med Havn i Lucanien, hvis Indvaanere: *Heraclenses*, *Cic. Arch. 1, 6, id. Balb. 8*; — *Heraclenses* *herc* *ogf.* *Indvaanerne af Heraclaea paa Sicilien*; *vid. Cic. Verr. 3, 43*; *cf. id. ibd. 2, 54, Mela 2, 7, o. Liv. 21, 35, etc.*; — *ogf. kan mærkes Heraclaea Pontica*, (i Pontus), *Plin. 6, 1, Liv. 42, 56*; — *ogf. i Helles, i Carien, i Thesalien, i Arcanien, i Macedonia, i Thracien, i Syrien, etc.*, fandtes Byer af dette Navn. — *Heraclenses*, *ium, f. und. frgd.* — *Heraclēōpōlis*, *is, f.*, *Ἡρακλειόπολις*, *magna*, *parva*: Navnet paa toende Byer i Egypten; — 2) *df. Heraclēōpōlites*, *ae, m.*, *nomos*, *Plin. 5, 9*; — *Heraclēopolitae*, *arum, m.*, (*Indvaanerne deraf*), *id.* — *Heraclēotes (-ta)*, *ae, m.*, *Ἡρακλειώτης*: hørende til *cf.* benævnt efter en By Heraclaea; — *tractus*, *Plin. 5, 32*, (i Helles); *estere om Personer*: *cf. Dionysius*, (rimel. fra Heraclaea i Lucanien), *Cic. Acad. 2, 22*; *figel.* *cf. Zeuxis*, (berømt Maler), *Plin. 35, 36*. — *b) men subst. pl. Heraclēōtae*: Indvaanerne af Heraclaea (i Carien), *Cic. Fam. 13, 56*. — *Heraclēōtius*, 3, *Ἡρακλειωτικός*: *heracleisk*, benævnt efter en By Heraclaea, *origanum*, *Plin. 23, 62*, *nux*, *Opp. ap. Macrobi. Sat. 2, 14*.

Heraclēum, *i. n.*: Biform af Heraclaea, *vid. Liv. 44, 8*. — 1. *Heraclēus*, -*clius*, 3: benævnt efter Byen Heraclaea (i Lydien); — *lapis*, (sædv. *Lydius*, i. e. *magnes* *cf.* *Magnetes*), *Plin. 33, 43*. — 2. *Heraclēus*, (-*clius*), 3, *o. l. Heraclides*, *f. und. Hercules*, *no. II*.

2. *Heraclides*, *ae, m.*, *Ἡρακλείδης*: græsk Mandsnavn, hvoraf kan mærkes: *Her. Ponticus* (fra Pontus), græsk Philosoph, Discipel af Plato o. Aristoteles, *Cic. N. D. 1, 13*, (estere); — 2) *df. Heraclidius*, 3, *genus scribendi*, (hans dunkle *cf.* uferhaaetlige Skrivemaade), *Cic. Att. 15, 13 o. 27*. — *Heracliensis*, *e, f. und. Heraclaea*. — *Heraclitus*, *i, m.*, *Ἡράκλειτος*: græsk Philosoph (af Cybeus), *m. Tilnavn σοφιστής*, (i. e. *obscurus*); *vid. Cic. Fin. 2, 5, e. Lucr. 1, 639*; — *han skal altid have græbt over de menneskelige Daarligheder*; — 2) *cf. Heraclitēorum*, *m.*: hans Tilhængere, *Appul.* — *Heraclius*, 3, *f. und. Hercules*, *no. II*. — *Heraeus*, 3, *f. und. 2. Hera*; — *not.*: *Heraeum*, *i. n.*: Sted i Peneadien, *Liv. 33, 17*.

herba, *ae, f.*, [*hef.* *m. qoβή*, i. e. *pabulum*]: den første grønne Espire, som kommer op af Jorden, fremspirende Græs *cf.* Sæd *cf.* Plante; *df. 1) det unge Græs*, *cf. alm.* Græsset; — *herba cubile* *Praebebatur*, *multa et molli lanugine abundans*, *Lucr. 5, 814*; *in herba recumbere*, *Cic.*; *in herba se abjicere*, *id.*; *cf. Hor. Ep. 1, 11, 35, o. Virg. Ge. 2, 527*; *men somno mollior herba*, *id. Ecl. 7, 45*; *cf. id. ibd. 5, 26*; *herbae gemmantantes rore*, *Lucr.*; *men Cic. Div. 1, 31*: *ex asperis herbis et agrestibus (corona)*; — *not.*: *herbas dare* *cf.* *porrigere*: om den Overvundne, *Plin. 22, 4*; *men Virg. Ecl. 5, 26*: *nec graminis attigit herbam*, (det spirende Græs); — 2) *Sædens grønne Espire* *cf.* *det grønne Straa*, hvoraf siden Aret udvikles; *vid. Virg. Ge. 1, 134*; *frumenta hieme in herba sunt*, *Plin.*; *cf. Cic. Lael. 19*: *in herbis non fallacibus fructus*; *men „alleg.“*: *adhuc tua messis in herba est*, *Ovid. Her.*

17, 263; — *fem Ordspil* *er ogsaa at mærke Cato ap. Gell. 13, 17*: *inter ossam atque herbam etc.*; — *men Ovid. Met. 5, 182*: *primis segetes moriuntur in herbis*; — 3) *Grønt* *cf.* *Grønset*, *haventer* *cf.* *Køkken* *væxer af det ædlere Slægt*; — *herbas omnes ita condunt (neml. som Salater)*, etc., *Cic. Fam. 7, 26*; *f. ogf. hef. Plaut. Pseud. 3, 2, 23 figd.*; — *men om den Tænde* *fige*: *si herbis Vivis et urtica*, (lever af Grønt), *Hor. Ep. 1, 12, 8*; — *fallax herba veneni*, (en Giftplante), *Virg. Ecl. 4, 24*; *herbae medicae*, (Lægeplanter), *Plin. 2, 63*.

herbacēus, 3: græsagtig; *df. sædv. græsfarvet* *cf.* *græsgren*; *cf. coloris folia*, *Plin.*; *cf. flos*, (opp. *albus*), *id.*; *cf. chrysocolla*, *id.*; — *herbans*, *tis*, *adj. partic.*: som frembringer Græs *cf.* *Grønt*; *cf. prata*, *Appul.*, (*al. herbenita*); — *herbāria*, *ae, f.*, (*se. ars*): Plantefundstak, Botaniken, *Plin. 7, 57*; — *herbarius*, *i, m.*, (*se. vir*): en Plantefiender, en Betænker, *id. 20, 73*; — *herbaticus*, 3: som æder Græs *cf.* *Urter*; *cf. animalia*, *Vopisc.*; — *herbens*, *tis*, *f. und. herbans*; — *herbesco*, *ere, v. n. inch.*: at skyde *cf.* spire grønnende frem *cf.* *ep. af Sædeforret*; *herbescentem ex eo (semine) viriditatem etc.*, *Cic. d. Senect. 15*; *o.* — *herbēns*, 3: ligesom *herbacēus*: græsgren; *quis hic est homo cum ... oculis herbei?* *Plaut. Curc. 2, 1, 16*; — [*herba*].

herbīdus, 3, [*herba*]; 1) *„alm.“*: med Græs, fuld af Græs, *campus*, *Varr.*, *Cic.*, *Epidurus*, *Ovid. Met. 8, 282*; *men segetes herbidas reddere*, (lade Ukrud være deri), *Colum. 1, 6*; — *lactis potus herbidi*, (efter Græs *cf.* *Urter*), *Plin. 24, 19*; — II) *„overf.“*: græsgren, *color*, *Plin. 12, 31*, *lux*, *Prudent.*

herbifer, *a, um*, [*herba*, *fero*]: som bærer Græs *cf.* *Urter*, hvorom dermet, *colles*, *Ovid.*, *ripae*, *id.*; — *men* *cf. Pelius mons*, *vid. Plin. 25, 53*. — *herbigrādus*, 3, [*herba*, *gradior*]: som gaar i Græsset, *cochlea*, *poët. ap. Cic. Div. 2, 64*. — *herbīlis*, *e*, (*herba*): som fodres med Græs, *anser*, *Lucil. ap. Serv. ad Virg. Ge. 1, 129*. — *herbipōtēns*, *tis, adj.*, [*herba*]: mægtig ved Trykninger; (*poetisk Ord*); *cf. manus Cires*, *Boeth.* — *Herbita*, *ae, f.*: By paa Sicilien, *Cic. Verr. 3, 32*; — 2) *df. Herbitensis*, *e, ager*, *id. ibd. 3, 18*; — *b) men Herbitenses*, *ium*: Indvaanerne deraf, *id. ibd. 2, 65*.

herbōsus, 3; 1) *„alm.“*: fuld af Græs *cf.* *Urter*, græsrig, *campus*, *Hor.*; *men* *cf. flumen*, hvorefter der væxer Græs, *Virg. Ge. 2, 199*; *men Ovid. Fast. 4, 367*: *cf. moretum*, (tillavet af grønne Urter); — *superl.*, *cf. stramenta*, (hæft blandet med Græs), *Plin.*; — II) *„overf.“*: græsfarvet *cf.* *græsgren*, *calcei*, *Capella*; — *herbūla*, *ae, f.*, *demin.*: liden Væxt *cf.* *Urter*; *quadam herbula etc.*, *Cic. N. D. 2, 50*; *o.* — *herbūscūla*, *ae, f.*, *demin.*: = *frgd.*; *cf. quaedam*, *Capella*; — [*herba*].

Herceus, *i, m.*, *Ἡρκεῖος*: Epithet til Juppiter, som Huset's Beskytter, (*de. lat. Penetralis*), *vid. Fest. p. 101 (Müll.)*; *hef. Ovid. Ib. 256*: *Cui nihil Hercei profuit ara Jovis*, (om Priamus); *cf. Virg. Aen. 2, 469*; — *ogf. adj. Herceae arae*, *Lucan.* — *hercisco*, (*ere*), *ere, v. a.*, [*er. af hercetum cisco*, som *v. inch. af cieo*]; i *d. ældre Hetsprog*, *f. hercetum divido*: *deleer en Arv*; — *familiae herciscundae causam agere*, *arbitrium postulare*, *vid. Cic. d. Or. 1, 56, o. id. Caecin. 7*; — *men „overf.“*: *nos de proprietate viae herciscundae contententes*, (stridende om, hvilken Vej vi skulde vælge), *Appul.*

hercele, *f. und. Hercules*. — *hercetum*, (*erectum*), *i, n.*, [*rimel. hef. m. heres*, *f. ogf. Fest. p. 102 Müll.*]; — i *d. ældre Hetsprog*: *Arrogens* *cf.* *Arv*, sædv. i Forbindelsen: *hercetum ciere*, (af dele Arven), *Cic. d. Or. 1, 56*; *hef. hercetum non citum, o. hercetum*

ciendum, Gell. 1, 9; cf. Donat. ap. Serv. ad Virg. Aen. 8, 642.

Herculanensis, e, f. und. flgd. — **Herculanum**, (ogf. **Herculanum**, Plin. 3, 9; hværum. Jor-men **Herculanum** er ustatisk, vid Freund.), i, n., *Ἡρῴδης*: Mytisk i Campanien, blev under M. Nero næsten ødelagt ved Jordstøt, (terrae motu semitutum), Senec. Qu. N. 6, 26, derefter paa M. Titus's Tid aldeles begravet under Lavaen fra Vesuvius; — vid. Plin. l. c., Mela 2, 4, o. M.; — **B)** df. 1) **Herculanensis**, e, fundus, Cic. Fam. 9, 25, litus, Senec. l. c.; — ogf. absol.: in **Herculanensi**, se. aug., id. d. R. 3, 22; — 2) **Herculaneus**, 3; ∞ via, Cic. Agr. 2, 14; ∞ ficus, Cato. — **Herculannus**, 3, f. und. **Hercules**, no. II. — **hercule** o. **hercules**, f. und. flgd.

Hercules, is, (ogf. f., Cic. Acad. 2, 31, ogf. ei, Catull. 55), m., *Ἡρῴδης*: den ypperste af alle Hæerer, Søn af Jupiter ved Almena; — (som de flere Hæerer af dette Navn, vid. Cic. N. D. 3, 16); — efter Anstiftelse af Skismoderen Juno paalagdes vor Hercules af Rættens Eurybiens de færdige Arbejder, efter hvis Udførelse han optoges i Gudernes Samfund, da Baal-let paa Detaberget havde foræret hans jordiske Døds; — vid. Ovid. Met. 9, 13 flgd., o. Hygin. Fab. 29 flgd.; f. ogf. und. Hebe, Dejanira, Hyllus, osv.; — som Rigdommens Giver, (*πλοιοδότης*), faaer han d. tiende Part af al Vinding; cf. Hor. Sat. 2, 6, 12 o. Cic. N. D. 3, 36; — som Musernes Anfører, (*Μουσάρχης*), leder han Hercules Musarum, Suet. Aug. 29; — Hercules columnae, f. nedenf. und. **Herculeus**; — uxor **Herculis**, Ovid. Fast. 6, 65 o. 78, (i. e. Hebe); men id. Trist. 2, 405, (i. e. Dejanira); — besf. var ogf. Poppeltræet ham helliget, vid. Phaedr. 3, 17; f. ogf. und. **Herculeus**; — hh) df. „overf.“ og analogt m. Grækerne's *Ἡρῴδης* o. *Ἡρῴδης*, som vocal.: **hercules**, oftere **hercule** el. **hercle**, ogf. m. Jorllagspartiklen me-: **mehercules**, **mehercu** e, (ogf. adf. til: me **hercule**), o. **mehercle**, — som Ed el. etelig Jorlløst-fring: vo. **Hercules**! i Sæmhed! oel.; faal. a) **hercules** o. **mehercules**; — et **hercules** hae quidem exstant etc., Cic. Brut. 16; cf. id. R. Am. 11, o. Vell. 2, 32; — si **mehercules** hoc ... nunquam ante cogitasset, Cic. Catil. 2, 7; cf. Phaedr. 3, 17; — b) **hercule** o. **mehercule**; (faal. oftest i classisk Prosa, vid. Cic. Orat. 17); — dixi **hercule** vero omnia, Plaut.; et **hercule** ita fecit, etc., Cic. Lael. 11; cf. id. Quint. 3, oftere; — dicam me **hercule**, et contemnā a te fortasse, id. d. Rep. 1, 19; cf. id. ibd. 1, 9; servi **mehercule** mei si etc., id. Catil. 1, 7; — c) **hercle** o. **mehercle**, (den første Jorrm hyppigst hos Comiferne); — mihi quidem **hercle** non sit verisimile, Ter. Andr. 1, 3, 20; cf. id. Phorm. 5, 7, 76; — ogf. i Jorrbindinge m. andre Partikler; seite **hercle** sane, Plaut. Trin. 3, 3, 52; sane quidem **hercle**, Cic. Leg. 2, 4; cf. id. d. Or. 2, 22; — pulchre **mehercle** dictum et sapienter, Ter. Eun. 3, 1, 26; cf. id. ibd. 1, 1, 22; — **B)** df. 1) **Herculeus**, 3: **herculis**, labor, Hor. Od. 1, 3, 36, hospes, Ovid. Met. 15, 8, (i. e. Croton); men ∞ Trachin, (Ter er hyaget af Hercules), id. ibd. 11, 627; ∞ hos is, id. Rem. 47, (i. e. Telephus); ∞ urbs, id. Met. 15, 711, i. e. **Herculanum**, hvorede ∞ litora, Prop. 1, 11, 2; ∞ fretum, Sil., Strædet ved Gibrahtar, hvorede ∞ columnae, Lucan., el. **Herculis** columnae, Plin. 2, 67, ogf. me ae laborum **Herculis**, Mela; — ∞ gens, Ovid. Fast. 2, 237, (i. e. gens Fabia), hvorede ogf. ∞ Penates, Sol. 7, 14; — ∞ arbor, Virg. Ge. 2, 66, Poppeltræet, (populus alba L.); ∞ astrum, Martial. 8, 65, i. e. signum leonis; endel. ∞ Tarentum, Virg. Aen. 3, 551, (som skal være anlagt af Hercules); — 2) **Herculaneus**, 3: = fræg.; — ∞ pars, (den til Hercules indviede Tiende), Plaut. Truc. 2, 7, 11, o. id. Most. 4, 2, 68; — b) ogf. stor el. u. pre i sit Slægt, formice, Plin., machaera, Capitolin., utica, Plin.; — 3) **Herculannus**, 3: = frgd., nr. b; ∞ pes,

(ster er lang), Gell. 1, 1; — 4) bertil mærkes endnu de græciserende Jorrm; a) **Heraclaeus** o. -us, 3, *Ἡρακλῆος*, -ios: berende til Hercules, fabulae, Juvenal. 1, 52; — b) **Heraclides**, ae, m., *Ἡρακλίδης*: mandlig Efterkommer af Hercules, en Heraclides, Vell. 1, 2. — **Herculeus**, 3, f. und. **Hercules**, nr. B, 1.

Hercynius, 3; df. ∞ silva, Caes. B. G. 1, 21 flgd., o. Mela 3, 3; ogf. ∞ saltus, Plin. 4, 25, o. Tac. Germ. 30; ogf. ∞ jugum, Plin. 1, 28: mægtig Biergskov, der strakte sig igennem en stor Del af Germanien, neml. fra Schwarzwald til Harzen; vid. Caes. l. c.; — ogf. absol. **Hercynia**, ae, f.; **Hercyniae** latebris defensus, Tac. Ann. 2, 45.

here, adv.; hyppig Biform af heri: igaar; navnli. i Omgangsproet; vid. Quintil. 1, 4, 8; — ogf. f. **heres** *ἔρως*; vid. Juvenal. 3, 23, o. Ovid. Fast. 3, 852.

herediolum, i, n., demin. af **heredium**: liten Arvelod, Colum. Gell. 19, 7. — **heredipēta**, ae, m., [heredium, peto]: der jager efter Arv, Petron. Sat. 121; — **hereditarius**, 3, [hereditas]: berende til Arv, i Anledning af en Arv: ∞ auctio, Cic. Caecl. 5; ∞ lites, Quintil.; — df. *heredes*, arvet el. nedarvet, agri, Plin. Ep., cognomen, Cic., bellum, Flor., jus, id.

hereditas, atis, f.; **D)** „abstract“: at tage Arv; Arvfølge, Arverettighed; — **hereditas** est successio in universum jus, quod defunctus habebat tempore mortis, Dig. 1. — aliquid mihi hereditate venit, Cic., obvenit, Plin.; cf. Nep. Hann. 1: velut hereditate relinqui; — **H)** „concret“: Arven, en Arvelod el. Arvpart, det Arvde; — **hereditas** mihi venit, Cic., obvenit, Plin. Ep.; **hereditatem** adire, Cic. Phil. 2, 16, oftere, cernere, id.: tiltræde el. overtage en Arv; — **hereditates** caducae, (som ikke kunne beides af den nærmeste Arving, navnli. fordi denne ingen Børn har), Cic. Phil. 10, 5; — **hereditas** sine sacris, som Ordspøg. om en lei erhvervet Jorcel, Plaut.; cf. Fest. p. 280; f. ogf. und. **sacrum**; — **B)** ogf. „fig.“: ∞ hujus gloriae, Cic. Off. 1, 22; cf. id. ibd. 1, 33, o. id. ibd. 2, 8, ogf. Justin. 36, 2, o. — **heredinum**, i, n.: liden Arv, nedarvet Grundstykke, Varr. R. R. 1, 10, o. Nep. Cato 1; — [fgd.].

Herennius, a: romersk Slægt. o. Personnavn; faal. C. Herennius, hvem det af mange Cicero tillagte Værk Rhetorica er tilskrevet; — men Herennius Senecio: Historieforfatter under R. Domitianus, Tac. Agr. 2 o. 45; — 2) df. **Herennianus**, 3: angaaende en vis Her.; ∞ **coheredes**, Cic. Att. 13, 6.

heres, edis, m., [hef. m. *ἥρως*, i. e. viduus; alts. eprcl.: forætteløs, oel.; df. *heres*]: en Arving; — esse alieni heredem, Cic. Fam. 13, 26; figcl. esse heredem bonis alienis, id. Caecl. 4; men id. ibd. 6: facit heredem ex deince et senumcia Caecinam, ex duabus sextulis Fulcinum; cf. id. Fam. 13, 26; men aliquem ex testamento heredem relinquere, id. Quint. 4; aliquem heredem ex asse instituere, (som Universal-arving), Plin. Ep. 5, 5; — **heres** secundus, (som træder i den første Arvings Sted, naar denne ikke kan tiltræde Arven); vid. Cic. Fam. 13, 61; — **H)** „fig.“; **A)** „overf.“: 1) Giermand el. Besjæder: heres apud antiquos pro domino, Fest.; vid. Plaut. Men. 3, 2, 12; — 2) nyt Skud el. Rodskud paa Træer; alii caesae densius innumero herede prosunt, Plin. 15, 67; cf. Ovid. Met. 9, 72; — **B)** „mentalt“: Arving el. Efterfølger deri; — ∞ artis, Plin. 30, 4, laudis, Ovid. Her. 9, 110; cf. id. A. A. 3, 19, o. Cic. Brut. 97; — not.: archaisk acc. sing. herem, Naev. ap. Non.

heri, adv., [hef. m. *ἥρως*, i. e. heri]: igaar, Ter.; heri vespri apud me fuit, Cic. Fam. 11, 1; cf. id. Att. 13, 47, o. Ovid. Fast. 2, 76; — f. ogf. here f. heri s. l.; — 2) „overf.“: for fort siden, nyligen; heri servum, hodie libertum etc., Dig., cf. Catull. 61, 137.

herifuga, ae, m., [herus, fugio]: der løber bort

fra sin Herre; — dominus ut herifugae Famuli etc., Catull. 63, 51. — herilis, e, [herus]: hørende til Herren et. Arnen; — ∞ filius, (Sønne af Huset et. den unge Herre), Ter. Andr. 3, 1, 23, estere; ∞ mensae assuetus, Virg. Aen. 7, 490; men ∞ peccatum, (Arrens Æltrin), Hor. Sat. 2, 7, 60; men ∞ metus, (i. metus ab heri), Plant. Amph. 5, 1, 17. — Herillus, i, m.: Discipel af d. heiste Sectis Stifter Zeno, Cic. Acad. 2, 42: — 2) df. Herillii, orum: hans Disciple, id. d. Or. 3, 17.

Herma, ac, f. und. Hermes. — Hermaeum, i, n., *Equatior*; 1) sc. cubiculum, vid. Suet. Claud. 10; — 2) sc. oppidum: Etet i Boetien, Liv. 35, 51. — Hermagōras, ae, m.; 1) græf Hbeter fra Hbeterus, Cic. Brut. 76 c. 78; — b) df. Hermagorēi, orum: hans Disciple, Quintil. 7, 1, 1, estere; — II) en Hbeter fra Tennes i Cælis paa Augustus's Tid, Quintil. 3, 1, 19, c. Tac. Or. 19. — Hermaphroditus, i, m.; 1) i Mythologien: Søn af Mercurius og Venus; hans Herbindelse med Nymphen Salmacis fortælltes Ovid. Met. 4, 285 fgd.; — II) df. som appell.: Hermaphrodit et. Dædalle; hermaphrodites ... olim androgynus vocatos, etc., Plin. 7, 3; — 2) df. adj.: hermaphroditæ equae, id. 11, 109. — Hermathēna, ae, f., [*Ἡρα*], *Adhira*: en Dobbeltbuste af Hermes o. Athene paa samme Hødslyst, en Hermathene; vid. Cic. Att. 1, 1. — hermēneuma, ātis, n., *Equiprevua*: Forklaring et. Udsagning, enarratio, Senec. Excerpt. Contr. 9, 3. — Hermēraclēs, is, m., [*Ἡρα*], *Heracles*: Dobbeltbuste af Mercurius og Hercules paa samme Hødslyst, Cic. Att. 1, 10, (hvor acc. pl. Hermeracles).

Hermes et. Herma, ac, m., *Equis*, (Hermes et. Mercurius; — df. „everit.“): en Hermessteile, (d. e. et Hovene paa en firkantet Bæks af Sten); — cf. Juvenal. 8, 53; truceoque similissimus Hermæ; men Cic. Att. 2, 6, findes Hermæ cum capitis aeneis; — faadanne Hermæ fandtes epistillede, nævnt i Athenen, ved Ingangen til Templer, ogf. til Privatbygninger; vid. Nep. Alcib. 3; — f. ogf. Hermaeum s.l.

1. Hermiōne, es, o. Hermiona, ae, f.: Datter af K. Menelaus ved Helena, o. Gemaltinde af Drestes; vid. Ovid. Her. 8, ogf. id. Pont. 2, 11, 15, c. Hygin. Fab. 122. — 2. Hermiōne, es, f.: By paa Peloponnesus ved d. argeliste Bugt, Mela 2, 3, Plin. 1, 9, c. Liv. 31, 45, (hod. Castri); — 2) df. Hermiōnicus, 3, ager, Liv. 31, 41; ogf. Hermiōnius, 3, ager, Plin. 4, 19; ogf. Hermiōneus, 3, stabulum, Virg. Cir. 471. — Hermiōnes, um, m.: Hest i Meltemergemien; vid. Plin. 4, 28, Tac. Germ. 2, c. Mela 3, 3. — hermūbōtāne, es, f., *Equod botānū*, ogf. hermūbāssion: = hermūpōa, Appul. — Herundūri, orum, m.: Hest i Germania ved Elben, Plin. 4, 28, Tac. Germ. 41, estere. — hermūpōa, ae, f. (i. e. *Equod pōa*), herba Mercurii et. mercurialis, (ærm. Ringelfraut), vid. Plin. 23, 18. — Hermus, i, m.: Hled i Cælis (i Lille æffen), fører Gultsand med sig; vid. Virg. Ge. 2, 137, Plin. 5, 31, c. Mela 1, 17.

hernia, ae, f., [rimel. best. m. *herpos*, Epire; cf. ramex af ramus]: Prof et. Profst lde, Cels., Martial. 3, 24; df. — herniōsus, 3: sem lide af Prof, Lamprid. — Hernici, orum, m.: Hest i Latium, imellem Ægerne o. Velleerne, Liv. 2, 22 c. 40 fgd.; — 2) df. Hernicus, 3, ager, Plin. 3, 9; men ∞ saxa, Virg. Aen. 7, 681, Sil., deres flippelste Vand; — (saxa Marsi hernia dicunt, Fest.). — herniōsus, 3, f. und. hernia.

Hērō, av, f., *Hōd*: Aphrodite's skionne Præstinde i Cæsus i Thracien, hvis Gifter Alexander fra Mythes i Asien plejede at svømme over til hende, indtil han end som i Vandet; vid. Ovid. Her. 18 c. 19; cf. id. Amor. 2, 16, 31; — 2) df. Herōus, 3, turres, Lucan. 9, 955.

Hērōdes, is, m., *Hōdōdēs*: Navnet paa flere Konger i Judæa; vid. Macroh. Sat. 2, 4, o. Hor. Ep. 2,

2, 184; — not.: Herodes Atticus: berømt Sophist under Antoninerne; vid. Gell. 1, 2, c. id. 9, 2, estere. — Herōdotus, i, m., *Hōdōtoros*, fra Salicarnassus, omtr. 450 Aar f. Chr., den ældste til os kendte græske Historiker, heter Cic. Leg. 1, 1: pater historia; — in eo omnia leniter fluunt, Quintil.: cf. id. 10, 1, 73 c. 101.

herōice, adv.: paa heretisk Vis et. Maade; ∞ incomptus versus, Macroh. Sat. 5, 11; af — herōicus, 3, *hōwōizos*: heretisk; df. 1) „alm.“: hørende til et. berømt efter Herocene, tempora, Cic. acates, id.; Medea et Atreus, herōicæ personæ, etc., id. N. D. 3, 29; — 2) „bel.“: hørende til den heretiske Digtning; — ∞ versus, (Herametret), Quintil. 1, 5, 28; herōici, (sc. pōctæ), id. 10, 1, 51. — herōina, ae, f., *hōwōin*: Heroine et. Hølygindue et. Heltinde; ∞ Inachia, Prop. 1, 13, 31; cf. id. 1, 19, 13.

herōion, i, n., *hōwōion*: etflags Plante, ogf. asphodelus, Plin. 22, 32. — herōis, idis, f., *hōwōis*: ligesom heroina: en Heroine et. Hølygindue et. Heltinde; heroidum ac deorum personis effectis, Suet. Ner. 21; cf. Ovid. Am. 2, 4, 33; — not.: dat. pl. græce. herōisin (f. heroidibus), id. Trist. 5, 5, 12; — II) (Ovidii) Heroides, (i. e. Heroidum Epistolæ): en Samling af poetiske Breve fra flere Heroer og deres Gifter. — Herōphile, es, f.: Navnet paa en Apostols Præstinde, hvf. Phoebo grata, Tibull. 2, 5, 68.

heros, ōis, m., *hōpos*: en Heros, en Helt et. Hølygud; — heroum veteres casus ... imitari, Cic. d. Or. 2, 17; divisque videbit Permixtos heroas etc., Virg. Ecl. 4, 16; cf. id. Aen. 6, 619; Magnanimi heroes, etc.; men Trois heros, (i. e. Aeneas), id.; Laertius heros, (i. e. Ulysses), Ovid.; cf. Hor. Od. 1, 12, in., estere; — b) ogf. adj.: heroas sensus et erre, (i. e. heroicus sensus), Pers. 1, 69; — II) „everit.“: en Heros et. Helt, d. e. everertentlig et. udmærket Mand i sit Slags; — heros ille noster Cato, Cic. Att. 1, 17; cf. id. ibd. 14, 6; men id. ibd. 1, 3, ogf. irentif em Cædus — Hērōstratus i, m., saite Jld paa d. ephefiste Diana's Tempel, for at sikkre sig selv et Navn, Solin. 40.

1. herōus, 3, *hōpos*: ligesom heroiens: hørende til et. benævnt efter Herocene, labores, Stat. Silv. 4, 7; — ∞ pes, (som bruges i den heretiske Digtning), Cic. d. Or. 3, 47; cf. Quintil. 9, 1, 88: herous (sc. pes), qui est idem dactylus; — herois versibus etc., Cic. Leg. 2, 27; cf. Ovid. Am. 2, 17, 22: herous, (sc. modus et. versus); cf. Martial. 3, 20; men Carminis heroi ... opus, Prop. 3, 2, 16; — II) subst. Herōum, *Hōdōr*, sc. monumentum, vid. Plin. 10, 6. — 2. Herōus, 3, f. und. Hero.

herpes, ōis, *herps*, (i. e. serpens); 1) Kræftskade, som æder om sig; — herpetas et nomas ac putrescentia (sanare), Plin. 26, 87; — II) etflags Dyr, quo sanantur, quaecumque serpant, Plin. 30, 39. — herpesticus, 3, *herpetizos*: som æder om sig, gangrena, Lucil. ap. Non. inc. — herpyllum, i, n., *herpyllon*, ogf. sisymbrium, ogf. herpyllus: etflags røntende Vært, Appul.

Hērse, es, f., *Herse*: Datter af Cereops, elsket af Mercurius; vid. Ovid. Met. 2, 559, c. id. ibd. 724 fgd. — Hērilia, ae, f.: Gemaltinde af Romulus, blev fergutet som Flora et. Ora, vid. Ovid. Met. 11, 830 fgd., c. Liv. 1, 11. — Hertha, ae, f., germ. die Erde, i. e. Terra, Jorden, som Gudinde; vid. Tac. Germ. 40, (hvor dog f. Hertham ogf. iæses Herthum, af Herthus, i, m.).

Herūli, (ogf. Er.), orum, m.: nordtydsk Høsteflamme, der omhder drog ind i Italien, og der gjorde Ende paa det vestlige Keiserdømme, Paul. Diae.; — b) ogf. i sing. o. collectif: cursu Herulus, Chonus (Gunneren) jaculis, Francusque natatu, Sidon.

herus, (ogf. erus), i, m.: Herren et. Manden i Huset, (nævnt. med Hensyn paa Tyendet), Husbonden

cf. *Quædæren*, oel.; — ut heris in famulos etc., Cic. Off. 2, 7; qui fallunt herum (servi). Ter.; herus major o. minor, Plant. Asin. 2, 2, 63, (den gamle og den unge Herre, cf. *Herren* og *hans* *Søn*); cf. Hor. Sat. 2, 3, 265; — II) „overf.“ o. „over.“: Herre cf. *Cier*: mane; vid. Catull. 20, 4; liget. Nam propriae telluris herum etc., Hor. Sat. 2, 2, 139; cf. id. Ep. 1, 16, 2; — ogs. en *Behersker*; cf. *coelestes* ... *heros* (i. e. *deus*), Catull. 68, 76; ogs. *absol.* heri f. dii, ibid. 78.

Hesiodus, i, m., *Haiodós*: den ældste græske Digter efter *Homerus*, heder *Aseræus* af *hans* *Dybbeld* i *Åsera* i *Bocotien*; vid. Vell. 1, 7, Quintil. 10, 1, 52, o. Cic. N. D. 1, 14, oftere; — B) cf. 1) *Hesiodæus* (o. -dinus), 3, *carmen*, *Sidon*; — 2) cf. *absol.*: illud *Hesiodium* laudatur a doctis, etc., (bin *Tante* cf. *Sentens* af *Hesiodus*), Cic. Brut. 4; — 2) *Hesiodicus*, 3, *carmen*, *Serv.* ad Virg. G. 2, 176. — *Hesione*, es, o. *Hesiona*, ae, f.: Datter af *A. Xæmedon* i *Troja*, befriedes fra et *havulyre* (vetus) af *Heracles*, der gav hende til *Detamem*, ved hvem hun blev *Moder* til *Teucer*; vid. Virg. Aen. 8, 157, Ovid. Met. 11, 211, o. Hygin. Fab. 31, oftere.

Hesperia, ae, f. und. *Hesperius*. — *Hesperides*, um, f., f. und. *Hesperis*. — *Hesperie*, es, f.: Datter af *Ægeuden* *Cebren*, Ovid. Met. 11, 769. — *Hesperis*, idis, f., *Æstæis*; 1) herende til el. herkomst efter *Aftenen*; *hesperis*, (se. *herba*): *Natrielen*, Plin. 21, 18; — 2) f. sæv. vestlig, liggende imod *Vesten*; *hesp.* Virg. Aen. 8, 77: *Corniger Hesperidum fluxus regnator aquarum*, (i. e. *Tiberis*, fordi *Italien* for *Grækerne* ligger imod *Vesten*, *hesp.* *Hesperia*, d. e. *Vestlandet*, f. und. *figt.*); — II) efter Cic. N. D. 3, 17, o. Hygin. Fabb., ere *Hesperides*, (se. *nymphae*, *Æstæides Nymphae*: trende *Døtre* af *Hesperus* el. af *Cerebus* o. *Ror*; — *bb*) efter dem benævnes; 4) *Hesperidum horti*, Plin. 5, 1, o. *Lucan*; i *Arbejdet* af *Atlas* bierget, el. i *Vestafrika*, hvor deres gyldne *Æbler* (*μηλα*, mala) bevooges af en *Drage*; — b) *Hesperidum insulae*: en *Gruppe* i *Atlantehavet*, Plin. 6, 36 (Hard.); ogs. *Hesperides*, Mela 3, 10.

Hesperus, 3, *Æstæius*: som ligger imod *Aftenen* el. imod *Vesten*, vestlig, (navn. for *Grækenland*); — *~* *fretum*, Ovid. Met. 11, 257, (det vestlige Ocean); cf. id. ibd. 2, 28: *Hesperios amnes*, *Rhenum*, *Rhodanumque*, *Padumque*; — *heril* *bører* *enrum*: *~* *axis*, id. ibd. 4, 214, (d. e. *Vesten* el. *Decidenten*); *men ~ rex*, id. Nux 111, (i. e. *Hesperus* el. *Atlas*); — II) „bes.“: *Hesperia terra*, *ogs. absol.*, *Hesperia*, (se. *terra*): *Vestlandet*, (navn. som liggende vestlig for *Grækenland*); cf. A) *Italien*, vid. Virg. Aen. 2, 781, o. id. ibd. 1, 531; liget. magna *Hesperia*, id. ibd. 573; — b) cf. *Hesperius*, 3: *italisk* el. *italiensk*, *Latum*, Virg. Aen. 7, 691; *~* *fluctus*, (pl.), Hor. Od. 1, 28, 26; — B) *Spanien*; *Qui nunc Hesperia sospes ab ultima*, id. ibd. 1, 36, 4.

hesperugo, inis, f., ligesom *Hesperus*: *Aftenstjernen*, heder *dux noctis*, Senec. Med. 877; af — *Hesperus*, (-os), i, m., *Æstæus*: *Aftenstjernen*; — *stella Veneris* ... *quum subsequitur solem*, *Hesperus* (dicatur), Cic. N. D. 2, 20; cf. Virg. Ecl. 10, 17; *men* Ovid. Fast. 2, 311: *Hesperus et fusco roscidus ibat equo*; cf. id. Met. 5, 111; — b) *ogs. „overf.“* o. ligesom *vesper*: *Vesten*; ad *Hesperum* *iacentes terrae*, Plin. 18, 57; — not. a: *Nyctem* om *Hesperus*, *Søn* af *Capetus*, der med sin *Brøder Atlas* drog til disse *Land* og gav dem *Navn*, vid. *Serv.* ad Virg. Aen. 1, 530, o. id. ibd. 4, 481; — not. b: *Hesperus ceras*, *Æstæus* *zēpas*, (i. e. *Hesperii cornu*), Plin. 6, 36; *ogs. Hesperion ceras*, id. ibd. 33, *Jordbierg* paa *Vestkysten* af *Afrika*.

hesternus, 3, [af inus. *hes*, i. e. *χρῆς*, *hesp.* *ogs. heri*]:

som var *igaa*r, fra i *Gaar*, herende til *Gaarstagen*; — *~* *die*, Cic.: *~* *nocte*, Ovid, *~* *disputatio*, (som *bedre*s *igaa*r), Cic.; *men ~* *stipes*, Ovid. Fast. 5, 506, (som *igaa*r var *la*gt til *Jden*); cf. Virg. Ecl. 6, 15; *~* *corolla*, (som *bleve* *anlagt* *igaa*r), Prop. 2, 25, 59, liget. *~* *crines*, o. *~* *coma*, (som *stte* *er* *friseret* *sinen* *igaa*r), Ovid.; *men ~* *Quintus*, (som *først* *igaa*r *have* *faaet* *deres* *Jrbed*), Pers. 3, 106; — 2) *absol.*, *hesterna*, *orum*: *brød* der *nyl*igen *er* *fæet*, (*oppo*n. *acta* *pueritiae*), Quintil. 11, 2, 6, *men* *hesterno*, (se. *die*), *Sisenn.* ap. *Charis.* — *Hestia* *acotis*, idis, f., *Hestia*: *Landskab* i *Thesfalien*, imellem *Olympen* og *Deja*, Plin. 31, 9. — *Hesus*, i, f. und. *Esus*.

hetaeria, ae, f., *ἐταιρία*, (i. e. *sodalitas*): *et* *flags* *religiøs* og *hemmeligt* *Brøderkab*; vid. Plin. Ep. 10, 43 o. 97. — *hetaerice*, es, f., *ἐταιρίζω*, (i. e. *sodalis*, se. *ala*): en *flot* af d. *macedoniske* *Nyteri*; vid. *Nep.* *Eum.* 1. — *heteroclitus*, 3, *ἐτερόκλιτος*, i *Grammatiken*: som *afvejer* fra den *fæde*. *Borning* el. *Declination*, *Prisc.*, o. *fl.* — *heterocranea*, (-ia), ae, f., *ἐτεροκρανία*: = *hemisrania*, (*migraine*), Plin. 31, 15. — *heterogæneus*, 3, *ἐτερογενής*, i *Grammatiken*: af et *ander* *Åien*, *Gramm.* — *Hetruria*, *Hetruscus*, f. und. *Etruria*, etc. — *hetta*, ae, f., i. e. *res minimi pretii*, *hesp.* som *Drexfrog*: *non* *hettae* *te* *facio*, *Fest.* p. 39 (Müll.); [*rimel.* *best.* m. *ήτιον*, *ήσσαν*, d. e. *ringere*, *stettere*]. — *hettēmaticus*, 3, *ήτηματικός*: *ringe* i *it* *Slags*, *Firm.*

hea! interj.: *Uraab* i *Ålæge* og *Smerte*: *va* *el.* *vel* *ad!* *oel.*; vid. *Plant.* *Pseud.* 1, 1, 76 *figt.*; *kan* *ogs.* *gientages*; vid. id. ibd. 1, 3, 26; — *men* i *Farne*: *heu* *nefas*, (o *Skændsel*)! Hor. Od. 3, 21, 30; — *forbindes* *ogs.* m. *nomin.* el. *vor.*: vid. *Eum.* ap. *Cic.* Off. 1, 39; cf. Hor. Od. 1, 2, 37; *heu* *vanitas humana*! Plin.; — oftere *e. acc.*; *heu* *me* *miserum*! *Plant.*, *Ter.*; cf. Hor. Epod. 11, 7; *ogs.* m. *andre* *Partikler*; *heu* *herle* *odiosas* *res*! *Plant.*; *heu* *edepol*, id.; — b) *ogs.* *undert.* som *Uraab* i *Jorunding*: *ah!* *oel.*; *heu* *herle* *mortalem* *catum*! *Plant.* *Poen.* 5, 2, 147; cf. id. *Rud.* 2, 1, 2.

heuretes, ae, m., *εὐρετης*: en *Dynder*, *opfund*: somt *Menneste*, *Plant.* *Pseud.* 2, 1, 9. — *h u!* interj.: som *Uraab* i en *besigtere* *Tillale* el. *Paakaldelse*: *hei!* *heida!* *oel.*; — *heus* *puer!* *die* *sodes* *etc.*, *Ter.* *Andr.* 1, 1, 57; *heus!* *tibi* *dico*, *Chærea*, id. *Eum.* 2, 3, 45; *men* *Plant.* *Merc.* 5, 2, 49: *heus* *aliquis*, *heus*, *actutum* *huc* *foras* *Exite!* *liget.* *Cic.* *Fam.* 7, 11: *sed* *heus* *tu!* *quid* *ais?* *etc.*; cf. id. *Att.* 1, 16; — *ogs.* som *Udbrud* af *Jorunding* el. *Ålæge*: *Heus!* *etiam* *consumimus* *mensas!* *Virg.* *Aen.* 7, 116.

hexachordos, on, *ἐξάχορδος*: *seks* *stranget*; cf. *~* *machina*: *Vandergel* med *seks* *Stemmer*, *Vitruv.* 10, 13. — *hexacelinon*, i, n., *ἐξάκλινον*: *Sofa* med *seks* *Sæder*, *Martial.* 9, 60. — *hexagōnum*, i, n., *ἐξάγωνον*: en *Sekstant*, *Colum.* 5, 2. — *hexameter*, (-metrus), i, m., *ἐξάμετρος*, m. o. *ud.* *versus*: *Vers* af *seks* *Jodder*, *Hexameter*; *versus* *hexa* *metros* *fundere*, Cic. d. Or. 3, 50; *hexametris* *exordium* *el.* *initium*, *Quintil.*; cf. *Gell.* 18, 15.

hexaphoros, on, *ἐξάφορος*; cf. *absol.*; 1) *hexaphoron*, i, n.: *Stel* til at *bæres* af *seks* *Personer*, *Martial.* 2, 81; — 2) *pl.*: *hexaphori* (se. *homines*, *ἐξάφοροι*): *Sold* af *seks* *Draagere*, *Vitruv.* 10, 8. — *hexaptota*, (se. *nominia*). *ἐξάπτωτα*: som *have* *alle* *seks* *Causer*, *Priscian.* — *Hexapylon*, i, n., *ἑξαπύλον*: (*Vært* med *seks* *Jneagene*) *~* *Naynet* *paa* *en* af *Syracusas* *Porte*, *Liv.* 21, 41, oftere. — *hexas*, *adis*, f., *ἑξάς*: *Tallet* *seks*, *Capella.* — *hexastichus*, 3, *ἐξάστιχος*: *færdet*, *hordeum*, *Colum.*; *~* *carmen*, (med *el.* af *seks* *Linier*), *Gramm.* — *hexastylus*, on, *ἐξάστυλος*: med *seks* *Søjler*, *Vitruv.* 3, 2. —

hexecontalithos, on, ἑξήκοντάλιθος. (Stenart med 60 fæver): Navnet paa en os ubekendt Græsksten. Plin. 37, 60. Solin. — hexeris, is, f., ἑξήρης. (sc. navis): ferradaeret Skib el. Galei. Liv. 29, 9, oftere.

*hiantia, ae, f.: Åbning, oris, Tertull.; — hiasco, ere, v. n. incl.: at aabne sig, (om Rødder). Cato c. Gargil.: — hiatus, us, m.: 1) „egenl.“: Åbning el. Åbist el. Svæls; — repentini terrarum hiatus, Cic. N. D. 2, 5; cf. id. Off. 3, 9; hiatus coeli ... chasma. Plin. 2, 26; cf. Virg. Aen. 6, 237; — 2) oris, (Svælsget), Cic. N. D. 2, 47; „met.“ ogs. ut. oris: atris immanis hiatus hydra, Virg. Aen. 6, 576; — II) df. „fig.“: A) „everf.“ e. „techn.“: Sammenfald af tvende Besæler, som ente og begynde tvende paa hinanden følgende Ord i den samme Sætning; — vid. Cic. Orat. 23; cf. Gell. 7, 20; — B) „ment.“: a) Ster: talenbed, at tage Munden fuldt, Hor. A. P. 138; — b) rasende Sigen el. Attraa: — libidine sanguinis et hiatu praemiorum (imbuere), Tac. Hist. 4, 42; — [hio].

Hiber, Hiberia, f. und. Iber, etc. — hiberna, orum, f. und. hibernus. — hibernaculum, i. n., [hiberno]: Vintereffest el. Vinterbælg, Vinterværelse, Vitruv. 7, 1; cf. Plin. Ep. 2, 17; — II) „bef.“ i Græksproget; in pl.: Sytter el. Tæste, hvorunder Væren camperer imed Njender, (Iverim. hiberna: Vinterværelser); vid. Liv. 30, 3: hibernacula Carthaginensium congesta ex agris materia aedificata, etc.; cf. id. 5, 2. v. Tac. Ann. 2, 23, ogs. Nep. Eum. 8.

Hibernia, ae, f.: d. mpy. Irland, Plin. 4, 30. Caes. B. G. 5, 13, v. Tac. Agr. 24; — ogs. Iverna, ae, f., Mela 3, 6, v. Juvener. Juvenal. 2, 160; — ogs. efter Grækerne Ἰερνῆ: Ierna, ae, Appul., v. Ierne, es, Claudian.

hiberno, avi, atum, 1, v. n., [hibernus]: at overvintre: I) „alm.“: ubicumque etc., ibi hibernant (thynni), Plin. 9, 20; men reducere furcillas in tecta hibernatum, (for at glemmes Vintren over), Varr.; — II) „bef.“ i Græksproget: at være el. ligge i Vinterværelse; — quemadmodum milites hibernant, Cic. Manil. 13; ubi sis hibernaturus, id. Fam. 7, 17; cf. Liv. 22, 16, oftere; — B) „poet. everf.“: at være stille, at hvile; hibernatque meum mare, Pers. 6, 7.

hibernus, 3, [hiems]: I) „egenl.“: vinterlig, hørende til Vintren, benavnt derefter; som er el. stcer om Vintren, etc.; — 2) tempora, Cic.: 2) mensis, id.; men 2) annus, (i. e. hiems). Hor. Epod. 2, 29; men Cic. d. Senect. 11: 2) ignis. (hvorved man varmer sig om Vintren); 2) cubiculum, id.; cf. Virg. Aen. 1, 113: 2) Lycia, (hvor Apollo selv dvæler om Vintren); 2) lucas, (de forte Vintertage), Tibull.; — 2) lezio, (som ligger i Vinterværelse), Suet. Calig. 8; men 2) castra, Liv. 29, 35; oftere absol.: hiberna, (sc. castra): Vinterværelse el. Vinterværelser; — exercitum in hiberna dimittere, Cic., deducere, Caes., reducere, Liv.; in hi erina concedere, id. 26, 20; men hiberna agere, id. 9, 28, (ligge i Vinterværelse); 2) ogs. hibernaculum, s. l.: — ogs. findes absol.: hiberna, (sc. aedificia): Huske til Vinterræb; df. Caes. B. C. 1, 48: neque frumenta in hibernis erant; men quae (pecora) hieme in hibernis, (paa Stalde), Diz.; — II) „everf.“: vinterlig, stermente, mare, Hor. Epod. 15, 8: 2) ventus, Virg.; 2) noctes, id.; — not.: neutr. hibernum, ogs. som adv., Plaut. Rud. prol. 69: increpui hibernum. — Hiberus, f. und. Iberus.

hibiscus, m, i. n., ἱβίσκος, germ. Hibisch, (althaea officinalis L.): Væren althaea, Plin. 19, 27; brugtes til Fleming, Virg. Ecl. 10, 71; men id. ibid. 2, 30: gregeim ... compellere hibisco, (i. e. virga ex hibisco, el. efter Serv. f. ad hibiscum, sc. depascendum).

hibrida, ae, c.; [skal være best. m. ἑβριζω, ἑβρις;

altf. everf.: reaclløs, unaturlig]; df. af en dobbelt Herfomst, af tvende uensartede Forældre, Bastard; I) „egenl.“ om Dyrene; vid. Plin. 8, 79; — II) „everf.“ om Mennesker: naar den ene af Forældrene er romersk Børgers el. Frigibet, den anden Slave el. Fremmed; vid. Plin. l. c.; ligel. ex hibridis, libertinis, servisque (conscribere equites), Auct. B. Afr. 19; Persius hibrida, Hor. Sat. 1, 7, 2; cf. Suet. Aug. 19; — not.: voces hibridae: der ere sammenfattede af Ord af forskellige Syreg: saal. monoculus, Gramm.

1. hic, haec, hoc, pron. demonstr., [best. m. i s. e. m. Tilfærm. af Demonstrativsuffixet -ee]: denne, dette, (neml. som henvisende paa en nærværende el. nærmere Gienstand); — I) „alm.“ er herom at mærke: A) hic etc. staaer; a) e. subst.; — hic homo sanus non est, Plaut.; in hac tam clara re publica natus, Cic.; cf. id. d. Rep. 1, 25: non est enim singulare, nec solivagum genus hoc, sed etc.; — haec coelestia vel studiosissime quaerere, id.; cf. id. l. c. 1, 25: deducere orationem de coelo ad haec ceteriora; — b) absol. nisi etc., hi domum me ad se auferunt, Plaut. Men. 5, 2, 95; ligel. quod hi venerunt, (i. Anledning af deres Ankomst), Cic. d. Rep. 1, 13; dixerat hoc ille, quum etc., id.; haec quum dixisset, id.; — not.: ved Tilføjning af -ee epistoler d. forstærkede hiece, haecce, hoece, (hvf. apocryf. nomin. pl. fem. haec f. haecce, e. gen. harunc, harunc, f. harumce, etc.); — hvf. atter m. -ne interrog.: hiccine, haecceine, hoeceine: denne her el. denne der, etc.; (ofteft fercl.); — Hoece haud dubium est, quin etc., Ter. Andr. 2, 3, 17; hujusce filias servas (habere), Plaut. Capt. 5, 4, 76; hujusce rei iudicium etc., Cic. Div. in Caecil. 14; — haec aedes ita erant, Plaut.; men id. Aul. 3, 5, 58: haec (f. haecce) ... incommoditates; cf. Ter. Eun. 3, 5, 34: — posticum harumce aedium, Plaut.; men id. Mil. gl. 4, 2, 25: Cedo signum si harunc Baecharum es; — ab hisce reburs (avocare animum), Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; quid dicam hisce, incertum sum, Ter.; — hiccine vir etc.? Cic. Mil. 38; huncine hominem! etc., id. Verr. 5, 25; ligel. hoscine mores! Ter. Ad. 1, 7, 40; — Fortuna hujusce diei, (sem særstilt Gudtem), vid. Cic. Leg. 2, 11, v. Plin. 34, 19; (f. dette hujusce have Jættfructerne: hujusque); — e) m. andre Preponer: — hos eosdem motus etc., Cic. Tusc. 3, 4; hoc idem sit in reliquis civitatibus, Caes. B. G. 7, 15; cf. id. ibd. 7, 15: haec eadem etc.; — hoc ipsum civile jus, Cic.; men id. Acad. 1, 1: ad hunc eum ipsum etc.; — huic illi legato etc., id. Flacc. 22; cf. Virg. Aen. 7, 253, v. Cic. Tusc. 3, 15; men id. Rab. Post. 9: hujus istius facti stultitiam etc.; men id. d. Or. 1, 50: callidum quandam hunc (oratore) etc.; — tractari ita solere haec hujusmodi merces, Plaut. Mil. gl. 1, 2, 32; — B) hic i. Motfætning af ille, iste, undert. ogs. af hic, alter, alius etc., betegner egentl. den nærmere Gienstand, (ligesom vert: denne, i. Motfærm. af bin); — in his undis etc., in illa tranquillitate etc., Cic. d. Rep. 1, 1; neque solum ista vestra oratoria (verba mihi deesse), sed haec etiam levita nostratia, id. Fam. 2, 11; — hic versus Plauti non est, hic est, id. ibd. 9, 16; cf. Virg. Aen. 6, 621 flgd.; men hi ... hi ... alii ... quidam ... vid. Tac. Ann. 14, 8; — quum sciret haec et haec, Quintil.; cf. id. 7, 3, 9: queritur, hoc an hoc? — men alter ... hic ... vid. Cic. R. Am. 6, v. Ovid. Met. 1, 293; — b) men undert. betegner hic: det alene i Tankerfærvælsen nærmere, stænder i Ordfoiningen fiernere Begreb; vid. Cic. Lael. 2, v. id. R. Com. 7, ogs. id. Fin. 4, 4; — ligel. Liv. 20, 30: melior tutorque est certa pax, quam sperata victoria; haec in tua, illa in deorum manu sita est; cf. Ovid. Met. 1, 697; — C) neutr. sing. hoc staaer ogs. a) som subst. e. gen.; quid hoc sit hominis? Plaut.; cf. Ter. Eun. 3, 4, 8;

quid hoc est negoti? id.; hoc commodi est, quod etc., Cic. R. Am. 32; ligel. hoc copiarum, Liv. 42, 18; men hoc noctis (ambulare: paa denne Tid af Natten), Plaut. Amph. 1, 1; — b) forcl. egf. fem pleonastisk Subject hos verbis. impers.: — luciscit (cf. lucrescit) hoc jam, Plaut., Ter.; ligel. lucet hoc, Plaut.; cf. id. Cure. 1, 3, 26; — c) fem adv. f. d. særv. huc: herhen, derhen; — Nonne idem hoc luci me mittere potuit? Plaut. Amph. 1, 1, 11; cf. id. Merc. 2, 2, 49, v. Virg. Aen. 8, 423 (Serv.); — d) med Effertst (og ligesom paaegende) herder hic egf. (forcl. v. poet.): denne her, edl., østet om den Talendes Person, (ligesom *hæ*), f. ego; — si quid etc., tibi erunt parata verba, huic homini verbera, Ter. Heaut. 2, 3, 115; saaf. egf. hunc hominem (f. me), Hor. Sat. 1, 9, 47; huic seni etc., Ter. Ad. 5, 7, 8; men Tu si hic sis, (var tu i mit Sted), id. Andr. 2, 1, 10; — men in neutr., id. Ad. 2, 1, 9; quod (med Hensyn dertil at) ... hujus non faciam, (istte saa meget, neml. som denne lette Saandbeveegelse, d. e. atledes intet vil jeg bryde mig derom); — E) med Hensyn paa Tiden kan hic egf. bede: den nærværende el. nærværende, (deg egf. med Effertst: denne, dette); — saaf. hac annona, Plaut. Trin. 2, 4, 83; ligel. haec ... negligentia deum etc., id. Liv. 3, 20; cf. id. 1, 55; ligel. his temporibus, Cic.; cf. id. Off. 3, 16; men id. R. Am. 48: qui haec vituperare volunt, etc.; — H) „bef.“ henviser hic (haec, hoc) egf. ofte til en flg. Tanke el. Sætning, som indledes ved qui (quae, quod), cf. in acc. c. inf., cf. ved quod, ut, ne, etc., (hvor da hic staaer m. Effertst f. is); — saaf. alst. a) c. relat.; quis hic est homo, quem etc.? Plaut.; in his libris, quos legistis etc., Cic.; men id. Tusc. 1, 18: quam quisque norit artem, in hac se exerceat; men id. Att. 13, 36: hoc audio libentius, quo saepius; men id. d. Rep. 1, 10: primum hoc videamus, quid sit, quod etc.; cf. Quintil. 9, 2, 41; — b) m. Objectstæt., erat tunc nova haec ratio, solem etc., Cic. d. Rep. 1, 16; ligel. id. ibd. 1, 1: unum hoc definitio, tantum esse necessitate virtutis etc.; — f. relat. kan egf. følge or. dir.; vid. Plaut. Amph. 1, 1, 47, egf. Quintil. 7, 1, 25, eftere; — c) m. flgd. quod el. quia; maxime hoc mihi mirum videri solet, quod (at) etc., Cic. d. Rep. 1, 6; sed hoc superari (nostros: dert el. derved), quod etc., Caes. B. G. 3, 4; cf. id. ap. Cic. Fam. 9, 8, C: et hoc libentius, quod (ferri) etc.; — hoc sese exerceat animi, quia etc., Plaut. Rud. 2, 3, 57; cf. Cic. d. Or. 1, 3: quod hoc mirabilis est, quia etc.; — d) m. flgd. ut el. ne; hoc me orare a vobis, ut etc., Plaut. Amph. prol. 61; quare hoc animo in nos esse debetis, ut etc., Cic. Fam. 8, 1; cf. id. Off. 3, 5; — in hoc scilicet ... ne suspectus his foret, Vel'ej. 2, 41; cf. Enn. ap. Gell. 2, 23; — B) hoc est indleer egf. en tilføiet Forklaring af det Anforte; alst. det er el. heder, det vil sige, nemlig; — dicam de eo prius, quod etc., hoc est, de voluntate eorum, quibus etc., Cic. Div. in Caecil. 4; men id. Fam. 5, 12: quod si a te non impetoro, hoc est, si quae te res impediunt; — men med Sarcasme, id. Mil. 9, v. id. Phil. 2, 28; — h) hoc est el. erat, quod etc., (m. Vibegeb af Misnoie el. Bebreidelse): dette el. det er altfaa Tingen el. Sagen! derser altfaa! edl.; vid. Virg. Aen. 2, 664; ligel. hoc est, inquam, quod promiseras, etc.? Petron. Sat. 93; — not.: hac fem adv. vid. s. 1.

2. hic, (archaist. heic), adv., [rimel. forcl. abl. af frgd., ligesom qui af quis e. qui]; 1) „afm.“: her, paa dette Sted; — hic omnes tui valent, Cic.; ego jamdudum hic adsum, Ter. Eun. 1, 6, 5; hic in foro, Cic. R. Am. 5; — b) undert. egf. f. der (ibi); hic ita vixit, ut etc., Nep. Att. 2; — morfættet istie, (hijt), Cic. Fam. 3, 10, ligel. illic, Virg. Ge. 1, 54; — egf.

c. gen.; hic vicinia, Ter. Phorm. 1, 2, 45, Plaut. Mil. gl. 2, 3, 2; — not.: af dette hic m. Suffret — ce formes hieeine, id. ibd. 2, 2, 25, Ter.; — H) „bef.“ c. „overf.“; a) her, d. e. heri el. herved, f. in hac re; — hic si quid erit offensum, Cic. Verr. Act. 1, 16; cf. id. d. Or. 2, 38; ligel. hic jam plura non dicam, id. Manil. 9; — egf. under disse Omstændigheder, af den Grund: hic me insinulas etc., id. Fam. 7, 13; — b) her, d. e. her paa el. heretter; — Hic regina ... poposcit etc., Virg. Aen. 1, 732; Hic reddes ei omnia ... incerta ut sient, Ter. Andr. 2, 3, 15; — hiee, haeece, hoece, f. und. 1. hic. — 1. hieeine, haeeine, hoccine, f. und. 1. hic. — 2. hieeine, fem adv., f. und. 2. hic.

hiemalis, e, [hiems]: hørende til Vinteren, vinterlig, tempus, Cic., dies, Colum.; — circulus, (Stenbukkens Vendeirkel), Hygin.; — vim perferre, (Vinterens Strængbed), Cic.; — provinciae, (fæste Egn), Plin.; — loca, (hvor man opbøder sig om Vinteren), Pallad.; men ~ saba, (som faaes om Vinteren), Plin.; — ~ navigatio, Cic.; men ~ nimbi (Regnfyg). Ovid. Met. 9, 105; ~ aquae, Sall. Jug. 37; — H) subst. hiemalia, imm, n., (etterel. f. d. særv. hiberna): Vinterquarterer, Valer. ap. Vopisc. Aur. 11.

hiematio, onis, f.: Overvintren, (navnl. Bienes), Varr.; af — hiemo, avi, atum, 1, v. n. e. a., [hiems]; 1) neutr.; A) om Personer: at tilbringe Vinteren, at overvintre; navnl. om Krigsføller: at ligge i Vinterquarterer; — ubi piratae hiemare solebant, Cic. Verr. 4, 47; assidue hiemare in urbe, Suet. Aug. 72; men „poet.“ om den Sofarende: mediis hiemet ... in undis, Hor. Ep. 1, 16, 71; — ubi sis hiematurus, Cic.; cf. Nep. Ages. 3, v. Caes. B. G. 1, 10, egf. id. ibd. 3, 1; — B) „overf.“ om Ting og Begreber: at være Vinterveir el. lveir, at storme, edl.; — hiemantes aquae, Sall. fragm. ap. Senec.; ligel. hiemat mare, Hor. Sat. 2, 2, 17; cf. Senec. Ep. 114, v. Plin. 18, 64; — h) impers.; hiemat, Colum.; hiematurum (esse), Plin. 18, 38; ligel. hiemat cum frigore et gelicidiis, Colum.; — H) act.: afføder, lader blive fædt, (refrigero); aquas decoquant, mox et illas hiemant, Plin. 19, 19; hiemato lacu, id. 9, 38. — Hiempsal, alis, m.: en Konge i Numidien; vid. Sall. Jug. 5, v. id. ibd. 9 flgd.

hiems, emis, f., *ἡμεών*: Vinteren; navnl. den vinterlige Vinter; — dies primus hiemis in Scorpione, Varr.; cf. Hor. Od. 1, 4, in.; ~ acer (f. acris), Enn., crepitans, Lucr., summa, Cic., gravissima, Caes.; inita hieme, id., confecta, id.; men hiems jam praecipitaverat, id. B. C. 3, 25; hiemis magnitudo, id., modestia, (dens Rildeher), Tac.; men hieme anni, Suet. Caes. 35; men Cic. Div. 1, 42: hieme et aestate etc., (om hele Aaret); men „poet.“: post certas hiemes, (etter visse Aar), Hor. Od. 1, 15, 35; — ofte egf. „poet.“ in pl. (f. sinz.); vid. Lucr. 6, 373; ligel. ~ informes, Hor., iniquae, id.; — not.: personificeret er Hiems, Ovid. Met. 2, 39, eftere, v. Virg. Aen. 3, 120; — H) „fig.“; A) „overf.“: a) lveir, heftig Storm, Ekstregn, edl.; — vid. Virg. Aen. 5, 11, v. id. Ge. 3, 179, eftere; ligel. Hor. Epod. 2, 52, Ovid. Met. 11, 499, eftere, v. Nep. Att. 10; — egf. in pl., Stat. v. A.; — b) bitter Kulte el. fæd Gysen; saaf. letalis hiems, (Dødsfælden), Ovid. Met. 2, 827; cf. Martial. 2, 46; — men flammæ diri Montis hiems, (om Ibrudet af Befuv), Stat.; men ferrea hiems, (ligesom Regn af Baaben), id.; — B) „ment.“; ~ amoris, Ovid. Her. 5, 31; men ~ rerum, Krigenes Storm el. lveir, Claudian.

1. Hier a, ae, f., (*ἱέρα*, i. e. sacra): Ravnet paa flere Der; vid. Plin. 2, 89 v. 119, eftere. — 2. hier a, ae, f., (sc. antiotos): Ravne: paa en Medgift, Scrib. Larg.; — not.: hieram facere, Senec. Ep. 83, (rimel. at antille el. stags Tæfter). — hier abōtāne, es, f., *ἱεραβόταν*, (den hellige Plante): Ducur el. Zernur, Plin. 25, 59. —

hieracia, ae, f., *ἱεράκια*, (Sagurt), Plin. 20, 76. — hieracitis, idis, f., sc. gemma, *ἱεράκις*, (Saguntin), ubi tenet Cressin, Plin. 37, 60. — hieracium, i, n., *ἱεράκιον*, Plin. 31, 27: ciliagē Dienfalve. — hieraticus, 3, *ἱερατικός*: hørende til hellegt Brug; — charta, vid. Plin. 13, 23.

Hiero, omis, m., *Ἥρων*: Rænet paa tvende Konger i Syracus; — om den ældre Hiero, Ven af Digteren Simonides, f. Cic. N. D. 1, 33; — om den yngre Hiero, en Ven af Homerne, f. Liv. 21, 49, oftere; — 2) df. adj.: Hieronica lex frumentaria, vid. Cic. Verr. 2, 13, oftere. — Hierocaesaria, cf. -ea, ae, f., *ἱεροκαεσάρια*: By i Lydien, Tac. Ann. 2, 47; — 2) df. Hierocaesarienses, imm, m.: Jndvaanerne deraf, id. ibd. 3, 62. — Hierocles, is, m., *ἱεροκλῆς*: beremt Valer fra Alabanda, samtida med Taleren Cicero; vid. Cic. Brut. 153, oftere. — hierodulus, i, m., *ἱεροδούλος*, i. e. minister sacerorum, Firme. — hieroglyphicus, 3, *ἱερογλυφικός*: hørende til Egypternes heilige Billedskrift, Ammian. 17, 4; cf. Tac. Ann. 11, 14. — hierographicus, 3, *ἱερογραφικός*: = frgd., Ammian. 22, 15.

hieronicae, arum, m., *ἱερωνικά*: Seiervindere i de heilige Kamplege, Suet. Ner. 25. — Hieronicus, 3, f. und. Hiero. — Hieronymus, i, m.: Rænet paa flere Mænd, hvoraf her mærkes: 1) d. sidste Konge i Syracus: vid. Liv. 21, 4 fgd.; — 2) en peripatetisk Philosoph fra Akademi, Cic. Fin. 2, 3, oftere; — 3) en ved Værdien og Rørelser udmærket Kirkefader i d. femte Khrst. Aarh., Sulp. Sev. — hierophanta, (-tes), ae, m., *ἱεροφάντης*: sem underviser i Religionshist., en Overpræst, en Hierophant, Nep. Pelop. 3, Arnob. — hierophylax, acis, m., *ἱεροφύλαξ*, i. e. sacerorum custos, additus, Dig. — Hierosolyma, orum, n., *ἱεροσόλυμα*, Plin. 5, 15, Cic. Flacc. 28, Suet.; ogf. Hierosolyma, ae, f., Tac., Flor., ogf. indecl. Jerusalem, Prudent.: Jerusalem, Høvedstaden i Palæstina; — 2) df. Hierosolymarius, i, m.; saal. kaldes Pompejus, Cic. Att. 2, 9, (med Henspille paa hans Indtagelse af Jerusalem); — not.: f. ogf. Solyma, Solymus, s. l. — hieto, are, frequ. af hio, v. n. e. a.: 1) neutr.: spærrer Munden op, haaer og gaber, Plaut. Men. 3, 1, 3; — 2) act.: aabner; bvf. pass.: fores hietantur, (staae aabne), Laher. ap. Diomed.

*hilarē, adv.: muntert, epremt, feroiceligen, vivere, Cic., epulari, Tac.; ∞ tractare res serias, Cic. d. Or. 3, 8; — compar., ∞ loqui, id.; e. — hilarresco, ēre, v. inch. n.: bliver feroiet el. epremt, Varr. ap. Non.; — [hilaris].

hilaris, e, o. hilarus, 3, *ἡλῆρός*: epremt, munter, feroiet, vultus, Cic., animus, id.; Oderunt hilarem tristes etc., Hor. Ep. 1, 18, 89; fac te hilarum, Ter.; cf. Cic. Att. 16, 3: convivis ... hilaris et bene acceptis; — compar., ∞ oculi, id. Pis. 5, litterae, id.; men hilarior renidet oratio, Quintil.; superl., ∞ homo, Plaut. Men. 1, 2, 49; — men color hilarior, marmor hilarius, (af muntre Udsende), Plin.; — not.: Hilaria, (jum o. orum), sc. solennia: Glædesfest til Cybeles Fæd., Hilaribus, Vopise.; Hilaris, Lamprid.

*hilaritas, atis, f.: Munterhed, Dymthed, Cic.; nævnt ogf. sem Charactertræk, (opp. severitas), id. Off. 1, 33; — (in praecordiis) praecipua hilaritatis sedes, Plin. 11, 77; — ogf. in pl.: ceterae hilaritates etc., Senec. Ep. 23; — 11) ogf. *ἡλικία*: ∞ diei, (smukt Veir), Colum.; ∞ arboris, (dets Frødigbed), Plin. 17, 26; — hilariter, adv.: = hilare; moeste, hilariter, etc., Auct. ad Her. 3, 14; (f. ogf. und. hilare); — hilaritudo, mis, f.: = hilaritas, Plaut.; ut in oculis hilaritudo est! id. Rud. 2, 4, 8; — hilaro, avi, atum, 1, v. a.: epmunter, gior munter el. epremt; —

jucundum motum, quo sensus hilaretur, voluptatem vocant, Cic. Fin. 2, 3; cf. Ovid. Pont. 1, 4, 37; hilaratus vultus, Plin.; cf. Cic. Brut. 11; — 2) ogf. *ἡλικία*: ∞ lucos, (smukt dem festlige), Stat.; men Cic. N. D. 2, 40: ut cum coelo hilarata videatur (terra); — [hilaris]. — hilarulus, 3, demin.: ret munter el. epremt, Cic. Att. 16, 11; af — hilarus, 3, f. und. hilaris.

hilla, ae, f., [demin. af hira], fædd. in pl.: de finere og øvre Tarme hos Dyrene: (hos Menneffer og Hæar: lactes); vid. Plin. 11, 79; — 11) df. *ἡλικία*: enhver Tarm; lambit hilla cocus, Laher. ap. Non.; — b) df. *ἡλικία*: fylst Tarm; df. Volve, Hor. Sat. 2, 4, 60. — Hillus, i, m., comit f. Hirrus; vid. Cic. Fam. 2, 10, o. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 4. — hilum, i, n., [staf Være coel. m. hilla, Varr., cf. m. pilus, cf. m. filum; cf. Fest. p. 101]; oftest m. Negation o. in acc.: neque hilum el. nec h'lum: ifte det midste, atedes inter; — neque proficit hilum (Sisyphus), vet. poet. ap. Cic. Tusc. 1, 6; cf. Lucr. 3, 221, oftere; dog ogf. neque hilo etc., id. 3, 1108; — men ogf. ud. Negation, id. 3, 513, o. id. 4, 516; — not.: hilum ∞ ex quo nihil el. nihilum, Fest. l. c.

Himantopodes, um, m., *ἡμαντόποδες*, (i. e. loripeles, hvis Fødder ligne Remmer): et Jølleflag i Ethiopien, Plin. 5, 8. — Himella, ae, f.: siden Jæd i d. Sabinske, Virg. Aen. 7, 714. — Himera, ae; 1) m. e. f.: Jæd paa Vestkysten af Sicilien, ifte langt fra Panormus, Mela 2, 7, Liv. 21, 6, o. Plin. 4, 14; — 2) fem.: en By derved, vid. Cic. Verr. 2, 35, o. 1, 33; — ogf. Himera, orum, n., Ovid. Fast. 1, 475; — 2) df. Himerae, 3: himereis, Plin. 33, 36.

hinc, adv. [2. hic]: 1) om Stedet: herfra, fra dette Sted; — aufer te hinc, Terent.; quae est hinc in Indiam (via), Cic. Fin. 3, 14; men illam hinc civem esse, (en attist Borgerdatter), Ter. Andr. 5, 1, 14; — ogf. m. fgd. ab; diu hinc a nobis profecti in coelum, Cic. Tusc. 1, 13; cf. id. Agr. 2, 34; — ogf. f. illinc, derfra; hinc celeriter dejecti, Caes. B. G. 6, 4; — B) df. *ἡλικία*: fra denne Side, fædd. m. fgd. illine, vid. Cic. Catil. 2, 11; men Liv. 32, 10: hinc atque illinc, (fra el. paa begge Sider); men Ter. Ad. 1, 5, 39: dum cognatus hinc illinc veniret, (i. e. undecumque); — f. hinc ... illinc, findes ogf. hinc ... hinc, vid. Liv. 1, 13; men Virg. Aen. 1, 162: hinc atque hinc vastae rupes, (fra el. paa begge Sider); — figel. hinc ... inde, Tac. Hist. 2, 70, oftere; men Suet. Ner. 27: hinc inde hortantes, (fra begge Sider); — 11) om Tiden: herpaa, herefter; (efteraa.); vid. Plin. 7, 53; figel. Tac. Ann. 2, 67: circumdata hinc regi valida manus; cf. id. Agric. 14; — B) df. ogf. f. abhinc; — si hinc ducentos annos etc., Plaut. Truc. 2, 3, 19; figel. septimo hinc anno, Plin. 31, 43; — 11) om en Dyrindelse el. Antledning el. Begyndelse: herfra (el. derfra), heraf (el. deraf), herved, obf.; — hinc siccae, hinc venena, etc., Cic. Off. 3, 8; hinc illae lacrimae, Ter.; men id. Ad. 3, 3, 7: hinc (i. e. ex Syro) seibo jam etc.; men hinc canere incipiam etc., Virg. Ge. 1, 5; figel. jam hinc igitur ad rationem conjuncti sermonis transeamus, Quintil.; atque hinc, id.

*hinnibilis, e: vrimfende, Appul.; men ∞ exsereatus, der signer Vrimfen, Coel. Aur.; — hinnibunde, adv.: vrimfende, Quadrig. ap. Non.; e. — hinnienter, adv.: = frgd., Non.; af — hinnio, ire, v. n., Sifens Naturlyd: at vrimfe; bvf. Quintil. 7, 3, 3; si finas equum, genus est: animal ... proprium: hinniens; — concussis artubus hinnit (equus), Lucr. 5, 1072; — ogf. absol.: hinnientes f. equi, Appul.; df. — hinnitus, us, m.: Vrimfen, Cic. Div. 1, 33; ∞ acutus, Virg. Ge. 3, 94; cf. Hor. Od. 2, 16, 31; — pl., ∞ canori, Suet. Ner. 46; cf. Ovid. Met. 2, 154.

hinuñlea, ae, fem. af flgd., Arnob. — hinuñ-
jeus, i, m.: aarsgammel Siertefals el. Raabuf.
Hor. Od. 1, 23, in., Plin.; v. — hinuñlus, i, m.,
demin.: ungst Muldyr, Maecen. ap. Suet. Vit. Hor.,
ine.; af — hinuus, i, m., *hinnos* el. *hinnos*: Afen-
indens Hæl efter en Ringst; (opp. mulus: Hærens
Hæl efter et Hæl); hinuus ex equo atque asina (sit)
... ex equa et asino sit mulus, Varr.; cf. Plin. 8, 69,
o. Colum. 6, 37; — not.: Vifermen giuus: lidet
forførelse Muldyr; vid. Martial. 6, 77, o. Plin. l. c.

hio, avi, atum, i, v. n. o. a., [best. m. *χῶν*,
χῶν]; I) neutr.: at aabne sig, at staa aaben, at
gæbe; A) "egenf.": — quum terra aestibus hiat,
Colum.; tumentes hiant undae, Lucan., cf. Prop. 4,
2, 45: ~ flos etc.; — navnsl. at aabne Munden (for
at sige, edl.); vid. Virg. Aen. 6, 492; men trochilus
erocodilum invitat ad hiantum, Plin. 8, 37; egf. em
en Stj., Hor. Sat. 2, 2, 31; — bb) df. partie. hians,
is: sem staaet aaben, gæbende, erfarret; ~ fauces
(erocodilli), Plin. l. c.; ~ oculi, id., Plaut.; os hians,
Zet., hians immane (leo), Virg. Aen. 10, 726, men
terrae venas hiantes, id. Ge. 1, 91; — B) "fig.": I)
"overf.": a) om den Skrivende el. Talende: at tillade
sig i Status: poetæ saepe hiantur, Cic. Orat. 45;
— b) om Talen el. Forædraget: at være flet sammen-
føjet: — hiantia loqui, Cic. Orat. 9; men Quintil. 9, 4,
20: hiare vocalibus, (naar d. frgd. Der ender paa en
Befal, o. d. flgd. begynder dermed); liacel. absol.:
hiat oratio (sc. vocalibus), id. ibd. 33; cf. id. 12, 9,
37: commissuris hiantibus; liqel. Tac. Or. 21: hians
compositio; liqel. Cic. Part. or. 6: concursus disjuncti
atque hiantes; — 2) "ment.": a) at gæbe af Forførelse,
at være dørst el. uvissem el. afkræft el. seig; —
hiantem Desidia populum etc., Sil. 11, 35; — egf. at
gæbe el. stude af Jerumtring, edl., Virg. Ge. 2, 508;
— b) at gæbe el. bige dærfier, heftigen at begiere el.
attræge; — Verrem ... avaritia semper hiantes atque
imminente fuisse, Cic. Verr. 2, 54; cf. Tac. Hist. 1,
42; semper hiare ad spem futuri, Senec. Ep. 72; cf.
Hor. Sat. 1, 2, 88: emptorem ducat hiantem; men id.
ibd. 2, 5, 56, "alleg.": corum deludet hiantem, (i. e.
heredipetam); — II) act. el. c. acc.: at udgæbe af
den aabne Mund; ex ore cruores Sancia tigris hiat,
Val. Fl.; — men "overf.": at utæne af den fulre
Mund, fultingen at forædrage; — fabula moesto hiantia
traoedo, Pers. 3, 3; men Prop. 2, 23, 6: tacita car-
men hiare lyra, (om en Villerstotte).

hippæce, es, f., *ἵππαρχη*; I) Løbe af Hestemæll
el. sammenløben Hestemæll; egf. St. deraf; vid. Plin. 28,
34 o. 58; — II) etflags Manie, id. 25, 44. —
hippāgines, (sc. naves): = flgd., Gell. 10, 26. —
hippāgogae, (sc. naves), *ἵππαγογῶν*, Liv. 41,
28, (hvorpaa Heste transporteret over Vandet). —
hippāgos, i, f., (sc. navis), *ἵππηγός*: = frgd.,
Plin. 7, 57. — Hippālus, i, m.: en Fenæ-
nelse af Vinden Favonius paa d. indiske Hav, Plin. 6,
26. — Hipparchus, i, m., *ἵππαρχος*; I) Son af
Dyrramen Pissistratus i Athenen; vid. Gell. 17, 21; —
II) beromt Astronom fra Nicæa, Mela 3, 7, Plin. 2, 24,
o. Cic. Att. 2, 6.

hippeus, ē, o. eos, m., *ἵππεύς*, (en Rytter; df.):
etflags Comet; equinas jubas (habet) etc.; vid. Plin.
2, 22. — I) Hippias, ae, m., *ἵππιος*: beromt
Sophist fra Elis, Cic. Brut. 8 o. 85, egf. id. d. Or. 3, 32;
— not.: om Pissistratiden Siestas, vid. Cic. Att. 2, 10,
o. Gell. 2, 2. — 2) hippias, ādis, f., *ἵππιās*; pl.
hippiades, Plin. 31, 4, (rimel. quindelige Statuer
til Hest).

Hippo, ōnis, m., *ἵππων*: Navnet paa flere Byer,
hvorf. her mærkes; I) vrende Byer i Africa; A) Hippo
Regius i Numidien, (hod. Bona), Liv. 29, 3; — (sld.
egf. en biførpelig Residens, hvf. S. Augustinus heder

Hipponensis); — B) Hippo Diarrhytus i Afr. Pro-
pria, Plin. 5, 3; — egf. Hipponensis colonia, Plin.
Ep. 9, 33; — men Hipponenses: Jucbaanerne deraf,
Plin.; — II) By i Hisp. Tarrae. i Narbeten af To-
letum, Liv. 39, 30; — III) ældre Navn paa Byen
Vibo i d. Brutiske, Plin. 3, 10, Mela 2, 4.

hippocamelus, i, m., *ἵπποκάμηλος*, sem Hæbel-
dyr: halv Hest og halv Kamel, Anson. — hippo-
campus, (-os), i, m., *ἵπποκαμπος*: den lille Ze-
best, (synnatus hippoc. l.): etflags Zebest, Plin. 32,
53. — hippocentaurus, i, m., *ἵπποκένταυρος*:
et af en Hest og et Menneske sammensat Hæbedyr, en
Hippocentaur, Cic. N. D. 2, 2; cf. Plin. 7, 3. — hip-
pocōmus, i, m., *ἵπποκόμος*: Staldfær, Cod. Theod.

— Hippocrates, is, m., *Ἱπποκράτης*: beromt
Læge fra Den Gæst, og Lægefærdens Stifter. vid. Cic. d.
Or. 3, 33, o. Quintil. 3, 6, 61; — 2) df. Hippocratius,
3: hippocratist, Prudent. — Hippocrēne, es, f.,
(*Ἱπποκρήνη*): Hestefloden, heter den Kilde paa Sicilien
Sicilien, sem Rusfæsten Pegasus aabnede med sit
Hovslag, Ovid. Fast. 5, 7; — B) df. I) hippocrē-
næus, 3, fontes, Aug. d. laud. Herc.: — 2) Hip-
pocrenides, am, f.: de efter Hippocrēne benævnte
Rusler, Serv. ad Virg. Ecl. 7, 21.

Hippodame, es, o. Hippodāmia, ae, f.:
Navnet paa flere Døttre, hvorf. her nævnes; I)
Datter af A. Democaus i Elis og Pisa, Gemalinde
af Pelops, sem vant hende i en Veddeksfæst; — vid.
Ovid. Her. 8, 70, Propert. 1, 2, 20, o. Virg. Ge. 3, 7
(Serv.); — 2) Pirithous's Gemalinde af Lapithernes
Slægt, Ovid. Met. 12, 210, Hygm. — Hippodam-
us, 3, *Ἱπποδάμιος*: d. c. Hestebetvinger, el. val-
dig Rytter, sem Erythet til Cæsar, Martial. 7, 56.

— hippodromus, (-os), i, m., *ἵπποδρόμος*:
Sted el. Bane, hvor Veddeksløb holdes, Martial. 12, 50.
hippolapathum, i, n., *ἵππολάπαθον*, germ.
Ressampfer, etflags Været el. Plante, Plin. 20, 83. —
Hippolyte, es, o. Hippolyta, ae, f.; I) en Ama-
zone, der, efter at være bleven fanget af Hercules el.
ai Theseus, ved den sidste blev Moder til Hippolytus,
Hygm. Fab. 30; — II) Gemalinde af A. Alcæus i
Magnaesia, bestykte den unge Pelæus for sine egne Hæ-
rerforræderier; vid. Hor. Od. 3, 7, 18; (heter egf. Astydania).

— Hippolytus, i, m., *Ἱππολύτης*: ved Amasenen
Hippolyte Son af Theseus, blev af sin Storfæder
Phædra hos Hæderen anslaget sem hendes Elsker;
heltse Hæderens herved fremstaldte Hærbærelse over
Sennen, blev den tilfødelige fenderlidet af de flye Heste;
— sem Andling af Diana blev han dog efter faldt til
Livet af Escularius, og derpaa af Gæinden bentsat i
en Lund ved Aricia, hvor han, under Navnet Virbius,
dyrkedes sem Gud; vid. Ovid. Met. 15, 197 flgd., o. id.
Fast. 6, 737, egf. Virg. Aen. 7, 762 flgd., (hvor egf.
hans Son hedder Virbius); heril f. egf. Senec. Hip-
polytus, o. Cic. Off. 1, 10.

hippōmanes, n., *ἵππομῆνες*; I) quod... destillat ab
inguine (equarum) virus, Virg. Ge. 3, 281; (germ. Brunst-
schleim); — 2) etflags Altværet paa der nydste Høst
Hovede; brugtes til Hererier; vid. Plin. 8, 66, o. id. 28,
49; f. egf. Virg. Aen. 4, 515. — hippōmarathrum,
(-on), i, n., *ἵππομαράθρον*: Hestefæmnel el. vild
Fæmnel, Plin. 20, 63. — Hippomēnes, ae o. is,
m., *ἵππομήνης*; I) Gemal af Egeoneus's Datter
Alalanta, sem han havde vundet ved Løb; vid.
Ovid. Met. 10, 575 flgd.; — II) Hæderen til den udførte
Lumene, sem deraf heter: — Hippomeneis, idis,
f., vid. Ovid. Ib. 337 o. 61.

Hippōnax, actis, m., *Ἱππώναξ*: en meget bitende
sambist Digter, om hvem f. Cic. N. D. 3, 38. o. Plin. 36,
4; — 2) df. Hippōnactēus, 3: hipponactist, praeco-
nium, Cic. Fam. 7, 24, (i. e. carmen maledicium); —
men Hipponactēus, i, m., (sc. versus): det af Hip-

penar ofundne jambiffe Vers, id. Orat. 56. — Hipponeus, e, f. und. Hippo. — hippoperae, arum, f., *ἵπποπῆραι*: Hytterrandel el. Hyttervædsaf, Senec. Ep. 87. — hippophaeston, i, n., *ἵπποφᾶιστον*: etflags pigget Vært el. Plante, (rindelcentaurea calcitrapa L.), Plin. 27, 66. — hippophyes, is, n., *ἵπποφύης*: etflags Vært el. Plante, (rindel: euphorbia spinosa L.), Plin. 22, 14. — hipporōtāmus, i, m., *ἵππορόταμος*: Jædehesten el. Hilshesten, Plin. 8, 39, o. Mela 1, 9.

hipposelinum, i, n., *ἵπποσέλινον*: en vildt Vejbentarti, Plin. 19, 37; hos Colum. raa Græs, o. erevfat ved olus atrum. — Hippolades, ac, m., *ἵπποδάμης*, i. e. Aeolus, mandlig Østertemmer o. Datertsen af Trejænterne Hippofas; — vid. Ovid. Met. 4, 663, etere; men id. ibd. 11, 86: Hippotadae regnum, (de æoliste el. lipariste Øer). — hippotoxota, ac, m., *ἵπποτοξότης*: Pælskyt til Felt, Caes. B. C. 3, 4; (hede equites sagittarii, Tac. Curt.). — hippuris, idis, f., *ἵππουρις* (Nestebale): = equisetum, Plin. 26, 83. — hippurus, i, m., *ἵππουρος*: etflags Jyst, rindel. Guldtsapen, (coryphaea hippurus L.), Plin. 3, 21, o. Ovid. Hal. 95. — hippus, i, m., *ἵππος*, (i. e. equus): etflags Hest el. Hesttyr, Plin. 32, 53.

hir, (alene feret.), Grækerne *χείρ*, (i. e. manus): Haanden, Lucil. ap. Cic. Fin. 2, 8. — hira, ac, f.: Dentarmen, egf. intestinum jejunum, Plaut. Cure. 2, 1, 23; f. egf. hilla, s. l.

hircinus, (hiru.), 3, [hircus]: af en Bue, barba: Buefælag, Plaut., sanguis, Plin.; men ~ folles, Hor. Sat. 1, 4, 19; men ~ sidus, Prudent., d. e. Stenbusten; — b) comist egf. ~ alae, (med Buefælag), Plaut. Poen. 4, 2, 51. — hircipes, edis, adj., [hircus, pes]: med Buefædder, Silvanus, Capella.

hircōsus, 3: der smiler som en Bue, senex, Plaut., subulcus, Martial.; men absol.: inter hircosus, (oppo. inter unguentatos), Senec. ap. Gell. 12, 2. — hircūlus, i, m., demin.: liden Bue, Buefæd, Catul. l. 19, 16; — H) „overf.“: etflags ubeftendt Plante, Plin. 16, 26; af — hircus, (hircus), i, m.: Bue el. Gædekue, Virg. Ge. 3, 312; Hor. Epod. 16, 34, o. Plin. 37, 15; — men mulgere hircos, (som Ordspreg, om en hør Daarfab), Virg. Ecl. 9, 3; — H) df. „overf.“: A) Bueftant, navn. finkende Svæd under Armen, heder sacer alarum ~ hircus, Catull. 71; olere hircum, Hor.; cf. id. Epod. 12, 5; — B) som Hædsærd: urenligt el. smutfigt Menneffe, Plaut. Cas. 3, 2, 20; cf. id. Merc. 2, 2, m., o. Catull. 37; — not.: frives egf. hircus, e. hircus, (vid. Quintil. 1, 5, 20); i d. Cabinfte egf. hircus, Varro.

hirnea, (irn.), ac, f.: etflags Rande el. Ruffe til flydende Sager, Cato; o. vini, Plaut.; — df. demin. hirnula, ac, f.; ~ fictiles, Cic. Parad. 1, 2, (Orell.). — hircex, f. und. irpex. — Hirpi, orum, n.: en gammel fabinfst Slægt hos Galifærne; vid. Plin. 7, 2. — Hirpini, orum, m.: Jætti Nederitalien, (imellem Campanien, Lucanien o. Apulien), Plin. 3, 16; Liv. 22, 61, etere; — egf. heder Hirpini etere: d. Jættinfte el. Hirpinernes Land; accitus in Hirpinos, id.; ex Hirpinis in Samnium transit, id. 22, 13; cf. Cic. Div. 1, 36; — 2) df. adj. Hirpinus, 3, ager, Cic. Agr. 3, 2, „undus, id. ibd.

hirquinus, 3, f. und. hircinus. — hirqutallio, ire, v. n. at blive: — hirqutallus, i, m., [hircus]: som har el. faaer en grevere el. mandigere Stemme, en Dreng el. Yngling under denne Stemmens Overgang, Censorin. d. Die Nat. 14; cf. Fest. pag. 101 v. 105. — hirrio, ire, v. n., Hundens Naturløb: at knurre el. smaaagee el. biffæ, Sidon.; df. — hirritus, us, m., canius: Hundens Knurren, id. — Hirrus, i, f. und. Hirus.

hirsutia, ac, f.: borftet el. frid Befaffenhed; in pl.: ~ nullae setarum, Solin. 25; af — hirsutus, 3, [best. m. hirtus]: ru, hvas, pigget, borftet; — bestiae ... aliae spinis hirsutae, Cic. N. D. 2, 17; ~ castaneae, Virg.; — compar., ~ folia, Plin. 22, 33; — navn. egf. om Haaret og om de haarede Legemsdele: borftet, frid; egf. ufæmmet el. ufkipper, odl.; — ~ capilli, Ovid.; ~ supercilium, id.; cf. Propert. 4, 9, 49; men ~ imagines, (fægge), Martial. 9, 48; ~ ferae, Propert.; cf. Ovid. Met. 2, 30, o. id. Fast. 2, 319, egf. Virg. Aen. 10, 869; ligel. ~ juba (galeae), Prop. 4, 10, 20; — H) „fig.“ e. „ment.“ om et Hest, odl.; raa, uppriet, flødende; Sumpserit Annales, nihil est hirsutius illis, Ovid. Trist. 2, 259.

Hirtianus, 3, o. Hirtinus, 3, f. und. fgd. — Hirtius, Hirtia: romskt Slægt; o. Personnavn, hvert af her mærkes: A. Hirtius, i, m., Consul a. u. c. 711; emfem for Mutina; — vid. Cic. Phil. 7, 4, o. As. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 33; — not.: denne Hirtius tillægges færv. d. 8 Beg af Cæsars Commentarii d. Bell. Gall., (efter nogle egf. Bogen d. Bello Alexi, hvorefter dog f. Suet. Caes. 56); — 2) df. Hirtinus, 3, proelium, As. Poll. l. c.; men comist: Hirtianum jus, Cic. Fam. 9, 18.

hirtuōsus, 3, Biferat af fgd.; ~ Pan., Appul., inc.; af — hirtus, 3, ligefem d. best. hirsutus: ru el. borftet el. frittende; egf. haaret el. bevoren med Haar; — ~ oves, (med frid lld), Varr.; Seythis hirta ora, Curt.; cf. Ovid. Met. 13, 850; ~ toga, (laaden el. haarg), Lucan., tunica, Nep.; — hirtaque dumis saxa, Stat.; — compar., ~ folia, Appul.; — H) „fig.“ o. „ment.“: ufeben, uranet; — ingentum ... turpiter hirtum, Hor. Ep. 1, 3, 22; men C. Marius hirtus atque horridus, (raa el. ufeben i sit Hæ), vitaque sanctus, Vell. 2, 11; (cf. Sall. Jug. 85: incultis moribus etc.).

hirudo, mis, f.: Blodiglen, Plaut. Epid. 2, 2, 4; (egf. sanguisuga, Plin. 8, 10); — egf. „alleg.“, Hor. A. P. 476; cf. Cic. Att. 1, 16: illa concionalis hirudo aerarii ... pibecula. — hirundineus, 3: = fgd., adventus, Siden; o. — hirundinius, 3: horende til en Svale el. benavnt derefter, vidus, (Svalerede), Plaut., Martial. 11, 19; ~ sanguis, Plin.; af — hirundo, mis, f., [skal være den færfere lldale af *χελιδών*]: Svale; vid. Plin. 10, 49; ~ arguta, Virg., praenuncia veris, Ovid.; cf. Hor. Ep. 1, 7, 13; — men Lucr. 3, 6: quid contendat hirundo cygnis? — ~ nigra, Virg. Aen. 12, 171, (den faafaltede Bende: svale); — egf. som Recler: die me anaticulam, hirundinem, etc., Plaut. Asin. 3, 3, 104; — f. egf. und. Philomela; — H) „overf.“: Søfvalen, etflags flyvende Hest, Plin. 9, 43.

hisco, ere, v. n. o. a., incl. af hio, (hvf. egf. hiasco); 1) neutr.: at aabne fig, at luffe fig op, odl.; — tellus, ait, hisce, (aabne dig), etc., Ovid. Met. 1, 546; aedes hiscant, (i. e. patent), Plaut.; rimae hiscant, Plin.; men Lucr. 6, 1068: Ut vitio venae tabularum saepius hiscant, Quam etc.; — B) „bvf.“: aabner Munden, giver en lyd fra mig, mumler, odl.; færv. m. Negation el. fpergente; — vid. Cic. Phil. 2, 43, o. Liv. 6, 16, f. egf. Virg. Aen. 3, 311, o. Ovid. Met. 11, 566; — H) act. el. e. acc.; (men alene „poet.“): at udfige el. udale; — Plus quam fas est captivum hiscere, Atius ap. Non.; cf. Ovid. Met. 13, 231; men Prop. 3, 2, 4: Tantum operis nervis hiscere posse meis, (bifnyge); cf. id. 2, 23, 6, und. hio.

Hispalis, is, f., Plin. 3, 3, Caes., o. A., (egf. Hispal, is, n., Sil., Mela 2, 6): By i Hisp. Baet., (hod. Seville); — 2) df. Hispaliensis, el. Hispalensis, e, conventus, Plin. l. c.; — b) df. subst. Hispalienses, ium: Indvaanerne deraf, Tac. Hist. 1, 78.

Hispane, adj. af Hispanus: paa Spanff, (oppon. Romane), Enn. ap. Charis. — **Hispani**, orum, m.: Hispanierne, Plin. 18, 28, Liv. 21, 27, Tac., Suet.; — B) df. 1) **Hispania**, ae, f.: Hispanien el. Spanien; vid. Mela 1, 3, Plin. 3, 2 fgd., Cic. Caes., o. A.; — ogf. terra Hispania, Liv. 38, 58; — **Hispania citerior**, (paa denne Side af Ebro), opp. = **ulterior**; — df. in pl.: in Hispanias iturum etc., Caes. B. C. 1, 10, v. A.; cf. (Cic. Balb. 15: nixa duabus Hispaniis (Carthago); — **Hispania Tarraconensis**, Baetica, Lusitania, vid. Liv. 32, 28, o. Plin. 1, c.; — 2) **Hispanus**, 3: hispaniff (el. spaniff), hørende til Hispanien, mare, Plin., aurum, Martial., populi, Liv., cohortes, Caes.; ∞ gladio cingi, Liv. 7, 10; — 3) **Hispaniensis**, e: = fgd.; dog undert. i Modfatning deraf: hispaniff el. spaniff med Hensyn til visse Forholde, (hverum Hispanus: aldeles hispaniff el. spaniff); — vid. Vell. 2, 51: non Hispaniensis natus, sed Hispanus; cf. Martial. 12, praet.; — ∞ bellum, (som Rømerne førte i Hispanien), Cic. Manil. 10; ∞ exercitus, (pl.: de romerske Hære i Hispanien), Tac.; ligel. ∞ ostium Rhodani, (som vender el. ligger imod Spanien), Plin.; ∞ mola, (som er tilberedt paa hispaniff Viis), Cato; — 4) **Hispanicus**, 3: = fgd.; ∞ verbum, Suet. Aug. 83; ∞ spartum, Vitruv. — **Hispania**, etc., f. und. Hispani.

hispidus, are, v. a.: gjør ru el. ujævn, Solin. 26, inc.; af — **hispidus**, 3: ru, hvas, ujævn; — navn. haarig el. laaden; ∞ facies, Hor. Od. 1, 10, 5, frons, Virg. Aen. 10, 210; men ∞ mater, (i. e. capella), Martial.; corpus squamis hispidum, Plin. 9, 1; herbae aspectu hispidae, id.; ∞ agri, (i. e. squallidi et inculti), Hor. Od. 2, 9, in; men „poet.“ for hypallagen: hispida proelia (ursorum), Stat.; — II) fild. ogf. „fig.“ el. „alleg.“: si quis est tam agresti aure et tam hispida, quem etc., Gell. 10, 3.

1. **hister**, stri, m.: etrusk f. **histrio**, Liv. 7, 2. — 2. **Hister**, stri, m., f. und. **Ister**. — **histon**, ðnis, m., **ιστόρις**: Bæverfue el. Bæverfæl; plures in fundo ... institutos histonas (habere), Varr. R. R. 1, 2.

história, ae, f., **ιστορία**; I) „alm.“: Historien, d. e. Fortælling om det Etere; — **historia testis temporum** etc., Cic. d. Or. 2, 9; **historiam** scribere, id., tractare, instituere, id.; — om den ældste romerske Historiefortælling, vid. Cic. d. Or. 2, 12; cf. id. ibd. 15; apud Herodotum, patrem historiae, etc., id. Leg. 1, 1; f. ogf. id. ibd. 1, 2 o. 3; men conditor historiae, (Historiefortæller), Ovid. Ib. 522; — ogf. in pl.; **historius** Graecis mandare etc., Cic. Div. 2, 32; **historiarum** scriptor, Quintil.; cf. Hor. Od. 2, 12, 10; — II) „bef.“: A) bestruende Fortælling, Beskrivelse; Plinii **Historia Naturalis**, f. und. **Plinius**; — B) rigtet Fortælling, Quintil. 2, 4, 2; ogf. enhver Fortælling, Hor. Sat. 1, 3, 89, cf. Cic. Att. 2, 8; — ogf. fabel el. Digt; Maxima de nihilo nascitur historia, Prop. 1, 1, 16; cf. Hor. Od. 3, 7, 20; — b) „concret.“ ogf.: Gienstanden for en Fortælling; Tu quoque uti fieres nobilis historia, Prop. 1, 15, 24; — not.: comiff er Plaut. Men. 2, 1, 23; nisi si historiam scripturi sumus, (stulle samle ti en Reifebeskrivelse); df. — **historialis**, e: hørende til Historien; (estercl. Dyd); ∞ diligentia, Sidon.

1. **historice**, adv. af **historicus**: paa historiff Viis, som Historiker, (opp. poetice), Plin. Ep. 2, 5. — 2. **historice**, es, f., sc. ars, (**ιστορικὴ**, sc. **τέχνη**), i. e. enarratio auctorum, (terets Fortælling, neml. med Hensyn paa Inehold og Compesling; opp. methodice, el. den grammatistiske Fortælling), Quintil. 1, 9, in. — **historicus**, 3, **ιστορικὸς**: hørende til Historien, historiff; ∞ genus, (d. historiffe Fordrag, opp. oratorium), Cic. Brut. 83; ∞ sermo, id. Orat. 36; ∞ fides, Ovid.; men Cic. Mur. 7: hominibus

litteratis et historicis etc.; — men subst. **historicus**, (sc. scriptor): historiff Fortæller; — oratores, et poetae, et historici, Cic. Top. 20; cf. Quintil. 1, 6, 2, estere, o. A. — **historiographus**, i, m., **ιστοριογράφος**: en Historiefortæller, Capitolin.

Histria, f. und. **Istria**. — **histricus**, 3: hørende til Skuespillerkunsten; df. comiff: ∞ imperator, (Skuespildirecteur), Plaut. Poen. prol. 4: ∞ imperium, (hans Vægt), id. ibd. 41; af — **histrio**, onis, m.; I) i d. ældre Theatersprog: en Pantomimist, d. e. Skuespiller, der ved Mimer og Gæbered, el. ved Gesticulation, udtrykker noget; — om saadanne Gøgleres Interesse fra Curius og Dvergang til ægtenlige Skuespillere, vid. Liv. 7, 2; — men ogf. er **histrio** o. **histor**: den etruskiske Benævnelse for det romerske ludio; vid. Liv. 1, c.; — II) fild. ogf. enhver Actor el. Skuespiller; — **histrio comodiarius** ... tragoediarum, Plin.; cf. Cic. Parad. 3, 2, id. Fam. 3, 7, o. id. d. Or. 2, 16; — ogf. „overf.“: en Bindmager, Cels.

“**historionalis**, e: hørende til en Skuespiller; ∞ modos exprimere, Tac. Or. 26; — ogf. „overf.“: skuespilmæssig el. gøgleriff; ∞ studium, id. Ann. 1, 16; — **historionicus**, 3: hørende til Scenen, opera servorum, Dig.; o. — **historionius**, 3: = fgd.; df. subst., **historionium** facere, (sc. artem): spille en Rolle i et Stykke, Plaut. Amph. prol.; — [histrio]. — **histrix**, f. und. **hystrix**.

hiulee, adv., ligesom gabende, staaende ud fra hinanden; — df. „overf.“: ∞ loqui, Cic. d. Or. 3, 12, (at tale ligesom med aaben Mund, opp. presse), navn. at tale faal., at de paa hinanden følgende Ord lydeligen ende og begynde med en Vocal; f. ogf. und. hiatus, ogf. und. hio; o. — **hiuleo**, are, v. a.: aabner, floer el. spalter; — Quam gravis exustos aestus hiuleat agros, Catull. 68, 62; af — **hiuleus**, 3, [hio]: gabende, spaltet, floet, spruffen; I) „egentl.“: ∞ arva, Virg. Ge. 2, 53; men ∞ Aegyptus, Stat., (Guld af Hender); ∞ vulnus, Sidon.; — b) fild. o. „poet.“ ogf. m. actio Rem.; ∞ fulmen, Stat. Theb. 1, 26; — II) „fig.“: A) „overf.“ om Ordene og om Taler, voces hioeae, (ligesom voces hiantes, f. und. hio): der ligesom gabe ud fra hinanden dermedelst Vocalerne Sammenhæng i de paa hinanden følgende Ord, Cic. Orat. 41; cf. id. d. Or. 3, 13; non numquam hiulea decent, Quintil. 9, 4, 36; — B) „ment.“: som gaber el. siger derefter, graadig el. unættelig; vid. Plaut. Trin. 2, 2, 9.

hō, interj., som Udraab i Forræring: ah el. o! edl.; — **ho!** tune is eras? Ter. Phorm. 5, 7, 52. — **hodie**, adv., [etr. f. hōe die]: I Dag, paa denne Dag; — qui dies est hodie, Cic. Phil. 14, 5; cf. Ovid. Rem. 94; hodie mane, Cic.; hodie eum diluculo, Plaut.; jam hodie, (endnu i denne Dag, etcl.), id.; — „poet.“ ogf. i denne Nat, Ovid. Fast. 2, 76; — II) „overf.“ om der Nærværende: endnu i Dag, endnu el. nu; — ubi hodie est haec urbs? Cic.; ligel. ut hodie stet Asia etc., Cic. Acad. 2, 1; cf. id. Lael. 12, o. id. Coel. 2; — b) df. hodieque, (efterang.), f. hodie quoque el. etiam nunc; — sunt clari hodieque, et qui etc., Quintil. 10, 1, 94; cf. Vell. 1, 4, Tac. Germ. 3, Suet., Plin.; df. — **hōdie r n u s**, 3: sem er i Dag; — ∞ edictum, (af Dags Datum), Cic. Phil. 4, 3; ∞ dies, id.; ante hodiernum diem, id. Catil. 3, 8; ∞ die mane, id. ibd. 3, 9; cf. Hor. Od. 4, 7, 17; — ogf. f. hodie, Tibull. 1, 7, 53: Sic venias hodie; — II) ogf. „overf.“: ad hodiernum diem: for nærværende Tid, endnu, etcl., Cic. Brut. 10; ogf. absol.: in hodiernum, (sc. diem), Plin. 3, 7.

hōdoepōricon, i, n., (sc. scriptum), **ὀδοιπορικόν**, (sc. **ὁδογραφία**): Reisebeskrivelse, Hieronym. — **hoedus**, hoedius, etc., f. und. haedus, etc.

holce, es, f., **ὄλζης**: frachina, Rh. Fann. — **holcus**, i, m., **ὄλζος**, (sc. frachina) Rusebygg, (hordeum murinum L.), Plin. 27, 63. — **hōlōcau-**

stōma, atis, n., *δολοαίστωμα*: = *figd.*, Tertull. — *hōlōcaustum*, i, n., *δολοκαυστον*, (sc. sacrificium): Offer til belyt forbrændt, fuldstændigt Brændeoffer, Prudent. — *holochrysos*, i, f., *δολοχρυσος*, (belyt apthen): enflage Plante, Plin. 21, 21. — *holocytron*, i, n., *δολοκυτρον*: = *chamaepitys*, Jordepyres, Appul. — *holographus*, 3, *δολογραφος*: belyt bekrævet, membrana, Sidon.; — egi. streven med egen Haand, egenhændig, Hieronym.

hōlōpōrphyrus, 3, *δολοπόρφυρος*: belyt af Purpur; — *stola*, Varr. ap. Non. — *holoschoenus*, (-os), i, m., *δολοσχουνος*: en Svart, Plin. 21, 69. — *holosericus*, 3, *δολοσηρικος*: belyt af Silke; — *vestis*, Lamprid., Vopisc. — *holosiderus*, 3, *δολοσίδηρος*: belyt af Jern, spathula, Theod. Prisc. — *holosphyratos*, on, *δολοσφύρατος*: belyt ferarbejdet med Sammeren; — *figd.*: — *statua*, nulla inanitate etc., Plin. 33, 24. — *holosteon*, i, n., *δολοστέον*: (i. e. totum ex osse): hvid Veibed, (plantago albicans L.), Plin. 27, 63. — *holothuria*, orum, n., *δολοθούρια*, (holothuria priapus L.): enflags Sepelhyer, Plin. 71. — *holoverus*, 3, [*δολος*, d. e. belyt, e. verus, d. e. ægte]; — *vestimenta*, (belyt af Purpur), Cod. Theod.; — *holus*, eris, n., f. und. olus.

Hōmeriacus, 3, etc., f. und. *Homerus*. — *Hōmērocento*, ōnis, m., *Ὁμηροκέντρον*: et af homeriske Vers sammenstillet Digst., Hieronym., Tertull. — *Hōmēromastix*, igit, m., *Ὁμηρομάστιξ*, (d. e. Homers Svæbe), — *Homers Dæder* el. Kritiker, nævnt. sem Epithet til Critikeren Zeiliss, Vitruv. 7, praef.; — H) „everf.“ v. „alm.“: en flendefig Dæder; — *istos Homēromastigas* etc., Plin. H. N. praef. — *Hōmēronides*, ae, f. und. *figd.*.

Hōmērus, i, m., *Ὁμήρος*: Grækerens ældste og ypperste Digter, (omtr. 1100 Aar efter d. trojanske Krig); om hans Bedeværelse f. Cic. Arch. 8, e. Gell. 3, 11; — hans Ypperlighed betegner Quintil. 10, 1, 50, ref. træffende: ut magni sit viri, virtutes ejus, non aemulatione, (quod fieri non potest), sed intellectu aequi; cf. id. ibd. 46 *figd.*; f. egi. Cic. Tusc. 1, 1 e. 32, egi. id. d. Or. 3, 34, e. id. Brut. 10, egi. Hor. A. P. 359, e. Vell. 1, 5; — hans vigtigste Digte ere Iliaden og Odysseen, vid. Quintil. H. ec., dereser Hymnerne, etc.; — B) — 1) *Hōmēricus*, 3, *Ὁμηρικός*: homerisk, versus, Cic. Ajax, id., Agamemno, id.: men — *senex*, Plin. Ep. 4, 3, (i. e. Nestor); — 2) *Hōmēriacus*, 3: = *figd.*; — *notae*, Auct. Priap. 69; — 3) *Hōmērius*, 3: = *figd.*; *scyphos* ... *Homērios* a caelatura carminum Homeri etc., Suet. Ner. 47; — 4) *Hōmērista*, ae, m., *Ὁμηριστής*: homerisk Rhapsode, Petron. Sat. 29; — 5) *Hōmēronides*, ae, m.: Efterligner af Homer, Plaut. Truc. 2, 6, 4.

hōmicida, ae, comm., [*homo*, *caedo*]: Mandsdræber, Mandsdræberse; — *sicarios* ... *homicidas* ... *parcidas* etc., vid. Cic. Phil. 2, 12; an, qui se interficit, *homicida* sit, Quintil.; — *sem* sem., Senece. Contr. 1, 2; — *men* „poet.“: *homicidam* Hectorem, Hor. Epod. 17, 2, (e. *Homericus ἀνδροφόνος*: Heltens Vane). — *homicidiarius*, el. *homicidiarius*, 3, [*homicida* el. *homicidium*]: børende til Menneske-mord; — *sanquis*, Merckble, Auct. Pan. ad Const. 4. — *homicidium*, i, n., [*homicida*]: Mandsdrab; — *facere*, Petron., luere, (bøde derfer), Quintil., *homicidii* accusari, id.

hōmo, ius, m., (egf. f.), [bef. m. *humus*; cf. Quintil. 1, 6, 34]; 1) „alm.“: et Menneske el. Mennesket; — *animal* hoc providum etc., quem vocamus hominem, Cic. Leg. 1, 7; cf. Plin. 7, praef., *figd.*; — *Unus homo nobis cunctando restituit rem*, Enn. Ann. 8, 27; — *adulescens*, Ter., *senex*, id., *senex*, id.; — *nemo*, (ad. nemo), Cic. N. D. 1, 28; — *Romani*,

Cic. Manil. 14; cf. Liv. 1, 32; (i hville Forbindelser *homo* el. *homines* dog oftest er uafsket); — *egf.* in Rem.: quoniam homo nata fuerat, Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; cf. Cic. Cluent. 70; — *men* *homo* *masculus*, (et *Mandfolk*, Varr.; *figel.* *mares homines*, Plaut.; *men* i Modfatn.: *mi* *homo*, *mea* *mulier*, etc., id. Cist. 1, 2, 27; — *inter homines* esse, (endnu at leve), Cic. Tusc. 1, 14, *men* id. R. Am. 28, (at omgaaes Menneskene); cf. id. Off. 3, 31; ab hominibus relegare; — *esse perpaucorum hominum*, Ter. Eun. 3, 1, 19, (være tilgængelig for Jaa); — *quid* hoc *hominē* *facias*? (Cic. Verr. 1, 16; — cf. id. Manil. 16; — *monstrum hominis*, (Udyre af et Menneske), Ter.; *figel.* *odium hominis*, Cic.; — *sem* *Erdfærg* kan mærkes: quot *homines*, tot *sententiae*, Ter. Phorm. 2, 1, 14; ut *homo* est, ita *morem* *geras*, id. Ad. 3, 3, 77; — b) *homo* *fines* *egf.* f. *pron.* *hic* el. *ille* etc.; ita est *homo*, Ter. Ad. 1, 2, 63, (faaden er han); cf. Nep. Eun. 2, *egf.* Ter. Phorm. 4, 3, 15, *estere*; — H) „bef.“; A) m. *Efterfølg.*; 1) med *Senfyn* paa nogen *Forretning* *figet*; — *nox* te *hominem* ... *reddidit*, Cic. d. Or. 2, 10; *men* m. *Ene*: *homines* *visi* *sumus*, (Jøst af Verdensæde), id. Att. 13, 52; *men* Juvenal. 2, 167, *iro-ni*: *hic* *sumt* *homines*, (de rette Jøst, de rette Beslyftinger); *figel.* Cic. Att. 2, 2: si *homo* *esses*, (hvis du forstod dig derpaa); cf. id. d. Or. 2, 10; *men* id. Fin. 5, 12: *hominem* *ex* *hominē* *exuere*, (bertlægge af Menneskefiget); cf. id. Off. 3, 5; *egf.* er at bidefere Ter. Heaut. 1, 1, 25: *Homo* *sum*, *humani* *nihil* a *me* *alienum* *puto*; *men* id. Ad. 1, 2, 27: si *homo* *esses*, (hvis du tuerte noget); cf. id. ibd. 5, 8, 11; *men* *nihil* *hominis* *esse*, vid. Cic. Tusc. 3, 32; — *dog* *forbintet* *ercent*: — *magnus*, Nep., *optimus*, Cic.; *figel.* *homo* *summa* *prudencia*, etc.; — 2) *figel.* *emvædet* med *Senfyn* paa en *Vest* el. *Svægbød*; *censen*, *hominem* *me* *esse*, (at jeg kan seile), Ter. Ad. 1, 2, 20; cf. Quintil. 10, 1, 25: *summi* *enim* *sunt*, *sed* *homines* *tamen* etc.; f. *egf.* *evenf.*: *quod* *homo* *nata* *fuerat*, (en Dorellig); — *df.* *egf.* *adværende*: *nisi* *caves* *tu* *homo*, etc., Ter. Heaut. 5, 3, in.; — *men* *egf.* *forbintet* *dædende*: — *iners* *atque* *inutilis*, Cic.; — *leves* *atque* *fallaces*, id.; — *figel.* m. *Jæragt*: *quid* *hoc* *hominis* *est*? Ter. Eun. 5, 1; f. *egf.* *evenf.* Cic. Verr. 1, 16; — B) m. *særligste* *Senfyn* *kan* *endnu* *mærkes*; 1) *homo* f. *vir*: en *Mand*; — *illustres*, Cic.; — *clarissimus*, id.; — *men* m. *Senfyn* paa *Rionnet*: *Mandsperfen* el. *Mandsfolk*; f. *evenf.* Plaut. Cist. 4, 3, 57; — 2) med *Senfyn* paa *nogens* *Stand* el. *Stilling*; a) *Mand* el. *Sustader* el. *Samtiefæder*: — *treceni* *homines* *in* *sin-gulas* *colonias* etc., Liv. 34, 45; — b) *Mand* el. *Træl*, *edl.*; vid. Cic. Quint. 19; cf. id. Att. 1, 15: a *tui* *tuis* *hominibus* *abesse*; — c) i *Modfatn.* af *equites* *staader* *homines* *egf.* f. *pedites* el. *Jædsfætt*, Liv. 9, 19, Caes. B. C. 2, 39; — *not.*: *forclassigste* *Former* af *homo* f. *homo* *ere*: *homonem*, Enn., e. *homonēs*, Naevius; vid. Fest. p. 100.

hōmoēmēria, ae, f., *ὁμοιομήρεια*: Grundstøffernes *figet*, Serv. ad Virg. Aen. 4, 625; (paa *Græst*, Lucr. 1, 830). — *hōmoeprophēron*, i, n., *ὁμοιοπρόφηρον*: flere paa hinanden følgende Ordss Begyndelse m. samme Begynd., Capella. — *hōmoepoptolos*, on, *ὁμοιοπτολος*: med *ligedan* *Endelse* el. *Cafus*, Capella. — *hōmoēotēleuton*, i, n., *ὁμοιοτέλετον*: *figelydende* *Udgang* el. *Ende*, Rimet, Capella.

Hōmōle, es, f., *Ὁμόλη*: *heist* *Bierg* i Thesalien ved Tempe, Virg. Aen. 7, 675; — b) *df.* *Hōmōlōydes*, um, (sc. portae), *Ὁμολοίδες πόλαι*: *Port* i Theben, (neml. benævnt efter Bierget *Hōmōle*, hvorefter Cadmæerne bære *fornice*), Stat. Theb. 7, 252. — *hōmōny-mus*, 3, *ὁμόνυμος*: *sem* *fører* *det* *samme* *Navn*; quae *homonyma* *vocantur*, at *taurus*, *animal* *sit*, an

mons, an signum in coelo, etc., Quintil. 8, 2, 13. — *hōmōtōnus*, 3, *δωτόρος*; i Samklang; *homotona*, orum: samstemmende Strænge, Vitruv. — *hōmōnūsus*, *δωοόναος*: af el. med det samme Bæsen, consubstantialis, Hieronym.

hōmullus, (-ilus), i, m., demin.: ringe el. svagt Menneſke, Lucr. 3, 927; — egf. m. Jærgagt, Cic. Pis. 25; — *hōmuncio*, ōnis, m., demin.: = frgd., Cic. Acad. 2, 13, Senec. Ep. 116; — egf. comiſt: en Pudsling, ovl.; vid. Suet. in Vita Horatii; o. — *hōmunculus*, i, m., demin.: = frgd.; vid. Cic. Tusc. 1, 9; men Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5: hem, nos homunculi indignamur, si etc.! — [homo].

hōnestamentum, i, n., [honesto]: hædrende Smykke el. Byrdeſſe; — nullo honestamento eget virtus, Senec. Ep. 66; — egf. in pl., Gell. 10, 26. — *hōnestas*, atis, f., [honestus]; 1) (eſter honestus nr. 1): Hære el. Anſeſſe el. gødt Ravn iblandt Menneſkene; — honestatem omnem amittere, Cic. R. Am. 39; ligel. honestate spoliatus, id. Rab. Post. 16; cf. Cic. Off. 1, 2, o. id. Arch. 6; men honestatis gratia (nominare, for at bevise nogen Hære), id. R. Am. 6; — egf. de ydre Tegn paa Hære, hædrende Belønning, ovl.: odio alienae honestatis, Liv. 1, 47; — ligel. in pl., Cic. Mur. 43: ceteris ante partis honestatibus privare etc.; — B) „meton.“: honestates, f. honesti homines, id. Sest. 51; — 11) (eſtere honestus nr. 11): en ædel og dygtig Tænke- og Handlemaade, Værdighed, ovl.; — egf. Dyden ſelve; — in officio colendo sita est vitae honestas omnis, vid. Cic. Off. 1, 2, o. id. ibd. 13, ogf. id. Fin. 2, 15, o. Quintil. 3, 8, 26, ogf. Suet. Gramm. 13, o. Cic. Att. 7, 11; — B) „verf.“ paa Ting og Begreber: Stienhed, Smykke; ſaal. = testudinis, vid. Cic. Quint. Fr. 3, 1; si est honestas in rebus ipsis, etc., vid. id. d. Or. 3, 31.

hōnesto, adv. 1) (eſter honestus nr. 1): anſeſt el. fornemt; honeste natus, (af hæderlig Byrd), Suet. Aug. 43; — 11) (eſtere honestus nr. 11): hæderlig el. værdigen; — honeste factis veritas sufficit, Plin. Ep. 7, 33; ∞ vivere, Ter., valde se honeste gerunt, Cic. Att. 6, 1; — honestus hic, quam Pompejus etc., id. Off. 3, 30; men quae etc., in amicorum rebus sunt honestissime, Cic. Lael. 16; — B) egf.: med ydre Hæder; — quo honestus caderet, Suet. Caes. 82; cf. Ovid. Fast. 2, 833; — egf. ſmukt, pæſſende, Cic. Qu. Fr. 3, 1. — *hōnestitudo*, inis, f., [honestus]; ferel. Biform af honestas nr. 11: Hæderlighed el. Hæderſæſſenhed, Attius ap. Non.

hōnesto, avi, atum, 1, v. a., [honestus]: gier anſeſtig el. ſmukt; arma honestabant (eum), Liv. 26, 5; formam pudor honestabat, Curt.; ogf. „atm.“: ærer el. hæder, gier el. bevifer (nogen) Hære; — quam me tanto honore honestas, Plaut. Capt. 2, 2, 106; cf. Sall. Catil. 35, o. Cic. Off. 2, 6; men domino domus honestanda, id. ibd. 1, 39; — B) „verf.“: a) med Hensyn paa Tælen; ∞ orationem, (udsmykke den med Figurer, ovl.), Auct. ad Her. 4, 56; cf. id. 2, 18; — b) med hæderlighed el. moralifk Hensyn; ∞ dicta factis, (holde ſine Ord i Hære, hæderligen at opfylde ſit Loſte), Plaut. Stich. 2, 1, 7; cf. Cic. Catil. 1, 12: non modo se non contaminant, sed etiam honestant, etc.

hōnestus, 3, [honor, honor]: med ſtor Hære, ærefuld, ovl.; df. 1) ſom ſtaar i ſtor Hære el. Anſeſſe, meget æret el. anſeet, honoratus; — honestus homo et nobilis, Cic.; amplae et honestae familiae plebejae, id. Mur. 7; milites honestissimi sui generis, Caes.; cf. id. B. C. 1, 51; men Liv. 1, 4: quia deus auctor honestior culpa; — tam grave, tam firmum, tam honestum municipium, Cic. Fam. 13, 4; honestiore iudicio confictari, id. Quint. 13; men id. Fam. 1, 2: is dies honestissimus nobis in senatu etc.; ∞ pauperes, vid. Vell. 2, 129; men omnium honestarum rerum

egens, (manglende Alt, hvad der horer til en fornem Stand), Sall. Jug. 14; — 11) hvad der bringer el. forſtaffer Hære, ærefuld, færdig, hæderlig, værdig, dygtig; — haec inter amicos honesta certatio, Cic. Lael. 9; cf. id. ibd. 13: nullam honestam rem actionemve etc.; vitam hanc rusticam honestissimam etc., id. Am. 13; ligel. in superl., ∞ praecepta, Quintil., testimonia, id.; — honestum, quod ... per se ipsum possit jure laudari, id. Fam. 2, 11; cf. id. Leg. 1, 18: et jus et omne honestum sua sponte esse expetendum; men natura adjudicantur omnia honesta et turpia, id. ibd. 16: nullum est honestorum turpiumque consortium, Quintil.; — B) „verf.“ o. navnlt. m. Hensyn paa et Hæde el. paa det Hæde hos en Gienſtand: ſtion, artig, ædel, ovl.; — ∞ facies et liberalis, Ter.; cf. Suet. Tib. 68; men caput ... detectus honestum (puer), Virg. Aen. 10, 133; cf. Hor. Sat. 1, 2, 84; — men ∞ equi, Virg., asini, Varr.; ager honestior, id.

hōnor, (hos Hære oftere honos), oris, m.: den derimod beviste Hære, en Hæresbeviſning; 1) „egenl.“: A) „atm.“: honos ... praemium virtutis, iudicio studioque civium delatum ad aliquem, Cic. Brut. 81; honos alit artes, id. Tusc. 1, 2; honorem alicui habere el. tribuere, id., praestare, Ovid., bevise nogen Hære; ligel. honore aliquem afficere, Cic., angere, Caes.; ligel. habere aliquem in honore, ogf. honore praecipuo, Caes.; cf. Virg. Aen. 1, 334; men esse in honore apud aliquem, Cic., (være i Anſeſſe hos nogen); cf. Caes. B. G. 6, 13: esse aliquo numero atque honore etc.; — honorem poetis non fuisse, (at de ifte ere blevne ærede), Cic. Tusc. 1, 2; in honorem sexus, Quintil.; cf. Hor. Od. 1, 7, 8; men honoris causa, (med ſtydlig Hæder), Cic. Quint. 2, oftere; — quod honori ducitur, (holdeſe for en Hære), Sall. Jug. 11; — egf. den Anſeſſe el. det Værd, hvori noget helſedeſ; Præmium (vino) ... etiam nunc honor durat, Plin. 14, 5; cf. Hor. A. P. 71, o. Cic. Orat. 36; — B) „verf.“: Hærespoſt el. Statsembede; — honoribus operam dare, Nep. Cato 1; ad imperia et honores niti etc., Sall. Jug. 19; honores petere, capere, gerere e re publica; vid. Nep. Att. 6; honorem inire, Suet.; honore abire, id.; honorem illum etc., Cic. Verr. 5, 11, (i. e. quaesturam); men honore acto, Liv. 9, 26, (i. e. dictatura finita); mandare honores hominibus novis, Cic. Verr. 4, 37; men Suet. Aug. 26: magistratus atque honores etc.; — bb) hertil mæſtes: a) honoris causa (aliquem nominare el. appellare), omtr. vert: med ſtydlig Hærespoſt; vid. Cic. R. Am. 2, o. id. R. Com. 6; — b) honorem praefari el. dicere, (omtr. vert: med Tugt at ſige, neml. ſom Udflydning for det Anſeſſelige i Hærespoſt); vid. Cic. Fam. 9, 22, o. Plin. 28, 24; ligel. honor aurius sit, Curt.; — 2) perſonificeret findes ogf. Honor ſom Guddom, Cic. Leg. 2, 23; cf. id. Verr. 4, 51, Val. Max. 1, 1, 8, o. A.; — 11) „verf.“: A) „concret.“: hvad der bringes el. pæſes ſom Hæresbeviſning; df. Hæresgave, Belønning, Seierspris, hæderlig Begravelse, ovl.; — ut medico honor haberetur, (at han ſit en Doucentur), Cic. Fam. 16, 9; men Virg. Aen. 3, 365: geminum pugnae proponit honorem; cf. Ovid. Met. 11, 216; — arae ... honore, donis cumulatur, Liv. 8, 33; cf. Virg. Aen. 1, 632, o. id. ibd. 3, 118; — mortis honore carentes, (de Hægrævne), id. ibd. 6, 333; ligel. sine honore sepulcri, Ovid.; — endel. cui honos habitus est, (ſom har faaet et Legat), Dig.; — B) objectivt: Tilhæd el. Veſtaffænde, ſom medforer Hære; df. Byrdeſſe, Smykke, Stenbede; (ſaal. „poet.“); — Aquilo silvis decussit honorem, (denſ Smykke el. Løv), Virg. Ge. 2, 401; cf. Hor. Epod. 11, 6, v. id. ibd. 17, 18; ligel. in pl.: laetos oculis afflavit honores, Virg. Aen. 1, 591; cf. Hor. Od. 1, 17, 16: Ruris honorum opulenta (copia) etc.; ligel. aetatis honores, Sil.; ligel. formae honores, id.

id. ibd. 12, 453; — egf. om Dyrerne; vid. Cic. Fin. 5, 11; — b) c. acc.; dum procellas Cautus horrescis, Hor. Od. 2, 10, 3; Nec tu mensuram morsus horresce futuros, Virg. Aen. 3, 394; nullos horrescere visus, Val. Fl.; — B) at blivse frættelig, at indjage Ætraf; faat. om Ymet, Lucr. 6, 261; cf. Sil. 1, 134.

horreum, i, n.: Sybvaringssted for kornet (sar), Kermagazin el. Kornlade, edl.; — Illius immensae ruperunt horrea messes, Virg. Ge. 1, 49; ∞ agri Campani, (Kornslag derfer), Cic. Agr. 2, 33; — horrea frumenti, Plin.; — egf. absol.: horrea ponere, Liv., constituere, Caes., (anlæggje Kærnaadssteder); — b) egf. „alm.“: Sjlagssted el. Magazin for ethvert Slags Varer; — merces in horreo ponere, Dig.; ∞ penurium, (Mærked), ibd.; ∞ pensile, (Stølpedel), ibd.; — navn. egf. Vinerylag el. Vinflasker, fig.; cf. Hor. Od. 3, 28, 7, o. id. ibd. 1, 12, 18; — egf. Forvaringssted til Veger, til Etater, edl.; vid. Senec. Ep. 45, o. Plin. Ep. 8, 18; — b) „pect.“ overf.“ egf.: en Vistade, Virg. Ge. 4, 250; figel. Ovid. Trist. 5, 6, 39; en Myretue.

horribilis, e, [horreo]; 1) „egent.“: forfrættelig, gyffel; — horribile est, c. inf., Cic. Quint. 31; compar., horribilius est, figel. c. inf., ibd.; men Caes. B. G. 5, 14: hoc horribiliore aspectu sunt etc.; — ∞ formidines, Cic. Fin. 1, 19; ∞ spectaculum, Sall.; egf. affyffelig, forbandet, libellus, Catull. 14, 12; — 11) „fig.“: uuaadelig, uhyre, utreflig, vigilantia, celeritas, etc., vid. Cic. Att. 8, 9; — ∞ secretum, vid. Petron. Sat. 21; df. — adv. horribiliter: vidunderlig, utreflig, scribere orationem, M. Aur. ap. Front. — horricōmis, e, [horreo, coma]: med beriere el. frittende Haar, canis, Appul., hircus, id.

horride, adv. af horridus; epdrl.: hvas el. ujevnt; df. sædv. „fig.“; 1) haardt, strængt, barf, alloqui (milies), Tac. Hist. 1, 82, (over compar. horridus, opp. mitius); — 2) raat, simpelt, upyntet, dicere, Cic. Orat. 9; cf. id. ibd. 25; men ∞ vivere, id. Quint. 18: leve yderst simpelt. — horridulus, 3, demin. af horridus: noget fremragende el. udstaaende, papillae, Plaut.; men ∞ caput, Lucil. ap. Non., (berstet el. uskæmmet); ∞ puer, Martial. 10, 89, (upyntet); — b) zittrende el. tyffende (af Kulde), Pers. 1, 54; — 11) „fig.“ om Jorebraget: ∞ orationes Catonis, Cic. Orat. 45, (blottede ser erateristiske Prydelfer); cf. id. Att. 2, 1: tua illa ... horridula atque inconsta etc.

horridus, 3, [horreo]: fremragende, frittende i Veiret, ru, hvas, pigget, berstet; m. o. ub. abl.; — hastilibus horrida myrtus, Virg. Aen. 3, 23; horrida spinis arbor, Plin.; men comp. c. abl.: horridior rusco, Virg. Ecl. 7, 42; — ∞ sus, Virg.; ∞ caesaries, Ovid., barba, Cic. Coel. 14; — b) df. egf. hvas, ru, ujevn, hvaslig, uanfelig; — ∞ jecur, Cic. Div. 2, 13; ∞ campus, id. Verr. 3, 18; — egf. zittrende af Kulde, forføsset, Ovid. Am. 2, 16, 19; — „pect.“ egf. fald, December, Martial.; figel. bruma horrida gelu, Virg. Ge. 3, 412; — b) hvas, flarp, bitter; — ∞ sapor, Plin.; ∞ pomum, id.; — egf. anstødelig for Diet, uanfelig, campus, f. evenf.; — egf. fleddende el. flurrende el. dunkel for Dret; — littera horrida, Quintil. 12, 10, 28; — 11) „fig.“; A) „overf.“: frættelig, rædfom, gyffel, grando, Virg., acies, id., proelia, id., castra, id.; men Boreas horridus ira, Ovid. Met. 6, 685; cf. Plin. 13, 4; men Ovid. Pont. 1, 3, 84: horridior locus, (frætteligere Dpheltsted); — horridi fluctus, Hor. Epod. 10, 3; cf. Virg. Aen. 9, 670; — 2) „bef.“ egf.; a) flært, høstigt; ruta horrida ad effectum, Plin. 20, 61, (som virker flært); — b) raat el. hvaslig el. anstødelig, f. evenf.; egf. kan hidsføres Lucr. 6, 1267: corpora paedore horrida; men Ovid. Am. 3, 6, 47: quamvis erat horrida cultu, (i en simpelt Dragt); cf. Virg. Aen. 5, 37; — B) „ment.“; a) navn. om Jorebraget: raat el. upyntet, uden ora-

teristiske Prydelfer; prisco illo et horrido modo dicendi, Liv. 2, 32; ∞ oratio, Cic.; figel. horridiora quaedam Cato nis verba, id.; — egf. om Taleren, id. Brut. 31: Tubero, ut vita, sic oratione, durns, incultus, horridus; — b) om Characterer og Personer: stræng, barf; — horridus vita, f. evenf.; cf. Plin. Ep. 3, 3: vir ... paullo horridior el. durior; f. egf. Vell. 2, 11, und. hirtus; men Hor. Od. 3, 21, 10, kan horridus bede: inhuman el. frættende; men horrida virtus, Sil. 11, 205, (i. e. severa el. incorrupta).

horrifer, a, um, [horror, fero]: rædfelbringende, rædfelfuld, ifrættelig, Boreas, Ovid., Erinnyis, id.; cf. Lucr. 3, 1026; men Pacuv. ap. Cic. Orat. 46: prodigium horrif. rum ... pavos, (f. prodigiorum horrif. erum etc.). — *horrificālis, e: = horrificus, luctus, Attius ap. Non.; — horrifice, adv.: med Rædfel; df. „overf.“: med hellig Rædfel el. Gyfen el. Værefrgt, Lucr. 2, 609; cf. id. 4, 39; o. — horrifico, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egent.“: gior ru el. hvas el. ujevn; — mare horrificans Zephyrus, (som overrer Havet), Catull. 64, 270; — 11) „fig.“: gior forfærelig; ore ferarum ... horrificant galeas, Sil.; cf. Flor. 3, 21; — b) egf. „mentalt“: stræffer, forfarber, Virg. Aen. 4, 465; af — horrificus, 3, [horror, facio]: som hæver el. reiser i Veiret; df. „pect.“: som flaaer el. vitter i Veiret, caesaries, Lucan. 2, 372; — 11) ostere „overf.“: som vækker Ætraf el. Gyfen, frættelig, forførdelig; — horrificis ... tonat Aetna ruinis, Virg. Aen. 3, 571; ∞ letum, id., bustum, Lucr., fulmen, Val. Fl.

horripilo, are, v. n., [horreo, pilus]: at have stride el. frittende Haar el. Berstet, Appul. — horrisōnus, 3, [horreo, sono]: som tener el. bruser frætteligen el. rædfemt, fragor, Lucr., fremitus, Virg.; ∞ fretum, Cic. poet. Tusc. 2, 10, (ex Aeschilo); cf. Virg. Aen. 6, 573.

horror, oris, m., [horreo]; 1) epdrl. o. „pect.“: Fremragning, at flaae el. frutte i Veiret; — ∞ comarum, Lucan.; figel. tremere horrore, (som Hæbet: at væde overrø), id.; — B) df. „overf.“: Talsens Ræbbed og Ustøbenhed; — veterem illum horrorem malum, quam istam novam licentiam, Quintil. 8, 5, 34; — 11) „fig.“; A) Zittren el. zittrende Bevægelse; 1) „alm.“: — tremulo ramos horrore moveri, Ovid. Met. 9, 345; cf. Flor. 2, 6; — 2) „bef.“; a) Gyfen el. at gysse af Kulde, egf. af Jæberfælde; — mihi frigidus horror membra quatit, Virg. Aen. 3, 29; men Cic. Att. 12, 6: quoniam sine horrore est, (uden Jæberfælde); — b) Gyfen el. Dysten ifølge Ætraf, Jorfarfælde; — vid. Lucr. 3, 292; men Cic. Att. 8, 6: qui hic horror perfudit! figel. me luridus occupat horror, Ovid. Met. 14, 198; — c) en hellig el. religiøs Gyfen el. Værefrgt; vid. Lucr. 3, 29; figel. animos horrore imbuere, Liv. 39, 8; cf. id. 1, 16: perfusus horrore etc.; — B) hvas der vækker Gyfen el. Jorfarfælde el. Overvælfelse; — serrae stridentis acerbum Horrorem etc., Lucr. 2, 411; cf. id. 3, 1047, o. Sil. 15, 340; men ferri naturae frigidus horror, Lucr. 6, 1010.

horsum, adv., [ctr. f. huc vorsum]: vendt herimod, d. e. herhvid; (forcl. Ord); — horsum pergunt, Ter. Heec. 3, 4, 36; horsum se capessit, Plaut. Rud. 1, 2, 83; cf. Ter. Eun. 2, 1, 13.

Hortālus, i, m.: Tilnavn til Taleren Qu. Hortensius, egf. til hans Efterfølgere; vid. Cic. Att. 2, 25, o. Tac. Ann. 2, 37. — *hortāmen, inis, n.: Opmuntringsmiddel; ∞ ad omnia pro re publica audenda, Liv. 10, 29; — egf. Opmuntringstale el. Opmuntring, Ovid. Met. 1, 277; egf. in pl., Tac. Germ. 7; o. — hortāmentum, i, n., ligefom frgt.: Opmuntringsmiddel; — ea cuncta Romanis hortamento erant, Sall. Jug. 103; quae magna etiam absentibus hortamenta animi, Liv. 7, 11; cf. Tac. Hist. 4, 18; —

[hortor]. — Hortanum, i, n.: By i Etrurien, Plin. 3, 8; cf. — Hortinae classes, Virg. Aen. 7, 716.

*hortatio, onis, f.: Dymntring el. Germaning; ∞ tua, (din Germaning til mig), Cic. Fin. 5, 2; non hortationes, sed precibus etc., id. Qu. Fr. 1, 1, 14; — Hortationes ad philosophiam, vid. Suet. Aug. 85; o. — hortativus, 3: horende til Dymntring el. Germaning; men fædd. „technisk“; a) i Helvetien; ∞ genus, (i. e. deliberativum et suasionum), Quintil. 5, 10, 83; — b) i Grammatiken; ∞ adverbia: eja, age, etc., Priscian.; — [hortor].

*hortator, oris, m.: som opmuntrer el. formaner, ad aliquid, Cic.; — ostere c. gen.; quum ejus studii tibi et hortator et magister esset domi, id. d. Or. 1, 55; — pugnae, Ovid., scelorum, Virg.; — B) „bef.“ i Somandspørg: etflags Vaadsmænd, der giver Signal til Hørsfollene; vid. Plant. Merc. 4, 2, 5; cf. Ovid. Met. 3, 618; — cf. fem. hortatrix, icis; ∞ leti (gloria), Stat.; velut hortatrix manus, Quintil. 11, 3, 103; o. — hortatus, us, m., ligesom hortatio: Germaning el. Dymntring; færd. in abl.; — hujus hortatu praecipisque etc., Cic. Arch. 1; cf. Caes. B. C. 3, 86; — „poet.“ ogs. in pl., Ovid. Met. 7, 339, Val. Fl.; — [hortor].

Hortensianus, 3, f. und. 2. Hortensius. — *hortensis, e, ligesom flgd.: som findes i en Have, lira, (Havefure), Colum.; o. — 1. hortensius, 3: = flgd., bulbi, (Haveleg), Plin.; — estere absol., hortensia, orum: Havevarter el. Koffenurter; vid. Plin. 19, 31 o. 42, osiere. — 2. Hortensius, a: romersk Slægt: o. Personnaen, hvoraf her mærkes, den berømte Taler: Qu. Hortensius, Cicero's Samtidige og Ven; — vid. Cic. Brut. 64, ogs. id. ibd. 92 flgd.; f. ogs. Quintil. 11, 3, 8, o. id. 12, 10, 11; var ogs. eretif Digter; vid. Ovid. Trist. 2, 441; — not. a: om hans Datter Hortensia, vid. Quintil. 1, 1, 6, o. Val. Max. 8, 3, 3; — not. b: under Titelen Hortensius færd Cicero et Barf: de Philosophia, men hvoraf alene Brudstykker haves; — B) cf. 1) Hortensius, 3, lex, Dig., Plin. 16, 15; — 2) Hortensianus, 3, aedes, Suet. Aug. 72; men Cic. Att. 4, 6: ut scribam illa Hortensiana, (i. e. libros de philosophia, f. ovenf.). — 3. Hortensius, 3, f. und. flgd. — Hortinus, 3, f. und. Hortanum.

hortor, atus sum, 1, v. dep. a., [f. horitor af d. forcl. hortio, bef. m. *horvuu*, ogs. m. orior]; oprdl.: sætter i stærk Bevægelse; ∞ canes, Ovid., equos, id., vitulos, Virg.; df. 1) „alm.“: sporer el. driver til Virksomhed, opmuntrer, tilskynder, odt.; — ordentl. c. acc. pers., ogs. m. ad el. in aliquid, ogs. m. ut el. ne el. m. blot conj., ogs. m. de aliqua re, el. m. aliquid, ogs. c. infin., ogs. absol.; — ∞ remiges, vid. Plaut. Merc. 4, 2, 5; haec eo spectant ... ut te hortor et suadeam, Cic. Fam. 13, 4; men ∞ verbis, m. flgd. or. dir., Hor. Ep. 2, 2, 35; — ∞ ad laudem, Cic., ad quaerendum, Quintil.; men ∞ in proelia dictis, Virg. Aen. 11, 621; ∞ in amicitiam iungendum, Liv. 43, 19; — ∞ aliquid de concilianda pace, Caes. B. C. 1, 26; cf. Cic. Fam. 16, 19; — magno opere te hortor, ut etc., id. Off. 1, 1; petit atque hortatur, ut etc., Caes. B. G. 1, 19; cf. Sall. Catil. 59; — hortatur suos, ne animo deficiant, Caes.; cf. id. B. G. 5, 38; — fremdeles c. conj., (efter d. udsaldne ut), id. B. C. 1, 21; cf. Liv. 6, 15, o. Suet. Aug. 3; — men c. acc. (efter d. udsaldne ad el. in, m. o. nd. acc. pers.); quod te iamdudum hortor, Cic. Catil. 1, 5; men equidem pacem hortari non desino, id. Att. 7, 14; cf. Ovid. Her. 19, 187; — men c. inf. el. m. Objectsfættning; hortaturque sequi etc., Ovid. Met. 8, 215; cf. Hor. Ep. 1, 1, 69, o. Suet. Tib. 72; — entef. absol.; vid. Caes. B. G. 1, 18, o. id. ibd. 7, 26; — bb) er ogs. at mærke; a) hos Begrebssubjuncter; multae res Gallos

ad hoc consilium hortabantur, Caes. B. G. 3, 18; cf. Cic. Sest. 3; — b) Ordspørg: hortari currentem, (skynde paa den Jænde), Cic. Fin. 5, 2; f. ogs. und. curro; — II) „bef.“ i Krigsførg: at opmuntre til Kamp; suos hortatus etc., Caes. B. G. 3, 19; men pauca (i. e. paucis) pro tempore milites hortatus, Sall. Jug. 19; — not.: fielt. m. passiv. Bem.; ab amicis hortaretur, Varr. ap. Priscian.; ligel. Auct. B. Hisp. 1: hoste hortato, etc.

*hortualis, e, [hortus], efterel. f. hortensis; ∞ pastinaca, Appul. — hortulanus, 3, ligesom flgd., efterel. f. hortensis; ∞ secessus, Tertull.; — b) df. subst. hortulanus, i, m.: Havemand, Gartner, Macroh.; af — hortulus, i, m., demin. af hortus: liden Have, Catull., Juvenal.; — ogs. in pl.: Haveanlæg, Lyfsted el. Landsted med Hauge, Cic. Off. 3, 14; — ogs. ere hortuli: Afdelinger i Vinberget; ipsa hortulorum descriptio, Colum. 4, 18; — b) „alleg.“ er Cic. N. D. 1, 43: ejus (i. e. Democriti) fontibus hortulos suos Epicurus irrigavit.

hortus, i, m., [den svagere Udtale af *χοῖρος*, i. e. septum, et Segn]: en Have (i Ordets videste Forstand), Koffenhavn el. Urtehave, osv.; — ex horto plebi macellum, Plin. 19, 19 flgd.; cf. Cic. d. Senect. 16; — ∞ aprieus, id., pinguior et rusticus, Plin. Ep.; hortum conducere, Colum.; — ligel. in pl., (som bestaaende af flere Dels), hortos colere, Virg. Ge. 4, 118, conserere, Varr.; — b) ligel. in pl.: Vindhavn el. Lyfsted; horti Maecenatiani, Sallustiani, etc.; cf. Cic. Phil. 2, 6; f. ogs. Plin. Ep. 8, 18; — ogs. undert. Landgaard el. Vistsgaard, altf. f. villa; vid. Plin. 19, 19 flgd.; — ogs. en Afdeling i Vinberget; vites disponere in propriis hortos, Colum. 3, 20; — II) „met.“: Havevarter el. Grønfarer, Cato; irriguo nihil est elutius horto, Hor. Sat. 2, 4, 16.

Horus, i, m., *Ἥρος*; 1) hos Egyptierne: en Berømt paa Solen el. paa Solguden, Macroh.; — 2) en Konge i Asorien, om hvem f. Plin. 30, 51; — 3) en Astrolog af Babylonien, Prop. 4, 1, 79.

hospes, itis, m., [bef. m. hostis, d. e. den Fremmede]; 1) oprdl. el. „agent.“: en Gæst, den som Gæst behandlede Fremmede; df. en Gæstevæn el. Ven, *ἑσπες*; — in quam (domum) hospites multi recipiendi, Cic. Off. 1, 39; cf. id. ibd. 3, 33; men id. Agr. 2, 31: jam non hospites, sed peregrini et advenae etc.; — ogs. en Besøgende; vid. Hor. Sat. 2, 2, 118, o. id. ibd. 2, 4, 17; — II) „overf.“ o. analogt m. *ἑσπες*; A) som modtager en Gæst el. Gæstevæn, en Gæstevæn, en Vert; — alterum ad cauponem devertisse, alterum ad hospitium, Cic. Div. 1, 37; — df. Cic. Deiot. 3: per dextram istam ... quam hospes hospitii porrexisti, (som Ven til Ven); cf. Ovid. Met. 1, 144; — b) rimel. ogs. f. caupo: Herbergerer el. Gæstgiver; vid. Hor. Sat. 1, 5, 71; — B) den Fremmede, d. e. som er fremmed el. udsendt paa et Sted el. ubekendt med Forholdene; — addeone hospes hujusce urbis (es) ... ut etc.? Cic. Rab. perd. 10; cf. id. d. Or. 1, 50, o. id. Acad. 1, 3; — b) navn. ogs. i Titale til en Fremmed el. voc. hospes, ligesom *ἑσπες*: kiære Fremmede! odt.; vid. Cic. Brut. 46, id. (poet.) Tusc. 1, 42, ogs. Propert. 4, 1, in.; — C) om Ting og Begreber som adj., (alene flbt. o. „poet.“): gæstfri el. gæstfærdig, ventlig, odt.; hospitibus tectis, Stat.; hospite cymba, id.; hospes honor, Claudian.

hospita, ae, f., f. und. hospitus. — hospitaelum, i, n., [hospitor]: Herberge el. Vertshus, Dig., inc. — hospitalis, e, [hospes]: horende til Gæster el. til Gæstevæner; ∞ deversorium, Liv., cubiculum, id.; — ∞ sedes, (hvor nogen er alene til Gæst), Cic. Agr. 2, 17; men ∞ caedes, (Mordet paa en Gæstevæn); vid. Liv. 25, 18; — ∞ tessera, (det Tegn, som Gæstevænnen har at fremvise); deum hospiti-

talem et tesseram mecum fero, Plaut. Poen. 5, 1, 25; cf. id. ibd. 5, 2, 87 flgd.; Juppiter hospitalis, (som Giestherrens Beskytter), Cic. Qu. Fr. 2, 12; cf. id. Verr. 4, 22: illud insigne hospitalium deorum ex hospitali mensa tollere; — b) egf. giestfri el. giestmilde; hospitalem ... in suos curiales etc., Cic. Off. 2, 18; hospitalissimus et amicusimus etc., id. Verr. 1, 26; — B) df. subst.: 1) hospitalis, is, m.: fremmed el. Besøgende, Plin. 9, 8; — 2) hospitalia, lum, n.: a) Giesteværelse, Vitruv.; — b) Indgangse for fremmede til Skuespillene, id.; — II) "fig." om Ting og Begreber; — ∞ tellus, Senec. Oed. 259: nihil hospitalis mari (Campano: intet Hav har flere og bedre Havne), Flor. 1, 16; — egf. e. dat.; solum advenis (se. arboribus) hospitale, Plin. 17, 14; men ∞ aquae, vid. id. 2, 106.

*hospitalitas, atis, f. Giestfrihed el. Giestmildehed, Cic. Off. 2, 18, o. Martial. 4, 64; — II) den fremmedes Tilstand, at være fremmed, Macrobi.; o. — hospitaliter, adv.: giestfrit el. giestmildt; ∞ invitati per domos, Liv. 1, 9; oppr. hostiliter, id. 6, 26; — [hospitalis].

hospitiolum, i, n., demin.: liden Verberge el. Vertshus, Dig.; af — hospitium, i, n., [hospes]; I) "alm.": Giesteventskab; — hospitio amicitiae conjungi etc., Cic. Qu. Fr. 1, 1, 5; cf. id. R. Am. 6, o. Caes. B. G. 1, 47; men id. B. C. 2, 25: huic paternum hospitium cum Pompejo intercedebat; men Liv. 37, 51: cum quo (rege) et privatum singulis et publicum civitati nostrae est hospitium; cf. id. Balb. 18, o. id. Catil. 4, 11; — men "poet.": jungimus hospitio dextras, Virg. Aen. 3, 83; cf. id. ibd. 4, 51, o. Hor. Sat. 2, 6, 83; — II) "bef.": giestfri Medtagelse; df. "conerere": Giestens el. den fremmedes Opholdssted, Verberge, Vægs, Dværtter, oel.; — accipere aliquem hospitio agresti, Cic. Att. 2, 16; cf. id. Div. 2, 37; men ex vita decedo, tamquam ex hospitio, etc., id. d. Senec. 23; men "alleg.", id. d. Or. 2, 58; — ∞ publicum, Liv. 5, 28; men hospitia singulorum, (veres Dværtter), Suet. Ner. 47; cf. id. Tiber. 37; — men "poet.": Hospitio prohibemur arenae, Virg. Aen. 1, 510; — egf. "everf." om Dyrenes Ophold el. Stæde; vid. Virg. Ge. 3, 343, o. Plin. 10, 33; — men comitē "everf." om et Fangehus, Plaut. Amph. 1, 1, 8; men me ... hospitio pugnae accepturus est, id. ibd. 140; cf. id. Capt. 3, 3, 8.

*hospitivus, 3: hørende til en Giest el. Vert; ∞ viridaria, Spart. Hadrian. 12; o. — hospitor, ari, v. dep. n.: at være el. ophelde sig (hos nogen) som fremmed; df. fide.: at være indkvarteret paa et Sted, Cod. Theod.; — men "alleg.": veniant (ad sapientem opes), hospitentur, Senec. Vit. beat. 23; cf. id. Ep. 31; — men "everf.": eastanea translata nescit hospitari, (trives ikke i fremmed Grund), Plin. 17, 34; cf. id. 6, 22, om Neden Ganges: in quodam laeu hospitari; — [hospes].

hospitus, 3, [hospes]; I) "egenl.": fremmed, som befinder sig paa et fremmed Sted; df. hospita, ae, (se. femina), Ter. Andr. 2, 6, 7; cf. Cic. Att. 5, 1: ego hic sum hospita, (alene fremmed el. som Giest); — b) df. "poet." om Ting; ∞ aequora: fremmede el. ukjendte Havne, Virg. Aen. 3, 777; men ∞ navis, Ovid. Fast. 1, 393, (som besøger fremmede Steder); — II) "everf.": som optager el. mottager fremmede; df. hospita (se. femina), Giesteværelse, Cic.; sedv. Vertine, id. Verr. 2, 8 o. 36; cf. Hor. Od. 1, 15, 2; egf. e. dat.; hospita Teueris, Virg. Aen. 6, 93; — b) "poet." egf. om Ting; ∞ tellus, id. ibd. 3, 593; ∞ flumina, Stat.; men Virg. Ge. 3, 362: unda (se. gelu concretæ) ... hospita plaustris, (tienslig for Bøgne, hvorefter Bøgne kunne fløde); — inter vina hospita (i. e. hospitalia), Val. Fl.

hostia, ae, f., [2. hostio; vid. Fest. p. 102 Müll.; dog Ovid. Fast. 1, 336: Hostibus amotis hostia nomen

habet]; I) "alm.": Offerdyr til Guderens Udsoning, Stagt, offer el. Seneffer; — hostiam immolare, Cic. Div. 1, 42, mactare, Virg., ferire, Tac., immolare Jovi, Nep. Hann. 2; cf. Virg. Aen. 1, 338, egf. id. Ge. 1, 345, o. id. ibd. 3, 486; — "bef." marfæs Cic. Leg. 2, 12: quibus hostis immolandum cuique deo, cui majoribus, cui lactentibus, etc.; cf. Liv. 22, 1, egf. id. 31, 15; — hostiis piare prodigia, Tac. Hist. 5, 13; — ∞ humana, (Menneskeoffer), Plin. 8, 34; oftere in pl.; vid. Cic. Fonte. 10, o. Tac. Germ. 9; — II) "bef." er paa Himmelen Hostia: et Stjernebilledet, (el. en Del af Stjernebilledet Centauren), Cic. Arat., Hygin. Astron. 3, 37; df. — hostiatus, 3: forsynet med Offerdyr; aequis vos erat Candidatas venire hostiatusque etc., Plaut. Rud. 1, 5, 12.

hosticus, 3, [hostis]: hørende til Jænten, fiendslig, tellus, Ovid., moenia, Hor., ensis, id., incursions, Colum.; — b) f. hosticus ager, Liv. 44, 13, brugt egf. absol. hosticum: Jæntens Land, id. 8, 38, o. Plin. Pan. 29; — men "everf." som adv.: hosticum spirare, (være fiendslig fundet), Tertull. — hostifer, a, um, [i. e. hostem se ferens]: fiendslig el. fiendst, Manil. — hostifice, adv.: fiendsligen el. fiendst, miscere sanguem (ferel. f. sanguinem), Attius ap. Non.; af — hostificus, 3, [hostis, facio]: fiendst, ferdærvelig; o hostificumque diem! Attius ap. Non.

Hostilina, ae, f., [1. hostio, i. e. aequo]: Gubinden for Arenes lige høje Vært, Augustin. — hostilis, e, [hostis]: fiendslig el. fiendst; df. I) "alm.": hørende til el. kommende fra Jænten, terra, Cic., naves, Hor., insidiae, Plaut.; men ∞ aratrum, vid. Hor. Od. 1, 16, 21; conditiones pactionesque hostiles, (som ere indgaaede med Jænten), Cic. Off. 3, 29; ∞ metus, (Frygt for Jænten), Sall.: cf. Tac. Ann. 13, 57: ∞ minae in ipsos vertebant; men ∞ expugnatio, (Indtagelse med Storm), Cic. Manil. 5; — ∞ pars (sociorum, opp. familiaris), Lucan. 1, 622; ligel. ∞ latus, Senec. Oed. 36; — men absol.; in hostili: paa fiendslig Grund, (oppon. in nostra ripa), Vell. 2, 101; — II) "bef.": fiendslig, paa fiendslig Vis el. Maade; — ∞ odio esse in aliquem, Cic. Cluent. 5; hostilem in modum, id.; — ne quid ab se hostile timeret, (nogen Jæntlighed), Sall. Jug. 93; — oftere in pl.; hostilia facere, id., cooptare, audere, Tac.; men Liv. 21, 16: omnia hostilia esse, (at alt truede med Krig); — b) egf. "everf.": (apibus) vel maxime hostiles (arani), Plin. 11, 21; df. — hostiliter, adv.: fiendsligen, som Jænte; — quid ille fecit hostiliter, quod hic non etc.? Cic. Phil. 5, 9; ∞ bona vendere, Liv. 2, 14, urbes diripere, Suet.; cf. Ovid. Met. 11, 372.

Hostilius, a: remerk Stagtis o. Personens navn, hvorfra marfæs: den tappe Hostus Hostilius; vid. Liv. 1, 12, o. Sennefennen Tullus Hostilius. Roms tredje Konge, id. ibd. 22; — 2) df. Hostilius, 3, curia, (der var bygget af N. T. Hostilius); vid. Liv. 1, 30, oftere; heter egf. absol. curia, Plin. 34, 11; cf. Cic. Mil. 33. — 2. Hostilius, 3, f. und. frgd.

hostimentum, i, n.; eprdf.: Udeevning, aequamentum; (ferel. Drd); Par pari datum hostimentum 'st, opera pro pecunia, Plaut. Asin. 1, 3, 20; af — 1. hostio, ire, v. a.: gior lige, giengjelder; (ferel. Drd); Quin promitto hostire contra, ut merueris, Plaut. Asin. 2, 2, 110; men ∞ ferociam, Pacuv. ap. Fest. — 2. hostio, ire, v. a.: at slaa; (ferel. Drd); vid. Enn. ap. Fest. s. v. redhostire, p. 270 Müll.

hostis, is, comm.; eprdf.: en fremmed el. den fremmede; df. "everf." en Jænte; — hostis ... is dicebatur, quem nunc peregrinum dicimus, etc., vid. Cic. Off. 1, 12, (hvor egf. ex XII Tabb.: status dies cum hoste); f. egf. perduellis s. l.; — II) df. fædd.: bevæbnet el. offentlig Jænte, (derim. inimicus: en

Privatfjende; — vid. Cic. Manil. 10: *confligere cum hoste*, (opp. concertare cum inimico); cf. id. Phil. 11, 1; ut *probitatem* ... etiam in hoste diligamus, id. Lael. 9; *hostem rapinis prohibere*, Caes.; cf. Hor. Od. 3, 8, 21, *estere*; — men *egf. fñdes hostis* (ligesem forstjættende) i. inimicus; ligesem beage mættet, ter-binde; — ex eo sibi illum *hostem* (Cic. Att. 15, 21; men id. Mil. 15: Pompejus ... illius (i. e. Clodii) *hostis*; cf. id. Fin. 5, 10, e. id. Phil. 2, 26; men id. Fam. 11, 7: *hostem aliquem judicare*, (erklære fædelses); — men „poet.“: *erroremque hostibus illum* (sc. date), Virg. Ge. 3, 512; cf. Ovid. Her. 16, 219; — b) *egf. fem fem*; quo die *captam hostem vidisset*, etc., Liv. 30, 14; cf. Ter. Hee. 5, 2, 23, e. Propert. 1, 1, 18; — B) „overf.“ *egf. om Dyrene*; vid. Hor. Od. 1, 4, 10; ligel. rhinoceros *genitus hostis elephanto*, Plin.; — *egf. Mæpærentis Stene* i Brættipillet, Ovid. A. A. 2, 208, o. id. ibd. 3, 358; — endel. *egf. om Begreber*, studiorum perniciosissima *hostis*, vid. Quintil. 2, 2, 10; cf. id. 12, 1, 2.

hostorium, i, n., [i. hostio], sc. lignum: *Stragæ-træ*, Priscian. — 1. *hostus*, i, m.; [sefter Freund, rimel. f. haustus af haurio]: *Produet et af et Dicitur*, Cato, Varr. — 2. *Hostus*, i, m.; romerf. Jernæen; vid. Liv. 1, 12, e. id. 4, 30.

huc, adv., [2. hic]: *hertil* cf. *herbid*; 1) „egent.“ cf. *localt*; — dum *cognatus huc illine veniret*, Ter. Ad. 4, 5, 39; men *huc raro in urbem comreat*, id.; men *huc convenit*, Petron. Sat. 23; men *ubicumque etc.*, *huc veniam*, Liv. 35, 19; cf. Caes. B. G. 4, 21; — bb) *hertil mættet*; a) *huc* e. gen.; — *Mulier ex Andro commigravit huc vicinae*, Ter. Andr. 1, 1, 43; f. *egf. nedent*; — b) *herbidseferne huc illuc*, *huc atque illuc*, etc., *egf. huc et illo*, *huc et huc*: *huc og did*; — ne *cursum huc illuc via deterrima*, Cic. Att. 9, 9; *volueres huc et illuc passim videntes*, id.; cf. Hor. Epod. 4, 9; men *huc et illo* (*deducere*), Senec.; — c) *huc usque*, (*egf. hucusque*): *lige hertil*, *exercitum ducere*, Plin. 6, 31; — II) „overf.“ cf. *udenfor Stedsforholde*: *hertil*, *saavidt*, edl.; — ut ... *huc te pares*, (*hereder dig derpaa*), Cic. Fam. 1, 7; *egf. m. accedere*, *addere*, *adjicere*, (f. *uden. ræise Ord*); men *rem huc deduxi*, ut etc., id. Catil. 2, 2; cf. Tac. Ann. 4, 11; — bb) *egf. at mætte*; a) e. gen.; *huc arrogationis venerat*, ut etc., id. ibd. 3, 73; — b) *huc et illuc* (*huc og did*) *naturam torquere et flectere*, Cic. Coel. 6; ligel. *huc atque illuc* (*versare se*), id. Fin. 5, 28; — c) *huc usque* (*egf. hucusque*) *profectam credulitatem antiquorum*, ut etc., Plin. 22, 9; — d) m. *vetthængt demonstr.* — ee o. *interrog.* — ne: *hucine?* *hertil?* *hucine tandem omnia reciderunt*, ut etc.? Cic. Verr. 5, 63; — *egf. e. gen.*; *hucine rerum Venimus?* Pers. 3, 15. — *hucine*, o. *hucusque*, f. *uden. frægd.*

hui, interj., *fem Udraa* i *forundring* el. *forstræf-felse*; *omtr. vort*: *hui* cf. ei. ei. ih! edl.; — *hui*, *per-cara est*, Ter. Phorm. 3, 3, 25; cf. id. Andr. 3, 1, 16, *ostere*; *hui!* *quam diu de nugis?* Cic. Att. 13, 21; cf. id. ibd. 6, 6; — *hujusmodi*, cf. *hujusce modi*, adj. indecl. = *figt.*, Sall. Jug. 9. — *hujusmodi*, cf. *hujusmodi*, adj. indecl.: af *saadan* Art, *saaf-ledes beskaffen*, ligel. cf. *saadan*; — *Hic me hujusmodi esse sciebat*, Ter. Phorm. 3, 2, 42; *hujusmodi aliquid reperi*, id.; *ad hujusmodi casus*, Caes. B. C. 2, 22; *ex hujusmodi principio*, Cic. Verr. 3, 82; cf. Nep. Ages. 8; — *egf. m. figt.* ut, Caes. B. G. 3, 3; ligel. Cic. Qu. Fr. 2, 12: *id erat hujusmodi*, ut etc.

humane, adv. af *humanus*; 1) „alm.“: *mennefseligen*, *paa menneskelig Vis* cf. *Maaede*; *tamen vix humane patitur*, (*veed ikke ret at stille sig deri*), Ter. Ad. 1, 2, 65; men Hor. Ep. 2, 2, 70: *humane com-*

moda (*intervalla*, *med Lune*; *gaaſte antagelig Af-stand*); — *egf. in compar.*, Cic. Tusc. 3, 27: *si qui forte aliquid fecerunt humanius*, (*neget mere frit*); — II) „bef.“: *mennefskærligen*, *milt*, *venligen*, *hu-man*; — *fecit enim humane*, Cic. Att. 2, 11; ligel. in *superl.*, id. Qu. Fr. 3, 1, e. Cic. Fil. ap. Cic. Fam. 16, 21; — *not.*: f. *egf. humaniter* s. 1.

humanitas, atis, f., [*humanus*]: *Mennefskebet*, *den menneskelige Natur* cf. *Eiendommelighed* cf. *Be-ſtaffenhed*, *det Mennefskelige*; — *magna est vis humanitatis* etc., Cic. R. Am. 22; cf. id. d. Or. 1, 12; men *communis humanitatis jure atque misericordia deprecari civem a civibus*, id. Fl. 11; men id. Tusc. 4, 11: *humanitatis primam speciem habere*; cf. id. R. Am. 16; men id. ibd. 53: *sensum omnem humanitatis amittere*; cf. id. Att. 13, 2, *egf. id. d. Or. 1, 8*; — men Senec. Ep. 65: *homines quidem percutit*; ipsa *humanitas ad quam effingimur*, *permanet*; — B) „overf.“ o. „coner.“ *egf. f. genus humanum* cf. *Mennefskeſtagten*, (*alene efterl. o. ſieldt.*); vid. Minne. Fel. Oct. 8, e. Appul.; — II) „bef.“; A) *mennefs-kærlig* *Tænte*: *eg. Hændlemaade*, *en alle Forholde omfættende Velſie* el. *Sielfsymbet*, *nedtændende Ven-lighed* *eg. Omſorg*, *Humanitet*, edl.; — *difficillimam illam societatem gravitatis cum humanitate etc.*, Cic. Leg. 3, 1; cf. id. Mur. 31; men *til Demmerne*: *in vestra mansuetudine atque humanitate totam causam re-pono*, id. Sull. 33; cf. id. Manil. 11; men Caes. B. C. 3, 20: *aequitate decreti et humanitate Trebonii* (*praetoris*) etc.; — men *illa humanitas invicem qua-haecumque landandi etc.*, vid. Quintil. 2, 2, 10; — B) *den menneskelige Maade* *Udænnelse* *eg. Forædling*, *fuldendt Dænnelse* *eg. Ximbed* i *Æſtæret* *eg. Zæle*, (*navnl.* *igienhem* *idelig* *Behandling* *af de Kunſter* *eg. Viden-ſkaber*, *fem deraf herre humaniora* cf. *studia humani-tatis*, *egf. artes*, *quæ ad humanitatem pertinent*); vid. Cic. Arch. 1 o. 2, *egf. id. d. Or. 1, 9 o. 16*; — *egf. Ximbed* *eg. Juleendebet* i *Forædraget*, id. ibd. 2, 67; — *egf. Ximbed* i *Udænnelse*, id. Off. 1, 1.

humaniter, adv., *Biſorm* af *humane*, o. m. *ſamme* *Vem.*; — *ſaal. m. Lune*: *quid sit humaniter vivere*, (*ret at nyde Livet*), Cic. Fam. 7, 1; men id. Att. 1, 2: *sin aliter acciderit*, *humaniter feremus*; — men *ita sunt humaniter scriptae* (*litterae tuae*), id. frgm. ap. Non.; — *not.*: *compar. o. superl.*, f. *uden. humane*. — *humanitus*, adv. af *humanus*, (*formet ſom divinitus af divinus*); 1) „alm.“: *mennefseligen*, *paa et Mennefses Vis* cf. *Maaede*; — *si quid mihi humanitus accidisset*, Cic. Phil. 1, 4, (*var jeg emfø-men*); — II) „bef.“ *ligesem humane* o. *humaniter*: *milt*, *taafmedigen*; — *ferre humana humanitus*, Afran. ap. Non.; *lvi. m. Negation*: *non humanitus tractare*, (o. e. *umennefseligen*, *grufomt*), Ter. Heaut. 1, 1, 47.

humanus, 3, [homo]: *mennefselig*, *berende til et Menneſke*; — *esse aliquem humana specie et figura*, qui etc., Cic. R. Am. 22; *genus*, (*Mennefskionnet*), id.; *∞ vita*, (*Mennefselivet*), id.; men id. d. Or. 1, 8: *a fera vita ad humanum cultum deducere*; — *∞ cibi*, Flor. 3, 5, (*Mennefseliv*); ligel. *∞ dapes*, Ovid. Her. 9, 68; men *∞ dapes*, Plin. 17, 6, (i. e. *excre-menta hominum*); — *in rebus humanis* (*nihil subli-mius*), id.; cf. Ovid. Pont. 3, 2, 92: *Humanos casus aspice*; men *divinarum humanarumque rerum* etc., Cic. Lael. 6, f. *uden. divinus*; — *compar.*, *∞ vita sine sale non quit degere*, Plin. 31, 41; *superl.*, *∞ vol-uptas*, Cic. Acad. 2, 41; — men *subst. humanus* f. *homo*, Ovid. Fast. 2, 503: *Romulus humano major*: f. *egf. Lucr. 3, 80*; — *Homo sum, humani nihil a me alienum puto*, Ter. Heaut. 1, 1, 25; cf. Cic. Off. 1, 9; — men *res humanae*, ligel. *humana*, *orum*: *de men-nefselige Ting* el. *Hændſker* cf. *Stiebner*; — qui

omnia humana ... tolerabilia ducunt, Cic. Tusc. 5, 6: ~ rerum contemptio, id. Off. 1, 1; si quid mihi humanum contigerit, (i. e. si moriar), Dig.; men persuasit nox etc.; humanum est, (menneffelig el. tilføjelst), Ter. Ad. 3, 4, 25; cf. Cic. Verr. 5, 41, v. id. Catil. 2, 5; — not.: scelus humanum, Liv. 3, 19, v. id. 23, 18, (i. e. scelus contra homines); — II) „bef.“: A) menneffelig el. menneffelst, velsig, mild, venlig, artig, engælselig; — ceteris in rebus communem et humanum fuisse, Cic. d. Senect. 17; homo bellus et humanus, id. Fin. 2, 31; humani ingenii ... officia, Ter. Andr. 1, 1, 87; humanissimum praeceptum Catonis, (bonus vicinis esto), Plin. 18, 8; — B) „bef.“: med sin Levemaade el. Dannelsen, navn. med de dertil hørende Kundskaber; df. lærd el. fin el. danned el. aandsfuld, etc.; — gentem quidem nullam, neque tam humanam atque doctam, neque tam immanem atque barbaram, quae non etc., Cic. Div. 1, 1; homines periti atque humani, id. Verr. 5, 28; Scipio ille ... homo doctissimus atque humanissimus, ibd. 4, 41; Praxeles nemini paulo modo humaniori ignotus, Gell. 13, 16.

*hūmatio, onis, f.: Begravelse; de humatione et sepultura etc., Cic. Tusc. 1, 43; v. — hūmator, oris, m.: som jorder el. begraver, Lucan. 7, 799; — [humio].

hūmecto, avi, atum, 1, v. a. e. n.; I) act.: at vade el. befugte; Quia niger humectat flaventia culta Galesus, Virg. Ge. 4, 126; — ogf. om de Grændene; ut ... lacrimis salsis humectat ora genasque, Lucr. 1, 918; cf. Virg. Aen. 1, 465; — II) neut.: at blive vaad; navn. om Vindene: at løbe i Vand; humectant (oculi), Plin.; — men id. 10, 3: humectantem (pullum aquilae: hvis Vind løbe i Vand); af — hūmectus, 3, [humec]: vaad, fugtig; (for: v. eftercl. Ord, f. humidus); — si locus humectus sit, Cato; men terra exhalat auram ... humectam, Varr. R. R. 1, 24; cf. Lucr. 4, 633; — compar., ~ ventres, Macrob.; superl., ~ corpore (mulier), id.

hūmēfacio, (-feci), factum, v. a., [humeco]: gier vaad, vøder; (sæl. om Tungen), Lactant.; — df. pass.: humefactus, 3, spongia, Plin. — hūmēo, ere, v. n., [af vø, i. e. pluo]: er vaad el. fugtig; („pect.“ v. i efteraug. Prafa); — calida qui locus humet aqua, Ovid. Fast. 4, 146; men id. Her. 8, 64: Hument inculcae fonte perenne genae; cf. id. Met. 10, 509; — II) ofersj. in part. humens, tis, fem. adj.: vaad, fugtig; — necdum satis humentes terrae (sc. inundationibus Nili), Plin. Pan. 30; humentes sponzias exprimere, Suet. Vesp. 16; men absol.: pugnabant ... humentia siccis, Ovid. Met. 1, 19; — ~ nox, (da Duggen falder), Sil.; figcl. ~ umbra (notis), Virg. Aen. 3, 589; ~ astra, Stat.; — ~ oculi (sc. lacrimis), Ovid.; cf. Tibull. 1, 9, 38.

*hūmērale, is, n.: Skulderbeddning, (opp. tibiale; begge som Sædterdragt), Dig.; v. — hūmērius, i, m., demin.: liden Skulder, Vulg.; af — hūmērus, i, m., [best. m. Quos, i. e. humerus]; efter Cels. 8, 1: Venet el. knoffelen i Overarmen; df. „overf.“: A) Overarmen el. en Del deraf, tilligem. Arsen; — Innixus dextro ... humero, Prop. 1, 20, 41; men humeros exsertus uterque, Stat.; — B) Skulderen el. Arsen paa det menneffelige Legeme; — humeris sustinere bovem vivum, Cic. d. Senect. 10; humeris fertur onus, Ovid.; — sagittae pendebant ab humero, Cic. Verr. 4, 34; — hertil hører endnu d. „allegoriske“ Udtryk: tota comitia humeris suis sustinere, (erage el. bære den hele Omfæng derfor), Cic. Mil. 9; cf. id. Flacc. 37, v. Hor. A. P. 40; — b) til humerus hos Menneffet svarer armus (Boven) hos Dyrene; hvi. Ovid. Met. 10, 700: ex humeris arma finat; cf. id. ibd. 12, 396; — dog findes ogf. vires hume-

rorum etc., em Dren, Cic. N. D. 2, 63; figcl. jubae in humeros effusae, em Dancen, Colum. 8, 2; — 2) „overf.“: den til Skulderen svarende Del af en Gienstand; sæl. hos Træer, navn. hos Vinstokken: en Del af Stammen ovenfor dens Mide; — a locis, quos humeros rustici vocant etc., Colum. 3, 10 (Schneid.); cf. id. d. Arb. 3, in.; — figcl. den øvre Del af Virgenes Sider el. Straaninger; montium contracta in humeros juga, Plin. 2, 41; — men id. 4, 11: haec oppida (Megara etc.) sita sunt velut in humeris Helladis; cf. id. 3, 6: Rhegium oppidum in humero ejus (Italiae) situm etc.

hūmescō, ēre, v. n., inch. af humeo: bliver vaad el. fugtig; („pect.“ v. i efteraug. Prafa); humescunt spumis flatuque sequentum (equi), Virg. Ge. 3, 111; terra humescens rore occulto, Plin.; men Plin. Pan. 73: vidimus humescentes oculos tuos. — humi, adv., f. und. humus. — *hūmide, adv.: fugtigen; haec signa humide putrent, (raadne af fugtigbed), Plaut. Most. 1, 2, 67; v. — hūmidulus, 3, demin.: noget vaad el. fugtig, linum, Ovid. A. A. 3, 629, comae, Auson.; — [figcl.].

hūmidus, 3, [humec]; I) „egenf.“: fugtig, vaad, lingua, Cic., materia, (Sommer), Caes. B. C. 1, 58; jacere in lecto humido (sc. lacrimis), Cic. Tusc. 2, 14, (e Sophocle); — compar., ~ solum, Colum.; superl., ~ ager, Varr.; figcl. ~ venti, Vitruv.; — ~ nox, Virg.; ~ regna (Penei), Virg. Ge. 4, 362; ~ lumina (i. e. oculi: fulde af Taarer), Ovid. Met. 9, 536; — df. absol., humidum: det fugtige, fugtigt Sted; pontes et aggeres humido paludum imponere, Tac. Ann. 1, 61; herba in humidis nascens, Plin.; men „pect.“: per humida, (i. e. per maria), Avien.; men i Jerksindelen maria humida, Virg. Ge. 3, 361, ex humida: epitheton ornans; vid. Quintil. 8, 6, 40; — „pect.“ ogf. flydende, mella, Virg. Aen. 4, 486; — men ~ vina, id. 3, 361, (der for vare flydende); — II) „overf.“: verbis humidis et lapsantibus diffundere, (mangle af Sætning og Efterbed i Tælen), Gell. 1, 15.

hūmifer, a, um, 3, [humor, fero]: fugtig, sucus, Cic. poet. Div. 1, 9. — hūmifico, are, v. a.: at vade el. befugte, Auson.; af — hūmificus, 3, [humor, facio]: vødende el. befugtende; ~ spiritus lunae, Plin. 2, 1.

hūmiliatio, onis, f., [humilio]: Nedværdiggelse, Tertull. — hūmifico, are, v. a., [humilis, facio]: fernerer, Tertull. — hūmilio, avi, atum, 1, v. a., [humilis]: = frgde., Amm.; vultu humiliatus, (med ydmyg Mine), Tertull.

humilis, e, [af humas, ligesom χαυλός af χαυλ; eprcl.: paa el. ved Jorden]; df. lav; 1) „egenf.“: arbores et vites, et quae sunt humiliora, Cic. Tusc. 5, 13; ~ caesae, Virg. Ecl. 2, 29, arae, Val. Fl.; humilior munitione vallus, Caes.; cf. id. B. G. 5, 1; — men ~ Forentum, (lavliggende), Hor. Od. 3, 1, 15; solum humillimum, Justin.; men Virg. Aen. 3, 522: humilemque videmus Italiam, (der fra Seen viste sig lav); men ~ fossa, (sfe dyb), Virg., Tac.; men quae ... humilis volat (avis), Virg. Aen. 4, 255; cf. Hor. Ep. 2, 2, 50; — ~ statura, Nep. Ages. 8; ogf. ~ corpore (homo), Gell.; ogf. ~ corpusculum, Senec.; — II) „fig.“: A) lav el. ringe el. ubetydelig med Henfyn paa Anseelse el. Mægt, edl.; — ~ parentibus nati, Cic.; men qui humiles nati etc., Phaedr. 1, 27; men absol.: ab inferiore atque humilior (vinci), Cic. Quint. 31; men humillimus homo de plebe, Liv. 3, 19; cf. Hor. Od. 3, 30, 12: ex humili potens; men Liv. 3, 53: satis superque humilis est, qui etc.; — ex humili loco, (fra ringe Stand), Caes. B. G. 7, 33; men nihil humile, nihil abjectum (cogitare), Cic.; cf. id. Lael. 9, v. id. Arch. 5; — ~ atque obsoletus vestitus, Nep. Ages. 8; men humiles

manus, (om Tyendet), Ovid. A. A. 2, 251; ∞ civitas, Caes. B. G. 5, 28. (svag el. frastløs); — b) egf. om Tælen og om Hæredraget: lav, simpel, jevn; — quæ demisso atque humili sermone dicuntur, etc., Cic. Orat. 58, cf. id. ibd. 57: neque humilem ... orationem, neque nimis altam etc.; men poeta ... non humillimi spiritus, Petron. Sat. 83; — men ∞ oratio, (pymys), f. necent.; — B) med Hensyn paa Charakteren el. Tænfemaaden, edl.: lav el. nedbøjet, medles el. aandeløs, smudsig el. neddrægtig; — ut res dant sese, ita magni et humiles sumus, (ere vi medige el. medløse), Ter. Hee. 3, 3, 20; cf. Cic. Brut. 6; — mulier non humilis, (af høi Stand, af høit Med), Ter. Cleopatra, Hor. Od. 1, 37, 32; quis unquam apparuit tam humilis, (aa frydende el. neddrægtig)? Cic. Phil. 2, 32; assentator humillimus, Vell.; — animus humilis, (lav el. nedrig), Cic., Lucr.; cf. Virg. Ge. 1, 370; — egf. pymys, bænftende, underdanig; Ille humilis supplexque etc., id. Aen. 12, 930; Nunc, o Bacche! tuis humiles adolvimur aris, Prop. 3, 15, in.; cf. Ovid. Her. 1, 149; — ∞ oratio, Cic. Inv. 1, 56, obsecratio, id. ibd. 16.

humilitas, atis, f., [humilis]: Væstfæstheden humilis; altf. I) „egent.“: Gienftændes syntlige Læghed el. ringe Høide, (opp. altitudo el. proceritas); — ∞ arborum, Sall. Jug. 53, (navium), Caes. B. G. 5, 1; aliorum animalium ea est humilitas, ut etc., Cic. N. D. 2, 47; men id. Tusc. 5, 21: sidera multum inter se aut altitudine aut humilitate distantia, (neml. ved deres større el. mindre Afstand fra Horizonten); — II) „fig.“: A) ringe Uæfelse el. Stand, ringe Vilkaar, edl.; — ∞ generis, Sall., natalium, Plin.; egf. absol.: humilitatem alicui obijcere, Liv.; humilitatem alicujus despiciere, Cic.; cf. id. R. Am. 47, id. Quint. 1, c. Caes. B. G. 5, 25; — egf. om Begreber; nec deterrebit rerum humilitas etc., Plin. 14, 1; — B) Læghed i Tænfemaade, Høighed el. Neddrægtighed; — habet ... humilitatem metus, Cic. Tusc. 3, 13; — egf. Hemygghede, Reddrægtighed; — huic humilitati ... vel mortem anteponebam, id. d. Or. 1, 53; opp. arrogantia, Caes.; oppon. magnificentia, Cic.; men Liv. 38, 52: submittere se in humilitatem causam dicentium; — fide. egf. ∞ animi, (christelig Hemygghed el. Devotion), Lactant.; — not.: egf. om Tyrene: Høighed, edl.; vid. Plin. 10, 83.

humiliter, adv. af humilis: lavt; — humiliter rami arborum servandi etc., Pallad.; — II) „fig.“: A) om en Hænding: humillime deprimi, (blive afledet ubekendt el. uomtalt; opp. altissime tolli), Plin. Ep. 6, 24; — B) oftere om Characteren, edl.: lavt, aandeløs, seigt el. neddrægtigen; — (multitudo) aut servit humiliter, aut superbe dominatur, Liv. 24, 25; humiliter demisseque sentire, Cic. Tusc. 5, 9; cf. Senec. Ep. 120: animose paupertatem ferre, humiliter infamiam.

humō, avi, atum, 1. v. a., [humus], egrdl.: be-dækker med Jord; df. sædv.: begraver el. jorder; — quum quendam projectum mortuum humavisset, Cic. Div. 1, 27; sepultus intelligitur: quoquo modo conditus; humatus vero: humo contactus, Plin. 7, 55; cf. Cic. Leg. 2, 22, c. Prop. 3, 14, 29; — not.: Nep. Eun. 13 findes egf. humare, (ligesom θάπτειν), om Liget's Jorbrandelse.

humor, ōris, m., [af humeo, el. efter Freund.: den svækkede Udtale af *zuvos*]: Væde el. Væske, Juagtighed, navul. i Legeme; dog egf. alsm. f. Vand el. Vin, edl.; — nares semper humorem habent etc., Cic. N. D. 2, 57; humor et calor ... susus in corpore, id. ibd. 2, 6; „poet.“ egf. om Taarer, Hor. Od. 1, 13, 6; ligel. om Svytter, Ovid. Met. 6, 334; men humorem reddere, (lade Vandet), Plin.; — marini terrenique humores extenuati, (Dunster deraf), Cic. l. c. 10; men humor aquae, Ovid., Vandet; ligel. absol.: Dulce satis humor,

Virg. Ecl. 3, 81; cf. id. Ge. 1, 295; ∞ circumfluous, (i. e. mare), Ovid., rosoidus, (i. e. ros), Catull., lacteus, (i. e. lac), Ovid.; ∞ Massicus Bacchi, (i. e. vinum Massicum), Virg. Ge. 2, 113; — men comitiff everf. f. Sæft og Kraft, edl.; vid. Plaut. Rud. 4, 3, 70, c. id. Mil. gl. 3, 1, 45; — not.: humos f. humor, Lucr. 6, 1186; df. — hūmōrōsus, 3, eftercl. f. humidus, corpora, Coel. Aur., loca, Appul.

humus, i, f., [best. m. *χαυαί*, i. e. humi]; I) „alm.“: Jorden el. Jorbaanden; — quos humus injecta contegeret, Cic. Leg. 2, 22; — subacta atque pura, id. d. Senec. 17; humi pabulum, (Græs el. Urter paa Marken), Sall. Jug. 18; fundit humus flores, Virg.; men id. Ge. 2, 16: Fundit humo (i. e. ex humo) victum facilem justissima Tellus, (som Versen); — repere per humum, (paa Jorden), Hor.; propter humum volitare, (tæt ved Jorden), Ovid.; — „poet.“ egf.: humum ... ore memordit, (bed i Græsset), Virg. Aen. 11, 418; derim. humum pulsare, Ovid., quater, Hor., (om de Dandfende); — bh) berdt markes: *αγρια* Evergismaalet: beereken? staar in humum, Ovid. Met. 6, 607; men egf. humi, f. nedent.; — b) paa Evergismaalet: hvor? staar humi (i. in humo); humi jacere, Cic. Catil. 1, 10; prosternite humi juvenem, Ovid. Met. 5, 197; cf. Sall. Catil. 58, egf. Virg. Aen. 11, 665; — not.: humi arido atque arenoso (sc. solo), Sall. Jug. 18; — II) „bef.“ c. „poet.“ egf.: A) Land el. Landstæb; ∞ Pontica, Ovid., Punica, id.; cf. id. Pont. 1, 2, 90; — B) „alleg.“ som Villere paa det Lave og Almindelige el. Gemen i sit Slags; vid. Hor. A. P. 110 c. 230, egf. id. Ep. 2, 1, 251, c. id. Sat. 2, 2, 79; — not. a: som masc. for-bindtes humum humum, Græch. ap. Prisc.; — not. b: abl. humi f. humo, Varr. ap. Non.

Hunni, orum, m.: Hunnerne, firsibit el. farnatiff Hæst, indegte Yanneren, der efter dem benævnt Hungaria; vid. Claudian in Rufin. l. c. 2, Amm. 31, 2, c. Veget.; df. — Hunniscus, 3, equi, Veget.

hŷacinthæus, 3, [hyacinthus]: af Hyacinth, ordo, Venant. — Hŷacinthia, orum, m., *Υακίνθια*, f. ut. 1. Hyacinthus. — hŷacinthinus, 3, *ὕακινθινος*; I) hørende til Hyacinthen, flos, Catull., d. e. Hyacinthen; — II) „everf.“: hyacinthfarvet, laena, Pers. 1, 32. — hŷacinthizon, tis, adj., *ὕακινθίζων*: med Hyacinthfarve, berylli, Plin. 37, 20.

1. Hŷacinthus, i, m., *Υακίνθος*: stien Angling i Sparta, Hæsting af Vælle; efterat han ved Uheld var truffen af Kællestiden (diseus), fremvorte der af hans Blod en efter ham benævnt Blomst, hvis Blade vare betegnede med Kællestiden *AI AI*: vid. Ovid. Met. 10, 142 flg., „bef.“ egf. ibd. 221; f. egf. Hygin. Fab. 272, egf. Ovid. Met. 13, 397; — til hans Hæd seiredes Hæden Hyacinthia; vid. Ovid. Met. 10, 219. — 2. hŷacinthus, i, m., *ὕακινθος*: den ind. frgd. omfalte Blomst, rimel. en Vælleart, som Romerne egf. kaldte vaccinium; — suave rubens hyacinthus, Virg. Ecl. 3, 63; ∞ mollis, id., ferrugineus, id.; cf. Colum. 10, 101, c. Plin. 21, 28; — II) en hyacinthfarvet Vædelsen, rimel. Sæbiren, el. en dunkel Amethyŷ, Plin. 37, 41 c. 42, Claudian.

Hŷades, um, f., f. ut. 3. Hyas. — hŷaena, ac, f., *ὕαινα*; I) Hŷænen, Plin. 8, 44, c. Ovid. Met. 15, 409; — II) en slags stor Sotiff af Hŷunderarten, Plin. 32, 51; df. — hŷænius, 3: af en Hŷæne; ∞ gemma: en slags ubekendt Vædelsen, Plin. 37, 60.

hŷalīnus, 3; I) af Glas, sphaera, Fulgent., pulvis, Capella; — 2) „everf.“: glaseren el. grøn, pennae, id.; af — hŷyalus, i, m., *ὕαλος*; I) Glas; df. hŷali color, glaseren farve; velleri ... hŷali saturo fucata colore, Virg. Ge. 1, 334; — II) „everf.“: den glæs-grønne farve, Prudent., Auson. — Hŷampōlis, is, f., *Ὑεμπόλις*: By i Hŷoci's paa Grækenland af Beectien, Plin. 4, 12, Stat.

Hýantes, om, m., *Yantes*: gammel pelsgift Stamme Beecetien, benævnt efter en Kong Hyas, (antis), Plin. 4, 12, Stat.; — B) df. 1) **Hýanteus**, 3: hyantist, (d. e. beecetist), Aganippe, Ovid. Met. 5, 312, aqua, (i. e. Castalia), Martial. 12, 3; — 2) **Hýanti-
us**, 3: = frøde, sorores, (i. e. Musae), Stat.; — b) df. absol., **Hýantius**, i, Ovid. Met. 3, 147, (i. e. Actæon: Datteren af d. beecetiske R. Cadmus). — **Hýarótis**, idis, f.: Gled i Indien, Bistled af Jndus, Curt. 9, 1.

1. **Hyas**, antis, m., f. und. **Hyantes**. — 2. **Hýas**, antis, (v. ae), m., *Yas*: Son af Atlas o. Gëbra (cl. Plejone), Brøder (cl. Rader) af Hyadene (Hyades), som efter ham have deres Navn; vid. Ovid. Fast. 5, 170, e. Hygin. Fab. 192; — df. sidus **Hyantis**, Ovid. l. c. 731, i. e. Hyades. — 3. **Hyas**, adis, f.; pl. **Hyades**, ere efter Jabelen Døtre af Atlas og Gëbra (cl. Plejone), og Søstre (cl. Døtre) af 2. **Hyas**, (antis), efter hvem de ogs. have deres Navn; vid. Ovid. Fast. 5, 166, e. Hygin. Fab. 192; — not.: efter Andre have Hyades deres Navn af *flæve*, i. e. pluerne: at regne; — neml. hyades, (sc. stellae: de Regnubringende), bede syv Stjerner i Tyrens Hovede, (ogs. *sucinae* o. *haedi*, fæde. Syvstjernen), hvis Opgang med Selen be-
budede Regn; vid. Gell. 13, 3, e. Cic. N. D. 2, 43 ex Arat.

hybernus, hyberno, etc., f. und. **hibernus**, etc. — 1. **Hybla**, ae, e **Hyble**, etc., f., *Υβλη*: Bierg paa Sicilien, med mange af Bierne søgte Værter, og med en By af samme Navn; — vid. Plin. 11, 13, e. Ovid. Ib. 201; df. ogs. **Trinaeris Hybla**, cl. Trist. 5, 13, 22, cf. id. A. A. 3, 150, ogs. **Mela** 2, 7; — B) df. 1) **Hyblæus**, 3, apes, Virg. mella, Martial.; men **Calpurn. Ecl.** 4, 63: **Hyblæa** modulabile carmen avena, i. e. carmen Theocriteum, (Hyrdedigt); — 2) **Hyblenses**, ium, m.: Jndvaanerne af Byen Hybla, Cic. Ver. 3, 43, Plin. 3, 11. — **hybrida**, ae, f. und. **hibrida**.

Hýdapsis, is, m.: Gled i Indien, falder i Jndus-
floden, (hod. Behut), vid. Plin. 6, 23; hebet & fabulosus, Hor. Od. 1, 22, 7, (neml. af de mange Sagn el. Fabeler, som derom fortælles), ogs. **Nysæus**, **Lucan.**, (efter Byen el. Bierget Nysa), men **Medus**, Virg. Ge. 4, 211, (rimel. f. **Persicus**, som berende til Persernes ældste Grobring); — "poet." ogs. f. **Orienten**, byf. **Pompejus** .. repressor **Hydapsis**, **Petron. Sat.** 12; — 2) df. **Hydaspeus**, 3: **hydaspyt**, "poet." ogs. f. indist, gemmae, **Claudian.**, **Erythrae**, **Sidon.** — **hýdatis**, idis, f., *δδatis*, sc. gemma: etflags vandfarvet Edelsten, **Capella**.

hydra, ae, f., *δδα*: Vandslange, Vandfugl; df. I) i Mythologien: **Hydra** **Lernæa**, **Lucr.**, ogs. absol. **Hydra**, Hor. Od. 4, 61: hin Vandslange i Søen Lerna, der blev besiret af Heracles, naaget der for hvert af dens afbuggede (syv) Hoveder atter fremvorte tvende; vid. Ovid. Met. 9, 192 flgd., ogs. **Hygin.**, efter hvem denne Hydra er Datter af Typhen og Echidna; ligesom den, efter **Cic. Tusc.** 2, 9 (e. **Sophocle**), er Moder til Cerberus; — ogs. **marfæis** **Cic. d. Or.** 2, 17, hver hydra og pellis (som det Alverdeligere) *alleg.* medfætted Heracles (som det Vigtigere); — 2) df. **Hydraeus**, 3: hydræist, germen, **Capella**; — II) „overf.” findes ogs.: A) **Hydra** paa Himmelen, f. **Anzuis** som Stjernebillede, **Cic. Arat.** 214, **Hygin.**; — B) **Hydra**, med 50 Hoveder, som Dervegerite i Jnd-
gangen til Underverdenen, **Virg. Aen.** 6, 566.

hydragógia, ae, f., *δδραγógia*: Vandledning el. Canal, **Varr. ap. Non.** — **hydragógos**, on, *δδραγógos*: som alleder Vandet, medicamentum, **Coel. Aur.**; — II) subst., **hydragógos**, i, ligesom **daphnites**: etflags Plante, **Appul.** — **hydráletes**, ae, m., *δδραλέτης*: Vandmølle, **Vitruv.** 10, 10, (Schneid.); (al. **hydraulae**). — **hydrargýrus**, i,

m., *δδραγýρος*: kunstigen tilberedt Dviffels, **Plin.** 33, 41. — **hydraula**, (-es), ae, m., *δδραλῆς*: som feiller paa Vandergel, **Suet. Ner.** 54, **Petron.** — **hydrau-
licus**, 3, *δδραυλικός*: hørende til den ved Kunst frem-
bragte Bevægelse i Vandet, hydrantist, **machinae**, **Vitruv.**, **organa**, **Plin.**, **Suet.**: Vandergeler. — **hydraulus**, i, m., *δδραυλος*: et Vandergel; **hydrauli voces**, **Cic.**, **soni**, **Plin.**; — not.: Vandergellet var en Opfindelse af **Ctesibius**; vid. **Vitruv.** 9, 9, e. **Plin.** 7, 38.

hydræum, i, n., f. und. **flgd.** — **hydreuma**, atis, n., *δδρεμα*: Vandsted el. Vandingssted, næml. for Caravaner, df. ogs. **Vedsted** el. **Standquarter** for Caravaner; vid. **Plin.** 6, 26; (al. **hydræum**).

hydría, ae, f., *δδρία*; eprcl.: Vandspand el. Vand-
kruffe el. Vandfar; — df. fæde. Kruffe el. Kar; ∞
argentea, **Cic. Ver.** 2, 19; — næml. ogs. Kar til Vedkræ-
ning; conjicere sortes in hydrium, **id.** ibd. 2, 51; — flgd.
∞ **farris**: Vælkruft, **Sulp. Sev.** — **hydrinus**, 3,
[hydrus]: fra el. af en Vandslange, **vulnus**, **Prud.** —
hydrus, 3, [δδωρ], i. e. aqua: hørende til Vand,
puer, **Prudent.**, **Stjernebillede**: Vandmanden.

hydrôcete, es, f., *δδραχῆ*: Vandbrøf el. Vands-
testelbrøf, **Martial.** 12, 85; df. — **hydrôcelicus**, 3:
som lider deraf, **Plin.** 30, 22. — **hydrôchous**, i, m.,
δδραχός, (Vandgydderen), d. e. Stjernebillede
Vandmanden, **Caull.** 66, 91. — **hydrôgarum**, i, n.,
δδραγάρων: det med Vand tilfættede garum, **Lamprid.**;
— df. **hydrôgaratus**, 3: tilfæt med garum, **Isicia**,
Apic. — **hydrôgeron**, ontis, m., *δδραγέρον*, som
Plante: = senecio, **Appul.** — **hydrôlapáthum**, i, n.,
δδραλάπαθον, (**rumex aquaticus** L.): Vands-
kræppe, **Plin.** 20, 85. — **hydromantia**, ae, f., *δδρα-
μαντία*: Spaadom el. at spaae af Vand, **Plin.** 37,
73, **Augustin.** — **hydrômeli**, itis, n., *δδραμέλι*:
Henningmiød el. **Wied**, (neml. af Vand og Donning),
Plin. 14, 20, eftere, **Pallad.**

hydrophobia, ae, f., *δδραγοβία*: Vandfæst, **Coel.**
Aur. — **hydrophobicus**, 3, *δδραγοβικός*: hørende
til Vandfæst; ∞ passio: = hydrophobia, **Coel. Aur.** —
hydrophobus, 3, *δδραγοβός*: som har Vandfæst,
Plin. 29, 32. — **hydrophyllax**, acis, m., *δδραγοφύλαξ*:
Oplysmand over Vandet, **Cod. Just.** — **hydrôpi-
sis**, is, f., *δδραπίσις*: = flgd.; in pl., **Plin.** 20, 3.
— **hydrôpismus**, i, m., *δδραπίσιμος*: = flgd.,
Coel. Aur. — **hydrôps**, ôpis, m., *δδραψ*: Vatterfot
el. Vandfot, **Hor. Od.** 2, 2, 13, **Cels.** — **hydrôséli-
num**, i, n., *δδρασέλινον*: en lidt Verbendeart, **Appul.**

Hydrantus, i, n., f. und. 2. **Hydrus**. — 1. **Hy-
drus**, (-os), i, m., *δδρος*: Vandslange el. Vandfog,
Plin. 29, 22, cf. id. 6, 26; **hydi marini vicenium** eu-
bitorum; — rimel. ogs. enhver Slange; vid. **Ovid. Her.**
9, 85; — "poet." findes ogs. **hydri**, som **Xuriernes** og
Medusa's Hovedhaar; — tot **Erinnys** sibilat **hydis**,
Virg. Aen. 7, 417; **squalens** **hydis** **Medusa**, **Val. Fl.**;
cf. **Ovid. Met.** 4, 890; f. ogs. **Juvenal.** 7, 709, (byer
Virg. l. c. tilfætted); — II) „overf.”; A) Slangegift,
Sil. 1, 322; — B) **Hydrus**, i, ligesom **Hydra** og **An-
guis**, Stjernebillede: Vandslangen, **German. Arat.** 429.

2. **Hydrus**, untis, f., ogs. **Hydruntum**, i, n.,
Υδρος: Sølad i Calabrien, (hod. **Otranto**); den
første Ærm har **Cic. Att.** 15, 21, den anden har **Virg.**
36, 21, ligesom begge findes **Plin.** 3, 16; — not.: ogs.
et Bierg terved benævnes: **Hydrus mons**, **Mela** 2, 4;
— men **avius Hydrus** (masc.), **Lucan.** 5, 375, (om Byen
og Bierget).

hýem's, **hýemâlis**, etc., f. und. **hiems**, etc. — **Hýgêa**,
cl. **Hýgia**, (ogs. **Hygeia**), ae, f., *Υγία*, Sundhedens Guds-
inde, Datter af **Esculapinus**; vid. **Plin.** 34, 19, e. id. 35,
40; f. ogs. **Martial.** 11, 61. — **Hyginus**, (ogs.
Hig.), **C. Julius**, & **Augustus's** **Frigitone**; — af ham ha-
ves endnu: **Fabulae** poeticae, o. **Astronomica**; — not.:

filb. har ogs. en Hyginus frebet: de Limitibus (agrorum) constituendis.

hygra, ae, f., *ὕγρα*, (i. e. liquida): etflags Dien-falve, Serib. Larg. — hygremlastrum, i, n., *ὕγραμλαστρον*: etflags flydende Plaster, Plin. 31, 16. — hygrophobia, ae, f., *ὕγροφοβία*: Ekraf for alle flydende Sager, Båndskraf, efs., Coel. Aur.

Hylaeus, i, m., *Ἰλαεός*: en Centaur, der ved Milanien's Fjeld blev fældet af Atalanta, Ovid. A. A. 2, 192, o. Virg. Aen. 8, 491 (Serv.); cf. — Hylaeus, 3, ramus, f. Prop. 1, 1, 13; — not.: ogs. Rænet paa en af Actæons Gunde, Ovid. Met. 3, 213, Hygin. — Hylas, ae, m., *Ἰλας*: en fien Angling, der fulgte Hercules paa Argonautetoget, men blev bortrevet af Nympherne; vid. Hygin. Fab. 14; Virg. Ecl. 6, 41 (Serv.), id. Ge. 3, 6, Prop. 1, 20, 6, o. A. — hyle, es, f., *ἥλη*: Materie el. Stof; vid. Attej. Philol. ap. Suet. Gramm. 10. — Hyllus, i, m., *Ἰλλος*: Son af Hercules ved Dejanira, o. Gemal af Jole, Ovid., Stat.

Hymen, (ogs. *ῥ*), enis, o. Hymenaeus, i, m., *ῥ*, *ῥ*, *ῥ*: Bryllupsuden; — sertis tempora vincit (Hymen), Ovid. Her. 6, 14; — men Hymen o Hymenae, Hymen, ades, o Hymenae, Catull. 62, 5, efsere; men id. 61, 121, efsere: lo Hymen Hymenae, etc.; men Ovid. Her. 11, 27: Vultus, Hymen Hymenae, vocant... fugit ille vocantes; — 2) cf. adj. Hymeneus, 3: horende til et Bryllup, hymenæi, lex, Capella, tripudia, id.; — II) cf. „meton.“: A) Bryllupsfang el. Brudfang; Hymen cantatus etc., Ovid. Her. 12, 137; Hymenæum (-on) canere, Ter., Ovid. Met. 12, 215, occentare, Plant.; — B) Brylluppet selv, Virg. Aen. 1, 631, efsere, Stat.; — b) „poet.“ ogs. Dyrnes Parring, Virg. Ge. 3, 60. — Hymenaeus, i, m., o. Hymeneus, 3, f. wd. frgd.

Hymettus, (-os), i, m., *ῥ*, Bierg i Attika, beromt af dets Blaal og af dets brude Marmor: — vid. Plin. 4, 11, o. Cic. Fin. 2, 31, Hor., Ovid., Martial., o. A.; — not.: ∞ Attica (alts. fem.), rimel. Egnen ved Symmetus, Appul.; cf. — Hymettus, 3, mella, Hor., Cera, Ovid.; men marmoris peregrini columnas Hymettus, vid. Plin. 36, 3; ∞ trabes, Hor. Od. 2, 18, 3.

hymnio, ire, v. n.: synger Psalmer, Prudent. — hymnisus, 3, [hymnis, son]: levsyngende, Firmie. — hymnologus, i, m., *ῥ*: som synger Symner, Firmie. — hymnus, i, m., *ῥ*: syngsang el. Symne, Lucil. ap. Non., Prudent.

hyophthalmos, i, m., *ῥ*, (Synecie): etflags Plante, ogs. aster Atticus, Appul. — hyosciamus, 3, *ῥ*: af Bulmeurt, oleum, Plin. — hyoscyamus, i, m., *ῥ*: efsere. — Synecie: el. Sobonne; cf. sævd: Bulme el. Bulmeurt, germ. Bilsenfraut, Plin. 25, 17, Cels., Colum.; — not.: en fordærvet form deraf, jusquaminus, i, m., har Pallad. — hyoseris, (-siris), is, f., *ῥ*: Bært af Endivearten, intubo similis etc., Plin. 27, 64, (centaurea nigra L.).

Hypaera, orum, n., *ῥ*: liden By i Lydien, Ovid. Met. 6, 13; cf. — Hypaeræni, orum, m.: Indvaanerne deraf, Plin., Tac. — hypaethros, ou, *ῥ*, (i. e. subdialis): under aaben Himmel, i den friluft; ∞ ambulationes, Vitruv.; — b) cf. subst. hypaethra, orum, n.: uberakfede el. aabne Gange, id. — hypallage, es, f., *ῥ*, (i. e. immutatio), fem rhetorisk Figur: en fra den almindelige Medtægsmaade afvigende Herbindelse; saal. coelum stellis fulgentibus aptum, Virg. Aen. 11, 202, (f. coelum, cui stellae aptae sunt), vid. Serv. ad Virg. Aen. 3, 61; dare classibus austos (f. dare classes austris). — Hypa-nis, is, m.: Fjod i Sarmatien, (Iod. Boz), Mela 2, 1, Plin. 4, 26, ogs. Cic. Tusc. 1, 39, o. Virg. Ge. 4, 370. — Hypasis, (el. Hyphas), is, m.: Fjod i Indien, Bistod af Indus, Curt., Plin. 2, 75.

Hypata, ae, f., *ῥ*: By i Thessalien, ved Peneusfloden, Liv. 36, 16, efsere; — 2) cf. Hypataeus, 3, exsul, id.; — men subst. pl., Hypataei, orum.: Indvaanerne deraf, id. — hypate, es, f., se. chorda, (*ῥ*, se. *ῥ*): den fide el. nederste Strang, (der giver den dybeste Tone), Vitruv. 5, 1.

hypocoon, i, n., *ῥ*: en valmucagtig Plante, (hypocoon procumbens L.), Plin. 27, 67. — hypelate, es, f., *ῥ*, ligesom hypozottion: bredeblader Musfeter, Plin. 15, 39. — hypeneus, 3, *ῥ*, (i. e. ventosus, inanis): vindig, tom; ∞ ova, i. e. irrita, Bindag, Plin. 10, 79.

hyperbaton, i, n., *ῥ*, fem rhetorisk Figur: Ordnes Omkastning fra deres sædvanlige Orden; vid. Quintil. 8, 6, 65, (hvor anføres Cic. Cluent. in.); — num potui longius hyperbaton facere? siger Plin. Ep. 7, 7, efter en længere Parenthesis. — hyperbolaeus, 3, *ῥ*: overtroen; ∞ soni, Vitruv. — hyperbole, es, f., *ῥ*: en Ting's Overdrivelse i Tale, Hyperbolen; (saal. fulminis acrior alis, Virg. Aen. 5, 319); heder ogs. superlatio ementens, Quintil.; f. ogs. Cic. Top. 10: (dog hos denne endnu paa Graesk). — hyperbolicus, 3, *ῥ*: overtroen, instrumenta, Sidon., inc.; — cf. adv.: hyperbolice, Hieronym.

Hyperborei, orum, m., *ῥ*: Hyperboreerne, et i det yderste Noen boende fabelagtigt Folk; vid. Mela 1, 2, o. id. 3, 5, ogs. Plin. 4, 26, o. Cic. N. D. 3, 23; — B) cf. I) Hyperborei, 3: hyperboreisk; „poet.“ ogs. i nordlig; — ∞ campi, Hor. Od. 2, 21, 16; ogs. ∞ glacies, Virg.; ∞ Septentrio, id. Ge. 3, 381; men Martial. 8, 78, er ∞ triumphus: R. Domitians Triumph over Chatter og Dacier; — 2) Hyperboreanus, 3: = frgd., Hieronym.

hypercataliecticus, o. -lectus, 3, *ῥ*: overflodig Stavelse el. Versfod; (saal. Virg. Aen. 5, 422, hvor -que dog i Metalen er at forbinde m. d. flgt. Exuit), Gramm. — hypericon, i, n., *ῥ*: Marteyresen, ogs. chamaepitys o. corion, Plin. 26, 53. — Hyperides, is, m., *ῥ*: beromt Taler i Athenen, efter Quintil. 10, 1, 7: dulcis inprimis et acutus, etc.; cf. Cic. Orat. 81, efsere.

Hyperion, onis, m., *ῥ*: I) Son af en Titan og af Jorden og fader til Solen el. til Solguden, Cic. N. D. 3, 21, o. Hygin. Praef. Fabb.; — cf. Hyperione mate, Ovid. Met. 4, 192, i. e. Sol.; — b) cf. Hyperionius, 3: hyperienisk, Sol, Avien. Arat. 3, 6; — II) Solen el. Solguden; Placat equo Persis radiis Hyperiona cinctum, Ovid. Fast. 1, 385; cf. id. Met. 8, 561, o. Labor. ap. Gell. 10, 17; — B) cf. 1) Hyperionius, 3: hyperienisk, lampas, Sil., currus, Val. Fl.; — 2) Hyperionis, idis, f., *ῥ*: Datter af Hyperion, (i. e. Aurora), Ovid. Fast. 1, 159.

Hypermnestra, ae, el. Hypermnestre, es, f., *ῥ*: Datter af Danaus, var den eneste af 50 Søstre, som frelsede hendes Mand Lynceus fra Døden; vid. Ovid. Her. 11, ab in., o. Prop. 1, 7, 63; — not.: skrives ogs. Hypermestre. — hyperocha, ae, f., *ῥ*: en Rist el. Overflod, edl., Dig. — hyperthyrum, i, n., *ῥ*: Jirat el. Rist el. Krands over Døren, Vitruv. 1, 6. — Hyphas, f. int. Hyphas. — hyphear, atos, n., *ῥ*: Mjøl, Svalteplante paa visse Træer; vid. Plin. 16, 93. — hypuale, es, f., *ῥ*: etflags Dterslange, Solin. 27.

hypobasis, is, f., *ῥ*: Fodstykke til et Monument, Inscr. — Hypobolimaenus, i, m., (*ῥ*): den Understue el. Næste; Rænet paa en græk Cemeerie af Menander, ogs. paa en latinsk af Cælius; vid. Gell. 15, 14. — hypobrychium, i, n., *ῥ*: Vandstirvel, hveti man drufner, Tertull. — hypocausis, is, f., *ῥ*: Dødens

Syrearmelse nedenfra, Vitruv. 5, 10. — *hypo-caustum*, (-on), i, n., *ὑπόκαυστον*: Sted el. Kammer til at opvarme nedenfra, (vaporarium). Evetefam-
mer, Vitruv. 5, 10; — *applicitum* est cubiculo hypocaustum, Plin. Ep. 2, 17; — 2) ogs. adj.: *diaetae hypocaustae*: Evetefamre, Dig.

hypochoondria, crum, n., *τὰ ἐποχόνδρια*: de blede Dele fra cartilago mucronata til ilia, (germ.: die Weiden), Theod. Prisc. — *hypochoyma*, ātis, n., *ἐπόχυμα*: = flgd., Coel. Aur. — *hypochoy-sis*, is, f., *ἐπόχως*, (i. e. suffusio): Etar paa Diet, Plin. 25, 91.

hypoicisthis, idis, f., *ἐποικισθίς*: etflags Enylte-
plante paa Citrusbushen, Plin. 21, 31, osiere, (asarum
hypoicisthis L.). — *hypoecriasis*, is, f., *ἐποικο-
riasis*, (bes Dyrene): etflags Skade el. Jæil under
Diestenen, Veget. — *hypoecrisma*, ātis, n., *ἐπο-
κόρισμα*; eptel.: Ksekerd; df. f. deminutivum, Charis.
— *hypoecrisis*, is, f., *ἐπόκρισις*: Efterligning af
nogens Tale el. Adfærd, navn. fer at latterliggjøre
el. mere, Donat. in Vit. Virg. — *hypoecrita*, (-tes),
ae. m., *ἐποκρίτης*: en Hypocrit el. Minc, som med
sine Gestus el. Gæbarde forlægger Snedvillerens Jæ-
drag; vid. Suet. Ner. 24, c. Quintil. 2, 17, 12, ogs. id.
11, 3, 7.

hypodīaeōnus, i, m., *ἐποδιᾶεωνος*: Underdiæen,
Hieronym. — *hypodidascalus*, *ἐποδιᾶεωλος*:
Underlærer, Cic. Fam. 9, 18. — *hypogaeum*, i, n.,
f. und. hypogeum. — *hypogæsum*, i, n., *ἐπόγειον*:
en i Tagrender hørende Art af Husleg, vid. Plin. 25,
102. — *hypogæum*, i, n., *ἐπόγειον*: Sted el. Svæl-
ving under Jorden, Vitruv.; — 2) ogs. Græfvet under
Jorden, Petron.; — not.: skrives ogs. hypogaeum,
(*ἐπόγειον*), Inser. — *hypoglossa*, ae, f., *ἐπό-
γλωσσα*: Tungetern el. Mufetern, etflags Svæart,
(*ruscus hypoglossum* L.), Plin. 27, 67. — *hypoglot-
tion*, i, n., *ἐπογλώττιον*: bredbladet Mufetern, etflags
Svæart, (*ruscus hypophyllum* L.), Plin. 15, 39. —
hypographum, i, n., *ἐπόγραμον*: første Udfast,
Concept, Augustin.

hypōlysos, i, f., *ἐπόλυσος*: etflags Mante, sæde,
artemisia, Appul. — *hypomēlis*, idis, f., *ἐπομηλīs*:
etflags Iyrig Træfrugt, Pallad. — *hypomnēma*,
ātis, n., *ἐπομνημα*: Minnering el. Opfats til Erin-
dering; in hypomnematis (f. hypomnematibus) exseri-
bendis, Cic. Fil. ap. Cic. Fam. 16, 21; (ellers bes Cic.
paa Græst). — *hypomnēmatōgraphus*, i, m.,
ὑπομνηματογράφος: som skriver Minneringer el.
Opfater, Cod. Just. — *hypomochlion*, i, n.,
ἐπομόχλιον: Underlag under Læstefængen, Vitruv. 10,
8. — *hypophora*, ae, f., *ἐποφορά*: Indventing af
Medparten, Capella. — *hypostasis*, is, f., *ἐπό-
στασις*: Substans el. Bæsen el. Personl.; bes, Hieronym.
hypotheca, ae, f., *ἐποθήκη*: hvad man giver til
Pant el. Eftersker; df. Pant el. Hypothek, (navnl.
af urerlige Ting; opp. pignus); — ut aut de hypothecis

decedat, aut etc., Cic. Fam. 13, 56; fundum hypothecae
dare, Dig.; df. — *hypothēcarius*, 3: hørende til
Hypothek, actio, Dig., creditor, ibd. — *hypōthē-
ticus*, i, m., *ἐποθητικός*: den igiennem Hypotheker
fremstidende Matematiker, Appul.

hypōtrachelium, i, n., *ὑποτραχήλιον*: i Byg-
ningskunsten: Halsen under Sollecapillet, Sollehalssen,
Vitruv. 3, 2, c. 1, 3. — *hypōtrichia*, ātis, n., *ἐπό-
τριχια*: etflags Saus med Kryderi, Kryderisau, Apie.

Hypsipyle, es, c. *Hypsipyla*, ae, f., *ὑψιπύλη*:
Datter af Ibeas, c. Drenning paa Den Lemnos,
redede sin Fader, da Lemnierinderne ombragte alle
Mænd paa Den; ogs. etrog hun Argonauten Ja-
sen, ved hvem hun blev Moder; vid. Ovid. Her. 6, c.
Prop. 1, 15, 18, ogs. Hygin. Fab. 15, c. Stat.; — 2) df.
Hypsipylæus, 3: som benævnes efter Hypsipyle;
∞ tellus, Ovid. Fast. 3, 82, i. e. Lemnos. — *hyps-
ōma*, ātis, n., *ὑψωμα*: Høide, (navnl. Eelens paa
Himmelen), Tertull.

Hyrcani, orum, m., *Ἰρκανοί*: Hyrcanerne, Joff
ved d. caspiſke Hav, imellem Parthien c. Floden Oxus,
Mela 1, 2, c. 3, 5, Plin. 6, 15, Tac., Catull., c. A.; —
men Macedones Hyrcani: de med Macedonier blan-
dede Hyrcaner i Lydien; vid. Plin. 5, 31, c. Tac. Ann. 2;
47; — B) df. 1) *Hyrcanus*, 3: hyrcanisk. mare. (d.
caspiſke Hav), Propert. 2, 23, 66; ogs. ∞ sinus, Mela;
∞ montes, Plin.; ∞ tiges, Virg.; men ∞ campus
(i Lydien: f. evenf.), Liv. 37, 38; — 2) *Hyrcanius*,
3: = *Hyrcanus*, mare, Plin. 6, 15, oftere; — b) df.
subst. *Hyrcania*, ae, f.: Landstædet Hyrcanien, Mela
3, 5.

Hyrīe, es, f., *Ἰρῖη*: So med en derved liggende
By i Boecien, vid. Ovid. Met. 7, 271 c. 380. — 1. *Hyr-
rius*, (trisyll.), ei c. eos, m., *Ἰρριεύς*: Landmand
i Boecien, og Fader til Orien; vid. Ovid. Fast. 5, 199;
— 2) df. *Hyrīeia* proles, (i. e. Orion), id. ibd. 6,
719. — 2. *Hyrrius*, 3, f. und. frgd. — *Hyrtae-
ides*, ae, m.: Sen af Hyrtæus, (i. e. Nysus); vid.
Virg. Aen. 9, 76 flgd., ogs. Ovid. Ib. 630.

hyssinum, i, n., *ὑσσινον*: en af Jarveplanter
ὑσση vunden mørkerød Jarve; vid. Vitruv. 7, 14, c. Plin.
9, 65. — *hyssopites*, ae, m.: tilfat med Jsef, vi-
num, Jsefein, *ὑσσώπιτης* (oivος), Colum., Plin. —
hyssopus, i, f., *ὑσσώπος*, Colum., ogs. hyssopum,
i, n., Cels., Jsef, (hyssopus officinalis L.); cf. Plin.
25, 97.

Hystaspes, i, m., *Ἰστιάσης*: Fader til Perser-
køgen: Darius Hystaspis (m. c. ud. filius); vid.
Nep. Rez. 1, Plin. 6, 31, Justin. 1, 10, c. A. — *hystē-
ricus*, 3, *ὑστερίζος*: hysterisk, Martial. 11, 71. — **h-
ystri-cōsus*, 3: fuld af Pigger; df. ἡστρία: ∞ mentis
homo, Hieronym.: c. — *hystri-cūlus*, 3, adj. de-
min.: med lidt Stæg paa Hagen, puer, Tertull.; af
— *hystrix*, icis, f., *ὑστρίξ*: Pindsvinet, Plin. 8, 53,
Calpurn., Claudian.

I.

I, i, d. niende Bogstav i d. lat. Alfabet, en Vocal,
hvis Lyd ogs. de gamle Grammatikere adskilte fra den
eptel. med samme Tegns skrene Consonant Jod; f.
und. Begstaver J; — B) herom kan mærkes; a), „i“
tiener ofte, (ligesom „e“), til Vinderocal i Ord-
dannelsen; saal. i aerisodina, altisonus, homicida,
etc.; — b) hyppig er Overgangen af d. ældre „i“ til

„i“, dels ved Assimilation med et flgd. „i“; saal. i
similis, facilis, familia, (af simul, facul, famul); dels
blet eufonisk, da „i“ bes Glasfiterne aflofer d. ældre
„u“; saal. i optimus, lacrima, libet, etc., f. optimum,
lacruma, libet, etc.; — c) fremdeles er Stægtstabet
af „i“ m. „a“ c. „e“ at eftersee under disse Bog-
staver; — d) stæft er Overgangen af „i“ c. „o“;

berfil bærer: agnitus af notus, illico f. in loco; — men archaisht er: ollus f. ille, o. emvendt: sispes f. sospes; — not.: „I“ fem Tal er = 1, (i. e. unus cf. primus).

Iacchus, (ia), i, m., *Iacchos*: poetisk Benævnelse af Gud'en Bacchus; vid. Virg. Ecl. 7, 61, o. Ovid. Met. 1, 15; — II) „poet. everi.“ ogf. f. Vinen, Virg. Ecl. 6, 15: (Silenum) Inflatum hesterno venas... Iaccho. — Ialysus, (-os), i, m., *Ialycos*; I) „mythist.“: en Sønnesen af Hyperion el. Solguden, og Brøder til Imdus o. Camirus; Cic. N. D. 3, 21; — not.: om hans af Protegenes makede Villde f. Plin. 35, 36, o. Cic. Verr. 4, 60, oftere, ogf. Gell. 13, 31; — II) en af ham paa Rhodus anlagt By, vid. Plin. 5, 36, Mela; — 2) cf. adj.: Ialysius, 3: ialysht el. rbeht; — Phoebeamque Rhodon et Ialysias Telechinas, Ovid Met. 7, 365.

Iambus, 3, *iambus*: jambst, trimetri, Hor. A. P. 253. — Iambicinus, 3: = frge., numerus, Capella. — Iambicus, 3, *iambicus*: jambst, pes, Diomed., versus, id. — Iambus, i, m., *iambus*; I) d. jambstte Versed, d. e. Versed af en fer og en lang Stavelse, (— —), pes citus etc., Hor. A. P. 252; — II) „everi.“: det jambstte Vers el. Digt, Digtning i Jambter el. i jambstte Vers; — quem Hippoactis iambus laeserat, Cic. N. D. 3, 38; ligel. in sing., Hor. A. P. 79, o. Quintil. 10, 1, 86; — ogf. in pl., id., Hor., Catull. — Iamida e, arum, m.: Efterkommer af Apelles's Søn, Epamanden Iamus, Cic. Div. 1, 41. — Ianthinus, 3, *ianthinos*: velsfarvet el. violetblaa, vestis, Plin.; — ogf. absol.: ianthina, (sc. vestimenta), Martial. — Ianthis, idis, f., *ianthis*: violetblaa Blomst, Marc. Emp.

Iapetionides, ae, f. und. flgd. — Iapetus, (ia), i, m., *Iapetos*: en af Giganterne, ved Clymene fader til Atlas, Epimetheus o. Prometheus, Hygin. Praef. Fabb.; — Audax Iapeti genus, Hor. Od. 1, 3, 27, (i. e. Prometheus); ligel. satus Iapeto, Ovid. Met. 1, 82; — 2) cf. Iapetionides, ae, m., Atlas, Ovid. Met. 4, 632; men ∞ fratres gemini, (i. e. Prometheus o. Epimetheus), Claudian. — Iapis, idis, m.: Rævnt paa en Læge, Virg. Aen. 12, 390, o. 420. — Iapydes, um, m., *Iapydes*: Høst i Jlyrien, Plin. 3, 22, Liv. 43, 5, o. Cic. Balb. 14; — men (in sing. o. fem adj.): Iapydis arva Timavi, Virg. Ge. 3, 475; — 2) cf. Iapydia, (sc. terra: deres Land), Plin. 3, 19, Tibull. 4, 1, 108. — Iapygeus, i, o. -ius, 3, f. und. Iapyx. — Iapys, ydis, f. und. Iapydes.

Iapyx, (ia), ygis, m., *Iapyx*: Søn af Datalus, beferende det sydlige Italien, (Apulien el. Calabria); vid. Plin. 3, 16, o. Ovid. Met. 15, 52; — B) cf. „everi.“: I) en Høst i d. sydlige Italien, Plin. 3, 16; — 2) en i det sydlige Italien blæfende Vind, Græfernes Vind-nordvestvind, Hor. Od. 1, 3, 4, o. Virg. Aen. 8, 710; — II) cf. Iapygia, ae, f.: Japgyien el. det af Japyr regerede sydlige Italien, Plin. 1, c., Ovid. Met. 15, 703, o. Serv. ad Virg. Ge. 3, 475; — B) cf. 1) Iapygius, 3: Iapgyist: — ∞ Aera: Hørbjerg ved den tarentinske Bugt, Plin. 1, c.; — 2) Iapyx, ygis, adj.: = frge., campus, Sil., Garganus, Virg. Aen. 11, 217, Daunus, (Konge af Apulien, Ovid. Met. 14, 510; — c) Iapygeus, i, m., (sc. ventus): den øvnevænte Vind Iapyx, Appul., inc.

Iarbas, (iarba), ae, m.: en Kenge i Mauritanien, Ovid. Fast. 3, 552 flgd., Virg. Aen. 4, 36 o. 190. — Iarbita, ae, m.: Rævnt paa en Mauritanier, Hor. Ep. 1, 19, 15. — Iardanis, idis, f.: Datter af S. Iardanus i Eydien, (i. e. Omphale), Ovid. Her. 9, 103.

Iasides, ae, o. Iasion, onis, f. und.: 1. Iasius. — Iasiōne, es, f., *iason*: eflags Plante med hvid Blomst, Plin. 21, 65, (convolvulus sepium L.). — Iasis, idis, f., f. und. flgd. — 1. Iasius, (ia), i, m., *Iasios*; I) en Søn af Juppiter o. Electra, elstet

af Ceres; vid. Virg. Aen. 3, 168, o. Ovid. Am. 3, 10, 25; — heder ogf. Iasion, Ovid. Met. 9, 123, o. Hygin.; — II) en Kenge i Argos, fader til Alalanta, Hygin. Fab. 70; — B) cf. 1) Iasius, 3: ialst f. argvist, virgo, (i. e. lo, Datter af S. Inachus), Val. Fl.; — 2) Iasides, ae, m.: en Efterkommer af Jafus; cf. om Palinurus, Virg. Aen. 5, 843; men om Heraclius, Stat.; — 3) Iasis, idis, f.: Datter af Jafus, (d. e. Alalanta), Propert. 1, 1, 10. — 2. Iasius, 3: 1) berende til 1. Iasius; — II) berende til Hyen Iassus i Carien.

1. Iason (ia), (ogf. Iaso, Mela), onis, m., *Iason*: beremt græst Heres, Søn af S. Olen i Thefsalien, var Argonauternes Anfører, detsog ogf. i den calydonist Bileføjagt, men var gift først med Medea, der efter med Creusa; — vid. Ovid. Met. 7, 5, o. id. ibd. 8, 301, oftere, Val. Fl., o. H.; f. ogf. Hygin. Fab. 12, oftere; — not.: ogf. Rævnt paa et Digt af Barro Attacius, Propert. 2, 25, 85; — B) cf. 1) Iasonius, 3: iasenst, carina, (Skebt Arge), Propert., remiges, (Argonauterne), Ovid.; — 2) Iasonides, ae, m.: Søn eller Efterkommer af Jafon, Stat. Theb. 6, 319. — 2. Iason, onis, m., *Iason*: Heres over Phæce i Thefsalien; vid. Cic. Off. 1, 30, Val. Max. 9, 10, o. Nep. Timoth. 1. — Iasonides, ae, o. Iasonius, 3, f. und. 1. Iason.

Iaspachates, ae, m., *iaspachates*, ligefem Jaspisachar, d. e. iaspisagtig Achar, Plin. 37, 51. — Iaspideus, 3: iaspisagtig, gemma, Plin. 27, 56; af — iaspis, idis, f., *iaspis*: Jaspis, befindt gron Høststen, Plin. 37, 37; stellatus iaspide sulva Ensis, Virg. Aen. 4, 261; cf. Martial. 5, 11; — men m. Lunc: iaspi (voc.) figulorum, August. ap. Macrob. Sat. 2, 1; cf. — iaspis, 3: af Jaspis, Capella, poet. in Anthol. Lat. (Burm.). — Iaspouyx, ychis, f., *iaspouyx*, ligefem Jaspouyr, en Jaspisart, Plin. 37, 37.

Iassenses, imm, f. und. flgd. — Iassus, (Iasus), i, f., *Iasos*, *Iasos*: By i Carien, Plin. 5, 21, o. Liv. 32, 33, oftere; — B) cf. 1) Iassius, (Iasius), 3: ialst, sinus, Mela 1, 16, o. Plin. 1, c.; — 2) cf. Iassenses, imm, m.: Jndvaaner deraf, Liv. 37, 17.

Iatralipta, (-ptes), ae, m., *iatocheitrys*: Læge, som curerer ved Jægtning af Salver, Cels.; cf. Plin. Ep. 10, 1. — Iatroliptice, (-liptica), es, f., se. ars, *iatocheitryz*, se. *teyryz*: Curmetode ved Jægtning af Salver, Plin. 18, 2. — Iatronices, ae, m., *iatochitrys*: Lægenes Dørvinder, Plin. 29, 5. — Iazyges, um, m., *Iazyges*: sarmatist Høst ved Donauen, Plin. 4, 25, o. Tac. Ann. 12, 29; — in sing. ogf. adj.: Iazyx bubulcus, Ovid. Pont. 1, 7, 9.

Iber, (Hib.), eris, f. und. flgd. — Iberes, (Hib.), um, m., *Ibæres*; I) græst Benævnelse f. Hispani, Catull. 9, 6; — in sing. ogf. collectivt, Hor. Od. 2, 20, 20, Lucan.; — B) cf. 1) Iberus, (Hib.), 3: iberist el. hispanist el. spanst; — ∞ gurgis, (det vestlige Ocean), Virg. Aen. 11, 913; ∞ piscis, (i. e. scomber), Hor. Sat. 2, 8, 46; men ∞ pastor, Ovid., (i. e. Geryon); ∞ vaccae, (i. e. Geryonis), id.; — bb) cf. subst.; a) Iberus, (Hib.), i, m., *Ibæres*: Alden Iberus el. Ebro i Hispanien, Mela 2, 6, Plin. 3, 4, Caes., Liv., Lucan.; — b) Iberi, (Hib.), orum, m., ligefem Iberes: Iberierne el. Hispanierne, Virg. Ge. 3, 408; — 2) Iberia, (Hib.), ae, f., *Ibæria*: Iberien, den græste Benævnelse paa Hispanien, Plin. 3, 4, Hor. Od. 4, 5, 28, o. id. ibd. 111, 50; — 3) Ibericus, (Hib.), 3: iberist el. hispanist el. spanst; ∞ mare, (paa Vestiden af Hispanien), Colum., Plin. 3, 2; ∞ Iunes, Hor. Epod. 4, 3; — ogf. Iberiacus, (Hib.), 3, terrae, Sil.; — 4) Iberina, (Hib.), ae, f., *Ibæria*: Iberierne el. Hispanierne, Juvenal. 6, 53; — II) asiatist Høst ved Caucasus, (i d. nuy. Georgien), Rabeo af Goldierne, Mela 3, 5; — in sing. collectivt: Armeniae praetentus Iber, Val. Fl.; — hede ogf. Iberi, orum, Mela 1, 2, Tac.,

Flor.; egf. in sing.: Iberus, i; Val. Fl.; — B) df. Iberia, (Hib.), ae, f.: Landstæbet Iberien ved Cantabrus, (hod. Georgien), Plin. 6, 4, Hor. Epod. 3, 21, Val. Fl. — Iberia, ae, etc., v. Iberina, ae, f. und. frgd.

Iberis, idis, f., ἰβήρις: etflags Karle, Plin. 25, 49. — Iberus, 3, e. Iberus, i, f. und. Iberes. — ibex, icis, m.: etflags Stenbuk el. Gemse, Plin. 8, 79.

ibi, adv., [besf. m. is]; 1) „egent.“ om Stedet: der, in eo loco; — ibi fortunas suas constituit, Cic. Tusc. 5, 37; men Liv. 2, 7: ibi, alto atque munito loco, etc.; cf. Ovid. Met. 1, 316; — egf. m. tilsvarende: ubi, unde, etc.; ubiuis, quam ibi, ubi est, etc., Cic. Fam. 6, 1; cf. id. ibd. 1, 10: velim, ibi malis esse, ubi etc.; — egf. e. gen.; ibi loci etc., Plin. 6, 12; — eftercl. egf. c. verbis motus: derben; quum ibi venerimus, Dig.; — H) „everf.“ A) em Tiden: da, dengang, der, ocl.; — Ter conatus ibi collo dare brachia circum, Virg. Aen. 2, 702; cf. Liv. 3, 71: ibi infit, etc.; — egf. m. tilsvarende ubi, Ter. Eun. 2, 2, 30; — egf. m. d. plectenafste tum; quum etc., ibi tum Caecinam postulasse etc., Cic. Caecin. 10; — B) em andre Færhæde: derbes el. derved, i det Tilfælde, i den Sag, ocl.; — numquid ego ibi peccavi? Plaut. Epid. 1, 2, 23; si etc., ubi etc., Cic. R. Am. 29; cf. Sall. Catil. 5; men Ter. Heaut. 1, 63: subsesti, illos ibi esse, etc.

ibidem, adv., [ibi m. Demonstrativsuffixet -dem, ligesom i idem e. tandem]; D) „egent.“ om Stedet: netop der, ocl.; — coenati discubuerunt ibidem, Cic. Inv. 2, 1; ligel. ibidem custodire, id. Quint. 27; cf. id. R. Am. 5; — egf. m. tilsvarende ubi, Justin. 2, 2; — egf. e. gen.; si etc., ibidem loci res erit, Plaut. Cist. 2, 1, 53; — H) „everf.“ om andre Færhæde: netop deri el. derved; — laesit in eo Caecinam, sublevavit ibidem, Cic. Caecin. 9; men incertus ibidem Sudor, Virg. Ge. 3, 500.

I. ibis, is v. idis, f., ἰβίς: en Zugl i Egypten, der færtiser de fra Egypten indkomme vingeede Slanger, og som derfor blev holdt for hellig; vid. Cic. N. D. 1, 36; f. egf. id. ibd. 2, 50, e. Plin. 8, 41; (rimel. numenius ibis L.). — 2. Ibis, is v. idis, f. Ibisnet paa et bidende Digt i elegiske Vers, hvori Ovidius, efter Callimach's Færbilleder, havner sig paa en es ubefindt Siende; vid. Ovid. Ib. 59.

Ibiscum, f. und. hibiscum. — ibrida, f. und. hibrida. — ibus, (f. iis), f. und. is. — Ibycus, i, m.: græsk Lyriker el. lyrikt Digter, hvis Mord og Davn fættedes Cic. Tusc. 4, 33; — not.: en anden Ibycus omtales Hor. Od. 3, 15, in.

Icædion, onis, m.: grufem Cereyer, Lucil. ap. Fest. s. v. Rhondes, p. 270; heder egf. Icædus, i, Cic. Fat. 3. — Icæriotis, idis, Icaris, idis, f. und. 2. Icarus. — Icarus, 3, f. und. figd., egf. und. 2. Icarus. — 1. Icarus, (ic), i, m., Ἰκαρος: Søn af Dædalus, flyttede, paa Flugten fra Creta, ned i d. ægaiske Hav; vid. Ovid. Met. 8, 145 figd., Hor. Od. 2, 20, 13, e. Hygin. Fab. 40; — 2) df. Icarus, 3: icariss, aquae, Ovid. Trist. 1, 1, 90: den efter Icarus bevænte Del af Ægeerhavet; egf. ∞ mare, Plin.; egf. absol. Icarium, Ovid.; egf. ∞ fluctus (pl.), Hor. — 2. Icarus, [ic], i, m., Ἰκαρος: Søn af d. spartanske Debalus, Fæter til Erigone og Penelope; efter at være sat paa Himmelen, er han Etierne-billedet Bootes, Hygin., Propert. 2, 24, 33, e. Ovid. Met. 10, 450; — heder egf. Icarus, Ovid. Her. 1, 81, e. Hygin. Fab. 130; — B) df. 1) Icarus, 3: icariss, palmes, Stat., umbra, id.; men ∞ boves, Propert. 2, 24, 28: Etierne-billedet Bootes; men Icarii canis stella, Ovid. Am. 2, 16, 4, (Icarus's paa Himmelen satte Hund Maera, d. c. Hundestjernen); egf. ∞ astrum, Stat.; — 2. Icaris, idis, f., Ἰκαρίς: Datter af Icarus. (om Penelope), Ovid. Ib. 393; — 3) Icæriotis, idis, f., Ἰκα-

ριώτις, ligesom Icarus: en Datter af Icarus, (om Penelope), Propert. 3, 13, 10; — b) egf. som adj.: ∞ tela, Penelope's Hav, Ovid. Pont. 3, 1, 113.

Icas, adis, f., ἰκάς: Tallet Tyve; df. Plin. 35, 2: den 20 Dag i Maanedu, (som Mindest for Philosophen Epicurus); hværem Cic. Fin. 2, 31: omnibus mensibus, vicesimo die lunæ etc.

iccireo, cl. iccireo, adv., [id, circa]: derfor, af den Grund, ocl.; A) absol.; neque iccireo Caesar opus intermittit, Caes. B. C. 1, 12; men Hor. A. P. 265: Iccireone vager? etc.; cf. Ter. Heaut. 3, 2, 5; — B) relat.; a) m. de tilsvarende Causalfættelser: quod, quia, si; — iccireo accessor ... quod etc., Ter. Andr. 4, 2, 7; cf. Cic. Fam. 9, 1, e. Hor. Sat. 1, 4, 45; — quia etc., iccireo verae amicitiae sempiternae sunt, Cic. Lael. 9; neque enim, quia movetur, qui ingreditur, iccireo, qui movetur, ingreditur, Quintil. 5, 9, 6; — non, si etc., iccireo etc., Cic. d. Or. 2, 40; cf. Hor. Ep. 1, 11, 16; men id. ibd. 1, 1, 29, er si faldet ud; — 2) m. d. figd. Genfigtættelser: i n el. ne, cf. m. figd. relat.; — iccireo etc., quo etc., Caes. B. G. 5, 3; men iccireo etc., ne etc., Cic. R. Com. 7. — Iccius portus, f. und. Itius.

Iccelos, (ic), i, m., ἰκκελος, i. e. similis: Tienet hos Eevnguden el. Cæmus; vid. Ovid. Met. 11, 640. — ichneumon, onis, m., ἰχνημων; 1) Pharao's retten i Egypten, efterstræber Gædden, Plin. 8, 35 figd., egf. Cic. N. D. 1, 36, e. Martial. 57, 87; — 2) en Hæverfært, (sphex sabulosus L.), Plin. 10, 95. — Ichneobates, ae, m., ἰχνηβάτης, (som forfølger Syret), en af Actæons Hunde, Ovid. Met. 3, 207, Hygin. — ichnographia, ae, f., ἰχνογραφία, Hæst el. Grunræts, Vitruv. 1, 2. — Ichonusa, ae, f., ἰχνοῦσα, (af ἰχρος, d. c. Jædesper): ældre Navn paa Sen Sardinien, Plin. 3, 13, Sil. — ichthyophagia, ae, f., ἰχθυόφαγία: Jæst el. Grunræts, Vitruv. 1, 2. — Ichonusa, ae, f., ἰχνοῦσα, (af ἰχρος, d. c. Jædesper): ældre Navn paa Sen Sardinien, Plin. 3, 13, Sil. — ichthyophagi, orum, m., ἰχθυοφάγοι: Jæstespisere, el. hvis Næring er Jæst; (en Beværelse paa flere østerlandske Jæst), vid. Plin. 6, 25 figd.

ico, ici, ictum, 3, v. a., [besf. m. ἰζω, d. e. naaer, træffer]: slaar, siffer, hugger, hoder, serio; 1) „egent.“ A) „alm.“; — ∞ fascia vidulum, Plaut. frgm. ap. Non.; quum ictus esset telo venenato, Cic. Div. 2, 62; ictus fulmine, Liv., egf. e. coelo ictus, Cic., truffen af Lynet; — ∞ femur, (i Fæmie af slaaderpaa), Plaut., unde ictuarius ictu (sc. sanguinis: fote Blodets Dmleb el. Pulsens Slag), Lucr. 4, 1016; pugno ictus, Liv.; colaphum icere, (slaae paa Dret), Plaut.; — corrui ictus, Liv.; ligel. ictus cecidit, id.; men ferro icta pinus, (ombuggen), Hor.; — men „poet.“: ut semel icto Accessit fervor capiti, (faasuart han er beruset), Hor. Sat. 2, 1, 25; men m. bemegnet Object: hei, colaphum icti, Plaut. Pers. 5, 2, 65; — B) „bef.“; ∞ foedus, ligesom ferie foedus: slatte et Færbund; — quod (foedus) meo sanguine ... iceras, Cic. Pis. 12; cum Gaditanis foedus icisse, id. Balb. 15; cf. Liv. 1, 24; — H) „fig.“; A) „everf.“; a) rammer, naaer el. epnaaer; — magnitudinem ultra se positam non icturi, Senec. Const. Sap. 3; — b) nedslaaer el. færdæver; donus icta, Ovid. Trist. 5, 4, 34; men caput ictum, (ferumlet af Vinen), f. evenf.; — B) „ment.“; slaar, forfæder, angster; men sadu. in partie. ictus, 3, e. abl.; — icta metu, Liv. 1, 16, (slaaen af Skræk); ligel. desideriis icta fidelibus, (patia: slaaen el. betagen af trofast Vængsel), Hor. Od. 4, 5, 15.

icon, onis, f., εἰκών: Billede; icones fictæ era, (Færbilleder som Stikker i Skaffpiller), Plin. 8, 80. — iconicus, 3, εἰκονικός: som er fremstillet i Lægemåstærelse, simulacrum, Suet. Calig. 22; ligel. om Figurene i et Mater: iconicos duces pinxisse etc.,

identidem, adv., [ligesom f. idem idem: altid det samme]: gientagne Gange, atter og atter, oftere, odt.; — identidem in causa quaerere etc., Cic. R. Am. 30; idque ut identidem fieri posset etc., vid. id. N. O. 3, 10; ∞ se ad suos recipere, Caes. B. G. 2, 19; cf. Catull. 11, 19, o. Plant. Men. 1, 2, 51.

idéo, adv., [f. id eo, det cl. dette derfor]: derfor, af den Grund, odt.: A) relative; 1) m. de flgd. Causalfactier: quod, quia, quoniam; — saal.: ideo quod etc., Cic. R. Am. 30, videri; cf. Quintil. 10, 5, 16, o. Hor. Ep. 1, 19, 26; — mulieres ideo bene olere, quia nihil olebant, Cic. Att. 2, 1; ideo felicia bella vestra esse, quia iusta sunt, Liv. 45, 22; — immo ideo magis propera, quoniam etc., Senec. Ep. 76; cf. Plin. 29, 76; — 2) m. de flgd. Genfigtspartier: ut, ne, quo, quin; — ideo Claudius retulit, ut Verres posset auferre? Cic. Verr. 4, 4; cf. id. Agr. 3, 2, o. Quintil. 10, 7, 31; — ideoque etc., ne incerta prole auspacia turbarentur, Liv. 4, 6; cf. Tac. Hist. 4, 73; — men ideo etc., quo facilius etc., Varr. L. L. 5, 16; — men non quin etc., ideo etc., Liv. 2, 15; — 3) non (cl. nec) ideo m. flgd. si, cl. hæs abl. absol.; — nec si etc., ideo etc., Varr. R. R. 1, 18; cf. Cic. Coel. 9; — B) absol.: Nihil laboras; ideo, quum opus est, nihil habes, Plaut. 4, 23; cf. Cic. Fin. 5, 29, o. Caes. B. C. 3, 11; liget. nec ideo iram ejus lenient, Tac. Ann. 1, 12; cf. Suet. Aug. 54.

idiographus, 3: fæven med egen Haand, liber, Gell. 9, 14. — idiōma, atis, n., *idiōma*: Epregetis Giendommelighed, Charis.; — idiōta, ae, m., *idiōtēs*; *seget.*: som ikke beklæder noget offentlig Embede el. Embede; *df. sædv.*: uvidentende el. ensteltigt Menneſte, en Ignorant el. Idiot i sit Slægt; — quos iste (bin Runstjender) idiotas appellat, Cic. Verr. 4, 2; cf. id. Sect. 51, ogf. id. Pis. 26 o. 27; liget. idiotas et rudes etc., Gell.; *df.* — idiōticus, 3, ligesom flgd.: raa el. uvidentende, Tertull.; — idiōtismus, i, m., *idiōtismus*: den almindelige og simple el. vulgære Udfyktsmåde, Senec. Controv. — Idistavismus campus, Tac. Ann. 2, 16: Slette ved Veferen, rimel. i Ravbeten af Minden. — Idmon, ōnis, m., *Idmon*, af Colophon, Fader til Arachne, Ovid. Met. 6, 8; — b) *df. Idmonius*, 3, Arachne, id. ibd. 133; — not.: en anden Idmon, argivist Epamaand, emmaltes Ovid. Ib. 506, o. Hygin. Fab. 14.

idōleum, (-ium), i, n., *idōleum*: Afgudstempel, Tertull., Hieronym.; — not: ogf. idōlim, Prudent. — idōlicus, 3, *idōlicus*: børende til Guder: billeder el. Afguds billeder, res, Tertull. — idōlōlātris, (-tra), ae, m., *idōlōlātris*: Billeddyrter el. Afgudstjener, Tertull.; — *df. lem.* idōlōlātris, idis, Prudent. — idōlōlātria, ae, f., *idōlōlātria*: Afgudstjeneste, Tertull.; — 2) *df. idōlōlātricus*, 3, id. — idōlōlātytus, 3, *idōlōlātytus*: børende til et Afgudsoffer, solennia, Tertull.; ∞ voluptates, id. — idōlum, i, n., *idōlum*: 1) Billed el. Gestalt, hvorunder noget fremstiller sig; imagines, quae *idōla* nominant, etc., Cic. Fin. 1, 6; — „bef.“ ogf. flggebilleder el. Epregetse; mox apparebat idolum, Senec. etc., Plin. Ep. 77; — 2) eccles.: Afgudstillede, Tertull.

Idōmēneus, (quadrissyll.), ei o. eos, m., *Idōmēneus*: Konge paa Creta, o. Cretenernes Anfører for Troja, drog flgd. til Italien; — vid. Virg. Aen. 3, 401, Ovid. Met. 13, 358, o. Hygin. — Idōmēnius, 3: benævnt efter Byen Idomene i Mæccenien; *df. mæccenist.* montes, Catull. 61, 178.

Idōnēe, adv.: pæfsligen, henfigtsmæssigen, Cic. Inv. 1, 15; — navul. ogf. i Retspræget: tilfræffsligen, cavere, Dig.; — compar., magis idonee, Dig.; men idoneus, Tertull.; — idōnēitas, atis, f.: Dygtighed, Brugbarhed; ∞ servi, Augustin.

idōnēus, 3: duelig el. dygtig el. flffet el. beqvem el. tienlig el. tilfræffelig deris, (som Personer, Ting og Begreber); — oftere m. ad, el. m. qui, el. c. dat., el. absol.; underf. ogf. m. in c. acc. el. abl., el. c. inf.; — non essem ad ullam rem idoneus, si etc., Cic. Cluent. 6; loco ad aciem instruendam opportuno atque idoneo, Caes. B. G. 2, 8; cf. Cic. Leg. 2, 4; — utrum ille idoneus non est, qui impetret, etc.? Cic. Manil. 19; men ∞ initium, unde exordiar narrare, quae etc., Ter. Hee. 3, 3, in.; — alius historiae magis idoneus ∞ alius utilis studio juris, Quintil. 2, 8, 7; cf. Hor. Ep. 2, 2, 8; liget. idonea dicere vitae, id. A. P. 331; men castius idoneum locum deligit, Caes.; cf. Cic. Fam. 6, 19, in.; — men absol.: minus idoneum hominem praemio afficere, id. Balb. 3; cf. id. Off. 2, 15; men idoneus suae rei quisque defensor, Quintil.; men ∞ debitor, (vederhæftig), Dig.; — ∞ tempus, Cic.; minus idoneis (verbis) uti, id. d. Or. 1, 31; ∞ vox actoris, Quintil.; — compar., (men alene eftercl.): idoneior persona, Dig.; — men subst.; in deligendis idoneis etc., Cic. Off. 2, 18; cum idoneis collocutus, Liv. 31, 25; — ogf. c. gen.: apud idonea provinciarum, (paa pæfende Steder i Provindsen), Tac. Ann. 4, 5; — infirmi et in nullam spem idonei, Senec.; cf. Quintil. 6, 3, 15; — res humiles continere, nec idoneas dignitate sua judicare, (efter Anal. af dignus), Auct. ad Herenn. 3, 13; — men c. inf. alene „poet.“; vid. Hor. Ep. 1, 10, 12, o. id. Od. 4, 1, 12.

idos, n., *idos*, i. e. species: Billede el. Gestalt, Senec. Ep. 58. — idulis, e, [Idus], ovis, Macrobi. Sat. 1, 15: som paa Zeus i Maanedens offer til Jupiter; cf. Ovid. Fast. 1, 56. — Idume, es, f., Lucan., Val. Fl., o. Idumaea, ae, f., *Idumaea*: Landskab i Palæstina, Plin. 5, 15 flgd.; — 2) *df. Idumaeus*, 3: idumæit, palæstinæ, palmae, Virg. Ge. 3, 12; men, ∞ triumphii, (i Anledning af Jerusalems Erobring) Martialis 2, 2. — idūo, are, v. a., i. e. divido; (efter Macrobi. Sat. 1, 15: erurist Ord, *hpf. idus*). — idus, ūm, f., [f. nud. flgd.]; dog efter nogle af *idos*, i. e. species, med Hensyn paa den fulde Maane; — den 15de Dag i Maanecerne: Mars, Mai, Juli, October; i de øvrige Maaneder: den 13de; — idus Martiae, Cic. Att. 15, 4; iduum septembrium dies, Tac. Ann. 2, 32; — „bef.“ var ogf. idus, ligesom efter kalender: den ordentlige Betalingstermin; vid. Cic. Catil. 1, 6, o. Hor. Epod. 2, 69; cf. id. Sat. 1, 6, 75.

Idylia, (trissyll.), ae, f.: Gemalinde af Ictes, og ved ham Moder til Medea, Cic. N. D. 3, 19, Hygin. — Idyllium, i, n., *Eidyllion*: Navnet paa en Samling af mindre Digte af Ausonius. — Ierne, es, o. Ierna, ae, f.: Irland, Claudian.; *sædv. Hibernia*. — Ietae, arum, m., f. nud. los.

Igilium, i, n.: Iden D i d. tyrrense Hav, (Hod. Giglio), Mela 2, 7, o. Caes. B. C. 1, 34. — igitur, conj., [best. m. is o. hic, m. Demonstrativsuffixet -itus]; forinden en Følgesætning m. d. flgd., ligesom vort: altsaa, derefter; (i Prosa ordentl. efter et andet Ord i samme Sætning); 1) „alm.“, (el. uden stræng Forbindelse m. d. flgd.); — mox magis, quum etc., igitur tecum loquor, Plaut. Casin. 2, 2, 39; cf. id. Bacch. 3, 4, 17, o. Lucr. 2, 677; — b) bliver ogf. pteonastigt forbundet m. tum o. deinde; vid. Plaut. Most. 1, 2, 51, o. id. Stich. 1, 2, 29; — 2) „bef.“; A) hæs den logiske Slutningsfølge: altsaa, derefter, følgerigen; — transisse videtur modum, quippe qui etc.; moderatius igitur ferre debuit, Cic. Tusc. 4, 17; cf. id. N. D. 2, 6, o. id. Acad. 2, 30; — bb) liget. i den consecutive Spørgsmaalsætning: altsaa, da; — dolor igitur etc.; qui potest igitur habitare in vita beata summi mali metus? Cic. Fin. 2, 28; cf. id. Top. 4, o. id. Acad. 2, 8; — liget. i d. ironiske Spørgsmaal; dicet aliquis: haec igitur est tua disciplina? Cic. Coel.

17; — B) i Gienoptagelsen af en afbrudt Tanteræffe; — sunt nonnullae disciplinae, quae etc.; hae disciplinae igitur etc., Cic. Off. 1, 2; — navnt. egf. efter en Parentesis; vid. id. Fin. 3, 11, eftere; — b) ligel. i Opfatningen og ligesom Samlingen af d. frgd. Mønter; — quum videmus etc.; haec igitur ... quum cernimus, etc., Cic. Tusc. 1, 28; cf. id. Catil. 4, 11, v. id. d. Or. 2, 25; — C) i den specielle Udførelse af den i Alm. anførte Tante; emtr. vert. altsaa; (saa i denne Bem. egf. hos Cic. begynde Sætningen); — vid. Cic. Fin. 1, 20, v. id. Brut. 32; ligel. id. Leg. 1, 6; nunc juris principia videamus. Igitur doctissimis viris placuit etc.; cf. Sall. Catil. 51, v. Tac. Ann. 15, 72; — not.: egf. saa igitur have selv Ord foran sig; — quid dicis igitur? Cic.; huic homini pareatis igitur? id. Verr. 1, 32; quid tibi negoti est meae domi igitur? Plaut. Epid. 3, 4, 63.

ignarius, 3, f. und. ignarius. — ignaruris, c. forcl. Biform afflgd. — ignarus, 3, [2. in-, gnarus; cf. ignavus, ignotus]; 1) uerfaren deri, ubefindt dermed, uvidende derom; — offest c. gen.; undert. egf. m. Relativ; cf. m. Objectsfætning; egf. absol.: — a) c. gen.; ait se ... hujus ignarum oppidi, Plant.; cf. Ter. Ad. 2, 1, 6; eftere; — plerique rationis physicae ignari, Cic. N. D. 2, 21; cf. id. d. Or. 1, 14, v. id. Orat. 31; men Hor. Ep. 2, 1, 132: puella ignara marito, (i. e. innupta); — b) poet. egf. om Ting og Begreber, vid. Hor. Od. 2, 1, 34; men egf. non ignara philosophiae grammaticae, Quintil.; — b) m. Objectsf. cf. Relativfætning; quamquam non ignari, multos contra esse dicturos, Cic. Tusc. 2, 1; cf. Tac. Ann. 4, 8; — men Cic. Sest. 28: ignari ... quid virtus varet; ligel. quo essent in loco, ignari, Quintil.; — c) endel. absol.; vid. Cic. Plane. 16: tu, me ignaro, etc., (uten at jeg veed noget deraf); cf. Suet. Claud. 29: et quidem insciens plerumque et ignarus; f. egf. Virg. Aen. 3, 338; men Plant. Pseud. 4, 7, 62: an nescis etc.? S. juxta cum ignarissimus; — II) „overf.“; a) act.: der glemmer noget, der ikke mindes noget; — neque enim ignari sumus ante malorum, Virg. Aen. 1, 198; — b) pass., f. ignotus: ufindet, ubefindt; m. o. ud. dat.; — proles ignara parenti, Ovid. Met. 7, 404; regio hostibus ignara, Sall. Jug. 52; cf. Tac. Ann. 2, 13; — mare magnum, et ignara lingua etc., Sall. Jug. 18; cf. Gell. 9, 12, egf. Ovid. Met. 1, 453; — not.: superfl. v. ovenf.

ignave, adv. af ignavus: dorst el. trægt, medløst el. aandløst, edl.; — ne quid ignave ... serviliter ... faciamus, Cic. Tusc. 2, 23; ignave multa (dicere): aandløst el. uffindt, Hor. Ep. 2, 1, 67; — b) egf. in compar., Virg. Ge. 3, 465: summas carpentem ignavus herbas (ovem) etc.

ignāvesco, 3re, v. n. inch.: bliver dorst el. træg, Tertull.; — ignāvia, ae, f.: Dorsthed, Træghed; copia cibi ignaviam affert, Plin.; — ostere friged el. Møbløshed; contraria ... fortitudini ignavia, Cic.; cf. id. Catil. 2, 11, v. Sall. Jug. 2; ligel. Virg. Aen. 11, 733; — men ignavia (Uvirkfomhed) corpus hebetat, labor firmat, Cels.; — II) „overf.“ egf. om Ting; ∞ odoris, (dens Matthed), Plin. 12, 51; — ignāvio, ire, v. a.: gior dorst el. uvirkfom, Attius ap. Non.: o. — ignāviter, adv.: Biform af ignave; — ∞ aliquid facere, Hirt. ap. Cic. Att. 15, p. 6; cf. Auct. B. Afr. 81; — [figd].

ignāvus, 3, [1. in-, gnāvus cf. navus]: dorst, træg, uvirkfom, lab; egf. medløst el. feig; — I) offest o. clafst om levende Gienfænde; — homo inertior, ignavior etc., Cic. Verr. 2, 78; ignavus miles et timidus, id.; cf. Liv. 26, 2: ignavi et imbelles inter hostes; egf. Sall. Catil. 53: ex ignavo strenuum etc.; men ignavis-simus et fugacissimus hostis, Liv.; — Ignavaeque fame (apes), Virg. Ge. 4, 259; men id. Aen. 1, 435: Ignavum, fucos, pecus ... arcant; ligel. Hor. Epod.

6, 2: Ignavus adversum lupos (canis); — egf. som subst.; in victoria vel ignavis gloriari licet, Sall. Jug. 53; cf. id. Catil. 11; ligel. Favimus ignavo, Ovid. Am. 3, 2, 73; — egf. c. gen.; legiones operum et laboris ignavas etc., Tac. Ann. 11, 18; — II) „overf.“ om Ting og Begreber; A) ligesom pass.: dorst, el. kraftløs, umvrtfig, edl.; — inertis, ignavae senectutis vitia, Cic. d. Senect. 11; men comist: ignaviorem facere ignaviam, Plant. Poen. 4, 2, 24; ∞ mora, Ovid.; ∞ gravitas, id. Met. 2, 821; men ∞ lux, Juvenal. 14, 105; (Dag, paa hvilem man indet forer sig); ligel. ∞ anni, Ovid.; ∞ otia, id.; — ∞ memora, Virg. Ge. 2, 208, (ufrugtbar Støvland); ∞ cornicula, (Zelchorn, som ikke bruges), Plin.; succus opio ignavior, (mindre virk-som), id.; — B) ligesom act.: som gior dorst, frizus, Ovid., aestus (pl.), id. Met. 7, 529; — herit! sau cuden mærfes Cic. Fat. 12: illa ignava ratio quae dicitur, (Oræferues *ἀργὸς λόγος*; der anbefaler Uvirkfomhed af den Grund, at Stiebnefs Begjæmmeffe dog ikke lader sig forandre); cf. ibd. 13: genus interrogationis igna-vum et inertis.

igneolus, 3, demin. af igneus: noget ildlig el. ildagtig; df. „overf.“ ∞ vigor, Prudent.; — ignescō, ere, v. n. inch., [ignis]; 1) „egentl.“: at geraade i Brand, at forbrændes; — eventurum, at vel omnis mundus ignesceret, Cic. N. D. 2, 46; men Ovid. Met. 15, 817: lumen capere atque ignescere, (faac en ildlig Natur); — II) „fig.“; A) „overf.“ om Hæden: at blive ildfarvet; — purpura et candor, et tertius (color) ex utroque ignescens, Plin. 37, 8; — B) „ment.“: at opflammet, at geraade i Hede el. Ridskab; — Rutulo (dat.) ... ignescunt irae, Virg. Aen. 9, 66; ∞ odia, Stat.; — b) egf. c. inf.: incurrere moris ignescunt animi, Sil.; — not.: pass. impers.: ignescitur, (f. ignescit: faac ildlig Urfende), Laber. ap. Non.

igneus, 3, [ignis]; 1) „egentl.“: ildlig el. brændende; sidera tota esse ignea, (at de bestaae af Ild-masser), Cic. N. D. 2, 15; sol igneus, (brændende), Virg. Ge. 1, 423; ∞ ardor, Auct. ad. Her.; ligel. ∞ aestas, Hor.; men id. Od. 3, 3, 10: igneae arces, (i. e. coelum); men ∞ vis coeli, d. e. Væteren, Ovid. Met. 1, 26; men Cic. N. D. 3, 14: ∞ vis, (den af Heraclitus antagne Elementarild); — II) „fig.“; A) „overf.“: glø-dende, astra, Virg., purpura, Val. Fl.; gemmae igneo colore fulgentes, Plin.; — B) „ment.“ o. „eth.“: brændende, glødende, (som en Ildstøb, osv.); ∞ furor, Ovid., vigor, Virg.; egf. om Versener: brændende af Rod; volat igneus aequore Tarchon, (som en Ild), Virg. 11, 716; ligel. igneus in pugnam, Sil.

ignārius, 3, [ignis]: hvoerf man faac Ild, lapis, Capella; — b) df. subst.: (arbores), ex quibus ignaria sunt, (Ildteier, Bjæteier), Plin. 16, 76. — igni-color, 3, [ignis, color]; o. ignicolorus, 3, [ignis, color]: ildfarvet, Juvenal.; — ignicomans, tis, adj., Avien., c. ignicomus, 3, [ignis, coma]: med ildfarvet Haar el. Man, leo, Nemes.; egf. ildlig, sol, Appul.

igniculus, 1, m., demin. af ignis: liten el. svag Ild, Ildgult; cum igniculo quodam caloris, Plin. 35, 52; igniculus ... si poseas, (en Smule Ild), Juvenal. 3, 102; — II) „fig.“; A) „overf.“ om Hæden: Glans el. Skin; — onyx Indica igniculus habet, Plin.; cf. id. 7, 25; — B) „ment.“: den første Epire og ligesom Gnist, hvoerf noget uvirkfig; — igniculus ingenii ostendere, Quintil.; men Cic. Fin. 5, 7: in animis quasi virtutum igniculi et semina etc.; cf. id. Tusc. 3, 3, v. id. Leg. 1, 12; — men id. Fam. 15, 20: ferre igniculum desiderii tui.

ignifer, a, um, [ignis, fero]: ildbærende el. ildlig, axis, (Solens Bogu), Ovid. Met. 2, 59, aether, Lucr., fulmen, id.; — men „fig.“: ignifero ... hortatu, Sil. — ignifluus, 3, [ignis, fluo]: ildstrømmende, hvoerf Ilden strømmer ud; ∞ cavernae, Claudian. — *igni-

gēna, ae, m., ligesom Ildbaaren: Epithet til Bacchus, (hvis Røder Se m e l e omfom ved Lynild endnu for hans Rødsel), Ovid. Met. 4, 12; o. — ignigenus, 3: som frembringer Ild, Appul.; — [ignis, gigno].

ignio, ivi, itum, 4, v. a., [ignis]: gier gleyed el. gleyede; ~ minutus acus, Prudent.; — II) df. partic. v. adj. ignitus, 3: ildlig, brændende, aether, Appul.; — df. „overf.“: vinum natura ignitus, (af en hedere Natur), Gell. 17, 8; — ogf. „ment.“: ignitum gegerinium, (bestigt el. fyrigt), Prudent. — ignipes, edis, adj., [ignis, pes]: med Ildfødder; — equi, Ovid. Met. 2, 392; tauri, Martial. Spect. 7. — ignipotens, tis, [ignis]: den Ildmægtige: Epithet til Vulcanus; heter ~ deus, Virg. Aen. 12, 90; ogf. absol. Ignipotens, id. ibd. 8, 710.

ignis, is, m.: Ilden; ligel. in pl.; I) „egenl.“: pati, ab igne ignem capere, Cic. Off. 1, 16; subditis ignibus aquae fervescent, id.; admoto igni ignem concipere, id.; lapidum conflictu atque tritu elici ignem, id. N. D. 2, 9; ignis in aquam conjectus etc., id. R. Com. 6; pluribus simul locis ignes coorti etc., Liv. 26, 27; — B) df. ogf. a) „bef.“: Vagtild; ignibus extinctis, Liv. 27, 47; — ogf. Ildblus el. Rassel; ignibus armata ingens multitudo, Liv. 4, 33; cf. Virg. Aen. 5, 641 o. 660; — ogf. Ildbaalet; in ignem ponere, Ter. Andr. 1, 1, 102, (i. e. in rogum); cf. ibd. 113; — b) „poet.“ ogf. Lynilden el. Lynet; fulsere ignes, Virg. Aen. 4, 167; cf. Hor. Od. 1, 34, 6; — c) ogf. marles aqua o. ignis, som Livets første Betingelser; hvf. aqua et igni interdicere: f. und. aqua. — II) „fig.“: A) „overf.“: a) ildlig Olsand, navn. Himmellegermerne, Hor. Od. 3, 29, 17; df. ogf. Himmellegermerne selv; vid. id. ibd. 1, 12, 47; ligel. sideret ignes, Ovid. Met. 1, 778, (Soliden el. Solen); — ligel. Olsanden af Edelfstene og af Metaller; Scythiis ut luceat ignibus aurum, Martial. 14, 109, (i. e. smaragdus); — ogf. Ildts Olsand; oculi igne micantes, Ovid. Met. 15, 674; f. ogf. nedensf. Cic. Univ. 14; — b) brændende Hede, som Solens, Sil. 16, 99; ligel. Ignibus aut nimis etc., Lucan. 8, 848; — ogf. Legemetts Hede og Rødme; ignis oculorum cum eo igne, qui ob os est suffusus, (som trænger ud i Kinderne), Cic. Univ. 14; — c) sacer ignis: Betændelse, (efter Cels. forstikket fra erysipelas el. Rosen); artus sacer ignis edebat, Virg. Ge. 3, 566; — B) „ment.“: I) Hestiged i Sindet, brændende Lidenskab; — exarsere ignes animo, Virg. Aen. 2, 575; laurigeri ignis: poetisk Begjæring, Stat.; — b) oftere Gistførsel el. Gistov; caeco carpitur igni, Virg. Aen. 4, 2; cf. Ovid. Met. 9, 549, o. Hor. Od. 1, 13, 8, ogf. id. ibd. 3, 7, 10; men castissimi ignis Porciae, Val. Max.; — „poet.“ ogf.: den elstede Gienstand; meus ignis, Amyntas, Virg. Ecl. 3, 66; — 2) den første ligesom Gnist til et Had el. til en Krig, ovl.; — huic ordini novum ignem subijci etc., („alleg.“), Cic. Rab. Post. 6; ligel. „alleg.“ Liv. 21, 3, om Hannibal: ne parvus hic ignis incendium ingens excusset; cf. id. 29, 31, ogf. id. 10, 24; — b) ogf. erotisk: Pjerringsmiddel, ovl.; at ~ ebrietas ignis in igne fuit, Ovid. Her. 16, 230; — not.: abl. igni f. igne: f. ovenf.; bef. ogf. i visse Forbindelser; saaf. igni ferroque, igni et aqua, ovl.

ignispicium, i, n., [ignis, spicio]: ligesom Ildstue; df. Spaadem af Ilden; in pl., Plin. 7, 57. — ignitabulum, i, n., [ignio]: Ildtov, Solin.; — ogf. „overf.“: ~ ingenii virtutisque, Macrobi. — ignitulus, 3, demin.: noget ildlig, Mercurius, Tertull.; af — ignitus, 3: partic. af ignio. — ignivagus, 3, [ignis, vago]: ligesom en Vælsed, denunciatio, Capella. — ignivomus, 3, [ignis, vomo]: ildsprudende, sol, Lactant.

ignobilis, e, [2. in-, nobilis]: ubefiendt; df. I) „alm.“: uberomt, ubemærket, uden Anseelse; — inglorius atque ignobilis etc., Cic. Tusc. 3, 24; cf. Virg. Aen. 7, 776; — ogf. m. Negation; non ignobilis dicendi magister,

id. Brut. 91: non ignobilem argentariam exercere, Cic. Caecin. 4; men ~ civitas et humilis, Caes. B. G. 5, 28; — compar., ~ vinum, Plin. 23, 20; superl., ~ artifices, id.; — II) „bef.“: af ringe Herkomst el. Stand, ubetydelig el. ringe, virgo, Ter. Phorm. 1, 2, 70; ex aliqua familia non ignobili etc., Cic. Verr. 5, 11; ~ vulgus, Virg. Aen. 1, 149, agmen, Liv. 10, 20; — men „poet.“: ~ regnum Tulli, Hor. Sat. 1, 6, 9; — ogf. som Skældsord, Plant. Amph. 1, 1, 284: Vapulabis, hi hinc abis, ignobilis!

ignobilitas, atis, f.; I) „alm.“: Uberomthed; Mangel paa Ravnkundighed el. paa Berømmelse; — num igitur ignobilitas et humilitas ... sapientem beatum esse prohibet? Cic. Tusc. 5, 36; cf. Ovid. Met. 6, 319; ~ artifices, Plin.; — II) „bef.“: ~ generis, (ringe Herkomst), Cic. Mur. 8; — B) ogf. „overf.“: Elstet el. Ringed i sit Slags; ~ vini, Colum. 3, 21; o. — ignobilitas, adv.; ovl.: ubefiendt; df. uanfælg, ubæderlig, seplir, Eutrop. 7, 23.

ignominia, ae, f., [2. in-, nomen]; epyrl. ligesom Undertagelse af nogens gode Ravn og Rygte, Berøvelse el. Fortabelse deraf; df. Væffæmmelse, Skændsel, Bannære, Krænelse; (in sing. o. pl.); I) „alm.“: — ignominias cladesque duas ... accepit, Suet. Aug. 23; cf. Caes. B. G. 7, 17; per summum dedecus et ignominiam, Cic. Quint. 20; cf. id. ibd. 31: ~ omnibus appetitus; f. ogf. id. Phil. 12, 4; in urbanas tribus transferri, ignominiae (dat.) est, Plin. 8, 3; — ogf. c. gen.; cum summa ignominia familiae, Nep. Timoth. 4; men ~ senatus, Cic. Prov. cons. 7, (som Senatet paalægget); men ~ amissarum navium, Caes. B. C. 1, 100; men labes ignominiaeque mortis, Cic. Rab. perd. 10; — II) „bef.“ ogf.: A) i Krigsproget: beskæmmende Straf; — legione totam cum ignominia missam fecit, Suet. Caes. 69; cf. Liv. 3, 5; ignominia notare eos, qui militiam subterfugerunt, Cic. Phil. 7, 9; cf. Suet. Aug. 24; men id. Tib. 19: animadversionem et ignominiarum genera; — B) i Statsproget: den af Censurerne paalagte Væffæmmelse; — quia ... versatur tantummodo in nomine animadversio illa, ignominia dicta est, Cic. frgm. ap. Non.; cf. id. Cluent. 46 o. 47; men ignominiae causa post omnes interrogatus, Suet. Claud. 9; df. — ignominiatus, 3: beskæmmet, Gell. 8, 13, (in lemmate).

ignominiosus, e, adv.: med Væffæmmelse el. Skændsel, pugnare, Eutrop. 4, 24; — compar., Arnob.; superl., Oros.; af — ignominiosus, 3, [ignominia]: fult af Væffæmmelse, beskæmmet el. vanæret, skæmmelig, skændig; I) om Personer: — exsul eras, ignominiosus, (offentlig beskæmmet), Quintil. 7, 1, 8; ~ filia, Dig.; ogf. subst.; ignominiosis notas dempsit, Suet. Vit. 8; cf. Quintil. 3, 6, 75 o. 77, ogf. Tac. Germ. 6; — II) om Ting og om Begreber: ignominiosissimum caput, Tertull.; — ~ et flagitiosa dominatio, Cic. Phil. 3, 14; ~ fuga, Liv. 3, 23; ~ dicta (et immunda), Hor. A. P. 247; ~ missio: æreløs Afstet, Dig.

ignorabilis, e, [ignoro]: ukiendelig, ifte til at fiende, ufiendt el. ubefiendt; — non ignorabile, (hvad en hver kan vide), Cic. Inv. 2, 32; quis hic est ... ignorabilis, (som ingen fiender)? Plaut. Pseud. 2, 1, 18; — compar., Gell. 9, 12; — df. adv.: ignorabiliter, literatae laminae, (med ulæselig Skrift), Appul.

ignorans, tis: partic. v. adj. af ignoro; df. — ~ ignoranter, adv., af Uvidenhed, facere aliquid, Cyprian.; o. — ignorantia, ae, f.; Uvidenhed, Bannfæmthed; a) c. gen. obj.; ~ loci, vid. Caes. B. C. 3, 68; men ~ imperii Romani, Tac. Ann. 1, 59; ~ scripturae, Suet.; ~ recti, Tac., veri, Ovid.; cf. Nep. Ages. 8: ~ bonarum rerum; — b) c. gen. subj.: ignorantiae lectorum (mederi), Nep. Pelop. 4; — c) absol.: temeritatem et ignorantiam et opinationem ... a virtute sapientiae removebat, Cic. Acad. 1, 11; men ~ mutua fallentes, Tac. Hist. 1, 75; cf. id. Germ.

40: ∞ sancta, quid sit illud, quod etc. — ignōrā-
tio, onis, f., [ignoro], ligefem frgd.: Uvidenbet,
Ufyndigbed, Ubfentidaf dermed; a) efferit c. gen. obj.;
— propter ignoracionem locorum, Cic.; in maximarum
rerum ignoracione versari, id.; quanta ignoratio sui,
id. Cluent. 36; — ∞ nunquam antea visi regis, Cunt.
3, 12; ∞ facti, Dig.; — b) fiedt. m. d.; ejus etc.,
ejus ignoratio de aliquo etc., Cic. Sull. 13 extr.

ignōro, avi, atum, 1, v. a. (v. n.), [ignarus]:
veed ifte, fiender ifte, har ingen Kundfap derem; — c.
acc., cl. m. Objctis: cl. Relativfættn., egf. m. d. e,
egf. m. quin, egf. absol.; — Erras, si id credis, et me
ignoras, Ter. Heaut. 1, 1, 52; cf. id. Rab. Post. 12: si
etc., et illum et me vehementer ignoras; men pass.:
quia etc., ignoratur parens, Ter. Phorm. 2, 3, 10; men
Cic. d. Rep. 1, 13: si etc., multa nobis et magna igno-
randa sunt; men ignorabatur, (man fiender bam ifte),
Suet. Vit. 17; ligel. fervili habitu ... ignoratus evasit,
Tac. Hist. 4, 36; cf. Sall. Jug. 54; men te ignorarier,
(f. ignorari), Ter. Phorm. 5, 7, 38; men ignoratae
artis crimen, vid. Hor. A. P. 262; — quis ignorabat,
m. acc. c. inf., Cic. d. Rep. 3, 18; men m. figd. relat.:
quum, id quam vere fiat, ignores, Cic. Lael. 26; cf. id.
ibd. 7; men non ignoro, quanti ejus nomen puteis,
id. N. D. 3, 31; cf. Ovid. Met. 13, 913; — men ∞ de
aliquo, Cic. Att. 8, 14; — men id. Flacc. 27: quis
ignorat ... quin etc.? — endel. absol.; an vero vos
soli ignoratis? etc., id. Mil. 12; cf. Hor. Ep. 2, 3, 87;
ligel. Plaut. Capt. prol. 50: Ita nunc ignorans suo sibi
servit patri; — II) partic. ignorans, tis, egf. fem adj.:
ufyndig; reversus ille, eventus belli non ignorans, etc.,
Caes. B. G. 6, 42.

ignoscere, tis: partic. o. adj. af ignosco; df. —
ignoscencia, ae, f.: Tilgelfe; (efferel. Vrb); in
pl.: ignoscencias utiles esse rebus humanis, Gell. 7,
3; — ignoscibilis, e, [ignosco]: tilgvelig; si
hic ... vestitus de multo jam usu ignoscibilis est,
Castell. ap. Gell. 13, 21.

ignosco, nōvi, nōtum, 3, v. a. o. n., [2. in-
gnosco, nosco]; eprdf.: veed ifte, fiender ifte; df. fader
fom jeg ifte veed neget; hpf. fædv.: tilgiver, alieni
(aliquid, cl. quod, cl. si), egf. ∞ aliquid, egf. absol.;
— ut eis delicta ignoscas, Plaut.; cf. Cic. Phil. 1, 6;
men id. Att. 7, 12: velim mihi ignoscas, quod etc.;
men id. Agr. 2, 18: mihi, quae, ignoscite, si etc.;
men omnia sibi ignoscere, Vell. 2, 30; ∞ delictis,
Plaut., vitis, Hor.; men impers.: quum ... ignosci nobis
potuimus, Auct. ad Her. 2, 17; cf. Ter. Rec. 5, 1,
10; ligel. Cic. Att. 11, 14: quibus non erat ignotum;
men mihi profecto poterit ignosci, si etc., Quintil. 4,
prooem.; — equidem istuc factum ignoscam, (vil til-
give det), Ter. Heaut. 1, 1, 34; men pass.: quae (culpa)
sit ignoscenda, id. Phorm. 5, 3, 26; — egf. absol.;
ignosce, orat, etc., id. ibd. 5, 8, 46; ligel. Cic. Part.
or. 37: ad ejus facti deprecationem ignoscendi pe-
tenda venia est; cf. id. Pis. 41; men impers.: ignotum
est, tacitum est, Ter. Ad. 3, 4, 28; — II) partic.
ignoscens, tis, egf. fem adj.: fom gierne tilgiver
overberende, forfellig; Quanto tuus est animus
ignoscitur, etc., Ter. Heaut. 4, 1, 32.

1. ignōtus, 3: partic. af ignosco. — 2. ignōtus,
3, [2. in-, gnotus, i. e. notus]; 1) pass.: ubifient; —
adignotum arbitrum etc., Plaut. Rud. 1, 3, 101, etc.; ignoti
homines et repentinii etc., Cic. Brut. 64; men id. Flacc.
17: ab hoc ignotissimo Phryge nobilissimum civem
(vindicare); longinqua eoque ignotior gens Liv. 5, 32;
cf. Hor. Od. 4, 9, 27; — obscurum sane et ignotum
(jus applicationis), vid. Cic. d. Or. 1, 39; ignotiora
verba, Quintil.; men ille tibi non ignotus cursus
animi mei, Cic. Att. 5, 15; — B) "bef.": "poet.":
ubifient effer Jæfelsen, af ringe Stand, ringe, uan-
fælig; vid. Hor. Sat. 1, 6, 36; cf. id. ibd. 24: Non mi-

nus ignotos generosis etc.; f. egf. Ovid. Met. 9, 670,
o. id. ibd. 2, 600; egf. er at hifere Hor. Sat. 1, 3, 108:
ignotis mortibus (perire); — II) act., (men fiedt. f.
d. fædv. ignarus): ubifient dermed, Uvidente, ufyn-
dig; — illi artifices corporis simulacra ignotis nota
faciebant, Cic. Fam. 5, 12; cf. Phaedr. 1, 11: Ignotos
fallit; f. egf. Nep. Ages. 8.

Iguvium, i, n.: By i Umbrien, Cic., Caes., Liv.;
— b) df. Iguvinales, ium, m., Cic. Balb. 20; — egf.
Iguvini, orum, m., Plin. 3, 19, o. Caes. B. C. 1, 12:
Iudavaerne deraf.

ileos, i, m., *ἰλῆος*: Tarmegigt, Plin. 30, 20, ef-
tere; (hes Cels. paa Græft). — Herda, ae, f.: By i
Hisp. Tarrae., ved Jæden Sicoris, (hod. Lerida), Caes. B.
C. 1, 41 figd., Hor., Lucan.; — 2) df. Herdenses, ium,
m.: Iudavaerne deraf, Plin. 3, 4. — Hergetes,
um, m.: Jælf i Hisp. Tarrae., Plin. 3, 4, Liv. 21, 23,
offere. — ilex, icis, f.: etflag Eg, Stenegen, (quer-
cus ilex L.), Plin. 16, 8; ∞ arguta, Virg., procera,
Hor., nigra, Vind.; — b) "poet." egf. f. iligne glans;
vid. Martial. 11, 70: ilice pastus (porcus).

1. ilia, ium, (dat. heterocl. iliis, Cels. 4, 1), n.:
en Del af Underlivet, neml. fra de nederfte Ribben til
Navelene, Uffen, germ. die Weichen; vid. Ovid.
Met. 3, 216, Virg., Hor., Plin.; — ilia ducere, Hor.,
trahere, Plin., (ligfem at fiede dem effer fig); men Virg.
Ecl. 7, 26: rumpantur ut ilia Codro, (at han maa
briste af Harmen); — II) "poet.": Dyrenes Tarme
af Jævelte; faal. ilia rhombi, Hor. Sat. 2, 8, 30; cf.
Martial. 10, 45, o. Juvenal. 5, 136.

2. ilia, (il), ae, f.: poetif Benavneffe af Rhea Silvia,
Moder til Némulus og Némus; vid. Ovid. Fast. 2,
383 e. 598, Hor. Od. 1, 2, 17, offere, o. Virg. Aen. 2, 274;
— 2) df. Iliades, ae, m.: Søn af Jlia, Ovid. Am.
3, 4, 40; ∞ pater, (i. e. Romulus), id.; men Iliadae
fratres, (i. e. Romulus et Remus), id. — Iliacae, 3:
f. und. Ilium. — Iliades, ae, m.; 1) en Trefjæter;
f. und. Ilium; — II) Søn af Jlia: f. und. 2. Iliia. —
Ilias, adis, f. und. Ilium.

ilicet, adv., [i: imperat af ire, o. licet; cf. scilicet,
o. videlicet; altf. eprdf.: man kan gaac; df.]; I) fem
term. techn.: det Uraab, boermed en Jorfamling ved
Jorhandlings Sphor blev ephævet; altf. man kan
gaac, cl. 3 kunne gaac, odf.; vid. Donat. ad Ter. Phorm.
1, 4, 31, offere, egf. Serv. ad Virg. Aen. 2, 424, offere;
— B) df. "poet." o. "adm.": 1) ilicet: vi kunne
gaac, ber er intet videre at giere; (ligel. forcl.); vid.
Ter. Phorm. 1, 4, 30, offere; men Plaut. Capt. 3, 1, 9:
Ilicet parasiticae arti maximam in malam crucem!
— 2) ligfem vort: det er forbi, alt er tabt, odf.;
(ligel. forcl.); — vid. Ter. Eun. 2, 3, 56: Ilicet, desine,
jam conclamatum est. cf. Plaut. Cist. 4, 2, 17: Actum
est, ilicet, me infelicem et scelestam! — II) m.
Vibegr. af en Paafynden cl. Jlen, ligfem illico:
ftrar, uden Dybfed, odf.; (forcl. o. hes d. augufte
Digtene); — Ilicet ignis edax summa ad fastigia
vento Volvitur, Virg. Aen. 2, 758; cf. Tibull. 2, 6, 15.

Illicetum, i, n.: Stenegjæf af Eggeftov, Martial.
12, 18; o. — illicus 3: af Steneg cl. af Eg; — ∞
trabes, Stat. Theb. 6, 101; — [ilex]. — Illicenses,
ium: f. und. Ilium. — iligneus, 3: af Steneg cl.
af Eg; ∞ subscudes, Cato, frutices, Colum.; o. —
ilignus, 3: = frgd.; ∞ pedes (lecti), Ter. Ad. 4,
2, 46; ∞ canales. Virg. Ge. 3, 33. — [ilex].

Ilion, i, f. und. Ilium. — Iliona, ae, o. Ilione,
es, f., *Ἰλιόνη*: R. Priams ælfte Datter, Gemal-
inde af Polynefter, R. i Thracien; vid. Virg. Aen.
1, 653 (Serv.), o. Hygin.; cf. Cic. Acad. 2, 27; —
not.: egf. Ragnet paa en Cemoetic af Pacuvius,
Hor. Sat. 2, 3, 61, o. Cic. Tusc. 1, 44. — Ilioneus
(quadrisyll.), i, m., *Ἰλιονεύς*: den yngfte Søn af
Niohe, Ovid. Met. 6, 281; — not.: egf. en Vedfager af

Æneas, Virg.; — Ilios, i, f. und. Ilium. — iliosus, 3, [I.ilia]: som liden af Tarmegigt. — Hithyia, (Quadrissyll.), æ, f., *Ἡθύια*, hos Grækerne: den Gudinde, som styrer og fører de dødende, Hømernes Guds Lucina, Hor. Carm. Sec. 14, ogf. Ovid. Met. 9, 283, v. id. Am. 2, 13, 21.

Ilium el. Ilium, (il), i, n., *Ἴλιον*: poetisk Benævnelse af Byen Troja: vid. Virg. Aen. 3, 3, østere, Ovid. Met. 6, 91, østere, Cic. Div. 1, 14, v. 21.; — ogf. Ilios, i, f., østere Grækerne *Ἴλιος*, Hor. Od. 1, 9, 18, østere, v. Ovid. Met. 14, 467, østere; — B) df. 1) Ilius, 3: berende til Ilium el. Troja, illif el. trejanff, tellus, Virg. Aen. 9, 285, matres, Hor. Epod. 17, 11; cf. id. Carm. Sec. 37; — b) df. subst. Ilii, orum, m.: Trejanerne, Plant. Bach. 4, 9, 27; — 2) Iliacus, 3: = fragt.; — ~ Penates, Virg.: = fata, id.: men ~ Vesta, (som dyrkedes i Troja), Ovid. Fast. 6, 227; men ~ carmen: Iliaden, Hor. A. P. 129; cf. Ovid. Pont. 4, 16, 6: ~ Maer, (der besang d. trejanffe Krig); — ogf. f. rømerff, Sil. 10, 387, østere; — 3) Ilienses, ium, m.: Iliæbanerne af Ilium, Suet. Tib. 52, østere; — 4) Iliades, æ, m.: en Trejaner; saaf. om Ganymedes, Ovid. Met. 10, 160; — 5) Ilias, adis, f., *Ἰλιάς*; aa) en Trejanerinde; men om Helena, Ovid. Trist. 2, 371; — df. in pl. Iliades, um, vid. Virg. Aen. 3, 65; — bb) Iliaden, det berømte hømerffte Epos over den trejanffe Krig; — Ilias, æternum, si latuisset, opus, etc., Ovid. A. 4, 413; men Propert. 2, 25, 58, (om Æneiden): Nescio quid majus nascitur Iliade; — b) df. „øverf.“ om en uhyre Mængde el. Vildffighed el. Vandsffighed; vid. Ovid. Pont. 2, 7, 33; men paa Græff, Cic. Att. 8, 11: tanta malorum impendit *Iliades*; cf. Propert. 2, 1, 11. — Ilius, 3: f. und. fragd.

illa, (abl. som adv.): f. und. ille — illabefactus, (2. in-), 3: myffet, uryffelig, concordia, Ovid. Pont. 4, 12, 30; cf. id. ibd. 4, 8, 10. — illabor, [1. in-], psus sum, 3, v. dep. u.; 1) „egent.“: at falde el. glide el. flyde ned el. ind deri; — c. dat., ogf. m. in v. ad, ogf. absol.; — ~ mari, (om en fied), Plin. 5, 31; ~ in stomachum, (om Epifferne), Cic. N. D. 2, 54; men „poet.“: Si fractus illabatur orbis, (falder el. ffyrter fammen), Hor. Od. 3, 3, 7; — II) „fig.“: (voluptates) ad sensus affluere et illabi, Cic. Fin. 1, 11; men animis illabere nostris, (træng ind deri)! Virg. Aen. 3, 89; sensum perniciēs illapsa civium in animos, Cic. Leg. 2, 15. — illaboratus, [2. in-], 3: uforarbeidet, terra, Senec. Ep. 90; ~ fructus, Quintil.; virtus obvia et illaborata, (som iffe har fføjet Anffrængfelfe), id.; cf. id. 10, 1, 111. — illabōro, [1. in-], are, v. n.: at arbejde derpaa; ~ domibus (se. ædificandis), Tac. Germ. 16.

illac, adv., f. und. 1. illic. — illacérabilis, (2. in-), e: iffe til at fonderrive el. aftrive, Sil. — illacessitus, [2. in-], 3: uangreben el. uanfægtet (af fienden), Tac. Agric. 20, v. id. Germ. 36. — illacrimābilis, [2. in-], e; 1): som iffe er bleven begrædt, Hor. Od. 4, 9, 26; — II) df. „øverf.“ o. „poet.“: som iffe bevæges ved Taarer, Pluto, id. ibd. 2, 14, 6. — illacrimo, [1. in-], avi, atum, 1, v. n.: græber derover el. derover; c. dat. (respect.), ogf. c. abl., ogf. absol.; — qui meo infelici errori unus illacrimasti, Liv. 40, 56; ~ caedibus parentum, Tac.; cf. Suet. Vesp. 15; men Liv. 25, 24: illacrimasse gaudio (abl.: af Glæde); ceterum et illacrimabat, (fældte Taarer), etc., Suet. Aug. 66; men oculi illacrimant, Cels., (løbe el. ere i Vand); — II) „øverf.“: at dryppe, at ffæde; — Aut fons illacrimet putei, (give fparffemt Vand), etc., Colum. 10, 25; Et moestum illacrimat templis ebur, Virg. Ge. 1, 480, (høer templis er abl. loci). — illacrimor, [1. in-], atus sum, 1, v. dep. n.; ligefom fragd.: græber derover el. derover, morti alienius, Cic. N. D. 3, 33; — ogf. c. acc.: ~ mortem

alienius, Justin. 11, 12; — ogf. absol.: si paulum potes, illacrimare, Hor. Sat. 2, 5, 103.

illactenus, f. und. illatenus. — illaese, adv. af illaesus: ubeffadiget, uden Anfod, Paul. Nol. — illaesibilis, e, [2. in-], laedo]: ufrænfelig, deus, Lactant. — illaesus, [2. in-], 3: ufrænket, uffadt, corpus, Ovid. Her. 15, 168; cf. Senec. Ep. 9; ~ valetudo, Suet. — illactabilis, (2. in-), e: iffe til at glædes ved; df. beiff førgelig; (poetiff Ord); ~ ora, Virg. Aen. 3, 707; cf. id. ibd. 719; ~ manūs, Stat. — illaevigatus, 3, f. und. illevigatus.

illamentatus, [2. in-], 3: ubegrædt, Vulgat. — 1. illapsus, 3: partic. affillabor. — 2. illapsus, us, m., [illabor]: falden el. fflyden deri; ~ humoris et vitus, Colum. — 1. illaqueatus, 3: partic. af illaqueo. — 2. illaqueatus, [2. in-], 3: som iffe er befueret, som iffe er fanget, Fest. — illaqueo, avi, atum, 1, v. a., [1. in-], laqueo]: befuerer el. fanger deri; ~ avem pedicis, Prudent.; — II) df. „øverf.“: munera navium Saevos illaqueant duces, (befiffte dem), Hor. Od. 3, 16, 15; — illaqueatus legum periculis, Pseud. Cic. Harusp. 4. — illargio, ire, v. a., [1. in-], largior]: ffienfer dertil; pecuniam illargibo (f. illargiam) tibi, Cato ap. Non.

illatabilis, e, [2. in-], 2. latus]: uden Bredde, Gell. 1, 20, (som Døerffættelfe af *ἀνταρής*). — illatebro, are, v. a., [1. in-], latebra]: gimmer i et Smuthul; plerique... inermes illatebrant sese, Quadrig. ap. Gell. 17, 2. — illatēnus, el. illactenus, adv., (ille, tennis): faa vidt, forfaavidt; (øfterel. o. ffælt.), Gell. 16, 19, Appul.

*illatio, onis, f.: Indføren el. Indbringende deri; (øfterel. Ord); 1) „egent.“: ~ mortui, (den Dødes Begrævfelfe), Dig.; — B) „bef.“ ogf. illatio, (se. tributi): Skatteffæltelfe; df. Elatter el. Paaleg, Cassiod.; — II) „fig.“: A) ~ stupri, Vofftegt, Paul. Sent.; — B) den legiffte Conffuffion el. Siffuffing, Appul.; o. — illativus, 3: legiff fluttende, (f. øvenf. illatio nr. II, B); — ~ particulae, (quanquam, quanvis, etsi, etc.), Plin. ap. Diomed.; — [af infero, illatus]: — illatro, [1. in-], are, v. n.: at gøe derat, c. dat.; ~ Manibus, Lucan.; men c. abl.: illatrat jejunis faucibus Orthrus, (gøer dermed), Sil. — illatus, 3: partic. af infero.

illaudābilis, [2. in-], e: uroffværdig el. ringe i ffit Slags, carmen, Stat. — *illaudandus, 3: = fragd.; ~ facta plebis, Tertull.; o. — illaudatus, 3: uroff, gubernator, vid. Plin. Ep. 9, 26; — II) „øverf.“: iffe til at voffe; df. dædelffværdig, affffelig, Busiris, Virg. Ge. 3, 5; cf. Gell. 2, 6; — [2. in-], laudo]: — illautus, [2. in-], 3: uvaftet, df. ppnyttet; f. und. illotus.

ille, a, ud, pronom. demonstr., [rimel. f. isle, af is]: hin, him, (som ffenffende til en ffierne Giffiffand, i Mødfætt. af hie, denne); 1) „alm.“; aa) m. subst.; — si quid vos per laborem recte feceritis, labor ille a vobis cito recedet... nequiter factum illud apud vos semper manebit, Cato ap. Gell. 16, 1; figel. Ille vir haud magna cum re, sed plenu' fidei, Enn.; figel. in illa vita atque otio conservatos etc., Cic. d. Rep. 1, 3; — bb) absol.; tum ille, non sum, inquit, nescius, etc., Cic. d. Or. 1, 11; ne illi sanguinem nostrum largiantur, Sall. Catil. 52; faaf. m. Efferffff: illum (i. e. Caesarem) ab Alexandria discessisse, Cic. Att. 11, 17; — b) in neutr. ogf. c. gen.; illud aetatis etc., Suet. Galb. 14; illud horae, id. Ner. 26; — cc) m. andre Pronomer; itaque quum etc., ego ille ipse factus sum, seis quem dicam, Cic. Fam. 2, 19; cf. id. d. Or. 1, 11; — hic est enim ille vultus semper idem, quem etc., Cic. Tusc. 3, 15; cf. Virg. Aen. 7, 255; figel. idem ille, v. idem illud, Cic. d. Rep. 2, 91, v. id. Off. 2, 15; figel. alterum (filium)...

til det Bærrer, i Medførm. af allicio); — m. ad el. in, „poet.“ egf. m. ut, egf. absol.; — is (deus) me ad illam illexit, Plaut. Aul. 4, 10, 7; — aliquem in fraudem, id., Ter.; Amorem multos illexe (f. illexis-e) in dispendium, Plaut. Merc. 1, 1, 13; cf. Attius ap. Cic. N. D. 3, 27; men quos ad bellum illexerat spes rapinarum, Sall. Catil. 59; qua (vi) homines illiciat ad se (hyæna), Plin. 28, 27; — aliquem, ut cupiat etc., Lucr. 5, 170; cf. Vell. 2, 13; — illectos ad positionem etc., Sall. Jug. 51; illectus praemio, id., fraude, Tac.; — egf. uden dædende Bibejreb; ut populus illiciat ad magistratus conspectum, (i. e. vocetur), Varr. L. L. 5, 9; — forcl. er: illicere saltus, Naev. ap. Non., (i. e. laqueis instruere); — not.: illexe, pf. synop. f. illexisse, f. ovenf. — illicitor, oris, m., [1. in-, licitor]: som (efter Vstale) gjor Overbud, Cic. Off. 3, 15. — illicite, adv.: paa en utilfædelig Maade, Dig.; af — illicitus, [2. in-], 3: iffe tilladt, utilfædelig; — amor, Tac. Ann. 12, 5; ipse per licita et illicita foedatus, id. Ann. 15, 37; — superl., Augustin.

illicium, i, n., [illicio], (afene forcl.). I Læstemedel; — quod illicium hoc (apibus) est, Varr.; figcl. in pl., id.; — II) Jøffets Sammenfaldelse, id. L. L. 6, 9. — illicio, adv., [f. in loco]: I) „egenl.“, (men afene forcl.): der paa Stedet, der, hift; sta illico, Ter.; figcl. illico consiste, id. Ad. 2, 1, 2; — b) egf. derhen; quam longe est, quum isti illico? Turpil. ap. Non.; — II) „overf.“ om Tiden: strax, uden Ophold; — simul atque etc., artes illico nostrae conticescunt, Cic. Mur. 10; cf. id. Quint. 15: illicone ... convenit? — egf. m. flgb. ubi; illico, ubi ille poscit, denegavit etc., Plaut. Stich. 4, 1, 52.

illido, si. sum, 3, v. a., [1. in-, laedo]: støder derimod el. derpaa el. ind deri; — m. ad, egf. m. in (æddv. c. acc., fclcd. c. abl.), egf. c. dat., egf. absol.; — cestus ... illisit in ossa, Virg. Aen. 5, 480; in litus se fluctus illidit, Quintil.; men linum illisum in silice, (som man flaaer derpaa), Plin.; men „poet.“: manus ad vulnus, (tage faardt derpaa), Cic. poet. Tusc. 3, 31; — caput foribus, (stode derimod), Suet. Aug. 23; — vultus solo, Plin. Pan. 52; cf. Virg. Aen. 1, 115; men id. ibd. 5, 206, absol.: illisaeque prora pependit; men illisa gemma, (hvorpaa man har flaaet), Plin.; — aliquem pelago, (jage ud i Søen, nøde til at feile), Val. Fl.; — cursus in aliquem, (fygte løb paa nogen), Stat.; — II) „overf.“: knuser; serpens compressa et illisa (al. elisa), Pseud. Cic. Harusp. 25; illisis pedibus (pulli), Varr.

illigatio, onis, f.: Vinden derom, Sammenbinding, Arnob., Capella; af — illigo, [1. in-], avi, atum, i, v. a.: binder dertil el. deri el. derpaa; — m. in (c. acc., oftere c. abl.), egf. m. post, egf. c. dat., egf. c. abl. (modi), egf. absol.; — I) „egenl.“: motus (stellarum) in sphaeram, Cic. Tusc. 1, 25; in curru distentum Metium illigat, Liv. 1, 28; litterae in jaculo illigatae, id. 5, 44; — emblemata in aureis poculis, Cic. Verr. 4, 24; manibus post tergum illigatis, Liv. 5, 27; juvenis illigata ... arata; Hor. Epod. 1, 25; ut quo etc., hoc artius illigata (signa) tenebantur, Caes. B. G. 4, 17; — B) „bef.“: indviffer el. hemmer el. standser (den frie Bevægelse), forviffer el. forrykker, ocl., (faal. „poet.“ o. i efterang. Prosa); — inutilis inque ligatus, Virg. Aen. 10, 794, (f. illigatusque); men Tac. Ann. 13, 40: ne impeditis locis ... se ... illigare; cf. id. ibd. 3, 21: illigatus praeda etc.; — men ut ... lento veneno illigaret, id. ibd. 6, 32; egf. illigatus peste textili, Cic. (poet.) Tusc. 2, 8, (e Sophocle); — II) „fig.“: A) „alm.“: fœier el. fnyfter dertil, forbinder dermed; — B) pæonem in solutam orationem, Cic. Orat. 64; men id. ibd. 27: in quo (genere orationis) ... omnes sententiarum illigantur lepores; cf. id. d. Or. 3, 44, o. id. Acad. 2, 2; men Liv. 33, 12: non

iis conditionibus illigabitur pax, ut etc.; cf. id. 36, 11; — B) „bef.“: forbinder el. forpligter dertil; indviffer deri; — tenere aliquem illigatum multis et magnis pignoribus, Cic. Phil. 13, 4; cf. Liv. 32, 22; men ... se cum Romanis foedere sociali, id. 45, 25; cf. Cic. d. Or. 2, 14; men ... primores classiariorum conscientia, Tac. Ann. 15, 51; egf. „alleg.“: Vix illigatum te etc., Hor. Od. 1, 27, 23.

illim, f. illine, f. und. ille. — illimatus, 3, [1. in-, limus], i. e. limo obductus; — frondes, Colum. 9, 7, (Schneid.). — illimis, e, (2. in-, limus): uden Dynd el. Ler; df. flar; — fons, Ovid. Met. 3, 407.

illine, adv., [ille], I) „egenl.“: hift fra el. derfra, fra hint el. det Sted; — ubi primum poterit, se illine subducat, Ter. Eun. 4, 1, 14; cf. id. Ad. 4, 7, 13: Illine hac transferatur virgo; figcl. Cic. Att. 9, 14: illine Cnaeum profectum etc.; — II) „fig.“: fra hin Person el. Ting, hiftfra, fra el. paa hin Side; — si illine beneficium non sit, Cic. Att. 9, 7; cf. id. Phil. 2, 31: omnem se amorem abjecisse illine, (i. e. ab illa, al. illim m. f. Bem.), atque in hanc transfudisse.

illimentum, i, n.: hvad der tiener til Paa-smoring; df. Paa-smoring el. Smørelse; — medicamentorum, Coel. Aur.; af — illinio, ire, v. a.: Biform af flgb., oftest hos Plin.; — figcl. illinire, Colum. — illino, [1. in-], lœvi, litum, 3, v. a.; I) „alm.“: — alieni aliquid: at smøre derpaa, at frysge derever; — oculis colliria, Hor. Sat. 1, 5, 30; cf. Ovid. Med. fac. 100; — psyllion fronti, Plin.; — aurum tecto, Senec., (at forgyfse); aurum vestibus illitum, (indvædet deri, ocl.), Hor. Od. 4, 9, 14; — men „poet.“: si bruma nives ... illinet agris, (udbreder derever), Hor. Ep. 1, 7, 10; cf. id. Sat. 1, 4, 36; — II) „bef.“: — aliquid aliqua re: at beskrige el. overtræffe dermed; — ventrem sanguine, Plin., gingivas melle, Cels., facies tædamque pice, Liv., navem bitumine, Curt.; — men „poet.“: illia Medis porticus, (bemalet dermed), Pers. 3, 53; figcl. — tela dolis, (i. e. veneno), Lucan.; — B) „fig.“ (o. „alleg.“): his ... insidere (debet color) non fucio illitus, sed sanguine diffusus, Cic. d. Or. 3, 52; cf. Liv. 5, 2: id donum inimicorum veneno illitum fore.

illiquēfactus, [1. in-], 3: flydedgiort el. flydende, smectet; men afene „alleg.“ o. signefæstis; — tamquam illiquēfactae voluptates etc., Cic. Tusc. 4, 9. — illiquor, [1. in-], qui, v. dep. n.: at flyde derind el. dertil; quum illis (cochleis) de coelo nihil illiquit, Symmach. — illisio, onis, f., [illido]: Slaaen el. Støden derpaa el. derimod, Hieronym. — I. illisus, 3: partice af illido. — 2. illisus, us, m., [illido]: = illisio; fæddv. in abl. illisu, Plin. 2, 49, Sil.

illitteratus, (illiter., 2. in-), 3; I) „egenl.“: iffe skreven, iffe skriftlig; — tacito illitteratoque consensu (Atheniensium abolitae leges Draconis), Gell. 11, 18; — II) fæddv. „fig.“: A) om Mennesker: ulærd, udannet; navn.: uden høiere el. videnskabelig Dannelse; — illitteratum (dicimus), non ex toto rudem, sed ad litteras altiores non perductum, Senec. Benef. 5, 13; men m. Regation: virum bonum, non illitteratum etc., Cic. d. Or. 2, 6; — men efter Colum. 1, 8, — villicus: som iffe kan læse og skrive; — B) om Ting og om Begreber: uden Lærdom, uden Spor af Lærdom, (som intet har med Lærdom at gjøre); — scribo plurimas, sed illitteratissimas litteras, Plin. Ep. 1, 10; illitteratum est, c. inf., (et rober Mangel paa Dannelse), id. ibd. 2, 3; egf. m. Regation: nec illitterata, nec insulsa, etc., (hvad der siges) iffe uden Lærdom og Vid., Cic. Fam. 9, 6.

I. illitus, 3: partice af illino. — 2. illitus, us, m., [illino]: Paa-smøren el. Besmøren; df. in abl. illitu, (ved at smøres derpaa), Plin.; — illius modi,

el. illius modi, som adj. indecl.: af hint el. det Slægt, fig el. faaen; — aut illius modi quadruplatores, Cic. Div. in Caecil. 21. — illix, f. und. 1. illix.

illo, adv., f. und. ille. — illoc; 1) neutr. pron., f. und. 1. illic; — 2) adv., f. und. 1. illic, B. — illō cabilis, e, [2. in-, loco]: som iffe fan udhyres el. bortgæftes, virgo, Plaut. Aul. 2, 11, Varr.; — illor-sum, adv., f. illo versum: hifthen el. derthen i hin el. den Retning, Cato ap. Fest. s. v. aliorum, p. 27. — illōtus, [2. in-], 3: udvæst, uren, smudfig; ∞ manibus tractare, Plaut. Poen. 1, 2, 103; ∞ toralia, Hor. Sat. 2, 4, 31; ∞ cochleae, Plin.; ∞ echini, Hor. Sat. 2, 8, 52, (som iffe ere rensefde); — b) egf. figes ordsprogis: facere aliquid illotis manibus, Gell., pedibus, Macroh., (d. e. uden vedborlig forberedelse); — not.: herfil boer endnu de tvende former: illa-utus, 3, Plaut. Poen. 1, 2, 23; — o. illōtus, 3, vineae, Cato; — II) egf. „fig.“: illotus sermo, Auct. Decl. in Sall., in.

illubricans, tis, partic., [1. in-, lubrico]: som sætter i en slibrig el. let Bevægelse; ∞ membra, Appul. — 1. illuc: den byppigere form af illoc, som neutr. af lilluc; 2. illuc, adv., [ille]: hithen el. hid el. dithen el. derthen; — clam illuc redeundum est mihi, Plaut.; cf. Ter. Andr. 1, 5, 31; paulo momento huc illuc impelli; figel. salientes huc illuc, Quintil.; cf. Cic. d. Or. 1, 40, o. Hor. Od. 4, 11, 9; — II) „fig.“: til hin el. den Gienstand el. Person; vid. Plaut. Men. 4, 2, 54, o. Hor. Sat. 1, 2, 23, øftere.

illūceo, [1. in-], ere, v. n.: at lyse el. skimme derpaa: c. dat., Plaut. Capt. 3, 4, 65. — illūcesco, [1. in-], el. illucisco, luxi, 3, v. n. o. a. inq.; 1) som neutr.: at blive lys el. klar, at vise sig lys, begynde at skimme; — illucescet aliquando ille dies, quum etc., Cic. Manil. 26; cf. id. N. D. 2, 38; qui (dies) ut illuxit, id. Tusc. 1, 47; cf. Ovid. Met. 7, 431; — egf. c. dat.; ea nocte, cui illuxit dies caedis, Suet. Caes. 81; — egf. impers.; ubi illuxit, Caes. B. C. 1, 23; cf. Liv. 2, 65; — B) „fig.“: at fremfinne, at vise fig; — quum populo R. vox et auctoritas consulis ... illuxerit, Cic. Agr. 1, 8; clarissimum deinde Homeri ingenium illuxit, Vell. 1, 3; — men impers.: si illuxerit, Cod. Just., (hvís det skulde vise fig); — II) act.: at bestimme; Ut mortales illucis luce clara et candida, Plaut. Amph. 1, 3, 49; cf. id. Bacch. 2, 3, 22.

illuctans, tis, partic., [1. in-, luctor]: kæmpende deri el. derpaa; (poetif Drt); — verba illuctantia labris, Stat. Theb. 4, 790. — illūcūbratus, [2. in-], 3: som iffe er udarbejdet om Ratten; df. skodesløs; ∞ scripta, Sulp. Sev. — illūcūlasco, ere, v. n., inq. af illuceo; (om Dagen): at bryde frem, Fronto.

illūdia, orum, n.: Blendværk, Bedaarelse, Tertull.; o. — illūdio, are, v. n., Biform af figd.; vid. Gell. 1, 7; af — illūdo, [1. in-], si, sum, 3, v. n. o. a.; 1) neutr.: figefom at spille ind derpaa el. spillede at berøre; A) „alm.“: — ubi quid datur oti, Illudo chartis, (skriver jeg for Morfæds Skyld), Hor. Sat. 1, 4, 139; Ima videbatur talis illudere palla, Tibull. 3, 4, 35; — B) „bef.“: at drive fit Spil dermed, at have tit Vedste, at spotte, odf.; — a) c. dat.; ∞ horum virorum dignitati, Cic. R. Am. 19; cf. Hor. Sat. 2, 8, 62, o. Virg. Aen. 2, 64; — b) ∞ in aliquem, egf. in aliquo; — ut ne impune in nos illuseris, Ter. Eun. 5, 4, 20; cf. Cic. d. Or. 3, 43; — men in quibus sic illudatis, Ter. Andr. 4, 4, 19; — c) absol.: illuseras heri inter scyphos, quod (i Antledning deraf) etc., Cic. Fam. 7, 22; — B) (paa en spottende Maade) at frænke el. fordærve; egf. at forføre; — a) c. dat.; ∞ pecunia, (borstæffe til ingen Nytte), Tac. Hist. 2, 94; — men „poet. overf.“ om Øyrene, Virg. Ge. 2, 375; — ∞ matri alicujus, Tac. Ann. 15, 72; cf. Suet. Tib. 45; — b) absol. o. „overf.“: Tum variae illudent pestes,

Virg. Ge. 1, 181; — II) act.; A) „alm.“: behandler let el. fint; faal. har Virg. Ge. 2, 461: illusas vestes auro, (guldbirte); — B) „bef.“: 1) driver Spil el. spotter dermed; — satis superbe illuditis me, Ter. Phorm. 5, 7, 22; cf. Cic. Lael. 26, o. id. d. Or. 2, 58; men saepe asperis facietis illusus, Tac. Ann. 15, 68; — b) egf. at giøre fig lystig derover, at stemte dermed; — pergisne eam illudere artem, in qua etc.? Cic. d. Rep. 1, 13; cf. id. d. Or. 1, 19 o. 57, egf. Ovid. Met. 9, 66; men Virg. Aen. 9, 631: I, verbis virtutem illude superbis! — 3) fordærver, ødelægger; — dum etc., pæne illusi vitam filiae, Ter. Andr. 5, 1, 3; men Illusique pedes (sc. crapula, d. e. uftte efter Rufen), Hor. Sat. 2, 7, 108; men ∞ corpus alicujus, (mis-handle), Tac. Ann. 1, 71.

*illūmināte, adv., belyst el. belysende; df. „fig.“: ∞ et rebus et verbis dicere, (med Anvendelse af Troper el. Figurer), Cic. d. Or. 3, 11; — illūminatio, onis, f.: Belysning, solis, Macroh.; — df. „fig.“: Dylpsning, forklaring, bonorum, Tertull.; o. — illūminātor, oris, m.: som belyser el. forklarer; ∞ novae religionis, Tertull.; af — illūmino, [1. in-], avi, atum, 1, v. n.: belyser el. oplyser, vias igni, Stat., noctem facibus, Appul.; luna illuminata a sole, Cic.; — II) „fig.“: A) „overf.“: pryder el. smykker; — corona ... gemmis illuminata, Auct. ad Her. 1, 47; purpura vestem omnem illuminat, Plin.; — B) „ment.“: 1) „alm.“: forberedte, giør beromt; — nisi Thebas os unum Pindari illuminaret, Vell. 1, 18; — 2) „bef.“: giør lys el. indlysende, forklarer el. tydeliggjør; ∞ orationem sententiis etc., Cic. d. Or. 3, 51; cf. id. Orat. 25, o. Vell. 2, 18; f. egf. id. ibd. 35 o. 66; — b) forklarer el. beretter; quin mortis tuae illuminas arcana? Appul. — illūminus, 3, [2. in-, lumen]: uden lys, ubelyst el. dunkel, Appul.

illūnis, e, [2. in-, luna]: uden Maanefsin, nox, Plin. Ep. 6, 20; — not.: fild. egf. illūnus, 3, nox, Appul. — illūo, [2. in-], ere, v. a.: at fylde ind derpaa; mare Hispanum ... quatenus Hispanias illuit, Plin. 3, 10; — not.: quod amnis fundo illuit, (hvad den fylder op derif), Dig. — Illuricus, etc., f. und. Illyrii, etc. — illūsio, onis, f.: Spot; navn. som Talefigur: Ireni el. Sarcasme, odf.; vid. Cic. d. Or. 3, 53; cf. Quintil. 8, 6, 51; o. — illūsor, oris, m.: en Spotter; ∞ legis, Tertull.; — [illudo].

*illustramentum, i, n.; overf.: det Belysende; df. „fig.“: forklarelsesmiddel; — haec sunt vel illustramenta pronunciationis, vel vitia, Quintil. 11, 3, 149; — illustratio, onis, f.; overf.: Belysning; df. som rhetorif Figur: levende Eftlring el. Fremvilling igiennem Talem, (Græfernes ἐνδοξοι, quae non tam dicere videtur, quam ostendere), vid. Quintil. 6, 2, 32; o. — illustrātor, oris, m.: som belyser el. oplyser; (efterel. Drt); ∞ rerum (deus), Augustin.; — [il-lustro].

illustre, som adv., f. und. figd. — illustris, e, [1. in-, lustrō]: som befinder sig i lys; belyst el. fuld af lys, lyfende el. skinnende, klar; 1) „agent.“: ∞ stella et perlucida, Cic.; ∞ lumen, id. Arat.; de ... illustri et claro quodam loco, id. Somn. Scip. 2; ∞ noctibus, (i lyse Nætter), Plin.; ∞ caput (Solis), Ovid. Met. 2, 50; — compar., ∞ candor solis, quam ullius ignis, Cic. N. D. 2, 25; men comist: (ventus) illustriores fecit (sc. aedes), fenestrasque indidit, Plaut. Rud. 1, 1, 6; superl., f. nectens; — II) „fig.“ o. „ment.“: A) „alm.“: lys el. indlysende, tydelig el. aabenbar; — ∞ factum notumque omnibus, Cic. Verr. 5, 13; a certis et illustrioribus cohibere assensum, id. Acad. 2, 29; illustris oratio est, si etc., id. Part. or. 6; — B) „bef.“: a) mærkelig el. naefundig; — Themistocles nomen est, quam Solonis, illustris, Cic. Off. 1, 22; huius illustrissimum est proelium

apud Platacas, Nep. Paus. 1; men id. Reg. 1: Xersi (gen.) maxime est illustre, quod etc.; men Gell. 18, 7: vos quoque philosophorum illustrissimi; — b) anfelig el. vigtig el. berømmelig i sit Slags; ∞ causas defendere, Cic.; cf. Caes. B. G. 7, 3: illustrior res etc.; cum illustrioribus (sc. viris) provinciarum, Suet. Caes. 48; cf. id. Tib. 32; illustris ad laudem, Cic.; illustriore loco natus, Caes. B. G. 6, 18; illustrissimus quisque pastor fuit, (havde Hjerder), Varr.; — III) af neutr. illustre som adv., er compar. illustrius: tydeligere, Cic. Fam. 10, 19, o. superl. illustrissime, describere, Gell. 9, 13.

illustro, avi, atum, 1, v. a., [illustris]: gjør lys el. lysende, belyser el. oplyser: I) „egenl.“: sol cuncta sua luce illustrat et complet, Cic. d. Rep. 6, 17, (al. collustrat); leniter illustrans stellas (nox placida), Plin. 2, 16; cf. Hor. Od. 4, 11, 5; — II) „fig.“: A) „alm.“: aandrigen at belyse, at aabenbare el. forklare, at bringe for Dagen, oel.; — ut ea consilia ... illustrarentur, Cic. Catil. 3, 8; cf. id. ibd. 1, 3, o. 3, 1; men Lucr. 1, 138: Grajorum obscura reperta ... illustrare Latinis versibus; men ∞ jus obscurum, Cic. d. Or. 1, 39; cf. id. Acad. 1, 1; — men id. Orat. 27: illustrant orationem, quasi stellae quaedam, translata verba atque immutata; cf. id. d. Or. 3, 36, v. Quintil. 4, 3, 4, oftere; — B) „bef.“: gjør navnfundig el. berømt, forberetiger; ∞ aliquem laudibus, Lucej. ap. Cic. Fam. 5, 11; ∞ familiam, Suet. Galb. 3; illustrabit ... tuam magnitudinem hominum injuria, Cic. Fam. 1, 6; cf. id. Arch. 9, v. Nep. Them. 1; men quid prius illustrem etc.? Hor. Sat. 2, 6, 17; opus Graecis versibus illustratum, Plin. — illusus, 3: partic. af illudo.

illutibarus, 3, [illutus, barba]: med uvæffet el. smudsigt Skæg, Marsyas, Appul. — illutibilis, e, [2.in-, luo]: ifte til at uddæfte, odor, Plaut. Men. 1, 2, 57. — illutus, 3, f. und. illotus.

illuvies, ei, f., 1) [2.in-, luo]; opdel.: uvæffet Tilflaad; df. „alm.“: Urenhed, Smudsighed; illuvie immunda (ancillula), Ter. Heaut. 2, 3, 54; illuvie deformis el. obsutus, Tac.; cf. Virg. Ge. 3, 561; ∞ obesa (suis), Colum.; — egf. som Skælsord: germana illuvies etc., Plaut. Most. 1, 1, 39, (du Ersefarn)! — II) [1.in-, luo]; ∞ aquarum: Overflommelse, Justin. 2, 1 o. 6; — egf. det ever fine Dverforopraabte Vand; (in) placida illuvie, Tac. Ann. 12, 51.

Illyria, ae, et, f. und. figd. — Illyrii, orum, m., Ἰλλύριοι: Folk ved det ættristige Hav, i d. nvy. Dalmatien o. Albanien; vid. Mela 2, 2, o. Liv. 10, 2, egf. id. 12, 26, oftere, o. A.; — in Illyriis, (i Jlyrien), Plin. 2, 106; — B) df. 1) Illyrius, 3: illyrisk, ager, Cato ap. Gell., latro, Cic. Off. 2, 11; — b) df. subst. Illyria, ae, f.: Landstæbet Jlyrien, ProPERT. 1, 8, 2; — men in pl., id. 2, 16, 10, som bestaaende af to Dele, d. romerske o. d. græske Jlyrien; — 2) Illyricus, (egf. Illyricus, Plaut. Trin. 4, 2, 10): illyrisk, mare, Cic., sinus, Virg., undae, Hor., pix, Ovid.; — b) df. egf. subst. Illyricum, i. n.: Landstæbet Jlyrien, Varr., Cic. Att. 10, 6, Liv., Plin., o. A.; — C) Illyricianus, 3: illyrisk, gens, Val. ap. Treb. Claud. 14; — 4) Illyris, idis, f.: illyrisk, ora, Ovid. Trist. 2, 225, Epidamnus, Lucan.; — b) egf. subst.: Landstæbet Jlyrien, Ovid. Pont. 2, 2, 70, o. Mela 1, 3.

Ilus, (i), i, m., Ἴλος: R. i Troja, Søn af R. Trös, Broder af Ganymedes og Asfaraeus, Fader til Laomedon, har bygget el. uddiget d. efter ham benævnte Zlon; vid. Virg. Aen. 6, 650, o. Ovid. Met. 11, 756; — II) Tilnavn til Aescanius el. Iulus, Virg. Aen. 1, 268. — Ilya, ae, f.: Den Elba mellem Etrurien og Corsica, Mela 2, 7, Plin. 3, 12, Liv., o. A.

im, foref. f. eum: acc. af is, Lucr. 3, 876, o. Cic. Leg. 2, 24, (e xii Tabb.) — Imachara, (Ima-

car.), ae, f.: By paa Sicilien; — hvf. Imacharensis, e, ager, Cic. Verr. 3, 8; men Imacharenses, (Imacar.), ium: Jædvaarne deraf, id. ibd. 42; cf. Plin. 3, 14.

imaginabundus, 3, [imago]: som forestiller sig noget; c. acc., Appul. — *imaginäliter, adv.: billedligen el. figurligen, Augustin.; o. — imaginarius, 3; I) borende til et Billede, pictor, plastes, Edict. Dioel.; — b) df. subst. imaginarius, i, m.: der bærer Keiserens Billede (som Standart), Veget.; — II) som alene er til i Zindbildningen el. for Sjæls Skjyb, faeces, Liv. 3, 41, militia, Suet. Claud. 27, venditio, Dig.; — df. adv. imaginärie: efter Zindbildningen el. Phantasten, Sidon.; — [imago].

*Imaginatio, onis, f.: Zindbildning, Phantasi, Grubleri; — provincias Orientis ... secretis imaginatio-nibus agitans, (pønsende paa en Reise dertil), Tac. Ann. 15, 36; — ligel. in pl., Plin. 20, 26; o. — imaginativus, 3: borende til Zindbildningen el. Phantasten; ∞ vis, (Zindbildningskraften), Augustin.; — [imago]. — imaginus, 3, [imago]: afbildende, figuræ, Venant.; — b) ∞ poenae, (som paa-lægges Jernegterne af Billedbyrdselen), Sedul.; — imaginifer, a, um, [imago, fero]: der bærer Keiserens Billede (som Standart), Veget.; — imaginio, (avi), atum, 1, v. a., [feretel. Visum af figd.]: af-bilder el. affermer; speculum ... nihil imaginat, Gell. 16, 18; terram digitis imaginatam (adorare), Lactant.

*Imagino, atus sum, 1, v. dep. a.: at afbilde i sit Zindre, at forestille sig noget, at danne sig en Forestilling derom; — ∞ sercula triumphi, Plin. 9, 58; men eum (eloquentem) ... tantum imaginatur et fingit (M. Tullius), Quintil. 12, 1, 21; men id. 9, 2, 41: etiam quae futura sint, aut futura fuerint, imaginamur; — ∞ aliquid per somnia, Plin. 20, 51; — men imaginata est, m. acc. c. inf., (hun drømte), Suet. Caes. 81; o. — imaginösus, 3; hvf. Catull. 41, in fin.: solet haec imaginösus, (sædvanlig Birkning af Zindbildningen el. Phantasten), inc.; — [figd.].

imägo, mis, f., [af inus. imor, hvf. egf. imitor, egf. similis; best. m. μιμήματα]: Billede el. Afbildning af en Gienstand, (som Maleri el. Billedstotte el. Mäste), egf. Phantastibillede, oel.; — I) „egenl.“: hominis imaginem gypso e facie ipsa exprimere, Plin. 35, 44; ∞ (Demosthenis) ex aere, id. Orat. 31; neque pictam, neque fictam imaginem suam etc., id. Fam. 5, 12; cf. id. Fin. 5, 1; ∞ cereae, Hor.; men epistola atque imago etc., vid. Plant. Pseud. 4, 6, 35; — B) her til mærkes; jus imaginis ad memoriam posteritatemque prodandae, etc., vid. Cic. Verr. 5, 14; — denne Ret har den Romer, i hvis Familie nogen har beklædt en Curulværdighed; — disse imagines, (efter Cassiod.: Bæster, efter Schweigh.: Mäster), vare opstillede in atrio, og bares ved Begravelser i Procession; vid. Hor. Epod. 8, 11, o. Cic. Agr. 2, 36; cf. id. ibd. 2, 1: qui imagines familiae suae consecuti sunt; f. egf. Sall. Jug. 85, egf. Liv. 3, 58 o. 78; — II) „fig.“ o. „overf.“: A) enhver sandelig Afbildning, navn. egf. Phantast. el. Fyggebillede, oel.; — Tu mi venientis imago, Virg. Aen. 10, 456; cf. Ovid. Her. 17, 45; df. egf. om en Fygge i Underverdenen, Virg. Aen. 6, 480; — men egf. Billede el. Afbildning af hvad der foregaar, el. tænkes at foregaar; saal. Virg. Aen. 2, 369: plurima mortis imago, (utallige Dødsmaader); cf. Tac. Ann. 15, 70: per ejus modi mortis imaginem (ohire); — egf. Billedet i Mødsætn. af Væsenet; imaginem ... penes nos, vim penes Parthos etc., Tac. Ann. 15, 14; — egf. Billede el. Symbol el. Tegn derpaa; — ne quam imaginem servitii perferret, id. ibd. 31; men Cic. Fam. 1, 6: meorum temporum imaginem video in rebus tuis, (en Afbildning deraf); — 2) „bef.“ egf. Lydens Afbildning, d. e. Echo; vocisque offensae ...

imago, Virg. Ge. 4, 50; liget. ~ vocis, Ovid. Met. 3, 335; clamoris, Stat.; men absol.: (locus), ubi non resonent imagines, Varr.; cf. Hor. Od. 1, 12, 4; — B) „ment.“; 1) Afbildning igtienem Dyrerne, d. e. Bøstribelse, Figur, Billede; vid. Cic. Inv. 1, 33; men haec a te non multum abludit imago, Hor. Sat. 2, 3, 320; — 2) Afbildning af Billede af. Førehilling, som Eieen danner sig om en Gienstand; — cari genitoris imago, Virg. Aen. 2, 560; cf. id. ibd. 6, 401: tantae pietatis imago, (Tanten af Førehillingen derom); partem nocturni in imagine tua exigo, (ved at tænke paa dig), Plin. Ep. 7, 5; imagines, quae *eidola* nominant etc., vid. Cic. Fin. 1, 6; cf. id. Acad. 2, 40; — ogs. Drømmebillede; vid. Virg. Aen. 1, 197; cf. Tibull. 3, 4, 56: Vanum (te) nocturnis salit imaginibus (sommus).

imaguncula, ae, f., demin. af imago: liden Billede; — aerea puerilis, Suet. Aug. 7. — Imaus, i, m.: Biergstrækning i Asien, imellem d. Caspiske Hav og Gangesfloden, (høi. Mustag), Plin. 5, 27.

imbalnities, eos, f., [2.in-, balneum]: Mangel paa Bad af. paa Renselse, Lucil. ap. Non. — Imbecille, som adv. af imbecillus, men afene i compar. e. „fig.“; — horre dolore, (noget umandigen), Cic. Tusc. 5, 30; cf. id. Acad. 2, 17. — Imbecillis, e, (hvis imbecilli ingenio), Plin. Pan. 79; — færd. imbecillus, 3, [1.in-, bacillum, øverf. som gaar ved Staven]; 1) „egenl.“ om Persener og Gæstgæder derpaa: svag af. svagelig; — quam fuit imbecillus etc., Cic. d. Senec. 11; cf. id. Fam. 7, 1, (hvor homo imbecillus, opp. valentissima bestia); — compar., et valetudine et natura imbecillior, Cic. Qu. Fr. 2, 10; men superl., ~ materia, Cels., sanguis, Senec. 4, 18; — ogs. svag af. svagelig; vid. Vell. 2, 114; — ogs. subst. af. absol. imbecillorum ... miserier, Lucr. 5, 1022; — II) „fig.“; A) „øverf.“ om Ting, om Begreber og Førhøle, osv.: svag af. kraftløs af. ringe i sit Slags; — ~ regnum, (opp. firmum), Sall. Jug. 10; men Cic. Att. 10, 14, „alleg.“: imbecillior medicina, quam morbus; — imbecillae suspensiones, Tac. Ann. 2, 76; cf. id. Agr. 46: imbecilla vultus simulacra etc.; — B) „ment.“ af. om Persener og Ebarakterer: svag, daartlig, feig; — superstitio imbecilli animi est atque anilis, Cic. Div. 2, 60; ab imbecillis accusatoribus accusari, Cic. Qu. Fr. 2, 6; — ogs. absol. imbecillus, (Svagling af. Staffel), Hor. Sat. 2, 7, 39; cf. Senec. Ep. 85: si imbecillissimior es (sapiens).

*imbecillitas, atis, f.; 1) „egenl.“: Svaghed af. Svagelighed, corporis, Cic.; imbecillitatem valetudinis sustentare et tueri, id. Fam. 7, 1; ogs. Ulykkeslighed af. Sygdom, Suet. Tib. 11; — b) om Ting; — materiae, Caes. B. C. 2, 15, (Commerciis Svaghet); — II) „fig.“: Svaghet, Kraftløshed, Feighed; ~ generis humani, Cic., consilii, id.; ~ magistratum, id. Fam. 1, 6; ~ ingenii, Plin. Ep., animi, Caes.: f. ogs. Cic. Tusc. 5, 1, Quintil. 6, 1, 13, o. Tac. Ann. 1, 8; o. — imbecilliter, adv., f. und. imbecille; — [imbecillis f. imbecillus]; — imbecilliss, 3: d. færd. Form f. imbecillis, f. und. imbecillis.

imbellia, ae, f.: Urygtighed til Krig, Gell. 5, 5; — men Senec. Benef. 4, 18: hominem imbellia cingit, (Mennefket er værgeløst; oppon. animalia vaga armata sunt); af — imbellis, e, [2.in-, bellum]; 1) „egenl.“: ufrieger, urygtig af. ufikket til Krig, turba, Liv., vulgus, Tac., actas, id.; cf. Cic. Off. 1, 21: numquam ... committendum est, ut imbelles timidique videamur; — strenui et imbelles etc., Sall. Jug. 67; men ignavi et imbelles inter hostes etc., Liv. 26, 2; — compar., major numerus et imbellior, Tac. Hist. 4, 33; — endel. „pect.“ om Dyrerne; ~ columba, Hor.: ~ cervi, id.; — liget. ~ dii, Ovid. Amor. 1, 10, 20, (i. e. Venus et Cupido); — II) „øverf.“ om Ting og om Begreber: ufrieger, ufikket til Krig, osv.;

— rebus imbellibus ... fortes (viros) maxime dolere, Cic. Lael. 13; men Liv. 10, 1: ne prorsus imbellem annum agerent; — østet „poet.“; ~ telum, (svagt), Virg. Aen. 2, 514; ~ lacerti, Ovid. Met. 13, 109; men ~ Tarentum, (forfælet), Hor.; ogs. ~ Asia, Liv. 9, 19; ~ eithara, Hor., lyra, id.; ~ fretum, (det reilige Hav), Stat.; ~ oliva, (som Fædens Symbol), Val. Fl.

imber, bris, m., ὀμβρος: stærkt Regn, Skytæg af. Pladsfreg; 1) „egenl.“; — ita magnos et assiduos imbres habemus, Cic.; cf. id. Verr. 4, 40: hiems summa ... imber maximus; hvor ogs. in imbris, in frigore, etc.; cf. Hor. Sat. 1, 5, 95, o. id. Ep. 1, 11, 11; liget. ~ densissimus, Virg.; cf. id. Aen. 5, 695; — lapidum, sanguinis, ogs. ~ lapideus, sanguineus; vid. Cic. Div. 1, 43, o. id. ibd. 2, 28; men Liv. 43, 13: imbre lapidavit; — bb) som Drøfserg mærkes: imbre in eribrum gerere, (spilte sin Umage), Plaut. Pseud. 1, 1, 100; cf. id. Capt. 2, 2, 86; — II) „øverf.“; A) „alm.“; a) Regnvand; piscinae cisternaeque servandis imbribus, Tac. Hist. 5, 12; — b) „poet.“: Vand af flydende Bætte; navn. Vandet som Element af Grundstøt, Lucr. 1, 716; men ~ Neptuni, (om Havet), Enn. Ann. 7, 78; cf. Virg. Aen. 1, 123, o. Ovid. Her. 18, 101; — men Virg. Ge. 4, 115, amici imbres: Vand til Vanding; — fremd. om Taarer, Ovid. Trist. 1, 3, 18; men ~ sanguineus, Stat., eruentus, Lucan.: det nedstrømmende Blod; — B) „bes.“ o. „poet.“; a) stærkt Uveir; saal. caeruleus imber: en Uveirsky, Virg. Aen. 3, 191; men grandinis imbres: Hagflaag af. Hagbyge, Lucr. 6, 107; — b) den ligesom Hagl af. Regn nedfaldende Mængde, navn. af Støvbaaben; vid. Virg. Aen. 12, 284: ferrens ingruit imber.

imberbis, e, [2.in-, barba]: uden Stæg, ufælgget; (oppon. barbatus); vid. Cic. N. D. 3, 31; ~ juvenis, Hor.; men id. Ep. 2, 1, 85: quae Imberbes dicitur, (i deres Ungdom); — not.: imberbus, 3, Biform af fræd., Lucil. ap. Non., o. Varr. ibd.

imbibo, [2.in-, bibi, bibitum, 3, v. a.: drikker i mig, inducer, indore (radicis) per infurnibulum, Plin. 21, 85; — II) „fig.“; A) „alm.“; ~ animo: at modtage stærkt Indtryk af. at gribes deraf; — nisi de vobis malam opinionem animo imbibissent, Cic. Verr. Act. 1, 14; cf. Liv. 2, 58: tantum certamen imbibierant animis; — B) „bes.“: ligesom indpreger mig, d. e. foresætter mig, beslutter; — quod initio consulatus imbibierat, Liv. 2, 47; — saal. estere m. Objectsfætn., cf. e. infin.; vid. Cic. Quint. 6, o. Lucr. 3, 1010. — imbito, [1.in-, ere, (v. a.): gaar ind deri: e. acc. (praepos.); meam domum ne imbitas, Plaut. Epid. 1, 2, 42. — imbonitas, (2.in-), atis, f., (esteref. Dre): Umildhed, Raabed, Tertull.

imbracteo, [1.in-, (avi), atum, 1, v. a.: overtrækker med Metalblik; ~ statuas auro, Ammian. — imbrex, is, f., (Ogs. m., Plin.), [imber; imbrices, quod accipiant imbres, Isid.]: Hulsteg af. Hulstegsten, (hvorover Regnen falder ned; men tegula: den flade Tagsten); — tempestas ... confringit tegulas imbricesque, Plaut.; cf. Plin. 35, 46, o. Virg. Ge. 2, 296; — II) „øverf.“: enhver hulstegformet Gienstand; cf. a) en Rende; imbricibus infusum, Colum.; inter duos imbrices, Plin. 17, 21; — b) den hule Haand til at flappe med, (cf. Xyen deraf), Suet. Ner. 20; — c) ~ narium: den Bruff, som deler Næsebererne, Arnob.; — c) ~ porci, Martial. 2, 37: et vixt hulstegformet Stykke af Svinet, navn. Ribbet af. Ribbenet, etc.

imbrialis, e, [imber] børende til Regn; (esteref. Dre); ~ aqua, Regnvand, Coel. Aur. — imbricatio, adv., [imbrico]: hulstegformet; ~ undata distinctione, Plin. 9, 52. — imbricator, oris, m., [imber, cieo, cio]: som afstøttemmer Skytæg; ~ spiritus Austri, Enn.; ~ deus, Macrobi., Juppiter,

Appul. — imbrico, avi, atum, l, v. a., [imbrex]; 1) tæffer med Hultegl. Sidon.; — 2) gier hulteglformet; — caementa inter se, Vitruv.; unguis simiae imbricati, Plin. 11, 101. — *imbricus, 3: regniq. cl. regnibringente; (for v. eftercl. Ord); ∞ anster, Plaut.; ∞ solstitium, Macrobi. Sat. 5, 20; o. — imbridus, 3: regniq. coelum, Solin.; solum, Pallad.; — [imber].

imbrifer, a, um, [imber, fero]: regnibringente, regniq. Austri, Ovid., ver, Virg.; men ∞ arcus, (i. e. Iris cf. Regnbuen), Tibull. 1, 1, 44; — men ∞ Nilus, (oversvømmende), Martial. 1, 62. — imbrifico, are, v. a., [imber, facio]: at beregne, at fylde med Regn, Capella. — Imbrus, (-bros), i, f., *Ἰμβρος: 2 i Hægerhavet, i Nærheden af Lemnos, (hod. Imbro), Mela 2, 7, Plin. 4, 23, Liv.; — 2) df. Imbrus, 3, terra, (i. e. Imbrus), Ovid. Trist. 1, 10, 18.

imbūo, ūi, ūtum, 3, v. a., [rimel. befl. m. ἰμβύω, i. e. impleo; men efter Doederl. er imbūo: ligesom causativum til imbibo]: — laber driffe el. uddriffe; df. væder el. befugter, navnfl. med en Hæve; — orbeul. e. abl., der dog underl. er udsalden; „oberf.“ ogfl. absol., cf. m. ad. cf. e. acc. comm., etc.; — 1) „egentl.“; ∞ lanam mundam liquoribus, Colum., cados amurca, Plin., guttura lacte, Ovid.; cf. Hor. Ep. 1, 2, 69, id. Od. 1, 13, 16, o. Martial. 8, 51; — vestis imbuta sanguine, Ovid.; cf. Hor. Epod. 5, 65; men Cic. Phil. 14, 3: imbuti sanguine gladii, vel potius madesfacti, (vædere dermed el. rettere dryppende deraf); — illius aram ... imbuet agnus (sc. sanguine, neml. ved at ofres), Virg. Ecl. 1, 7; cf. Ovid. Pont. 2, 1, 65, ogfl. Virg. Aen. 7, 554; — men „poet.“: pavonum ridenti imbuta lepore Secla, Lucr. 2, 501; men id. ibd. 2, 734: Neve alium quemvis quae sunt imbuta colore; — 2) „fig.“; A) „alm.“: ligesom væder el. pletter el. befudler dermed; — quum semel gladium scelere imbuisset, Cic. Phil. 5, 7; men ∞ aures militum talibus promissis, Curt. 4, 10; — oftest in partic. imbutus, 3; faal. Liv. 4, 31: caede imbutis armis; cf. id. 40, 11: imbuti et infecti delentimentis, etc.; — 2) df. ogfl. gier en Begyndelse dermed, prøber og ligesom indtrier til en Brug; — infelix imbuti auctor opus, (om Kunstneren Perillus), Ovid. A. A. 1, 654; Illa rudem cursu prima imbuti Amphitriten, (i. e. prima navigavit, om Sibet Argo), Catull. 64, 11; Imbutis exemplum primae tu, Romule, palmae, (i. e. primus tu exemplum praebes), Propert. 4, 10, 5; cf. Virg. Aen. 7, 542; — df. pass.: imbutus crudelitate hac, Cic. Phil. 3, 2, (efter at have giert Begyndelsen dermed); — B) „bef.“; 1) ligesom giennemtrænger dermed el. indpræger deri; ∞ pietate omnium pectora, Liv. 1, 21; cf. id. 26, 2, o. Nep. Dion. 4; men nemo ... ejus mentem non imbuerit deorum opinio, Cic. Tusc. 1, 13; — imbutus religione, Cic., superstitione, id., admiratione, Liv., (opfyldt dermed el. giennemtrængt deraf); — 2) bibringer itellig, afretter el. vanner deril, giver Smag derpaa el. Sæds derfor, underviser deri, osv.; — quibus ille studiis ... se imbuerat, Cic. Deiot. 19; ∞ animum pueri his opinionibus, ut etc., Anton. ap. Cic. Att. 14, 13, B; cf. Liv. 26, 2; ∞ militem saevitia licentiaque, (forføre deril, lade ferfatte deril), Tac. Hist. 4, 72; — ∞ socios ad officia legum, id. Ann. 12, 32, (holde el. vænne dem deril); men Cic. Mil. 4: ad quam legem non institui, sed imbuti etc.; — nec quicquam prius imbuitur, quam contemnere deos, (f. nulla re prius imbuitur, quam contemptu deorum), Tac. Hist. 5, 5; — f. ogfl. Cic. Tusc. 1, 7, o. Suet. Gramm. 1; — ogfl. om enhver Anførsel til noget; — parentum praeceptis imbuti, Cic. Off. 1, 32; aliquo jam imbutus usu, id. d. Or. 2, 39; — not.: ogfl. om Dyrene; optime cum donito juvenens imbutur, (afrettes el. tammes), Plin. 8, 70; df. — imbutamentum, i, n.: Under-

visning; (filb. Ord); ∞ varia dogmatum, Fulgent. — imbutus, 3: partic. af imbuo.

*imitabilis, e: til at efterligne, som kan efterlignes; m. o. ud. dat.; — imitabilis videtur illa orationis subtilitas etc., Cic. Orat. 23; men Virg. Aen. 6, 590: non imitabile fulmen; men Plin. Ep. 7, 20: tu mihi maxime imitabilis etc.; — compar., neque est gemma alia imitabilior mendacio vitri, Plin. 37, 33; — imitamen, inis, n.: Efterligning, Ovid. Met. 11, 626; — ogfl. det Efterlignede, en Afbildning; Priscique imitamina facti, etc., id. Fast. 4, 211; o. — imitamentum, i, n.: f. fuldere profaile form af frgd., o. m. f. Bem., Ammian.; — peractis tristitia imitamentis, Tac. Ann. 13, 1; cf. id. ibd. 14, 57; men Gell. 7, 5: non simulacris, neque imitamentis, sed etc.; — [imitor].

*imitatio, onis, f.; 1) „alm.“: Efterligning; — virtutem, imitatione dignam, non invidia, putare, Cic. Phil. 14, 6; in omni re vincit imitationem veritas, id.; cf. id. d. Or. 3, 12, o. id. Off. 3, 1; — ogfl. e. gen.; ∞ vitorum, Tac., exempli, Cic. Flacc. 11; — longe difficillima est imitationis imitatio, (Afcopiering af en Copi), Plin. Ep. 4, 28; — 2) „bef.“ o. technist.; A) den oratoriske Efterligning; vid. Auct. ad Her. 1, 2, ogfl. Cic. d. Or. 2, 22 fgd., o. Quintil. 10, 2; — B) den i visse Ord herlige Efterligning af Naturlidene; vid. hinnire, rudere, vagire, mugire, sibilare, etc.; cf. Auct. ad Her. 4, 31; o. — imitator, oris, m.: en Efterligner; a) e. gen.; ∞ summus moris majorum, Nep. Att. 18; cf. Cic. Leg. 3, 14; men Ovid. Fast. 2, 717: Brutus erat stulti sapiens imitator, etc.; cf. id. Met. 14, 618, o. Cic. Vat. 9; — b) absol.; vid. Cic. d. Or. 2, 54, o. Hor. A. P. 134; men id. Ep. 1, 19, 19: O imitatore, servum pecus! — [imitor]. — imitatrix, icis, fem. af imitator: Efterlignerisse; imitatrix boni (voluptas), Cic.; cf. id. Tusc. 3, 2: ∞ gloriae (fama popularis); men ∞ avis (otus), Plin. 10, 33.

imito, atum, l, v. a.; som verbt. fin.: atene forf. Biform af fgd.; — opus tuum nemo imitare potest, Varr. ap. Non.; — men in partic. m. passiv. Bem.: imitata et efficta simulacra, Cic. Univ. 3; cf. Quintil. 11, 3, 61, o. Ovid. Met. 9, 481. — imitor, atus sum, l, v. dep. a., [befl. m. μιμέομαι, i. e. imitor; f. ogfl. imago ab in.]; 1) „alm.“: efterligner el. eftergier, bringer til at ligne, etc.; faal. om en Måler: ∞ Coae Veneris pulchritudinem, Cic. Orat. 2; cf. id. Off. 3, 2, ogfl. Hor. A. P. 33, o. id. Ep. 2, 2, 8; men ∞ aliquem (in scena), Cic. R. Com. 7; men om Taleren: ∞ antiquitatem, id. Brut. 36; men ∞ carmina, (gesticulerede at fremstille dem), Liv. 7, 2; men ∞ gaudia falsa, Tibull., moestitiam, Tac.; — men Virg. Ge. 3, 380: ∞ pocula vitea fermento atque sorbis; — 2) „bef.“: efterligner, d. e. handler el. færdes paa samme Vis el. Måde, tager til Monster el. Forbilled; — si qui e nostris Hyperidem sint aut Demosthenem imitati, Cic. Acad. 1, 3; cf. id. d. Or. 2, 22: aliquem imitando effingere et exprimere; men Plin. 35, 40: quem imitati sunt multi, aequavit nemo; men Cic. Fam. 3, 8: ne, in quo te oburgem, id ipsum videat imitari; men quod faciendum imitandumque est omnibus, id. Lael. 19; men Quintil. 10, 2, 21: qui maxime imitandus et qui solus imitandus est.

imitus, adv. af imus: nedestfra, fra Grunden el. fra Dybet, funditus; (eftercl. Ord); — ∞ commotae undae, Gell.; ∞ dehiscens terra, Appul.

im-m-i Sammenfætn., f. in-m.: f. l. in, not., o. 2. in-. — im-m-ācūlābilis, e, [2. in-, maculo]: uplettelig, Auson. — im-m-ācūlātus, [2. in-], 3, adj.: uplettet, Lucan. — im-m-ācūlo, [1. in-], are, v. a.: bepletter el. besmudser, Jul. Firm. — im-m-ād-esc-o, [1. in-], dui, 3, v. n. inch., (men atene in pf.): at blive gaaft baad el. fugtig; — quum terra immaduit imbre, Plin.; cf. Ovid. Trist. 1, 9, 34: lacrimis immaduisse genas.

immane, adv., (den hyppigere o. classiske Form f. immaniter, af immanis): uhyre el. rædsomt, sonare, Virg. *Ge.* 3, 239; cf. id. *Aen.* 7, 10; — men immane quantum, (ligesom mirum quantum): adreles uhyre, over al Maade, Hor. *Od.* 1, 27, 6, o. Tac. *Hist.* 4, 31, er immane neutr. absol. — immaneo, [1.in-], ere, v. n.: vedblive at være deri; ∞ vaporibus (aquam), Augustin.

immanis, e, [af 1.in-, o. Stanmen ma-, hys. ogf. magnus]; I) „egenl.“: af en uhyre Størrelse, pocula, Cic. *Phil.* 2, 25, antrum, Virg., baratrum, id., telum, id.; immania cete (pl.), id.; ∞ pondere cestus, id. *Aen.* 5, 401; ∞ praeda, Cic., pecunia, id., vox, Quintil.; immanis visu, (rædsom at se), Val. Fl.; immanis in antro Bacchatur vates, (rafer seerfomt; hys. neml. adj. immanis f. adv. immane), Virg. *Aen.* 6, 77; — ogf. „alm.“: uhyre stor el. herlig; ∞ acta (Herculis), Ovid. *Met.* 9, 247; immanes res Caesaris, (hans uhyre Berister i Gallien), Vell. 2, 46; — II) „fig.“ o. „etbist“: uhyre el. skræffelig, vidt el. grusomt: om Memfester, Søder, Hændlinger, osv.; — hostis ferus et immanis, Cic. *Verr.* 2, 21; — compar., scelere ante alios immanior omnes, Virg. *Aen.* 1, 351; — superl., voluptatem immanissimus quisque acerrime sequitur, Cic. *Part. or.* 25; — ex agresti immanique vita etc., id. *Leg.* 2, 14; ∞ facinus, id. *R. Am.* 21; cf. Virg. *Aen.* 4, 612: ∞ coeptis etc.; — not.: neutr. immane, som adv.: vid. s. l.

immanitas, atis, f.; I) „egenl.“: uhyre Størhed el. Størrelse el. Gråd; — immanitatis inusitata serpens, Gell.; ∞ frigoris, Justin.; — II) „fig.“ o. „etbist“: Billedet, Afstyrelighed, Umennefæltighed; — istuc nihil dolere, (est) ... immanitatis in animo, stuporis in corpore, Cic. *Tusc.* 3, 6; asperitas et immanitas naturae, (i Charakteren), Cic. *Lael.* 23; gentes immanitate barbarae, id., efferatae, id.; cf. id. *Vatin.* 3; ∞ temporum, vid. Plin. *Pan.* 47; o. — immaniter, adv.: uhyre stærkt, umænerligen, clamare, Gell.; — compar., Ammian.; — [immanis].

immanis, e, [2.in-], 3: utæmmet, utæmmelig, vidt, hos, Senec.; ∞ ferumque ingenium, Ovid. *Met.* 15, 85; cf. Cic. *Leg.* 1, 8; — compar., quid immanis? Senec.; men superl., Ovid. *Her.* 18, 37, (til Boreas): At tu de rapidis immanis utæmmis ventis. — immarcescibilis, e, [2.in-, marcesco]: uvænselig, Tertull. — immatūre, adv.: umoden, før Tiden; — ∞ praecceptus filius, Vell. 2, 116; — compar., Appul.; o. — immatūritas, atis, f.: Umodenhed; ∞ sponsarum, Suet. *Aug.* 34; — II) „fig.“: Ubetimelighed, Overrælse; — quid haec festinatio, quid haec immatūritas tanta significat? Cic. *Quint.* 26; af — immatūrus, [2.in-], 3; I) „egenl.“ om Væxterne: umoden, pira, Cels., fruges, Appul.; ne immatura frons destingatur, Quintil.; — ∞ vomicae secare, Plaut. *Pers.* 2, 5, 14; — II) df. „overf.“: ∞ puella, (som endnu ikke er mandbar), Suet., sponsa, Dig.; men immaturus editus est (infans), Suet. *Aug.* 63; — negavi, posse mortem immaturam esse consulari, Cic. *Phil.* 2, 16; cf. Hor. *Sat.* 2, 8, 59, o. *Propert.* 4, 11, 17; ∞ funus, Quintil.; — ∞ consilia ante tempus praecipere, vid. Liv. 22, 38; cf. Suet. *Aug.* 8.

immedicabilis, [2.in-], e: uhelbredelig, vultus, Ovid.; men ∞ telum, Virg. *Aen.* 12, 858, (der saarer utægeligen); — II) „fig.“: ikke til at formilde; ∞ ira, Sil., seditio, id. — immedicatus, [2.in-], 3: sminket, Appul. — immeditate, adv.: uden foregaaende Overveelse, overlagt, Gell. *Epil.* 10; af — immeditatus, [2.in-], 3: ufunderet el. ufunderet, incessus, Appul. — immedjo, [1.in-], ere, v. n., (i. e. intus mejo), Pers.

immemor, [2.in-], oris, adj.: som ikke mindes

el. som ikke betænker noget, glemsom el. ubetænkfom; — oftest e. gen., ogf. absol., el. m. Objectsfætn.; — a) e. gen.; ne me immemorem mandati tui etc., Cic. *Att.* 5, 16; cf. id. *Sull.* 30, o. id. *Phil.* 2, 22; figel. hesternorum immemores, Quintil.; ∞ sepulcri, Hor.; cf. id. *Od.* 1, 1, 26; — ogf. om Dyrerne, id. *ibid.* 1, 15, 30; men Liv. 9, 3: qua cibi, qua quietis immemor nox traducta est; — b) absol.; magna haec immemoris ingenii signa, Cic. *Brut.* 60; men ingratus et immemor etc., Ovid. *Met.* 14, 173; ∞ pectore, Caetull., mente, id.; — c) m. Objectsfætn.; suum qui officium facere immemor est, Plaut. *Pseud.* 4, 7, 3; cf. Suet. *Calig.* 57: immemor, (ikke tænkende derpaa), Chacream Cassium nominari; — II) „overf.“: A) ligesom pass.: hyspaa man ikke tænker, forglemt; — quasi exprobratio ... immemoris beneficii, Ter. *Andr.* 1, 1, 17; — B) ligesom act.: der forarsager forglemmelse; poetist Epithet til Vægheden, Stat., Sil., Senec. *Herc. Oet.* 936; — f. ogf. immemoris s. l.

immemorabilis, [2.in-], e, (forcl. Ord); I) ligesom pass.: ikke til at mindes; df. a) udtalelig; ∞ spatium (temporis), Lucr. 4, 193; — b) ikke til at omtale, d. e. slet el. ringe; ∞ versus (pl.), Plaut. *Capit. prol.* 56; — II) ligesom act.: ∞ anus, id. *Cist.* 2, 2, 3, (som ikke vil fortælle, som er forfægt i sin Tale). — immemorat, [2.in-], 3; (poetist Ord); som endnu ikke er omtalt el. omtalt; df. ny og interressant; — juvat immemorata ferentem (i. e. carentem) ... legi, Hor. *Ep.* 1, 19, 33. — immemoria, ae, f.: forglemmelse, Tankeføhed, Dig.; af — immemoris, e, forcl. Biform af immemor: forglemmende, glemsom, Caecil. ap. Prise.

immensitas, atis, f.: Umaalighed; — in hac immensitate latitudinum etc., Cic. *N. D.* 1, 20; immensitates camporum, id. *ibid.* 2, 39; af — immensus, [2.in-], 3: umaafelig, (nærmest om Rummet og om Tiden); df. ogf. „alm.“: uhyre stor el. megen i sit Slags; — ∞ et interminata magnitudo regionum, Cic. *N. D.* 1, 20; cf. id. *d. Or.* 3, 19; men id. *Tusc.* 1, 30: in mari immenso vehi; — ∞ domus, Ovid., via, id., series laborum, id. *Her.* 9, 5; — jacuitque per antrum immensus, Virg. *Aen.* 3, 632; — ∞ pondus auri, Cic.; ∞ pretis emere, Suet. *Calig.* 39; — ∞ tempore etc., vid. Cic. *Div.* 1, 7; ∞ nox, Ovid.; ∞ morae, id.; ∞ fletus, id.; — ∞ vorago aut gurgis vitiorum, Cic. *Verr.* 3, 9; cf. *Auct.* ad *Her.* 2, 27; men immensissimae voluptates, Spart. *Hadr.* 19; men Hor. *Od.* 4, 2, 7: immensusque ruit profundo Pindarus ore, er Billedet laant af en Strem; — quod persequi, immensum est, Plin.; cf. Ovid. *Fast.* 4, 379; — B) absol.; a) som subst., immensum, i, n.: umaafelig Stræfning el. Væde; — Atque omne immensum peragravit mente animoque, Lucr. 1, 75; cf. id. *ibid.* 956; ∞ loci, Liv. 5, 37; per immensum proruta edificia, Tac. *Ann.* 15, 40; men immenso mercari, (for el. til en uhyre Pris, Plin. 9, 64; men immensum quantum, id. 4, 31, oftere; — b) som adv.: immensum: umaafelig, i en uhyre Grad, ofte; — ∞ crescere, Ovid., attolli, Tac.; luxur immensum proruperat, id. *Ann.* 3, 52; — ogf. fan bidføres: in immensum (editus mons), Sall. *Jug.* 92; cf. Ovid. *Met.* 2, 220; figel. ad immensum (augere), Liv. 29, 25; men immenso plus (laudare), Plin. 20, 36; — not.: superl., f. overf.

immemo, [1.in-], are, v. n.: at gaac derind el. ind deri; e. dat., el. absol.; — immeantes Nilo (Delphini), Plin. 8, 38; immeantis spiritus (tenuitas), id. 11, 92. — immereus, tis, adj., [2.in-, merens, mereo]: uforsigt, uforsigtig, uden Vrede; — In domini caput immerentis, Hor. *Od.* 2, 13, 11; cf. id. *Epod.* 6, 1, o. 7, 19, ogf. Suet. *Tit.* 10; men m. Imels (telum) exanimatque indignos inque merentes, Lucr. 2, 1104; — b) fild. ogf. om Begreber; vid. Val. Max.

9, 12, 8: quaedam immerantia etc.; *df.* — immerenter, *adv.*: uferstykt, uden Brøde; ∞ damnatus, Val. Max. 6, 2, 1.

immergo, [1.in-], mersi, mersum, 3, v. a.; 1) „egenf.“ v. „alm.“: sænker *cl.* duffer *cl.* stifter ned *cl.* ind *deri*; — *m. in*, *cl.* e. dat., *cl.* e. abl., *egf.* absol.; — *manus in aquam ferventem*, Plin.; *immersus in flumen*, Cic. Univ. 13; — ∞ *ferrum candens aquae*, Plin.; *nautas pelago*, Ovid.; *arboris partem deflexam terrae*, Colum.; — ∞ *aliquem unda*, Virg.; *immergi melle*, Plin.; — *men immergere manus*, Ovid. Met. 13, 563; *men mediā: ubi lster annis immergitur*, (falter i Gævet), Plin. 4, 18; *cl.* Plaut. Bacch. 1, 1, 26, (hvor immersti, *f.* immeristi); — II) „fig.“: A) „everf.“ v. „cemist.“: ∞ *se aliquo in ganeum*, Plaut., in concionem mediam, *id.*, (forfutte sig *cl.* skule sig *cl.* blive borte *deri*); — *fil.*, *egf.*: ∞ *sese inter mucrones*, (styrte sig *deri*), Justin.; — B) „ment.“: ∞ *se studiis*, Senec.; ∞ *se penitus praeceptis Pythagorae*, Val. Max.; *men Cic. Cluent. 13*: blanditiis immergere se penitus in consuetudinem alicujus; — *not.*: *immergeri*, (*f.* immergi), Colum. 5, 9; *immersti*, (*f.* immeristi), *f.* evenf.

immerito, *abl.* som *adv.*, *f.* und. *figd.* — im-méritus, [2.in-], 3; *ufertient*; *df.* 1) *act.*: som iffe har fortient *cl.* forstykt noget, ustyldig *cl.* uden Brøde; — *Delicta majorum immeritus lues*, Hor. Od. 3, 6, in.; *cl.* *id.* *ibid.* 1, 28, 30, v. Ovid. Trist. 2, 27; *figel.* ∞ *gens*, Virg. Aen. 3, in.; — „poet.“ *egf.* e. *inf.*: *virtus recludens immeritis mori Coelum etc.*, Hor. Od. 3, 2, 21; — *figel.* „poet.“ *em* Ting; — ∞ *locus*, Hor. Ep. 1, 14, 2, *paries*, *id.* Sat. 2, 3, 7; *men immeritamque vestem* (scindere), *id.* Od. 1, 17, 28; ∞ *arbor*, Prop.; ∞ *ungues*, *id.*; — b) *encl.* *egf.* *subst.*: *immerito meo me morti dedere*, (uden min Skyld *cl.* Brøde), Plaut. Asin. 3, 3, 18; — II) *pass.*: *ufertient* *cl.* som man iffe har fortient; — *laudibus haud immeritis etc.*, Liv. 1, 13; ∞ *ope* (juvare), Ovid. Fast. 2, 42; *men opes* (rapere), Martial. 7, 32; — III) *abl.* *im merito*, som *adv.*: *ustyldigen* *cl.* *ufertigst*; *vid.* Cic. d. Or. 2, 79; *men in superl.*: *te omnes nos accusare immeritissimo*, Ter. Phorm. 2, 1, 60; — *estere* *m.* Negation; *non immerito approbare*, (med al Ret), Quintil.; *cl.* Suet. Caes. 55, *estere*; *figel.* *nee immerito*, Senec. Ep. *immersabilis*, *e.* [2.in-], merso; iffe til at nebsætte *cl.* overvælde; *e.* *abl.* v. „alleg.“, Hor. Ep. 1, 2, 22. — *immersio*, *onis*, *f.*, [im-mergo]: *Nedsænkten* *cl.* Nedduften, Arnob. — *immersus*, 3; *partie.* *af immergo*; — *immētātus*, 3, [2.in-], meto; iffe afmaalt; ∞ *jugera*, Hor. Od. 3, 21, 12.

immigro, [1.in-], avi, atum, 1, v. n.: at drage *cl.* flytte derind *cl.* derhen; — *m. in*, *egf.* *m.* *adv.*; — *in domum et in paternos hortos*, Cic. Phil. 13, 11; *ubi illo* (*i. e.* in eas aedes) *immigrat nequam homo*, Plaut. Most. 1, 2, 23; — II) „fig.“: ∞ *in ingenium suum*, (at vende tilbage til sin egen Natur), *id.* *ibid.* 55; *men Cic. Brut. 79*: *immigrasse in suum* (locum verba: at de bade indtaget deres rette Væds); *immigrare* (*in* *remp.*: faae Indgang *deri*), *vid.* Liv. praef.

imminentia, *ae*, *f.*: ligesom Fremragen; *df.* „everf.“: det Forfæltende *cl.* Truende; ∞ *fraudis*, Nigid. ap. Gell. 9, 12; *af* — *immineo*, [1.in-], ere, v. n.: at rage frem, at rage *cl.* hænge *cl.* boie sig derover *cl.* derimod *cl.* derhen; — *estere* *e.* dat., *egf.* absol., *egf.*; — *populus antro imminet*, Virg. Ecl. 9, 4; *imminens villae pinus*, Hor. Od. 3, 22, 5; *Imminet his aer*, (engiver dem), Ovid. Met. 1, 51; *cl.* *id.* *ibid.* 2, 7; — *nemus desuper imminet*, Virg. Aen. 1, 169; *cl.* *id.* *ibid.* 6, 603; *men imminet e muris* (virgo), Val. Fl.; — *luna imminente*, (*i.* Maanefsin), Hor. Od. 1, 4, 5; *imbres imminentes*, (overhængende, truende),

id. *ibid.* 3, 27, 10; — *usq̄q̄*, *er* Cic. Sest. 55: *in ore hominis imminens*, (*f.* in os: boiende sig derimod); *cl.* *id.* d. Or. 2, 55: *gestus imminens*, (hvoemod man lige som gaar løs paa nogen); — II) „fig.“: A) „everf.“: 1) at grænde *cl.* stode deril, *figel.* e. dat.; — *imminentia muris aedificia*, Liv. 2, 33; *cl.* *id.* 29, 35; — b) at efterfætte *cl.* trænge; Alexander Dario imminens, Curt. 3, 1; — 2) at være for Haanden, at fore-
staae *cl.* true; *vid.* Cic. Catil. 1, 12; *imminentium nescius*, Tac.; *bellum imminabat*, Vell.; *figel.* *imminebat Seleucus*, (truede med Angreb), Nep. Eum. 10; *figel.* e. dat.; ∞ *toti Asiae*, Cic. Manil. 5; *muris imminet hostis*, Virg. Aen. 10, 26; — B) „ment.“: *higer* *cl.* stræber derfæst; *m. in* v. ad, *egf.* e. dat., *egf.* absol.; — ∞ *in fortunas alicujus*, Cic. Phil. 5, 7; *men Liv. 30, 28*: *quo magis in propinquam victoriam imminabat animis*; ∞ *in occasionem*, *id.*; *homo ad caedem imminens*, Pseud. Cic. p. Dom. 6; *imminens fortunis omnium et bonis*, Cic.; ∞ *triumpho*, Liv., *occasione*, *id.*; *cl.* Hor. Od. 1, 12, 53; *men absol.*: *Verres avaritia semper hiantē atque imminente fuit*, Cic. Verr. 2, 54.

imminuo, [1.in-], ūi, ūtum, 3, v. a.; 1) „egenf.“: *formindster*, *indskrænker*, *svækker*; — *si istas copias quam minime imminueris*, Cic. Fam. 3, 3; *men imminuto pondere*, Plin., *pretio*, *id.*; — II) „fig.“: A) „alm.“: ∞ *aliquid de voluptate*, Cic., *nihil ex consuetudine luxuriae*, Suet.; — *bellum* ... *imminutum* (sørtinget *cl.* formindet), Cic. Manil. 11; — *men verbum imminutum*, Cic. Orat. 47, (hvorf. noget er udsaltet, ligesom i nosse *f.* novisse); — B) „bef.“: 1) *svækker* *cl.* afstræfer; — *per illecebras urbis imminuere corpus otio*, *animum libidinibus*, *vid.* Tac. Hist. 2, 93; *opes plebis imminutae*, Sall. Catil. 40; *f.* *egf.* Liv. 3, 28; — 2) *frænker*, *forstyrrer*, *fordærver*; ∞ *majestatem summi ordinis* (*i. e.* *senatus*), Liv. 3, 63; *cl.* Cic. R. Am. 38; ∞ *libertatem*, *id.* Caecin. 12, *pacem*, Sall.; *men* ∞ *aliquem*, *styrte* *nogen*, Tac. Ann. 14, 57; ∞ *virginem*, (frænte), Plaut.; *mens imminuta*, (Sindsforvirring), Sall. Jug. 69; *cl.* Gell. 15, 2; — *men* Sall. Jug. 110: *id imminutum* (*sc.* *esse*: at dette Forhold er ferændret); — *not.*: *compar.* *imminutor*, Solin.

imminutio, *onis*, *f.*, [imminuo]: *formindskelse*, *svækkelse*, *forstyrrelse*; — *sine ulla imminutione dignitatis tuae*, Cic. Fam. 3, 8; ∞ *corporis*, (Vestadigelse derpaa, Lemfættelse), *id.* Fin. 5, 17; — b) *navnl.* *egf.* *i.* *Rhetoriken*; ∞ *criminis*: *Beskyldningens* *Sinddrivelse* *cl.* *Ufrættelse*, Quintil. 7, 1, 3; — *egf.* absol.: *imminutio*, som *Talfigur*, *id.* 9, 3, 90; *cl.* Cic. d. Or. 3, 53. — 1. *imminutus*, 3; *partie.* *af imminuo*. — 2. *imminutus*, [2.in-], 3, *adj.*: *uformindstet*, *ufrænket*; ∞ *jus suum habere*, Dig.

immisceo, [1.in-], scūi, xum v. stum, 2, v. a.: *blander* *deri* *cl.* *dermed* *cl.* *derimellem*; — *orenl.* e. dat., „everf.“ *egf.* *m.* *cum*; — *immisceantque manus manibus*, (*i. e.* *manus conserunt*: de fægte), Virg. Aen. 5, 429; ∞ *fugienda petendis*, Hor. Sat. 1, 2, 75; — *estere* ∞ *se*, *e.* *immisceri*: *blande* sig *dermed* *cl.* *derimellem*; *vid.* Liv. 31, 35, v. Virg. Aen. 11, 815; *ligel.* *immixti turbae militum togati*, Liv. 3, 50; *cl.* Virg. Aen. 2, 396; *men* *id.* *ibid.* 10, 662: *volans nubi se immiscuit*, (blev borte *cl.* forsvandt *deri*); — *usq̄q̄*, *er* Senec. Herc. Oet. 830: *vestis immiscet cutem*, (fleber derved, groer sammen *dermed*); *men* Virg. Ge. 1, 454: *immiscerier* (*f.* *immisceri*) *igni*, (blande sig *dermed*, vise sig *deri*); — II) „everf.“: ∞ *se rei alicui*, (at ineblande *cl.* intrænge *cl.* indlade sig *deri*); — ∞ *se bello*, Liv. 5, 8, *negotio alienis*, Dig.; *men* Liv. 45, 14: ∞ *sortem regni sui cum rebus Romanis*, (underkaste samme Vilkaar); ∞ *se alicui*, Tac. Ann. 4, 40, (indgaade den nøieste Forbindelse med *nogen*).

immiserabilis, [2.in-], e: ubeflaget, uden at

finde Metynk; — ∞ captiva pubes, Hor. Od. 3. 5, 17. — *immisericordia, ae, f.: ubarmhertighet, Tertull.; e. — immisericorditer, adv.: ubarmhertigen; ∞ factum a vobis, Ter. Ad. 4. 5, 28; af — immisericors, [2.in-], dis, adj.: ubarmhertig, Cic. Inv. 2, 36; cf. Gell. 14, 4.

*immissarium, i. n.: Vandtsamling, hvortil Vandet indledes ved Her el. Rønder, Vitruv. 8, 7; e. — immissio, onis, f.: Indladen deri; ∞ aquae aut fumi, Dig.; — ∞ sarmentorum, (deres Indpøtning, at lade dem vere; opp. amputatio), Cic. d. Senect. 15; — immitto, — 1. immissus, 3: partic. af immitto. — 2. immissus, us, m, [immitto], ligesom immissio: Indladdelse el. at indlade deri; immissu lucis, Macrobi. — immixtus, 3: f. ind. immixtus.

immitigabilis, e, [2.in-], mitico: ikke til at formilde, ardor, Coel. Aur. — immitis, [2.in-], e; I) „egentl.“ em Bærtene: umoden, uva, Hor. Od. 2. 5, 10; ∞ fructus, Plin. 13, 6; — egf. vild el. udtrykt, raphanus, Plin. 19, 26; — II) „fig.“; A) „everf.“ em Steder og Egne: vild, udtrykt, raa; — immitibus et desertis locis, Plin. 17, 26; ∞ insula, Tac. Ann. 1, 69; — liget. om Naturen el. Elementerne: raa, haard, stræng; ∞ coelum, Plin. Ep. 8, 17; ∞ ventus, Tibull. — egf. om andre Gjenstande og Begreber: grufom el. stræffelig, vulnera, Ovid.; men ∞ ara, id. Pont. 3, 2, 71, (hvorpaa der ofres Menneſter); men ∞ mors, (i. e. immatura, acerba), Tibull. 1, 3, 55; — endel. egf. om Dyrene: grum el. grufom; calcato immitio hydro, Ovid. Met. 12, 801; serpens, immitissimum animalium genus, Plin. 10, 96; — B) „ment.“ om Menneſter, em Sandlinger, efv.: umild el. stræng el. grufom, obf.; — natura et moribus immitis ferusque, Liv. 23, 5; men „pect.“: ∞ tyrannus, Virg. Ge. 4, 492, (i. e. Pluto); liget. ∞ Parcae, Prop. 4, 21, 13; — caedes, (ræfſomt Bledbad), Liv. 4, 59; ∞ mandata, Tac.; men „pect.“: ∞ oculi, Ovid. Met. 6, 621; — not.: neutr. immitte, ſom adv.; stridorque rudentium immitte sibilat, Sil.

immitto, [1.in-], misi, missum, 3, v. a.: ſender el. lader gaac el. faſter el. ſtyder ind deri el. derind el. derhen el. derimod el. derpaa; — m. ad, oftere m. in, egf. e. dat., egf. absol.; — I) „egentl.“; A) „alm.“; ∞ servos ad sanum spoliandum, Cic. Verr. 4, 45; men servi in tecta nostra cum facibus immissi, id. Att. 14, 10; cf. id. Sest. 36; men ∞ corpus in undam, Ovid. Her. 2, 133; cf. id. Met. 4, 357: immitti undis, (f. ∞ se etc.); cf. id. ibd. 6, 615; men Plin. 28, 58: caseus immittitur ad utrumque vitium, (tilføttets ſom Middel derimod); — ofte egf. i Krigsſprogget: ∞ telum in hostem, Cic.; ∞ equos effrenatos in hostes, Liv. 40, 40; cf. Caes. B. C. 3, 101; ∞ se in medios hostes, Liv. 9, 4; — men ∞ hostem relicto a se loco, (lade ham ſlippe derind), id. 21, 8; — ∞ navem (remis concitatam) in terram, (ſætte paa Land), id. 30, 25; magna vis hominum simul immissa (sc. in segetem), id. 2, 5; cervos immissis canibus agitare, Virg. Ge. 3, 371; cf. Suet. Ner. 34; — B) „bef.“; indføier el. indſætter deri, lignum in parietem, Dig.; cf. Caes. B. G. 4, 17; men Ovid. Met. 6, 68: Illic lentum filis immittitur aurum, (indvirktes deri); men Liv. 40, 22: immissorum aliorum in alios ramorum (densitas) — df. egf. Virg. Ge. 2, 80: feraces Plantae immittuntur, (indſættes el. indpødes); — b) lægger el. anbringer derom, nappam circa cervices, Petron. 30; — b) lader løbe el. lader frit løb, ſlipper løs el. jager afsted; — ∞ multitudinem ejus generis (jumentorum), Nep. Hann. 5; men immissis ... jugis, (i. e. equis jugalibus, naar de have faaet Teiler), Virg. Aen. 5, 146; — bb) hvortil man mærkes; a) ∞ rudentes, (ſire Zeugene), Plin. Ep. 84; df. „pect.“ e. „alleg.“: classi immittit habenas, (lader den gaac for

fulde Seil), Virg. Aen. 6, 1; cf. Ovid. Met. 1, 280; liget. „alleg.“: surit immissis Vulcanus habenis, (raſer teileloft el. uanfattet), Virg. Aen. 5, 662; — b) ∞ arbores, (lade dem vere); f. necens; liget. ∞ erines; df. immissaque barba, (næthængende el. ſt), Virg. Aen. 3, 593; cf. Ovid. Met. 12, 352, o. id. Fast. 1, 503; — II) „fig.“; A) „everf.“; a) ſender derhen el. indſætter deri; df. naut. em Demmeren, Cic. Verr. 1, 54: ∞ aliquem in bona alterius, (tilføende ſom Beſiddelse); — b) indbringer, d. e. lader indføie fig, efv.: in eo ipso loco ... immittit imprudens ipse senarium, Cic. Orat. 56; — c) lader frit løb; df. ∞ arborem (lade vere) in perticas assereſſe (derfil), Plin. 16, 61; vitis immittitur ad uvae pariendas, Varr.; cf. Virg. Ge. 2, 363; egf. ∞ barham, (lade Skagget vere), Lucil. ap. Non.; f. egf. everf.; — C) „ment.“; a) indlader, aliquid in aures meas, Plant. Epid. 3, 1, 14; — b) ſender ſæmmeligen dermod, suborno; egf. underkøber el. epbfirer derfil el. derimod; — ∞ indices ad probationem rei, Justin. 32, 2; Sullium accusandis utrisque immittit, Tac. Ann. 11, 1; cf. id. ibd. 3, 16, e. 1, 51, egf. Sall. Catil. 18; men Cic. Catil. 1, 11: immissus in orbem; — c) paaſerer el. tilføier: factam et immisam a te nefariam in me injuriam etc., id. Parad. 1, 1; — Immisitque fugam Teucris atrumque timorem, Virg. Aen. 9, 719; ∞ alicui amorem, Senec., vires, Val. Fl.; — not.: perf. sync. immisti, (i. immisisti), Sil. — 1. immixtus, 3: partic. af immisceo. — 2. immixtus, [2.in-], 3, adj.: ublandet, merum, Auson.

immo, (egf. imo), adv., [beſt. m. inus, alſt. eyrd.]: paa den nedre el. ſkræntede Side; df.] i Svar: emvænet el. modſat (af det, ſom blev ſagt), ingenſunde el. meger mere, egf. men dog, alligevel, efv.; — ſaal. ofte hos Cæſar: vid. Ter. Andr. 1, 2, 30, id. Heaut. 1, 3, 28, oftere; liget. Plant. Most. 3, 1, 19: etiam ſatetur de hospite? Immo pernegat; — causa igitur non bona est? immo optima; sed etc., Cic. Att. 9, 7; cf. id. Off. 3, 17, e. Hor. Sat. 1, 3, 20; f. egf. Plant. Bacch. 2, 2, 29, e. Ter. Andr. 1, 1, 2; — bb) egf. ofte ſerſkærfet m. edepol, hercle, ecacitor, vero, potius, etc.; — vid. Plant. Capt. 2, 1, 16, e. Ter. Ad. 5, 8, 5, egf. id. Hec. 5, 4, 37; liget. Cic. Off. 3, 23: silebitne etc.? immo vero obsecrabit, etc.; cf. id. Catil. 1, 1, heer egf. etiam ex tilføier; cf. Ter. Andr. 4, 1, 46; egf. ∞ quoque, Plant. Bacch. 4, 5, 51; men immo contra ea etc., Liv. 41, 21; — cc) egf. ligesom uel el. her engang! efv.; ſom Uebud af ſerundring; (men alene ferel.); vid. Ter. Andr. 4, 2, 25, e. Plant. Mil. gl. 2, 2, 86; — b) hvortil mærkes egf. d. ferel. Udryk: immo si scias, immo si audias, (vidſte el. berte du fun, efv.); vid. Ter. Eun. 2, 3, 64, e. Plant. Cas. 5, 3, 35; — egf. ellipſiſk, id. Pseud. 2, 4, 59, e. Ter. Heaut. 3, 3, 38; — II) „everf.“ f. d. ſærv. vel potius, ſem ſerſkærfende den fremſtræbende Tale: ja meget mere, ja; (rimel. alene efterangſt); — simula laca deum, deos immo ipsos convulsos ex sibus suis etc., Liv. 38, 43; ipse aliquid, immo multa quotidie dicat, Quintil.; liget. Senec. Ep. 58: quanta nobis verborum paupertas, immo egestas sit, etc.; cf. Suet. Aug. 65; — not.: ſættes egf. efter et andet Ord; ſaal. Liv. 39, 40: vivit immo vigetque; cf. Cic. Orat. 6. e. 39, e. 21.

immobilis, [2.in-], e; I) „egentl.“: ubevægelig; — terra immobilis manens, etc., Cic. d. Rep. 6, 18; men ad flexum immobilis (balaena), Plin.; men „pect.“: His immobilior scopulis, violentior amne, Ovid. Met. 10, 801; — B) ∞ res (pl.) i Rejsſproget: urerligt Gæds, Immobiler, Dig.; — II) „fig.“: ubevægelig, urſtellig, uforanderlig; vid. Virg. Aen. 7, 623; ∞ stupor mentis, Elæved, Goleſtesbed, Lactant.; donec princeps immobilem se precibus et invidiae

juxta ostendit, Tac. Ann. 16, 10; cf. id. Hist. 4, 2; f. eggl. ovenf. Ovid. l. c.; men Suet. Vitell. 3: statua cum inscriptione: pietatis immobilis erga principem; cf. — immobilitas, atis, f.: Ubereglighed, aquae, Justin. 36, 3; — men „ment.“; — animi: Støvhed cf. Jørgensen, Lactant.; eggl. in pl., Arnob.

immōderantia, ae, f., [2.in-, moderor]: = immoderatio, Terent. — *immoderate, adv.; I) „egenf.“: uden bestemt Maaal og Maaede, d. e. uregelmæssigen, moveri, Cic. Univ. 13; cf. id. N. D. 2, 59; — II) „ment.“ o. „etibf.“: uden Maaetsheld, umaadeflig; — vivere, id. Univ. 12; — ferre casum incommodorum (suorum), id. Fam. 5, 16; — superl., — laetari, Spartian.; o. — immōderatio, onis, f.: Mangel paa Maaal og Maaede; df. „overf.“: immoderatione verborum efferri, (henrives til Overdrivelse i Udtrykket cf. i Taler), Cic. Sull. 10; — [af flgd.].

immōderatus, [2.in-], 3: uden Regel, uden Maaal og Maaede; I) „egenf.“: — Vides sublime fasum, immoderatum aethra, Cic. poet. N. D. 2, 25; cf. Lucr. 1, 1012, immoderatum: det umaadeflige Rum; — eggl. umaadeflig, uhyre; — tempestates, (Storme), Cic. R. Am. 45; — potu aut pastu pars animi tumefacta, id. Div. 1, 29; — II) „fig.“: uregelmæssig cf. uordenlig; faal. om Høredrager: ne immoderata ... sit oratio, (ikke skal mangle Taft og Numerus), id. Orat. 58; — men om Sindet, navnlig om Videnskaberne: teileses cf. umaadeflig, odf.; — motus animi immoderatiores, Gell. 19, 12; men luxuria immoderatis-sima, Suet.; — superbum, crudelem, immoderatum fuisse etc., Cic. Att. 13, 28; men omnium perturbationum esse matrem immoderatam quandam intemperantiam, id. Acad. 1, 10; res immoderata cupido est, Ovid. Pont. 4, 15, 31.

*immōdeste, adv.: uden Maaede, umaadefligen; fædd. „fig.“; — amare, Plaut.; — ostere: uden Maaetsheld, ubeskedent; immodice immodesteque gloriari, Liv. 22, 27; — atque intemperanter facere multa, Quintil.; — postulare missionem, Suet. Aug. 21; — compar., — procedere, Senec. N. Qu. 1, 17; o. — immōdestia, ae, f.: Umaadeflighed, Overdrivelse; vid. Plaut. Amph. 1, 1, 9; men — militum, Nep. Alcib. 8, (deres Mangel paa Disciplin); — publicanorum, Tac. Ann. 13, 50, (deres Udsueller); — eggl. Ubeskedenhed, Ufædelighed, Græfthed; — histrionum, Tac. Ann. 4, 14; f. eggl. Nep. l. c.; af — immōdestus, [2.in-], 3: umaadeflig, overdreven, overgiven, genus jocandi, Cic. Off. 1, 29; — eggl. ubeskedent cf. fræk; vid. Ter. Heaut. 3, 3, 7; — fautores histrionum, Tac. Ann. 3, 28; — mores, Ufædelighed, Plaut.

immōdice, adv.: umaadefligen, altfor meget; — facere aliquid, Colum.; cf. Lucan. 10, 137; o. Plin. 30, 38; — II) df. „fig.“: overdrevent cf. ubeskedent; f. Liv. 22, 27, und. immodeste; — liget. — sibi eloquentiam arrogare, Quintil.; — ferocire, Gell.; af — immōdicus, [2.in-], 3: umaadeflig cf. uhyre; I) „egenf.“; — rostrum, Ovid. Met. 6, 673; — tuber, id.; — fluctus, id.; — continuae et immodicae tempestates, Suet. Aug. 47; — frigus, Ovid.; — II) ostere „fig.“: immodicus in appetendis honoribus, Vell. 2, 33; cf. Liv. 28, 23; immodicus lingua, id. 4, 49; cf. Suet. Dom. 12: cum rebus, tum verbis immodicus; men Liv. 31, 45: decreta immodica ad honores sociorum; men — imperia, id. 21, 3, (Jæstherrenes uindstræfede Magt); — b) eggl. (paa Graefernes Bis) e. gen.; immodicus gloriae, Vell.; — laetitiae et moeroris, (fem overdrider begge), Tac. Ann. 15, 23; cf. id. Hist. 1, 53. — immōdūlatus, [2.in-], 3: uden Bæftang, udebyndende, poemata, Hor. A. P. 203.

*immōlaticius, (-tius), 3: hørende til et Offer, caro, Augustin.; — immōlatio, onis, f.: Offer

cf. Offerflagtning; in ipsa immolatione, Cic. Div. 2, 16; — in pl.: — nefandae, Tac. Ann. 3, 13; o. — immōlator, oris, m.: fem aufstiller en Slagtoffering, Cic. Div. 2, 15; — [immolo]. — immōlitus, 3, partic. pass., [1.in-, molior]: begyndt cf. opført derpaa, — quae in loca publica inaedicata immolitave etc., Liv. 39, 41.

immōlo, avi, atum, 1, v. a., [1.in-, mola]; eyrdl.: bestirer (Offerdyret) ved Offermel (cf. mola salsa); boves immolatos profugisse etc., Cato ap. Serv. ad Virg. Aen. 10, 541; — II) df. fædd. bringer et Offer, offerre; — Musis bovem, Cic. N. D. 3, 36; cf. cf. Liv. 1, 45; men Cic. Fam. 6, 7: quum de ea re immolaret; men id. Leg. 2, 12: quibus hostiis (abl.) immolandum etc.; f. eggl. und. hostia; — eggl. om Kænneføffere; vid. Caes. B. G. 4, 16, o. Virg. Aen. 10, 519; — men absol.: quum immolaret etc., Cic. Div. 1, 33; cf. Suet. Caes. 59; — eggl. impers.: quum pluribus diis immolatur, Cic. Div. 2, 17; — B) „poet.“ eggl.: at ombringe, at myrbe, Phaedr. 4, 6, 10; cf. Virg. Aen. 12, 948: Pallas te hoc vulnere ... immolat.

immōrdeō, [1.in-], di, sum, 2, v. a.: bider deri; — immorsaque cadens ... hasta, Stat.; Immorso ... vulnera collo, Propert. 3, 6, 21; — men „overf.“: (stomachus) immorsus, (pivret af Hunger), Hor. Sat. 2, 4, 61. — immōrior, [1.in-], mortuus sum, 3, v. dep. n.: dør derover cf. derved cf. deri; c. dat., cf. m. in, cf. c. abl. (praepos.); — — legationi, (under dens Udsælfse), Quintil.; men Illa sorori immoritur, Ovid. Met. 6, 2, 6; — apes immortalae in melle, Plin.; men — aquis (f. in aquis), Ovid. Pont. 3, 7, 40; — men absol.: (manus recisa) immortua, Lucan. 3, 613; — II) „overf.“ o. „poet.“: — studiis etc., (arbejde til sit Sidste), Hor. Ep. 1, 7, 85; men aura immoritur velis, (tager af, ephører at blæse deri), Stat.

immōrōr, [1.in-], atus sum, 1, v. dep. n.: at dvæle cf. epholde sig deri cf. derved; c. dat., cf. m. in; — — midis, Colum.; — ostere „ment.“: med Tænken cf. Tælen at dvæle derved; — honestis cogitationibus, Plin. Ep. 1, 8; non mihi in hoc immorandum, quid sit etc., Quintil. 11, 2, 4. — immorsus, 3: partic. af immordeo.

immōrtalis, [2.in-], e: udbedelig; I) „egenf.“; corpus autem immortale nullum esse etc., Cic. N. D. 3, 12; — natura, (opp. mortalis fortuna), Cic. Off. 1, 33; — dii, f. und. deus; eggl. absol. immortales, (sc. dii), Varr., Lucr. 5, 166; — animi, Cic.; — II) „fig.“: uforgængelig, evig; — quorum vivit immortalis memoria et gloria, Cic. Balb. 17; cf. id. Pis. 14; men — opera edere, Liv. 1, 16; nemo ignavia immortalis factus est, Sall. Jug. 90; — men absol.: Immortalia ne spes, etc., Hor. Od. 4, 7, 7; — B) „poet.“ ligefom en Gud, d. e. høist lyffelig cf. lyffelig; vid. Propert. 2, 11, 10, o. id. 2, 12, 39.

*immōrtalitas, atis, f.: Udbedelighed; — de immortalitate animorum disserere, Cic. d. Senect. 21; cf. id. N. D. 2, 61; men id. ibd. 3, 18, in pl.: immortalitates, (udbedelige Raturer cf. Bæfener); — II) „fig.“: Udbedelighed cf. Evighed, evig Verømmelse, odf.; — non lugendam mortem, quam immortalitas consequatur, Cic. d. Senect. 20; cf. id. Pis. 3; men immortalitati commendare, id. d. Or. 2, 9, tradere, id. ibd. 3, 16; — B) Lyffalighed, den høieste Lyffe, odf.; nam mihi immortalitas parta est, si etc., Ter. Andr. 5, 5, 4; — immortaliter, adv.: udbedeligen; df. „overf.“: over af Maaede; — quod etc., immortaliter gaudeo, Cic. Qu. Fr. 3, 1; o. — immōrtalitus, adv.; ligefom fra de Udbedelige, d. e. fra Guderne, ved Gudernes Tilskiffelse; — obtulit se mihi facultas etc., Turpil. ap. Non.; — [immortalis]. — immōrtuus, 3: partic. af immorior.

immotus, 3, [2.in-, 1.motus, moveo]; 1) "egenl.": ubevæget el. ubevægelig; immota manet (esculus: oprykket ifte af Støtmen), Virg. Ge. 2, 294; men om den sorgende Ceres, Ovid. Fast. 4, 505: Sub Jove duravit multis immota diebus; — ∞ aquae, (tilførsne), id.; ∞ arenae, (upløst el. udryftet Sandbunde), Lucan.; men ∞ dies, Tac. Hist. 1, 86, (Hille, uden Vind el. Væst); — II) "fig.": ubevæget, uforandret, uforanderlig; A) "overf.": — manent immota tuorum fata tibi, Virg. Aen. 1, 257; ∞ pax, (uforskyrret), Tac., fides, Val. Fl.: — B) oftere "ment.": mens immota manet, (hendes Beslutning staaer fast), Virg. Aen. 4, 448; cf. id. ibd. 15: Si mihi non animo fixum immotumque sederet; ogf. Tac. Ann. 1, 47: immotum ... Tiberio fuit, non omittere etc.; men immoto animo (contumeliam accipere), id. ibd. 15, 23.

immūgio, [1.in-], ivi o. ii, 4, v. n.: at brose deri el. derimod; (poetisk Ord); — curvisque innugiit Aetna cavernis, (abl.: derfra), Virg. Aen. 3, 674; cf. id. ibd. 11, 38; men c. dat., Sil. 17, 256: procella Antennae innugit. — immulgeō, [1.in-], ēre, v. a.: malter deri; ogf. alm. malter; m. o. ud. dat.; — teneris immulgens ubera labris, Virg. Aen. 11, 571; cf. Plin. 28, 21: si immulgeatur (lac).

immundābilis, e: ifte til at rense; ∞ vitium, Tertull.; — immunde, adv.: urent, smudsfig; ∞ foedare templa, Jul. Obsequ. Prod. 115; — immunditia, ae, f.: Urenhed, Smudsfighed el. Snaus, Plaut. Stich. 5, 5, 5; oftere in pl., Cat. Colum., v. — immundities, ei, f., sild. Biform af frgd., Tertull.; — [figd.].

immundus, [2.in-], 3: uren el. smudsfig, ødt.; — ∞ humus et lutulenta vino, Cic. frgm. ap. Quintil.; ∞ popinae, Hor. Sat. 2, 4, 63; men ∞ contactu etc., vid. Virg. Aen. 3, 228; ∞ homo, Plaut.; ogf. absol.: immunda, (du Smudsfig!) id. Cist. 1, 1, 115; — compar., ∞ lapsu, Plin. 14, 23; superl., ∞ illos fuisse, Senec. Ep. 86; — b) æger, (urpødet, ifte oprykket), Pallad.; — II) "overf.": som mæfcor Smudsfighed, pauperies domus, Hor. Ep. 2, 2, 199; cf. Plaut. l. c.: Immundas fortunas aequum est squalorem sequi; men ∞ dicta, (Smudsafer), Hor. A. P. 247.

immūnificus, [2.in-], 3: ifte gavmild; df. paahølden, farrig; — civi immunico seis quid cantari solet? etc., Plaut. Trin. 2, 2, 69. — immūnio, [1.in-], ivi el. ii, 4, v. a.: derved at befæste; ne etc., praesidium immuniuit, Tac. Ann. 11, 19.

immūnis, e, [2.in-, munus]; oprbl.: uden forpligtelse el. Byrder, fri for Tjenester el. Lyngder; 1) "egenl.": — immunes civitates el. liberae, Cic. Verr. 3, 6; men id. Fonte. 4: quum nemo immunis fuerit; men piratas immunes, socios vectigales habere, vid. id. Off. 3, 11; immunis militia, vid. Liv. 1, 48; men immunes ab omni onere, Suet. Claud. 25; — ogf. c. gen.; immunes portiorum, Liv. 38, 14; cf. Tac. Ann. 1, 36; — ∞ agri el. liberi, (fættefræ), Cic. Verr. 2, 69; ligel. ∞ praedia, id. Agr. 3, 2; — II) "fig.": A) "alm.": som intet bidrager el. giver dertil; neque immunis, neque superba (est virtus), Cic. Lael. 14; — saal. østest "poet.": non ego te ... immunem etc., Hor. Od. 4, 12, 23, (i. e. asymbolum: uden at du giver dit Bidrag); cf. id. Ep. 1, 14, 33: immunem ... placuisse etc., (uden Foraringer); men ∞ fucus, Virg. Ge. 4, 243, (i. e. ignavus); cf. Ovid. Met. 1, 101; — ogf. c. gen.; immunis aratri (bos: fri derfor), id. ibd. 3, 11; — B) udelagtig deri, fri derfor el. derfra; — vobis immunitibus hujus Esse malis dabitur, Ovid. Met. 8, 690; cf. Virg. Aen. 12, 558; men immunis delictorum paternorum, Vell. 2, 7; — ogf. c. abl., id. ibd. 35: Cato omnibus humanis vitiis immunis; cf. Senec. Ep. 85: animum (alicujus) immunem esse tristitia; — immunis ab omnibus arbitris (domus: hvorind ingen fan see),

Vell. 2, 14; immunes a dolore (dentes), Plin.; — men absol.; Immunis (sc. scelerum) aram si tetigit manus, Hor. Od. 3, 23, 17; cf. Plaut. Trin., in.: amicum castigare ob meritam noxiam, Immune est facinus, (en utafæmmelig Forretning), verum in aetate utile, etc.

immunitas, atis, f., [immunis]; 1) "bef.": Ritagelse fra offentlige Bydster el. Tjenester; — militiae vacationem et omnium rerum immunitatem habere, Caes. B. G. 6, 14; cf. Suet. Aug. 40; — ogf. in pl.; tabulae figuntur, immunitates dantur, Cic. Fam. 12, 1; cf. Tac. Hist. 3, 55; — II) ogf. "adm.": Ritabelse derfra; saal. Cic. Acad. 2, 38, med Luce: qui det isti deo immunitatem magni quidem muneris, (Ritagelse fra et stort Arbejde). — immunitus, 3, [2.in-, munitus, munio]: ubevæstet; ∞ oppida castellaque, Liv. 22, 11; — men ∞ via, (stet el. ufremfæmmelig), Cic. Caecin. 19.

immurmūro, [1.in-], are, v. n. (o. a.): at murre el. brumme el. larme deri el. derved; c. dat., el. absol.; (poet. v. i efterel. Prosa); — silvis immurmurat Auster, Virg. Ge. 4, 261; cf. Ovid. Met. 11, 187; men id. ibd. 3, 616: totumque immurmurat agmen (sc. mihi); — b) ogf. c. acc. comm., vid. Pers. 2, 9: Illa sibi introrsum et sub lingua immurmurat, (derom beder han mumlede og uden at høres); — men absol.: immurmurantes ventos (audire), Annian. — immūsicus, [2.in-], 3: unufalsk, Tertull. — immussulus, el. immusculus, i, m.: Rugt af Gribbe el. Falskeslagten, Plin. 10, 8, Arnob., Fest.

immūtābilis, [2.in-], e: uforanderlig; — ∞ causae, Cic. Fat. 12; ∞ res et aeterna (numerus), id. d. Rep. 3, 2; ∞ necessitas, Quintil.; — compar., concordi populo nihil esse immutabilis etc., Cic. d. Rep. 1, 32. — 2. immūtābilis, e, [immuto]: forandret; quia vestitum atque ornatum immutabilem habet haec, Plaut. Epid. 4, 2, 8. — "immūtābilis, atis, f.: Uforanderlighed; in factis immutabilitatem apparere, in futuris non item, Cic. Fat. 9; v. — immutabiliter, adv.: uforanderlig, Dig.; — [1. immutabilis].

immūtatio, onis, f.: Forandring el. Ombytning, verborum, Cic. Acad. 2, 6, ordinis, id. d. Or. 3, 44; — men id. Brut. 17: uti immutationibus verborum, (bruge figurlige Udtryk); cf. id. Orat. 27; — men Quintil. 1, 5, 12, (om en Coleccisme); v. — immutator, oris, m.: som forandrer noget, Oros.; — [immuto]. — 1. immutatus, 3: part. af immuto. — 2. immutatus, [2.in-], 3, som adj.: uforandret; quia me immutatum vidit etc., Ter. Andr. 1, 5, 7; cf. Cic. Inv. 2, 53.

immūtesco, [1.in-], tui, 3, v. n. inch.: bliver stum, forstummet, Quintil. 10, 3, 16, Stat. — 1. immūtātus, [1.in-], 3: fæmleitet; ∞ corpore, Sall. frgm. ap. Non. — 2. immūtātus, [2.in-]: ufranket el. ubeftabiget, Cod. Theod.

immūto, [1.in-], avi, atum, 1, v. a.: forandrer, forvandler; — ubi immutatus sum? etc., Plaut. Amph. 1, 1, 300; cf. Cic. Lael. 15: eos, qui etc., prosperis rebus immutari, etc.; men me immutatum tibi, id. Fam. 5, 8; ∞ ordinem verborum, id. Orat. 63; men id. Flacc. 14: ∞ aliquid de institutis priorum; — II) "bef.": i Rheorifen: at bruge (Ordene) metonymisk; — immutata (verba), in quibus etc.; Ennius horridam Africam ... quum dicit, pro Afris immutat Africam, Cic. Orat. 27. — imio, adv., f. und. immo.

impācātus, [2.in-], 3: ufredet; df. ufredelig, frigerst, roverst; ∞ Iberi, Virg. Ge. 3, 408; — men ∞ vita: uroligt el. forstyrret Liv, Senec.; ∞ odia, Claudian. — impactio, onis, f., [impingo]: Støden el. Slaaen derimod el. derpaa, Sammenstød, nubium, Senec. N. Qu. 2, 12. — impactus, 3: part. af

impingo. — *impages*, is, f., [impingo]: det Paaflagne *cl.* Paaflagede; *df.* en Uffe (seu Drament), Vitruv. 4, 6; *cf.* Fest. p. 108. — *impallesco*, [1.in-], lui, 3, v. n. iuch.: Uffver bleg *cl.* blegner derved *cl.* derveder, eventu, Stat.; *men* Pers. 5, 52: At te nocturnis juvat impallescere chartis. — *impalpebratio*, onis, f., [2.in-], palpebrae]: Stenlaagene's Ibbærgelighed, Coel. Aur.

impar, aris, adj., [2.in-]: ulige i Tal *cl.* i Væstfæsther, ujeen, forskellig; 1) „alm.“: — *stellarum numerus par an impar sit, nescitur*, Cic.: *men* Virg. Ecl. 8, 75: numero deus impare gaudet; *cf.* Fest. p. 109, *e.* Hor. Od. 3, 19, 13; *men* imparibus carmina facta modis. (d. e. Hexametret o. Pentametret), Ovid. Trist. 2, 220; *men* Indere par impar, (effen, nefen), Hor. Sat. 2, 3, 218; *men* congressus impari numero, Caes. B. C. 1, 40 *e.* 17; — si toga dissidet impar, (sieder styet), Hor. Ep. 1, 1, 96; *men* imparibus currens amfractibus (sol), Lucr. 5, 682; — mensae pes tertius in par; *vid.* Ovid. Met. 8, 662; — b) *egf.* *e.* dat.: nil fuit unquam Sic impari sibi, Hor. Sat. 1, 3, 13; — 11) „bef.“: sem itte er lige dermed, ringere *cl.* seægere, *etl.*; — a) *e.* dat.; tibi miles impar, *etc.*, Hor. Od. 4, 6, 5; *cf.* Suet. Dom. 10; *men* id. Tib. 23: velut impar dolori; *cf.* Tac. Ann. 15, 47; impar bello, id., sumptui, Dig.; — b) *absol.*; m. *e.* ud. *abl.* respect.; — omni parte virum impar, Liv. 22, 15; *cf.* id. 27, 1, *e.* Ovid. Met. 5, 610; — quod juncta impari esset, Liv. 6, 31; *cf.* Tac. Ann. 1, 53; — c) *e.* *abl.*, (efter Analegien af indignus): Nec facies impar nobilitate fuit, Ovid. Fast. 4, 306; — B) „poet. overf.“: ulige, d. e. sem itte kan helde ud dermed; — faal. impar certamen, Ovid.; — pugna, Virg.; *cf.* Hor. Epod. 11, 18; — b) *field.* *e.* *infin.*; *vid.* Grat. Cyneg. 61.

imparatio, onis, f., [2.in-, paro]: Mangel paa Jæderfælle; — stomachi, Marc. Emp. — *imparatus*, [2.in-], 3: uferberedet, itte belavet derpaa, itte ruffet, *etl.*; — me si imparatum ... adortus esset, Rust. Andr. 3, 1, 20; *cf.* id. Phorm. 2, 1, 81, *e.* Nep. Ages. 2; *men* quamquam paratus in imparatos inciderat, Cic. Mil. 21; — *men* facere rem ex parata imparatam, Plaut. Cas. 4, 4, 8; — *egf.* m. *figd.* ab; sumus enim flagitiose imparati quom a militibus, tum a pecunia, Cic. Att. 7, 15; — *egf.* *e.* *abl.*; faal. in superl., omnibus rebus imparatissimus, Caes. B. C. 1, 30.

imparentia, *cl.* *imparentia*, *ae*, f., [2.in-, pareo]: Uffrigber, Gell. 1, 13; (*al.* *imparentia*), *inc.* — *imparilis*, [2.in-], *e.* ulig, forskellig; aevi longe imparilis (societas), Aur. Vict. Caes. 14; *df.* — *imparilitas*, atis, f.: Uffghed, forskellighed, Gell. 14, 1; — *findes* *egf.* f. soloeicimus; *vid.* id. 5, 20. — *impariter*, adv. af impar: ulige; *df.* Hor. A. P. 75: Versibus impariter junctis (i elegiste Vers) *etc.* — *impartio*, *impartior*, f. *und.* *impertio*, *etc.*

impascor, *sci*, v. *pass.*, [1.in-, pascor]; *em* Jærden: at græse paa et Sted; quibus (locis) nulum impascitur pecus, Colum. 6, 5; — *impassibilis*, [2.in-], *e.* sem itte er udfat for Udfælle *cl.* Paaerthum; — *deus*, Lactant.; *df.* — *impassibilitas*, atis, f.: Uffseleffghed *cl.* Uffsefomber, ἀπάθεια, Hieronym. — *impastus*, [2.in-], 3: ferbunget; (poetisk *Dr.*); — *leo*, Virg.; — *volucres*, Lucan.

impātibilis, [2.in-], *e.* 1) *pass.*: itte til at udholde, utaalelig; — *facere* dolore *impati*bilem, (opp. tolerabilem), Cic. Fin. 2, 17; — *valetudo*, Plin.; — 11) *act.*: uffsefom *cl.* fæfæles; *impati*bile de patibili numquam oriri, Lactant. — *impātens*, tis, adj., [2.in-]; 1) „alm.“: der itte kan *cl.* gider udholde *cl.* bære *cl.* taale noget, utaalmotig, *etl.*; (*men* rimel. itte ferauguliff); — *ordenl.* *e.* *gen.*; *field.* *e.* *infin.* *cl.* *absol.*; — a) *e.* *gen.*; corpus laborum *impati*ens, Ovid.; *cf.* id. Met. 6, 322; *figel.* miles *impati*ens solis, pul-

veris, *etc.*, Tac. Hist. 2, 99; *men* id. ibd. 2, 40: aeger mora, et spei *impati*ens; — *vulneris*, Virg., morbi, Suet., discidii, id.; — *impati*entes remediorum, id. Tib. 59; *men* *impati*ens viri, (sem styet Mandfødt *cl.* Uffseffab), Ovid. Met. 1, 179; — *impati*ens irae (Ajax: sem itte kan styre sin Harm), id. ibd. 13, 3; *cf.* Liv. 5, 38; — *superl.*, Marius *quietis* *impati*entissimus, Vell. 2, 23; *men* (sues) *impati*entissimæ famis, Colum.; (*compar.*, f. *nedenf.*); — b) *e.* *infin.*; *impati*ens nescire torum, Claudian.; *cf.* Sil. 11, 98; — c) *absol.*; nihil est *impati*entius imperitia, Macroh.; *cf.* Gell. 12, 1; — B) *egf.* „overf.“ *em* Tinq; — *cera* *impati*ens caloris, Ovid.; — *esculus* humoris, Plin.; — *solum* Cereris, id.; *men* — *immani*ae lactis, (sem itte kunne helde Melken), id. 23, 32; — 11) „bef.“: fæfæles *cl.* uffsefom, uden Udfælle *cl.* Uffseffab; — quibus summum bonum visum est animus *impati*ens, Senec. Ep. 9; *men* *impati*entem dico, quia nihil patitur, Lactant.

impatienter, adv.: utaalmotig, ugieerne, requirere aliquem, (fæne nogen), Plin. Ep. 2, 7; *men* — indoluit m. *Objectatū*, (han harmedes derved), Tac. Ann. 4, 17; — *compar.*, Plin. Ep. 6, 1; *superl.*, id. ibd. 9, 22; *e.* — *impati*entia, *ae*, f.: Mangel paa Cyn *cl.* Villie til at bære *cl.* taale noget; 1) „alm.“: Utaalmotighed, Uffsefom, Harm; (efertrang, *Dr.*); — a) *e.* *gen.*; — *nauseae* (vitare), Suet. Calig. 23; — *frigorū*, Plin.; *men* — *silentii*, Tac. Ann. 4, 52; — b) *absol.*; ad *impati*entiam dilabi, id. ibd. 15, 63; — 11) „bef.“: fæfælesghed *cl.* Uffsefomber, Græfenes ἀπάθεια, Senec. Ep. 9.

impausabilis, *e.*, [2.in-, pausa]: sem adrig ephøret; Ἀπαυτοῖς Graece *impausabilis* *est*, Fulgent.; — adv.: — *sumere* cibum, (uden Ephøt), Coel. Aur. — *impavide*, adv.: uferfærdet; poculo *impavide* hausto, Liv. 39, 50; af — *impavidus*, [2.in-], 3: uferfærdet, vir, *vid.* Hor. Od. 3, 3, 8, leo, Virg. Aen. 12, 8; pectora semper *impavida*, Liv. 21, 30; — b) „overf.“: *Impavidos* ducere somnos, Senec. Herc. Oct.; *cf.* Ovid. Fast. 2, 840.

impeccabilis, *e.* uden Synd, sem itte synder; is erit *impeccabilis* *etc.*, Gell. 17, 19; *e.* — *impeccantia*, *ae*, f.: Gribet fra Synd, Hieronym.; — [2.in-, pecco]: — *impeditio*, onis, f., [impedo]: Uffseffens Jærfyming med Pæle *cl.* Stæver, Colum. — *impedio*, *ae*, v. a., [1.in-, pedica]: at hilde *cl.* fange deri, cassibus mille *impedire* aliquem, (alleg.), Amm.

impedimentum, i, n., [impedio]; *epit.*: Hindring for Jærdene; *impedimenta* eorum, (Lænder derem), Senec. Tranqu. 10; *df.* 1) „bef.“ *e.* „concret.“, fæve, in pl.: hvad der medfæres paa en Marsch *cl.* Reife, navn. Tres *cl.* Vagage; *vid.* Cic. Mil. 10, Caes. B. G. 1, 26, *e.* id. ibd. 5, 42; — b) *field.* *egf.* de til Jæren bærende Læstet, Frontin., Stat., Veget.; *cf.* Caes. B. G. 7, 15; — 11) „alm.“ *e.* „overf.“: Hindring, Vanskelighed; *impedimenta* naturae diligentia et industria superare, Cic. d. Or. 1, 61; — *impedimentum* rei alicui inferre, id., afferre, facere, Dig.; esse *impedimento* alicui ad aliquid, Caes. B. G. 1, 25; *cf.* Cic. R. Am. 51; *egf.* esse *impedimenti* loco, Caes. B. C. 3, 17; — *opponuntur* ... labores ... leve sanc *impedimentum* vigilantibus et industrio, Cic. d. Rep. 1, 3.

impedio, vi e. ii, itum, 4, v. a., [1.in-, pes]; *cf.* *compedes* s. l.; *epit.*: at indvilde Jæden; *df.* alm.: at indvilde *cl.* færfælle; at binde *cl.* holde fast, at hindre *cl.* bemme *cl.* stande *cl.* *etl.*; 1) „egent.“; A) „alm.“: — *Ipsus* illie sese jam *impedivi* in plagas, Plaut. Mil. gl. 4, 9, 11, („alleg.“); — *df.* *egf.* i Jagtspreget; Aut *impeditam* cassibus refert damam, Marial. 3, 58; *cf.* Phaedr. 1, 12; — *piscis* reti, Plaut. Truc. 1, 1, 17; *cf.* Ovid. Met. 12, 392; — B) „bef.“; a) *emgiver* *cl.* *emvinter*; — *aliquem* amplexu, (emfærne), Ovid.;

∞ caput myrto, (omfrænde), Hor.; men ∞ equos frenis, (lægge Domme derpaa), Ovid.; — b) at indviffe el. forviffe i hinanden; septenosque orbibus orbes Impediant, (neml. i el. paa Stieldet), Virg. Aen. 8, 147; cf. id. ibd. 5, 583; — c) at forviffe el. tilfærre; vid. Curt. 6, 5; ∞ saltum munitionibus, Liv.; f. egf. necens. id. 9, 2; (vineae) nexu traducunt impedita, Tac. Hist. 2, 25; — II) „fig.“; A) „everf.“: forviffet; df. hindrer, standfer, opbøfter, aliquem, Cic. Fam. 9, 19; ∞ profectionem alicujus, id. ibd. 7, 5; — egf. hinderer el. afbøfter derfra, m. flgd. ab, el. c. abl., egf. m. flgd. quo minus el. ne el. quin, egf. c. inf., etc.; — ab delectatione omni negotiis impeditur, Cic. Mur. 19; cf. Sall. Jug. 30; ∞ aliquem fuga (f. a fuga), Tac.; men impediri pudore (abl. caus., hinderes deraf el. derved), Cic.; — nec actas impedit, quo minus etc., id. d. Senect. 17; jam impediore, ne plura dicam, id. Sull. 33; hunc impedit pudor ... exquirere, Cic. d. Or. 1, 35; cf. Virg. Aen. 11, 20; — men m. ad, vid. Cic. Sull. 17; — endel. egf. forcl. c. dat.; nam ad usum ... novitati non impedit vetus consuetudo, Varr. L. L. 9, 14; — B) „ment.“: indviffet el. forviver, bringer i Trængfel; cf. Samfæligbed; — fædd. absol., el. c. abl., f. evenf., — sin illud diceas ... ipse te impediens, Cic. Verr. 2, 18; cf. Ter. Andr. 1, 5, 25; ∞ mentem dolore, Cic.; animus ... amore ... impeditus, vid. id. Coel. 19; egf. id. Sest. 45; — III) partic. impeditus, 3, egf. som adject.; A) „bef.“, nærl. i Strigefproget; — ∞ miles, (der endnu bærer Bagagen, opp. expeditus), Liv., Caes.; ∞ agmen, Liv.; — compar., aretor et impeditor saltus, Liv. 9, 2; superl., ∞ itinera, Caes.; figcl. ∞ locus ad iter faciendum, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 13; — B) „alm.“: forviffet el. vanfælig i fit Slag; df. befærlig el. meifemmelig el. tung, etc.; — ∞ navigatio, Caes.; ∞ bellum, Tac.; — compar., ∞ nomina, (hiffere Jærdinger), Liv. 7, 21; superl., ∞ tempora rei publicae, Cic. Pis. 1; cf. id. Mil. 21; — not.: m. Imeñs: inque pediri, inque peditus, f. impeditrique, etc., Lucr.

*impeditio, onis, f.: Jærviffing, Jærhindring, Trængfel, Vitruv. 1, 5; — II) df. „fig.“: liber ab omni impeditioe curarum (animus), Cic. Div. 1, 51; — impedito, are, v. intens. a.: forhinderer; impeditant numero (sc. arma), Stat., v. — impeditor, oris, m., i. e. qui impedit, Augustin.; — [impedio]. — impeditus, 3: partic. o. adj. af impedio. — impedo, [1.in-], are, v. a.: forfigner el. fletter med Vælc; statiminitibus vinea statim impedanda est, Colum. 4, 16.

impello, [1.in-], pūli, pulsum, 3, v. a.: fletter derpaa, fletter el. træffer med et Stod; I) „egenf.“; A) „alm.“, „pect.“: — cuspide montem Impulit in latus, Virg. Aen. 1, 82; ∞ aequora remis, id.; cf. Hor. Od. 4, 12, 2; men ∞ auras mugitibus, Ovid.; cf. Virg. Ge. 4, 319; men ∞ sensus, Lucr. 1, 301; — B) „bef.“: fletter el. driver fremad, fætter i en (Jærfere) Bevægelse; — biremes ... impulsas ventibus etc., Caes. B. C. 3, 40; cf. Virg. Aen. 5, 119; men ∞ aequor velis, Tac. Ann. 2, 23; ∞ arma, (feinge dem), Virg.; ∞ sagittam nervo, (affhyde den), Ovid.; — ∞ praecipitantem, (flette til negen i Jælfet), Cic. Cluent. 26; cf. Tac. Ann. 4, 22: reluctantis et impulsae (feminae) vestigia; — ∞ aciem el. hostem, (bringte til at vige, fletter paa Jægt), vid. Liv. 9, 27 o. 40; cf. Vell. 2, 70; estere egf. hos Tac.; — b) egf. m. Angivelfe af Maalet; — quom ignaviae ratio te in fugam atque in latebras impelleret, Cic. Rab. perd. 8; ∞ se in vulnus, Vell. 2, 70; cf. Ovid. Met. 12, 552; — II) „fig.“; A) „alm.“: fætter i Bevægelse, opbøfter el. tilfynder, aliquem ad el. in aliquid, egf. m. Maalets adv., egf. c. inf., el. m. blot acc., egf. absol.; — a) m. in el. ad aliquid; nisi cum dii im-

mortales in eam mentem impulissent, ut etc., Cic. Mil. 33; cf. id. Lael. 21, o. id. d. Or. 2, 89; figcl. Quintil. 12, 10, 43: in plurimas animum audientium species impellere; hver egf. absol.: uno ictu saepe impellunt (sententiae); — ad eam (artem) impellere atque hortari, etc., Cic. d. Or. 1, 28; ∞ aliquem ad seclum, id., ad bellum, id.; facile ad credendum impelli, id.; cf. id. Brut. 5; — egf. ∞ ad metum, crudelitatem, odium etc., Quintil.; — b) m. ut, el. m. adv.; — quae causa nos impulerit, ut etc., Cic. N. D. 1, 4; cf. id. d. Senect. 21, Caes. B. G. 4, 16; v. Hor. Ep. 2, 2, 51; — dum animus (ejus) ... paullo momento huc illic impellitur, Ter. Andr. 1, 5, 31; figcl. ∞ voluntates, quo veliti, etc., Cic. d. Or. 1, 8; — c) c. inf., Virg. Aen. 2, 520; f. egf. Tac. Ann. 14, 60, v. Hor. Od. 3, 7, 14; — d) m. blot acc., Hor. Sat. 1, 3, 65; hver ofte in pass.; vid. Cic. d. Or. 2, 77, v. Caes. B. G. 2, 14; figcl. Hac fama impulsus Chremes, Ter. Andr. 1, 1, 72; cf. Virg. Aen. 10, 68; — e) endel. absol.; vid. Cic. Div. 1, 51; figcl. nullo impellente, id. Flacc. 8; f. egf. evenf. Quintil. 12, 10, 43; — B) „bef.“: figcl. at nedfælle el. forfærre; egf. at tilfende bringe, etc.; — solus hic ... animus ... labantem Impulit, Virg. Aen. 4, 23; men Tac. Hist. 2, 63: ∞ ruentem, (at fuldende negens Undergang); men immenso momento ... ad impellendos mores, (til at fuldende deres Jærdærfelfe), Plin. 33, 53; — impulsum bellum, (der næsten er endt), Lucan.; cf. Quintil. 3, 4, 2.

impendo, [1.in-], ēre, v. n., (forcl. egf. a.); I) „egenf.“: at bange el. fævre derved el. derved; — c. dat., egf. m. in o. super, egf. absol.; — ∞ cervicibus alicujus, vid. Cic. Tusc. 5, 21; men quae (arbor) ex aedibus tuis in aedes illius impendet, Dig.; ∞ nucem super tegulas, Plaut. fgm. ap. Macrob.; men impendentes montes, (fremragende), Cic. N. D. 2, 39; — b) „pect.“ egf. c. acc.: mare quae impendit (saxa), Lucr. 1, 327; — II) „everf.“: at bange ever, d. e. at færfælle el. true; — omnibus semper aliquis terror impendet, Cic.; men ∞ ab aliquo, (true fra negens Side), id. Verr. 5, 60; men tantae in te impendent ruinae, Plaut.; cf. Cic. R. Am. 11; quae partim adsunt, partim impendent, id.; impendente vento, Virg., pluvia, id., (naar det truer dermed); — b) c. acc.; tanta te impendent mala, Ter. Phorm. 1, 4, 2; — not.: partic. pass. impensus, 3, pect. egf. f. impendens; vid. Lucr. 6, 391: tempestas ... impensa superne.

impendio, abl. fem adv.: f. mte. impendium. — impendiosus, 3: fem gior ftere Regifter; Nimio praestat, impendiosum te quam ingratum dicier, Plaut. Bacch. 3, 2, 12; af — impendium, i, n., [impendo]: den derpaa anvendte Beføining el. Regift; ofteft in pl.; — qui quaestum sibi instituisset sine impendio, etc., Cic. Quint. 3; rapinus impendia numerum sustinuit, Suet. Caes. 54, men ∞ operae, (den anvendte Image), Plin.; — B) df. „bef.“; a) Niente el. Interesse af en Capital, Varr.; impendium et fenus recusare, (certfære fig inføvent for Capital og Renter), Cic. Att. 6, 1; men id. Brut. 4, „allcg.“: impendiis augere largitatem muneris; — b) Mulkt el. Bøder, ovium boumque, Plin. 18, 3; — II) „fig.“; A) Tab el. Jærtis; tantulo impendio ingens victoria stetit, Curt. 3, 11; — nimium enim risus pretium est, si probitatis impendio constat, Quintil.; — B) abl. impendio, fem adv., f. multo: meget el. faare; erend. hos compar.; at ille nunc impendio magis odit senatum, Cic. Att. 10, 1; cf. Ter. Eun. 3, 5, 39; — flid. egf. ud. compar.; impendio excusare, (meget el. omhyggelig), Appul.

impendo, [1.in-], di, sum, 3, v. a.; opdel.: veier dertil, afveier; df. „everf.“: anvender derpaa, forbruger dertil; m. in, egf. m. ad, egf. absol., etc.;

1) „egent.“; — ∞ pecuniam in eas res, quas etc., Cic. Verr. 1, 30; cf. id. ibd. 3, 98; men quod tu de tua pecunia dicis impensum, id. ibd. 5, 19; — fñl. egf. ∞ pecuniam in opsonio, in augmentis, Dig.; — egf. betaler, erlægger, pro introitu novi sacerdotii etc., vid. Suet. Claud. 9; — men Cic. Verr. 3, 52: sese sibi et populo R. ... serere, impendere, laborare; — II) „fig.“: anvender et benævender derpaa; — ∞ operum, curam in aliquid, Cic. Verr. 1, 30; men m. figt. n.e., id. ibd. 5, 20; — ∞ studia juvenibus erudiendis, Quintil.; ∞ vitam usui alienus, Tac. Ann. 12, 65; — III) partic. impensus, 3: iem anvendes rigelegen; A) fem adj.: 1) „egent.“: meger fier; — ∞ pretio emere, venire, (til bet. Priis), Cic., Caes., Liv.; figel. absol., impenso, (sc. pretio), Hor. Sat. 2, 3, 245; — 2) „overf.“: betydelig et vigtig et fier; egf. festbar el. befestelig; — ∞ voluntas erga aliquem, Liv. 35, 44; cf. Cic. Sest. 62: men ∞ libido, Lucr.; opera, Gell.; — compar., ∞ cura, Tac.; cf. Ovid. Met. 2, 405; men Plaut. Bacch. 3, 2, 10: Nam pol homine ingrato nihil impensius est, (festbarere el. fadelligere); — superl., ∞ preces, Suet. Tib. 13; — B) fem subst., impensa, ae, f. (sc. pecunia): Udgift, Beseftning; I) „egent.“: — facere impensam in aliquid, Cic. Att. 13, 25; men id. Verr. 3, 21: arationes magna impensa tueri; oppon. nulla impensa, (uten Udgift), id. ibd. 1, 55, egf. sine impensa, id.; — ∞ publica, Suet.; men ∞ matris etc., id. Tib. 7; ∞ nostra, Ovid. Her. 7, 188; — egf. in pl., vid. Cic. Off. 2, 17, e. Tac. Hist. 4, 4; figel. ∞ coenarum, Hor. Ep. 1, 19, 38; — 2) „fig.“: — ∞ cruoris, Ovid. Met. 8, 63, operum, Virg. Aen. 11, 288, officiorum, Liv. 37, 53; — b) ef. fñl.: hvad der anvendes el. forbruges til en bestemt Sægt; ef. Materialier (til en Vandsejning, etc.), Frontin. Aquaed. 24; egf. Sugreterier til Epyferne, Arnob., til Dyringer, Petron. Sat. 137.

impenetrabilis, e, [2.in-]: nigenemtrængelig; ∞ silex ferro, Liv.; ∞ specus imbribus, Plin.; ∞ iergus hippopotami ad senta, id. 8, 30; men ∞ crustellari icibus accipiendis, Tac. Ann. 3, 13; — quae impenetrabilia, quaeque pervia, id. ibd. 12, 35; — II) „fig.“: ubetyngelig, uoverværdig; — ∞ ille luctuosus, Sil.; impenetrabilis blanditiis, Senec.; — ∞ pudicitia Agrippinae, Tac. Ann. 4, 12.

impensa, ae, f.: f. und. impendo, no. III, B. — impense, adv. af impensio, 3. und. impendo; I) „egent.“: dort, fæstbart, med Beseftning; — nunc impensus unge ... puer, caules, Pers. 6, 68; figel. in superl., Suet. Dom. 20: bibliothecae ... impensissime reparari etc.; — II) „fig.“: rigeligen, betydeligen, stærkt, meger; a) bes Verber; — magis impense cupere, Ter. Ad. 5, 9, 36; men Liv. 40, 3: si quis impense retineret, (med Magt el. med Strængbed); ∞ petere, Quintil.; Suet.; — compar., nunc eo id facio impensius, quod etc., Cic. Fam. 13, 61; figel. ∞ agere gratias, Liv.; venerari numina, Ovid.; cf. Liv. 4, 16; ∞ consulere, Virg.; — b) bes Arjctiver: ut alias res est impense improbus, Plaut. Epid. 4, 1, 39; homo impense doctus, Gell. 13, 10. — 1. impensus, 3: partic. e. adj. af impendo; — not.: f. egf. impendeo in fine, — 2. impensus, us, m., [impendo], efterel. Biferm af impensa: Beseftning; majore impensu, Symmach.

imperative, adv.: paa en befalende Maade, Dig.; af — imperativus, 3, [impero]; (efterel. Dre); I) befalel el. paabuden; — ∞ seriae, (som byergang anorenes af Verigheden), Macroh.; — 2) befalende; ∞ modus, Gramm.

imperator, (Archaistisk egf. enduperator el. induperator), oris, m., [impero]; epret. i Krigsprog: Heltierre el. overste Befalingsmand over en Krigshær el. i en Krig, egf. Overgeneral, oel.; — aliae sunt

legati partes, aliae imperatoris, etc., Caes. B. C. 3, 51; cf. Cic. d. Or. 1, 48: imperator ... administrator quidam belli gerendi etc.; ∞ bonus et fortis, id., sapiens et callidus, id., invictus, id.; cf. id. Manil. 2 e. 10, Caes. B. G. 2, 25, e. 2.; — egf. m. Eftertryk: en fand el. fier Heltierre; vid. Cic. Fam. 7, 3: ex eo tempore Pompejus ... nullus imperator fuit; — B) prægnant er egf. i Republikens Tid: imperator: en Hærsfæder, som Krigshæren efter en storre Seier stillægger Heltierren; — vid. Caes. B. C. 2, 26, egf. id. ibd. 3, 7 e. 31; figel. Cic. Phil. 14, 4 e. 5, e. Liv. 27, 19; — not.: denne Hærsfæder sættes erteligen efter Røynet; vid. Cic. Fam. 5, 5 e. 11; — II) utenf. Krigsprog: A) „alm.“: Anfører, Overhovedet, Hærsfæder, oel.; — faalt. binos imperatores (i. e. consules) esse, Sall. Catil. 6; men ∞ classis, Lucr. 5, 1226; — men cemit: ∞ histricus, (Hærsfæderreder), Plaut. Poen. prol. 3; — dux et imperator vitae mortalium animus est, Sall. Jug. 1; men imperatorem vitae nostrae necisque fieri (medicum), Plin. 29, 3; — B) „ef.“: 1) Epithet til Jupiter; vid. Cic. Verr. 4, 58; — 2) fædd. Titel el. Benævnelse af d. romerske Hærsfæder, men faalt, at imperator sættes foran Røynet; vid. Suet. Caes. 76, eftere; — b) ef. fñl. imperator, absol. f. romersk Hærsfæder, (el. f. Hærsfæder); vid. Suet. Galb. 6, e. id. Claud. 13, eftere.

imperatorie, adv.: paa en Heltierres Vis, Trebell. Poll.; af — imperatorius, 3, [imperator]: børende til en Heltierre, benævnt efter en faadan; — belli lege atque imperatorio jure, Cic. Verr. 1, 21; ∞ partes, Caes., manubiae, Cic. d. Or. 3, 3; cf. id. Tusc. 2, 26; — ∞ laus, id., forma, Nep.; men ∞ navis, (Armiraalshæder), Plin.; — II) fñl.: fæstelig; ∞ genesin habere, Suet. Dom. 10; cf. Plin. Pan. 13. — imperatrix, icis, fem. af imperator, (ligefem Heltierinde, spætiende: em Cleria), Cic. Coel. 28; — men ∞ Italia, (som Hærsfæder), Plin. 26, 8. — 1. imperatus, 3: partic. af impero. — 2. imperatus, us, m., [impero]: Beseftning, Dreere; in abl.: imperatu Gratiani, Ammian.

imperfectus, [2.in-], 3: uoverdaget, ufærdig, ufærdelig; ∞ mendacia, Ovid. Met. 9, 710; — compar., ∞ minor majoribus, Gell. 11, 1. — impero, (egf. imparco), [1.in-, parco], ere, v. n.: ftaaner, afleer, Plaut. Cas. 4, 4, 12; — egf. absol., imperce, (fstaan rig), id. Amph. 1, 3, 2. — impercussus, [2.in-], 3: hærvedt man ilte fæder an; ∞ pedes, Ovid. Am. 3, 1, 52. — imperditus, [2.in-], 3: ufærdet, iffe embragt; Et vos, O Grajis imperdita corpora, Teneri, Virg. Aen. 10, 130; cf. Sil. 9, 161.

*imperfecte, adv.: ufærdemment, ufærdstændigen; — ∞ atque praepostere syllogismo uti, Gell. 2, 8; e. — imperfectio, onis, f.: Hærdemmenhed, Augustin.; af — imperfectus, [2.in-], 3; I) „egent.“: ufærdemment, ufærdstændig, ufærdet; — imperfecto autem nec absoluto simile pulchrum esse nihil potest, Cic. Univ. 1; pars imperfecta manebat, Virg. Aen. 8, 128; cf. Ovid. Met. 1, 127; ∞ pons, Caes.; ∞ opera, Suet.; ∞ sermo, Quintil.; — egf. mangelfuld; ∞ vita, Lucr. 3, 971; ad imperfectos ... non ad sapientem etc., Senec. Tranq. 11. — imperfectus, [2.in-], 3: iffe giennemført; — manet imperfectus ab omni ... icin, Ovid. Met. 12, 496. — imperfectus, el. f., [2.in-, perfundo]: Mangel paa Overgødselse (med rent Vand); ef. Urenhed el. Smudfighed; in abl., Lucil. ap. Non.

*imperialiter, adv.: = imperiose, Cato ap. Charis.; o. — imperialis, e: fæstelig, statua, Dig., culmen, Ammian.; — ef. adv. imperialiter, Cod. Just.; — [imperium].

imperiöse, adv.: befalende, strængt; ∞ praecipere, Gell.; egf. tyrannif, grusomt; compar., imperiosus, quam humanius, Varr. ap. Non.; af — imperiosus,

3, [imperium]; 1), afm.: herkende, magtig, populi, Cie., urbes, dictatura, Liv.; men ~ virga, (i. e. fascies), Ovid. Trist. 5, 6, 32; ~ eqs. e. gen. sui, cf. dat. sibi, (sem veed at bekyrte sig selv), Plin. 31, 19, v. Hor. Sat. 2, 7, 83; ~ II) „bef.“: a) stræng, myndig, tyrannisk; ~ cupiditas honoris ... quam imperiosa (domina)! Cie. Parad. 5, 3; nimis imperiosi philosophi est, velle minime, id. Fin. 2, 32; ~ compar., ~ aequor, (i. e. violentius), Hor. Od. 1, 14, 8; superl., ~ familia et superbissima, Liv. 9, 34; — b) Imperiosus, sem Tilmæn til Manlius Torquatus, (Jæder eg Egn); vid. Liv. 4, 29, v. id. 7, 3 v. 4; cf. Cie. Fin. 2, 19, v. Plin. 22, 5.

*imperite, adv.: uerfaren el. enfødtig, uvidende el. dumt; ~ ~ factum, Cie.; men m. Negation: non imperite dicebat, id. Brut. 47; ~ compar., quid potuit dici imperitius? id. Balb. 8; superl., ~ dictum, id.; v. — imperitia, ae, f.: Uerfarenhed el. Enfødtighed, Uvidende el. Dumhed; ~ legati, Sall., juvenum, Tac.; eqs. in pl.: insolentiarum et imperitiarum plenus (grammaticus), Gell.; ~ eqs. e. gen. obj.: ~ rerum atque verborum, id. Epil. 12; — [imperitus].

imperito, avi, atum, 1, v. n. e. a., intens. af impero: byder el. befaler sem Herre, herfter el. regerer, edl.; — a) e. acc.: Quod antehac po jure imperitabam meo, et, Plaut. Capt. 2, 1, 47; cf. Hor. Sat. 2, 3, 189; — b) oftest e. dat.; vid. id. ibd. 1, 6, 4; oppon. servire, id. ibd. 2, 7, 81; ~ figel. em Dyrene; galli gallinacei imperitant suo generi, Plin. 20, 24; ~ eqs. em Begreber; naturam ipsam, ceteris imperitantem, (vincere), Sall. Jug. 76; ~ entel. impers.; superbe avareque imperitum victis esse, Liv. 21, 1; — c) absol., delš eqs. e. adv.; ~ decem imperitabant, (regere ad Gangen), Liv. 1, 17; causam belli habere ... invidium imperitandi, Sall.; ~ adductus, quam etc., Tac. Hist. 3, 7; cf. id. Ann. 4, 4.

imperitus, [2in-], 3: uerfaren deri, ufødtig, uvidende, edl.; entel. e. gen.; ~ eqs. impers. el. absol., field. m. in; — a) e. gen.; imperitus foederis, rudis exemplorum, etc., Cie. Balb. 20; cf. id. d. Or. 3, 44; men ~ morum (homo: sem iste veed at emgaacs Mennesker), id. R. Am. 19; cf. Caes. B. G. 1, 22, eqs. id. ibd. 1, 41; ~ lyrae, Quintil.; men poematum quoque non imperitus, Suet. Aug. 89; — b) absol.; probus improbum ... callidum imperitus fraudasse dicitur, id. R. Com. 7; apud indoctos imperitoque (dicere), id.; men Sall. Jug. 19: uti prudentes cum imperitis manus conserent; ~ eqs. faal. in compar., Cie. R. Am. 46; figel. ~ quidam (pl.), Quintil.; men in superl., quae (concio) ex imperitissimis constat, Cie. Lael. 25; ~ field. em Begreber; ~ ~ totum ingenium, Plaut. Trin. 3, 2, 39; figel. Quintil. 9, 1, 111: ~ quodam initio (fatum poema); — c) m. in; in verbis adeo imperitos, Quintil.; cf. id. 12, 3, 5.

imperium, i, n., [impero]; 1) „egent.“: Befaling, Jærkræft, Anordning, edl.; (faal. eyrel. ferel.); ~ heri imperium exsequi (eqs. persequi), Plaut.; cf. Ter. Eun. 4, 1, 22; men Obsequens obediensque est mori atque imperiis patris, Plaut. Bacch. 3, 3, 55; ~ (cf. eqs. elassif.); parere imperio, Caes. B. G. 5, 2; ~ praesentis negligere, id. ibd. 7; men id. ibd. 2, 22: neque ab uno omnia imperia administrari poterant; ~ Imperio Jovis huc venio, Virg. Aen. 5, 726; cf. id. ibd. 747; ~ imperia (magistrorum dignaria), Quintil.; ~ medentium, Plin. Pan.; cf. Plin. 8, in.; — II) „fig.“: A) „adm.“: Lev el. Magt el. Adfemt til at befale; ~ Meum imperium in te, non in me tibi est, Plaut. Pers. 3, 1, 15; cf. Cie. d. Senect. 11: non modo auctoritatem, sed etiam imperium in suos (tenere); figel. Reges in ipso imperium est Jovis, Hor. Od. 3, 1, 6; ~ ~ domesticum etc., vid. Cie. Caccin. 18; figel. in pl., id.; ~ „pect.“ eqs. em Juppiter, Hor.

Od. 3, 4, 48: qui ... Divosque mortalesque turbas Imperio regit unus aequo; cf. Virg. Aen. 6, 463; ~ quae (terra) nunquam recusat imperium, Cie. d. Senect. 15; cf. Ovid. Met. 7, 373; — B) „bef.“: 1) publicus: Statumagten el. Regeringen, Overherredømmet, edl.; ~ (Numa rex) de suo imperio curiam legem tulit, Cie. d. Rep. 2, 13; men ~ singulare et potestas regia, (Cæsar el. Augustus), id. ibd. 2, 9; ~ cum summo imperio ac potestate (esse), em en Consul, id. Verr. Act. 1, 13; figel. bruges imperium em et Praefectus, vid. Caes. B. C. 1, 5, v. Cie. Qu. Fr. 1, 1, 10; men omne imperium ... penes singulos est, (em Dictatorem), id. d. Rep. 1, 40; eqs. afm. en Overherredømmet el. et høiere Statsembede; vid. id. ibd. 2, 12, v. id. Lael. 15; ~ navn. eqs. Romerstatens Overherredømmet over de betyngne el. forbyndte Stater; ~ sub imperio ditionemque populi R. cadere, Cie. Fonte. 1; cf. Caes. B. G. 1, 31, v. id. ibd. 5, 29; ~ decretare de imperio cum Pyrrho et Hannibale, Cie. Lael. 8; cf. id. Off. 1, 12; ~ ~ eqs. in pl., (Statsembeder); ~ expetenda ... deponenda etc., id. ibd. 1, 20; men em Bergerne: mandare imperia, magistratus etc., id.; cf. id. Lael. 17; ~ figel. em de ydre Statsforhold; vid. Caes. B. G. 1, 17, v. id. ibd. 2, 1; — 2) „fig.“: a) „overf.“: ~ „concret“; ~ den herkende Stat, navn. Romerstaten; ~ finium imperii propagatio etc., Cie. Prov. Cons. 12; cf. id. Lael. 3; men „pect.“: Imperium Oceano ... qui terminet, Virg. Aen. 1, 287; cf. Hor. Od. 4, 15, 11, ostere; ~ reges socii partes membraque imperii, Suet. Aug. 48; brevium totius imperii, id. ibd. 101; cf. Tac. Hist. 1, 16; — b) Befalingsmand el. Befyrer, edl.; erat plena licitorum et imperiorum provincia, Caes. B. C. 3, 32; — h) „ment.“: Herredømmet el. den herkende Kraft; ~ si in animis hominum regale imperium sit, unius fore dominatum, consilii scilicet, etc., Cie. d. Rep. 1, 38; men id. Verr. 2, 32: imperium judiciorum tenere; — 2) i Krigsyregter: Overbefaling, Com-mando; ~ ex iis, qui cum imperio sint, etc., Cie. Fam. 1, 1; men quibus (annis) in imperio fuit, Suet. Caes. 25; ~ navn. eqs. i Mæstern af magistratus, id. Tib. 12; v. figel. in pl., id. Caes. 54, ostere; cf. Cie. Lael. 17; — b) figel. „overf.“: ~ „concret“, imperia f. imperatores: Befalingsmand el. Overforer; vid. Cie. Leg. 3, 3, (ex XII Tabl.); cf. Caes. B. C. 1, 31, v. Val. Max. 1, 1, 9; — 3) entel. herder imperium ostere (stieraa.): den kejserlige Regering (cf. Regeringen); ~ tandem, quasi coactus, recepti inirum, etc., Suet. Tib. 24; cf. id. Calig. 12 v. 16, ostere, v. A. imperjuratus, [2in-], 3; Gyldet til Gleden Styx: heverde man ifte tør sværge falsk; ~ aquae, Ovid. Ib. 78. — impermissus, 3, [2in-]: ifte tilladt, forbuden; ~ gaudia, Hor. Od. 3, 6, 27. — impermixtus el. -mixtus, [2in-], 3: ublandt; ~ lymphorem etc., Lucil. ap. Non.

impero, avi, atum, 1, v. a. e. n., [1in-, paro]; befaler, byder, anordner, forestyrer, edl.; 1) „adm.“: a) e. acc.; ~ Bonam atque justam rem imperas oppido, Ter. Haut. 1, 3, 26, ostere; men cui (puero) coenam imperaret, Cie. R. Am. 21; men moram et sollicitudinem iniis impero, Quintil. 10, 3, 9; cf. Hor. Sat. 2, 1, 51; ~ cf. pass.: hoc ipsum imperari optimum est, Quintil.; imperata pensa, id.; — b) e. infin., cf. m. Subjectis el. Metastasisfæring; ~ Imperavi egomet mihi, omnia assentari, Ter. Eun. 2, 2, 21; cf. Ovid. Met. 2, 118, v. Lucr. 5, 671; ~ has (naves) acturias fieri imperat, Caes. B. G. 5, 1; cf. Suet. Tib. 60, ostere; ~ men in pass., vid. Hor. Ep. 1, 5, 21; ~ Imperabat coram, quid etc., Ter. Andr. 3, 2, 10; cf. Plaut. Capt. 2, 3, 10; — c) m. ut el. ne, eqs. m. blot conjunctiv. (ester d. udsælene ut); ~ his, uti conquirerent ... imperat, Caes. B. G. 1, 28; ~ mihi, ne abs-

cedam, imperat, Ter. Eun. 3, 3, 50; cf. Caes. B. G. 1, 46; — lotoque det, imperat, Argum. Ovid. Met. 1, 670; cf. id. ibd. 13, 659; — c) absol.; si quid opus est, impera, Plaut.; figcl. impera, si quid vis, id.; cf. Ter. Heaut. 5, 5, 11, efferre; — egl. m. tilfoiet dat.; si huic imperabo, etc., Plaut. Most. 4, 1, 14; — II) „everf.“ A) publicifus: befaler el. paalægger fem Mæffe el. Afgift edl.; — (quum praetor) frumentum sibi in celam imperavisset, Cic. Div. in Caecil. 10; — pecuniam in remiges, id. Flacc. 14; — equites civitatibus, Caes.; cf. id. B. G. 1, 7, id. ibd. 7, 61, c. Sall. Jug. 62; egl. ud. dat.; — obfides, Cic. Manil. 12; — pecuniam, id., arma, Caes.; — B) i) Stats: o. i) Krigs-fpreget; fem Befalingsmand el. Herfer at anordne, at befale el. commandere el. befætte; m. o. ud. dat.; — qui modeste paret, videtur, qui aliquando imperet, dignus esse etc., Cic. Leg. 3, 2; men em Herferfølket, id. Manil. 19; omnibus gentibus ac nationibus terra marique imperare; cf. Caes. B. G. 1, 36; men omni Numidia, Sall. Jug. 13, (underfætte fig det); — cf. Hor. Carm. Sec. 54, v. id. Od. 3, 6, 5; — efferaug. heber imperare egl.; at være Kæiser; vid. Plin. Pan. 5, c. Suet. Galb. 4, efferre; — b) ad imperandum: paa Com-mando, effer Dræde; nunc ades ad imperandum, vel ad parendum potius, etc., Cic. Fam. 9, 25; cf. Sall. Jug. 62; — C) „everf.“ paa andre Personer og Gien-fiance: at hyde el. befale delever, at beherffe, edl.; — o) liberis, vid. Ter. Ad. 1, 1, 51; men imperare sibi, maximum imperium est, Senec. Ep. 113; — ∞ cupiditatis iis, quibus ceteri servant, Cic. Lael. 22; cf. id. Tusc. 2, 21; — accensae irae, Ovid., dolori, Plin. Ep., lacrimis, Sil.; men Liv. 31, 31; imperare animo nequivi, quin etc.; — ∞ arvis. (drive Jorden stærkt), Virg. Ge. 1, 99; figcl. ∞ vitibus, (vinge dem til frugtbar-bed), Colum.; dum nimis imperat voci, (bruger Stem-men altsfor stærkt), Plin. Ep. 5, 19; — men absol.; animum rege; qui, nisi paret, imperat, Hor. Ep. 1, 2, 63; figcl. permittat (lex), an vellet, an imperet, Quintil. 7, 7, 7; — D) technif: a) „forcl.“: ∞ exercitum, (fammenfælte en Jersfættling); vid. Varr. L. L. 6, 9; men comiff, Plaut. Capt. 1, 2, 52; — b) i) Læge-fpreget: at anordne el. forfættre, Senec. d. Ir. 1, 16; figcl. si etc., imperanda tridui abfinentia est, Cels.; — c) i) Grammatiften: imperandi declinatus, (Impe-ratiffes Jersandringer), Varr. L. L. 10, 2; — III) af partie. imperatus, 3, er subst. n. imperatum, i: det Befalede; df. Befaling el. Dræde, edl.; — imperatum facere, Caes. B. G. 5, 37; cf. id. ibd. 6, 2; ad imperatum non venire; — efferre in pl.; imperata facere, id.; figcl. Suet. Caes. 51: quamquam nec imperata detrectarent, et etc.; — not.: ardhaffiff er imperasset (f. imperaverit), Cic. Leg. 3, 3.

imperpetuus, [2. in-], 3: sem ifte vedbliver; cui quid abscedere potest, id imperpetuum est, Senec. Ep. 72. — impersonalis, [2. in-], e: uferføntlig, verba, Diomed.; — df. adv., impersonaliter, (uden Benævneffe af Person), Dig. — imperspicuus, [2. in-], 3: ifte tit at gienneffue el. indfee; ∞ ingenia iudicium, Plin. Ep. 1, 20. — impertinens, [2. in-], 3: uferførdet; (voctiff Drd); manet impertinens ille, Virg. Aen. 10, 770; — impertilis, e, [2. in-], partilis: udeffelig; (fild. Drd); — nota, (i Muffen), Augustin.; — impertinens, [2. in-], us, adj.: sem ifte herer deriff; — dii, Capella.

impertio, (egf. impartio), [1. in-, partio], vi el. ii, itum, 4, v. a.: tildelel el. meddelel, lader tilfomme el. tilffylde; 1) „egent.“: e. dat. person. el. rei, field. absol.; — si etc., impertiant ea suis, communicantque cum proximis, Cic. Lael. 19; cf. id. d. Or. 2, 4; figcl. id. Fam. 5, 2: si aliquid impertivit tibi sui consilii; men id. Att. 2, 12: Terentia impertit tibi multam salutem, (beder dig meget at hiffe); men id. R. Am. 4:

ut qualem etc., talem te et nobis hoc tempore impertias; — a te peto, ut aliquid temporis huic quoque cogitationi impertias, id. Att. 9, 11, A; men ∞ aures studiis honestis, Tac. Ann. 14, 21; ∞ meum laborem hominum periculis sublevandis, Cic. Mur. 4; — f. dat. fides egl. ad; faal. id. Att. 3, 15: quoniam nihil impertisti tuae prudentiae ad salutem meam; — df. in pass.: huic plausus maximi ... a bonis impertuntur, id. Att. 2, 18; cf. id. Catil. 3, 6; men Liv. 21, 41: pro his impertitis (til Gienfielt for diæfe Belgierninger) oppugnatum patriam nostram veniunt; men absol.: quibus potest, impertit, Lucil. ap. Non.; cf. Hor. Ep. 1, 6, 68; — II) „everf.“ ∞ aliquid aliqua re: egore negen delagtig deri, befættende el. begave negen dermed; — ∞ aliquid salute plurima, Ter., salva salute, Plaut., (hiffe negen, bede velfommen, edl.); men Plaut. Stich. 2, 1, 27: obsecrat, ut se nuncio hoc impertiam; — ∞ aliquid osculo ... resalutatione, Suet. Ner. 37; men solos nunquam donis impertiendos putavit, id. Aug. 25; cf. id. Claud. 4; — not.: sem depon. marfes: Cesso, heram hoc malo impertiri, (at underrette hende derem), Ter. Ad. 3, 2, 22.

impertitio, onis, f., [impertio]: Meddeleffe, honoris, Arnob.; — impertitio, 3: partie. af impertio. — *imperturbabilis, e: uferførrelig, locus quietis, Augustin.; — *imperturbatio, onis, f.: uferførret Tilfand, (Græffernes *ἀνάρθια*), Hieronym.; o. — imperturbatus, 3: uferførret; imperturbata publicis occupationibus quies, Senec. Ep. 73; cf. Ovid. Ib. 562; — [2. in-, pertorbo]: — impervius, [2. in-], 3: uveffem, uferfømmedlig, ifte tit at fomme over el. igienneffue; ∞ amnis, Ovid. Met. 9, 106; ∞ iter, Quintil.; cf. Tac. Ann. 3, 31; — egl. „everf.“: lapis ignibus impervius, (Gverpaa Jden ifte virker), id. Ann. 15, 43.

impete, abl., o. impetis, gen.: Biformer af impetus; f. und. impetus, not. — impetibilis, e: Biform af impatibilis. — impetiginosus, 3: sem lter af Hudffygdemne el. af Hdsfat, Dig.; af — impetigo, onis, f.: Hudffygdem el. Hdsfat (høf Menneffer og Dyr), Plin., Cels., Colum.; — egl. sem Sygdem hos Træer, Plin. 17, 37; af — impeto, (1. in-), ere, v. a.: gaader løf derpaa, anholder, cedentem, Stat.; men Impetit os hasta, Sil.; — II) „everf.“: auflager el. angriber; ∞ aliquid edacitatis, (auflager derfer), Sidon.

*impetrabilis, e, 1) pass.: til at epnaae el. erholde; — ∞ triumphum facere, Liv. 39, 29; men Propert. 4, 1, 97: ∞ votum (facere Junoni); — compar., quo impetrabilior pax esset, Liv. 30, 16; — II) a. t.: sem lter erholder el. udvirker noget; (men alene fer. o. effercl.); — ∞ orator, Plaut. Most. 5, 2, 40; men o) dies, (da man faaar fit Duffe opfføft), id. Epid. 3, 2, 6; — df. adv. compar., ∞ petere, Symmach.; — impetratio, onis, f.: Epnaaeffe el. Erholdelfe; — istas impetrationes nostras nihil valere, Cic. Att. 11, 22; e. — impetrator, oris, m.: sem erholder el. epnaaer, Cod. Theod.; — [impetro].

impetrio, (ivi), itum, 4, v. a.: Biform af impetro; men oftest technif o. i Religionsfpreget: ved gunffige Varffer at erholde; — ut nunc extis, sic tunc avibus, magnae res impetrari solent, Cic. Div. 1, 16; cf. id. ibd. 2, 15: qui impetrare velit, etc.; men Plaut. Asin. 2, 1, 11, impers.: impetritum, auguratum est; — b) df. subst., impetritum, i, n.: lyffelige Varffer, Val. Max., Plin. 28, 3.

impetro, avi, atum, 1, v. a., [1. in-, patro]: nd: virker el. bringer iftand, tilffæiebring, erholder, (fael. m. Bibeqr. af auvent Umage, af Ven el. Jorsdring, edl.); — 1) „alm.“: a) c. acc.: ∞ alieu civitatem a Caesare, Cic. Fam. 13, 36; cf. id. Lael. 20: quid patiari, a te impetrari; men Quintil. prooem.: post im-

petratam studiis meis quietem; cf. Hor. Od. 4, 2, 42; — b) m. ut, cf. m. ne (ogf. ut ne), cf. c. conj. efter d. udsatte ut; — impetrabis igitur a Caesare, ut tibi abesse liceat, Cic. Att. 9, 2, A; cf. Caes. B. G. 1, 9, o. Liv. 2, 46; — a te impetres, ne sis ingavis, Petron.; cf. Plaut. Bacch. 3, 6, 1; men id. Trin. 2, 1, 190: tandem impetravi, abiret; — men impers: aegre ab iis impetratum est, ut etc., Caes. B. C. 1, 1, 1, hvor ogf.: ut vero etc., impetrari non potuit; cf. Plin. 16, 52; — df. ogf. in neutr. abl. partic. pass.: impetrato, ut manerent, Liv. 9, 30; cf. Vell. 2, 107; — e) absol.: Incipere multo est, quam impetrare, facilius, Plaut. Poen. 5, 2, 14; cf. Caes. B. G. 1, 35; — estere ogf.: de re aliqua; vid. id. ibd. 4, 13, o. id. B. C. 1, 22; — H) „bes.“: A) sigefem impetrare: at erhelde ved Varifer; — sacris quibusdam ... vel cogi fulmina, vel impetrari, Plin. 2, 54; — B) absol.: at erhelde en Gumsbevælsning, Plaut. Men. 1, 3, 10; — not.: impetrassere, (inf. fut. act.), Plaut.

impetulant, [1. in-], tis, adj., d. forstærkede petulant; meget overgibend; ∞ pruritus (cachinni), Capella, inc., (al. petulant). — impetuose, adv., [impetus]: med Hestighed, ilsende; ∞ contendere ad moenia, Auctor de Progen. Aug. 5.

impetus, us, m., [impeto]: Indtrængen el. Paatrængen, Anfald el. Angreb; 1) „egentl.“: A) „alm.“: impetum facere in aliquem, Caes., (men ad aliquem, Liv. 1, 5); ut undique ... in hostes impetus fieret, Caes. B. G. 1, 22; men impetus (pl.) gladiorum excipere, id. ibd. 52; ogf. facere impetum in agros, Liv.; ogf. dare impetum in aliquem, id.; — fracto impetu levisimi hominis, Cic. Fam. 1, 5; impetum ferre, Caes., propulsare, Cic., coërcere, Plin.; — men Cic. Fin. 1, 13, „alleg.“: nec hae (cupiditates) tantum in alios caeco impetu incurunt, sed etc.; men id. poet. Tusc. 2, 8: non biformate impetu Centaurus; — B) „bes.“: a) hos Lagerne; ∞ febris: Zeberanfald, Parorysmus, Cels.; ∞ pituitas, Plin.; ∞ oculorum: Dienbetændelse, id.; ogf. absol.: tumores et impetus, id.; — b) Medantien: Væstus Træf, Væst, Træffet, Viuv. 6, 3; — H) „fig.“: A) „overf.“: el. om andre Omslænde: sigefem Fremtrængen, Hestig Bevægelse el. Fremtræden el. Strommen, edl.; — in magno impetu maris atque aperto, Caes. B. G. 3, 8; cf. Cic. N. D. 2, 38: impetum coeli ... moveri vertice etc.; men impetu nocturno, Attius ap. Cic. Div. 1, 22, (under Natens Sværgning el. Veb); men impetibus crebris (ventorum), Lucr. 1, 294; cf. Caes. B. G. 3, 13: tantos impetus ventorum etc.; men impete miro, edl.; vid. not. in fin.; — B) „ment.“: Hestig Drift el. Utraa el. Stræben, edl.; — at tota mente omnique animi impetu in rem publicam, incubas, Cic. Fam. 10, 5; men impetu magis, quam consilio, Liv. 12, 29; cf. Cic. Att. 11, 5; — ogf. Hestighed el. Værne i Hæderdragt, id. Orat. 68, o. id. Deiot. 2; men ∞ benevolentiae, (et bestige Udbrud deraf), id. Lael. 17; men impetus famae, Tac. Agric. 39; men ∞ divinus: heiere Begjæftning, (oppon. ratio humana), Cic. Div. 1, 49; — ogf. in pl.; habere suos impetus atque appetitus, (om Dyrne: visse Drifter el. Instincter), id. Off. 2, 3; men insanos atque indomitos impetus vulgi cohibere non posse, id. d. Rep. 1, 5; cf. id. Tusc. 4, 22; — not.: anomale Gjerninger heraf efter 3 Decl. ere: gen. sing. impetis, Lucr. 6, 327, o. abl. sing. impete, id., Ovid., Sil.

impexus, [2. in-], 3: uskæmmet, uredet, barba, Virg., capilli, Ovid.; — ogf. c. acc. graec.: Tisiphonneque impexa feros pro crimibus angues, Tibull. 1, 3, 69; men tegumen immane leonis Terribili impexum seta, Virg. Aen. 7, 666; — H) „fig.“: f. incultus: raa el. udmærket; antiquitas tristis et impexa, Tac. Or. 20.

impiamentum, i, n., [impio]: Besmittelse, San-

belligefse; altaris impiamenta, Cyprian. — impico, [1. in-], are, v. a.: tilbede, amphoram, Colum.; ogf. ∞ pediculos uyarum pice dura, id. — impie, adv.: ufremt, ugudeligen; — impie faciat, si etc., Cic. N. D. 2, 16; tam impie ingratus (in parentem), id. Tusc. 5, 2; ∞ loqui, Suet. Dom. 10, (majestætsforbryderf); cf. Plin. Pan. 37; — not.: superl. impiissime, Salvia.; o. — impietas, atis, f.: Ufremhed, Ugudelighed, navnfl. Pligterførmælle imed Slægtninger og Jørefatte; vid. Cic. Fin. 4, 21, o. Ovid. Met. 8, 473; — df. under Keiserne: deferri impietatis in principem, (an: flaget for Majestætsforbryderf); vid. Tac. Ann. 6, 47, o. Plin. Pan. 33.

impiger, [2. in-], gra, grum: uførtroden, dristig, flirig, evvagt; — impiger ad belli labores, Cic., in scribendo, id.; men impiger manu, (personligen tapfer), Tac. Ann. 3, 20; — impigro atque acri ingenio esse, Sall. Jug. 7; men impigrae linguae, ignavi animi, id. frgm. (or. Lie. ad pl.); Lucr., men impiger hausit etc., (f. impiger), Virg. Aen. 1, 712; — ∞ equus, Lucr., Hor.; men id. Od. 4, 14, 22, c. inf.: impiger hostium Vexare turmas; — ogf. c. gen. respect.: impiger militiae, Tac. Ann. 3, 18; men c. gen. partit.: impiger fluminum Rhodanus, (den hurtigste iblandt dem), Val. Flacc. 3, 2.

impigre, adv.: uførtrodet, dristigen; uden Bægring; vid. Plaut. Rud. 1, 2, 10; impigre prudenterque suorum et hostium res pariter attendere, Sall. Jug. 88; — consulens impigre sequi, Liv.; cf. id. 1, 10; men id. 3, 8: impigre promissum auxilium; — impigras, atis, f.: Uförtrodenhed, Arroganighed, Dristighed; viri fortissimi fortitudinis, impigratis, patientiae fructu numquam carnerunt, Cic. d. Rep. 3, 28; o. — impigritia, ae, f.: Biform af frgd., Non.; — [impiger]: impittia, imm, n., [1. in-], pilus]: Gylfio, Plin. 19, 19, Dig.

impingo, pegi, pactum, 3, v. a., [1. in-], pangio]: stoder el. slaar dermed el. derpaa, stoder derden, edl.; 1) „egentl.“: — ∞ pugnum in os, Plaut. Rud. 3, 4, 5; men a paucioribus in vallum impingi, Tac. Hist. 2, 41; impactus in carcerem, Dig.; men huic crassas compedes impingier (f. impingi), Plaut. Capt. 3, 5, 76; — ∞ alicui lapidem, Phaedr., laqueum, Senec.; men ∞ caput parieti, Plin. Ep.; cf. Virg. Aen. 5, 805; — ∞ navem, (satte paa Grund), Quintil.; cf. Hor. Ep. 1, 13, 8; men ∞ se in columnas, (forstaae sig derpaa), Senec.; — men sem Dræfprog: calcem impingere rei, (oggive et Hærbærende), Petron. Sat. 16; — H) „fig.“: A) „overf.“: rækker hen el. overgiver dertil, (ildels m. Bibege. af Paatrængen); ∞ alicui epistolam, Cic. Att. 6, 1; cf. id. Tusc. 3, 19; — B) „ment.“: dræver dertil, indvækker deri; ∞ alicui in lites ac molestiam, Senec.; ogf. paasorer, paabyrder; ∞ alicui dicam graudem, Ter. Phorm. 2, 3, 92; cf. Flor. 3, 12; men libido se impingit, (paatrænger sig), Senec. — impinguo, (avi), atum, 1, v. a. o. n., [1. in-], pinguis]: 1) act.: fæter, gior fedt; cui cor impinguat, Tertull.; — H) neutr.: at blive fedt, Apic.

*impio, avi, atum, 1, v. a.: smitter el. gior uren ved nogen Synd el. Bræde; (for: o. efterd. Dred): — Si erga parentem aut deos me impiavi, (har forsyndet mig imod dem), Plaut. Rud. 1, 3, 8; men thalamos ... Tanto impiatos facinore etc., Senec. Hippol. 1185; men ∞ oculos, Pacat. Paneg. 13; af — impius, [2. in-], 3: uren Hæmmed og Hærfægt, (navnfl. imed Gudsdommen, el. imed Hæderlandet og Dørligbeden, el. imod egen Slægt); df. ogf. ugudeligt el. forbryderf, edl.; 1) „egentl.“: — in impiorum et scelatorum numero haberi, Caes. B. G. 6, 13; cf. Cic. Pis. 20; men impius erga parentes, Suet.; cf. Cic. Quint. 6, o. Hor. Od. 3, 11, 31, ogf. id. ibd. 2, 17 o. 19; — men ∞ dii, (som paakaldes under Jorbandelser), Tac. Ann.

16, 31; men ∞ poetæ, (flette, afbvelige), Catull. 11, 7; — superl., ∞ filius, Dig.; — II) „everf.” om Ting og om Begreber: forbyrderst, d. e. hvermed el. hverved en forbyrderse veds; — ∞ bellum, (imod Jæderlandet), Cic. Catil. 1, 13; men „poet.” ∞ ensis, (hvermed Slægtninger myrdes), Ovid. Met. 11, 802; — ligel. impias propinquorum manus effugere, Cic.; cf. Hor. Epod. 3, 1; men impia verba, Tibull. 1, 3, 52; ∞ tura, (Ovid. Her. 14, 26, venena, id. Am. 1, 8, 101; ∞ Tartara, (sem de Hædveliges Hiem), Virg. Aen. 5, 733; — egf. stræffelig el. grufom: impia ∞ Thracum pectora, Hor. Epod. 5, 13; — ∞ fama, (endt Hægte), Virg. Aen. 4, 298; — not.: herba impia, Plin. 21, 113, (rimel. gnaphalium Gallicum L.).

*implacabilis, [2. in-], e: uferføntig, in aliquem, Cic., egf. alicui, id., Liv. (imod negen); cf. Nep. Dat. 9; men absol.: ∞ iracundia, Cic. Qu. Fr. 1, 1 13; men Virg. Aen. 12, 816: Adjuro Stygii caput implacabile fontis; cf. — implacabilitas, atis, f.: Uferføntighed; Ammian.; v. — implacabiliter, adv.: uferføntigen; in compar., cui implacabilius irascatur, Tac. Ann. 1, 13.

implacatus, [2. in-], 3: uferfønt el. uferføntig, ifte at tilfredsstille; (poetifk Ord); ∞ gula, Ovid. Met. 8, 815, Charybdis, Virg. Aen. 3, 120; — implacatus, [2. in-], 3: umild, vild, grufom; (poetifk Ord); Genaunos, implacitum genus, Hor. Od. 1, 14, 10; — cf. superl.: Mars, Divum implacitissime, Stat.; — men implacido letalis Sirius igni, id.; ∞ fores, Prop. 4, 9, 11. — implago, are, v. a., [1. in-, 2. plaga], in retia: driver el. biter i Garnet, Sidon. — implanus, [2. in-]: jevni; (eftercl. Ord); inter implana urbis, Aur. Vict. Caes. 27.

implēibilis, e, [impleo]: fyldende; (eftercl. Ord); ∞ vomitus, Coel. Aur. — implectens, 3, [2. in-, plecto]; fem vender el. beier sig med Banfølgelighed, hos, Veget., inc. — implecto, [1. in-], xi, xum, 1, v. a.: indføtter el. indvifter deri el. dermed el. tilfammen; (poet. e. i efteraug. Prefa; færv. in partic. perf.). — I) „egent.”: aurum crinibus implexum, Plin.; implexus ∞ arundine crinis, Albinov. 1, 223; men implexæ crinibus angues (acc. graec.) Eumenides, Virg. 1, 482; — dracones inter se cratim modo implexi, Plin. 8, 33; manibus implexis, (i. e. consertis), Senec.; — II) „fig.”: vidua implexa luctu continuo etc., Tac. Ann. 16, 10.

implementum, i, n., capitis, (hvad den Syge sætter sig i Hovedet), Coel. Aur.; af — impleo, (1. in-), evi, etum, 2, (bliver ofte in pff. spneperet; faal. implerunt, Virg., implerint, Cic., implerat, impleisset, Ovid.), v. a.: fylder deri el. derpaa, fylder ganske, fylder; I) „egent.”: A) „alm.”: a) ∞ aliquid (aliquem) aliqua re; — ∞ mero patenam, Virg.; cf. Cic. Phil. 2, 25; ∞ caput oleo, Cels.; men ∞ manum pinu, (tage den i Haanden), Virg. Aen. 9, 72; men comiff: ∞ caput alienus fusti, (tildæffe), Plaut.; ligel. ∞ aliquem flagris, id.; — ∞ totum volumen oraculis, (frive en hel Bog derom), Cic. Div. 2, 56; cf. Virg. Aen. 7, 23; — b) f. abl. fudefs egf. gen., (efter Analogi af plenus); ∞ ollam denariorum, Cic. Fam. 9, 18; f. egf. nederf. Virg. Aen. 1, 215; — c) egf. m. blot acc., el. m. fig. de; ∞ amphoram ad summum, Colum.; alter de justitia quatuor implevit libros, Cic.; cf. id. Aead. 2, 27; — B) „bef.”: 1) fylder med Spife, fylder el. mætter; — ∞ se coena, Petron.; men Virg. Aen. 1, 215: Implentur veteris Bacchi pinguisque serinae; — 2) gjer fyldig el. fed el. stærk; — implet corpus modica exercitatio, quies, unctio, Cels.; cf. Hor. Sat. 2, 1, 30; — b) egf. at befvangre; vid. Ovid. Met. 11, 265, oftere; egf. om Dyrerne: at gjerre drægtig, Plin., Colum.; — 3) at udfylde et Maal, at någjøre et vist Maal; — ∞ quatuor ulnas hominum complexentium, (om et Træ),

Plin.; cf. Ovid. Met. 8, 751; men id. ibd. 2, 344: Luna quater junctis impleat cornibus orbem; — II) „fig.”: A) „alm.”: fylder el. udfylder; mætter, tilfredsstiller, vdl.; a) ∞ aliquid (aliquem) aliqua re; — impleturæ urbem tumultu etc., Liv. 21, 26; cf. Hor. Epod. 17, 59, e. id. Ep. 2, 1, 212; ∞ multitudinem expectatione vana, Liv.; ∞ rem levem sententiarum pondere, Quintil.; men impletur modis saturae, vid. Liv. 7, 2; — ∞ dolorem suum lacrimis, Tac.; men ∞ sese sanguine sociorum etc., („alleq.”), Cic. Agr. 2, 18; — b) ∞ aliquid (aliquem) rei alienus; — ∞ aliquem ∞ religionis, Liv. 5, 48, hostes formidinis, id.; cf. id. 1, 46; — c) m. blot acc.; faal. ∞ terras, (om Hercules's Bedrifter), Ovid. Met. 9, 135; cf. id. ibd. 667; — ∞ aures alienus (om Taleren), vid. Cic. Orat. 29; men ∞ animos rudes, (fyld med Uro, epbfide), Tac. Ann. 1, 31; men ∞ vestigia alienus, (naac ved Efterfølgning), Plin. Ep.; — urbs deinde impletur (sc. contagione morbi, Liv. 4, 30; — B) „bef.”: 1) at udfylde (et Tidrum el. Tid), at fyldende, vdl.; ∞ octavium et nonagesimum annum (sc. ætatis), Quintil.; cf. Ovid. Met. 9, 338, e. Hor. Ep. 1, 20, 27; men finem vitæ sponte an fato implevit, Tac. Ann. 2, 12; — impleta ut essent sex mihi, Liv. 33, 11; cf. Vell. 2, 20; — 2) m. Sibeg. af en Bistfemmer: at epfylde (en Pfigt, vdl.), at fyldende el. fuldbringe; — id profiteri ∞ quod non possim implere etc., Cic. Cilent. 18; ∞ promissum, Plin. Ep., munia sua, Tac., faga, Liv.; men ∞ censorem, Vell. 2, 25, (fyld hans Plads el. bævde hans Retfægtelighed); — impletus, 3: partic. af impleo.

implexio, onis, f., [implecto]: Sammenfletning, Indfygning, serpentis gemini, Capella. — I. implexus, 3: partic. af implecto. — 2. implexus, us, m., [implecto]: ∞ implexio; (efteraug. v. alene in abl. sing.); cancellato brachiorum implexa (claudere, om Polytypen), Plin.; cf. id. 2, 66.

*implicamentum, i, n.: ∞ figd.; cf. „everf.”: implicamentis miseriarum se expedire, Augustin.; — implicatio, onis, f.: Indfletning el. Indfletning deri el. i binanden; — nervorum implicatio toto corpore pertinens, Cic. N. D. 2, 55; — per implicationem locorum communium demonstrare, (ved deres Indfletning i Hæderaget), id. Inv. 2, 32; — men ∞ rei familiaris, (forhævede Hørmuesammenfægtelighed), id. Sest. 46; v. — implicatura, ae, f.: Hørfletning el. Hørfviring; (fite. Ord); in pl., Sidon.; — [implico]. — implicatus, 3: partic. o. adj. af impleo.

implicisco, ere, Bifem af figd.; ne quid tibi ex frigore impliciscat, (at du tager Skade deraf), poet ap. Frontonem. — impliciscor, sei, v. dep. n., [implico]: at geraade i Hænderfærvirring, at gaade fra Hænderen; — ubi tibi sensisti impliciscor (f. implicisci, sc. hilem)? Plaut. Amph. 2, 2, 95; — implicite, adv. af implicitus: indviflet, udbefliggen; ∞ et abscondite (continere quaestionem; oppon. patentius et expeditius), Cic. Inv. 2, 23. — implicito, are, v. a., intens. af implicor: forviflet derom el. i binanden; ∞ varios orbes, vid. Plin. Ep. 9, 33. — implicitus, 3: partic. o. adj. af figd.

implico, (1. in-), avi, atum, o. iiii, itum, 1, v. a.: sammenføtter; færv.: udfiflet el. emfyngt, indfætter el. emfatter, vdl.; I) „egent.”: — ∞ arborem, (om Vinranken), Catull. 61, 35; men id. ibd. 107, om en Dufanfætte: implicari in complexum alienus; men om den Hægtende: Et nunc huc, inde huc incertos implicat orbes, Virg. Aen. 12, 713; men dextrae (sc. patris) se ∞ implicuit, (faf fin Haand i Jæderens), id. ibd. 2, 721; — ∞ brachia collo, Ovid., circum mea colla, id.; — ∞ comas sertis Tibull., crinem auro, Virg.; cf. Ovid. Fast. 5, 220: Sertaque coelestes implicitura comas; men Virg. Aen. 2, 552: Implicitque comam laeva etc.; — ∞ pedes, (om Drnen: at for-

viffe), id. ibd. 11, 752; men ~ equitem, (em Hesten: false el. ligge paa Hysteren), id. ibd. 10, 891; — ~ et perturbare aciem, Sall. Jug. 59; cf. Virg. Aen. 11, 632; men ordines ... implicati (inter se: em deres regelmæssige Hærbindinge), Caes. B. G. 7, 73; — unum folium ... ita implicatum, ut plures videantur, Plin. 21, 65; men e. acc. gr.: implicata viperis Crines (Canidia), Hor. Epod. 5, 15; — II) „fig.“ o. „ment.“, em en indre el. aadrig Indvinding deri el. Hærbindinge dermed; A) „alm.“: — dii immortales vim suam ... hominum naturis implicavit, Cic. Div. 1, 36; men id. Lael. 13: alienis (rebus) nimis implicari, molestum esse; cf. id. Off. 1, 32; figel. neglecta (ratio) multis implicatur erroribus, id. Tusc. 4, 27; cf. Virg. Aen. 11, 109; men Liv. 40, 46: nisi forte implacabiles irae vestrae implicaverint animos vestros, (have embyllet el. beinæret Cæsar Hærfant); men ellipt. id. 2, 21: tanti errores implicant temporum (sc. scriptorem), ut etc.; — nullis occupationibus implicatus est (deus), Cic. Div. 1, 19; men id. Vat. 1: inconstantia tua cum levitate, tum etiam perjurio implicata; cf. id. Phil. 2, 32; men inter se colligata atque implicata etc., id. Off. 1, 5; men id. R. Am. 13: implicatus ad severitatem. (i Analogi af d. fægd.: propensus ad misericordiam); men id. Manil. 7: haec ratio pecuniarum ... implicata est cum illis pecuniis Asiaticis et collaeret; — B) „bef.“: neie el. venstabeligen at forbinde dermed: bef. pass.: at være neie forbunden dermed: — ~ se primum civium, deinde mortalium omnium societate, Cic. Fin. 2, 11; cf. id. Balb. 27: qui nostris familiaritatis implicatur; implicatus amicitii, id., familiaritate, id.; cf. id. Fam. 6, 12; men id. Lael. 22: implicati ultro et citro, vel usu diuturno, vel etiam officiis, etc.; — III) partic. implicatus, 3, egi. fem adj.: ferevillet, fereviret, uferstaaelig; — nec in ejus sermone quicquam implicatum aut tortuosum fuit, Cic. Fin. 3, 1; cf. id. d. Or. 3, 14; — compar., implicati r ad loquendum, Ammian.; — superl., obscurissima et implicatissima quaestio, Gell. 6, 2.

*implorabilis, e: fem bliver anraabt em Siely; ~ lumen nantis, Val. Fl.; e. ~ imploratio, omf., f.: Anraaben em Siely; e. gen. subj., Cic. Verr. 5, 63; illius acerba imploratio etc.; figel. e. gen. obj., id. d. Or. 2, 17: omniumque deorum et hominum imploratio; men absol.: sive ad invidiosam implorationem (convertitur), etc., Quintil. 9, 2, 38; — [figt.].

implōro, (I. in-), avi, atum, I, v. a.: grædente at anraabe, (cum Hætu rogare, Fest.), at paafalse til Siely, indfandtigen at bede el. beifalte derem; I) m. Personobjecter: — quem enim alium appellem? ... quem obtestor? Cic. Flacc. 2; cf. id. Catil. 2, 13: deos ... implorare, ut etc.; men Caes. B. G. 1, 51: mulieres milites passis crinibus flentes implorabant, ne etc.; imploratus a Siculis in auxilium, Justin.; men Liv. 9, 4: an a Vejis exercitum ... implorabunt? — II) m. Ting's o. Begrebobjecter: bedende at anraabe el. nraabe, bedende at ferlange; — ~ misericordiam julicium, Cic. Mur. 10; cf. id. Mil. 31: implorare mens vestros, etc., id. Sull. 23; men implorantes jura libertatis et civitatis, id. Verr. 1, 3; men filii nomen implorans (mater: nraabende det med Zaarer), id. ibd. 5, 19; ~ auxilium a populo Romano, vid. Caes. B. G. 1, 31, egi. auxilium aliejus, id. B. C. 1, 1; cf. id. d. Or. 2, 33; men ~ unius opem, f. id. d. Rep. 1, 40; cf. Hor. Ep. 2, 1, 135; — not.: egi. absol.: Plin. Pan. 46: mederis erroribus, sed implorantibus.

implumbio, [I. in-], avi, I, v. a.: fædder el. be-fæster med Bly, Vitruv. 10, 6; — impluvius, e, [2 in-, pluvia]: uden Siere: Ut assidue impluvibus pullis avis, Hor. Epod. 1, 19; ~ fetus (pl.) columbarum, Colum.; — df. „pect.“: ~ coni (galearum, i.

e. sine crista), Sil.; — II) „everf.“: uden Haar, fæddet; aliud implume etc., vid. Plin. 8, 81.

implūo, [I. in-], ūi, ūtum, 3, v. n. e. a.; I) fem neutr., (estest impers.): at regne ind el. ned deri el. derpaa; egi. alm. at regne; — deorsum, quo impluebat, impluvium dictum, Varr.; in ejus (fani) quandam aream non impluit, Plin. 2, 97; — si etc., rorabit el. leviter impluet, Senec. N. Qu. 1, 6; men ut asperginis fragor impluat, Sidor.; — II) fem act.: at beregne, at regne derpaa; — Peneus ... aspergine silvas impluit, Ovid. Met. 1, 572; — not.: partic. implutus, 3, har Non.; — II) „fig.“: Malum quum impluit ceteros, non impluat mihi! Plaut. Most. 4, 1, 15. — implutus, 3, partic. af impluo.

impluviatus, 3: fem eri færm af et impluvium; df. med firtanter Indfatning el. Nant; ~ vestis, Plaut. Epid. 2, 2, 10; af ~ impluvium, i, n., [impluo]: det i Atrium af de romeriske Baaningshuse værende Væsin, beeri Regnen falder ned fra Tagene, et Impluvium; vid. Varr. L. L. 5, 33, egi. Fest. s. h. v., egi. Liv. 13, 13, e. Cic. Verr. 1, 23 e. 56; — II) „everf.“: det aabne el. nberaffede Rum i Atrium, (med Indbeget af impluvium), Ter. Eun. 3, 5, 41, e. id. Phorm. 1, 1, 27, egi. Vitr. 6, 4.

impōnitendus, 3, [2 in-, poenitet]: ifte til at færræge; ~ pauperes, Appul.; — im-poenitus, [2 in-], tis, adj.: fem ifte færræder: ~ cor, Hieronym.; — im-poenitentia, [2 in-], ae, f.: ifte at angre, d. e. Hærbædelse, Hieronym.; — im-poenitus, 3, f. impunitus: ultraffer; ~ furta, Gell. 11, 18.

*impolite, adv.: ubcarbedet; df. „everf.“ em Jæredraget; ~ dicere, (usmykker), Cic. d. Or. 1, 49; e. — impolitia, ae, f.: Mangel paa vederlig Meie el. Regt, incuria; (nænt. em Hestens Væregt ved Riddernes Mønting fer Censer); impolitiae notari (a censoribus), Gell. 1, 12; af ~ impolitus, [2 in-], 3: uveleret, uferarbeidet; df. lapidum impolitorum structurae, Quintil. 8, 6, 63; — II) df. „fig.“: ~ infultent; impolitae res, Cic. Prov. Cons. 14, (i. e. non perfectae); — B) „ment.“: utannet, raa; formam ingenii ... admodum impolitam et plane rudem etc., Cic. Brut. 85; cf. id. Or. 2, 11: compositione verborum non impolitus. — impolitatus, [2 in-], 3: ubefimmet, ufræfent; ~ virginitas, Tac., fides, Sil.

impono, [I. in-], ūi, ūtum, 3, v. a.: lægger el. fætter el. stiller el. fæfter derind el. derhen el. derpaa, egi.; — fery.: ~ aliquid in aliquam rem el. alicui rei, field. in aliqua re: — I) „egent.“: A) „alm.“: Metellum multi filii, filiae ... in rogam imposuerunt, Cic. Tusc. 1, 35; cf. Ter. Andr. 1, 1, 102; men Caes. B. G. 1, 12: ~ milites eo, (i. e. in equos); cf. id. ibd. 51: ut collegae diadema imponerent, Cic. Phil. 5, 12; — men ~ elittellas bovi, id. Att. 5, 15; ~ juvenes rogis, Virg., aliquid cymbae, Ovid.; cf. Hor. Od. 2, 3, 28, e. id. Ep. 1, 7, 77; men impositum saxis Anxur, id. Sat. 1, 5, 26; — Haec super imposuit liquidum aethera, Ovid. Met. 1, 67; cf. Virg. Aen. 1, 62; — Quidvis oneris impone, Ter. Andr. 5, 3, 20; cf. Hor. Od. 3, 1, 76; — B) „bef.“ e. technif.; a) i Semant's fpreget; ~ legiones equitesque in naves, (indfide dem), Caes. B. C. 3, 11; men vetustissima nave impositos etc., Caes. ap. Suet. Caes. 66; — egi. absol.: ~ exercitum (sc. in naves), Cic. Div. 2, 40; — b) i Læge fpreget; alium imponitur in vulnus, Plin.; egi. ~ porrum vulneribus, id.; — egi. absol.: folia per se imponuntur, id. 23, 71; — not.: asinum imponi euae, (em Hærringen), Colum.; — II) „fig.“: A) „alm.“: paaføgger el. overdrager el. overgiver, egi.; — numquam iste plus militi laboris imposuit, quam sibi sumpsit ipse, Cic. Mur. 18; vos mihi personam hanc imposuistis, ut etc., id. Agr. 2, 18; — ~ vulnera rei publicae, (paaføre), id. Fin. 2, 21; men quibus tu in-

jurias plurimas ... imposuisti, id. Verr. 4, 9; ∞ servitutum civibus, Sall. frgm.; ∞ belli invidiam consuli, id. Catil. 42; — huic praedae ac direptioni cellae nomen imponis, (tilføgger el. giver dit Navn dette Navn), Cic. Verr. 3, 85; cf. Hor. Sat. 2, 3, 280; — ∞ finem volumini, Quintil., clausulam disputationi, Colum.; men lignelsevis: quoniam operi ... prope absoluto tanquam fastidium imponimus, Cic. Off. 3, 7; ligel. ∞ summum maum operi, (fuldende), Plin.; cf. Virg. Aen. 7, 573; men Liv. 1, 21: ∞ modum temporis (magistratui el. censoribus) begrænde deres Embedstid; men ∞ modum divitiis, Suet. Aug. 34; — B) „bes.“; 1) indfætter deri, sætter derover; ∞ aliquem villicum, Varr.; consul est impositus is nobis, quem etc., Cic. Att. 1, 18; cf. Sall. Catil. 51, egf. Liv. 45, 36; egf. ∞ Masinissam in regnum Syphacis, id. 37, 25; men Cic. N. D. 1, 20: itaque imposuisti in cervicibus nostris dominum sempiternum, (al. om. in); — 2) påalægger el. påafyrdet (navnl. en Ydelse, ødl.); — ∞ vectigal agris publicis, Cic., fructibus, id.; ∞ stipendium victis, Caes., tributum in singula capita, id. B. C. 3, 32; egf. ∞ frumentum, Cic. Att. 15, 10; — 3) ∞ alieui: føre bag Lyset, binde paa Ermet, ødl.; — Catoni egregie imposuit Milo noster, vid. Cic. Qu. Fr. 2, 6; men ∞ populo, id. ap. Quintil. 8, 6, 20; — not.: ardsårlig perf.: imposuit, Plaut., o. imposisse, id.; — partic. perf. syncop. impostus, 3, Lucr., Virg.

imporeitor, oris, m.: den Plesfuren foreskæende Guddem, Fab. Pictor ap. Serv. ad Virg. Ge. 1, 21; af — imporeo, (avi), atum, 1, v. a., [1. in-, pore-]: indfører, lægger i Plesfuren; — semen imporcatum ocebabinus, Colum. 2, 10.

importabilis, [2. in-], e: ikke til at udholde, Tertull. — importatitius, (-tius), 3: indført fra fremmede Stæder; ∞ frumentum, Auct. B. Afr. 20; af — importo, [1. in-], avi, atum, 1, v. a.: fører el. bærer el. bringer derind; navnl. indfører som Vare; 1) „egenl.“; comneatus importari in oppidum prohibere, Caes.; vinum ad se importari omnino non sinunt, id.; cf. id. B. G. 1, 1; men aere utuntur importato, id. ibid. 5, 12; — ∞ linguam Graecam, vid. Plin. 7, 31; men grandines Septentrio importat, (medfører), id. 2, 48; — II) „fig.“: at påaføre el. medføre el. færaarsage, ut. o. ud. dat.; — ∞ fecunditatem feminis, viris rabiem, (om etflags Vin), Plin. 11, 22; si quid importetur nobis incommodi, propulsemus, Cic. Off. 2, 5; cf. id. d. Or. 1, 9, egf. Hor. Ep. 1, 13, 5, o. Phaedr. 1, 28; — men ud. dat.: ∞ fraudem ac periculum, Liv. 39, 14; cf. Cic. Tusc. 4, 15.

*importune, adv.: utilberligen el. usømmeligen el. anstodelligen; ∞ insistere, Cic. Acad. 2, 25; egf. haardt el. grusomt, vexare civitates etc., vid. Justin. 42, 1; — compar., Lactant.; superl., Gell.; o. — importunitas, atis, f.: Upåsfelighed el. Ubeqvæmhed: ∞ loci, (stet Etilling), Gell. 3, 7; — øftest „fig.“ o. „ment.“: Fortrædelighed el. Bryderi, Paatrængenbed el. Raabed el. Uforstaaenbed, ødl.; — ∞ aniculae, Ter. Andr. 1, 4, 4; ∞ incredibili et audacia (homo), Cic.; cf. id. Pis. 9; men ∞ tua, (opp. senatus bonitas), id. Verr. 3, 16; cf. id. d. Senect. 3; men Sall. Jug. 31: quantum importunitatis habent, (i Forhøld til deres Træthed); — [af figd.].

importunus, 3, [2. in-, porto; alff. eprdl.: som ikke bærer el. biderager dertil; oppon. opportunus]: udfikket, upasfende, ubeqvem; 1) „alm.“ el. om ydre Gienstande, men alene fiend.; — ∞ locus aggeribus turribusque, Sall. Jug. 92; men importuna locorum, Sil.; cf. Tac. Ann. 12, 12; — not.: Cic. d. Or. 2, 5, er at læse: inopportunum tempus; — II) „fig.“; A) „øverf.“ o. „alm.“: besværlig, trykkende, farlig, ødl.; ∞ pauperies, Hor. Od. 3, 16, 37; — ligel. „poet.“: ∞

Caphareus, (farlig for de Sofarende), Ovid. Met. 14, 181; — men compar., non alius importunior morbus, Cels.; — B) øftest „ment.“ el. om Characteren, ødl.: utilberlig, raa, vidt, haard; 1) om Personer; — ∞ atque amens tyrannus, Cic.; ligel. in superl., Liv. 29, 17; cf. Cic. Catil. 2, 6; men ∞ uxor atque incommoda, Plaut.; men dives et importunus, Hor. Ep. 2, 2, 185; — „poet.“ egf. om Dyrene, vid. id. Sat. 1, 8, 6; — 2) om Ligebed; — istius (Verris) immanis atque importuna natura, Cic.; men haec importuna clades civitatis, id. Brut. 97; ∞ mors, Ovid.; ∞ sitis famemesque argenti, Hor. Ep. 1, 18, 23.

importuosus, [2. in-]; uden Havn; ∞ mare, Sall.; cf. Tac. Ann. 4, 67; ligel. ∞ litus, Plin. Ep.; — men in superl., ∞ insula omnium, Plin. 4, 23.

impos, otis, adj., [2. in-, potis]: som ikke er Herre derover, som ikke er delagtig deri; (for: o. øfterd. Ord; oppon. compos); — amanti homini adolecenti animi impoti etc., Plaut. Trin. 1, 2, 94; ligel. quae sui est impos animi, id. Cas. 3, 5, 7; — men absol.: impotenti ipsum etc., Appul.; — impos veritatis, (udelagtig deri), id.

*impositivus, (-tius): indsat el. påsat; (for: o. øfterd. Ord); ∞ cantuari, (indsatte, men ikke fastgjorte), Dig.; — II) „øverf.“; ∞ nomina, (de Tingene tillagte Grundenævne), Varr.; f. und. figd.; men ∞ causa, (antagen el. påførtaabt, oppon. naturalis), Dig.; — impositio, onis, f.: Pålægning (af et Lægemiddel), vid. Plin. 27, 115; — II) „øverf.“ i Grammatiken: at tillægge Gienstanden et Navn; df. den oprindelige Benævnelse (i Modsat. af den afledede), vid. Varr. L. 8, 2: duo omnino verborum principia, impositio, et declinatio, etc., f. egf. und. fragd.; — impositivus, 3, ligefom impositivus: tilføjet el. tillagt; ∞ nomina, ligefom Grundenævne, Plin. 26, 6; o. — impositor, oris, m.: som benævner, som påsætter Tingene et Navn, Varr. L. 7, 1; — [impono]. — impositus, 3: partic. af impono.

impossibilis, [2. in-]: umulig; (øfteraug. Ord); impossibilia aggredi, Quintil.; cf. id. 5, 10, 18; nihil impossibile arbitror, Appul.; cf. Justin. 2, 4; men impossibile est, ut etc., Dig.; df. — impossibilitas, atis, f.: Umulighed, Appul., Tertull. — impostor, oris, m.: en Betrager, Dig., Hieron.; o. — impostura, ae, f.: Betrægtel. Forfalskning, Dig., Trebell. Gallien.; — [af impono nr. B, 3]. — impostus, 3: f. und. impono not. in fin.

impotens, [2. in-], tis, adj.: afmægtig, svag, frastløs; 1) „alm.“; a) absol.: ad opem impotentium etc., Cic. Mur. 28; homini infanti aut impotenti etc., id. Fin. 1, 16; — b) gens impotens rerum suarum prae dominicis seditionibus, Liv. 9, 11; impotens irae, id., laetitiae, id., amoris, Tac., animi, Curt., sui, id.; men equi impotentes regendi, Liv. 35, 11; — II) „bes.“; a) om Personer: som ikke kan tæmme sine Lidensfæber, lidensfæbelig, ifindet, tolleløs el. fræk, ødl.; — impotens, iracundus, etc., Cic. Phil. 5, 9; ferociore impotentioresque (reddere), id. Fam. 4, 9; homo impotentissimus, ardens odio, etc., id. Phil. 5, 16; ferox atque impotens mulier, Suet.; cf. Vell. 2, 11; — b) „poet.“ egf. c. inf.: quilibet impotens sperare (regina), Hor. Od. 1, 37, 10; — B) om Vægreber: heftig, ugerlig, forstyrret; — quae effrenatio impotentis animi? Cic. Phil. 5, 8; in multo impotentiore rabiem accendi, Liv. 29, 9; impotentissimi dominatus possessio, Cic. Fam. 10, 27; ∞ iussa mulierum, Tac. Ann. 3, 33; impotens postulatam, Liv. 7, 41; men Catull. 35, 12: Illum deperit impotente amore; — „poet.“ egf.: Aquilo impotens, Hor. Od. 3, 30, 3; ligel. per impotentia freta, Catull. 4, 18.

*impotenter, adv.; 1) „alm.“: svagt, frastløst; compar., impotentius regi elephantos etc., Liv. 27, 48;

— II) beftigen, toiletloft, uden Selsbeherfelfe; — ne quid impotenter faciat puer, Quintil.; ~ regnare, Hirt. B. Al. 33; flagitare, Justin.; — superl., quae impotentissime fecit, Senec. Benef. 4, 17; o. — impotentia, ae, f.; I) oprt.: Arastloshed, Svagheb, Uformuehed, Ringheb; — propter suam impotentiam se semper credunt negligi, Ter. Ad. 4, 3, 16; — II) „bef.“: vild Pienstabelighed el. rasende Hestighed, Mangel paa Selsbeherfelfe, oel.; — impotentiam quandam animi etc., Cic. Tusc. 4, 15; impotentia effert, id.; ~ muliebris, Tac., militum, id.; men Vell. 2, 29, om Pompejus: potentia sua nunquam ... ad impotentiam usus; — men „poet.“: nullius astri Gregem aestuosa torret impotentia, Hor. Epod. 16, 62. impraepedit, adv.: uden Hindring, ubindret, Ammian.; af — impraepeditus, [2.in-], 3: ubindret, cursus, id.; — ogs. absol. impraepedito, (abl. f. adv.): ubindret, id. — impraepitatus, [2.in-], 3: som har færdig, uomfkaaren, Tertull. — impraesentia, [2.in-], ae, f.: Uforudvædthed, Tertull. — impraesentiarum, adv., [1.in-, praesentia]: for nerværende Tid, netop nu, Cato; cf. Nep. Hann. 6; men quid in praesentiarum conduceret, Tac. Ann. 4, 59; dog oftest efterel.; ~ gaudere, Appul., efferre, Sidon., o. A. — impraestabilis, [2.in-], e: ubuelig; (fild. Ord); longaevi et impraestabiles, Firmic. — impransus, [2.in-], 3: som ifte har spist frokost; ogs. „alm.“: som endnu ifte har spist, fastnece; — quia ille impransus fui, Plaut. Amph. 1, 1, 98; cf. Hor. Sat. 2, 2, 7, id. ibd. 2, 3, 257, o. id. Ep. 1, 15, 29.

imprecatio, onis, f.: ligesom Tilenskuing el. at ønske nogen noget; (Efterangufst Ord); df. fædv. ~ dira: færbæudfæ, Plin.; liget. dira imprecatione defigere caput alicuius, Senec. Benef. 6, 35; af — imprecor, [1.in-], atus sum, 1, v. dep. a.; I) „alm.“: tilensker (uogen noget), fædv. c. dat.; — ~ alicui salutem, (naar han nyser), Appul.; ogs. bene imprecari alicui, Petron.; — ~ alicui diras, vid. Plin. 8, 7; cf. Virg. Aen. 4, 628; men Martial. 7, 21: Hoc tibi pro meritis et talibus imprecor ausis, Ut etc.; — II) „bef.“ (o. efterel.): befer dertil, anraaber; incrementa solis tacitus imprecatus, Appul. — imprestabilis, e, [2.in-, prebendo el. prendo]: ifte til at gribe; df. „fig.“: ubegribelig, veritas, Gell. 11, 5.

impresso, adv. af impressus: med et Tryk, (efterel. Ord); non impressus (deficere), Coel. Aur.; — II) „fig.“: med Eftertryk; alte et impresso recogitare, Tertull. — impressio, onis, f., [imprimo]: Indtrykning el. Indtrængen deri; I) „egenl.“: A) „alm.“: quam visa in animis imprimuntur ... inter impressiones etc., Cic. Acad. 2, 18; impressione formarum (signari materiam), Appul.; impressiones numerorum, Augustin.; — B) „bef.“: fiendtig Indtrængen, fiendst Angreb el. Indfald; — ~ facere in fines hostium, Hirt. B. G. 8, 6; liget. ~ dare, (giøre Angreb), Liv. 4, 28, non facere, id. 8, 9; men Cic. Fam. 5, 2: me ... vi atque impressione evertere; — 2) Trængfel af Menneffer; turbae et impressioni se committere, Fronto; — II) „fig.“: A) Indfald el. Afdefing i Tæfen; — numerosum ... quod habet quasdam impressiones, Cic. d. Or. 3, 18; — B) den ved Tryk paa Ordene bevirtece Trykelighed, Tælens Indtryk; — in lingua etiam explanatum vocum impressionem, Cic. Acad. 1, 5. — Impressus, 3: partic. af imprimo. — 2. impressus, us, m., [imprimo]: Indtryffen; sub pectoris impressu, Prudent. — imprimis, [f. in primis], som adv.: f. primus und. prior.

imprimo, pressi, pressum, 3, v. a., [1.in-, premo]: trykker ind deri, paastrykker, indfoier el. ind-

graver el. fitter deri; I) „egenl.“: ~ sigilla in cera anulo, Cic. Acad. 2, 26; men ~ visa in auiuis, id. ibd. 2, 18; cf. id. Part. or. 7; men te ... vestigium ubi imprimas, non habere, Cic. Phil. 13, 15; cf. id. Caccin. 27; — ~ signa tabellis, Hor., notam labris dente, id.; men m. græsk Constr.: Dido os impressa toro, Virg. Aen. 4, 659; — vix impressam orbitam videre („alleg.“), Cic. Att. 2, 21; sulcus altius impressus, id.; men ~ puteum, (grave den), Pallad.; — ~ dentem, Tibull., basia, Martial.; — impresso pollice, Ovid. Met. 8, 452; cf. Virg. Aen. 12, 303: impressoque genu nitens; f. ogs. Plin. 17, 26: imprimitur ex alia (arbores) cortex par, etc.; — B) „bef.“: ~ aliquid (m. o. ud. aliqua re: (dermed) at indtryffe el. indgrave el. belegue; — imprimi, quasi ceram, animum etc., vid. Cic. Tusc. 1, 25; cf. Virg. Aen. 5, 536: Cratera impressum signis etc.; — impressis haedus ab uberibus, Propert. 2, 25, 70; — II) „fig.“ o. „ment.“: — verum illud quidem impressum in animo atque mente, Cic.; cf. id. N. D. 1, 16, o. id. Leg. 1, 10; men id. d. Or. 2, 45: nisi omnes ii motus ... in ipso oratore impressi esset atque inusti videantur; — impressa animo radi memoria, Quintil.; cf. Cic. Mil. 27, ogs. id. Phil. 5, 6; men id. Balb. 5: quis est locus, in quo non exstent huius cum fortitudinis ... tum consilii impressa vestigia? — B) faaf. ogs. m. forandret Construction, (f. evenf. 1, B): ~ totam Italiam horum flagitiorum vestigiis, Cic. Phil. 2, 21; cf. id. Fam. 5, 20: quae ... tot vestigiis impressa etc.

improbabilis, e, [2.in-]: ifte til at billige, færfæstelig; — ~ motus animi, Senec. Ep. 75; factum per se improbabile, Quintil.; ogs. m. Negation; haud improbabili argumento, Plin.; — df. adv.: improbabilitate: færfæsteligen, Sidon. — *improbatio, onis, f.: færfæstelse, Misbilligelse; — ista omnis improbatio (frumentum) eogendae pecuniae causa nata est, Cic. Verr. 3, 71; ~ testium, (opp. approbatio), Auct. ad Her. 2, 6; cf. Cic. Inv. 2, 10; — improbator, oris, m.: som færfæst el. færdemuer; (efterel. Ord); — ~ malorum, bonorum probator, Appul.; — [improbo]. — improbatus, 3: partic. o. adj. af improbo.

improbe, adv. af improbus; I) „egenl.“: uden Maal og Maade, i en ubyre Grad, oel.; — quibus intestinum improbe prominet, Marc. Emp.; ogs. in compar., Suet. Vesp. 23; — II) „fig.“ o. „ethiff.“: flet el. færbryderst, uretfærdigen, færfæst el. fæmmetigen, oel.; — multa scelerate ... multa improbe fecisti, Cic. R. Am. 36; men id. Off. 2, 22: quibus improbe datum, (opp. quibus injuste ademptum); men id. Sull. 10: si quid ab improbis de me improbe dicitur, etc.; — ~ petere aliquid, Quintil., litigare, id.; ~ atque inducto, Gell. 15, 9; — compar., ~ fieri etc., Cic. Verr. 2, 60, Catull. 68, 126; superl., ~ facere aliquid, Cic., respondere, id.; — not.: Bifærfænen improbitur fides alene Petron. Sat. 68.

improbatus, atis, f., [improbus]: Stæthed; df. I) „egenl.“: flet Bætfæstuehed; improbitatis et acerbittatis malorum silvestrium ... vis tanta, ut etc., Plin. 15, 15; — II) „fig.“: moralsk Stæthed, Uretfædelighed, Skamløshed el. Færfærdelse, oel.; — amicorum neglectio improbitatem coarguit, Cic. Mur. 4; cf. id. Att. 1, 61, o. id. Brut. 62; ~ perversitas alicuius, id.; men ~ cordis humani, Plin.; cf. Ovid. A. A. 1, 676; — bb) „everf.“ ogs. om Dyrene, vid. Cic. Div. 2, 32; liget. ~ muscae, Plin. 29, 8; ~ altitum semina depascentium, id. — improbitate, adv.: f. und. improbe, not. — improbito, are, v. a., intens. af improbo: høistigen at misbillige el. dædle; vid. Gell. 20, 1.

improbo, [2.in-], avi, atum, 1, v. a.: misbilliger, færfæfter, dædler; — nec approbare, nec impro-

bare etc., Cic. Acad. 2, 30; opp. defendere, id. Div. 1, 33; opp. sequi, id. Acad. 1. c.; men id. Off. 1, 42: improbatum ii quaestus, qui etc.; Curio utrumque improbens consilium, Caes. B. C. 2, 31; cf. Hor. Epod. 5, 8; — ∞ frumentum, Cic. Verr. 3, 76, (fortasse sem flet Varr); men ∞ multorum opera, (ved Synäfer: retning af fortasse), id. Font. 4; — men poet.: Improbatus has pastor, (spetter derover), Ovid. Met. 11, 521; — egf. absol.; inde invidunt humiliores, vident superiores, improbat boni, Quintil. 11, 1, 17; cf. Caes. B. C. 1, 32; — not.: af partic. improbatum, 3, fem adj.: flet, fortaselig, er superl. improbatissimus, Gell. 18, 13, (in lemmate). — improbatus, 3, demin. af improbus, men atene etbiff: neget flet, lidt svag, edf.; — finge tamen te Improbulum, Juvenal. 5, 73.

improbus, [2.in-], 3: flet cf. daarlig i sit Slags; df. D) „egentl.“: af en flet (ydre cf. physiff) Veffaffenhet; navnlf. egf. uden Maal og Maade, ubyre, edf.; — si quae improbae sunt merces, Plaut.; ∞ panis, Martial. 10, 5; improbiores (postes), quam etc., Plant. Most. 3, 2, 139; — ∞ mons, (ubyre), Virg. Aen. 12, 687; figel. ∞ villus barbarum, Plin.; men improbiior imber, (oppon. pluviae minutae), Senec. Qu. N. 4, 4; — II) „fig.“: meraff flet, fortaselig, ureelig, fræt, ugodelig, edf.: A) em Persener; — improbi esse hominis et perfidiosi, dicere, quae etc., Cic. d. Or. 2, 73; men id. ibd. 1, 46: populum inflammare in improbos, etc.; men id. Brut. 62: longe post natos homines improbissimus; ∞ anns, Hor.; cf. id. Ep. 1, 7, 63; — ab ingenio est improbus, Plaut. Truc. 1, 3, 59; quum in me tam improbus fuit, Cic. Att. 9, 15; — „poet.“ egf. c. gen., Stat. Theb. 7, 300; — bb) df. egf. „overf.“ om Dyrene; faal. ∞ anguis, Virg. Ge. 2, 331, (graadig cf. flugen); — B) em Ting og em Begreber; — improbo fraciundus Adria, Hor. Od. 3, 9, 22; men Virg. Aen. 10, 727: ∞ ora (leonis); men ∞ oris homo, Suet.; cf. Quintil. 11, 3, 160: faciem tanquam improbam facere, (neml. ved at guide det reddt); ∞ divitiae, Hor. Od. 3, 21, 62; — vos estis perditii ∞ ingenio improbo, Plaut. Pseud. 1, 2, 16; ∞ facta, id., dicta, verba, carmina, Ovid.; — mala et improba defensione uti, Cic. Verr. 2, 41; men quo improbiior est adulatio, hoc citius expugnat, Senec.; — bb) egf. undert. „overf.“ o. uden dækkende Tilbagr.; faal. Virg. Ge. 1, 115: labor omnia vicit Improbis, (utrættelig Anftængelse).

improcerus, [2.in-], 3: ifte bei, nanfeelig; (efterang. Drd); ∞ pecora, Tac., corpora, Gell. — improcreabilis, c, [2.in-], procreo: fem ifte fan flabes, materia, Appul. — improfessus, [2.in-], 3: I) medial: fem ifte bar giert Angivelte, (navnl. af fin Stand), Dig.; cf. Suet. Dom. 12; — II) fild. egf. pass.: fem ifte er angiven (il Fortællning), Quintil. Decl. — impromissus, [2.in-], 3: ublandet; (eftercl. Drd); ∞ suavitatis (in his versibus), Gell. 12, 4; cf. id. 1, 7. — impromptus, [2.in-], 3: fem mangler Hæftighed cf. Leibes; — impromptus lingua, (med befordrig Talegean), Liv. 7, 4; — egf. „fig.“: imprompto jam Arimino, Tac. Ann. 2, 21. — impropere, [1.in-], adv., ligefem prope: nær, i Hærbeden; ∞ coelo, Tertull. — improperant, [2.in-], adv.: ifte iftende; df. lidt efter lidt, Auson. — impropertus, [2.in-], 3: ifte iftende; df. langfem, Virg. Aen. 9, 798. — improprium, i, n., [2.improprio]: Befæmmelse, Lactant. — Limpropere, [1.in-], are, v. n.: ift derimod; quo si quis impropere sine glomere lini, etc., Varr. ap. Plin. 36, 19. — 2.impropere, are, v. n. e. a., [1.in-], probrum]: bebreider; non impropere illi, Petron. Sat. 38: impropria impropertantium, Vulgat. — impropereus,

[2.in-], 3: fem ifte ift; df. langfem; impropere ducant cui filia sorores (i. e. Parcae), Sil. 3, 96.

*improprie, adv.: uegenlig; ∞ loqui, Gell.; men m. Negation, Plin. 8, 10: haud improprie appellata manu, (em Efterhaendts Snabel); — improprietas, atis, f.: uegenligbed cf. uegenlig Brug; ∞ verbi, Gell. 1, 22; af — improprieus, [2.in-], 3: uegenlig; (efterang. Drd): falsa et impropria ratio, Quintil.; fæde. om Udtrykket: fem ifte uegenlig tilfemmer negen; ∞ verba, id.; ∞ cognomen, Plin.; men maxime improprieus (tropus), Quintil. 8, 6, 37; — b) df. absol. improprium, i, n.: improprium, *δωρον* apud Graecos, vitium est contrarium proprietati; vid. Quintil. 8, 2, 3, (bver egf. anferes Virg. Aen. 4, 419: tantum sperare dolorem); egf. in pl., Quintil. 1, 8, 13, eftere. — impropugnatus, [2.in-], 3: fem ifte bliver forfæret; ∞ civitas, Ammian.

improspecte, adv.: uferfigtigen, Tertull.; af — improspectus, [2.in-], 3: fem ifte sees i Afstand, uferet, Auct. Actn. 339. — improsperare, adv.: ubelidigen, uflyffelig; ∞ cedere, (faac flet ubfaet), Colum.; cf. Tac. Ann. 1, 8; af — improspere, [2.in-], a, um: ubeligt, uflyffelig; — ∞ (fortuna) domi, Tac. Ann. 3, 21; cf. id. ibd. 4, 44, e. 14, 65. — improtectus, [2.in-], 3: ubedækket, uferfæret; (eftercl. Drd); vid. Gell. 13, 27, egf. Ammian. 21, 13.

improvidere, adv.: uferfigtigen; tam improvide dare se in praecipites, vid. Liv. 27, 27; e. — improvidentia, ac, f.: Uferfigtigbed, Tertull.; af — improvidus, [2.in-], 3: fem ifte fcer fig fer; uferudfcerende, uferfigtig; a) c. gen.; ∞ futuri certaminis, Liv. 26, 39; improvidus consilii (Vitellius), Tac. Hist. 3, 56; improvida hujus mali civitas, Plin.; — b) absol.; ∞ senes et creduli, Cie. Lael. 26; cf. Liv. 22, 19; ∞ mentes hominum etc., Cie. Lig. 6; ∞ pectora, Virg. Aen. 2, 200; ∞ aetas puerorum, Lucr.; — c) e. inf.; ∞ hasta servasse (spatium campi), Sil. 4, 286.

improvisi, adv. af improvisus: uferudfceret, ufermedet, Tertull. — improviso, abl. fem adv.: f. und. flgd. — improvisus, [2.in-], 3: uferudfceret, ufermedet; — ∞ mala araviora, Cie.; cf. id. Tusc. 4, 15; ∞ vis leti, Hor. Od. 2, 13, 19; men Virg. Aen. 2, 182: Improvisi aderunt; men ad improvisa, (fer uferudfceret Tilfælde); Tac. Hist. 5, 16; — compar.: quo improvisior ∞ pestis fuit, id. Ann. 2, 17; — b) abl. improvisi, fem adv.: uferudfceret, ufermedetigen, pludfctigen; — collem improviso occupat, Caes.; cf. Cie. Verr. 2, 71, e. Virg. Aen. 12, 570; — figel. de improviso, Cie. R. Am. 52, Caes. B. G. 2, 3; — figel. ex improviso, Cie. Verr. 1, 13, e. Plaut. Rud. 4, 5, 2.

imprudens, [2.in-], tis, adj.: fem ifte ferudfceret neget, fem intel fermedet, uferberedet; — egf. evidencie, ufyndig; — a) absol.; ∞ atque inopinantes hostes aggredi, Caes.; cf. id. B. G. 3, 29, eftere, e. Cie. R. Am. 8; men horum facta imprudens depulxit, (uden at vide det), Ter. Phorm. 2, 1, 38; cf. id. Hee. 5, 4, 10; men quod ex prima statim fronte dijudicare, imprudentium est, Quintil.; cf. Virg. Ge. 1, 373; — compar., quicquam horum af imprudentioribus (fieri), Senec.; figel. in superl., quae ab imprudentissimis aut aeque fieri videmus, aut peritus etc., id. Ep. 90; — b) este c. gen. obj.: evidencie derom, ufyndig det; ∞ legis, Cie., religionis, Liv., maris, id.; cf. Ter. Eun. 1, 2, 56; — men „poet.“ om Vinfloffen, Virg. Ge. 2, 372: dum frons teres imprudensque laborum; — c) m. Objectsfætning; non imprudens, quum etc., arsurum eum rubie, qua etc., Curt. 8, 8.

imprudenter, adv. af imprudens: naefvædende, uferfigtigen, ubetænksomt, overflet; te nihil temere, nihil imprudenter facturum, etc., Caes. ap. Cie. Att. 10, 8, B; illud imprudenter, si etc., Cie. Acad. 1. 6;

cf. Vell. 1, 2; — compar., ∞ ad flammam accessit, Ter. Andr. 1, 1, 103.

imprudentia, ae, f., [imprudens]: iffe at ferubice, iffe at vide; df. Ifterigtighed, Ubetænksomhed, Overfælse; — ignorere imprudentia etc., vid. Caes. B. G. 4, 27; qui perperam judicassent, quod saepe per imprudentiam fit, etc., Cic. Verr. 2, 23; — egi. c. gen. obj.; ab imprudentia eventus, Liv. 4, 39; men ∞ teli emissi etc., id. d. Or. 3, 39; ∞ locorum, Petron.

impubes, eris o. is, (nomín. impubis, Plin.), adj., [2.in-, pubes]: sem endnu iffe bar Stæg, endnu iffe mandbar; — puer impubes, Ovid.; men puer impubis, Plin. 23, 64; filium ejus impuberem etc., Cic. Catil. 1, 6; cf. Virg. Aen. 5, 546, o. Hor. Od. 2, 9, 15; men impubem pubescere, Lucr. 5, 672; men impubes (acc. pl.) elegisse, Liv. 2, 13; impubium capillus, Plin.; impubem malas (acc. graec.) Lyxum, Sil.; — II) „everf.“; A) om Ring og Begreber; — ∞ corpus, Hor. Epod. 5, 13; ∞ malae, Virg.; ∞ anni, Ovid.; — B) em Persøner: sem endnu lever ugift; qui diutissime impubes permanserunt, Caes. B. G. 6, 21. — impubescens, tis, adj., [1.in-, pubesco]: sem verer til; corticem ejus (arboris) impubescentem (detrudere), Plin. 23, 64.

impudens, [2.in-, tis, adj.]: sem iffe skammer sig, skamløs, uferfammet; — pudens impudentem (fraudasse dicatur)? Cic. R. Com. 7; men m. Lunc: bene et naviter esse impudentem etc., id. Fam. 5, 12; cf. id. Verr. 2, 78, o. Hor. Od. 3, 27, 19; — ∞ audacia hominis, Ter.; ∞ os, id., mendacium, Cic.; — compar., te nihil est impudentius, Plaut.; ∞ (homo), Cic., sermo, id.; superl., ∞ litterae, id. Att. 7, 2; ∞ oratio, Ter. Andr. 4, 1, 10.

*impudenter, adv.: skamfæst, frætt, uferfammet; — ∞ facere, Cic. Fam. 5, 12; — compar.: multo impudentius (sc. dictum), id. ibd. 9, 22; superl., ∞ mentiri, id. Verr. 1, 7; o. — impudentia, ae, f.: Skamfæshed, Ifterfammethed; — impudentia atque audacia fretus, Cic. Flacc. 15; cf. id. d. Or. 1, 38; men ejus animi aut ejus impudentiae est? Caes. B. C. 3, 20; scribendi impudentiam (suscipere), Cic. Orat. 71; — [impudens].

*impudice, adv.: utugtigen, Tertull.; superl., ∞ vivere, id.; o. — impudicitia, ae, f.: Utugt el. Ifterigtighed el. Ifstæthed; — impudicitiam alicui opprobare, Plaut., oblectare, Tac.; cf. Suet. Aug. 71; af — impudicus, [2.in-, 3]; eprel.: skamfæst el. uferfammet, facinus, Plaut. Rud. 2, 3, 62; — II) df. utugt el. utugtig, mulier, Cic.; cf. id. Catil. 2, 10: omnes impuri impudicique; — compar., Plaut. Cure. 1, 1, 52; superl., Cic. Phil. 2, 28; — B) df. „everf.“: ∞ digitus, (Mitfingeren), Martial. 6, 70; — men ∞ odor urcei, id. 12, 32, (bæslig Stank deraf).

impugnatio, onis, f., [impugno]: Bøsthermelse, Cic. Att. 4, 3. — 1. impugnatus, 3: partie af impugno. — 2. impugnatus, [2.in-, 3], adj.: nangeben, nanfægtet, Gell. 1, 6.

impugno, [1.in-, avi, atum, 1, v. a.]: kæmpende at trænge frem derimod, at angribe, at bekæmpe: I) „egenl.“ i Krigsfægtet; — ∞ terga hostium, (falde Riiden i Høggen), Liv. 3, 70; egi. ub. acc.; nostri... acrius impugnare coeperunt, Caes. B. G. 3, 26; — II) „everf.“ fra Krigsfægtet: angriber el. bekæmper (naavn. en Modstander i Statsfægtelsen), Suet. Caes. 21; ligel. ∞ dignitatem alicujus, Cic., Hirt.; men quae (malevolentia) te impugnare auderet, Cic. Fam. 3, 12; — egi. i Retsfægtet; quae in aliis litibus impugnarunt... in aliis defendunt, etc., Quintil. 2, 17, 10; ∞ caput filii, id.; egi. absol.: tempus impugnandi etc., Cic. Quint. 2; — egi. „alm.“: ∞ finitionem (bestride), Quintil.; cf. Ovid. Met. 5, 151; — men ∞ aliquem beneficiis, (søge at forgive), Suet. Calig. 3.

*impulsio, onis, f.: Støden el. at støde derpaa el. dertil; df. I) „egenl.“ el. sem yere Indvirkning: Stød, Rykkelse; — aliqua impulsione vehementi (labefactari et frangi), Cic. Univ. 5; — II) „fig.“: indre Tilskyndelse el. Tilboielighed, lidenskabelig Drift, Cic. Inv. 2, 5 o. 6; — B) „bef.“: ad hilaritatem impulsio, (sem rhetorisk figur), Cic. d. Or. 3, 53, Quintil.; o. — impulsor, oris, m.: der ligesom giver Stødet dertil; df. „fig.“: sem tilskynder el. opmuntrer dertil; — snasor el. impulsor profectiois meae, Cic. Att. 16, 7; me impulsore, (etter min Tilskyndelse), Ter.; cf. Cic. Vat. 10, o. Tac. Hist. 4, 68; — [impello].

1. impulsus, 3: partie af impello. — 2. impulsus, us, m., [impello]; ligesom impulsio: Støden el. Stød derimod el. derpaa; df. I) „egenl.“: Stød el. Sammenstød; egi. Støden el. Dragen el. Bevægelse fremad; — impulsus scutorum, conflictu corporum, Cic. Caeec. 15; cf. id. N. D. 2, 12; — qui (sonus) impulsu motuque orbium conficitur, id. Somn. Scip. 11; cf. Virg. Aen. 8, 239; men ∞ turbæ, (Kølletrængsel), Suet.; — II) „fig.“: Tilskyndelse el. Opmuntring (udenfra), Jærfærelse; — ne civitas eorum impulsu deficeret, Caes. B. G. 5, 25; cf. Cic. R. Am. 37; — egi. indre Drift el. Tilskyndelse el. Jærfærelse; impulsu libidinum etc., Cic. Somn. Scip. 9; temeritatis impulsus (pl.), Val. Fl. — impulvereus, [2.in-, 3]: uden Støv; df. „everf.“: uden Meie, let vunden, victoria, Gell. 5, 6.

impunctus, [2.in-, 3]: uden Puncter el. Priffer, crystallum, (d. c. rent, upletet), Appul. — impune, adv., [eprcl. neutr. af fige.]: uden Tab el. Støde el. Nære; df. ufrættet el. upaatalt; — ut impune in otio esse possemus, Cic. Agr. 2, 4; cf. Hor. Od. 1, 31, 15; men ∞ Erravere juzis, (uden at giere hinanden Støde), Virg. Aen. 11, 131; cf. Hor. Od. 1, 31, 15; men id. A. P. 381: ne risum tollant impune, (upaatalt); ligel. Cic. Fin. 2, 17: poterat autem impune (sc. negare factum); — ∞ habere el. abire, (somme ufrættet derfra), Ter. Eun. 5, 2 o. 7; cf. Tac. Ann. 3, 70; men Cic. Fam. 3, 72: nec se impune latitum (furta sua); men id. Att. 1, 16: (ut ei) impune sit, si etc., (at han iffe kan frætt derfor); men dicta impune erant, (bleve ufrættede), Tac.; — compar., quo impuniis dicax esset, Cic. Quint. 3; cf. id. Deiot. 6; superl., impunissime, Plaut. Poen. 1, 3, 2; — not.: archaisk egi. imporne, Cato ap. Fronton.

*impunitis, e, [2.in-, poena]: ufrættet, fri for Straf; (sem adf. rimel. alene eferel.); thi impune, Ovid. Met. 11, 67, o. paa signende Steder, er adv.; f. ind. impune; — impunem me fore, Appul.; mulier impunis rediit, Solin., inc.; df. — impunitas, atis, f.: Frihed el. Sifferhed for Straf, Straflesshed; — ∞ peccatorum, Cic. Tusc. 4, 20; cf. id. Mil. 16 o. 31; men impunitate (tua: naar du bliver ufrættet), Liv. 8, 7; men impunitas a judicio, a sermone, vid. Cic. Rab. Post. 10; impunitatem dare alicui, id., promittere, Tac.; — ∞ gladium, (ufrættet Myrteri), Cic. Phil. 1, 11, flagitiorum, id. Pis. 9; men Tac. Ann. 3, 60: licentia atque impunitas asyla statuendi; men ∞ quaedam dicendi, (Overgiveness i Jærfægtet), Cic. Brut. 91.

impunitus, adv., ligesom impune: ufrættet el. upaatalt; — aliis ne dolere quidem impunito licere, Matius ap. Cic. Fam. 11, 28; af — impunitus, [2.in-, 3]: ufrættet, upaatalt, fri for Straf, fri; — hanc injuriam... inultum impunitamque dimittere, Cic. Verr. 5, 58; cf. id. d. Or. 1, 52; ∞ mendacium, id. Plane. 11; — nisi multorum scelera impunita uissemus, Cic. Off. 2, 8; cf. id. Catil. 1, 7; — compar., quo impunitior sit (libido Appii) etc., Liv. 3, 50; cf. Hor. Sat. 1, 7, 105.

impure, adv. af impurus: urent el. smudfagen;

df. *fig.*": skændigen, skammelig; — ∞ atque flagitiose vivere, Cic.; cf. id. Phil. 2, 21; — *impurissime* ab aliquo despicit, id. Att. 9, 12. — *impurgabilis*, [2.in-], e. ifte til at rense; — df. *fig.*": ifte til at retfærdiggjøre, Ammian.

impuritas, atis, f.: Urenhed, Smudsighed; df. *fig.*": Skændighed, skammelig Beskæft; — in pl., Cic. Phil. 2, 3; — *impuritia*, ae, f.: = *figd.*; ligel. in pl.: Tuas impuritas traloqui etc., Plaut. Pers. 3, 3, 7; e. — *impuro*, avi, atum, 1, v. a.: gier uren, tilsmudset; df. *alleg.*": utrum etc., an ipse pecuniam impuravit? Senec. Ep. 87; — II) df. partic. *impuratus*, 3, sæv. fem adj. e. *fig.*": umoralst, uren el. smudset, infamt; df. fem *comitit* Skædsærd: *Impuratus* me ille ut etiam derideat? Ter. Phorm. 1, 3, 64; ligel. ∞ belua, Plaut.; — ligel. in superl., id. Rud. 3, 1, 46; — [af *figd.*].

impurus, [2.in-], 3: uren el. smudset; vid. Ovid. Ib. 223: *impurae matris* ... ab alvo; — II) efstet *fig.*": moralst smudset el. hæslig, gemeen, infamt, forbyrret; — O hominem impurum, (hvilstet Skarn!) vid. Ter. Ad. 2, 1, 28; cf. Cic. Catil. 2, 10; ligel. id. R. Com. 7: persona illa lufulenta, impura, etc.; men m. Negation, Ter. Heaut. 4, 1, 16: anus haud impura, (ret skiffelig el. erdentlig); cf. id. Eun. 2, 2, 4; — compar., quis illo maledico impior? Cic. Phil. 3, 6; superl., Pseud. Cic. p. Dom. 18; — B) egf. om Ting og Vægreber; ∞ animus, Sall. Catil. 15; ∞ mores, Catull. 108; ∞ historia, Ovid. Trist. 2, 116; ∞ medicamina, (i. e. venena), Flor. 2, 20; men quid impurius, quam etc.? Quintil. 9, 2, 80.

imputatio, onis, f.: Beregning, Regnskabspost; in pl., Dig.; — *imputativus*, 3: tilregnende, beskyldende, Tertull.; e. — *imputator*, oris, m.: som tilregner; — df. *fig.*": ∞ beneficii, (som anlaaer en Velgierning voit), Senec. Benef. 2, 17; — [imputo]. — 1. *imputatus*, 3: partic. af *imputo*. — 2. *imputatus*, [2.in-], 3: ubeftaaen, buxus, Plin.; cf. Hor. Epod. 16, 11: Et imputata floret usque vinea.

imputo, [1.in-], avi, atum, 1, v. a., eprdel.: renser, bringer i det Rense; df. D. *egentl.*: beregner, bringer i Regning; — villici servi longe plus seminis jacti imputant, quam quod severint, Colum. 1, 7; — egf. e. dat.; ∞ sumptus alicui, (føre nogen Regifterne til Regning), Dig.; cf. Plin. Ep. 10, 52; — egf. *alleg.*": hoc non imputo tibi in solutum, Senec. Ep. 8; cf. Martial. 5, 20: Qui nobis pereunt et imputantur (soles, i. e. dies); — II) *fig.*": tilregner el. tilfrider, alicui aliquid; aa) som Dieneste el. Jørtieneste; ∞ alicui officium, Senec., beneficium, Phaedr. 1, 22; — b) df. imputare aliquid, (giere sig en Jørtieneste deraf); — nec data (munera) imputant, Tac. Germ. 21; imputare perfidiam, (beraabe sig derypaa, neml. som Jørtieneste), id. Hist. 3, 86; — f. acc. fundes egf. acc. e. inf., egf. quod, (egf. si, f. nedenf.); — dolo a se flexos etc., imputavit Civilis, id. ibd. 5, 21; imputant, quod etc., Plin. Ep. 8, 21; men absol., id. Pan. 21: copiam tui, non ut imputes, facis; cf. Suet. Ner. 36; — bb) som Jøil el. Brøder; — natumque ... imputat illis (sec. occisum), Ovid. Met. 2, 400; cf. id. ibd. 15, 170; ligel. cui caedes imputanda sit, Quintil.; tibi imputabis, si etc., (du vil anklage dig selv), Plin. Ep. 6, 10; men Tac. Agric. 27: prospera omnes sibi vindicant, adversa mihi imputantur; — c) som Jøeraring el. Gave, d. e. tilføder el. stienfer; Imputet et nobis otia parva, roga, (at han stienfer mig el. min Bøg en fort Tid), Martial. 4, 83; cf. id. id. 12, 18; men certamen hoc erit, quis mihi plurimum imputet, Tac. Hist. 1, 38.

imputresco, [1.in-], trui, 3, v. n. intens.; df. quam imputruit (oleo mus: er raadnet el. opfødt deri), Colum. 6, 17. — *imputribilis*, e, [2.in-],

putresco]: urviskelig, uforgængelig, Hieronym.; — df. adv. *imputribiliter*, Augustin.

imulus, 3, demin. af *imus*: den nederste el. underste; mollior ... *imula* oricilla, Catull. 25, 2; (cf. Cic. Qu. Fr. 2, 13: auricula infima molliorem etc.). — *imus*, 3: f. nad. inferus.

1. in, (archaisk egf. endo o. indu, Enn., Lucr., e. A.), praepos. e. abl. o. acc., (best. m. *de* o. *ex*), betegner dels Jvile deri el. derypaa, dels Bevægelse deri el. derind el. indad, (da det medføttes ex); — emtr. vort: ind, i, til, paa, efter, øst.; 1) e. abl.; A) i Nummet; — sedere in rostris, Cic.; quae res in castris nostris gererentur, Caes. B. G. 2, 26; in illa domo etc., Cic. d. Senect. 11; men habere coronam in capite, in collo, id. Verr. 5, 11; sedere in equo, id., in leone, Plin.; in eo flumine pons erat, (var lagt deryver), Caes. B. G. 2, 5; locare castra in limite, (paa Grændsefoden), Tac. Ann. 1, 50; — in barbaris (iblandt dem) etc., Caes. B. C. 1, 61; men Liv. 25, 16: qui in Brutis praerant, (i det Brutistte); — undert. egf. hos Stedsnaevne; faal. in Piraeo etc., Ter. Eun. 3, 1, in.; in Cajeta ... et Brundisii, Cic. Att. 8, 3; cf. Caes. B. C. 2, 18; — B) i Tiden, neml. m. Genfyn paa en Varighed: i el. imedens, under, i Vøbet deraf, øst.; — in diebus paucis, Ter. Andr. 1, 1, 77; cf. Sall. Catil. 48; men in acetate, qua etc., Suet. Caes. 73; faal. egf. in eo quidem anno, (i Vøbet af det Aar), Cic. Off. 3, 25; in tota vita inconstans, id. Tusc. 4, 13; — bb) beritl mærkes; a) in tempore: til rette Tid, i Tide, beftemmeligen; (hos Cic.: tempore); — spreta in tempore gloria interdum emulatio redit, Liv. 2, 17; cf. Ter. Phorm. 2, 4, 21; — b) in praesentia, v. in praesenti: for nærværende Tid, netop nu, i Diebliffet; egf.: under disse Omftandigheder; — non solum in praesentia, sed etiam postero die etc., Cic. Tusc. 5, 35; cf. Liv. 21, 37; — c) hos gerund. o. fut. partic. pass. om en Tids Varighed: under el. i el. ved; — ut distrahat in deliberando animus, Cic. Off. 1, 3; cf. Cic. Fam. 2, 6; men in quaerendis suis etc., Caes. B. G. 2, 21; cf. Cic. Catil. 3, 3; — C) om andre Jørpøder, hvori nogen (el. noget) tænkes at befinde sig; emtr. vort: i el. under el. ved; — in summo timore omnium etc., Cic. Cluent. 8; cf. id. Catil. 2, 8, o. Caes. B. C. 3, 31; men esse in vitio, Cic. Off. 1, 7, (handle urigtigen); cf. id. Fin. 5, 11; men quo in loco res esset, (hvortledes det stod til), Caes. B. G. 2, 26; cf. Liv. 37, 11; — in summa, Cic. Qu. Fr. 2, 16, egf. in omni summa, id. ibd. 3, 5, (i det Høje); — in parte, egf. ex parte, (delsvis, tilføds), vid. Liv. 11, 9; ligel. quod mihi in parte verum videtur, Quintil.; — bb) ved Betegnelsen af en Mængde: iblandt, imellem, øst.; — Thales ... sapientissimus in septem, Cic. Leg. 1, 11; peto, ut eum ... in tuis habeas, id. Fam. 13, 56; habere (el. duere) aliquid in bonis, in malis, (høfde el. anføder derfor), id.; cf. Liv. 27, 12; — II) e. acc.; A) i Nummet; 1) om en Bevægelse (el. e. verbis motus): ind deri, den dertil, øst.; — migrare in domum veterem e nova ... in novam e veterem etc., Cic. Acad. 1, 4, (*alleg.*"); men a te ipso missi in ultimas gentes, id. Fam. 15, 9; — dog egf. ubert. hos collocare, ponere, etc., (f. in e. abl.); — prius me collocavi in arbore, Plaut. Aul. 4, 8, 6; cf. Caes. B. G. 1, 18, egf. id. ibd. 4, 19; ligel. Liv. 29, 19: pecuniam in thesauros reponi; cf. Cic. Tusc. 5, 5; — navnlf. egf. om en Bevægelse i Veiret: op til, op imod, op paa, øst.; quid nunc supina sursum in coelum conspiciat? Plaut. Cist. 2, 3, 78; cf. Cic. Lael. 23, o. id. d. Or. 1, 53; — 2) om en blot Retning derimod; emtr. vort: efter el. imod, øst.; — Belgae spectant in Septentriones etc., Caes. B. G. 1, 1; cf. Tac. Agric. 10; men in laevum, (til el. paa Venstre) etc., Stat.; — faal. egf. m. tilføjet versus; vid. Caes. B. G. 7, 8,

e. Sall. Catil. 56; — B) i Tiden; — dormiet in lucem, (opad Dagen), Hor. Ep. 1, 18, 34; cf. Tac. Germ. 22; saal. vgl. Plin. Ep. 4, 9: dicere in noctem, (ind i Natten); — idutiae in centum annos factae, (fer el. paa 100 Aar), Liv. 7, 20; (invitare aliquem) in posterum diem, Cic. Off. 3, 14; men in omne tempus, (fer steds), etc., id. Fam. 5, 15; — in multum diei (stare in arie), Liv. 27, 2; — vgl. tilføies usque; in illum usque diem servati, Quintil.; in serum usque etc., Suet. Oth. 11; — b) hørtil mærkes endnu de adverbialt Udtryk: in posterum, (egf. in posteritatem), vgl. in futurum, (i el. fer Eftertiden, edf.; opp. in praesentia); vid. Cic. Catil. 1, 9, id. ibd. 4, 5, e. Liv. 30, 17; — in perpetuum, vgl. in aeternum, (for steds); iccirco tibi (cum) amicum in perpetuum fore, Cic. Verr. 1, 30; cf. id. Fam. 13, 4; — in tempus: fer Siebliffet, fer en fort Tid; in tempus conficta etc., Tac. Ann. 1, 37; men id. ibd. 6, 11: ne etc., in tempus deligebatur, qui etc.; — C) i andre Forholde, hørti en Retning el. Veining el. Stræben er rænsfælg; emtr. vort: til el. imed el. efter el. ever, edf.; — quod est in philosophos dictum, (em dem), Cic. Off. 1, 9; cf. id. d. Or. 2, 86; — indulgentia in liberos nostros, (imod dem), id.; cf. id. N. D. 3, 34; men id. Leg. 1, 10: quaecumque est hominis definitio, eadem in omnes valet; — quem fortuna in id certamen legeret, Liv. 21, 42; men Plin. 15, 1: multis fortuna parit in poemam; — Rhegium in praesidium missa legio, Liv. 28, 28; in utramque partem disputare, Cic. Off. 3, 23; in optimam partem cognosci, id. ibd. 2, 12; quae in rem sunt, (det Nyttige), Liv.; cf. id. 37, 15; servilem in modum (cruciari: paa Slavers Vis), Cic.; men vaticinantis in modum, (ligesom en Epaa-mand), Liv. 5, 15; — in ea ipsa verba, quae etc., (judicium accipere), Cic. Quint. 20; liget. in haec verba, Liv.; in has leges (pax data etc.), id. 33, 30; — binos censors in singulas civitates describere, Cic. Verr. 2, 53; cf. Liv. 2, 33; — bb) hørtil mærkes endnu: a) Adverbialudtryk: in universum, i det Hele, almindeligen, aestimare, Tac. Germ. 6; cf. id. ibd. 5, e. Liv. 9, 26; — liget. in totum, Colum.; vgl. in plenum, Plin.; — virtutem alicujus in majus celebrare, Sall. Jug. 73; in melius, in pejus (se habere), Cels.; in deterius, Tac.; in incertum, (paa det Uvisse), Liv. 43, 12; men in tantum, (i en flig Grad, saa høifælg), id. 22, 27, e. Virg. Aen. 6, 876; men m. correlat. in quantum, Vell. 2, 43, e. Ovid. Met. 11, 71; — ut simul in omnia paremur, Quintil.; cf. Vell. 2, 13; — dare in antecessum, (forud), Senec. Ep. 118; — b) høt esse o. habere saader i undert. e. acc. for at betegne en Retning el. et Maal el. en Føienst. osv.; — in eorum potestatem portum futurum etc., (vilste femme i deres Besiddelse), Cic. Verr. 5, 38; liget. optimam rem publicam ... quae sit in potestatem optimorum, id. Leg. 3, 17; cf. id. Div. in Caecil. 20; — eequid in mentem est tibi, (falder dig noget ind)? Plaut. Bacch. 1, 2, 53; — adesse in senatum jussit etc., Cic. Phil. 5, 7; — facito, in memoriam habebas ... te etc., Plaut. Poen. 5, 1, 108; cf. Liv. 22, 25: magistrum equitum ... prope in custodiam habitum; f. vgl. Tac. Hist. 1, 87; — vgl. undert. høt andre Verber; saal. Cic. Phil. 3, 4: se provinciam Galliam retenturum in senatus populi que Rom. potestatem; — III) i Sammensætninger assimilerer dette in ordentl. sit „n“ m. d. flgd. „l“, „m“, „r“; saal. illabor, immitto, irumpo; serau „b“ o. „p“ bliver i- til im-; saal. imbiho, impello; — b) efter Verbet's Bemærkelse betegner dette in dels en Øvels el. Væren paa Stedet, dels en Bevægelse el. Retning derimod; vid. inesse, inferre, etc.

2.in., praepos. insep., [svær til Græfvernes dæ-
el. a priv., eg betegner Negationen af det derm. for-

bundne Ord, ligesom d. germaniske un-, o. vort u-
(i. ifte); vgl. assimiliterer det sit „n“ m. d. flgd. „l“,
„m“, „r“, men seranderer det til „m“ seran „b“ o.
„p“; — saal. illiberalis: nævel, inimicus: umildt, im-
par: ulige, osv.

inabruptus, [2.in-], 3: næfven, ubrættet, ca-
tena, Stat. — inabsolutus, [2.in-], 3: ufærdigt,
ufærdstændig, Appul. — inaccensus, [2.in-], 3:
uantændt, igned, Sil. — inaccessibilis, [2.in-],
e: hørtil man ifte kan femme, utilgængelig; mare
scopulis inaccessum, Plin.; ∞ montes, id.; cf. Virg.
Aen. 7, 11. — inacresco, [1.in-], ere, v. n.: =
acresco, Tertull. — inaccusatus, [2.in-], 3:
naufslaget, Tertull. — inacesco, [1.in-], acui,
3, v. n. intens.: at blive meget fur, stærkt at furne el.
at furne; quod (lac) velis inacrescere, Plin.; — II)
„overf.“ el. „alleg.“: Hæc tibi ... inacescant, (maatte
engang fortyde dig hinfælgende), Ovid. Rem. 307.

Inachides, ae. m.: f. und. 2.Inachus. — Ina-
chis, idis, f., e. Inachus, 3: f. und. 1. o. 2.Ina-
chus. — 1.Inachus (i), i, m., *Inachos*: fæd ved
Argos el. i Argolis paa Peloponnesus, Plin. 4, 9,
Ovid. Met. 1, 583 o. 612 flgd.; — B) ff. 1) Inachus,
3: benævnt efter fæderen Inachus, undae, Val. Fl.;
vgl. benævnt efter Søen Verna ved Argos, Lucan.; —
2) Inachis, idis, fem. adj.: = fræ., ripa, Ovid.
Met. 1, 640. — 2.Inachus (i), i, m., *Inachos*: d.
ælfæste R. i Argos, fæder til Io og til Phoroneus;
vid. Hor. Od. 2, 3 o. 3, 19, vgl. Ovid. Met. 2, 583 flgd.;
— not.: fæderens Sammenblanding af 1.Inachus
hermed vid. Hygin. praef.; — B) ff. 1) Inachides,
ae. m.: en Søn el. Efterfømmer af R. Inachus; fæd.
vgl. en Argiver; — 2) Inachides, Ovid. Met. 1, 753, i. e.
Epaphus, (Søn af Io); men ibd. 4, 790: Inachides,
i. e. Perseus, (Datterføn af Argiverkongen Aetionus);
— pl. Inachidae: Argiverne, Stat.; — 2) Inachis,
idis, f., se. filia, (i. e. Io), Ovid. Met. 1, 611; — b)
Inachides, i. e. mulieres Argivae, Claudian.; — 3)
Inachus, 3: benævnt efter R. Inachus, juvenea,
Virg. Ge. 3, 153, (i. e. Io); men ∞ Argi, (høt R.
Inachus regerede), id. Aen. 7, 2-6; — b) „pect.“ vgl.
argivus el. graecus, urbes, id. ibd. 11, 286, litus, Ovid.
Fast. 5, 656; — not.: Inachus, 3: argivus, pubes,
Stat. — inactuosus, (2.in-), 3: uvirksom, Au-
gustin. — inactus, 3: partit. af inigo.

inade-: de saal. begyndende Ord f. und. inace-
— inadfectatus, 3: f. und. inaffectedatus. — ina-
dibilis, e, [2.in-, 2.adeo]: utilgængelig, Sidon. —
inadp-: de saal. begyndende Ord f. und. inapp-
— inad-: de saal. begyndende Ord f. und. inass-
— inad-: de saal. begyndende Ord f. und. inatt- — in-
adulabilis, [2.in-], e: semikke lader sig vinde ved Smig-
ger, iudex, Gell. 14, 1. — inadustus, [2.in-], 3:
uførbrændt, usædet; ∞ corpus, Ovid. Her. 12, 93.

inaedificatio, onis, f.: Byggen el. at bygge
derpaa el. derover; (afene remsit om den Grubende,
der stæter Dagen paa Maanden); vid. Plaut. Mil. gl. 2,
2, 55; af — inaedificatio, [2.in-], avi, atum, 1,
v. a.: bygger deri el. derpaa el. derover; m. in (e.
abl., fæd. m. in e. acc.), vgl. m. supra, osv.; — 1)
„egenl.“: inaedificata in muris ... moenia etc., Caes.
B. C. 2, 16; men quae in loca publica inaedificata
... privati habebant, Liv. 39, 41; ∞ supra pilas,
Dig.; cf. Hirt. B. G. 8, 9; — B) „bef.“ vgl. a) ligesom
tilbygget, d. e. spærret ved at bygge; ∞ vicos pla-
teasque, Caes. B. C. 1, 27; cf. Liv. 41, 45: portae in-
aedificatae; — b) bebygget, locum, Dig.; — II)
„overf.“: inaedificata superne nubila, (ligesom ø-
taarnede), Lucr. 6, 264; men Senec. Consol. ad Marc. 2:
(laborem alicui) imponere, et ut ita dicam inaedi-
ficare, (lægge endnu mere dertil).

inaequabilis, [2.in-], e: ulige el. ujevnt; ∞

locus campester, Varr.; ∞ percussus venarum, Plin.; — II) „fig.“: haec inaequali varietate distinguimus, Cic. Part. or. 1; df. — inaequalitas, atis, f.: Uliged, elementorum, Arnob.; e. — inaequaliter, adv.: forskjelligt (i Tiden); ∞ maturescunt ova, Varr.; — II) „fig.“: varie et inaequaliter provinciam regere, (uden Jæstbed), Suet. Galb. 9; ligel. ∞ censuram gerere, id. Claud. 16.

Inaequalis, [2.in-], e: ulige, ujcen; ∞ loca, Tac. Agric. 36; egf. absol. inaequalia et confragosa, Quintil.; men „pect.“: ∞ procellae, (sicut errare Jævet), Hor. Od. 2, 9, 3; — men ∞ calices, id. Sat. 1, 6, 68, (breve hver stienet efter Bæag); ∞ juvenis, Ovid. Her. 4, 29, (med ulige Kræfter); men ∞ autumni, id. Met. 1, 117, (da Veiret er unatigt); — ∞ tonsor, Hor. Ep. 1, 1, 14, (med Lume: sem klipper Haaret stiet); — compar.: f. nedent; superl., inaequalissimarum rerum sortes, (Veeder af de forskjelligste Sager), Suet. Aug. 75; — II) „fig.“: ulige, forskjellig; nihil est ipsa aequalitate inaequalius, si etc., Plin. Ep. 9, 5; — naent, egf. sem er sig selv ulig, vægelsindet, Character-løs, luneful; — Vixit inaequalis, etc., Hor. Sat. 2, 7, 10; illi stulti et inaequales, etc., Senec. Vit. beat. 12.

Inaequalitas, atis, f.: Uliged, forskjellighed, coloris, Quintil., spatiorum, sonorum, id. 11, 3, 43; — egf. in pl., Plin. 2, 70; — II) „bef.“ i Grammatiken: Uregelmaessighed, Anomali, Varr., Gell. 2, 25; e. — inaequaliter, adv.: ulige, stiet, lindre arborem, Colum.; — egf. „fig.“: efter Lume el. Indsætte, alios deprimere, alios extollere, Liv. 37, 53; — [inaequalis]: — inaequatus, [2.in-], 3: ulige; ∞ onus, (paa Bægtfaalen), Tibull. 4, 1, 42; — inaequo, [1.in-], are, v. n.: gier lige el. jevn; haec (opera) cratibus terraque inaequat, Caes. B. C. 1, 27.

Inaestimabilis, [2.in-], e: sem ifte kan vurderes el. beregnes, uvis, upaalidelig; — nihil inaestimabile, quam animi multitudinis, Liv. 31, 34; — II) „bef.“: A) ifte til at vurdere, uferliguelig, heist fertræffelig; ∞ gaudium, vid. Liv. 29, 32; cf. id. 35, 14; — B) ligesem under enhver Vurdering, (quod nullum pondus habeat dignum aestimatione), vid. Cic. Fin. 3, 6, altf. ringe el. uberydelig; — inaeestimatus, [2.in-], 3: vurderet, uden Foræien; ∞ fundus, Dig. — inaestitu, [1.in-], are, v. n.: at bruse el. fege el. rase deri; faal. e. abl. (prae-pos.), Hor. Epod. 11, 15.

Inaffectatus, [2.in-], 3: unsmilet, oratio, Quintil., color, id., veritas verborum, Plin. Pan. — inaggratus, 3, [1.in-], aggero]: opstætt derever, tellus, Sidon. — inagtabilis, [2.in-], e: uberydelig; ∞ aer, Senec. N. Q. 5, 5. — inagitatus, [2.in-], 3: uberyget; ∞ vastitas maris, Senec. Suas. 1; — II) „fig.“: inagitati terribilibus, Senec. Ep. 75.

Inalbeo, [1.in-], ere, v. n.: at være hvid el. lys; ∞ dies, Appul. — inalbesco, [1.in-], ere, v. n. incl.: at blive hvid el. lys; ∞ venae sub lingua, Cels. — inalbo, [1.in-], are, v. a.: at giøre hvid el. lys; (fer. v. e. cetercl. Drd); vid. Etm. Ann. 6, 22, v. Appul. — inaltesco, [1.in-], ere, v. n. incl.: at blive feld (em Vegemet el. em Lemmerne), Cels. — inalienatus, [2.in-], 3: uferæret, propolis, Scribon. — inalienus, [2.in-], 3: ifte fremmed, Tertull.

Inalpinus, [1.in-], 3: sem boer paa Alperne, gentes, Suet., populi, Plin.; — egf. absol.: Inalpinorum, (sc. populi), Brut. ap. Cic. Fam. 11, 4, Plin. 3, 5. — inaltero, [1.in-], avi, 1, v. a.: at emfatte det ene under det andet, Tertull. — inalto, [1.in-], (avi), atum, 1, v. a.: epheier el. former fphærisk, Appul.; — egf. „overf.“: ∞ humiles, (epheier dem), Paul. Nol.

Inamabilis, [2.in-], e: uelskørdig; df. ube-

hagelig, fertrædelig; „pect.“ egf.: ferhadt el. affkyelig; vid. Plin. Ep. 9, 10; ∞ (homo): fertrædelig el. fedsommelig), Plant. Arch. 4, 3, 3; ∞ feritas, Ovid.; quidam inamabile (sonare: give en hæstlig Lyd fra sig), id. A. A. 3, 289; — „pect.“ egf. em Underverdenen; ∞ regnum (sc. inferorum), id. Met. 14, 590; cf. Virg. Aen. 6, 438: ∞ palus (i. e. Styx); — compar., nihil est inamabilius, quam diligens stultitia, Senec. — inamaresco, [1.in-], ere, v. n. incl.: at blive bitter, at faae en bitter Smag; — Nempe inamarescunt epulae sine fine petita, Hor. Sat. 2, 7, 107. — inamatus, [2.in-], 3: uelstet; df. m. Negation e. „pect.“: Iaccho laud inamatus ager, Sil.

Inambitiosus, [2.in-], 3: jerdingsløs, simpel; ∞ rura, Ovid. Met. 11, 765. — inambulatio, [2.in-], onis, f.: Spadsferen el. Spadsfering; df. naent, em Taleren: ∞ nulla, (naar han under Tælen bliver staaende i de samme Eper); vid. Auct. ad Her. 3, 15, v. Cic. Brut. 43; — „pect.“ egf. em anden Bevægelse, vid. Catull. 6; — II) „overf.“: Spadsferegang, Sted til Spadsfering, Vitruv. 4, 3, Plin.; af — inambulo, [1.in-], are, v. n.: spadsferer, in viridi opacae ripa, Cic. Leg. 1, 5, domi, id.; egf. absol., As. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 32; men ∞ per muros, Liv. 23, 43. — inamissibilis, e, [2.in-]: uferabelig; ∞ voluntas pietatis, Augustin. — inamoenus, [2.in-], 3: usfredelig, stræffelig, forselig; (poetisk Drd); ∞ regna (sc. inferorum), Ovid. Met. 10, 15; ∞ Coeytus, Stat.

Inanesco, ere, v. n. incl.: at blive tem; (fild. Drd); Ammian, Augustin.; e. — inania, arum, f., cernit Drd f. inanita; Tembed; Ita (aedes) inaniis sunt oppletae atque araneis, Plaut. Aul. 1, 2, 5; — [inania]: — inanilogus, 3, [inania, logos]: sem taler fergeres, Plaut. Pseud. 1, 3, 21.

Inanimalis, [2.in-], e: livløs; (cetercl. Drd); ∞ omnia, (oppon. animalia), Appul. — inanimans, [2.in-], tis, adj.: = frad; aut inanimantia sunt (corpora), aut inanimantia, Senec. Ep. 58. — inanimatus, [2.in-], 3, ligesem frage: uden Liv, livløs; — ∞ res (pl.), Cic.; quae sunt inanimata, id.; cf. id. Top. 18. — inanimentum, i, n., [inania]: Tembed; in pl., Plaut. Stich. 1, 3, 19. — inanimis, e: uden Lænde; ∞ ventus, (sicut ifte blæser), Appul.; — uden Liv, livløs, id.; e. — *inanimus, 3: uden Liv, livløs; inanimum ... quod pulsu agitur externo, Cic. Tusc. 1, 23; cf. id. Acad. 2, 12: inanimum nihil agit, animal agit aliquid; — men Liv. 41, 18: quae inanima erant, (ferligk Gæds) etc.; cf. Tac. Ann. 1, 69; — [2.in-, anima].

Inanio, ivi el. itum, 4, v. a.: temmer el. uds-temmer, gier tem; — Hoc ubi inanitur spatium, Lucr. 6, 1001; cf. id. ibd. 1023; inanit corpora (luna, opp. opplet), Plin. 2, 99; af — inanis, e: tem, ledig, uden Indhold, (opp. plenus); I) „egent.“ el. em ydre Gienstande, em Personer, edl.; — ∞ vas, vid. Cic. Fat. 11; hver egf.: quibus (physicis) inane esse nihil placet; cf. Lucr. 1, 528: pleno ... distinguere inane; men granum inane cassumque, Plin.; ∞ naves, (opp. onustae), Caes.; men vix inedo inanis, (oppon. cum onere), Plaut.; cf. id. Asin. 3, 3, 70; — si pulset inanis (amator: med temme Jænder), Propert.; men homo inanis, (fattig, ferarmet), Plaut.; cf. Cic. Verr. 2, 9; ∞ equus, (uden Hyster), id.; cf. id. Catil. 1, 7; men siccus, inanis, (tørstig og hungri), Hor. Sat. 2, 14; cf. id. ibd. 1, 6, 127; — ∞ litterae, (uden Indhold), Cic. Fam. 6, 22; men ∞ corpus, (afflict, livløst), id. Leg. 2, 18, Ovid.; hver egf. ∞ vulgus, (i. e. Manes), Stat.; ligel. ∞ umbra, Ovid., imago, id.; cf. Virg. Aen. 6, 269; — poet egf. ∞ leo, (en Vævehub), Stat., tigris, id.; — b) egf. m. figd. abl. el. gen.; nulla epistola ... inanis aliqua re utili, Cic. Att. 2, 8; ager ... (tot) aratoribus inaniior, id.

Verr. 3, 52; — ∞ corpus animae, (afflict), Ovid., Propert.; cf. Ovid. Her. 3, 60; — *inane*, *cr.*: inanitas a marsupio, Prudent.; — B) cf. subst. *inane*, *is*, *n.*: det Tømmе, temt Rum; — *vacuum*, quod inane vocamus, Lucr. 1, 410; cf. id. ibd. 331 v. 361, effete, *egf.* Cic. N. D. 1, 23; men Plin. 30, 1: ad inane naturae etc.; — *egf.* in pl.; per inanem (penetrare), Lucr.; cf. Ovid. Met. 2, 506; — H) *fig.* cf. em Pægreber: temt, d. e. uden Indhold, uden Værd, uden Rette; — *quid plenum*, quid inane sit, iudicant (aures), Cic.; men id. Acad. 2, 22: honesti nomen inane esse; cf. id. d. Or. 1, 6; men id. ibd. 3, 2: O inanes contentiones nostras, quae etc.; cf. id. Mil. 31; ∞ spes, *id.*, Virg.; ∞ cupiditas, Cic., causae, Virg., minae, Hor.; men Virg. Aen. 1, 433: tempus inane peto, (alene en Tidses frist); men ∞ tempora (i Hæbrytæ: Brugten af terte Stavelse for lange), Quintil. 9, 1, 21 (Spald.); — ∞ homo, (førsængelig), Sall. Jug. 61; cf. Hor. Sat. 1, 4, 76; men inaniora ingenia etc., vid. Liv. 45, 23; men inflati et inanes, (opp. pressi et integri), Quintil.; cf. Lucr. 1, 640; — b) *egf.* c. gen.; omnia plena consiliorum, inania verborum, Cic. d. Or. 1, 9; cf. id. Mur. 12: quae inanimissima prudentiae reperta sunt; — B) sem substant. neutr., inane, inania: det Tømmе cf. Interfigende cf. førsængelige, *edl.*: — O quantum in rebus inane! Pers. 1, in.; men inane abscondere soldo, Hor. Sat. 1, 2, 113; men in pl., id. A. P. 230; liget. Tac. Ann. 2, 78: inania famae (non pertimescenda).

**inānitas*, *atis*, *f.*: Tømhæd, temt Rum; per inanitate ferri, Cic. Fat. 9; — men inanitate oris (resonare verba), Quintil. 1, 11, 6; *communis* *egf.*: *Mavens* Tømhæd, Plant. Cas. 4, 3, 5; — H) *fig.*: det Interfigende cf. Nuytge cf. Daarlige; circumcisa omni inanitate etc., Cic. Fin. 1, 13; cf. id. Tusc. 3, 2: in summa inanitate (verti), inanitates verborum et inaginum, Gell. 13, 8; v. — inaniter, *adv.*: førgæves, uden Rette; — medicas exercet inaniter artes, Ovid. Met. 2, 618; — men Hor. Ep. 2, 1, 21: memm qui pectus inaniter angit (poeta); quum inaniter et effuse animus exsultat, Cic. Tusc. 4, 6; liget. quum animi inaniter moveatur, id. Acad. 2, 15; — [inanis]: — inanitus, 3: partie. af inanio.

Ināpertus, [2. in-], 3: ifte aaben; — fraudique inaperta senectus, (ifte udfat terier), Sil. 7, 26; — inappāratio, [2. in-], *onis*, *f.*: Mangel paa Tilberedelse, Auct. ad Her. 2, 1; — inapprehensibilis, [2. in-], *e.*: ubegribelig, Tertull. — ināquo, [1. in-], *are*, *v. a.*: gjer el. færvænder til Vand, Coel. Aur. — ināquosus, [2. in-], 3: sem har Mangel paa Vand, Tertull.

Inārātus, 3: partie. af inaro. — *2. inaratus*, [2. in-], 3: uploiet, terra, Virg. Ge. 1, 83, tellus, Ovid. Hor. — inaresco, *arsi*, 3, *v. n. incl.*: at geraade i Brand; arbusculae in igne inardescunt, Plin. 13, 51; — men *poet.* em det færgiftede Mædeben: Nec munus humeris... Hercules Inarst aestuosius, Hor. Epod. 3, 18; — *poet.* *egf.*: at blive ildfæret el. ildred; vid. Virg. Aen. 8, 623; liget. Nunc inardescunt genae (rodme), Senec. Herc. Oct. 251; — H) *fig.* v. *ment.*: at vise sig heftig; at blive heftig el. opbragt; affectus omnis... nisi voce, vultu... inardescat, etc., Quintil. 11, 3, 2; men Tac. Ann. 6, 32: ∞ cupidine vindictae.

Inārefactus, [1. in-], 3: indterret, Plin. 32, 43. — *Inaresco*, [1. in-], *rui*, *v. n. incl.*: at indterres derpaa; *egf.* alm. at indterres; ∞ capiti animalium taedia, (indterres derpaa), Plin.; ∞ in sole, *egf.* ∞ sole, (terres deri); id.; men ∞ fructus ante maturitatem, Colum.; — men sem Drøjspeg; nihil facilius, quam lacrimas, inarescere, Quintil. 6, 1, 27; — men

„alleg.“: liberalitas... ita temperanda, ne nimia profusione inarescat, Plin. Ep. 2, 1.

Inargentatus, [1. in-], 3: færfæret, lamina, Plin., lecti, Dig. — *inargute*, *adv.*, *m.*: Regation: non inargute, (ret færfæring), Gell. 11, 13; af — *inargutus*, [2. in-], 3: ifte færfæring; men *m.*: Regation: non inarguta sententia, Dig. — *Inarium*, *es*, *f.*: D i Tyrænderhavet, ved Røsten af Campanien; vid. Virg. Aen. 8, 716, Ovid. Met. 14, 89, v. A.; (hod. Ischia). — *ināro*, [1. in-], *avi*, *atum*, 1, *v. a.*: 1) indføier el. udføier, fabalia pro stercore, Varr.; ∞ finum, Colum., semina, Plin.; — H) *everf.*: føier el. dyster: ∞ solum, *id.*, agrum, Dig. — *inarticulatus*, [2. in-], 3, em Stammen: udføier el. udføelig, Arnob. — *inartificialis*, [2. in-], *e.*, *arepro*: sem ifte er kunstmæssig, probatio, Quintil. 5, 1, in.; — *cf.* *adv.* inartificialiter: ifte kunstmæssig, uden Kunstføier; — ∞ se gerere in aliqua re, id. 2, 17, 12.

Inascensus, [2. in-], 3: ubeftegen; ∞ locus, Plin. Pan. 65. — *inaspectus*, [2. in-], 3: ufeet, ifte fæet, Stat. Theb. 1, 50. — *inasprensus*, 3, [2. in-], *aspicio*: ufynglig, Auson. — *inassatus*, 3, [1. in-], *assol*: sem er fæet derpaa, el. sem er fæet; ∞ arietinus pulmo, Plin.; — *inassuetus*, [2. in-], 3: *ment.* ∞ equi, Ovid. Fast. 1, 450; cf. id. A. A. 1, 300: ∞ manu etc.; men absol. inassuetum (est: er ifte brøgfæet), c. inf., Sil. 3, 236.

Inattāminatus, [2. in-]: udføimitter, ufræfket, Tertull. — *inattenūatus*, [2. in-], 3: ufermindfæet; ∞ fames, (ufæller), Ovid. Met. 8, 816. — *inattritus*, [2. in-]: sem ifte er fæet el. afæet; ∞ aurum (urabæe), Paul. Nol.

Inaudax, [2. in-], *acis*, *adj.*: ubeftæret, mødes, fæig, Hor. Od. 3, 20, 3. — *inaudibilis*, [2. in-], *e.*: uberlig; ∞ melodia vobis, Censorin. — *inaudio*, [1. in-], *ivi* v. *ii*, *itum*, 4, *v. a.*: herer el. erfæret derbes og ligefem fæligfødes el. fem Rybed; ofteft in tempore perfæ.; — num quid de quo inaudisti? Cic. Att. 6, 1: liget. quae te video inaudisti, id. Fam. 9, 21; men re inaudita, fore etc., id. Balb. 18; liget. *m.* acc. c. inf., Plaut. Aul. 2, 2, 88; — *egf.* *m.* de, *id.* Most. 3, 1, 11, v. Cic. frgm. ap. Non. — *inauditumcula*, [1. in-], *ae*, *f.*: fæden el. fæet Section el. fæet læsning; in pl., Gell. 5, 21.

Inauditus, 3: partie. af inaudio. — *2. inauditus*, [2. in-], 3: sem ifte er fæet berit; *cf.* 1) „alm.“: ubert, ennu ifte bert, (m. Bibeat. af Rybed el. Ufærværlighe); — nihil dicam, aut inauditum vobis, aut cuiquam novum, Cic. d. Or. 1, 31; cf. id. Caecin. 13: novum est, non dico inusitatum, verum omnino inauditum; men insignis quaedam, inaudita, nova magnitudo animi, id. Sest. 39; — H) *abf.*: sem ifte er fæet færet berit el. i Stetten; vid. Tac. Ann. 2, 77, v. Suet. Vitell. 14.

Inauguratio, *onis*, *f.*, [inauguro]: *eprel.*: Indvælfæ; *cf.* *everf.*: Regyndelse, Tertull. — *inaugurato*, *abl.* sem *adv.*: f. *inf.* fæet. — *inauguro*, [1. in-], *avi*, *atum*, 1, *v. n. v. a.*: anføier Augurier, iagtrager Varfler, fæaer af Varfler, fæaer: — ad inaugurandum etc., Liv. 1, 6; men inauguratum est, etc., Plant. As. 2, 1, 11; — men Liv. 1, 36: divine, (tu Epāmand), inaugura, færine possit, quod etc.; — b) *cf.* *inaugurato*, (*eprel.* *abl.* *absol.*), sem *adv.*: efter el. ved Anfælfæ af Augurier; — ∞ consecrare locum, Liv. 1, 44; cf. id. 1, 36; — H) *everf.*: ved Anfælfæ af Augurier at indvie et Sted el. en Persen, at indvie el. inaugurer; — angures jussos adesce... locumque inaugurari, ubi etc., Liv. 3, 20; men id. 30, 26: angur in ejus locum inauguratus est filius; liget. ∞ aliquem flaminem, id. 27, 28; cf. Cic. Phil. 2, 43; — b) *fld.* *egf.* em anden Indvælfæ, Appul.

inaurātor, oris, m., [inauro]: cu fergylfer, Firmic. — I. inaurātus, 3: partic. af inauro. — 2. inauratus, [2. in-], 3, adj.: uden Guld el. Guld-fynffer; ∞ atque illausta mulier, Titin. ap. Charis. — inauro, ire, v. a.: at giøre berende, Lactant.; v. — inauris, is, f., fædv. pl. inaurēs: Dren-fynffer, Plant. Men. 3, 3, 17; cf. Plin. 9, 81; — [1. in-, auri-] — inauritus, [2. in-], 3: uden Dren; — aut inora inauritave (gigni animalia), Gell. 7, 6.

inauro, [1. in-], avi, atum, 1, v. a.: fergylfer, overtræffer med Guld: — laquearia primo inaurata sunt in Capitolio, Plin. 33, 18; inauratam statuum alicui ponere, Cic. Verr. 2, 21; men Ovid. Met. 18: inaurata vestis, (guldbirke); liqel. ∞ palla, Auct. ad Her. 1, 47; — II) overf.: beriger; — te malle a Caesare consuli, quam inaurari, Cic. Fam. 7, 13; liqel. „alleg.“, Hor. Ep. 1, 12, 9; — not.: omni patagio inaurator pavo, Tertull.

inauspicator, adv., f. ind. flgd. — inauspicatus, [2. in-], 3; I) „alm.“: hverved Aufpicierne ere til-fæfattede; ∞ lex, Liv. 7, 6; — b) df. abl. inauspicator, som adv.: uden at have taget Aufpiciet, Cic. Div. 1, 17; — II) „bef.“: ufæfvarfende, ufæfkelig; — ∞ nomen, Plin.; ∞ garrulitas (cornicis), id.; — superl., inauspicatissimum iudicator, (ret hæltes for et meget endt Barfel), c. inf., id. 28, 5.

inausus, [2. in-], 3: iffe til at vore, hvad ingen tør vore; — ne quid inausum ... fuisset, Virg. Aen. 8, 205; audere inausa, Senec. Thyest. 20; cf. Tac. Ann. 1, 42: quid inausum vobis etc.? men Senec. Ep. 91: nihil inausum esse fortunae; — ināversibilis, e, [2. in-, aversus]: uafvendelig, uferanderlig, aeternitas, Appul., (al. inaversabilis), inc. — inb-: de faaf. begynde Ord f. ind. inb-.

incalduus, [2. in-], 3: iffe afkuggen, silva, (hveri der iffe er bugget), Ovid.; ∞ lucus, id. — incalcatulus, [2. in-], 3: ubetrædt, humus, Paul. Nol. — incalresco, [1. in-], calui, 3, v. n. incl.: at blive meget varm el. hed, at gløde vdl.; faaf. em Temperaturren; anni tempore incallescere, Colum.; cf. Liv. 22, 6; egf. om anten Hæce; vid. id. 1, 57: incaluerant vino; men „pect.“: lacrimis incaluisse togam, (nemf. i Serg.), Propert. 4, 7, 28; — II) „fig.“ v. „ment.“: at geraade i Videnfab; at blive begejret; Ipsa quoque incalui (sc. amore), Ovid. Her. 11, 25; cf. id. Pont. 3, 4, 30; men id. Met. 2, 641: Incaluitque deo. — incalfacio, [1. in-], ere, v. a.: epvarmer el. epbeder, Ovid. Met. 15, 733; men om Selen, id. Fast. 1, 919.

incallide, adv.: uden Liit; df. enfeldtgen, men m. Negation: non incallide tergiversari, (ret listigen), Cic. Off. 3, 33; af — incallidus, [2. in-], 3: iffe listig, iffe forflegen; estere m. Negation: non incallidus servus, (ret forflegen el. forftandig), Cic. Cluent. 16; non incallidus in iure, (ret evet el. trygtig deri), Capitol.; men Tac. Ann. 3, 8: incallidus alioqui, (ligeftem, trygtig). — incallo, are, v. a., [1. in-, callum]: giør tythudet, Veget.

incandesco, [1. in-], diui, 3, v. n. incl.: at blive varm el. hed; vid. Ovid. Met. 2, 728, v. id. ibid. 12, 12, egf. Virg. Ge. 3, 479. — incandido, [1. in-], are, v. a.: giør hvid, Firmic. — incānesco, [1. in-], nui, 3, v. n. incl.: at blive hvid; — ornsque incanuit albo Flore piri, Virg. Ge. 2, 71; men spumis incanuit unda, Catull. 63, 13; — men em Alderdommen: quum pigra incanuit aetas, Sil. 3, 328.

incantamentum, i, n., ligefom incantatio v. *ἄγανθος*, epydrl.: Sang derover el. derit; — df. „overf.“: Herferformular; in pl., incantamenta carminum, Plin. 38, 3; — incantatio, onis, f.: = fgd.; pl., ∞ magicæ, Tertull.; v. — incantator, oris, m.: som fortryller el. forberer ved fin Sang el. ved andre Herferfunfter,

Tertull.; af — incanto, [1. in-], avi, atum, 1, v. n. v. a.; epydrl.: at fynge deri el. derpaa; passerem sepiculae incantantem, (f. in sepicula), etc., Appul.; — II) „bef.“: at ufynge el. ufølge en Trylleformular imed negen, at fortrylle el. forberer; — qui malum carmen incantasset, (en Herferformular), Plin. 28, 4, e XII Tabb.; incantata mulier, (fortryllet, forberet), Appul.; men incantata lacertis vincula, vid. Hor. Sat. 1, 8, 49. — incānus, [1. in-], 3: neget hvid el. graa, hvidlig el. graatig, crines, Catull., barba, Colum., caput, vid. Suet. Dom. 20; cf. Virg. Ge. 3, 311; — „pect.“: incana secula, (i. e. multorum annorum secula), Catull. 93, 6.

incapabilis, e, [2. in-, capio]: ufattelig, deus, Augustin. — incapax, [2. in-]: acis, adj.: fom mangler Evne derit; ∞ sacramenti, Prud.; men incapax solvi, (ueplefelig), id. — incāpistro, [1. in-], avi, 1, v. a.: paalægger (negen) Grime el. Tonnie; df. „overf.“: ∞ aliquem malis erroribus, Appul. — incassum el. in cassum: f. ind. cassus. — incaste, adv.: f. ind. incede. — incastigatus, [2. in-], 3: uftraffet, udrædet, Hor. Ep. 1, 10, 45.

incaute, adv.: uferfigtigen; stulte omnia atque incaute (sc. agere), Cic. Att. 7, 10; incaute et inconsulte (pugnare), Liv. 7, 15; — compar., ∞ murum subire, id. 21, 7; men Plin. Ep. 1, 15: nusquam incautus, (med større Tryghed); superl., Augustin.; v. — incautela, ae, f.: Uferfigtighed, Sallian.; — [af flgd.].

incautus, [2. in-], 3; I) „alm.“, v. ligefom act.: ubetantum el. ubelindig el. uferfigtig; — hunc hominem incautum el. rusticum etc., Cic. R. Am. 7; cf. Caes. B. G. 6, 30; men minime incautus patronus, Cic. Brut. 70; — incautus ad credendum pavor, Liv. 9, 12; — compar., juvenia incautiorem etc., id. 30, 13; superl., Sidon.; — b) egf. m. ab, egf. e. gen.; — incautus a fraude etc., Liv. 40, 5; incautusque sui, Stat.; — II) „bef.“ egf. ligefom pass.: hvoerfor man ifte tager fig iagt, uferufet, ufifter, farlig; — quod neglexeris, incautum atque apertum habes, Liv. 25, 38; liqel. iter ... hostibus incautum, Tac. Ann. 1, 50; cf. Lucr. 6, 390, v. Propert. 2, 4, 14. — incavo, [1. in-], are, v. a.: at udbule, aliquid, Colum.

incedo, [1. in-], cessi, cessum, 3, v. n. v. a.: ftrider frem el. gaader ftridvis derad el. derpaa, vdl., (undert. m. Bibege. af Gravitet el. Bærdighed, vdl., hf. Senec. Qu. N. 7, 31: non ambulamus, sed incedimus); df. I) „egenl.“; A) „alm.“: — quam teter incedebat, etc., Cic. Sest. 8; cf. Virg. Aen. 5, 188 v. 553; liqel. quem modo ... incedentem vidistis, Liv. 1, 16; cf. id. 2, 6; liqel. Matrona incedit census induta nepotum, Propert. 3, 13, 11; cf. Tibull. 2, 3, 52; — b) c. acc.: incedunt moestos locos etc., Tac. Ann. 1, 61; — B) „bef.“ i Krigsfproget: at ryffe el. drage el. marchere ud, at gaac lød derpaa, at marchere, vdl.; — in perculsus acris incedere, Sall. Jug. 101; cf. Liv. 9, 21; men id. 21, 33: et agmen reliquum incedere coepit; men propius incedentes, Tac. Ann. 4, 47; — II) „fig.“, A) „alm.“: at gaac indde, at gaac derit; — malitiae lenonis contra incedam, Plant. Rud. 3, 3, 31; men facilius ad inventionem animus incedit, si etc., Cic. Inv. 2, 14; men incescit itineri et proelio, (begav fig paa Marchen og til Slag), Tac. 1, 51; — B) „bef.“ em Tings: v. Begrebsfubjectet: at paa fomme el. gribe negen, at falce nogen ind, at vife fig, vdl.; a) e. dat.; — exercitui tantus incescit ... dolor etc., Caes. B. C. 3, 74; cf. Sall. Catil. 31; liqel. gravior cura patribus incescit, Liv. 4, 57; cf. Tac. Ann. 3, 36; — b) e. acc.: ipsum ingens cupido incescit Tarenti potiundi, Liv. 21, 13; liqel. timor patres incescit, ne etc., id. 1, 7; — men Ter. Andr. 4, 3, 15: Nova nunc religio in te ita incescit, (hvor in er at marche);

— c) absol.: at falsæ ind., at indtraffe, at ephsaae, ovl.; — postquam tenebrae incedebant, Tac. Ann. 15, 37; ubi tempestas incessit, Colum.; liget. ∞ siccitates, frigora, etc., id.; — ubi etc., lascivia atque superbia incessere, Sall. Jug. 41; cf. Tac. Ann. 3, 36; ubi pro modestia et pudore ambitio ac vis incebat; men id. ibd. 2, 55; occultus rumor incebat, m. acc. c. inf.; cf. Liv. 8, 17; religio deinde incessit, vitio eos creatos.

in.celeber, [2. in-], bris, bre: ubeftent, uberont; — vallis, Sil.; men m. Regation: non incelebres libri, Gell. 5, 14. — in.celebratus, [2. in], 3: ifte emittit, ifte emittent; vid. Tac. Ann. 6, 7: nobis pleaque digna cognitu obvenere, quamquam ab aliis incebrata.

incendē.facio, feci, 3, v. a., [incendo]: stiffer i Brand, carraginen, Treb. Claud. 8. — *incendialis, e: herende til Jstebrand el. Dybrandelse; ∞ tunica, Tertull.; — incendiarius, 3: herende til Antandelse, tela, Ammian.; men ∞ oleum, Veget., (i. e. naphtha); — avis: erlags ubeftent fugl, vid. Plin. 10, 17; — B) cf. subst. incendiarius, i, m.: Brandstiffer, Nordbrander, Tac. Ann. 15, 67, v. Suet. Vitell. 17; v. — incendiōsus, 3: brandente; ∞ folia gustu, Appul.; — compar., Fulgent.; — [fig.].

incendium, i, n., [incendo]: antent Jste, Jstebrand, Brand; 1) „egenl.“: — ∞ facere, (lægge el. paa-sætte), Cic., Caes.; cf. nēenf. Cic. Mur. 25; in ipso urbis incendio, Caes.; men (frumentum) flumine atque incendio corruerunt, id. B. G. 7, 55; men nihil cogitant ... nisi incendia, etc., Cic. Catil. 2, 5; men cunctos, qui etc., incendium hausit, Cic. Hist. 1, 60; — f. egf. Hor. Ep. 1, 18, 35, e. Virg. Aen. 5, 680; — II) „fig.“: A) „overf.“: 1) „alm.“: Jste, Brand, Hede, ovl.; — ∞ siderum, Plin.; cf. id. 18, 76: Auster Africæ incendia assert cum serenitate; men Lucr. 4, 873: quæ stomacho præbent incendia nostro: — 2) „concret.“: Brand, Jaffet; (faal. alene „pect.“); vid. Virg. Aen. 9, 71, v. Ovid. Met. 14, 539; — B) „ment.“: 1) „alm.“, men oftef. „alleg.“: — vid. Cic. Mur. 25: incendium in suas fortunas excitatum etc.; cf. id. d. Rep. 1, 1: oriens incendium belli ... restinguere; liget. id. Catil. 1, 11: invidiæ incendio conflagrare; cf. Liv. 22, 40, v. id. 39, 6; — 2) „bef.“: iftenfabelig Jste, brandende Harme el. Uttraa el. Eftev, ovl.; — cupiditatum incendiis inflammatus, Cic.; men restinctis jam animorum incendiis, id. Orat. 8; cf. id. d. Or. 2, 47; — egf. om en Emeric, Vell. 2, 130, om et Syrer, id. ibd. 125; men Plaut. Merc. 3, 4, in: Ita mihi in pectore ... facit amor incendium; cf. Ovid. Fast. 1, 411: ∞ mitia præbere, v. id. A. A. 2, 301: ∞ movere.

incendo, di, sum, 3, v. a., [1. in-, cando]: stiffer i Brand, antander, ferbrander; 1) „egenl.“: — cupas taeda ac pice resertas incendunt, etc., Caes. B. C. 2, 11; cf. id. B. G. 1, 5, v. id. ibd. 7, 3, egf. Cic. Catil. 3, 4, oftere; ∞ naves el. classem, id.; — ∞ tus et odores, id. Verr. 4, 37; men ∞ altaria, Virg., egf. aras votis, id. Aen. 3, 279; men ∞ agros, (nemf. for at rydde dem), id. Ge. 1, 84; men Cic. Verr. 1, 33: quum ipse circumsessus pæne incenderere, (paa det nærmeste var bleven indebrændt); — men absol.: nec incendit, nisi ignis, Quintil. 6, 2, 28; — II) „fig.“: A) „overf.“: 1) „alm.“: at giere lys el. flinnende, at belyse, ovl.; — ejusdem (solis) incensa radiis luna, Cic. N. D. 1, 31; men quod sol incenderit (aurum), Ovid. Pont. 2, 1, 41; men digitos incendere gemmis, (smykke dem dermed), Stat.; — 2) „bef.“: a) ∞ annonam, (epistruæ Kornpriferne), Varr.; — b) si istos ... conare, tuum incendes genus, (fæl du bringe Jordervelse derover), Plaut. Trin. 3, 2, 49; — B) „ment.“: at optende en Lidenfæb, at bringe i Hede, at ephsæe, ovl.; — ∞ judicem, Cic. d. Or. 2, 45; men ∞ plebem largiundo,

etc., Sall. Catil. 38; cf. id. ibd. 13: ∞ juventutem ad facinora; men Virg. Aen. 1, 360: Desine meque tuis incendere teque querelis; cf. id. ibd. 5, 455: Tum pudor incendit vires et conscia virtus; men Cic. Tusc. 1, 2: incendi ad studia gloria; cf. id. Prov. Cons. 11; men inimicitias incensa contentio, id. Opt. Gen. Or. 7; — egf. absol.: Dumque petit, petitur, pariterque incendit ardet, Ovid. Met. 3, 425; cf. Ter. Phorm. 1, 4, 9: loquarne? incendam; etc.

incense, adv. af 1. incensus, ligesom antændt; cf. „fig.“: med Jste el. Fæstighed, Gell. 10, 3. — *incensio, onis, f.: Antandelse el. Afbrandelse, Capitoli, Cic. Catil. 3, 4; men incensione urbem liberavi, id. Sull. 11; v. — incensor, oris, m.: som antænder, som sætter Jste derpaa; (efterel. Ord); ∞ messium, Dig.; men ∞ specularum, (som tænder Jste figuraler), Appul.; — egf. „overf.“: ∞ turbarum, (som vækker Uroeligheder), Ammian.; — [incendo]. — 1. incensus, 3: part. af incendo. — 2. incensus, 3, adj., [2. in-, census, 3, censeo]: som ifte er anført paa Censfernes Lister; — hominem incensum vendere, Cic. Caecin. 31; cf. Liv. 1, 41: lex de incensis lata; men id. 4, 8: populus per multos annos incensus.

*incutio, onis, f.: Blæsen el. at blæse deri el. derpaa; incutiones tibiarum, Gell. 1, 13; — egf. Jstemmen el. Jffynngen, navnl. af en Trylleformular, id. 16, 11; — incutivus, 3: ligesom ephjemende el. Jstemmende; (fer. v. efterel. Ord); — ∞ tibia, (Dis-cantfloiten), Varr.; (opp. tibia succutiva); — II) cf. „fig.“: A) „alleg.“: sem er foran el. forud (et andet); — pastorum vitam esse incutivam etc., id.; — B) „overf.“: hidsende el. hidsig, lues, Prudent.; — b) cf. subst. incutivum, i, n.: Løffemiddel Jristfelle, vitiorum, Hieronym.; v. — incutor, oris, m.: en Jersfanger; (efterel. Ord); ∞ carminis, Paul. Nol.; incutore canam Phoebo, Avien. Perieg. 895; — II) „fig.“: sem ephbder dertil; ∞ igneus turbarum, Ammian.; ∞ civilis belli, Oros.

*inceptio, onis, f.: Begyndelse, Jeretagende; ∞ tam præclari operis, Cic. Acad. 2, 38; — nam incepio est amentium, etc., Ter. Andr. 1, 3, 13; — incepto, are, v. a. intus: begynder derpaa, Jeretager; (fer. v. efterel. Ord); — quo iter inceptas? Plaut.; liget. quid inceptas? Ter. Eun. 5, 8, in.; men quod ... incepat facinus facere, Plaut. Cure. 1, 1, 23; — men Gell. 1, 11: tibicines canere inceptabant; v. — inceptor, oris, m.: som begynder derpaa, som fremfælder el. foranlediger noget; — O mearum voluptatum omnium inventor ... inceptor, perfector! Ter. Eun. 5, 9, 4; — [incipio]. — inceptum, i, n.: f. und. incipio. — 1. inceptus, 3: part. af incipio. — 2. inceptus, us, m., [incipio]: Begyndelse, Jeretagende; in pl., Val. Fl. 6, 121.

incerniculum, i, n.; 1) Saald, Sigte, Cato; — egf. ligesom relise; incernæ el. Grynfæse, Plin. 8, 69; af — in.cerno, [1. in-], crevi, cretum, 3: Jigter el. Jælder derpaa el. deri; ∞ eribro terram, Cato, Colum.; — piper album ... Incretum, (paafigtet el. paafigtet), Hor. Sat. 2, 1, 75; men ∞ marmor super fricaturam, Vitruv. — in.cerno, [1. in-], (avi), atum, i, v. a.: væxer, overtraffer med Væ; canaliculo intus in.cernato, Cels.; — men „pect.“: ∞ genua deorum, Juvenal. 10, 55, (lægge Jotivæstæf af Væ paa deres Knæer, d. e. at giøre dem Jøfter).

1. incerte, adv. af incertus: usikkert, hid og did; ∞ errat anirus, Eun. ap. Gell. 19, 10; ∞ vagat exsul, Pacuv. ap. Non. — 1. incerto, abl. sem adv., f. und. incertus. — 2. incerto, are, v. a., [incertus]: Jior vis el. usikkert; (fer. v. efterel. Ord); — longa dies meum incertat animum, Plaut. Epid. 4, 1, 18; — ∞ prospectum alicui, Appul.; ∞ sermonem singultu, id.

incertus, [2.in-], 3; 1) objectivt, om en ifølge nogen Bestaaffenhed ligesom vakkende Gienstand: uvis, usikkert, ubestemt, oel.; — Amicus certus in re incerta cernitur, Enn. ap. Cic. Lael. 17; Quae nunc sunt certa ei consilia, incerta ut sient, Ter. Andr. 2, 3, 16; incertis itineribus ... in hiberna pervenimus, Caes. B. G. 5, 37; ∞ status, Cic., dominatus. id.; men ∞ erines, (uerdnere), Ovid.; per incertam lunam, (i seagt Maaneftem), Virg. Aen. 6, 270; cf. ∞ soles, id. ibd. 3, 203; men ∞ securis, id. ibd. 2, 221, (usikker, som ikke traesser rigtigt); ∞ vultus, (ferskyret Mine), Sall. Jug. 106; — „pect.“ ogf. in neutr. fem adv.: incertum vigilans, Ovid. Her. 10, 9, Stat.; — II) subjectivt om det ifølge en Erfiendelse el. Overbeviisning ligesom vakkende: uvis, ubestemt, tvivlsom, oel.; — nihil est incertius vulgo, Cic. Mur. 17; men id. ibd. 32: quod est dubium, id relinquere incertum, etc.; cf. Plin. 17, 1: incerta atque dubia tractare; ∞ eventus reliqui temporis, Cic. Quint. 26; cf. id. Mil. 21; ∞ auctor, Quintil.; — b) saal. este m. en Relativfætning; — moriendum enim certe est, et id incertum, an hoc ipso die, Cic. d. Senec. 20; confessus est quidem, sed incertum, utrum quia verum erat, an quia etc., Plin. Ep. 1, 11; — Italicos incertos, socii an hostes essent, etc., Liv. 30, 35; cf. Sall. Jug. 49; — men Liv. 28, 36: incerto prae tenebris, quid aut peterent, aut vitarent; — bb) neutr. absol. incertum, i: det Uvisse, Uvisheden; ne ejus incerti vanique auctor esset, Liv. 4, 13; incerta maris et tempestatum, Tac.; ad incerta belli, Liv.; men Cic. Caecin. 27: in dubium incertumque revocari, (Bringes i Fare); — in incertum, Liv. 4, 13: paa en ubestemt Tid; — b) ogf. m. Relativfætning; postremo fugere, an manere, tutius esset, in incerto erat, Sall. Jug. 38; liget. in incerto habuere, quidam consilii caperent, id. Catil. 41; — c) ogf. ex at marke abl. incerto, som adv.: usikker el. uvis; ubi habitat dum, incerto scio, Plant. Epid. 3, 4, 69, oftere; — B) „everf.“ paa den Person, som er i Uvisshed derom: uvis, tvivlende el. tvivlsaaftig, oel.; a) absol.; suspensam et incertam plebem Rom. etc., Cic. Agr. 2, 25; men Sall. Jug. 74: varius incertusque agitabat; cf. Plant. Epid. 3, 4, 3; — b) m. Relativfætning; quid dicam hisce, incertus sum, Ter. Hee. 3, 4, 36; quum incertus essem, ubi esses, Cic. Att. 1, 9; cf. Virg. Aen. 3, 7, ogf. Hor. Sat. 1, 8, in.; — c) e. gen.; Incertusque meae paene salutis eram, Ovid. Trist. 3, 3, 1; incertus sententiae, Liv., ultimis, Tac.; — naves incertae locorum, Auct. B. Afr. 7; — incertus animi, Tac. Ann. 6, 16.

*incessabilis, e: nafladelig, uden Ophor, (efterel. Dtd); ∞ labor, Capella; — df. adv. incessabiliter: uden Ophor, id.; e. — incessanter, adv.: nafladeligen, Cod. Justin.; — [2.in-, cesso].

incesso, cessivi e. cessi, 3, v. a., intens. af incedo; I) „egent.“: gaar los derpaa, angriber el. anfatter fiendtligen; — quae (pars corporis) quum jactis saxique incesceretur, Liv. 8, 21; cf. Suet. Calig. 25, ogf. Ovid. Met. 13, 566; — b) ogf. absol.; saevietate parant incescere telis, id. ibd. 14, 402; cf. Suet. Vitell. 17; — II) „fig.“: angriber el. ferslger, navnfl. med Taten; df. anlager el. beslydter, oel.; — ∞ aliquem dictis protervis, Ovid. Met. 13, 232; ∞ adversarios maledictis, Suet.; cf. id. Tib. 57, oftere; — ∞ aliquem criminibus, Tac., occultis suspicionibus, id.; ogf. ∞ aliquem ut tumidiorem, Quintil.; cf. Tac. Hist. 3, 70; men sermo cum risu aliquos incescens, Quintil.; cf. id. 6, 3, 35: si aut nationes totae aut ordines incescuntur.

incessus, us, m., [incedo]; I) „egent.“ el. som Handling: Striden el. Stridt, Gaalen el. Gang; navnfl. Maaden at gaar paa; — status, incessus, sessio ... teneant illud decorum, Cic. Off. 1, 35; ∞ citus modo,

modo tardus, Sall. Catil. 15; cf. Cic. Pis. 11, v. Ovid. A. A. 3, 306, ogf. Virg. Aen. 1, 405; — ogf. om Dyrrene, Plin. 10, 31; — „poet.“ ogf. in pl., Ovid. Met. 11, 636; — B) „bef.“ ogf.: fiendtligt Indfald el. Angreb; — primo incessu (solvere obsidium), Tac. Ann. 4, 21; cf. id. ibd. 12, 53; — II) „overf.“ v. „concret.“ el. fem Etd: Indgang el. Afgang el. Tilgang; — quum alios incessus hostis clausisset, etc., Tac. Ann. 6, 33.

inceste, adv. af Incestus; I) syndigen, ugudeligen; ∞ facere sacrificium Dianae, Liv. 1, 45; cf. Lucr. 1, 99; — II) „bef.“: usydf. el. utagligen; vid. Cic. Coel. 14, v. Suet. Ner. 28; — compar., Arnob. — incestificus, 3, [Incestus, facio]: som begaaer en Forbrydelse el. Standsfel, Senec. Phoen. 223. — incesto, avi, 1, v. a., [Incestus]; I) „alm.“: gjor uren, besmitter; — ∞ funere classem, (om den Udgavne), Virg. Aen. 6, 150; ∞ aras, Stat., diem, id.; — II) „bef.“: smitter el. staender med Utugt; ∞ puellam, Plaut., Iliam, Tac.; ∞ se coram aliquo, Suet. — incestum, 1, n.: s. und. Incestus.

I. incestus, 3, [2.in, castus]; I) uren el. besmitter, syndig el. forbryderf.; virum optimum incesto ore lacerare, Cic. Phil. 11, 2; men incestus, Hor. Od. 3, 2, 30, (den Ugudelige); — concessa apud illos, quae apud nos incestae, Tac. Hist. 5, 4; incestum avium catervae, Stat.; cf. Hor. A. P. 472; — II) „bef.“: besmitter med Utugt, utaglig, usydf.; — ∞ judex, Hor. Od. 3, 19, (i. e. Paris); incestis temerari vocibus aures, Ovid. Trist. 2, 503; ∞ sermones, Liv., amores, Tac., Hor.; cf. Suet. Claud. 26; men sic incesta perit (Vestalis), Ovid. Fast. 6, 459; — B) df. neutr. incestum, i, som subst.: Utugt, navnfl. ogf. som Religiønsbrøde; — incestum summo supplicio sancitum, Cic. Leg. 2, 10, e. XII Tabb.; incestum facere, Cic., committere, Quintil., Dig.; incesti damnata, Quintil. 7, 7, 3; — pl. incesta, vid. Cic. Tusc. 1, 35, liget. ∞ sororum, Suet., Vestalium, id.; df. — 2. incestus, us, ligesom incestum: Utugt el. Udfæstam, oel.; de incestu quaestio, Cic. Mil. 22, oratio, id. Brut. 32.

inchoaro, [1.in-], are, v. a., ἐνχεράσσω: frader el. riser deri; ∞ avem, Apic. — inchoamenta, orum, n.: den første Underbeviisning, Capella; — inchoatio, onis, f.: Begyndelse, Augustin. — inchoativus, 3: som betegner en Begyndelse, verba, Prisc.; v. — inchoator, oris, m.: som begynder; ∞ mortis, (den første Manddraber), Prudent.; — [figd.].

inchoo, avi, atum, 1, v. a. o. n.; I) act.; (rimel. eprdt.: at gjde i Hermet), ἐνχέω; df. fadv.): begynder; A) „alm.“: a) e. acc.; — ab alio (artifice) inchoatum (signum) accipere et perficere, Cic. Fin. 4, 13; cf. id. ibd.: qualem igitur natura hominem inchoavit? (ogf. ex dette bele Etd at eftersee i detz Sammenhang); f. ogf. id. Off. 3, 2: qui (pictor) Coae Veneris eam prtem, quam Apelles inchoatam requisisset, absolveret; men id. ibd. 3, 7: quoniam operi inchoato ... tanquam fastidium imponimus; — saal. este om Mandsværker; vid. Cic. Arch. 11, v. id. Orat. 9; liget. id. Acad. 1, 3: philosophiam multis locis inchoavit; cf. id. Brut. 5; — ogf. om endre Gienstande; saal. Favonius vir inchoat, Plin.; inchoandae vindemiae dies, id.; men „poet.“: Tum Stygio regi nocturnas inchoat aras, Virg. Aen. 6, 252, (begynder at oftre til ham); — b) e. inf., Lucr. 3, 181, v. Lucan. 10, 171; — B) „bef.“ heder ogf. partic. perf. inchoatus, 3: som afene er begyndt, (oppon. perfectus); vid. Cic. Top. 18, v. id. Fin. 4, 6; liget. id. d. Or. 1, 2: quae ... ex commentorialis nostris inchoata et rudia exciderunt; — II) neutr.: at begynde, at tage sin Begyndelse; (afene efterel.); inchoante mense,

Pallad. — b) „poet.“ egf., ligefem infit: begynder at tale, Stat. Theb. 8, 623.

in.cicur. 3, is, adj.; [2.in-]: iffe tam; cf. „everf.“: vift, raa; reprimere incicorem iracundiam, Pacuv. ap. Fest. — **1.incido**, cidi, cismus, 3, v. n., [1.in-, cado]: at falde deri el. derpaa, at falde el. fyre ind el. fammen, at geraade deri, edl.; **1) „egenf.“**; **A) „afm.“**; a) m. in c. acc.; — **2) in foveam**, Cic.; men ex spe luncea saxum in crura ejus incidisse, id. Fat. 3; cf. Virg. Aen. 2, 305; men Liv. 27, 23: pestilentia incidit in urbem agrosque; — egf. m. andre praep.; faal. m. ad, Virg. Aen. 12, 926, m. super, id. ibd. 2, 467; — b) c. dat.; Saguntii ruinae nostris capitibus incident, Liv. 21, 10; cf. Ovid. Met. 5, 104; men ~ Romanis ultimis, Liv. 28, 13; — **B) „bef.“**: tilfæltigen el. plureseligen at falde el. geraade el. femme deri el. fiode derpaa, edl.: — qui in me ipsum incurrit et incidit, (neumf. i Trængfelen), Cic. Plane. 7; men ~ in aliquas insidias, id. Fam. 7, 3; cf. id. R. Am. 52; egf. ~ inter catervas armatorum, Liv. 23, 39; — men quocumque inciderunt (oculi), Cic. Mil. in.; — **II) „fig.“**; **A) „afm.“**; **1) at falde el. geraade el. femme deri**; — **2) in morbum**, Cic., in furorē et insaniam, id. Pis. 20; — **2) at everfalde el. tilfiode**, edl.; — tantus terror incidit exercitui etc., Caes. B. C. 3, 13; men Cic. d. Or. 1, 7: ut nihil incidisset postea civitati mali, quod non etc.; — **B) „bef.“**; **1) tilfæltigen at geraade deri el. at femme derit**, edl.; egf. at geraade el. falde derpaa (i Tansen el. i Tølen), etc.; — quod in id reip. tempus non incideris, sed venis, etc., Cic. Fam. 2, 7; men id. Div. in Caecil. 15: quoniam non consulto, sed casu, in eorum mentionem incidi; cf. id. Brut. 2; men ~ in amicitiam alienjus, (tilfæltigen at blive negens Ven), Sall. Catil. 14; ~ in cupiditatem imperiorum, etc., Cic. Off. 1, 8; men id. Fam. 5, 8: non me ... fortuito ad tuam amplitudinem meis officiis amplectendam incidisse; — quodcumque inciderit in mentem (m. e. ut. dat.: hvad der falder nogen ind), Ter. Heaut. 3, 1, 75; cf. id. Phorm. 1, 3, 5, estere; egf. Cic. Fin. 1, 16; men ex ipsa re mihi incidit suspicio, Ter. Andr. 2, 2, 22; ligel. id. Heaut. 3, 3, 37; ut aliud ex alio incidit; men Liv. 1, 57: potentibus his ... incidit de uxoris mentio; — **2) at falde ind el. at indtræffe i el. paa en vis Tē**; — in quem diem Romana incidunt mysteria, Cic. Att. 6, 1; cf. id. Pis. 1, egf. Quintil. 12, 11, 16; — **3) fom Begivenhed at falde ind el. at tilfætte fig el. finte Sted el. indtræffe**, edl.; — in nostra civitate ... optimis viris ... tales casus incidisse, Cic. Fam. 5, 17; men id. Off. 1, 10: incidunt saepe tempora, quum etc.; cf. id. ibd. 1, 43; — potest incidere quaestio, Quintil.; men Plin. 2, 27: haec ideo facta, quia incasura erant illa; — forte ita incidit, ut etc., Liv. 26, 23; ligel. m. ne, id. 1, 46; men si quando ita incitat, Quintil.

2.incido, cidi, cismus, 3, v. a., [1.in-, cado]: flæter deri el. derpaa, gler et Jædmit, beflæter, tilflæter, edl.; — ~ arbores, Plin.; cf. Caes. B. G. 2, 17; ~ venam, (flæce el. aabne den), Plin.; Cels.; incisi nervi non solidantur, Plin.; men „alleg.“: qui mihi pinnas inciderant, (havde flættet mine Vinger), etc., Cic. Att. 4, 2; — ~ vites falee, Virg. Ecl. 3, 11; pulmo incisus (in exis), Cic. Div. 1, 39; — ~ linum, (everflære), Cic. Catil. 3, 5; ~ funem, Virg.; men ~ corpora el. homines, (anatemere dem), Cels.; men Liv. 6, 29: tabula ... his ferme litteris incisa; cf. Hor. Od. 1, 8, 13; — **B) „bef.“**; **1) indflæter el. indbugger el. indgraver deri el. derpaa**; estit m. in c. abl., field. m. in c. acc., vid. Cic. Phil. 1, 10, v. Liv. 3, 57; egf. c. dat., egf. absol.; — in qua basi grandibus litteris Africanum nomen erat incisum, Cic. Verr. 4, 65; ligel. carmen incisum in sepulcro, id. d. Senect. 17; cf. id.

Balb. 23; — ~ fastos marmoreo parieti, Suet. Gramm. 17; cf. Plin. Pan. 51; men ~ amores arboribus, Virg. Ecl. 10, 53; cf. Ovid. Met. 9, 529; — inci-debantur domi leges, Cic. Mil. 32; — **2) forfærtiger flærende, tilflæter**; ~ faces, Virg. Ecl. 8, 21; cf. Ovid. Met. 8, 215; — **II) „fig.“**; **A) afbryder el. flæntfer, beflæter inde**, herer ep., edl.; ~ poema, Cic. Qu. Fr. 3, 1; cf. id. d. Or. 2, 82, v. Liv. 32, 37; men ~ novas lites, Virg. Ecl. 9, 11; cf. Hor. Ep. 1, 14, 36; — **B) afflæter, bertræger**; — ~ media, vid. Cic. Phil. 2, 19; men spe omni reditus incisa, Liv. 2, 15; cf. id. 11, 6 v. 13; men ~ testamentum, (efhære el. eafære), Dig.; — **III) af partie. incisus**, 3, er subst. neutr. incisum, i, Grækerne *ζόγυα*: Afnit i Jædmit i Perioden, Remma; vid. Cic. Orat. 62; cf. Quintil. 9, 1, 22: incisum erit sensus non expleto numero, etc. — **inciduus**, 3, f. und. incarduus.

inciens, tis, adj.; [befl. m. *ἐνζών*, i. e. praegnans]; em Dyrene: drægtig, med Jæster; ~ sues, Plin.; oves, Varr. — **incile**, is, n., f. und. flgd.; — **incilis**, e, [fal vare synce], f. incidilis af 2.incido], ligefem indflæten; cf. fossa incilis, (Afleflærende), Cato; — **II) estit subst. incile**, is, n.: Afleflærende, edl.; incilia evitare, Colum., aperire, Cato; egf. incile ducere, Dig.; — cf. *significavit*: tamquam in quodam incili omnia adhaeserunt, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 5. — **incilo**, are, v. a.: udfælder, dædler; (forcl. Ord); — **spernere, incilare probris**, Att. ap. Non.; men Lucr. 3, 977, absol.: jure increpet inciletque.

incinctus, 3: partic. af flgd. — **incingo**, [1.in-, cingi, cinctum, 3, v. a.: omgiæder el. omgiæver dermed; (estit „poet.“ v. i efteraug. Presa)]; — ~ aras verbenis etc., Ovid. Met. 7, 212; incingi zona, id. Her. 9, 66; men Mela 2, 3, Arcadiam ... undique ... incingunt; men ~ se etc., vid. Catull. 64, 259; — egf. merial c. acc., Ovid. Met. 4, 183; men c. abl., id. ibd. 11, 720; — b) cf. partic. **incinctus**, 3: omgiæder dermed, iført; incinctus cinctu Gabino, Liv. 8, 9; cf. Virg. Aen. 7, 316, v. id. Ge. 1, 312; — cf. „poet.“, Margine gramineo patulos incinctus hiatus (acc. graec.), Ovid. Met. 3, 162; cf. id. ibd. 13, 891.

incino, ere: v. a. e. n., [1.in-, ceno]: iftemmer fængende el. blæfende; — **varios incinit ore modos**, Prop. 2, 18, 6; cf. Gell. 1, 11; — men fem neutr.: si modulis lenibus tibicen incinat, id. 1, 13.

incipesso, ere, f. und. **incipiso**. — **incipio**, cepi, ceptum, 3, v. a. e. n., [1.in-, capio]; eyrl.: tager fat derpaa, (opp. desino el. desisto); cf. (tilfæld. m. Vibege. af Vistember): begynder at handle, begynder; — **estit c. inf.**; egf. undert. absol., el. c. acc., el. m. ab, etc.; — (in temp. perf. er German coepi bes Cic. d. færvantige; vid. id. Verr. 5, 10); — **1) act.**; a) c. inf.; — ne nimis cito diligere incipient, neve non dignos, Cic. Lael. 21; cf. id. ibd. 16; — **jamque frumenta maturescere incipiebant**, Caes.; cf. id. B. G. 2, 2; men qua erus esse incipit, Ovid. Met. 6, 255; — **Male quod mulier facere incipit, nisi etc.**, Plaut. True. 2, 5, 12; — b) absol.; ut incipiendi ratio fuerit, ita sit desinendi modus, Cic. Off. 1, 37; dum deliberamus, quando incipiendum sit, incipere jam serum est, Quintil.; — ac statim sic rex incipit, (begynder at tale), Sall. Jug. 109; cf. Hor. A. P. 136, estere; men id. Ep. 1, 2, 41: sapere aude; Incipe, (begynd fun derpaa); — **turpe inceptum**, Ter.; **incipientes** (pueri: fem begynde at lære), Quintil.; — c) c. acc.; ~ bellum, (opp. deponere), Sall. Jug. 83; ~ opus, Liv. 7, 31, sementem, Virg., Maenaios versus, id.; recentes sumus ad id, quod incipimus, Quintil.; — men pass.: tanta incepta res est, Plaut.; cf. Ter. Andr. 5, 1, 17, egf. Hor. Epod. 11, 7, v. Virg.

Ge. 2, 39; f. egf. Caes. B. G. 7, 17, v. Sall. Jug. 21; — d) m. ab: — a Jove incipiendum etc., vid. Cie. d. Rep. 1, 36; men om Taleren: ∞ ab excusatione actatis, Quintil.; — men impers.: optime incipitur a longis etc., id.; — II) in neutr.: begynde at være, at tage sin Begyndelse, at begynde; — quam etc., tum incipere ver etc., Cie. Verr. 5, 10; — quoties incipit sensus, aut desinit, Quintil.; cf. Ter. Andr. 4, 2, 26, v. Virg. Aen. 2, 269; — men om en Localitet: mox Idumaea incipit etc., Plin. 5, 14; — incipiente aetate, id.; incipientibus hydropici, id. 21, 80; — III) af partic. inceptus, 3, er subst. neutr. inceptum, i, n.: det begynde Værk cf. Arbejde, Begyndelse cf. Færdtagende, edl., (opp. factum), Cie. Catil. 2, 12; cf. Hor. A. P. 1, 27, v. Sall. Catil. 4, v. 7; — incepto assistere, Liv., desistere, Virg.; haerere in incepto, id. Aen. 2, 654; ∞ peragere, id., perficere, Sall.; — egf. in pl.; cupidus incepta patrandi, id. Jug. 70; cf. id. Catil. 17, egf. Hor. A. P. 14; men di nostra incepta secudent, Virg. Aen. 7, 269; cf. Ovid. Am. 3, 2, 56; df. — incipisso, (cl. -esso), ere, v. a., (plautinsk Viferum af frgd., v. m. f. Rem.); — ∞ magnam rem, Plaut.; cf. id. Capt. 3, 3, 17, v. id. ibd. 4, 2, 22.

incircumeisus, [2.in-], 3: uindstærket, Prudent. — incise, v. incisum, adv. af Lincisus: i forte Afstæder; vid. incisum und. 2. inciso, egf. Cie. Orat. 63 v. 67. — incisio, onis, f., [2. inciso]; I) i Absterken, ligesom incisum, Grækerne *ζόμα*, (egf. vort Remma); Indsnit cf. Afstet i Perleken; vid. Cie. Orat. 61 v. 64; — II) i Metrisken = caesura, Diomed.; — III) hos Lægerne: færende Emerte i Underlivet; ∞ interiorum, Veget. — incisum, i, n.: f. und. 2. inciso. — incisura, ae, f., [2. inciso]: Ekaar cf. Indsnit, Colum.; ab ipsa incisura (herbae), Plin. 11, 91; — II) „bef.“ egf.; A) naturlig Færdpning, navn. i Haanden; Plin. 11, 114; egf. i Trærnes Blade, id.; egf. hos Insekterne; insecta appellata sunt ab incisuris, etc., id. 11, 1; — B) i Materiet: Adskillelse af Lys og Skygge, vid. id. 33, 37. — 1. incisus, 3: partic. af 2. inciso. — 2. incisus, us, m., [2. inciso]: Indskæren deri cf. Indsnit (i et Træ); proximo anno ab incisu, Plin. 16, 23.

*incitabulum, i, n.: Dymningsmiddel cf. Virremiddel; ∞ ingenii et virtutis, Gell. 15, 2; v. — incitamentum, i, n., ligesom frgd.: Dymningsmiddel, Tilskyndelse, periculorum, (i. e. ad pericula), Cie. Arch. 10, ad honeste moriendum, Curt.; — egf. in pl.: incitamenta irarum, Tac. Ann. 1, 55.

incitate, adv. af 1. incitatus: hurtigen, ilende; men alene om Taleren v. in compar.; — fuit omnino numerus ... tum incitatus ... tum tardius etc., Cie. Orat. 63; cf. id. ibd. 20. — incitatio, onis, f.; epetl.: stærk el. heftig Bevægelse, f. nedent; cf. I) ligesom m. activ Bem.: Dymning el. Tilskyndelse cf. Dypstelse; — languentis populi incitatio etc., Cie. d. Or. 2, 9; cf. id. ibd. 2, 13: acri et vehementi quadam incitatione inflammari; — II) m. ligesom passiv Bem.; A) „agent.“: Hurtighed cf. Hastighed; — (sol) tanta incitatione fertur, ut etc., Cie. Acad. 2, 26; — B) „fig.“ v. „ment.“: brusen Hestighed i Sindet; egf. Vegestring; egf. Hestighed i Færdtaget; — est quaedam animi incitatio atque alacritas etc., Caes. B. C. 3, 92; men mentis incitatione et permotione divina (divinare), Cie. Div. 1, 40; men ejus (orationis) vim atque incitationem etc., id. d. Or. 1, 35; v. — incitator, oris, m.: sem epetider el. oprører, Prudent., Ammian.; — df. fem. incitatricis, icis, ad vitia, Arnob., libidinum, Lactant.; — [incito]. — 1. incitatus, 3: partic. v. adj. af incito. — 2. incitatus, us, m., [incito], ligesom incitatio: stærk Bevægelse; assiduo mundi incitatu, Plin. 2, 45.

incito, [1.in-], avi, atum, i, v. a.: sætter i stærk Bevægelse, driver afsted; hvf. ∞ se: femme i stærk Bevægelse, ile afsted; I) „agent.“: — ∞ vehementius equos, Caes.; pavor incitat artus, (ryster dem), Lucr.; — stellarum motus tum incitantur, tum retardantur, Cie. N. D. 2, 40; men naves remis incitari, Caes.; — nostri ex castris se incitant, id.; quum se ex alto aestus incitasset, id.; cf. id. B. G. 4, 17, v. id. B. C. 3, 21; — sem Dredspreg marfæs: ∞ currentem, (anvende Færmang, byer den ille beboves), Cie. Phil. 3, 8, v. id. Qu. Fr. 1, 1, 16. — II) „fig.“: A) „overf.“: vaffer, pirrer, frembringer; — incitat unda sitim, Ovid. Remed. 632; — egf. fremsthynder el. beførter; consuetudo ... eloquendi celeritatem incitat, Cie. d. Or. 1, 20; navn. egf. i Landbruget: ∞ arborem el. vitem, Colum., Pallad., (befordre deres Værk, lade dem være); men annis pluviis incitatus, Liv. 41, 8; — b) egf. forøger ferstærker; ∞ coelimum poenas, Tac. Ann. 3, 25; — B) „ment.“: a) epetider el. opflammer, opmuntrer el. tilskynder; ∞ aliquem imitandi cupiditate, Cie.; ∞ juvenes ad studium cohortationibus, id.; cf. id. d. Or. 2, 35; — b) epetider derimod el. dertil; m. ad el. in, egf. m. contra; — ∞ aliquem ad bellum atque arma, Liv.; ∞ populum in consules, id.; cf. Cie. d. Or. 1, 46; men acrius incitati contra armatos, Hirt. B. G. 8, 35; — c) begejstrer; exclamant quasi mente incitati, Cie. Acad. 2, 5; cf. Catull. 63, 93; — III) partic. incitatus, 3, egf. sem adj.: færende el. ilende el. flyvende afsted, i fuld Færd; — equo incitato se in hostes immitteus, (i Galesp), Cie. N. D. 3, 6; — compar., ∞ cursus, id. Orat. 59; superl., ∞ conversio mundi, id. Somn. Scip. 5; men id. Orat. 12, „alleg.“: Thucydides incitator fertur; cf. evenf. Liv. 41, 8.

1. incitus, 3, [1.in-, cito]: sem er sat i heftig Bevægelse, heftig, hurtig, stærk; (poetisk D); — ∞ vis venti, Lucr. 1, 272; inciti atque alacres ... delphini, Cie. poet. N. D. 2, 35; ∞ hasta, Virg. Aen. 12, 492. — 2. incitus, [2.in-], 3: sem ille later sig bevæge el. flytte, (neml. om Bristerne i Dretpillet); df. for. e. efterel. v. „overf.“, men færd. absol.: ad incitas redigi, (at blive mat, at bringes i den yderste Færdlegenhed); — profecto ad incitas lenonem rediget, si etc., Plaut. Poen. 4, 2, 85; cf. id. Trin. 2, 4, 136; ad extremas incitas deducti, Appul.; — figel. ad incita redigere, Lucil. ap. Non., redire, id. ibd.

incivilis, [2.in-], e: ubergærlig, anstødelig; egf. ubillig, urigtig; (efterel. D); — ∞ et improba verba, Gell. 10, 6; ∞ ingenii homo, Eutrop.; ∞ poenae, Dig.; ∞ factum, ibd.; df. — incivilitas, atis, f.: ubergærlig Adfærd; Haardhed el. Grusomhed, Ammian.; v. — inciviliter, adv.: utilberfigen, haardt, ilde, tractare aliquem, Appul.; ∞ extorta bona, Dig.; — compar., praefecturam egit aliquanto incivilius et violentius, Suet. Tit. 6; cf. Flor. 1, 26.

*inclamatio, onis, f.: Tilraab, Udraab; ∞ imprecationis, Tertull.; v. — inclamito, are, v. a. intens.: fæser med Skrig el. striger paa nogen; etiam inclamator, quasi servus, Plaut. Epid. 5, 2, 46; — [figd.].

inclamo, [1.in-], avi, atum, i, v. a. v. n.: falder el. raaber el. striger derpaa; I) „alm.“ cf. uden Vibegreb af Fjendskab; — comitem suum inclamavit, Cie. Inv. 2, 4; egf. ∞ aliquem nomine, Liv. 26, 15; men delphinus inclamatus a puero, Plin.; — egf. absol.; si inclamaro, Cie. Att. 2, 18 v. 20; cf. id. d. Or. 1, 53; — II) „bef.“: fæmbligen el. fældende at strige derpaa el. at udraabe; vid. Fest. p. 108; faal. c. acc. el. dat. pers.; — si etc., nolito acriter eum inclamare, Plaut. Cist. 1, 1, 111; men Ovid. Am. 1, 7, 45; ∞ timidae puellae; cf. Liv. 1, 25; ∞ Curiatius, uti etc.; — egf. i andre Færdigheder; faal. Gell. 5, 9: repente in eum ... magnum inclamavit, m. acc. c.

inf.; egf. ∞ contra aliquem voce maxima, Aur. Vict. Epit. 12; men m. figd. or. dir.: quo tu turpissime? magna Inclamat voce, Hor. Sat. 1, 9, 76.

inclaresco, [1. in-], rūi, 3, v. n. incl.: bliver befiedt el. beromt; — ∞ genere docendi, Suet. Gramm. 17; egf. ∞ aliquo discipulo, Plin. 35, 10; men ∞ in auro caelato, id. — inclārus, [2. in-], 3: ubeftent, Symmach.

inclementis, [2. in-], tis, adj.: umifd el. baard, grufem; — incipient inclementem dictatorem, Liv. 8, 32; — compar., ∞ verbo appellare, id. 9, 31; superl., Dionysius inclementissimus Siciliae (tyrannus), Macroh.; df. — inclementer, adv.: umifdt, baardt, grest; — ∞ dicere in aliquem, Plant.; ∞ dicere el. loqui alicui, id.; — si quid inclementius in te sum invecus, Liv. 3, 48; cf. Ter. Eun. prol. 4, v. Liv. 3, 48; v. — inclementia, ae, f.: Umufthed, Gaardhed, Strænghed; — inclementia divini Has everit opes, Virg. Aen. 2, 602; — men durae inclementia mortis, (Dødens Bitterhed), id. Ge. 3, 68; — egf. om Nazarenus Varfthet; ∞ coeli, Justin., maris, Clandian.

*inclinabilis, e: fom fet boies dertil; df. „fig.“: dubios et in pravam inclinabiles animos revocare ad rectum, Senec. Ep. 91; — inclinamentum, i, n.: Ordene's grammaticalfte Boining el. Xerion; vid. Nigid. ap. Gell. 4, 9; o. — inclinatio, onis, f.: Boining til en Side; 1) „egent.“: corporis inflexus, inclinatio, sessio etc., Cic. N. D. 1, 31; ∞ fortis et virilis laterum, Quintil.; men merso navigio inclinatio lateris unius, Plin.; — egf. in pl.; trepidantium inclinationibus mixti remiges etc., Tac. Hist. 2, 35; men (eam genmam) ad inclinationes rubescere, Plin.; — B) „bef.“ er ∞ coeli el. mundi, ligefom Graefernes zliqua: Jordens Boining fra Equator imed Polerne, Polboide, (egf. Himmelgen), Vitruv., Gell. 14, 1; — not.: efter Varr. L. L. 9, 1, ere inclinationes (verborum): Ordene's grammaticalfte Afledninger og Jerandringer; — ∞ vocis, (Stemmens Boining under Jeredraget), Quintil.; — 1) „fig.“: A) „overf.“: Bending, Jerandring, Beret el. Afveerling; — omnis illa inclinatio communium temporum etc., Cic. Balb. 26; men id. Phil. 5, 10: minimis momentis maximae inclinationes temporum sunt; cf. id. Agr. 2, 29, v. id. Planc. 39; bef. egf. id. Sest. 31; — B) „ment.“: Sindets el. Stemmens Boining dertil; — crudelitas est inclinatio animi ad asperiora, Senec. Clem. 2, 4; — df. oftere velvillig Tilboiefelighed, Hengivenhed el. Velvillie, odf.; — inclinatione voluntatis propendere in aliquem, Cic. d. Or. 2, 29; cf. id. Mur. 26; ligel. ∞ iudicium ad nos petitur initio parcus, Quintil.; men principium inclinatio in hos, offensio in illos, Tac. Ann. 4, 20; cf. id. Hist. 2, 92; — ∞ senatus, id.; ∞ animorum, vid. Liv. 44, 31; — utendum ea inclinatione Caesar ratius, Tac. Ann. 1, 28; — [inclino]. — 1. inclinatus, 3: partic. v. adj. af inclino. — 2. inclinatus, us, m., [inclino], ligefom inclinatio: Ordets grammaticalfte Afledning el. Jerandring; in abl., Gell. 3, 12.

1. inclinis, e, [1. in-, inns. elino]: fom boier fig, cervix, Val. Fl.; men absol.: ∞ atque humilis, Minuc. Fel. — 2. inclinis, e, [2. in-, elino]: fom ifte boier fig, uferanderlig; pariterque rotantur Inclines etc., Manil. 1, 596.

inclino, avi, atum, 1, v. a. v. n., [1. in-, inns. elino, zlinov, i. e. flecto]; 1) act.: boier derhen, boier el. frummer; A) „egent.“: — ∞ genua arenis (boves), Ovid. Met. 11, 355; ∞ aquas ad litora, (om Neptunus), id. ibd. 11, 208; — capite in latus inclinato, Quintil.; men ∞ oculos (morientis: fuffe hanø Dinc). Propert.; — prius sol meridie se inclinavit, quam etc., Liv. 9, 32; cf. Cic. Tusc. 3, 3; — egf. mediat; terra inclinatur, (boier fig), etc., Lucr. 6, 572; men

inclinari in iudicem, Quintil.; — 2) „bef.“ i Xrigsfpørg: at trænge tilbage, bringe til at vige; — ut etc., confestim inclinatur acies, Liv. 1, 12; cf. id. 7, 33; inclinari rem in fugam etc.; — b) comiff er: ∞ se cum aliqua, Plant.; cf. Juvenal. 9 v. 10; — B) „fig.“: 1) „overf.“: a) om Jarden: at nærme fig dertil, at falde dert; — color inclinatus ad aurum, Plin., in Intem, id.; — b) i Grammatiken: at boie el. forandre Ordets Endelfe; vid. Gell. 3, 13, oftere; ligel. id. 10, 13: partium (hoc loco) adverbium est, neque in casus inclinatur; — 2) „ment.“ el. om Begreber; a) „alm.“: at boie el. vende derhen el. dertil; — ∞ se ad Stoicos, (nærme fig til deres Lære), Cic. Fin. 3, 3; ∞ culpam omnem in collegam, (flyde al Skylden paa ham), Liv. 5, 8; men inclinat iudicem miseratio, Quintil.; men haec animum inclinant, ut credam, (bevæger mig til at troe), etc., Liv. 29, 33; men mediat: inclinari opes ad Sabinos, (at Magten gif over til dem), id. 1, 10; — 1) neutr.: at boie fig el. at have Retning derhen el. derimod; A) „egent.“: paulum inclinare corpora, Lucr.; ∞ meridium etc., Hor. Od. 3, 28, 5; — 2) „bef.“ i Xrigsfpørg: at vige tilbage, at vige; inclinatur in neutram partem acies, Liv. 7, 33; men ∞ in fugam, id. 31, 28; — B) „fig.“: 1) „overf.“: at vende fig, at forandre; ∞ fata ducum, Lucan. 3, 752; — 2) „ment.“: at boie fig derhen, at være tilboiefelig dertil; si ... sua sponte ... inclinant etc., Cic. d. Or. 2, 41; men ∞ studiis in stirpem regiam, Curt. 10, 7; cf. Hor. Sat. 1, 3, 71; — ∞ ad pacem etc., Cic. d. Senect. 7; men ∞ sententia eo, ut etc., Liv. 27, 46; men ∞ sententiae, e. inf., id. 32, 13; — 1) partic. inclinatus, 3, egf. fom adj.; A) boiet, fænfet; df. ∞ vox: fænfet el. dyb Stemme; vid. Cic. Orat. 8 v. 17; — B) nedfinkten el. forværet; — ab excitata fortuna ad inclinatam et prope jacentem (desciscere), Cic. Fam. 2, 16; — men fom subst. e. gen.; rerum inclinata feramus, Sil.; — C) tilboiefelig el. hengiven dertil; — plebs inclinatur ad Poenos, Liv. 23, 46; cf. id. 31, 33; men ∞ mentes ad suspitionem, Tac. Hist. 1, 81. — inclitus, 3: f. und. inclutus.

includo, si, sum, 3, v. a., [1. in-, clado, clando]: indelstutter (el. indstutter), indelppærrer; oftest m. in e. abl. el. acc., egf. m. Met abl.; fiedt. e. dat. el. absol.; — 1) „egent.“: ∞ armatus in cella Concordiae, Cic. Phil. 3, 12; men consule in carcere includo, id. Att. 2, 1; cf. id. d. Senect. 21; men ∞ soi similem imaginem in clypeo Minervae, (indfatte el. anbringe dert), id. Tusc. 1, 15; — ut in carcere ... includatur, Liv. 38, 59; cf. Cic. Verr. 5, 55; — ∞ duces hostium carcere, Liv. 38, 60; minora castra majoribus inclusa, Caes.; ∞ smaragdus auro, Lucr., saras auro, Virg.; — men id. Aen. 2, 19: corpora furum Includunt caeco lateri; men Cic. Rab. perd. 7: inclusum atque abditum latere in occulto; — ∞ se Heracleae, Liv. 36, 17, men Heracleam, id. ibd. 16; — endel. „poet.“: huc aliena ex arbore germen Includunt, (intpede), Virg. Ge. 2, 76; — B) „bef.“ egf.; 1) indelstutter af stande el. hemme, at tilfuffe el. spærre; — ∞ vocem (dolor), Cic. Rab. Post. 17; ∞ spiritum, Plin.; ∞ os alicui inserta spongia, Senec.; — 2) indelstuttere ad afgrændfe; Agrippa (Asiae partem) unam inclusit ab Phrygia ... alteram etc., Plin. 5, 28; — 1) „fig.“: A) „alm.“: indstutter el. indsef deri; — quod ... in jurisconsultorum includitur formulis, Cic. Brut. 79; men ∞ aliquem in societatem hujus consilii, id. Phil. 2, 13; — quae mihi sunt inclusa medullis, id. Att. 13, 19; men nullis ... temporis ... inclusus angustiis, Liv. 24, 8; cf. Hor. Ep. 1, 1, 3; — ipsius oratio ... Originum quinto libro inclusa, Liv. 45, 25; men intus inclusum periculum est, Cic. Catil. 2, 5; — B) „bef.“: stutter el. ender i Tiden, fufkender, odf.; „poet.“ v. i eftertraug.

Presfa); — sic nobis ... Forsitan includet crastina fata dies, Propert. 2, 15, 51; cf. Hor. Od. 1, 13, 16; ∞ mellationem idibus Nov., Plin. 11, 15; ∞ omnes portiones aqua frigida, Cels.

*inclusio, onis, f.: Indspærring, Jangfling; ejus (viri) inclusione contentus non eras, Cic. Vat. 10; v. — inclusor, oris, m.: sem infættet el. infættet; inclusores auri atque gemmarum, Hieronym.; — [includo]. — inclusus, 3: partit. af includo.

inclutus, (egf. inclut. e. inclut.), 3, [1. in-, elneo; cf. *κλυτός* af *κλύω*]: befættet, beremt, hertig; — Jovi opulento, incluto, etc., Plant. Pers. 2, 3, in-, ∞ justitia religio Numae etc., Liv. 1, 18; cf. Virg. Aen. 2, 82: incluta fama Gloria (Palamedis); men Sazaris fluvius ex inclutis, Plin.; — egf. e. gen.; incluta leti Lucretia, Sil.; — superl., ∞ dux, Colum. — inclutus, 3, f. und. frgd.

incoactus, [2. in-], 3: utvungen, omne honestum ... incoactum, Senec. Ep. 66. — *incoctilis, e: sem er inbegt dermed; df. „overf.“: incoctilia (sc. vasa), Plin. 34, 18, (fortimede Kar); v. — incoctio, onis, f.: Jætfegning el. Jæaning, Coel. Aur.; — [incoquo]. — 1. incoctus, 3, partit. af incoquo. — 2. incoctus, [2. in-], 3, adj.: ufegt; (feret. Dred); — ∞ caro, Tab. Piet. ap. Gell.; — df. „overf.“: uncoctum el. overilet; incoctum non expromet, bene coctum dabit, Plaut. Mil. gl. 2, 2, 53. — incoenatus, [2. in-], 3: sem ifte har spist, senex, Plaut. — incoenis, e, [2. in-, coena]: = frgd., id. — incoeno, [1. in-], are, v. n., sigefem coeno: spiser, bester Maaltid; incoenante eo etc., Suet. Tib. 39, inc. — incoeptum, incoepit, f. und. inceptum, etc.

incogitabilis, [2. in-], e; I) pass.: utanfelig, ubevgrifelig; ∞ dementia, Amm.; men incogitabile est, m. acc. e. inf., Ergm. Jur. Civ., (ed. Maj.); — II) act.: ubeanfsem, ubeanfing, Plaut. Mil. gl. 2, 6, 63, Lactant. — incogitans, tis, adj., [2. in-, cogito]: ubeanfsem, ubeanfing, Ter. Phorm. 1, 3, 3, id. ibd. 3, 2, 14; df. — incogitantia, ae, f.: Ubeanfsembed el. Ubeanfingbed, Plaut. Merc. 1, 1, 27. — incogitatus, 3, adj., [2. in-, cogito]: I) sigefem pass.: ifte betanf, uferberet, overilet; — non esse hominem ... incogitatum opus, Senec. Benef. 6, 23; ∞ alacritas, id. Ep. 57; — II) sigefem act.: ubeanfsem el. ubeanfing; ∞ animo (esse), Plaut. Bacch. 4, 3, inc. — incogito, [1. in-], are, v. a.: tanfer derpaan, udtanfer; ∞ fraudem socio, Hor. Ep. 2, 1, 122.

incognitus, 3, [2. in-, cognosco]: ufæntd; df. ubeanfent; m. o. nd. dat.; — vocabula nobis incognita, Cic.; incognitus famae, (em hœem man intet veet), Liv. 12, 52; — habere aliquem incognitum, (ifte at fiende), Suet. Aug. 91; — df. absol.: incognitum, pl. incognita: brad man ifte fiender; ne incognito assentiar, Cic. Acad. 2, 43; cf. Cic. Off. 1, 6; — incognita sub hasta veniere, (de Ting, sem ingen fiendes vet), Liv. 5, 16; — b) navn. egf.: sem ifte er bleven underføgt af Demmeren el. fer Stetten; incognita re judicare, id. N. D. 2, 29. — incognosco, [1. in-], ere, v. a.: derbes el. derit at lære at fiende el. at erfare, Appul. incohibeo, [1. in-], ere, v. a.: at befde fammen i fig; vid. Lucr. 3, 445, (hœer incohibessit f. incohibeat). — incohibilis, [2. in-], fte: ifte til at befde fammen; ∞ genus oneris, Gell. 5, 3; — B) ifte til at hœemne el. fæntse; ∞ cursus, Ammian.

incola, ae, e., [1. in-, colo]: Indvaaner el. Indbygger; — quum incolas ejus insulae etc., Nep. Mil. 1; incola mundi, (en Verdensbøgger), Cic. Tusc. 5, 37; — navn. sem veer paa et Sted, uden at have Borgerret, (opp. civis); — peregrini et incolae officium est, etc., Cic. Off. 1, 34; cf. id. Verr. 4, 11; non ut incolae et habitatores, sed etc., id. N. D. 2, 56; Pythagoreos incolas paene nostros, etc., Cic. d. Senect. 21; egf. sem

adj.: incola turba, (f. incolae), Fast. 3, 582; — II) „overf.“ em Dyrene, egf. om Væter, Floeter, Vinde, etc.; der sigefem har hœemne paa et Sted, el. sem findes der; — bestias nantes aquarum incolas esse etc., Cic. Tusc. 5, 13; cf. Phaedr. 1, 6; men quae ex his (arboribus) incolarum esse numero coeperunt, Plin. 12, 7; men incolae Padi (ammes: sem flyde deri), id. 3, 23; „poet.“ egf. sem adj.: incolae aquilones, (sem altid blæse paa et Sted), Hor. Od. 3, 10, 4.

incolatus, us, m.: den fremmedes Bopæl el. Dybbel paa et Sted, Dig., Tertull.; af — 1. incolō, are, v. a.: Beveer; (fiend. Biform af figd.), Tertull. — 2. incolō, [1. in-], colui, cultum, 3, v. a. e. n.; I) act.: beveer, Delum, Cic., urbem, id.; illum secessum incolere, inhabitare, etc., vid. Plin. Ep. 2, 17; — cf. pass.: qui (loci) a quibusque incolebantur, Cic. Div. 1, 12; cf. id. ibd. 2, 41; — II) neutr.: har Bellig el. Dybbel paa et Sted; — qui trans Rhenum incolunt, Caes.; cf. Liv. 1, 1; egf. e. abl.: Neptuno, qui salis locis incolit etc., Plaut. Rud. 4, 2, 2; men Sall. Jug. 47: oppidum, ubi incolere et mercari consueverant etc. — incolōrate, adv., [2. in-, color]: uden Jarve; df. „fig.“: uden Befymfælse, uden Grunde; ∞ restitui, Dig.

incolumis, e, [2. in-]: ufadt el. ubeftadiget, ufæntet; — sint incolumes (cives mei), sint florentes, etc.; Cic. Mil. 31; qui ne equestrem quidem splendorem incolumem a calamitate iudicii retinere potuisset, id. Planc. 5; quod salvum atque incolumem exereitum ... transduxerim, Caes. B. C. 2, 32; cf. Cic. Catil. 3, 10, egf. id. R. Am. 17, e. id. Fin. 4, 8; — b) egf. om Ting; ∞ dotem sistere, (ufermindfket), Plaut.; ∞ aedes, (i god Stand), Dig.; ∞ hedera et solida, Plin.; — not.: compar. incolumior, Quadrig. ap. Gell. 17, 2; df. — incolumitas, atis, f.: ubeftadiget el. ufæntet Tilftand; — concordia populo et omnia referenti ad incolumitatem et ad libertatem suam, Cic. d. Rep. 1, 32; — navn. egf. pferfentlig Eftferber; ad incolumitatem pervenire, Nep. Att. 10; incolumitatem deditis polliceri, Caes. B. C. 3, 28; men pro incolumitate principis vota suscipere, Tac.; men ∞ mundi, vid. Cic. N. D. 2, 46; — fgd. egf. in pl., Arnob.

incōmis, [2. in-], e: uvæntig; df. raaf el. udanægt; — ab incomi tenebrosaque vita etc., Macrobi. Sat. 1, 7. — incoinitatus, [2. in-], 3: uden Vedfælgelse, uden Jælgere, virgines, Varr., funera, Lucr.; — egf. „overf.“: ejus artem ... incoinitam etc., Cic. d. Or. 1, 55; cf. Ovid. Pont. 2, 3, 35: per seque petenda est Externis virtus incoinitata bonis. — incoinitio, [1. in-], are, v. a.: ufæntet; quæso, ne me incoinites, Plaut. Curr., act. 3, v. 30; cf. Fest. p. 107. — incoinitum, i, n.: etflags ubeanfent Jægredeus i en Salve, Veget.

incommā, (egf. encomma), atis, n., *εὐνοῦμα*: Indhvir; df. Søfatermaal el. Søfatenå Høide, Veget., e. A. — incommēabilis, [2. in-], e: ungangbar el. ufremfemmelig, via, Ammian. — incommendatus, [2. in-], 3: sem ifte er anbefættet; df. „poet.“: sem er given til Pris; — incommendataque tellus Omnis et omne fretum, (ufat for Storme), Ovid. Met. 11, 431. — incomminatus, 3, [1. in-, comminor]; m. passiv Bem.: truet, hœvermed der trues; — incomminata novercae nece, Appul. — incommiscibilis, [2. in-], e: ifte til at blandes med et andet, ublandet, animus, Tertull.

incommōbilis, [2. in-], atis, f.: (aandelig) Ubeværgeligbed, Jæleskæbed el. Sløvhed, Oraterens *ἀόρηγία*, Appul. — incommode, adv. af incommodus: upæfende el. ubeftelligen; — ∞ fieri obviam alieni, Ter. Eun. 2, 3, 37; men m. Negation: posse te non incommode ad me venire etc., Cic. Att. 7, 8; — egf. uheldigen; quod etsi etc., tamen incommode

accidit etc., Caes. B. G. 5, 33; — compar., mecum autem incommodius (actum est: jeg er værre faren), Cic. Lael. 4; superl., ∞ navigare, id. Att. 5, 9; — egsf. utrigtigen el. feilagtigen; quae (signa) incommode opposita videbantur, Liv. 40, 51. — incommodisticus, 3: comissf Biserf af incommodus, Plaut. Capt. 1, 1, 19.

²incommōditas, atis, f.: Ubepæmbed el. Uvæsfælghebed; df. Ubhægelighel el. Bæværtighel, eel.; faal. ∞ temporis, (ubefædige Omstændigheder), Liv. 10, 11; egsf. absol.: Uheld el. Vanheld, Ter. Andr. 3, 3, 35; men Plaut. Mil. gl. 3, 1, 49, incommoditate abstinere: vegte sig for Uheldighel; — egsf. in pl.: Brydterier, id. Aul. 3, 5, 59; e. — incommōdo, avi, atum, 1, v. n. e. a.; 1) neutr.: falder bæværtig, fertrætiger; e. dat. pers.; — mihi ut incommodet, Ter. Andr. 1, 1, 135; cf. Cic. Quint. 16; — men ud. dat.: etiam si incommodatus sit (scientia), id. Fin. 5, 19; — II) act.: bæværtiggjør el. hinder, navigationem, Dig.; df. pass.: si incommodatur ad usum manus, (giæres ubrugelig), ibd.; — [incommodus].

incommōdum, i, n.: f. und. flgd. — incommōdus, [2. in-]: ubeqem el. upæfende, bæværtig el. brydsem, ubhægeligh el. ugnyttig, eel.; 1) sem adj.: A) om Ting og Væbener: — tibi hoc incommodum evenisse iter, Ter.; cf. id. Hee. 4, 2, 27; colloquium pro re nata non incommodum, Cic. Att. 11, 6; ne voce quidem incommoda, nedum etc., Liv. 3, 14; ∞ severitas morum, id., valetudo, Cic.; non incommodum videtur, e. inf., id. Inv. 1, 31; — compar., ∞ exhibitio, Dig.; superl., in rebus ejus incommodissimis, Cic. Cluent. 59; — B) om Personer: brydsem, uvenlig, eel.; — ne incommodus nobis sis, Plaut. Poen. 1, 2, 189; flgel., Cic. N. D. 3, 29: patrem incommodum esse amanti filio etc.; — II) sem subst., incommōdum, i, n.: Ubhægelighel, Bæværtighel, Mægæng, Stæde, eel.; — ut (is locus) plus habeat adjumenti, quam incommodi, Cic. d. Or. 2, 24; cf. id. Verr. 2, 46; nec ab isto officio abduci meo incommodo debui, id. Lael. 2; men id. Att. 12, 47, elliptisk: nec id incommodo tuo (sc. feceris); — ut acceptum incommodum virtute sarciretur, Caes.; cf. id. B. G. 7, 45, eferre; — men e. gen.: te commoveri incommodo valetudinis tuae, nolo, Cic. Att. 7, 7; cf. id. Mur. 23; — b) egsf. in pl.: multis incommodis difficultatibusque affectus etc., Cic. Div. in Caecil. 3; cf. id. N. D. 1, 9, e. id. Lael. 13; tot incommodis conflictati, Caes. B. G. 5, 25; cf. id. B. C. 3, 10; — egsf. e. gen., ∞ corporum, (Sygdemme), Plin., pulmonum, id. — incommōte, avi, [2. in-, commotus]: ubevæget, uferstyreter, permanere, Cod. Justin.

incommūnis, [2. in-]: sem ifte er fælles, ceteris (dat.), Tertull.; — incommutabilis, [2. in-]: uforanderlig; — ∞ omnia verbi propria etc., Varr. L. L. 56; non posse hunc incommutabilem conservari rei publicae statum, Cic. d. Rep. 2, 33; df. — incommutabilitas, atis, f.: Uforanderlighel, Augustin.; e. — incommutabiliter, adv.: uforanderligen, Augustin.

incompārābilis, [2. in-]: ifte til at sammenligne; df. „overf.“: ufeftelighel, fertrinlig; — illa fuit vera et incomparabilis subtilitas animi, Plin. 7, 26; ∞ magister, Quintil.; — df. adv. incomparabiliter: uden Sammenligning, Augustin. — incompassibilis, e: sem ifte fan deltage i en Lærelse, Tertull.; — incompertus, [2. in-], 3: fverem man inter har erfaret, ubefændt; — inter cetera vetustate incomperta, Liv. 4, 23; incompertum est mihi, egsf. incompertum habeo, (jeg veed inter derem), Plin. — incompetens, [2. in-], (is, adj.): neverensfæmende, upæfende, Theod. Prisc.; — df. adv. incompetenter, Cod. Just. — incompletus, [2. in-], 3: sem ifte er fylt; df. „overf.“: ∞ consilium, (uværfyldt), Firmic.

incomposite, adv.: uden Orden, nordenfligen; — negligenter et incomposite incurere in hostem venientem, Liv. 25, 37; — egsf. om Bæredræget: horride atque incomposite efferre aliquid, Quintil. 10, 2, 17; af — incompōsitus, [2. in-], 3: nørnet, uordenlig, uregelmæssig; — ∞ azmine ... euntem ... adorti, Liv. 5, 28; ∞ hostes, (opp. compositi), id.; men motus incompōsitos (dare), vid. Virg. Ge. 1, 350; men ∞ pede (versus), vid. Hor. Sat. 1, 10, in; — ofte egsf. om Bæredræget eg om Taleren; fortius quid incompōsitum potest esse, quam vinetum et collocatum, Quintil. 9, 4, 6; — (Aeschylus) rudis in plerisque et incompōsitus, id. 10, 1, 66; — men moribus incompōsitus (patronus), id. 4, 5, 10.

incomprehensibilis, [2. in-], e; 1) „egent.“: ifte til at gribe, ifte til at tage paa; — ∞ parvitas arenae, Colum. 10 praef.; men ∞ fuzza (pollent alicus), Solin.; — II) „fig.“ e. „ment.“: ufattelig, ubegribelig, uferstaaelig; — ∞ et lubricus in disputando etc., Plin. Ep. 1, 20; ∞ praecepta, Quintil.; cf. Senec. Ep. 94; — df. adv. incomprehensibiliter, Hieronym.; — incomprehensus, [2. in-], 3: sem ifte er greben; df. „fig.“: ubegribelig, Prudent.; (alene eferrel.); thi Cic. Acad. 2, 29, er at sate: non comprehensa.

incompte, adv.: ufumfæet, fimpelt, dolare stipites, Ammian.; — men ∞ laudare, Stat.; af — incompptus, [2. in-]: ugnyttet, caput, Hor. Epod. 5, 16, (hvis Haar er i Herden); id. Od. 1, 12, 11; — compar., ∞ capillus, Suet. Aug. 69; men quamquam incompti, largi tamen apparatus etc., Tac. Germ. 14; — men incomptis versibus ludunt, Virg. Ge. 2, 386; cf. Cic. d. Or. 1, 55, e. id. Orat. 37, egsf. Hor. A. P. 446.

inconcēssibilis, e: utillædelig, delicta, Tertull.; af — inconcessus, [2. in-], 3: ifte tillædt, utillædelig; inconcessosque hymenaeos etc., Virg. Aen. 1, 651; men quum ... pæne sit homini concessum, e. inf., Quintil. 10, 2, 26.

inconciliō, [1. in-], avi, atum, 1, v. a.: vinder detil el. derfer: (fer: e. eferrel. Ord); — Inconciliastu' eum, qui mandatu' est tibi? Plaut. Trin. 1, 2, 99; — II) „bel.“ egsf.: vincer derimod, gjør fiendf el. hadf; — Ne inconciliare qui duos porro postules, Plaut. Most. 3, 1, 85, cf. id. Barch. 3, 6, 22; in me inconciliare omnes copias meas, — “inconcinnē, adv.: upæfende, urimelig, causificari, Appul.; — inconcinnitas, atis, f.: Uvæsfælghebed, Urimelighebed, Appul.; vitas sententiarum ineptis atque inconcinnitate, Suet. Aug. 83; e. — inconcinniter, adv.: Biserf af inconcinnē, Gell.; af — inconcinnus, [2. in-], 3: upæfende, anførelig, ubeberlet; færv. „ment.“: — qui in aliquo genere at inconcinnus aut multus est, is ineptus dicitur, Cic. d. Or. 2, 1; cf. Hor. Ep. 1, 17, 29, e. ibd. 1, 18, 6. — inconcitus, [2. in-], 3: ifte hurtig, d. e. langfæm, gradus, Ammian.

inconcēretus, [2. in-], 3, substantia, (ufegemligt Bæfen), Nazar. Pan. Const. — inconcūpiscendus, 3, [1. in-, concupisco]: sem er bøftigen at attraae, alioi, (af negen), Appul. — inconcusse, adv.: uryttet, fast, retinere, Augustin.; af — inconcusus, 3, [2. in-, concutio]: uryttet, ubevæget, uferandret; — Inconcuſſa ſuo voluunt ſidera lapsu, Lucan. 2, 268; — men eferf „fig.“: qui non irascitur, inconcussus perstitit; qui irascitur, motus est, Senec. d. Ira, 3, 25; fratres proximorum certaminibus inconcussi, Tac. Ann. 2, 42; ∞ pax, id; ∞ otium, Senec., gaudium, id.

incondēmnatus, [2. in-]: ifte domfældet, uden Domfældelse, Cato ap. Gell. 13, 4. — incondite, adv.: nordenfligen, ferverret; — nihil tam praepostore, tam incondite etc., Cic. Div. 2, 71; — navnfl. egsf. om Mangel paa Numerus i Taleren, Cic. d. Or. 3, 41; af — inconditus, [2. in-] 3; 1) „egent.“: uordenlig,

forviret; ∞ acies, (som iffe er fället i Orden), Liv. 11, 39; ∞ multitudo, id.; — B) *abef.* egf. a) som iffe er sammenlagt og forvaret: ∞ fructus, Colum.; jacent incondita ... corpora, Lucan. 6, 101, (ubegravne); — b) som iffe er flabt, Tertull.; — II) *fig.*; ∞ res (pl.: forvirring), Liv. 26, 40; ∞ barbaria, id. 30, 28; ∞ clamor, Plin. Ep., fremitus, Plin.; ∞ libertas, Liv. 24, 21; — ∞ jus civile, (som iffe er bragt i Orden), Cic. d. Or. 1, 11; incondita antiquorum dicendi consuetudo, ibid. 3, 44; cf. id. Orat. 70; ∞ earmina, (ufanflete el. raad), Liv. 4, 20; cf. Virg. Ecl. 2, 4.

inconfectus, [2.in-], 3: uferarbeidet, ufordeiet, Cels. — inconfusus, [2.in-], 3: uforfjortet, uden at forfjyres; — ut inconfusus eat mundus, Senec. Qu. N. 2, 15; — II) *fig.*; ∞ intrepidus inconfususque (animus), id. ibid. 3, praef.; cf. id. d. Ira, 1, 12.

incongelabilis, e, [2.in-, congeo]: som iffe kan fryse, mare, Gell. 17, 8, inc. — incongressibilis, e, [2.in-, congredivor]: utilgængelig, Tertull. — incongrue, adv. af incongruus: upasfende, Martob. — incongruus, [2.in-], tis, adj.: upasfende, sententia, Plin. Ep. 1, 9; — egf. e. dat.: et sibi et nobis incongruus (disciplina Stoica), Gell. 12, 5; df. — incongruent, adv.: upasfende, urigtigen, Tertull.; e. — incongruentia, ae, f.: upasfende el. urigtigt forhold, Tertull. — incongruus, [2.in-], 3: upasfende, urigtigt, urimelig; incongruae inter se propositiones, Appul.

inconnexus, [2.in-], 3: ifte forfunden, ufammenhængende, Aulon. — inconnivus, [2.in-], tis, adj.: som iffe luffer Vinene, Gell. 2, 1; — df. *fig.*; ∞ oculus justitiae, Ammian. — inconnivus, 3, [2.in-, conniveo]: Biform af frgd.; ∞ oculi, Appul.

inconsentaneus, [2.in-], 3: uoverensfæmmende, upasfende, Capella. — inconsequens, [2.in-], tis, adj.: som ifte (rigtigen) følger derpaa, (eterel. Ord); ∞ locutio, Aulon.; per inconsequens, Gell. 14, 1; df. — inconsequentia, ae, f.: Mangel paa Sammenhæng; quae est inconsequentia rerum foedissima, Quintil. 8, 6, 10.

inconsiderans, tis, adj., [2.in-, considero]: som bander uden Overlag; — superl., Tertull.; df. — inconsideranter, adv.: uden Overlag, Hieronym.; e. — inconsiderantia, ae, f.: Ubetænksomhed el. Gremfulshed, Mangel paa Overlag, Cic. Qu. Fr. 3, 9, e. Suet. Claud. 39.

inconsiderate, adv.: uoverlagt, uden Overlag; ∞ negligenter agere, Cic. Off. 1, 29; — compar., Val. Max. 1, 5, 9; e. — inconsideratio, onis, f.: flid. Biform af inconsiderantia, Salvia.; af — inconsideratus, [2.in-], 3, adj.; I) pass.: uoverlagt, ilde betænkt, daarlig, cupiditas, Cic.; superl., ∞ temeritas, id.; — II) act.: som bander uden Overlag, ubetænksom el. overfiet i sin Afværd; — ita leves et inconsiderati sumus, ut etc., Cic. Div. 2, 27; inconsiderati in secunda, quam in adversa fortuna, Nep. Con. 5. — inconsitus, 3, [2.in-, consero]: ubefaaet; ∞ ager, Varr.

inconsolabilis, e, [2.in-, consolor]: utroffelig; df. *poet.*; ∞ vulnus Mente gerit tacita, (ulæggelig Gaar), Ovid. Met. 5, 426; — ininspectus, [2.in-], 3; eprel.: ufet; df. *fig.*: ubetænkt, overfiet; ∞ aliquid dicere, Gell. 17, 21; — ininspectus, [2.in-], 3: umarffelig; df. ubereant, uberummelig, mors, Flor. 4, 2.

inconstans, [2.in-], tis, adj.: ubeständig, foranderlig; I) om Personer; — mihi ridicule visus es esse inconstans, qui etc., Cic. R. Com. 6; in omnibus inconstantissimus (populus), Senec. Ep. 99; — II) om Ting og om Begreber: — ∞ est, quod ab eodem de eadem re diverse dicitur, Cic. Inv. 1, 50; ∞ litterae,

id.; medendi arte nulla est inconstantior, Plin. 29, 1; cf. Cic. Div. 2, 62.

*inconstanter, adv.: ubeständig, foranderlig; — iactantibus se opinionibus inconstanter et turbide, (uden Sammenhæng og forviret), Cic. Tusc. 4, 10; ∞ loqui, (uden Tankeforbindelse), id. Acad. 2, 17; haec dicuntur inconstantissime, (uden al Følgerigtighed), id. Fin. 2, 27; e. — inconstantia, ae, f.: Ubeständighed, Foranderlighed; I) om Personer; ∞ levitate implicata, Cic. Vat. 1; cf. id. Phil. 7, 3; nemo doctus mutationem consilii inconstantiam esse dixit, id. Att. 16, 7; cf. id. N. D. 3, 14; — II) om Ting o. om Begreber; ∞ fulgoris, Plin.; ∞ mensurae, id.; ∞ frontis ac hominum, Quintil.; ∞ mutabilitate mentis, Cic. Tusc. 1, 35; cf. Pseud. Cic. p. Domo 2; — [inconstans].

inconsuetus, [2.in-], 3: I) ufædvanlig; ∞ sermo, Vitruv. 5, praef.; — II) uvan; ∞ (miles) opimae mensae, vid. Sil. 11, 282. — inconsulte, adv. af inconsultus: ubefindigen, uoverlagt; — haec ... quam inconsulte ac temere dicantur, etc., Cic. N. D. 1, 16; ∞ et incaute commissum proelium, Liv. 4, 37; — compar., quod eo ... inconsultus processerant, Caes. B. C. 1, 45. — inconsulto, som adv.: f. ind. flg.

I) inconsultus, [2.in-], 3: I) pass.: som iffe er spurgt til Raads, som iffe er fagen paa Raad; (ferel.); in seio atque inconsulto domino (discedere), Varr. R. R. 1, 10; — II) act.; A) uden Raad, uden at have faaet Raad; (*poet.*); Inconsulti abeunt, etc., Virg. Aen. 3, 452; — B) uoverlagt, ubefindig; I) om Personer; haec homo inconsultus et temerarius non videbat, Cic. Deiot. 6; — 2) om Begreber: Bene consultum inconsultum est, si inimicis sit usui, Plaut. Mil. gl. 3, 16; illam Postumi ... inconsultam rationem etc., Cic. Rab. Post. 1; men largitionem ... inconsultam arguens, Liv. 5, 20; ∞ aures turbae, Senec.; — b) egf. er at marfe neutr. abl. inconsulto som adv.: = inconsulte; — ∞ se in periculum mittere, Auct. ad Her. 3, 5; ∞ deleta et inducta, Dig. — 2. inconsultus, us, m., [2.in-, consulo]: ifte at sporge til Raads; (ferel. e. alene i abl. sing.); — inconsultu meo Aedes venales inscribit. (uden at sporge mig til Raads), Plaut. Trin. 1, 2, 130.

inconsummatio, onis, f., [2.in-, consummo]: Ufuldstændighed el. Ufuldstemmenhed; ∞ generationis, Tertull. — inconsummatus, [2.in-], 3: ufuldstændt, Ammian. — inconsumptus, [2.in-]: uforbræet el. uferminet; — ∞ pars turis, Ovid.; ∞ jecur (Tityi), id.; cf. id. Met. 4, 17, til Bacchus: tibi enim inconsumpta juvenus. — inconstus, [2.in-], 3: som iffe er sammenfjet; ∞ tunica, Hieronym.

incontaminabilis, [2.in-], e: som iffe kan plettes el. smittes, Tertull. — incontaminatus, [2.in-], 3: uplettet el. usmattet; df. *poet.*: uforbræet; — ne quid incontaminati sit etc., Liv. 4, 2. — inconstanter, adv.: f. ind. inconstanter. — inconstemplabilis, [2.in-], e: ubefindelig, Tertull. — inconstemplabilis, [2.in-], e: ifte til at feragte, Tertull. — incontentus, [2.in-], 3: ifte spændt; ut omnes aequae incontentae sint (fides: lige forfænt), Cic. Fin. 4, 27.

incontiguus, [2.in-], 3: ifte til at berøre, dens, Arnob. — incontinens, [2.in-], tis, adj.; I) *egenl.*: som intet beholder, uterus, Plin.; — egf. e. gen.; nihil est tam violentum et incontinens sui ... quam magna vis undae, Senec. N. Q. 3, 30; — II) *fig.*: som ifte holder Maade, som ifte kan beferfe sig selv; madidus, nihil, incontinens (homo), Plaut. Asin. 5, 2, 9; ∞ Tityus, Hor. Od. 3, 4, 77; cf. id. ibid. 1, 17, 26.

*incontinenter, adv.: umaadeligen, uden Maadehold; ∞ cibum assumere, Cels.; — df. *fig.* e. ethif: nihil incontinenter esse faciendum, etc., Cic.

Off. 3, 8; v. — incontinentia, ae, f.: Mangel paa Gvne til at holde sammen el. til at beholde i sig; ~ urinae, Plin. 20, 57; — II) „fig.“ v. „æb.“: Mangel paa Maadebeld, Umaaretselighed el. Udfærdighele i Østter og Udenstaber: — cupiditas et incontinentia, Cic. Verr. 4, 15; cf. id. Coel. 11; — [incontineus]. — incontinibilis, e, [2.in-, contingo]: itte til at berere, Appul., inc. — incontinibilis, [2.in-], e: uimodigelig; compar., Tertull. — incontinivus, [2.in-], 3: ubestirene, ubestirelig, Cic. d. Or. 1, 57, inc.; (al. incontinivus).

inconveniens, [2.in-], tis, adj.: I) „atm.“: som iffe stemmer overens dermed, som iffe passer dertil; — haec nostra facta non ... inconvenientia, sed etc., Caes. ap. Cic. Fam. 12, 13; inconvenientia iungere, Sener.; — ogf. m. Negation, Phaedr. 3, 13; — II) „æb.“ v. „æb.“: uanfærdig el. upassende, alieni, (for nogen), Appul.; df.: inconvenerit, adv.: overensstemmende; m. Negation v. e. dat., Augustin., v. — inconvenientia, ae, f.: Mangel paa Overensstemmelse dermed el. med hinanden; ~ voluntatis et facti, Tertull. — inconvertibilis, [2.in-], e: uiranderlig, Tertull. — inconvolutus, [1.in-], 3: indvøllet deri; df.: „overf.“: indvøllet el. vængelig, easus, Ammian.

incoptiosus, [2.in-], 3: som iffe er fersnet med Hæraar, Tertull. — incoquo, xi, etum, 3, v. a.: indseger, feger, aliquid rei alieni el. re aliqua; ~ radices Baccho, (i Vin), Virg. Ge. 1, 279; ~ cotonea melle, Plin.; allium fabae fractae incoctum, id.; cf. Hor. Epod. 3, 7; — ogf. ~ succum cum melle, Cels.; — II) „fig.“; A) „overf.“: incoeti corpora Mauri, (sejbrænde, brune), Sil.; cf. Virg. Ge. 3, 307; men ~ stannum aereis oporibus, (fortinne dem), Plin. 39, 48; — B) „poet.“ v. „alleg.“: incoctum generoso pectus honesto, (i. e. inibutum; giennemtrængt af Lædssædel), Pers. 2, 71.

incoeram, cl. in coram, hæs Appul. f. coram; I) i Rærværelse deraf; e. gen.; ~ omnium, id.; ~ sui, id.; — II) offentlig; ~ frequentare publicam populi caveam, id.

incozonatus, [2.in-], 3: ubebrændet; ~ simulacra, Appul. — incorporealis, e, [2.in-, corpora]: ulegemlig, habitus, Tertull. — incorporealis, [2.in-], e: ulegemlig; — jus, quod sit incorporeale, apprehendi manu non posse, Quintil. 5, 10, 116; cf. Senec. Ep. 9; df.: incorporealitas, atis, f.: Ulegemlighele, Macrobi., Tertull.; v. — incorporealiter, adv.: ulegemlig, uden Legeme, Claud. Mam. d. Statu Animae. — incorporeus, [2.in-], 3: ulegemlig, Macrobi. Sat. 7, 15; — not.: Cic. Fin. 3, 14, et at læse: rerum in corpore sitarum. — incoquo, [1.in-], avi, atum, 1, v. a.: I) sejbrænder til el. i et Legeme; ~ varias effigies animalium, Solin.; — II) fersner med et Legeme; df.: incorporeatus, 3: færet et Legeme, legemliggiert, Prudent.; — men absol.: incorporata divellere, Augustin.

incoorrectus, [2.in-], 3: uforberet, urettet; — ~ opus, (Gjorpaar man iffe har lagt den sidste Haand), Ovid. Trist. 3, 14, 23. — incorrupte, adv. af incorruptus: uforberet, oprigtig, iudicare, Cic.; compar., id. Marc. 9. — incorruptela, [2.in-], ae, f.: Uforængelighed, Tertull. — incorruptibilis, [2.in-], e: uforængelig, ufrænkkelig, Lactant.; df.: incorruptibilitas, atis, f.: Uforængelighed, Tertull.; v. — incorruptibiliter, adv.: uforængelig; compar., Augustin. — *incorruptio, onis, f.: Uforængelighed, Ufrænkkelighele, Tertull.; — incorruptivus, 3: uforængelig, Hieronym.; v. — incorruptorius, 3: = fræd., Tertull.; — [2.in-, corrupto].

incoctus, [2.in-], 3: uforberet; I) „ægenf.“; ~ succus et sanguis, Cic. Brut. 9; ~ aqua, Plin.,

materia, id.; men ~ templa, (uferstyrtede), Liv. 32, 33; — II) „fig.“: uforberet el. ufrænklet, uforfættet el. ægte, ubestuet el. ubestuetelig; A) om Personer; — ~ testis, Cic., custos, Hor., iudex, Gell.; men incorruptus adversus blandientes, (som iffe hilses af Smigrere), Tac. Hist. 1, 35; — B) om Ting og om Begreber; ~ praeda, (uforberet), Tac. Ann. 1, 68; ~ sensus, Cic., animus, id.; ~ fides, Tac.; men ~ integritas Latini sermonis, Cic. Brut. 35; men ~ iudicium, vid. Liv. 4, 6; men quoniam id modo incorruptum foret, (overfædes det kunde gaar til med Dyrigtighed), Tac. Ann. 2, 12. — incoxo, avi, are, v. a., [1.in-, coxo]: at duffe ned el. at boie tilbage; ~ nates, Pompon.

incrasso, [1.in-], are, v. a.: gior tvt, fortykker, Tertull.; df. partic. incrassatus, 3: fortykker, tvt, id. — increbreco, (-besco, brui, (-bui), [1.in-], 3, v. n. mch.: at blive byppig el. stært, at tilrage, at udbreede sig; — ventus increbrescit, (det blæser op), Cic. Fam. 7, 29; cf. Virg. Ge. 1, 359: nemorum increbrescere mormur; — oftere „overf.“ om et Rygte el. om en Tale, ogf. om en Skik el. Vane, etc.; — belli fama increbrescebat, Liv. 7, 12; men Cic. Opt. Gen. Or. 4: nonnullorum sermo increbruit, m. figd. acc. e. inf.; figel. impers.: proverbio increbruit, (det er blevet til et Ordsprog; rem ad triarios redisse), Liv. 8, 8; — quae increbruit (consuetudo), Cic. Phil. 11, 5; cf. id. Verr. 2, 3, ogf. id. Orat. 21. — increbro, [1.in-], are, 1, v. a.: gior neget byppigen; — si increbravit (se. noctes), Plaut. Truc. 1, 1, 29.

incrédendus, (-undus), 3, [2.in-, credo]: utrolig; ~ fabula, Appul., potentia, id. — incredibilis, e, [2.in-, credo]; I) pass.; A) utrolig, overerdentlig, ufigemlig; — ~ quaedam et prope singularis et divina vis ingenii, Cic. d. Or. 1, 38; incredibilia probabilibus intexere, id. Part. or. 4; praeter spem atque incredibile hoc mihi obtigit, Ter. Phorm. 2, 1, 9; men incredibile est, quanta me molestia affecerit, Cic. Att. 15, 1; — incredibile quantum coalescere, Justin. 36, 2; cf. Sall. Catil. 6: incredibile memoratu, quam facile coalescerint; — B) iffe troværdig, upaalidelig, (ferel.); — ~ imposne animi, Plaut. Bacch. 4, 3, 3; — II) act.: som iffe troer, vantro; (ferel.); incredibiles cogentur credere, Appul.

*incredibilitas, atis, f.: Utrolighed; — prae-textu incredibilitatis, Dig.; — II) Vantro, Appul.; v. — incredibiliter, adv.: utroligen, overerdentligen; — quibus ego incredibiliter delector, Cic. d. Senect. 15; ~ consentiens populi R. voluntas, id. Phil. 1, 15; — [incredibilis]. — increditus, [2.in-], 3: som iffe bliver troet; — ~ inertia, Senec. Controv. 5, 30; ~ vaticinia, Appul.

incredulitas, atis, f.: Vantro, Appul.; af — incredulus, [2.in-], 3; — I) act.: som iffe troer derpaa, vantro; — incredulus odi, Hor. A. P. 188; ~ patronus, Quintil. 12, 8, 11; figel. increduli quidam, (viske Tvivlere), id.; — II) pass.: utrolig; ~ res, Gell. 9, 4.

incremento, are, (v. a.): formerer; dominus incrementat, Augustin.; af — incrementum, i, n., [in-cresco]: Været el. Tilværet, at være; I) „ægenf.“ om Planter og Dyr; — vitium satas, ortus, incrementa, etc., Cic. d. Senect. 15; parvi incrementi animalia, Colum.; — II) „fig.“; A) „overf.“; I) „conerct.“ v. „poet.“, f. suboles: Afstem; faaf. ~ Jovis, Virg. Ecl. 4, 49; — 2) figd. ogf.: hveder beførerer Været; alimentum (est) incrementum infantis, Fronto; — B) „ment.“, I) „atm.“: Tilværet, Tilgang, Befordring; — summo bono afferre incrementum diem etc., Cic. Fin. 2, 27; existimatus, initium et causa incrementorum patri fuisse, Suet. Vitell. 3; cf. Val. Max. 2, 51; — 2) „æb.“: som rhetorif figur: det forstærkende Utryk; ~ est potentissimum, quum

magna videntur, etiam quae inferiora sunt, vid. Quintil. 8, 4, 28. — *incremo*, (avi), atum, 1, v. a., [Lin-]: forbrænder; — *df.* in partic. pass.: viginti-centurionibus incrematis, Flor. 4, 12.

**increpātio*, onis, f., ligesem objurgatio: Ildstælden, Tertull.; — *increpative*, adv.: stældende el. stændende, compellare, Sidon.; e. — *increpātorius*, 3: stældende el. stændende, Sidon.; — [increpō]. — *increpito*, are, v. a. (o. n.), intens. af increpo; D) gier stærk Varm, navn. ved at strige el. raabe; A) epmuntrende, men alene Virg. Aen. 1, 738: tum Bitiae dedit, increpatus, etc.; — B) effere dæfende: stælder el. stænder; — *∞* atque accusare Belgas, qui etc., Caes. B. G. 2, 15; egsf. *∞* vocibus, id. ibd. 2, 30; cf. Liv. 1, 7; men quid increpitas? etc., Virg. Aen. 10, 90; — egsf. at beskytte, aliquem ignaviae, Sil.; men *∞* ignaviam alicui, (bebreide), Val. Max.; men *∞* aestatem seram, (slyde Stylden derpaa), Virg. Ge. 1, 138; — II) „everf.“: slaaer; *∞* languentia pectora dextra, Stat. Theb. 10, 134. — 1. *increpitus*, 3: partic. af increpo. — 2. *increpitus*, us, m., [increpo]: Skælden el. Skænden; (efferel. o. in abl.), Appul., Tertull.

increpo, [Lin-], (avi, atum), ui, itum, 1, v. n. o. a.: larmer stærkt, gjør stærk Varm; D) „egenf.“: A) neutr.; — simul ut discens increpuit, Cic. d. Or. 2, 5; cf. Virg. Aen. 1, 382; — 2) „bef.“ egsf.: at lyde el. høres el. fornemmes; — quicquid increpaverit, etc., (ved minste Varm el. Rygte), Cic. Catil. 1, 7; cf. id. Mur. 10; ligel. si quid increpuit terroris, Liv. 4, 40; — B) act.: lader larne el. tene, (pect.); saevas increpat aura minas, Propert. 1, 17, 6; cf. Virg. Aen. 9, 504; — II) „everf.“: overfalder el. angriber med Skældsord el. Dadel, datter beffigen, vdt.; faal. e. acc.; — numquid increpavit filium? Plaut.; *∞* maledictis omnes bonos, Sall. Catil. 21; — b) egsf. beskylder derfer, singulos avaritiae, Suet.; populum saevitiae, id.; — c) m. Tinggebfæet: anklager, bebreider; *∞* arrogantiam hominem, Cic. Acad. 2, 23; *∞* perfidiam, id.; — III) *df.* partic. increpitus, 3, fem adj.; A) strængt medtagen el. irettesfat; — praefecti navium ... graviter increpiti, Liv. 23, 26; — B) beskyldt el. anklaget; increpitus levitatis et inconstantiae, Appul.

increresco, [Lin-], evi, 3, v. n.; D) „egenf.“: at vere deri el. derpaa; *∞* taedia animalium capillis, Plin. 28, 16; — b) egsf. „alm.“: at vere, at tilstige; — qui increscit, (fem cr i Værtten), Cels.; quum increverint (arbores), Colum.; — II) „fig.“: at vere deri; *∞* animis discordibus irae, Virg. Aen. 9, 688; — b) egsf. „alm.“: at vere, at tilstige; *∞* dolor, Senec. Med., audacia, Liv.; — egsf. i Rbeteriken: at blive stærkere; hoc genus increscit, Quintil. 8, 4, 2.

increto, are, v. a., [Lin-], creta; tilfridter, besfræker med Kilde; *∞* facies, Petron. Sat. 102. — *incretus*, 3, [2. in-, cretus, cerno]: fem ikke er sædet el. sigtet; *∞* funtores, Appul.; — II) ifte adfittet derfra; *df.* sammenblandet dermed; — *∞* piper album cum sale nigro, Hor. Sat. 2, 4, 74; *∞* minimum candido pingui, Plin. 37, 23.

inermimatio, [2. in-], onis, f.: Styldeskrifed, Ildstræffighed, Tertull.; — *inermimatio*, onis, f.: Krusning; in pl.: *∞* capillorum, Augustin.; af — *inermis*, are, v. a., [Lin-], erispus; fruster, Tertull., inc. — *inermimatus*, [2. in-], 3: fem ikke er vaded med Vled, Ovid. Met. 12, 197, (byer m. Tinefist: inque eruentatus, f. inermimatusque). — 2. *inermimatus*, [Lin-], 3: tilbæret, bledig; *∞* panis, Tertull.; — *inermimante*, adv.: uden Vledsindgydelse, vivere, Prudent.; af — *inermimatus*, [2. in-], 3: ubledig; — haud inermimato proelio certatum foret, ni etc., Liv. 2, 56; *∞* victoria, id. 7, 8; — haudquaquam in-

ermimato milite, Liv. 8, 29; cf. Sall. Jug. 92; men *∞* urbem intrasset, Tac. Hist. 3, 66.

incrustatio, onis, f.: Overtrætning med en Eterpe (m. Ralf, efs.); *∞* parietum, Dig.; egsf. absol. incrustationes, ibd.; af — *incrustus*, [Lin-], avi, atum, 1, v. a.: overtrætter (ligesom med en Eterpe); *∞* ollam sapa et farre, Varr.; *∞* parietem, Dig.; — men „alleg.“ Hor. Sat. 1, 3, 56: Sincerum cupimus vas incrustare.

**incubatio*, onis, f.: Liggens el. at ligge derpaa, (navnl. om Hens); incubationi (al. incubitioni) datur initium post novam lunam, Plin. 10, 75; *∞* ovnis noxia, id.; — II) „fig.“: lang Besiddelse (af andres Eiendom), ligesom Rugen derved, Cod. Just.; o. — *incubator*, oris, m.: fem ligger el. dvæler paa et Eter; *∞* fani, Tertull.; — II) „everf.“: fem besidder noget med Iret el. ligesom ruger derved; — *∞* aulae Siculae (Dionysius), Macroh.; *df.* absol., incubatores: uretmæssige Besiddere, Cod. Theod.; — [incubo]. — *incubatus*, us, m., [incubo]: Liggens derpaa el. lverigen; in abl., Plin. 10, 75, (al. incubitum).

incubatio, onis, f., f. und. incubatio, inc.; af — *incubito*, atum, 1, v. n., frequ. af incubo: at ligge deri el. derpaa, (navnl. om Dyrene), Colum. 8, 11, o. Plin. 8, 68; — partic. incubitatus, 3, Plaut.; — 1. *incubitus*, 3: partic. af incubo. — 2. *incubitus*, us, m., [incubito]: Liggens el. at ligge derpaa; dextri lateris incubitu, Plin.; — egsf. om Juge: at ligge paa Eeg, id. 10, 75.

†*incubito*, [Lin-], ui, itum, (field. avi, atum), v. n. (o. a.): at ligge derpaa el. deri; D) „egenf.“: — *∞* in fano Aesculapii, (neml. for at blive helbredet), Plaut. Cure.; men id. ibd. 2, 16: *∞* Jovi, (f. in fano Jovis); — humero incubat hasta, (ligger derpaa), Ovid. Met. 6, 395; — partic. praes. incubans, egsf. locast: liggende derved; incubans jugum mari, Plin. 9, 20; — B) „bef.“: 1) at ligge paa Eeg; *∞* fetibus alienigenis, Colum.; ova incubanda, Plin., incubita, id.; — 2) at ferfelve paa et Eter; — quando etc., Rure incubabo in mea praefectura, Plaut. Cas. 1, 1, 21; *∞* lucos et colles, Appul.; men „pect.“: ponto nox incubat atra, Virg. Aen. 1, 89; — II) „fig.“: ligesom lægger mig derpaa el. dederfer; piger el. stræber der efter, bevedger med Omhu, vdt.; — ille ... qui illi pecuniae ... spe jam atque animo incubaret, Cic. Cluent. 26; faal. egsf.: *∞* auro, Virg., divitiis, id.; cf. Liv. 6, 15: *∞* publicis thesauris, (ruge derved); *df.* — 2. *incubo*, onis, m.; (efferel. Dred); 1) fem ligger derpaa, fem bevedger en Efat, Petron. fragm. Trag. 38; — II) fem om Ratten ligger paa den Søventre, Alf. el. Mare, vdt., Scribon., Tertull.; e. — *incubus*, i, m., ligesom frgd.: Alf el. Mare; Silvanos et Faunos vulgo incubos vocant, Augustin.

incubo, [Lin-], di, sum, 3, v. a.: ligesom indsmæder el. indarbejder deri; men alene in partic. pass.: incensa auro dona, Pers. 2, 52; men *∞* lapis, (skærpel til Malning paa Hændergængen), Virg. Ge. 1, 275.

**incolatio*, onis, f.: Indfærpelse; incolationibus praeceptorum, Tertull.; e. — *incolator*, oris, m.: en Redtræder; *∞* diaboli, Tertull.; — [incolco]. — *incolatus*, 3: partic. e. adf. af figd.

incolco, avi, atum, 1, v. a., [Lin-], calco]: træder el. trykker fast deri el. tilfammen; — *∞* aream, Colum.; *∞* semen obrutum pavicula, id. 11, 3; — II) efferel. „fig.“: A) indtrynger el. indblander deri; ut quidam, verba Graeca incolant, etc., Cic. Att. 1, 31; cf. id. Orat. 15; — B) paastrænger, indpreger; — *∞* firmissima quaeque memoriae iudicis, Quintil.; cf. Cic. d. Or. 1, 28; men id. ibd. 2, 5: qui se incolant auribus nostris; men *∞* alicui (se. beneficia: paa-nede), Senec.; — II) partic. incolatus, 3, tilbæst egsf. fem adj.; A) „egenf.“: indprestet el. indtrykket deri;

~ lana morsibus canis, Colum.; ~ lapides, id.; — B) „fig.“: indblandet el. indsejct deri; — inculcata inania quaedam verba etc., Cic. Orat. 69; men id. Att. 16, 3; *ἀνέργατα* (i. e. opus el. volumen) crebris locis inculcatum el. reflectum, (d. e. udræit eg emarbeidet).

inculpabilis, [2.in-], e; udadælig, Prudent.; ~ lapis, (uden Gæil, uden Pletter), Solin. — inculpātim, adv.: udadæliggen, Cod. Theod.; af — inculpatus, [2.in-], 3: udadæit, uden Dætel; sed vita fidesque inculcata fuit, Ovid. Met. 9, 671; ~ tutela, Cod. Just.; — superl., ~ vita, Gell. 11, 2.

*inculte, adv.: simpelt, uden Dannelse og Gæmhed; ~ el. horride vivere, Cic. Quint. 18; — compar., ~ agitare etc., (være endnu vildere), Sall. Jug. 22 o. 91; — men non inculte dicere, (sige uden Elegance), Cic. Brut. 28; af — 1. incultus, [2.in-], 3; 1) „gent.“: udgræft el. ubearbejdet, ager, Cic., regiones, id., solum, id.; men ~ via, (ubænet), id.; — compar., quid illis oppidis incultius (mere ubebygget) id. Prov. Cons. 12; — ~ canities, Virg.; ~ comae, (ufæmmede), Ovid., genae, (smudsige), id.; ~ equus, (uden Dpfædling), Lucan.; — II) „fig.“: raa, udanæet; vid. Cic. Brut. 31, o. Sall. Catil. 2; ~ ingenium, vid. Hor. Ep. 1, 3, 22; ~ versus (pl., faade el. slet byggede), id. ibd. 2, 1, 233; — 2. incultus, [2.in-], us, m.; 1) „gent.“: Mangel paa Fleie el. Dygtighed, forfømt Tilstand; men særb. „everf.“, f. nerenf.; — b) Smudshæd, Gælfed, Sall. Catil. 55, (hvor dog f. incultus, tenebris, egf. læses: inculta tenebris); — II) „fig.“: ingenium incultus atque socordia torpescere, id. Jug. 2; cf. Liv. 42, 12: honores desertos per incultum el. negligentiam.

incumba, ae, f., i Bygningstakstuen: Suppe, d. e. fremspringende Gælfim, hverpaa en Bue brejler, Vitruv. 6, 11; af — incubo, cubui, cūbitum, ere, v. n. o. a., [1.in-, cubo]: at lægge el. beie el. stemme sig derpaa; 1) „gent.“: m in, ad, super, el. e. dat., egf. m. blot acc.; — quae (onera) in parietem incumbunt, Dig.; ~ in aliquem, Curt.; men ad vos incumbere, Ovid. Met. 9, 385; ~ super praedam, Petron.; men ~ toro, Virg. Aen. 1, 650; men em Sømmefærdigheden: undique incumbere cardini suo, hoc est, terrae, Plin. 2, 64; — ~ mare, (faste sig deri), id. 5, 10; men fessi arma sua quisque stantes incumbere, Sall. frgm.; — B) „bef.“: at beie sig el. at hæve Støtten deril el. derimod; — incumbebat ad annum (silex), Virg. Aen. 8, 236; laurus incumbens arae, id. ibd. 2, 514; men ~ in gladium, Cic., gladio, Auct. ad Her., ferro, Phaedr. 3, 10; men ~ in hostem, (gaae los derpaa), Liv. 30, 31; — II) „fig.“: iverigen at lægge sig derpaa el. derefter, at anstrænge sig derfer, edl.; m. in el. ad, el. e. dat.; — ~ omni cogitatione curaque in rem publicam, Cic. Fam. 1, 2; cf. Caes. B. G. 7, 76; ~ in aliquod studium, Cic., in causam, id. Phil. 4, 5; — ~ toto pectore ad laudem, id.; cf. id. Phil. 6, 1; — ~ legibus rogandis ita vehementer, ut etc., Flor. 3, 16; ~ ceræ et stilo, Plin., novae cogitationi, Tac. Or. 3; — bb) undert. egf.; a) m. ut, el. c. inf., el. absol.; ~ suis viribus (abl.), ut se consulens dicerent, Liv. 10, 15; ~ de latorem pervertere, Tac. Hist. 2, 10; cf. Virg. Ge. 4, 249; men absol.: nunc incumbere tempus, Ovid. Met. 10, 657; — b) m. Naalefs adv.; quocumque incubuerit (orator: til hvælfet Naal han end vender sig), Cic. d. Or. 3, 14; figel. id. Phil. 6, 7: eodem incumbunt municipia, (de hæc famme Stræben el. Altraa); — B) at paaligge; (saal. alene efterel.); — ~ accusandi necessitas domino, Dig.; ~ ei probatio, ibd.

incunābula, [1.in-], orum, u.; epræl.: Svøb el. Svøbbaand; (men i denne Bsm. alene forel.);

vid. Plaut. Truc. 5, 13; — II) efsæt „fig.“; A) „everf.“: Gæfsted: — ego vero ... ad incunabula nostra pergam, Cic. Att. 2, 15; ~ Jovis, Ovid. Met. 8, 99; cf. Liv. 1, 36; — B) „ment.“: Dphæ el. Begyndelse, — de oratoris quasi incunabulis dicere, Cic. Orat. 13; cf. id. d. Or. 1, 6; men ab ipsis dicendi velut incunabulis, Quintil. proem. 1.

incunctabilis, e, [2.in-, cuncto]: nersættelig, testimonium, Dig. — incunctans, [2.in-], tis, adj.: uden Næsen; ~ fide (poscere), Paul. Petroc.; df. — incunctanter, adv.: uden Bægring; — ~ el. fortiter subire mortem, Lactant.; ~ respondere, Appul. — incunctatus, e, in. contatus, [2.in-], 3: uden Dphæit, uden Bægring, Dig.; men incunctati ... penetrant etc., Appul., inc. — incupīdus, [1.in-], 3: meget begierlig; (alene forel.); e. gen. o. in compar.; majores nostri incupidores liberum (f. liberorum) fuere, Afran. ap. Non.

incuratus, [2.in-], 3: nbeftredet; ~ ulcera, vid. Hor. Ep. 1, 16, 21; — men efsærl.: ubeferget, Vopisc. Aurel. 22. — incuria, ae, f., [2.in-, cura]: Mangel paa Omfærg el. paa Forsynning, forfømmelig el. ligegyldig Behandling; — ~ magistratum, (fra deres Side), Tac. Ann. 3, 31; cf. id. ibd. 1, 48; — efsærl. e. gen. obj.: tanta incuria rei maxime necessariae, Cic. Lael. 23; magna cura cibi, magna virtutis incuria, Cato ap. Ammian.; — men egf. absol.; nilites incuria assumpti, Cic. Prov. Cons. 3; cf. Hor. A. P. 351.

incuriose, adv. af incuriosus: uden vedførlig Omfærg, nagsfemt, edl.; — castra in hostico incuriose posita, Liv. 8, 38; cf. Tac. Hist. 1, 13; men id. ibd. 1, 28, in compar.: ~ agentes (cohortes). — incuriositas, [2.in-], atis, f.: Mangel paa Omfærg, Cassiod. — incuriosus, [2.in-], 3; 1) aetl.: forfølles el. ubehyrret el. ligegyldig derer, forfømmelig el. efterladen deri; m. in e. abl., egf. m. blot abl. (efter d. udsætte in), egf. e. gen., egf. absol.; — incuriosus in capite comendo, Suet. Aug. 79; men incuriosi, serendis frugibus, Tac. Ann. 14, 35; — vetera extollimus, recentium incuriosi, Tac. Ann. 2, 58; aetas incuriosa suorum, id.; cf. Plin. Ep. 8, 4; men incuriosum videbatur, e. infim., Solin. praef.; — II) pass.: Stedsestet el. ligegyldigen behandlet, forfømt el. tilfødsat; ~ acribus iniitiis, incuriosus fine, Tac. Ann. 6, 17; multiplicem, nec incuriosam historiam edidit, Suet. Galb. 3.

incurro, [1.in-], curri (o. eucurri), cursum, 3, v. n. (o. a.): løber ind derpaa el. derimod, geraader deri; m. in e. acc., el. e. dat., el. m. blot acc.; 1) „gent.“: ~ in columnas, Cic. Orat. 97; ~ atque incidere in aliquem, id. Plane. 7; — ~ levi armaturae hostium, Liv.; cf. Tac. Ann. 2, 16; men em Siernen: armentis incurrere fortibus, Ovid. Met. 7, 516; — atque eos a tergo incurrerunt, Sall. frgm.; cf. Tac. Ann. 1, 51; — B) „bef.“: 1) i Krigsfærgen: at giøre et Indfælt, in Macedoniam, Liv. 36, 25; cf. id. 29, 5; — 2) seclat: at løbe el. at stræffe sig ind deri; qui (agri) in publicum Campanum incurrebant, Cic. Agr. 2, 31; — II) „fig.“: ~ in oculos, (fælte i Dmene, væffe Dymærfombed), Cic. Fam. 2, 16; hvor egf. ~ in veculas malevolorum, (blive Gienstand for deres Spot); cf. id. Att. 12, 21; egf. ~ oculis, Senec.; — ~ in maximum fraudem, (geraade deri), Cic. Off. 3, 13; ~ labor (noster) in varias reprehensiones, id. Fin. 1, 1; men qui nihil ... offendat, nusquam incurrat, (stæder an); — efsærl. er: ~ aliquod vitii, Dig., e. ~ aliquid, Lamprid., (begaae en Feil); — men om en Begivenhed: at indtræffe deri, at træffe sammen dermed; vid. Suet. Tib. 26, e. Cic. Att. 7, 7; — qui (casus) potest in sapientem incurrere, Cic. Tusc. 5, 10; men in aliquem non invasisse, sed in-

currisse, id. Sest. 6; men ∞ in memoriam aequalem, id. Brut. 69.

**incursatio*, onis, f., sigefem *incursio*: Anfald cf. *Angreb*, *larvarum*, Non. A. 1, 27; v. — *incursax*, acis, adj.: sem itelligen gier *Anfald* cf. *Ansfald*, *Mas-sagetae*, *Sidon*; — [*incursio*]. — **incursim*, adv.: itende, i en *gært*, *rem omnem perdere*, *Caecin. ap. Non.*; v. — *incursio*, onis, f.: *Leben* cf. at *løbe* *derpaa* cf. *derimed*; ∞ *atomorum*, (*deres* *Zammen-stød*), *Cic. N. D. 1, 1*; men ∞ atque *impetus* *ama-torum*, (*Anfald* cf. *Angreb* af *dem*), id. *Caecin. 15*; — II) „*bes.*“: *fienditlig* *Ansfald* cf. *Streiftog*; *incur-siones* *facere* in *fines* *Rom.*, *Liv. 1, 11*; *prohibere* *hostem* af *injuris* *incursionibusque*, *Caes. B. G. 6, 10*; — [*incurro*]. — *incursito*, are, v. n., intens. af *incurro*: *løber* *derimed* cf. *derpaa*; si etc., *alter* in *alterum* *incursitate*, *Senec. Vit. beat. 27*; *tota vita* *incursitamus*, (*støde* an), id. *Ep. 110*; sigel. absol.: *incursitans*, *instans*, etc., id.

incurso, avi, atum, 1, v. n. (v. a.), intens. af *incurro*: *løber* *derpaa* cf. *derimed*; c. dat., egf. m. in (c. acc.), egf. m. *hæc* acc., egf. absol.; — *luminis* *orbis* *Rupibus* *incursat*, *Ovid. Met. 11, 190*; cf. id. *ibid. 1, 302*; — ∞ in *agmen* *Romanum*, (*angræbe*), *Liv. 36, 14*; — *hæc*, egf. pass.: *agmen* *incursum* af *equi-tibus*, *Liv. 21, 41*; cf. *Tac. Ann. 15, 1*; — *comiss* er *Plaut. As. 1, 1, 22*: *ubi vivos homines* *martui* *incur-sant* *boves*; — II) „*fig.*“: A) „*everf.*“: *quæ oculis* *vel* *auribus* *incurrunt*, (*sem* *fatte* *deri*), *Quintil. 10, 3, 28*; men *Plin. 28, 28*; cui (*lanæ*) *nullus* *alius* *color* *incur-savit*; — B) „*ment.*“: *nisi* etc., *incur-sabit* in *te* *dolor* *meus*, *Cic. Att. 12, 41*; cf. *Auct. ad Her. 4, 39*: ∞ in *omnes* etc.

incursus, 3: partic. af *incurro*. — 2. *incur-sus*, us, m., [*incurro*]: *Leben* cf. *Størmens* *derimed*, *Ansfald* cf. *Angreb*; I) „*egent.*“: vid. *Caes. B. C. 1, 71* c. 72; *saal* *primo* *incurso*, *Liv. 2, 25*; — II) „*fig.*“: *morborem* *incursis* *mederi*, *Quintil. Decl.*; men *em* en *Dverfømmelse*, *Plin. Ep. 10, 73*; ∞ *sanguinis*, *Lucan.*

incurvatio, onis, f., [*incurvo*]: *Krummen* cf. *Krumming*; *flagello* ... *nasci* *coacto* ... *incurvatione* *matæiae*, *Plin. 17, 35*. — *incurvesco*, (-isco), ere, v. n. incho., [*incurvus*]: at *frumme* sig: ∞ *ramos*, *ubertate* *baccarum*, *Cic. d. Or. 3, 38*, (e *vetere* *poëta*). — *incurvierviscus*, 3, [*incurvus*, *cervix*]: *med* *frum* cf. *frummet* *Sals* cf. *Rafte*; *Nerei* *repandi-rostrum* *incurvierviscum* *pecus*, *Pacuv. Quintil. 1, 5, 67*; — *incurvisco*: f. ind. *incurvesco*.

**incurvo*, avi, atum, 1, v. a.: *frummer*, gier *frum*, *beier*; — *robur* et *olea* *incurvantur*, (*lade* sig *frumme* cf. *beie*), *Plin. 16, 81*: *bacillum* *incurvatum* de *industria*, (*oppon. ita natum*), *Cic. Fin. 2, 11*; men *Virg. Aen. 5, 500*: *Tum validis flexos incurvant viri-bus* *arcus*; cf. *Catull. 61, 183*; — II) „*fig.*“: A) *beier*, *bevæger*, *terer*; *qui* me *volet* *incurvasse* *querela*, *Pers. 1, 91*; — B) *nedbeier* cf. *nedflaer*; *non* est *magnus* *animus*, *quem* *incurvat* *injuria*, *Senec. Ep. 82*; af — *incurvus*, [*lin-*], 3: *frum*, *frummet*: A) *em* *Personer*; *incurvus*, *tremulus*, *labris* *demissis*, *Ter. Eun. 2, 3, 44*; cf. *Plin. 11, 114*; — B) *em* *Ting*; ∞ *bacillum*, *Cic.*; ∞ *statua* *senilis*, id. *Verr. 2, 35*; ∞ *aratrum*, *Virg.*, *litus*, *Lucr.*

incus, ūdis, f., [*incudo*]: *Åmbesten*; — *Impositos* *duris* *crepitare* *incudibus* *enses*, *Virg. Ge. 2, 540*; cf. *Hor. Od. 1, 35, 39*: *men* *sine* *solibus* et *incudibus* *effici* *non* *posse*, *Cic. N. D. 1, 54*; — B) *fertil* *mærtes* de *allegorist* *Ætærf*: *eorum* *incudem* *tundere*, (*helde* *fast* *derved*), *Cic. d. Or. 2, 39*; *incudi* *reddere*, (*em-fincte*, *emarbeite*), vid. *Hor. A. P. 411*; *men* *comiss*: *Hic* *mih* *incus* *est*; *procedam* *ego* *hodie* *hinc* *multos* *dolos*, *Plaut. Pseud. 2, 2, 20*.

**incūsabilis*, e: til at *anflege*; compar., *Tertall.*; — *incūsatio*, onis, f.: *Beftylning*, *Anflage*; *pec-catorium* *acrem* *quandam* ... *incusationem* etc., *Cic. d. Or. 3, 27*; — *incūsativus*, i, m., m. o. ud-casus: ∞ *accusativus*, *Diomed.*; v. — *incūsator*, oris, m., sigefem *accusator*: en *Uflager*, *Cod. Just.*; — [*figd.*].

incuso, avi, atum, 1, v. a., [*1. in-*, *causa*]: *an-flager*, *beftylter*, *bebræder*; a) ∞ *aliquem* *rei* *alicujus*; — *qui* *alterum* *incusat* *prohri*, *eum* *ipsum* *se* *intueri* *oportet*, *Plaut. Truc. 1, 2, 65*; sigel. ∞ *aliquem* *luxus* et *superbiae*, *Tac. Ann. 2, 78*; — b) egf. m. *figd.* *quod*; *vehementer* *eos* *incusavit*, *quod* etc., *Caes. B. G. 1, 49*; — *men* m. *figd.* *relat.*; *Multaque* *se* *incusat*, *qui* *non* *accepit* *ultra* *Dardanum* *Aeneam*, *Virg. Aen. 11, 471*; — c) c. acc. *rei*: at *flage* cf. *beftlage* sig *derover*; ∞ *factum* *alicujus*, *Ovid. Rem. Am. 479*; ∞ *angustias* *stipendi*, etc., *Tac. Ann. 1, 38*; — *df.* *partie*, *incūsatus*, 3: *anflaget*, (cf. *hvorever* *man* *flager*); *sterilitas* *jure* *incusata*, *Colum.*; *Angusto* *incusatae* *liberorum* *mortes*, (*bleve* *lagte* *ham* *til* *Laff*), *Plin. 7, 46*.

incussor, oris, m., [*incutio*]: *sem* *flaer* cf. *flø-der* *derimed*, *Paul. Petroc.*; — 1. *incussus*, 3: partic. af *incutio*. — 2. *incussus*, us, m., [*incutio*]: *Slagen* cf. *Støten* *derimed*; (*afene* in *abl.*); *incussu* *armorum*, *Tac. Hist. 4, 23*; ∞ *arietis*, *Senec.*

incustoditus, [2. in-], 3; I) pass.: *ubevogtet* cf. *uferværet*; *Incustantum* *captat* *ovile* *lupus*, *Ovid. Trist. 1, 6, 10*; men *Tac. Ann. 15, 50*, *incustoditus*: *uden* *vagt* cf. *Esceite*; — *incustodita* *observatione* *die-rum*, (*uden* at *agte* *derpaa*), id. *ibid. 15, 55*; men id. *ibid. 2, 1*: ∞ *amor*, (*sem* *ifte* *finles*); — II) act.: *sem* *ifte* *tager* sig *lagt*, *ufersigtig*; vid. *Plin. Ep. 6, 29*. — *incūsus*, 3, f. ind. *incudo*.

incutio, cussi, cussum, 3, v. a., [*1. in-*, *quatio*]: *flaer* cf. *flæter* *ind* *deri* cf. *derind* cf. *derimed* cf. *derpaa*; I) „*egent.*“: — ∞ *scipionem* in *caput* *alicujus*, *Liv. 5, 41*; men *Juvenal. 9, 5*, *comiss*: ∞ *colaphum* *servo*, (*flaer* *paa* *Dret*); — ∞ *pedem* *terrae*, (*flampe* *deri*), *Quintil.*; men *incutiebantur* *puppibus* *prorae*, *Curt.*; — b) egf. „*alm.*“: *udstær* cf. *udflynger*; — ∞ *lacies* et *hastas* *tormentis* (*abl.*), *Tac.*; ∞ *tela* *saxaque*, id.; men *imber* *incutiens* *grandinem*, *Curt.*; — II) „*fig.*“: at *indage* cf. *paafere* cf. *velce* (*navul*). *Ærgt* cf. *Ængstelse*, *edf.*; c. dat., egf. absol.; — ∞ *alicui* *terrorem*, *Cic.*, *religionem* *animo*, *Liv. 22, 42*; men ∞ *alicui* *foedum* *nuncium*, id. 2, 8; cf. *Hor. Sat. 2, 1, 80*, v. id. *Ep. 1, 21, 22*; — *timor* *incutitur* *aut* *ex* *ipsorum* *periculis*, *aut* *ex* *communibus*, *Cic. d. Or. 2, 51*; — B) „*bes.*“ v. „*poet.*“: *beftigen* at *ryffe*; *crebrior* *incussit* *mentem* *pavor*, *Val. Fl. 5, 551*.

**indagatio*, onis, f.: *Dysperen* cf. *Dyslegen*, *Årsten*; — ∞ *veri* atque *inventio*, *Cic. Off. 1, 5*; cf. id. *Tusc. 5, 69*; — ∞ *verbi* *rarioris*, *Gell.*; — *indagā-tor*, oris, m.: *sem* *efterfperer* cf. *efsporer*; ∞ *celati*, *Plaut.*, *aquarum*, *Colum.*; egf. absol. *indagator*: *sem* *efsporer* *videtur*, en *Jæger*, id. 9, 8; — *df.* *sem* *indagatrix*, *icis*: ∞ *virtutis* (*philosophia*), *Cic. Tusc. 5, 2*; — *indagātus*, us, m., sigefem *indagatio*: *Dys-peren*, *Dyslegelse*, *Appul.*; v. — *indāges*, is, f.: *efteref*. *Biferum* af *indagatio*, *Prudent.*; — [*figd.*].

1. indāgo, avi, atum, 1, v. a.: *efpserer*, *efterfperer*; I) „*egent.*“: — *canis* *natus* *ad* *indagandum*, *Cic. Fin. 2, 13*; ∞ *feras*, *Appul.*; — II) „*fig.*“: *efspserer*, *efpferer*, *udfærfer*; *acutissime* ... *quid* *cuique* *esset* *neccesse*, *indagare* et *odorari*, *Cic. Verr. 2, 54*; cf. id. *Mil. 37*; — *men* *quicquid* *de* *re* *publica* *indagaris*, id. *Att. 2, 4*; — *not.*: *forcl.* *depon.*: *quas* (*feras*) *indagatur* (*vesti-giator*), *Varr. L. L. 5, 18*.

2. indāgo, onis, f.: I) „*egent.*“: *Jædslutning* cf. *Dugjævelse* af *Wildebanen*; (cf. *rimel.* egf. *em* *det* *heril*

hørende Sægergarn); — *Dum trepidant alae, saltusque indagine cingunt*, Virg. Aen. 4, 121; liget. *densos indagine colles Claudere*, Tibull. 4, 3, 7; — *B)* *df.* sammentigende: *quasi per indagine*, *cl.* quasi indagine, (ligesom i *cl.* med et Garn); *vid.* Flor. 4, 20, 12, *egf.* Hist. B. G. 8, 18; *cf.* Tac. Ann. 13, 42: *testamenta et orbos velut indagine capi*; *men* Plin. Pan. 35, „alleg.“: *in illa poenarum indagine inclusos (delatores reprimere)*; — *II)* „fig.“: Efterforskning, Underfølgelse; — *indaginibus doctrinae multis persuadere*, Plin. 9, 6; ∞ *eupediarum*, Gell.; *v.* — *indagus*, 3: eftersperende; *indaga veri cura*, Capella, *inc.*; — [1. *indago*].

inde, adv., [af *is*, *m.* Adverbialendelsen *-de*]: derfra; *I)* om Stedet: *derfra*, *fra det Sted*; — *eo die mansi Calibus*; *inde* *has litteras dedi*, Cic. Att. 7, 21; *cf.* *Caes. B. G. 1, 33*; *nec inde venit*, *unde mallem*, Cic. l. c. 13, 39; *men* *haud procul inde*, *ubi etc.*, Liv. 8, 22; *men* *inde ... quo etc.*, *Caes. B. C. 3, 45*; — *B)* *df.* „overf.“: *a)* om Begrebet; *ex avaritia ... audacia etc.*; *inde omnia scelera gignuntur*, Cic. R. Am. 27; *inde est*, *quod etc.*, Plin. Ep. 7, 5; — *b)* om Personer: *nati filii duo*; *inde etc.*, Ter. Ad. 1, 1, 21; — *II)* om Tiden: *derpaa *cl.* derfra*, *derest*, *obl.*; *vid.* Nep. Phoc. 4; liget. *exhine ... inde ... inde ...*, Suet. Tib. 9; *cf.* *Caes. B. C. 3, 9*; — *B)* *df.* *egf.*: *fra den Tid af*; *vid.* Ter. Heaut. ab in.; — *bb)* *egf.* at mærke; *a)* hos andre Adverbier; *jam inde a principio etc.*, Cic. Prov. Cons. 13; liget. *jam inde ab incunabulis*, Liv. 4, 36; — *b)* *e.* *gen. loci*, (reg alene poet. og om Tiden); *vid.* Lucr. 5, 789.

indebite, adv.: *uden Forpligtelse*, *uden at skyldes*; ∞ *exposita cautio*, Dig.; *af* — *indebitus*, 3: *som ikke skyldes*, *som ikke tilkommer nogen*; *m.* *v.* *dat.*, *sædd.* *m.* *Negation*; *vid.* Virg. Aen. 6, 16; *men* *non indebita posco (praemia)*, Ovid. Her. 16, 19; — *b)* *df.* *absol.* *indebitum*, *i.* *n.*: *hvad der ikke skyldes*; ∞ *solvere*, Dig.; — *men* *indebitum*, (*abl.* *gen.* *adv.*): *uden Forpligtelse *cl.* Skyldighed*; ∞ *promittere*, *ibd.*

indeceus, [2. in-], *tis*, *adj.*: *uansættelig*, *uansættelig*, *hæslig*; *I)* om Personer: *numquid indeceus sum?* Petron.; *cf.* *Martial. 5, 14*; — *II)* om Ting og Begreber; ∞ *nasus*, *id.*, *morbis*, *id.*, *risus*, Suet. Claud. 30; ∞ *morae*, Quintil.; *df.* — *indecenter*, *adv.*: *uansætteligen *cl.* anstødeligen *cl.* hæsligen*; — *non indecenter esserit*, Quintil.; ∞ *lusca*, Martial.; — *compar.*, Senec. Ep. 27; *superl.*, ∞ *insistere*, Quintil. — *indecentia*, [2. in-], *ae*, *f.*: *Uansættelighed*, *Anstødelighed*; *indecentiae vitium*, Vitruv. — *indeceō*, [2. in-], *ere*, *v.* *n.*, *men* *alene i tredje Person c. acc. pers.*; — *juvenes adhuc confusa quaedam et quasi turbata hand indecent*, Plin. Ep. 3, 1.

indeclinabilis, [2. in-], *e*: *ubeielig*, *uforanderlig*, *fast*, *obl.*; *men* *alene „fig.“*; *I)* „*afm.*“ om Begrebet (o. Personer); *quae (virtus) animum rectum et indeclinabilem praestat*, Senec. Ep. 16; ∞ *justitia*, *id.*, *series rerum*, Gell.; *men* ∞ *iudex*, Ammian.; — *II)* i Grammatiken: ∞ *nomen*, (der ikke lader sig declinere), Diomed. — *indeclinatus*, [2. in-], 3: *uforanderet*, *uforanderlig*, *fast* *stifter*; *A)* om Personer; — *qui perstas indeclinatus amico*, *id.* Pont. 4, 10, 83; — *B)* om Begrebet; *Teque ... praesta constanter ad omne indeclinatae munus amicitiae*, *id.* Trist. 4, 5, 21.

indecor, *ōris*, *cl.* *indecōris*, *e*, [2. in-, *decus*]: *uansættelig*, *hæslig*, *flæmmetlig*, *obl.*; — ∞ *atque humilis*, Tac. Agr. 16; *men* *Non erimus regno indecores*, Virg. Aen. 7, 231; *cf.* *id.* *ibd.* 12, 25: *Nec genus indecores. — indecōrabiliter*, *adv.*, [2. in-, *deco-*]: *uansætteligen*; ∞ *alienos alunt*, Attius ap. Charis. — *indecōre*, *adv.* *af indecorus*: *ufæmætteligen*, *uansætteligen*; — *ne quid indecore effeminateque faciat*, Cic. Off. 1, 4; *men* Tac. Hist. 5, 23: *haud indecore etc.*, (*ikke ilde at see til*). — *indecōro*,

[2. in-], *are*, *v.* *a.*: *tilsmudset*, *flænder*, *vanæret*; — *me spernens ... sermone indecorans*, Att. ap. Non.; *men* *Indecorant bene nata culpa*, Hor. Od. 4, 4, 36, (*al. dedecorant*).

indecorus, [2. in-], 3: *ufæmættelig*, *uansættelig*, *hæslig*; *quod animo magno fit*, *id.* ... *deorum*; *quod contra*, *id.*, *ut turpe*, *ita indecorum*, Cic. Off. 1, 27; *cf.* *id.* *Fin.* 3, 1; — ∞ *gestus*, Quintil.; ∞ *est omne nimium*, *id.*; — *egf.* *e.* *dat.*; ∞ *studia seculo*, Plin. Pan. 16.

indefatigabilis, *e*: *utrættelig*; ∞ *vigilia*, Senec. d. Ir. 2, 12; *v.* — *indefatigatus*, 3: *utrættet*; ∞ *officia*, Senec. Consol. ad Marc. 18; — [2. in-, *defatigo*]. — *indefectus*, [2. in-], 3: *ufærmindstet*, *afbrættet*, *vivacitas*, Appul. — *indefense*, *adv.*: *uden Føvenes Forsvar*, Cod. Just.; *af* — *indefensus*, [2. in-], 3: *uden Forsvar*, *ubeftyttet*; *vid.* Liv. 25, 15, *egf.* *id.* 4, 28; — *men* Tac. Ann. 2, 77: *ut te inaudunt et indefensum ... rapiant*; — *indefesse*, *adv.*: *utrætteligen*, *uden at trættes*, Auson.; *v.* — *indefessus*, *sim.* *adv.*: = *frgd.*, Sidon.; *af* — *indefessus*, [2. in-], 3: *utrættet*, *sem ifte trættes*; ∞ *dextra*, *vid.* Virg. Aen. 12, 651; *men* ∞ *et assiduos*, Tac. Ann. 16, 22; *cf.* Ovid. Met. 9, 199: *ego sum indefessus agendo*, (*opp.*: *Juno ... fessa jubendo*).

indeficiens, *tis*, *adj.*, [2. in-, *deficio*]: *ufærmindstet*, *ufættet*; ∞ *decor*, Tertull.; — *df.* *adv.* *indeficienter*, Augustin. — *indefinite*, *adv.*: *ubeftemt*; ∞ *largiri*, Gell. 2, 21; *af* — *indefinitus*, [2. in-], 3: *ubeftemt*; ∞ *sermo*, (*ufærfættelig*), Gell. 16, 4; — *in modo dicere*, (*uden Bestemmelse af Tid *cl.* Person*), *id.* 1, 7.

indeflectus, [2. in-], 3: *ubegrædt*; *Indeflectaque vagantur ... animae*, Ovid. Met. 7, 611. — *indeflexus*, [2. in-], 3: *ubøiet*, *cursus*, Appul.; *df.* „overf.“: ∞ *maturitas aetatis*, (*sem endnu ifte er i Aftagende*), Plin. Pan. 4. — *indejectus*, [2. in-], 3: *uomstættet*, *uomsthyttet*; ∞ *domus*, Ovid. Met. 1, 288, (*al. indissecta m.* *f.* *Scm.*).

indelassatus, [2. in-], 3: *utrættet *cl.* utrættelig*; ∞ *labor*, Manil. — *indelebilis*, [2. in-], *e*: *undefteltelig*, *ufærgængelig*; ∞ *nomen*, Ovid. Met. 15, 876, *decus*, *id.* Pont. 2, 8, 26. — *indefectus*, [2. in-], 3: *miserneiet *cl.* uilfreds*; *e.* *abl.* *e.* *m.* *Negation*, Petron. Sat. 87: *ille non indelectus nequitia mea*. — *indelibatus*, [2. in-], 3: *hvoraf der ifte er taget*, *ufærmindstet*; *men* *alene „fig.“* *v.* „*æct.*“ — *Indelibatas cumeta sequuntur opes*, (*fiere Mæder*), Ovid. Trist. 1, 5, 28; ∞ *virgo*, (*ufærfet*), Sil. — *indelictus*, [2. in-], 3: *fri for Brode *cl.* Gymb*, Attius ap. Fest. s. v. *probrum*.

indemnatus, 3, [2. in-, *damno*, *damno*]: *ifte demsfættet*, *ifte demt*; *vid.* Plant. Cure. 5, 3, 17; ∞ *civium bona vendere*, Cic. Agr. 2, 21; *cf.* Vell. 2, 45. —

indemnitas, *e*, [2. in-, *damnum*]: *skadesløs*, *uden Tab*, Senec. Ep. 9; ∞ *socios prestare*, Dig.; *df.* — *indemnitas*, *atis*, *f.*: *Skadesløshedsbetælle*, *Skadeserstatning*, *Færelsyggelse af negens Tab *cl.* Skade*; — *indemnitate alienum consulere*, Dig.; *propicere*, Ammian. — *indemonstrabilis*, *e*, [2. in-, *demonstro*]: *ubeviselig*; *df.* „overf.“: *som ifte belever at bevise*, Appul. — *indemutabilis*, *e*, [2. in-, *demuto*]: *uforanderlig*; ∞ *deus*, Tertull. — *indennunciatus*, [2. in-], 3: *som ifte er forudforfyndt*; ∞ *arma*, Senec. Suas. 5; ∞ *sors*, *id.* *ibd.* 2.

indepiscor, *sci*: *f.* *md.* *indipiscor*. — *indeploratus*, [2. in-], 3: *ubegrædt*; *Indeploatum barbara terra tegit*, Ovid. Trist. 3, 46. — *indepravatus*, [2. in-], 3: *ufærfættet*, *ufærfættelig*; ∞ *virtus*, Senec. Ep. 76. — *indepreceabilis*, *e*, [2. in-, *deprecor*]: *ikke til at afbede*; ∞ *poena*, Gell. 1, 13. — *indeprehenhibilis*, *e*: *ikke til at gribe *cl.* naae*; *df.* „fig.“: *ubegribelig*, Quintil. Decl.; *v.* — *inde-*

prehensus, (-prensus), 3, ligesom frgd.: ubemærket el. ubemærkelig: Falleret indeprensus et irremediabilis error (labyrinthi), Virg. Aen. 3, 591; ~ vestigia, Stat.; — [2. in-, deprehendo, deprendo]. — indeptus, 3: f. und. indipiscor.

in-descriptus, [2. in-], 3: uafælt; ~ vites, Colum.; ~ agri, Sidon. — in-desertus, [2. in-], 3: iffe forlædt; Indeserta meo pectore regna tene! Ovid. Am. 2, 9, 52. — in-deses, [2. in-], idis, adj.: iffe uirksom, Gell. 7, 22. — in-desinenter, adv., [2. in-, desino]: uafædeligen, inhaerere, Augustin. — in-despectus, [2. in-], 3: uoverfæltig; ufuldig; ~ Tartara, Lucan. 6, 718. — in-destrictus, [2. in-], 3: uden at blive freiset el. faaret; tamen indestrictus abibo, Ovid. Met. 12, 93; (al. indistrictus).

in-determinabilis, [2. in-], e: iffe let at begribe el. bestemme; ~ quaestio, Tertull. — in-determinatus, [2. in-], 3: ubegrænset el. ubestemt; ~ genealogiae, Tertull. — in-detonsus, [2. in-], 3: ufippet el. uraget; ~ Thyoneus, Ovid. Met. 4, 13. — ~ indetribilis, e: uaffæltig; ~ soliditas, Paul. Nol.; e. — in-detritus, 3: uafflidt; ~ vestimenta, Tertull.; — [2. in-, detero].

in-devotus, [2. in-], 3: uundgaæfelig; ~ telum, Ovid. Met. 1, 2, 605. — in-devoratus, 3, [1. in-, devoro]: helt nedfukt; Indevorato capite, Martial. 7, 20. — ~ indevôte, adv.: ufrømt, forbyderst; ~ percipere eas (hereditates), Justin. Novell.; — in-devotio, onis, f.: Ufrømhed, Uuærfæltighed, Dig.; af — in-devotus, [2. in-], 3: ufrømt, ugudelig; ~ donator, Cod. Just.

index, icis, e., [1. indicio]: en Angiver; 1) „egenl.“; A) om Personer; — haec omnia indices detulerunt, rei confessi sunt, Cic. Catil. 4, 3; cf. id. Qu. Fr. 2, 3; men ~ idem et testis, Tac. Ann. 4, 28; — 2) „bef.“ egf. Heræder, Epion; Catilina vallatus indicibus atque scariis, Cic. Mur. 21; cf. id. Sest. 44; — B) om Ting og om Begreber; quin continetis vocem, indicem stultitiae vestrae, testem pancitatis, id. Rah. perd. 6; ~ auctoris annulus, Ovid. Pont. 2, 10, 3; herbae horarum indices, Plin.; cf. Cic. Orat. 18; — 2) bef. egf. Pegefingeren; vid. Cic. Att. 13, 46, (hver plane pollex, non index, figit til d. frgd. Pollex, i. e. nomen servi); — egf. m. tilføiet digitus, Hor. Sat. 2, 8, 25; — II) „fig.“; A) Titel el. Overkrift, navn. paa Bøger; — deceptus indicibus librorum, etc., Cic. d. Or. 2, 14; f. egf. id. Att. 4, 4: ex qua (membranula) indices fiant; — egf. Catalog el. Fortegnelse, poetarum, Quintil.; — egf. Indkrift paa Statur og Materier; — tabula ... cum indice hoc posita est, Liv. 41, 28; cf. Tibull. 4, 1, 30; — B) Preberetenen, hvoem Ovid. Met. 706: vertit in durum silicem, qui nunc quoque dicitur Index.

Indi, orum: f. und. Indus. — India, ae, f.: Indien, et af Afriens Soveelænde, ligger imellem Sundafloden og China; men ~ ceterior, ulterior, (paa denne og hin Side af Ganges); vid. Mela 3, 7, v. Plin. 6, 21 flgd.; — India mittit ebur, Virg. Ge. 1, 57; cf. Cic. Tusc. 5, 27; — B) df. Indicus, 3: imiff, elephanti, Terent. Eun. 3, 1, 23; hede egf. ~ pecudes, Martial. 5, 37; ~ dentes, id., egf. ~ cornu, id., (Effenbeu); — Indicum, (se. pigmentum), Indizór: Indigo, blaaf Pigment, id. 33, 37; egf. ~ color, Vitruv.

~indicabilis, e: angivende el. antydende; ~ signum, Coel. Aur.; — indicatio, onis, f.: Angivelse, navn. af Prisen paa en Vare, hof. Plant. Pers. 4, 4, 37: tua merx est, tua indicatio; men ~ mellis, (Prisen derpaa), Plin. 22, 50; — indicativus, 3, modus, (i Grammatiken), quia eo praesentem actionem indicamus, Dromed.; — indicator, onis, m.: sem angiver el. efterviser; indicator naturae Anaxgoras, Solin. 40; (al. indagator); inc.; e. — indicatura,

ae, f., ligesom indicatio: Angivelse, navn. af en Ting; Pris el. Værdi; df. Pris el. Tægt; ~ murmurum, Plin. 37, 7; men ~ dolorum, (Døneret for deres Helbredelse), id. 29, 8; — [1. indicio].

indicens, tis, adj., [2. in, 2. dico]: sem iffe figer noget; alff. non me indicente: iffe uden mit Tilfagn, d. e. paa min Befaling, Ter. Ad. 3, 5, 62. — indicina, ae, f., [index], efterel. f. indicium: Angivelse, Appul.

indictum, i, n., [index]: Angivelse, Dydagelse, edf.; — facite indicium, si quis vidit, Plaut.; cf. Ter. Ad. 4, 4, 7; men ~ conjurationis etc., Cic. Div. 2, 20; ~ delere ad aliquem, Tac. Ann. 2, 28; cf. Caes. B. G. 1, 4, v. Sall. Catil. 52; — men ~ profiteri, id. Jug. 35, offerre, Tac. Ann. 11, 35, (leve en Angivelse, navn. for derved at unddrage sig selv fra en Straf); — B) „bef.“ egf.; 1) Tilfælde til at giøre en Angivelse, vid. Cic. Att. 2, 21; — 2) Ven el. Befaling for en Angivelse; vid. Cic. Off. 3, 20: edictum cum poena atque indicio etc.; — II) „fig.“; Angivelse, Tegn el. Mærke, Bevis, edf.; ~ et vestigia veneni, Cic.; ~ atque argumenta certissima sceleris, id. Catil. 3, 5; men ~ insigne meae erga te benevolentiae, Cic. Fam. 7, 6; — ~ dare (f. ostendere), Varr., egf. ~ edere, Lucr.; ei rei indicio sunt etc., Nep. Att. 16, cf. Ter. Ad. prol. 4; — egf. m. Relativsætning; vid. Nep. Lys. 3, v. Ter. Heaut. 2, 4, 1.

I. indicio, [1. in-], avi, atum, 1, v. a.: angiver el. angiver, egf. rober el. forraader, edf.; 1) „alm.“; A) om Personer; ~ rem omnem dominae, Cic. Cluent. 61; ~ consocios delendae tyrannidis, id. Tusc. 2, 22; cf. Liv. 8, 18; — ~ de conjuratione, Sall. Catil. 48; ~ aliquid in vulgus, Cic. Univ. 2; — B) om Ting og om Begreber; vultus indicat mores, Cic. Leg. 1, 9; supercilia maxime indicant fastum, Plin.; hof. pass.: aetas veterinorum indicatur dentibus, id.; — hoc res ipsa indicat, Terent.; cf. Cic. Brut. 91, v. Phaedr. 1, 15; — II) „bef.“; A) anfører el. angiver fortælligen; — ~ nominatum, Plin.; ut indicavimus, id.; cf. id. 6, 26; — B) angiver el. bestemmer Prisen, vurderer; — modo ut sciam, quanti indicet (puellam), Plant. Pers. 4, 4, 25; cf. ibd. 37: indica, fac pretium; tigf. Cic. Off. 3, 15: ut sibi fundus ... semel indicaretur; — not.: indicasso, f. indicavero, Plant.

2. indicio, [1. in-], xi, etum, 3, v. a.: tilfiger, forbyder, bestemmer, befendigtig, edf.; (ofteft i Rets- og Kerretningsforfælde); — Galliae concilium Bibracte indictur, Caes. B. G. 7, 63; cf. id. ibd. 90; — ~ exercitum in aliquem locum, Liv. 6, 12; men ~ finitimis spectaculum, id. 1, 9; cf. Suet. Ner. 27; — ~ bellum populo R. suo nomine, Cic. Catil. 2, 6; men ~ finus, vid. Suet. Caes. 84; ~ iustitiam, Cic. Phil. 5, 12; — II) „bef.“: at paalægge sem Straf el. Skat; edf.; cf. id. multam, Plin. 18, 3; ~ tributum, Liv. 4, 60; cf. Tac. Hist. 3, 58; men ~ populo famem, Suet. Calig. 26; — ~ sibi patientiam, Senec. Ep. 123; — not.: imperat indice f. indic., Plaut. Pseud. 1, 5, 133; — f. egf. 1. indictus, v. 2. indictus, ss. II.

~indicticius, (-tius), 3: tilfagt el. paalagt; ~ onera, Cassiod.; — indictio, onis, f.; edf.: Tilfælgelse til at betale en Skat; df. Paalæg el. Skat; nec novis indictionibus pressi (cives) etc., Plin. Pan. 29; — df. indictionalis, e: hørende til et Paalæg; ~ augmentum, Ammian.; v. — indictivus, 3: tilfagt, el. hvoertil nogen tilfælges, ~ funus, Varr.; — [2. indicio].

1. indictus, 3: part. af 2. indicio, — 2. indictus, 3, adj., [2. in, 2. dico]: uagt, iffe sagt; — quod dictum, indictum est, (ligesom det iffe var sagt), Ter. Phorm. 5, 7, 58; ut indicta sint (ea), Liv. 5, 15; — nec tu ... indictus abibis, (udeflugten), Virg. Aen. 7, 133; cf. Hor. Od. 3, 25, 8: adhuc Indictum ore

atio; — indicta causa: uden Forhør, uden Forhør, uden retlig Hørførelse: saal. — causa civem Romanum condemnare, Cic. Rab. perd. 4; rem indicta causa judicatam, id. Phil. 2, 23; liget. — causa fortunis omnibus everti, id. Verr. 2, 17; — not.: efterel. ogf.: uuelteelig; ∞ deus, Appul. — indiculus, i, m., demin. af index: liden Forførelse, Symmach. — Indicus, 3; f. und. India.

indidem, adv., [inde, idem]; I) „egenl.“ om Stedet: sammenhørende, sædd. m. Tilføielse af Stedet; — Thebis, Nep. Ep. 5; indidem America (abl.)? Cic. R. Am. 27; indidem ex Achaja, Liv. 25, 15; — II) „overf.“ af el. ud af den samme Sag el. Ting, m. correlat. unde, Cic. d. Or. 3, 10; men Liv. 39, 8: ex eadem officina ... indidem etc.

indifferens, [2.in-], tis, adj.: ifte forfæltig; df. ligegyldig, Cic. Fin. 3, 16, sem Overfættelse af ἀδιάφορος; — B) „bef.“ ogf. I) om Personer: ligegyldig, reliq.; — circa victum ... adeo indifferenter fuisse, ut etc., Suet. Caes. 53; — 2) i Grammatiken om en syllaba anceps; vid. Quintil. 9, 4, 93; df. — indifferenter, adv.: uden Forfæltig; ∞ uti utraque compellatione, Quintil.; — ∞ ferre aliquem occisum, (være ligegyldig derved), Suet. Dom. 23; o. — in differencia, ac, f.: Mangel paa Forfæltighed; df. Lighed el. Overensstemmelse, utriusque vocabuli, Gell.

indigena, ae, comm., [indu- f. Lin-, geno f. gigno]: indfødt; ogf. subst.: Indvænder; — ne majores quidem eorum indigenas, sed advenas etc., Liv. 21, 30: indigenas ... Latinos etc., Virg. Aen. 12, 823; qui (fundus) colonos indigenas haberet, Colum.; — II) „overf.“ ogf. om Dyr og om Væxter: indenlandsk, hjemmearbet, ødt.; — ∞ hos, Colum., (opp. peregrinus); cf. Ovid. Am. 3, 13, 4; ∞ aper, id.; — not.: ogf. forbiude ∞ vinum, Plin. 13, 8.

indignus, tis: partic. o. adj. af indigee; df. — indigentia, ac, f.; I) „egenl.“: Trang el. Nød; — a natura potius, quam ab indigentia, nata amicitia, Cic. Lael. 8; — II) „fig.“: Uværdighed el. Uværdighed; — indigentia est libido inextinguibilis, id. Tusc. 4, 9; cf. id. ibd. 4, 7. — indigēnus, 3; f. s. Biform af indigena; ∞ sermo, (Mærcsmægt), Appul.

indigeo, ūi, ēre, v. n., [indu-, egeo]: har el. liden Mangel derpaa, mangler; e. abl.; — bona exstimatione, Cic. R. Com. 15; ∞ pecunia, Nep.; cf. Caes. B. G. 4, 35; — II) „bef.“ ogf. A) behøver, har nødtig; a) c. gen.; indigeo tui consilii, Cic.; cf. id. Fam. 6, 4; — b) ferel. ogf. e. acc. comm.; dives, qui, ut dens, nihil indigere videtur, Varr.; — c) efterel. ogf. c. infin.; hoc plane indigeo addicere, Gell. 4, 1; — men impers.; quum praesidio eorum indigetur, Plin. 10, 39; — B) ønsker el. attraaer; — contemnere libidines, non auri, non argenti ... indigere, Cic. Sull. 8; — III) partic. indignus, tis, ogf.; A) som adj.: frængende dertil; a) c. gen.; — indignus alienarum opum, Nep. Reg. 3; cf. Cic. Lael. 9; — b) c. abl.; cotes oleo indigentes, Plin.; cf. Gell. 14, 2; — B) som subst.: den Frængende el. Nødtigende; indigentibus bene facere, Cic. Off. 2, 15.

1. Indiges, etis: f. und. Indigetes. — 2. indiges, is, adj., [indigeo], ligefem indigens: frængende; (forcl.); quem ... indigem liberum (f. liberorum), etc., Pacuv. ap. Cic. d. Or. 2, 16.

indigeste, adv. af indigestus: uordnet; — breviter et indigeste etc., Gell. Epil. — indigestibilis, e, [2.in-, digero]: ufordøielig, Theod. Prisc. — indigestio, [2.in-], omis, f.: Mangel paa Forføielse, Hieron. — indigestus, [2.in-], 3; I) „alm.“: uordnet, uordenlig el. forværet; — rudis indigestaque moles, Ovid. Met. 1, 7; ∞ simplicitas, Plin., turba, id.; — II) „bef.“ om Episerne: ufordøit, Macrob. Sat. 7, 7.

1. Indigetes, um, m., [indu- f. Lin-, gigno]: de efter deres Død som et Landts Skyldigere ærede Hæder; — Indigetes proprie dii ex hominibus facti, quasi in diis agentes, Serv. ad Virg. Ge. 1, 498; cf. Liv. 8, 9; — sing. Indiges, etis: vid. Virg. Aen. 12, 791, o. Gell. 2, 16. — 2. Indigetes, um, m.: Jætt i Hisp. Tarrac., Plin. 3, 1.

indigeto, cl. indigito, avi, atum, i, v. a.; i Religionsfæget: anraaber en Gudsden, berer til den; — namque Virgines Vestales ita indigentant: Apollo Medice, Apollo Paean, etc., Macrob. Sat. 1, 17; cf. Fest. p. 111 (Müll.). — indigitamenta, orum, n.: Religionsbøger, der indeholder Gudernes Navne, deres Dykningsmaade, osv., Arnob.; cf. Fest. l. c.; af — indigito, f. und. indigeto.

indignabundus, 3, [indignor]: harmfuld, opbragt; muliebriter indignabunda, m. acc. e. inf., Liv. 38, 57; cf. Suet. Aug. 40: ∞ et calamitans. — indignans, tis: partic. o. adj. af indignor; df. — indignanter, adv.: med Harm, ferre, Ammian. — *indignatio, omis, f.: Harm, Forrydelse, Uergrelse; — ∞ liberrima (hominum), Hor. Epod. 1, 10; indignationem alienus in se convertere, Plin.; ∞ movere, Liv.; ∞ publicae, id. 3, 48; cf. Vell. 2, 66; — B) „bef.“ i Abstrakten: at væste Harm el. Uværdighed nogen, vid. Cic. Inv. 1, 58; — II) „overf.“ (e. efterel.): Beskædigelsen af et Lem, Veget.; — df. demin., indignationeula, ac, f.: liden Harm el. Uergrelse, vid. Plin. Ep. 6, 17; o. — indignativus, 3; harmfuld, lidenstabelig; — indignativum, quod vocant θρασύν, Tertull.; — [indignor]. — indignatus, 3; partic. o. adj. af indignor.

indigne, adv. af indignus; I) „alm.“: uværdigen, uferstyd, skammelig; — ∞ aliquem injuria afficere, Ter. Phorm. 5, 1, 3; — superl., ∞ interire, Caes. B. G. 7, 38; cf. Cic. Verr. 5, 57; men in compar., vid. Ter. Phorm. 5, 8, 20; — II) „bef.“: med Harm, med Uergrelse; ∞ ferre, Nep. Eum. 1; ∞ pati, Cic. Verr. 5, 12, m. figd. acc. e. inf., (at harmes el. at ørge sig derved); men Phaedr. 3, 18: indigne ferens ... quod etc.

indignitas, atis, f., [indignus]: Uværdighed, Ælthed; hominis aut dignitas, aut indignitas etc., Cic. d. Or. 2, 32; cf. id. Div. in Caecil. 19: quorum nemo propter indignitatem repudiatus est; — b) ogf. om Ting og Begreber: infamia et indignitas rei, Caes. B. G. 7, 56; liget. ∞ calamitatis, Cic. Verr. 5, 46; — II) „bef.“: uværdig el. uommetlig Nærd, Uværdighed, Skændelse, ødt.; — omnes indignitates contumeliasque perferre, Caes. B. G. 2, 14; cf. Liv. 42, 52; — B) df. ogf. Harm over en uværdig Behandling; — tacita poterit esse indignitas nostra? Cic. Att. 10, 8; cf. Liv. 5, 45. — indigniter, adv., poetisk Biform af indigne, Vet. Epigr. in Anthol. Lat.

indignor, atus sum, i, v. dep. a., [indignus]; A) om Personer: holder el. anseer for uværdig, er harmfuld el. opbragt derved, optager ilde, ødt.; — a) c. acc.: quae indignatur adversarii, Cic. Inv. 1, 17; ∞ imperia, Quintil. 1, 3, 1; — men alene efterel. c. dat.; ∞ contaminationi, Dig.; — b) m. quod, ogf. m. si; — ∞ milites, quod etc., Caes. B. G. 7, 19; men Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5: indignamur, si quis nostrum intirit; — c) c. inf.; cedere peritis indignantur, Quintil.; ∞ discere, id., vinci, Ovid. Met. 10, 601; cf. Caes. B. C. 3, 108, o. Sall. Jug. 31; — B) om Ting og om Begreber: pontem indignatus Araxes, Virg. Aen. 8, 728; cf. id. ibd. 1, 55, e. id. Ge. 2, 162; — II) hertil berer endnu: A) partic. pass. indignandus, 3; sem maa findes uifordøielig el. ringe; df. m. Negation: lecto non indignanda saligno (vestis: sem ifte ilde påfede dertil), Ovid. Met. 8, 660; — B) partic. praes. indignans,

tis, fem adj.: harmful, ferbittret, utaalmødig; — Verbaque querenti satis indignantia linguae Desuerunt, Ovid. Met. 6, 584; men ∞ pectus, id. Fast. 1, 896; — „pect.“ egf. em Ting; fretaque indignantia miscent (venti: det oprørre Hav), id. Met. 11, 191; — men superl., indignatissimum servitutis (genus malorum), Colum. 8, 17.

indignus, [2.in-], 3: iffe uærdig; A) em Persener; a) e. abl.; „pect.“ egf. e. gen.; — te omni honore indignissimum etc., Cic. Vat. 16; — magnorum haud unquam indignus avorum, Virg. Aen. 12, 649; — b) absol.; divitiis quivis, quamvis indignus, habere potest, Cic. Tusc. 5, 16; — B) em Ting eg em Begreber: uærdig, ufemmelig; baard, stræng, grusom; — nulla vox populi R. majestate indigna etc., Caes. B. G. 7, 17; nihil, quod ipsis esset indignum, commitebant, id. ibd. 5, 35; — ∞ modis acceptus, Ter.; cf. Liv. 29, 9: indignum in modum etc.; ∞ facinus, Ter.; ∞ mors, Virg.; — men e. inf.: fabula ... non indigna referri, Ovid. Ar. A. 1, 681; — effert in neutro; hoc uno sol quicquam non vidit indignus, Cic. Off. 2, 8; men Liv. 1, 40: pro indignissimo habere, se etc.; cf. Cic. Quint. 31, 6, Sall. Jug. 79; men m. 2. sup.: digna atque indigna relatu etc., Virg. Aen. 9, 595; men absol.: indigna pati, (sæc em flammelig Behæd: ting), Liv. 31, 30.

indigus, 3, [indigeo]: trængende; a) e. gen.; vid. Virg. Ge. 2, 428, egf. Tac. Hist. 3, 22 v. 48; — b) e. abl.; vid. Lucr. 5, 224: indigus omni Vitæ auxilio; — II) „everf.“ e. „pect.“: fem attraaer el. efterhiger; figel. e. gen.; indiga servitii ... plebes, Lucan. 9, 254. — indiguns, 3: fild. Biform af indigus; quos magis indignos opis videt, Paul. Nol.

indiligens, [2.in-], tis, adj.; Dact.: efterlæden, nægtsom; — vereor, ne indiligens nimium sies, Ter. Ad. 4, 5, 50; — compar., si indiligentiores fuerint, Caes. B. G. 7, 11; — egf. e. gen.; Corn. Nepos rerum memoriae non indiligens; — II) pass.: ∞ hortus, (forfømt), Plin. 19, 19; — indiligenter, adv.: efterlæden, nægtigt; nihil ab eo ... neque indiligenter, neque illiberaliter factum, Cic. Att. 16, 3; — compar., Caes. B. G. 2, 33; v. — indiligentia, ae, f.: Efterlædenhed, Nægtsomhed, Aeduorum, (fra deres Side), Caes. l. c. 7, 17; ∞ litterarum, (i at skrive), Cic. Qu. Fr. 1, 2, 2; ∞ veri (i. e. in vero quaerendo), Tac. Hist. 1, 49. — indimensus, [2.in-], 3: unaa- fellig, utallig; ∞ populi, Ammian. 19, 2. — indimissus, [2.in-], 3: iffe bortføndt, uxor, Tertull.

indipiscor, ere, v. a.: ferel. Biform af fild.; Numquam edepol quadrigis albis indipiscet postea (occasionem), Plaut. As. 2, 2, 13. — indipiscor, indeptus sum, indipisci, v. dep. a., [indu- f. 1.in-, apiscor]: inbenter el. griber, faaer el. opnaaer; — quam quis indeptus erat navem ferrea injecta manu etc., Liv. 26, 39; df. „pect.“: simul atque hominem leti secuta quies indepta, Lucr. 3, 212; ∞ divitias magnas, Plaut., egf. multum dolorem, id.; men id. Rud. 5, 2, 28: largiter mercedis indipiscor; — men Gell. 17, 2: ∞ animo, (opfætte, beholde); — II) „fig.“: tager fat derpaa, begynder; Achaeos pugnam indipisci etc., Gell. 1, 11.

indisciplatus, [2.in-], 3: iffe ligefrem, som for- drer Omfrob; ∞ actio, Quintil. 5, 13, 2. — indireptus, [2.in-], 3: uplynder; indefensum et indireptum Capitolium etc., Tac. Hist. 3, 71. — indisciplinatio, [2.in-], onis, f.: Mangel paa Tugt el. Orden, Cassiod. — indisciplinatus, [2.in-], 3: uden Tugt, uerentlig, Cyprian. — indiscissus, [2.in-], 3: nopftaaeren; ∞ tunica, Hieronym.

indiscrete, adv.: uden Jærfiel, Plin. 11, 65; v. — indiscretum, adv.: = frgd., Solin.; af — indiscretus, [2.in-], 3; I) „egent.“: uadfildt, uaf-

føndret, i noie Jærfindelse; — quibusdam indiscretum caput, ut caneris, Plin. 11, 46; quum agriculturam ... indiscretum haberent (sc. a re pecunaria), Varr.; suum cuique sanguinem indiscretum (ublandet), sed maxime principibus, Tac. Hist. 4, 52; — II) „everf.“: uden Jærfiel, d. e. ifte til adfille fra et andet; — indiscretis his nominibus uti, Cels.; imagines similitudinis indiscretæ (pungere), Plin. 35, 36; cf. Virg. Aen. 10, 392; men ∞ voces, (forvirrede), Tac.; ∞ dignitatis ducere, (tillægge lige Værdighed), Cod. Theod.

indiscriminabilis, e: ifte til at afføndre el. adfille, Claud. Mam. d. Stat. An.; v. — indiscriminatum, adv.: uden Jærfiel, iføng, Varr. ap. Non.; — [2.in-, discrimino]. — indiscussus, [2.in-], 3: ifte udfunden, ifte underføgt, Claud. Mam. d. Stat. An. — indiserte, adv.: uden Betslænder; m. Negation: non indiserte collaudare, Cic. Qu. Fr. 2, 1; af — indisertus, [2.in-], 3: uden Betslænder; faal. m. Negation: non indisertum Academicum etc., Cic. N. D. 2, 1; — men om Begreber: malum equidem indisertum prudentiam, quam stultitiam loquacem, id. d. Or. 3, 35. — indisectus, 3: f. und. indesectus.

indispensatus, [2.in-], 3: uden rigtig Jørdeling, uden Maal og Maade; ∞ nisus, Sil. 16, 342. — indisposite, adv.: uordenlig; ∞ et perturbate moveri, Senec. Ep. 124; af — indispositus, [2.in-]: uordenlig, i Hæden; apud Vitellium omnia indisposita, temulenta, etc., Tac. Hist. 2, 68.

indissimilis, [2.in-]: ifte utig; ∞ formae vocum, Varr. — indissimulabilis, e, [2.in-, dissimulo]: ifte til at forfølge, veritas, Gell. 10, 22. — indissociabilis, [2.in-]: uadfillelig; ∞ unitas, Lactant. — indissolubilis, [2.in-], e: uop- løselig, nodus, Plin.; cf. Cic. Univ. 11; — v. adv. indissolubiter: uopføselig; ∞ nexum, Claud. Mam. d. Statu Animæ.

indistanter, adv., [2.in-, distare]: uden Dy- hold, næbrutt, Priscian.; — II) „fig.“: uden Jærfiel, uden Udtægtelse, Ammian. 27, 9. — indistincte, adv.: uden Jærfiel; ∞ atque promiscue annotare, Gell. Epil. 2; ∞ legatis nummis, Dig.; af — indistinctus, [2.in-], 3: uadfildt, uerent; indistinctis plexos (flores) corollis, Catull. 64, 283; cf. Quintil. 8, 2, 23: neque inordinata, neque indistincta (dicere); — II) df. „everf.“ em Taleren og Jørdetræget: uordenlig, udfølig, færvirret; — (orator) et acutus, et non asper, et non indistinctus, etc., vid. Quintil. 12, 10, 39; men ∞ defensio, Tac. Ann. 6, 8. — indistrictus, 3: f. und. indistrictus.

inditus, 3: partie af indo. — individuitas, atis, f.: Udeføligbed, Uadfilleligbed; ∞ animæ, Tertull.; af — individuum, 3, [2.in-, divido]: udefø- lig, uadfillelig; ∞ corpora, (i. e. atomi), Cic. Fin. 1, 6; figel. absol.: individua, (sc. corpora), id. Acad. 2, 17; — men apud Cæreas individui (familiares: hans uadfillelige Dmgangsvæner), Tac. Ann. 6, 10.

indivise, adv. af indivisus: udeft; qui non indivise agit, Ascon. ad Cic. Verr. 1, 55. — indivisibilis, e, [2.in-, divido]: udefølig; ∞ anima, Tertull.; — df. adv. indivisibiliter, id. — indivisus, [2.in-], 3: I) „egent.“: udeft; ∞ ungula (equi), Varr.; — II) „fig.“: pro indiviso possidere, (besidde udeft el. i Jællefab), Plin. 17, 1; figel. pro indiviso valere, (i. e. aequo valere), id. 16, 59; in quod (pectus) omnes curæ pro indiviso transferuntur, Senec. ad Helv. 17. — indivulsus, [2.in-], 3: uad- fildt, uadfillelig; ∞ comes, Macrobi. Sat. 1, 11.

indo, didi, ditum, 3, v. a., [1.in-, do, dedi]; I) „egent.“: femmer el. lægger el. sætter deri el. derpaa; — ∞ ignem in aram, Plaut., vini guttam in os, id.; — egf. absol., ∞ fenestras, id. Rud. 1, 1, 6;

— *egf. c. dat.*; ∞ *compedes servis*, id.; *men vincolo fasciae addit cervicem*, Tac. Ann. 15, 57; — II) „fig.“; A) *indiferer*; ∞ *novos ritus*, Tac. Hist. 5, 1; — B) *incaiver*, fremfalder; ∞ *pavorem suis*, alacritatem hostibus, id. ibd. 1, 31; *men id. Ann. 2, 56*: quod vocabulum illi (regi) indiderant ex nomine urbis; — III) *partie. inditus*, 3, *egf. sem adj.*; A) „*egent.*“: *sem ex indragt deri*, *sem ex sat dertit* cf. *lagt derpaa* cf. *forbunden dermed*; — *utrum deus extrinsecus (operi suo) circumfusus sit*, an *toti inditus*, Senec. Ol. Sap. 31; *inditum potioni venenum*, Curt.; — ∞ *vincula*, Tac. Ann. 11, 2; ∞ *pontes*, id. ibd. 12, 57; — B) „*overf.*“: *inditi custodes*, (*sem sættes derever*), id. ibd. 3, 28; *men huic urbi nomen Epidamno inditum est*, Plaut. Men. 2, 1, 37.

indocibilis, c. [2. in-, doceo]: *ulærvißlig*, Vulg.; *df.* — *indocibilitas*, atis, f.: *ulærvißlighed*, Appul. — *indocilis*, e, [2. in-, doceo]: *1) alm.*: *ulærvißlig*, *derft el. laugfem til at lære*; — *quia nimis indociles quidam tardique sunt*, Cic. N. D. 1, 5; — „*poet.*“ *egf. c. gen.*, *figel. c. infin.*: ∞ *pacis*, Sil., *quietis*, id.; *men indocilis panperiem pati*, (*sem ifte fan vænne fig dertit*), Hor. Od. 1, 1, 18; — *egf. om Dyrene*, vid. Plin. 10, 62, v. Ovid. Trist. 3, 12, 8; — *endel. egf. om et lærefag*; *non desiderare indocilem usus disciplinam*, Cic. Acad. 2, 1; — II) „fig.“; A) „*alm.*“: *ulærde*, *ufyndig*, *utannet*; — ∞ *genus*, vid. Virg. Aen. 8, 321; *men indocilis coeli agricola*, Plin. 18, 60; — *egf. om Ting eg Begreber*; *Indocili numero quum grave mollit opus* (fossor: *med fin raa Sang*), Ovid. Trist. 4, 1, 6; *men ∞ arbores nasci* (at *de ifte vilde vore*) *alibi*, *quam ubi coepere*, Plin. 14, proem.; — II) „*bef.*“: *sem ifte er lært*, *sem ifte er eftervift*; *df.* „*poet.*“: *Et sciat indociles currere lymphas*, Propert. 1, 2, 12.

indocte, adv. *af indoctus*: *paa en ulærde el. enfeldig Maade*; — *non solum indocte, verum etiam impie etc.*, Cic. N. D. 2, 16; — *compar.*, ∞ *dicere et aperire*, (*oppon. sinuosius et solertius*), Gell. 12, 5. — *indoctor*, oris, m. [1. in-, doceo]: *Oplynsmand*; *indoctores puerorum*, Plaut. As. 3, 2, 6, inc.

indoctus, [2. in-], 3: *ulærde*, *utannet*, *raa*; *1) om Verfener*; — *homo indoctus, quamvis sit ingeniosus etc.*, Auct. ad Her. 2, 46; cf. id. Brut. 48: *men ∞ et agreste (genus hominum; oppon. humanum et positum)*, id. Part. or. 25; — *compar.*, ∞ *habitus est*, Cic. Tusc. 1, 2; *superl.*, id. Div. 2, 63; — „*poet.*“ *egf. c. infin.*, Hor. Od. 2, 6, 2; *figel. c. gen.*, id. A. P. 380; *etfcerl. egf. c. acc.*; *homo pleraque alia non indoctus*, Gell. 9, 10; — II) *om Ting eg om Begreber*; *ne sint indoctae rusticae manus*, Quintil. 1, 11, 16; *stultitia et moribus indoctis*, Plaut. Bacch. 5, 1, 3; — *men absol. indoctum* (*canere*: *uden Runft*), f. *indocte*, Hor. Ep. 2, 2, 9.

indolentilis, e, [2. in-, dolo]: *ifte til at tilbugge el. bearbejde*; *ifte til at danne*, Sidon. — *indolatus*, [2. in-], 3: *utlilbuggen*; ∞ *lignum*, Arnob. — *indolentia*, [2. in-], ae, f., *ligefom doloris vacuitas*; *smertefri Tilstand*; — *num idem voluptas est*, quod, ut ita dicam, *indolentia*? Cic. Fin. 2, 4; cf. id. Off. 3, 3, v. Senec. Ep. 66.

indoles, is, f., [indu- f. 1. in-, olesco]; *1) alm.*: *naturlig Befkaffend*, *medfødt Egenfkab*; — *semina non tantum ad servandam indolem valent, quantum etc.*, Liv. 38, 17; *figel. ∞ arborum*, Gell.; *men quae indoles in savio est!* Plaut.; — II) „*bef.*“: *om Væneffers medfødt Egenfaber*: *Talent*, *Anlæg*, *Naturgaver*; — *ut adolescentibus bona indole praeditis sapientes senes delectantur*, Cic. d. Senect. 8; ∞ *virtutis*, id.; *egf. ∞ ad virtutem major*, id. Orat. 13; cf. Liv. 21, 1; *gener ob altam indolem astitus*; *egf. ∞ praeclara*, Tac., *seignis*, id.; — *egf. in pl.*: *ne bonas atque utiles indoles animi amittamus*, Gell. 19, 12.

indolesco, ere, v. n., [1. in-, dolor]; *1) „egent.“*: *at smerte, at giere ont*; — *tactu is locus indolescit*, Cels.; *ut indolescant (oculi)*, Plin.; — b) *egf. c. acc.*: *smerteligen at fernemme*; ∞ *tactum hominis*, Justin. 12, 13; — II) „fig.“: *at fele Smerte derever*, *at bedrøve fig derever*; a) m. acc. c. inf., cf. m. quod; — *quis fuit, qui non indoluerit*, se etc., Cl. M. Phil. 2, 25; ∞ *non tam quod ... quam quia etc.*, Ovid. Tr. 5, 11, 3; — b) c. acc. cf. gen.; — *id ipsum indoluit Juno*, Ovid. Met. 2, 169; — *successorumque Minervae indoluit*, id. ibd. 2, 789, inc.; — *not.*: *etfcerl. part. fut. pass.*, *indolescendus*, 3, Sidon. — *indoloria*, ae, f., [2. in-, dolor], *ligefom indolentia*: *frædet for Smerte*, Sidon.

indomabilis, [2. in-, domo]: *utæmmelig*; ∞ *equis*, Plaut. Cas. 4, 3, 12. — *indomitus*, [2. in-]; *1) „egent.“*: *utammest el. vild i fit* (slags, boves, Varr., *equis*, Auct. ad Her.; — II) „fig.“; A) „*overf.*“: ∞ *pastores*, *spe libertatis excitati*, Caes. B. C. 1, 57; cf. Tac. Ann. 15, 57, v. Liv. 21, 20; — b) *egf. om Ting eg Begreber*; ∞ *dextra*, (ubefæret), Ovid. Met. 13, 355; ∞ *argentum*, (upregret), Arnob.; *mula indomitae tarditatis*, Plin.; *aureum igni indomitum*, (*sem ifte smelter deri*), id.; ∞ *Falerium*, Pers. 3, 3; ∞ *mare*, Tibull.; ∞ *mors*, Hor.; — B) „*ment.*“: ∞ *cupiditates (animi)*, Cic. R. Am. 14; cf. id. Cluent. 6; *figel. indomita mulier* *imposque animi*, Plaut. Men. 1, 2 in.; ∞ *irae*, Virg. Aen. 2, 591; *men ∞ ingenium*, Quintil. 10, 2, 19, (*sem ifte lader fig danne*).

indonatus, [2. in-]; *ubefæntet*, Lamprid. — *indormio*, [1. in-], vi (cf. ii), itum, 4, v. n.: *feber derever el. derpaa*; — c. dat., cf. m. in, cf. c. abl.; — I) „*egent.*“: *congestis undique indormis*, Hor. Sat. 1, 1, 70; cf. id. Epod. 5, 69; — b) *egf. absol. om et Vem*: *at sove*, *at være fæst*, Veget.; — II) „fig.“: *feber derever*, d. c. *behandler fæddest*; — ∞ *tantae causae*, Cic. Phil. 2, 12; cf. id. ibd. 3, 14; *anims segnis sibi indormiens*, Senec.; cf. Plin. Ep. 1, 2; *men Cic. Qu. Fr. 2, 15*: *qui in isto homine colendo tam indormivi diu*, (at *jeg saa længe har forfemt ham*).

indotatus, 3, 1) „*egent.*“: *uden Medgift*, *indotatus ... patrocinari*, (fructumre uden Medgift), Ter. Phorm. 5, 7, 45; cf. Hor. Ep. 1, 17, 46; — II) „*overf.*“: *indotata ars*, (ufnyttet, uden Prydeffer), Cic. d. Or. 1, 55; ∞ *corpora*, Ovid. Met. 7, 609, (*sem ingen beviser den fædte Være*); *men id. ibd. 1, 756*: ∞ *praemia*, (i. e. uxorem sine dote).

indu, fercl. f. 1 in; *indu mari*, Enn. ap. Macrob.; *indu foro*, Lucil. ap. Lactant.; — *egf. i Sammenfættninger*; f. *indupero* f. *impero*, v. a. — *indubitalis*, [2. in-], e: *uembvifelig*; — ∞ *genus causae*, Quintil.; — *df. adv.*: *indubitabiliter*, Arnob. — *indubitandus*, [2. in-], 3: = *frgd.*; ∞ *veritas*, Augustin. — *indubitanter*, adv. [2. in-]: *uden al Tvivl*, *afdeles vift*, id. — *indubitare*, adv.: = *frgd.*, Liv. 33, 40; — *superl.*, Oros.; *af* — *indubitatus*, [2. in-], 3: *sem er udenfor al Tvivl*, *afdeles vift*; — *quae indubitata sunt*, (byverem ingen tvivler), Quintil.; *indubitata litterarum inter se conjunctio*, id.; ∞ *spes*, Plin.; — *abl. indubitatum*, *egf. sem a v.*, Tertull. — *indubito*, [1. in-], are, v. n.: *tvivler derom*, *stæder ifte derpaa*; c. dat., Virg. Aen. 8, 101: *abstiste precando Viribus indubitare tuis*. — *indubitus*, [2. in-], 3: *ufvifelfom*, *afdeles vift*; *plurimorum indubia innocentia*, Tac. Ann. 14, 45.

inducia, ae: f. *uden indutiae*. — *Induciomasrus*, (cf. *Indut-*), i, m.: *gallift Fædting*, vid. Caes. B. G. 5, 2. — *induco*, [1. in-], xi, etum, 3, v. a.: *forer el. leder el. bringer ind deri*, *el. derinde*, cf. *derhen*; I) „*egent.*“; A) „*alm.*“; a) m. in c. acc.; — ∞ *oves et armenta in rura*, Varr., *aquam in privatas domos*, Auct. B. Al. 5; cf. Caes. B. C. 3, 112: *in quam (partem regiae) ipse ... erat inductus*; — *egf. ofte i*

Arigispreget; ∞ exercitum in Macedoniam, Liv.; ∞ principes triariosque in cornua, id. 30, 31; cf. Sall. Catil. 60; — b) c. dat.; ∞ moebus, (fere detind), Stat.; cf. Suet. Ner. 16; — c) absol.: inducunt venti nubulum, Plin. Ep. 2, 17; cf. Virg. Ann. 11, 620; — B) „bef.“: 1) indferer el. bringer paa Mampylæfen el. paa Scenen; df. „alleg.“: a me autem gladiatorum par nobilissimum inducitur, Cic. Opt. Gen. Or. 6; ∞ elephants in circum, Plin. Ep.; cf. Suet. Ner. 11; — b) egf. at fere fer Retten; ∞ majestatis reos in curiam, Suet. Dom. 11; cf. id. Claud. 40; — 2) iferer: si sibi calcens perperam ... induceretur, Suet. Aug. 92; ∞ humeros amictu, Stat.; men c. acc. gr.: tunicaque inducitur artus, Virg. Aen. 8, 457; — bb) df. egf.; a) overtrækker el. overfrygger, postes pice, Plant., colorem picturae, Plin.; cf. Ovid. Met. 7, 612; men ∞ varias plumas, Hor. A. P. 2; — men „alleg.“: ∞ omnibus caligine magnitudine sua, (ferdunkelt dem derved), Vell. 2, 36; — ∞ scuta pellibus, Caes., coria super lateres, id.; men ∞ pontem, (flaae en Bræ), Curt.; — b) overdrager for at jærne el. flette el. fælde; ita solo inducto, etc., Plin. 2, 82; — naenl. egf. at udfylde el. udflette det paa Bertæylen Skreene; sed vel induci vel mutari possunt (nomina), Cic. Att. 13, 14; cf. id. ibd. 1, 20; — II) „fig.“: A) „alm.“: forer el. bringer derhen el. dertil; indferer deri; — ∞ seditionem el. discordiam in civitatem, Cic. Off. 1, 25; cf. id. d. Or. 2, 28; ∞ novum verbum in linguam Latinam, id.; — ∞ pecuniam in rationem, (indbringe i Regningen), id. Verr. 1, 41; men ∞ agrum alicui ingenti pecunia, (tilfielde for en fier Sum), id. Aer. 2, 26; — b) efterel. egf.: ∞ testamentum injuriam adversus liberos suos, Dig.; — B) „bef.“: 1) indferer talente, anferer, emtater; — ∞ Tiresiam deplorantem caecitatem suam, Cic. Tusc. 5, 39; cf. id. Off. 3, 9; — egf. em en Tale el. Jærfælling; at indlede el. indføre; puero me hic sermo inducitur, Cic. Att. 13, 19; cf. id. Coel. 23; — figel. ∞ dubitationem, Tac. Ann. 1, 7; — 2) forer el. fæter el. bringer dertil, feranfæter el. fremtæter; m. in c. acc., el. m. ad; — ∞ amicum in spem meliorem, Cic. Lael. 15, aliquem in errorem, id.; men ∞ aliquem pretio ... (ad parcidium), Cic. R. Am. 28, (derved at ferlere el. ferføre dertil); ∞ ad misericordiam, id., ad credendum, id.; — egf. m. ut; egf. c. infin.; quem ego, ut mentitur, inducere possum, Cic. R. Com. 30; ∞ consulem promissis, sententiam promere, Tac. Ann. 12, 9; — b) ∞ animum, egf. in animum; faae i Ende, beflutte, fig dertilagte el. ville, etc.; c. inf., egf. m. ut el. ne; — ∞ animum, contemnere opes, Cic. Tusc. 5, 10; ∞ animum (potuit), ut ... oblivisceretur etc.? Cic. R. Am. 19; — postremo Caesar in animum induxerat, laborare, vigilare, etc., Sall. Catil. 54; cf. Ter. Heaut. 5, 4, 5, c. Liv. 27, 9; — 3) vildeleder, fæter bag Iyset, fæfter el. bedrager; — hic eos, quibus erat ignotus, decepti, fesselli, induxit, Cic. Pis. 1; cf. id. R. Am. 10; men Tibull. 1, 6, in. Semper, ut inducas, blandos affers mihi vultus, (al. inducar); — not.: induce, f. induce, Varr.; — inducti, f. induxisti, Terent.; — III) partic. inductus, 3, egf. fem adj.: indragt el. indført; df. fremmed, sermo, Plin. Ep. 4, 3; — egf. uventfæmende; si nihil inductum el. quasi devium loquimur, id. ibd. 5, 6.

*inductibilis, c: til at rage el. fæmere derpaa, Coel. Aur.; c. — inductio, onis, f.: Indferen el. Indleden deri el. derhen; I) „egentl.“: — aquarum inductionibus teris fecunditatem dare, Cic. N. D. 2, 60; men ∞ juvenum in circum, vid. Liv. 41, 9; men ∞ ficta personarum, (neenl. paa Scenen), Cic. d. Or. 3, 53; — egf. em en Overfrygning (med en Jarve, etc.), Pallad.; egf. em en Udfrygning af det Skreene, Dig.; — II) egf. „generet“: ∞ velorum, (paa Theatret): Jorbang el. Dætte (med Sæl el. Regn), Vitruv.; — II) „fig.“: A) „ment.“ el. „ethif.“: ∞ animi: Jorfaet, Billie,

Beflutning; — abstinenter esse, etc., positum est ... in quadam inductione animi atque voluntate, Cic. Qu. Fr. 1, 11; cf. id. Fam. 1, 8; — B) i Abdetorifen: Inductionen, d. e. Berisførelse ved at flutte fra det Enkelte til det Almindelige; vid. Quintil. 5, 11, in.; — [induco].

*inductive, adv.: eftergivende; ∞ indulgere, Coel. Aur.; — inductrix, icis, f.: Beragerisse, (vulpes), Appul.; c. — inductura, ae, f.: Overtrækning (med et Plæter edl.), Coel. Aur.; — [induco]. — I. inductus, 3: partic. v. adj. af induco. — 2. inductus, us, m., [induco], ligefom inductio: Henføden el. Henføren dertil; df. „ment.“: Jærfærelse el. Jætfærelse, (alene in abl.); hujus persuasu et inducto, Cic. fragm. ap. Quintil.; cf. Auct. ad Her. 2, 17. — inductula, ae, f., [induo]: etflags Underfødning, vid. Plaut. Epid. 2, 2, 39.

indugredior, 3: ferel. Biform f. ingredior, Lucr. — induleitas, [2. in-], atis, f.: Uføber, Caecil. ap. Non. — indulco, [1. in-], avi, atum, 1, v. a.: gjer fæ, ferføder, Tertull., Vulg.

indulgens, tis: partic. v. adj. af indulgeo; df. — indulgenter, adv.: eftergivende el. overbærende, mistet el. ventligen; — ne nimis indulgenter, et ut cum gravitate potius loquar, Cic. Att. 9, 9; cf. id. Fin. 2, 33; — compar., ∞ tractare, Senec.; superl., id. Consol. ad Helv. 5.

indulgentia, ae, f., [indulgens]: Eftergivende el. Overbærelse, Mithed el. Ventlighed el. Velvillie, edl.; uncer. egf. m. in c. acc.: — in hujus (matris) sinu indulgentiaque educatus, Tac. Agric. 4; cf. Cic. Leg. 1, 23; — ejus nimia indulgentia in Lepidum etc., Planc. ap. Cic. Fam. 10, 23; figel. pro sua indulgentia in suos, Balb. et Opp. ap. Cic. Att. 9, 7, A; — II) „exer.“ em Ting eg Begreber; ∞ coeli: mild Lufi, Plin.; ∞ fortunae, Vell. 2, 80; — B) efterel. egf.: Eftergivelse af Straf el. af Lyngder, Capitolin., Ammian.

indulgeo, si, tum, 2, v. n. v. a.; I) fem v. n.: A) „alm.“: er overbærende el. eftergivende, vifer Mithed el. Velvillie, giver efter derfer, lader gælde; a) c. dat.; — ∞ civitati Aeduarum, (begunstig den), Caes. B. G. 1, 10; men ∞ sibi liberalius, (tillade fig fæere Friheder), quam ut etc., Nep. Chabr. 3; cf. id. Lys. 1, egf. Cic. Tusc. 4, 18; — ∞ irae, Liv., odio, id., animo, Ovid Met. 12, 598, precibus, Plin. Ep. amoris, id.; men ∞ ardori legionum, Liv. 9, 43; men „pect.“: ∞ ordinibus, Virg. Ge. 2, 277, (ubvilde dem); — b) ferel. egf. c. acc. person.; male meretur de nobis ... qui nos tantopere indulgent in pueritia, Afran. ap. Non.; cf. Ter. Heaut. 5, 2, 34; — B) „bef.“: altfor irigen at lægge fig derfer; — ∞ veteres amicitias spernere, indulgere novis, Cic. Lael. 15; ∞ theatris, Ovid. Rem. 751; ∞ somno, Tac. Ann. 16, 19; — egf. impers.: si aviditatis indulgeretur, etc., Liv. 45, 35; — II) fem v. a.: tillader, tilføder, indremmer, bevilger; — ∞ alicui usum pecuniae gratuitum ad certum tempus, Suet. Aug. 41; ∞ damnatis arbitrium mortis, id. Dom. 11; ∞ malis moribus nomen oratoris, Quintil.; — „pect.“ egf. c. inf., Sil. 11, 672; — egf. pass.: laxari indulgerique (animum), Gell.; quae publice indulgetur (abolitio reorum), Digest.; — III) partic. indulgens, tis, egf. fem adj.; A) „alm.“: eftergivende el. overbærende, ventlig el. gunstlig; — c. dat.; obsequium ... peccatis indulgens, Cic. Lael. 24; — egf. m. in c. acc.: civitas minime in captivos ... indulgens, Liv. 22, 64; — egf. c. gen.; irarum indulgentis ministri, id. 21, 25; — egf. absol.; quo indulgentius nomen maternum etc., Cic. Cluent. 5; — b) egf. hengiven el. fersælden dertil; indulgens alae, Suet. Aug. 70; — B) „bef.“ c. ligefom pass.: imed hvem der vifes Overbærelse, som elstes med Umhed; indulgentissimus adolescens, Quintil. Deel.

*indulgitas, atis, f.: ferel. Biform af indulgentia,

Sisenn. ap. Non., Coel. ap. Serv. ad Virg. Ge. 2, 345; — indultor, oris, m.: sem villiger, ~ legis, Tertull., (oppoñ. evorsor); e. — indultum, i, n.: Bevilling, Tilladelse: ~ legis, Cod. Just., principis, ibid.; — [indulgeo]. — 1. indultus, 3: part. af indulgeo. — 2. indultus, us, m., [indulgeo]: Bevilling, Tilladelse; (effertel.); indultu clementiae tuae, Sidon.

indumentum, i, n.: Klædning, Dragt; in pl., Gell. 10, 9; — b) fild. egf. „overf.“: ~ canis, Prudent.; af — indūo, ūi, utum, 3, v. a., *indūeo*; opretl.: indranger el. indfoier deri, (ligesom Lemmerne i et Klædeben); df. I) „egenf.“: iferer, alicui vestem, (egf. aliquem veste, f. nedeuf.); — quom Herculi tunicam induisset, Cic. Tusc. 2, 8; cf. Ovid. Her. 21, 90; ~ alicui arma, (bevæbne), Liv. 30, 31; ~ sibi torquem, (hænge den om sig), Cic.; egf. ~ galeam (se. sibi), Caes.; ligel. ~ anulum articulibus, Ovid.; egf. ~ anulum, Cic.; — df. pass.: indui veste, (ifere sig den), Ovid.; indutus galea, Virg.: cf. Cic. d. Or. 3, 32; — in pass. egf. e. acc.; quidlibet indutus, (i enhver Dragt), Hor. Ep. 1, 17, 28; cf. Virg. Aen. 2, 275; — men id. ibd. 7, 668: indutus capiti tegmen leonis; — b) egf. bedækker el. omgiver dermed; Aegyptus segetibus induebatur, Plin. Pan.; nænl. om Bærterne; quum nux se ... Induct in florem, Virg. Ge. 1, 187; ligel. pomis se induit arbor, ibd. 4, 113; men ~ eratera corona, (befrættse), id. Aen. 3, 525; — ~ scalam, (tage den over Hovedet), Ovid. Met. 14, 650; proin tu te in laqueum induas, Plaut.; ~ se vallis acutissimis, Caes.; ligel. ~ se mucrone, Virg., hastis, Liv. 44, 41; trunci induiti armis, (behangte dermed), Virg.; quum venti se in nubem induerint, Plin.; induitur aures aselli, (saaer Effertelen), Ovid. Met. 11, 179; men id. ibd. 9, 82: induit ille toris (meis) lacertos suos, (omgav dem dermed, tog fat deri); — II) „fig.“; A) „overf.“: a) omgiver el. bedækker el. forsyner dermed; — indutos nos esse a natura duabus quasi personis, (allegh.): at os er tildelt en dobbelt Hælle), Cic. Off. 1, 30; dii induit specie humana, id. N. D. 2, 21; — nænl. om en Jorvandling: quos ... Inducrat Circe in vultus et terga ferarum, Virg. Aen. 7, 19; ~ avem, (forvandle sig deril), Appul.; men Liv. 40, 12: ~ alicui speciem latronis, (fremstille el. fersigille sem faantan); — b) medfører, bibringer, forstærker, oel.; ~ splendorem ferro, Sil.; vino vetustatem, Plin.; sictam orationem induere personis, (tilfægge dem en rigtet Tale), Quintil. 4, 1, 28; cf. Liv. 6, 18; — B) „ment.“, a) at intvilde el. fersvilde deri; — ~ se in captiones, Cic., in fraudem, Lucr.; cf. Cic. Acad. 2, 6; indui in poenas legum, Quintil.; indui sua confessione Cic. Verr. 5, 64; men ~ se rei publicae, (forbinde sig dermed), Senec. Clem. 1, 4; — b) antager el. overtager; berienet mig deraf; ~ sibi novum ingenium, Liv. 3, 33; ~ mores Persarum, Curt., munia ducis, Terent.; — ~ vultus severos: antage el. give sig en stræng Mine, Martial.; cf. Virg. Aen. 1, 638; ~ magnum animum, Tac., hostiles spiritus, id.; ~ sibi persuasionem falsam scientiam, Quintil. 1, 1, 8; — c) tager Del deri el. indlader mig deri; ~ societatem alicujus, Tac. Ann. 12, 43; ~ seditionem, id., hostilia, id.

induped-, induper-: de faal. begyndende Ord f. und. inped-, imper-.

induratus, 3: part. p. adj. af induro. — induresco, [1. in-], rūi, 3, v. n. ineb.: at blive haard el. stiv; — Stiriague implexis induruit horrida barbus, Virg. Ge. 3, 366; ~ grana, Colum.; — II) „fig.“; ipso vexatum induruit usu (corpus), Ovid. Trist. 5, 2, 5; — induruerat pro Vitellio (miles: var bleven ham usvigeliggen tro), Tac. Hist. 3, 61; — quae in pravam induruerunt, Quintil. 1, 3, 12.

induro, avi, atum, 1, v. a.: bærder, gjør haard; nivem Indurat Boreas, Ovid.; carnes induratae sole, Plin.; — II) „fig.“: bærter: ~ se adversus omnia, quae etc., Senec. Ep. 4; ~ vultum, (antage en stræng Mine), Tac. Hist. 2, 16; men ~ frontem, Senec. Benef. 7, 23, (at befrættse al Etam); — not.: af part. mlij. induratus, 3, (inbærder, indgrebet, timor, Liv. 30, 18), er compar.: quid Germanis induratus ad omnem patientiam? Senec. d. Ir. 1, 11.

1. Indus, 3, *Indōs*: intvild, ebur, Virg.; dens, Catull., Ovid.; Effinden; men ~ conchae, (v. e. Perfer), Prop. 1, 8, 39; — 2) egf. subst.: Indus, i, m.: en Jæder el. Jædianer, turifer, Ovid.; pl., Indi extremi, Catull., longinqui, Prop., diles, id.; — not.: Indus, f. rector elephantum, Liv. 38, 11. — 2. Indus, i, m., *Indōs*; 1) en Jled i Jærien; vid. Plin. 6, 23, egf. Cic. N. D. 2, 52; — II) egf. en Jled i Carien, Liv. 38, 11.

*Indusiarius, i, m.: sem fersværdiger Dragten indusium, Plant. Amph. 3, 5, 35; — indusiatus, 3: iført en Underklædning; (fer: v. effertel. Dr.). vid. Plaut. Epid. 2, 2, 47; — ~ pueri, Appul.; e. — indusio, are: iferer, Capella; af — indusium, i, n., [induo]; efflaga Jruentiummerklædning, Non.

1. industria, ae, f.: vedbeholdende Jlid, Driftighed, Stræbsomhed; — qui in scribendo tantum industriae ponam, Cic.; cf. id. Manil. 11; ligel. ingenium industria alitur, id. Coel. 19; cf. Nep. Cato 3; ~ itineris (f. in itinere faciundo), Suet. Aug. 8; — b) pætil mærfes de adverbiale Dictioner: de industria (aliquid facere): med Jlid, forsætliggen, Ter., Cic.; ligel. ex industria, Liv. 20, 51; ligel. industria, Plin., e. ob industriam, Plaut.; — men id. Most. 2, 1, in., in pl.: summis opibus atque industriis. — 2. Industria, ae, f.: By i Jgurien ved Paphlagon, Plin. 3, 7; df. — Industrienses, ium, m.: Jævæanerne deraf, Inscrip.

Industrie, adv. af industrius: driftigen, iertgen, emhyggeligen, rem publicam curare, Cato; cf. Caes. B. G. 7, 60; ~ causas acitae, Suet. Galb. 31. — Industriose, adv.: = industrie, Suet. Vit. Juvenal.; — superl., ~ persequi, Cato ap. Charis.; af — industrius, 3, [industria]: driftig, iertgen, stræbsom; cui non industrioso otium poena est? Senec. Prov. 2.

industrius, 3, [1. industria]: driftig, stræbsom, vedbeholdende; — gnavus et industrius (homo), Cic.; acer et industrius in rebus gerendis, id.; men industrius et ignavus pax in aequo tenet, Tac. Ann. 12, 12; — not.: fersl. compar., quo neque industrius de juventute erat, Plaut. Most. 1, 2, 71; — egf. industrius, Cato ap. Prise.

indutiae, (cf. induciae), arum, f.: Stiffand el. Vaabenstiltand; — quum triginta dierum essent cum hoste pactae indutiae, Cic. Off. 1, 10; ligel. ~ biennii, Liv. 10, 5; men in centum annos indutiae, id. 1, 15; indutias facere, Cic., agitare, Sall., tollere, Liv.; per indutias, (under Vaabenstiltanden), id.; — censur er Ter. Eun. 1, 1, 15; in amore ... indutiae, etc.; — II) „overf.“ (men alene fer: v. effertel.): Zulfand, Ido, Plaut. Amph. 1, 1, 133, noctis indutiae, Appul.

*indutilis, e: til at fære el. fiske ind deri, vomis, Cato, inc.; e. — indutiorius, 3: til at ifere sig, pelles, Paul. Sent.; [induo]. — 1. indutus, 3: part. af induo. — 2. indutus, us, m.: Vaarflædning; — veste, quam induit gerebat, (sodoreum dextergere), Tac. Ann. 16, 4; — b) egf. „generer.“: Klædning el. Dragt; in pl., Ammian.; e. — induviae, arum, f.: Klædning, Dragt, Klæder; (fer: v. effertel.); — Induviae thae atque uxoris exuviae, rosa! Plaut. Men. 1, 3, 9; omnibus nudata induviis, Prudent.; e. — induvium, i, n., (den Dræet omgivende Bart), Plin. 13, 4; — [induo].

Inebriatio, onis, f.: Berusen, Beruselse, Firmie;

v. — inebriator, oris, m.: som beruser, som gjør drukken, Tertull.; af — inebrio, avi. atum, 1, v. a.; 1) „alm.“: gjør drukken, beruser; — vescentes inebriat (palma adiposus), Plin. 12, 47; — H) „fig.“: A) „overf.“: fylde el. mætter med Rødtse; radices inebriatae, (alts for vandige), id.; — egf. em færcene: at overmætte, id. 9, 65; amethystum inebriatur Tyrio; — B) „ment.“: qui ... miseram vinosus inebriet aurem, (fylde med Snab), Juvenal. 9, 113.

inedia, ae, f., [2. in-, 1. edo]: Afholdenhed fra Mad el. Raring, Hungren el. Hunger; — vigiliis et inedia necatus, Cic. Fin. 5, 27; inedia vitam finire, Plin. Pan.; — egf. in pl.: septimo (die) inedias durasse, Plin. 11, 118. — ineditus, [2. in-], 3: ikke udgæven, ikke befærdiget; quorum ... inedita cura, (hvis Arbejder el. Tægte endnu ikke ere udfærdige), Ovid. Pont. 4, 16, 39.

ineffabilis, [2. in-], e: uudtælig, nomina, Plin. 5, praef., verba, id.; df. — ineffabilitas, atis, f.: Uudtælighed, Augustin.; e. — ineffabilitas, adv.: uudtælig, id. — inefficaciter, adv.: uden Virkning, Dig.; af — inefficax, acis, adj.: uirksom, færgeløs; absol. el. e. gen.; — ratio, Senec.; ∞ dii, (som færgeløse anraabes), id.; — vox inefficax verborum, (som ikke kan frembringe Ordene).

ineffigibilis, [2. in-], e: som ikke kan afsildes, anima, Tertull. — in effigatus, [2. in-], 3: uafbildet, uden Gestalt, fetus, Gell., anima, Tertull. — ineffusus, [2. in-], 3: ikke udgdet, ikke udfærdet; criuis, (som ikke slægger løst), Appul.

inēlābōrātus, [2. in-], 3: udearbejdet, oratio, Senec. Tranqu. — inēlēgāus, [2. in-], tis, adj.: iffe valgt; df. slet el. ringe i sit Stags; df. m. Negation: odor non inelegans, Plin. 21, 98; — orationis non inelegans copia, Cic. Brut. 81; cf. Catull. 6, 2; df. — inēlēgānter, adv.: uden Valg; fædv. „fig.“: uflønt, smagløst, aandelst; — ∞ dividere, Cic. Fin. 2, 9; historia non ineleger scripta, (ifte uden Emag), id. Brut. 26; men Suet. Claud. 41: magis inepte, quam ineleger; v. — inēlēgāntia, ae, f.: Uflønhed; df. „overf.“: ∞ juris: dens Udløghed, Gaj. Inst. — inēlōquēns, [2. in-], adj.: uden Betælenhed, Lactant. — inēlōquibilis, e, [2. in-, eloquor]: uudtælig, id. — inēluctābilis, [2. in-], e: ifte til at kæmpe sig udf; ∞ coenum, Stat.; — effer „fig.“: ∞ tempus, Virg. Aen. 2, 324, fatum, id. ibd. 8, 331, (ifte til at undgaade el. afvænde); ∞ vis fati, Vell. 2, 57, servitus, Senec. — inēluibilis, e, [2. in-, eluo]: ifte til at afvæsse, uudflettelig; ∞ macula, Lactant.

inēmendābilis, [2. in-], e: som ifte lader sig rette, uforbedelig; ∞ pravitas, Quintil.; ∞ affectus, Senec. — inēmendatus, [2. in-], 3: ifte rettet, urigtig, fejlfuld; ∞ verba, (feilstreng), Hieronym.; in compar., id. — inēmeribilis, e, [2. in-, emereo]: ifte til at erhyere, Tertull. — inēmōrius, [1. in-], mori, v. dep. n.: at hende derved el. derover; v. dat., Hor. Epod. 5, 34: Inemori spectaculo (dapis). — inēemptus, [2. in-], 3: uføbt; — ∞ dapes, Virg. Ge. 4, 133, Hor. Epod. 2, 48; men consulatus inemptus, innoxius, Tac. Hist. 2, 60.

inēnarrābilis, [2. in-], e: ifte til at fortælle, ubeskrivelig, uføgelig; — ∞ labor descendentibus (dat. f. gen.) etc., Liv. 44, 5; ∞ natura (fluminum), Senec.; ∞ habitus, Plin.; — df. adv., inēnarrabiliter: ubeskrivelig, Liv. 41, 15. — inēnarrātus, [2. in-], 3: ufortæret; ∞ verba, Gell.; cf. id. 12, 6, in. — inēnātābilis, e, [2. in-, enato]: hvorudaf man ifte kan fremme; ∞ profundum, Tertull. — inēnōdābilis, e, [2. in-, enodo]: ifte til at udfælle; — ∞ capillus, (som ifte lader sig rede, urdet), Appul.; — egf. „overf.“: uopføselig, ufortærlig; ∞ res, Cic. Fat. 9. —

inenormis, [2. in-], e: iffe uregelmæssig; ret påseelig; ∞ proceritas, Appul. — inēnunciābilis, [2. in-], e: uudtælig, Censorin.

inēo, [1. in-], ii, (vi), itum, 4, v. n. e. a.; 1) neutr.; A) „egent.“: gaader derind el. ind deri, m. o. ub. in; — inire in urbem, Liv. 21, 9, (drage derind); men absol. ut ovans iniret (se. in urbem), Tac. Ann. 3, 11; cernit ex Plaut. Cas. 3, 6, 25: si etc., inibitur tecum, (vil jeg gaade ind med dig); cf. id. Ci. 4, 1, 2, 29; — B) „overf.“: at begynde, at tage sin Begyndelse; — decus hoc aevi te consule inibit, etc., Virg. Ecl. 4, 11; bef. em Tiden i Forbindelse: ineunte vere, Cic., amo, Suet.; ineunte adolescentia, Cic. Off. 1, 32; — H) act.; A) „egent.“: 1) „alm.“: gaader el. drager ind deri el. derind; — ∞ domum alienius, Cic. Deiot. 3: triumphantes victore cum exercitu urbem inferunt, Liv. 3, 24; men ∞ agrum Rom., (rykke derind), id. 2, 43; ∞ convivia. (gaade til Giestebud), Cic.; men ∞ pericula procliorum, (begive sig deri), id. Div. 1, 24; — egf. pass.: nemus nullis illud inlitur equis, Ovid. Fast. 2, 266; Hispania prima Romanis inita est, Liv. 28, 12; — 2) „bef.“: a) at gaade derpaa, at betænde, viam el. iter, (begive sig paa Veien); vid. Cic. Mur. 12, v. Curt. 3, 4; men egf. „alleg.“: ineamus viam aliquam, qua etc., (vi ville udfærdge en Vej el. et Middel), Liv. 1, 23; — b) em Dyrenes Varring, (da act. bruges em Hænen, pass. em Hønen), Varr., Liv., Plin., men velut inita semine arbor, (ligesom befrugtet), Colum.; — c) egf. kan hieseres: inire nexum, femme i Giestefængsel, Liv. 7, 19; ligel. ∞ somnum, (lægge sig til Sovens), Virg. Ecl. 1, 56; men cernit: nunquam te inuit febris, (har du aldrig hørt Jeberen)? — B) „fig.“: 1) „overf.“: a) gaader der til, tager fat derpaa, inelader mig deri; df. egf. begynder; — ∞ proclium, Cic. Off. 1, 11; cf. Liv. 2, 20; ∞ bellum, ibd. 16; certamen initum, Vell.; ∞ magistratum, Cic., imperium, Suet., consulatum, Liv., (tiltræde); inito honore, Suet.; — inādv. ex Cic. Leg. 3, 19: nondum initis tribunis plebis, (f. nondum ortis: inden Tribunatets Indføttelse); — b) overtager el. forretter; Ipse ego paulisper pro te tua munera inibo, Virg. Aen. 5, 816; formam vitae inuit, quam etc., (valgte den Levevei), Tac. Ann. 1, 74; men ∞ suffragium, (give sin Stemme), Liv.; — 2) „ment.“: a) „alm.“: gaader ind deri, d. e. behandler netagtigen, overfører el. overføgger; ∞ numerum, (ufinde el. befemme Tallet), Liv. 38, 23; cf. Cic. N. D. 3, 29: inire et subducere rationem; men ∞ rationem, qua etc., id. Verr. 3, 46, (ufinde et Middel der til): cf. id. Fam. 5, 20; ligel. inire rationem de re, (overlægge el. betænde, id. Phil. 5, 19, egf. ad rem, (ufinde Middel der til), Nep. Hann. 10; men Liv. 29, 17: vix ratio iniri potest, inter etc., (det er neppe til at ufinde); — ∞ aestimationem rei, (vurdere el. tædere den), Senec.; ∞ mensuram agrorum, (epmaale dem), Colum.; — ∞ consilium, (lægge en Plan el. fatte en Bestimmung), contra aliquem, Cic. Catil. 1, 7; men ∞ consilium facinoris etc., id. Deiot. 2; men ∞ consilium multae calliditatis, Ovid. Fast. 3, 280; egf. ∞ consilium m. de, Caes. B. G. 7, 9, egf. m. quemadmodum, (hvoreledes), ibd. 43; egf. e. inf.: inuit consilia ... tollere etc., Nep. Lys. 3; men absol.: ante inito consilio, (efter forgaende Overlæg), Caes. B. G. 2, 33; — b) „bef.“: ∞ societatem, (indgaade deri), Cic., foedus, Prop., indutias, Plin. Pan. 11; — ∞ gratiam ab aliquo, (indlægge sig Tak hos nogen), Cic., Nep., Liv.; egf. pass., id. 30, 5; ligel. Cic. Brut. 57: plures ineuntur gratiae, si etc.

inepte, adv. af ineptus; oprdl.: paa urette Tid og Sted, ubeslægtig, i Ulfide; — ne ea res inepte mihi noceret, Caecin. ap. Cic. Fam. 6, 7; — df. fædv.: upasfende, urimelig; inepte sane (diverunt, helt tøsset,

ret hen i Veiret), Cic. Tusc. 1, 6; cf. id. Brut. 57: qui nec inepte dicunt, nec etc.; cf. Hor. A. P. 10; — compar., quo sano nullus aeger ineptius deliravit, Lactant.; superl., ∞ fieri, quum etc., Quintil. 11, 3, 31.

²ineptia, ar, f.: Urimeligbed, Forfærdhed; ∞ tua, Ter. Ad. 4, 7, 31; — sædd. in pl., ineptiae: Urimeligbeder, Narrefræger; — pellantur istae ineptiae paene aniles, (fort med dem!) Cic. Tusc. 1, 39; cf. id. d. Or. 2, 4: omnium ineptiarum etc.; ferre ineptias alicujus, Ter.; ∞ sententiarum, Suet.; e. — ineptio, ire, v. n.: taler cl. handler hen i Veiret; — ineptis, (du er ikke flog!) Ter. Ad. 5, 8, 10; desinas ineptire, Catull. 6; — [ineptus] — ineptiola, ae, f., demin. af ineptia, Auson. — ineptitudo, mis, f.: forfæ. Bifærm af ineptia, Caecil. ap. Non.

ineptus, 3, [2. in-, aptus]; 1) om Ting eg om Forhold: paa urette Tid cl. Sted, upassende, anstødelig, forfærdt; — ineptum sane negotium etc., Cic. Tusc. 1, 35; — compar., Nam risu inepto res ineptior nulla est, Catull. 39; superl., ineptissimum (est, discursare), Quintil. 11, 3, 126; — II) om Personer: forfærdt, naragtig, pedantist; — vid. Cic. d. Or. 2, 1: quem enim nos ineptum vocamus, etc.; quid est, inepta, (du Dæse), quod rides? Ter. Eun. 5, 7, 6; ineptus hic et tactantior paulo est, (neget paaarrangende cl. ubefælsig), Hor. Sat. 1, 4, 39.

inequitabilis, [2. in-], e: ikke ul at ride paa; ∞ et lubrici campi, Curt. — inæquitas, [1. in-], are, v. n. (o. a.): at ride derpaa; (esterel.); ∞ campis patentibus (abl.), Flor. 4, 12; — II) „fig.“: Aurora coelum inequitabat, Appul.; e. dat.; ∞ philosophiae, (i. e. insultare), Macroh.

inermis, e, [2. in-, arma]; uden Vaaben, ubevæbnet, milites, Caes. B. G. 3, 29; ∞ pedites, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 10; ∞ brachia, Ovid. Met. 5, 175; — II) „fig.“: uden Værn, ubeffættet; — ex agro inermi et nudo praesidiis, Liv. 29, 40; cf. Cic. Fin. 1, 7: inermis ac nudus etc.; — b) „poet.“ egf.: ufrigerist, fredelig, fæg, ebl.; — carmen inerme lyrae, (ulstiftet til det heroiske Digt), Prop. 4, 6, 32; men Ovid. Ib. 2: Omne fuit Musae carmen inerme meae, (i. e. innoxium: faarede atterig nogen); — comist er: inermis gingiva, (taandflos), Juvenal. 10, 200; — inermis, 3: Bifærm af frgd.; cum paucis inermis etc., Cic. Fam. 11, 12; cf. Lepid. ap. Cic. Fam. 10, 31.

inerrabilis, e, [2. in-, erro]: som ikke kan forvildes; ∞ meatus (globorum coelestium), Appul.; — I. inerrans, tis, adj., [2. in-, erro]: som ikke flaffer hvd eg did; quae inerrantes dicuntur (stellae: Jvstjerne), Cic. N. D. 2, 21; — 2. inerrans, tis: partie. af flgd. — in.erro, [1. in-], are, v. n. (o. a.): at flaffe el. vandre derom cl. derpaa; e. abl.; — ∞ montibus, vid. Plin. Ep. 1, 6; egf. e. acc. comm.; decoros ambitus inerrare, (em de Vandfende), Appul.; — II) „fig.“: memoria imaginis oculis inerrabat, Plin. Ep. 7, 27; men Tibull. 4, 1, 201: si tibi ... summo ... inreret in ore (versus noster).

iners, tis, adj., [2. in-, ars]: uden Kænst; som ingen Kænst forstaaer; quibus (artibus) qui carebant, inertes etc., Cic. Fin. 2, 34; — II) „alm.“: derst el. træg, uvirksem, ebl.; A) em Personer: — lingua factiosus, inertes opera, Plaut. Bacch. 3, 6, 13; homo inertiior, ignavioi proferri non potest, Cic. Verr. 2, 78; cf. id. d. Senect. 11, egf. Ter. Andr. 3, 5, 2; men Propert. 2, 23, 70: Tendis, iners, docto retia nota mihi; — B) em Ting eg Begreber: — ∞ aquae, (staaende Vand), Ovid. Her. 18, 121; men ∞ glebae, (ufrugtbare), Virg. Ge. 1, 74; men ∞ terra, Hor. Od. 3, 4, 15, (hug, ubevægselig); — men om en Epife: deven el. smagflos, ebl.; ∞ caro, Hor. Sat. 2, 4, 41; ∞ bitum, Plin., sal, id.; — men ∞ stomachus, (flov, uden Jordbæjse,

Ovid. Pont. 1, 10, 11; — fremdeles om Tiden: dorst, uvirksem, utrægt; ∞ horae, Hor. Sat. 2, 6, 61; ∞ tempus, Ovid. Pont. 1, 15, 25; ∞ vita, Tibull. 1, 1, 5, (religt el. fersgfit Liv); — men „poet.“ og ligesom aktivt: som gjør derst el. træg, slæpende; ∞ frigus, Ovid.; ∞ somni, id.; — ignavum et iners genus interrogationis, (tom, aandflos, interfægende), Cic. Fat. 13; versus inertes, (uden Jndvold), Hor. A. P. 415; men inertissimum et desidiosissimum otium, Cic. Agr. 2, 53; cf. id. Fin. 1, 2.

inertia, ae, f., [iners]; Mangel paa Kunst el. Kunsthædighed; df. Uegttighed, ebl.; — quomodo affectus sunt (animi) ... artibus, inertiis, Cic. Part. or. 10; — II) oftest „fig.“: Derstbed el. Uvirkfæmbed, Cic. d. Or. 1, 15 v. 41, og id. Catil. 1, 2; mollitia et inertia animi, Sall. Catil. 56; — egf. e. gen. obj.; inertia laboris, (dertil), Cic., operis, Liv.; — men Hor. Ep. 1, 11, 28: Strenua nos exerceat inertia, (umyttig Spælen, spillet Trævlbed). — inerticulus, 3, demin. af iners: noget fræstflos i sit Slægg; ∞ vitis, Colum., Plin., (der giver en Vin, som ikke er berufsende).

inerudite, adv. af ineruditus: uhyndigen; men m. Negation: non inerudite ... ficta materia, (ret hyndigen el. træffende), Quintil. 1, 10, 33. — in.eruditus, [2. in-], onis, f.: Mangel paa Værdom el. Dannelse, Vulgat. — in.eruditus, [2. in-], 3: uden lærd Dannelse, uden Værdom, uviddende; ∞ judex, Quintil.; cf. Cic. Fin. 1, 21; men illud tam ineruditum (respondere), id. Acad. 2, 43; — superl., Suet. Gramm. 15; — egf. om Begreber: ineruditae voluptates, (raae el. faufælsige, i Mæsfæm. af de aandige), Quintil. 1, 12, 18.

inescatio, onis, f.: Madding; df. „overf.“: Vofkælle el. Griftælle, Augustin.; af — in.escare, [1. in-], avi, atum, 1, v. a.: fanger el. Ioffer med Madding; sicut mata animalia inescantur cibo, sic etc., Petron. Sat. 110; — B) df. „fig.“: forfører el. fortoffer; — nescis inescare homines, Ter. Ad. 1, 2, 12; specie parvi beneficii inescamur, Liv. 11, 23; cf. Vell. 2, 13; — II) „bef.“: flyder med Epife, overflyder el. overmæfter: inescatus odore sulphuris, Appul.; inescati canes reliquiis etc., id.

inevectus, [1. in-], 3, ligesom evectus: flegen el. bævet i Veiret, Virg. Cul. 100 v. 310. — in.ēvitabilis, [2. in-], 3: uundgæafsig; ∞ mala, Senec.; ∞ crimen, (som man ikke kan fralægge sig), Tac. Ann. 1, 71; — df. adv.: inēvitabiliter, Augustin. — in.evolūtus, [2. in-], 3: uopffætt el. uaabnet, (liber), Martial. 11, 1. — in.evulsibilis, e, [2. in-, evulsus]: uadffælsig, uadffælt, Augustin.

in.examinatus, [2. in-], 3: uprøvet, ikke underfegt, Capella. — in.excitabilis, [2. in-], e, somnus, Senec. Ep. 83, (hværaf man ikke kan væffes). — in.ēxeritus, [2. in-], 3: uforffættet, rolig, Ausonia, Virg. Aen. 7, 623. — in.excoctus, [2. in-], 3: ikke udkogt, ikke udtræet, gleba, Sidon. — in.excogitabilis, e, [2. in-, excogito]: uundfælsig, ubegræbælig, Lactant. — in.excogitatus, [2. in-], 3: ikke udtrækt, ikke opffunden; novum et inexcogitatum antea remedium, Plin. 36, 24.

in.excultus, [2. in-], 3: upyntet, ufmyffet; ∞ et rudes villae, Gell. 13, 23, inc. — in.excusabilis, [2. in-], e: som ikke kan undffylde sig, Hor. Ep. 1, 18, 58; ∞ tempus, Ovid. Met. 7, 511, (som ikke tillader nogen Undffædning); men ∞ onera, (uundgæafsig), Dig. — in.exensus, [2. in-], 3: som ikke er ryffet ud fra hinanden; df. „fig.“: uryffet, uforffættet, juvenis, Virg. Cul. 301.

in.exercitatus, [2. in-], 3: uøvet; rudis et inexcitatus miles, Cic.; egf. m. Negation, vid. id. d. Or. 2, 17; cf. id. Brut. 36; — II) „overf.“: ubeffæffiget, uden Arbejde, homo, Cels. — in.exercitus, [2. in-], 3: = frgd. nr. II, Macroh. — in.exesus, [2. in-], 3:

ufertæret, (corpus), Min. Fel. — *inexhaustus*, [2. in-], 3: uident, uidentemellig, metalla, (Metallgruber), Virg. Aen. 10, 171; ~ urbes, (ifse plynæde), Sil.: men Tac. Germ. 20: ~ pubertas, (ufæfset),

inexorabilis, [2. in-], e: fem ifse beæges ved Benner, ubeifelig, ubarmhertelig, in aliquem, Cic. Sull. 31, adversus aliquem, Liv. 21, 1, contra aliquem, Gell., delictis (dat.), Tac. Ann. 11, 18; — egf. absol.; ~ odium, Ovid. Met. 5, 211, fatum, Virg. Ge. 2, 191; ~ disciplina, vid. Tac. Hist. 1, 51; cf. Liv. 2, 3: leges, rem surdam, inexorabilem esse; — II) „bef.“: hvad der ifte lader fig erbelde ved Benner; — neque inexorabile certe, quod petimus, Val. Fl. — *inexoratus*, [2. in-], 3: hværem man ifse har beæet: ~ beneficia, Arnob.

inexpedibilis, e, [2. in-, expedio]: ifte til at øveffe: cf. „øveri.“: uundgaælig, morae, Amm. — *inexpeditus*, [2. in-], 3: ifte færdig, ifte hurtig, aftr. langfem; I) om Perſoner: inexpeditus in rebus obeundis, Arnob.; — II) om Begreber: inexpeditissimum vobis est, e. inf.: det er Cæſar beiff vanffelig, id. — *inexperientia*, [2. in-], æ, f.: Herfarebed; in pl., Tertoll. — *inexperrectus*, [2. in-], 3: der ifte vaffes, der ifte lader fig vaffe, Ovid. Met. 12, 317. — *inexpertus*, [2. in-], 3: uferæren; df. I) act.: der ifte har ferfegt noget; absol. egf. e. gen., egf. e. dat., egf. m. ad; — dulcis inexpertis (fer de Herfarne) etc., Hor. Ep. 1, 18, 86; men inexperta puppis, (fem endm ifte har prævet Soen), Ovid. Her. 12, 23; — *inexperti lasciviae*, (ubeficente ærmed), Tac. Ann. 16, 5; — II) pass.: uferæren el. uferfegt deri; e. dat., cf. m. ad. øvø.; — bonis inexpertum et insuetum (exercitum) etc., Liv. 23, 18; cf. Tac. Hist. 2, 75: legiones civili bello inexpertae; — animus ad contumeliam inexpertus, Liv. 6, 18; — men absol.: committere se in fidem inexpertam, id. 28, 18; cf. Virg. Aen. 4, 115.

inexpiabilis, e, [2. in-, expio]; I) i Religionsføreg: fem ifte affenæs, utligvellig, scelus, Cic., fraus, id.; men inexpiabili religione sancire, (med ufængelig Sælligbed), id. Tusc. 1, 12; — II) „alm.“: uferføntig; — implacabilem et inexpiabilem se præbere alicui, Cic. Pis. 3; ~ odium, Liv., bellum, id., Cic. Phil. 14, 3; df. — *inexpiabiliter*, adv.: udfønffigen, uferbedrefligen; ~ corruptus, Augustin. — *inexpiatus*, [2. in-], 3: uaffent, dedecus, Augustin.

inexplānabilis, [2. in-], e: uferffarlig, tuffel, Capella. — *inexplānatus*, [2. in-], 3: uferffæelig; ~ lingua, (hugt Organ), Plin. 11, 65. — *inexplēbilis*, e, [2. in-, explo]: ifte til at fyldæ, umættelig, stomachus, Senec.; ~ scorpiones potu, Plin. 11, 30; — II) „øveri.“: e. gen., cf. absol.; — *inexplēbilis colloquiorum*, Senec. ad Helv. 15; men Liv. 28, 17: vir inexplēbilis virtutis, (af umættelig Tapperbed); cf. Cic. Tusc. 5, 6: cum inexplēbili cupiditate appetere; men Tac. Hist. 2, 95: ~ libidines Vitellii satiare etc. — *inexplētus*, [2. in-], 3: fem ifte fyldes el. mættæs, alvus, Stat.; — df. „øveri.“: umættelig, umættet; — *inexpleto lumine spectare*, Ovid. Met. 3, 439; ~ amor, Stat.; — not.: neutr. egf. fem adv.: *inexpletum lacrimans*, Virg. Aen. 8, 559.

inexplicitabilis, [2. in-], e: ifte til at øveffe, uøfføffelig, laquens, Quintil., vinculum, Curt.; — II) „fig.“: ~ via: ufremfømmelig, Liv. 40, 33; men ~ morbus, (ufæffelig), Plin. Ep.; ~ bellum, (uendelig), Tac.; — B) efere om Begreber: — o rem ~ inexplicabilem etc., Cic. Att. 8, 3: hæc inexplicabilia esse etc., id. Acad. 2, 29; men inexplicable est, de singulis disserere, Plin.; ~ multitudo, (utallig), id.; — *inexplicabili facilitate certare*, (fappes med Høffigbeder, fem ifte funne føre til noget), Liv. 37, 52; df. — *inexplicitabiliter*, adv.: uferffarffigen, Appul.

— *inexplicitatus*, [2. in-], 3: uferffæret, Arnob. — *inexplicitus*, [2. in-], 3: = fræt.; df. „øveri.“: mort, uferffarlig; ~ dicta, Stat.; liget. Martial. 9, 48: *inexplicitosque Platonas* etc.

inexplorate, adv.: uden Underføggefse; non temere, nec inexplorate etc., Gell. 5, 19; e. — *inexplorato*, abl. fem adv.: f. ind. ffigd.; af — *inexploratus*, [2. in-], 3: ifte underføgt, ifte ferføgt, ubeficente; ~ vada stagni, Liv. 26, 48; cf. Plin. 35, 25; — b) df. absol. fem adv., *inexplorato*, naeml. i Krigsføreg: uden at have recogneferet; faat. Liv. 21, 25: ibi *inexplorato profectus* etc.; cf. id. ibd. 22, 1.

inexpugnabilis, [2. in-], e: uundtagelig, ubetvingelig; I) „egenl.“: ~ arcem, etc., Liv. 2, 7; men ~ populi, (hvif Land ifte fet erobres), Vell. 2, 115; — II) „fig.“: ifte til at bekæmpe el. medffæe; A) „øveri.“: terra prope inexpugnabilis, (naffen nigen: uentrængelig), Plin. 33, 21; ~ gramen, (ifte til at udræde), Ovid. Met. 5, 186; — B) „ment.“: ~ finitio (verborum: ubeftridelig), Quintil.; men Cic. Tusc. 5, 11: eum, qui beatus sit, tutum esse, *inexpugnabilem*, septum atque munitum, etc.; naturalis affectus *inexpugnabilis* rationi, Senec. Ep. 57. — *inexpugnatus*, [2. in-], 3: ubetvingen, voluntas, Paul. Nol. — *inexpugnabilis*, e, [2. in-, expugo]: ifte til at beægne; ~ numerus, Colum.

inexsātūrabilis, [2. in-], e: umættelig; ~ appetitus, Arnob. — *inexsecutio*, [1. in-], onis, f.: Herføggefse, Jul. Val. Res gest. Al. M. — *inexpectatus*, [2. in-], 3: uventet, overræffende; quam *inexpectata* (vis illa etc.), Cic. d. Or. 2, 55; ~ hostis, Ovid. Met. 12, 65. — *inextinctus*, [2. in-], 3: udfuffet; udfuffelig; ~ ignis, Ovid. Fast. 6, 297; — II) „fig.“: Nomen *inextinctum*, Penelopea fides, (ufærgængelig Ravn), id. Trist. 5, 11, 36; ~ fames, id., libido, id., (ifte til at fuffe). — *inextinguibilis*, [2. in-], e: ifte til at fuffe, flamma, Lactant.; — II) „fig.“: mala consuetudo ... *inextinguibilis*, Varr. ap. Non. — *inexistirpabilis*, [2. in-], e: ifte til at udræde; ~ radices, Plin. 15, 22. — *inexsuperabilis*, [2. in-], e: uøverfføffelig; ~ (Alpes) visas etc., Liv. 5, 31; cf. id. 41, 35: ~ ripa natura et operibus etc.; — egf. e. dat.; quid militi armato *inexsuperabile*? id. 21, 30; — II) „fig.“: ~ vis fati, id. 8, 7; — men ~ bonum (sapientis: uøverffæffelig), Senec. Ep. 85; cf. Liv. 37, 53.

inexterminabilis, e, [2. in-, extermino]: ufergængelig, udrædelig, homo, Claud. Mam. d. Stat. An. — *inextricabilis*, e, [2. in-, extrico]: uøfføffelig, ifte til at finde ud af; — ~ error, Virg. Aen. 6, 27, (om Labyrinthen); ~ cortex, (fem ifte løser fra Træet), Plin. 16, 71; — II) „fig.“: ~ vitia stomachi, (denæs ufæffelige Svagbeder), id. 20, 86; — men ~ profectio, (ubeftridelig), id. 11, 1; df. — *inextricabiliter*, adv.: uøfføfføffigen; ~ contorta licia fati, Appul.

infābre, [2. in-], adv.: uden Rufft, d. e. plumft el. flet; non infābre (facta vasa: ret artigen forarbejdede), Liv. 36, 40; cf. Hor. Sat. 2, 3, 22: quid sculptum infābre. — *infābricātus*, [2. in-], 3: uferarbejdet; ~ robor, vid. Virg. Aen. 4, 400.

infācete, (egf. inficte), adv.: ufint, umanerffigen, hæffigt el. fføbede; — non infācete (dicere: ret artigen el. træffende), Suet. Gramm., Vell. 2, 33; — inficetissime pictum Gallum etc., Plin. 35, 8; e. — *infācētiae*, (infic.), arum, f.: Pfæbeder el. Smudffigbeder; — Pleni ruris et infācētiarum (infic.) Annales Volusi, Catull. 36; af — *infācētus*, (egf. inficetus), [2. in-], 3: ufint, umanerffig el. uffittig; oftere m. Regation; A) om Perſoner: — eques R., nec infācetus, (egffaa en Mand af Dannelſe), Cic. Off. 3, 14; qui tam inficetus etc., Plaut. Truc. 2, 1, 4; — B) om Be-

greber; — dictum non infacetum, (rel vittigt), Suet. Gramm. 23; cf. Martial. 5, 79, — non infacetum mendacium, Cic. Coel. 29; cf. Catull. 43; egi. in compar., id. 22, 14: Idem inficeto est inficetior rure.

infacundia, ae, f.: Mangel paa Betsalenbed, Gell. 11, 16; af — infacundus, [2. in-], 3: uden Betsalenbed; — vir acer, nec infacundus, Liv. 4, 49; — compar., quia infacundior sit et lingua impromptus, id. 7, 4. — infacero, arc, v. a., [1. in-], faex]: tilsmuder; ~ animam concretionem, Tertull. — infalsatus, 3, [1. in-]: falsalset; ~ codices, Augustin. infamia, ae, f., [infamis]: endt Rygte el. end Dmalt; egi. den dermed forbundne Betsammelse el. Banere; — Haec res est mihi infamiae, Ter. Andr. 2, 6, 13; in summa infamia esse, id. Heaut. 2, 3, 18; liget. infamia flagrare, Cic., urgeri, id., laborare, Dig.; cf. Nep. Alcib. 3, egi. infamiam habere, Caes., colligere, Justin., (være el. femme i endt Rygte); infamiam alicui inferre, Caes., movere, Liv., ferre el. parare, Tac., irrogare, Dig., (paaføre negen endt Rygte); — infamiam sarcire, Caes., discutere, restituere, Suet., expiare, Justin., (bøde derpaa, gientræde, esp.); — egi. c. gen. obj.; ~ duarum legionum etc., vid. Caes. B. C. 1, 4; ~ dedecorum, Suet.; men Ovid. Met. 1, 211, heder infamia temporis (zen. subj.): Tedsalderens Skændsel el. Jordervelse; — egi. in pl.: si ad pauperatatem admigrant infamiae, Plant. Pers. 3, 1, 19; liget. infamias subire, Tac. Ann. 1, 33; — B) „bef.“ egi. en Skændsel, d. e. hvad der paafører Skændsel; Cacus, Aventinae timor atque infamia silvae, Ovid. Fast. 1, 551; egi. kan biesfers: ~ seeli, id. Met. 8, 97; ~ pecuniae, (Skændig Ørdsfæd), Vell. 2, 32.

infāmis, e, [2. in-, fama]: ilde berøgtet (el. berøgtet), ilde emalt; A) om Personer o. personlige Forbælde; — homines ... omni dedecore infames, Cic. Cluent. 47; infamis corpore, Tac., per flagitia, id., ob lucra et quaestus, id.; infamis in matrem, Quintil.; men Cic. Verr. 4, 9: multas familias ... infames tuis flagitiis fecisti, (har paaført dem Betsammelse); — B) om Ting og om Begreber; ~ mensa, Hor. Sat. 2, 2, 48, (neml. af dets Overdaarighed); ~ cera, Cic. Div. in Caecil., (der bruges til Stemmetavlernes Forskning); ~ digitus, (Midt el. Langfingeren), Pers. 2, 33; — b) egi. afstøvelig, færdævelig, eel.; — ~ annus, Liv. 8, 28, (hvori en Væst havde ræst); — ~ domus, Plin. 7, 27, (hvori det frege); cf. Ovid. Rem. 251: ~ carmen, (Hærfemular); fremdeles: ~ scopuli, (hvorpaa Skibe sætte til), Hor. Od. 1, 3, 29; ~ Salmasis, (hvis Vand var afstøvelig), Ovid. Met. 9, 285; Alpes frigidibus infames, Liv. 21, 31; — not.: infames materiae, Gell. 17, 12, (naar man forskelligt roser det Slette, holder levale over en Jæder, eel.); df. — infāmiter, adv.; in superl., infamissime: paa en høist værdende Maade, Capitolin.

infāmo, avi, atum, 1, v. a., [infamis]: bringer i endt Rygte, emtaler ilde; vid. Nep. Alcib. 11: hunc, infamatum a plerisque, etc.; — infamandae rei causa, Liv. 40, 7; — egi. beskammer, gier til Skamme; ut tua moderatio aliorum infamet injuriam, Cic. Fam. 9, 12; — H) „overf.“: beslytter, aliquem temeritatis, Senec. Ep. 22; ~ fidem, Quintil. 10, 1, 71.

infandus, [2. in-], 3; eptel.: ille til at uttale, udtalelig; fædv. „fig.“: ubert, afstøvelig, rædsem, nævnl. egi. sorgelig el. ulyskelig; — infandum ... renovare dolorem, Virg. Aen. 2, 3; cf. id. ibd. 1, 691; ~ mors, id., dies, id.; res crudelis, infanda etc., Cic. d. Or. 2, 79; men ~ epulae, Liv. 23, 5, (af Mennekesked); — ~ caput, (i. e. homo execrabilis), Virg. Aen. 4, 613; liget. ~ Cyclopes, id. ibd. 3, 644; — egi. absol.: infanda pati, (Afstøveligheder), Lucan.; liget. forel. in superl., Jam fero infandissima, jam facere cogor,

Varius ap. Quintil. 3, 8, 45; — egi. et at mærke: neutrum infandum, sem adv. e. Utraab: stræktelig! vid. Virg. Aen. 1, 215, e. id. Ge. 1, 179; men in pl., infanda furentem ... circumstant, id. Aen. 8, 189.

infans, tis, adj., [2. in-, fans, fari]: sem ifte kan tale, d. e. sum; egi. sem endnu ille kan tale, liden el. ung; egi. subst.: et Barn; — Croesi filium, quum infans esset, locutum etc., Cic. Div. 1, 53; — quum secum haberet infansem filium, Cic. Cluent. 9; ~ puer, id.; ~ pupilla, id.; — B) df. sem subst. comm.; licet el. spæet Barn, — non mulieribus, non infantibus (parcere), Caes.; infans natus etc., Liv. 31, 12, infantes parentibus orbatæ, Plin. Ep.; egi. om Jæfæret i Medersliv, Liv. 21, 10; — ab infante, Senec., ab infantibus, (om flere), Cels., (fra Barnsagen); — b) df. arter „pect.“ sem adj.: barnlig; den fides bød et Barn: pectora infantia, (f. p. infantium), Ovid. Fast. 6, 115; cf. id. ibd. 1, 298: infanti ore vagire; men id. Her. 11, 119: infantes umbræ, (f. maues infantium); — H) „fig.“: A) „overf.“ om Dyr og Væter: ung el. spæet, catuli, Plin., pulli, id., boletus, (ung Svamp), id.; df. egi. „pect.“ om et Arbeide: ny, nyligen færdiget; ~ statuæ, Hor. Sat. 2, 5, 40; — B) „ment.“: a) uden Betsalenbed; historia (ejus) ... neque nimis infans, neque perfecte diserta, Cic. Brut. 26; nihil accusatore isto ... infantius, id. Qu. Fr. 3, 1; si nihil dixissem, ne infantisimum, etc., id. Cluent. 18; — b) enfeldig, taabelig: nam illa omnia infantia fuere, (derved var inter at giøre), id. Att. 10, 18; infantior, quam meus est mulio, (sem Ørdsprog), Varr. ap. Non.; pudor infans, (sem forsnyget), Hor. Sat. 1, 6, 57; — c) infans, f. infandus, (afstøvelig), facinus, Att. ap. Non.

*infantarius, 3: berende til smaa Børn; men alene subst.; infantara non est, (hun bærer ifte af smaa Børn), Martial. 1, 88; — infantarii, orum, m.: sem oftre spæet Børn, Tertull.; e. — infantia, ae, f., [infans]: eptel.: Mangel paa Evne til at tale; nævnl. bød den Spæde; vid. Lucr. 5, 1030: ~ linguae etc.; — B) „bef.“: Mangel paa Betsalenbed, Uværdighed i at tale el. foredræge; — accusatorum incredibilis infantia, Cic. Att. 4, 16; cf. id. d. Or. 3, 35; egi. infantia in dicendo, Quintil.; — H) „overf.“: Barnedommen; — quantum in infantia praesumptum est temporis, adolescentiae acquiritur, Quintil. 1, 1, 19; prima ab infantia, Tac. Ann. 1, 4; — faal. egi. infantia, f. infans; — infantium irritare ad discendum, Quintil. 1, e. 26; liget. surculi infantiae alligati, Plin.; men Juvenal. 10, 199, tilføjes den Ulevende: madique infantia nasi; sild. egi. om Dyr og Væter; — ~ asini, Plin.; vinum quum in infantia est, Macrobr.

infanticida, ae, m., [infans, cardo]: en Barne-mercer, Tertull.; df. — infanticidium, i, n.: Barneærb, id. — *infantilis, e: berende til et Barn, vestis, Dig.; — ~ uterus, Appul.; e. — infanto, are, v. a.: nærer el. fører ligesom et Barn, Tertull.; — [infans]: — infantula, ae, f.: liden Pige, Appul.; e. — infantulus, i, m.: liden Dreng, id.; — [dem. af infans].

infarcio, (egf. infercio), [2. in-], si, sum, (tum, etum), 4, v. a.: fylder el. fylder deri; — ~ salem largum in eas partes, Colum.; — men „fig.“: inferciens verba etc., Cic. Orat. 69; — H) fylder dermed; — ~ bractæas leviori materia, Plin. 33, 6; — egi. absol.: ~ parietes, (opføre Jærdvægge), id. 35, 18. — infarsus, (-fersus), 3: f. und. fuge.

infastiditus, [2. in-], 3: ille fræfærende, Sidon. — infatigabilis, [2. in-], e: utrættelig; — ~ cursus (equorum), Plin.; — ~ animus, Senec.; cf. Vit. beat. 7; — df. adv.: infatigabiliter, Augustin. — infatigatus, [2. in-], 3: utrættet el. utrættelig, Capella. — infatuo, avi, atum, 1, v. a., [1. in-, fatuo]: forleder til Daarlighed, bedaarer,

aliquem, Cic. Fl. 20; cf. Cic. Phil. 3, 9: ut hominem stultum magis etiam infatuat, etc.

infaustus, [2. in-], 3: uheldelig; — socors domi, bellis infaustus, Tac. Ann. 12, 10; — vtere em Zing; — castra, ibd. 1, 30; — puppes (i. e. naves), Virg. Aen. 3, 635; — ogf. ubetværfende, dies, Tac.; cf. id. Hist. 1, 6, o. Ovid. Her. 6, 40; — b) ogf. absol.; infaustum, i. n.: Uheld; infausto Atheniensium, Plin. 16, 66. — infavorabilis, [2. in-], e: ugunstlig, ubebagelig; — sententia, Dig.; — adv.: infavorabiliter, ibd.

1. infectio, onis, f., [2. in-, facio]: 3ttefuld: entefse, Mangel paa Jædendefse; Ubræffemhed, Eumen. Pan. Const., loc. — *2. infectio, onis, f.: Jærvn el. Jærvning; in pl.: = capillorum, Theod. Prisc.; — infectivus, 3: hørende til Jærvning; — df. subst. infectiva, orum: Plantefarver, Tincturer, Vitruv. 7, 11; o. — infector, oris, m.: en Jærver, Cic. Fam. 2, 16; — lanarum, Plin.: — df. Jærvn, infector ille succus, (Jærvsaf el. Jærve), id. 11, 3; — df. infectarius, 3: hørende til Jærvning, alumen, Marc. Emp.; — [inficio].

1. infectus, 3, [2. in-, factus]: som ikke er flet, ugiert; ogf. uferarbeidet; ogf. infundet; — Ea, quae sunt facta, infecta refert, Plaut. Amph. 3, 2, 3; Quando accusando fieri infectum nequit, Ter. Phorm. 5, 8, 45; si etc., omnia pro infecto sint, Liv. 9, 11; cf. Hor. Od. 3, 21, 47; men damnum infectum, i Retsfproget, f. und. damnum; — re infecta abire, (med uferrettet Sag), Caes., Liv.; cf. Caes. B. C. 1, 33; pace infecta, Ter.; men infecta victoria, Liv. 9, 23, (i. e. aequo Marte); — infectum argentum, (ummet), Liv. 34, 10, cf. Virg. Aen. 10, 527; ligel. infecta materies, (tilbugget Temmer), Petron.; infecta pensa, (ifte færdige), Ovid. Met. 4, 10; cf. id. ibd. 6, 202; men = dona facere, (tilbagefalde), Plaut.; facta, infecta loqui, (Stet og Ufset, Løst og Fast), Stat.; men nihil jam infectum Metello credens, (at Intet var ham umuigt), Sall. Jug. 79. — 2. infectus, 3: partit. af inficio. — 3. infectus, us, m., [inficio]: Jærvn el. Jærvning; de infectu lanarum, Plin. 8, 73.

*infecundus, adv.: ufrugtbar; df. „fig.“: ∞ et jejune laudare aliquem, Gell. 19, 3; o. — infecunditas, atis, f.: Ufrugtbarhed, agrorum, Colum.; terrarum, Tac., apium, Plin.; af — infecundus, [2. in-], 3: ufrugtbar; quae etc., Infecunda quidem ... surzunt, vid. Virg. Ge. 2, 48; ager ... bonus pecori, arbore infecundus, Sall. Jug. 17; — compar., ∞ materia, Colum. 2, 4; — ogf. „fig.“ el. „alleg.“: ejus (ingenii) et ante Fons infecundus, parvaque vena fuit, Ovid. Trist. 3, 14, 34.

*infelicitas, atis, f.: Ulykke el. Elendighed; — ∞ omnem in dolore ponere, Cic. Fin. 2, 27; quid hoc, malum, infelicitatis! Ter. Ad. 4, 2, 5; cf. Liv. 40, 55; — ogf. in pl., Appul.; — infelicitate, adv.: uheldeligen, uheldigen, ∞ tentata res, Liv. 1, 45; cf. Ter. Eun. 2, 3, 36; — compar., infelicius, Senec. Controv. 5; — infelicio, are, v. a.: gior uheldelig; ut te dii infelicient etc., Caeil. ap. Non.; o. — infelicio, are, v. a.: = frgd.; Dii me et te infelicient! Plaut. Cas. 2, 3, 30; — [figd.].

in.felix, [2. in-], icis, adj.; oprdel.: ufrugtbar, (f. und. felix); — tellus frugibus infelix, Virg. Ge. 2, 239; — oleaster, id.; — solium, id.; — arbor, Plin. 21, 41; — B) oftest „fig.“: uheldelig, uheldelig, elendig; hunc miserum atque infelicem etc., Cic. Quint. 30; cf. id. Verr. 5, 62; — ne infelicio domi, quam militiae, esset, Liv. 5, 12; pro homine miserrimo atque infelicissimo, Cic. R. Am. 41; — „poet.“ ogf. e. gen.: infelix animi (i. e. in animo), Virg. Aen. 4, 529; infelix fidei, Sil., ausi, id.; — ∞ ingenium, Plin.; infelix fama, Virg.; — II) act.: som bringer Ulykke el. Jærværfse, m. o. ud. dat.; — qui rei publicae est infelix, felix esse

nemo potest, Cic. Phil. 2, 26; ∞ vates, (som spæer idde), Virg. Aen. 3, 246; — ∞ terra Prometheus, Prop. 3, 3, 7; — thalamus, Virg. Aen. 6, 521, baltheus, ibd. 12, 941; — men af en Jærv: arbori infelici suspendito, (hæng i Galgen), Cic. Rab. perd. 4; cf. Liv. 1, 26.

*infense, adv.: fiendeligen, med fiendelig Du; ∞ invectus, Tac. Ann. 5, 3; — compar., ∞ adversari alicui, Cic. Orat. 51; o. — infenso, are, v. n. o. a.; I) neutr.: at være fiend; — quasi infensantibus diis, Tac. Ann. 13, 11; — II) act.: overfalder fiendeligen; palam bello infensare Armeniam, id. ibd. 37; ∞ pabula, id. ibd. 6, 34; — [figd.].

infensus, 3, [1. in-, inus, tendo, sædy. offendo]; oprdel.: som stæder derimod; df. sædy.: fiendst, hadst, fiendbitter; — infenso atque inimico animo venire, Cic. Verr. 2, 61; — ogf. e. dat.: infensus Turno etc., Virg. Aen. 11, 122; ligel. opes principibus infensae, (for dærvæfse for dem), Tac. Ann. 11, 1; — compar., ∞ miles, Tac. Hist. 4, 25; cf. id. Ann. 1, 81; ad infensus servitium (erumpere); — men Liv. 2, 31: adeo coorta erat infensa plebs (f. infense).

infer, el. inferus, a, um, compar. inferior, superl. infimus, (o. imus), [infero, m. digamum, Aeol.: *ἐνferω*]; I) posit. infer el. inferus, a, um; A) „alm.“: som er el. befunder sig derunder el. nedrefter el. anet; — super inferque vicinus, Cato; limen superum inferumque, salve, Plaut. Merc. 5, in.; omnia supera, infera (videre), id. Tusc. 1, 26; — inferi icus (nedensfra), Plin.; infera salmna, (som trædes at udgaade af Jorden), id.; — mare Inferum, (ogf. Tuscum e. Tyrrhenum), opp. mare Superum, (ogf. Hadriaticum), vid. Plin. 3, 10, o. Cic. d. Or. 3, 19; — B) „bes.“: som er el. befunder sig i el. under Jorden, underjærdst; — inferus an superus dens, Liv. Andr. ap. Prisc.; dii inferi, Liv. 31, 31; — df. inferi: de Afode; ogf. Underverden; apud inferos, (i Underverden), Cic. Tusc. 1, 5; ligel. ad inferos (poenas luere), id. Phil. 14, 12; ab inferis existere, (opstaa fra de Døde), Liv. 26, 32; ab inferis excitare, (vække el. bente op derfra), Cic. Catil. 2, 9; cf. id. Brut. 93, o. id. Orat. 25; — inferum furiae (f. inferorum), Senec. d. Ir. 2, 35; — not.: infra (f. infera sc. parte), sem adv. o. praepos.: f. und. infra; — II) compar. inferiori, us; I) „eent.“ em Stedet: nedre el. lavere; — ex inferiore loco subire, Caes.; cf. id. B. G. 7, 46: pars inferior (sublicarum: Nederdelen deraf); — Si quid et inferius, quam etc., Ovid. Pont. 4, 14, 12; in inferius ferri, (nedad), id. Met. 15, 210; — ex inferiore loco dicere, (om Taleren m. Hensyn paa Demmerens Tribunal), Cic. Att. 2, 24; men inferiores, Hirt. B. Al. 6, (som her paa lavere Steder); cf. Tac. Hist. 1, 61: exercitus inferior, (i. e. exere. Germaniae inferioris); men inferior versus, Ovid. Am. 1, 1, 3, (bet følgende Vers, den følgende Linie); — B) „fig.“; I) „over.“; a) m. Hensyn paa Tiden: yngre el. tidligere; — quod erant inferiores paulo (oratores), quam etc., id. Brut. 49; ∞ aetas, ibd. 61; — b) narv. i Rigsfproget: svagere; — inferior numero navium, Caes. B. C. 1, 57; inferior copiis, Nep. Dat. 8; ogf. absol.: Alexandrum inferiorem fore, (vilde blive overvunden), Curt. 5, 1; — 2) „ment.“: lavere el. ringere i Indfigt, i Stand, i Værdighed, osv.; m. in, vtere e. abl.; — in jure civili non inferior, quam magister, Cic. Brut. 48; dignitate non inferior, quam qui unquam fuerunt amplissimi, id. Qu. Fr. 1, 3; inferiores animo, (mindre modige), Caes.; inferiorem esse fortuna, (fattigere), id.; — ∞ ordines, (de lavere Officerposter), id.; vinci ... ab inferiore, (af sin Undermand, af den Ringere), Cic. Quint. 31; men „poet.“: non inferiora secutus, (en ikke ringere Helt), Virg. Aen. 6, 170; — III) superl.: A) in finis, 3; I) „eent.“ el. m. Hensyn paa Stedet: den underste el. nedste el. sidste; omnia supera esse meliora; terram autem esse infimam, quam etc., Cic.

N. D. 1, 6; quam scripsissem haec infima, quae etc., id. Qu. Fr. 3, 1; ab infimo secare, (nedenfra), Plaut.; — egf. marxēs forbindessen: infimus collis, (f. infima pars collis: det Nederste deraf), Caes.; ligel. ab infima ara, Cic. Div. 1, 33; — 2) „fig.“; a) den ringeste (af Stand el. Anseelse, ødt.); — infimo loco natus, (af laveste Byrd), Plin.; — summus cum infimis pari jure retinere, (de Høieste og Laveste, de Høerneste og Ringeste), Cic. Off. 2, 12; cf. id. ibd. 1, 13; — egf. c. gen.: Italian velut infimum nationum etc., Tac. Ann. 13, 3; — b) flet el. usfel el. foragstelig, faex populi, Cic. Qu. Fr. 2, 6; men infimis precibus petere, (med de ydmygske Bønner); — B) imus, 3: den nederste el. underste; 1) „egf.“; — ab imis unguibus usque ad verticem summum, Cic. R. Com. 7; terra ima sede semper haeret, id.; fundo voluntur in imo, (længst nede), Virg. Aen. 6, 581; — ∞ vox, (Bassen, opp. vox summa el. Discenten), Hor. Sat. 1, 3, 7, Quintil.; — ∞ conviva, (som sieder nederst), Hor., Martial.; — ad imam quercum, (ved Jøden deraf), Phaedr.; — men absol.: mutare el. miscere ima summis, (vende øg ned paa alt), Hor. Od. 1, 31, 12, Vell. 2, 2; — efferre in neutr. sing.; a) absol.; ab imo ad summum, Hor. Sat. 2, 3, 308; locus ab imo aelivis, Caes.; cf. id. B. G. 4, 17; — suspirare ab imo, (fulst dybt), Ovid.; men aquae perspicuae imo, (i Dybt), id.; cf. id. Met. 11, 177; — b) c. gen.; superis imisque deorum Arbitrator etc., id. Fast. 5, 665; ima maris, Plin.; ima montis, id.; — 2) „overf.“ om Tiden, men alen: „poet.“; saal. imus mensis, Ovid. Fast. 2, 52; — b) in neutr. absol.; ad imum: tilfødt, endeligen, Hor. Ep. 1, 18, 35, v. id. A. P. 125.

inferax, [2. in-], acis, adj.: ufrugibar, silva, Hieronym.; — infercio: f. und. infarcio. — inferi, orum: f. und. infer. — inferia, arum, f., [inferi]: Offer for el. til de Underjordiske el. Afdøde, et Dodeoffer; — afferre alicui, Cic. N. D. 3, 16; Inferia tacitis manibus illa dabunt, Ovid. Fast. 5, 422; cf. Tac. Hist. 2, 95, v. Suet. Calig. 15; df. — inferialis, e: hørende til en Ligbegængelse, officia, Appul. — inferior, oris, adj. compar.: f. und. infer. — 1. inferius, 3, [infero]: der bringes som Offer; inferium vinum, Cato, Arnob. — 2. inferius, neutr. af adj. compar. inferior; f. und. infer. — 3. inferius, adv. compar.: f. und. infra.

infermentatus, [2. in-], 3: uspyret, panes, Paul. Nol. — infernalis, e: hørende til Underverdenen, (øfterel.); ∞ Juppiter, (i. e. Pluto), Prudent.; — infernas, atis, adj.: hørende til el. vørende paa lavere Steder; infernas abies supernati praefertur, Plin. 16, 76, v. — inferne, adv.: nedenfra, Teeta superne timent; metuunt inferne ... ne etc., Lucr. 6, 596; — [figd.].

infernus, 3, [infer]; 1) „alm.“: som er el. befunder sig under el. nedenfor et andet; — infernis de partibus, Cic. poet. N. D. 2, 44; mare infernum: Tyrphenerhavet, Lucan.; stagna inferna, (som sigge lavere), Liv. 8, 14; — egf. absol.: inferna, orum, (Affærlseorganerne); purgare per inferna, Plin.; — 11) „bef.“: underjordisk, hørende til Underverdenen, benævnt dæfter; — inferni janua regis (i. e. Plutonis), Virg. Aen. 6, 106; Juno inferna, (i. e. Proserpina), id. ibd. 138; infernae sedes, id., tenebrae, id.; ∞ rota, (sc. Ixionis), Prop., ratis, (Charens Baad), id.; ∞ palus, (i. e. Styx), Ovid. Fast. 2, 610; men ara inferna, (fem er helligt Underverdenens Guder), Sil.: inferni dii, (Underverdenens Guder), Liv. 21, 28; — men absol. inferni, orum: Underverdenens Beboere; — Theseus infernis, superis testatur Achilles, Prop. 2, 1, 37; — inferna, orum, (sc. loca): Underverdenen; eadem de infernis persuasio, Tac. Hist. 3, 5; ligel. Inferna tegit, posset ut supra assequi, Senec. Herc. Fur. 123.

infero, [1. in-], intuli, illatum (int.), inferre, v. a.; 1) „egf.“: fører el. bringer ind deri el. derind el. derhen; estet in, in el. c. dat., egf. m. ad, etc., egf. absol.; — inferre aliquid in ignem, (faste derpaa), Cic. Catil. 3, 9; men „poet.“: ∞ ignem gentibus, (føre dem Ildens Brug), Hor. Od. 1, 3, 28; ∞ scalas ad moenia, Liv.; men ∞ vallum usque ad stationes, (udstrække Stændsen lige derind), id. 8, 38; ∞ aliquid in equum, (bringe paa Sælen), Caes.; men Ter. Phorm. 4, 1, 8, (salleg.); Qui te in seculum e tranquillo inferat: ∞ spolia optima templo, Liv. 1, 20; fontes mihi, (indlede deri), Tac., semina arvis, (nedlægge deri), id.; pedem quem intulero etc., Cic. Caecin. 11; ∞ oculos in urbem, (vende dem derhen), Cic. Font. 15; — res illatas (sc. domum) custodire, Cic. ap. Colum.; cf. Colum. 12, 1: quae domum inferuntur; men ∞ mensam secundam, Plin., lancem, id., (bringe paa Tasselet). — B) „bef.“; 1) i Religionsproget; a) ∞ mortuum el. corpus mortui aliquo el. in sepulchrum, vid. Nep. Paus. 5, (begrave paa et Sted); cf. Suet. Aug. 101: filiam neptemque vetuit sepulchro suo inferri; men absol.: ∞ alienum, Cic. Leg. 2, 26; — b) ∞ jentaculum Veneri, (bringe hende den som Offer), Plaut. Cure. 1, 1, 72; navul. egf. om Dodeoffer, vid. Virg. Aen. 5, 652; ligel. ud. dat., id. ibd. 3, 66; — 2) i Skatte- og Regnskabsvesenet; a) ∞ pecuniam aerario, (bringe derind), Plin. Ep. 2, 11, in aerarium, Dig.; df. egf. absol. inferre: betale, erlægge, vicesimam, Plin. Pan. 39; — b) ∞ falsas rationes, (ferskifte et Regnskab), Cic. Fl. 9; men ∞ rationibus, (bringe i Regning), id.; egf. ∞ in rationes, Dig.; — 3) i Krigsproget; inferre signa el. arma in hostem el. hosti, vid. Caes. B. G. 2, 26, v. Liv. 3, 18, (rykke derind el. angribe); ligel. ∞ pedem el. gradum, (trænge ind), vid. Liv. 10, 33, v. id. 35, 1; ligel. concitato impetu se inferre, id. 2, 11; men „poet.“: ∞ se hostem alicui, (gaad løs paa nogen), Virg. Aen. 10, 66; ∞ pugnam, (angribe), Liv. 10, 41; — b) ligel. i Krigsproget: ∞ bellum alicui, Cic., patriae, egf. contra patriam, id., Italiae, id., egf. in Italiam, Nep. Ham. 4, (paaføre Krig el. betrage); men Liv. 1, 30: utri prius arma inferrent, (hvo af dem der var den angribende); — 1) om en Fremstriden, ødt.; — ∞ se aliquo, (gaad el. drage derhen), vid. Liv. 1, 21; ∞ se foribus, Virg., per medios, id.; men ∞ se flammae, (faste sig derpaa), Vell.; men Cic. Caecin. 5, inferre se: at paastrænge sig; ligel. pass.: inferri, (trænge sig el. trænge derhen); in orbem illatum agmen, Liv. 6, 6; cf. id. 4, 31; men id. 41, 31; flumen mari inferitur, (løber ud deri); — endel. egf. ∞ se: at stride helt frem; viden: ignavum, ut se inferat! Plaut. Mil. 1, 2, 34; — 11) „fig.“: A) „overf.“: bringer deri (el. i en Tilstand); ∞ aliquid in pauperiem, Plaut. True. 2, 7, 19; ∞ se in periculum capitis, Cic. Balb. 10; men ∞ vim alicui el. in aliquid, egf. manus alicui, (behandle voldsomt), Cic. Catil. 1, 8, v. Ovid. Ib. 116; — B) „ment.“; 1) „alm.“; a) inferre sermonem, Cic., mentionem, Liv.: indbringe el. bringe paa Bane el. annælde; alius alia illata causa, Caes. B. G. 1, 39; ∞ urbibus causam belli, (søge Paastrid til Krig imod dem), Cic. Manil. 22; ∞ crimina, id. Lael. 18; — b) paafører el. bidrager, søger at paaføre el. bidrænge; ∞ misericordiam, invidiam, iracundiam, Cic. d. Or. 2, 53; ∞ alicui terrorem, Caes.; cf. Liv. 3, 60: reddit timore antea illatum; ∞ injurias in socios, Cic. Sest. 27, litem capitis in aliquid, id. Rab. Post.; ∞ certamen alicui, (begynde en Strid med nogen), Liv.; ∞ spem alicui, Caes.; — 2) „bef.“: slutter, drager en Slutning; — quum etc.; aliud enim, quam egebat, illatum est, Cic. Inv. 1, 47; ligel. Quintil. 5, 11, 27: in hoc genere quaeritur, an simile sit, quod inferitur.

inversus, v. infertus, 3: partic. af infercio, in-

farcio. — inferus, 3, f. und. infer. — inferv-e-facio, [l. in-], feci, factum, 3, v. a.: feger deri cl. dermed, Cato, Colum.; — pass. infervescio, factus sum, fieri, id. — inferv-eo, [l. in-], ere, v. n.: derit cl. dermed at blive opfygt el. epheret, Cato; cum eo humore passum inferv-eat, Cels. — inferv-escio, ferbui, 3, v. n. incl.: at fage ind, at ind-fende ver Røgning; tertia pars (aquae) ut infervescat, Cato; men „pect.“: hoc ubi interfuit herbis, (i. e. cum herbis: er infogt dermed), Hor. Sat. 2, 4, 67; — egf. „adm.“: at faae et Syfeg; mulsum, quod inter-fuit, Cels.; — II) „overf.“: ne infervescat aqua sole, Plin. 19, 60; men „pect.“: solum infervescere fronti, (brænde paa Panden), Sil. 13, 311.

*infestatio, onis, f.: fiendligt Angreb, Tertull.; v. — infestator, oris, m.: som angriber fiendtligen, Plin. 6, 32; — [infesto] — infeste, adv. af infestus: fiendtligen, med fiendlig Su; — quae infeste in nos fecerunt, Liv. 26, 13; — compar. ∞ circumscindere, (em Væteren), id. 2, 55; superl. inimicissime atque infestissime contendere, Cic. Quint. 21. — infestiviter, adv.: usint, plumpt; m. Negation: non infestiviter vertere, (ret arligen, edl.), Gell. 9, 9; af — infestivus, 3: neget raa el. udannet; ∞ et subagreste ingenium, Gell. 1, 5.

infesto, avi, atum, 1, v. a., [infestus]: behandler fiendtligen, angriber el. fernretliger; — Scylla latus dextrum, laevum Charybdis infestant, Ovid. Met. 13, 730; infestato mari latrociniis, Vell. 2, 73; — II) „fig.“: ∞ stomachum, (være fædlig for den), Plin.; ∞ rem familiarem, (færinge Jermuen), Colum.; ∞ animos superstitione, (fervere dermed), Colum.

infestus, 3, [2. in-], men festus ligesom f. festus af ins. fendo, hvi. offendo, etc.]; I) pass.: ufat for Stod el. Misbændling el. Fare, truet eller usikker, edl.; — filii vita infesta, Cic. R. Am. 11; ∞ iter et periculosum, id. Phil. 12, 10; mare infestum habere, (giore usikker), id.; cf. Liv. 26, 24; — compar., si esset infestior (salus hujus), Cic. Plane. 1; superl., ∞ pars Ciliciae, id. Fam. 2, 10; — II) act. o. neutr.: som giore usikker, som behandler fiendtligen; truede, ferhyrrende, fiendst; overst c. dat., egf. absol.; — provincia huic victoriae maxime infesta, Cic. Liz. 8; cf. id. Phil. 10, 10, o. id. Catil. 1, 3, egf. Sall. Catil. 52; men infestus in cognatos, Auct. ad Her.; — est egf. i Arigspregget: fiendst, angrirende; ∞ exercitu ... profecti etc., Liv. 3, 36; ∞ signis impetum facere, Caes.; ∞ pilis procurere, id.; cf. Virg. Aen. 5, 582; — tam ... infesta virtutibus tempora, Tac. Agric. 2; tam infestum scelus et immane, Cic. Cluent. 60; cf. id. Verr. 5, 55: animo infestissimo etc.; ∞ bellum, Liv. 9, 12.

infibulō, (avi), atum, 1, v. a.: at fæste sammen med et Spænde, at infibulere; ∞ adolescentulos ... valetudinis causa, Cels. — inficete, o. infectus: f. und. infacete, etc. — inficiae, etc.: f. und. infitiae, etc. — I, inficiens, tis, adj., [2. in-, faciens]: usirksom, fem inter befjeller; (forcl.); ∞ homo, Varr.; ∞ apes et inertes, id. — 2. inficiens, tis: partic. af fige.

inficio, feci, factum, 3, v. a., [l. in-, facio]; eprcl.: at femme deri eller blande dermed; hoc (abl.) ... annem Inficit (Venus), Virg. Aen. 12, 416; — cf. fædd. : dypner deri, væder el. fæder dermed; ∞ se vitro, Caes. B. G. 5, 11; hvi. absol.: infecti Britannii, Propert.; ∞ lanas, Plin.; infecta conchylio lana, id.; ∞ locum sanguine suo, Tac. Hist. 2, 55; men Hor. Epod. 7, 15: infecti pallor ora; men Tibull. 3, 1, 32: Inficitur teneras ore rubente genas (acc. graec.); — ∞ coelum, (em Regnbuen), Ovid. Met. 6, 61; men id. ibd. 13, 601: ∞ diem, (fordunkle den); — II) „fig.“; A) „overf.“; a) bibringer, meddele; olivas

alieno sapore infici, Plin.; mel fronde infectum, (som smager deraf), id.; odorem non aliud esse, quam infectum aëra, (Xust med Ælfsætning), Plin. 9, 6; — b) besmitter el. fordærrer; infecit pabula tabo, Virg. Ge. 3, 481; infecta venenis (Alecto), id. Aen. 7, 341; — B) „ment.“: meddele (ved Underviising); iis artibus infici debet (puer), quae etc., Cic. Fin. 3, 2; teneros et rudes animos inficiunt et flectunt, ut volunt, id. Leg. 1, 17; — 2) smitter, besænger; — ∞ animos deliciis, languore, etc., Cic. Tusc. 5, 27; principum vitii infici solet tota civitas, id. Leg. 3, 13; homines superstitione infecti, Tac.; cf. Liv. 10, 10; men „alleg.“: vitii non inquinati sumus, sed infecti, (giennemtrængte deraf), Senec. Ep. 59; — scelus infectum, Virg. Aen. 6, 742, (i. e. scelus, quo infectae sunt animae); cf. Tac. Ann. 1, 13; — not.: adj. inficiens: usirksom, f. und. 1. inficiens; — adj. infectus, 3: ngiert, f. und. 1. infectus. — inficior, ari, f. und. infitior. — infictus, 3, f. infixus, Dig.

infidelis, [2. in-]: upaaflidelig, utro el. troslos; absol., egf. c. dat.; — nullam esse fidem, quae infideli data sit, vid. Cic. Off. 3, 22; — compar., infidelior mihi ne fuas, quam etc., Plant. Capt. 2, 3, 83; cf. Hor. Epod. 5, 49; superl., ex infidelissimis sociis firmissimos etc., Cic. Fam. 15, 4; — men som Centens: infidelis recti magister est metus, Plin. Pan. 45; — silex infidelis ad structuram, nisi etc., Plin. 36, 49; — II) „bef.“ o. eel.: vantro; ∞ Christiani, Salvian.; cf. — infidelitas, aus, f.: Trosloshed, Utrofskab, Uredelighed; — (amicitiarum), Cic. Tusc. 5, 2; cf. Caes. B. C. 2, 33; — egf. in pl., Cic. Mil. 26; e. — infideliter, adv.: troslost, uredeligen; ∞ alieni suadere, Pseud. Cic. ad Brut. 2, 1; — superl., Salvian. — infidibulum, i. n.: f. und. infundibulum.

infidus, 3, [2. in-], 3: utro eller troslos, upaaflidelig; quos fidos amicos infisset, quos infidos, Cic. Lael. 15; cf. Hor. Ep. 1, 18, 4; infida atque adversa nobis (civitas), Sall. Catil. 51; ∞ societas regni, Liv.; ∞ pax, id.; — egf. „overf.“: færlig el. farefuld; sedere ... tam infida instabilique sede, vid. Plin. 36, 22; Infidi maris insidias ... vitare, Lucr. 2, 557.

infigo, xi, xum, 3; I) „egent.“: fæster el. hæfter el. fæaer el. fister el. ftober ind deri el. derind; absol., cf. m. in, egf. e. abl. (praepos.), egf. c. dat.; — timide evelebat (signum), quod fidenter infixerat, Cic. Div. 1, 31; (taleae) ferreis hamis infixis, Caes. B. G. 7, 13; in quorum tergis infixa steteret pila, Liv. 27, 14; men Virg. Aen. 5, 501: infigitur arbore mali (sagitta); cf. Cic. Tusc. 5, 21: sidera certis infixa sedibus; men Virg. Aen. 9, 746: portaeque infigitur hasia; figel. infixa corpori extrahere, Plin.; men Cic. Tusc. 4, 22: ∞ hosti gladium in pectus; — II) fige som befæster deri, d. e. f. som indpreger el. indprenter deri; (est in partic. perf.); — quod in communibus hominum sensibus ... positum atque infixum est, Cic. Cluent. 6; — men infixi pectore vultus, Virg. Aen. 4, 4; — rem se suae memoriae infixam asserre, Liv. 3, 71; cf. Ovid. Trist. 1, 5, 9; — egf. om en Underviising; docere aliquid et insigere animis, Quintil.; figel. ∞ rem auditori, id.; — infixum est mihi, e. inf., (jeg har fæst besluttet det), Sil. 4, 331; men Tac. Ann. 15, 5: ei penitus infixum erat, arma Romana vitandi (se. consilium). — infigurabilis, e, [2. in-, figuro]: usformelig, Ammian.

*infimatis, e: den nedreste el. laveste; ego infimatis infimus (accumbam; oppon. summatus summi accumbant), Plant. Stich. 3, 2, 86; — infimatas, atis, f.: Lavshed el. Ringshed; ∞ sortis, Amm.; o. — infimo, avi, atum, 1, v. a.: færdere, nedværdiger; ∞ deos, Appul.; ingenia ad miseras infimata, id.; af — infimus, 3: f. und. infer.

infundo, [1. in-], fidi, fissum, 3, v. a.: stærer deri; m. o. ud. dat.; men alene „pect.“: ~ sulcos telluri, (glede Jorden), Virg. Ecl. 1, 33; cf. id. Aen. 5, 142: ~ sulcos (sc. mari: at rec).

infimibilis, e, [2. in-, finio]: uendelig, materia, Appol. — infinitas, atis, f., [2. in-, finis]: Uendelighed (i Rummet); infinitatem omnem (peregriuari: gennemvandre det hele uendelige Verdensrum), Cic. Tusc. 5, 39; figel. ~ locorum: det uendelige Rum, id. N. D. 1, 26. — infimite, adv. af infinitus: uden Ende el. Grænse (i Rummet); — infinite scire et dividere, (i det Uendelige), Cic. Acad. 1, 7: — oftest „fig.“; A) uden Maal el. Maade, concupiscere, Cic. Parad. 6, 3; men ~ (perorare), vid. id. Orat. 36; — B) ubesemt, referre de re publica, Gell. 11, 7. — infimio, onis, f., ligesom infinitas: Uendelighed, æmpele, vid. Cic. Fin. 1, 16; e. — infimivus, 3; ubesemt; ~ modus, egf. absol. infinitivus, i, m., i Grammatikken: Infinitivet, Gram.; — [figd.].

infinitus, [2. in-], 3: uendelig, ubegrænset, uindskrænket; 1) „gent.“: ~ spatium, Lucr.; mundus finitus et infinito similis, Plin.; ~ intervalla et immensa, Cic.; nihil, quum habeat extremum, infinitum sit, etc., id. Div. 2, 5; — egf. uendelig i Sterrelse el. Mængde, i Tiden, osv.; ~ multitudo eorum, qui egent, Cic. Off. 1, 16; ~ numerus annorum, Gell.; ~ tempus, Cic.; ~ labor, id.; ~ pretium, (ubere Pris), Liv. 3, 19; — neutri. infinitum, fem subst. c. gen.; infinitum auri, Eutrop.; — m. ad el. in fem adv.; in infinitum ne abeamus, (i det Uendelige), Plin.; quum ad infinitum pretia creverint, id.; figel. in infinito (aedicficare: uden at Stætte end besemt, alts. efter Tykke), Dig.; — men absol.: infinitum quantum, (uendelig meget), Plin. 18, 68; — figel.: infinito prestare, id., antecedere, Senec.; infinito plus el. magis, Quintil.; — II) „verf.“, A) uendelig el. ubegrænset i sit Slags; 1) „alm.“: — si cui nimis infinitum videtur, quod etc., Cic. d. Or. 1, 15; ~ potestas, (vilkaarlig), Liv. 3, 9, o. Cic. Agr. 2, 13; ~ spes, id. Deiot. 5; ~ odium, id. Balb. 27; ~ labor, id.; — 2) „bef.“ o. teknisk; infinitate rei quaestio sine designatione personarum et temporum, Cic. d. Or. 1, 31; ~ conjunctiones, e. ~ connexa, (i Collegisimen: Samlinger af ubesemt Snedede), id. Pat. 8; — infinitum res el. distributio, id. Top. 8; — ~ verbum, (Infinitivet, Quintil. 9, 3, 9; figel. absol.: in infinitis, in infinito, (i Infinitivet), id. 1, 6, 7 o. 8; men ~ nomen (qualis, quantus, quot: naar de ikke spærges), Prisc.; ~ pronomen (quis, etc.), Varr.

infirmitas, onis, f., [infirmitas]; 1) „alm.“: Afkræftelse, Svækkelse; — sub perturbatione iudiciorum, infirmatione rerum iudicatarum, Cic. Agr. 2, 3; — II) „bef.“: Giendrivelse; ex infirmatione et confirmatione rationis etc., id. Inv. 1, 13. — infirme, adv. af infirmus: svagt el. kraftløst, aandelst, oel.; socios infirme animatos esse, (at de vare mødsle), Cic. Fam. 15, 1; — men jejune et infirme dictum, Plin. Ep. 1, 20; — compar., paulo infirmius (expavescere tonitrua: noget overreist), Suet. Aug. 9. — infirmis, e: Biser af infirmus, 3, Auguian.

infirmitas, atis, f., [infirmitas]: Svagbed el. Svælgelighed, Kraftløshed; 1) „gent.“: — ~ corporis, Cic. Brut. 91; ~ puerorum, (oppon. ferocitas juvenum etc.), id. d. Senect. 10; ~ valetudinis, id., oculorum, Plin. Ep., virium, Caes.; — egf. absol.: Svælgelighed, Uvælgelighed, Suet. Tib. 72; — egf. in pl.: infirmitates meorum, (Sygdomme i mit Hus), Plin. Ep. 10, 16; — b) flect. om Ting; ~ vini, (at den ikke kan helde fig), Colum.; ~ aedificii, (Brøstfældighed); — II) „fig.“: patiendum esse huius infirmitati, quodcumque etc., (det svagere Kien el. Drinden), Liv. 34, 7; — ~ mentis, Senec.; egf. absol. infir-

mitas, Caecin. ap. Cic. Fam. 6, 7: Herstantesvagbed, Enfældighed; ~ memoriae, Dig.; — ~ animi: Medfølgbed, Cic. R. Am. 1; — B) „bef.“ egf. Vælgelighed, Uvælgelighed, Gallorum, vid. Caes. B. G. 4, 5. — infirmiter, adv. af infirmus: svagt, Amob.

infirmitas, avi, atum, 1, v. a., [infirmitas]: svæfter, afkræfter: — ~ monumenta madore, Sall. fragm.; ~ legiones promiscuis militum commeatibus, Tac. Ann. 15, 10; — II) „fig.“: giendriver; res tam leves quatione infirmum, etc., Cic. R. Am. 15; ~ fidem testis, id. R. Com. 15; egf. ~ fidem alieni, id. Att. 15, 26; — ~ legem, (ephæve), Liv. 43, 3; ~ contractum, legatum, testamentum, Dig.; men graviter ferens, aliquid a se factum infirmari, Vell. 2, 2.

infirmitas, [2. in-], 3: svagt, kraftløs; nemo ... viribus tam infirmus fuit, qui non etc., Cic. Verr. 1, 13; ~ caput, Hor. Ep. 1, 16, 11; ~ atque etiam aegra valetudo, Cic. Brut. 18; valetudo infirmissima, id.; — sum enim admodum infirmus, id. Acad. 1, 4, (meget svælgelig); cf. Plin. Ep. 7, 26; men Caes. B. C. 3, 9: infirmi ad resistendum, (sem manglere Kræfter dertil): — egf. em Tyrene: infirmum pecus, (i. e. oves), Ovid.; — B) egf. em Ting og Bestaendeder: svagt el. ringe i sit Slags; — civitas exigua et infirma, Caes. B. G. 7, 17; classis inops et infirma, Cic. Verr. 5, 33; infirmior panis, (mindre nærende), Cels.; infirmi saporis vinum, Plin.; — neutr. pl. egf. sem subst. c. gen.; usque ad infirma lineae, (indtil den tynde Del deraf), Plin. 9, 37; — II) „fig.“: A) „verf.“: uden Varighed el. Fasthed; ~ nuptiae, Ter. Phorm. 5, 1, 6; navit, sem besværligder el. inter; ad probandum res infirma, Cic. Caecin. 23; cf. id. R. Com. 2; men vestrae cautiones infirmae sunt, (dne ikke, gjelde ikke), id. Fam. 7, 18; — B) „ment.“: mødsel, forstyr; — quorum vocibus terrentur infirmiores, (de Frygte femme), Caes. B. C. 1, 3; cf. ibd. 32 o. 61; — „pect.“ egf. overreist; At mi (religio est); sum paulo infirmior, Hor. Sat. 1, 9, 70; — b) vælgelighed, uvælgelighed; imprudentissimi ... deinde etiam infirmissimi etc., Colum. 3, 10.

infit, v. n. defect. 1) e. inf., ligesom incipit: begynder; infit ibi postulare, ut etc., Plaut. Aul. 2, 1, 38; caput erigere infit, Lucr. 5, 1207; cf. Virg. Aen. 11, 212: ita farier infit; — II) infit, (sc. dicere): begynder at tale; Tum pater omnipotens ... infit, Virg. Aen. 10, 99; men id. ibd. 860: talibus infit; cf. Ovid. Met. 1, 475; men Liv. 3, 71: ibi infit, m. figd. acc. e. inf.; — 2) flect. absol.: figer, Prudent.; — not.: inlium, Capella; infio, Varr. ap. Prisc.

infittias, (egf. infittias), arum, f., [2. in-, fateor]: Benægtelse; men alene in acc. m. verb. ire; cf. altf. ire infittias: at benægte, m. o. ud. acc. comm., egf. m. acc. e. inf.; — omnia infittias ire ea, quae etc., Plaut. Cist. 1, 1, 9; hoc unum ... quod nemo eat infittias, Nep. Ep. 10; cf. Ter. 3, 2, 41; neque infittias eo, nos enixe operam dedisse, etc., Liv. 6, 10; fild. egf. m. figd. quin, Gell., Frontin.; — f. egf. infittior, not.; cf. — infittialis, e. (i Rheteriken): benægtende, quaestio, Cic. Top. 21, status, Quintil. 3, 6, 31.

infittatio, (infitt.), onis, f.: Benægtelse, (navnt. fer el. i Retten), vid. Cic. d. Or. 2, 25; — II) „bef.“: Benægtelsen af en Gjeld el. af det Betreede; ~ pecuniae debitaie aut depositi, Senec. d. Ir. 2, 9; figel. in pl.: fraudes, infittationes, Dig.; e. — infittiator, (infitt.), oris, m.: sem benægtel. fragaar sin Gjeld, en flet Betaler, Cic. d. Or. 1, 37; cf. id. Catil. 2, 10; — lenti: flette Betalere; f. egf. Martial. 1, 101; — cf. fem. infittatrix, icis, Prudent.; — [figd.].

infittior, (infitt.), atus sum, 1, v. dep. a. (e. n.), [infittias]: benægtel. fragaar: — quum id infittari posset, etc., Cic. Catil. 3, 5; — egf. m. acc. e. inf., egf. m. de, egf. absol.; — neque enim, in hoc me esse ho-

minem infitabor umquam, Cic. Sest. 22; ~ de re aliqua, Varr.; aut infitiando, aut definiendo, etc., vid. id. Part. or. 29; — B) „bef.“ egf.: at fraggae en (Siele, etc.): quid si infitatur? etc., Cic. Qu. Fr. 1, 2, 3; ligel. ~ depositum, Juvenal. 13, 69; — ~ prae-das, quas promiserat, (tilbagebetale el forbedre). Flor. 1, 22; — II) „fig.“ o. „pect.“: beneater, d. e. undseer mig el flammer mig derede; — Non erit hic nobis infitandus amor, Ovid. Am. 2, 17, 26; cf. id. Her. 9, 1, e. Martial. 5, 30. — infixus, 3: partie. af infigo.

inflabellatus, 3, [l. in-, flabello]: sem er ind-blæst deri; ~ ignis elementis, Tertull.; — inflabilis, e. [inflo]: der lader sig eblæse; ~ viscus, (i. e. pulmo), Lactant.; — infla ceco, [l. in-, ere, v. n.]: visne teni: ef. „everf.“ (C. ferel.): inflaebant conditiones, (bleve til inter), Eun. ap. Non. — in flagro, [2. in-], are, v. n.: at blæse derpaa; nullo inflagante halitu, Solin.

*inflammante, adv.: antændende; — ef. „everf.“ om Talen, Gell. 10, 3; — inflammatio, onis, f.: Antændelse, Sybrændelse, Brand; vid. Flor. 4, 2; ~ inferre tectis, Auct. d. Harusp. resp. 2; — II) „fig.“; A) „everf.“ i Sægespreget, el. sem Sygdom: Betændelse, Inflammation; ~ aurium, Plin., ulcerum, id.; ~ movere el. excitare, Cels., lenire el. solvere, id., discutere, Plin.; — B) „ment.“: Sægesitring; postquam bonum neminem sine inflammatione animorum existere posse, Cic. d. Or. 2, 46; o. — inflammātrix, reus, f.: Mordbrænderske, Amm.; — [fig.].

inflammo, [l. in-], avi, atum, 1, v. a.: tænder el. antænder; — inflammasse aedes iis ignibus, qui etc., Cic. Verr. 4, 18; men inflammata korrea etc., Suet. Ner. 38; — este saal. i Krigspreget: ~ tecta, Liv. 10, 2, classem, Cic. Verr. 3, 35; men id. Att. 8, 2: patriam... inflammamdam relinquimus; — II) „fig.“; A) „everf.“ i Sægespreget: at færaarsage Betændelse el. Inflammation; ~ vulnera ac morbos, Plin. 25, 5; huprestis bovem ita inflammat, ut rumpat, id.; inflammata sedare, (Betændelser el. Inflammationer), id. 2, 62; — B) „ment.“: eplæfiser, eplammer, populum in improbos, Cic., concionibus invidiam senatus, (Sadet derimed), id. Verr. Act. 1, 1; ~ sensus animorum motusque, id. d. Or. 1, 14, cupiditates, id., odium, id.; — corporis facibus inflammari ad omnes fere cupiditates, id. Tusc. 1, 19; inflammatus ad gloriam, id., amore in patriam, id., scelere ac furore, id.

inflato, adv. af l. inflatus: eppuæet, eplæst; ef. „fig.“: eplæst, eppævent; compar. latius el. inflatus perscribere, etc., Caes. B. C. 2, 17; cf. id. ibd. 3, 79. — inflatio, onis, f., [inflo]: Syblæsen; egf. eplæst Tilstand; — quod habet inflationem is eibus, Cic. Div. 1, 30; ~ facere, Plin., levare, Cels., discutere, Plin.; — egf. Blære el. Væble af fegende Vand, Vitruv.; — II) „everf.“: ~ praeordiorum, (Sævelse el. Betændelse deri), Suet. Aug. 41. — l. inflatus, 3: f. und. inflo. — 2. inflatus, us, m., [inflo]: Blæsen el. af blæse deri el. derpaa; — tibiae inflatum si non recipiat, Cic. Brut. 51; primo inflatu tibiemi, id. Acad. 2, 7; — II) „ment.“: Indblæsen el. Sægesitring; instinctu inflatuque divino futura praenunciant, Cic. Div. 1, 6.

infecto, xi, xum, 3, v. a.: beier el. frummer derit el. derimed; egf. alm. beier el. frummer; — quum ferum se inflexisset, Caes.; infectentes capita, Catull.; inflexo genu (cadere), Prop.; inflexum baculum, (Krumstav), Cic. Div. 1, 17; capillus leniter inflexus, (lisset fæklet), Suet. Aug. 79; — b) egf. mediet; ubi ex alto sinus ad urbem ab litore inflectitur, Cic. Verr. 5, 12; cf. Plin. 1, 15; f. egf. evenf. Suet. l. c.; — II) „fig.“; A) „everf.“: beier el. bled-gier, naemt. Tænen el. Stammen; — inflexa ad miserabilem sonum voce, Cic. d. Or. 2, 64; hpf. inflexus sonus, id. Or. 17, (bledgiert el. fergeligt); men voces

infectere cantu, (syngte blødt og smægtende), Cic. Brut. 9; — b) i Grammatiken heder infectere: at sætte Circumflex over en Vocal, (opp. acutere), Arnob.; — B) „ment.“: beier, ferænter; — jus civile neque infecti gratia potest, neque etc., Cic. Caecin. 26; men Virg. Aen. 4, 22: solus hic inflexit sensus etc.; — egf. nedbeier, fæfster, magnitudinem animi, id. Fam. 1, 7; — „pect.“: beier, bevæger, rører; precibus infectere nostris, (lad dig beie deraf), Virg. Aen. 12, 800.

infectus, [2. in-], 3: ubegrædt; inhumata inflectaque turba, Virg. Aen. 11, 372. — inflexibilis, [2. in-], e: ubeielig; ~ dolor (cervicium), (egf. opisthotonos), Plin. 28, 52; — II) „fig.“: ~ iudicium, (ufænderlig), Senec. Ep. 95; men ~ obstinatio, (Salsfærrigbed), Plin. Ep. 9, 97. — inflexio, onis, f., [infecto]: Bøining, Krumning; — laterum inflexione hae forti ac virili etc., Cic. d. Or. 1, 59. — l. inflexus, 3: partie. af infecto. — 2. inflexus, us, m., [infecto]: Bøining el. Krumning; arcto vicorum inflexu, Juvenal. 3, 236; — II) „everf.“: inflexu modulationis inertissimae (vocem torquere: forvanslende at maniere Stammen), Senec. Brev. Vit. 12; f. egf. und. infecto.

infectio, onis, f., [infigo]; alene i d. fild. Rets-freg: ~ multae: Paalæggsel af Bøder, Multering, Cod. Theod. — l. infectus, 3: partie. af infigo. — 2. infectus, us, m., [infigo]: Slaacen el. at slaae derimed el. imed hinanden; — labiorum et dentium infectu et mobilitate etc., Arnob.

infigo, [l. in-], xi, etum, 3, v. a.: slænger el. slaaer derpaa el. derimed; fæve. e. dat., egf. m. in, egf. absol.; — ~ alicui securum, Cic. Planc. 29; puppis inflata vadis, (sem er stødt derpaa), Virg. Aen. 10, 303; men inflataque late Terga sonant, (i. e. impulsa, verberata), Val. Fl.; — II) „everf.“: tilføier el. paaserer ved at slaae; ~ alicui plagam, Cic. Vat. 8, vulnus, id. Pis. 14; — B) egf. altn.: paaserer el. paalægger; — ~ detrimenta civitati, (paasere den Tab), Justin., usuras graviores, (nede til at betale beiere Renter), Dig.; men Cic. Pis. 26: ~ alicui turpiditatem.

inflo, [l. in-], avi, atum, 1, v. a.: blæser deri el. derpaa, eplæfiser, eppuæet; I) „egent.“: — ~ aquam ex ore in os palumbi, Cat.: tumidoque inflatur carbasus Austro, Virg. Aen. 3, 357; — „bef.“ egf. om Blæseinftrumenter: ~ eavas cicutas, Lucr., calamos leves, Virg.; cf. Cic. Brut. 51; egf. ~ sonum, (tage en Tene paa Støien), id. d. Or. 3, 60; men id. Acad. 2, 27: simul inflavit tibicen (se. sonum); — men ~ buccas, (em den Sybragte), Hor. Sat. 1, 1, 21; — men ~ corpus: at eplæse, Cels.; inflant legumina, id.; men „pect.“: Inflatum hesternum venas... Jaccho (Silenum), Virg. Ecl. 6, 11; — verba inflata, (der ligesom udblåses), Cic. d. Or. 3, 11; hpf. „alleg.“ om en Historiefortæller: paulo inflavit vehementius, (led sig høre stærkere, brugte at beiere Jægeren), id. Leg. 1, 2; — ligel. „alleg.“: Crescentem tumidis infla sermonibus utrem, (blæs Sækken op dermed), Hor. Sat. 2, 5, 98; — II) „fig.“; A) „everf.“: fæfster, vugizalia, Dig., (river dem beiere); — B) „ment.“: quum tibi spe falsa animos rumor inflasset, Cic. Pis. 36; ligel. ~ ad intolerabilem superbiam animos, Liv.; cf. id. 35, 42, o. id. 37, 26; men ipse erit gloria inflandus, Quintil.; — III) partie. inflatus, 3, egf. sem adj.; A) „egent.“: eppulmet, høven, osv.; — serpens inflato collo, Cic. Vat. 22; inflati annes, (eppulmere), Liv.; ~ capilli, (flagrende), Ovid.; — compar., inflator vestis, Tert., bucca altera, Suet. Rhet. 5; — B) „fig.“; I) em Jærerager el. em Tælner; eplæst el. fæuligt; — ~ oratio, Auct. ad Her. 4, 10; Attici (oratores) pressi et integri, Asiani inflati et inanes, Quintil. 12, 10, 16; men Prop. 2, 25, 32, m. Regarian: Et non inflati somnia Callimachi, (der er stumpet og jevn, sem

elegit Digiter); — 2) „ment.“; a) beftig el. lidensflabelig; inflatus et tumens animus, Cic. Tusc. 3, 9; — b) færv.: opblæst el. overmeedig, m. e. ut. abl.; — inflati ... insolentia impii cives, Cic. Phil. 14, 6; cf. id. Off. 1, 26, e. Liv. 29, 37; et ipse juvenis haud dubie inflator redierat, id. 39, 53. — in.flō res.co, [Lin-], rui, 3, v. n. ineb.: at fremblemfærdig, egf. „alm.“; begynde at klemfæ, Claudian.

in.flū o, [Lin-], xi, xum, 3, v. n.; 1) „egent.“; at flyde el. fremme ind deri el. derind; m. in. e. a. c.; — Rhenus multis capitibus in Oceanum influit, Caes.: cf. Cic. Div. 1, 35, e. Caes. B. G. 1, 8; — egf. m. blet acc.; Oceanum qui influit (amnis), Plin. 6, 28; men flumen per mediam urbem influit, Justin.; — egf. m. veeat: adv.: vid. Caes. B. G. 1, e. Ovid. Pont. 1, 10, 18; — men absol.: gemino ore influentem Tanain etc., Plin. 6, 7; — II) „fig.“; A) „overf.“: at fremme el. komme el. trange i Mængde derben el. derit; — influentes in Italiam Gallorum copias reprimere, Cic. Prov. Cons. 13; — egf. „alm.“: at komme el. være tilføde, at indløbe; cum influentibus negotiis, Plin. Pan. 8; tantum bonum casu nobis influere, Senec. Ep. 59; — B) „ment.“: ligesom at flyde derind, d. e. ufermerkt at trange fig el. komme derind, at indfinde fig el. indløbe fig deri; a) „alm.“; — panlatum sermone Graeco in proximas civitates Asiae influente, Quintil. 12, 10, 16; men dolor menti influit aegrae, Albino.; — men em Taleren: ~ in aures concionis; vid. Cic. Lael. 24; cf. id. Off. 2, 9; tamquam influere in animos, etc.

in.flūs, 3; fem flyder el. kommer derit; ~ dona dei, Paul. Nol.; — in.fluvium, i, n.: Sammenflyden; (avis) Laesem, f. effluvium, Vell. 2, 120; — in.fluxio, onis, f.: Indflyden el. Indfømmen; ~ materialis in corpus, Macroh. Somn. Scip. 1, 12; e. — in.fluxus, us, m.: = frgd.; ~ stellarum, (deres Indflydelse), Firmic.; — [influo].

in.fōdio, [Lin-], fodi, fossum, 3, v. a.: inegraver el. negraver deri; m. in. egf. e. dat. ejere absol.: 1) „egent.“; — ~ taleas in terram, Caes. B. G. 7, 73; ~ (gemmas) corpore, (i. e. cum corpore: begrave dermed), Plin. 12, 1; men Virg. Aen. 11, 265; corpora virum (f. virorum) terrae infodiunt, (begrave); cf. Nep. Pans. 5; men infossus puer, Hor. Epod. 3, 3; infossi libri, (negravete), Plin.; — b) „bef.“ egf.: udgraver, frembringer ved Grævning; ~ sulcum, Colum.; infossi lacus, (negravete), id.; men ~ locum alte duos pedes, (udgrave i den Dybde), id.; — II) „overf.“ o. „poet.“: driver derind el. ind deri; per fractae cassidis aera Ossibus infodiens (savum), Sil. 10, 235; cf. Stat. Theb. 8, 531. — in.focunde, in.focundus: f. und. infecunde, etc. — in.focederatus, [2.in-]: ifte forbunden, ifte allieret; ~ reges, Tertull.

in.fōr mābīlis, [2.in-], e: fem ingen Gestalt antager, deus, Tertull. — in.fōr mātiō, onis, f.: Afblending, Afrids, Uefast, aedium sacrarum, (deraf el. derit), Vitruv.; — II) „fig.“: Afblending i Sjelen, d. e. Jærefilling el. Begreb; — anticipationem ... πρόληψιν ... id est, anteceptam animo quandam informationem etc., Cic. N. D. 1, 16; cf. id. ibd. 36: habebam in animo insitam quandam informationem dei; men ~ sententiae, id. d. Or. 2, 87, verbi, id. Part. or. 29, (det i Sætningen el. i Ordet liggende Begreb); e. — informat, oris, m.: fem former eller danner; ~ populi (Moses), Tertull.; — [informo].

in.fōr mādābīlis, [2.in-], e: ifte til at frygte for, Coripp. — in.fōr mādātus, [2.in-], 3: ifte frygtet, Sil. — in.fōr mis, e, [2.in-, forma]; 1) „egent.“: ufermet, d. e. uden Gestalt, el. fem ifte endnu har sin rette Gestalt; ~ res, Auct. ad Her. 4, 53; ~ alveos (facere), Liv. 21, 26; cf. Tac. Hist. 4, 23; ligel. mola est caro informis, Plin.; — II) „overf.“

bæstig el. vederfjægtelig i sin Slags, navnfl. steddende for Sandferue; — ~ situs, (Stammel el. Jælbet), Hor., color, Tibull., nota, Prop. 1, 5, 16; ~ cadaver, Virg.; men ~ letum, (i. e. suspensum), id. Aen. 12, 603; cf. Tac. Ann. 1, 19; cf. — in.fōr mātis, atis, f.: Mangel paa Form el. Gestalt, Solin.; e. — in.fōr miter, adv., bæstigen, sonare, Augustin.

in.fōr mō, [Lin-], avi, atum, 1, v. a.: former el. danner derit, giver noget en vis Form el. Gestalt el. Dannelsel, antægger, edl., 1) „egent.“; — His informatum manibus ... Fulmen erat, (var begyndt at formes), Virg. Aen. 8, 126; cf. ibd. 417. men ~ effigiem, Sil.; cf. poet. ap. Plin. Ep. 7, 9; — areae sic informandae, Colum.; — II) „fig.“: A) „alm.“; a) lægger ligesom den første Grundvold el. Plan derit, begynder at indrette el. ernde; — ab illo, qui ante divit, informatam jam causa est, Cic. Quint. 10; ~ indicium, (ferberet el. indrebringe), id. Sull. 18; — b) in.fōr mātus, 3, ligesom constitutus: grundlagt el. plantagt, id. Att. 1, 1; cf. id. ibd. 11, 6; ligel. id. Off. 1, 4: animus bene a natura informatus, (med gode naturlige Indlæg); — b) former el. danner, d. e. anfører el. underfører derit; artes, quibus aetas puerilis ad humanitatem informari solet, Cic. Arch. 3; — B) „bef.“; a) former el. udfælder el. billeder i Sjelen, danner mig et faadant; sive illa (visa) ex citatione informantur, sive etc., Cic. Acad. 2, 16; ita est informatum mentibus nostris, ut etc., (det er et Grundtræk i vor Sjel), id. N. D. 1, 27; cf. id. ibd. 2, 5; — b) former el. afbilder el. filder i Skrift el. i Tale; „bef.“: opfilder et Ideal el. herbillere deraf; — talem informabo (oratorem), qualis fortasse nemo fuit, Cic. Orat. 2; cf. id. ibd. 9, e. id. Att. 7, 3; ligel. dictis informari non posse virtutem, (at den ifte lader sig bestemme el. defnere), id. in.fōr, are, v. a., [Lin-], forum; falder hen paa Deret el. fer Retten, men afene comit: vid. Plaut. Cure. a. 3, v. 39: Licetne informare (sc. te), si inco-mitiare non licet? — 2. in.fōr, [Lin-], are, v. a.: borer deri; ~ medio trunco, Plin. 17, 21, (al. im-perare), inc.

in.fōr tūnātus, [2.in-], 3: ulykkelig, senex, Ter.; — compar., nihil me infortunatius, Cic. Att. 2, 24; superl., Appul. — in.fōr tūnātis, atis, f.: Ulykke, Gell. 6, 1; e. — in.fōr tūnium, i, n.: fier Ulykke el. Skæde; si attigisses, ferres infortunium, (Skæde du faae en Ulykke), Ter. Ad. 2, 1, 21; cf. Liv. 1, 59; infortunio aliquem mactare, Plaut., multare, id., (paaføre nogen en Ulykke); cavere infortunio, (vegte sig for Skæde), id. Rud. 3, 5, 48; ligel. vitare infortunio, id. Cure. 2, 3, 19; — [2.in-, fortuna]; — in.fōssio, onis, f., [infodio]: Negrævning, Pallad. — in.fōssus, 3: partit. af infodio.

in.fra, [af infer; eptel. f. infera, sc. parte], adv. e. praepos.: A) fem adv.: necesfer, necesit, neden- under; 1) „egent.“; infra nihil est, nisi mortale, Cic.; earum litterarum exemplum infra scripsi, id. Fam. 6, 8; supra, infra, dextra, etc., id. Acad. 2, 40; — egf. m. figd. quam; (in vite) paulo infra, quam insium est. Varr.; cf. Ovid. Met. 2, 277; — egf. absol. em Under- verrenen; Non seges est infra, etc., Tibull. 1, 10, 35; — compar., inferius: længere nede, lavere, currere, Ovid. Met. 2, 208; egf. m. figd. quam, id. ibd. 12, 470; men Senec. Ep. 79, („alleg.“): virtutem non flamma, non ruina inferius adducet; men Ovid. Trist. 2, 263: persequar inferius (længere nede); — B) „overf.“: nedenfer (i Værd el. Infecse); — infra esse, (være af ringere Betsaenbed), Plin. 19, 1, estere; liberos ejus, ut multum infra, despectare, Tac. Ann. 2, 43; inferius majestate sua rati, (under deres høie Bærdighed), id. ibd. 3, 3; — II) fem praepos. e. acc.: nedenfer, under; A) „egent.“; eptel. em Stedet; ad mare infra oppidum etc., Cic. Verr. 4, 23; infra enim

locum, Caes.; cf. Tac. Agric. 12; — egf. em en Sterrelse; egf. em et Sal; — magnitudine infra elephantos etc., Caes. B. G. 6, 28; non infra novena (ova) etc., Plin. 18, 62; — endl. em Eten: Homerus non infra superiorem Lycurgum fuit, Cic. Brut. 10; — B) „fig.“: under el. nedensfor i Bard el. Anseelse; — quem ego esse infra infimos omnes puto homines, Ter. Eun. 2, 3, 36; res humanas ... infra se positas arbitrari, etc., Cic. Tusc. 3, 7; cf. id. Fin. 3, 7; — infra servos cliens, Vell. 2, 83; cf. Plin. Ep. 6, 2: infra Pallantis laudes (jacere); — men „pect.“: non infra speciem (Hylae: ifte munde siem, end S.), Prop. 1, 10, 5; — infra grammatici officium, Quintil.

infractio, onis, f., [infringo]: Sønderbrydning; df. „fig.“: cadere in infractionem quandam animi, (seriale dertil), Cic. Tusc. 3, 7. — I. infractus, [2.in-], 3: ifte sønderbrudt; df. „fig.“: afbrækket, hactae apes infractus animos repererunt, Symmach. — 2. infractus, 3: partic. v. adj. af infringo. — infractus, 3, infraeno, etc.: f. und. infreno. — infragilis, [2.in-], 3: ifte til at sønderbryde, adamas, Plin.; — II) si vox infragilis ... mihi, Ovid. Trist. 1, 5, 53: men summum bonum est infragilis animi rigor, Senec. Vit. beat. 9.

infremo, [1.in-], ui, 3, v. n.: at farne el. bruse el. brumme derved; (pectus Ord): Infrenatque ferox (aper), Virg. Aen. 10, 711; — men „everf.“: nec bellum ... Aerius infrenavit, (rasere ifte stærkere), Sil. 3, 230.

infrenatio, onis, f., [infreno]: Tømmelse, Betvægelse; ∞ libidinis, Tertull. — 1. infrenatus, [2.in-], 3: sem ifte bruger Bidsel; equites frenatos et infrenatos, (sem ride med og uden Bidsel), Liv. 21, 41. — 2. infrenatus, 3: partic. af infreno. — infrendeo, [1.in-], ere, v. infrendo, ere, v. n.: df. dentibus infrendens, skærende Tandet, Virg. Aen. 3, 661; men ∞ alieni, (i Farne at gaac løs derpaa), Stat.; — not.: German infrendo har Tertull. — infrendis, e, [2.in-], frendo: sem ifte kan skære Tandet; df. „everf.“: sem eundem ifte har Tandet, Lactant. — infrenis, e, v. infrenus, 3, [2.in-], frenum: uden Tømme, uden Bidsel, equus, Virg. Aen. 10, 750; men Numidae infreni, (sem ride uden Bidsel), id. ibd. 3, 41; — II) „fig.“: utammet, ustandfætt: infreno volitare cursu, (i ustandfætt Gætt), Colum. poet. 10, 215; — men lingua tam prodiga infrenisque, Gell. 1, 15.

infreno, [1.in-], avi, atum, 1, v. a.: lægger Tømme el. Bidsel derpaa; ∞ equos, Liv. 37, 20; non stratos, non infrenatos ... equos, id. ibd.; — egf. forbyr med Bidsel; infrenatque manipuli, (d. e. Hytterhøbe), Sil. 4, 316; men Infrenant alii currus, (spænde for Vognene), Virg. Aen. 12, 287; — II) „everf.“: hemmer el. standser; ∞ navigia ancoris, (lægge dem for Anker), Plin.; ∞ impetus, id. 32, in.; — not.: infrenatus, 3, f. non frenatus: f. 1. infrenatus. — infrenus, 3: f. und. infrenis.

infringens, [2.in-], tis, adj.; eptel.: sem ifte stær efter sig, sem ifte er i Mængde; df. I) „egent.“: ∞ hostes ad portam etc., Liv. 31, 15; — ligel. in compar., hac copia eo infrequentiores, quod etc., (des mindre fuldradige, forti osv.), Caes. B. G. 3, 2; superl., f. nedensf.; — bef. mærkes: senatus infrequens, (naar Forsamlingens ringe Antal ifte tillader at fatte en Beslutning), Cic. Qu. Fr. 2, 12; — B) „bef.“: egf. sem gier meget fælden; — vid. Hor. Od. 1, 31, 11; men miles infrequens, (efterladt i Tienfien), vid. Cic. ap. Gell. 16, 4; men comist: pro infrequenti militia, (alleg.) em den snæppe Giver), Plaut. Truc. 2, 1, 19; men Cic. Qu. Fr. 3, 9: et sum equidem et Romae et in praediis valde infrequens, (bester meget saa Slaver); — II) „everf.“: hvis Brug ifte ofte finder Sted, ifte meget brugt el. bekiendt; tildels egf. e. abl. el. gen.: sem

ifte har meget deraf; navn. om Steder: lidet besøgt, lidet beboet, ifte fæstet, ensem, osv.; — altera pars urbis infrequens aedificiis, Liv. 37, 22; qua infrequentissima urbis sunt, id. 31, 23; — signa infrequentia armatis, Liv. 10, 29; egf. absol.: signa infrequentia, id. 7, 8, (hverved alene lidet Mandskab indfinder sig); — ∞ vocabulum, Gell., interdictum, Dig.; men ∞ causa, (sem ifte har mange Tilberere), Cic. d. Or. 2, 79; — c. gen. egf.: usynlig deri; — infrequens rei militaris, Auct. ad Her. 4, 27; ligel. ∞ vocum Latinarum, Gell. 13, 24.

infringentatus, [2.in-], 3: lidet brugt, lidet brugelig, metrum, Sidor. — Infrequentia, ae, f., [infringens]: lidet el. ringe Antal; ∞ summa (senatus), vid. Cic. Qu. Fr. 3, 2; f. egf. und. infrequens; cf. Liv. 2, 23; ∞ (exercitus: dens Ufuldstalighed), Tac. Ann. 15, 10; — II) „everf.“: infrequentia locorum subvenire, (affhæfte deres Mangel paa Indvånere), id. ibd. 14, 27.

infrico, [1.in-], cui, etum e. catum, 1, v. a.: gnider el. river deri el. derpaa; m. v. ud. dat.; foligo ulcere infricata, Colum.; sal infricatus, Plin.; men ∞ dentes, (gnide dem), id.; — I) infrictio, onis, f.: Gnidning el. Gættetring, Cels., inc. — infrictus, 3: partic. af infrico. — in-frigescio, [1.in-], frigi, 3, v. n. inch.: at blive fæld el. afkølet, Cels. — infrigidatio, onis, f.: Afkøling; ∞ sudoris, Veget.; af — in-frigido, [1.in-], are, v. a.: gier fæld el. fælg, Coel. Aur.

infringo, fregi, fractum, 3, v. a., [1.in-, frango]: sønderbryder, afbryder, afbrækker; — ∞ violas ... liliaque, Ovid. Met. 10, 130; infracta ossa extrahere, Plin.; cf. Virg. Aen. 10, 431: infractaque tela etc.; men infractus remus, Cic. Acad. 2, 25, (der i Båndet synes at være brækket); — men „pect.“: ∞ vestes, (sønderrive), Ovid. Met. 9, 208; — b) egf. brækker el. slaar derpaa el. derimed; e. dat., el. m. in, el. absol.; — infregitque viro (cratera), Ovid. Met. 5, 82; ∞ aulam (ollam) cineris in caput alienus, Plaut. fragm. ap. Non.; genibus ... infringitur unda, (bræktes derimed), Val. Fl.; ∞ alicui colaphum, (slaae paa Øret), Ter. Andr. 2, 1, 46; ∞ digitos citharae, (spille derpaa), Stat.; men absol.: ∞ manus, Petron., articulos, Quintil., (hukse dermed); limina ... quibus ... infregi latus, (nemf. ved at ligge derpaa), Hor. Epod. 11, 22; — II) „fig.“: A) „everf.“: afbrækker el. afbryder, svækker el. standser, navn. i Krigspreg, egf. i Statspreg; — hoc proelium Samnitum res ita infregit, ut etc., Liv. 8, 39; cf. Virg. Aen. 12, in.; ∞ conatus adversariorum, Caes., animos hostium, Liv.; — ∞ jus consulis, Tac. Ann. 4, 19; ∞ tribunatum alicujus, Cic. d. Or. 1, 7; ∞ testamentum, (giøre det ugyldigt), Dig.; — ∞ difficultatem, Colum., improbitatem hominum, Cic., ferociam, Tac.; — B) „ment.“: I) „alm.“ em Mædet og Characteren, edl.: at svække el. nedslaae; — quod te tantopere infringat, Cic. Att. 7, 2; ∞ animos hostium, Liv.; ∞ spem, Cic., florem dignitatis, id.; — b) bevæger, formidter; — ∞ deos precatu, Stat.; — 2) „bef.“ om Stilen, em Gøre draget og Stemmen, osv.: at afbryde el. svække, at forvirre el. afbrække; — si etc., infringitur ille quasi verborum ambitus, Cic. d. Or. 3, 48; cf. id. Orat. 69: infringendis numeris; men infringi linguam (metu), Lucr.; — III) partic. infractus, 3, egf. ofte som adj.; A) „egent.“: brudt el. brækket; longis auribus infractisque (mares caprearum), Plin. 8, 56; — B) „fig.“: I) „alm.“: svækker el. svag el. mat; — infractus animos gerere, Liv. 7, 31; torpent infractae ad proelium vires, Virg. Ann. 9, 499; cf. id. ibd. 12, in.; veritas pluribus modis infracta, Tac. Hist. 1, 1; infracta potentia matris, id. Ann. 13, 12; men infracta tributa, (ferringede), id. ibd. 4, 57; — 2) „bef.“ om

Zalen: afbrudt; — *infracta et amputata loqui*, Cic. Orat. 51; liget. *infracta loquela* (nutricis: felende cl. lallende Uetale), Lucr. 5, 231; — liget. em Stemmten: ∞ vox (delicati), Gell. 3, 5; — not.: *infractus*, 3, adj.: uboiet, vid. s. l.

in.frio, avi, atum, 1, v. a.: *smaariver derpaa* cl. deri; m. in, cl. e. dat., cl. absol.; ∞ *farinam* in aquam, Cato; *rutam cum bitumine infriatam* potioni, Plin. 20, 51; *aeris aerugine infriata*, Colum. — *in.frons*, dis, adj., [2.in-], frons, dis]: *uden froy*; *Hic agri infrondes* (i. e. sine arboribus), Ovid. Pont. 4, 10, 31.

**infructuöse*, adv.: *uden frugt*, *uden Rytte*, Hieronym.; — compar., Sidon.; v. — *infructuositas*, atis, f.: *Ufrugtbarede*, Tertull.; af — *infructuosus*, [2.in-], 3: *uden frugt*, *ufrugtbare*: ∞ *vites*, Colum.; — II) „fig.“: *uden Rytte*, *forgeves*; ∞ *preces*, (spilde Bønner), Plin. Ep. 5, 23; ∞ *militia*, (uden Jørdet), Tac. Hist. 1, 51. — *infrunitus*, 3, [2.in-], fruniscor, fmuor]: *ikke til at bruge* cl. nyde; cf. *smagløs*, *ensfoldig*, edl.; (*jactare opes*), *infruniti animi* est, Senec. Vit. beat. 13; ∞ *mulier*, id.; ∞ *copia dicendi*, Macrobr.

1. *in.fucatus*, [2.in-], 3: *ufsminket*, Arnob. — 2. *in.fucatus*, [1.in-], 3: *opsminket* cl. stærkt *sminket*; cf. „fig.“: ∞ *vitia* (orationis), Cic. d. Or. 3, 25. — *infundibulum*, i, n.: f. und. *infundibulum*.

in.fula, ac, f.; I) „atm.“: *Baand* cl. *Bind*; — *in infulis* tantum rem depingere, Cic. d. Or. 3, 21; — II) „bef.“: *etflags uden Fovedberaetning til helligt Brug*, navn. for Præster og for Bonfaldende; ogf. omvendes dermed ikke alene Offerdyr, men ogf. andre Gienstande; f. *nedenf*. Liv. l. e.; *ferrejen befaftes den med en vitta*; f. *nedenf*. Virg. Ge. l. e.; — *sacerdotes Cereis cum infulis et verbenis praesto mihi fuere*, Cic. Verr. 4, 50; cf. Virg. Aen. 10, 538; *men velata infulis ... navis*, Liv. 39, 36; liget. *inermes cum infulis*, etc., Caes. B. C. 2, 20; cf. Tac. Hist. 1, 66: *velamenta et infulas praeferebant* etc.; — *Lanea dum nivea circumdatur infula vitta*, (for neml. at paabestede Offerdyret), Virg. Ge. 3, 487; cf. Lucr. 2, 87; — b) *infularum loco habere* (helde i ster Væ), Senec. ad Helv. 13; *men infularum loco esse*, (at heldest deri), id. Ep. 14; — II) „overf.“: *Præstelse* cl. *Smykke*; *his insignibus atque infulis imperii venditis*, Cic. Agr. 1, 2, (hvor Zalen er em de offentlige Jørders cl. Grund-eiendomme); liget. *infulae honorum*, (Embedsinfigier), Cod. Just.; — b) ogf. *etflags Ornament paa Vogninger*; vid. Lucan. 2, 354; f. ogf. *ab in.*; cf. — *infultatus*, 3: *der bæres en Jynfula* (ligefem et Offerdyr), Suet. Calig. 27.

in.fulcio, [1.in-], si, tum, 4, v. a.: *flæpper* cl. *fylder* deri; ∞ *alicui cibum*, Suet. Tib. 53; — II) „fig.“: *indbringer* cl. *indbrænger* deri, navn. *Ord* i Zalen, Senec. Ep. 114; — *men id. ibd. 24: quid huic epistolae infulerim*. — *infumatus*, 3, [1.in-]: *stærkt roget*, *gjemmerøget*; ∞ *cerebrum asini*, Plin.

infundibulum, i, n.: *Kar* til at gyde cl. helde i; navn. en Tragt, Cato, Colum.; — II) „bef.“: *traagformet Kar*, *hvorfra Kernet løber ned* for at mæles, Vitruv. 10, 10; af — *in.fundo*, [1.in-], fudi, fusum, 3, v. a.: *gyder* cl. *helser* cl. *læder* flyde deri; *flaer* e. dat., ogf. m. in, ogf. absol.; *men m. per* cl. e. abl., (derad cl. *derigiennem*); I) „egenl.“: — ∞ *vinum faucibus*, Colum., *aleni aurum in os*, Plin. 33, 14; ogf. ∞ *aliquid per nares*, Colum., *in narius*, id.; *men* ∞ *aliquid elystere*, Plin.; ∞ *sibi nardum*, (begyde sig dermed), Auct. B. Hisp. 33; — ∞ *alicui venenum* (siffente cl. blænde), Cic. Phil. 11, 6; cf. Hor. Epod. 5, 77; — *infusus in multos sinus* (occeanus), Plin.; *maria infusa terrae*, id.; cf. id. 3, 1; — ogf. *beggyder*, *olivas aceto*, Colum.; *fena pluviis in-*

fusa, (hverpaa det bar regnet), Pallad.; — B) „bef.“: a) *gyder* cl. *falter* cl. *ryder* derpaa cl. *derever* cl. *derfer*; — *Hic ego ... nimbum ... Desuper infundam*, Virg. Aen. 4, 121; *cera infusa tabellis*, Ovid. A. A. 1, 437; — ∞ *hordeum jumentis*, (falte derfer), Juvenal. 8, 151; *men infuso pulvere foedans* (canitiem), Catull. 64, 224; — b) *gyder*, v. e. *læder* fremme derind cl. *derimed*; — *populus circo infusus*, (sem er jremmet derind), Virg. Aen. 5, 552; *vine agmina infusa* (in Graeciam), Curt. 5, 6; ∞ *vim sagittarum navibus*, id.; — II) „fig.“: A) „overf.“ v. pass.: *infundi m. in e. acc.*: at trænge sig ind deri, at blænde sig dermed; — *quom homines humiliores in alienum ejusdem nominis genus infunderentur*, Cic. Brut. 16; *tunc, quum in urbem nostram infusa esset peregrinitas*, id. Fam. 9, 15; — B) „ment.“: *meggyder* cl. *indbringer* deri; ∞ *orationem in aures*, Cic. d. Or. 2, 87; cf. *bibringer* cl. *meddele*, *monitus pueris*, Pers. 1, 79; *men* Cic. l. e. 71: *quod semel esset infusum*, (hvad der engang var lært cl. fattet); *men* ∞ *vitia in civitatem*, id. Leg. 3, 11; *men* Senec. Hippol. 151: *rebus infundere lumen*, (belyse); — II) *partic. infusus*, 3, ogf. sem adj., A) „egenl.“: *ydet* cl. *anbragt* deri cl. *derpaa* cl. *derever*; — *infuso lympharum rore superne*, Lucr. 1, 479; *succus infusus auribus*, (ogf. in aurem), ogf. *per nares*, Plin.; *men infusus vino*, (beruset deraf), Macrobr.; — B) „overf.“ em *ikke flydende* Sager; — *nudos humeris infusa capillos*, Ovid. Met. 7, 183; *Jam sole infuso*, Virg. Aen. 9, 464; *collo infusa amantis*, Ovid.; *men infusa per artus Mens*, Virg. Aen. 6, 726; — *cera in gypsi formam infusa*, Plin.; *men imago senis cadaveri infusa*, Quintil. 6, 1, 40.

infurnibulum, i, n., [1.in-], furnus]: *liden Skersten*; cf. *liden Sten* (til Jæddampning), Plin. 21, 85, inc. — *in.fusco*, [1.in-], avi, atum, 1, v. a.: at *ferdunkle*, (navnl. em *lyset* og em *farven*); — ∞ *aquam effuso atramento*, (em Blaffusen), Plin.; ∞ *colorem rubrum nigro*, Gell.; cf. Virg. Ge. 3, 389 e. 493; *men vinacea jam infusata*, Colum.; — b) *vox ... negligentia*, non natura infusata, (aren, uretlig), Senec. Contr.; cf. Plin. 10, 43; — II) „fig.“: *ferdarrer*, *ferdærrer*: *quo sapor vini infuscatur*, Colum.; *men* Plaut. Mil. gl. 2, 6, 46: *metuo, ne quid infuscaverit*, (i. e. turbaverit); — *nec eos barbaries aliqua ... infuscaverat*, (den havde ikke fordærreret deres Sprog), Cic. Brut. 71; *vicinitas non infusata malevolentia*, Cic. Planc. 9. — *infuseus*, [1.in-], 3: *noget mørk* cl. *dunkel*; *apes infusci coloris*, Colum.

**infusio*, onis, f.: *Judgydning* cl. *Jætspreimning*, in oleo, (med Olie), Plin.; — ∞ *coelestis*: *Stegn*, Pallad.; v. — *infusus*, oris, m.: *sem gyder* deri, *sem indgyder*; ∞ *fidei*, Prudent.; — [*infundoj*]. — 1. *infusus*, 3: *partic. af infundo*. — 2. *infusus*, us, m., [*infundoj*] = *infusio*.

Ingaevoens, um, m.: *undergermanisk Jøtteflamme*; vid. Tac. Germ. 2. — *Ingauni*, orum, m.: *Joff* i *Figurien*, Liv. 28, 46. — *ingemino*, [1.in-], avi, atum, 1, v. a. e. n.; (poetisk *Ord*); I) act.: *ferdæbler*, *gyder* *dekket*, *gientager*; — *ter gutture voces Aut quater ingeminant* (corvi), Virg. Ge. 1, 410; cf. id. ibd. 3, 45; *men* *Nunc dextra ingeminans ictus nunc ille sinistra*, id. Aen. 5, 457; *men* id. ibd. 131: *vulnera ... Multa cavo lateri ingeminant*, (f. ad latus); — *nobilitas ingeminata*, Ovid. Pont. 4, 16, 14; — ogf. *figer* *igien*, *gientager*; *ingeminat*: *me misererum*, id. Met. 1, 613; cf. Virg. Aen. 2, 770; — II) *neutr.*: at *fordæble* *fig.*, at *fordæbles*, at *fordærkes*, edl.; — *ingeminant austri*, Virg. Ge. 1, 333; *ingeminant cunae*, id. Aen. 4, 531; *men* id. ibd. 1, 751: *ingeminant plausu Tyrii*, (f. *ingeminant plausum*).

ingemisco, [1.in-], ere, v. n. e. a.; I) *neutr.*:

suffer meget deverei el. deverei; c. dat., cf. m. ad el. in, egf. absol.; — quem vidit nemo ulli ingemiscemulo malo, Cic. Tusc. 2, 9, (e poetis); cf. Plin. Pan. 53; ad omniem ejus mentionem ingemiscens, Suet. Aug. 65; men in quo tu quoque ingemiscis, (hævered el. hæræver), Cic. Att. 7, 23; pauci Spartani non ingemiscunt etc., id. Tusc. 5, 27; — b) „æverf.“ egf. em Tunga; tantum ignis ingemiscit, (hættir el. brager), Senec. Herc. Oct. 1782; — II) act. el. c. acc.; egf. m. acc. c. inf.; — ingemiscens suos casus, Appul.; quid ingemiscis, Dolabellam esse hostem judicatum? Cic. Phil. 13, 10; — ingemiscenda clades, Ammian.

ingemo, [1.in-], iii. 3, v. n. e. a.; I) neutr., ligefem frgd.; suffer meget deverei; m. in, efiere c. dat., „æverf.“ egf. absol.; — una illa in re ... civitas ingemuit, Cic. Phil. 2, 26; ingemuerunt conditioni suae, Liv. 36, 28; — a) a)is, (giere fig det tungt med deres Dyrkning), Tac. Germ. 46; cf. Hor. Epod. 5, 30, egf. Virg. Ge. 1, 45; — b) „æverf.“ egf. em Tunga; Ingemuit linien (fnagete), Ovid. Met. 4, 419; cf. id. ibd. 11, 407; — II) act. el. c. acc.; at fuffe deverei, at bejamre, interitum alienius, Virg. Ecl. 5, 27, patres caesos, Senec. Herc. Oct. 1785; egf. m. acc. c. inf., vid. Martial. 9, 60.

ingenerasco, ere, v. n. incl.; at blife indplantet deri; vid. Lucr. 3, 745; af — ingenero, [1.in-], avi, atum, 1, v. a.; at ævle el. indplante deri, at lade medfødes, ætl.; c. dat. el. absol.; — non ingenerantur hominibus mores etc., Cic. Agr. 2, 35; cf. id. Sest. 9; — natura ingenerat ... amorem in eos, qui etc., id. Off. 1, 1; — B) egf.; at frembringe el. ftabe; animum esse ingeneratum a deo, id. Leg. 1, 8; societas, quam ingeneravit natura, Liv. 3, 27; — II) „æverf.“; ∞ tellurem, (beplante den), Colum. 10, 196.

ingeniatus, 3, [ingenium]; af en vis naturlig Befæftende; — qui lepide ingeniatus esset, (med gode Anlæg, af god Character), Plaut. Mil. gl. 3, 1, 136; ingeniatus at astutiam, Appul.; Ingeniculatus, i, m.; f. und. fgd. — ingeniculo, avi, atum, 1, v. a. (e. n.); lader bette Rude; — Herculem se ingeniculasse, (at han faldt paa Rude), Hygin.; — II) df. subst., Ingeniculatus, i, m., Vitruv. 9, 6, ligefem Ingeniculus: Stiernebilletet Engonasi; — not.: filit. egf. inzeniculare, (se. se), at fnaele, Lamprid. — Ingeniculus el. Ingeniculus, 3, [1.in-, geniculum]; fnaelende; men atene i Jorbindelsen: Ingenicula imago, Manil. 5, 646; þvf. filit. absol.: Ingeniculus, i, m., (se. Hercules), Firm.; Stiernebilletet Engonasi; f. egf. und. frgd.

ingeniosum, i, n., demin. af ingenium, Hieronym.; egf. in pl., Arnob. — ingeniose, adv.: vittigen, opfindfemt, aandfuldt; — tractantur ista ingeniose, Cic. Acad. 2, 27; — compar., Plin. 15, 12; superl., homo ingentiosissime nequam, Vell. 2, 48; af — ingeniosus, 3, [ingenium]; I) „ægent.“; fem af Naturen er ferrindligen flirket til sin Beslemmelte; df. „æent.“ om Jorden: ad segetes ingeniosus ager, Ovid. Fast. 1, 681; terra ingeniosa colenti, id. Her. 6, 117, (d. e. frugibar); men vox ingeniosa soms mutandis, (rig eg beielig Stemme), id. Am. 2, 6, 18; — II) fæde. „fig.“; A) em Menneker; a) „alm.“; med ferrindlige Naturgaver, meget begavet el. talentfuld; vid. Cic. Fin. 5, 13; — quo quis est solertior et ingeniosior, hoc etc., Cic. R. Com. 11; homo ingeniosissimus, id. Mur. 36; — b) „æf.“; vittig el. opfindfem, m. ad e. in; — furtum ingeniosus ad omne, Ovid. Met. 11, 313; Inque meas poenas ingeniosus eram, id. Trist. 2, 342; men Martial. 1, praef.: in alieno libro ingeniosus; — B) em Begreber; a) hævtil der fædres Talent; Crede mihi: res est ingeniosa, dare, (der fædres Jorstand dertil), Ovid. Am. 1, 8, 62; ingeniosior ad evocitandum simulatio veritate etc.,

Plin. Pan. 55; — b) vittigen udtækt el. udfunden; ∞ argumentum, (em Vænnet i et Maleri), Plin. — 1.ingenitus, [2.in-], 3: fem ifte er født, Arnob. — 2.ingenitus, [1.in-], 3: partie. af ingigno.

ingenium, i, n., [1.in-, gigno, geno]; I) „ægent.“ e. æptl., ligefem natura: naturlig eg ligefem medfødt Befæftende el. Tilstand; faat. efiere om Jorðs-mennek; vid. Virg. Ge. 2, 117: Nunc locus arvorum ingeniis; cf. Tac. Hist. 2, 4: campi snopte ingenio humentes; liget. in pl.: ingenia soli, Plin.; men absol.: arhusta ingenio nata sunt, non obsita, Naev. ap. Non.; — men egf. em andre Gienstande; ingenium velox igni, Auct. Act.; crines ingenio suo flexi, Petron.; — II) æftet „fig.“; A) „alm.“; Menneket's medfødt Anlæg el. Temperament; — U ingenium est omnium hominum ab labore proclive ab libidine, Ter. Andr. 1, 1, 50; — df. egf. Characteren el. Tænke-maaden; — feci ego ingenium meum, Plaut.; ingenio suo vivere, Liv. 3, 36; redire ad ingenium, Ter. Ad. 1, 1, 45; ∞ lene in liberos, id., pinum et pudicum, id., durum et inexorabile, id.; men inverecundum animi ingenium, Cic. Inv. 1, 15; — B) „æf.“ egf.; I) den medfødt Gæne el. Dygtighed, Naturgaver, naturlig Jorstand, Gæni, egf. Talent, Hævede, æft.; — vid. Cic. Fin. 5, 13; ∞ acutum aut retusum, id. Div. 1, 36; excellentis cujusdam ingenii et singularis (responsus), id. d. Or. 2, 74; ∞ eximium, id., illustre, id., tardum, id., tenue, Quintil.; ingenii acies, Cic., acumen, id., vena, Hor., vigor, Ovid.; — cum ingenio in studio aliquo versari, (i. e. ingeniose), Cic. Fam. 13, 10; — 2) Skarpfindighed el. Opfindfemhed, Vid el. Vittighed, Gæni; — multum habet ingenii ad fingendum, (meget Opfindfemhed), Cic. Font. 14; celeres ingenii motus, id. d. Or. 1, 25; ingenio abundare, id. Fam. 4, 8; cf. id. R. Am. 22: nec ingenio accusatoris judicator res, (eftir haand opvigtede fremfittling); men ingenium cui sit, Hor. Sat. 1, 4, 43, (Mand af Mand); — 3) fertil fan endum mærkes; a) „æton.“; ingenium, Gæni el. Talent, d. e. Menneke af Mand eg Værdem, navn. en Jorftatter; — certis ingeniis immorari et immutari, (i. e. certis atoribus legendis), Senec. Ep. 2; cf. id. Polyb. 27: intentatum Romanis ingeniis opus etc.; men Suet. Aug. 89: ingenia seculi sui omnibus modis fovit; cf. id. Vesp. 18; — b) (sem causa pro effectu): Dyndelste, Paafund, Jøde-fald, ætl.; — exquisita ingenia coarctum, Plin. Pan. 49; men Tac. Hist. 3, 28: Hormine id ingenium etc., (em dette Maad fom fra H.); cf. id. Ann. 14, 3: obtulit ingenium Anicetus etc.

ingeno, [1.in-], (ui, itum), 3, v. a., atene forcl. f. ingigno, Lucr. 3, 745, hær inque genuntur (ved Tænkis f. ingenuntorque: fremævles deri); — not.: perf. ingenni, c. sup. ingentium, f. und. ingigno.

ingens, tis, adj., [eftir Freund. af 2.in- e. gens el. genus, ligefem udfænter fit Slags], d. e. overer-denlig; fier el. meget stor, overerdenlig, uhyre; I) em Tug og em Tilstand el. Befæftender, egf. em Hæntinger og Begivenheder; — aquae ingentes eo anno fuere, Liv. 35, 9; ∞ acervus, Hor.; ingens immensusque campus, Cic., numerus, id., clamor, Liv. 2, 23; ∞ pecunia, Cic.; men ∞ argentum, (f. magni argenti pondus), Virg. Aen. 3, 466; — flarkere end magnus; þvf. magnas vero gratias ...? Gn. ingentes, Ter. Eun. 3, 1, in.; hævtil f. Cic. Lael. 26; — ∞ bellum, Ovid., flagitium, Ter. Ad. 4, 7, 3; men ∞ exitus, Virg. Aen. 5, 523, (mærkelig el. paafaldende); ∞ facta, Flor.; — men absol.: ingentia polliceri, Liv. 1, 47; — compar. ingentior, f. nedentf.; superl., ∞ rotæ, Veget.; — II) em Perfener eg em Egen-ftaber; A) fier, flark, mægtig; c. abl. el. c. gen., „æct.“ egf. c. inf.; — ingens viribus, (med flore Vegem-ftærker), Liv. 8, 8; vir ingens rerum, (fom har

ufert flere Betræfter), Tac. Hist. 4, 66; vir ingens animi, (med flere Mær), id.; men vir ingentis spiritus, Liv. 21, 1; — ingens ferre mala, (fæst d. fandt; hæftig i Værelser), Sil. 10, 216; — 2) her el. anføelig, berlig el. beremt; færv. e. abl., egf. absol.; — vir fama ingens, ingentior armis, Virg. Aen. 11, 124; cf. id. ibd. 641; plebis favore ingens, Liv. 4, 6; men id. 5, 7; ingens haberi coeptus; men Virg. Aen. 12, 225; cui genus a proavis ingens.

ingenuatus, 3: f. und. ingeniatus. — *ingenuē, adv.: fem det anføer den Friibaarne, frø el. anføendigen, vdl.; — honesta in familia institutus et educatus ingenuē, Cic. Fin. 3, 11; aperte atque ingenuē confiteri, id. Fam. 5, 2; isti autem ingenuē (se. egerunt), id. Att. 13, 27; — egf. frimædigen, dicere pro suis, Quintil. 12, 3, 3; e. — ingenuitas, atis, f.; eprf.: den Friibaarnes Stand og Stilling, fribaarnes Høfrel. el. Høfemst; — ornamenta non solum fortunæ, sed etiam ingenuitatis (detrahere pupillæ), Cic. Verr. 1, 44; ingenuitatis memor, Liv. 8, 28; assertus in ingenuitatem, Suet. Aug. 71; — II) „fig.“ „o. æt. æt. æt.“: den en Fribaarnes værdige Tanke og Hædelsmaade; cf. Oprigtighed el. Aabenhet, Uerbarhed el. Anføendighed; — ita moratus, ut prae se probitatem quandam ferat et ingenuitatem, Cic. Acad. 1, 9; praestare ingenuitatem et ruborem etc., id. d. Or. 2, 59; — [fig.].

ingenuus, 3, [ingeno, ingigno]; eprf.: ligesom indføet; cf. I) „egent.“: naturlig, fem befunder sig i en naturlig og uforædret Tilstand; — ~ iontes, Lucr. 1, 231; cf. Juvenal. 3, 29; ~ color, Propert. 1, 4, 13; men Plaut. Mil. gl. 3, 1, 38: Inest in hoc amissitata ingenua sibi indoles; — II) „fig.“; A) „alm.“: fribaarnen, d. e. fæst af frø ætæder; — patricios ... primo esse factos ... qui patrem clere possent, id est, nihil ultra, quam ingenuos, Liv. 10, 8; cf. Cic. Catil. 4, 7, egf. Hor. Sat. 1, 6, 91. e. id. Ep. 1, 19, 34, men Plaut. Mil. gl. 1, 1, 15: Ea ingenuam, an festuca facta serva libera est? — B) „bef.“: fem anføer en Fribaarnen; cf. a) eprf. el. aabenhiertig; — aperte enim vel odisse, magis ingenui est, quam etc., Cic. Lael. 18; ingenuo liberoque fastidio (aliquid respere), id. Brut. 67; cf. Hor. Sat. 2, 3, 186; — b) femmelig el. befseden, dannet el. ædel; Ingenui vultus puer ingenuique pudoris etc., Juvenal. 11, 151; timiditate quadam ingenua, Cic. d. Or. 2, 3; cf. id. Phil. 3, 11: men est animi ingenui, cui multum debeas, eidem plurimum velle debere, id. Fam. 2, 6; ~ amor, Hor. Od. 1, 27, 15; — 2) cf. æter „everi.“: forfæret el. forfælet, vdl., (neml. i Mærkær, af den høiærfære Elære); faal, Ovid. Trist. 1, 5, 72: Invalidæ vires ingenuaeque mihi; cf. Martial. 6, 11.

ingero, [lin-], gessi, gestum, 3, v. a.; I) „egent.“: bærer el. bringer derhen el. derind, femmer el. gyder deri el. derpaa; m. in, cf. e. dat., egf. absol.; — ~ aquam e puteis in salinas, Plin.; men Plaut. Pseud. 1, 2, 21: aquam ingere (se. in urnam); men id. ibd. 1, 3, 135, cernit eg „alleg.“: In petrusum ingerimus dicta dolium; — ~ ligna loco, Tibull., stercus vitibus, Colum.; men ~ anseribus furem, (fædre dem dermed), Pallad.; — ~ saxa in subcuntes, Liv. 2, 65; cf. id. 9, 35; men ~ fugientibus ... hastas in tergum, Virg. Aen. 9, 763; ~ pugnos in ventrem, (vuffe), Ter., manus capiti, Senec.; ~ alicui verbera, Curt., supplicia, Senec., vulnera, Tac., (paaføre, vdl.); men ~ alicui osculum, (paarvinge), Suet. Gramm. 23; — ~ se aliquo, (trænge sig el. trænge derhen), Justin. 11, 14; — II) „fig.“; A) „alm.“: forebringer, fremfører, diæt i aliekem, Plaut., convicia alicui, Ter., probra, Liv., multa mala, Ter. Andr. 4, 1, 16, (bruge ende Ord, fælde el. fænde); cf. Liv. 3, 68; men Suet. Aug. 54: quidam ingesserunt,

(se. Augusto: fæde ham bære), licere oportere etc.; cf. Tac. Ann. 2, 79: magnitudinem imperitoris identidem ingerens, (raabende derpaa); — II) „bef.“: paaneder el. paarvinger, alicui osculum, f. evenf., ~ recusanti amicitiam suam, Suet. Vit. Hor., men ~ alicui aliquem judicem, (fem Demmer), Cic. Verr. 3, 28, nomen a populo scapius (Tiberio) ingestum, Tac. Ann. 1, 72; men ~ se, Plin. Pan. 83, vixit paatragente; — men „pect.“: Pueroe parit? an scelus sceleri ingerit? (fammenbærer el. opbærer), Senec. Thyest. 731; — not.: Inger (f. ingere) mi calices amariores, Catull. 27.

ingestabilis, [2.in-], e: ifte til at bære; ~ onus, Plin. 7, 5. — ingestio, onis, f., [ingero]; Årebringende, vocis primæ, Capella. — ingestio, are, v. a., ligesom ingero: bærer derhen, Appul., inc. — 1. ingestus, 3: partic. af ingero. — 2. ingestus, us, m., [ingero]: Paatagelse el. Hærelse, immortalitatis, Tertull.

ingigno, genui, genium, 3, v. a.; I) „egent.“: lader bære deri el. derpaa; herbasque nocentes Rupibus ingenuit tellus, Lucan. 6, 138; — II) færv. bibringer el. indprenter fra Hærelsen, lader medfødes; e. dat., egf. absol.; — natura cupiditatem ingenuit homini veri videndi, Cic. Fin. 2, 11; cf. id. N. D. 2, 18; — cf. ingentus, 3: medføder: quicquid inflexum et ingentum est, Senec. Ep. 11; (vita) quasi tradita et ingenta, Suet. Ner. 1, ~ nobilitas, Auct. Pan. ad Pis. inglōmero, are, v. a.: sammenbærer: Auster inglomerat noctem, Stat. — inglorius, 3, [2.in-], gloria; ubereat, uten Hædelsmædighed; — qui sunt inglorii, Cic. Leg. 1, 11, (opp. honorati); ~ vita, id.; cf. Virg. Ge. 1, 91; men Tac. Agr. 9: vincere, inglorium ... arbitratur; — egf. e. abl.: parmaque inglorius alba, Virg. Aen. 9, 548, egf. e. gen.: nec inglorius militiae, Tac. Hist. 3, 59; — men „everi.“: ingloria cassis, (i. e. sine crista), Stat.

inglavis, ei, f., [lin-], gula, vid. Fest.; I) Åre el. Hæglæfse: si vacua non est inglavis puliorum gallinaceorum, Colum. 8, 5; — bes Dyr og Hæmmer egf.: Svælger; ~ atra (anguis), Virg. Ge. 3, 430; restis ad ingluviem astricta, Appul.; — II) „everi.“: Graatighet, Elugenhet: Harum videre ingluviem etc., Ter. Eun. 5, 4, 15, (af illuvium); cf. Hor. Sat. 1, 2, 8; — b) ~ fenoris, (Ålæggeren), Petron. Sat. 119.

ingrandesco, [lin-], dui, 3, v. n.; em Dyr og em Været: at blive fæ; porcum si jam ingranduit, Colum. — ingrate, adv. af ingratus, I) „alm.“: ubehageligen, uden at behage: merate virens gemma, Plin.; cf. Ovid. A. A. 2, 135; — II) „bef.“: uden Tak, utaknemmeligen; ~ abuti facilitate alicujus, Cic. Fam. 12, 1; ingrate deorum munera intelligere, Plin.; ~ ferre aliquid, Tac. Hist. 1, 52; — b) cf. „everi.“: uden Røtte, fergeves; ~ his (pomis) impendi succum, Pallad.

ingrātia, ae, f., [ingratus]; eprf.: Ubehagelighed; cf. Utat el. Uftenfemhet; ~ hominum, Tertull.; in ingratiā incidere, id.; — II) cf. ingratis (ctr. ingratis) fem adv.: uden negens Tak, imed negens Billie; a) e. gen.: ~ vobis invitis atque amborum ingratiss, Plaut. Cas. 2, 5, 7; — b) absol.: agitare, nōdigen, imed negens Billie; ~ cogi ad depugnandum, Nep. Them. 4; cf. Ter. Eun. 2, 1, 14: ligel. Cic. Quint. 14: extorquendum est invito atque ingratis; — ligel. ingratis, Lucr. 3, 1083, efcere; ligel. Cic. Verr. 4, 9: dicent, quae necesse erit, ingratis. — ingrātificus, 3, [ingratus, facio]: utaknemmelig, uftenfem, Attius. ap. Cic. Sest. 57. — ingrātis e. ingratis: f. und. ingratia.

ingrātūdo, mis, f.; I) Utaknemmelighed, Jul. Firm.; — II) Mischag el. Unaade, Cassiod.; af — ingratus, [2.in-], 3; I) „alm.“: ubehagelig; a) fer

Sandsejne; — non ingrati saporis caseus, Colum.; — h) for de indre Jernemmelser; m. e. ud. dat.; — non ingrata Gallis oratio, Caes. B. G. 7, 30; cf. Hor. Od. 3, 10, 9; ∞ labor, Virg.; ∞ joci, Ovid.; ligel. absol.: Tiberio haud ingratum accidit, m. figd. inf. (det fem ham ret til paa), Tac. Ann. 2, 5; cf. Cic. Fam. 5, 5; — II) „bef.“; A) mæfemmelig, uerktellig; vid. Senec. Benef. 3, 1: ingratus est, qui etc.; — ingratum esse in aliquem, Cic., contra aliquem, Dig., adversus merita alienjus, Vell.; — compar., nihil novi ingratus, quo in vitio nihil mali non est, Cic. Att. 8, 4; superl., Senec. l. c., Vell.; — egf. e. gen.; ingratus salutis (i. e. ob salutem acceptam), Virg. Aen. 10, 666; — b) „peet.“ egf. m. passiv. Vem.: sem bereves sin Taf el. sin Von, Stat. Theb. 1, 700; — B) „everf.“ om Ting og Vægreber: hvad der ikke lønner sig; — Ingrato vocem prostituisse foro, Ovid. Am. 1, 15, 6; non ingratus ager, Martial.; men ∞ ingluviens, Hor. Sat. 1, 2, 8; (sem ikke mindes det Mordtagne); men Ter. Heaut. 5, 1, 60: Ignosces tamen postea; et id erit tibi ingratum, (uden at det bringer dig Taf); men Martial. 5, 19: (vitium hoc est), Quod colit ingratas pauper amicitias.

ingrāvāte, adv., [2.in-, gravatus]: ubefværet, d. e. villigen, gierne, Ammian. — ingrāvatio, onis, f., [ingravo]: Tynge, Bægt, Laft, Cod. Theod. — ingrāvātesco, [1.in-], etc, v. n.: at blive tung el. tungere; vix credibili pondere ingravescit (sal), Plin.; men Plin. Ep. 2, 17, om et Eter: nec unquam aere pigro ingravescit; men Lucr. 4, 1244, m. Tmesis: inque gravescent, (f. ingravescentque: blive frugtemmelige); men Cic. d. Senect. 11: corpora defatigatione ingravescent, (blive mindre rørg); — II) „everf.“: at tiltage, at gibe om sig; at blive tungere el. befærligere, oel.; — ingravescentis aetas, (den fjuende Alder), id. d. Senect. 2: ingravescentis morbus; — ∞ intestinum malum, (den indre Jorfyrrælse tager til), id. ad Brut. 1, 10; men id. Att. 10, 4: alter (i. e. Caesar) in dies ingravescit, (bliver farligere); — ∞ falsis (rumoribus): geraade i en større Jære, Tac. Hist. 3, 51.

ingrāvīdo, [1.in-], (avi), atum, 1, v. a.; ∞ aliquam, (befværg), Augustin. — ingrāvīsi, [1.in-], e: meget tung el. baard; ∞ valetudine affectus, Dig., inc. — ingrāvō, avi, atum, 1, v. a. (e. n.): at tynge el. tryffe ned el. nedad; ∞ puppin, Stat.; — II) „fig.“: at befære el. tryffe, oel.; — ingravatus morbo, (befværet el. lidende deraf), Spartian.; men ingravata aures, Plin. 28, 48, (med tung Jorrelse); — egf. at forværrer; Ingravat haec saevus Drances, Virg. Aen. 11, 220; cf. Ovid. Trist. 3, 4, 60; — egf. absol. el. ud. acc.: at falde befærlig el. tryffende; — si non saevitia hiemis ingravat, Plin. 19, 54; annis ingravantibus, Phaedr. 5, 10.

ingrēdiōr, gressus sum, 3, v. dep. (n. o. a.). [1.in-, gradior]: gaaer, gaaer ind; I) „egenl.“; — ∞ illam domum, Cic. Phil. 2, 27, pontem Mulvium, id. Catil. 3, 2: quam (viam) ingrediendum nobis sit, id. d. Senect. 2, (al. qua, sc. via); — ∞ intra finem ejus loci etc., id. Caecin. 8; cf. Caes. B. G. 5, 9; — B) „bef.“: gaaer el. frider frem, gaaer; — ∞ tardius, Cic. Tusc. 1, 31; men id. Att. 2, 23: si stas, ingredere; si ingrederis, curte; — ∞ gregatim, (i Hebe el. Gjorder: om Elefanterne), Plin.; ∞ in arvis, Virg. Ge. 3, 75; men ∞ solo, (f. in solo), id. Aen. 1, 177; men id. ibd. 5, 545: proximus ingreditur donis, (i. e. cum donis: erholder den næste Velønning); quacumque ingreditur, Ovid. Fast. 1, 481; ∞ per funes, Quintil.; — II) „fig.“: A) at indtræde deri; at indtræde sig deri, at besætte sig dermed, oel.; — in vitam paullo serius, tamquam in viam, ingressus, Cic. Brut. 96; cf. id. Off. 1, 32, v. id. Arch. 1; — ∞ in reliquam orationem, id. Phil. 7, 3; ∞ disputationem, id. d. Or.

1, 28; ∞ in remp., (begynde at tiene Staten), Auct. B. Afr. 22; ∞ in causam, (tage Parti), Cic. Fam. 6, 1; men id. Plane. 3, „alleg.“: qua nolui janna, ingressus sum in causam; cf. id. Catil. 2, 6; ∞ ad discedendum, id.; — ∞ annum decimum nonum, Quintil.; ∞ consulatum, id.; — B) begynder derpaa, begynder; a) e. infin., egf. absol.; — quum ingressus essem dicere, Cic. Att. 15, 11; cf. id. Acad. 1, 1; men sic contra est ingressa Venus, (begynde derimod faaledes), Virg. Aen. 4, 107; cf. id. ibd. 6, 568; — b) e. acc.; tibi res antiquae laudis et artis Ingredior, id. Ge. 2, 175; ∞ longinquam profectionem, Suet. Aug. 12; qui eadem pericula ingrediuntur, Cic. Mur. 2; — C) (ester figd. nr. 1, B): at fride frem paa en vis Maade el. med en vis Hædning, oel.; — ∞ vestigiis paris, Cic., egf. ∞ vestigia patris, Liv. 37, 53, (at træde i hans Jædper); per titulos ingrediuntur tuos, (fride frem i vor Digtning), Ovid. Fast. 2, 16; men om Jæredraget: sublimia debent ingredi, (fride frem med en vis Færlighed), etc., vid. Quintil. 9, 4, 139; — not.: inque gredi, (per tmesin, f. ingredique), Lucr. 4, 888; — ingredier, (f. ingredi), Phaedr. 5, 7.

ingressio, onis, f., [ingredior]: Gaaen el. at gaae derind, Indgang el. Afgang; — ab ingressione fori ... propulari, Cic. Phil. 5, 1; — II) „fig.“: A) Indgang el. Indledning (til en Afhandling); hanc primam ingressione meam e media philosophia repetitam, etc., id. Orat. 3; — B) moderata ingressio (orationis): Jæredragets pæfende Fremfriden, id. ibd. 50.

1. ingressus, 3: partic. af ingredior. — 2. ingressus, us, m., [ingredior]: Gaaen el. Gang, Fremfriden el. Indtrængen; I) „egenl.“: ingressus hostiles, (deres Indfald), Tac. Ann. 15, 3; — b) egf. „everf.“: en Indgang, tribus ingressibus adire, Prudent.; — B) Maaden at gaae paa; ingressus, cursus, etc., Cic. N. D. 1, 31; men prohiberi ingressu, Caes. B. C. 3, 85, (hindres fra at træde frem); — egf. Træden el. at træde derpaa; saal. Liv. 21, 31: instabilem ingressum etc.; men Plin. 2, 96: quaedam terrae ad ingressum tremunt; — II) „fig.“: Begyndelse, Indledning; in ingressu operis, Quintil. 8, proem.; in ingressu causae et fine affectus maxime dominantur, id.; men Virg. Ge. 1, 316: Unde nova ingressus hominum experientia cepit?

ingruo, ui, 3, v. n., [1.in-, ruo, cf. beff. m. zoōw, i. e. pulso]: at bryde el. styrte ind derpaa el. derimod, e. dat. el. absol., „everf.“ egf. m. in); I) „egenl.“: — Ingruit Aeneas Italiae, Virg. Aen. 12, 628; simul ingruunt, saxa jaciunt, Tac. Ann. 1, 27; ingruentes accusatores, id.; men ingruens fera, Plin.; — II) „fig.“ om Ting og om Vægreber; A) „alm.“: ingruunt morbi in reniges, Liv.; cf. id. 28, 44; ligel. si bellum ingruerit, Virg. Aen. 8, 535; men ingruens periculum, Liv.; cf. id. 5, 37: fortuna ubi vim suam ingruentem infringi non vult; — B) „bef.“ om Tiden: stærkt at nærme sig; ingruente aestate, Colum.; men „peet.“: ingruit umbra vitibus, (udbreder sig derover), Virg. Ge. 2, 110.

inguen, unis, n., [beff. m. inquina]; I) „egenl.“: den Del af Underlivet, sem fra Høften ligger imod Kionsdelene, Kyften; in gen. o. pl., Cels., Plin.; — laevum perforat inguen (hasta), Virg. Aen. 10, 589; cf. id. ibd. 786; men id. Ecl. 6, 75: succinit umbra inguina (acc. graec.) monstris (Scyllam) etc.; cf. Ovid. Met. 11, 60 e. 67; — B) df. „meten.“; a) Underlivet, Suet. Dom. 17, Stat. Theb. 6, 900; — b) Kionsdelene, Ovid. Fast. 2, 316, Hor., Virg., Juvenal.; tumores inguinum, Plin.; — c) inguen, f. tumor inguinum: Hævelse i Kionsdelene, Cels.; inguinibus mederi, o. inguina disecutere, id.; — fltr. egf. om anden Hævelse; inguen ex ulcere (in genu), Fronton; — II) „everf.“ paa Træer og Bæjter: det Sted, hvor Gienem ud-

springer fra Etammen, Plin. 16, 65; df. — inguinālis, e: hørende til inguen; ∞ herba: = argemone, Plin. 26, 58; (al. inguinaria herba, m. f. Bem.).

ingurgitatio, onis, f.: Graaferi el. Gylderi, Firmic.; af — ingurgitō, avi, atum, 1, v. a. (e. n.), [1.in-, gurgēs]; opdt.: at faste el. stytte i et Svælg el. i en Afgrund; at dyppe el. at sænke deri; e. dat., el. m. in, egf. absol.; 1) „egentl.“; — humor ex nivibus ... non ingurgitans (sc. se) ... sed destillans, Plin. 17, 2. sus se ingurgitat coeno, Lactant.; men ∞ se in merum, Plaut. Cure. 1, 2, 35, (al. ∞ merum in se); — B) „bef.“: at overvælde med Våd og Træffe; — crudique postridie se rursus ingurgitant, Cic. Fin. 3, 8; men ∞ ingenium poculis, (Træffe Gæstgænder bort), Gell. 15, 2; — df. pass.: temeto ingurgitatus, Macrobi.; anus ingurgitata, Petron.; — II) „fig.“; ∞ se: at styrte el. faste sig deri el. derpaa; — ∞ se in flagitia, Cic. Pis. 18; cf. id. Phil. 2, 27: ∞ se in copias alicujus; men ∞ se in philosophiam, Gell. 5, 16. ingustābilis, e, [2.in-, gusto]: idesmægende, iffe til at nyde, bæcæe, Plin., fons, id. — ingustātus, [2.in-], 3: hvad man iffe fer har smagt el. spist, ilia rhombi, Hor. Sat. 2, 8, 20. — ingusto, [1.in-], are, v. a.: giver at smage; sanguis ingustatur Jovi, Tertull.

inhābilis, [2.in-], e: iffe til at behandle, ubædelig; 1) „egentl.“; — inhabilis prope magnitudi. is (navis), Liv. 33, 30; ∞ telum ad remittendum imperitiis, id. 24, 31; cf. id. 9, 2, e. Tac. Agr. 36; — II) „fig.“: udfikket el. utlælig el. udtygtig dertil; — inhabilem ad consensum (multitudinem), Liv. 26, 16; reddere alicuique inhabilem studiis, Senec. Ep. 15; quasi inhabiles temp. tueri, Dig.

inhābitābilis, [2.in-], e, 1) ubeboelig; ∞ maximas regiones terræ, Cic. N. D. 1, 10; ∞ ostia Indi, Mela 3, 7. — 2) inhabitābilis, e, beboelig; ∞ orae terræ, Arnob.; — inhābitatio, onis, f.: Beboelse el. Bølg, Tertull.; e. — inhabitator, oris, m.: en Beboer; vel dominus aedium, vel inhabitator, Dig.; af — inhābito, [1.in-], avi, atum, 1, v. a. e. n.: beboer; — qui homines inhabitarent nobile solum, Petron.; illa regio inhabitatur, (er beboet), Plin. 6, 20; men emissi: ∞ in corio asini homines, Appul.; egf. absol.: inhabitantes, (Etefets Indvædere), Plin. Ep. 7, 27; — II) „everf.“: at bære el. bære fem Dragt; quarum (formarum) pars gentilitus inhabitabantur, (bæres fem Nationaldragt), Tertull.

inhaerēo, [1.in-], hæsi, hæsum, 2, v. n.: at hænge el. fæde fast derved el. derpaa el. deri; m. ad, el. m. in e. abl., el. e. abl. (præpos.), egf. absol.; 1) „egentl.“; — ad saxa nativis testis inhaerentes (be-luac), Cic. N. D. 2, 39; ∞ in visceribus, egf. ∞ visceribus, id.; ∞ in rei natura, (være uadstilfælgeligen forubden dermed, opp. foris esse), id. d. Or. 2, 3; sidera suis sedibus inhaerent, id. Univ. 2; astra coelo inhaerentia, id. d. Rep. 1, 14; men ∞ cervicibus, Plin. Ep. 5, 16; — quorum linguae inhaerent, ut etc., (ere saaledes vorede fast), id. Div. 2, 46; men inhaesuro similis (canis), Ovid. Met. 1, 525; cf. Virg. Aen. 8, 124; — II) „fig.“: at hænge fast sammen dermed, at være indprentet deri el. uadstilfælgeligen deri; — inhaeret in mentibus quoddam augurium, Cic. Tusc. 1, 15; ∞ in rei natura, f. evenf.; opinio inhaerens et penitus insita (sc. in mentibus), id. Tusc. 4, 11; — ∞ studiis, (lægge sig iverigen derved), Ovid. Trist. 3, 7, 11; tibi semper inhaereat uni, id. A. A. 3, 561.

*inhaeresco, (hæsi, hæsum), 3, v. n.: at blive hængende el. fædende el. fædende fast derved; — ∞ in sordibus aurium, tamquam in visco, (om Infeceterne), Cic. N. D. 2, 57; ∞ snecum villis, Plin.; ne quid emeretur, ubi ignis inhaeresceret, (funde

tage fat el. kende), Caes. B. C. 2, 9; — egf. „fig.“: inhaerescunt in mentibus (poetae: intrepente sig deri), Cic. Tusc. 3, 2; e. — inhaesio, onis, f.: Vedhængen, odt., Augustin.; — [inhaereo].

inhalatus, us, m.: Inddaanten; ∞ cinnameo oris, Appul.; af — inhālo, avi, atum, 1, v. n. e. a.: aander el. puster derpaa; — inhalare ceræ (dat.), Lactant.; — men Cic. Pis. 6: quum isto ore foetido teterrimum nobis populum inhalasses, Cic. Pis. 6; — II) „fig.“: ved Veddaantning at forstyrre; surculus inhalatus, (i. e. magico carmine inflatus), Appul.

*inhianter, adv.: griest, begiereligen, haure, Augustin.; e. — inhātio, onis, f.: Mundens Dp-spærring, Treb. Poll. Gallien. 9; — [inhio].

inhibeo, hui, bitum, 2, v. a. (e. n.), [1.in-, hibeo]: opdt.: holder derpaa, el. lægger Haand derpaa, nævnt for at hælde tilbage, el. for at udføre noget; df. D) „atm.“: holder tilbage, hemmer el. standser; A) „egentl.“; — vos tela inhibite, Virg. Aen. 12, 693; cf. Liv. 30, 10; ∞ frenos, id. 1, 48, equos, Ovid. Met. 2, 128; — egf. ∞ remos, here op at roe, Quintil. 12 præf., at roe baglens el. bagud, vid. Cic. Att. 13, 21, (hærom egf. inhibito remorum, id. ibd.); egf. absol. inhibere, Liv. 37, 30, egf. ∞ retro navem, id. 26, 39; egf. inhibere remis, Justin. 2, 12, e. Curt. 1, 4; — B) „everf.“: standser, hemmer, hinerer; — ∞ impetum victoris, Liv. 39, 21; — egf. m. ab, a turpi mentem inhibere probro, Catull. 91; — egf. m. quoniam; nec tamen inhibere potuit, quominus ponerentur statuæ etc., Plin. 31, 14; — encl. egf. e. inf; inhibentur rectum agere cursum, Plin. 1, 13; men Senec. Herc. Oet. 1030: inhibenda tamen est (mater mori); — II) „bef.“: bringer i Mændelse, over el. bruger, udfører el. iværksætter, odt.; — ∞ imperium, bruge Magtens Dæt, m. e. ud, dat., Plaut.; figel, dum ego imperium inhibeam in deditos, Liv. 36, 28; men absol.: ∞ imperium, (bruge Magten), id. 3, 50; men id. ibd. 59: inhibito salubriter modo nimiae potestatis; — alicui supplicium, Cic. Phil. 13, 18; cf. Liv. 4, 53; men inhibitis lacrimis, Curt. 10, 6; df. — inhibito, onis, f., remigum, Cic. Att. 13, 21, (at de roe baglens, f. und. frgd.). — inhibitus, 3: partic. af inhibeo.

inhinnio, vi, 4, v. n.: at vrinske dertil, e. dat., Prudent. — inhio, avi, atum, 1, v. n. e. a.: at haae aaben, at være opspærret, at gæbe; ora ... inhiassæ luporum, Stat.; — B) „fig.“: med aaben Mund el. gæbende at huse, Virg. Ge. 4, 183, e. d. Aen. 7, 814; — II) spærrer Munden op derved el. derved; — Romulus lactens, uberibus lupinis inhians, Cic. Catil. 3, 8; pendumque reclusis Pectoribus inhians, etc., Virg. Aen. 4, 61; inhians gazis, Senec., praedae, Val. Fl.; — II) „fig.“: at hugte derved; — Illic homo tuam hereditatem inhiat, quasi esuriens lupo, Plant. Stich. 4, 2, 25; figel. ∞ mortem alienus, Caecil. ap. Gell.; cf. Virg. Ge. 2, 463; men Suet. Vit. Ter. 1, e. poetæ: dum Africanus vocem divinam inhiat avidis auribus.

inhonestamentum, i, n., [inhonesto]: det Vanærende, Vanære el. Standsfel, Græcch. ap. Isid., Appul. — inhonestas, atis, f.: Vanære, Tertull. — *inhoneste, adv.: ubædereligen, med Vanære; — ∞ parare divitias, Ter. Andr. 1, 6, 2; ∞ accusare alicuique, Cic. Att. 2, 1; — compar., Capitol., e. — inhonesto, are, v. a.: vanære, bestemme; df. „poet.“ om Hesten: Ne cadat, et multas palmas inhonestet adeptas, Ovid. Trist. 4, 8, 19; af — inhonestus, [2.in-], 3; opdt.: hæslig af lufende; il-lumne ... inhonestum hominem? Ter. Eun. 2, 3, 65; cf. ibd. 5, 1, 16: quam inhonestae sint domi; men ∞ vulnus, Virg. Aen. 5, 497; — II) offtid „fig.“: ringe, uanfælg; num ignota matre, inhonestus, Hor. Sat. 1, 6, 36; istam vitam miseram atque inhonestam etc.,

Sall. Catil. 20; men Cic. R. Am. 18: hominem turpissimum atque inhonestissimum (judicare aliquem); — egf. ubæderlig, vængrende; quod sit injustum et inhonestum, etc., Pseud. Cic. p. Dom. 11; inhonestissima cupiditas, Cic. Qu. Fr. 1, 1, 6; men quid hoc joco inhonestius? Val. Max.; — inhonesta vulnera tergo etc., Ovid. Fast. 2, 111; — mors, Prop.; men id. 2, 20, 58: Exitus hic nobis non inhonestus erit.

inhonorabilis, [2.in-], e: næret, Tertull. — inhonoratus, 3: f. utr. inhonore. — inhonorificus, [2.in-], 3: vængrende; ob factum dictumve inhonorificum, Senec. Const. Sap. 10. — inhonoris, e: f. utr. Viferum af inhonoris, Jul. Val. Res Gestae Al. M.

inhonoro, [2.in-], avi. atum, 1, v. a.: vængrer, Tertull.; — H) df. partic. inhonoratus, 3; fem. adj.; A) „atm.“: næret, uden Være eg Anseelse; — vita et ingloria, Cic. Tusc. 3, 31; compar., ∞ triumphus, Liv. 33, 28; men inhonorata dea, Ovid. Met. 8, 28¹; (til hvem man har fersemt at offerre); — B) „æf.“: uden Væresgave, ubeslægtet, næret; — ne regem amicum inhonoratum dimitteretis, Liv. 37, 54; inhonoratissimi omnium Graeciae gentium, id. 35, 12; cf. Flor. 2, 8. — inhonoratus, [2.in-], 3; D) „egent.“: hængelig af see til, uanfælig; ∞ facies, Sil.; men inhonora signa, Tac. Hist. 4, 62, i. e. sine ornamentis; — H) „æverf.“: uden Værd, uden Anseelse; ∞ pomum, (fem ikke bliver fægt), Plin.; ∞ civitates, (uanfælige el. ubetydelige), id.; men ∞ Hercules, (til hvem man ikke har offeret), id. 15, 12.

inhorreo, [1.in-], ui, 2, v. n. (v. a.): eprdf.: at faae fæle, af fritte el. rage i Veiret; — hand secus quam solito septa inhorreret acies, Liv. 8, 8; campis quum messis inhorruit, Virg. Ge. 1, 111; — B) „æf.“ egf.: at geraade i en zitrende Bevægelse, at bevæge sig zitrende, at zitte; — Quum subito pennis agitata inhorruit aether, Ovid. Pont. 3, 3, 9; cf. Virg. Aen. 3, 195; — men Lucr. 6, 1194, er af læse: in ore jacens rictum, (vid Freund.); — b) egf. at fæle sig: inhorruit amos (aper), Virg. Aen. 10, 711, (bver amos er acc. graec.); — H) „fig.“; A) „æverf.“: at fæle en Øyfel, at gyfe; — quum primum aliquis inhorruit, et ex horrore incaluit, Cels.; inhorui frigore, Petron. Sat. 17; — B) „ment.“: at ryise el. at ryise af Stræf, at fersærdes; horum severitate dicitur inhorruisse primum civitas, Cic. frgm. ap. Non.; igitur domus principis inhorruerat, Tac. Ann. 11, 28.

inhorresco, [1.in-], ere, v. n.; D) „egent.“: begynde at fæne; aer nixibus et glacie inhorrescit, Appul.; Atlas memoribus inhorrescit, Solin.; — B) „æf.“ egf.: begynde at zitte, af fæmme i zitrende Bevægelse; — inhorrescit mare, (opræres), Pacuv. ap. Cic. Div. 1, 11; trifolium inhorrescere ... contra tempestates, Plin. 18, 89; — H) „fig.“; A) at faae en Digtelse, navn. af Jæber el. af Stulte; — qui facile inhorrescunt, (fem let faae Jæberanfæde), Cels.; ∞ frigore, Plin.; — B) „ment.“: at ryise af Stræf, at fersærdes, Appul.; tentat clausa, inhorrescit vacuis, Tac. Hist. 3, 85; — f. utr. egf. e. acc.; quum tantae severitatis vim milites inhorrescunt, Aur. Vict. Caes. 21; — egf. at ryise el. at gyfe af Jæmne el. Vællie; cum dicente aequae audientem inhorrescere etc., Quintil. 9, 4, 126.

inhortor, [1.in-], atus sum, 1, v. dep. a.: hidsfer derpaa el. derimod; — ∞ canes alicui. (hidsfe dem paa nogen), Appul.; — not.: partic. inhortatus, 3; egf. m. pass. Vem.; canes in eorum exitum inhortatos imitti, id.

inhospitalis, [2.in-], e; D) „egent.“: ugæstfri; df. uliffet til Dydder for Jæmmede; — ∞ Caucasus, Hor. Od. 1, 22, 6; ∞ litus, Plin. Pan. 31; ∞ feritas (Ponti), vid. Plin. 6, praef.; — egf. „æverf.“: ∞ du-

rita (arboris: naar det iffe medtager Indpædning), Plin. 17, 21; df. — inhospitalitas, atis, f.: Mangel paa Gæstfrihed, Uvenlighed el. Vællie imod Jæmmede, vid. Cic. Tusc. 4, 11; v. — inhospitaliter, adv.: ugæstfrit, Tertull. — inhospitus, [2.in-], 3; ligesom inhospitalis: ugæstfri; — nec inhospita tecta Crotonis, Ovid. Met. 15, 15; — fædv. „æverf.“: ubeboet el. ubeboelig, syrtis, Virg., saxa, id.; deserta et inhospita tesqua, Hor. Ep. 1, 14, 19; — egf. absol.: per inhospita ducere vitam, (i ede Egne), Sil.; — egf. „æverf.“: nec inhospita Baecio (terra: fem er stiftet til Binaef), id. 1, 237. — inhospitus, 3, [1.in-], hostis; fiendf el. fiendlig; næis Væfem., Tac. Hist. 2, 31, v. id. Ann. 15, 25.

inhumanatio, onis, f.: at blive til Menneffe, Coel. Just.; v. — inhumanatus, 3; fem er bleven til Menneffe, ibd.; — [1.in-], humanus, homo]; — inhumane, adv. af inhumanus: unmennefteligen; si etc., inhumane feceris, contraque legem naturae, Cic. Off. 3, 6; nimis graviter ... nimisque inhumane etc., Ter. Heaut. 5, 5, 2; — compar., ∞ dicere, Cic. Lael. 13.

inhumanitas, atis, f.: Unmenneftelighed; df. D) „atm.“: unmenneftelig Værd, Grusomhed, Barbari; — illam elementam mansuetudinemque ... in crudelitatem inhumanitatemque esse conversam, Cic. Verr. 5, 11; cf. id. Deiot. 12; — H) „æf.“: Mangel paa Vævemaade; df. A) Væstligbed, Næstligbed, Cic. d. Or. 1, 2, v. id. Phil. 2, 1; — egf. Umenneftelighed, id. Mur. 4; — B) Unvævethed, Uuifredshed, id. d. Senect. 3; — C) Ønferi, Smættelighed, id. Mur. 36; v. — inhumane, adv.: = inhumane; illum tam inhumane fecisse, ut etc., (at han kunde være saa ubøstlig), Cic. Qu. Fr. 3, 1; — [fig.].

inhumanus, [2.in-], 3: upæsende for de menneftelige Forbæde; df. D) unmenneftelig; df. A) raagruet, barbarisk; — quis tam durus et ferreus, quis tam inhumanus, qui non etc.? Cic. Verr. 5, 46; ∞ et seclerata vox, id.; ∞ crudelitas, Liv.; ∞ via, (beftræet med fig, Tac., Hist. 2, 70; cf. id. ibd. 3, 33; — B) udmætt, ubøstlig, umanerlig; moderati, nec difficiles, nec inhumani senes etc., Cic. d. Senect. 3; si etc., inhumanus videtur, id. Off. 1, 10; at mores commodi? ... quis inhumanior? id. Verr. 2, 78; homo inhumanissimus, Ter. Phorm. 3, 2, 21; ∞ negligentia, Cic.; ∞ aures, id.; ∞ ingenium, Ter.; — H) øvermenneftelig; inhumanae mensae lautitias (reficere), Appul.

inhumatus, [2.in-], 3: ubegravet, uferbet, Virg.; is quum projectus esset inhumatus, Cic. Div. 2, 69; cf. Virg. Aen. 11, 22. — inhumectus, [2.in-], 3: uden Væde el. Vædfe; ∞ atque siccum corpus, Coel. Aur. — inhumigo, [1.in-], are, v. a.: at væde el. øvervæmme; ∞ campum totum, Liv. And. ap. Non. — inhumo, [1.in-], are, v. a.: nedgraver i Jorden; — taleas, Plin. 17, 30.

inibi, [1.in-], adv.; D) „egent.“ om Stedet: netop der; — superbia nata inibi ... videtur, Cic. Agr. 1, 7; cf. Plant. Pers. 1, 3, 15; — H) „æverf.“ om Tiden: paa det nærmeste, næsten, øst.; quod inibi esse, aut jam esse confectum etc., Cic. Phil. 14, 2; non sum (liber), verum inibi est, Caecil. ap. Non.

indonee, adv., [1.in-], idoneus]: = idonee, Appul., inc. — inrens, euntis: partic. af ineo. — inigo, egi, actum, 3, v. a., [1.in-], ago]; D) „egent.“: driver derad el. derhen; — apud alios exteritur seges, grege jumentorum inacto, Varr.; — men anus ... pendulum et nutantem praeceps inegit, (styrtede ham ned), Appul.; — H) „fig.“: at drive el. nøde dertil; nunquam feras ad nocendum nisi necessitas iniguit, Senec. Ep. 103.

inimicatis, e: fiendlig, fiendf; ∞ stimulis excitare in aliquem, Sidon.; — inimice, adv.: fiendlig, fiendf; vide, quam tecum agam non inimice,

Cic. Phil. 2, 11; ~ insectari aliquem, id.: ~ compar., de nullis, quam de vobis, infestius inimicusque consulerunt, Liv. 28, 29; superl., ~ contendere, Cic. Quint. 21; v. — inimiciter, adv.: = inimice, Pacuv. ap. Non.; — [inimicus].

*inimicitia, ae, f.: llyenskab, fjendtskab; effectus in pl.; — inimicitiae sunt el. intercedunt mihi cum aliquo, (jeg lever i fjendtskab med nogen), Cic. R. Am. 6, v. id. Coel. 13; inimicitias in aliquem capere el. suscipere, Ter., habere conceptas ex aliqua re, Caes. B. C. 3, 16; ~ exercere cum aliquo, Sall., denunciare alicui, Cic.; ~ suas donare reipublicae, id. Fam. 5, 4, permittere recip. temporibus, id. Sest. 33; ~ privatas ulcisci, Tac., fovere, id.; neque me poenitet, mortales inimicitias, immortales amicitias habere, Cic. Rab. Post. 12; — b) fjeld. in sing.; inimicitia est ira, ulciscendi tempus observans, Cic. Tusc. 1, 9; cf. Gell. 19, 8, v. Eum. ibd.; cum eo reveni ex inimicitia in gratiam, Plaut. Stich. 3, 1, 8; v. — inimico, are, v. a.: gjor til fjende, gjor fjendst; ira... miseras inimicat urbes, Hor. Od. 4, 15, 20; „pect.“ egf. ein Trompeten; ~ turmas, (drive dem til kamp), Stat.; — [fjeld.].

inimicus, 3, [2.in-, amicus]; 1) „alm.“: nvenlig; fædy, fjendelig, fjendst, badst; m. e. ut. dat., fjeld. m. in; — inimicum infensumque esse alicui, Cic. Div. in Caecil. 13; Galliam... sibi armis animisque infensum inimicamque etc., id. Phil. 10, 10; cf. Nep. Paus. 3; — infeno animo atque inimico etc., Cic. Verr. 2, 61; — egf. m. in, Plaut. Bacch. 3, 6, 18; — B) ein Tjog og Begjæder: fjædlig, fjerderelig; — raphani dentibus, Plin.; ~ imber, Virg., odor, Hor.; men inimicum (est), e. inf., Plin. 17, 35; — compar., nec quicquam inimicus, quam oratio veribus, Cic. Orat. 57; superl., ~ brassica stomacho, Plin. 20, 38; cf. Cic. Tusc. 1, 15; — b) „pect.“ egf. f. hostilis, fjendelig; — nomina, Virg. Aen. 11, 81, tela, id. ibd. 809; men ~ insigne, id. ibd. 12, 991, (den fjaene fjendens Byrde); — H) fem subst., inimicus, i: llyen el. fjende; quis plenior fuit inimicorum C. Mario, (hvo havde flere fjender)? Cic. Prov. Cons. 8; insectari aliquem tanquam inimicum et hostem, Liv. 39, 28; cf. Cic. Verr. 2, 24; — liqel. in fem.: temperantia, libidinum inimica, Cic. Off. 3, 33; — vaf. neutr. pl. fides e. gen., ibd. 25: quam sint virtutis inimica, — egf. superl. fuaer fem subst., id. Mil. 9: ubi vidit... inimicissimum suum etc.; cf. Nep. Hann. 12.

inimitabilis, [2.in-], e: uæfterlignelig; illam virtutis inimitabilem arti auctoritatem (aspergere orationi), Quintil. 8, 3, 25; ~ dulcedo morum, Vell. 2, 97; — inimitatus, [2.in-], 3: fem er uden Begyndelse, (deus), Claud. Mam. d. Stat. An. — inintelligibilis, [2.in-], e: uæfætaælig, Ambros.; — ininterpretabilis, [2.in-], e: uæfærlig, Tertull. — ininterpretatus, [2.in-], 3: uæfærlæret, Hieronym. — ininventibilis, [2.in-], e: uæfændelig, Tertull. — ininvestigabilis, [2.in-], e: uæfærfæfelig, Tertull.

inique, adv. af iniquus; epræl.: utlige; ~ dividere, (i nlige Dele), Aur. Vict.; fædy. „fig.“; A) „æverf.“: urigtigen, færfert; — quam inique comparatum est! Ter. Phorm. 1, 1, 7; — compar., nunquam vidi iniquius comparatum certationem, Ter. Ad. 2, 2, 3; superl., jam hoc prope iniquissime comparatum est, quod etc., Cic. Cluent. 21; — B) „ment.“, 1) utiligen, urefærdigen; inique, an jure occidissent, Liv. 29, 48; ~ causari locum, Hor. Ep. 1, 14, 12; — 2) utaalmedigen; iniquissime ferre, vid. Suet. Caes. 45.

*iniquitas, atis, f.; 1) „agent.“; A) Jærbændens llyenbed; quid iniquitas loci habeat incommodi, Caes. B. G. 7, 45; in talibus iniquitatibus locorum, Liv. 38, 22; — B) ~ ponderis: Bægtens llyghed,

Appul.; — C) ~ operis: Arbejdet overmaalt, (naar neml. Arbejdet overflødig stræfterne); iniquitate operis boves pessime militari, Colum. 12, 2; — H) „fig.“; A) Bæfærdigher, Red, Trængfel, in tanta rerum iniquitate etc., Caes. B. G. 2, 22; liqel. temporum iniquitate pressi, Liv. 35, 16; cf. Cic. R. Am. 1; — B) llyghed, llyfærdighed; nostrorum hominum libido iniquitasque, Cic. Verr. 3, 89; in tanta hominum perfidia et iniquitate, id. Fam. 1, 2; ~ exitii, Tac. Ann. 16, 17; — vaf. llyfæfombed, Caes. B. G. 7, 19; egf. overdreven Jærfæring, Cic. d. Or. 1, 18; men Tac. Hist. 2, 81: ad obtinendas iniquitates, (ubillige Jætte: færdringer); cf. Plin. 28, 27: iniquitates potestatum; v. — iniquo, are, v. a.: overbringer, færbitter, Aequum animum indignanti iniquat contumelia, Laber. ap. Non.; — [fæd.].

iniquus, 3, [2.in-, aequus]; utlige; 1) „agent.“; A) uærn, fjæl, etc.; — ~ loco erat subundum ad hostes, Liv. 2, 31; cf. id. 28, 16: subire iniquo ascensu; men dorso dum pendet iniquo (poppis), Virg. Aen. 10, 313; — compar., in locum iniquiorem progredi etc., Caes. B. G. 2, 10; — B) fem ifte holder det rette Maat, for fier el. fer fiden; — heminae iniquae, Pers. 1, 139; ~ pondere rasti, (altfer tunge); Virg. Ge. 1, 161; sol iniquus, (altfer bed), id. Aen. 7, 227; — H) „fig.“; A) ubillig, urefærdig; Quam iniqui sunt patres omnes in adolescentes iudices! Ter. Heaut. 2, 1, in.; pacem vel iniqua conditione retinere, Cic. Att. 8, 11, D.; quid hoc dici potest iniquus aut indignus, id. Quint. 2; men ~ Parcae, Hor. Od. 2, 6, 9; — B) fjendst, ugunstig; — homines natura asperi atque omnibus iniqui, Cic. Plane. 16; animo iniquissimo infestissimoque aliquem intueri, id. Verr. 5, 55; cf. Ovid. A. A. 1, 313: vultu iniquo spectare; — b) egf. fem subst., iniquus vel meos vel defensorum meorum etc., Cic. Plane. 16; liqel. nonnulli nostri iniqui, id. ibd. 23; cf. id. Fam. 11, 27; — C) bæfærdig, brødfæm, fjædlig; — tributum iniquo suo tempore imperatum, Liv. 2, 23; vna iniqua capiti, Plin.; ~ casus, Virg. Aen. 6, 175; — b) egf. fem er i Strid med et andet; vid. Plaut. Capt. prol. 61; — D) ubillig, utaalmedig, nertig; — iniquo animo aliquid ferre, Cic., pati, Ter.; iniquissimo animo mori, Cic. Tusc. 2, 22; — cemiffet Hor. Sat. 1, 9, 20: iniquae mentis asellus etc.

initialis, e, [initium]: horende til Begyndelsen, begyndende, eprindelg, Appul. — *initialementum, i, n.: den ferfte Underviisning el. Jædvælfelse; initialementa (sapientiae) etc., Sener. Ep. 90; — initiaio, onis, f.: Jædvælfelse i en hemmelig Gudsstienefte, Appul.; egf. Deltaegelse i en Religionsbeite, Suet. Ner. 34; v. — initiator, oris, m.: fem indvier dertil el. dertil; cf. Ophavsmænd el. Stifter, Tertull.; — fem. initiatrice, is, id.; — [fige.].

initio, avi, atum, 1, v. a., [initium]; 1) „alm.“ (v. eferet.): begynder; ex his initiata sunt cetera, Tertull.; pluvia initiante, Pallad.; — H) „bef.“; A) i Religionsførgæet: indvier i en hemmelig Gudsstienefte, navul. i Ceres's (el. Demeters) Myfterier; e. dat., el. absol.; — initiatorque Cereri eo ritu, qui etc., Cic. Leg. 2, 15; cf. ibd. 9; pærem egf. Liv. 31, 14: duo juvenes... non initiati; — initiari Baechis, id. 39, 14, (med visse Cæremenier at optages i dets Samfund); — B) ~ puerum, Ter. Phorm. 1, 1, 15, (efer Donat.: at indstree i Bergerstienene); vid. Freund.; df. fite.: at dæbe, Tertull.; — b) df. „æverf.“: at indvie dertil, at gjere ferrelig dermed; — neque enim est sanctus, saceris fisdem, quam studiis, initiari, Quintil. 1, 2, 20; cf. Plin. Ep. 5, 15.

initium, i, n., [ineo]; epræl.: Jædgang; df. 1) Begyndelse; initium capere a flumine Rhodano, Caes. B. G. 1, 1; initium nobis rerum omnium ortus noster affert, Cic. Tusc. 1, 38; men facere initium cædis ab

aliquo, id.; belli initium ducetur a fame, id. Att. 9, 9; egf. initium ducere ex re aliqua, Quintil.; primum initium, Liv. 6, 12; — figel. in pl.: ut male posuimus initia, etc., Cic. Att. 10, 18; cf. id. Brut. 31; — initio, (abl. sem. adv.): i Begyndelsen, fortra; quod initio scripsi, Cic.; cf. Nep. Timol. 3; figel. ab initio, Cic. ad Brut. 1, 10; — B) „bef.“: 1) Begyndelsesgrundene til en Videnstaf; initia mathematicorum, Cic. Acad. 2, 36; — 2) des Phosphore: Tingenes første Behandelse cf. Elementerne; inde est indagatio nata initiorum etc., id. Tusc. 1, 38; — 3) Opmøt cf. Herfomst; natus obscurissimis initiis, Vell. 2, 76; — 4) Aufstieher; vid. Curt. 5, 9; novis initiis et omnibus opus est; — II) i Religionsføget: initia, ligesom mysteria: den hemmelige Gudstjeneste, sem ene tor bivaanes af de Jæviende; — initia vocantur potissimum ea, quae Cereri sunt sacra, Varr.; cf. Cic. Leg. 2, 14, c. Liv. 31, 14; egf. om den hemmelige Bacchusdyrkelse cf. om Bacchanalierne; vid. Liv. 39, 8; initia Samothracum, vid. Curt. 8, 1; — B) df. egf. „voet.“: de til den hemmelige Gudstjeneste hørende Medtæbter; Tympanum tubamque, tua, mater, initia, Catull. 63, 8.

inito, are, v. n., frequ. af inco: gaacer derind cf. ind deri; (forcl. Drc); loca horrida initas, Pacuv. ap. Diomed. — 1. initus, 3: part. af inco. — 2. initus, us, m., [inco], 1) „alm.“; A) „egenf.“: Indgang, Anfømt; tuncque significat initum, Lucr. 1, 13; — B) „fig.“: Begyndelse: Unde initum primum capiat res quaeque movendi, Lucr. 1, 381; cf. id. 2, 269; — II) „bef.“: Parring, Ovid. Fast. 4, 94, v. Plin. 8, 49.

injunctio, onis, f., [injicio]; 1) „egenf.“: Paafægning cf. Paafæggelse; navn. i Retsføget: ~ manus, (navn. for at tage i Besiddelse); patri in filium, patrono in libertum manus injectio sit, vid. Quintil. 7, 7, 9; cf. Gell. 2, 1, (c. Xii Tabb.); — b) df. „alleg.“: vera bona, in quae non est manus injectio, Senec. Const. Sap. 5; — II) „fig.“; a) Indgævelse cf. Indføydelse, (navn. den Næres); in pl., Tertull.; — b) Indvending cf. Modsigelse, id.; df. — injectionale, is, n., (sc. remedium) en Skjæfter, Theod. Prisc. — injecto, are, v. a., frequ. af injicio: lægger derpaa, dextram, (tager fat dermed), Stat. — 1. injectus, 3: part. af injicio. — 2. injectus, us, m., [injicio]; 1) „egenf.“ cf. „alm.“: Røsten cf. at fæste ben derpaa; injecti pulveris, (ved at fæste Støv derpaa), Plin. 11, 18; injecti multae vestis etc., Tac. Ann. 6, 56; — men ungulum injectu, (ved at fæste Skoerne deri), Plin.; — II) „overf.“: ligesom Indfætning deri; animi injectus (in corpora), vid. Lucr. 2, 738. — injexit, (f. iniecerit), f. ind. figd. not.

injicio, jecti, jectum, 3. [1.in-, jacio]; 1) „egenf.“: fæster cf. lægger deri cf. derpaa: ud. o. m. dat., egf. m. in, o. v.; A) „alm.“; — ~ semen, (at faae), Plin.; ~ aquae congios duos, (bæde deri cf. derpaa), Colum.; — ~ ignem castris, (fæste Ild derpaa), Liv. 40, 31; men Cic. Pis. 11: iniectis ignibus ardere; — ~ se in ignem, Ter., flammae, Plin.; men ~ se morti, Virg. Aen. 9, 552; men seque ipse per ignem Iniecit saltu, (sprang deri cf. derigennem), id. ibd. 8, 257; cf. id. ibd. 2, 408; — ~ manum foculo, Liv.: ~ tragus in aliquem, Plaut., tela in elephantos, Auct. B. Afr.; — B) „bef.“: fæster derpaa cf. dæterer cf. derom; ~ securim (ligno: hugge den deri); vbf. „alleg.“, Cic. Mur. 21; men ~ taedas ad fastigia tectorum, Val. Fl.; ~ pontem flumini, (fæste Bro derover), Liv. 26, 6; men eo super tigna bipedia injiciunt, Caes. B. C. 2, 10; ~ terram alicui, (begrave), Virg. Aen. 6, 366; cf. Catull. 64, 153; — ~ collo manus, Catull., brachia, Ovid., (slænge derom); — navn. egf. fæster derom (for at bedæfte, egf. for at binde); pallium

injiee in me huc, (fæst Raaben om mig), Plaut.; eique lanicum pallium iniecit, Cic. N. D. 3, 31; men Quintil. 11, 3, 156: togam ex integro injicere, (fæste om fig); — ~ alicui manicas, Plaut., catenas, Cic., frenos, id., vincula, Virg., (fængsle cf. binde); men „alleg.“: ~ vincula animo, (tvinge), Cic. Fin. 3, 22; — II) „fig.“; A) „overf.“: ~ manum alicui, (lægge Haand derpaa), i Retsføget: at tilegne fig cf. tage til fig sem Eieend; ~ virgini venienti... manum iniecit, Liv. 3, 14; cf. Senec. ad Helv. 11: animo non possunt manus injici; men Plaut. Truc. 1, 2, 19: post id ego te manus injiciam quadrupli, (skal indfæve fig derfer, hver ace. te f. dat. tibi); cf. id. Pers. 1, 2, 18, (hvor injexit f. iniecerit); comiff egf.: ~ ungulas aliquo, id. Pseud. 2, 2, 17; df. „pœt.“: Injice non timidas in tua jura manus, (læg dristig Haand derpaa), Ovid. Her. 8, 16; faad. ofte „alleg.“: ipsa mihi veritas manum iniecit, Cic. R. Com. 16, (har nødt mig til at standse); figel. quieti ejus manum injeci, Plin. Ep. 10, 19; men Virg. Aen. 10, 419: Inieceræ manum Parcae (sc. ei: hæve boretret ham); — B) „ment.“; 1) „alm.“: ~ verba, Ter. Heaut. 5, 1, 19, (lægge et Ord ind deri, fige dertil); mentio si qua... injecta etc., Hor. Sat. 1, 1, 91; quia super iniecit etc., (fæ fæde ben, lod fig forlyde dermed), Cic. Quint. 21; figel. id. Att. 16, 5: quum Bruto saepe iniecissem (de ea re: hævede ofte mindet ham derom); — 2) „bef.“: indbringer deri, d. e. bibringer cf. indgiver; egf. frembringer cf. foraaarfager; — ~ alicui formidinem, Cic., suspicionem, Nep.; ~ alicui curam, ne etc., Liv. 27, 1; ~ alicui mentem, ut audeat etc., Cic. Mil. 31; ~ alicui metum in pectus, Plaut.; quod si ista cogitatio... nobis injecta non esset, (var det ikke faldet mig ind), Cic. Att. 7, 3; ~ amicitiam, id. Mil. 32; figel. ~ contentionem, Liv., certamen, id., scrupulum, Cic.; ~ alacritatem ac studium pugnaudi exercitui, Caes.; — b) in quam (magnitudinem) se injiciens animus, etc., (ligesom fæltende fig derpaa, d. e. overtakende, odf.), Cic. N. D. 1, 20; — not.: iniecit, f. iniecit, Sil.; endojacito, f. iniecit, Fest. c. Xii Tabb.; iniexit f. iniecerit, Plaut.; — III) part. injectus, 3, oaf. sem. adj.: befæstet cf. befængt, indfat cf. paafat; A) „egenf.“: ~ injecta manu ferrea etc., Caes. B. C. 1, 58; men id. B. G. 4, 17: materia injecti (conexi); — equo injectus, Liv. 27, 32; Turno injectae catenae, id. 1, 51; — injectos humeris... capillos, (flærende om Skulterne) etc., Ovid. Met. 11, 779; men tunicas injectos (isfert), Apul.; — B) „fig.“ cf. „alleg.“: in hanc flammam injectum etc., Cic. Cluent. 29; men plaga injecta petitioni tuae, id. Mur. 23.

*injuncunde, adv.: ubebageligen, uventligen; compar., asperius a nobis atque nostris et injuncundus actae res etc., Cic. Att. 1, 20; o. — injuncunditas, atis, f.: Ubebagelighed, Uventighed; — ne quid habeat injuncunditatis oratio, Cic. N. D. 2, 55; af — injuncundus, [2.in-], 3; 1) „alm.“: ubebagelig, besværlig; e. dat. cf. e. abl. (ofteft m. Negation); — minime nobis injuncundus labor, Cic. Fin. 1, 1; levis quidem, sed non injuncundus tamen auctor, Quintil. 10, 2, 4; — II) „bef.“: uventlig, stræng; — ut bonis comis, ita injuncundus in malos, Tac. Agric. 22.

in.jundicatus, [2.in-], 3, homo, (hvís Sag ikke er paadømt). Cato ap. Gell.; — II) uafgjort; — id sane iudicatum relinquo, Quintil. 10, 1, 67. — in.jugatus, [2.in-], 3: som ikke er spændt i Flaget; ~ taurus, Sidon. — in.jugis, e, [2.in-, jugum]: som ikke har været spændt i Flaget; ~ hostia, Macrobi.; ~ boves, Fulgent. ap. Fest.

injunctio, onis, f., [injungo]: Paafæggelse (af et Embede, odf.), Sidon. — 1. injunctus, 3: par-

tie. af injungo. — 2. *injunctus*, [2.in-], 3: iffe forbunden; — ∞ *fideles*: de ngste Tredende, Tertull. *in-jungo*, [1.in-], junxi, junctum, 3, v. a.; 1) „egent.“: indføjer el. indfætter; m. in, oftere e. dat., egf. absol.; — in eos (asseret) transversi incumbentes tigni ... injungebantur, Liv. 41, 5; cui (serobi) arbor injuncta est, (hvort det er plantet), Pallad.: ligel. *injungere* (se. *serobi*): at plante, id.; — B) „bes.“: foier el. sætter dertil, forbinde dermed; — vineae tantum non injunctae moenibus, Liv. 5, 7; cf. id. 37, 26; area injuncta domui, Dig.; — ∞ *sarmienta*, (epinde), Pallad.; ∞ *pondus*, (bænge derved), Colum.; — egf. „overf.“: ∞ *marem feminae*, (lade parres dermed), id.; — II) „fig.“: A) paafører el. tilføjer, foraarlægger; — ∞ *evitatibus aeternam servitutem*, Caes. B. G. 7, 77; ∞ *alus injuriam a nobis propulsam*, Liv. 3, 65; ∞ *alicui onus*, id., tributum, Tac., *delectus*, id.; ∞ *sibi tormentum*, (plage sig selv), Plin. Pan.; — B) paalægger el. paabæjter, overdrager; — ∞ *alicui munus comitorum habendorum*, Liv. 3, 35; quid a te jucundum potuit mihi injungi, quam ut etc., Plin. Ep. 2, 18; ligel. *injungo* mihi, ut etc., (bar besluttet), id. ibd. 10, 55.

injūratūs, [2.in-], 3: som iffe har svoret, som iffe er tagen i Ed; — quum id jurati dicunt, quod ego injuratus insimulo, Cic. Caecin. 1; cf. Liv. 10, 41: pariter jurati injuratiq[ue] fugiunt.

injūria, ae, f., [injurius, 3, se. res; quod non jure sit, injuria dicitur, Dig.]; 1) „egent.“: retslidrig Hændling el. Uret, Krænkeelse, Fornærmelse; — tibi a me nulla orta est injuria, (jeg har ingen Uret gjort dig), Ter. Ad. 2, 1, 35; injuriam alicui offerre, id., inferre el. imponere, Cic., egf. injuriam jacere el. immittere in alicum, id. Parad. 1; ligel. injuria alicum afficere, Ter.; — injuriam ab aliquo accipere el. pati, Cic.; injuriam propulsare, id., defendere, Caes., repellere, Liv.; injuriam persequi el. ulcisci, Caes.; injurias condonare, (eftergive), id.; — egf. mærkes de adverbialt Udryk: per summam injuriam, (med storste Uret), id. Verr. 3, 97; ligel. injuria (abl.), med Uret, uden Grund, id. Catil. 1, 7; men m. Negation: non injuria, id., neque id injuria, Ter., (med al Ret el. Grund); cf. id. Andr. 1, 3, 9: quo jure, quaque injuria, (ligemeget med Ret el. Uret); — II) „bes.“: A) uretfærdig Hændling el. Hændelse, Uretfærdighed; A) 1) ligefom act.; — id accidit praetoris iniquitate atque injuria, Cic. Quint. 2; ut furiae, sic tuae tibi occurrunt injuriae, id. Parad. 2, 18; men id. Caecin. 11: ut meum justitiam, et injuriam tuam persequar; — 2) ligefom pass.; (mulieres), quarum ex injuria bellum ortum, Liv. 1, 13; cf. Caes. B. G. 1, 30; pro veteribus Helvetiorum injuriis populi Romani, (hver begge Bem. findes); ligel. injuria sociorum, (i. e. in socios), Sall. Catil. 51; cf. id. ibd. 51: injuriae suae, (i. e. ipsi illatae); — B) i Retssproget: den af negen ved Ord el. Hændling udøvede Fornærmelse el. tilføiede Skade, en Injurie; — injuriae sunt, quae aut pulsatione corpus, aut convicio aut aliqua turpitudine vitam ejuspiam violent, Auct. ad Her. 1, 25; actio injuriarum, (Injurieproces), Cic. Caecin. 12; ligel. agere injuriarum, Dig.; men teneri injuriarum, (være under Anklage derfor), ibd.; injuriarum dicam alicui scribere, Ter. Phorm. 2, 2, 15, multum dicere, Plant. Poen. 5, 5, 27; — C) bertil heder injuria entum; 1) ubillig Haardhed el. Strængbed; — ob meas injurias, Ter. Heaut. 1, 1, 85; — 2) krænkende Hængeagt, Bættærmelse; — spretaeque injuria formae, Virg. Aen. 1, 27; cf. Plant. And. 1, 10, 61; — 3) Hevn over lidt Uret; — injuria caedis nostrae, Virg. Aen. 3, 236; men injuria consulis etc., Liv. 42, 1; — 4) det med Uret Berettigede; — in pertinaaces

ad obtinendam injuriam (reddere judicia), Liv. 29, 1; — 5) Bættærmelse el. Skade, frigorum, grandinum, nivis, (som fersaarfælges deraf), Plin. 12, 17; veprem post injuriam renasci, (efter at være afbrændt), Colum.; injuriae serpentum, (ceres Bid el. Stik), Plin.; aliquid ab injuria oblivionis asserere, (rettede fra Børglemmelse), Plin. Ep. 3, 5; — comparere incolumem et sine injuria, Suet. Aug. 11.

injūrie, adv. af injurius = injuriose; (for: o. efterel.); — ∞ facere, Naev. ap. Non.; — superl., injuriissime, Ammian. 16, 2, me. — injurior, atus sum, 1, v. dep. n., [injuria]: at forættede; — omne fortuitum circa nos saevit atque injuriatur, Senec. Const. Sap. 9, inc.; — egf. impers.: plus victoriatum est, quam injuriatum, Tertull.

injūriōse, adv.: uretfælgel., uretfærdigen; — qui in magistratibus injuriose decreverant, Cic. Qu. Fr. 1, 1, 7; compar., ∞ tractare, id. Manil. 5; superl., Augustin.; af — injuriōsus, 3, [2.in-, jus]: som gjør Uret, uretfærdig, fornærmende; — ∞ el. facinorosa vita, Cic., quod sunt injuriosi in proximos, id. Off. 1, 11; cf. id. Balb. 1, 9: injuriosum est in socios etc.; — compar., injuriosior adversus patrem, Senec.; superl., ∞ genus hominum, Hadrian. ap. Vopisc.; — II) „overf.“ om Ting og om Begreber: skadelig, forættelig; ∞ ictu vitæ verberare, Plin. 17, 37; — oftere „peet.“; vid. Hor. Od. 1, 35, 13, o. id. Epod. 17, 31.

injūrius, 3, ligefom frgd.: uretfærdig, ubillig; si etc., ipsus sibi injurius esse videatur, Ter. Andr. 2, 3, 2; — quia sit injurium, etc., Cic. Off. 3, 23; o. — injurus, 3, ligefom frgd.: retløs el. uretfærdig, Plant. Pers. 3, 3, 1, inc.; — [2.in-, jus].

1. *injussus*, [2.in-], 3: uden Befaling, af sig selv, frivillig; omne honestum injussum incoactumque est, Senec. Ep. 66; — ut ... injussi numquam desistant (se. cantare), Hor. Sat. 1, 3, 3; men Virg. Aen. 6, 375: ripamne injussus adibis (uden Tillæse)? injussae capellae, (uden at drives), Hor. Epod. 16, 49; — II) „fig.“ egf. om Ting; — tela injussa volant, (naar de afstyres uforvarende), Lucan. 6, 78; men injussa virescunt Gramina, (uden Dyrtkning), Virg. Ge. 1, 55. — 2. *injussus*, [2.in-], us, m., men atene in abl. injussu (som adv.): uden Befaling, imod Befaling; vid. Cic. d. Senect. 20; ligel. suo atque populi injussu, Sall. Jug. 43; cf. Cic. Balb. 15; egf. absol.: ne injussu pugnam incipiant, (uden Ordre), Liv.; cf. id. 3, 63.

injuste, adv. af injustus: uretfærdigen, ubilligen; facis injuste, si putas etc., Cic. Fl. 17; cf. Nep. Them. 7; multa injuste fieri possunt, Cic. Fin. 2, 18; injuste facta, (Uretfærdigheder), id.; — superl., Sall. Jug. 85; — II) „overf.“; morbus non injuste terret, (ifft uden Grund), Cels.

injustitia, ae, f., [injustus]: Uretfærdighed, uretfærdig Hændelse (cf. Hændling), Ubillighed, ofv.; — injustitiae duo genera sunt, unum eorum, qui etc., Cic. Off. 1, 7; cf. id. ibd. 13: totius autem injustitiae nulla capitalior est, quam eorum etc.; — II) „overf.“: overtroden Strængbed, Ter. Heaut. 1, 1, 82.

injustus, [2.in-], 3; 1) „egent.“: uretfærdig, ubillig; — vir maleficus natura, et injustus, Cic.; ∞ noverca, (flem, ubillig), Virg. Ecl. 3, 33; — compar., homine imperito numquam quiequam injustus, qui etc., Ter. Ad. 1, 2, 18; superl., f. nederst; — II) „overf.“ om Begreber og Ting; A) „alm.“: est injustus dolor aestimator rerum, Senec.; cf. Cic. d. Or. 2, 50; men „alleg.“: injusto carpere dente, (i. e. iniquo el. maligno), Ovid. Pont. 3, 1, 74; men ∞ regna, id. Met. 5, 277, (den med Uret vundne Trone); injustissima atque acerbissima incommoda, Cic. Fam. 5, 17; — egf. m. in; id quam injustum in

patriam. etc., id. Off. 3, 21; — b) men neutr. injustum, absol. f. injustitia, Hor. Sat. 1, 3, 111; — B) „bef.“: uferbetsdømmesfig; ut si etc., injusti oneris impositi tua culpa sit, Cic. Orat. 10; — foenus, Liv. 42, 5; injusto sub fæce, Virg. Ge. 3, 316.

inl-; de faaledest begyndende Ord f. unt. ill-; — imm-; de faaledest begyndende Ord f. unt. imm-.

innabilis, e. [2. in-], noj: ufikket til Evemning; sic erat ... innabilis unda, Ovid. Met. 1, 16. — innarrabilis, [2. in-], e: ifte til at fortælle, udtalelig; — soni, lactant. — innascibilis, [2. in-], e: fæm ifte fan fædes el. epifæae: ~ virtutem, id est deum, Tertull.

innascor, [1. in-], natus sum, 3, v. dep. n.; I) „alm.“: at fædes el. vere deri el. derpaa; e. abl. (præpos.), egf. m. in, everf. egf. e. dat., e. absol.; — Incultis urenda filix innascitur agris, Hor. Sat. 1, 3, 37; eodem solo innati, quod incolunt, Justin.; innata in cornibus cervi hedera, Plin.; Fauni innati trivis, Hor. A. P. 215; robora innata rupibus, Ovid.; men calvium innatum, vid. Plin. 11, 47. — II) „bef.“ o. „ment.“: at epifæae deri el. derbø el. dermed, at være medfæet; — non mihi avaritia innata est, Plaut.; cf. Plin. Pan. 20; quod in hac elatione ... animi facillime pertinetia ... innascitur, Cic. Off. 1, 19; cf. Caes. B. G. 1, 11; — III) partic. innatus, 3, egf. fæm adject; A) „alm.“: medfæet, naturlig, osv.; — lectus murice innato, Ovid. Met. 1, 332; carbunculi innato fulgore radiantes, Plin.; — B) „bef.“ e. „ment.“: have inſitat quandam, vel potius innatam cupiditatem scientiae, Cic.; cf. id. Top. 18; innata atque insita anteponi assumptis atque adventiciis; men alacritas naturatèr innata omnibus, Caes. B. C. 3, 92; cf. Plin. Pan. 20.

innato, avi, atum, 1, v. n. (e. a.); I) „egent.“: at fæomme ind deri; — quum pisciculi in concham hiantem innataverunt, Cic. N. D. 2, 18; — oftere: at fæomme derpaa el. deri; e. dat., (bef. egf. funder acc.), egf. absol.: homines flumini innatant, (fynte ifte deri), Plin. 8, 38; cf. Hor. Sat. 2, 4, 59; men „poet.“: undam innatat alnus, Virg. Ge. 2, 151; — B) „bef.“: at udgæde fig derover; Nilus innatat terrae, (everfæommer den), Plin.; Tiberis ... innatat campis, Plin. Ep.; cf. Ovid. Pont. 1, 19, 63; — II) „everf.“ el. „alleg.“: tenui vazu innatat unda Crinis, (beleger, bevæger fig belgænde), Val. Fl.; — men innatas illa verborum facilitas, (der ligefem flyder ovenpaa, d. e. fæm fremtræder el. viſer fig), Quintil. 10, 7, 28. — 1. innatus, [2. in-], 3, adj.: ifte fæet, Tertull. — 2. innatus, 3; partic. af innascor.

innavigabilis, [2. in-], e: ufeilbar, (fluvius), Liv. 5, 13. — innavigans, tis, [1. in-, navigo]: fæm feiler derpaa, Mela 2, 1.

innecto, [1. in-], xui, xum, 3, v. a.: fnytter eller binder ſammen; embinder el. emvinder dermed; absol., oftere e. abl.; — taenia vittae innectit ... comas, Virg. Aen. 7, 35; Et paribus palmas am rum innexit armis, (i. e. cestibus), id. ibd. 5, 425; — colla laeertis, (imflynge dermed), Ovid.; — partic. pass. egf. e. acc. graec.; Quae (i. e. quibus vinculis) innexa pedem (columba), Virg. Aen. 5, 510; cf. id. ibd. 6, 281; — b) egf. binder el. flynger derem; e. dat.; — ~ vincla gutturi, Hor. Epod. 17, 72; men pass.: innecti cervicibus, Tac. Hist. 4, 46; — II) „fig.“: forbinder el. færvæder dermed, indviffer deri; ligel. absol. el. e. dat.; — causas innecto morandi, Virg. Aen. 1, 51; — fraus innexa clienti, (de fæ ham ſagte Snarer), ibd. 6, 691; innexus alicui per affinitatem, Tac. Ann. 6, 36; men innexus conscientiae alicuius, (nogens Medvæder), id. ibd. 3, 30. — innervis, e, [2. in-, nervus]: affrafter; — animus, Sidon.; — 1. innexus, 3; partic. af innecto. — 2. innexus, us, m., [innecto]: indertig forbinderſe; in abl., Appul.

innisus, 3; partic. af flyd. — innitor, nixus (egf. misus) sum, v. dep. n.; I) „egent.“: fløtter el. tener mig derpaa, bøfter mig deril; e. abl. (præpos.), el. e. dat., egf. m. in (e. acc. el. abl.), egf. absol.; — scutis innixi, Caes.; innixus baculo, Ovid., hasta, Liv., hastae, Stat.; innixus in cubitum, Nep. Att. 21, in fratrem, (fløttende fig paa ham), Plin., figel. innisus fratri, Tac. Ann. 2, 2; templa innixa columnis, (fæm bofte derpaa), Ovid. Pont. 3, 2, 4; cf. id. Met. 7, 101; men scuta innixa humeris, (fæm troffe dermed), Liv. 8, 8; cannae ad imitandum, (bevæget Klæden bøfter fig i Beiret), Plin. 17, 35; — II) „fig.“: at fløtte fig derpaa, at beſtaae el. øprebſeſes dermed; — salutem suam incoluntate Pisonis inniti, Tac. Ann. 15, 60; tuis promissis freti et innixi, Plin. Pan. 66; omnia curae tutelaeque unius innixa, Quintil. 6, 1, 36; — B) „tebn.“ a) i Grammatiken; syllabae nostrae (quaedam) in b litteram et d inniuntur, (fløtte fig el. endes derpaa), Quintil. 12, 10, 32; — b) „poet.“: innixum sidus, Avien. Arat. 205, i. e. Engonasi. — innixus, 3; partic. af innitor.

inno, [1. in-], avi, atum, 1, v. n. (e. a.); I) „egent.“: at fæomme deri el. derpaa; — innabant pariter etc., Virg. Aen. 10, 222; men dummodo innare aquae (posset alvei: flyde paa Vandet), Liv. 21, 26; figel. ~ fluvio, Virg., pelago, id.; men id. Aen. 3, 143, e. acc.: fluviosque innare rapaces; cf. id. ibd. 8, 651; men marina aqua (abl.) inuantibus beluis, Suet. Ner. 12; men Cic. N. D. 2, 39, absol.: fluitantes innantesque beluae; — B) „poet.“ egf. at flyde derem, at beſylle; e. dat., Hor. Od. 3, 17, 7; — II) „everf.“: at fæile derpaa, at beſeile; — quo levior classis vadoso mari innaret, Tac.; „poet.“ egf.: Stygius laeus innare, (beſeile dem), Virg. Aen. 6, 131. — innobilitatus, [2. in-], 3, figefem ignobilis: nædelig, Lamprid. Elag. 4.

innocens, [2. in-], tis, adj.; I) „alm.“ om Ting: uſfadelig, uſlydlig; — ~ epistola, (fæm funde leſes af enbær), Cic. Fam. 5, 18; men Innocentis pocula Leſbii etc., Hor. Od. 1, 17, 21; — compar., nec est alius eis pomis innocenter cibis, Plin.; — II) „fig.“ om Perſoner eg Characterer: fæm inter Dndt gior; qui nihil nocet, Cic. Tusc. 3, 11; dñ. reſtaffen el. uſtraffelig, orl.; — vir integer, innocens, religioſus, id. Verr. 4, 4; innocens si accusatus sit, etc., id. R. Am. 20; innocentissimo patre privatus, id. Verr. 2, 33; — egf. e. gen; adeo factorum innocens sum, Tac. Ann. 4, 31; figel. innocens parricidii, Flor.; — b) egf. om de biddende Begreber: — innocens et beata vita, Plin.; men innocenti sanguine perfundi, (i. e. innocentis sanguine), Tac. Agric. 45; men ~ contentiones, Vell. 1, 11, (fæm forſes uden Bitterhed); — B) nævnl. egf. om en Dørigthedſperſen: uegenmytig, afholden; — cum innocente abstinentia certabat (Cato), Sall. Catil. 57; per innocentes praetores recreari, Cic. Verr. Act. 1, 4; cf. Suet. Vitell. 2.

innocenter, adv. af innocens; I) „alm.“: uſfadelig; — compar., innocentius decreſcente luna (caeduntur arbores etc.), Plin. 18, 75; — II) „bef.“ o. „etbil.“: uſfæliggen, uſtraffeliggen, reſtaffen; — ~ vivere, Quintil.; opes innocenter paratae, modeste habitae, Tac. Ann. 1, 41; — innocentius agere, id. Hist. 1, 9; innocentissime acta vita, Auct. decl. in Sall. 2.

innocentia, ae, f., [innocens]; I) „alm.“ el. om Ting: uſfadelighed; — ~ ferorum animalium, Plin. 37, 77; ~ ſami etc., vid. Pallad. 1, 35; — II) „bef.“ o. „etbil.“: uſlydighed, uſtraffelighed, reſtaffen; — nam est innocentia affectio talis animi, quae noceat nemini, Cic. Tusc. 3, 8; rigidae innocentiae Cato erat, Liv. 39, 40; — egf. Sædelighed el. rene Sæder, (opp. libido); vid. Crass. ap. Cic. Orat. 63, egſaa Sall. Jug. 33; — B) nævnl. egf. om Dørigthedſperſener: uegen-

nyttighed, Afholdenhed; vid. Cic. Manil. 13, o. Nep. Ar. 2; liget. Caes. B. G. 1, 10: suam innocentiam tota vita...perspectam.

innocue, adv.; 1) „alm.“: usfædeligh, uden at giøre Skade; — ∞ evadere per intervalla digitorum, (om de afstude Pile), Suet. Dom. 19: — II) „bef.“ o. „etbil.“: usfædeligh; ∞ vivere, (usfædeligh, uden Bræde), Ovid. A. A. 1, 610, af — innocuus, [2.in-], 3; 1) „alm.“; A) act.: usfædelig; m. o. ud. dat.; — imber leguminibus innocuus, Plin.; ∞ herba, Ovid.; ∞ litus, (hvor man finder Sifferhed), Virg. Aen. 7, 229; men Innocuum... cui dedit ignis iter, (i. e. Aeneae), Ovid. Fast. 1, 800; — B) pass.: usfædeligh, usfædt; sedere carinae Omnes innocuae, Virg. Aen. 10, 301; — II) „bef.“ o. „etbil.“: usfædelig, usfædeligh; — vicinus innocuae, Ovid. Met. 9, 373; men agere causas innocuas, (f. causas innocentium), id. Trist. 2, 273.

innōdo, avi, atum, 1, v. a.: tilbinder, tilføjer; ∞ guttur laquei nexibus, Amm.; — men „overf.“: causa non multis ambagibus innodata, (ikke meget indviklet), Cod. Just. — innominabilis, e, [2.in-], nomino]: uærbæst, Appul.

innōtesco, [1.in-], tui, 3, v. n. incho.: at blive bekendt, aligra re, (derede), Phaedr. 1, 10; men Fallor? an nostris innouit illa libellis? Ovid. Amor. 3, 12, 7; — egf. ud. abl.; quae (carmina) vulgo innouuerunt, Suet. Ner. 12; — II) fids. egf. erfarer, faaer at vide; ex quo innouit tutor, se esse tutorem, Dig., inc.; — innōtitia, ae, f.: f. und. ignotitia. — innōto, [1.in-], are, v. a.: ligesom annoto: anmærker, Hygin. Astron. 4, 1, inc. — innōtus, [2.in-], 3; ligesom ignotus: ubefkendt, Ammian., inc.

innōvatio, onis f.: fornyelse, Appul.; af — innōvo, [1.in-], avi, atum, 1, v. a.: fornyer; Labeo... innovare plurima instituit, Dig.; — II) „fig.“: ∞ se ad aliquid, (vende tilbage deris); — quum etc., quo te modo ad tuam intemperantiam innovasti? Cic. Pis. 36.

innoxie, adv.: uden Skade, uden at skade, Plin. 31, 15, inc.; — II) „fig.“ o. „etbil.“: rettskaffet, usfædeligh, Minuc. Fel. Octav. 33; af — innoxius, [2.in-], 3; 1) act.: usfædelig; A) „alm.“: — quaedam an malia indigenis innoxia, Plin.; ∞ vulnera, (ikke farlige), id.; ∞ salus, (uden Blevær), id.; ∞ iter, (sikker Vej), Tac. Hist. 4, 20; — innoxium est, e. inf., (det er uden Fare), id. ibd. 3, 17; — B) „bef.“ o. „etbil.“: som intet andet gjor, usfædelig; — innocentem servum atque innoxium etc., Plant. Capt. 3, 5, 7; maluit eum innoxium plecti, quam etc., Nep. Milt. 8; cf. Ovid. Met. 9, 628; — b) egf. om Begreber; ∞ paupertas, (usfædeligh), Tac. Ann. 11, 31; — compar., animus innoxior, (al. innoxior), Cato ap. Prisc.; men e. gen.: fax innoxia rapti, Auct. Aetn. 354, inc.; — II) pass.: usfædeligh, usfædet; hi magistratus... ipsi innoxii, florentes, etc., Sall. Catil. 40; cf. Tibull. 2, 5, 63; — men innoxium durare, (i. e. incorruptum), Colum. 12, 33; — b) „poet.“ egf. m. ab; — gens a saevo serpentum innoxia morsu, Lucan. 9, 892; faba... a curculionibus innoxia, Colum. 2, 10.

innubilo, [1.in-], are, v. a.: omhyer, ferduanter; (lapillos) rufo colore innubiliari, Solia. 53; — egf. „fig.“: ∞ serenitatem tristitia, Augustin. — innubilis, [2.in-], 3; uden Skyer; semper innubilis aether Integit, Lucr. 3, 21. — innubis, e, [2.in-], mubes] = frig.; ∞ dies, Sener. Herc. Oct. 238. — innubo, [1.in-], psi, ptum, 3, v. n. (o. a.): om Jærentimeret: at gifte sig ind deri, (el. ind i en Familie); e. dat., Ovid. Met. 7, 856; men Liv. 1, 31: quae inuississet, (f. in quae el. in quam domum); — not.: inuuptus, 3; ugift, vid. s. l. — innubus, 3, [2.in-], nubo]: uden Vægtstøb, ugift; Innuba permaneo, (siger Sibylla), Ovid. Met. 14, 142; — II) „poet. overf.“:

∞ laurus, (hvortil den ugift Daphne var bleven forvandlet), id. ibd. 10, 92.

innumerabilis, [2.in-], e: utallig, ikke til at tælle; ∞ multitudo, Cic., pecunia, id. Quint. 11; men ∞ series annorum, Hor. Od. 3, 30, 1; di. — innumerabilitas, atis, f.: utallig Mængde, monodorum, Cic. N. D. 1, 26, atomorum, id.; e. — innumerabiliter, adv.: utallige Mængde, Lucr. 5, 271. — innumerabilis, [2.in-], e: utallig; ∞ numeros, Lucr. 2, 1085. — innumeratus, [2.in-], 3: utall el. utallig, Tertull.

innumerus, 3, [2.in-], numerus, 1, i]: utallig; ∞ numero semina, Lucr. 2, 1051; ∞ multitudo, Plin.; ∞ gentes, Virg.; men ∞ hostis, Ovid. Trist. 5, 12, 20; cf. ∞ militis instar (Hector), id. Her. 10, 368; — not.: numeri innumeri, vid. Gell. 1, 21, (rimet. f. versus comici, quia numeri quidem sunt, sed lege solati); — men Auson. Idyll. 1, 17, brages numeri innumeri f. Prosa.

innūo, [1.in-], ūi, 3, v. n.: nisser el. vinker deris, m. o. ut. dat.; — Abiens innuit mihi, Ter. Eun. 1, 5, 9; si immerum, id. Ad. 2, 1, 17; cf. Liv. 8, 4: ubi innuerint, etc.

innuptus, [2.in-], 3, adj.: ugift, (men alene om Jærentimeret); — pueri innuptaeque puellae, Virg. Ge. 4, 476; men innupta manus, Sil., (i. e. Amazonas); — „poet.“ egf. om Tyrene; innupta hos, Sener. Oed.; — egf. som Epithet til visse Gudinder; Innupta Minerva, Virg. Aen. 1, 32, Phoebe, Ovid. Met. 1, 176; — B) egf. „overf.“ innuptae nuptiae, Vet. Poët. ap. Cic. d. Or. 3, 58, ligesom ἀγαθος γάμος Vægtstøb, som ikke fortærrer dette Ravn, d. e. Væteri, vsl.; (el. inseputa sepultura, Cic. Phil. 1, 29); — II) egf. som subst.: innupta, ae, f.: en Jæmfru, Catull. 62, 6, o. id. 61, 78.

innutribilis, e, [2.in-], e: ikke nærende, juseulum, Coel. Aur. — innutritio, [1.in-], iui, atum, 4, v. a.: opføder el. opfoder deri eller derede; e. abl. (praepos.), egf. (overf.) e. dat.; — innutriti castris, (i Leiren), Sil., mari, (saa Soen), Plin. Ep. 9, 3; innutritus amplis opibus, (i el. til Bæddelses deraf), Suet. Aug. 3; — innutritus disciplinis, (værlert deri), Sener. Consol. ad Polyb. 21; — II) „fig.“: certus ingeniis... innutriti etc., (saae sin Dannelses af visse Jærfætters Vædsning), id. Ep. 2. — innutritus, 3: partie. af innutritio. — 2. innutritus, [2.in-], 3: som ikke bliver næret, uden Raring, Coel. Aur.

Ino, [i], gen. us o. onis, f., Ino: Datter af N. Cadmus og Hæmalinde af Thebanertonen Athamas, Moder til Leardus o. Melicerta, Stifmoder til Belle og Phrixus; — efter at Athamas i Raseri havde dræbt Leardus, flygtede hun med Melicerta, med hvem hun egf. fortede sig i Havet, hvorefter begge forsvættedes til Nybyggdomme; og dyrkedes nu Ino som Leucothea, Demernes Matula, men Melicerta som Palaemon el. Portunus; — vid. Cic. Tusc. 1, 12, Ovid. Met. 1, 416 flgde., e. id. Fast. 6, 185 flgde.; f. egf. Hygin. Fabb. 2o. 4, ostere; — Bjerf. Inous, 3, Melicerta, Virg. Ge. 1, 437; Inoi sinus, Ovid. Met. 1, 196; cf. id. A. Am. 3, 176; men ∞ Isthmus, (hvor Athamas oprettede Kamplege til Ino's Hære, Stat.

inobadientia, ae, f.: Ulydigbed, Tertull.; af — inobaudia, [2.in-], ire, v. n.: adlyder ikke, Tertull. — inobedienter, adv.: udygigen; Augustin.; e. — inobedientia, ae, f.: Ulydigbed, Hieronym.; af — inobedio, [2.in-], ire, v. n.: adlyder ikke, Ambros.; di. — inobedus, 3: udygig, Arnob., inc.

inoblector, [1.in-], ari, v. dep. n.: at foruoe sig deri el. derede, in aliquo, Tertull. — inoblectatus, [2.in-], 3: udslettet, udslettelig; ∞ scientia, Tertull. — inoblitus, [2.in-], 3: som ikke glemmer, som altid minde; — Semper inoblita repetam tua

munera mente, Ovid. Pont. 4, 15, 37. — in.obrūtus, [2.in-], 3: iffe overrædet; effugit inobrutus undas, Ovid. Met. 7, 356.

in.obscūrābilis, e, [2.in-, obscuro]: iffe til at fordmæle, Tertull. — in.obscūro, [1.in-], are, v. a.: fordmæle, Cic. Phil. 9, 5, (hvor dog nu læses: obscurabit); inc. — in.obscutus, [2.in-], 3: iffe tilspærret, d. e. aaben; ∞ foramina aurium, Lactant. — in.obsequens, [2.in-], tis, adj.: som iffe giver efter; inobsequens... frenis equi, Senec. Hippol. — in.observabilis, [2.in-], e: umærkelig; ∞ error, Catull. 61, 115; ∞ cursus, Plin. — in.observans, [2.in-], tis, adj.: uemærksom; ∞ homines, Pallad.; cf. — in.observantia, ae, f.: Uemærksomhed; cf. Uregelmæssighed: vid. Suet. Aug. 76. — in.observatus, [2.in-], 3: iffe iagttagen, iffe bemærket; ∞ sidera, Ovid. Fast. 3, 111; — ∞ tempus et incertum, Senec. — in.obsolētus, [2.in-], 3: iffe forslidt; ∞ vestimenta, Tertull.

in.occiduus, [2.in-], 3: som iffe gaar ned; ∞ axis, (Nordrepsen), Lucan. 8, 175; — II) „overf.“; ∞ ignes, (som iffe sluffes), Claudian.; ∞ visibus (speciare: med altid aabne Øine), Stat. — in.oco, [1.in-], (avi), atom, 1, v. a.: nedbræder — quod jam inoceatum est (semen), Colum.; inoccare oportet, quae sparsis, id.

*in.oculātio, onis, f.: Inoculering cf. Indpødening, Cato R. R. 42, Colum. 5, 11, oftere; egs. Plin. 17, 23; o. — in.oculātor, oris, m.: der inoculerer cf. indpøder, Plin. 18, 76; af — in.oeūlo, [1.in-], avi, atom, 1, v. a.: inoculerer cf. indpøder; ∞ arbores ficorum, Colum. 11, 2; — II) „overf.“: bullis ameis inoculatus, (prøvet cf. smykket dermed), Appul.; — egs. „alleg.“: ad hunc iustitiae affectum pectoribus inoculandum, (for at indpøde den deri), Macrobr.

in.ōdōro, [1.in-], are, v. a.: gior lugtende; ∞ halitus (acc.) mandentium, (om Væg), Colum. 11, 3. — in.ōdorus, [2.in-], 3: uden Lugt, flos, Appul.; ∞ ossa, (som iffe ere fælbare), Pers. 6, 35, (al. inhonora); inc.; — II) „overf.“; ∞ animalia, Gell. 7, 6, (som mangle Lugtens Sædes).

in.offense, adv.: uden Anfød, uden Hindring; compar., ∞ transmittere, Gell. 6, 2; af — in.offensus, [2.in-], 3; I) „egenl.“: som iffe stöder dermed, som iffe stöder sig; — in.offensum pedem referre, Tibull. 1, 7, 62; ∞ lumen oculorum, Pallad.; ∞ mare, (ubindret), vid. Virg. Aen. 10, 292; — b) „poet.“ egs.: hyorpaa man iffe nøder sig, meta, Lucan. 8, 211; ∞ via currere, Martial. 14, 209; Detur inoffensae tibi vitae tangere metam, Ovid. Trist. 1, 9, in.; — II) „fig.“: som strider let frem, uden Anfød, uden Vanskelighed; — in.offensa et molliter lapsa oratio, Senec. Ep. 52; ∞ cursu honorum etc., Tac. Hist. 1, 48; — navul, om Ørdrengelsen og Ørdforbindelsen; vid. Quintil. 1, 1, 31, o. id. 1, 10, 23.

in.officiōsitas, atis, f.: Ubeslighed, Salvian.; af — in.officiōsus, [2.in-], 3: som iffe opfylder sine Pligter, dei, (i e. erga deum), Tertull.; ligel. in.officiōsus patrono, (f. m. patronum), Dig.; — testamentum non officiosum, Cic. Verr. 3, 42; — II) „besl.“: inofficiosus in aliquem: ubeslig cf. nærtig imed nogen; — aliter fuisset in hos officiosi, Cic. Att. 13, 27.

in.ōles, [2.in-], tis, adj.: iffe lugtende, uden Lugt, olivum, Lucr. 2, 850. — in.ōlesco, [1.in-], avi, atom, 3, v. n. e. a.; I) neutr.: at være cf. græc sammen dermed cf. ind deri; (m. o. ud. dat., egs. m. in. A) „egenl.“: — ∞ libro (germen), Virg. G. 2, 76; tradux... dum inoleseat, Colum.; cf. Virg. Aen. 6, 738; — B) „overf.“: inoleverat linguae illius vox etc., vid. Gell. 5, 21; meditando inolescere menti, Auson.; — II) act.: indplanter deri; — natura nobis inolevit amo-

rem nostri, Gell. 12, 5; in moribus inolescendis, id. 12, 1.

in.ōminālis, [2.in-], e: ildevarsende, ulykkelig; ∞ dies, Gell. 5, 17. — in.ōminātus, [2.in-], 3: ulykkelig; ∞ cubilia, Hor. Epod. 16, 38. — in.ōpāco, [1.in-], are, v. a.: beslygager, Colum. — in.ōpērātus, [2.in-], 3, adj.: ubeslægtet, uvisrform, Tertull.; — 2 in.ōpērātus, 3: partit. af figd. — in.ōpēror, [1.in-], atus sum, 1, v. dep. a.: bevirker cf. indbringer deri, Tertull. — in.ōpērtus, [2.in-], 3: ubedæftet: capite inoperto, (med blottet Hovede), Senec.; — II) „overf.“: inoperta veritas, id.

in.ōpia, ae, f., [inops]: Mangel; I) „alm.“: ∞ argenti, Plaut.; ∞ summa rerum omnium, Caes.; mederi inopiae rei frumentariae, id.; cf. Sall. Jug. 91; men affici inopia consilii, Cic. Att. 6, 3; ∞ occasionis, Suet., remedi, Tac., advocatorum, id.; — II) „besl.“: Mangel paa det Nødvendige, Nød, Trang; — inopiae opem ferre, Plaut.; propter inbecillitatem atque inopiam... desiderata amicitia, Cic. Lael. 8; cf. id. ibd. 9; ad pudendam inopiam delabi, Tac.; manuum mercede inopiam tolerare, Sall. Catil. 38; in inopia et fame etc., Cic. Off. 3, 12; inopiam aieui facere, Tac. Hist. 3, 28; inopiam vitare, Caes.; cf. id. B. C. 1, 48, egs. Liv. 23, 29, egs. id. 4, 12; — B) bf. „overf.“: I) forlæst cf. hjælpeløs Tilstand; — praesidio esse contra vim et gratiam solitudinem atque inopiae, Cic. Quint. 1; cf. id. ibd. 27, o. id. Cluent. 20; men inopia locorum, Vell. 2, 51, o. Senec. ad Helv. 12: diæse Egnæ Armed cf. Mangel paa det Nødvendige; — 2) Joredragets Armed; — sed cavenda est presso illi oratori inopia et jejunitas, Cic. Brut. 50.

in.ōpinābilis, [2.in-], e: hvid ingen formoder, hyorpaa ingen har tænkt, latebra, Gell. 17, 9; — men id. ibd. 12: infames materiae, sive... inopinabiles, etc. — in.ōpinans, [2.in-], tis, adj.: som inter formoder, som lader sig overraske; vid. Caes. B. G. 1, 12, o. id. ibd. 6, 76; ligel. imprudente et inopinante Curione, id. B. C. 2, 3; bf. — in.ōpinanter, adv.: uformodenlig, overraskende, Suet. Tib. 60.

*in.ōpināte, adv.: = frgd.; quos inopinate occupavit (hostium adventus), Senec. ad Helv. 5; o. — in.ōpinato, abl. som adv.: f. und. figd.; af — in.ōpinatus, [2.in-], 3: uformodet cf. overraske; — ∞ adventus classis, Vell. 2, 79; finis vitae repentinus et inopinatus, Suet. Caes. 87; ∞ malum, Caes.; ∞ frans, Sil.; — quum hoc illi improvisum et inopinatum accidisset, Cic. Verr. 2, 28; ligel. neque hoc tam re est, quam dictu, inopinatum et mirabile, id. Parad. 5, 1; — superl., ∞ sensus, Augustin.; — II) subst., in.ōpinatum, i, n.: det Uformodede; nihil inopinati accidit, Cic. Tusc. 3, 31; plura inopinata, Plin. Pan.; bb) bf. som adv.; a) ex inopinato: uformodenlig, uventet, observare, Cic. N. D. 2, 48; ligel. repente et ex inopinato etc., Suet. Galb. 10; — b) inopinato: = frgd.; — ∞ irrumpere in castra, Liv. 26, 6. — 2 in.ōpinatus, 3: f. und. figd.

in.ōpinot, [1.in-], atus sum, 1, v. dep. a.: mæner, troer; — Verrii, inopinor, Flacci erat (liber), Gell. 18, 7; inc.; — inopinatus, m. acc. e. inf., Jul. Val. R. G. Al. M. — in.ōpinus, 3: uventet, uformodet; ∞ quies, Virg., Fors, id.; cf. id. Aen. 6, 104; ∞ visus, Ovid.; ∞ siccitas, Plin. Pan.

in.ōpiōsus, 3, [inopia]: som hoilgen mangler noget; (forl. Ørd); e. gen.; res dubias, egenas, inopiosas consilii, Plaut. Poen., in. — in.ōpidatus, 3, [2.in-, oppidum]: uden Byer, Sidon. — in.ōportūnus, [2.in-], 3: ubegavm cf. uisfket deril; m. Negation o. e. dat., Cic. d. Or. 3, 5: est in eo loco sedes huic nostro non inopportuna sermoni.

in.ōps, ōpis, adj., [2.in-, opis]: hjælpeløs, uden Hjælp; I) „alm.“: a) m. ab; — sic inopes et ab amicis

et ab existimatione, Cic. Att. 1, 1; — h) „poet.“ egf. c. inf.; inopes laudis conscendere currum, (uten Cyne dentis), Propert. 2, 10, 23; — c) absol.; — inopes relictis a duce, Cic. Verr. 5, 31; cf. Liv. 9, 1, o. Virg. Aen. 9, 290; — B) „everf.“ om Taleren eg fere draget; maver el. ter, oel.; — non erat abundans, non inops tamen, Cic. Brut. 67; cf. id. ibd. 70; men id. ibd. 76: inops ad ornandum (disciplina), etc.; men id. Fin. 1, 3: linguam Latinam non modo non inopem, sed etc.; — II) „bef.“: hjælpeløs ifølge Mangel el. Armod, fattig, trangende, forarmet; a) absol.; — hic pauperes res sunt inopesque, Plaut.; acrarum inops et exhaustum, Cic. Verr. 3, 70; — b) oftere c. gen.; — inops humanitatis, Cic. d. Or. 2, 10, amicorum, id. Lael. 15; inops auxilii humani (senatus), Liv. 3, 7; — terra inops pacis, Ovid.; provinciae, nec virorum inopes, et etc., Tac. Hist. 2, 67; — B) „fig.“: inopis ... (et) pusilli ... animi etc., (aandøsfattig og forsknytt), vid. Hor. Sat. 1, 4, 17; adversus atque inops amor, Lucr. 4, 1138; cf. Ovid. lb. 21.

inoptabilis, [2.in-], c: lidet ensfelig, uebagelig, Appul. — inoptatus, [2.in-], 3: iffe ensfett el. uenffet; — lacrima est indicium rei inoptatae, Senec. — Inopus, i, m., *Invols*: Rilde og Blod paa Den Døds, Plin. 2, 106, Val. Fl.

inorabilis, e, [2.in-, oro], forcl. f. inexorabilis: som iffe bevæges ved Bønner; sed pervico Ajax animo atque inorabili, Attius ap. Non.; inc. — inoratus, [2.in-], 3: som iffe er bleven fermeligen foredraget; re inorata etc., vid. Cic. R. Am. 9.

inordinabiliter, adv., [2.in-, ordinalis]: uordenfiligen, uden bestemt Orden, Coel. Aur. — *inordinatē, adv.: uordenfiligen, til ubestemt Tider, (redire febres), Cels.; o. — inordinatim, adv.: i Uorden, (incedere aciem), Ammian.; — [inordinatus]. — inordinatio, [2.in-], onis, f.: Uorden, Forvirring, Appul. — inordinatus, [2.in-], 3: uordenfelig, i Uorden; — ∞ et incompoti milites, Liv. 22, 50; — superl., ∞ pili, Plin. 22, 46; — II) df. subst. inordinatum, i, n.: Uorden, Forvirring; — idque ex inordinato in ordinem reducti, Cic. Univ. 3. — inordinio, [1.in-], are, v. a.: ørtner, bringer i Orden, Colum. 11, 3, inc.

inorior, [1.in-], iri, v. dep. n.: derhøst at epffae el. vife fig; — quid si memoria eorum inoriretur, qui etc., (som man til at tænke paa dem), Tac. Ann. 11, 23, inc. — inormis, e: eftercl. Biform af enormis, Spartian.; inc.; df. — inormitas, atis, f.: = enormitas, Cod. Theod. — inornate, adv.: ufmyffet, uden Prydelse; non inornate dicere, Auct. ad Her. 1, 31; — compar., ∞ scribere res, Fronto; af — inornatus, [2.in-], 3: uppynt, ufmyffet, mulieres, Cic. Orat. 23, comae, Ovid.; — b) nævnt. egf. m. Genfyn paa Taleren; Lysias tenuis et inornatus, Cic. Orat. 9; inornata et dominantia nomina ... verbaque, (som afmindeden ere i Brug), Hor. A. P. 224; — II) „everf.“: ueffingen, Hor. Od. 1, 9, 31. — inorno, [1.in-], are, v. a.: fmyffet, pryder, Tertull. — inoro, are, v. a., [1.in-, t. ora]: befrander Uorden; ∞ calicem, Tertull. — inorus, 3, [2.in-, l. os]: uden Mund; inoras ostreas etc., Turpil. ap. Non.

inotiosus, [2.in-], 3: iffe orkeftes, d. e. travl el. urolig; ∞ actio, vid. Quintil. 11, 3, 183; — Inosus, 3: f. umb. Ioo. — inp-: de faaledes begyndende Ord f. udd. imp-.

inquaesitus, [2.in-], 3: uerffegt, Tertull. — inquam: f. umb. inquo. — Linquies, [2.in-], etis, f.: Iro, Forfpyrrelse. — nocturna, Plin. 14, 28; df. — 2. inquies, etis, adj.: urolig, forfpyrret; — ∞ genus humanum et indomitum, Sall. frgm. ap. Prisc.; ∞ animus pascitur opere, Plin. praef.; Germanus

hand minus inquies spe, cupidine, Tac. Ann. 1, 68; inquies animo, id.; vir inquies, Vell. 2, 68.

*inquietatio, onis, f.: flækt Bevægelse; navnfl. Søgung el. Brænding, Senec. Suas. 2; men ∞ caput, Liv. 22, 17, inc.; o. — inquietator, oris, m.: som øpreker el. forfpyrret; ∞ animarum, Tertull.; — [inquieto]. — *inquiete, adv.: uden Ro, uden Opber; ∞ flagrare, Solin.; — compar., Ammian.; — inquieto, avi, atum, 1, v. a.: foretreliger, forfpyrret; — ne quem officii causa inquietaret, Suet. Aug. 53; ∞ aliquem litibus, id. Ner. 34; ∞ mentem opiniones inter se contrariae, Senec. Vit. beat. 12; — inquietatus custodes umbris, Suet. Calig. 59; o. — inquietudo, tuis, f.: feberagtig Iro el. Forfpyrrelse i Legemet, Marc. Emp.; ∞ capitis, Solin.; — egf. Forbryderens indre Forfpyrrelse, Senec. Ben. 2, 8; af — inquietus, [2.in-], 3: urolig, forfpyrret; df. „poet.“ om det øvrte Hav, Hor. Od. 3, 3, 3; — oftere „ment.“: ∞ animus, Liv. 1, 46; ∞ ingenia et in novas res avida, id. 22, 21; — compar., Ammian.; superl., Senec. Benef. 7, 22.

inquinatus, us, m.: Beboelfe uden Eiendomsret, at bee tilleie, Tertul.; af — 1. inquinatus, -a, m. o. f., [f. incolinus, af incolo]: Indvaaner uden Eiendomsret, (som boer tilleie, opp. dominus), Cic. Phil. 2, 41; inquinus privatarum aedium et insularum etc., Suet. Ner. 41; — egf. „alm.“: Indvaaner, (huius) vici etc., Plin. 21, 43; — egf. som boer med el. hos en anden, Martial. 1, 37; — II) „fig.“: som uberettiget tranger fig ind; non discipulos philosophorum, sed inquinatos etc., Senec. Ep. 108; — men anima inquinata carnis, Tertull.; df. — 2. inquinatus, 3: af fremmed Jødsfel; — ∞ civis etc., vid. Sall. Catil. 31.

*inquinamentum, i, n.: Smuds, Skarn, Vitruv. 8, 5, o. Gell. 2, 6; o. — inquinare, adv.: smudfgen; df. „everf.“: ∞ loqui, Cic. Brut. 37, (fere et urent cl. barbariffi Syreg); af — in quino, avi, atum, 1, v. a., [1.in-, eunire, vid. Fest. p. 39, coenum]: tilf. smudfer; I) „egentl.“: ∞ vestem, Plant.; cf. Hor. Sat. 1, 8, 37; — men Ovid. Fast. 4, 928: Ruris opes niteant, inquinat arma situs! men id. Met. 14, 56: ∞ aquas venenis, (fergiffet); — bis murice vellus inquinatum, (tegnang farvet dermed), Martial. 4, 1; hvf. fild. „alleg.“: litteris satis inquinatus, (i. e. imbutus), Petron.; — II) „fig.“: nærværdiger, befudler; — ∞ ollicitosam amicitiam nomine criminoso, Cic. Plane. 19; ∞ senatum ... libertinorum filiis lectis, Liv. 9, 46; ∞ famam alterius, id. 29, 37; cf. Cic. Phil. 2, 17; — ∞ se vitis atque flagitiis, id. R. Am. 21; bef. egf. Hor. Od. 3, 6, 17, o. id. Epod. 16, 61; — III) partie inquinatus, 3, egf. som adj.; A) som er tilfæt el. farvet dermed; hvf. „alleg.“, Senec. Ep. 59: (istis vitis) non inquinati sumus, sed infecti; — B) om Taleren: uren el. smudfig; ∞ versus, Cic. Orat. 48; est vitiosum in verbis, si inquinatum etc., (plat el. pøbelagtigt), id. Opt. Gen. Or. 3; — C) „ctibf.“: smudfig, ffendig, ubumff; — hominem ... vita omni inquinatum etc., Cic. Coel. 32; quis in voluptatibus inquamator? id. ibd. 6; cf. id. Fl. 22; ratio inquinatissima, id. Off. 2, 6; f. egf. id. R. Am. 21.

inquo, fædv. inquam, verb. defect., [befl. m. *ἐνέπω*], (deraf findes færmene: inquamus, Hor.; inquit, Arnob.; inquam, Cic.; inquitbat el. inquitbat, id.; inquisit, id.; inquires, Catull.; inquit, Cic.; inque, Ter.; inquit, Plaut.; — figer; I) ved Inforrefen af negens Ord; vid. Cic. Lael. 1; figel. Juppiter, inquit, tuis avibus jussus etc., Liv. 1, 12; figel. Quoniam, inquit, victoriae patriae repugnans, Nep. Alcib. 8; cf. Cic. Catil. 3, 9; figel. eecum me, inque: her er jeg, fig! Ter. Heaut. 4, 7, in; ita dii faxint, inquit! Plaut. Aul. 4, 10, 53; — b) egf. c. dat.; en, inquit

mihī, haec etc., Cic. Att. 5, 1; — B) ved eftertrykkelig Gjentagelse af det allerede Indførte; — vid. Lucr. 2, 257; ligel. in foro etc., in foro, inquam, Syracusis, etc., Cic. Verr. 4, 29; cf. id. Phil. 2, 11; men id. Att. 1, 20; per mihī, per, inquam, gratum mihī feceris, si etc.; — II) i Indvendinger, omtr. vort: siger man, heter det, etc.; — vid. Cic. Leg. 3, 21, v. id. Cluent. 31; — not.: inquit er underfiden udsaltet ved Ellipse; vid. Phaedr. 5, 5, 38; — emyendit funder det ogs. pleonastisk, Nep. Hannib. 2, hoc adiunxit: pater, inquit, meus etc.; — endel. bliver det udført, gjentaget; vid. Cic. N. D. 1, 7, v. id. Or. 2, 3 v. 71.

inquirō, sivi, sumi, 3, v. a. (v. n.), [i. in-, quaeo]: opføger, søger at finde; — priusquam ordine omnia inquisissent, Liv. 27, 7; — Flamini corpus magna cum cura inquisitum etc., id. ibd.; rem inquisitam (deferre), id. 10, 10; ad sedes inquirendas (proficisci), Justin. 3, 1; — II) „fug.“; A) „alm.“; underføger, efterforsker, anstiller Underføgelse derover el. derefter; — vera illa honestas, quam virtus maxime inquit, Cic. Tusc. 3, 2; cf. Hor. Sat. 1, 3, 28; — Egs. m. Objectsføring; Primum nam inquiram, quid sit furere, id. ibd. 2, 3, 1; hys. pass. impers.: quom inquitur, quid sequatur, Cic. d. Or. 3, 29; — Egs. m. de o. in: parum diligenter inquisisse de opere, quod etc., Quintil. 3, 11, 21; patrios inquit in annos, (hvortilse Næderen endnu har at leve), Ovid. Met. 1, 148; men Cic. Brut. 82: nimium inquirens in se, (altså stræng imed sig selv); cf. Tac. Germ. 31: obstitit in se... inquiri; — B) „bef.“ i Næstføreg: at anstille retlig Underføgelse, in aliquem: imed nogen; vid. Cic. Mur. 21, v. id. Verr. 4, 65; Egs. absol.: inquirendi diem etc., id. ibd. Act. 1, 2; men inquisitum missi de iis, quorum etc., Liv. 10, 20.

inquisitio, onis, f., [inquirō]: Opføgen el. Sammenføgen; — ~ novorum militum, Curt., corporum, Plin. 8, 14; sed tu, cave, inquisitioni mihī sis, (at jeg skal lede efter dig), Plant. Cas. 3, 1, 16; — II) „fug.“; A) „alm.“; Underføgelse, Efterforskning; — hominis est propria veri inquisitio atque investigatio, Cic. Off. 1, 4; — B) „bef.“ i Næstføreg: retlig Underføgelse for at begrunde en Anklage; — contra inquisitionem accusatoris (defendi), Cic. Verr. 2, 4; cf. id. Mur. 21; — inquisitionem postulare in aliquem, Plin. Ep.; ~ annum impetrare, Tac. Ann. 13, 13; cf. id. Agric. 2.

inquisitor, oris, m., [inquirō]; I) „egent.“: sem opføger el. opleder, navn. de Preskriberede, Suet. Caes. 1; Egs. en Jæger, Plin. 8, 61; men inquisitores alcae, vid. Juvenal. 4, 19; — II) non officem verborum, sed rerum inquisitorem deest esse sapientem etc., Cic. ap. Augustin.; ~ rerum naturae, Senec.; — B) „bef.“ i Næstføreg: sem samler Beviser for at begynde en Anklage; ille Achaicus inquisitor etc., Cic. Verr. Act. 1, 2; cf. Plin. Ep. 3, 9, v. Tac. Ann. 15, 66; — I. inquisitus, 3: partie, af inquirō; — 2. inquisitus, [2. in-], 3: sem ifte er underføgt; ~ res, Plant., quaestio, id.

in-, de faaledes begyndende Ord f. und., irr., — insalubris, [2. in-]. bre, I) „egent.“: usund, skadelig for Sundheden; — ~ fundus el. ager, (med usund Jordbund), Colum., Plin.; compar., quod est insalubris etc., Gell. 19, 5; superl., insaluberrimus (vinum fumo veteratum), Plin. 23, 22; — II) „everf.“: utenlig, skadelig; c. dat.; — insalubre est colono, m. acc. c. inf., Plin. 17, 2; — d. adv. insalubriter, indulgere naturae, Sallian.; — insalutatus, [2. in-], 3: ifte tilfø, Sidou; — men Virg. Aen. 9, 208, m. Tmæsis: Inque salutatum, (f. insalutatumque).

insanabilis, e; I) „egent.“: ubelbredeelig, morbus, Cic., venenum, Plin.; — Egs. absol.: insanabilibus remedia adhibere, Curt.; — II) „fug.“: uoverbredeelig, ingenium, Liv. 1, 28; men ~ contumeliae,

(ifte til at udfene), Cic. Orat. 26; men „alleg.“: tribus Anticyris insanabile caput, Hor. A. P. 300; — men Liv. 28, 25: quod nihil tristius, nec insanabilius esset.

insane, adv. af insanus: affintigen, uferstandigen, uden Maal og Maade, amare, Plaut. Cure. 1, 3, 20; — compar., Hor. Sat. 1, 10, 31; superl., Augustin.; — II) „everf.“: umaadeligen, indtil Raseri; — esuriens insane bene, Plant. Mil. gl. 1, 1, 21.

insania, ae, f., [insanus]; I) „egent.“: Sindssvaghed, (mentis aegrotatio et morbus, Cic. Tusc. 3, 4), Sindssforvirring, (mens tranquillitate quadam constantiaque vacua, id. ibd.; cf. id. ibd.: ut furor in sapientem cadere possit, non possit insania, etc.); — Egs. „alm.“: Raseri, Affintighed; furorem et insaniam optare vobis, in quam incidistis, id. Pis. 26; — seclerata insania belli, Virg. Aen. 7, 461; concupiscere ad insaniam, Cic.; adigere ad insaniam, Ter.; — ligel. in pl.: incidere in hominum... insanias, Cic. Fam. 4, 1; cf. Plant. Aut. 1, 4, 15; — b) Egs. Siernens Hysterrelse, Cels. 3, 18; — II) „fug.“; A) rasende Overdrivelse, umaadelig Hysterrelse; — ~ ceterarum villarum, (deres overdrevene Pragt), Cic. Qu. Fr. 3, 1; ~ libidinum, id., mensarum, vestium, Plin.; cf. Liv. 7, 2; — B) signelfædsis Egs. Overdrivelse i Rædtræget; insolentiam et insolentiam, tamquam insaniam quandam orationis, odit, Cic. Brut. 82; — C) pectit Begiftning; Auditis? an me ludit amabilis insania? Hor. Od. 3, 4, 6.

insanio, ivi v. ii, itum, 4, v. n., [insanus]; I) „egent.“: raser el. afstindig ifølge Sygdom, Cels. 3, 18; mederi insanientibus, Plin. 25, 22; cf. Cic. Verr. 4, 18: ut insanire et furere omnibus videatur; nisi ego insanio, id. Att. 7, 10; men ~ cum ratione, Ter. Eun. 1, 1, 18; cf. Hor. Sat. 2, 3, 271; — Egs. em Dyrene, Plin. 2, 76; — II) „everf.“: at rase, at bande sem en Rasende; insanire libet quoniam tibi, Virg. Ecl. 3, 36; — men em Rædtræget: corruptum dicendi genus, quod specie libertatis insanit, Quintil. 12, 10, 73; — men em den Sygdelystne, Auct. ad Her. 1, 50; cf. Hor. Sat. 2, 3, 61: insanit... statuas emendo; men Ter. Phorm. 4, 3, 37: insanibat. (f. insaniebat: forlangte sem en gal Mand); — hh) egfaa at mærfæ; a) e. acc.; ~ errorem, Hor., stultitiam, id.; men ~ solentia, (paa hver Mands Vis), id. Ep. 1, 1, 191; men seros insanit amores, Propert. 2, 25, 25; deg Egs. Senec. Vit. beat. 12: ~ hilarem insaniam, ac per risum furere; — b) m. in e. acc.; ~ in libertinas, Hor. Sat. 1, 2, 49; ligel. Cic. Orat. 69: in alienos insanus insanisti; — c) impers.; in qua (domo totiens) insanitur a patre, Senec. Controv. 2, 9; — not.; insanientem sapientiam falder Hor. Od. 1, 31, 2, Epictus Lære, der benægter Guddemmens Hysteri.

insanitas, atis, f.: Usundhed, Sygdelighed, Sygdom; — insipientia, quasi insanitas quaedam, Cic. Tusc. 3, 5; cf. id. ibd. 3, 4; v. — insaniter, adv. = insane; lucret nimium insaniter, Pompon. ap. Non.; — [fugd.].

insanus, [2. in-], 3: ifte fund, sygelig el. fyg; men fæds. em Zielen; I) „egent.“: affintig, rasende, fra Hærfanden; — quod idem contingit insanis, ut etc., Cic. Acad. 2, 17; — II) „everf.“; A) affintig el. rasende, der bander sem en Rasende; — Hic prorsus homines ex stultis insanos facit, Ter. Eun. 2, 2, 23; acior et insanior cupiditas, Cic.; insanissima concio, id.; cf. id. R. Am. 12, Egs. Virg. Aen. 9, 760, v. id. Ecl. 10, 14; men ~ forum, (hvor der berfær Forvirring), Propert., ligel. ~ nox, (hvori der rases), id.; — B) Egs. em Ting: rasende el. uhyre, etc.; — insani fluctus, Virg., venti, Tibull.; cf. Hor. Od. 3, 7, 6; men insanae vites, (som bæde frengede), Plin. 16, 59; men ~ montes, (af deres Høide), Liv. 3, 39, v. Flor. 2, 6; — C) sem fremkalder Affintighed el. Hysterrelse; —

∞ laurus, vid. Plin. 16, 89; ∞ herba, Senec. Samm., ∞ fames, Lucan.; — D) rascende, overereven, uhyre; substructionum insanis motibus etc., Cic. Mil. 31; cf. Plin. 36, 2; insanus labor, Virg.; ∞ trepidatio, Liv. 32, 17; cf. Hor. Sat. 2, 2, 5; — E) begeistret; insanam vatem aspicias etc., Virg. Aen. 3, 443; — not.: neutr. insanum egf. fem adv., f. insane: uhyre, umaareftigen; — quid porticum (sc. judicis)? Th. insanum bonam, Plaut. Most. 3, 3, 5; cf. id. Bacch. 4, 5, in.

insatiabilis, e, [2. in-, 1. satio]; D) alm.: umættelig, ikke til at mætte el. tilfredsstille; ∞ avaritia, Sall., crudelitas, Cic.; — egf. e. gen.; ∞ sanguinis, Justin.; men Liv. 4, 13: (animus) insatiabilis eo (i. e. in eo), quod fortuna spondet; — H) „bef.“: hveraf man ikke kan blive mæt; cf. om Naturus frembringer: unædlig, mangfoldig; — ∞ variatæ distingui, Cic. N. D. 2, 39; nulla est enim insatiabilior species, nulla pulchrior, id. ibd. 62; cf. — insatiabiliter, adv.: umætteligen, uden Øphor; — deffere, Lucr., desiderare in re inani, Plin. Ep. 9, 6; cf. Tac. Ann. 4, 38.

insatiatus, [2. in-], 3: umættet el. umættelig; ∞ ardor emdi, Stat. — insatiatus, [2. in-], atis, f.: umættelighed; in pl., Plaut. Aul. 3, 5, 13. — insatiabilis, [2. in-], e: umættelig; manebat insaturabile abdomen, copiae deficiebant, Cic. Sest. 51; cf. — insatiabiliter, adv.: umætteligen, anis præteritis expleri, (om Saturnus), Cic. N. D. 2, 25. — insaturatus, [2. in-], 3: umættet; cf. „pect.“: noværa insaturata odiis, Avien. Arat. 183.

insealpo, insealptus: f. und. inculpo, etc. — insecundo, di, sum, 3, v. n. (e. a.), [1. in-, secundo]; stiger deryp el. derind el. ind deri; — ∞ in arborem, Plaut., in lectum, id., supra pilam, Cato; — egf. e. acc. (præpos.): beftigen, quadrigas, Plaut., scenam, Tac. Ann. 4, 14, equum, Suet.; hpf. pass.: insecuso equo, id. Tit. 4; — b) absol.: insecundare (sc. navim el. in navim: gaac ombord), Plaut. Mil. gl. 2, 3, 37; — not.: sem cat. egf. em Parringen, Appul.; cf. — insecensio, onis, f.: beftigen; ∞ in navim, Plaut. Rud. 2, 6, 19. — 1. insecensus, 3: partic. af insecundo. — 2. insecensus, us, m., [insecundo]: Besprengen el. Parring; ∞ equarum, Appul.

inseio, adv. af insecius: uittereligen, enføtteligen, Appul. — 1. inseciens, tis, adj.: vidende, tiølge Widenhed; — si peccavi, inseciens feci, Ter. Heaut. 4, 1, 19; cf. Cic. Balb. 5: utrum ... insecientem fecisse, au scientem; liget, me inseciente etc., Cic. Fam. 5, 2; — H) „verf.“: vidende, enføttelig, tum; abi, inseciens, (du Enføttelige)! Ter. Phorm. 1, 2, 9. — 2. inseciens, [1. in-], tis, adj.: vidende; inseciente domino, med Herrens Widenhed, Dig., inc. — insecienter, adv. af 1. inseciens: vidende, ufyndigen; — ∞ inflata tuba a Graeco, Liv. 23, 10; si etc., insecienter facias, Cic. Top. 8; — superl., Hygin.

insecientia, ae, f., [inseciens]: Widenhed; D) „alm.“: Mangel paa Kundskab el. Udsigt, Vanfandighed, edl.; — quod inscientia multa versaretur in vita, Cic. Acad. 2, 47; cf. id. Sull. 11; — egf. e. gen. subj.; ex inscientia vulgi, Caes. B. G. 7, 43; ∞ medicorum, Plin.; — egf. e. gen. obj.; ∞ belli, Nep., locorum, Caes., lini (sc. elaborandi), id. B. G. 3, 13; — H) „bef.“ i Philosophien: den Widenhed, sem anfører til Gørfning; — causam id est principium philosophiae esse insecientiam, Cic. N. D. 1, 1; — egf. Mangel paa fuldkommen el. apædrikt Viden; si (sensum) ita erat comprehensum, ut convelli ratione non posset, scientiam, sin aliter, insecientiam nominabat, id. Acad. 1, 11.

*inscite, adv.: ufyndigen, uforstændigen, daartligen; — naves inscite lactas etc., Liv. 36, 43; men m. Negation: non inscite nugari, (ret artigen), Cic. Div. 2, 13; — superl., ∞ petere, Gell. 10, 16; e. — in-

scitia, ae, f.: Widenhed; egf. Ufyndighed, Herfarendhed, Ufyndighed; — effecti e. gen. obj.; naves amissae per inscitiam legendi, Tac. Agric. 28; liget, ∞ negotii gerendi, Cic., eorum rerum, quae etc., id. d. Or. 1, 22; cf. id. Off. 1, 40; ∞ sanctarum legum, Hor. Sat. 2, 1, 81, veri, id., rei publicae, Tac., artis, Suet.; men Tac. Hist. 11, 25: inscitia erga domum suam; — deg egf. e. gen. subj.; per inscitiam ceterorum, id. Hist. 1, 54, (uden at de overige vidste deraf); — egf. absol.: quo fidem inscitiae pararet, id. Ann. 15, 58; — liget, absol. (o. ferel.): Dumbet, Enføttelighed, Ubevidenhed; Male mereri de immerente, inscitia est, Plaut. Cure. 1, 3, 29; cf. Ter. Eun. 5, 9, 11; — (efferet.) egf. in pl.: Pamponiorum inscitias, Fronto.

inseculus, 3, demin.: naegt uerfaren el. raag; cf. m. Negation: novi non inseculam ancillulam, Afran. ap. Non.; af — inseculus, [2. in-], 3: vidende el. uerfaren, enføttelig el. daartlig; — Inscitia ceasor tu quidem es, quae etc., Plaut. Most. 1, 3, 51; cf. id. Mil. gl. 3, 1, 111: qui deorum consilia culpant, stultus inseculusque est; — egf. em Ting eg Begreber: mirum atque inseculum somniavi somnum, id.; non inseculus jocus, Suet.; — men in compar., quid est autem inseculus, quam etc.? Cic. N. D. 2, 13; superl., sed tu ... inseculissimus etc., Plaut. Most. 5, 2, 11. — b) egf. pass.: ubevidit, ubeftent; sed nescio quid aliud indicium inseculumque dicit, Gell. 1, 21.

insecus, [2. in-], 3: vidende, ufyndig; absol., feld. e. gen., cf. m. relat., cf. e. inf., egf. m. acc. e. inf., fild. egf. m. de, ferel. egf. e. acc.; — quem vos ad mortem insecui misistis, Cic. Phil. 9, 5; tu ... me insecio, notes etc., (uden mit Widenhed), id. Plane. 16; cf. Caes. B. G. 4, 4; — Socrates se omnium rerum insecum fingit el. rudem, Cic. Brut. 85; men „pect.“: insecia culpa istius (anima), Virg. Aen. 12, 548; cf. id. Ge. 3, 189; — inseci, quid gereretur, Caes. B. G. 7, 77; cf. Virg. Aen. 1, 720; — sutinas facere insecus, Varr.; — men Cic. Fin. 5, 19: nec vero sum insecus, esse utilitatem in historia; insecus de malitia depopentis, Dig.; — quae (acc. comm.) fosti insecus, Turpil. ap. Non.; — b) fild. egf. pass.: foni ifte vides, ubeftent; insecio quodam tranate, Appul.

insecribo, [1. in-], psi, ptum, 3, v. a.: skriver derpaa el. deri el. dertil; D) „egent.“: — in statum ... insepsit: parenti optime merito, Cic. Fam. 12, 3; in basi tropaeorum incendi insecribique etc., id. Pis. 38; men id. Catil. 1, 13, („alleg.“): sit insecptum in fronte unius ejusque civis, quid etc.; — ∞ nomen suum in libellis, Cic. Arch. 11; men id. Att. 4, 1: epistolam insecptam patri suo (med Udskrift til hans Gader) etc.; — B) „bef.“: a) fatter en Udskrift derpaa; — quas tu poni insecribique jussisti (statuas), Cic. Verr. 2, 49; aras ostendi insecptas, (med den Udskrift), Suet. Calig. 8; men Ovid. Met. 10, 215: Al Al Flos habet insecptum; men Virg. Ecl. 3, 106: insecpti nomina (acc. graec.) regum ... flores; — egf. absol.: quae (domus) insecptae non essent, Liv. 25, 10; — egf. betegner el. ridfer; versa pulvis insecribitur hasta, Virg. Aen. 1, 482; — b) ∞ librum, (betitle, giv den en Titel); — eosque (libros) rhetoricos insecribant, Cic. d. Or. 3, 31; cf. id. Off. 2, 21; men id. d. Or. 2, 14: quod sunt fere insecpti (isti libri) de rebus notis etc.; men Suet. Caes. 55: oratio insecpta: pro Metello; — cf. subst., insecptum, i, n.: Overfkrift el. Titel, Gell. Epil.; — c) ∞ aedes venales, (opstaae til Salg), Plaut. Trin. 1, 2, 132; liget, ∞ aedes mercede, (opstaae tilfælde), Ter. Heaut. 1, 1, 92; — d) brændemærker; cf. partic. insecpti, (se. servi), Martial. 8, 75; insecpta ergastula, Juvenal. 11, 21; — H) „fig.“: A) „alm.“: at betegne el. fremfille el. ferefille; — sua quemque deum Insecribit facies, Ovid. Met. 6, 73; — b) ∞ orationem in animo alicujus, (ind-

prege den deri), Cic. d. Or. 2, 87; — B) „bef.“: at tilskrive el. tilægge; — ∞ sibi nomen philosophi, id. Tusc. 5, 26; men Ovid. Met. 15, 128: ipsos inscribere deos sceleris, (fattede Gudernes Navn derpaa, d. e. tilskrive Guderne dem); — egi. Senec. Vit. beat. 12; — not.: inscriptus, 3, adj., f. non scriptus: f. und. 2. inscriptus.

*inscriptio, onis, f.: Overført, Titel: ∞ nominis, Pseud. Cic. p. Dom. 2; quod de inscriptione quaeris, (spørger om Begrensning), Cic. Att. 16, 11; — egi. Indskrift paa et Monument, id. Phil. 13, 4, e. Plin. 29, 5; — ∞ frontis: Brandemærke, Petron. Sat. 106; — men efficit, libellos inscriptionis deponere: at indgive et Mageskrift, Dig.; — endel. significationis: et ars quidem ejus et quasi inscriptio: comœdus, Plin. Ep. 5, 19; e. — inscriptura, ae, f.: Indskrift el. Paa-skrift, Tertull.; — [inscribo].

1. inscriptus, 3: partic. af inscribo. — 2. inscriptus, [2. in-], 3; 1) „alm.“: iffe strevet; alia esse scripta, alia inscripta, Quintil. 3, 6, 36; — II) „bef.“: A) iffe indstrevet i Tildisførne; ∞ pecus, Varr.; — B) beovord der inter et strevet (i Lovbogen); ∞ n. alefium, Senec. Controv.

inscrutabilis, e, [2. in-, scrutor]: udforskelig, Augustin. — inscrutor, [1. in-], ari, v. dep. a.: efterforsker el. udforsker, Macrobi. Sat. 7, 1, inc.

insculpo, [1. in-], psi, ptum, 3, v. a.: indgraver el. indstøker deri; m. in, egi. e. abl., egi. e. dat.; — sortes in robore insculptae, Cic. Div. 2, 41; foedus columnae aeneae insculptum, Liv. 2, 33; ∞ litteras tabellae, Quintil.; cf. Hor. Sat. 2, 3, 90; — II) „fig.“: indpreget deri: natura insculpsit in mentibus, ut etc., Cic. N. D. 1, 17; egi. tilføjet quasi, id. ibd. 2, 4. — insculptus, 3: partic. af frgd.

insēcābilis, [2. in-], e: udelig; ∞ corpora, Quintil. 2, 17, 38, (i. e. atomi); — egi. absol.: novissime ... insecabile inventum est, Senec. Ep. 118. — in-sece, feratd. Germ. f. insequere, (følgelg el. bliv ved), Enn. ap. Gell. 18, 9. — insecendo, feratd. f. insequendo, (ved at fortælle, opp. legendo), Cato ap. Gell. 18, 9.

insēco, [1. in-], cūi, etum, 1, v. a.: stærer deri; stærkeskræfter; — ∞ aliquid dentibus, Auct. ad Her.; ∞ corpora mortuorum, (anatomie dem), Plin.; men Ovid. Met. 6, 57: insecti pectine dentes; — II) df. subst., insecta, orum, n., (i. e. *εἰσέκω*: Insecerne), appellata ab incisuris etc., Plin. 11, 1; insectorum quaedam etc., id. ibd. 33. — insecta, orum, n.: f. und. frgd.

*insectanter, adv.: med Jørfølgelse el. Hadstbed, vituperari, Gell. 19, 3; — insectatio, onis, f.: Jørfølgelg el. Jørfølgelse; sine insectatione hostis, Liv. 21, 47; — II) „fig.“: forfølgende Had el. Krænfelse; — tanta est hominum ... nostri insectatio, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 1; plebi insectatione principum conciliatus, Liv. 22, 31; ∞ fortunae alienius, Quintil.; — egi. in pl.: petere aliquem insectationibus, Tac. Ann. 2, 55; e. — insectator, oris, m.: en Jørfølger, plebis, Liv. 3, 33; Seneca egregius vitiorum insectator, Quintil. 2, 1, 129; — [insector] — insectio, onis, f., [vid. insee s. l.]: Jørtalling, (forcl.), vid. Gell. 18, 9.

insecto, are, v. a.: Biform af flgd.: forfølger, aliquem lapidibus, Plaut. Capt. 3, 1, 61; — df. egi. pass. partic. insectatus, 3: forfulgt, Auct. B. Afr. 71. — insector, [1. in-], atus sum, 1, v. dep. a.: forfølger fiendeligen; — hastis insectatus est ... patrem, Plaut. Capt. 3, 1, 17; insectans palantes hostes, Justin.; cf. Cic. Div. 1, 70; men ∞ aliquem verberibus, Tac. Ann. 1, 20; — b) „poet. overf.“: assidue terram insectabere rastris, (forfølg den med Jærven); Virg. Ge. 1, 155; — II) „fig.“: forfølger med Had el. med onde Ord el. med Spot; — ∞ aliquem male-

dictis, (udfælde), Cic., irisu et contumeliis, Tac. l. c.; egi. ∞ aliquem inimice, Cic., vehementius, id.; men ∞ audaciam improborum, (førfølge, straffe), id.; men ∞ damnum corporis, Phaedr. 3, 11, (spot-tende at betreide); egi. ∞ aliquem, ut tumidum etc., (bede som faadan), Tac. Hist. 4, 8; men id. ibd. 2, 96: insectatus, m. acc. e. inf., (adlende med Strang-bed); — B) „bef.“ egi. i Nedsproget: strängt at for-dre Dylsning, vid. Cic. Font. 1; — men id. Leg. 1, 14, „et huius“: impios agitant insectanturque furiae. — insectura, ae, f., [inseco]: Indfuit, Senec. — insectus, 3: partic. af inseco. — *insecutio, onis, f.: Jørfølgelse, Appul.; v. — insecutor, oris, m.: en Jørfølger, Tertull.; — [insequor]. — insecutus, 3: partic. af insequor.

insedābiliter, adv., [2. in-, sedo]: uden at kunne stilles, uadstilletig; — ∞ sitis arida, Lucr. 6, 1174. — in-sēmino, [1. in-], avi, atum, 1, v. a.: avler el. frembringer deri; ∞ morbos visceribus, Gell. 19, 5; — b) egi. absol.: avler; ex Jove inseminati et nati, Arnob.; — II) „overf.“: frugtbarig, befrugter; terra ex coelestium imbrum conceptionibus inseminata, Vitruv. 8, proem.

in-sēnesco, [2. in-], nūi, 3, v. n. incl.: ældes el. bliver gammel derved el. derved; e. dat.; — in-se-nuit libris et curis, Hor. Ep. 2, 2, 82; cf. Tac. Ann. 4, 6; — 2) „overf.“: ∞ singulis actionis partibus, (af-trig blive færdig dermed), Quintil. — in-sensatus, [2. in-], 3: uferuflig, Tertull. — in-sensibilis, [2. in-], e; Daet: f. om intet fornemmer, ∞ simulacra, Lactant.; — II) pass.: f. om intet fornemmes, morbus, Seren. Samm.; — egi. absol.: insensibile esse, (ube-gritbeligt), Gell. 17, 10; — in-sensilis, [2. in-], e: iffe til at fornemme med Sandferne, uanfælig; — Ex insensibilibus ne credas sensibile gigni, Lucr. 2, 887. — in-sensuālis, [2. in-], e: = frgd.; ∞ res, Cassiod.

in-sepārābilis, [2. in-], e: uadstilletig, iffe til at adstille derira el. fra hinanden, Senec. Ep. 118; ∞ societas, Gell.; — compar., Augustin.; df. — in-sepārābilis, atis, f.: Uadstilleligbed, Augustin.; v. — inseparabiliter, adv.: uadstillelig, i actant. — inseparatus, [2. in-], 3: uadstilt, Tertull. — 1. in-septus, 3, [1. in-, sepio]: omgærdet el. omgivet deraf; hunc in-septum ingenti muro etc., Senec. Benef. 4, 19. — 2. in-septus, [2. in-], 3, adj.: uombegnet, Fest. p. 85 Lindem. — 1. in-septulus, [2. in-], 3, adj.: ube-graven, Cic.; in-septulus projecit, Liv. 29, 9; mortem in-septulam minari alicui, (i. e. mortem sine sepultura), Senec. Tranqu. 14; men in-septula sepultura, (i. e. *ταφός* *εὐκατος*): Begræftelse, f. om intet fortæner dette Navn, el. uden de tilhørende Caremonier, Cic. Phil. 1, 2. — 2. in-septulus, 3, [1. in-, sepio]: be-graven deri, el. alm. be-graven; men alene „overf.“; nec ... in-septula esse poterit (vestra virtus: ferglemt), Cic. Phil. 11, 12.

in-sēque, ligesom insee, (forcl.): fig. el. fortal, Enn. ap. Fest. p. 83 Lindem., hvar egi. in-sequit, (h. fortælle). — 1. in-sēquenter, adv., [in-equor]: derpaa, strax, Non. — 2. in-sēquenter, [2. in-], adv.: uden Jølgelg, uden Sammenhæng; ∞ posita particula, Gell. 10, 29.

in-sēquor, [1. in-], cūtus (quutus) sum, 3, v. dep. a. (e. n.); 1) „eigent.“: at følge derpaa el. dervæfter, nævnl. i Tiden; men egi. om Tiden selv; egi. om en Vedfølgelse el. Jørbindelse, osv.; — hunc Themistocles in-secutus est, Cic. Brut. 10; mors in-secuta Gracchum, (f. mors Gracchi in-secuta est: hans Død fulgte derpaa), id. Div. 2, 29; — men „poet.“: ∞ lumine pinum, (see efter Stibet), Ovid. Met. 11, 468; — egi. om en Række af Begreber; improborum facta primo suspicio insequitur, deinde etc., Cic. Fin. 1, 16; — men egi. ofte

ut. Cafus; nox insecuta est, Phaedr. 3, 2; annus insequens, Liv., dies, id.; insecuturo imbre, (inmed Regn), Plin.; — insequitur clamor, Virg. Aen. 1, 87; cf. Lucr. 3, 173, ogf. Cic. Orat. 14 o. 48; — B) „bef.“: følger fiendtligen, jager el. sætter derester; vid. Caes. B. G. 1, 15; ardor ... ad insequendum hostem, Liv. 26, 16; — aliiquem gladio stricto, Cic. Phil. 2, 9, clamore ac minis, id. Sest. 11; — men „pect.“: Nunc eadem fortuna viros ... Insequitur, (samme Etiebne el. Trængsel), Virg. Aen. 1, 241; — II) „fig.“: følger en Gierning, vedbliver iverigen dermed; — jacto qui semine avia ... Insequitur, Virg. Ge. 1, 105; figel. c. inf., id. Aen. 3, 32; lentum convellere vimen Insequor; — ogf. fortsætter Taten, gaar videre; — pergam atque insequar longius, Cic. Verr. 3, 20; cf. id. N. D. 3, 17; — B) „bef.“ o. „actiul.“: følger med Dæd el. Krantse, dædler strængt, etc.; — ~ homines benevolos contumelia, Cic. Att. 14, 14; ~ turpitudinem vitae alicujus, (gjemmebægle), id. Sull. 29; — men id. d. Or. 2, 3: nec vero te ... insequor, ut erudiam, (vil ikke plage el. bryde dig dermed).

in.serēnus, [2.in-], 3: mørk el. dunkel; ~ Hyas Stat. Silv. 1, 6. — I. in.sero, sēvi, sium, 3, v. a., [1.in-, 1.sero]; I) „egenl.“: sæer el. planter el. pøder deri; — si frumentum non inseritur, etc., Colum. 5, 7; ~ pirum bonam in pirum silvaticum, Varr.; ~ omne genus sureculi omni generi arboris, Colum.; quam (vitem) insiturns es etc., id.; men Virg. Ge. 2, 69: inseritur ... fetu nucis arbutus, (in.poces dermed el. deraf); cf. Plin. 15, 17: insita nucibus arbutus etc.; men insita mala ferre pirum, (som derpaa ere in.podece), Virg. Ge. 2, 33; — d. subst. in.situm, i: det In.podece, en Pødeqvist, Varr., Colum.; — c) utero (mutae) generis alieni stirpis insita, (som er undfanget deri), Colum. 6, 16; — II) „fig.“; A) „alm.“: forener el. forbiader dermed; quam animos corporibus ... in.servissit, Cic. Univ. 12; men „alleg.“: in.seris aures fruge Cleanthea, (f. frugem Cl. auribus), Pers. 5, 63; men Cic. Sest. 33: in Catalinos insitus (etc.), (i. e. ascriptus); — B) „bef.“: in.planter, in.prenter; — num qua tibi vitiorum in.servit olim Natura, etc., Hor. Sat. 1, 3, 35; — oftere pass.: hoc natura insitum est, ut etc., Cic. Sull. 39; cf. id. Verr. 1, 48; ut animis illorum insitum et innatum esse videatur; — III) partie. in.situs, 3, som adject.: medføjet, in.treget; notio quasi naturalis et insita in animis nostris, Cic. Fin. 1, 9; f. ogf. ovenf. id. Verr. 1, 48, o. Hor. Od. 1, 1, 33; men Cic. Fin. 4, 2: insita vel potius innata cupiditas; ut esset insitum militibus nostris, aut vincere, aut emori, Cic. Off. 3, 32.

2.in.sero, [1.in-, 2.sero], sēvū, sertum, 3; I) „egenl.“: sæer el. stiffer el. sætter ind deri el. derind; fædd. m. in, ogf. c. dat.; — ~ caput in tentoria, Liv., collum in laqueum, Cic.; ~ infantibus cibum in os, id.; cf. Ovid. Met. 2, 93; — ciconia lagenae rostrum inserens, Phaedr. 1, 26; in.sertiaque posti (sera), Ovid. Am. 2, 1, 27; cf. id. ibd. 2, 15, 12; men Quintil. 8, 2, 15, c. abl. (praepos.): ut medio sermone aliquem inserant sensum, men puma per transversas inserta nares, Plin.; endel. absol.: inserto cornu, Virg. Ge. 3, 509; — B) „bef.“: in.pocer; sureculi in.serti, Colum.; — men „fig.“: insertus familiae Liviorum, (som er optagen el. indlemmet deri), Suet. Tib. 3; cf. Suet. Aug. 42; — b) d. subst., inserta, ae, (in.sarta Empfe); hvf. ligetfæevs: Frugalitas inserta est rumoris boni, P. Syr. ap. Gell. 17, 14; — II) „fig.“: in.dbringer el. in.dbralter deri, m. o. v. dat.; — adeo minimis etiam rebus prava religio inserit deos, Liv. 27, 23; historiae ... inseruisse jocos, Ovid. Trist. 2, 444; faat. ofte: at in.sartte i et Christ; conciones directas operi suo in.serendo, etc., Justin. 38, 3; cf.

Suet. Tib. 61, c. Tac. Hist. 1, 23; f. ogf. ovenf. Quintil. 8, 2, 15; — B) „bef.“ ogf.: ~ se turbae, (blande sig deri), Ovid. A. A. 2, 605, bellis civilibus, id. Met. 13, 117; — ogf. absol.: ~ se, Tac. Hist. 2, 19; men id. ibd. 61: ~ se fortunae, (præce Lyffens Velighed); — b) ~ aliquem vitae, (holde el. bevare i Live), Stat. Silv. 5, 5; ~ nomen famae, (giøre beromt, vinde Berømmelse), Tac. Or. 10.

in.serpo, [1.in-], ere, v. n.: at fryde derhen; d. „fig.“: ufermark at paaefemme; c. dat.; — somnus avaris in.seripit curis, (overlister dem), Stat. — in.serta, ae, f., (se. res): f. m. 2.in.sero. — in.sertatio, onis, f., [in.serto]: In.sertning deri, Coel. Aur. — in.sertim, adv.: bringende derind; vid. Lucr. 2, 114; — in.sertio, onis, f.: In.sertning deri; in.sertiones suculorum, (In.sertninger deraf), Macroh.; — in.sertivus, 3: in.podece; d. „overf.“: ~ stirpis, (uægte Børn), Calpurn. decl.; figel. ~ liberi, Phaedr. 3, 3; o. — in.serto, are, v. a. frequ.: sæer el. stiffer ind deri; c. dat.; clypeoque sinistram in.sertabam aptans, Virg. Aen. 2, 672; ~ manum leonibus, (stikke Haanden i deres Gab), Senec. Ep. 85; — [2.in.sero]. — in.sertus, 3: partie. af 2.in.sero.

in.servio, [1.in-], vi, tum, 1, v. n. (o. a.): tiener, er tienfpligtig; d. er Basal el. Afhangig af en Mægtigere; — Antiochus in.servientium regum dissimulus, Tac. Hist. 3, 81; — d. fædd.: tiener, d. c. bevijer en Tieneste el. Velvillie; ogf. retter mig derester, tager Hensyn derit; c. dat., el. absol.: (førel. ogf. c. acc.); — ~ amico atque aequali suo, Ter. Heaut. 3, 1, 8; — hvf. pass. impers.: plebi ad eam diem summa ope in.servitum erat, Liv. 2, 21; cf. Cic. Fam. 6, 12: nihil est a me in.servitum etc.; — ~ legibus definitionis, (rette sig derester), Gell. 1, 25; ~ auribus, id.; — men c. acc.: si illum in.servibis solum, Plaut. Most. 1, 3, 33; — ogf. at lægge Bnd derpaa, at giøre sig Illage derjer; — ~ suis commodis; vid. Cic. Fin. 2, 35; ~ temporibus callidissime, Nep. Ale. 1; ~ honoribus, Cic., artibus, id., famae, Tac.; f. ogf. Cic. Fam. 16, 17. — in.servo, [1.in-], are, v. a.: tagtager, giver Agt derpaa; ~ volucres, Stat.; men absol.: in.servata noverca, id. Theb. 10, 886.

in.sessor, oris, m., [in.sideo]; d. ~ viarum, (som holder dem besatte), Symmach. — I. in.sessus, 3: partie. af in.sideo. — 2. in.sessus, 3, [2.in-, sideo]: ikke besat, uden fast Bepæl; ~ gentes, Sicul. Flacc. — in.sexit, f. m. in.sesque.

in.sibilo, [1.in-], are, v. n. (o. a.): at pibe el. suse el. bruse (deri el. derem); — ubi trux in.sibilat Eurus etc., Ovid. Met. 15, 603; — ogf. c. acc. (conum.); atros in.sibilat ore tumores (Erinnys: ligesom snyer af Darme), Sil. 2, 626.

in.siccabilis, [2.in-], e: ikke til at tørre, Sidon. — in.siccatus, [2.in-], 3: uterret, vulnera, Stat., eruor, id. — in.sicia, ae, f., e. in.sicium, i, n., [in.sero]: eflagss Riedfars; — in.sicia ab eo, quod insecta est caro, Varr.; ab in.seditione in.sicium dictum, etc., Macroh. Sat. 7, 8; d. — in.siciarius, i, m.: som tilbereder Riedfars, Hieronym.; — in.siciatus, 3: tilberedet med Riedfars, pullus, Apic. — in.siciolum, ogf. isic, i, n., demin. af in.sicium: liden Riedpølse.

in.sideo, sēdi, sessum, 2, v. n. o. a., [1.in-, sideo]: sidder derpaa; c. dat., ogf. c. acc.; I) „egenl.“: ~ toro, Ovid., equo, Liv.; men ubi Lydia ... gens ... jugis in.sedit Etruscis, (nedfattede sig), Virg. Aen. 8, 479; men Plin. 5, 11: Joppe in.sidet collem, (ligger derpaa); men Plin. Pan. 26: ~ vias, (holde dem besatte); — ogf. tager i Besiddelse, har inde, beboer; quem (locum) in.sideatis etc., Liv. 21, 51; cf. id. 26, 44; hvf. pass.: viaeque omnes hostium

praesidiis insidentur; — II) „fig.“: at fide el. figge el. dyale el. befinde fig yaa et Etet; — quum in locis semen insedit, Cic. N. D. 2, 51; figel. morbus quum penitus insedit, Cels.; insidens capulo manus, Tac. Ann. 2, 21; — B) df. „bef.“ v. „ment.“: nihil etc., quod non penitus in memoria mea insederit, Cic. Orat. 5; cf. id. ibd.: insidebat in ejus mente species eloquentia, quam etc.; cf. id. Leg. 1, 17; men id. Tusc. 4, 10; quum hic fervor ... tanquam in venis medullisque insederit.

insidiae e. arum, f. [insideo]: Wagbels; I) „egent.“: A) em Persener; — sustinere primos impetus insidiarum, Hirt. B. G. 8, 19; figel. Tac. Hist. 2, 21: donec insidiae coorinrentur; — B) em Etetet; — collocare milites in insidiis, Caes. B. G. 3, 20; cf. Cic. Deiot. 7; men intrare insidias, Caes. B. C. 3, 38; — 2) esse egf. em anden Overliffelse el. Efterstræben, edl.: — insidias vitae alicuius facere el. ponere, Cic.; cf. id. Agr. 2, 18: insidias penitus abstrusas ponere contra aliquem; figel. insidias parare alicui, id., tendere, id., collocare, egf. comparare, egf. struere, id.; insidias componere, Tac., in aliquem, Propert., alicui, Tibull.; insidias disponere, Quintil.; — men „peet.“: insidias meditari pecori, Virg. Ecl. 5, 60, moliri avibus, id. Ge. 1, 271; — b) heril mærkes endnu figd. adverbialt litet; interficere aliquem per insidias el. insidiis, (snigmertest el. liffgen), Cic.; figel. per insidias circumvenire, Caes. B. G. 1, 12; figel. insidiis invadere, Sall. Jug. 113; — II) „fig.“: nimis insidiarum ad capiendas aures, Cic. Orat. 31; cf. id. ibd. 61; insidiae noctis, Virg. Ge. 1, 126; ∞ maris, Val. Fl.; men Cic. Orat. 12: non ex insidiis, sed aperte et palam elaborare; — not.: egf. in sing., Sall. frgm. ap. Charis.: prima insidia etc.

insidiator, oris, m., [insidiator]: sem fæder el. figger i Wagbels; en Efterstræber, en Lurer; — nullus viae, Cic. Catil. 2, 12; insidiator in foro collocatus, id. Mil. 7; men insidiatores Caji, Suet. Claud. 10; df. — insidiatrix, is, f., manus, Ammian.

insidio, are, v. n.: Biform af figd., Dig. — insidiator, atus sum, 1, v. n. (e. a.), [insidiae]: fæder el. figger i Wagbels; vid. Auct. B. Afr. 65; cf. fæde. ∞ alicui: at lure derpaa, at efterstræbe; vid. Nep. Dat. 9, v. Cic. Catil. 1, 5; men ∞ apris, (em Jægeren), Martial.; — egf. in pass. partic. in insidiandi legatis, Cic. Coel. 21; — B) „peet.“ egf. em Begreber: at lure derpaa, at iagitate, edl.: vigilare ∞ insidit autem somno maritorum, Cic. Catil. 1, 10; ∞ temporibus, Vell. 2, 21; cf. Liv. 23, 35.

insidiosus, adv.: liffgen, rænsfuld; ∞ redire in gratiam cum aliquo, Cic. Rab. Post. 12; — superl., ∞ tractare aliquem, id. Qu. Fr. 1, 3; af — insidiosus, 3, [insidiae]: efterstræbende, liffg, rænsfuld, farlig; A) em Persener; — quis insidiosior? etc., Cic. Verr. 2, 78; superl., ∞ princeps, Plin. Pan. 96; — B) em Stenstande; — ∞ verba, Ovid., pocula Circes, id.; O facies oculis insidiosus meis, id. Her. 15, 22; ∞ clementia, Cic. Att. 8, 16; ∞ itinera, Suet.

insido, [lin-], (sedi, sessum), 3, v. n.: at sætte sig ned el. nedsætte sig deri el. derpaa; sæde. e. dat.; I) „egent.“; — ubi apes Floribus insidunt variis, Virg. Aen. 6, 708; digitos insidere membris, (at de trykfe fig ind deri), Ovid. Met. 10, 257; — egf. at fide derpaa; vid. Colum. 2, 22: quo jugum melius aptum cervicibus insidat; — littera („i“) sibi insidit, (frives debbet, men utales ensit), Quintil. 1, 4, 11; — fult. „peet.“ egf. in pass.; apex ... insiditur astris, Stat. Theb. 2, 35; — II) „fig.“: dum illa verba ... insidunt memoriae, Quintil. 10, 7, 2; — f. egf. und. insideo.

insigne, is, n.: f. und. insignis. — insignio, ivi, itum, 4, v. n., [insignis]: forspner med et Mærke, mærker el. udmærker; egf. smykker el. pryder; — cly-

peum ... Io Auro insignibat (f. insignibat), Virg. Aen. 7, 790; nulli insigniuntur barba gemina labro inferiore, Plin. 9, 30; men insignire oratorem fucatis et meretricis vestibus, Tac. Or. 26; — II) „fig.“: bereguer, udmærker; — nulla tristi nota est insignitis, Liv. 4, 49; tempora ... quod nullis calamitatibus insignirentur, Suet. Calig. 31; el. Tac. Agric. 31; — men Senec. Ep. 18: nec insigniri, (siste at tiltrage fig Symptombet), nec misceri omnibus; — men Plin. Ep. 8, 22: insignire aliquem, (betægne tydeligen negens Persen); — III) partic. insignitus, 3, egf. fem adject.; A) „egent.“: mærket; df. subst. insignita, orum, n.: blaa Pletter paa Huden, Centurioner, edl., Plin. 27, 1; — B) „fig.“: I) udmærket el. mærkelig el. paafølsende i sit Elags; ∞ injuriæ, Cato ap. Gell. 10, 3; — compar., ∞ ignominia, Liv. 7, 15; ∞ nomen, id. ibd. 6, flagitium, Tac. Ann. 3, 70; — 2) tydelig, fiendelig; utendum imaginibus insignitis, Cic. d. Or. 2, 87; men id. Div. 1, 30: tanquam insignitæ notæ veritatis etc.

insignis, e, [lin-, signum]: mærkelig, udmærket, fiendelig; m. e. ut. abl., egf. m. ad (med Genfyn derpaa), egf. absol.; I) „alm.“; — maculis insignis et albo (hos, f. maculis albis), Virg. Ge. 3, 56; — egf. fem udmærket fig (til det Barre el. Bedre); Crinibus insignis Phoebo, Ovid. Am. 1, 1, 11; puer insignis facie, Virg.; cf. Suet. Calig. 26; men insignis ad deformitatem puer, Cic. Leg. 3, 8; men Lucil. ap. Non.: Coquus non curat caudam insignem esse, illa dum pinguis siet; — II) „bef.“ egf.: mærkelig i sit Elags; — ∞ annus, Liv. 2, 21; quæ insignia (paafølsende) et paene vitiosa Cic. d. Or. 2, 22; cf. Ter. Eun. 5, 6, 31: quamobrem insigne aliquid his faceret, (negen fler Jætræt); hæc sunt insignia ad laudem, Cic. Orat. 11; ∞ facta, Ovid., gaudia, Liv. 22, 7; ∞ improbitas, Cic., impudentia, id.; — compar., ∞ contumelia, Liv. 4, 4; superl., ∞ religio, Tertull.; — III) df. subst. insigne, is, n.; A) „egent.“: Mærke, Mændemærke, Tegm, nullo insigni differentes etc., Liv. 24, 5; bulla ... indicium et insigne fortunæ, Cic. Verr. 2, 58; — egf. Tegm el. Signal; quod erat insigne, quum etc., Caes. B. G. 2, 20; men Cic. d. Or. 3, 33: quod erat insigne, eum, qui etc., (Tegm derpaa); — 2) „bef.“: insigne, pl. insignia: de pere Tegm paa et Embede el. paa en Bærtigæde, Insignier; — ∞ imperatoria, Caes. B. C. 3, 96; ∞ pontificalia el. sacerdotum, Liv.; ∞ militaria, vid. Caes. B. G. 7, 15, egf. id. ibd. 1, 22, c. 2, 21; insignia legionum, vid. Tac. Ann. 1, 22; — „peet.“ fæder Virg. Aen. 2, 393: clypeique insigne, f. insigneum clypeum; cf. id. ibd. 12, 914; — insigne navis, (dets flag), Caes. B. C. 2, 6; — B) „fig.“: orationem distinguere quasi verborum et sententiarum insignibus, Cic. d. Or. 2, 9; — insignia enim virtutis multi sine virtute assecuti sunt, id. Fam. 3, 13; cf. id. Sull. 9: sibi habeant honores et alia praeclara laudis insignia.

insignite, adv. af insignitus: mærkelig, paafølsende, evermaade; vid. Plaut. Cas. 5, 4, 31; tam insignite improbus, Cic. Quint. 23; cf. id. d. Or. 2, 85. — insigniter, adv. af insignis: = frgd.; — satius (est), unum aliquid insigniter, quam facere plurima mediocriter. Plin. Ep. 9, 29; amicos praecipue atque insigniter (diligere), Cic. Part. or. 33; verba nova et insigniter dicta, Gell. 19, 7. — insignitor, oris, m., [insignio]: en Græver; insignitores gemmarum, Augustin. — insignitus, 3: partic. o. adj. af insignio.

insilia, ium, n., pl.; (efter Freund.): Etammel el. Trin til Bævernes Brug, Lucr. 5, 1352, inc.; af — insilio, silii, (egf. silii, inc.), 4, v. n., [lin-, salio]: springer deri el. derpaa; effect m. in c. acc., egf. m. blot acc., egf. e. dat., egf. absol.; I) „egent.“;

- e navi in scapham insiluimus, Plant.; ∞ in equum, Liv.; ogf. om et Angreb; qui in phalangas insilirent, Caes. B. G. 1, 52; - ∞ indas, Ovid., Aetnam, Hor., tauros, Suet.; - prorae puppique recurvae insilit (onda), Ovid. Trist. 1, 4, 8; cf. id. Met. 8, 367; - men Plin. 8, 19: leo, dum sequitur, insilit saltu; - II) ogf. „everf.“; palmes insilit in jugum, Plin. 17, 49, men comit: ∞ in malum cruciatum, (gerade deri), Plaut. Mil. gl. 2, 3, 8.

insimul, adv., [Lin-], ligefem simul: tillige, Flor. 2, 20, Stat. - insimulatio, onis, f.: Anslage el. Beskytning derfor; - ∞ falsa et iniqua proborum, Cic. Font. 13; cf. id. Verr. 5, 9; e. - insimulatio, oris, m.: en Anslager, Pacat. Paneg. Theod.; - [figr.].

insimulo, [Lin-], avi, atum, 1, v. a.: feregive, angiver, beskylder, anslager; e. gen. (field. e. acc.) rei; - quod ego injuratus insimulo, Cic. Caecin. 1; si etc., tu male facis, Quae insontem insimules, Plaut. Men. 5, 2, 21; - ∞ herum avaritia, Ter., uxorem probri, Plaut.; peccati se insimulant, quod etc., Cic. Tusc. 3, 27; - quod illum insimulat durum, (beskylder ham for Strængbed), Ter. Heaut. 1, 2, 30; men Plaut. Amph. 2, 2, extr.: me insimulare falsum facinus tam malum, (at han beskylder mig derfor); cf. ibd. 188; - field. e. abl. el. m. adv.; Criminibus falsis insimulasse virum, Ovid. Her. 6, 22; men Cic. Verr. 5, 41: non possum quemquam insimulare falso; - not: ogf. m. Tmesis: quasi numquam quidquam in eas simule, (f. eas insimulem), Plaut. Stich. 1, 2, 19.

insinērus, [2.in-], 3: nægte i sit Etsags, flet el. forðarvet, edl.; ∞ cruor, Virg. Ge. 4, 285; - ogf. „fig.“: iffe oprigtig, d. e. listig, tveetydig; ∞ philosophus, Gell. 5, 3.

insinuatio, onis, f.; I) „egent.“: ligefem Indbøining; df. frumt og snevert Sted el. Pas; faat. ∞ ponti, (em Strædet ved Gibraltar), Avien. Perieg. 397; - II) „fig.“: den Del af Talens Indledning, hvorefter Taleren søger at vinde sine Tilhørere; vid. Cic. Inv. 1, 15; - b) fild. ogf.: Beskændigelse, Cod. Just.; e. - insinuator, oris, m.: som indbringer el. indfører; ∞ deorum, Tertull.; - df. fem. insinuatricis, icis; ∞ rei novae, Augustin.; - [figr.].

insinuo, [Lin-], avi, atum, 1, v. a. e. n.; I) act.; eyrd.: at fiske i Varmen, (in sinum condere); ∞ manum, Tertull.; - df. „adum.“: lader naac el. fomme el. frænge derhen (igienem Krumninger, edl.); ∞ terris ratem, (landet), Avien.; per septa domorum insinuare ... aestum, (i. e. immittere, em Seelen), Lucr. 6, 859; men Liv. 41, 41: Romani, quacunque data intervalla, insinuant ordines suos; men vox in aures insinuata, (sont er trænet derind), Lucr. 4, 528; - ofte ogf. insinuare se: at frænge sig el. naac derhen el. derind el. derigienem; m. adv., ogf. e. dat., ogf. m. inter: - qua te insinaveris, via repetenda, Liv. 9, 2; Tigris mari se insinuat, (flyder i Havet), Curt.; ∞ se inter turmas equitum, Caes. B. G. 4, 33, inter corpus et arma, Liv. 7, 10; cf. ibd. 32, 31; - B) ogf. „fig.“: ∞ se ad causam, Auct. ad Her., in antiquam philosophiam, Cic., (frænge ind deri, blive fortrolig dermed); - ∞ se in familiaritatem alicujus, Cic., in amicitiam cum aliquo, Plaut., in familiarem usum, Liv., (tilvænde sig el. epnaac, edl.); - df. pass.: Augusto insinuatus est, (blev anbefalet til ham), Suet. Gramm. 21; men insinuari sacris, (i. e. initiari), Appul.; men Propert. 3, 7, 28: Et tibi ... insinuantur opes, (verde dig til Del); - ∞ aliquem alicui: giere under hos nogen, vid. Plin. Pan. 62; - encl. ogf. (eterel.): at beskændigere; ∞ voluntatem suam heredibus, Dig.; - II) neutr.: at

indtrænge el. indfuge sig hos nogen el. at epnaac noget el. at bringe det derind; - penitus insinuare in causam, Cic. d. Or. 2, 35; et blandi et suppliciter insinuare iis, a quibus petendum esset, id. ibd. 1, 20; cf. Manil. 1, 602.

insipidus, 3, [2.in-, sapidus]: udeefmagende, sapor, Jul. Firm. - insipiens, tis, adj., [2.in-, sapiens]: uferstantig, daartlig, dum; - nec quemquam insipiente fortunato intolerabilius fieri potest, Cic. Lael. 15; cf. id. Fin. 2, 15: sermo insipientium; - compar., id.; superl., Senec.; df. - insipienter, adv.: uferstantig, daartlig; ∞ sperare, Cic. d. Senec. 19; cf. Plaut. Mil. gl. 2, 6, 78; e. - insipientia, ae, f.: Uferstantighed, Daartighed, Dumhed; - justa ab injustis petere, insipientia est, Plaut.; cf. Cic. Tusc. 3, 5: ut sapientia sanitas sit animi, insipientia autem quasi insanitas quaedam. - insipio, ui, 3, [Lin-, inus. sipo f. jacio, f. ogf. dissipio]: faste deri el. derind el. derpaa; (ferel.); ita insipito in ollam novam, Cato.

insisto, [Lin-], stiti, 3, v. n. (e. a.): staar el. træder derpaa; gaar derfor, efterfatter, trænger; bliver staaende, holder inde, dvæler; holder ud derfor, driver virgen, gier mig fier Umas, better indstændigen, edl.; - vstet e. dat.; ogf. m. in e. acc. el. abl., ogf. m. blot acc., el. e. int.; - I) „egent.“: a) e. dat.; - ut ... proximi jacentibus insisterent, (nede paa dem), Caes. B. G. 2, 27; quae (villae) margini (fluminis) insistent, Plin. Ep. 8, 8; men insistentum ei (arbori) paullum videtur, (vi maa dvæle lidt ved det's Bestrævelse), Plin. 13, 30; - adeo effusus (hostibus) insisterunt, ut etc., Liv. 26, 41; cf. Nep. Eum. 4; men Tac. Hist. 3, 77: ∞ perdomandae Campaniae, (holde ud derfor); - b) m. in e. acc. el. e. abl.; ∞ in jazo, Caes. B. G. 4, 33; in quo (cingulo) qui insistent, etc., Cic. d. Rep. 6, 20; cf. id. Verr. 4, 49: insitebat in manu Cereris dextra simulacrum Victoriae; - ∞ in sinistram pedem, Quintil. 11, 3, 125; - men m. blot acc.; ∞ plantam, Plaut. Cas. 4, 1, 21; ∞ limen, (betræde), Virg. Aen. 6, 563; - c) e. infin.: at fare fært el. at blive ved dermed; ne quid tu huic temere insistas credere, Plaut. Capt. 3, 1, 53; ceteros ... institit tueri, Nep. Att. 11; men ∞ Flagitare, ut etc., Cic. Fam. 10, 16; - d) ab-ol.: at staa stille, at blive staaende, at holde inde, edl.; - saepe etiam insistent (stellae), vid. Cic. N. D. 2, 40; ut non referat pedem, insistet ceteri, id. Phil. 12, 3; quae quum divisset paullumque institisset, id. Fin. 5, 25; cf. id. Orat. 56; men id. ibd. 66: ut aut citius insistentum sit, aut longius progrediendum; - II) „fig.“: a) e. dat.; insistere omnes vestigiis laudum suarum, Liv. 5, 30; ∞ honoribus alicujus, (at betræde jamme Grestrin), Plin. Ep. 4, 8; ∞ studiis, Quintil., curae rerum, Plin.; - b) m. in e. acc.: holder fast derfor, antrænger mig derfor; - Age jam nunc insiste in dolos, Plaut. Mil. gl. 2, 1, 4; men Caes. B. G. 6, 5: totus et mente et animo in bellum Treverorum insisit; - men in pass. imperson.: utque ... usque in exitum insisteretur, Tac. Ann. 2, 62; - c) m. blot acc.: insistite hoc negotium sapienter, Plaut. Mil. gl. 2, 3, 54; quoniam igitur modo tantum munus insistentus, ut etc.? Cic. d. Or. 3, 15; ligel. Caes. B. G. 3, 8: nec satis constabat, quam rationem pugnae insisterent, (bristen Stridsmaade de brugte); - d) absol.: better indstændigen derem; institit, quantum potuit, ut etc., Augustin.; cf. Tac. Ann. 2, 60: insistentibus contra etc.

insipitius, (-tus), 3; I) „egent.“: indpødet; df. ∞ molus, Varr., (af forskelligartede Jøretter); - II) „everf.“: A) indbragt el. fremmed; ∞ sermo, Plin. Ep. 4, 3; - B) indfat el. indfædt derimellem; ∞ somnus, (Midtagesøvn), Varr.; df. ∞ insitio,

onis, f., [Linsero]; I) „e gent.“: Indpædning cf. Vedning; — non conitiones modo delectant, sed etiam insitiones, quibus etc., Cic. d. Senect. 15; — II) „overf.“: A) det indpæde Træ, Pallad.; — B) Indpædningstiden, Ovid. Remed. 195.

Insitivus, 3, ligesem insititius; I) „e gent.“: indpædet; ∞ pira, Hor. Epod. 2, 19; — II) „overf.“: nægte, underfluffen: ∞ liberi (nægte), Phaedr. 3, 3; cf. Cic. Sest. 47; men ∞ heres, (i. e. per adoptionem factus), Senec. Contr. 2, 9; men ∞ alimentum lactis, (der træder sigtedet for Mæteræmelken), Gell. 12, 1: e. — insitor, oris, m.: sem indpæder, Plin., Prop. 4, 2, 17; — [Linsero]. — 1. insitus, 3: part. af Linsero. — 2. insitus, us, m. [Linsero], ligesem insitio: Indpædning, Plin. 15, 15.

Insociabilis, [2.in-], e: ifte til at ferene med et andet el. med hinanden: e. dat., el. absol.: — anum ... insociabilem virui reddebat, Tac. Ann. 4, 12; ∞ regnum est, (Mædergenten fertiges ifte), id. ibd. 13, 17; indomita et insociabilis gens, Liv. 37, 4.

Insolabiliter, adv., [2.in-, solor]: utroffelig: ∞ dolere, Hor. Ep. 1, 14, 8. — insolatio, onis, f., [insolo]: Udsættelse i el. fer Selen; ∞ ceræ, (Veretæ Vægning), Plin. 21, 49. — insolens, [2.in-], tis, adj.: imed Særvane, uvant dertil, (e. gen.); estere absol.: usærvanlig, ubrugelig, umaadelig, ødt.; — a) e. gen.; multitudo insolens belli, Caes. B. C. 2, 36; insolens malarum artium, Sall. Catil. 3; men insolens infamiae, Cic. Att. 2, 21; ∞ audiendi, quæ faceret, Tac. Ann. 15, 67; — egf. m. in, Cic. Sest. 56: non sum tam insolens in dicendo, etc.; — b) absol.: quid tu Athenas insolens? Ter. Andr. 5, 4, 4; nullum verbum insolens ... ponebat, Cic. Orat. 8; — filæ, egf. em et Etæd; regio insolens, (ubseffet, etc), Pallad.; — II) „fig.“: umaadelig, overdreven; navn. egf. overmedigt, fielt; — ∞ alacritate gestire, Cic. Tusc. 5, 11; ∞ laetitia, Hor. Od. 2, 3, 4, ostentatio, Cic. Parad. 6; — nihil unquam insolens etc., (intet overmedigt Ørd), Nep. Timol. 4; non fuisse insolentem in pecunia, Cic. d. Or. 3, 84; cf. id. R. Am. 8; — compar., secundis rebus insolentiores, Hirt. B. G. 8, 13; superl., ∞ homines, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 12; ∞ nomen, Quintil. 1, proem.

Insolenter, adv. af insolens: usærvanlig, imed Særvane; vulgo ... an insolenter et raro etc., Cic. Inv. 1, 28; — egf. altior meget, overdrevent; his festivitibus insolentius abuti, Cic. Orat. 52; — egf. overmedigten, fielt; ∞ efferre se, Cic. Tusc. 4, 17; ∞ gloriari victoria, Caes. B. G. 1, 14; — in superl., Val. Max. 3, 2.

Insolentia, æ, f., [insolens]: I) „e gent.“: Usærvanligbed, del llyante el. Paafættende: — propter insolentiam fori judiciorumque, (fordi han ifte er vant til Retsfager), Cic. R. Am. 31; ∞ disputationis, id. d. Or. 1, 22; ∞ rerum secundarum, id. Pis. 11; — egf. ud. gen.; ex insolentia ... insanire, Liv. 30, 42; — egf. Umaadeligbed; vid. Cic. Phil. 9, 6, hvor ∞ huius seculi medfættede contentia majorum; — II) „fig.“: A) det Paafættende el. Affættende i Ustyrtig, ∞ verborum, (Usærvanlige Ørd), Cic. d. Or. 3, 13; ∞ peregrina, id. ibd. 12; f. egf. id. Brut. 82 und. insaniam; — B) em Persener: Overmed, Støtthed; illa tua singularis insolentia, insolentia, etc., Cic. Verr. 4, 41; cf. Nep. Ages. 5; ∞ ex secundis rebus, Sall.; — egf. vilkaarligh Bedanling; vid. Hor. Epod. 17, 75; egf. in pl.: A noxiarum premitur insolentiis, Phaedr. 3, Epil. 31, o. Gell. 13, 20.

Insolēo, [1.in-], ēre, v. n., ligesem soleo: pleier, er vant; (sercl.); Insolente mulier decimo mense parere? Caecil. ap. Gell. 3, 16; df. — insolesco, ēre, v. n.: at hæve sig, at blive overmedigt; — ne Romani ... ad superbiam ... insolerent, Cato ap. Gell. 7, 3;

per licentiam animus humanus insolescit, Sall. Catil. 6; cf. Tac. Hist. 2, 7.

Insolidus, [2.in-], 3: utæt, tynd, svag; ∞ herba, Ovid. Met. 15, 203. — insolite, adv.: usærvanlig, Augustin.; af — insolitus, [2.in-], 3: uvant, usærvanlig; A) act.: uvant dertil; a) absol.: — cur feminas ... insolitas invitasque prodire cogis? Cic. Verr. 1, 37; — b) m. ad; insolitum ad laborem exercitum (defatigare), Caes. B. C. 3, 85; — c) e. gen.: civitas insolita rerum bellicarum, Sall. Jug. 39; — B) pass.: uvant, np, usærvanlig; — quæ causa me ad hanc insolitum mihi loquacitatem impulit, Cic. d. Or. 2, 88; novum et moribus veterum insolitum, Tac. Ann. 12, 37; — egf. m. ut, Plin. Pan. 60: in principe ... prope insolitum, ut se obligatum putet; — eutcl. m. acc. e. inf.; idque insolitum esse fieri, Dig.

Insolo, avi, atum, 1, v. a., [1.in-, sol]: udsættet i el. fer Selen, (fer at varmes el. tørres, osv.); — ∞ uvas per triduum, Colum.; men pass.: sic insolatur humus, (bliver opvarmet af Selen), id.; — men „overf.“: lepidius diebus et insolatis, (paa Solskinsdage), id.

Insolubilis, [2.in-], e; I) „e gent.“: nepffelig; ∞ vinculum, Macrobi.; — II) „fig.“: A) „atm.“: ubetalelig; beneficium creditum insolubile est, Senec. Benef. 4, 12; — B) „bef.“: ifte til at giendrive, ubeskridelig; — ubi est signum insolubile, ibi ne lis quidem est, Quintil. 5, 9, 3; cf. — insolubilitas, atis, f.: Nepffelighet, quæstionum, Sidon.; e. — insolubiliter, adv.: nepffeligen, vinciiri, Macrobi.

Insomnia, æ, f., [insomnis]: Søvnløshed; incitari insomnia, (ephyteses deraf), Suet. Calig. 50; cf. Plant. Merc. 1, 1, 25; — men in pl.: vigilare, neque insomniis, neque labore fatigari, Sall. Catil. 27; df. — insomniosus, 3: søvnløs, sem liden af Søvnløshed, Cato. — insomnis, e, [2.in-, somnus]: søvnløs; insomnes magis, quam pervigiles (militēs), Tac. Ann. 1, 65; ∞ draco, Ovid.; — II) „pect. overf.“: insomnis nox, (brevi man ifte sover), Virg.; ∞ cura, Lucan. — 1. insomnium, i, n., [1.in-, somnus], ligesem ἐνύπνιον: en Drem, Tac.; egf. in pl.: insomnia, Dromme; ∞ falsa, Virg. Aen. 6, 897; cf. Tibull. 3, 4, in. — 2. insomnium, i, n., [2.in-, somnus]: Søvnløshed, søvne i pl.; horum te adigent insomnia, Ter. Eun. 2, 1, 13; cf. Plin. 20, 33.

Insōno, [1.in-], ūi, 1, v. n. (e. a.): at tene el. farne el. træde deri el. derpaa; — Boreae quum spiritus alto Insonat Aegæo, Virg. Aen. 12, 366; — unda insonuit, Ovid. Met. 4, 688; — insonuit flagello, (fnaldede dermed), Virg. Aen. 5, 579; men id. ibd. 7, 451: Verberaque insonuit, (lod fnelde); men insonuit ... nervus ab areu, (slang el. furrede), Ovid. Met. 6, 286; — ∞ calamis, (spille derpaa), id. ibd. 11, 161; men insonuere tubæ, (straldede), Lucan.; insonuere cavernæ, (giendede), Virg.; — quasi faucibus aliquid obstiterit, insonare, (remme sig), Quintil. 11, 3, 121.

Insōns, [2.in-], tis, adj.: usstyrlig deri, ustyrlig, uden Bredt; estest absol.; egf. e. gen. el. abl.; — insonent probri ... accusare, Plant.; cf. id. Baech. 3, 3, 10; insontes, sicut sones, circumvenire, etc., Sall. Catil. 16; — insontes publici consilii, Liv. 31, 32; men regni crimine insons, id. 4, 15; — II) „pect. overf.“: usstærlig; ∞ Cerberus, Hor. Od. 2, 19, 29; ∞ casae, Ovid. Trist. 3, 10, 66; ∞ oliva, Stat. — insōnus, 3, [2.in-, sonus, i]: uden Lyd, uden Larm; (stercel.); ∞ vestigia, Appul.; — II) „overf.“: ∞ litterae, (i. e. mutae), id.

Insopibilis, e, [2.in-, sopio]: ifte til at dypse i Søvn; df. „overf.“: ∞ ignis, (udsuffelig), Capella. — insopitus, [2.in-], 3: sem ifte er dypset i

Seem; *df.* seynløs, vaagen, draco, Ovid. Met. 7, 36; — *df.* „overf.“: ~ ignis, (uufsluttelig), Clandian. — *insordesco*, [1.in-], *dui*, v. n. *inch.*; (*ettercl.* Ord): at blive smudsig *cl.* bæslig, Sidon.; — *men* „overf.“: nimbis insorduit aether, Rutil. Itin. 1, 617.

inspargo, *insparus*: f. *und.* *inspergo*. — *inspatians*, *tis*, *partic.*, [1.in-, *spatio*]; ~ *inter flammam*, (spadferende derimellem), Prudent. — *inspectatus*, [2.in-], 3: *ufmeret*, *uden* Giesfalt: ~ *substantia*, Tertull. — *inspectiosus*, [2.in-], 3: *bæslig*; *non inspectiosus puer*, Petron.

**inspectatio*, *onis*, f.: *Bestuen* *cl.* *Bestuelse*; in pl., Senec. N. Qu. 1, 7; o. — *inspectator*, *oris*, m.: = *inspector*, *Synnach.*; *inc.*; — [*inspecto*]. — *inspectio*, *onis*, f., [*inspicio*]; 1) „*egent.*“: *Bestuen* *cl.* *Bestuelse*; — *prima inspectioe atri*, Colum.; — ~ (*tabularum*: *deres* *Underfølgelse* *cl.* *Revisiøn*), Quintil. 5, 5, 2; — 2) „*fig.*“: *Betragting*, *Underfølgelse*; — *artium aliae positae in inspectioe*, id est, *cognitione et aestimatione rerum*, id. 2, 18, in.

inspecto, *avi*, *atum*, 1, v. a. (e. n.), frequ. af *inspicio*: *fecerit derpaa*, *befcer*, *betrægter*; — *Illinc procul nos istuc inspectabimus*, Plaut. Poen. 3, 3, 69; — *men* *ud.* *acc.*; ~ *per impluvium*, id. Mil. gl. 2, 2, 18; *figel.* *absol.*: *inspectante me*, (i mit Paasyn), Cic. Fam. 1, 4; *cf.* *Caes. B. C. 2, 20.* — *inspector*, *oris*, m., [*inspicio*]: *fem* *befuer* *cl.* *betrægter* *ueget*; ~ *siderum*, Plin. 37, 28; — *ettercl.* *egf.* *Drysmmand*, Dig.; — *df.* *fem.* *inspectrix*, *icis*, Ambros. — 1. *inspectus*, 3: *partic.* *af* *inspicio*. — 2. *inspectus*, *us*, m., [*inspicio*]: = *inspectio*; *oculis inspectu minacibus*, Appul.; — *men* „*fig.*“: *animus* ... *liber ad inspectum universi*, Senec. Ep. 92.

insperabilis, [2.in-], e: *ikke* *til* *at* *haabe*, *uhaabet*; ~ *pacem* *cl.* *victoriam* *etc.*, Gell. 1, 18. — *insperans*, [2.in-], *tis*, *adj.*: *imod* *cl.* *udenfor* *nogens* *Haab* *cl.* *Forventning*; — *insperanti mihi*, *sed* *valde optanti*, *ecidit*, *ut* *etc.*, Cic. d. Or. 1, 21; *cf.* *Ter. Andr. 3, 4, 21.* o. *Cic. Marc. 7.* — **insperare*, *adv.*: *uhaabet*; — *compar.*, *Val. Max. 3, 8*; e. — *insperatio*, *abl.* *fem.* *adv.*: f. *und.* *figd.*; af — *insperatus*, [2.in-], 3: *uhaabet*, *ufmeredet*, *gaudium*, *Ter.*; *praesidium*, *Cic. Phil. 10, 11*; — *egf.* *absol.*: *Insperata accidit magis saepe*, *quam quae speres*, Plaut. Most. 1, 3, 10; — *egf.* i *Tillale*: *O salve insperate* ... *frater*, *id.*; *figel.* *in* *superl.*: *Hannu*, *insperatissime mihi* ... *salve*, *id.* *Poen. 5, 3, 8*; — *men* *egf.* *om* *Liv. 3, 26*; — b) *fem.* *adv.* *marces*: *ex insperato*, *Liv. 2, 35*, *egf.* *insperato*, (*abl.*), *Lucil. ap. Non.*, *Appul.*: *uhaabet*, *ufmeredet*.

inspergo, *spersi*, *spersum*, 3, [1.in-, *spargo*]: *freer* *cl.* *springer* *cl.* *freiter* *derpaa* *cl.* *deri*; — ~ *molam* *et* *vinum*, *Cic. Div. 2, 16*; ~ *farinam* *potioni*, (*egf.* *in* *potione*), *Plin.*; — *egf.* *befspringer*, *oleam* *sale*, *Cato*; — 2) „*overf.*“ o. „*alleg.*“: *inspersos* ... *corpore naevos* *etc.*, *Hor. Sat. 1, 6, 67*; — *not.*: f. *inspergo*, *inspersus*, *fundes* *egf.* *inspergo*, *insparus*, *Plin.*; *df.* — *inspersio*, *onis*, f.: *Streen* *cl.* *at* *freer* *derpaa*; ~ *cineris*, *Pallad.* — 1. *inspersus*, 3: *partic.* *af* *inspergo*. — 2. *inspersus*, *us*, m., [*inspergo*]: = *inspersio*; *inspersus cineris*, *Appul.*

inspicio, *spexi*, *spectum*, 3, v. a. (o. n.), [1.in-, *specio*]: *fecer* *cl.* *fuor* *derind* *cl.* *ind* *deri*; 1) „*egent.*“: — *quum Romam inspexerit Eos*, (*har* *falset* *sit* *Eys* *derind*), *Ovid. Fast. 4, 389*; *cf.* *Virg. Aen. 2, 10*; *hvf.* *egf.* *pass.*, *Ovid. Met. 12, 41*: *Unde quod est usquam* ... *Inspicitur*; — *egf.* *at* *ettersee* *cl.* *etterlase*; ~ *libros*, *Plaut.*; ~ *leges* *nostras*, *Cic. Balb. 14*; *cf.* *Liv. 3, 25*; *men* *Ovid. Trist. 3, 1, 9*: *Inspice*, *quid* *portem*; — 2) „*fig.*“: *befuer* *cl.* *betrægter* *neic* (*cl.* *i* *en* *vis* *Heftigt*); ~ (*candelabrum*), *Cic. Verr. 4, 28*,

acdes, *Plaut. Most. 3, 2, 65*; *figel.* *in* *inspiciendo* *agro*, *Colum.*; — ~ *rationes*, (*ettersee*, *preve*), *Trajan. ap. Plin. Ep. 10, 57*; *cf.* *Liv. 6, 27*: *inspecto aere alieno*; ~ *singulos milites*, (*mentire* *dem*), *id.*; *cf.* *Cic. Carcin. 21*; — ~ *exta*, *Ovid. Met. 15, 577*, *fibras*, *ibid. 137*; *cf.* *Tac. Hist. 2, 78*; — ~ *res sociorum*, (*underføge* *eg* *erne* *deres* *Ansiggenter*), *Liv. 21, 6*; — *not.*: *ser* *acc.* *fundes* *egf.* *in*, *Ter. Ad. 3, 3, 61*: *Inspicere*, *tamquam* *in* *speculum*, *in* *vitae* *omnium* *jubeo*; *figel.* *fundes*: *intro* *inspice*, *Plaut. Barch. 1, 1, 71*; — 2) „*fig.*“: *betrægter* (*med* *Sielen*), *underføger* *cl.* *ettergranter*, *lærer* *at* *fiende*, *gennemseer*; — ~ *aliquem a puero*, *vid.* *Cic. Phil. 2, 17*; *cf.* *Liv. 6, 11*; *qui* ... *quid* *deceat*, *inspexerit*, *Quintil. 11, 1, 8*; *inspice*, *an* *possit* *feri*, *Martial. 1, 55*; *inspectus* *experimentis*, *Colum.*; *cf.* *Cic. Fin. 3, 19*; *df.* — *inspicium*, i. n.: *figd.* *figem* *f.* *inspectio*, *Tertull.* — *inspico*, [1.in-], *are*, v. a.: *tilspicer*; ~ *faces* *ferro*, *Virg. Ge. 1, 292*.

**inspiramentum*, i, n.: *Zudblæsen*, *Indgivelse*; — *inspiramentis inserere*, *Coel. Aur.* — *inspiratio*, *onis*, f.: = *figd.*; *df.* „*overf.*“: ~ *litteraria*, (*Begjæring*), *Solin.*; — *inspirator*, *oris*, m.: *fem* *indblæser* *cl.* *indgiver*; *df.* „*overf.*“: ~ *furoris* *Apollo*, *Coel. Aur.*; — [*inspiro*]. — *inspiritalis*, [2.in-], e: = *non* *spiritalis*, *Paul. Nol.*

inspiro, [1.in-], *avi*, *atum*, 1, v. n. o. a.; 1) *neutr.* *cl.* *e.* *dat.*: *at* *blæse* *deri*; — ~ *conchae*, *Ovid. Met. 1, 331*; *men* *inspirantes* *ramis* *arborum* *aurae*, *Quintil.*; — ~ *litterae*, *Gell. 2, 3*: *at* *ndtale* *cl.* *fatte* *spiritus* *asper* *cl.* „h“ *foran* *cl.* *Begjæring*; — 2) *act.* *cl.* *e.* *acc.*; A) „*egent.*“: a) *at* *blæse* *deri*; ~ *foramen*, *Plin.*; *granaria* *aquilonibus* *inspirentur*, *Colum.*; — b) *at* *blæse* *cl.* *ved* *Blæsing* *at* *bringe* *ind* *deri*; *vid.* *Plin. 34, 32*; — ~ *venenum* *morsibus*, (*indblæse* *cl.* *indbringe* *deri*), *Virg. Ge. 4, 236*; ~ *animam* *homini*, *Colum.*; — c) *frembringer* *ved* *at* *blæse*; ~ *sonum* *fistula*, *Gell. 1, 11*; — B) „*fig.*“: *indblæser* *cl.* *indgiver*; — *Oculum* *inspires* *ignem* (*ei*), *Virg. Aen. 1, 688*; ~ *alieni* *iram*, *miseriordiam*, *Quintil.*, *fortitudinem*, *Curt.*; — ~ *magnam* *mentem* *etc.*, *vid.* *Virg. Aen. 6, 11*; — *egf.* *absol.*: *inspirari*, *at* *begjæres*, *Justin. 41, 1*; *vates* *inspirati*, *id.*; — *egf.* *om* *Taleren* *eg* *om* *Forerdrager*: *quibus* *viribus* *inspiret* (*orator* *sc.* *audientes*), *Quintil. 2, 5, 8*.

inspissatus, [1.in-], 3: *fem* *er* *bleven* *tyf* *cl.* *fast*; — ~ *earo* (*in* *tubere*), *Veget.* — *inspoliatus*, [2.in-], 3: *ikke* *plyndret*, *Quintil. 7, 1, 33*; — *egf.* *om* *Ting*; ~ *arma*, *Virg. Aen. 11, 591*. — *inspuo*, [1.in-], *are*, v. n.: *flummer* (*af* *Harne*), *Tertull.* — *inspuo*, [1.in-], 3, v. n.: *frejter* *der* *ben* *cl.* *derpaa*; a) *e.* *dat.*; — *et* *oculis* *jumentorum* *inspuitur*, *Plin. 31, 45*; — b) *m.* *in* *e.* *acc.*; — *inspuo* *alicui* *in* *frontem* *mediam*, *Senec.*; ~ *in* *faciem* *alicujus*, *id.* — *insputo*, *are*, v. a., frequ. af *inspuo*: *befspjter*, *aliquem*; *vid.* *Plaut. Capt. 3, 4, 21* o. 23.

**instabilitas*, [2.in-], e; 1) „*egent.*“: *iffe* *til* *at* *staae* *paa*, *vækkende*, *uflister*; — *Sic* *erat* *instabilis* *tellus*, *innabilis* *unda*, *Ovid. Met. 1, 16*; *egf.* *locus* ... *ad* *gradum* *instabilis*, *Tac. Ann. 1, 64*; ~ *ingressus*, *Liv.*; ~ *vestitium*, *Plin. Pan.*; — *df.* *fem* *iffe* *haacr* *fast*, *fem* *drives* *bid* *eg* *dis*; ~ *et* *fluctuans* *acies*, *Liv. 9, 35*; *figel.* ~ *hostis*, *id.* *27, 18*, (*fem* *iffe* *helte* *Stand*); — *men* ~ *membrum* (*orationis*: *uden* *Helteing*), *Quintil. 9, 4, 126*; — 2) „*fig.*“: *ubeständig*, *feranderlig*; — ~ *et* *celerem* *motum* *habere*, *vid.* *Caes. B. G. 4, 23*; *nihil* *tam* *instabile* *et* *fluxum*, *quam* *fama* *potentiae* *non* *sua* *vi* *nixa*, *Tac. Ann. 13, 19*; *men* ~ *animos* (*apium*: *deres* *figstighed*), *Virg. Ge. 4, 105*; *df.* — *instabilitas*, *atq.*, f.: *Ustæthed*, *Foranderlighed*; ~ *lunae*, *Arnob.*; — *men* ~ *mentis*: *Sindsfæghed*, *Plin. 24, 102*; e. —

instabiliter, adv.: usfatigen, ubeständigen; ∞ fluidum (genus humanum), Augustin.

*instans, tis: partic. af insto; df. — instanter, adv.: påtrængende, beftig; ∞ dicere. Quintil.; — compar., id., superl., Appul.; e. — instantia, ae, f.; D „egent.“: det nærmest berøstaaende, det Nærværende, Cic. Fat. 12, inc.; — df. Indtrængen el. at påtrænge sig; ∞ fraudis, Nigid. ap. Gell. 9, 12; — e. df. det Indtrængende i Berøretaget, Plin. Ep. 5, 8; — II) „fig.“: Vedheldenhed, vedholdende Jlid; quid est enim, quod haec instantia efficere non possit? Plin. Ep. 3, 5; — e. df. alm.: Vedheldenbed, Vedbliven; omissa est repetendi debiti instantia, Dig.

instar, n. indecl.: Billede, Afbildning, Ildkast; Gestalt, Infecelse, Værd: — quod primum instar operis fuit, (det første Ildkast dertil), Plin. 31, 18; men Liv. 28, 17: parvum instar eorum, quae etc., (lidet Jersbillede deraf); — B) „bes.“ fan egst. instar (m. e. nd. gen.) betæ; a) ligesom; — quae (Erana) fuit non vici instar, sed urbis, Cic. Fam. 15, 4; instar montis equus, Virg. Aen. 2, 15; cf. Caes. B. G. 2, 17; — b) omtrent; (cohortes quasdam), quod instar legionis videretur, etc., Caes. B. C. 3, 66; cf. Hirt. B. Al. 19; men (epistolarum) instar septuaginta etc., Cic. Att. 16, 5; — c) Gestalt, Infecelse; — quantum instar in ipso, Virg. Aen. 6, 866; terra ... quasi puncti instar obtinet, Cic. Tusc. 1, 17; — d) Værd; — vix minimi momenti intar habere, id. Off. 3, 3; unus ille dies mihi immortalitatis instar fuit, quo etc., id. Pis. 22; men om Hector, Ovid. Her. 16, 368: Unus is innumeri militis instar fuit, cf. Cic. Brut. 51; men mortis instar putant etc., id. Off. 2, 20; — not.: „estercl.“ fundes egst. ad instar, (f. instar); faul. ad instar castrorum, Justin.; ad instar proprietatis, Dig.

*instauratius, (-tius), 3: berende til en Jernyselse; ∞ dies, Macrobi., (paa hvissen Stuepilleue fernes el. gientages); — instauratio, onis, f.: Jernyselse, Gientagelse, ludorum, Cic.; cf. Liv. 2, 36: ludi forte ex instaurazione magni parabantur; — ∞ templorum, (Ceres Jtandsfættelse), Eumen. Pan. ad Constant.; e. — instaurativus, 3: fernes el. gientagen; itaque, Indis intermissis, instaurativi constituti sunt, Cic. Div. 1, 26; — [figd.].

instauro, avi, atum, 1, v. a.; [efter Varr. besl. m. instar]: fernes, gientager; ∞ novum de integro bellum, Liv. 37, 19; ∞ scelus pristinum, Cic. Verr. Act. 1, 4; cf. id. R. Am. 53; men ∞ societatem, Suet. Ner. 51; — e. df. i Religionsfærgen; ∞ Latinas, Cic. Qu. Fr. 2, 6; ∞ sacrificium, id.; cf. Tac. Hist. 2, 70, e. Virg. Aen. 4, 63; — B) „bes.“ egst.: ∞ vina, Plin. 14, 25, (give dem deres færtige Gledhed tilbage); — ∞ sibi monumenta, (at opreise), id. 31, 3; — II) „pect. overf.“: epistler, epimuntter; instaurati animi, Virg. Aen. 2, 451; — B) gientagelser; Di, talia Grajis Instaurate, Virg. Aen. 6, 530.

insterno, [Lin-], stravi, stratum, 3, v. a.: fæller el. breder derved, bedækker dermed; — si caverna palea insternatur, Plin. 19, 26; equus instratus speciosus (med fastbarer Dyssædning), quam etc., Liv. 29, 7; men Virg. Aen. 2, 722: humeros (acc. graec.) ... insternor pelle leonis, (fæller derved); toro modice instrato (cubare), Suet. Aug. 73; — e. df. e. dat.: at fælle el. anbringe derpaa el. derved; — ∞ pulpita tignis (dat.), Hor. A. P. 279; men ∞ se ignibus, (fyrtte sig dert), Stat. Theb. 12, 800; — not.: instratum, i, n.: Dæffen (el. Sjædedæffen, vcl.), Cato.

*instigatio, onis, f.: Dydelselse, Dymuntning; ∞ auditorum, Auct. ad Her. 2, 30; e. df. in pl.: ∞ noveales, Dig.; — instigator, oris, m.: en Dydelsel el. Dymuntter; sibi quisque dux et instigator,

Tac. Hist. 1, 38; df. — instigatrix, icis, f., id. ibd. 51; e. — instigatus, us, m.: Dydelselse; instigatu alterius, Dig.; — [figd.].

instigo, avi, atum, 1, v. a.; [efter Doederl. et instigare af instiguere, ligesom jagare af jungere]: dydelsel el. epistler: tilskynder el. epimuntter, aliquem, Ter. Phorm. 5, 7, 76; men instigante te, (paa din Tilskyndelse), Cic. Pis. 11; vires instigat virtus, Stat.; — Romanos in Hannibalem, Liv. 33, 47, aliquem in arma, Vell. 1, 12; — e. df. e. inf., Lucr. 4, 1075.

instillatio, onis, f.: Dreyper dert el. derpaa; ∞ lactis, Plin. 29, 39; af — instillo, avi, atum, 1, v. a.: dreyper el. lade dreype dert el. derpaa; — ∞ oleum (lucernae), Cic., oleum caulibus, Hor., merum in ignes, Ovid.; vascula ... sensim instillatis complentur, Quintil.; — B) „pect.“ egst.: at bedreyper, at fælde draabevis derpaa; quae saxa assidue instillant Caucasus (guttae), Cic. Tusc. 2, 10, (ex Aeschyllo); — II) „fig.“: indgyder el. bibringer (ligesom draabevis); — ∞ praeceptum auriculis, Hor. Ep. 1, 8, 16; cf. Cic. Att. 9, 7: quae (litterae) mihi quiddam quasi animulae instillantur, (al. restillantur).

instimulator, oris, m.: en Dydelsel; ∞ et concitatore seditiosis, Pseud. Cic. v. Dom. 3, (al. stimulator), inc.; af — instimulo, [Lin-], are, v. a.: dydelsel; Latias Saturnia Baechas Instimulat fectis insidiosa sonis, Ovid. Fast. 6, 508.

instinctor, oris, m., [instinguo]: sem dydelsel dertil; ∞ sceleris, Tac. Hist. 1, 22; ∞ belli, id. — I) instinctus, 3: partic. af instinguo. — 2) instinctus, us, m., [instinguo]: Dydelselse el. Tilskyndelse el. Dymuntning dertil; — scilicet in abl.: milites instinctu decurionum transiere in partes, Tac. Hist. 1, 70; — e. df. Indskyndelse, Begejstring; quae (oracula) instinctu divino afflatuque funduntur, Cic. Div. 1, 18; men instinctu quodam, Plin. Pan. 73, (efter etflags indre Drift).

instinguo, [Lin-], stinxi, stinctum, 3, v. a., [besl. m. σιζω, d. e. fækker]: dydelsel, epimuntter; — ∞ aliquem ad eloquentiam ... affectandam, vid. Gell. 17, 20; — II) estcl. in partic.: instinctus, 3: dydelsel el. tilskynder el. drevet dertil; — his vocibus instinctos milites etc., Liv. 9, 40; — instinctus furis, id. 1, 17; cf. Cic. Verr. 5, 72; — instinctus divino spiritu vates, Quintil. 12, 10, 24.

instipo, [Lin-], are, v. a.: stypper dert, fies naribus, Sext. Emp.; ∞ (vinum) in culeum, (fytce derpaa), Cato. — instipulor, [Lin-], atus sum, 1, v. dep. a., ligesom stipulor: lader mig leve el. tilføge, (fercl. Drt); — quas minas abs te est instipulatus, Plant. Pseud. 4, 6, 7.

instita, ae, f., [insisto, institum]; I) Vord el. Garnitur (falbala) nedennem den remærte Damekjole (stola); vid. Hor. Sat. 1, 2, 29, e. df. Ovid. A. A. 1, 32; — men id. ibd. 2, 600, „meten.“: Luditur in nostris instita nulla jocis, (ingen arbar Matrone); — II) fcl.: Vaand el. Væne, Petron. Sat. 20; e. df. Sejeggiør el. Sejeggiør, id. ibd. 97; e. df. i, taenia, Stat. — institio, onis, f., [insisto]: Etillsejæen; institutiones stellarum, Cic. Tusc. 1, 25.

institor, oris, m.: [quod negotio gerendo instat, Dig.]: Kræmmer el. Smaahandler, Høker el. Betts-husmand, vcl.; institor mercis, Liv. 22, 25; ∞ cauponum, Dig., popinarum, Senec.; habet institores aqua, (e. df. Vand bliver sølgt), Senec.; amata ... institoribus, (sem beseges af dem), Hor. Epod. 17, 20; — e. df. Nedehandler, vcl.; vid. Ovid. A. A. 1, 421, v. Prop. 4, 2, 38; men vestis institores, (sem sælge fæde Klæder), Plin. 18, 60; men „fig.“: ambitiosus institor eloquentiae, (sem præfer dermed), Quintil. 8, 3, 12; df. — institorius, 3: der angaaer institores el. Nedsælger; ∞ actio, e. df. absol. institoria (sc. actio:

en faadan Procces), Dig.; — *egf. fem subst.: institutorium, i, n.*: Knecht cf. Hefalz, Suet. Ner. 21.

institutio, ui, utum, 3, v. a. (c. n.), [1. in- statuo]; *epit.*: stiller el. bringer ind deri el. derind; — *arborescens ab ipso institutum etc.*, (fem var plantar af ham), Suet. Galb. 1; — *men comit.*: argumenta in pectus multa institui, (bar famlet i mit Jædere), Plant. Most. 1, 2, 2; cf. Ter. Ad. 1, 1, 13; — *men Caes. B. G. 3, 8*: ~ *remiges ex provincia*, (bringe fammen); — *B) „bef.“* *egf.*: episcopus, bagger; — ~ *turres*, Caes. B. G. 5, 50, *navis, id.*, pontem, *id.*, exedria, Cic.; *men „pect.“*: amphora coepit Institui, Hor. A. P. 22; — *egf. anlægger el. indretter, metalla*, (Stiergærter), Liv. 39, 24, *vineas*, (Vinbierge), Cic., *segetes*, (Aernagre), Varr., *plantaria*, (Træstæter), Plin., *officinae*, Cic., *bibliothecae*, Plin.; — *II) „fig.“*; *A) „alm.“*: feretrix, c. inf.; vid. Nep. Alcib. 5; cf. færd; *a) begynder derpaa*: ~ *historiam*, vid. Cic. Leg. 1, 3; ~ *viam*, Qu. Cic. Pet. Cons. 11; — *egf. absol.*: perge, ut instituiti, Cic. d. Or. 2, 28; *egf. c. inf.*, *id. Fam. 7, 19*, (f. *egf. exent.*): — *institutum iter*, Hor., *opus*, Quintil.; *institutum ordinem sequi, id.*; — *b) anstiller, hælter, delectum*, Caes., *sermonem*, *id. B. G. 5, 36*; ~ *convivia*, Suet., *dapes*, Virg.; — *c) indfører el. indstiller, censum*, Liv. 1, 42, *dies festos*, *id. 2, 21*, *ludos*, Ovid. Met. 1, 446; — *B) „bef.“* *egf.*; *a) tilføiebringer, ferstæter*; — ~ *sibi quæstum sine impendio*, Cic. Quint. 3; ~ *aliquos sibi amicos*, *id. Verr. 4, 9*; *men ~ iniquam legem periculis hominum*, (infere el. anvende derpaa), *id. Mur. 28*; — *b) indretter el. ordner paa en vis Maade, actionem*, Cic. Mur. 9, *similem rationem operis*, Caes. B. C. 1, 42; *familia bene instituta*, (vel indrettet el. ordnet), Quintil. 10, 3, 19; — *egf. absol.*: indretter saa el. faa, *m. figd. ut*; *instituit, ut ipsi decerent, etc.*, Cic. Fin. 2, 1; *figel. c. inf.*: ut quotannis facere instituerat, Caes. B. G. 5, 1; — *c) anordner el. ferstæter, legem*, Cic., *poenam, id.*; *men „pect.“* *m. acc. c. inf.*, Virg. Aen. 6, 113; *egf. m. conj. efter d. udsæene ut*, vid. Suet. Caes. 11; — ~ *aliquem cum tutorem*, *tum etiam heredem secundum*, (bestille dertil), Cic. Fam. 13, 61; *besf. pass.*: heres bonis omnibus institutus, Plin. 7, 36; — *d) danner el. former, underviser el. opstæter*; — ~ *mores*, Quintil.; *el. Cic. Verr. 3, 69*; ~ *aliquem artibus*, vid. Quintil. 1, 3, 18; ~ *lyra, id.*, *ad lectionem, id.*, *in aliquid, id. 1, 11, in.*; — *egf. c. inf.*: ~ *aliquem Latine loqui*, Colum.; — *egf. at afrette, boves, id.*; — *III) af partie. institutus, 3, er subst. institutum, i, n.*: Jærbæyende, Hængst, Plan; — *ad hujus libri institutum illa nihil pertinent*, Cic. Top. 6; — *B) cf. egf.*; *a) Jædretning el. Jærfæmning*, Vis el. Maade el. Jærd; — *meo instituto usus etc.*, Caes. ap. Cic. Att. 9, p. 8; *me oblitum institui mei*, Cic. Att. 4, 18; *institutum vitæ capere*, (grube en Leveplan), *id. Fin. 1, 15*; — *besf. egf. offentlig Betægt el. Regel*; *institutus patriæ parere*, Nep. Ages. 4; *cf. id. praef.*; — *b) erfiender Jærfæst el. Jærfæstelse*; *cur militem ex instituto non dedissent?* Liv. 6, 10; — *2) Regel el. Lære el. Lærdem*; *abundare praeceptis institutisque philosophiæ*, Cic. Off. 2, 1; *optimis institutis mentem infantium informare*, Quintil. 1, 1, 16.

**institutio, onis, f.*; *I) „alm.“*: Jædretning, Anordning, Bestaaffenhed; — *neque dici potest, in ulla rerum institutione non esse aliquid extremum et perfectum*, Cic. N. D. 2, 13; — *egf. Bestemmelse, Jæmgangsmaade, Plan*; — *conservans rationem institutionemque nostram etc.*, Cic. Att. 1, 17; — *II) „bef.“*: Skæffelse el. Underviisning; *prima illa puerili institutione*, Cic. d. Or. 2, 1; *Graecis institutionibus eruditi*, *id. N. D. 1, 4*; *v.* — *institutor, oris, m.*: en Begrunder el. Stifter, urbium, Ammian.; — *egf. „fig.“*: en Lærer, Lamprid.;

— [*institutio*]. — *institutum, i, n., e. institutus, 3, partic.*: f. ind. instituo.

insto, stiti, statum, are, v. n. (o. a.), [1. in- sto, steti, etc.]; I) „egnl.“: at staa deri el. derpaa; *c. dat.*, *el. m. in c. abl.*, *el. c. acc. comm.*, *el. absol.*; — *instare juri*, Virg. Aen. 11, 529; *instans in medio triclino*, Suet. Tib. 72; — *men comit v. „alleg.“*: *rectam ... instas viam*, (du er paa reise til den bar Ret), Plaut. As. 1, 1, 29; — *B) „bef.“*: at være meget nær el. at nærne sig, navn. i Krigsfærd; *cum legionibus instare Varum*, Caes. B. C. 2, 13; — *b) figel. i Krigsfærd*: at sætte el. trænge ind derpaa, at efterstætte el. ferfølge; *figel. c. dat.*, *egf. c. acc.*, *egf. absol.*; — *cedenti instaurum alterum etc.*, Liv. 10, 36; *quum ... audacius instaret hostes, etc.*, Nep. Ep. 9; *men Caes. B. C. 1, 80*: *instabat azmen Caesaris*; *el. Cic. Verr. 1, 26*: *ferro instare*, (bruge Bæst); *egf. pass. impers.*: ubi instabatur, cedens, Tac. Ann. 3, 21; — *II) „fig.“*; *A) „everf.“*; *1) em Begreber*: at nærne sig, at ferfølge, *etl.*; — *poenas ... aut instare jam plane, aut etc.*, Cic. Catil. 2, 5; *quum illi iter instaret*, (da han havde en Reise at gjøre), *id. Att. 13, 23*; *tibi ab iis instat periculum*, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 20; *cf. Liv. 35, 32*; — *comit egf. c. acc.* (f. *dat.*); *tantum cum instat exitii*, Plaut. Poen. 1, 2, 96; — *navis egf. em Tiden*: at nærne sig, at være forhaanden el. nærværende; *noctem, quæ instabat, antecapere*, Sall. Catil. 58; — *2) em Ferfæder*: at antrænge sig derfer, iirigen at arbeide derpaa, *c. dat.*, *„pect.“* *egf. c. acc.*; — *instans operi regnisque futuris*, Virg. Aen. 1, 501; *cf. id. Ge. 2, 220*; *men corrum rotasque ... instabant*, (arbejdede iirigen derpaa), Virg. Aen. 8, 133; *figel. instat mercatum, spero*, (driver en Handel), Naev. ap. Non.; *te instante*, (naar du trænger derpaa), Cic. Att. 3, 15; *navis egf. comit.*: Syre, insta, (fond dig)! Ter. Ad. 2, 4, 14; *egf. fædes instare sibi*, (giere sig Illage), Auct. ad Her. 4, 56; — *B) ment.*; *a) paafæder, d. c. ferlanger el. begjæder iirigen*; *m. ut o. ne. egf. absol.*; — *tibi instat Hortensius*, *ut eas in consilium*, Cic. Quint. 10; *cf. Ter. Heaut. 5, 1, 22*: *uxor tua acriter instat, ne mihi detur*, Plaut. Cas. 2, 5, 33; — *b) cupienti alicui instanti negare etc.*, Cic. d. Or. 1, 29; *efficiunt instando etc.*, Liv. 2, 1; — *b) paafæder el. erfarer, vedfæder min Paafæd el. Mening*; *ego negare factum, illi instat factum*, Ter. Andr. 1, 1, 120; *instat* (sc. poscere recuperatores: hælter ved at begjære dem), Cic. Verr. 3, 59; — *III) partic. instans, tis, egf. fem adject.*; — *A) em Tiden*: nærværende; — *quæ enim venientia metuuntur, eadem afficiunt acerbitudine instantia*, Cic. Tusc. 1, 6; *cf. id. d. Or. 2, 25*: *ex controversia ... futuri ... instantis ... facti, etc.*; *figel. id. Phil. 11, 10*: *de instanti bello etc.*; — *b) cf. egf. i Grammatiken*, *instans tempus*, *figefem præsens tempus*: den nærværende Tid, Charis.; — *B) em en Handling, etl.*: paatrængende, besigt, antrængt, gestus, Quintil. 11, 3, 93; — *compar.*, ~ *argumentatio*, *id. ibd.*, *admonitio*, Gell.; *superl.*, ~ *petitio*, Augustin.; — *egf. truenre, rædsem*: vultus instantis tyranni, Hor. Od. 3, 3, 3; *eadem species ... instantior*, Tac. Hist. 1, 83.

instragulum, i, n., [insterno]; Tæppe, Dæffen, *etl.*, Cato. — *instratum, i, n., e. instratus, 3, partic.*: f. ind. insterno. — *instrenue, adv.*: umanztigen; *cf. m. Regation*: non instrenue mori, Justin.; *af* — *instrenuus, [2. in-], 3*: udgigt, dork, seig; *færd. m. Regation*: animi pudentis ... non instrenui (signum), Ter. Heaut. 1, 1, 68; *non instrenuo duce* (opus esse), Suet. Vesp. 4.

instrepto, are, v. n. frequ.: at tone el. furre derem; *floribus instrepitans* (apis), Venant.; *af* — *instrepto, [1. in-], ui, utum, 3, v. n. (o. a.)*: at tone el. brage el. larme dered; — *sub pondere ... axis*

Instrepat, Virg. Ge. 3, 173; — fide. egf. c. acc. graec.; ∞ lamentabiles questus, Appul.

instrictus, 3: part. af instringo. — instrictus, tis, part. [1.in-, strideo]: fydende deri; — fax ... instrictus pelago, Sil. 11, 435. — instringo, xvi, etum, 3, v. a.: binder deri el. dermed, captivum vinculis, Quintil. decl.; — egf. „fig.“: dolore instrictus, Appul.

instruere, adv. af I.instructus: med ster Tilbederelse, prægtigen; compar., ludos opulentius instructusque fecit, quam etc., Liv. 1, 35. — instructus, [2.in-], e: uformenfeiet; ∞ anima, Tertull. — *instructio, onis, f.: 1) „egent.“: Opførelse, novi balinei, Traj. ap. Plin. Ep. 10, 35; men ∞ tubulorum in cloacas, (i. e. immisso), Vitruv. 5, 9; — 2) „fig.“: Anærening, Opstilling i en vis Orden; instructione ... signorum etc., Cic. Caecin. 15; — B) fide. egf. Underviisning, Veiledning, Arnob.; — instructor, oris, m.: en Anærenner el. Veforger, convivii, Pseud. Cic. in Sen. 6; c. — instructura, ae, f., ligesom instructio: Opstilling i Stagerden, Macedonum, Frontin. Strateg.; — egf. „fig.“: ∞ compositionis, Fronto; — [instruo]. — I.instructus, 3: part. e. v. adj. af instruo. — 2.instructus, us, m., [instruo]: Jærfyning, Jærraad; in abl.; — oratio, quocumque ingreditur, eodem est instructu ornatuque comitata, Cic. d. Or. 3, 6.

instrumentum, i, n., [instruo]; 1) „egent.“: Værktøi, Redskab, Instrument; df. estest in sing. fem collect.: de til en Spøsel hørende Sager; — ∞ villae, (Vælsædskaber), Cic.; ligel. ∞ rusticum, Phaedr.; hævem egf. absol. instrumentum, Cic. Verr. 3, 21; men absol.: in instrumento ac suppellectili Verris (numerari), id. ibd. 4, 44, (imellem hans Jærbe el. Vætare); — instrumentum artis, Hor. Sat. 1, 3, 131, (Saaendværsædskaber): ∞ militare, Caes., v. ∞ belli, Liv., Cic.: Krigsfernodenheeder, Vaaben, Pærviant, etc.; — men egf. er instrumentum: det eneste Værktøi; pl. instrumenta, egf. „poet.“ om Klædningsstykke, Ovid. Met. 14, 767, egf. om en Prydelse, id. Trist. 1, 1, 9; — ∞ ciborum, Plin. 7, 51, (Jærfødselsorganer); — 2) „fig.“: A) strevet Document; instrumentum iuperii, vid. Suet. Vesp. 8, e. id. Calig. 9; ∞ omne litis, Quintil. 12, 8, 12: Sagens samtlige Documenter; ∞ emptionis, Dig.; — B) Jærraad, rigelig Jærfyning; hæv. Cic. d. Or. 1, 36, „alleg.“: in oratoris instrumento etc.; cf. id. ibd. 2, 31: hoc instrumentum causarum etc.; — b) Hjelpemiddel, Vefordringsmiddel; instrumenta virtutis, Cic. Catil. 2, 5, ad obtinendam sapientiam, id. Leg. 1, 22; ∞ graviorum artium, id. Brut. 97, dicendi, Quintil.

instruo, [1.in-], struxi, structum, 3, v. a.; 1) „egent.“: sammenføie erentligen, opføie el. bygge, muros, Nep., aggerem, Tac.; — egf. indbygger el. indføie deri, contabulationem in parietes, Caes. B. C. 2, 9, tabulas in parietibus, Vitruv.; — egf. anlægge, hortos, Colum.; — B) „bef.“ egf.: a) opstiller i Stagerden, aciem, Caes.; cf. Cic. Catil. 2, 11; ∞ suos pugnae, Sallust.; ∞ (militis) in plures ordines, Liv. 8, 8; instructos acie ... Teucros, Virg. Aen. 11, 449; cf. Liv. 1, 18; men emissi: jam instructa sunt mihi in corde consilia omnia, Ter. Phorm. 2, 2, 7; — b) indretter, beførger; ∞ apparatus belli, Liv. 7, 14; ∞ insidias in aliquo loco, Cic. Cluent. 66; ∞ fraudem, Liv. 23, 35; — c) forføie el. forføie med det Jærne el. Tilbederelse; — ∞ agrum, Liv. 6, 5, convivium omnibus rebus, Cic., mensas epulis, Ovid.; — egf. udruster, socios armis, Virg., classem, Justin.; — egf. forfatter, mulieri aurum et ornamenta, Plaut. Mil. gl. 4, 1, 31; men ∞ filiam, (indføie), Suet.; — 2) „fig.“: A) illa accusatio ... a matre instruitur, (foranstaltet el. fremføiet af hende), Cic. Cluent. 6; men id. Verr. 4, 19:

∞ se ad iudicium, (ferberede sit Jærfvar for Retten); — B) underviiser, oplærer; ∞ aliquem scientia rei alicujus, Quintil.; cf. Cic. Coel. 30, v. id. d. Or. 3, 16; ligel. deque Ritibus instruitur, Ovid. Met. 6, 590; — 3) part. instructus, 3, egf. fem adj.; A) „alm.“: rufter el. færdig, dimicationi, Liv. 1, 15, in tumultus, id. 22, 12, ad caedem, id. 21, 21; — egf. absol.: fundus instructus, (med Bæfærmeg og Vælsædskaber), Dig.; cf. Cic. Off. 3, 14; — compar., ∞ copiae, (bære ruftere), Liv. 27, 45; superl., instructissimus artibus, Cic.; — egf. m. ab; a jure civili, ab historia instructor, (syndigere deri), Cic. Brut. 43; men id. d. Or. 3, 8; ad dicendum instructissimus a natura; men Hor. Ep. 1, 18, 25, (med Lunc): decem vitiis instructor, (fem har ti Jæll fære); — B) „bef.“ v. „ment.“: oplært, ad mortem contemnendam, Cic. Fin. 2, 17; — egf. afrettet deri; instructa pulchre ad perniciem, Ter. Heaut. 3, 1, 41; men absol.: accusatores instructi et subornati, Cic. Vat. 1; cf. Virg. Aen. 2, 152.

instudiosus, [2.in-]: der iffe gjør sig Illage derfor; c. gen. o. m. Negation; medicinae neque instudiosus, neque inexpertus, Appul. — instu-pens, tis, part. [1.in-, stupeo]: uden Jælfæle; membrum, (fem fever), Plin. — insuasum, i, n.: etflags dunkel Jærve, Plaut. Truc. 2, 2, 16. — insuavis, [2.in-], e: ifed, ubagelig; — herba cibo non insuavis, Plin.; non insuavis odor, Colum.; — 2) „fig.“: A) „ever.“ om Lyden: ubagelig, sfødende; vid. Cic. Orat. 17; — compar., quid insuavis etc.? Auct. ad Her. 3, 12; superl., insuavissima litera, Cic. Orat. 49; — B) „ment.“: ∞ vita, Cic. Att. 10, 4; men Hor. Sat. 1, 3, 85: habere insuavis, (vif anføes for inhuman); df. — insuavitas, atis, f., dictionis: det Stødende el. Jæarde i Iltryffet, Gell. 1, 21.

Insu-b-er, bris, m., Cic. frgm.; pl. Insu-b-res, (brum e. brium): Infubrerne, gallif Jæll i d. Mailandfæ; Insu-bres condidere Mediolanum, Plin. 3, 21; in agro Insu-brium Gallorum, Liv. 30, 18; cf. id. 5, 31; — egf. adj. Insu-b-er, bris, bre, eques, id. 22, 6; — not.: Insu-b-er, f. Insu-b-er, Spartian.

insubide, adv.: enfeldigen, tæfset, disserere, Gell. 2, 2; af — insubidus, [1.in-], 3: enfeldig, Gell.; — compar., nihil istis imperitiis, nihil insubidius, qui etc., id. 6, 1. — insubtilis, [2.in-], e: ifta, ufleben; df. m. Negation: non insubtili ratione, (ret artigen), Dig.; — df. adv.: insubtiliter, (tbl. — insubulum, i, n.: Væverffel el. Væverhem, Isid.

insu-eco, (avi), atum, 1, v. a., [1.in-, succus]: væder, befugter; lana oleo insu-ecata, (egf. insu-ecanda), Colum. — insu-do, [1.in-], are, v. n.: fæder der-ever; — Quis (f. quibus, sc. libellis) manus insudet vulgi, Hor. Sat. 1, 4, 72; — egf. absol.: at fæde; si corpus dormientis insudat, Cels.

insu-efactus, 3, [1.in-, inus, inu-eco, facio]: fem er vænnet el. afrettet deri; ∞ equi, Caes. B. G. 4, 24. — insu-esc-o, [1.in-], evi, etum, 3, v. n. e. a., incl.; 1) neutr.: vænner mig el. bliver vant deri; c. dat., Tac. Ann. 11, 29; — egf. m. ad; ∞ ad disciplinam militiae, Liv. 5, 6; — estere e. inf.: Nam qui mentiri ... insuevit, Ter. Ad. 1, 1, 30; cf. Sall. Catil. 11, e. id. Jug. 8; — 2) act.: vænner el. bærer deri; insuevit pater optimus hoc (acc.) me, Ut etc., Hor. Sat. 1, 4, 105; — men si pecus aqua insuescat, Colum.; — df. pass.: sic insuesci debent, id.; ita se a pueris insuetos, Liv. 24, 48; — not.: adj. insuetus, 3: f. ind. I.insuetus.

*insu-ete, adv.: uvant, imod Sædvane, Coel. Aur.; compar., Augustin.; c. — insu-eto-do, inis, f.: Uvante, cibi, Spartian.; af — I. insu-etus,

[2.in-], 3: want; cf. *Duwant*, som iffe er want dertil; c. gen., egf. c. dat., efferre c. inf., egf. m. ad; — *homines insueti laboris*, *Caes.*, *operum*, id., *navigandi*, id.; cf. *Nep. Dion. 7*; — *insuetus moribus Romanis*, *Liv. 28, 18*; *insuetae operi manus*, *Tibull.*; — *insuetus vera audire*, *Liv. 31, 18*; *insueti vicini civitas*, id. 4, 31; — *eques insuetus ad stabilem pugnam*, id. 31, 35; cf. *Caes. B. C. 1, 78*; — II) pass.: hvortil man iffe er want, usædvanlig; oftest absol., fide. c. dat.; — ∞ *lumen Olympi*, *Virg. Ecl. 5, 56*, iter, id. *Aen. 6, 16*, *studium*, *Suet. Dom. 2*; ∞ *solitudo*, *Liv.*; *insueti fetus*, (*Misfædere*), id. 21, 25; men id. 41, 2: quibus insuetus liberalior victus esset; — not.: n. pl. *insueta*, egf. som adv.: usædvanligen; *insueta rudementum* (*Cacum*) etc., *Virg. Aen. 8, 218*. — 2. *insuētus*, 3: partic. af *insuesco*.

insufficiens, tis, adj., [2.in-], *sufficio*: utilitættelig, c. dat., *Tertull.*; cf. — *insufficientia*, ae, f.: utilitættelighed; cf. „overf.”: *Unseimber*, id. — *insufflatio*, onis, f.: *Indblæsen* cf. *Indblæsning deri*; ∞ *aceti naribus*, *Coel. Aur.*; af — *insufflo*, [1.in-], avi, 1, v. a.: *indblæser deri*, *Tertull.*

insula, ae, f.: I) „egenl.”: en Ø; ∞ *Britannia*, *Cic.*; ∞ *Circes*, *Virg. Aen. 3, 386*; — egf. ethvært af Bænd omgivet Jordsmen: vid. *Liv. 2, 5*; — cf. egf. (som nom. pr., cf. som *Dverfsættelse af Njōs*): en Del af Byen *Syracus*, id. 24, 25; — f. egf. und. deporto c. relego; — II) „overf.”: *insulæ* hed i Hem: de (opdr. affendrede cf. ensteltstående) Bygninger, der, som Leieboliger for den simple Klasse, vare opførte bagved de Store Pallader (*domus*); — *fructus insularum*, (*Leie* cf. *Indtægt deraf*), *Cic. Att. 16, 1*; cf. id. *Off. 3, 16*; *insula Clodii*, id. *Coel. 7*; men *Suet. Caes. 41*: *recensum populi per dominos insularum egit*; cf. id. *Ner. 38*, c. *Tac. Ann. 6, 45*.

insulānus, 3: paa el. fra en Ø; som subst., *insulani*, orum: *Dboerne*, *Cic. N. D. 3, 18*; e. — *insularis*, e: hørende til en Ø, benævnt derafter; ∞ *poena*, (*Jærføining dertil*), *Ammian.*; — not.: *insulares*, pl.: *Templevgætere*, *Justin. 32, 2*; — *insularius*, i, m.; I) som beer tildele, *Petron. Sat. 95*; — II) *betient el. Slave*, som medbræver *Snæleien* af *insulæ*, *Dig.*; — *insulatus*, 3: som er bleven til en Ø: *terras continentes... fluctibus insulatas*, *Appul.*; — *insulensis*, e: = *insularis*, *Solin.*, inc.; e. — *insulōsus*, 3: med mange Øer; ∞ *mare*, *Ammian.*; — [*insula*].

insulse, adv.: uden Salt; cf. „fig.”: *smagløs*, aandeløs; vid. *Cic. Att. 13, 4*; egf. m. *Negation*: non *insulse* interpretari, id. d. *Or. 2, 54*; — *compar.*, *Gell.*; *superl.*, id.; e. — *insulsitas*, atis, f.; opdr.: *Mangel paa Salt*; cf. „fig.”: *Smagløshed*, *Jærfæthed*; — ∞ *villae*, *Cic. Att. 13, 29*; — men id. *Brut. 82*: *insulsitatem et insolentiam (orationis) etc.*; — [*fige.*].

insulsus, 3, [2.in-], *salsus*; opdr.: uden Salt, usaltet, amurca, *Colum.*; cf. itefimgende; eibus *insulsior*, *Hieronym.*; — II) oftere „fig.”: *smagløs*, urimelig, dum; — non tam *insulsus*, quam non *verecundus*, *Cic. Coel. 29*; *fatuus*, *insulsus*, *tardus*, *Ter. Eun. 5, 9, 49*; men m. *Negation*: *acuti*, nec *insulsi hominis etc.*, *Cic. Tusc. 1, 8*; cf. id. *Or. 2, 61*; men *insulsi* est homo etc., *Catull. 17, 12*.

insultābundus, 3, figefom *insultans*: spottende, haanende, *Augustin.*; — *insultatio*, onis, f.; opdr.: *Springen derpaa*, *Springen el. Poppen*, (*elephantorum*), *Solin.*; — II) „fig.”: *haad el. haantlig Adfærd imod nogen*, *Jørbaanelse*, *Vespættelse*, *barbarorum*, *Flor. 4, 12*; cf. *Quintil. 8, 5, 11*; — *insultatōrius*, 3: haanende, spottende, verbum, *Tertull.*; — cf. adv.: *insultatorie*, *Sidon.*; e. — *insultatrix*, icis, f.: *Spottterfæ*, *Hieronym.*; — [*fige.*].

insulto, avi, atum, 1, v. n. (o. a.), *intens.* af

insulto; I) „egenl.”: *springer ind derpaa* cf. *dermed*; oftest c. dat.: „pect.” egf. c. acc., egf. absol.; — ∞ solo, (om *Nysteren*), *Virg. Ge. 3, 116*; ∞ *busto*, *Hor.*, *rogis*, *Propert.*; men *fluctibus... insultare carinae*, *Ovid. Met. 1, 133*; cf. *Tac. Ann. 2, 8*; — ∞ (fores) *calcibus*, (*spærte dermed*), *Ter. Eun. 2, 2, 51*, cf. *Virg. Aen. 7, 580*: *memora avia matres Insultant thiasis*; — men absol., id. ibd. 11, 599, e. id. *Ge. 1, 10*; — II) „fig.”: *behandler overmægtig el. frænkende, forbaaner, misghænder*, — ∞ *alicui in calamitate*, *Ter. Verr. 5, 50*; ∞ *jacenti*, *Ovid.*, *casibus alicuius*, id.; cf. *Suet. Caes. 22*; — egf. ∞ in rem publicam, *Cic. Mil. 32*; cf. id. *N. D. 2, 29*; — egf. ∞ *aliquem*, *Sall. fragm. ap. Donat.*; men *Tac. Ann. 4, 59*: ∞ *patientiam el. segnitiam alicuius*; — „pect.” egf. ∞ *morte alicuius*, *Prop. 3, 1, 21*; — men absol.: *quippe impune se insultaturos etc.*, *Liv. 2, 15*; cf. — *insultura*, ae, f.: *Springen* cf. at *springe deri*, (in malum), *Plaut. Mil. gl. 2, 3, 9*; e. — *insultus*, us, m.; „fig.”: *Jørbaanelse*, *Arænkelse*, *Lactant.*

insum, infui, inesse, v. n. anom.; I) „egenl.”: at være el. befinde sig deri el. derpaa, etc.; m. in, cf. c. dat., egf. absol.; — *nummi in marsupio infuerunt*, *Plaut. Rud. 5, 2, 26*; *comae insunt capiti*, *Ovid.*; nec *digitis anulus ullus inest*, id. *Past. 4, 658*; — *omnia*, ut *insuere... si tentur*, (*ligesom det var deri*), *Plaut. Rud. 5, 3, 3*; cf. *Lucr. 3, 1093*; — II) „fig.”: *ligel.* m. in, cf. c. dat., el. absol.; — *In amore haec omnia insunt vitia*, *Ter. Ad. 5, 3, 35*; cf. *Nep. Alcib. 1*; *ligel.* *Cic. Off. 1, 37*: *vitium aliquod inesse in moribus*; — men quibus artibus prudentia major inest etc., vid. ibd. 12; cf. *Sall. Catil. 20 e. 23*; *ligel.* *Tarda solet magnis rebus inesse fides*, *Ovid. Her. 17, 130*; — *inest tamen aliquid, quod etc.*, *Cic. Phil. 11, 1*; men *inerat conscientia*, m. acc. c. inf., (han var sig det bevidst), *Tac. Agr. 39*.

insūmo, sumpsi, sumptum, 3, v. a.; I) „egenl.”: *tager dertil*; cf. sædv. anvender el. gier *Udgift* dertil el. derpaa; m. in, cf. c. dat.; — ut *nullus turuncius insumatur in quemquam*, *Cic. Att. 5, 17*; cf. id. *Inv. 2, 38*; — *paucos dies insumpsit reficiendae classis*, *Tac. Ann. 2, 53*; — II) „fig.”: *anvender*, *bruger*; ∞ *operam libellis accusatorum*, (*fyssættede sig dermed*), *Tac. Ann. 2, 53*; — egf. ∞ *operam in re aliqua*, id. *Or. 29*, men *omnis cura ad speculandum hoc malum insumitur*, *Plin. 9, 70*; — egf. absol.: *operam frustra insumere*, *Liv. 10, 18*; — B) *tiltager mig*; — *servum interficiendi domini animum insumpsisse*, (*hæde fattet det Jærfætt*), *Tac. Ann. 14, 11*; *dignas insumite mentes Coepitibus*, *Stat.*; cf. — *insumptio*, onis, f.: *Udgift*, *Befestning*, *sportularum*, (*derpaa*), *Cod. Theod.*

insūo, [1.in-], sūi, sūtum, 3, v. a.: *indfyer deri*, *aliquem in culeum*, vid. *Cic. R. Am. 11*, *culeo*, *Senec.*; cf. *Ovid. Ib. 319*; — egf. *indfyer el. breeder deri*; *insutum vestibus aurum*, *Ovid. A. A. 3, 131*; men *Virg. Aen. 5, 405*: *plumbo insute etc.*; — not.: *Liv. 40, 51*, *lases* egf. *insuerat*, f. *imposuerat*, (*hæde paaflagt*).

insūper, [1.in-], adv. e. praepos.; I) adv.: *over*, *evenpaa*; — *cumulatis in aquas sarcinis insuper incumbabant*, *Liv. 22, 2*; cf. *Sall. Catil. 58*: *atque insuper camera etc.*, egf. *Lucr. 6, 19*; — b) „pect.” egf. *evenita*; *gravis insuper ictus etc.*, *Lucan. 3, 610*; — B) „overf.”: *evenpaa*, d. e. *enem dertil*; — atque *adjuget insuper, etc.*, *Plaut. Amph. 3, 2, 8*: *si etc.*, *insuper etiam poenas appetite*, *Liv. 3, 67*; cf. *Virg. Aen. 2, 593*; — oftest. egf. *insuper habere*: at *ringægte*, *Gell. 1, 19*, *Appul.*; — II) *praepos.* c. acc. el. abl.: *over*, *evenover*; A) c. acc.; *insuper eam aequationem pila struat*, *Vitruv. 5, 12*; — B) c. abl.; *quo (tigno) insuper collocata erat materies*, id. 10, 21.

insūperabilis, [2.in-], e: *ifte til at overfætte*,

ufremtømmelig; — ∞ transitus Alpium, Liv. 21, 23; ∞ via, id. ibd. 36; — II) „fig.“: uovervindelig; genus insuperabile bello, Virg. Aen. 4, 40; cf. Ovid. Met. 12, 613; — B) „bef.“: a) ∞ valetudo: ubelbretefig Svagheb, Plin. Ep. 2, 2; — b) ∞ fatum: uundgaactig Æfene. Ovid. Met. 15, 807; — cf. adv.: insuperabiliter, Augustin. — insuperatus, [2.in-], 3: uoverunden, uovervindelig; tolerantia rerum spernebat cunctas insuperata minas, Cornel. Gall. 1, 33. — insupero, [1.in-], avi, 1, v. n.: er feierlig, feirer, Jul. Val. Res gestae Al. M.

insurgo, [1.in-], surrexi, surrectum, 3, v. n. (v. a.): I) „egenf.“: A) „alm.“: hæver mig el. reifer mig derved el. dertil; c. dat., el. c. abl., egf. absol.: — pariterque insurgite remis, Virg. Aen. 3, 560; men tenebras insurgere ponto, id. ibd. 9, 33; egf. insurgens capite, (med Hovedet), Sil.; men c. acc.: insurgere jugum, (at beilige Bøgen), Appul.; — egf. hæver mig fer at fæste; Altior insurgens — heros, Virg. Aen. 12, 992; — egf. at reise sig (af et Fæd): hvf. Tac. Germ. 29: si etc., insurgere haud licitum est; — B) „bef.“ egf. „poet.“: at reise sig, at opstaa; — Insurgat aquilo, quantus etc., Hor. Epod. 10, 7; f. egf. overf. Virg. Aen. 9, 33, (bæver egf. om Støff): tenebras insurgere campis; — men om en Veliggenhed: at hæve sig i Veiret, at hvæve sig derved; pone tergum insurgat silva, Tac. Ann. 2, 16; men silix — speluncæ dorso insurgens, Virg. Aen. 8, 233; — II) „fig.“: A) „overf.“: at hæve sig, at blive magtigere el. stærkere; — insurgere paulatim (se. coepit Caesar, i. e. Augustus), Tac. Ann. 1, 2; figel. Romanas opes insurgere, id. ibd. 11, 16; — men Ovid. Met. 9, 114: regnis insurgere alicuius, (hæve sig derimod); — B) „ment.“: a) at hæve sig, at blive begjæret, etc.; — quibus mens pariter et oratio insurgat, Quintil. 12, 2, 28; insurgit aliquando (Horatius), id. 10, 1, 96; — egf. om Stemmen, id. 11, 3, 13; — b) anstrænger mig; invigilare publicis utilitatibus et insurgere, Plin. Pan. 66.

insusceptus, [2.in-], 3: hvad man ikke paatager sig; ∞ vota, Albinov. 1, 19. — insustentabilis, [2.in-]: ikke til at udbæste; ∞ dolor, Lactant. — insusurratio, onis, f.: Tilsviisen; hemmelig Indgyrelse, Capitolin.; af — insusurro, [1.in-], avi, atum, 1, v. a. (v. n.): tilsviiser, cantilenam alicui, Cic. Att. 1, 19; men ∞ vota diis, (naar man ikke vil være sin Ven befæftet), Senec. Ep. 10; men Cic. Tusc. 5, 36: susurrus mulierculæ insusurrantis alteri: hic est ille etc.; — men egf. absol.: ad aures (praetoris) familiariter insusurrare, id. Verr. 5, 11; cf. Suet. Calig. 22; — cf. impers. pass.: sint aures tuæ ... non in quas fite et simulate insusurraret, Cic. Qu. Fr. 1, 1, 4; — b) cf. m. Lunc: quoniam ... etiam Favonius ipse insusurrat, m. acc. c. inf., (ved sin Zusen minder derom), id. Acad. 2, 48. — insuticius, (-tius), 3: hvori neget bliver inefyct, asinus, Appul.; af — insutius, 3: partie. af insuo.

intabesco, [1.in-], bui, 3, v. n. ineh.: at svinde ben, at fortares lidet efter lidet; ∞ morbo, Cic. N. D. 3, 35; quum ... intabuisse pupulae, Hor. Epod. 5, 40; — men „poet.“: intabescitque videndo Successus hominum (Invidia), Ovid. Met. 2, 780; cf. Pers. 3, 38; — egf. c. dat.; ∞ dolori, Senec. ad Polyb. 24; — II) „overf.“: at smelte, at epleses; ∞ igne ceræ, Ovid. Met. 3, 487; cf. id. ibd. 11, 826.

intactilis, [2.in-], e: som ikke lader sig tage el. føle paa; sin intactile erit, etc., vid. Lucr. 1, 435. — 1.intactus, [2.in-], 3: I) „egenf.“: urørt el. ubetørt; — caput intactum buxo, (uføsmet), Juvenal.; ∞ nix, (ubetraadt), Liv.; intacta cervice juvenæ, (som ikke ere bleve spændte i Naget), Virg. Ge. 4, 510; — II) „fig.“: A) „overf.“: ubadt el. ufrænket, (silva: hvori der ikke er hugget), Plin. 16, 2; regio intacta (se.

bello: ubæriet), Curt.; ∞ Britannus, (ubetvungen), Hor. Epod. 7, 7; men ∞ juvenus, Virg. Aen. 11, 419, (som ikke er mettagen i Krigen); cf. Liv. 5, 38; — egf. m. ab: intactus ab sibili, (ad hvem der ikke er yebet), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 2; cf. Justin. 2, 3; — B) „ment.“: a) ikke behandlet, ikke forsoget; nova intacta ratione, Plin.; intacti carminis auctor, Hor. Sat. 1, 10, 66; cf. Virg. Ge. 3, 40; — b) intactus superstitione, Curt., cupiditate, Liv.; haud intacti religione animi (vir: der ikke var uden Tro paa det Overnaturlige), id. 5, 15; — 2) „bef.“ egf. ren el. fydt; intactior omni Sabina, (i. e. castior), Juvenal. 6, 162; Intacta Pallas, (jemfruelig), Hor. Od. 1, 7, 5; cf. Virg. Aen. 1, 349. — 2.intactus, [2.in-], us, m.: ligesom ubetørt; Tactus corporibus cunctis, intactus inani, Lucr. 1, 455.

intaminatus, 3, [2.in-], inus, taminio, hvf. egf. contaminio]: ubefsmittet; — virtus ... Intaminatis folget honoribus, Hor. Od. 3, 2, 18. — intardo, [1.in-], (avi), atum, 1, v. n.: dvæler deri el. derved, men alene in partiep. intardans v. intardatus, Coel. Aur. 1.intectus, 3: partie. af tecto. — 2.intectus, [2.in-], 3: ubedækket; dux ... prope intectus, (næsten uden Klæder), Tac. Hist. 5, 22; intectis pedibus (incedere: uden Sko, med blotte Sandaler), id. Ann. 2, 59; — II) uforbeholden, aabenhiertig, alicui, (imod nogen), Tac. Ann. 4, 1.

integellus, 3, dem.: saa nogenledes ufsadt; ∞ aliquem praestare, Cic. Fam. 9, 10; cf. Catull. 15, 4; af — integer, gra. grum, [2.in-], tazo, i. e. tango]; I) „egenf.“: A) „alm.“: urørt, ufsadt, som er i ufsadt Tilstand el. i god Værelse; — forte is integer fuit, (ikke faaret), Liv. 1, 25; cf. id. 5, 38: integri intactaque fingerunt; men Cic. Fin. 2, 11: ut integrum se salvumque velit (infaus); — b) cf. neutr. integrum: den tidligere ufrænkede Tilstand el. Værelsen; in integrum restituere, (bringe tilbage dertil), Ter. Phorm. 2, 1, 11; cf. Caes. B. C. 3, 1; egf. at fæste nogen Dyrkning, Suet. Caes. 16; — B) „bef.“: a) uforbæret el. uferændret i sit Slags; — ut anteponantur integra contaminatis, Cic. Top. 18; ∞ fontes, (rene el. klare), Hor. Od. 1, 26, 6; — aper, (som endnu er frisk, oppviliatus), id. Sat. 2, 2, 91; — egf. sund el. frisk, corpus, Cels.; men corpora sana et integri sanguinis, Quintil. 8, proem.; ∞ valetudo, Cic.; — b) uferændret el. uferændret; rem integrum ad reditum summi esse, Cic. Off. 2, 23; cf. id. Fam. 13, 4; men re integra, id. Mur. 21, (opp. amisso jam tempore); egf. m. flgd. ad, Caes. B. C. 1, 85; men ∞ certamen, (uafgjort), Liv.; cf. Tac. Ann. 3, 24; — d) som endnu er ny, som endnu ikke er brugt; ut uti possim causa hac integra, (som et nyt Vaaflud), Ter. Hee. 1, 2, 5; — cf. egf. de integro, el. ab integro, Cic., ex integro, Suet., ligesom denuo, fra ny el. fertra; Magnus ab integro seclorum nascitur ordo, Virg. Ecl. 4, 5; — II) „fig.“, A) „overf.“: a) frisk, fraskfuld, ufsættet; integræ gentes, Cic. Manil. 9; integris viribus repugnare, Caes. B. G. 3, 4; cohortes integræ a labore, id. 5, 26; quo integriore exercitu decerneret, (med des friskere el. mindre utmattet Hær), Nep. Ep. 9; men Caes. B. C. 2, 5: integri (militēs, opp. victi); — egf. „alm.“: ufsættet; si ad quietem integri iremus, (opp. onusti cibo etc.), Cic. Div. 2, 29; — b) som er i god og forfærlig el. ufsadt Tilstand; ∞ loca, (som intet have lidt af Krigen), Caes. B. C. 1, 49; ∞ vectigalia, Cic. Manil. 8; non scilicet integra re, sed tamen minus affecta, (vel ikke under lyffelige Omstændigheder, men dog under mindre ulyffelige), Atticus ap. Cic. Att. 9, 10; — egf. kan hidføres Cic. Quint. 15: dum existimatio est integra, facile consolatur honestas egestatem; — egf. om Versfener: Integer et lactus lacta et juvenalia lusi, (forinden Tabet af min Vælfærd), Ovid. Trist. 5, 1, 7; — c) som

endnu er ung: „poet.“ c. gen.; integer aevi, Virg. Aen. 9, 255; cf. ibid. 2, 638. — figcl. „poet.“ c. acc. graec.: puer malacque comanque integer, Stat.; men mulier ... aetate integra, Ter. Andr. 1, 1, 15; cf. Suet. Tib. 10; men dum rugis integer annus, (f. e. ab rugis liber), Prop. 4, 5, 57; — d) fem endnu er i nogenes Magt, om fan behandles efter Dyffe; df. neutr. integrum, (fri Magt el. Raadgibbed); — quoad erit id. Pis. 21: non est Pompejo integrum, consilio uti tuo; men id. Phil. 1, 10: de quibus (legibus) est integrum nobis; — e) m. figcl. ut, id. Tusc. 5, 21; dum in integro res sit, Liv.; — B) „ment.“; 1) „alm.“; a) aandigen dygtig, livfuld, frægt; — ∞ sententiae, Cic. d. Or. 2, 45; ∞ veritate, (uden Sandhedens Kræftelose), Suet. Tib. 68; — navn. e) om Landskræfterne; integra Cum mente (senectam), Hor. Od. 1, 31, 18, (med sund Sænde); cf. id. Sat. 2, 3, 65 o. 219. — b) fem er fri og uafvanglig i sine Domme, ubestruken el. uparist, ofv.; — ∞ discipulus, (fem ikke har nogen ferndfattet Mening), Cic. N. D. 3, 3; integrum se servare, (forbeholde sig sin Døm), id. Aut. 7, 26; integer laudo, (uparist), Hor. Od. 2, 4, 22; — 2) „bef.“ o. „ethik.“; a) uden moralik Brost el. Lyde, b. e. retelig, retfæffen; — ∞ homines innocentes, religiosi, Cic. Verr. 4, 3; incorrupti atque integri testes, id. Fin. 1, 21; illo ... nemo neque interior ... neque sanctior, id. d. Or. 1, 53; integerrima vita, modestissimi mores, id. Plane. 1; — e) c. gen.: Integer vitar, Hor. Od. 1, 22, in.; e) om en Embædsførelse; integrum illic proconsulatum ... egerat, Tac. Hist. 2, 97; — b) ren, dydft, ubestmittet; liberos conjugesque suas integras ab istius petulantia conservare, Cic. Verr. Act. 1, 5; cf. Ter. Hee. 1, 2, 70; men integer ab conjuratione, (men ingen Del har deri), Tac. Ann. 15, 22.

intero, {f. in-}, xi, etum, 3, v. a.: lægger Dæg derpaa, lætter; e) om bedækker, økl.; — villam integundam ... totam mihi, Plant. Rud. 1, 2, 13; ∞ turres coris, Caes.; cf. id. ibd. 7, 73; men ∞ status auro, (forygde), Plin.; — men „poet. overf.“: Qua formosa suo Clitumnus flumina loco Integit, Prop. 2, 15, 25.

*Integresco, ere, v. n. inch.: at fermes, at begynde fertra; — hoc malum integrasceit, Ter. Andr. 1, 2, 5; — integratio, onis, f.: Jernpelle, Jernfrættelse; ∞ amoris, id. ibd. 3, 3, 23; v. — integrator, onis, m.: fem fernyer, veritatis, Tertull.; — [intero].

integre, adv. af integer; 1) „egenl.“: helt, ganske, aldeles, mutare aliqui, Tac. Hist. 1, 52; — 2) „fig.“; A) „alm.“: rent el. rigtigten el. uferarvet, navn. om Jøbedraget; — ∞ dicere, Cic. Opt. Gen. Or. 1, loqui, Gell.; recte atque integre scriptum, id.; — B) „bef.“ o. „ethik.“: a) oprigtigen, uparist; incorrupte atque integre judicare, Cic. Fin. 1, 9; quid hac questione ... integritus? quid incorruptus? id. Mil. 22; — b) hæderligen, retfæffen, uegenyttigen; ∞ in amicorum periculis versari, Cic. Manil. 1; procuratore provinciae integerrime functus, Plin. Ep. 7, 25; cf. Suet. Vesp. 1.

*Integritas, atis, f.; 1) „egenl.“: Hæden (i Medfætn. af dens Dele); quum pars movetur quiescente integritate, Macrobi. Somm. Scip. 2, 11; — b) df. e) Jæstendgibbed, (el. Delens Hæderfælle); ∞ corporis, Cic. Fin. 5, 14; — ∞ valetudinis, Cic. Tusc. 5, 31; df. absol. integritas: Jæbbed for Jæberen, Cels.; — 2) „fig.“; A) „alm.“: a) ∞ mentis: Sielens Sundhed, ubinderet Brug af Jorstanden, Dig.; cf. Cic. Acad. 2, 17: non eandem esse vim neque integritatem dormientium et vigilantium etc.; — b) Rædclighed, Retfæffenhed, navn. uegenyttigheden i de offentlige Jæbbede; — ∞ vitae, Nep. Phoc. 1; ∞ et abstinentia, Tac. Agric. 9; cf. Cic. Qu. Fr. 1, 1, 16; — B) „bef.“: a) Renhed el. Lydfædd; mulierem ... eam summa integritate pudicitiaeque existimari, Cic. Verr. 1, 25; — b) Renhed og Rigtighed i Udtrykket; incorrupta

quedam Latini sermonis integritas, id. Brut. 35; v. — integritudo, mis, f., figcl. integritas: Dyrtgibbed, Rædelæbed; — secutus animi mei integritudinem, Imper. Trajan. in Dig.; — [integer].

intero, avi, atum, 1, v. a., [integer]. 1) „egenl.“: fornyer, sætter el. bringer istand el. ilave; — ut ... mare fluminis undis integer (annes, Lucr. 1, 1029; cf. id. 2, 1115; — ∞ elapsos in pravam artus, Tac. Hist. 4, 81. — B) „bef.“ e) fornyer, begynder paa ny; ∞ pugnam, Liv. 7, 7; ∞ seditionem, id., lacrimas, id.; cf. Virg. Ge. 3, 511; — 2) „fig.“: forfrister el. opmuntrer; animus defessus, aut admiratione integratur, aut risu renovatur, Cic. Inv. 1, 17; cf. Gell. 15, 2: refici integrarique animos etc.

integumentum, i, n., [intero]: Tilbylling, Bedækning; lana cum integumentis etc., vid. Liv. 40, 59; — 2) „fig.“ o. „alleg.“: per quedam involucria atque integumenta etc., Cic. d. Or. 1, 35, cf. id. ibd. 2, 86: te aliquando evolutum integumentis dissimulationis tunc etc.; f. e) id. Pis. 6, v. id. Coel. 20; — comit er Plant. Bacch. 1, 2, 19: illius sum integumentum corporis, (d. e. hans bestændige Væfager).

*Intellectio, onis, f.: Jorstaen el. at ferstaae; fem rhetorisk Jægt, f. synecdoche, quum res tota parva de parte cognoscitur, aut de toto pars, Auct. ad Her. 4, 33; v. — intellectus, oris, m.: fem ferstaer noget, Augustin.; — [intelligo]. — intellectualis, e, [intellectus]: hørende til Jorstanden, Appul.; df. — intellectualitas, atis, f.: Jorstaen el. at ferstaae noget, Tertull.

1. intellectus, 3: partie. af intelligo. — 2. intellectus, us, m., [intelligo]: øvrl.: Bælg derimellem; df. 1) „egenl.“: den sandfælle Jernemmelte el. Erfendelse; — intellectus saporum ... homini in palato, Plin. 11, 65; intellectus in cortice proinus peritis, (de fiende Træet paa Barken), id. 16, 76; — 2) „fig.“; A) „alm.“: Jorstaen el. at ferstaae noget, Mundstæb derom; cf. Jndfæt deri; — quis (f. quibus) neque boni intellectus, neque mali cura, Tac. Ann. 6, 36; facere multis intellectum sui, (gjøre sig fiend af mange), Senec. Ep. 120; intellectus scriptorum faciliior, (lettere at ferstaae dem), Quintil.; dissimulare intellectum rei, (lade fem om man ikke ferstaer noget), Tac. Ann. 13, 38; cf. id. Germ. 23; stilus confusus caret intellectu, (er uferstaagelig), Quintil.; — not.: tillægges e) Tyrene, navn. Elephanten og Hænen; vid. Plin. 8, 1 o. 65; — B) „bef.“, figcl. men intelligentia; 1) Jorstand el. Begreb, Gænen til at begribe el. itsee; — per analogiam nostro intellectu et honestati et bonum judicante, Senec. Ep. 120; — 2) Bemærkelse, Værgening el. Begreb, der ligger i et Ord el. Udtryk; verba quedam diversos intellectus habent, ut cerno; translata ... alium natura intellectum, alium loco praebent, Quintil. 7, 9, 2. — intelligo, f. modo, intelligo.

*Intelligens, tis; partie. v. adj. af intelligo; df. — intelligenter, adv.: ferstaageligen, ferstandigen; — ut amice, ut intelligenter, ut attente audiatur, Cic. Part. or. 8; ∞ lectitare, Plin. Ep. 5, 16; v. — intelligentia, ae, f.; øvrl., figcl. men intelligentia; Bælg derimellem; df. sæv.; 1) „alm.“: Jæstend deri, Mundstæb derom; — ∞ juris, Cic. Phil. 9, 5; e) m. in, vid. id. R. Am. 17; men id. Acad. 2, 7: in gustu et odoratu intelligentia, etsi vitiosa, est quedam tamen; — men m. Tunc: in homine intelligentia esse, non avaritiam, id. Verr. 4, 21; — 2) „bef.“, Jorstand el. Begreb el. Jæstæt; A) subjectiv. el. fem Gæne i Sielen; vid. Cic. Inv. 2, 53; men deus intelligentia in animo, animum inclusit in corpore, id. Univ. 3; cf. id. N. D. 1, 18; figcl. quod in nostram intelligentiam cadit, id. Off. 2, 4, (hvad vi kunne begribe); cf. id. d. Or. 1, 3; ∞ communis, (afmindelig Menneferstand), id. Leg. 1, 10; — B) objectiv.: Be-

grebets underste Væsen, tilligemed den rigtige Jærefilling derom; — quia difficilis erat animi, quid, aut qualis esset, intelligentia, etc., Cic. Tusc. I, 22; — ogs. in pl., id. Leg. I, 22: rerum omnium quasi adumbratas intelligentias animo ac mente concipere.

intelligibilis, e, [intelligo]; 1) fornemmelig; df. som fælder i Sandferne, sandfelig, corpus, Macrobi. Somn. Scip. I, 6; — 2) til at indse med Jærfanden, tænkelig; vid. Senec. Ep. 121, (hvor intelligibile o. sensibile mødes hinanden); df. — intelligibiler, adv.: paa en begribelig el. forstaaelig Maade, Augustin.

intelligo, (-lego), lexi, lectum, 3, v. a., [inter, 2, lego]; epræl.: stiller derimellem; df. 1) „alm.“ el. om Sielens Virksomhed; A) forstaaer el. indseer, har Begreb el. Rundskab derom; — magna sapientia intelligimus ex parvis, Cic. Off. I, 41; de gestu intelligo, quid respondeas, id. Vat. 15; quid intelligit honestum, (hvad forstaaer han derved el. derunder)? id. Fin. 2, 15; facile intellectu est, quam invisa sit etc., Nep. Dion. 9; cf. id. Att. 15; men intelligere el. sapere plus, quam ceteros, id. Off. 2, 14; — b) ogs. at stille derfra; ∞ oraculorum praestigias a veritate, Lactant.; — B) fornemmer, begriber, mærker, oel.; si quid ... non intelligit, Cic. Fam. 16, 22; intelligebat, m. acc. e. inf., (han indfaaer el. mærkede), Nep. Eum. 3; — ne falsi intelligerentur, (at deres Jærfillelse ikke skulde mærkes), Tac. Ann. 3, 3; ex quo intelligitur, m. acc. e. inf., (hvoraf det sees), Cic. Off. 1, 4; cf. id. Pis. 30, egs. Nep. Att. 11; — 2) „bef.“ el. „overf.“ ogs. om de sandfælige Jærfærmelser: at se el. fornemme, oel.; — quum frigus ... intellexeris, Colum.; vestigia hominum intelligi a feris, Plin. 8, 21; — cf. Ovid. Trist. 3, 14, 39, egs. Quintil. 10, 1, 11; — not.: intellexi, f. intellexisti, Ter., egs. Cic. Att. 13, 32; — intellexes, f. intellexisses, Plaut. Cist. 2, 3, 81; — 3) partice. intelligens, tis, egs. som adj.: forstaaelig, indsigtsfuld; absol., el. m. in, el. e. gen.; — doctus et intelligens vir, Cic.; non acriter intelligens, (noget slyv el. langsom), id. Pis. 28; cf. id. Brut. 49; egs. intelligens iudicium (habere), id. Opt. Gen. Or. 4; — in his rebus intelligens, (som forstaaer sig derpaa), id. Verr. 4, 15; — men e. gen., vid. id. Fin. 2, 20; intelligens imminutum, Tac. Ann. 5, 9; intelligens principis nostri, (der fiender hans Tænkesmaade), Plin. Ep. 6, 27; — compar., vigilantior atque intelligentior mente, Augustin.

intemerabilis, e, [2. in-, temero]; ufærfelig; ∞ divinitas, Cleud. Mam. d. Stat. An. — intemerandus, [2. in-], 3: som ikke bør fræfkes; ∞ templa, Val. Fl. — intemerate, adv.: ufærfæret, Cod. Theod., inc.; af — intemeratus, [2. in-], 3: ufærfæret, ufærfæet, ren, fydf; — ∞ (Diana), Virg. Aen. 11, 583; ∞ fides, id.; — quid ... inausum intemeratume vobis? Tac. Ann. 1, 12; cf. id. Hist. 4, 58; — compar., Capella.

intemperabilis, e: ikke til at stille el. formilde, Coel. Aur. — intemperans, [2. in-], tis, adj.; 1) „egent.“: umaadelig; ∞ permixtio, Appul.; — 2) „fig.“: som ikke holder Maade; A) „alm.“: intemperans in ejus rei cupiditate, Cic. Att. 13, 26; avidi et intemperantes animi, Liv. 21, 25; — compar.: paulo intemperantior fortasse etc., Cic. Vat. 1; superl., f. nedent.; — B) „bef.“: ufærfæende i Skiondfærfens Tilfredsstillelse; vid. Cic. Verr. 3, 68, o. id. d. Senec. 9; — intemperantissima pecus, vid. Cic. Pis. 29; df. — intemperanter, adv.: uden Maadehold, overgibent, lidenskabefelgen, Cic. Phil. 1, 5; cf. Plin. Ep. 1, 5; — compar., ∞ uti opibus suis, Cic. Phil. 5, 18, insequi, Liv. 31, 37; superl., ∞ gloriari, Appul.

intemperantia, ae, f., [intemperans]; 1) „egent.“: Mangel paa Defenes rigtige Blandning el. Jærfold; — ∞ coeli, (overdrevet Fede el. Kulde), Colum.,

Senec.; — 2) sædv. „fig.“: A) „alm.“: Umaadelighed el. Uregelmaessighed i Lyfter og Videnfæber; — omnium perturbationum fontem esse intemperantiam, quae etc., Cic. Tusc. 4, 9; cf. id. ibd.: menti inimica intemperantia etc.; — ∞ libidinum, id., vini, Liv. 14, 30; ∞ linguae, Tac. Ann. 4, 18, risus, Plin.; — B) „bef.“: Ufærfæghed, Mangel paa Kræftigt, Overmod og Ulydighed imod Jærfætte; vid. Nep. Eum. 8; cf. id. Arist. 2, hvor ∞ Pansaniae, opp. iustitia Aristidis.

intemperare, adv.: umaadeligen, velslyigen, vevere, Cic. Univ. 12; af — intemperatus, [2. in-], 3; 1) „egent.“: som mangler det rette Jærfold el. den rigtige Blandning el. Temperatur; — compar., quid ad coeli naturam intemperatus? Senec. ad Helv. 6; men intemperatum vinum, (ublandet), Coel. Aur.; — 2) „fig.“: uden Maadehold, som overfæger den rette Græfde; ne intemperata quaedam benevolentia impediatur etc., Cic. Lael. 20; men intemperatissimae perpotationes, id. Pis. 10.

intemperiae, arum, f., [for: o. efterel. Biform af figd.]; 1) „egent.“: Defenes Misforhold; navnlf. ufund Lust el. Temperatur; — calamitates intemperiasque prohibeas, (af en Bonfermular), Cato; — 2) „fig.“: Jærfyfted; — quae te intemperiae tenent? Plaut. Mil. gl. 2, 5, 21; cf. id. Aul. 4, 4, 15; Xantippes intemperias in maritum etc., Gell. 1, 17.

intempéries, [2. in-], ei, f.: ligesom figd.; 1) „egent.“: uforholdsmæssig Blandning el. Beskaffenhed; navnlf. Værfes og Lustens skadelige Temperatur; — coeli noxia frugibus intempéries, Liv. 8, 18; ∞ solis aut anni, Colum.; cf. Liv. 3, 31, o. id. 22, 2; — egs. absol.: Uver, Plaut. Capt. 4, 4, 3; — b) Umaadelighed; ∞ ebrietas, Justin. 12, 13; — 2) „fig.“: Sindets Jærfyftelse el. Jærfærring; intemperiem, quae μελαγχολία dicitur, non parvis, nec aliectis ingentis accidere, Gell. 18, 7; — 2) „bef.“: upaæfende el. fædende Afjærd; amici intemperiem non tulisse, Cic. Att. 4, 6; ∞ cohortium, (deres Ufærfæghed), Tac. Hist. 1, 64; men Gell. 1, 23: quid illa mulierum intempéries sibi vellet.

*intempestive, adv.: ubetimeligen, i Ulfide; ∞ adire ad aliquem, Cic. Fam. 11, 16; omnia intempestive agendi certamen etc., Liv. 45, 21; cf. Phaedr. 3, 19; — intempestivitas, atis, f.: Ubetimelighed; ∞ octavi mensis, (Ubet i den ottende Maaned), Gell. 3, 16; o. — intempestiviter, adv.: ubetimeligen i Ulfide; ∞ joca dicere, Gell. 4, 20, (in lemm.); — [figd.].

intempestivus, [2. in-], 3: utidig, ubetimelig; — amicitia numquam intempestiva (est: falder alfrig besværlig), Cic. Lael. 6; ∞ cupido, Ovid. Met. 10, 689; men id. ibd. 4, 33: Intempestiva turbantes festa Minervæ, (med deres ubetimelige Ulfærfæide); — compar., quid hoc joco intempestivius? Val. Max.; — 2) „overf.“: som gier noget i Ulfide; anseres clangore continuo intempestivi, Plin. 18, 87.

intempestus, 3, [2. in-, tempestas]; 1) „egent.“: utidig, navnlf. i Jærfærfessen: intempesta nox, (da der ikke er Tid til at foretage noget), efter Macrobi.: inter concubiam noctem et mediam; — quum intempesta nox esset, (midt om Natten), Cic. Phil. 1, 3; — „pect.“ egs.: en rædfom Nat; illic ... intempesta silet nox Semper, Virg. Ge. 1, 247; men id. Aen. 12, 846, er Nox intempesta: Jærfærfens Moder; — 2) „overf.“: a) ufund; ∞ Graviscae, Virg. Aen. 10, 184: med ufund el. flet Lust; — b) stormende; per imbres ... intempestumque tonantem, (igieum Regu og stormende Torden), Stat. Theb.

intemporalis, [2. in-], e: uden Tid, d. e. evig, Appul.; — 2) „overf.“: utidig el. ubetimelig, cibus, Coel. Aur.; df. — intemporalitas, atis, f.: Ubetimelighed; ∞ somni, id.; o. — intemporaliter, adv.: i Ulfide, id.

intenditus, 3: f. figd. in fin. — *intendo*, [1.in-], di, tum, (egf. sum), 3, v. a. (o. n.); 1) „egent.“: A) *udstræffer*, *udspænder*; — ∞ *dextram ad statuam*, Cic. Att. 16, 15; ∞ *brachia remis*, Virg. Aen. 5, 136; ∞ *nervos aut remittere*, Plin.: cf. id. 8, 53; quum *intendit eutem* (hystrix); *men Zephyri intendunt vela*, (spilde dem), Virg. Aen. 5, 34; — b) egf. *spænder*, *strammer*; ∞ *arcum*, Virg., Ovid., *chordas*, *Cic.*; — B) *spænder derom* cf. *derover*, *emspænder*, *bespænder*; — ∞ *vinula collo*, Virg. Aen. 2, 237; ∞ *folia scarificationi*, (tægge derpaa), Colum.; ∞ *selam loris*, Quintil., *citharam nervis*, id., *tabernacula velis*, Cic. Verr. 5, 12; ∞ *locum sertis*, (befrædse), Virg.; *men id. Aen. 5, 103*: ∞ *brachia tergo*, (i. e. induere custos); — C) ∞ *sagittam*, (afflyde), Virg.; egf. ∞ *telum nervo equino*, id.; *men id. Aen. 9, 776*: ∞ *numeros nervis*, (spille paa Githaren); — b) „techn.“: ∞ *syllabam*, (utale den sang), Gell. 13, 22; — II) „fig.“: A) „overf.“: 1) *anstrænger* cf. *anspænder*; ∞ *corpus*, Cic., *latera*, *fauces*, id.; *intenta vires*, Val. Fl.; *intensus labor*, Ovid.; — egf.: *forstræffer* cf. *forøger*; ∞ *voce*, Virg. Aen. 7, 513; ∞ *pretia alimentorum*, (fordyre), Tac.; — ∞ *formidinem*, Tac., *odium*, id.; cf. id. Hist. 1, 12, v. 2, 54; *men ∞ leges*, (hæppe, giøre baardere), Plin. Ep. 4, 9; cf. Tac. Ann. 14, 45; — 2) *reter* cf. *giver Reming derhen* cf. *derfil* cf. *derimod*; — ∞ *iter coeptum in Italiam*, Liv. 21, 29; *quoniam hostes iter intendissent*, id. 31, 33; cf. id. 4, 19; *quarumque se intendisset*; — *men* egf. *absol.* cf. *m. udslæbt iter* cf. *gressum* cf. *se*; — *quo nunc primum intendam*, Ter. Andr. 2, 2, 6; figcl. Cic. Mur. 9: *ut eo, quo intendit ... perveniat*; — *navnl.* egf. *om Epnet*, *og om Sørefsen*; ∞ *aciem oculorum in omnes partes*, Cic. Tusc. 2, 23; *men quo intendisset oculos*, Tac. Ann. 4, 70; ∞ *aures ad verba*, Ovid. Pont. 4, 4, 36; — *encl.* *om Baaben*; ∞ *telum in jugulum*, Plin. Ep. 3, 9; *stans telo intento*, (med draget cf. *truende Sværd*), Liv. 7, 5; — *men primis se intendentibus tenebris*, id. 1, 57; cf. id. 7, 28; — B) „ment.“: 1) *anspænder* cf. *benspænder derpaa*; ∞ *animum acriter ad aliquid*, Liv. praef.; *quid speret*, *aut quo animum intendat*, (hvissen hans Plan er), Cic. Verr. Act. 1, 3; ∞ *animum in regnum alienius*, Sall. Jug. 23, (have Planer derpaa); ∞ *animum studiis*, Hor., *cogitationem ad aliquid*, Liv., *considerationem in aliquid*, Cic.; *men ∞ aliquem ad custodiæ curam*, (opfordre cf. *holde derfil*), Liv. 21, 19; — *quod (acc. comm.) animo intenderat*, Cic. Phil. 10, 4, (had der havde været hans Plan); ∞ *se ad firmitatem*, id. Tusc. 2, 23; ∞ *se in rem*, (anstrænge sig derfor), Quintil.; figcl. *animo intendi in rem*, (have Dymarkssomheden henvendt derpaa), Liv. 1, 25; *omnium eo curae sunt intentae*, id. 9, 31; *vis omnis intendenda est rebus*, (bor være henvendt paa Tanterne cf. *Indholdet*), Quintil.; — b) *men* egf. *er acc. animum* cf. *se undert. udsætsen*, *intende libro*, *quem etc.*, Plin. Ep. 8, 19, (ret den med Dmhu); *quoecumque intenderat*, *res adversae erant*, Sall. Jug. 77; figcl. *e. inf.*: *altum petere intendit*, (vedblev), Liv. 36, 44; cf. id. ibd. 45; egf. *m. ut*; *convenire intenduntibus*, *ut oratores fiant*, etc., Quintil.; — *men* egf. *kan der for ad cf. in etc. selge acc.*; *neque, quod intenderat, efficere poterat*, Sall. Jug. 27; cf. Ter. Andr. 4, 3, 18; *men Liv. 7, 37*: *an longiorem intenderent fugam*, (om de skulde tænke paa at flygte længere); — 2) *paastaar*; *hanc (sororem) se intendit esse*, etc., Ter. Eun. 3, 3, 19; *quo modo nunc intendit*, (som han nu paastaar), Cic. Quint. 29; — 3) *truer dermed*, *seger* cf. *tænker* at *paaføre*; — ∞ *periculum in omnes*, Cic. R. Am. 3; cf. id. Mil. 14, v. Suet. Vitell. 7; *spem afferre, metum intendere*, Tac. Ann. 1, 28; — *intenta nex*, Val. Fl.; cf. Cic. Pis. 2; — III) *particip. intenteus*, o. in-

tensus, 3, egf. *fem adj.*; A) *intentus*, 3; 1) „alm.“: *figefom spænder*, d. e. *stærk* cf. *heftig* cf. *stræng*, *febris*, *Cels.*; *men oratio intenta* cf. *vehemens*, Cic. d. Or. 2, 52; — *compar.*, ∞ *sermo*, id. ibd. 1, 60; ∞ *disciplina*, (strængere Strikstugt), Tac. Ann. 12, 42; *superl.*, *f. nedent.*; — b) *emhyggelig*, *neiaagtig*; *intentiore custodia aliquem asserare*, Liv. 39, 19; *intentsissima cura*, Quintil., *conquisitio*, Liv.; — 2) „bef.“: *opmærksom derpaa*; *intensus in occasione*, Liv. 2, 11; *intention* ad *parendum*, id. ibd. 18; *intenti*, *quam mox signum daretur*, Liv. 5, 45; *in ea re ... intensus*, *animis*, Caes. B. G. 3, 22; *men aliquo negotio intensus* (rimel. af d. *udfæle in*), Sall. Catil. 2; — egf. *m. figd.* *sive ... sive*, Liv. 6, 6; — B) *intensus*, 3; 1) „egent.“: *spænder*, *udspænder*; *per intensos funes ire*, Senec. d. Ira, 2, 13; — 2) „fig.“: *heftig*; *intensor impetus*, id. l. e. 2, 35; — *not.*: *partic.*: *intenditur*, 3; = 1. *intentus*, *Fronto*. — *intense*, *adv.*: *heftig*; *gen*; *compar.*, *intensus*, *Fronto*; af — *intensus*, 3: f. *und. intendo* nr. 111, B.

intentiatio, *onis*, f., [*intendo*]; *Udstræffen* cf. *at udstræffe derimod* cf. *dersejter*; *ad intentionem subitam digitorum etc.*, Senec. d. Ir. 2, 4; — II) „fig.“: *Truen* cf. *Trusel*; ∞ *crinum*, Tertull.; — 1. *intensus*, 3; *partic.* af *intento*. — 2. *intensus*, [2.in-], 3, *adj.*: 1) „egent.“: *uberørt*; *vacca intentata iugo*, Senec. Med. 62; — II) „fig.“: *uforsøgt*, *uprøvet*; — *Nil intentatum ... liquere*, Hor. A. P. 285; cf. id. Od. 1, 5, 13; *quibus Intentata nites*; *men ∞ iter*, Tac. 1, 50; f. egf. Virg. Aen. 10, 39.

intente, *adv.* af 1. *intensus*: *med Anstrængelse*, *med Dymarkssomhed*; ∞ *pronunciare*, Plin. Ep. 5, 19; ∞ *et modeste audire aliquem*, Quintil.; — II) „fig.“: *strængt* cf. *alvorlig*; — *compar.*, *intensus dilectum habere*, *quam etc.*, Liv. 8, 17; — *men ∞ se excusare*, Tac., *premere obessos*, id.; *superl.*, ∞ *expectans*, *Lamprid.*

intentio, *onis*, f., [*intendo*]; 1) „egent.“: A) *Udstræffen* cf. *Udspænden*, *nervorum*, *Colum.*; *Spænding* cf. *Anstrængelse*; *corporis intentionem quandam etc.*, Cic. Tusc. 1, 10; ∞ *voeis*, Plin., *vultus*, Tac.; — B) *derstærkelse*, *Tilvæxt*; Senec. Ep. 78; — *not.*: 1) *Grammatiken* *svæter intentio til Grækerens Enitæis*, vid. Gell. 16, 5; — II) „fig.“: A) „alm.“: *Cicels Henvendelse derpaa* cf. *Reming derimod*; *Dymarkssomhed*; — ∞ *auditoris*, Plin. Ep., *judicis*, Quintil.; egf. *e. gen. obj.*; ∞ *lusus*, (paa Epilset), Liv. 4, 17; egf. *absol.*; *tantum curae intentionisque suscipere*, Plin. Ep. 2, 19; — 2) egf. „techn.“: a) i *Retsfaget*; *den frebragte Klage* cf. *Bespføining*, Cic. Inv. 1, 10; *men judiciale genus ... intentionis ac depulsionis etc.*, Quintil. 3, 9, 11; — b) i *Dialectiken*: *Syllogismens første Svæning*, (propositio major); — *ita erit prima intentio, secunda assumptio, tertia connexio*, Quintil. 5, 11, 6; — B) „bef.“: a) ∞ *animi*, egf. *absol.*: *intentio*: *Cicels Anstrængelse* cf. *Dmhu* cf. *Stræben*; — *patientiam dolorum animi intentione firmare*, Cic. Tusc. 2, 27; cf. ibd. 23; *men haec intentio tua etc.*, Plin. Pan. 78; *men ∞ operis*, Quintil.; egf. *in pl.*: *animos ad intentiones capiendas habiliores fieri*, Gell. 15, 2; — b) *herhavende* cf. *herfæt*, *Willie* cf. *Hensigt*; ∞ *defuncti*, Dig.

intento, *avi*, *atum*, 1, v. a., *intens.* af *intendo*; 1) „egent.“: *stræffer* cf. *holder derimod*, *navnl. truen*; *m. in* cf. *e. dat.*; — *intensus in Appium manus*, Liv. 3, 17; cf. Tac. Hist. 1, 69; *men gladii perisque intentati*, Liv. 9, 6; cf. Cic. R. Am. 35; — egf. *absol.*: ∞ *ictus*, Tac.; ∞ *verbera*, Justin.; — *reter* cf. *manus ad sidera*, Petron.; — II) „overf.“: A) *reter* *ben derpaa*; ∞ *oculos in proeliantes*, Petron.; — B) *truer dermed*; — *Romanum imperium intentantes*, Liv. 42, 12; cf. Virg. Aen. 1, 95: *men Latinis ... arma intentari*, (at de blev

fruede med Krig), Liv. 6, 27; ligel. Cic. Inv. 2, 13. — 1. intentus, 3: partie af intendo. — 2. intentus, us, m., [intendo]: truede at udstrække derimod; in pl.: voces et palmarum intentus, etc., Cic. Sest. 55.

intepedo, ere, v. n.: at være lunken el. afloket; — Et lacus aestivis intepet Umbra aquis, Prop. 1, 1, 124. — intepesco, pui, 3, v. n., incl. af frige.: at blive lunken el. afloket; — jam intepescit annus. (bliver mildere), Colum.; Et variae radiis intepere comae (arborum), Ovid. Fast. 5, 215; — ogs. fig.: paulatim intepescante saevitia, Petron. Sat. 91.

inter, praepos. c. acc., [in m. Adverbialendelsen -ter]; 1) „egenl.“ om Stedet: imellem; — qui (ager) inter urbem et Tiberim fuit, Liv. 2, 5; cf. Caes. B. G. 1, 2; inter hostium tela versari, Cic. d. Or. 1, 46; men Suet. Vitell. 2: introiit inter signa et vexilla; inter manus e convivio auferri, Cic. Verr. 5, 11; — 2) „fig.“: A) om Personer og Ting: imellem, blandt; a) med Hensyn paa en Omgivelse el. Samværen; — domi et inter suos, Suet. Aug. 61; inter homines esse, (paa Omgang med dem), Cic. R. Am. 28; quum exereceretur inter equites, Liv. 10, 11; inter socios Catilinae nominatus, Suet. Caes. 17; — color inter aequilum candidumque, id. Aug. 79; inter paucas memorata clades, Liv. 22, 7; — b) med Hensyn paa en Hensigtelighed el. Fortrinlighed el. Strid; — ut inter eos ne minimum quidem intersit, etc., Cic. Acad. 2, 17; cf. id. Lael. 25, efter; — quantum unus inter omnes excellat (Demosthenes), Cic. Orat. 3; inter paucos disertus, (som faa), Quintil.; — inter quos magna fuit contentio, Nep. Mil. 4; cf. Hor. Ep. 1, 2, 11; — c) fertil berer endnu: inter m. pron. pers., hvortil svarer vert: hinanden el. indbyrdes, (invicem); — quasi non norimus nos inter nos, (som om vi ikke kendte hinanden), Ter. Ad. 2, 4, 7; men oftest er det første pron. udsat, og inter se staaer da f. se invicem el. sibi invicem; — Cicerones pueri amant inter se, Cic. Att. 6, 1; namque obrectarunt inter se, (i. e. sibi invicem), Nep. Arist. 1; cf. Cic. Lael. 22; men inter se complecti, Nep., Liv., consulare, Cic.; — B) om Tid og Handling, hvor inter nærmest svarer til vert: medens, (zern, während), men kan ogs. bede: under, el. ved, vdt.; — inter coenam (dicare: under Maaltidet), Cic., inter tumultum, Liv.; inter noctem lux orta, (om Natten), id. 32, 29; inter decem annos, postquam etc., (igennem 10 Aar), Cic. Verr. 1, 13; — inter agendum, (under Drivningen), Virg. Ecl. 9, 24; inter viam, Cic., inter vias, Ter., (paa Veien el. undervejs); inter haec, Cic., inter quae, Suet., Tac., (imidlertid); f. ogs. interea s. l.; — 2) ogs. kan inter undert. bede: a) bes el. iblandt: — inter omnes constat, Cic.; more inter veteres recepto, Tac. Ann. 2, 89; cf. id. Hist. 2, 31; men provincia inter peregrinos, (i. e. praectura peregrina), Liv. 41, 15; — b) ligesom ad el. in: den til; nunc te mea dextra ... magna inter praemia ducet, Virg. Aen. 12, 436, (vid. Serv.); venisse inter falcarios, (i. e. ad falcarios el. in vicium falciorum: i Smedegaden el. i Smede-quarteret), Cic. Catil. 1, 4; — c) ligesom in: i; inter novam rem verbum insurpabo vetus, Plant. Cist. 2, 1, 29; inter manus auferri, f. evenf.; — d) i Retsprog: inter sicarios defendere, Cic. Phil. 2, 4, (i. e. de crimine sicariorum: i Mordning deraf); ligel. inter sicarios accusare, id. R. Am. 32; — not. a: inter staaer ogs. efter sin Casus; quae si quos inter societas est, aut fuit etc., Cic. Lael. 22; ligel. imellem tvende Accusativer: Faesulas inter Arretiumque, Liv. 22, 31; andre poetiske Omfatninger deraf, vid. Hor. Od. 3, 27, 51, v. Virg. Ecl. 9, 36; — not. b: i Sammenfatninger er inter undert. ogs. forstaaet; faal. interficio, (i. e. penitus conficio); undert. ogs. forbydende; faal. interdicto; — not. c: „poet.“ findes inter ogs. som

adv. el. uden Casus: derimellem, vdt.; vid. Val. Fl. 8, 382, eftere.

interaestuans, tis, adj., [aestu]: som af og til har Dvalme, stomachus, Plin. Ep. 6, 16. — interamenta, orum, n., [inter]; cf. Liv. 28, 45: interamenta navium, rimel.: det indre Tommer i Skibet, Krumbøster, vdt.

Interamna, ae, [eyrd. fem. af interamnus, 3, se. urbs]: Raenei paa flere Byer i Italien; vid. Varr. L. L. 5, 5; — her marxes Interamna, By i Umbrien ved Floden Nar, (Historikeren Tacitus's og Keiser Tacitus's Fødested; hod. Terni), Cic. Mil. 17, eftere; — B) df. Interamnus; pl. Interamnates, um, m.: Indvaanerne deraf, Cic. Att. 4, 15; ogs. Interamnates cognomine Nartes, Plin. 13, 19. — interamnans, 3: Viiform af interamnus, Lamprid., inc. — Interamnus, pl. Interamnates: f. ind. Interamna. — interamnus, 3, [amnis]: imellem tvende Aar el. Floder; ∞ terrae, (d. e. Mesopotamien), Lamprid.; ∞ spatia, (d. e. Delta), Solin.

interaneus, 3, [inter]: indre, indvendig, indvortes; ∞ vomicae, Scrib. Larg.; — 2) df. subst., interaneum: en Tarm; ∞ prociens, Plin. 32, 33; pl. interanea, orum: Indvæsende, id. 30, 20, Colum. — interaresco, ere, v. n. incl.: at tørres el. indtørres; glebae ... ut interarescant, Vitruv. 7, 8; — 2) „fig.“: at spinde hen, at aftage, vid. Cic. Tusc. 5, 11.

interbibo, ere, v. a.: uddriffer el. udtømmer gauffe; ∞ Corinthiensem fontem Pirenen, Plant. Aul. 3, 6, 22. — interbito, ere, v. n., [bito], ligesom intereo: gaar til Grunde; ne interbitat quaestio, Plant. Most. 5, 1, 47. — interblandiens, tis, partic., [blandior]: smigrende drøjer, c. dat., Augustin.

*intercalaris, e, [intercalo]: indfaldt; ∞ dies: Skuddag, Plin. 2, 6; ∞ mensis: Skudmaaned, Macroh. Sat. 1, 13; ∞ calendae: den første Dag i en Skudmaaned, Liv. 45, 41; men ∞ calendae priores, Cic. Fam. 6, 14: d. første Dag i den første af to paa hinanden følgende Skudmaaneder, (hviske Jul. Caesar indfaldt a. u. c. 707, for at ordne det borgerlige Aar efter det naturlige); — 2) „everf.“: ∞ versus, (svarer tilvert: Omqvade, gall. refrain); vid. Serv. ad Virg. Ecl. 8, 21: Incipe Maenaios etc.; df. — intercalarius, 3: = frigt.; ∞ mensis, Liv. 37, 59; df. Cic. Verr. 2, 52: decreverunt intercalarium (se. mensem) XL dies longum etc.; men intercalarios diei noctisque quadrantes etc., Plin. 18, 57. — *intercalatio, onis, f.: Indfyldelse af en Dag el. af en Maaned, Plin. 2, 47; v. — intercalator, oris m., dies, Macroh., inc.; f. ind. intercalo: not.; [intercalo].

intercalo, are: f. ind. intercalo. — intercalo, avi, atum, 1, v. a.; 1) eyrd.: udraaber el. bekendtgjør, at en intercalatio vil finde Sted; df. fere-tager en saadan; men sædv. pass.; ut unus dies quarto quoque anno intercalatur, Suet. Caes. 10; — oftest impers.; si intercalatum erit calendis Majis, Cato; ligel. ne intercalatur, Cic. Att. 5, 9; (forend nemf. Jul. Caesar ordnede den romerske Calendar, vid. Suet. l. c., traf det hyppigen, at Pontifices af Privatensyn dels indfaldte nogle Dage, dels indfaldte denne Indfyldelse); — not.: Macroh. Sat. 1, 13, findes dies intercalantes (f. intercalati el. intercalares), el. intercalatores, m. f. Bem.; — 2) „everf.“: udsætter el. opfatter; hane jam ut intercalatae poenae usuram habeant, Liv. 9, 9.

intercapēdīno, are, v. a., men alene in participi; 1) intercapēdīnans, tis, ligesom intermittens el. cessans: som af og til opbør, følger; — 2) intercapēdīnatus, 3: afbrudt el. opbort for en Tid, Coel. Aur.; af — intercapēdo, inis, f., [capio]: Mellemrum, Afbrydelse, miderdigtig Sydhed, vdt.; — in eorum vita nulla est intercedo molestiae, Cic.

Fin. 1, 18; post longam interapedinem etc., Suet. Aug. 38; figel. Plin. Ep. 9, 15; — not.: brugles in nom. sing., (ligefom divisio): sensu obscuro, Quintil. Cic. — intercardinatus, 3; cf. e. tabes, (fem ere indfaldede i hinanden, cardine colligatae), Vitruv. 10, 20.

intercedo, cessi, cessum, 3, v. n.; 1) „egent.“: at gaac el. femme derimellem el. deritil; — huc si quis intercedat tertius, Plaut. Most. 3, 1, 56; etsi nemo intercedebat, qui se illi anteferet, Cic. Brut. 17; cf. Caes. B. C. 1, 21, o. Ter. Andr. 5, 3, 4; — b) egf. localt: at vare el. befinde sig derimellem; — quae palus perpetua intercedebat etc., Caes. B. G. 7, 26; cf. ibd. 5, 52; men intercedente via publica, Plin.; — c) em Tiden: at vare el. ferlebe derimellem; vix annus intercesserat, quum etc., Cic. d. Or. 2, 21; cf. Liv. 2, 61; men Nep. Att. 20: nullus dies temere intercessit, quo non etc.; — 11) „fig.“: a) at femme derimellem el. deritil, at finde Sted, navn. fem Grund el. Gædning; — quum vestra auctoritas intercessisset, ut ego etc., Cic. Fam. 15, 2; cf. id. ibd. 1, 9, egf. id. ibd. 1, 2; men Liv. 31, 1: inter bellorum curas res parva intercessit, — h) em ethvert Forheld imellem tvende Personer el. Ting: at opstaae el. bestaae derimellem el. dervee; faerd. m. inter, cf. m. dat. o. cum, egf. absol.; — inter nosmet vetus usus intercedit, Cic. Fam. 13, 23; cf. Nep. Att. 20; quicum (f. quocum) tibi . . . omnes necessitudines intercedebant, Cic. Quint. 15; cf. id. Coel. 3, v. Caes. B. G. 5, 11; — quum . . . contractus pignoris intercedit, Dig.; — B) „ment.“: at gaac derimellem; cf. 1) at giere Indsigelse el. at proficere derimede; este i Stats- o. Forretningsforaget, o. navn. em Almuetribunne; vid. Liv. 2, 33, o. id. 6, 35, egf. Suet. Caes. 30; faerd. c. dat., egf. m. figd. quo minus, egf. m. pro, egf. m. de, osv., — ~ rogationi, Cic. d. Or. 2, 47; cui (auctoritati) seis esse intercessum, id. Fam. 1, 7; praetori non intercedere tribunus, quo minus etc., Liv. 38, 60; — ~ pro aliquo, (imod en fer negen skadelig Beslutning), vid. Suet. l. c.; qua (lege) intercedi de provinciis non licebat, Cic. Prov. cons. 8; — ~ egf. em Keiserne, (fem Beskjede af Tribunalen); vid. Suet. Tib. 16 figd., o. Plin. Pan. 1; — em vise Forbiggespersoners Det til at intercedere f. egf. Varr. ap. Gell. 14, 7, o. Liv. 5, 9; — b) cf. egf. „alm.“: ferbyr el. forbinde el. afbryde; — ~ imaginibus, (forlaenge dem afstaaede), vid. Tac. Agr. 46; ~ casibus, (afstaaede Albed), Plin. Pan.; ~ iniquitatibus magistratum, (afbryde dem), id. ibd.; — 2) figel. i Forretningsforaget: at gaac i Bergen, at cavere; intercessisse se pro iis magnam pecuniam, (f. de magna pecunia), Cic. Att. 6, 1; tantum enim se pro te intercessisse, id. Phil. 2, 18; egf. absol.: promisit, intercessit, (han gav Sikkerhed for Dyrstedsen af sit Løfte), dedit, id. Att. 1, 16.

*interceptio, onis, f.: Berettagelse; ~ poculi, Cic. Client. 60; o. — interceptor, oris, m.: fem berettag el. berfanger; praedae interceptorem fraudatoremque etc., Liv. 4, 50; ~ donativi, Tac. Hist. 3, 10; — [intercipio]. — 1. interceptus, 3: partic. af interceptio. — 2. interceptus, us, m.: = interceptio, Fulgent.

intercessio, onis, f., [intercedo]; 1) „egent.“: Mellemkomst, Tilstaaelse; ~ testium, Gell. 11, 2; — 11) „everf.“: A) Mellemkomst el. Indsigelse, Protest, navn. Tribunernes, f. und. intercedo; — intercessionem liberam (tribuniciae potestati) reliquisse, Caes. B. C. 1, 7; figel. em Tribunerne: remittere intercessionem, Liv. 38, 51, facere, Gell.; — B) Mægling, navn. i en Pengefag, Cic. Att. 1, 1; cf. egf. Cautio el. Bergen; — intercessiones pecuniarum in coitionibus candidatorum, id. Parad. 6, 2; — c) figefom executio: Guldbrydelse, Cod. Just.

*intercessor, oris, m.: fem kommer derimellem; cf. 1) i Stats- o. Forretningsforaget; fem giere Indsigelse el. fem protesterer derimede, navn. fem Almue-tribun: f. und. intercedo; f. egf. Liv. 1, 53, egf. Cic. Sull. 23, o. id. Agr. 2, 12; — men egf. em andre Forretningemænd: vid. id. Qu. Fr. 3, 8, o. id. Leg. 3, 1; — 11) „alm.“: A) Mellemmand el. Underhandler el. Mægler; isto hortatore, auctore, intercessore, etc., Cic. R. Am. 38; — egf. Mægler el. Cautienist i Pengefager: per intercessorem mutuari, Senece. Ep. 119; — B) figefom executor: en Guldbryder, Cod. Just.; o. — intercessus, us, m.: Mellemkomst; in abl.; 1) „egent.“: consulem graviter sancium intercessu suo servavit, Val. Max. 5, 4; — 11) „fig.“: intercessu auctoritatis suae prohibere, ne etc., figm. jur. anteq., ed. Maj.; — [intercedo]. intercedo, cidi, cism, 3, v. a., [cedo]; 1) „egent.“: giennemfærdet, færdstæder, afstaaer; — cuniculis venae fontis intercisae, Hirt. B. G. 8, 13; ~ arundinetum, (deleis at afstaae), Colum.; ~ commentarios, (udstaae Blade deraf), Plin. Ep. 6, 22; hederac intercisae, (hyeri der er staaet), Plin.; — 11) „everf.“: ~ pontem, (afstaaede), Caes. B. G. 2, 9, (al. interscindere); ~ aedes, (nedbryde), Dig.; men Att. 4, 15: lacus emissus intercisio monte, (ved at giennembryde det); cf. Hirt. B. G. 8, 11; — egf. om en naturlig Afstaaelse: insula ab Italia freto intercis, Senece. ad Marc. 17; — B) „bef.“ el. „leds.“: a) ~ sententias: tale i afbrudte Sætninger, vid. Gell. 13, 30; — b) dies intercisae, (everstaarne, d. e. halve Selligdage), Macrob. Sat. 1, 16.

2. intercido, cidi, 3, v. n., [rado]; 1) „egent.“: at falde derimellem; nullo inter arma corporaque vano intercidente telo, Liv. 21, 8; cf. id. 26, 39; — 11) „everf.“: A) at femme el. indtraffe derimellem; tilfældigen at finde Sted; — si qua intercidunt, etc., Cic. Fam. 5, 8; — B) at gaac tilgrunde, at gaac tabt; intercidere (oppida) Corossus, etc., Liv. 4, 20; dum una inimici intercidant, Cic. Deiot. 9, (e poeta); quum verba intercidant inualescantque temporibus, Quintil. 10, 2, 13; credo . . . memoria intercidisse (consulatum ejus: at det er bleven glemt), Liv. 2, 8; cf. Hor. Sat. 2, 4, 6. — Intercedona, ae, f.: f. und. intercisio.

intercino, ere, (v. a.), [cano]: fænger derimellem; c. acc. praepos.; ne quid medios intercinat actus, Quod non etc., Hor. A. P. 191.

intercipio, cepi, ceptum, 3, [capio]; 1) „egent.“: opfanger el. optager el. griber, berfapper el. bortvender, etc.; — ut pila intercepta remitterent, Caes. B. G. 2, 27; (men „pect.“, Virg. Aen. 10, 401. intercipere hastam: at blive truffen deraf); — ~ litteras, Cic.; cf. id. Att. 10, 8; men quod nos capere oportet. haec intercipit, (det tilvender hun sig), Ter. Eun. 1, 1, 35; — navn. egf. i Krigsforaget: ~ comatus, Liv. 36, 3; cf. Caes. B. C. 1, 55, o. Liv. 29, 9; — egf. „alm.“: borttager, frarever; ~ agrum ab aliquo, Liv. 3, 72; men ~ alieni aliquid, Ovid. Pont. 1, 7, 25; interceptae et publico pecuniae, Tac. Ann. 1, 15; — 11) „everf.“: A) at afbryde el. standse; — ~ medios sermones, Quintil. 6, 4, 11; ~ iter, Curt. 4, 2; — B) borttager; egf. færdarver, edelægger; — colla intercepta videntur, (lynes at vare borte), Ovid. Met. 6, 379; men id. ibd. 8, 292: Et Cererem in spicis intercepti etc.; cf. Phaedr. 1, 12; — C) em Deden: at bortrykke el. bortrive; — si me . . . fata interceptissent, Quintil. 6, proom.; mortalitate interceptus, Plin. Ep. 10, 50; men interceptus veneno, Tac. Ann. 3, 12.

intercise, a.d. af intercisus: figefom giennemstaaende; cf. afbrudt, imellem hvarandre, vid. Cic. Part. or. 7; cf. Gell. 11, 2; men id. 15, 3: autumnum dictum intercise, quasi ab aestimo, (i. e. per synopen). — intercisio, onis, f., [1. intercido]: Skæren el. Sug- gen deri; — Intercidonam (Heam) nuncupari a securis

intercisione, Varr. ap. Augustin. — intercisivus, 3; f. und. intercisivus. — intercisus, 3; partic. af 1. intercido.

interclamans, tis, partic., [clamo]: som striger derimellem el. dertil, Ammian. — intercludo, si, sum, 3, v. a., [claudo]: 1) „egent.“: tilslutter, affsærer, affspærrer; — 2) alicui fugam, Caes., omnes aditus ad aliquem, Cic. R. Am. 38; ob interclusos connatus etc., Suet. Aug. 16; fervore et aestu anima interclusa, Liv. 23, 7; — 3) „bes.“: a) at udeluffe el. affsære derfra; — 2) adversarios re frumentaria, Caes.; interclusus itinere, id.; cf. id. B. C. 2, 20; — 3) liget. m. ab, id. ibd. 1, 13; cf. Liv. 8, 21; — 4) ligesem includo: indeluffer, indeslutter, hostem angustis, Caes. B. G. 3, 6; egf. ∞ in iis ipsis insidiis, quas etc., Cic. Caecin. 29; egf. „alleg.“: interclusi captivae sumus, id. Att. 9, 6; — 5) „overf.“: hindrer, standser; — intercludor dolore, quo minus ad te plura scribam, Cic. Att. 8, 8; — 6) partic. inclusus, 3, egf. som adj.: affsæren, spærrer; via ∞ interclusa frondibus et virgultis, Cic. Coel. 18; men „alleg.“: Pontum erumpentem ∞ cervicibus interclusum suis, etc., id. Prov. cons. 4; df. — interclusio, onis, f.: Affspærring, Tilspærring; ∞ animae, (at tabe Veiret), vid. Cic. d. Or. 3, 16; — not.: i Rheteriken: Parenthesen; vid. Quintil. 9, 3, 23. — interclusus, 3; partic. o. adj. af intercludo.

intercolumnium, i, n., [columna], sc. spatium: ligesem Soilevide, d. e. Nummet imellem tvende Soiler; — heder a convestit intercolumnia ambulationis, Cic. Qu. Fr. 3, 1; cf. id. Verr. 1, 19. — interconcilio, are, (v. a.): gjer mig nogen gunstig; in interconciliando (sc. auditores el. animos auditorum), Quintil. 12, 10, 59. — intercreatus, 3, [creo]: ablet el. ephæaen deri humor, Coel. Aur.

interculeo, (el. intercalco), are, v. a.: træder derimellem, Colum. 12, 43. — intercurro, curri, (encurri), cursum, 3, v. n. o. a.; 1) neutr.; A) „egent.“: at løbe derimellem, Plin. 3, 13; — 2) df. fædv. ligesem intercedere: at være el. befinde sig derimellem, m. o. ud. dat.; vid. Lucr. 2, 373, (hvor egf. Tmesis er at mærke); men solum intercurrentibus spinis, Plin. 12, 7; — 3) ipse interim Vejens intercurrit, (sler imidlertid derhen), Liv. 5, 19; — 4) „overf.“: 1) træder derimellem som Mægler, odl.; qui intercurrent, misimus tres principes civitatis, Cic. Phil. 8, 6; — 2) at blande sig deri el. dermed; iis exercitationibus dolor intercurrit, id. Tusc. 2, 15; — 3) act.: giennemløber; intercurso spatio maris, Ammian.

intercurso, are, v. n. (o. a.), frequ. af frgd.: løber derimellem; df. ligesem incursio: angriber, Liv. 21, 25; — 2) „overf.“ at befinde sig derimellem; acinos foliis intercursantibus, Plin. 14, 4; — 3) egf. m. Tmesis: Inter enim cursant primordia principiorum, Lucr. 3, 263. — 1. intercursum, 3; partic., af intercurro. — 2. intercursum, us, m., [intercurro]: Løben el. at løbe derimellem, Mellemskift; intercursum consulum rixa sedata est, Liv. 2, 29; cf. id. 37, 42.

intercus, cutis, adj., [cutis]: som befinder sig under huden; aqua intercus: Batteret, el. Vandset, Cic. Off. 3, 21; morbus aquae intercutis, Suet.; egf. subst. morbus intercutis (sc. aquae), Hieronym.; — 2) „overf.“: indvendig el. indvortes; intercutibus ipsi vitis maddentes, Gell. 13, 8; men comiss: ∞ aquam in animo habere, Lucil. ap. Non. — intercussus, us, m., [quatio]: Nedslaaen el. Nedslag, navus. Lyuctis; nox ∞ horrida intercussu luminis diri, Senec.

interdātus, 3, adj.: fordelt; Et recreet vires interdatus (cibus), Lucr. 4, 866. — interdianus, 3, [interdiu]: Dagen igjennem, daglig; ∞ cibus, Coel. Aur.

interdico, xi, etum, 3, v. a. (o. a.); 1) „egent.“: A) „alm.“: taler el. siger derimellem, el. seilighedsvis; vid. Auct. ad Her. 2, 11, inc.; — 2) „bes.“: 1) gjer

Indsigelse derimod; cui (praetori) nemo interdicere (al. intercedere) possit, Cic. Verr. 2, 12; — 2) forbyder: a) m. ne; — interdictio, ne... velis etc., Ter. Hee. 4, 1, 18; cf. Caes. B. G. 5, 22 o. 58, egf. Cic. d. Or. 1, 49; — b) pass.: interdictum est mare (al. mari) populo Antiati, Liv. 8, 14; quod interdictum non poterat socero gener, Nep. Hannib. 3; — c) egf. m. acc. e. inf.; interdixit, connatus peti, Suet. Galb. 6; egf. e. inf.: ∞ alicui arte sua uti, Dig.; — d) e. abl.; si etc., sacrificiis interdicunt, Caes. B. G. 6, 12; cf. Cic. Coel. 20, v. id. d. Senect. 7; — 3) ∞ alicui igni et aqua, (at erklære fræfles), Caes. B. G. 6, 44; men Brut. ap. Cic. Fam. 11, 1: futurum, ut... aqua et igni nobis interdicatur; — 4) „overf.“: A) om Praetor: at udsætte et Interdict el. en midlertidig Forordning; — praetor interdixit, ut unde dejectus esset, eo restitueretur, Cic. Caecin. 28; — 2) gjer Brug af Prætorens Interdict; ∞ adversus aliquem, Dig., cum aliquo, ibd.; non interdicere, sed petere, Quintil. 3, 6, 70; — not.: interdixem f. interdixissem, Qu. Cautil. ap. Gell. 19, 9; — 3) af partic. interdictus, 3: forbuden, vid. Hor. Ep. 6, 63, o. Ovid. Met. 10, 336; er subst. interdictum, i, n.; A) „alm.“: Forbud; interdictis meis, Plaut. As. 3, 1, in.; numen interdictumque deorum immortalium esse, Cic. Pis. 21; — 2) „bes.“: Prætorens Middelste, hvorefter der skal gaaes frem i en Sag, indtil den er paafærdig; per interdictum repetere, Cic. Caecin. 3; cf. id. d. Or. 1, 10, v. id. Agr. 3, 3.

*interdictio, onis, f.: Forbud; — ∞ aquae et ignis etc., (forordning fra Italien), Pseud. Cic. p. Dom. 30; ∞ finium nostrorum, Liv. 41, 21; o. — interdictor, oris, m.: som forbyder noget; ∞ delicti, Tertull.; — 2) interdictorius, 3: forbydende, Salvian.; — df. [interdicto] — interdictum, i, n., o. interdictus, 3, partic.: f. und. interdictio.

interdigitalia, orum, n., Plin. Val., o. interdigitalia, orum, n., Marc. Emp., [digitus]: etflags Vorter el. Bylder imellem Fingrene el. Tæerne. — interdiu, adv.: om Dagen, oppon. noctu, Caes., o. A.; nec noctu, nec interdiu, Liv. 1, 47. — interdius, adv., ferel. Biform af frgd., Plaut. Aul. 1, 1, 32, oftere.

interdūatim, adv., ferelst. f. interdum: under tiden, Plaut. Truc. 4, 4, 29. — interductus, us, m.: Indsmit, Interpunction; — interductu librarii (insistere orationem), Cic. Orat. 68.

interdum, adv.: undertiden, mangengang, nu og da; — interdum ∞ interdum, (samt ∞ snart), Cic. Orat. 59; liget. modo ∞ interdum, Sueton.; cf. id. Ner. 49; egf. forbindes: saepe ∞ nonnumquam ∞ interdum, id. Brut. 67; liget. interdum ∞ alias, id. d. Or. 3, 54; — 2) efteraug. o. efterel. heder interdum egf.: imidlertid; — 3) laetique interdum nuncii vulgabatur, Tac. Ann. 1, 5; liget. nec vendere cum interdum alii potest, Dig. — interduo, hōs Plaut. ferelst. germ. f. interdo: gjer derfor el. derimellem; — Dum pereas, nihil interduo, dicant vivere, id. Capt. 3, 5, 36; ciccum non interduo, id. Trin. 4, 2, 152.

interēa, adv., [inter ea; cf. ante, etc.]: imidlertid; seld. absol.: quid interea? Ter. Hee. 1, 2, 82; oftere m. Correlat.; haec dum Romae geruntur, interea etc., Cic. Quint. 6; liget. id. d. Or. 1, 42; atque interea tamen, dum haec etc.; liget. interea, quoad etc., Caes.; — not.: f. interea hūc Comiserne egfsaa; interea loci, Ter. Eun. 2, 2, 21, oftere; — 2) kan egf. i Modfatninger hede: deenagjet, med alt det, odl., vid. Virg. Ge. 1, 83.

*interemptibilis, e: til at borttage el. ombringe, Tert.; — interemptio, onis, f.: Ombringelse, Gallorum, Cic. Manil. 11; o. — interemptor, oris, m.: en Morder; ∞ fratris, Vell., heri, Senec. Ep. 79; — df. sem. interemptrix, icis: Morderesse;

∞ fratris, Lactant.; — men „fig.“: ∞ pudoris, Tertull.; — [interimo]. — interemptus, 3: partic. af interimo.

inter.ēo, vi o. ii, itum, ire, v. n.: at gaac under, at forgaac, at tabe fig.; — ut stilla muriar interit magnitudine maris Aegaei, Cic. Fin. 3, 14; — df. fædd.: at forgaac, at gaac tilgrunde, at enfemme, vcl.; — ∞ corpora nimio calore etc., vid. Cic. N. D. 3, 14; ∞ pecunia, (tabes el. spildes), Nep. Them. 2, figel. em Jiden: at sluffed, Cic.; em et Brev: at blive borte, id.; cf. Caes. B. C. 2, 16; men interire possessionem, (at den ephorer), Dig.; — men „poet.“: pergunt interire lunae, (at forsvinde), Hor. Od. 2, 18, 16; cf. id. ibd. 4, 7, 9; — ∞ aut fante aut ferro, Caes. B. G. 5, 30; cf. Nep. Paus. 5; — b) „bef.“ egf. i Jærfittinger; Interem, si etc., Hor. Sat. 1, 9, 38; figel. i Udraab: interi, (det er ude med mig!) Ter. Hec. 3, 1, 42; — not. a: interire er stærkere end perire; bvf. Plaut. Capt. 3, 5, 32 (Lindem.): Qui per virtutem peritat, non interit; — not. b: for: o. efterel. er perf. partic. interitus, 3, Quadrig. ap. Prise., Sidon.

interēquitans, tis, partic., [equito]: ridende derimellem; interequitantes alarii, Liv. 35, 5; — egf. e. acc.: interequitans ordines, id. 6, 7. — inter.erro, are, v. n.: at flaffe el. fæddes deromfring, (efterel. Ord), Minuc. Fel. Octav. 10, Prudent.

inter.facio, ēre, v. a.: bygger el. ephorer derimellem; — simul interfaciendo muro, (al. simul in faciendo muro), Liv. 25, 11, inc. — inter.fari, atus sum, 1, v. dep. (a.): taler derimellem, afbryder nogets Tale; — priusquam etc., interfatur Appius, Liv. 3, 47; men e. acc., id. 32, 31: orsum cum dicere interfatus; df. — inter.fatio, onis, f.: Aftrydelse, Mødsigelse, Cic. Sest. 37, inc.; — II) i Abetorifen: en indføiet Overgangsætning; vid. Quintil. 4, 2, 50.

inter.fectibilis, is: dræbende; e. gen., Appul.; — inter.fectio, onis, f.: Myrden, et Mord, Trebonii, (paa ham), Brut. ap. Cic. ad Brut. 2, 3, Clodii, Ascon.; — inter.fectivus, 3: dræbende, morbus, Coel. Aur.; o. — inter.fector, oris, m.: en Morder, alienus, Cic. Mil. 27; — II) „bef.“: en Jærdæver, veritatis, Tertull.; — df. fem. inter.fectrix, icis: Morderste, nepotis, Tac. Ann. 3, 17; — [inter.ficio]. — inter.fectus, 3: partic. af inter.ficio. — inter.feminium, i, n., [femen], (se. membrum): det qvindelige Lem, Appul.

inter.ficio, feci, factum, 3, [facio]: I) „alm.“: gjør aldeles af dermed, tilintetgjør, fordræver, edelægger; — herbas arescere et interfici, Cic. fgm. ap. Non.; ∞ messes, Virg.; men comiff: usus, fructus ... mihi harunc aedium ... interfectus est, Plaut. Merc. 5, 1, 4; men e. abl.: ∞ aliquem vita et lumine, (aldeles at berøve), id. Truc. 2, 6, 37, cf. Gell. 12, 7; — „poet.“ egf. torris interfectus, (fortæret i Querne), Attius ap. Non.; — II) „bef.“: ombringer, myrder, dræber: navn. egf. i Jærgsprogget: nedbugger, nedfabler; — undique circumventus interficiunt, Caes.; quo (proelio) barbarorum exercitus interfectus est, Nep. Arist. 2; ∞ aliquem insidiis, id., per insidias, Cic.; f. egf. Plaut. Most. 1, 3, 35; men ∞ feras, Lucr. 5, 1218. — inter.fio, eri, v. pass. anom. af inter.ficio: bliver tilintetgjort; (førel.). — ut flammis interfiat (mortuus), Lucr. 3, 885; men comiff: si possent interfieri (mores mali), Plaut. Trin. 2, 4, 136.

inter.flūo, xi, 3, v. n. (o. a.): at flyde derimellem; angusto freto interfluente, Plin. 3, 11; — egf. e. acc. (praepos.): quod (fretum) Naupactum et Patras interfluit, Liv. 21, 29; bvf. pass.: insulae interflauntur (se. mari), Appul.; df. — inter.flūus, 3: som flyter el. løber derimellem; interfluo Euphrate, Plin. 6, 30.

inter.fodio, fodi, fossum, 3, v. a.: graver el.

stiffer derigiemment; ∞ pupillas, Lucr. 4, 720; — inter.fossis radicibus, Pallad. — interfor, f. und. interfari. — inter.fossus, 3: partic. af interfodi.

inter.frigesco, ere, v. n.: derbes el. imidlertid at affeles el. svæffes, vcl.; — per quod (tempus) res interfrigescat, fgm. jur. antej., ed. Maj. — inter.fringo, fregi, 3, v. a., [frango]: bryder i Stykker; si quid ventus interfrigerit, Cato; cf. Plin. 17, 30. — inter.fugio, ere, v. n.: flygter derimellem el. ind deri; df. m. Tinefis: Inter enim fugit, et penetrat per rara viarum, Lucr. 6, 331. — inter.fulgens, tis, partic., [fulgeo]: skinnende el. glimrende derimellem; aurum ... cumulo aliarum rerum interfulgens, Liv. 28, 23.

inter.fundo, fudi, fustum, 3, v. a.: udgyder derimellem el. deri; — pass.: at udgyde sig el. flyde derimellem; „poet.“ egf. e. acc.; — Sic vasti moles pelagi interfunditur oras, Avien. Perieg. 250; figel. in partic., Hor. Od. 1, 14, 19; cf. Virg. Aen. 4, 612: maculis interfusa genas; — interfuso mari avulsa etc., Plin. 3, 11; — egf. „overf.“: nox interfusa, Stat. — inter.furo, ere, (v. a.): at giennemrasse el. overfare; alterum Mayors interfuit orbem, Stat. — inter.fusio, onis, f., [interfundo]: Jyden el. at flyde derimellem; ∞ maris, Lactant. — inter.fusus, 3: partic. af interfundo. — inter.futurus, 3: f. und. intersum.

inter.gannitus, 3, [gannio, goer, biæffer]: f. und. figd. — inter.garritus, 3, partic., [garrio]: som suaffes el. sladdres derimellem; ∞ verba, Appul.; (al. inter.gannita, m. f. Bem.). — inter.gerinus, 3: f. und. intergerivus. — inter.gerium, i, n.: hvad der indføies derimellem, navn. Lim, Plin. 13, 26; o. — inter.gerivus, 3: som er indfat derimellem; df. subst. intergerivus, (se. paries): Mellemvæg el. Skillerum, Plin. 35, 19, v. id. 11, 10; cf. Fest. p. 82; (men overalt med Varianten intergerinus, m. f. Bem.); af — inter.gero, ere, v. a.: indføier derimellem, Fest. l. c. — inter.gressus, us, m., [gradior]: Mellemkomst, Minuc. Fel. Octav. 15. — inter.hio, are, v. a.: at være aaben el. at aabne sig derimellem, Tertull.

inter.hi, adv.: imidlertid, Plaut. Pers. 1, 3, 85; interhi dum etc., Gell. 3, 7. — interibilis, e, [interio]: forængelig, dodelig, Tertull. — interim, adv., [inter]; I) „alm.“, ligesom interea: imidlertid; — finus interim procedit, Ter. Andr. 1, 1, 100; cf. Cic. Fam. 10, 12; — interim ad me venit etc.; figel. interim, dum ante ostium sto, etc., Ter. Eun. 5, 2, 3; — II) „bef.“ egf. a) undertiden, nu og da, vcl.; ut cibis acor ipse interim jucundus est, Quintil. 9, 3, 27; egf. forbindes interim ... interim, (inart ... suart), id. 5, 10, 35; — b) derbes, dog, med alt det, (overfor dog egf. kan siges: imidlertid); — interim velim mihi ignoscere, Cic. Att. 7, 12; interim mihi videris etc., id. R. Am. 29.

inter.imo, emi, emptum, 3, v. a., [emo]; I) „egenl.“; A) „alm.“: borttager, edelægger, forflytter; — ∞ sensus, Lucr., vitam, Plaut.; interimendum sacrorum causa, (for at ephæve dem), Cic. Mur. 12; dilatione interempta, (uden at tilfættelse), Dig.; — B) „bef.“: ombringer, myrder, dræber, (navn. ved Lst el. hemmeligen); vid. Liv. 1, 3, o. Hor. Sat. 2, 3, 131; men Cic. N. D. 1, 19: quae interimant, (opp. quae conservent); men Hor. Od. 4, 4, 72: Hasdrubale interempto, (f. interfecto); — II) „fig.“: ligesom at angste tilføde; me quidem ... interimunt haec voces Milonis etc., Cic. Mil. 31; cf. Plaut. Merc. 3, 1, 22.

interior, interius, adj. compar., [intra]; superl., intimus, 3; — I) interior, us; A) „alm.“: den el. det indre el. nærmere; — quibuscum in interiore aedium parte vivebat, Cic. Sest. 10; cf. Ovid. Met. 7, 670: in interius

spatium etc., *egf.* Liv. 40, 8; men *interiore* epistola (*scribere*: længere inde i Brevet), *Cic. Qu. Fr.* 3, 1; *interior lectus*, (*torus*, *sponda*), *Ovid.* (*nærmere* *Bæggen*); *cf. Suet. Caes.* 49; — *erit* aliquid *interius*, ... *quid autem interius mente?* *Cic. N. D.* 1, 11; — *egf. absol.*: *interiorum morbi*, (*interiores Sygdemme*), *Cels.*; *ligel.* *interiora*: *Indrevelene*, *Pallad.*; men *interiores*, *Caes. B. G.* 7, 82, (*de Velsirede*); — men in *interiora regni se recipere*, (*længere ind i Landet*), *Liv.* 42, 39; *cf. Caes. B. G.* 2, 2, *v. Cic. Manil.* 22; — B) *»def.»*: a) om den *kæmpende*: *nærmere*; *interior periculo vulneris factus*, (*da han var fæmnen for nar til at kunne faares*), *Liv.* 7, 10; *ligel.* *interior ietibus*, *id.* 21, 24; — b) om den *Spæskende*: *ibat ... interior*, *si comes unus erat*, (*rimel. gik nærmest Bæggen el. Eufene, el. paa den venstre Side*), *Ovid. Fast.* 5, 68; *cf. Hor. Sat.* 2, 2, 17, (*v. Aeron. ibid.*); — c) *ved Veddeffersler* *hæder interior rota*, *v. ∞ equus*: *venstre el. nærmere*, (*ferdi man fra Høire til Venstre dreiede omkring Epiæssæilen el. meta*); *df. »alleg.»*: *Nunc stringam metas interiore rota*, *Ovid. Amor.* 3, 2, 12; *cf. Virg. Aen.* 5, 70; *ligel.* *cursum interiore*, *Cic. N. D.* 2, 4, (*ad en nærmere el. færttere Vej*); *cf. Hor. Sat.* 2, 6, 26; — B) *»fig.»*: 1) *»adm.»*: *indre el. nærmere i sit Slægt*; *interior (societas est) eorum*, *qui etc.*, *Cic. Off.* 3, 17; — *timor*, (*seu nærmere angaaer os selv*), *id. d. Or.* 2, 51; — 2) *»def.»*: a) *æftere i sit Slægt*; *sen te ... bearis Interiore nota Falerni*, *Hor. Od.* 2, 3, 8; — b) *indre, hemmelligere*; *litterae interiores*, (*dybere Lærdem*), *Cic. N. D.* 3, 16; — *consilia*, *Nep. Hann.* 3; *egf. absol.*: *nunc interiora videamus*, *id. Div.* 2, 60; — c) *inderligere, færtligere*; *speim amicitiae interioris (facere)*, *Liv.* 42, 17; *alii adepi interiorum potentiam*, *Tac. Hist.* 1, 2; *interiores audici*, *Suet. Calig.* 19; — II) *superl. intimus*, 3; A) *»egent.»*: *den inderste, sem er længst inde*; — *in eo sacratio intimo etc.*, *Cic. Verr.* 4, 55; *in intimam Macedoniam* (*se abdere: i det Inderste deraf*), *id. Fam.* 13, 29; *ligel.* *in intimo sinu Corinthiaco*, *Liv.* 36, 21; — men *absol.*: *in intima finium*, *id.* 34, 47; — B) *»fig.»*: *den inderste el. ypperste i sit Slægt*; — *ex intimo artificio depromere*, *vid. Cic. Cluent.* 21; *cf. id. Leg.* 1, 5; *ligel.* *disputatio artis intimae*, *id. Orat.* 53; — *egf.* *den inderligste el. færteligste*; *intima familiaritate conjunctus alicui*, *Nep. Att.* 12; — *df. intimus alicuius o. alicui*, (*nogets færteligste Ven*), *Cic. Catil.* 2, 5, *v. Nep. Dion.* 1; *qui intimus est eorum consiliis*, *Ter. Andr.* 3, 3, 44; *itaque ex intimis est meis*, *quum etc.*, *Cic. Att.* 4, 16; *cf. id. Fam.* 3, 17.

interitio, *onis*, *f.*, [*interio*]: *Undergang, Hørdærfelse*, *aratorum*, *Cic. Verr.* 3, 54. — 1. *interitus*, 3; *partic. af intereo*. — 2. *interitus*, *us*, *m.*, [*interio*]: *Undergang, Hørdærfelse*; — *natura omnium rerum interitus atque obitus conficit*, *Cic. Div.* 2, 16; *ab interitu (retrahere)*, *Nep. Ep.* 8; *illius immaturo interitu*, (*ved hans tidlige Død*), *Cic. Brut.* 33; ∞ *legum*, *id.*, *pravitatis*, *id.*. — 1. *interius*: *adj. compar. neutr. af interior*. — 2. *interius*: *adv. compar. af intra*.

interjaceo, *ere*, *v. n.* (*v. a.*): *at ligge derimellem*; *absol.*, *egf. m. inter*, *egf. e. dat.*, *egf. e. acc.* (*praepos.*); — *interjacebat campus*, *Liv.* 37, 41; — *interjacet haec inter eam et Rhodum*, *Plin.* 1, 20; — *quod (spatium) sulcis interjacet*, *Colum.*; *cf. Liv.* 21, 30; — *quae duas syrtes interjacet (regio)*, *Plin.* 5, 4. — *interjacio*, *ere*, *f.* *und. interjicio*.

interjectio, *onis*, *f.*: *Indsættelsen el. Indslyden deri el. derimellem*; ∞ *verborum*, *Auct. ad Her.* 1, 6; — II) *»verf.» v. »tegn.»*: A) i Grammatikken: *Interjectionen el. Udraabssærdet*; *saal. euge! vah! vid. Quintil.* 1, 1, 19; — B) i Rhetoriken: *Parenthesen el.*

Indsættelsen, *id.* 8, 2, 15; *v.* — *interjectivus*, 3; *sem indfættet derimellem*, *Simplic. de Re agraria*; — *df. adv. interjective*, *Prisc.*; — [*interjicio*].

1. *interjectus*, 3; *partic. af interjicio*. — 2. *interjectus*, *us*, *m.*, [*interjicio*]: *Stæfen el. at fæste derimellem el. imellem hinanden*, *Appul.*; — II) *»verf.»*: *»Mellemfømt*; — *luna interpositu interjectuque terrae repente deficit*, *Cic. N. D.* 2, 40; *interjectu temporis*, *Tac.*, *noctis*, *id.*; men *Colum.* 3, 21: *interjectibus capere fructum*, (*til forskellige Tider*).

interjicio, *v. interjacio*, *jeci*, *jectum*, 3, *v. a.*, [*jacio*]: *kaster derimellem*; *df. sædv. sætter el. anbringer derimellem*; *absol. pass.*: *at være sat el. at ligge derimellem*; — *absol.*, *el. m. inter*, *el. e. dat.*; — ∞ *cohortes legionarias*, *vid. Caes. B. C.* 1, 73; *sepibus interjectis est*, *id. B. G.* 2, 22; *aër interjectus inter mare et coelum*, *Cic. N. D.* 2, 26; — *nasus, quasi muros, oculis interjectus*, *id. ibid.* 2, 57; *interjectus equiti pedes*, *Tac.*; *cf. Liv.* 21, 54; — *navnl. egf. om Tiden*: *paucis interjectis diebus*, *Liv.* 1, 58; *ligel. brevi spatio interjecto*, *Caes. B. G.* 3, 4; men *Cic. Off.* 1, 9: *quasi longo intervallo interjecto*, (*ligesem i lang Afstand*); — *»pect.»* *egf. e. acc. gr.*: *interjecta comas*, (*med flagrende Haar*), *Claudian.*; — men *interjecta inter Roman et Arpos*, (*se. loca*), *Liv.* 9, 13; — *not.*: *egf. m. Imeiss: inter enim jecta*, (*f. interjecta enim*), *Lucr.* 3, 872.

interjunctus, 3; *partic. af figb.* — *interjungo*, *junxi*, *junctum*, 3, *v. a. e. n.*; I) *at forbinde el. forene sammen el. med hinanden*; — *tum dextrae interjunctae*, *Liv.* 22, 30; men ∞ *equum equis*, (*syende sammen dermed*), *Stat.*; — II) *at afbille*; *df. A) »egent.»*: *at synde fra*; *»pect.»*: *et hora lassos Interjungit equos meridiana*, *Martial.* 3, 67; — *egf. absol. (el. ud. equos)*: *Interjungere quaeris ad Camoenas*, (*i. e. ad templum Camoenae*), *Martial.* 2, 6; — B) *»fig.»*: *at tage sig Hvile, at ophøre med Arbeidet*; *quidam medio die interjunxerunt*, *Senece. Tranqu.* 15; *cf. id. Ep.* 83.

interlabor, *labi*, *v. dep. n.*: *at fælde el. glide el. flyde derimellem*; *stellae interlabentes*, *Stat.*; — men *m. Imeiss: Inter enim labentur aquae*, *Virg. Ge.* 2, 349. — *interlatēo*, *ēre*, *v. n.*: *at være stillet derimellem*; (*quin*) *multum spiritus interlateat*, (*navnl. i Jærens Indre*), *Senece. Qu. N.* 6, 16. — *interlatrans*, *tis*, *partic.*, [*latro*]: *sem geer derimellem*, *Paul. Nol.*

interlectio, *onis*, *f.*: *Læsen el. læse derimellem*, *Tertull.*: *af — interlego*, *legi*, *lectum*, 3, *v. a.*: *pluffer el. tager derimellem el. ud deraf*, *poma vitiosa*, *Pallad.*; — *egf. m. Imeiss: Carpendae frondes manibus interque legendae*, *Virg. Ge.* 2, 366.

interlido, *si*, *sum*, 3, *v. a.*, [*laedo*]: *uæstøber af Riden*; — *Jovis glans, interlisis litteris, juglans dicitur*, *Macrob. Sat.* 2, 14; — *egf. at siøde haardt derimod*; ∞ *dentem*, *Paul. Nol.* — *interligo*, *are*, *v. a.*: *omvinder el. undervinder*, *maculas ostro*, *Stat.* — *interlino*, *levi*, *limum*, 3, *v. a.*; I) *»egent.»*: *smører el. stryger derimellem*; — *caementa interlita luto*, *Liv.* 21, 11; — *egf. besmyrer*; *caseus oleo interlinitur*, *Plin.*; — II) *»verf.»*: *udstryger el. uæstøber* (*det Ætneve*), *navnl. fer at strive derved*, *el. fer at forfælle*; — *qui testamentum interleverit*, *Cic. Cluent.* 41; *corruptae el. interlitae tabulae*, *id. Verr.* 2, 42. — *interlisus*, 3; *partic. af interlino*. — *interlitus*, 3; *partic. af interlino*.

interloco, *are*, *v. a.*: *stiller derimellem*, *Mela* 2, 1. — *interlocutio*, *onis*, *f.*: I) *»egent.»*: *Talen el. at tale derimellem*; *df. retlig Indsigelse, Interlocution*, *Quintil.* 5, 7, 36; — II) *»verf.»*: *forståelig Kiendelse i en Retsdag*, *Dig.*; *af — interloquor*, *citus* (*quutus*)

sum, 3, v. dep. n.: falder derimellem, falder negen i Tælen; — sicine mihi interloquere? Ter. Heaut. 1, 3, 13; cf. Gell. 14, 2; — II) „bes.“: giver en ferelevig Riendelse i en Retsfag, Dig.

interlucatio, onis, f. [interluco]: Vertskærelse af de uynstige Ørene, Plin. 17, 45. — interluco, xi, 2, v. n.; I) „egentl.“: a) at skimme igennem el. frem; duos soles ... noctu interlucis, Liv. 2, 14; — II) „fig.“: A) om en Slagerten: at være giennemfigtig (el. altfor tynd); vid. Virg. Aen. 9, 508; — B) at vise sig fortrintigen el. fremfer et andet; — quibus (ordinibus) inter gradus dignitatis fortunaque interlucet aliquid, Liv. 1, 42; — men „rfet.“: ut loci distincte interlucere possint, Auct. ad Her. 3, 18. — interlūco, (avi), atum, 1, v. a., [lux]: gier lyster; cf. sætv. ∞ arbores, (neml. ved at bevære Træerne de uynstige Ørene), Plin. 17, 19. — interlūdēns, tis, partic., [ludo]: legende derimellem, c. acc., Auson.

interlūnis, e, [luna]: i Rymaane; ∞ nox, Ammian.; cf. — interlūnium, i, n., (sc. tempus): Rymaane el. Ny, quum luna apparere desierit, Plin. 18, 75; egf. in pl.: sub interluna, Hor. Od. 1, 25, 11. — interlūo, ēre, v. a. (o. n.); ∞ manus, (at vasse dem derimellem el. derer), Cato; — II) „everf.“: at flyde el. fremme derimellem; quod Capreas et Surrentum interluit fretum, Tac. Ann. 6, 1; cf. Virg. Aen. 3, 418; — men ud. acc., Liv. 41, 23: quantum enim interluit fretum, (al. interluit); cf. — interlūvies, el. f.: et derimellem flyende Vand, Solin. 22.

intermānēo, ēre, v. n.: forbliver derimellem (el. derpaa); mediis intermanet agris (Caesar), Lucan. 6, 17. — intermedius, 3: som befinder sig derimellem el. i Mitten; porticus ... intermediis arbusculis ... ordinatae, Varr. — intermenstruus, 3: imellem tvende Maaneder; cf. luna, (Rymaane), Plin.; egf. intermenstruum (sc. tempus), Varr.; cf. Cic. d. Rep. 1, 16. — intermēo, are, (v. a.): at gaade el. flyde derigennem; Pergamum ... intermeit Selinus, Plin. 5, 33. — intermestris, e, [mensis]: = intermenstruus; ∞ luna, Plin. 16, 75.

intermico, are, v. n. (o. a.): afbruzt el. pitterende at skimme el. glimre frem; ut ... moriens intermicet ignis, Stat.; — tenebras ... intermicat ignis, (skinner derigennem), Val. Fl. — interminābilis, e, [2. in-, termino]: uendelig, aetas, Tertull. — interminatio, onis, f., [termino]: Truen el. Trusel, iudicii, Cod. Theod. — 1. interminatus, [2. in-], 3: ubegrændset; cf. uendelig el. umædelig; ∞ magnitudo regionum, Cic. N. D. 1, 20; ∞ cupiditas imperii, Vell. — 2. interminatus, 3: partic. af flgde.

intermino, avi, atumi, 1, (v. n. o. a.): pectit Viferum af flgd.: udfioder Trusser, truer sfigende; — quis homo interminat? Plaut. Mil. gl. 2, 3, 42; — men pass., interminatus eibus, (som forbydes med Trusser), Hor. Epod. 5, 39. — interminor, atus sum, v. dep. a: truer strængt; — ∞ allici vitam, Plaut. Cas. 3, 5, 28; men ∞ m. flgd. acc. e. inf., id. As. 2, 2, 95; — egf. at forbyde truende, m. flgd. ne; — Eminor, interminorque, ne quis etc., Plaut. Capt. 4, 2, 11. — interminus, 3, [2. in-, termino, 1]: ubegrændset, oceanus, Avien. Perieg. 74; egf. uendelig, felicitas, Auson.

intermisceo, scūi, stum o. atum, 2, v. a.: blander derimellem el. dermed; e. dat. el. absol.; — turbam indignorum intermiscendo dignis, Liv. 4, 56; intermixti hostibus, id. 10, 20; cf. Virg. Ecl. 10, 5; — turbant equos pedites intermixti, Liv. 21, 46.

intermissio, onis, f., [intermitto]: Afslæden el. Øphøret; Øphødt el. Standsning el. Afbrødse; m. v. ud. gen.; — ∞ forensis operæ, Cic., epistolarum, id., consuetudinis, id.; — a qua (sc. actione) tamen saepe sit intermissio, id. Off. 1, 6; men per intermis-

siones et intervalla Liv. 5, 5; si furiosus habet intermissionem, Dig.

1. intermissus, 3: partic. o. adj. af intermitto. — 2. intermissus, us, m., [intermitto], ligesom intermissio: Øpher el. Afbrødse; — garulus sine intermissio cantus (lusciniarum), Plin. 10, 43. — intermistus, 3: partic. af intermisce.

intermitto, misi, missum, 3, v. a. o. n.; I) act.: lader gaade den, afslæder derfra, afbrøder, etc.; e. acc., egf. m. ab el. ad el. inf.; — nonquam intermittit studia doctrinae, Cic.; ∞ proclium, Caes., opus, id., laborem, Ovid.; — ∞ reliquum tempus a labore, Caes.; cf. id. B. G. 7, 24; men id. ibd. 5, 40, m. ad; men e. inf., id. ibd. 1, 31, egf. Cic. Fam. 7, 12, o. id. Tusc. 1, 28; — II) neutr.: at afslæde el. øphøre; qua flumen intermittit, (øphører), Caes. B. G. 1, 38; cf. Cic. Div. 1, 34; men aves, quibus longa colla, intermitentes bibunt, (ligesom i Afslæder el. med Afbrødse), Plin. 10, 63; — III) partic. intermissus, 3, egf. som adj.: øphørt el. øphørende el. afbradt, ventus, Caes., flamma, id.; si qui ... Non intermissis cursibus ibit equus, Ovid. Pont. 1, 4, 16; intermissa libertas, (som man fer en Tid har faaet), Cic. Off. 2, 7; cf. Caes. B. G. 7, 70, egf. ibd. 17; men intermissa custodiis loca, (hvor Vagtsfærne øphører), Liv. 21, 35; intermissis passibus CD, (i en Afstand deraf), Caes. B. C. 1, 11; — trabes paribus spatiis intermissae, (i lige Afstand), id. B. G. 7, 23. — intermixtus, 3: partic. af intermisce.

intermōrior, mortuus sum, 3, v. dep. n.; I) „egentl.“: A) om Memmer: at hendoe; cf. at være ligesom død el. næsten død, at daane, at falde i Afmagt; — prope intermortuus jacuit, Suet. Ner. 12; cf. Liv. 37, 53; — B) om Ting, næml. om Ræriene, om Jiden, odl.: at hendoe, at gaade ud; — radices intermoriuntur, Plin. 21, 63; si qua intermoreretur ignis, Curt.; — II) „fig.“ el. om Begreber: at gaade tilgrunde, at afstræfies el. tabe sig; — nullum officium atum apud me intermoriuntur etc., Bithyn. ap. Cic. Fam. 6, 16; men intermori civitatem etc., vid. Liv. 31, 19; — illae intermortuae conciones etc., vid. Cic. Mil. 5; cf. id. Pis. 1; men id. Mur. 1: ∞ memoria generis, — intermortuus, 3: partic. af intermōrior. — intermōveto, ere, v. a.: at drage derimellem; alios sileos stilo intermōves, Symmach.

intermundium, i, n., [mundus], sc. spatium; efter Epicurus Være ere intermundia: etflags Mellemrum imellem de flere Verden, hver hans Guder leve i deres Relighed; vid. Cic. Fin. 2, 23, o. id. N. D. 1, 8. — intermuralis, e, amnis, (som flyder imellem tvende Mure), Liv. 41, 16. — intermūtatus, 3: cf. ∞ manibus, (med ferslagte Hænder), Tertull.

internascor, natus sum, 3, v. dep. n.: at være derimellem; men atene in particip.: internascens, tis, e. internatus, 3; — internatas saxis herbas evellentes, Tac. Hist. 4, 60; men internata virgulta, Liv. 28, 2; internascentes herbas excludi, Plin. 18, 43. — internatus, 3, f. unt. flgd.

interne, adv. af internus: indvendigen, i det Indre, Auson. — internecialis, (-nicialis), e, [internecio]: dræbende, morbus, Liv. 27, 23, (al. perniciatilis), inc. — internecinus, 3: f. unt. internecivus. — internecio, (-nicio), onis, f., [interneco]: fuldstændigen Udryddelse el. Undergang el. Zerstørelse; — nec resisti sine internecione posse, Cic. Att. 2, 20; cf. id. Catil. 3, 10; internecione civium etc.; in pl., Colum.; — ad internecionem deleri, Liv. 9, 45; amnis inter se ad internecionem concurrere, (saare paa sig og Død), Suet. Oth. 12; cf. Nep. Eum. 3; men Liv. 25, 26: ad internecionem omnes perierunt, (omtem indtil sidste Mand); — men „everf.“: vineta ad internecionem perducere, (afslægge i Bund og Grund), Colum.;

men internecionem memoriae inducere, (bringe i fulføllemme Jørglemmelse), Plin. 14, 1.

internēcive, adv.: forðæreligen, Ammian.; af — internēcivus, (-cinus), 3, [internecio]: afdeles ødelæggende, bellum, Cic. Phil. 11, 3, Liv. 9, 25; men internecivæ actio, (angaaende Gistfænderi), Cod. Theod. — inter.nēco, avi, atum, 1, v. a.: embringer el. forðærver afdeles; (for v. øfærel.); — internecatis hostibus, Plaut. Amph. 1, 1, 31; — men „everf.“: Ne forte culum fibra... internecet, Prudent. — inter.necto, ēre, v. a.: fnytter el. binder tilfammen; — ut fibula crinem Auro internecat, Virg. Aen. 7, 816; men ∞ plagas: forbinde Saarene, Stat.

internicio, onis, f.: f. und. internecio. — internidificæ, are, v. n.: at bygge Næder derimellem, Plin. 10, 49. — internigrans, ūs, partic., [nigro]; ∞ maculae, (sem derimellem vife fig sorte el. mørke), Stat. — internitēo, ere, a. o. n.: at flinne dergigennem; si qua sidera internitebant, Curt.; tellure internitentes smaragdi, Plin.

internōdium, i, n., [nodus], sc. spatium; 1) paa Bærerne: Rummet imellem tvende Led el. Knuder el. Knæer; — ∞ singula (arundinum), Plin. 7, 2; cf. Colum. Arb. 3; — 2) hos Menneſter og Dyr: Rummet imellem tvende Ledemø; quæ Mollia nervosus facit internodia poples, Ovid. Met. 6, 256, (Læggen hos et Menneſte); — b) longa internodia, (f. longa crura, sc. canis), Calpurn.

internoseo, nōvi, nōtum, 3, v. a.: adffiller derfra el. fra hinanden; — ∞ geminos consuetudine oculorum, Cic. Acad. 2, 18; ut internoscat, visa illa vera sint, an falsa, ibd. 15; quæ internosei a falsis non possunt, ibd. 7; cf. id. Lael. 25; men Pæuv. ap. Auct. ad Her.: Fortuna dignum atque indignum nequit internoscere; men Cic. R. Am. 20: ∞ fures (sc. a ceteris).

internunciŭs, i, m.: sem lader fig bruge til Uttugt, Petron. — internuncio, (-tio), are, v. n.: at sende Bud til hinanden; — paulisper internunciando eunctatio fuit, Liv. 42, 39. — internunciŭs, (-tiŭs), 3; færv. subst.; A) internunciŭs, i, m.: Mellembud, Underbænder, Ter. Eun. 2, 2, 56; colloqui per internunciŭm cum aliquo, Nep. Alcib. 5; internunciŭs ultro citroque missis, Caes. B. C. 1, 20; — men Cic. Phil. 13, 5, hede Auguræ: Jovis interpretes internunciique; — B) internuncia, ae, f.: Underbærse, Plaut. Mil. gl. 4, 1, 39; men ayes internunciae Jovis, Cic. Div. 2, 34; cf. Plin. 10, 53; — C) internuncium, i, n.; df. pl.: internuncia sentiendi, (Sandse redstæberne), Appul.

internundinium, i, n., [nundinae], sc. spatium: Tidrummet imellem tvende nundinae (el. 9 Dage), Mar. Vict.; — f. ogf. und. nundinae. — internuntio, o. internuntius: f. und. internuncio, etc.

interne, adv.: indvendigen, Auson.; af — internus, 3, [intra]: indvendig, indvortes, indre; — ∞ ignes, (underjordsff Ild), Senec.; ∞ maria, (i Bugter og Giorde), Plin.; — ogf. absol.: bonum interna, (Ceres Indvolds), Veget.; — efferre „everf.“: indre el. indbyrdes el. indvortes; ∞ bellum, Tac. Hist. 2, 69, (opp. externum); ∞ certamina, id.; — ogf. absol.: si quando ad interna praeverterent, (vendte fig til de indvortes Anliggender), id. Ann. 4, 32.

intēro, trivi, tritum, 3, v. a.: river el. brækker deri, aliquid eo, (i. e. in catinum), Cato, aliquid potioni, Plin.; — df. sem Ordsprog: Tute hoc intristi (f. intrivisti), tibi omne exedendum est, Ter. Phorm. 2, 2, 4; — panis intritus in aquam, Varr.; cf. Phaedr. 1, 26; men hordeum intritum in aqua, (udblødet deri), Varr.; — 2) af partic. intritus, 3, er subst.; A) intrita, ae, f., (sc. res): det deri Broffede; df. a) sem Net el. Spise: omtr. vor Kolestaa; intrita panis e vino, Plin.; ogf. intrita e vino, id.; — b) Kalk el. Ler til at mure med, (germ. Mortel), id. 36, 55; men

∞ laterum, (til Teglfsten), id.; — B) intritum, i, n., ligefem intrita: Dei el. Blandig; intritum lacte confectum, (Mælkbrød, øst.), Appul.

interordinium, i, n., [ordo]: Rummet imellem tvende Næder el. Ræffer; ∞ quindecim pedum, Colum. — inter.pateo, ere, v. n.: derimellem el. i Midten at staae aaben, Macrob. Sat. 1, 18. — inter.pedio, ire, v. a., [pes]: forbindrer, Macrob. Sat. 7, 12.

“interpellatio, onis, f.: at tale derimellem, at fælde nogen i Tælen; cursum orationis interpellatione impedire, Cic. d. Or. 2, 10; — ogf. „everf.“: Jorſtyrelse, Afſtyrelse, in quibus (litteris) sine ulla interpellatione versor, id. Fam. 6, 18; — b) fild. ogf. Indlæg i Retten; aliquid sine interpellatione obtinere, Dig.; — interpellator, oris, m.: sem fælder nogen i Tælen, Auct. ad Her. 2, 11, — ogf. „everf.“: en Jorſtyrre; oblectare se sine interpellatoribus, Cic. Off. 3, 14; cf. Suet. Aug. 97; men ∞ matrimoniorum, (Ægteſkabsforhvir), Dig.; — df. fem. interpellatrix, icis, Hieronym.; o. — interpellatus, us, m.: Afſtyrelse el. Jorſtyrelse; efterel. o. in abl., Plin. Val. Res gest. Al. M.; — [figd.].

inter.pello, avi, atum, 1, v. a.: 1) „egenf.“: A) „alm.“: afbryder nogen med min Tale el. Meddelelse, afbryder nogen Tale; — nihil (f. non) te interpellabo etc., Cic. Tusc. 1, 8; cf. id. Qu. Fr. 2, 10; — ogf. fremſætter sem en Indvending; quod et... interpellavit Hortensius, id. Verr. 1, 28; — B) „bef.“ ogf., ∞ aliquem: ſøge nogenſ Gieſp, Suet. Tib. 34; — men ∞ debitorem, (fræve el. mane ham), Dig.; — ∞ mulierem el. puellam, (ſøge at forføre), ibd.; — 2) „everf.“: afbryder, forbindrer, forſtyrre; — quod in suo jure se interpellaremus, Caes. B. G. 1, 41; interpellatur adventu Caesaris, id. B. C. 3, 105; partam jam victoriam interpellare, (forſtyrre, gløre unyttig), id. ibd. 73; — B) ogf. m. figd. quominus, el. quin, el. ne; — interpellent me, quo minus honoratus sim, dum ne interpellent, quo minus res publica a me administrari possit, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 10; Caesar numquam interpellavit (se me), quin, quibus vellem, uterem, Matius ibd. 28; ∞ aliquem, ne etc., Liv. 4, 43; — „pœt.“ ogf. c. inf., vid. Hor. Sat. 1, 6, 127; — undert. er ogf. acc. udfalden, navnlt. hos partic.; geminae purpureae nigris interpellantibus maculis, Plin. 37, 56. — inter.pensiva, orum, n., [pendeo], (sc. tigilla): Stikbæffer el. Dverbæffer, Vitruv. 6, 3.

inter.poleo, are, v. a.: indſætter el. indviffer derimellem el. deri, (anguem), Stat.; inter.plicat insula cristas, id. — inter.polamentum, i, n.: Jorandring, Jorfallſning, Claud. Mamert. d. Stat. An.; — inter.polatio, onis, f.: Omarbeidelse, Plin. 13, 23; — inter.polator, oris, m.: sem oppudſer (Klader, øst., Tertull.; — 2) „everf.“: en Jorandrer el. Jorfallſer; ∞ veritatis, id.; — df. fem. inter.polatrix, icis, id.; — [inter.polo] — inter.polis, e, [polio]: foranderſig, forandret; „bef.“: opſnufket, forfallſet, nægte; — sparii natura inter.polis, Plin. 19, 8; — 2) „fig.“: istæce inter.poles, Vetulae, edentulae, etc., Plaut. Most. 1, 3, 117; ars (maedendi) mutatur quotidie, toties inter.polis, Plin. 29, 5; — [figd.].

inter.polo, avi, atum, 1, v. a., [inter.polis]: forandrer, oppudſer, togam praetextam quotannis, Cic. Qu. Fr. 2, 12; ∞ lura, (raffiner), Plin.; ∞ veteratores (servos: opſufede dem), Dig.; men comiſſi: me inter.polabit, (vil tilrede mig med Frygt), Plaut. Amph. 1, 1, 161; — 2) „fig.“: forfallſer el. forðærver; vid. Cic. Verr. 1, 61: semper aliquid... ne litura appareat, inter.polando; — men Curt. 6, 2: ∞ satietatem epularum ludo, (lade afværlse dermed); — inter.polus, 3, Biferum af inter.polis: opſufdet el. oppudſet; ∞ vestimenta, Dig.

inter.pono, posui, positum, 3, v. a.: ſætter el. lægger el. ſtiller derimellem; c. dat., el. absol., ogf.

underf. m. in, efd.; 1) „egenf.“; ~ aliquem convivio, Suet.; ~ equitatu levis armaturae praesidia, Hirt. B. G. 8, 17; men ~ inter eos etc., Auct. B. Afr. 13; ~ frigidum cibis, (triffet coldt Vand derff), Plin. 28, 11; — egf. at indfætte i Tølen; faal. Cic. Lael. 1: ne „inquam“ et „inquit“ saepius interponeretur, men Nep. Pelop. 3: libet interponere, (indfætte el. anføre derbes); — men em Tiden: spatio interposito, (effet en Tid), Cic. Cluent. 2; figel. tridui mora interposita, Caes.; cf. Cic. Acad. 1, 1; — II) „fig.“; A) „alm.“: at indfætte el. indbringe el. indblande deri, navnlig i Tølen, el. i en forhandling, eel.; — querelis de re publica interponendis, Cic. Qu. Fr. 2, 3; ~ nomen alicujus in re turpi, id. Verr. 3, 57; ~ fidem suam in eam rem, (gaac i Bergen derfor), id. R. Am. 33; o. Caes. B. G. 5, 36; men ~ decretum, Liv. 3, 46; (afgive en Kiendelse imellem de stridende Parter); — bb) deriff mærfes; a) ~ se: blande fig deri, befatte fig dermed; — ~ se bello, Liv. 35, 48; si te in istam pacificationem non interpones, (neml. fem Nægler), Cic. Fam. 10, 27; — egf. absol.: semper se interposuit, (extraadte fem Nægler), Nep. Att. 2; men nihil me interpono, (har inter dermed), Cic. Qu. Fr. 4, 1; — men id. Vatin. 15: qui se interponat, quo minus etc.; — b) hemmeligen at indbringe el. indfætte deri; — interposuistis accusatorem, qui etc., Cic. Verr. 1, 11; — c) at lade optænde dermed; df. egf. at fætte el. indvende dermed, at beraabe fig derpaa; — interposita senatus auctoritate, Hirt. B. G. 8, 52; suspensio interposita, (i. e. orta), Caes. B. G. 1, 32; — ~ exceptionem actioni, (fætte dermed), Dig.; neque interea verbum ullum interposuit, (indvænte iffe et enffte Ord), Cic. Quint. 4; cf. Nep. Them. 7; figel. ~ gladiatores, Cic. Sull. 19; (beraabe fig derpaa i sin Åtæge); men id. Div. in Caecil. 19: ~ laborem pro aliquo, (anvende, eel.); — b) at befæmme el. anordne derbes el. i forbindelse dermed; — o. decreta interponenda pecuniam accipere, Cic. Verr. 2, 18; poenis compromissisque interpositis, id. ibd. 27.

interpositio, onis, f., [interpono]: Indfættelsen el. Indfættning dermed; — interpositiones columnarum, Vitruv.; cf. Cic. Inv. 1, 6; — B) „bef.“; egf.; a) en imellem Vinterne indfættede Tilfættning, vid. Cic. Fam. 16, 22; — b) (i Abfættelsen): en Parentefis el. Indfættning, Quintil. 9, 3, 23; — 1. interpositus, 3: partit. af interpono. — 2. interpositus, us, m., [interpono]: Indtræden dermed, men alene in abl.; — luna interposita suo radios solis auferens terrae, Plin. 2, 7; cf. Cic. N. D. 2, 46, und. interfectus.

interpres, etis, c.; [rimel. bef. m. praes el. pretium]; 1) „egenf.“; A) „alm.“: den Mellem-person, igiemmen beiffen man taler el. underhandler med andre, en Nægler el. Underhandler; — aut sequester aut interpres corrumpit iudicii etc., Cic. Verr. Act. 1, 12; men se pacis ejus interpres fore, Liv. 21, 12; — df. heder egf. Mercurius „poet.“: interpres Divum, Virg. Aen. 4, 377; men ibd. 608, til Juno: Tuque haum interpres curarum, (fem har fiffet denne forbindelse); — B) „bef.“; a) en forfættel el. Udlagger el. forklarer, juris, Cic. Top. 1; nullam artem ... sine interprete ... percipi posse, id. Fam. 7, 19; grammatici interpres poetarum, id.; — b) interpretes heder egf. Angværdne og andre Epaa-mænd; — augures, interpretes internuncique Jovis, Cic. Phil. 13, 5; men haruspices ... interpretes comitiorum, (der af Barfferne udtyde, høreriff comitia blife forfiffen afholdte), id. N. D. 2, 4; — conjector quidam et interpres portentorum, id. Div. 2, 28; men ibd. 35, heder en Varfelføgl; interpres et satelles Jovis; — c) en Tøff; tum litterae lectae per interpretem, Liv. 27, 43; cf. Caes. B. G. 1, 19; — d) en Dverffættel; non ut interpres, sed ut orator etc.; vid. Cic. d. Opt. Gen. Or. 5; cf. id. Off. 1, 2; men exprimi verbum e

verbo ... ut interpretes indiserti solent, id. Fin. 3, 4; — II) „fig.“; interpres est mentis oratio, (er Tænffens Tøff), Cic. Leg. 1, 10; cf. Hor. A. P. 111; men Liv. 27, 44: metu interprete semper in deteriora inclinato.

*interpretabilis, e: til at forffætte el. overffætte, Tertull.; — interpretamentum, i, n.: forffættning, Udfættning, Dverffættelse; vid. Gell. 6, 2, v. id. 13, 9; ~ somniorum, Petron.; — interpretatio, onis, f.; 1) „egenf.“: forffættning, forfføttning, Udfættning; — ~ juris nimis callida, sed multitosa, Cic. Off. 1, 10; sententiam suam interpretatione lenire, Suet. Caes. 14; — egf. Betydning el. Bemærffelse, foederis, vid. Cic. Balb. 6, nominis, Plin.; cf. id. 18, 6: singula magnas interpretationes habent; — II) „verf.“ i Abfættelsen: den Tøfffigur, der forffættende el. med andre Ord glemmer det æltere Anført; vid. Auct. ad Her. 4, 28; — df. demin.: interpretatiuncula, ae, f., Hieronym.; o. — interpretator, oris, m.: fem forffættel el. udlagger el. udfættel, Tertull.; — [interpretor] — interpretum, i, n., [interpres]: Næglerføn, Handelsforffel, Ammian.

interpretor, atos sum, 1, v. dep. a., [interpres]; 1) „alm.“: udfættel el. forffættel el. udfættel; — ~ jus populo, Cic. Leg. 1, 4; philosophia, si interpretari velis ... studium sapientiae, id. Off. 2, 2; — monstra et fulgura, id., somnia, id., (forfføttede deres Betydning); — b) overffættel, epistolam totidem fere verbis, Cic. Fin. 2, 31; — II) „bef.“: forffættel el. forffættel el. optager faa el. faa; — bene dicta male interpretari, Cic. N. D. 3, 31; ~ meliorem in partem, id. Mur. 31; ~ jussa ducum, quam exequi malle, Tac. Hist. 2, 33; — egf. m. acc. e. inf., vid. Cic. Off. 3, 32; men totam victoriam ut suam interpretari, Vell. 2, 80; — ~ consilium ex necessitate, etc., Cic. Rab. Post. 11; — f. acc. funder de, id. ad Planc. ap. Cic. Att. 16, p. 16; — ~ memoriae alicujus, (giffte fig til nogen Tænker), Plaut. Epid. 4, 1, 25; — cndel. m. figd. Objectsfættning; neque recte, aut perperam, interpretor, Liv. 1, 23; — not. a.: egf. m. Tænffes: inter quaecumque pretantur, Lucr. 4, 830; — not. b.: egf. m. pæffib Bem., Ammian.; faal. effet i partie. interpretatus, 3: forfføttel, overffættel; — e quo illud somnium ita esse interpretatum, ut etc., Cic. Div. 1, 25; cf. Liv. 23, 11, o. Cic. Leg. 2, 12.

interprimo, pressi, 3, [premo], v. a., (fer: e. ejferel.): fæmmetryffer, alicui fauces, Plaut. Rud. 3, 2, 46; — egf. „fig.“: undertryffer, ffiner (navnl. et Underbillede), Minne. Fel. Octav. 10.

interpunctio, onis, f., [interpungo]: Ordene's Adffillelse el. Adffættning med Puncter, — in singulis litteris atque interpunctione verborum etc., Cic. Mur. 11; — interpunctum, i, n.: = frgd.; vid. Cic. d. Or. 3, 46; af — interpunctus, 3: partit. af figd. — interpungo, xti, notum, 3, v. a. (e. n.): fættel et Punct imellem Ordene, adffiller dem ved Puncter, Senec. Ep. 10; — II) partit. interpunctus, 3, egf. fem adj.: afffet og erent; — distincta et interpuncta intervalla, Cic. Orat. 16; cf. id. d. Or. 2, 80. — interpungo, are, v. a.: derbes el. af og til at renfe el. oppuffe, Plin. 18, 65. — interpungo, are, v. a.: hiff og her el. af og til at befætte; ~ oleam, Varr., ficos, Cato, rosas, Colum.

interquero, quæstus sum, 3, v. dep. n.: flager el. befættel derbes, m. figd. quod.; vid. Liv. 33, 35. — interquiesco, quiesci, 3, v. n. ineb.: heder op el. hviler dermed el. imiffættel; — quum hæc divissem et paululum interquiescissem, etc., Cic. Brut. 23; — „verf.“ egf. en Begreb: midterffidigen at epføre; — ~ delor, Senec. Ep. 78; ~ lites, Plin. Ep. 8, 21.

interrado, si, sum, 3, v. a.: ffrættel el. pøfcer dermed el. hiff og her; — ~ lera (vasorum, rimel. at forarbejde dem glemmeffættel el. med Zi-

gurer), Plin. 33, 49; cf. interrassum marmor, (med figurer), Plin. 35, 1; — „bef.“: at beståre el. udståre bitt eg her; ∞ arbores, Colum. Arb. 19; cf. — interrassilis, e: som er stråbet el. beståren bitt eg her; interrassile aurum, Plin. 12, 42, (med giennemvirket Arbeide el. smykket med figurer). — interrassus, 3: partic. af interrado.

interregnum, i, n.: den Mellemregering, som finder Sted fra den ene Konges Død til den følgende Udnavnelse; vid. Liv. 1, 77, hvor det ogs. hedder: id ab re, quod nunc quoque tenet nomen, interregnum appellatum; — ogs. i Republikken hedder interregnum: den Mellemregering, som indskrænktes i Mangel af den egentlige høieste Statsmagt; f. udnævn. umb. interrex; — rem ad interregnum venire el. adduci, Cic., redire, Liv., (at der indskrænktes en interrex); interregnum finire, Liv. 3, 8, (at blive interrex).

interrex, egis, m.: ligesom Mellemkonge el. Bistefonge el. Regent, der udnævnes efter en Konges Død; — interregem nominare, Liv. 1, 32; cf. id. ibd. 17; — ogs. i Republikken udnævntes, i Mangel af den egentlige høieste Statsmagt, en interrex, for at bestå comitia til nye Dørighedspersoners Valg; vid. Ascon. ad Cic. Mil. 5, o. Liv. 7, 21; — interregem prodere, (udnævne), id. 3, 40, creare, id., nominare, f. ovenf.

interrite, adv.: uforfærdet, Capella; af — interritus, [2. in-], 3: uforfærdet; — spectatulo interrta pugnas, Virg. Aen. 11, 737; interrto vultu, Quintil.; — „poet.“ ogs. c. gen.: mens interrta leti, Ovid. Met. 10, 616; — men „poet. overf.“: interrta classis, (uden Anstod el. Fare), Virg. Aen. 5, 863; — interrivatio, onis, f.: Vandafledning derimellem, Capella; o. — interrivatus, 3: afledet derimellem, Capella; — [rivo].

interrōgatio, onis, f., [interrogo]; 1) „alm.“: Spørgsmaal, Udspørgen el. Udspørgen; — sententia per interrogationem, Quintil. 8, 5, 5; — ogs. Bineforhør; instare interrogationi, id.; ∞ testium, Tac. Ann. 6, 47; — ogs. Forhør over en Forbyder, Dig.; — II) „bef.“ o. technisk; A) i Retorikken: den Talefigur: quum non simpliciter seiscindendi gratia quicquam interrogamus, sed instandi et urgendi, Quintil.; cf. id. 9, 2, 15; — B) i Dialectikken: Berisførelse, Jernufslutning, Syllogismus, (rimel. af dens oprindelige spærgende Form); vid. Cic. Fat. 12; — cf. demin.: interrōgatiuncula, ae, f.: liden Syllogismus; saaf. in pl., Cic. Parad. proem.: ∞ minutis et quasi punctis etc.; cf. Senec. Ep. 82.

interrogative, adv.: spærgende, spærgsmaalssøvis, pronunciare, Ascon.; af — interrogativus, 3, [interrogo]; i Grammatikken: spærgende, particula, Diomed. — interrōgator, oris, m., [interrogo]: en Spørger; navn. som holder el. oplyser et Forhør, Dig.; cf. — interrōgatorius, 3: hørende til et Spørgsmaal el. til et Forhør, actio, Dig.

interrogō, avi, atum, 1, v. a.; I) „egentl.“: spørger el. udspørger; — ∞ aliquem Latine de aliqua re, Cic. Part. or. 1; interrogavi suos, quis esset, id.; cf. id. d. Or. 2, 54; figcl. m. figcl. num. utrum, etc.; vid. id. Catil. 1, 5, v. Nep. Iphier. 3; figcl. interrogans (eos), solerentine etc., Caes. B. C. 3, 71; ∞ testes in reos, (forhøre dem), Plin. Ep. 1, 5; — ogs. tilføies acc. rei, der undert. vedsliver hos pass.; — ∞ aliquem aliquid, Cic. Tusc. 1, 24; figcl. hoc, quod te interrogo, responde, Plaut.; — men ub. acc. pers.: illud interrogo, (derom spørger jeg), Liv.; quid haec interrogo? id.; — cf. pass.: interrogatus sententiam, (da han blev opfordret til at sige sin Mening), Liv. 36, 7; cf. Tac. Hist. 2, 5, v. Liv. 24, 25; men Quintil. 4, 2, 92: non responder ad quae interrogatur, (f. ad ea, quae etc.); — b) hertil hører endnu subst. interrōgatum, det Om-spurgte, et Spørgsmaal, Dig.; cf. Cic. Orat. 40: ad interrōgata respondere; — B) „bef.“ ogs. i Retsspørg; ∞ testem in reos, f. ovenf.; cf. Cic. Fl. 10; — men

∞ aliquem lege el. legibus, ogs. absol., ∞ aliquem: drage til Ansvar for Retten el. efter Lovene; legibus interrogari, etc., Liv. 38, 50; cf. Sall. Catil. 18; — men Tac. Ann. 13, 14: pepigerat, ne ejus facti in praeteritum interrogaretur; cf. id. ibd. 14, 46; — II) „overf.“: udspørger el. raadspørger; ∞ anrem, (brugt Gæboret), Gell. 13, 20; — ogs. slutter, gjør en Slutning el. Syllogismus; sic interrogandum etc., Senec. Ep. 37; — not.: casus interrogandi, (i. e. genitivus), Nigid. ap. Gell. 13, 25.

interrumpo, rupi, ruptum, 3, v. a.; I) „egentl.“: bryder el. brækker fra hinanden, afbryder el. afbryder, ed.; — ∞ pontem, (afstaa el. afstaa den), Caes., Liv.: f. ogs. bef. Cic. N. D. 2, 45; — deg oftest in partic.; — interruptae venae, (overstaaene), Tac.; interrupta itinera et impervia, id.; interrupta acies, (giennemtrædt), Liv. 40, 40; cf. Virg. Aen. 9, 239, o. Cic. d. Rep. 6, 19; — II) „fig.“: afbryder el. stander, lader opføre; pendente opera interrupta, Virg. Aen. 4, 88; ∞ orationem alienius, Caes. B. G. 3, 19; ∞ iter amoris nostri („alleg.“), Cic. Att. 4, 2; navn. ogs. om Jæretaget el. om en Udarbeidelse; ∞ ordinem coeptum, Tac., tenorem rerum, Liv.; cf. Cic. Leg. 1, 3; men interruptus actionis impetus, Quintil.; — not.: ogs. m. Tids: inter quasi rumpere, Lucr. 5, 288; cf. id. ibd. 300.

interrupte, adv. af interruptus: afbrudt, med Afbrudelser; — si non interrupte narrabitur, Cic. d. Or. 2, 80. — interruptio, onis, f., [interrumpo]: Afbrudelse, Døds; — ∞ usucapionis, Dig.; — B) ogs. ligesom reticentia, (ἀποσιώπαις): Talsens Afbrudelse, vid. Quintil. 9, 2, 11. — interruptus, 3: partic. af interrumpo.

intersealumini, i, n., [sealumus]: Rummet imellem tvende scalmi el. Mærkestræer, Vitruv. — interseulptus, 3: indgrævet el. udstaaen i Midten, Jul. Val. Res gest. Al. M. — interscapilum, i, n., [scapula]: Rummet imellem Skuldrene, Appul. — interseindo, scidi, scissum, 3, v. a.; I) „egentl.“: afbryder el. afbryder el. afbrider; — ∞ pontem, Cic. Leg. 2, 4; ∞ aggerem, Caes.; men ∞ brachiorum venas, (overstaaene den), Tac.; — II) „fig.“: saepe ruina interseindit aquam, (afbryder det's Vøb), Senec.; men Liv. 28, 7: Chalcis arce interseinditur freto, (afstaaes el. afføndres derved); — B) „ment.“: afbryder, lætlitiam, Senec. Ep. 72; men „alleg.“: ∞ vinculum illud animi atque amoris, quo etc., Gell. 12, 1. — interscribo, ere, v. a.: skriver derimellem; alia interscribere, alia rescribere, etc., Plin. Ep. 7, 9; — men „overf.“: interscribentes eum (lapidem) venas, Solin. 5.

intersecivus, 3: afstaaen, adstilt, termini. Frontin.; af — interseco, cui, etum, 1, v. a.; I) „egentl.“: skærer fra hinanden, sonderstaaer, lateres, Vitruv.; — ogs. om en Flod: at giennemskære el. adstille; Tiberis moenia intersecans, Ammian.; — II) „fig.“: ipsa pronunciatione res ∞ intersecare in animis auditorum, (delvis at indprente dem deri), Auet ad Her. 3, 14; cf. — intersectio, onis, f.; ligesom μετοχή: Jærbryning imellem de tandformede Zitrater paa Soilen, Vitruv. 3, 3.

interseminatus, 3, partic., [semino]: som er saet derimellem, Appul. — intersepio, psi, ptum, 4, v. a.: med et Segn el. en Vold at afføndre el. afstaa derfra; — vallo urbem ab arce intersepio, Liv. 25, 11; cf. id. Hist. 21, 23; men legio densis arbutis intersepta, Tac. Hist. 3, 21; — ogs. tilføies, spærre quae (foramina) ∞ sunt intersepta quodammodo Cic. Tusc. 1, 20; ∞ quaedam operibus, Liv. 34, 40; — ogs. „overf.“: at ferhindre el. betage, alicui conspectum etc., Liv. 1, 27; men „alleg.“: ne interseptum sit hic iter ad hoc amplissimum praemium civitatis Cic. Balb. 18. — interseptus, 3: partic. af frigt.

I. intersero, sevi, situm, 3, v. a.: saer el. plante

derimellem; — ~ vites malleolis, Colum. 3, 9; quae pomis intersita dulcibus, etc., Lucr. 5, 1376; — egf. „øversf.“: nullis ossibus spinisve intersitis, etc., Plin. 9, 17; cf. Plin. Ep. 3, 19. — 2. intersero, serui, sertum, 3, v. a.: indfætter el. indføjer derimellem; cf. „fig.“: causam interserens, se etc., (indførende el. angivende som Grund), Nep. Mil. 4; men Ovid. Met. 10, 559: mediis interserit oscula verbis, (blandt derimellem).

intersisto, ere, v. n.: bliver staaende el. staaender derimellem; men sædd. „øversf.“: at staaende i Hæderdraget; — ~ turpissime, Quintil.: men id. 9, 1, 33: vocabulum concursu hiat aut interstitit ... oratio; — figl. pass. impers.: ubi clausulis non intersistitur, ibid. 18. — intersitus, 3: partic. (v. adj.) af 1. intersero. — intersōno, are, v. n.: at synge derimellem el. derif; ~ remigiis, Stat.

interspersus, 3: partic. [spargo]: besprængt el. besværet hst og her; interspersus rara canitie, Appul. — inspiratio, onis, f.: Aandedrag el. at drage Aanded derimellem; sine inspiratione (portare), Plin.; cf. Cic. d. Or. 3, 44; af — inter, spiro, are, v. n.; qua interspirat (vas: hvor Karret har Aabning), Cato.

interstes, stitis, adj., [sto]: som staaer el. befinder sig derimellem, Tertull. — interstinctio, onis, f., [interstinguo], Hærfællighed; df. „æf.“: Hærsverf el. Hærsglimt, Arnob. — interstinctus, 3: partic. af figd. — interstinguo, xii, netum, 3, v. a.; øvrl.: stifter el. sætter el. bærer derimellem el. derpaa el. deri; men alene in partic. interstinctus, 3: — facies interstincta medicaminibus, (med paabesteede Plaster), Tac. Ann. 4, 57; men lapis interstinctus aureis guttis, Plin.; — II) „øversf.“: qvæler el. myrder, aliquam, Appul.; men interstingui ignes, Lucr. 5, 769, (ligesom exstingui: at udslufte).

*interstitio, onis, f.: Stillestaaen, Mellemrum, Øyfeld; vid. Gell. 20, 1; — egf. Afstand el. Hærfællighed, (som Plancternes), Arnob.; v. — interstitium, i, n., ligesom frgd.: Mellemrum; A) em Stedet, Macroh. Sonn. Scip. 1, 6; — B) em Tiden, Capella; men Tac. Ann. 3, 4: dandum interstitium poenae, inc.; — [intersisto]. — inter, sto, steli, stare, v. n.: at staae el. være derimellem; quum tempus interstetisset exiguum, Ammian.; — egf. e. acc. (praeapos): interstat jugo mediam (Asiam Taurum), Avien. Perieg. 849.

interstratus, 3, partic., [sterno]: som er strekt el. lagt el. strøgen derimellem; — arenae vice interstrato bitumine, Justin. 1, 2; cf. Plin. 29, 9. — inter, strepo, ere, v. n.: at larme el. bruse derimellem; mediis Nereus interstrepit undis, Claudian.; — egf. e. acc. (praeapos.), Virg. Ecl. 9, 36: interstrepere ... olores. — interstringo, ere, v. a.: tilfæner, gulam alieu, Plant. Aul. 4, 4, 31. — interstruio, ere, v. a.: sammenføjer; — qua spina interstruit artus, Sil. 10, 147; — egf. „øversf.“: indføjer deri, distinctionem, Tertull.

inter, sum, fui, esse, v. n. anom.; 1) som verb. person.; A) „egenf.“: 1) „alm.“: at være derimellem; — ut Tiberis inter eos ... interesset, Cic. Catil. 3, 2; cf. Liv. 22, 4; — egf. om Tiden; vid. Cic. d. Senect. 17; — b) egf. at være forbernet derfra el. fra hinanden; clatros interesse oportet pede, Cato; — 2) „æf.“: at være tilfæde el. nærværende derved, at bivaane; absol., el. e. dat., el. m. in; — perinde ... ac si ipse interfuerit, Cic. Inv. 1, 51; interfuisse me adolescentulum, quum etc., Suet. Dom. 12; — interesse rebus divinis, Caes., proelio, id., bello, Liv.; omnibus negotiis non interfuit solum, sed etiam praefuit, Cic. Fam. 1, 6; men Suet. Oth. 6: sacrificanti interfuit, (f. affuit); — neque hic in testamento faciendo interfuit, Cic. Cluent. 59; cf. id. R. Am. 14; — B) „øversf.“: 1) „alm.“: at

være forskellig derfra, sædd. m. ab, egf. e. dat., egf. e. gen.; men absol.: at være indbyrdes forskellig; — qui illa visa ... negant quicquam a falsis interesse, Cic. Acad. 2, 9; cf. id. ibid. 26; — stulto intelligens quid intersit, Ter. Eun. 2, 2, 2; — quoniam id *νεμεσίζω* interest *τοῦ* *ῥοῦ*, (i. e. indignatio differt ab invidentia), Cic. Att. 5, 19; — hoc (abl. deri) pater et dominus interest, Ter. Ad. 1, 1, 51; neque rem ullam, nisi tempus, interesse, Nep. Eun. 8; — 2) „æf.“ egf. om Begreber; at finde Sted, at fomme i Aendelse; vid. Cic. Inv. 2, 5; figl. absentis collegae consilia omnibus gerendis intererant rebus, Liv. 10, 39; — II) impers.: interest, interfuit, etc.; A) der er forskell; dog sædd. m. besktaaende nom. comm.: hoc, illud, nihil, etc.; — inter hominem et belham hoc maxime interest, quod etc., Cic. Off. 1, 4; inter ceteras res nihil omnino interesse, id. Fin. 1, 25; vide, quantum interfuturum sit inter meam et tuam defensionem, id. Div. in Caecil. 11; — B) det vedkommers el. angaaer, det er af Betydghed, m. e. ud. nom. comm. hor, etc.: — fertil er at mærke; a) paa Spørgsmaal: for hvem? staaer gen.; — hoc vehementer rei publicae interest, Cic.; quid illius interest, (hvad femmer det ham ved)? id.; cf. id. Fam. 4, 10; — f. mei, tui, sui, nostri, staaer hos interest.: acc. pl. mea, tua, sua, nostra, vestra; — tua et mea maxime interest, te valere, Cic. Fam. 16, 4; rei publicae magis interest, quam mea, etc., Liv. 26, 31; — faal. findes egf. cuja f. cujus: ei, cuja nihil interfuit, Cic. frgm. ap. Prisc.; — egf. absol. m. figd. relat., el. m. acc. e. inf., el. m. adv.; — non tam interest, (det femmer ifte saa meget derpaa an), quom animo scribatur, quam quo accipiat, Caecin. ap. Cic. Fam. 6, 7; multum interest, te venire, Cic.; — interesse ad laudem civitatis, id. N. D. 1, 1; cf. Liv. 5, 6; men Cic. Fin. 5, 16: utrum sit ... necne, ad id, quod agimus, nihil interest; — b) paa Spørgsmaal: hvad el. hvormeget? staaer neutr. multum, tantum, nihil, quid, etc.; — quid illius interest? f. evenf.; — figl. adv. quantitatis; vestra hoc ... maxime interest, Cic.; quantopere intersit, opprimi Dolabellam, id. ad Brut. 1, 5; — figl. gen. magni, parvi, etc.; illud mea magni interest, te id videam, Cic.; vel minoris, vel pluris interesse, (være af større el. mindre Betydghed), Dig.; — c) paa Spørgsmaal: hvad? staaer acc. e. inf., egf. at el. ne, egf. relat. quis, utrum, etc., egf. undert. nom.; — quantum salutis communis intersit, duos esse consules etc., Cic. Mur. 2; — non tam sua, quam rei publicae interesse, ut salvus esset, Suet. Caes. 86; vestra interest, ne imperatorem pessimi faciant, Tac. Hist. 1, 30; — non tam interest, quo animo scribatur, quam quo accipiat, f. evenf.; interest in omni conjunctione, qualis primus aditus sit, Cic. Fam. 4, 10; — non quo mea intersit loci natura, id. Att. 3, 19.

inter, texto, xui, xum 3, v. a.: vaver derimellem; flores hederis intertextas, Ovid. Met. 6, 123; — egf. giennemvæver dermed, intertextam auro chlamydem, Virg. Aen. 8, 167; cf. Quintil. 8, 5, 28; — egf. „øversf.“: føjer fertil el. forbinder dermed; ~ alicui aliquid, Macroh. Sonn. Scip. 1, 6. — intertexto, 3: partic. af intertexto. — intertignum, i, n., [tignum]: Rummet imellem trende Stækker, Vitruv. 4, 2.

inter, tortus, 3: smect el. vreden derimellem, Petron. Sat. 124. — intertraho, xi, cum, 3, v. a.: alicui aliquid: undrager el. bærer; df. „æf.“: ~ puteo animam omnem, (udtømme), Plant. Amph. 2, 41. — *intertrigo, onis, f.: Gnidning imed hinanden; df. sæd. Gullesked (af Ridding, etc.), Varr.; cf. Plin. 2, 53; intertrimentum, i, n.; 1) „egenf.“: hvad der berøres ved Brugten; — in quo (auro) ... nihil intertrimenti sit, vid. Liv. 34, 7; figl. ~ culleorum, Dig.; egf. Afgang el. Hærfællighed ved

Smeltning, Liv. 32, 2; — II) „øversf.“: Afdrag el. Afgang (fra en Arv, øst.), Cic. Verr. 1, 50; — øst. „alm.“: Tab, Beføgning, Ter. Heut. 3, 1, 39; ø. — intertritura, æt., ligesom frgd.: Afslitning el. Slit, culleorum, Dig.; — [tero].

interturbatio, onis, f.: pludselig Ire el. Jorviring; — animi, Liv. 23, 8; af — interturbo, are, v. a.: affterkommer Jorviring i en Sag; quis homo istue interturbat? Ter. Andr. 1, 1, 32.

intertulus, 3, demin. af inus, interus, (høst. øst. intra, etc.): indvendig, indre; — ∞ nexus, Capella; ∞ tunica, øst. absol. intertula: den indre Tunika, (hvarende til ver Skjorte), Appul. — interundatus, 3: med følgende Striber derimellem, Solin. — interusurium, i, n., [usura]: den i en Mellemtid foresaldne Rente, Dig.

intervacans, tis, partic., [vaco], spatium: Mellemrum, Colum. 4, 32. — intervallatus, 3: med Mellemrum; med Øphold el. Afbrødselse; febris biduo medio intervallata, Gell. 1, 12; af — intervallum, i, n.; øst.: Mellemrummet imellem toende Valfsifer; vid. Caes. B. G. 7, 23; øst. I) „egenl.“: Mellemrum, Afstand, Forfærdelse, vid. Cic. N. D. 2, 20; ligel. magnis intervallis sequi. (i lang Afstand), Liv.: men pari intervallo, (i lige Afstand), Caes.; intervalla digitorum, Suet., sonorum, Cic., intervallo locorum et temporum disjuncti, Cic. Fam. 1, 7; — II) „øversf.“: A) Mellemtid, Øphold, Standstning; ∞ litterarum, vid. Cic. Fam. 7, 18; men ∞ annuum regni, Liv. 1, 17, (i. e. interregnum annuum); hoc intervalli datum, (denne Tidstribt el. Hæftelse), id. 3, 25; tanto intervallo, (efter saa lang Tid), Cic. Fam. 15, 14; longo intervallo, id.; ligel. ex tanto intervallo, Liv.; men id. 28, 44: quae ex intervallo non apparent; — b) øst. Pause el. Øphold i Jorredraget; distincta et interpuncta intervalla, Cic. Orat. 16; øst. id. ibd. 57 o. 66; men id. d. Or. 3, 48: sine intervallo loquacitas; — B) Jorfskief el. Mligbed; — quantum intervallum sit interjectum inter majorum consilia et istorum demerentiam, Cic. Agr. 2, 33; øst. id. Rab. perd. 5.

intervectus, 3, partic., [veh]: som hæver sig derimellem, Jul. Val. Res gest. Al. M. — intervello, velli, (vulsi), vulsum, 3, v. a.; I) „egenl.“: udrykker el. afslutter el. affarer derimellem el. bift og her; qui aut vellunt barbam, aut intervellunt, Senec. Ep. 114; — ∞ poma, Plin. 17, 47, arbores, Colum., segetes, id.; — II) „øversf.“: borttager el. udelader deraf, aliquid ex illis (praeparatis) etc., Quintil. 12, 9, 17; øst. id. 10, 7, 5.

intervēnio, veni, ventum, 4, v. n. (v. a.); I) „egenl.“: at komme derimellem, at komme dertil; c. dat., el. absol., sict. c. acc.; A) om Personer; — ne molesti vobis interveniremus, Cic. d. Or. 2, 3; men id. Cluent. 16: quam multi... intervenissent; men ∞ orationi, Liv. 1, 48; easu Germani equites interveniunt, Caes. B. G. 6, 37; — men pass. impers.: ubi de improvise intervenerunt esse mulieri, Ter. Heut. 2, 3, 40; — B) om Ting og Begreber; — ni nox proelio intervenisset, Liv. 23, 18; — qui (dies) cognitionem intervenerant, Tac. Ann. 3, 23; — interveniente via publica, Dig.; — II) „øversf.“; A) „alm.“: at komme til, at tilføde el. vedberføde; — vid. Ter. Heut. 1, 3, in.; men fortunam exiguam intervenire sapienti, Cic. Fin. 1, 19; — øst. at indtræffe, at finde Sted; quae (res) inter nos intervenerit, Ter. Heut. 3, 2, 16; casus mirificus quidam intervenit, Cic. Fam. 7, 6; — B) „bef.“: a) at komme el. være i Veien derfor, at forbynde, øst.; — ∞ alienae gloriae, Tac.; Quis vestro deus intervenit amori? Calpurn.; øst. m. fgd. ne, Suet. Tib. 33; men id. Claud. 38, absol.: villicumque intervenientem etc.; men „poet.“: verboque intervenit omni Planetas, Ovid. Met. 11, 708; — b) mæglende at træde derimellem; neque senatu interveniente, (da Senaten ifte antog

fig Sagen), Suet. Caes. 30; ∞ pro aliquo, (gaae i Bergen for nogen), Dig.; men ∞ rebus alicujus, (besørge nogen's Anliggender, drage Omførg derfor), ibd.

intervenim, i, n., [vena]: Rum el. Afstand imellem Aarerne (i Jorren, i Stene, øst.), Vitruv. — interventio, onis, f.: Mellemkomst, Mægling, Dig.; — interventori, oris, m.: som kommer dertil; som gjør et Besøg; vacuo ab interventoribus die, Cic. Fat. 1; — øst. „øversf.“: en Mægler el. Cautionist, Dig.; — øst. som gaar i Jorben derfor, Lamprid. Commod. 4; ø. — interventus, us, m.: I) „egenl.“: Mellemkomst el. Antomst; ∞ alicujus, Cic.; øst. id. Catil. 3, 3; ligel. ne ejus interventus coepit impediret, Liv. 23, 41; — øst. om Begreber og om Ting; arceri annis intervenito, Plin.; notis intervenito, Caes.; nullo malorum intervenito, Cic. N. D. 1, 40; — II) „øversf.“: Mellemkomst el. Mægling el. Bistand; creditores intervenito sponzorum remove, Suet. Caes. 13; — [intervenio].

interversio, onis, f., [interverto]; Jorfskyrrelse, Tertull.; — d. i Retssproget: Bortvendelse el. Underflet, Cod. Just. — I. interversor, ari, v. dep. n.: at vende sig hid og did; øst. Plin. 9, 71: interversando, (om de legende Jiste). — 2. interversor, oris, m.: som begaer Underflet, Cod. Just.; ø. — interversura, æt. f.: Bøining, agri, Hygin.; — [interverto].

— interversus, 3: partie, af fgd.

interverto, (-vorto), ti, sum, 3, v. a.; I) „egenl.“: leder bort, giver en anden Retning; ∞ aquae ductum, Dig.; øst. Vitruv. 4, 3; — II) „fig.“: forander, navnlig til det Bærrer; ingenia intersersa plerumque sunt, Senec. Consol. ad Marc. 22; — B) „bef.“ øst.; a) bortvender el. borttager paa en bebrager sig Maade; — interverso hoc reguli dono, Cic. Verr. 4, 30; øst. id. Phil. 2, 32; ligel. interservis patroni rebus, Tac. Ann. 16, 10; ∞ possessionem alicui, Dig.; — øst. ∞ aliquem muliere, Plaut., dominum possessione, Gell.; — b) forøder el. tilføder; intervertisse novies millies sesterium paucissimis mensibus, (om Vitellius), Tac. Hist. 2, 95.

intervibrans, tis, partic., [vibro]: glitrende derimellem, aethra, Capella. — intervigilo, are, v. n.: at vaage derimellem el. derved, Lamprid. — intervireo, ere, v. n.: at vife sig grøn derimellem el. deri; c. dat.; — interviret herbis (anguis), Stat. — interviso, ere, v. a. (v. n.): fra Tid til anden el. oftere at fee dertil el. efterfee el. besøge; — Nunc interviso, jamne a portu advenit, Plaut.; øst. id. Aul. 2, 9, in.; men Cic. Qu. Fr. 3, 1: sed etiam ipse crebro interviso (sc. aedificationem tuam); — quod nos minus interservis, (at du ifte besøger mig), etc., id. Fam. 7, 1; ∞ uxorem, Suet. Aug. 24.

intervocāliter, adv.: giennemlydende el. giennemtrængende, clamare, Appul. — intervolo, are, v. n. frequ.: vedbyde at flyve derimellem el. hid og did; intervolutando rapuisse etc., (om Juglene), Liv. 3, 10; af — intervolo, are, v. n.: at flyve derimellem, egenl. om Jagle, Colum.; øst. fædd. „øversf.“ ø. „poet.“: om enbver hurtig Bevægelse; c. dat.; oculis intervalot Idmon (hvæver for Videne), Val. Fl.; men c. acc.; mediasque intervalot urbes, id. — intervomo, ere, v. a.: at udgyde sig derimellem el. deri; Quod dulces inter salsas intervalot undas (aequor), Lucr. 6, 891. — intervalus, 3: partie, af intervallo.

intestabilis, e; I) i Retssproget: der har forbrudt sin Ret til at fremtræde som Vidne (testis), el. til at gjøre Testamente, Dig.; — compar., f. nedentf.; — f. øst. und. intestatus; — II) „øversf.“: uærlig, afstyglig; A) om Personer; quia etc., improbus intestabilisque videtur, Sall. Jug. 71; intestabilior et saevior (Nerone), Tac. Hist. 4, 42; — B) om Ting og Begreber; intestabili perjurio incescere, Liv. 37, 57, inc.; ars

magica intestabilis, irrita, inanis, Plin. 30, 6; — not.: committit er. Plant. Curc. 1, 1, 30: ne sis intestabilis, (be-røver din Ære cf. din Mandtem).

*intestato sem adv.: f. und. figd. — intestatus, [2. in-], 3; 1) „alm.“: der er død uden Testamente; — etiam si esset intestata mortua (mulier), Cic. Verr. 2, 22; — b) df. absol. cf. sem adv., intestato, egf. ab intestato: uden Testament; — quum mortuus esset intestato, Cic. d. Or. 1, 40; ab intestato heres, Dig., succedere, ibd.; — II) „bef.“: A) sem ifte er overberisft med Vidner; — horcine pacto ... intestatum me arripi, Plant. Curc. 3, 3, 17; — B) committit er: intestatus, f. testiculis privatus, Plant. Mil. gl. a. 5, v. 23.

intestina, orum: f. und. intestinus. — Intestinalarius, 1, m. (sc. faber cf. artifex): sem gjer det inre Arbeide (nærl. Smederarbeide) i Sufet, Cod. Theod.; af — intestinus, 3, [intus]; 1) sem adv.; A) „egenl.“: indre cf. indvendig, opus, Varr.; pl. ~ opera, Plin. 16, 82: indvendigt Arbeide, nærl. fint Smederarbeide i Sufets Jndre; egf. absol. intestina, (sc. opera), Plant. Pseud. 1, 3, 109; — B) „overf.“: indre cf. indvertes; intestinum ac domesticum malum, Cic., bellum, id., incommodum, Liv. 1, 52; men inter intestinum et oblatum (tremorem: indcufra ... udenfra), vid. Cic. Acad. 2, 15; — II) subst., intestinum, 1, n., (sc. viscus): Tarm, Lucr. 1, 126; sædv. in pl., intestina, orum: Tarmene; — tum astringentibus se intestinis, tum relaxantibus, Cic. N. D. 2, 55; ex intestinis laborare, id.; — egf. fan efter Cels. 4, 1, mærfes: ~ jejunum, (hvorigennem Mæden alene gaaer); ~ caecum, (uden Udgang), rectum, (Mast-tarmen), osv.; men ~ medium, Cic. N. D. 2, 55, ligefem mesenterium: Krost cf. Tarmebind; — not.: f. intestinum findes egf. intestinus, 1, m., (sc. canalis), Varr. ap. Non., Plin. 11, 78. — intestis, e, [2. in-, testis, is]: castrer, Arnob.

intexto, xui, xtum, 3, v. a.; 1) „egenl.“: indvæver cf. indfletter deri; efterst m. dat., egf. m. in e. abl., cf. e. abl. (efter d. udsfalde in), egf. absol.: — ~ notas filis, Ovid. Met. 6, 577, diversos colores picturae, Plin. 8, 74; intextum vestibus aurum, Ovid.; men Virg. Ge. 3, 24: intexti Britannii (sc. aulaeis); — egf. fletter sammen dermed, lilia violis, Claudian.; venae toto corpore intextae, Cic. N. D. 2, 55; — egf. at giennemvæve cf. emfleite cf. omgive dermed, m. o. ud. abl.; — stragula auro intexta, Suet. Ner. 50; ~ hastas foliis, Virg., ulmos vitibus, id.; cf. id. Aen. 10, 785; men ~ nidum ex lino, Plin. 10, 50; — II) „overf.“: at indfleite cf. indbringe deri; ~ aliquid in causa prudenter, Cic. d. Or. 2, 16; ~ parva magnis, etc., id. Part. or. 4; ~ Varronem, (indføre ham talende), id. Att. 13, 12; cf. Tibull. 4, 1, 5; ligef. ridicula intexta versibus, Liv. 7, 2.

I. intextus, 3: partie. af figd. — 2. intextus, us, m., [intexo]: Indvævning cf. Sammenfæining; — aeterna est coelestibus natura, intextentibus mundum, intextuque concretis, Plin. 2, 50.

*intimatio, onis, f.: Jærtvæltelse, Capella; o. — intimator, oris, m.: sem forkynder cf. beretter noget, Capitol.; — [intimo]. — intime, adv. af intimus: indest, længst inde; — si etc., ueris intime, Appul.; — sædv. „fig.“; ~ uti aliquo, (omgaacs fortroligen), Nep. Att. 5; quem scribis ... tibi a me intime commendari, (indertilgen cf. ombyggeligen), Cic. Qu. Fr. 1, 2, 2. — intimide, [2. in-], adv.: uden Jrgat; — compar., ~ incedere, Ammian.

intimo, avi, atum, 1, v. a., [intimus]; 1) „egenl.“: indbringer cf. indfører deri; (eftercl. Dødt); Nilus mari intimatur, (flyder deri), Solin.; — II) „fig.“: A) ~ sibi imaginem aliquam, (indprente sig den), Tertull.; — B) meddeles cf. bekendtgjort, (sem Efterretning cf.

Befaling); ~ alieni aliquid, Symmach., Cod. Just.; af — intimus, 3, superl.: f. und. interior.

intinctio, onis, f., [intingo]: Dyppe cf. at dyppe deri; ~ buccellae, Hieronym.; — egf. „overf.“: Daa-ben, Tertull. — I. intinctus, us, m.: Dyppe cf. Gans paa Mæden; ~ aceti, Plin. 20, 26; af — intingo, cf. intinguo, [1. in-], nxi, uctum, 3, v. a.: dypper ned deri; e. abl., cf. m. in., cf. absol.; — facies intinctae sanguine, Ovid. Met. 7, 260; egf. intinctus in aqua, Vitruv., in acetum, Cato; quoad intingunt calami, Quintil.; — quae intinguntur, (nedlagte Sager, Sylte, vel.), Plin. 20, 72; — egf. „overf.“: at døde, Tertull.

intolerabilis, [2. in-], e: utaalelig, uudholdelig, sumptus, Plant., dolor, Cic., frigus, id., vitium, id.; men ~ verba, id. Orat. 8; — compar., Intolerabilis nihil est, quam femina dives, Juvenal.; — II) forcl. egf. m. activ Bem.: utaalemedig, Afran. ap. Non.; df. — intolerabiliter, adv.: ifte fil at uudholde, Colum. 1, 1. — intolerandus, [2. in-], 3: utaalelig, uudholdelig; ~ tyrannus, Cic. Vat. 9; — oftere om Begreber; ~ et indigna res, id.; cf. id. Agr. 1, 5; — egf. e. dat.; dominatio nobilitati plebique iuxta intoleranda, Tac. Ann. 12, 10; — b) neut. intolerandum, egf. sem adv.; ~ fervet (olla), Gell. 17, 8.

*intolerans, [2. in-], tis, adj.; 1) act.: sem ifte fan taale cf. udholde noget; sædv. e. gen.; ~ superbia viri, aequalium quoque intolerantis, Tac. Hist. 1, 80; — men om M. d. Et. in compar., quarum rerum secundarum corpora intolerantis fuit, vid. Liv. 9, 18; superl., ~ corpora laboris atque aestus, id. 10, 28; — II) pass.: utaalelig, uudholdelig; vir ingens gloria, atque eo ... subjectis intolerantis, Tac. Ann. 11, 10; cf. Flor. 4, 12; df. — intoleranter, adv.: utaale-ligen, umaadefligen, dolere, Cic. Tusc. 2, 9; — compar., ~ insequi, Caes. B. G. 7, 51; superl., ~ gloriari, Cic. Vat. 12; e. — intolerantia, ae, f.; 1) act.: Ufor-dragelighed, ifte at finde sig deri; vid. Gell. 17, 19; — II) pass.: Uudholdelighed, Uudtaalelighed; illa superbia atque intolerantia etc., Cic. Cluent. 40; cf. id. Agr. 2, 13; men acerbitas et intolerantia morum, Suet. Tib. 51. — intoleratus, [2. in-], 3: sem ifte veder-tagtes ved Epifer, aeger, Coel. Aur. — intollo, [1. in-], ere, v. a.: at have cf. løfte; ~ clamores, absonos, Appul.

intondeo, [1. in-], ere, v. a.: beflippe cf. be-flæter, fibrarum summas partes, Colum. 11, 3; — not.: intonsus, 3, sem adj.: uflippet, vid. s. l. — intono, [1. in-], ui, (avi, atum), 1, v. n. (o. a); 1) „egenl.“: stærkt at torbne; — Partibus intonuit pater coeli ipse sinistris, Cic. (poët.) Div. 1, 47; men Virg. Aen. 1, 91: Intonuere polli; cf. ibd. 2, 693; men ibd. 8, 527: fragor intonat ingens; — II) „fig.“: A) „alm.“: torbende cf. truende at lade sig høre; — jam ... intonuit vox pernicioosa tribuni, Cic. Mur. 38; — egf. e. acc. comm.: quum haec intonuisset plenus irae, Liv. 23, 48; cf. Ovid. Am. 1, 7, 46, o. Propert. 2, 1, 40; — „poët.“ egf. quae (fortuna) simul intonuit, (har vist sin Ugunst), Ovid. Pont. 2, 3, 27; — B) „bef.“: egf. a) om en stærk Naturlyd: at larme cf. bruse som en Tordne; — intonuit ingenti latratu canis, Plin.; silvae intonuere profundae, Virg. Aen. 7, 515; men Hor. Epod. 2, 51, in partic. pass.: Eois intonata fluctibus hiems; — b) fild. „poët.“: at lare styre cf. fare løs derpaa; clavamque superne intonat, Val. Fl.

intonsus, [2. in-], 3; 1) „egenl.“: uflippet, capilli, Hor., caput, Ovid.; men ~ ora, Virg. Aen. 9, 181, (i. e. nondum rasa, alff. unademmelig); ligef. ~ deus, (i. e. Apollo), Ovid. Trist. 3, 1, 69; — egf. e. acc. graec.: Intonsamque comas Elycen, Ovid. Met. 5, 87; — intonsae oves, Colum.; — B) „bef.“: bruges egf. intonsus; a) sem Epithet til de gamle Romere

der endnu lode Skægget vere, (egf. m. Biege af Alderdommens og Vildtens Værdighed); — Cato, Hor., Numa, Ovid.; cf. id. Fast. 2, 30; f. egf. Plin. 7, 59, und. torsor; — b) om barbariske Følk, som ligger af Raabed af Vildhed, vid. Liv. 21, 32; saal. egf. „poet.“; ∞ Cilices, Tibull., Getae, Ovid.; — II) „everf.“ om Træer: udfæaaen, d. e. belevet af freddig; — quales ∞ intonsae ∞ coelo Atollunt capita (quercus), Virg. Aen. 9, 681; ∞ myrtus, Stat.; — men intonsi montes, Virg. Ecl. 5, 63, (d. e. nemorosi cf. incaedui: færgede).

intorqueo, [1. in-], torsi, tortum, 2, v. a.; I) „egentl.“: dreier af. venter af. faaer derhen af. til en Side; — ∞ mentum in dicendo, Cic. d. Or. 2, 66; ad haec ∞ oculos intorsit, Virg. Ge. 4, 451; intorti capillis (Eumenidum angues: indflettede tænder), Hor. Od. 2, 13, 35; men absol.: capilli intorti, (fællede), Martial. 8, 33; men ∞ talum, (forvride), Auct. B. Hisp. 38; paludamentum circa laevum brachium intorto, Liv. 25, 16; men navis intorta, id. 28, 30 (som hvirvels af Strømmen); — B) „bef.“ egf.: flynger af. faaer dermed; — ∞ hastam equo, Virg. Aen. 11, 637; cf. Cic. Att. 9, 7; ligel. ∞ telum in hostem, Virg., Senec.; men Virg. Aen. 10, 382: hunc ∞ intorto figit telo; cf. Tac. Ann. 11, 36; — II) „fig.“: vider af. vrænger; df. intorta oratio, (forvirret, uferfaaelig), Plaut. Cist. 1, 2, 63; men sonus intortus (luscinae: floiset), Plin. 10, 43; — B) „bef.“ egf.: udfæaaer trunde, vocem diram, Sil.; cf. Cic. Tusc. 4, 36; — b) Intorti mores, (fordærvede), Pers. 5, 38.

intorte, adv. af intortus: faaet af. fruset; compar., bruscum intortius crispum, Plin. 16, 27; — intortio, onis, f., [intorqueo]: Omdreining, Rulning, capillorum, Arnob. — intortus, 3: partie af intorqueo.

intra, adv. e. praepos., [besf. m. inter, hvf. adj. inus, interus, abl. intra, se. parte, ctr. intra]; I) sem adv.; A) „egentl.“: indvænge, indentil; — vasa extrinsecus et intra picata, (inden og inden), Colum.; quae intra ∞ quae extra (est pars), Cels.; intra forisque, Petron.; intraque lectus eburneus, Suet. Caes. 84; — compar., interius si: længere inde; vid. Ovid. Met. 6, 306, e. Plin. 3, 29; interius habitare, (længere inde i Landet), Mela; men ∞ penetrare, (længere ind), Vell. 2, 120; superl. intime vid. s. l.; — b) „bef.“ bruges egf. intra hos Geographier: om Middelhavet og det's Ryster, (ligesom extra: om Oceanet); — intra extraque circumvectus orbem, Mela 1, 4, orbe terrarum extra intraque indicato, Plin. 6, 32; — B) „fig.“, men færdv. in compar.; — in his spatiis vitae interioris flectendum est. („alleg.“: man maae sege den færdere Vej), Senec. Tranqu. 9; ligel. „alleg.“: ne insistat interioris (oratio), ne excurrat longius, (at den ikke skal være for kort cf. for lang), Cic. d. Or. 3, 49; men Juvenal. 11, 15: interior si attendas, (giver veiere Agt); — II) sem praepos. e. acc.; A) „egentl.“; I) om Stædet: indenfor; a) paa Sværgemaal: hvor? intra parietes meos etc., vid. Cic. Att. 3, 10; locus intra Oceanum nullus est, quod etc., id. Verr. 3, 38; intra Apenninum se tenuere, Liv. 5, 35; men intra se consumunt, (i deres eget Land, cf. uden at føre det ud), Plin. 12, 45; — b) paa Sværgemaal: hvorhen? ingrediens intra finem ejus loci, Cic. Caecin. 8; cf. Caes. B. G. 1, 32; compulsus intra moenia, Liv.; — bb) men egf. faaer intra under; a) f. in, navn. hos Suet.; — intra palatium habitantes, id. Galb. 14; stans intra porticum medium, id. Calig. 7; — b) f. inter; qui intra Macedonia fines erant, Curt. 4, 4; — 2) om Tiden: inden, forinden; — quod intra annos XIV tectum non subsiit, Caes. B. G. 1, 36, (i de sidste 14 Aar); quod dii me intra juventam raperent, Tac. Ann. 2, 71, intra Idus, Plin., intra Calendas, Gell., (inden den Dag er til Ende); — egf. m.

figd. quam: intra decimum diem, quam Pheras venerat, Liv. 36, 10; cf. Suet. Caes. 35; — B) „everf.“ paa andre Færdte betegner intra; a) en Indfærdning deril: indenfor; — intra aquam manere, (indfærdte sig deril), Cels.; se intra silentium tenere, (vedblive at tie), Plin. Ep. 1, 17; intra vos futura (esse): at Tingen skal blive indellem Eder), id. ibd. 3, 10; men intra nosmet ipsos, (hos os selv, cf. i Tænkne), Quintil.; — b) en Underordning: under, (d. e. mindre end), Quintil. 11, 3, 8; intra legem epulari, (imere færdbart, end Leven tillader det), Cic. Fam. 9, 26; — not.: Tac. Ann. 1, 81, faaer intra efter sin casus; dum populatio lucem intra sisteretur.

intrabilis, e, [2. intro]: tilgængelig; ∞ os annis, Liv. 22, 19, (færdbar Runding). — intractabilis, [2. in-], e: udfærdelig, vanskelig at behandle; df. A) om Mennefer og Characterer: raa, vild, utæmmelig; — genus intractabile bello, (ikke let at befri), Virg. Aen. 1, 339; ∞ animus, Senec.; — compar., ∞ et morosior (homo) natura, Gell. 18, 7; — B) om andre Gienstande: haard, stærk; — ∞ loca frigore, (ufærdelig), Just.; ∞ bruma, Virg. Ge. 1, 211. — intractatus, [2. in-], 3; eprdf.: uferret; df. uferføgt af. upreget; equo (uti) ∞ intractato et novo, (uifærdet), Cic. Lael. 19; — men Virg. Aen. 8, 205: Ne quid intractatum sceleris dolive fuisset.

intractio, onis, f.: færdende Bevæggelse; ∞ linguae, Plin. 7, 6; af — intrāho, [1. in-], ere, v. a.: at drage af. træffe derhen af. med sig cf. efter sig, Appul. — intrāmūrānus, 3, [murus]: sem befinder sig indenfor Murene, magistratus, Aseon., Lamprid. — intransibilis, e: ikke til at færdte ever, (fluvius), Hieronym.; e. — intransitivus, 3, i Grammatiken: intrafærd, Præc.; — df. adv. intransitive, id.; — [2. in-, transeo].

intremisco, ere, 3, v. n. inch.: begynder at ryste, Cels.; ∞ metu insidiarum, (om Elefanten), Plin. 8, 5; af — intrēmo, [1. in-], ere, v. n. (e. a.): ryster af. jitrer af. bærer; — totum corpus intremit, Cels.; cf. Virg. Aen. 3, 581; genua intremuere timore Ovid. Met. 2, 180; — men e. acc.: jitrer af. angfæs derfor, Sil. 16, 664, inc.; df. — intrēmulus, 3: jitrrende, rystende, manus, Auson.

intrepidanter, adv., [2. in-, tripido]: = frgd., Non. — intrepide, adv. af intrepidus: uden at forfærdes, uden forvirring; satis intrepide fieri, (om en Mænneder), Liv. 26, 4. — intrepido, [1. in-], avi, 1, v. a.: ligesom jitrrende (d. e. hurtigen) at gienemile, multos orbes, Symmach. — intrēpidus, [2. in-], 3: uferfærd; A) om Personer: intrepidus minantibus, Tac. Hist. 1, 35; men e. acc. gr.: intrepidus voltum, Lucan. 5, 317; — B) om Ting og Begreber: ∞ vultus (pl.), Ovid. Met. 13, 478; ∞ verba, Senec. Hippol.; men ∞ hiems, Tac. Agr. 22, (rolige Vintergærdter).

intricatus, 3, [1. in-, tribulo]: præfæet, vinum, Cato. — intribūo, [1. in-], ere, v. a.: betaler Skat af. Tribut deril, Trajan. ap. Plin. Ep. 10, 33; df. — tributio, onis, f.: Afgift af. Skat, edf., Dig. — intrico, avi, atum, 1, v. a., [1. in-, trico]: A) om Personer: indvifler, bider, befærdter; — lenonem ita intricatum dabo (i. e. intricabo), ut etc., Plaut. Pers. 4, 1, 9; Chrysippus intricatur hoc modo, Cic. frgm. ap. Gell. 6, 2; — B) om Ting og Begreber: bringer i forvirring; ∞ rem, Afran. ap. Non., peculium, Big.

intrigo, inis, f.: færd. Bifærd af intertrigo, Varr. — intrimentum, i, n., [intro]: hvad der rives deri af. derpaa, d. e. Rysterier, edf., Appul. — intrinsecus, adv., [intra]: indvendigen, indentil, Varr.; ∞ et exterius (picata vasa), Colum.; ∞ replicata jocinora, Suet. Aug. 95. — intrita, ae, f.: f. und. intero. — intritus, [2. in-], 3, sem adj.:

uffadt, uffæffet; — intritam oleam prelo subicere, Colum.; — men „æverf.“ intritæ ab labore (cohortes), Caes. B. G. 3, 26; (al. integrae; — not.: intritus, 3, fem. partic.; f. inde, intero).

1. intro, adv., [etr. f. intero, se. loco]; A) derind el. ind deri; filiam tuam ... intro vocari, (ind til es), Cic. Verr. 1, 26; cf. Ter. Eun. 5, 7, 2, e. id. Andr. in.; — B) ferz e. eftercl.: intentil, indvæntigen; intro quæ dolitabunt, (sana facere) Cato.

2. intro, avi, atum, 1, v. a. e. n., [1. intro]; 1) act.; A) „egent.“; figefom introco eg ingredior: gaac el. træder derind, betræder; — ∞ limen, Cic. Phil. 2, 27, pomœrium, id. N. D. 2, 4, regnum, id. Rab. Post. 8; Tot maria intravi duce te, (har befæilet), Virg. Aen. 5, 59; men i Krigsfprogæt: ∞ Ciminis saltus, Liv. 3, 36, (trænge derind); byf. pass.: ubi cursus silvæ intratæ etc., id. 21, 25; cf. Tac. Ann. 2, 5; — men „pect.“: Intrata superis quod domus una tribus, Ovid. Pont. 2, 8, 56; — B) „fig.“; 1) „pect.“: ∞ hostem, (trænge ind derpaa, angribe), Stat.; men ∞ cuspide aprum, (faare den dermed), Martial., cf. id. 14, 30; — 2) „ment.“: tranger ind deri, giennemtrænger; vid. Cic. Acad. 2, 39; ∞ mentes superum, (forftaae dem), Sil. 4, 121; men pavidos ... intrat metus, etc., (fgræt giennemtrænger dem), Tac. Ann. 1, 39; cf. id. Agr. 3; men Phoebo jam intrata sacerdos, (d. e. begeiftret af ham), Stat.; — II) neutr.; A) „egent.“: gaac el. træder derind el. derhen el. hen deril; m. adv. eo, quo, el. m. præpos. in, intra, ad, per, „pect.“ egf. e. dat., egf. absol.: — quo qui intraverant, etc., Caes. B. G. 7, 73; cf. ibd. 2, 17: quo non modo intrari (pass. impers.), sed ne perspicui quidem possit; — ∞ in Capitolium, Cic., in hortos, Ovid., intra praesidia, Caes., per rimas, Martial., ad aliquem, Curt.; — ∞ coelo, Sil., ponto, id.; — absol. egf.: at træde ind, at indlædes, navn. fer en Dyrighed; vid. Plin. Ep. 5, 4, e. id. ibd. 6, 31; — B) „fig.“: ∞ in sensum et mentem judicis, (trænge ind deri, blivæ ret forftaaet), id. d. Or. 2, 25; men ∞ in rerum naturam, (trænge ind deri, udførfe dens forbergne Væfen), id. Fin. 5, 16.

intrō.cēdo, cessi, 3, v. n.: træder el. gaac el. fommer derind, Appul. — intrō.curro, ere, v. n.: løber derind, per fretum, Nov. ap. Non. — intrō.duco, xi, etum, 3, v. a.; 1) „egent.“: forer el. bringer der ind el. ind deri; — ∞ copias in fines hostium, Caes., exercitum in Ligures, Liv. 40, 25; eo naves intrō.duxerunt, Caes. B. C. 3, 26; — ∞ aliquem in senatum ad gratias agendas, Suet. Oth. 2; ∞ aliquem in possessionem, Dig.; — II) „fig.“; A) „adm.“: indbringer el. indfører, philosophiam in domos, Cic. Tusc. 5, 4; — navn. indfører fom Skif, ød.; introducta consuetudo, Cic. Fil. ap. Cic. Fam. 16, 21; ∞ exemplum, Liv. 4, 16; cf. Cic. Phil. 11, 8; — B) „bef.“: indfører, d. e. foredrager, lærer, paaftaaer; — non modo natum mundum introduxit, sed etiam paene manu factum, Cic. N. D. 1, 8; cf. id. Fat. 9, e. id. Acad. 2, 42.

*intrō.ductio, onis, f. indførelfe, alienus, (af nogen), Cic. Att. 1, 16; e. — intrō.ductor, oris, m.: en Lærer, Rufin. Invet. in Hieron.; — dī. intrō.ductōrius, 3: indværfende, Cassiod.; — [introductō] — intrō.ductus, 3: partic. af intrō.duco.

intrō.ōo, ivi e. ii, itum, 4, v. a. e. n.; 1) act. el. e. acc. loci: gaac derind el. ind deri; — An tu ... domum tuam te introire putas? Cic. Phil. 2, 28; ∞ curiam, urbem, theatrum, Sueton.; ∞ Oceanum trimihus, id. Calig. 47; — dī. pass.: domum suam vi introitum esse, Dig.; — II) neutr.; A) „egent.“; fæbv. m. in e. ad: gaac el. fommer derind, in urbem, Cic. Att. 7, 7; cf. id. Phil. 5, 8: ad urbem venturum, introitum, etc.; ∞ in Thraciam, (trænge derind), Nep. Alc. 7; — ∞ ad aliquem, Sall. Catil. 28,

e. Ter.; — egf. e. inf.; introiit videre etc., id. Hec. 3, 2, 10; — forcl. egf. m. in e. abl. (f. in e. acc.), Cato; — men in pass. impers.: si in ludum alienum introitum sit, Dig.; — not.: fuctes egf. adfisti eg emfal: eamus intro, Ter. Andr. 1, 1, 111; i intro, id.; — B) „fig.“; ut prius introieram (se. in vitam), sic etc., Cic. Lael. 1.

intrō.fero, (auli), latum, ferre, v. a.: forer el. bærer el. bringer derind; — lectica in urbem introferri, Cic. Verr. 5, 13; cf. Liv. 43, 7. — introgre.dior, gressus sum, 3, v. dep. (a-), [gradior]: gaac el. fommer derind; — Postquam introgressi, etc., Virg. Aen. 1, 520. — 1. intrō.itus, 3: partic. af introco. — 2. intrō.itus, us, m., [introco]; 1) „egent.“; A) fem. Handfing: Judgaac el. Judgang deri; — nocturnum introitus Smyrnæ, quasi in hostium urbem, Cic. Phil. 11, 2, (hvort den verbale Construction er at mærke); aliquem introitu prohibere, id. Caecin. 13; — egf. Indtrædelsen af et Embede; pro introitu sacerdotii, Suet. Claud. 9; — sol introitum facit in Geminos, Colum., egf. in Canero, id.; — B) fem. Sted: Judgang el. Vej deril; — duros et quasi corneus introitus (aures habere), Cic. N. D. 2, 57; cf. id. Verr. 5, 31; omnes introitus praecclusi erant, Caes. B. G. 5, 9; — II) „fig.“: Judgang el. Indledning, egf. Begyndelse el. Eftbay; — primus introitus in causam etc., Cic. Att. 1, 18; hic introitus defensionis etc., id. Coel. 2; in introitu hujus operis, Plin.

intrō.latus, 3: partic. af introfero. — intrō.missus, 3: partic. af figd. — intrō.mitto, misi, missum, 3, v. a.; 1) „egent.“: indlæder, læder fomme ind; egf. fæder derhen el. derind; — ∞ Phaedriam commissatum, Ter. Eun. 3, 1, 52; ut intromissus meo more etc., Cic. Sull. 18; — men ∞ centurionem ad aliquem, vid. Tac. Ann. 15, 61; men ∞ legiones, (se. in oppidum), Caes. B. G. 7, 11; cf. Liv. 24, 13; — II) „fig.“: indfører el. indbringer deri; verba ... a Laberio ... in usum linguae intromissa etc., Gell. 19, 13; ∞ exemplum, id. 1, 13.

intrō.rēpo, ere, v. n.: fryker derind, Appul. — introrsum, (-sus), adv., [etr. f. introversum, etc.]; 1) „egent.“: indad, indefter, derind; — hostem introrsum in media castra accipit, Liv. 19, 33; cf. Caes. B. G. 2, 18, e. Tac. Ann. 2, 27; — egf. intentil el. indvæntigen; quæ foris nitent, intus misera sunt, Senec. Vit. beat. 3; — II) „fig.“: indvæntigen, d. e. indværtet el. i Birkeligheden, (i Modfæm. af d. blette Skin); hunc ... Introrsus turpem etc., Hor. Ep. 1, 16, 15; cf. id. Sat. 2, 1, 65; egf. Liv. 25, 21. — intrō.rumpo, rupi, 3, v. n.: bryder derind; — ea non posse interrompere etc., Caes. B. G. 5, 49; ∞ recta in aedes, Plaut. Mil. gl. 2, 5, 50.

*intrōspecto, are, v. n. frequ.: fæer derind, Plaut. Most. 1, 2, 27; e. — intrōspector, oris, m.: fem fæer derind, Augustin.; af — introspectio, spexi, spectrum, 3, v. a. (e. n.), [specio]; 1) „egent.“: fæer ind deri; ∞ domum alienius, Pseud. Cic. d. Har. resp. 15; — II) „fig.“: giennemfuer, betragter noie; egf. infæer, lærer af fiende; — penitus introspicite ... (eorum) mentes, Cic. Sull. 27; ad introspectandas procerum voluntates, Tac. Ann. 1, 7; — undert. egf. m. in; tute introspice in mentem tuam ipse, Cic. Fin. 2, 25; cf. id. Font. 15; — egf. „adm.“: fæer derpaa, betragter; ∞ recentem aliorum felicitatem aegris oculis, Tac. Hist. 2, 20.

intrō.trudo, ere, v. a.: fæder derind; ∞ turundam, Cato. — intrō.versus, adv.: den ælere og fældere før m. introrsus: indad; — ut introversus ... spectent ... vestigia, Lucil. ap. Non. — intrō.vōcatus, us, m.: Indtrædelse; in abl., Ammian.; af — intrō.vōco, are, v. a.: fæder ind, læder fomme ind, Cic. Verr. 1, 26; men om Tribus: intro-

vocari ad suffragium, Liv. 10, 21. — intrudo, [1.in-], ere, v. a.: foderi derind; — df. „fig.“; atque etiam se ipse inferebat et intrudebat, (strangit fig ind), Cic. Caelin. 5.

intubācus, 3, folia: Endivieblade, Plin. 27, 82; af — intubus, (intyb.), i, c., egf. intubum, i, n., εντιβιον: Endivie cf. Cicerie; vid. Plin. 20, 29, egf. Virg. Ge. 1, 120, egf. Colum. 10, 110.

intūtor, [1.in-], tus sum, 2, v. dep. a. v. n.; 1) „egent.“: fecer vifi derpaa, beffuer, betragter: fecer derben cf. derefter; a) c. acc.; — intuori solem adversum nequitis, Cic. d. Rep. 6, 18; quae oculis intuemur, id.; cf. id. Plane. 1; — b) m. in c. acc., egf. m. adv.; — sed in te ... intuens, doleo, id. Brut. 97; — huc atque illuc intuens, id. d. Orat. 1, 40; — II) „fig.“: A) „everf.“: at have illiat cf. Retning derind; at fage fageverfer; — cubiculum ... vineas, montes intueor, Plin. Ep. 5, 6; — B) „ment.“: betragter, betænker; tager Hensyn der til; — mentis acies, se ipsam intuens, nonnumquam hebescit, Cic. Tusc. 1, 30; — quid est, quod ... intueri debeant, (sem de ber have for Sine)? id. Sest. 45; men Nep. Att. 9: quid se facere par esset, intuebatur, etc.; non tam veteranos intueundos vobis, quam etc., Cic. Phil. 11, 15; — egf. at fecer ben derpaa med Haab cf. Beundring; vestrum nomen ... juxta ac deos ... intuentur, Liv. 37, 51; cf. Cic. Manil. 11; — not. a: egf. m. Imeßis, Lucr. 1, 711: Inque tueri; — not. b: m. passiv Bem.: contacta loca nec intueri, nec calcari debere, Ammian. — 2) intuitus, 3: partic. af frejd. — 2) intuitus, us, m., [intueor]: Etue, Ufsende; — abies hilarior intuitu, Plin. 16, 19; — men „fig.“: pietatis intuitu: med Hensyn derpaa, Dig.

intumesco, [1.in-], mui, 3, v. n. incl.; 1) „egent.“: at feulue cf. heve op; — intumuisse genas, (neml. ved at blæse paa Gloite), Ovid. Fast. 6, 700; men ibd. 1, 215: quibus intumuit suffusa venter ab unda, (de Batterfettige); fluctus flatu intumescens, Plin.; — men om et Sted, ligesom surgere: hæve fig, blæve hoere, Colum. 1, 4; — II) „fig.“: A) „everf.“: at vere cf. tiltage, at blæve stærkere; intumescente motu, Tac. Ann. 1, 38; quo plenior ... vox reperculsus intumescat, id. Germ. 3; — B) „ment.“: at feulme af Udenfkab cf. af Overmed, edf.; — ~ superbia ferociaque, Tac. Hist. 4, 19, secundis rebus, Plin. Ep.; cf. Quintil. 1, 1, 8; men irae intumere, Stat.; df. ~ alicui: vredeß paa Nogen, vid. Ovid. Pont. 4, 14, 31; egf. absol.: Juppiter intumuit, (blæv vred), id. Fast. 2, 607. — intumultus, [2.in-], 3: ubegravæn, Ovid. Her. 2, 136. — intundo, [1.in-], ere, v. a.: foder sammen deri, Scribon.

intuor, 3, v. dep. a.; feref. v. rectiff Biferum af intueor; — oculis ... cupide intui, Turpil. ap. Non.; cornicem nullam intuor, Plant. Most. 3, 2, 150; quod monstrum intuor? Senec. Hippol. 898. — inturbatus, [2.in-], 3: sem iffe feriværes, sem behefter fin Gætning, Plin. Pan. 64. — inturbidus, [2.in-], 3: uferfhyrret, relig; ~ annus externis rebus, Tac. Ann. 3, 52; — vir sanctus, inturbidus, etc., id. Hist. 3, 39. — inturgescio, [1.in-], ere, v. n. incl.: at hæve fig, at feulme, edf., Vagel.

intus, adv., εντος; A) „afm.“: inde, derinde, indvendigen; — intus esse: være hjemme, Ter. Ad. 4, 2, 30, v. Cic. d. Or. 2, 68; cf. id. d. Senect. 4; — egf. inverteß; quæ sunt intus in corpore, id. Fin. 3, 5; — byf. „alleg.“ om Statens Xarer: intus sunt insidiae, id. Catil. 2, 5; ligel. om Menneskets Xarer; ego te intus et in cute novi, Pers. 3, 30; — intus canere: f. und. Aspendius, v. Cic. Verr. 1, 20; egf. sem Ordfprog om den, der afene følger egen Jordef, id. Agr. 2, 26; — egf. c. gen.; intus aedium, Appul.; — egf. c. acc.; Sine ... intus domum, Plant. Mil. gl. 2, 6,

55; — B) „bef.“ egf.; a) ind, derind, ind deri; intus deducere, Plaut. Cas. 5, 2, 7; quo simul atque intus itum est, Caes. B. C. 3, 26; — b) indenfra, d. c. ud derfra, ud deraf: intus pateram proferto foras, Plaut. Amph. 2, 2, 131; — c) intus f. interius: tangere inde, nærmere (til Meta); ~ equos agere, Ovid. Fast. 6, 583, („alleg.“).

intusium: f. und. indusium. — intūtus, [2.in-], 3: ufferter, ubeffæfct; ~ neglectaque castra, Liv. 5, 45; ~ urbs, id. 9, 41; — intuta moenium firmare, Tac. Hist. 3, 76; — compar., intutor, Nazar.; — II) „fig.“: ufferter, iffe til at fiele paa; ~ amicitia, Tac.; proinde intuta, quæ indecora, id. Hist. 1, 33. — intybus, intybum: f. und. intubus.

ināber, ēris, adj.: iffe fuld; ~ ostreae macraeque, Gell. 20, 8. — inūla, ae, f., egf. helenium, germ. Mlant: etflags Plante; vid. Plin. 19, 29; ~ in pl.: ~ tristes, Colum., amarae, Hor. Sat. 2, 8, 51. — inulcero, [1.in-], are, v. a.: faacer, pellem jumenti, Veget. — inulte, adv.: ufhævet, perire, Curt. 1, 4, inc.; af — inultus, [2.in-], 3: ufhævet; A) em Personer; vid. Cic. Sest. 23, v. id. Client. 62; Non me ... inulto laetabere, Virg. Aen. 10, 739; — B) em Ting eg Begreber; ut ceterorum injuria sint impunitae atque inultae, Cic. Div. in Caecil. 16; cf. Val. Max. 9, 7: tantum scelus inultum habuit; men inultae preces, Hor. Od. 1, 28, 33.

inūbratio, onis, f.: Befhyggelfe, Jorddunkling, Capella; af — inūbro, [1.in-], avi, atum, i, v. a.; 1) „egent.“: A) „afm.“: befhygger, udbreder Skygge derever; — ~ forum velis, Plin.; cf. Virg. Aen. 11, 66; men Terra inūbratur (nimbis), Lucr.; — egf. absol.: vespera inūbrante, Tac. Hist. 3, 19; — B) „bef.“ v. „techn.“: ~ solarium, (giore Skyggerids deraf, atagne det), Varr.; — II) „fig.“: A) „everf.“: bedæfter, ora coronis, Lucr. 3, 927; „poet.“ egf. om det ferfte Skygge: ~ genas, Claudian.; — B) „ment.“: fortuuffer, Plin. Pan. 19.

inūneo, [1.in-], avi, atum, i, v. a.: at faae en Hage cf. ligesom en Hage deri; ~ agnum unguibus, (sem Gruen: at faae Xær deri), Appul.; — egf. „everf.“: ~ nummos, (rive dem til fig), Lucil. ap. Non. — inunctio, onis, f., [inungo]: Beftrygelfe med en Salve; ~ vitiorum (oculi), Plin.; egf. Paa-fmærelfe, medicamentorum, Cels. — inunctus, 3: partic. af inungo.

inūdatio, onis, f.: Overflyommelfe, terrarum, Plin., fluminum, Colum.; men absol.: ad coërendas inundationes, Suet. Aug. 30; af — inundo, [1.in-], avi, atum, i, v. a. (v. n.); 1) „egent.“: at overflyomme; — ut terrain ... aqua inundet, Cic. N. D. 1, 37; men imbres ... campis inundantes, Liv. 8, 21; men sanguine Enna inundabitur, id. 24, 38; men absol. inundant sanguine fossae, Virg. Aen. 10, 24; — II) „fig.“: Cimbros inundasse Italian, Justin.; cf. Curt. 5, 7: quibus Europa inundata est; men ud. acc.: hinc densi rursus inundant Troes, Virg. Aen. 12, 280; inundatus invidia, Petron.; mens inundata flumine litterarum, („alleg.“), id.

inūngito, are, v. a. frequ.: indfmerer; ~ capillos cinere, (befrore dermed), Cato; af — inungo, (-guo), [1.in-], xvi, netum, 3, v. a.; 1) befmerer, indfæfcer, oculos, Varr.; cf. Hor. Ep. 1, 1, 29: non ... contemnas lippus inungi; men ~ lentem oleo, (tilfætte dermed), Plin.; byf. Martial. 7, 77: conchis inuncta, (i. e. oleo e conchis perfusa); — 2) fmærer derpaa; inunctus succus hyoseyami, Plin. 25, 103. — inūnitus, 3, [1.in-], lunio]: forenet, forbunden, Tertull.

inurbāne, adv.: uden Finhed, uden Bid og Mand; df. m. Negation: non inurbane, (ret artigen cf. viftigen), Cic. N. D. 3, 19, Quintil.; af — inurbā-

nus, [2.in-], 3: uden Jinde, uden Rand og Bide; cf. m. Negation: non inurbanus (erat ejus tamquam habitus: ret attig et. dunct), Cic. Brut. 63; — men Scimus inurbanum lepido seponere dictum, (stille imellem en Bittighed og en Placbet), Hor. A. P. 273; ∞ gestus, Quintil.; — egf. ubøslig, uden Levemaade; non essem tam inurbanus et paene inhumanus, ut etc., Cic. d. Or. 2, 90.

inurgeo, [1.in-], ere, (v. a.): at trænge ind derpaa, at fiende derimod; infensus ... inurget (cornibus vitulis), Lucr. 5, 1034; — men „fig.“: ∞ linguae sauciantis susurros, Appul. — inurino, [1.in-], are, v. n.: at dufte ned deri; ∞ lacubus et piscinis, (om Jægle), Colum. 8, 11.

inuro, [1.in-], ussi, ustum, 3, v. a.: I) „egent.“: inbrænder, notas et nomina gentis (vitulis), Virg. Ge. 3, 158; quae inuruntur (tabulae: encaustiske Mafrier), Plin. 35, 10; — B) „bef.“ egf.; a) forbrænder, epbrænder; — ∞ quicquid vitiosus est, Colum.; mederi inustus, Plin. 22, 16; cf. Ovid. Met. 12, 275; men ros inustus sole, (ferterret deraf), Plin.; — b) brænder el. becer; sol inurens, (brændende), Cels.; avis inustus solis equis, Lucan.; — egf. om Rulden: at affric; solum frigoribus inurendum, Colum.; — II) „fig.“: indbrænder, d. e. paatryster el. paatrænger, (m. Vibege, dels af Veld og Beskaummelse, dels af Jædtræffets Varighed); — quas ille lezes fuit nobis ... inustus? Cic. Mil. 12; ∞ plurima mala reip., id. Phil. 2, 46; ∞ eam maculam Claudiae genti, ut etc., Liv. 3, 58; — men Cic. Cluent. 16: inuri nota etc.; — men in partic. pass.; odium inustum animis hominum, Pseud. Cic. d. Harusp. resp. 25; — f. dat. staar egf. in, Cic. d. Or. 2, 45; — men id. Plane. 12: signa probitatis inusta notis veritatis, (er notis: abl.).

inuitate, adv. af inuitatus: usædvantigen, imod Skif og Brug; — ∞ scriptae epistolae, Cic. Qu. Fr. 1, 2, 3; — compar., ∞ contrahere, id. Orat. 46; superl., ∞ dicere, Macrobi., inc. — inuitato, abl. fem adv., f. ind. figd. — inuitatus, [2.in-], 3: usædvantig; — leporem quemdam inuitatum nostris oratoribus etc., Cic. d. Or. 2, 23; — compar., ∞ species navium, Caes. B. G. 4, 25; — b) cf. abl. inuitato, fem adv.: usædvantigen, Plin. Pan. 5, inc. — inusque, cf. in usque, f. usque in, Stat. Theb. 1, 440. — inustus, 3: partic. af inuro. — inustus, [2.in-], us, m.: Albrugbarhed, Plaut. Most. 1, 2, 65, inc.

inutilis, [2.in-], e; D) „egent.“: ubrugelig, unyttig, ubudelig; A) om Fødsener; m. ad, el. c. dat., el. absol.; — per aetatem ad pugnam inutilis, Caes. B. G. 2, 16; valetudine aut aetate inutilis bello, id. ibd. 7, 78; homo iners et inutilis, Cic. Off. 3, 6; men inutilissimus quisque, Colum.; — B) om Ting og Begreber; ∞ naves ad navigandum, Caes.; cf. id. 7, 37; men ∞ rami, Hor. Epod. 2, 13; — II) „overf.“: skadelig el. fordærvelig; seditiosus et inutilis civis, Cic. d. 2, 11; — haec ... nonne inutile est tot subire vitiorum nomina? ibd. 3, 13; orationem habuit ... inutilem sibi et civitati suae, Liv. 42, 11; cf. Ovid. Met. 13, 37.

*inutilitas, atis, f.: Albrugbarhed el. Utienlighed; aurumque jacebat Propter inutilitatem, (fordi det ikke duede til Baaben), Lucr. 5, 1272; — egf. Skadelighed; vitandorum rerum turpitudine et inutilitas, Cic. Inv. 2, 52; o. — inutiliter, adv.: unyttigen; — non inutiliter respondere, Liv. 3, 51; — egf. skadeligen; multa Romae male et inutiliter administrari, Hist. B. Al. 65; — compar., Varr.; — [inutilis]. — Inuus, 3, [ineo]: romerf. Landguddom for Siørdens Frugtbarhed; vid. Liv. 1, 5; — derefter benævnes Castrum Inui: Røstby i Latium, i Nærheden af Antium, Virg. Aen.

6, 775. — innoxus, 3, [2.in-, nox]: ugift, i ugift Stand, Tertull.

invado, [1.in-], si, sum, 3, v. n. e. a.: I) „egent.“: gaar el. drager derind el. derhen; — ignis quocumque invasit, etc., Cic. N. D. 2, 15; men Viciuos ... invadere portus, Virg. Aen. 3, 382; — egf. at betænde en Bøi; Tunc invade viam, (begyde dig paa Seien), id. ibd. 6, 260; men Tac. Ann. 11, 8: biduo tria millia stadium invasit, (tilbagelagde dem); — II) „fig.“: A) „overf.“: gaar løs derpaa, anfaldet el. angriber; a) c. acc.; — Xerxes Europam ... invasit etc., Nep. Them. 2; ∞ castra, Liv., urbem, Virg.; egf. pass.; effusus hostes invadi posse, Sall. Jug. 92; figel. impers.; undique simul ... invaditur, ibd. 121; — ∞ barbam alieui, (gribe deri), Suet. Caes. 71; cf. Propert. 3, 6, 5; — b) m. in; ∞ in eas urbes cum exercitu, Cic. Verr. 1, 20; ∞ cum ferro in aliquem, id. Caccin. 9; ∞ in collum, (faale om Halsen), id. Phil. 2, 11; men pass.: in oculos invadi, Plaut. Asin. 5, 2, 58; — B) „ment.“: I) at tage fat derpaa; aliquid jamdudum invadere magnam Mens azitat mihi, Virg. Aen. 9, 186; — egf. at gaar løs derpaa, at rive til fig; ∞ dictaturam, Suet. Caes. 9; — figel. m. in; ∞ in pecuniis hominum alienissimorum, Cic. Phil. 2, 16; ∞ in arcem illius causae, (angribe Hovedsagen), id. Fam. 1, 9; cf. id. Off. 1, 22; in quod invadi solet, etc.; — men „pect.“: Continuo invadit, Virg. Aen. 4, 265, (begynder at tale); — 2) om Lidenfæder, om Tilfælde, etc.: at overfalde, at paa femme, etc.; a) c. acc.; — ne reliquos populares metus invaderet, Sall. Jug. 39; — b) egf. m. in, egf. absol., egf. c. dat.; — negat, ullam pestem majorem in vitam hominum invasisse, quam etc., Cic. Off. 3, 7; repente terror invaserat, ut etc., Caes. B. G. 1, 11; quibus invaserat timor, Gell. 19, 4; — not.: pass. partic. invasus, 3, ramus: indpødet Gren, Pallad.

invaleantia, [2.in-], ae, f.: Svagelighed, Sfrantethed, Gell. 20, 1. — invaleo, [1.in-], ere, v. n.: er stærk; cf. Lucr. 2, 300, m. Inepts: inque valebunt; (perf. invalui: f. ind. figd.); cf. — invalesco, lui, 3, v. n. inch.: bliver stærk; cf. „overf.“: a) at tiltage i Styrke, em en Sammenretelse, Suet. Aug. 19; men paulatim invalescentibus vitis, id. Ner. 27; — egf. at blive mægtig; rex ipse tantum opibus invaluit, ut etc., Cic. Mur. 15; — egf. at vinde i Erkenndelse, Tac. Hist. 2, 98. — invaletudo, [2.in-], mis, f.: Svagelighed, Uspæstlighed, Cic. Att. 7, 2.

invalidus, [2.in-], 3; I) „egent.“: frastles, svag; med ringe Evne el. Færmue; egf. fyselig el. fyselig; m. ad, el. absol.; — ad munera corporis senecta invalidus, Liv. 6, 8; ∞ milites, (Uvældige), id. 23, 16; cf. Virg. Aen. 5, 716: quicquid invalidum est; invalidus atque aeger, Suet. Aug. 13; ∞ corpus, Ovid.; ∞ vires, id.; — compar., ∞ Parthi, Justin. 41, 6; superl., ∞ caput urso, Plin.; — II) „overf.“: svag udgyg el. unyttig; ∞ moenia adversus irrum-pentes, Tac. Ann. 12, 16; ∞ causa, Lucan.: ∞ argumentum, Dig.

*invasio, onis, f.: Anfald el. Angreb, Symmach.; o. — invasor, oris, m.: en Angriber; ab invasoribus receptare, Aur. Viet. Epit. 55; — [invado]. — 1. invasus, 3: partic. af invado. — 2. invasus, us, m., [invado]: Anfald el. Angreb; primo invasu (febris), Coel. Aur.

*invecticus, (-tius), 3, [inveho]: indført el. indbragt, som ikke har hjemme paa et Sted; — ∞ columbas esse in Asia, Plin. 10, 11; — cf. „overf.“: ∞ gaudium ... fundamento caret, Senec. Ep. 23; — invecio, onis, f.; I) „egent.“: Indførsel, earum rerum, quibus egenus, Cic. Off. 2, 3; — II) „overf.“:

baarde Ord el. Bøstydninger; in pl., Cic. Inv. 2, 51; v. — *invenctus*, 3: angribende, dædende, oratio, Ammian.; — *df. adv. inventivaliter*, *carpere vitia*, Sidon.; — [*inveho*].

inventor, oris, m., [*inveho*]: sem indfører; ~ *pecoris lanati*, Symm.; — *df. fem. inventrix*, icis; ~ *mali voluptas*, Ambros. — 1. *invenctus*, 3: partie. af *inveho*. — 2. *invenctus*, us, m., [*inveho*]: Indførelse (mercurii), Varr.; men ~ *terrae*, *egf. ~ fluminis*, (den Jerd, sem Vandet tilfører og affætter til et Jordstykke), Plin. 1, 2.

inveho, vxi, vectum, 3, v. a.; 1) *„egent.“*: fører el. bringer derind el. ind deris m. in, el. absol., *egf. c. dat.*: — *tantum pecuniae in aerarium invenit*, ut etc., Cic. Off. 2, 22; navn. *egf. om Indførelse af Varer*; ~ *vinum in Galliam*, Liv. 5, 33; *invehi peregrinas merces* (se. Romam), Plin.; men *id. 33, 53*: *victricia Achaica signa et tabulas pietas invenit* (se. Romam: havde deres Indførelse i Rom til Jælg); — *invecta urbi* ... *regia gaza*, Suet. Aug. 41; *terrae motus mare fluminibus invenit*, Liv. 22, 5; — b) *df. fild. i Metasproget*: *invecta et illata*, *egf. invecta illata*, vorligt Gæds, Indbo, sem Veieren indflytter i en Leiebelig, Dig.; — B) *„bes.“*: *invehere se*: at trænge sig til; *df. at trænge frem, at angribe*; — *quum undique se victores invehent*, Liv. 28, 15; *cf. id. 6, 32*; — *ligel. som dep. invehi*, (f. *invehere se*), m. o. ud, in; *Valerium inventum in exsulum aciem*, Liv. 2, 20; *utrinque invehi hostes*, id. 5, 8; — b) navn. *heder egf. dep. invehor*, (m. o. ud, enru, equo, navi): at fiore, ride, seile, *egf. drage el. ile derhen el. afsted*, da det *egf. indert. som transit. har acc. f. in*; — *invecta carpento in forum*, Liv. 1, 48; *cf. ibd. 59*: *invecta corpori patris (filia)*; *quum eris curru in Capitolium inventus*, (neml. som Triumpherende), Cic. d. Rep. 6, 11; *cf. Virg. Aen. 6, 785*; men Liv. 4, 29: *triumphans inventus urbem etc.*; *df. „poet.“*: *per auras junctis vecta columbis*, Ovid. Met. 14, 597; *cf. id. Trist. 5, 3, 19*; — *quocumque equo inventus est etc.*, (bærben han red), Liv. 8, 9; *cf. Virg. Aen. 5, 571*; men *concitatis equis inventus*, (om et Hysterangreb), Liv. 22, 15; f. *egf. evens. id. 2, 20*; — *quingueremi nave ad ostium portus inventus*, id. 35, 39; *in portum ex alto invehi*, Cic. Mur. 2; *egf. invehi portum*, Liv. 44, 7; *invehi litori*, (laude paa Kylien), ibd. 2; — *fertil hører endem: lacum inventus (delphinus: sem var fremmet derind)*, Plin. 9, 89; men *augues volucres inventas*, (som vare fomme flyvende), Cic. N. D. 1, 36; — *endel. mærkes dep. invehens*, (f. *inventus*); *Triton pingitur natantibus invehens beluis*, id. ibd. 1, 28; f. *egf. nedsenf. id. Phil. 2, 29*; — II) *„fig.“*: A) *„alm.“*, men altid sem dep.; *invehi in aliquem*, (gaac løb paa nogen med haarde Ord, angribe el. dæde strængt); ~ *acerbius*, Cic. d. Or. 2, 75; *Caesar* ... *aperte in te invehens* (f. *inventus*) etc., id. Phil. 2, 29; *egf. tristibus inventus verbis*, Ovid.; — *egf. tilføies acc. comm.*; *quum multa inventus esset in Thebanos*, Nep. Ep. 6; *cf. id. Timol. 5*; *si quid inclementius sum in te inventus*, Liv. 3, 48; — B) *„bes.“*: at indbringe el. medbringe el. have tilføjet; *divitiæ avaritiam, cupiditates desiderium invexere*, Liv. praef.; *ut quicumque casum fortuna invexerit, hunc quiete ferat*, Cic. Tusc. 1, 17; men *quae (vitia) tecum invehis*, Senec. Oed. 79.

invelatus, [2.in-], 3: ubeclæffet, Capella. — *invendibilis*, [2.in-], e: vanføtig at sælge el. forhandle, merx, Plaut. Poen. 1, 2, 128. — *invenditus*, [2.in-], 3: ufulgt, prædia, Dig.

invenio, [1.in-], veni, ventum, 4, v. a.; *eprel.*: kommer deril el. derhen, træffer derpaa; *df. I) „egent.“*: *finder el. træffer*; — *ubi inveniam Pamphyllum?* Ter.;

— *egf. finder el. opdager*; ~ *thesaurum*, vid. Cic. Div. 2, 7; *cf. Ovid. Fast. 1, 556*; — *egf. foresfinder i en vis Tilstand*, (df. m. dobbelt acc. el. nom.); *quem si invenisset idoneum*, Nep. Dion. 8; *cf. Caes. B. G. 5, 5*, v. Cic. d. Or. 1, 2; men *omnes inveniri similes tibi vis*, Plaut. Capt. 3, 4, 50; — II) *„fig.“*: A) *udfinder el. opfinder*, (sætter tilføiede, erbrøder; — *invenietur (argentum)*, exquiretur, Plaut. Merc. 2, 2, 24; *ligel. quod des, invento est opus*, id.; *cf. Ter. Phorm. 3, 3, in.*; — *hic primus hoc cognomen invenit*, (var den første, som erbrøvede det), Cic. Fin. 1, 7; — *comit egf.*: ~ *infortunium*, (saac en Skam), Plaut.; men ~ *laudem*, (vinde Røs), Ter.; *cf. Tac. Ann. 1, 71*, (om Defatorerne): *quod secoti ... perniciem aliis et postremo sibi invenere*; — *men auspiciis inventis etc.*, Cic. Vatin. 9; *cf. Liv. 1, 53*, v. id. 5, 16; — B) *„bes.“*: a) *finder el. erfarer*, *saac at vide*; — ~ *ex captivis*, m. acc. c. inf., Caes. B. G. 2, 16; *ligel. apud auctores invenio etc.*, Liv. 3, 23; *Gnatam inveni nuptam cum filio tuo*, Ter. Phorm. 5, 3, 34; *cf. Cic. Catil. 3, 7*; — b) *udfinder, udtænger*; *inveni nuper quamdam fallaciam*, Ter. Heaut. 3, 3, 36; — *egf. m. Objectsætning*; *ille, quomodo crimen confirmaret, non inveniebat*, Cic. R. Am. 15; *cf. Ovid. Pont. 4, 12, 45*; — *egf. i Rheteriken*: at udfinde de for Sagen tjenlige Elementer; *vid. Cic. d. Or. 2, 41*; *ligel. absol.*: *tanta in eo invenienti copia*, Quintil. 10, 1, 69; — *men inventum (est)*, ut etc., Plin. 27, 61; *ligel. inventum est*, c. inf., id.; *cf. Virg. Ge. 1, 139*, v. Tibull. 1, 9, 35; — c) *se invenire*: være tilføiede, vise sig paa sin rette Plads; *vid. Senec. Benef. 5, 12*; — III) *af partie. inventus*, 3, er subst. neutr. *inventum*, i: *Opfindelse*; — *quia numerus inventum Minervae sit*, Liv. 7, 3; *aemuli inventorum Zenonis (Stoici)*, Cic. Mur. 29; *inventum medicina meum est*, (siger Apello), Ovid. Met. 1, 521; — *egf. Paafund*, Ter. Heaut. 1, 6, 7; — *not.*: *invenibil*, f. *inveniet*, Pompon. ap. Non.

**inventarium*, i, n., ligesom repertorium: Jærgtegnelse, Catalog, Dig.; — *inventio*, onis, f.: *Opfindelse*; A) *„alm.“*: sem *Handseene*, Cic. Tusc. 1, 25; — B) *„bes.“*: i *Rheteriken*, *vid. Cic. Inv. 1, 7*; *quo minus adjuvat sermo, rerum inventio est pugnandum*, Quintil. 12, 10, 36; — *not.*: *egf. et Ungdoms-værk af Cicero har Overstriften: de Inventione*; — *df. dem. inventiuncula*, ae, f.: *iden Opfindelse*, Quintil. 8, 5, 22; v. — *inventor*, oris, m.; 1) *„egent.“*: første Opfinder, olivæ ... *Aristaeus*, Cic. N. D. 3, 18; ~ *harum disputationum* ... *Plato*, id. d. Or. 1, 11; ~ *omnium artium* (Merenrius), Caes. B. G. 6, 17; — *egf. Opfandsmand, legis*, vid. Liv. 2, 56, (opp. auctor); *seclerumque inventor Ulysses*, Virg. Aen. 2, 151; — *df. fem. inventrix*, icis, *Minerva* ... *oleae*, Virg. Ge. 1, 18; *cf. Cic. N. D. 3, 21*; — *illas omnium doctrinarum inventrices Athenas*, id. d. Or. 1, 4; — [*invenio*]. — *inventum*, i, n., f. *und. invenio*. — 1. *inventus*, 3: partie. af *invenio*. — 2. *inventus*, us, m., [*invenio*], ligesom *inventio*: *Opfindelse*; *inventu novito etc.*, Plin. 25, 5.

invenuste, adv.: *uffient el. smagløst*; *df. m. Negation*: *non invenuste dici*, (ret artigen, ret smukt), Quintil. 1, 6, 27; af — *invenustus*, [2.in-], 3: *eprel.*: *ulføelig i Gæstev*, Ter. Andr. 1, 5, 10; — *sedv.* „overf.“: *stodende el. smagløs*; *Sordida res et invenusta*, Catull. 12, 5; — *egf. m. Negation*: *non invenustus orator*, Cic. Brut. 67, (ret behagelig).

**invenecunde*, adv.: *ubeffende, postulare*, Dig.; — *egf. m. Negation*: *non invenecunde*, (ret beffend el. passende), Quintil.; — *compar.*, Hieronym.: v. — *invenecundia*, ae, f.: *Ubeffendhed, Græfthed*, Tertull.; af — *invenecundus*, [2.in-], 3: *ubeffende, præf, faad*; ~ *ingenium animi*, Cic. Inv. 1,

„poet.“ v. c. infin.; — his te ... jungere ... Invidio, Lucan. 2, 550; cf. Hor. Od. 1, 37, 30: invidens ... deduci etc.; — C) forbitur cf. forbyder, m. acc. c. inf., Hor. Sat. 1, 2, 100; men vinum Africae solo natura invidit, Plin.; cf. Virg. Ecl. 7, 57; men Invidisse deos ... ut Calydona viderem, Virg. Aen. 11, 270; cf. ibd. 43; — III) partic. A) invidens, tis, absol.: den Misundelige; — nocere invidenti, Cic. Tusc. 4, 8; — B) invisus, 3, fem adj.; 1) om Personer: forbadt; Invisos nos omnes esse illis, Ter. Hee. 3, 1, 4; — compar., quo quis versatur ... hoc invisor, Cic. Off. 2, 9; superl., ipsi invidissimum, Plin. Ep. 2, 20; — 2) om Ting og Begreber; — ∞ eupressus, Hor. Od. 1, 14, 23; ∞ oratio, Cic. Manil. 16; cf. Hor. Ep. 1, 14, 17; — not.: invisus, 3, adj.: uset, vid. s. l. — 2. invidio o, [2. in-], vidt, 2, v. a.: seer ifte; (efteret.); — invidit profecto, id mihi secum esse commune, Appul.

invidia, ac, f., [invidus]: Misundelse, Misgunst; A) act.; — invidia ducum ... deditus est, Nep. Eum. 10; digna imitatione, non invidia, excellentium hominum virtus est, Cic. Phil. 14, 6; cf. Hor. Ep. 1, 2, 58; men Martial. 3, 64: sine invidia (dare: fuldt op cf. rundeligen); — B) Misundelse, Misgunst, Had cf. Gøffelbad, etc.; — absit verbo invidia, Liv. 26, 7; si quis est invidiae metus, non etc., Cic. Catil. 1, 11; invidiam alicui facere, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 1, conflare, Cic., (giere forbadt cf. ildt emtaft); liget, adducere aliquem in invidiam, id.; esse alicui invidia, Liv.; cf. Nep. Thras. 4; men invidiam habere, (egre Gienstand for Had), Cic. Agr. 2, 26; liget, in invidia esse, Sall.; cf. Nep. Eum. 7; liget, invidiam subire, Cic., pati, Ovid.; invidia opprimi, Quintil.; — invidiam sedare, extinguere, Cic., lenire, Sall.; intacta invidia media sunt, ad summa ferme tendit, Liv. 45, 35; — ogf. in pl.: vita remota a procella invidiarum, Cic. Cluent. 56.

invidiose, adv.: paa en misundelig cf. hadst Maade, hadeligen, dicere, Cic. Acad. 2, 47; cf. id. Mil. 5; — compar., Vell. 2, 45; af — invidiosus, 3, [invidia]: fuld af Misundelse, misundelig, vetustas, Ovid. Met. 15, 234; „poet.“ ogf. c. dat.; Prae se formosis invidiosa dea est, Prop. 2, 21, 12; — verd at misunde; pecunia non invidiosa, (middelmaadig Gernue), Cic. Balb. 25; cf. Ovid. Fast. 4, 431; ∞ possessiones tenere, Cic. Agr. 2, 26; — invidiosus et multis offensus, id. Cluent. 58; — compar., ∞ damnatio, id. Verr. 2, 17; superl., quod fuit in eo iudicio invidiosissimum, id. Cluent. 37; — invidiosum ad bonos, (høst dem, i deres Tine), id. Att. 8, 3; men invidiosum in aliquem, (tined nogen), id. Coel. 9; liget, invidiosum vobis est, m. acc. c. inf., Liv. 3, 9.

invidus, 3, [invidio]: misundelig; A) om Personer; a) som adj.; absol., cf. c. dat.; — et invidi et malevoli etc., quia etc., Cic. Tusc. 4, 12; cf. Hor. Ep. 1, 2, 57; men Senec. Herc. Fur. 521: O Fortuna, vira invida fortibus! cf. Nep. Timoth. 3; — b) som subst. c. adj. cf. c. gen.; — persuaserat nonnullis invidis meis, Cic. Fam. 7, 2; si forte ... laudis invidus exstisset, id. Flacc. 1; — B) „poet.“ om de Ting og Begreber, hvorefter noget undrages og; ∞ lacurnitas, (som undrager Fortienesten sin Verommesse), Hor. Od. 4, 8, 24; dum loquimur, fugerit invida aetas, ibd. 1, 11, 7; cf. Ovid. Met. 10, 330; liget, nox ... coepta invida nostris, id. ibd. 9, 485.

invigilo, [1. in-], (avi), atum, 1, v. n. (v. a.): vaaager derover; c. dat.; „poet.“ ogf. m. pro, ogf. ud. Casus, osv.; — ∞ malis, (ever Sygdommen), Ovid. Fast. 4, 530; — offest „fig.“; sed mens invigilat curis, (et føfølsat dermed), Sil.; bnf. „poet.“ om Bierne, Virg. Ge. 4, 158: Namque aliae vicia (f. victui) invigilant; cf. Aen. 9, 605; men Ovid. Trist. 1, 5, 43:

Invigiles igitur nostris pro casibus, oro, etc.; men absol.: invigilate, viri, Colum.; ogf. c. int., Val. Fl.; — encl. ogf. in pass.: invigilata lucernis Carmina, (udarbejdede derved), Cinna ap. Isid.

invincibilis, [2. in-], c. uuevervindelg; ∞ malum, Tertull.; — ogf. uigjendrbelig, Appul.; — df. adv. invincibiliter, id. — invinctus, 3, [1. in-, vincio]: stærkt bunden cf. forvaret, Dig., inc. — invictus, 3, [2. in-, vinum]: som afholder sig fra Vin, Appul.

1. invio, abl. som adv., af invius. — 2. in.vio, [1. in-], are, v. a.: betræder, Solin. — inviolabilis, [2. in-], c. ufrankelig, uforanderlig, Lucr.; ∞ pignus (pacies), Virg. Aen. 11, 363; men ∞ perfugium (Dianae, som Hyl), Tac. Ann. 3, 62. — inviolate, adv.: ufrankeligen, uforanderligen; — ∞ servare memoriam alicuius, Cic. d. Senect. 22; af — inviolatus, [2. in-], 3: ufranket, uafst; — ∞ terra, (som ifte faares af Ploen), Varr.; ∞ homo, Cic.; — nihil ... inviolatum vobis est, Liv. 28, 28; — ogf. ufrankelig; ∞ templum, id. 2, 1; ∞ tribunus, id. 3, 55 c. 65.

inviscero, [1. in-], avi, atum, 1, v. a.; — ∞ aliquid canibus, (at indbringe i deres Indvølse cf. i deres Zentre), Nemes. Cynege. 214; — men „fig.“: invisceratum in cordibus nostris, (indgreet deri), Augustin. — invisibilis, c: usynlig, foramen, (Høre), Cels.; df. — invisibilitas, atis, f.: usynlighed, Tertull.; c. — invisibiliter, adv.: usynligen, id. — invisitatus, [2. in-], 3: uset, som man ifte for har feet; invisitati alienigenis (Galli) etc., Liv. 27, 39; omnia visitata et invisitata etc., Vitruv.

inviso, [1. in-], ere, v. a. (v. n.): seer ofte, befeer cf. efterseer; navn. befeer; — ad meam majorem filiam invisam domum, Plaut. Stich. 1, 2, 9; ut nos invisas ... rogo, etc., Cic. Att. 1, 20; ∞ res rusticas, vid. Cic. d. Or. 1, 58; domum nostram invisas, (at du har Tilsyn dermed), id. Att. 4, 6; — cf. Virg. Ge. 1, 25, v. id. Aen. 4, 144. — invisor, oris, m., [invidio]: en Misunder, en Hvindsmænd, Appul. — 1. invisus, 3: partic. af 1. invidio. — 2. invisus, [2. in-], 3, adj.: uset; hvad man ifte har feet; — sacra maribus invisas, Pseud. Cic. d. Har. resp. 27; ut invisus ... rebus magis confidamus, Caes. B. C. 2, 4.

*invitabilis, c: indbydende, søffende, sermones, Gell. 13, 1; — invitamentum, i. n.: Indbydelse; df. sædv. „overf.“: Løffelse, Tilsyndelse; non invitamentum ad tempus, etc., Cic. Fam. 10, 10; prima invitamenta naturae, id. Fin. 5, 6; men invitamenta ad res necessarias, id. ap. Non.; c. — invitatio, onis, f.; D) „egent.“: Indbydelse, in Epirum, Cic. Att. 9, 12; (vasa comparare) ad invitationes hospitum, id. Verr. 2, 34; — b) „bef.“ ogf. Indbydelse cf. Opmuntring til Giesterne, at giere sig tilgode ved Bordet; df. Tilskriven, obl.; ∞ benigna, Liv. 10, 7; cf. Cic. Verr. 3, 26; df. ∞ vini largior, (stærk Svir), Gell. 15, 2; — II) „ment.“: Løffelse, Tilsyndelse; aegritudo ... exoritur ... quadam invitatione ad dolendum, Cic. Tusc. 3, 31; — df. dem. invitatiuncula, ac, f.; in pl.: ∞ vini lactiores et largiores, Gell. l. c., in lemmate; — [invito].

invitator, oris, m., [invito]: som indbyder til et Giesfebud, Caesaris, (fra Keiseren), Martial. 9, 93; df. — invitatorius, 3: herende til en Indbydelse, Tertull. — invitatrix, icis, fem. af invitator: Indbyderisse, religionis, Symmach. — invitatus, us, m., [invito]: Indbydelse; — ut ... invitatu tuo mitendum illum duxerim, Cic. Fam. 7, 5.

invite, adv. af invitus: nodigen, ngierne; invite cepti Capuam, (neml. som Provinds), Cic. Att. 8, 3; — compar., ∞ ad hoc genus sermonis accedere, id.

d. Or. 2, 89. — *invitiabilis*, [2.in-], e: ufræntelig, spes, Prudent.

invito, avi, atum, 1, v. a.; [æfter Doederl. en causal *Visum* af invisere]; 1) „egentl.“: indbyder el. opfordrer; m. in cl. ad, egf. m. ut, egf. m. inf.; — a Caesare liberaliter invitatus in legationem, Cic. Att. 2, 18; — aliquem ad spectaculum, Suet.; — invitati, uti ab Rheno discederent, Caes. B. G. 4, 6; „poet.“ egf. c. inf., vid. Virg. G. 4, 23; — indbyder til Gæst, aliquem ad coenam, Cic.; invito eum per litteras, ut etc., id. Att. 13, 2; — aliquem hospitio, id., in hospitium, Liv., egf. tecto et domo, Cic. Verr. 5, 11; cf. Liv. 1, 9; — egf. absol.: quum me aliquoties invitaret, Cic. Fam. 7, 16; men Caes. B. C. 1, 71: invitandi causa, (for at bevægte dem); cf. Liv. 1, 57; — — aliquem poculis, (drifte nogen til), Plaut.; — se, (giøre sig tilgæde), id., Suet.; men Virg. G. 1, 302: Invitat genialis hieus, (indbyder til Selskabs Gæster); — cf. endel. comist: — aliquem gladio, Plaut. Cas. 3, 6, 21, clava, id., (ligesom at mættage el. bevægte dermed); — II) „fig.“ v. „ment.“: a) indbyder el. tilskynder el. opmuntrer, aliquem praemiis ad aliquid, Cic. Lig. 4; — in libidinem, Suet. Calig. 11; — b) fremkalder el. fremtæffer, assentationem, Cic. Lael. 26, somnos, Hor. Epod. 2, 28; invitant omnia culpam, Ovid. Her. 17, 183; — not.: fossis factis mare invitare, (i. e. derivare), Solin. 2.

invitupérabilis, [2.in-], e: udsættelig, Tertull. — *invitus*, 3, [æfter Doederl. causal *Visum* af *Invitus*]; A) om Personer: der gior noget imod sin Vilje el. uigierne el. nødigen; — soli hoc contingit sapienti, ut nihil faciat invitus, Cic. Parad. 5, 1; feci invitus, ut ... ejicerem, id. d. Senect. 12; — liget. in superl., ego illum a me invitissimus dimisi, id. Fam. 13, 63; cf. id. Verr. 2, 62; men compar., invitior, Plaut. frgm. Cist.; — si se invito conarentur etc., (imod hans Vilje), vid. Caes. B. G. 1, 8; cf. Nep. Eum. 4, egf. Cic. Att. 5, 21; — cf. fem Drefpæg: diis hominibusque invitis, id. Qu. Fr. 2, 2; men invita Minerva, f. und. Minerva; — egf. m. Negation; itaque feci non invitus, ut etc., id. Lael. 1; cf. Hor. A. P. 311; — fild. egf. c. gen.: huius solutionis non invitum fore, Dig.; — B) „everf.“ egf. om Ting eg Begreber: sem fier uigierne; invita in hoc loco versatur oratio, etc., Cic. N. D. 3, 35; invita saepe juvenam ope, Ovid. Pont. 2, 1, 16; men mors invita, (voldsom el. tidlig Død), Lucan.

invius, 3, [2.in, via]: uten Veie, ufrøstommelig, saltus (pl.), Liv. 9, 14, lustra, Virg. Aen. 4, 151; men maria invia Teucris, id. ibd. 9, 130; egf. absol.: ruunt caeci per vias, per invia, Liv. 38, 23; liget. invio, (i. e. in invio, per invia), Fronto; — „poet.“ egf. c. inf.: Acheron invius renavigari, Senec. Herc. Fur. 715; — cf. „alleg.“: Invia virtuti nulla est via, Ovid. Met. 14, 113; cf. Tac. Agr. 27: nil virtuti est invium; — B) „bef.“ egf.; a) utilgangelig; — regio undique rupibus, Plin. 12, 30; cf. Ovid. Fast. 5, 582; — b) uigenuestrængelig; — lorica sagittis, Martial. 7, 1; cf. Sil. 14, 639.

invocatio, onis, f., [invoco]: Paafælselse, deorum, deorum, Quintil. 10, 1, 33. — 1. *invocatus*, 3: partic. af invoco. — 2. *invocatus*, 3, [2.in-, voco]: ufsættet; — imagines ad dormientem veniunt invocatae, Cic. N. D. 1, 38; — egf. nindenden; quos invocatos vidisset in foro, Nep. Cim. 4; cf. Plaut. Capt. in., v. Ter. Eun. 5, 8, 29. — 3. *invocatus*, us, m., [2.in-, voco]: in abl.; — meo: uten min Opfordring, Fronto.

invoco, [1.in-], avi, atum, 1, v. a.; 1) „egentl.“: A) „alm.“: falder el. raaber derpaa; alium invocat, cum alio cantat, Emm. ap. Isid.; — B) „bef.“: paa-falder el. anraaber; Junonem Lucinam invocant in

pariendo, Cic. N. D. 2, 17; — deos in auxilium, Quintil. 4, preoem., Musas initis suorum operum, id. ibd.; — egf. m. ut; Invoco vos Lares, ut me juvetis, Plaut. Merc. 5, 2, 23; — deos patrios testes fidei suae, Curt. 5, 12; si fallat, Jovem patrem aliosque iratos invocet deos, Liv. 2, 15; — egf. paa-falder, opfordrer, auxilia libertati, Tac., arma alienius adversus aliquem, id., leges, id., aliquem ad communem fortunam defendendam, Cic. d. Or. 2, 16; men Tac. Hist. 4, 79: invocantium ... accingeretur etc., er ut udsættet foran conj.; — II) „everf.“: falder el. nægner; — hoc sublime candens, quem invocant omnes Jovem, Emm. ap. Cic. N. D. 2, 2; cf. Curt. 10, 5.

involutus, us, m., [involo]: Aflyen el. flugt; ex alitis involatu etc., Cic. Fam. 6, 6. — involgo, are, f. und. invulgo. — *involutus*, are, v. n. frequ.: at flyve derom el. derpaa, Prudent.; — egf. „everf.“: at flægre derom; Et quae nunc humeris involtant ... comae, Hor. Od. 1, 10, 3; — *involo*, [1.in-], avi, atum, 1, v. n. v. a.; 1) „egentl.“: at flyve derom el. derhen; m. in, cl. c. dat., cl. m. ad; — — in villam intro, Varr., nidis (dat.), Colum.; — egf. at flyve el. fare los derpaa, at flyre sig derover; in quibus alicui in oculos, Ter. Eun. 1, 3, 6; cf. ibd. 5, 2, 20; egf. — oculis, Lucil.; — in aliquem, Appul., ad aliquem, Hirt. B. Al. 52; men in quam (possessionem) homines involarunt, (sem de-have faaet sig over el. tilrevet sig), Cic. d. Or. 3, 31; — II) „everf.“: overfalder, beritager el. berisnapper, edl.; adeo improvisi castra involaverunt, Tac. Hist. 4, 33; — — pallium, (berisnapper), Catull., anulum alicui, Petron.; — B) egf. om Begreber: animus cupido involat eundi in hostem, Tac. Ann. 1, 49.

involvere, is, n., [involv], (se. linteum): Dm-flag el. Særviet, Plaut. Capt. 2, 2, 17. — *involveris*, [2.in-], ere: sem itte fan flyve, pulli, Gell. 2, 29. — *involverum*, i, n.: Tilflylling, Dæffe, Jøderal, elypei, Cic.; cf. id. Verr. 4, 28; men involuere chartarum, (Strammerhuse), Plin.; — egf. „everf.“ v. „alleg.“: per quaedam involuera et impedimenta (perspicere), vid. Cic. d. Or. 1, 35; multis simulationum involueris etc., id. Qu. Fr. 1, 1, 5; v. — *involutum*, i, n.: = frgd., Augustin.; — [involv].

involutarie, adv.: ufrædilligen, ufsætteligen, (opp. sponte), lig.; af — *involutarius*, [2.in-], 3: ufsættelig, Coel. Aur. — *involutus*, [2.in-], atis, f.: ligesom *Ufrædilligen*; ex involutate: imod sin Vilje, Tertull. — *involute*, adv. af involutus: indhyttet, dunket, ufsætteligen, queri, Spartian. — *involutio*, onis, f., [involv]: Dmflyngning, *Diava*, (i Bygningssammen), Vitruv. 10, 11. — *involutus*, are, v. a., intens. af involvo: viffer derom, folia lauri, Apic. — *involutus*, 3: partic. af figd.

involvero, [1.in-], volvi, volutum, 3, v. a.: vækter el. ruller derhen el. derpaa; — involutae (cupae in musculum) labuntur, Caes. B. C. 2, 11; — egf. c. dat.; Ossae frondosum involvere Olympum, Virg. G. 1, 282; liget. involvitur aris in caput, id. Aen. 12, 292; men id. ibd. 688: silvas, armenta, virosque involvens secum, (brævende med sig); — B) „bef.“: indhyller el. bedæffer, m. v. ud. abl.; — sinistras sagis involvunt, Caes. B. C. 1, 75; manu ad digitos usque involuta, Liv. 1, 21; cf. Tibull. 3, 1, 9; liget. Involvere diem nimbi, Virg. Aen. 3, 198; — Involvit nobilibus se venti vortex, Lucr. 6, 442; cf. Virg. Aen. 6, 336; v. Tac. Ann. 1, 70; — men Plin. 11, 27: ex corpori, (viffe noget derom); men involutus lodiocula, Suet. Aug. 83; men sal in linteolo involutus, Plin. 31, 45; men absol.: involutum candelabrum, Cic. Verr. 4, 28; — II) „fig.“: ligesom indhytter el. indhyller deri el. dermed; — — se litteris, Cic. Fam. 9, 20; cf. Hor. Od.

3, 29, 55; — egf. biter cl. forviffer deri; ∞ se laqueis insidiosae interrogationis, Plin. Ep. 1, 5; — egf. stiler derunder; bellum pacis nomine involutum, Cic. Phil. 7, 6; cf. Tac. Ann. 16, 32; — men obscuris vera involvens, Virg. Aen. 6, 100; — III) partic. involutus, 3, egf. som adj. dunkel, uforfaadlig; — res involutae, (Dunkelbeder), Cic.; cf. id. Fin. 1, 9, e. id. Acad. 1, 4; — superl., res maxima atque involutissima, Senec.; — involutus, (-olus), i. m., [involvo], (se. vermis), germ. Wickelraupe: Drm, som indvissler sig i Vinlevet; vid. Plant. Cist. 1, 2, 63.

invulgo, (-volgo), [Lin-], avi, atum, i. v. a.: offentliggjort, bekendtgjort, Gell. 20, 5; verba involgata et sordentia, id. 12, 7; — men Cic. Att. 2, 1, absol.: quo die Allobroges involgarunt, (gjorde Angivelse i den caulinariske Sag); — invulnerabilis, [2.in-], e: ufaarelig, hostis, Senec., ufrænkelig, animus, id. — invulneratus, [2.in-], 3: ufaaret, ufrænket, ufaadt, Cic. Sest. 67.

I. io! iō, iō, interj. cl. Itraab; A) i Gæde: hei! edl.; vid. Serv. ad Virg. 7, 400: Clamit, io, matres etc.; egf. Ovid. A. A. 2, 1: Dicite, io, Paean, etc.; sigel. Plin. Ep. 3, 9; — B) kaldende: hei! edl.; vid. Ovid. Met. 3, 625: io, Arethusa, etc.; — C) i Smerte: a ch! vid. Tibull. 2, 4, 6: Uror, io, remove, saeva puella, faces!

2. Io. gen. us e. onis, f., iō: Jo, Datter af Argiverkongen Inachus, blev efter af Suppiter, der, ser at vedde hende ira Junos Skuffage, jervandtede hende til en Ko, som Juno led den hundredeedte Argus bevogte; — efter at være kommen til Egypten, blev hun gift med Osiris, og siden under Ravnets Jfsd dørfer som Odinde; vid. Ovid. Met. 1, 588 flgd., e. Hygin. Fab. 145; f. egf. Plaut. Aul. 3, 6, 20: Argus, quem quondam Ioni Juno custodem addidit.

Iocasta, ae, e. Iocaste, es, f., iōkαστη: Gemalinde af K. Laius, og ved ham Moder til Oedipus, ved hvem hun, uvitende om dette Slægtskab, sildigere blev Moder til Oedipus, Polyneus o. Antigene, vid. Hygin. Fab. 66 flgd., e. Senec. Oedip., egf. Stat. Theb. 1, 681.

iōhīa, interj., som negtende Itraab, Plaut. Merc. 4, 3, 31. — Iōlaus, i. m., iōλαος: Sen af Jrbiffus og Brøder af Hercules; vid. Ovid. Met. 2, 399. — Ioleus, (-os), i. m., iολεύς: By og Favn i Thessalien, hof. Jafen med Argonauterne affeide til Colchis; vid. Plin. 4, 16; — B) df. 1) Ioleiæus, 3: idelfif, foci, Prop. 2, 1, 56, portus, Ovid. Met. 7, 158; — 2) Iolei, orum, m.: Jntvænerne af Byen Jelfes, Serv. ad Virg. Ecl. 1, 31. — Iōlē, es, f., iōλη: Datter af K. Curytus i Thessalien, blev af Hercules giftet med den nes Sen Hyllus; vid. Ovid. Met. 9, 119 flgd.

1. Ion, i. n., ior; I) den blaa Væl; vid. Plin. 21, 14; — II) erflags vielfarvet Vædsien, id. 37, 61. — 2. Ion, onis, m., ior: Sen af Xubus af Atbenen, anlagde efter Apollus Draktesfar paa Kyphen af Lilleasien de Colentier, der siden bede Ionia, Vitruv. 4, 1.

Iōnes, um, m., iōνες: Jenerne el. Jntvænerne i Jonien, f. und. 2. Ion; cf. Cic. Fl. 27, e. Plin. 5, 31; — B) df. 1) Iōnīa, 3: joniff, attagen, Plin. 10, 68; — bb) df. a) Ionia, ae, f. (se. terra), Jonien, Landfkat i Lilleasien ved Egeærhavet, imellem Carien og Helles; vid. Met. 1, 17, e. Plin. 5, 31; mollis qua tendit Ionia, Prop. 1, 6, 31; — b) mare Ionium; c) cyrdl.: den Jonien nærmeste Del af Egeærhavet; df. Egeærhavet selv, Val. Fl. 1, 24; — β) efter: Havet imellem Italien, Sicilien og Grækenland, (rimet af den foræld. Benævnelse: Iones f. Athenienses); vid. Liv. 23, 33, e. Virg. Aen. 5, 193; egf. aequor Ionium, Ovid. Met. 15, 700; egf. ∞ sinus, Hor. Epod. 10, 19; ∞ ros, Prop. 2, 20, 2; — egf. absol.: Ionium, (se. mare), Virg. Aen. 3, 211; — om Ufrænkningen af dette Hav, vid. Plin. 4, 18; — Cic. d. Or. 3, 19, heter

d. adriatiff Hav: mare superum Ionium; men efter Solin. 23, kaldte Grækerne egf. d. etrusiff Hav: mare Ionium; — 2) Iōnis, idis, fem. af Ionius: joniff, nurus (pl.), Senec. Troad. 361; men Ionides insulae, (i Egeærhavet), Avien.; — 3) Iōnicus, 3: joniff, gens, Plin., attagen, Hor. Epod. 2, 51, Martial.; — bb) bertil mærfes; a) Iōnica, orum, n.; c) den joniff Muntart el. Dialect; ut si Aticis Dorica, Ionica. Aeolica etiam confusdas, Quintil. 8, 3, 29; — β) en joniff Dands, der var bevgjort for sin Vledhed og Raadbed, Plaut. Pseud. 5, 1, 9; cf. id. Stich. 5, 7, m.: egf. heter bertil Hor. Od. 3, 6, 21: motus docti Iōnicus; — not.: Iōnicus, (se. pes), Gramm.; — b) ∞ columnae, e. ∞ genus columnarum: den joniff Støtteorden, fretem f. Vitruv. 4, 1, e. Plin. 36, 56; — c) df. adv. Iōnice: i d. joniff Dialect, paa Joniff, Gell. 6, 15; — 4) Iōniacus, 3: joniff, puellae, Ovid. Her. 9, 13; — 5) Iōnus, 3, f. Ionius: joniff; df. subst. Iona, ae, f., Ionia: Jonien, Prop. 2, 21, 53. — Ionia, Iōniacus, etc., f. und. frgd.

Ios, i, f., iōs: I i Egeærhavet, en af Eperæberne; efter Plin. 4, 23: herant af Homers Græ; — B) df. Iētae, arum, m.: dens Jntvæner, Varr. ap. Gell. 3, 11. — Iōsēphus, i, m.: jodiff Hiflerieffter; vid. Suet. Vesp. 5. — Iōta, n. indecl., iōta, Grækerne „i“; (i Græffen: trisyll., i Latinen: disyll.); — n. iota litteram tollas, etc., Cic. d. Or. 3, 12; — egf. som fem. (se. littera), Anson. — Iōtācismus, i, iōtācismus: altjer hyppig Brug el. Uetale af J-lyden, Capella.

Iphianassaens, 3: af Iphianasse el. Iphigenia, sanguis, Lucr. 1, 86. — Iphias, adis, f.: Datter af Jphis, e. e. Ceadne, Ovid. Trist. 5, 14, 38. — Iphicrates, is, m.: heremt atbeniffiff Jeltberre; vid. Nep. Iphicrates.

Iphigenia, ae, f.: Datter af K. Agamemnon, der i Aulis ved hendes Oftring vilde forfene den forterne Diana; men Odinden indfætte hende til sin Præinde paa Cherfonefus Taurica; hof. hun med Brøderen Dreftes bragte Odindens Villeder til Nemus Aricinum ved Tiberen; — vid. Ovid. Met. 12, 27, id. Trist. 4, 1, 63, „hef.“ id. Pont. 3, 2, 45 flgd., egf. Cic. Tusc. 1, 18, e. id. Off. 3, 25; — not.: acc. (græc.): Iphigenian (f. -am), Ovid. l. e. 62.

Iphimedia, ae, e. Iphimede, es, f.: Gemalinde af Alceus, ved Neptunus Moder til Dtus o. Epbialtes, Serv. ad Virg. Aen. 6, 582, e. Hygin. Fab. 28. — 1. Iphis, is, m.: Jngling paa Cyperen; hans ufæfkelige Giftev fortælfes Ovid. Met. 14, 698. — 2. Iphis, idis, f.: en Mo paa Greia, hvis Jervandling til en Jngling fortælfes Ovid. Met. 9, 645 flgd.

ipse, a, um, pronom. demonstr., [af is, m. Jnhangspartiffen -pse]: felfv; — herom er at mærfes; I) ipse flaaer ordentl.; a) hof andre Jrenomer; — ego ipse cum eodem ipso non invitatus erraverim, Cic. Tusc. 1, 17; tute ipse etc., Ter. Andr. 1, 1, 124; — eft egf. hof me, mihi, te, tibi, se, sibi; mihi ipse assessor fortasse, Cic. Fam. 3, 11; medice ipsi se curare non possunt, Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; — in orationibus hisee ipsis, Cic. d. Or. 1, 16; ea ipsa hora, id. Fam. 7, 23; — men hof relat.: qui ipse esset miser, etc., id. Mur. 25; — b) hof Subjantiver; adest optime ipse frater, Ter. Eun. 5, 2, 66; valvae se ipsae aperuerunt, Cic. Div. 1, 34; cf. id. Off. 1, 22; — c) absol., quales ipsi esse non possunt, etc., id. Lael. 22; heter egf.: par est autem, ipsum esse virum bonum, tum etc.; — II) hof 2albestemmelfer, edl., kan ipse egf. hede: netop; — triginta dies erant ipsi, quum etc., Cic. Att. 3, 21; men in tempore ipso mihi advenis, Ter. Andr. 5, 6, 10; — III) ipse, ipsa: han selv, hun selv, (d. e. Herren el. Jruen); — ego eo, quo me ipsa misit, Plaut. Cas. 4, 2, 10; — df. egf. Pythagoreernes: ipse dixit, αὐτὸς

zga, em Pythagoras, Cic. N. D. 1, 5; — not: nomin. masc. ipsus, f. ipse, Cato, Plant., Ter.; — gen. ipsi, f. ipsius, Afran. ap. Prisc.; — comit. superl., ipissimus, Plant. Trin. 4, 2, 146, (Gratemes *avtótatos*).

ira, ae, f.: Brece, Harme; — ut ira sit libido puniendi ejus, qui videatur laesisse injuria, Cic. Tusc. 4, 9; men ira furor brevis est, Hor. Ep. 1, 2, 62; facere aliquid per iram, (i Brece), Cic. Tusc. 4, 37; ira commotus, Sall., incensus, Nep.; quibus iris impulsus, Ter. Hee. 3, 5, 35; neque ira, neque gratia teneri, Cic. N. D. 1, 17; — iram concire, Ter., asperare, Tac.; egi. iras excitare, vid. Virg. Aen. 2, 591; men ibd. 10, 714: iustae quibus est ... irae, (sem han med Grund forbitrer); iram vomere in aliquem, Ter.; irae indulgere, Liv.; ira deflagrat, id., deferrescit, (asfruser), Cic., decedit, Ter.; irae coelestes, (Gudernes Brece), Liv. 9, 1; — egi. at morte e. gen. obj.; ob iram praedae amissae, Liv. 1, 5; men id. 2, 61: plenus suarum, plenus paternarum irarum, (overdattet af Høffets Forbitrelse imed dem); — II) „overf.“; A) Marfag til at vrede's el. harmes; Die aliquam, quae te commutaverit, iram, Ovid. Pont. 1, 3, 21; — B) brusende Varm el. Vro el. Oprør, navul. Clementernes; — ∞ ventorum, Sil., maris, Val. Fl.; ira belli, Sall. ap. Prisc.; men Sil. 7, 315: dant mucronibus iras, (vvasfe dem); — not.: Seneca har skrevet tres libros de Ira, hysse endnu haves.

Iracuunde, adv.: vrede'dent, arrigen, agere cum aliquo, Cic. Phil. 8, 5; — compar., ∞ docere, id. R. Com. 11; — iracundia, ae, f.; 1) Tilbøielighed til Brede el. Hestighed; — vid. Cic. Tusc. 4, 12; cf. id. Acad. 2, 41: ipsam iracundiam (Synen til at vrede's) fortitudinis quasi cotem esse; — B) df. egi. ligesom ira: Sindets Oprufen, hefig Brece el. Harme; — prae iracundia vix sum apud me, Ter. Heaut. 5, 1, 47; ligel. iracundia ardere, id., exardescere, Cic., inflammari, id.; men iracundiam remittere, cohibere, id., reprimere, Ter.; f. egi. Caes. B. G. 1, 8, e. Sall. Catil. 50; e. — iracunditer, adv., forcl. Biserf af iracunde, Caecil. ap. Prisc.; — [af fagd.].

iracundus, 3, [ira]: tilbøielig til Brece el. Harme, set til at vrede's, vnsfrende el. hellig; — vid. Cic. Tusc. 4, 12; ∞ et difficiles senes, Cic. d. Senect. 18; cf. Caes. B. G. 1, 31; egi. iracundus in aliquem, Cic. Planc. 26; — compar.: iracundior est paullo, (bliver let vrede), Hor. Sat. 1, 3, 29; superl., Senec. d. Ir. 2, 6; — B) „overf.“; iracunda fulmina (Jovis) hve med han neml. firafer i Brece, Hor. Od. 1, 3, 40; — ligel. om Dyrrens Biledet: tigres iracundie leones, Ovid. Met. 15, 86.

irascencia, ae, f.: = iracundia, Appul.; e. — irascibilis, e: = iracundus, Firm.; af — irascor, sci, v. dep. n., [ira]: vrede's el. harmes; — numquam sapiens irascitur, Cic. Tusc. 3, 9; — egi. e. dat.; graviter irasci inimici, Caes.; ∞ admonitioni aliquis, Quintil.; hvortil egi. han foies de el. ex el. ob; ∞ alicui de nihilo, Plaut., ob multiloquentiam, id.; non ex pactione verborum, sed ex perfidia ... hominibus irasci (deos) etc., Cic. R. Com. 16; men irascentemque, quod etc., Ovid. Met. 6, 269; — ligel. e. acc. comm.; idne irascimini, si quis superior est, quam vos? Cato ap. Gell.; ne nostram vicem irascaris, (at du ikke skal vrede's paa vert Hørbøld), Liv. 34, 32; — II) „overf.“ egi. om Clementerne; mare irascens, (det oprørte Hav), Plin.; ligel. quum pelago ventus irascitur, Petron. Sat. 104; — men em Dyrren: ∞ in cornua, (frange), Virg. Aen. 12, 104; — not.: irascere (sem act.), f. irasci, Pompon. ap. Non.; — men iratus, 3, fem adj., vid. s. l.

irate, adv.: i Brece, Phaedr. 4, 24; — compar., ∞ intueri conservos, Colum.; af — iratus, 3, [ira]: vrede, harmfult; vid. Cic. Tusc. 4, 12: estque

aliud iracundum esse, aliud iratum, etc.; men quo te modo accepissim, nisi iratus essem? id. ibd. 36; hve egi. e. dat. e. in compar.: quum villico factus esset iratior: superl., Caesar illis fuerat iratissimus, id. Phil. 8, 6; — egi. m. fagd. Causapartit: de, ex, propter, quod; — iratus de judicio et de villico, Cic. Flacc. 1; qua ex re iratus etc., Nep. Cato 2; iratus propter has res, Plaut., quod esset evocatus, Plin. Ep.; — men sem Dyrspreg: diis iratis (natus: til det illyffe), Phaedr. 4, 19; cf. Hor. Sat. 2, 3, 88; — II) „overf.“ egi. em Ting eg Begreber; — ∞ ignes, Prop. 4, 8, 56; ∞ manus, id. 3, 23, 30; men m. Lune: ∞ venter, (knurrende, hungtig), Hor. Sat. 2, 8, 5; — „bef.“ egi. em de epyrie Clementer; ∞ venti, Prop. Fluctus, Plin. Pan. 35; ∞ mare, Hor. Epod. 2, 6; men irati vultus lunae, (i. e. rubentes), Claudian.

irenarches, (-archa), ae, m., *ειρηναρχης*: en Fredesdommer, Dig. — Iri, e. irier, f. und. eo, ire. — Iriates, um, m.: Iræbaaner af Byen Julia Iria i Liguria, Liv. 31, 10. — iricolor, oris, adj., [iris, color]: regnbuefarvet, pluma columbae, Auson. — irinus, 3, *irinos*: af Væren iris; ∞ unguentum, egi. absol.: irinum, (sc. unguentum), Cels., Plin. — irio, onis, m.: etflags Semmertern; vid. Plin. 22, 75.

iris, is, eftere idis, f., *iris*: Regnbuen, bestrives Senec. Qu. N. 1, 3 fagd., e. Plin. 2, 69; — B) df. rimel. af Jærens Lighed; a) etflags veltuende Plante, emtr. ver Sværdkille; vid. Plin. 21, 19 e. 83; — b) Regnbuestenen, etflags Gæstten, id. 37, 52; — II) efter Mythen er Iris: Datter af Thaumas ved Electra, o. Gudernes Sendebud; vid. Virg. Aen. 5, 666; egi. ibd. 4, 700, e. ibd. 9, 3 fagd., egi. Ovid. Met. 14, 836; men id. ibd. 1, 270: varios induta colores Concipit Iris aquas. — irnea, f. und. hırnea.

ironia, ae, f., *ειρωνία*: den Del af Mlegerien, der vil have forstaaet det Modsatte af hvad der siges; egi. dissimulatio, inversio, illusio; vid. Quintil. 9, 1, in., eftere; — om den secretisse Jreni, vid. Cic. d. Or. 2, 67, e. id. Brut. 85; men sine ulla inehereule ironia loquor, id. Qu. Fr. 3, 4; df. — ironice, adv.: ironist, spottende, Acon.

irpex, icis, m., [besl. m. *ῥπαξ*]: etflags Harve, hvermed Iltud fortvies, Varr.; egi. urpex, Cato. — Irpinus, 3, f. und. Hirpinus.

irr-, f. irr-, f. not. und. Lin. e. und. 2. in. — irr-adio, [Lin.], adv., atum, 1, v. a. e. n.; 1) act.: bestraalet, Stat.; — egi. „overf.“: belyser, Claudian.; — II) neutr.: dies irradiat: Dagen lyser el. spinner frem, Sedul. — irr-ado, [Lin.], si, sum, 3, v. a.: straber el. river deri; ∞ sylphium eodem, Cato; — b) straber derpaa; df. rager el. glatter; cum irraso capite, (neml. som Skibbruden), Plaut. Rud. 5, 2, 16; (cf. Juvenal. 12, 81). — I. irrasus, 3; partic. af irrado. — 2. irrasus, 3, [2. in., rado]: som ikke er glattet; irrasae robora clavae, (ikke tilbuggen), Sil.

irrationabilis, [2. in.], e: ufernuftig, Cels., inc.; df. — irrationabilis, atis, f.: Ufernuftighed, Appul.; e. — irrationabiliter, adv.: ufernuftigen, Tertull. — irrationalis, [2. in.], e: ufernuftig; vid. Senec. Ep. 92; men Quintil. 8, 6, 13: idem de irrationabilibus etc.; men ∞ susus, (mechanist Gæst), id.; v. — irrationalitas, atis, f.: Ufernuftighed, Arnob.; e. — irrationaliter, adv.: ufernuftigen, Tertull. — irrauceo, rausi, 3, [1. in., raucus], v. n. ineh.: bliver hæs; si paulum irrauserit, (om en Hecur), Cic. d. Or. 1, 61.

irrecitabiliter, adv., [2. in., recito]: miltalefigen, Venant. — irrecogitatio, [2. in.], onis, f.: Mangel paa Overveelse, Tertull. — irrecordabilis, [2. in.], e: ikke til at mindes, obliatio, Arnob. — irrecuperabilis, e, [2. in., recupero]:

iffe til at gienvinde; *df.* uferberelig, immunditia, Tertull. — *irrecusabilis*, [2.in-], *e*: *hver* fra man iffe ber underdrage sig, *ocasio*, *Cod. Just.* — *irredivivus*, [2.in-], 3: som iffe kan i landfattes, *ponticulus*, *Catull.* 17, 2. — *irredux*, [2.in-], *icis*, *adj.*: som iffe fører tilbage; *via*, (*hver* ad man iffe kan komme tilbage), *Lucan.*

irreformabilis, *e*, [2.in-], *reformo*: *ufer* anderlig, *Tertull.* — *irrefutabilis*, (2.in-), *e*: *uigjend*træfelig, *Arnob.* — *irrefutatus*, [2.in-], 3: *uigjend*breven, *Lactant.* — *irregibilis*, [2.in-], *e*: *ureger*lig; — *df.* „*verf.*“: *umaadelig*, *nybre*, *Coel. Aur.* — *irregressibilis*, *e*, [2.in-], *regredior*: *hver*over *el.* *hver*giennem man iffe kan komme tilbage, *transgressio*, *Augustin.*

irreligatus, [2.in-], 3: iffe bunden; *irreligata comas* (*acc. graec.*): med *uop*bundet Haar, *Ovid. A. A.* 1, 530; *~ ratis*, (*om* *Charons* Baad), *Albinov.*

— *irreligio*, [2.in-], *onis*, *f.*: *Samvittigheds*løshed, *ugudelighed*, *Appul.* — *irreligiöse*, *adv.*: *ugudeligen*, *ufremt*, *Tac. Ann.* 2, 50; *e*. — *irreligiositas*, *atis*, *f.*: *ugudelighed*, *Tertull.*; *af* — *irreligiösus*, [2.in-], 3: som *strider* imod *Religionens* *Geristift*, *ugudelig*, *uilladelig*; — *irreligiosum ratus*, *m. acc. e. inf.*, *Liv.* 5, 4; *ogf. e. inf.*, *Plin. Ep.* 4, 1; — *compar.*, *Arnob.*; *superl.*, *Tertull.*

irremediabilis, [2.in-], *e*: *hver*over *el.* *hver*giennem man iffe tør vende tilbage; *~ unda*, *Virg. Aen.* 6, 425, (*i. e.* *Styx*); *~ error*, *ibid.* 5, 591, (*om* *Labyrinthen*); *~ via*, *Senec. Herc. Fur.* — *irremediabilis*, [2.in-], *e*: *uulægelig*, *Plin.* 25, 95; — *ogf.* „*verf.*“: *ufer*fenlig, *factio*, *Maecen. ap. Senec. Ep.* 114. — *irremisse*, [2.in-], *adv.*: *uden* *Eftergivelse*, *Ammian.* — *irremissibilis*, [2.in-], *e*: *ufter*giævelig, *Tertull.* — *irremotus*, [2.in-], 3: iffe *bert*fiæret, *Prudent.* — *irremunerabilis*, *e*, [2.in-], *remunero*: *uigjengjældelig*, *Appul.* — *irremuneratus*, [2.in-], 3: iffe *giengjældet*, *uerrstattet*, *Cassiod.*

irrepārabilis, [2.in-], *e*: *uerrst*æfelig, *tempus*, *Virg. Ge.* 3, 284, *fuga temporis*, *Colum.*, *vita*, *Senec.* — *irrepercussus*, [2.in-], 3: iffe *tilbage*slaaen; iffe *giend*breven, *rumor*, *Tertull.* — *irreptus*, [2.in-], 3: iffe *funden*, *aumor*, *Hor. Od.* 3, 3, 49; men *~ puer* (*Herculi*), *Senec. Med.* 648. — *irrepletus*, [2.in-], 3: iffe *epfyldt*, *Paul. Nol.*

irrepro, [1.in-], *psi*, *ptum*, 3, *v. n.* (*e. a.*); *1* „*egenl.*“: *fyber* *el.* *fommer* *uær*terfeligen *derind* *el.* *derhen*, (*om* *Mennefker*, *Dyr* *og* *Ting*); *e. dat.*, *el. m.* *ad* *el. in*, *ogf. absol.*: — *salamandra si arbori irrepsit*, *Plin.* 29, 23; *draconem irrepsisse ad eam*, *Suet. Aug.* 94; *irrepentibus aquis*, *Colum.*; *ogf. e. acc.*, *Appul.*; — *II* „*fig.*“: *liftigen* *el.* *uær*terfeligen *at* *finje* *el.* *trænge* *fig* *derind*, *in testamenta locupletium*, *Cic.*, *in tabulas municipiorum*, *id.*; — *men* *om* *for*deret: *~ in sensus*, *in mentes hominum*, *id. Orat.* 28, *e. id. d. Or.* 3, 53; — *irrepet dolor animo*, *Senec.*; *cf. Plin. Ep.* 3, 20; — *ogf. absol.*: *at* *indfinje* *el.* *indfinje* *fig* *som* *Ben*; *vid. Tac. Ann.* 13, 12, *v. id. Hist.* 2, 63.

irreproscibilis, *e*, [2.in-], *reproscō*: som iffe kan *fordres* tilbage, *Appul.* — *irreprehensibilis*, *e*, [2.in-], *reprehendo*: *uad*æfelig, *Tertull.* — *irreprehensus*, [2.in-], 3: *uad*æfelig, *probitas*, *Ovid.*; men *id. Met.* 3, 340: *~ responsa*, (*i. e. vera*). — *irreptio*, *onis*, *f.*, [*irrepro*]: *fyber* *el.* *at* *fybe* *derind*, *Augustin.* — *irrepto*, *are*, *v. n.* (*e. a.*), *frequ.* *af* *irrepro*: *fyber* *derind* *el.* *derhen* *el.* *derpaa*, *e. dat.*, *Stat.*, *e. acc.*, *id.* — *irreptor*, *oris*, *m.*, [*irrepro*]: som *indfinjer* *fig* *deri*, som *tifinjer* *fig* *noget*; *~ agrorum*, *Cod. Theod.*

irrequiēbilis, *e*, [2.in-], *requiesco*: iffe *til* *at* *filte* *sig*, *Scribon.* — *irrequies*, *etis*, *adj.*, [2.in-],

requies, *subst.*: *urolig*, *Auson.* — *irrequietus*, [2.in-], 3: *uden* *Hyile*, *urolig*; *~ Charybdis*, *Ovid. Met.* 13, 730; *~ bella*, *id.*; *~ circuitus mundi*, *Plin.*; *cf. Ovid. Met.* 2, 386.

irresectus, [2.in-], 3: iffe *af*ftaaren; men *~ pollex*, (*med* *uæ*ftaaren *Rag*), *Hor. Epod.* 5, 47. — *irresolūbilis*, [2.in-], *e*: *uop*løfelig, *Appul.* — *irresolūtus*, [2.in-], 3: *uop*løst; *~ vincula* (*arcus*), *Ovid. Pont.* 1, 2, 22. — *irrespirabilis*, *e*, [2.in-], *respiro*: *hver* man iffe kan *aande*, *Tertull.* — *irrestinctus*, [2.in-], 3: iffe *ud*sluffet, *altaria*, *Sil.*

irretio, *ivi* *el. ii*, *itum*, 4, [1.in-], *rete*: *indviffel* *i* *et* *Net* *el.* *fige* *m* *i* *et* *Net*, *Colum.* 4, 2; *oftere* „*alleg.*“: *bilder* *el.* *befnæver* *el.* *fauger*; — *utrum tacentem irretiat* (*ic*), *an loquentem*, *Cic. Acad.* 2, 29; *cf. id. d. Or.* 1, 10; — *II* *df.* „*fig.*“: *indviffel* *el.* *for*virrer; — *~ homines iudicii iniquissimis*, *Cic. Vat.* 5; *~ adolescentes illecebrarum corruptelis*, *id.* — *irretortus*, [2.in-], 3: som iffe *er* *vendt* *el.* *dreiet* tilbage *der*til; *~ oculo*, (*uden* *engang* *at* *fee* *derester*), *Hor. Od.* 2, 23. — *irretractabilis*, *e*, [2.in-], *retracto*: *uigjengjældelig*, *sententia*, *Augustin.*

irrevērens, [2.in-], *tis*, *adj.*: *uær*bødig, *flam*løf *el.* *uær*fammet; — *irreverens* *est*, *e. inf.*, *Tertull.*; *ogf. e. gen.*, *ogf. e. dat.*, *ogf. m. in*; — *irreverens operis*, *Plin. Ep.* 8, 21; *irreverens alicui*, *Spartian.*, *in aliquem*, *Tertull.*; *df.* — *irrevērenter*, *adv.*: *uær*bødigen, *flam*løst, *transire ad declamandum*; *vid. Plin. Ep.* 2, 14; *e*. — *irrevērentia*, *ae*, *f.*: *lær*bedighed; *df. ogf.* *Stam*løshed, *Græfkes*; — *juventutis irreverentiam decretis notare*, *Tac. Ann.* 3, 31; *cf. ibid.* 13, 26, *e. id. Hist.* 3, 51.

irrevocabilis, [2.in-], *e*; *II* „*egenl.*“: *uigjengjældelig*, *aetas praeterita*, *Lucr.*; *~ verbum*, *Hor. Ep.* 1, 18, 71; — *II* „*fig.*“; *A* „*verf.*“: som iffe kan *træffes* tilbage; — *ancorae pondere irrevocabili*, (*naar* *Ankeret* *er* *for* *tungt* *til* *at* *træffes* *op*), *Plin.* 32, 1; — *b* *ufor*anderlig, *Plin. Ep.* 3, 7; *in casum irrevocabilem se dare*, *Liv.* 22, 62; — *B* „*ment.*“: *ufer*fenlig; *Domitiani natura ... quo obscurior, eo irrevocabilior*, *Tac. Agr.* 42; *df.* — *irrevocabiliter*, *adv.*: *uigjengjældelig*, *uændfæf*et, *progredi*, *Augustin.*

irrevocandus, [2.in-], 3: = *irrevocabilis*; *~ error*, (*iffe* *til* *at* *rette*), *Claudian.* — *irrevocatus*, [2.in-], 3: som iffe *er* *bleven* *falet* tilbage, *nomberet*, *nammodet*; *vid. Hor. Ep.* 2, 1, 223; — *ogf.* som iffe *lader* *fig* *hælde* tilbage; *irrevocatus ab acri caede lupus*, *Ovid. Met.* 11, 401. — *irrevolūtus*, [2.in-], 3: *f.* *und.* *inevolutus*.

irridenter, *adv.*: *spottende*; *~ petere*, *Laber. ap. Charis.*; — *compar.*, *Fronto*; *af* — *irridēo*, [1.in-], *si*, *sum*, 2, *v. n.* *e. a.*; *I* *neutr.*: *leer* *el.* *spetter* *derover*; *irrides in re tanta ...?* *Ter. Heaut.* 5, 2, 29; *Cynici irrident*, *quod etc.*, *Cic. Off.* 1, 35; *ogf. absol.*, *Nep. Milt.* 1; *figel.* *multum irridentibus*, *qui etc.*, *Tac. Ann.* 1, 8; — *figel. absol.*: *flæmter* *el.* *spoger*; *Caesar mihi irridere visus est*, *Cic. Att.* 12, 6; — *II* *act.*: *ud*leer, *lefpotter*; — *~ res malas alicuius*, *Plaut. Trin.* 2, 4, 45; *vos ab illo irridemini*, *etc.*, *Cic. Acad.* 2, 39; *irridendi sui facultatem dare*, *id. Div.* 2, 17; *me impune irrisum esse habitum*, *Plaut. Epid.* 3, 4, 83; *ad vana et toties irrisa revolutus*, *Tac. Ann.* 4, 9; *cf. Virg. Aen.* 7, 425 *v. 435*.

irridicūle, [2.in-], *adv.*: *uden* *at* *væf*te *Latter*, *d. e.* *uæ*ttigen; *df. m.* *Negation*: *non irridicūle ... dixit*, (*Caes. B. G.* 1, 42. — *irridicūlum*, *i*, *n.*, [1.in-], *ridiculus*: *Haan*hed, *Epyet*, *Bef*ammelfe; — *irridicūlo haberi ab aliquo*, (*blive* *ud*leer *deraf*), *Plaut. Poen.* 5, 4, 8; *cf. id. Cas.* 5, 2, 3.

**irrigatio*, *onis*, *f.*: *Bænding*; *a*) *e. gen. subj.*; *~ fluminis*, *Plin.*; — *b*) *e. gen. obj.*; *~ agrorum*,

Cic.; v. — irrigator, oris, m.: sem vander, Augustin.; af — ir-rigo, [1.in-], avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenf.“: leder (Bænder) derhen; — ∞ aquam in areas, Cato, amuream ad arbores, id.; men Virg. Ge. 4, 115: amicos irrigat imbres, (i. e. aquam, sc. plantis); — egf. vander, hortulos fontibus, Cic.; Aegyptum Nilus irrigat, id.; cf. Liv. 7, 3; — men „pect.“: ∞ genas fletu, Senec. Phoen.; liget. irrigat terram cruor, id. Thyest.; — II) „overf.“: udgøder derover, quietem per membra, Virg. Aen. 1, 695; — egf. epylider dermed, eorum candore, vid. Lucr. 5, 282; men Virg. Aen. 3, 511: fessos sopor irrigat artus, (vederqvæger dem); men comist: hominem irrigatum plagis etc., Plaut. Epid. 1, 2, 18.

ir-rigūus, [1.in-], 3; I) „egenf.“: benfædet for at vande, fons, Virg., aquae, Ovid.; — b) df. subst., aquarum irrigua, Plin. 5, 3: Bænder af Vandledning; — B) vander, hortus, Hor., herba, Plaut., regio, Plin.; — II) df. „pect. overf.“: ∞ ignis, (der lige som Vand fremmer ud af Jorden, d. e. Lava), Auct. Actn. 28; men ∞ carmen, ibd. 295, (de af Vandørgetet frembragte Toner); — B) ∞ somnus, (qvægender, forfristende), Pers. 5, 56; — men irriguamque mero ... corpus, (vædet af forfristet deraf), Hor. Sat. 2, 1, 9.

ir-rimor, [1.in-], ari, v. dep. a.: efterføjer, efterføjer, incultos ... sinus, Pacuv. ap. Non. — *ir-risibilis, e: til at utlece, Augustin.; — irr-issio, onis, f.: at blive udlece, latter, Spot; — cum irrisione omnium etc., (spottet af alle), Cic. Off. 1, 38; cf. id. d. Or. 1, 12; liber ab tali irrisione, id.; — irr-issive, adv.: udeleende, spottende, Ammian.; v. — irr-isor, oris, m.: en Spotter, hujus orationis, (derover), Cic. Parad. 1, 3; egf. absol.: irr-isor, (du Spetter)! Prop. 1, 9, in.; — df. irr-issorius, 3: spottende, Capella; — [irrideo].

1. irr-issus, 3: partic. af irrideo. — 2. irr-issus, us, m., [irrideo]: Udlece, latter, Spot; — suam virtutem irrissu fore, Caes. B. G. 2, 15; linguam ab irrissu exserens etc., Liv. 7, 10; irrissum ex eo sperans pueri, (at han skulde blive udlece), Tac. Ann. 13, 15.

irr-italibis, e, [irrito]: let at ophidses, sem let vredes; — ∞ animos hominum etc., Cic. Att. 1, 17; cf. Hor. Ep. 2, 2, 102; — II) „overf.“: sem let bringer i Videnstæb, forførende, formae, Lactant.; df. — irr-italibitas, atis, f.: Virrelighed, navn. til Brede, Apul.

*irr-itamēn, inis, n., ligesom flad.: Middel til at ophidses; irritamina (auri, vestes puniceae), Ovid. Met. 12, 102; egf. Veffemiddel, id. ibd. 13, 431; — irr-itamētum, i, n., (den fultere egf. profaiske form af frgd.): Ophidselsesmiddel, certaminum, Liv.; cf. id. 40, 27; ∞ belli, Just., irarum, Plin. Pan.; — egf. Veffemiddel af Virremiddel, pacis, (i. e. ad pacem), Tac. Agr. 20; ∞ gulae, Sall., luxuriae, Val. Max.; irritamenta inorum (opes), Ovid. Met. 1, 140; — II) „overf.“: tot incitatus irritamentis (fluvius cf. Nilus), Plin. 5, 10; — irr-itate, adv.: virende, Ammian.; — irr-itatio, onis, f.: Ophidselse, animorum, Liv. 31, 14; men Senec. Ep. 9: ∞ naturalis (ad amicitiam: ligesom Jædydelse dertil); cf. Tac. Germ. 19, e.: irr-imator, oris, m.: sem opmuntrer af. Ietter af forføjer; quum irritator accessit, Senec. Ep. 118; — [irgē].

1. irr-ito, avi, atum, 1, v. a., [efter Doederl. frequ. af irruo]; I) „egenf.“: ophidses, opmuntrer, tilføjter; — ∞ aliquem ad certamen, Liv. 6, 27, hostem ad iram, Ovid. Met. 8, 418, infantiam ad discendum, Quintil.; Ingenium potis irritat Musa poetis, Prop. 4, 6, 75; cf. Hor. A. P. 180; ∞ vitia vetando, Ovid., suspiciones, Tac.; ∞ simulates sibi, Liv. 33, 46; — B) „bef.“: ophidses til Brede, opbringer af forføjter; vid. Cic. Mil. 31; men ita sum irritatus ... ut

etc., Ter. Phorm. 2, 1, 10; — II) „overf.“ cf. „alleg.“ egf. om Ting: diluvius ... quietas irritat amnes, Hor. Od. 3, 29, 40; — III) partic. irritatus, 3, egf. sem adj.: opbragt, hidsig, arria, ammus, Gell., canis, Plaut.; — compar., Gell. 15, 2.

2. irr-ito, are, v. a.: gior ugyltig, Cod. Theod.; af — irr-itus, 3, [2.in-, ratus]; I) „egenf.“: ugyltig; — testamentum irritum facere, Cic. Phil. 2, 42; pro irritio habere, Suet. Tib. 51; cf. Cic. Verr. 2, 26 o. 57; men Ter. Phorm. 5, 7, 58: quod modo erat raturum, irritum est; men aves irritae, (hvís Værfler ikke gielde), Gell. 13, 11; — II) „overf.“: sem er forføjer, uden Virkning, uden Nytte; A) om Ting eg om Begreber; — ab irritio incepto abcedere, Liv. 29, 35; ∞ labor, (forføjer, spilet), Ovid., Quintil.; ∞ dona, Virg., promissa, Catull.; cf. id. 30, 9; men ∞ praeda, (sem ikke bliver til Nytte), Tac. Hist. 3, 31; ∞ lingua, (hvís Udsagn ikke bliver troet), Prop. 2, 11, 166; — navn. egf. i Retsfregtet: ∞ contractus, (ugyltig), Dig.; ∞ emptio, venditio, ibd.; — b) df. neutr. irritum, i, egf. sem subst.: det forføjtede cf. Misløffede; — spes ad irritum redacta, Liv. 28, 31; Tig. victoria ad irritum revolvebatur, Tac. Hist. 3, 26; cf. ibd. 53; — df. egf. abl. irritio, sem adv.: forføjer, Eumen.; — B) om Personer: sem arbejder forføjer cf. uden Virkning cf. uden Nytte; — legati irriti remittuntur, (med uforretet Sag), Tac. Ann. 15, 25; cf. Virg. Aen. 5, 442; men Venit et e templis irrita turba domum, Tibull. 2, 3, 22, (uden Drafessbar); — egf. e. gen.: irritus legationis, (hvís Sendelse er forføjet), Tac. Hist. 4, 32, consilii, (hvís Plan misløffes), Vell.; — b) ∞ homo, Cato ap. Gell. 11, 2, (i. e. nequam, inatilis).

irr-ōbōrasco, [1.in-], avi, ēre, v. n. incl.: at faae Stykke af Varighed; men aene Gell. 1, 22: ir-roboraui ... aliena verbi significatio, (er bleven den gielvende).

irr-ōgatio, onis, f.: Paalæggelse cf. Tilfændelse, multae, (af en Pengestraf), Cic. Rab. perd. 3, dupli vel quadrupli, Plin. Pan. 40; af — irr-ōgo, [1.in-], avi, atum, 1, v. a.; eprl.: bringer i forslag cf. bevirer en offentlig Beslutning imod nogen; — ∞ leges privatis hominibus, Pseud. Cic. p. Dom. 17; ∞ alieni privilegium, id. Sest. 30, multam, id. o. Liv. 5, 11. oittere; — df. „alm.“: at paalægge sem Straf; ∞ alieni tributum, Plin. Pan., supplicium cf. poenam, Tac.; irrogatum accusatori exsilium, id. Ann. 13, 28; men ∞ imperium in aliquem, Plin. 2, 5; — II) „overf.“ cf. uenfor Retten; ∞ poenas aequas precatis, Hor. Sat. 1, 3, 118; ∞ sibi mortem, (ombringe sig selv), Tac. Ann. 4, 10; labori non plus irrogare, quam etc., (ikke anvende mere flid derpaa), Quintil. 10, 3, 26; — not.: irrogassit, (cf. irrogaverit), Cic. Leg. 3, 3, e An Tabb.

irr-ōro, [1.in-], avi, atum, 1, v. a. a. (o. n.): I) bedugger, væder med Dug; ne irroretur (res: at Duggen ikke skal falde derpaa), Colum.; irroratis floribus, (naar Duggen ligger derpaa), id.; — egf. ligesem bedugger, d. e. væder af befugter; ∞ erinem aquis, Ovid., cibos (oleo), Colum.; df. „pect. overf.“: Zephyrus ... irrorat flauibus annum, Claudian.; — II) „overf.“: bedrypper, lader dryppe derpaa; — ∞ liquores vestibus et capiti, Ovid. Met. 1, 371; — „pect.“ egf.: stroer (enfættel. sparsomt) derpaa cf. derover; ∞ piper patinae, Pers. 6, 21; — not.: egf. sem neutr.: at dryppe cf. fælde draaberis derpaa; lacrimae irrorant foliis, Ovid. Met. 9, 369; men Afriens irrorat, (i. e. mittit rorem), Colum. — irr-ōto, [1.in-], are, v. a.: lader rulle cf. fare hen; ∞ testam super undas, Min. Fel. Oct. 3.

irr-ūbesco, [1.in-], būi, ēre, v. n. incl.: at blive rød, sanguine, Stat. — irr-ucto, [1.in-], are, v. n.: at ræbe, alieni in os, Plaut. Pseud. 5, 2, 6. —

irrufo, [lin-], avi, atum, 1, v. a.: færyer red, capillum. Hieron.: barba facta irrufo. Tertull.

irrugatio, onis, f.: rymfet Bæffæffenbed, Serv. ad Virg. Aen. 1, 652; af — irrufo, [lin-], are, v. a.: at giere rymfet; — æquor ventis, (at eyere), Gell. 12, 1; men — sinum nodo, Stat. — irru m. o. are, [lin-, ruma]; eyrel.: at giere Broyt; df. at drive eflags unaturlig llugt, Catull., Auct. Priap.; — II) „everf.“: behænder fmuðfjæn, eytræffer, eel.; vid. Catull. 29, 9; — men aqua irrumata, (befuðet), Martial. 2, 70; df. — irrumatio, onis, f.: at drive unaturlig llugt, Catull.; e. — irrumator, onis, m.: fem drive denne Sændel, id.

irrupio, [lin-], rûpi, ruptum, 3, v. n. (e. a.); I) „egenf.“: bryder el. trænger el. fterter ind deri el. derhen; — cesso huc intro irrupere? Ter. Eun. 5, 7, 26; — eytere m. in, egf. m. ad, egf. e. acc. (efter d. udfaldene in), „pect.“ egf. e. dat., egf. absol.; — ∞ in castra, Cic., in eam (partem hostium), Caes.: — egf. em Sædet, (at trænge ind, at ræmme Bugter), Plin. 6, 15; — nti ad sese irrupere (liberti), Sall. Catil. 49; — ∞ portam, Sall., domum, Caes., stationem hostium, Tac.; — men ∞ thalamo, Virg. Aen. 6, 528; — ne ... conaretur irrupere, vid. Cic. N. D. 2, 57; — uatv. er: ∞ se in curiam, (f. irrupere in c.), Varr. ap. Non.; — II) „fig.“: at trænge ind deri, eel.; — imagines in animum per corpus irrumdunt, Cic. Acad. 2, 40; cf. id. ibd. 44; qui in nostrum patrimonium irrupunt, „alleg.“, id. d. Or. 3, 27; — quæ (calamitates) ad me irrupunt, et ad quas ego irrupi, Senec. Ep. 117; irrupunt curæ, Ovid.; irrupit adulatio, Tac.; — „pect.“ egf. ∞ deos, (ufærfte deres Willie), Stat.; men em Gudsdommen: ∞ mentem, (at begyffe), id.; — not.: irruptus, 3, fem adj., vid. s. I.

irruo, [lin-], m, 3, v. n. (e. a.); I) „egenf.“: bryder el. trænger el. fterter ind deri el. derind el. derhen; m. in, egf. e. dat., egf. absol.; — ∞ in aedes alienas, Ter., in medium aciem, Cic.; egf. ∞ omni impetu in aliquem, id.; — men ∞ flammis, Claudian.; — quam mox irruimus? Ter. Eun. 4, 7, 18; cf. Virg. Aen. 3, 222; — men comit: ne illa huc prorsus se irruat, Ter. Ad. 4, 2, 11; — II) „everf.“: ∞ in possessiones alienas, Cic. d. Or. 1, 10, („alleg.“); cf. ibd. 3, 41, e. id. Verr. Act. 1, 2; men id. d. Or. 2, 74: ne quo irruas, („alleg.“: fæl lebe ind derpaa); — egf. e. dat.; ∞ eladibus, Lucan. 7, 60.

irruptio, onis, f., [irrupio]: Indtrængen el. Indfald el. Indbrud; — etiam si irruptio nulla facta sit, Cic. Manil. 6; ∞ belli. Flor., ferarum, Plin. Pan. — irruptus, [2. lin-], 3; ubruct, ifte fenterreven; — quos irrupta tenet copula, Hor. Od. 1, 13, 18, („alleg.“).

irtiola (cl. irc.) vitis: eflags ubefiendt Vinftok, Colum., Plin. 14, 4. — Irus, (-os), i, m.: en Tigger el. Stædder paa Stæbaf; nævnes eie fer enbet Stædder; — Irus et est subito, qui modo Croesus erat, Ovid. Trist. 3, 7, 42; cf. Prop. 3, 3, 39, e. Martial. 6, 77; men Ovid. lb. 419: binominis, ferti han egf. her Arnacus efter Mederen.

is, ea, id, pronom. demonstr., [af d. feræfd. is, cf. beff. m. os]: han, hun, den, det; — fuit quidam senex mercator; navem is fregit ... is obiit mortem, Ter. Andr. 1, 3, 16; venit mihi obvium tuus puer; is mihi litteras abs te reddidit, Cic. Att. 2, 1; — (bb) egf. at mærke; a) beß pronom. pers.; c) af ferfie Verfen; atque hæc omnia is feci, qui eram etc., Cic. Fam. 12, 14; cf. Plaut. Merc. 3, 4, 47; — β) af anden Verfen, qui etc., is ... ecurristi, Cic. Phil. 2, 30; — b) beß et Nømen; ea res ut est enunciata, Caes. B. G. 1, 4; quam urbem is rex condidit, Plin. 6, 21; — c) beß Relativum, hvor det ordentligen er udfælt, naar det

fiaaer i samme Casus, fem Relativet; men gaar Relativet feran, fiaaer is undert. med eflags Eitertryk; — male se res habet, quum, quod virtute effici debet, id tentatur pecunia, Cic. Off. 2, 6; — d) beß — que o. quidem tener is nil at fremhæve det feregaende Begreb; — cum una legione, eaque vacillante, Cic. Phil. 3, 12; imprimis nobis sermo, isque multus, de te fuit, id. Att. 5, 1; — e) egf. fiaaer det undert. f. pronom. refl.; — Helvetii persuadent Rauracis, ut una cum iis proficiscantur, (f. secum), Caes. B. G. 1, 5; cf. id. ibd. 1, 12: quod ejus socii avum etc.; — f) egf. fiaaer det undert. ferfærkede efter et Relativum (i samme Sætning); — quorum eorum unus etc., Plaut. Trin. 4, 3, 16: ligel. quid est enim, quod non progrediat eodem ira, quod furor? Cic. Tusc. 4, 36; ligel. efter frgd. partic., vid. Liv. 1, 19; — g) endel. ferfærkede det ved Umbangæparitellen — pæse: — alios collaudat, eapæ se vero non potest, Plaut. Truc. 2, 6, 15; eampse vos audistis, id. Cist. 1, 3, 22; — B) „bef.“ fan egf. is, ea, id, ifølge Sætningfængen herte: en faadan, en flig, eel.; — neque enim tu is es, qui, quid sis, nescias, Cic. Fam. 5, 12; itaque ego is in illum sum, quem tu me esse vis, id. Att. 7, 8; cf. id. Flacc. 15, egf. Ter. Ad. 5, 6, 5; — not.: feræfdede færmere deræfere; — gen. ejus, Prisc.; — dat. eij, Plaut., Lucr.; men ei (monosyll.). Catull. 82, 3; fem. eae, Cato; — in pl. dat. e. abl. iibus e. ibus, (f. iis), Plaut.; in fem. eabus, (f. iis), Cato.

Isaeus, i, m., Ἰσαῖος: græff Taler fra Chalcis, færer for Demofthenes; vid. Quintil. 12, 10, 22; — not.: egf. en Hæder i Rom under k. Trajan; vid. Plin. Ep. 2, 3; Isaco torrentior (sermo), Juvenal. 3, 74. — Isagoge, es, f., εἰσαγωγή: Indledning, Gell. 1, 2. — Isagogicus, 3, εἰσαγωγικός: indledende, Gell. 11, 7 (i Overfkriften). — Isara, ae, m.: flod i Gall. Narb., hod. Isère, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 23, falter i Rhænen; vid. Lucan. 1, 399. — Isatis, is, e. idis, f., ἰσάτις: Plante, der giver en blaa farve, germ. Waite, Plin. 24, 2; — egf. eflags lægeplante, id. 20, 25. — Isauria, ae, f.: Rygtland imellem Pamphylien og Cilicien, vid. Plin. 5, 23; — B) df. I) Isauricus, 3: ifauriff, forum, Cic. Att. 5, 21; ∞ gens, Plin. l. c.; — b) Isauricus fældes defauriffe Soreveres Dvervinder, Servilius; vid. Liv. Epit. 93, e. Flor. 3, 6; — 2) Isaurus, 3, ligefem frgd.: ifauriff, opes, Ovid. Fast. 1, 593; — b) df. subst. Isauri, orum, m.: Indvæbnerne af Isaurien, Liv. l. c.; egf. deres Land, Cic. Fam. 15, 2; — men Isaura, orum, n.: By i Isaurien, Plin. l. c.; heder egf. Isaurus, (-os), i, f., Flor. l. c., hvor den fældes af Ciliciae; — not.: Isaurus, i, m.: flod i d. Piceniffe, Lucan. 2, 496.

ischaemon, onis, n., ἰσχαίων: eflags bledffifende Plante, Plin. 25, 45. — ischiacus, 3, ἰσχυαῖος: fem fider af Vandværk, Cato, Gell. — ischiadicus, 3, ἰσχυαδικός: = frgd., Plin. 25, 106; — b) ∞ dolores, Vandværk, id. — ischias, ædis, f., ἰσχύς; I) Vandværk, Plin. 17, 16; — II) „everf.“: en imed Vandværk fientlig Plante, færv. leucacantha, id. 22, 28. — Ischomache, es, f., ἰσχυομάχη: Virtheus's Gemalinde, Prop. 2, 2, 61. — ischuria, ae, f., ἰσχυρία: Urinens Stændning, Stranguri, Veget.

iselaesticus, 3, εἰσelaεστικός: hørende til et Indtog; ∞ certamen, (cf. ∞ agon): faadan Kampfeg, (navnl. i Olympia), fra hvilfen Seilervinderen drog ind i sin Hødeby i eflags Trimmph, Plin. Ep. 10, 119; — II) df. subst. iselaesticum, i, n., (sc. praeonium): den en flig Seilervinder tillagte Befønning el. Vredgave, Trajan. ibd. 120. — Isæum, (-ium), i, n., o. Isiacus, 3: f. und. Isis. — Isidorus, i, m.: Rævnet paa flere færfættene, hvoraf her mærkes Isidorus Hspaliensis, (Biffep af Hspalis, i d.

7de Arb.), af hvem høves XX Libri Originum, (et etymologisk Bær).

Isis, is e. idis (cf. idos), f., *Ἰσις*: beromt ægyptisk Gudeinde, Gematinde af Osiris; f. vgl. ant. 10, vgl. Ovid. Met. 9, 772 flgd., Cic. N. D. 3, 19, v. Lucan. 9, 158; — not.: Isidis crinis: etflags ubeftend Træ, vid. Plin. 13, 52; — men Isidis sidus: en Vænnelfe paa Planeten Venus, id. 2, 6; — B) df. 1) *Isiacus*, 3: ifift; ~ conjectores, (hendes Spæmand), Emm. ap. Cic. Div. 1, 58; *Isiacos* ante sedere focos, Ovid. Pont. 1, 1, 52; ~ sistrum, Manil.; — h) df. subst. el. absol.: *Isiacus*, i, m., (se. sacerdos): en *Isis*præst, Suet. Dom. 1; — 2) *Isæum*, o. *Isium*, i, n., *Ἰσῆιον*: et *Isistempel*, Plin. 5, 10, Lamprid. Al. Sev. 27.

Ismarus, (-os), i, m., pl. *Ismara*, orum, n., *Ἰσμάρος*: *Ismarus*, Pierg i Thracien ved Hebrus; — nec tantum ... miratur Ismarus Orpheus, Virg. Ecl. 6, 30; vgl. beromt af sin fæstelige Vin; vgl. id. Ge. 2, 37: *Ismara Baccho* Conserere; — h) df. "everf.": *Ismara*, ae, f.: By ved Jorden deraf, id. Aen. 10, 351; — heder vgl. *Ismaron*, i, Plin. 4, 18; — B) df. 1) *Ismariæus*, 3: = flgd., aquilo, Avien.; — 2) oftere *Ismarius*, 3: *ismariæ* el. *thraciæ*; ~ tyrannus, Ovid. Am. 2, 6, 7, (i. e. Tereus); ~ *Bacchæ*, id.; men ~ vallis, Prop. 2, 10, 6, (hvor *Dræhus* sang); ~ merum, id. 2, 24, 32.

Ismenus, (-os), i, m., *Ἰσμενός*: fied i Beootien ved Theben, Stat.; vgl. fem *Isogurg*, id. Theb. 9, 404; — B) df. 1) *Ismenius*, 3: *ismeniæ* el. *thebanæ*, hospes, Ovid. Met. 13, 682, heros, Stat. Theb. 2, 307, (i. e. Polynices); — 2) *Ismenis*, idis, fem. af frgd.: en Thebanerinde, Ovid. Met. 3, 733.

Isocinnæon, i, n., *Ἰσοκινναίων*: etflags veltugende Guffært, vid. Plin. 12, 43; — *Isocrates*, is, m., *Ἰσοκράτης*: beromt Veltalenhedslærer i Athenen, vgl. Ven af Plato; — vid. Cic. Orat. 52, id. d. Or. 2, 13, o. id. Brut. 56; af ham høves, fernden Breve, vgl. flere Taler, hvoriblandt hans Panathenæus, (Kortale over Athenen); — B) df. 1) *Isocratæus*, 3: *isocratæ*, modus (dicendi): hans Jæredragemaade, Cic. Orat. 61, ratio oratoria, id. Fam. 1, 9; — 2) *Isocratius*, 3: = frgd., Lucil. ap. Gell. 18, 8; — vgl. subst.; qui se *Isocratios* videri volunt, Gell. l. e.

Isodōmos, on, adj., [*ἴσος, δόμος*]: som er bygget lige; ~ genus structurae, Plin. 36, 51. — *isoetes*, is, n., *ἰσοεῖς*, (som bliver lig selv lig hele Aaret giennem), genus aizoi minusculum, (den mindre Gufføg), Plin. 25, 102. — *isopleuros*, on, adj.: ligefledet, Auson. — *isopyron*, i, n., *ἰσopyρον*: etflags ubeftend Bært el. Planter, Plin. 27, 70. — *isosecles*, is, adj., [*ἴσος, σκέλος*]: ligebenet, Auson. — *Israël*, elis, m.: *Israël*, Prudent., Sidon.; — B) df. 1) *Israëlitæ*, arum, m.: *Israëlitæ*, Juvenc.; — 2) *Israëlitis*, idis, f., (se. femina): *Israëlitinde*, Hieronym.; — 3) *Israëliticus*, 3: *israëlitisk*, Not. Tyr.

I. Issa, ae, f.: D ved Syden af Syrien, (hod. Lissa), Plin. 3, 30, o. A.; — B) df. 1) *Issensis*, e, naves, Liv., legati, id.; — h) df. subst., *Issenses*; *Inddaanerne*, id. 31, 45; — 2) *Issæus*, 3; df. absol. *Issæi*, ligefom *Issenses*: *Inddaanerne*, id. 15, 26; — 3) *Issæicus*, 3, lembi, id. 31, 21. — *Issus*, i, f.: Stødt i Cilicien, hvorved Alexander overvandt Darius; vid. Plin. 5, 6, o. Cic. Fam. 2, 10; — B) df. *Issicus*, 3: *issisk*, sinus, Plin. 2, 112.

istæ, abl. af *istic*, fem adv.: deraf, ad den Bei; — abi sane istæ, istorum, quovis, Ter. Heaut. 3, 3, 27; df.: *istaetenus*, el. *istæ tenuis*, (se. parte), fem adv.: lige dertil, faavdet, Plaut. Bacch. 1, 2, 58. — *istaec*, f. und. *Istic*. — *Istaeuones*, um, m.: Ravnet paa en germanisk Jøstestamme ved Rhinen, Tac. Germ. 2, e. Plin. 4, 28.

iste, a, ud, pronom. demonstr., [is m. *Udhange*: partiklen -te]: *hin*, *hint*; vgl. denne, dette; — *tuum iste vir optimus*, qui etc., Cic. Quint. 5; nec enim ab isto officio abduci debui, id. Lael. 2; — *hb*) vgl. at mærke; a) i *ærbindelse* m. andre Pronomer; — scio ista hæc facta, etc., Plaut. Amph. 2, 2, 125; istius ipsius facultatis etc., Cic. d. Or. 2, 29; ligel. idem iste sapiens etc., id. Tusc. 5, 25; — men *hæc* pron. relat., Auct. ad Her. 4, 16: necesse est, eam ... timere permultos; quos istos? — b) *ligesem* is, f. tantus el. talis: *saadan* el. flig; — *quum* ista sis auctoritate etc., Cic. Mur. 6; cf. id. R. Am. 53; — c) men vgl. omvendt m. *Vibeg* af *geragt*; — *animi ista mollities*, non virtus, etc., Caes. B. G. 7, 77; ligel. Cic. N. D. 1, 14: non erit ista amicitia, sed mercatura; — d) m. *Udhange*partiklen -ce; *argentum pro istice ambabus dedi*, Plaut. Rud. 3, 4, 40; — not. a: abl. *isto* fem adv., f. und. *isto*; — not. b: gen. *istius*, (f. *istius*), Virg.; — not. c: *jeræd*, *jermer* etc.; gen. *isti*, (f. *istius*), Cato ap. Prisc., Plaut. Trin. 5, 38; ligel. dat. fem. *istae*, (f. *isti*), id. ibd. 1, 3, 16.

Ister, (el. *Hister*), stri, m., *Ἰστρος*: *Denaufled*, dog ifun den neere Del deraf, neml. fra Jürken el. Syrien, (el. faavdet denne *Errom* var fient af *Græferne*); vid. Plin. 4, 24; men *Turbidus* et torquens flayentes *Ister arenas*, Virg. Ge. 3, 350; *ripa* ... *binominis Istri*, Ovid. Pont. 1, 8, 11; — II) "poet." vgl. de omfkring Jürken boende *Jøst*, Claudian.

Isthmia, orum: f. und. *Isthmios*. — *Isthmiæus*, 3, *Ἰσθμιαῖος*, Stat., o. *Isthmicius*, 3, *Ἰσθμικός*, Val. Max.: = flgd.; men *Isthmiaei coloni*, Sil. 11, 341. (i. e. Syracusani; fordi Syracus var en *Coloni* fra Corinthen, f. nedenf.). — *Isthmius*, 3, *Ἰσθμῖος*: *borende* til en *Landtunge*; df. sædd. *borende* til el. *benævnt* efter den *corinthiske* *Tange*; — ~ *Dione*, (d. e. *Venus*, som i Corinthen høves et *Tempel*), Stat.; — df. absol.: *Isthmia* (se. *solemnia* el. *certamina*): de høitidelige *Rampege* ved *Nertunus's* *Tempel* paa den *corinthiske* *Isthmus* el. *Tange*; vare efter Plin. 1, 9: *ludi quinquennales*; cf. id. 15, 9; f. "bef." Liv. 33, 32, hvor de høves *ludi Isthmii*, vgl. *Isthmiorum* *statum ludierum*; men Hor. Od. 4, 3, 3, brugtes derom "poet.": *labor Isthmius*.

Isthmus, (-os), i, m., *Ἰσθμός*: *eyrdl.*: *Landtunge* el. *Tange*, som forbinder tvende Lande; df. "bef." den *corinthiske* *Tange*, hvorpaa de *isthmiske* *Lege* holdtes; f. *Isthmia* und. *Isthmius*; — heder *Isthmus bimaris*, Ovid. Met. 7, 406; — men en *Gienemfistærelsen* deraf, vid. Plin. 4, 5, o. Suet. Ner. 18; — II) "poet. øverf.": *Sund* el. *Stræde*, der forbinder tvende *Have*; *Propontica* qua fluit *Isthmus aqua*, (d. e. *Dardanellerne*), Prop. 3, 21, 2.

1.istic, (vgl. *isthic*), acc. oc e. uc, pron. dem., [iste, hic]: *denne* der, el. den der, ød.; — *isne istic* fuit, quem vendidisti? Plaut. Capt. 5, 3, 19; *miserrima istaec miseria etc.*, id. Amph. 2, 1, 43; — *si iste ita est*, Varr.; *istuc quidem considerabo*, Cic. Acad. 1, 4; *istoc* (abl.) *magis*, (f. *ma* *meget* *mere*), Plaut. Amph. 1, 1, 222; *istaec res*, Ter.; non posse *istaec* sic *abire*, Clc.; — *quid istuc est verbi?* Plaut. Cure. 1, 1, 32; *istuc ætatis homo*, Ter. Heaut. 1, 1, 56; — h) vgl. at mærke m. *Udhange*partiklen -ce, oftere *spærgende* -cine; — *istaecce ridicularia*, Plaut. Truc. 3, 2, 16; *istocine pacto me adjutas?* Plaut. Pseud. 1, 1, 81.

2.istic, (vgl. *isthic*), adv., [*Istic*]; *1)egenf.* o. *localt*: *derhæne*, *hif*, *der*, ød.; — *te istic* *prodesse*, (opp. *hic*: *her* paa *Stedet*), Cic. Att. 3, 12; cf. id. Fam. 1, 10, hvor *istic*, *ubi* etc., *oppo*, *ibi*, *ubi* etc.; cf. Ter. Andr. 5, 2, 8; — II) "øverf.": *der*, i *denne* *Sag*, ød.; — *neque istic*, *neque alibi tibi usquam* in me erit *mora*, id. ibd. 2, 5, 9; cf. Cic. Fin. 5, 26: *istic sum*, (jeg har det, jeg forstaaer dig).

istinc, (egf. isthinc), adv., [iste, hinc]; 1) „egent.“ el. localt: bñfra, derfra; — istinc loquere, si quid vis, Plaut. Capt. 3, 4, 71; qui istinc veniunt, Cie. Fam. 1, 10; — II) „overf.“: deraf, af den Ting; — Memento, dimidium mihi istinc de praeda dare, Plaut. Pseud. 1, 7, 68. — istiusmodi, (egf. adfist istius modi), adj. indecl., [iste, modus]: af det Slags, faaledes beffaffen; — istiusmodi amicos etc., Plaut. Epid. 1, 2, 16; istiusmodi rationi aliquo consilio obistere, Cie. Verr. Act. 1, 11.

isto, adv., [iste]; 1) „egent.“ o. localt: derhen, hñben; — liceat modo isto venire, Cie. Fam. 9, 16; cf. Plin. Ep. 4, 12; — II) „overf.“: a) ind deri, ind i den Sag; — Trebatium meum quod eo admisceas, nihil est, Cie. Qu. Fr. 3, 1; — b) derfer, af den Marsag; — Isto tu pauper es, quod nimis sancte pins, Plaut. Rud. 4, 7, 8. — istoc, adv., [istic]: derhen, hñben; — nimum istoc abisti, Ter. Ad. 2, 1, 15; cf. Plaut. Truc. 4, 2, 6. — istorsum, adv., [isto, versum]: hñben, til den anden Side, Ter. Phorm. 5, 1, 14, o. id. Heaut. 3, 3, 27.

Istri, (egf. Istri), orum, m.: Sñirne el. Sñdvaanerne af Sñrien, vid. Liv. 41, 2, o. Plin. 3, 23; — B) df. 1) Istria, (Istria), ae, f.: italiensf Landflab paa Grændsen af Sñyrien; vid. Plin. 3, 23, egf. Liv. 3, 55; — 2) Istriani, orum, m.: Sñdvaanerne af Sñrien, Justin. 9, 2; — 3) Istrictus, 3: iñstriff, bellum, Liv. 41, 1 o. 11; — not.: Istricti, orum, m., bede egf. de om eg ved Sñren boende Folf, Mela 2, 1; — 4) Istrus, (Istrus), 3: iñstriff, testa, Martialis 12, 63: iñstriff Olie paa Kruffer; — not.: subst. Istri, (Istri), orum, vid. ab in.

istue, (egf. isthuc), adv., [iste, huc]; 1) „egent.“ o. localt: derhen, hñben; — concede istuc, Plaut. As. 3, 3, 56; jam istuc ego revertor, id. Poen. 3, 2, in.; dabo operam, ut istue veniam ante, quam etc., (derhen el. til dig), Cie. Fam. 7, 11; — II) „overf.“: dertil el. til den Gienstand (i Hørtallingen); — post istue veniam, Ter. Heaut. 2, 3, 33; ligel. id. Ad. 5, 3, 35: istue ibam. — istuicine, f. ind. Iistic.

ita, adv., [is]: faa el. faaledes; faaledes beffaffent, paa fig Vis el. Maade; — nam ita vita est hominum, quasi quum ludas tesseris, Ter. Ad. 4, 7, 21; nam ita est homo, id. ibd. 1, 2, 63; non est ita, Cie.; sitne ita, (investigare), id. Att. 12, 7; quod putasti fore ... factum est ita, id. ibd. 7, 8; — bb) egf. at mærf; a) m. flgd. tamquam, prout, quomodo, velut; — neque enim se gessit ita, tamquam etc., sed ita, quasi etc., Cie. Verr. 4, 22; cf. id. Phil. 5, 17, o. id. Agr. 2, 1; — b) m. flgd. superl., efter frgd. ut m. superl.; — ut quisque (morbis) est difficillimus, ita medicus nobilissimus quaeritur, id. Cluent. 21; ut quisque est vir optimus, ita difficillime esse alios improbos suspicatur, id. Qu. Fr. 1, 1, 4; — c) ita statuere el. constituere, m. flgd. acc. c. inf., vid. id. Fam. 6, 2, o. id. Cluent. 19; — d) hos Spørgsmaal; — accusatis Roscium, quid ita? quia etc., id. R. Am. 12; quid ita passus est Eretriam capi? Liv. 32, 21; — e) i Svar: ja, nej, odf.; — quid istic tibi negotii est? D. mihi ne? Si ita, Ter. Andr. 5, 2, 9; ligel. ita vero, Plaut. Men. 5, 9, 37; — f) i Forsñffringer, i Besværgelfer, odf.: faa fandt; — vid. Cie. Catil. 4, 6; ligel. ita me dii bene ament, non nihil timeo, Ter. Eun. 4, 1, in.; ligel. Propert. 1, 7, 3: Atque, ita sim felix, primo contendis Homero; — g) endel. hebet non ita: iffe juft, iffe fynderligen; — simulacra praeclara, sed non ita antiqua, Cie. Verr. 4, 49; nec ita multo post etc., id. Quint. 4.

Itālia, (it anc.), ae, f., [ester Varr. af *italós*, i. e. vitulus, juveneus, med. Høifyn paa dette Lands ypperlige Hørnqvæg]: Italicen; vid. Plin. 3, 6, o. id. 37, 67, o. A.; — egf. i Apposition: Italia terra, Cato ap. Gell. 3, 6; — b) egf. „overf.“, f. Italicus Sñdvaan-

ner, Cie. Deiot. 4: totam Italiam esse effusam; — B) df. 1) Italicus, 3: hørende til Italicen, italiensf el. italiensf; — ∞ jus habere, Plin. 3, 25; ∞ coloniae, Tac. Ann. 6, 12; ∞ bellum, (i. e. bellum sociale: Forbundstrigen), Cie. Verr. 5, 15; ∞ philosophi, (i. e. Pythagorei), id. d. Senect. 21; — b) egf. subst. Italicus, i, m.: en Italicen; — Italicus es, an provincialis? Plin. Ep. 9, 23; cf. Liv. 21, 47; — 2) Itālis, idis, f.: italiensf, ora, Ovid. Pont. 2, 3, 34, matres, Martialis 11, 53; — b) egf. subst.: Italiceninde; in pl., Virg. Aen. 11, 655; — 3) Itālus, 3: italiensf, („pect.“ o. efterang); — Italis longe disjungimur oris, Virg. Aen. 1, 252; ∞ terra, id., virtus, id.; men ∞ sermone, (oppon. Graeco), Arnob.; — bb) df. subst., Itālus, i, m.; a) en Italicen; — Itali et Latini, Pseud. Cie. d. Har. resp. 9; cf. Virg. Aen. 6, 92, (hvor Italum f. Italarum); — b) en gammel italiensf Konge, efter hvem Italicen flaa have sit Raen, Serv. ad Virg. Aen. 1, 2, Hygin. Fab. 127.

Italica, ae, f.: 1) en Benævneffe paa Byen Corfinium, fem de Forbundnes Hovedstad i Forbundstrigen; vid. Vell. 2, 16; — II) Raynet paa en By i Hisp. Baetica; egf. at mærf som R. Trajans o. R. Hadrians Hødeby; vid. Plin. 3, 3, o. Eutrop. 8, 2; — B) df. Italicenses, (m. o. ud. homines: Sñdvaanerne deraf), Auct. B. Al. 52, o. Gell. 16, 13. — Italicus, Italis, etc.: f. ind. Italia.

itaque, conj.; 1) f. et ita: eg faaledes; vid. Caes. B. G. 1, 52; ligel. itaque fecerunt, Nep. Alcib. 4; itaque cautum est, Liv. 3, 30; si cetera sunt ita, ut vis, itaque, ut etc., Ter. Heec. 4, 2, 28; ligel. i Forsñffringer: ita me dii ament, itaque ... contingant etc., id. ibd. 2, 1, 3; — II) som Causalfartikkel: deretter el. derfer, af den Grund, alfsaa; vid. Cie. Lael. 1, o. Caes. B. G. 1, 9; — bb) egf. fan herom mærfes; a) itaque fan flaa efter et el. flere Ord i sin Sætning; — est itaque id genus totum etc., Cie. Part. or. 7; omnium sententis absolutus itaque est, Plin. 18, 8; — b) efter en Parenthesis optager itaque igjen Sætningens Forbindelse; deinde ibidem homo acutus, quum etc., itaque attulit rem commenticiam, etc., Cie. Fin. 1, 6 (Madv.); — c) egf. forbindes itaque ergo, (ligefem vor: derfer alfsaa); itaque ergo per paucis effusum patuit, Liv. 9, 31; cf. Ter. Eun. 2, 3, 25. — istactenus, adv.: faa vidt, for faa vidt, m. flgd. ut, Claud. Mam. d. Stat. An.

item, adv., [is]: ligefaa, ligedan, paa samme Vis el. Maade; — Postquam amans accessit unus et item alter, Ter. Andr. 1, 1, 49; Romulus augur cum fratre item augure, Cie. Div. 1, 48; ipse armatus, item milites cogeat, Sall. Jug. 105; cf. Hor. Sat. 1, 3, 77, o. id. A. P. 90; — egf. m. flgd. ut, quasi, quemadmodum, atque, tamquam, etc.; — item, ut de frumento anseres, clamore absterret (me), Plaut. Truc. 2, 1, 41; fecisti item, ut praedones, Cie. Verr. 4, 9; ligel. item ... quemadmodum, id. 2, 22; item ... quasi, Liv. 39, 19; tamquam ... item, Ter. Eun. 2, 3, 33; — egf. forbindes: semel ... item, Suet. Tib. 6; — i Rodfvinger nymffes non item vedt: men iffe; spectaculum uni Crasso jucundum, non item ceteris, Cie. Att. 2, 21.

iter, gen. iteris, fædd. itinēris, (af d. usædd. itiner), n., [bef. m. itum, ire, eo]; 1) „egent.“: A) som Hændling: Gaaen el. Gang; — dicam in itinere, (undervejs), Ter. Phorm. 3, 3, 34; iter habui, id. Eun. 5, 9, 35; iter in forum, Plin. Pan. 77; iter pergere, Ter., Virg. Aen. 6, 384, (fortfætte sin Vej); — B) „bef.“ egf.; 1) Gaaen el. Gang til et fiernere Sted; df. Bei el. Reife; egf. Harens Marsf; — iter facere, (giøre en Reife, gaae el. drage el. marsfhere derhen), in Santonum fines, Caes. B. G. 1, 10; habere iter Capnam, (være paa Marsfhen dertil), Cie.; men Caes. B. C. 3, 106: in Aegyptum iter habere, (begive

fig. derben); *movere iter aliquo.* (brætte op til et Sted), Liv. 21, 29; cf. Cic. R. Am. 31, v. Virg. Aen. 1, 370; *iter maturare, Caes., properare, Tac.* — *continuuare die ac nocte, (marfchere Dag og Nat), Caes.; iter ad regem comparare, Nep. Alcib. 10; quum illi iter inaret, Cic. Att. 12, 23; iter ingredi, (tiltræde), Cic., Liv.; esse in itinere, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 13; ex itinere redire el. reverti, Cic.; iter conficere via aestuosa et pulverulenta, id. Att. 5, 11; — men „pect.“: longum Carpentis iter, (rejsende langsemt), Hor. Sat. 1, 5, 95; ligel. Ovid. Met. 2, 711: iterque Non agit in rectum, (flyver ikke i ret Linie); — 2) cf. egf. Reise, Wei, Marfch; — iter unius diei, (en Dagmarfch), Cic. Fam. 15, 4; magnis itineribus contendere, Caes.; ingens iter agminis, (Særens lange Marfch), Liv. 32, 13; — „bef.“ egf. som Længdemaal; vid. Caes. B. G. 6, 25; — 3) som Sted: Wei, Gang, Aftenning; qua ibant, ab itin ita appellabant, Varr.; navul. egf. Gang el. Forbindelse imellem Værelserne i en Bygning, Vitruv. 6, 9; — iter aquae, Colum., urinae, id.; ~ vocis, Virg.; — egf. Vandvei, Sævei, ød.; — erant omnino itinera duo etc., Caes. B. G. 1, 6; dare alicui iter per provinciam, ibd. 1, 8; ~ pedestria, ibd. 3, 9; cf. id. B. C. 1, 27, o. Cic. Manil. 11; men iter ferro aperire, Sall. Catil. 61; men facere iter secleri („alleg.“), Ovid. Met. 15, 106; iter claudere el. seipire, (spærre Veien), Liv.; ~ itinera hæc egf. Gader og Stræder i en By, id. 26, 10; — 4) Hætsproget: Wei over en anden Stændom, (neml. som Hættigbed og Servitut), vid. Cic. Cæcin. 26; — II) „fig.“: Gang el. Wei, d. e. Beskaffenhed el. Maade hvorpaa noget er el. fæer; — patiamur, puerum ire nostris itineribus, („alleg.“: at han erklæres paa den Maade, paa hvilken vi ere opførte), Cic. Qu. Fr. 3, 3; iter pronom ad honores, Plin. Ep. 8, 10; iter amoris nostri, (der fortæller Kærligheder), Cic. Att. 1, 2; cf. Virg. Aen. 2, 387; men naturam suo quodam itinere ad ultima pervenire, (ad sine egne Veie), Cic. N. D. 2, 13; men id. Leg. 1, 13: iter quod sit hujus sermonis, (Gangen el. Planen deri); — not.: nomin. itiner, (f. iter), Plant., Lucr., Varr. ap. Non.; abl. itere, (f. itinere), Lucr. 5, 652.*

~ iterabilis, e: som fæm paa gientages; ~ earmen, poet. in Anthol. Lat.; ~ injuria, Tertull.; — iteratio, onis, f.: Jærdobling, Gientagelse; ~ iterationes verborum, (i Hætoriken), Cic. Orat. 25; cf. id. d. Or. 3, 53; — ~ arationis, (ancæn Pleining), Colum.; ligel. occatio et iteratio (se. occationis: fæste og anden Hævning), Plin.; — cf. „alleg.“: lectio ... multa iteratione mollita, Quintil. 10, 1, 19; o. — iterativus, 3: gientagende; ~ verbum, i. e. frequentativum, Gramm.; — [itero]. — iterato, abl. som adv., f. und. flgd.

itero, avi, atum, i, v. a., [besf. m. iterum]; I) „alm.“: gior noget andengang, gientager; — ~ pugnam, (jærne den), Liv., tumulum, (opføre paa ny), Tac.; — navul. egf. i Agerbrug: ~ agrum fossione, (omgrave), Colum.; ~ segetes, (i. e. iterum sarrire), Plin.; men ager iteratus, (andengang ploiet), Cic.; — ~ vitam morte, (leve op paa ny), Plin. 7, 56; — ofte egf. „pect.“: Cras ingens iterabimus aequor, (seise vi atter), Hor. Od. 1, 7, 31; cf. ibd. 1, 34, 3; men ibd. 2, 19, 11: ~ mella, (paa ny at bespyge); — ligel. „pect.“: ~ januam, Ovid. Met. 8, 172, (atter at finde Døren el. ud deraf); — ligel. e. pass. partic.: iterant jactata (semina, f. iterum jactant), ibd. 4, 748; cf. Hor. Epod. 12, 21; — b) cf. neutr. abl. absol. iterato, fæm adv.: andengang, Justin.; — II) „bef.“ om den mundaale Meddelelse; a) siger igien el. paa ny; — itera dum eadem ista mihi, Cic. Att. 14, 14; cf. Plant. Poen. 4, 2, 99; egf. pleonastisk: ~ his el. iterum, id.; men Cic. Orat. 39: quum duplicantur iteranturque verba, (som rhetorisk

figur); men „pect.“ om Ede: resonis iterabat vocibus ehen, Ovid. Met. 3, 146; — b) ligesom gientager det Sagte el. Etere, d. e. fortæller, beretter; — operam date, dum mea facta iterō, Plaut. Cas. 5, 2, 5, cf. id. Amph. 1, 1, 56.

iteram, adv. [ligesom frgd., best. m. iter o. eo]; I) „egent.“ om Tid og Hæning: igien, atter, andengang; cf. egf. entnu engang; — ~ legere, Cic. Brut. 18; cf. id. Div. 1, 35, o. Hor. Od. 1, 5, 1; — bb) beris marfch; a) Jærdindelen med andre Hæverber; — semel atque iterum, Caes. B. G. 1, 31; primo ... iterum ... tertio, Cic. Inv. 1, 39; iterum atque tertium (tribuni), Liv. 3, 19; iterum ac saepius, id.; — b) de fortærende Gientagelser: iterum iterumque, o. iterumque iterumque, (atter og atter, gientagne Gange); — praeque omnibus unum Praedicam, et repetens iterumque iterumque monebo, Virg. Aen. 3, 436; cf. Hor. Sat. 1, 10, 39; — II) „everf.“ egf. i Morfællinger, ligesom vieissim: paa den anden Side, dermed; — ut etc., sic iterum etc., Caes. B. G. 1, 41.

Ithaca, ae, (e. Ithace, es), f., *Ἰθάκη*, (hod. Theaki): liten Øi d. jønlige Hav, imellem Cephalonia o. Eriolien, berømt som Ulysses's Hjemland og Nige, men efter hans Dødt Laertes: Laertia regna, Virg. Aen. 3, 272; cf. Plin. 4, 19, e. Cic. Leg. 2, 1; — B) cf. I) Ithacensis, e: itakist, Ulysses, Hor. Ep. 1, 6, 63; — 2) Ithacensis, 3: = frgd.; ~ sedes, Sil. 8, 512, (i. e. Bajæ, hvor Ulysses's Styrmand Bajas blev begravet); — 3) Ithacus, 3: = frgd.; ~ puppis, Ovid.; cf. Prop. 3, 10, 29; — b) egf. subst. Ithacus, (i. e. Ulysses), Virg. Aen. 2, 104; — Ithace, es, etc., f. und. Ithaca. — Ithome, es, f., *Ἰθώμη*: By i Messenien, Plin. 4, 7, Stat.

Ithyphallus, i, m., *Ἰθυφάλλος*; I) eyrdl.: en Afbildning af det mandslige Lem, som paa Bacchus-fæsten bæres i Processionen; — II) „everf.“, f. Priapus; numen Ithyphalli, Colum. 10, 31; — B) cf. Ithyphallus, 3, carmen, (Vers el. Mætrum af trende Trochæer), Serv. in Centim.

itidem, adv., [ita]: ligesaa, ligesædes, paa lige Vis el. Maade; a) absol.: itidem populum R. victis ... imperare, Caes. B. G. 1, 36; — b) oftere m. flgd. quasi el. ut: ~ ubi etc., illic itidem olent, quasi quum etc., Plant. Most. 1, 3, 119; cf. Ter. Eun. 1, 2, 13; f. egf. Cic. Part. or. 22.

itiner, eris, n., f. und. iter. — itinerarius, 3, [iter]: hørende til en Reise el. Marfch; — ~ sumptus, Lamprid., motus, Ammian.; — II) cf. subst. itinerarium, i, n.; a) se. signum: Signal el. Tegnet til Dybd el. Afmarfch, Ammian.; — b) se. scriptum: Rejseskrivelse, Veget.

itio, onis, f., [eo, ire]: Gaaen el. Gang; — de obviam itione etc., Cic. Att. 11, 16, e. reditum et domum itionem dari, id. Div. 1, 32, (i Analogi af: ire obviam, ire domum); — Hæcine erant itiones crebrae cf. Ter. Phorm. 5, 8, 23. — itito, are, v. n., intens. af ito, Naev. frgm. — Itius (el. Iccius) portus, Caes. B. G. 5, 2: Rynthavn i Gøll. Belg., (hvor nu Boulogne). — ito, are, v. n., intens. af eo, ire: gaaer ofte derhen, ad legionem, Plant.; ~ ad coenas, Cic. Fam. 9, 31. — Itonus, (-os), i, m. e. f.: By og Bierg i Thessalien, med et Minervatempel; hyl. sancti incolæ Itoni, Catull. 64, 228, (i. e. Minerva); — cf. Itonis, idis, adj. f.: itonist, Minerva, vid. Fest. p. 105; cf. Liv. 36, 20.

Ituraea, (Ityr), ae, f.: Landfæb i Coelefyrien; vid. Plin. 5, 19; — B) cf. a) adj., Ituraeus, (Ityræus, Ityræus), 3: ituræist, arcus, Virg., sagittæ, Lucan.; — b) subst. Ituraei, orum: Ituraeærne af Sturien, vare fertrindige Buefkytter; vid. Cic. Phil. 2, 11. — itus, us, m., [eo, ire]; I) „alm.“: Gaaen el. Gang; ~ animantis, vid. Lucr. 3, 389; — II) „bef.“: quis porro noster itus, reditus ... inter istos?

Cic. Att. 15, 5; vota pro itu ac reditu suo etc., Suet. Tib. 38.

Itylus, i, m.: Son af Jethus ved Aeden; — bliver forvekslet m. Irys, Catull. 65, 14. — **Ityraeus**, (-eūs), 3, f. ind. Ituraea. — **Ilys**, yos, yn, "Irys": Son af Terens og Phege; efter at være ombragt af sin Moder, bliver han forvandet til en Phafan, Ovid. Met. 6, 652 flgd.; — f. ogs. ind. **Itylus**.

Iulius, i, m., *torlos*: det Ulddagtige el. Trevelde paa flere Vætter og Plauter, germ. Kåghen, Plin. 16, 52. — **Iulus**, i, m., *torlos*: Son af Aescanins, Sønneson af Æneas, blev anset som den juliske Slægts Stamfader, Virg. Aen. 1, 288.

Ixon, ōnis, m., *ixior*: Renge over Kapitberne i Thessalien, Jæder til Pirithous; — ved at emarine en

Ety (ifødetfor Juno), blev han Jæder til Centaurene; — i Underverdenen er han bunden til et Stul, hvormed han uafslægtet endreies; Volvitur Ixion, et se sequiturque fugitque, Ovid. Met. 4, 460; cf. Virg. Aen. 6, 601; — **Ixione** natus, Ovid. Met. 12, 200, i. e. Pirithous; men id. ibd. 508: Ixione nati, i. e. Centauri; — **B**) df. 1) **Ixiōneus**, (-ius), 3: irionist; rota orbis Ixionei, Virg. Ge. 4, 181; — 2) **Ixiōnides**, ae, m.: Son af Ixion, i. e. Pirithous, Prop. 2, 1, 38; — men pl. **Ixiōnidae**, arum, m., i. e. Centauri, Ovid. Met. 8, 556.

Iynx, gis, f., *ivyx*: etflags Jægt; collum circumagitur adversum, Plin. 11, 107; df. Vendeblæs; iynx torquilla L.; ogs. skal den være brugt til Elskovslylle-rier, vid. Plin. l. c., o. Appul.; (cf. Theoc. 2, 17, flgd.).

J.

J, j, jota, havde vel oprbl. blot Skrifteegnet I el. i, da det dog i Udtalen blev adskilt fra „i“, hvilket ogs. Positionen viser; — om Forbobbningen deraf inde i Ordet, f. Quintil. 1, 4, 11, o. A.; — **bb**) derom kan forresten mærkes; a) Overgangen imellem „j“ o. „i“; saal. Pompejus, Pompei; jam, etiam; ajo, aibam; — men alene „poet.“ o. for Positionens Skyld findes abiete, f. abiete, edl.; — ligel. Overgangen imellem „j“ o. „g“; saal. major, magis; — b) Composita af jacio bortfaste undert. j; saal. findes abicit f. abjicit; navul. ogs. i Synæresis m. en frgd. Vocal; saal. rejicit (disyll.) f. rejicit; cf. Gell. 4, 17; — c) Abbreviaturerne: J. O. M., (i. e. Jovi Optimo Maximo), o. J. R., (i. e. Juno Regina).

Jabolenus, (Jav.), i, m.: beromt Retslærd under R. Trajans og hans tvende Eftermand, Capitol. Antonin. 2, Dig. — **jāceo**, āi, itum, 2, v. n.; [oprbl. neutr. til act. jacio, alts.: at være faldet]; 1) „egenl.“: at ligge; — ∞ humi, Cic.; ∞ stratum ad pedes alieujus, (for nogens Fodder), id. Quint. 31; ∞ in lecto, id., lecto, Ovid.; ∞ in aversa ora, id., super corpus alieujus, id. — **B**) „bes.“ ogs.; 1) om Personer; a) at ligge til Berds, Senec. d. Ir. 2, 33, Sil.; — ogs. at ligge for at hvile, Cic. Phil. 2, 18, el. for at sludre, Hor. Sat. 1, 6, 122; men Cic. Att. 11, 6: Brundisii jacere, (forblive der uirksom); — b) at ligge syg; te jacente etc., Cic. Fam. 9, 20; graviter jacet (ikke), Plin. Ep. 5, 9; quum ... morbo defessa jaceres, Tibull. 1, 5, 9; sancius jaceo, id.; — c) at ligge el. være falden el. død; spolia jacētis hostium exercitus, Liv. 41, 45; Qui bene pro patria cum patriaque jacēt, Ovid. Her. 3, 106; men id. Fast. 3, 707: Morte jacēt merita, (ligge paa deres Gierninger); — 2) om Ting; a) jacētes oculi, (tunge af Sovn), Ovid. Met. 11, 618; jacens vultus, ibd. 4, 144; men pisces jacētes, (af deres Gestalt: Sladstille el. Slyndre), Colum.; — ogs. om Haaret, om Klæderne, edl.: at ligge el. hænge slodesløst; vid. Ovid. Met. 2, 673, ogs. id. A. A. 3, 236; men ∞ in aqua, (ligge i Blod), Plaut. Pseud. 1, 2, 33; — b) navnfl. ogs. om Egne og Steder: at ligge, at være beliggende; — quae gens jacet super Ciliciam, Nep. Dat. 4; ad Hesperum jacētes terrae, Plin.; cf. Ovid. Pont. 2, 7, 63; — ogs. at ligge nedstrakt; tantum campi jacet, Virg. Ge. 3, 313; cf. id. Aen. 11, 526; per plana jacens Aegyptus, Lucan.; df. ogs. „poet.“ om det rolige Hav: Sed postquam jacuit mare, Juvenal. 12, 62; — ogs. at ligge lavt, at være nedtrykt; jacentia el. plana urbis loca, Tac. Hist.

1, 86; depressam, caecam, jacentem domum etc., vid. Cic. Orat. 67; — **II**) „fig.“; **A**) „overf.“; 1) at ligge hen, at være ubrugt el. ubeeyttet; — nomen hoc jacet in adversariis, (bliver staaende i Sladdebogen), Cic. R. Com. 3; cf. ibd. 1; men Plin. Ep. 10, 62: otiosae jacent (pecuniae: gøres ikke frugtbringende); — men bona jacent, (blive uden Giermand), Dig.; — b) ligel. om en Værdi: at aftage, at være ringe; jacent pretia praediorum, vid. Cic. R. Com. 12; agri jacent, (give intet af sig, ere usrugtbare), Petron.; — 2) at blive tilfaldsat el. forset, ingen Fremgang at have: — jacent ea semper, quae apud quosque improbantur, Cic. Tusc. 1, 2; maximas virtutes jacere, etc., id. Fin. 2, 35; quum judicia jacebant, id. Parad. 4, 1; cf. Ovid. Trist. 4, 3, 77; — ogs. om Personer: pauper ubique jacet, (er ringeagtet), id. Fast. 1, 218; Marius ... quum jaceret, (var bleven uden Befordring til Consulatet), Cic. Off. 3, 20; — b) df. ogs. ∞ sub aliquo el. infra aliquem: blive tilfaldsat derfor, gielde el. formaae mindre; — Nobilitas sub amore jacet, (maae pige derfor), Ovid. Her. 4, 161; Marii ... infra Pallantis laudes jacebunt, Plin. Ep. 8, 6; — **B**) „ment.“; 1) om Taler el. Forebrægt, ogs. om Taleren: at være maf el. aandløs; — jacens oratio, Gell.; quibus (figuris) detractis, jacet (oratio), Quintil. 9, 2, 4; men id. 8, 5, 32: dum timent, ne aliquando cadant, semper jacent; — surda et jacenti aure esse, Gell. 1, 7; — b) verba jacentia, Cic. d. Or. 3, 45, (d. e. almindelige); — 2) „ethisk“ el. om Characteren: at være nedslaaen el. nedboiet el. modløs; — me ita dolere, ut non jaceam, Cic. Att. 12, 25; sed militum jacere animos, Liv. 10, 35; cf. Cic. Lael. 16; mente jacens, Ovid.; cf. Cic. Mur. 8; — ogs. at være derf. el. uirksom; in pace jacere, quum in bello vigere, maluit, id. Phil. 10, 7; — 3) med Genfyn paa en Tilstand: at ligge under, at være fortabt el. uslykkelig; — quam valde illi jaceant, etc., Cic. Catil. 2, 11; cf. id. Fam. 1, 5; men si jacens (i. e. suppl.) nobiscum aliquid ageret, etc., id. Phil. 12, 2; men jacent suis testibus, (faldes af dem), id. Mil. 18; — ogs. m. Wibegr. af Barighed: jacere in maerore, id. Att. 10, 4.

jācio, jēci, jactum, 3, [besl. m. *to*, fædd. *inyu*, i. e. mitto el. jacio]; 1) „egenl.“: sætter i stærk Bevægelse; df. kaster, slinger; — ∞ lapides, Cic., tela manu, Virg., materiam de muro in aggerem, Caes. B. G. 7, 24; men ∞ pilam ponto, (f. in pontum), Virg. Aen. 7, 712; cf. ibd. 10, 683; tridens jactus in thynnos, Plin.; — ∞ se in profundum, (styrte sig deri), Cic., aliquem

in praeceps, Tac. Ann. 4, 22; ~ pedes ante se, Plin.; quum ... plumbum funda jactit, Ovid. Met. 2, 727; ~ genu ad aliquem, (puffe med stnæct), Plaut. Capt. 2, 17; ~ rete, id., ancoram, Plin.; cf. Virg. Aen. 6, 902; ~ ~ talum el. talos, (faste Tærninger), Cic., Plaut.; hys. jacta alea est, f. und. alea; ~ ~ scuta, (faste fra sig, faste bort), Plaut. Trin. 4, 3, 37; ~ merces navis levandae causa, (faste over Bord), Dig.; — B) „bef.“; a) at henfaste el. udfaste, at faste fra sig, at udspæde; ~ ~ oscula, (neml. ved at kysse paa fingerfæderne), Tac. Hist. 1, 36; ~ ~ flores, (udstree), Virg.; semen, (udstaae), id., farra, Ovid.; ~ ~ odorem de corpore, Lucr. 2, 845; men sol arborum ... umbras jacit etc., vid. Plin. 11, 8; cf. Ovid. A. A. 1, 747; men Cic. Att. 15, 26, „alleg.“; nonnullos interdum jacit igniculos viriles, (ligesom udtafter, d. e. vifer, lader fremstille), — b) at lægge el. nedlægge el. anlægge; df. at opføre el. opreise el. bygge, oel.; ~ ~ hic prima urbi fundamenta jeci, Liv. 1, 12; ~ ~ muros, Virg. Aen. 5, 631, (i. e. exstruere); cf. Suet. Calig. 22; ~ df. esse i krigsprog: ~ vallum, Liv., aggerem, Caes., (opstaae); navn. ogs. om en Vandbygning el. Dæmning; vid. Caes. ap. Cic. Att. 9, 14, o. Hor. Od. 3, 1, 31; — II) „fig.“; A) „alm.“: ligesom henfaster, d. e. lader mig forlyde dermed, siger ligesom tilfældig, udføder; ogs. faster om mig dermed; ogs. erklærer el. paaftaaer; ~ ~ sermones etc., Cic. Att. 2, 23; jacta vox aut suspicio, id. Flacc. 3; quod jactis obscure, etc., id. Att. 2, 7; cf. Suet. Ner. 37: multas significationes jecit, m. acc. e. inf., (han lod sig paa mange Maader mærke dermed); ogs. Tac. Ann. 6, 31; ~ ~ contemeliari in aliquem, Cic., probra in feminas illustres, Tac.; cf. id. Hist. 3, 7, ogs. Prop. 2, 7, 40, o. id. 3, 22, 14, ogs. Ovid. Fast. 6, 408; in jactando mittendoque ridiculo etc., Cic. Orat. 26; men Liv. 6, 14: inter quos (sermones) ... jecit, m. acc. e. inf., (henfaste, d. e. erklærede); cf. Cic. Part. or. 13, ogs. Tac. Ann. 4, 68, ogs. ibd. 1, 11; men m. udfald. acc., Liv. 5, 15: quis esset, qui per ambages de Albano lacu jaceret, (som henfaste Gaader derom); — B) „bef.“: henfaster og ligesom begrunder; hunc quasi gradum quandam atque aditum ad cetera jactum etc., Cic. Agr. 2, 15; df. ~ fundamenta pacis, id. Phil. 1, 1; men ~ fundamenta futuro oratori, Quintil. 1, 4, 3; ~ men Virg. Ge. 4, 291: Omnis in hac certam regio jactit arte salutem, (faster sit Haab dertil).

jaetabundus, 3, [jacto]: som fastes hid og did; ~ mare, (opført el. flernende), Gell. 19, 1; — II) „fig.“: pralende, in aliqua re, id. 15, 2; ~ ~ jactans, tis: partic. e. adj. af jacto; df. ~ ~ jactanter, adv.: fastende om sig; df. „fig.“: pralende, Ammian.; ~ df. compar.: jactantius, quam etc., (med større Selvros, i højere Tone), Tac. Hist. 3, 53; cf. id. Ann. 2, 77; o. ~ jactantia, ae, f.; oprel.: Naften el. Tumlens; df. „fig.“: Lyt til at vise sig, Praleri; ~ ~ frivola in parvis, Quintil.; ~ sui, Tac. Ann. 2, 46; ~ militaris, id. Agric. 25; o. ~ jactanticulus, 3, dem.: noget pralende, Augustin.

jactatio, onis, f., [jacto]; I) „egent.“: stærkt Nyfælsel el. Bevægelse; ~ ~ ex magna jactatione, (fester en stærkt Omtumling paa Sænen etc., „alleg.“), Cic. Mur. 2; ~ ~ maritima, Liv., vulneris, id.; cf. id. 29, 32; ~ ~ corporis, Cic. Orat. 25, o. ~ manus, Quintil., (om Talerens Gesticulation); — II) „fig.“; A) „alm.“: ~ ~ verborum, (udførte Truffer), Brut. ap. Cic. Fam. 11, 21; men ~ popularis: Stræben efter Jæfegunst, (oppon. innocentia), Cic. Cluent. 35; cf. id. Orat. 3; — B) „bef.“: Praleri, overmodig Sigen efter at synes, hvad man ikke er; ~ jactatio est voluptas gestiendi et se offerens insolentius, Cic. Tusc. 4, 9; ~ ~ eruditiosis, Quintil.; men nulla cultus jactatio, Tac. Germ. 6.

~ jactator, oris, m.; oprel.: som faster el. udfaste;

df. fæde. „fig.“: som gjerne fremstiller el. omtaler noget, navn. for at prale dermed; ~ ~ rerum a se gestarum, Quintil. 11, 1, 17; ~ ~ civilitatis, Suet. Claud. 35, lectionis Sallustianae, Gell.; ~ ~ „poet.“ ogs. e. inf., Sil. 11, 103; ~ ~ fem. jactatrix, is, Sidon.; o. ~ jactatus, us, m., ligesom jactatio: stærkt Nyfælsel el. Bevægelse; ~ ~ quarum (pennarum) jactatibus etc., Ovid. Met. 6, 703; men ~ ~ maris, (Omtumling paa Sænen), Plin.; crebro jactatu, (ved idelig Nyfælsel), id.; — [jacto].

jaetabundus, 3, ligesom jaetabundus: pralende, Sidon.; af ~ ~ jactito, are, v. a., frequ. af jacto; oprel.: henfaster el. udfaste; df. „fig.“: fremdrager el. foredrager oftere og offtentlig; ~ ~ inter se more antiquo ridicula intexta versibus jactitare, vid. Liv. 7, 2; ~ ~ ogs. praler ideligen dermed; come officium jactitans, Plaut. 2, 5.

jacto, avi, atum, 1, v. a., frequ. af jacio; I) „egent.“: at faste el. slynge, faces in lecta, Cic., vestem argentumque de muro, Caes., ossa magnae parentis (i. e. lapides) post tergum, Ovid. Met. 1, 383; ~ ~ cinerem per agros, (udstree), Virg.; ~ ~ semen, (udstaae), Varr.; cf. Ovid. Met. 4, 748, o. id. Her. 3, 11; ~ ~ manus a facie, Juvenal. 3, 106, (neml. for at tilfaste Kys og und. jacio); ~ ~ ogs. om Tærningsspil; ~ ~ numeros ebrius, (i. e. talos el. faste dem), Ovid. A. A. 2, 203; men jacto basilicum (sc. jactum), Plaut. Cure. 2, 3, 80; — B) „bef.“; I) at faste el. slynge el. tumle hid og did, cerviculam, (slaae med Raffen), Cic. Verr. 3, 19; cf. Lucr. 4, 770; diu jactato brachio, Caes. B. G. 1, 25; navn. ogs. om Taleren: ~ ~ se, Cic. Brut. 60; ~ ~ in jactandis cestibus, (ved at slynge dermed), id.; ~ ~ duros bidentes, (tumle dem), Virg.; ~ ~ sinistra manu, (slaae derpaa), Ovid.; ~ ~ maritimus fluctibus jactari, Nep. Att. 6; cf. Hor. Sat. 1, 1, 6; jactari in turba, vid. Cic. Plane. 7; cf. id. Verr. 1, 26; — b) jaetabatur ... nummus sic, ut etc., (Røntføden var saa vakkende el. nyffter, osv.), id. Off. 3, 20; — 2) faster bort, faster fra mig; ~ ~ arma, Liv. 1, 27; men ~ ~ jugum, (affaste flaget), Juvenal.; ~ ~ merces, (faste over Bord), Plaut.; — b) „poet.“: at udfaste el. give fra sig, at nedbrede, suam proprio ... de corpore lucem, Lucr. 5, 576, odorem late, Virg. Ge. 2, 132; — II) „fig.“; A) „overf.“: a) tumler dermed, er Nyfælselst dermed, oel.; ~ ~ curas pectore, Virg. Aen. 1, 227; ~ ~ se in causis etc., Cic. d. Or. 1, 38; cf. id. Tusc. 2, 29, o. ibd. 4, 10; ~ ~ b) tumler, plager, angster; te vero ... quam (sit) omni ratione jactaturus, Cic. Div. in Caecil. 14; cf. id. Cluent. 3 o. 31; men jactor, crucior, etc., Plaut. Cist. 2, 1, 4; jactari morbis, Lucr.; cf. Cic. Catil. 1, 13; — B) „ment.“; I) „alm.“: ligesom henfaster, d. e. forebringer el. fremfører, lader mig høre el. forlyde dermed; ~ ~ voces jactare per umbram, (raabe i Mørket), Virg. Aen. 2, 768; cf. id. ibd. 1, 102; men ~ ~ aliquem beatum, (udraabe som lyffelig), Hor. Ep. 1, 16, 18; ~ ~ rem sermonibus, (tale meget derom), Liv. 8, 29; ligel. ~ ~ terrorem, Cic. Sest. 23; men alterni versus ... jactati, (bleve affungne), Liv. 4, 53; ~ ~ munus irritum, (mælte derom, love), id. 2, 42; ~ ~ Fabula ... tota jactaris in urbe, (du er en fabel over hele Byen), Ovid. Am. 3, 1, 21; jactatum est in conditionibus, (der blev paaftaaet el. forlangt), Liv. 2, 13; ~ ~ ogs. at betaae sig derpaa, at giøre sig til deraf; ~ ~ urbanam gratiam et dignitatem, Caes. B. C. 3, 83; cf. Hor. Od. 1, 14, 13; — 2) „bef.“; ~ ~ se: at giøre sig til, at giøre sig gjældende; ~ ~ quum in eo ... se jactavisset, Cic. Att. 2, 1; cf. id. Verr. 5, 1; men id. ibd. 4, 21: jactat se de Caninio, (med Hensyn til ham); ogs. ~ ~ se actionibus tribuniciis, (ceri), Liv. 3, 1; ~ ~ men ~ ~ se in bonis alicuius, (østle dermed), Cic. R. Am. 9; cf. id. Catil. 2, 9; ~ ~ men ogs. uden dæklende Bibeqr.; Hæc dum se ... jactat ul-

tozem, (viser sig el. optræder som hendes Hænder), Hor. Od. 1, 2, 17; Ne quis sit lucus, quo se plus jactet Apollo, (som han mere ynder), Virg. Ecl. 6, 74; — II) partic. jactans, tis, egf. som adj.; A) „egent.“: fastende, tumlende; in via jactanti, (paa en Vej, som stoder), Liv. 21, 48; — B) df. „fig.“: a) som viser sig til sin Fjorte, prægtig el. glimrende; — jactantior Roma, Stat., aula, Claudian.; — b) som gjor sig til, pralende; — sui jactans, (en Praler), Quintil. ap. Non.; figel. absol.: jactans, Cic. ibd.; cf. Plin. Ep. 3, 9; ∞ epistolae et gloriosae; — jactantior hic paulo est, (noget fuldmundet), Hor. Sat. 1, 3, 50; cf. Plin. Ep. 9, 23; superl., Spartian.

jactura, ac, f., [jacio]. 1) „egent.“: Rasten el. Vortfæst; nærl. at fæste (Varer) over Bord, (for at redde Skib og Høst); — si in mari jactura facienda sit, Cic. Off. 3, 23; — II) „overf.“: A) „alm.“: Tab el. Forts. af Gæst el. Herme; vid. Cic. Att. 12, 29; — nærl. egf. Vortdøffen af en Herme, flere Illagister, edf.; — vid. Caes. B. G. 6, 1, c. id. B. C. 3, 29; men provincia sumptibus et jacturis exhausta, Cic. Att. 6, 1; — B) „bef.“ egf. andet Tab, nærl. af Menneffer, af Infestse el. Indbivelse i Staten, af et Stof, edf.; — parva jactura accepta, Liv. 4, 32, (i. e. levi elade); in unius mulierculae animula si jactura facta est, Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; facere jacturam dignitatis, Cic., Caes.; cf. Cic. Plane. 22, v. id. Att. 16, 2; — jacturam criminum facere, (forbige), Cic. Verr. 1, 12; cf. id. Div. 2, 15; — temporis jacturam facere, Liv. 39, 4; cf. Ovid. Am. 1, 15, 15.

1. jactus, 3. partic. af jacio. — 2. jactus, us, m., [jacio]; 1) „egent.“: A) „alm.“: Rasten el. Udslængen, Rast; — ∞ fulminum, Cic. Catil. 3, 8; in testeraarum prospero jactu, Liv. 4, 17; intra teli jactum, (indenfor Skudvidde), Virg. Aen. 11, 608; cf. id. Ge. 4, 528; — b) ∞ radorum, (at udskyde el. nedbrede dem), Plin. 2, 15; — B) „bef.“: a) mercurium jactum facere, (faste Varer over Bord), Dig.; f. und. jactura; — b) jactus retis, Dig., egf. absol.: jactus, Val. Max., (Risseret); — II) „overf.“: fortuitus vocis jactus, id. 1, 5; tilfældigen hentet Uttring.

*jaculātilis, e: til at udskide el. udslænge; ∞ telum, Ovid. Met. 7, 679; — jaculamentum, i, n.: Skudvaaben; in pl., Non.; — jaculatio, onis, f.: Udskiden el. Udslængen; — ∞ equestris, vid. Plin. 8, 45, v. Plin. Ep. 3, 5; men fulminatio est jaculatio cum ietu, Senec. N. Qu. 2, 12; — II) „overf.“ v. lignelsevis om Udtalen; — in hac velut jaculatione verbum om, Quintil. 6, 3, 13; v. — jaculator, oris, m.; 1) „alm.“: som udskæder el. udslænger; ∞ fulminis, Stat.; cf. Hor. Od. 3, 4, 55; — II) „bef.“: A) ligesom Epydystie; etilags letbevæbnet Seldat; vid. Liv. 21, 21, v. id. 36, 18; — B) en Jisser, Plaut. ap. Isid.; — [jactor]. — *jaculatorius, 3, campus, (hvor man over sig i Epydysti), Dig.; v. — jacularix, reis, f.: som kaster med Epyd, v. e. Jægerinde; Epythet til Diana, Ovid. Met. 5, 375; — [jactor]. — jaculatus, us, m., [jactor], ligesom jaculatio: Rasten el. at fæste med Epyd, Epydast, Tertull.

jaculor, atus sum, 1, v. dep. (n. v. a.), [jaculum]; 1) „egent.“: udskæder el. udslænger derimod el. dresfter; — ∞ facies et glandes in obsessos, Tac. Hist. 2, 21; men ∞ ignem puppis (dat.), Virg. Aen. 2, 276; ∞ fulmina, Plin., ignes, Colum.; — b) egf. absol.: at udslænge Rastepyd, at fæste med Rastepyd; — equitando, jaculando, etc., vid. Cic. Off. 2, 13; men ∞ in latus dextrum, Liv. 22, 50; men totum diem jaculans, (den hele Dag fastende til Maals), Cic. Div. 2, 59; — men ∞ cervos, (styre deresfter), Hor.; ∞ aliquem ferro, Ovid.; ∞ aëra disco, id.; — B) „bef.“: a) se in tela hostium jaculatus, (efter at have styrtet sig deri), Flor. 1, 14; in quas

partes se jaculetur cometes, (i. e. feratur), Plin. 2, 23; — b) ∞ lucem, (om Dine, som lyse i Mørke), Plin. 11, 55; ∞ umbram, vid. id. 36, 15; — II) „fig.“: A) ligesom at bentafte el. udskide; — ∞ verbum, Lucr. 1, 1130, sententias, Quintil.; sed abrupta quaedam ... jaculantur, id. 2, 11, 12; — b) egf. nd. acc.; ∞ probris procacibus in aliquem, Liv. 12, 45; cf. Quintil. 9, 2, 79; — B) „pect.“: ligesom at sigte dresfter, v. e. fæge at opnaae; Quid brevi fortes jaculamur aevo Multa? Hor. Od. 2, 16, 17.

jaculum, i, n., f. und. figd. — jácūlus, 3, [jacio]: som bliver fastet; ∞ rete, (Jissergarn), Plaut. As. 1, 1, 86; — II) df. fædd. subst.; A) jaculum, i, n.; a) se. rete: Jissergarn, Ovid. A. A. 1, 763; — b) se. telum: Rastepyd; — ∞ septena etc., Liv. 26, 4; jacula tormentis aut manu emissa, Sall. Jug. 61; ∞ servata, (etilags Brandpile), Caes.; murum jaculo trajicere, Cic. Fin. 1, 9, (faste derover); cf. Caes. B. G. 5, 11; jaculum cum amento etc., Plin. 7, 58; — B) jaculus, i, m.; a) se. anguis, (azortias; en Slangeart, der styder sig frem, Lucan. 9, 822; — b) se. funis: Reb el. Stynge, der kastes em Drennes Horn, Colum. 6, 2, inc.

jam, adv., [best. m. is; hys. eyrdl.: til den Tid]; 1) „egent.“: allerede, nu, edf., (neml. om den nærværende Tid); — jam tu autem nobis praetura geris? Plaut. Epid. 1, 1, 23; quam pridem etc.? sunt duo menses jam, dices, Cic. R. Com. 3; cf. Caes. B. G. 1, 11, v. id. ibd. 6, 5; — bb) hertil mærkes; a) jam ut, faa snart; — jam ut me collocaveram, Plaut. Cure. 5, 2, 46; — b) jam non: ikke mere, ikke længere; — Impune abire quia jam non potest, Phaedr. 1, 8; — II) „overf.“: A) allerede, (neml. om det forbigangne); — jam ab illo tempore, quom etc., Cic. Fam. 2, 16; jam a prima adolescentia, id.; cf. id. d. Or. 1, 10; — B) snart, som snarest, (om den tilkomende Tid); — ille quidem aut jam hic aderit, aut jam adest, Plaut. Epid. 2, 2, 72; id tu jam intelliges, quom etc., Cic. Brut. 46; cf. id. Tusc. 4, 24; — C) jam ... jam, ligesom modo ... modo: snart ... snart; — vid. Virg. Aen. 4, 246, v. Hor. Sat. 2, 7, 20; figel. jam hic, jam illuc missi duces, Flor. 2, 17; — D) som forbindelsespartikel: endnu el. end mere, fremdeles, allsaa, edf.; — jam quantum consilio ... valeat, cognostis, Cic. Manil. 14; cf. id. Phil. 2, 8.

Janua, ae, f., i. e. Diana el. Luna, Varr.; cf. Nigid. ap. Macrob. Sat. 1, 9. — Jānālis, e, f. und. Janus. — Janiculum, i, n.: en af Rom's fyy Høje, hvorpaa titligere en af Janus anlagt By af samme Navn; vid. Ovid. Fast. 1, 245, egf. Liv. 1, 33; — not.: Janicularis mons, (i. e. Janiculum), Serv. ad Virg. Aen. 6, 781. — Janigēna, ae, c., [Janus, gigno]: Son el. Datter af Janus, Ovid. Met. 14, 381.

janitor, oris, m., [janua]: Dørvegter, Værner; ∞ carceris, Cic.; — i private Huse vare janitores undert. tænkte til Døren; hys. Ovid. Am. 1, 6, in.: janitor ... dura religata catena; cf. Colum. 1, praef.; — B) hos Digterne er janitor coelestis aulae (i. e. coeli): Guden Janus, Ovid. Fast. 1, 125 v. 139; men janitor inferorum, (i. e. Cerberus), Virg. Aen. 6, 400. — Janitricēs, um, f.: Kone af tvende Brødre, Digest., (hvorefter Ordet er forberet af det græske εἰναίρετος. — janitrix, reis, fem. af janitor: Dørvegterse el. Værnerse; — anus hic solet excubare janitrix, Plaut. Cure. 1, 1, 76; — II) „overf.“: laurus janitrix Caesarum pontificumque, (som er plantet foran deres Døre), Plin. 15, 33.

janua, ae, f.; 1) „egent.“: Dør el. Gudsør, hvorefter Cic. N. D. 2, 27: (ab Jano) fores in liminibus profanarum aedium januae nominatae; — januam pultare, Plaut., reserare, aperire, Ovid., frangere, Hor.; cf. Cic. d. Or. 2, 68; — II) „fig.“: A) „pect. overf.“:

Juegang el. Nabning; — ∞ Ditis el. inferni regis, (til Underverdenen), Virg. Aen. 6, 127 o. 106; ∞ maris gemini, (i. e. Bosphorus Thracicus), Ovid. Trist. 1, 10, 32; — *H* „ment.“ (o. „alleg.“): Juegang el. Juefeeding; vid. Cic. Plane. 3, o. id. d. Or. 1, 47; — vgl. Sei el. Banc el. Møtledning; ∞ famae, vid. Plin. Ep. 1, 18; — janua animi frons est, Qu. Cic. d. Pet. Cons. 11. — Jānuālis, e, o. Jānuārius, 3, f. und. flgd.

Janus, i, m., [best. m. Zēv, i. e. Ζεύς; el. Juppiter af Zēds πατήρ; — dog er at mærke Cic. N. D. 2, 27: Jani nomen ab eundo est ductum, ex quo transitiones perviae Jani]; — *I* epdl.: Gudten Janus, gammel italiensk Gudsden, der afbildedes med tvende Ansigter; hof. geminus, Plin., bifrons, Virg. Aen. 7, 180, biceps, Ovid. Fast. 1, 63; el. ibd. 135 flgd.; — vgl. Bevogter af Himmelske Porte, id. ibd. 125, vgl. af alle Døre og Seie, hof. Patuleius o. Clusius, ibd. 129, vgl. af Elementerne, ibd. 117, endel. af Freden, ibd. 121; — *b*) fremdeles tænkte man sig ved Gudten Janus: dels Solen, vid. Nigid. ap. Macrobr. Sat. 1, 9; dels det gamle Chaos el. Urtaos; vid. Ovid. l. e. 103 flgd.; — *B*) endel. er Janus: en gammel italiensk Konge, der har bygget Byen Janiculum, og medtaget den flygtende Saturnus; vid. Ovid. l. e. 215 flgd.; Virg. Aen. 8, 358, o. Macrobr. Sat. 1, 7 flgd.; — efter ham hedder ogs. Aarets første Maaned: mensis Jani, vid. Ovid. Fast. 2, 48; f. nedenf. Januarius; — *H*) Janus, el. Janus geminus: et til Gudten Janus af R. Roma indviert Tempel el. Capel med tvende hinanden modsatte Døre, der alene i Jædrestider bleve lukkede; — Janum ... indicem belli pacisque fecit, etc., Liv. 1, 19; el. Ovid. Fast. 1, 277 flgd.; ved ogs. Janus Quirinus, hof. Suet. Aug. 22: Janum Quirinum elusit; el. Hor. Od. 4, 15, 9; — *B*) df. hedder Janus ogs.: enhver bedækket Giennemgang, navn. Svælsing med Giennemgang; vid. Suet. Dom. 13, o. id. Aug. 31, vgl. Liv. 41, 47; f. ogs. ab in. Cic. N. D. 2, 27; — *b*) navn. ogs. en tredobbelt hvelvet Giennemgang paa el. ved Forum, hvor Aedimant, navn. Verelæzere, Bogbælsere, osv., dreve deres Haandteringer; alts. den romerske Vørs; — Qui puteal Janumque timei, Ovid. Remed. 561; haec Janus summus ab imo Prodoet, Hor. Ep. 1, 1, 54; men Janum ad medium, id. Sat. 2, 3, 18; el. Cic. Off. 2, 25; — not.: Janus, f. mensis Jani; f. nedenf. nnt. Januarius; — *III*) df. *A*) Jānālis, e, virga ... de spina alba, Ovid. Fast. 6, 165: en Gudinden Carua af Janus skænket Heitendestav; — *B*) Jānuālis, e, porta, Varr. L. L. 4, 31; — *b*) df. subst. janua, (f. januale), sc. libum: etflags Offerdag, som alene bragtes Gudten Janus, Fest.; — *C*) Januārius, 3, mensis, Cic. Agr. 1, 2, offere; ogs. absol. Januarius, (sc. mensis), Caes. B. C. 1, 5: Aarets første Maaned; hedder ogs. Jani mensis, (som best. til el. benævnt efter Gudten Janus); vid. Ovid. Fast. 2, 48; men Janus, id. ibd. in.; hof. vgl. Calendae Jani, Martial. 8, 33; — om de heitendelige Skifte, som fandt Sted paa Aarets første Dag, vid. Ovid. Fast. 1, 64 flgd.

jēcīnērōsus, 3, o. jēcōriticus, 3: = flgd. Marc. Emp.; o. — jēcōrōsus, 3: leverfvg, Sidon.; af — jēcūr, gen. jēcōris, vgl. jēcōris, o. jēcōmōris, (Grækerne ἡταρ): Leveren; vid. Cic. N. D. 1, 35, o. ibd. 2, 55; — best. toges Varsler af Offerdyrets Lever; vid. Liv. 8, 9, o. Cic. Div. 1, 52; f. ogs. nnt. caput o. fessus, fendo; — *H*) „best.“ o. „verf.“ et jēcūr at mærke, som Sæder for de heitigere Lidenfaber, navn. for Elfsog og Vrede; vid. Hor. Od. 1, 2, 15, ibd. 4, 1, 12, o. id. Ep. 1, 18, 12; f. ogs. Juvenal. 1, 51, o. id. 6, 417. — jēcūscūlum, i, n., dem. af jēcūr: liden Lever, Cic. Div. 2, 14, o. Plin. 11, 76.

*jējūnātio, onis, f.: Fasten el. at faste, Tertull.; o. — jējūnātor, oris, m.: som holder Fasten, Au-

gustin.; — [jejunio]. — jejunne, adv. af jejunus: tort, maver, aandelst; — ∞ et exiliter disputare, Cic. d. Or. 1, 11; — haec dicuntur fortasse jejuniis, id. Fin. 3, 5; el. id. Att. 12, 21, o. Plin. Ep. 1, 20. — jejuniosus, 3, [jejunium]: meget hungriq, forfulten; compar., Plaut. Capt. 3, 1, 6.

jejunitas, atis, f. [jejunus]; *I*) „egenl.“: fastende Tilstand; df. cemitit jejunitatis plenus, Plaut. Merc. 3, 3, 13; — *b*) ∞ humoris: Mangel paa Gæste, Vitruv. 2, 6; — *H*) „fig.“: Døthed el. Mavertid i Jæredraget, Vertsiernelse af Talsens Prydsfæst; — dels som Zeit el. Mangel, vid. Cic. Brut. 55; — dels som den negle Atfære egne Simpelhed; vid. ibd. 82; — *B*) jejunitas bonarum artium: Mangel paa Videnskab og Lærd, id. d. Or. 2, 3.

*jejunium, i, n.: *I*) „egenl.“: Fasten el. at faste, Cels.; el. Suet. Aug. 76; — *b*) navn. ogs. som Næligenskab; vid. Liv. 36, 37, o. Hor. Sat. 2, 3, 291; jejunia solvere el. ponere, (bore op at faste), Ovid.; — *H*) „verf.“: Hunger; placare ... jejunia ventris, Ovid. Met. 15, 95; el. ibd. 8, 821; — vgl. Hungerstænd, id. ibd. 1, 312; — men „verf.“: undae jejunia, Mangel paa Vand, Tørst, Lucan. 4, 332; — *B*) ubrugt Tilstand, Mavertid, navn. hos Dyrene, Virg. Ge. 3, 127; — *b*) ogs. om Jorden: jejunio laborare, (være maver el. ufrugtbar), Colum. 3, 12, o. — jejunio, are, v. n.: at holde Fasten, Hieronym.; — *b*) c. dat.: at afholde sig derfra, Tertull.; — [flgd.].

jejunus, 3, [fast være at samment. m. *in*o, i. e. inano]; *I*) „alm.“: fastende, som ikke har taget Næring til sig; vid. Cic. Fam. 7, 26; ∞ cupidus, Lucr., aviditas, Plin.; ore jejunio, id.; ∞ saliva, (den fastendes), id.; — vgl. forfulten, hungriq; ∞ plebecula, Cic. Att. 1, 16; men ∞ Fames, (som Væsen), Ovid. Met. 8, 791; men ∞ sono (Cerberus, i. e. latratu famelico), Prop. 1, 5, 1; — corpora succo jejunia, Lucr. 2, 811; intestinum jejunum, (den tomme Darm i Legemet), Cels.; — *b*) „verf.“ ogs. tørstiq; Vilem jejunae saepe negavit aquam, Prop. 3, 13, 18; — *H*) „fig.“: *A*) „verf.“: *a*) maver, tør, ufrugtbar, ager, Cic. Verr. 2, 37, glareas, Virg. Ge. 2, 212; quid jejunias (hoc saxo)? Senec.; — *b*) liden el. ringe, sames, Virg. Ge. 3, 193; — *B*) „ment.“: *I*) om Jæredraget og om Taleren: tør, maver, blotet for Jæredæse el. Prydsfæst; — jejunae res, (maver Stof), Cic. d. Or. 3, 11, orationes, (af maver Jæredæse), id. Brut. 30; ∞ artem eloquentiae etc., Quintil. 1, 4, 5; — Antonium fuisse jejuniorum ... Crassum pleniorum, Cic. d. Or. 3, 4; el. Quintil. 12, 10, 13; — *2*) „alm.“: ufrugtbar, unyttiq, cognitio, Cic. Off. 1, 14; frigida et jejunia calumnias, id. Div. in Caecil. 21; — *b*) ringe el. stet, uden Værd; — si non jejunum, quod gessi, Cic. Fam. 15, 17; nihil in me humile aut jejunum debes agnoscere, (Vær el. Smaatig), ibd. 3, 10; el. id. Phil. 14, 6, o. id. Fam. 2, 17.

*jēntacūlum, i, n.: Jærestof; in pl., Suet. Vitell. 13, o. Martial. 14, 223; — inferre Veneri jentaculum, Plaut. Cure. 1, 1, 72; o. — jēntatio, onis, f.: Jærestofren, at spise Jærestof, Jul. Firm.; af — jēnto, avi, 1, v. n.: spiser Jærestof; vid. Suet. Vitell. 7, o. Martial. 8, 67. — Jesus, (disyll. Sedul., ogs. trisyll. Juven.), u, m., *I*ngōs: Jesus; — not.: hos Prudent. ogs. f. Josua.

jōcābundus, 3, [jocor]: stemtende, spogende, i el. for Skemt, Val. Max. 2, 4. — jōcaliter, adv., [jocus]: Biform af joculariter, Ammian. — jōcatio, onis, f., [jocor]: Skemten el. Spøgten, Skemt el. Spøg; — nunc venio ad jocationes tuas, Cic. Fam. 9, 16. — jōcinor, oris, f. und. jecur.

jōco, are, v. n.: Biform af flgd., Plaut. Cas. 1, 1, 10. — jōcor, atus sum, 1, v. dep. (n. o. a.), [jocus]: skemter, spoger; — duplex jocandi genus est, Cic. Off. 1, 29; ∞ cum aliquo de re gravissima, id.

Fam. 7, 11; jocansne, an ita sentiens, etc., id. Acad. 2, 19; — jocus in valetudinem oculorum, (spottende derover), Liv. 32, 31; quoties voluit fortuna jocari, (drive sit spil), Juvenal. 3, 39; — II) „bes.“: siger neget i Skemt el. spogende el. spottende; — haec enim jocus sum, Cic. Fam. 9, 14; f. egf. Liv. 1. c., egf. Hor. Sat. 1, 5, 62.

jocōse, adv.: skemtende el. spogende el. spottende el. overgivent; — ennuque lusi jocose satis, Cic. Qu. Fr. 2, 12; cf. Nep. Alcib. 2; — compar., si forte jocosius (dixero quid), Hor. Sat. 1, 4, 101; af — jōcōsus, 3, [jocus]: fuld af Skemt el. Spog, morente el. morsom; egf. spottende el. overgivent; A) om Persener; — homo, (Spogefugl), Varr.; cf. Hor. Epod. 3, 20; — B) om Ting og Vægsrer; — jocosus de rebus etc., Cic. Off. 1, 37; — furtum, Hor. Od. 1, 10, 7; men — dicta, Liv. 10, 7; Spottetier; Vita vercunda est, Musa iocosa mihi, (overgivent), Ovid. Trist. 2, 351; — men — imago (voeis: den ligefom skemtende Echo), Hor. Od. 1, 12, 3; men — Nilus, Ovid. Trist. 1, 2, 80, (overved der herfor Skemt og Muntet).

jocūlans, tis, partic. af ious. jocular, [joculus]: skemtende, spygende i Skemt; — incondita quaedam ... jocularans, Liv. 7, 10; cf. — joculariter, adv.: skemtende, i Skemt, compellare, Sidon. — jōcūlāris, e, (joculus): latterlig, til at lee af; — — licentia, Cic. Cat. 8, audacia, Ter.; jocularis istuc quidem, Cic. Leg. 1, 20; — egf. absol. jocularia percurrere, Hor. Sat. 1, 1, 23, fundere, Liv. 7, 2; cf. — jōcūlāriter, adv.: skemtende el. spogende, med el. under Skemt og Spog; — — festos dies celebrare, Suet. Aug. 75; — egf. spottende el. overgivent, carmina canere, id. Caes. 49. — jōcūlārius, 3, Biferm af jocularis: latterlig; — — malum, Ter. Andr. 4, 3, 43.

jocūlatio, onis, f.: Skemten el. Skemt el. Morfab; in pl. Firm.; v. — jōcūlātor, oris, m.: en Spogefugl, Cic. Att. 4, 16; af — jōcūlor, ari, inus., f. und. jocularis; af — jōculus, i, m., dem. af jocus: Skemt el. Spog; — per joculum: i Skemt, Plaut.; ligel. jocolo dicere aliquid, id.; — II) pl. heterog. jōcula, orum, n.: Legetoi, Vitruv. 4, 1. — jōcundus, 3: Biferm af jucundus.

jōcus, i, m., pl. joci v. joca, (den sidste Form nævnt hos Cic. v. Lucr.), orum, [besf. m. juvo, ligefom focus m. foveo]; I) „alm.“: Skemt, Spog, Morfab, (opp. serius), Quintil.; saaf. Cic. Fin. 2, 26: quicum joca, seria, ut dicitur; cf. Sall. Jug. 101; — nævnt. egf. skemtende el. luefjuld Tale; joca tua plena facetiarum, Cic. Att. 14, 14; hospes multi joci, (som gjerne skemter), id. Fam. 10, 26; — risus et jocus comes levitatis, (Latter og Spot), id. Fin. 2, 20; cf. Hor. Sat. 1, 5, 98, v. id. Ep. 1, 19, 20; egf. esse jocum alieni, (at være til bedde for nogen), Prop. 2, 18, 61; cf. Hor. Sat. 2, 5, 37; — joco v. per jocum: i Skemt: jocoan an serio haec dicat, nescio, Ter. Heaut. 3, 2, 30; cf. Nep. Ep. 3; Si quid per jocum dictum est, (i Spog), Plaut.; cf. Cic. Fam. 4, 4; opp., extra jocum, el. remoto joco, (uden at skemt, Spog tilfældet), id. ibd. 7, 11 c. 16; egf. serbines: per ludum et jocum, Cic. Verr. 1, 60, v. Plin. Ep. 5, 14; f. egf. nedent; — II) „overf.“: a) Skemt el. Leg. d. e. Ubesidtelighed; — ludum jocumque diceis fuisse illum alterum, Ter. Eun. 2, 3, 8; cf. Martial. 4, 49, v. Liv. 28, 42; — b) Leg el. Spil, (altf. f. lusus); Mille faecesse jocos etc., Ovid. A. A. 3, 367.

Jōvialis, e, [Jovis, Juppiter]: hørende til Juppiter; — stella, (Planeten Juppiter), Macrob. — Jovianus, 3: f. und. Jovius. — Jovis, is, m., f. Juppiter, Varr.; egf. er efter Gell. 5, 12, Juppiter: ctr., f. Jovis pater; f. egf. diestper s. l. — Jovis, jurandum, i, n., [Juppiter]: Ed ved Juppiter, Enn. ap. Appul. — 1. Jōvius, 3, ligefom Jovialis: hørende til Juppiter; — nomen, Arnob. — 2. Jōvius, i, m.: Titiaan til N. Diocletianus; — B) dfr. 1) Jōvius, 3: benævnt efter N. Diocletian; — cohors, (hans Vædslegien), Claudian.; — 2) Jovianus, 3: = frgd.; besf. egf. Joviani, (sc. milites), Ammian. 22, 3.

1. jūba, ae, f.: de om Dyrenes Hals flagrende lange Haar, nævnt. Hestens og Lovens Man el. Manke; — vid. Cic. Div. 1, 33, v. Virg. Aen. 11, 497, egf. Plin. 8, 17; — B) df. lignelsessig om Høredragedes Hoved: (orationem) tori quidam el. quasi jubae decent, Plin. Ep. 5, 8; — II) „overf.“: isofge etflags Lighed; A) ligefom coma: Høvedbaaret, Senec., Martial. 1, 32; — egf. en Cemetbale, (særv. pogonias), Plin. 2, 22; — egf. Haarene paa Hundens Hals, Val. Fl.; — egf. nebhængende Løv, Plin. 6, 21; — egf. Kam el. Hæderbusk el. hvad der af samme Slags rager frem paa el. ved Høvedet; — jubae desinde variae (de paa Hæns Hals nebhængende Hæder), Colum. 8, 2; — ligel. Slangens Løv, Virg. Aen. 2, 206; — ligel. Haarbusk el. Hæderbusk paa Arigerens Hælm, ibd. 2, 412, v. 7, 783; — egf. Vædens Hime, Auson.

2. Jūba, ae, m.: Konge i Numidien, blev tilfødt overvunden af Cæsar; vid. Caes. B. C. 2, 25, v. Auct. B. Afr. 25, efter; df. Jubae tellus, Hor. Od. 1, 22, 15, (i. e. Numidia); — not.: om hans ved Lærdom udmærkede Søn, (K. i Mauritien), vid. Plin. 5, 1, v. id. 6, 27, egf. Tac. Ann. 1, 5 c. 23, v. Suet. Calig. 26.

jūbar, (f. jubare, sc. lumen, Varr.), āris, n., [1. jubā]; I) „egenl.“: Straaleglantsen af et Himmelslegeme; egf. det straalende Himmelslegeme selv; egf. alm. Straaleglants, og hvad der udsåler en saadan; — nitidum jubar extulit ... Lucifer, Ovid. Fast. 2, 149; ligel. om Maanens Lys, ibd. 1, 914, om Solens, Lucr. 5, 696; — jubare exorto, (i. e. sole), Virg. Aen. 4, 130; cf. Ovid. Met. 1, 768; men id. ibd. 15, 840: Hanc animam interea ... Fac jubar (i. e. stellam); — egf. om Jitens Glæds el. Stin, id. Fast. 1, 77; ligel. om Guldets Glæds, Val. Fl.; men cristarum galeae jubar, Stat.; — II) „overf.“: den af et Menneftes Læsyn fremstraalende Høied og Kraft; vid. Senec. Troad. 418, v. Martial. 8, 65; — not.: egf. sem mase: — aureus, Auct. Aetn., albus, Eun. ap. Prise. — jūbātus, 3, [1. jubā]: forsynet med Man (el. Manke) el. Løv; — leo, Plin., anguis, Liv. 41, 21; — — stella, (i. e. jubas sive radios habens), Varr.

jūbēo, jussi, jussum, 2, v. a.: udtaler el. siger, hvad der er at giøre, befaler, hyder; I) „alm.“: a) absol.; — jubesne? Ch. jubeo, ego atque impero, Ter. Eun. 2, 3, 97; — b) m. Objectsfærm: jubeto, isto foras exire, id. ibd. 2, 3, 16; cf. Caes. B. G. 1, 27; — c) e. conj. m. v. ud. ut: jussitque, ut ... naves Euboeam peterent, Liv. 32, 16; cf. Hor. Sat. 1, 4, 121; — rescribit multa, jubeto, Ovid. Am. 1, 11, 19; — egf. m. ne, Hirt. B. G. 8, 52; — d) e. dat. pers.: hae mihi litterae ... jubent reverti etc., Cic. Att. 9, 13; Britannico jussit, exurgeret etc., Tac. Ann. 13, 15; cf. Caes. B. C. 3, 98; — e) e. acc. person. el. rei: jubo famulos, rem divinam mihi apparent, Plaut. Stich. 2, 2, 71; cf. Cic. Fam. 13, 26; ligel. Sed tu jussisses Eurysthea, (havde befaleet over ham), Martial. 9, 66; — Nero jussit scelera, non spectavit, Tac. Agric. 45; — f) e. acc. rei v. dat. pers.: tributum iis Drusus jussit modicum, Tac. Ann. 4, 72; — g) pass.: quod jussi sunt, faciunt, Caes. B. G. 3, 6; consules jubentur scribere exercitum, Liv. 3, 30; Germanos non juberi, non regi, sed cuncta ex libidine agere, Tac. Hist. 4, 76; — II) „besf.“: A) onfter, vil gjerne, forlanger; — sperare nos amici jubent, Cic. Fam. 14, 1; valde jubeo gaudere te, id. ibd. 7, 2; Caesar te sine cura esse jussit, id. Att. 12, 6; — B) i Statsforregt: at befale Antagelsen af en ny forefælden Løv; — legem

populus R. jussit de civitate tribuenda, Cic. Balb. 17; cf. id. d. Or. 1, 11; men Tellum Hostilium regem populus jussit, Liv. 1, 22; cf. id. 3, 30; men Sall. Jug. 85: postquam ei (i. e. Mario) provinciam Numidiam populus jussit; men Cic. Verr. 2, 67: senatus decrevit, populusque jussit, ut etc.; — velitis, jubetis, etc., er den Form, hvori Ørighebden opførerede Jøstet til en flig Vætering; cf. Liv. 31, 6: rogationem promulgavit: vellent, jubèrent, Philippo regi bellum indicere; — b) „poet. exerc.“ ogf. om Værter; si volueres habuisse regna jubentes, Ovid. Fast. 5, 461; — not.: jussu, f. jussero, Virg. Aen. 11, 467; — justu, f. jussisti, Ter. Eun. 5, 1, 15; — jussitur, f. jubetur, Cato.

jubilaeus, 3, annus: Jubelaeret hos Joderne, Arat. — *jubilatio, onis, f.: vilet Øtrig, sem Hundenes, Appul.; af — jubilatio, are, v. n. (o. a.): opføler et Øtrig, Varr.; ogf. paafalter med Øtrig, Attius ap. Varr.; af — jubilum, i, n.: vilet et stærkt Øtrig el. Raab, sem Jægerens og Høffelsenes, Fronto; ogf. larmende el. raab Sang, sem Hjørdernes, Sil.; — montana, Calpurn.

*jucunde, adv.: behageligt, fornøieligt, muntert; — ∞ vivere, Cic., producere coenam, Hor.; ∞ olere, (em en Vært), Plin.; — compar., ∞ condire, Cic.; cf. id. Tusc. 5, 31: negavit, umquam se bibisse jucundius; superl., ∞ vivere, id. Fin. 2, 22, loqui, Val. Max.; — jucunditas, atis, f.: Behagelighed, Fornøielse, Nydelse; — ∞ (vitae) et commoditas, Cic. Off. 1, 3; dare se jucunditati, ibd. 34; men ea est in homine jucunditas, (Jørdommenhed, Velvillie), id. d. Or. 1, 7; ∞ vocis et claritas, Quintil.; — ogf. in pl., Cic. Att. 10, 8: ex plurimis tuis jucunditatibus etc.; o. — jucundo, are, v. a., (efficer. Dre): fornoier, merer, animam, Augustin.; — pass.: jucundari, at fornøie sig, Lactant.; — [figd.].

jucundus, (joc.), 3, [besf. m. focus o. juvo, cf. Cic. Fin. 2, 4]: behagelig el. fornøielig; glædelig el. frydefuld, ocl.; m. e. ut. dat. pers.; vid. Cic. Catil. 4, 1, o. Caes. B. C. 1, 86; — aqua potui jucunda, Plin.; men verba ad audiendum jucunda, Cic. d. Or. 1, 49; — agri jucundi et fertiles, id. Agr. 2, 16; odor suavis et jucundus, id.; — compar., ∞ officia alicui, id. Fam. 4, 6; cf. Hor. Epod. 2, 55; superl., conspectus vester mihi multo jucundissimus etc., id. Manil. 1; — jucundus er stærkere end gratus; vid. id. Fam. 5, 15; — ∞ vita, opp. gravis, Hor. Epod. 1, 5.

Judaea, ae, f., *Ioudaia: Jødeland; det af Stammen Juda og Benjamin bebodte Land; men sædv. m. Indbegreb af Jernmaa, Samaria og Galilæa, alts.: = Palestina; vid. Plin. 5, 15, o. Tac. Hist. 2, 73 figd.; — B) df. 1) Jūdācia, 3, *Ioudaia: jødefit, resina, Plin.; — men subst., Jūdācia, i, m.: en Jøde, Hor. Sat. 1, 5, 100; pl. Jūdāci, Cic.; f. besf. Tac. Hist. 5, 4, ogf. Tac. Hist. 36, 2, o. Plin. 12, 55; — 2) Jūdācia, 3, *Ioudaia, ligesom Jūdācia: jødefit, aurum, Cic. Flacc. 28, Tac.; men ∞ panis, id., (uspret Brød); — b) df. adv.: Jūdācia, jødefit, overtroist, Cod. Just. — Jūdāismus, i, m., *Ioudaismos: Jødedommen, den jødiske Religion, Tertull.

— Jūdāizo, are, v. n.: lever paa jødefit Vis, Vulgat. — Jūdās, ae, m., *Ioudas: en af Apostlerne, Sedul.

jūdex, icis, m., ogf. f., [judico]; 1) „egenl.“ el. i Retsspreget: en Dommer; — judex, quod jus dicat accepta potestate, Varro; plurimarum rerum judex sanctissimus et justissimus, Cic.; opp. judex nequam et levis, id.; apud judicem causam agere, id. d. Or. 2, 48; — sedere judicem, (sem Dommer), in aliquem, Cic. Cluent. 38; ligef. esse judicem de re pecuniaria, ibd. 43, ogf. inter aliquos, id. Fam. 9, 10; men nullos habemus judices, id. Qu. Fr. 3, 2, (d. e. alene ubnelige el. befikkelige Dommere); — bb) heritl mætted; a) dare judicem, om Prætor, Cic. Verr. 2, 12,

o. id. d. Or. 2, 70; men judicem ferre alicui, om Klageren; vid. Cic. l. c. o. ibd. 56; saaf. ogf. m. figd. m., Liv. 3, 21; men judicem dicere, om den Anklagede: at antage nogen til Dommer; unus tantum criminis in judicem dices, m. acc. e. inf., ibd. 56; — b) judex quaestionis, Cic. Brut. 76, o. id. Cluent. 51: sem paa Prætoris Begne præfæder i en Ret; qui quaestioni judex præest, id. R. Am. 21; — not.: af deres eyrdl. Dommerembede hed ogf. de ældste Consulere: judices; vid. Liv. 3, 55, o. Varr. L. L. 5, 9; — 11) „exerc.“ el. udenfor Retten: en Dommer, d. e. sem bedommer el. bestemmer el. afgjør, hvad noget er el. ikke er; — vos eritis judices, laudine, an vitio etc., Ter. Ad. prol.; acquissimos eorum studiorum existimator et judex, Cic. Fin. 3, 2; cf. Hor. Sat. 1, 10, 38, o. id. A. P. 78, ogf. Ovid. Met. 2, 428.

*judicabilis, e: hvorever el. hvorom der kan dømmes, Capella; o. — judicatio, onis, f.: Vedømmelse, Underfølgelse; — ∞ longi subsellit, vid. Cic. Fam. 3, 9, (hvortil fordrer lang Sidden el. lang Tid); — B) df. i Rhetoriken: Vedømmelse el. Burdering af de anførte Grunde; vid. Auct. ad Her. 1, 16, o. Quintil. 6, 5, 11; — [judico].

judicato, abl. sem adv.: f. und. judico. — *judicatorius, 3: hørende til en Dommer; ∞ rigor, Augustin.; — judicatrix, icis, f.: Dommerinde, men alene teknisk ap. Quintil. 2, 15, 21: inventrix et judicatrix et enunciatrix (rhetorice); o. — judicatus, us, m.: Dommerembedet, Cic. Phil. 1, 8; cf. Gell. 14, 2; — [judico].

*judicialis, e: hørende til Retten el. til Rettergang, rettig, consuetudo, (sem finder Sted for el. i Retten), Cic. Arch. 12; cf. id. Verr. 4, 47; men ∞ annus, id. Brut. 69, (i hvilet Pompejus havde givet Retterne en ny og strengere Jørna); — ∞ laudatio, vid. Suet. Aug. 56; — ∞ genus, hos Rhetorice: hvorefter Anklage og Jærvar finder Sted, Cic. Inv. 1, 5; o. — judiciarius, 3: = figd.; ∞ lex, (i. e. lex de judiciis), Cic. Pis. 39; ∞ controversia, id. Verr. 1, 2; — [judicium]. — judiciolum, i, n., dem. af judicium, Ammian.

judicium, i, n., [judex]; 1) „egenl.“; A) „afm.“: Rettergang, rettig Underfølgelse; — vid. Cic. Caecin. 2; ∞ publicum, (i Anføring af en Jærbrudelse imod det Øffentlige), id. Div. in Caecil. 1, o. id. Brut. 33; opp. ∞ privatum, (i Anføring af Enkeltes Interesser), id. d. Or. 1, 38; ∞ turpe, (vansærende), vid. Cic. Fam. 9, 23, o. id. R. Am. 34; cf. id. Quint. 2; — qui judicium exercet, Cic. Arch. 12, (i. e. praetor); ligef. qui judicia dant, id. Verr. 2, 12, (i. e. praetores); cf. id. Quint. 22; — judicium accipere pro aliquo, (neml. sem Saggører), id. ibd. 20; ligef. judicio aliquem defendere, ibd.; — judicium pati, (være under Anklage), ibd.; judicio defendi, f. ibd.; men om Klageren: aliquem in judicium vocare, Cic. Coel. 1; ligef. judicio aliquem arcessere, id. Flacc. 6; cf. id. Opt. Gen. Or. 7; — paa Spørgsmaalere: hvorefter? faaer desl en Præf., desl genit.; hinc tot judicia de fide mala, tutelae, mandati, pro socio, fiducia, Cic. N. D. 3, 30; judicium inter sciaros committi, (i Anføring af Enigmert), id. R. Am. 4; in judicio consulis designati, id. Mur. 2; — edictum cum poena atque judicio, (at den Overtrædende skulde bære anklage og domfældet), id. Off. 3, 20; — men Nep. Att. 6: judicium nullum habuit, (han var aldrig anklaget); — B) „bef.“; 1) Retssag el. Proces; f. eyentl. Nep. Att. 6; ligef. habere judicium fortunarum omnium, (have en Bælfærdssag for Retten), Cic. Verr. 1, 53; cf. ibd. 2, 19; men judicia contraria, (gjenfærdige Sagsmaal), id. Off. 3, 17; judicium vincere, (vinde sin Proces), id. Verr. 1, 53; — 2) Dommerens el. Rettes Kendelse

cl. Dom i en Retssag; — nullis optimis viris injustis judiciis tales casus incidisse, Cic. Fam. 5, 17; domi judicia conflabant (decemviri), Liv. 3, 36; judicium populi, id. ibd. 7; — not.: censorum judicium, vid. Cic. Cluent. 44; — 3) Retten, *r.* e. Sted, hvor Retten bedes; — venire in judicium, Nep. Ep. 8; — 4) Retten, *d.* e. Dommerne; — judicium sortiri, Cic. Verr. 2, 18; quum quatuor judicia cogerentur, (sic Retter), Quint. 12, 5, 6; — 5) det retslige Fordrag, en Retssale; — quid enim simile habet epistola aut judicio, aut concioni? Cic. Fam. 9, 21; — II) „everf.“ cl. nens. Retsspørg; A) „alm.“: a) Dem cl. Mening, Afgjørelse cl. Betænkning; — meum semper judicium fuit, m. acc. c. inf., Cic. Tusc. 1, 1; facti tui judicium ... ex eventu homines esse facturos, id. Fam. 1, 7; ejus judicio permitto omnia, (til hans Afgjørelse), Ter. Phorm. 5, 8, 56; meo judicio: efter min Mening, Cic.; cl. Hor. A. P. 386, o. Tac. Ann. 2, 26; men Nep. Att. 10: ille autem sui iudicii, (selvsindig i sin Dem), etc.; — egf. den igienem en Handling fremtrædende Dem; — ex Chrysogoni judicio, Cic. R. Am. 37; liget. ex vestro judicio, id. Manil. 1; — df. judicium, Justin. 5, 11, egf. judicium supremum, Suet. Aug. 66, o. Val. Max. et Testamente; — B) „bef.“: a) Kraft cl. Indsiget. Etene til at domme, Demmekraft cl. Etensomhed; — neque sui iudicii esse ... discernere, (de feriede sig ifte derpaa), Caes. B. G. 1, 35; si quid meo iudicii est, Cic. Fin. 2, 12; cf. id. Orat. 7, o. Hor. Ep. 2, 1, 212; — egf. Betænkning, Etensomhed, Overlæg; men inertia, sed iudicio aliquid facere, Cic. Qu. Fr. 3, 1; cf. Tac. Hist. 1, 83.

judico, *avi*, *atum*, 1, v. n. (o. a.), [jus, dico]; I) „egenf.“ cl. i Retsspørg; A) absol. cl. m. adv.: er Demmer, beklæder en Demmers Post cl. Embede; — hi homines ... ex Cal. Jan. non iudicabant, Cic. Verr. Act. 1, 10; qui iudicant, ibd. 2, 12, (i. e. iudices); iudex severus in iudicando, (sem Demmer), id. Manil. 13; — egf. at domme cl. fælde en Dem; si recte et ordine iudicaris, Cic. R. Am. 48; — not.: hvor der f. acc. staar gen., (vid. Liv. 1, 26: iudicare alii perduellionis, egf. id. 43, 16); — er acc. at supplere; f. nensf.; — B) e. acc.: paadømmer cl. paafinder, afgjør ved Dem cl. Kiendelse; — itaque recuperatores contra istum rem minime dubiam prima actione iudicarunt, Cic. Flacc. 20; in rebus iudicandis spectatus et cognitus, id. Verr. Act. 1, 10; — egf. m. acc. c. inf.: iudicare, deberi viro dotem, id. Caecin. 25; — „poet.“ egf. ∞ judicium, vid. id. Div. 1, 50; — b) „bef.“ egf.: a) domme stykt, domsfælder; — ut iudicetur, qui ... incenderit, Cic. N. D. 3, 30; ∞ alicui perduellionem, Liv. 43, 16, (domme cl. anklage sem styktig deri); dog staar i detre Forbede Proden cl. Straffen oftere in gen., f. evenf.; cf. Liv. 26, 3: ∞ alicui capitis vel pecuniae; — b) df. egf. i Statsspørg: ∞ aliquem hostem: domme nogen cl. offentlig at erklære nogen for fjende, Nep. Con. 4; liget. ∞ aliquem exsulem, (til Landsflygtighed), id. Hann. 7; df. pass.: ut ... iudicaretur ... hostis Antonius, Cic. Phil. 3, 6; cf. Nep. Att. 9; — cc) hertil herer endnu part. iudicatus, 3; a) em Personer: domt cl. domsfælder; — centurionem, pecuniae iudicatum, quum duci vidisset, Liv. 6, 14; cf. ibd. 34, o. Cic. d. Or. 2, 63; — b) em Ting: paademt cl. paafindet, afgjort ved en Dem; — causa iudicata atque damnata, Cic. Rab. Post. 4; re iudicata stari, (at den fæltede Dem blev gjældende cl. uforandret), id. Flacc. 21; cf. id. Verr. 2, 48, o. id. Phil. 11, 5; — c) df. absol., iudicatum, i, n.: den paadømte Sag; egf. det domte; egf. den fæltede Dem; — si iudicatum negaret, Cic. Flacc. 21, (naar han ifte eftersem Demmen); men ibd. 20: quum iudicatum non faceret, (ifte betalte det domte); cf. id. Quint. 8; — rarum aliquod iudicatum asserre,

(fældet Prajudicat), id. Inv. 1, 41; — II) „everf.“ cl. nens. Retsspørg; A) absol. cl. uden acc.: at fælde en afgjørende Dem derover; — dissidere malui, quam iudicare, Cic.; de itinere ipsos mox iudicatos, Caes. B. G. 1, 40; quum contra, ac Deiotarus sensit, victoria iudicaret, Cic. Phil. 11, 13; — B) e. acc.: I) „alm.“: dommer derom, bedømmer; — quid de me iudicet alios, Hor. Ep. 2, 2, 192; ∞ aliquem ex ingenis aliorum, (bedømme derover); vid. Ter. Eun. 1, 2, 118; non enim numero haec iudicantur, sed pondere, Cic. Off. 2, 22; cf. Nep. praef.; — df. absol.: iudicato (abl. sem adv.) ita existimare, (efter medent Overlæg), Gell. 14, 1; — 2) df. „bef.“: a) treer, mener, anfæger; — quod ego ... jam antea iudicaram, Cic. Fam. 3, 4; cf. id. d. Or. 2, 28; — egf. seer cl. indseer; b) pass. impers.: ut iudicari possit, plus etc., Nep. Att. 5; — b) beslutter; quum ab eorum consiliis abesse iudicasti, Caes. ap. Cic. Att. 10, p. 8; df. pass. impers.: mihi iudicatum est, deponere illum personam, id. Fam. 7, 33; — c) ligesom yttre cl. rober min Dem; df. erklære cl. tilkendegive; — ipse iudicavit, quam esset beatus, Cic. Tusc. 5, 20; cf. id. d. Senect. 21; — not.: iudicassit, f. iudicaverit, Cic. Leg. 3, 3.

jugabilis, *e*, [jugo]: sem lader sig sammenføie, Macroh. — jugalis, *e*, [jugum]; I) „egenf.“: sem kan føies til Naget cl. spændes deri, iumenta, Curt. 10, 9; — df. absol.: jugales, (sc. equi), Virg. Aen. 7, 280, Sil.; — B) df. ifølge etslags Lighed; a) tela jugalis, (jog.), Cato, (egf. tela plana), den liggende cl. horizontal Bæ, (opp. tela recta cl. pendula); — b) os jugale, Cels. 8, 1, ligesom Nagbenet, stræffer sig evenfor Diet imed Tindingen; — II) „poet.“ everf.“: ægtefædelig, vinculum, Virg. Aen. 4, 16, lectus, ibd. 469, anni, (sem tilbringes i Ægtefæb), Martial.; cf. Catull. 64, 303; men Virg. Aen. 7, 320: ignes jugales, (Paris's Ægtefæb, sem Taffelen til Trojas Brand).

jugamento, jugamentum: f. md. jugumento, etc. — jugarius, *i*, m., [jugum], sc. servus: sem regter Dræne, Colum.; — not.: Vicus Jugarius, Gade i Rom, hvor Juno Juga (Ægtefæbsgudinden) havde et Altar, Liv. 35, 21. — *Jugatinus, *i*, m., sc. deus: Ægtefæbsguden, Angustin.; — jugatio, *onis*, *f*; I) Binden cl. at binde til Naget; df. navn. Vintrauens Opbinding til Naget (cl. til de aagfæmede Dværgslægt); — jugationis species duae, etc., Varr. R. R. 1, 8; cf. Cic. d. Senect. 15; — II) (a jugo bonum), ligesom jugerum: et vixi Styffe Ngerland, en Jorled, Cod. Just.; o. — jugator, *oris*, m., bonum: sem spænder Dræne i Naget, Arnob.; — [jugo]. — jugatus, 3: partice. o. adj. af jugo.

jūge, *adv.* af jugis, o. Visum af jugiter: uafbrudt, durare, Prudent. — *jūgerālis, *e*: hørende til en Jorled (jugerum), tabula, Pallad.; — jūgeratim, *adv.*, (efter cl. for hver Tønde Land cl. jugerum), Colum.; o. — jūgeratio, *onis*, *f*; I) Inddeling efter jugera, Frontin.; — II) = jugatio ur. II, Cod. Theod.; — [Agd.].

jūgerum, *i*, *eris*, *v.*, [rimel. af jugum, altf. eptel.: en Dags Høieland]: en Jorled af 240 Rod i Længden, 120 Rod i Bredden, cl. af 28,800 Dvædratet; germ. Juchert, egf. Morgen Landes; — medimum ex jugere decumano dari etc., Cic. Verr. 3, 47; Ut multam innumero jugere pascat ovem, Tibull. 2, 6, 24; partes (facere) nescio quotenorum jugerum, Cic. Att. 12, 33; cf. Juvenal. 9, 60.

jūgissimus, 3, [jugis, fluo]: altid flydende, Paul. Nol. — jūgis, *e*, [rimel. best. m. jungo], ligesom perennis: vedvarende, bestandig, navn. om Vand cl. med Længslen derpaa; — ex puteis jugibus (som altid have Vand) aquam calidam trahi, Cic. N. D. 2, 10;

ligel. jugis fons, (levende Kilde), Hor. Sat. 2, 6, 2; cf. Sall. Jug. 91; — II) *df.* „overf.“: is mihi thesaurus jugis in nostra domo, Plaut. Pseud. 1, 1, 82; jugi concordia (vivere), Gell. 12, 8; — men jugs auspiciu, rimel.: Barief af et Spand Dren, Cic. Div. 2, 36; cf. Serv. ad Virg. Aen. 3, 537; *df.* — jūgitas, atis, f.: Vedvaren el. Vedbliven, lacrimarum, Marc. Emp.; o. — jūgiter, adv.: bestandigen, uafbruet, Appul.; — *egf.* firar, uden Ophold, Anson.

juglans, dis, f., [a Jove et glande appellata, Varr.]: Ralnedden; juglandium putamina, Cic.; *egf.* nux juglans, Plin.; — II) Ralneddetraet; *hvf.* juglandium umbra gravis et noxia, id. 17, 18.

1. jūgo, avi, atum, 1, v. a., [jugum]; I) „egenl.“: binder til Naget; *egf.* „alm.“: binder derit; — ∞ vineam, Colum., f. und. jugatio; ∞ furas vel palas perticis, Colum.; — II) „fig.“; A) „poet. overf.“: forbindet ved Egttefab, aliquam alicui, Virg. Aen. 1, 349; *egf.* ∞ Thesea Theidj, Catull. 64, 21; — B) „ment.“: forener el. forbindet: omnes inter se nexae et jugatae (virtutes), Cic. Tusc. 3, 8; — b) *df.* i Grammatiken: verba jugata, Quintil. 5, 10, 95, o. id. 6, 3, 96, (i. e. conjugata: forbindene, nedflammende fra hinanden, som justus, juste). — 2. jūgo, ere, v. n., efter Varr. ap. Non.: Glentens Naturlge. — jūgōsus, 3, [jugum]: biergig; ∞ silvae, Ovid. Am. 1, 1, 9, o. id. Her. 3, 85.

Jūgūla, ae, fædv. Jūgūlae, arum, f., [jugulus]: fire Stierner i Oriens Bælte, vid. Varr. L. L. 7, 3; cf. Plant. Amph. 1, 1, 119.

*jūgūlatio, onis, f.: Myrderi, Retsfabling, oppidanorum, Auct. B. Afr. 16; o. — jūgūlātor, oris, m.: en Morder, Salvan.; af — jūgūlo, avi, atum, 1, v. a., [jugulum]; I) „egenl.“: overfarrer Dalfen; *df.* slagter, suem, Cic.; cf. Virg. Aen. 11, 198; — *df.* „alm.“: myrder el. ombringer, aliquem, Nep. Ep. 12; ∞ cives optimos, Cic. Phil. 3, 2; *egf.* ∞ se fame, Plaut.; quartana (febris) neminem jugulat, (er aldrig dræbende), Cels.; — II) „overf.“: fælter, fordærver, bestammer; — jugulari sua confessione, (fæltes derved), Cic. Verr. 2, 61; *df.* comiff: jugularas hominem (se. dictis), Ter. Eun. 3, 2, 27; men causa toties jugulata, (aldeles fækt), Anton. ap. Cic. Phil. 13, 18; — „alleg.“ ex Ter. Ad. 5, 8, 35: suo sibi gladio hunc Jugulo, (vender hans Vaaben imed ham selv), men Cic. Att. 1, 16, erdfpæggis: illum plumbeo gladio jugulatum iri, (at han let vilde fældes); — endel. „poet.“: ∞ Falernum, (fordærve ved Tilfætning af Vand), Martial. 1, 19; ∞ curas, (ferdruve dem), id. 8, 51.

jūgūlum, i, n., *egf.* jūgūlus, i, m., [jungo]; *eyrbl.*: det forbindende Ved: *df.* fædv., ligesom clavicula: Naglebenet, (der forbindet Bryftet med Skulderene); — dextrum, sinistrum, Cels.; uni homini juguli, humeri; ceteris armi, Plin. 11, 98; — B) „bef.“ *egf.*: a) Jorbybningen ovenfor Naglebenet ved Struben; — jugula concava, Cic. Fat. 5; — b) *df.* fædv. Struben selv; — jugulum alieni dare el. offerre, (udsætte sig for nogens Morderdofte); vid. Cic. Mil. 11, o. id. Att. 1, 16; cf. jugulo porrecto, Hor. Sat. 1, 3, 89; — jugulum resolvere, Ovid., perfodere, Tac.; ferrum jugulo condere, Ovid., mergere, Senec.; cf. Cic. Phil. 11, 9; — II) „overf.“ o. „alleg.“ om en Sagfører: jugulum petere, (gaac led paa Svøved-punkter), Quintil. 8, 6, 51; cf. Plin. Ep. 1, 20: jugulum video (se. causae).

jūgum, i, n., [jungo]; I) „egenl.“: det Nag el. frumme Dvartræ om Lastryens Hals, hvormed disfe fæendes faamen; — imponere juga (bobus), Cic. N. D. 2, 60; bos juga detractans, Virg.; solvere juga tauris, id., deimere, Hor.; men „poet.“ om Hefte: frena jugo concordia ferre, Virg. Aen. 2, 541; ligel.

colla jugo eripere, Ovid. Met. 2, 348; men ∞ asinarium, Cato; cf. Phaedr. 3, 6; ligel. leones jugo subdere. Plin.: men collo tigres juga trahentes, Hor. Od. 3, 3, 14; — B) „bef.“ ifølge etflags Ligbed: 1) Dvartræ, der forbindet de opreife Vinpæle, fer dertil at epbinde Vinarankerne; hvorefter vineam (i. e. vites) sub jugum mittere, Colum., ad jugum perducere, Plin.; — b) *df.* *egf.* den aagfermede Ramme, hvorefter man led den overvundne Ziende gaac, beftreives Liv. 3, 28: tribus hastis jugum fit, etc.; sub jugo mittere, ibd.; *eyfere*: sub jugum mittere, id.; cf. id. 1, 26, o. Cic. Off. 3, 30; — 2) Bægtbiælfen el. det Dvartræ paa Bægtten, ved hvis Ende Bægtftalkene ere beftæfede; — *df.* *egf.* a) ligesom libra: Stierne-billedet Bægtten; in Jugo quam esset luna, Cic. D. 2, 17; — b) *egf.* paa Bægtten: Naget el. det Dvartræ, hvorefter Bægtstangen fæftes; — cuspides ab jugo circa temonem ... exstantes, Liv. 37, 41; — *egf.* ∞ planstri, Justin.; cf. Virg. Aen. 12, 374; — c) *egf.* Bægtbommen; tela jugo vineta, Ovid. Met. 6, 55; — d) ligel. en Rorbaug; per juga longa sedebant, Virg. Aen. 6, 411; — e) endel. Stundertræ el. Stunderaag; ut jugum continet scirpicalos, Varr. R. R. 2, 2; — 3) den overfte Dvartræ, der ligesom forbindet Stierne el. Skraaningerne af et Bierg el. Fjeld, alst.: Fjeldtryk el. Naß; *egf.* Rygningen el. det Overfte af en Hoi el. Bæfte; — Dum juga montis aper etc., Virg. Ecl. 5, 76; ut ex Apennino (Jugo) etc., Cic. d. Or. 3, 18; jugum Alpium, vid. Liv. 21, 35; per Isthmi jugum, id. 42, 16; cf. Caes. B. G. 7, 36; *egf.* absol.: summum jugum nacti, ibd. 67; Quo seges in campo, quo viret avia jugo, Prop. 2, 25, 78; — not.: jugum boum, (til Pleining), Plin., f. nescen.; — II) „fig.“; A) „overf.“: det Sammenfæide; *df.* 1) ∞ boum: et Spand Dren; men *egf.* m. underført. boum; — ut minus multis jugis aereant, si qui etc., Cic. Verr. 3, 54; — *egf.* el. Spand Hefte el. de forfpændte Hefte, Virg. Aen. 5, 146, o. ibd. 6, 803; *df.* *egf.* den forfpændte Bægt, ibd. 10, 591; — 2) *df.* *egf.*: a) en Dags Pleieland, el. det Styffe Mark, som paa en Dag pleies med et Par Dren; — jugum ... quod ab uno jugo boum in die exarari posset, Plin. 18, 3; cf. Varr. R. R. 1, 10; — b) to af et Naget, el. Par; jugum aquilum, Plin.; cf. Cic. Phil. 11, 2; — B) „alleg.“ o. „ment.“: Nag, Dvæg, Afhængigbed; — ejus e cervicibus jugum servile deiecerat, Cic. Phil. 1, 2; jugum exuere, Tac. Agr. 31, exuere, Plin. Pan. 11: at affatse Naget; — *df.* „poet.“: eripe turpi Colla jugo, (afryd din Evagheb), Hor. Sat. 2, 7, 91; men Juvenal. 13, 31: Nec jactare jugum, (iffe at vride fig nader Naget); men Hor. Od. 1, 35, 26: amici Ferre jugum pariter dolosi, (der feige i Rødens Time); *egf.* om Egtteftandens Nag, ibd. 2, 3, in.; cf. id. ibd. 3, 8, 18; — pari jugo niti, (med lige Anfrængfelse), Plin. Ep. 1, 9.

jūgumento, (jugam.), are, v. a.: forbindet paa tværs el. med Dvartræer, parietes, Vitruv. 2, 1; af — jūgumentum, (jugam.), i, n., [jungo]: Sammenfoining el. Forbindelse; *df.* Dvartræ el. Dvartræ el. Dvartræ, Cato.

Jūgurtha, ae, f.: Konge i Numidien; — om hans Krig med Nemerne vid. Sallustii Bellum Jugurthinum; — B) *df.* Jūgurthinus, 3: jugurthinsk, bellom, f. *eyent.*; men ∞ conjuratio, Cic. N. D. 3, 30, (det Mordet, han i Rom vanet ved Befiftelfer; vid. Sall. Jug. 13). — jugus, 3, [befi. m. jugo o. jugum], ligesom conjunctus: hørende faamen; sex juga vasa, Cato, Varr.; — not.: Jūno Jūga, (i. e. dea matrimonii), Fest.

Jūleus, (-aeus), 3: hørende til gens Julia, (fædv. „poet.“ om Cæfar og Augustus); — Actia Juleae pelagus monumenta carinae, Propert. 4, 6, 17; men

Tempus Julicis eras est natale Calendis, Ovid. Fast. 6, 797; liget. — mons, (i. e. Albanus m.), Martial. 13, 103. — Juliacum, i, n.: By i Gall. Belg., (hødt. Jülich), Ammian. — 1. Julianus, 3. e. Juliani, orum: f. und. Julius. — 2. Julianus, i, m.: romersk Mandenavn, hvoraf mærkes reente romerske Keisere, neml. Didius Julianus Augustus, o. Julianus Augustus Apostata; vid. Spartian., Ammian., Eutrop. — Juliensis, e; f. und. Julius. — julis, idis, f.: etflags Stenstift, Plin. 32, 31.

Julius, Julia: romersk Slægts- og Personnavn, hvoraf mærkes; 1) C. Julius Caesar (dictator), hvis Commentarii de bello Gallico o. de bello civili fortælle de af ham førte Krige; cf. Suetonii Julius Caesar; — 2) hans Efterfølgere og adopterede Sen Octavianus, der efter ham hedder C. Julius Caesar (Octavianus), fildt. fædd. Augustus, vid. Svetonii Augustus; — 3) L. Julius Caesar, f. nedent; — B) hertil mærkes; 1) Julius, 3: julist, lex, af Dictatoren Cæsar; vid. Cic. Phil. 1, 9; — af Augustus, vid. Suet. Aug. 34, hvorom ogs. edicta Julia, Hor. Od. 4, 14, 22; — ogs. af V. Jul. Cæsar: de civitate socris Latinis et Italici danda; vid. Cic. Balb. 8; — bb) efter Dictatoren Cæsar benævnes ogs.; a) sidus Julium, Hor. Od. 1, 12, 17, (d. e. den Comet, som viste sig efter hans Død, og som blev hentydet paa hans Forbudsse); — b) mensis Julius, Ogs. absol. Julius, Mart. 10, 62, der tidligere hed Quintilis; vid. Suet. Caes. 76; cf. Cal. Julian, (den Hste Julius), Martial. 12, 32; — c) efter ham benævnes rimel. ogs. basilica Julia, hvori causae centumvires behandledes, Quintil. 12, 5, 6, o. Plin. Ep. 5, 21; — cc) efter R. Augustus benævnes: edicta Julia, f. ovenf.; liget. portus Julius, Suet. Aug. 16, hvorom Ogs. Virg. Ge. 2, 163: ~ unda, (i. e. sinus Bajanus); — 2) Julianus, 3: hidrørende fra Dictatoren Cæsar, vegetigalia, vid. Anton. ap. Cic. Phil. 13, 15; — ogs. absol.: Juliani, (sc. milites), Suet. Caes. 75; — not.: Juliensis, e; hvs. subst. Juliensis, ium, m., hos Plin.: Indbyggerne af flere Byer med Tilnavnet Julia cf. Julium, — Julius, i: f. und. Iulus.

jumentarius, 3: hørende til Lastdyr, mola, (til at træffe deraf), Dig.; af — jumentum, i, n., [etr. af jugumentum af jungo]: Hjørspændedyr cf. Lastdyr; — ~ oneraria, Liv., sarcinaria, Caes.; ogs. til at føre med, Nep. Timol. 5, o. Cic. Tusc. 1, 47; ogs. om Rytterhætte, Nep. Eum. 5; ogs. om Dren, id. Hann. 5; — dog medfattedes i Retsprogget boves o. jumenta; jumentis legatis, boves non continentur, Dig.; — not.: i det ældre Retsprog ogs.: den ferspændte Vogn, Gell. 20, 1, (e xu Tabb.).

juncetum, i, n.: et med Siv cf. Rør bevoret Eide, Varr.; — juncus, 3: af Siv cf. Rør, vinula, Ovid., sporta, Colum., cratis, Plin., fusus, id.; — II) som ligner Siv cf. Rør; herba caule junceo, Plin.; — b) comist er Ter, Eum. 2, 3, 24: reddunt ... junceas, (smalle som Siv); men Plant. Stich. 4, 2, 56: ~ potione onerare sibi gulam, (qvæle sig med en Sivstrikke); — juncinus, 3: af Siv cf. Rør, oleum, Plin. 15, 7; o. — juncosus, 3: fuld af Siv cf. Rør, ager, Plin., litora, Ovid.; — [juncus].

junctim, adv.: tilfammen, ved Eiden af hinanden, collocare apud mensam, Gell. 12, 8; — ogs. sammenhængende (i Eiden), nasbrutt, efter hinanden; duos primos (consulatus) junctim (cessit), Suet. Claud. 14; — junctio, onis, f.: Forbindelse, Forening; junctioe aliqua (teneri), Cic. Tusc. 2, 29; o. — junctor, oris, m.: som spænder for, Dig.; — [jungo].

junctura, ae, f., [jungo]; I) „egenl.“: Sammenføjning; — hoc genus juncturae (bonum): denne Forbindelsesmaade, Colum.; men laterum juncturas,

vid. Virg. Aen. 12, 273; ~ genuum, Ovid.; cf. id. Met. 12, 288; men latente junctura, vid. Plin. 13, 29; — II) „fig.“: A) „overf.“: ~ generis, Slægtskabsforbindelse, Ovid. Her. 4, 135; — B) „ment.“: ~ verborum, (Ordforbindelse), vid. Hor. A. P. 47 o. 242; junctura est in verbis, incisus, membris, periodis, Quintil. 9, 4, 32. — 1. junctus, 3: partie. o. adj. af jungo. — 2. junctus, us, m., [jungo]: ~ junctio, Varr.

juncus, i, m., *cyrtos*: Siv cf. Rør; vid. Plin. 21, 69 fædd.; junceus palustris, Ovid.; cf. Virg. Ecl. 1, 49; contorti stamini juncti, (flettet Rørstæng), Colum.; cf. Tibull. 2, 3, 15; — II) „overf.“: enhver vidtægtig Gren; vid. Plin. 26, 46.

jungo, xxi, netum, 3, v. a., [at samment. m. Grækerne *ζεύγω*, fædd. *ζευγνύω* cf. *ζεύγναι*, ligesom jugum m. *ζυγόν*]; I) „egenl.“: A) „alin.“: sammenføier cf. sammenføjter, forbindet cf. forener; — ~ tigna bina inter se, (med hinanden), Caes.; ~ homines inter se domiciliis, Cic.; cf. id. N. D. 2, 45: corpora inter se juncta; — men ogs. er inter se undert. alene at underforståes; faal. Hor. Sat. 1, 3, 54; — ogs. ofte m. cum, der dog undert. falder ud foran abl.; ogs. faaer dat. undert. f. cum m. abl.; ogs. kan cum cf. dat. ombyttes m. ad; — pacem cum Aenea ... junxisse, Liv. 1, 1; cf. Cic. Deiot. 9, o. id. Brut. 97; liget. ~ aliquam secum matrimonio, Liv., cf. in matrimonio, Curt.; — improbitas ... scelere juncta, Cic. d. Or. 2, 58; cf. id. Brut. 41; — dextrae jungere dextra, Virg. Aen. 1, 408; armaque armis jungunt, Liv. 23, 27; cf. Hor. Od. 1, 4, 6; men ~ socia arma alicui, Liv. 1, 2, (giøre Forbund med nogen); — curru (f. currui) jungere equos, Virg. Aen. 7, 724; men jungenter gryphes equis, id. Ecl. 8, 27, (stulle spændes sammen dermed); ogs. ~ equos ad currum, Plin.; ogs. absol., ~ equos, (spænde for), Virg. Ge. 3, 114; cf. id. ibd. 169; — B) „bes.“: a) ~ equos curru (f. currui), cf. ad currum, f. ovenf.; men quatuor ... jungere equos, (forspænde, bruge Hjørspand), Virg. Ge. 3, 114; men id. Aen. 12, 735: quum ... junctos consceudebat equos, (i. e. currum junctis equis tractum); men rheda equis juncta, (forspændt), Cic.; hvs. absol.: juncta velicula, Liv. 42, 65; men carris junctis, Caes. B. C. 1, 54; (som ere bundne til hinanden); cf. navibus junctis, ibd. 61; — b) jungere ponte Ticinum, (laage Bro derved), Liv. 21, 45; ogs. absol.: Hellesponto juncto, Cic. Fin. 2, 34; ogs. juncto ponte milites transmittere, Tac. Ann. 1, 49; — men „poet.“: saltu jungere fossas, (springe derved), Stat.; men Plin. Pan. 12: quum Danubius ripas gelu jungit; — II) „fig.“: A) ~ se ad aliquem, (forbindesig dermed), Cic. R. Am. 47; cf. id. Fin. 5, 14; — f. abl. modi, som sanguine junctus, (ved Slægtsskab), Ovid. Fast. 2, 788, (cf. Liv. 26, 21: foedere jungi alicui), findes ogs. a b; — materno a sanguine junctus, Ovid. Met. 2, 368; — men alene „poet.“ findes jungere, f. jungere se cf. jungi, Virg. Aen. 10, 240; — juncta facere, f. jungere, at forbinde, Cic. Fin. 2, 6; — b) hyppigere faaer ogs. jungere absol. e. acc., f. ovenf.; hertil høre endnu Ildtryffene: ~ oscula, (at kysse), Ovid., Petron.; jungi amore, (efte hinanden), Tibull.; ~ gradus, (at gaac sammen), Sil.; ~ ostia, (laage Døren), Juven.; cf. junctae fenestrae, Hor. Od. 1, 25, in.; men ~ vulnera, (helbrede cf. læge dem), Stat.; ~ taedas, (giste sig), id.; — B) ~ verba (sammenfattede) aut ex duobus Latinis integris, ut superflui, aut etc., vid. Quintil. 1, 5, 68; men id. 9, 4, 13, hedder ~ verba: at anvise dem deres Plads i Tælen: liget. verba juncta, (i. e. composita), Cic. Part. or. 15; men oratio juncta, id. d. Or. 3, 43, (velbygget, harmonisk); — „poet.“ ogs. at uttale; junget vix tria verba miser, Martial. 6, 54; — 2) vedbliver cf. fortsætter uafbrudt cf. uden Mellemrum;

—difficilius est, laborem repetere, quam jungere, Plin. Ep. 4, 9; cf. Justin. 12, 13; ∞ fundos, (sammenkiøbe bele Strækninger), Petron.; cf. Lucan. 1, 167; men junctis quinque diebus, Ovid. Fast. 3, 810; cf. Plin. Ep. 1, 9; — III) partic. junctus, 3, ogf. som adj., f. ovenf.; — ogf. compar., causa ... cum exitu junctor, Cic. Fat. 16; cf. Ovid. Pont. 1, 4, 31; ogf. superl., ∞ pectora, id.; cf. id. Met. 5, 60; figl. principum ... adversa ad junctissimos pertinent, Tac. Hist. 4, 52.

Jūniānus, 3, f. und. 1. Junius. — jūniculus, i, m.: etflags gammel Vinranke, vid. Plin. 17, 35. — jūnior, f. und. juvenis. — jūnipērus, i, f.: Encobarbusen, Plin. 16, 25, Virg. Ecl. 7, 53, o. id. ibd. 10, 76.

1. Jūnius, a: romersk Slægts- og Personnavn, hvoraf her mærkes: 1) L. Junius Brutus, Romernes Fordriver, og Rom's første Consul; — vid. Liv. 1, 50 flgd., o. id. 2, 1 flgd.; — 2) M. Junius Brutus, der af Cæsars Forrørlige blev hans Morder; — vid. Suet. Caes. 80, o. Vell. 2, 56, (ogf. Cic. Epp. ad Brutum); — B) df. 1) Jūnius, 3, lex, (der er giden af en Junius); — vid. Cic. Off. 3, 11; — 2) Jūniānus, 3, indicium, Cic. Cluent. 1, (hvor i Junius var quaesitor). — 2. Jūnius, i, m., ogf. mensis Junius: Marts's fette Maaned; — vid. Cic. Aut. 6, 2; — B) df. adj. Jūnius, 3, Calendae, Colum.; — not.: efter Ovid. Fast. 6, 26, benævnt efter Gudinden Juno; men a junioribus, ibd. 88, el. af Joreningen med Sabinerne, (alts. best. m. jungo), ibd. 96. — jūnix, icis, f., [etr. f. juvenis]: Dvle el. Mugnød, Plaut. Mil. gl. 2, 3, 33, Pers. 2, 47.

Jūno, ōnis, f., [etter Cic. N. D. 2, 26: a juvando; efter andre f. Jovino, i. e. Ζηνός, som fem. til Ζήν el. Ζών]: Juno, Grækerne *Ἥρα*, Romernes ypperste Gudinde, Datter af Saturnus ved Ops, Søster og Gemalinde af Juppiter, ved hvem hun er Møder til Vulcanus; ogf. Hebe og Mars ere hendes Børn; — forresten er Hebe el. Majestat og flest Hestighed iblandt de hende af Diæterne laante Dæd; vid. Virg. Aen. 1, 15 o. 36, ogf. Ovid. Fast. 6, 285; — iblandt hendes Epitheter er: Argia, Samia, etc., (etter de Steder, hvor hun fortrinligen dyrkedes); figl. Sospita, Regina, etc., (af hendes Egenstaber); — ær autem interjectus inter mare et coelum Junonis nomine consecratur, etc., vid. Cic. N. D. 2, 26; — urbs Junonis, Ovid. Her. 14, 28: Byen Argos, hvor Juno fortrinligen dyrkedes; — Junonis sacra ferre, (aae tige som i Procession), Hor. Sat. 1, 3, 11; — stella Junonis kaldes af nogle Planeten Venus, Plin. 2, 6, (ogf. stella Junonia, Appul.); — b) herif mærkes: a) Juno, ligesom dea: enhver Gudinde; — saaf. Juno inferna, Virg., infera, Stat., profunda, Claudian., Avena, Ovid., (i. e. Proserpina); — rimel. er ogf. at hedsere: Juno Lucina, (i. e. dea parturientium); figl. Juno pronuba el. jugalis, (Bteftabers Gudinde); f. und. Lucina, pronuba, jugalis; — b) Juno heter ogf. Dvinderens Eftersaad, ligesom Genius er Mandenes; — vid. Plin. 3, 5: quam singuli quoque ex semet ipsis totidem deos faciant, Junones Geniosque adoptando sibi; heter ogf. Juno natalis, Tibull. 4, 6, in.; ogf. sværge Dvinderne ved denne deres Juno, Petron.; — c) comiff el. m. Yane faaer Juno for den stränge Hustru, Plaut. Casin. 2, 3, 14: — Eja mea Juno! non decet te esse tam tristem tuo Jovi; — B) df. 1) Jūnōnālis, e: = flgd., tempus, Ovid. Fast. 6, 63, (i. e. mensis Junius, som neml. Juno hellig; cf. ibd. 26); — 2) Jūnōnis, 3: benævnt efter Gudinden Juno, custos, Ovid. Met. 1, 678, (i. e. Argus); ∞ mensis, Ovid. Fast. 6, 61, (i. e. mensis Junius), f. und. frgd.; ∞ Hebe, (som Juno's Datter), Val. Fl.; men ∞ Iris, Ovid. Met. 14, 83, (som Juno's Sendebud); ∞ ales, Ovid. Am. 2, 6, 55, (i. e. pavo); men ∞ hospitia, Virg. Aen. 1, 671,

(i. e. Carthago, hvor hun fortrinligen dyrkedes); f. ogf. und. Samos; ∞ anguis, Sil. 6, 181, (som hun satte over Hæperidernes Hæve); endel. ∞ stella, f. Venus, f. und. Juno.

Jūnōnālis, e, f. und. frgd., nr. B, f. — Jūnōnīcōla, ae, m., [Juno, colo]: som dyrter (Gudinden Juno, Falisci, Ovid. Fast. 6, 49. — Jūnōnigēna, ae, m., [Juno, gigno]: Son af Juno, Ovid. Met. 4, 173, (i. e. Vulcanus). — Junonius, 3, f. und. Juno, nr. B. 2.

Juppiter, (Jupiter), gen. Jōvis, m., [skal være f. Jovis pater el. Ζεύς πατήρ, men efter Børdel. f. Diespiter, efter Cic. f. Jovans pater]: Suppiter, (Grækerne Ζεύς, Romernes ypperste Gud, Son af Saturnus ved Ops, Broder og Gemal af Juno, Broder af Neptunus og Pluto; — ∞ optimus maximus, vid. Cic. N. D. 2, 25; — jurare Jovem lapidem, Cic. Fam. 7, 12, Gell. 1, 21; efter Fest. s. v. Lapidem: hestende paa en Sten at sværge: si sciens fallo, tum me Diespiter ... bonis ejiciat, ut ego hunc lapidem; — Jovis ales, Ovid., satelles, Cic. (ex Aeschilo), (i. e. aquila); — aethera esse eum, quem homines Jovem appellarent, vid. Cic. N. D. 1, 15; cf. Enn. ibd. 2, 25; men „poet.“: ferunt ... ignemque Jovemque In Danaas classes, Ovid. Met. 13, 91, (i. e. Jovem faventem el. Jovis auxilium); men id. ibd. 354, om Ajar: qui ferrum ignemque Jovemque Sustinuit toties, (i. e. Jovem aversum el. iram Jovis); — iblandt Gudens Epitheter er: salutaris, hospitalis, stator, custos, etc.; — II) Juppiter faaer ogf. ofte: A) „alm.“ f. deus: — ∞ Stygius, Ovid., Virg., Senec., (i. e. Pluto); ∞ indiges (Nationalgud), heter Aeneas, Liv. 1, 2; — B) „poet.“ ogf. f. Luften (i. e. ovenf.); — sub Jove durare, (under aabes Himmel, i fri Luft), Ovid.; figl. ∞ frigidus, Hor.; ∞ malus, (tyf el. ufund Luft), id.; figl. metuendus Juppiter ovīs, Virg. Ge. 2, 419, (i. e. coelum pluvium); figl. ∞ avidus, id., vernus, Juvenal., hibernus, Stat.; — C) om Planeten Juppiter f. Cic. N. D. 2, 20; — not.: nomina Jovis, vid. s. 1.; f. ogf. Jovis pater ovenf.

Jūra, ae, m.: Grandsebjerg imellem Gallien og Helvetien; — vid. Caes. B. G. 1, 2: monte Jura altissimo etc. — *jūrāmentum, i, n., efterl. f. jusjurandum: en Eed, Ammian., Cod. Just.; — jūrāndum, i, n., forcl. f. jusjurandum: en Eed; — ubi jurando tuo satis sit subsidii, Plaut. Cist. 2, 1, 26; o. — jūrātio, ōnis, f.: Sværge el. at sværge; — ∞ jurationis verba, (Eedsformular), Macrobi.; — [juro]. — jurāto, abl. form adv., f. und. juro. — jūrātor, ōris, m., [juro]; I) „alm.“: som sværger, Macrobi. 5, 19; — II) „bef.“: edsvoren; om Censor, Plaut. Trin. 4, 2, 30; ogf. edsvoren Dommer, id. Poen. prol. 58; — b) edsvoren Vidne, Symmach.; df. — jūrātōrius, 3: bunden ved Eed, edelig, cautio, Digest. — juratus, 3, f. und. jurgo.

Jūrēconsultus, 3, f. und. jurisconsultus. — jūrējūro, are, v. n., [2.jus]: sværger; — praetores ambo in eadem verba iurejurarunt, Liv. 41, 15. — jūrējēritus, 3, f. und. jurisperitus. — jūrēus, 3, [1.jus]: fuld af Eads; — jurea (sc. placenta), Plaut. Pers. 1, 3, 17.

*jurgātōrius, 3: trættende, stændende, sonus, Ammian.; o. — jurgātrix, icis, f.: som trættes el. stændes, Hieronym.; — [jurgo]. — jurgiōsus, 3: som ideligen trættes, trætsfiar, Xanthippe, Gell. 1, 17; ∞ sacundia, id. 19, 9; af — jurgium, i, n., [jurgo]: Trætte, Ordstrid; — ex inimicitiiis jurgia, maledicta, etc., Cic. Lael. 21; in jurgio respondere, id.; jurgio lacessere aliquem, Tac.; jurgia jactare, Virg., neetere cum aliquo, Ovid.; ∞ acre, Tac.

jurgo, avi, atum, 1, (v. n. o. a.), [etr. f. jure ago, Varro]: at fore en Ordstrid, at stændes, at trættes, edf.; — quid jurgabit tecum? Ter. Andr. 2, 3, 15;

ne ... saevus Jurgares ... quod etc., Hor. Ep. 2, 2, 21; cf. Liv. 8, 33; haec simul jurgans, querens, etc.; - egs. pass.: jure ... Trausius istis Jurgatur verbis, (iretteskættet, horer (sæd), Hor. Sat. 2, 2, 99.

*juridicialis, e: retlig, hørende til Retten, constitutio el. quaestio, auct. ad Her. 1, 14, o. Cic. Top. 21; e. - juridicina, ae. f., Biform af jurisdictio: Demmerembet el. Præturen, Tertull.; af - iuridicus, 3, [2.jus, 2.dico]: hørende til Rettens Forvaltning; - iuridici conventus (Baeticae) quatuor, (fire Tingstæder, horer neml. Retten holdes), Gaditanus, etc., Plin. 1, 3; - II) ds. subst., iuridicus, i, m.: Demmer, Senec. Herc. Fur.; navn. egs. Overdommeren i Egypten, Digest.

juriconsultus, el. jureconsultus, i, m., egs. consultus juris el. jure: fyndig el. erfaren i Lov og Ret, en Retslærd, en Jurist; - vid. (Cic. d. Or. 1, 48, o. id. Mur. 11 fgd.; cf. Quintil. 5, 14, 3: juriconsultorum summus circa proprietatem verborum labor.

jurisdictio, el. juris dictio, onis, f.; I) „egentl.“: Rettens Haandbævelse el. Forvaltning; - quoniam jurisdictionem conferamur, Cic. Fam. 2, 13; cf. Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 12; - II) „overf.“: A) den dommende Magt; - vid. Cic. Agr. 2, 36, o. Suet. Calig. 16; skives egs. afstift: haec causa jurisque dictio consuli decreta est, Liv. 41, 9; - B) Retssted el. Tingsted, Etcd el. By, hvor Retten holdes, Plin. 5, 29; - jurisonus, 3, [2.jus, sono]: sem tener el. taler Lov og Ret, lingua, poëta in Anthol. Lat. 1, 515.

jurisperitus, el. jurisperitus, egs. juris el. jure peritus, i, m., ligesom jureconsultus: sem er fyndig el. erfaren i Lov og Ret; - juris et litterarum bene peritus, Cic. Brut. 21; - egs. fem adj. in compar. o. superl., quis jure peritior? id. Cluent. 38; ut eloquentium jurisperitissimus Crassus, etc., vid. id. Brut. 39; - jurisprudentia, ae. f., el. juris prudentia, [2.jus]: Retsvidenskab, Digest.

jūro, avi, atum, 1, v. a. (o. n.), o. juror, atus sum, v. depon., [2.jus]; I) juro; A) „alm.“: sværger, aflægger en Ed; - qui si, aram tenens, juraret, Cic. Flacc. 36; men Caes. B. C. 3, 13: jurat, se cum non deserturum; - ∞ falsum, Cic. Off. 3, 29; opp. ∞ vere, id. Fam. 5, 2; - ∞ per Jovem, m. acc. e. inf., id. Acad. 2, 20; - egs. han per være afstiftet; ∞ Jovem lapidem, id., (f. und. Juppiter); ∞ quaevis numina, Ovid., sidera, Virg.; hys. pass.: his juranda palus, (i. e. Styx), Ovid.; - ∞ in verba alicujus: sværge paa nogets Ord el. besværg dem, (idet man neml. efterstiger den foresagte Edsformular, hvorefter egs. ∞ alio praecunte, Plin. Pan. 64), vid. Liv. 28, 29, o. Caes. B. C. 1, 76; men „overf.“: jurare in verba magistri, (tankeløst at efterstige, hvad man horer), Hor. Ep. 1, 1, 14; - nisi, in quae ipse concepisset verba, juraret, etc., (i. e. nisi in ea verba, quae etc.), Liv. 7, 5; egs. ∞ verba excusandae valetudini, (sværge efter den derved brugelige Formulat.), id. 6, 22; - fremdeles ∞ in nomen el. in verba principis, (tilsværge ham Trost), Suet., Tac.; ∞ in litem, (besværg en Færdings Rigtighed), Cic. R. Com. 1; ∞ in legem, id. Cluent. 33 o. 34, (besværg dens Efterseelse); ligel. ∞ in foedus, Liv.; - egs. absol.: jurantia verba, (Edens Ord), Ovid. Her. 21, 143; - B) „bes.“ egs.; a) „poet. overf.“, jurare f. conjurare: at sammenstærge sig, in facinus, Ovid. Met. 1, 242; men id. Her. 10, 117: In me jurant somnus ventusque fidesque; - fercl. er jurant inter se, e. inf., Cato ap. Plin. 29, 7; - b) m. besf. acc.; - ∞ iusjurandum verissimum: sværge en sandfærdig Ed, Cic. Fam. 5, 2; cf. ibd.: quod iusjurandum me vere jurasse etc.; ds. jurandum: en Ed, Plaut. Cist. 2, 1, 26; f. egs. iusjurandum s. l.; ligel. ∞ sacramentum in nomen alicujus, Petron., Lucan;

- c) m. Edens Object in acc.: sværger derpaa, forstfær el. bekræfter med en Ed: - ∞ morbum, Cic. Att. 12, 13; men Coel. ap. Cic. Fam. 8, 8; ∞ calumniam, (at affværg, at sværge sig fri derfor); men Liv. 2, 45: idem ... in se quisque jurat; - egs. ∞ alicui aliquid, vid. Sil. 3, 83; - egs. m. fgd. acc. e. inf.; vid. Caes. B. C. 3, 13 o. 87; ligel. Cic. Acad. 2, 20: jurarem ... me ea sentire, quae etc.; - „poet.“ egs. m. nomin. e. inf.: Jurabo, et his sex integer esse dies, Propert. 3, 4, 40; - egs. m. fgd. ut; vid. Liv. 22, 53; - egs. e. inf., Sil. 2, 352; - egs. pass.: quod juratum est, id servandum est, Cic. Off. 3, 29; cf. Sil. 11, 145: juratum bellum: den (Romerne) tilførte Krig; - d) som impers.: scis, tibi ubique jurari, Plin. Pan. 68; ligel. ne in sua acta juraretur, Suet. Tib. 26; - II) depon. juror, atus sum, i; - dog afene in perf. juratus sum: har sværet, o. in partic. juratus, 3; - Gr. non tu juratus mihi es? L. Juratus sum; et nunc jurabo, etc., Plaut. Rud. 5, 3, 16; - demonstrandum est iudici, quid juratus sit, (hvad han har sværet), Cic.; ligel. in quam (legem) jurati sitis, id.; - III) partic. juratus, 3; A) m. passiv. Bem.; I) der ved en Ed paafaldes som Vitne; - nec te jurata reducant Numina, Ovid. Her. 2, 23; - 2) sem er bunden ved Ed; - Regulus juratus missus est ad senatum, ut etc., Cic. Off. 3, 26; - B) act.: sem har sværet, sem har aflagt Ed derpaa; - quae juratus in maxima concione dixi, Cic. Sull. 11; men juratus, se etc., Liv. 32, 22; - bb) bertil mædtes; a) superl., juratissimi auctores: de paalideligste Forfattere, Plin. praef.; - b) abl. absol. jurato, som adv.: eteligen, under Ed, promittere, Digest.

*jurulentia, ae. f.: Saus, Tertull.; af - jurulentus, 3: med Saus, cibus, Cels.; af - I) jus, gen. juris, n., [besf. m. ζω, ζωω, i. e. serveo]: Saus el. Suppe; - ∞ servens, Cic. Fam. 9, 20; ∞ nigrum, (d. spartansk Blotsuppe), id. Tusc. 5, 34; - comit. er: in jus vocat pisces coeus, Varro; - egs. in pl., Plaut. Most. 4, 3, 120: quum una multa jura confudit coquus, etc.; - not.: Cic. Verr. 1, 46: tam nequam esse jus Verrinum, er at mærke det dobbelte Ordspil m. I) jus o. 2) jus, o. m. verres (Vræne) o. Prætores Verres; - II) „overf.“: Sast el. Bæste, navn. Purrensælgens, Plin. 35, 26.

2.jus, gen. jūris, n., [besf. m. jubeo]; I) „alm.“: Ret el. det Rette, det Lovlige el. ved Loven Bestemte, det nogen efter Loven Tilkomende; - ut per interdictum jus meum teneam, Cic. Caecin. 11; cf. id. Quint. 9; - egs. Ret el. Retsghed; cum plebe agendi jus etc., Cic. Leg. 2, 12; cf. Liv. 5, 55; - jus summum: den stränge el. beglævelige Ret, hvorefter Ordspørg: summum jus, summa injuria; vid. Cic. Off. 1, 10, egs. Ter. Heaut. 4, 5, 48; ds. summo jure agere cum aliquo, Cic. Verr. 5, 2; opp. aequo jure agere el. disceptare, id. ibd. 2, 15; - b) bertil horer egs. abl. jure som adv.: med Rette, med Grund; - ∞ animadvertere in aliquem, Cic. Verr. 2, 8; men non quero, jure an injuria, id. ibd. 2, 61; cf. Ter. Andr. 1, 3, 9: Quo jure, quare injuria; - men meo jure, suo jure, (med en vis ciendeimæssig Ret), Cic. Off. 1, 1, o. id. Arch. 8; cf. Ter. Heec. 2, 2, in., Liv. 3, 3, o. A.; - men Flor. 3, 17, m. Lunc: (equites R.), interceptis vestigaliibus, perulabantur suo jure rem publicam, (paa deres Vis el. Maade); men Liv. 1, 26: jure causae, (ifølge Sagens Natur); - II) „bes.“: A) Retten el. Loven, navn. Lovens Fortolkning el. Forklaring; - de jure alicui respondere, Cic. d. Or. 2, 33; ligel. jus respondere, id. Leg. 1, 4; men consulere jus, Liv. 39, 40, (f. consulere de jure); - egs. Demmerens Kiendelse; hys. om Demmeren: jus reddere, Liv. 3, 33, o. Ovid. Fast. 1, 252; ligel. jus dare, id. ibd. 207, o. Liv. 42, 24; ligel. jus dicere, Caes., Liv.; - navn. bruges egs. jus dicere om Prætor i Rom el. i Provindier, (ds. egs. undert. f. praetorem

esse: forvalste Retten); vid. Cic. Mur. 20, id. Flacc. 3, o. Liv. 42, 28; — ogf. det ifølge lovlige el. lovformelig Befaling Gienfende, alts. Lov og Ret; — senatum jus facere posse, Digest.; cf. Cic. Leg. 3, 3; (e XII Tabb.); quod is, qui bellum gerit, imperassit, jus ratumque esto; — B) navnlig. ogf. i Statsforægt; a) Retsstyf, d. e. Indbegreb af de visse Forhold angaaende Lov el. Anordninger og Vedtægter; — jus civile, Cic. Sest. 42; jus gentium, (Retsretten), id. Off. 3, 5, o. Liv. 5, 36; ligf. ∞ pontificum, Cic., praedictorium, id. Balb. 20; — b) Indbegrebet af visse lovbestemte Retligheder el. Fordele; her til hører: jus Latium, f. und. Latius; jus Quiritium, f. und. Quiritis; jus trium liberorum, f. und. liberi; — c) Dørligheds Ret; ogf. visse offentlige el. borgerlige Forholdes Ret el. Retlighed el. Ufrankelighed el. Vilkaar; — ut sit pro praetore eo jure, quo qui optimo, Cic. Phil. 5, 16; ut eodem jure essent, quo fuissent, id. Verr. 3, 6; cf. Liv. 9, 34; — ogf. undert. Magt el. Commando; decem legiones... sui juris fecerat, Vell. 2, 69; cf. id. ibd. 108, ogf. Ovid. Met. 2, 48; — II) ogf. „overf.“: det Sted, hvor Retten holdes; — in jus ambula, Ter. Phorm. 5, 8, 43; ligf. in jus ire, Nep. Att. 6; — not.: gen. jurum f. jurium, Cato ap. Charis.

juscellum, i, n., demin. af jgld., o. m. f. Bem., Theod. Prisc. — juscūlum, i, n., demin. af i, jus: Saus, Suppe, Cato.

jusjurandum, el. jusjurandum, gen. jurisjurandi, n., [2. jus, juro, f. ogf. not. in fin.]: Et, edelig Forstiftning; — est enim jusjurandum affirmatio religiosa, Cic. Off. 3, 29; cf. Caes. B. C. 3, 28; jurare jusjurandum verissimum, vid. Cic. Fam. 5, 2; inter se fidem et jusjurandum dant, m. acc. e. inf., (tilsværge hinanden), Caes. B. G. 1, 3; ∞ accepto, id. B. C. 3, 18; ∞ interposito, Liv. 34, 25; ∞ deferre alicui, Quintil., exigere ab aliquo, id.; adigere aliquem ad jusjurandum, Caes., Sall., (lade sværge); ligf. (efter d. udjæfne ad): adigere aliquem jusjurandum, Caes., Liv., ogf. jurejurando, id. 10, 38; hys. adactio juris jurandi, id. 22, 38; ogf. adigere aliquem per jusjurandum in verba alicujus, (lade sværge Trofskab til nogen), Caes. B. C. 2, 18; — ∞ concipere, Tac. Hist. 4, 11, (at afstætte en Edsformular, el. at aflægge en Ed); jurejurando aliquid sancire, Caes., fidem astringere, Cic., (besværges); jusjurandum servare el. conservare, Nep.; ligf. jurejurando stare, Quintil.; — not.: ogf. adfælt: vestrae religionis jurisque jurandi etc., Cic. Col. 12; Quid tibi nunc prodest jurandi formula juris? vid. Ovid. Her. 21, 133; men omvendt, Plaut. Pseud. 1, 2, 63; — pl., jurajuranda, Pacuv. ap. Fest.

jussio, onis, f., [jubeo]: Befaling, Anordning, Digest. — 1. jussio, el. forel. Bifom af jubeo, hys. jussitor, f. jubetur, Cato. — 2. jussio, f. jussero, f. und. jubeo. — jussulentus, 3, f. juralentus, piscis, Appul. — jussus, i, n., o. 1. jussus, 3, f. und. jubeo. — 2. jussus, us, m., [jubeo]: Befaling el. Anordning, men alene in abl.; — vestro jussu coactus, Cic. Manil. 9; cf. Nep. Timol. 4.

juste, adv. af justus: retfælg, med Rette; efter Ret og Billighed; — ∞ et legitime imperare, Cic. Off. 1, 4; cf. Tac. Agr. 9; — compar., ∞ reprehendi, (med stor Grund), Hor. Sat. 2, 4, 86; cf. Phaedr. 3, epil. 23: Quanto... justius etc.? f. ogf. Ovid. Her. 17, 168; superl., ∞ in hunc transferri etc., Quintil. 10, 1, 82.

*justificatio, onis, f.: Retfærdiggjørelse, Salvian.; o. — justificatrix, icis, f.: som retfærdiggjør, Tertull.; af — justifico, avi, atom, 1, v. a., [justus, facio]; (stærl. Drb): behandler retfærdigen, aliquem, Tertull.; — II) retfærdiggjør, aliquem, Coripp.; — df. pass. partic. justificatus, 3: retfærdiggjort,

Prudent.; df. — justificus, 3: retfælg el. retfærdig; — justificatio deorum mens, Catull. 61, 407.

1. Justinianus, 3, f. und. 2. Justinus. — 2. Justinianus, i, m.: Navnet paa tvende græske Keisere; — efter den ældre (den. ann. Chr. DLXV) benævnes corpus juris Justinianum. — 1. Justinus, i, m.: en latinsk Historikforfatter i d. andet Aarh. e. Chr., gjorde et til os kommet Udtog af Pompejus Trogens. — 2. Justinus, i, m.: Navnet paa tvende græske Keisere; — B) df. adj. Justinianus, 3: benævnt efter Justinus d. anden, labores, Coripp.

justitia, ae, f., [justus]: Retfærdighed; — ∞ (est) affectio animi, suam cuique tribuens, etc., Cic. Fin. 5, 23; justitia erga deos: religio, erga parentes: pietas, id. Part. or. 22; cf. Virg. Aen. 1, 523; — ogf. Billighed el. Maadefold, (opp. intemperantia), Nep. Paus. 2; cf. Caes. B. C. 1, 32, o. Cic. Marc. 4; — ogf. Godhed, Billighed, Sagtmodighed; — vid. Ter. Heaut. 4, 1, 33, Caes. B. G. 5, 4; Justitia vires temperat ille suas, Ovid. Pont. 3, 6, 28; — II) „overf.“: Retsstyf, Indbegreb af Lovene; — ordinataque erat in XII tabulas tota justitia, Flor. 1, 21; — not.: den af Rømerne som Guddom dyrkede Justitia beskrives Gell. 14, 4.

justitium, i, n., [etr. af jurisstitium, af 2. jus o. sisto, vid. Gell. 20, 1]: formelig Ophævelse el. Indfælling af Rettens Plac; hvorefter Justitium edicere el. indicere, Cic. Phil. 5, 12; cf. Liv. 3, 5; men ∞ remittere, id. 10, 21, (ophæve denne Standsning); — f. ogf. id. 26, 26, o. Tac. Ann. 1, 16 o. 50, ogf. id. ibd. 2, 82, o. Suet. Calig. 21; — not.: fild. ogf. „overf.“: almindelig Sorg, Vandsejg, o. l., Sidon.

justus, 3, [2. jus]; 1) „alm.“: retfælg el. retmæssig, rigtig el. lovlig; — ∞ mater familias, Liv. 39, 53; (opp. pellex); ∞ heres, Justin.; — compar., f. nectens, superl., Caes. B. G. 1, 45; cf. id. ibd. 4, 16; men justus hostis, Cic. Off. 3, 29, (der har Ret til at fore Krig); — B) df. ogf. 1) rigtig el. ordenlig el. formelig; — ∞ bellum, vid. Cic. Catil. 2, 1; ∞ proelium, Liv. 39, 2; ∞ victoria, (der medfører Triumf), Cic. Fam. 2, 10; ∞ iter, (ordenlig Dagmarsch), Caes.; — 2) vedborlig, tilfærdig, hvorefter til sin Besømmelse; — ∞ numerus, Liv. 42, 35, exercitus, id. 23, 23; ∞ loca, Tac. Ann. 2, 5, (opp. iniqua); ∞ altitudo muri, Caes.: justus reductus, (tilfærdig), Tac.; justus dies, (lovbestemt), Cic. Leg. 2, 9; cf. Ovid. Met. 10, 36: quum justos... pergerit annos, (de bestemte Aar); — b) df. neutr. justum: det Tilfældige el. Uafsluttede, navnlig i Forbindelsen: gravius justo dolore, (sorge for meget), Ovid. Met. 3, 33; cf. Hor. Od. 3, 7, 21; ligf. membrum (Ved el. Gætning i Tælen) justo longius, etc., Quintil. 9, 4, 125; ligf. praeter justum, (altfor meget), Lucr. 4, 1234; — B) tilborlig, som tilkommer nogen, el. som hører til et Forhold, men færd. in neutr. pl.; — qui possit noscere Tua justa etc., Ter. Phorm. 2, 1, 54; cf. Cic. Off. 1, 12: justa servis praebere; ligf. nisi omnia justa perceperit (vitis: den tilhørende Plac), Colum.; — b) df. ogf. neutr. justa: de behørlige Eliffe el. Carrementer; — ∞ militaria, Liv. 21, 48; ∞ ludorum, Pseud. Cic. Har. Resp. 10; justa exsequiarum, Cic. Leg. 2, 17, ogf. absol. justa (f. nectens): Begrævelsesliffe, de dertil hørende Carrementer; — justa facere alicui, Cic.; ∞ solvere funeri paterno, (besvige den fædre Rette), id. R. Am. 8; ∞ ferre alicui, Ovid. Fast. 5, 480, dare manibus alicujus, Flor. 4, 2; — II) „bef.“ o. etfælt; A) em Personer: retfærdig, retfælg; — vir justus et bonus, Cic. Off. 2, 12; justus in socios, ogf. justus mercatoribus (dat.), id. Plane. 26; omnium justissimus, id. Sest. 67; — B) em Begreber: retfærdig, forfælt; — ∞ supplicia, Cic. Catil. 4, 8; ∞ querela, Ovid. Pont. 4, 3, 22; — b) df. subst. neutr. justum: hvad der er Ret, d. e.

Retfærdigheden; — *justum ac jus colere*, Cic. Leg. 2, 91; *justi prope mater et aequi (utilitas)*, vid. Hor. Sat. 1, 3, 98; *praeter justum*, Lucr., l. evenf.

Juturna, ae, f.; 1) Rævnet paa en Kilde i Nærbøden af Gleden Numicus i Latium; vid. Serv. ad Virg. Aen. 2, 139; — II) df. egf. i Rabelen: en Nymfhe, Søster af Mutulerfryfken Turnus, Virg. l. e. 146, 151, oftere; — B) df. Juturnalia, iom, n.: hendes Fæst, vid. Serv. l. e.; — egf. havde hun et Tempel i Rom, hvorefter: ad Juturnae (sc. aedem), Cic. Cluent. 36; — not.: egf. er Juturna: Rævnet paa en Kilde i Rom, (ad Castoris); vid. Ovid. Fast. 7, 108. — *jūtus*, 3: part. af juvo.

***jūvāmen**, īnis, n.: = flgd., Aemil. Macer; o. — *jūvāmentum*, ī, n.: Sielp, Vistand, Veget.; — [*juvo*]. — I. *jūvēnālis*, e, [*juvenis*]: ungdommelig, corpus, Virg. Aen. 5, 475; ligel. ∞ certamen armorum, Liv. 40, 14; — II) df. *Jūvēnalia* (sc. solennia), egf. ludi juvenales: en Ungdomsfæst; — vid. Tac. Ann. 1, 15, o. id. ibd. 15, 33, egf. Suet. Ner. 11, o. id. Calig. 17. — 2. *Jūvēnālis*, D. Junius: latinsk Cæfærdigter under Trajan og Hadrian; — hans til os komne 16 Satirer fildre med Mand og Bitterhed hans Leds Sæder; — nævnes egf. Martial. 7, 21; — hans Vita findes tilføjet Sætenius.

jūvenca, ae, f., f. und. *juvencus*; — df. *demin. jūvencula*, ae, f.: ung Pige, Tertull.; ∞ *viduae: unge* Enfer, id. — I. *jūvenis*, 3, [f. *juvenirus* af *juvenis*]: ung, equus, Lucr., gallinae, Plin.; — II) df. subst.: A) *juvencus*, i, m.; 1) (sc. bos): ung Stue, Virg. Ecl. 2, 66, Varr. R. R. 2, 5; — b) df. „pect. everf.“: Drefeter, Stat. Theb. 3, 591; — 2) (sc. homo): ung Mand, Menneſter, Jngling, Hor. Od. 2, 8, 21; — B) *juvenca*, ae, f.; 1) (sc. bos): ung K, Virg. Ge. 3, 219; — 2) (sc. femina): ung Pige cf. Rone, Ovid. Her. 5, 117. — 2. *Jūvenus*, i, m.: har paa Constantin d. Stores Tid metrif overfat de fire Evangelier.

jūvenesco, nūi, 3, v. n. inch., [*juvenis*]; 1) „egenl.“: at være til, at blive voksen og stærk, Hor. Od. 4, 2, 55; ex quo juvuit, Tertull.; — II) at forynges, at blive ung paa ny; A) „egenl.“: — Pylus juvenescere possit, Ovid. Am. 3, 7, 41; — egf. om Væretne; rosa recisa juvenescit, Plin.; — B) „everf.“: lacerum corpus juvenescere regni, Claudian.; gladios ... attrito cogunt juvenescere saxo, (de bræse dem derpaa), Stat. Silv. 1, 4, 50.

jūvēnilis, e, [*juvenis*]: ungdommelig; — ∞ *quaedam dicendi impunitas et licentia*, Cic. Brut. 91; ∞ *anni*, Ovid.; cf. id. Trist. 2, 167, e. id. Met. 1, 564; — *compar.*, Silvanusque suis semper juvenilior annis, id. ibd. 14, 639; — II) „fig.“: A) faad, overgiben; — *Integer et laetus laeta et juvenilia lusi*, id. Trist. 5, 1, 7; — B) stærk, beftig; — *subiti praeceps juvenile periculi*, (i. e. periculum ingens), Stat. Silv. 1, 4, 50.

***jūvēnilitas**, atis, f.: Ungdommen; (forcl. Ord); — ∞ *multicupida*, Varr.; o. — *jūveniliter*, adv.: ungdommelig; — ∞ *exultans*, Cic. d. Senect. 4; cf. Ovid. Met. 7, 805; — egf. overgivent; Ingenio ... videar quamvis nimium juveniliter usus ... tamen etc., vid. Ovid. Trist. 2, 116; — [*juvenilis*].

jūvēnis, is; A) adj. e., *compar. junior*, (fild. egf. *juvenior*): ungdommelig; — ∞ *annos (reddere alicui)*, Ovid. Met. 7, 292; ∞ *deus*, Calpurn.; — *compar.*, *juniores patrum*, vid. Liv. 3, 4; *mense brevi ... junior*, Hor. Ep. 2, 1, 44; — *formen juvenior* har Plin. Ep. 4, 8, o. Appul.; — B) subst. e.: den unge Mand, (omtr. fra d. 20de til d. 40de Aar); df. *juvenes*, Liv. 1, 43, o. *juniores*, id. 3, 41: det unge frigsdygtige Mandſkab; men Cic. d. Senect. 10: *infirmas puerorum, et ferocitas juvenum*, etc.; cf. id. Off. 2, 13; — egf. fem fem.: ung Fructimmet; *juvenis est et parere adhuc potest*, Plin. 7, 36; cf. ∞ *pulchra*, Ovid. A. A. 1, 63; — II) „poet.“ egf.; a) f. *juventus*; —

differ in juvenem (i. e. in juventam), Claudian.; — b) f. *filius*; — *domitosve ... Telluris juvenes*, (i. e. Gigantes), Hor. Od. 2, 12, 6; — not.: Ovid. Fast. 6, 7, 35: *juvenis telis afflatus avitis*, (i. e. Aesculapius, sem Etiernebillet Ophiuchos); df. — *jūvēnor*, ari, v. depon. n.: stærmer ungdommeligen, versibus, Hor. A. P. 216.

***jūventa**, ae, f.; 1) „egenl.“: Ungdommen, Jnglingsalderen; — a *juventa*, (fra Ungdommen af), Liv. 35, 42; *robur juventae*, id.; *citra juventam*, Ovid. Met. 10, 81, (v. e. i Drengeaarene); — b) egf. om Dyrene; vid. Plin. 8, 10, e. Virg. Ge. 3, 437; — egf. om Træer, Plin. 16, 25; — II) „everf.“ o. „meton.“, ligesom *juventus*: Ungdommen, d. e. unge Menneſter; — Quintilian, *vagae moderator summe juventae*, Martial. 2, 90; — not.: f. egf. und. flgd., nr. II; — o. — *jūventas*, atis, f., alene „poet.“ f. *juventus*: Ungdomsaarene; — si nunc foret illa juvenitas, Virg. Aen. 5, 398; cf. Hor. Od. 2, 11, 6; — II) *Juventas*: Ungdommens Gtinde, fædv. Hebe, Cic. N. D. 1, 40; om hendes Tempel i Rom f. Liv. 36, 36; — egf. *Juventa*, ae, f., Ovid. Pont. 1, 10, 11: *Nectar et ambrosiam ... Det mihi formosa nava Juventa manu*; — [*juvenis*].

juventus, ūtis, f., [*juvenis*]; 1) „egenl.“: Ungdommen, Jnglingsalderen, (omtr. fra d. 20de til d. 40de Aar, f. und. *juvnis*); — quae geruntur juventute et viribus, Cic. d. Senect. 6; cf. Sall. Catil. 7; — II) oftere „everf.“ o. „meton.“: Ungdommen, d. e. unge Menneſter cf. Jnglinger, (omtr. fra d. 20de Aar); f. und. *juvnis*; f. egf. *adolescencia* s. l., egf. Cic. d. Or. 3, 21; — „kef.“ egf. det frigsdygtige unge Mandſkab; vid. Caes. B. G. 3, 16, e. Liv. 28, 46; men Sall. Catil. 7, nævnl. om den romerſke Ungdom: *jam primum juvenus simul laboris et belli patiens erat*; — not.: „poet.“ egf. om Viernes Jngel, Virg. Ge. 4, 22; — bb) bertil mærkes: *princeps juventutis*; a) i Grifaten: rimel. den overie paa Conferenss Lige over Alderſtanden; df. „alm.“: ung Mand af udmerket Gaab, Cic. Vatin. 10; ligel. *principes juventutis*, (om de romerſke Aldere), Liv. 42, 61; — b) under Keiferne er *princeps juventutis*: Grestitel for en Prinds af det keiserlige Hus; vid. Tac. Ann. 1, 3.

juvo, juvi, jūtum, 1, v. a. (v. n.); 1) „egenl.“: hjælper cf. underſtøtter, mytter cf. gærner; — ∞ *aliquem quibuscumque rebus honeste possis*, Cic. Fam. 13, 22; ∞ *aliquem auxilio*, Ovid., *hostes frumento*, Caes.; cf. Cic. Att. 16, 16; egf. at befordre cf. fremme, *beatae vitae disciplinam*, id. Fin. 1, 21; *juvit facundia causam*, Ovid. Met. 7, 505; — „poet.“ egf. at hjælpe; herba juvans, (opp. h. noens), Ovid. Trist. 2, 270; cf. Plin. 23, 10; egf. absol.: *juvante deo*, (σὺν θεῷ: med Gudsdommens Bistand), Cic. N. D. 2, 66; ligel. *diis bene juvantibus*, Liv.; — df. pass., *juvari*: finde Sielp; Lex Cornelia proscriptum juvari vetat, Cic. Verr. 1, 47; *viatico a me juvabitur*, Liv. 44, 22: *qua sim tibi parte juvandos*, Ovid. Pont. 4, 12, 49; — *solertia tempore juta*, Tac. Ann. 14, 4; — *cudcl. impers. m. Subjectsſarning*, *juvat*, Ismara Baccho Conserere, Virg. Ge. 2, 37, (det er nyttigt); — II) „everf.“: at fornye, at behage cf. tilfredsstille; — *nec me vita juvaret, in-visa etc.*, Liv. 28, 27; *Multos castra juvant*, Hor. Od. 1, 1, 23; *aurum ... juvantia verba*, Ovid. A. A. 2, 159; — egf. pass.: *ita se juvari dicent (aures)*, Cic. Orat. 48; — oftere impers. m. *Subjectsſarning*: det fornøier cf. behager; forsan et haec olim meminisse juvabit, Virg. Aen. 1, 203; cf. Liv. 31, 1; ligel. *juvat me, tibi tuas litteras profuisse*, Cic. Fam. 5, 21; *quam juvat, quod in illa tempora non incidi*, Plin. Ep. 8, 6; — not.: *juvaturus f. juturus*, Sall. Jug. 47, o. Plin. Ep. 4, 15.

juxta, adv. o. praepos., [best. m. *jungo*]; 1) adv.; A) „egenl.“ om Stedet: derhos, derved, i Nærbøden

deraf; - quae juxta constiterat (legio), Caes. B. G. 2, 26; cf. Virg. Aen. 6, 605; accedere juxta, Ovid. Met. 8, 809; qui juxta erant, (hans Omgivelses), Suet. Calig. 10; — B) „overf.“ out en Lighed: paa lige Maade, ligelædes; - ceteri juxta insontes etc., Liv. 21, 5; eorum ego vitam mortemque juxta aestimo, Sall. Catil. 2; cf. id. ibd. 61; men m. flgdt. dat., Liv. 24, 19: rem parvam ac juxta magnis difficilem; - effere (som Lighedsbegreb), m. flgdt. ac, atque, quam, cum, etc.; - juxta eam curo cum mea, Plaut.; ligel. juxta mecum omnes intelligitis, etc., Sall. Catil. 60; litteris juxta atque doctissime eruditus, (ligesaa vel som den berst opførte), id. Jug. 10; cf. Liv. 1, 51, v. id. 9, 13; men id. 10, 6: juxta eam rem aegre passi patres (sc. sunt), quam quum etc.; — II) praepos. c. acc.; A) „egenl.“ om Stedet: nær ved, nær til; - juxta murum castra posuit, Caes.; cf. Nep. Dat. 1; juxta focum atque ignes

(agere), Tac. Germ. 17; - staar ogsf. efter sin Casus; hanc juxta, Nep. Paus. 4; cf. Virg. Aen. 3, 506; — B) „overf.“; a) næst efter el. næst; - juxta Varronem doctissimus, Gell.; juxta seditionem ventum est, Tac. Ann. 6, 13; men velocitas juxta formidinem, (nærmer sig dertil), Germ. 30; — b) tilligemed, ved Siden deraf; - juxta ancillas, Varro; juxta libertatem, Tac. Germ. 21; — c) efter, d. e. overensstemmende dermed, i Forhold dertil; - juxta praeceptum Themistoclis, Justin. 2, 12; virtus juxta magnitudinem exantlandi laboris erigitur, Nazar. Paneg. Const.

juxtim, adv. c. praepos.: Biform af frgd.; I) som adv.; a) derhøst el. derved; - assidebatque juxtim, vel ex adverso, etc., Suet. Tib. 33; — b) nærvæd el. i Nærheden, (opp. procul), Lucr. 1, 504; — II) som praepos.: høs el. ved, d. e. i Nærheden deraf; - juxtim Numicium flumen, Sisenn. ap. Non.

K.

K, k, betegnede i det ældste latinske Skriftsprog: K-Lyden, imedens C endnu brugtes for G-Lyden; - efterat i den flgd. Tid C blev brugt for K, og efter Indførelsen af G med samme eiendommelige Lyd, beholdtes K alene i enkelte Abbreviaturer, som K f. Caeso, Kal. f. Calendae; - vid. Quintil. 1, 4, 9, v. id. 1, 7, 10.

Kalendae, Karthago, f. und. Calendae, Carthago. — kalo, are, f. und. calo. — koppa, n., indeel. ζόππα, d. forældede græske Bogstav Q, hys. d. latinske Q; - (koppa) apud Graecos nunc tantum in numero valet, (sc. nonaginta), Quintil. 1, 4, 9.

Ny

Latinsk Ordbog.

Anden Afdeling.

L

1. **L**, l, n' indeel., ogf. (m. underført. littera) f., er Grækerne *Λ* m. forandret Stilling; — bb) ogf. kan derom mærkes; a) den hyppige Indtræden af „l” f. „r”; saaf. er lilium af *λίκιον*, Palilia af Parilia, Lemuria af Remuria; ogf. ere Endelserne -alis o. -aris at sammenligne; — fremdeles omverles l o. n i lymph. af *λύγην*; — men Omverlingen af „l” o. „d” f. und. Bogstavet D; — b) ved Assimilation epistæer „l” af flere Consonanter; saaf. er libellus, f. liberulus, af liber; liget. er alligo, f. adligo, e. ullus, f. unulus; — c) indfaldet er „l” i vis, f. velis; — d) som Abbreviatur er L. oftest fornævnet: Lucius; men ogf. undert. f. libens o. locus. — 2. L som Talletegn betyder 50, (og er i German, som det halve C, anseet m. V f. 5).

labarum, i, n., *λαβάρων*: prægtig Krigsfane paa Constantin d. Stores Tid, Prudent. — Labasco, ere, v. n. inch., [labo]; I „egentl.”: ville til at falde, true med Fald, Lucr. 4, 1281; — II) „fig.”: at vasse, at være svag el. frastødt; — Labascit victus uno verbo, quam cito! Ter. Eun. 1, 2, 98. — Labascor, sci, v. dep. n., Biform af frgå., men alene „fig.”; misericordia labasci mentem infirmam populi, Varr. ap. Non.

labda, ae, m.: = irruator, Varr. ap. Non. — Labdacides, f. und. Labdacus. — Labdacismus, i, m., *λαβδακισμός*: altsir hyppig Brug af Bogstavet „l”, Capella. — Labdacus, i, m.: Kenge i Theben og Fader til Lajns, Hygin., Senec.; — B) df. I) Labdacides, ae, m.: bans Efterkommer; df. Stat. Theb. 6, 151, f. Sonnefennen Polyneices; men ibd. 9, 777, Labdacidae, i. e. Thebani; — 2) Labdacius, 3, dux, ibd. 2, 210, (i. e. Eteocles).

labea, ae, f., ligesom labio, Biform af labium: Læbe; in pl., Gell. 18, 4; — II) „overf.”: en Del af Dilepresfen, (trapetum), Cato. — Labeatae, arum, Liv., o. Labeates, Caes.; cf. Tac. Ann. 1, 75; — navn. ogf. ryfter for at udryde el. lødrive; ∞ (hostile), Ovid. Met. 3, 69; cf. id. Pont. 3, 8, 6; — B) „bes.” ogf.: a) sætter i ryfende Bevægelse, tumler, edf.; — membra voluptatis vi lahefacta, Lucr. 1, 1108; cf. Virg. Aen. 8, 391; men id. Ge. 2, 261: jugera lahefacta movens, (i. e. lahefaciendo movens); — b) ryfter, d. e. angriber el. svæffer; ∞ ceteros contagione (om den Eyge), Colum.; cf. Tac. Hist. 3, 93; — ogf. om Ting: ignes lahefacti aëre multo, Lucr. 5, 652; nix lahefacta, (der tør), Senec.; — II) „fig.”; A) „overf.”; a) bringer til at vasse, gier usiffer; — haec

... jam lahefacta, (den ryfede Staf), Pseud. Cic. d. Har. resp. 27; liget. prope lahefacta jam fide, Suet. Vesp. 1, (da hans Credit næsten var tilintetgjort); — b) ryfter i Fordærvelse, gier usifferlig, — hunc lahefecit ... Macronis odium, Tac. Ann. 6, 29; cf. Cic. d. Senect. 6; — B) „ment.”: ryfter el. forleder, bringer paa Afvie; — quem nulla umquam vis ... lahefecit, Cic. Sest. 57; ∞ primores classiariorum, (forføre til Frafald), Tac. Ann. 15, 51; — men m. græst Confructien: magnoque animum lahefactus amore, Virg. Aen. 4, 395.

labefactio, onis, f.: Hystelse; ∞ dentium, Plin. 23, 27; — df. „overf.”: Forstyrrelse el. Forvirring (i Staten), Quintil. 8, 4, 14; af — labefactio, avi, atum, 1, v. a., intens. af labefacio; I) „egentl.”: bringer til at vasse el. ryfte, bræfter løs derpaa; — ∞ signum vestibus, Cic. Verr. 4, 43; cf. Suet. Ner. 38; — II) „fig.”; A) „overf.”: beskadiger, fordærver; — ∞ onus ventris, (fordrive Livsfrugten), Ovid. Am. 2, 13, in.; ∞ colla bovm, (saare), Colum.; — B) „ment.”: ryfter el. svæffer, aliquem, (nogens Anfælse), Cic. Fam. 12, 25, liget. dignitatem alicujus, id. Rab. Post. 16; — ogf. fordærver el. forstyrer, rem publicam, id. Fin. 1, 13; men ∞ ea, quae dicta sunt, (svæfte el. giendrive), id. Acad. 2, 12; haud absistens spe labefactandae fidei, (iste afladende fra Haabet, at bringe dem til Frafald), Liv. 24, 20. — labefactus, 3: partic. af labefacio. — labefio, factus sum: pass. til labefacio.

labellum, i, n., dem. af labrum: liden Læbe; — Platon apes in labellis consedissee, vid. Cic. Div. 1, 36; cf. Virg. Ecl. 2, 31; — ogf. slænde: meum labellum! Plaut.; — II) „overf.” o. ifølge etflags Lighed: læbefæmet Trug el. Xar; — ∞ fictile, Colum.; df. „pect.” f. balneum, Caull. 55, 4, inc.; — not.: ogf. anføres labellum, som etflags Gravornament, Cic. Leg. 2, 26.

1. labeo, onis, m., [labium]: med store Læber, Arnob.; cf. Plin. 11, 60; df. — II) Labeo, onis, m.: romersk Tilnavn, hvoraf mærkes: den store Hetskerde, Antistius Labeo, paa R. Augustus's Tid; vid. Gell. 13, 10, o. Dig. — Labeus, a: romersk Slekt: o. Personnavn, hvoraf mærkes: D. Labeus, Rimedigter paa Cæsars Tid; vid. Suet. Caes. 39, bef. Hor. Sat. 1, 10, 6 o. 8; — df. Labeianus, 3, versus, Senec. d. Ir. 2, 11.

labes, is, f., [labor]; I) „alm.”: Fald, Indstyrtning; A) „egentl.”: ∞ agri, Cic. Div. 1, 23, terrae, Liv. 42, 15: Jordens Indstyrtning, Jordfald; — ogf. in pl.; ut labes factae sint etc., Cic. l. c. 35; labem dare, (styrte sammen), Lucr. 2, 1146; — B) „fig.”: I) „overf.”: Indbrud el. Indstyrtning, Ulykke el. Fordærvelse; — innocentiae labes et ruina, Cic. Flacc. 19; cf. Virg. Aen. 2, 97; men Plaut. Capt. 4, 3, 3, m. comiss. Pathos: quanta labes larido (veniet)? — ogf. om et fordærveligt Mennefte: labes atque pestis provinciae (Verres), id. Verr. Act. 1, 1; — ogf. Eygdøm el. Pest,

Gratian. Cyneq. 168; — II) „bef.“: Met. Smudsøflet, edl.; A) „egenl.“: — notam labemque etc., Hor. Ep. 2, 1, 235; sit ... sine labe toga, Ovid.; victima labe carens, id.; men purum et sine labe salinum, Pers. 3, 25; men aliqua corporis labe insignis, Suet. Aug. 38; — B) „ment.“ v. „ethifl.“: Skamplet, Skandsfel; — est huius seculi labe quaedam et macula, virtuti invidere, Cic. Balb. 6; labem integris inferre, id. Coel. 18; Mores labe carent, Ovid.; vita sine labe peracta, id.; — animi labe: Sielens Irenhet, Cic. Leg. 2, 10; cf. Virg. Aen. 6, 715; — egf. in pl.; quas conscientiae labe est? Cic. Off. 3, 21; — II) „metonym.“ (cf. abstr. pr. concret.) skæntigt el. rygsøstet Menneste; vid. Cic. Sest. 8 e, 11; — not.: abl. labi f. labe, Lucr. 5, 928.

labia, ae, f., ligefem labea, Biform af labium: Læbe, Appul. — I) Labici, (Lav.), orum, m., Liv., Cic., v. Labicum, i, n., Sil.: Py i Latium, imellem Tusculum og Praeneste; — B) df. 1) Labici, orum, m.: Indbyggerne deraf, Virg. Aen. 7, 796; — 2) Labicani, (Lav.), 3: labicanus, ager, Liv., via, id.; — lb) df. subst.; a) Labicanum, i, n.: det Labicantse, Cic. Parad. 6, 3; — egf. et Landgebs i denne Egn, Suet.; — b) Labicani, (Lav.), orum: Indvaernerne i det Labicantse, Liv. 4, 45. — labidus, 3, [1. labor]: til at falde el. glide paa, iter, Vitruv. 6 prooem.

Labienus, i, m.: en af Cæsars Generaler el. Legater i Gallien; — under Borgerkrigen gik han over til Pompejus; vid. Caes. B. C. 3, 13, efterre; — B) df. Labienianus, 3, milites, Auct. B. Afr. 29. — labilis, e, [1. labor]: hveri man let glider, limus, Ammian.; — II) „everf.“: sem let forfalder, forgangelig, Arnob. — labio, onis, m.: = fgd., Verr. Fl. ap. Charis.; v. — labiosus, 3: med flere Læber, Lucr. 4, 1162; af — labium, i, n., (effere labrum), [best. m. λεπίς, i. e. capere]: Læbe; — labiis demissis, Terent. Eun. 2, 3, 41; laborum fissurae, Plin.

labo, avi, 1, v. n.; [seprbl. Etamorderet til 1. labor]; I) „egenl.“: at vatte, ville til at falde, staae uiffert, vdt.; — signum illud nulla parte lababat, quum etc., Cic. Verr. 4, 43; labantes dentes, (som fæde løse), Plin., juncturae, Virg. Aen. 2, 192; cf. Ovid. Met. 2, 163; men labantque pedes, (tæve el. smuble), id.; men littera labat, id. Her. 10, 140; — II) „fig.“; A) „everf.“: at vatte, at staae paa flette Jodder, at være el. fomme i Jersfald; — labante causa decemvironum, Liv. 3, 60; cf. Tac. Hist. 2, 86; men non labasse sermone, Plin. 21, 28; labat memoria, (bliver svag), Liv. 5, 18; comiss er Plant. Stich. 1, 1, 16; si res lassa labat, (ere Sagerne i Jersfald); — B) „ment.“: at vatte i Tænfemaade el. Trofslag, at være ueftændig el. upaatfædig el. feruænderlig; — vid. Liv. 22, 61; ligel. labare fidem socio- rum, id.; men labare meum consilium, (at jeg er tvivlskrædig), Cic. Att. 8, 11; cf. Hor. Od. 3, 5, 45.

1. labor, lapsus sum, labi, v. dep. n.; I) „egenl.“; A) „afm.“: at falde el. glide ned derra, bef. uanfærligen; — incitata semel proclivi labuntur, Cic. Tusc. 1, 18; demissum lapsi per funem, (som glide ned dera), Virg. Aen. 2, 262; cf. id. 11, 588; men labitur ex oculis gutta, Ovid.; cf. Hor. Od. 1, 13, 7; men lapsuram subire domum, (gaade ind dera), Ovid. Ib. 513; cf. Hor. Od. 3, 6, 3; — lapsa cadunt folia, Virg.; somno lapsi ocelli, Prop.; men labentes genae, (ind- faldne), Suet. Aug. 99; labentibus super corpus ar- mis, Liv. 2, 20; lapsus pede, (smublende), Hor. Sat. 2, 8, 72; cf. Cic. Vatin. 3; — B) „bef.“: ligefem at falde el. fomme dærhen, (neml. ud. Vibeg.: nedad); at be- væge sig i en Retning; — quia continuo labentur et flu- erent omnia, Cic. Acad. 1, 8; — ignis lapsus in por- ticus, (som har udbredt sig derti), Tac. Hist. 3, 71; — efficit „pect.“: labi per aequor rate, Ovid. Her. 10,

65; cf. Virg. Aen. 8, 91; — navul. egf. om Stangens Bevæggelse, ibd. 7, 374; men somnus labitur per artus, Ovid. Met. 11, 631; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) „afm.“: at falde el. synke ned, at geraade i Jers- fald, at gaade til Grunde; — labentem et prope ca- dentem rem publicam fuisse, Cic. Phil. 2, 21; cf. id. Rab. Post. 16; men ut mores magis magisque lapsi sint, (ere forfaldne), Liv. praef.; men labi spiritum, (at Vandedrægt afteq), Tac. Ann. 6, 50; — df. lapsus, 3: ødelagt, udyffelig; Regia ... res est, succurrere lapsis, Ovid. Pont. 2, 9, 11; cf. Prop. 1, 1, 25, v. Virg. Ge. 4, 219; — b) „bef.“: at gaade el. ile hen el. bort; navul. om Tiden: at benfynede uanfærligen; — Labitur occulte fallitque volubilis aetas, Ovid. Am. 1, 8, 49; cf. id. Trist. 1, 6, 17; — egf. at flippe bort, at unde- løbe; lapsus custodia, Tac., e manibus, Curt.; — egf. om Begreber; forte lapsa vox, (undfluppen), Tac. Ann. 11, 31; men labi pectore, (blive glæmt), Virg. Ecl. 1, 61; cf. Cic. N. D. 2, 57; — endel. ∞ in somnum, Petron., somno, Prop., (falde i Sovn); — B) „ment.“ v. „ethifl.“; a) „afm.“: benfalder el. forfalder dera; — ∞ ad opinionem, Cic. Acad. 2, 45; ∞ eo, ut etc., ibd.; labi ad illos, qui etc., id. Att. 4, 5; — labi in adula- tionem, Tac., in vitium, Hor.; — lapsus mente, (af- ftingt), Cels.; — b) „bef.“: tager Jæll, feiler, propter imprudentiam, Caes., errore communi, Cic. Deiot. 3; men ∞ consilio, (tage en urigtig Beslut- ning), id. Agr. 2, 3; cf. Liv. 9, 12: inter consilia media lapsi; ∞ a vera ratione, Lucr.; egf. absol.: labi, errare, etc., Cic. Off. 1, 6; cf. id. Fam. 2, 7: nunquam labere, si te audies.

2. labor, (foræft. egf. labos), oris, m.; I) „egenl.“; A) som Danting: Moie, Anftængelse; — labor est functio quaedam vel animi vel corporis, gravioris operis et muneris, etc., Cic. Tusc. 2, 15; cf. id. Coel. 17; laborem sibi sumere et alteri imponere, id. Mur. 18; laborem insumere in rem, Cic., in arte, id. d. Or. 1, 55; ∞ impendere ad incertum casum, id. Verr. 3, 98; men rei alicui, Virg. Ge. 2, 61; — res est laboris magni, Cic. d. Or. 1, 55; ligel. labor est, e. inf., Plin.; esse in labore, (at arbeide: om Viern), id.; — laborem adire, Virg., obire, Liv., subire, sus- cipere, capere, Cic., (overtage); — ex labore se re- ficere, Caes.; — si discendi labor est, (f. discere), id. Off. 3, 2; sine nullo labore, Plin.; — B) som Frembringelse: Arbeide el. Vierning, bef. „pect.“; — terras hominumque labores Despicit, Ovid. Met. 2, 401; cf. Virg. Aen. 2, 306, v. id. Ge. 1, 325; — egf. Bez- drift: labores belli, id. Aen. 11, 126; — navul. egf. stundens Arbeider, ibd. 1, 155; bef. egf. om Laby- rinthen, ibd. 6, 26; — ligel. i Prefa: moifommuelig (Vierning: labor belli. (Krigsforarbejde), Cic. Fam. 7, 8; cf. id. Manil. 11, v. Caes. B. G. 5, 11; — II) „fig.“; A) „afm.“: Mod, Moie, Banfærlighed; — tantum laborem capere ob talem filium, Ter. Andr. 5, 2, 9; cf. Nep. Hann. 13, egf. Virg. Aen. 2, 11, v. ibd. 5, 617; ligel. mox et frumentis labor additus, id. Ge. 1, 150; — egf. Arbeidsfæmde el. Driftiged, vdt.; labor in ne- gotio, Cic. Manil. 11; cf. id. d. Or. 1, 61; — men „pect.“: labores lucae, Virg. Ge. 2, 178, solis, id. Aen. 1, 712, (Zet- og Maaneformørkelse); — B) „bef.“ egf.; a) Sygdom, navul. Viernes, Colum.; ∞ nervorum, (Rervefæmde), Vitruv.; — b) Vægt, Tyngde; df. om Etene: laborem tolerare, Plin., sustinere, Vi- truv., bæve Vægten; — c) labores uteri, (f. filii el. Værn), Claudian.; — III) egf. funder Labor som Person i Underverdenen, Virg. Aen. 6, 27.

*labōratiō, onis, f.: fier Anftængelse; in pl., Fronto; v. — labōrator, oris, m.: en Arbeider, August.; — [laboro]. — labōratus, 3: partic. v. adj. af laboro. — Lāboriāe, f. und. Laborinus. — labōrifer, a, um, [labor, fero]: som udfolder

Arbeide cf. Anfrangesse, Hercules, Ovid. Met. 9, 285, juvenescens, ibid. 15, 129. — *Laborinus*, 3, campus, cf. *campi*, ogf. *Laboriae*, arum, f.: *Campi in Campanien*, ved Capua og Nola, *Græfenes campus Phlegraeus*; (hod. Terra di Lavoro); vid. Plin. 3, 9, v. 17, 3, ogf. id. 18, 29.

laboriosus, adv.: med Arbeide og Anfrangesse, besværligen, møjsommeligen; — *est mihi*, vid. Catull. 38, 2; — *compar.*, *docere*, Cic. R. Com. 11; superl., *accusare*, id. Verr. Act. 1, 21; af — *laboriosus*, 3, [2.labor]; I) „egentl.“: fuld af Arbeide, møjsommelig, besværlig; — *deambulatione*, Ter. Heaut. 4, 6, 3; — *compar.*, nihil erit iis ... *laboriosius molestiusque provinciæ*, Cic. Leg. 3, 8; cf. Nep. Att. 12; superl., *operum omnium longe maximum laboriosissimumque*, Liv. 5, 19; — II) „fig.“: overvældet af Arbeide og Møje; — *vos laboriosos existimet*, quibus etc., Cic. Coel. 1; quid enim nobis duobus *laboriosus*? id. Mil. 2; cf. Hor. Epod. 17, 16; — ogf. som lider af Legemsmerter, Cic. Phil. 11, 4; — B) arbejdsom; — *industrios homines* ... (nos appellamus) *laboriosos*, id. Tusc. 2, 15; cf. Nep. Timoth. 1.

laboro, avi, aumi, 1, v. n. e. a., [2.labor]; I) neutr.; A) „egentl.“: arbejder, anfrænger mig; (*Marius*) cum aestu magno ducebat agmen, *laborabat*, vid. Cic. Tusc. 2, 15, (hvør laborare opp. dolere); cf. id. Phil. 5, 6; men sese sibi ... *serere*, *impendere*, *laborare*, id. Verr. 3, 52; — B) „fig.“: I) lider ilde, plaget af, besværet; — *te laborare* (sc. morbo: at du er syg), Cic. Att. 7, 2; *ex intestino*, (lide af Dysenter), id., *ex pedibus*, (have Pædagra), id.; men *ex dolore*, Ter. Ad. 1, 5, 38; *utero*, Hor. Od. 3, 22, 2, (have Fødselsmerter); *ex frigore*, Colum., a frigore, Plin., fame, id.; — *ex re frumentaria*, (være slet forsynet dermed), Caes.; *ex aere alieno*, (være trykket af Gæld), id.; — ogf. absol.: *laborantes*, Quintil. 4, 1, 11, (som ere anlagte for Retten); — navnlig i Krigsprog: at være i Red af Jøre; quos *laborantes* etc., Caes. B. G. 4, 26; — ogf. pass. *impers.*: maxime ... *laboratur* etc., ibid. 7, 85, (hærdtest er Kampen der); figel. om Krigsfide, id. B. C. 2, 6; — *df.* „poet.“ om Træer (i Storm), vid. Hor. Od. 2, 9, 7, o. ibid. 1, 9, 3; figel. om en Maanedsmærkelse, Prop. 2, 25, 52, f. und. 2.labor; — endel. om Begreber: *veritatem laborare nimis saepe* ... *extingui* numquam, Liv. 22, 39; men nullo in motu *laborare*, Cic. N. D. 2, 60, (om Fingerringe: aldrig at have Banstikthed); — B) „ment.“: a) gior mig Illage derfor, m. figd. ut cf. ne, ogf. m. in cf. de etc., ogf. e. inf.; — *animo laborabat*, ut etc., Cic. Verr. 3, 57; *in re aliqua*, Cic. N. D. 3, 21, de re aliqua, id. Cæcin., pro salute, id., in famam, Senec., circa memoriam, Quintil.; — *quem perspexisse laborant*, Hor. A. P. 431; id. cf. Od. 2, 3, 11, v. Nep. Pelop. 3; — b) er besværet derfor, serger derved; — *te laborare malis alienis*, Cic. Fam. 4, 3; nihil *laboro*, nisi ut salvus sis, ibid. 16, 20; de se nihil *laborat*, id. Phil. 8, 9; — c) lider deraf cf. derunder, er Offer derfor; — *ex invidia*, Cic.; *ex odio apud hostes*, contemptu inter socios, Liv. 6, 2; cf. id. 31, 4, v. Hor. Sat. 1, 4, 26; men *laborantes in uno etc.*, (som ere forfættede i den samme Illafes), id. Od. 1, 17, 19; — II) act.: forarbejder cf. bearbejder; tilvejebringer ved Arbeide; — *castrensia pensa*, Prop. 4, 3, 33; cf. Hor. Epod. 5, 60; *ex frumenta ceterosque fructus patientius*, quam etc., Tac. Germ. 45; — *df.* pass.: quæ a me ipso *laborata proferri videntur*, Cic. Coel. 22; cf. Quintil. 12, 6, 5; *arte laborata vestes*, Virg. Aen. 1, 644; *laborati libri*, Martial. 4, 33; — III) partic. *laboratus*, 3, fild., ogf. som adj.: møjsommelig, via, Stat., ævum, Val. Fl.; — *compar.*, *continentia*, (som fester mere Illage), Tertull.

labos, ōris, m.: ældre Form af 2.labor, Sall., Virg., vid. Quintil. 1, 4, 13; cf. — *labosus*, 3, fercl. f. *laboriosus*: møjsommelig; *iter*, Lucil. ap. Non.

Labradeus, (trisyll.), v. *Labrandeus*, ei v. eos, m.: Epitet til Jupiter; efter Byen Labranda i Carien, hvør han havde et Tempel, Plin. 32, 7, Lactant. — *Labro*, onis, f.: Hænen i Etrurien, (hvør nu Livorno), Cic. Qu. Fr. 2, 6. — *labros*, (-us), i, m., *λάβρος*, (i. e. vorax): Rævner paa en Fjst, Plin. 32, 51; — not.: ogf. Rævner paa en Hund, Ovid. — *labrosus*, 3; med læbermet Mand, ferramentum, Cels.; af — *labrum*, i, n., [lambo]: Læbe; — *barba in superiore labro*, Plin.; *labra movet* etc., Hor. Ep. 1, 16, 60; cf. Cic. Div. 2, 31; — „alleg.“ er Udførelse: primis cf. *primoribus labris gustasse* cf. *attigisse*, (atene overfladist at have lært noget), Cic. N. D. 1, 8, oftere; — II) „everf.“ ifølge etflags Lighed: A) Mand cf. Kant; — *cornua* (Driftshermene) ab *labris argenteo circumcludunt*, Caes. B. G. 6, 28; *labra fossae*, ibid. 7, 72; in *labris fontis*, Plin.; — b) „poet.“ ogf.: en Grav cf. Gravet med en Dam, Auson.; — c) *Venerium*, Plin., *Veneris*, Ser Samm.: en ved Gløder vorende Plante. — 2.labrum, i, n., [lavo]: Kar cf. Bæcken af Riedel, navnlig til Bædning; — *labrum si in balneo non est*, Cic. Fam. 11, 20; cf. Plin. Ep. 5, 6, v. Virg. Aen. 12, 117; — „poet.“ ogf. *Labra Dianæ*, Ovid. Fast. 4, 761, (Sted hvør hun bader sig); — figel. „poet.“: Kar i Vinpressen; *spumat plenis vindemia labris*, Virg. Ge. 2, 6.

labrus, i, m., f. und. *labros*. — *labrusca* vitis, Plin. 12, 28, ogf. absol.: *labrusca*, (se. vitis), Virg. Ecl. 5, 7; etflags vild Ranke, (vitis *labrusca* L.); — *uva labrusca*, Colum., ogf. absol. *labruscum*, i, n., Virg. Ecl. 52; Truen af Jangten af den vilde Ranke. — *labundus*, 3, [1.labor]: faldende; unda sub undis *labunda sonit*, Attius ap. Non. — *laburnum*, i, n.: bregbladet *Vomcrære*; (cytisus *laburnum* L.); vid. Plin. 16, 31.

labyrinthicus, 3, flexus (pl.), Catull.; v. — *labyrinthus*, 3, viae, Sidon.: *labyrinthif*; af — *labyrinthus*, i, m., *λαβύρινθος*: en Labyrinth, d. e. Sted cf. Bygning med forviklede Gange cf. Veie; — om den ægyptiske Labyrinth ved Heliopolis, vid. Plin. 36, 19, v. Mela 1, 9; — om en Efterligning deraf paa Ercta, vid. Plin. 1, c., ogf. Ovid. Met. 8, 159, v. Virg. Aen. 5, 888; — ogf. om en fædic Labyrinth paa Lemnos, ogf. om en fædic i Etrurien, fortæller Plin. 1, c.

lact, gen. *lactis*, n., *γάλα*, gen. *γάλακτος*: Mælk; — *in bubulum* cf. *vaccinum*, Rømtætt, Plin.; *in humanum*, id., muliebre, Cels.; *lact dare alicui*, (give Dic), Ovid.; cum *lacte nutricis errorem suxisse*, Cic. Tusc. 3, 1; *recens*, Ovid., novum, Virg., (nymaffet); *lacte atque pecore vivere*, (af Mælk og Rødsfæser), Caes. B. G. 4, 1; — ogf. til Dffringer brugtes Mælk, vid. Virg. Ecl. 5, 67, v. Hor. Ep. 2, 1, 143; cf. Plin. praef.; — ordfpregsvis figes: *lact gallinaceum* (*ορνιθίων γάλα*) om en Sielendhed, ibid., Petron.; — II) cf. „everf.“ ifølge etflags Lighed: A) *lact herbarum*, Planternes mælkagtige Saft; — vid. Ovid. Met. 11, 606; — *caprifici*, Cels.; *in ficulneum*, Colum.; — b) *df.* sammenliknende cf. „alleg.“: *satiari velut quodam iurcondi disciplinae lacte*, Quintil. 2, 1, 5; — B) Mælkfarve; *cetera lactis erant*, (forresten var den mælkfarvet), Ovid. A. A. 1, 290; — not. a: ogf. som mælk; *aeque unum lactem bibunt*, Petron.; cf. Plant. Bacch. 5, 2, 16; — not. b: *nomin. lacte* f. *lact*, id. Men. 3, 9, 30; figel. *lacte* ... *hoc vocatur*, Plin. 15, 16; — not. c: *lactes*, f. und. *lactis*.

Lacacna, ae, f., *Λακάνα*, fem. adj.: spartanist cf. *lacinif*; — *in virgines*, Virg. Ge. 2, 187; — b) ogf.

subst.: Spartamerinde, Cic. Tusc. 1, 42; liqel. f. Helena, Virg. Aen. 2, 601; f. Leda, Martial. 9, 106. — lacea, ae, f.: 1) Saar paa Væstervæts Skæben, Veget.; — 2) Ragnet paa en ferresten udfæstet Plante, Appul. — Lacedaemon, onis, f. *Lacedaemon*: By paa Peloponnesus, fæde Sparta; æe. Lacedaemonia (mittre), Nep. Lys. 3; — beer af sine frange Sæder: severa, Cic. Leg. 3, 15; patiens, Hor. Od. 1, 7, 10; — not.: abl. (loc.): Lacedaemoni, f. Lacedaemone, Nep. praef.; — B) df. 1) Lacedaemones, um, m.: Lacedaemonerne, Mamert. Pan. ad Maxim. 9; — 2) Lacedaemonius, s: Lacedaemonisk el. sparrisk; — marmor, vid. Plin. 26, 11; — orbis, (rimel. Sæde el. Bæd deraf), Juvenal. 11, 173; — Tarentum, Hor. Od. 3, 5, 56; Ovid., (der er anlagt af Lacedaemoner); — Galesus, (Ried ved Tarenten), Martial. 2, 43; — b) df. subst. Lacedaemonius, i. Nep. Paus. 1; pl. Lacedaemonii, orum, id. Con. 4, offere.

lacer, a, um, [rimel. best. m. *laxari*: at rygne]; 1) fenderreven, fenderflid, corpus, Liv. 1, 28; vestis, Tac.; egf. fendertrudt, currus, Ovid., puppis, id.; — egf. lemklæber, *pect.* c. æe. graece; caput lacernum cornu, Ovid. Met. 9, 97; cf. Virg. Aen. 6, 495; — B) *everf.*: — gentilitates, Plin. Pan. 39; — domus, Senec. Thyest.; — 2) liac em act.: fenderrevende; — lacero divelle morsu, Ovid. Met. 8, 878; — *lacerabilis, e: sem let fenderrevende, d. e. færbelig, corpus, Auson.; — laceratio, onis, f.: Sæderreven, corporis, Cic.: egf. in pl.: — genarum, (i Serg), id. Tusc. 3, 26; e.: — lacerator, oris, m.: sem fenderrevende, Augustin.; — fem. laceratrix, icis, entis scabies, Maecr.: — [lacero].

lacerna, ae, f.: tyf ulden Ræve imed Rign og Rude, navn. til Brug paa Ræver el. i Rigen: vid. Cic. Phil. 2, 30; p. Suet. Aug. 46; — rimel. egf. under, brak el. Sættet: vid. Suet. Claud. 6; (byer lacernae under Skuevæller afhænges, ser at rife Prinsfen Symartfemher; — til dens Brug i Rigen el. i Veiren vder Ovid. Fast. 2, 745; e. Prop. 4, 3, 18; — id. nævnes egf. lacernae Tyriae el. purpureae el. coccineae, egf. auratae (gultræfede), Juvenal., Martial.: df. — lacernatus, s: sem er ifert en lacerna el. Rignræve, Vell. 2, 80; men — amica, Juvenal. 1, 62; (rimel. em en Hædning af Rere). — lacernula, ae, f., dem. af lacerna, Arnob.

lacer, avi, atum, 1, v. a., [lacer]: 1) *egenf.*: fenderriver el. fenderflider, ora, comas, vestem, Ovid. Met. 11, 726; — verberare terga, id.; cf. Liv. 3, 58; men — ferro ... Cornua monstri, Hor. Od. 3, 27, 46; morsu canis laceratus, Phaedr.; — Neptunus navem laceravit Ulyssis, (atvæltede der), Ovid. Pont. 3, 6, 19; men — opsonium, Petron., (tage el. fæde Maden i Svister); — 2) *fig.*: A) *everf.*: adsvulter, ødeslægger, ferdarver; — B) *ment.*: a) misbænder, ferspyrter, plager; — meus me moeror quotidianus lacerat et conficit, Cic. Att. 3, 8; — patriam omni scelere, id. Off. 1, 17; — b) misbænder el. nedværdiger med ende Ord, udfælder; — a) aliquem verborum contumeliis, Cic., probis, Liv.; (obtrectatio invidiae) ... solet lacerare plerosque, Cic. Brut. 42, crebro vulgi sermone laceratur, tamquam etc., Tac. Ann. 15, 73.

lacerta, ae, f.: Sgle, Jirben: vid. Plin. 8, 60; — virides, Hor. Od. 1, 23, 6; — erdfærgævis fides Juvenal. 3, 231: Unius sese dominum fecisse lacertae, (af en Sglerede el. Myreue); — egf. etlægs Sæst; f. und. lacertus. — lacertösus, s, [lacertus, nr. 11]: fud af Muffler, fædelse; df. egf. stærk, frast-

fuld, equus, Varr.; pugnaces et lacertosi centuriones, Cic. Phil. 8, 9; cf. Ovid. Met. 11, 33.

lacertus, i, m.: 1) *everf.* sem Dyr, ligesem lacerta: A) Sale el. Jirben, Plin. 8, 60; pieti squalentia terga lacerti, Virg. Ge. 1, 13; — B) rimel. af Sgbeden m. fræge; etlægs Sæst; — ad captandos lacertos etc., Cic. Att. 2, 6 (Orell.); brugtes til Ræsfæltning, Colum.; — egf. lacerta, ae, f., Dig.; egf. lacertum, i, n., Attius ap. Non.; — 11) af Mufflerens Sgbed m. fræge, nr. 1 e. 2, (cf. musculus af *uðs*), beeder lacertus: A) *egenf.*: den muffelunde Del af Armen, navn. Ræverarmen, (opp. brachium: Ræverarmen); — vid. Ovid. Met. 11, 303; subjecta lacertis Brachia; f. egf. ibl. 1, 500; liqel. *pect.*: o lacertorum tori, Cic. Tusc. 2, 9, e. Sophoc.; cf. id. Senec. 9; — 2) df. egf.: a) *bec.* e. *pect.*: den bele Arm, Armen; — lacertis colla innectere, Ovid. Met. 11, 210; lacertis amplecti el.ingere, (emarme), id.: lacerto excusso (telum torquere), Senec.; men adducto lacerto, Virg. Aen. 11, 561; — b) den muffelunde Arm el. Arm: muffterne; — athleta, cujus lacertos exercitatio expressit, Quintil. 8, 3, 19; — *pect.*: egf. em Bierne: apantante lacertos, Virg. Ge. 4, 71; liqel. *pect.*: ventos anteire lacerto, (ved at fæste med den stærke Arm), Sil. 16, 562; — B) *everf.*: id. *alleg.*: brugtes lacerti, (ligesem veri: Muffler, Ræver, Sæner), navn. om Tæltens el. Ræverrægets Sæst; — in Lysia (oratore) sunt saepe lacerti, etc., Cic. Brut. 16; cf. id. d. Or. 1, 57; men Hor. Ep. 2, 2, 18: arma, Caesaris Augusti non responsura lacertis, (hans stærke Arm, hans Rigsræverer).

laccessio, onis, f.: Angreb, Udfordring; in pl. Ann.: af — laccessio, ivi el. li, utum, 3, v. a., intens. af lacio: 1) *egenf.*: slaaer lacerende dermed, slaaer derpaa; — manibusque laccessunt Pectora plausa cavis, Virg. Aen. 12, 85; cf. Ovid. Trist. 5, 9, 30; pede ... laccessit equus (færes carceris); men Virg. Aen. 7, 526; aeraque fulgent Sole laccessita; — aures, visum, Luer.; — men Hor. Ep. 2, 1, 250, *alleg.*: erento Dente laccessiti; — 2) *efen.* *fig.*: A) *everf.*: a) angriber, anfælder, virum fortissimum ferro, Cic. Mil. 31, hostes proelio, Caes., bello, id.; egf. absol.: quorum ... alter laccessitus (se. armis) etc., Cie. Manil. 2; men vindemia pluvis laccessita, Colum.; — pax laccessita, (fermyrret), Tac.; men Plin. Ep. 1, 5: — aliquem capitaliter apud centumviros; men — deos (se. precibus) irigen at antaabe dem), Hor. Od. 2, 18, 12; — b) udfælder, aliquem ad pugnam, Liv. 2, 45; men Virg. Aen. 7, 165: cursuque ictuque laccessunt (se. sese invicem); men — aliquem eratere, Val. Fl. (i. e. invitare); — aliquem sponsione, Cic. Pis. 23; — c) tager fat derpaa, d. e. forfølger el. prøver (tentio), pelagus carina, Hor. Od. 1, 35, 7; liqel. — pugnam, Virg., ferrum (i. e. pugnam), id., bella ignota, id.; — B) liqel. *ment.*: a) angriber, navn. med frænkende Tale; — ultro me maledictis laccessisti, Cic. Phil. 2, 1; liqel. — aliquem injuria, (fermarne, frænte), id., Caes.; jurgio, Liv., jociis peltantibus, Suet.; — b) udfælder el. forfølger, aliquem scripto, Cic. Fam. 12, 20; cf. id. Att. 1, 13; men id. Fam. 3, 8: hos ego sermones ... laccessivi numquam, (har aldrig frænkalt el. frænklediget dem); — not.: laccessiri, f. lacessi, Colum. — Lacetani, orum, m.: Jæst i Hisp. Tarrae., Liv. 21, 60; — Lacetania, ae, f.: deds Land, id., Plin.

lächäniz o, (-isso), are, v. n., [*λάχανον*, i. e. olus], i Muffnerpæger, f. langue: er frag el. fløp, edl.; vid. Suet. Aug. 87. — Lachesis, is, f., *Adzeis*: den af Parceren, sem spinder Mennefers Livsraad, Ovid. Trist. 5, 10, 45; dum superest Lachesi, quod torquæat, Juvenal. 3, 27.

Laciades, ae, m.: Berger af Cantionen Latias

(δῆκος *Auzias*) i Afrika, Cic. Off. 2, 18. — 1. lacinia, ae. f., *laxis*; 1) „alm.“: Slig el. Skod af et Klædeben; lacinia togae ... detinere, Suet. Calig. 15. men (lacinia) abstergere sibi sudorem, Plaut.; — b) df. ordfregvæst: lacinia obtinere, (med stærke Banfeligbed), Cic. d. Or. 3, 28; — B) fild. ogf. en Klædning, Appul.; — II) „bef.“: a) afrebet Stykke Læd, Klud el. Klæde, eel.; — allium in lacinis colligatum, Plin. 19, 36; — b) en Afdeling af Hierden; gregem in lacinias distribuere, Colum.; — c) Landstrimmel el. Sandtunge, Plin. 5, 33; — d) encl. bes visse Dyr: en nebhængende Kløddel el. Klærlay; laciniae a cervice (caprae) binae dependentes, id. 8, 76. — 2. Lacinia Juno, f. und. Lacinium. — laciniation, adv., [1. lacinia]: delvis el. stykkevis, (dispungere), Appul., (opp. cuneatim stipare).

laciniose, adv.: f. und. flgd. — laciniosus, 3, [1. lacinia]: fuld af Glipper el. Kanter el. Indsnit, folia, Plin. 25, 21; — df. adv.: vena laciniose crispata, id. 16, 83; — II) „everf.“: a) meget vidtledig el. udsædende, sermo, Tertull.; ogf. in superl., Hieronym.; — b) meget brytform el. besværlig, vita, Tertull., imbecillitas, Appul.

Lacinium, i, n., Plin. 3, 15, Liv. 24, 3: Herberg i Narheden af Grotten med et berømt Junetempel; — B) df. Lacinus, 3: lacinist, promontorium, Plin., litora, templa, Ovid. Met. 15, 13 e. 701; — „bef.“ benævnes derefter Juno Lacinia, Liv. l. c., Cic. Div. 1, 21; ogf. diva Lacinia, Virg. Aen. 3, 552, (hæder til. Serv.). — lacio, ere, v. a.: leffer; quae lacere in fraudem possent, Lucr. 4, 1200; cf. Fest. p. 117, (Müll.).

Læco el. Læcon, onis, m., *Λαίων*: Laconier el. Lacædæmonier el. Spartaner, Nep., Hor.; pl. Lacones, Spartaner, Propert.; men & Ledaæi. Martialis, pii, id., (Brødrene Cæsar og Bellur), hævom ogf. sidus Laconum. (i. e. Gemini), id.; — b) fulvus Læco, Hor. Epod. 6, 5, (hæder til. Jægthund); cf. Virg. Ge. 3, 405; — B) df. 1) Læconicus, 3, *Λακωνικός*: lacinist, purpurea, Hor. Od. 2, 18, 7, clavis, (af lacinist Dyndelstic), Plaut. Most. 2, 1, 57; Laconicum, m. e. ud. balneum, (Secedebad), vid. Vitruv. 5, 10, ogf. Cic. Att. 1, 10, bef. Colum. praef.; — bb) df. subst.: a) Læconica, ae. f., (sc. terra), ogf. Laconice, es: Laconien el. det Lædiske paa Peloponnesus, hvs Hæderhad var Sparta el. Lacædæmon, Plin. 9, 60, Nep., Vell.; — b) Laconicum, i, n., (sc. vestimentum), Plaut., (sc. balneum), f. euef.; — 2) Læconius, 3: = frgd.; — b) df. subst. Laconia, ae. f., (sc. terra): = Laconica, Plin. 6, 39; — 3) Læconis, idis, fem. adj.; matre Laconide nati, Ovid. Met. 3, 223; — b) ogf. subst. Laconis, (sc. terra): = Laconica, Mela. — Laconia, Laconicus, etc.: f. und. Læco. — lacotomos, i, f., *λακότομος*: en rei Vinie, som skæres Ugsæter, Vitruv. 9, 8.

lacrima, (lacryma, lacruma), ae. f., *δάκρυ, δάκρυον, δάκρυμα*, 1) „egenl.“: Taare: — cito arescit lacrima, praesertim in malis alienis, Cic. Part. or. 17; — oftest in pl.: Taarer el. Graad; — prae lacrimis loqui non posse, id. Mil. 38; dare lacrimas alicui, (begræde nogen), Ovid.: lacrimis confici, Cic.; in lacrimas effundi, Tac., ire, Virg., (briste i Graat); lacrimas effundere, Cic.: emittere, Ovid., flere, Virg., (udgyde el. fælde); multis eum lacrimis obsecrare, Caes.; lacrimis oculos suffusa nitentes, (acc. graec.), Virg. Aen. 1, 232; — II) „everf.“: lacrimae arborum, Plin. 11, 5: den Jægtighed, som Træerne draabvis udsæder; lacrima vitium, quae veluti gummi est, etc., id. 23, 3.

*lacrimabilis, e: begrædelig, til at græde over; Vixque tenet lacrimas (Invidia), quia nil lacrimabile

cernit, Ovid. Met. 2, 796; — „rect.“ ogf.: som fremfælder Taarer, fuld af Taarer, gemitus, Virg., bellum, id.; — II) „everf.“: taareagtig, destillatio, Arnob.; — df. adv. lacrimabiliter: med Taarer, deprecari, Hieronym.; — lacrimabundus, 3: med el. under Taarer, gradente, Liv. 3, 16; e. — lacrimatio, onis, f.: at fælde Taarer, df. lacrimationes oculorum: rindende Øine, Plin. 23, praef.; lacrimatum salivae, id. 11, 53.

lacrimo, (-ymo, -umo), avi, atum, 1, v. n. (e. a.), [lacrima]; 1) „egenl.“: fælder Taarer, grader; — te, ut a me discesseris, lacrimasse, Cic. Att. 15, 27; — discunt lacrimare decenter, Ovid. A. A. 3, 291; lacrimandum est, non plorandum, Senec., f. und. ploro; — b) ogf. e. acc. comm.; quid igitur lacrimas, (hæder el. hævorer)? Ter.; cf. id. Eun. 5, 1, 13; — men fem act.: ∞ casum alicujus, (begræde), Nep. Alcib. 6; hæv. pass.: lacrimandum est, Slat.; — II) „everf.“ om Planter og Træer: at udsæde en Jægtighed; — lacrimantes calamus inseri non oportet, Plin.; — b) ogf. e. acc.; hæv. Ovid. Fast. 1, 339, pass.: lacrimatas cortice myrrhas etc. — lacrimor, ari, v. dep. n.: = frgd., Cic. Verr. 5, 46, inc.

lacrimose, adv.: med mange Taarer, dicere, Gell.; af — lacrimosus, 3, [lacrima]; 1) „egenl.“: fuld af Taarer, oculi, (som set rinde), Plin. 19, 7; men „pect.“: lacrimosaque vino Lumina (anūs), Ovid. Am. 1, 8, 111; ∞ voces, (flægende), Virg. Aen. 11, 274; — b) „bef.“ ogf. om Gienstande, men bringe Vand i Øinene; — saal. ∞ fumus, Hor. Sat. 1, 5, 80, e. Ovid. Met. 10, 6; ∞ odor caepis omnibus, Plin.; — ogf. til at græde over, færgelig, jammerlig, bellum, Hor., Ovid., funera, Hor.; men ∞ carmen, (Sørgedigt), Ovid. Trist. 5, 1, 35; cf. Hor. Ep. 1, 1, 67; — II) „everf.“ om Væxterne: fædende; — si sunt lacrimosae (radices vitium), Plin. 11, 47. — lacrimula, ae. f., demin. af lacrima: liten Taare, Cic. Planc. 31, e. Ter. Eun. 1, 1, 26. — lacruma e. lacryma, m. Afledninger, f. und. lacrima.

Lacta, ae. f.: en Art af Casfia, Plin. 12, 13. — lactaneus, 3: melleagtig, color, Theod. Prisc. — Lactantius, i, m.: dristelig Hærfæter i Beg. af d. første Aarb., (quasi quidam fluvius eloquentiae Tullianae), Hieronym. — *lactaris, e, capra, (sem bar Mælk), Marc. Emp.; e. — lactarius, 3: sem bar Mælk i sig, som giver Mælk; ∞ boves, Mælkfeer, Varr.; — B) „bef.“ ogf.: a) laver el. tilbereder af el. med Mælk; ∞ opus, Lamprid.; — b) sem tilbereder Mælkfeier, id.; — II) „everf.“: ∞ herba: Mælkurt, Plin. 26, 39.

lacte, is: f. und. lac. — lacteo, ere, v. n., [lac]; 1) at tie el. pætte; men særv. in part.; — Romulus parvus atque lactens etc., (som Billede), Cic. Catil. 3, 8; — hostiae lactentes, id.; hæv. absol.: rem divinam lactentibus facere (sc. hostiis el. animalibus), Liv. 37, 3; men viscera lactentia, (tiente Børn), Ovid. Fast. 6, 137; — II) at have Mælk i sig; navn. „everf.“ om Væxterne: at have melleagtige Sæfter; — dum adhuc lactent (lactumina), Colum.: lactens lactuca, Plin.; lactentia sata, Ovid., frumenta, Virg.; men lactens annus, Ovid. Met. 15, 201, (naar Planterne have deres Mælkfæst); — b) ogf. subst. lactentia, ium, n.: Mælkfeier, Cels. — lacteolus, 3, demin. af lacteus: mellefyldt, puellae, Catull. 55, 17, agni, Prudent.

lactes, ium, f. und. lactis. — lactesco, ere, v. n., inel. af lactis; 1) „alm.“: at blive til Mælk; quum etc., omnis fere cibis matrum lactescere incipit, Cic. N. D. 2, 51; — II) „bef.“: at faae Mælk i Brynerne el. i Hæret, Plin. 11, 96; — b) ogf. om Væxterne: at faae Mælkfæst; sata cuncta lactescunt, id. 18, 69.

lactēus, 3, [lac]; 1) „egent.“: af el. med Mælk, fuld af Mælk; — **humor**, (i. e. lac), **Lucr.**, **Ovid.**; ∞ **ubera**, **Virg.**; — b) egf. som drifter el. dier Mælk, **Martial.**; ∞ **verna**, id.; — II) som ligner Mælk; df. **sædv.** „poet.“: mælkshvid el. mælkfarvet, **cervix**, **Virg.**, **colla**, id.; **men** ∞ **via**, **Ovid. Met.** 1, 169, egf. ∞ **circulus**, **Plin.**, (**Melleveien** paa **Himmelen**); egf. ∞ **orbis**, (**Græfenes γαλακτίας κόκκος**), **Cic. d. Rep.** 6, 16.

lacticinium, i, n., [lac]: **Mellekæse**, **Apic.** — **lacticolōr**, **oris**, adj., [lac, color, oris, m.]: mælkfarvet, **spongia**, **Anson.** — ***lactilago**, **mis**, f.: = **chamaedaphne**, **Appul.**; — **lactineus**, 3: mælkfarvet, d. e. hvid, **cultus**, **Venant.**; o. — **lactis**, **is**, f.: en **Tarm**; ∞ **aguina**, **Titin. ap. Prisc.**; — **sædv.** in pl. **lactes**, **iun.**: **Tarmene**, **bes.** **de finire Dele** **deraf**, (**a Græco γαλακτρίδος dietæe**, **Prisc.**); **men Plin.** 11, 79: **lactes** in **homine** et **ove** ... in **ceteris** **hiliæ**; — egf. **ubert.** **Jndvoldene**; **vid. Pers.** 2, 31; — **laxis lactibus**, (**med tømme Tarme**), **Plant. Curc.** 2, 3, 40; **men** som **Drdsprog**, id. **Pseud.** 1, 3, 85: **alligare** **caneum** **fugitivam** **agnis** **lactibus**; — egf. **Mæsten** **boes** **Jistene**; **lactes** **muraenarum**, **Suet. Vit.** 13; — [lac]: — **lactito**, **are**, v. n., **intens.** af **lacto**: **giver** **Dic**; **cur** **uxor** **lactitet**? **Martial.** 7, 101.

l. lacto, **avi**, **atum**, 1, v. n., [lac]; 1) „actum.“: at **have** **Mælk**, at **give** **Dic**; **ubera** **lactantia**, **Ovid. Met.** 6, 242; — II) „bes.“: at **die**, at **drifte** **Mælk** af **Brystet**; **infans** **lactavit**, **Anson.**; **anni** **lactantes**, (**da** **Barnet** **endnu** **dier**), id.; — **not.**: **metæe** **lactantes**, (**frist** **Dst**), **Martial.** 1, 44.

2. lacto, **avi**, **atum**, 1, v. a., **intens.** af **lacio**: **løfter** **til** **mig** **fer** at **stiffe** **el.** **føre** **bag** **Lyset**, **løfter**, **ferfører**, **bedrager**; (**forcl. Drd**); — **Sollicitando** et **pollicitando** **eorum** **animos** **lactas**, **Ter. Andr.** 5, 4, 9; **cf.** id. **ibid.** 4, 1, 24; ∞ **aliquem** **dictis** **lenibus**, **Attius ap. Non.**; **men** **Plant. Cist.** 2, 1, 9: **Ita** **me** **amor** ... **lactat**. — **lactoris**, (**is**), f., [lac]: **etflags** **Plante** **med** **mækeagtig** **Saft**, **Plin.** 24, 104.

lactūca, **ae**, f., [lac]: **Lactuf**, **Høvedsalat**; **vid. Plin.** 19, 38, egf. **Martial.** 13, 13, o. **Hor. Sat.** 2, 4, 59; ∞ **sessilis**, **Plin.**, **sedens**, **Martial.**, (**en** **lavslam**: **met** **Art** **deraf**); **men** ∞ **marina**, **Cels.**, **caprina**, **Plin.**, egf. **tithymalus**, (**en** **vild** **Art** **deraf**); df. — **lactūcula**, **ae**, f., **demin.**: **liden** **el.** **ung** **Lactuf**; **lactuculae** **thyrsum** **pro** **potione** **sumere**, **Suet. Aug.** 77. — **Lacturcia**, **ae**, f., i. e. **dea** **lactescantium** **frumentorum**, **Augustin.**; (**al.** **deus** **Lacturnus**). — **Lacturnus**, i, m., f. **und.** **frgd.**

lacuna, **ae**, f., [lacus]; 1) „egent.“: **Jordybning**, **navnl.** **hvori** **Bandet** **smides**; **vid. Fest.** p. 117 (**Müll.**); egf. **Gray** **el.** **Groft** **el.** **Hule**; — „poet.“ egf. **Ufgund**; **vastasque** **lacunas** (**orci**), **Lucr.** 1, 115; **cf.** **Cic. Arat.** 431; **men** **in** **aquae** **vastasque** **lacunas** **etc.**, **Lucr.** 6, 551; **cf.** **Virg. Gecl.** 1, 117; df. **lacunae** **salsae**, **Lucr.**, **Neptuniae**, **vid. Auct. ad Her.** 4, 19, (i. e. **mare**); — B) egf. „actum.“: **Jordybning**, **Sul.**, **Revue**, (**pavimentorum**, **deri**), **Vitruv.**; **quum** **atratum** **vomere** **lacunam** **facit**, **Varr.**; — **sint** **parvae** **utrimque** **lacunae**, (**Emilshuller**), **Ovid. A. A.** 3, 283; — II) „overf.“: **Sul.**, d. e. **Mangel** **el.** **Tab**; — **lacunam** **rei** **familiaris** **explere**, **Cic. Verr.** 2, 55; **ne** **qua** **lacuna** **sit** **in** **auro**, **etc.**, id. **Att.** 12, 6; **men** **significavit**: **illa** **labes** **et** **quasi** **lacuna** **famae**, **Gell.** 1, 3.

lacunar, **aris**, n., [af lacuna; **neml.** f. **lacunare**: **med** **Jordybninger**, **s.** **tectum** **el.** **opus**]; **et** **med** **Jæster** **el.** **Jordybninger** **forstyret** **Løst**, **Vitruv.** 7, 2; (f. egf. **und.** **laquear**); — **gladium** **e** **lacunari** **demitti**, **Cic. Tusc.** 5, 21; **cf.** **Hor. Od.** 2, 18, 2; — **seu** **Drdsprog**: **spectare** **lacunar**, **Juvenal.** 1, 56, (**at** **være** **forstyret** **el.** **afstyret**); — B) **lacunaria** **hede** **egf.** **Jæsterne** **i** **Kranfens** (**el.** **Kranfistens**) **nedre** **Jæbde**, **Vitruv.** 4, 3;

— **not.**: **pl.** **gen.** **e.** **dat.**: **lacunarium**, **lacunariis**, id.

Lacunarius, i, m., **fossor**: **en** **Groftegraver**, **Jul. Firm.**; — **lacūno**, (**avi**), **atum**, 1, v. a.; 1) „egent.“: **fordyber**; — **lacunati** **tori** (**nucis** **pincae**), **Plin.** 15, 9; — II) „overf.“: **pryder** **el.** **smytter** **ligesom** **med** **Tavf** **el.** **Jæster**; **vid. Ovid. Met.** 8, 561; o. — **lacūnōsus**, 3: **med** **Jordybninger**; — **figura**, **quae** **nihil** (**habet**) **eminens**, **nihil** **lacunosum**, **Cic. N. D.** 2, 18; — II) **filc.** egf.: **fuld** **af** **Bandgraver**, **convallis**, **Appul.**; ∞ **incilibus** (**via**), id.; — [lacuna].

lacus, **us**, m., [βελλ. m. **λάκκος**, i. e. **fossa**, **puteus**, **eyrdl.** **enhver** **Jordybning**]; df. 1) „actum.“: **Jordybning** **med** **flaende** **Band**, (**dog** **egf.** **med** **Aflob** **og** **Tillob**); — **quae** **illos** **Emenses** **lacus** **lucosque** **colitis** (**deae**)! **Cic. Verr.** 5, 72; ∞ **Averni**, **Lucr.** 6, 747; ∞ **Albanus**, **vid. Liv.** 5, 15 o. 16; — **after** **Varr. L. L.** 4, 5, **er** **lacus** ... **lacuna** **magna**, **ubi** **aqua** **contineri** **potest**, **altf.** **Brønd** **el.** **Bandbeholdning** **el.** **Basin**, **edl.**, **hyeraf** **en** **flor** **Mængde** **fantet** **i** **Rom**; **vid. Plin.** 36, 24; — **til** **dette** **sidste** **Slags** **horer** **Liv.** 39, 44: **lacus** **sternendos** **lapide** **locare**, (**em** **Udsenforerne**); **ligel.** **Hor. Sat.** 1, 4, 37: **a** **furno** **redeuntis** ... **lacuque**; — B) df. egf. „poet.“: **Band**, **Kilde**, **Jæd**; — **vid. Ovid. Met.** 3, 476: **reddita** **fama** **lacu** (f. **lacui**); **cf.** **Virg. Aen.** 8, 71, egf. **ibid.** 6, 131, (**em** **Styr** **i** **Underverdenen**); — II) „bes.“: A) **ethvert** **større** **Kar** **til** **flydende** **Sager**; df. **navnl.** **Bandtrug**, **hvori** **gloende** **Jern** **afføstet** **og** **hærdet**, **Virg. Gecl.** 4, 17; **ligel.** **Trug** (**el.** **Hule**), **hvori** **Katten** **udlæffes**, **Vitruv.** 7, 2; **ligel.** **Kar**, **hvori** **Oliefarmen** (**amurea**) **optages**, **Colum.**; — B) **det** **Kar**, **hvori** **den** **presiede** **Vin** **flyder**; **vid. Ovid. Fast.** 4, 888; egf. ∞ **vinarius**, **Cato**, **Colum.**; — **bb**) df. egf. a) „meton.“: **den** **Vin**, **som** **presies** **paa** **engang**, **el.** **som** **Preseskarret** **runder**, **Plin.** 18, 74; — b) **sammenlig-** **nende** **e.** „**alleg.**“ **har** **Cic. Brut.** 83: **quasi** **de** **musto** **ac** **lacu** **fervidam** **orationem** **fugiendam**; — C) **Jordybning** **el.** **Giemmefted** **til** **Valgfrugter**, **Kornforter**, **edl.**, **Colum.** 1, 6; — **men** ∞ **leonum**, (**hvori** **de** **forværes**), **Prudent.**; — **not.**: **lacus**, f. **lacunar**, **Lucil. ap. Serv. ad Virg. Aen.** 1, 726: **resultant** **aedesque**, **lacusque**; — **men** **erdsprogsvis**: **siccio** **villior** ... **lacu**, **Propert.** 2, 11, 11.

laeusentulus, i, m., **demin.** af **frgd.**; 1) **liden** **So** **el.** **Dam**, **Colum.** 3, 8; — II) **Jordybning** **el.** **Giemmefted** **til** **Oliver**, **edl.**, id. 12, 56; — **lacuturris**, **is**, m., [lacus], (**sc.** **caulis**): **etflags** **Høvedsfaal**, **Plin.** 19, 41.

lāda, **ae**, f., egf. **ledon**, (-um), i, n., **λῆδος**: **etflags** **Buisvært**, **hvora** **man** **smalede** **Gummiien** **ladanum** **el.** **ledanum**, **λῆδαov**; — **vid. Plin.** 26, 30 o. 50; (**cistus** **Creticus** L.). — **ladanum**, i, n., f. **und.** **frgd.** — **Lādas**, **ae**, m.: **en** **Alerand.** **d.** **St.** **tilløbende** **heromt** **Løber** **og** **Seclerinder** **i** **Olympia**, **Auct. ad Her.** 4, 3, **Martial.**, **Juvenal.** — **Lādon**, **ōnis**, m.: **Jæd** **i** **Arcadien**, **Ovid. Met.** 1, 702, **after** **Mythen** **Jæder** **til** **Daphne**; — **not.**: egf. **en** **af** **Aetæens** **Hunde**.

Laecca, **ae**, m.: **romersk** **Tilmavn**, **Sall.**, **Cic.** — **laedo**, **si**, **sum**, 3, v. a.; 1) „egent.“: **slaaer** **el.** **fløder** **heftigen** **derimod**; — ∞ **naves** **ad** **saxa**, **Lucr.** 5, 999; — df. **sædv.**: **fløder**, **saarer**, **beskadiger**, **aliquem** **vulnere**, **Ovid.**; **laesus** **cuspide**, **egf.** **a** **cuspide**, id.; egf. **absol.**, **laesus**: **saaret**, (**gladiator**), **Martial.**; **cf.** **Ovid. Rem.** 615: **Dum** **spectant** **oculi** **laesos**, **laeduntur** **et** **ipsi**; — **frondes** **laedit** **hiems**, id.; **herbas** **morsu** **laesere** **juvenae**, id.; **cf.** **Virg. Gecl.** 2, 220 o. 301, egf. id. **Aen.** 7, 809; — II) „fig.“: A) „overf.“: **at** **falde** **tung** **el.** **besværlig**; — **minus** **via** **laedit**, (**bliver** **mindre** **frættende**), id. **Ecl.** 9, 64; **men** **quae** **laedunt** **oculum**, **Hor. Ep.** 1, 2, 38; **cf.** **ibid.** 1, 17, 8; **men** **smaragdi** **sole** **laeduntur**, (**ferumfles** **deri**), **Plin.**; **grandine** **laesa** **Ceres**, (**nedslaaen**), **Ovid.**; **men** **silvae** **laesae**, id. **Met.** 2, 408, (**afbrændte**); **men** **Hor. Od.** 3,

27, 60: zona ... Laedere collum, (i. e. elidere, frangere): — B) „ment.“; a) bedrøvet, uetlaaet; — tunc tua me infortunia laedent, Hor. A. P. 103; cf. Ovid. Pont. 3, 9, 25; — navit. egf.: frænter el. faarer med Ørd, edl.; quum laesisset testis Pisonem, (havde vundet imod ham), Cic. d. Or. 2, 70; cf. id. Caecin. 10; men ∞ tristi versu, Hor. Sat. 2, 1, 21; egf. kan hidsføres Ter. Ad. 5, 4, 10: nulli laedere os etc.; — b) fornærmet, frænter nogen; itet; — quod neque laedebat quemquam, etc., Nep. Att. 11; cf. Tac. Agr. 22; nulla laesus injuria, Cic. Verr. 3, 1; — egf. bryder el. frænter en forpligtet el. et Pligtforhold; — ∞ fidem, Cic. R. Am. 38; laesum foedus, Virg. Aen. 12, 496; laesa dignitas, Cic., pietas, Nep., religio, Tac., opinio, Quintil.

Laelius, Laelia: romersk Slægt; o. Personnavn, hvorefter her mærkes; 1) C. Laelius, Ven af Scipio Africanus d. yngre, i hvis Bedrifter han tog en vigtig Del; vid. Liv. 30 (paa flere Steder); — efter dette Forhold heter Cicero's Bleg de Amicitia: Laelius; — egf. bædredes han med Tilnavnet sophos el. sapiens, (den Vise), Cic.; cf. id. Fin. 2, 8, e Lucil.; hvorefter egf. Hor. Sat. 2, 1, 72: Mitis sapientia Laeli; — 2) Laelia, Svigermoder af Taleren L. Crassus, vid. Cic. Brut. 58; — not.: Laelianus s. 3, naves, Caes. B. C. 3, 100, (som commanderedes af en D. Laelius).

Laena, ae, f., *λαίνα*: etflags Overklædning el. Kappe; findes som Embedsdragt for flamines, vid. Cic. Brut. 14; bæres egf. undert. af Jysker og Kænger, vid. Virg. Aen. 4, 262, (o. Serv. ibid.); men som Berddragt, Pers. 1, 30; — endel. som almindelig Kappe el. Kåbe, vid. Juvenal. 5, 130; navnlt. imod Kulden, vid. Martial. 14, 136. — Laenas, atis, m.: Tilnavn in Gente Popilia. — laetōmos, i, f., *λαίτομος*: Gærdet til et Segment el. Cirkelflans, Vitruv. 9, 7, (Schneid.).

Laertes, (-ta), ae, m., *Λαέρτης*: Fader til Ilysses, Ovid. Her. 1; — B) df. 1) Laertiades, ae, m.: Son af Laertes, (i. e. Ulysses), Hor., Ovid.; — 2) Laertius, 3, heros, (i. e. Ulysses), Ovid. Trist. 5, 5, 3; ∞ regna, (i. e. Ithaca), Virg. Aen. 3, 272; — not.: Diogenes Laertius, græsk Historiker i d. 3rie fhr. Aarh., var fra Laerte, en Søn af i Cificien.

Laesio, onis, f., [laedo]: Jernarmelse el. Krænkelse, Lactant.; — 2) som rhetorisk Figur: Angreb paa Modparten, Cic. d. Or. 3, 53. — Laestrygon, onis, m.; oftere in pl. Laestrygones, *Λαεστρυγόνες*: cypr. et Jætt i Laium, i Egeen omkring Nørmitæ, derefter egf. paa Sicilien; vare efter Mythen vilde og Mennekædere; vid. Ovid. Met. 11, 233, o. Plin. 3, 9; — quis non Antiphaten Laestrygonia devovet? Ovid. Pont. 2, 9, 41; cf. Juvenal. 15, 18, egf. Sil. 14, 127; — B) df. Laestrygonius, 3; a) f. Formianus; ∞ domus, Ovid. Ib. 300, (i. e. Formiae); cf. Sil. 7, 176 o. 410; men Baechus in Laestrygonia amphora, (i. e. vinum Formianum), Hor. Od. 3, 16, 34; — b) ∞ campi paa Sicilien, Plin. 3, 14. — laestura, ae, f., [laedo]: Krænkelse, Tab; ∞ divitiarum, Tertull. — laesus, 3: partic. af laedo.

laeta, orum, etc.: f. und. 2. laetus. — *laetabilis, e: glædesig; — cui nihil... nimis laetabile etc., Cic. Tusc. 4, 17; cf. Ovid. Met. 9, 255; — compar., Mamert. Genethl. 18; — laetabundus, 3: meget glad el. fornøiet; — qui abunde laetus est, Gell. 11, 15; — laetamen, inis, n., i Agerbrug: Markens Jorbedring ved Gjødsel; df. Gjødsel el. Gjøtning, Plin. 18, 40; — laetanter, adv.: med Glæde, accipere, Lamprid. Comm. 3; o. — laetatio, onis, f.: overgiven Glæde, Caes. B. G. 5, 52; — [laeto].

laete, adv. af 1. laetus; 1) „alm.“: med Glæde, frydefuldt, fornøietlig; — laete atque insolenter ferre,

m. acc. e. inf., Cic. Phil. 9, 3; laete aut severe dicere, (muntert el. alvorlig), Quintil.; — compar., neque quisquam... receptus est laetius, (quam Cicero), Vell. 2, 45; superl., ∞ gaudere, Gell. 3, 15; — 2) „overf.“ om Barterne: fredigen, frugtbar; — seges laete virens, Plin.; laurus recisa laetius fructicat, id.

laeti, orum, 3: laeticus, 3: f. und. 2. laetus. — *laetificatio, onis, f.: at glæde el. fornøie, Arnob.; e. — laetificator, oris, m.: som glæder el. fornøier, Tertull.; af — laetifico, avi, atum, 1, v. a., [laeticus]; 1) „egenl.“ m. Personsubjeter: fryder, glæder, fornøier; — non illum gloria... laetificat, Lucan.; — df. pass.: at fryde sig, at være glad el. fornøiet, malo alterius, Plaut.; — not.: partic. laetificans, tis, egf. sem depon., f. laetus: fornøiet, glad; — Omnes hilares, lubentes, laetificantes, faciam, ut fiant, Plaut. Pers. 5, 1, 8; — 2) „overf.“ om Tingsubjeter: — sol... terram laetificat, (oplyser den), Cic. N. D. 2, 40; — df. navnlt.: at frugtbargjøre el. gjøde; Indus... agros laetificat et mitigat, ibid. 52; faba solum... laetificat stercoris vice, Plin.; laetificata seges, Sedul.

laeticus, 3, [laetus, facio]: som fryder el. glæder, plausus, Stat.; laetifica referre alicui, (bringe godt Budskab), Senec. Troad.; — 2) df. „overf.“ om Naturrens Frembringelser: frydelig, herlig, velsmaget; — laeticos... fetus submittere, Lucr. 1, 194; vites laetificae pampinis pubescere, Cic. Tusc. 1, 28, e poeta. — laetisco, ere, v. n. inch., [1. laetus], aliqua re: fryder mig derved, Siseun. ap. Non.

laetitia, ae, f., [1. laetus], 1) „alm.“: stor Glæde el. Jyd derved; — laetitia est opinio recens boni praesentis, etc., Cic. Tusc. 4, 7; laetitia efferri, exsultare, afflicti, (bevære af Glæde), Cic.; laetitiam capere oculis, id. Att. 14, 11; laetitiam alicui dare, id., offerre, oblicere, Ter.; ne me in laetitiam frustra conjicias, id. Heaut. 2, 3, 51; — tantam ex metu fecere laetitiam, ut etc., Liv. 4, 10; haec victoria tantae fuit Atticis laetitiae, ut etc., Nep. Timoth. 2; magna laetitia est nobis, quum etc., Sall. Jug. 109; recta et honesta... facere ipsa per se laetitiam, id est, voluptatem, Cic. Fin. 1, 7; — egf. in pl.; repente vero inaccessi omnibus laetitias, (om en overgiven Glæde), id. Fam. 2, 6; cf. id. Fin. 2, 4, e Caecil.: laetum esse omnibus laetitias; — 2) „fig.“: hvad der opvækker el. mæsker stor Glæde; df. A) „overf.“ om den ydre Natur: mukt Urfæende, Eftenhed; — ∞ membrorum, Stat.; navnlt. om Jorden og om Barterne: frugtbarhed, Jorrigbed, Rigdom, eel.; — loci laetitia, (opp. exilitas), Colum.; ∞ trunci (in vite), id., pabuli, Justin.; — B) „bef.“ om Taler: laetitia el. pulchritudo orationis, (Talers Rigdom el. Jylde og Eftenhed), Tac. Or. 20. — laetitudō, mis, f., forcl. Biform af frgd., Attius ap. Non.

laeto, avi, atum, 1, v. a., [1. laetus]; 1) „egenl.“, men alene forcl.: fryder el. glæder, oculos specie optabili, Liv. Andr. ap. Non.; — df. pass. lactari: at fryde sig, f. und. lactor; — 2) „overf.“ paa Agerdyrkningen, men alene eftercl.: at frugtbargjøre, at gjøde; in lactandis arboribus, Pallad.

laeto, atus sum, 1, v. dep. n., [seprcl. pass. af frgd.]; 1) „egenl.“: fryder mig el. glæder mig velsigen derved; — e. abl., el. m. de, el. m. in, el. m. acc. comm., el. m. acc. e. inf., „pect.“ egf. e. gen.; — ∞ sperata alicuius dignitate, Cic. Fam. 2, 9; ∞ de communi omnium salute, id. Marcell. 11; quon id. Phil. 11, 4: in hoc est semper laetatus, quod etc.; men id. Fam. 7, 1: illud lactor (derved), m. figl. acc. e. inf.; figl. quod toto pectore lactor, Ovid. Pont. 1, 8, 63; hvf. pass.: lactandum magis, quam dolendum casum tuum, Sall. Jug. 11; cf. Cic. Manil. 1; — quae perfecta esse... lactor, Cic. R. Am. 47; men

non laetatus sum, me etc., Virg. Aen. 6, 392, (det bestem mig ilde), (litotes); — nec veterum memini laetorve malorum, ibd. 11, 280, (hvor dog gen. fan henføres til memini); — II) „overf.“ om Bærterne og om Jorden; — omne genus vitis laetatur tempore potius, quam frigore, (vines bedre derved), Colum.; loca sterilia incendii beneficio laetantur, Pallad.; — III) partit. laetans, tis, egf. fem adj.: meget glad el. fornøiet; — laetanti animo et spe optima etc., Cic. Cluent. 9; cf. Catull. 61, 33; — „pect.“ egf. laetantes agmine cygni, (ceres munter Jæf), Virg. Aen. 1, 397; — B) „overf.“ egf. om Egne, edl.: fion, yndig; — laetantia loca ... aquarum etc., Lucr. 2, 314. — Lactorius, a, f. und. Plactorius.

1. laetus, 3; I) „egenl.“, oftest om Personer og om deres Tilbuds; A) „alm.“: meget glad; navnlig som viser el. pitter sin Glæde; — Catilina alacer atque laetus, Cic. Mur. 29; laetus est, nescio quid (hvor over), Ter. Andr. 2, 2, 3; men fronte laetus, pectore anxius, Tac. Agr. 39; — ∞ ore alloqui, Ovid.; ∞ vultu gratulari, Cic.; ∞ clamor, Virg.; laetum laeto cultu mutare, Tac. Ann. 2, 75; — res laetae, (Medgang, Lykke), Quintil.; cf. Liv. 1, 13; — egf. m. de, Ter. Ad. 2, 41; egf. m. acc. e. inf., id. Phorm. 5, 4, in.; — egf. e. gen., Virg. Aen. 11, 73; laetus laborum; figl. laetus incepti, Sil.; men Tac. Ann. 2, 26; miles laetus animi, (vel tilmede), quod etc.; — compar., ∞ color, Plin.; superl., ∞ severitatis vir, Vell. 2, 127; — encl. laetus est omnibus laetitii, (hyperbole), Caecil. ap. Cic. Fin. 2, 4; men neutra acies laeta ex eo certamine abiit, (litotes), Liv. 1, 2; — B) „bef.“: a) som fryder sig ved at giere noget, som gier noget gierne el. villig; — senatus ... laetus decreverat etc., Sall. Jug. 84; cf. Virg. Aen. 9, 88; egf. munter el. mædig; vid. ibd. 7, 430; — b) som fryder sig derved, e. abl., el. e. inf.; — gens saevius laeta, Sil.; cf. Hor. Od. 3, 1, 34, e. Sil. 9, 223; — c) tilfreds el. fornøiet dermed; — Contentus modicis meoque laetus, Martial. 4, 77; egf. e. gen.; laetus opum pacisque, Val. Fl.; — II) „fig.“: A) „alm.“ oftest om Ting og om Begreber; 1) frydelig, glædelig, lyffelig, behagelig, m. o. ut. dat.; — omnia erant laeta tyranno, Val. Fl.; laetum militibus id nomen, Tac. Hist. 4, 68; — „bef.“ egf.: begunstigende, behagelende, prodigium, Plin., augurium, Tac.; exta ... futura laetiora, Suet. Caes. 77; — 2) som yder et behageligt Etue, med sigtende el. frestigende laetende, behagelig, yndig, fion, color, f. ovenf.; et laetis oculis afflavit honores, Virg. Aen. 1, 591; — men laetum rubet, (neutr. fem adv.: retmer yndigt), Stat.; — 3) „bef.“ egf., oftest „pect.“, om Gienstande af Naturen, om Tyrene, Bærterne, Jorden, edl.; a) smuk, fredig, frugtbar; — ∞ seges, Virg. Ge. in.; hiberno laetissima pulvere farra, ibd. 1, 101; laeta bovm armenta, id. Aen. 3, 220; glande sues laeti, (fede el. mæfede dermed), id. Ge. 2, 520; — b) ∞ ager: stærk el. fed Jært, Varr.; ∞ pascua, Hor.; egf. e. gen.: pabuli laetus ager, Sall. frgm. ap. Serv.; — c) rigelig, overflødig; flumina mammiis pressis laeta manabunt, Virg. Ge. 3, 310; egf. e. gen.: lucus laetissimus umbrae, id. Aen. 1, 411; — B) „bef.“: a) om Talentet; laeta indoles, Quintil.; laetissimum ingenium, Plin. Ep.; (rigt el. frugtbar); — b) om Jæredraget: copia dicendi floribus laeta, (blomstrende), Quintil. 8, 3, 88; cf. Cic. d. Or. 1, 18; stilus laetior, (spidrigere, rigere), Plin. Ep.; men Quintil. 10, 1, 46, om Domerius: idem laetus et pressus, jucundus et gravis; — not.: neutr. laetum, fem adv. f. laete, f. ovenf.

2. laetus, i, m., i fildigere Tider: etflags Liv; egen, der imod en vis Afgift erhølet et Stykke Jærd til Dyrtning; vid. Amm. 20, 8; — saadanne Jærdsteder

bede: laeticae terrae, Cod. Theod.; rimel. egf. laeta, orum, n., ibd.

laeva, ae, f.: den venstre Haand, f. und. laevus. — laeve, adv. af laevus: paa el. til Venstre; df. „fig.“: urigtigen, vrangt, forfæret; vid. Hor. Ep. 1, 7, 52, hvor non laeve (accipere: ret forstændigen). — laevigatio, laevis, f. und. levigatio, etc. — Laevinus, i, m., [laevus]: romersk Tilnavn in gente Valeria, Liv. — laevis, e, f. und. leveis. — laevitas, f. und. levitas. — Laevius, i, m.: romersk Digter, af hvem Fragmenter hos Gell. o. Priscian.; — B) df. Laevianus, 3, carmen, verba, Gell. 19, 7. — laevorsum, (-us), adv., [laevus, versum]: til Venstre, (opp. dextrorsum), Appul.

laevus, 3, laevis, i) „egenl.“: venstre, manus, Cic., auris, pes, humerus, Ovid., oculus, Lucr., latus, Ovid.; — df. egf. som ligger til el. paa venstre Haand el. Side (af den faldende el. Hænderen); — ∞ Pontus, Ovid. Pont. 4, 9, 119; laevo fulmina missa polo, (i. e. a laeva cœli parte), id. Fast. 1, 831; cf. Virg. Aen. 3, 561, e. ibd. 5, 170; — ofte egf. absol.: laeva, (sc. manus el. pars), laevum, (sc. latus), egf. pl. laeva, (sc. loca); — vid. Virg. Aen. 1, 611, e. id. ibd. 3, 562, egf. Liv. 21, 13; figl. ad laevam, Cic. Univ. 13, in laevam, Plin.; figl. Fleximus in laevum cursus, Ovid. Trist. 1, 10, 17; men laeva Propontidis intrat (sc. loca), id. Fast. 5, 257; cf. Virg. Aen. 8, 825; men ibd. 2, 693: Intonuit laevum, (sem adv., f. ad laevum latus), f. nedenf.; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) upasfende, ubæquem, tempus, Hor. Sat. 2, 4, 4; — b) ulffelig, ignis, (i. e. pestilentia), Stat.; ∞ fata deum, (ceres tunge Tilskuffelser), Virg. Aen. 2, 51; „bef.“ om Bærter, f. nedenf.; — B) „ment.“: daarlig, forfæret; — si mens non laeva fuisset, Virg. Aen. 2, 51; o ego laevus, qui etc., Hor. A. P. 301; — C) i Religionsproget: som varler Jæde el. Uheld; neml. a) i d. romerske Augursprog: behagelende, lyffelig; (ferdi neml. Auguren, ved at tage Varler, vende Ansigtet imod Syden); — vid. Liv. 1, 18, „bef.“ egf. Plin. 2, 25: laeva prospera existimantur, quoniam laeva parte mundi ortus est; — tonitru dedit omnia laevo Juppiter, etc. ... Augurio laeti etc., vid. Ovid. Fast. 4, 833; beril hvor egf. Virg. Aen. 2, 693, f. ovenf.; egf. id. Ge. 4, 7: ∞ numina, (de naadige Guder); — b) empyret heter laevus egf. uheldt. paa Grækerne Vis, (ferdi disse, ved at tage Varler, vende Ansigtet imod Nord): ubehagelende el. ulffelig; — ∞ picus, Hor. Od. 3, 27, 15; ∞ omen, Val. Fl. 6, 70; cf. Senec. Thyest. 699; — not. a: laevum sem adv., f. ad laevum latus, f. ovenf.; — not. b: Laevi (el. Levi), orum, m.: et gammelt italiensk Jæst, Liv. 33, 37.

laganum, i, n., λάγανον: etflags Læge el. Pande-fage af Mel og Olie, Hor. Sat. 1, 6, 115, Cels. — lagena, ae, f., λάγνηος: etflags Dunk el. Glaske med Hals og Hante; df. særv. absol.: Vinflaske, Hor. Sat. 2, 8, 11; — nisi lagena defecisset, Quintil. 6, 2, 10; ∞ nivaria, (til el. med Jævand), Martial.; egf. til Opbevaring af Frugter, Colum.; — særv. af Ver, dog egf. undert. flettet, Plin. 16, 56; men Syra lagena, Martial. 1, 46, (i. e. vitrea); — not.: af λάγνηος findes egf. lagoena, lagona, laguna. — Lagoëos, i, f.: en græst Vin; tenuisque Lagoëos, Virg. Ge. 2, 93; — hvortil egf. hører: vitis Lagea, Plin. 11, 4. — Lagoëus, 3, f. und. Lagus.

lagoena, lagona, f. und. lagena. — lagōis, idis, f., λαγώϊς: Hæselbønen, Hor. Sat. 2, 2, 22. — lagónōponos, i, m., (λαγώνων πόνος): Smerte i Underlivet, Plin. 20, 13. — lagophthalmos, i, m., λαγώφθαλμος, (Harede), d. e. den Hensvagede, at det øvre Siemlaag iffe betæfter Diet, Cels. 7, 7. — lagōpus, odis, f., λαγώνους, (Harefod); df. 1) etflags Jægl med laadne Jæder, Plin. 19, 68, rimel.

Suchonen, (tetrao lagopus L.); — II) sem Plante: Harefod, Hareflever, id. 26, 31.

laguncula, ae, f., demin. af lagena, laguna: siden Glætte, Colum., Plin. Ep. 2, 6. — lagunculus, i, m.: efflags Kage el. Bagværk, Stat.; (al. lucunculus). — Lagus, i, m.: Fader til den Ptolemæus, der var den fjerde Konge i Egypten, og som deraf bærer Ptolemæus Lagi (se. filius); cf. „poet.“, flumina Lagi, (Riffleden i Egypten), Sil.; liget. regia Lagi, (Ptolemæernes Kongeborg el. Nisidens el. Sef.), Lucan.; — B) cf. Lægus, 3: lagist, amnis, Sil., (i. e. Nilus), litora, Martial.

Laiades, ae, m., f. und. Laius. — laicus, i, m., *laikos*: Lægmand, Tertull. — Laïs, idis el. idos, f., *Laïs*: berømt Hetaïre i Corinthe, Cic. Fam. 9, 26; multis amata viris, Ovid. Am. 1, 5, 12. — Laus, i, m., *Laus*: Konge i Theben, Fader til Oedipus, Stat., Hygin.; — B) cf. Laiades, ae, m., Ovid. Met. 7, 759: hans Søn Oedipus.

Lalage, es, f.: Pigenavn, Hor. — Lalatania, ae, f.: Egn i Hisp. Tarrac., (omtr. hvor nu Barcelona), Sall. frgm., Martial. 1, 50; — B) cf. Lalatanus, 3, vinum, Plin., faex, Martial.; — men subst. Lalatani, orum: Judeaancrne, Plin. 3, 4. — lalisio, onis, m., (africanst Ord): Jøllert efter det vilde Esel, Plin. 8, 69, Martial. 13, 67. — lallo, are, v. n., om Ammen: at lalle el. lulle Barnet i Soven; lallare recusas, (vil ikke lade dig tyse i Soven), Pers. 3, 17; cf. — lallus, i, m., el. lallum, i, n.: Ammens Lullen el. Rynnen ved Buggen, Anson. — lama, ae, f.; I) Ennyp el. Mørads; in pl., Hor. Ep. 1, 13, 10; lamque lutosas, har Enn. ap. vet. schol. ad Hor. l. c.; best. m. *lampos*, *lampos*, (i. e. ingluyis, vorago); — II) en Art af Måstetræet, Plin. 12, 36.

lambdacismus, i, m.: f. und. labdacismus. — lambero, arc, v. a., (lamberat, i. e. sciundit el. amat, Fest.), affs. fonderiver; cf. mishander, men alene cemit, Plaut. Pseud. 2, 1, 53: lepide ... me ludo meo lambras, (betaler mig med min egen Rent).

*Lambito, arc, v. a. frequ.: at stifte; ~ (aquam), om Hundene ved Nilen, Solin. 15; v. — lambitus, us, m.: Stiffen el. Bessiffen, Aur. Vict. d. Or. G. R. 20; af — lambo, bi, bitum, 3. v. a.; I) „egent.“: stifter el. bestiffter; — ~ labra, (som liffet), Quintil.; — oftræ om Dyrene; bñf. „alleg.“: hi canes, quos tribunal memm lamibere vides, (Cic. Verr. 3, 11, cf. Plin. Pan. 48; — ~ collum lagonaæ, (om Næben), Phaedr. 1, 26; ~ cibos, (om visse Fiske), Colum.; — II) „poet. overf.“, om enhver let og flagernde Bevægelse, navnlig om Luene: ~ lectum, (emflagre), Hor. Sat. 1, 5, 73; cf. Virg. Aen. 2, 654, e. ibd. 3, 574; egf. om en Gled, Hor. Od. 1, 22, 7, (at bestyffe); men om Bebevenden, Pers. prol. 5: quorum imagines lambunt Hederæ sequaces, (omfnoe el. omflynge).

lamella, ae, f., demin. af lamina: tynd Metalplade, Metallist; speculum argenteum tenui lamella ductum, Vitruv.; cf. Senec. Br. V. 24; cf. — lamellula, ae, f., demin.: = frgd., Petron. 57.

*Lamenta, ae, f., forcl. f. lamentatio: Sylen, Bæffage, Pacuv. ap. Non.; v. — lamentabilis, e: ynsværdig, begrædlig; — ~ regnum (Trojae), Virg. Aen. 2, 4, tributum, Ovid. Met. 8, 263; — II) „overf.“: ~ vox: flagernde, ynkelig, Cic.; cf. id. Leg. 2, 25; — [lamentor]. — lamentarius, 3, [lamentum]: hørerover der grædes, til at grade over, aedes, Plaut. Capt. 1, 1, 28. — lamentatio, onis, f., [lamentor]: bylende Bæffage, Klageffrig, aegritudo cum ejulatu, Cic. Tusc. 4, 8; egf. ~ lugubris, id.; egf. in pl.: quas hic lamentationes fieri solitas etc.? id. Verr. 4, 21. — lamentatus, 3: partie. pass., f. und. flgd.

lāmentor, atus sum, 1, v. dep. n. o. a., [la-

mentum]; I) neutr.: flager lydeligen, bryder ud i høie Klager; — matrem ... miseram lamentantemque etc., Græch. ap. Cic. d. Or. 3, 56; cf. ibd. 1, 57; men lamentari ac plangere, Suet. Ner. 49; — II) act.: græder heit el. lydeligen derover, beklammer el. begræder el. beklager bitterligen; — Conqueri fortunam adversam, non lamentari, decet, Pacuv. ap. Cic. Tusc. 2, 21; ~ cecitatem, Cic., matrem mortuam, Ter.; egf. m. acc. e. inf., Hor. Ep. 2, 1, 224; — men „overf.“: ~ vitam, Cic. Tusc. 1, 31, (visse Jorelivets forgelige Væd); — III) partic. lamentatus, 3, fem. pass.; A) „alm.“: begrædet; quam sunt tua fata ... lamentata dia! Sil. 13, 711; — B) „overf.“: oplydt med Klageffrig; quam lamentata resultant Dindyma, Stat. Theb. 12, 221.

lamentum, i, n., [ester Doederl. f. lacumentum, af *λακύν*, lacerare, etc.; cf. jumentum, f. jugmentum]; særv. in pl.: lydelig Bæffage, Klageffrig, Cic. d. Senect. 20; Lamentis genitumque etc., Virg. Aen. 4, 667; plactus et lamenta, Tac.; — egf. „overf.“: lamenta gallinarum, Plin. 10, 76.

1. lamia, ae, f., *lamia*; I) Trostqvind el. Her, der ligesom Hylret strix, udsæder Bloder af Horn, el. enteg opsluger dem selv; — vid. Hor. A. P. 310; lamiae turres, (Særbeskrivner), Tertull.; — II) Rænet paa en Gledst el. Bruffst, Plin. 9, 40. — 2. Lamia, ae, m.: Dindyma in gente Lamia, f. unt. Lamus, egf. Hor. Od. 3, 27, 2, e. Juvenal. 4, 151; — B) cf. Lamanus, 3, horti, Suet., Cic.

lamina, (ctr. lamina), ae, f., [best. m. *λαμα*: det Dreene el. Samrede, ligesom renus m. *λαμνός*]; I) „alm.“: tynd Stykke el. tynd Plade el. Skive af Metal el. af anden Materie; — aes in laminas tenuare, Plin.; ex argento laminas ducere, id.; lamina (el. lamina) aenea, Liv. 23, 19; ~ plumbi, Plin.; men ~ argenti, Ovid. Fast. 1, 209, (rimel. Sølvsar); men id. Met. 11, 121: ~ fukta, (det Gulds, hvortil Midas's Spjær færvandledes); men laminæ utriusque materiae (i. e. auri et argenti), Senec. Benef. 7, 2; bñf. Hor. Od. 2, 2, 2, absol.: inimicus laminae, (f. laminae, i. e. auri et argenti); — tigna laminis clavisque religant, (med Jernplader), Caes. B. C. 2, 10; ~ ardentes, (gloende Metalblst, som Torturreddskab), Cic. Verr. 5, 63; ~ serrae, (Saugblader), Virg. Ge. 1, 143; ~ ensis, (Sværfelingen), Ovid. Met. 5, 173; laminæ doliorum, (til Spunser paa Fæde), Plin.; cornua el. ossa in laminas secare, id.; — II) „overf.“: A) ifølge ciffags Lighed; a) den endnu bløde Fugtskaf; vid. Ovid. Nux 95; — b) laminæ aurium: Dreffilperne, Arnoh.; — B) „meton.“: Rent, Penge, Nigdem; f. ovenf. Hor. Od. 2, 2, 2: inimicus laminae. — lamium, i, n.: Helbeart, som ikke stifter, vid. Plin. 21, 55; germ. Lambueffel. — lamina, ae, f., ctr. f. lamina. — laminula, ae, f., ligesom lamella, demin. af lamina, lamna, Tertull.

lampadarius, i, m., [lampas]: Lampebarer, Fakkellærer, Cod. Just. — lampadiaz, ae, m., *lampadiaz*, se. cometes: ligesom Fakkellomet, (af dens Gestalt), Plin. 2, 22. — lampadion, i, n., *lampadion*: siden Fakkell; paa Græsk, Lucr. 4, 1158.

lampas, adis, f., *lampos*; I) „egent.“: brændende Lampe el. Lygte, egf. brændende Fakkell, navnlig til Krigsbrug; — ~ ardens, Virg. Aen. 9, 535; egf. ere lampades: Cupido's Attribut, Ovid.; cf. Cic. Verr. 2, 17; — egf. horte lampades el. Fakler til Bryllupper, Ter. Ad. 5, 7, 9, (hvor acc. gr. lampadas); cf. prima lampade, f. primis nuptiis, Stat.; — not.: hos Athenienserne gaves der Fakkellob, el. Veddeleb med Fakler, da den Levende ved Banens Ende havde at overgive den brændende Fakkell til en Anden; — cf. „alleg.“: nunc cursu tibi lampada trado, (nu træder du i mit Sted), Varr.; cf. Pers. 6, 61; men Lucr. 2, 78: vitai lampada

tradunt, (deres Bane er endt); — b) egf. Lantpe, (cf. Metallampe, oel.); — a) ferrea, Colum., aenea, Juvenal., praecincta auro, Ovid. Her. 11, 25; — II) „overf.“: A) „alm.“: Lys, Glands, Efin; nec lampade clara . . . percussus, Stat. Theb. 10, 121; — B) „bef.“ egf.; a) Himmelslys; navn. Sollyset el. Solen, Virg. Aen. 7, 148; cf. id. ibd. 3, 647; men nona lampade, (f. nono die), Lucr. 6, 1196; — egf. Maanen's Lys el. Maanen; df. „pect.“, Val. Fl. 7, 366; decima sub lampade Phoebe, (i. e. nocte decima lunae); — b) Lysfigen el. Meteor, der ligner en brændende Ruffel, Senec. Qu. N. 1, 15; liget. Plin. 2, 25: lampades vocant plane faces, (opp. bolides). — Lampetie, es, f.: efter af Phæben; vid. Ovid. Met. 2, 319.

Lampridius, i, m., Aelius: har frevet de fiktigere reiserste Reiseres Levet, fra Hadrianus indtil Carinus, levede under N. Constantinus. — Lampasacum, i, n., e. Lampasacus, (-os), i, f.: By i Mysien ved Hellesponten, Cic. Verr. 1, 24, o. A.; — B) df. 1) Lampasacus, 3: lampafab, urbs, (i. e. Lampasacus), Val. Fl.; — b) df. subst. Lampasaceni, orum: Indvaanerne, Cic. Verr. 1, 32; — 2) Lampasacius, 3: = figd., puella, Martial.; ~ versus, (i. e. obscenus), id. 11, 16. — lampyrus, idis, f., λευπυρίς: Søbarnsormen, cindela, Plin. 11, 31.

Lanius, i, m.: myrbit Kænge eller Læstigeronerne, eg Ziffer af Byen Næmie, som deraf hedder: urbs Lami, Ovid. Met. 11, 233; cf. Hor. Od. 3, 17, in.; — II) en Søn af Hercules ved Sumpale, Ovid. Her. 9, 54. — Lamyrys, i, m.: eislags Zeffil, Plin. 32, 53.

Lana, ae, f., λῆνος, dor. λῆνος: Uld, Raareuld; — lanam ducere, Ovid., trahere, Juvenal., (spinde), carere, Plant., carmine trahere, Lucr., (færde); lanam facere, Lucr., Ovid., tractare, Justin., (behandle, forarbejde); — II) df. „overf.“: A) Uldarbejde; — lana et tela victum quaeritis, (ved at spinde og væve), Ter. Andr. 1, 1, 48; dedita lanae, (søn påser sin Uld), Liv. 1, 57; — erfpregvis figes: cogitare de lana sua, (passe sin Dent), Ovid. A. A. 2, 692; — B) de bløde Haar paa el. af andre Dyr, (saal. Hareuld, oel.); egf. de indre bløde Hæder el. Dun; — ~ leporena, caprina, asnerina, Diz.; ~ eynui, Martial. 14, 161; — som Dretpreg kan mærkes: de lana caprina (pugnare: fride om Uldetdeligheder), Hor. Ep. 1, 18, 15; — C) Uld el. Dun paa Træernes Røtter og Blade; — ~ eudonia, Martial. 10, 12; cf. Virg. Ge. 2, 120: nemora Aethiopum, molli canentia lana, (d. e. Bemultrushuen); cf. Plin. 12, 21; — b) egf. Træer el. Træder paa visse Planter; vid. Martial. 13, 57; — D) „alleg.“ er: vellera tenuia lanae, (de tynde eg ligesom uldragtige Eder), Virg. Ge. 1, 397; cf. Plin. 18, 82: si nubes, ut vellera lanae, sparguntur, etc.

Lanaris, e: med Uld, uldbarende, pecus, Varr.; — lanarius, 3: berende til Uld el. til dens Forarbejdning; — ~ herba, Plin., radix, Colum. (Zæbeurt, bermed Klæder reuses); — II) df. subst., lanarius, i, m.: en Uldarbejder, Plant.; e. — lanatus, 3: med Ulden, pelli, Colum.; ~ ovis, (ulstjævet), id.; — lanatae, (sc. oves), Juvenal. 8, 155; liget. absol.: lanata (pl.) sunt animalium stultissima, Plin.; — II) „overf.“ om Bæster og Mæ: med uldragtige Haar, vits, Colum., mala, Plin.; egf. compar., folia lanatiore canitie, id. 21, 81; — men lanati (lupi: Giedder) a candore mollitiae carnis, id. 9, 28; — som Eucens kan mærkes Petron. 11: dii lanatos habent pedes, (Gudernes Hævn kommer uventet); — not.: egf. er Lanatus, i: Tilnaen in gente Menenia, Liv. 1, 13; — [lana].

Lancea, ae, f., λόγχη: Lanse, Sværd; — som Kastesværd var Lanfen i Midten forsynet med en Riem (amentum), hvedes den funde udflynges, hst. Sil. 1, 318: impulsu levi torquetur lancea nodo; cf. Virg. Aen. 12, 374, (hvor lata er: lato ferro praefixa); i.

egf. Tac. Hist. 1, 79, o. ibd. 3, 27; men spiculatorum cum lanceis, Suet. Claud. 35. — lancearius, f. und. lancearius. — lanceo, are, v. n.: svinger Lanfen, Tertull.; o. — lanceola, (cf. lanciola), ae, f., demin.: liden Lanse, Capitolin.; — df. lanceolatus, 3: forsynet med Sværd, (plantago minor), Macer; — [lancea]. — lances, f. und. lanx.

Lancearius, i, m., [lancea]: Lansebræger, Ammian. — lanceula, ae, f., demin. af lanx: liden Sæl, Arnob. — lancinator, oris, m.: som fænter riber; ~ gregum, Prudent.; af — lancino, avi, atum, 1, v. a., [rimel. bef. m. lacero]: fænterriber, fænterflider, aliquem morsu, Plin. 9, 5; — II) egf. „overf.“: ~ bona, (oedelagge el. adflytte), Catull. 29, 18; vitam ~ lancinamus, (splitte Liden til flugte), Senec. Ep. 32. — lanceula, ae, f., demin. af lanx: liden Bagstaael, Vitruv.

Lanestrus, e: ulsen, af Uld, pallium, Vopise.; e. — lanens, 3; 1) „egenl.“: ulsen, af Uld, pallium, Cic. N. D. 3, 31; ~ thorax subuculae, Suet.; ~ infula, Virg., vitta, Prop.; — som Dretpreg mærkes: dii irati lanens habent pedes, Macrob. Sat. 1, 8; (f. egf. und. lanatus). — II) „overf.“: A) uldagtig, laaden el. baaret paa Dverfladen; pira corio lanco, Plin.; — B) blød som Uld, latuseculum, Catull. 25; ~ lupus, Martial. 13, 89, (f. und. lanatus).

Langa, ae, f., [celstiff Ord]: eislags Hårben, af hviss Uld Stenen langurium (cf. lyncurium) troedes at epistae, Plin. 37, 11. — Langobardi, orum, m.: Gøst i Nertredsfand, vestlig for Elben, Tac. Germ. 40, Vell. 2, 106; — Mar efter Chr. 568 drege de til Stazlien, hvor de gæve Lombarder Naen.

languescio, ere, v. a.: gjer mat el. kraftløs; df. „overf.“: fermilder el. beroliger; — excitare languentes, et languescere excitatos, Cic. Leg. 2, 15; af — languens, ere, v. n.; 1) „egenl.“: at være mat el. træt el. dærf; — quum de via languerem, Cic. Phil. 1, 5; cf. Ovid. Her. 18, 161; — languere in. e. ud. abl. morbo: at være syg el. sygelig; vid. Virg. Ge. 4, 252, o. Suet. Aug. 81; cf. Ovid. Pont. 1, 4, 3; languent in corpore vires; — II) „fig.“: A) „overf.“: at være mat el. svag i sit Slags; flos languet, (visner), Prop.; lunae languet ubiq, Stat.; — figet. in partic.; vox nec languens, nec canora, Cic. Off. 1, 3; languens hyacinthus, (naar den er afsluffet), Virg. Aen. 11, 69; men languentes rames convalesco, Suet. Aug. 92; languenti stomacho esse, (have slet Forveilelse), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 13; — b) „peet.“: beder languere om Hædet: at være stille, Martial. 10, 30; figet. coelo languente fretoque, (naar ingen Vind rører fig), Lucan.; cf. Virg. Aen. 10, 289; — B) „ment.“: a) „alm.“: at være aandigen fløve el. ligegyldig; vid. Cic. Leg. 2, 15, und. languescio; men „alleg.“ id. d. Or. 2, 44; — b) „bef.“: at være uirksom el. dærf el. efterladt; — languet juvenus, nec etc., Cic. Pis. 33; ~ otio, id., in otio, id.; cf. id. Off. 3, 1; figet. nostri languentes atque animo remissi, Caes. B. C. 2, 11; cf. Sall. Catil. 52, o. Cic. Fam. 10, 28; figet. El., si nulla subest aemula, languet amor, Ovid. A. A. 2, 136; — not.: partic. languens, tis, sem. adj., f. evenf.

languesco, gni, 3, v. n. inch. af figd.; 1) „egenl.“: at blive svag el. mat; — ~ senectute, Cic., corpore, id.; men ~ corpora, Ovid. Trist. 3, 3, 39; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) at komme i Aftagende, at fersalde el. henfvinde; — Nos succisus aratro languescit moriens, Virg. Aen. 9, 436; languescunt lumina morte, (udsluffes), Catull. 61, 188; — ~ vites, si etc., Plin.; color in luteum languescens, id.; — Ut solet a magno fluctus languescere flatu, (lægge fig), Ovid. Fast. 2, 775; luna claro repente coelo visa languescere, Tac. Ann. 1, 28; — b) om Vin: at misse sin Skarphed ved at ligge, Hor. Od. 3, 16, 35; — B) „ment.“: aandigen at fløves el. aftage

cl. epbore; affectus omnes languescant, necesse est, nisi etc., Quintil. 11, 3, 2; figel. si nos languescimus, Cic. Phil. 8, 2; cf. ibid. 12, 3, v. Plin. Pan. 18; — not.: rabies ... paulum languit (trissyll.), Lucan. 7, 216.

*Languide, adv.: mat, svagt, langsomt, procedere, Colum.; — compar., ~ versari in opere, Caes. B. G. 7, 27; — II) *esfere* „fig.“; A) *„everf.“*; — ~ dulces palmae, Plin., languidius lucere, (om en Østrefte), id.; — B) *„ment.“*: frastøst, umandigen; negant ... quiequam dictum esse languidius, Cic. Tusc. 5, 9; v. — languidulus, 3, demin.: noget mat el. svag, somnus, (som hiderer fra Mæthed), Catull.: — men *„everf.“*: ~ coronae, (visnende el. visne), Cic. frgm. ap. Quintil. 8, 3, 66; — [figd.].

Languidus, 3, [languco]; I) *„egent.“*; A) *„alm.“*: mat, dærf, langsem; — vino vigilisque languidus, Cic. Verr. 3, 12; cf. id. Catil. 2, 5; — *egf.* om Dyrne; tarda aliqua et languida pecus, Cic. Fin. 2, 13; cf. Hor. Epod. 5, 55; — II) *„fig.“*; A) *„everf.“*; I) *„fem gior dærf“*; — ~ otia, Tibull.; men Virg. Aen. 12, 908: ~ quies, (i. e. somnus); — 2) *„spælig, frantende“*; Languidior noster si quando est Paulus, Martial. 9, 86; — *esfere*: mat el. svag i sit Slags, affagende el. epborende, *edl.*; nævnt om Clementerne, om Jærverne, osv.; — ignes languidos sufflare, Plin.; ~ aqua mergi, Liv. 1, 4; ~ ventus, Hor.; *hvf.* „pect.“: ~ carhosa, (fem Vinden ifte følger), Lucan.; — ~ color, Plin.; men languidus et quasi dubius dies, Plin. Ep. 6, 20; — men vultus severus, nec maustus, nec languidus, Quintil. 11, 3, 159; — b) *„vina languidiora“*, Hor. Od. 3, 21, 8, (fem ved at ligge have tabt deres Skarphed); — B) *„ment.“*: mat, svag; forsket, umandig, *edl.*; — philosophus mollis, languidus, enervatus, Cic. d. Or. 1, 52; cf. id. d. Senect. 8: senectus non modo languida et iners non est, etc.; languidiore, credo, studio in causa huius, Cic. Lig. 9; languidioribus nostris etc., Caes. B. G. 3, 5; — men *absol.*: nihil remissi, nihil languidi (pati), Sall. Jug. 53. — languificus, 3, [languco, facio]: udmattende, Anson.

Languor, oris, m., [languco]; I) *„egent.“*: Mæthed el. Træthed; — haec deambulatione me ad languorem dedit, Ter. Heaut. 4, 6, 3; multis languoribus peresus, Catull. 55, 32; cf. Ovid. Met. 11, 618; — ~ corporis, (Mæthed, Uspæfslighed), Cic. Div. 2, 62; men ~ aquosus, (sølske Batterfer), Hor. Od. 2, 2, 16; ~ fictus, (foregiven Uspæfslighed), Ovid.; incidere in languorem, (bløde Svælg), Suet.; ~ faucium, (Dnet i Halsen), id.; — II) *„fig.“*; A) *„everf.“*: Mæthed el. Svaghed, som Jærvens, *edl.*; — vitium gemmarum: languor, etc., Plin. 37, 46; — men maria pigro fixa languore, (hvís Vandet staae aldeles stille), Senec. Ag.; — B) *„ment.“*: Støvhed, Dørfhed, Uvirkfomhed; — ne languori se desidiaque dedat (senectus), Cic. Off. 1, 34; ~ bonorum (Patrieternes), id. Att. 11, 6; cf. id. Phil. 7, 1; men mentes falsum gaudium in languorem vertit, Tac. Hist. 2, 12. — languria, ae, f.: = langa. — langurium, i, n., f. und. langa, Plin. 37, 11.

Laniarium, i, n., [lanius], ligesom laniena: Kiedbød, Varr. R. R. 2, 4. — *Laniatio, onis, f.: Slagting, Myrten; in pl.: ~ hominum, Senec.; v. — Laniatus, us, m., ligesom figd.: Sønderfæstning, ferarum, (af vilde Dyr), Cic. Tusc. 1, 13; — *egf.* „alleg.“ om Sielens Lidelser: si etc., posse aspicere laniatus et ictus, quando ... libidine ... animus dilaceretur, Tac. Ann. 6, 6; — [Lanio].

*Lanicia, ae, f., Laber. ap. Non., v. lanicies, ei, f., Tertull., sæv. lanicium, i, n.: Uld; — si tibi lanicium curae etc., Virg. Ge. 3, 381; men Plin. 6, 20: Seres lanicio silvarum nobiles, (ved deres Bomuld); — b) *„fite. egf. lanicium, „everf.“* i pecus lanatum, (i. e. oves), Arnob.; v. — lanicus, 3: med Uld; custos gregis lanicii, Arnob.; — [lana]. —

lanicus, tis, adj., [lana, cutis, is, f.]: med Uld paa Skindet el. med Uldfime, aries, Laber. ap. Tertull. — laniena, ae, f., [lanius]; I) *„sc. taberna“*: Slagterterbed, Kiedbød; in pl., Plant., v. Liv. 41, 16; — II) *„fide. egf. „everf.“*: Sønderfæstelse el. Section, Anatomering, Prudent.

Lanifer, a, um, [lana, fero]: uldbærende, arbor, Plin. 13, 28. — lanificium, i, n.: Uldarbeide, Justin., Colum.; af — lanificus, 3, [lana, facio]: som ferarbejder Ulden; — ~ manus, Tibull., cf. Ovid. Met. 6, 6; men ~ puellae, Martial. 6, 58, (i. e. Parcae); — b) *„egf. subst. lanifica, ae, f., (sc. mulier):* Uldspinderie, Vitruv. — laniger, a, um, [lana, gero]: uldbærende, bedæffet med Uld, bidentes, Virg., greges, id., pecus, Attius ap. Cic., (Jæarene); men ~ arbores, Bemuldstærerne, Plin. 12, 26; — b) *„egf. absol. laniger, (sc. agnus),* Phaedr. 1, 1; men laniger, (sc. aries), Vedderen, Ovid. Met. 7, 312; *egf.* Vedderen som Himmeltegn, Manil.

Lanio, avi, atum, i, v. a.; I) *„alm.“*: sønderriver, sønderflider, — vid. Cic. Fam. 7, 1, v. Liv. 9, 1, *egf.* Virg. Ge. 3, 511; men id. Aen. 12, 606: laniata comas, (arc. graec.), Ovid. Met. 4, 130; — *egf.* afriver, tunicam, Ovid., vestem, Tac.; cf. Ovid. Met. 5, 308; — ~ crimem manibus, ibid. 2, 350; cf. Tac. Hist. 1, 4: ~ foede crura brachiaque; — II) *„fig.“*: adspalter; quin laniant mundum (venti), Ovid. Met. 1, 69; laniata classis, (fem har lidt af Storm), Ovid. Her. 7, 125; — men *„ment.“*: vitia cor laniant, Senec. Ep. 51.

2. Lanio, onis, m., [besl. m. figd.], ligesom lanius: en Slagter, Petron., Dig.; *df.* — lanionius, 3: hørende til en Slagter, mensa, (Kiedbøf, Skarpretterbøf), Suet. Claud. 15. — lanipendia, ae, f., [lana, pendo], *sc. mulier*: som ædier Ulden (til de spindende Figer), Dig. — lanipes, edis, adj., [lana, pes], senex, (hvís Jødder ere omvikkede med Uld), Cassius ap. Quintil. 5, 11, 25.

*Lanista, ae, m.; I) *„egent.“*: som hælser el. oplærer Gladiaterer, (fer nemt. at sælge dem til Brug ved de offentlige Lege); — vid. Suet. Caes. 26, v. id. Aug. 12; — Iacanne Jersfeners Hændering var lidt høredelig, vid. Cic. R. Am. 19; hørfor lanistae, Juvenal. 6, 216, famennilles med lenones; — II) *„everf.“*: som epbider til Strid, som fæner de Stridende sammen; vid. Liv. 3, 33, v. Anton. ap. Cic. Phil. 13, 19; men lanistae avium rixosarum, (som afrette dem til Hæncamp), Colum.; — *egf.* som Skælsere: Vandhøvding, *edl.*, Cic. R. Am. 6 v. 10; *df.* — lanisticus, (-itius), 3, familia, (Samling af Gladiaterer, som en lanista har fobt, el. som han hælser og indøver), Petron.

Lanitia, lanities, lanitium, f. und. lanicia, etc. — lanus, i, m., [besl. m. lanio]: en Slagter, Ter., Liv.; — pendere ad (f. apud) lanium, Phaedr. 3, 1; — *egf.* en Øfferilagter, Plant. Pseud. 1, 3, 93; *egf.* en Skarpretter el. Veddel, ibid. 98. — Lanivium, etc., f. und. Lanuvium, etc.

Lanositus, atis, f.: ulsten el. af haaret Beskaffenhed; ~ conchae, Tertull.; af — lanosus, 3, [lana]: fuld af Uld, med Uld; ~ uterus (ovis), Colum.; ~ vellus, Appul. — lanterna, lanternarius, f. und. laterna, etc.

*Lanugineus, 3: = figd., Appul.; v. — lanuginosus, 3: med fine Haar el. Dun paa Dyrflæden, folia, Plin.; — compar., ~ herba, ul.; af — lanugo, inis, f., [lana]; I) *„egent.“*: de fine el. bløde Haar el. Dun paa Dyrflæden; — tenera lanugine mala, Virg. Ecl. 2, 51; lanuginis instar (comae), Ovid. Am. 1, 11, 23; ~ arundinum, Plin.; ~ linea, (Ång paa Vindes el. Væddes), id.; — II) *„følske cillags Lighed“*; a) Melleshaarene el. det forste bløde Skæg, Virg. Aen. 10, 321, v. Ovid. Met. 13, 751; — b) *de*

fine Træspaaner efter Veret, Colum. 4, 29. — *lanula*, ae, f., demin. af *lana*: en Ulstot, Cels.

Lanūvium, (*Laniv-*), i, n.: By i Latium ved Via Appia, med et til Juno Sospita helliget Tempel; vid. Cic. Agr. 2, 35, o. id. Mil. 10 e. 17, egf. Liv. 3, 29, efter; — B) df. *Lanūvius*, 3: *lanuvius*, ager, Hor., *municipes*, Liv.; — b) subst. *Lanuvini*, orum, m.: *Indvaanerne* af *L.*, id.; — men *Lanuvium*, i, n., (se. *prædium*): *Landgods* i denne Egn, Cic. Att. 9, 9.

lanx, eis, f.; 1) *egenl.*: *Verdsad* el. *Madsfad*; egf. en *Cisal*, edl.; — 2) *roundae*, Hor. Sat. 2, 2, 41, *cavae*, Martiaf., *quadratae*, Dig.; — 3) *caelata*, (udgraveret), Ovid., *filicata*, Cic.; — *bragtes* egf. ved *Offringer*; vid. Virg. Ge. 2, 191 e. 394, egf. Ovid. Pont. 4, 8, 10, (hvor *parva acerra*, opp. *grandis lanx*); — not.: *per lanceam et scutum fortum concipere*, vid. Fest. in *Lance*; *herem* egf. Gaj. Inst.: *qui furtum quaerere vult, nudus quaerat, linteo cinetus, lanceam habens*, etc.; — II) *„overf.“*: *Sagstaaften*; *lancem* in *libra* ... *ponderibus impositis deprimi*, Cic. Acad. 2, 12; cf. id. Tusc. 5, 7, o. Virg. Aen. 12, 725; — b) df. egf. *„ment.“* o. *„alleg.“*: *vitam aequa lance pensitare*, (bevare *Ligerøgt* i *Livet*), Plin. 7, 5; cf. Pers. 4, 10: *Scis enim iustum gemina suspendere lance Accipitis librae?* — men *aequa lance servari*, (i. e. *pari modo*), Dig.

Læocōon, ontis, m.: *trojanf Kyrtle*, Præst fer d. *thymbreiske Apelle*; — vid. Virg. Aen. 2, 41 flgd., o. ibd. 201 flgd., egf. Hygin. Fab. 135; — not.: *em det berømte Kunstværk*, (Gruppe, *symplegma*), som bærer hans Navn, vid. Plin. 36, 4.

Læodamia, ae, f., *Laodicea*: *Datter* af *Aleus*, *Gemalinde* af *Preteflaus*; — vid. Ovid. Her. 13, o. Hygin. Fab. 243. — *Læodicea*, ae, f., *Laodicea*: *Navnet* paa flere Byer, navnlig paa en By i *Sierphrygien*; vid. Cic. Fam. 2, 17, o. ibd. 15, 4; *hæder Laodicensis civitas*, ibd. 5, 20; — men *Læodicea*, orum, m.: *Indvaanere* deraf, Cassius ibd. 12, 13; — egf. er *Laodicea* *Navnet* paa en By i *Syrien*, vid. Lentul. ibd. 12, 14 o. 15, egf. paa en By i *Coelofryten*, Mela 1, 12. — *Laodicea*, orum, m., o. *Laodicensis*, e, f. und. *Laodicea*.

Læomēdon, tis, m., *Laomedon*: *Konge* i *Troja*, *Søn* af *Jlus*, *fader* til *Præmus* o. *Ganymedes*; — vid. Cic. Tusc. 1, 26, Hygin. Fab. 89, o. Hor. Od. 3, 3, 22, bef. egf. Ovid. Met. 6, 95 flgd.; — *nurus* (*Laomedontis*), Ovid. Fast. 6, 729, (i. e. *Aurora*, som *Tithonus's* *Gemalinde*); — B) df. 1) *Læomēdontēs*, 3, gens, Virg. Aen. 4, 512, (*Trojanerne*); men *o flammae*, Sil. 1, 543, (i. e. *ignis Vestae*); — 2) *Læomēdontius*, 3, *heros*, Virg. Aen. 8, 18, (i. e. *Aeneas*); men *o pubes*, ibd. 7, 105, (i. e. *Trojana juvenitus*); — 3) *Læomēdontiades*, ae, m.: *Søn* el. *Efterkommer* af *L.*; df. Virg. Aen. 8, 154, f. *Præmus*; — men ibd. 3, 218, in pl.: *Laomedontiadae*, f. *Trojani*; *hæd* Sil. egf. f. *Romani*.

lapathium, i, n., Varr., o. *lāpāthum*, i, n., *lāpāthos*, Plin. 20, 85, egf. *lapathus* (-os), i, f., Colum., Lucil. ap. Cic.: en *Bregneart*, germ. *Ampfer* el. *Sanerampfer*. — *Lapideia*, Varr. egf. *lapideida*, ae, m., Sidon.: *Stenbugger*; o. — *lapidina*, ae, f.: *Stenbrud*; *sædd*, in pl., vid. Cic. Div. 1, 13, o. Plaut. Capt. 5, 1, 21; — men *lapidina bituminis*, (hvoraf *Jærbegvinder*), Vitruv.; — [lapis, caedo]. — *lapidarius*, 3, [lapis]; 1) *hørende* til *Sten* el. *benavnt* *dereser*; — 2) *latoniae*, (*Stenbrud*), Plaut.; 3) *navis*, (som *fører Sten*), Petron.; — B) *fuld* af *Sten*, *stenig*, *campi*, Solin.; — II) egf. subst. *lapidarius*, i, m., (se. *artifex*): *Stenbugger*, Dig. — *lapidatio*, onis, f.: *Stenfæst*, *Stenregn*; *sit magna lapidatio*, Cic. Verr. 4, 43; cf. Flor. 3, 8; — II) *„overf.“*: 1) *grandinis*: *Sagstlag* el. *Sagflbyge*, Dig.; o. — *lapi-*

dator, oris, m.: *som kaster Stene*, *som stener*, Pseud. Cic. p. Dom. 5; — [lapis].

Lapidesco, ēre, v. n. inch.: *bliver* til *Sten*, *bliver* *fersket*; — 2) *cauralium* tactu, Plin.; o. — *lapideus*, 3: *af Sten*; 3) *muris*, (*Stenmur*), Liv., *imber*, (*Stenregn*), Cic. Div. 2, 28; — men *„fig.“*: *lapideus*, sum: *bliver* *ligesom* *fersket*, (*uentl.* af *Jærandring*), Plaut. Truc. 4, 3, 44; — II) *„overf.“*: *fuld* af *Sten*, *med* *mange Stene*, *stenig*, *campi*, (*Sted* i *Gall. Narb.*); vid. Plin. 3, 4; — [lapis]. — *lapidicida*, f. und. *lapicida*. — *lapidicinae*, arum, Fest., f. und. *lapidicinae*.

Lapido, avi, atum; 1, v. a. o. n., [lapis]; 1) *act.*: *kaster Stene* *derpaa*, *stener*; 2) *aliquem*, Petron., Flor. 1, 22; — df. pass.: *lapidatus sunt templa*, Suet. Calig. 5; — b) *o mortuum*, (*bedæffe* *nogens* *Ledninger* *med Sten*), Petron.; — II) *neutr.*, *men* *afene* *impers.*, *og* *em* *Jærgen*; — *Reate* (i *R.*) *imbri* (abl.) *lapidavit*, Liv. 43, 13; cf. id. 27, 37; *figel.* *pass.* *impers.*, id. 29, 14: *quod de coelo lapidatum esset*; cf. ibd. c. 10: *propter crebrius eo anno de coelo lapidatum* (*libris Sibyllinis inspectis*).

Lapidositas, atis, f.: *stenagtig* *Haardhed*; — 2) *quaedam est in piscium cerebris*, Tertull.; af — *lapidōsus*, 3, [lapis]: *fuld* af *Sten*, *stenig*, *terra*, Varr., *ager*, Ovid., *montes*, id. Met. 1, 41; *men* 3) *cornu*, (*med* *stenhaard* *Kierne*), Virg. Ge. 2, 34; — II) *„overf.“*: *haard* *som* *Sten*, *stenhaard*, *panis*, Hor. Sat. 1, 5, 92; cf. Senec. Benef. 2, 7; — egf. in compar., *sory* ... *est lapidosus*, (*haardere* *el.* *mere* *stenagtigt*), Plin. 34, 30; — *men* *chiragra lapidosa*, (*med* *haarde* *Knuder*), Pers. 5, 58.

Lapillesco, (o. -isco), ēre, v. n. inch.: *at* *blive* *stenhaard*, Tertull.; o. — *lapillulus*, i, m., demin. af *lapis*; 1) *egenl.*: *liden* *Sten*, Ovid. Met. 11, 604; *lapillum pede tenentes* (*grues*), Plin.; — egf. *Sten* i *Legemet*, (*Marcesten*, *Kyresten*), id. 28, 9; — not.: *om* *den* *Stit*, *at* *udmærke* *de* *høffelige* *Dage* *med* *hvide* *Stene*, f. Plin. 7, 41; df. *diem* *signare* *melioribus lapillis*, Martiaf. 9, 53; cf. Pers. 2, in.; — *om* *hvide* *og* *sorte* *Smaastene* *til* *Affstemning* *i* *en* *Reetsag*, vid. Ovid. Met. 15, 41; — II) *„overf.“*: *Ødselien* *el.* *Perle*; *inter nivos viridesque lapillos*, (*Perler* *og* *Smaaragter*), Hor. Sat. 1, 2, 80; — *lapilli Indici*, Martiaf., *Erythraei*, id. Eoi, Prop., (*Peder* *derfra*); *figel.* *eris* *ornare aures lapillis*, (*hænge* *Perler* i *Ørene*), Ovid. A. A. 3, 129; — *men* 3) *Libyci*, Hor. Ep. 1, 10, 19, (*Stykker* *el.* *Stiser* *af* *numidif* *Marmor*). — *lāpio*, ire, v. a., [lapis], *afene* *ferd*. o. *„fig.“*: *at* *ferske* *el.* *fløve*; *lapis cor eura*, Paev. ap. Non.

Lapis, idis, m., *lāas*; 1) *egenl.*: *el.* *„alm.“*: *en* *Sten*, (navnl. *af* *det* *mindre* *Slægt*, *og* i *sin* *naturlige* *Tilstand*); — *lapis est petra suae formae*, Vitruv.; cf. Plin. 36, 49: *viridis silex* ... *ubi invenitur, lapis, non saxum, est*; — *lapidibus pugnare*, Sall., *cooperire aliquem*, Cic., Liv.; *lapide ictus*, Nep., *percussus*, Plaut., (*truffen* *deraf*); — 2) *bibulus*, (*Pumpsten*), Virg., *molaris*, (*Møllesten*), Quintil., *incusus*, (*Hærpest*), Virg.; *figel.* *ubi lapis lapidem terit*, (i *Møllen*), Plaut. As. 1, 1, 16; *men* 3) *albus*, Hor. Sat. 1, 6, 116, (i. e. *mensa* *e* *marmore*); — *som* *Dråfereg* *fau* *mærkes*: *lapide candidiore diem notare*, Catull., (f. und. *lapillus*); — *figel.* *verberare lapidem*, (*anfænge* *sig* *førgedes*), Plaut. Cure. 1, 3, 41; — *lapides loqui*, (*føre* *en* *haard* *el.* *førgelig* *Tale*), id. Aul. 2, 1, 20; — *men* *til* *den* *Ensførlige* *el.* *Støve*: *quid stas, lapis!* Ter. Heaut. 4, 7, 3; cf. ibd. 5, 1, 44, o. Tibull. 1, 11, 59; — II) *„overf.“* *el.* *„bef.“*: a) *Grændesten*, Tibull. 1, 3, 43; egf. *o* *sacer*, Liv. 41, 13, f. egf. und. *terminus*; — b) *Gravsten*; *Fæc lapis his scriptus sit super ossa notis*, Tibull. 1, 3, 51; cf. Prop. 3, 1, 37; egf. 3) *ultimus*, id. 1, 17, 20; — c) *Ødselien*, bef.

en Verle; — clapsus aure lapis, Ovid. A. A. 1, 432; cf. Martial. 11, 50, Hor. Od. 3, 21, 48, egf. Tac. Ann. 3, 53, o. Catull. 69, 3; — men ∞ Phrygius, Hor. Od. 3, 1, 41, d. e. Marner; liget. ∞ albus, id., f. øverst.; — d) Mifien, (fom fandtes paa alle brotagne Veie fra Rom, egf. fra andre Byer, for hvert 1000 Skridt); — ad quintum lapidem, (5000 Skridt fra Byen), Nep. Att. 22; cf. Liv. 5, 4; men ad duodecimam a Cremona (se. lapidem), Tac. Hist. 2, 24; — e) Sten el. Stenforbeining, hvorpaa Præco udraabte Slaver til Sælg, Plant. Bacch. 4, 7, 17; de lapide comparare (servos), Colum.; men Cie. Pis. 15, „alleg.“: praeter duos de lapide emptos tribunos, (der, ligesom Trælle, vare aabenbare fiender); — not. a: Jovem lapidem jurare, f. umb. juro; — not. b: af lapis, is, fandtes abl. lapi, f. lapide, Enn. ap. Prisc.; — egf. fom fem.: sublatae lapides, Enn. ap. Non.

Lapitha, o. Lapithes, ac, m., pl. Lapithae, arum, *Aenithae*: thessalisk Biergestalt ved Olympen; — Lapithæus skrig med Centaurerne beskriver Ovid. Met. 12, 261 flgd.; cf. Hor. Od. 1, 18, 8, o. Virg. Aen. 7, 301, (hvor Lapithum, f. Lapitharum); — egf. adj.: Lapithes eques, Val. Fl.; — egf. fem.: Lapithae genus heroinae, (Ischomache), Prop. 2, 2, 61; — B) df. 1) Lapithæus, 3, gens, Ovid. Met. 12, 530; — 2) Lapithæus, 3, proelia, ibd. 11, 670; — 3) Lapithonius, 3, nympha, Stat. Theb. 7, 297.

Lappa, ac, f.: en Berre, (efslags Ultrud i Sæden), Virg. Ge. 1, 152, Plin. 18, 44; Mixta tenax segeti crescere lappa solet, Ovid. Pont. 2, 1, 11; df.: lappæus, 3: berreagtig el. berreformet, (caput helvæ), Plin. 22, 19; o.: lappago, mis. f.: efslags berreagtig Plante, id. 26, 65. — Laprius, i, m.: Epithet til Juppiter, Lactant.

Lapsana, ac, f., *Laparnj*, Varr., egf. lamsana, ac, f., *laparnj*, Cels.: Marfknepp, efslags hyfelig Plante, Plin. 20, 37, (sinapis arvensis L.) — lapsio, onis, f., [Labor]: Øfiden el. Snublen; df. „øverst.“: Jæittrin el. Jæil, Cie. Tusc. 4, 12. — Iapso, are, v. n., frequ. af Labor: at glide el. snuble el. rabe, in sanguine, Virg. Aen. 2, 551; cf. Tac. Ann. 1, 65; — egf. at falde, vulnere, Stat.; — H) „øverst.“: verba lapsantia, (der ligesom falde fra nogen), Gell. 1, 15.

Lapsus, 3: partice. af Labor. — 2. lapsus, us, m., [Labor]: I) „egent.“: Falden el. Fald; — sustinere se a lapsu, Liv. 21, 35; cf. Virg. Aen. 10, 750; men lapsu scalarum exanimari, (ved at falde ned deraf), Plin.; — lapsus terræ, (Jordfæd el. Jordfald), Liv. 21, 36; — H) „fig.“: A) „øverst.“: enhver ligesom glide el. jevnt fremfridende Bevægelse, fom Himmellegemernes, Bændes, Jæglens, osv.; — quum medio voluntur sidera lapsu, Virg. Aen. 4, 542; si lacus emissus lapsu et cursu suo ad mare profluxisset, Cie. Div. 1, 44; cf. Hor. Od. 1, 12, 10; volucrum lapsus (pl.: deres Flugt), Cie. N. D. 2, 39; men om Slangens Bevægelse, vid. Virg. Aen. 2, 225; men vitis serpens multiplici lapsu etc., f. Cie. d. Senect. 15; — b) df. „pæct.“: lapsus rotarum, Virg. Aen. 2, 236, (f. rotæ labentes: de rullende Hjul); — B) „ment.“: Jæittagelse, Jæitfarelse; ab omni lapsu continere temeritatem, Cie. Acad. 1, 12; quum sint populares multi varique lapsus, id. d. Or. 2, 83; cf. Plin. 5, 1.

laquear, âris, n., [laqueus], ligesom lænmar: Loft med Jorbydninger, (øvrdf.: den gitterformede Substans af de enskede Jæter); sæv. in pl.; — summa laquearia tecti, Virg. Aen. 8, 25; cf. ibd. 1, 726; men versatilia coenationum laquearia, vid. Senec. Ep. 90; cf. Plin. 33, 18; — not.: sing. laqueare, Virg. Col. 63; df.: — laquearius, i, m.: fom for færdiger laquearia, Cod. Theod.

1. laqueo, (avi), atum, 1, v. a., [laqueus]: hither i Snare, fanger i Garn, ødf.; df. omfænder; — ∞

profundum Retibus, Manil.; corpus laqueatum, (bundet), Colum. 6, 19. — 2. laqueo, (avi), atum, 1, v. a., [best. m. fægd., f. und. laqueare]; — I) „egent.“: anbringer Jorbydninger el. Jæter i et Loft; men alene in partice. laqueatus, 3: pydet med Jæter, tecta, Cie. Leg. 2, 1, o. Hor. Od. 2, 16, 11; egf. med tavler og fordybet Loft; — o. templa, Lucr.; — coenationes, Suet. Ner. 31; — b) „pæct.“ egf. om Mændens Arbejder; antra ... laqueata ... punice vivo, Ovid. Fast. 2, 316; — H) „pæct. øverst.“, men alene in partice. act.: laqueatus, tis: der danner ligesom feltformede Afdelinger; — saal. Manil. 1, 532: sidera ... in varias coelum laqueantia formas.

laqueus, i, m.; I) „egent.“: Striffe el. Bænd med Slynge el. Væfte, Slynge el. Snare, — laqueis captare feras, Virg. Ge. 1, 139; cf. Phædr. 4, 2, o. Hor. Ep. 1, 16, 37; men laqueis avertere falces, Caes. B. G. 7, 22; cf. Sall. Jug. 91; non ante ... Cornu (f. cornibus) quam validis haeserit in laqueis (taurus), Prop. 2, 25, 18; — navn. egf. Striffe til at hænge el. gæde med; collum inserere in laqueum, Cie. Verr. 4, 17; laqueo gulam alieni frangere, Sall. Catil. 58; laqueum injicere cervicibus, Suet. Vitell. 17; egf. ud. dat., Liv. 1, 26; laqueo vitam finire, Senec. Hippol., claudere animam, Ovid., premere collum, Hor.; — H) „fig.“: A) „øverst.“: ligesom Slynge el. Snare, hvori nogen fanges el. hildes, (hvor da Udtryffet titides er „allegorisk“); — quum illam belluam, judicii laqueos declinantem, etc., Cie. Mil. 15; cf. id. Cluent. 55: laqueum etc.; — egf. Bygderi el. Jorbydning; numquam hos artissimos laqueos ... abrupam? Plin. Ep. 2, 8; — B) egf. „ment.“: ligg el. overliggende Tale el. Slutningsmaade el. Ørberetfælg; — verbi laqueo capere, Cie. Caecin. 29; cf. id. d. Or. 1, 10; in laqueos inexplcabiles incidere, Quintil. 5, 10, 101; laqueos juris enodare, Gell.

1. Lar, el. Lars, tis, m.: romersk o. etrusk Jærmavn; Lar Herminius, consul, Liv. 3, 63; Lars Tullinius, id. 4, 58; — not.: skal øvrdf. bemærke: Herre el. Jærfæ, rimel. egf. best. m. fægd. — 2. Lar, gen. Laris, m., pl. Lares, gen. um, Cie., ium, Liv.; — efter Ovid. Fast. 2, 615, ere der tvende Sonner af Nymphen Lara el. Larunda: qui compita servant, Et vigilant nostra semper in urbe Lares; — egf. ere Lares: efslags Ehytægder for Byer og Veie; hvs. Lares viales, Plant., vicini, (i. e. vicorum), id., egf. compitales, vid. Suet. Aug. 31, egf. praestites, (Jorstandere), Ovid. Fast. 5, 129, egf. permarini, (fom taget med paa Søreiser), Liv. 40, 52, egf. rurales, hvs. pauperis agri custodes Lares, Tibull. 1, 1, 20; — „best.“ er der egf. en Lar el. Ehytægud for hvert enkelt Hus; hvs. Plant. Aul. prol. 2: Ego Lar sum familiaris ex hac familia, unde etc.; cf. Ovid. Fast. 5, 138 flgd.; — fom Byens Ehytægder havde Lares deres Tempel i Rom; vid. Ovid. l. c. 6, 591; — men desuden offrede enhver Husholder hienne til sin Lar, enten i Atrium, el. paa Aluefædet (foens), el. i et dertil indrettet Capel (Lararium); — vid. Hor. Od. 3, 23, 4, o. id. Sat. 2, 3, 164 flgd., egf. Suet. Aug. 31; — H) Lar, el. Lares, el. Lar familiaris, haaer egf. undert. „øverst.“ f. Hus og Hjem el. Bellig, ødf.; — nostro ... juncta fuere Lari, Ovid. Trist. 1, 3, 30; apto cum Lare fundus, Hor. Od. 1, 12, 43; cf. id. Ep. 1, 7, 58; men Lar conductus, (Leiebellig), Martial.; cf. id. 1, 77; df. ad Larem suum el. ad suum Larem familiarem (redire el. reverti), Cie.; liget. in pl., nostros Lares, Ovid.; egf. forbinde: urbe, tecto, Lare (recipere), Liv.; — b) „pæct.“ egf. om Jæglens Jæter, Val. Fl.; — B) df. 1) Lārālā, se. sacra: Larernes Jæst, Fest. p. 119 (Müll.); — 2) Lārarium, i, n., (se. sacellum): Capel til Larernes Dyrfælse, Lamprid. Al. Sev. 29.

Lāra el. Lārunda, ac, f.: en Nymfhe, (hvs. øvrdf.

Lala, af *λαλεῖν*, men dea muta, efierat Juppiter have berøvet hende den misbrugte Tunge; vid. Ovid. Fast. 2, 599; — ved Mercurius blev hun Meder til Lacerne, ibd. 615. — Laralia, o. Lararium, f. ind. 2.Lar.

lardum, i, n., f. ind. laridum. — Larentalia, f. ind. flgd. — Larentia, ac, f., egf. Acca Larentia: Sydens Hausfulds's Indrind, der opførte Romulus og Remus; egf. er hun Meder til de tolv Arvalbrødre; — vid. Ovid. Fast. 3, 55, o. Gell. 6, 7; — B)df. Larentalia, ium, n., se. solennia: hendes fæst, Ovid. l. c. 57, o. Fest. p. 119 (Müll.) — Lares, um o. ium, m., f. ind. 2.Lar.

large, adv. af largus: rigt el. rigeligen, donare, Cic. R. Am. 8, bibere, Plin., convivari, Suet.; — ad-orare deos. (med megen Begjætte). Plin.: — compar., ∞ suo usi, (som have berøvet sig deres Gienstem), Sall. Catil. 16; — compar., largius aequo (potus: stærkt beruset), Hor. Ep. 2, 2, 215; ∞ pronunciar, (med følgende Stemme), Gell.; — superl., ∞ suppetere, Plin. Ep. 9, 2; ∞ facere alicui copiam rei alicujus, Cic. Verr. 1, 61; quibus largissime contigit vita, Plin. 7, 51.

largificus, 3, [I.largus, facio]: rigelig, overflødig; — ∞ stipe diantes, Lucr. 2, 628. — largifluus, 3, [large, fluo]: som flyder rigeligen, imber, Atins ap. Cic. d. Or. 3, 39, fons, Lucr. — largifluus, 3, [large, fluo]: meget snafsom el. svadfig, Plant. Cist. 1, 2, 2; ∞ lingua, id. — largimentum, i, n., [largior]: Skenf el. Jægering, Lactant.

largio, ire, v. a.: Biferum af flgd.; df. largito, Att. ap. Non.; largi, Lucil., ibd.; — 1f. part. pass. largitus, 3: berøstfent, Tibull. 4, 1, 129. — largior, itus sum, 4, v. dep. a. (o. n.), [I.largus]; D) „egent.“: giver el. skenfer rigeligen; giver el. skenfer; — ∞ alicui civitatem, Cic. Balb. 22; cf. id. Leg. 3, 17; — b)egf. besitter el. ferferer med Skenf el. Gave; — faaf. egf. m. ex el. de; ad largiendum ex alieno restrictio, id. Fam. 3, 8; largiende de alieno popularem fieri, Liv. 3, 1; cf. Cic. Off. 1, 14; — egf. absol.: quemcumque possint largiendo parare, Sall. Catil. 13; cf. id. ibd. 38; — c) egf. m. Tings o. Begrebsfubjecter; — sol univiers idem lucis largitur, Quintil.; cf. Caes. B. G. 6, 21; — II) „overf.“ el. „bef.“: indremmer el. tilføjer, gier nogen til Bistte, odt.; — (ut) amori nostro etiam placentum ... largiare, Cic. Fam. 5, 12; men m. flgd. ut: si quis deus hoc mihi largiatur, ut etc., id. d. Senect. 23; ∞ injurias reip., (eftergive den Staten tilføiede Uret), Tac. Ann. 3, 70; — men Plant. Mil. gl. 4, 6, 18: si te ultro largiere, (derfom du frembyder dig); — b) tildele, alicui laetitiam, Plant., occasionem impudentiae, Plin.; quod (mens divina hominibus) rationem largita est, Cic. N. D. 3, 27; — not.: largibar, (f. largiebar), Prop. 1, 3, 25; — largibor, (f. largiar), Plant. Bacch. 1, 7, 30; — pass. partic. largitus, 3, f. ind. largio.

largitas, atis, f.: rigelig Medfæ el. Meddelelse, munus, Cic. Brut. 4; aut largitate nimia aut parsimonia, Ter. Heaut. 3, 1, 31; terra fruges cum maxima largitate fundit, Cic. N. D. 2, 62; o. — largiter, adv.; D) „egent.“: rigeligen, overfløden, fulst op; — utrem ut habeat (nutrix) veteris vini largiter, Plant. Truc. a. 5, v. 11; — egf. e. gen.: illic inesse auri largiter, (en Mængde Guld), id. Rud. 4, 4, 144; cf. ibd. 5, 2, 27; — II) „overf.“: meget el. høiligen; — ∞ posse, (have ster Indflydelse), Caes. B. G. 1, 18; men istinc largiter auferre, (borttage meget deraf), Hor. Sat. 1, 4, 132; ∞ distare, (være meget forfiet-fig), Lucr. 6, 1110; — [largus].

largitio, onis, f., [largior]; D) „egent.“ el. „afm.“: rigelig Skenf el. Gave; — largitione benevolentiam alienus consecrari, Cic. Off. 2, 15; cf. Caes. B. C. 1

39; maximas largitiones facere, ibd. 3, 31; ∞ aedificia, (som Udfembedet mærfør), Liv. 25, 2; — ∞ in milites, Mart. B. Al. 4; men ∞ latronum, (f. in latrones), Auct. B. Hisp. 1; ∞ civitatis, Cic. Balb. 13; ∞ acquiritis, id. Mur. 20; — C) „bef.“: Berøstfent af Egget el. af Indræs, for derved at opnaae en vis Jærdel, navnlt. el. Statsembede, odt.; vid. Suet. Caes. 13 o. 26; df. egf. Berøstfente, odt.; — liberalitatem ac benignitatem ab ambitu atque largitione sjænge, Cic. d. Or. 2, 25; cf. id. Plane. 15; figel. largitioni (tribunorum) resistere, id. Mur. 11; cf. id. ibd. 37, o. Nep. Mil. 6; — b) egf. Berøstfente, beneficiorum, Senec. Benef. 1, 2; — egf. Desetbed, hvoerem Ordspregt: largitio fundum non habet, Cic. Off. 2, 15; — II) under de fligtigere romerfe Krifere bede largitiones metonym o. concret: de keiserlige Kæffer, neml. ∞ sacrae, (hvooraf de egentlige Statsudgifter udrædes), o. ∞ privatae, (til personlige el. tilføiede Udgifter), Cod. Just.; — not.: de over disse Kæffer ansatte Embedsmænd bede: largitionales, egf. comites largitionum, ibd. — largitionalis, is, m., f. ind. frgd. no. II, not.

1. largitor, ari, v. dep. a., frequ. af largior: rigeligen at give el. yde el. udbetale; — Ex illa (dote) largitari te illi (sc. partem el. aliquid), Plant. Trin. 3, 3, 14. — 2. largitor, oris, m., [largior]; I) „afm.“: som gier Jægeringer, som vifer sig gavmild; e. gen., Sall. Jug. 95; figel. ∞ praedae, Liv.; — egf. ud. gen., id. 6, 2 o. 16; — II) „bef.“: som berøstfenter el. berøstfenter Egget el. Indræs, for derved at opnaae visse Jærdede, som besitter ved Gaver; — vid. Cic. Off. 1, 19, o. id. Catil. 4, 5; men id. Plane. 15: ejusdemque tribus largitor esset, etc. — *largitudo, inis, f., field. Biferum af largitas, Nep. ap. Charis.; o. — 1. largitus, adv.: figel. Biferum, f. largiter el. large, Afran. ap. Non.; — [largus]. — 2. largitus, 3: partic. af largio o. largior. — largiusculus, 3, demin. af compar. largior (af I.largus): temmelig megen el. rigelig, haustus salivarum, Solin. 7.

1. largus, 3; I) „afm.“: rigelig, megen, overflødig; fædv. om Ting og om Begreber; — quum sol terras larga luce compleverit, Cic. N. D. 2, 19; ∞ imber, Virg.; largi copia lactis, id.; cf. id. Ge. 2, 390; ∞ opes, Ovid.; — compar., ∞ ignis, Hor.; cf. Liv. 40, 11; ∞ stipendia, Tac.; cf. Hor. Od. 2, 18, 13; superl., ∞ munus (edere, anstille), Suet. Tib. 7; — egf. e. gen.: fons largus aquae, Lucan.; egf. e. abl.: solia larga succo, Plin.; — „poet.“ egf. e. inf.; Spes donare novas largus (cadus), Hor. Od. 4, 12, 19; — II) „bef.“ om Personer: gavmild, som giver gierne el. meget; egf. som gier noget gierne el. villigen; — duo sunt genera largorum ... prodigi ... liberales, Cic. Off. 2, 16; si largissimus esse vellet, id. Verr. 3, 50; — egf. e. abl., „poet.“ egf. e. gen., o. e. inf.; — largus opera, (som tilbyder sin Tjenste), Plant.; largus promissis, Tac.; cf. id. Hist. 2, 59; — largus rapinae, (i. e. qui largitur de alieno), Sil.; largus animae, Stat. — 2. Largus, i, m.: romerfe Tindavn, bef. in gente Seribonia, Cic., Tac.; — df. Largianus, 3, senatusconsultum de liberorum successione, Cod. Just.

Laridum, (Plant.), synecop. lardum, i, n., [best. m. *λαγός, λαγυρός*, d. e. fed]; Jæst el. Symektor, Hor. Sat. 2, 6, 61 o. 85; egf. in pl.: pingua larda, Ovid. Fast. 6, 169; — not.: Biferum larida, (sc. caro), Cod. Theod.

Larifuga, ae, m., [2.Lar, fugio]: som løber fra Søs og Hjem, en Vandflygger, Petron. — Larginus, 3, [larix]: af Værfeter, materies, Vitruv. — Larinum, i, n.: By i Nedertalien, i d. Jæntauffe, (hod. Larino), Cic. Cluent. 8, Mela 2, 4; — B) df. Larnas, atis; I) adj.: larinatiff, (mulier), Cic. l. c. 7, municipium, ibd. 5; — 2) subst. Larinales, ium, m.: Jædvænerne deraf; in foro Larinatum, id. ibd. 13.

Larissa, ac, f.: Ravnet paa flere Byer, hvoriblandt: en By i Thessalien, ved Floden Peneus, Plin. 4, 15, Caes. B. C. 3, 80 o. 97, o. Hor. Od. 1, 7, 11; — B) df. 1) Larissaeus, 3, Achilles, Virg. Aen. 2, 197; — ogf. subst. Larissaei, orum: Indvaanerne af Byen L., Caes.; — 2) Larissensis, e, hsf. subst. Larissenses, ium, m.: Indvaanerne af Byen L., Liv. 31, 31; — not.: her til fan endnu mærkes: Larissa Cremaste i Pothietis, Liv. l. c.; o. — Larissa, ac, f.: en Fæstning i Argos, id. 32, 25.

Larius, i, m.: Indfø i Gall. Cisalp., hvorved Byen Comum; (hvf. hod. Lago di Como); vid. Plin. 2, 106, o. Plin. Ep. 5, 7, ogf. Virg. Ge. 3, 159; — B) df. adj. Larius, 3, litus, Catull. 35, 4. — Larix, icis, e: Lærkertræet, Vitruv., Plin. 16, 19. — Laros, f. ind. larus. — Lars, tis, f. ind. l. Lar. — Lartidius, i, m.: et Mandens navn, (en Efterligner af Ulysses), Cic. Att. 7, 1. — Larunda, ae, f.: f. ind. Lara. — Larus (-os), i, m., *lāpos*: et slags graadig Søfugl, rimel. Maagen, Vulgat..

Larva, (ogf. larua), ae, f., [best. m. 2. Lar]; 1) „egenl.“: Spøgelse, Gien ganger; — ex hominibus fieri Lares, si boni, Lemures, si mali, seu larvas; Manes autem deos dicit, si incertum etc., Augustin. ex Platone; — larvae stimulant virum, (han seer Spøgelser, han er affindig), Plaut. Capt. 3, 4, 66; cum mortuis non nisi larvas luctari, Plin. praef.; — ogf. som Skælsørd, Plaut. Merc. 5, 1, 20; — II) „overf.“: A) Masse, Hor. Sat. 1, 5, 61; — B) Ekeft, Petron.; df.: larvalis, e, hsf. spøgelseagtig, habitus, Senec. Ep. 21; — ogf. larvalis, (cf. larialis), e, macies, Auct. Priap. 33; o. — larvo, (avi), atum, 1, v. a.: forbyrder el. fortryller, artus, Firmic.; — df. part. larvatus, 3: forbyrder el. fortryllet, Plaut. Men. 5, 4, 2, Appul. — lasānum, i, n., *lācaror*: et slags Kar; df. rimel. et slags Regefar, Hor. Sat. 1, 6, 109; — sld. ogf. Commoditet, Petron. Sat. 41.

Lascive, adv.: overgiven, loqui, Martial.; — compar., ∞ appetere herbas, (graadigere), Avien. Arat.; o. — lascivia, ae, f.: Overgivenhed, Eftent el. Vg, odf.; — hilaritate et lascivia etc., Cic. Fin. 2, 20; men ∞ audax, (om en Saabendaus), Tac. Germ. 21; ∞ piscium, Pauc. ap. Cic. Div. 1, 14; ∞ naturae, vid. Plin. 11, 45; — II) „bef.“ ogf. til det Værrer: Kaadhed, Træthed; — ∞ theatralis, Tac. Hist. 3, 33; cf. Sall. Jug. 39 o. 41; men ∞ maledicendi, Quintil.; — ogf. Smudsigbed el. Utugt, Suet. Calig. 36; cf. ibd. 25; — ogf. letindig Overgivenhed i Joredraget, Quintil. 2, 5, 22, o. id. 10, 1, 43.

Lascivibundus, 3: overgiven, Plaut. Stich. 2, 1, 16; cf. — lascivio, u, atum, 4, v. n., [lascivus]; 1) „egenl.“: er overgiven el. faad el. toilleles; — lascivire magis plebem, quam saevire, Liv. 2, 29; licentiam omnem lascivendi (afslags overgiven Ystlighed) etc., Suet. Caes. 67; — ogf. om Dyrene: at heppe el. springe affied; Lascivique fuga (agnus), Ovid. Met. 7, 321; piscium lascivientium modo, Liv. 27, 1; — II) „fig.“ om Joredraget: at være regjelfø. el. pygget el. overgiven; — ∞ puerilibus sententiosis, Quintil. 12, 10, 73; figel. id. 9, 1, 6: pedes in oratione simili licentia lascivientes; cf. id. ibd. 142.

Lascivitas, atis, f.: Kaadhed el. Overgivenhed, Coel. Aur.; — lasciviter, adv.: faadt el. overgiven, Indere, Laev. ap. Charis.; o. — lascivulus, 3, demin.: noget faad el. overgiven; manu lascivula et tenellula, Laev. ap. Prisc.; — [figd.].

Lascivus, 3, [f. laxivus, af laxus]: faad el. overgiven, puella, Virg., pueri, Hor.; lasciva decentius actas, (som Overgivenhed skæder bedre), id. Ep. 2, 2, 216; men tenero lascivior hoedo (Galatea), Ovid. Met. 13, 791; ∞ Amores, Hor. 2, 11, 17; teneras lasciva per herbas Ludit (proles), Lucr. 1, 261; — B) „overf.“: a) om Dyrene: som springer el. hopper el. leger, odf.; ∞

capella, Virg.; ∞ pisces, Rutil.; f. ogf. evenf. Ovid. l. c.; — ogf. om Værrerne; ∞ hederac, (som slynge sig vildt), Hor. Od. 1, 36, 20; — ogf. om Ting; ∞ numismata, (som faldet ud ifscen), Martial. 8, 78; ∞ acus, (som bærer til overdræven Vint), id. 11, 45; — b) ogf. om Joredraget: verba decent ... Ludentem lasciva, etc., vid. Hor. A. P. 107; cf. Quintil. 6, 3, 27: (dictum) lascivum et hilare, etc.; — II) „bef.“ til det Værrer: overgiven el. overmøtig, vid. Cic. Att. 2, 3; ogf. faad, velslygt, utugtig, odf.; ∞ puella, Ovid. A. A. 1, 523; — ∞ libelli, Martial. 5, 2; lascivissimae picturae, Suet. Tib. 13; — ogf. om Taten: faad el. overgiven; vid. Gell. 12, 2.

Laser, eris, n., *lācaror*: den harpivagtige Saft af Planten laserpitium el. silphium, Plin. 19, 15, (vort: asa foetida el. Dyvelsdræf); ∞ Cyrenaicum, Colum.; — II) „metonym.“ ogf. f. laserpitium el. denne Plante selv; radix laseri, Plin. l. c. 13; df.: laseratus, 3: tilsat med Saften laser; ∞ acetum, Plin. Val.; df.: laseratum, i, n.: et slags Krydder af laser, Apic. — laserpitatus, 3: tilberedt el. tilsat med laserpitium, acetum, Cato, Plin. — laserpitifer, a, um, [laserpitium, fero]: som frembringer laserpitium, Cyrenaec, Catull. 7, 1. — laserpitium, (-eium), i, n., figefem silphium: den Plante, hvoraf man faaer Sæften laser; vid. Plin. 19, 15; (serula asa foetida L.); — b) ogf. undert. f. laser el. Sæften deraf; laserpitii pondo XXX, Plin. l. c.

Lassesco, ere, v. n. incl.: bliver trætt; ∞ sub lorica, Hieronym.; — df. „overf.“: at aflage el. opbære; ne lassescat fortuna, metus est, Plin.; vitis fertilitatem lassescentem (sustinere), id.; o. — lassitudo, mis, f.: Træthed; — artius ex lassitudine dormire, Cic.; a lassitudine quiescere, Nep.; lassitudine confici, Caes.; lassitudinem sedare, Nep.; — ogf. c. gen. caus.; lassitudo armorum equitandive, Plin., itinerrum, id.; — citra lassitudinem exercere aliquid, (faa at man ikke bliver trætt), Senec.; men Cic. Fam. 12, 25: nulla lassitudo impedire officium et fidem debet; in lassitudine priores ad iracundiam, Plin.; — [lassus].

Lasso, avi, atum, 1, v. a. o. n., [lassus]; 1) act.: trætter el. udmætter; — nostri lassavi brachia plagiis, Prop. 4, 8, 67; cf. Ovid. Her. 20, 241: Longior infirmum ne lasset epistola corpus; — „poet.“ ogf.: lassare numina (sc. precibus), Lucan.; cf. Martial. 8, 31; men id. 4, 3: sidus ... lassare Bootae, (holde nd dærmel el. dærmber); — ogf. om Elementerne: lassari o. lassare se, at stille, at opføre; mare lassatur, Lucan.; lassatum fluctibus aequor, (som har lagt sig), id.; men astra lassata, Manil., (som fermorfes el. gaac ned); cf. Lucan. 2, 727; — II) neutr.: at opbære, odf.; alterius (aedificii) fundamenta lassavit, (ere fundne el. fæstfætte), Senec. Ep. 52.

Lassulus, 3, demin. af flgd.: noget trætt, Catull. 63, 35. — lassus, 3, [best. m. lavus]: figefem af spændt; df. trætt, mat, udmattet, odf.; absol., el. e. abl., el. m. de el. ab; „poet.“ ogf. undert. e. gen., el. e. inf.; — lassos milites reficere, Justin.; ∞ stomachus, Hor.; men Saepes tulit lassus succus amarus opem, Ovid. Am. 3, 11, 8; men animus lassus, cura confectus, Ter.; — itinere et proelio fessi lassique, Sall. Jug. 5, 3; lassus assiduo gaudio, Plin., lacrimis ... luctuque, Lucr.; — lassus ab equo indomito, Hor. Sat. 2, 2, 70, ab hoste, Ovid. A. A. 2, 712, de via, Plaut.; — lassus maris et viarum etc., Hor. Od. 2, 6, 7; men Plaut. Cist. 2, 1, 8: lassus animi; — ogf. faaer, paa Græfernes Bids, acc. f. abl., Senec. Oed. 1509: Lassus an pondus (f. pondere) titubavit Atlas? — Ne fueris lassus nomen vocare memini, Prop.; cf. id. 2, 12, 46; — II) „overf.“ om Ting og om Værrer: medtagen, udmøtt, odf.; — Fructibus assiduus

lassa senescit humus, Ovid. Pont. 1, 4, 14; lassa et effeta natura, Plin. Ep.; men Plaut. Stich. 4, 1, 16: si res lassa labat, litem amici collabascunt. — lastaurus, i, m., *lastargos*: utagtigt Menneſt, Suet. Gramm. 15.

latare, es, f.: eſſlags Trylleurt: vid. Plin. 26, 9. — late, adv. af latus: I „egenl.“ om Rummet: bredt, i Breden; — longe lateque incensus aedificiis, Caes. B. G. 4, 35; cf. Cic. Leg. 1, 2; — ligel. vitt, vitt og bredt; vallis late patens, Hirt. B. G. 8, 9; — compar., ∞ possidere agros, Ovid.: cf. Liv. 21, 11; superl., ∞ continuatus — ager Sullanus, Cic. Agr. 2, 26; — populus late rex, (i. e. late regnans), Virg. Aen. 1, 21; cf. Hor. Od. 3, 17, 9; — II) „fig.“: ars late patet, (er af ſiert Omfang), Cic. d. Or. 1, 53; fidei bonae nomen latissime patet, (ſtræffer ſig til en Mængde Forbeſed), id. Off. 3, 17; — egf. om Hæredagter: vittloſtign, udfærlign; latus (loquuntur) rhetores, dialectici compressius, Cic. Fin. 3, 6; men vobis late concipere, (ſage dem i en vid Forſtand), Dig.

latebra, ae, f., [lateo]; I) „egenl.“: forbergent Sted, Smuthul; — quae latebra togatis hominibus esse possit (in balneis), Cic. Coel. 26; cf. Sueton. Vitell. 17, o. id. Ner. 48; — eſſere in pl.: latebrae ferarum, Ovid.; cf. Virg. Aen. 4, 424; — men latebras animae etc., (Væſt's interſte Gade el. Midelpunkt), ibd. 10, 604; — „poet.“ egf.: enſemt Dybſteſted, Hor. Ep. 1, 16, 15; — men lunae latebrae, (Maaneformet fæſer), Lucr. 5, 750; — II) „fig.“: A) „adm.“: Smuthul, Åſtrog, Skul, ocl.; — ex latebris atque ex tenebris erumpere, Cic. Sest. 4; omnes latebras suspicionum peragrare dicendo, id. Coel. 22; — egf. in ſing.: adhibere latebram obscuritatis, id. Div. 1, 45; cf. id. Fam. 3, 12; men ∞ ſeribendo, (dunkel Udfykt: maade), Gell. 17, 9; — B) „bef.“: Udfugt el. Udfyktning; — si etc., latebram haberes, Cic. Fin. 2, 33; videant, ne quaeratur latebra peſjurio, id. Off. 3, 29; latebram dare vitii, Ovid. A. A. 3, 754.

latebricola, ae, c., [latebra, colo]: ſom ſølder til paa mrene Steder, Plaut. Trin. 2, 1, 14. — latebrose, adv.: i en Åreg el. Vinkel, occultare se, Plaut. Trin. 2, 2; af — latebrosus, 3, [latebra]: med mange Smuthuller el. Vinkler el. Åreg; df. dunkel el. forbergent; — ∞ via, qua veniebat, Cic. Sest. 59; cf. Liv. 21, 51; ∞ flumina, Virg. Aen. 8, 713; — men ∞ loca, Plaut. Bacch. 3, 3, 26; Kipper el. Vædder; — b) egf. „fig.“ e. in superl., ∞ quaestio, (dyrft dunkel Dygøge), Augustin.

latens, tis: partic. v. adj. af lateo; — df. latenter, adv.: hemmeligen, ufermærkt, amare, Ovid. Pont. 3, 6, 60; men ∞ efficitur etc., Cic. Top. 17; af — lateo, ūi, 2, v. n., [*latēiv*, *latēivō*]; I) „egenl.“: at være ſtult el. forbergent; — abditum latere in occulto, Cic. Rab. perd. 7; ligel. ∞ in tenebris, id.; latet anguis in herba, Virg. Ecl. 3, 93; egf. herba coluber latens, Ovid.; cf. Hor. Epod. 9, 19; men id. A. P. 437: animi sub vulpe latens; cf. Virg. Aen. 4, 582; — partic. latens, tis, egf. absol.: ſtult, forbergent; — ∞ saxa, Virg.; ∞ junctura, Plin.; — II) „fig.“: A) „everf.“: a) at hælde ſig forbergent el. ſtult; df. fraudationis causa latere, (udeſſive fra ſtetten), Cic. Quint. 13; men Nep. Att. 10: ∞ apud aliquem, (neml. af Frygt for Proſcription); — b) at leve i Stilhed el. ubemærkt: Crede mihi, bene qui latuit, bene vixit, etc., Ovid. Trist. 3, 4, 25; — df. egf. at være el. leve i Sikkerhed; ∞ sub umbra amicitiae Romanae, Liv. 31, 9; cf. Phaedr. 4, 5; — B) „ment.“: at være dunkel el. ubeſtekt; — ∞ aliquem, (ſer nogen), ſieldnere alicui, egf. absol.; — quod latet sensum nostrum, Varr.; Nil illum, quod fit toto in orbe, latet, Ovid. Pont. 4, 9, 126; cf. Virg. Aen. 1, 134; men mihi semper lates, Lucan. 1, 119; ligel. ∞ hosti, Sil.; —

egf. absol.: qua ratione etc., latet, (det er ubeſtekt), Nep. Lys. 1; cf. causa latet, Virg. Aen. 5, 5; — „bef.“ egf. in partic.; rem latentem definiendo explicare, Cic. Brut. 41; in latenti jus civile retinere, Dig.; — not.: compar., ∞ origo, Augustin.

later, eris, m.: Tegf. el. Tegſten; — in latere aut in caemento... ex quibus urbs effecta est, Cic. Div. 2, 17; cf. Caes. B. C. 2, 10; ∞ coctiles, (brandt, opp. crudi), Varr.; ligel. ∞ coctus, egf. testacens, (brandt Tegſten), Vitruv.; lateres ducere, (ſtryge Tegf.), id., coquere, (brandt), id.; — men ſom Dræſpøg om et unyttigt Arbejde: laterem lavare, Ter. Phorm. 1, 4, 9; — II) „everf.“, fra Gefaltens Lighed: lateres aurei, argentei, (tegſtenformede Mæſer el. Varrer af Guld og Sølv), Plin. 33, 17; — not.: ſes Varr. egf. in neutro: aureum later.

lateralis, e, [2. latus]: paa el. i Siden, dolor, Lucil. ap. Victorin.; — II) „everf.“, subst. pl., lateralia: Giennemſteder (Dæſer, Væmmer) paa Siden af Sæddelen, Dig. — lateramen, mis, n., [later]: det af Tegf. Forfærdigede; — lateramina vasis, (rimel. f. vas latericium), Lucr. 6, 232. — Lateranus, a: Familienavn i flere romerſke gentes; vid. Tac. Ann. 15, 49; Lateranorum aedes, paa Mons Caelius, Juvenal. 10, 17, (hæderſter endnu Lateranet benævnes); — II) Lateranus hed ogsaa Guden for Årſtedet (Jocus, ſerdi det ſæd), var opført af lateres el. Tegſten, Arnob. — I) laterarius, 3, [later]: hørende til Tegf. terra, (høder Tegſten jyrgeſt), Plin. 19, 45; — II) df. subst.; A) laterarius, i, m.: en Tegf.ſtryger, Non.; — B) lateraria, ae, (sc. officina): Tegf. hytte, Plin. 7, 57. — 2. laterarius, 3, [2. latus]: hørende til Siden el. til Siderne; df. subst.: lateraria, (sc. signa): Stedſkælder, Vitruv.

laterculus, is, m.: ſom ſerer Dyſigt over Fortegneſſen over de eſſenlige Embeder, Cod. Just.; af — laterculum, i n., demin. af later, eyrel. aflang Jirkent; df. en Veg i denne Jormat; df. Jortegneſſe over alle Embeder og Fortegneſſen i det romerſke Rige, Cod. Just. — laterculus, 3, demin. af later, men ſæd. f. later: Tegſten, Caes. B. C. 2, 9; ∞ crudi, Plin.; coctiles, id., f. und. later.; — II) „everf.“: A) eſſlags Vagværk, Plaut. Poen. 1, 2, 112; — B) ſes Agrimenſorerne: et tegſtenformet Stykke Land, Sicul. Flacc. ap. Goes.

1. laterensis, e, [2. latus]: hørende til Siden; df. subst.: Drabant el. Garth, Tertull. — 2. Laterensis, is, m., ſom romerſt Tilnavn, f. Cic. Plane. 1, eſſere. — latericius, (-itius), 3: ſom er gjort af Tegf. el. Tegſten, muri, Caes., unris, id.; ∞ urbs, (opp. marmorea), Suet. Aug. 28; ∞ opus, Colum., egf. absol. latericium, (sc. opus), Caes. B. C. 2, 9: Værk af Arbejde af Tegſten; e. — laterina, ae, f., (sc. officina): Tegf. hytte, Tertull.; — [later]. — Lateritana, el. -itiana, orum, n., (pira): en fortvæſtig Været, Colum.; (rimel. benævnte efter Laterium, i, n.: en Billa i det Arpenninſke; cf. Cic. Att. 4, 7, o. id. ibd. 10, 11).

laterna, (egf. lanterna), ae, f.: Lygte el. Haandſtegte, Punica, (giennemſigtig), Plaut. Aul. 3, 6, 30, linca, (indfødt i Vinced), Cic. Att. 4, 3, (Orell.); Dux laterna viae clausis feror aurea flammis, Martial. 14, 61; df. — laternarius, (lantern.), i, m., (sc. servus): ſom bærer Lygten el. ſom lyſer for nogen, altcuſus, Cic. Pis. 9.

1. latescio, ere, v. n. incl., [1. latus]: at blive bred, at tilſtage i Breden; — napi non in ventrem lateſcunt, Colum.; ossa paulatim lateſcentia, Cels. — 2. latescio, ere, v. n., incl. af lateo: at ſtule ſig, at blive uſynlig, Cic. Arat. 385. — latet, impers., f. und. lateo.

latex, icis, m., ſæd. „poet.“: enhver Væde el. Væſte; — ſaaf. om Vand: Copia tot laticum, (i. e. fluviorum), Ovid. Pont. 4, 10, 59; Nec tibi sunt fontes

laticis, nisi paene marini, ibd. 3, 1, 17; securos latices (potant: Vand af Væskeføden), Virg. Aen. 6, 715; men laticum frugumque cupido, (d. e. Hunger og Tørst), Lucr. 4, 1086; — men om Vin: latex meri, Ovid., latex Lyaens cf. Lencus, Virg., ogf. latex liquoris vitigeni, Lucr. 5, 15, ogf. absol. latex, Virg. Aen. 1, 736; — ogf. om anden Vædske; Palladii latices, Ovid. Met. 4, 274, (d. e. Dlic); ~ absinthii, (Malturfast), Lucr.; ~ nivei, (Vælf), Prudent.; — not.: forcl. ogf. sem fem., Attius ap. Prise.

lathyrus, idis, f., *ladprios*: etflags Mæmelf, (euphorbia lathyrus L.), Plin. 27, 71; — Bisformen lathyrus Seren. Samm. er neis. — lathyrus, i, f., *ladprios*: = leontopodium, Appul. — lathyrus, (Lathur.), i, m., Ptolemaeus: d. syvende græske Konge i Egypten, Mela 3, 9, Plin. 6, 67.

Latiālis, o. Latiaris, etc., f. und. Latium. — latibulo, are, v. n.: Bisform af flgd., Varr., inc. — latibulor, ari, v. dep. n., Naev. c. Att. ap. Non., ligesom lateo: stuler mig; af — latibulum, i, n., [lateo]: stult el. serberiget Sted, Emuthul cf. Af-frog; oftere in pl.; — navn. ogf. de vilde Dyrs Leie el. Sic, edl.; — quum etiam ferac latibulis se tegat, Cic. Rab. Post. 15; cf. id. Off. 1, 4; — ogf. alm. stult Sted el. Stul, vid. Cic. Flacc. 13; — II) „overf.“: volo aliquod emere latibulum et perfugium doloris mei, Cic. Att. 12, 13.

laticlavium, i, n., f. und. flgd. — laticlavus, 3, [latus, clavus]: forpnet med den brede Purpurstribe; — tunica, Val. Max. 5, 1, 7, mappa, Petron. Sat. 32; — men ~ tribunus, Suet. Dom. 10; — II) df. subst.; A) laticlavus, i, m., i. e. senator, (cf. med Senatoris Rang), Suet. Aug. 38, e. id. Ner. 26; — B) laticlavium, i, n.: = flgd.: ~ petere, Dig.; ~ honor, Lamprid. — laticlavus, i, m., [latus, clavus]: den brede Purpurstribe paa Senatorernes Toga, Cod. Theod.

latifolius, 3, [latus, folium]: bredbladet, laurus, Plin. 15, 7; — latifundum, i, n., [latus, fundus], (sc. praedium): stort Landegods, Jordegods; latifundia perdidere Italiam, Plin. 18, 7; cf. Senec. Ep. 58, Flor. 3, 19, e. A.

Latinae, arum, (sc. seriae), Latine, Latini, Latiniensis, f. und. Latium. — latinitas, atis, f.; I) det rene latinske Udtryk; vid. Auct. ad Her. 4, 12; men (Caecilius) malus auctor latinitatis, Cic. Att. 7, 3; — II) = jus Latii, f. und. Latium; — latinitate vel civitate donare, Suet. Aug. 47; cf. Cic. Att. 14, 12; — latinizo, are, v. a.: oversætter paa Latin, Coel. Aur.; o. — latino, avi, 1, v. a.: udtrykker paa Latin, Coel. Aur.; af — l. Latinus, 3, f. und. Latium.

2. Lātīnus, i, m.: Konge over Laurentierne i Latium; efter Virg. Aen. 7, 47, var han Zen af Roms ved Nymphen Marica, (vid. Serv. ibd.); endelig indgik han Fred og Forbund med den landflygtige Trojanerprince Æneas, til hvem han gav sin Datter Lavinia med Ægteskabet til Hæget; vid. Liv. 1, 10, 2, o. Justin. 43, 1; f. ogf. Virg. l. c.

latio, onis, f., [latus]: Henbringen el. Henføren; men alene „fig.“; I) „alm.“: auxilii latio: Vælf af Dielp, Liv. 2, 33; — II) „bef.“: A) suffragii latio: Stemmen el. Beteren; ogf. Stemmeret; vid. Liv. 9, 43, ogf. id. 38, 36, ogf. id. 45, 15; — ~ legis, at giøre et Lovforslag; ogf. det giorte Lovforslag selv; — legum lationem expectare, Cic. Att. 3, 26; — B) i Regnskabsvæsenet veder latio expensi: Indskriving el. Indførelse af en Regist, Gell. 14, 2. — latipes, edis, adj., [latus, pes]: bredfødd, anas, Avien.

*latitābundus, 3: som holder sig stult, Sidon.; — latitatio, onis, f.: at holde sig stult; Udeblivelse fra Retten, Quintil., Dig.; e. — latitator, oris,

m.: som holder sig stult, Augustin.; af — latito, avi, atum, 1, v. n., frequ. af lateo; I) „alm.“: stuler mig, holder mig stult; vid. Cic. Cluent. 13; ~ per terta, Ovid., in terris, Lucr.; men ~ alieni, Plant., aliquem, Dig., (giemme sig for nogen); — ogf. om Dyrene, Hor. Od. 3, 12, 10; — men latitantia sidera, Ovid. Met. 10, 419, (sem ifte feces); cf. Caes. B. C. 2, 14; — II) „bef.“: udebliver fra Retten, undlader at møde; — qui fraudationis causa latitavit, Cic. Quint. 19, (ex edicto praetoris); cf. ibd. 17: si latitare ac diutius ludificare videatur.

latitudo, mis, f., [latus]; I) „egent.“: Gien-Randens Bredde; — in hac immensitate latitudinum, longitudinum, etc., Cic. N. D. 1, 20; quidem M. passuum in latitudinem patere, Plin. 3, proem., cf. Caes. B. G. 2, 70, 8; — ogf. in pl.; vires humorum et latitudines etc., Cic. N. D. 2, 63; — b) med Jæde-greb af andre Dimensioner: Bredde el. Omfang el. Udstrækning, edl.; — latitudinem possessionum tueri (non posse), Cic. Agr. 2, 26; — II) „fig.“: A) ~ verborum, (Drengens brede og grove Udtale), Cic. d. Or. 2, 22; — B) Platoniam illam sublimitatem et latitudinem effingere, (Plato's Høihed og Righed el. Højde i Færdigheder), Plin. Ep. 1, 10.

Latium, i, n., [ester Ovid. Fast. 1, 238: a latendo]; cf. Virg. Aen. 8, 322, efter Varr.: a rege Latino; Latium, Landskab i Mellemitalien, hvori Rom ligger; — ~ antiquum: fra Tiberen til Cereji; ~ novum: med Tillæg af Egvier, Volster, Hermiter, Murauner; vid. Plin. 3, 9, hvorefter det ogf. kald. første fig. lige til Virisføden; f. ogf. Virg. Aen. 7, 674 flgd., Cic. d. Rep. 2, 24, e. A.; — lb) efter Latium (i Mødsfæring af Rom) benævntes ogf. jus Latii, ligesom Latinitas: den latinske Ret, d. e. de Rettsregler og Fordele, som tilkom først Indbyggerne i Latium, derefter ogf. de med dem ligeberettigede Følleslag; — in jus Latii transferre, Tac. Ann. 15, 32; — b) f. jus Latii findes ogf. Latium, (sc. jus); externis Latium dilargui, Tac. Hist. 3, 55; Latio donata oppida, Plin. 3, 3; — B) df. 1) Latius, 3: benævnt efter Latium, latinsk el. romersk, duces, Ovid. Met. 1, 550, annus, id., ager, id., Juppiter, id. Trist. 3, 12, 46; ~ forum, (i. e. Romanum, hvor neml. Retssager føres), ibd. 4, 1, 6; — jus Latium, hvorefter ogf. absol. Latium, f. evenf.; — 2) Latiālis, (ogf. Latiaris, f. nedent.), e: = Latius, populus, Ovid. Met. 15, 481, (i. e. Romani), sermo, Plin.; — „bef.“ dyrkedes Juppiter Latiālis (el. Latiaris) i Jællefab af samtlige latinske Følleslag ved en Offerfest (Latiar) paa Albanerberget; vid. Suet. Calig. 22, o. Cic. Mil. 31; — Latiāle caput, Lucan. 1, 535, (e. e. Hovedet paa Juppiter Latiālis's Støtte); — b) df. adv. Latiāliter: paa Latin, i det latinske Sprog, sonare, Sidon., (al. Latiariter, m. f. Vem.); — lb) Latiaris, f. e: = Latiālis, hvorefter det oftere forveksles; saal. Juppiter Latiaris (el. Latiālis), Cic. Mil. 31, o. Liv. 21, 63; — b) df. neutr. Latiar, (f. Latiare, sc. sacrum el. solenne): den evennævnte Fæst til Hæren for Juppiter Latiālis, Cic. Qu. Fr. 2, 4; Latiar, hoc est, Latinarum solenne, Macrobi.; — not.: adv. Latiariter, f. evenf. und. Latiāliter; — 3) Lātīnus, 3, ligesom Latius: latinsk el. romersk; — genus unde Latium, (Romerskeltet), Virg. Aen. 1, 6; — df. navn. ogf. med Sønyn paa Sprognet: lingua Latina, vid. Cic. Fin. 1, 3; vertere Graeca in Latinum, (oversætte paa Latin), Quintil. 10, 5, 2; — berdt hører compar., nihil Latinus his voluminibus, Hieronym.; e. superl., homo Latinissimus, (en ypperlig Latiner), id.; — casus Latinus, f. casus ablativus, (sem alene tilhører Latinen), Varr. ap. Diomed.; — lb) „bef.“: er ogf. at mærke; a) seriae Latinae, Liv. 21, 63, e. id. 22, 1; — ogf. absol. Latinae, (sc. seriae), Liv. 5, 17 e. 19, o. Cic. Att. 1, 3, oftere: aarlig Fæst, sem i

fire Dage holdtes paa Albanerbierget til Jere for Juppiter Latialis af samtlige latinske Stammer; — ogs. blev denne Fest, (ifølge nogen indøben Felt, cf. af Statsgrundte), undert. fermet; vid. Cic. Qu. Fr. 2, 6, v. Liv. 32, 1; — derim. var den aarlige Cengres af Latinerne (concilium Latinorum ad lucum Ferentinae ved Albanerbierget) ophørt fra Niems Aar 441, vid. Liv. 8, 2 v. 3, v. Fest.; — b) via Latina, Cic. Cluent. 59, v. Liv. 2, 39, ogs. absol. Latina, Juvenal. 1, 171, gif fra porta Latina igennem Vatum til Castrum, hvor den løb sammen med via Appia; — c) subst. Latini, orum, m.: Indvaanerne af Vatum; vid. Liv. 1, 2 fide., v. ibid. 32 fide., ogs. Cic. Off. 1, 12, otere; — ogs. de Jelt, som have jus Latii, oftest i Forbindelsen: socii et Latini, Cic. Balb. 8, v. id. Lael. 3, ogs. de Jelt, som tale det latinske Epreg, vid. Quintil. 10, 3, 4; — ce) af Latinius, 3, afledes fremdeles, adv. Latine: paa Latin, i det latinske Epreg; — m publice Latine loquerentur, (at det latinske Epreg skulde bruges i offentlige Forbindelser), etc., Liv. 40, 42; Latine reddere, (oversætte paa Latin), Cic. d. Or. 1, 31: Latine scire: kunne cf. fortælle cf. tale Latin, id. Caecin. 19, v. id. Brut. 37; — b) „bes.“ heter ogs. Latine loqui; c) at tale det latinske Epreg rigtigst cf. vel cf. til Høitkommenhed, vid. Cic. Brut. 45, v. id. d. Or. 1, 32; — β) at tale uden Ombyd cf. ligefrem, id. Verr. 4, 1, v. id. Phil. 6, 17; — 4) Latiniensis; pl. Latinienses, ium, m., Pseud. Cic. d. Har. resp. 28: en Jølleffamme i Vatum, inc., vid. Orell.; cf. Plin. 3, 9; — bb) βf. a) Latiniensis, e, ager, Pseud. Cic. l. c. 10, vina. Plin. 3, 9; — b) Latiniensis, is, m.: romersk Familienavn, Cic. Manil. 19; — 5) Latianus, i, m.: Bifrom af Latianis, Juppiter, Plin. 34, 18, inc.

Latmos, (-us), i, m., Λατμος: Bierg i Carien, paa hvilket den syvende Endymion blev lysket af Guden Luna, Cic. Tusc. 1, 38; — B) βf. Latmus, 3: Latmus, Endymion, Ovid. A. A. 3, 84.

†Lato, us, f., Λατώ, (dor. f. Ἀττώ): Guden Latona, Varr. ap. Gell. 13, 22; — B) βf. de græciserende Jermere; 1) Lātōides, (f. Lātōides), ae, m.: Son af Latona, (i. e. Phoebus), Stat.; men pl. Lātōidae, um (f. arum), (i. e. Phoebus et Diana), Aulon; — 2) Lātōis, (Let.), idis v. idos, f., Ἀττώ; a) adj.; ~ Calauræa, (fem er Latona bellig), Ovid. Met. 7, 384; — b) subst.: Datter af Latona, (i. e. Diana), id. Her. 21, 153, v. id. Met. 8, 278; — 3) Lātōis, (Let.), 3, Ἀττώis, Ἀττώis, proles, Ovid., (i. e. Apollo cf. Diana, cf. Apollo et Diana); — ligel. subst. Lātōius, (Let.), (i. e. Apollo), id. Met. 11, 196; Lātōia, (i. e. Diana), ibid. 8, 511; — bb) ligel. er af adj. ctr. Lātōus, 3: subst. Lātōus, (i. e. Apollo), Hor. Od. 1, 31, 18, v. Ovid. Met. 6, 381. — lātōmia, ae, f., f. und. lātumia.

Lātōna, ae, f., Ἀττώ: Latona, Datter af Titanen Coeus ved Phoebæ, Ovid. Met. 6, 185 v. 366, ved Juppiter Moder til Tvillingguderne: Apollo v. Diana, dem hun fødte paa Den Delos; — vid. Cic. Verr. 1, 18, Ovid. Met. 6, 366 fide., v. Hygin. Fab. 14, ogs. Cic. l. c. 5, 72; — B) βf. Lātōnius, 3: latoniif, Delos, Virg., Cynthus, (Bierg paa Delos, hvor Latona blev Moder), Stat.; men ~ virgo, Virg., Tibull., i. e. Diana; ligel. absol. Latonia, Virg. Aen. 9, 405, v. Catull. 34, 5.

Lātōnigena, ae, comm., [Latona, gigno]: Barn af Latona; βf. Ovid. Met. 6, 160: Latonigenisque duobus, (i. e. Apollini et Dianæ), fem ogs. Senec. Ag. 320 heter: Latonigenae dii. — Lātōnius, 3: f. und. Latona. — lātōr, oris, m., [fero, tuli, latum]: som fører cf. bringer derhen; βf. „everf.“, later legis cf. rogationis: som bringer en Lov i Forflag; vid. Liv. 3, 9 v. 31, ogs. Cic. Catil. 4, 5; men legis ambitus lator, id. Mur. 22; cf. Caes. B. C. 1, 5. — Lātōus, 3: f. und. Lato.

*latrābilis, e: goende, vox, Coel. Aur.; — la-

trātor, oris, m.: som goer; — ~ Molossi (canes), Martial. 12, 1; men latrator Anubis, (fordi han afbildes med et Hundehoved), Virg. Aen. 8, 698, v. Ovid. Met. 9, 690; — H) „everf.“: der goer og striger for cf. i Netten, en faaen Rabulif; — in rabulam latratoremque converti, Quintil. 12, 9, 12; v. — latrātus, us, m.: Gøet; canis vasti latratu canorique, Colum.; — ogs. in pl.; latratu edere, Ovid.; latratibus auras implere, id.; cf. Virg. Ge. 3, 411. — [Latro].

Latia, ae, f., Λατρία: Tjeneste cf. Dyrtelse, Cassiod. — lātrina, ae, f., [ctr. f. lavatrina, Varr.]; 1) et Bad, Lucil. ap. Non.; — 1i) Gleast cf. Locum, Plaut., Suet., Colum.; — B) βf. „everf.“: Skipe cf. Berdel, edl., Tertull. — latrinum, i, n., Bifrom af frge.: et Bad, Lucil. v. Laber. ap. Non. — Lātris, idis, f., (Λάτρίς, i. e. serva cf. ancilla), fem nom. pr., Prop. 4, 7, 75.

1. Latro, avi, atum, i, v. n. e. a.; 1) neutr.; A) „egenf.“ om Hunden: at goe; — si luce quoque latent (canes), Cic. R. Am. 20; cf. Virg. Ecl. 3, 18; ogs. pass. impers.: Scit, cui latretur, (ad hvem Hunden goer), Ovid. Trist. 2, 159; — partic. latrans, tis, f., „poet.“ subst. f. canis, id. Met. 8, 311, Phaedr.; men aeternum latrans (Cerberus), Virg. Aen. 6, 401; — B) „fig.“: at brule cf. larme, edl.; navn. om det eprorke Hav; — fertur latrantibus undis, Sil.; — ogs. om den brulende Videnfab cf. Altraa; — animus quum pectore latrat, Enn. ap. Varr.; cf. Hor. Sat. 2, 2, 17; — 2) „bes.“ ogs.: at strige og larme, navn. om flette Sagfjere i cf. for Netten; vid. Cic. Brut. 15; cf. id. d. Or. 3, 31: ~ ad clepsydram; — ogs. udenfor Netten: at stænde og larme; miserque Rumperi et latras, Hor. Sat. 1, 3, 135; — 1i) act., (faal. oftest „poet.“) A) „egenf.“; ~ aliquem, (f. allatrare aliquem): goe ad nogen, Hor. Epod. 5, 59; ~ pellem, id. Ep. 1, 2, 66; men Plaut. Poen. 5, 4, 61, „alleg.“: Etiam me meae latrant canes; — ogs. pass.: latrari (aliquem) a canibus, Plin. 25, 78; — B) „fig.“: dæler bittert; — si quis Opprobrii dignum latraverit, integer ipse? Hor. Sat. 2, 1, 81; — „poet.“ ogs.: fræver cf. fordrer med Ettrængbet; Nil aliud sibi naturam latrare, nisi ut etc., Lucr. 2, 17.

2. latro, onis, m., [rimel. βef. m. Λάτρός, i. e. servus; cf. Varr. L. L. 6, 3]; øyrl.: Drabant cf. Røvagt, vid. Varr. l. c.; ligel. latrones dicta facessunt, Enn. ap. Non.; — navn. ogs. Leiesoldat; vid. Plaut. Poen. 3, 3, 50, v. id. Mil. gl. 4, 1, 3; — B) βf. fædv. Røver cf. Stratenrover, Bandit; — non semper viator a latrone ... occiditur, Cic. Mil. 21; cf. Juvenal. 10, 22, ogs. Hor. Ep. 1, 2, 31, v. Caes. B. C. 3, 109; — „poet.“ findes ogs. latro om Ulven, Phaedr. 1, 1; — 1i) „everf.“; A) af Haandværelst Røved: en Jæger, Virg. Aen. 12, 7; — B) i det gamle Schaffpil, f. latrunculus: en Brikke cf. Sten, (som foreskiller en Solfat); latronum proelia (ludere: spille Schaf), Ovid. A. A. 3, 357; cf. Martial. 11, 20: bella latronum (ludere).

3. Latro, onis, m., Porcius: berømt Taler og Rbeter, Samtidig med og Ven af M. Ann. Cæcæa; vid. Senec. Contr. 1, praef.; heter primus clari nominis professor, Quintil. 10, 5, 18; — B) βf. Latroniānus, 3, color (sc. orationis), Senec. l. c. 7.

latrōcinālis, e, [latrocinium]: hørende til Røvere, manus: en Røverbande, Appul.; βf. — latrōcināliter, adv.: paa Røvers Vis, Capella. — *latrōcinatio, onis, f.: Røveri cf. Stratenroveri, Plin. 19, 19; — latrōcinator, oris, m.: en Røver cf. Stratenrover, Dig; v. — latrōcinium, i, n.; 1) „egenf.“; A) øyrl.: Krigstjeneste; — qui apud regem in latricinio fuisti, Plaut. frgm. ap. Non.; — b) „poet.“ ogs. om Schaffpillet; f. und. 2. latro, v. Ovid. A. A. 2, 207; — B) βf. fædv.: Røveri cf. Stratenroveri; ex occultis insidiis in apertum latrocinium etc., Cic. Catil. 3, 1; in furto aut latrocinio comprehensi, Caes.;

- paa Røveres Vis cf. Maade; pugna latrocinio ... similis, Sall. Jug. 97; - ogf. Cereveri, Vell. 2, 73; men latrocinio maris vitam tolerare, Justin.; - II) „overf.“; A) aabenbart cf. voldsomt Vedrageri cf. anden roverti Nærfærd, (navnl. som øves imod Nærborgere, og i Mødsæt. af furtum); - furtim et per latrocinia ... ad imperia et ad honores niti, Sall. Jug. 4; cf. Cie. R. Am. 22; - 2) df. abstr. pr. coner.: Røverbande cf. roverti Censur imed den alm. Sifferbed; si ex tanto latrocinio iste unus tolleretur, Cie. Catil. 1, 13; - B) Schattpillet; - Sive latrocinii sub imagine calculus ibit, Ovid. A. A. 2, 207; - [fæd.].

latrocinor, atus sum, 1, v. dep. n., [2.latus]; I) oprf.: gior Krigstieneste, Plaut. Mil. gl. 2, 6, 13; v. id. Trin. 2, 1, 198; - II) df. sædv.: er Røver cf. Stratenrøver, f. und. 2.latro; - liberam vagandi latrocinandique facultatem habere, Hirt. B. G. 8, 32; - ogf. aabenbart cf. voldsomt at bedrage cf. udflyndre (navnl. sine Nærborgere); - latrocinantem interfici etc., Cie. Catil. 2, 7; cf. id. Mil. 7; - B) „overf.“; a) om en Røvfist: latrocinari ex occulto, Plin. 9, 57; - b) latrocinans medicus, (som gior en Dissection, som anatomerer), Cels.; - Latronianus, 3, f. und. 3.Latro.

latrociniliarius, 3; oprf.: borende til en Selskab; vid. 2.latro ab in.; df. „overf.“: borende til Schattpillet; tabula, Schattbrettet, Senec. Ep. 117; o. - latrociniliator, oris, m.: som anfæller en Anderfølgelse imed Røvere, Dig.; af - latrocinilius, i, m., dem. af 2.latro; I) oprf.: Selskab; df. „overf.“: Brille i Schattpillet; - latrocinilius ludere, (spille Schak), Senec. Ep. 106; - II) sædv.: Røver cf. Stratenrøver; f. und. 2.latro; vid. Cie. Prov. Cons. 7; navnlf. ogf.: med hvem der føres Krig uden foregående Erklæring, (opp. hostis), Dig.; cf. Vopise. Firm. 2. - latūmia, ae, f., f. und. latumiae.

1.latus, 3, [besf. m. alacris]; I) egentl.: en Rummer; A) „alm.“: bred, via, Cie., mare, id.; - compar., f. nedenf.; superl., ∞ flumen, Caes.; - obnixus latis humeris, Virg. Aen. 9, 725; cf. ibd. 5, 312; - men neutr. absol.: in latum crescere, Ovid. Met. 1, 336; - ogf. tilføies Maadet in acc., ogf. in gen., id. in abl.; - fossa quindecim pedes lata, Caes. B. G. 7, 72; singula latera pedum lata tricennum, Plin. 36, 19; longum sesquipede, latum pede, id. 35, 49; cf. Caes. B. G. 7, 19; - B) „besf.“ ogf.; a) ligel. om Rummet: vid. cf. udtrækt, af stort Udsfang, stor; - ∞ fundi, Virg. Ge. 2, 468, agri, Liv.; cf. Ovid. Met. 2, 307, v. Hor. Od. 1, 12, 57; ∞ moenia, Virg.; cf. id. Aen. 2, 482; - b) om Personer: bred, bredskulderet; ogf. tempefter cf. uppre; - non sic altos, quemadmodum latus et lacertosos viros etc., Colum. 1, 9; men lato ... caligat in hoste, Sil. 1, 499; ligel. om Lemmerne; ∞ humeri, (f. ovenf.), artus (pl.), Tac. Ann. 2, 21; - ogf. som gior sig bred cf. stor; quum latis incesserunt (histrionis), Senec. Ep. 76; ligel. Hor. Sat. 2, 3, 82: latus ut in circo spatiare, (bryffende dig); - comit er Phaedr. 1, 21: an bove esset latio? - II) „fig.“; A) „alm.“: bred, vide, omfattende; - lata verba, Cie. d. Or. 3, 12, (som ubtæles bredt cf. tykt); minus claram et quasi latiore (voem facere), Quintil. 11, 3, 82; ∞ interpretatio, (naar Ordene tages mindre strengt), Dig.; lata gloria, Plin. Ep. 4, 12, (som gior Dyrkt; opp. magna gloria); ∞ culpa, (aabenbar cf. haantgribelig), Dig.; ∞ fuga, (naar Exulanten er indstræket til et bestemt Sted), ibd.; - B) „besf.“ om Boredraget: vidløftig, udforsig, rig; - oratio Academicorum liberior et latior, quam etc., Cie. Brut. 31; genus orandi latum et sonans, Tac. Hist. 1, 90; latiore quadam comprehensione, Quintil. 2, 5, 14; - Aeschines nonne his latior et audientior, id. 12, 10, 33.

2.latus, eris, n., [besf. m. frigd., dog m. forandret Dvantage]; I) egentl.; A) „alm.“: Sid en hos

Mennesker og Dyr; df. om Ting: hvad der er imellem Heriden og Bagiden; - dolor lateris cf. laterum, Smerie cf. Sting i Siden, Cie., Hor., Cels.; juxta se dextro latere collocavit, Suet. Ner. 13; - men om Tyren: latus niveum (acc. grave.) molli fultus hyacintho, Virg. Ecl. 6, 53; - latus unum castrorum, Caes.; ∞ (insulae), id. B. G. 5, 13; - navnl. ogf. i Krigsfærd: a fronte, a tergo, a lateribus (teneri: holdes indesluttet fra alle Sider), Cie. Phil. 3, 13; men equites ad latera disponere, (paa Hærens Sioie), Caes.; aperto latere aggredi, (i den aabne Næse), id.; - latus aedificii, (Sioie deraf), Plin. Ep. 2, 17; ∞ navis, Virg.; cf. Hor. Od. 1, 14, 1; men ∞ mundi, ibd. 1, 22, 19; - navnl. heder om Fægtnerne: latus praebere cf. dare, (blotte sig), Val. Fl.; f. ogf. nedenf.; men artifex lateris, Ovid. A. A. 3, 351; vincl. en Valfærdandser; - B) „besf.“ ogf.; a) med Denyn paa Taleren og Stemmen. Bryffet; ogf. Stemmen selv; - bonis lateribus, Cie. d. Senect. 3; est enim munus (oratoris) non ingenii solum, sed laterum etiam et virium etc., ibd. 3; cf. id. d. Or. 1, 25, c. 60; - men id. d. Senect. 9: ex lateribus etc., bruges latera em Bryffets og Siderens stærke Bygning; men latere petitus imo spiritus, Hor. Epod. 11, 14, (i. e. imo pectore); - b) „meton.“ ogf. for Legemet cf. Kæppen; latus fessum militia, Hor. Od. 2, 7, 18; cf. ibd. 3, 10, 20; ligel. Ovid. Met. 3, 23: latus submitit in herba; - II) „overf.“; A) „alm.“; a) „alleg.“: dare latus alicui, (blotte sig for nogens Angreb), vid. Tibull. 1, 1, 52; ligel. praebere latus adulatorem, (lade sig fuffe cf. blente af dem), Senec.; cf. Hor. Sat. 1, 3, 59; men Ter. Heaut. 1, 2, 5: tecto latere abscedere, (komme vel derfra); - b) om nogens Umgælfser; a latere tyranni, Liv. 24, 5, (i. e. familiares regis); cf. Martial. 6, 68; ille tuum ... dulce latus, (i. e. familiarissimus tuus); - men tegere latus alicujus cf. alicui, Hirt. B. Al. 2, o. Hor. Sat. 2, 5, 18: at gaac ved nogens Side, (besf. paa nogens venstre Side, for at bevise ham Ære); ligel. latus alicui claudere, Juvenal.; ligel. latus alicui dare, Senec.; - omvendt heder: adhaerere lateri (alicujus), Liv. 39, 25: være nogen paa Siden, ideligen at true nogen, odf.; - B) „besf.“ betegner latus: Side, d. e. Slægtstæb; a meo utroque latere etc., Plin. Ep. 8, 10; ogf. Sideslægtstæb; sunt et ex lateribus cognati, ut fratres sororesque, Dig. - 3. latus, 3; partiæ, af fero. - latusculum, i, n., demin. af 2.latus: liden Side; ∞ laneum, (rumbet), Catull. 25; - men latuscula speculorum, Lucr. 4, 312.

laudabilis, e, [laudo]: rosværdig, orator, Cie., carmen, Hor. A. P. 403; honestum ... naturā esse laudabile, Cie. Off. 1, 4; cf. Auct. ad Her. 3, 4; - compar. melioremne efficit virum aut laudabiliorum (voluptas)? Cie. Parad. 1, 2; cf. Liv. 36, 21; - II) „overf.“: god cf. fortrinlig i sit Slægt; maxime laudabile mel rutilum, Plin.; cf. id. 17, 3; men vimum laudabilius, id. 14, 4; df. - laudabilitas, atis, f.: Rosværdighed; df. som Ærestitel for el. til en Comes metallorum, Cod. Theod.; o. - laudabiliter, adv.: rosværdigen, hæderligen; ad recte, honeste, laudabiliter vivendum etc., Cie. Tusc. 5, 5; - compar., Val. Max. 5, 1, 2.

laudate, adv.; „egentl.“: rosværdigen; df. „overf.“: fortrinligen i sit Slægt; - regias domos laudatissime ebore exornans, Plin. 36, 5; - laudatio, onis, f.: Rosen, at rose; df. A) „alm.“: Fortæle; - si etc., quam lauream eum tua laudatione conferrem? Cie. Fam. 15, 6; ligel. c. gen. subj.: ∞ hominis turpissimam, id. Pis. 29; - ostere c. gen. obj.: laudationes ... eorum, qui etc., id. Fin. 2, 35; ligel. ∞ legis, Quintil.; f. ogf. nedenf.; - B) „besf.“: a) Fortæle, rosende Vidnesbyrd for el. i Retten til den Anklagedes Færdel; vid. Cie. Coel. 2, id. Font. 2, o. id. Flacc. 15; ligel. ∞ judi-

cialis, Suet. Aug. 56; f. egf. und. laudator; — b) laudatio funebris, Cic. Mil. 13, Liv., Quintil., egf. absol. laudatio: Vigilate el. Mindetale, alieujns (ever nogen), Liv. 2, 61; cf. id. 5, 50: ut eorum... laudatio solennis esset; cf. Cic. d. Senect. 4, v. id. Fin. 2, 35; v. — laudativus, 3: berende el. pæfente til en Levataler; df. i Rhetoriken, ~ genus orationis, f. demonstrativum g. or.; det fremfællende Jøredrag; vid. Quintil. 3, 1, 12, eftere; ~ materia, id.: — egf. absol.: laudativa tota, quae est tertia rhetorices pars, id. 2, 15, 20; — [laudo].

†laudator, oris, m., [laudo]; A) „alm.“: en Lev-taler; ~ integritatis el. elegantiae (meae), Cic. Att. 6, 2; ~ laus, (som refer dig), id.; egf. absol.: ~ verus, Hor. A. P. 433; cf. Ovid. Her. 21, 33; — B) „bef.“: a) som fer el. i Metten taler el. vidner til den Anklagedes Jørdel, f. und. laudatio; — excitare laudatores, Cic. Balb. 18; cf. id. Verr. 5, 22; (flige laudatores bleve neml. undert. af el. fra Provinsen sendte til Nem i dette Græce); — b) som holder en Mindetale el. Vigtale over nogen; — idem in utroque (et collega et fratre) laudator fuit, Liv. 2, 47; cf. Plin. Ep. 2, 1; df. — laudatōrius, 3: berende til en Levataler, Fulgent.; v. — laudatrix, icis, f.: Levatalerinde; — ~ vitiorum fama popularis, Cic. Tusc. 3, 2; cf. Ovid. Her. 17, 126; — laudatus, 3: partie. o. adj. af laudo. — laudicoenus, i, m., [laudo, coena]: som refer (den Reiterende) fer at indbydes til et Maaltid Mad, heorem f. Plin. Ep. 2, 14.

laudo, avi, atum, 1, v. a., [laus]; 1) „egent.“: A) „alm.“: refer el. beremmer; — ~ ornatus, (opp. vituperare asperius), Cic. d. Or. 2, 9; ~ maligne, Hor. Ep. 2, 1, 209, nimis valde, (overdrevent), Cic., ore plenior, (i fultere el. stærtere Udtryk), id. Off. 1, 18; — „poet.“ egf. ~ aliquem, (prife lyffelig), Hor. Sat. 1, 1, 9; cf. ibid. 3, e. 109; egf. e. gen.: ~ aliquem leti, (i. e. ob letum), Sil.; — mihi illam laudas? Ter.; men laudatus alicui, (f. ab aliquo), Cic. Fam. 1, 9; cf. Tac. Ann. 4, 57; endel. ~ laudibus, (refe overmaade), Plaut.; cf. Cic. Leg. 3, 1; — B) „bef.“: a) refer el. beremmer offentlig; — donatum atque laudatum magnifice pro concione (Jugurtham) etc., vid. Sall. Jug. 8; f. egf. und. laudatio e. laudator; — b) befter Mindetale el. Vigtale over nogen; — (Serranum) laudavit pater scripto meo, Cic. Qu. Fr. 3, 8; cf. id. Mur. 36; — c) antager, holder for tiellig, edl.: — apri cerebrum contra serpentes laudatur, Plin. 28, 42; — II) „everf.“: anfører, angiver, nævner; — Idque ut scias, Jovem supremum testem laudo, Plaut. Capt. 2, 3, 66; cf. Cic. Brut. 11, v. id. d. Or. 3, 18 e. 49, bef. egf. Gell. 2, 6; — III) partie. laudatus, 3, egf. fem. adj.; A) om Persener og Begreber: rosværdig, fortraffelig, ypperlig, edl.; — Laetus sum, laudari me abs te, pater, a laudato viro, Naev. ap. Cic. Fam. 15, 6, eftere; cf. Ovid. Met. 9, 715, hver superl.; — laudatarum omnium artium procreatrix philosophia, Cic. d. Or. 1, 3; — compar., f. nedentf.; — B) om Ting: god el. tiellig el. dygtig i sit Slægt; saccharon el. Arabia fert. sed laudatus India, Plin. 12, 17; feniculum pulmonibus laudatissimum, id. 20, 96.

laurago, inis, f., [laurus]: en laurbæragtig Plante, Appul. — laurea, ae, f., f. und. laureus; df. — lauræatus, 3: befranset el. smykket med Laurbærgrene, navnlt. i Indledning af en Seier; — ~ lietores, Cic., fascies, id.; ~ litterae, Liv. 45, 1; egf. absol. laureatae (se. litterae), vid. Tac. Agric. 18; — egf. i Indledning af andre lyffelige el. høierlige Begivenheder; vid. Cic. Mur. 41: imaginem parentis sui... laureatam etc.

Laurens, tis, Laurentinus, 3, Laurentis, idis, f., v. Laurentius, 3, f. und. flgb. — Laurentum, i, n.: Kystby i Latium, imellem Ostia v. Lavinium; vid. Mela 2, 4, v. Plin. 3, 9; — B) df. 1) Laureus, tis, adj., ager, (det Laurentinske), Liv. 1, 4, arva, Virg.; cf. id. Aen.

5, 797: Laurentem attingere Tibrim; f. egf. Plin. Ep. 2, 17, und. Laurentinus; — egf. subst. Laurentes: Syens og Egnens Indvaanere, Liv. 8, 11, v. Virg. 12, 137; — b) „poet.“ egf. f. romersk, bella, Sil., praeda, id.; — 2) Laurentinus, 3: = frgd., via, Plin. Ep. 2, 1, litus, Martial.; — b) df. subst., Laurentinum, (se. praedium), vid. Plin. Ep. 2, 17, (hver det egf. heder Laurens); — 3) Laurentis, idis, fem. adj., terra, Enn. ap. Prisc.; — 4) Laurentius, 3, palus, Virg. Aen. 10, 709.

laurēola, ae, f., demin. af laurea: Laurbærgren el. Laurbærfrans, navnlt. som Hæstestegn fer de Triumpherende; df. egf. „overf.“: Triumphen selv; — tantum modo ut haberem negotii, quod esset ad laureolam satis, Cic. Fam. 2, 10; cf. id. Att. 5, 20, (hvor laureolam in mustaceo quaerere, som Drisprog, om en daarlig el. mistlyftet Stræben, navnlt. efter Triumphens Græ; f. und. mustaceum). — Laurēolus, i, m.: Ravnst paa en berygtet Røver; vid. Juvenal. 8, 184, v. Martial. Spect. 7.

Lauretum, i, n.: et med Laurbærtræer bevokset Sted, en Laurbærløv; — df. et saal. benævnt Sted paa Aventinerbjerg, Varr., Plin.; v. — laurēus, 3: af Laurbærtræet el. berende dertil, folia, Cato, vectes, id., nemus (Laurbærlund), Martial.; men ~ pira, (af deres Laurbærtragt), Plin.; men ~ cerasa, id., (som ere indpædret paa Laurbærtræet); — b) som er gjort af Laurbærgrene, corona, Liv. 23, 11, v. Cic. Pis. 24; — II) df. som subst., laurea; A) se. arbor: Laurbærtræet; — laurea in poppi navis longae enata, Liv. 32, 1; spissa ramis laurea, Hor. Od. 2, 15, 9; — B) se. corona el. virga: Laurbærfrans el. Laurbærgren, som navnlt. de Triumpherende bære paa Hovedet; df. egf. „meten.“: Triumphen selv, el. en triumpherbringende Seier; — si etc., quam lauream cum tua laudatione conferrem? Cic. Fam. 15, 6; ligel. deportare lauream, (femme hiem med Seier og Triumph), Tac. Ann. 2, 26; cf. Cic. Pis. 26; — undert. notedes den til Triumph berettigede Seierherre med at bringe Jupiter paa Capitulum en Laurbærfrans; vid. Plin. Pan. 8, v. Suet. Dom. 6; — b) ligesom Laurbærtræet er Apollø helliget, saa bærer han egf. en Laurbærfrans, hvormed egf. hans Indtægt, de sande Digtere, ere smykkede; — vid. Ovid. Rem. 75, v. Hor. Od. 4, 2, 9; — ligel. bæres en Laurbærfrans af dem, som raadspørge Gud, Liv. 23, 11, egf. af Flamines paa visse Fæstager, Ovid. Fast. 3, 137; endel. befransetes dermed Jersfædrenes Billeder i Aufedning af en heldig Begivenhed; vid. Cic. Mur. 41; — men „alleg.“ heder Cicero: primus in toga triumphum linguaeque lauream meritus, Plin. 7, 31; — [laurus]. — laurēx el. laurix, (nomin. inus.), icis, m.; pl. laurices: spæde Manninger, (som læffer Epife); vid. Plin. 8, 81.

lauricōmus, 3, [laurus, coma]: med Laurbærløv, med Laurbærtræer, møns, Lucr. 6, 152. — laurifer, a, um, [laurus, fero]: 1) som frembringer Laurbærtræer, tellus, Plin. 15, 40; — II) som bærer en Laurbærfrans, juvenia, Lucan. 8, 25. — lauriger, a, um, [laurus, gero]: bærende en Laurbærfrans; laurigero sacra talia Phoebo, Ovid. A. A. 3, 389; — egf. „alm.“: omvunden el. smykket med Laurbær; ~ manus, (Phoebi), vid. Propert. 4, 6, 54; men ~ cuspis, (den laurbæromvundne Pans), Martial. 7, 6. — laurinus, 3, [laurus], ligesom laureus: af Laurbærtræet el. af Laurbær, folium, Plin., oleum, id. — Lauriōtis, idis, f.: benævnt efter Egnen Laurion i Attika; vid. Plin. 34, 34. — lauripōtens, tis, adj., [laurus]: laurbærmægtig, Epithet til Apollo, Capella. — Lauron, ōnis, f.: By i Hisp. Tarr., Flor. 3, 22, v. id. 4, 22; — B) df. Laurōnensis, e, vina, Plin. 14, 8.

laurus, i, (gen. laurus, Plin., abl. laurn, nomin. pl. laurus, Tibull.), f.: Laurbærtræet, Lauren; vid.

Plin. 15, 39 c. 40; silva lauri, id.; sub laura mea, Hor. Od. 7, 19; — B) „bef.“ er cerom at mætte; Laurens (laurus, *δέντρον*, f. und. Daphne) er Apollo hellig; vid. Phaedr. 3, 17; selv er Guden imøstet dermed; vid. Ovid. Met. 1, 559; — ogf. bæres Laurens af Gudens Begjæftede og Yndlinger, (el. af de sande Digtere); vid. Ovid. Pont. 2, 7, 67, c. Hor. Od. 4, 2, 6; — b) men ligesom Ap. 110 ogf. er Spæadommens Guds, bæres ogf. hans Laurens af dem, der adspørge hans Ordfæder i Delfi; vid. Liv. 23, 11; — ogf. spaaede man deraf; vid. Tibull. 2, 5, 81, c. Propert. 2, 21, 36; — ogf. ogf. (laurus) praescia futuri, Claudian.; cf. Tibull. 2, 5, 63, c. Juvenal. 7, 19; — c) bærerledes den paa en vis Hest (Marets ældste Begyndelse) bæres af flammes, og smyffede visse hellige Steder, vid. Ovid. Fast. 3, 137 flgd.; — B) „alm.“ er Laurens Gårdens og Krastens og Scierens hellige Symbol: derfor bæres dens Krans (laurens el. syned. laurus) af den triumpherende Heltberre; ogf. hans lietores, fascies, litterae, omvundes med Laurbærgrene; f. und. laureatus o. laurea; f. ogf. „bef.“ Plin. 16, 52: laurus triumphis proprie dicatur etc.; — II) „metonym.“ staar ogf. laurus, ligesom laurea, f. Triumphen selv; — laurus nostra iniecit in oculos etc., Cic. Fam. 2, 16; Laurus Sarmatica, Martial. 7, 5, Parthica, Plin. Pan. 14; — not.: f. ogf. Cic. Mur. 11 und. laureatus.

1. laus, dis, f., [rimel. beil. m. *λάω*, *λῆος*]; D) „egenl.“; A) „alm.“: Ros, Berømmelse; — qui in laude vixerant, (berømte Mænd), Cic.; esse in laude et gratia cum populo, id. Verr. Act. 1, 17; et in laude et in vitio nomen (aemulationis est), id. Tusc. 4, 8; ligel. laus est, c. inf., Hor. Ep. 1, 17, 31; neque hoc in laude tua pone, Cic.; ligel. haec in laudem dicuntur, Gell.; — dicere laudes alicujus, (berønge), Virg. Ecl. 6, 6; ligel. dicere laudes de aliquo, Ovid. Pont. 4, 13, 36; ligel. habere laudes de aliquo, Cic. Att. 13, 18, (holde en Lovtale); men Ovid. Her. 17, 18: habere laudem de aliquo, (have Hæder over nogen); men laudem habere, Cic. Brut. 13, (fortjene Ros); cf. id. Off. 2, 13: parere sibi laudem ex re aliqua; — hoc mihi est laudi, (gerader mig til Hæder), Hor.; Ovid.; Fabio laudi datum (est), quod etc., Cic. Tusc. 1, 2; ligel. laudi ducitur alicui, Nep. praef.; — laudes et grates diis agere, (prise og takke dem), Liv. 7, 36; cf. Tac. Ann. 1, 69; — laude aliquem officere, (berømme, ære), Cic.; laudem alicui tribuere, id.: laudes alicujus celebrare, id.; — B) „bef.“ ogf.: Lovtale el. Løvsang, oel.; Quid prius dicam solitis parentum Laudibus, (Ceres vante Løvsang til Gudsæmnen), Hor. Od. 1, 12, 13; — men laudes funebres, Liv. 8, 10, supremæ, Plin. 7, 45, ligesom laudatio: Mundetale over en Afdød; — II) „overf.“; A) berømmelig Daad el. rosværdig Handling, Hædelse; — vir abundans bellicis laudibus (Pompejus), Cic. Off. 1, 22: sunt hic etiam sua praemia laudi, Virg. Aen. 1, 461; cf. ibd. 9, 252; men quarum laudem gloriam adamaris, etc., Cic. Fam. 2, 4; ligel. nostras laudes in astra sustulit, id. Att. 2, 12; — B) om Ting: Fortrinligged el. fortrinlig Brugbarhed, oel.; — Criticae cotes diu maximam laudem habuere, Plin. 36, 47; coccum Galatiae in maxima laude est, id. 9, 65; — 2. Laus, dis, f.: Mænet paa flere Byer; navn. ogf. paa en By i Gall. Cisalp.; Cic. Qu. Fr. 2, 15; heder ogf. Laus Pompeji, Plin. 3, 21.

laute, adv. af lautus: oprdt.: vasket, rensligen, rent; cf. fædd. „fig.“; A) „overf.“: prægtilgen, paa fornem Fod; — laute exornatus: rigt pntet, Plaut.; quod vivebat laute, Nep. Chabr. 3; cf. Ter. Ad. 5, 1, 2; — compar., Suet. Calig. 55: superl., f. nederst.; — ogf. dygtigen, hederlig; melius tueri et lautius etc., Cic. Tusc. 1, 1; — B) „ment.“: ifflent, artigen, ludificare aliquem, Plaut.; cf. Cic. Lael. 26 c. poet., hvor superl. lautissime; — ogf. som Ildraab: facete, laute, lepide, (sifent, prægtilgt)! Ter. Eun. 3, 1, 37.

lautia, orum, n. [rimel. beil. m. lautus]: de Hæderinger, (navnl. Møsten med Tilbeber), der i Rom paa offentlig Besøining tilfældes venstebelige Staters Beskænder og andre høje Fremmede; — locus, (rit. Quarter) inde lautiague legati praebere iussa, Liv. 28, 38; cf. id. 31, 17, oftere; — II) hos Appul. ogf. „overf.“ c. irenisk, lautia praebere: at forferge. Lautitia, ae, f., [lautus]: overdaagig Pragt i Bøllig og Levemaade; vid. Senec. Ep. 111, hvor ogf.: deinde ad coenas lautitia transfertur (sc. ab aediliciis); cf. Plin. 35, 16: summa coenarum lautitia; men med Luce: fama de nova mea lautitia etc., Cic. Fam. 9, 16; — ogf. in pl., Suet. Caes. 46, c. id. Aug. 71: lautiusculus, 3, demt, af compar. lautior: temmelig prægtil el. galant, vestis: ~ Appul. (sc. aquae);

Lautulae. (Lautolae), arum, f., [lavo]: 1) Sted i Rom med varme Bæde, Varr. L. L. 5, 32; cf. Serv. ad Virg. Aen. 8, 361; — II) ligel. Sted med varme Bæde i Latium, imellem Anurur o. Fundi, Liv. 7, 39. — lautumiae, (latōmae), arum, f., (*λαρούμια*, i. e. lapicidina); 1) „alm.“: Stenbrud, (hvis Bearbejdelse var en hveryig Hædergæst); — vel in lautumis, vel in pistrino ... aetatem agere etc., Plant. Poen. 4, 2, 5; — Inde ibis porro in latomias lapidarias, id. Capt. 3, 5, 65; — II) cf. „bef.“: et i Sten udbygget Hængsel; A) i Syracus, hvoerom Cic. Verr. 5, 57: (Lautumiae Syracusanæ) ... opus est ingens ... totum ex saxo etc.; — B) med Hensyften berpaa brugtes ogf. i Rom: Lautumiae, el. carcer Lautumiarum, f. carcer Tullianus; — triumphus carceris Lautumiarum etc., Liv. 32, 26; cf. id. 37, 3; cf. — lautumius, 3: hørende til et Stenbrud; ~ carcer, Senec. Cons. ad Marc. 17. — lautus, 3: partit. c. adj. af lavo.

lavacrum, i, n.: et Bad: ~ refrigerantia, Gell. 1, 2; — lavandria, orum, n.: Bæst el. Toi til at vask; elutriaria lintea et lavandria, Laher. ap. Gell. 16, 7; — lavatio, onis, f.; 1) „egenl.“: Bæsten, Bæden, Bædning el. Bad; — ~ calida, Cels.; ogf. ~ calidae aquae, Plin.; vasa ad lavationem, Cic. frgm. ap. Colum.; — II) „overf.“: Bædefar el. Bædetoi, hvad der hører til Bædning, Hig.; ~ argentea, Phaedr. 1, 1; cf. Cic. Fam. 9, 5; — ogf. Bad el. Bædested el. Bædefammer, oel., Vitruv.; o. — lavatrina, ae, f., Varr., f. und. latrina; — [lavo]. Laver, eris, n.: efflæge Plante, fædd. sion, germ. Mest, Plin. 22, 41. — Laverna, ae, f.: den Guds inde, til hvilken Tyve og Bedrægere bade om Beskyttelse; efter schol. Cruq. ad Hor. Ep. 1, 16, 60: fortasse dicta a latendo, nam fores olim latroneis et laverionibus dicebantur; — cf. Hor. l. c.: pulchra Laverna, Da mihi fallere, etc.; cf. — Lavernalis, e, porta: en af Rom's Porte, (i Mærket af et Altar for denne Gudsinde), Varr.; c. — laverio, onis, m.: en Tyve, Fest. p. 117 (Müll.); f. ogf. evenf. und. Laverna.

Lavici, etc., f. und. Labici. — Lavinia, ae, f.: Datter af A. Latinus og Gemalinde af Æneas; vid. Liv. 1, 1 c. 2, ogf. Virg. Aen. 6, 761 c. Ovid. Met. 14, 419 c. 579; f. ogf. und. flgd. — Lavinium, i, n.: By i Latium, bygget af Æneas, og benævnt efter hans Gemalinde; f. und. flgd.; f. ogf. Ovid. Met. 15, 728; — B) cf. 1) Lavinienenses, iun. m.: Indvænerne af Byen l., Varr.; — 2) Lavinius, 3: lavinsk, arva, Virg. Aen. 4, 236, litora, ibd. 1, in.; men ~ sedes, (f. Lavinium), Lucan.; — 3) Lavinus, 3, poet. f. Lavinius, litora, Prop. 2, 25, 61; dog kan gen. Lavini, (Virg. Aen. 6, 84, oftere), være etr. f. Lavinii. — Lavito, are, v. a., intens. af flgd., Auct. ap. Merul. frgm. Eun. p. 308.

lavo, lavi, lavatum, lautum o. lotum, 1 o. 3, v. a. c. n., *λούω*; 1) „egenl.“; A) „alm.“: vasket el. bader; — manus lava, et coena, vid. Cic. d. Or. 2, 60; qui Xantho lavis crines amne, Hor. Od. 4, 6, 26; men id. Sat. 2, 3, 21: quo ... pedes lavisset ... aere, (f. in el. ex quo vase aereo); men Sacra lavaturas

mane prebat aquas, Ovid. Fast. 3, 12; — *df. medietate*, lavari at bade fig. in fluminibus, Caes. B. G. 4, 1; *cf.* Ovid. Her. 21, 177; men lavari cum aliquo, (i Selsfab med negen), Cic. Off. 1, 35; — *fer partic.* lavatus, 3, Plaut. Poen. 1, 2, inc., bruges sæd. i denne Bem., lotus, 3: vasket cf. rensasket, vestimenta, Petron., pedes, Plin.; *deg. egf.* lautus, 3, manns, Hor. Sat. 2, 3, 381; navis, *egf.* om den, der bar varet i Bad *fer* Waaltidet; *vid.* Cic. Deiot. 7, e. Ter. Phorm. 2, 2, 25; — *b)* *egf.* er at mærke lavare. (absol. *f.* lavare se): at bade fig., at gaad i Bad; ubi nos laverimus, si vales, lavato, Ter. Eunn. 3, 5, 48; men ibd. 53: abeunt lavatum; *cf.* Hor. Sat. 1, 3, e. 6; men lavanti regi... nunciatum dicunt etc., Liv. 11, 6; — *B)* „*bes.*“ *v.* „*pect.*“: væder, vader, besfiger; tabellaa... lacrimis lavis, Plaut. Pseud. 1, 1, 8; quas... mare lavit arenas, Ovid. Met. 7, 267; *cf.* Virg. Aen. 10, 727; — *H)* „*everf.*“: berisfiger cf. fordræber; mala vino lavere, Hor. Od. 3, 12, 2; venias nunc precibus lautum peccatum tuum, Ter. Phorm. 5, 7, 80; — *cemiff.* *er* lavare alium mar-supio, (utentium eg figesent reufe), Varr. ap. Non.; — *III)* *berif.* *er* entum at mærke: *partic.* lautus, 3, *sem adj.*: *A)* om Persener: fornem, artig, galant; — *quum* in primis lautus esset eques Romanus, Nep. Att. 13; *cf.* Cic. Verr. 1, 6; — *compar.*, ∞ liberti, id. Att. 13, 51; *superl.*, *f.* nobiliss., — *men* med Lunc: valde jam lautus es, qui etc., (du er da bleven saa fornem, osv.), id. Fam. 7, 14; — *egf.* *e. inf.*: rhombos... libertis ponere lautos, (sem viser sit Galanteri deri), Pers. 6, 23; — *B)* om Ting, *egf.* om Begreber; *a)* præstig, smagfuld, fin, supellex, Cic.; *ad* lautiora opera, (til finere Arbejder cf. Menber) etc., Plin.; *coena* lautissima, Plin. Ep.; *men* Cic. Pis. 27: nihil apud hunc lautum, nihil elegans, etc.; — *b)* rig, rigelig, ansefig, patrimonium, Cic.; *cf.* Ter. Heaut. 4, 5, 50; *men* civitas... tam lauta, quam nobilis, Cic. Fam. 13, 32; *cf.* Virg. Aen. 8, 361; — *c)* *egf.* om Begreber: illa liberalitas (quae opera sit) lautior ac splendidior, (ædlere cf. smukkere), Cic. Off. 2, 15; lautum negotium: hæderlig Forretning, id. Att. 6, 1; *men* lautissima cura, (den omhyggeligste Pleie, Plin. 19, 42.

*Laxamentum, *i.*, *n.*; *D)* „*egenf.*“: Udevidelse i Rummet, Rum cf. Plads; — ∞ amplum cellae (efsticere), Vitruv. 4, 7; — *egf.* Plads cf. Aabning; *ventus* per minima laxamentum sibi parat, Senec.; — ∞ ventris, (Afferelse), Macrob.; — *B)* *egf.* *concret.*: videtum cf. videtplads, Vitruv. 5, 9; — *H)* „*fig.*“: *A)* Dpber, Græse, Tidesfrist; — *si* quid laxamenti a bello esset, Liv. 9, 41; *cf.* id. 7, 38; figel. nactus pusillum laxamenti, Trebon. ap. Cic. Fam. 12, 16; — *B)* Vættelse, Lindering, Formildelse; — *legem* nihil laxamenti, nec veniae habere, Liv. 2, 3; *cf.* Cic. Cluent. 33; — *laxatio*, *onis*, *f.*, figesom frgd.: Udevidelse cf. Mellemrum, duorum digitorum, (af to Fingers Bredde), Vitruv.; — *H)* „*fig.*“: Lymring, Coel. Aur.; *v.* — *laxativus*, 3, *høe* Lægerne: linderende cf. formildende, cataplasma, Coel. Aur.; — [laxo]. — *laxatus*, 3: *partic.* *e. adj.* af laxo.

laxe, *adv.* af *laxus*; *D)* „*egenf.*“ om Rummet: videt cf. vide, rummeligen, habitare, Cic.; *ne* laxo capiat (surentrum ramus), aut ne parum, (at Aabningen er for vid cf. for smal), Plin. 17, 21; — *egf.* videt cf. langt; *de* stare, (være langt derfra), Plin.; — *compar.*, *nec* aliud (metallum) laxius dilatur, (quam aurum), id.; *superl.*, laxissime vagatur Mercurii stella, id.; — *H)* „*fig.*“: *A)* „*bes.*“ om Tiden eg Tællt. — *laxius* proferre diem, Cic. Att. 13, 14; *men* ibd. 15, 20: *laxius* volo (sc. curari pecuniam: med længere Udsættelse, med længere Tærmner); — *e.* de numero pastorum *laxius* constituere, (antage et større Antal; opp. angustius const.), Varr.; — *B)* „*alm.*“: frit, uindfrænkter; — *in* hostico *laxius* raptio vivere, Liv. 28,

21; *men* Sall. Jug. 85: Romanos... *laxius* licentiusque futuros, (de vide giore fig det mageligere, odf.), staar *adv.* *f.* *adj.*

laxitas, *atis*, *f.*, [laxus]; *D)* „*egenf.*“: Bidde, Rummelighed; — *in* domo clari hominis... *adhibenda* est cura *laxitatis*, Cic. Off. 1, 39; *laxitas* loci, Sall. fragm. ap. Non., maris, Plin.; ∞ *aëris*, (den frie Luft), Pallad.; *opportunitatem* *laxitatem* *præbere*, Colum.; — *H)* „*everf.*“: Vædder, Slæbder, Arnob.

laxo, *avi*, *atum*, *l.*, *v. a.*, [laxus]; *D)* „*egenf.*“: *gior* vid cf. rummelig, *gior* videre eller større, *udvider* eller *aabner*; — *ut* forum *laxaremus* etc., Cic. Att. 4, 16; *men* *laxata* *foramina* *retis*, Ovid. Hal. 27; — ∞ *manipulos*, (udvide cf. aabne dem), Caes. B. G. 2, 25; *lilium* ab angustis in latitudinem paulatim se *laxans*, Plin. 21, 11; ∞ *lores*, (opsluffe), Plin.; *claustra*, Virg.; *men* id. Ge. 2, 331: *laxant* *arva* *sinus*, (aabne deres Efted); — ∞ *vincula* *epistolæ*, Nep., *nodos* *Herculeos*, Lucan.; *men* ∞ *vocem*, (aabne den Vei), Justin. 42, 4; *men* ∞ *ruetum*, (fremsætte), Plin. 19, 26; — *B)* „*bes.*“: *a)* *lefer*, *slapper*; — ∞ *arcum*, (nedsænde), Phaedr. 3, 14; *ad* *nervos* *laxandos* *oleum* *utile*, Plin. 23, 80; ∞ *intestina* *concreta*, (neml. ved Afferelse odf.), id. 8, 54; *men* ∞ *ferrum*, (smelte det), Stat.; *men* Ovid. A. A. 3, 73: *quam* *cito*... *laxantur* *corpora* *rugis*, (blive rynkede); — ∞ *rudentes*, (frie Tøugene), Virg., *habenas*, (give Tømmeren), Val. Fl., frenos, Lucan.; — *b)* „*pect.*“ *egf.* *ligesom* *fortynder* cf. *formindsker*; *laxabant* *astra* *tenebras*, Stat.; *men* ∞ *humeros* *pharetra* *graves*, (lette eller befrie dem derfra), Senec. Herc. Oct. 787; — *H)* „*fig.*“: *A)* „*everf.*“: *udvider*, *navnl.* i Tiden, *d. e.* *forlænger*; *egf.* *udstætter*, odf.; — ∞ *diem* *fugae*, Senec. Med.; *men* ∞ *necessitatem* *dicendi* *longiore* *dierum* *spatio*, Quintil. 10, 3, 22; — *b)* *oplofer*, *svæffer*; *nulla* *scribendi* *securitate* *laxari*, id.; *men* *corpore* *laxati*, (befriede derfra), Cic. d. Rep. 6, 15; *men* *Liv.* 26, 20: *annona* *laxaverat* (sc. se: *Priferne* *være* *faldne*); *figel.* *vis* *morbii* *laxata*, Curt.; — *ut* *sibi*... *laxaret* *aliquid* *laboris*, (fælde unde dem nogen Vættelse), Liv. 9, 16; *men* *quies* *laxaverat* *artus*, Virg. Aen. 3, 857; *cf.* Flor. 2, 4, *egf.* Cic. d. Or. 3, 61, *e. id.* Brut. 93; — *B)* „*ment.*“: *a)* *oplofer*, *svæffer*; *ex* *eo* (amore)... *laxari* *aliquid*, etc., Cic. Att. 6, 2; ∞ *iram* (formilde), Stat., *temeritatem*, (afslæppe), Petron.; — *b)* *letter* eller *linderer*; *ut* *istis* *te* *molestiis* *laxes*, (befrier dig derfra), Lucej. ap. Cic. Fam. 5, 14; ∞ *animos* *ab* *laboribus*, Liv. 32, 5; — *not.*: *laxare*, *f.* *laxari* cf. *laxare* *se*, *f.* *evenf.* Liv. 26, 20; — *III)* *partic.* *laxatus*, 3, *egf.* *sem adj.*: *udvider* cf. *vid*, *admittit* cf. *oplofer*; *A)* „*egenf.*“: *ut* *primum* *laxatas* *sensit* *custodias*, Liv. 21, 32; *laxati* *ordines* *aciei* *abrumpuntur*, Tac. Hist. 3, 25; *membrana* *laxatio*, Plin. 19, 3; *men* *laxata* *pugna*, (det afbrudte Slag), Liv. 21, 59; — *B)* „*fig.*“, *laxatus* *curis*, Cic. Tusc. 1, 19; *cf.* id. d. Senect. 3.

laxus, 3, [sefer Doederl. en anden Form af *lassus*]; *D)* „*egenf.*“: *vid*, rummelig, aaben, hullet, (opp. *astrietus*); — *laxos* *tenui* *de* *vimine* *cielos*, etc., Virg. Ge. 3, 166; ∞ *spatium*, Senec.; — *navnl.* om Dragten; *ferre* *sinu* *laxo*, Hor. Sat. 2, 3, 171; *male* *laxus* *in* *pede* *calceus* *haeret*, id. ibd. 1, 3, 32; ∞ *anulus*, Ovid.; ∞ *toga*, Tibull.; — *compar.*, ∞ *domus*, Yell., locus, Liv.; — ∞ *janua*, Ovid., *compages*, Virg. Aen. 1, 122; ∞ *cutis*, (med aabne Porer), Martial. 5, 80, ∞ *vox*, Gell. 13, 30, (sem *udtales* med *epstæret* Mund); — *laxiore* *agnine* *ire*, Sall. fragm. ap. Non.; — *b)* *slap*, *løg*, *areus*, (nedsænde), Virg., Hor., Ovid., *funis*, Hor., *frena*, Ovid., *habenae*, Virg.; *hyp.* Cic. Lael. 13, „*alleg.*“: *quam* *laxissimas* *habenae* *habere* *amicitiae*, etc.; *men* *caput* *laxum*, Pers. 3, 53, (i. e. *solutum* *et* *languidum*, (som den Sovendes); — *H)* „*fig.*“: *A)* „*alm.*“: *vid*, *ster*, *vidløstlig*; — ∞ *opes*, Martial.; *annona* *laxior*, Liv. 2, 52, (rigere *hærraad* cf. *lettere* *Prifer*); — *df.* om *Forbraget*: *laxioribus* *verbis* *dicere*, (udforligere), Gell. 16, 1; — *b)* *navnl.* *egf.* om Tiden:

diem statuo satis laxam, (temmelig lang Termin), Cic. Att. 6, 1; ligel. tempus laxius sibi postulavit, (længere Medfatte), Plin. Ep. 4, 9; — B) „bef.“: ligefæm aaben el. uforbaret, d. e. sfidesløst, naagtom, ligegyldig; milites laxiore imperio habere, Sall. Jug. 61; in quo (hoste) negligentia laxior locus esset, Liv. 21, 8; f. ogsf. ovenf., Cic. Lael. 13.

lĕā, ae, fem. til leo, „poet.“ f. leaena: Levinden, Lucr.; hirsuta cominus ire leas, Ovid. Fast. 5, 176; — 1. leaena, ae, f., *leāna*, (i. e. leo femina): Levinden, fulva, torva, Virg., Gaetula, Hor., Libyea, Ovid., cf. id. Met. 13, 547; men „alleg.“: Quenam te genuit sola sub rupe Leaea?, Catull. 61, 154; — ∞ aerea, Cic. frgm. — 2. Leaeana, ae, f.: Raadnet paa en Hætare i Athenen, vid. Plin. 7, 23.

Lēander, (-drus), dri, m., *Λεάνδρος*: en Inging af Abydos ved Hellespønten, pleiede at svømme over til sin elskede Hero i det mægtigste Sælus, indtil han omkom i det øvrte Hav, vid. Ovid. Her. 18 o. 19; — B) df. Lēandrius, 3, natus (pl.), Fulgent., o. Lēandrius, 3, Hellespontus, Sil. — Learchus, i, m., *Λεάρχος*: Son af Athamas o. Ino, hvem Hæberen ombragte i Raseri, vid. Ovid. Met. 4, 515, o. Hygin.; — B) df. Learcheus, 3, umbrae, Ovid. Fast. 6 491; cf. id. ibd. 479.

Lēhādīa, (-ea, Plin.), ae, f.: By i Boetien, hvorved Trophoniuss Hule og Tempel, Cic. Div. 1, 34, Liv. 45, 27, o. Gell. 12, 5; — Lēhedus (-os), i, f.: By i Jonien, nordlig for Colophon, Hor. Ep. 1, 11, 6, Plin. 5, 31; — Lēhes, etis, m., *Λέης*: Metalkar, Riedel, Væffen; — faadanne Lebetes vare ofte af et fortrinlig Arbejde, hvorfor de ogsaa findes som Hørringer og Færesøyer; — vid. Ovid. Her. 3, 31, o. Virg. Aen. 3, 466; ligel. id. ibd. 266: Tertia dona facit geminos ex aere lebetes; — Lehythus, (-os), cf. Lebinthus, (-os), i, f., *Λέβινθος*: en af de sporatiske Der, Mela 2, 7, o. Ovid. Met. 8, 222.

Lēchaenm, i, n., *Λέχαιον*, o. Lechaee, arum, f.: By og Havn ved de corinthiske (el. crisæiske) Havnbugt, (ligeoverfor Cenchreae ved d. færeniske Bugt), Plin. 4, 5, Prop. 3, 20, 19, o. Liv. 32, 23; — B) df. Lechaeus, 3, spatia, Grat. Cyne. 227.

lecte, adv. af 1. lectus: med Balg, fortræffelig, Varr.; superl., lectissime, id. — lectica, ae, f., [befl. m. 2. lectus]: etflags Sæfabank, navn. som Bærestol; — lectica octophora ferebatur, in qua pulvinus etc., Cic. Verr. 5, 11; cf. Catull. 5, 10, o. Hor. Sat. 2, 3, 214; — lecticae gestamine uti, (lade sig bære), Tac. Ann. 2, 2; ligel. lectica deferri, (om en Rejsende), Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 12; cf. Suet. Aug. 43; f. ogsf. und. lecticula; — aperire lecticam, (aabne dets Gardiner el. Binduer), Cic.; cf. Juvenal. 3, 213; — lecticae usum alicui adinire, vid. Suet. Caes. 43; f. ogsf. und. lecticarius; — not.: lectica scutorum, (epfyldt dermed), Cic. Phil. 2, 12; — II) „overf.“ el. isølge etflags Lighed, heder lectica in arbore: det Sted paa Træet, hvor Grenene udbrede sig fra Stammen, (ligesom Sæder), Plin. 17, 22.

lecticāriōla, ae, f.: som holder til med lecticarii, Martial. 12, 58; dem. af — lecticarius, i, m., [lectica]: Bærestolbærer el. Porteur; vid. Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 12, o. Cic. R. Am. 46; — not.: fild. udgjorde lecticarii el. eget Laug, hvf. castra lecticariorum, P. Viet.; — lecticiula, ae, f., dem. af lectica, dog oftest for lectica el. Bærestol; — Scipio lecticiula in aciem illatus, (han var neml. faaret), Liv. 24, 42; cf. Cic. Div. 1, 26; — B) ogsf. kan mærkes; a) lecticiula luctratoria, (hvorpaa man arbejder el. studerer), vid. Suet. Aug. 78; f. ogsf. und. lectulus; — b) Nep. Att. 22, bruges lecticiula som Lighaare; — II) „overf.“ heder ogsf. Senens Leie: consuetae lecticulae cubile, Appul.

lectio, onis, f., [2. lego]: 1) oprt.: Samlen el. Samling, lapidum (ex agro), Colum., (florum),

Arnob.; — B) df. „overf.“: Bæigen el. Balg, Medfatte, iudicium, Cic. Phil. 5, 6 o. 16; — b) „bef.“ mærkes: lectio senatus, der i Republikens Tid foretoges af Censurerne, fild. af Reiserne, neml. ved Plæsering af en Liste over Senatet; — hvo af de ældre Senatorer var udeladt paa denne Liste, var dermed udstødt af Senatet; vid. Liv. 9, 27, ogsf. id. 27, 11, o. Suet. Aug. 35; — dog kan overalt denne lectio senatus ogsf. forståes ved den ovennævnte Plæsering; f. ogsf. nedenf.; — II) Læsen eller Læsning, librorum, Cic. Acad. 2, 2; ogsf. Plæsering, Recitation, Nep. Att. 14; — ∞ senatus, (Plæsering af Listen over Senatet), f. ovenf.; — B) fild. ogsf. „meton.“: det oplæste Stykke; df. lectio juris: Lovens Ord el. Tert, Ann. 30, 4, Macroh.

lectisternator, oris, m.: der beslægger Epifebænkene med Hynder, (en Taffeldækker), Plaut. Pseud. 1, 2, 29; af — lectisternium, i, n., [2. lectus, sternus], oprt.: Epifebænkens Bædning med Hynder; ogsf. Taffelens Dækning og Tilberedelse; df. fædd. i Heligensprog: høitideligt Sfermaaltid, hvorved Guderens Billeder vare anbragte paa prægtigen øvrte Vordfenge, medens dem foresattes de mest udvalgte Retter; — disse Gudermaaltider besørgebe Septemviri Epulones, der ogsf. bagtefor fortærede Retterne; vid. Liv. 5, 13, o. id. 2 o. 10, oftere; — II) ogsf. hos de Christne betegner lectisternium: et Erindringsmaaltid el. Julefæstmaaltid, Sidon.

lectito, avi, atum, i, v. a., intens. af 2. lego; 1) oprt.: samler ofte, pleier at samle, conchulus in litore, Val. Max. 8, 8; — II) df. fædd. „overf.“: læser ofte, pleier at læse; — ∞ libros alienius, Cic. auctores, id.; cf. Tac. Ann. 14, 59; men non legendos libros, sed lectitandos, etc., Plin. Ep. 2, 17; — b) foretlæser, orationes, ibd. 5, 5; — lectiuncula, ae, f., dem. af lectio: liden el. kort Læsning; in pl., Cic. Fam. 7, 1; — lector, oris, m., [2. lego]; oprt.: en Samler; df. fædd. en Læser; — nihil aptius ad delectationem lectoris, quam etc., Cic. Fam. 5, 12; cf. Nep. Pelop. 1, o. Hor. Ep. 2, 1, 211; — B) en Foretlæser, Plin. Ep. 9, 17; — II) fild. „overf.“: en Bærdigheb i Kirken, Tertull.

lectulās, e: som noder til at bese Sengen, morbus, Spartian.; o. — lectuarius, 3: horende til Sengen, sindon, (Sengelagen), Non., inc.; — [2. lectus] — lectulus, i, m.: dem. af 2. lectus, men ogsf. f. 2. lectus; oprt.: Leie, Seng el. Bænk el. Sofa til at ligge paa; df. 1) „alm.“: Seng til at sove i, Cic. Catil. 1, 4; ogsf. Høstfengen, Martial. 10, 38; men ∞ liber, Cic. Att. 11, 13, (den ligtes Seng el. ugist Stang); — II) df. bef.; A) Sofa el. Lovdank, hvorpaa man hviler sig om Dagen, bef. hvorpaa man ligger for at studere el. strive; vid. Plin. Ep. 5, 5, o. Ovid. Trist. 1, 1, 38; — B) Bordbænk el. Epifebant, hvorpaa man ligger tilberes; — lecticulos iube sterno nobis, Ter. Ad. 2, 4, 21; cf. Cic. Mur. 36; — C) Seng el. Baare, hvorpaa den Afdøde lægges el. udbæres, Tac. Ann. 16, 11; — lectum, i, n., f. und. 2. lectus; — lecturio, ire, v. n., desid. af 2. lego: vil gjerne læse, Sidon.

1. lectus, 3: partice. o. adj. af 2. lego. — 2. lectus, i, m., [2. lego; kan ogsf. samment. m. *λέκτρον*, i. e. lectus]; oprt.: Leie; cf. „alm.“: Seng til at sove i; — cubare in lecto, Nep. Dion. 9; lecto surgere, Prop., descendere, Tibull., desilire, Hor.; men recipere se lecto, (gaar til Sengs), Prop. 2, 24, 41; — ogsf. lectus cubicularis, Cic. Tusc. 5, 20; — h) ogsf. Høstfengen; te in lecto esse, quod etc., (at du beldt Sengen), id. Fam. 9, 23; ligel. lecto teneri, id. Verr. 5, 7; — II) df. „bef.“ A) Høstfengen el. Høstfengen; — ∞ jugalis, Virg. Aen. 4, 496, ogsf. ∞ genialis, Cic. Cluent. 5, o. Hor. Ep. 1, 1, 87; ogsf. absol. lectus: Høstfengen, Ovid. Her. 5, 101; herer ogsf. ∞ adversus, af dens Plads ligeoverfor Døren, Prop. 4, 11, 83; — derimod

lectus caelebs, Ovid., vacuus, Propert., (enlig el. uden Høstefalle). — B) Spisefælle; — non quaero, unde habueris quinquaginta tricluniorum lectos, Verr. 2, 74; lecto recumbere, Hor. Ep. 1, 5, in.; in imo lecto residere, Suet. Aug. 7; lectus est status, Plaut.; — C) Seng el. Leibenst, hvorpaa man ligger fer at hvile sig, navnlt. ogs. fer at studere; — quaedam (studia) lectum et otium et secretum desiderant, Senec. Ep. 72; f. ogs. ind. lecticula o. lectulus; — D) Liggeng el. Liggbaare el. Paradeseng, vdt.; vid. Tibull. 1, 1, 61, Prop. 2, 8, 33, v. Suet. Caes. 84; — not. a: gen. sing. lectus, f. lecti, Plaut. Amph. 1, 3, 15; nomin. pl. lectus, f. lecti, Cornific. ap. Prisc.; — not. b: lectum, i, n., f. lectus, Dig. — 3. lectus, us, m.: f. und. frgd. not. a.

1. Lēda, ae, f., f. und. lada. — 2. Lēda, ae, o. Lēde, es, f., *Λῆδη*: Datter af Thestius, Gemalinde af d. spartanske K. Tyndareus; ved sin Mand, men ogsaa ved Juppiter under en Evanes Gestalt, som hun ned med ivende Hg; af hviste fremstode, som uddødelig, Psall og Helena, som dødelig; Castor og Clytemnestra; vid. Hygin. Fab. 77; cf. Ovid. Her. 17, 55: Dat mihi Leda Jovem, cyeno decepta, parentem; cf. id. Am. 1, 10, 3; men pueri Leda, (i. e. Castor et Pollux), Hor. Od. 1, 12, 25; — B) *df. Lēdaeus*, 3; nedslammende fra el. benævnt efter Lēda; — *~ Helena*, Virg.; *~ Hermione*, (Helena's Datter), id.; men *~ dui*, Ovid., fratres, Sil., Lacones, Martial. 1, 37, (i. e. Castor et Pollux); heorem ogs. *~ astrum*, id., ogs. *~ sidera*, Lucan., (egenl. som Stjernebilledet Gemini el. Tvillingerne); *~ olores*, o. *~ ovum*, Martial., (med Henspielen paa Lēda's Indfangelse); — 2) „overf.“ f. spartansk; *~ Amyclae*, (hvor Lēda skal have boet), Sil.; men *~ Phalantum*, Martial. 8, 28: det af Spartanceren Phalanthis byggede Tarent; *~ gurgis*, (i. e. Eurotas), Stat. — *~ ledanum*, i, n., f. und. ladanum.

legālis, e, [legatus]: hørende til Leven; *~ genus quaestionis*, Quintil.; *~ tractatus*, (pl.), id.; — II) *df. lūd.* „overf.“: efter Lovens Jorsskrift, lovmæssig, vita, Tertull.; *df.* — *legāliter*, adv.: lovmæssigen, Cassiod. — *legārium*, i, n., [2. lego]: Visform af legumen, Balsgruat, Varr. R. R. 1, 32.

legatarius, 3, [legatus]: testamentarisk, bestemt ved Testamente; *~ editiones*, Tertull.; — II) *df. subst.*: A) *legatarius*, i, m.: der arver efter Testamente, Suet. Galb. 5, Dig.; — B) *df. fem.* *legataria*, ogs. *~ mulier*, Dig.

legatio, onis, f., [1. lego]; I) i Statsproget: A) „atm.“: Afsendelse af en Gesandt el. af et Gesandtskab; *df.* en Gesandts Jorretning el. Embere, et Gesandtskab; — is sibi legationem ad civitates suscepit, Caes. B. G. 1, 3; cf. Cic. Flacc. 29; — legationem administrare, Nep., obire, id., Cic., peragere, Liv., gerere Quintil.: besørge el. forvalte en offentlig Sendelse; ligel. legatione fungi, Quintil.; — legationis munus el. officium, Caes.; — bb) berisf mærkes; a) legatio libera, naar en Senator reiser i Provinserne med offentlig Auctoritet og paa offentlig Besøining, men alene i sine egne private Alltigheder; vid. Cic. Fam. 12, 21; — om den heraf gjorde Misbrug, vid. Cic. Leg. 3, 8, hvor ogs. legatio haager f. legatio libera; — *~ libera* har sit Navn deraf, at under sammes Varighed kunde Vedkommende drage ind i Rom uden at nedlægge deres Rættigheder; — b) angik en slig Reise tillige Dyptidelsen af et Religionsstift, da hed den legatio votiva; vid. Cic. Att. 1, 2; — B) *df.* „bes.“: 1) Gienstanden for en offentlig Sendelse, den et Gesandtskab paalagte Sag el. Jorretning; — mitis legatio, nisi etc., Liv. 5, 36; — ogs. Udvaldet af en offentlig Sendelse el. Beretningen derom; *df.* legationem renunciare, Cic. Phil. 2, 1, Liv. 23, 6, oftere, o. legationem referre, id. 7, 32, oftere: at fordrage sit Værende som Gesandt, men ogs. at aflægge Beretning om Sendelsens Udfald; cf. Cic. Opt.

Gen. Or. 7: quod legationem ementitus esset; — B) „meten.“: Gesandterne selv; legationem mittere, Caes., Liv.; cujus legationis princeps etc., Caes. B. G. 1, 13; cf. id. ibd. 2, 35; — II) i Krigsproget: Under commando el. den Hæmscommanderendes Post ved Hæren; — cum imperio aut legatione in provinciam proficisci, Cic. Verr. 1, 5; ligel. legationem obire, id. Acad. 2, 2; f. ogs. legatus, i, und. 1. lego.

legativus, 3, [legatus, i]: hørende til et Gesandtskab, viaticum, Dig.; ligel. absol., legativum, (se. viaticum: Diætpenge, vdt.), ibd. — *~ legator*, oris, m., [1. lego]: som giver el. stænkter noget ved Testamente, Suet. Tib. 31. — *~ legatōria* provincia, urigtig Læsem. f. locatoria pr., f. und. locatorius, — *~ legatum*, i, n., o. *~ legatus*, i, m.: f. und. 1. lego, nr. III.

lēgibilis, e, [2. lego]: læselig, Dig. — *lēgifer*, a, [lex, fero]: Lovgiver, Minos, Ovid. Am. 3, 10, 41; men legifera Ceres: C. som Lovgiverinde, Virg. Aen. 4, 58; — not.: ogs. subst., legifer, i, m.: Lovgiveren, (i. e. Moses), Prudent. — *~ legio*, onis, f., [2. lego]; 1) „egentl.“: en Legion; *df.* A) hos Romerne: et Corps el. en Division af Krigsfolk, var inddeelt i 10 Cohorter, hver (efter et Middelstak) med 420 Mand; til disse 4200 Mand kom endnu 300 Ryttre; vid. Liv. 7, 25; — dog angives Legionens Størke forskelligt til forskellige Tider, saal. til 5000 Mand Jodfolk, og 300 Ryttre, id. 26, 28; — og da der til hver Legion, (der orsens ene beind af romerske Borgere), særv. soledes et lige-saa stort Antal af de forbundenes Trepper, (socii el. auxilia), saa havde den, med Indbegreb af Ryttret et Styrke af emtr. 10000 Mand; — istun i den yderste Jare optoges Slaver i de romerske Legioner; vid. Liv. 22, 57; — til Indtrædelse i den romerske Legion hørte en Alder af 17 Aar, vid. Liv. 25, 5; — endel. var Legionens Hovedbane: en Sølvørn; f. und. aquila; — B) ogs. findes legio o. legiones undert. brugt om andre (el. ikke romerske) Trepper, navnlt. om forbundenes treppern; — duae legiones Rom., duae socium (f. sociorum) etc., Liv.; men ogs. om Gallernes Trepper, id. 22, 14, om Carthagerne, id. 26, 6; — II) „poet. overf.“ f. Trep el. Hær; vid. Virg. Aen. 7, 681, v. ibd. 9, 368; — b) emistf. ogs. Hielp el. Vistand; saaf. Plaut. Cas. prol. 50: Sibi nunc uterque contra legiones parat, („alleg.“: seer sig om efter Hielp); *df.* — *~ legiōnārius*, 3: hørende til en Legion, cohors, Cic., milites, id.

**legirūpius*, ae, m.: som gier Brud paa Leven, Plaut.; — ogs. *legirūpio*, onis, m., id.; o. — *~ legirūpius*, 3: = frgd., Prudent.; — [lex, rumpo].

— *~ legis doctor*, (skrives ogs. *adstili*), oris, m., [lex]: en Retslærer, en Lovgiver, Vulgat. — *~ legislator*, o. *legumulator*, (skrives oftest hos Clastikerne *adstili*), oris, m., [lex]: en Lovgiver, Liv. 31, 31, Val. Max. 5, 6. — *~ legis peritus*, i, m., [lex]: den Retslærde, Vulgat.

Legitime, adv.: lovmæssigen, retmæssigen, imperare, Cic. Off. 1, 4; cf. id. Caecin. 20; — II) „overf.“ beherigen; *~ coquere*, Plin.; ogs. *~ studere*, (paa den rette Maade), Tac. Orat. 32; af — *~ legitimus*, 3, [lex]; I) „egentl.“: lovbefieent, lovligen forordnet, lovmæssig el. retmæssig; — *~ dies comitiis habendis*, Cic. Verr. 2, 52; *~ controversiae*, (som afgjøres efter Lovene), id. Orat. 34; *~ imperium*, (om Kongernes Regering), Sall. Catil. 6; men *~ imperium*, Cic. Phil. 11, 10, (opp. extraordinarium); — *~ filius*, (opp. nothus), Quintil.; *~ conjux*, Ovid.; ogs. absol., *~ legitima*, orum: Lovformer el. Jormaliteter, Nep. Phoc. 4; — II) „overf.“: A) vedborlig, rigtig, påsende i sit Slags; — *~ illum quasi legitimum numerum explorare*, Cic. Verr. 5, 22; *~ poema*, Hor. Ep. 2, 2, 109; *~ finis* (orationis), Quintil. 9, 2, 57; — *~ legitimum est*, (det er brugeligt el. vedtaget, det er i sin Orden), c. inf., Plin. 19, 31, oftere; — B) fulstkommen el. ægte.

i sit Slags; — ne olus quidem legitimum, sed scandicem etc., Plin. 22, 38; ∞ sonus, Hor. A. P. 273. — lēgito, are, flect. Visform f. lectito, Priscian. — lēgiuncula, ae, f., dem. af legio: liden el. ufolds stændig Legion, Liv. 35, 49.

1. lēgo, avi, atum, i, v. a., [best. m. flgd.]; 1) „alm.“: sender, famulum aliquo, (i et Grinde), Catull. 66, 57; — b) overdrager, giver i Grinde, etc.; Quin potius, quod legatum est tibi negotium, id curas? Plaut. Cas. a. 1, v. 12; — II) „bef.“, A) i Statsproget: sender som Gesandt; — in Africam legantur, qui reges adeant, etc., Sall. Jug. 21; f. ogf. Cic. Fam. 3, 8; — 2) cf. subst., lēgātus, i, m.: offentlig Sendebud, en Gesandt; — ut legati ex auctoritate senatus legarentur, Cic. Vatin. 15; legati, nuntii pacis et belli, ibid.; legatos mittere de pace, Liv., ad bellum indicendum, id.; cf. Nep. Them. 6, flgd.; — B) ligel. i Krigs- v. Statsproget: legare aliquem. (antatte som Legat, d. e. som Undergeneral el. Understatsholder, alieui, hos eller under nogen; — ne legaretur Gabinus Pompejo, Cic. Manil. 19; me a Pompejo legari (sc. sibi), etc., id. Att. 4, 2; cf. Sall. Jug. 28: ∞ sibi aliquem, o. Cic. Sest. 14: legatum sibi legare aliquem; — 2) cf. subst., legatus, i, m.: en Legat, d. e.; a) ved Hæren: Understatsholder el. Rædsommmanderende; — sædv. committere i vende Legat Hærens vrende Jole, Caes. Liv.; dog forboldtes hermed forfælligen; vid. Caes. B. G. 1, 52, o. Liv. 26, 5 v. 6; — i Overgeneralens Rædsorrelse forte ogf. Legaten Commandeen; vid. Caes. B. C. 2, 17; — fild. ere legati legionum: Befalingsmand over enkelte Legioner, vid. Tac. Ann. 4, 73, o. ibid. 15, 28; — b) i Provinjen: ligesom Understatsholder, d. e. Stattholderens overre Medhjælper, saavel i Hærens Commando, som i Rættens Forvaltning; — vid. Nep. Att. 6, o. Suet. Tib. 63; legatum esse alieui: befalde en Legats Post hos nogen, Cic. Cluent. 36, f. ogf. evenf. id. Sest. 14; — c) fild. hede legati: de af Rædseren til Provinserne sendte Stattholdere; vid. Tac. Ann. 12, 40, o. id. Agr. 33; disse legati ere da enten consulares el. praetorii; vid. id. Agr. 7, o. Suet. Vesp. 4; — C) i Retsproget: overdrager el. sender ved Testamente, — ∞ usufructum omnium honorum alieui, Cic. Caecln. 4, pecuniam, id. Top. 3; cf. Suet. Aug. 101, o. Cic. Phil. 2, 42; men legare alieui aliquid ab aliquo, (ligesom giennem nogen el. ved Anvisning paa nogen); vid. Cic. Cluent. 12, o. id. Top. 4; — 2) cf. subst. legatum, i, n.: er Legat, d. e. en ved Testamente bestemt Stent el. Gæve; — Hortensii legata cognovi, Cic. Att. 7, 3; jus capiendi legata alieui adimere, Suet. Dom. 8; legatum el. legata petere, exsolvere, duplicare, Tac., praestare, Diz.

2. lego, lēgi, lectum, 3, v. a., λέγω: 1) „æcul.“: A) „alm.“: tager el. borttager stykker el. liden efter liden; af a) tager sammen, opsamler, indsamler; — ∞ uues, (pluffe dem), Cic., flores in calathos, Ovid., poma ab arboribus, Tibull.; men Ovid. Fast. 2, 251: ficus non erat apta legi; — ∞ spolia caesortum, Liv. 5, 39; men ∞ ossa, (opsamlte Senene af de forbrændte Lig), Ovid.; cf. Virg. Aen. 6, 228; — b) tager sammen el. til mig, tager el. viker sammen; — ∞ vela, Virg., Ovid., ancoras, Senec., funem, Val. Fl.; ∞ stamen, (vinde), Prop.; cf. Ovid. Fast. 3, 462: fila legenda, (som Defens havde at opsamlte og følge); — c) berrtager hemmeligen, bortlister el. stæler; — ∞ omnia viscus manibus, Lucil. ap. Non.; bef. ogf. ∞ sacra, (begaae Tempelran), Auct. ad Her. 2, 30, Hor. Sat. 1, 3, 17; — ogf. „ment.“: ∞ sermonem alieuius, (beture), Plaut. Pseud. 1, 4, 21; — B) „bef.“ m. Vocalebjeeter, (cf. Virg. Aen. 9, 393: vestigia Observata legit, følger Eperone, ogf. ibid. 12, 481): drager el. vandrer el. streifer derigennem el. derover; — ∞ saltus, (om Jægeren), Ovid Met. 5, 578; luna coelum freno propiore legit, Senec. Med.; — b) cf. ogf. ∞ aequora, (seile derover), Ovid. Fast.

1, 289; cf. Virg. Aen. 2, 297; men Liv. 21, 51: navibus oram Italiae legens, (seilende langs dermed); cf. Ovid. Met. 15, 709: men Virg. Ge. 2, 14, „alleg.“: primi lege litoris oram, (beld dig ved Kysten); — II) „flg.“: A) „overf.“: ligesom tager sammen el. giennemløber med Sine; cf. 1) overfører, betragter; — omnes longo ordine ... Adversos legere etc., Virg. Aen. 6, 751; — 2) cf. sædv. læser, ut eos libros ipse per te legeres, Cic. Top. 1; ∞ apud aliquem, m. flgd. ace. e. inf., id. Acad. 2, 15; men ibid. 2, 1: quos legisset, f. de quibus legisset; — ogf. absol. legens, tis, f. lector: Læseren, Plin.; cf. Ovid. Trist. 1, 7, 25; — ogf. pass., id. ibid. 5, 14, 5; lecti versus (pl.). id.; cf. Cic. Fam. 6, 5; — bb) cf. ogf. a) oplæser el. reciterer; — quum legerit iis volumen suum etc., Cic. Brut. 51; cf. Plin. Ep. 5, 29; — b) forelæser og forklarar, satiras Lucilii, Suet. Gramm. 2; cf. id. ibid. 11; — c) legere senatum, om Censorerne; at oplæse en Riste over Censorerne; f. und. lectio; f. ogf. Liv. 40, 51, ostere, (hvor dog lezere senatum overalt finde hede; at vælge el. udvælge; vid. Liv. 9, 39 o. 46; f. ogf. nederf.); — B) „ment.“: udtager el. udfører, sædv. vælger el. udvælger; a) „alm.“: quae legat, quaeque rejicit, Cic. Fin. 1, 15; ∞ conditiones nubendi, id. Coel. 15; cf. Ovid. Met. 1, 27; — ∞ milites, Liv. 37, 15, men Tac. Hist. 1, 18: exemplo militari, quo vir virum legeret, etc., siger rædel. til en gammel Krigsbrug, hvorefter hver Krieger nede sig en Staldbrøder, (til at dele Jæren ved en Expedition etc.); cf. Suet. Aug. 35; men Virg. Aen. 11, 632: legitque virum vir, (vælger sig en Modstander); — b) udvælger el. befinder deril; hos judices legere, (vælge de Mand til Dommere), quorum etc., Cic. Phil. 5, 6; ligel. consulares (acc.) legere (sc. dictatorem et magistrum equitum, de valgte dem iblandt Consulærne), Liv. 2, 18; — ogf. ∞ aliquem in iudices, Gell., aliquem in senatum, Cic., Liv., in patres, Liv. 23, 22, in bulen (i. e. in senatum), Plin. Ep. 10, 113; — III) partie. lectus, 3, ogf. som adj.: udføgt, verba, vid. Cic. d. Or. 3, 37; — ogf. fuldfommen i sit Slags, Massium (sc. vinum), Hor. Od. 3, 21, 5; lectum est (argentum) etc., Ter. Phorm. 1, 2, 3; — ogf. „ment.“: udmærket el. fortrinlig; neque vir melior, neque femina lectior etc., Cic. Inv. 1, 31; lectissimi atque ornatissimi viri, id. Verr. 1, 6; ogf. e. gen.; lectis equitum etc., Virg. Aen. 9, 18.

legula, ae, f.: cf. legulae aurium: Øreslapperne, Sidon. — legulejus, i, m., [lex]: som aandløst holder paa Lovens Begjæft; — ∞ quidam cautus et acutus, Cic. d. Or. 1, 55. — 1 legulus, i, m.: en Samler el. Opsamler, (olearum, uvarum), Varr.; — lēgumen, mis, n.: Bælfrugt; vario leguminum genere (feta terra), Cic. N. D. 2, 62; cf. Virg. Ge. 1, 74; o. — legumētum, i, n.: Visform af frugt. Gell. 4, 11; — [2. lego].

lelostrea, (hostr.), ae, f., λελόστρεον (-ειον): Ofers med glat Skæl, Lamprid. — Leleges, etc., f. und. flgd. — Leleges, um. m., λέλεγες: en i Lilleasien og i Grækenland udbredt pelagisk Stamme; navn. fantes Leleger i Jonien, f. nederf. Plin. 5, 31, paa Grænsen af Carien, hv. Ovid. Met. 9, 614, forvinder Caras et armiferos Lelegas; cf. Virg. Aen. 8, 725; fremdeles i Thesalien, Lucan., i d. Forville, Plin., navn. i d. Megariske, f. nederf.; — B) cf. 1) Leleges, idis, fem. adj.: lelegist, nymphae, Ovid. Met. 9, 651; — cf. Plin. 5, 31, blev Byen Miletus i Jonien ogf. engang kaldet Leleges; — 2) Leleges, 3: lelegist; ∞ litora, Ovid. Met. 8, 8, (i. e. Megarensia); men ∞ moenia, ibid. 7, 443, (i. e. Megara); — not.: sing. Lelex, som nom. pr., Ovid. Met. 8, 565.

lema, ae, f., λήμη; in pl. lemae, (ligesom grammae): Stm el. Materie i Dietrigen; — si lemae in oculis erunt, Plin. 23, 1. — Lemannus, m. o. ud.

læus: Genferføen, Caes., Lucan.; f. egf. Plin. 3, 5, e. Mela 2, 5. — lembulus, i, m., dem. af lembus. Prudent. — lembunculus, i, f. und. lembunculus. — lembus, i, m., *λεμπος*; A) leffende Krigsfib; — cum classe lemborum etc., Liv. 45, 10; — B) Saad el. Jølle, Plaut. Merc. 2, 1, 35, e. Virg. Ge. 201; egf. Jifterbaat, Attius ap. Non.

lemma, atis, n., *λεμμα*, (technif. Ord); eyrdl.: byrd der fages el. eyffulles for at forfæres el. beyffes; df. I) Materie el. Dygare el. Thema, edl., Plin. Ep. 4, 27; — II) df. egf. a) en Overfkrift over et Epi gram, fom betegnende detis Jærbote, vid. Martial. 14, 2; — egf. Epi grammet felv, id. 10, 59, e. Plin. Ep. l. c.; — b) fider Etenyng: nutricis lemmata, Auson.; — II) „overf.“: det indtagne el. Betegnelse; df. ligefom sumptio: den ene af Epilogismene forfættinger; vid. Gell. 9, 16: vitium... sub falsa lemmatis specie latens.

Lemnæus, 3, e. Lemniæ, adis, f., f. und. Lemnos. — Lemnicola, ae, c., [Lemnos, colo]; Jædvæner paa Den Lemnos; — df. Epithet til Jædvæner, Ovid. Met. 2, 757, byer Lemnicolæ stirps, (i. e. Erichthonius, Vulcani filius).

lemniscatus, 3: fmykkes med Baand, f. und. fgd.; cf. Cic. R. Am. 35; af — lemniscus, i, m., *λεμνίζος*: nebhængende Baand paa Scierfkræfte, byrvede diſke blev end mere bændrende; f. und. fgd. Cic. l. c.; (lemniscos) adijci, ipſarum coronarum honoſ erat etc., Plin. 21, 4; cf. id. 16, 25; — egſaa til deltes diſke lemnisci færfitt; vid. Liv. 33, 33, e. Suet. Ner. 25; — II) fild. egf. vædet Linfay el. Charpi til Saar, Veget.

Lemniscus, 3, etc., f. und. fgd. — Lemnos, (-us), i, f., *λεμνος*: D i Egærbævet imed Hellesponten, Vulcani, Val. Fl., (fom Megadens Hiem), vid. Serv. ad Virg. Aen. 8, 451, e. Plin. 4, 23; — Lemni, (f. m Lemno), Ter. Phorm. 5, 7, 49; cf. Nep. Milt. 1; — B) df. I) Lemniæ, adis, fem. adj.; lemnif; exsul, (i. e. Hypsipyle), Stat.; egf. subst. Lemniænde; byf. Ovid. A. 3, 672: Lemniæsi (græff Dativ: *ταῖς Ἀμφύδοι*) gladiis in mea fata dabo; (neml. med indtagelſe af Hypſipyle havde Lemniæinderne dræbt deres mandlige Eftgtinger); cf. id. Her. 6, 52; — 2) Lemniæus, 3, catenæ, (byeri Mars e. Venus fængedes ved Vulcanus's Runt), Martial. 5, 7, Stat.; — 3) Lemnius, 3, pater, Virg. Aen. 8, 451, egf. absol. Lemnius, Ovid. Met. 4, 185, (i. e. Vulcanus); — saxa, id. Trist. 5, 1, 62, f. und. Philoctetes; ~ rubrica: en Jærdart, vid. Plin. 28, 24; men ~ furtum (Promethei), vid. Cic. Tusc. 2, 10; — b) Lemnii, orum: Jædvænerne af Lemnos, Nep. Milt. 1.

Lemonia tribus, ved Rom, Cic. Plane. 16, har fit Naen af Landbyen Lemonium, udenfor porta Capena; vid. Fest. p. 115 (Müll.). — lemonium, f. und. limonium. — Lemovices, um, m.: Jøff i Gall. Aquit., (byer nu Limosin), Caes. B. G. 7, 1.

Lemures, um, m.: de Afdødes Eftgager; Lemures animos dixere ſilentium, Ovid. Fast. 5, 483; — II) „overf.“: Lemures larvæ nocturnæ et terrificationes imaginum et bestiarum, Varr.; ~ nocturni, Hor., nigri, Pers.; — ſing. Lemurem har Appul.; df. — Lemuria, (m. ferandret Dyantitet), orum, n.: Jæft, byrvede Lemures afvendende, vid. Ovid. Fast. 5, 421; beſkrives ibd. 431 fgd.; men ibd. 479 fgd. forſættelſe, at denne Jæft eyrdl. ved Remuria, eg at den var indfittet for at afvæde den drækte Nemas's Eftgager.

læna, ae, feml. til leno; I) „egenl.“: Røberſte; ~ obſcoena, Martial. 11, 6; cf. Tibull. 1, 6, 12, e. Prop. 4, 5, in.; — II) „overf.“: fom ſiſter Arthelighed el. Jærbindelſe; — quasi sui læna natura etc., Cic. N. D. 1, 27; cf. Ovid. A. A. 3, 316; — not.: egf. fom appos. el. fom adj.: læna anus, Ovid.; ~ pictura, Claudian.

1. Lænæus, 3, *Λαῖνός*: lænæiff, d. e. bædſiff; ~ latice, (i. e. vinum), Virg. Ge. 3, 510; figel. Le-

naeum honorem libare Jovi, id. Aen. 4, 207; Lænæus pater, egf. absol. Lænæus, (i. e. Bacchus), id. Ge. 2, 7, e. ibd. 3, 529. — 2. Lænæus, i, m.: udmærket (Grammatifcer: vid. Suet. Gramm. 15; — not.: Ovid. Ib. 331, er Lænæus: en Bændvelſe paa en forreſten udbetjent Bænge.

lene, fem adv., f. leniter, f. und. 2. lenis. — *Lenimen, inis, n.: Jærbindingemiddel, Jærbinding; testudo... laborum Dulce lenimen, Hor. Od. 1, 32, 15; cf. Ovid. Met. 6, 500, e. id. ibd. 11, 450; e. — lenimentum, i, n.: = fragt., Plin.; — men „overf.“: ~ honestæ missionis, Tac. Hist. 2, 67; — [fgd.].

lenio, vi e. ii, itum, 4, v. a. v. n., [2. lenis]; I) act.: ſiſter, füller, formilder; A) „alm.“ el. phyſiff; ~ vulnera, Propert. 3, 20, 32; men ~ fluvium tumens, (formindſte dens Hæftighed), Virg. Aen. 8, 86; ~ inopiam frumenti, Sall.; ~ stomachum latrantem, (ſiſte Jængerne), Hor. Sat. 2, 2, 17; men ~ clamorem, (ſiſte mindre ſtærkt), id. Od. 1, 27, 7; — navnlf. egf. om Eægmilder: ~ dyspnœas, collectiones, etc, Plin.; articulares morbos, id.; — B) „bef.“ e. „ment.“: te dies leniet, (vil formilde dig), Cic. Mur. 31; cf. Liv. 2, 45; vieti is, qui odium suum bonitate... leniret, id. Marc. 10; temperantia animos suam concordia quadam placat et lenit, id. Fin. 1, 14; men Plaut. Bacch. 5, 2, 31: aliquem lenitum reddere, (i. e. lenire: bringe i god Etemning); — ~ dolentem solando, Virg., dolores requie, Ovid., miseriae alicui, Ter. Heaut. 1, 1, 75; — b) „poet.“ egf.: Jøger at formilde el. træffe; talibus... Lenibat dictis animum, Virg. Aen. 6, 468; — II) neutr.: at blive mildere, at formildes; — dum hæc... iræ leniunt, Plaut. Mil. gl. 2, 6, 99; — not.: lenibat, (f. leniebat), Virg. l. c.; leniuit, (f. lenient), Prop. l. c.

lenis, e; I) „egenl.“: lund, blev, ſagte, umærkefig; — sensus judicat... lene et asperum, Cic.; ~ (frication) mollit, Plin.; ~ igne coquere, (ved ſagte Jld), id.; ~ cibi, (opp. acria), Cels.; ~ venenum, (fom virker langſomt), Cic. Att. 2, 21, men ~ tormentum, Hor. Od. 3, 21, 13; — compar., ~ vinum, (opp. asperius), Ter. Heaut. 3, 1, 50; superl., ~ ventus, (meget ſagte), Caes., Cic.; — navnlf. egf. om en Bændvelſe, om en Bændgæbde, om Jævden, om Lyden el. Stemmen, edl.; — ~ volatus, Ovid., motus laterum, Quintil.; ~ gradus, (langſom, ſagte), Liv.; stagnum lenius, (fom flyter langſommere), id. 1, 4; — ~ elivus, (med mild Eftgæring), id.; cf. Caes. B. C. 2, 24; — color suavior et lenior, Plin.; — ~ sonus, id.; ~ vox, (opp. aspera); Quintil.; cf. Cic. N. D. 2, 58; spiritum lenem agere, (gænde mildt), Tibull. 1, 9, 57; (spiritus lenis i Grammatiften, opp. asper, Priscian.); — not.: neutr. lene fittes egf. „poet.“ fom adv., f. leniter: mildt el. ſagte; — rivo lene sonantis aquae, Ovid. Fast. 2, 794; elivi lene surgentes, Calpurn.; — II) „fig.“ A) „overf.“ e. „ment.“: I) om Jærbædraget og om Udtalen: mild, ſæm, reliq.; — sæpe placida, submissa, lenis (quaeritur oratio), Cic. d. Or. 2, 43; cf. ibd. 13; — lenis et fluens contextus orationis, Quintil.; proemio lenis... convenit pronuntiatio, id.; — 2) egf. om den Jærbædragne Gienſtand; — lenia (debet) duci, acria currere, etc., id. 9, 4, 139; cf. Hor. A. P. 26; — B) „ethiff.“ el. om Ecaracieren: mild, ſagtomdig, eſtergæbende; — lenis a te et facilis existimari debeo, qui etc., Cic. Fam. 5, 2; leni ingenio esse in liberos, Ter.; lenissimus in hostes, Cic. R. Am. 33; men obtreatoribus lenis, Suet. Calig. 3; — „poet.“ egf. e. inf., Hor. Od. 1, 24, 17; — figel. om en Bændvelſe: leniorem sententiam dicere, Caes. B. C. 1, 2; lene consilium dare, Hor. Od. 3, 4, 41; — ~ locus, (mild, iſte bitter), Quintil. 6, 3, 27; — b) egf. altſer eſtergæbende, ſvag; te tam leni et victo animo esse etc., Ter. Heaut. 3, 1, 29. — 2. lenis, is, m.: eſtlags ſkar, Afran. e. Laber. ap. Non.

lenitas, atis, f., [1. lenis]; I) „egenl.“: Bændhed

cl. Mygghet, (neml. med Hensyn paa Sandferne), opp. asperitas; ~ lini, Plin. 13, 26; ~ vini, (rens Miltbed), id. 11, 24; ~ ogf. om Jærden: ~ virtutis (smaragdi), id.; men ~ incredibili (fluere: yderst sagte el. langsemt), Caes. B. G. 1, 12; — II) „fig.“; A) „alm.“ e. „ment.“, om Jørebæger, osv.: Miltbed, Jernbet, Reliqbed; — ~ orationis, Cic., verhorum, id., vocis, id., compositionis, Quintil.; cf. Cic. d. Or. 2, 15 e. 43, ogf. id. Brut. 48; — B) „bef.“ e. „ethifk.“; Miltbed el. Maadehold, Sagtmødighed el. Eftergivenesshed; — qua mollitia sum animi et lenitate etc., Cic. Sull. 6; cf. id. d. Or. 1, 12; dare se ad lenitatem, id.; men lenitas (prae-toris) audiendi (f. in audiendo), id. Mur. 20, ogf. ~ legum, (terres Miltbed), id. Rab. perd. 3; — men inepta lenitas patris, (hans nidrige Eftergivenesshed, Ter. Ad. 3, 36.

leniter, adv. af 1. lenis; I) „egenl.“ (cf. m. Hensyn paa de ydre Jørnemmetter): sagte el. mildt, lidt efter lidt, osv.; — ~ ire per excubias custodum, Ovid. Am. 1, 6, 7; — compar., torrens lenius decurrit, (mindre stridt), id. Met. 3, 568; superl. f. necens; — ~ acclivis el. editus collis, (med mildt Eftaaning), Liv., Caes.; ~ blandus aspectu color, Plin.; ~ hirsuta folia, id.; — II) „fig.“; A) om Jørebæger: mildt, rolig, uden Hefstighed; — multa leniter, multa aspere (dicere), Cic. Brut. 44; ~ agere verum, (i. e. leni gestu), id. d. Or. 3, 26; — B) „ethifk.“: mildt, sagtmodig, ogf. rolig, tilfreds; — qui mihi lenissime sentire visi sunt, (at hemme for de mildeste Jørbedesregler), Cic. Fam. 5, 2; leniter traducere aevum, Hor. Ep. 1, 18, 97; cf. Ovid. Her. 5, 7; — b) frastøst, uden Eftertyst; sin ... agat lenis (senatus), Caes. B. C. 1, 1.

lenitudo, inis, f.: Biform af lenitas, men alene „fig.“; A) om Jørebæger: Miltbed, Reliqbed, Jernbet; — ~ orationis, Cic. Tusc. 5, 6; — B) „ethifk.“: Eftergivenesshed, Jøielighed, in aliquem, id. Verr. 3, 6.

1. leno, (avi), atum, 1, v. a.: at drive Kobleri, Poët. in Anthol. Lat. B.; af — 2. leno, onis, m., [lenio]: en Kobler; — ~ perjuris, Plaut., perniciis communis adolescentium, Ter. Ad. 2, 1, 34; cf. id. Phorm. 3, 2, 23: ne parum leno sies; ~ improbius et perjurissimus, Cic.; — II) „overf.“: Jørbæger; lenonem quendam Lentuli etc., Cic. Catil. 1, 8; men Ovid. Am. 3, 12, 10, med Luno: puella ... Me lenone placet, (ved min Anbefaling, ved mine Vers); — *lenocinamentum, i, n.: ligesom lenocinium: Kobleri, Sidon.; e. — lenocinator, oris, m.: som ved Smiger vinder el. tilbederbringer noget; ~ gratiae, Tertull.; — [lenocinor].

lenocinium, i, n., [2. leno]; I) „egenl.“: Kobleri, Jørbæger til Utugt; — ~ facere, (drive denne Haandtering), Plaut.; ~ profiteri, (angive sig for at drive den), Suet. Tib. 35; men ~ uxori facere, (bortføble hende) Dig.; — II) „overf.“; A) „alm.“: Veffemiddel, Jørbæger, vdl.; — vitium illecebris et cupiditatum lenociniis (se dedere), Cic. Sest. 66; cf. id. Mur. 35: ~ petere ab aliquo, (en lefnidig Jærfelse); — B) „bef.“: 1) sogt el. ovedreven Punt el. Udmyffelse; — ~ quo corporum lenocinia processerint, etc., Cic. N. D. 2, 58; cf. Suet. Aug. 79: omnis lenocinii negligens etc.; — 2) ogf. epifimflet Tale el. Jørebæger, Suet. Calig. 39; men Quintil. 8, prooem.: qui non ornamenta quaerimus, sed lenocinia; — 3) Anbefaling; cf. Tac. Hist. 1, 18; men em et Annibart, Plin. 35, 40: in lenocinio commendationis dolor est.

2. lenocinor, atus sum, 1, v. dep. n., [leno]: ovrde: er en leno, el. driver hans Haandtering: vdl. fædv. „overf.“; A) smiger derfor, reter mig derfor, sejer at behage, vdl.; — tibi serviet, tibi lenocinabitur, etc., Cic. Div. in Caecil. 15; men ~ insitae feritatis arte et tempore, Tac. Germ. 43; — B) at hjælpe dervaa, at befordre el. anbefale; ut libro isti novitas lenocinetur,

Plin. Ep. 2, 19; cf. ibd. 1, 8; — men Quintil. 5, 12, 17: quo vitio mancipiorum negotiores (Slavehandlere) formae puerorum lenocinantur.

lenouice, adv.: paa Kobleres Vis, facere aliquid, Lamprid.; e. — lenonius: 3: borette til en leno el. benavnt efter en faadan, aedes, Plaut.; men ~ servitus (i. e. apud lenonem), id.; ~ lide uti, id. Rud. 5, 3, 30; ~ lutum el. coenum, (som Eftersæd), id.

1. lens, dis, f., pl. lentes: Infærg eller Gnidder i Haaret, Plin. 29, 35. — 2. lens, tis, f.: Linds, (som Vælgtrugt), Colum., Plin. 18, 31; ~ Pelusiaca, Virg. Ge. 1, 228, palustris, Plin.; — not; acc. lentim, Cato; abl. lenti calido, (som masc.), Titin. ap. Non.

lente, adv. af lentus; I) „egenl.“: A) seft el. flebrigt; — compar., arida ligna lentius serrae cedunt, Plin. 16, 83; — B) langsemt, procedere, Caes., augescere, (være), Tac. Agr. 3; lentius subsequi, Caes.; lentissime mandere, (om Efelet), Colum.; — b) i lang Tid; lentius spe trahi, Liv.; — II) „fig.“: langsemt, traagt, fædesløst; — ~ ferre, (være ligegyldig derved), Cic. d. Or. 2, 45; cf. id. Parad. 1, 3; ~ agere, (være langsom el. dørft), Liv. 1, 10; — b) ogf. til det Vedre: langsemt, betænksom, nolende; — nisi eum (librum) lente et fastidiose probassem, Cic. Att. 2, 1.

lenteo, ere, v. n., [lentos]: at være langsom; lentet opus, (i. e. lente proedit), Lucil. ap. Priscian.; df. — lentescio, ere, v. n. inch.; I) „egenl.“: at blive sei el. bled el. boelig; — dum lentescat (cicer in aqua), Colum.; men ~ tellus, (bliver flebrig), vid. Virg. Ge. 2, 250; — II) „fig.“: at formildes, at afstige; lentescunt tempore curae, Ovid. A. A. 2, 357.

lenticula, ae, f., dem. af 2. lens; I) „egenl.“: liden Linds, en Linds, Cels.; — II) „overf.“: a) linsformet Gestalt, figura (in geminis) etc., Plin. 37, 75; — b) etlags linsformet Lerkar, Cels.; — c) linsformet Plet paa Huden, navnsl. Sommerfregne, id.; cf. Plin. 26, 5; df. — lenticularis, e, forma: linsformet Gestalt, Appul.

lenticulosus, 3: fuld af Sommerfregner, Val. Max.; af — lentigo, mis, f., [2. lens]: linsformet Plet, chartae, Plin.; stellio plenus lentiginis, id.; — II) „bef.“: Sommerfregne; lentiginis ac maculas e facie tollere, id. 20, 4. — lentipes, edis, adj., [lentus, pes, m.]: som gaar langsemt, Auson.

lenticifer, a, um, [lentiscus, fero]: som bærer Mastitræer, bevoren dermed, Linternum, Ovid. Met. 15, 713. — lentiscus, 3: af Mastir el. Mastitræ, oleum, Plin., resina, id.; af — lentiscus, i, f., e. lentiseum, i, n.: Mastitræet, (pistacia lentiscus L.), vid. Cic. poet. Div. 1, 9, e. Plin. 15, 6; — II) „overf.“: A) Mastirelie, Cato, Plin.; — B) en Tandstifter af Mastitræ, Martial. 3, 82, oftere.

*lentitia, ae, f.: Boeligbed, Smidighed, virgaurum (saheis), Plin. 16, 68; cf. ibd. 77; — ogf. Albigbed; ~ pituitae, id.; — lentities, ei, f.: = frad.; ~ (plumbi), Auct. Aetn. 540; e. — lentitudo, mis, f., I) „egenl.“: Langsomhed til at handle, Ufæstfælle, Uirksomhed; — ~ conjuratorum, Tac. Ann. 15, 51; cf. Vell. 2, 11; — ogf. alm. Langsomhed el. Langsom Jæmsfærd; — durante tractu et lentitudine mortis, id. Ann. 15, 64; — II) „fig.“: indre Slovbed, Jøfæstløshed, Ligegyldighed; — eam, quam lenitatem dicimus nos, vitioso lentitudinis nomine appellant, etc., Cic. Tusc. 1, 19; cf. id. Qu. Fr. 1, 1, 13; — b) ogf. em Tølen; ceteros ejusdem lentitudinis et teporis libros, etc., Tac. Orat. 21; — [lentus].

1. lento, avi, atum, 1, v. a., [lentus]; I) „egenl.“: boier el. frammer; — ~ arcum, (spænde Bue), Stat.; ~ remos adductos, (neml. vdr at roe), Senec. Ag.; cf. Virg. Aen. 3, 381; — II) df. „fig.“: A) urdraget i Længden; ~ bella, Sil. 8, 11, (om Fabius Cunctator); — B) formilder el. ferringet; lentatus vapor., (i. e.

remissus calor), Sidon. — 2. Lento, onis, m., [af lentus, altsaa den langsomme]: roemerst Tilnavn. Cic. Phil. 11, 6. — lentor, oris, m., [lentus]: Boelighed; ad rotarum axes lentore fraxinus utilis. Plin. 16, 84; — ogf. Klebrigbed el. Seibed; usque ad lentorem subigere, id. 17, 24.

Lentulitas, atis, f.: s. und. 2. Lentulus. — 1. lentulus, 3, dem. af lentus: neger langsom el. ligegyldig, (navnl. som Debitur); vid. Cic. Att. 10, 11. — 2. Lentulus, i, m., [a lente, vid. Plin. 18, 3]: roemerst Tilnavn i den corneliske Slægt; — her mærkes P. Cornelius Lentulus Spinther, der som Consul arbejdede for Cicero's Tilbagekaldelse fra hans Landflygtighed; til ham ere ogf. Cic. Fam. 1, 1-9; df. — Lentulitas, atis, f.: comiff om Lentulernes høie Adel og Anseelse; vid. ibd. 3, 7.

lentus, 3; 1) „egentl.“ A) sei, lund, myg, boielig; — ∞ vimen, Virg.; ∞ vitis, id.: men ∞ argentum, id. Aen. 7, 631, (som lader sig hamre); cf. id. Ge. 4, 170; — ∞ radix, stirps, id. Aen. 12, 773 v. 781; oftest m. Vibeg. af Smidighed el. Boielighed; ∞ flagellum, Phaedr. 3, 6; df. „alleg.“: lentior et salicis virgis, vid. Ovid. Met. 13, 800; men ∞ brachia, (som slunge sig fast derom), Hor. Epod. 15, 6; cf. brachia lentissima, id. Sat. 1, 6, 61; ligel. ∞ vincula, Plaut. Men. 1, 1, 18; — B) flebrig el. Hevende; — gluten visco et pice lentius, Virg. Ge. 4, 41; — H) „fig.“: A) „overf.“: ligesom sei, d. e. sen el. langsom, tung el. svag el. blev i sit Slags; a) med Hensyn til Indtrykket paa Sanserne; — lentus hic amnis fluit, Plin. 36, 65; cf. Virg. Aen. 7, 28: ∞ marmor, (i. e. ∞ mare: roligt, ubevægeligt); ∞ igne coquere, (ved saage Jld), Plin.; cf. Hor. Od. 1, 3, 8, v. Ovid. Trist. 13, 11, 17; ligel. ∞ carbones, ibd.; — lentior calor, (svag el. mat), Plin.; — pugna lentior, (noget dørst), Liv. 10, 28; — b) med Hensyn paa Liden; — ∞ somnus, (som indfinder sig langsomt), Val. Fl.; ∞ spes, (som langsomt el. sent gaar i Opfyldelse), Liv., Ovid.; ligel. spes lentior, Liv.; men ∞ amor, (vebhensende), Tibull., Hor.; men tædium lentissimum, Senec. Ep. 70; — ogf. om Personer; lentus abesto, (bliv lange borte), Ovid. Rem. 243; — df. m. Lunc: ∞ negotium, (om en langsom Betaler), Cic. Att. 1, 12 v. 13; cf. id. Catil. 2, 10; — „pœt.“ ogf. c. gen.; lentus coepti, Sil.; ligel. c. inf.; nec ... lenta incaluisse etc., id.; — c) „pœt.“ ogf.: som gier tung el. langsom; ∞ pondera, Prop. 4, 1, 96; — B) „ment.“: 1) med Hensyn paa Jæderaget: langsom, mat, etc.; — lentus in dicendo et paene frigidus, Cic. Brut. 48; — 2) erbst; a) langsom, dørst, ligegyldig; — Hannibalem ... lenti spectamus, Liv. 22, 14; men Ovid. Pont. 3, 2, 66: Haec est pro miseri lenta salute viri; cf. Cic. Att. 1, 18: nihil est illo lentius; men lenta puella, Tibull.; ligel. lentissima pectora, Ovid. Her. 15, 169; — b) langmodig, overbærende, taalmodig; — sane lentus in suo dolore esset, Tac. Ann. 3, 70; cf. Tibull. 1, 11, 6; — ogf. sindig, betanksom; ∞ judex et consideratus, Cic. frgm. ap. Auson.; — ogf. rolig, sorgløs, Virg. Ecl. 1, 4.

lenullus, i, m., dem. af leno, Plaut. Poen. a. 2, v. 24. — 1. lenunculus, i, m., dem. af leno, Plaut. Poen. 5, 5, 7. — 2. lenunculus, i, m., [f. lembunculus, dem. af lembus]: liest Jærtel, Caes. B. C. 2, 43; occurso lenunculo, Tac. Ann. 14, 5.

leo, onis, m., léon: Løven; vid. Plin. 8, 17; rex ferarum, Phaedr.; cf. Virg. Aen. 12, 4, ogf. Ovid. Trist. 3, 5, 33; f. ogf. und. Cybele; — b) ogf. mærkes; leo femina, f. leaena; men ogf. absol. leo, f. leaena, Val. Fl. Stat.; — H) „overf.“: A) leo, f. pellis leonis, Val. Fl.; — B) Stjernebilledet Løven, Hor. Ep. 1, 10, 15; quum sol in leone, est, Plin.; — C) en Kæbfeart, Plin. 9, 51; — D) etflags Plante, rimel. Løvemund, Colum. 10, 98 v. 260. — E) endel. eftercl.

v. „alleg.“, om overmodige Mennester: in pace leones, in proelio cervi, Tertull.; ligel. Petron. 4, 4: domi leones, foris vulpes; — not.: Leones Mithrae, hede Mithras's Præster, Tertull.

Leocorion, i, n., Λεωκόριον: Tempel i Athenen til Ære for en vis Leos's trende Døtre, der i en Hungersnød lode sig offre for Statens Ærelse; vid. Cic. N. D. 3, 19; heder ogf. Leoidum delubrum, ibd. — Leoides, um, f., f. und. frgd. — Leönidas, ae, m., Λεωνίδας: berømt Konger i Sparta, faldt ved Thermopylae, Cic., Nep. Them. 3. — 1. leoninus, 3, [leo]: af en Løve, hørende dertil, pellis, Plin., jubae, id.; ∞ specie canis, Varr.; H) „overf.“: ∞ societas, (hvoraf den ene har Jorden, den anden Skaden), Dig. — 2. Leöninus, 3: benavnt efter Keiser Leo; ∞ lex, Cod. Just.

Leontice, es, f., λεοντική: etflags Plante, ogf. cacalia, Plin. 25, 85. — Leontini, orum, m.: By paa Østkysten af Sicilien, Plin. 3, 14, v. Cic. Verr. 2, 66; — B) df. ogf. a) det leontiniske, Liv. 24, 7 v. 30; — b) Jævdanerne deraf, id. ibd. 29; — 2) adj.: Leontinus, 3, ager, Cic., campus, id., Plin. — leontius, i, l., λεόντιος, (sc. gemma): etflags ubeftendt Ødelsten, (benævnt af dens brandgule farve), Plin. 37, 73. — Leontopetalon, i, n., λεοντοπέταλον, (Løveblad): etflags Plante, Plin. 27, 72. — leontophonos, i, m., λεοντοφόνος, (Løvemorderen): etflags liest Dyr; vid. Plin. 8, 57. — leontopodion, i, n., λεοντοπόδιον, (Løvefødd): = leontopetalon, Plin. 26, 31. — leopardinus, 3: af en Leopard, adeps, Marc. Emp.; af — leopardus, i, m., λεοπάργδος: Leoparden, Vopisc., Lamprid.

lepas, (ogf. lopas, Non.), ädis, f., λεπές, se. concha: en Muslingart, der suer sig fast til Skaller, Plaut. Rud. 2, 1, 8, v. id. Cas. 2, 8, 57.

Lepidanus, 3: f. und. 2. Lepidus. — lepide, adv. af 1. lepidus: 1) „adm.“: artig, skønt, tilpas; — ubi lepide viles esse tibi, (naar du vil giøre dig tilgode), Plaut. Bacch. 1, 1, 50; — compar., eo potuerit lepidus fieri, (es herre vil det kunne fæe), id. Mil. gl. 3, 3, 50; superl., dare operam lepidissime et commissum, ibd. 66; — df. i Dialekten: billigende el. bekræftende, ogf. udraabssvds; — lepide facis, id.; Quid si etc.? B. lepide; licet! id. Bacch. in; Facete, lepide, nihil supra, Ter. Eun. 3, 1, 37; — H) „besf.“: fint, vittig, aandsfuldt; — in quo ... lepide lusi is, qui etc., vid. Cic. d. Or. 3, 43; cf. id. Orat. 44.

Lepidianus, 3: f. und. 2. Lepidus. — lepidium, i, n., λεπίδιον: Mærse el. Havemærse, (lepidium sativum L.), Plin. 19, 57, Colum. — lepidotis, idis, f., se. gemma, [λεπιδωτός, ἡ, ὄν, i. e. squamatus, stæfuld]: en es ubeftendt Ødelsten, Plin. 37, 62.

Lepidulus, 3: ret artig el. vittig, Capella; dem. af — 1. lepidus, 3, [besf. m. lepor]: 1) „adm.“: artig, net, fin, behagelig, manerlig, puella, Ter., forma, Plaut., mores, id.; — compar., Non invenies alium lepidiorem ad omnes res, id. Mil. gl. 3, 1, 66; superl., lepidissime pater, (bedste el. færeste Jæder)! Plaut.; men ∞ locus, (hvor man befunder sig vel); — ogf. dædende el. ironisk; hi pueri tantum lepidi et delicati, Cic. Catil. 2, 10; — H) „besf.“ om Taler og Udtrykket: artig, vittig, aandsfuld, smekfuld; — Scimus inurbano lepidum seponere dicto, Hor. A. P. 273; cf. Catull. 6, 17: Ad coelum lepidio vocare versu.

2. Lepidus, i, m.: roemerst Tilnavn i gentē Aemiliana; heraf mærkes: 1) M. Aem. Lep., som princeps senatus, Liv. 41, 27; — 2) M. Aem. Lep., som efter Sulla's Død søgte at omstyrte hans Acta; — b) hertil hører: Lepidanum bellum, Sall. frgm. ap. Arus., v. Lepidianus tumultus, Macrobr. Sat. 1, 13; — 3) M. Aem. Lep., der med Antonius og Octavianus indgik

det andet Triumvirat; — til ham er Cic. Fam. 10, 6; men fra ham til Cicero er 34 e. 35, ibd.

lēpis, idis, f.: *lenis*; Skæl, (squama), Plin. 31, 21. — lēpista, ae, f., [besl. m. *lenis*, i. e. concha] = Driftestaal el. Skæl; — ∞ stictilis aut aenea, Varr. ap. Non. — Lepontii, orum, m.: et Alpetolf i Narheden af laeus Verbanus, (hob. Lago Maggiore), Plin. 3, 24, o. Caes. B. G. 4, 10; — b) df. Leponticus, i, m., som Mandstævne, Sil.

lēpor, (-os), ōris, m.: 1) „alm.“: Behagelighed, Jule; hys. lepos Liberi, (Vincens Belfmag), Plaut.; ogs. absol.: medio de fonte leporum Surgit amari aliquid etc., Lucr. 4, 1126; cf. Cic. Fam. 7, 1: ludi ne id quidem leporis habuerunt; — II) „bes.“: A) sin Levemaade, Artighed, Mænerlighed; lepore et venustate affluens, Cic. Verr. 3, 54; — B) ∞ dicendi, Cic., leporis sententiarum, id. Orat. 27: Behagelighed i Tale og Tanke; cf. id. d. Or. 1, 7: magnus in jocando lepor; — b) df. ogs. absol.: Vid el. Vittighed, Skemt el. Rime; vid. Cic. d. Or. 2, 51: in utroque genere leporis etc.; cf. id. Off. 1, 37.

*lēpōrarium, i, n.: Sted el. Segn ved Gaarden, hvor Hæder (ogfaa andre Dyr) holdes, Dyrehave, Varr.; o. — lēpōrinus, 3: af en Hæder, pilus, Plin., lana, Dig.; — [lepus], — lēpos, ōris, f. und. lepor. — lēpra, ae, f., *λέπρα*, o. pl. leprae, arum: Sudeygdeme el. Udslæt, hvorefter huden bliver ru el. hvas og flækker (ligesom Bart); vid. Plin. 20, 70 e. 86; — df. leprōsus, 3: som lider deraf, Sidon.

Leptis, is, f.: Navnet paa tvende Stæder i Afrika; 1) Leptis magna, ved den store Eypte, Mela 1, 7, o. Plin. 5, 3, ogs. Sall. Jug. 19; — B) df. Leptimagueus civitas, Cod. Just.; — II) Leptis parva, i Nærheden af Adrumetum, Mela o. Sall. ll. ec., Cic. Verr. 5, 59, o. Liv.; — B) df. Lepticius, 3: leetist, ostrea, Plin.; cf. Leptitanus, 3, hys. Leptitani, orum: Indvænerne, Caes. B. C. 2, 38, Sall. Jug. 77 o. 79, o. Tac. Hist. 4, 50.

lepton centaurium, *κενταύριον λεπτόν*, i. e., centaurium minus: etflags Plante, Plin. 25, 31. — leptophyllon, i, n., *λεπτοφύλλον*: en Art af Bæreten tithymalus, Plin. 26, 15. — leptostephus, i, *λεπτοστέφος*: en Porphyrt med smaa Steer, Plin. 36, 11, (al. leucostictos). — leporax, agis, f., *λεπτοράξ*: pl. leporages: de mindste Vinbar el. Druer (omtr. vore Cerender), Plin. 14, 3.

lepus, ōris, m., (gen. epic.), Biform af *λεγώς*, i. e. lepus: Haren, Plaut.; Auritosque sequi lepores, (jagedem), Virg. Ge. 1, 308; — ogs. om Sunnen findes masc.; qui lepus etc., Varr.; men Feundae leporis etc., Hor. Sat. 2, 4, 44, (al. Fecundi l.); — som Ordspog kan mærkes: alii leporem excitare, (arbejde for andre), Petron.; cf. Ovid. A. A. 3, 662; ogs. som Kæleord: mea columba, mi lepus! Plaut. Cas. 1, 50; — II) af etflags Eghed dermed benævnes ogs.; A) lepus marinus, Søharen, Plin. 32, 3; — B) Stiernebladet Haren, Hygin. Astr. 3, 22, o. Cic. N. D. 2, 44; df. — lepusculus, i, m., dem.: liden Hare, Hareunge, ogs. alm. en Hare, Cic., Colum.; men Cic. Verr. 4, 21, „alleg.“: pro lepusculis capiebantur, etc.

Lerna, ae, o. Lerne, es, f.: By og Sø med en derigienhem lobende Flod i Nærheden af Argos paa Peloponnesus; vid. Mela 2, 3, o. Plin. 4, 9; — her var det, at Hercules dræbte sin synderede Slange, paa hvilken for hvert afhugget Hovede tvende nye fremvokse, imedens en Kreds søgte at bide Hercules' i Benet; — cf. belua Lernaee, (i. e. hydra Lernaee), Virg. Aen. 6, 287; cf. Cic. Tusc. 2, 9, e Soph.; — B) df. adj. Lernaicus, 3; a) lernaici, anguis, Virg., hydra, Prop., pestis, Lucr., echidna, Ovid., (den evenmælte Slange); ∞ cancer, Colum.: den evenmælte Kreds; f. ogs. und. cancer; — b) „poet.“ ogs.: argivist el. græst, reges, coloni, alumni, Stat.

Lesbiacus, etc., f. und. flgd. — Lesbos, (-us), i, f., *Λέσβος*: D i Ægæerhavet, imod Styien af Troas el. Mythen, (hob. Metelino), med Hæderhæren Lesbos el. Mitylene; er betomt af sin Frugtbarhed, af sin Vin, af sine Figer, navn. ogs. som Jodeland for Pittacus, Alcaeus, Arion, Sappho, o. Theophrastus; vid. Mela 2, 7, Plin. 5, 39, o. 21; — B) df. 1) Lesbriacus, 3: leetist; ∞ libri, af Diacardus, quod Mitylenis sermo habetur etc., vid. Cic. Tusc. 1, 31; — 2) Lesbriacus, adis, f.; df. Lesbiades, (sc. feminae). Lesbierterne, Ovid. Her. 15, 16; — 3) Lesbis, idis, f.; df. Lesbides, (sc. feminae) = frgd., Ovid. Her. 15, 199; men Lesbi puella, (voc., i. e. Sappho), ibd. 100; liget. id. Am. 2, 18, 23, beder Sappho; Aeoliae Lesbis amica lyrae; men id. Fast. 2, 82: Lesbis lyra, (i. e. Arionis); — 1) Lesbius, 3, civis, Hor. Od. 1, 32, 5, (i. e. Alcaeus); ∞ plectrum, ibd. 1, 26, 11, (i. e. Alcaicum el. lyricum); ∞ pes, ibd. 1, 6, 31, (i. e. carmen lyricum); Lesbia vates, Ovid. Trist. 3, 7, 20, (i. e. Sappho); men Lesbium (sc. vinum), Hor.; ogs. ∞ vinum, Plin., marmor, id.; — 5) Lesbous, 3, hys. Hor. Od. 1, 1, 35: Lesboum ... tendere barbiton, (stemme Sapphes's og Alcaeus's Lyre, digte lyriske Sange).

lessus, (men atene in acc. lessum): Klagefrig over en Afød, (besl. som Begravelses Ceremoni); vid. Cic. Leg. 2, 23, (e xu Tabb.); lessum alicui facere, Plaut., habere, Cic. l. e.

lētābilis, e, [leto]: dræbende, lues, Amm. — lētalis, e, [letum]: dødelig, vulnus, Virg., Suet. Caes. 82, arundo, Virg., ensis, Ovid; df. — lētāliter, adv.: paa en dræbende Maade, Plin. 11, 41.

Lethaeus, 3, f. und. Lethæ. — lethalis, etc., f. und. letalis. — lethargia, ae, f., *ληθαργία*: = lethargus, Plin. — lethargicus, 3, *ληθαργικός*; 1) som lider af Søvefyge, Hor. Sat. 2, 3, 30, Plin.; — II) ∞ morbus: Søvefyge, Plin. — lethargus, i, m., *ληθαργος*: Søvefyge, Cels.; cf. Hor. Sat. 2, 3, 143; ogs. in pl.: lethargos resolve, Plin.

Lethæ, es, f., [*λήθη*, i. e. oblivio: Herglemmelse]: Flod i Underverdenen, hvoaf de Afdeds Skjæger driffe Herglemmelse af det Forbigangne; — df. securae ... pocula Lethes, Ovid. Pont. 2, 4, 23; cf. ibd. 4, 1, 17: hebetantem pectora Lethen; — B) df. Lethaeus, 3; a) som bevirker Herglemmelse, — Lethæo perfusa papavera somno, Virg. Ge. 1, 78; cf. Ovid. Met. 7, 151: Lethæi gramina succi; ogs. id. A. A. 3, 618: quae ... Lethæa lumina nocte premunt, (i. e. gravi sopore); b) hørende til Lethæsteden el. til Underverdenen, amnis, Virg., gurgis, Catull., stagna, Prop., (d. e. Lethæsteden); ∞ ratis, (Charons Baad), Tibull.; ∞ tyrannus, (i. e. Pluto), Lucan.; ∞ dii, (i. e. dii inferi), id.; ∞ janitor, (i. e. Cerberus), Stat.; men ∞ vincula abrumper alicui, Hor. Od. 4, 7, 27, (afstikke nogen Dødens Lænker).

letifer, a, um, [letum, fero]: dødbringende, dræbende, ferdævelig, arcus, Virg., letus, Ovid., morbus, Colum., annus, (pestbringende, usund), Virg. Aen. 3, 169; men ∞ locus, Ovid. Met. 5, 133, (hvor et Saar er dødeligt). — leto, avi, atum, i, v. a., [letum]: deder el. dræber, aliquem, Ovid. Ib. 505: letata ... corpora, id. Met. 3, 55. — Letois, Letoius, f. und. Latōis, etc.

lētum, i, n., [leto de Lethæ af *λήθη*, i. e. oblivio, efter Doederl. af levare, men efter Prisc. af inus, l. eo, hys. delco]; 1) „alm.“: Døden, navn. voldsom Død; — eodem sibi leto, quo ipse interisset, esse pereundum, Cic. Div. 1, 26; pari leto affectus ab aliquo, Nep. Reg. 3; — dog oftest „poet.“: letum sibi consciscere, Plaut., Lucr., (ombringe sig selv); liget. letum sibi parere manu, Virg. Aen. 6, 134; — instantes Teucros letumque ferentes, (dødbringende), ibd. 11, 872; dare aliquem leto, (ombringe), id., Ovid., Phaedr.;

— dog ogf. Cic. Leg. 3, 9, e xu Tabb., leto datns: em-
femmen el. afbed; liget mortis letique potius, Lucr.
4, 767; — II) „poet. overf.“ ogf.: Undergang, Jær-
dærelse; — Teneurum (f. Teneurum) res eripe leto,
Virg. Aen. 5, 609; — not.: ogf. er Letum: en Per-
son i Underverdenen, ibid. 6, 277.

Leuca, (leuca), ae, f.: gallist Mil. (lien): =
1500 romeriste Skridt, Amm.; — not.: pl. Leucæ,
f. und. 2. Leuce. — Leucacantha, ae, f., *λευκά-
κantha*: Svæstornen, hveraf tvende Arter; 1) phyllon el.
ischias el. polygonaton, Plin. 22, 18; ogf. leucacantho-
s, id. 21, 56; — II) = phalangites el. leucantho-
mon, id. 27, 98. — Leucacanthos, i, m., f. und.
frgd. — Leucachates, ae, m., *λευκαχάτης*: hvid
Abat el. Meltebadst, Plin. 37, 54.

Leucadia, ae, f. (sc. insula): D, (serdum
Halvø), i d. joniske Hæv, paa Apyien af Aearnanten,
(hod. S. Mama), vid. Liv. 3, 17, e. Plin. 4, 2; — bed
ogf. Leucas, adis, f., hvf. Ovid. Met. 15, 289: Leu-
cada continuam (sammenhængende med Hællanden)
veteres habuere coloni; Nunc freta circumcunt; cf.
Plin. l. c.; f. ogf. Leucas s. l.; — B) df. 1) Leuca-
dius, 3: leucadiff, æquor, Ovid., litus, Plin.; men
deus, Ovid. Trist. 3, 1, 42, cetera, (c. c. Apello,
sem her havde et Tempel); — Leucadio sacra peracta
modo, id. Fast. 5, 630, vid. Serv. ad Virg. Aen. 3, 279;
men Ovid. Her. 15, 220: Ut mihi Leucadiæ fata pe-
tantur aquæ, (at jeg kaster mig deri for at enfemme);
— Leucadia, (sc. puella, fra Leucadien), Prop. 2,
25, 86; — ogf. er Leucadia: etflags Etæst af Eæ-
pilius; vid. Cic. Tusc. 4, 34; — b) subst. Leucadii,
orum: Jæddæerne af Leucadien, Liv. 33, 17; — 2)
Leucas, adis, f.: Svæstfaden paa Leucadien, Mela
2, 3, Plin. 4, 2, e. Liv. 33, 17.

Leucæthiopes, um, m., *λευκαίθιοες*, Plin. 5,
8, ogf. Leucoæthiopes, Mela 1, 4: de hvite Etæstier
i Eibyen. — leucanthemis, idis, f., *λευκάνθημις*,
ligefem anthemis: Camillaen, Plin. 22, 6. — leucan-
themion, (-um), i, n.: *λευκάνθημιον*; 1) = frgd.,
Plin. 22, 26; — 2) = leucacantha, id. 27, 98; —
3) etflags Plante, der lugter ligefem abrotanum el.
Mafurt, id. 21, 31. — leucanthes, is, n., *λευκάνθης*:
= perdicium, id. 21, 101.

Leucargillos, i, f., *λευκαργίλλος*: hvid Ler el.
Værjerd, Plin. 17, 4. — Leucas, adis, f., *Λευκάς*,
i. e. alba): = Leucadia; — ogf. Svæstfaden paa
Den Leucadia, f. und. Leucadia; — II) ogf. f. Leucata:
Jærberg paa Den Leucadia; vid. Leucata s. l. —
leucaspis, idis, fem. adj., *λευκάστις*, (i. e. albo
scuto instructa): med hvitt Skield; — legionem du-
cere adversus Leucaspida phalangem, Liv. 44, 41. —
Leucata el. Leucatis, ae, m., *Λευκάτης*: Jærberg
paa Den Leucadia, Liv. 26, 26, e. Plin. 4, 2; havde et
beront Apollotempel, vid. Virg. Aen. 3, 271; f. ogf.
und. Leucadius; — qui se e Leucata præcipitaverit,
Cic. Tusc. 4, 18.

I. Leuce, es, f., *Λεύκη*, (i. e. alba): 1) hvid Plet
paa Huden, Cels.; — II) som Bært el. Plante; A)
en plettet Reiskeart, (lamium maculatum L.), Plin. 27,
77; — B) etflags vid Ræddie, id. 19, 26; — C) det
vilde Poppeltræ, vid. Serv. ad Virg. Ecl. 7, 61. —
2. Leuce, es, f., *Λεύκη*: Rænet paa flere Øer;
navnl.: 1) paa en Ø ved Creta, vid. Plin. 4, 20; —
II) paa en Ø ved Mindingen af Boryphænes, id. 4,
27. — leucædon, i, n., *λευκαίδοον*: = leontopo-
dion, Plin. 26, 34.

Leuci, orum, m.: Jæst i Gall. Belg., Caes., Plin.
4, 31; — sing. Leucus, i, Lucan.; — Leucippus, i,
m.: Jæder til Phoebe o. Hilaria, som bleve bortførte
af Cæster og Pollux; vid. Hygin. Fab. 80, e. Ovid. Fast.
5, 709; — B) df. Leucippis, idis, f., Phoebe, (Datter

af Leucippus), Prop. 1, 2, 15; pl. Leucippides,
Ovid. Her. 16, 327.

Leucochrysos, i, f., *λευκοχρυσός*: 1) etflags Etæst-
sten af Chrysolitharten, Plin. 37, 41; — II) etflags
crystalklar hvid Etæststen, id. 37, 62. — Leucocœmus,
3, *λευκοκόμος*, (hvitbaaret): med hvide Blouster el.
Blade, om Granatabetræet, Plin. 13, 34. — Leuco-
cœum, i, n., (sc. vinum), *λευκοκόων*: coiff. hvidt
vin, Plin. 14, 10. — Leucogæus, 3, *λευκογαιός*:
med hvid Jært, colles, (imellem Phicolio o. Neapoli),
Plin. 18, 29; men ~ fontes, id. 31, 8, (som ere be-
nævnte derest); — II) Leucogæa, (sc. gemma):
etflags Etæststen, ogf. leucographia, ogf. galactitis, id. 37,
59. — Leucographia, ae, f., *λευκογραφία*, f. und.
frgd. no. 11. — Leucographis, idis, f., *λευκογραφίς*:
en Tidfclart, (carduus leucographus L.), Plin. 27, 78.

Leucōion, i, n., *λευκόιον*: den hvide Viol; df.
ver Levfoi, Colum. 9, 4. — Leucon, onis, m.; 1)
Rænet paa en af Actæons Sunde, Ovid.; — II)
Rænet paa en Rønge i Pontus, id. Ib. 312. — Leu-
cōicus, 3, lana, Martial. 11, 56, ogf. absol. Leu-
conicum, (sc. tomentum), id. 11, 21, sem bar sit
Navn efter et Jæst Leuci el. Leucones i Gallien. —
Leucōnotus, i, m., *Λευκονότος*: den opflarende
Eydæstvinde; ~ Lips, Anson.

Leucopetra, ae, f., [*λευκός*, i. e. albus, *πέτρα*,
i. e. rupes]: Jærberg ved Abegum imed fretum
Siculum, Cic. Phil. 1, 3, e. id. Att. 16, 6. — Leuco-
phaæatus, 3: som bærer mortegraa el. asfegraa
klæder, amator, Martial. 1, 97; af — Leuco-
phaeus, 3, *λευκοφαιός*: mortegraa el. asfegraa,
edl., veller, Vitruv., pannus, Plin. — Leucophō-
rum, i, n., *λευκοφόρον*: Guldlin, Plin. 35, 17. —
Leucophryna, ae, f., *Λευκοφρύνη*, (med hvide
Sienbryn): Guldinden Diana's Bilden hos Magnæ-
siæne, Tac. Ann. 3, 62, Arnob. — Leucophthal-
mos, i, m., *λευκοφθαλμός*, (Hvidøie), se. gemma:
etflags Etæststen, Plin. 37, 62. — Leucopœcilus,
(-os), i, f., *λευκοπαιώλος*, (hvidpletet), se. gemma:
etflags Etæststen, Plin. 37, 62.

Leucos, on, *Λευκός*, (i. e. albus); leucon ...
genus ardeolarum, Plin. 10, 79; — Leucōsia, ae,
f.: D i d. etruskiske Hæv ved Pæstum, Ovid. Met. 15,
705; ogf. Leucothea, Plin. 3, 13. — Leucōsŷri,
orum, m.: de hvide Syrer, Jæst ved Pontus Eurinus,
hede fild. Cappadoces, Plin. 6, 3, Curt.

Leucothea, ae, e. Leucothee, es, f., *Λευκοθέα*:
en Havgædinde, Homernes Matuta, f. und. Ino; —
Leucothee Grajis, Matuta vocabere nostris, Ovid.
Fast. 6, 515; — f. ogf. und. Leucosia. — Leuco-
thœe, es, f.: Datter af N. Orphæus i Babylon;
bentes Jærvandling til et med Røgfelse dryppende Træ,
vid. Ovid. Met. 4, 196. — Leucocœmus, 3, *λευ-
κοκόμος*: med hvid Sæns, pullus, Apic. — Leu-
cōcœta, (-cuta), ae, f.: inist Rødder af uhyre
Hurtighed, beskrives Plin. 8, 30; skrives ogf. leucro-
cœta.

Leuctra, orum, n., *τὰ Λεύκτρα*; 1) By el.
Landsby i Boecien, hvorved den thebanse Hærfører
Epaminondas overbænt Lacedæmonierne; — vid. Nep.
Ep. 8, id. Ag. 6, e. Cic. Off. 1, 18; pugna in Leuctris,
(f. ad Leuctra), id. N. D. 2, 25; — B) df. Leuctri-
cus, 3, pugna: det evnævnte Slag ved L., hvorom
ogf. ~ calamitas, id. Div. 1, 34; — not.: med Luce
dæters Cic. Att. 5, 1: post Leuctricam pugnam die
765, (i. e. post caedem Clodii); — II) By i La-
conien, Plin. 4, 8. — Leucus, i, f. und. Leuci. —
leuga, ae, f. und. leuca. — leus, 3, *λεῖος*: glat,
brassica, Plin. 20, 33.

*Lēvābilis, e: som kan lattes el. lindres, motus,
Coel. Aur.; e. — Lēvāmen, inis, n.: Lettele el.
Lindring, Cic. Att. 12, 16; ~ cræe, Virg. Aen. 3,

709; — [2. levo]. — *levamentarius*, 3, *navicularius*: som fører et mindre Skib, hvormed et større flettes el. løses, Cod. Theod.; af — *levamentum*, i, n., [2. levo], ligesom *levamen*: Vættelse el. Lændering; — *miseriarum*, Cic.; — *unicum doloris*, *studia*, Plin. Ep.; — *tributi*, Tac. — *Levana*, ac, f., [2. levo]: Guldinde for de nyfødte Børn, naar de løstes op fra Jorden, Augustin.

Levatio, onis, f.; 1) „egenl.“: Løften el. at løse i Veiret; — *levationes onerum facere*, Vitruv.; — 2) „fig.“: A) *Astigelse*, *Kormindfælse*; — *levationem vitiorum fieri negant*, (at Feilene afdage), Cic. Fin. 1, 21; — *periculi*, Vell. 2, 130; — B) „ment.“: *Vættelse*, *Lændering*; — *magnae tibi levationi esse etc.*, (at det er dig til stor Trøst), Cic. Fam. 6, 4; — *levator*, oris, m.: som borttager el. berivner, en Tyv, Petron.; — [2. levo]. — 1. *levatus*, 3: *partic. p. adj.* af 1. levo. — 2. *levatus*, 3: *partic. p. 2. levo.* — *Levenna*, ac, m., i. e. *levis*: *letfinde*; — *homo*, Laber. ap. Gell. 16, 7.

Leviculus, 3, *demin.* af 2. *levis*: *let*; *df.* „fig.“: A) „overf.“: *ringe*, *ubetydelig*; — *res*, (en Ubetydelighed), Gell. 13, 39; — B) *etvælst*: *noget forfængelig*, Cic. Tusc. 5, 26. — 1. *levensis*, e, [2. levis, *denso*]: *oprel.*: af tynd og grov Væv; *df.* „overf.“: *ringe el. ubetydelig i sit Slægt*, *munusculum*, Cic. Fam. 9, 12, (om Tælen for R. Dejotarus). — *Levisfidus*, 3, [2. levis]: *liber at troc*, *troles*; *omnes sunt lenae levissidae*, Plant. Pers. 2, 2, 61.

Levigatio, onis, f.: *Glatning*; in pl., Vitruv.; af — 1. *levigo*, avi, atum, 1, v. a., [1. levis, *ago*]; 1) „alm.“: *glatte*, *parietes tectorio*, Varr., *truncum falce*, id.; — 2) „bef.“: A) — *alvum*, (rens Ma-ven), Gell.; — B) *knuser el. slider tilfammen*; *omnia eadem in unum levigata*, Colum. 9, 13; — *not.*: af *partic. levigatus* er *adj. compar.* *levigatus oleum et spissius*, Macrob. Sat. 1, 12. — 2. *levigo*, avi, atum, 1, v. a., [2. levis, *ago*]: *gier* *let*, Cassiod. — *Levipēs*, edis, adj., [2. levis, *pes*]: *letfødet*, *lepus*, Cic. Arat. — *Levir*, i, m., *δαφν*: *Mandens Broder*, Dig.; *levir est uxori meae frater meus*, Fest.

1. *levis*, e, *leios*; 1) „egenl.“: A) „alm.“: *glat*, *jævn*, *slæt*, (opp. *asper*); — *corpora*, Cic.; — *loei*, id. Part. or. 10; — *stamina*, Ovid.; *men* — *poecula*, (glatte, polerede), Virg.; *coma pectine levis*, (glatte dermed), Ovid.; — *compar.*, *Levir assiduo detritis aequore conchis*, id. Met. 13, 792; *superl.*, — *corpora*, Lucr. 1, 660; — b) *neutr.* *leve*, *egf.* *sem subst.*, *den glatte Flade*; *ut per leve* — *Effundat junctura ungues*, Pers. 1, 64; *cf.* Hor. Sat. 2, 7, 87; — B) „bef.“: a) *glat*, *d. e.* *uden Saar el. Skag*, *juventas*, Hor. Od. 2, 11, 5; — *ora*, (glat Ansigte el. Sige), Tibull.; *men* — *senex*: *glat*, *d. e.* *flattet*, Ovid.; — *df.* *egf.* „poet.“: *glat el. ungdommelig*, *pectus*, Virg. Aen. 11, 10; — b) *glat*, *slibrig*; *levi sanguine* — *labi*, Virg. Aen. 5, 328; — *egf.* *glattende el. opfødsende*, *malvae*, Hor. Od. 1, 31, 16; — c) *levis*, *sint* *stedte el. rene* *Sager*, *Scrib. Larg.*; — 2) „fig.“: A) „alm.“: *glat*, *pyntet*, *opfludet*; — *Femina quid faciat*, *quum vir sit levior ista*? Ovid. A. A. 3, 437; *cf.* Pers. 1, 82; — B) „bef.“ el. om *Jøderdraget*: *glat*, *uden Anstød*, *godt sammenføjet*, *flydende*; — *concursum verborum*, Cic. d. Or. 3, 43; — *oratio*, id. Orat. 1, opp. *aspera*; — *egf.* *kan hidsføres* Hor. A. P. 26: *sectantem levita etc.*

2. *levis*, e; 1) „egenl.“: A) „alm.“: *let*, *let i Bægten*; — *pondus*, Ovid., (opp. *grave*); — *stilpulae*, Virg.; — *compar.*, *levior*, *quam pluma*, Plant.; *men levior compedibus*, (af hvem Kanterne ere tagne), id. Capt. 5, 4, 28; *superl.*, *levissimum ex his frumentis hordeum*, Plin.; — *armatura*, *let Rustning*, Caes. B. G. 2, 10; *f.* *egf.* *necens*; — *terra*, (let,

maver), Virg. Ge. 2, 92; *men* „alleg.“ *til den Begravede*: *sit tibi terra levis*, (el. som Jædrist: S. T. T. L.); *cf.* Tibull. 2, 4, 50; — B) „bef.“: a) *som bevæger sig med Letbed*, — *milites*, *letbevæbnede*, *vid. Liv. 8, 8*, *hvorfor* *egf.* „meten.“: *armatura*, Cic. Phil. 10, 6; *cf.* Liv. 2, 65: *quo leviores etc.*, o. Nep. Iphier. 1; „poet.“ *egf.* *e. inf.*: *omnes ire leves*, Sil.; — *df.* *let*, *hurtig*, *flygtig*, *cursor*, *Phaedr.*, *cervus*, Virg., *apes*, id.; — *Somnus*, (Eodnguden), id. Aen. 5, 838 *fige.*; — *Parthi*, (som *Strigere*), id. Ge. 4, 314; — b) *let*, *ikke stærk*; *vinum levissimum*, (ikke berusende), Hor.; *loca leviora et ideo salubriora*, (med lettere Ubrugning, med bedre Luft), Varr.; *men levis aura*, Sil.: *mild el. sagte Lust*; — 2) „fig.“: A) „overf.“: 1) *let at giere el. behandle el. udføre*; — *eo*, *quod videbatur levissimum*, *decursum est*, ut etc., Liv. 5, 23; *df.* „poet.“: *leviora tolli Pergama*, (lettere at forbyrre), Hor. Od. 2, 4, 11; — b) *navnl.* om *Epicerne*: *lit at fordeie*; — *cibus nutrit*, Cels.; *levior piscis*, *qui in alto vivit*, *quam qui in vado*, id.; — 2) *let el. ringe el. ubetydelig i sit Slægt*; — *quam pro levibus noxiis etc.*, Ter. Hec. 3, 1, 30; *levius periculum*, Caes.; *men mea in vos merita* — *mea voluntate leviora*, id. B. C. 2, 32; *dolor in longinquitate levis*, etc., Cic. Fin. 1, 12; *cf.* Hor. Od. 1, 21, 19; *levi brachio aliquid agere*, (med Læne: at tage sig noget let), Cic. Att. 4, 16; *cui levissima pecunia semper fuit*, Cic. R. Com. 5, (som *afsees* *ringe* *agtede* *Penge el. Bindning*); *in levi persona*, id. Agr. 2, 17, (hos et Menneske uden Værd el. Insekt); — B) „ment.“: 1) „alm.“: *let*, *mild*; — *reprehensio*, Cic. Acad. 2, 32; *cf.* ibd. 1, 40 *und.* 2. *levitas*; *men* — *Musa*, (stemtende), Ovid. Pont. 4, 16, 30; *cf.* Phaedr. 4, 1; *men* Ovid. Trist. 2, 339: *leve opus etc.*, (let Digtning); *figet.* *levia carmina*, Tac.; — b) *uden Bægt*, *intelligende*; — *auditio*, (løn Høgte), Caes.; *levia verba*, *tomme Ord*, *daarlige Snak*, Petron.; *sit*, *precor*, *illa leve*, (gid du maa sige uafant); Tibull. 1, 6, 56; — *df.* *neutr.* *leve*, *absol.*: *hvad der er uden Bægt*, *intelligende*, Cic. Plane. 26; *in levi habere*, (ringeaate), Tac.; — 2) „bef.“: a) *mild*, *venlig*; — *qui suis se cinnat levem*, Plant. Trin. 3, 2, 78; *cf.* Prop. 1, 18, 11: *Sic mihi te referas levis*, (f. *levem*), *ut non etc.*; — b) *letfinde*, *upaafædelig*, *ubestændig*, *edl.*; *quidam* — *quam sint leves etc.*, Cic. Lael. 17; *men leves amicitiae*, ibd. 26; *Parva leves capiunt animos*, Ovid.; *levi sententia esse*, (vare *letfinde*), Ter. Hec. 3, 1, 32; *quid levius aut turpius*, *quam etc.*, Caes. B. G. 5, 28; *men* Cic. Cluent. 28: *leves et numarii iudices*, (uredelige og befinstelige). — *Levisomnis*, 3, [2. levis, *somnis*, i]: *letføvende*; — *corda eorum*, Lucr. 5, 802. — *levisticum*, i, f. *und.* *ligusticus*, 3.

Levita, ac, m.: *f. und.* *Levites*. — 1. *levitas*, atis, f., [1. levis]; 1) „alm.“: *Glatte*, *glat* *Beistafenhed*, *speculorum*, Cic.; *cf.* id. d. Or. 3, 25; — *men* — *intestimatorum*, (deres glatte og gode Tilstand), Cels.; — 2) „fig.“: — *verborum et compositionis probabilis*, (deres flydende Jørbindelse), Quintil. 10, 1, 52; — *effeminata*, id.

2. *levitas*, atis, f., [2. levis]; 1) „egenl.“: *Letbed*, *d. e.* *ringe Bægt el. Lyngde*; — *armorum*, Caes.; *qui nimia levitate cadunt etc.*, Lucr. 3, 388; — 2) „fig.“: A) „overf.“: *Letbed* *til at bevæge sig*, id. 4, 203; „poet.“ *egf.* *flygtighed*; — *Terminis*, *post illud levitas tibi libera non est*, Ovid. Fast. 2, 673; — B) „ment.“: 1) „alm.“: *Overfladighed*, *Urigtigbed*; — *opinionum*, Cic. N. D. 2, 17; — 2) „bef.“: a) *letfinde*, *flygtighed*, *Ustændighed*, *Ubestændighed*; — *levitibus amatoris dedit*, Cic. Fin. 1, 18; *levitas temere assentientium*, id. Acad. 2, 38; *cf.* id. Brut. 27: — *perpetua in populari ratione*; *men* „poet.“ om *Lyffens*

Gutinde, Ovid. Trist. 5, 8, 18: Et tantum constans in levitate sua est; men mobilitate et levitate animi etc., Caes. B. G. 2, 1; — b) Efted: ~ judiciorum, (deres Uredelighed el. Veffiffelighed), Cic. Div. in Caecil. 3.

Leviter, adv., [2.levis]; 1) „egenl.“: let, d. e. uden Vægt el. Tyngde; — ~ armati, Curt. 1, 13; — b) navn. om Etod el. Slag; — ~ tundere baccas, Plin.; non leviter attingere, Suet. Gramm. 9; — compar., ~ casura pila etc., Caes. B. C. 3, 92; superl., ~ necens; — II) „fig.“: A) „overf.“: let el. liden, iffe funderlig; — ~ saucius, (let faaret), Cic., aegrotans, id.; ~ eminentes (genae: liden næftaaende), id. N. D. 2, 57; cf. id. Div. 1, 17; men comiff: non leviter luera liguriens, id. Verr. 3, 76; figel. m. Lunc: quamquam bene volumus leviter lenonibus, (jufi iffe funderlig), Plant. Poen. 3, 3, 9; figel. ~ landare, id. 35; — B) „ment.“: 1) „alm.“: let, d. e. overfladiff; — ~ agnoscere, Cic. Fin. 2, 11; figel. ~ in transitu attingere, Quintil.; homines leviter eruditi, Cic. d. Or. 3, 6; — tanto levius miser, Hor. Sat. 2, 7, 18; levius dolere, Ovid.; men Cic. Catil. 3, 7: ut levissime dicam; — 2) „bef.“: let, d. e. uden Vøie og Vefværlighed; — levius el. levissime ferre, (tage fig noget let, bare det taalmørgen), Cic.; men Liv. 29, 9: a Scipione ... nimis leviter latam suam injuriam ratus, etc.; men omnia levius casura, (alt vilfe falde el. gaad lettere), id. Div. 2, 10; — b) levius custodiri, (i. e. negligenti), Curt. 4, 10.

Lēvites, (-ta), ae, m.: en Levit, en af Levi Stamme, Prudent.; — „overf.“ egf. f. diaconus, Sidor.; — B) df. 1) Leviticus, 3: testiff, genus, stirps, Vulgat.; — egf. subst., Leviticus, (sc. liber: tredje Mosebog), Isid.; — 2) Lēvitis, idis, fem. adj.: levitiff, gens, (i. e. Levitae), Prudent.; — levitudo, inis, f., [1.levis], ligefom Lēvitas o. levor: Glathed; ~ granorum, Lactant.

1. levo, avi, atum, 1, v. a., [1.levis]; 1) „egenl.“: glatter, pølerer; — ~ et radere tigna, Lucr.; cf. Virg. Aen. 5, 306; ~ corpus, Cic. frgm.: — not.: partic. compar.: levatoria, Gell. 17, 8; — II) „fig.“: glatter, fletter, udbæder; — nimis aspera sano Levabit cultu, Hor. Ep. 2, 123.

2. levo, avi, atum, 1, v. a., [2.levis]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: letter el. løfter, hæver i Veirer; — levasse superpositum capiti decus, Liv. 1, 34; cf. Hor. Od. 4, 2, 25: levat aura cygnum, (i. e. tollit); — ~ se de caespite, Ovid., saxo, id.; cf. Virg. Aen. 4, 630; men ~ se alis, (derpaa), Liv. 7, 26; — paulumque levatus, Ovid. Met. 3, 410; men aqua levata vento, Liv. 21, 58; — B) „bef.“: a) løfter el. hæver el. tager, tergum suillum furca, (ned deraf), Ovid. Met. 8, 647; men vincla viro, (aftager ham dem), Virg. Aen. 2, 140; — ~ tributum, (hæve el. incassere), Dig.; — b) „bef.“: letter, gier lettere; — ~ aliquem fasces, (tage den af ham), Virg. Bel. 9, 65; men arbores putatione onere levatae, Plin.; egf. absol., ~ dentes (sc. sordibus: renfe el. pufte dem), Martial. 14, 22; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) ligefom løfter, d. e. utrøver deraf, aegrum ex praecipiti, Hor. Sat. 2, 3, 292; df. ~ se aere alieno, (afbetale paa fin Gield), Cic. Att. 6, 2; — b) gier lettere, d. e. forringer el. formindffer; — ~ pretia frugum, Tac. Ann. 2, 59; annonam, Liv., Cic.; men ~ omen, Virg. Aen. 3, 36, (afværgte el. afvænde); — c) letter el. linder, situm fonte, Ovid.; cf. id. Rem. 239; men vulnus nil malum levantia (fomenta), Hor. Epod. 11, 17; ~ artus fessos, id.; men ~ membra gramine, (i. e. in gramine), Ovid.; — d) ~ viros auxilio, (fomme dem til Hielp), Virg. Aen. 2, 452; — B) „ment.“: a) ligefom fremhæver el. utrøver deraf, d. e. befrir derra; — Levare diris pectora sollicitudinibus, Hor. Epod. 13, 10; figel. levatus enris, Ovid.; ~ se

infamia, Cic. Verr. 3, 61, aliquem metu, Liv., animos religione, id.; — egf. e. gen.: ut me omnium laborum jam levas! Plaut. Rud. 1, 4, 27; — men egf. emvænt: ~ metum alicui, Cic. Tusc. 2, 21, alicui paupertatem, Plant. Epid. 4, 1, 19; — b) borttager, forringer, fæfter; ~ suspicionem, et a se remove, Cic. Verr. 3, 59; ~ injuriam, Caes. B. C. 1, 9; cf. Hor. Ep. 3, 2, 10; — c) vedetvæger, forfrifter; — ut me levat tuus adventus, etc., Cic. Att. 12, 50; animi exercitatione levantur, id. d. Senect. 11; — not.: le-vasso, archaiffiff fut. exact., f. levavero, Enn. ibd. 1.

lēvor, oris, m., [1.levis]: Glathed, (chatae), Plin.; men Cic. Univ. 13: in levore consedit, (paa den glatte Overflade); — II) „overf.“: levor vocis, Lucr. 4, 554.

lex, gen. legis, f., [2.lego]; oppof.: Loven, hværem Cic. Leg. 1, 15: lex est recta ratio imperandi et prohibendi, etc.; cf. Quintil. 7, 5, 5: omnis lex, aut tribuit, aut adimit, aut punit, aut vetat, aut jubet, aut permittit: f. egf. Cic. Leg. 3, 1; — df. 1) „egenl.“: A) „alm.“: offentlig Lov el. Forordning, hværfier alle og enfelte fig have at rette, under en vis Straf for dens Overtrædelse; — bertil mærkes navn. i Rem: leges XII Tabularum, der vare forfattede af De cembvirne; vid. Liv. 3, 33 fgd., o. Cic. d. Or. 1, 43 fgd.; — popularis leges vivendi et disciplinam dare, Cic. Leg. 1, 22; df. ofte lege el. legis, (i. e. secundum leges); vid. Ter. Andr. 4, 5, 4, o. id. Phorm. 4, 2, 21, egf. Nep. Phoc. 3, o. id. Cim. 1; — leges alicui imponere, (paalægge), Cic., constituere el. facere, id., dare, id., Ovid., ponere, Hor.; figel. legem sancire, (med Henfyn paa den tilføiede Straffebestemmelse), Cic., condere, Liv., scribere, (forferff), Cic.; men leges figure, (opftaae fom gieldende, affte, uftedte), id. Att. 14, 12; — legibus aliquem solvere, (friftage derafra), id. Phil. 11, 5; legibus cedere, (underkaste fig dem), id. Mil. 23; men legem negligere, evertere, perfringere el. perrumpere, (foragte, giennembræde, osv.), id.; — lege agere, Cic. d. Or. 1, 36 o. 38: fore fin Sag for Retten; cf. Ter. Phorm. 5, 7, 90; egf. legibus experiri, Nep. Timol. 5; (men om en Victor heder lege agere: at opfyldte Vdrighedens Vefat fing, at erøve en Straf, Liv. 26, 15); — sub legis vincula conjicere, (lægge under Loven, give en Lov derfer), Liv. 4, 4; men „pect.“: per leges ire, (leve under el. efter Lovene), Ovid. Her. 16, 267; — endl. m. fgd. ut el. ne; lex erat Thebis, ne etc., Nep. Ep. 7; cf. Liv. 3, 9; — B) „bef.“ heder lex med Henfyn paa den romerffe Statsforfatning i Republikens Tid, (ftidels egf. i andre Ristater); 1) Lovforflag (el. Vil), fom at en Vdrig: berfperfen paa Valterfien bliver foreslaaet Jølfet til Antagelse; — legem ferre, Cic. Off. 2, 21, o. Liv. 3, 11, o. legem rogare, Cic. Phil. 2, 29: at giere Jølfet el. Lovforflag; (men legem ferre, f. legem perferre, osv., f. nedenf.); legem promulgare: offentlig at befendte giere el. opftaae el. Lovforflag, fer at late fomme derover, Liv. 33, 46; df. om Jølfet: legem de aliqua re sciscere, Cic. Plane. 14, jubere, id. Balb. 17, egf. legem accipere, id. Off. 3, 30: at antage det gierte Lovforflag fom Lov; opp. legem repudiare, (forfaffe), id. Lael. 25, egf. antiquare, vid. id. Off. 2, 21; — endl. egf. om Lovens Auctor el. Ophavsmand: legem perferre, (at faae el. Lovforflag antaget fom Lov), Liv. 3, 46; figel. egf. legem ferre, (f. perferre), Cic. Agr. 2, 12, o. id. Sest. 26; — 2) det ved Jølfets Villighele el. Afftemning i Comitterne til Lov have de Jørfag, en faadan Lov el. Forordning; — df. om Jølfet, legem ferre, Liv. 3, 55: at give en Lov; legem abrogare, id. 4, 35, Cic. Phil. 5, 6: at afstaafe el. ophæve en Lov; — 3) i Gerbantlingerne inffemmel den Offentlige og Privatperfer, (egf. inffemmel Riffe), heder Lex: Contract el. vedtagen Veftemmelse; — in mancipii lege, (i Riebecen:

tracten), Cic. d. Or. 1, 39; lex censoria, id. Verr. 3, 7, ogf. absol. lex, ibid.: Contract, som Censurerne (ogf. andre) indgaae med Generalservpagtere, Entrepreneurer, edl.; df. ogf. undert. Jærgningsscontract el. Levefrancecontract, edl.; - legem dicere, (beskændigst), Cic. l. c.; - ogf. Punkt el. Betingelse i en Contract el. Overenskomst; accipiunt legem, Ovid. Met. 4, 170; ligel. syngraphi leges: Contractens Punkter, Plaut. As. 4, 1, 2; - ogf. Fædetsbetingelse; pax data Philippo in has leges, Liv. 33, 30; leges foederis dicere, Virg. Aen. 11, 322; - ogf. alm. Tilkaar el. Betingelse; df. ea lege etc., Ter. Andr. 1, 2, 18; - ogf. „overf.“; nos ea lege natos, ut etc., Cic. Fam. 5, 16; ligel. lex vitae, id. Tusc. 3, 16; - II) „fig.“; A) „overf.“; a) en vis Orden el. Regel el. Anordning; - sparsi sine lege capilli, (i Orden), Ovid. Her. 15, 73; - b) en vis Maade el. Beskaffenhed; sub lege loci, Ovid. Hal. 32; cf. id. Am. 3, 2, 20; men optima lege, Cic. Agr. 2, 11, (under de helstegte Omstændigheder); - B) „ment.“; 1) „alm.“; Regel el. Færdsel, navn. for en Kunst el. Videnskab, ogf. for en Bedesfærd; ogf. for Livets Færd; - versus est certa lex, Cic. Orat. 38; cf. id. d. Or. 3, 49; in cerando legi obedire, Suet. Ner. 21; - lex vitae, f. ovenf.; lex justae veraeque amicitiae, id. Plane. 2; - 2) „bef.“; Regel el. Beskæmelse, som man paalægger sig selv, el. som man veetager at følge; - legem sibi statuere, Cic. Verr. 3, 2; - ogf. Vis el. Mæne el. Vane; mea lege utar, ut etc., Ter. Phorm. 3, 2, 48.

Lexidion, (-um), i, n., *λεξιδιον*: sidet Ord, ube-
tydelig Glose; in pl., colligere lexidia, Gell. 18, 7.
- Lexiphrætos, (-us), i, m. o. f., *λεξιφρέτος*:
som fordrer Jeberen, vid. Plin. 20, 76. - Lexiphræ-
xia, ae, f., *λεξιφρέξια*: Jeberens Dyster, Marc.
Emp. - Lexis, is, f., *λέξις*: Ord el. Glose; vid.
Lucil. ap. Cic. d. Or. 3, 43; opp. phrasis, (Udtryket),
Senec. Contr. 3, praef. - Lexovii, el. Lexobii, orum,
m.: Folk i Gall. Lugd., ved Mælet af Sequana, (hvor
nu Lisieux), Caes. B. G. 3, 9, eftere.

Libācunculus, i, m., i. e. parvum libum: liben Kage,
Tertull. - Libādion, i, n., *libādion*: en liben Art af
Væeten-Tundfugl, Plin. 25, 31. - Libāmen, mis, n.,
[libo], „poet.“ f. libamentum; oprel.: hvad der tages
bort deraf; df. „overf.“; libamina famae, (Gjernings-
fælle el. Skændelse af nogens Hæder), Ovid. Her. 4, 27;
- II) „bef.“; det til Dyring Vortagne; df. det Of-
fredt; ogf. Ofretet selv; hys libamina prima, (fem
det første Offer), Virg. Aen. 6, 216; - ogf. hvad der
tafkes paa Uigbaalet, Stat.; - not.: Ovid. Fast. 3,
733, bliver libamen afledet af Liber, i. e. Bacchus.

Libāmentum, i, n., [libo], ligesom frgd., oprel.:
det deraf Tagne el. Vortagne; df. „overf.“; A)
„alm.“; hvad man først tager deraf, den første Prove;
- primitias quasdam et quasi libamenta ingeniarum
artium etc., Gell. Epil. 13; - B) „bef.“; hvad der
tages deraf for at ofres; df. Dyring; ogf. Ofretet selv;
- ut libamenta sacrificiorum servantur, (Hælsen
af Ofret), Cic. Leg. 2, 12; libamenta Veneri solvere,
Justin. 12, 10.

Libānos, i, f., *λίβανος*: erlagsd Vinfod med
Regelselugt, Plin. 11, 22. - Libānitis, idis, f.,
libānitis: en Bæverneise paa Væeten polion, Appul. -
Libānochorus, is, f., *libāνοχορος*, (regelseseret): erlagsd
Dødssten, Plin. 37, 62. - Libānotis, idis, f., *libāνοτις*,
sc. herba: Rosmarinen, quod odorem turis reddit, Plin.
19, 61. - Libānus, i, m., *λίβανος*: Viert i Syrien,
Plin. 5, 17; - II) „overf.“; libanusf. tus: Røgelse, Vulgat.

Libārius, i, m., [libum]: som tillæver og ud-
sælger liba el. Kager, Senec. Ep. 56. - Libatio,
onis, f.: Driftoffer el. Libation, Pseud. Cic. d. Har.
resp. 10; o. - Libator, oris, m., [libo]: som
offerer; - coenarium libator (Næna), Fronto; - df.
libatorium, i, n.: Offerkar til Libation, Vulgat.

libella, ae, f., dem. af libra; i Regnskabsbø-
senet: li'en Mønt; - libella argentea, (quae libram
aeris valebat), nomi denarii decuma (sc. pars);
vid. Varr. l. L. 5, 36, o. Plin. 33, 13; - df. ligesom
vert: Skilling el. Styver, edl.: det allermindste; - Una
libella liber possum fieri, Plaut.; cf. id. Capt. 5, 1, 27, o.
Cic. Verr. 2, 10; men ad libellam debere sibi etc., (netop
saa meget), id. R. Com. 4; - b) df. i Ardsfæger,
ligesom as: hele Arden; - fecit te palam ex libella
(sc. herodem), me ex teruncio, id. Att. 7, 2; - II)
teknisk: Væggt el. Vantvægt; - locus ad libellam
aequus, Varr.; materiam (Commerci) ad regulam
libellamque exigere, Plin.; cf. Luer. 4, 516.

Libellāris, e: bogflig; ∞ opus, (i. e. libellus),
Sidon.; - libellātici, orum, m.: saadanne
Christne, der, (for at undgaae Jærgelse), fornyede
sig med et Dyrigheden affægt Videnskab (libelli),
at de havde ofret, Cyprian.; - libellensis, is,
m.: som modtager og protocollerer Ansøgninger til Kei-
seren, Cod. Just.; - Libellio, onis, m.; 1) en Ro-
tarius el. Skriver, Varr. ap. Non.; - II) ringe Bog-
handler el. Boghæfter, Stat.; o. - libellulus, i,
m., dem.: li'en Væg, Capella; - [figd.].

Libellus, i, m., dem. af 2. liber; - 1) oprel.:
den under Traets Værk værende Bæst, der bruges til
at skrive paa; - Lewis in aridulo malvae descripta
libello (carmina), Cluina ap. Isid.; - II) sædd.,
„overf.“; A) „alm.“: li'en Væg el. li'det Skrift, Af-
handling el. Opsat; - scripsi etiam illud quodam
in libello, qui etc., Cic. d. Or. 1, 21; men Liv. 29, 19:
quod ... libellis (sc. Graecorum) et palaestrae ope-
ram daret, (at han lagde sig efter Græsk og Gymna-
stik); - ogf. om et li'de: Digt, Cic. Arch. 10; cf. Hor.
Ep. 1, 13, 4; men libellus famosus: et Adskrift,
Suet. Aug. 55; - b) in pl. ogf. „meten.“: en Bog;
handling el. Bøglade Catull. 55, 4, o. Martial. 5, 20;
- B) „bef.“ ogf. 1) Hufommelsesbog, Erindringsliste,
Dagbog; - si quid memoriae causa in libellum retuli,
Cic. Phil. 1, 8; ogf. ∞ memorialis, Suet. Caes. 56;
- ogf. Antegnelse el. Notis el. Jærgtegnelse, edl.; -
mandatum mihi libellum dedit, id. Att. 6, 1;
- navn. ogf. Antegnelse til egen el. andres Efterretning,
Journal el. Rapport; - ut ex libellis suis animadverti,
Brut. ap. Fam. 11, 11, (af hans Papirer); men libelli
gladiatorum, (Jærgtegnelse el. Program erever), Cic. Phil.
2, 38; - 2) fristlig Indstilling el. Klage el. Angivelse el.
Beskændigstelse, edl.; - in libellis laudationum (i
fristlige Udtalelser) etc., Cic. Cluent. 69; tam mult-
tis rusticorum libellis et querelis, (saa mange Klage-
skrifter), Plin. Ep. 9, 15; cf. Plaut. Cure. 1, 3, 6; men
libellum indicem insidiarum etc., Suet. Caes. 81; -
navn. freven el. opslaaen Udbydelse til Salg; hys
libellum el. libellos deicere, at prætere inod en
sig Udbydelse, at forbynde samme; vid. Cic. Quint. 6,
o. Senec. Benef. 4, 12; - ogf. freven Indbydelse el.
Billet, navn. til at bivaane en Recitation, Tac. Orat.
9, ligel. til Stadarterlegene, f. ovenf. Cic. Phil. 2, 38; - 3)
Bonskrift el. Ansøgning; - libellum componere, (forfatte
el. forfatte), Cic. ad Planc. ap. Cic. Att. 16, 16; libellos
signare, Suet. Aug. 50, subnotare, Plin. Ep. 1, 10;
uueertegne el. paategne, bæbare, resovere derpaa;
ogf. libelli supplices, Martial. 8, 31; - df. a libellis,
(Hofembedsmand, som medtager Bonskrifter til Kei-
seren), Suet. Dom. 14; - 4) Veris el. Certificat;
significare aliquid libello manu sua subscripto, Dig.

Libens, (lub.), tis: partic. af impers. libet; df.
- libenter, (lub.), adv.: gierne, villigen, med
Jørnoielse, audire aliquem, Cic. Div. in Caecil. 12; cf.
Caes. B. G. 1, 18; men bene libenter victitas, (vil
gierne leve godt), Ter. Eun. 5, 8, 14; cf. Hor. Sat. 1,
1, 63; - compar., eoque libentius, quod etc., Nep.
Ages. 6; men Cic. Fam. 9, 19: nusquam se unquam
libentius, (sc. coenasse el. fuisse); superl., cui ego,

quibuscumque rebus potero, libentissime commodabo, Cic. frgm. ap. Non.; — libentia, (lub.), ae, f.: Jerneløse, Munderhed, Plant. Stich. 2, 1, 3; — egf. in pl., Gell. 15, 2; — 1) personificeret er Libentia: Jerneløst Guldene, Plant. As. 2, 2, 2; e. — 1. libentia, (Lub.), ae, f.: Epitet til Guldanden Venus: vid. Cic. N. D. 2, 23: Voluptatis et Libentiae Veneris vocabula etc.; Iucus Veneris Libentiae, Varr. ap. Non.

1. liber, era, erum, [rimel. at samment. m. libet, el. m. *liber*, hys. *liber*]; fri; 1) "egent.": A) "alm.": 1) em Persener: sem bar bergerlige el. naturlige Frihed; ds. a) sem iffe er Slave; — omnes servi atque liberi, Nep. Them. 6; in jure civili, qui est patre libera, liber est, Cic. N. D. 2, 18; men "everf." id. Verr. 1, 18: quos nunquam liber s putavit, (aldrig ansaae for sine Menneſter); — b) sem bar sin Frihed; ds. sem iffe er kunden; — c) captivus, (sem gaar frit emfring), Plant. Capt. 1, 2, 7; men Cic. Fam. 7, 1, heter liber: sem iffe er fælselst; men id. Verr. 2, 78: sem bar bevaret sin fælsangighed; — 2) om Jødt el. Syer, edl.: velistst fri, d. e. fælsstændig, uafhængig; — populus liber, Liv. 2, 1: sem iffe regeres af Mønger; men id. 37, 54: Carthago libera cum suis legibus est, (er fri el. uafhængig); cf. ibid. 55; — 3) c) bestiae, (sem have deres naturlige Frihed), Cic. Fin. 5, 20; — egf. om Ting og Vægreber: fri el. uindſtræket i sit Slægt; libera custodia, (hvert Jangen nyder større Frihed), Sall.: cf. Liv. 39, 11; — navnl. em Mummek; liberior aqua, Ovid., v. c. campus (se. aquae), id., r. e. Hæret; liberiore frui coelo, id. Met. 15, 301; — b) navnl. egf.: sem betegner en fri Stand el. Tilstand; — toga libera el. liberior, Ovid., egf. vestis libera, id.: Mændstregen, (der anlægges i det 16de Aar, og hvormed en større Frihed indtraade), men liber lectulus, Cic. Att. 11, 13, (den ligstis Seng, ds. ugist Stand); — 1) "fig.": A) "everf.": a) fri derfra, sem iffe hindres el. indſtræket deraf el. derved; absol., el. m. ab, el. c. abl., el. e. gen.; — liberae aedes, Plant. Mil. gl. 3, 1, 81, v. liber locus, id. Cas. 3, 2, 4, (hvor man er fri el. uindſtræket); men c) aedes: fri Vælg, Liv., f. nedent: ligel. otia liberrima, (afledes uindſtræket Frihed), Hor. Ep. 1, 7, 36; — loca ... ab arbitris libera, Cic. Att. 15, 16; libera a ferro erura, Ovid.; — liber carcere equus, id. Am. 2, 9, 20; liber metn. f. nedent, — liber laborum, Hor. A. P. 212; men liber reverendi, (sem kan vende tilbage), Ovid. Her. 1, 80; cf. Virg. Aen. 10, 151; — b) hvormed el. hvormed man kan handle frit el. efter Gødtbefundene; — liberis mandatis venire, (med uindſtræket Auktmagt), Liv. 38, 8; c) arbitrium rei alienius el. de re aliqua, id. 31, 11, v. id. 37, 1, (fri Raadighed derved); c) fide incepta exsequi, (uden at være kunden ved et Teste), id. 30, 4; — liberum est mihi, e. inf., (det ſtaaer i min Magt), Cic. Phil. 1, 5; men ea libera est conjectura, (f. ejus rei, el. de ea re: derom kan hver tree, hvad ham synes), Liv. 4, 20; — c) lenus, (hvor Renten iffe indſtræket af Løvene), Liv. 35, 7; c) quaestio, (sem iffe er indſtræket til visse Persener og Tæer, alff. f. infinita quaestio), Cic. d. Or. 2, 16; men legatio libera, f. und. legatio; — c) sem have frit, hverſer der iffe betales; — c) aedes, Liv. 30, 17, (oftere); ds. egf.: hvorpaa der iffe hæfter nogen Gæld; vid. Brut. ap. Cic. Fam. 11, 10; men c) agri, (ſtættefric), Cic.; c) civitates, Liv. 37, 15; — B) ment.": 1) "alm.": fri el. frimægt, diæry el. medig; — c) homo ad scribendi licentiam, Cic. N. D. 1, 44; integro animo et libero etc., id. Sull. 31; c) vocem mittere adversus aliquem, Liv. 35, 32; liberores litterae, Cic. Att. 1, 13; liberrime Lolli, (sem iffe ved af nogen Jørtiløſe), Hor. Ep. 1, 18 in.; ligel. liberrima indignatio, (sem udtæſer ſig frit), id. Epod. 4, 10; — 2)

"bef.": a) antigen fri el. fælsstændig; vid. Pers. 5, 83; nisi sapientem, liberum esse neminem, Cic. Parad. 5, 1; cf. Hor. Ep. 1, 16, 63 e. 66; — egf. velstændig, beſtæret; nentquam officium liberi esse hominis ... postulare, etc., Ter. Andr. 2, 1, 30; — men liber religione animus, (fri fra Overtro), Liv. 2, 36; liber metn. id.; — b) altſer fri, overgiven, faad, toleſtes; — sit adolescentia liberior, Cic. Coel. 18; cf. Ter. Eun. 3, 1, 10; men libera turba temulentorum, Cic. frgm.; men "pect.": c) vina. (overgiven Drifſelag), Hor. A. P. 85; men c) consuetudo peccandi, Cic. Verr. 5, 76.

2. liber, bri, m.: 1) epit.: Tractis Vast, (el. den inre Vark under cortex); egf. under. ligefem cortex: Varken; — obducuntur libro aut cortice trunci, etc., Cic. N. D. 2, 47; remittere librum, (ſlippe Varken), Colum.; cf. Virg. Ge. 2, 77, e. id. Aen. 11, 554; — 1) ſerdi man epit.: ſtrev paa ſin inre Vark, navnl. paa det Slægt, sem man aſtraf Papyrusvarten, (vid. Plin. 13, 11), ſaa heter ſit. liber, (ligefem *βιβλος*): en Bog (neml. ſom Indbegreb af flere beſtrevne Blade); ds. egf. under. Skrift el. Vark, edl.; — in eo libro, quem de rebus rusticis scripsi, Cato ap. Cic. d. Senect. 15; libros percolutare, evolvere, volvere, (gennemblæde, gennemgaae, ſtudere), Cic.; libros legere, id., scribere, id., conficere, id., Nep., componere, Quintil., emittere, (udgive), id., edere, Cic.; — egf. bruges liber om et Digt; (Horatii) de arte poetica Liber, Quintil.; — egf. om en Tale; iisdem ex libris perspicis, (i. e. ex orationibus), Cic. Att. 2, 1; — egf. en ſtrefing af et Skrift el. Vark; tres libri ... de Natura Deorum, id. Div. 2, 1; men quinque in Verrem Actionis secundae Libri, Quintil. 11, 2, 25; — B) fertit mærfes; 1) libri, absol.; a) f. libri augurales, Cic. N. D. 2, 4; cf. id. Att. 9, 9, e. id. Div. 2, 23; — b) f. libri Sibyllini; libri per damnatos sacrorum aditi, Liv.; cf. id. 34, 59, egf. id. 21, 62; — 2) liber, Jørtegnelſe el. Register el. Catalog; — in litterarum altatis libris, Cic. Verr. 3, 71; — C) Stridveſe el. ſtriftig Indbefaling; — librum gravem multis verbis conscripsit etc., Nep. Lys. 1; — D) liber principis: kejſerligt Reſcript, Plin. Ep. 5, 14.

3. Liber, eri, m., [rimel. beſt. m. 1. liber, v. ſvarende til *Αἰνός*, d. e. Veſtſtæden]; gammel italenſt Gudsom for Jørplanningen; efter nogle epit.: Selen; vid. Macroh. Sat. 1, 18, egf. Serv. ad Virg. Ge. 1, 5: Vos o clarissima mundi Lumina ... Liber et alma Ceres! — ſit. ſorvertes Liber m. Græfernes Bacchus, sem Vinens Opfinder, men benævnes da ſærv.: Liber Pater; — Libero Patri, repertori vini, hirci immolantur, Varr.; cf. Hor. Ep. 2, 1, 5; — 1) "meton." ſtaar Liber f. vinum; — Condit quum verax aperit praecordia Liber, Hor. Sat. 1, 4, 89; men Sine Cerere et Libero friget Venus, Ter. Eun. 4, 5, 6; cf. Cic. N. D. 2, 23, v. Quintil. 5, 6, 24; ds. egf. ſlos Liberi, v. lepos Liberi, (den ædſte Vin), Plant.

4. Liber, eri, m., [beſt. m. 1. liber; hys. pl. liberi: Bernene, oppon. servi: Tyendet], ligefem filius: en Søn; men in ſing. atene ſit. v. ſit. d.; — si quis libero maximam portionem relinquit, Cod. Just.; liberi et parentis non alius affectus, Quintil. Decl. 11; — ſædd. in pl., liberi, erum: Vorn, (neml. m. Hæſyn paa Jøræſtæne, men iffe paa Alderen); — cum conjugibus et liberis, Cic., Liv.; suscepas enim liberos etc., Cic. Verr. 3, 69; liberos procreare, id., gignere, Tac., educare et instituere, Suet.; — per liberos te precor, Hor. Epod. 5, 5, (men ſpøttende); — jus trium liberorum hed visse Jørrettigheder, ſem tillægges dem, ſom havde tre Vorn, men blev undert. af Keiſerne tildeelt ſaadanne, ſem iffe havde tre Vorn; vid. Plin. Ep. 2, 13, e. Suet. Galb. 14; — not. a: Ter. Andr. 5, 3, 20, ſtaar pl. liberi egf. m. Vorne em et eneſte Vorn; — not. b: liberi, f. filii, opp. filiae, Hygin. Fab. 9; egf. ſtædes liberi f. nepotes

o. pronepotes, Dig.: — not. e: Plant. Capt. 4, 2, 38, *egf.* „overf.“ om Dyrene: — Lanii, qui concinnant liberis orbas oves; — not. d: liberum, f. liberorum, Cic., Liv.; *progenies liberum*, (f. liberi), Liv. 1, 13.

Libera, ac, f., [3.Liber], fem. Subst.: Gemalinde af Guden Liber; *vid.* Cic. N. D. 2, 21; — supplicatio ad Ceres, Liberi Liberaeque fuit (sc. aedes), Liv. 41, 28; hendes Tempel var i Nærbheden af Cirsus Martinus, Tac. Ann. 2, 49; — efter Augustin, blev Venus af Dynderne dyrket under dette Naen; — 11) Libera heter *egf.* Ariadne, fem. Guden Bacchus's Gemalinde, Ovid. Fast. 3, 512.

1. **Liberalis**, e, [3.Liber]: hørende til el. hørvænt efter Guden Liber el. Bacchus: *cf.* Liberalia, (se. solennia el. sacra, *vid.* Ovid. Fast. 3, 713): Bacchusfesten, paa hvilken Dag Homerne gave deres Sonner Mandstogaen; *vid.* Cic. Att. 6, 1, o. Ovid. Fast. 3, 771; — *egf.* Liberales ludi, Naev. ap. Fest.

2. **liberalis**, e, [1.Liber]; D. *egenf.*: hørende til Friheden, navn. til Menneskets borgerlige og personlige Frihed el. frie Stand; — in liberali causa, qui asserebatur etc., (i en Retssag angaaende nogens frie Stand), Cic. Flacc. 17; *cf.* Ter. Ad. 2, 1, 40: aliquem liberali causa manu assere. (paastaae for Retten, at nogen er frifødt); *ligel.* iudicium liberale, (i. e. in causa liberali), Quintil. 6, 3, 32; — ~ nuptiae, (imellem Fribaarne), Plant. Cas. prol. 74; *cf.* Ter. Andr. 3, 3, 29; — 11) *cf.* „fig.“; A) „overf.“; a) af ædt el. smukt udseende; — pulcher et liberalis visus, Plant. Mil. gl. 1, 64; quam liberali facie (virgo)! Ter. Eun. 3, 2, 20; — b) rigelig, overflødig, vinticum, Cic., epulae, Tac.; liberalior victus, (bedre el. rigere Kost el. Mæling), Liv. 41, 2; men liberalior fortuna, id. 22, 26, (bedre Laar el. mere Ansæelse, *edl.*); — B) „ment.“; 1) „alm.“: hørende el. påfænte til den Fribaarnes el. frie Mand's Dannelses, navn. om Lærdom og Videnskab; — *vid.* Cic. d. Or. 3, 32; liberalibus studiis dediti, Tac.; studia liberalissima, Cic. Arch. 3; — 2) „bef.“ e. „elbist.“; a) frimædt, d. e. ædel og aandsfuld, høihjertet el. veltænkende; — nam ingenium tuum novi liberale, Ter. Ad. 4, 5, 50; men mens tua liberalis, (din Retfærdighed), Cic. Coel. 21; *cf.* Ter. Ad. 3, 4, 18; — b) velvillig, forfremmende; ~ voluntas gratificandi, Cic. Off. 2, 15; responso minus liberali perterritus etc., id. Att. 3, 15; — c) godgjørende, gavmilt; *vid.* Cic. Off. 2, 16; *ligel.* in omne genus hominum liberalissimus, Suet. Vesp. 7; men liberales ex fortunis sociorum, (som *edle* dermed), Sall. Catil. 52; — *egf.* e. gen., ibd. 7: laudis avidi, pecuniae liberales erant; — liberales sumptus, Cic. Off. 2, 12: Godgjørenhed, milde Gaver.

liberalitas, atis, f., [2.liberalis]; *egrel.*: den Fribaarnes el. frie Mand's Stand og Vilkaar; *cf.* særv. „ment.“; A) „alm.“: bøl og ædel Tankemaal, Velmædighed, Værdelmædighed; — ut eorum probetur ~ liberalitas, Cic. Lael. 5; a quibus videtur decipi potuisse liberalitas tua, id. Qu. Fr. 1, 1, 4; — B) „bef.“ *egf.*: 1) Godmædighed el. Venlighed, Mithed el. Overbærelse; — Pudore et liberalitate liberos retinere, Ter. Ad. 1, 1, 32; opp. tristitia, Cic. Brut. 25; — 2) Godgjørende, Gavmildhed; — beneficentia, quam eandem ~ liberalitatem appellare licet, Cic. Off. 1, 7; *cf.* ibd. 14; — b) *cf.* *egf.* under Skæerne „overf.“ (cf. abstr. jr. coner.): frivillig Stenst el. Gave, — *vid.* Tac. Ann. 2, 37, o. id. Hist. 1, 20; *ligel.* Suet. Claud. 29: ne enumerem revocatas liberalitates ejus etc.

liberaliter, adv. af 2.liberalis: paa den Fribaarnes el. frie Mand's Bøl og Maade; *cf.* særv. „fig.“; A) „overf.“: rigeligen el. overflødig; — quod erant instructi liberaliter, Caes. B. C. 3, 61; — compar., ~ indulgere sibi, Nep. Chabr. 3; *cf.* Cic. Qu. Fr. 2, 6; — sup. *rl.*, f. nedenf.; — B) „ment.“; 1)

„alm.“: paa en tænnel og aandsfuld Maade; — esse hominis ingenii et liberaliter educati, velle bene audire a parentibus, Cic. Fin. 3, 17, *ligel.* qui liberaliter eruditi, etc., id. Tusc. 2, 2; — 2) „bef.“ o. „elbist.“; a) med god og ædel Tankemaal, respektfuld; — Propterea quod serviebas liberaliter, Ter. Andr. 1, 1, 11; ~ vivere, *vid.* Cic. Lael. 23; — b) velvilligen, forfremmende; — ~ respondere, Caes., polliceri, Nep. Lys. 4; *cf.* Cic. Att. 5, 13: tametsi liberalissime erat pollicitus omnibus tuis; — c) gavmilt, barmhjertig; — qua in re senatus ~ large et liberaliter aestimasset etc., (havde bestemt Vandmandene gode Priser), Cic. Verr. 3, 88; *cf.* ibd. 85; men id. Att. 16, 6; nec potui accipi liberalius.

***liberatio**, onis, f.: Befrielse; A) fra Trældom el. Afhængighed; — sub obtentu liberationis (rei publicae), Justin. 5, 8; — B) fra en Brøde, d. e. Befrielse el. Frigivelse; a) for Retten; in pl., Cic. Pis. 26; — b) udenfor Retten; quum a te ~ liberationem culpa ~ impetravissent, id. Leg. 1; — C) fra en Gæld; liberationem debitori ligare, Dig.; — *egf.* fra anden Trængsel; liberatione molestiae gaudere, Cic. Fin. 1, 11; ~ mali, Quantil.; o. — liberator, oris, m.: en Befrier; — patriae liberatores etc., Cic. Phil. 1, 2; men Liv. 1, 56, fem. appos.: liberator ille populi R. animus; *cf.* id. 35, 18; — not.: Liberator, (Befrieren), fem. Titelen til Jupiter, *vid.* Tac. Ann. 15, 61; — [libero].

libere, adv. af 1.Liber; D) „alm.“: frit, uhindret, mindstkrænket; — quem tu respirare libere non sinis, Cic. Quint. 11; — compar., liberius vivendi potestas, Ter. Andr. 1, 1, 23; — men „allæg.“ om Talens Fremstreden: ingredi libere, non erare licenter, Cic. Orat. 23; — 11) „bef.“; A) som det kommer den Fribaarne el. den frie Mand; — ~ educatus, Ter. Andr. 3, 4, 8; — B) frimædigen; constanter et libere (me gessi), Cic. Att. 4, 16; men id. Plane. 43: imo fortasse liberius (se. locutus est: har maafter talt alder frit); *cf.* Hor. Sat. 1, 4, 103, o. 2, 8, 37; — C) gavmilt, rigeligen; *cf.* „pect.“: Omnia liberius nullo possente ferbat (tellus), Virg. Ge. 1, 127. — **liberi**, orum, m.: Børnene, f. ind. 4.Liber.

libero, avi, atum, 1, v. at., [1.Liber]; 1) „egenf.“; A) „alm.“: befrier, frigjør, udløser, navn. af Trældom el. Slaveri; — servos omnes puberes liberaverunt, Caes. B. C. 3, 9; *cf.* Cic. d. Or. 1, 10; men ~ se a Venere, (beskæftig sig fra hendes Tjeneste), id. Div. in Caecil. 17; — *egf.* befrier el. løslader af en Indespærring; cavea liberati pulli, Cic. N. D. 2, 3; *cf.* Phaedr. 3, 2; — B) „bef.“: løser el. løsgjør; — quorum linguae ~ scalpello resectae, liberarentur, (hvis Tongebaand løstes), Cic. Div. 2, 46; men „pect.“: vagina liberat enses, (udtager dem), Ovid. Met. 6, 551; — *egf.* opløser el. ophæver, obsidionem urbis, Liv. 26, 8; — b) *fig.*: ~ flumen, (påføre), Hygin, Frontin. Strat. 1, 1; — 11) „fig.“; A) „overf.“; 1) „alm.“: befrier el. udfrier derfra; a) m. ab el. ex, el. e. abl. (efter d. udsædne praepos.); — liberatus a quartana, Cic. Att. 10, 15; *cf.* id. Qu. Fr. 3, 1; — multos ex his in commodis pecunia se liberasse, id. Verr. 5, 9; — ~ aere alieno, (befrie fra Gæld), Sall. Catil. 41; — obsidione, Caes.; — f. abl. staar *egf.* udfret. gen., f. nedenf.; — b) men *efte* er det Forbød, hvorfra nogen el. noget frigøres, alene at feriare af Sammenhængen; — ~ Byzantios (se. vectigalibus: gjore dem stattefrie), Cic. Verr. 2, 31; *ligel.* ~ loca publica (i. e. agros publicos), id. Agr. 2, 21; *cf.* ibd. 1, 1; men ut eos ~ liberarem, (se. ab interdicto meo: friteg dem fra Forbudet), id. Fam. 13, 7; Bathrotos quum Caesar liberavisset, (se. ne eorum ager lege agraria divideretur), id. Att. 16, 16, C.; — men templa liberata habento, (bevare deres Retfærdighed, *edl.*), Cic. Leg. 2, 8, e vii Tabl.; — 2) „bef.“: befrier fra en Pengefor-

Pligtelse, indfrielse et Piant el. en Jersfriening; — Vo-lusii liberandi consilium etc., (Planen at frigjøre denne Gæstend fra Gæstelse), Cic. Fam. 5, 20; ligel. ∞ fundum alii obligatum, Dig.; ∞ fidem aerario obligatum, Suet. Claud. 9; cf. Liv. 7, 21: ∞ nomina, (indfrielse el. ordne Gæstelsepænter); men Cic. Off. 1, 10: quae promissa... jure liberantur, (erklæres af Rættens for-lygthede); — B) „ment.“; a) befrier derfra, fristender, ovl.; df. pass.: liberatus a scelere, Cic. Marc. 5; cf. id. Tusc. 1, 22; — egf. e. abl. nd. ab; ∞ aliquem culpa, id. Att. 13, 22; — egf. e. gen.; ∞ aliquem culpa, Liv. 41, 19; men id. 5, 28: voti liberari, at befries fra sit Veste, (d. e. at opfylde sit Veste); — b) df. egf. i Retsforret: ∞ aliquem, (opp. condemnare), Cic. Cluent. 22; men id. Mil. 18: liberatur... non eo consilio profectus esse, ut etc., (han fristendes derfor); — not.: liberasso, f. liberavero, Plaut. Most. 1, 3, 66.

liberta, ae, f., f. und. libertus. — libertas, atis, f., [liber]; D) „agent.“: Friheden, d. e. det frie Rættensforhold; — libertas est... potestas vivendi, ut velis, Cic. Parad. 5, 1; df. A) den personlige og borgerlige Frihed, d. e.; a) Friheden i Mennesk. af Trældom og Slaveri; — vindicare se in libertatem, Cic. d. Or. 2, 33 (alleg.); servo dare libertatem, id. Rab. perd. 11; cf. Caes. B. G. 3, 10; — comisset Plaut. Cas. 2, 8, 70, in pl.: Tribus non conduci possim libertatibus, quin etc.; teg egf. in pl. libertates, (om flere Frihed), Dig.; — b) den i en Kristat levende Borgers Forhold og Rættigheder, navnlig hans Stemmeret ved Altingssamlingen, (lat. fr. stemme el. vøtere), Cic. Agr. 2, 7; men libertatem eripere, Liv. 45, 15, (sige tillade den frie Vøtering); ligel. libertas imminuta, id. Caecin. 12, (skrænkelser af denne Ret); — c) sld. egf. Statsfrihed, Dig.; — B) den politiske Frihed el. Statens frie Forfatning, (i Mennesk. af Rægtedømmet); — vid. Liv. 2, 1; herem egf. Tac. Ann. 1, 1: libertatem et consulatum L. Brutus instituit; arma capere pro communi libertate, Cic. Rab. perd. 9; asserere libertatem rei publicae, Quintil.; — egf. en Stats Uafhængighed af andre Stater; non posse Graeciam in libertate esse, quoad etc., Liv. 42, 12; — II) „fig.“; A) „alm.“: Frihed el. Evne el. Rættelse til at gære el. lade; vid. ab in.; — tabella dat populo eam libertatem, ut, quod velint (homines), faciant, Cic. Plane. 6; libertas... in plorando, ibd. 14; egf. e. gen.; omnium rerum libertatem, imo licentiam desiderant (mulieres), Liv. 31, 2; — egf. e. inf.; Sit modo libertas, quae volet ira, loqui, Prop. 1, 1, 28; men nimia in adolescentia libertas, (Voldsomhed el. Udsættelse), Cic.; — B) „bes.“: Frihed i Talem, Frihedighed, ovl.; — aliquid de libertate mea imminutum, Cic. Plane. 38; libertate intemperantius invecus in regem, Liv. 42, 14; cf. Hor. Sat. 1, 4, 5, o. Ovid. Her. 15, 68; — III) som Gæstend havde Libertas sit Bempel paa Aventinbjergelg; vid. Liv. 24, 16, o. Cic. N. D. 2, 23; det derved værende Atrium omfaldes Liv. 25, 7, o. Cic. Mil. 22; — om det af Cledius epz forte templum Libertatis, vid. Pseud. Cic. p. Domo 51, o. Cic. Leg. 2, 17; — not.: pl. libertates, f. evensf.

*libertinitas, atis, f.: den Frigivnes Stand, Dig.; o. — libertinum, i, n.: den Frigivnes Arv efter Herrens Død, Calpurn. Deel. inc.; af — libertinus, 3, [libertus]: horende til de Frigivnes Stand el. Klasse; — ∞ plebs, Plin., conditio, Dig.; ∞ patre natus, Hor. Sat. 1, 6, 6; ∞ milite uti, vid. Suet. Aug. 25; ∞ homo, Cic.; — B) df. absol. el. subst., libertinus, i, m., Cic., Liv., fem. libertina, ae, Hor. Sat. 1, 2, 48: den Frigivne, (neml. med Hensyn paa hans Stand, thi med Hensyn paa hans Forhold til hans Herre hedder han libertus); — dog findes egf. libertinus f. libertus, (men ikke omvendt); vid. Plaut. Pers. 5, 3, 56, o. Dig.; — naar det,

Suet. Claud. 24 hedder: Appium Caecum Censorem (a. u. c. 412) libertinorum filios in senatum alle-gisse; saa forsaaces ved libertini paa hin Tid: alle liberti men libertorum filii; thi først Kommesommen af en Frigivnen tillagdes ingenuitas; sld. flere allerede Komme af liberti hedsle for ingenui.

libertus, 3, [f. liberatus]; som er sat i Frihed; df. subst. libertus, i, m.: Frigivnen, (neml. med Hensyn til sin Herre; f. und. frg.); — Feci, e servo ut esses libertus mihi, Ter. Andr. 1, 1, 10; men servos nostros libertos suos fecisset, Cic. Mil. 33; — fem. li-berta, ae, Hor. Sat. 1, 1, 10; ligel. liberta Veneris, Cic. Div. in Caecil. 17: som har gjort sig fri fra Guldindens Dienste; — not.: libertis libertabusque, Dig.

libet, (egf. libet), libuit v. libitum est, 2, v. n. impers.: det behager el. lyfter (mig el. dig osv.), (seg) vil gjerne; — det slaar; a) e. nomin. pron. dem. el. relat., m. v. ut. dat.; — quod tibi libet, idem mihi libet, Plaut. Most. 1, 3, 138; men Cic. Att. 14, 19: mihi id, quod rogaret, ne licere quidem, non modo non libere; cf. id. Quint. 30; — men in pl., alene Suet. Caes. 20: quae cuique libuissent, (hvortil nogen havde faaet Lyst); — men ut. dat.; nihil vident, nisi quod libet, Ter.; cf. Cic. d. Senect. 12: ut id non liberet, quod non oporteret; — b) e. inf., el. m. cu. Subjunctivform; ligel. m. v. ut. dat.; — non libet mihi deplorare vitam, quod etc., Cic. d. Senect. 23; cf. id. d. Or. 2, 85: libitum est mihi etc., o. Ter. Andr. 1, 5, 28; — egf. ut. dat.; praedambulare huc libitum est, id. Ad. 5, 1, 4; ligel. inchoare haec studia vel non vacabit, vel non libebit, Quintil.; cf. Cic. Lael. 12; — c) absol., m. v. ut. dat.; — ubicumque libitum fuerit animo meo, Plaut. As. 1, 1, 97; — teg faal. effect ut. dat.; adde etiam, si libet, (hvist dig saa synes), etc., Cic. Tusc. 5, 15; men ut libet, i Svær: som du vil, ovl., Ter. Heaut. 4, 4, 16, offerre; men Plaut. Pseud. 1, 3, 114: cur id ausus facere? B. libuit, (det lyfede mig saa); — II) her til mærkes; A) partic. libens, (e. lubens), tis, som adj.; a) som gjør noget gjerne el. villigen, som er færdig el. tilfreds dermed el. derved; — tibi... Lu-bens bene faxim, Ter. Ad. 5, 6, 7; fugin' hine? B. ego vero ac lubens, id. Andr. 2, 1, 37; animo aequo, imo vero etiam gaudenti ac lubenti etc., Cic. Att. 2, 4; cf. ibd. 10, 4; — egf. in superl., libentissimo senatu uti, ibd. 1, 17; compar., f. nescens; — men lubens meritoque, som Ben: el. Offerformular, Plaut. Pers. 2, 3, 3; ligel. laetus, lubens, id. Trin. 4, 1, 3; — b) færdig, glad, munter, ovl.; — hilarum ac luben-tem fac te in gnati nuptiis, Ter. Ad. 4, 7, 38; uti ego illos lubentiores faciam, quam Lubentia est, Plaut. As. 2, 2, 2; — B) af partic. libitus, 3, ex subst. pl. libita, orum, n.: Godtbeftindende, Vilkaarlighed, Lume; — sua ipsi libita, velut in captivos, exercebant, Tac. Ann. 6, 1; ad libita Caesarum, id. ibd. 12, 6; cf. id. ibd. 14, 2.

Libethra, ae, f., el. Libethra, orum, n., Mela 2, 3, Plin. 4, 16, egf. Libethrus, i, m., Solin., *Λει-βηθρα*, *Λειβηθρας*; en Maserne heftig Kilde i Mace-donien; — i Nærbeden deraf er Hyen Libethrum, i, n., vid. Liv. 44, 5; — B) df. Libethris, idis, fem. adj.; Nymphae... Libethrides, Virg. Ecl. 7, 21, d. e. Maserne vid. Serv. ibd.

*libidinitas, (lub.), atis, f.: Raadhed, Bøst, Laster. ap. Non.; o. — libidinor, ari, v. dep. n.: gier faade Streger, Suet. Ner. 28, o. Martial. 7, 67; — [libido].

libidinose, adv.: efter Lyst el. Lume, med el. af Raadhed, overgivent, flamløst; — quae ille libidinose fecerit, Cic. Div. in Caecil. 12; cf. id. Off. 1, 4, o. Liv. 3, 36; — compar., Tertull.; af — libidinosus, 3, [libido]; oprdt.: sldt af heftig Lyst el. Altraa, f. und.

flgd.; sædv. dadsfende; D) „egent.“ om Personer: lumb. subd. regelles, faad, overgiven; ogf. velslygt; — homo dissolutus et libidinosus, Nep. Alcib. 1; — compar., nihil isto esse ... libidinosus, Cic. Pis. 27; superl. — homo, id. Verr. 2, 78; — men Senec. ad Marc. 10: Fortuna, ut varia, ut libidinoso domina etc.; — h) „poet.“ ogf. om Dyrene; — caper, (springst el. geil), Hor. Epod. 10, 23; — c) flst. ogf. e. gen.: som liger derefter; libidinosus gloriae, Tertull.; — H) „overf.“ om Ting el. Begreber: som behandles med Viskarslighed el. Græbhed; df. faad, frast, jollygt; — quid ... libidinosissimas liberationes (de viskaarligste Fritagelser) proferam? Cic. Pis. 36; — ~ eloquentia, udsærende, Quintil. 5, 12, 20; ~ voluptatum cupiditates, Cic. Fin. 1, 18.

Libido, (o. *libido*), mis, f., [libet]; D) „alm.“: bestigt Lyst el. Altraa el. Begierlighed; vid. Cic. Tusc. 4, 6, o. Sall. Catil. 7; — ad libidinem fingere aliquid, (efter Tyfte el. Indfald), Cic. Fin. 1, 6; cf. id. R. Am. 19; ad libidinem aliorum jellciare, id. Font. 12; per libidinem (deserere locum), vid. Liv. 25, 21; ne regibus quidem parere, nisi ex libidine, Tac. Ann. 4, 46; cf. Sall. Catil. 8; men Cic. Quint. 1: quas (res) libidine, non ratione gesserat; — in libidine esse, (være i Vidskab), id. Fin. 3, 9; cf. id. Tusc. 3, 5: iracundia libidinis est pars; sic enim definitur: iracundia, utiscendi libido; — liget. e. gen.: ~ citthare, cantus, Plin., (om Nero); faaf. ogf. om en Naturtrang; ~ nauseae, Cato, urinae, Gell.; — ogf. e. inf.; Hunc irridere leuonem, libido est, Plaut. Pers. 5, 2, 26; qui tibi libido est, male loquit? id.; men Lucr. 4, 780: quod cuique libido Venit, ejus etc., (hvortil nogen faaer Lyt); — H) „bef.“; A) uregelmaessig Lyt el. Vidskab, Kaadhed el. Græbhed; — spiritu ipso libertas mea libidinem tuam refutabit, Crass. ap. Cic. d. Or. 3, 1; in alterius voluntate, ne dicam libidine, (positum), id. Fam. 9, 16; temperantia libidinem intovica; libidines autem consecratrices voluptatis, id. Off. 3, 33; — ~ judicium, (deres Viskarslighed el. Partilighed, oel.), Cic. Rab. Post. 5; liget. ~ in jure dicendo, id. Verr. 1, 16; cf. Liv. 25, 21: ad libidinem militum etc.; — B) Uregelmaessig i Omgang med Kionnet, Velslyt el. Udsævelse; — ne quod in vita vestigium libidinis appareat, Cic. l. e. 3, 2; cf. Liv. 1, 57, e. Ter. Andr. 2, 1, 8; — not.: libidines hede ogf.: faade Udsævelinger paa Kunstvaerker; in poculis libidines caetero, Plin. 33, praef.; cf. Cic. Leg. 3, 13.

Libitina, ae, f.: Viggutinden, d. e. den Gudinde, fra hvis Tempel i Rom de Døres Begrævelse befredges, hvor ogf. en Fortegnelse optoges over de Afdøde; hvf. i Libitinae rationem venire, (at komme paa Dødelisten), Suet. Ner. 39; men Libitinae quæstus acerbas, (om den usunde Næstid), Hor. Sat. 2, 6, 19; — H) df. „overf.“; A) det hele Begrævelsesvæsen; — ne liberorum quidem funeribus Libitina sufficiebat, Liv. 41, 21; cf. ibd. 40, 19; df. qui Libitinam exercet, Val. Max. 5, 2, (som besøger Begrævelser); men Phaedr. 4, 18: Libitina ne quid de tuo faciat lueri; — B) ogf. visse til Begrævelser hørende Gienstande, navn. Viggaalet, Martial. 10, 97; men Plin. 37, 11: Libitina erat ex succino, (en Baare, hvorpaa de faldne Gladiatører udsortes af Atræna); — C) „poet.“ ogf. Døden; — si Libitinam evaserit aeger, Juvenal. 11, 122; multa-que pars mei Vitabit Libitinam, Hor. Od. 3, 30, 7.

**Libitinarius*, i, m., i. e. qui Libitinam exercet, (en Græver), Senec. Benef. 6, 38; o. — *Libitinensis*, e, porta, Lamprid. Commod. 16, rimel. den Port, hvorigennem de faldne Gladiatører udbares af Atræna; — [Libitina]. — libitus, 3, e. libitum, i, n., f. und. libet.

1. *libo*, avi, atum, i, v. a., *λεῖπω*; D) „egent.“; A) „alm.“: berittager noget lidet deraf; — ~ gramina

dentibus, (afside: om Jellet), Calpurn. Eel.; navn. tager for at nyce; df. nyce (spiser el. drifter) deraf; — Rejce libatos illius ore cibos, Ovid. Am. 1, 4, 34; libabant pocula Bacchi, id. Aen. 3, 351; — liget. „poet.“ om Dyrene, id. Eel. 5, 56, o. id. Ge. 4, 51; men ogf. Liv. 25, 16: libato jecino (efter at have ædt deraf) angues ab-isse; — B) „bef.“; a) tager derpaa, berører; — ~ cibos digitis, Ovid. A. A. 1, 577; cf. id. Met. 10, 653; men oscula libavit natae, (kysede hende), Virg. Aen. 1, 256; — b) berittager, ferringet, formidter; — vid. Lucr. 5, 261 o. 569; men ne quid eras libet ab ore dies, (at Uderen ikke skal forringe Skionheden), Prop. 4, 5, 58; nusquam ante libatis viribus, Liv. 21, 29; libata virginitas, (frænkst), Ovid.; — H) df. „fig.“; A) „overf.“ i Religionsproget: tager deraf for at offre; df. a) bringer el. udgyder som Drifoffer; — in mensam laticum libavit honorem (i. e. vinum), Virg. Aen. 1, 740; cf. ibd. 5, 77; men nunc pateras libate Jovi, ibd. 7, 133; men ibd. 12, 174: paterisque altaria libant, (beskrænge dem deraf); ogf. hos Plin.: ~ lacte, vino; — b) offerer, diis dapes, Liv. 39, 43, navn. offerer som Fortegrede el. som det første i sit Slægt; vid. Tibull. 1, 11, 21, o. Cic. Leg. 2, 8, (e. u. Tabb.); — c) „alm.“: offerer, nyam, Tibull., frugem Cereri, Ovid.; men ~ ovis viscera flammis, (kaste paa Ilden som Offer), id. Fast. 1, 588; — df. pass.: Falcifero libata seni ... corpora, ibd. 5, 627; ogf. absol.: quum Jovi libaretur, Gell. 12, 8; — d) df. ogf. „alm.“: belliger el. hengiver dertil; ~ lacrimas adempto, Ovid. Pont. 1, 9, 11; ~ carmina acri, Prop. 1, 6, 8; — B) „ment.“: tager el. famler el. creerperer, oel.; — libasque ex omnibus, quodcumque te maxime specie veritatis movet, Cic. Tusc. 5, 29; cf. id. d. Or. 1, 50: aliena libasse etc.; — men id. Div. 2, 11: unde animos haustos ... aut libatos habemus. — 2. *Libo*, onis, m.: romersk Tilnaem, bef. i gente Scribonia, Caes. B. C. 3, 5, efere; cf. Hor. Ep. 1, 19, 8. — *Libonotus*, (-os), i, m., *Λιβόνοτος*: = Austroafricus, Senec., Plin.

Libra, ae, f., *λίτρα*; D) som Vægt: det romerske Pund, (el. 12 Unzer); — erat as libra pondus, Varr.; (hv. ogf. libra, ligesom as, har duodecim uncias); — libra radice, (et Pund deraf), Plin.; ogf. tilfoies pondo, (Vægt); coronam auream libram pondo, (af et Punds Vægt), Liv. 4, 20; — ogf. om flydende Vægt; denas olei librae, Suet. Caes. 38; — H) som Instrument til at veie med: Vægt el. Vægtstaa; — in alteram librae lancem (imponere etc.), Cic. Tusc. 5, 17; aequa ntrunque libra, Plin.; df. libra et aere, (for formelig Betaling), Liv. 6, 14, Hor. Ep. 2, 2, 158; df. per aes et libram, el. aere et libra, (som Retsformel om et Skinkøb); f. und. mancipium; cf. Plin. 33, 13; hv. ogf. Ovid. Pont. 4, 15, 42: libra ... et aere minus; — B) df. ifølge etflags Lighed; a) Vægten, som Eternbillede el. Stimmelæg; vid. Ovid. Fast. 1, 386, o. Virg. Ge. 1, 208; alterum aequinoctium Librae, Plin. 18, 59; — b) „technif.“: Vandvægten el. Skyevægt, ogf. libra aquaria, Vitruv. 8, 6; df. ad libram (turres factae: af lig. Høide), Caes. B. C. 3, 10; men libra, f. pondus aequilibratum, (d. e. Vægtvægt), Plin. 16, 65.

**Librālis*, e, [libra]: af et Punds Vægt, som veier et Pund; — ~ pondus, Plin.; ~ ossae, Colum.; f. ogf. und. librilis; — Libramen, mis, n.; egent. ligesom flad.: Vægt el. Tynge; df. „overf.“: Bevæggelses Vægtvægt, Legemets Spring el. Springkraft; — haic (spicula) ad libramen pennae tres, velut sagittis solent, circumdabantur, Liv. 42, 65; o. — Libramen-tum, i, n.; D) „egent.“: Vægt el. Tryk el. Tynge af et udsatet el. bevægt Legeme; df. navn. i Krigsproget: libramenta plumbi etc., Liv. 38, 5; cf. ibd. 42, 63; — men libramen-tum aquae, Plin., rivi, Vitruv.: Vandets Rald; cf. Plin. Ep. 4, 30; — b) ogf. hvad der giver et Legeme det Springkraft; —

libramenta tormentorum, (de derved arbejdede Remmer), Tac. Hist. 3, 23; — II) »overf.«; A) den ved en Vægt el. Tyngde tilveiebragte Egevægt; df. horizontal Stilling; — ∞ pavementi, Vitruv.; df. i Geometrien: extremitatem el. quasi libramentum, in quo nulla crassitudo sit, (Horizontalflade), vid. Cic. Acad. 2, 36; — B) Egevægt el. Vægt el. lige Vægtstændighed; — ∞ ventorum hiemalium el. aestivorum, Colum.; cf. Senec. Benef. 5, 6; — [libro].

libraria, ae, f., f. nnd. I. librarius. — librariolus, i, m., demin. af librarium: liden Vægtfalsing, Cic. Leg. 1, 2. — librariolus, i, m., demin. af I. librarius, se. servus: en Afstriver el. Bogbinder, vsk.; vid. Cic. Att. 4, 1: de tuis librariolis etc.; cf. id. Balb. 6. — librarium, i, f. nnd. flgd.

I. librarius, 3, [2. liber]; hørende til Bøger, scriba, Varr., scriptor, Hor. A. P. 351: som afstriver Bøger; — taberna, Cic. Phil. 2, 9, ogf. absol. libraria, (se. taberna), Gell. 5, 1: en Bogstæde; ∞ atramentum, Plin.; — B) df. subst.; I) librarius; a) (se. servus el. scriba): en Afstriver; ogf. alm. Skriver el. Haandstriver; — librarii mendum, (en Afstriversejl), Liv. 32, 55; litterae sunt librarii manu, Cic. Phil. 2, 4; — ogf. Skriver bød en Dørighedsprøven, vid. id. Agr. 2, 13; — ogf. en Regnskabsfører el. Bogholder; ∞ horreorum, Veget., depositorum, Dig.; — b) (se. venditor), Boghandler, Senec. Benef. 4, 6, Gell.; — 2) libraria, ae, f.; a) se. femina: Skriverinde, Capella; — b) (se. taberna): Boghandel el. hvor Bøger sælges, Gell. 5, i; — 3) librarium, i, n., (se. scrinium): Stab el. Kasse til Bøger el. til Documenter; — librarium illud legum vestrarum, Cic. Mil. 12: ∞ omnia, Ammian.

2. librarius, 3, [libra]; I) som holder el. veier et Pund; — ∞ asses, Gell. 20, 1; ∞ frustum (carnis), Colum.; — II) subst. libraria (se. ancilla: som tilveier Slavinde eller den), Juvenal. 6, 475.

*libratio, onis, f.; I) Afveining, Veining, Vitruv. 8, 6; — II) horizontal Flade, id. 6, 1; — libratio, oris, m.; I) epræl.: som veier el. afveier; df. technis: som med Vandvægten bestemmer Vandets Høide og Fald, Frontin. Aquaed. 105, Plin. Ep. 10, 50; ogf. libratores aquae, Cod. Theod.; — II) i Krigsproget: som udslynger Skudvaaben; — funditores libratoresque excutere tela, Tac. Ann. 2, 20; cf. id. ibd. 13, 39; o. — libratura, ae, f.: = libratio; df. »overf.«; ∞ cutis: Harens Glatten el. Glatning, Veget.; — [libro]. — libratus, 3: part. v. adj. af libro.

libriger, a, um, [2. liber, gero]: som bærer el. bringer Bøger, Paul. Nol. — librilis, e, [libra], men alene in neutr. librilis, is, (se. instrumentum): en Vægt; — in librilis pendere, Gell. 1, 1; men librilis, scapus librae, (Vægtstælfen), Fest.; — not.: librilis, (se. saxum: Sten af et Punds Vægt), Caes. B. G. 7, 81. — libripens, dis, m., [libra, pendo]: I) i Retsproget: som under Riøbet per aes el. libram holder Vægtstaaen, og ligesom veier Mønten; vid. Plin. 33, 13; — II) i det ældre Krigsprog: som tilveier (d. e. udbetaler) Soldaterne deres Sold; sæv. dispensator; vid. Plin. 1, c.

libro, avi, atum, i, v. a., [libra]; I) »egenl.«: veier el. afveier; — ∞ aquam: ved Vandvægten at bestemme Vandets Fald, Vitruv. 8, 6; — II) »fig.«; A) »overf.«; I) gier lige el. vandret el. horizontal; — ∞ pavementa, Cato; aquam non esse libratam, sed sphaeroides habere schema, Vitruv.; — 2) holder i Egevægt; quibus terra librata ponderibus, Cic. Tusc. 5, 21; cf. Ovid. Met. 1, 13, v. Plin. 2, 4; — df. »poet.«: stat librata dies, (naar Solen er i Middagslinien), Lucan.; — df. »alleg.«: si immensum imperii corpus stare et librari sine rectore posset, Tac. Hist. 1, 16; — bb) df. ogf. a) bringer i Egevægt; (Quum) paribus Titan orbem libraverit horis, Colum. poet. 10, 42; — b) lader hængende el. svæve, holder i en hængende el.

svævende Stilling; — vela ... dubia librantur ab aura, (flage i Ruse), Ovid. Fast. 3, 585; men Plin. 19, 21: tenui pediculo libatur pondus (cucurbitae: hængel el. holdes fast derved); — 3) udsfeinger el. udslynger i en Retning el. imod et Maal; — summa telum librat ab aure, Virg. Aen. 9, 117; cf. ibd. 10, 479; men Liv. 38, 21: librata quum sederit (glans, der er fastet el. slynges med stor Kraft; i. nedentf.); — df. ogf. ∞ se, om Jule og Bier: at seinge sig el. slyge; librans ex alto sese (haliaëtos), Plin. 10, 3; cf. Virg. Ge. 1, 196; ligel. ∞ eursum in aëre, Ovid. Am. 2, 6, 11; — ogf. om den flyvende Dædalus: ∞ corpus in alas geminas, id. Met. 8, 201; ∞ corpus in iter, id. A. A. 2, 68; men id. Fast. 1, 492: ∞ corpus in herba, (sagte at glide el. lægge sig ned deri); — B) »ment.«: overveier, betænker; — ∞ metus, Stat., proscriptiones, Cod. Theod.; men Pers. 1, 86, om den rhetoriske Vedant: crimina rasis Librat in anti-thetis; — III) part. librat, 3, ogf. som adj.: fast, stærk, stifter; — ire vestigiis librat, (med faste el. stf. Skridt, om Elefanten), Plin. 8, 2; cf. Tac. Hist. 2, 22: librato magis et certo ictu; ligel. in compar., Liv. 30, 10: gravior et pondere ipso superne libratione ictus.

Libs, gen. Libis, adj., *Λιβή, Λιβός*: fra Libyen el. Afrika; Libs (se. ventus), ligesom Africus: Vestfysveivinden, Plin. 2, 69; — not.: Libs: den Liby, (i. e. Antaeus), Sidon. — Libii, orum, m.: Jøff i Gall. Transpad., Liv. 5, 35, oftere.

libum, i, n.: etflags Kage, hvorom vid. Cato R. 75, v. Ovid. Fast. 3, 670; men Virg. Aen. 7, 109: adorea liba etc.; — bef. ogf. etflags Offerfage af Mel, Honning, Olie, osv.; libum, quod libaretur, etc., Varr.; cf. Ovid. Fast. 3, 733; ogf. Hor. Ep. 1, 10, 10, v. Tibull. 1, 7, 51; — ogf. til Jødsfælsdag horte liba; vid. Juvenal. 16, 38, ogf. Ovid. Am. 1, 8, 91; cf. Martial. 10, 21: quinquagesima liba: den 50de Jødsfælsdag; — not.: ogf. in gen. masc.: libos duos etc., Nigid. ap. Non.

Liburnia, ae, f.: Landskab i Illyrien imellem Dalmatien og Istrien, (hvorom Croatic), Mela 2, 3, v. Liv. 10, 2; — B) df. I) Liburnus, 3: liburni, terrae, Lucan.; men ∞ rostra, (i. e. naves Liburnicae), Prop. 3, 9, 44; — bb) df. subst.; a) Liburni, orum, m.: Indvaanerne af Liburnen, Liv. Mela II, ca., v. Virg. Aen. 1, 144; — not.: ogf. findes Liburni i Rom, som Vertener, Juvenal. 3, 239, v. id. 4, 75; — b) Liburna, ae, f., (se. navis): let Jartoi, Caes. B. C. 3, 9, Hor., Tac.; — 2) Liburnicus, 3: liburni, insulae, Plin. 3, 30, oleum, Pallad.; — b) df. Liburnica, ae, f., (se. navis), ligesom Liburna: let Jartoi el. Krigsstib, Suet. Aug. 17.

Libya, ae, v. Libye, es, f., *Λιβύη*: Libyen, d. e. den Del af Afrika, som ligger imellem Æthiopien og Atlanterhavet, hvor Gaetuli, Garamantes, etc., Virg. Ge. 3, 219, v. Cic. N. D. 1, 36; — men ogf. i snevrere Forstand: Landet imellem Ægypten og Syrtierne, der ogf. hedder Libya Mareotis, Plin. 5, 6; — b) »poet.« ogf. f. hele Afrika, Virg. Ge. 1, 210; cf. Plin. 5, 1: Africam Graeci Libyam appellavere; — not.: f. ogf. nedentf. Libyus, 3; — B) df. I) Libyæus, 3, *Λιβυαίος*: libyisk el. afrikansk, mare, (Havet ved Afrika), Plin. 5, 1; — ∞ lapilli, (Stiser af nuuridisk Marmor), Hor. Ep. 1, 10, 19; men ∞ eursus, Virg. Aen. 6, 338, (i. e. navigatio per mare Libyicum); ∞ arcae, Hor. Od. 4, 1, 10, (fordi Libyen var rigt Skovland); ∞ fera, (i. e. leaena), Ovid.; ∞ Juppiter, (i. e. Ammon), id.; men ∞ dens, (i. e. dens elephantii), Martial.; ∞ orbis, (i. e. mensa rotunda e citro), id.; — b) df. subst. Libyici, orum, m.: Indvaanerne af Libyen el. Afrika, Macrobi.; — 2) Libyus, 3: = frgd., citrus, Varr., terra, Tac.; — 3) Libysus, 3: = frgd., arena, Catull., gens, Sil.; — 4) Libystinus, 3: = frgd., montes, Catull. 60, 1; — 5) Libys, yos, m., *Λιβες*: en

Libyæ, Ovid. Fast. 4, 570; pl. Libyæ: Jutvaanerne af Libyen, Sall. Jug. 21; — b) egf. fem adj.; ∞ ductor, (i. e. Hannibal), Sil.; ∞ lectulus, (i. e. citreus), Virg. Cir. 440; — 6) Libystis, idis, fem. (adj.), libysti el. africanæ, ursa, Virg. Aen. 5, 37.

Libyaegyptii, orum, m., [Libyæ]: en Blandning af begge Jøst i Libyen el. i Egypten, Plin. 5, 8, Mel. 1, 4. — Libycus, 3, f. und. Libya. — Libyphoenices, um, m., *Libyphoenices*: et fra Phœnicierne nedstammende Jøst i Egeen af Byzacium, Plin. 5, 3, c. Liv. 21, 22. — Libys, etc., f. und. Libya.

1. licens, tis: partic. af licet. — 2. licens, tis: partic. af licor. — licenter, adv. af 1. licens: altfor frit, uden Regler og Orden, overgive, roseløst, frækt, etc.; — ∞ scribere, Hor. A. P. 255, (uten at agte paa Reglerne); cf. Cic. Orat. 23, *hæc ut errare, opp. libere ingredi*; at quam licenter, (hvor vilkaarlig!) id. N. D. 1, 39; — egf. overmodigen, overgive, el. udværende; ∞ et otiose facere aliquid, Liv. 26, 10; multa licentius efflagitata, quam solitum adversus imperatorem, Tac. Ann. 6, 13; licentius vivere cum aliqua, Cic. Coel. 23; cf. Sall. Jug. 87.

licentia, æ, f., [1. licens]; 1) „alm.“: Frihed el. Tilladelse til at gjøre el. lade; — pueris non omnem licentiam ludendi damus, Cic. Off. 1, 29; cf. ibid. 3, 1, o. id. d. Senect. 13; ∞ omnem lasciviendi (permittere militibus), Suet. Caes. 67; — 11) „bef.“: den Frihed, som man tager sig selv; cf. A) om Jøretager; vid. Cic. Brut. 91; men verba prisca et vetusta, poetarum licentia libera, quam nostræ, id. d. Or. 3, 38; — b) cf. fem rhetorisk figur, svarende til Grækerne *πυρρηγία*, Auct. ad Her. 4, 36; — B) altfor stor Frihed, Vilkaarlighed el. Selvræddighed; cf. egf. Udsættelse, Fræthed; — tantum licentia sumpsisse (eos), ut etc., Liv. 6, 40; civitas inter libertatem et licentiam incerta, Tac. Hist. 2, 10; ∞ intercalandi, (Vilkaarlighed deri), Suet. Caes. 40; cf. Cic. Lael. 22; men ∞ militum, Nep. Eum. 8, hujus sacculi, Cic. Coel. 20; ∞ sempiterna, (uendelig), id. Mil. 31, indomita, (utømmet), Hor. Od. 3, 24, 29; men fem Sentens: deteriores omnes licentia sumus, Ter.; — 2) „pect. overf.“ egf. om Ting; — immensa licentia ponti, Ovid. Met. 1, 309; cf. Cic. Fam. 4, 9; ∞ magna gladiatorum est, (man myrder frækt); — not.: Licentia, som Person el. Bæsen, i Mætsæt. af Libertas, vid. Cic. Leg. 2, 17.

licentiaſus, us, m.: Frihed, Vilkaarlighed; in abl., ∞ meo, Laber. ap. Non.; o. — licentiosus, 3: altfor fri, overgiven, faad, utværende; — licentiosum est, c. inf., Quintil. 1, 6, 25; — compar., Senec., superl., Augustin.; — [licentia].

licēo, cui, citum, 2, v. n., [best. m. licet]: at være ubunden til Sals, at være el. holdes tilfals; c. gen. el. abl. pretii; — quiqui licebunt praesenti pecunia, Plaut. Men. 5, 9, 97; quanti licuisse tu scribis (hortos), Cic. Att. 12, 23; cf. Hor. Sat. 1, 6, 12; — 11) „overf.“ om Sælgeren: at udbyde sin Vare til en vis Pris, at forlange derfor; — quanti (ille) liceret opera effecta, Plin. 35, 36; figel. Martial. 6, 66: Parvo quum pretio diu liceret (ille puellam).

licēor, itus sum, eri, v. dep. (a. e. n.), [best. m. frab.]: som diøber at byde derpaa, nævnt ved Auction; m. v. ud. acc. rei, derhos c. abl. el. adv. pretii, men egf. absol.; — istos hortos liceri cogitant, (agte at byde derpaa), Cic. Att. 12, 38; cf. Pers. 5, 191: Et centum Graecos (100 Bænd af Grækerne) curto centasse licentur; — liciti sunt usque eo, quoad etc., Cic. Verr. 3, 33; men Caes. B. G. 1, 18: propterea quod, illo licente, contra liceri audebat nemo, (at byde imod ham); men digito liceri, Cic. Verr. 3, 11, (rætte Jøngerne i Veiret som Hæsthynder); — 11) „fig.“: vurdere til en vis Pris; — tunc avidi

matronam oculi licentur, (ligesom bestemme hendes Pris), Plin. 11, 28.

1. licet, licuit v. licitum est, ere, verb. n. impers.: det er tilladt el. fornuet, det er frit, man kan el. maa el. tør, etc.; — forbides m. neut. af pron. demonstr. o. relat., egf. m. infin., el. m. Subjunctsætning, m. v. ud. dat., egf. m. dat. o. infin., egf. m. ut el. m. conj. efter d. udsættelse, ut, staaet egf. absol.; — a) m. nomin. pron. sem Subject, m. v. ud. dat.; — neque enim, quod quisque potest, id ei licet, Cic. Phil. 13, 6; licere id dicimus, quod legibus, quod more majorum ... conceditur, id. ibid.; quid deceat vos, non quantum liceat vobis, (spectare), id. Rab. Post. 5; cf. id. Quint. 30, v. id. Mil. 16; — feld. in pl.; quum in servum omnia liceant, etc., Senec. Clem. 1, 18; — b) c. infin., el. m. en Subjunctsætning, m. v. ud. dat.; — licet nemini contra patriam ducere exercitum, Cic. Phil. 13, 6; — egf. kan til dat. fores et appositum; saal. Cic. Att. 2, 1: quod nihilo magis ei licitum esset plebejo, rem publicam perdere, quam similibus ejus patriis esset licitum; — egf. ud. dat.; licet rogare, (er det tilladt, at spørge)? Cic. d. Or. 2, 60; men Ter. Heaut. 5, 2, 20: licetne (se. loqui: tør jeg tale)? figel. dom licet, Hor. Od. 2, 11, 15; hinc cognosci licuit, quantum etc., Caes. B. C. 3, 28; — saal. egf. c. inf. pass.; hic cognosci licuit, quantum etc., Caes. B. C. 3, 28; men quam eandem benignitatem appellari licet, Cic. Off. 1, 7; cf. id. Verr. 2, 19; — Subjunctsætningens Nomen staaet endel. in acc.; non licet hominem saepe esse ita, ut vult, si res non simit, Ter. Heaut. 4, 1, 53; cf. id. ibid. 4, 2, 5; — saal. oftest hos esse c. fieri; medios esse jam non licet, Cic. Att. 10, 8; ut jam licet ante tempus consulum fieri, Auct. ad Her. 3, 2; — men egf. kan acc. her forbides m. dat.; saal. si civi Romano licet esse Gaditannum, Cic. Balb. 12; Quo mihi commissio non licet esse piam! Ovid. Her. 11, 64; figel. quo (anno) per leges et consulum fieri liceret, Caes. B. C. 3, 1; — c) licet alicui, c. dat. o. inf., nævnt hos esse; — licuit esse otioso Themistocli, Cic. Tusc. 1, 15; cor iis per te ... esse liberis non licet? id. Flacc. 29; quibus licet jam esse fortunatissimis, Caes. B. G. 6, 35; — egf. hos andre Verber; ut sibi triumphanti urbem invchi liceret, Liv. 38, 41; cf. Cic. R. Am. 49; — egf. er her undert. d. første dat. udsættet; atqui licet esse beatis (se. iis), Hor. Sat. 1, 1, 19; figel. ut incolumi cedere ... liceat (se. sibi), Liv. 26, 11; cf. id. 3, 50; — d) m. ut, ostere m. blet conj. efter d. udsættelse ut; — neque jam mihi licet ... ut ... non impertiam, Cic. Mur. 4; — postilla jam, ut lubet, ludas licet, Ter. Phorm. 2, 2, 33; fremant omnes, licet, dicam quod sentio, Cic. d. Or. 1, 44; cf. id. R. Am. 17, v. Hor. Epod. 14, 19; — egf. m. tilføjer quamvis; quamvis licet insectemur istos, id. Tusc. 4, 21; cf. id. Leg. 3, 10; — e) encl. egf. sem impers. absol., m. v. ud. dat.; — immo aliis si licet, tibi non licet, Ter. Heaut. 4, 15, 49; quum licitum est ei ... amavit, id. Andr. 2, 6, 12; quod faciam, si mihi ... licebit, Cic. Fam. 1, 8; quod postea, si ... licitum erit, aperietur, id. R. Am. 44; cf. id. Agr. 2, 7: quoad fas esset, quoad liceret, etc.; — not.: licessit, f. licerit, Plaut. As. 3, 3, 13; — 11) til licet hører egf.; A) partic. licens, tis, særd. sem adj.; a) om Menneiser: frit, færd, morig; egf. faad, overgiven; — audaces et licentes sumus, Gell. 15, 1; ∞ Lupercus, Prop. 1, 1, 26; — b) om Begreber: regellos, overgiven, focus, Stat.; — licentior dithyrambus, Cic. epistola, Plin.; gressu ... ire licenti, Martial. 4, 8; — B) partic. licitus, 3: sem er tilladt; — si licitum esset, Cic.; idque jure licitum (esse), Tac.; f. egf. overf.; — b) cf. egf. sem adj.: tilladt, fri, ubindret; — et licito tandem sermone fruuntur, Virg. Aen. 8, 468; ∞ torus, Stat.; ∞ negotiatio, Dig.; — per licita et illicita

foedatus, Tac. Ann. 15, 37; — egf. absol., abl. licito, som adv.: paa en tilladt Maade, med Rette, Solin.

2. licet, conjunctio, [egenl. et Ord m. d. frgde.]: endficient, emendficient, ibovrel, vbl.; fædv. e. conjunctio, v. m. fgd. cf. uncerf. tamen; — licet tibi significam, ut ad me venires, tamen intelligo, etc., Cic. Att. 3, 12; cf. id. R. Am. 11; — b) fild. egf. e. indic.: licet imperator rescripsit, Dig.

Lichānos, i, m., *λῑχάνος*: en vis Tene paa Tetrarchiden; vid. Vitruv. 5, 4. — Lichas, ae, m.: Hercules's Betient, om hvem f. Ovid. Met. 9, 155 fgd. — liehen, enis, m., *λεῑχην*: Møstet paa Huden; — lichenas... Latine mentagras appellavere, quoniam a mento fere oriebatur (is morbus), Plin. 23, 63; — sordidi, Martial.; in liehene fricando, Plin.; — egf. som Syggen hos Dyrene, navn. hos Høsten, id. 28, 49; — II) egf. Røvet paa en Pante, som Middel imod liehenes nr. 1, vid. id. 26, 10.

*liciatorium, i, n.: Bævertræ cf. Bæverbom, Vulgat.; — liciatius, 3, [egenl.]: fæster i Bæ; — df. „everf.“, ligesom inchoatus: begyndt, Augustin.; v. — licinium, i, n., Rinslav, oppluffet Rinned, Veget.; — licinij].

Licinius, a: romersk Slægt: v. Personens navn, hvoraf mærkes: 1) C. Licinius Crassus orator, der indføres i Cicero's Bøger de Oratore; f. bef. ibd. 3, 1 fgd.; — 2) Triumvirer M. Licinius Crassus; — Licinia, ae, f.: Søster af den Sidnevnte, omtales Cic. Fam. 7, 23; — not.: f. ogf. und. Archias; — B) df. 1) Licinius, 3, licinij, olea, Colum.; men — atria, Cic., f. und. atrium; — lex Licinia Mucia de peregrinis; vid. Cic. d. Or. 2, 64, v. id. Off. 3, 11, (given af Taleren Crassus og Juristen Scævola i deres Consulat); cf. Cic. Brut. 16; — 2) Licinianus, 3: = frgde., olea, Colum.; — not.: egf. er Licinianus, i, m.: romersk Tilnavn; vid. Plin. 7, 12. — licinus, 3: frumbeiet epad; — boves, Serv.; — not.: egf. er Licinus: romersk Tilnavn in gente Fabia et Porcia.

Licitatio, onis, f. [licitor]: Byden cf. at byde derpaa; — licitationibus factis, Cic. Verr. 2, 53; praedam ad licitationem dividere, (til den Døftbyende), Suet. Ner. 26; cf. id. Calig. 22. — licitator, oris, m.: uriglig Væsem, f. illicitator, Cic. Off. 3, 15, v. id. Fam. 7, 2.

licite adv. af licitus und. licet: paa en tilladt Maade, med Ret, Dig. — licito, adv., eftercl. Biform af frgd., Dig. — licitor, ari, v. dep. n. o. a., intens. af liceor, (for: v. eftercl. Ord); I) „egenl.“, ligesom liceor: byder derpaa, overbyder; — ∞ contra aliquid; vid. Plaut. Merc. 2, 3, 101; ∞ capita hostium, (byde Penges derfor), Curt. 4, 1; — II) „everf.“: ∞ inter se, (stirde cf. fægte sammen); Enn. ap. Non.; ∞ machaera adversus aliquid, Caecil. ibd. — 1. licitus, 3: partie, v. adj. af licet. — 2. licitus, 3: partie, af liceor.

licium, i, n.; I) „bef.“, men fædv. in pl.: Ende-træderne af den fuldendte Bævs Rending, hvortil den nye Bævs Rending knyttes, germ. das Tramm; — df. licia telae addere, (f. telam incipere: sætte i Bæv), Virg. Ge. 1, 285; cf. Tibull. 1, 6, 79: annectit licia telis; — b) egf. Bævertræden, (Rending, Silst); — plurimis licis texere, quae polymita appellant, Plin. 8, 74; per licia texta etc., Auson.; — II) df. „alm.“: enhver Træd; — licia dependent etc., Ovid. Fast. 3, 267, (se Træder cf. Liner, hvori tabulae votivae hænges); illigatum licio e collo suspendere etc., Plin. 23, 63; — B) df. egf. a) Træd til Forberelse cf. Trøstler; vid. id. 28, 12, Virg. Ecl. 8, 73, v. Ovid. Fast. 2, 575, ogf. id. Am. 1, 8, 9; — b) liden Bætte om Underlivet; hvf. Retsformularen: per laucem et licium fartum concipere; f. und. lanx; — c) etflags qvindelig Hovedpynt, Prudent.

licitor, oris, m., [etter Fest. a ligando]: offentlig Dvrighedsdiener, hvoraf visse Dvrighedspersoner havde et bestemt Antal foran sig saaledes, at de gif Mand

fer Mand, bærende paa den venstre Skulder (som Magtens Symbol) Kieknipper cf. Bunter af Kieppe, hvori egf. tilføls Dvrigt vare indbundne; — licitor primus gierde Plads, (submovebat populum), vid. Liv. 8, 33, v. Hor. Od. 2, 16, 10; egf. afbrøde han de Tilstedeværende påseende Vresbevisninger, (animadvertibat), vid. Liv. 21, 41, hvor egf. nævnes licitor proximus, der gaar Dvrigheden nærmest; — forresten vare licitores af Romulus indførte fra Etrurien; vid. Liv. 1, 8; de vedbleve under Consulerne, under Decemvirerne og Consulartribunerne, id. 3, 33 v. 36, v. id. 4, 7; — foran Consulen gif 12 Victoror, foran Dictatoren 21, foran Prætoreren 6; — egf. de høieste Befalingsmand i en Provins havde Victoror; vid. Cic. Plane. 41, v. Sall. Catil. 19; — om Victoror i Municipierne vid. Cic. Agr. 2, 21; — egf. Namnen dialis, v. Bestafinderne havde deres Victoror; vid. Cic. Leg. 2, 24, v. Hor. Ep. 1, 7, 6; — b) til Victororens Forretning borte navn. egf.: paa Dvrighedens Befaling at gribe og afstraffe de Skyldige, naar disse vare frie cf. Berzgere; vid. Liv. 1, 26, id. 2, 3, ogf. id. 8, 7, oftere; — not.: in comitiis curiatis foreskillede 30 Victoror de 30 Curier, og veterede for disse; vid. Cic. Agr. 2, 12, v. Gell. 5, 27; df. licitor curiatus: der sammenfaldt til disse Møder, Gell. l. c.; — not.: comit. er Plin. 9, 36: licitorem seminae in publico unione esse; df. — licitorius, 3: hørende til en Victor; ∞ virga, Flor. 1, 26. — Licus, i, m.: Fled i Vindelicien, (hod. Vech), Venant.

Lien, enis, v. lienis, is, m., [bledere Form af *σπλήν*]: Milten; — ventriculo annectitur lien in sinistra parte adversus secur, Plin. 11, 80; lienis (nomin.) ubi affectus est, intumescit, Cels.; — egf. pl.: lienis cursorum extinguere, Plin. 26, 83; f. ogf. splen s. l.; — b) egf. liguellesvæt: (Trajanus) fiscum lienem vocavit, etc., vid. Aur. Viet. Epit. 42 in fine; df. — lienosus, 3: miltfyg, cor, Plaut. Cas. 2, 6, 62; df. absol.: lienosis mederi, Plin., bono esse, Cels. — lientericus, 3: som lider af Svækkelse i Underlivet (*λεντερικία*), Plin. 29, 11.

Ligamen, inis, n.: Baand cf. Bind, papyri, (deraf), Colum.; oftere in pl.: ligamina vitium, (derom), id.; men ligamina mitrae, (i. e. mitra), Prop.; cf. Ovid. Met. 14, 230; v. — ligamentum, i, n., ligesom frgd.: Bind cf. Omflag; — ligamenta aurium, Quintil.; ligamenta vulneribus parare, Tac. Ann. 15, 54; — [1. ligo]. — Ligarius, i, m., Qu., til hvis Forsvar Cicero holdt en Tale hos Cæsar; — B) df. adj. Ligarianus, 3; Ligariana (m. v. ubi oratio: den ovennævnte Tale), Cic. Att. 13, 19, v. id. ibd. 44.

— Ligatio, onis, f.: Binden; df. Knude; ∞ nervorum, Scrib. Larg.; v. — ligatura, ae, f.: Spibinding, navn. Ranternes, Pallad.; — II) „everf.“: den om-bundene Amulet, Augustin.; — [1. ligo].

Ligulus, (cf. Lygus), i, m.: Rader til Spids, Ovid. Met. 9, 670. — Ligea, ae, f., *Λίγεια*, (den Tøende): Røvet paa en Flednymph, Virg. Ge. 4, 336. — Liger, eris, m.: Fled i Gall. Celt. (hod. Loire); acc. Ligerim, Caes., abl. Ligere v. Ligeri, id.; caerulea lymphia Liger, Tibull. 1, 7, 12. — Ligii, (egf. Lyzii): germanisk Følf ved Bæseren, Tac. Germ. 13.

Lignarius, 3, [lignum]: hørende til Træ (cf. Ved cf. Brænde), negotiatio, Capitolin.; egf. absol. lignarius, (sc. negotiator: Brændehandler; hvf. Liv. 35, 41: inter lignarios, (Bendværelse paa et Sted ved Rom udenfor porta trigemina, ligesom Brændetorret cf. Som servervæsen); — B) fild. egf. lignarius, i, m.; a) (sc. servus): som besorger Brændevet til et Tempel, Hieronym.; — b) egf. en Brændebugger, Gramm.

*lignatio, onis, f.: Træfaldning, Støvning; df. i Krigs sproget: at hugge og hente Ved cf. Brænde; vid. Caes. B. G. 5, 38; — II) „fig.“: Sted, hvor Brænde hugges og hentes; — (sit) lignatio (vicina), Colum. 1, 5;

o. — lignator, oris, m.: som hugger eg henter Brænde el. Ved (til Veiren); sæde. in pl., Liv., Caes., — [lignor].

lignescens, 3, dem.: som er gjort af Træ, (sædv. om mindre Gienstande), lychnuchus, Cic. Qu. Fr. 3, 7, scuta, (siden Træskæl), Lucil. ap. Prisc.; af — lignescens, 3, [lignum]; 1) „egentl.“: af Træ, ponticulus, Cic., Caes., moenia, murus, vid. Nep. Them. 2, oppida, Quintil.; men ∞ deus, (Gudebillede af Træ), Tibull. 1, 11, 20; men comitū; ∞ custodia, (f. compedes lignei), Plaut. Poen. 5, 6, 28; — b) trægagtig, haard som Træ, putamen, Plin., semen, id.; — 11) „poet. overf.“: tor el. haard som Træ, conjux, Catull. 23, 6; ogs. fast el. stærkt som Træ; nervosa et lignea (puella), Lucr. 4, 1156; — b) comitū er lignea salus, (Hilsen, som er frelsen paa en Trætarv), Plaut. Pseud. 1, 1, 45.

lignor, atus, sum, v. dep. n.: henter el. stæffer Ved el. Brænde (til Veiren); — lignatur ire, Liv. 10, 25; cf. Caes. B. C. 3, 15, 76; o. — lignosus, 3: trægagtig, ligesom Træ, haard som Træ, fructus (arboris), Plin. 24, 42, nucleus, id.; — compar., ∞ (olera), id. 19, 27; af — lignum, i, n.: 1) „egentl.“: Ved el. Brændeved; df. in pl., ligna, (som bestaaende af flere Stykker), opp. materia (Tømmer el. Gavntræ); nec materia pro ligno (uti), Dig.; ligel. ligna materiae, Plin. Ep.; ligna et sarmenta circumdare etc., Cic. Verr. 1, 27; cf. Hor. Od. 1, 9, 5; — som Ordspreg maelfes: in silvam ligna ferre, (giøre et nyttigt Arbejde), vid. Hor. Sat. 1, 10, 31; — 11) „overf.“: A) „poet.“: en Skriftebælle af Træ; vid. Juvenal. 16, 41: Vana supervacui ... chirographa ligni; — B) det Saarde el. Trægagtige i el. paa Træfrugten, hvorom Plin. 15, 31: aliorum intus corpus, et foris lignum, ut nucum, etc.; — b) „teehn.“ ogs. den Hæft i Meubestree, at Marerne ikke ere flammende og fjuirtefle, men lige el. rette, vid. Plin. 13, 30.

1. ligo, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egentl.“: A) „asim.“: binder, binder fast, odf.; — nemo, nisi vinculis ligatus etc., Tac. Germ. 39; manus ligatae post terga, Ovid.; ∞ mulam, Hor.; — B) „bes.“: binder el. besæfter dertil el. derpaa; — ∞ funem litoribus, Lucan., capitibus cornua, Phaedr. 4, 6, cornu ad erus, Plin.; — ogs. ombinder dermed; ∞ erus fascia, Phaedr. 5, 7, guttura laqueo, (tilfinerer), Ovid. Met. 6, 131; — ogs. binder derom, sudarium circa collum, Suet. Ner. 51; — ogs. forbinde, vulnera veste, Ovid. Met. 7, 819; — ogs. absol.: binder el. fnytter, nodos, Sener. Hippol. 1087; — 11) „fig.“: A) „overf.“ forbinde, sammenføie, bølde sammen; — digitosque — ligat junctura, Ovid. Met. 2, 375; in glacie pisces ... ligatos, (frosne fast deri), id.; nimbi ligati, (i. e. glacies, 33), Petron.; — B) „ment.“: ∞ argumenta in catenas, (sammenføie ligesom i en Kæde), Quintil. 5, 14, 32; — ogs. om Elementærnes Forbindelse, Ovid. Met. 1, 25; — ogs. om en Skæbnesforbindelse, vincolo tecum propiore ligari, ibid. 9, 518.

2. ligo, onis, m.: Daffe til Ågerbrug; — ligoibus versare glebas, Hor. Od. 3, 6, 38; cf. Ovid. Pont. 1, 8, 59; ∞ fractus, (af dens Hørm), Colum.; — 11) „poet. overf.“ f. aericultura; — cassidis atque ligois (patiens aetas), Juvenal. 7, 33.

ligula, (egs. lingula, vid. Martial. 14, 120), ae, f., demin. af lingua: liden Tunge; sædv. isølge eflags Lighed „overf.“: 1) Tøitunge, Tunge, Ræs; — in extremis lingulis promontorisque etc., Caes. B. G. 3, 12; — 2) Skotem, Martial. 2, 29, cf. Juvenal. 5, 21; — kan som Skældsord, Plaut. Poen. 5, 3, 30, ogs. henvores til flgd.; — 3) liden Effe til at summe med, Colum., ogs. til Paasimering, Plin. 24, 19; ogs. som Maal, id. 20, 18: Estufat; — 4) den tilspidete Ende af en Pæl, Colum., ogs. af et Rør, som indføies i et andt, Vitruv.; df. tubulatio ligular, rorfermet Guling dertil, Appul.; — 5) hertil heder ligula entum;

a) Tungen el. den flade Ende af Røstestangen, Vitruv.; — b) Slappen paa en Høite, Plin. 16, 66; — c) ligulas falder Appul. ogs. visse Ben el. Dete af Blæksfiken; — d) endel. jorel.: liden Delf el. Sabel, haud lingua, vetum ligula, Naev. ap. Varr.

Ligur, o. Ligus, oris, e.: Ligerer, Ligererinde; — Ligus iste nescio qui, (med Joragt), Cic. Sest. 31; assuetumque malo Ligurem, (d. e. haarfier), Virg. Ge. 2, 168; — ogs. adj.: Ligus femina el. mulier, Tac. Sall.; — pl. Ligures, Ligererne: Jøst i Gall. Cisalp., (hvor nu Piemont og Genoa); vid. Plin. 3, 7, Liv. 5, 35, v. Virg. Aen. 10, 185; men terrae motus in Liguriis, (i det Ligeriske), Cic. Div. 1, 35; Ligus ora, Pers. 6, 6; cf. Liv. 33, 37, ostere; — B) df. 1) Liguria, ae, f.: Lurier, Landskab i Italien, (hvor nu d. Genuefise); vid. Plin. 1, c. Tac., Flor.; — 2) Ligurius, 3: ligurisk, Alpes, Gratian. Cyn. 510; — 3) Ligusticus, 3, *Λιγυστικός*, ligurisk, mons, ager, Varr., mare, ora, Plin.; — b) df. subst. ligusticum, i, f. und. ligusticum. — 1) Ligustis, idis, f.: ligurisk, gens, Sidon.; — 5) Ligustinus, 3: = Ligusticus, ager, Liv., montes, id., tumulus, id. 41, 19; — b) subst. Ligustini, orum, ligesom Ligures: Ligererne, Plin. 10, 31. — Liguria, ae, f., o. Ligurius, 3, f. und. Ligur.

Ligurio, (ligurr), vi o. ii, itum, 4, v. n. o. a., [lingo]; 1) neutr.: at være stibvorn el. slugen, Ter. Eun. 5, 1, 11; — 11) act.: A) „egentl.“: stifter cerpaa, beslifter; pungunt (apes unctum), non, ut muscae, ligurimus, Varr.; df. om en Skilmund: qui Semesos pisces ... ligurierit, Hor. Sat. 1, 3, 81; cf. ibd. 2, 4, 79; men Plaut. Capt. 1, 1, 11, om Enyltegiesten: ∞ homines, f. cibos hominum; — B) „overf.“ o. „alleg.“: at mæste el. smagstikke, odf.; ∞ haec improbissima lucra, Cic. Verr. 3, 76; — b) ∞ agrarium curacionem, (være lysen dertil), id. Fam. 11, 21; df. — liguratio (ligurr.), onis, f.: Skilvørnhet, Cic. Tusc. 1, 11; o. — liguritor, (ligurr.), oris, m.: Skilmund, Lucil. ap. Macrob.

Ligus, f. und. Ligur. — ligusticum, i, n.: eflags Skieraplanke, germ. Fiebteffel, (ligusticum levisticum L.), er silvestre, el. sativum, Plin. 19, 50; eprel. neutr. af — Ligusticus, 3, f. und. Ligur. — Ligustinus, 3, o. Ligustis, idis, f., f. und. Ligur.

Ligustrum, i, n., (germ. Hætrigæl, dan. Benved): eflags Buksæet el. lavslammet Træ, (ligustrum vulgare L.); vid. Plin. 16, 31; Alga ligustra cadunt, Virg. Ecl. 2, 18, (rimel. de hvide Blæmmer cerat); cf. Ovid. Met. 13, 789, o. Martial. 1, 116; men id. 9, 27: dare ligustra colono, (som Ordspreg: giøre et nyttigt Arbejde); — not.: efter Plin. 21, 45, er ligustrum ogs. af negle blevet brugt som Synonym med Træet cypros; hvoril da rimel. hører: ∞ nigrum, Colum. 10, 300.

Liliaceus, 3: af Lilier, oleum, Pallad.; o. — liliacum, i, n.: Lilielid, id.; af — lilium, i, n., *λίλιον*: Lili; beskrevet Plin. 21, 11; — ∞ breve, (fortblevstrende), Hor. Od. 1, 36, 16; — efler d. hvide Lilie; hst. ∞ candida, Virg., Prop., candidia, Ovid., lucida, argentea, Prop., alba, Tibull.; — ogs. af andre Farver; saal. ∞ rubens, purpureum, Plin.; — ogs. af Gestalten; ∞ grandia, Virg., hiantia, Ovid.; — 11) „overf.“: en lilieformet Grube, med en i Miden nedrammet Pæl, kalste Cæsars Selskaber ex similitudine floris: lilium, Caes. B. G. 7, 73.

Lilybaetanus, 3, f. und. flgd. — Lilybaeum, i, n., *Λιλιβαίων*: 1) (sc. promontorium): Førbjerg paa Sicilien, imod Afrika; vid. Mela 2, 7, o. Plin. 3, 11; (hod. Capo di Boco); — 11) sc. oppidum: By ved dette Førbjerg, Cic. Div. in Caecil. 17, Liv.; — B) df. 1) Lilybaetanus, 3: = flgd., mulier, Cic., fra el. af Byen Lilybaeum; cf. id. Fam. 13, 31; — 2) Libybaeus, 3: lilybaeisk, litus, Lucan. — Libyhae, es, f.: Biform af Lilybaeum, (sc. *λίβα*, i. e. promontorium):

herbierget Libyhaum, Priscian. Perieg. 482; — B) cf. Libybaeus, 3; libybaeus, vada, Virg. Aen. 3, 706.

Lima, ae, f; 1) „egentl.“: Hilen; vipera limam mordit etc., Phaedr. 4, 7; limam sentire, (lade sig file), Plin.; lima polire, proterere, id.; — 11) „fig.“ e. „alleg.“: Hilen, d. e. stærkt Bedømmelse og Hbedring af det Strevne; — lima mordacius uti, Ovid. Pont. 1, 5, 19; limae labor et mora, (den besværlige og langsomme Hening el. Hbedring), vid. Hor. A. P. 291; — ultima, Ovid., extrema, Plin. Ep.; cf. id. ibd. 1, 8, egsf. Vell. 2, 9; men carmina rasa lima recenti, Martial. 10, 2.

Limaceus, 3, [2. limus]: af Ler el. af Jord, (homo), Tertull.; — Limaceas, cf. Limaea, ae, m.; Hled i Hisp. Tarrac., (hod. Lima), Mela 3, 1, e. Plin. 4, 35.; — limarius, 3, [2. limus]: med Ler el. Dynd; — piscina, (hvis Vand affæter Dynd), Frontin.

Limite, adv. af limitatus: file, med Hvendelse af Hilen; — compar., limitatus scriptum etc., (opp. populariter scriptum), Cic. Fin. 5, 5.; — limitatus, 3, demin.: neget filet el. fleken el. daunet; — iudicium el. positum, Cic. Fam. 7, 33; af — limitas, 3: partie, e. adj. af 2. limo. — limax, aeis, e., [a limo, in quo vivit, Varr.]: en Snegleart; — limaces et cochleae, Plin.; cf. Colum. poet. 10, 323; — B) cf. „overf.“: limaces lividae, Plaut. fragm. ap. Varr., (rimel. f. meretricies).

*Limbatas, 3, i. e. limbo ornatus: med Bord el. Bræmme, chlamydes, Gallien. ap. Treb. Poll.; e. — limbolarius, (f. limbul.), i, m., textor: som gjør Verder el. Besætning til Damaskader, Plaut. Aul. 3, 5, 45; af — limbus, i, m.: Stribe el. Raad el. Bælte; cf. Brystbind, Stat., Pandebind, Claudian.; — egsf. Stribe el. Raat el. Indfatning; navnlt. Verder el. Bræmme el. Besætning om el. paa Klæder; — chlamydem ... limbus obibat Aureus, Ovid. Met. 5, 51; cf. Virg. Aen. 4, 137; — egsf. Raat el. Bord paa vævet Tøj; Ultima pars telae tenui circumdata limbo; Ovid. Met. 6, 127; — II) „overf.“: A) limbus xii signorum, (Dyrteskeden), Varr. R. R. 2, 3; — B) Elvunge, hørti Dyrne fænges, Grat. Cynege. 25.

Limen, inis, n.: Dørtærret; er dobbelt, neml. limen inferius, men oftest absol. limen: Dørtærstelen, og limen superior: Dørtærret over Døren; — Limen superiorum inferumque, salve, Plaut. Merc. 3, 1, in.; men id. Cas. 1, 1, in.: Sensim superatolle limen pedes, nova nupta; cf. Virg. Ge. 3, 317; — II) cf. „fig.“: A) „meten.“: 1) Døren el. Jætgangen; — fores in liminibus profanarum aedium, Cic. N. D. 2, 27; cf. Caes. B. C. 3, 105; intrare intra limen, Plaut., intrare limen, Juvenal., egsf. limen subire, id.: gaad ind af Døren; ad limen consulis adesse, Liv. 2, 48; contineri limine, (holtes inden Døre), id. 43, 1; men limine pelli, (trides bort derfra), Virg. Aen. 7, 579; — b) cf. „alleg.“ e. „poet.“: a limine leti reverti, vid. Lucr. 2, 278; ligel. alleg.: a limine salutare, (ligesom hille i Hedsbaagende, d. e. alene set at herere), Senec. Ep. 19; — egsf. kan Hdsføres, Virg. Aen. 5, 316: limenque relinquunt, (Lebebaens Skranker); — 2) Hds, Belsig, Beholdelse; f. evenf. Liv. 11, cc.; — oftest „poet.“: miratur limen Olympi, Virg. Ecl. 5, 56; cf. id. Ge. 2, 504 e. 511; men id. Aen. 6, 563: sceleratum insistere limen, (betrede de Hgdeliges Belsiger); — egsf. underl. Bærelse el. Mæmmer; limen intrare, Ovid. Met. 7, 33; — B) „overf.“ e. „alleg.“: 1) Jætgang el. Bæggelse; in limine belli, Tac. Ann. 3, 71; in primo limine vitae, Senec. Herc. Fur. 1132; — 2) ligel. omvendt: Udgang, d. e. Ende el. Grændse, Appul., limen Appuliae, (dets Grændse), Hor. Od. 3, 1, 10; df. egsf. Skranke; f. evenf. Virg. Aen. 5, 316; men limen maris interni, Plin. prooem., i. e. fretum Gaditanum.

Liménarcha, ae, m., λιμέναρχης: Havnemeister, Dig. — Limentinus, i, m., [limen], (sc. deus): Gud for Dørtærstelen el. for Døren, Tertull.

limes, itis, m.; [best. m. limen]; 1) „afm.“: A) „egentl.“: a) Grændse el. Grændselinie, navnlt. imellem Nabersnes Marker; — partiri limite campum, Virg. Ge. 1, 126; men id. Aen. 12, 897: saxum ... Limes agro positus etc.; — b) Væstiel el. Bei el. Sti igiennem en Mark, peder cardo i Heningen med Syd og Nord, decumanus i Heningen med Ost og Vest; vid. Plin. 18, 77; f. egsf. prorsus e. transversus; — c) beskæft Grændse el. Grændselinie; — cuncta novis limitibus aggeribusque permunita, Tac. Ann. 2, 7; — egsf. den til Grændse el. Hørfær Hørende Jordvest; vid. ibd. 1, 59, egsf. id. Germ. 29, egsf. Vell. 2, 120; — B) „overf.“: a) Grændse el. Omfang, carminis, Stat.; — b) Hsf. stand el. Hørfiel; Iudiciumque brevi limite falle tuum, Ovid. Rem. 325; — II) „besf.“: A) „egentl.“: Bei el. Bivei el. Sti udenfor Byen, (ferskellig fra Landeveien, via); — transversus limitibus proficiet, Liv. 31, 39; cf. ibd. 31; limite recto fugere, Ovid. Met. 7, 782; — lutosus, Varr.; — egsf. Bei el. Gang, navnlt. paa Græs, Tertull., i Bistuben, Plin. 11, 10; men lato te limite ducam, Virg. Aen. 3, 323; limitem agere, (bane sig Bei), Sil.; — bb) df. egsf. a) Bei el. Bane el. Linie, sem et Legeme beskriver det sin Bevægelse; — navnlt. Hedeleie, Ovid. Met. 8, 541; egsf. Meteorets Bane, f. Virg. Aen. 2, 697, e. Ovid. Met. 15, 849; cf. Plin. 2, 25: holis ... longiorem trahit limitem; — b) en Linie, navnlt. paa el. i en Væststen, Plin. 37, 69; — df. egsf. poet. om den Kredslinie el. det Bælte, som Zodiacus el. Dyrteskeden indtager, Ovid. Met. 2, 130; — B) „overf.“: a) sammenlignende: Bei el. Bane; bene meritis de patria quasi limes ad coeli aditum patet, Cic. d. Rep. 6, 24; — b) „alleg.“: Bei, Naade, Hdsfærd; — Si maledicemus vobis gradiar limite, (fær træder jeg i Gæds Hdsfærd), Plaut. Poen. 3, 3, 18; nec ... ut etc., idem limes agendus erit, (fær man gaad samme Bei el. bruge samme Hdsfærd), Ovid. A. A. 3, 58.

limicola, ae, e., [2. limus, colo]: som lever i Dynd el. Mudder, ostrea, Auson.; — limigenus, 3, [2. limus, gigno]: som vover i Dynd, ulva, Auson.; — liminarius, e, [limen]: hørende til Dørtærstelen, lapis, Vitruv.; — o trabes: de Støbtæller, som bære Loftet, id.; — II) „overf.“: in liminari pagina, paa den første Side, Augustin.; — limis, e: Biform af 1. limus, 3, oculi, Auson.

*Limitaneus, 3: som hedsader sig paa Grændsen, civitas, Capitol., duces et milites, (Grændsevag), Spartian.; f. egsf. und. limitrophus; e. — limitaris, e: hørende til en Grændse, iter, ligesom limes: en Markvei, Varr.; — [limes]. — limitatio, onis, f.: Hsfærdning, Grændsebestemmelse; — terrae vinealis, Colum.; af — limito, avi, atum, 1, v. a., [limes]: begrænder; — vineas limitari decumano (sc. limite), etc.; vid. Plin. 17, 35; — II) „overf.“: limitata est (haec) quaestio, (er tilendebragt), Varr.; — limitotrophus, (o. limitrophus), i, m., [limes, τροφω, i. e. nutrio]; df. — ari el. fundi, (hveraf Grændsefeldaterne el. limitanei have deres Underholdning), Cod. Theod.

Limma, atis, n., λιμνα: det Overfløve, Resicu; df. „overf.“ f. semitonium: Halyrene, Macrobr. — Limnatis, idis, f., λιμνῆς: Hedsnævnt efter en Sump; — de iure templi Dianae Limnatidis, vid. Tac. Ann. 1, 13.; — limne, es, f., [λίμνη, i. e. lacus]: Sø el. Heds; Asphaltitis, Vitruv. 8, 3.

1. limo, zhl. som adv., f. und. 1. limus, 3. — 2. limo, avi, atum, 1, v. a., [lima]; 1) „egentl.“: filer; — gemmis scalendis atque limandis, Plin. 36, 10; — B) df. egsf. a) filer el. gnider for at hvsse; df. hvsfer; cornu ad saxa limato etc., Plin. 8, 29; — cemiit er: — caput cum aliquo, (at hille Hovederne sammen), Plaut. Merc. 3, 1, 40; — b) bortfæler el. affæler; limatum plumbum, (Hsfyhaan), Plin. 31, 50; limata

scobs, id. ibd.; — II) „fig.“: affiler, d. e. poterer el. udbedr; — quae limantur a me politius, Cic. Acad. I, 1; cf. id. d. Or. I, 25, o. ibd. 3, 19; vir nostrorum hominum urbanitate limatus, Cic. N. D. 2, 29; — men ~ se ad aliquid, id. d. Opt. Gen. Or. 3; — B) „bef.“: A) ligesom undersøger med flid, d. e. prøver el. bestemmer nøjagtigen; — quam veritas ipsa limatur in disputatione, Cic. Off. 2, 10; cf. Phaedr. 3, 10; ~ subtiliter mendacium; — B) ligesom berfilder, d. e. forringer el. nedfætter; vid. Hor. Ep. I, 11, 37: Non istie obliquo oculo mea commoda quisquam limat; ogf. alm.: at forringe el. forminde; vid. Cic. Fam. 3, 8; men id. d. Or. 3, 9, om Vereren: tantum alteri affluxit, de altero limavit, (berflog, hvad der var for meget); — III) partie. limatus, 3, ogf. som adj.: uddannet el. fin el. nøjagtig i sit Slags; — vir oratione maxime limatus, Cic. d. Or. I, 39; — compar., ~ ingenium, Plin. Ep.; ligel. ~ genus dicendi, Cic. Brut. 21; f. ogf. Hor. Sat. I, 10, 65, o. Martial. 7, 51.

3. limo, are, v. a., [2. limus]: tilsmører med Dynd, men alene comiff; — limum petam ... ut tibi et illi limem caput, Plaut. Poen. I, 2, 80. — 1. Limos, onis, m., (λεῖμος, i. e. pratum): Ravnat paa et Skrift af Cicero, Suet. in vita Terentii. — Limodorum, i, n., λεμόδορον: eislags udefienet Plante, Plin. I, 57.

limonia, ae, f.: λεμονία, (i. e. pratensis); 1) eislags Anemone, Plin. 21, 38; — II) en Benævnelse paa Væsten scolymos, id. 22, 13. — limoniatis, idis, f., λεμονιάτις: grøn Uedehjæl; eadem videtur, quae smaragdus, Plin. 67, 62. — limonion, el. limonium, i, n., λεμόνιον: den vilde Berce, Plin. 25, 61. — limonum, i, n., Sy i Gall. Aquit., hod. Poitiers, Hirt. B. G. 8, 26. — limosus, 3, [2. limus]: fuld af Dynd, dyndet, lacus, Virg.; cf. id. Ecl. I, 19: ~ ripae, Ovid.; ~ radix, Plin.; — men absol.: nasci in limosis (sc. locis), id. 9, 66.

limpido, are, v. a.: gjør klar, klarer, humores, Maer; df. renser, vulnera, Veget.; af — limpidus, 3, [rimel. en Viform af liquidus: giennemsigtig, klar, lacus, Catull., chrysolithi, Plin., vox, id.; — compar., ~ aqua, Vitruv., superl., ~ vinum, Colum.; df. — limpidus, onis, f.: klarhed, Giennemsigthed; ~ maris, Plin. 32, 51.

limula, ae, f., dem. af lima: liden flil, Terent. Maur. — limulus, 3, dem.; f. limulis (sc. oculis) intueri, (flile el. flotte derfil), Plaut. Bacch. 5, 2, 12, af — 1. limus; 3: flæv, fædd, flende, ogf. flende fra Eiden; østet m. oculi, der dog ogsaa kan være udfaldet; — aspicio limis oculis, ne etc., Plaut. Mil. gl. 4, 6, 2; cf. Ter. Eun. 3, 5, 53; men limi (sc. oculi) et, ut ita dicam, venerei, Quintil. 11, 3, 76; cf. Plin. 11, 54; men limis subrisit ocellis, Ovid. Am. 3, 1, 33; — b) abl. limo, som adv.; df. ~ videre, (flie fra Eiden), Solin. 27; — II) „overf.“: limus. (sc. homo): som ser flende hen for sig, Varr. ap. Non.; — men ~ dii, Arnob., (som beflte hvad der er flerd).

2. limus, i, m.: Dynd eller Mudder, som Vandet forer med sig, el. som det affætter; — vid. Virg. Ge. I, 116, o. ibd. 2, 188, (hvor ~ felix, som godende), ogf. Hor. Sat. I, 1, 59; men profundo limo hauriri, (blive borte el. fnyte deri), Liv. 31, 27; cf. id. 2, 3; men mundi quasi limus etc., Lucr. 5, 198; — men Ovid. Pont. 4, 2, 16, lignelfessys: Schilteet at limus venas excaecat in undis ... Pectora sunt mea sic luto violata malorum; — II) „overf.“: A) f. lutrum el. coenum; limum inducere, Ovid. Fast. 3, 719; — B) Urenhed i Farmene, Pallad. — 3. limus, i, m.: et med Purpurbræmmer besat forklæde el. Stort, som bæres af Dofferflæmmer, vid. Virg. Aen. 12, 120, (o. dertil Serv.). — Limyra, ae, f., o. Limyra, orum, n.: flod og Sy i Lycien, Mela I, 15, Plin. 5, 28; — ogf. Limyre, es, f., Ovid.

linamentum, i, n., [linum]: Linend el. Verred; ~ accensa, Plin. 32, 46; — II) „bef.“ ogf. Charpi el. opflaffet Linend, Colum., Cels. — 1. linetus, 3: partie. af lingo. — 2. linetus, us, m., [lingo]: Stikken el. at fliffe i sig, at tage ind; in abl.; linetu salis discutere lussim veterem, Plin. 31, 15.

lindus, (-os), i, f.: Sy paa Rhodus, anlæt af Lindos, Broder af Alysius, Mela 2, 7, Plin. 5, 36, o. Cic. N. D. 3, 21; — B) df. adj. Lindius, 3: Lindiff, Minerva, (som dyrkedes i L.), Plin., Cleobulus, (en af de fyy Vise), Aulon.

linea, ae, f., [linum]: 1) „egentl.“: linend Traad el. Sner; — nectere lineas, restes, funes, Varr.; linea margaritarum el. e margaritis: Perlefner, Dig.; „pect.“ ogf. linea dives, Martial. 8, 78; — in plagis lineae (Viner), Plin.; cf. id. 9, 26; — ogf. Anglesnor, Martial. 3, 58; hysf. „alleg.“, Plaut. Most. 5, 1, 22: mittam lineam, (vil bruge Vif); — „bef.“ ogf.: Syameflerens Line el. Maalesnor, Vitruv. 5, 3; perpendiculari et linea uti etc., Cic. Qu. Fr. 3, 1; df. som Drøffrog: alba, ut dicitur, linea. (flodesfløt, uden Balg), Gell. epit. 11; — ogf. Buflene, Terent. Maur.; — B) „bef.“: Streg el. Træk med en Pensel, d. e. en Linie; og det nævnt; a) i Geometrien; — linea est longitudo sine latitudine et altitudine, Varr. ap. Gell. I, 20; linea circumcurrens, (Cirkellinie), Quintil.; lineae, quae emittuntur e centro, (Radierne), Plin.; linea recta, Cic., Caes.; ferri suo deorsum pondere ad lineam (sc. rectam) loeret, perpendiculari, Cic. Fin. I, 6; cf. id. Tusc. I, 17; — b) i Malerkunsten; penicillo ex colore lineam ducere summae tenuitatis in tabula, Plin. 35, 36; (quotidie) lineam ducendo exercere artem; hysf. Drøffrog: nulla dies sine linea, id. ibd.; extremae lineae: Omrids, Centaur, id. ibd.; df. lignelfessys: aliquid velut primis lineis designare, (giøre det første Udkast derfil), Quintil. 4, 2, 120; cf. Gell. I, 17, 20; — II) „overf.“: A) Grændselinie, Grændse, Frontin.; ogf. ligesom limes: Beftiet el. Markvei, Prudent.; ogf. ere lineae in agris, velut limites angustiores etc., vid. Hygin. d. Lim. ap. Goes., hvor de ogf. hede limites lineares; — ogf. i Theatret flente linea, (rimel. eislags Sværflie), til at adffille hvor enftet Tilfluers Svæde fra Hæbends; hysf. Ovid. Am. 3, 2, 19: cogit nos linea jungi, (vi flide jo fammen); cf. id. A. A. I, 341; hysf. ogf. Quintil. 11, 3, 133: adversus aliquam lineam poscere; cf. Cic. Parad. 3, 1: peccare est, tanquam transilire lineas, etc.; — ogf. ere derfil at mærfte: linea paa Circus, fædd, caly, Cassiod.; — b) df. heder linea ogf.: den yderfte Grændse, Enden el. Maaler; mors ultima linea rerum, Hor. Ep. I, 16, 79; admoveri lineas, (at Enden el. Døden nærmer sig), Senec. Ep. 49; men Ter. Eun. I, 2, 12: extrema linea amare, (alene i lang Afstand); — b) Slægtskabslinie; — stemmata cognationum ... in duas lineas separantur, Dig.; clara gentis linea, Stat.; — C) lineae, ligesom lineamenta: Vincamente el. Anfigtertræk, Arnob.; df. — linealis, e: beflaaende af Viner, gjort med Viner, ambitus, Amm.; — df. adv. linealiter: ved el. med el. efter Viner, Capella.

lineamentum, i, n., [linea]: D) „egentl.“: dragen el. trækken Linie; df. fædd. Linie, Træk, Streg; — in geometria lineamenta, formae, etc., Cic. d. Or. I, 41; lineamentum, longitudinem latitudine carentem, id. Acad. 2, 36; — B) „bef.“ in pl. lineamenta: de Viner el. Træk, som arfflde en Gienftand; — ~ oris, Cic., corporis, Liv.; ogf. absol.: figura el. lineamenta hospita, Cic. Verr. 2, 36; — II) „fig.“, ligel. in pl.: Grænteræffene el. det Characteriffle og Indendte, navnfl. i Kunffens og Beftafenhedens Barter; — opem lineamenta solertissime perspicere, Cic. Verr. 4, 14; — Catonis lineamentis nihil nisi ... pigmentorum colorem defuisse, id. Brut. 87; — numerus quasi ...

extrema lineamenta orationi attulit, id. Orat. 56; — men lignelfesvís: lineamenta animi sunt pulchriora, quam corporis, id. Fin. 3, 22.

*Lineāris, e: bestaaende af Linier, pictura, (i Tegnekunsten); det blotte Omrids el. Udskat; vid. Plin. 35, 3; — ∞ ratio: Geometrien, Quintil. 1, 10, 36, probatio: Bevis med el. af Linier, ibd.; o. — linearius, 3: = frgd.; ∞ lines, Hygin d. Lim., (et finallere, end lines actuarii); — [linear].

Lineatio, onis, f.: at drage en Linie, ogf. den dragne Linie, el. alm. en Linie, Vitruv. 9, 1; — II) »versf.": ∞ corporis, (et Menneffes eiendommelige Figur el. Gestalt), Firmic.; af — lineo, avi, atum, 1, v. a., [linea]; I) »gent.": attegner med Linier, nefaster; — Bene lineatam si semel carinam collocavit, Plant. Mil. gl. 3, 3, 40; — II) »versf.": afpasser efter den rette Linie, materiam, Cato; — df. pass. lineari, om Selvstraalerne: at falde i en ret Linie el. lodret, Vitruv. 4, 9. — Lineola, ae, f., dem. af linea: liden Linie, vid. Gell. 10, 1.

Lineus, 3, [linum]: af Lin el. Hør, af Linned el. Verred, amictus (pl.), Tac., vestes, Plin., panni, Cels.; — ∞ terga, Virg. Aen. 10, 784, (Ætiefedts Overtræk af Verred, vid. Serv.); ∞ vincula, ibd. 5, 510, (Finsnorer el. Snorer).

Lingo, lixi, linctum, 3, v. a., λίσσω: sliffer, besliffer, digitos, Plin. Ep.; el. Catull. 98, 5; — ogf. at sliffe i sig el. tage til sig; mel mñli videor fingere, (det finger mig som Fønning), Plant. Cas. 2, 8, 21; sulphur linctum, Plin. 35, 50.

Lingon, onis, m., pl. Lingones, um: Røst i Gall. Celt. (hvor nu Langres), Caes. B. G. 1, 26, Plin. 4, 31; — in sing., Tac. Hist. 4, 55; — (findes ogf. fñl. ved Pøfføen, Liv. 5, 35); — B) df. I) Lingonius, 3: lingeniff, saga, Martial., bardocucullus, (etflags grov Kistel), id.; — 2) Lingonus, 3: = frgd., Gallus, id. 8, 75, v. Tac. Hist. 4, 55.

Lingua, ae, f., (foræld. ogf. dingua); I) »gent.": Tungue; — ∞ sita in ore... finitur dentibus... vocem fingit et terminat, etc., Cic. N. D. 2, 59; el. Liv. 7, 10, v. Cic. d. Or. 2, 66; prima pars linguae, (Tungespidsen), Plin.; lingua minor, (i. e. epiglottis), id. 11, 66; — II) »versf.": A) med Hensyn paa Sproget; I) Tungen som Talsens Organ; df. ogf. Talem selv; — lingua haesitantes, Cic. d. Or. 1, 25; linguam tenere, (at tæmme sin Tunge el. Tale), Ovid.; lingua haeret meum, Ter. Eun. 3, 6, 7; — commercia linguae: Meddelelser igjennem Sproget, Ovid. Trist. 3, 11, 9; lingua astricta mercede, Cic. Pis. 13; el. Liv. 45, 11: venalem linguam habere; ogf. Sall. Jug. 10; men linguae (hominum) minus facile vitare, (stfe set at undgaae Omfale el. Dadel), Cic. Fam. 9, 2; Rumor est, linguae te tamen esse malae, Martial. 3, 89; — »poet.": el mala lingua ogf.: Hæreformlar el. Herberelse, Virg. Ecl. 7, 28; — men aliena lingua (dicere, efter Andres Beretning), Plin. 32, 21; — men Quintil. 1, 1, 31: linguae secretioris interpretatio, (Herkæringen af et dunklere Udtryk); — b) »poet.": ogsaa Betselsfæden; vid. Virg. Aen. 11, 338, v. Hor. Ep. 2, 121; — 2) Tunge el. Tungemaal el. Sprog; ogf. Mundart el. Dialect; — Latinam linguam... locupletiore, quam... Graecam etc., Cic. Fin. 1, 3; el. Caes. B. G. 1, 1 v. 17; men utraque lingua (i. e. Graeca et Latina), Hor., Quintil.; linguae ediscere, (lægge sig efter flere Sprog), Ovid.; men Quintil. 12, 10, 43: linguae inter se differentes, (i. e. dialecti); — b) df. ogf. »poet.": Syd el. Tøne; — volueram linguas, Virg. 3, 361, oftere, (i. e. avium cantus el. garritus); el. Phaedr. 1, 23; — B) ifølge nogen Ligbed betegnes ogf. ved lingua; I) etflags Hært el. Plante, sædv. lingulae: Tungurt el. Tungesblad, Plin. 24, 104; — men ∞ bubula, ligesom buglossa: Dretunge, id. 17, 21; — men ∞ canina,

Cels., o. ∞ canis, Appul., ligesom cynoglossa: Hundetunge; — 2) Jordunge, Ræs, Tange; vid. Liv. 44, 11, v. Caes. B. G. 3, 12; »poet.": ogf. Jorberg; vid. Ovid. Met. 13, 724; — 3) hos Lægerne: Efte el. Eftesuld, Plin. 26, 73; — 4) Klav paa Fieiten, Plin. 10, 43; — 5) den flade Ende af Løstestangen, sædv. ligula, Vitruv. 10, 8.

*Linguarium, i, n., (sc. pretium): ligesom Tungepænge; df. med lune, ∞ dare: bøde for sin Mund, Senec. Benef. 1, 36; — linguatus, 3: tungefærdig, betslende, Tertull.; o. — linguax, acis, adj.: fladsdrende, mundfaad, Gell. 1, 15, inc.; — [lingua] — lingula, ae, f., f. und. ligula; df. — lingulæa, ae; I) e.: Sladderhant el. Sladderfæf, Plant. Cas. 2, 8, 62; lingulae obtreccatores, Varr. ap. Non.; el. Gell. 1, 15; — II) som fem.: A) Tungefiften, Varr.; el. Fest. p. 117; — B) som Plante: Sumphefede, (ranunculus lingua L.), Plin. 25, 81; — lingulatus, 3: tungeformet, tubuli, Vitruv.; o. — lingulus, 3: meget snaffem el. trættefær, Ajax, Poët. ap. Wernsd. Poët. Lat. min. 2, p. 237. — linguosus, 3, [lingua]: snaffem, Petron.

linificus, i, m., [linum, facio]: Linnedøver, Cod. Theod. — liniger, a, um, [linum, gero]: fønt bærer Inffader, turba, Ovid., gres, Juvenal., (Stidspræsterne); — ogf. ∞ Isis, Ovid. Pont. 1, 1, 51, (fordi hun havde lært Egyptierne Herrens Høling og Be-handling); heter ogf. ∞ juvene, id. A. A. 1, 77; f. ogf. und. Io.

linimen, mis, n.: Biform af flgd., Theod. Prisc.; o. — linimentum, i, n.: Smørelse, dolii, Pallad.; af — linio, (ivi), itum, 1, v. a.: Biform af lino, ere: smører dermed; — ∞ pice et oleo, Colum. 6, 17; el. Plin. 17, 47. — liniphiarius, i, v. liniphius, onis, f. und. linypharius, etc. — I. linitus, 3: partie af lino. — 2. linitus, us, m., [linio]: Paa-smørelse, men alene in abl.; praevallere (buselinon) contra serpentes potu et linitu, Plin. 20, 47.

Lino, lvi (Colum.), o. levi (Hor.), litum, 3, v. a.; I) »gent.": paa-smører el. paa-frygger; — ut... lini per corpora possint (medicamenta), Ovid. Med. 81; — B) sædv. besmyrer el. tilsmører, spiramenta cera, Virg. Ge. 4, 39, opercula gypso, Colum.; ∞ vinum (pice: tilbege), vid. Hor. Od. 1, 20, 3; — ogf. over-smører, spicula felle etc., Ovid. Pont. 1, 2, 18; — ∞ faciem, (sminke sig), Juvenal.; el. lita mater, Martial. 10, 68; men linita cedro (carnina, neml. for at bevares), Hor. A. P. 331; men som Drøfprog: linere labra alicui, (smøre em Munden, df. have til Bedfte), Martial. 3, 42; — II) »fig.": A) »versf.": a) overtrækker dermed, tecta auro, (forgylter), Ovid.; el. Suet. Ner. 31: eumeta auro lita; men Virg. Ge. 4, 109: lita corpora guttis, (ligesom sprængte dermed); — b) udffreg el. udffetter (det Eftreene); — plurima... digna lini, Ovid. Pont. 1, 5, 16; — B) »ment.": vanziger, udfkammer; — carmine foedo Splendida facta linunt, Hor. Ep. 2, 1, 136. — linostrophon, i, n., λινόστροφον: = marrubium, Plin. 20, 89. — linzostis, is e. idis, f., λινόζωτος: en Venenæffe paa Planten mercurialis, Plin. 25, 18.

Linguo, hqui, (lictum), 3, v. a., λίσσω; I) »gent.": forlader; — ∞ terram eam, quam etc., Cic. Planc. 10, fines patriae, Virg. Ecl. 1, 3; urbem exsul linquat factus etc., Plant. Most. 3, 1, 69; — B) »bef.": a) efter-lader, lader tilbage, aliquem in insula, Cic. Fat. 16, filium domi, Tac.; el. id. Ann. 3, 46; men ∞ aliquem in obsidione, Plant. Asin. 2, 2, 11, (lade i Stikken); el. Hor. Od. 1, 28, 33; — ogf. lader blive (paa et Sted), lupum apud oves, Paul., — ogf. efterlader i en Tilstand, vacuos cultoribus agros, Lucan.; — b) lader fare, mifer, linquebant dulces animas, Virg. Aen. 3, 149; ogf. emendat: succiso liquerunt poplite

nervi, (sveigede ham), Ovid. Met. 8, 364; — egf. kan hifceres: linqui animo, (at befefine), Suet. Caes. 45; egf. me liquit animus, Senec. Troad. 623; egf. absol., linquor, (befeimer), Ovid. Her. 2, 130; — II) „everf.“; A) lafer fare, ferbigaer el. overgaer; — linquamus naturam, artesque videamus, Cic. d. Or. 3, 46; cf. Hor. A. P. 285; ligel. linque severa, id. Od. 3, 8, 28; — B) overlader el. overgiber deril, ignota ... socios terrae, Virg. Aen. 5, 795; me linque meae menti, Sil.; — not. a: Plin. 3, 16; ubi linquit (sc. fluvius), rimel. absol. (ligefem *leina*): epperer; cf. linquente spiritu, (da Mandetrættet epperter), Curt. 6, 1; — not. b: pass. impers., linquitur, (det er tilbage); c. inf., Sil. 4, 628; m. ut, Lucr. 2, 914; — not. c: partic. lietus, 3, Capitolin., inc.

*linteramen, inis, n.: Linflæde, Appul.: — linteramen, 3, negotio: Handel med Verreder, Dig.; — II) subst., linterarius, i, m., (sc. artifex): Linnebæver, ibd.; — linteratus, 3: Hadt i Verred; — ∞ legio, Liv. 10, 38; ∞ senex, Senec.; — linteron, onis, m.: Linnebæver, Plant. Aut. 3, 5, 38; o. — linterolum, i, n., dem.: linter Etyffe Verred, Plin.; ∞ conceptum: Linflav el. Charpi, id.; men Plaut. Epid. 2, 2, 46; et Etyffe Linneb; — [linterum]. — linterolus, 3, demin. af linterus: af Verred, palliolum, Prudent.

linter, tris, f.: liden Baad el. Jelle; — linteres ... cavabant ex singulis arboribus, Liv. 21, 26; cf. Caes. B. G. 1, 12, o. Cic. Mil. 27; — comiff er id. Brut. 60: quis loqueretur e linter, (ligefem roende); — lf., „port.“ o. „alleg.“: dum in liquida nat tibi linter aqua, (imedeus du har Alt efter Dnfte), Tibull. 1, 7, 38; cf. Prop. 2, 3, 11; men Ovid. Fast. 2, 864: Naviget hinc alia jam mihi linter aqua, (herra begynder jeg paa en ny Sang); — II) „everf.“: baadfermet Kar el. Trug; — cavat arbore linteres, Virg. Ge. 1, 262; cf. Tibull. 1, 5, 23; — not.: linter fem mase., Tibull. 2, 5, 34; — nom. linteris, Sidon. — Linternum, i, n., f. und. Linternum.

linterum, i, n., f. und. flgd. — linterus, 3, [linum]: af Lin el. For el. Verred, linnet, vestis, Cic. tunicia, Liv.; men id. 4, 7 o. 20, oftere, ete libri linteri: en paa Verred fteven romerif Chronik el. Annal el. Harbeg, fem forvaredes i Juno Moneta's Tempel; — lorica linter, (Linnebarniff, med flere Lag af Verred), Nep. Iphier. 1; cf. Plin. 19, 2; — II) lf. subst. linterum, i, n.; A) „alm.“: Verred; — polliciti sunt linteria in vela, Liv. 28, 45; — b) hvad der er af Verred, fem Baadflæde, Plant., Vommeterflæde, Catull. 12; stare succinctum lintero, Suet. Calig. 26; men Cic. Rab. Post. 14: merces linteris et vitro delatae, (fint Kram deraf); — B) „bef.“ egf.; a) Seil el. Skibsfæil; — Zephyri veniant in lintera pleni, Ovid. Am. 2, 11, 41; cf. Hor. Od. 1, 14, 9, o. Virg. Aen. 3, 686; — b) Forhang el. Gardin af Verred, Martial. 2, 57; — not.: egf. findes linter brugt om andre Tøier, navn. af Bemuld; vid. Plin. 12, 22.

linterarius, i, m., [linter], Baadferer, Dig. — linterculus, i, m., demin. af linter: liden Baad el. Jelle; — lintericulo, si navis non erit, eripiam me etc., Cic. Att. 10, 10; — linteris, is, f. und. linter.

linum, i, n., *linor*; I) „alm.“: Lin el. For; vid. Plin. 19, ab in.; lini tenuitas, splendor, candor, firmitas, ibd.; linum tundere, pectere, carminare, nere, texere, ibd.; — lini seges, vid. Virg. Ge. 1, 77; cf. ibd. 212; — II) „everf.“: hvad der er gjort af Lin el. af For; df. A) Traad, Vinc, Snor, navn.; a) til Giennevtræfning af Documenter; vid. Suet. Ner. 17: ter lino per foramina (tabellarum) trajecto; til Ombinding af Breve, (for at de funne forfegles); vid. Cic. Catil. 3, 5, o. Nep. Paus. 4; egf. til at fye med, Cels.; men reticulum tenuissimum lino, (af det fineste Forgam), Cic. Verr. 5, 11; — b) Hiffuer el. Angelfnuor, Ovid. Met. 13, 923; — egf. Vinc el. Tong,

hverved Seilene ftyres; torto subducere carbasa lino, id. Fast. 3, 587; — c) Garn el. Ret til Sagt eg til Hufferi; — lina madent ... cruore ferarum, Ovid.; egf. lina plagarium, id. Met. 7, 768; pelago ... trahit homida lina, Virg. Ge. 1, 112; cymbae linique magister: en Huffer, Juvenal. 4, 15; — B) Linflæde el. linnet Tot el. Klut; lino celantibus ulvam ... toris etc., Ovid. Fast. 5, 519, Massica (vina) ... lino vitata, (i. e. colata), Hor. Sat. 2, 4, 54; — b) Tragt el. Skørt af Verred, vid. Virg. Aen. 12, 120; navn. egf. Verredsbarniff (med mange Lag), Sil.; — c) Seil el. Skibsfæil; Nune lina sinu tendere toto, Senec. Med. 321; — not.: egf. om Bemuldsteier, Curt.

1. LINUS, (-os), i, m.: Sen af Apollo ved Mufen Terpychore, (el. af Mercurius ved Mufen Urania), gammel Itebanff Dgter, Varer fer Orpheus, egf. fer Hercules, (der fleg ham ihel med Xren); vid. Prop. 2, Baech. 1, 2, 47, o. Virg. Ecl. 4, 56; — not.: Plaut. 2, 10, 8, kaldes han Inachus, (i. e. Argivus), rimel. ved Herxeling m. d. flgd. — 2. LINUS, i, m., Crotoplades: Sen af Apollo ved Argiverfongen Crotopus's Datter, Pfamathe, Stat. Theb. 6, 61; f. egf. flgd. not. — Linophus, i, linophio, onis, e. linophiaris, i, m., *linophogus*, *linophogus*: Linnebæver, Coel. Theod.

lio, are, v. a., *leioo*: glatter, everftryger, cisternam, Tertull. — liostrea, ae, f. und. leiostrea. — liothasius, 3, [*leio*, i. e. levis, glat, *leioas*, thasiff], genus naporum, Plin. 19, 25.

1. Lipara, ae, o. Lipare, es, f.: den fiorfte af de æoliffe Der i d. euryffie Hav, Mela 2, 7, o. Plin. 3, 14; egf. in pl., Liv. 5, 28; — B) df. 1) Liparaeus, 3, taberna, Juvenal.; — Liparacae, orum, m.: Juebaa-nerne af L., Plin. l. c.; — 2) Liparensis, e, ager, Plin., piratae, Liv.; — Liparenses, iomm, m.: Juebaa-nerne af L., Cic.; — 3) Liparitanus, 3, obsidio, Val. Max.; — Liparitani, orum, m.: Juebaa-nerne af L., id. — 2. Lipara, ae, f., *λεπαρά*, (i. e. pinguis); 1) erflags miller Pfæter, Plin. 23, 81; — II) erflags ubeftændt Væfften, id. 37, 62. — Liparacus, 3, e. Liparensis, e, f. und. 1. Lipara. — liparis, is, el. idis, f., [*leio*, m. *λεπαρός*, i. e. pinguis]: erflags Hiff, Plin. 32, 53; — not.: egf. er Liparis: en Benav- nelle paa Sen Lipara, Appul. — Liparitanus, 3, f. und. 1. Lipara.

lipio, ire, v. n.: om Glentens Skrig, Auct. Carm. d. Philomela, 24. — *lippio, vi, itam, i, v. n.: har Stenbetændelse, har fure el. rindende Dine; — quum fluerit lippire, Cic. Att. 7, 14; calor juvat lippientes, si etc., Cels.; egf. pass. impers.: ne omnino lippiat, Plin. 28, 27; — comiff er: lippiant fauces fame, Plaut. Cure. 2, 3, 37; o. — lippitudo, inis, f.: Stenbetændelse, navn. den rindende, Cic.; men ∞ arida, Cels., sicca, Plin., (for el. uden at væffe); — egf. in pl.; lippitudines acere, Plin., abstergere, id.; — [lippus].

lippulus, 3, Arnob., dem. af — lippus, 3, fem har Stenbetændelse el. Densfod, fureiet, mulier, Plaut.; cf. Hor. Sat. 1, 5, 30, o. id. Ep. 1, 1, 29; men fuligine lippus, Juvenal. 10, 130; egf. absol., Hor. Sat. 1, 7, 3; — II) df. „fig.“; A) „everf.“: rindende, dryppende, oculus, Plant., lacuna, (Dybfulen), Martial. 8, 59, fiens, (der drypper fem overmeden), id. 7, 20; — B) „ment.“: fem iffe ret kan fee el. indfee neget, Pers. 5, 77; cf. id. 1, 79.

*liquabilis, e: fem lader fig fmelte, cera, Appul.; o. — liquamen, inis, n., Colum., o. liquamentum, i, n., Appul., Gaus; — [liqua]. — *liquaminatus, 3: fem er med el. i fin egen Gaus, porcus, Apic.; o. — liquaminosus, 3: fuld af Gaus el. Lage, res, Marc. Emp.; — [liquamen]. — *liquator, onis, f.: Smeltn el. Smeltning; in pl., Vopisc.; o. — liquatorium, i, n., (sc. vas): en Si, Coel. Aur.; — [liqua].

Liquēfācio, feci, factum, 3, v. a.; pass. lique-
fio, factus sum, etc., [liqueo]; 1) „agent.“: smelter,
gier flydende; — omentum in flamma, Catull. 89;
sol ceram liquefacit, Plin.; — liquefacta aera legum,
(smeltede af Lynilden), Cic. Catil. 2, 8; margaritas
aceto liquefactas, Suet. Calig. 37; — b) egf. om
anden Symplesing; cibos mansos et prope liquefactos
etc., Quintil. 10, 1, 19; liquefacta viscera (bom-
terraadnede), Virg. Ge. 4, 555; — II) „fig.“: Pieriā
liquefacta lyrā (carmina: sem foretrages blødt eg
smeltende lerpaa), Sil. 11, 417; — B) eplofer el. fæstfer;
quos ... nullae fuitiles laetitiae exultantes lau-
gundis liquefaciunt voluptatibus, Cic. Tusc. 5, 6. —
liquefio, factus sum, f. ind. liquefacio.

1. liquens, tis: partic. v. adj. af liqueo. —
2. liquens, tis: partic. v. liquor. — liqueo,
liqui v. licui, 2, v. n., [vest. m. λειπω]; 1) „agent.“:
at være flydende, men alene in partic. liquens, tis:
flydende; — lac ... liquidum omnium maxime ali-
bile, Varr.; ∞ vina, Virg., mella, id.; ∞ campi,
(i. e. mare), id. Aen. 6, 821; — II) „fig.“: A) „alm.“:
men offert in 3 pers. sing.; a) at være klar el. lys
el. flimende; — liquet polus, (Stimmelen er klar),
Prud.; — b) at være klar el. tydelig el. indlysende,
m. v. ind. dat. pers. v. egf. m. v. ind. nonin. comm.,
egf. undert. m. acc. c. inf., el. m. interrog.; — quic-
quid ... incerti fuit ... Nunc liquet etc., Plant.
Pseud. 2, 4, 69; hoc non liquet ... utrum potius etc.,
id. Trin. 2, 1, 3; Dissimulare velis: te liquet esse
mum, Ovid Trist. 1, 1, 62; el. Ter. Eun. 2, 3, 39, v.
Cic. N. D. 1, 12 v. 42; — B) „bef.“: er i Stetsfyregt, non
liquet, (N.L.), den Jermutar, hvorved Dommerne boerken
frifrende el. domfælte den Anklagede; vid. Cic. Cluent.
28; men emværdt om Dommerne: quum etc., dixisse,
sibi liquere, (at han nu vidste nok om Sagen),
id. Caein. 10; cf. Quintil. 3, 6, 12.

liqueo, licui, ere, v. n., [inch. af liqueo]; 1)
„agent.“: at blive flydende, at flyde ud, at smelte; —
haec ut cera liquescit, Virg. Ecl. 8, 80; cf. id. Aen. 8,
446; tabes nivis liquescentis, Liv. 21, 36; egf. at
eplofer i Jerraadnede, Ovid Met. 7, 550; — II)
„fig.“: A) „overf.“: a) at blive klar; faat om Sædet, Hist.
B. Al. 5; — b) at eplofer, at gaar tilgrunde; — Sic tua
... fortuna liqueat, Ovid Ib. 525; cf. id. Pont. 1, 1,
68, v. Senec. Ep. 26; — B) „ment.“: at blive blødt
aglig el. forfælt; quum voluptate liquescimus, etc.,
Cic. Tusc. 2, 22. — liquet, impers., f. ind. liqueo.

*liquide, adv.; 1) „agent.“: klar el. lys; — ∞ se-
renum coelum, Gell.; — compar., ∞ audire, Plin.
10, 88; — II) „fig.“: klarlig, viskelig; handqua-
quam liquide consistere, (ingenlunde at være paa-
fidelig), Gell. 14, 1; men in compar., ∞ judicare de
re, Cic., negare, id., (mere bestemt); superl., Au-
gustin.; — liquiditas, atis, f.: flydende Væstaf-
senhed, aeris, Appul.; v. — liquidusculus, 3,
demin. compar.: neget mere flydende; best. Plant.
Mil. gl. 3, 1, 70, cernit: liquidusculusque ero, quam
ventus est Favonius, (nildere el. blidere); — [li-
quidus] — liquido, abl. sem adv., f. ind. ligd.

liquidus, 3, [liqueo]; 1) „agent.“: flydende,
klar; — ∞ coelum, (opp. spissum), Ovid Met. 1, 23;
∞ odores, (i. e. unguenta), Hor. Od. 1, 5, 2; ∞
aer, (smeltet), Lucr.; ∞ flumina, Plin. Pan. 82, (opp.
rigentia gelu); men Ovid Met. 1, 704: ∞ sorores,
(i. e. Nymphae fontium el. Najades); men ∞ iter,
(igennem Væsten), Virg. Aen. 5, 217, (over Søen),
Prop. 3, 20, 14; — b) best. neutr. liquidum, fem
subst., f. aqua el. humor; vid. Lucr. 4, 1252; liget. liquidi
... urna, (struffe el. Spand Vand), Hor. Sat. 1, 1, 45;
cf. Ovid Met. 5, 453; — II) „fig.“: A) „overf.“: lys
el. klar el. ren, (navnl. at see el. bære); — ∞ vinum el
sine faece, Colum., Falerum, Hor.; ∞ fontes, Virg.;

∞ mella, id.; ∞ ignis, aer, aether, id., color, Hor.;
— liquidior lux, Curt.; liquidissima tempestas, Lucr.;
— ∞ Bajae, (med klar Luft), Hor.; ∞ nox, klar el.
stjerneklar Nat, Virg.; — ∞ vox, (ren el. klar Stjerne),
Lucr., Virg., Hor.; men liquidum citharae carmen,
Lucr. 1, 678; best. Ovid Am. 1, 13, 8: Et liquidum
tenui guttine cantat avis, (hvor liquidum fem adv.);
— b) consonantes liquidae, (l, m, n, r), Priscian.; —
B) „ment.“: 1) „alm.“: a) flydende; — ∞ genus ser-
monis, Cic. d. Or. 2, 38; men „pect.“: ∞ somnus,
(ligefem irrigus, qvægende), Val. Fl.; — b) klar,
tydelig; — oratio ita pura, ut nihil liquidius, Cic. Brut.
78; egf. funde bidføres id. d. Or. 2, 38; — 2) „bef.“:
a) ren el. eprigtig, fides, Ovid Pont. 1, 9, 4; — b)
ren, userspyret, voluptas, Lucr.; cf. Cic. Fin. 1, 18;
men ∞ animo et tranquillo esse, (herbetse sig rolig,
være ubebyret), Plant.; men mens liquida, (klar el.
fuld Bevidsthed), Catull.; — bb) klar el. vis, bestemt
el. paaafidelig, auspicium, Plant. Pseud. 2, 4, 72;
— heril bærer: a) neutr. liquidum, i, fem subst.: Visbed
el. Paaafidelig; donec ad liquidum veritas explo-
rata esset, Liv. 35, 8; — ad liquidum confessumque
perducere, Quintil.; — b) neutr. abl. liquido, fem
adv.: med fuld Visbed, alteset bestemt, dicere el.
confirmare, Cic., jurare, Ter.; cf. Liv. 39, 47; men
∞ patere m. acc. c. inf., (være indlysende), Plin.;
liget. i Stetsfyregt: si liquido appareat el. consti-
terit, Dig.; — not. a: liquidum fem adv.: klart el.
lysende, f. evenf.; — not. b: liquidus, f. liquidus,
Lucr. 1, 350, flere.

liquiritia, aae, f., [herdæret af γλυκερρίζα]:
Sodtræet el. Sodroden, (Iveraf Lakrids), Veget. —
liquis, e, [syn: plex til obliquus]: flet, Frontin.

1. liquo, avi, atum, 1, v. a.; [sem art. til liqueo;
best. m. λειπω]; 1) „agent.“: gier flydende, navnl.
smelter; — fornacibus (vitrum), ut aes, liquatur,
Plin.; lapis liquidus igni, id.; — liquari in aqua,
(eplofer det), id.; ∞ alvum, (i. e. alvum liquidam
facere), Cels.; liquatae nives, Plin., guttae ... ar-
dore solis, Cic. ex Aesch.; — men Ovid Fast. 4,
152: expressis mella liquata favis; — II) „fig.“: A)
„overf.“: klarer ved at se, fier el. giennemfær; sac-
cus, quo vinum liquatur, Colum.; succus per colum
liquidus, id.; cf. Hor. Od. 1, 11, 6; — „pect.“ egf.:
renfer, silicem rivo saliente, Manil.; — b) liquata
vox: klar el. ren Stemme, Auct. ap. Macroh. 6, 3; —
B) „ment.“: berfsmelter, fermilser; quae (dicta) de-
servisse tempore et annis liquata, jam senior idem
(Cicero) fatetur, Quintil. 12, 6, 4.

1. liquor, inf. liqui, v. dep. n., [best. m. liqueo,
λειπω, etc.]; 1) „agent.“: at være el. blive flydende,
at flyde ned el. ud, at smelte el. eplofer, vdl.; —
quum montibus humor liquitur, Virg. Ge. 1, 43;
liquitur ut glacies, Ovid Met. 2, 808; cf. Virg. Aen.
9, 813; — best. partic. liquens, tis: flydende el. klar,
flumina, ibid. 9, 679, mella, ibid. 1, 432; — II) „fig.“:
at eplofer, at fergaae; in partem pejorem liquitur
aetas, Lucr. 2, 1130; Illico res foras labitur, liquitur,
Plant. Trin. 2, 1, 17; — not.: liquier, (f. liqui, i. e.
desfluere), Attius ap. Cic. Div. 1, 22.

2. liquor, oris, m., [liqueo]; 1) „alm.“: flydende
Væstafsenhed, opp. concretio, Cic. Univ. 14; aquae ad-
mixtum esse calorem ... ipse liquor declarat, id. N.
D. 2, 10; — II) „bef.“: Vægene i flydende Tilstand,
enhver flydende Væste; — liquores perlicudi annuum,
Cic. N. D. 2, 39; ∞ mellis, Lucr.; egf. absol. li-
quores (sc. mellis), Colum.; ∞ albus ovorum,
(Væggevidde), Colum.; dedit vva liquores, (i. e. vi-
num), Tibull.; egf. liquoris vitigeni latex, Lucr.; ∞
oleaceus, (i. e. oleum), Plin.; ∞ Assyrius, (i. e.
amomum), Stat.; ∞ Virgineus, (i. e. aqua Virgo),
Ovid Pont. 1, 8, 38; ∞ fluidus, (i. e. tabes), Virg.

Ge. 3, 484; ∞ salis, (i. e. mare). Cic. poet. Div. 1, 7: cf. Hor. Od. 3, 3, 46: qua medius liquor, (i. e. mare medium) etc.; — not.: Lucr. 1, 453, fuit liquor aquai, (f. liquor aquae).

Lira, ae, f.: den inellem tvende furer opslafede Jærd: — liras vocant porcas, quum ... inter duos ... sulcos medius emittitur etc., Colum. 2, 4; sulci lirasum, id.; — H) „everf.“ Jure el. Jærdetæling efter Meiningen. Nön.; — Jf. adv. liratim: fureis, efter furer, serere, Colum. 11, 3.

Lirion, i, n., *leiqvov*. (sc. oleum): Liscie, Plin. 21, 11. — Lirion, i, n., *leiqvov*: Liscie, Appul. — Liriöpe, es, f.: en Mæstemphe, ved Cephissus Næder til Marcisfeld, Ovid. Met. 3, 312. — Liris, is, m.: Grændseleden inellem Latium og Campanien, (hød. Garigliane; itål. egf. Clanis cf. Glanis), Mela 7, 4, Plin. 2, 106, v. Cic. Leg. 2, 3; — B) Jf. Lirinas, atis, adj.; pl. Lirinales (Interamnates), vid. Plin. 3, 9.

Liro, avi, atum, i, v. a., [lira]; 1) „egenl.“: indfurer el. udfloier Eæden; — terram ... tertio quum arant, facto semine, lire dicitur, Varr.; cf. Plin. 18, 49, v. Colum. 11, 2; — H) „fig.“: A) „everf.“: ∞ labias alicui, (f. lacerare, fenderstede), Pompon. ap. Non.; — B) Jf. egf. lirare, f. delirare: at rase, Auson.; — liroe, *λῖροι*, i. e. nuge: Narrefregger, etc.; hvf. Plaut. Poen. 1, 1, 9: Geræe germanæ, atque edepol liroe, liroe.

Lis, gen. litis, f., [best. m. *ἐρις*, egf. m. rixa; rimel. egf. igtæmmet d. ardhæstige stlis, stlitis, at sammensl. m. Streit, Strid; vid. Freund.]; 1) „alm.“: Strid, Trætte; — lites factæ sunt inter eos, (te cre bleve uenige), Ter. Eun. 4, 5, 8; litem componere, discernere, incidere, (fille Trættens), Virg.; in litem ... issent, (skulde være femme i Strid), Ovid. Fast. 6, 89; — napul. egf. Strid inellem de Jærd; mecum vero quid habent litum, qui etc.? Cic. Acad. 2, 30; cf. Hor. A. P. 78: adhuc sub iudice lis est („alleg.“); egf. fan hideres el. Sat. 2, 3, 105: litem quod lite resolvit (exemplum); — „rect.“ egf. om Begreber: Lis est cum forma magna pudicitiae, Ovid. Her. 16, 288, (te ere i Strid); — H) „bef.“: A) Strid for Retten, Retssag el. Process; — lites privatae, Cic. Fin. 2, 12; cf. id. Verr. 3, 13; litem alicui intendere, id., inferre in aliquem, id.: paafore nogen Process; lites sequi el. sectari, (føge Processer), Ter.; litem obtinere aut amittere, id. R. Com. 4, perdere, Hor.; quid litem faciat, (Processens Gienstand), Quintil.; litem orare, (føre Sagen for Retten), vid. Cic. Off. 3, 10; — litem suam facere, Cic. d. Or. 2, 75, om Taleren; men om Demmeren: litem suam facere: at sælge Retten, Dig.; — dare litem secundum eas tabulas, (lægge dem til Grund for en Kiendelse), Cic. R. Com. 1; men dare litem secundum aliquem, dømme til negens Jærdel, Val. Max.; — B) egf. „meton.“: Sag el. Ting, hvorom der processeres, Gienstanden for den retlige Underfølgelse og Kiendelse; — iudices litem in suam rem vertunt, Liv. 3, 71; cf. ibd.: interceptor litis alienae; men litem aestimare, (bestemme den Takendes Bøder el. Erstatningsfum), Cic. Mur. 20, offerre, Nep. Milt. 7, Caes. B. G. 5, 1; egf. m. tilføiet alicui o. alicuius, Cic. Rab. Post. 1, v. id. Verr. 4, 10; men id. Rab. Post. 1: in inferendis litibus, (rimel.: ved at beregne den Sum, hvorom der processeres; hvorom egf. summa litis, ibd.); men Liv. 45, 21: aestimare litem voluntatis, (bestemme Bøderne for den onde Villie el. for Henigten at stæde); — not.: om d. foræld. stlis, f. lis, vid. Quintil. 1, 4, 16; f. egf. mte. stlis. — Lissus, i, f., v. Lissum, i, n.: By i d. sydlige Dalmatien, paa Grændsen af Macedonien, Caes. B. C. 3, 26, Plin. 3, 26, Liv.

Litabilis, e: tjenlig til Døffing, hvorved der offeres heldigen, victima, Lactant.; egf. in compar.,

id.; e. — Litamen, inis, n.: Døffing; litamina extrema, (hvorefter ingen ny Døffing der foretages), Stat.; — [lito]. — Litana silva, egf. absol. Litana, ae, f.: Skovstrækning i Gall. Ci-alp. strakte sig igennem det Viguriske og Eburum, Liv. 23, 21, offerre. — Litania, ae, f., *litania*, (i. e. supplicatio): gængs Bon til Gudsdomme, Sidon.; litanias facere: anvilde offentlige Bønner, Cod. Just. — Litatio, onis, f., [lito]: byl set-ge Ildfald el. Barfel af en Døffing; — hostiae majores sine litatione caesae, Liv. 27, 23; cf. id. 41, 15; majoribus hostiis usque ad litationem sacrificari.

Litera, ae, f., m. Mætninger, f. und. littera etc. — Litternum, i, n.: By i Campanien, ved en Jæd af samme Navn, hvf. stagnosum, Sil.; cf. Liv. 32, 19, v. Plin. 3, 9; — B) Jf. 1) Litterninus, 3, rus, Plin.; — egf. absol. Litterninum, (sc. pradium), Liv. 38, 52; — 2) Litterus, 3, ager, Cic. Agr. 2, 25. — litorosus, etc., f. und. litorosus, etc.

Lithanicus, 3, [*λίθαιος*]: sem liden af Stensmelter, Plin. 20, 87. — lithargyrus, (-os), i, m., (*λίθαργυρος*): Stenselv, Selbergled, Plin. 26, 64. — lithizon, tis, m., (*λίθιον*): fæmagtig; pl. lithizontes, Plin. 37, 25: indst. Carfunkelari med mat Glands. — lithospermon, i, n., *λίθόσπερμον*: flæsem Sten sæd, d. e. tembrise, etflags Bært el. Plante, Plin. 27, 74. — lithostrotus, um, *λίθόστρωτος*, or.: stenlagt el. brolagt, pavementum, Varr.; et med farvede Emaaliene el. Marmorstykker indlagt Gulv; — egf. subst. lithostrotum: Maffvarbeide, id.; in pl., Plin. 36, 60. — litreen, mis, m., [litous, cano], i. e. lituo canens: Sagsnæfker, Varr., Stat.

Litigātor, oris, m.: sem har en Strid, sem frider el. trættes, Lactant.; bef. f. Retten, alif. Sagsbæveren, (i Medfæm. af Taleren), Quintil.; cf. Tac. Ann. 13, 42; — b) lide. egf. sem fører en lærd Strid, sem disputerer, Lactant.; e. — litigatus, us, m.: Strid el. Process, Quintil. Decl.; — [litigo].

*Litigiosus, 3, i „egenl.“: fuld af Strid el. Trætte el. forbunden dermed, disputatio, Cic. Fin. 5, 26; men ∞ fora, (hvor idelige Processer føres), Ovid. Fast. 4, 188; — B) hvorefter der processeres, praedictum, Cic. d. Or. 3, 27; — H) „everf.“ paa Personer: fridig, trættefær, sem efter Strid el. Processer; — homo minime litigiosus, Cic. Verr. 2, 19; — compar., Sidon.; superl., Augustin.; af — litigium, i, n., [litigo]: Strid, Trætte; — Cum viro litigium natum, Plaut.; cf. id. Cas. 3, 2, 31.

Litigo, avi, atum, i, v. n., [f. litem ago]: frider, trættes; 1) „alm.“ el. uden for Retten; — Hirtium cum Quinto acerrime pro me litigasse, Cic. Att. 13, 36; qua de re litigatis inter vos? Plaut.; egf. m. quare, Martial. 11, 35; litigare cum ventis, (om en færgæves Anfrængelse), Petron.; — H) „bef.“ el. for Retten: fører Process, proccederer; — noli pati, litigare fratres etc., Cic. Fam. 9, 25; — Jf. litigantes: de Proccederende, Plin. 19, 6.

Lito, avi, atum, i, v. n. v. a.; 1) neutr.; A) „alm.“: bringer et Senoffer, offerer, diis, (dat.: til Gudsene), m. v. ut. Offerets abl.; — ut litetur aliis (diis), aliis non litetur, Cic. Div. 2, 17; men Tac. Germ. 9: Mercurio ... humanis hostiis litare: egf. Virg. Aen. 2, 118; men Plin. praef. sem Drshfreg: mola tantum salsa litant, qui non habent tura; — b) Jf. praegnant: offer Ildfællen, offerter Ildfælligt Barfel af det anføllede Offer; — quum litare non posset, Suet. Caes. 81: Manlius egregie litasse, Liv. 8, 9; cf. ibd.: bene habet, si ab collega (meo) litatum est; figel. id. 5, 38, absol.: nec auspiciato, nec litato; egf. e. abl. (hostia), Cic. Div. 2, 15; — B) „bef.“ egf.; 1) om Offeret: at give et Ildfælligt Barfel; sacrificio non litante, Suet. Aug. 96; cf. Martial. 10, 73; — 2) „everf.“ v. „alleg.“: at udføre el. for-milde; litamen Lento, (lento), Cic. Flacc. 38; ∞ do-

lori suo, Senec. Med.; — II) act.; A) *alm.*": effrer, exta ovis, Prop.; men Ovid. Fast. 1, 630, m. tilføiet abl.: Pontifices fordä sacra litate bove; — b) præquant egf.: effrer lyffteligen; sacrisque ex more litatis, Ovid. Met. 11, 456; cf. Virg. Aen. 4, 50; — B) *bes.*": e. *everf.*": udfener; — ∞ sepulcrum alienius erurore, Appul.

litteralis, e: paa el. ved *lyffen*, Indi. Justin., pisces, Plin.; — men ∞ *dii*, (sem bestyette *kyffen*), Catull. 1, 22; — *littorarius*, 3: = frgd., Coel. Aurel.; — *litoreus*, 3: paa el. ved *lyffen*, oves, Virg., cancer, Ovid., arena, id.; o. — *littorösus*, 3: = frgd.; ∞ mari similis, (ligesom *havet* ved *lyffen*), Plin.; — superl., ∞ *ager*, (fuld af *Strandsand*), Fab. Max. ap. Serv. ad Virg. Aen. 1, 3; — [2.] *litus*]. — *litotes*, etis, f., *λίωτης*: den *reducerede* *figur*, bevoerd men *lynes* at *fige* mindre, end man *virkeligen* *figer*; vid. Serv. ad Virg. Ge. 2, 129; non innoxia verba, (f. *noentissima* verba).

littera, ae, f., [af *lino*. *litum*; *litrēs* egf. *eite* *littera*]; *eprel.*: en *Streg*; *bf.* D) *egentl.*": et *Bogstav*; pl. *litterae*, arum: *Bogstaverne*; — *homi* A *litteram* *imprimere*, Cic. Div. 1, 13; cf. *ibid.* 2, 11: *priscarum litterarum notis* (insculptae *sortes*); men *litterarum ordine explicare* (*gemmas*; i *alfabetsif* *Orden*), Plin.; *figel*. in *litteram* *dizerere*, (ordne efter *Alphabetet*), Senec.; *litteris maximis incisum*, Cic.; (f. egf. *und.* *quadratus*); — *lenis appellatio litterarum*, (*dere*s *bløde* *litterale*), Cic. Brut. 74; — *littera tristis* *heder* *Bogstavet* C (paa *Demmerens* *Tæble*, f. *condemno*), *dermed* er A (f. *absolvo*): *littera salutaris*, Cic. Mil. 6; — *comist* er *homo trium litterarum* (f. *fur*), Plaut.; *figel*. *litteram longam* ex se *facere*, (i. e. I, *neml.* *videt* at *hænge* *fig.*), id.; — II) *fig.*": A) et *Bogstav*, et *Ord*, en *Lyne*, *edf.*; — (se *litteram* *quidem* *ullam* *facimus*, nisi *forensem*, (friver *ikke* et *Bogstav*, *uden* i *Retes* *sager*), Cic. Acad. 2, 2; cf. *ibid.* Fam. 2, 17: *ad me litteram nunquam misit*; — egf. *den* *hæderende* *Clementarfundfab*; *litteras nescire*, Suet. Ner. 10; *sine litteris* (*homo*), Varr.; *scientia litterarum*, Dig.; — egf. *betegnet* *littera* *alienus*, *nogens* *ciendemmelige* *Bogstavtræ* el. *Saandfrit*; vid. Cic. Att. 7, 2: *quod tam prope accedebat ad similitudinem tuae litterae*; — *ad litteram*, efter *Bogstavet*, *bogstaveligen*, egf. *Ord* *for* *Ord*, *ertræ*, Quintil. 9, 1, 15; cf. Cic. Part. or. 39: *verba ac litterae legis*; *bf.* *heder* *littera* egf.: *det* *enkelt* *stykke* *Ord*; vid. *ibid.* 36: *ea littera* (*Ordet* *prævaricator*) *solet* *dari* *iudici* etc.; (cf. *evenf.* Cic. Mil. 6); — *not.*: om *Bogstavernes* *Indførelse* *fra* *Poenicien* *til* *Grækenland* *ved* *Cadmus*, og *em* *Andres* *hæderende* *Opfindelse*, vid. Plin. 7, 57; cf. Suet. Claud. 41; — B) *efiest* in pl. *litterae*, arum; I) *alm.*": *hvad* *der* *er* *strevet* el. *fristilgen* *affætt*, *Eskrift* el. *Eskifter*; *bf.* A) *Document* el. *Actshytte* el. *Ordsæt*; egf. *Portegælle* el. *Negustab*; — *litteras publicas*, *quas* in *aerario* *sanctiore* *conditas* *habent*, etc., Cic. Verr. 1, 63; *eternum* *hic* *sunt*, *ut* *opinor*, *litterae factae*, *ibid.* 10; — *fræmdedes* *litterae* *rerum* *decretarum*, (*Portegælle* *derever*), *ibid.* 5, 22; *litterae missae* et *allatae*, (*de* *inde* og *udgaaende* *Brevstaber*), vid. id. Font. 4, e. id. Verr. 2, 71; cf. id. Quint. 11: *ubi erat ratio omnis et omnes litterae*; *figel.* *litterae* *publicanorum*, id. Verr. 3, 71; men Liv. 25, 1: *eos libros omnes litterasque etc.*, (alle *saadanne* *Boger* og *Eskifter*); — b) *Prev*, *Sendebrev*, *Eskrivelse*; — *litteras dare* *aliqui* *ad* *aliquem*, Cic. Catil. 3, 1; *litteras* *aliqui* *reddere* el. *remittere*, id.; *litteras dare* el. *mittere* *ad* *aliquem*, (*frivæ* *til* *neget*), id.; *mnis* *litteris* *res* *gestas* *ad* *senatum* *perscribere*, id. Fam. 3, 7; cf. *Plane*, ad Cic. *ibid.* 10, 18; *venio* *ad* *tuas* *litteras*, *quas* *pluribus* *epistolis* *accepi*, (i *flere* *Sendelser*, el. i *forstielste* *Papper*), id. Qu. Fr. 2, 1; *queri* *apud* *aliquem* *per* *litteras*, (*fristilgen*), id.; *litteras* *resol-*

vere (*aabne*), Liv., *resignare*, Plaut.; — Ovid. Her. 3, 1, *effere* *soacer* egf. *littera* f. *litterae*; cf. Martial. 10, 73, o. 21; — c) *Eskrift* el. *Eskriftst.* *Bog*, f. *evenf.* Liv. 25, 1; — *litterae* *Graecae* *de* *philosophia*, (*Grækenes* *Eskifter* *dere*om), Cic. Div. 2, 2; *nullam* *artem* ... *litteris* *percipi* *posse*, (*alene* af *Boger*), id. Fam. 7, 19; *litteris* *mandare*, id., Caes., *consignare*, Cic., *epistare* el. *epistare*; — *not.*: egf. *undert.*: *Eskriveri* el. *Forfatterst.*; vid. Nep. Hann. 13; — 2) *navnl.* egf. et *Bogst.* *Spreg* og *Litteratur*, (sem *indbyrdes* *forbundne*); — *historia* *abest* *litteris* *nostris*, (er *ikke* *bearbejdet* i *ver* *Litteratur*), Cic. Leg. 1, 2; cf. Nep. Them. 10; — b) egf. et *Bogst.* *Historie* i *forbindelse* *med* *ders* *Litteratur*, *undert.* m. *Bibeg.* af *begges* *stittige* *Studium*; — *expertes* *litterarum* *Graecarum*, Nep. praef., *cupidissimus* *litterarum* *suil*, id. Cato 3; *qui* *litteris* *delectantur*, Cic. Leg. 1, 2; — 3) *endel.* egf. *Verden* el. *Videnst.*; — *tinctus* *litteris*, (*med* *vidensabelig* *Dannelse*), Cic.; *litterae*, *nee* *eae* *vulgares*, *sed* *interiores* *quaedam* *et* *reconditae*, id. Brut. 76; — *navnl.* *heder* *de* *stionne* *Videnstaber* el. *Summator*: *studia* *humanitatis* *et* *litterarum*, id. Arch. 3, egf. *litterarum* *scientia* el. *cognitio*, id.; cf. id. Att. 4, 16, o. id. Leg. 2, 1; — *deg* egf. *om* *de* *strængere* *Videnstaber*; *his* *dico* *litteris* (*quid* *dulcius*), *quibus* *inimulatio* *rerum* *atque* *naturae* ... *cognoscimus*? Cic. Tusc. 5, 36.

litteralis, e, i. e. ad *litteras* *pertinens*; ∞ *commercium*, (*ved* *Breve*), *Synmach.*; o. — *litterarius*, 3: = frgd.; ∞ *lyndus*, *Quintil.*, Suet., o. 21: *Eftet* *til* *Underviisning* i *Spreg* og i *anden* *Borne* *Verden*; — [litterae].

litterate, adv. af *litteratus*; I) *egentl.*": *bogstaveligen* el. *reelagigen*; — ∞ *perscriptae* *rationes*, Cic. Pis. 25; — egf. *hver* *Bogstav*, Pseud. Cic. d. Harusp. resp. 8; — II) *eftere* *everf.*": *paa* *en* *lærd* el. *dannet* el. *aandfuld* *Maade*; — *belle* *et* *litterate* *dicta*, Cic. d. Or. 2, 62; cf. id. Brut. 56; — egf. *compar.*, *perbene* *Latine* *loqui* ... *litteratusque*, *quam* *ceteri*, *ibid.* 28.

litteratio, onis, f.: *Underviisning* el. *Stundst.* i *Læning* og *Eskrivning*, *edf.*, Varr. ap. Augustin.; o. — *litterator*, oris, m.: *sem* *underviser* i *de* *første* *Elementer*, *navnl.* i *Læning* og *Eskrivning*, *qui* *rudimentum* *eximit*, Appul.; ∞ *linguae* *latinae*: *Værer* i *d.* *launfte* *Spreg*, Gell.; — er *efter* *Suet.* *Gramm.* 4, *sem* *blet* *inbutus* *litteris*, *forstielig* *fra* *litteratus*, (i. e. *perfectus* *litteris*); — *deg* *heder* *litterator* *efstet*, *ligesom* *litteratus*: *Værd* el. *Spreglærd*, *Grammaticer*, *Kritiker*, *Philolog*, vid. Suet. l. e., o. Catull. 14, 9; — *bf.* *litteratorius*, 3: *grammatist*, *eruditio*, Tertull.; — *not.*: *litteratoris*, ae, o. *litteratrix*, icis, f. *grammaticae*, *misbilliges*, Quintil. 2, 11, 3; — [litterae]. — *litteratrix*, icis, fem. af *litterator*, f. *und.* *frgd.*

litteratura, ae, f., [litterae]; I) *alm.*": *en* *Eskrift*; — ∞ *constat* *ex* *notis* *litterarum*, *et* *ex* *eo*, *in* *quo* *imprimuntur* *illae* *notae*, etc., Cic. Part. or. 7; — egf. *Bogstavskrifter* el. *Bogstaverne*, *hvoem* *Tac.* *Ann.* 11, 13: *Graecam* *quoque* *litteraturam* *non* *simul* *cooptam* *absolutamque*; — II) *bes.*": *Spregunderviisningen*; — *prima* *illa* ... *litteratura*, *per* *quam* *pueris* *elementa* *traduntur*, etc., Senec. Ep. 88; — b) *bf.* egf. *Spreglære* el. *Grammatik*; egf. *Spregvidenskab* el. *Philologi*; vid. Quintil. 2, 1, 4, o. id. 2, 14, 3; — egf. *Verden* el. *lærd* *Dannelse*, Cic. Phil. 2, 45.

litteratus, 2, [litterae]; I) *alm.*": *hørende* *til* *Bogstaver*; *bf.* A) *betegnet* *ved* *Bogstaver*, *ensielus* *aureolus*, Plaut. Rud. 1, 4, 112; *figel.* ∞ *urna*, (*med* *Indfrit*), id.; men ∞ *servus*, id. Cas. 2, 6, 49, (i. e. *stigmaten* *notatus*); f. egf. *nedenf.*; — B) *sem* *far* *læse* og *frivæ*; *bf.* Cic. Brut. 22: *servi* *litterati*, (*Saandfrivæ*, egf. *scriptores*, *ibid.*); — II) *bes.*": *hørende* *til* *Verden*; *bf.* A) *em* *Personer*: *med* *lærd* el. *vidensabelig* *Dannelse*; — *nee* *infectus* *et* *satis*

litteratus, Cic. Off. 3, 14; — b) navn. ogsf.: *hvis* *bag* *er* *Sprogvidenskab* *el.* *Philolegiæ*; — *hominibus* *litteratis* *et* *historicis* *notior*, etc., id. Mur. 7; — *comp.*, *quibus* *nee* *litteris* *quisquam*, *nee* *melior*, Senec. Qu. N. 4, 13; *superl.*, *quem* *litteratissimum* *fuisse* *iudico*, etc., Cic. Fam. 9, 16; — *df.* ogsf. *en* *Grammatiker* *el.* *Philolog* *el.* *Kritiker*; *vid.* Suet. Gramm. 4; — B) *den* *Begreber*; *otium* *litteratum*, (f. *litterarium*): *Grætid* *el.* *Grætid*, *sem* *anvendes* *paa* *Studeringer*; *vid.* Cic. Tusc. 5, 36. — *litterio*, *onis*, m.: *efslags* *deminiiv* *Biserm* *af* *litterator*; *en* *Sproglaerer*; — *men* *med* *foragt* *el.* *sem* *Skældoord*: *appellantes* (eum) ... *litterionem* *Graecum* *etc.*, Ammian. 17, 11.

Litterosus, 3, ligesom *litteratus*: *lærd*, *homo*, Cass. Hem. ap. Non.; o. — *litterula*, *ae*, f., *dem.*; 1) *alm.*: a) *in* *sing.*: *et* *Bogstav*; — *epistola* *litterularum* *vacillantibus* (neml. ifølge den Eynes rystende Haand) etc., Cic. Fam. 16, 15; — b) *pl.*: *litter* *el.* *fert* *Brev*; *hoc* *litterularum* *exaravi* etc., Cic. Att. 12, 1; — II) *besf.* *hede* ogsf. *litterulae*: *Studeringer* *el.* *lærde* *Spøsr*; *og* *det*; a) *befærdet*; — *litterulae* *meae* *sive* *nostrae* *desiderio* *tui* *oblanguerunt*, Cic. Fam. 16, 10; — b) *nedfærdende*; — *propter* *litterularum* *nescio* *quid* *etc.*, Cic. Att. 7, 2; *cf.* *Hor.* *Ep.* 2, 2, 7: *Litterulis* *Graecis* *imbutus* (verna: *sem* *har* *lært* *en* *Smule* *Græsk*); — [*littera*, *litterae*]. — *littus*, *oris*, n., m. *Afledn.*: f. *umd.* 3. *litus* *etc.*

Litura, *ae*, f., [*lino*]; 1) *egenl.*: A) *alm.*: *Be-* *smøren* *el.* *Befrysning*, *Colum.*: *navnl.* *at* *overimøre* *med* *Bor* *og* *dered* *at* *udfyrge* *el.* *paa* *Borrævelen* *skrevet* *Ord* *el.* *Bogstav*, *alts.* *Udfrysning* *el.* *Udslet-* *telte* *af* *det* *Skræve*; — *unius* *nomini* *litura* *se* *commo-* *tiom* *etc.*, Cic. Arch. 5; — B) *besf.* o. *meton.*: *det* *overfrosne* *el.* *udslekkede* *Ord* *el.* *Sted*; — *esse* *in* *litura*, *om* *de* *Bogstaver* *el.* *Ord*, *sem* *skrives* *paa* *det* *udslekkede* *Sted* *el.* *ifædet* *for* *det* *Udslekkede*; *vid.* Cic. Verr. 2, 76, o. *ibd.* 77; — II) *fig.*: A) *overf.* ifølge *efslags* *Lighed*; a) *enhver* *Plet*, *sem* *opstaaer* *under* *Skrivningen* *el.* *i* *det* *Skræve*; — *liturae* *atramenti*, (Blafpletter), Plin.; — *navnl.* ogsf. (*bos* *Grøtterne*): *Pletter* *paa* *Papir* *efter* *de* *under* *Skrivningen* *fækkede* *Taaer*; — *Si* *qua* *tamen* *etc.*, *Hæc* *erit* *e* *lacriniis* *facta* *litura* *meis*, Prop. 4, 3, 4; *cf.* *Ovid.* *Trist.* 3, 1, 15; — b) *df.* *Plet* *el.* *Rynte*; — *quum* *corpus* *nulla* *litura* *notet*, Martial. 7, 18; — B) *ment.*: a) *Rettelte* *el.* *Ubedring* *af* *det* *Skræve*; — *memum* *scripturae* *litura* *tolli*, Caecin. ap. Cic. Fam. 6, 7; — *navnl.* *forfatterens* *critiske* *Ubedring* *og* *Rilling* *af* *hans* *Arbejde*, *hvorem* *Hor.* *A. P.* 239: *carmen* *reprehendite*, *quod* *non* ... *multa* *litura* *coferunt*; *cf.* *id.* *Ep.* 2, 1, 167, o. *Martial.* 7, 17; — b) *forandring* *i* *det* *Skræve*; *df.* *alm.* *forandring*; *nee* *ulla* *in* *ipsis* *decretis* *eius* *litura*, Senec. Vit. beat. 8.

Litterarius, 3, [*litura*]: *hørende* *til* *Udsleming* *el.* *Udfrysning*; — *df.* *litterarii*, *sc.* *libri* *el.* *codicilli*: *Con-* *ceptbøger* *el.* *Skædbøger*, Auson. — *liturgus*, i, m., *λεωτοργός*: *Perion* (el. Træl), *sem* *afgives* *til* *den* *offentlige* *Tieneste*, Cod. Theod. — *lituro*, *avi*, *atuni*, i, v. a., [*litura*]: *udsletter* *eller* *retter*, *aliqua*, Sidor.

1. *litus*, 3: *partic.* *af* *lino*; — 2. *litus*, *us*, m., [*lino*]: *Naafsmøren*; *in* *abl.*, Plin. 33, 25. — 3. *litus*, (ogf. *litus*), *oris*, n., [*lino*]; 1) *alm.*: *Strøg* *ved* *Bævt*, *Strandbrede* *el.* *Sværd* *el.* *Kyft*; — *litus* (*esse*) ... *qua* *fluctus* *eluderet*, Cic. Top. 7; *litus* *tunditur* *unda*, Catull. 1; *cf.* *Virg.* *Ecl.* 9, 43; ~ *cur-* *vum*, *Hor.*, *sinuosum*, *Val. Fl.*; — 2) *poet.* ogsf. *om* *de* *over* *dere*s *Bredder* *flegne* *Fløder*: *pro* *ripis* *litura* *pulsant*, Ovid. Met. 1, 42; — *sem* *Udsprog* *mær-* *kes*: *litus* *arare*, (*arbejde* *forøges*), Ovid. Trist. 5, 4, 48; *ligel.* *in* *litus* *arenas* (*fundere*), *ibd.* 5, 6, 44; — II) *besf.*: A) *Egn* *ved* *Rypen*: — *cui* *litus* *aran-* *dum* ... *dedimus*, Virg. Aen. 4, 212; *ogf.* *begeemt* *Randingsfæd*, Suet. Tib. 40; *cf.* *Ovid.* *Met.* 14, 104;

litus *intrare*, (*at* *naae* *en* *Færn*); — B) *poet.* ogsf. a) *Bredden* *af* *en* *Indeo* *el.* *en* *Egn* *dere*; — *litus* *Larium*, (f. *litus* *lacus* *Larii*), Catull. 35, 4; *ligel.* *litura* *Trasimena*, Ovid. Fast. 6, 765; — b) *en* *Fløde*: *bred*, Virg. Aen. 8, 43, *ostere*; — *not.*: *Plin.* 6, 32, *hæret* *Byen* *Gaza* *i* *Syrien*: *oppidum* *litoris* *nostri*, (i. e. *maris* *mediterraneæ*).

Littuus, i, m.; 1) *Augurens* *Krumstav* *el.* *Augur-* *staven*, *incurvum* *et* *leviter* *a* *summo* *inflexum* *bacul-* *um*, *vid.* *Cic.* *Div.* 1, 17 (Orell.); *cf.* *Liv.* 1, 18: *bacu-* *lum* *sine* *nodo* *aduncum*, *quem* *lituum* *apellavere*; — *ogf.* *mærkes* *Virg.* *Aen.* 7, 187: *Ipse* *Quirinali* *lituo* (*sc.* *instructus*) ... *sedebat* ... *Picus*, (*hvær* *lituus* *er* *baade* *Præstecommiss* *og* *Kongemagien*s *Indgænge*); — II) *ifølge* *Gestaltens* *Lighed*: *efslags* *Blæseinstrument*, *sem* *Horn* *el.* *Saltsmaane*; — *vid.* *Hor.* *Od.* 1, 1, 23: *lituo* *tubæ* *Permixtus* *sonitus*; *cf.* *Ovid.* *Fast.* 3, 216; *men* *Virg.* *Ge.* 3, 183: *littuosque* *pau*, (*om* *Sæsten*); — B) *df.* *overf.*: *en* *Tilfælde*; *faal.* *Cic.* *Att.* 11, 12: *Quintum* *fratrem* *lituum* *fuisse* *professionis* *meae*, (i. e. *impul-* *sorem*); — *not.*: *efter* *Müller*: *crurijst* *Ord* *m.* *Grundtem*, *frum*.

Livido, *inis*, f.: *blaa* *Plet* *efter* *Slag* *el.* *Stød*, *Appul.*; o. — *liveret*, *adv.*: *med* *blaa* *Plet* *efter* *Slag* *el.* *Stød*, *Paul.* *Petroc.*; *af* — *lyeo*, *ere*, v. n.: *at* *være* *blyfarvet* *el.* *blaafig*; f. *nedent.* *Virg.* *Aen.* 7, 687; *cf.* *Ovid.* *Met.* 2, 776: *liver* *rubiune* *dentes*; — *besf.*: *at* *være* *blaafig* *el.* *blaafig* *efter* *Slag* *el.* *Stød*; *livere* *catenis* *Brachia*, Prop. 4, 7, 65; *cf.* *Ovid.* *Am.* 2, 2, 47; — II) *fig.*: *at* *være* *bleg* *af* *Misund-* *delse*, *at* *være* *misundelig*, Martial. 8, 64; — *ogf.* *at* *mis-* *unde*, *id.* 6, 68; *cf.* *Tac.* *Ann.* 13, 42; — III) *partic.* *livens*, *tis*, ogsf. *sem* *adj.*: A) *alm.*: *blyfarvet* *el.* *blaafig*, *plumbum*, Virg. Aen. 7, 687; *liver* *tibus* *uva* *racemis*, Prop.; *cf.* *Ovid.* *Met.* 13, 817; — B) *besf.* o. *ethist.*: *misundelig*, Martial. 8, 61; *df.* — *livesco*, *ere*, v. n. *inch.*; 1) *egenl.*: *at* *blive* *blaafig* *el.* *bly-* *farvet*; — *digitum* *livescent* *in* *pedibus*, Lucr. 3, 529; — II) *fig.* o. *ethist.*: *at* *blive* *misundelig*; — *nee* *enim* *livescere* *fas* *est* ... *deos*, *Claudian*.

Livia, *Livianus*, f. *umd.* *Livus*. — *Livide*, *adv.*: *blyfarvet*, *blaafig*; — *compar.*, *languidius* *et* *lividius* *luere*, (*em* *en* *Signart*), Plin. 37, 2; — *lividinans*, *tis*, *adj.*, *ligesom* *livens*: *blaafig*; *df.* *fig.* o. *ethist.*: *blaa* *af* *Misundelse*, *misundelig*, Petron. Sat. 138, (Burm.), *inc.*; — *livido*, *are*, v. a.: *glor* *blyfarvet* *el.* *blaafig*; ~ *vultum* *pallore*, *Paul. Nol.*; o. — *lividiulus*, 3, *dem.* *men* *alene* *fig.* o. *ethist.*: *noget* *misundelig*, *Juvenal.* 11, 110; — [*figt.*].

Lividus, 3, [*lyeo*]; 1) *egenl.*: *blyfarvet*, *blaafig*, *smudsblaa* *el.* *dunkel*, *unda* (*Stygis*), Virg. Aen. 6, 320; — *compar.*, f. *nedent.*, *superl.*, ~ *vorago* (*pa-* *ludis*), Catull. 17, 11: *men* ~ *racemi*, *Hor.* *Od.* 2, 5, 10; ~ *dens*, *id.* *Epod.* 5, 47; — *navnl.* *ogf.* *om* *Ve-* *gemet*; *blaafig* *el.* *blaa* *brun* *af* *Slag* *el.* *Stød* *el.* *Tyrf*; — *livida* *in* *armis* *Brachia*, *Hor.* *Od.* 1, 8, 10; *cf.* *Ovid.* *Her.* 20, 82; — II) *fig.* o. *ethist.*: *bleg* *af* *Misundelse*; — *et* *invidi* *et* *malevoli* *et* *lividi*, etc., *vid.* *Cic.* *Tusc.* 4, 12; *ogf.* *alm.*: *misundelig*, *hæft*; — *Omibus* *invidias*, *livide*, *nemo* *tibi*, Martial. 1, 41; *cf.* *Hor.* *Sat.* 1, 4, 93, o. *id.* *Ep.* 2, 1, 89; — *ogf.* *om* *Be-* *greber*; *vid.* *id.* *Od.* 4, 9, 53; *tuos* ~ *labores* ... *carpere* *lividas* *Obliviones*; ~ *sententia*, Senec. Contr. 2, 11.

Livius, *Livia*: *romersk* *Slægt* og *Personnavn*, *hværaf* *her* *mærkes*; 1) *Slægtspidtergen* *Livius* *Andro-* *nicius*; f. *umd.* *Andronicius*; — 2) *T. Livius* (*Pata-* *vinus*: *fra* *Patavium* *el.* *Padua*), *frer* *paa* *R.* *Augu-* *stus's* *Tid* *d.* *romerske* *Historie* *i* *140* *Bøger*, (*men* *hværaf* *alene* *35* *ere* *fomne* *til* *os*); *om* *ham* *f.* *besf.* *Quintil.* 10, 1, 101; *ligesom* *ham* *ibd.* 32 *tillægges* *lactea* *ubertas*; *hæder* *Tac.* *Ann.* 4, 34: *eloquentiae* *et* *fidei* *praeclarus* *imprimis* *etc.*; — 3) *Livia* (*Drusilla*), *anden* *Gemalinde* *af* *R.* *Augustus*; *vid.* *Suet.* *Aug.* 29

o. 63, v. id. Tib. 4; — B) *df.* 1) *Livius*, 3: *livius* *cl.* *livianus*, *leges*, *Cic. Leg.* 2, 6 v. 12, (af *Almuetribumen* *M. Livius Drusus*); *vid. Liv. Epit.* 71; *~ familia*, *Tac. Ann.* 6, 51; — 2) *Livianus*, 3: = *frgd.*; *~ exercitus*, (under Anførsel af Consulen *M. Livius*), *vid. Liv.* 28, 9; men *~ charta*, (hencevnt efter *Livia*), *Plin.* 13, 21.

livor, *oris*, *m.*, [*liveo*], 1) „egenl.“: *blaalig farve*, *navnl.* *blaalig el. blaabrun Vlet paa Legemet* efter *Slag el. Tryk*, *obl.*; — *niger livor* in *pectore*, *Ovid.*, *suberuentus*, (med underløbet *Vled*), *Cels.*; — *egf. in pl.*, *Plin.*; *figel. livores* et *tumores* in *corpore* etc., *Quintil.* 2, 21, 19; — *egf. Vlet el. Etade paa Træfrugten*; *contusione livorem contrahere* (*olivum*), *Colum.*; men *Juvenal.* 2, 81: *Uvaeque conspecta livorem ducit ab uva*; — 11) „fig.“ o. „ethif.“: *den blege el. gulfine Wind*, *Misundelse*, *Hadsbed*, *obl.*; — *summa malevolentia* et *livore impeditur*, *Brut. ap. Cic. Fam.* 11, 10; *cf. Suet. Calig.* 34; — *Pascitur in vivis livor*, *post fata quiescit*, *Ovid. Am.* 1, 15, 39; *cf. Tac. Ann.* 1, 1.

lix, (*cis*, *m.*), *est cinis foci*, (*Affe af Irenen*), *Varr. ap. Plin.* 36, 69; men *humor cineri admixtus*, (*Affelud*), *Non.* 12, 11. — *lixa*, *ae*, *m.*: *Markstender ved Hæren*, *vid. Liv.* 23, 16, v. *Just.* 38, 10; — *lixae modo*... *profectum esse*, *Liv.* 21, 63; — *in pl. lixae*, *arum*: *det hele Tros af Markstendere og Dyrartere*, *vid. Justin.* 1, c. v. *Val. Max.* 2, 7, 2; *oppon. milites*, *Quintil.* 3, 6, 42; — 11) „overf.“: *efslags Derigæbedstener*, *Appul.*

**lixivius*, 3: *udluet*; *df. lixivius cinis*: *Affelud*, *Plin.*; — *egf. subst.*, *lixivia cineris*, *Colum.*; *figel. absol.*, *lixivia*, *ae*, *f.*, *id.*, *egf. lixivium*, *i. n.*, *Coel. Aur.*; v. — *lixivus*, 3: = *frgd.*; *df. lixivum*, *i. n.*, *Colum.*, *Pallad.*, *egf. cinis lixiva*, *Scrib. Larg.*: *Affelud el. Sud*; — [*lix*]. — *lixiāe*, *arum*, *f.*, *i. d.* *Sabinæ*: = *circuli* (*Kringler*) *ex farina et caseo* etc., *Varr.*

loba, *ae*, *f.*; 1) *Salmen af indst. Dirse*, *Plin.* 11, 10; — 11) *ligesem strychnos*: *Rattfygge*, *Appul.*

**localis*, *e*, [*locus*]: *hørende til Stedet*, *local*, *Tertull.*; *df.* — *localitas*, *atis*, *f.*: *Legemets Hæren paa et bestemt Sted*, *Claud. Mam. d. statu an.*; v. — *localiter*, *adv.*: *med Hensyn paa Stedet*, *Tertull.* — *locarius*, 3, [*locus*]: *hørende til Stedet*; *df. subst.*; *D) locarius*, *i. n.*: *sem udleier Pladsfer*, *navnl. ved Skuffillene*; *hvf. Martial.* 5, 21, *en meget søgt Gladiator heder: divitiæ locariorum*; — 11) *locarium*, *i. n.*, (*sc. pretium*): *Leie af et Sted el. af en Ved*, *obl.*, *Varr. L.* 5, 2.

**locatitius*, (*-tius*), 3: *udleiet*, *Sidon.*; — *locatio*, *onis*, *f.*; 1) „alm.“: *Genffilling el. Iuordning*; — 2) *vitiosa verborum*, *Quintil.* 9, 4, 32; — 11) *df. i Defensionen*: *Borttingelse* (*navnl. ved Vicitation*), *Bortferpagtning*; (*opp. conductio el. redemptio*); — *quæ (porticus) ex S. C. consulum locatione resciebatur*, *Cic. Att.* 4, 3; men *Liv.* 45, 18: *locationes praediorum rusticorum*, (*de kongelige Demæner*); — B) „overf.“: *Contract el. Ferpagtningcontract*, *Cic. Att.* 1, 17; v. — *locātor*, *oris*, *m.*: *sem bortferpagter el. udleier*; *~ funeris*, *Plin.* 7, 53; *~ insulae*, *fundi*, *Dig.*; — *df. locatōrius*, 3: *hørende til Udleiering el. Ferpagtning*; — *~ provincia*, *vid. Cic. Att.* 15, 9, (*Orell.*); — [*loco*].

locellus, *i*, *m.*, *dem.* af *loculus*: *lidet Sted*; *df.* 1) *Staffe el. Hylde el. Væske i et Stab*, *Martial.* 10, 88; — 11) *Stirn el. Kasse el. Væske*, *id.* 14, 13, v. *Val. Max.* 7, 8, 9. — *locoito*, *are*, *v. a.*, *intens.* af *figd.*: *ferpagter*, *udleier*, *agellum*; *vid. Ter. Ad.* 5, 8, 26.

loco, *avi*, *atum*, 1, *v. a.*, [*locus*]; 1) „egenl.“: *lægger el. stiller el. sætter paa et Sted*; *opreiser el. anlægger*, *obl.*; — *crates adversas locari jubet*, *Caes. B. C.* 3, 46; *membra suo quaque loco locata*, *Cic. Brut.* 57; — *~ castra ad Cybistra*, (*epyllæe*), *id. Fam.* 15, 2; *~ castra pro moenibus*, *Liv.* 2, 53; *~ urbem*, (*anlægge*), *Virg.*, *fundamenta urbis*, *id.*; — *~ milites super vallum* in *munimentis*, *Sall. Jug.* 105; *~ tribu-*

nos primos et extremos, *ibid.*; *cf. Cic. Coel.* 28, v. *Virg. Aen.* 8, 176; men *ibid.* 1, 698: *se... mediumque locavit*, (*satte sig i Mitten*); — *dii nuper hac sede locati*, *Ovid. Fast.* 3, 615; *cf. id. Pont.* 4, 9, 129; — *egf. at nedlægge el. ferrare*, *stipendium el. comteatum alicubi*, *Sall. Jug.* 95; — 11) „fig.“: A) „overf.“: *hensiger el. overdrager dertil*; — *df. a) ~ aliquam in matrimonium*, (*bertæstie*), *Plaut.*, *egf. in matrimonio stabili et certo*, *Cic. Phil.* 2, 18; *egf. ~ virginem alicui nuptum*, *Ter. Phorm.* 5, 1, 25; *egf. ~ aliquam in familiam locupletem*, *Plaut. Cist.* 3, 2, 18; *egf. ~ aliquam alicui*, *id. Aul.* 2, 2, 21; — b) *~ pecuniam*: *udfætte el. udlæne Penge*; *vid. Plaut. Most.* 3, 1, 4; men *Cic. R. Com.* 10: *~ se non minus et*, (*ferrente sig med sine mindre*); — c) *bertferpagter*, *overdrager imod en Afgift*; (*opp. conduco*); *~ portorium*, *Cic.*, *vectigalia*, *id.*; *cf. Suet. Ner.* 37; — *egf. e. abl. pretii*; *~ agrum frumento*, (*imod en Afgift i Korn*), *Liv.* 27, 3; *cf. Plin. Ep.* 9, 37; — *df. locatum* (*et conductum*: *den gienfidsige Ferpagtning*); *iudicia*, *quæ sunt ex locato et conducto*, *Cic. N. D.* 3, 30; *ex locato et conducto agere cum aliquo*, (*precedere med nogen ifølge en Ferpagtningcontract*), *Dig.*; — d) *figel.* *~ se el. operam suam*: *udleie sig el. sin Tjeneste*; — *vid. Plaut. Rud.* 2, 6, 57, *id. Trin.* 4, 2, 2, v. *Gell.* 3, 3; *~ vocem*, (*udleie sig som Ubræder*), *Juvenal.* 8, 185; *~ cf. egf. ovenf.* (*Cic. R. Com.* 10; men *~ noctes*, *Ovid.*; — *endel. cm en Rabulist*: *iras et verba locare*, *Senec. Herc. Fur.* 137; — e) *berttinger* (*navnl. ved Vicitation*), *overdrager til nogen at levere et Arbejde imod en vis Betaling*; (*opp. redimo el. suscipio*); — *ut quæstiores... statum faciendam... locent*, *quantum locaverint*, *tantum pecuniam ex*, *Cic. Phil.* 9, 7; *cf. id. Verr.* 2, 67; *figel. ~ aedem ex S. C.* (*sc. faciendam*), *Liv.* 40, 34; *~ templum Junoni* (*sc. extruendum*), *id.* 5, 23; *figel. ~ vestimenta praesenti pecunia exercitui*, (*Klæder til Hæren*, *sc. faciendam*), *id.* 27, 10; *cf. Cic. R. Am.* 20; — *~ aliquem effendum*, *Plaut.*; *hvf. funus locatum*, *Plin.*; *cf. Cic. Verr.* 5, 43; — B) „ment.“: a) *hensætter el. sætter deri el. derpaa*; — *inter recte facta et peccata quaedam media locabat*, *Cic. Acad.* 1, 10; *cf. id. d. Or.* 1, 31; — *~ homines in amplissimo gradu dignitatis*, *id. Mur.* 14; *cf. id. Lael.* 12: *eo loco locati sumus*, *ut etc.*; — *~ aliquem in numero veterum*, *Quintil.*; men *Lucr.* 5, 11: *Fluctibus e tantis vitam... in tam tranquillo... locavit*; — *hortor vos*, *ut ita virtutem locetis*, *ut etc.*, (*at I anseer den saaledes*), *Cic. Lael.* 27; *cf. id. Off.* 3, 17: *prudencia est locata in delectu bonorum et malorum*, (*bercer derpaa*, *har I Hæsen deri*); — b) *anvender el. anbringer*; — *~ operam pulchre*, *Plaut.*, *beneficium apud gratos*, *Liv.*; *cf. Enn. ap. Cic. Off.* 2, 18: *Benefacta, male locata, malefacta arbitror*; men *omnia mea studia... mentem denique omnem in Milonis magistratu fixi et locavi*, *Cic. Fam.* 2, 6; — *not.*: *locassit f. locaverit*, *Cic. Leg.* 3, 4, *ex Tabb.*

Locrensis, *e*: *f. und. figd.* — *Locri*, *orum*, *m.*; 1) *Jæst i Grækenland i Landskabet Locris*; *neml. dets ~ Epimenidii*, *ved Cephisus*, (med *Byen Opus*, *hvf. egf. ~ Opuntii*); *dets ~ Ozolæ*, (med *Byen Oeanthe*), *imod Ætoliæ*; *vid. Plin.* 4, 4 v. 7; — 11) *Jæst i det Brutiske i Reberitanien*, *egf. ~ Epizephyrii*, af *Jærbierget Epizephyrium*; *egf. ere de en Coloni fra Locris i Grækenland*; *vid. Plin.* 3, 10; *hede egf. ~ Nerycii*, *Virg. Aen.* 3, 399, (af *Byen Nerycium hos Locri Epimen.*); — 2) *Locri heder egf.aa en By i d. Brutiske Locris*; *vid. Liv.* 28, 6; *haud procul urbe Locris*; — men *Cic. Att.* 6, 1: *Zaleucum Locris leges scripsisse*, *han Locris vare dat. el. abl.*; — B) *df.* 1) *Locris*, *idis*, *f.*, *Aozois*; a) *det af de græske Locrier beboede Landskab imellem Ætoliæ*, *Phociæ og Æeetien*, *Liv.* 26, 26; — b) *det af Locriene beboede Landskab i d. Brutiske*, (*Thucyd.*); — 2) *Locrensis*, *e*: *hørende til Landskabet Locris i Italien*; *~*

ager, Plin. 11, 27; — *df.* subst. *Loerenses*, ium, m.: *Jndraanerne* deraf, Cic. Verr. 5, 31, Liv. 29, 6, *oftere*; — *egf.* *Jndraanerne* af *Loeris* i *Græfenland*, Liv. 33, 31.

**locūlāmentum*, i, n.: *afsted* Rum *el. Bagg*; — *tecto* *tenus* *extructa* *loculamēta*, (*Bogreder*, *fem* *naae* *til* *Loftet*), Senec. Tranq. 9; *ligel.* *afsted* Rum *til* *en* *Duerede*, Colum.; — *∞* *dentium*, (*i* *Tand-* *fiedet*), Veget.; *egf.* *„alm.“*: *Hyfler* *eller* *Kapfel*, Vitruv.; — *locūlāris*, e, resina, (*fem* *gjemmes* *i* *Kapfler*), Pallad.; — *locūlātus*, 3: *med* *flere* Rum *el. Afstedinger* *el. Jordebjninger*, areulae, Varr.; e. — *locūlōsus*, 3: *med* *Jordebjning* *el. Jordebjninger*, putamen, (*Reddebat*) Plin. 15, 21; — [*figd.*].

locūlus, i, m., dem. af *locus*; 1) *„alm.“*: *lidet* *Sted* *el. Rum*; — *in* *cella* *est* *pauillum* *nimis* *loculi* *lubrici*; *ibi* *etc.*, Plaut. Mil. gl. 3, 2, 38; — 11) *„bef.“*: *afsted* Rum *el. Bagg*; a) *i* *Krybben* *til* *hvert* *enfelt* *Hø-* *ved*, Veget.; — b) *ligel.* *i* *Gravstedet*, *beer* *de* *enfelte* *Lig* *ere* *henlagte*; vid. Plin. 7, 16, e. Justin. 36, 1; *egf.* *f.* *Ligbaare*, *feretrum* *el. sandapila*, Fulg. Planc.; — c) *in* *pl.*: *liden* *Kaske*, *hvori* *man* *gjemmer* *naenst*. *Penge* *og* *Smykker*; — *nummos* *in* *loculum* *demittere*, Hor. Ep. 2, 1, 145; cf. Martial. 5, 40, e. Ovid. Fast. 6, 749; *men* *Hor. Sat. 1, 6, 74*: *Laevo* *suspensi* *loculos* *tubulamque* *lacterto* *pueri*, rimel. *Kaske* *med* *Heguerenge*, *edl.*; — *egf.* *Kaske* *el. Gjemme* *til* *Husholdningens* *Rogler*, Plin. 14, 14; — *comiss* *bruges* *stimulorum* *loculi* *em* *en* *Slave*, *fem* *er* *fuld* *af* *Ar*, Plaut. Cas. 2, 8, 11.

locūples, ētis, (gen. pl. *etum* e. *etium*), adj., [locus, plenus]; — 1) *„egenl.“*: A) *eyrel.*: *rig* *paa* *Grundstykker* *el. Landeindeomme*; cf. Plin. 18, 3: *locupletes* *dicebant* *loci*, *hoc* *est*, *agri* *plenos*; cf. Cic. d. Rep. 2, 9, *bef.* *id. Catil. 2, 8*, *egf.* *Ovid. Fast. 5, 281*; — B) *„alm.“*: *rig*, *hemleket*; *absol.*, *el. c. abl.*, *el. c. gen.*; — *egebat?* *imo* *locuples* *erat*, Cic. R. Com. 8; *molier* *copiosa* *plane* *et* *locuples*, *id.*; — *mancipiis* *locuples*, Hor.; cf. *id.* *Od. 2, 18, 22*; *men* *locupēs* *pecuniae*, Appul.; — *compar.*, *∞* *domini*, Hirt.; *superl.*, *∞* *urbes*, Caes.; — *egf.* *rigeligst* *fersynet*, *villa*, Cic. d. Senect. 16; — b) *df.* *rigelig* *el. overflødig* *i* *sit* *Slags*, *munera*, Nep. Thras. 4; *annus* *locuples* *frugibus*, Hor. Ep. 2, 1, 137; *men* *∞* *aquila*, Juvenal. 14, 197; (*i. e.* *munus* *principali* *satis* *fructuosum*); — 11) *„fig.“*: A) *„alm.“*: *rigelig* *el. overflødig* *til* *sin* *Bestemmelse*; — *locupletior* *igitur* *hominum* *natura* *ad* *beate* *vivendum*, *quam* *etc.*, Cic. N. D. 1, 40; *men* *id. Fin. 5, 5*: *Lysias* *oratione* *locuples*, *rebus* *ipsis* *junior*, (*har* *vel* *ligdem* *i* *llevryket*, *men* *efv.*); — B) *„bef.“*: *vederhæftig*; — *Samnitibus* *nos* *sponsors* *sumus* *rei* *satis* *locupletes*, (*eg* *vi* *huvne* *fem* *styrlige* *eyflere* *vore* *Jorpflytelse*), Liv. 9, 6; — *egf.* *paalidelig* *el. efierrettelig*, *fem* *er* *at* *si* *sole* *paa*, *tabellarius*, Cic. Qu. Fr. 3, 9; — *naenst.* *egf.* *overværdig* *el. sandru*, *etl.*; *testis* *locuples* *el. locupletissimus*, Cic.; *Pythagoras* *et* *Plato*, *locupletissimi* *auctores*, *id.* *Div. 2, 58*.

locūplētātor, oris, m., [locupletus]: *fem* *beriger*; *∞* *familiarium*, Entrop. 10, 15. — *locūplēte*, adv.: *rigeligen*; *df.* *superl.*, *∞* *muneratus* *etc.*, Spart. Hadr. 3; — *men* *„overf.“* e. *in* *compar.*: *fuldstændigere*, *eyteligere*, Fronto ad Anton. Imp. 1, 3; e. — *locūplēto*, avi, atum, 1, v. a.: *beriger*, *gier* *rig*; — *∞* *aliquem* *fortunis*, Cic. Agr. 2, 26; *mancipiis* *∞* *argento* *locupletatus*, *id.* *Verr. 5, 31*; — *egf.* *fersynet* *rigeligen* *der-* *med*; *∞* *templum* *picturis*, Cic. Inv. 2, 1; — *egf.* *„overf.“* *om* *Begreber*; *sapientem* *locupletat* *ipsa* *natura*, *id.* *Fin. 2, 28*; — *egf.* *„ment.“*: *ipsam* *eloquentiam* *locupletavisti* *graviorum* *artium* *instrumento*, *id.* *Brut. 97*; — [locuples].

locus, i, m., pl. loci (*flere* *enfelte* *Steder*), e. loca; 1) *„egenl.“*: A) *„alm.“*: *Sted* *el. Plads*, (*ubī* *quicquam* *constitit*, Varr.); — *ultra* *eum* *locum*, *quo* *in* *loco* *etc.*, Caes. B. G. 1, 49; *proximos* *nostro* *uari* *locos* (*Egne*)

etc., Sall. Jug. 21; cf. *ibid.* 32: *Romae* *per* *omnes* *locos*, (*i* *alle* *Dele* *af* *Byen*), *etc.*; *qui* *ea* *loca* *incolerent*, Caes. B. G. 2, 4; — *locum* *fecerunt* *sub* *terra*, (*flum* *el. Afkuffe*), Nep. Paus. 1: *primus* *locus* *aedium*, (*i. e.* *atrium* *el. Jorværelset*), *id.* *praef.*; — *egf.* *er* *locus*: *Grunden*, (*i* *Medfatn*, *af* *hvad* *derpaa* *har* *staaet* *el. nu* *staaet*); *locus* *Phraae*, (*hvorpaa* *Byen* *ph.* *engang* *sted*), Plin. 4, 6; cf. *Ovid. Fast. 2, 280*; — *ex* *el. de* *superiore* *loco* (*agere*, *dicere*, *concionari*), *i. e.* *ex* *rostris* *el. ex* *tribunali*, (*em* *en* *Derigheds* *persen*): *opp.* *ex* *aequo* *loco*, (*i. e.* *in* *senatu*), *men* *ex* *inferiore* *loco*, (*i. e.* *apud* *judices*); *vid.* *Cic. d. Or. 3, 6*, *e.* *id.* *Fam. 3, 8*; — *dare* *locum*: *give* *Plads*, *bef.* *en* *Frifladsvæ* *Stuepille*; *vid.* *Cic. Mur. 31*; *egf.* *locum* *ad* *spectandum* *dare*, *ibid.*; *f.* *egf.* *und.* *lautia*, Liv. 30, 17, *etc.*; — *men* *egf.* *beder* *dare* *locum*, *lige-* *fem* *cedere* *loco*: *at* *give* *Plads*, *at* *gaac* *af* *Beien*; *da* *locum* *melioribus*, Ter. Phorm. 3, 2, 37; *men* *Hor. Ep. 2, 2, 30*: *loco* *desicere*, (*fjerdre* *fra* *en* *Stilling*); *ligel.* *movere* *loco*, Ter., Cic., *f.* *nedenf.*; — *loca* *publi-* *ca*: *Grunde*, *fem* *tilhøre* *det* *Offentlige*, *navst.* *Torve* *og* *Beie*, *etl.*, Dig.; — *quo* *loco* *nascerentur*, (*f.* *quo* *loco*), Cic.; *ligel.* *eo* *loci*, (*f.* *eo* *loco*), *id.*, Tac.; *ligel.* *eodem* *loco* *consistere*, (*f.* *eodem* *loco*), Suet. Calig. 53; — *egf.* *staaet* *loci* *e.* *locorum* *undert.* *plena-* *stift* *bos* *Stersæverbiene*; *saal.* *ubicunque* *locorum*, Hor. Ep. 1, 3, 34; *ibidem* *loci*, Plaut.; *f.* *egf.* *nedenf.*; — B) *„bef.“*: a) *Sted* *el. Stykke* *el. Parcel* *af* *en* *Gaard* *el. Grund*; — *locus* *non* *est* *fundus*, *sed* *pars* *fundi*, Dig.; — *deg* *egf.* *undert.*: *Grundstykke*; *saal.* *loca*, *possessions*, Cic. Agr. 3, 2; *f.* *egf.* *und.* *locuples*; — b) *Sted* *el. Hús* *el. Bølg*; *saal.* *loca* *tuenda*, Liv. 42, 3; *egf.* *funde* *hidfæres* *loca* *et* *lautia*, *f.* *und.* *lautia*; — c) *Sted* *el. By* *med* *Hensyn* *paa* *sammes* *Beliggjendeb* *el. Bestaaenhed*; — *opportunitas* *loci*, Cic. Off. 1, 11; *locus* *Phraae*, (*hvor* *denne* *By* *harde* *staaet*), *f.* *nedenf.*; — *men* *„pœt.“*: *loca* *tacenta*, (*Underveden*), Virg. Aen. 6, 265; *df.* *egf.* *Graven*, *fuser*; — d) *loci* *el. Steder* *paa* *el. i* *det* *dyrste* *Legeme*; *df.* *navst.* *Konselene* *bos* *Hvnen*; *saaleeds* *em* *Frumentum*, Plin., Cels.; *om* *Dyrene*, Cic. N. D. 2, 51, e. Lucr. 4, 1239; — e) *Sted* *i* *en* *Bog*, *Stykke* *el. Del* *af* *en* *Materie*, *f.* *nedenf.*; — *verba* *movere* *loco*, (*atstille*), Hor. Ep. 2, 1, 113; cf. *ibid.* 2, 1, 223; — 11) *„overf.“*: A) *„alm.“*: *Sted* *el. Plads*; *df.* 1) *Jndgang* *el. Invendelse* *el. blivende* *Sted*; — *si* *etc.*, *aliquid* *loci* *consilio* *et* *rationi* *dedisses*, Cic. Quint. 16; *men* *qui* *etc.*, *apud* *non* *quem* *habet* *locum* *fortitudo*? Cic. Off. 3, 34; cf. *id.* *d. Or. 2, 31*; — *in* *poëtis* *non* *Homero* *soli* *loco* *est*, *aut* *etc.*, *id.* *Orat. 1*; *maledicto* *in* *hisee* *rebus* *nihil* *loci* *est*, *quod* *etc.*, *id.* *Mur. 5*; — *nihil* *est* *precii* *loci*, Ter. Andr. 3, 4, 22; cf. Cic. Quint. 15; *men* *id.* *Fam. 1, 1*: *nee* *precibus* *nostris* *relinquit* *locum*, (*han* *ferkemmer* *vore* *Gjæmmer*); — 2) *Sted* *el. Plads* *el. Jorhold*, *hvori* *nogen* *be-* *funder* *fig.*, *el. hværfter* *noget* *bedømmes*; — *quem* *lo-* *cum* *apud* *Caesarem* *obtinuisti*? Cic. Phil. 2, 29; *ut* *locum* *oratorum* *tenerent*, *id.* *Brut. 36*; — *hærit* *hæret* *egf.*: *loco* *alienus* (*personae* *el. rei*: *fem* *el. figefem*): *habere* *eliquem* *loco* *patris*, Brut. ap. Cic. ad Brut. 1, 17; cf. Ter. Andr. 1, 5, 57; *criminis* *loco* *putant*, *quod* *vivam*, Cic. Fam. 7, 3; *prodigii* *ea* *res* *loco* *habita*, Liv. 8, 18; — *ligel.* *eo* *loco*, (*saaleeds*), *nullo* *loco*, (*fem* *intet*); *Socrates* *volutatem* *nullo* *loco* *numerat*, Cic. Fin. 2, 28; *honestatem* *eo* *loco* *habe*, *ut* *etc.*, *ibid.* 15; *men* *id.* *Fam. 4, 4*: *si* *eo* *loco* *esset*, *f.* *nedenf.*; *in* *locum* *alicujus* *invitari*, *id.* *Att. 2, 19*; — b) *navst.* *egf.* *med* *Hensyn* *paa* *en* *vis* *Orden* *el. Jølge* *mærkes* *llevryfene*: *prior* *loco* *causam* *dicere*, Cic. Quint. 9, (*stale* *forst.* *d. e.* *forbære* *fig.* *forend* *man* *er* *anflaget*); *opp.* *posteriore* *loco* *dicere*, (*have* *det* *fidste* *Ord*), *ibid.*; *men* *id.* *Fam. 1, 6*: *secundo* *loco*; *dernaft*, *for* *det* *aude*; *men* *id.* *d. Or. 3, 6*: *aliquot* *locis*, (*paa*

negle el. flere Steder i Taler); — 3) Sted el. Plads el. Pøst el. Embæde, sem nogen besættelse; *cf.* *bes.* *Heræpøst* el. *Værdigbed*, *vel.*; — *huic* Caesar majorum locum restituerat, (*i. e.* regnum), *Caes. B. G. 5, 25*; locum senatorium emere, vendere, *vid. Cic. Verr. 2, 50*; duo consularia loca, *Liv. 10, 15*; *cf.* *id.* 1, 16; men loco movit signiferos, (*assatte dem fra deres Pøster*), *Caes. B. C. 3, 72*; summus locus civitatis, *Cic. Cluent. 55*; — *hb*) *cf.* *egf.*; a) Staud el. Rang el. Støffel; — Tanaquil, summo loco nata, (*af høieste Byrre*), *Liv. 1, 31*; homines inferiore loco, *Cic. Verr. 2, 48*; *cf.* *Sall. Catil. 24*; — *b*) *Pøst* el. Stilling, sem den Ræmpende har at ferstyre; — loco ille motus est, quom est, *Cic. Catil. 2, 1*; *cf.* *Hor. Ep. 2, 30*; men *id.* *ibid.* 1, 16, 67: locum vitutis deseruit, qui etc.; — 4) Sted el. Styffe el. Del af en videnskabelig Materie el. af et Landsværk; — *vid. Cic. Fam. 5, 12*; ut in eo loco etc., (*paa det Sted, ved Behandlingen af det Punkt*) etc., *id. R. Am. 27*; — *hb*) *cf.* *bes.*; a) Styffe el. Afstnit el. Punkt, Sag el. Gienstand; — ex quatuor autem locis, in quos etc., *Cic. Off. 1, 6*; alter erat locus cautionis, ne etc., *ibid.* 14; men *id. Verr. Act. 1, 15*: cui loco . . . iudices, consulte et provide; — *b*) Almindelig el. almindelig Materie; — *vid. Cic. Orat. 33*; *cf.* *ibid.* 48, *e. Plin. Ep. 1, 8*; — *c*) Bevistied; — locum esse sedem argumenti, *id. Top. 2*; *cf.* *id. Orat. 35*; men *id. Parad. proem.*, ere loci communes: de almindelige Bevistieder; — *B*) *bes.*; 1) Tid el. Tidspunkt, navn. i d. adverbiale Dictioner: inde loci, (*f. inde: derpaa el. herpaa*), *Lucr. 3, 438*; post id locorum, (*f. time*), *Tertull.*; ad id locorum, (*derfor el. herfor*), *Sall. Jug. 63, e. Liv. 22, 38*; men ad locum, (*herfor*), *ibid.* 27, 27; — *b*) *cf.* den rette el. keftelige Tid, *høf.* navn. i loco, (*til rette Tid*), *Cic. Fam. 11, 16*, *Ter. Ad. 2, 2, 8, e. Hor. Od. 4, 21, 28*; liget. loco (*f. in loco*) dicere *Cic. Leg. 3, 18*; — *egf.* *hæder* in loco: vederliggen, rigtigten; in loco posita aedilitas, (*sem er betruet til den rette Riant*), *Cic. Verr. 5, 14*; liget. loco ponere versus, (*rigtigten at anende dem*), *id. Fam. 9, 16*; — 2) Velstighed el. Anledning; — nactus locum resecaudae libidinis, *id. Att. 1, 18*; *cf.* *id. Fam. 3, 6, egf. Nep. Hamile. 1*; — dare loco suspicioni, *Cic.* dubitationi, *id.* (*feranstedte*); men *Liv. 5, 11*: ab his datum locum . . . ad incendenda opera; — 3) Omstændighed, Bestæffend, Forsætning, Tilstand; — meliore loco erant res nostrae, *Cic. Att. 11, 13*; *cf.* *Ter. Ad. 3, 2, 16*; men res erat eo loci, (*f. eo loco*), *Cic. Sest. 31*; si eo loco esset, (*i den Stilling*), *id. Fam. 4, 4*; *cf.* *Virg. Aen. 9, 723, e. Hor. Ep. 1, 12, 25*.

1. locusta, *ae, f.*; 1) Græshoppen; *vid. Plin. 11, 35, egf. Plaut. Men. 5, 3, 24*; — men sem Ordspøg om en Umiddelighed: prius locusta pariet Lucam bovem, *Enn. ap. Varr.*; — 11) cislags Skafstyr el. Sætrebs, *Plin. 9, 50*; *egf.* locusta marina, *Petron.* — 2. locusta, *ae, f.*: Navnet paa en berygtet Giftblanderster, *Tac., Juvenal*; — *not.*: Locusta, *ae, m.*, sem Mandsnavn, *Cic. Qu. Fr. 3, 1*.

locutio, (*loqu.*), *onis, f.*, [*loquor*]; 1) *alm.*: Taler el. at tale; (*opp. reticentia*), *Cic. Off. 1, 41*; *cf.* *id. Orat. 19*: quamquam enim omnis locutio oratio est, tamen unus oratoris oratio hoc nomine signata est; — 11) *bes.*; A) Taler el. Udtryk el. Sprog; locutio emendata el. Latina, *vid. id. Brut. 74*; quid tam necessarium, quam recta locutio, *Quintil.*; — B) Talemaade el. Udtryksmaade; — locutionum talium copia, *Gell. 1, 7*; — quidam dicere maluerunt locutiones, (*quam verba*), *Quintil. 1, 5, 2*. — Locutius, (*deus*): *f.* und. *Ajus*.

locutor, (*loqu.*), *oris, m.*: sem taler el. udtaler; ~ sermonis exotici, *Appul.*; — *bes.* *egf.* ~ leves et futiles: daarligere Snaffere, *Gell. 1, 15*; *o.* — locutulejus, (*loqu.*), *i, m.*: Snaffer, Sladderer,

Sladderbank; — homines in verba projectos locutulejos et blaterones et lingulaeos dixerunt, *Gell. 1, 15*; — [*loquor*]. — 1. locutus, (*loqu.*), 3: part. af loquor. — 2. locutus, (*loqu.*), *us, m.*, [*loquor*]: Tale el. Heretrag; in *abl.* *Appul.*

locutula, *ae, f.*, *dem.*, *Suet. Aug. 83*; *af* — locutula, *icis, f.*: vædet Tæppe el. Sengetæppe, *Juvenal. 6, 194*; in *pl.* *Martial. 11, 152*. — locutoria, *ae, f.*, (*rigtigere locutoria*): Udskæben, *Macrob. Sat. 7, 3*.

logarium, *i, n.*, *logarithm.*: liden Rækning el. Antegælle, *Dig.*; — logeum, *logium, i, n.*, *logion*, *logion*; 1) Arkiv, *Cic. Fam. 5, 20, inc.*; — 11) lise: sem pulpitu: den Del af Scenen, hvor Aktørerne foretræge deres Roller, *Vitruv. 5, 8*.

logica, *es, f.*, *logizy*, (*sc. téxny*), *egf.* logica, *ae, f.*: Logik, Disputations, Tankeførelse; (*philosophiae pars*), quae est quaerendi et disserendi, *Cic. Fin. 1, 7*; *cf.* *id. Fat. 1*: quam (logice) rationem disserendi voco. — logicus, 3, *logizós*: hørende til Logik; *cf.* logica, *orum, n.*: logiste Gienstande el. Materier, *Cic. Tusc. 4, 14*; — sing. logicum, *Sidon.* — logista, *ae, m.*, *logistés*: Rægnifabser for en Commune, *Cod. Just.* — logistoricum, *i, n.*, *logistorikón*: et tabt Skrift af Varro; *vid. Gell. 4, 19, e. id. 20, 11*.

logodaedalia, *ae, f.*, *logodaedalia*: Ordsmistleri, *Auson.* — logographus, *i, m.*, *logographos*: en Rægnifabstent, *Dig.* — logos, (*-us*), *i, m.*, *lógos*; 1) *alm.*: Ord; in *pl.*: Taler; — loquere . . . paucis . . . non longos logos, *Plaut. Men. 5, 2, 29*; — 11) *bes.*; A) blotte Ord, tem Snak, *cf. Plaut. Pers. 1, 1, 66*: dabuntur dotis tibi sexcenti logi; — B) Indfald, (*bon mot*), navn. af det feirile Slags, *høf.* Parasiten, *Plaut. Stich. 1, 3, 68*: logos ridiculos vendo; agite, licemini; *cf.* *Cic. frgm. ap. Non.*: omnes logos, qui ludis dicti sunt, alimadvrtisse; — C) Tæbelen, (*sem Digtningst*); fabulae et Aesopei logi etc., *vid. Senec. Cons. ad Polyb. 27*; — D) lide. *egf.* lise: sem ratio: Theori, (*i Medsatn. af Erfaring*), *Auson.*

loliaceus, 3: af *loli*, farina, *Varr.*; *e.* — loliarius, 3: hørende til *loli*, eribrum, *Colum.*; — [*lolum*]. — loliigo, (*loll.*), *imis, f.*: Blæffisen, (*sepia loligo L.*); *cf.* *Plin. 9, 20*, ferstellig fra sepia, (*sepia officinalis L.*); *f. egf.* *Cic. Div. 2, 70*, *Ovid. Hal. 120, o. A.*; — men *allg.*: hic nigrae succus loliginis, (*den sorte Rind*), *Hor. Sat. 1, 4, 100*; — *cf.* *dem.*, loliguncula, *ae, f.*: liden Blæffist, *Plaut. Casin. 2, 8, 58*. — lolium, *i, n.*: *loli* el. Vandbære, cislags Alund i Gæden, (*lolium temulentum L.*), *germ. Voldh*; *vid. Plin. 18, 44*; *cf.* ~ infelix, *Virg. Ge. 1, 153*; — treedes at stæde Synet; *vid. Ovid. Fast. 1, 691*, (*hvor pl.*), *e. Plaut. Mil. gl. 2, 3, 50*.

Lollus, Lollia: remest Slægts: *e.* Personnavn, hvoraf her mærkes: M. Lollius, Stattholder i Gallien, *egf.* Ordreger af Augustus's Datter, *Cajus*, led et Heberlag i Germanien, (*clades Lolliana*); *vid. Tac. Ann. 1, 10*, *Suet. Aug. 23, o. Vell. 2, 97*; — til ham ere *Hor. Od. 1, 9*; lise: sem *id. Ep. 1, 2, e. 18*, er til hans *En*; — om hans Sønnetatter, Lollia Paulina, *vid. Suet. Calig. 25*, *cf.* *Cic. Ann. 14, 12*, *ostere*; — B) *cf.* Lollianus, 3, *clades, f.* *evenf.*

lomentum, *i, n.*, (*lavo*); 1) cislags Renselsesmiddel af Bommeel, (*farina fabae*), til Udrensning; *vid. Martial. 3, 42*; *egf.* ~ fabae, *Veget.*; — B) *cf.* *evenf.* *e.* lise: sem Renselsesmiddel; — censuram lomentum aut nitrum esse, etc., *Coel. ap. Cic. Fam. 8, 14*; *f. egf.* und. nitrum; — 11) cislags blaaflig Farve, *germ. Eisdel, Plin. 33, 57*.

lonchitis, *idis, f.*, *loyxitis*: cislags lanseformet Plante, (*serapias lingua L.*), *Plin. 25, 88*. — lonchus, *i, m.*, *lóyhos*: Spyd el. Lanse, *Tertull.* — Londinium, *i, n.*: Byen London i Britannien el. England, *Tac. Ann. 14, 33*, *Ammian.*; — B) *cf.* Londinensis, *e.* oppidum, *Emmen. Pan. ad Const.*

longaevitas, atis, f.: hei Alder, Ælde, corvorum, Macrob. Sat. 7, 5; af — longaevus, 3, [longus, aevum]: meget gammel, parens, Virg. Aen. 3, 169; — ogs. absol. longaevus, (f. senex), ibd. 2, 525; — fem. longaeva, (f. anus), Ovid. Met. 10, 462; — II) „øversk.“ ogs. om Begreber; ∞ senectus, Prop., vetustas, Martial. — longāno (-on), ogs. longāo o. longābo cl. longāvo, onis, m., [longus]; I) Rasttarmen. Veget.; — II) en Vælse af denne Form, cf. alm. en Vælse, Varr. L. L. 5, 2. — longe, adv. af longus; I) „egentl.“ om Stedet cf. Rummet; A) „alm.“: langt; — longe gradi, (tage Lange Skridt), Virg. Aen. 10, 572; longe lateque. (vidt og bredt), Cic.; longe ac late fuso agmine, Liv. 5, 37; B) „bef.“: 1) langt borte, til cl. i det fjerne; ∞ videre, Cic.; audire, Virg.; — longe mihi obviam processerunt, (langt Stykke Bort), Cic. Verr. 2, 27; quam longe est hinc in saltum Gallicanum, (hvor langt er der osv.)? id. Quint. 25; cf. id. Flacc. 29; — forskærf. tilføies ogs. gen. gentium; tu autem abes longe gentium, Cic. Att. 6, 3; cf. id. Fam. 12, 22; — compar., ∞ discedere, Cic.; progredi, Virg.; superl., ∞ abesse a vero, Cic.; cf. Liv. 1, 18; — efter longius kan ogs. quam være udfaldet; longius ab urbe mille passuum, (mere end 1000 Skridt), Liv. 3, 20; — b) med Ynne „øversk.“ heber ogs. longe abesse ab aliquo cl. alieni: intet af hjælpe cl. nytte nogen; vid. Caes. B. G. 1, 36; ligel. Virg. Aen. 12, 53: longe illi ... mater erit: men adeo longe ab oratore (abesse: saa aldeles iffe at være påfende cl. antændigt for ham), Quintil. 12, 9, 8; — 2) langt borte fra, fra det fjerne, accurrat ad me, quam longe quidem? Ter. Eun. 2, 3, 43; ∞ videre, Ovid. Pont. 2, 7, 11, subsequi, Quintil. 1, 1, 14; — ∞ repetere, Cic. Fam. 13, 29; ∞ prospicere, id. Lael. 12; — 3) saa langt borte cl. i sig Afstand derfra; — locum castris deligit ... ab Avarico longe millia passuum xvi, Caes. B. G. 7, 16; — II) „øversk.“: A) om Tiden: længe; — longe ante videre, (længe i forveien), Cic. Tusc. 3, 14; nec longe post, (ifte længe derefter), Gell.; cf. Virg. Aen. 10, 317; — aetate longius provectus, (i en høiere Alder), Cic.; paulo etiam longius tolerare posse etc., Caes. B. G. 7, 71; — quam dudum ... venis? Ep. longissime, Plaut. Stich. 4, 1, 24; quid longissime meministi in patria tua? id. Men. 5, 9, 52; — B) om en Grad cl. Størrelse: meget, overmaade, heiligen; — ∞ errare, Ter. Ad. 1, 1, 10, recusare, Virg. Aen. 5, 406; — men hos compar., longe melior, Virg., fortior, Phaedr.; longe magis prosperum (proelium), Vell.; — hos superl., longe maxime atque ocultissimae religiones, Cic. Verr. 5, 72; longe primus civitatis, id.; — ligel. hos andre comparative Udtryk; inter aequales longe praestitit, id. Brut. 61; cf. id. Verr. 4, 53; men ibd. 2, 4: a quo longissime mea ratio ... abhorrebat; quod longe secus est, (forbester sig ganske anderledes), Cic. Lael. 9; ligel. longe aliter se habet, id.; — med Skerthed forbindes longe multumque, Cic. Fin. 5, 11; cf. ibd. 2, 21; ligel. longe longaque, Hor. Sat. 1, 6, 18; cf. Ovid. Met. 4, 325; — C) „bef.“ om Tiden cl. om Forødelser: uforlignen, vidtløftigen; haec dixi ... longius, quam etc., Cic. Orat. 48; si quid modo longius circumdixerunt, (have brugt en vidtløftigere Omfærdning), Quintil. 10, 2, 17. — longimānus, 3, [longus, manus, us]: langhaandet, Hieronym.; cf. Nep. Reg. 1. — „longinque, adv.; I) „egentl.“: langt borte, fjernt, a domo, Attius ap. Non.; — compar., ∞ abesse, Gell.; — II) „øversk.“ om Udtryffet: forældet, scribere, Fronto; — longinquitas, atis, f.; I) „egentl.“ om Stedet; A) „alm.“: Længde, viae, Flor., itineris, Tac., navigandi, Plin.; — B) „bef.“: lang Afstand, Fjernhed, regionum, Tac. Agr. 19; cf. Cic. Fam. 2, 9; — II) „øversk.“ om Tiden; A) „alm.“: Længde, temporis, Cic., aetatis, Ter.; — ligel. ∞ morbi, Cic., bellorum, Liv.; — B) „bef.“ lang Tid,

Længdevarighed; — dolores longinquitate producti, Cic. Tusc. 5, 10; cf. Liv. 9, 33: longinquitate potestatum dominantem etc.; o. — 1. longinquo, are, v. a.: borte fjernt; ∞ deum a se, Claud. Mam.; — [longinquus]. — 2. longinquo, abl. som adv., i. und. flgd.

longinquus, 3, [forlænget Form af longus, lige som propinquus af prope]; I) „egentl.“ om Rummet; A) „alm.“: lang, vid, udfraat, linea, Plin., aquora, Claudian.; — B) „bef.“: 1) fjernt, borte fjernt, langt borte, locus, Cic., hostis, id.; nos quidem longinqui etc., id. Fam. 15, 9; — ∞ militia, (i det fjerne), Tac.; men ∞ cura, Liv. 22, 23, (i. e. cura rei procul remotae); ∞ vulnera, Lucan., (i. e. ex longinquo accepta); — e longinquo, (fra det fjerne), videre, Plin., venire, id.; ex longinquo suadere, Senec.; longinqua imperii adire, Tac. Ann. 3, 31; — compar., ∞ loci, Caes. B. G. 4, 27; — 2) som lever i det fjerne, fremmed cl. fjernt, ovl.; ∞ homo et alienigena, Cic. Deiot. 3; cf. id. Mil. 28; men ∞ piscis, Ovid. Ib. 559; — II) „fig.“: A) „øversk.“ om Tiden: 1) lang, tempus, Cic.; longinquo tempore etc., Nep. Them. 1; ogs. varig cl. langvarig, oppugnatio, Caes., morbus, Liv., dolores, Cic., militia, Liv. 4, 18; ∞ consuetudo, Caes., observatio, Cic., (som længe har fundet Sted); — neutr. ogs. som adv.; longinquo (sc. tempore), i. e. diu, Dig.; men longinquum loqui, Plaut. Merc. 3, 4, 23, tale vidtløftigen; — 2) som længe har været gammel cl. forældet; — ∞ monumenta Gracchorum, (om deres Haandskrifter paa Plinius's Tid), vid. Plin. 13, 26; — B) „egentl.“: fjernt, uvis; — omissa spe longinqua et sera, Tac. Ann. 13, 37; cf. Plaut. Merc. 5, 2, 55: longinquum istuc este amanti.

Longinus, i, m.: romersk Tilnavn in gente Cassia. — longipes, edis, adj., [longus, pes]: langbenet, scarabaeus, Plin. 30, 10. — „longisco, ere, v. n. inch., [longus]: at blive lang, at være i Længden, Enn. ap. Non. — longiter, adv., forcl. Biform af longe: langt borte; non ... id ab leto jam longiter errat, Lucr. 3, 676; longitudo, ae, f., [longus]: Længde, Auct. d. Limit. ap. Goes.

longitudo, inis, f., [longus]: Længde; I) „egentl.“ cl. i Rummet; — ∞ itineris, Cic., agminis, Caes.; in longitudinem: efter Længden, diffundere, Cic. Univ. 7; men Caes. B. G. 6, 29: millibus amplius quingentis in longitudinem patere; ligel. longitudine o. per longitudinem, Plin.; — ogs. in pl., Cic. N. D. 1, 20; — II) „øversk.“ om Tiden: Længde, Længdevarighed; — consulere in longitudinem, Ter. Heaut. 5, 2, 10, (betænte længe forud); ∞ noctis, Cic.; men longitudes et brevitates in sonis, id. Orat. 51.

longiturnitas, atis, f.: Længdevarighed, Længde, vitae, Cassiod.; af — longiturnus, 3, [longus]: langvarig, Vulgat. — longiuscule, adv.: noget langt, cl. noget for langt, progredi, Sidon.; af — longiusculus, 3, dem. af compar. af longus: noget lang; alternis versibus longiusculus, Cic. Arch. 10. — Longobardi, orum, m., f. mnd. Langobardi.

longule, adv.: noget cl. temmelig langt; haud longule ex hoc loco, Plaut.; cf. Ter. Heaut. 2, 2, 10; af — longulus, 3, dem. af longus: noget lang, altfor lang; — longulum sane iter, et via inepta, Cic. Att. 16, 13. — longurio, onis, m., som Stedsord: lang Vimmel, Varr. ap. Non.; o. — longurius, i, m.: lang Stang, Varr., Caes. B. G. 3, 14, ostere; — [flgd.].

1. longus, 3; I) „egentl.“: lang cl. udfraat i Rummet; A) „alm.“: Rhenus longo spatio citatus fertur, Caes. B. G. 4, 9; cf. Virg. Aen. 3, 382; — compar., ∞ processio (exercitus: dens længere Fremrykken), Cic. Manil. 9; sesquipedes est quam in longior, Plaut.; men Catull. 67, 47, hebet longus homo (med Ynne): lang Dmrtian; superl., ∞ agmen, Caes.; ∞ epistola, Cic.; ∞ arator, Colum.; — longa navis: Langskib cl.

strigilibus, Liv. 21, 36, ostere; ~ versus, (i. e. heroicis cf. hexameter), Enn. ap. Cic. Leg. 2, 27; men Ovid. Her. 17, 106: An nescis, longas regibus esse manus, ("alleg.": at de ere mægtige); — B) „bef.“ egf.: a) langt berøfneret, fiern — tam longa a domo militia etc., Justin. 18, 1; — b) „pect.“ egf. em andre Udtrækninger: vid, bred, stor; — ~ fluctus (pl.), Hor. Od. 3, 27, 12; ~ Olympus, Virg. Ge. 3, 223; ex aethere longo, id. Aen. 7, 288; — bb) egf. er at mærke; a) til longus fætted længden cf. Maaler: in aet., cf. in abl., cf. in gen.; — umbilicus septem pedes longus, Plin.; scrobes longas tribus pedibus, Pallad.; longus pedum sex, Colum.; — egf. undert. m. figd. in cf. ad, (instit); sulcus in quatuor pedes longus, Colum.; longa folia fere ad sex digitos, Plin.; — b) neutr. longum: længde; — nubes in longum porrecta, Plin.; quatuor pedes in longo, id.; (ostere saal. em Tiden, f. nedens.); — H) „everf.“: lang cf. udtrakt i Tiden; A) „alm.“: — ~ intervallum, Cic.; ~ mora, Caes.; longos promiserat annos, (i. e. longam vitam), Virg. Aen. 10, 519; — egf. em Tiden selv: longo tempore, (alt længe), Ovid. Fast. 6, 670; uno die longiorem mensum aut biduo, (em abl. hos longus, f. evenf.), Cic. Verr. 2, 52; longissima spatia noctis et diei, Plin.; — bb) „bef.“ kan høitil mærkes; a) forbindelsen: hiemem, quam longa (est) etc., f. hiemem totam, Virg. Aen. 4, 193; cf. ibd. 8, 86; — b) neutr. longum (sc. tempus) fom subst. o. adv.; — in longum ducere, (længe at henbæde cf. stufte), Virg. Ecl. 9, 56; odium in longum jaciens, Tac.; nec in longius consultans, id. Hist. 2, 95; — per longum (sc. tempus), i. e. diu: længe, Sil. 2, 464; — ex longo (sc. tempore): alt længe cf. før længe siden, Virg. Aen. 9, 61; — egf. absol. longum: længe, i lang Tid; — nec longum laetabere, ibd. 10, 710; — men fom adv.: longum clamare, Hor. A. P. 159; cf. Virg. Ecl. 3, 79, o. Stat. Theb. 7, 300; — c) „achfr.“: ~ syllaba atque producta, opp. brevis, Cic. d. Or. 3, 17; — B) „bef.“ egf. med Genlyn paa Tiden: lang cf. langvarig, osv.; — longus spe, Hor. A. P. 172, (langsom til at haabe): men ~ spes auxiliorum, (hvorefter der alene er fiernt Haab), Sall. frgm. ap. Serv.; cf. Hor. Od. 1, 11, 7, o. ibd. 1, 4, 15; — ~ morbus, (chronisk Sygdom, opp. acutus), Cels.; ~ societas, (fom længe har bestaaet), Liv. 6, 32; — b) df. ofte in neutr., longum est: det er langt; — longum est dicere, Cic., enumerare, Nep.; cf. Tac. Hist. 2, 2, o. Ovid. Met. 5, 463; longum est, si tibi narrem, Ter. Heaut. 2, 3, 91; ne longum sit, Cic., ne longum faciam, Hor.; — men egf. om den Tælede; nolo esse longior, Cic.; cf. Quintil. 10, 1, 118: in compositione verborum longior, (noget udsærvende); — men absol., non est longum, (det er snart gieri), Ter. Phorm. 3, 2, 10; cf. id. Andr. 5, 6, 13; — navit. in compar. m. figd. quam; nec mihi longius quicquam est, quam videre etc., (længes ikke efter noget mere), Cic. Rab. Post. 12; figel. m. quam ut, id. Fam. 11, 27; figel. m. quam dum, id. Verr. 4, 39. — 2. Longus, i. m.: romerisk Tilnaen; vid. Quintil. 1, 1, 25.

lōpas, adis, f. mtr. lepas. — ~ lōquacitas, atis, f.: Snakfæmbed, Drægderi; — non loquacitas mea, sed benevolentia etc., Cic. Fam. 6, 4; cf. id. d. Or. 1, 23; — egf. Sladder cf. Udbæren cf. Rysgæbæren; vid. Liv. 44, 35, o. Quintil. 5, 10, 91; — H) „everf.“ om Angfenes Dviddren; — ~ expressio picarum generi, Plin. 10, 59; o. — lōquaciter, adv.: snakfomt cf. sladderende; ~ litigiosus, Cic. Mur. 12; — egf. ordrigt cf. med mange Ord, Hor. Ep. 1, 16, 4; — compar., Paul. Nol.; — [loquax]. — lōquaculus, 3, dem. af loquax: noget snakfomt, Lucr. 4, 1162.

loquax, acis, adj., [loquor]; I) „egent.“: snakfom; — loquax magis, quam facundus, Sall. frgm. ap. Quintil.; loquacem esse de aliquo, Prop. 3, 23, 22; —

compar., senectus est natura loquacior, Cic.; superl., ~ homo obmutuit, id. Flacc. 20; cf. id. d. Or. 2, 38; — II) „everf.“: A) om flere Naturtyd; — avium loquaciores, quae minores, Plin.; df. „pect.“: ~ nidi, (hvori de quiddre), Virg.; ~ ranae, id.: hvf. egf. ~ stagna, (fom tene af deres Sfrig), id. Aen. 11, 458; ~ lymphae, (rislende), Hor.; — B) egf. om Miner og Sæbæder, oel.: talende cf. udtryksfuld; — ~ vultus, Ovid.; ~ nutus (pl.), Tibull., oculi, id.; cf. Cic. Leg. 1, 9, und. loquor.

“lōquela, ae, f.: Snak cf. Tale; — ~ blanda nutricis, (hendes Sælede), Lucr.; — fundit has ore loquelas, (udgyder denne Tale), Virg. Aen. 5, 842; — II) „pect.“ egf.: Tungemaal; — Grajaque quod Getico vieta loquela sono est, Ovid. Trist. 5, 2, 68; — not.: quidam loquelam dixerunt verbum, Varr. L. L. 6, 7; — df. lōquēlaris, e: hørende til Talem, praepositio, Gramm.; — lōquentia, ae, f.: Snakfæmbed, Tungesærdighed, Drægderi; — aliud esse loquentiam, aliud eloquentiam, Plin. Ep. 3, 20; men til Sall. Catil. 6: satis loquentiae, sapientiae parum, vid. Gell. 1, 15; o. — lōquitor, atus sum, ari, v. dep. n. intens.: snakker meget og uferstandigen, Appul.; Eho tu loquitatusne es gnato meo male Per sermonem? Plant. Bacch. 4, 7, 5; — [figd.].

lōquor, lōcūtus (-quūtus) sum, loqui, v. dep. n. o. a., [best. m. λόγος, λέγω]; I) neutr.; A) „egent.“: taler, vere et libere, Cic., male, id., pure et Latine, id. d. Or. 1, 32; men Liv. 40, 42: ut publice Latine loquerentur; — loqui cum aliquo de aliqua re, Cic. Fam. 1, 8, o. Liv. 36, 5; men Ter. Andr. 1, 5, 30; ~ adversus hunc, (f. coram hoc, cf. cum hoc); ~ alicui, (til cf. med nogen), Plaut.; men ~ alicui male, id., Ter., (udfælde); vento et fluctibus loqui, (spilde sin Tale), Lucan.; ad quem sic ore locuta est, Virg. Aen. 9, 5; cf. Ovid. Pont. 4, 6, 10; — loqui pro aliquo, Cic. Att. 3, 1, ostere, (til nogen's Herjvar), men id. Mare. 10, (paa nogen's Vegne); — in iudiciis, apud populum, in senatu copiose loqui, id. d. Or. 1, 11; men ibd. 2, 11: quasi alia quadam lingua loqui, (om Digterne); — enef. absol., quum antea non loquens fuisset, (ikke havde kunnet tale), Gell. 5, 9; f. egf. nedens. Cic. Brut. 15, o. id. Leg. 3, 1; — not.: naar loqui medfætted dicere, saa bruges dette steds, (ligesom λέγω), mere om Talerens egentlige Forædrag, loqui derimot, (ligesom λαλέω), mere om Tæleenen, eg om den mundlige Meddelelse; — dog findes egf. loqui brugt om det videusfæbelige Udtryk; vid. Cic. Brut. 58, o. id. Orat. 32; men id. Brut. 15: ut eloquentia loqui paene discederet, (næsten tabte Mater); — B) „everf.“: ligesom at tale, d. e. at forhynde, oel.; „pect.“ egf. at tene cf. lyde; — magistratum legem esse loquentem, Cic. Leg. 3, 1; ut consuetudo loquitur, (fom Tælebragen lyder), id.; cf. id. Fam. 15, 11; rescriptum sic loquitur, Dig.; — pinus loquentes, (tonende, susende), Virg. Ecl. 8, 22; cf. Catull. 1, 11; — II) act.; A) „egent.“: taler cf. figer; quae faceramus ... inter nos locuti, Cic. Att. 5, 1; men ibd. 14, 1: quae loquuntur, (hvilket Sprez de føre); — egf. udtaler cf. udsiger; aperte ipsam rem modo locutus etc., Ter. Andr. 1, 2, 31; loquere tuum mihi nomen, Plaut.; — egf. ontaler; ne singulas loquar urbes, Liv. 5, 51; ~ aliquem absentem, Ovid.; men ~ pugnantia, (modfæge sig selv), Cic. Tusc. 1, 7; loquuntur cf. loquebantur, m. acc. e. inf., (der siges cf. fægdes, at osv.); vid. Virg. Aen. 1, 631, o. Cic. Att. 15, 10; — proelia loqui ... victas et urbes, Hor. Od. 4, 15, in., (bespyge i et Hæstebigt); — b) „bef.“ egf.: taler gjerne cf. ofte derom, har ildeligen i Munden, beraaber mig derpaa; — nil nisi classes loquens et exercitus, Cic. Att. 9, 2; omnia magna loquens, (fom tager Munden fuld), Hor. Sat. 1, 3, 13; cf. Prop.

4, 11, 30; — B) „overf.“: at vife el. forkynde el. røbe; — oculi nimis arguti, quemadmodum animo affecti simus, loquuntur, Cic. Leg. 1, 9; cf. Virg. Ecl. 5, 28; — not.: pass. impers., de damnatione frequenter loqui est coeptum, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 8.

1. lōra, ae, f., germ. Lauer: Eftervin af de præfede Druers Staller og Kierner, Varr., Plin. 14, 12, Colum., v. A. — 2. lora, ae, f. und. lora. — *lōra mentum, i, n.: Rem, Justin. 11, 7; — lōrarius, i, m., (sc. servus): som paa Herrens Befaling med Nemme binder el. tugter de andre Slaver, Plaut., Gell. 10, 3; v. — lōratus, 3: bunden med Nemma, Virg. Moret. 122; — [lorum]. — lōrea, ae, f.: = 1. lora, Cato, Gell. — lōretum, i, n., f. und. laurum. — lōreus, 3, [lorum]: af Nemma, funes, Cato; men & latera, (garbde el. pryglede af el. til Nemma), Plant. Mil. gl. 2, 2.

lōrica, ae, f., [efter Varro af lorum]; 1) „egent.“: Brystharniff, Panfer, Brynic; — ∞ lata insignisque, vid. Cic. Mur. 26; men graves loriceis, (nedtryggede deraf), Liv. 5, 38; Virg. Aen. 8, 621, har lorica ex aere rigentem; cf. ibd. 3, 467; var ogs. undert. linteæ, f. und. linteus; f. ogs. Suet. Galb. 19; — libros Mutare loriceis Iberis, (ombytte Bogen med Staalpanferet), Hor. Od. 1, 29, 15; — 11) „overf.“ ifølge en Lighed; A) etflags Brystværn el. Jærhøining paa en Stands (vallum); — pinnæ loricaeque ex cratibus attextuntur, Caes. B. G. 5, 39; cf. ibd. 7, 72, v. Tac. Hist. 4, 37; — B) Tilslutning el. Segn; — ∞ extrema domus, Appul.; — C) paa el. i Bygninger: Murens Overtrykning med Kalk, edl., Vitruv.; ∞ testacea, id.; df. — lōricarius, 3, fabrica, (hvor Brystharniffer forberedes), Veget.

lōricatio, onis, f.: Beskædning, (oprsl. med et Harniff); df. „overf.“: ∞ duplex, Vitruv., (dobbelst Bredvid); af — lōrico, (avi), atum, i, v. a., [lorica]; 1) „egent.“: forkynder med Brystharniff; df. pass. partic. iført et Brystharniff; — loricati equites, (cataphractos ipsi appellant), etc., Liv. 37, 40; cf. ibd. 23, 19: lorica statua etc.; — 11) „overf.“ paa Bygninger: overtrækker (med Kalk, edl.; parietes opere tectorio loricandi, Varr.; — men pluribus se coris loricare, vid. Plin. 8, 36. — lōricula, ae, f., dem. af lorica no. II: liden Brystværn; coronis loricaulam inaedificari, Hist. B. G. 8, 9.

lōriōla, ae, f., dem. af lora, Varr. ap. Non. — lōripes, edis, adj., [lorum, pes]: med flekende Ben el. Fødder; — gentem ... anguium modo loripedem, Plin. 7, 2; cf. id. 5, 8; — rimel. ogs. frambenet; hfr. Loripedem rectus deridat, Juvenal. 2, 23; — ogs. asm.: med flekende Gang, Plant. Poen. 3, 1, 7.

lōrum, i, n.; 1) „egent.“: Rem, (navul. til at binde med, el. hvorved noget holdes el. føres; — quin tu ... adducis lorum? Liv. 9, 10; cf. Prop. 3, 12, 9, v. Ovid. Met. 10, 114; — 11) „overf.“: A) hvad der er gjort af Nemma; — df. a) Tømme el. Støile; loris duere equos, Liv.; lora dare el. remittere, (give Hølene Støilen), Ovid.; cf. id. Met. 2, 127; — b) Lederpiff el. Lederføbe, som Strafferedskab, navul. til Slaver, Plaut.; loris operiri, Ter., uri, Hor., caedi, Cic.; loris rumpere aliquem, Dig.; — c) Lederrem (med Knap, bulla), som bæres af fattige Jærskæres Børn, (ligesom bulla aurea af de Rigeres); vid. Juvenal. 5, 165, v. Plin. 33, 4; — B) ifølge etflags Lighed; a) ligesom flagellum: tynd Gren el. Ranke paa Vinstokken, Plin. 14, 3; — b) „poet.“, Martial. 6, 21: Dixit, et arceno percussit pectora lora, (med Venusbæltet); cf. ibd. 13. — lorus, i, m.: Biform af fregd., Appul., Petron.

lōtaster, stri, m., [lotos]: den vilde Lotus, el. cf. Sagsthyd deraf, Gratian. Cynege. 131, (Wernsd.). — lōtio, onis, f., [lavo]: Baskning el. Udvasning, (navul. af Jordarter), Vitruv. 7, 9. — lōtiolente,

adv., [lotium]: smudsigen, Titin. ap. Non. — Lōtis, idis, f.: en Rymph, hfrs Jorvandling til Lotusstræet vid. Ovid. Met. 9, 317, v. id. Fast. 1, 116. — lōtium, i, n., [lavo]: Urinen, Cels.; lotium facere, (være urindrivende), Cato; men om den Rysstige: non valet lotium suum, Petron.

lōtōmetra, ae, m., λωτομήτρα: en Art af Lotusværd, Plin. 22, 28. — Lōtōphagi, orum, λωτοφάγοι: Lotusæderne, Jøff i Afrika, ved den lille Syrie; vid. Mela 1, 7, v. Plin. 5, 4 v. 7; f. ogs. und. figd. — lōtos, (-us), i, f., λωτός; 1) Navnet paa flere Bærrer, hvoriblandt; A) den ægyptiske Vandlilie, Plin. 13, 32; — B) et Træ paa Nordkysten af Afrika, med velsmagende og velslutende Frugt, hvoraf Lotophagerne have deres Navn; ogs. Frugten af dette Træ; vid. Ovid. Rem. 789, v. Hygin. Fab. 125; ogs. Plin. 13, 32; — C) et italiensk Træ, germ. die italische Dattelpflanze, (celtis australis L.); vid. Plin. 16, 53; — 11) „overf.“: en af Lotusstræet gjort Støile; df. ogs. „poet.“: Støiten; vid. Ovid. Fast. 4, 190: horrendo lotos adunca sono; cf. Martial. 8, 51, hvor gen. m.

lōtura, ae, f., [lavo]: Baskning el. Udvasning, vid. Plin. 31, 23, v. Martial. 2, 52. — 1. lōtus, 3: partic. af lavo. — 2. lōtus, i, f. (v. m.), f. und. lotos. — 3. lotus, us, m., [lavo]: Baskning el. Udvasning, Cels.

Loxias, ae, m., λωξίας, [λωξός, i. e. obliquus], heder Gudinden Apollō, af hans dunkle Dratspær, vid. Macrobi. Sat. 1, 17.

Luca, ae, f., [luc]: en Gudinde, til hvilken man indviede de erobrede Raaben, ved at opbrænde samme; vid. Liv. 8, 1, v. id. 45, 33; heder ogs. Lua Saturni, (sc. filia), Gell. 13, 22.

lubet, lubido, etc., f. und. libet, etc. — *lubricitas, atis, f., ligesom lubricum: Slidrigbed, Cassiod.; v. — lubrico, avi, atum, i, v. a. (v. n.): gjør slidrig el. glat, Juvenal. 11, 173; lubricatus oleo lapis, Arnob.; — not.: som neutr.: at være slidrig el. glat, Appul., inc.; af — lubricus, 3; 1) „egent.“: A) asm.: glat el. slidrig, d. e. hvor man glider, locus, Plaut. Mil. gl. 3, 2, 38; men lubricus imbre lapis, Martial.; ∞ via et praeceps, Cic. Flacc. 42, (hvor dog, ligesom id. Coel. 17, Udtryffet er allegeret); cf. Liv. 41, 9; — b) df. subst. lubricum, i: slidrig Sted, vid. Plin. 36, 21; ogs. e. gen.: in lubrico paludis lapsantes (equi), Tac. Ann. 1, 65; — B) „bef.“: slidrig el. glat at tage paa, anguis, Virg., pisces, Plin., conchyliæ, Hor.; ∞ corpus levitate continua, Plin.; cf. id. 36, 17: ∞ Sphinx, (som Sludstærk); — 11) „fig.“: A) „overf.“: som bevæger sig let ifølge sin Glathed og Børke; — natura lubricos oculos fecit, Cic. N. D. 2, 57; — df. „poet.“: ∞ annis, Ovid.; cf. Hor. Epod. 13, 11; ∞ annus, Ovid.; men ∞ umbra, (som undgaar den Grubende), id. Fast. 5, 476; — b) ogs. om Jørdraget: flydende; — historia lubrica est et fluit, Quintil. 9, 4, 129; — B) „ment.“: 1) vanskelig; ∞ locus et praeceps, Plin. Ep. 1, 8; cf. Cic. Planc. 2; in lubrico versari, id. Orat. 48; lubricos assensus sustinere, (overilet Bifald), id. Acad. 2, 32; men lubricum linguae, (overilet el. uforståelig Tale), Dig.; — 2) farlig el. usikker; ∞ cupiditas dominandi, Cic. Phil. 5, 18; lubricum aetatis, Plin. Ep.; — ogs. farlig el. forførende; vultus nimium lubricus aspicit, Hor. Od. 1, 19, 8; cf. Martial. 9, 57; — ogs. fluffende el. bedragerisk; vid. Virg. Aen. 11, 716: Nequicquam patrias tentasti lubricus artes; — men lubricum fidei, (i. e. fluxa fides), usikkert Løfte, Macrobi.

1. Luca, ae, f.: By i Etrurien, (hnd. Lucca), Liv. 21, 59, oftere; — B) df. Lūcensis, e, municipium, Cic. Fam. 13, 13. — 2. Luca, (Lucas), ae, m., ligesom Lucanus: lucanisk; men alene i Forbindelsen: hos Luca, lucanisk Dre, d. e. Elefanten, (som Rø-

metne først lærte at fiende i Lucanien, neml. i Krigen med Pyrrhus), Varr. L. L. 7, 3, o. Lucr. 5, 1301 o. 1338; boves Lucae, vid. Plin. 8, 6.

Lūcānia, ae, f., *Avxania*, (hodi. Basilicata): Landstrib i Reberitalien; vid. Mela 2, 1, o. Hor. Sat. 2, 1, 38; — B) df. 1) Lūcānus, 3: lucanſt, legio, Liv. 8, 21, montes, id., pascua, Hor.; cf. id. Sat. 2, 3, 234; — b) df. subst. Lucani, orum: Jndvænerne af Lucanien, Cic., Liv.; — ogf. Lucani: det Lucanſke el. Lucanien, Liv. o. Plin.; — 2) Lūcānicus, 3: = Lucanus, Spartian.; — b) df. subst. Lucanica, (sc. hira el. hillar), Apic.; — 3) Luca, ae, m., bos, f. und. 2. Luca. — Lūcānicus, 3, o. Lucanica, ae, f. und. figd.

1. Lūcānus, 3: f. und. Lucania. — 2. Lūcānus, i, m., (sc. scarabaeus): en Torfskirt, (den flyvende Skirt), Plin. 11, 34. — 3. Lūcānus, i, m., M. Annaeus, af Cerduba i Spanien, Broderfæder af Philoſophen Seneca; — om hans ufuldendte Digt, Pharsalia, (Borgerkrigen imellem Pompejus og Caesar), vid. Quintil. 10, 1, 90, o. Martial. 1, 62, o. 7, 20; omfæm (som delagtig i Sammenfærgelſen imod Nero) i hans 26de Aar; vid. Suet. Ner. 36, o. Tac. Ann. 15, 49; f. ogf. Martial. 14, 194.

lūcar, āris, n., (f. lucare, sc. aes; f. und. lucaris, c): Stueſpillerens Løn el. Honorar; — de modo lucaris, etc., Tac. Ann. 1, 77; (f. ogf. und. figd.). — lūcāris, e, [lucus]: hørende til el. benævnt efter en Lund, pecunia, (som indtages af Lunde el. Skove), Fest.; — II) pl. Lucaria, sc. solennia el. festa: en romerſt Feſt, hvoraf Stueſpillerens Løn benævnes, vid. Fest. p. 119, o. Masur. ap. Macrob. Sat. 1, 4. — 1. Lucas, bos, f. und. 2. Luca. — 2. Lūcas, ae, m., *Avxās*, Lucās, den tredje Evangelist, Prudent.

Lūcēſus, i, m.: romerſt Mandſkaben; vid. Cic. Fam. 5, 12, oftere. — lūcellum, i, n., demin. af lucrum: en liden Jørdel el. Binding, dulce, Hor.; lucelli aliquid facere, (erhverve), Cic. Verr. 3, 44; cf. Hor. Sat. 2, 5, 82, o. id. Ep. 1, 18, 102; ∞ hujus diei, Senec. Ep. 5. — Lucensis, e, f. und. 1. Luca, ogf. und. 2. Lucus, ogf. und. figd. — Lucentia, ae, f., Mela 2, 6, ogf. Luculentum, i, n., Plin. 3, 4: Sy i Hisp. Tarrac., (hodie Alicante); — B) df. Lucensis, e, ostrea, id. 32, 21.

lūceo, luxi, 2, (v. n. o. a.), [lux]; I) „egenl.“: at lyse el. ſinne klart; navnlt. om Himmelslegemerne, om Jorden, om Jærverne, edl.; — stella illa ... luce lucebat aliena, Cic. d. Rep. 6, 16; cf. Ovid. Met. 2, 24, o. Lucr. 5, 609; lucens lunae globus, Virg.; — lucentes faces, Ovid.; cf. Virg. Aen. 11, 143; men dum meus assiduo luceat igne focus, Tibull.; — niveo lucent in ore rubor, Ovid.; cf. Virg. Aen. 8, 660; men lucent oculi, Ovid.; cf. id. Met. 4, 297; men Plaut. Casin. act. 1, v. 30, ogf. e. acc.: ∞ faciem alieni; — b) rf. impers., lucent: det er lyſt, det er Dag, Plaut.; nondum lucebat, quum etc., Cic. R. Am. 34; si luxerit, (naar det er blevet lyſt), Catull. 14, 17; — ogf. tilføies hoc (m. Saandbærgelſe imod Himmelen), Plaut. Mil. gl. 2, 2, 63; cf. id. Cure. 2, 3, 26, (hvor luce er tilføiet); — B) „bef.“: at lyse el. ſinne frem deraf el. derigienne; — lucent ... per bombycina corpus, Martial. 8, 68; cf. Propert. 2, 2, 25; — II) „fig.“: at viſe fig klart el. tydeligen, at ſinne el. glimre, alicui, (for nogen), Cic. Manil. 14; men tam claris argumentis signisque (abl.: deraf), id. Mil. 23; ogf. absol.: virtus lucent in tenebris splendetque per se semper, id. Sest. 28; cf. id. Att. 3, 15.

Lūcērenſes, Feſt., ſæby. Lūcēres, um, m.: etruskſt Stamme, af hvil. Forbindelſe med Ramnes (el. Latinerne), o. Taties (el. Sabinerne), den ælſte romerſke Stat opſtod, ſigefom Numaſus efter dem benævnte de tre ælſte Ryttercenturier; vid. Varr. L. L.

5, 9, Cic. d. Rep. 2, 8, o. Liv. 1, 13, ogf. Ovid. Fast. 3, 131, o. Prop. 4, 1, 31. — Lūcēria, ae, f.: Sy i Appul., Plin.; Hor.; — B) df. Lūcerinus, 3, finis, Liv. 10, 35; — b) ogf. subst. Lucerini, orum: Jndvænerne af Byen L., id. 9, 26, oftere.

†lūcerna, ae, f., [luceo]: Lampe: — nisi melucerna desereret, (gik ud for mig), Cic. Att. 7, 7; duo lucernae lumina, id.; cf. Hor. Sat. 2, 1, 15; — ante lucernas, (i. e. ante noetum, Juvenal.; men ad extremas lucernas, (langt ud paa Nttenen), Propert.; ∞ Venusina, (f. lucubrations Horatii), Juvenal. 1, 51; ∞ polymyxos, (med mange Næb), Martial. 14, 41; — II) „overf.“: eſlags Rist, ſom lyſer i ſtille Nætter, (trigla lucerna L.), germ. die Seelenlicht, vid. Plin. 9, 43; df. — lūcernāria, ae, f.: Lyſcort, Marc. Emp.; — lūcernārium, i, n.: Liden til at tænde Lys, Augustin.; — lūcernatus, 3: forſynet med en Lampe, Janua, Tertull.; o. — lūcernula, ae, f., demin.: liden Lampe, Hieronym.

lūceſco, o. lucisco, ēre, v. n., inch. af luceo: begynde at lyse el. ſinne; — novum ... luceſcere ſolem, Virg. Ecl. 6, 37; men om Dagens Frembrud, vid. Ovid. Fast. 5, 417; ſaal ofteſt impers.; et jam luceſcebat, Liv. 4, 28; cf. Cic. Fam. 15, 4: quum luceſceret; men Plaut. Amph. 1, 3, 5: luceſcit hoc jam; (cf. id. Mil. gl. 2, 2, 73, und. luceo); — II) „fig.“: luciscentis amoris tui etc., Fronto. — Lūcētius, i, m., o. Lūcētia, ae, f., [lux]: lyſbringende; df. freſſende; ∞ Juppiter, Naev. ap. Gell.; ∞ Juno, Capella.

lūci, f. luce, abl. af lux. — lūcide, adv.: klart, lyſt; df. „fig.“: tydeligen, indlyſende, deſignere verbum, Cic. d. Or. 2, 25; emendate et lucide dicere, Quintil.; — compar., lucidius, (med klarere Betydſel), Senec. Ep. 71; superl., ∞ ostendere causam, Quintil.; af — lucidus, 3, [lux]; I) „egenl.“: lyſt, klar, ſinnende, sidera, Hor., funalia, id., aēr, Lucr., amnis, Ovid., Quintil., nox, Plin., vestis, (gicnemſigtig), id.; — compar., ∞ domus, Ovid. Fast. 1, 94; superl., ∞ stella, Virg.; — neutr. ogf. ſom adv.; lucidum fulgentis oculi, Hor. Od. 2, 12, 14; — b) ogf. lyſt, hvid, ſilta, Prop., ovis, Tibull. 2, 1, 62; — II) „fig.“: lyſende, d. e. ſnuſt, ſſion, puella, Ovid. Her. 19, 133; — lyſt, klar, tydelig; ∞ ratio et manifesta, Quintil.; quo sit lucidior res, id.; cf. Hor. A. P. 41; men Quintil. 12, 10, 21: (oratores Attici) tennes et lucidi et significantes.

lūcifer, a, um, [lux, fero]: lyſbringende, luna, Ovid.; ∞ pars lunae, (den oplyſte Del deraf), Lucr.; — B) „overf.“: ſom fremdrager for Lyſet; ∞ manus (pl., sc. deae Lucinae), Ovid. Her. 20, 192; cf. Cic. N. D. 2, 27: ut apud Graecos Dianam, eamque luciferam, sic etc.; — II) subst., Lūcifer, i, m.: Planeten Venus el. Morgenskiernen; — stella Veneris, quae *Φωσφόρος* Graecae, Lucifer Latine dicitur, quum antegreditur solem, etc., Cic. N. D. 2, 20; cf. Plin. 2, 6, Tibull. 1, 10, 62, o. Ovid. Trist. 1, 3, 71; — b) efter Jabelen er Lucifer: Son af Aurora ved Cephalus, vid. Ovid. Met. 11, 271 figt.; men Lucifero genitus, ibd. 316, i. e. Ceyx; — B) „pect. overf.“ ogf. f. dies el. Dagen; venturum paucis me tibi Luciferis, Prop. 2, 13, 28; cf. Ovid. Fast. 1, 46, o. id. ibd. 3, 877.

lūcifugo, are, v. a.: belyſer, Laber. ap. Gell. 10, 17; af — lūcificus, 3, [lux, facio]: lyſbringende, sol, Coel. Aur. — lūcifluus, 3, [lux, fluo]: lyſſtødende, d. e. lyſt, klar, Juvenal.; — ogf. „fig.“: lyſſtraalende, guddommelig, id. — *lūcifuga, ae, c.: ſom flyer Lyſet, Appul.; — ogf. ſom gior Rat til Dag, Senec. Ep. 122; — lūcifugax, ācis, adj.: = figd., Min. Fel.; o. — lūcifugus, 3: lyſſt, blatta, Virg. Ge. 4, 243; — B) „fig.“: ∞ nebulo, Lucil. ap. Non.; cf. Cic. Fin. 1, 18; — [lux, fugio].

Lūcilius, i, m., C., fra Suessa Aurunca i Campanien, romersk Råder, og Opfinderen af d. romerske Satire; hvsf. Plin. praef.: primus condidit stili nasum; homo doctus et perurbanus, Cic.; cf. Hor. Sat. I, 4 o. 10, o. Quintil. 10, 1, 93 o. 96, egf. Juvenal. 1, 19, (Auruncae alumnus); — not.: Lucilius Bassus, en slet Forfatter, omtales Cic. Att. 12, 5; — B) df. Lūcilianus, 3: lucifig, versus, Plin., character, Varr.

Lūcina, ae, f., [luceo], sc. dea; 1) Gødsfæls-gudeinden, (der bringer Menneffene frem for Lyset); anraabes af de Gødende som Juno Lucina, Plaut., Ter.; cf. Catull. 35, 13, o. Cic. N. D. 2, 27; — ostere absol. Lucina; vid. Virg. Ecl. 4, 8, Hor. Epod. 3, 5, o. Ovid. Fast. 2, 449; — B) spect. overf.: Gødsel el. et føde, Virg. Ge. 3, 60; cf. ibd. 4, 339, egf. Ovid. A. A. 3, 785; — II) f. Hecate, som sender ondt Dromme og Rættespøgelser; vid. Tibull. 3, 4, 13: Efficiat eos noctis Lucina timores. — **lūcinus**, 3, [Lucina, no. I]: hørende til Gødselen; — ∞ horae, Prudent.

lūcipārens, tis, adj., [lux]: lysbringende, nox, Avien. — **Lūcipor**, f. und. Lucius. — **lūcisator**, oris, m., i. e. lucis sator sive auctor: den lysbringende, Prudent. — **lūcisco**, ere, f. und. lūcesco. — **l. Lūcius**, i, m.: romersk Ærnavn, men skrives sæd. L.; saal. L. Sulla; Lucii, nati prima luce, Varr.; — B) df. Lucipor, i. e. Lucii puer, vid. Plin. 33, 6. — **2. lūcius**, i, m.: etflags Gist, rimel. Giedten, Auson.

***lūcratio**, onis, f.: Binding, Jærdel, Tertull.; o. — **lūcrativus**, 3, 1) „alm.“: vunden, erhvervet, opera, Quintil. 10, 7, 27, inc.; — II) „bes.“: som er forbunden med en Jærdel, navn. om Arveforhødelde; — ∞ possessio el. acquisitio, Dig.; ∞ causa, ibd.; — [lucror].

Lūcrētīlis, is, m.: Bierg i det Sabiniske, Hor. Od. 1, 17, in.; — B) df. Lucretinus, 3: i Nærheden af dette Bierg, hvsf. Atticus havde et Landsted, hvortil der sigtes Cic. Att. 7, 11: in tuo Lucretino sole.

Lūcrētīus, Lucretia: romersk Slægt: o. Personnavn, hvortil her mærkes; — I) T. Lucretius Carus: Digter og epikureisk Filosof, paa Ciceros Tid; vi have hans Digt: De Rerum Natura, i 6 Bøger, poëma multae artis, Cic.; cf. Quintil. 10, 1, 87; — Carmina sublimis tunc sunt peritura Lucreti, Exitio terras quum dabit una dies, Ovid. Am. 1, 15, 23; — II) Lucretia: Datter af Lucretius Tricipitinus, og Gemalinde af Tarquinius Collatinus, fremkalde, nærmest ved ifte at ville overleve sin Ære, krenkemagtens Dødsbølge i Rom; — vid. Liv. 1, 57 figd., Cic. d. Rep. 2, 25, o. Ovid. Fast. 2, 658; — b) df. nævnes egf. Lucretia for enhver dydft Dame, Martial., Petron.

lūcrificatio, feci, factum, 3, v. a., egf. luci facio, etc., f. und. lucrum; — pass. lucrifio, factus sum, egf. luci fio, etc.; — vinder, profiterer; — ab isto omnem illam ex aerario ... pecuniam lucrifactam etc., Cic. Verr. 3, 75; cf. id. ibd. 3, 16; ∞ pallium, Petron.; — II) fig.: vinder el. erholder el. epnaaer; — ∞ nomen, Varr. R. R. 3, 4; men ∞ injuriam, Plin., maleficium, Auct. B. Hisp. 36, (undgaac Straffen derfor); cf. Val. Max. 4, 1, 10: lucrifac censoriam notam. — **lūcrificatus**, 3: partie. af figd.

***lūcrificābilis**, e: som bringer Binding, dies, Plaut. Pers. 4, 7, 2; af — **lūcrifico**, are, v. a.: gjør en Binding; ∞ omnes, Tertull.; af — **lūcrificus**, 3, [lucrum, facio]: som flaffer el. bringer Jærdel; — ∞ faculam tibi allucere etc., Plaut. Pers. 4, 3, 46. — **lūcrifio**, factus sum, f. und. lucrifacio. — **lūcrifuga**, ae, c., [lucrum, lugio]: som sliper sin Jærdel, (som søger til Tab); — hos lucrifugas (homines) etc., Plaut. Pseud. 4, 7, 33.

Lūcrinus, 3, lacus, Hor. Od. 2, 15, 3, egf. absol.

Lucrinus, (sc. lacus), Cic. Att. 1, 16, (Lucrinersøen (ved Bajae i Campanien); vid. Suet. Aug. 16, o. Virg. Ge. 2, 161; — B) df. 1) **Lūcrinus**: lucrinus; — ∞ ostrea, Plin., egf. absol. Lucrina, orum, Martial., egf. ∞ conchyliā, Hor. Epod. 2, 19: Dñers fra Lucrinersøen; — 2) **Lūcrinensis**, e: = figd.; hvsf. comiss: ∞ res (pl., i. e. ostrea Lucrina), Cic. Att. 1, 10.

lūcrīpeta, ae, m., [lucrum, peto]: som efterjager Binding, Auct. Arg. Most. Plaut.; — not.: in pl. egf. lueripetes, um, Cassiod. — **lūcris**, 3, [lucrum]: som giver Binding, dii, (navnl. Mercurius), Arnob.

lucror, atus sum, 1, v. dep. a., [lucrum]: vinder, profiterer; — ∞ impune auri pondo decem, Cic. Parad. 3, 1; ∞ alienum, (om Debitorene), id. Off. 2, 21; men id. Verr. 5, 21: ∞ omne stipendium (nautarum: stiffe det til sig, gjøre sig selv Indtægt deraf); cf. Hor. A. P. 238; — men id. Od. 4, 8, 19: domita nomen ab Africa Lucratas, (i. e. adeptus: om Æscye Africanus); — egf. at vinde i Spil; vid. Suet. Calig. 41, o. Tac. Germ. 24; — II) „overf.“: profiterer, d. e. slipper derfra, undgaar, navn. en fortient Straf el. Dødsel; — lueretur indicia veteris infamiae, Cic. Verr. 1, 12.

lūcrōse, adv.: fordelagtigen; compar., Hieronym.; af — **lūcrōsus**, 3: fordelagtig, m. o. ud. dat.; — Cur mihi sit damno, tibi sit lucrora voluptas? Ovid. Am. 1, 10, 35; cf. Tac. Agr. 19; — compar., Plin.; superl., id.; af — **lūcrum**, i, n., [luo]; D) „egent.“: Jærdel, Binding; (quaestus: mere det ved Arbejde Erhvervede); — luci sui causa defendere etc., Cic. Phil. 2, 42; ad lucrum praedamque revocare, (gjøre ligesom til Prisdøds), ibd. 3, 12; in lucris ponere, (holde for en Binding), id. Fam. 7, 25; cf. Ter. Phorm. 2, 1, 16; ligel. id. Ad. 5, 3, 31: id de lucro putare esse; cf. Hor. Od. 1, 9, 14: lucro Appone etc.; — quid mihi luci est, (e. inf.: hvad Jærdel har jeg deraf)? Ter. Phorm. 1, 2, 11; cf. Anton. ap. Cic. Phil. 13, 19; men esse in lucro alicui, Ovid. Trist. 1, 3, 68; — **lucrum** facere, (vinde, profiterer), Plaut.; cf. Cic. Verr. 3, 38: ex vectigalibus tanta lucra facit, (gjør sig slige Jærdede deraf); — B) bertil mærkes; a) gen. luci bes. dare, facere, etc., (som Binding el. Profit); — me esse hos trecentos Philippos facturum lucri, Plaut. Poen. 3, 5, 26; cf. Cic. Verr. 1, 16, o. ibd. 3, 41; men Nep. Thras. 1: quae ille naturali bono fecit luci, (havde sine Anlægs Ihvertighed at taffe); — b) de lucro vivere, (have sit Liv Tilfredt at taffe), Cic. Fam. 9, 17; cf. Liv. 40, 8; — II) „overf.“ o. „poet.“: A) Rigdom; — quum etc., Omme lucrum tenebris alta premebat humus, Ovid. Am. 3, 8, 35; — B) smudsig Binding; Pro luci pallida fames! Lucan. 4, 96; ligel. impius luci furor, Senec. Hippol. 510; cf. Phaedr. 3, 4.

lucta, ae, f.: Brydning el. Brydekamp; certamen luctae, Auson.; — **lucta** m e u, mis, n.: = figd., Lamprid. Al. Sev. 30; — II) fig.: A) „overf.“: Anstrængelse; remo ut luctamen abesset, Virg. Aen. 8, 87, (at Maren ifte behøvede at arbejde); — men sine luctamine alterius generis (saporum: uden Nørvirkning deraf), Pallad.; — B) „ment.“: emendatio morum ... difficile luctamen, Mamert. Grat. Act. ad Jul.; — **luctatio**, onis, f.: Brydning el. Brydekamp; — cursu, pugilatu, luctatione, etc., Cic. Leg. 2, 15; cf. id. Fat. 13; — II) fig.: A) „overf.“: fieri Anstrængelse og Besværlighed; — tetra ibi luctatio erat, (paa den glatte Jæ), Liv. 21, 36; — B) „ment.“: Drejrid el. lærd Strid, cum Academicis, Cic. Fin. 2, 14; egf. Meningsstrid; vid. Vell. 2, 124; — [luctor]. — **Luctatius**, etc., f. und. Lutatius.

***luctator**, oris, m.: Brydekæmpe; — Aonio luctator ab hospite fusus, (den af Hercules fældede Anteus), Ovid. Ib. 393; — til denne Brydekamp indsmurte man sig med Elie o. Bor, hvsf. Senec. Ep. 88: luctatores, et

totam oleo et luto constantem scientiam etc.; — men comiff om Sinen: Pedes capat primum; luctator dolosus est, etc., Plaut. Pseud. 5, 1, 6; v. — luctatus, us, m., ligefom luctatio: Brydning el. Brydefcamp, Plin. 8, 12; ogf. in pl. id. 29, 8: luctatus, ceromata valetudinis causa instituta; — [luctor].

Luctifer, a, um, [luctus, fero]: forbringende, annus, Val. Fl. bubo, Senec. Herc. Fur. — luctificabilis, e: fuld af Sorg el.ummer, cor, Pers. 1, 78, e Pacuv.; af — luctificus, 3, [luctus, facio]: forbringende, sorgelig, jammerlig; — ∞ clades, Cic. Tusc. 2, 10, ex Aeschilo; — ∞ Alecto, Virg. Aen. 7, 321; — neutr. luctificum, ogf. som adv., Val. Fl. — luctisōnus, 3, [luctus, sono]: forglennende, sorgelig, flaggende, mugitus, Ovid. Met. 1, 733. — luctito, are, v. n., intens. af flgd.: kæmper med Anstrængelse, Priscian.

Lucto, are, v. a., foref. Biform af flgd., Ter. Heec. 5, 3, 31; — partic. luctans, f. ind. flgd. — luctor, ātus sum, 1, v. dep. n., [lucta]; 1) „egenf.“: brydes, kæmper; — ∞ cum aliquo, f. nedenf.; — luctabitur Olympiis (abl.) Milo, Cic. Cat. 13; cf. Virg. Aen. 6, 643, v. Nep. Ep. 2; men viri luctantes, (i. e. luctatores), Prop. 3, 12, 4; — 2) ofte ogf. „fig.“: A) „overf.“: brydes el. kæmper el. strider dermed, cum aliquo, Cic. Sull. 16, („alleg.“); cum difficultate locorum luctatus, Vell. 2, 116; men Plin. 18, 6: ∞ cum agro, (syffe en utafnemmelig Jordbund); — ∞ inter se cornibus, (stanges), Virg. Ge. 2, 525; — „poet.“ ogf.: ∞ alieu, (f. cum aliquo); vid. Hor. Od. 1, 15, v. id. Ep. 2, 74; ∞ hiemi, Stat. morti, Sil., men robore (rimel. f. in robore), Lucan. 3, 503; — 2) „bef.“: anstrænger mig el. bryder mig el. har min fiore Rød dermed; a) m. in, ogf. m. ad, ogf.; — ∞ in pestilenti atque arido solo, Liv. 7, 38, i n turba, (i Drangfelen), Hor. Sat. 2, 6, 28; men „poet.“: ∞ in undis, (om Skibet), Prop. 4, 1, 148, („alleg.“); cf. Virg. Aen. 7, 28; — ∞ remis ad opera ferendam, (roe af alle Kræfter), Ovid. Trist. 4, 5, 19; men „alleg.“: Angustum per iter luctantes ambitionis, Lucr. 5, 1129; — b) „poet.“ ogf. e. inf., Virg. Aen. 12, 387; ligef. luctor celare furorē, Ovid.; (f. ogf. nedenf.); — c) partic. luctans: kæmpende, stræbende, ogf. absol.: f. evenf. Prop. 3, 12, 4; ∞ venti, (som stræbe at bryde løs), Virg. Aen. 1, 53; ∞ anima, id.; ∞ oscula capere, Ovid., Martial., (i. e. ab invito et reluctantē); — B) „ment.“: diu, quarum partium esset, secum luctatus, (efter lang Strid med sig selv), Vell. 2, 63; navn. om Taleren, f. evenf. Cic. Sull. 16; — circa omnia momenta, Quintil. 5, 13, 51, (allevegne at giøre sig det tungt); — non luctor de nomine, (trættes ifte derom), Ovid. Fast. 6, 69; men luctor deducere verum, (anstrænger mig derfor), id. Pont. 1, 5, 13.

Luctuōse, adv.: sorgeligen, ynfeligen, canere, Varr.; — compar. e. dat., vid. Liv. 28, 39; af — luctuōsus, 3, [luctus]: fuld af Sorg; df. 1) „af m.“: som mærfere Sorg, sorgelig, ynffelig; m. o. ud. dat.; — o diem ... reip. luctuosum! Cic. Sest. 12; cf. id. d. Or. 3, 2; ∞ preces, id.; ∞ victoria et cruenta, Sall.; — compar., luctuosius (est, tradi) inimico, Cic. Quint. 31; superl., ∞ bellum, id., exitium, id.; — 2) „poet.“: forgende, som befinder sig i Sorg og Glendighed; — Di multa neglecti dederunt Hesperiae mala luctuosae, Hor. Od. 3, 6, 8.

Luctus, us, m., [lugeo]; 1) „egenf.“: Sorg,ummer, Betrøvelse over Tabet af vore Elskede, over egne el. andres Videlser, osv.; — filius luctu perditus, vid. Cic. R. Am. 8; ligef. in luctibus maximis esse, (neml. over Sonnens Død), id. Off. 3, 25; cf. ibd. 1, 10; in luctus maximos incidere; — luctu atque caede omnia complentur, Sall. Jug. 97; cf. id. ibd. 16; men

Cic. Pis. 36, (om en ruineret Mand): in sordibus luctuque jacere; f. ogf. id. Verr. 3, 89; — luctum ex aliqua re percipere, id., haurire, id.; luctum absolvere, minuire, levare, id.; cf. id. Fam. 5, 16; — 2) „bef.“: A) Sorgen over Afvæde (osv.), med Senfyn paa dens ydre Tegns, navn. paa Dragten; — luctum amissae sororis laeto cultu mutare, Tac. Ann. 2, 75; erat in luctu senatus, (havde anlagt Sorgedragt, neml. i Anledning af Cicero's Landsflygtighed), Cic. Sest. 14; cf. Liv. 22, 56; men luctus domesticus, Jamisieforg, vid. Cic. Tusc. 3, 27; — B) Gienstanden for en stor Sorg; — in non inventa reperta Luctus eras levior, Ovid. Met. 1, 651; — C) som Person el. Genius har Luctus sit Hiem i Indgangen til Dreus, Virg. Aen. 6, 274; — not.: gen. lucti, f. luctus, Attius ap. Non.

Lūcu, f. luce, f. ind. lux. — lūcubrātio, onis, f., [lucubro]: Arbejde ved Lys el. om Natten; in pl., Colum. 11, 2; ∞ vespertina, antelucana, id.; — navn. den Lærdes Arbejde ved Lys el. om Natten; — nunc lucubrationes detraxi, et meritationes addidi, Cic. Div. 2, 68; — 2) „overf.“: det ved Lys el. om Natten Udarbejde; — perire lucubrationem meam nolui, (i. e. epistolam noctu scriptum), Cic. Fam. 9, 2; df.: — lūcubrātiuncula, ae, f., demin.; 1) Rattearbejde, Auson., v. 2.; — 2) „overf.“: det om Natten Udarbejde, Gell. epil. 14.

Lūcubrātorius, 3: hørende til Rattearbejde, lecticula, Suet. Aug. 78; af — lūcubrō, avi, atum, 1, v. n. o. a.; 1) neutr.: arbejder ved Lys el. om Natten; — inter lucubrantes ancillas etc., Liv. 1, 57; — navn. studerer om Natten; vid. Plin. Ep. 3, 5; — 2) act.: udfører el. udarbejder noget ved Lys el. om Natten; ∞ viam, (reise om Natten), Appul.; — opusculum lucubratum his noctibus etc., Cic. Parad. proem.; men nox lucubrata, (tilbragt med Arbejde), Martialis. 4, 99.

*Luculēnte, adv.; 1) „egenf.“: tydeligen, ioinesfaldende; — ∞ scriptus liber, (med tydelig Haand), Gell. 13, 30; — 2) „fig.“: A) „overf.“: anfeligen el. dygtigen i sit Slags; — ∞ vendere, (med Forfel), Plaut.; ∞ diem habere, (giøre sig tilgode), id.; men ∞ calefacere aliquem ad populum, (dygtigen at medtage), Cic. Qu. Fr. 3, 2; — B) „ment.“: tydeligen, træffende; ∞ scribere (aliquid), Cic. Brut. 14; quamquam etc., luculente tamen dicitur, id. Off. 3, 28; — luculēter, adv.: = frgd.; — sane texebatur opus luculenter, Cic. Qu. Fr. 3, 5; quum Graece ... luculenter sciam, (fuldstemmet forstaaer Græsk), id. Fin. 2, 5; cf. id. Off. 3, 11; — lūcūlentia, ae, f.: det Joinesfaldende el. Udmærkede i sit Slags; — luculentias (verborum) a Cicerone sumere, Arnob.; v. — lūcūlentitas, atis, f.: = frgd., Lucil. ap. Non.; — [af flgd.].

Lūcūlentus, 3, [lux]; 1) „egenf.“: fuld af Lys; df. ioinesfaldende, anelig, prægtig; — ∞ vestibulum ante aedes, Plaut. Most. 3, 2, 132; ogf. „atm.“: synlig, mærkelig, betydelig; ∞ plaga, Cic. Phil. 7, 6; — 2) „fig.“: A) „overf.“: a) som viser sig til sin Forfel, dygtig i sit Slags, caminus, Cic. Fam. 7, 10, navigia, id.; ∞ patrimonium, id.; ∞ familia, (velhavende, bemidlet), Plaut.; — b) anelig el. prægtig at stue, smut, ston, femina, Plaut.; cf. Ter. Heaut. 3, 2, 12, v. Plaut. Capt. 2, 7, 76; ogf. kan hidføres Planc. ap. Cic. Fam. 10, 21: tironium vel luculentissima ex omnibus una (legio); — c) ston, lyffelig, dies, Plaut. Epid. 3, 2, 4, auspicia, Macer ap. Non.; — B) „ment.“: a) tydelig, henfigtsmæssig, oratio, Sall. Catil. 32; verba luculentiora, Cic. Att. 12, 21; quum scriptor luculentus esset, ibd. 7, 17; — b) paafuld, treværdig, auctor, Cic. Att. 10, 14; cf. ibd. 2, 12.

*Lucullus, i, m.: reinerff Tisnaen in gente

Licinia, hvoraf her mærkes: L. Licinius Lucullus, Hærfører imod R. Mitridates for Pompejus; vid. Cic. Manil. 8; hans Værdem omtaler id. Acad. 2, 1; ogf. have vi hans Værdetsbeskrivelse paa Græsk af Plutarch; — B) df. 1) Lucullianus, 3: lucullif, ager, Frontin.; — 2) Lucullianus, 3, horti, Tac., villa, Sueton.; — 3) Lucullus, 3, lancea, (semt bærende efter en Lucullus), Suet. Dom. 10. — Lucullus, i, m., demin. af lucus: siden Luno; circa Tiburtini luculum etc., Suet. Vit. Hor.

1. Lucumo, (ctr. Lucmo, Prop. 1, 1, 29), onis, m.; (etrurif Ord); efter Fest. p. 120 (Müll.) etrel: Befat af Beggefret; — H) df. „overf.“; A) en etrurif Hovding af Præst; vid. Serv. ad Virg. Aen. 8, 175, o. Fest. l. c.; — B) en Etrurier; vid. Propert. 1, 1, 29; — C) ~ Samius, (i. e. Pythagoras), Auson.; — df. Lucumoniis, 3, arma, Propert. 4, 2, 51. — 2. Lucumo, onis, m: Son af Demaratus fra Corinth; blev under Ravn af Tarquinius Priscus, Konge i Rom; vid. Liv. 1, 31. — Lucunculus, i, m., demin., Appul.; af — lucuus, tis, f.: etflags Bagværk af. Sage, Varr. ap. Non.

1. Lucus, i, m., [rimel. best. m. d. foræld. Læz el. Læz, i. e. diluculum, Dæmning]; en til en Gudsdom indviet Lund; vid. Serv. ad Virg. Aen. 1, 115: Lucus in urbe fuit media; — lucus Vestæ, Cic.; luci Albani, id. Mil. 31; men lucum ligna (putare: om en Tritanker), Hor. Ep. 1, 6, 32; cf. Liv. 21, 3; men nemora — sacros imitantia lucos, Tibull. 3, 3, 14; cf. Tac. Germ. 9; — inter Lucos: Sted i Rom, ved Rødgangen fra Capitolium, og i Nærheden af Apyum, Cic. Att. 4, 3; cf. Liv. 1, 8; — H) „pect. overf.“ findes ogf. lucus f. silva; vid. Virg. Ecl. 8, 86, o. id. Ge. 2, 122; — sigel. f. lignum, Plaut. fragm. ap. Charis.

2. Lucus, i, m.: Rævner paa flere Byer, hvoraf her mærkes: 1) Lucus (Augusti) i Hisp. Tarrae, (hod. Lugo i Gallicien); — B) df. Lucensis, e, conventus, Plin. 3, 4; — H) Lucus (Angitia) ved Jucinerfoen; — B) df. Lucenses, ium: tæns Jucinaer, Plin. l. c. 17.

ludia, ae, fem. af ludius; 1) Skuepillerinde, Danserinde, Martial. 5, 25; — H) en Gladiatoris Efferende, Juvenal. 6, 265. — ludibriose, adv.: spottende, Amm.; af — ludibriosus, 3: spottende; — ~ probra quaedam, Gell. 7, 11; af — ludibrium, i, n.: [ludo]; 1) „alm.“: Spet, spottende Skræmsel; — ludibrio esse alieni, Cic. ad Brut. 1, 2, ogf. nd. dat. pers.: haud dubie ludibrio esse miseria suas, Liv. 2, 23; cf. Ter. Hee. 1, 1, 11: Non sic ludibrio tuis factis (abl.) habitus essem, men ludibrio sibi habere, (drive Spot dermed), Vid. Lucr. 5, 1234; — hh) ogf. at mærke; a) e. gen. subj.; — hoc quoque ludibrium casus ediderit fortuna, ut etc., Liv. 30, 30; cf. Suet. Vitell. 17; haec ludibria fortunæ ne sua quidem (esse) etc., Cic. Parad. 1, 1; cf. ludibria naturæ etc., Suet. Aug. 83, o. Vell. 3, 71; — b) e. gen. obj.; ludibrio fratris, (for at gjøre sig lystig over ham), Liv. 1, 7; ludibria oculorum auriunq; credita pro veris, id. 24, 41; cf. id. 22, 16; — H) „overf.“; A) hvormed der drives Spot, sem hæves til Beside; ludibrium verius, quam comes, Liv. 1, 56; cf. id. 2, 33, o. Suet. Ner. 6; df. „poet.“: rabidis ludibria ventis, Virg. Aen. 6, 75; cf. Hor. Od. 1, 14, 16; — b) ogf. Blendværk, Daarligheder, Skæffelse; quid ... non ludibrium illud (hun af Bagagen opfaldende Forskandning) ... distrabent? Liv. 25, 36; cf. ibd. 37, 41; — B) voldsom Skræmsel, Voldstægt, Curt. 10, 1, e. id. 1, 10.

ludibundus, 3, [ludo], sigefom ludens: skæmtende, spægende, overgibende, lystig; vid. Plaut. Pseud. 5, 1, 49, o. Liv. 21, 16; — H) „overf.“: sigefom skæmtende, d. e. uden Anstængelse; df. om en heldig Sci-

læd: in Italiam ludibundi pervenimus, Cic. Fam. 16, 9; cf. id. Verr. 3, 67.

Iudicer el. Iudicrus, (nom. m. sing. ius.), era, erum, [ludo]; 1) „alm.“: børende til Morstaf el. Iedsfordrie, morsom, skæmtende; — ~ sermones, Cic.; ~ aliqua exercitatione delectari, id. N. D. 1, 37; ~ certamen, Vell. 1, 18, sigel. ~ artes, (Morstaber), Senec.; — b) df. subst. Iudicrum, i, n.: Skæmtel. Spøg; — in proverbii Iudicrum vertere, (blive til Ordspøg), Plin. 3, 16; pl. Iudicia, Hor. Ep. 1, 1, 10; — H) „bef.“: børende til Skuepillerne; — ~ ars: Skuepillerkunsten, Liv. 7, 2; in modum Iudicrum, (paa Skuepillerens Bids), Tac. Ann. 1, 4; ~ praemia, Virg., o. ~ coronæ, Plin., (som gives Skuepillerne); — b) df. subst. Iudicrum, i, n.: Skuepil el. Rege paa Theatret, paa Girtus, osv.; — vid. Liv. 1, 9, o. 35; Olympiorum solenne Iudicrum, id. 28, 7; cf. id. 33, 32, id. 34, 41, o. Hor. Ep. 1, 6, 7; men id Iudicrum, (i. e. lusus Trojae), Suet. Aug. 43; coronæ Iudicio partae, Plin. — *Iudicre, adv.: til Morstaf, jactare saxa, Enn. ap. Non.; o. — Iudicior, ari, v. dep. n.: morer mig, Fronto; af — Iudicrus, 3, f. ind. Iudicer.

Iudificatio, feci, 3, v. a., [Iudus], aliquem de aliqua re: har nogen til Beside dermed, Plaut. Epid. 5, 2, 41. — *Iudificabilis, e: hvormed man har nogen til Beside, Iudi, Plaut. Cas. 4, 1, 2; — Iudificatio, onis, f.: spottende Skæffelse; — omni mora, Iudificatione, calumnia, etc., Cic. Sest. 35; ~ hostis, Liv. 22, 18; men id. 25, 6: ea Iudificatio veri ipsa in verum vertit; — Iudificator, oris, m.: som har nogen til Beside el. til Nar; — ~ meus, Plaut. Most. 5, 1, 18; — df. Iudificatorius, 3: stæffende, Augustin.; o. — Iudificatus, us, m.: = Iudificatio; — habere aliquem Iudificatui, Plaut. Poen. 5, 5, 2; — [af sigd.].

Iudifico, avi, atum, 1, v. a. (o. n.), [Iudus, facio], sigefom sigd.: har til Beside, fører bag Lyst, fluffer, bedrager; — ~ herum dictis delirantibus, Plaut.; ~ consulem pacis mora, Sall. Jug. 36; men comit: ~ corium alicujus, (f. caedere), Plaut. Most. 5, 1, 19; — ogf. pass.: Iudificati incerto proelio (militis), Sall. Jug. 50; cf. Lucr. 1, 938; — ogf. nd. ace., Cic. Quint. 17: latitare et diutius Iudificare etc., (bruge Udflygter).

Iudicior, atus sum, 1, v. dep. a. o. n.; 1) „alm.“, sigefom sigd.: fluffer, bedrager, aliquem lepide, Plaut.; ~ virginem, (frænte, vanære), Ter.; men om Tiberius, Tac. Ann. 1, 46: ~ patres et plebem cunctatione ficta, (henstæde i Hvilehed); — navul. ogf. i Krigsproget; vid. Liv. 27, 46, o. Tac. Ann. 3, 21; — ogf. nd. ace., Cic. R. Am. 20: aperte Iudificari etc.; — H) „bef.“ ogf.: fragaar el. underdrager mig derfra paa en listig og underfundig Maade; qui Iudificati priorem locationem erant, Liv. 39, 41; — ogf. tilsmægtig el. spilder ved Kunst el. ved Maffiner; vid. Liv. 21, 34.

Iudi, magister, el. Iudi magister, stri, m., [Iudus]; Skuefører; ~ Iudi, (holst Skole), Cic. N. D. 1, 25; Iudimagistrum professus (Dionysius), vid. Justin. 21, 5; ogf. omfat: magister Iudi nescio qui etc., Cic. Div. in Caecil. 14. — Iudio, onis, m.: Biform af sigd.; Iudiones ex Etruria acciti etc., Liv. 7, 2; convivalia Iudionum oblectamenta adjecta epulis, id. 39, 6.

Iudius, i, m.: Skuepiller, Aetuer; ogf. en Danser, en Pantomimist; — hvilket Slags var blevet indfaldt fra Etrurien; vid. Liv. 7, 2, o. Cic. Sest. 51; triviales ex circo ludios etc., Suet. Aug. 74; f. ogf. Ovid. A. 1, 112; ~ vulsus, f. ind. vello; — H) ogf. f. gladiator el. Jægger, Juvenal. 6, 82.

Iudo, si, sum, 3, v. n. o. a.; 1) neutr.; A) „egent.“: leger, spiller, morer mig med Leg og Spil. — ~ tesseriis, Ter., talis, Hor., trocho, id., nucibus,

Martial., folle, id.; ∞ pila et duodecim scriptis, Cic. d. Or. 1, 50; ∞ alea, (spille Højardspil), id. Phil. 2, 23; ogf. ∞ in alea, Dig.; ∞ in pecuniam, (em Penge), ibid.; ∞ ad latrunculos, (spille Skaf), Vopisc.; f. und. tessera, talus, trochus, etc.; — ogf. absol.: lusinus per omnes dies, Suet. Aug. 71; — b) ogf. em afstredte Dyr i Rømplegen: ludis Circusibus elephantos luisse, Liv. 14, 18; ogf. em en Rødsdansk: ∞ in numerum, Virg. Ecl. 6, 28; — B) df. „fig.“; 1) „overf.“ em enhver spillende Bevægelse, som Høstens i Vandet, Ter. Ad. 3, 1, 13, Baadens paa Vandet, Ovid. Trist. 2, 329; cf. Virg. Ge. 1, 363, o. id. Aen. 11, 497; — 2) „ment.“: ligesom spøjende el. til Tidsforløbet af spøjfætte sig dermed; — si ludentes minamur (i Spøg), etc., Cic. Fin. 5, 11; cf. id. Parad. proem.; men ad ludendum, an ad pugnandum etc., id. d. Or. 2, 20; Credite, non ludo, (i. e. non joco), Hor. Ep. 1, 17, 61; — 3) „bes.“ ogf.; a) em Legemsøvelser: Ludere qui nescit, etc., id. A. P. 379; cf. Cic. Off. 1, 29, o. Ovid. Her. 16, 149; — b) om den lettere Digtning: coloni versibus incomptis ludant, Virg. Ge. 2, 386; cf. Catull. 50, 2; — c) endel. om Skovshandeler: ∞ in aliqua, Prop. 2, 5, 4; cf. Hor. Ep. 2, 211; — 11) act.: „egenl.“: leger, spiller, aleam, (Højardspil), Suet.; hvf. Ovid. Trist. 2, 471, pass.: quibus (artibus: efter hviiste Regler) alea luditur: ∞ proelia latronum, (spille Skaf), id. A. A. 3, 357; men Hor. Od. 3, 29, 50, „alleg.“: Ludum insolentem ludere etc.; cf. Ter. Eun. 3, 5, 58; — ∞ catenas, Lucr. 2, 630, (at dandse en Rinddauds); — B) „fig.“; 1) „alm.“; a) behandler el. over noget til Skemt el. til Tidsforløbet; ∞ carnaria, (digte lette el. spøjende Vers), Virg. Ge. 4, 565; cf. Ovid. Trist. 2, 491: men ∞ otium, Martial., pericula, id.; — b) ∞ bonum civem, (paa Strømt at give sig ud derfer), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 9; ∞ magistratum, Appul.; cf. Suet. Ner. 35; — 2) „bes.“; a) har til Besætte, serer bag Lyset, gjør mig lystig derover; — sophistas lusus videmus a Socrate, Cic. Fin. 2, 1; cf. id. Qu. Fr. 3, 12; men ∞ verbum aliquod, id. Fam. 7, 5, (have til Besætte); cf. Virg. Aen. 7, 412, o. Hor. Od. 3, 4, 5; ogf. ∞ aliquem dolis, Ter. Eun. 2, 3, 91; — b) ∞ operam, (spille sin Illage), Plaut.; cf. Ter. Phorm. 2, 3, 18: in his opera luditur.

ludus, i, m., [ludo]; D) „egenl.“; A) „alm.“: Leg el. Spil til Morskab el. Tidsforløbet; — ut novum sibi aliquid excogitat in otio ludum, etc., Cic. d. Or. 3, 15; ∞ campester, id. Coel. 5; incidere ludum, (af bryde), Hor. Ep. 1, 14, 35; opp. seria, Virg. Ecl. 7, 17; — B) „bes.“: ludi: Etuspil el. Lege; — quum ludos spectatum iret, Nep. Reg. 2; cf. Cic. Arch. 6, o. Virg. Aen. 5, 113, — b) de romeriste Etuspil el. Lege vare, efter Stæder, hvor de holdtes: ludi Circenses, scenici, compitalicii, etc.; efter deres Beskaffenhed: ∞ gladiatores, gymnici, etc.; efter den Qvædem, til hvís Døde de holdtes: ∞ Capitolini, Cereales, Apollinares, etc.; efter deres Anledning: ∞ juvenales, funebres, votivi, etc.; efter Tiden: ∞ seculares, etc.; efter deres Omfang: ∞ magni, maximi, etc.; — f. und. Circensis, scenicus, etc.; — c) heril høre endda Jorbindeiserne: ludi Cerealia, Liv. 30, 39; ludi Megalesia, Quintil., Ovid., o. A.; ogf. findes absol.: Ludis, (i. tempore ludorum: under Legene), Cic., Liv.; — uncert. bruges ogf. ludi om Jorvittlinger paa Scenen i Medsæm. af andre Etuspil; vid. Suet. Caes. 10; cf. id. ibd. 29; — ludos facere, (anstille Etuspil), vid. Cic. Brut. 20, o. Liv. 5, 19; men ludos committere, (lade Legene begynde), Cic., Liv.; — 11) „fig.“; A) „alm.“: Leg, Spøg, Skemt, Morskab; — datur enim huic aliquis ludus actati, Cic. Coel. 11; dare ludum amori, (lade den frit Skillerum), Hor. Od. 3, 12, in.; ludos sibi facere, (mere sig), Petron.; — 2) df. ogf. a) Leg

el. Skemt, (i Medsæm. af Mør); df. ogf. Søer el. Rørfreger; vid. Hor. Sat. 1, 1, 27; ligel. per ludum et negligentiam ad honores pervenire, Cic. Verr. 3, 50; cf. id. Off. 1, 29; — ut ludos facit, Ter. Phorm. 5, 7, 52; cf. id. Eun. 3, 5, 39, o. Hor. Od. 3, 29, 50; — b) Vads el. listig Streg; quos mihi ludos redderet! Ter. Andr. 3, 1, 21; cf. id. Eun. 5, 7, 9; — men comfist: ludos facere aliquem, (have til Mør), Plaut.; cf. id. Pseud. 4, 7, 72; men Cic. Flacc. 5: quibus ... testimonium ludus est, (som lege dermed); — B) „bes.“ som Sted, (rimel. oprdt. til Legemsøvelser): en Skole; df. a) ∞ militaris, Krigsskole, Liv. 7, 33, gladiatorius, Jægterskole, Suet. Caes. 31; cf. Caes. B. C. 1, 14; men ∞ fidicius, (Rustskole), Plaut. Rud. prol. 43; — b) ludus litterarum, Liv., litterarius, Quintil., discendi, Cic., ogf. absol.: ludus, id., Nep. Att. 10; Skole, hvori beglige Kunstler læres; — ludum aperire, (aabne el. begynde en Skole), Cic., habere, (holde), id., exercere, Tac.; in ludum litterarium itare, (gaae i Skole), Caes.; cf. Cic. d. Or. 2, 22; f. ogf. magister ludi mtd. ludimagister; — not.: Ludus Naevii: Rævnet paa en Bøg de rebus ludicris, Cic. d. Sen. 6.

*lūela, ae. f., ligesom luitio: Bod el. Straf; scelerisque luela, Carcer, Lucr. 3, 1028; o. — lūes, is, f.; D) „egenl.“; A) „alm.“: Opføining, som Suenens; df. det urene el. lerede Sneyvand, Petron. Sat. 123; — B) „bes.“: cypselende Sygdom hos Mennefter, Dyr og Bæster, navnlt. isølge Luftens el. Jordbundens Beskaffenhed; hvf. terrae coelique laes, Lucan.: cf. Virg. Aen. 3, 138, o. Ovid. Met. 15, 626; ogf. Pestisq., Senec. Thyest.; ogf. f. lichenes, Plin. 26, 3; — 11) df. „fig.“; A) „alm.“: brad der volder el. udbræder Jordervelse, (som Krig, Jorderkast, osv.); vid. Tac. Hist. 3, 15, o. id. Ann. 2, 47; ogf. em en Jildebrand, Senec. Hippol. 1103; ogf. em Slangegift, Virg. Aen. 7, 351; — men laes morum, (deres Jordervelse), Plin. 29, 8; — B) „bes.“ ogf. a) om et fortærveligt Mennefte, Pseud. Cic. d. Har. resp. 12; — b) om Hørpyierne, Val. Fl.; ligel. becer Sphinx: laes Thebarum, Senec. Phoen. 13; — [lūo].

Lugdūnum, i, n.: Byen Lyon, i Gall. Lugd., ved Rhodanus, Plin. 4, 32; — B) df. Lugdūnensis, e, provincia, Plin. 1, c.; cf. Suet. Calig. 4: ∞ Gallia: den Del af Gallien, hvori Lugdunum laa; seelv. Gallia Celtica, Plin. 4, 31.

lūgeo, lūxi, etum, 2, v. n. o. a., [besf. m. λυγρός, i. e. tristis]; D) neut.: færger el. bærer Sorgedragt (for en Afød, for en Anklaget, osv.); — vid. Senec. Ep. 63, o. Cic. Mil. 8; genera lugendi, paedores, lacerationes, etc., id. Tusc. 3, 26; men hos pro me lugere (neml. som forvist), id. Plane. 42; — men pass. impers.: si pii ad rogam filii Lugetur, Catull. 39, 4; — men absol. Lugentes: som have Sorg, som sørge, Liv. 22, 56; — B) „poet. overf.“: pullo lugentes vellere lanae, Martial. 14, 157, (Ristede til Sorgedragt); — ∞ campi lugentes, (de Sorgendes Øpholdstid i Underverdenen), Virg. Aen. 6, 441; — 11) act.: ∞ aliquem: at forge el. bære Sorg fer nogen, Liv. 2, 7; cf. Cic. Phil. 12, 25: ∞ mortem alienus; — men Ovid. Met. 10, 111, til Cypresfen: lugere nobis, Lugubisque alios; — B) „overf.“ o. „alm.“: sørger der over, beklager: ∞ vitam hominum, Cic., luterum reip., id.; men id. Verr. 3, 18, oratorist: ut ager ipse lugere dominum videretur; — ogf. m. acc. c. inf., id. Catil. 2, 1; — not.: lūxi, f. luxisti, Catull. 66, 21.

lūgubris, e, [lūgeo]; D) „egenl.“: sorgende, hørende til Sorg, navnlt. over en Afød el. Jorvist; — ∞ lamentatio, Cic.; ∞ sordes, id.; ∞ cantus (pl.: Sørgefange), Hor. Od. 1, 21, 2; ∞ cultus, Tac., vestis, Ter.: Sørgebragt; — ligel. absol., lugubria, Ovid., Senec.; cf. Prop. 4, 11, 97; — b) ogf. som er el. befinder sig i Sorg, domus, Liv. 3, 32, genitor,

Ovid. Met. 4, 690; — H) „overf.“; A) forgybringende, bellum. Hor. Od. 2, 1, 33, sidus, Val. Fl.; ∞ vultus (pl.), Ovid. Trist. 1, 8, 23; men ∞ ales, (forgybrærende), Hor. Od. 3, 3, 61; — B) fergelig el. flægende, vox, Lucr., vagitus, id., verba, Ovid. Ib. 99, cantus, Hor., f. evenf.; — h) neutr. lugubre egf. fem adv.: fergeligen el. flæffelligen; — ∞ robere, (em en Gæmet), Virg. Aen. 10, 273; df. — lugubriter, adv.: fergende el. flægende, ejulare, Appul. — lūitio, onis, f., fluo]: Befalning; ∞ pignoris: Utleesningen af et Pant, Dig.: ∞ captivi, ibid.

Lūma, ae, f.: en Tørnart el. en Tørn, vid. Fest. p. 120; df. — lūmarius, 3, falc: hvormed Tørne affkæres, Varr. — *lumbago, mis, f.: Svagbed i Lænderne el. Høfterne, Fest. p. 120; e. — lumbare, is, n.: Høftebedæfning, Hieronym.; — [lumbus]. — lumbellus, i, m., demin. af lumbulus, Apic. — lumbifragium, i, n., [lumbus, frango]: Lændernes el. Høfternes Knevning el. Misfædning, Plaut. Amph. 1, 1, 298. — lumbriocōsus, 3: med Trime i Indvælsene, Coel. Aur.; af — lumbrieus, i, m., [skal være for lumbicus af lumbus]: Drm i Indvælsene hos Mennesker og Dyr; egf. en Drm i Jorden, en Reguerm, Cels., Colum.; cf. Plin. 11, 52; — egf. fem Stædtærd, Plaut. Aul. 4, 4, in.

Lumbulus, i, m., demin.: liden Lend el. Høfte; — lumbulosum, Evinemørbrat, Plin.; af — lumbus, i, m.; 1) „egenf.“: Lenden el. Høften (fra Bæltetiedet til Sædet); — lumborū tenuis, (til Bæltetiedet), Cic. Arat.; cf. Hor. Sat. 1, 3, 22; — comit̄ er: lumbos surgite atque extollite, Plaut. Epid. extr.; lumborum dolores, Plin.; men lumbus aprugus, (Viltsvinsfinke), id.; — II) „overf.“; A) (arbitr.) f. Kiønsdelene, Juvenal., Pers.; — B) af Gæftaltens Ligbed: den Del af Vinfloken, hvor Grenene ftyde ud fra Stammen, Colum., Plin.

Lūmectum, i, n., [luma]: et med Tørne beveret Sted, Varr. — lūmen, mis, n., [luceo, altf. f. lumen]; 1) „egenf.“; A) „alm.“: det Lyfende, Lyset, det fra et Legeme udgaaende Lys; — a solis lumine collustrari, (om Maanen), Cic.; ∞ lucernae, id.; lumen de suo lumine accendere, Enn. ap. Cic. Off. 1, 16; ∞ diurnum, Dagslyset, Ovid.; cf. Virg. Aen. 4, 584; — h) df. „pect.“: Dagslyset el. Dagen, — lumine quarto, (paa den fierte Dag), Virg. Aen. 6, 356; cf. Enn. ap. Cic. Rab. Post. 11; — B) „bef.“: 1) Lys, der brænder el. tændes, Lygte el. Lampe, Kierte el. Jæffel; — lumine apposito, Cic.; lumini oleum instillare, id.; luminibus accensis (advolitare), Plin.; cf. Liv. 29, 25, (hvor lumina ere: Lysfigalerne til Stibis); ad lumina, Suet. Caes. 37, (ved Jæffelstuen); men Hor. Ep. 2, 2, 98: ad lumina prima, (naar Lysene tændes); men lumina dimittere, (neml. ved Dagens Frembrud, om den Rejsende), Cic. Att. 16, 12; — 2) Lyset i Bygninger, d. e. det frie Dagslys; — luminibus aliquis obstruere, Pseud. Cic. p. Dom. 44, officere, Dig.: cf. Cic. d. Or. 1, 39; — df. „alleg.“: nec mentis quasi luminibus officit altitudo fortunae et gloriae, id. Rab. Post. 16; cf. id. Brut. 17; — hb) df. a) Aebning, hvorigennem Lyset kommer; ∞ hypothyri, Vitruv.; egf. et Lustful, Plin. 31, 31; navn. Vindue, Appul.; lumina immittere (aediibus: indfætte Vinduer deri), Dig.; — entef. „pect.“: Røerne el. Sprætte, Val. Fl.; — b) Belysning; — tabulas bene pietas collocare in bono lumine, Cic. Brut. 75; egf. Lyset i et Maseri, (opp. umbra), vid. Plin. 35, 11, e. Plin. Ep. 3, 13; — 3) Glædes, Eftin, ferri, Stat.; ∞ calthae, loti, (Ceres Glædes el. Eftenhed), Colum.; — II) „fig.“; A) „overf.“: 1) Vindlyst, Været; equid agis ... lumen linque! Plaut. Cist. a. 3, v. 12; nec lumen adeptum (mibi), etc., Ovid. Trist. 4, 4, 45; cf. Lucr. 3, 1017, e. Virg. Aen. 6, 366 e. 735; — 2) lumen e. lumina, m.

e. ud, oculi el. oculorum: Siens Lys, Været; — lumina oculorum amittere, Nep. Timol. 1; luminibus amissis, Cic. Tusc. 5, 39; caecitas luminis, id.; inconstantia frontis et luminum, Quintil.; astantes lumine torvo, (med vilet Stit), etc., Virg. Aen. 3, 677; cf. ibd. 6, 156 e. 300; parcite luminibus, (vænder Sineue bert!) Ovid. Met. 5, 248; men ibd. 1, 720, (til den hundredeide Argus: in tot lumina (i. e. oculos) lumen (i. e. vim cernendi) habebas; — lumina fodere, (udstikke), id.; — B) „ment.“; 1) „alm.“: a) lumen animi: Maanens Lys, Colum. praef.; cf. Cic. d. Rep. 6, 12: hic tu ostendas oportebit patriae lumen animi. ingenii, consilium tui; egf. det Lys, fem meddeles os evenfra; vid. id. Sull. 11; — b) Maared el. Tydelighed i Foreffillingen; — ordo est, qui memoriae lumen affert, Cic. d. Or. 2, 86; — 2) „bef.“; a) det fremffinnende el. Hverffie i sit Elag; — quasi lumen aliquod virtutis et probitatis, Cic. Lael. 8; cf. id. Catil. 3, 10: lumina civitatis; — men totius Graeciae lumen, (em Syen Cernth i dens Besmagt), id. Manil. 5; — men lumina verborum ac sententiarum, Cic. Brut. 79, (egf. uate el. Taleffigurer); cf. id. d. Or. 2, 27: certa dicendi lumina; — b) Lys, d. e. Siely, Belyffelse; — hunc (puerum) lumen quondam rebus nostris futurum etc., Liv. 1, 39; cf. Cic. Sull. 11: urbem hanc ... lumen gentium, etc.

Lūminar, is, n., (alene in pl.); 1) Vintueffarm, Sineue, Cato, Cic. Att. 15, 26; — II) fild. Lys el. Lygte, Hieronym.; — lūmino, avi, atum, i, v. a.: eplyfer el. belyfer, Appul.; — II) df. „overf.“: male luminatus: med flet Syn, id., e. — lūminōsus, 3: fuld af Lys, med færf Lysning, aedificium, Vitruv.; — compar., Augustin.; — II) „overf.“: fremffinnende, udmærket; — ∞ partes (orationis), vid. Cic. Orat. 26; — superl., Augustin.; — [lumen].

Lūna, ae, f., [etr. f. lucina, af luceo]: Maanen, *μην*, ultima a coelo (stella), citima terris, lucet luce aliena, etc., Cic. d. Rep. 6, 16; efter Plin. 2, 6: crescens semper, aut senescens, etc.; f. egf. Cic. N. D. 2, 19 e. 27; — Luna pernox, Liv., plena, Plin., nova, id.; cf. Hor. Od. 2, 18, 16; ∞ prima, (Nymaane), Vitruv.; men ∞ deficiens, Plin., laborans, Juvenal., (fermøret); hys. lunae defectus, Liv., senium, Plin., (Maanefermørelse); — luna tertia, quarta, etc.: tredje ... Dag efter Nymaane, Colum., Plin.; luna extrema et prima, (*hæc zai via*, egf. novissima primaque), Plin.: den firsie Dag i Maanden; — Luna bicornis, regina siderum, Hor. Carm. Sec., argentea, aurea, nivea, Ovid.; cf. Hor. Od. 1, 7, 13, e. Virg. Ge. 1, 427; — dies lunae, Inscript.; lumen oblato per lunam, (i Maanestien), Virg. Aen. 2, 310; — II) „overf.“; A) f. mensis el. Maaned, Plin. 18, 57; cf. Ovid. Met. 7, 531; — B) „pect.“ egf. f. nox el. Natten, Virg. Ge. 4, 421, Stat.; — C) halsemaanefermet Legeme, Siden.; — „bef.“ den Halsemaane, (eydrl. Beghavet „C“), fem de fra Nems ælfste Senaterer (vid. Liv. 1, 8) nedflammende Maadsferrer bare fper paa deres Stø el. Jættel; vid. Juvenal. 7, 191, e. Martial. 2, 29; — III) efter Jæbelen er Gævinden Luna: Datter af Hæperien e. Latona (el. Hæftra, Hygin. praef.); hendes Tempel paa Aventinum emtales Liv. 40, 2.

2. Luna, ae, f.: Søftad med Havn i Strurien, ved Næden Maera; vid. Plin. 3, 8, e. Sil. 8, 182; — B) df. Lūnensis, e, æger, Liv., legati, id., marmor, (carriest Marmor), Plin. 36, 7 e. 18; men ∞ ara, Suet. Ner. 50, (eyfert af dette Marmor); ∞ caseus, Plin., Martial.; — b) egf. subst., Lūnenses, iun, m.: Indvaanerne af Syen L., Plin. 36, 4.

Lūnaris, e: hørende til Maanen, cursus, (dens Lob), Cic., equi, Ovid. Fast. 5, 17, (dens Høfte), mensis, Vitruv.; men ∞ ratio, Plin. 16, 71, (Hensyn paa Maanens Tilfagen og Afagen); — II) maane-

fermet; — ∞ cornua, Ovid. Met. 9, 296; o. — lunaticus, 3: maanedag, mæncipium, Dig., oculus (maanedag), Veget.; — [luna]. — lunatus, 3: partic. o. adj. af luno. — luncus, 3, ligesom luncus; cf. Epyd, Tertull. — Lunensis, e: f. und. 2. Luna.

luno, avi, atum, 1, v. a., [luna]: beier af frummer balsemaanfærmefet af fuglefermet; — ∞ arcum, Ovid. Am. 1, 1, 23; cf. Prop. 4, 6, 25; — II) df. partic. lunatus, 3, fem adj.: balsemaanfærmefet af segefermer, pelta, Virg., ferrum, (i. e. hørpe), Lucan., cauda (delphini), Senec. Oed.; — men ∞ pellis, Martial. 1, 50, (i. e. calceus lunula ornatus). — lunula, ae, f., demin. af luna: liden Maane; df. balsemaanfærmefet Enuffe, Plant. Epid. 5, 1, 33. — Lūnus, i. m.: Maanen, personificeret som mandlig Gudhed, Spartian. Carac. 6 v. 7.

lūo, lui, (lūtum), 3, [λύω], i. e. lavo; A) „egent.“: vasser, væder, bespyller; — Graecia ... Ionio luitur ... profundo, Sil. 11, 22; — B) df. „fig.“; a) ∞ insontes errore, (rense af befrie dem derfra), Val. Fl.; — b) at bede et afbede; — ∞ noxam pecunia, Liv. 38, 37; cf. Cic. Fin. 5, 22; liget. ∞ sanguine perjuria, Virg. Ge. 1, 502; cf. Cic. Verr. 1, 30; — c) ved Bøder af Straf at afstænde; ut luendis periculis publicis piacula sinus, Liv. 10, 28; — II) (λύω, i. e. solvo); A) „egent.“: betaler, aes alienum aliequus, (negens Gæld), Curt. 10, 2; — df. indfricet el. indsefer, sundum a testatore obligatum, Dig., pignus, ibd.; men ∞ sponsonem: opfyldte Forpligtelsen, vid. Liv. 9, 9; — B) df. „fig.“; a) ligesom betaler, d. e. beder af. liden derfer; — luo poenam peccati mei, Cic. Att. 3, 9; ∞ poenam pro caede, Ovid. Met. 3, 624; ∞ peccata sua, Liv. 38, 48, delicta majorum, Hor. Od. 2, 6, in.; cf. Cic. Sull. 27; — not.: luiturus, Claudian., v. A.

lūpa, ae, fem. til lupus: Mvnde, vid. Liv. 1, 4, rava, Hor.; men „alleg.“: rabidae tradis ovile lupae, Ovid. A. A. 3, 8; — II) „everf.“ f. meretrix: Eftage; vid. Liv. 1, c.; cf. Plant. Epid. 3, 3, 22. — lūpānar, āris, n., f. und. flgd. — lūpānāris, e: hørende til en Eftage, infamia, Appul.; — 2) df. subst. neutr., lupanare, fædd. lupanar, aris, (sc. stabulum): Bortel, Catull. 42, 13; e. — lūpānarium, i, n.: = lupanar, Dig.; — [lupa, nr. II]. — lūpātus, 2, [lupus]: forfynct med ulstændformede Jernpiigler, frena, Hor. Od. 1, 8, 6; — egf. absol. lupata, a. (sc. frena); duris parere lupatis, (som den tæmmede Hest), Virg. Ge. 3, 208; aurea lupata, Martial.; — egf. lupati, (sc. freni), Solin.

Lupercal, ae, fem. til Lupercus, efter Varr. ap. Arnob.: den fem Gvinde dylende Lupia, der fæstede de ufæfte Tvillingbrodere, Remulus og Remus; vid. Liv. 1, 4. — Lupercal, alis, n., f. und. flgd. — Lupercālis, e: hørende til Guden Pan (Lupercus), el. til hans Præster (Luperci); — ∞ sacrum, Suet. Aug. 31, o. Lupercalia, (sc. sacra el. solennia), fæst til Hec for Guden Pan; vid. Ovid. Fast. 2, 267 flgd., e. 425 flgd., egf. Liv. 1, 5, hørerster denne fæst af Evander er indført fra Atracien; — II) f. Lupercale brugtes fædd. Lupercal; a) sc. ludicrum: Lupercalefsten; vid. Liv. 1, c.; — b) (sc. antrum): en Guden Pan belliget Hule el. Grotte ved Palatinerbierget; vid. Ovid. Fast. 2, 381, v. Virg. Aen. 8, 343; — men Cic. Fam. 7, 20, er Lupercal rimet: en Strækning i Nærbheden af hin Hule; cf. Ovid. Fast. 2, 421 flgd.

Lupercus, i, m., [quasi lupos arens]; eyrdel.: Guden Pan; vid. Justin. 43, 1; f. egf. und. Lycus; — II) fædd. Præst for Guden Pan; vid. Cic. Phil. 2, 34; — Luperci nudi, (afene dækkede med et Livbælte, f. nedenf.), Virg. Aen. 8, 663, v. Liv. 1, 5; ∞ cinetuti, Ovid. Fast. 5, 101; f. egf. id. ibd. 2, 385, v. Juvenal. 2, 142; — not.: til Luperci Fabii v. Quin-

tilii, Ovid. Fast. 2, 375, (Fabiani, Quintiliani, Fest.), fæstede fild. Luperci Julii; vid. Suet. Caes. 76.

Lupia, (Lupp.), ae, m.: Gleden Lippie i Germanien, Vell. Tac. Mela 3, 3. — *Lupillus, i, m., demin.: liden Lupine el. Alvebonne, Plant. Stich. 5, 4, 9; — lupinaceus, 3: af Alvebonner, lomentum, Appul.; e. — lupinarius, 3: hørende til Alvebonner el. Lupiner, labrum, Cato; — II) lupinarius, i, m.: som hantler med Lupiner; — [figd. nr. II].

Lupinus, 3, [Lupus]: hørende til en Mv el. til Mve, fem er deraf, ubera, vid. Cic. Catil. 3, 8, pellis, (Mveskind), Plin., galea, (som er gjort deraf), Prop. 4, 10, 20; — II) df. subst., lupinus, i, m., v. lupinum, i, n.: Lupine, figenbonne, Alvebonne, (Lupinus albus L.), vid. Plin. 18, 36; ∞ tristis, Virg. Ge. 1, 75; — egf. brugtes Lupini i Comœdien for moniede Penge, (ligesom vore Hecpenge, jettons); vid. Plant. Poen. 3, 2, 20; hof. Hor. Ep. 1, 7, 23: quid distent aera lupinis.

Lupor, ari, v. dep. n.: = scortari, cum meretrice, Atta ap. Non.; o. — Lūpula, ae, f., demin.: liden Mvnde; som Skædsærd: liden Hec, edl.; Appul.; — [lupa].

Lūpus, i, m., lūzos, (cf. sequor, ἵναμι, v. fl.): Mven, Martius, Virg., Martial., Hor., (som tilhørende Guden Mars); genus acre luporum, Virg.; — B) om dette Nøddyr kan her mærkes: 1) ifølge Gølfetrecn, Mestfæne: a) Et sua nocturno fallere terga lupo, Prop. 4, 5, 14, (fervende sig til en Mv); cf. Virg. Ecl. 8, 97; — b) lupi Moerim videre priores, (høvedet M. afst. blev fund), id. ibd. 9, 53; cf. Plin. 8, 34; — df. Drøfproget: lupus in fabula, Ter., Cic.; liget. eecum tibi lupum in sermone, Plant. Stich. 4, 1, 71; — 2) til Mvens reversef Natur figte Drøfprogene: a) ovem lupo committere, Ter. Eun. 5, 1, 16; cf. Cic. Phil. 3, 11: o praeclarum custodem ovium, ut ajunt, lupum! men lupo agnum eripere, (om en Umulighed), Plant. Poen. 3, 3, 31; hører egf. oves fugit lupus, Virg. Ecl. 8, 52; — b) lupum tenere auribus, (være yderst forlegen af raardvid), Ter. Phorm. 3, 2, 21, v. Suet. Tib. 25; cf. Hor. Sat. 2, 3, 64: hac lupus urget, hac canis; — not.: lupus femina, egf. absol. lupus, f. lupa, Varr. ap. Quintil. 1, 6, 12, v. Fest.; liget. lupus femina feta, Emm. ap. Serv.; — II) „everf.“ el. ifølge etflags Lighed betegnes ved lupus; A) en Høfart; lupus piscis, Plin. 9, 58, rimet. Gæden, germ. der Høft; egf. ∞ lanarius, (af Aletets Blædder og Jumper), Colum.; cf. Hor. Sat. 2, 2, 32; — B) etflags Høderfey, fædd. phalangium, Plin. 11, 28; — C) ligesom frenum lupatum: Bidsel med Jerntagger, Ovid. Trist. 4, 6, 4; — D) liden Sang el. Stikfang, Pallad.; — E) etflags Hage til Krigsbruc, Liv. 28, 3; — F) ∞ salicarius, Plin. 21, 50, (humulus lupulus L.): en Humfart. — 2. Lūpus, i, m.: romerff Tilnavn, f. und. Rutilius.

Lura, ae, f.: Nafningen paa en Ledersæt el. Ledersætte, Fest. p. 120; — II) „everf.“; A) en Ledersæt, Auson.; — B) Indvæfene, Lucil. ap. Cic. Tusc. 1, 21, inc. — Lurchinabundus, (lurcinah., lucrab.), 3: flugende, flugen, graadig, Cato ap. Quintil.; af — 1. Lureo, are, v. a., v. Lureor, ari, v. dep. (a.): fluger el. æder, lardum, Pompon. ap. Non., v. Lucil. ibd.; af — 2. Lureo, onis, m., [etter Fest. befl. m. lura]: Slughals, Graafer; — Vivite, luresones, comedones, vivite, ventres! Lucil. ap. Non.; — egf. som Skædsærd, Plant. Pers. 3, 3, 17, v. Suet. Gramm. 15.

*Luridatus, 3: tilfudstet; — luridati maculis, Tertull.; af — luridus, 3: noget bleg, gulbleg, gulsten; — ∞ membra (den Hængtes), Ovid.; cf. Hor. Epod. 17, 21; men sol luridus, qualis esse, quum deficit, solet, Plin. Ep. 6, 20; — egf. gulagtig el. gul,

dentes, (som have tabt deres Hvidhed), Hor., sulphur Ovid., bilis, Senec.; — II) poet. overf.: som gjør bleg el. blegagt el. guffen, horror, Ovid., aconita, id., mors, Sil.; af — lūror, oris, m.: Blyfarve el. Blegblegbet, Lucr. 4, 332; — ogs. alm. bleg farve; lūror permanet in herbas, Claudian.

lusciniā, ae, f., [luscus, cano; oprd.: som synger i Mørkningen]: Nattergalen, vid. Plin. 10, 43; tiende ogs. til Vafferbid, vid. Hor. Sat. 2, 3, 245; df. — lusciniōla, ae, f., demin., Plaut. Bacch. 1, 1, 4. — lusciniūs, i, m.: Biform af lusciniā, Phaedr. 3, 18. — 2. lusciniūs, 3: enøiet, Lamprid. Commod. 10; af — lusciniūs, 3, [luscus]: enøiet; vid. Plin. 11, 55; — not.: Lusciniūs, i, som Tilnavn in gente Fabricia; vid. Gell. 17, 21, v. Cic. Agr. 2, 24.

*lusciosus, 3: med svagt Syn, stærkt blind, oel.; — lusciosus putant a Graecis nycalopas dictos, Plin. 28, 47; vesperi non videre ... lusciosos, Varr. ap. Non.; — luscitio, onis, f.: svagt Syn, Dig.; f. ogs. Fest. p. 120 (Müll.); o. — luscitiosus, 3: = lusciosus; — edepol tu quidem caecus es, non luscitiosus, Plaut. Mil. gl. 2, 3, 51; af — luscus, 3: enøiet; vid. Cic. d. Or. 2, 60, v. Martial. 4, 65, ogs. Juvenal. 10, 228; men id. 7, 125: statua lusca, (med hule el. infaldene Øine).

lūsio, onis, f., [ludo]: Leg, Spil; ∞ pilae, (Bødespil), Cic.; men id. Qu. Fr. 3, 4: in ludum discedendi, non lusionis etc.; ogs. in pl.: lusionibus laboriosis delectari, id. Fin. 5, 20; ∞ pilae, id., pilaris, Stat.

Lūsitānia, ae, f.: den vestlige Del af Hispania el. Spanien, som nu udgør Portugal; vid. Plin. 3, 3, v. Caes. B. C. 1, 38; — B) df. Lusitanus, 3: lusitanus, latro, Senec., (i. e. Viriathus); vid. Liv. Epit. 52; — b) df. subst. Lusitani, orum: Indvaanerne af L., Caes. l. c., Cic., Liv. — l. lūsito, are, v. n., intens. af ludo: oftere at spille el. lege, Plaut. Capt. 5, 4, 6; ∞ alēa, Gell. 18, 13. — Lusius, i, m.: Bled i Arcadian, Cic. N. D. 3, 22.

lūsor, oris, m., [ludo]; D) alm.: en Spiller, en Højbordspiller; Sic. ne perdidit, non cessat perdere lusor, Ovid. A. A. 1, 451; — ogs. en Bødespiller, Senec. Benef. 2, 17; — II) abf. "ogs. A) som har nogen til Bødeste el. til Rar; — Te ut deludam contra, lusorem meum, Plaut. Amph. 2, 2, 62; — B) der gjør noget sigefom i Syg af stemtende; — tenerorum lusor amorum, Ovid. Trist. 4, 10, in., (der skriver cretiske Digte).

lūsorie, adv.: paa Strømt, forhiit; — ∞ agere causam, (spille under Dække med Mørtarten), Dig.; af — lūsorius, 3, [lusor]; D) alm.: hørende til Spil el. Leg; — ∞ pila, Plin.; ∞ alveus cum tesseriis, id.; — b) df. subst., lusorium, i, n.: Stet, hvor Gladiatører og vilde Dyr kæmpede, Lamprid. Heliog. 25; — B) "overf.": sigefom spillende, d. e. farende bid og did; — naves lusoriae, Ammian.; — b) ogs. absol. lusoriae, (sc. naves), Vopisc.; — II) "bef. A) hørende til Tidfordriv el. Mørkbat, quæstio, Plin., spectaculum, Senec.; ∞ arma, (opp. decertoria), id. Ep. 117; — B) som ster paa Strømt el. for et Syns Skyld, minac, Dig.; ∞ nomen. (fingeret Jorskrining), Senec.; ∞ imperium, (ugældigt el. uren Virkning), Dig.

lustrāgo, inis, f.: en Benævnelse paa Planten verbenaca, Appul. — lustralis, e, [2. lustrum]; oprd.: hørende til Renselse fra Synd el. til Gudernes Usoning; — ∞ sacrificium, (Renselsesoffer el. Gensoffer), Liv. 1, 28; ∞ aqua, (Vedvand), Ovid. Pont. 3, 2, 73; ∞ exta, Virg. Aen. 8, 182; men ∞ caput, (som Iphigenia), Senec. Ag. 163; — II) df. "bef.": der finder Sted ved den femaarige Renselsesfest el. høert femte Aar; — ∞ certamen, Tac. Ann. 6, 4; — men ∞ collatio, Cod. Theod., (en Afgift af forskellige Smaaahandel, der betales høert femte Aar).

lustrāmen, inis, n., [lustrum]: Renselsesmiddel,

Val. Fl. — lustramentum, i, n., [lustror]: Rensmiddel til Sollyst, Dig. — "lustratio, onis, f.; D) "egent.": Renselse ved Offer; — sacro lustrationis peracto, Liv. 10, 6; — II) "overf.": (fra Praefectus Umbren af Senofferne): Giennemvandring el. Giennemreise; — ∞ municipium, Cic. Phil. 2, 23; — men cursus et lustrationes ferarum, (deres Omreise), id. Tusc. 5, 27; ∞ solis, (dens Løb), id. N. D. 1, 31; o. — lustrator, oris, m.: som giennemvandrte mange Steder, Appul.; — [1. lustrum].

lustricus, 3, [2. lustrum]: børende til Renselse; — ∞ dies, (paa hvilken man før den Rysferte anstiller Renselsesoffer og gav Baret Ravn; vid. Fest. p. 123, v. Macroh. Sat. 1, 16, ogs. Suet. Ner. 6, v. Arnob. — lustrificus, 3, [2. lustrum, facio]: rensende, cantus, Val. Fl.

lūstro, avi, atum, i, v. a., [2. lustrum]; I) "egent.": renser med et Gensoffer; — ∞ agrum, Cato; quum imperator exercitum, censor populum lustraret, Cic. Div. 1, 45; cf. Liv. 1, 41, v. id. 40, 6; — ∞ aliquem tædis, Tibull., senem sulphure, Ovid.; men Virg. Aen. 3, 279: Lustramurque Jovi; — II) "overf.": A) at menne; — in castra veni ... exercitum lustravi, Cic. Att. 5, 20; cf. Hirt. B. G. 8, 52, v. Virg. Aen. 6, 679; — B) beser el. betragter nøie, (saal. "poet."): vid. Virg. Aen. 8, 152; sigel. quae sit me circum copia, lūstro, id. ibd. 2, 561; cf. id. ibd. 4, 607, oftere; — b) df. ogs. "ment.": quum omnia animo ratione lustraris, Cic. Off. 1, 17; — C) drager derom el. derigienem, giennemvandrte; — ∞ Aegyptum, Cic. Fin. 5, 20; cf. id. N. D. 2, 20; men lustrandum aequor navibus, Virg. Aen. 3, 385; — df. pass.: Pede barbaro lustrata Rhodope, (giennemfireiset deraf), Hor. Od. 3, 25, 12; cf. Plin. 6, 31: Tigris (fluvius) ... lustratis montibus etc.

lūstror, atus sum, i, v. dep. n.: besøger Rippel el. urene Steder, Plaut. Pseud. 4, 7, 6, v. id. Cas. 2, 3, 29; af — 1. lustrum, i, n., [luo, lauo]; I) "egent.": Vandsted el. Pyt el. Pel; — sues (acc.) prodigunt in lutosos limites et lustra etc., Varr.; — II) "overf.": A) Dyrenes el. Vildtets Dybedsted el. Ycie i Støven; — salus et lustra lerarum, Virg. Ge. 2, 471; cf. id. Aen. 3, 616; — b) ogs. Støven som Vildtets Stiem, vid. ibd. 1, 151, v. 11, 570; ogs. Ovid. Met. 3, 116 v. 370; — B) nrent Stet, Rippe el. Bødeste; — in lustris, popinis, alea, vino, tempus aetatis omne consumere, Cic. Phil. 13, 11; jacere in lustra, (i. in lustris), Plaut. Cas. 2, 3, 26; — b) df. ogs. lūstravisse, lūstrigled; — vino lustrisque confectus, Cic. Phil. 2, 3; cf. Hor. Sat. 1, 6, 68, v. Lucr. 1, 1129.

2. lustrum, i, n., [luco]; I) "egent.": Renselse, Renselsesoffer el. Jorsfeningsoffer, som høert femte Aar, efter fuldendt Censur, af den ene Censur (opr. af Kængerne) bragtes for det hele Aars; — lustrum condere: efter fuldendt Censur at forrette dette Offer; vid. Liv. 1, 14; cf. id. 3, 22 v. 21; sub lustrum censeri, (forst imed Slumningen af Censur), Cic. Att. 1, 18; — II) "overf.": A) et høert Jorsfeningsoffer; — Delphis Apollini pro me exercitibusque et classibus lustra sacrificavi, Liv. 45, 41; — B) det Tidrum af fem Aar, som forløb imellem tvende Lustra; — vid. Varr. L. L. 5, 2; cf. Cic. Att. 6, 2, ogs. Hor. Od. 2, 4, 24, v. Ovid. Trist. 4, 10, 78; — C) et Tidrum af viese Aar, navnlig af fire Aar, Ovid. Fast. 3, 163; cf. Plin. 2, 47 v. 48; men Martial. 4, 1: ingens lustrum: Tidrum af 100 Aar, (med Hensyn paa ludi seculares); — D) fra A. Domitianus: de høert femte Aar tilbagevendende capiteliste Lege; vid. Suet. Dom. 4, Censorin., Stat.

1. lūsus, 3: partie, af ludo. — 2. lūsus, us, m., [ludo]; I) "egent.": Spillen el. Spil; — ∞ calculorum, (Bødespil), Plin. Ep.; ∞ aleae, (Højbordspil), Suet.; ogs. absol. effuse liberalis in lusu etc., id. Aug. 71; exercere lusus undas, Ovid. Met.

11, 556; — Quique alii lusus ... Perdere rem caram, tempora nostra, possunt, Ovid. Trist. 2, 483; — II) „overf.“; A) Læg til Dvæle, Ovid. el. Etucipil; — lusus Trojae, Suet. Claud. 21; beder Troici lusus sacrum, Senec. Troad. 778; — egf. etlags let Digting (Supremum) beder lusus (pl.), Plin. Ep. 7, 9; — B) Læg, Eftemt, Epeg, Iidsfordriv; — per luseum atque lasciviam, vid. Liv. 1, 5; sunt apti lusbis anni, (til Elstevsbander), Ovid. Am. 2, 3, 13; egf. Ixad man gier legende el. stedsleste: vid. Martial. 4, 49; — C) Eget, Væstetelse; — dare alicui lusus de se, Quintil. 5, 13, 46, (giere sig latterlig jer negen): luseum ludere aliquem, Gell. 18, 13.

Lutamentum, i, n., [l. luto]: Overfregning med Ler, el. den paafregne Ler, Cato. — Lutarius, 3, [2. lutum]: børende til Dynd, testudo. (sem lever i Dynd), Plin. 32, 11; — men ~ nullus, id. 9, 30, (sem var sin Raring af Dynd). — Lutatus, a: reuicret Elagts; eg Perensnaen: Qu. Lutatus Catulus; vid. Cic. Brut. 35, oftere; — B) df. 1) Lutatus, 3, lex de vi; vid. Cic. Coel. 29; — 2) Lutatians, 3, praedia, Dig.

1. lutea, ae, f., und. 1. luteus. — luteus, e, [2. lutum]: sem lever el. findes i Dynd, genus purpurarum, Plin. 9, 61. — luteolus, 3, dem. af luteus: gulagtig, caltha, Virg. Ecl. 2, 50, viola, Colum. — luter, eris, m., *loutro*: Væfedeften, Hieronym. — lutesco, ere, v. n. ineh., [2. lutum]: at blive færet, Colum. 8, 17. — Lutetia Parisiorum, Caes. B. G. 6, 3, egf. absol. Lutetia, ibd. 7, 57, Hyen Paris.

luteum, i, n., f. und. flgd. — 1. luteus, 3, [1. lutum]: I) sem er farvet med Planten lutum; — chrysocolla lutea: etlags Biergrent, Plin. 33, 26; egf. absol. lutea, (f. chrysocolla), ibd.; — II) gulagtig el. gulgul el. orangegul; — ~ apices (rosae), Plin. 21, 10; ~ color, ibd. 22; ~ palla, Tibull.; men ~ Aurora, (i Guldglands el. gulden), Virg. Aen. 8, 26; — egf. rosenfarvet el. purpurfarvet, papaver, Catull. 19, 12; — egf. bleggul, pallor, Hor. Epod. 10, 16, pellis, Pers.; — II) df. subst. luteum, i, n.: a) det Gule, navn. i Ægget; lutea ovorum quingue, (sem Æggeblemmer), Plin.; — egf. „alm.“ f. color luteus: color in luteum inclinat el. languescens, id.; — b) ligesom 1. lutum: en farveplante, Vitruv. 7, 14, inc.

2. luteus, 3, [2. lutum]: I) „egenf.“; a) af Dynd el. af Ler, opus, Ovid. Fast. 1, 157, (Evalens Rede), aedificium, Plin.; men ~ caput, (fermet i el. af Ler), Hor. Sat. 1, 10, 37; figel. Martial. 4, 16: Hispanae luteum rotæ torumina, (i. e. synthesis el. Et Bægere af spanst Vætemagerarbejde); — b) fuld af Dynd el. Ler; ~ pedibus (gallina), Plin.; — df. alm. befimret el. befregen; luteum ceromate corpus, Martial. 11, 48; men ~ Vulcanus, Juvenal. 10, 132: fuld af Sed, sedet; — II) „overf.“; flet el. ringe i sit Elags; ~ negotium, Cic. Verr. 1, 14, (om tvende Selskægere af flet Arbejde); Blitea el. lutea (meretrix) etc., Plant. Truc. 1, 1, in.

1. luto, avi, atum, l. v. a., [2. lutum]: fliner el. frysger med Ler, granaria, Cato; men ~ nidos, (om Evalen), Calpurn.; — II) egf. „alm.“: befmerer; Ne luteo immundum nitidos ceroma capillos, Martial. 11, 50. — 2. luto, avi, l, v. a., efter Varr. ap. Non. 2, 482, frequ. af luo, i. e. solvo: betaler. — lutosus, 3, [2. lutum]: fuld af Dynd el. Ler, terra, Plin., ager, Colum. — lutra, (lytra, Varr.), ae, f.: Giskedderen, Plin. 8, 47.

*lutulentus, 3; I) „egenf.“: fuld af Ler el. af Dynd el. af Ekarn; — diluvio tellus lutulenta recenti, Ovid. Met. 1, 434; ~ annis, id.; men ~ sus, sem hofker til i Dyndet), Hor. Ep. 2, 2, 75; — men Martial. 7, 66, sem er indsmurt el. fofvet; — compar., Plaut. Poen. 1, 1, 29: lenone istoc non lutum est lu-

lulentius; — II) „fig.“; A) „alm.“: urn, smudfig, flarnagtig, persona illa lenonis etc., Cic. R. Com. 7; cf. id. Pis. 12; men ista lutulenta tua vitia, ibd. 1; — B) „bef.“ Hor. Sat. 1, 1, 11: quum flueret lutulentus (Lucilius), ligesom fremmede i et urnet el. stedsleste Epeg; f. egf. und. Lucilius; o. — luto, are, v. a.: tilsmudser; df. „fig.“ Plaut. Trin. 2, 2, 15: Hi mores majorum laudant, eosque lutulant, quos collaudant; — [2. lutum].

1. lutum, i, n.: Plante, sem giver en gul farve, (reseda luteola L.). Vædplanten; — herba, quae lutum appellatur, Vitruv. 7, 11, (al. lutum); cf. Plin. 33, 26; — egf. den gule farve selv; vid. Virg. Ecl. 4, 44, c. Tibull. 1, 9, 92.

2. lutum, i, n., [luto, fofet]; I) „alm.“: vaad el. blod Jord, dem. af Ler; — erates luto contegere, Caes.; cf. id. B. C. 2, 9; — navn. egf. Dynd og Enaen, Ekarn paa Veie og Gader; vid. Hor. Ep. 1, 11, 11, c. Ter. And. 4, 4, 58; luto opplere aliquem, Suet. Vesp. 5; — egf. „alleg.“: in luto esse cf. haerere cf. haesitare, (være ilde færet), Plaut. Ter.; — df. egf. sem Skædsord, Cic. Pis. 26, c. Catull. 42, 13; f. egf. Cic. Verr. 1, 21; — II) „bef.“; A) Verjerd, navn. Vætemagerter; — de facili composuitque luto (poenla fictilia agrestis), Tibull. 1, 1, 31; — navn. egf. m. Henspille vad Rumfæren Premethus; vid. Juvenal. 14, 34, c. Pers. 3, 23; — lutum Punicum: etlags fed Verjerd i Afrika, Colum. 9, 7; — B) Sand el. Stev, hvormed luctatores befærede sig selv el. hinanden, Senec. Ep. 88; — not.: pl. luta, Cic. frgm. ap. Non.; — sing. lutus, i, m., Quadrig. ap. Non.

lux, gen. lucis, f., [luceo]; I) „egenf.“; A) „alm.“: Lys el. Glæds el. Eftin, sem uddreder sig fra en Gienstand; — solis luce clarius, Cic.; auctor lucis, (i. e. Phoebus el. Sol), Ovid.; men luce sub maligna (lunae: i Vagt Maanefin), Virg. Aen. 6, 270; lux est alia solis et lychnorum, Cic. Ecl. 28; — lux aestiva, (Sommerfelen el. Sommeren), Virg. Ge. 4, 52; ~ brumalis, (Vinterfelen, Vinteren), Ovid. Trist. 1, 10, 39; — viridis lux smaragdi, (dens grønne Glæds), Lucr.; luce coruscens aëna, (i flinnende Kobberringning), Virg. Aen. 2, 470; — B) „bef.“ egf.; a) lyfende Himmellege; — lux immensi publici mundi, (i. e. Phoebus el. Sol), Ovid. Met. 2, 35; quae fulgent luces ex ore corusco, (i. e. stellae), Cic. Arat. 95; — b) lux diei, e. lux diurna: Daglyset, Lucr.; oftere absol.: ante lucem, (før Dag), Cic., Liv.; cum prima luce, (med første Daggy), Cic.; figel. prima luce, Liv.; cf. id. 5, 28; men ad lucem, (imod Morgenfunden), Suet. Caes. 31; — luce, (ved heilys Dag, om Dagen), Cic. Off. 3, 24; figel. luci, (f. luce), id. Phil. 12, 10, oftere, Plant.; multa luce, (da det var ganske lyst), Tac.; — egf. Dagen selv; centesima lux est haec etc., Cic. Mil. 35; nocte ... luce, (Natter og Dage), Ovid.; ~ erastina, Virg.; ~ natalis, Ovid., annua, Gell., (fødselsdagen); his lucibus, (i disse Dage), Ovid. Fast. 3, 398; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) Vælyset, Væst; — intueri lucem, Cic., videre, Ovid., (fæ Dagen, lere); haec lux hujus vitae, Cic.; cf. id. R. Am. 22; lucis usuram dare alicui, id. Verr. 5, 29; — egf. Væst selv; lucem propriam accipere, id. Client. 11, (at fødes); — b) Vinens Lys, Vinen el. Synet, (alene fild. c. „poet.“); — damnum lucis ademptae, Ovid. Met. 14, 197; sicca luce, (med tørre Dine), Rutil.; — B) „menf.“; a) ligesom Vælyfning el. Synlighed, d. e. Ofenlighed; — benefacta in luce collocari, (at deres gode Handlinger skulle fæes af Menneffene), Cic. Tusc. 2, 26; in luce atque in oculis civium, (opp. intus domique, id. d. Senect. 4; e tenebris in lucem vocare, („alleg.“: bringe i Veiret el. til Lyset), id. Deiot. 11; in lucem proferre, (bringte til ofenlig Kundskab), Cic. Acad. 2, 19; — b) Lys, Vælyfning, Forflaring; — historia ... lux veri-

ctos, id. Fast. 3, 793; — bnf. atter ∞ axis, id. Trist. 3, 2, 2, f. Septentrio el. Norden. (Ethernul. Arctos viser sig); — 2) *Lycæōnis*, idis, f.: den evdannante Datter af Lyacon, Ovid. Fast. 2, 173, v. Catull. 66, 65. — 2. *Lycæon*, onis, m., ved sin Moder Calliope: Datteren af d. ældre Lyacon, søbr. Arcas; men som Stjernebilledet: = *Arctophylax*, Ovid. Fast. 6, 235. — 3. *Lycæon*, onis, m., pl. *Lycæones*, f. und. *Lycæonia*. — 1. *Lycæon*, onis, m.: Dyr af Ulvefælgten, i Æthiopien, Mela 3, 9, i Indien, Plin. 8, 52.

Lycæōnia, æ, f.: Landstrib i Lilleasien, imellem Cilicien, Cappadocien og Pisidien, Liv. 3, Cic. Att. 5, 15, Plin. 5, 25; — B) df. 1) *Lycæōnius*, 3: af el. fra Lycæonien, Virg. Aen. 10, 749; — 2) subst. *Lycæon*, onis, m., pl. *Lycæones*, um: Indvaanerne af Lycæonien, Mela 1, 2, v. Plin. 5, 29. — *Lycæonius*, idis, f. und. 1. *Lycæon*, e. und. *Lycæonia*.

Lycæum, (-ium), i, n., *Λυκείον*: Gymnasium ved Athenen, hvor Aristoteles underviste, Cic. d. Or. 1, 21, v. id. Div. 1, 13; f. ogs. Liv. 31, 21, Cic. Acad. 1, 4, v. Gell. 18, 5; — not.: *Lycæum* hed dersejer: en Del af Cicero's Gymnasium paa hans Indsøtium, vid. Cic. Divin. 1, 5; ogs. S. *Patricius* Villa ved Tibur havde et *Lycæum*, Spart. Hadr. 27.

Lychneus, 3, *Λυχνεύς* (lyfende), lapis, Hygin.: = *lychnites*. — *lychnis*, idis, f., *Λυχνίς* (lyfende); 1) adj.: puellae *lychnides*, (med Lamper), Fulgent.; — 2) subst.; A) sc. gemma: etflags itefarvet Erelilien, Plin. 37, 29; — B) sc. herba: etflags Rose med itefarvet Blomst, id. 21, 10. — *lychnites*, æ, m., *Λυχνίτης* (lyfende), sc. herba: Plante til Lampereger, Plin. 25, 74. — *lychnobius*, i, m., *Λυχνόβιος*: der lever ved Lampen; alst. der gjør Nat til Dag, Senec. Ep. 122. — *lychnuchus*, i, m., *Λυχνόυχος*: som holder el. bærer Lysst, en Lysfænge, Cic. Suet.; ∞ pen-siles in delubris, Plin. — *lychnus*, i, m., *Λύχνος*: Vegte, Lampe, Raffel, ødl.; lux *lychnorum*, f. und. lux; *lychni pendentes*, Lucr.; cf. Virg. Aen. 1, 726.

Lycia, æ, f., *Λυκία*: Lycien, Landstrib i Lilleasien, imellem Carien og Pamphylien; vid. Mela 1, 2 v. 15, v. Plin. 5, 27; heter *Chimaerifera*, Ovid. Met. 6, 339, efter d. itefundende Berg Chimaera; har efter Mela 1, 15, sit Navn efter K. Panticens Søn, Lycus; — B) df. 1) adj., *Lycius*, 3: lyctst, hasta, Ovid. Her. 1, 19, (i. e. Sarpedenis, Lycia regis); ∞ catervæ, (hans Trepper for Drej), Hor. Od. 1, 8, 16; — bef. vare Lycierne vandre Bueskytter, hvortil mærkes: ∞ cornu, Virg. 11, 773; ∞ sagittæ, v. ∞ pharetra, id.; — b) *Lycius* deus, Prop. 3, 1, 38, i. e. Apollo, som i Lyen Patara havde et Drakel, hvorefter Lycia's sortes, Virg. Aen. 4, 316; — 2) subst.: a) *Lycii*, orum: Indvaanerne af Lycien, Liv. 3, Virg., Cic. Div. 1, 15, oftere; — b) *Lycium*, i, n., (sc. medicamentum): Lægemiddel af en lyctst Ternart, beskrives Plin. 24, 76 v. 77.

Lycimnius, 3, stagna, Stat., i Narheden af Bergen Lycimna i Argolis. — *Lycisca*, æ, (-see, es), f., [*Lykos*, i. e. lupus]; 1) Navnet paa en Sund, Virg.; — 2) Navnet paa en Glædespige, Juvenal. — *Lycium*, i, n., f. und. *Lyceum*. — *Lycius*, 3, f. und. *Lycia*.

Lycômedes, is, m.: Konge paa Sypros, ved hvis Datter Deidamia Achilles blev fader til Pyrrhus el. Neoptolemus, Stat. Achill. 1, 202; cf. Cic. Lael. 20, (hvor Neoptolemus er forvekslet med Achilles). — *Lycophos*, 3, idis, n., *Λυκόφωσ*: Mergentamringen, Macrobi. Sat. 1, 67. — *Lycôphron*, onis, m., *Λυκόφρων*: alexandrist Grammatiker og Tragoediedigter, fra Chalcis paa Eubœa; heter af sin Dumskebet: ater, Stat. Silv. 3, 2,

f. ogs. und. Cassandra. — *Lycophthalmos*, i, m., *Λυκόφθαλμος*, (Ulveøje), etflags Ødselen, Plin. 37, 72. — *Lycopsis*, is, f., *Λύκοψις*, (Ulveansigt), etflags Plante, der ligner Dreuinge el. anchusa, Plin. 27, 73.

Lycôrias, adis, f.: Navnet paa en Gavnymfpe, Virg. Ge. 2, 339. — *Lycoris*, idis, f.: Navnet paa en iragien Pige, der blev elstet af Digteren Gallus, fide. af Trumveien Antennus; heter ogs. Cytheris; vid. Virg. Ecl. 10, Ovid. A. A. 3, 537, v. Propert. 2, 23, 91. — *Lycormas*, æ, m.: fied i Erelien, Ovid. Met. 2, 215. — *Lycos*, i, m., [*Lykos* (en Ulv)]; df. Plin. 30, 17: etflags Ødderlep. — *Lycus*, (-os), i, f.: 3) paa Den Grete, Plin. 4, 20; — B) df. *Lycius*, 3: lyctst el. erctenstst, Idomeneus, Virg., classis, Ovid.

Lycurgus, 3, v. *Lycurgides*, æ, m., f. nat. fide. — *Lycurgus*, i, m., *Λυκόργος*: Navnet paa flere historiske og mytiske Personer, iblandt hvilke her mærkes: 1) Eraria's berømte Lovgiver, hvis Lovnedsbe-frivelse af Plutarchus vi hare; f. ogs. Cic. Off. 2, 22, v. Justin. 3, 2 fide.; — 2) en Daler i Athenen, samtidigt med Demetrius; vid. Cic. Brut. 31; — b) df. *Lycurgus*, 3, (stræng), vid. Cic. Att. 1, 13; — 3) en Konge i Armena, Søn af Phers og fader til Arphernis, vid. Stat. Theb. 5, 39; — 4) en Konge i Thracien, som af Bæchus blev straffet med Raseri; vid. Ovid. Met. 1, 22, ogs. id. Trist. 5, 3, 39; f. ogs. und. Dryas; — 5) en Arabier, Søn af Mens, og fader til Ancaeus; — b) df. *Lycurgides*, æ, m., (i. e. Ancaeus, Lycurgi filius), Ovid. Ib. 503.

1. *Lycus*, (-os), i, m., [*Lykos*]: Navnet paa flere Personer, iblandt hvilke her mærkes: 1) en Konge i Thoben, hvis fjerde Gemalinde Antiope, Datter af K. Nycteus, ved Jupiter blev Moder til Amphion v. Zeuxus, der ombragte K. Lycus tilligem. hans anden Gemalinde, den græskeinde Dircæ; f. ogs. und. Antiopa; — 2) en Søn af K. Pantien i Athenen, blev Konge i Lycien, som efter ham har sit Navn; vid. Mela 1, 15; — 3) en Historikter af Abegium, Adeptfader af Digteren Lycophron, Plin. 31, 19. — 2. *Lycus*, i, m., [*Lykos*]: Navnet paa flere Rober, navn. ogs. paa en fied i Erythraien ved Laodicea, Plin.; Ovid.; figel. paa en fied i Bithynien, Plin.; i Mylien, id., ofte; — not.: ogs. el. Lycus: Navnet paa en By i d. græffe Lykien, Liv. 32, 9.

Lydia, æ, f., *Λυδία*: Lycien, Landstrib i Lilleasien, imellem Jonien, Mylien, Phrygien og Carien, (forum Maeonia); gienneffronnede af den bugtede Maander, og havde Hovedstaden Sardes ved Bøten af Bjerget Tmolus, hv. den gylne Pactolus udftrømmede; vid. Plin. 5, 30, ogs. Liv. 38, 39; — not.: forti Etrurierne nedstrømmede fra Lycien, vid. Plin. 3, 8, saa findes Lydia ogs. „pect.“ f. Etruria, Rutil. 11, 1, 596; — B) df. 1) *Lydius*, 3; a) lyctst, haruspex, Cic., moduli, (genus mucos querulæ, Appul.), Plin., tibiae, Hor. Od. 1, 15, 39; ∞ lapis: Brobersten, ogs. Stibesten, (disse sandtes neml. forst i Bjerget Tmolus), Plin. 33, 43; ∞ aurifer annis, Tibull. 3, 29, i. e. Pactolus; ∞ mitra, (etflags Hovedtst el. Turban for Jruentimmer, ogs. for æmdaglige Mandstst), Propert., Virg. Aen. 4, 216; — b) etruurst, (fordi neml. Etrurierne fultede nedflamme fra Lycien, f. ovenf.; f. ogs. Tac. Ann. 4, 55, v. Virg. Aen. 8, 479); — ∞ Thybris, Virg. Aen. 2, 780; ∞ iipa, (Tiberens høire el. etruurst Bred), Stat.; men ∞ stagna, (Traffimenerjøen), Sil.; men ∞ undæe, Catull. 31, 13, (de lacu Benaci, hvorefter en etruurstlyctst Celoni havde nedst fide.); — not.: *Lydius* cothurnus, Ovid. Am. 3, 1, 14, enten lyctst, (man tillagde neml. Lycierne Spindelsen af Syd og Leg), el. etruurst, (fordi Idomeneus Iudii el. Iudii hentes fra Etrurien); — 2) *Lydos*, 3, ligesom *Lydius*; a) lyctst. puella, Ovid. Fast. 2, 356, (i. e.

Omphale); ∞ urbes, o. ∞ agri, id.; - ogf. subst. **Lydius**: en Lyder, Cic. Flacc. 27; - pl. **Lydi**, orum: Lydiæerne el. Indvaanerne i Lydien, Mela 1, 2, Liv. 37, 40; - b) „poet.“ ogf. etrurisk, ora. Sil. 9, 190; - df. subst., **Lydorum** manus, Virg. Aen. 3, 11. (i. e. Tuscorum copiae); men Plant. Curc. 1, 2, 63: **Lydi barbari**, (i. e. ludii, Hecuror el. Danere fra Etrurien); - not.: **Lydion**, (*Lydius*, f. **Lydium**), genus laterum, en Teglslicnar, vid. Plin. 35, 49, Hard. - **Lydius**, 3, o. **Lydius**, 3, f. und. **Lydia**.

Lygdinus lapis, *λύγιος λίθος*: blendende hvidt Marmor paa Næa Pæres; vid. Plin. 36, 13, f. ogf. und. flgd. - **Lygdos**, i, f., *ἡ λυγδος*, ligesom frgd.; det hvideste pariske Marmor; vid. Martial. 6, 13 e. 42. - **Lygos**, i, f., *λύγος*, i. e. vitis: en Viderar, (germ. Kuschbaum el. Kuschblamm), Plin. 21, 38.

Lympha, ae, f., [efter Doederl. best. m. limpidus, libare. *λείπειν*]; fædd. „poet.“: Vand, putealis, Lucr., fluvialis, Virg.; cf. Hor. Od. 3, 13, 16: ∞ loquaces etc.; men Catull. 27, 5, med Lunc: **lymphæ**, Vini perniciæ! men Hor. Sat. 1, 5, 98: **lymphis** tratis extructa (urbs. rimel.: som er udsat for Dødsfæm melse, el. med stet el. lidet Vand, vid. Schol. Crug. ibd.). - B) df. „overf.“: a) **lympa**, som Saft el. Salve el. Mixture, vid. Virg. Aen. 12, 430; - b) **lympa** intercus, ligesom aqua intercus: Batterfot, Sereu. Samm.; - II) ogf. personificeret som Dæmum, Varr. R. R. in.: nec non etiam precor **Lympham** ... quoniam etc.

***lymphacæus**, 3: flar som Vand, flar som Kry stal, Capella; o. - **lymphaticus**, 3; oprdel. lige som *ὀδονόμος*: som har Båndstræk; - medetur (helleborum) **lymphaticis** etc., Plin. 25, 25; ∞ metus (pl.), Senec. Ep. 13, rimel. Båndstræk; - ligel. subst., **lymphaticum**, i, n., Plant. Pocr. 1, 2, 132, f. morbus **lymphaticus** el. Båndstræk; - II) „alm.“ o. „overf.“: forfærdet, affindig, eel.; - ∞ pavor, Liv. 10, 28, (ligesom panisk Stræk, el. overvæltende Stræk); - men comit.: ∞ mummy, (som man iler at ferde); - [lympa]. - **lymphatio**, onis, f., [lympho]: Båndstræk el. Affindighed, Plin. 37, 15. - **lymphatus**, 3: partic. o. adj. af **lympo**. - **lymphatus**, us, m., [lympo]: = **lymphatio**, Plin. 37, 54.

lympbo, avi, atumi, i, v. a. (o. n.), [lympa]: bedøver, glør forvirrer el. affindig; - **lymphaverat** urbem (deus), Val. Fl.; ogf. absol., **lymphante** deo, Stat.; men pass.: hac herba pota **lymphari** homines, Plin. 24, 102; - II) df. partic. **lymphatus**, 3, ofte som adj., f. **lymphaticus**: affindig, rasende; - **lymphati** et attoniti, Liv. 7, 17; cf. Virg. Aen. 7, 377; ∞ pectora, Ovid. Met. 11, 3; ogf. e. abl.: **lymphatis** pavore animis (militum), Tac.; men Hor. Od. 1, 37, 14: Mentemque **lymphatam** Mareotico (vino); - not.: animus **lymphans**, (f. **lymphatus**), Plin. 27, 83; ligel. religiose **lymphantes**, (f. **lymphati**), Appul. - **lymphor**, oris, m., forcl. Biform af **lympa**, Lucil. ap. Non.

Lyncæstae, arum, m., etc., f. und. 2. **Lyncus**. - **Lyncæus**, (dissyll.), ei. el. eos, m., *Λυνξεύς*: Rænet paa flere mythiske Personer, hvoraf her mærkes: 1) **Lyncæus** fra Mesfienien, Broder af Idae, og Son af Alphæareus, var en af Argonauterne, derhos saa skarpsynet, at han saae endog de Ting, som ere skulte i Jorden; - vid. Plin. 2, 15, o. Hor. Ep. 1, 1, 28; - hvorledes han sæltede Cæsar, men selv blev fæstet af Volsur, vid. Ovid. Fast. 5, 711, o. Prop. 2, 25, 9 flgd.; - B) df. 1) **Lyncæus**, 3, ensis, (hans Sværd), Ovid. l. c. 709; - b) „overf.“: skarpsynet el. skarpsende; - quis est tam **Lyncæus**, qui etc.? Cic. Fam. 9, 2; cf. Hor. Sat. 1, 2, 500; - 2) **Lyncæus**, ae, m.: Efterkommer af **Lyncæus**, Ovid. Met. 5, 77, efter; - II) en

Søn af R. Egyptus, hvem hans Gemalinde Hyper mæstra reddede fra Døden; vid. Ovid. Her. 11, o. Hygin. Fab. 273; - III) en Søn af Idenus, og Broder af Alibæa, fælet for Meleager, Hygin. Fab. 173 flgd.

lyncurion, (-um), i, n., *λυνκούριον*: Løstien, vid. Plin. 8, 57, o. id. 37, 12 e. 13: rimel. Svacutben. - 1. **Lyncus**, i, m.: en Rønge i Scythien, blev forvandlet til en Lø; vid. Ovid. Met. 5, 650 flgd. - 2. **Lyncus**, i, f.: By i Macedonien, Liv. 26, 25; - B) df. **Lyncæstæ**, arum, m.: Indvaanerne af denne By og dens Omegn; vid. Plin. 1, 17, o. Liv. 15, 30; - 2) df. atter; a) **Lyncæstis**, idis, f.: **lyncestis**, aqua, etflags Sundhedsbrønd i denne Egn, Plin. 2, 16; - b) **Lyncæstis**, 3, e. **Lyncæstus**, 3: **lyncestis**, amnis, Ovid. Met. 15, 329, fons, Vitruv. 8, 3.

lynx, eis, e, *λύξ*: Løsen; - (lynceus) clarissime omnium quadrupedum erunt, Plin. 28, 32; lynceus Bacchi variæ, (sem spænte for hans Begn), Virg. Ge. 3, 261; cf. Ovid. Met. 4, 25, o. Prop. 3, 15, 8, timidus agitare lynceus, Hor. Od. 2, 13, 40; - b) „poet.“ ogf.: Løsens Skind el. en Pels deraf, Stat.

lyra, ae, f., *λύρα*: Lyren, en Strangeleg, der lignede Citharen; vid. Ovid. Fast. 5, 196; - **Mercu rius**, (lyrae parens, el. **lyrens** Opfinter, Hor. Od. 1, 10, 6), forærede den til Apollo, hvi. Ovid. Rem. 705: **Phoebus** adest; sonuere lyrae; - navn. tillægges **lyren** Sangdigterne og Dredigterne, som deraf bære **Lyrici** (el. **lyriske** Digtere); - II) df. „overf.“: A) den lyriske Poesi; - Non hæc jocosæ conveniunt lyrae, Hor. Od. 3, 3, 69; cf. ibd. 1, 6, 10; men Pindaricæ fidicen .. lyrae, Ovid. Pont. 4, 16, 28, (en lyriske Digter), **Acollæ** Lesbii amica lyrae (Sappho), id. Am. 2, 18, 20; - B) ifølge Gestaltens Lighed: Stjernebilledet **lyren**, Ovid. Fast. 1, 315, Varr., Hygin.

Lyræus, (-ius), i, m.: Rite i Argolis, hvi. **lynæus** har sit Hefspring, Stat. Theb. 4, 711; - B) df. 1) **lyrcæus**, 3, tellus, Val. Fl.; - 2) **lyrcæus**, (-æus), 3, arva, Ovid. Met. 1, 598.

lyricen, mis, m., [lyra, cano]: som spiller paa en Lyre, Auson. - **lyricus**, 3, *λυρίζος*: lyriske, modi, soni, Ovid.; men ∞ senex, id. Trist. 2, 364, (i. e. Anacreon); - **lyrici**, (sc. poetæ), Quintil.; **lyricorum** carmina, id.; ogf. absol. **lyrica**, (sc. carmina), vid. Plin. Ep. 7, 17: **lyrica** non lectorem, sed chorum et lyram poseunt; men paa Græsk, Cic. Orat. 55. - **lyristes**, ae, m., *λυριστής*: Lyrespiller, Plin. Ep. 1, 15.

lyrnæsus, (-essus, -os), i, f.: By i Nysien el. Troas, hvor Briseis var født; vid. Plin. 5, 32; - B) df. 1) **lyrnæsis**, (-essis), idis, l., sc. puella: den ovennævnte Briseis, (ogf. Hippodamia), Achilles's Elskede, Ovid. Trist. 4, 1, 15, o. id. A. 2, 403; - 2) **lyrnæsius**, (-essius), 3: **lyrnæstis**, moenia, id. Her. 3, 45, (d. e. Byen **lyrnæsius**). - **lyron**, i, n., *λύρον*: en Benævneelse paa Væten alisma, Plin. 25, 77.

Lysander, dri, m., *Λυσάνδρος*: spartansk Felt herre, hvis Venæbskriverelse af **Repos** og af **Plutarchus** endnu findes; emtales ogf. Cic. Off. 1, 22 o. 30; - not.: om en spartansk Epfor af dette Ravn, som levede omtr. 100 Aar fildigere, vid. Cic. l. c. 2, 23. - **lysas**, antis, f.: en Benævneelse paa Væten artemisia, Appul.

Lysias, ae, m.: berømt Taler i Athenen; vid. Cic. Brut. 9 o. 85, efter; ogf. Quintil. 10, 1, 78; - B) df. **lysiaæus**, 3: som egner en L., gracilitas, Quintil. - 1. **lysimachia**, ae, l.: etflags Plante, Plin. 25, 35; (**lysimachia vulgaris** L.). - 1. **lysimachia**, ae, l., etc., f. und. 2. **lysimaachus**. - 1. **lysimaachus**, i, m., *λυσίμαχος*: etflags Vedstien, Plin. 37, 62. - 2. **lysimaachus**, i, m., *Λυσίμαχος*: - den berømteste af dette Ravn er M. d. Stors Staldmeier, der blev

Rønge i Thracien; vid. Justin. 17, ab in., Cic. Tusc. 1, 43, v. ibid. 5, 40; — B) df. *Lysimachia*, ae, f.: en af ham anlagt By paa d. thraciske Cherfeneses, i Kartheden af Jsthes, Mela 2, 2, Plin. 4, 18, Justin. 1. c., Liv.; — b) df. *Lysimachienses*, ium: Indvaanerne deraf, Liv. 33, 38.

Lysippus, i, m.: berømt Billedhugger og Billedhøber af Sicilien; om ham s. Plin. 7, 38, v. id. 34, 17; — ad veritatem ... accessisse optime affirmant, Quintil.; cf. Hor. Ep. 2, 1, 249, v. Cic. Fam. 5, 12, — 1. *Lysis*, is, f., *lysae*, em Tommeret i en Bøgning:

M.

M, m, det tolvte Bøggstav i d. latinske Alphabet, svarende til Grækerne *M*; — berømt er at mærke: A) i Ordets Begyndelse el. som Anbyd kan „m” ifte paa Græstens Vis umiddelbart forbindes m. „n”; kysf. *avā* bliver til *mina*; — b) derimod kan „m” i Latinen (men ifte i Græsten) staae som Udbyd el. i Ordets Ende, dog med en saa frag Udtaale, at det endog i Vers (ved Cæthipsis) tilligem. d. frgd. Vocal afledes ifte høres, naar d. flgd. Ord begynder med en Vocal; alts. læses *Multum ille i Vers*, sem *Mult ille*; vid. Quintil. 9, 4, 40, Priscian., v. A.; — af denne frættede Udtaale forklæres ogs. Formen *attinge*, (f. *attingam*), f. und. Bøggstavet „E”; ligel. *coeo* f. *comeo*, *vendo* f. *venum* do, donec f. *doneum*, *animadverto* f. *animum adverto*, osv.; — B) „m” *embyttis* *hypo-* *pigen* m. „n”; saal. *eundem* (f. *eundem*), *quendam* (f. *quendam*), etc.; — *emvænt* indtræder „m” f. „n” foran Lætebøgstaverne; saal. *imbellis*, *impar*, *immanis*, (f. *inbellis*, etc.); — C) sem Abbreviatur staaer M. f. *Mareus*, M. f. *Manius*; — men M. f. *mille*, er færdæret af CIO.

Mācarēis, idis v. *idos*, f., *Mazacris*, Isse: Datter af *Mācarēs*; vid. Ovid. Met. 6, 124. — *Mācarēus*, (trisyll.), ei v. eos: Son af *Helius*; vid. Ovid. Her. 11, v. id. Ib. 562; — not.: ogs. en Ledfager af *Uncas*, (tidligere af *Ulysses*); f. Ovid. Met. 14, 159, efterc. — *macariotes*, etis, f., *μακαριότης*, (d. e. Lyfsalighed): en af valentinske Gæner, Tertull., — *mac-* *cus*, i, m., [*μακcuō*]; I) en Hartogvin i Atellan-

spillene, Diomed.; — II) „overf.”: enfoldigt el. taabeligt Mennecke, Appul. I. *Mācedo*, ōnis; pl. *Mācedōnes*, nni, *Mazē-* *dōnes*: *Mācedonierne*; — *Mācedonum exercitus*, Nep., legio, Liv.; — *Mācedo Alexander*, Cic.; men ∞ vir, Hor. Od. 3, 16, 14, (i. e. *Philippus*); ogs. absol. *Mācedon*, Lucan. 8, 694, i. e. *Alexander*; — ogs. adj.: *Mācedones milites*, Nep.; — not. a: *robur Mācedonum*, Liv. 36, 18: rimel. en *Maabenart*; — not. b: *Hyrcani Mācedones*, Tac. Ann. 2, 47, Plin. 5, 31: rimel. en *Celeni* i Lybien, bestaaende af begge Jøsteflag. — 2. *Mācedo*, ōnis, m.: *Rænet* paa en *Maagerfart*, efter hvem er benavnet: *senatus consultum Mācedonianum*: ne cui, qui filio familias mutuum pecuniam dedisset, post mortem parentis ejus actio petitioque daretur, Dig.

Mācedōnīa, ae, f., *Mazēdonia*: en Del af Grækenland, el. Landstæbet imellem Thessalien og Thracien, fra d. ægaiske Hav til d. joniske; — vid. Mela 1, 3, Plin. 4, 17, Liv. 9, 18, v. A.; — B) df. 1) *Mācedōnī-* *cus*, 3: *mācedonist*, miles, Plaut., *mare*, (en Del af *Ugaerhavet*, Plin. 1, 18; — not.: Tilnavnet *Mācedō-* *nīcus* antog Qu. *Caecilius Metellus* efter *Mācedō-*

Opføsning, etl., Vitruv. 6, 11; — II) sem Ornament: etflaas Jærdybning, (germ. die Kellfleite), id. 3, 3. — 2. *Lysis*, idis, m.: *pythagorist* *Philosoph* af Tarent, Lærer for *Epaminondas*, Nep. Ep. 2; cf. Cic. d. Or. 3, 34.

lytrōtes, ae, m., *λυτρωτής*, (Udløseren): en af de valentinske Gæner. — *lytrum*, (-on), i, n., *lōtror*: Løsepenge; df. *Hectoris Lytra*: en *Tragoedie* af *Ennius*; vid. Fest. s. v. *redhostire*, p. 270, (Müll.). — *lytta*, ae, f., *lōtta* el. *lōssa*, (i. e. *rabies canum*), efter Plin. 29, 32: *vermiculus* in lingua canum, quo exemplo, etc.

niens Jærvandling til romersk Provinds, a. u. c. 500; vid. Vell. 1, 11, v. Plin. 7, 45; — 2) *Mācedōnī-* *sis*, e: = frgd., vir, Plaut. Pseud. 4, 4, 4; — 3) *Mā-* *cēdonius*, 3: = frgd., miles, Plaut., *colonia*, Jus-
tin. 11, 11; (men Ovid. Met. 12, 466, findes *Mācē-* *don*, for *Verfets* *Slyd*). — *Mācedonianus*, 3, f. und. 2. *Mācedo*. — *Mācedonius*, etc., f. und. *Mā-* *cedonia*.

macellarius, 3: hørende til Udsalget af Kød og af andre Levnæsmidler, *taberna*, Val. Max. 3, 4, 4; — II) df. subst. *macellarius*, i, m.: der handler med Kød og andre *Victualier*, *Slagter* el. *Høfer*, Varro, Sueton. Caes. 26, efterc.; v. — *Macellinus*, i, m., (Slagteren), kaldtes R. *Opilius Macrinus*; vid. *Capitolin. Macrin.* 13; — [af flgd.].

macellum, i, n., [rimel. best. m. *μάχαλα*]; *Sted* el. *Terr* (i *Rom*), hvor Kød og andre *Epis-* *varer* vare til Salg; — vid. Plaut. Aul. 2, 8, 3; men *anonam* in *macello* *cariorem* fore, Cic. Div. 2, 17; ∞ *cetariorum*, Varr.; — *coquos* ex *macello* *conducere*, Plin.; — II) „overf.”: *Maddarer* el. *Victualier*, *Man-* *il.* 3, 371; ex *horto plebi macellum*, Plin. 19, 19; men Hor. Ep. 1, 15, 31: *Perniciēs* ... *macelli*, (cemist om en *Slughals* el. *Graaser*); cf. Cic. Fin. 2, 15. — 1. *macellum*, i, m., *Biform* af frgd., *Martial.* 10, 96. — 2. *macellum*, 3, demin. af *maeer*: noget *maver*, homo, Lucil. ap. Non.

mācēo, ere, v. n.: at være *maver*; ita (ille) *curā* *maet*, Plaut. Aul. 3, 6, 28; af — 1. *mācer*, era, crum, [*μαcēōs*, i. e. *longus*]: *maver*, *taurus*, Virg., *ostrea*, Gell.; cf. Hor. Ep. 1, 7, 33; men om *Jordbin-* *delsen* *hominem macrum*, vid. Quintil. 6, 3, 58; men in *macerrimis corporis partibus*, Senec. Ep. 78; — B) ofte ogs. om *Jorden* og om *Værrerne*; — *solum* *exile* et *macrum*, Cic.; — *compar.*, ∞ *ager*, Varr.; *superl.*, ∞ *stirpes*, Colum.; — II) „overf.”: *tynd*, *liden*; ∞ *libellus*, vid. *Martial.* 2, 6; men Hor. Ep. 2, 1, 180: si me *Palma negata macrum* ... *reducit*, (argrer mig *maver*); — not.: *Macri Campi*, f. und. *Macra*. — 2. *Mācer*, eri: romersk *Tilnavn*; saal. *Aemilius Macer*, Digter og Ven af *Virgilius* v. *Dvidius*; vid. Ovid. Trist. 4, 10, 43; — ogs. *Licinius Macer*, en *Historiefriser*, anførs af Cic. v. Liv.

**māceratio*, ōnis, f.: *Opføsning* (i *Sand*, *cal-* *cis*), Vitruv.; — II) *Jørraadnesse*, *viscerum*, Arnob.; v. — *māceresco*, ere, v. incl. n.: at *opføses* el. *opblødes* (i *Sand*), Cato; — [*macero*]. — *mācē-* *ria*, ae, f., [best. m. *μάκελος*, *μάκελλον*]: *Gierde* el. *Jærbegning*, navnlig om en *Hæde* el. *Svingaard*, Cato, Varro; ligel. *hanc* in *horto māceriam* etc., Ter. Ad. 5, 7, 10; — ogs. et *opfæstet* *Byghvørn*, Caes. B. G. 7, 69. — 1. *maceries*, ei, f., efterel. *Biform* af frgd.,

Prudent. — 2. *maceries*, ei, f., [macer, macies]: Sorg, Rummer, Afran. ap. Non.

macero, avi, atum, 1, v. a., [rimel. en anden Form af *maceo*]; 1) „egent.“: gjør myg el. blod, opbløder el. udbløder; — ~ *vinina* et virgas in piscina, Colum.; men ~ *glebas calcis*, (udløste), Vitruv.; ~ aliquid sale (falte), fumo (røge), Plin.; ogf. ~ in aceto, ogf. ex aceto, (opløst deri), id.; ogf. absol.: *salsamenta* haec fac *macerentur* probe, Ter. Ad. 3, 3, 27; — 11) „fig.“: svæffer, affræfter, plager; A) legemligen; — multos iste morbus *macerat* homines, Plant.; ~ aliquem fame, Liv. 26, 13; cf. Flor. 2, 6; men muscus *macerat* erura vitium situ et veterino, Colum.; — B) aanti-gen; — cur me *macero*? Ter. Andr. 5, 3, 15; quae vos ... desiderio *macerent*, Liv. 5, 54; cf. Lucr. 3, 72: *Macerat* invidia, m. acc. e. inf.; — ogf. mediat.: *maceror*, quod (forti), Ovid. Her. 2, 125; *macerari* aliqua, (være forefæstet deri), Calpurn.; ogf. ex desiderio *maceror*, Afran. ap. Charis.; cf. Hor. Od. 1, 13, 8.

Maces, f. und. *Macetes*. — *macesco*, ere, v. n., incl. af *maceo*: at blive maver; om Tyrene, om Jorden og Bærterne; — *macescentis* hoves melius concipere, Varr.; ~ arva segetibus (hordei), Colum.; — ogf. „fig.“: ego tunc *maerore* *maceror*, *Macesco* ... miser, Plaut. Capt. 1, 2, 30. — *Mace-tae*, arum (ctr. um): = *Macedones*, Gell., Sil., Stat. — *Mācētes*, um, m.: Jætt i Nærheden af Syrtene, Sil.; sing. *Maces*, id.

machaera, ae, f., *μαχαίρα*: Sabel el. Sværd; — in hebes *machaera* foret, Plaut. Mil. gl. 1, 1, 53; *caruisse* cum *machaera* etc., Suet. Claud. 15. — *machaerion*, i, n., *μαχαίριον*: liden Sabel, Plaut. Rud. 2, 2, 9. — *machaerophoros*, i, m., *μαχαίροφόρος*: Sværdbærer, Drabant, Cic. Qu. Fr. 2, 10.

Machāon, ōnis, m., *Μαχάων*: Son af Helsenapius, berømt Læge og Svarlæge, ogf. en af Heltene for Treja, Cels. praef.; Tarda Philoctetae sanavit erura Machaon, Prop. 2, 1, 61; — ogf. „poet.“: enhver Læge; hvs. in pl.: dimitte Machaonas omnes, Martial. 2, 16; — cf. Machaonius, 3: machaonist; alle Machaonia vix ope sanus erit, Ovid. Rem. 543; — ogf. Machaonicus, 3, ars, Sidon.

machilla, ae, f.: dem. af *figd.*, Petron. Sat. 71, inc. — *machina*, ae, f., *μηχανή* 1) „egent.“: A) „asm.“: Måstine, d. e. etbvert kunstigen sammenfjet Vært el. Arbejde; navnlt. ogf. Bærtet el. Indretning til Opnaaelsen af en bestemt Genstg.; — moles el. *machina mundi*, (Verdensbygningen), Lucr. 5, 56; cf. Plin. 36, 21, om Curio's Amphitheater; men Vitruv. 10, 1: *machina* est continens ex materia conjunctio, maximas ad onerum motus habens virtutes; cf. Cic. Verr. 1, 55, o. Hor. Ep. 2, 73; men id. Od. 1, 1, 2: *Valse* el. *Rulle* til Skibstrng; ~ *frumentaria*, Kornmølle, Dig.; — B) „bes.“ ogf. a) Måstine el. Stillsads, hvorpaa Slaver udbilledes til Sals, fædv. catasta, Qu. Cic.; — ~ *aedificiorum*, Bygningstilbuds, Plin.; ligel. absol. *machina*, Dig.; — ogf. *Materskilsads*, (æerm. Stæflet); hvs. Plin. 35, 37: *pingere* in *machinis*; — b) Krigsmåstine, navnlt. det grovere Skjts, Sall. Jug. 24; men ~ *arietaria*, Vitruv.; ogf. ~ *murales*, Plin.; *Murbræffere*; cf. Liv. 1, 43; men Virg. Aen. 2, 46, bruges *machina* om den berygtede Træhest; — 11) „fig.“: kunstigt Plan el. Forbeldregel for at bevirkte noget; (dog fædv. sammenlignende el. alleg.); — hanc legem ... tanquam *machinam* comparari, Cic. Agr. 2, 18; cf. Quintil. 11, 1, 11; — men quantas moveo *machinas*! Plaut.; aliquam *machinabor* *machinam*, unde etc., id. Bacch. 2, 2, 54.

machinalis, e, [machina]: mekanisk, scientia, Plin. — *machinamentum*, i, n., [machinor]; men fædv. in pl.: Krigsmåstiner, Liv. 21, 34; cf. Tac.

Hist. 1, 30; — ogf. Måstine til skivtrægt Brug, Cels., ogf. til Tortur, Senec. Ep. 24; — 11) *figd.* „fig.“: A) *machinamenta*: Sanseredstaberne, Appul.; — B) ~ *callida*: Kunstgreb, Kænter, Cod. Theod. — *machinarius*, 3, [machina]: berende til en Måstine; — ~ *mola*, (som dreies ved Stiel af en Måstine), Appul.; ~ *asinus*, (som træffer i Møllen), Dig.; ~ *ensor*, Landmaler, ibd.; — 11) subst. *machinarius*, i, m.: som arbejder paa en Stillsads, ibd.

machinatio, ōnis, f., [machinor]; 1) „egent.“: A) „asm.“: kunstigt Indretning el. Mechanisme, hvorved noget sættes i Bevægelse; — *machinationes* planstrorum, navicularum, Vitruv.; cf. Cic. N. D. 2, 38; — B) „bes.“ ogf., ligesom *machina*: Måstine til forstjelligt Brug; saal. Krigsmåstine, Caes. B. G. 2, 39 o. 31; ogf. Måstine til Vandets Hævelse, Hirt. B. Al. 5, til Nedramning af Væle, Caes. B. G. 1, 17; — 11) „fig.“: A) „overf.“: data est quibusdam bestiis etiam *machinatio* quaedam el. sollertia, (efslags Kunstfærd), Cic. N. D. 2, 18; cf. id. ibd. 33; — 2) ogf. (abstr. pr. coner.), ligesom *machina*: en Måstine; — *tantae* altitudinis *machinationes* etc., Caes. B. G. 2, 21; cf. Liv. 37, 5; — B) „ment.“: Kunstgreb el. Kunstmiddel i sit Slags, navnlt. til at fremstille en Stemmning; — *tamquam* *machinatione* aliqua etc., Cic. d. Or. 2, 17; ogf. *Vist* el. *Kænte*, Dig.

**machinator*, oris, m.: som udtænker og bygger Måstiner; en Mechanicus; — ~ *tormentorum* *bellicorum* (Archimedes), Liv. 24, 34; — ogf. mekanisk Kunstner, Senec. Ep. 88; ogf. Architect el. Byggeskifter, Tac. Ann. 15, 42; — 11) „fig.“: A) ~ *rerum omnium* (dens: alle Ting's Skaber), Augustin.; — B) der listigen udtænker el. udfører noget; — ~ *hujus belli*, Liv. 1, 28; cf. Cic. R. Am. 45; ogf. id. Agr. 1, 5, o. id. Catil. 3, 3; — cf. fem. *machinatrix*, icis, malorum facinorum, Senec. Med. 266; o. — *machinatus*, us, m.: = *machinatio*; in abl. sing. o. „fig.“: Anstiftelse, *Vist* el. *Kænte*, Appul., Sidon.; — [af *figd.*].

**machinor*, atus sum, 1, v. dep. a.; 1) „asm.“: udtænker el. udfører et Kunstværk; — ita *machinatus* est Tritonem aereum, ut vento circumageretur, Vitruv. 1, 6; — cf. kunstigen at udføre el. tilvejebringe; ad usum orationis ... quanta opera *machinata* natura sit, Cic. N. D. 2, 59; cf. id. d. Or. 3, 44; — 11) „bes.“: udtænker en *Vist* el. *Udsæ*; navnlt. ogf. udtænker endt imod nogen; vid. Plaut. Bacch. 2, 2, 54, und. *machina*; — ~ *sibi* (ipsi) nefarium pestem, Cic. N. D. 3, 26; ogf. ~ pestem in aliquem, id. Catil. 1, 1; ogf. ~ *necem* alicui, Liv. 1, 51; cf. Sall. Catil. 18; — not.: *partic. machinatus*, 3, ogf. som pass.; — cum *machinato* strepitu tonitruum, Sall. frgm. ap. Macrobi. (indicium) ab Autronio *machinatum*, Sall. Catil. 48; — *machinosus*, 3: kunstigen sammenfjet, navigium, Suet. Ner. 31; o. — *machinula*, ae, f., demin.: liden Måstine, Paul. Nol.; — [machina].

Machlyes, um, m.: fabelagtigt Jætt i Afrika; vid. Plin. 7, 2. — *macies*, ei, f., [maceo]: *Maver*; hvs. nærmest hos Menneiser og Dyr; dr. ogf. om Jorden og Bærterne; — homo *vegrandi* *macie* horridus, Cic. Agr. 2, 34; cf. Virg. Aen. 3, 590, o. Hor. Od. 3, 27, 53; equi *macie* corrupti, Caes.; — in exili terra *maciem* soli diligentia vincere, Colum. 1, 4; *seges* *macie* deficit, Ovid. Fast. 1, 689; men ~ *aquarum*, (Vandets Afstagen i Ebbetiden), Solin.; — 11) „fig.“: o. „alleg.“ ogf. om Forerager; — qui haec ossa et hanc *maciem* probant, Tac. Or. 21; cf. — *maeilentus*, 2: maver; ~ ore, Plaut.; ~ *malis*, id.; o. — *macio*, are, v. a.: gjør maver; cf. „overf.“: lader afstige; *maciari* imbribus, (om Vand; opp. crescere aestibus), Solin. 15.

macir, indecl. *μάζιρ*: efslags rødlig Skryderbart fra Indien, Plin. 12, 16. — *macis*, idis, f.: efslags

fingeret Kryderi, Plant. Pseud. 3, 2, 43. — *mācor*, oris, m., [maceo]: *Macorbed*; (ferel. f. *macies*). — *Corpus meum tabe, macore, macore senet*, Pacuv. ap. Non.: (al. *macore m. f. Bem.*).

Macra, ae, m.: *Macra* imellem Erurien og Vigurien, (hod. *Macra*), Plin. 3, 7, c. Liv. 39, 32; — B) *df. Campi Maeri*: den derom liggende Egn, id. 41, 18; — not.: *Macra Come*, *Macra Kōmā*: Iseriff Landsby, paa Grændsen af Thesfalien, id. 32, 13. — *macresco*, ere, v. m. incho.; [macer]: bliver mager, Varr.; ∞ *pecus*, Colum.; — cf. Hor. Ep. 1, 2, 57. — *Macri Campi*, f. und. *Macra*. — *Macris*, idis, f., *Macris*: Navnet paa flere Der ved Rosten af Jonien; vid. Liv. 27, 13, oftere: — efter Plin. 4, 21, er *Macris* ogs. ældre Navn paa Den Euboea. — *macritas*, atis, f.: *Macrighed*; — *df. exerc.*: Tyndet af Jinhed, arenae, Vitrov.; o. — *macritudo*, inis, f., ligesom *macies*: *Macrighed*, Plant. Capt. 1, 2, 32; — [macer].

1. *Macrobium*, i. m., *μακρόβιος*: som lever længe; cf. *Macrobii*, orum: *Macrobii* i Thetien; vid. Mela 3, 9, c. Plin. 7, 2. — 2. *Macrobium*, i. m.: *vir consularis et illustris, sacrique cubituli praefectus, under Keiserne Domitianus o. Theodosius d. yngre*; — af ham havet: *Commentaria in Ciceronem d. Somn. Scip.*, o. *Saturnallium Libri VII*; vid. *Macrob. Sat. praef.*

macrōchēra, (*μακρόχαιρα*, i. e. *longimana*), se. tunica, (med lange Ermer), Lamprid. — *Macrōchēri*, *μακρόχαιρο*, (i. e. *longimanus*): langhaaret cf. langarmet; vid. *Nep. Reg. 1*. — *macrōcōlum* cf. *macrocollum*, i. n., *μακρόκολον*: Papir af meget stor Format, *Cic. Att. 16, 3*, o. *Plin. 13, 21*. — *macror*, oris, m., f. und. *macor*.

**macrabilis*, e: doctelig, dræbende, plaga, *Lucr. 6, 806*; — *macratio*, onis, f.: Slagten, Myrden; (eftercl. Ord); ∞ *animalium*, *Arnob.*; — *mactator*, oris, m.: som slagter el. myrder; — *senum*, *Senec. Troad. 1002*; o. — *mactatus*, us, m.: = *mactatio*; in abl., *Lucr. 1, 100*; — [macto]. — *macte* o. *macti*, f. und. *mactus*. — *mactea*, f. und. *mattea*.

macto, avi, atum, i, v. a., intens. af inus. *mago*, (bvi. ogs. *mactus*, *magis* o. *magnus*); oprkl. forøger, forstørker; *df. 1)* „alm.“: begynder el. besjenker, aliglem aliqua re; — *ferunt laudibus, mactant honoribus*, *Cic. ap. Non.*; bvi. pass.: *magno mactatu triumpho*, *Enn. ap. Serv. ad Virg. Aen. 9, 641*; men *Cic. Vat. 6*: ∞ *deos Manes extis*, (æte el. udfønde dem dermed); — b) omvænt (o. ironisk): ∞ *aliquem infortunio (paasjere)*, *Ter. Phorm. 5, 8, 39*; cf. *Plaut. Aul. 3, 5, 62*; — *1)* „bef.“: A) i *Offerpreget*; ∞ (hostiam) *mola salsa*, (beskræe dermed, og saal. indvie til Guderne); *mola mactatus porcus*, *Varr. ap. Non.*; — *df. sædv.* bringer som *Offer* el. *Slagtoffer*, *offer* el. *slagter*; — *mactant lectas de more bidentes*, *Virg. Aen. 4, 57*; (cf. *Serv. ibid.*); *ligel. corpora mactata deo*, *Ovid.*; *hostia mactata*, *Hor. Od. 1, 19, 16*; — *eos se Orco mactare*, *Liv. 9, 40*; cf. *id. 10, 28*: *legiones hostium Telluri et diis manibus mactandos dabo*; — B) „exerc.“: 1) ligesom *offer*, d. e. ombringer, myrder; — ∞ *aliquem summo supplicio*, (henrette), *Cic. Catil. 1, 11*; cf. *id. d. Rep. 2, 35*, o. *id. Catil. 1, 13*; — „pect.“: ogs. af nedlægge paa Jægten el. i Krigen, *Martial. 1, 50*, o. *Virg. Aen. 10, 413*; — 2) *ferdærver*, *tillætteliger*; — *jus civitatis illo supplicio esse mactatum*, *Cic. Verr. 4, 11*; cf. *id. Flac. 7, 6, 22*; men *ruptores pacis ultioni et gloriae esse mactandos*, *Tac. Ann. 2, 13*; — *aut castra mactabo in mare*, (skal styrte Xircen ud i Havet), *Att. ap. Non.*

mactus, 3, [vid. *macto* ab in.], ligesom *mactatus*; oprkl.: *forstørret*; *df. 1)* „egenl.“ i *Offerpreget*, *vid. Serv. ad Virg. Aen. 9, 641*; a) om *Offerdyret*: *mactus est taurus vino, ture etc.*, (ligesom: *Offerdyret* er *tillættet* dermed); *vid. Serv. l. c.*; — b) om *Gut-*

dommen: *berliggiert* el. *ferfæet* med et *Offer*; bvi. *Offerformerne*: *mactus hoc fereto (esto)!* *Cato*: *ligel. macte hoc vino infero esto!* id.; — *1)* „overf.“ el. udenfor *Offerpreget*: A) som *lyskende* el. *hærende* *Uraab*: *macte, offerre macte virtute esto*, (pl. *macti virtute esto*): *til Lykke med din el. Gæds Daar* (el. med dit el. Gæds Mød)! *erl.*; — *vid. Senec. Ep. 66*: *macte virtute esto*... *ex acie redemptibus dicitur*; cf. *Liv. 7, 36*: *macti virtute esto*! *ligel. macti ingenio esto*, *Plin. 2, 9*; *macte animo* el. *honis animi*, *Stat.*; *macte hac gloria*, (til *Lykke dermed*)! *Plin. Pan. 16*; — *bb)* *berdt mæfæd*: a) f. *abl. finter* ogs. *poet. gen. animi*, *Martial. 12, 6*, *Stat.*; — *men Cic. Att. 15, 29*, *absol.*, *macte*: *fortræf seligt!* — b) *macte* bliver *uførtændt* i *Objectsfætinger*: *saal. Liv. 2, 12*: *inuberem (te) macte virtute esse, si etc.*; *ligel. Flor. 2, 18*: *macte fortissimam civitatem!* — B) *mactus*, 3, „pect.“ f. *mactatus*: *truffen*, *flaglet*; *ferro male mactae* (*hoves Lucæ*), *Lucr. 5, 1338*.

macula, ae, f.; 1) „egenl.“: A) „alm.“: en *Plet*; *equus albis maculis*, *Virg.*; *men id. Ge. 3, 56*: *maculis insignis et albo* (*bos*, f. *maculis albis*); ∞ *versicolores* (*marimoris*), *Plin.*; *men Cic. d. Rep. 6, 19*: *in ipsis quasi maculis* (*terrae*), *ubi habitatur*; — B) „bef.“: *Smudsplet*, *Smudshæd*; — *maculas auferre de vestibus*, *Ovid.*, e. *veste ablucere*, *Plin.*; — *ligel. Plet* paa *Legemet*; *vid. Cic. N. D. 1, 28*: *combibit os maculas*, (*bliver pletteret*), *Ovid. Met. 5, 455*; — *1)* „fig.“: A) „overf.“ ifølge *el. flags* *Lighed*: *Masse* el. *Abnning*; — *reticulum minutis maculis*, (med *fine Mæfæ*), *Cic. Verr. 5, 11*; *retia maculis distincta*, *Ovid. Her. 5, 19*; ogs. *Mæfæerne* i *Ederkøppens* *Bav*, *Plin. 11, 28*; — B) „ment.“: *Plet*, *Stamplet*, *Stændsel*: — *est hujus saeculi labe quaedam et macula, virtuti invadere*, *Cic. Balb. 6*; cf. *id. Manil. 3*; *men maculae scelorum, furtorum et flagitorum*, *id. Verr. 5, 46*; — *men* ∞ *familiae*, (*Plet derpaa*), *adulescentia*, *id.*; *men id. Planc. 12*: *hunc vitae splendorem maculis aspergere etc.*; cf. *id. R. Am. 21*, o. *Hor. A. P. 352*; — *centum* cf. *Plaut. Capt. 4, 2, 61*: *Inest amoris macula huic homini in pectore*.

**maculatio*, onis, f.: *Beplettelse*, *Appul.*; — *egf. „fig.“*: ∞ *infamiae*, *Jul. Firm.*; af — *maculo*, avi, atum, i, v. a., [macula]: *gior pletter* el. *spraglet*; ∞ *telas ostro*, *Val. Fl.*; — B) *sædv.* *bepletter*, *tilsmudset*, *besudlet*; — *maculata cruore* (*dextra*), *Ovid.*; cf. *Virg. Aen. 9, 28*: *Et terram tabe maculant*; — *1)* *egf. „fig.“*: at *besmitte*, at *skænde* el. *vænære*; — ∞ *belli gloriam turpi morte*, *Nep.*; *ne macularent partus suos paricidio*, *Liv. 1, 13*; cf. *Cic. Sest. 28*, o. *Virg. Aen. 10, 851*, *egf. Lucr. 5, 1150*.

maculosus, 3, [macula]; 1) „egenl.“: *suldt af Pletter*, med *Pletter*, *pletlet*; — *maculosae tegmine lyncis*, *Virg.*; ∞ *armor*, *Plin.*; ∞ *coloris equus*, *Colum.*; — B) „bef.“ *til det Bætte*: *tilpletlet*, *tilsmudset*, *vestis*, *Cic. Phil. 2, 29*; ∞ *littera*, (som er *sober* ud), *Ovid. Trist. 3, 1, 15*; *egf. e. abl.*: *maculosae sanguine arenae*, *id.*; — *1)* „fig.“: *smudsig*, *stændig*; — ∞ *senatores*, (*berpættede*), *Cic. Att. 1, 16*; cf. *Tac. Hist. 3, 38*; ∞ *nefas*, *Hor. Od. 1, 5, 22*; — *compar.*, *Fronto*.

Madauros, (*μαδαρός*, i. e. *calvus*, *skaldet*), *kaldest* C. *Matus*, *Cic. Att. 14, 2*. — *Madaura*, ae, f., o. *Madauri*, orum, m.: *By* i *Numidien*, *Augustin.* — *Madaurensis*, e: *hørende til en By Madaura* (paa *Grændsen* af *Numidien* o. *Gertulien*, o. *forstædig* fra d. *irge*, *vid. Freund.*); *Appulejus Madaurensis*, *Augustin.*, *Appul.*

madefacio, feci, factum, 3, v. a.; pass. *madefio*, factus sum, fieri, [mādeo]: *gior vaad*, *væder*; — *sanguis*... *madefecerat herbas*, *Virg.*; cf. *Cic. Phil. 14, 3*; *men id. Div. 1, 32*: *madefactum iri Graeciam sanguine*; — b) *gjenmembløder*; — ∞ *caules concisos*, *Plin.*; *egf. ∞ laum* *aceto et nitro*, (*lade gjenmembløder* deraf).

id.; — II) „everf.“: A) „alm.“: a) væder el. farver; — succis his madafacta (vellera), Tibull.; — b) udgyder der væder; — terramque suo madafecit odore. (udgydes sin Vellugt dervede), Ovid. Met. 4. 253; — B) „bef.“: a) berufter; — multo madafactus laccho, Colum.; — b) eplefer, vædfer; — molli luxu madafacta membra, (flappede el. fættede), Sil.; df. — madafacto, are. v. a. intens.: at være el. vandre rigeligen, Venant. — madafactus, 3, e. madafecto, etc., f. und. madafectio.

mādeo, ēre, v. n., *μαδέω*: I) „egent.“: A) fem verb. fin: er vaad; e. abl.: at være vaad el. at rinde deraf, at føomme deraf; — madaebant parietes (vino), Cie.; vestis madens sanguine, (dryppende deraf), Quintil.; cf. Virg. Aen. 12. 690; madentes spongiae, Plin.; lacrimis madere genas, Ovid.; men ~ nimbo, Martial.; Jove. id.; cf. Virg. Ge. 3. 429: capilli madent (se. unguento), Martial.; comitiff er; madere metu, (fæde af Angest), Plant. Most. 2. 1. 48; — B) partic. madaens, tis, egf. fem adj.: vaad, blød; egf. regnia el. regnsfuld; — sudor per collum madens, Lucr.; madentes campi, (overfømmede), Tac.; men dens madaens, Stat.; i. e. Neptunus; More nivis ... sole madentis, (fem fucter i Sølen), Ovid. Her. 13. 52; — auster, Senec. Here. Oet.; ~ bruma, Martial.; — men „everf.“: madentes flammae, (Glimmende el. bivrædende), Auct. Aetn.; — II) „everf.“: A) madere m. e. ud. vino: være berufter; — mersum vino et madentem, Senec.; ~ mero, Tibull.; — comitiff er; non vides, ut madiide madaem? Plant. Pseud. 5. 2. 7; cf. Lucr. 3. 478; — B) at blive mer ved Røgnung; — Jam ergo haec madaebunt, saxo, Plant. Men. 2. 2. 51; cf. Virg. Ge. 1. 196; — C) ligesom at fæde ever deraf; df. at befæde i en fertrinlig Stad; ostia e. abl.; — madaent generoso pocula Barcho, Tibull. 2. 6. 5; — arte madent simulacra, (ere af en fertrinlig Kunst), Lucr. 4. 793; cf. Hor. Od. 3. 21. 9. v. Martial. 7. 69; — egf. id. abl.: caecubae vites in Pomptinis paludibus madent, (fundes der i Mængde), Plin. 17. 3.

mādesco, dūi, ēre, v. n., incl. af mado: bliver vaad el. tilvæner, vel.: — pluvioque madescit ab austro (tellus), Ovid. Met. 1. 66; men semusta madescent Rohora, Virg. Aen. 5. 697; cf. Martial. Spect. 3. 8: Cilices nimbis maduere suis, (i. e. perfusi sunt croco); — ~ quotidie, (berufter sig), Fronto.; — II) „everf.“: at blive mer el. blød; — ne humore madescent ungulae (equi), Colum.; in qua (aqua) folia ea maduerunt, Plin.

*mādiē, adv.: giennemvædet; df. „everf.“ i berufter Tilstand; — vid. Plant. Pseud. 5. 2. 7. und. mado: — madiido, avi, atum, 1, v. a.: væder el. giennemvæder, Arnob.; madiidatae spongiae, Appul.; — not.: madiidantes spongiae, f. madiidatae, Claudian.; — b) „bef.“ egf. madiidari mero, v. madiidatus, 3. om den Berufter, Arnob.; af — madiidus, 3, [mado]; I) „egent.“: vaad, giennemvædet; — fasciculum epistolarum totum madiidum aqua etc., Cie. Qu. Fr. 2. 12; ~ genae (se. lacrimis), Ovid.; ~ comae (se. unguento), id.; ~ Juppiter, Martial.; (i. e. pluvius; Regnveir); — ~ fossae, (fulde af Vand), Ovid.; ligel. ~ palus, id.; — fide, egf. e. gen.: rosas madiidas divini roris etc., Appul.; — II) „everf.“: A) „alm.“: mæd, blød; navn. om Epituerne: mæd ved Røgnung el. paa anden Maade; egf. eplest, forærvet; — semina madiidaria etc., Plant. 17. 21; cf. Plant. Pers. 1. 3. 14: men madiidum thyani de sale sumen, Martial. 10. 48; — jecur tade madiidum, Lucan.; — B) „bef.“: a) madiidus, m. e. ud. vino: berufter, druffen, Plaut.; men dies madiidi, (i. e. Saturnafici), Martial. 14. 1; — b) farvet el. dypet deraf; egf. alm. opfføst dermed el. fuld deraf; e. abl.; — vestis coco madiida, Martial.; men radix succo madiida, (saftfuld), Plin.; — madiidus aribus Minervae, Martial. 1. 40; libellus madiidus joeis, id. 4. 14; — c) ~ memoria, (afledes blev el. vaag), Caecil. ap. Priscian.

madon, i, n., e. mados, i, f., *μαδός*: en Art af vitis alba, Plin. 23. 16; cf. id. 25. 37. — *mador, oris, m.: Væde el. Vand; — mador infirmari (om en Mar), Sall. ap. Non.; ~ telluris, Arnob.; o. — madaulsa, ae, m.: sem er druffen el. berufter, Plaut. Pseud. 5. 1. 7; — [madoe].

Maecander, dri, f. und. Maecandros. — Maecandratius, etc., f. und. flgt. — Maecandros, (-drus, -der), dri, m.: en ved sine Krumninger mærkelig Flod i Thracien e. Carien, falder ved Adetus i e. icariske Bay; — vid. Plin. 5. 31. e. Ovid. Met. 8. 162; df. more Maecandri, i Krumninger, Colum.; — f. egf. und. Cyane: — B) df. Maecandrius, 3. mæcandri, flumina, Claudian.; men ~ juvenis, Ovid. Met. 9. 573, i. e. Canus. Mædgædens Datterfen: f. und. Cyane; — egf. Maecandricus, 3, fluxus, Tertull., inc.; — II) „everf.“: sem appell. betegner maecandros: en Krumning, (efter Auson. navn. Jermen af d. græske ξ): df. A) en bugtet Vej, en Krumvej; — quos lum maecandros quæsiit? Cie. Pis. 22; — in illis dialecticæ gyris atque mæcandris, Gell. 10. 8; — B) det i Bugter og Svingninger Hævede: vid. Virg. Aen. 5. 250: Purpura mæcandro duplici etc.; — b) df. Maecandratus, 3: fuld af Krumninger, facies, Varr. ap. Non.

Maecenas, atis, m., C. Cilnius, Tyrrenia regum progenies, Hor. Od. 3. 29. in.; cf. Vell. 2. 88: — Ben og Herretig af M. Augustus, vid. Tac. Ann. 6. 11: — dertil en saa oprigtig og lyffelig Ben og Beskytter af Digterne Virgilius, Peratius, v. il., at Maecenas er blevet Hædersnavn for enhver varin Beskytter af sand Lærdom og Kunst; hsf. egf. Martial. 8. 56: Sint Maecenates, non deerunt, Flaccus, Marones; cf. Hor. Epod. 1. e. id. Od. 4. 1, eftere; — B) df. Maecenatianus, 3: mæcenaslig, turris, Suet., hort. id. — Maecia tribus, vid. Liv. 8. 17: rimel. benævnt efter Maecium (castrum) i Latium; vid. id. 6. 2: ad Maecium is locus dicitur; — not.: egf. er Maecius, a: romerit Slægtstævne, f. und. Tarpa.

Maedi, orum, m.: Folk i Thracien, Plin. 1. 1; — B) df. Maedica (se. regio), deres Vand, Liv. 26. 25. — Maetes, f. und. Meles. — Maelianus, 3, f. und. Maelius. — maelium, i, n., f. und. mellum. — Maelius, Sp., de imed ham gierte Beskytninger for at fæde efter Enkeldsmagten, og hans Umbriggelse ved Scervilius Thala, f. Liv. 1. 13 e. 14: cf. Cie. Catil. 1. 1, eftere; — B) df. Maelianus, 3. caedes, (i. e. Maeli caedes), Liv. 1. e. 16; — men subst., Maellian, orum: Tilbægnen af denne Mædlig, ibd. 14.

maena, (mena), ae, f., *μαῖνα*: eiflags liden og ringe Jist, (nedfaldende ligesom vor Sild); vid. Pers. 3. 76, Ovid. Hal. 129, e. Cie. Fin. 2. 28; deglupta maena, (sem Skælsdære), Plaut. Poen. 5. 3. 33. — Maenades, um, i. und. Maenas.

Maenala, orum, etc., f. und. flgt. — *Maenalus, (-os), i, m., *Μαῖναλος*, egf. Maenala, orum, n.: areadist Bierg med en By af samme Maen; vid. Mela 2. 3, e. Plin. 4. 19; — var befikend af sine Hjerder og Hyrder, hsf. egf. fæligst Hyrdeegnen Pan; — Pan, custos ovium etc., Virg. Ge. 1. 17; — egf. befest af Diana; vid. Ovid. Met. 2. 412; — B) df. 1) Maenalius, 3, dens, i. e. Pan, f. evenf., egf. Ovid. Fast. 4. 650; men ~ ales, Stat., i. e. Mercurius; — pater, Colum., i. e. Bacchus: ~ versus, Virg., Hyrdeegnen; ~ ramus, Prop., (Dionysus's Riste, sem her var skaaren); ~ Aretos, Ovid. Fast. 2. 192, i. e. Callisto; — 2) Maenalis, idis, f. ursæ, Ovid. Trist. 3. 11. 8, i. e. Callisto; ~ ora, id. Fast. 3. 84, i. e. Arcadia; — 3) Maenalides, ae, m., i. e. Pan, Anson.

Maenas, adis, f., *Μαῖνας*: alm. eibvert affindigt el. begejstret Jærentimmer; saal. den spænde Cæsandra, Propert. 3. 11. 64; — navn. egf. en stærkende Bacchantine, id. 3. 6. 1, e. Pers. 1. 105; — eftere

in pl.: vid. Catull. 63, 22; Ovid. Fast. 1, 158, e. ibid. 6, 501; — men Maenades Priapi, (denne Guds sørende Jævninder), Juvenal. 6, 315.

Maenianus, 3. f. und. flge. — Maenius, (Men.): romersk Slægtens e. Personnavn; — B) df. 1) Maenius, 3: benævnt efter en Maenius. — lex, Cic. Brut. 11; — Maenia Columna paa Rørum, hvor der holdtes Mæt over Døde og Jællener; — vid. Cic. Div. in Caecil. 16. id. Sest. 58, e. id. Cluent. 13; egf. absol. columna; — B) Maenianum, (Men.): i. n., (se. tabulatum): etlaas Udbygning (projectum) af Valen el. Mitan paa Sulets øvre Del; vid. Fest. p. 131 (Müll.): Maeniana appellata sunt a censore Maenie, etc.; Maenianorum umbram sequi, vid. Cic. Acad. 2, 22; f. egf. Suet. Calig. 18, Vitruv. 5, 1, e. Dig. — maenomenon, (μαρμένον, i. e. furens), mel: en Hæmningart, hvis Ryddelse bringer i Raskeri, Plin. 24, 15.

Maenon, onis, m. Maenior: Maenier el. Lydier; — dicti post Maecona regem Macones, Claudian., (neml. Macones er d. ældre Ravn f. Lydi); — B) df. 1) Maconia, ae. f.; a) det ældre Ravn paa Lydien, Plin. 5, 30; — b) „poet.“ egf. f. Erurien, Virg. Aen. 8, 400; — 2) Maconides, ae. m.; a) en Lydier; — bef. Macones Demerus saal., som (efter et Sagn) sedt i Cefephens el. i Smyrna; vid. Ovid. Am. 3, 9, 25, e. Martialis. 10; — b) en Erurier; f. evens. f. egf. Virg. Aen. 11, 757; tellus Maconidum, (f. Maconidarum), Sil. 6, 697, i. e. Etruria; — 3) Maconis, idis, f.: Lydierinde, Ovid. Am. 2, 5, 31; — egf. absol. f. Arachne, id. Met. 6, 163, f. Omphale, id. Fast. 2, 310; v. — 4) Maconius, 3. Maconios: maconist; — df. aa) lydist; — rex, Virg. Aen. 9, 516; men Claudian. in Ruf. 1, 165, f. Midas: men ~ Baechus, Virg. Ge. 2, 280, i. e. vinum Lydicum; — men subst. Maconii, orum: Lydierne, Plin. 5, 30; — b) oftere egf. om Demerus; (f. evens. und. Maconides): saal. ~ senex, Ovid. A. 2, 1, vates, id. Trist. 1, 8, 21, (i. e. Homerus): — df. egf. ~ carmen, e. ~ chartae, f. carmen heroicum el. Helicogret, id.: — Fortia Maconio gaudet pede bella referri, id. Remed. 373; — c) ~ ora, Sil. 7, 43; ~ Mythen af Jonien, (der ferum regnedes til Maenien el. Lydien); — bb) erurist; (f. evens. und. Maconia); — ~ nautae, f. Ovid. Met. 4, 123; bef. ofte bds Sil.: saal. ~ lacus, (Trasimenifjøen); ~ gens, id., terra, id.; — men subst. Maconii, (f. Etrusci), id. 5, 19. — Maconia, ae. etc., f. und. Macon.

Maecotae, arum, f. und. flge. — Maecotis, idis e. idos, egf. is, adj. e. subst. fem., neml. m. e. ud. palus: den maecotiske Sø, el. Søen Maecotis, (den nye afviste Hav), vid. Plin. 4, 26, hvor egf. lacus Maecotis, men Maecoti paludes, (f. Maecotis paludes), Eun. ap. Cic. Tusc. 4, 17; — men Maecotides peltiferae, (d. e. Amagenerne ved Douffoden), Sab. Ep. 2, 9; — B) cf. „lat.“ fem. adject.: maecotist, d. e. benævnt efter Søen Maecotis el. efter dens Udgang; — ~ ora, Ovid. Pont. 3, 2, 30; men ~ ara, (d. e. taurist, hvor paa der nemt offeredes Menneiser), Juvenal. 15, 115; men ~ Penthesilea, (fra denne Egn), Prop. 3, 9, 14; — II) df. A) subst. Maecotae, arum, m.: de scythiske Stammer el. Ræsfæder omringing palus Maecotis, Plin. 4, 26, egf. Maecotici, orum, id. 6, 7, egf. Maecotidae, arum, Vopisc.; — B) adj.; a) Maecoticus, 3: maecotist, palus, Plin., glacies, Juvenal.; f. egf. evens.; — b) Maecotius, 3: = frgd., lacus, Plin., tellus, Virg.; qua Scythiae gentes Maecotiaeque unda etc., id. Ge. 3, 319.

Maera, ae, f. Maiga: Ravnets paa en Hund; f. und. Erigone; f. egf. Ovid. Met. 7, 362, e. Hygin. Fab. 131. — maereo, (moereo), ere, v. n. e. a., (rimel., tilfigem. maestus, besl. m. miser); I) neutr.: sørger, er meget bedrøvet; (mere end den ydre Sorg;

ligefem doleo, mere end den indre); — qui tuo dolore maerent (amici), Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; cf. Cic. Balb. 25; — „poet.“ egf. e. abl. pers.; Maereat haec genero, etc., Tibull. 3, 2, 11; men absol., Ovid. Fast. 1, 487, Cic. Orat. 22, e. id. Tusc. 3, 27; — pass. impers. maeretur, Appul.; — B) partic. maerens, tis, egf. som adj.: meget bedrøvet el. nedslaaen, Cic.; cf. Hor. Od. 3, 5, 47; ~ vultus, Ovid., fletus, Cic.; cf. id. d. Or. 2, 47; — II) act.; ~ casum ejusmodi, Cic., calamitatem reipublicae, id.; egf. m. acc. e. inf., id. Sest. 11; — B) „poet.“ egf.: forebringer sorgende el. flægende: — Talia maerenti etc., Ovid. Met. 1, 664; — not.: dep. maereor, m. acc. e. inf., Matius ap. Varr., inc.

maeror, (moeror), oris, m., [maereo]: Sorg, Kummer, (naeml. mere end ydre og synlige Sorg, ligefem dolor mere end den indre); — maerorem minui, dolorem nec potui, nec etc., Cic. Att. 12, 28; cf. id. Tusc. 4, 8: moeror est aegritudo flebilis; — in maerore jacere, id., esse, Ter.; a maerore recreari, Cic.; maerorem atque luctum deponere, id.; — egf. in pl.: accedunt ... maerores, qui etc., id. Fin. 1, 18.

Maesia silva, i der Veientisse, paa Grændsen af Etrurien, Liv. 1, 33. — maeste, (moeste), adv. af maestus: med Ildtyf af Sorg, opp. hilariter, Auct. ad Her. 3, 14. — maestifico, are, i. e. maestum facio, Augustin. — maestiter, (moest.), adv.: fercl. Biferm af maeste; ~ vestitus, Plaut. Rud. 1, 5, 6.

maestitia, (moest.), ae, f.: Sorg, Bedrøvelse, Kummer; — maestitiam ex animis pellere, Cic. Fin. 1, 13; esse in maestitia, id.; — egf. ligefem maeror: den synlige Sorg el. Ildtyffet af Sorg; ex maestitia, ex hilaritate, etc., Cic. Off. 1, 41; cf. id. Tusc. 1, 44; men os in maestitium flectere, Tac.; — II) „overf.“; orationis quasi maestitium sequi, (beslitt sig paa et strængt og merkt Jørrerag), Cic. Orat. 16; ~ frigorum, (Kuldens Strængbed), Colum.; — maestitudo, (moest.), mis, f., fer: v. efterel. Biferm af frgd.; — cui tanta maestitudo obligit, Plaut. Aul. 4, 10, in.; ~ captivitatibus, Pallad.; e. — maesto, (moest.), are, v. a., [maestus]: gier bedrøvet, Laber. ap. Non.; — [flgd.].

maestus, (moest.), 3, [ligefem dolor, besl. m. miser]; I) „egent.“; meget bedrøvet, sorgfuld el. sumerfuld, (besl. af Udsende); — vid. Cic. d. Or. 2, 47: quum excitavi maestum et sordidatum senem; ~ plebs, (nedslaaen), Tac. Hist. 1, 82; egf. maestus morte alicujus, Hor. Sat. 1, 2, 3; — compar., ~ Ulysses, Cic. Orat. 22, (hvor tristis: harmfuld, maestus: nedslaaen); superl., ~ Hector, Virg. Aen. 2, 270; — egf. om Dimg og Begreber; maesta et lugentia castra, Justin.; — „poet.“ egf. maesta manus, Ovid.; maesto pendentia collo (biachia), id. Trist. 3, 5, 15; — men Tac. Orat. 21: maesti oratores et inculti, (med mørkt og haardt Jørrerag); — II) df. „overf.“; A) som beegner Sorg; som behøver el. varfser Sorg; — ~ vultus, Virg.; ~ vestis, Prop.; ~ tubae, (Sorgetremper), id.; cf. Virg. Aen. 5, 47, e. id. Ge. 1, 515; ~ avis, Ovid. Ib. 128, i. e. mali omnis; cf. Virg. Ge. 1, 180; — B) sørgelig, d. e. som medfører el. fersaarsager Sorg, funera, Ovid., timor, Virg.; men Ovid. Fast. 3, 641: maestum fuge ... tectum, (i. e. funestum, in quo insidiae parantur). — Maevius, Maevia: romersk Slægtens eg Personnavn, Dig.; — not.: om Digteren Maevius f. Virg. Ecl. 3, 90, o. Hor. Epod. 10, 2; — B) df. Maevianus, 3, fundus, Dig.

maga, ae, fem. af magus: Dreftevinde, Ser; cantusque artesque magarum, Ovid. Met. 7, 195. — magalia, ium, n., (rimst. Ord): Romadrytter el. Romadeltic, Virg. Aen. 1, 421, høertil f. Serv.: magalia ... quasi cohortes rotundas etc.; cf. Virg. Aen. 1, 259; — II) Magalia, ium, n.; Jørrad ved Carthago, Plaut. Poen. prol. 86; (al. Magaria). — Magaria, ium, f. und. frgd. — magdalia, orum,

n., Plin. Val., e. magdalides, um, f., Scrib. Larg.: eflags cylindereformet Maſtre.

mage, adv., poet. apocryf. af 2. magis: mere; — utrum haec me mage amet, an marsupium, Plaut. Men. 2, 3, 11; cf. Virg. Aen. 10, 181, Propert. 1, 11, 9, o. A. — magia, ae, f., *μαγία*: Magierens Sidenſkab, Appul.; — 2) ef. fæde. Dreſdom, Hereri, Herlyſſe, Appul. (var forbuden ved de tolv Døders Døve).

magice, es, f., sc. ars, *μαγική*, sc. τέχνη: = magia, vid. Plin. 30, 3. — magicens, 3, *μαγικός*: magiſt; df. 1) „alm.“: forttydende, forherende; — ∞ artes, Virg., ſuperſtitiones, Tac., vanitates, Plin.; cf. id. 30, 6: artem (magicam) inſtabilem (eſſe), irri- tam et inanem; ∞ ſacra, Virg. Ecl. 8, 66, auxilia, Tibull. 1, 9, 24, arma (i. e. artes), Ovid. Met. 5, 197; men ibd. 7, 330: magicæque potentia linguae, (i. e. peritia carminum magicorum); — 11) „beſ.“: ſom paafaldes ved Drylleri ef. Forhererſer; men om Ting: ſom avendtes ef. benprieſt dertil; — ∞ dii, Tibull., Virg., Ovid.; — ∞ herbae, Plin., aquae, Prop., artes, (f. ovenf.); — not.: Sculptaque ſervabant magicas animalia linguas, (Hiereglypher ef. Billedſkrift), Lucan. 3, 221.

magida, ae, f., [1. magis]: eflags Epifetar. Madſad, Varr. — magira, ae, f., *μαγίρα*, i. e. coquus): Køgeſtuen; — magiras facere, Fronto. — magiſciſcum, i, n., [denim. af *μαγιστος*, i. e. coquus): Køſterreng; in pl., Plin. 33, 57. — 1. magis, idis, f., *μαγίς*, liſefom magida: eflags Madſad ef. Epifetar, Plin. 33, 52; — 11) liſefom maetra: Mar ef. Trug til Mſtung, Marc. Emp.; df. Deintrug, Dig.

2. magis, adv. compar. irr. af adj. compar. major, unde magnus; ſuperl. maximæ (m. Viſerimen mage): mere, i. boiere Grad; A) „alm.“: aa) med Tilſeining af det ſammenlignede Begreb; a) hos Berber; — magis lubet (vendere iſtanc), quam perire, Plaut.; niſi forte magis erit parricida, ſi etc., quam ſi etc., Cic. Mil. 7; cf. Caes. B. G. 7, 20; — liſel. magis eſt, quod ef. ut, (der er mere Grund dertil) etc.; vid. Cic. Att. 16, 5, o. id. Coel. 6; — b) hos Subſtantiver; — umbra es amantum magis, quam amator, Plaut.; magis vir- tute, quam dolo (contendere), Caes.; cf. Cic. d. Or. 2, 4; — f. quam findeſ atque, Ter. Andr. 1, 2, 15; liſel. abl. compar., Hor. Sat. 2, 8, 17; — c) hos Pronomer; — quis homo ſit magis meus, quam tu es? Plaut. Mil. gl. 3, 1, 20; — eſter utrum ſelger an (f. quam), id. Men. 2, 3, 33; — egſ. per findeſ abl. compar. f. quam; vid. Lucr. 3, 275, o. Virg. Aen. 1, 15; — d) hos Adjectiver og Adverbier, navn. egſ. hos ſaa- danne, hvis Endelſe iſte ſtiller Dannelsen af Comparativus; — neque lac latti magis eſt ſimile, quam etc., Plaut. Amph. 2, 1, 54; cf. Cic. d. Or. 1, 43, o. Liv. 5, 44; — f. quam ſtaader egſ. abl. compar.; ab ſecun- dis rebus magis etiam ſolito inanti, Liv. 5, 11; cf. Plaut. Pseud. 4, 1, 27; — egſ. hos compar. ſom for- ſkerende, Plaut. Aul. 2, 3, 8; — bb) uden Tilſeining; af d. ſammenlignede Begreb; a) hos Berber; — leuiter qui ſacvunt, ſapient magis, Plaut.; tum magis id diceres ... ſi etc., Cic. Lael. 7; — men magis velle, f. malle, Ter. Eun. 5, 7, in.; — b) hos Subſtantiver; — magis aedilis fieri non potuiſſet, (paa en mere glim- rende Maade), Cic. Plane. 21; — c) hos Pronomer; — vid. Plaut. Truc. 1, 2, 75; — d) eſter hos Adjectiver o. Adverbier; — quadam magis neceſſaria ratione etc., Cic. Verr. 3, 1; cf. Ovid. Met. 1, 182; — nec magis compositum quicquam, nec magis elegans, Ter. Eun. 5, 4, 12; ad planiora et communia mazis verba (de- ſcendere), Quintil. 8, 3, 21; — magis aperte, Ter. Ad. 4, 5, 30, cf. ibd. 5, 9, 36; — egſ. forſkerende hos com- par., qui dederit, magis majores nugae egerit, Plaut. Men. prol. 55; — 2) forſkeret; a) ved etiam, multa, tanto, eo, quo, tam, quam, egſ. ved d. nege-

rende nihilo; — illud ad me, ac multo etiam magis ad vos etc., Cic. d. Or. 2, 32; cf. id. Off. 1, 21; men quanto plura etc., tanto magis etc., id. Mil. 9; — coque magis, quod etc., id. Lael. 2, men id. Agr. 2, 35; immo vero etiam hoc magis, quam illi veteres, quod etc.; men quo magis etc., Nep. Thras. 2; — magis quam id repto, tam magis uror, Plaut. Bacch. 5, 1, 5; cf. Virg. Aen. 7, 787; men Lucr. 1, 79: quam magis ... tam magis etc.; men quam magis ... magis etc., Plaut. Bacch. 1, 10, in.; — men Caes. B. G. 6, 53: quum nihilo magis in aequum locum deſcenderet — b) ved Fordebling: magis mazisque, magis et (cf. ac et. atque) mazis, „poet.“ egſ. magis magis: mere og mere, ſeſſe mere; — Ex deſiderio magis mazisque maceror, Afran. ap. Charis.; cf. Cic. Phil. 1, 2; liſel. magis et magis, id. Att. 14, 18; egſ. mazisque ac magis, Suet.; magis atque magis, Catull.; men id. 61, 275: post ... magis magis increbeſcunt; — B) „beſ.“: non (cf. neque) magis, quam etc.; 1) em en fuldkommen Vighed mellem to ſaaſtande; a) be- ſkerende; liſel. magis meget, ſem; ei atene, men egſ. magis; — non Hannibale magis victo a se, quam Fabio, Liv. 22, 27; cf. Cic. Verr. 1, 3, o. id. Fam. 13, 3; — men negtende: liſel. magis lider, ſem; ſi etc., non magis mihi deerit mimicus, quam Verri deſuit, Cic. Verr. 3, 69; cf. id. d. Or. 2, 8, o. Suet. Caliz. 19; men Cic. Leg. 3, 1, ellypſis: nec eo magis lege liberi ſunto. (liſel. magis lider, (neml. ſem de Dyrige); — 2) ſom Andſkrif- ting af den Seining, hveri non magis er udtrykt, ount. verr: iſte ſaa meget, ef. iſte juſt, (m. ſgd.: ſom ef. ſem meget mere); — me hoc non pro Lysone magis, quam pro omnibus ſcribere, Cic. Fam. 13, 21; miſerebat non poenae magis homines, quam ſceleris, quo etc., Liv. 2, 5; cf. id. 1, 23; — not.: eſteraugſtiſt er: magis minusve el. magis ac minus, f. d. fæde. plus minusve; vid. Quintil. 11, 1, 11 e. 27, o. Plin. 17, 37; egſ. id. 37, 18; — 11) ſuperl. maxime, (maxime): meſt, i. boieſte Grad; egſ. fortrinligen, beſynderligen, overmaade, edl.; A) „egenl.“: — de te audiebamus, quae maxime vellemus, Cic. Fam. 12, 25; quod vis maxime tibi evenire, Plaut.; nos coluit maxime, Ter.; quod ... rem publicam contineat maxime, Cic. Leg. 2, 27; cf. id. Off. 1, 2; — loca maxime ſumentaria, Caes.; cf. id. B. G. 2, 1, o. Cic. Lael. 21; (elegiae) tersus atque elegans maxime auctor (Ti- bullus), Quintil. 10, 1, 93; — 2) bliver egſ. forſkeret ved unus el. unus omnium, liſel. ved omnium, multo, vel, tam, quam, etc.; — quum ... unus omnium maxime floreret, Nep. Milt. 1; (gens) maxime omnium belli avida, Liv. 23, 19; — multo maxime miſerabile etc., Sall. Catil. 36; — vel maxime confirmare, Cic. N. D. 2, 65; cf. id. d. Or. 1, 8; — quam potes, tam verba confer maxime ad compendium, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 186; men Ter. Ad. 5, 8, 2: quam maxime nam ſacere hanc familiam; men memoriam noſtri quam maxime longam efficere, Sall. Catil. 1; — (dicere) quam maxime ad veritatem accommodare, Cic. d. Or. 1, 33; — men Forbindelſerne: quam qui maxime, o. ut qui maxime, f. Cic. Fam. 5, 2, o. Liv. 5, 25; egſ. id. 7, 33; — 3) egſ. af marke i Forbindelſen: ut quisque ... ma maxime etc., (i. jo boiere Grad ... beſto mere); vid. Cic. Off. 1, 15 o. 19, o. id. Leg. 1, 18; — 4) ved Gradationer, ſom betegnende det Forſte el. Fortrinligen, ſan maxime egſ. hede: nærmef el. forſt; — maxime fuit optandum etc., ſecundo loco etc., Cic. Caecin. 9; cf. id. Phil. 8, 10; liſel. forſtendes maxime ... dein el. deinde ... post el. poſtea, Colum., Plin.; men id. 18, 7: post Chium (vinum) maxime laudatur Creticum, mox Aegyptium; — B) „overf.“: 1) liſefom potissi- mum, med Jæmhelſe af et Begreb: fortrinligen, beſynderligen; — quae ratio poetas, maxime Homerum impulit, ut etc., Cic. N. D. 2, 6; cf. id. Fin. 5, 1; liſel.

id. Att. 13, 1: maxime scilicet ob eam causam, quae etc. — ligel. i. herbindelserne: quum el. tum... tum maxime: faavel... sem egl. befinderhuden: vid. Cic. Off. 3, 11, e. id. d. Or. 2, 23: — men i. herbindelse med nunc, nuper, tum, quum: netep el. iust, edl.: — quos nuper maxime liberaverat. Caes. B. C. 3, 9: haec quum maxime loqueretur, Cic. Verr. 5, 51; cf. id. Off. 1, 13, e. Liv. 4, 3: — egl. er at bifcere: quum maxime. (egl. quummaxime el. cummaxime). f. und. quum: — 2) i. omgangsfereget sem befræfende el. indremmende Svar: meget gjerne: men med immo sem befræfende det Medfatte: påfølgende; — Jace, pater, talos...: D. maxime, Plant. As. 5, 2, 54; cf. Ter. Andr. 4, 5, 23: — numquid peccatum est? S. immo maxime, Plant. Pseud. 1, 5, 80; cf. Ter. Hee. 2, 1, 31, e. Sall. Catil. 52.

magister, stri, m., [rimel. af Stammen mag-, byf. magnus, etc.]. 1) Hermant, Herfander, Mester, Directeur, edl.; A) „alm.“: 1) i offentlige Herbede: — magister populi, (i. e. dictator): vid. Cic. Leg. 3, 3, bef. Varr. L. L. 4, 14, e. Fest. s. v. optima lex, p. 195 (Müll.): men Liv. 2, 18: Lartium moderatorem et magistrum consulibus appositum: — af dictator udnævntes irend. magister equitum, qui ei soli parebat, etc.; vid. Varr. l. c.: cf. Liv. 3, 27, id. 7, 21, e. id. 23, 11: — egl. findes magister morum, Cic. Fam. 3, 13, (med Lunc) f. ceusor; — ~ sacrorum: Overpræst, Liv. 39, 18: — ~ vic: en Dyrctiserfænder, Suet. Aug. 30: — ~ curiae: Herfander for en Curie, Plant. Aul. 1, 2, 29: — b) egl. berer fertil paa en Maade: magister societatis el. in societate (publicanorum): Directeur for et Compagni af Feldforpagtere el. Dyfensmand over dets Herreminger: vid. Cic. Plane. 13; ligel. ~ scripturae el. in scriptura, e. ~ portus, vid. id. Verr. 2, 70, e. ibd. 74. egl. id. Att. 11, 13: — magister (auctoris): Auctionstierfalter, navn. sem færfalter og falger Debiterens Creditor ifølge Cien- dem; — cui magistri sunt, Cic. Quint. 15. cf. id. Att. 1, 1, e. ibd. 6, 1: — 2) i private Herbede: magister chori caenitum, (Capelmester), Colum.; ~ officiorum el. operum (f. operarum), (Dyfsmand over Arbeidsfjellene, Hølsfærfalter, edl.), id.; ~ pecoris, Liv. 1, 4. ligel. om Overbæder, egl. absol. magister, Virg. Ge. 3, 445: ~ elephantum (eens Tyrer), Sil.; — ~ convivi el. in convivio, (Hermanden), Varr.; — ~ navis: Høbers Garbitant el. Styrmand, Liv. Virg.; ludi magister el. ludimagister: Skolemester, Martial.; — B) „bef.“: 1) Lærer, navn. Ungdomslærer, Skolemester: — invideo magistro tuo, qui te, tanta mercede, nihil sapere docuit, Cic. Phil. 2, 1; cf. id. d. Or. 1, 57: pueri apud magistros exercentur: magistri artium liberalium, id., virtutis, id.; — 2) Dyfsmand over Ungdommen, Overdrager el. Prædaga; — senes me filius relinquunt, quasi magistrum, Ter. Phorm. 1, 2, 21: — II) „fig.“: A) Hermant el. Inferer: — dux isti et magister quondam ad despoliandum templum etc., Cic. Verr. 3, 21: cf. Ter. Andr. 1, 2, 21; egl. absol.: Saepè in magistrum scelera redierunt sua, Senec. Thyest. 411; — B) Lørd der bevirker noget: — stilus dicendi effector et magister, Cic.; timor non diuturnus magister officii, id.; cf. Pers. prol. 10: Magister artis ingenique largitor venter.

magisterium, i, n., Den Herfanders el. Directeur Embete el. Væst: ~ equitum, Suet. Tib. 3; ~ morum, (i. e. censura), Cic. Prov. cons. 19: ~ sacerdotii, collegii, Suet.; magisteria municipalia, id. Aug. 2: ~ pedestre: en Infanterigeneral's Væst, Aurel. Vict. Caes. 42: — ~ magisteria, (sc. conviviorum), Cic. d. Senect. 14; (hæder regnum vini, Hor. Od. 1, 4, 13); — egl. „everf.“ paa Dyrene: vid. Plin. 8, 61: — B) „bef.“: en Lærer el. Overmester's Embete el. Herreming: — Jam excessit mihi aetas ex magisterio tuo, Plant. Bacch. 1, 2, 40: — II) „fig.“: Undervisning,

Maad, Herfæst: — virtute id factum et magisterio tuo, Plaut. Most. 1, 1, 32; cf. Tibull. 1, 4, 81; egl. lægens Herfæst, Cels.; — ~ magisterius, 3: hørende til en Dyrigbed, potestas, Cod. Just.; e. — ~ magistero, (synecp. magistro), avi, atum, i, v. a.: be- hæder en Hermant's Væst el. Embete: vid. Fest. p. 152 (Müll.): — vitam militarem magistrans, Spartian. Hadrian. 10: — [magister].

magistra, æ, fem. af magister: Herfænderise; ei ludo... magistram hanc esse, Ter. Hee. 2, 1, 7; — II) „fig.“: lex quasi dux vitae et magistra officiorum, Cic. N. D. 1, 15; cf. id. R. Am. 27: ligel. philosophia magistra vitae, id.: — pecc. egl. adjectivisk: nunc viribus usus... omni nunc arte magistra, Virg. Aen. 8, 142: — men Dion. Her. 16, 83: Sic abeunt studia in mores, artesque magistrae. — ~ magistrālis, e, [magister]: berende til en Lærer el. Skolemester, per- gular. Vopise. — ~ magistratio, onis, f., [magistro]: Inferfel, Undervisning, (citeret. Dre). Appul.: — II) egl. cæcitet: en Skole, Cod. Theod.

magistratus, us, m., [magister]; 1) „alm.“: Dyrigbedsæst el. Statsembede, navn. i Rom: Consulatus, Præturen, etc.; — dñ. em Hæfter: magistratus dare, mandare, committere, Cic.; em Candidaten: magistratum petere, id.; egl. accedere ad magistratum, id.; men em en Dyrigbedsæst: magistratum adipisci, Cic.; ~ accipere, Liv., ingredi, Sall., inire, Cic., habere, gerere, id., obtinere, Caes. B. G. 7, 33; egl. in magistratu esse, Liv., manere, id.; men ~ deponere, Caes., e. magistratu abire, Cic., Liv.; cf. Sall. Catil. 47: magistratu abdicato, etc.; men magistratum abrogare alicui, Cic. Verr. 2, 57, (affæctet derfra); — b) egl. findes magistratus udenfor Rom: saal. paa Sicilien, Cic. l. c. 67, i Gallien, Caes. B. G. 5, 33, e. 9: — egl. ubert. f. imperium; saal. Nep. Chabr. 4, e. id. Alcib. 7; f. egl. nedenf.; — B) berit maris endm: 1) de remerise magistratus el. Dyrigbedsembeder ere: a) enten ordinarii, der vælges paa bestemt Tid, sem consulates, prætura, etc.; el. extraordinarii, der vælges i nogen særskilt Anled- ning, sem dictatura, magisterium equitum, etc.; — b) enten eunles, hvortil berer Brug af sella curulis, sem consulates, etc.; el. plebeji, sem acedilitas plebis e. tribunatus plebis: — c) enten, enten majores, sem vælges i comitis centuriatis, el. minores, sem vælges i comitis curiatis, vid. Gell. 13, 15: — 2) navn. fersaa- viet magistratus e. imperia medfætted binanden, saa bruges magistratus em Dyrigbedsæst i Byen, imperia, dels em Commanden over Hæren, dels em Statsfæderfæbet el. Preconsulatus i en Provinds: — vid. Sall. Jug. 3, Suet. Caes. 54, egl. Cic. Lael. 17: — magistratus i Rom medfætted egl. ubert. potestates i Provindsferne, vid. Suet. Claud. 23: — II) „everf.“: en Dyrigbedsæst, en Magistrat: — creare magistratus, Cic., Liv.; cf. Cic. Off. 1, 35, e. 9. — ~ magistro, are, f. und. magistero.

magma, atis, m., *μάγμα*: Vandfædet af en Salve, Plin. 13, 3: — magmentum, i, n., [f. ma- gimentum, af ious. mago, byf. macto]: Tilfætning til Dyrer, Varr. L. L. 5, 22; dñ. — magmentarius, 3: hørende til en Dyrtilfætning, id. ibd. — magnalia, ium, n., [magnus]: flere Ting el. Værker, Tertull.

magnanimitas, atis, f.: Sterkemighed, Højbær- tetbed: (opp. moderatio v. modestia), Cic. Off. 1, 43, e. Plin. Pan. 58: af — magnānīmus, 3, [magnus, animus, i]: stærmodig, højbærteret — viros fortes, magnanimo- rum eosdem bonos et simplices, etc., Cic. Off. 1, 19: ~ heroes, Virg.; — II) „pect. everf.“ egl. em Dyrene, bef. id. Aen. 5, 704: magnanimum (f. magnanimorum) generator equorum: men ~ factum, Gell. 7, 19: — magnārius, i, m., [magnus], se. negotiator: der bandler i det Store, en Greshandler, Appul.

1. Magnes, ētis, m., f. und. Magnesia. — 2. magnes, ētis, m., m. e. ud. lapis: Magneten el. Magnetiten; — vid. Plin. 36, 25; egf. Cic. Div. 1, 39; men Lucret. 6, 910: (lapis) quem magneta vocant. — Magnetum quia sit in finibus ortus. — Magnesia, ae, f., *Μαγνησία*; A) Landstaf i Thefsalien ved Hægerbædt, Mela 2, 3, Plin. 4, 16, e. Liv. 12, 54; — B) en By i Carien, ved Hæden Mæander, Plin. 5, 31, Liv., Nep. Them. 10; — C) en By i Lydien, ved Sipylus, Plin. 2, 93, Liv. 37, 45, figd.; — bb) el. Magnetes, um, m.: Indvaanerne af alle disse Byer; Liv. 33, 32, Lucr. 6, 909, e. Ovid. Met. 11, 408; — men in sing., Magnes, ētis: en Magnetes, Cic. Brut. 91; egf. fem adj.: Magnes campus, Val. Fl.; — df. fem.; a) Magnessa, ae: Magnetesiernde, Hor. Od. 3, 7, 18; — b) Magnetis, idis, *Μαγνητις*: magnist el. thefsalisk, Argo, Ovid. Her. 12, 9; — magnesi-
sius, 3, *μαγνησιος*, saxum, Lucr. 6, 1062: Magnet-
neten. — Magnessa, ae, f. und. Magnesia. — Magnetarches, ae, m., *Μαγνηταρχης*: den hiesje Dvrigthed hos Magneteserne i Thefsalien, Liv. 35, 31. — Magnetes, um, f. Magnes und. Magnesia. — magnificus, 3: = magnesi-
sius, 3, *μαγνησιος*, saxum, Lucr. 6, 1062: Magnet-
neten. — Magnesia, ae, f. und. Magnesia.

magnificus, 3, [magnus, dico]: stortalende, ho-
mo, Plaut. Mil. gl. 3, 3, 18; — men „overf.“: ~ men-
dacium, id. Rud. 2, 6, 31; — magnificatio, ere, v. a.:
gior meget deraf, agter høit, hølser i Hære: (for-
el. Ord); — nennim meum dictum magnificare, Plaut.;
— (hos Claffifierne derum adstilt). — magnifice-
re, adv. af magnificus: prægtigen, hørligen, med ytre Pragt
eg Pomp; — ~ exornare triclinium, Cic., habitare, id., d-
nare aliquem, Nep.; — H) „fig.“; A) „overf.“: høiligen,
fortrinligen, prodesse ad iussim, Plin.; men ~ lau-
dare aliquem: prægtigen, Cic.; — B) „ment.“; a) ber-
ligen, berømmeligen, vincere, Cic. Catil. 2, 1, vivere,
id. Off. 1, 26; — b) overmodigen el. præfende; — ~ lo-
qui, (sage Munden fuld), Tibull. 2, 6, 11; ~ ~ iactare,
se atque ostentare, Auct. ad Her., incedere, Liv. 2,
6, inferre se, Plaut.; — not.: forcl. compar., magni-
ficius, Cato ap. Fest.; forcl. superl., magnificissimus,
Attius ap. Prisc.; f. egf. und. figd.

*magnificenter, adv.: prægtigen, glimrende;
~ aedificatum oppidum, Vitruv. 1, 6; — H) sæt-
„fig.“; compar., excelsius magnificentiusque et dicere
et sentire, Cic. Orat. 31; — superl., ~ et optime
consultatum gessisse, id. Fam. 1, 7; cf. id. Att. 11, 4,
e. — magnificentia, ae, f.: ytre Pragt eg Glæde,
epularum, villarum, Cic., publicorum operum, Liv. 1,
57; cf. Cic. Off. 1, 39, o. Vell. 2, 1; — H) østet „fig.“;
A) „alm.“: Størhed, Hyperlighed, det Stærke i sit
Slægt, navn. i Kunstens Bæfter; — vid. Plin. 36, 1,
om Phidias: illum magnificentiam aequalem fuisse
et in parvis; cf. Cic. Invent. 2, 51; — ~ verborum:
prægtige Udtryk eg Talemaader, id. Lael. 6; — B)
„bef.“: høi eg ædel Tænkemaade, en ædel Rands
Størhed eg Styrke; — vid. Cic. Off. 1, 21, egf. id. Agr.
2, 18; — b) magnificentia (sc. verborum), Ter. Phorm.
5, 8, 37: Stortalende, Præteri; — [magnificus].

magnifico, are, v. a.: gior meget deraf; — ~ te
unum ex omnibus, Plaut. Men. 2, 3, 19; figcl. ~
illum laud minus, quam se ipsum, Ter. Heer. 2, 2,
18; — H) „overf.“: outaler med Berømmelse, Plin.
35, 45, østere; af — magnificus, 3, [magnus,
facio], compar. magnificentior, us, superl. magnifi-
centissimus, 3; I) „egent.“, om Personer, Characterer,
ebf.: som handler stieret, der viser sig paa en glim-
rende Maade, prægtig, hørlig, anseelig; — vir factis
magnificus, Liv. 1, 10; animus excelsus magnificus-
que, Cic.; civitas magna et magnifica, Sall.; quam
magnificus in publicum, Plin. Pan.; cives in suppli-
ciis deorum magnifici, Sall. Catil. 9; cf. Nep. Att. 13,

o. Vell. 2, 130; — egf. fornem eg ødsel, Ter. Heant. 2, 1,
15; saal. egf. dadlende: der gior sig til, stortal-
lende, præfende; vid. Plaut. As. 2, 2, 81, o. id. Bacch.
1, 9, 42; — H) „fig.“; A) „overf.“ om Ting eg om
Begynder; a) „alm.“: prægtig, høilbar, glimrende, ap-
paratus, Cic.; ~ villae, id.; men ~ venationes,
(som Jæstefærneisler), id.; cf. id. Off. 2, 16: magnifi-
centissima aedilitas; men ~ res gestae, Liv. 26, 2:
glimrende Bedrifter; — b) „bef.“ egf. om Bæfter:
hørlig, høilbar; — ~ laser in usu et medicamentis,
Plin.; cf. id. 24, 95; — B) „ment.“; a) „alm.“: glimrende,
berømmelig, hørdelig; — magnificentissimus est, dicere
etc., Cic. Pis. 2. (det gior mig større Hære); magni-
ficentissimum factum, Nep. Them. 1; — b) „bef.“ om
Hædertraget: magnificentissimus genus dicendi, Cic. Brut.
32; cf. id. d. Or. 2, 21; men Ter. Eun. 4, 6, 3: ~
verba: Præteri.

magniloquentia, ae, f.; I) „alm.“: Stortalende;
navn. Helledigtets eg Demetris høie og stærke
Sprog; — ~ Homeri, Cic.; cf. id. Orat. 37; — H)
egf. dadlende: Stortalende, Præteri, Liv. 11, 15, Gell.
1, 2; af — magniloquus, 3, [magnus, loquor].
Homerus: som serer Helledigtets høie Sprog, Stat.;
— H) egf. dadlende: stortalende, præfende; — prompti
post eventum ac magniloqui, Tac. Agric. 27; cf. Ovid.
Met. 8, 36: Talia magniloquo tumidus memoraverat ore.
magnipendo, (egf. magni pendo), ere, v. a.:
ligejem magnificacio: gior meget deraf, holder i
Hære; — ~ aliquem, Plaut.; magnipendi et amari,
Ter. Ad. 3, 4, 25; — magnisonans, 3, [magnus,
sono]: stærktende; ~ saxa, Attius ap. Non., inc.
— magnitas, atis, f., forcl. f. magnitudo, Attius ap.
Non.; e. — magnities, ei, f., forcl. f. magnitudo,
Auct. Carm. d. Phoenice; — [magnus].

magnitudo, mis, f., [magnus]: Størrelse, Stør-
hed; I) „egent.“ o. nærmest om Ting; A) „alm.“:
magnitudinem mundi metiri, Cic.; minores magni-
tudine, quam etc., Varr.; (gemma) in parva magni-
tudine multicolor, Plin.; ad fabae magnitudinem, Cels.;
ciceris magnitudine, Plin.; — ~ maris Aegaei, Cic.,
fluctuum, Caes., fluminis, id.; ~ ingens corporum,
id.; cf. id. B. G. 6, 9: ~ infinitae silva; — B) „bef.“; a) stor
Mængde, copiarum (af Dropper), Nep., fructuum, Cic.,
quaestus, (af Bæring), id.; ~ aeris alieni, (dybt Gield
el. Skyld), id.; — b) egf. om Tiden: (derum et
noctium magnitudines. (deres Længde), Plin. 26, 25;
— men ~ vocis: stærk el. høilg Stemme, Auct. ad
Her.; — H) „fig.“; A) „overf.“: Størhed, egf. Stør-
relse, Størhed; — ~ rerum gestarum, Nep., virium,
id., ingenii, Plin., fortunae, Vell.; — ~ periculi,
Auct. ad Her., acerbitas et odii, Cic.; ~ et vis
amoris, id.; — B) „ment.“ o. „etv.“: Characterens
Størhed eg Hyperlighed; stort og høit Med; Stør-
modighed, Selvbeherfelse: — magnitudinem animi tu-
ne unquam insectas cuiusquam injuria, Cic. Fam. 1,
7; cf. Caes. B. G. 2, 27; — men om Pompejus, qui
nunquam mercatus est agrum finitum, vid. Plin.
18, 7; — b) egf. politisk Størhed el. høi Rang; ~ im-
peratoria, Tac. Ann. 16, 23; cf. ibid. 11, 54; — df. ind.
sem Crestet, emtr. vert: Høied el. Excellence, Cassiod.;
— not.: pl. magnitudines, f. øvsnf., cf. Cic. d. Or. 1, 12.

magnopere, (egf. magno opere), adverb., [mag-
nus, opus]; øvrel.: med meget Arbejde; df. sæv.:
meget, saare meget, overmaade, øv.; — ~ deside-
rare, Cic.; men qui cum magnopere evocarent, id. d.
Or. 2, 86; men non magnopere enro, quorsum etc.,
(Bryder mig ikke meget derem), id. R. Com. 15; nulla
magnopere clade accepta, (i. e. nulla magna clade),
Liv. 3, 26; — egf. adstilt: magnoque opere abs te
peto, Cic. Fam. 13, 31; egf. emfat: opere magno,
Attius ap. Non.; — egf. in compar., majore opere,
Cato ap. Gell.; egf. in superl., maximopere, Ter.

Heaut. 1, 1, 33; ligel. Cic. Fam. 3, 2: a te maximo-
pere etiam atque etiam quaeso et peto, ut etc.; cf.
Liv. 42, 57; egf. afstift, Ter. Eun. 3, 3, 26; egf. em-
vædt: opere maximo, Ter. Phorm. 5, 1, 33.

magnus. 3. comp. major, us, superl. maximus.
3, [ligelennet Stammen mag- *mag-* vejl. m.
magos, magis, macto, etc.]; — *mag-^{en}* el. *ster* (i alle
disse Ordre Beskrivelser): 1) „egentl.“: A) „alm.“: *ster*
af Dufang og Udstrækning; *vejl.* *conuif*: magnus homo,
(lang Lemmel), Lucil. ap. Varr.; cf. Martial. 9, 71,
egf. Virg. Aen. 5, 122; — *stid.* egf. magni crines,
(langt Haar), Lamprid.; — *montes*, Catull.; — *dom-*
nus, Cic., pars regionis, Caes.; oppidum longe ma-
ximum, id.; — *aquæ*, (bve Virge, Dverfveemmelte),
Liv. 24, 9; — *Hesperia*, Virg., Italia, id.; — *ur-*
bes, id.; — *coelum*, id., *aquor*, id., *mare*, Lucr.;
magnæ quercus, Enn.; — B) „bel.“: 1) *ster* i *Antal*
i *Mangde*: — *multitudo* peditatus, Caes.; —
copia pabuli, id.; cf. Cic. Verr. 2, 72; — *pecunia*,
id.; — *divitiæ*, Nep.; magni concursus, (Tilfæl af
mange), id.; — *et copios* mercatura, (Grøshand-
len), Cic. Off. 1, 42; — b) *berfil* mærkes: *gen. magni*,
(majoris, maximi), *sc. pretii*, *e. abl. magno*, *sc.*
pretio; — *aestimare* magni *el. magno*, (vurdere til en
høi Pris, agte meget høit); *vid.* Cic. Fin. 2, 17, *e.*
ibid. 3, 3; — *ligel.* magni *facere*; *f. und.* magnificio; cf.
Ter. Andr. 1, 5, 58; — *ligel.* magni *pendere*, id., *aesti-*
mare, Suet.; *men magni esse apud aliquem*, (giefte meget
høi nogen), Cic. Fam. 13, 72; magni interesse ad
aliquid, (være af Bistighed derfor), id. N. D. 1, 4; —
magno *vendere*, *conducere*, *emere*, (for el. til en høi
Pris), id.; magno illi *ea cunctatio stetit*, (fem ham
dyrt at staae), Liv. 2, 36; — *majoris* venire, (føste
mere), Phaedr.; *men agrum pretii majoris etc.*, Ter.
Heaut. 1, 1, 12; — 2) *offere* om Tiden, og om det,
der er el. *ster* i Tiden; — magno tempore, *i. e.* *diu*:
i lang Tid, Petron.; Justin.; *non magno post tem-*
pore, id.; — *sermones*, (Deerdrivelser), Liv. 35, 2;
— *navnl.* om Alderen *e. abl. natu*; *vid.* Nep. Paus. 5,
e. id. Dat. 7; — *ligel.* staaer hos Personer af en vis Alder:
major *e. maximus* m. *e. ubi. natu*; *qui fuit major*
natu, quam Plantus, Cic.; *audivi ex majoribus natu*,
(af ældre Føls), id.; *natu major frater*, Liv.; *frater*
major, Ter., (ten ældre Broder); *men major annis*
viginti, (over 20 Aar), Suet. Caes. 42; egf. *e. gen.*,
(*f. abl.*), Liv. 38, 38; *e. Suet. Aug.* 38; — *egf. absol.*
maiores, (de Ældre el. Forfædrene), Cic. Phil. 3, 13,
offere; egf. *maiores natu*, Nep. Iphicr. 1; *men Liv.* 1,
32: *maiores natu*, *f. senatus*; — *major herus* *e. hera*,
(Herren og Fruen i Huset); *opp. minor herus* *e. hera*,
(Sønnen og Datteren), Plant. As. 2, 2, 63; — *maximus*
stirpis, (den ældste Sten), Liv. 1, 3; *maxima virgo*,
(den ældste Befalende), Suet. Dom. 8; egf. *m. tilføiet*
natu, Virg. Aen. 5, 644; — *endel.* om Slægtskabsgræ-
derne: *pater* magnus, *major*, *maximus*, *i. e.* *frater*
avi, *proavi*, *abavi*, Dig.; *ligel.* *amita magna*, etc.,
i. e. *soror avi*, etc., ibd.; — II) „fig.“: A) „alm.“:
ster el. *stærk*, *vægtig* el. *vigtig* i sit Slags; — *vox*,
Cic.; — *clamor*, id.; *homines feri et magnæ virtu-*
tis, (meget tappe), Caes. B. G. 2, 15; cf. ibd. 1, 46;
— *spes*, Nep.; *neque eloquentia majore*, *nec* ...
studio, etc., Cic. Fam. 1, 1; *magno accidit casu*, (ved
et besynderligt Tilfælde), Caes. B. G. 6, 30; cf. ibd.:
magnæ *fuit fortunæ* etc.; cf. *Plane. ap. Cic.* Fam. 10,
18; — *major morbus*, (Epilepsi), Cels.; — *magnæ res*:
stere *Victorier*, Nep. Pelop. 2; — *opus et arduum*, Cic.
Orat. 10; — *annus*, *f. und.* *annus*; — *bb)* *berfil*
mærkes; a) *neutr.* *magnu* m. *majus*, *absol.* *neget* *stærk*
el. *vigtigt*, det *Store* el. *Vigtige*; — *At magnu* *fecit*,
quod etc., Hor. Sat. 1, 10, 20; *magna curant*, (det
Vigtige), *vid.* Cic. N. D. 2, 66; *magnum est*, *e. inf.*,
Acad. 1, 2; cf. id. Lael. 9; *quod majus est*, etc.; —

b) *in majus accipere*, (paa en forstørrende el. over-
dreven Maade), Liv. 4, 1, extollere, id., ferre, id.;
ligel. Tac. Hist. 3, 38: *nunciare in majus*, *e. ibd.* 1,
18: *credere in majus*; *men* Hor. Od. 3, 4, 67: *pro-*
vehere in majus, (befordre); *referre* *alicui gratiam*
in majus, (*f. gratiam majorem*), Senec.; — c) *magnu* *e.*
maximum, *sem* *adverb.* *høi* *clamare* *e.* *exclamare*: *meget*
stærk el. *høit*, *Plant.*; cf. Gell. 5, 9; — *not.*: *major* *e. gen.*;
omniu *triumphorum lauream adepte majorem*, Plin.
7, 31; — *major* *f. magnus*; *quibus absentibus num-*
quam majora opera fiunt, Cic. d. Senect. 7; — *maxi-*
mus stirpis, *f. major* *fratrum*, (ont tvende), Liv. 1, 3;
— 2) *ster*, *prægtig*, *glimrende*; — *Magni ludi*,
Liv. 2, 36; *bede* egf. *Indi Maximi*, Pseud. Cic. d. Har.
resp. 6; cf. Suet. Ner. 11; — *egf.* *ligefom* *potens*:
magnus amicus, Juvenal. 6, 312; *ster*, *mægtig*; cf.
Hor. Epod. 4, 15; *f. egf.* *uæent*, — B) „bel.“: *med*
ster *eg* *berlig* *Uædsfraft* el. *fortieneste*; egf. *mægtig*,
bellig, *ærværig*; — *magnus hoc bello*, etc., Nep. Them.
6; *quo* ... *nec* ... *nec bello* *major* *et armis*, Virg. Aen.
1, 549; *Democritus vir magnus inprimis*, (af stor
Aand og Værdi), Cic. N. D. 1, 43; — *egf.* *om* *Guddommen*:
Juppiter Optimus Maximus, (den Algede, Ældste), Cic.,
Liv.; *men* Virg. Aen. 3, 697: *numina magna loci*; —
sacerdos: (den ærværgede), ibd. 6, 544; — *egf.* *er*
praetor maximus: *en* *Benedættelse* *paa* *Dictator*, Liv. 7,
3; *men* *pontifex maximus*, *f. und.* *pontifex*; — *egf.*
er *af* *hædse* *Tilnavnet* *Magnus*, *f. und.* *Pompejus*;
— 2) *modig* el. *overmodig*; *navnl.* *stærktalende*, *præ-*
tende; — *ut res* *dant sese*, *ita magni* *agite* *humiles*
sumus, Ter. Hec. 3, 3, 20; cf. *Plant. Mil. gl.* 4, 2, 53:
magnum nunc faciam me, (vil bryde mig); — *verba*
magna, (stærktalede el. *imponerende*), Liv. 34, 5; *men*
Tibull. 2, 11: *magna loqui*, (*i. e.* *magnifice*: *over-*
modigen, *prælende*); cf. Virg. Aen. 10, 547: *Dixerat*
ille aliquid magnum; egf. ibd. 11, 381; egf. Hor. Od.
4, 6, in: *magna lingua*, (*i. e.* *superba* *et* *impie locuta*);
— *not.*: *sem* *romersk* *Tilnavn* *mærkes* *Magnus*, *f.*
øvent; egf. *Maximus*, *vid.* Liv. 9, 46; — *Maximus*
Tyrius: *en* *Platonifer*, *Lærer* *f. R. M.* *Antoninus*; —
Siedesnavne *ere*: *Magni Campi* *ved* *Ulica*, Liv. 30, 8, *e.*
Promontorium Magnum i *Uffitanien*, Plin. 4, 35.

Māgo, onis, m.; 1) *en* *carthagisk* *Forfatter*,
hvis *Bøger* *de* *Re Rustica* *det* *romerske* *Senat* *lod*
oversætte *paa* *Latin*, Cic. d. Or. 1, 58; *hæder* *høi* *Co-*
lum.: *pater rusticationis*; — II) *en* *Broder* *af* *Han-*
nibal, Nep., Liv. — *Magontiacum*, *i. n.*: *Byen*
Mainz *ved* *Rhinen*, Tac. Hist. 4, 15; *offere*; — *egf.*
Moguntiacum, *Entrop.*, *e.* *Maguntia*, *Venant.* — *ma-*
gudaris, (*magy.*), *is*, *f.* *magydares*: *Stiften* (el.
Græc. *el.* *Sæsten*) *af* *Bærien* *laserpitium*, Plin. 19,
15 *figd.*, *e.* *Plant. Rud.* 3, 2, 16. — 1. *māgus*, 3:
magist. *fertypfende*, *forberende*; — *Ille* *magas artes* *Ae-*
acæque carmina novit, Ovid. Am. 1, 8, 5; cf. id. Med.
fac. 36; af — 2. *māgus*, *i. m.*, *magos*, [eprel. *per*
sit *Ord*]: *en* *Mager* (el. *Magier*), *en* *perst* *hvis* *el.*
Ære; *vid.* Cic. Div. 1, 23 *e.* 11; — *egf.* *en* *Besværger*
el. *Troldmand*, Hor. Od. 1, 27, 22, *e.* id. Ep. 2, 1, 213;
— II) *bf.* *fem* *māga*, *ae*: *en* *Der*, *edl.*; *cantusque*
artisque *magarum*, Ovid. Met. 7, 195. — *magyda-*
ris, *f. und.* *magudaris*.

1. *Māja*, *ae*, *f.*, *Māja*; 1) *Datter* *af* *Atlas* *ved*
Plejone; egf. *er* *hun* *ved* *Juppiter* *Moder* *til* *Mercur-*
ius, Cic. N. D. 3, 22; *hvf.* Virg. Aen. 4, 297: *Maja*
genitum demittit ab alto; — II) *en* *Datter* *af* *Jaunus*,
Macrob. Sat. 1, 12; — III) *en* *af* *Plejaderne*; *hvf.* Virg.
Ge. 1, 225: *ante occasum Majæ*; — 2. *māja*, *ae*,
f.: *en* *stor* *Art* *Søfærd*, Plin. 9, 51. — *mājālis*, *is*,
m.: *det* *staaene* *Sansvin*, *en* *Galt*, Varr. R. R. 2, 4;
men *sem* *Stædsfærd*, Cic. Pis. 9.

Mājesta, ae, f.: *Bulcans* *Gemalinde*, Auct. ap. Macrob.
Sat. 1, 12. — 1. *mājestas*, *atis*, *f.* [1. *majus*]; 1) „alm.“:

Seibed, Hypperlighed, Erværgighed; ogs. Helligbed og Ufrænklighed; — tillægges nærmest Guderne; — neque hoc alienum ducunt majestate sua (dii), Cic. Div. 1, 38; men reddere diis majestatem suam etc., Senec. Ep. 95; — ∞ Praenestinarum sortium, Suet. Tib. 63; — dernæst ogs. om Renssest; faal. ∞ patria, Liv., senatus, id., judicium, Cic.; cf. Hor. Ep. 2, 1, 257: ∞ tua, (til M. Augustus); bvsf. ogs. fide. som Grestilte om og til de romerske Keisere; — B) „overf.“ ogs.: enhver Fortrinlighed og Hypperlighed i sit Slægt; — ∞ loci, (Etdeds Helligbed), Liv. 1, 53; ∞ aetatis et dignitatis, Gell.; men ∞ bonum, Varr., (af deres fortrinlige Rytte i Landbruget), in aretum coacta rerum naturae majestas, (om Grestiltenes), Plin. 11, 17; — II) „besf.“: med Hensyn paa Staten er majestas: den høieste Statsmagt el. Souveræniteten, navn. ogs. denne Magts Ufrænklighed; — i den romerske Kristat tillægges denne majestas el. Souverænitet udelukkende det romerske Folk, (ligesom auctoritas tilhører Senaten); — vid. Cic. Phil. 3, 5; cf. id. Part. or. 30; bsf. ogs. i et Forbund: imperium majestatemque populi R. conservato, Liv. 38, 11; cf. Cic. Balb. 16; — B) hertil mærkes; a) fra Republikken gik denne majestas el. Souverænitet igiennem ius tribunicium over paa Keiserne; f. ovenf. Hor. l. c.; cf. ∞ duces, Phaedr. 2, 5; f. bsf. Tac. Ann. 1, 72; — b) majestatis deminutio, Egs. majestas minuta el. laesa: Statsforbrydelse; vid. Tac. l. c., o. Cic. Verr. 4, 11; men sædv. faaer derfor absol. majestas; — lege majestatis teneri, Cic. Cluent. 35; damnatus majestatis, ibd.; dog ogs. majestatis laesae accusari, Senec. Contr. — 2. Majestas, atis, f., er som Gudsde: Datter af Honor o. Reverentia; vid. Ovid. Fast. 5, 23 o. 26.

mājor, mājores, f. und. magnus. — mājorinus, 3, [major]: af et større Slægt; — ∞ olivæ, Plin. 15, 4; ∞ pecunia, Cod. Theod.; — Mājūgēna, ae, m., [Maja, gigno]: Maja's Søn, i. e. Mercurius, Capella. — mājūma, ae, f., [Majus]: etslags Maifest paa Bantet, Cod. Just. — 1. majus, 3, forald. Ord f. d. bsf. magnus: stor, herlig; — dens Majas, Macroh. Sat. 1, 12, (i. e. Juppiter); dea Maja, ibd. — 2. majus, i, m., sædv. mensis Majus: Mai Maaned, om hvilken Benævneise vid. Ovid. Fast. 5, ab in.; cf. id. ibd. 430, o. Cic. Phil. 2, 39; men absol.: Majus, (sc. mensis), Ovid. l. c. 185; — b) ogs. adject., Idus Majae, (den 15de), Prop., Calendae Majae, (d. 1ste), Cic., Ovid. — i majuscūlus, 3, demin. af major, m. flgd. quam: noget større, Plin. 26, 15; — ogs. noget ældre, Ter. Eun. 3, 3, 20; — II) „overf.“: temmelig stor el. vigtig; in aliqua majuscula cura negotio versari, Cic. Fam. 9, 10.

māla, ae, f., [af 2. mando, ligesom scala af scando; men efter Cic. Orat. 45, er mala: synop. af maxilla, ligesom velum af vexillum]; I) „egenl.“: Råben el. Råbebenet; — vid. Cels. 8, 1; dentium pars maxillae, pars superiori ossi malarum haeret, id. ibd.; — faal. etest in pl.; vid. Poët. ap. Cic. d. Orat. 3, 58; cf. Lucr. 2, 637, o. Virg. Aen. 3, 257; — tillægges ogs. Dyrne; vid. id. ibd. 12, 755: Increpuitque malis (canis); cf. ibd. 11, 680, ogs. Hor. Od. 2, 19, 23, (bver sing. f. pl.); — II) „overf.“: Rindene; ferire malum alicui, Plaut.; — sædv. in pl.: Rindene; — infra oculos malae homini tantum, etc., Plin. 11, 58; cf. Virg. Aen. 10, 324, o. Ovid. Met. 12, 391, ogs. Lucr. 5, 887.

malabathron, f. und. malobathron. — Malaea, ae, f.: By i Hisp. Baet., (hod. Malaga), Mela 2, 6, o. Plin. 3, 3; ogs. Malacha, id. 3, 1. — malache, ogs. moloche, es, f., μαλάχη, μολόχη; en Malveart, Plin. 20, 84, Colum. 10, 247.

mālācia, ae, f., μαλακία: Bindehille, Sædbif, Caes. B. G. 3, 15; — II) „fig.“: A) „overf.“, malacia, m. e. ud. stomachi: Råbens Uvirkfombed, Mangel

paa Madstift; — absinthium pellit malaciam stomachi, Plin. 27, 28; cf. id. 23, 56; — B) „etibit“: Derstid el. Sløbed; — in otio facere, non est tranquillitas, malacia est, Senec. Ep. 67. — malacisso, are, v. a., μαλακίζω: gior bled el. smidig, articulos, Senec. Ep. 66; — men comit: malacissandus es, Plaut. Bacch. 1, 1, 31. — malacicus, 3, μαλακικός: fermilende, virtus (i edicamentis), Theod. Prisc. — malacus, 3, μαλακός, (mollis): bled el. myg, (ferel. Ord); — ∞ pallium et calidum, Plaut.; — ogs. smidig, ad saltandum ... non aequae malacus, atque ego, id.; men malacum in modum, (bledagtigen), id. Bacch. 2, 3, 121. — malagma, atis, n., μαλάγμα, (Ogs. malagma, ae, f., Veget.): blødgørende el. fermilende Omflag el. Riddet, Cels., Plin.; — not.: dat. pl. malagmatis, id. 3, 33. — malandriōsus, 3: fuld af Blæser el. Udslet paa Halsen, Marc. Emp.; af — malandrium, i, n., (sædv. in pl.), o. malandria, ae, f.: Blæse el. Udslet paa Halsen, (navnl. hos Fiske), id., Veget. — malaxatio, onis, f.: Bløggieren, Theod. Prisc.; af — malaxo, avi, 1, v. a., ligesom malacisso: Bledgier; malaxavi malas, Laher. ap. Gell. 16, 7. — maldacōn, i, n.: Gummi af Dreetsbellium, Plin. 12, 19.

male, adv. af 2. malus; comp. pejus; superl. pessime, I) „alm.“: ilde, slet, slemt, (være, være); — ∞ olere, Cic.; dii isti (homini) male faciunt, (faaer han en Skam); id. Fam. 11, 21; men facere male alicui, vid. Plaut. Poen. 1, 2, 63; male velle alicui, (ville nogen ilde), id.; male cogitare de aliquo, Cic. d. Senect. 6; male dicis, Ter. Andr. 4, 4, 14, (bruger onde Ord); cf. Cic. Mur. 31; f. ogs. maledico; ligel. male loqui, Cic. R. Am. 48; ogs. m. tilføjet dat., (imod nogen), Ter. Phorm. 2, 3, 25; — male accipere alicuius verbis, (udfælde), Cic.; men male accipere alicuius, (i Krigsforøget): medtage ilde, Nep. Eun. 8; cf. male habere alicuius, Caes. B. C. 1, 63; men Ter. Andr. 2, 8, 51: hoc male habet virum, (gior ham forlegen); — male se habere: befunde sig ilde, være mismodig, id. Eun. 4, 2, 6; — pessime secum actum esse: at han var meget ilde faren, Cic.; cf. Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; men male agere: handle slet el. bedragerit, Cic. Quint. 16; — ogs. som Slægt, ibd. 14; — animo male est (el. factum est), faaer el. har ont, Plaut.; male tibi esse malo, quam mollior, Senec. Ep. 82; male sit ei, (faaer han en Illfide); Cic.; cf. Ter. Ad. 2, 1, 37: quae res tibi male vertat, (ilde befomme); — II) „besf.“: A) slet, urigtigen, feilagtigen, til Skade; — male facere sponsonem, Cic. Coel. 28; cf. ovenf.: ∞ agere, (om Mageren), id. Quint. 14; si etc., male omnino faciet, Atticus ap. Cic. Att. 3, 10; male vestitus, Cic., praecinctus, Suet., (slet, fiodesløn); male (pejus) consulere patriae, (ilde el. daarligen at ferge derfor), Nep. Ep. 10; pessime consulere in alicuius, (behandle meget ilde), Ter. Heaut. 3, 1, 28; male conciliatus servus, (som man har fgiot til sin Skade), id. Eun. 4, 1, 2: male emere, vendere, (slet el. med Tab), Cic.; — B) slet, ilde, ulysfelig, ynsfelig; — tantos suos labores male cecidisse, Caes. B. C. 2, 15; o factum male, (e Jammer)! o miselle passer! Catull. 3; cf. Cic. Att. 15, 1; — C) ilde, forferet; d) paa en Maade negrende: male gratus, (uafnemmelig), Ovid.; male sanus, (siste ret flog); men Hor. Od. 1, 9, 24: male pertinax (digitus): som gior Modsat paa Skromt); ligel. male laetus, (med forfult Glæde), Val. Fl.; — b) alstjer; — calceus male latus, (for vid), Hor. Sat. 1, 3, 31; cf. Virg. Ge. 1, 105; male metuo, ne etc., (frygter meget), Ter. Hee. 3, 2, 2; ligel. ∞ odisse, Caes. ap. Cic. Att. 14, 1; men Hor. Ep. 2, 17, 30: caue pejus et angue (vitare); — c) nepp, vanfæstigen, med Rød; — male me continui, Ovid. Met. 7, 723; male sustinere arma, Liv. 1, 25; cf. id. 35, 39: dnum male plena-

rum legiuncularum etc.: ogs. fan hidføres Hor. Sat. 1, 5, 45: male validus filius, (fratrende); cf. Virg. Aen. 2, 23; figel. Suet. Aug. 21: nationes male quictae; f. ogs. evens. male gratus, male sanus, etc.

Mälēa, o. Mälēa, ae, f., *Mälēa, Mälēia*: Jor- tierg paa Ephyssien af Yacenien, (hod. Capo Malio), Mela 2, 3, Plin. 4, 8, Virg. Aen. 5, 193, e. Prop. 3, 17, 7; — B) df. Mälēus, 3: malefic; ~ jugum, Flor. 2, 9. mälēdicax, cf. male dicax, æis, adj.: = maledicus, Plaut. Cure. 4, 2, 26, Macrobi. — mälēdice, adv. af maledicus: stæltende, frænkende; — ~ et contumeliose dicere de aliquo; vid. Cic. Att. 1, 37; ~ æt maligne loqui, Liv. 45, 39. — mälēdicens, tis: partie. v. adj. af maledico: df. — mälēdicentia, ae, f.: end og fornærmende Tale, Gell. 3, 3; cf. id. 17, 14: ~ et arrogantia Laberii.

mälēdico, xi, etum, 3, (ogs. male dico), v. n.: tæler ilde, skælder el. stænder; e. dat. el. absol., fild. ogs. e. acc.; — maledicere alicui, vid. Cic. Deiot. 10, o. Hor. Sat. 2, 3, 140; — aliud est maledicere, aliud accusare, Cic. Coel. 3; — men ~ aliquem, vid. Petron. Sat. 96, estere; — ogs. imperson.: indignis si maledicatur, maledictum id esse dico, Plaut. Cure. 1, 2, 27; — II) df. A) partie. mälēdicens, tis, sem adj.: dædlesyg, bagtælsf; — ~ homines, Plaut. Merc. 2, 3, 75; — compar., maledicentiorum, quam te, vidi neminem, id. ibd. 1, 2, 31; superl., ~ civitas, Cic. Flacc. 3; ~ carmina, Suet. Caes. 23; — B) partie. mälēdictus, 3, sem adj.: forbandet, Spartian.; — 2) df. subst. maledictum, i, n.; a) Skældsord, (oppon. crimen), Cic. Cluent. 23; maledicta in aliquem dicere, id., conferre, id., conjicere, id.; maledictis aliquem figere, id., vexare, id.; cf. id. Phil. 13, 19; f. ogs. Plaut. Cure. 4, 2, 27, evens.; — b) Jorbandelse; — esse in maledictis jam antiquis strigem, Plin. 11, 95; — c) end og forførende Tale; maledictis inquirorum ... in spem adducti, etc., Sall. figm.

*mälēdictio, onis, f.: Ræfsælden, onde Ord, blind Dadel, (opp. accusatio), Cic. Coel. 3; e. — mälēdictito, (cf. male dictito), are, v. n. intens.: omtaler ilde: df. impers. pass.: Maledictatur tibi vulgo in omnibus sermonibus, Plaut. Trin. 1, 2, 62; — [maledico]. — mälēdictum, i, e. mälēdictus, 3, f. und. maledico. — mälēdicus, 3, [maledico]: sem bruger onde Ord, stæltende, frænkende: dædlesyg, bagtælsf; — in tam suspiciosa et maledica civitate, Cic. Flacc. 28; ~ convitiator, id.; maledicus in aliquem, Quintil.

mälēfäber, bra, brum: end, listig, forslagen; — ~ suadela, Prudent. — mälēfacio, (ogs. adfist male facio), feci, factum, 3, v. a.: handler slet el. ilde derimod; e. dat.; — Nescio quid malefactum a nostra huic familia est, Plaut. Mil. gl. 2, 2, 11; quod mihi re malefeceris, Ter. Ad. 2, 1, 10; — B) df. subst. malefactum, i, n.: ond Handling, Udaad, Misgjerning, Cic. Inv. 2, 30; men Benefacta, male locata, malefacta arbitror, Enn. ap. Cic. Off. 2, 18; cf. Ter. l. c. 45; — mälēfactor, oris, m.: sem tilføjer nogen Dndt; Malefactorem amitti satius, quam relinquere beneficium, Plaut. Bacch. 3, 2, 11. — mälēfactum, i, n., f. und. malefacio.

*mälēfice, adv.: endfætsfuldt, i en ond Hensigt; nec malefice ... quicquam ago, Plaut. Pseud. 4, 7, 113; — mälēficentia, ae, f.: tilføjer Skade el. Jortræd, Lactant.; df. „overf.“; vid. Plin. 9, 11; o. — mälēficium, i, n.; I) „egenl.“; A) „alm.“: end Handling, Misgjerning, Jorbrødfce; — conscientia maleficiorum, Cic.; cf. id. R. Am. 3 v. 40; ~ committere el. admittere, id.; — B) „bef.“; 1) Bedrageri, Ræfsneri, Quintil. 7, 4, 36, o. Plin. 12, 51; — 2) Trolldom el. Jorberøfse, Tac. Ann. 2, 63. (al. malefica): ogs. ~ magica, Appul.; — II) „overf.“; A) den tilføjer Skade, navnfl. ved Jendekaaend; vid. Caes. B.

G. 2, 28, id. B. C. 2, 20, Liv. 5, 20, o. A.; — B) hvad der gjør Skade el. Jortræd, navnfl. Kryb el. Orme el. Insecter; vid. Plin. 18, 73, o. id. 20, 51, estere; — [af figd.].

mälēficus, 3, [malefacio]: sem handler ilde, sem gjør Dndt, forbrødfel el. ugudelig; — eundem tamen maleficium natura et injustum etc., vid. Cic. Tusc. 5, 20; cf. id. Verr. 5, 55; ~ mores hominum, Plaut.; homo ... malefice vitæ, Tac. Ann. 4, 21; men Suet. Galb. 15: maleficentissimos incolumes praestitit, (de værste Jorbrødfere: superl. cf. iunior. maleficens); — B) „bef.“: forførende; subst. Jerefester el. Trolldmand, Cod. Just.; men Tac. Ann. 2, 69, inc.: — II) „overf.“; A) mistelig, ugennemsig; — (naturam) maleficam nactus in corpore fingendo, Nep. Ages. 8; — B) bædelig, fordærvelig, succus, Vitruv.; ogs. e. dat.: bestia piscibus malefica, Plin.; men ~ superstitio, Suet. — mälēsuadus, el. male suadus, 3, i. e. male suadens: ilderaadende, forførfersk, vitilene, Plaut. Most. 1, 3, 56, fames, Virg. Aen. 6, 276. — mälētracatio, onis, f., [male, tracto]: slet Behandling, Anroh.

Mälēus, 3, f. und. Malea. — Mälēventum, i, n.: æfter Ravn paa Bogen Beneventum i d. Hirpiniske; f. und. Beneventum. — *mälēvolens, (ogs. maliv.), tis, adj.: med ond Vilie, ildefindet, fiendf; — Est miserorum, ut malevolentes sint, ut invident bonis, Plaut. Capt. 3, 4, 51; ~ ingenio natus, id.; — superl., malevolentissimae obrectationes, Cic. Fam. 1, 7; — df. mälēvolentia, ae, f.: ond Vilie, Hadshed; efter Cic. Tusc. 4, 9: voluptas ex malo alterius, sine emolumento suo; men id. Fam. 1, 9: animus nulla in ceteros malevolentia suffusus; — forbundes med obrectatio, id., in invidia, Sall. Catil. 3; o. — mälēvolus, (ogs. maliv.), 3: ildefindet, hadf, alicui, ogs. in aliquem, imod nogen; vid. Cic. Fam. 2, 17, o. id. Att. 7, 2; ogs. absol.: ~ reprehensores, Gell.; — ogs. „overf.“ om Hægrer; ~ sermones, Cic. Fam. 3, 10; — ogs. subst., omnium malevolorum animos frangere, id. Balb. 25; — mea inimica malevola, Plaut. Poen. 1, 2, 181; — [male, volo, velle].

*Mälēus sinus: Bugt af Hægrerbædet, imellem Thesalieu e. Maja, Mela 2, 3, Plin. 4, 12, o. Liv. 27, 30; — B) df. 1) Mälēnsis, e. ager, Liv. 42, 30; — 2) Mälēus, 3, lymphæ, Catull. 68, 54. — mälēcorium, i, n. [malum]: Skælden af Granatæflet; vid. Plin. 23, 57. — Mälēnsis, e, f. und. Mälēus. — mälifer, a, um, [malum, fero]: sem bærer el. frembringer Hæbler, Abella, Virg. Aen. 7, 740. — mälificus, 3, f. und. mälēf.

mäligne, adv. af malignus; I) „alm.“: hadf, fiendf; — maledice et maligne loqui, Liv. 45, 39; cf. Ovid. Met. 13, 270; — ogs. in compar., Curt. 8, 1; — II) „bef.“; A) knapt, sparsomt, farrigt; — ager maligne divisus plebi, Liv. 8, 12; non ... mihi fuit tam maligne, ut etc., (aa knapt havde jeg det ifte), Catull. 10, 13; ~ landare, Hor.; — compar., ~ tecum episse naturam, Senec. Ep. 44; — B) lidet, i ringe Grad, vdl.; — ~ virtus, Plin.; ~ apertus, Senec.; cf. Mela 2, 2.

*mälignitas, atis, f.; I) „egenl.“: endartet el. slet Væfsfæfthed; navnfl. Værfenes Udmærkelse, Colum. 3, 10; — II) estere „fig.“; A) „overf.“: Ruahbed, Rægrighed, Misdæf; — ~ confederi ex privato, Liv. 31, 34; cf. Plaut. Capt. 3, 1, 4; — B) „ætbiff“: Dndfab, Hæfthed, Misgjern; — malignitatis auctores, (hadfke Raadgivere), Liv. 5, 22; ~ et livor, Tac., Suet.; ~ interpretantium, Plin. Ep.; quippe ... malignitati falsa species libertatis inest, Tac. Hist. 2, 1; — ogs. in pl., Prudent.; o. — mäligno, are, v. a.: at frembringe noget Dndt; — malignantes venena (anguis), Amm.; — men malignatus est, sem depon., Vulgat.: — [figd.].

mälignus, 3, [f. mäligenus, i. e. mali generis]: endartet, af en ond Natur el. Væfsfæfthed; (oppon.

benignus); — 1) *alm.*: farrig el. knap; om Jorden: ufrugtbar; om Ting: liden el. ringe el. svag i sit Slags; — *malignus*, largus, etc., *Plant.* *Bacch.* 3, 2, 17; — *caupones*, *Hor.* *Sat.* 1, 5, 4; i in laudando... nec malignus, nec effusus, etc., *Quintil.* 2, 2, 6; cf. *Ovid.* *Her.* 16, 143; — nec maligna tellus, *Plin.* *Pan.* 31; *figel. compar.*, (terram) ceteris, *id.* *Ep.* 2, 17; cf. *Virg.* *Ge.* 2, 179; *superl.*, *f. nectens*; — *~ victus*, *Sil.*; *sub luce maligna*, *Virg.* *Aen.* 6, 270, (naar det næsten er mørkt); *adiutusque maligni*, (*trange el. snevre*), *ibid.* 11, 524; — *~ portus*, *Lucan.*; — 11) „*bes.*“ o. „*etihist*“: ondskabssfuld, hadst, uist; — *~ sermone* *carpere*, *Suet.*; *~ vulgus spernere*, *Hor.* *Od.* 2, 16, 40; — *~ caupones*, *f. ovenf.*; — *~ oculis spectare*, *Virg.*; *malignissima capita*, et optimo cuique inimicissima, *Senec.*; cf. *Ter.* *Hecl.* 1, 2, 81; *maligna multa et magis procax*; — b) „*pect.*“ *egsl.*: ond, fiendst, fædeltig, leges, *vid.* *Ovid.* *Met.* 10, 329; — *studia*, (*i. e. noxia*), *id.* *Trist.* 4, 1, 101; — *mens*, *Caull.*; — *~ votum*, *id.*; — *~ verba*, *Manil.*

mālilōquax, *ācis*, *adj.*, [*male*]: *sem teler lide, lingua*, *P. Syr.* — *mālilōquium*, *i. n.*, [*male, loquor*]: *ond Dmtale*, *Tertull.* — *malinus*, 3, *malivos*, [*dor. f. m̄h̄ivos*]: *benævnt efter et Veltetras*; — *pruna*, (*sem inepetēs derpaā*), *Plin.* 15, 12.

malitas, *atis*, *f.*, [*etihel.* *Biform af fgd.*]: *et Dnde, en Ulfte, Dig., inc.*; o. — *malitia*, *ae*, *f.*: *stet Væstafsenhed, Elethed, arboris, Pallad.*; *terrae*, (*rens Ufrugtbarhed*), *id.*; — 11) *sdv.* „*fig.*“ o. „*etihist*“: *Elethed, Ondskab, Uguddelighed*; *navnl. egsl.* *Underfundighed, Træsthed*; — *~ virtute*, *non malitia etc.*, *Sall.* *Jug.* 25; *est enim malitia versuta et fallax nocendi ratio*, *Cic.* *N. D.* 3, 30; cf. *id.* *Off.* 3, 17; *ad malitiam et fraudem versare mentem suam*, *id.* *Cluent.* 26; — *egsl. m. Lunc.* *Vst el. Fuds*; *nisi tua malitia mihi affuisset*, (*din Smæbed*), *Cic.* *Att.* 15, 26; cf. *id.* *Fam.* 9, 19; — *men comist*: *sine omni mala malitia*, *Plaut.*; — *egsl. in pl.*: *everriculum malitiarum omnium* (*judicium de dolo malo*), *Cic.* *N. D.* 3, 30; — *men om Dyrene*, *vid.* *Plin.* 17, 44.

malitiose, *adv.*: *arglistigen, underfundigen*; — *~ nihil sane vafre et malitiose facere*, *Cic.* *Verr.* 2, 53; cf. *Nep.* *Alcib.* 7; — *compar.*, *~ gerere rem mandata* *etc.*, *Cic.* *R. Am.* 38; o. — *malitiositas*, *atis*, *f.*: *listig Dndskab, Underfundighed, Tertull.*; af — *malitiosus*, 3, [*malitia*]: *ondskabssfuld, underfundig, homo*, *Cic.* *Off.* 1, 15; cf. *~ interpretatio juris*, *ibid.* 10; — *superl.*, *~ (homines)*, *Fronto*; — *not.*: *Silva Malitiosa*, *17. Sabinske*, *vid.* *Liv.* 1, 30. — *Malius*, 3, *f. und.* *Maliacus*. — *malivulus*, *f. und.* *malevolus*.

malleator, *oris*, *m.*: *sem hamrer, sem forarbejder med Hammeren*; — *ballucis*, *Martial.* 12, 57; o. — *malleatus*, 3: *hamret, flettet med Hammeren*; — *~ liber*, (*planerret*), *Dig.*; — *~ spartum*, *Colum.*; — [*malleus*]: — *malleolaris*, *e. virga*, *figem malleolus*: *Snittling af Binstoffet*, *Colum.* *Arb.* 3, 3; af — *malleolus*, *i. m.*, *demim af malleus*: *liden Hammer; scalprum malleolo ferire*, *Cels.*; — 11) *sdv.* „*overf.*“ *ifølge etflags Liæbed*: A) *hammerformet Stud el. Snittling af Binstoffet til Udpantning, quod prominens utrimque mallei speciem præbet*, *Colum.* 3, 6; cf. *Plin.* 17, 35; o. *Cic.* *d. Senect.* 5; *malleolos pangere*, *Colum.*, *serere sulco vel serobe*, *id.*, *demergere el. deponere el. depangere*, *Plin.*; *egsl.* *Snittling af andre Træer*, *Plin.* 12, 54; — B) i *krigspreget*: *etflags Brantvst*; *beskrives Amm.* 22, 1; cf. *Fest. p. 135* (Müll.). *malleolos stuppe illitos pice etc.*, *Liv.* 42, 61; cf. *Cic.* *Catil.* 1, 13; o. *id.* *Mil.* 24; — *not.*: *Malleolus*, *sem romersk Tilmæn*, *Liv.*

malleus, *i. m.*: *en Hammer, en Knippe, oel.*; — *malleorum rostra*, *Plin.*; *aes malleis fragile*, *id.*; — *~ stupparius*, (*hvormed Hor brødes*), *id.*; *egsl.* *etflags Hammerere til Dfferbrug*, *Ovid.* *Met.* 2, 624; o. *Suet.* *Calig.* 32; — *men sem Drefspreg*: *malleum sapien-*

torem excusso manubrio, *Plant.* *Epid.* 3, 4, 87; — 11) „*overf.*“: *etflags Sværdem bes fæct, Veget.*

Mallius, *i. m.*: *romersk Mandssnavn*, *Cic.*, *Sall.* — *mallo*, *onis*, *m.*, *mallos*: *sdv.* *mallo caeparum*: *Vogstuf el. Voggræs, Veget.*; — 11) „*overf.*“: *etflags Anæbyld bes Dyrene*, *id.* — *Malloca*, *ae*, *f.*: *By i Thesfalien*, *Liv.* 32, 41, *offere*. — *Mallos*, (*-us*), *i. f.*: *By i Cilicien*, *Mela* 1, 13, *Lucan.*; — B) *df.* *Mallotes*, *ae*, *m.*: *nedstamme fra Byen Mallos*, *Crates*, *Suet.* *Gramm.* 2. — *mallus*, *i. m.*, *mallos*: *en Ulfet*, *Cato*. — **malluviae*, *arum*, *f.*: *Væstevand til Vanderne*; o. — *malluvium*, *i. n.*: *Væsten til at vafte Vanderne i*; *vid.* *Fest.* p. 160 (Müll.). — [*manus, lavo*].

mālo, *malū*, *malle*, [*magis, volo*]: 1) *alm.*: *vil betlere*; — a) *e. acc. pers. el. rei*; — *sed, ut spero, bonos et senatum mallet*, *Coel.* *ap. Cic.* *Fam.* 8, 1; *pro certis et olim partis nova, ambigua, incipit malebat*, *Tac.* *Hist.* 2, 86; — b) *m.* *Objectsfærmel el. c. inf.*; — *judicium prius de probro, quam de re, fieri maluit*, *Cic.* *Quint.* 2; *Cato jam servire, quam pugnare, mavult*, *id.* *Att.* 7, 15; *quod mallet*, *Ovid.*; — c) *e. conjunct.*, (*men „pect.“*): — *Malletm divitias mihi dedisses*, *Quam etc.*, *Caull.* 21, 1; cf. *Tibull.* 2, 3, 31; — d) *hertil el. endnu at mæste*; a) *f. quam fuitis ogf. abl.*; *vid.* *Hor.* *Sat.* 2, 8, 79; *figel.* *armis incruentas conditiones malle*, *Tac.* *Ann.* 12, 46; — β) *pleona-* *stif* *staaer undert.* *potius el. magis derboes*; — *nisi casum potius, quam te, laudari mavis*, *Cato ap. Cic.* *Fam.* 15, 5; cf. *Cic.* *Div.* in *Caecil.* 6; *figel.* *qui magis vere vincere, quam diu imperare mallet*, *Liv.* 22, 34; — γ) *bliver egsl.* *forstærket med multo el. haud paullo*; — *meo judicio multo stare malo, quam aliorum*, *Cic.* *Att.* 12, 22; cf. *id.* *Tusc.* 1, 12; — 11) „*bes.*“: *bessere at unde nogen neget, at være nogen gunstig*; e. *dat.*; — *quamquam illi omnia malo, quam mihi*, *Cic.* *Planc.* 21; *in hac re malo universae Asiae et negotiatoribus*, *id.* *Att.* 2, 16; — *not.*: *archaiske former* *ere*: *mavolo*, *f. malo*, *Plaut.*, *Ter.*; *mavolunt*, *f. malunt*, *Naevius ap. Fest.*; *mavelim*, *is*, *it*, *f. malim*, *etc.*, *Plaut.*; *mavellem*, *f. malleum*, *o. mavolet*, *f. mallet*, *id.*

malobathratus, 3, (*i. e. malobathro unctus*), *Sidon.*; af — *malobathrum*, (*-on*), *i. n.*, *malō-* *badoor*, *efter Plin.* 12, 50, *syrist* *og ægyptisk* *Fem*, af hvis Blade man presede en fæstelig Salve, *sem egsl.* *heder malobathron*, *Hor.* *Od.* 2, 7, 8; — *efter Cels.* o. *Plin.* 23, 48, *brugtes denne Salve egsl. i Medicinen*. — *malogranatum*, *i. n.*, *f. malum granatum*: *Granatæblet*, *Plin.* 13, 2.

malope, *es*, *f.*: *en Malveart, af det store og dyrfæde Slags*, *Plin.* 20, 81. — *maltha*, *ae*, *f.*, *mal-* *ta*, *malth*; 1) *etflags sed Biergolie el. Biergtiere* — *in stagno Samosatensi Commagenes*; *vid.* *Plin.* 2, 108; *f. egsl.* *naphtha*, *s. l.*; — 11) „*overf.*“: *etflags Jernis el. Rit*, *hvorede Træ fittes imod Dem og imod Vandets Paavirning*, *id.* 36, 38; — *not.*: *ferel.* *egsl.* *en Sværling el. Væsting*; *quem maltham ac feminam dici etc.*, *Lucil.* *ap. Non.*; (*hvf.* *egsl.* *d. fingerede Mandssnavn Malthius*, *Hor.* *Sat.* 1, 2, 25); *df.* — *maltho*, *are*, *v. a.*: *overtrækker med Jernis*, *sammenføjer med Rit*; — *quod malthatur*, *Plin.* 36, 58. — *Maluginensis*, *is*, *m.*: *romersk Tilmæn*, *Liv.*

1. *mālum*, *i. n.*, *malor* (*dor. f. m̄hor*): *et Væle*; *bos Homerne m. Jættebæb af den Træstugt, som har Jernen indventigen, oppon. nux*; — *saal.* *Plin.* 15, 14 o. 15: *malum citreum*, *cydonium*, *Persicum*, *etc.*; — *~ aurea*, (*Dvæder*), *Virg.* *Ecl.* 3, 71; — *sem Drefspreg mærkes*: *malum discordiae*, (*Tvilsens Væle*, *f. und.* *Paris*), *vid.* *Justin.* 12, 15; *men Hor.* *Sat.* 1, 3, 7: *ab ovo usque ad mala*: *fra Maltidets Begyndelse (med Vg) til dets Ende (med Årgt)*; — 11) „*overf.*“: *malum terrae*, *Plin.* 25, 51, *egsl.* *malum terrenum*, *Veget.*: *en Jærdvært med fire Åfarter*, *Plin.*

l. e. — 2. malum, i, n., f. und 2. malus. — malum drum, i, n.: Ravnets paa en næsten ubefendt Plante, vid. Plin. 26, 21.

1. malus, i; 1) fem., ligesom *μυλῖα*: Øbtekræft; — Et steriles plantam malos gessere valentes, vid. Virg. Ge. 2, 70; ~ bifera, Varr.; — 2) „overf.“; malus, i, m.; A) Mafietræ el. Maf: — malos scandere, Cic.; malum erigi, id. Verr. 5, 31; malos attolli, Virg.; men ~ saucius, Hor. Od. 1, 11, 6; malum et anten- nam Baedalus invenit, Plin. 7, 57; egf. arbor malus, f. malus, Virg. Aen. 5, 501; — B) paa Cirkus og i Theatret: eprefit Stang, hvorefter vela befæftedes, Liv. 39, 7, e. Luer. 6, 119; — C) det eprefitaaende Træ i Vimpresfen, Plin. 18, 71; — not.: ad Malum Puni- cum hed et Eted i Roms fiette Region, Suet. Dom. 1.

2. malus, 3, compar. pejor, superl. pessimus: end el. flet (i disse Drets videste Omfang), ringe el. daarlig, (værre, værre); oppon. bonus; D) „egent.“ el. om en yere Veffaftenhed; — ~ aper: flet i Rietet, Hor. Sat. 2, 4, 42; ~ sutor, Phaedr., poëta, Cic. Arch. 10, versus, id.; ~ fals, (som itte bider), Virg.; — pejor via, Hor.; pessimus poëta, Catull.; — comiff er Plaut. Amph. 1, 1, 156; Haud malum huic est pondus pugno, (itte faa ringe); — B) „bef.“ egf.; a) af flet Udfende, bæftig, vanffabt; — hand mala est mulier, Plaut.; non malum est mancipium, Ter.; ~ forma, Plaut., facies, Quintil.; de sii crure malo, (med vanffabt Ven), Hor. Sat. 1, 2, 102; — b) flet, daarlig, fyg; — quum aeger pejor fiat, Cels.; quum aegri pessimi fiunt, id.; — 2) „fig.“; A) „overf.“: flet, urigtig, feilagtig; — malo arbitrio, Liv. 6, 34, (ifølge flet Batg); ~ pudor, (falfk Udfæftelse), Hor. Ep. 1, 16, 24; ~ opinio, (urigtig Jærfæfting), Cic., consuetudo, Hor. Sat. 1, 3, 26; — b) end, fædelfig, færdævelig; egf. forberende, giftig; „alm.“ endartet; — ~ lingua, Virg. Ecl. 7, 28; ~ herbae, Tibull.; ~ gramma, Virg.; ~ cicuta, Hor.; ~ carmen, (i. e. magicum), Plin. 28, 4, ex Xu Tabb.; ~ scabies, Hor.; ~ contagia, id.; — c) end, beferarlig; egf. ulffelig, elendig; — ~ aetas, (i. e. senectus), vid. Plaut. Men. 5, 3, 6; mala merx (som itet duer), id. Men. 5, 2, 6; ~ pugna, ulffeligst el. tabtSlag, Cic., Sall.; ~ nunciis, (som bebuer Ulfed), Cic.; cf. Hor. Od. 1, 15, 5; ~ res, spes multo asperior, Sall. Catil. 21; abi in malam rem, (gaa til ...)! Ter.; res pejore loco non potis est esse, id. Ad. 3, 2, 46; (ut respública) ... ex pulcherrima pessima ac flagitiosissima facta sit, Sall. Catil. 5; — B) „ment.“ o. „æthiff.“: end, flet, forbryster, laffelfuld; — malus et nequam homo, Plaut.; odisse malos cives, Nep. Att. 9; nemo malus felix, Juvenal.; nemo malus, nisi stultus, Quintil.; — mali mores, Sall., pessimi, Quintil.; ad pejora facilis, id.; cf. Hor. Od. 3, 6, 46; — 3) neutr. málum, (pejus, pessimum), egf. fem subst., A) „egent.“: et Unde, en Ulfte; egf. Lidelse, Røb, Veifærlighed; Eftæde, Jærfæftelse; egf. Efyg- dem; — mors non est in malis, Cic.; cf. id. Lael. 3; nihil mali accidisse Scipioni etc.; cavere malum, id. d. Or. 1, 58; ~ externum, Nep. Hamilc. 2, (i. e. hel- lum); ~ civilia, Cic. Plane. 24; servitus malorum omnium pessimum, id.; — sed pejus victoribus, quam victis, accidisse, (en fforre Ulfte havde truffet dem), Caes. B. G. 1, 31; cf. Ovid. Her. 12, 144, egf. Virg. Ge. 1, 200; in pejus ruere; — pessimo publico, (med fforre Eftæde for Staten), Liv. 2, 1; — assuetus malo (i. e. laboribus: vant dertil), Virg. Ge. 2, 168; cf. id. Aen. 6, 95: Tu ne cede malis, sed contra audentior ito; — malo tuo, (til din egen Eftæde), Plaut.; ligel. malo suo, id.; elementum illi malo fuisse, (om Cæsar), Cic. Att. 14, 22; cf. Nep. Alcib. 7; — id malum, (den Efygdem), Cels.; cf. Ovid. Pont. 1, 3, 18: Interdum docta plus valet arte malum; — men om en Naturvirkning: coeleste frugum vinearumque malum est robigo, Plin.; — 2) „bef.“ det Unde, som paa-

foret nogen, navn. Straf, Mifhandling, Bryff, osv.; egf. Strængbed el. Haardtbed; — pudore magis, quam malo, exercitum coercere, Sall. Jug. 105; malum (sc. erit) militibus meis, nisi etc., (de ffulle faae en Ulfte)! Liv. 4, 19; cf. ibd.: sicut servis, malum militum militibus, f. egf. Cic. Verr. 3, 23, e. ibd. 4, 31, egf. Ter. Eun. 1, 4, 45; — malo domandam tribuniciam pote- statem, Liv. 2, 51; — B) „fig.“ e. „æthiff.“: Ondffab el. Jærfæftelse; — Effodiantur opes, irritamenta malo- rum, (ligesom Væfernes Væfemad), Ovid. Met. 1, 140; cf. Virg. Aen. 6, 527; men pessimum malum exordiri, Plaut. Cas. 3, 5, 22; — C) egf. er malum at mæffe: a) som Eftædelse; — quid tui, malum, me sequere? Plaut. Cas. 1, 3; — df. egf. som interject. el. Udraab i Harmie: for en Ulfte! quae, malum, est ista ratio etc.? Cic. Phil. 10, 9; cf. id. Verr. 1, 20. — b) som adv. f. male, Hor. Sat. 2, 4, 18.

malva, ae, f., *μαλὴ*: Malve, brugtes som Salat, til at beferde Jærfæftelsen; vid. Cic. Fam. 7, 26, Martial. 10, 48, e. Plin. 20, 81; df. — malvaecus, 3; malve: formet, caulis, Plin. 21, 10.

Mamercus, i, m.; 1) offiff Jorname, f. Marcus, Fest.; — 2) romerff Familienavn, bef. i gente Emilia, vid. Cic. Brut. 47; af — Mamers, tis, m.; faal. beder Gæ- den Mars idet offiffe Efyeg, f. 131 (Müll.); egf. hos Sabinerne, Varr.; — B) df. Mamertini, orum: Indvaaner i Messana paa Sicilien; vid. Cic. Verr. 2, 5, o. Liv. 22, 21, df. — 1. Mamertinus, 3; mamer- tins; ~ civitas, i. e. Messana; vid. Cic. l. e. — 2. Ma- mertinus, i, m., Claudius; af byem havest: Grati- rum Actio til S. Julians, (a. p. Chr. 332). — Ma- milius, a: romerff Stægt: eg. Personnavn, Cic., Liv.; — B) df. Mamilius, 3: mamilliff, lex, Cic.; f. bef. Sall. Jug. 65; ligel. Mamilla rogatio, ibd. 40, ~mamilla, ae, f., dem. af mamma: lidet Bryff, Vell., Juvenal.; — egf. fem Kleed, Plaut. Pseud. 1, 2, 47; — egf. Dyrenes Pætte, Juvenal. 14, 74; — 2) „overf.“ ifølge en Ligbed: Hor. el. Tude, hværaf Bændet lever ud, Varr.; df. — mamillānus, 3, ficus, (er feulmer af Ryle, ligesom Bryffet), Plin. 15, 19; — mamillāre, is, n., (sc. vincentum el. velum): Bryffbind el. Bryfftuq, Martial. 14, 66, (i Dverffriften).

mamma, ae, f., *μᾶμα*, *μάμα*: Bryffet; 1) „egent.“: a) Væntens diende Bryff, hff. mammam appetere, Cic., dare puero, Plin.; ~ exserta, (blottet), Virg.; — b) Sundyrets Pætte, Cic. N. D. 2, 51; mam- mam sugere, Varr., egf. mammas premere, Plin.: at pætte; men mammas præbere, (om Mæderen), id.; men mamma steriliscit, (udtorrest), id.; — c) om Mantens Bryffet har id. 11, 95; mammas homo solus e maribus habet etc.; cf. Cic. Fin. 3, 5; — 2) „overf.“: A) i Børnefyegret: Mama el. Mo- der, Varr. ap. Non.; cf. Martial. 1, 101; egf. fem Kleed, Plaut. Most. 1, 4, 7; — B) paa Træernes Bark: den Hævelse, hværaf en ny Efyre frembræder, Plin. 17, 26.

Mammæa, ae, f.: S. Alexander Severus's Mo- der, Lamprid. Al. Sev. 3; — B) df. Mammæānus, 3: mammæāniff, puellae, pueri, (som hun fedt under- vife), Lamprid. Al. Sev. 57. — *mammalis, e: tienlig for Bryffet, herba, (i. e. chamaecypitys), Appul.; — mammatos, 3: fornyet med Bryffet; df. „overf.“: forfnyet med Her el. Tude, Plin. 35, 46; e. — mam- meatus, 3: — mammosus, amica, Plaut. Poen. 1, 2, 81; — [mamma].

mammōnas el. mammona, ae, m., *μαμμωνᾶς*, (fyriiff Dred): Rigdom el. Formue, Augustin.; df. — mammonēus, 3: vindeffyg, Prudent. — *mam- mōsus, 3: med ffore Bryffet; om Menneffer eg Dyr, Martial., Varr.; — 2) „overf.“: bryffformet, fyldig; — ~ pira, Plin.; men ~ tus, (ligesom drue- formet), id.; e. — mammiūla, ae, f., demin.: lidet Bryff, Varr.; — [mamma].

mamphula, ae, f.: etfflags fyriiff Fred, Lucil. ap.

Fest. p. 142 (Müll.). — Mamurius, i, m., Veterius, forførdigede paa N. Numa's Tid 11 Aarhund. saa kunstferstændigen, at det himmelskaldne Aeneide isse led sig stille derfra; til Belønning derfor erholdt han at nævnes i Sallusties Sange; — vid. Fest. p. 131 (Müll.), ogf. Ovid. Fast. 3, 391, o. Prop. 4, 2, 61. — Mamurra, ae, m.: romersk Riddet fra Formiae, som efter ham hedder urbs Mamurrarum, Hor. Sat. 1, 5, 37; var Casars præfectus fabrum i Gallien; vid. Catull. 29, 3, o. Plin. 36, 7.

Mana et Manana: ere præstites for Sumanes, Capella. — mānābilis, e, [mano]: flydende; df. „overf.“: indtrængende, frigus, Lucr. 1, 535. — mānācus, i, m., *μαναξος*, dor. f. *μαναξος*: Maanedes-riselen paa Solubret, Vitruv. 9, 8; (høe Schmid. menaeus). — I. mānālis, e, [mano]: flydende, fons, (i Angursprøget) f. puteus perennis, Fest. p. 157; cf. id. p. 128, (hvor ogf. lapis manalis extra portam Capenam omtales); — II) manale (se. vas): Vandkruffe, Varr. ap. Non. — 2. Mānālis, e, [Manes], lapis, i, e. ostium Orci, Fest. p. 128 (Müll.). — *manāmen, inis, n.: Flyden, Strømmen; df. ~ bivium, Auson., (d. e. Ebbe og Floed); o. — mānatio, onis, f.: Flyden af Rindnen, Udlob el. Løb; in pl., Frontin. Aquaed. 65; — [mano].

manceps, ipis, m., [manus, capio]; eyrdl.: som lægger Haand derpaa, (neml. som paa sin Eiendom); df. I) „egentl.“: som kjøber el. erhverver en Besiddelse, navnlig som beistbyende ved Auction over Proferibereres Gods; vid. Fest. p. 151 (Müll.). — ~ praedae, Pseud. Cic. p. Domo, 18; men id. R. Am. 8: hominis studiosissimi nobilitatis manceps sit Chrysogonus; cf. Nep. Atticus, 6; — ogf. alm. en Kjøber el. Opkjøber; manceps annonam flagellat, Plin. 33, 57; — B) „bes.“: a) Jorpagter, navnlig af visse Statsindkomster; vid. Ascon. ad Cic. Div. in Caecil. 10; men manceps (agrorum), Plin. Ep. 3, 19; — manceps operarum, (der tager Jølf i sin Tjeneste for atter at udsætte dem), Suet. Vesp. 1; — b) som imod en vis Betaling overtager et Arbejde, navnlig Opførelse el. Reparation af en offentlig Bygning; — si res abiret ab eo manceps, quem etc., Cic. Verr. 1, 54; cf. Tac. Ann. 3, 31; — II) „overf.“: A) Bergen el. Gæstgiveri; — erat nobis curata pecunia Valerii mancipis nomine, Cic. Fam. 5, 20; cf. Plaut. Cure. 1, 2, 29: ego mancipem te nihil moror; — B) som bærer Klappere el. Claqueur (til de Reclutterede), Plin. Ep. 2, 11; — C) Giermand, Besiddet; — ~ quendam divinitatis, qui etc., Tertull.

Mancinus. C. Hostilius, blev udsleveret til Numantinerne, med hvilke han havde sluttet et vanærende Forbund; — vid. Cic. d. Or. 1, 10, oftere, id. Off. 3, 30, ogf. id. d. Rep. 3, 18; — B) df. Mancinianus, 3, deditio, Flor. 3, 11. — manciola, ae, f., dem. af inus, mancia (i. e. manus): liden Haand; — manciolis tenellis, Naev. ap. Gell. 17, 7.

*mancipatio, (mancup.), onis, f.: Haandspaa-læggelse; df. Besiddelselæggelse, navnlig Erhvervelse ved Kjøb, el. Kjøb; — mancipatio dicitur, quia mancipio res capitur, Dig.; — mancipationem (gemmarum) tabulis probare, Plin. 6, 38; o. — mancipatus, (mancup.), us, m.: = jrgd.; — in mancipatum venire, (være Giensstand for Kjøb og Salg, blive solgt), Plin. 9, 60; — II) i Retsprøget: en Jorpagters Jorpligtelse el. Contract, Cod. Theod.; — [mancipo].

mancipii, ctr. f. mancipii, f. und. flgd. — mancipium, (mancup.), i, n., [manceps]: eyrdl. Haandspaa-læggelse, Besiddelselæggelse; df. I) „egentl.“: det formelige og med visse Ceremonier forbundne Kjøb, hvorefter det Gaj. Dig. 1, 119, hedder: adhibitis non minus quinque testibus etc., is, qui mancipio accipit (Kjøberen), rem tenens, ita dicit: hunc ego hominem ex jure Quiritium meum esse ajo, isque mihi emptus est hoc aere aeneaque libra; deinde aere perentit libram, idque aes dat ei, a quo mancipio accipit (til

Sælgeren), quasi pretii loco, etc.; — navnlig ved det ogf. ved dette tre gange gjentagne Stikløb, at Sonnen udraade af Raderens Bærgemaal, ibid.: — hoc in mancipio non dixerat, (under Kjøbets Afslutning el. i Skødet), Cic. Off. 3, 16; cf. id. d. Or. 1, 39; lex mancipii (i Retsprøget oftest ctr. mancipi): Kjøbecontracten, ibid.; emptio mancipi (f. mancipii), den saaledes afsluttede Handelen, Plin.; jus mancipii, (den deraf opstaaende Eiendomsret); hvi. jure mancipi esse, (besiddes med fuld Eiendomsret), Cic. Caecin. 26; mancipio dare, (formeligen at sælge); opp. mancipio accipere, (formeligen at kjøbe), id. Att. 3, 50, o. id. Top. 10; bes. ogf. Plaut. Cure. 1, 2, 9; — II) „overf.“: A) den af et formeligt Kjøb opstaaende Eiendomsret, df. „alm.“: Eiendomsret; varig og sikker Besiddelse; — quae (res) mancipii sunt, Cic. Mur. 2; cf. id. Top. 5, men quae in marito manu mancipioque est (materfamilias: i el. under Mantens Bærg), Gell. 18, 6; — b) „alleg.“: vitaeque mancipio nulli datur, Luer. 3, 985; fortuna nihil dat mancipio, Senec. Ep. 72; cf. Curius ap. Cic. Fam. 7, 29; — B) df. „concret.“: en kjøbt Slave; ogf. „alm.“: Slave el. Slavinde; — mancipia ... quae sunt dominorum facta nexu aut aliquo jure civili, Cic. Parad. 5, 1; cf. id. Att. 8, 11, o. Hor. Ep. 1, 6, 39; ligel. mancipia argento parata, Liv. 41, 6; — b) df. „alleg.“: se fore mancipium tempus in omne tuum, (din Tiener el. Træl), Ovid. Pont. 4, 5, 40.

mancipo, (mancupo), avi, atum, i, v. a. [manceps]; eyrdl. lægger Haand derpaa; df. eyrdel.: fanger, alcem, Solin. 20; — II) df. særb.: A) „egentl.“ el. i Retsprøget: overgiver til Eiendom, navnlig ved Salg, men ogf. paa andre Maader; (Cic. har derfor: emancipare, vid. Freund.); — alienos mancipatis, Plaut. Cure. 1, 2, 10; — ~ servos singulos actori ex meo, Tac. Ann. 2, 3; men Plin. Ep. 7, 18: agrum ex meis ... actori publico mancipavi, (neml. ved Stikløb, for at overgaade til en offentlig Stiksele); — B) df. „overf.“: Quaedam ... mancipat usus, (giver Eiendomsret dertil), Hor. Ep. 2, 2, 159; — men Tac. Hist. 2, 71: luxu (i. luxui) et saginae mancipatus emptusque, (ligesom solgt og kjøbt dertil).

mancupatio, etc., f. und. mancupatio, etc. — mancus, 3; I) „egentl.“: lam paa Haanden, (ligesom elandus: lam paa Føden); ogf. alm. lam el. svag el. vaufer; — hunc non sceviam (kithaerect), sed mancum esse dicimus, Dig.; cf. Ovid. Fast. 3, 825; ligel. te mancorum et debiliun ducem etc., Liv. 7, 13; f. ogf. Cic. Rab. perd. 7; — II) „overf.“: mangelfuld, ufærdig, frastløs; — vid. Cic. Fin. 3, 9, o. id. Off. 1, 13; men mancum ac debitem praeturaem suam futuram etc., id. Mil. 9; men „poet.“: In quem manca ruit semper Fortuna, (hvem den forgyddes angriber), Hor. Sat. 2, 7, 88; — not.: neutr. ogf. som adv.; — Errorque mancum claudicat, Prudent.

mandatarius, i, m., [mandatum]: Jufsmægtig, Commiffionær, Dig., inc. — *mandatio, onis, f.: everdragen Forretning, Commiffion, ibid.; — mandator, oris, m.; I) „alm.“: som lader noget beførge ved en anden; — ~ caedis, ibid.; — II) „bes.“: A) som forfører andre til falske Angivelser el. til Denunciationer; — vid. Suet. Tit. 8: delatores mandatoresque ... flagellis caesos venire imperavit; — B) Commiffionær el. Mægler for et Pengelaan, Dig.; — [mando]. — mandatorius, 3: hørende til en Jufsmægtig; — ~ nomine, Cod. Just.; o. — mandatrix, icis, f.: som everdrager til Beførgelse; — ~ operum, Claudian.; — [mandator].

mandatum, i, n., f. und. I. mando. — mandatus, us, m., [I. mando]: Jufsmægtig, Commiffionær, ogf. undert. Befaling, men sædb. in abl.; — id mandatu Sullae ... se loqui, Cic. Sull. 23: de pantheris ... agitur mandatu meo diligenter, id. Fam. 2, 11, (Orell., al. mandato); mandatu praetoris, Suet. Caes. 7. — Mandatula, ae, f.: pædagogisk Landsby i d. Sa-

binffe, rugosus frigore pagus, Hor. Ep. 1, 18, 105. — *mandibulum*, i, n., cf. *mandibula*, ae, f., [2.mando]: boermed det tygges; df. in pl.: Tandbenene cf. Kiøverne; — *mandibulis cibaria confecta*, Macrob.; dentes mandibulis emergere, id.

1. *mando*, avi, atum, i, v. a., [manus, do]: 1) „egent.“; A) „alm.“: overbræger at beførge, giver i Gæinde; egf. paafægger; egf. anbefaler, alicui aliquid; egf. faaer f. aet.: ut, cf. n. e. cf. conj. efter d. ubfalene ut, egf. inf.; — *prætera typus tibi mando, quos etc.*, Cic. Att. 1, 10; si quid velis, huic mandes, etc., Ter. Phorm. 4, 1, 7; mente Clodio mandasse, quae illum mecum loqui velles, Cic. Fam. 3, 1; cf. ibd. 5: tibi de nostris rebus nihil sum mandaturus per litteras; — Voluseno mandat, ut etc., Caes. B. G. 4, 21; huic mandat, Remos adeat, ibd. 3, 11; per litteras Trebonio mandaverat, ne... pateretur etc., id. B. C. 2, 13; — men c. inf.: Non aliter cineres mando jacere meos, Martial. 1, 89; — B) „bef.“; 1) mandare ad aliquem: sende Bud til nogen, sende nogen vide; — si quid ad uxores suas mandarent, (om de vilde have noget Bud til dem), Flor. 3, 3; cf. Suet. Calig. 25, (hvortil følger orat. direct.: noli etc.); egf. er at hilsere Tac. Ann. 14, 38: mandaverat in urbem, nullum finem... expectarent, nisi etc.; men Eutrop. 5, 3: senatuique mandavit, se etc., (forfærdte for det); — 2) overbræger, overgiver, betærer; — ∞ alicui magistratum, Caes., honores, Cic.; cf. id. Manil. 16; men ∞ filium viro, (give til Suftru), Plaut. Men. 5, 2, 32; bona nostra... tuae mando fidei, Ter. Andr. 1, 5, 61; — II) „overf.“: at overlevere cf. overgive dertil; — ∞ aliquem vinculis, Cic. Catil. 4, 5; cf. id. ibd. 1, 8; — ∞ se fugae, (tage flugt), Caes.; — ∞ semen terrae, Colum., hordea sulcis, Virg., (at faae); ∞ corpus humo, (begrave dem), Virg.; — ∞ aliquid mentibus, (indprege deri), Cic., memoriae, id.; men ∞ litteris cf. scriptis, (fkriftligen at epyeong), id.; ligef. ∞ historiae cf. monumentis cf. versibus, id.; — ∞ fruges vetustati, (forvare længe, lade ældes), id. N. D. 1, 66; — b) „poet.“ egf. ∞ caput clavae, (lene op dertil), Senec. Herc. Fur.; men Fortunae minaci mandare laqueum, (diæret at frede den truende Skiebne), Juvenal. 10, 52; — III) af partiep. mandatus, 3, er subst. mandatum, i, n.; A) „alm.“: overbræger Forretning, Gæinde, Commiffien; ofteft in pl.; — dare alicui mandata ad aliquem, Cic. Fam. 3, 11; egf. dare alicui mandata, ut etc., id. Phil. 6, 3; mandata alicuius exsequi, id., perficere, Liv., efficere, Sall.; mandata ad aliquem habere, Caes., ferre, Ovid., perferre, Cic.; mandata edere, Nep., peragere, Ovid.; men ∞ negligere, id., fallere, frangere, Hor.; — egf. c. inf., Ovid. Her. 13, 143; egf. in sing.: ut mandatum scias me curasse, id. Aut. 5, 7; — B) „bef.“ egf. a) Andrag, Ordre, Befaling; vid. Cic. Phil. 8, 8; — df. egf. fild. mandatum: en feirferlig Befaling; vid. Plin. Ep. 10, 111, c. Frontin. Aequed. 3; — b) frivillig Overtagelse og Udførelse af visse Forretninger, cf. en dertil hørende Aufmagt, af hvis Forfømmelse cf. Misbrug dog fulgte en Anklage cf. Retsfag; actio mandati cf. iudicium mandati; vid. Cic. R. Am. 38, c. id. N. D. 3, 30; derom egf.: mandati conveniri, Dig., teneri, condemnari, ibd.

2. *mando*, di, sum, 3, v. a., [bef. m. *μάνω*, *μάνωω*]; 1) „egent.“: tygger; — alia animalia sugunt... alia mandunt, Cic. N. D. 2, 47; cf. ibd. 54: dentibus manditur... cibis; — men poet.: mandere tristia... Vulnura dente, (spise Kiødet af slagtede Dyr), Ovid. Met. 15, 92; ∞ lentissime, Plin., ex commodo aut festinanter, Colum.; omnia minima mansa etc., (smaa tygger), vid. Cic. d. Or. 2, 39; — II) „overf.“ o. „alm.“: at æde cf. fortære; — ∞ apros, Plin.; men ∞ lora, vid. Liv. 23, 19; men „poet.“: (leo) mandantque trahitque Molle pecus, Virg. Aen. 9, 338; men ibd. 11, 668: ∞ humum, (ligefrem mordre humum): at bide i Græsset; men

corpora... mandier igni, (blive fortærede betaf), Matius ap. Varr.; df. — 3. *mando*, onis, m.: en Eder, en Graafer; — omnes mandonum gulae, Lucil. ap. Varr. — *mandra*, ae, f., *μάνδρα*: Stald, mulorum, Martial. 5, 22; — II) „overf.“: A) Tog cf. Raffe af Væddyr, Juvenal. 3, 237; — B) Pionerne cf. Bonberne i Schatffillet, Martial. 7, 72; — not.: fild. et Sklofter; (hvf. archimandrita: = abbas). — *mandragoras*, ae, m., *μάνδραγοράς*: Urnen, etflags Plante; delet stigmata in facie, Plin. 25, 110; cf. Colum. 10, 20.

Mandubii, orum, m.: Relf i Gall. Celt., hvis Hovedstad Alesia, Caes. B. G. 7, 68 o. 78. — **manducatio*, onis, f.: Tyggen cf. at tygge, Augustin.; o. — *manducator*, oris, m.: fem tygger, id.; af — 1. *manduco*, avi, atum, i, v. a., [forlænget form af 2. *mando*]: tygger, spiser tyggende; — pullos manducato pane farcire, Varr.; expecto jam, ut manducata ponantur, Senec. Ep. 95; — duas buccas in balineo manducavi etc., Augustus ap. Suet. Aug. 76; — not.: fercl. egf. fem dep.: simul manducatur et molit (asinus), Pompon. ap. Non.; df. — 2. *manduco*, onis, m.: fem altid tygger cf. æter, asinus, Appul.; o. — *manducus*, i, m.: = frgd.: — ∞ camelus, Pompon. ap. Non.; — II) „overf.“: etflags cemiff Raffe med flappende Tænder; vid. Fest. p. 128 (Müll.), hvortil egf. citeres Plaut. Rud. 2, 6, 51: quid si ad ludos me pro manduco locem? etc. — *Manduria*, ae, f.: By i Nedertalien, i det Salentinfke, Liv. 27, 25.

mane; 1) neutr. indecl., (tog egf. m. archaistiff abl. mani, ligefom luci, vesperi): Morgenen, (quum lux videtur solis), Macrob.; — noctes vigilabat ad ipsum Mane, (til den lyse Dag), Hor. Sat. 1, 3, 18; a primo mane opus aggredi, Colum.; multo mane, Cic.; dum mane novum, Virg. G. 3, 325; ∞ clarum, Pers.: mane erat, Ovid.; a mane diei, Auct. B. Afr.; men dudum a mani, Plaut. Poen. 3, 37; mane totum dormies, Martial.; — II) fom adverb.: tidligen, i Morgentunden; — postridie ejus diei mane, Caes. B. G. 4, 53; nunquam tam mane egredior, Ter. Heaut. 1, 1, 15; bene mane haec scripsi, (meget tidligen), Cic. Att. 4, 9; cf. id. Catil. 3, 9.

maneo, mansi, mansum, 2, v. n. o. a., *μάνω*; 1) neutr.; A) „egent.“: bliver cf. forbliver paa et Sted; — 1) „alm.“: — ∞ in patria, Cic., domi, Caes.; ∞ in loco, (blive paa sin Plads), id. B. C. 1, 42; men ibd. 3, 75: manendum eo loco, (om Særens Stilling); egf. absol.: seu maneat, seu proficiantur, id. B. G. 5, 30; — egf. impers. pass., ibd. 5, 31, o. Cic. Att. 3, 8; ligef. Ter. Heaut. 1, 2, 26: mansum tamen oportuit, (han burde være bleven hjemme); — 2) „bef.“ egf.: at overnatte, ofv.; — in tabernaculo manere plerumque, (neml. iftedesfer at tage Qvarter i Byerne), Cic. Att. 5, 1; cf. Liv. 3, 45: ∞ extra domum patris; men „poet.“: manet sub Jove frigido Venator, Hor. Od. 1, 1, 25; — B) „fig.“: 1) om Personer: at blive cf. holde fast derved, at være stanshaftig deri; — si in eo manerent, quod convenisset, (hvis de opfyldte det Znegaaede), Caes. B. G. 1, 36; ∞ in veritate, (holde fast derved), Cic.; ∞ in sententia, id., in voluntate, id., in pactione, Nep.; — men comiff: mane, dum narro, Plaut.; egf. manedum, id.; egf. mane, mane etc., Ter. Heaut. 3, 352; — men manet imperterritus ille, Virg. Aen. 10, 770, (holde Stand); manere alicui, (at forestaae nogen), f. nefent.; — 2) om Ting og em Begreber: vedblive at være, at bestaae; — nihil semper suo statu manet, Cic. N. D. 1, 12; ∞ memoria, id. Off. 2, 22; — egf. c. dat.; manent ingenia senibus, Cic. d. Senect. 7; ligef. Liv. 1, 53: manere his bellum; — men absol., Cic. Off. 3, 12: maneat ergo, quod turpe sit id nunquam esse utile; cf. id. Rab. Post. 9; — II) act.; A) „egent.“: venter cf. bier derpaa cf. derefter, oppbejre; — mansurus patrum pater est, Ter. Phorm. 3, 1, 16; ∞ aduentum hostium, Liv. 42,

66; — B) „overf.“: at forestiae; — Longius aut propius mors sua quemque manet, Prop. 2, 1, 58; cf. Virg. Aen. 6, 71, v. ibd. 7, 596; liget. ibd. 3, 505: maneat nostras ea cura nepotes: — not. a: f. acc. i. denne forblinde fides egf. dat.; vid. Cic. Phil. 2, 5: ejus idem tibi fatum manet, etc.; men Liv. 26, 13: quae manent victis (al. victos); cf. Catull. 8, 15: quae tibi vita manet; men Virg. Aen. 9, 302: Haec eadem matri ... manebunt, (skalle blive hende til Det); — not. b: mansi f. mansisti, Lucil. ap. Gell.

Manes, ium, m., [ester Fest. af 2. manus, i. e. bonus]; D) „egent.“: Dii Manes: Underverdenens Guder; — Deorum Manium jura sacra sunt, Cic. Leg. 2, 9, e XII Tabb.; — liget. absol.: Manes, Virg. Ge. 4, 489, v. id. Aen. 3, 303; — egf. in sing.: Manem Deum, Appul.; — B) de Afrodites Mander; — manes accersere conjugis, Virg. Ge. 4, 489; manes Virginiae, Liv. 3, 58; — egf. horer hertil det i Indskrifter saa hyppige, D. M. i. e. Diis manibus; — H) „overf.“: A) Underverdenen, Virg. Aen. 4, 387, v. id. Ge. 1, 243; egf. horer hertil Hor Od. 1, 16: fabulae quae manes, (i. e. manes, quae fabulae sunt); — B) ligesom cadaver el. reliquiae: den Afrodites Legeme, et lig, Plin. 11, 55: omnium undatos manes, Liv. 31, 30; cf. Prop. 2, 13, 32; — C) Underverdenens Straffe, Stat. Theb. 8, 84; egf. er efter Serv. at hittere Virg. Aen. 6, 713: quisquis suos patitur manes.

mango, ōnis, m., [besl. m. μάγιστρον, i. e. fucus: Smerte]; Slavehandler, som epistuler unge Slaver, før at betrage dem; — qui colorem fuso, et verum robur inani sagina mentiuntur, Quintil. 2, 15, 25; vid. Martial. 1, 59, v. id. 9, 7; men mangones gemmarum, Plin. 37, 76; egf. om Vinferslufere, id. om Salvestræmere, id., om Høfere, (som fiobe ser at følge), vid. Suet. Vesp. 4.

*mangonicus, 3: horende til en Ræmmer el. Slavehandler; — ∞ quaestus, Suet. Vesp. 1; ∞ venalicii, (som handle med opstufede Slaver), Plin. 21, 97; — mangonium, i, n., (se. artificium): Jersliffning af Været til Sælg, Plin. 10, 71; v. — mangonizo, are, v. a.: opstufede el. forslufte ser at følge, pueros, el. corpora, Plin.; ita mangonizatas villas vendendo etc., id. 9, 79; — [mango].

māni, f. und. mane. — 1. Mania, ae, f., [besl. m. Manes], i. e. mater Larum, Varr.; — not.: maniae, (egf. maniolae), efter Tertull. v. Arnob.: hæslige Billeder, hpermed man stræmme Bern. — 2. mānia, ae, f., mania: Raseri, navn. egf. som etflags Epydrom hos Hørnægget, Veget.

manica, ae, f., [manus], sæv. in pl. manicæ, arum; 1) lange Ermer, der tillige som Hænder beræffe Hænderne; — El tuniceæ manicæ ... habent, (som Tegn paa Blodsped), Virg. Aen. 9, 616; cf. Tac. Germ. 17; — sild. egf. etflags Hænder; vid. Plin. Ep. 3, 5, v. Cic. Phil. 11, 11; men Juvenal. 6, 255, egf. til Krigsbrug; — H) „overf.“: A) Haandlenke el. Haandjern; — manicæ alique injicere, Plaut.; manicis jacentem occupat, (hænkbinde ham), Virg. Ge. 4, 439; cf. Hor. Ep. 1, 16, 76; — men „alleg.“: si laqueis, manicis, pediculis irretita est, Lucil. ap. Non.; — B) etflags Jeruhaand el. Entræge til at slaa i fiendlige Eilde, Lucan. 3, 565; cf. — manicatus, 3: forsynet med lange Ermer, som beræffe Hænderne, tuniceæ, Cic. Catil. 2, 10; men manicatae pelles, (i. e. manicæ de pellibus), Pallad.: Skindhænder, Colum. — Manichæi, orum, m.: en Rettefærdet iblandt de Gristne, Prudent.; — manico, are, v. n., [mane]: at ankomme tidlig, Vulgat.

mānicus, i, n., mānīōr (som gier rasende), genus strychni, Plin. 21, 105. — 1. mānicula, ae, f., denim. af manica: liden Haand; — ∞ duae connexæ, (som Vegetei), Plaut. Rud. 4, 4, 127. — 2. mānicula, ae, f., [manica]: Græs paa Mænen, Varro.

mānifestarius, 3, for: o. ceterel. Biform af manifestus: haandgribelig el. aabenbar; — ∞ hunc teneo, Plaut.; ∞ res, id.; ∞ solocismus, Gell. — *manifestatio, ōnis, f.: Aabenbarrelse, Kundgiørelse, Augustin.; v. — manifestator, oris, m.: som aabenbarer el. forsynder; ∞ rei, Non.; — [2. manifesto]. — manifeste, adv. af manifestus: haandgribeligen, aabenbare, comperire, Appul.; — compar., ∞ apparere, Virg. Aen. 8, 16; cf. Tac. Hist. 4, 23; superl., ∞ patere, Appul., probare, Dig.

1. manifesto, som adv., f. und. manifestus. — 2. manifesto, (avi), atom, i, v. a., [manifestus]: aabenbarer, opbager, tøber; — Ipse nitor galeæ ... manifestabit ... latente, Ovid. Met. 13, 106; quod vel ex eo manifestari, quod etc., Justin. 11, 3.

manifestus, 3, [manus, fendo, i. e. offendo], D) „alm.“: haandgribelig, aabenbar, sjenfyngig, indlysende; — res ita notas ... ita manifestas, Cic.; ∞ scelus atque deprehensum, id.; ∞ furtum ... quod deprehenditur, dum sit, Massor. ap. Gell.; cf. Cic. Verr. 2, 78: manifestis in rebus teneri; — multo manifesti lumine (Penates), Virg. Aen. 3, 150; manifestum est, m. acc. e. inf., Plin.; habere aliquid pro manifesto, Liv.; manifesta videre, (se. alt tydeligen), Ovid. Met. 9, 691; — compar., ∞ fraus, Plin.; superl., ∞ exemplum, id.; — egf. er at mærke neutr. abl. manifesto, som adv., f. manifeste: haandgribeligen, sjenfyngig; — ∞ deprehendere, Cic.; cf. id. Cluent. 14: manifesto compertum facinus; — H) „bef.“ om Personer: horene noget vides med Bished, aabenbarligen befunden el. greben deri; — ut eos quam maxime manifestos habeant, Sall. Catil. 12; ∞ nocentes: aabenbare Jorbrædere, Ovid.; — efter egf. e. gen.; manifestam mendacii, mala, te teneo, Plaut. Truc. 1, 2, 30; manifesti rerum capitalium, (aabenbare Jorbrædere), Sall. Catil. 56; manifesta vitae, (som yttre siffre Livstegn), Tac. Ann. 12, 51; cf. ibd. 1, 54: manifestus magnæ cogitationis; men manifestus doloris, (som ifte stuler sin Smerte), Ovid. Fast. 5, 313; — e. inf.; dissentire manifestus, Tac. Ann. 2, 57. — manifestum, i, n. = personata el. personacia: etflags Plante, Appul.

Manilius, Manilia: romersk Slægt; eg. Personnavn, bverat her mærkes; 1) Almuertibenen C. Manilius; vid. Cic. Or. p. lege Manil. 21; — H) M. Manilius, der under M. Augustus (el. sildigere) digtede 7 libros Astronomicos, som dog ifte havde fuldstændigen; — not.: en Manilia eytræder Juvenal. 6, 212; — B) df. 1) Manilius, 3, lex, Cic. Orat. 25; cf. id. Orat. pro lege Manilia; — 2) Manilianus, 3, leges, Cic. d. Or. 1, 58, (visse Retsformer af en Manilius). — mānīōlæ, arum, f., f. und. 1. Mania. — mānīōpoeos, i, [Lucanopios: som gier rasende], Epithet til Bæxten hyoseyamos, Appul. — mānīōsus, 3, [2. mania]: rasende, Amm. 28, 4, (al. famosus), inc.

manipularis, manipulus, f. und. manipularis, etc. — *manipretium, f. und. manipretum. — manipularis, (manipl.), is, m. v. und. miles: af samme Manipel el. Compagni; vid. Ovid. Fast. 3, 117, und. manipulus; — tres suos nactus manipulares, Caes. B. G. 5, 17; cf. id. B. C. 3, 71; men tamquam unus manipularis, (som simpel Soldat), Cic. Att. 9, 10; men id. Phil. 1, 8: ∞ judices, (som af simple Soldater ere giorte til Dommere); men om Marius: e manipulari milite imperator, etc., Plin. 32, 53; v. — manipularius, 3: horende til en manipularis el. simpel Soldat; — ∞ habitu inter milites educabatur, (skæet som simpel Soldat); Suet. Calig. 9; — [manipulus].

manipulātim, adv., [manipulus]: haandfuldvies, snippræs, componere, Plin. 12, 28; — H) „overf.“ i Krigsfproget: manipelvis, efter Manipel el. Compagni; — ∞ structa acies, Liv. 8, 8; ∞ alloqui (militēs),

Tac. Hist. 1, 8; — b) *df.* comit: i hele Hebe; — *∞* mihi munerigeruli... assint. Plant. Pseud. 1, 2, 18.

mānīpūlus, (ctr. *manipulus*), i, m., [manus, ius, pleo f. impleo]; 1) *eyrel.* Hæantfæd; *df.* Sænt el. Unippe, nævnl. Stræafnippe; — filicemque manipulis Sternere humum, Virg. Ge. 3, 397; manipulos vincire, Colum., alligare, Plin.; — b) et saadant Stræafnippe paa en Stang skal Remulus have bragt fem Mærke el. Stantart for et vist Antal Jærgere; boorem Ovid. Fast. 3, 117: Pertica suspensos portabat longa manipulos; hude manipularis nomina miles habet; — II) *df.* „everf.“: det end samme Stantart el. Mærke famlere Mandfæb, en Manip el. el. Jæne, emrent fævænde til vert Compagni; — *fidem* ordines manipuli que etc., Caes.; manipulos laxare, id.; continere ad signa manipulos, id.; men *emittit*: *∞* suum, Ter. Ann. 1, 7, 6; — *not.*: *ordent.* befied manipulos hos vetites, hastati e. principes, af 120 Mand, hos Triarii *terimied*, af 60 Mand; fire saadanne manipuli el. 120 Mand utgjæde en Cohort; f. cohors. *egf.* centuria e. legio, ss. II.); — *ordent.* bruges manipuli alene om Jærfæller, dog hos Sil. e. Appul. *egf.* om Hytteriet.

Manlius, i: *remers* Jernarm, *frices* særv. M.; *Manii*, quod mane nati essent, Varr. — *Manlianus*, 3, f. und. flæd. — *Manlius*, *Manlia*: *remers* Slægts og Persønsnavn, hversaf mærkes; 1) *M. Manlius* (Capitolinus), vid. Liv. 5, 31 og 47, v. id. 6, 11, flæd.; — II) *L. Manlius* (Imperiosus), vid. Cic. Off. 3, 31, v. Liv. 7, 3, e. 4; — *egf.* demes Een, T. Manlius, flæ sigel. ved sin Strængbed Tilnævnet Imperiosus: vid. Cic. l. c. v. Liv. 8, 7; — *berul* flæter *egf.* Cic. Fin. 2, 32, f. *nedent*; — B) *df.* I) *Manlius*, 3, gens, Cic., Liv.; — 2) *Manlianus*, 3, imperia, som *Ord*: spreg ifølge Manliernes Strængbed; vid. Cic. Fin. 2, 32: ne ista sint Manliana vestra, etc.; — *∞* mala, (som benævnes efter en Manlius; men *Manlianium*, (sc. prædium), vid. Cic. Qu. Fr. 3, 1.

1. *manna*, æ, f., *uævæ*: den til Korn forbættede Plantefæst, Plin. 12, 32; *∞* turis, id., croci, Veget. — 2. *manna*, neutr. indeel., (hebraisk *Ord*): Jærafæltneres Manna, Tertull.

mannīlus, i, m., *demim.* af flæd.: liden galliff Sæft, Plin. Ep. 1, 2, Martial. 12, 24. — 1. *mannus*, i, m., (celtisk *Ord*): erflags liden galliff Hurrigleber, nævnl. som Jærfpandsheit til Lyftræffspand; *besf.* rapientibus esseda mannis, Ovid. Am. 2, 16, 49; cf. Luer. 3, 1076, v. Hor. Od. 3, 27, 6; *∞* detonsi, (med flippet Man), Propert.; cf. Senec. Ep. 87. — 2. *Manuus*, i, m., efter Tac. Germ. 2: en Rationalquid hos de gamle Germaner, Sou af Juifsee; — (besf. derme der Mann, Mand; ligesom Mensch nærmst er af d. germ. Manisco).

mano, vi, atum 1, v. n. (v. a.); 1) *egentl.*: at flyde el. rinde el. strømme; A) *alm.*: em enhver Vædste, der da faaer enten som Subject in nom., el. som Materiens abl. el. acc., (det fæste paa Græfænes Væd); — *manant* ex arbore guttae, Ovid.; cf. Hor. Od. 3, 11, 19, *egf.* id. Ep. 1, 17, 59, *egf.* Liv. 5, 7; — *simulacrum* multo sudore manavit, Cic.; cf. Ovid. Met. 10, 500, v. Liv. 1, 59; — *sudorem* manat (genma), Plin. 37, 61; — *besf.* *egf.* „pect.“: te manare solum mella pœtica, Hor. Ep. 1, 19, 44; — *egf.* absol. Tac. Ann. 2, 23: alvei manantes per latera, (i. e. aquam admittentes); — B) „*besf.*“: om Jæfsten, em Jæst, em Jæen, *efv.*: flydende el. frømmende at udbræde sig; — *aér* per maria manat, Cic.; manat dies ab oriente, Varr.; cf. Luer. 6, 927; men multa a luna manant et fluunt etc., Cic. N. D. 2, 19; cf. Catull. 65, 24, *egf.* Fest. p. 158 (Müll.); — II) „*fig.*“; A) *alm.*: at udbræde sig el. udvide sig derover; — *quum* id malum manaret in dies latius, Cic. Phil. 1, 2; cf. id. Catil. 4, 6; manat tota urbe rumor, Liv. 2, 24; cf. Cic. Plane. 28; fidei bonae nomen manat latissime, (flæffer sig meget vidt), id. Off. 3, 17; cf. id. Tusc. 5, 25; men id. Att. 3, 12: (eam

orationem) nunquam manaturam, (vilde aldrig komme ud el. blive befienet); — B) „*besf.*“: a) at flyde el. udspringe el. fremstaae deraf; — peccata ex vitis manant, Cic.; *egf.* id. Off. 1, 13, v. id. d. Or. 3, 63; figel. ibd. 2, 27: unde omnia manant, videre; — b) at flyde vert, at færsinde el. glemmes; — Omne supervacuum pleno de pectore manat, Hor. A. P. 337. — *manon*, i, n., *uævæ*: erflags blod jeg sin Svamp, Plin. 9, 69, (hver *egf.* mana, æ, f., m. f. Bcm.).

mansio, ðnis, f., [maneo]; 1) *alm.*: Bliven el. Jærliven, Dphold el. Dvælen paa et Sted; — *mansiones* diutinae Lemni, Ter. Phorm. 5, 8, 23; figel. *∞* Formis, Cic.; men id. Att. 8, 23: cautior certe est mansio, (at blive i Italien, opp. trajectio); figel. *∞* in vita, (opp. excessus e vita), id. 3, 18; — II) „*everf.*“; A) Dphelsied el. Dphold el. Velig (for Jælf og Jæ); — *mansiones* aestivar, hibernae, Pallad.; *∞* pecorum, Plin.; — B) Ræteqvarter, Jærbæge, Station, (hversra *egf.* undert. f. Dagreise); — *ad* primam statim mansionem, Suet. Tit. 10; men *∞* camelorum, (hver de stantie for at træffe), Plin. 6, 26; — b) *df.* i Retsfproget: mala mansio, (eyrel. flet Dvarter; *df.* erflags Jærtværlæraf, at ligge frum, *etl.*), Dig.

**mansito*, vi, 1, v. a., *intens.* af maneo: opbælder mig el. boer el. lever paa et Sted, sub eodem tecto, Tac. Ann. 14, 42; cf. ibd. 13, 41. — *mansiu*cula, æ, f., *demim.* af mansio: liden Velig, Vulgat. — *mansor*, ðris, m., [maneo]: som bliver hos nogen, en Gæst, Sedul. — *manstutor*, oris, m., [manus, tutor], i. e. qui manu tuetur: en Beskytter; video eum, qui manuatorem me adoptavit bonis, Plaut. Truc. 4, 1, 6, inc.

mansuefactio, feci, factum, 3, v. a.; *pass.* mansuesco, factus sum, fieri. [mansues]; 1) „*egentl.*“: vænner til Hæanden, gler tam, tæmmer; — *∞* animalia, Quintil.; cf. Caes. B. G. 6, 27; mansuefactus tigris, Plin.; — II) „*fig.*“; A) „*everf.*“ o. ligefæstet; — *aes* attritu domitum... veluti mansuefactum, Plin. 34, 20; — B) *eftere* „*ment.*“: tæmmer, formilder, forædler; — *quibus* mansuefacti et exculsi etc., Cic. Tusc. 1, 25; cf. Liv. 3, 14, v. Suet. Calig. 11. — *mansue* fio, factus sum, f. und. flæd. — *mansues*, is o. *etis*, adj., [manus, suesco], for: o. *eftere*. Viform af mansuetus: vant til Hæanden, v. e. tam el. tæmmer; — *quadrupedem* mansuem, Varr. ap. Non.; men leo... mitis et mansues, Gell.

mansuesco, suævi, suetum, 3, v. a. e. n., [mansues]; 1) *act.*: vænner til Hæanden, gler tam, tæmmer, animalia, Varr. R. R. 2, 1; — *partic. pass.* mansuetus, 3, *seim* adj., f. *nedent*; — II) *neutr.*, A) „*egentl.*“: at blive tam, Colum.; — *sic* ubi... mansuere feræ, Lucan. 1, 238; buculi... triduo fere mansuescunt, Colum. 6, 2; — B) „*fig.*“; a) om Characteren el. Stæmningen *efv.*: at færmtes el. forædles; — *mansueverat* annis, Stat.; men Virg. Ge. 4, 469: Nesciaque humanis precibus mansuescere corda (Inferorum: funne ifte rores); — b) *eftere* om Ting: at færmtes el. forædles til Brug og Nytte; — *humor*... ut mansuescat, (at Vandet bliver driffelig), Luer. 2, 474; cf. ibd. 5, 1367: fructusque feros mansuescere etc.; f. *egf.* Virg. Ge. 2, 239; — III) *partic. mansuetus*, 3, *seim* adj.; A) „*egentl.*“: tæmmer el. tam, sus, Liv. 35, 49, juveni, Varr.; — *quum* sint apes neque mansueti generis nec feri, Plin. 11, 4; men *∞* stabula, (f. mansuetarum pecundum st.), Gratian.; — B) „*fig.*“; 1) „*everf.*“: mild, maadhelden; — *In* me mansuetas non habet illa manus, Prop. 3, 11, 10; *∞* litora, (hvorved der landes uden Jære), id. 1, 17, 28; *∞* malum, Liv. 3, 16: (mindre bestigt Dæd, el. hævrlid man er bleven vant); — B) „*ment.*“: mild, fægtmøt, eftergivende; — *tam* mansuetus in senatu, (opp. tam ferus in edictis), Cic. Phil. 3, 9; *∞* animus, Ter.; — *Minimis* ut laesi fiat mansuetior ira, Ovid. Trist. 3, 6, 23; mansuetiores

Musae, (Philosophien, neml. i Modsætning af Rettsvidenskab), Cic. Fam. 1, 9; ut mansuetissimus ... viderer, (oppon. acerrimus), id. d. Or. 2, 49.

*mansuetarius, i, m.: sem tæmmer vilde Dyr, Lamprid. Heliog. 21; v. — mansuete, adv.: tæmmer el. tamt; særv. „fig.“: mildt, sagtmodigen, osv.; — aliquod mansuete, moderate factum, etc., Cic. Marc. 3; cf. Liv. 3, 29: adeo mansuete obediens imperio etc.; compar., ∞ versari, Appul.; — [mansuetus].

mansuetudo, inis, f.: Tæmber, delphini, Plin. Ep., elephant, Justin.; — II) oftere „fig.“ v. „ethic.“: Mildhed, Sagtmodighed, Eftergivenhed; — illam elementiam et mansuetudinem nostri imperii etc., Cic. Verr. 5, 44; cf. Caes. B. G. 2, 14; men comitas in socios, mansuetudo in hostes, Tac. Ann. 2, 72; — ∞ morum, Cic., animorum, id.; — not.: sild. egf. sem Titulatur til Keiseren, (Ederes Raade) — ex volutate Mansuetudinis Tuæ etc.; vid. Entrop. præfat. ad Valentem Imper.; af — mansuetus, 3, partic. v. adj. af mansuesco. — manusus, 3, partic.; I) af 2. mando; — 2) af maneo.

mantelium (tetrasyll.), el. manteum, i, n., *uervisor*: Sted, hvor Draktskvar meddeles, er Drakel, Plin. 5, 31. — mantele, o. mantile, is, n., [manus]: Haandklæde: — tonsis ... mantelia villis, (afst afslippede, ifte laadne), Virg. Aen. 1, 706; cf. Ovid. Fast. 4, 933: villis mantele solutis, etc.; — egf. Stykke til at have for Bystet, (ligesom Serviet), Plin. 7, 2; — B) sild. egf. en Vordug, Isid., Trebell. Gallien. — mantelium, (-tillum), i, n.: Biform af frg., Varr. — mantelium, (-telum), i, n., (best. m. frgd.): Klædeben til Bedækning, germ. Mantel; — df. „overf.“: Skul el. Dækk; — Nec mendacis subdolis mihi usquam mantelium est meis, Plant. Capt. 3, 3, 5.

mantica, ae, f.: Badstaf el. Dørstaf: vid. Hor. Sat. 1, 6, 104; egf. til at bære over Arsen, Appul.; — df. „alleg.“: Sed non videmus manticae quod in tergo est, Catull. 22, 21; cf. Pers. 1, 21: Sed praecedenti spectatur mantica tergo. — mantichora, (el. -chora), ae, m.: fabelagtigt Dyr i Indien: vid. Plin. 8, 39, Calpurn. — mantacula, ae, f., demin. af mantica: liten Badstaf; Fest. p. 133 (Müll.). — df. — manticularius, i, m., (sc. fur.): Badstafsv. el. Kommelyb, (germ. Beutelschneider). Tertull.: v. — manticular, ari, v. dep. a.: stærer, utrem, Appul.; — egf. absol.: ad manticularium astu aggreditur, Paen. ap. Fest. 1, c.

mantile, mantilum, f. ind. mantele, etc. — Mantinea, ae, f.: By i Arcadien, beklent af Epaminandas's Seier og Fald, Nep. Ep. 9, v. Cic. Fin. 2, 30. — mantisa, el. mantissa, ae, f., efter Fest. p. 132 (Müll.), ligesom additamentum: Tilleg el. Tilgift; hvf. sem Dødsprog: mantisa obsonia vincit, Lucil. ap. Fest. p. 132. — mantiscinor, atus sum, i, v. dep. n., [af *manus*, i. e. vates, ligesom vaticinor af vates]: spæder el. forudsiger, Plant. Capt. 1, 2, 116.

1. manto, are, v. n. (e. a), [f. manso, sem intens. af maneo]; (forcl. Dø): bliver el. forbliver, in voltu eodem etc., Caecil. ap. Non.; — venter, bier; manta modo, Plaut.; cf. id. Most. 1, 2, 35; — men e. acc., ∞ aliquem: bie paa enhest, id. Poen. 1, 2, 52. — 2. Manto, us, f., *Μαντώ*: I) Datter af Epæamanden Tiresias, Moder til Epæamanden Mopsus, Ovid. Met. 6, 107, Met. 1, 17, e. Hygin.; — II) en italiensk Nymfhe, ved Tiberguden Moder til Denus, der benerende det af ham anlage Mantua efter sin Moder; vid. Virg. Aen. 10, 198.

Mantua, ae, f.: By i Oberitalien, i Gall. Cispad., ved Minciusfloden; — em tens Stiftet og Ravn f. ind. frgd.; f. egf. Plin. 3, 21, v. Virg. Aen. 10, 200 flgd.; — men navnlig en Mantua forberligt ved Digteren Virgilius, der, sem sed i en derved liggende Landby Andes, egf. kaldes Mantuannus Homerus,

Macrobi.; cf. Ovid. Ani. 3, 15, 7: Mantua Virgilio gaudet, Verona Catullo: egf. Sil. 8, 595; — B) df. Mantuanus, 3, f. ind. frgd. — mantuelis, e, [af mantuelum f. mantelum]; sem ligner en Skæppe, chlamys, Trebell. Claud. 17. — Mantuana, ae, f., [manto, maneo], dea, quae facit, ut conjuges inter se maneant, Augustin.

manuālis, e, [manus]: hørende til Haanden, til at tage i el. med Haanden; — ∞ aqua, (Haandvand), Tertull.; — ∞ saxa jactare, Tac.; ∞ fascioli, Plin.; ∞ mola, (Haandmølle), Hieron.; — II) subst. manuale, (sc. involucrium): etflags Træfederal til Bøgers Forvaring; vid. lemma Martial. 14, 81. — Manuāna, f. ind. Mana. — *manuārius, 3: = manualis; — ∞ mola: Haandmølle, Dig.; — B) „overf.“: ∞ aēs, el. ∞ pecunia: Jærfats el. Geymsk i Tærningspil, Gell. 18, 13; cf. manus i denne Bem., Suet. Aug. 71; — II) subst. manuarius, i, m.: en Løb, Labor, ap. Gell. 16, 7; v. — manuātus, 3: forsynet med Hænder, Capella; — [manus].

manuāballista (-balista), ae, f., [manus], ligesom Haandballista, Veget.; — df. manuāballistarius, i, m., (der bruger en haanden), id. — *manuābiae, arum, f., f. ind. manubias, 3; df. — manuābialis, e: hørende til Byttet; — ∞ pecunia, (de deraf indloste Penge), Suet. Aug. 39; v. — manuābiarius, 3: = frgd.; df. „overf.“: *manicus, (af hvem man drager Bytte), Plant. Truc. 4, 4, 27.

manubius, 3, [manus]: Bold, Styrke; vid. Gell. 13, 24; sem er gjort til Bytte: — ∞ machaera, Plant. Truc. 5, 35, inc.; — II) df. subst.: manubiae, arum, f., (sc. res: 1) „egenf.“: det Nienden fratagne Bytte; ∞ armorum, Flor. 2, 18; manubias partiri, Petron.; — bb) navn. egf.; a) de af Krigsbyttets Salg indkomne Penge; hvf. praeda el. manubiae: det uselgte og solgte Bytte, vid. Cic. Verr. 3, 89; f. egf. Gell. 1, c.; — b) Jældherrens Andel af Byttepengene, (vid. Liv. 10, 16), med hvilke Penge ofte opkjøptes noget offentlig Mindesmærke, vid. Liv. 1, c., egf. Cic. Arch. 11, o. id. Verr. 1, 59; men sacratae ab Augusto manubiae, (Høstetempel ved Aetium), Tac. Ann. 2, 53; cf. Suet. Aug. 18; — egf. hos Grækerne findes denne Anvendelse af Krigsbyttet, vid. Nep. Cim. 2; — 2) „overf.“: rovet Gæds, Røv; — vid. Suet. Vesp. 16, v. id. Calig. 11; — B) i Augustiproget: Iuppiters Lyn, el. visse Arter deraf; hvormed Senec. Qu. Nat. 2, 11: tres Iovi manubias dant: prima ... movet etc.

*manubriatus, 3: forsynet med Skæft el. Greb, serrula, Pallad., cultri, Amm.; v. — manuābriolium, i, n., demin.: liden Skæft el. Greb, scalpelli, Cels.; af — manuābrium, i, n., [manus]: hvori el. hvormed man tager noget, v. c. Skæft el. Greb el. Hante; — vas vinarium ... manubrio auro, Cic. Verr. 4, 27; ∞ ossea cultellorum, Juvenal.; epistomiorum manubria, (Tapper el. Hænder der), Vitruv.; — sem Dødsprog mærkes: eximere alieni e manu manubrium, Plaut. Aul. 3, 1, 12, (berøve nogen den gode Leilighed).

manuāciolium, i, n., demin. af inus, manucium, [af manus]: liden Bænd el. Knippe, de stramentis factum, Petron. Sat. 63. — manuāciula, f. ind. manuela, f. ind. manolea. — manuāfactus, 3: stribes rigtigere: manu factus. — *manuālea, ae, f., [manus], ligesom manica: Ærme el. Ruffe, sem bedækker Haanden, Plaut. firm.; — II) „overf.“: paa Caracullen: Trykkeren, sem bærer Senen opspændt, Vitruv. 10, 15; df. — manuālearius, i, m., (sc. artifex): sem gjør Ærmer el. Hænder, Plaut. Aul. 3, 5, 37; v. — manuāleatus, 3: I) forsynet med Ærmer, tunica, Plaut. Pseud. 2, 4, 48; — II) som bærer lange Ærmer, (hos Rømerne Tequi paa Blodhed, f. ind. manica), Suet. Calig. 52.

manuāmissio, onis, f., [manumitto]: Løsladelse, (neml. ved at slippe af Haanden); df. særv. en Slaves Løsladelse el. Frigivelse; f. netenf.; — ista

manumissio (sc. servorum) etc., Cic. Coel. 29: — hh) beritil kan endnu mærkes; — som bergetlig Aet er denne frigivelses teslag; a) manumissio justa. (fuldstemmen frigivelse), neml. ved Censur, (naar den frigivne af Censur fætted paa Borgernes Liste); cf. ved vindicta, (f. und. vindicta); cf. ved Testamentum; vid. Cic. Top. 2; f. ogf. und. census o. testamentum; — b) manumissio non justa, (ufuldstemmen), stæde inter amicos, ogf. per epistolam, ogf. derved, at Slaven spiste med Herren og dennes Gæster; vid. Plin. Ep. 7, 16, o. Senec. Vit. beat. 24.

manumissor, oris, m.: som løslader el. frigiver nogen, Dig.; af — manū-mitto, el. manu mitto, nisi, missum, 3, [manus]: lader el. slipper af Haanden; sædv. løslader el. frigiver; — ∞ servum, ogf. aliquem, (nogen af Trælsken); f. und. manumissio; cf. Cic. Mil. 22, o. id. Coel. 29; testamento manumissi etc., Tac. Ann. 13, 32; cf. Liv. 41, 9; — not.: findes ogf. adfælt; — manu vero cur miserit, Cic. Mil. 22; ligel. ut manu me mittat, Plant. Aul. 5, 4, 9.

manūpretiosus, el. manu pretiosus, 3: kostbart forarbejdet; — ∞ vestimentum, Cato ap. Gell. 13, 23; af — manūpretium, ogf. manūpretum, ogf. manus pretium, i, n., [manus]; 1) egentl.: Arbejdsloen, bes. Kunsterloen; — cedo aurum; ego manūpretium dabo, Plant. Men. 3, 13, 27; manūpretium cuiusque signi, Plin. 34, 17; manus pretium machinae, Cic. Verr. 1, 56; cf. Liv. 34, 7; — II) „overf.“: A) Arbejds Løst el. Kostbarhed (i Modsatning af Materiens); plerumque plus est in manus pretio, quam in re, Dig.; — B) Betaling el. Løn; — quum provincia tibi ista fuerit manūpretium ... perditae civitatis, Cic. Pis. 24; castrensiū laborum tarda manūpretia, Sener. Ep. 101.

I. manus, us, f., [sefter nogle af *μῦα*, d. e. tager derpaa]; I) „alm.“: Haanden, (el. den yderste Del af Armen); — quam multarum artium ministras manus natura homini dedit! Cic. N. D. 2, 60; sumere in manus, id.; tenere in manu, id., manu, Ovid.; men „alleg.“, tenere manu: vide med Bisped, Cic. Brut. 80; hys pass., manibus teneri, id. Sest. 32; — de manibus deponere el. ponere, id.; exicidere e manibus, (fælde fra nogen), id.; emittere e manibus el. manibus, Liv., (slippe, edl.); de manibus extorquere, Cic.; — manus tendere ad aliquem, ogf. alicui, (imod nogen), id.; — manum porrigere, (for at overgive noget), id. Coel. 26, (for at votere el. bifælde), id. Plac. 6; — accedere ad manum (om Dyrken), id. Att. 2, 1, Varr.; (f. ogf. nedsenf.); men temere alicui ad manum venire, (femme for Haanden el. tilbyde sig), Liv. 38, 21; men om et Skrift: venire in manus doctorum, Quintil.; — manum ad os opponere, (for at paalægge Tauskeb), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 1; — manu venerari, (hyske sin egen Haand og ligesom tilfælde en anden dette Ryd), Tac. Ann. 16, 4; — jactare manus, (om den Dansendes Haandbevægelser), Ovid., (ogf. om Talerens), Quintil.; — tollere manum supra oculos, (for bedre at see), id.; ogf. tollere manus, (som Udtryk af Forundring), Cic. Fam. 7, 5; — manum dare alicui, (for at hjælpe el. lede), Quintil., Ovid.; estere manus dare, (om den Overvundne el. Tabende: at rætte Hænderne frem, at erklære sig for overvunden, at give tabt), Cic., Nep., Caes.; ogf. dare manus victos, ogf. manus dedere, Lucr., Virg.; — manum non vertere ejus rei causa, (isse byrde sig det mindste derom); vid. Cic. Fam. 5, 31; — manum adire alicui, (have til Bæst), Plaut., f. und. adeo, -ire; manus afferre o. inferre alicui, f. und. afferre o. inferre; manum injicere alicui, f. und. injicio o. injectio; — B) her- til mærkes; 1) som Driftsprog; — manus manum lavat, (Lige for Lige, edl.), Senec.; manibus pedibusque, (af alle Stræfter), Ter.; utraque manu, (meget gierne), Martial.; plena manu, (rigeligen, liberalt), Tibull.,

Cic.; brevi manu, (i en Skynding); opp. longa manu, (langsemt), Dig.; men manum de tabula, Cic. Fam. 7, 25, (egenl. Naanten fra Materiet, neml. for at det isse skal forsvindes; ds. nu nok derom); — 2) Brugen af nogle Præpositioner med manus; a) est in manibus oratio el. laudatio, (er bekiendt, bliver læst), Cic.; (f. ogf. ovenf.); men id. d. Senect. 11: est mihi in manibus liber, (jeg arbejder el. skriver derpaa); ligel. quae in manibus habebam, id. Att. 13, 47; men quae in manibus sunt, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 3, (det Nær- værende); ligel. hostes sunt in manibus, Caes.; cf. Virg. Aen. 10, 280; ligel. proclium in manibus facere, (i. e. cominus), Sall. Jug. 57, inc.; men Cic. Fam. 1, 9: habere in manibus, (emarme); — b) ad manum esse alicui, (ved Haanden, tilfælde), Liv. 9, 19; ad manum habere, Cic. d. Or. 3, 60; ad manum intueri, (besee i Nærheden), Plin.; men Nep. Eum. 1: habere ad manum scribae loco; (cf. Suet. Caes. 71, servus a manu: Haandtskriver); — men Cic. Verr. 5, 11: res venit ad manus atque ad pugnam, (det kom til Slags- maal); cf. Liv. 2, 30 o. 46; — c) de manu, med egen Haand, reddere strenam, Suet. Tib. 34, jacere scyphum, Cic. Verr. 4, 10; ogf. manu, (f. de manu), Virg. Aen. 6, 435; — ogf. de manu, (paa egen Befæstning), Colum.; men Cic. Fam. 7, 5: de manu in manum tradere, (af Haand i Haand); ligel. e manibus in manus, Plaut. Trin. 1, 2, 57; — d) per manus trahere, (ved Hænderne), Caes. B. G. 6, 38; per manus servulae (servatus), Cic. Att. 1, 12; per manus ... transditas glebas el., (seu rætted fra Haand til Haand), Caes. B. G. 7, 25; — ds. „overf.“: traditae per manus religiones, (fra Fæder til Søn, fra Slægt til Slægt), Liv. 5, 51; — men per manus, Sall. Jug. 31, (i. e. per vim, med væbnet Haand); — e) prae manu, ogf. prae manibus: ved Haanden, paa rede Haand; — quod fuit prae manu (aurum), Plant.; si huc paululum (pecuniae) prae manu dederis, (seu Haandstilling), Ter. Ad. 5, 9, 23; si liber es prae manibus, (ved Haanden), Gell.; — f) inter manus: imellem el. i Hænderne, anferri, Cic.; ligel. inter manus versari, (være under Behandling), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 3; ogf. fra Haand til Haand, Caes. B. C. 2, 2; men „overf.“: inter manus esse, Virg. Aen. 11, 311, (være til at tage paa, være Haandgribelig); — g) sub manu, o. sub manum: ved Haanden, i Nær- heden, Plane, ap. Cic. Fam. 10, 23, o. Suet. Aug. 49; consilium sub manu ... nascatur, (man maa vide at hjælpe sig), Sener. Ep. 71; sub manus succedere, (have god Fremgang), Plaut. Pers. 1, 1, 2; — II) „overf.“: A) Haand el. Arm; ds. ogf. Haandens Ved- rift; navn. Kamp el. Tæpperhed; ogf. Vold el. Jægtning; — manu fortis, Nep., fortissimus, Liv.; manu vincere, Ovid., arbes capere, Sall.; cf. Caes. B. C. 3, 86; — committere manum Teueris, (levende dem et Slag), Virg. Aen. 12, 69; ligel. manum e. manus conserere, Liv., conferre, id.; cf. Virg. Aen. 5, 403; men manu reducere, (ved Saabenmagt), Flor. 1, 10; — ad manum venire, Liv., accedere, Nep., in manus venire, Sall., femme i Jægtning; cf. Liv. 2, 46; — plura manu agens, Tac. Agr. 9, (ved Magtsprog); manu sternere, Virg. Aen. 9, 702, (i Kamp, med Sværd); — B) Haanden; ds. Haandens Arbeide el. Gierning; ogf. Kunsten og dens Anvendelse; ogf. Syssel el. Maade el. Udfærd; — aratro et manu quaerere, (erbyrde ved Ugerdyrning), Cic. Verr. 3, 86; cf. Caes. B. C. 3, 44; men manu adjutum, (ved Arbeide, ved Kunst), Liv. 2, 5; urbs manu munitissima, (ved Kunst), Cic.; quaedam ingenia manu, quod ajunt, facienda, Senec. Ep. 52; morbi quos manu facimus, (som vi paadrage os ved vor Levemaade), id.; — manu moliri urinam, (ved Kunstnidel), Cels.; — ligesom ofte manus el. Kunsten modfætted Naturen,

faal. ogf. om Joretraget; — oratio fucata et manu facta, (forkunflet), Senec. Ep. 115; cf. Quintil. 5, 11, 32; — bb) df. ogf. a) Arbeiderens Kunst; — marmora deformata prima manu, Quintil. 5, 11, 30, (i det første Omrids); opp. summa manus in excolendis operibus, (deres Juledelelse), Cic. Brut. 23; summam abesse manum (se. a carminibus: den sidste Haand el. Versetur), Ovid. Trist. 1, 6, 28; cf. id. A. A. 3, 226; df. summam imponere manum, (at fultende), Virg. Aen. 7, 572; men ibd. 6, 681: manusque (se. virorum): deres Vedrifter; f. ogf. manus pretium und. manupretium; — b) Arbeidet el. Kunstværket selv; — Praxitelis manus Scopaeque, (deres Værker), Martial. 4, 39; cf. Virg. Aen. 1, 459; df. ogf. en Bygning, Cic. Top. 20; — 2) fremdeles heter manus: den Skrivendes Haand, Haandsskrift el. Skrift, osv.; — librarii manus etc., Cic. Att. 8, 13; redii ad manum, (her begynder min egen Haand), ibd. 11, 24; cf. id. Catil. 3, 5; men manus eorum, (deres Haandsskrift, el. head der er skrevet med deres egen Haand), Quintil. 1, 7, 20; men i Retsproget: emissa ab eis manus, (deres Haandsskrift el. Revers), Dig.; — 3) ogf. anden Haandbevaagelse; df. a) Jægtkunsten: Stod el. Hug; — ut gladiatorum manus, quae secundae vocantur, sunt, et tertiae, etc., Quintil. 5, 13, 51; cf. ibd. 9, 1, 20: rectae et simplices manus, opp. aversae et tectae; manum exigere, (anbringe), id. 6, 4, 8; — b) Tæringstakt; navn. den Julefats, som nogen har at gjøre efter et ubeligst Kæst, vid. Suet. Aug. 11; — C) Haand, d. e. Magt el. Styrke, ogf. Vilkaar el. Raadighed, ogf. Værgemaal, osv.; — haec non sunt in manu nostra, Cic. Fam. 14, 2; in tua manu positum est etc., Tac. Hist. 2, 7; cf. Ter. Hec. 4, 5, 44; men quin tibi in manu est, quid credas, (det staar jo til dig, at troe hvad du vil), Plaut.; — in manu et tutela mulieres, non in servitio, habere, Liv. 31, 7; cf. id. 39, 18; df. ogf. convenire in manum: at komme under Mandens Værgemaal, at blive gift, Cic. Flacc. 34; — ogf. horer hertil: manumittere, (f. manu mittere), f. und. manumissio; — ogf. funde beføres af Krigsproget: emittere hostem e manibus, Liv. o. A.; — 2) df. Styrke af Mandstat, Corps el. Trep af Krigsfolk, (maasse oprdt, fordi en Haand tiene dem til Standart el. Marf); — ogf. „alm.“: Høb el. Samling af Mennefter; — magnam manum conducere, Caes. B. G. 5, 37; evocatorum firmam manum comparare, Cic. Fam. 15, 4; cf. id. Liv. 30, 7, o. Nep. Milt. 5; — nostra antiqua manus honorum, Cic. Qu. Fr. 1, 2, 5; ∞ conjuratorum, id., juvenum, Virg., clientum, Suet.; — ogf. en Høb Arbeidsfolk, Virg. Aen. 11, 329; men „poet.“: bicorporeum manum, (i. e. Centauros), Cic. Tusc. 2, 9, e Sophocle; — b) ifølge etflags Lighed; a) Tyrenes Læder, som Viernens, Plin. 8, 54; „bcf.“ Elefantens Snabel, heverom Cic. N. D. 2, 47: manus etiam data elephantis etc.; cf. Curt. 8, 14; — b) Trærnes Grene; — Innumeraeque manus (platani), Stat.; manus fraxineae, Pallad.; — c) etflags Hage el. Entrehage til Krigsbrug; — manus ferreas in hostium naves injicere, Liv. 34, 11; cf. Caes. B. C. 1, 57; ogf. absol.: hargaponae et manus, etc., Plin. 7, 57; — not.: dat. manu, f. manui, Prop. 1, 11, 12, e. id. 2, 1, 68.

2.manus, 3: ged: men alene hos Fest. s. v. cerus manus; — manuigim, i. n., [1.manus, tango]: Befølelse med Hænderne, Coel. Aur. — manzer, eris, (hebraisk Dre): = notus el. spurius: uægte Barn; df. „everf.“, manzeres populi, Sedul.

mapale, is, n., [puniſt Dre]; oftest in pl. mapalia: Ælte el. bevaagelige Hytter, som de africanſke Nomadeſolk pleiede at fore med fig paa Vogne; — familliae aliquot cum mapalibus etc., Liv. 29, 31; cf. Virg. Ge. 3, 340; beſtrives Sall. Jug. 18; — ogf. alm.:

liden el. ringe Hytte, Val. Fl.; — cf. Sall. Jug. 46, hvor oppida o. mapalia modſættes hinanden.

mappa, ae, f., [puniſt Dre, vid. Quintil. 1, 5, 57]: Serviet til Brug ved Maaltidet, Hor. Sat. 2, 8, 63, o. id. Ep. 1, 5, 22; — efter Martial. 12, 89: Attulerat map-pam nemo, dum furta timentur, blev mappa medbragt af Gæſterne; cf. mantele s. l.; — ogf. var denne mappa undertiden: lato variata clavo, Martial., laticlavia, Petron.; — H) mittere mappam, Suet. Ner. 22, Martial. 12, 23, o. A.: med en mappa el. med et Klæde atgive Tegn til Veddelobenes Begyndelse; — dette Tegn gaves af Confulen, Ennius ap. Cic. Div. 1, 28, af Præter, Liv. 8, 40; men Suet. Ner. 22: aliquo liberto mittente mappam, unde etc.; — df. demin. map-pula, ae, f., Hieron.

Maráthenus, 3, f. und. Marathos. — Mara-thon, onis, f., (ogf. m., Mela 2, 3), *Μαραθών*: Egn i Attika, beromt af Miltiades's Seier over Per-serne; vid. Nep. Milt. 4, o. Cic. Off. 1, 18; — proelium apud Marathona, Plin.; interfecti el. caesi in Mara-thone, Quintil.; — ogf. navnſtandig ved Iſeſeus's Seier over den marathoniſke Tyr; vid. Ovid. Met. 7, 431: te, maxime Theſen! Mirata est Marathon etc.; — B) df. 1) Marathōnins, 3; a) marathoniſt, pugna, Cic., tropaeum, Nep., victoria, id., taurus, Cic. Tusc. 4, 22; cf. Ovid. l. c.; — b) „poet.“ ogf. f. attik el. athenienſiſt, virgo, Stat., (i. e. Erigone), ho-stis, Sil. 14, 651; — 2) Marathōnis, idis, f., ligeſom frgd.: maratheniſt, quereus, (i. e. hasta), Stat., silva, id. — Maráthos, (-us), f., *Μαραθος*: gammel By i Iſothenien, ligeoverfor Arados, Mela 1, 12, o. Plin. 5, 17; — B) df. Maráthenus, 3, Mene-laus, en Hæter fra Byen M., Cic. Brut. 26. — mārā-thrus, i, m., el. mārāthrum, i, n., *μαραθρον*: Jænniſel, d. lat. feniculum; vid. Ovid. Met. fac. 91, o. Plin. 8, 41; — df. mārāthrites, (*μαραθριτης οἶκος*), vinum: Jænniſelvin, Colum. — Maráthus, i, m., *Μαραθος*: Navnet paa en ſten Jingling, Ti-bull.; — ogf. Navnet paa en Frigiden, Suet. Aug. 79; — f. ogf. und. Marathos.

Marcellus, Marcella: romerſk Familienavn i den plebejiſke gens Claudia; vid. Cic. d. Or. 1, 39; — deraf mærfes; 1) M. Claudius Marcellus, der erobrede Syracus; vid. Liv. 25, 23 ſgd.; cf. Cic. Off. 1, 18, o. Virg. Aen. 6, 856; — b) til hans Ære heldtes Feſten Marcellæ, (se. solemnia), paa Sicilien; vid. Cic. Verr. 2, 21 o. 63; — II) M. Mar-cellus, der ſom Conſul foranſeigede Senatsdecree't de revocando Caesare; vid. Cic. Orat. pro Marcello; — III) M. Marcellus, R. Auguſtus's Søsterſon og Ævigerſon; om hans tidlige Død vid. Suet. Aug. 63; cf. Virg. Aen. 6, 860 ſgd.; — efter ham benævnes: theatrum Marcellianum, Suet. Vesp. 19; cf. id. Aug. 29.

marceo, ere, v. n.: at være viſen el. indtrøret; — marcebat fronde coronae, Claudian.; marcet silva comis, Stat.; — II) eſtere „fig.“: at være ſvag el. ſvækket, navn. af Alterdem, af Vælgſt, osv.; — annis corpus jam marcet, Lucr.: ∞ ab annis, Ovid.; ∞ luxuria, vino, epulis, etc., Liv. 23, 45; cf. Tac. Hist. 3, 36; men marcentia in te excita, (din Sløvhed), Senec.; — III) partic. marceus, tis, ogf. ſom adj.; A) viſen el. indtrøret, corona, Claudian., uvae, Stat.; — ogf. ſvag el. ſvækket; ∞ guttura senis, Ovid.; ∞ potior, Hor. Sat. 2, 1, 58, stomachus, Suet., visus, Senec. Ag.; — men ogf. ligeſom act.: ſom fremfatet Slav-hed el. Sløvhed, pocula, Stat., pax, vid. Tac. Germ. 36.

marcesco, ere, v. n., inel. af frgd.: at viſne el. falme el. falte hen; — quae spectatissime floreat, ce-lerissime marcescere, Plin. 21, 1; — II) df. „fig.“: at afgå el. ſvækket el. henſviende; — ∞ senio, id., vino, Ovid., desidia, Liv.; cf. Ovid. Pont. 1, 2, 9; — ogf. om Hjorden: ∞ morbo, Colum.

Marcia Aqua, o. Marcianus, 3, f. und. Marcis. — marcidulus, 3, dem.: neget svag el. mat, lumina, Capella; af — marcidus, 3, [marceo]: visken, henfalden, forfalden; — ∞ lilia, Ovid.; ∞ aures (in equis fessis: hængende el. flappe); ∞ asseres vetustate, Vitruv.; — II) „fig.“: ∞ oculi libidine, (matte el. indfaldne), Appul.; — somno et libidinosi vigiliis marcidus, Tac. Ann. 6, 4; ∞ otia luxu, Claudian.

Marcion, omis, m.: Retter i d. andet Ør. Harb., Prudent.; — B) df. Marcionensis, c. Tertull., ogs. Marcionita, ac, m., deus, Prudent.; — Marcionitae, arum: Tilhængere af denne M., Cod. Just. — Marcipor, oris, m., (i. e. Marcii puer, M.'s Dreng el. Slave), vid. Plin. 33, 6, ogs. Quintil. 1, 4, 26.

Marcus, Marcia: romersk Persøns- o. Slægtsnavn, hvoaf her mærkes: 1) Aeneas Marcus, Rom's første Konge; vid. Liv. 1, 31; — efter ham, ogs. efter en Qu. Marcus Rex, (vid. Plin. 31, 24), benævnes Aqua Marcia i Rom, berømt af sin Hellighed, Stat.; „pect.“ ogs. ∞ liquor, Prop., ogs. ∞ lymphæ, Tibull.; — not.: f. ogs. und. Coriolanus; — II) tyende Epæmænd og Brødre af dette Navn, fra hvem Carmina Marciana hiedrø; vid. Liv. 25, 12, Cic. Div. 1, 40, c. ibd. 2, 55; — B) df. 1) Marcus, 3, aqua, f. event., saltus, vid. Liv. 39, 20; — 2) Marcianus, 3, carmina, f. event.; — men ∞ foedus, (som var slutet med Jndvaarnerne af Gades, af Centurionen Marcus), Cic. Balb. 17; cf. Liv. 27, 37; — men ∞ Sodales, qui Divi Marci sacra curabant, Capitolin.

Marcomani, (-māni, -manni), orum, m.: Jøff i Tyskland; først ved Rhinen, siden i Bohmen; vid. Caes. B. G. 1, 51, o. Tac. Germ. 12; — B) df. 1) Marcomannia, ae, f.: deres Land, Capitolin.; — 2) Marcomannicus, 3, bellum, Capitol., Entrop. — marcor, oris, m., [marceo]: Viskenbed; df. forfalden Tilstand, Afstælbhed, etc.; — ∞ panni, Plin.; — II) „fig.“: A) „overf.“: Derfthed el. Yethargi, Cels.; men ∞ segetum, (Sædens Gødsbed), Senec.; — B) „ment.“: aarvig Sløvhed el. Derfthed; vid. Senec. Tranq. 2, o. Vell. 2, 119; df. — marcentulus, 3: visken el. bløg, folia, Fulgent.

marculus, el. martulus, i, m., demin.: liden Hammer, el. alm. en Hammer: — aerariorum marculi, Martial. 12, 57; f. ogs. martulus; af — I. marcus, i, m.: Hammer, Isid.; (er rimel. en anden Udtale af malleus). — 2. Marcus, i, m.: romersk Jernnavn; men skrives fæde. M.; saal. M. Tullius Cicero; — not.: efter R. M. Aurelius benævnes: Sodales Marciani, Capitolin. Pertin. 15. — Mardi, orum, m.: roversk Jøffesamme i Sjælland; vid. Plin. 6, 5 o. 18; — in sing.: natione Marthus, Curt. 3, 13.

mare, is, n., [besl. m. d. celtiske mor, i. e. mare]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: Havet el. Søen, (i Modsetning af Landjorden); — ∞ ventosum, Hor., ventosissimum, Cic., incertum, iratum, Hor., tumidum, Virg., saevum, Tac.; — mare transire, Cic., mari navigare, Caes., ire, Virg.; — mare ingredi, (gaae til Søen), Cic.; vastum maris aequor arandum, Virg. Aen. 2, 700; figel. maria sulcare, (pløie Havene), id.; maria alta tumescunt, id.; mare tranquillum, Cic., placidum, Virg., tutum, Ovid.; — ad mare missus, Nep. Con. 4; plenum exiliis mare, Tac. Hist. 1, 2; — b) ogs. findes mare f. aqua marina: Søvand; — vinum mari condire, (tilføtte dermed), Plin. 11, 9; cf. Hor. Sat. 2, 8, 18; — B) hørt til mærkes; 1) Udryffene; a) mari: til Søen; — res magnas mari gessit, Nep. Con.; imperator summus mari et terra, (til Vands og Lands), id. Alcib. 1; figel. terra marique, Sallust., Cic.; — b) nostrum mare, i. e. Mediterraneum, Caes.; ogs. mare conclusum, id. B. G. 3, 9; opp. ∞ magnum, Sall., i. e. Oceanus; (men ∞ clausum, Cic. Manil. 12, spærret af Zorovcre); — ∞ supe-

rum, Cic., (i. e. Hadriaticum); ∞ inferum, id., (i. e. Tuscum); ∞ oceanum, Caes., Tac., (i. e. Oceanus); cf. Caes. B. G. 5, 1: in reliquis maribus etc.; — c) „pect.“ emstrivende staer maris pontus (Havets Dyb), o. maris aequor (Havets Glæde), f. mare, Virg.; — 2) som Udryffeg el. Udryffil siges; a) e mari natus, mare te genuit, Ovl., til el. om et haarebriet Menneffe, Tibull., Ovid.; cf. Plaut. As. 3, 1, 8: vos mare accerrimum, etc.; — b) mare coelo miscere, (førte Alt i Bevægelse), Virg. Aen. 5, 789; cf. Juvenal. 6, 282; — c) maria et montes polliceri, Sall. Catil. 23, (love Guld og grønne Skove); cf. Ter. Phorm. 1, 2, 18; — d) in mare fundere aquas, (anskrænge sig forgeses), Ovid. Trist. 5, 6, 44; — e) endel. som Udræb: o coelum, o terra, o maria Neptuni! Ter.; cf. Ovid. Trist. 2, 53; — II) „overf.“: A) Søens Rørce el. den grønne Rørce; est (in eo lapide) smaragdi virens mare, Plin. 37, 21; — B) mare aëris, sigesom Lufthav, d. e. Luften, Lucr. 5, 276; — not.: abl. mare, f. mari, Lucr., Ovid.; gen. marum, f. marium, Naev. ap. Priscian.

Mareota, ae, f.: By i Nedreægypten, Edict. Just.; — B) df. 1) Mærotis, idis o. idos, f., Μαρότις: mareotisk; — ∞ Libya: en Del af Ribben paa Grændsen af Egypten, hvis Jndvaarner: Mareota, arum, m., Plin. 5, 6; — ogs. absol.: Mareotis, (sc. Libya el. regio), Mart. 4, 12; — fremdeles: ∞ palus, Curt.; ogs. absol.: Mareotis, (sc. palus), Lucan.; ogs. ∞ lacus, Plin., (den mareotiske Sø); ∞ vitis, Virg., uva, Lucan., (som vorer derved); men ∞ puppis, Stat. (pect. f. alexandrinus); — 2) Mærotis, 3: mareotisk el. ægyptisk, vitis, Colum.; men absol.: Mareoticum, (sc. vinum), Hor. Od. 1, 37, 14; men ∞ labor, Martial., (d. e. Pyramiderne), cortex, id., (i. e. papyrus); ∞ arbor arae, (i. e. Busiris), Stat.; — not.: Mareotæ, arum, m., f. event., und. no. B, 1. marga, ae, f.: Mergel, vid. Plin. 17, 4. — margarides, um, f., μαργαρίδες: rundagtige Palmestædder, Plin. 13, 4. — margarita, ae, f., e. margaritum, i, n., μαργαρίτης (λίθος): en Perle; vid. Plin. 9, 53; — gemman aut margaritum etc., Cic. Verr. 1, 1; margarita sublimata et liventia, Tac. Agr. 12; — ogs. som Klever, Petron., df. — margaritarius, 3, porticus, P. Viet., (hvor der handles med Perler); o. — margaritatus, 3: befat med Perler, sinus, Venant. — margaritifer, a, um, i. e. margarita ferens, concha, (hvori der findes Perler), Plin. 22, 53. — margaritum, i, n., f. und. margarita.

Margiane, es, (o. -a, ae), f.: Landfab ved d. caspiiske Hav, imellem Syrcanien o. Bactrien, benævnt efter Gleen Margus, Plin. 6, 18. — margino, avi, atum, 1, v. a.: forsyner med en Rand; — vias marginandas locare, Liv. 41, 27; tabulae marginatae, (med Rammer), Plin. 35, 4; af — margo, inis, f.; 1) „alm.“: Rand, Kant, Brede; — ∞ lapideis flumen, Varr.; ∞ conchae, gemmae, calicis, Plin.; — „pect.“ ogs. f. Strandbredden el. Ryden, (litus, ora); vid. Ovid. Met. 1, 14; — II) „bes.“ ogs.; a) Randen af det bedste Vind; ∞ libri, Juvenal.; cf. Ovid. Met. 9, 561, o. id. Am. 1, 11, 22; — b) Udfant el. Grændse; — vixque Haer et inimpereii margine terra tui, Ovid. Trist. 2, 200; cf. Plin. 12, 13.

Maria, ostere Maria, ae, f.: hyppigt Truentimernavn, Claudian., Prudent. — Mariandyni, orum, m.: Jøff i Sythynien, Mela 1, 19, Val. Fl.; — B) df. Mariandynus, 3, sinus, Plin. 6, 1. — Mariannus, 3, f. und. Marius. — Mārica, ae, f.: Nympe, hvis Vand, (lucus Maricae, Liv. 27, 37), ved Wyen Minturnæ ved Tirisfleden; df. ogs. palus Maricae: en derved liggende Sø, Vell. 2, 19; (cf. Hor. Od. 3, 17, 7, hvor Marica, f. palus Maricae); — efter Mythen er hun ved Janus Moder til R. Latinius, Virg. Aen. 7, 46. — marinus, 3, [mare]: hørende til Havet el. be-

nævt derefter; — ∞ humores, (Søvandet), Cic., aestus, id.; ∞ casus, (pl.), Virg.; ∞ naves, opp. fluviales, Dig.; ∞ Venus, (i. e. ex mari orta), Hor. Od. 3, 26, 5; ∞ ros, (Regnarinen), ibd. 3, 23, 15. — marisca, ae, f.: flor Zigenart, men med flet Smag; byf. Martial. 7, 25, har: saluasque mariscas; Cato v. Varro have: ficos mariscas; — II) „øverf.“: Zigen-vorte, Juvenal. 2, 13. — mariscos, (-us), i, m.: en Sivart, Plin. 21, 69.

marita, ae, f., f. und. maritus. — maritalis, e, [maritus]: ægtefæbelig, conjugium, Colum.; vestis, Ovid., oculi, (forefæde), Senec. Oed.; Stulta maritali jam porrigit ora capistro, (taaler paa at gifte sig), Juvenal. 6, 43. — maritatus, 3, [marita]: hørende til Konen; df. maritata dos, (rimel. hvoever Konen er raadig), Plaut. Epid. 2, 1, 11.

maritimus, (-tumus), 3, [mare]: I) „ægent.“: A) „alm.“: hørende til Søen el. benævnt derefter, aestus, Cic., fluctus, Nep.; ∞ praedones, id.; ∞ naves, (opp. fluviales, Liv.; ∞ homines, (seu facies paa el. ved Søen), Cic. Verr. 5, 27; ∞ res (pl.): Søvafernt, id.; ∞ imperii summa: Overanførselen til Søes, Nep.; cf. Caes. B. C. 3, 5; ∞ hellum, (Søfrig), Cic.; — B) „bef.“: fem ligger ved Havet, civitates, Caes.; men ∞ loci, an remoti a mari, Cic. Part. or. 10; ∞ oppidum, (Kystby, Søstad), Caes., Liv.; ∞ accessus, (opp. pedester), Hirt. B. Al. 26; — b) egf. absol.: maritima Africae, (se. loca), Plin.; cf. Cic. Fam. 2, 16: in maritimis sum; — II) „øverf.“: feranderlig el. ufædig (ligesom Søen); — Maritimus moribus mecum experitur, Plant. Cist. 2, 1, 11.

marito, avi, atum, 1, v. a., [maritus]; I) „ægent.“: gifter, bortgifter, filiam alienius, Suet. Vesp. 11; maritandum principem etc., Tac. Ann. 12, 6; cf. Suet. Aug. 31: de maritandis ordinibus (lex); — B) fild. om Dyrene, maritari; a) medial: at parres, Varr. R. 2, 10; — b) passiv: at blive drægtig, Colum., Plin. 16, 31; — II) „øverf.“: A) maritari vite, siges om det Træ el. den Stamme, hvortil Vinstokken opbides; — ulmi vitibus maritatur, Colum.; cf. Hor. Epod. 2, 9; — B) at befrugte; — Zephyrus glebas ferundo rore maritat, Claudian.; cf. Plin. 16, 39: hoc (vento) maritantur virescentia e terra.

maritus, i, m., fem. marita, ae, [mas]: Ægtemand el. Manden, Ægtefæne el. Konen; pl. mariti, Ægtefælle, Dig.; — Unico gaudens mulier marito, Hor. Od. 3, 14, 5; cf. Cic. Inv. 1, 31; castas esse maritas, Ovid. Fast. 2, 139; cf. Hor. Epod. 8, 11; — „pect.“ heder maritus egf.: Frugtgom el. Kæreste, egf. Griet el. Elster; vid. Tibull. 3, 4, 31, Virg. Aen. 4, 35, v. Prop. 2, 21, 10; — b) maritus beder egf. Hannen iblandt Dyrene; — olens maritus (se. caprarum): Bussen, Hor. Od. 1, 17, 7; mariti gregum, Colum.; ligef. om Hannen, Virg. Ge. 3, 145; — II) maritus, 3: hørende til Ægtefælle el. til Ægtefæbet; — per domos maritas, (hvert gifte Jøst leve), Liv. 27, 31; marita lex, Hor. Carin. Sacc. 18, (i. e. lex de maritandis ordinibus); cf. Suet. Aug. 34; ∞ foedus, Ovid., egf. ∞ sacra, Prop., (Ægtefæbet); ∞ Venus, (ægtefæbelig Kærlighed), id.; — B) „øverf.“: I) arbores maritae, Cato, (hvortil Vintrauer opbides); f. und. marito; ∞ olivetum, Colum.; df. egf. Catull. 62, 54: ulmo conjuncta marito (vitis); — 2) fild. egf. befrugtede, fluctus (Nili), Avien., imhres, Per-vig. Ven. 4, 11.

Marius, i, m., C.: hyrgange Consul, Jugurtha's og Cimbrernes Overvinder, Høstpartiets Forsvarer imod Sulla; — vid. Sall. Jug., v. Flor. 3, 21; — (egf. have paa Græst hans Levetidsbestrævelse af Plutarckus); — B) df.; I) Marius, 3, lex, (af den ovennævnte C. Marius, som Almuetribun, om Udelukkelse af Uvedkommende fra de Broer el. pontes, hvoever de flemmegivende Bergere maatte gaae), vid. Cic. Leg. 3, 17;

cf. id. Agr. 3, 2; — 2) Mariannus, 3: = frgd.; — Mariani consulatus, Cic.; ∞ quereus, vid. id. Leg. 1, in.; ∞ bella, Flor.; — not.: bertil fan marfæs: Marius Gracidianus; vid. Cic. Off. 3, 20; — egf. Marius Victorinus: berømt Grammatiker i d. fjerde dr. Aarh.

Marmarica, ae, f.: Landskab i Afrika, imellem Ægypten og Syrtene; (hod. Barca); — B) df. I) Marmaricus, 3: marmariff, genus capparisi, Plin. 13, 41; — egf. africanæ, catervae, (Strigsfarver), Lucan.; cf. Sil. 7, 83; ∞ fera, Sidon., i. e. elephas; — 2) Marmarides, ae, m., Ovid., Sil.; pl. Marmaridae, (-um, f. arum, Sil.): Judæaerne af dette Land, Plin. 5, 5 v. 6. — marmaritis, idis, f., se. herba: etflags imellem Marmorbrotter værende Plante, Plin. 21, 17.

marmor, oris, n., μαρμαίος: Marmor el. Marmorsten; — Ennius ... e marmore, (hans Marmorstøtte), Cic. Arch. 9; vivos ducent de marmore vultus etc., Virg. Aen. 6, 318; secare marmor in crustas, Plin.; ∞ polire, Quintil.; — om de forskellige Marmorarter, f. Plin. 36, 11; — men „pect.“, Ovid. Met. 15, 314: flumen, quod tactis inducit marmora rebus, (førfæner dem); — II) „øverf.“: hvad der er af Marmor; df. A) Bort el. Arbejde el. Billedstøtte af Marmor; — vid. Plin. 7, 39: Gnidiæ marmore nobilitas etc., (i. e. statua marmorea Veneris Gnidiæ); cf. Hor. Od. 4, 8, 13; ligef. in tumuli marmore carmen, Ovid. Her. 7, 191; — B) f. marmorea farina, (Marmormel), Cato, Colum., Plin. 14, 24; — C) Møstelen af Marmor, (el. alm. Riffelen), Martial. 7, 31; — D) med Hensyn paa den stinnende Farve; I) Havets Glæde el. Havet; vid. Lucr. 2, 767; — marmora pelagi, Catull. 63, 88; — østere absol.; luctantur marmore tonsae, Virg. Aen. 7, 28; cf. ibd. 718; ligef. ibd. 10, 208: spumant vada marmore verso; — 2) Jfen, Val. Fl.; df. — marmorarius, 3, faber: som arbejder i Marmor, Senec. Ep. 90; — ligef. absol.: marmorarius, i, m., (se. faber), id. ibd. 88, Vitruv.

marmoratio, onis, f., [marmor]: Marmorering, d. e. Overtrækning el. Beklædning med Marmor, Appul. — marmoratus, 3, [marmor]: af Marmor, signum, (Marmorstøtte), Cic., solum, (Marmorgulv), id., Ovid.; cf. Cic. Parad. 1, 4; ∞ aliquem facere el. ponere, (opreffe nogen en Støtte af Marmor), Virg. Ec. 7, 35, e. Hor. Od. 4, 1, 29; — b) berende til Marmor; ∞ ars, (Billedbuggerkunst), Vitruv.; — II) „øverf.“: stumende el. blendende hvide, (ligesom Marmor), Paros, (af dets hvide Marmor), Ovid., aequor, (Havet), Virg., gelu, (Jfen), Ovid.; men ∞ candor, Lucr. 2, 761, (opp. color niger); egf. m. cervix, palmae, pedes, Virg., manus, Martial.

*marmor, avi, atum, 1, v. a.: marmorerer, d. e. overtrækker med Marmor, Lamprid. Al. Sev. 25; — II) tectorium marmoratum, Varr., egf. absol. marmoratum, id., Plin. 36, 55: etflags med el. af Marmor tilberedet Kalk til Paastrykning; v. — marmörö-sus, 3: marmoragtig, baard som Marmor; — ∞ sil: etflags Berggult, Plin. 33, 56; — [marmor].

1. Märo, onis, P. Virgilius: Æncideus heromte Sanger, f. und. Virgilius; — Maronis Altisoni ... carmina, Juvenal. 11, 178; cf. Martial. 8, 56, und. Maecenas; — B) df. Maroneus, 3, templum, Stat.; — egf. Maronäus, 3, stilus, id.; — not.: Prop. 2, 23, 18: sopito Marone, stat rimel. (seu Støtstøtte i sovende Stilling) forefælle, enten Digteren Maro, el. en peloponnesisk Slodgud Maren.

Maroboduus, i, m.: en fæstet Kænge, blev fordrevet af Arminius; vid. Vell. 2, 108, v. Tac. Ann. 2, 26, østere. — 1. Maröna, (e. -ia), ae, f.: berømt Vinagu i Thracien, Plin., Liv.; — B) df. 1) Maronitae, arum, m.: denne Egnis Judæaerne, Liv. 31, 31; — 2) Maröneus, 3, vinum, Plin. 14, 6, Bacchus, (i. e. vinum). Tibull. 1, 1, 36. — 2. Maronea,

ae, f.: *Py* i det Samnitiske, Liv. 27, 1. — *Maroneus*, 3, f. und. 1. *Maro*, e. und. 1. *Maronea*. — *Maronianus*, 3, f. und. 1. *Maro*. — *maronion*, i, n., som *Plante*: = *centaurea major*, Appul. — *Maronites*, ae, f. und. 1. *Maronea*.

1. *Marpesius*, (*Marpess.*), 3: fra *Marpessus* i *Troas*, Tibull. 2, 5, 67, inc. — *Marpessus*, i, m.: *Vierg* paa *Den Paros*; — B) *df.* 2. *Marpesius*, 3: *marpessif*, *cautes*, Virg. Aen. 6, 477, (*Serv.*).

marra, ae, f.: *Saffe* til at borteage *Ufrud*, Colum., Plin.; — II) „*everf.*“: *etlags* *Sernfreg* *el. Jifterfreg*; — *silurus maris extrahitur*, Plin. 9, 17. — 1. *marrubium*, i, n.: *etlags* *Bart*, germ. *Andorn*, Plin. 20, 81, Colum. — 2. *Marrubium*, cf. *Marruvium*, i, n.: *Py* i *Latium*, *Marfernes* *Svedfadt*, Sil. 8, 50; — B) *df.* *Marrubius*, 3, *gens*, Virg. Aen. 7, 750; — *mensubst. Marrubii*, *orum*, m.: *Indvaanerne* af *Syen M.*, Plin. 3, 17. — *Marrucini*, *orum*, m.: *Jølf* ved *Kysten* af *Latium*, *ikke langt* fra *Floden Ternes*, med *Svedfaden Theate* (*nod. Chieti*), Cic., Caes. B. C. 1, 23, Liv.; — B) *df.* *Marrucinus*, 3, *ager*, Liv. 27, 43, Plin.; ∞ *gens*, Sil.

Mars, tis, m., [*rimel.* *Arys* m. *Jorflag* af „m“; f. *egf.* *Mayors* s. l.]; — f. *Mars pater* *sandtes* *egf.* *Marspiter*, *tris*, Gell. 5, 12, *Macroh.*, Varr.]: *Krigsguden Mars* *el. Mars*, *Søn* af *Juppiter* og *Juno*. *Hygin. praef.* (cf. af *Juno* *alene*, *Ovid. Fast.* 5, 229 *flgd.*); — ved *Rhea Silvia* *fader* til *Romulus*, *er han* *egf.* *Memernes* *Stamfader*; *vid. Liv.* 1, 6; — *egf.* ∞ *Gradivus*, *ibid.* 20, *torvus*, *Hor.*, *indomitus*, *Virg.*, *ferox*, *Ovid.*; *men Cic. Att.* 15, 11: *Martem spirare* (*eum*) *diceret*, (*at han* *var* *den* *livagtige* *Krigsgud*); — II) *df.* „*everf.*“; A) *Krig*, *Kamp*, *Slag*, *Jagtning*, *ødt.*; — ∞ *decennis*, *Senec. Ag.* 921; *vis Martis* (i. e. *belli*), *Cic. Marc.* 6; *invadunt Martem*, (*begynde* *at* *kæmpe*), *Virg.*; *Martem accendere cantu*, (*eybids* *til* *Kamp*), *id.*; *suo Marte cadunt*, (*kæmpende* *sammen*), *Ovid.*; *Marte aperto*, (*ved* *Kamp* *i* *aaben* *Mart*), *id.*; *men Virg. Aen.* 2, 335: *caeco resistunt Marte*, (i *Mørke* *og* *Jorvirring*); *Hectoro Marte concurrere*, (*kæmpe* *med* *Hector*), *Ovid.*; — b) *df.* „*poet.*“; ∞ *forensis*: *Retssrid* *el. Procces*, *Ovid.*; *cf. id. Fast.* 4, 188; — *men* *ødsfregvis*: *suo Marte*, *nostro Marte*, *ofv.*: *paa* *egen* *Haand*, *uden* *fremmed* *Hielp*; — *rex ipse* ... *suo Marte res suas recuperavit*, *Cic. Phil.* 2, 37; *cf. id. Off.* 3, 7; — B) *den* *hver* *Baabenart* *egne* *Maade* *at* *fægte* *paa*: *saal.* *om* *Rytteriet*: *suo Marte pugnare*, (*d. e.* *til* *Hest*); *derim.* *alieno Marte*, (*naar* *det* *kæmper* *til* *Andes*), *vid. Liv.* 3, 62; *men id.* 21, 48: *pedestri Marte* (*fidere*, f. *pedestribus copiis*); — C) *Slagets* *Gang* *el. Udfald*, *Krigslykken*: — *pari Marte*, *vid. Hist. B. G.* 8, 19; — *men* *egf.* *han* *aquo Marte* *bede*: *med* *siige* *Styrke* *paa* *begge* *Sider*; *vid. Caes. B. G.* 7, 19, *e. Liv.* 1, 25; — *quum omnis Mars belli communis sit*, (*Krigslykken* *el. Krigens* *Udfald*), *Cic. Fam.* 6, 4; *cf. Liv.* 21, 1, *ostere*: ∞ *vario pugnare*, *Quintil.*, *incerto*, *Tac.*, *dubio*, *Vell.*; *men* ∞ *verso*, (*med* *forandret* *Krigslykke*), *Liv.* 29, 3; — b) „*poet.*“ *egf.* *Tapperhet*; — *Si patrii quid Martis habes*, *Virg. Aen.* 11, 374; *cf. Ovid. Her.* 16, 370; — D) *paa* *Stummen* *er* *stella Martis*: *Planten* *Mars*; *vid. Cic. N. D.* 2, 20, *e. ibd.* 46; — *not.* a: *af* *de* *romerske* *Landmænd* *paafaldtes* *Mars Silvanus*, *egf.* *Mars pater*; *vid. Cato* 83 *e.* 141; — *døg* *egf.* *Mars pater* *til* *Krigsguden* *Mars*, *Liv.* 8, 9; — *not.* b: *Martialis*, e, e. *Martius*, 3, *vid. ss. II.*

Marsacii, e. *Marsacii*, *orum*, m.: *Jølf* i *Gall. Belg.*, *vid. Plin.* 4, 23, *e. Tac. Hist.* 4, 56. — 1. *Marsi*, *orum*, m.: *Jølf* i *Latium* *ved* *Jucinerfven*; — *som* *nedstammende* *fra* *Etrees* *Søn*, *Marsus*, *vare* *Marserne* *Epaamend* *og* *Hexemelerne*, *navnl.* *Slangebesværgere*; — *vid. Em. ap. Cic. Div.* 1, 58, *e. ibd.* 2, 33, *egf.* *Plin.*

7, 2, *e. Flor.* 3, 18, *e. M.*; — b) *egf.* *staar* *Marsi* *f. d. Marske*; — *per* *Marsos profecti*, *Liv.* 8, 6; *cf. Caes. B. C.* 1, 15; — B) *df.*; 1) *Marscius*, 3, *bellum*, *Cic. Agr.* 2, 33, *id. Div.* 1, 44, *e. 2, 27*, (*egf.* *bellum sociale*); — *Marserne* *vare* *neml.* *de* *første*, *som* *grebe* *til* *Baaden* *i* *denne* *Krig*; *vid. Plin.* 2, 85, *e. Flor.* 3, 18; — ∞ *pubes*, *Sil.*; ∞ *vina*, *Martial.* 13, 120; — 2) *Marsus*, 3, „*poet.*“ f. *Marscius*; — ∞ *duellum*, (*cf. bellum Marsicum* *el. sociale*), *Hor. Od.* 3, 14, 18; *nenia*, (*Hexefang*), *id. Epod.* 17, 29, *Ovid.*; — *døg* *egf.* *centuriones Marsi duo*, *Caes. B. C.* 1, 15. — 2. *Marsi*, *orum*: *Jølf* i *Germanien* *ved* *Rhinen*, *Tac. Germ.* 2, *e. id. Ann.* 1, 50 *e.* 56, *ostere*.

Marscius, 3, f. und. 1. *Marsi*. — *Marsigni*, *orum*, m.: *Jølf* i *Germanien*, *udgyrde* *en* *Del* *af* *Syverne*, *Tac. Germ.* 43. — *Marspiter*, *tris*, m., f. *Mars pater*, *Gell.* 5, 12. — *marsupium*, i, n., *marpessior*: *Pengepungen*, *Plaut.*, *Varr. ap. Non.* — 1. *Marsus*, 3, f. und. 1. *Marsi*. — 2. *Marsus*, *Domitius*, *en* *Epigramdigter* *paa* *R.* *Augustus's* *Tid*, *men* *af* *hvem* *alene* *haves* *de* *Tetrafikonen*: *Te quoque Virgilio comitem* ... *Tibulle*, *etc.*; *vid. Tibull.* 4, 13.

Marsyas, e. *Marsya*, ae, m.; — *denne* *phrygiske* *Satyr*s *Beddefamp* *med* *Apollo* *f.* *Ovid. Met.* 6, 383 *flgd.*, *egf.* *id. Fast.* 6, 705 *flgd.*; — *not.*: *ved* *hans* *Støtte* *paa* *Herum* i *Rom* *behandledes* *viske* *Sevelforretninger* *retligen*; *vid. Hor. Sat.* 1, 6, 120, *e. Martial.* 2, 61; — *egf.* ∞ *deus*, *Plin.* 21, 6; — II) *en* *Flod* i *Phrygien*, *opstaaen* *af* *Satyrernes* *og* *Rymphernes* *Graad* *over* *Flodtællerens* *Marsyas's* *Skæbne*; *vid. Ovid. II. ee.*; *faldet* i *Maander*, *Liv.* 38, 13.

martes, is, f. *Maaren*, *Martial.* 10, 37, 18, (*al. mele*), *inc.* — 1. *Martialis*, e: *benævnt* *efter* *Guden Mars*, *ham* *tilhørende*; — ∞ *flamen*, *Pseud. Cic.* d. *Har. resp.* 6; ∞ *ludi*, *vid. Suet. Claud.* 4, *lupi*, (*som* *ham* *tilhørende* *el. bellige*), *Hor. Od.* 1, 17, 9; *men* *Martiales* ... *ministri publici Martis* *etc.*, *Cic. Cluent.* 15; *Campus*, *paa* *Mons Coelius*, *hvor* *ludi Martiales* *holdtes*, *naar* *Campus Martius* *var* *overfømmet*, *Ovid. Fast.* 3, 519; — b) ∞ *militis*, (*af* *legio Martia*), *Cic. Phil.* 4, 2. — 2. *Martialis*, *M. Val.*, *af* *Bibitis* i *Celtiberien*: *berømt* *romersk* *Epigramdigter*, *samtidig* *m. d.* *yngre Plinius*; *vid. Plin. Ep.* 3, 21, *e. Martial.* Ep. 10, 19. — 1. *Martianus*, cf. *Marcianus*, i, m.: *berømt* *Retsskærd*, *Lamprid.*, *Dig.* — 2. *Martianus*, (*Marc.*) *Capella*, f. und. *Capella*.

Marticola, ae, m., [*Mars*, *colo*]: *som* *dyrker* *Guden Mars*, *Getes*, *Ovid. Trist.* 3, 21. — *Martigena*, ae, m., [*Mars*, *gigno*]: *Uffom* *af* *Guden Mars*, (*d. e.* *Romulus* *og* *Nemus*), *Ovid. Am.* 3, 1, 39, *e. id. Fast.* 1, 199; — *egf.* „*overf.*“: ∞ *vulgus*, (*frigerf.*), *Sil.* 16, 533. — *martio*, *harbulus*, i, m., [*Mars*]: *en* *med* *Blyflugter* *væbnet* *Soldat*, *Veget.*, *inc.*

Martius, 3, [*Mars*]: *benævnt* *efter* *Krigsguden Mars*; *navnl.* *som* *er* *ham* *tilhørende* *el. belliget*; — ∞ *bella*, *Hor.*, *tela*, *Virg.*; ∞ *canor aeris*, (*Krigs-trompetens* *Skrald*), *id. Ge.* 4, 71; ∞ *proles*, *Ovid. Fast.* 3, 59, (*i. e.* *Romulus* *o. Remus*, *som* *Sønner* *af* *Krigsguden Mars*); *cf. id. miles*, (*f. Romanus*), *id. Met.* 14, 798, *e. Roma*, *id.*; ∞ *lupus*, (*som* *er* *ham* *bellig*), *Virg. Aen.* 9, 566; *cf. Liv.* 10, 27; *men* *legio Martia*, (*benævnt* *efter* *Krigsguden Mars*), *Cic.*; — B) „*bef.*“ *han* *egf.* *marfcs*; 1) ∞ *mensis*; — *vid. Plin.* 15, 4, *e. Ovid. Fast.* 3, 75; *begynde* *engang* *den* *romerske* *Mars*; *vid. id. l. c.* 2, 49 *e.* 54; ∞ *Calendae*, *Hor.*, *Idus* (*d. 15de*), *Cic.*; — 2) *Campus Martius*, *el. Marsmarken*, *imellem* *Rom* *og* *Liberen*, *hvor* *Comitierne* *holdtes*, *hvor* *Ungdommen* *øvedes*, *ofv.*; — *vid. Liv.* 2, 5, *e. Cic. Qu. Fr.* 2, 37; *derom* *egf.* „*poet.*“: ∞ *gramen*, *Hor. Od.* 3, 7, 26; *heder* *egf.* *Campus Martis*, *Tac.*; — 3) *arena Martia*: *Sted* *paa* *Cirhus*, *hvor* *Gladiatorerne* *fægtede*, *Ovid. Trist.* 2, 282, *e. Martial.* 2, 75; — *not.*: *iblandt* *flere* *derefter* *be-*

nævnte Byer kunne ogf. mærkes: Narbo Martius, (hod. Narbonne), Mela, Cic., o. Telo Martius, (hod. Toulon), Anton. Itin., begge i Gallien; — II) „overf.“: frigerst, Pentheseilea, Virg. Aen. 9, 556, men ~ Thebe, Ovid. Am. 3, 6, 37, (hvorom cf. hvorred mange Strige etc. førte); ogf. kunne hidsføres: ~ vulnera, Virg., bella, Hor.; ligesl. ~ Roma, f. ovenf.; — III) paa Himmelen er fulgor Martius: Planeten Mars, Cic. d. Rep. 6, 17; — not.: f. ogf. Mavortius s. l.

marulius, i, m., f. und. marculus. — martyr, *γῆρς*, c., *μάρτυρ*, (i. e. testis. Vidne): Martyr el. Martyrinde, (der med sit Blod bevidner den kristelige Religions Sandhed), Prudent. — martýrium, i, n., *μαρτύριον*, (i. e. testimonium, Vidnesbyrd): Martyrdøm; navnlig det med Blod befeglede Vidnesbyrd om el. for den kristelige Religions Sandhed, Tertull.; — II) „overf.“: A) en Martyrs Grav el. Gravsted, id.; — B) df. en til en Høigen indviet Kirke, Hieronym. — mårum, (-on), i, n., *μάρωρ*: etflags starrigtende Plante, Plin. 12, 53; (rimel. tenebrum marum L.). — Marus, i, m.: Floden Morawa i Mähren, Tac. Ann. 2, 3, Plin. — Maravium, etc., f. und. Marrubium. mas, gen. maris, m., [rimel. best. m. *ἀσθήρ*, *ἄσθμη*, m. Jorflag af „m“]: mandlig el. af Hantennet, (om Guder og Mennefter, om Dyr og Væxter); — vid. Cic. N.D. 1, 34, o. ibd. 2, 51; teneri mares, (Drængebørn), Ovid.; cf. Liv. 27, 37; — marem vitellum, (Hantefling), Hor. Sat. 2, 4, 11; cf. Cic. Div. 1, 18, o. ibd. 2, 29; — mares oleas etc., Ovid. Fast. 4, 711; in tilla mas et femina differunt, Plin.; — II) „fig.“: mandig, modig; — mares animos etc., Hor. A. P. 402; cf. id. Ep. 1, 1, 61; men Pers. 6, 3: marem strepitum etc. (i. e. forte et generosum carmen); men Catull. 16, 13: male mas, (umandig el. feig); — not.: neutr. mare et femineum secus junguntur, Appul.

mascarpio, ois, m., [mas. carpo]: = masturbator, Petron., inc. — masculatus, 3: mandig, mercurialis, Appul.; — masculesco, ere, v. n. inch., Plin. 18, 34: at blive til Hantefplante, o. — masculatum, i, n., id. 17, 35: et med Hantefplanter bevokset Sted; — [masculus]. — masculinus, 3, [masculus]: mandlig, facies, (Udsende), Appul.; ogf. om Væxterne: masculini sexus (rapa), Plin. 19, 23; — II) „fig.“: A) „overf.“ i Grammatiken el. om Kieener: mandlig: ~ genus, Quintil., nomen, id.; — B) „ment.“: mandig, som anstaaeren Mand, id. 5, 2, 10; — df. adv. masculine: i Hantennet, Arnob., Fest. p. 151 (Müll.); — fild. ogf. masculiniter.

masculus, 3, demin. af mas: af Hantennet, (om Mennefter og Dyr, ogf. om Væxter og Mineralier); — infans ... masculus, (a femina etc., Liv. 31, 12; ~ nomen, Martial., genus, Phaedr.; — ~ tura, Virg., Ovid.; men Plin. 37, 25, om Udseltene: masculi appellati acris resolutentes, etc.; men om Planter, id. 21, 32; — II) „fig.“: A) „overf.“ ifølge etflags Lighed el. Analogi; ~ cardo, (Tæppen i Dørhængselen; opp. cardo femina), Vitruv. 9, 6; — B) „ment.“: mandig, modig, tøpper, proles, Hor. Od. 3, 6, 37; cf. bilis, Pers. 5, 41; men mascula Sappho, Hor. Ep. 1, 19, 28. (af hendes mandige og aandsfulde Digting); cf. Quintil. 5, 12, 20.

Masinissa, ae, m.: Konge i Numidien, Liv. 24, 48, oftere; cf. Cic. d. Senect. 10, o. Sall. Jug. 59, oftere. — maspetum, i, n., *μασπετον*, i. e. folium laserpitii, Plin. 19, 15. — 1. massa, ae, f., *μάσση*: deagtig Klump el. Mæsse, vid. Colum. 12, 15; — df. „poet.“ ligesom chaos: Elementernes forvirrede Blanding; vid. Ovid. Met. 1, 70, o. id. Fast. 1, 108; — „bef.“ ogf. Klump, Stykke, Mæsse, piceis, Virg. Ge. 1, 275; muros massis salis facere, Plin.; — navnlig ogf. om Metaller, Stene, osv.; ~ ferri, Colum., chalybis, Ovid., vitri, Plin., marmoris, id.; men marmor in massa (in vectum), Plin. 36, 8; — men absol.: contactu gleba

potenti Massa fit (sc. auri el. aurea), Ovid. Met. 11, 112; cf. Virg. Aen. 8, 453; — ogf. en sammenløben Mæsse; ~ lactis coacti el. alligati, (d. e. Øst), Ovid., Martial. — 2. Massa, ae, m.: romersk Æltnavn, Liv.

Massaesyli, (Masaes.), orum, m.: Høst i det vestlige Numidien, Liv. 28, 17, o. Plin. 5, 1; (ligesom Massyli i det østlige); — B) df. Massaesyliæ, ae, f.: deres Land, Plin. 10, 9. — Massagetae, arum, m.: Østlig Høst paa Østiden af det caspiske Hav, Hor. Od. 1, 35, 10, Plin. 6, 19, o. 2.; in sing., Sil., Lucan. — massalis, e, [massa]: som udgør en Mæsse, moles, Tertull., (i. e. chaos); df. ogf. det Høst, id.; df. — massaliter, adv.: i en Mæsse, tilfammen, Tertull. — massaris, is, f.: Druen af den vilde Vinstok labrusca, Plin. 12, 61.

Massicus, i, m., mons, Liv. 22, 14, o. absol. Massicus, (sc. mons), Cic. Agr. 2, 2; et af sin Vin berømt Bierg i Campanien; vid. Plin. 14, 8; — B) df. Massicus, 3, vinum, Hor.; ogf. absol. Massicum, (sc. vinum), id., Martial., Plin.; ogf. Bacchi Massicus humor, Virg. Ge. 2, 143; cf. ibd. 3, 626; — men Massica, (sc. juga), i. e. mons Massicus, Virg. Aen. 7, 723; ~ ager, Colum.

Massilia, ae, f.: By i Gall. Narb.; (hod. Marseille); vid. Caes. B. C. 2, 1, Mela 2, 5, o. Plin. 3, 5; — var en Coloni fra Phocæa i Lilleasien; vid. Liv. 5, 31, o. id. 33, 9; — B) df. 1) Massilianus, 3: massiliensist, vinum, Martial. 13, 123; — 2) Massiliensis, e: = frgd., mores, Plaut.; — men subst. Massilienses: Indvaanerne af Byen M., Cic., Liv., Caes.; — 3) Massiliotius, 3: = frgd., ostium Rhodani, Plin.; — 4) Massilitanus, 3; df. Massilitani, orum: = Massilienses, Enn., Vitruv.

masso, are, v. a., *μάσσω*: ælter til Dei; df. ligesom mastico: tygger, Theod. Prisc. — massula, ae, f., demin. af massa: liden Mæsse el. Klump; — ~ salis, Colum.; ~ plures, id. — Massurius, (Masur.), i, m., Sabinus: stor Retslærd paa K. Tiberius's Tid, Gell. 5, 16; hvorom ogf. Pers. 5, 90: Excepto, si quid Masuri rubrica vetavit; — B) df. Masurianus, 3, M. Aur. ap. Front.

Massyli, orum, m., f. und. Massaesyli: Massylum gentes, (f. Massylorum), Virg. Aen. 6, 60; — B) df. 1) Massylus, 3: massylift, serpens el. draco, Martial., (som bevegeter Hesperidenes Haver); men ~ robora, Stat., i. e. ligna citrea; — 2) Massylacus, (-eus), 3: = frgd., equus, Martial.; — 3) Massylus, 3: = frgd., gens, Lucan.

masticatio, ois, f., [mastic]: Tyggen el. at tygge, Coel. Aur. — mastichatum, i, n., (sc. vinum): en med Mastix tilsat Vin, Lamprid.; af — mastiche, el. masticæ, es, f., *μαστίχη*: etflags velugtende Gummi el. Harpiz af Mastixtræet, (pistacia lentiscus L.); — ~ Chia, Plin. 12, 36: — mastichinus, (-cinus), 3, *μαστιχίνος*, oleum: Mastixolie, Pallad. — mastichum, el. masticum, i, n., ligesom mastiche: Mastix, Pallad., inc. — mastico, (avi), atum, 1, v. a.: tygger, Appul.

mastigia, ae, 1) masc., *μαστιγιος*: til at slaa med Støben; ogf. som Støbsrød: Stængel, vel., Plaut.; men manum abstines, mastigia? Ter. Ad. 5, 2, 6; — II) fem., ligesom mastix o. verber: Vidst el. Svøbe, Sulp. Sev. — mastigophorus, i, m., *μαστιγοφόρος*, (Svøbebærer): etflags Østligsbent, navnlig ved Stuepællene, Dig. — mastix, ichis, f., *μάστιξ*: efterel. Biform af mastiche; in gen. e. abl., Seren. Samm. — mastos, i, f., (*μαστός*, Brystet): etflags Vært, som er tienlig for Brystet, Plin. 26, 52.

mastruca, el. mastruga, ae, f., [sefter Quintil. 1, 5, 8: sardiniæ Ord]: Kaarepels el. Skindpels, Cic. ap. Quintil. l. c., o. id. ap. Isid.; ogf. som Støbsrød: du Skindpels! ofel., Plaut. Poen. 5, 5, 31; df. — mastrucatus, 3: som er iført en Skindpels el. Kaarepels, Cic. Prov. Cons. 7. — masturbator, oris,

m.: en Sælsbefmitter, en Duanist, Martial. 11, 223; af — masturhor, ari, v. dep., [manus, stupro]; at drive Sælsbefmittelse cf. Duanist, Martial. 11, 105; — in parte, perf., id. 9, 42. — Masur-, f. und. Massur-.

matara, o. mataris, f. und. materis. — mataxa, f. und. metaxa. — matella, ae, f., demin. af matula: sidet Kar cf. Bænkfar; — matella aquae, Plant.; „bef.“ egf. Urinfar cf. Natfar, Martial. 19, 11, oftere. — matellio, onis, m., fem dem. af tegd.: sidet Kar; — ∞ Corinthius, Cic. Parad. 5, 2, o. Varr. — mateola, ae, f.: etflags Hæstfab, hervedes der nedrammes i Jorden, Cato v. Plin.

mater, tris, f., *μήτηρ*, dor. *μήτηρ*: Moder, alleujs, Cic.: — quae matre Asteria est, (sem har 2. til Moder), id.; egf. matrem esse alicui, Ovid. Met. 11, 222; matre satus terra, id.; matrem fieri de Jove, (ved Jupiter), id.; ligel. matrem esse de aliquo, id.; matrem facere, (besejngre), id.; — mater familias cf. familiae: Kænen i Huset, Husmoderen; egf. Hustru; egf. alm. Kone cf. Gruentimmer: vid. Cic. Verr. 1, 24, o. Liv. 31, 7; f. egf. und. familia; — bef. er egf. mater familias: den formelige ægteviede Hustru; cf. Cic. Top. 3: uxoris duae formae, una matrum familias, quae in manum conveniunt, etc.; — egf. heder mater, matres, undert. absol.: Kænerne cf. Gruentimmer; vid. Virg. Aen. 6, 306, o. Liv. 5, 23; — navnlt. egf. i Tilfælde til ældre Gruentimmer, ligesom vort. Moder, (Mutter, Morfille); jubemus te salvere, mater, Plant. Rud. 1, 5, 5; — egf. em Dyrene; porcos sinum cum matribus, Varr.; cf. Virg. Aen. 1, 632, ibd. 9, 628, o. id. Ge. 3, 398; — II) „fig.“ egf.: A) „overf.“; a) en Almne, Plant. Men. prol. 19; cf. Virg. Aen. 8, 632; — b) egf. em Træer og Stammer med Hensyn paa Græne, ibd. 2, 23; — flagellum matris detractum Colum.; cf. Plin. 12, 11; egf. berer bertil Plant. Amph. 1, 1, 274: (vinum merum) ut matre fuerat natum; — 2) navnlt. tillegges Mater egf. Guldnerne, dels som Gæstgæst, dels med Hensyn paa deres Alfom; — faal. Magna Mater, Cic., Liv., egf. Mater deum, id., Virg., i. e. Cybele; egf. Mater Terra, vid. Liv. 8, 6, o. Ovid. Fast. 2, 715; Flora Mater, Lucr.; egf. mater florum, Ovid.; fremdeles er Ceres: mater frugum, Ovid.; ligel. er Venus: mater Amorum, id., Cupidinum, Hor.; Mater Matuta, Liv.: Mater Vesta, Virg., Ovid.; — 3) egf. „alm.“: sem frembringer noget; — apes mellis matres, Varr., quam (paludem) matrem ejus (fluvii) appellant, Mela 2, 1; — B) egf. ofte „ment.“; I) „alm.“; a) Moder cf. Ritte dentil, Ophav el. Hæspring; — mater bonarum artium est sapientia, Cic.; cf. id. Acad. 1, 10, o. id. d. Or. 2, 10; ligel. Atque ipsa utilitas prope justi mater et aequi, Hor. Sat. 1, 3, 98; — 2) „bef.“ egf.: den moderlige Kærlighed cf. Høfse; — faal. mater reddit, Senec. Med. 917; cf. Ovid. Met. 6, 629, o. ibd. 12, 30.

matereula, ae, f., demin. af mater: Morfille; egf. æntende el. fælene; vid. Cic. Flacc. 36, o. Hor. Ep. 1, 7, 7. — materfamilias, o. materfamiliae, f. und. mater, egf. und. familia.

materia, ae, o. materies, ei, f., [mater]; I) „agent.“; A) „alm.“: Materie cf. Stof, hvoraf noget opstaaer el. forfærdiges; — materia rerum, ex qua et in qua sunt omnia, Cic. N. D. 3, 39; cf. id. Acad. 1, 6; men quaeque sua de materia grandescere, Lucr. 1, 192; ∞ rudis, (i. e. chaos), Lucan.; materiam superabat opus, Ovid. Met. 2, 4; — B) „bef.“: Bygningsmaterialier; navnlt. Bygningstømmer; egf. alm. Træ cf. Væ; — delata materia omnis infra Vellam, Liv. 2, 7; cf. Tac. Ann. 1, 35; — materiam, calcem ... conveyere, Cic. Mil. 27; — egf. Støbstømmer, Cic. Verr. 5, 18, o. Caes. B. G. 4, 31; ligel. jacet omnis ad undam Materies, Virg. Aen. 11, 328; — egf. Gæntømmer,

(opp. ligna, Brænde), Dig.; cf. Plin. 16, 74 figd., egf. Caes. B. G. 4, 17 o. 18; materiam caedere, (fælde Træer), Liv., Colum.; — b) egf. findes materia f. arbor o. lignum, (Træ og Væd), egf. f. ramus, (Gren); — ∞ culta et silvestris, Cic.; inter librum et materiam, (imellem Bæf og Træ), Colum.; quorum crista materies, ut acer, palma, etc., Plin.; (vitis) rubente materia, id.; materies olivæ, pinea, id.; in materiam effundi, (fyde Græne, om Vinstikken), Colum.; ligel. plures materias subnutiere, (lade vore), id.; ligel. citata materies, (frembrudt Gren), id.; — II) „fig.“; A) „overf.“; I) „alm.“; a) Røringstøf, Røring, Epife; — ovum durum valentissimae materiae est, Cels.; — b) Materie i el. af et Saar el. en Byld; — ne coitus inutilis materiae fiat, Cels.; — 2) „bef.“; em Dyrene: Art el. Slægt el. Stamme cf. Race til Jorpslætning; — est enim generosa materies (equorum), Colum.; quod ex vetere materia nascitur, (af ældre Saar), id.; — B) „ment.“; I) „alm.“; a) Materie cf. Stof til Behandling, navnlt. til at tale om el. afhandle: — satis bella materia ad jocandum, Cic.; ∞ sermonum, id., artis rhetoricae, id.; cf. Hor. A. P. 38, o. Ovid. Am. 1, 3, 19; men materia aequitatis, (i. e. locus communis cf. Almskæb om det Billede), Cic. Caecl. 28; — b) ligel. Stof el. Anledning, Anlæg el. Ritte; — materies omnium malorum, Sall.; cf. Hor. Od. 3, 21, 49; materiam dare invidiae, Cic.; cf. id. d. Or. 2, 84; men absol.: ne quid materiae daret Neroni, (Stof til Dabel), Suet. Galb. 9; cf. Ovid. Met. 10, 133: pro materia, (i Jorsted til Anledning); men ∞ facilis, o. inf., vid. Cic. Phil. 2, 17; — 2) „bef.“: Stof el. Anlæg hos et Mennefte; Naturgaver, Talent, Character; — M. Catonis materiam atque indolem etc., Cic. Verr. 3, 68; materia ... in animis humanis etc., id. Inv. 1, 2; ∞ ingentis decoris, Liv. 1, 39; nihil materiae ... ad audaciam etc., ibd. 46; Non sum materia digna perire tua, (ved din Grusomhed), Ovid. Her. 4, 86.

*materialis, e: materieel, bestaaende af Materie, influxu, Macrobi.; — ds. adv. materialiter, Sidon.; o. — materiarius, 3: hørende til Træ el. Tømmer, fabrica, (Tømmerhaandværket), Plin., faber, (Tømmermand), Inscr.; — men subst. materiarius (se. negotiator), semleverer Bygningstømmer, Plant. Mil. gl. 3, 3, 45; — II) „overf.“: ∞ haeretici, (som hælde Materien for evig), Tertull.; — [materia]. — *materiatio, onis, f.: Tømmerværket el. Stikterne i en Bygning, Vitruv.; o. — materiātūra, ae, f.: Tilberedelsen af Bygningstømmer; ∞ fabrilis, Vitruv.; — [materio]. — materiatus, 3, f. und. materio.

materies, ei, f., f. und. materia. — materio, (avi), atum, 1, v. a., [materia]: bygger af Træ cf. Tømmer, Vitruv.; men Cic. Off. 3, 33: aedes male materiatae, (af stet Tømmer). — materiōla, ae, f., demin. af materia: liden el. ringe Gienstand cf. Materie, Tertull. — materior, ari, v. dep. u., [materia]: at bygge el. fælde og transportere Træer, Caes. B. G. 7, 72. — materis cf. mataris, is, f., o. matara, ae, f., (celstik Træ): etflags Røstespind el. Kanse; — den første Jerm har Auct. ad Her., den anden har Liv., den tredje har Caes.

I. maternus, 3, [mater]: hørende til Moderen, medertlig; — ∞ nomen, vid. Cic. Cluent. 5; ∞ sanguis, id. R. Am. 34; ∞ animus, Ter. Heaut. 4, 1, 21; — ∞ tempora, (Evangerstæbets Tid), Ovid. Met. 3, 312; — men ∞ tempora, (de moderlige Tindinger), Virg. Ge. 1, 28, (fori Cæsar igienem Cneas's Son el. Sonnenfon Julius nedhammer fra Venus); cf. arma, id. Aen. 12, 107, (som Moderen havde laet Vulcanus smede til Cneas); men ∞ aequora, Ovid. Fast. 4, 141, (hvoraf Venus er opstaaen, hvi. *Ἀρὰδυομένη*); — Delos (Apollinis, hvi. han er født af La-

tona), Virg. Aen. 4, 144; — ∞ nobilitas, ibd. 11, 340, (paa Moderens Side); liget. ∞ patria, Liv. 1, 31; ∞ Numa, Ovid. Pont. 3, 2, 105, (Stamfader paa Moderens Side); men ∞ Idus (Majae, som Mercur's Jødefelsdag), Martial. 7, 74; — b) egf. om Tyrene; ∞ alimentum, (Modersmelken), Colum.; cf. Plin. 10, 51: materna vacans cura (avis).

2. Maternus, Jul. Firmicus, frey und. N. Constantin d. Store: De Mathesi, o. de Errore Profanarum Religionum. — maternus, ae, f., [mater]: Moderens Søster, Moder el. Tante, Cic., Ovid.; (hvortil correlat. amita, Jæster), — ∞ magna, major, i. e. soror aviae, proavia, Dig.

matematicus, 3, μαθηματικός: mathematisk; — ∞ ratio (musices), Vitruv.; ∞ artes, (de mathematisk Videnskab), Plin. 30, 1; men ∞ disciplinae, (Geometri, Arithmetik, Astronomi, osv.), Gell. 1, 8; — 1) subst.; A) mathematicus, i, m.: 1) en Mathematiker; vid. Cic. d. Or. 1, 3; — 2) en Astrolog el. Stjernegyder el. Tegnsudlægger; vid. Tac. Hist. 1, 22, o. Juvenal. 14, 298; — B) Mathematica, ae, f.; 1) Mathematiken; vid. Senec. Ep. 88; — 2) Astrologien el. Stjernegyderfuen; — quippe addictus mathematicae, Suet. Tib. 69. — mathesis, is, f., μάθησις, (epetl. Kundskab el. Videnskab); cf. 1) Mathematicen, Cassiod.; — 2) Astrologien, Spartian. Hadr. 16, o. Firmic. Math. 1.

Mätius, i, m.: Bierg i Appulien; (hod. Matinete); — buxeta Motini, Lucan. 9, 185; — B) cf. Matinus, 3, apis, Hor. Od. 4, 2, 27; ∞ litus, id., eucumen, id. — Mätius, a: romersk Slægtis o. Personnavn, hvoraf her mærkes; 1) Cn. Matius: gammel romersk Digter; vid. Gell. 9, 14; — 2) C. Matius: Ven af Cicero og Cæsar; vid. Cic. Fam. 11, 27 o. 28; — B) cf. Matianus, 3, mala (el. Uebler), der ere benævnte efter en Mätius, Colum., Suet. Dom. 21.

Matralia, ium, n., [mater]; cf. Matralia festa, Ovid. Fast. 6, 533, egf. absol. Matralia, id., Varr.: Moderens el. Konenss Fest, til Ære for Mater Matuta (el. Ino), hvorefter Ovid. l. c. 175: ite, bonae matres, vobis Matralia festum. — matresco, ere, v. n. ineh., [mater]: komme til at ligne Moderen; — ∞ ingenio, Paev. ap. Non.

matricialis, e, [matrix]: hørende til Moderen; ∞ herba: Moderurt, Appul.; — vena: Moderarter, Veget. — matricida, ae, e., [mater, caedo]: Modererter, Cic.; — not.: egf. in thesi: matricide cida Nero, Auson.; cf. — matricidium, i, n.: Modererter, Cic., Juvenal. 1, 13. — matricula, ae, f., demin. af matrix: offentlig Jortegnelse el. Matrikel, navn. over Soldaterne, Veget.

matrimonialis, e: ægtefæbelig; — ∞ tabulae, Firmic.; af — matrimonium, i, n., [mater]: Ægtefæll el. Ægtestand; — ∞ alienus tenere, (være gift med nogen), Cic. Coel. 14; in matrimonium dare alicui filiam suam, Caes. B. G. 1, 3; — habere in matrimonio, Cic.; in matrimonium, Justin.; collocare in matrimonium, Cic.; liget. locare in matrimonio stabili, id.; — ire in matrimonium, (gifte sig), Plaut.; petere aliquam in matrimonium, Suet.; matrimonium contrahere, dimittere, id.; matrimonio exturbare el. depellere, Tac.; — 2) »overf.« o. efterang, staaet matrimonia egf. f. uxores; — ∞ provincialibus non abstinere, Suet. Caes. 52; cf. Tac. Ann. 2, 13, egf. Justin. 3, 5, o. Flor. 1, 1.

*matrimus, 3: som endnu har sin Moder i Live, puer, Cic.; cf. Tac. Hist. 1, 53, o. Liv. 37, 3; — f. egf. patrimus s. l.; — not.: Fest. p. 126 (Müll.) har Bisermerne matrimus, patrimus; — matrix, is, f.: Moderen, (alene m. Hensyn paa Jorplantningen, der ikke om Menneſker); cf. 1) »egenl.«: Modererter, der nemlig holdes for Jorplantningens Skyld, en saadan Ro, Varr.: et liget

Jaar, Colum.; en Jættebone, id.; — 2) »fig.«; A) »overf.«; 1) Moderstammen, hvoraf Brenene udværes, Suet. Aug. 91; — 2) Moderen el. Jortegnelse, Veget.; — 3) offentlig Jortegnelse el. Matrikel, (hvorfra nemt den følgende Orden el. Anordning maa udgaae), Tertull. Veget.; — B) »ment.«: Aarsag el. Dpba el. første Årsel dertil, Tertull.; — [mater].

1. matrōna, ae, f., [mater]: Gæstgæver for enhver frubaaren og arbar Rone el. Husmoder; vid. Gell. 18, 6; — Cum prole matronisque nostris, Hor. Od. 1, 15, 27; matronarum sanctitas el., vid. Cic. Coel. 13; — opulentae optimates, Enn. ap. Cic. Fam. 7, 6; ∞ summates, Plaut.; — »pect.« egf. Matrona Juno, Hor. Od. 3, 4, 59; — egf. f. gen.: ∞ bellantis tyranni, (hans Gematiade), ibd. 3, 2, 7; cf. Plin. 9, 58: quae sunt Coi principis matrona; — endl. egf. »alm.«: enhver gift Rone; vid. Virg. Aen. 11, 476, o. Suet. Tib. 35. — 2. Matrōna, ae, m.: Rode i Gallien, falder i Sequana, vid. Caes. B. G. 1, 1; (hod. Marne). — matrōnalis, e: paaſende for en Matrone el. Damsgevinde; — ∞ locus, Liv. 24, 6; cf. id. 26, 19; ∞ gravitas, Plin. Ep., sedulitas, Colum.; ∞ habitus, (i. e. stola), Dig.; — 4) cf. Matronalia, s. festa el. sacra; egf. Matronales feriae, Tertull.; Fest, som de romerske Matroneer holdt d. 1ste Martii til Ære for Juno; vid. Ovid. Fast. 3, 170 figt., o. ibd. 229 figt.

matrōnatus, us, m., [matrona]: en Matrone el. Dams Dragt og Anſand, Appul. — Matrōnum, i, n., Μῆτρον: Tempel for Gudens Moder, Cybele; Smyrnae apud Matronum etc., Plin. 16, 50. — matruelis, is, m., [mater], -e. frater: Morbroders Søn, Dig.

matta, ae, f.: Matte el. grovt Dække, scirpea, af Ety, Ovid. Fast. 6, 68; cf. — mattarius, i, m.: som jover paa en Sivmatte, Augustin. — mattea, (mactea), el. mattya, ae, f., ματρία: efflags læster Epise el. Læsterbid, Suet. Calig. 38, o. Martial. 10, 59, o. id. 13, 92; — cf. dem. matteola, (mactea, macteola), ae, f., Arnob.

Matthaeus, i, m., Ματθαῖος: Navnet paa en Evangelist, Prudent. — Mattiacum, i, n., (af d. germaniske Matte, d. e. Biese el. Eng), By i Rarbeden af d. nuv. Wißbaden; — B) cf. 1) Mattiacus, 3; ∞ fontes calidi, Plin. 31, 17; ∞ pilae, (efflags Sæbeslugter til Baarets Jærdning), Martial.; — 2) subst. Mattiaci, orum: Jætteaanerne af denne Egn, Tac. Hist. 1, 37, o. id. Germ. 29. — Mattium, i, n.: Hovedstaden i Chatternes Land, Tac. Ann. 1, 56; (efter nogle: d. nuv. Matburg). — mattus, el. matus, 3, rimel. Biserum af madidus f. ebrus, Petron. — mattya, f. und. mattea. — mätula, ae, f.: liden Vandfaal el. Vandpotte; f. egf. matella; cf. egf. Urskar, Plant.; egf. som Skælsærd, id. Pers. 4, 3, 61.

Mätura, ae, f., [maturus, 3], s. de. de: Gubinde for Baternes Moredhed, Augustin.; (al. Matuta). — *mäturate, adv.: betimeligen, ilende, hurtigt, propere, Plant.; quantum maxime possent maturate sequi, Liv. 32, 16; o. — maturatio, onis, f.: Jæmsfyndelse; vid. Auct. ad Her. 3, 2; — [maturus].

mätüre, adv. af maturus; epetl.: medent; cf. færd. »overf.«; A) betimeligen, til rette Tid, quod neque serius est, Nigid. ap. Gell. 10, 11; ∞ custodes sentiunt, Cic. Verr. 1, 41; cf. Salt. Catil. 1; — B) tidligt, hurtigt, snart; — ∞ fieri senem, id.; maturus proficisci, Caes.; cf. Cic. Verr. 3, 21; men quibus rebus quam maturime occurrendum putavi, (snarest muligt), Caes. B. G. 2, 33; cf. Cic. Caecin. 12, (hvor maturissime); — b) altier tidligt el. meget tidligt; pater mature decessit, Nep. Att. 2; cf. Plant. Cure. 3, 1, 10 figt.: qui etc., mature esurit.

mätüreſcio, ere, v. a., [maturus]: at giere moden, at mæne; — ∞ duritiam, Theod. Prise. —

mātureſco, *rūi*, *ēre*, v. n. *inch.*, [*maturus*]: at blīve møden; — ∞ frumenta, *Caes.*; fructus matureſcens, *Plin.*: cf. *Ovid. Met.* 11, 191; — H) „fig.“; A) „overf.“: at mødes, at naae den vederbtige Etyrfe el. Fultfemmenhed; — partus matureſcunt novem lunae curſibus, (blīve fuldebaarne), *Cic. N. D.* 2, 37; nubilibus maturuit amnis (puella), *Ovid. Met.* 11, 335, (blev mandbar); — B) „ment.“: nondum ſatis maturuiſſe (libros meos), *Quintil. Ep. ad Truph.*; virtus matureſcens, *Liv.* 3, 12; cf. *Plin. Ep.* 5, 9.

mātūrīta s. atis, f. [*maturus*]; D) „egenl.“: Mødenhed, frumentorum, *Caes.*, frugum, *Cic.*; — egf. en paſſende Bſtanding el. Temperatur; ∞ muriae, *Colum.*; — H) „fig.“; A) „alm.“: Mødenhed, d. e. den mødne el. rette Tid dertil; — maturitates gignendi (i. e. pariendi betimelige fødſelſe), *Cic. N. D.* 2, 46; ∞ aetatis ad prudentiam, *id. Fam.* 4, 4; habere maturitatem suam, *vid. Cic. Brut.* 92; omnium scelorum maturitas, *id. Catil.* 1, 13; ∞ temporum, den rette Mærktid, *Cic. N. D.* 1, 36; — egf. den begyemne Tid el. Tidligere; ejus rei maturitas neque dum venit, *id. Qu. Fr.* 3, 8; — b) egf. „ment.“: den fuldmødne Indſigt el. Forſtand, *Vel. 2*, 125, *e. Tac. Ann.* 1, 8; — B) „bef.“; 1) coneret: den mødne Frugt; — celerius occidere ſeſtinatum maturitatem, (*alleg.*), *Quintil.* 6, prooem.; maturitatem cum acerbitate legere, *Pallad.*; — 2) Fremſyndelſe; — maturitatem poenae precari, *Suet. Tib.* 61.

mātūro, *avi*, *atum*, 1, v. n. e. a., [*maturus*]; 1) neutr.; A) „egenl.“: at mødes, at blīve møden; — quae (ſicus) ſero maturant, *Pallad.*; ∞ tardius, *id.*; — B) „overf.“: at ile, at ſynde fig; — maturare eſt juſſus, *Liv.* 39, 45; (i hviſte Jerbindeſer dog egf. ſan underforſtaaes enten inf., ſem venire, cf. *Hor. Od.* 2, 11, 23, m. *Caes. B. G.* 1, 7; el. et beſt. ſubſt., ſem iter; cf. *Cic. Fam.* 2, 18: non poteſt iter maturare, m. *Caes. B. C.* 1, 63); — egf. er at bidføre den abſolute Brug af maturare; ſaal. maturandum ratus, *Liv.* 21, 12; maturato opus eſt, *id.* 8, 13; cf. *id.* 2, 22; — H) act.: gior møden, bringer til Mødenhed; A) „egenl.“; a) eprel. om Naturens Frembringelſer; — annus ... maturat ... uvas, *Tibull.*; amygdala ... pomum maturat, *Plin.*; frumenta maturantur etc., *id.* 18, 10; ova maturata dulceſcit, *Cic. d. Senec.* 13; — b) om andre Gienſtande; — ∞ ſuppurationes, *Plin.*, partus conceptos, *id.*; ova in ſiccio maturari, (*utruges*), *id.*; ∞ olivas muria, *Pallad.*; muſtum maturatum, (afgæret el. renſet), *Plin.*; cf. *Cic. N. D.* 1, 2; — B) „overf.“; 1) „alm.“: gior noget betimeligen el. til rette Tid; gior færdig; — multa ... maturare datur etc., *Virg. Ge.* 1, 260; cf. *Gell.* 10, 11; — 2) „bef.“: fremſynder, bringer til Udforelſe; a) e. acc.; — ad coepta maturanda redire, *Liv.* 21, 13; ∞ iter, *Caes.*, fugam, *Virg.*, negotia, *Suet.*, cenſum, *Liv.*, nuptias, *id.*; fuga maturata, (*iſſem*), *Justin.*; — egf. m. tilføiet dat.; ∞ necem alicui, *Hor. Od.* 3, 7, 16, exitum ſibi, *Suet. Dom.* 15; — b) e. inf.; — ∞ venire, *Cic.*, proſciſci ab urbe, *Caes.*; cf. *Sall. Jug.* 79; figel. quod in Catilina maturaret ... ſociis ſignum dare, *id. Catil.* 18.

mātūrus, 3: møden; D) „egenl.“ om Bæxter eg Frugter; — ſi matura et cocta poma decidunt, *Cic.*; ∞ fruges, *Virg.*, uvae, *id.*; — compar., ſ. neceni; ſuperl.: maturiſſimae ſicus, *Colum.*; — ſermen maturinum, ſ. neceni; — egf. m. tilføiet dat.; maturiora meſſibus loca, *Liv.*; cf. *id.* 2, 5; — H) ofteſt „overf.“; A) „alm.“: møden el. dygtig til ſin Beſtemmelſe; — ∞ muria, (ſom har den rette Etyrfe el. Temperatur), *Colum.*; maturis ſolibus aestas, (naar Selen er i ſin fulde Kraft), *Virg. Ge.* 1, 65; progenies matura militiae, *Liv.* 42, 52; egf. abſol.: ∞ aetas, *Virg. Aen.* 12, 438; — filia matura viro, (mandbar el. giſtefar-

dig), *ibid.* 7, 53; egf. abſol.: ∞ virgo, *Hor. Od.* 3, 6, 22; men ∞ venter, *Ovid.*, e. ∞ mulier, *id.*, (nær ved at føde); — navnlt. egf. om Alderen og Aetene, om Ebaracteren, ofv., der da ſan tilføies i gen. el. abl. delſ egf. underforſtaaes; — maturus aevi, *Virg.*, animi, *id.*; figel. maturus aevo, *Ovid.*, animo, *id.*; ∞ patres, *Hor. Od.* 1, 1, 55; cf. *id. A. P.* 115; figel. ∞ centuriones, (*udtiente*), *Suet. Calig.* 44; — egf. om Joredraget: multo maturior fuiſſet et mitior (*Thucydides*), *ſi* etc., *Cic. Brut.* 83; men *Sall. Jug.* 85: omnia matra ſunt, (alt er mødent, paa rede Haand); — ∞ gloria, (*Merens boieſie Epidæ*), *Liv.*; ∞ cauſa belli, (*fuldfemmen el. tilſtræffelig*), *id.* 35, 22; — „poet.“ egf. maturus ad arma, *Sil.*; figel. maturus laudum, (*i. ad laudes*), *id.*; — B) „bef.“; 1) betimeligen, d. e. ſem er el. ſteer til rette Tid el. beſteffigen; — maturum videbatur, (m. acc. e. inf.), *Liv.* 5, 46; tempus ſcribendi maturius, *Cic. Att.* 15, 4; ∞ mors, (i en hoi Alder), *id. Div.* 1, 18; — 2) tidlig, ſuar, hurtig; — ∞ hiemes, (ſem indfunde fig tidligt), *Caes.*; ∞ deceſſio (ex provincia), *Cic. Qu. Fr.* 1, 1, in.; maturior libertas, (*tidligere*), *Liv.* 1, 46; ego ſum maturior illo, (er den forſt fødte af os begge), *Ovid. Met.* 13, 300; aetas maturiſſima, (den tidligeſte Alder), *Auct. ad Her.*; men *Tac. Ann.* 12, 65: robur aetatis quam maturum, (*tidlig Mødenhed*); — b) df. „poet.“: alſter tidlig; maturior vis, (*alſtor tidlig Død*), *Hor. Od.* 1, 17, 6; cf. *Tibull.* 4, 1, 205. — maturus, 3, ſ. und. maturus.

Matuta, ae. f., er ſem Gudinde: Graefernes Leucothea, eprel.: Ino, Datter af Cadmus; — *vid. Cic. Tusc.* 1, 12, v. *Ovid. Fast.* 6, 476 fig.; egf. *Matuta parens*, *ibid.* 479; ſ. egf. *Matralia s. l.*; men om hendes Tempel i Rom, ſ. *Liv.* 5, 19 v. 23; — efter *Luer.* 5, 655: roſeam *Matuta* per oras Aetheris auroram deſert, er hun egf. Morgenrødens el. Morgenens Gudinde.

**matutinalis*, e, ſild. Biſerm af *matutinus*: tidlig, tempus, *Auct. Carm. d. Philom.* 16; o. — *matutine*, adv., ligefem mane: tidligen, i Morgenſunden, *Priscian.*; — [*matutinus*]. — *matutino*, abl. ſem adverb., ſ. und. figd. — *matutinus*, 3, [*Matuta*, *vid. Prisc.*]; ſem er el. ſteer tidligt el. i Morgenſunden; — ∞ tempora, *Cic.*, egf. ∞ dies, *Colum.*; *Morgen* el. *Morgenſunden*; egf. m. *frigus*, *Hor.*, *somnus*, *Martial.*, *nebula*, *Liv.*; men ∞ *eliens*, (ſem gior Dydartning i den tidlige Morgen), *Martial.*; ∞ *Jupiter*, (ſem hilſes el. ares om *Morgen*), *id.*; men ∞ *pater*, *Hor. Sat.* 2, 6, 20, i. e. *pater Janus*, el. *Tidenſ Gud*, (der paakaldes om *Morgen*); ∞ *equi*, *Ovid. Fast.* 5, 160, (i. e. *equi Aurorae*); ∞ *arena*, (i. e. ∞ *venatio in Circo*), *id.*; hviſ. egf. ∞ *ſerae*, *Martial.*; — ſe *matutinus* agebat, (var tidligt paa Jærde), *Virg. Aen.* 8, 465; — b) df. neutr. abſol. *matutinum* (sc. tempus): *Morgen* el. *Morgenſunden*; — omnibus *matutinis*, (hver *Morgen*), *Plin.*; eodem *matutino*, (*ſamme Morgen*), *Quintil.*; — figel. abſol. *matutino* (sc. tempore), ſem adv.: tidligen, *Plin.*, *Appul.*

Mauretania, (*Maurit.*), ae, und. figd. — *Mauri*, orum, m., [*imel. beſt. m. μαυρός*, i. e. *obſcurus*]: *Maurer*, d. e. *Indvaanerne af Mauritania*, imelſem *Atlanterhavet og Numidien*; — proxime *Hispaniam Mauri* ſunt, *Sall. Jug.* 18; cf. *Plin.* 13, 29; — ſing. *Maurus*, i: en *Maurer*; *Et Mauri celeres*, el. *Mauro obſcurior Indus*, *Juvenal.* 11, 125; — B) df. 1) *Maurus*, 3: *mauriſt* el. *mauritanſt*, egf. *africanſt*, *equites*, *Auct. B. Afr.* 7; men ∞ *unda*, *Hor. Od.* 2, 6, 3, i. e. *mare Africanum*, men *Juvenal.* 10, 148, ſ. *Oceanus*; men *Maurus manus* (ſ. *Punicas*), *Ovid. Fast.* 6, 243; — *ſilvae filia Maurae*, *Martial.* 14, 90, i. e. e. *citro arbore*; — 2) *Mauricus*, 3: = *Maurus*, 3, *Coripp.*

— *hb*) *df.* a) *Mauricatum*, *adv.*: paa Maurist, i d. mauristiske *Epreg.*; — *scire*, (*funne Maurist*), *Laber. ap. Charis.*; — *b*) *Maurice*, *adv.*: paa maurist *Vis el. Maner*, *Varr. ap. Gell. 2, 25.*; — 3) *Mauritania*, (*Mauret.*), *ae, f.*: Maurernes Land i Africa, (*hver nu $\text{\textcircled{R}}$ z o. Mareco*), *Caes. B. C. 1, 6 o. 39.*; — var *und. Keiserne* dobbelt: — *Tineitana* (*mod Atlanterhavet*), *o. — Caesariensis* (*und Numidien*); *vid. Plin. 5, 2.* — *Mauricatum*, *Maurice*, *Mauricus*, *Mauritania*, *o. Maurus*, 3, *f. und. fgd.* — *Maurusia*, *ae, o. Maurusiacus*, 3, *f. und. fgd.* — *Maurusii*, *orum*, *m.*: den græffe *Benævnelse* paa *Indraanerne* i *Mauritanien*, *ligesom Mauri* *er d. latinske*; *vid. Plin. 5, 1.*; *in Maurusios* *refugit*, *Liv. 24, 49.*; — *B*) *df.*: 1) *Maurusius*, 3, *ligesom Maurus*, 3: *maurist el. africanst.* *gens*, *Virg.*, *pubes*, *Sil.*; *men \sim robora*, *Lucan.*, *i. e. citrus.*; — 2) *Maurusia*, *ae, f.*: *efter Vitruv. 8, 2.*: d. græffe *Benævnelse* af *Mauritanien*.

Mausoleum, *i, n.*: *f. und. fgd.* — *Mansolus*, *i, m.*: *Ronge i Carien*, *Gemal af Artemisia*, *Cic. Tusc. 3, 31.*; — *B*) *df.* *Mausoleum sepulcrum*, *Prop. 3, 2, 19.*; *sædv. absol. Mausoleum*, (*sc. sepulcrum*); 1) *det prægtige Gravmunde*, *sem for ham opreistes i Halicarnassus af hans Gemalinde*; — 2) *df.* *belever* *Mausoleum* *i den følgende Tid*: *ethvert prægtigt Gravmunde el. ligesom Gravtempel*; *saal. \sim Caesarum*, *Suet. Vesp. 23.*; *cf. id. Aug. 100, o. Flor. 4, 11.*

mavolo f. malo, *mavelim f. malim*, etc., *f. und. malo.* — *Mavors*, *tis, m.*, „*poet.*“ *f. Mars*, *quia magna vertit*, *Cic. N. D. 3, 24.*; *cf. ibd. 2, 26.*; *Mavortis ad urbem* (*i. e. Romam*), *Virg. Aen. 6, 873.*; *cf. Hor. Od. 4, 8, 23.*; — *b*) *lid.* *egf.* „*overf.*“ *f. Rrig*, *Auson.*; — *B*) *df.* *Mavortius*, 3, *ligesom Martius*; 1) *benævnt efter Krigsguden Mars el. ham tilhørende*; — *monia*, *Virg. Aen. 1, 276.* (*i. e. Roma*); *telus*, *id. Ge. 4, 464.* (*i. e. Thracia*); — *proles*, *Ovid. Met. 3, 531.* (*de af hin til Mars helligede Slangers Tander opvorne Kæmper*); *men absol. Mavortius*, *ibd. 8, 437.* (*i. e. Meleager*, *der holdtes for en Søn af Mars*); — 2) *egf.* „*overf.*“: *frigerst el. tapper*, *Amazon*, *Val. Fl.*; *facta*, *Sil.*; *men \sim vulnera*, *Grat. Cyn.*, 344, (*sem man har faaet i Rrigen*).

Maxentius, *i, m.*: *romersk Keiser*; *vid. Eutrop. 9, 12, fgd.*, *o. Aur. Viet. Epit. 40.*; — *B*) *df.* *Maxentianus*, 3, *milites*, *Lactant.* — *maxilla*, *ae, f.*, [*de min. af mala*]; *dog cf. Cic. Orat. 45.*; *ligesom mala*: *Kiæbebenet*, (*hver Tanderne sidde*); — *superior*, *Plin.*; *sub tam lentis maxillis etc.*, „*alleg.*“, *Augustus ap. Suet. Tib. 21.*; — *II*) „*overf.*“: *Hagen*; *men alene Pers. 4, 37.*: *Tu quum in maxillis balanatum gausape pectas*, etc.; *df.* — *maxillaris*, *e*: *børende til Kiæbebenet*, *dentes*: *Rindtænderne*, *Cels.*

maxime, (*maxime*), *f. und. magis.* — *maximitas*; *atis, f.*, [*maximus*]: *Størhed*; (*for o. efterel. Ord*); — *immanis*, *Lucr. 2, 497.* *in maximatam producere*, *Arnob.* — *maximopere*, *f. und. magnopere.* — *maximus*, (*maxumus*), 3, *f. und. magnus.*

maza, *ae, f.*, *μαζα*: *eflags Bygvrædding*, *navnl. til Hundeføde*, *Varr.*, *Gratian. Cyneg. 307.* — *Mazaca*, *ae, f.*: *By i Cappadocien*, *Hirt. B. Al. 66.*; *egf. Mazaca*, *orum, n.*, *Vitruv.* — *Mazaces*, *um, m.*: *en Røstestamme i Numidien*; *findes sem Ryttere i Nero's Helge*, *Suet. Ner. 30.*; — *sing. Mazax*, *Lucan.*, *Claudian.* — *mazonomus*, *i, m.*, *μαζονομος*, (*sc. ζυχος*), *cf. mazonomum*, *i, n.*, *μαζονομου*, (*sc. αγγειου*); *flor Marfod*; *vid. Hor. Sat. 2, 8, 86.*, *o. Varr. R. R. 3, 4.*

me, *f. mihi*, *f. und. ego.* — „*meabilis*, *e*: *til at gaac igennem*; — *transitus meabilis bubus*, *Plin. 6, 1.*; — *II*) „*overf.*“ *o. ligesom aet.*: *giennemtrængende*; — *aër vitalis et per cuncta rerum meabilis*, *Plin. 2, 4.*; *o.* — *mëaculum*, *i, n.*, *ligesom meatus*: *en Gang*, *Capella*; — [*meo*]. — *meamet*, *f. mea el. mea*

ipsius; — *culpa*, *Plaut. Poen. 1, 3, 37.* — *meapte*, *f. mea el. mea ipsius*; — *causa*, *Ter. Heut. 4, 3, 8.*; *men meapte ingenio*, *Plaut. Most. 1, 2, 77.* — *meatim*, *adv.*: *af mens*: *paa min Vis*, (*formet sem tuatim*), *Priscian.*

meatus, *us, m.*, [*meo, are*]: *Gang el. Ved el. Vandring*; — *solis lunaeque meatus* (*pl.*), *Luer.*; *cf. Virg. Aen. 6, 850.*; — *egf. Jngst el. Glypen*, *Tac. Hist. 1, 62.*, *o. id. Ann. 6, 28.*; *men \sim flexuosus draconum*, (*deres bugtede Slangninger*), *Plin.*; — *gravior animae*, (*tungere Andedragt*), *Plin. Ep. 6, 16.*; — *II*) „*fig.*“ *A*) „*overf.*“ *o. „concret.”*: *Bei el. Gang el. Bane*, *vel.*; — *spirandi*, *Plin.*, *Tac.*; *sex meatibus erumpere Danubium*, (*igennem sex Mundingar*), *id. Germ. 4.*; *cur signa meatus Deservere suos?* *Lucan. 1, 664.*; — *B*) „*poet.*“ *o. „ment.”*: *Gang el. Vis el. Melbede*, *Luer. 2, 957.*, *o. id. 5, 191.*

meecastor, *ligesom ecastor*, i *Norffringer*: *μη ἰὼν Κάστωρ*, *d. e. ved Caster*; *sædv. Argentummet*, *hos Ter. o. Plaut.*; *dog med Underlagelser*, *vid. Plaut. A. sin. 5, 246.*; *f. egf. ecastor* *o. Castor ss. II.* — *mechanema*, *atis, n.*, *μηχανημα*: *Kunsthjælp*, *familig Opfindelse*, *Sidon.* — *mechanicus*, 3, *μηχανικός*: *børende til en kunstig Sammensætning el. Bearbejdelse*, *medanist*, *ars*, *Firm.*, *disciplina*, *Gell.*: *Medanisten*; — *II*) *subst.*: *A*) *mechanicus*, *i, sc. artifex*, *Mechaniker*, *Suet. Vesp. 18.*; — *B*) *mechanica*, *ae, f.*, (*sc. ars*): *Reshanisten*, *Cassiod.*

mechir, *iris, m.*: *Navnet paa en ægyptist Maaned*, *Plin. 6, 26.* — *mecon*, *onis, f.*, *μηκων*: *en Valmueart*, *Plin. 20, 80.* — *meconis*, *idis, f.*, (*μηκωνis*): *valmueagtig*; *en søvnbringende Lacukart*, *Plin. 19, 38.* — *meconites*, *ae, m.*, (*μηκωνites*): *valmueagtig*, *sc. lapis*: *en os ubekendt Medelsten*, *Plin. 37, 63.* — *meconium*, *i, n.*, *μηκωνιον*: *Valmueafalt*, *Plin. 20, 7.*; — *II*) *en Benævnelse paa Planter* *peplis*, *id. 27, 93.* — *III*) *den første Afsondring fra det nyfødte Barn*, *id. 28, 13.* — *mecum*, *f. cum me*, *f. und. cum o. ego.*

med, *f. me*, (*f. und. ego*), *Plaut. Amph. 1, 2, 278.*; (*cf. ted f. te, f. und. tu*). — *meddix*, (*cf. medix*), *hes Dikterne*: *Navnet paa en Dørigdel el. magistratus*, *Enn. ap. Fest. p. 123* (*Müll.*); *egf. m. tutius*, (*i. e. summus*, *rimel. best. m. totus*); *bst. egf. meddix-tutius* (*i et Ord*), *Liv. 21, 19.*, *o. id. 26, 6.* — *I. Medea*, *ae, f.*, *Μήδεια*: *Datter af R. Metes i Colchia*, *og beromt Troldskvinde*, *flygtede med Argonauten Jason*, *af hvem hun fikbore en søn*; *forstet*; — *vid. Ovid. Met. 7, 9 fgd.*; — *egf. er Medea*: *Tragedie af Seneca*; *cf. Cic. Manil. 9.*, *o. Hor. A. P. 185.*; — *egf. „overf.”* *Cic. Coel. 8.*: *Medea Palatina*, *i. e. Clodia*. — 2. *medea*, *ae, f.*: *en os ubekendt fort Medelsten*, *Plin. 37, 63.* — *Medeis*, *idis*, *fem. adj.*, *benævnt efter I. Medea*; *Medeides herbae*: *Scercurer*, *Ovid. A. A. 2, 101.*

medela, *ae, f.*: *Helbredelse*, *Lægeodem*; — *herbarum succis medelarum miracula facere*, (*forrette Undercurer derret*), *Gell. 6, 11.*; — *egf. „overf.”*: *legum medelae*, *id. 20, 1.*; — *egf. lighefelsesvis*: *velut medela quaedam etc.*, *vid. Justin. 11, 1.*; *af \sim medeor*, *eri, v. dep. n. (o. a.)*, [*rimel. best. m. $\mu\epsilon\lambda\omicron\upsilon\alpha$, i. e. curo*]; *læger*, *helbredere*, *curerer*; *sædv. e. dat.*: *egf. m. contra*; *egf. absol.*: — *ru* (*morbo*) *mederi* *volet* (*n. edicus*), *Cic. d. Or. 2, 44.*; *capiti*, *id. R. Am. 14* („*alleg.*“); — *radix succo* (*abl.*) *medetur dolori dentium*, (*er et Midel derimod*), *Plin.*; — *mederi* *contra serpentium ictus*, *id.*; — *ars medendi*: *Lægekunsten*, *Ovid.*, *Senec.*; *cf. Virg. Aen. 12, 46.*: *aegrescitque medendo*, (*ved at helbredes*); — *b*) *field. pass.*: *corporibus medendis*, *Vell.*; *cf. Suet. Vesp. 8.*; *f. egf. necens.*; — *II*) *df.* „*overf.*“: *at raade Ved derpaa*, *at hjælpe tilrette*, *at afbjelpe*; — *huic malo etc.*, *Cic. Agr. 1, 9.*; *dies stultis quoque mederi solet*, *id.*; *inopiae rei frumentariae*, *Caes.*; *cf. Nep. Pelop. 2.*; *invidiae*, *Sall.*, *timori*, *Ovid.*; — *b*)

field. c. acc.; ∞ cupiditates, vid. Ter. Phorm. 5, 4, 3; byf. pass.: ut dolor medeatur, Hieronym., men imperson.: ut huic vitio medeatur, Vitruv.; pass. part. medendus, 3, f. ovenf.; — III) part. medeus, tis, ogf. som subst., f. medicus: Lægen; — vid. Lucr. 1, 931; ligel. nil artes posse medentum, Ovid.; esse in usu medentium, (blive anvendt af Lægerne), Tac. Hist. 5, 6.

Medi, orum, m.: Mederne, Indvaanerne af Medien; — „pect.“ ogf. f. Assyrii, Persae, Parthi; vid. Mela 1, 2, Cic. Off. 2, 12, e. Hor. Od. 1, 2, 51; ogf. in sing. Medus, ibd. 1, 14, 12; — B) df. 1) Medus, 3, medist; ogf. partibist el. perfist; ogf. alim. østerlandsf.; — ∞ acinaees, Hor., Hydaspes, Virg.; men ∞ flumen, Hor. Od. 2, 9, 21, (d. c. Euphrates); — 2) Medea, ae, f., *Μηδία*: Landstaf af Asien, (hvor nu Schirvan er); — vid. Plin. 6, 29; cf. Virg. Ge. 2, 126; — 3) Medicus, 3, *Μηδικός*: medist, hørende til Medien el. til Mederne; ogf. perfist el. æspsist el. østerlandsf.; — ∞ vestis, Nep. Paus. 3, (i. e. Persica); ∞ mala, (i. e. Assyria: Orangefrugter), Plin.; ∞ arbor, (Orange træet), id.; — not.: Medicus, (Medernes Overvinder), kaldtes Keiser Verus, Capitolin. Ver. 7.

*medialis, e: Biform af medius, Solin.; — mediānus, 3, ligesom frgd., Biform af medius: som er i Mitten; — ∞ columna, (den mellemste), Vitruv.; ∞ digitus, Veget.; — b) ogf. subst. medianum coenaculi, (den mellemste Del deraf), Dig.; e. — mediāstinus, i, m, (servus): Slave til Besorgelse af de ringeste Beskæftninger; — vid. Hor. Ep. 1, 14, 14; findes ogf. ved Jorbrugtet, Colum. 2, 18, ogf. hos Lægerne, o. i Badet, Plin. 23, 2; — f. ogf. Cic. Catil. 2, 3; — [medius]. — mediātēnus, adv., [medius: fermet som hactenus]: indtil det Halve, Capella. — mediātor, oris, m., [medio]: Mellemmand, Mægler, Appul.; — df. fem. mediatrix, icis: Mægterske, Aleim. Avit.

1. Medica, ae, f., (se. herba): en fra Medien i Grækenland indført Kvelesart, (medicago sativa L.), Varr., Colum.; cf. Plin. 18, 43, o. Virg. Ge. 1, 215. — 2. medica, ae, f., f. und. 1. medicus. — *medicabilis, e: til at helbrede, som lader sig helbrede; — nullis... medicabilis herbis (amor), Ovid. Met. 1, 523; men id. Rem. 135: nostrae medicabilis arti; — II) „overf.“ el. act.: helbrede, lægende, succus, Colum., mel, Pallad.; — df. adv. medicabiliter: helbrede, Pallad.; o. — medicabulum, i, n., in pl.: Steder, som besøges for Sundhedens Skyld, Appul.; — [medicor].

medicāmen, mis, n., [medicor]; 1) „agent.“: Lægemiddel el. Medicament; — ∞ violentis curari, Cic. Pis. 6; ∞ agrestia (vulneribus) adhibere, Tac. Ann. 12, 51; men Juvenal. 6, 660: ∞ Pontica (Mithridatis: den af ham opfundne Medgift); — ogf. et Plaster, Tac. Ann. 4, 57; — men Ovid. Met. 7, 116: tantum medicamina possunt, (den Tryllefast, hvormed Medea bestrog Jason); cf. ibd. 2, 122; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) „alm.“: ethvert Middel eller Kunstmiddel, hvorved Tingens naturlige Væsenhed forandres, som Kryderi, etl.; — vina medicamine instaurare, Plin. 14, 25; ligel. ∞ seminum: el. Gødningsmiddel, id. 17, 22; — 2) „bes.“, a) giftig Saft, Gift, Tac. Ann. 12, 67; navnlig. ogf. Middel til at berøve Alvert, Juvenal. 6, 594; — b) Tryllefast el. Tryllemiddel, Ovid. Met. 7, 311; cf. ibd. 116; — c) Jærvesaft; df. Purpurfarven, Plin. 9, 62; ∞ croceum, Lucan.; — d) Jærskionellsemiddel el. Smerte; byf. Ovidii: de medicamine Faciei; cf. id. A. A. 3, 205: vestrae medicamina formae etc.; — B) „ment.“ o. „pect.“: Middel el. Lægemiddel imod Sielens Sygdomme el. imod Vidskabernes, ogf. imod anden Nød el. Trængsel; vid. Ovid. A. A. 2, 489 flgd., o. Sil. 15, 7.

*medicamentarius, 3: hørende til Lægemidler; sæv. subst. medicamentaria, (se. ars): Læge-

midlernes Tilberedelse, el. den dertil hørende Videnstaf, (Pharmaceutica), Plin. 7, 57; — medicamentarius (sc. artifex), som tilbereder Lægemidler, (Pharmacut el. Apotheker), id. 19, 33; — II) sild.: som tilbereder Gift; df. medicamentarius, medicamentaria: Giftblander, Giftblanderse, Cod. Theod.; o. — medicamentōsus, 3: som har en helbredende Kraft, aqua, Vitruv.; — compar., Cato; — [figd.].

medicamentum, i, n., [medicor]; 1) „agent.“: Lægemiddel el. Medicin, ad aquam interentem, (imod Ratterfot), Cic. Off. 3, 21; eo medicamento sanus factus etc., ibd.; ogf. til udvortes Brug, id. Brut. 60; ogf. Lægeris; ∞ potandum praebere, Colum.; ∞ bibere el. sumere, Curt.; — ∞ suppuratorium, stypticum, osv., Plin.; — ∞ salubria, Cic., salutaria, Liv.; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) „alm.“: ethvert Kunstmiddel, hvorved Tingens naturlige Væsenhed forandres (til det Bæste el. Værre); df. a) kunstigt Forbedringsmiddel, Tilseening el. Kryderi; — ut destrutum el. medicamenta coeant, Colum.; — b) Efterskedsmiddel el. Efterskedsband, Senec. Benef. 7, 9; — ogf. „alleg.“ om Forbedræts nægte Prydelser, fucati medicamenta candoris el. ruboris etc., Cic. Orat. 23; — c) sild. ogf. Marmersaft, hvormed Vægge og Huse overtræktes, Vopise.; — d) Jærvesaft el. Jærve: medicamentis inebriatum, Plin. 35, 26; sufficere lanam quibusdam medicamentis, Cic. ap. Non.; — 2) „bes.“; a) skadeligt Middel, navnlig. Gift el. Giftstrik: — medicamentis partum abigere, Cic. Cluent. 11; cf. Liv. 8, 18: medicamenta coquere; men Suet. Calig. 50: ∞ amatorio potionatus, (der har faaet en Efterskedsdrik); medicamentis sagittas tingere, Plin.: men malo medicamentis laesus, id.; — b) df. ogf. Tryllemiddel el. Tryllestrik: — medicamentis fecisse rursus ex sene adolescentulum etc., Plaut. Pseud. 3, 2, 89; — B) „ment.“: Middel derimod; — ∞ multorum laborum, Cic. Cluent. 71, doloris, id. Fin. 2, 7; men id. Verr. 3, 65, „alleg.“: panchrestum medicamentum, (Universalsalvum, om de Penge, hvormed Verres skulde købe sig Venner).

*medicatio, onis, f.; epdl.: Helbredelse; men alene „overf.“: Sædens Besprængelse med Plantesaft, for at fiske den imod Dm., Colum. 2, 10; o. — medicator, oris, m.: en Læge, Tertull.; — [medicor]. — 1. medicatus, 3: part. e. adj. af medico. — 2. medicatus, us, m., [medicor]: Lægemiddel; df. ogf. Tryllemiddel; — Quaeque feros populi doctis medicatis ignes etc., Ovid. Her. 12, 165.

medicina, ae, f., f. und. medicinus; df. — medicinālis, e: hørende til Lægekunsten, ogf. til Saarlægekunsten, ogf. til Lægen el. Saarlægen; — ∞ ars: Lægekunsten, Cels.; men ∞ cucurbitulae, (som bruges til Apsugning), Plin.; — not.: ∞ digitus, (Ringfingeren), Macroh.

medicinus, 3, [medicus]: hørende til Helbredelse el. Lægedom; — ∞ ars: Lægekunsten, Varr., Hygin.; — II) df. sæv. som subst. medicina, ae, f.; A) „agent.“; 1) (se. ars), Lægekunsten el. Lægevidenskab; — ut medicina valetudinis (est ars), Cic. Fin. 5, 6; pars medicinae, quae manu curat, (d. c. Chirurgen), Cels.; medicinam exercere, Cic., facere, Phaedr., facitare, Quintil., (practisere som Læge); cf. Cic. Off. 1, 42; — 2) (se. taberna el. officina): Lægens el. Saarlægens Officin; — efter Plin. 29, 6, fandtes saadanne medicinae i Rom fra Byens År 535; — cf. Plaut. Amph. 4, 1, 5: per medicinas, per tonstrinas, etc.; — 3) (se. res): Lægemiddel el. Medicin; — petere medicinam a medico, Cic.; men om Lægen: medicinam facere alicui, (helbrede nogen), vid. id. Fam. 14, 7; ogf. ∞ dare, id. Div. 2, 59; men ∞ adhibere desperatis, (anvende den derpaa), id. Att. 15, 16; — B) „fig.“; 1) „overf.“: Middel el. Forbedringsmiddel dertil el. derimod; — ex recenti

medicina, (i. e. putatione vitis). Plin. 17, 35; — 2) „ment.“: Middel el. Lægecon imod en Tidelse; — expectare medicinam temporis, (vente Trefst el. Lædring af Tiden). Cic. Fam. 5, 16; cf. id. Tusc. 3, 16; men ~ doloris, calamitatis, periculorum, (Middel derimod), id.; ogf. absol.: sed non ego medicina; me ipse consolator, id. Lael. 3; — ogf. in pl.; his quatuor causis totidem medicinae opponantur, id. d. Or. 2, 83.

medico, avi, atum, i, v. a. (e. n.), (medicus): 1) „agent.“: læger el. helbreder; — vulneris aestus Expertis medicare modis, Sil.; odore (galbani) medicantur (apes), Colum.; — b) sild. ogf. c. dat.; medicantia membris (jura), Seren. Samn.; — II) „overf.“, A) „alm.“: tilfættel el. blander dermed, forbedrer el. forandrer ved en Tilfættning; — ~ semina, Virg. Ge. 1, 193, (besprænge el. bløde); cf. ibd. 4, 96; medicatae sedes, (besprængte med Plantesaft); — medicata potio, (Lægedrik el. Mixture), Curt.; medicatus somnus, (frembragt ved visse Safter), Ovid. Her. 12, 107; men medicatus sapor aquae, (mineralst), Plin. Ep.; cf. Virg. Aen. 12, 417; occulte medicans (aqua) meddelende dem en helbreðende Kraft; arte medicati mortui, (Mumier), Mela; — B) „bef.“: a) farver; — ~ capillos, Ovid.; lana medicata fuco, Hor. Od. 3, 5, 28; cf. Ovid. Rem. 707; — b) forgiſter; — boletum medicatum alieni offerre, Suet. Claud. 14; medicata veneno tela, Sil.; — III) partic. medicatus, 3, ogf. som adj.: helbreðende, tienslig for Helbreðen, aquae, Senec., fontes, Plin.; — compar., medicatus lac bubulum (stomacho), Plin. 28, 23; superl., rutam et hederas, res medicatissimas etc., id. 28, 23.

***medicor**, atus sum, i, v. dep. a.; 1) „agent.“: helbreder, læger; — ~ cuspidis actum, Virg. Aen. 7, 756; cf. Plin. 11, 41; — ogf. c. dat.; hoc (herved) ... senibus medicantur anhelis, Virg. 2, 134; — II) ogf. „fig.“: at forberbe, at lindre el. afbhelpe; — eius labore atque dolore gnato ut medicarer tuo, (fulde forbedre ham), Ter. Andr. 5, 1, 12; ego istum lepide medicabor meum, Plaut. Most. 2, 1, 40; o. — medicosus, 3: helbreðende, fomentationes, Coel. Aur.; — [medicus].

1. **medicus**, 3, [medeor]: hørende til en Læge el. til Lægekunsten; bef. ogf. helbreðende el. tienslig for Helbreðen, medicus; — medicas adhibere manus ad vulnera, Virg. Ge. 3, 4, 55; medicæ ... artis opera, Ovid.; cf. id. Pont. 1, 3, 6; men fons calidus medicæ salubritatis, Plin.; esse in usu medico. (blive anvendt som Lægemiddel), id.; — B) „overf.“: som forstaaer sig paa Tryllekunster odf.; — ~ Varnaridae, medicum vulgus, Sil. 3, 300; — not.: ~ digitus, Plin., ogf. absol., medicus, (sc. digitus): Ringfingeren, Plin. 30, 31; — II) som subst. A) **medicus**, i, m.: Læge el. Doctor; — ut quisque est (morbis) difficillimus, ita medicus nobilissimus atque optimus quaeritur, Cic. Cluent. 21; medicum accersere, Plaut., adducere ad aegrum, Cic., admovere aegro, Suet.; — medicus vulnere: Saarlæge, Plin.; — em de forste Læger i Rom s. id. 29, cap. 1; — men medici pecorum: Dyr-læger, Varr.; — B) **medica**, ae, f.: en Docterieme, Appul. — 2. **Medicus**, i, m.: s. und. Medi.

***medie**, adv.: middelmaadigen, ligesom midt imellem begge, med Maade, Appul., Eutrop.; men ortus medie humilis, Aur. Vict. Caes. 20; — dog ogf. Tac. Hist. 1, 19; qui noluerant, medie, (de holdt sig tilbage); o. — medietas, atis, f.: Mitten el. det Mellemste; vid. Cic. Univ. 7, hvor medietates s. Grækerne μέσότητες; — dog findes sild. medietas arboris, Pallad., loci, Appul.; — II) „overf.“: A) Halvdelen el. Halften, debiti, Cod. Theod.; — B) Middelveien; — ~ quandam sequi, Dig.; — [medius].

medilūnia, ae, f., [medius, luna]: den halve Maane, el. Maanen i første Qvarter, Capella. — **medimnum**, i, n., Cic., o. medimnus, i, m., Nep., μέδιμνος: den græske Sæppe, (som Kermmaal: searrende

til fer remærke modii): — vid. Nep. Att. 2, e. Cic. Verr. 3, 47, (hvor ogf. gen. medimnum). — **medio**, are, v. a., [medius]: deler, stærer midt over; — ~ cauliculos elixatos, Apic.; — II) df. partie. medians, tis, som adject.: halv; — ~ Junio, (i Mitten deraf), Pallad.

medioericulus, 3, demin.: Iemmelig liden el. ringe, exercitus, Cato ap. Fest.; af — medioeris, e, [medius]: middelmaadig, som helst Middelveien, af det sædvanlige el. almindelige Slags; — de omnibus minimis, maximis, medioeribusque rebus (scribere), Cic. Fam. 3, 8; cf. id. d. Or. 1, 2; ~ spatium, Caes., castellum, Sall.; ~ vir, (af Middelstanden), Justin., orator, (antagelig, taalelig), Cic.; ~ homines, id. d. Or. 1, 21, (af middelmaadig Dannelsel); men Sall. Jug. 6, ~ viri: som holde Middelveien; cf. ibd. 8, o. Caes. B.C. 3, 20; — II) „overf.“: middelmaadig, ubetydelig, ringe; — omne malum, etiam medioere, magnum est, Cic.; cf. Hor. Sat. 1, 1, 30, o. id. A. P. 372; — navnlt. ligger denne Bem. til Grund i Uetvøstet: non medioeris, isse middelmaadig el. isse ringe i sit Slags, d. e. ualmindelig, fortruslig, betydelig; — non medioeris hominis ... officia, Ter. Ad. 5, 9, 9; non medioeris summae statua, Suet.; — not.: ~ syllaba, i. e. anceps, Gell.

***medioeritas**, atis, f.: Middelmaadighed, d. e. Maadehold el. Middelveien, quae est inter nimium et parum, Cic. Off. 1, 25; ~ aurea, vid. Hor. Od. 2, 10, 5; — navnlt. ogf. Maadehold i Videnskaberne, Cic. Acad. 2, 41; — ~ dicendi el. in dicendo, id.; — II) „overf.“: Middelmaadighed, d. e. Ubetydelighed el. Ringhed, ingeni, Cic. Phil. 2, 1; — ogf. ringe Maar, id. Vesp. 12; — men Vell. 2, 111: ~ nostra, (jeg ringe Venneffe); o. — medioeriter, adv.: middelmaadigen, d. e. med Maadehold el. ved at følge Middelveien, Ter. Andr. 1, 1, 32; — ogf. taaligen el. taalmedigen; alts. non medioeriter ferre, (tage sig noget meget nær, s. und. medioeris), Cic. Verr. 3, 41; — compar., hoc vellem medioerius (sc. euperet), id. Att. 1, 20; — II) „overf.“: middelmaadigen, d. e. a) negenleedes, nogenlunde, taalelig; — ne medioeriter quidem disertus, Cic. d. Or. 1, 20; — b) maadeligen, ubetydeligen, i ringe Grad; — ~ aegrum corpus, Cic.; ~ vestitum etc., Ter. Heaut. 2, 3, 45; — [medioeris].

Mediolanum, i, n.: Byen Mailand, (Milano), i Ovcritalien, Hovedstaden i det Infubrie; — vid. Liv. 5, 34, o. Plin. Ep. 4, 13; — B) df. Mediolanensis, e: mailandsk, praeco, Cic., ager, Varr.; — ogf. absol., Mediolanenses: Indvaanerne af Byen M., id. — **Mediomatrici**, orum, m.: Jæst i Gall. Belg., ved Moselen, i Egnen af Metz, Caes. B. G. 1, 10, oftere, Tac. — **medion**, i, n., *uq̄ior*: en mediff Plante, Plin. 37, 79. — **Medionii**, orum, m.: Indvaanerne af Byen Medion i Acananien, Liv. 36, 12. — **medioxime**, (-ūme), adv., ligesom medioeriter: ad Middelveien, Varr. ap. Non.; af — **medioximus**, (-ūmus), 3, foræld. s. medius: som er i Mitten, den mellemste, uxor, Plaut.; cf. id. Cist. 2, 1, 35. — **mediopontus**, i, m.: tyf Line, navnlt. i Byræfesen, ~ privos loreos, Cato, inc.

***meditabundus**, 3, ligesom meditans: tænkende derpaa; saaf. c. acc.: meditabundus Rom. bellum, Justin. 38, 3; — **meditamen**, inis, n., ligesom figd.: tænke el. at pønske derpaa; — ~ belli, Sil.; — **meditamentum**, i, n.: tænsen el. tænken derpaa el. derover, Strabon derefter, forberedelse deril; — **meditamenta** summae cura, Tac. Ann. 15, 35; cf. id. Hist. 4, 26; — II) „overf.“: hvori el. hvorpaa man over sig; — ~ puerilia, (Grammatikens Elementer), Gell. 8, 6 (lemm.); o. — **meditate**, adv.: efter Betænkning el. forberedelse og ligesom mediteret; — ~ fundere probra, Senec.; — II) „overf.“: neigtigen, tenere aliquid, Plaut. Bach. 3, 6, 16; — [meditor].

meditatio, onis, f., [meditor]: 1) „alm.“: A)

forudbetænkning, mali futuri, Cic. Tusc. 3, 15; — B) særv. Eftertanke derover og forberedelse derpaa, Meditering, Studering; — in ipsa cura et meditatione obeundi sui muneris, Cic. Phil. 9, 1; egi. absol., naturae vitium meditatione et exercitatione tollere, id. Div. 2, 46; — b) navnfl. egi. Talerens forberedelse; vid. Cic. Brut. 37: nulla meditationis suspicio, etc.; men id. d. Or. 2, 27: multa commentatione et meditatione (hos locos) paratos et expeditos habere; — egi. anden forberedende Øvelse; ∞ campestris, Plin. Pan. 13, Soldaternes Exercits; men ∞ dicendi, Quintil. 2, 10, 2: Declamationen, som forberedelse til Betsalenbeden; — II) „bes.“ e. „overf.“: A) suspirium ∞ meditationem mortis, (forberedelse dertil, cf. forbud derpaa), Senec. Ep. 54; — B) idelig Bænk; — rammum edomari meditatione curvandi, Plin. 17, 30.

*meditativus. 3: forpaa man tænker, (men alene i Grammatikken); — ∞ verba, (esurio, parturio, etc.), Diomed.; v. — meditatus, us, m.: = meditatio, Appul.; — [meditor].

mediterraneus, 3, [medius, teria]; ligesom middellandsk, d. e. som er et. findes i Jndlandet el. Østlandet, (i Mediatin af Kyflandet); — ∞ urbs, (Landtad), Cic. Verr. 5, 83; ∞ homines, ibd. 27; — egi. absol., ut mediterranei mare esse non credant etc., id. N. D. 1, 31; ∞ locus, an maritimus, Quintil.; egi. som loca, regio, iter, Liv., commercium, Plin.; — egi. subst. mediterraneum, Plin., pl. mediterranea, (sc. loca), id., Liv.: Jndlandet el. Østlandet; — in mediterraneis Hispaniae, Plin.; — not.: ∞ mare, (Middelhavet), har først Isid. — mediterræus, 3, efter Fest. e. Sisenna: den rigtigere form, f. mediterraneus.

meditor, atus sum, 1, v. dep. a. o. n., [besl. m. μέτω, ligesom lacrima m. δάκρυον]; I) „alm.“: eftertænker, betænker, overveier; — a) e. acc.; ea para, meditare, cogita, quae etc., Cic. Fam. 2, 5; ∞ forum, subsellia, rostra curiamque, id. d. Or. 1, 8; ∞ fugam ad legiones, Suet. Tib. 65; — b) m. ad et. d. e.; — ne ad eam rem meditare, id. Fam. 2, 3; — ut jam de tua quoque ratione meditare, id. ibd. 1, 8; — men c. dat., alene forcel.; hic ∞ nugis meditur male, Plaut. Pseud. 4, 7, 107; — c) e. inf.; multos annos regnare meditatus magno labore, etc., Cic. Phil. 2, 45; quum animo meditaretur proficisci in Persas, Nep. Ag. 4; — d) m. relat.; ego, te disputante, quid contra dicerem, mecum ipse meditabar, Cic. N. D. 3, 1; ex ejus nuncio meditor, quomodo cum ipso loquar, id. Att. 9, 17; — e) absol.; multis modis meditatus egomet mecum sum, et ita esse arbitror, etc., Plaut. Bacch. 3, 2, in.; — II) „bes.“ e. „overf.“: ever mig med Anstrængelse deri el. derpaa, driver med stor Omhu; — perfective meditando (Demosthenes), ut etc., Cic. d. Or. 1, 61; quid ageret meditando aut discedi causa, id. ibd. 30; cf. id. Brut. 88: ∞ extra forum, (opp. dicere in foro); — egi. om Dyrene; cervi editos partus ∞ fugam meditari docent, Plin. 8, 50; egi. om Ting, id. 11, 30; — III) in pass., som verb. fin.: alene efterel. v. fæld.; vid. Minuc. Fel. Octav. 25; — derim. ofte in partic. perf. meditatus, 3, m. passiv. Bem.: overlagt et. betænkt el. indsyndet, obl.; — quae meditata et praeprata inferuntur, Cic. Off. 1, 8; ∞ et composita oratio, Suet. Aug. 84; ∞ doli, Plaut.; cf. Cic. d. Orat. 1, 60, v. id. Phil. 2, 34.

Meditrina, dea, [medeor, Varr.]: en helbredende Gubinde i Latium; — B) df. Medittrinālia, (sc. sacra), hendes Fæst, Varr. L. 5, 3, v. Fest. p. 123 (Müll.). — meditullum, i, n., [etter Serv. ap. Cic. Top. 8: forlængt af medium]: Midten; — in ipso meditullio scenae, Appul. — medium, i, n.: Midten, f. und. figd.

medius, 3, μέσος; I) „gent.“; A) „alm.“: som er i Midten el. midt inde deri, den el. der mellemste el. midterste, (dog uden strængt Betsyn paa et bestemt

Middelpunkt); — prima et media et extrema pars (versus, Cic.; ultimum, proximum, medium tempus, id.; ∞ tempore, (imidlertid), Suet.; ∞ diebus, Liv.; cf. Ovid. Fast. 6, 217; men vinum novum, vetus, medium, Varr. ap. Gell. 13, 30; — B) „bes.“; 1) sætstelt er at mærke; a) medius forbindes gjerne med Sætnings Hovedbegreb igiennem alle Casus; — in solio medius consedit acerno, Ovid. Fast. 3, 359; cf. Virg. Aen. 10, 147; men medium arripere aliquem, (gribe midt omfattet), Ter.; — b) medius forbindes med inter; — quum inter bellum et pacem medium nihil sit, Cic. Phil. 8, 1; men absol. ibd. 2, 13: nego, quicquam esse medium (sc. inter familiarem et socium); — men c. gen.: locum delectum medium regionum earum etc., (f. inter eas regiones), Caes. B. G. 4, 19; cf. Ovid. Met. 6, 409; ligel. medius omnium rex erat, Liv. 42, 58; cf. id. 28, 6; — men c. abl.: Megaram medium Corintho Athenisque etc., Vell. 2, 2; cf. Ovid. Am. 2, 16, 13; — c) ofte staar egi. media res, medius locus, etc., f. medium rei el. loci, etc.; — in medio foro, (midt paa Torvet), Cic.; ligel. in colle medio, Caes.; in viam mediam, Ter.; in media potione, Cic. Cluent. 10; cf. Virg. Ge. 3, 486; medius dies: Mithraden, Ovid.; cf. Hor. Ep. 1, 3, 30, v. id. Sat. 2, 8, 3; men Virg. Ge. 3, 303: ad medium conversa diem, (imod Sonden); — 2) medius, 3: baly, den el. det halve; — hieme demunt cibum medium, Varr.; cancer medius occidit, Colum.; — df. subst. medium: Hæften, f. nedenf.; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) middelmaadig, almindelig; — ∞ bella, (mindre vigtige), Liv. 5, 37; ∞ vulgus, v. ∞ plebs, (Mængden el. Følgen), Pompejus ∞ eloquentia medius, (hørte til de middelgode Talere), Vell. 2, 29; cf. Tac. Hist. 1, 49; — b) midalskredt; — adolescentem, senem, medium, etc., Senec. Ep. 22; ∞ aetas, (Manddomsæarene), Cic. d. Senect. 26; — c) som tager Del i tvende Ting; men egi. omvendt: eum ipse tager neget Parti, alst. neutral; — sed idem Pacis eras mediusque belli, (lige berlig i begge), Hor. Od. 2, 19, 28; men medius frater et sororis, (som mægler Fred imellem dem), Ovid. Met. 5, 561; cf. Vell. 2, 114; — medios esse jam non licebit, Cic. Att. 10, 8; medium se gerendo etc., Liv. 2, 14; cf. Suet. Caes. 75; — d) som kommer derimellem, (for at hindre neget); — Ne qua scire dolos mediusve occurrere possit, Virg. Aen. 1, 682; — e) tvetydig el. tvifelm, responsum, Liv., vocabulum, Gell., (som kan have modsatte Betydninger; f. und. facinus, venenum, valetudo); — B) „ment.“; a) middelmaadig (eg. ligesom underordnet); — ∞ officia, Cic. Off. 3, 3: almindelige Pligter; (opp. officia perfecta: som alene den sande Bise kan opfyldte); cf. ibd. 1, 3, v. id. Fin. 3, 17; — df. media: det Middelmaadige el. Almindelige, f. nedenf.; — b) maadebøsten, d. e. som bærer Middelstycken; — medius ∞ dicentibus, Liv. 27, 25; ∞ oratio, id. 10, 26; f. egi. nedenf.; — c) ubesignt el. ubis; — ∞ artes, quae neque laudari per se, neque vituperari possunt, Quintil. 2, 20, 7; — III) neutr. medium v. media, som subst.; A) „gent.“; medium: Midten, det Mellemste eller Midterste; — medium diei, Liv.; in medio aedium sedere, id. 1, 57, egi. medio aedium, id. 5, 41; saepe in medio adesse, (i Centrum), Sall. Jug. 45; egi. medio f. in medio, Virg. Ge. 3, 488, v. Tac. Ann. 13, 38; ligel. medio montium, id.; medio temporis, id.; cf. Ovid. Met. 2, 137: medio tutissimus ibis; — B) „fig.“; 1) „overf.“; a) medium: Midten, d. e. det Almindelige el. Offentlige, Almenbeden el. Publicum; — tabulae sunt in medio, (for Alles Bine, til Alles Eftersyn), Cic. Verr. 2, 42; egi. rem in medium proferre, rem in medio proponere, (besindtgjøre), id.; — mater in medio est, (er ber tilstede), Ter. Ad. 2, 4, 35; praeda in medio, (tilhører Alle), Liv. 45, 18; cf. id. 40, 11: si in medio ponitur regnum, (naar vi have lige Udgang dertil);

- in medio relinquere, (overlade til Publicum, lade uafgiort). Cic., Sall.; rem in medium vocare, (fremdrage offentligen el. til Unfsar). Cic. Cluent. 28; men communes utilitates in medium offerre, id. Off. 1, 7; laudem in medium conferre, (giøre alle delagtige deri), Liv.; in medium consulere, (sørge for det Seles Vel), id.; cf. Virg. Aen. 11, 335; men id. Ge. 1, 127: in medium quaerere; men Tac. Hist. 4, 64: bona in medium cedant, (bor tilfalde den offentlige Ræske); - aliquem de medio adiciere, (noget af de Nærverende), Liv. 26, 48; - ex medio res auersit comoedia, (fra det daglige Liv), Hor. Ep. 2, 1, 168; tollere verba e medio, (bringe almindelige el. gangbare Ord), Cic. d. Or. 3, 45; cf. Ovid. A. A. 3, 479; - tollere de medio hominem, (faste af Veien, embringe), Cic. R. Am. 7; e medio excedere, (gaade af Veien, vige Pladsen), Ter.; recede de medio, (gaade din Vej), Cic. R. Am. 18; - entel. in medium venire el. procedere, (fremtræde offentligen), id.; - h) Middel dertil, navn. til Vincens Krydning, Pallad.; - c) Hæledelen el. Hæften deraf; - medium scillae, Varr.; scrobem ad medium complere, Colum.; - 2) „ment.“; a) Midten el. Middelveien, egf. der Maadeholdne; - ire per medium, (holde Middelveien, Quintil.; cf. Plin. Ep. 1, 9: medium quiddam tenere; men medium ferire, (træffe Midten el. det Hiet), Cic. Fat. 17; men medius, Liv. 4, 43: per maadeholdene Beslutninger; men id. 2, 49: nihil medium... volentes animo, (med uuaadelige Forhaabninger); - b) en Mellemting; df. ere hos Stoikerne media: de Affectioner, der ligesom ligge imellem bona og mala; vid. Cic. Acad. 1, 10, o. id. Fin. 4, 25; - c) det Middelmaadige og ligesom Underordnede; - intacta invidia media sunt, Liv. 45, 35. - 2. Medius Fidius, i. und. Fidius.

medix, o. medixtuticus, i. egf. und. meddix. - Medon, ontis, m.: Son af K. Cedrus, egf. den første Archont i Athenen; - B) df. Medontidae, arum, m.: hans Efterkommere, Vell. 1, 2.

medulla, ae, f., [medius]; 1) „egenl.“: Marven, navn. i Benene og Knoklerne, Hor. Epod. 5, 37, Ovid. Met. 11, 208; egf. Rygmarven; vid. Plin. 11, 67; - II) „fig.“; A) „overf.“: Marven hos Væxter og Træer, id., Colum.; egf. Kerne i Sæden og Kærnet; hvf. ~ candidior, (f. farina), Plin.; nunc sine medulla, Petron.; men caesis... montis medullis, Catull. 68, 111. (neml. ved aabne Vandet Bei derigienmen); - B) „ment.“; 1) „alm.“: det Underste i enhver Ting: - versari in medullis litum, (der at finde Sted el. Underdel), Quintil. 2, 1, 11; - 2) „bes.“; a) det Indre af el. Underdel af høs Hjerne; - qui mihi hæres in medullis, Cic. Fam. 15, 16, (hvem jeg elfter indertigen); cf. id. Au. 15, 4, egf. Virg. Aen. 4, 66, o. Hor. Ep. 1, 10, 28; - b) ligel. det Fortraffeligste el. Hyppreste i sit Elags og ligesom Kernen deraf; saal. navn. suada medulla, Enn. ap. Cic. Brut. 15; (hvf. Gell. par suada medulla); df. egf. ~ verborum, Gell. 18, 4.

medullaria, e, [medulla]: hørende til Marven; df. „overf.“; ~ dolor, (som gaar til Marv og Ben), Appul. - Medullinus, 3; 1) hørende til Alpefjætt - Medulli, orum, m., Anson., Plin. 3, 14; - II) hørende til Byen - Medullia, ae, f., i Latium, Liv. 1, 33, Plin. 3, 9. - „medullitus, adv.: i Marven, amare, Plaut.; - medullo, (avi), atum, 1, v. a.: ijsder med Marv, ossa, Augustin., artus, Appul.; - medullösus, 3: fult af Marv, humerus, Cels.; e. - medullüla, ae, f., demin.: liden Marv, anseris, Catull. 25; - [medulla]. - Medulus, i; sæv. in pl., Medüli, orum, m.: Gølf i Gall. Aquit., (hvør nu Medoc), Anson.; - B) df. adj. Medulus, 3, ostrea, Plin. 32, 21, hvørom egf. Medulica supellex, (d. e. Skærs), Sidon.

1. Medus, i, m.: en Meder, o. Medus, 3: medist; f. und. Medi, orum. - 2. Medus, i, m.:

Son af Medea, Hygin., - egf. Navnet paa en Trægeetie af Pacuvius, Cic. Off. 1, 31. - Medusa, ae, f., Medovaa: en af Borgconeræ, Datter af Phoræus o. Ceto: hendes slangehaarede, til Etten forvandlende Hovede afbuggede Perseus; og fremfød af Bledet den vingede Helt Pegasus; vid. Ovid. Met. 1, 611 fgd., o. ibd. 793 fgd., egf. Lucan. 9, 624 fgd.; - dette Menfahovede indfatte Minerva i sit Skjold el. i sit Harnisl, Virg. Aen. 8, 435; df. - Medusæus, 3, equus el. monstrum, Ovid., (i. e. Pegasus), fons, id., (i. e. Hippocrene, fordi dume Kilde opstod under Pegasus's Hov), Ovid. Met. 5, 212.

Megabyzus, i, m.: Navnet paa en versist Eunuch, Quintil. 5, 12, 21. - Megæra, ae, f., Μεγαίρα, (den Brede): en af Xuriæne, Virg. Aen. 12, 846; i. egf. und. Furia - Megale, es, f., Μεγάλη, (den Store), Epithet til Magna Mater, Inscr.; df. - Megalensis, e; hørende til Gubinden Cybele; - ~ sacra, Plin. 7, 37, egf. absol. Megalensia, Cic. Fam. 2, 11: den til hendes Hære holdte Felt, der navn. bestod af dramatiske Skuespil; df. Iudi Megalenses, Gell.; - 2) hørende til disse Skuespil, purpura, (som Prætor bar paa denne Felt), Martial. 10, 41. - Megalesiæus, 3: hørende til Skuespillene paa Cybelesfesten, mappa, Juvenal. 11, 191; af - Megalesius, 3: = Megalensis; df. sæv. subst. Megalesia, ligesom Megalensia, (se. spectacula); - ~ spectare, Cic., facere, id.; Iudi suere; Megalesia appellata, Liv. 29, 14; - men en Jndførelsen af disse Skuespil i Rom, og om selve Jndførelsens Ansemt dertil, vid. Liv. l. c., o. Ovid. Fast. 4, 353 fgd., hvør egf. Megalesia Iudi; men Tac. Ann. 3, 6: ludorum Megalesium spectaculum, (f. Megalesiorum); - not.: forskjellige herfra ere Iudi Magni, sem vare Circenses; vid. Cic. Verr. 5, 11.

Megalia, ae, f.: liden D ved Campanien, Stat.; egf. Megaris, Plin. 3, 12; - megalium, i, n., Μεγάλειον: etlags Ealte; vid. Plin. 13, 2. - megalographia, ae, f., Μεγαλογραφία: Maleri af høie og høie Gienstande, (opp. μικρογραφία), Vitruv. 7, 4 o. 5. - Megalopolis, is, f., Μεγαλόπολις: By i Arcadien, (Historiktrivøren Polybius's Fødested), Liv., Plin. 4, 10; - B) df. Megalopolitæ, arum, m., e. Megalopolitani, orum, m., Liv.: Jndvaanerne af Byen Mæ.; egf. in sing. Megalopolitanus, i, id.

1. Megara, ae, f., o. Megara, orum, n.: By i Landfabet Megaris, paa Grændsen af Attica, Liv., Cic., o. A., er Philosophen Euclides's Fødested, Cic. Acad. 2, 42; - not.: Megaribus f. Megaris, Plaut.; - B) df. Megareus, 3: megariß, arva, Stat.; egf. Megarensis, e. homines, Gell.; egf. absol. Megarenses, (Jndvaanerne af M.), Plin.; - 2. Megara, ae, f.: By paa Sicilien, ved Syracuse, Liv. 21, 30 fgd.; heter egf. Megaris, idis, Cic. Verr. 5, 23, Plin.; egf. Megaræa, orum, Ovid. Fast. 4, 471; - B) df. Megarus, 3: megariß; hvf. Virg. Aen. 3, 689: Megarosque sinis etc.

Megareus, 3, f. und. 1. Megara, e. und. 2. Megareus. - Megarensis, e, f. und. 1. Megara. - 1. Megareus, (quadrissyll.), 3, Μεγαρέως: megariß, Euclides, Cic. Acad. 2, 42; - not.: Megaræa, Ovid., f. und. 2. Megara. - 2. Megareus, (trissyll.), ei o. eos, m., Μεγαρέως: Son af Neptunus og Jæter til Hippomenes, som deraf heter Megareus heros, vid. Ovid. Met. 10, 605 o. 659, egf. Hygin.; men Megareus Euclides, (neml. m. græft Declination), Cic., f. und. 1. Megareus.

Megaricus, 3, Μεγαρικός: megariß, signa, (af megariß Marmer), Cic.; - II) Megarici, m. o. nd. philosophi, Cic.: Tilhængere af Philosophen Euclides af Megara, el. af hans Sect. - Megäris, idis, f.: Landfab paa Grændsen af Attica, hvøri Byen Megara, Plin. 4, 11; - not.: f. egf. und. 2. Megara. - Megarus, 3, f. und. 2. Megara.

mēgistānes, um, m., *μεγιστάνες*: de Etere cl. Magnarerne i et Nige, Tac. Ann. 15, 27, Senec. Ep. 21, o. Suet. Calig. 5. — meherecule, mehercule, mehercules: ved Hercules! sem Ed, f. und. Hercules. — mējo, ēre, *δαίγιο*, mingo, urinam reddo: laker Vandet, Pers. 1, 114; men Hor. Sat. 2, 7, 52, *οὐρεῖται*: eodem, (i. e. rem habere eum eadem); — *απειτ.* ogf. om et kar: at rinde, Martial.

mēl, gen. mellis, n., *μέλι*: Honning, Cic.; mel tacere, Senec.; eximere, Plin.; cf. id. 11, 11; — pl. mella, (cypril. alene in nom. o. acc.), Plin., Colum.; *οῤεσίδα*, Virg.; aurea, flava, candida, Ovid.; — men ordstreg: mēla petere in medio flumine: jøge fergenes): — om Honningens Brug til Balsamerina vid. Nep. Ages. 8; — om dens Spindelse vid. Ovid. Fast. 3, 736 o. 762; — II) ofte ogf. *οὐρεῖται* v. *αλλεγ.*: det Besægtelse af Fortrængte i sit Slags: — Hor juvat, et melli est, Hor. Sat. 2, 6, 32; men manare poetica mella, id. Ep. 1, 19, 44; cf. Plin. Ep. 1, 3; — ogf. som Refserd: meum meli, meum cor, Plant. Poen. 1, 2, 151; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 8; — not.: abl. melli, f. melle, Plaut. Truc. 2, 4, 20.

Mēla, ae, m., Pomponius, fra Spanien, frev under K. Claudius: de Situ Orbis Libros tres, sem endnu habes; — not.: f. ogf. unt. Mella. — melamphyllon, (-um), i, n., *μελαμφύλλον*: en Benaerrelse paa Barten acanthus el. paederos, Plin. 22, 34. — mēlampōdion, i, n., *μελαμπόδιον*: fært Rysert, (benævnt efter Røgen Melampus), Plin. 25, 21. — mēlampsythium, i, n., *μελαμψύθιον*: fært Moisen vin, Plin. 14, 11. — Mēlampus, odus, m., *Μελάμπος*: berømt Læge og Spaamand, Søn af Amphibaen, Virg. Ge. 3, 550, Cic. Leg. 2, 13, Stat.

mēlānāctos, i, m., *μελαναίctος*: den sorte Dm, falco aquila L., Plin. 16, 3. — melancholicus, 3, *μελαγχολικός*: med fært Galde, melanchell, — omnes ingeniosos melancholicos esse, etc., Cic. Tusc. 1, 33; cf. id. Div. 1, 37; *οῤετρίγινες*, Plin. — melancōryphos, i, m., *μελαγχόρυφος*: med fært Døp, genus avium, vid. Fest. p. 124 (Müll.). — mēlancerānis, is, f., *μελάνκρανις*: en Svart med fært Døp, Plin. 21, 69. — melandryum, i, n., *μελάνδρυον*: Syffe nedfattet Thunfisk; — melandrya vocantur caesis quereus assulis similima, Plin. 9, 18; cf. Martial. 2, 77. — mēlānia, ae, f., *μελάνια*: in pl.: ferte Pletter paa Huden, Plin. 21, 29. — Mēlanippe, es, f., ved Nertunus Moder til Vocatus o. Melus, Hygin. Fab. 186. — melanspermon, i, n., *μελάνσπερμον*, ligesom gith: en fært Kommenart, Plin. 20, 71. — mēlanthēmum, i, n., *μελάνθεμον*, ligesom anthemis: Camillaen, Plin. 22, 26. — Mēlanthēus, 3, benævnt efter en Melanthus, caedes, Ovid. Ib. 623. — mēlanthium, i, n., *μελάνθιον*: = melanspermon, Plin. 20, 71. — Mēlanthius, i, m.: Ulysses's Gæstgæst, Ovid. Her. 1, 95. — Mēlantho, us, f.: Hæmymphæ, Datter af Deucalion, Ovid. Met. 6, 120. — melanthum, i, n.: = melanthium, Seren. Samm. — 1. Melanthus, i, m.: Jæd i Sarmatien, Ovid. Pont. 4, 10, 54. — 2. Melanthus, i, m.: Jæder til K. Codrus i Athenen, Vell. 2, 1. — mēlānīros, i, m., *μελάνιρος*, (ligesom Serthale): etflags Gøstf, Ovid. Hal. 113.

mēlāpium, i, n., *μῆλον*, i. e. malm: Vlske, *άπιον*, i. e. pirum): en Velsart, der har Lighed med Værr, Plin. 15, 15. — 1. mēlas, ānis o. ānos, (*μέλας*, i. e. niger), pl. melanes, acc. melanas, (ferte Pletter), Cels. — 2. Mēlas, ānis, etc., se. fluvius: Jæd i Thesfalien, (af Vandets mørke Farve), Liv. 36, 23; — ogf. Ravnene paa flere andre Jæder; vid. Plin. 4, 18, ostere. — mēleūlum, (us), f. und. melliculum. — Meldae, arum, o. Meldi, orum, m.: Jølf i Gall. Celt., (hvor

nu Meaux), Plin. 1, 32; — in Meldis, (i dets Land), Caes. B. G. 5, 5.

mēle: pl. gr. af 1. melos. — Mēlēager o. Mēlēagrus, (-os), i, m.: Søn af K. Democles i Calydon, ved Althæa: — bverfæres denne Moder berøvede ham Livet, ved i sin Harme at fæste paa Næsen en slutt Brand, paa hvis Bevarrelse hans Liv berøvede, vid. Ovid. Met. 8, 270 figt., og Hygin. Fab. 171 figt.; — B) df. 1) Mēlēagrus, (Lucan.), e. -grus, (Stat.), 3: mēleagrist: — 2) Mēlēagris, idis, f., pl. Mēleagrides: Mēlagers Søstre, der, ved at begræve hans Død, efter Jædelen bleve forvandlede til de efter dem benævnte mēleagrides (cf. Verlephens), der efter Plin. 10, 38, til visse Tider kæmpe ved hans Græbte; (en lignende Jædel om Memnoniderne vid. ibd. 37); cf. Ovid. Met. 8, 334, o. Hygin. Fab. 174; — b) mēleagrides (sc. aves), vid. Plin. 1, c. 38, o. Varr. R. R. 3, 9, rimel. etflags Verlephens, der efter Colum. 8, 2, have megen Lighed med gallinæ Africanæ. — mēleagris, idis, f.: en Verlephens, f. und. Mēleager, B. 2, b.

1. Meles, itis, m.: Jæd i Jonien ved Smyrna, Plin. 5, 31, Stat.; — not.: som fært i Smyrna benævnes Homerus efter denne Jæd: Mēlēsigēnes, Arnob.; — B) df. Mēlēteus, (cl. -taeus), 3: homerist, Tihull. 1, 1, 209. — 2. mēles (mael.), cl. melis (mael.), is, f.: rimel. Maaren (cf. Grærlingen); — ne feles aut meles introire possit (leporarium), Varr.; cf. Plin. 8, 58: f. ogf. Martial. 10, 37, und. marte. — Melesigenes, is, f. und. 1. Meles. — Metete, es, f., (*μετέτη*, i. e. cura, meditatio): en af de ælfiske Muser, Cic. N. D. 2, 21. — Mēlēteus, (-aeus), 3, f. und. 1. Meles.

Mēliboea, ae, f., *Μελίβοια*: Støstad i Thesfalien, ved Bierger Døsa, Philoctetis Jæder; — vid. Mela 2, 3, Plin. 1, 16, o. Liv. 44, 13; — B) df. Mēliboeus, 3, mēliboeist, dux, Virg. Aen. 3, 104, (i. e. Philoctetes), purpura, Lucr. 2, 499; — ogf. Mēliboeensis, e, Serv. ad Virg. Aen. 5, 251.

mēlicēris, idis, f., *μελιχρίς*: etflags Byld, (ligesom Honningbyld): — melilotes contra meliceridas effica, Plin. 21, 87: — hos Cels. *μελιχρόα*. — Mēlicerta, (-tes), ae, m.: Søn af Althæas o. Jno; — efter at være styrtet i Havet, (i. und. Jno), blev Melicerta som Savgud: Græfenes Palaemon, og Romernes Portunus; — vid. Ovid. Met. 1, 521 figt., o. id. Fast. 6, 481 figt.; ogf. Virg. Ge. 1, 437, o. Pers. 5, 103.

mēlichlōros, i, m., *μελιχλωρος*: honningfarvet Væddelin, Plin. 37, 73. — mēlichrysos, i, m., *μελιχρυσος*: guldfarvet Chryselid, Plin. 37, 15. — mēlicrātum, i, n., *μελικράτον*: Honningvand el. Mødvand, Veget.

1. melicus, 3, *μελικός*: musicalst, sonores, Lucr. 5, 335; — II) bef. lyrist, pōma, Cic. Opt. Gen. Or. 1; — B) df. subst.; a) melicus, se. pōta: Væddigter el. Lyriker, Plin. 7, 21; (cf. Phaedr. 4, 21); — b) melica, ae, f.: den lyrist Digtning, Sang el. Væddigter, Petron. Sat. 61. — 2. Mēlicus, 3: skal være brugt i Jøffesproget f. Mēdicus: medist, fra Medien; — df. *οῤε* gallinæ. (etflags ferte Høns, som vare indførte fra Medien), Varr. R. R. 3, 9; f. ogf. Colum. 8, 2, o. Plin. 10, 54. — Melie, es, f., *Μελία*: Ravnene paa flere Rymber, Hygin. praef.; cf. Ovid. Am. 3, 6, 25.

mēlilōtos, (-us); i, f., *μελιλωτος*, ogf. mēliloton, (um), i, n., *μελιλωτον*: Melilote, etflags Stenflæder, ogf. sertula campana, Plin. 21, 37. — melimela, orum, n., *μελιμηλα*: Honningabler; a sapore melleo, Plin. 15, 15; cf. Hor. Sat. 7, 8, 31, o. A.; (tidligere ogf. mala mustea), Verr.: f. ogf. melomeli s. l.

1. mēlina, ae, f., [2. melis], (sc. crumena el. mantica): Ransef af Maarsind el. Grærlingskind: — aut si in melina atulisti, Plaut. Epid. 1, 1, 20. — 2. mēlina, ae, f., [meli], se. potio: Honningdrik el. Honningmied; — melinon promere, Plaut. Pseud. 2, 4,

51, (al. mellinam). — I. *mēlinum*, i, n., [*μῆλον*, mālum: Dvædæble: A) (sc. oleum), Plin. 13, 2: en af Dvædæblefær tilberedte Olie; men (sc. unguentum), id. ibid.: en Salve deraf: — B) (sc. vestimentum), Plaut. Epid. 2, 49: quæregul el. quærefarvet Dragt. — 2. *mēlinum*, f. und. figd. — *Mēlinus*, 3: fra Den Melos el. benævnt derafter: — pigmentum, ogf. absol. *mēlinum*: etflags naturlig hvid Farve, melisthvædt; vid. Plin. 35, 17: men neque *mēlinum*, neque ullam aliam officinam etc., Plaut. Most. 1, 3, 106.

mēlior, *mēlius*, f. und. bonus. — *mēlioratio*, onis, f.: Forbedring, navn. Jordforbedring, Cod. Just.; af — *mēlioro*. (avi). attum. 1, v. a., [*mēlior*]: forbedrer, proprietatem, Dig.; *mēlioratum* prædium, Cod. Just. — *mēlis*, is, f. und. 2. *meles*. — *mēlisphyllum*, i, n., Virg. Ge. 4, 63, ogf. *mēlisophyllum*, i, n., Plin. 20, 45, *μῆλισσοφύλλον* o. *μῆλιγγύλλον*, (Hønningblad), ogf. *apiastrum*: etflags Plante, som Bierne sege, germ. Melisse, (*mēlissa officinalis* L.).

Mēlissa, æ, f., *Μέλισσα*: 1) en Rympe, som stal hve opsynbet Bavian, Colum. 9, 2: — 2) en Datter af Ereterkongen Melisus: — tilligem. Søheren Amalthea opfostrede hun den spæde Juppiter med Melken af en Ged, (f. ogf. und. Amalthea), Lactant. — *Mēlis-seus*, f. und. 1. *Mēlisus*. — *mēlissophyllum*, i, f. und. *mēlisphyllum*. — 1. *Mēlissus*, i, m., ogf. *Mēlis-seus*, ei o. eos: gammel Konge paa Creta, Lactant, f. ogf. und. *Mēlissa* or. II. — 2. *Mēlissus*, i, m.: Grammatiker og comiss Digter, vid. Suet. Gramm. 21, o. Ovid. Pont. 4, 16, 30.

1. *Mēlita*, æ, o. *Mēlite*, es, f.: Den Malta, imellem Sicilien og Africa, Plin. 3, 14; var berømt af sine Bæverier, Cic. Verr. 4, 46: — B) df. 1) *Mēliten-sis*, e: melitisk, vestis, Cic. l. c. 2, 72 o. 71, (forarbejdet el. virket paa M.); — b) df. *Mēlitensia* (sc. vestimenta), Lucr. 4, 1123: — 2) *Mēlitisius*, 3, coralia, Gratian. Cyn. 101, — 2. *Mēlita*, æ, f.: Den Melceda paa Kyphen af Dalmatien; Plin. 3, 30: — B) df. *Mēlitaens*, 3, catull. id. 30, 11. — *Mēlite*, es, *Mēlitensis*, e, o. *Mēlitisius*, f. und. 1. *Mēlita*.

mēlitinus, 3, *μῆλιτινος*: hørende til Hønning, hønningblandet, cera, Plin. Val. — *mēlitis*, idis, f., *μῆλιτις*: quædæfarvet Vædsken, (al. *mēlites*). Plin. 37, 73. — *mēlites*, æ, m., *μῆλιτις*: etflags af Hønning, og Møst tilberedet Drif, Plin. 14, 11: — II) *mēlitis*, es, lapis, ligesom Hønningstenen: etflags ubefærdet Vædsken, id. 36, 33. — *mēlittaena*, æ, f., *μῆλιτταῖνα*: 1) en Benævneelse paa Planten *mēlissophyllum*, Plin. 21, 86: — II) en Benævneelse paa Planten *marubium*, Appul. — *mēlitturgus*, i, m., *μῆλιττοργός*: en Svovger, Varr.

mēlium, i, n., f. und. *mellum*. — 1. *Mēlius*, 3, f. und. *Melos*. — 2. *mēlius*: 1) compar. neutr. af adj. bonus: — 2) compar. af adv. bene. — *mēliuseule*, adv.: noget bedre, temmelig vel; — quum tibi esset, Cic. Fam. 16, 5: — II) „overf.“: noget mere el. derovert: — vide sis, ne *mēliuseule*, quam sat fuerit, biberis, Plaut. Most. 4, 2, 51: af — *mēliuseulus*, 3, demin. compar. af *mēlius* und. bonus: noget bedre: — ex mala *mēliuseulam* (rem suam facere), Plaut. Capt. 5, 2, 6: — ogf. in neutr. c. inf.; *mēliuseulum* est, monere, Plaut. Curc. 4, 2, 3: — II) „overf.“: som befinder sig noget bedre (ester en Eydem), Cels.; cf. Ter. Hee. 3, 2, 19. — *mēlitzōmum*, i, n., *μῆλιττομον*, Hønningfau, Apic.

1. *Mēlla*, (Mela), æ, m.: Flod i Gall. Cisalp. (ved Brestia): — Fluvus quam molli percurrit flumine Mēlla, (Brixia), Catull. 67, 33, cf. Virg. Ge. 4, 278: — II) romersk Tilnavn in gente Annaea; vid. Tac. Ann. 16, 17. — 2. *mēlla*, æ, f., [*mēll*]: Hønningvand, hvid Tilværgning findes Colum. 12, 11: — *mēllaceum*, i, n., fide. Trd f. sapa, Non.; e. —

mellarius, 3: med el. til Hønning, vas, Plin.; — II) df. subst.: A) *mellarius*, i, m., (sc. homo): som driver Biavl, Varr.; — B) *mellarium*, i, n., (sc. stabulum): Bistade, Varr. — [*mēll*]: — *mellatio*, onis, f., [*mello*]: Hønningens Metagelse af Ruben, Colum.; — *aestiva*, Plin. 11, 15.

mellens, 3, [*mēll*]: af el. med Hønning, crustum, Auson.; — ogf. hønningagtig, sapor, Plin., color, id.; — *sardonyche*, (hønningfarvede), id.; — II) „overf.“: hønningfød, udgik el. etfellig, modulator, Appul. adventio, Auson. — *melliculum*, i, n., [*dem*. af *mēll*], sem Meleer: Alderkæfte, Plaut.; cf. id. Cas. 4, 1, 11, hvor der ogsaa findes *melenum*; — af Bifer men *melenus* er voc. *melenule*, Aug. ap. Macrob. Sat. 2, 4.

mellifer, a, um, [*mēll*, fero]: hønningbringende, apes. Ovid. Met. 15, 383. — *mellificium*, i, n.: Hønningavl, Hønningens Frembringelse, Varr., Colum.; af — *mellifico*, are, v. n., om Bierne: at frembringe Hønning, Plin. 11, 19: Sic vos non vobis mellificatis, apes, Virg. ap. Donat. in Vit. Virg.; af — *mellificus*, 3, [*mēll*, facio]: stifter til at frembringe Hønning, opus, Colum. 9, 13, saltus, cf. id. 9, 8. — **mellifluens*, tis, adj.: flydende med Hønning; df. „fig.“: med hønningfød Tale, Nestor, Auson.; e. — *mellifluus*, 3: — figd.: — antra, Avien.; df. „fig.“: Homerus mellifluis oris, Boëth.; — [*mēll*, fluo].

melligenus, 3, [*mēll*, genus, eris]: hønningagtig, succus, Plin. 16, 10. — **melligo*, mis, f.: den af Bierne udfædte Plantefajt, forinden den beredes til Hønning, Plin. 11, 5: — II) umoden Druetajt, id. 12, 60: — *mellilla*, æ, f., (sc. res): det Hønningføde; df. „overf.“ sem Meleer: — mea: min Ulfersedse, Plaut. Cas. a. i, v. 47; e. — *mellinia*, æ, f., (rimel. se. polio: Hønningerif), df. „overf.“: Behagelighed; — Hoc nimio magna melliniae est mihi, Plaut. Truc. 4, 1, 6: — [*mēll*]. — *mellitalus*, 3, demin.: hønningfød, allerkæfte, corpusculum, Plaut. Cas. 4, 1, 19, puella, Hieronym.; — ogf. subst., — mea: min Alderkæfte, Appul.; af — *mellitus*, 3, [*mēll*]: tilberedet med Hønning, savus, Varr., placenta, Hor.; men — succus, Plin., (hønningfød): — II) „overf.“: hønningfød, d. e. etfellig, allerkæfte; — cum mellito Ciccone (filio), Cic. Att. 1, 18: — oculi (yndige), Catull.; superl., — savum, Aur. ap. Front.

Mellōna, æ, f., [*mēll*]: Gnoinden for Bier og Hønning, Augustin.; ogf. *Mellonia*, Anrob. — *melloproximus*, i, m., [*μῆλλος*]: sem er nærmest til at blive proximus el. magister sacrorum scriniorum, Cod. Just. — *mellōsus*, 3, [*mēll*]: fult af Hønning, hønningagtig, dulcedo, Coel. Aur.; — *mellum*, i, n.: Høndebalsbaand, Varr. R. R. 2, 9, (Schneid.), al. *mellum* el. *maellum*; men *millus*, i, Fest. p. 151 (Müll.).

1. *Melo*, onis, m., forædt. Benævneelse paa Melodien, rimel. best. m. *μῆλος*, i. e. niger, vid. Fest. p. 124 (Müll.). — 2. *melo*, onis, m., *μῆλον*: den æbleformere Melon, Pallad. — *melocarpion*, i, n.: en Benævneelse paa Planten *aristolochia*, Appul. — *melōdia*, æ, f., *μῆλοδία*: behagelig Sang, Melodi, Capella; df. — *melōdina*, orum, n.: Saramoni, Melodi, Varr. ap. Non. — *Melōdionum*, i, n.: By i det Senoniske, (hødt. Melan), Caes. B. G. 7, 58. — *mēlodūs*, 3, *μῆλωδός*: vellydende, melodisk, carmen, Prudent. — *mēlofolium*, i, n., [*μῆλον*, folium]: en Vælsart med et Blad paa Sten, Plin. 15, 15. — *mēlomēli*, n., *μῆλομήλι*: Saffen af de i Hønning nedlagte Dvæder, Colum. 12, 47, (al. *mēlimeli*). — *mēloperon*, onis, m., *μῆλοπέπων*: etflags Agurte el. Melon, Plin. 19, 23.

mēlopoeia, æ, f., *μῆλοποιία*: Tonesætningen, Capella. — 1. *mēlos*, n., *μῆλος*: Sang, Digt til at synge, Hor. Od. 3, 4, 2; ogf. *Melodi*: vid. Attius ap. Cic. N. D. 2, 35; — not.: plur. *mele*, (*μῆλη*), Lucr., men

af masc. melus funder acc. pl.: quosdam melos. Cato ap. Non.; men acc. sing. n.: fletile melum, Pacuv. ibd. — 2) Melos (-us), i. f., *Mēlos*: D i Vægerhavet; vid. Mela 2, 7, o. Plin. 4, 23; — B) df. 1) Melinus, 3: melist; ∞ pigmentum, Plin.: f. und. Melinus; — 2) Melius, 3: af el. fra Den Melos, Diogenes, Cic. N. D. 1, 1. — melota, ae, (o. -te, es), f., *μηλοτή*: Jaarefrøind med liden, Jaarepels, Vulgat. — melothron, i, n., *μηλοθρον*: en Benævnelse paa Barten vitis alba, Plin. 21, 29. — Melotis, idis, f.: Landskab i Thessalien, Liv. 32, 13.

Memōmēne, es, f., *Μεμνημένη*, (den Synkende): en af de ni Muser, navn. Muser for den tragiske Digting; — vid. Anson. Idyll. 20, 2: Melpomene tragico proclamata Mæsta vocatur: — men ogs. er hun den lyriske Digtings Mæsta; vid. Hor. Od. 1, 21, 3, o. id. ibd. 4, 3, ab in.

membrāna, ae, f., [membrum]: 1) egentl.: Hinde el. tynd Hud paa el. id. døriffe Legeme; — ∞ tenuissimis natura vestivit oculos, Cic. N. D. 2, 57; ∞ cerebri, Cels.; membranis volat insecta, Plin.; — ogs. paa andre Naturlegemer er membrana: den interesse Hinde, saal. paa Nedsefernen, osv., Plin. 15, 25; ∞ putaminis ovi, (indenfor Æggeskallen), id.; tennes tunicæ multiplici membrana, (Vindebæst), id.; — II) „overf.“: Hud el. Skind; isaaf. „poet.“: Etangsens Hud el. Sam, Ovid. Met. 7, 272; — B) tilberedt Skind til at stræbe paa, (Pergament, f. und. Pergamus); — usus membranarum (af Skrivertavler af Pergament), Quintil. 10, 3, 31; cf. Hor. Sat. 3, 2, o. Martial. 14, 7; men Tibull. 3, 1, 9, er ∞ lutea: mergetræt Pergamentbind; — C) hvad der viser sig udenpaa, Overfladen; — tennis summi membrana coloris Quum jacitur, Lucr. 4, 93.

*membrānāceus, (-cius), 3: bestaaende af en Hinde; — ∞ pinnae (vespertilionis), Plin. 10, 81; — II) der ligner en Hinde; — ∞ cortex (vitis, arundinis), id. 16, 55; — membrānārius, i, m.: som forfærdiger Pergament, Edict. Dioel.; — membrānēus, 3: af Pergament, codices, Dig.; — membrānūla, ae, f., dem.: 1) „alm.“: liden el. tynd Hinde; ∞ oculi, Cels.; — II) „bef.“ o. „overf.“: a) liden Stykke Pergament (til Bogtitler), Cic. Att. 1, 4; — b) Document el. Inskrift; — membranulis mea manu scriptis, Dig.; c. — membrānūlum, i, n.: Bivern af frøde, Appul.; — [membrana].

*membrātum, adv., [membrum]: ledvis, Led for Led; ogs. Lem for Lem, fra Lem til Lem; — Et membratim vitam totum deperdere sensum, Lucr. 3, 526; quae membratim sentiuntur (mala), Plin.; men ∞ caesi thymi, (i Stykker), id.; — II) „overf.“: stykkevis, entelt, enumerate, Varr.; cf. Cic. Part. or. 35; ligel. generatim membratimque. (efter deres Slægtar og Arter), Plin. 12, praef.; — B) membratim dicere, Cic. Orat. 63 o. 67, i. e. per membra, (el. i forte Sætninger af 9 til 16 Sætninger); cf. Quintil. 9, 4, 126. — membrātūra, ae, f., [membror]: Lemmernes Dannelse el. Legemets Bestaaenhed, Vitruv. 8, 5. — *membror, ari, v. a. p. d. at forme sig til Lemmer el. til et Legeme; — XXXV diebus infans membratur, Censorin.; o. — membrorūsus, 3: med flere Lemmer; — compar. membrorūsus custos hortorum, (i. e. Priapus), Auct. Priap. prooem. — [sgd.].

membrum, i, n.; 1) „alm.“: Lem el. organist Del af det døriffe Legeme; — jam membrum, id est, partium corporis, alia etc., vid. Cic. Fin. 3, 5; — dare membra sopori, Hor.; cf. Virg. Ge. 4, 438; — compactis firmisque membris, Suet. Vesp. 20; — ærbart heder ogs. membrum: Lemmet el. Vælelemmet, Auct. Priap.; — i Dmsfrivningen: magnos membrorum artus, (Virg. Aen. 5, 422), f. magna membra el. magnum corpus, er artus oprbl.; Lemmernes Sammensætning el. For-

bindelse; ogs. forbindes artus et membra, Ovid. Am. 1, 7, 53; — II) „overf.“: A) „alm.“: Lem el. Del af ethvert Sætt, af et Hus, af et Skib, osv.; — cubicula et ejusmodi membra, Cic.; ∞ dormitorium, (Soveværelse), Plin. Ep.; cf. Ovid. Trist. 1, 2, 12; — men membra partesque imperii, Suet.; membra philosophiae, vid. Cic. N. D. 1, 4; — B) „bef.“: Led i Tælen el. i Perioeben: *ζωμάται* el. *ζώλα* ... incisa et membra; vid. Cic. Orat. 62 o. 66; cf. id. d. Or. 3, 49. — memecylon, i, n., *μηκεζλον*: Jærbærtraets Frugt, Plin. 15, 28. — memet, f. und. ego o. -mel.

meminiens, tis: for: e. efterl. particip. praes. til sige, Liv. Andr. ap. Prise., Sidon. — meminī, isse, v. defect. n. v. a., [best. m. *μνησκει*]; som perf. at henføre til d. foræld. meno, (*μνέω*); 1) „alm.“: mindes, husker, erinder mig, tænker derpaa; — aa) absol.; — cui placet, obliviscitur; cui dolet, meminit, Cic. Mur. 20; ligel. meminī bene, (jeg husker det nok), Hor. Sat. 1, 9, 68; ogf. in parenthesis: si meminī, (husker jeg vel), Ovid. Am. 3, 1, 33; — ogs. undert. m. praeterit. Bem.: nam meminī juvenis admodum, (har indprentet mig det meget tidligt), Quintil. 8, 3, 31; cf. Cic. d. Senect. 9; — bb) ogf. at mærke i visse Forbindelser: a) c. gen.; ut hujus loci ... meminīs etc., Ter. Eun. 1, 7, 31; cf. Cic. Fin. 5, 1; — b) c. acc. (pers. o. rei): — qui patriae beneficia meminērent, Cic. Planc. 33; cf. Virg. Ecl. 9, 45, ogf. Cic. Phil. 5, 6; ligel. quos innocentissimos meminimus, id. Verr. 3, 82; — c) m. de; de palla memento, amabo, (værd saa god at huske derpaa) Plaut. As. 4, 2, 81; de Herode ... meminero etc., Cic. Att. 15, 27; — d) m. relat. Particler og Pronomer; saal. m. ut c. conj. (hvorefter), Ter. Phorm. 1, 4, 47; cf. Hor. Epod. 10, 3; men Cic. Fam. 7, 38: meminī, quoniam mihi desipere videbare; — men ordent. staaer relat. her c. conj.: vid. id. Lael. 1, o. Phaedr. 3, 2; — e) ofte ogf. m. acc. c. inf., (hvor da praes. er hyppigere end perf.); — meminī, te mihi ... narrare, Cic.; cf. Virg. Ecl. 9, 52; meministis, me ita distribuissē causam, Cic. R. Am. 42; cf. Virg. Ge. 4, 125; — II) „bef.“ el. ifølge Tælens Sammenhæng og Tæntforbindelsen kan meminisse ogs. undertiden oversættes ved: A) tænker derpaa, betænker, tager Hensyn dertil; — meminisse oportebit, ut ... frondeum pectudibus caedamus, Colum.; ligel. m. ut, Hor. Epod. 10, 3; cf. c. inf., id. Ep. 1, 8, 16; ligel. c. acc., ∞ rem suam, Plaut.; ogf. absol., fac meminēris, Ter. Heaut. 3, 2, 29, (husk el. tænk du derpaa); ogf. c. gen., ∞ ignominiae acceptae, Liv. 3, 61; men Cic. Fam. 15, 17: meminēris mei, (husk paa mig, skriv mig til); ogf. m. acc. c. inf., memento, hos esse pertimescendos etc., Cic. Catil. 2, 3; cf. Sall. Jug. 44; — B) veed el. veed vel; — nec meminisse viae, Virg. Aen. 3, 202, (ifse vide Veien); — b) df. „poet. overf.“ om Ting el. Begreber: at kunne el. formaae; vid. Lucr. 1, 154; — C) mindes, omtaler; — meministi ipse de exsulibus, Cic. Phil. 2, 36; ∞ iudicii, Plin. Ep. 1, 5; cf. Quintil. 11, 2, 16; — not.: infin. meminisse, f. memoria, Lucr. 4, 769.

Memnius, Memmia: romersk Slægt; o. Personnavn; f. ogf. Virg. Aen. 5, 117; — B) df. 1) Memmīades, ae, m.: af den memnifke Slægt, alff. en Memmīus, Lucr. 1, 27; — til denne gens Memmia horer iblandt flere: den „de ambitu“ domfælte C. Memmīus, vid. Cic. Fam. 13 ab in.; — 2) Memmianus, 3: tilhørende en Memmīus, praedia, Cic. Att. 5, 1.

Memnon, (Mennon), ōnis, m.: St. i Æthiopien, Son af Tithonus o. Aurora, blev for Troja fædlet af Achilles; — vid. Virg. Aen. 1, 483, o. Ovid. Met. 13, 600 sgd.; men id. Fast. 4, 714: Memnonis ... lutea mater (i. e. Aurora); — B) df. 1) Memnōnis, idis, f.; pl. Memnonides, (sc. aves), Plin. 10, 37, o. Ovid. Met. 13, 18, ogf. Memnoniae aves, Solin.: (viske

Jugle, der efter Jabelen stoi op af Remnens ferbrændte Afte, hvorefter de aarligen drog til Troja, for at kæmpe ved hans Grav); — 2) Memnonius, 3, aves, Solin., s. ovenf.; — b) fædd. „overf.“; ∞ color, (i. e. niger), Ovid. Pont. 3, 3, 96; liget. ∞ regna, (i. e. orientalia), Lucan.; liget. Memnonia domus, (f. Orienten el. Østen), Prop. 1, 6, 4.

mēmōr, ōris, adj., [memini]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: som mindes noget; c. gen., ogf. m. Objectsætning, ogf. absol.; — memor pristinorum virtutum, Nep. Hann. 12; cf. Sall. Jug. 58; gratum et memorem esse beneficii, Cic.; — memor, quae dicta essent contra, id. Brut. 88; cf. Hor. Sat. 2, 6, 97; memor, Lucullum perisse, Plin. 25, 7; — memorem gratumque esse, Cic. Fam. 13, 25, v. Ter. Ad. 2, 2, 43; men som Ordspreg: mendacem memorem esse oportet, Quintil.; — B) „bef.“ ogf.; a) tafnemmelig, erftendlig; — animus memor in bene meritis, Cic. Fam. 1, 9; memor et gratus, f. ovenf.; thura: — memori debita ferre manu, Ovid.; cf. id. Pont. 4, 4, 18; — b) som tæmter derpaa el. tager Hensyn dertil, som betænker el. overveier; — supplicium exempli parum memoris rerum humanarum, Liv. 1, 28; cf. id. 2, 47, ogf. id. 3, 36 v. 69; — b). ogf. „overf.“: hævende; memori deum ira, id. 9, 29; cf. Virg. Aen. 1, 4; — c) fem har en god Hufommelfe; — hominis ingeniosi et memoris ... exercitatio etc., Cic. d. Or. 3, 50; cf. Ovid. Her. 20, 98; — H) „poet. overf.“ o. ligesom act.: som erindrer el. minder derom; — ∞ versu (perscribere), Ovid.; cf. Hor. Od. 1, 13, 12: ∞ notam etc.; men ibd. 3, 11, 51: nostri memorem ... querelam etc.; liget. Exigit indicium memorem Cytheræ poenam, Ovid. Met. 4, 190; men memorem brevis aevi (Genium etc.), Hor. Ep. 2, 1, 144: — not.: adv. memore, v. s. l.

*mēmōrābilis, e: værd at mindes el. at omtale; vid. Plaut. Cure. in.; — ogf. som lader sig sige el. tæmte; vid. Ter. Andr. 4, 1, in.; — „bef.“ ogf.: mærkelig, mærkbar, indmærket; — ∞ ae divina virtus, Cic. Phil. 13, 19; maxime memorabilis ... familiaritas, id. Lael. 1; cf. Sall. Jug. 79; — ogf. c. abl.; memorabilior (pars vitae) bellicis quam pacis artibus, Liv. 38, 53; o. — mēmōrācūlum, i, n.: Mindesmærke, Appul.; — [memoro]. — mēmōrālīter, adv., [memoria]; mærkeligen el. mindbeværgende, Venant.

*mēmōrātio, ōnis, f.: Mindelse el. Tale derom; — Dura satis miseris memoratio prisca bonorum, Corn. Gall. 1, 291; — mēmōrātōr, ōris, m.: som minder el. fortæller derom; — tui casus memorator Homerus, Prop. 3, 1, 33; — b). fem. mēmōrātrix, icis, Val. Fl.; o. — mēmōrātus, us, m.: Mindelse el. Tale el. Fortælling derom; — Ista sunt lepidia memorata, Plaut. Bacch. 1, 1, 28; parva et levia memorata, Tac. Ann. 4, 32; — [memoro]. — mēmōre, adv. af memor: = memoriter, Pompon. ap. Priscian.

mēmōria, ae, f., [memor]; 1) „alm.“: Hufommelfen, som Andstæne; — ∞ tardior aut firmior, Quintil.; memoriae duplex virtus, facile percipere, et fideliter continere, id. 1, 3, in.; cf. Cic. d. Or. 1, 5; memoria comprehendere el. complecti, id., tenere, id., continere, Quintil., custodire, Cic., memoriae mandare, (memorere), id.; hoc in memoria mea penitus insedit, id. d. Or. 2, 28; cf. Liv. 3, 71; in memoriam redigere el. reducere, (gentilste i sin Hufommelfe), id.; e memoria excedere, Liv., liget. memoria dilabi, Cic. Phil. 13, 5, (gaar af Minde); liget. fugere memoriam alicuius, (blive glemt af nogen), id.; deponere ex memoria, (stte længere at mindes), id.; men ex memoria exponere, id. Catil. 3, 6, (af Hufommelsen, udenad); — H) „bef.“: Hufommelsen, som Andsvirkfømber, Erindring el. at erindre sig noget, Mindelse el. at mindes; A) „egenl.“: — nullam adhibuit memoriam contumeliae, (lod den være glemt), Nep. Ep. 7; — memoriam rei conservare, retinere, Cic.,

reintegrare, revocare, Liv., (bevare, fornye en Erindring); memoriam rei oblivione delere, Cic. Phil. 1, 1, extinguere, id., (uslette Mindet derom); hoc asserti mihi memoriam Platonis, (det minder mig om ham), id.; memoria rei aboluit, (Tingen er glemt), ogf. abiit; vid. Liv. 2, 4, o. id. 3, 55; — ogf. c. gen. subj.; vid. Cic. Arch. 4, ostere; — men tanta tot versuum memoria etc., Cic. Fin. 1, 7; cf. id. d. Senect. 19: ante parturum memoria et copia etc.; — ogf. at minde sig derom, Overbænkning el. Betænkning deraf, Hensyn derpaa; ∞ periculi, Liv. 7, 15; ∞ moris divini humanique, id. 8, 11; cf. id. 27, 3; f. ogf. ovenf. Nep. Ep. 7; — memoriae prodere, Cic., tradere, Liv., (efterlade til Erindring, d. e. oprege el. fortælle), hvorefter ogf. Liv. 3, 67: hoc posteris memoriae traditioni iri, (at dette skal blive fortalt dem); — comitit er Plaut. Truc. 2, 1, 10: venterunt se memoriae, etc.; — B) „overf.“: 1) den Tid, hvorigennem en Erindring gaar, alst. faaer den forbigaaende, fem nærværende, — quod persaepe et nostra et patrum memoria accidit, Cic. Pont. 7; in omni memoria, (i enhver Tid el. Alder), id. Nat. 11; post hominum memoriam (i Mandes Minde), id. Catil. 1, 7; huius memoriae philosophi, (der Tids Philosopher), id. Off. 3, 1; — men ogf. om Eftertiden heder det: ad memoriam posteritatemque etc., Cic. Verr. 5, 14; cf. Vell. 2, 66; — ogf. en Begivenhed, som man fra en vis Tid erindrer sig; vid. Cic. d. Or. 1, 2, v. id. Brut. 69; — ogf. Minde, Eftermæle, Omtale, Tac. Ann. 7, 32; — 2) historisk Fortælling el. Beretning; — quo (libro) omnium rerum memoriam complexus est, vid. Cic. Brut. 3 e. 5; de interitu Magonis duplex memoria tradita est, (dobbelte Beretning), Nep. Hann. 8; quod nulla memoria analium habeat, Liv. 22, 27; ogf. in pl.: memoriarum veterum exsequentissimus, Gell. 10, 12; — bb) b). ogf.; a) Mindeskrift (memoire) el. historisk Oplys om en Person el. Begivenhed; ogf. Dagbog el. Journal el. Annual; — in veteribus memoriis legitimus etc., Gell.; ejus vitae memoriam composuit, Suet. Claud. 1; — b) navn. heder ogf. under Keiserne memoria: Optegnelsen af deres daglige Handler; hvf. a memoria, (den Embedsmænd, der besøger disse Optegnelser), Lamprid. Al. Sev. 31; — not.: fltd. ogf. Gravminde el. Gravmæle el. Monument, Insar.; — H) Memoria, ae, f., *Μνησιν*, er som Gindende: Visdommens Moder; hvf. Arian. ap. Gell. 13, 8, Visdommen siger: Usus me genuit; mater peperit Memoria; Sophiam vocant me Graeci, vos Sapientiam.

*mēmōriālis, e: tit at hufes, tienlig for Hufommelsen, libellus, Suet. Caes. 56: Hufommelsesbog, Dagbog; — men memoriales libri, ogf. libri memorialium, hede Commentarier af Juristen Masurius, Gell., Dig.; — H) „overf.“ o. subst.; A) Memorialis, is, m., under Keiserne, ligesom a memoria: Historiograph, Cod. Just.; — B) memorialia, ium, n.: Mærkeskæbter, vcl.; f. ovenf.; o. — mēmōriola, ae, f., demin.: smaa Hufommelse; — memoriola vacillare, (have en smaa Hufommelse), Cic. Att. 12, 1; — [memoria]. — mēmōriter, adv. af memor, memoris: ud af Hufommelsen, udenad; — ∞ habere orationem, Cic. Acad. 2, 19; ∞ tenere, Plin. Ep., meminisse, Plaut. cognoscere, Ter.; ∞ salutare, Suet. Ner. 10.

memoro, avi, atqui, 1, v. a., [memor]: mindes el. siger, udtaler el. fortæller; c. acc.; — nomen tuum memora mihi, Plaut.; mira memoras, id.; honoratorum virorum laudes in concione memorentur, vid. Cic. Leg. 2, 24; — ogf. m. acc. c. inf., Plaut. Truc. 1, 1, 65; — ogf. m. de; quia de natura nimis obscure memoravit, (i. e. disseruit), Cic. Fin. 2, 5; cf. Suet. Tib. 32; — ogf. m. fgd. si (om), Plaut. Poen. 5, 2, 103; — men quid istis memoratis opus est, (f. me-

morare ista)? id. Mil. gl. 3, 3, 39; cf. Hor. Ep. 2, 2, 117; — not.: efter Fest. p. 121 (Müll.) findes memorare ogs. f. memoriae mandare: at memorere; — II) her til hører endnu; A) partice. memoratus, 3, som adj., ligesom memorandus o. memorabilis: be- kendt, berømt, mærkbar; hof. Gell. Plin. 18; in superl., ∞ sepulcrum illud (Artemisiae), id.; liget. memoratissima illa imago Jalyis, id.; — B) partice. memorandus, 3, som adj.: værd at erindre, id- mærker, berømmelig, juvenis, Virg. Aen. 10, 793; — ogs. om Ting og om Begreber; ∞ pugnae meae, Plaut.; ∞ locus, Flor., exitus, id.

Memphis, is o. idis cf. idos, f.: By i Mellem- ægypten, beramt af Pyramiderne og af Apisdyrkelsen; ogs. Isis o. Venus dyrkes her. — vid. Plin. 5, 9, o. Mela 1, 9, ogs. Martial. Spect. 1, 1, Ovid. Am. 2, 13, 7, o. Hor. Od. 3, 26, 10; — (Miner teras har Landskyen Menf, 3 Mil. sønden for Cairo); — B) df. 1) Memphites, ae, adj. m., hos. (i. e. Apis), Tibull., lapis, (i. e. ophites), Plin. 36, 11; — 2) Memphiticus, 3, ligesom frgd.: memphit; ogs. ægyptisk; — linigerae Memphitica sacra juvencae. (i. e. Isis), Ovid. A. A. 1, 76; — 3) Memphitis, idis, adj. fem.: = frgd.; ∞ vacca, (i. e. Io), ibd. 3, 333; ∞ cymba, Lucan.

Men. cf. Menen., f. ind. Menenius. — 1) Mēna, ae, f., (μῆνη, Maanen), dea, quae menstruis femi- narum praesens putabatur, Augustin.; — 2) mēna, ae, f., som hif, f. ind. maena. — Mēnae, arum, f.: By paa Sicilien i Nærheden af Syracus (hod. Mineo); — B) df. 1) Mēnaeni o. Mēnaenii, orum, Cic. Verr. 3, 43, Plin., (Zibyanerne deraf), ogs. in sing., Cic. l. c. 32; — 2) Mēnaeus, 3: menaen; ∞ viri, Sil. — Mēnaechmi, orum: Comœdie af Plautus, hviir tvende Tvillingbrødre af dette Navn ere Hovedpersonerne. — 1) mēnaeus, 3, μῆναίος, (maanedlig), sc. cirenlus, Vitruv. 9, 8, inc.; (al. manacus). — 2) Mēnaeus, 3: f. ind. Menae.

Mēnalippe, es, o. Mēnalippa, ae, f.: Søster af Amazondronningen Antiope, blev faaet af Her- cules; vid. Justin. 2, 4. o. Juvenal. 8, 229; — II) Ræner paa en Tragedie af Attius, Cic. Off. 1, 31. — Mēnalippus, i, m.: Ræner paa en Tragedie af Attius, Cic. Tusc. 3, 9; — not.: f. ogs. Stat. Theb. 8, 740.

Mēnander o. Menandros (-us), i, m., Μέναν- δρος: den ppyrste Comœdiedigter i den nyere græske Comœdie; om hans Ppyrlighed, vid. Quintil. 10, 1, 69 fgd., ogs. Ovid. Am. 1, 15, 17, o. Prop. 3, 20, 38; — dimidiatus Menander faldtes Terentius af Jul. Cæsar, (quod ejus verborum lenitate, non vim assequeretur), Suet. in Vit. Ter.; — B) df. Menan- drus, 3: menandrisk; ∞ Thais, (som af ham er bragt paa Scenen), Prop. 2, 5, 3. — Menapii, orum, m.: Fjell i Gall. Belg., indellem Maas og Scheldstøren, Caes. B. G. 4, 1, Plin. 4, 31, Tac. Hist. 4, 28; — not.: Menapis, (f. Menapiis), Martial. 13, 51. — Mēnas, ae, m.: en Brigiven af Scenus Pompejus, overgav færdberst den ham betvøede Flaade, Plin. 35, 58; cf. Hor. Epod. 4.

mēnda, ae, f., [best. m. mendum]; 1) „alm.“: Fjell, Rangel; navn. Legemsfjell; — ∞ in corpore, Ovid.; ogs. absol.: Nocte latent mēndae, id.; — II) „overf.“: Fjell i et Skrift cf. Haandskrift, en Skriver- fjell, Suet. Aug. 87; mēnda in extremo verbo, Gell.

mēndaciloquus, 3, [mendacium, loquor]: som tæser Løgn cf. Ufandhøed; — compar., nihil est mēnda- ciloquius etc., Plaut. Trin. 1, 2, 162; — ogs. subst. mendaciloqui: Løgnere, Tertull.; — *mēndacitas, atis, f.: Løgnagtighed, Tertull.; o. — mēndaciter, adv.: løgnagtigen, Solin.; — superl., ∞ dicere, Aug-ustin.; — [mendax].

mēndacium, i, n., [mendax]: Løgn; — ∞ magnum et impudens, Cic.; mendacium neque dice- bat, neque pati poterat, Nep. Att. 15; nulla mendacii religione obstrictus, Caes. C. B. 1, 11; improbi homi- nus est, mendacio fallere, Cic. Mur. 30; — mendacia vatun. Ovid.; men Couscia mens recti Famae men- dacia risit, id. Fast. 4, 311; — II) „overf.“ om Ting: Eftertigning, Kærfalskuag; — mendacia chrysocolae, Plin. 35, 29; liget. id. 37, 33; neque est alia (gem- ma) imitabilior mendacio vitri; df. — mēndaciū- culum, i, n., demin.: liden Løgn, Cic. d. Or. 2, 59, (hvor dog f. mendaciūculis ogs. læses mendaciolis).

mēndax, acis, adj., [mentior]: løgnagtig; ogs. subst. en Løgner; — gum mendaci homini, ne verum quidem dicenti, credere soleamus, Cic. Div. 2, 71; mendacem esse in aliquem, Hor., ogs. alieni, Ovid., men in aliqua re, Pers.; — compar., mendaciore Par- this, Hor. Ep. 2, 1, 112; superl., ni etc., tam ego ero mendacissimus, Plaut. Rud. 3, 4, 49; — men sem Dr- spreg: mendacem memorem esse oportet, Quintil.; — II) „overf.“ om Ting og Begreber: stussende, be- dragerisk, fundus, Hor. Od. 3, 1, 30, (seia stuffer Dyr- terens Gaab), somnus, Tibull.; cf. Cic. Div. 2, 62; — bb) df. ogs.; a) cfrigiort, eftertignet, forstilt; — Non bene mendaci risus componitur ore, Tibull. 3, 6, 35; ∞ pennae, Ovid. Met. 10, 159; — b) falsk, ugrundet, oplygtet; — ∞ infamia etc., Hor. Ep. 1, 16, 39; cf. id. Epod. 17, 39; ∞ damnum, (forstilt cf. loiet), Ovid. A. A. 1, 431.

Mendes, eis, f.: By i Nedreægypten, ved et af Nilens Ueløb; — B) df. 1) Mendēsius, 3: men- dēssk, Celadon. (af cf. fra Hyen Mendes), Ovid. Met. 5, 141; ∞ nomos, Plin. 5, 9; — 2) Mendēsicus, 3: = frgd.; ∞ ostium, Plin. 5, 11.

*mendicabulum, i, n., comiss Drd, f. mendici- us: en Tigger, Plaut. Aul. 1, 8, 3, ∞ circumfora- neum, Appul.; — mendicābundus, 3, ligesom mendicus: tiggende, Augustin.; o. — mendicatio, onis, f.: Tiggeri; ∞ foeda vitae, Senec. Ep. 101; — [mendico]. — *mendice, adv.: som en Tigger, agere cum aliquo, Senec.; — compar., Tertull.; — mendicimōnium, i, n., comiss Biform af figd., Laber. ap. Gell. 16, 7; o. — mendicitas, atis, f.: Tiggeri, tiggefærdig Almøe; — in summa mendicitate, Cic. R. Am. 31; ∞ perpeti, id. Fin. 5, 11; — [men- dicus].

*mendico, avi, atum, 1, v. n. o. a.; 1) neutr.: tigger cf. better, gaacer omkring for at tigge; — men- dicantem vivere, Plaut.; cf. Juvenal. 4, 117; — not.: ogs. som depon. mendicari, (f. mendicari), Plaut. Capt. prol. 13; — II) act: tigger cf. better derom, til- better mig; — quia ... a me malum mendicas, Plaut. Amph. 4, 2, 12; mendicatus panis, Juvenal.; cf. Ovid. Trist. 5, 8, 11; o. — mendicūla, ae, f., se. vestis: Tiggerbragt; an mendiculam (induta)? Plaut. Epid. 2, 2, 32; — [figd.].

mendicus, 3: meget fattig, tiggefærdig, nobli- dende; ogs. subst. en Tigger; — mendicum mendicando vincere, Plaut. Bacch. 3, 4, 16; cf. Cic. Fin. 5, 28; — compar., Tertull.; superl., Cic. Mur. 29; — ogs. som Skældsord: clamitent me mendicum, Ter. Andr. 4, 5, 20; — II) „overf.“: fattig cf. ringe i sit Slags; in- strumentum ... exiguum sane atque mendicum (alleg.), Cic. d. Or. 3, 21.

mēndose, adv.: fejlagtigen, med Feil; ∞ scribi, (med Skriverfeil), Cic. Qu. Fr. 3, 5; men superl., ∞ scripta (ars), id. d. Inv. 1, 7; liget. mendose colligis, Pers. 5, 85; af — mēndōsus, 3, [mendum]: fuld af Feil, fejlagtig; — ∞ exempla testamenti, Plin. Ep. 10, 79; — in quo, et decesse aliquam partem, et superare, mendosum est, id. d. Or. 2, 19; ∞ facies, Ovid.; ∞ mores, id.; — compar., his laudationibus mendosior

(historia nostra facta est etc.), Cic. Brut. 16. — not.: neutr. mendosum, som adv., f. mendose, Pers. 5, 106; — II) „overf.“: A) som begaer en Jæil; — semper in nomine Verrutii mendosus, Cic. Verr. 4, 77; — B) fluffende, bedragerisk; — ∞ risu cavillantes, Appul.

mendum, i, n., [vid. mentior]: Jæil, navn. Skriverseil; — librorum menda tollere, Cic.; cf. id. Verr. 2, 12; — ogs. Jæil i Anstigt, Ovid. A. A. 3, 261; — ogs. „alm.“: Jæil, Herseelse; magnum enim mendum continent (Idus Martiae), Cic. Att. 14, 22.

Meneceles, is, m.: en Taler fra Mabatani i Asien, vid. Cic. Orat. 69; — B) df. adj. Menecelesius, 3, studium, id. Brut. 95. — Menedemus, i, m.: Ravnets paa flere græske Philosopher og Mheterer, Cic. Gell. — Menelaus, (-os), i, m.: Søn af Atreus, Brøder til Agamemnon, og Gemal af den ved Paris berisorte Helena; vid. Hygin. Fabb. 78, 108, etc.; — B) efter ham er benævnt: portus Menelai i Maritima, Nep. Ag. 8; — B) df. 1) Menelaus, 3, thalamus, Prop. 2, 12, 11; — 2) Menelaides, ae, m., nomos: en efter ham benævnt Provinds i Nederrægypten, Plin. 5, 9; — 3) Menelaus, i, m.: Biers i L. enien ved Eurotas, Liv. 34, 28; — not.: Menelaus Marathenus, (fra Byen Marathus i Phoenicien), græsk Mheter, Cic. Brut. 26.

Mēnēnius, a: romersk Slægt: og Personnavn; — Menenius Agrippa, vid. Liv. 2, 16, 32; — not.: til en Moesetning deraf sigter Hor. Sat. 2, 3, 287: secunda in gente Meneni; — B) df. 1) Mēnēnius, 3: menenisk: — ∞ tribus, men skrives fædd. Men., (i. Menenia, se. tribu); vid. Cic. Fam. 13, 9; — 2) Mēnēnianus, 3: = frgt.; ∞ judicium, Liv. 2, 52.

Mēnia Columna, o. Menianum, f. ind. Maenius. — Meninx, gis, f., Mēnyx: D i Marbden af den lille Cyrt, hod. Gerbi, Plin. 5, 7, c. Liv. 22, 31. — Mēnippus, i, m.: cynisk Philosoph, hvis bliske Satirer Varro har efterlignet, hv. ogs. hans Satirer hede Menippeae; vid. Macrob. Sat. 1, 11; — B) df. Menippēus, 3, satira, Macrob., Varro, Arnob.; — II) en afatist Taler fra Stratonica, Cic. Brut. 91.

mēnis, idis, f., [μῆνις, Maanel]: en Halemåane, der som Prydsel sættes foran Veger; hv. mēnis libri, (Bogens Begyndelse), Auson. — Mennon, etc., f. ind. Memnon. — mennōnia, ae, f.: etflage ubekendt Vædslen, Plin. 37, 63. — Menoeceus, ei o. eos, m.: Søn af d. thebaniske R. Cron, opofrede sig for sit Fædreland; vid. Cic. Tusc. 1, 18, c. Stat. Theb. 10, 751 fgt.; — B) df. Menoeceus, 3, sanguis, Stat. — Menoetius, i, m.: Søn af Aeter, og Gader til Patroclus, Hygin.; — B) df. patron. Menoetiades, ae, m., Menoetiades, (af M.'s Slægt), den ovennævnte Patroclus; vid. Propert. 2, 1, 37. — menōides, is, mēnōides, (i. e. lunae similis): Maanen i de første Dage efter Ny, Firm. Math. 4 praef.

mens, tis, f., [igienstem Stammen men- best. m. memini, ogs. m. mēnos, i. e. vis animi]; I) „egenl.“: A) „alm.“: Sielens Gvne til at tænke el. domme, Tanketræsten, Domme træsten, Jærlæden; hv. ogs. mens, som Sielens æbleste Del, medfættens animus; vid. Cic. Tusc. 3, 5: mens, cui regnum totius animi a natura tributum est; cf. id. Fin. 5, 12; ligel. Liv. 37, 45: animos, qui nostrae mentis sunt, in omni fortuna eosdem gessimus, (vort Sindslag, der beroer paa vort fric Valg), etc.; — df. ogs. mens animi, Plaut., Lucr.; ogs. forbindes begge, Virg. Aen. 6, 11, c. Hor. Ep. 1, 14, 8; — df. eliver ogs. mens (ogs. ratio), som immateriel og evig, tillagt Guddommen, Cic. N. D. 1, 2: deorum mente atque ratione totum mundum administrari; — mente comprehendere el. complecti (begribe), Cic.; — suae mentis esse, (el.

compotem esse): være ved sin Jærlæden, id.: hværem ogs. in potestate mentis esse, id.; opp. mente captus, id., lapsus, Suet., ogs. mentis inops el. egens el. exsul, Ovid., (fra Jærlæden, afstidig); men mens alienata, Liv., Caes., mota el. commota el. deminuta, Plin.: Afstidigbed, ligel. mens mala, Tibull. 2, 5, 113; (serim. Ter. Andr. 1, 1, 137, mala mens, malus animus, (Dumbet og Stæthed bære sammen); — B) „bes.“: Tanketræstens Ristfombed el. Anvendelse; df. navn. Anstidelsesmaade el. Sindslag: ogs. Jærlæden el. Beslutning; ogs. Besindelse el. Sufommesse, osv.; — hæc cum tum mente fuisse ... ut etc., Cic. d. Or. 1, 39; cf. id. Mil. 31, c. ibd. 33: men id. Fam. 12, 14: ea mente, ut etc., (i den Jærlæden, at osv.); cf. Nep. Pelop. 1; — venit mihi in mentem, (det falder mig ind), c. nomin. el. c. gen., el. c. infin., ogs. m. de; — si quid in mentem venit, (falder dig ind), Cic.; cf. Liv. 8, 5: men solet mihi in mentem venire illius temporis, (jeg tænker ofte derpaa), Cic. Fam. 7, 3; venit mihi in mentem, subvereri etc., id.; astute venit (illi) in mentem de speculo, Plaut.; — huic solitam effluere mentem, (tabe sin sædvanlige Sufommesse), Cic. Brut. 61; — II) „overf.“ findes ogs. mens f. animus el. de forstidlige Sindsbevægelser, alts.: Jærlæden, Gemyttet, Stemningen; ogs. en Idenkab; ogs. Medet; ogs. Tankemaade; — molliis ... ad calamitatem perferendam mens, Caes.; hominum erga se mentes etc., Suet. Calig. 69; mentem addere alicui, (sætte Mod i nogen), Hor.; cf. Liv. 6, 18; men mentes demittere, (lade Medet synke), Virg.; nocentes mutari in bonam mentem, (overførede til Jærlæstæthed), Quintil. 12, 1, 42; (cf. ovenf. Ter. Andr. 1, 1, 137); men bonae mentis juvenes, (med god el. sund Demme træst), Quintil.; cf. id. 12, 11, 12; — not.: nomin. mentis, f. mens, Eun. ap. Priscian.; — III) Mens dyrkedes ogs. af Rømerne, som en Gudom: vid. Liv. 22, 10, c. Ovid. Fast. 6, 241.

mensa, ae, f., [stal igienstem Stammen men- være best. m. eminare, alts. epyrl. det Dybsbæde; funde ogs. sammenliges m. metiri, mensus]; I) „egenl.“: et Bord, (et Arbejdsbord, osv.); df. navn.: A) Epifæberdet: — ad mensam consistere, Cic. Tusc. 5, 21, (neml. for at epybæde); mensas dapibus onerare el. instruere, Virg.; cibum alicui ponere in mensam, Plaut., in mensa, Ovid.; mensam auferre el. tollere, Cic., remove, Virg.; men id. Aen. 7, 116: mensas consumimus, (Bredslage el. Jærlæden, hværpaa Marcus lagdes); super mensam, Curt., apud mensam, Plaut.: ved Bordet el. under Maaltidet; — 2) df. ogs. „overf.“: a) Bord, Epising, Maaltid; — adhibere alicui mensae, Colum., ogs. communicare alicui mensam suam, Plaut., (lade spise med sig); cf. Cic. Att. 5, 1, c. Tac. Ann. 13, 16; — ogs. Bævertingen el. Røtterne; saal. Cic. Tusc. 5, 35: ∞ Syraeusiae, (overdaadigt Taffel); — b) ∞ secunda: Efterbordet el. Deserten, (navnl. Jærlæden el. Confiturer); vid. Ovid. Met. 11, 92, c. Plin. 14, 3, ogs. Nep. Ages. 8; ligel. mensa altera, Hor. Od. 4, 5, 32; — men usæde, saar mensa f. convivae el. Gæsterne, poet. ap. Suet. Aug. 70; — B) fordi der til Vengens Eftertælling og Udtælling ogs. bærer et Bord, (vid. Hor. Sat. 2, 3, 118; cf. Cic. Pis. 36: mensis palam propositis etc.), saa hæder mensa ogs. „overf.“: Bærlæcomptoir el. Pant el. Cæske; hv. Donat. ad Ter. Ad. 2, 4, 13: de mensae scriptura numerare, (udbetale deraf el. anvise derpaa; opp. ex arca domoque); cf. Cic. Flacc. 19: si etc., quæstor a mensa publica (numeravit: gav Anvisning paa Statskassen); — C) Offerbord el. Altar, vid. Fest. s. v. curiales p. 64 (Müll.); ligel. Virg. Aen. 2, 764: mensaeque deorum etc.; ligel. Jovis mensa, Plin. 25, 59; — D) ∞ lanionia: Suggeblof, Rødblof; vid. Suet. Claud. 15; — II) „overf.“: A) en aflang Glæde paa det grove Epyt, navn. paa Catapulten, Vitruv.

10, 16; — B) Jærføining, hverpaa Slaver udfilledes til Sælg, Appul.

*mensālis, e: hørende til Boret el. Tasselet: — ~ argentum, (Bordfely, Vopise., vinum, (Bordvin), Auctor ap. Vopisc.; — mensarius, 3: hørende til et Bord; sædv. „overf.“; A) mensarius, i, m., (sc. negotiator), Beretler el. Beretmægler, vid. Fest. p. 121 (Müll.), e. Cass. Parmens. ap. Suet. Aug. 3: — B) triumviri mensarii, Liv. 23, 21, e. id. 26, 36: som ordnede det offentlige Pengevæsen; cf. id. 7, 21, egi. Cic. Flacc. 19; o. — mensatim, adv.: bordsvis el. fra Bord til Bord, Jovene; — [mensa].

mensio, onis, f., [metior]: Maalen el. Afmaalen; — naturalium quondam vocum omnium mentionem etc., vid. Cic. Orat. 53. — mensis, is, m., [sefter Varr. af μήν, μήνη, i. e. mensis, luna; efter Cic. N. D. 2, 27, af metior, mensus]: Maaned; — om de remerkse Maander, f. Liv. 1, 19: cf. Suet. Aug. 31, egi. Ovid. Fast. 1, 27, estere; — primis... a mensibus anni, Virg. Ge. 1, 61: men mense primo, id. Aen. 6, 453, i Maanetens Begyndelse; men id. Ge. 1, 335: coeli menses et sidera, skal efter Serv. coeli menses betyde: duodecim signa Zodiaci; — II) „overf.“: menses (m. o. ud. mulierum: deres maanedlige Nenselser), Plin. 21, 89, egi. in sing., id. 17, 47: — b) ds. egi. de dertil hørende (sædv. aarlige) Afseendringer hos Dyrene, Varr. R. R. 2, 7; — not.: mensum, f. mensium. Ovid. Met. 8, 510; cf. Cic. Phil. 12, 9, (Or.).

mensor, oris, m., [metior]: som maaler el. afmaaler: I) „alm.“: ~ maris et terrae, Hor. Od. 1, 28 in.: ~ frumentarius, Dig.; — II) „bef.“: A) en Afmaaler, Colum. 6, 1; cf. Ovid. Met. 1, 136: humum... signavit limite mentor; — B) en Bygmester el. Arkitekt, Plin. Ep. 10, 28 e. 29; — C) i Jælfproget: som i Veiren affikter Teltene, Veget., Cod. Theod.

*menstrua, orum, f. und. menstruus. — *menstrualis, e: maanedlig; ds. I) „alm.“: som varer en Maaned; ~ epulas adipiscere, Plaut. Capt. 3, 1, 22; — II) „bef.“: som finder Sted hver Maaned; solum menstruale animal mulier. (hvor alene sine maanedlige Tider el. Nenselser), Plin. 7, 13; ligel. ~ mulier, id.; — menstruus, us, mulier, (som har det Maanedlige), Pallad.: o. — menstruat, 3: hørende til Kvindens Maanedlige, pampus, Volgat.; — [menstruus]. — menstruum, i, n., f. und. figd.

menstruus, 3, [mensis]: maanedlig, ds. I) „alm.“: som finder Sted hver Maaned el. maanedligen; — ~ serias edicere, Varr.; ~ usura, Cic. Att. 6, 1; ~ tora, Tibull.; ~ luna, Virg. Ge. 1, 353, (som hver Maaned vender tilbage); — men ~ purgationes, egi. subst. menstruum, Plin., pl. menstrua, Cels., (fruentimmerets maanedlige Nenselser); ds. menstrua femina, (som har faadame), Plin.; — ligel. in neutr. absol.: ad menstrua solvenda, (det maanedlige Offer), Sall. figm. ap. Non.; men Plin. Ep. 10, 24: menstruum menum: min maanedlige Tienselse; — II) „bef.“: som varer en Maaned, vita, Cic., spatium, id.; men ~ cibaria: den maanedlige Skof, id. Verr. 3, 30; — egi. absol.: menstruum secum ferre, (sc. frumentum), Liv. 44, 2.

mensūla, ae, f., demin. af mensa: liden Bord, Plaut. Most. 1, 3, 150; ds. — mensularius, i, m., ligesom mensarius: en Beretler, Dig.

mensura, ae, f., [metior]; I) „alm.“: Maalen el. at maale; — mensuram rei facere, Ovid., inire, Colum., agere, Plin. Ep.: at fortage en Opmaalning, at opmaale el. maale; — II) „bef.“: A) „egenl.“: det Maal, hvorefter el. hvorefter noget maales, (sef. Skæppe, Men, oel.), — majore mensura reddere etc., Cic. Off. 1, 15; qui modus mensurae etc., Nep. Att. 2; mensuras et pondera (Maal og Vægt) invenisse,

vid. Plin. 7, 57; certis ex aqua mensuris, (ved Sand: ubre), Caes. B. G. 5, 13; — b) et vist Maal, en Portion, en Del; — ~ certa bibendi, vid. Ovid. A. 1, 589: ad unam mensuram (lactis) duas aquae (reddere), Plin.; nosse mensuras itinerum, Caes.; ~ pedalis, Colum.; ~ roboris, (Omfanget), Ovid.; ~ census, (Formuens Størrelse), Juvenal.; sub mensuram aurium cadere, (ligesom at blive maalt af Dret, d. e. at have Jald el. Rhythmus), Cic. Orat. 20; — B) „overf.“: Maal el. Grad el. Veskaffenhed; — ~ legati consularis, (hans Værdighed), Tac. Hist. 1, 52; submittere se ad mensuram discentis, (medlade sig til hans Hættevne), Quintil.; cf. Tac. Ann. 14, 51, e. Ovid. Pont. 1, 2, in.: — b) i Materiet: Delenes rigtige Fordeling og Forhold, vid. Plin. 35, 36.

mensurabilis, e, [mensuro]: som lader sig maale, spatium, Prudent. — mensuralis, e, [mensura]: hørende el. tienslig til Maatning, linea, Scul. Flacc.; — ds. adv. mensuraliter: ved el. ifølge Opmaalning, Hygin. — mensuratio, onis, f., [mensuro]: Opmaalning; de mensuratione jugeri, Auct. d. Limitib. ap. Goes. — mensuro, are, v. a., [mensura]: maaler el. opmaaler, fossam, Veget. — I. mensur, 3, partic. af metior. — 2. mensur, us, m., [metior]: Maalen el. Maalning; men alene in abl. mensu, Appul.

menta, ae, f., f. und. mentha. — mentagra, ae, f., [mentum, dyosa; forment som podagra]; oprdt. Sagesygdom; ds. Udsæt paa Hagen el. i Ansigtet; vid. Plin. 26, 2. — mentastrum, i, n., [menta]: vild Mynte, Plin.; egi. ~ sylvestre, Colum. — mentha el. menta, ae, f., uivdy: Mynte el. Kruse-mynte, Plin. 19, 47; cf. Ovid. Met. 10, 728; ~ ructatrix, Martial.; ~ serpens, Colum. poet. — mentigo, inis, f., [mentum]: Udsæt el. Stab, navnlt. hos Lammene, Colum. 7, 5.

mentio, onis, f., [memini]: Mindelse el. Mindelse el. Grindring el. Tale derom; fiold. e. gen. subj.; vid. Liv. 4, 5: ante mentionem ullam plebis tribunorumve, (førend de bragte Sagen paa Bane); — estere e. gen. obj., egi. m. de, egi. m. ut, egi. m. inf., egi.; — mentionem rei alieuius facere, Cic., movere, Liv., ligel. de re aliqua, Cic., de aliquo homine, Nep.; cf. Liv. 1, 56; men mentio illata... ut liceat etc., id. 4, 1; faciunt mentionem, placere statui etc., Cic. Verr. 2, 39; egi. m. figd. quid, Liv. 39, 11; egi. in pl., Liv. 3, 43: secessionis mentiones... serentem etc.; — endel. comiff.: facere mentionem cum aliquo, (tale med nogen), Plaut. Aul. 1, 7, 3.

mentior, itus sum, 4, v. dep. n. o. a., [imel. best. m. memin]; vid. comminiscor, commentum]; I) neutr.: lyver; — ne joco quidem mentiri, Nep. Ep. 3; ~ aperte, Cic., in re aliqua, (i en Sag), egi. de re aliqua, id., egi. apud aliquem, (for el. hos nogen), Plaut., ligel. adversus aliquem, id., ad aliquem, Gell.; — cadit in bonum virum mentiri? Cic. Off. 3, 28; — egi. i Jærføring; mentior, nisi etc., Senec. Ep. 166 e. 118; si mentior etc., Ovid. Fast. 4, 227; — egi. om Ting og Begreber: at støffe el. vildselede; frons, oculi, vultus, saepe mentiuntur etc., Cic. Qu. Fr. 1, 1, 6; cf. id. N. D. 2, 5; — egi. m. Ync: iffe at holde sit Ord, vid. Cic. Off. 3, 21; men quibus mentitur amica, Hor.; — II) act.; ~ aliquid in aliquem, Prop. 2, 20, 3; ~ noctem, ibd. 13, 57; nulli quicquam mentite! Hor. Sat. 2, 5, 5; egi. m. acc. e. inf., Liv. 35, 5; — egi. at foregive el. opbigte; — ~ dolores capitis, Ovid., tantum rem, Sall. Catil. 49, auspicium, Liv. 10, 40; — „poet.“ egi. om Begreber; vid. Martial. 5, 40: Mentitur tua quod subinde tussis, (at du neml. skal dæ); — egi. at give sig Udseende deraf, at foregive el. efterligne; — ~ juvenem unctis capillis, Martial. 3, 43; color, qui chrysocollam men-

titur, Plin.; cf. Virg. Ecl. 4, 42; figel. mentiri motum etc., Colum., (f. imitari); — vgl. af stufte el. følge: spem mentita seges, Hor. Ep. 1, 7, 87; — III) beritil er endnu af marke: A) part. mentiens, tis, som subst.: falsk Stumning, (neml. som Doversættelse af *ὑπερσώμενος*), Cic. Div. 2, 4; — B) part. mentitus, 3, m. passiv Gen.; loiet el. forfalskt; — mentitaque tela, Virg. Aen. 2, 422; cf. Ovid. Met. 5, 326, v. Plin. Ep. 6, 20; — not. a: fild. ogf. in verb. fin. m. passiv Gen.; si a debitor obligatio mentitur, (fragaes), Dig.; — not. b: ardhæstigt er mentitur, (f. mentitur), Plaut. Mil. gl. 2, 101.

mentitio, onis, f., [mentor]: Vogn, Skuffelse, Auct. ad Her. 3, 2. — mentitus, 3, part. af mentor. — mento, onis, m., [mentum]: sem bar en lang Sæge, Arnob. — Mentonomon, i. n.: Navnet paa en germanisk Kystræfning imod Nordegen; vgl. Plin. 37, 2. — Mentor, oris, m.: berømt kendskter i oppoiet Metalarbejde; vid. Plin. 33, 53, v. Cic. Verr. 4, 18; — II) „poet. overf.“: et med stor Kunst forberediget Væger el. Vortfar: — raræ sine Mentore mensæ, Juvenal. 8, 104; cf. Martial. 11, 11. (hvor acc. Mentora); df. — Mentoreus, 3: ved el. af en Mentors Kunst; — Lesbia Mentoreo vina bibas opere! Propert. 1, 14, 2; cf. Martial. 9, 60: Pocula Mentorea nobilitata manu. — mentula, æ, f.: det mandlige Lem, Catull., Martial.; df. — mentulatus, 3; in compar., Auct. Priap. 37.

mentum, i, n.: Sagen, malæ inferioris media et infima pars, Cels.; — in supplicando mentum attingere, Plin.; cf. Cic. Verr. 4, 43; men Virg. Aen. 6, 509: nosco crines incanaque menta Regis Romani; men Plin. 8, 76: dependet caprarum mento villus; — II) „overf.“ i Bygningskunsten: ~ coronæ: den fremragende Del af Kransen el. af Hovedgæmstet, hvoraf Båndet løber ned, Vitruv. 4, 3. — menui: indbyd Navn paa en Vædsken, som Græserne falde xanthos, Plin. 37, 63.

mēo, avi, atum, i, v. n.: gaar el. drager afjed; — in occidentem atque orientem meavisse etc., Tac. Ann. 3, 34; cf. Hor. Od. 1, 4, 17: ~ equo, Ovid.; — II) „overf.“: om Gienstande, sem sættes i Bevægelse, som Bogene og Stile, Plin., Tac. Ann. 4, 5, el. sem bevæges ved en Naturkraft, som Varmen, Lucr. 2, 150; qua sidera lege mearent, Ovid. Met. 15, 71. — meopte (i. e. meo el. meo ipsius) ingenio, Plaut. Most. 1, 2, 77; f. ogf. ind. meus.

mēphitēus, 3: pestagtig el. usund, odor, Sidon.; af ~ mēphitis, is, f.: pestagtig el. usund Udrømming af Jordan, Virg. Aen. 7, 84, v. Pers. 3, 99; — II) Mephitis, is, f.: Gubinde, der afvender skadelige Udrømminger; vid. Tac. Hist. 3, 34, v. Plin. 2, 95. — mepte, (f. me el. me ipsum), Plaut. Men. 5, 8, 10.

*merāce, adv.: ublandet, rent; — compar., ~ rubere, Solin.; navn. ogf. om Vin: meracius mixti cyathi, (med mindre Vand), Scribon.; v. — meraculus, (meraculus), 3, demin.: liden blandet, næsten ublandet; — ~ vinum, Plin.; meraculo flore Libyeo, (i. e. vino meraculo), Plaut. Cas. 3, 5, 15; af ~ meracius, 3, [visum af merus]: ublandet, rent; navn. ~ vinum, (uden Tilfætning af Vand), Cels.; figel. ~ uva, (f. ~ vinum), Prop.; — compar., meracius (sc. vinum) bibere, Cic., (opp. dilutus vinum, Cels.); — b) fæld. om andre Gienstande; — meracum helleborum, (ublandet Rysered), Hor. Ep. 2, 2, 137; — II) „fig.“ v. „alleg.“: non modice temperata meracum libertatem sitiens (populus), Cic. d. Rep. 1, 43; — superl., ~ fons scientiæ, Sidon. — merālis, e, [merus], calix, (med ublandet Vin), Marc. Emp.

mercabilis, e, [mercor]: tilkjøbs el. tilfals, ære, Ovid. Am. 1, 10, 21. — mercālis, e, (merx):

= frige, Cod. Just. — *mercatio, onis, f.: Vare handel; in mercationibus pecuniam perdere, Gell. 3, 3; v. — mercator, oris, m.: Handelsmand, Kjøbmand, navn. sem handler i det Støre, (opp. caupo); vid. Cic. Off. 2, 42, v. id. Or. 70; ogf. reisende Kjøbmand, Caes. B. G. 4, 3; — II) „overf.“: en Kjøber; — non consules, sed mercatores provinciarum, Pseud. Cic. in Senat. 4; df. — mercatorius, 3, navis: Handelskib el. Kjøfskib, Plaut. Bacch. 2, 3, 2; — [mercor]:

mercatura, æ, f., [mercor]: Kjøbmændskab, Handel; — mercatura si tenuis est, (naar den drives i det Smaa; opp. magna et copiosa), Cic. Off. 1, 42; — vgl. in pl.: mercaturas facere, id. Verr. 5, 28; cf. Caes. B. G. 6, 17; — B) „fig.“ v. „alleg.“: tanquam ad mercatum bonarum artium etc., Cic. Off. 3, 2; cf. id. N. D. 1, 44; — II) „overf.“: Handelsvare; — mercaturamne, an venales habuit, Plaut. Trin. 2, 2, 51. — mercatus, us, m., [mercor]; I) „ægenl.“; A) „alm.“, figelgem frgde: Kjøbmændskabet, osv.; vid. Cic. Phil. 2, 3, v. 3, 12, (hvor dog Taler er om en forberedert Handel med Statens Giendom; — B) „bef.“; I) Sted el. Samlingssted til Kjøb og Salg; df. Tørv el. Marked; — ~ frequens, Liv. 1, 30; — 2) Handel med Markedsvarer, Markedsforretninger; — mercatum habere, (holde Tørv el. Marked), Cic. Tusc. 5, 3; — men „alleg.“: tanto mercatu indicto, id. Verr. 2, 53; — II) „overf.“: offentlig og talrig Sammenkomst el. Forsamling; — ~ Olympicus, Justin. 13, 3; cf. Cic. d. Rep. 2, 14.

I. mercedonius, 3, [merces, do], dies: Lønningsdag el. Betalingsdag, Fest. p. 121 (Müll.); — II) subst. mercedonius, i, m.: sem betaler Arbejdet, Isid. — 2. mercedonius, *μερκεδώνιος*, mensis: en Stubmaaned af 22 til 23 Dage i den af A. Roma ordnede Kalender; betegnes Merk. in Vet. Cal. ap. Grut.

mercedilla, æ, f., dem.: liden el. ringe Løn; — infimi homines mercedula induci etc., Cic. d. Or. 1, 15; — II) liden Afgift el. Indtægt; mercedulas praediorum constituerne, id. At. 13, 11; v. — mercedonarius, 3: sem gjør noget for Løn el. Betaling; betalt, besødet, loiet; ogf. for hvilken der gives Løn el. Betaling; — ~ miles (collect.). ~ Leieroppejer, Liv. 21, 49; ~ praetor, (i. e. Verres), Cic.; ~ vincla, (hans betalte Dienskte som Udraaber), Hor. Ep. 1, 7, 67; ~ liberalitas, (opp. gratuita), Cic.; — II) subst. mercedonarius, i, m.: Daglønner, Arbejdsmand, Cic. Off. 1, 13 v. 42; ogf. ~ alienus, id. Cluent. 59; cf. Plaut. Poen. 2, 55.

I. merces, edis, f., [merco]; I) „ægenl.“; A) „alm.“: Løn el. Betaling for et Arbejde; — mercede manuum inopiam tolerare, Sall.; — ad mercedem et quaestum (abduci artem), Cic. Div. 1, 41; — dog ogf. Væremis Generat, Cic. Acad. 2, 30, v. id. Phil. 2, 4; — merces scenieorum, (deres Løn), Suet. Tib. 31; — men pretio et mercede etc., id. Verr. 5, 20, (ved at lade sig besiffte); cf. Cic. Pis. 13: lingua mercede astrita; — B) „bef.“: Betaling el. Løse el. Afgift deraf; ogf. Forpagtningssagift; — merces praediorum el. insularum, Cic.; figel. merces annuas habitationum etc., (denaarlige Løse deraf), Caes. B. C. 3, 21, cf. Suet. Caes. 20; ogf. Renten af en Capital, Hor. Sat. 1, 2, 11; cf. ibd. 1, 3, 85; — II) „fig.“ v. „ment.“: Løn el. Gienkjøb; df. A) Betønning el. Pris; — ipsa quidem virtus sibiinet pulcherrima merces, Sil.; cf. Hor. Od. 2, 1, 25; men mercedem regni etc., Liv. 2, 41, (i. e. legem agrariam); non alia mercede etc., Hor. Od. 1, 27, 13; — B) den forlystelse Løn el. Straf; — ~ gravem temeritatis etc., Liv. 39, 55; ~ spreiti numinis, id. 2, 36; — ogf. Bryderi el. Ubehagelighed (og ligesom Værepenge); — non ita magna mercede, Cic. Fam. 1, 9; cf. id. Tusc. 3, 6; men Virg. Aen. 7, 317: hac mercede

... suorum, (i. e. perniciæ). — 2. merces, f. merx, f. und. dette Ord.

mercimōnium, i. n., [merx]: Vare el. Handelsvare: — mercimonia emere, vendere, vid. Plant. Amph. prol., in.: id mercimonium ... quo flamma alitur, Tac. Ann. 15, 38; cf. Plant. Most. 3, 3, in.: quid tibi visum est hoc mercimonium, (hvad fones dig em denne Handel)?

mercor, atus sum, 1. v. dep. a., [merx]: tilhænder mig, kober; — ∞ fundum de pupillo, Cic. Flacc. 20; egf. ∞ ab aliquo, id. Off. 1, 42; — egf. m. Mercens abl. el. gen.; — aliquid pretio, Liv.; quanti mercatura (mullum) luxuria? Plin. 9, 31; — men absol.: ire mercatum, (til Marked), Plant. Merc. prol. 82; — II) „overf.“ e. „alleg.“; hæc officia meranda puta, Cic. Att. 9, 4; ∞ amorem muneribus, Propert. 2, 16, 15; — not. a: partic. mercatus, 3, egf. pass.; — Naturæ decus mercato pendere cultu, Prop. 1, 2, 5; cf. Plin. 37, 10; — not. b: mercarier. inf. f. mercari. Hor. Sat. 2, 3, 24.

Mercurialis, e: herende til el. benævnt efter Guden Mercurius; — ∞ cognomen, Hor. Sat. 2, 3, 25, (i. e. cognomen Mercurii); — B) „bef.“ bede ∞ viri, egf. absol. Mercuriales; 1) Væde og Digtere, navn. Syriæne; vid. Hor. Od. 2, 17, 29; (ligesom Mercurius, ibd. 1, 10, 6. heter Lyrae parens, i. e. Lyrae inventor); — 2) Kiøbmand el. Handelsmand, (hvæs Patron Mercurius); vid. Plant. Amph. prol. init.; — Mercuriales bede egf. Medlemmerne af det a. n. c. 259 oprettede collegium mercatorum; vid. Liv. 2, 27; cf. Ovid. Fast. 5, 671, v. Cic. Qu. Fr. 2, 5; — b) heril fan mærkes; ∞ saliva, Pers. 5, 112, (naar Munden løber i Vand af Spigen efter Jærdel); — II) „overf.“: A) ∞ cursus, (i. e. cursus stellæ Mercurii), Macroh. Somn. Scip. 2, 4; — B) ∞ herba, Cato, egf. absol., mercurialis, (sc. herba), Plin. 35, 18, germ. Singelfraut; v. — Mercuriolus, i. m., demin.: liden Mercursbillede, Appul.; — [af flgd.].

Mercurius, i. m., [a meribus dictus, Fest.]: Søn af Jupiter ved Maja, er bef. at mærke; A) som Beltalenhedens og Sprogets Gud, egf. som Opfinder af Lyren og af Palæstra (el. Gymnastiken); — vid. Hor. Od. 1, 10, in., v. Ovid. Fast. 5, 663 flgd.; — som Guderherold tillægges ham: pelatas (Vingehat), og talaria (Vingeshoe), egf. virga el. caduceus el. Stav, hvormed han fører de Afrodites Sicke ned til Underverdenen, egf. undertiden tillæge derfra; — vid. Virg. Aen. 4, 239 flgd., Ovid. l. c., v. id. Met. 1, 671 flgd.; f. egf. Argiphontes; — B) som Gud for floge og snidrige Indfald el. Unslag, for Løst og Hænder, egf. for Handel og Kiøbmandskab; vid. Ovid. Fast. 5, 671 flgd.; — II) egf. fan mærkes; A) aedes Mercurii; vid. Liv. 2, 21 v. 27, v. aqua Mercurii; vid. Ovid. Fast. 5, 673 flgd.; — B) Mercurius, f. Guden Billedstøtte; vid. Nep. Alcibi. 3, v. hermae; — C) Mercurius, som Planet; vid. Cic. N. D. 2, 20; — not.: om de forskjellige Guder af dette Navn vid. Cic. N. D. 3, 22.

merda, ac, f.: de dyrstte Excrementer; — ∞ bubula, Veget., corvorum, Hor. Sat. 1, 8, 37; df. — merdæcus, 3: befølet med Excrementer, Anthol. Lat. — mere, adv., [af merus]: ublandet, uden Tilfæring; — Si semel amoris poculum accepit mere, Plaut. Truc. 1, 1, 22; ∞ ferreum id erat, etc., Plin. 33, 4. — merenda, ac, f. (mereo): Middagsmad el. Mellemmad, (for: v. efterel. Ord); vid. Fest. p. 123, v. Plaut. Most. 4, 2, 50; — „overf.“ egf. som Dværgføden, Enn. ap. Fest. p. 59 (Müll.); df. — merendarius, i. m.: som er bærer Middagsmad, Sener. Contr. 5, 33. — mērens, tis, partic. v. adj., f. int. flgd.

mēreo, ui, itum, 2. v. a. (v. n.), egf. ofte som depon.: mereor, meritas sum, mereri; [efter Voss.

af utroque, i. e. pars, hvf. utroque, i. e. consequor, faaer min Del]; 1) „egentl.“: A) „alm.“: fortienet, gior mig værdig deril; egf. forsylder, paadrager mig; — non minorem laudem exercitus, quam imperator, meritis videbatur, Caes. B. G. 1, 10; mereri favorem aut odium, Quintil., poenam, Liv., supplicium, Ovid.; cf. Liv. 8, 7; — egf. ud. acc., si mereor, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 17; quin merore, at merita es, Virg. Aen. 4, 547; — egf. m. flgd. ut el. ne, el. c. inf., el. m. cur, esp.; — sese meruisse, ut etc., Cic. d. Or. 1, 54; Quae merui vitio perdere cuncta meo, Ovid. Tr. 5, 11, 16; nec meruerant, cur disiperentur, Liv. 31, 45; — B) „bef.“: fortienet, erhvervet, vinder; — merere ... duodecim aeris, (seem Daglen), Cic. R. Com. 10; cf. Suet. Calig. 10: quantum quisque uno die mereret; f. egf. id. Ner. 20; men Hor. A. P. 345: Hic meret aera liber Sociis, (indbringer dem Vænge); si etc., Nardo vina merebere, (fån du tilbytte dig den derfor), id. Od. 4, 12, 16; df. egf. at tilstøbe sig, viros dote, Plaut.; egf. alm. at erhverve, gloriam, Plin. Ep. 1, 8; men absol., ad merendum coactus puer, Gell., (i. und. meritorius); — bb) heril mærkes endnu; a) quid mereas, ut etc.? egf. quid merearis, ut etc.? (hvad skulde man give dig, ser at du osv.? Cic.; cf. id. Phil. 1, 11, egf. id. Verr. 4, 60; ligel. Plaut. Men. 1, 3, 34: Neque hodie, ut te perdam, meream deum divitias mihi, (istte ser nogen Pris); — b) merere v. mereri stipendia, egf. absol. merere, (sc. stipendia), at tiene for Sold; df. sædv.: at giøre Krigstjeneste, at være Soldat; — vid. Cic. Mur. 5, egf. Caes. B. G. 7, 17, egf. Liv. 21, 4, v. 22, 2; — merere pedibus, (ved Jødsføttel), equo, (i Hysteriet), Cic., Liv.; merere aere publico, egf. mereri aes militare, Varr. ap. Non.; tribunus militum meruit etc., Suet. Vesp. 2; — II) „overf.“: A) „alm.“: giøre mig fortient deraf, (bene el. male, til der Vedre el. Barre), sædv. m. de, egf. absol.; — de re publica bene mereri, Cic., meruisse optime, id.; cf. id. Leg. 1, 3, v. ibd. 3, 11; — nam meritis de me est (sc. ita) ... illi ut commodem, Ter. Hee. 5, 1, 34; cf. Caes. B. G. 1, 11; men Ter. Heaut. 1, 1, 31: quid de te tantum (mali) meruisti? — Quique sui memores alios fecere merendo, (som ved Fortienester have foreviget deres Navn), Virg. Aen. 6, 664; — B) „bef.“: a) handler saa el. faa; — saepe, quod vellem. meritam scio, (at hun har soiet sig efter mig), Ter. Hee. 3, 5, 37; — b) oftere: at begaae (en Daarlighed); — vid. Virg. Aen. 7, 397; men esse hæc in re culpam meritum, Ter. Phorm. 5, 8, 25; men Plaut. Trin. in., in pass.: ob meritam noxiam; f. egf. nedensf.; — II) om Participierne mērens, tis, egf. som adj.: fortient el. værdig deril; — laudare, increpare merentes, Sall. Jug. 105; cf. Virg. Aen. 2, 229 v. 585; ligel. civis odere merentem, Ovid.; men ita de re publica merentem etc., Cic. ap. Non., (saa velsortent deraf); egf. bene merenti tributum, Auct. B. Afr.; men bene merentem tibi, (f. de te), Plaut. Men. 4, 3, 19; — B) partic. mēritus, 3, egf. som adject.: som har gjort sig fortient, fortient el. værdig; effest m. bene el. optime; — vid. Caes. B. G. 1, 11, id. B. C. 3, 99; ligel. milites mirifice de re publica meriti, Cic. Fam. 12, 12; — 2) oftere pass.: fortient el. forsyldet, billig el. grunder; — illam iracundiam meritam ac debitam fuisse, Cic. d. Or. 2, 50; cf. Virg. Aen. 5, 696, egf. Plaut. Trin. ab in.: men superl., fama optima et meritissima frui, Plin. Ep. 5, 15; — C) df. 1) subst. mēritum, i. n.; aa) „alm.“: Forskyldelse, den forsyldte Løn el. Straf, (men alene for: v. efterel.); — nihil suave meritum est, Ter. Phorm. 2, 1, 75; men quale meritum reportaverit, Appul.; ∞ delicti, Tertull.; — bb) „bef.“ egf.; a) Tieneste, Selgierning; — pro singulari eorum merito, Cic. Catil. 3, 6; cf. id. Phil. 3, 6; magna ejus sunt in me, non

dico officia, sed merita, id. Fam. 11, 17; cf. id. Lael. 8, v. Liv. 39, 28; — vgl. oment: Etyd, Gerselfe; leniter, ex merito quicquid patiari, ferendum est, Ovid. Her. 5, 7; cf. Cic. Sen. 17: a me nullo meo merito alienus; men nullo meo in se merito. Liv. 40, 15; — h) Bard, Vigtighed, Betjening; — Et quo sit merito quaque notata dies, Ovid. Fast. 1, 8; cf. Martial. 8, 65; men secundi meriti thymbra, Pallad. 1, 37; — 2) adv. merito: efter Fortieneste, billigen, med Rette; — merito iratus alicui, Cic. Verr. 3, 68; ∞ ac jure laudantur, id. Catil. 3, 6; siq. recte ac merito commoveri, id. Verr. 3, 67; — men in superl. meritisimo, id. d. Or. 1, 55; — men Plaut. Asin. 3, 3, 117, c. gen.: meritisimo ejus. — mereor, f. mte. mereo. meretricie, adv.: fem en Skjæge; — quam digne ornata ... haud meretricie, Plaut. Mil. gl. 3, 2, 58; af — meretricius, 3: hørende til en meretrix, domus, Ter., quæstus, Cic., amores, id.; — II) in neutr. egf. fem subst.; quæ meretricium fecissent, Suet. Calig. 10; e. — meretriciula, ac, f., demin., ligesom meretrix: en Skjæge, Cic. N. D. 1, 33, Hor., Quintil.: af — meretrix, icis, f., (Meroe), (som fortjener Penge med Kroppen); — f. mulier, Ter.; oftere absol. meretrix: Skjæge, ofenligt Fruentimmer; vid. Cic. Coel. 20, v. Ovid. Am. 1, 10, 21, egf. Hor. Ep. 1, 18, 3; — not.: f. gen. meretricium, Ovid., findes egf. meretricium, Plaut. Cas. 3, 3, 22.

mergae, arum, f., [mergo]: togtrent Gaffel, hvormed det afmeiede Korn opstamtes; (quod messoras eas in fruges demergunt, Fest.); vid. Colum. 2, 21, v. Plaut. Poen. 5, 2, 28; men ∞ pugneae, commixt f. pugni (cf. Næverne), id. Rud. 3, 4, 58; df. — merges, itis, f.: Neg el. Kornneg; — exuberet annus ... cerealis mergite culmi, Virg. Ge. 2, 517. — mergito, are, v. a., intens. af flgd.: at duffe ned, Tertull., (al. mersito), inc.

mergo, mersi, mersum, 3, v. a.; I) "egenl.;" A) "alm.": nedsenker el. neddufter deri; — mergi in aquam (pulos), Cic. N. D. 2, 3; quæ se in mari mergunt (aves), id.; cf. Ovid. Fast. 1, 48; egf. ∞ sub aequoribus, Tibull.; nec me dens aequore mersit, Virg. Aen. 6, 348; cf. Liv. 1, 1, 1: mergi aqua, (at drufne deri); — vgl. absol., ut ... mergeretur, (for at blive drufnet), ibd. 51; — partem classis mersit, (borede i Søen), Vell. 2, 42; men mersa rate, (efter at hans Baad var sunken), Juvenal.; — "poet.": egf. te mersuras ... aquas, Ovid. Ib. 343; men fluctu terram mergente, (om en Overflommelse), Lucan.; cf. Ovid. Met. 13, 878: sub aequore mergor, (ruffer mig deri); — II) "fig.;" A) "overf.": I) "alm.": ligesom nedsenker, indføjer el. indbringer og fordybende deri; — palmitem per jugum mergi, (blive trukken derigennem), Plin.; ∞ manum in ora ursae, Martial.; men ∞ rostra in corpore, (om Hundene), Ovid. Met. 3, 249; ∞ ferrum visceribus, (giennemboreder dem), Claudian.; ∞ caput in terram effossam, Liv. 22, 61; — endel. heder mergi em Gimmeleges mense: at gaac ned, Ovid. Fast. 3, 403; cf. Catull. 66, 68; — B) "bef.": nedsenker el. stunder el. gjør usynlig deri; — ∞ vultus in cortice, Ovid., ora humo, Stat.; ∞ diem el. lucem, (om den nedgaaende Sol), Senec. Thyest.; coelum sidera mergens, (Befen), Lucan. 4, 51; men ∞ montes el. terram, (om de Søfarende: at faae af Synne), Val. Fl.; — rebus mersis in ventrem, (om en Vedland), Juvenal.; — h) egf. tilfælder, forbruger, ruinerer; — mersus foras, (fallefter), Plaut.; ut mergantur pupilli, (blive forarmet), Dig.; qui peritissimo mergit domini censum (cocus), Plin.; mergentibus sortem usuris, (da Renterne opslugte el. mettede Capitalen), Liv. 6, 14; — quæ mergit (potatio) berufende), Senec. Ep. 12; — B) "ment.": nedsenker el. indbygger deri, nedbojer derunder; — sed me fata mea ... His mersere malis, (hade sværet mig deri), Virg. Aen. 6, 511;

cf. ibd. 11, 28; — ∞ se in voluptates, (hvortil sig deri), Liv. 23, 18; men pass.; mersus rebus secundis, (overvældet deraf), id. 9, 18; vino somnoque mersi jacent, id. 41, 3; men vita libidine mersa, Sil.

mergulus, i, m.: etflags Vandfugl, Vulgat.: af — mergus, i, m., [mergo]: I) Dufferen, etflags Vandfugl, rimel. Maagen el. Strandmaagen; — vid. Plin. 18, 87, egf. Ovid. Met. 8, 623, v. Hor. Epod. 10, 22; — men "alleg.": ∞ agrarius: fem higer efter Vandendeemne, Lucil. ap. Capitolin.; — II) Målgæger el. Søenfer af Vinfloffen; vid. Colum. 4, 15, v. Pallad.

meribibulus, 3, [merum]: fem drifter ublandt Vin, en Dranter, Augustin.; — meridialis, e: sydlig, ventus, Gell. 2, 22; v. — meridianus, 3: hørende til Middagen; ∞ tempus, Cic., v. ∞ hora, Martial.: Middagen; ∞ sol, Liv., somnus, Plin. Ep.; — meridiani, (sc. gladiatores), Suet. Claud. 31, (som fægtede i Middagsstunden); — meridianus, (sc. tempore), i Middagsstunden, Plin.; — II) "overf.": hørende til Middagsstunden; sydlig, imed Syden el. Sønden; — ∞ plaga, orbis, id., vallis, Liv.; ∞ circulus, (Middagslinien el. Equator), Senec.; — vgl. absol., sub meridianio, (under Ynten), Flor.; meridianus, (sc. loca), Plin.; — [meridies]: — meridiatio, onis, f., [meridio]: Middagsbvlle, Cic. Div. 2, 68.

meridies, ei, m., [f. medius dies; vid. Cic. Orat. 47]: Middagen el. Middagstiden; — ante ... post meridiem, (om Formiddagen, om Eftermiddagen), Cic.; meridie ipso, (i selve Middagsbvlle), Ter.; inclinare meridiem, (at det er over Middag), Hor. Od. 3, 23, 5; — II) "overf.": A) Middelspunkter i et Tidrum, (men alene forl.); — noctis circiter meridiem, Varr. ap. Non.; — B) Sydsiden, d. e. Syden el. Sønden; — inflectens sol currum, tum ad septentriones, tum ad meridiem, Cic. N. D. 2, 19; cf. Tac. Hist. 5, 6, v. id. Agr. 10.

*meridio, are, v. n., Suet. Calig. 38, egf. meridiol, ari, v. dep., Cels.: at holde Middagsbvlle; — meridionalis, e: sydlig, imed Sønden, plaga, Lactant.; v. — meridianarius, 3: = meridianus, Titin. ap. Appul.; — [meridies]. — Merionæus, ae, m., *Μερώνης*: en af Hæerne for Troja, Staldbræder af Idomeneus, hvis Begn han styrede, og hvis Skib han førte; vid. Ovid. Met. 13, 359, egf. Hor. Od. 1, 6, 15, v. ibd. 1, 15, 26.

meritissimo, f. ant. mereo. — I) merito, adv., f. und. mereo. — 2) merito, avi, atum, 1, v. a., intens. af mereo: I) "alm.": fortjener el. erhverver, har som Jndtægt; — II) S. D. annua meritasse, Plin. 7, 40; — II) "bef.": tjener for Guld, gjør Krigstjeneste, vid. Cato ap. Fest. p. 152 (Müll.); men Siculas ... meritare per oras, Sil. 10, 656.

meritorius, 3, [mergo]: hvorefter man fortjener Penge, hvorefter man læser sig betale; ∞ artificia, Senec., vehicula, Suet., balinea, Plin. Ep.; — B) vgl. subst., meritoria, (sc. cubicula el. loca): Leiebøliger, Juvenal., Dig.; — II) "bef.": ∞ pueri, Cic., v. scorta, Suet., (som udslees til Uugt); — B) df. subst. meritorium, i, n., (Skippe for flig Handel), Firmic. — meritum, i, n., f. und. mereo. — meritus, 3: partit. v. adj. af mereo.

merkedomius, memis. f. und. 2. mercedonius. — Mermessus, i, f.: Sy paa Idabierget, Lactant.; — B) df. Mermessia, ae, f., (i. e. Sibylla Hellepontica), Tibull. 2, 5, 67.

Mero, onis, m., commixt Jorverking m. Nero, (m. Henspilleen paa merum), vid. Suet. Tib. 42. — merobibulus, 3, [merum, bibo]: fem drifter ublandt Vin; df. "overf.": fortrukken, anus, Plaut. Cure. 1, 1, 77. — *Meroë, es, f.: æthiopisk Ø el. Halvø i Nilen, (hod. Atbar); vid. Mela 1, 9, Plin. 2, 75, v. Ovid. Fast. 4, 570, egf. Lucan. 10, 303; df. — Meroëticus, 3:

microctiff, ebenus, Lucan. 10, 117; v. — Meroïs, idis, f., *Megois*: mercurii, herba, Plin. 21, 102.

Mêrôpe, es, f., *Μερόπη*: Datter af Atlas og Plejone, er en af Megaderne; — bveer hun stinner mantere, end hendes Søstre, f. Ovid. Fast. 4, 173; f. ogs. und. Sisypheus; — not.: f. ogs. Hygin. Fab. 152 v. 185. — 1. Mêrops, ôpis, m., *Μέροψ*: R. i Æthiopien, Gemal af Clymene, ogs. den formodede Fader til hendes Søn Phacton; — vid. Ovid. Met. 1, 763, v. ibd. 2, 181. — 2. Merops, ôpis, m.: Konge paa Den Cæs, som ogs. efter ham hedder Mêrôpe v. Merôpis, Plin. 5, 36. ligesom dens Nidbaanere efter ham hedder Mêrôpes, Quintil. 8, 6, 71. — 3. mêrops, ôpis, m.: Bislugeren, en Fugl, som æder Bier, (mêrops apiaster L.), Virg. Ge. 4, 13, v. Plin. 10, 51. — mêrôsus, 3, [merum]: ren, ublandet; ∞ vinum, Agroet. d. Orthogr.

mersito, are, v. a., intens. af *figd.*, Solin.; f. ogs. und. *mergio*. — merso, avi, atum, i, v. a. intens. af *mergo*: sanker el. duffer ned deri: — ∞ gregem fluvio, (bade den deri), Virg. Ge. 1, 272; men calida aqua mersatur (ille, neml. for at druknes), Tac. Ann. 15, 69; — II) „fig.“: overbælder; hunc rerum copia mersat, Lucr. 5, 1005; cf. Hor. Ep. 1, 1, 16, v. Catull. 68, 13. — mersus, 3, partic. af *mergo*. — merthryx, ysis, f., *μερτρυξ*: en Vandrevelfe paa Planten geranium, Plin. 26, 68. — merto, are, Bisform af merso, Attius ap. Non.

1. *mêrûla*, ae, f.: 1) Drosselen, etflags liden Fugl, Plin. 10, 42, Cic.; merulis intentus — auceps, Hor. A. P. 458; — B) etflags Rist, Soderosselen, Plin. 32, 53; merulaeque virentes, Ovid. Hal. 114; — II) „overf.“: etflags hydraulisk Maskine, vid. Vitruv. 10, 12. — 2. Merula, ae, m.: romersk Tisnaen, Liv. — mêrûlentus, 3, [merum]: druffen, Fulgent. — mêrûlus, i, m., Bisform af merula: Drosselen, Auct. Carm. d. Phil. 13.

mêrum, i, n., f. und. *figd.* — mêrus, 3; 1) „egenl.“: uden Tilfætning, ublandet, ren, klar; — gustus uvarum non mixtus, sed merus, Colum.; ∞ lacte uti, Varr.; ∞ undae: det klare Vand, (uden Tilfætning af Vin), Ovid. Met. 15, 321; men ibd. 13, 331: si mera vina bibisset; — B) df. subst. mêrum, i, n., (se. vinum): ublandet Vin, (som ikke ordenl. blev druffet af ædruelige Personer): vid. Hor. Ep. 1, 19, 12, v. id. Od. 1, 36, 13; — df. ogs. f. stærk Drif, Drif-færdighed; ad merum pronig, Plin.; mero victus, (beruſtet), Senec.; — II) „fig.“: A) „overf.“: 1) blot, nøgen; — ∞ pede etc., Juvenal. 6, 158; — 2) blot, d. e. intet andet end, ipsum; — habere meram tunicam, Varr. ap. Non.; nihil nisi spem meram, Ter. Phorm. 1, 2, 95; mera monstra nunciare, Cic. Att. 4, 7; ∞ scelera loqui, id.; — B) „ment.“: ren, ublandet; — nimis avidi libertatem meram haurire, vid. Liv. 39, 26, (hvor Udbrøffet er „alleg.“ med Henſyn paa Riddersen af stærk Drif); — derim. ∞ libertas, Hor. Ep. 1, 18, 8, (ren, ægte); figel. in illam veram et meram Graeciam etc., Plin. Ep. 8, 21.

merx, cis, f., [best. m. mercor]: 1) „egenl.“: Vare, Kramvare; — ∞ inveniabilis, Plaut. Poen. 1, 2, 128, opp. proba, ibd.; ∞ esculenta, Episcavare, Colum.; sarmata quoque in merce sunt, (cere en Fandelsart-ſt), Plin.; merces fallaces et lucosae etc., Cic. Rab. Post. 14; ∞ semineae, (for Fruentimre), Ovid. Met. 13, 165; — II) „overf.“: alge; mala merx: hvad der er ondt og fordærligt i sit Slags; — ut aetas mala merx est tergo! Plaut. Men. 5, 2, 6; — comiff ogs. om Personer; merx tu mala es, (manuavis ſujet), id. Pers. 2, 2, 56; — not.: f. nomin. merx findes ogs. merces, (ligesom plebes f. plebs), Sall. frgm. ap. Charis.

mêsa, ae, f., *μῆσα*, (i. e. media): Mellemforten af Camr el. cannabis, vid. Plin. 19, 56. — mêsan-
ûlon, i, n., *μεσάυχλον*, (Kæsehyr, ved hvis

Mitte en Æm er befæstet), Gell. 10, 25. — **Mesap**, f. und. *Mesap*. — *mêsaulae*, arum, f., *τὰ μέσ-
αυλά*, ligesom andrones: smalle Gang imellem Bæ-
relserne og Væggen, Vitruv. 6, 10. — *mêse*, es, f.,
μῆση, media: den mellemste Tøne, Tønen a, Vitruv.
5, 4. — **Mesembria**, ae, f.: By i Thracien, ved
det ferte Hav, Mela 2, 2, Plin. 4, 18; — B) df. *Mêsē-
mbriacus*, 3, portus, Ovid. Trist. 1, 10, 37. —
mêses, ae, m., *μῆσης*: Nordnordostvinden, (imellem
boreas o. caecias), Plin. 2, 46.

mêsobrâchys, (se. pes), *μεσόβραχος*: Versfød
af fem Stavelser, hvoraf alene den mellemste er kort;
(saal. pulcherrimarum), Diomed. — *mêsôchôrus*,
i, m., *μεσόχορος*: som indtager Midten af de Dan-
sendes og Syngendes Cher, d. e. Choresis Anfører,
Sidon. — *mêsôides*, is, f., *μεσôides*: en vis
musicalsk Modulation, Capella. — *mêsôlabium*, i,
n., *μεσôlabium*: Instrumet, hvorved Mellempropor-
tionallinierne findes, Vitruv. 9, 3. — *mêsôleucos*, i,
m., *μεσôleucos*, (hvid i Midten): etflags sort Vædel-
sten med hvid Stribe, Plin. 37, 63; — II) en Benæv-
nelse paa Planten leuce, id. 27, 73.

mêsômacros, i, m., *μεσôμακρος*: se. pes:
Versfød af fem Stavelser, hvoraf alene den mellemste er
lang; (saal. avidissimus), Diomed. — *mêsômelas*,
anos, *μεσômelas*: hvid Vædelsten med sort Stribe,
Plin. 37, 63. — *mêsônauta*, ae, m., *μεσônautas*:
etflags Baadsmand, (der neml. staar imellem Styrt-
manden og Versføflet), Diz.

Mêsôpotâmia, ae, f., *Μεσποταμία*: Landet
imellem Floderne Euphrat og Tigris, Cic. N. D. 2, 52,
Mela 1, 11, v. Plin. 5, 13; — df. *Mêsôpôtâmios*,
3: mesopotamiff, milites, Valerian. ap. Vopisc. —
mêsosphærum, i, n., *μεσôσφαίρον*: en Rardus-
art, vid. Plin. 12, 26. — *mêsopilum*, i, n., *μεσô-
πιλον*: Rispel el. Frugten af Rispeltræet, Plin. 15,
22; — ogs. Rispeltræet selv, Pallad. — *mêsopilus*,
i, f., *μεσôπιλον*: Rispeltræet, Plin. 7, 37; — ogs. Rispel-
træets Frugt, Pallad.

Messâla, el. *Messalla*, ae, m.: romersk Tisnaen
in gente Valeria; — her nævnes Taleren M. Valerius
Messala Corvinus, samtidig m. Cicero o. Augustus;
vid. Cic. Att. 15, 17, v. ibd. 16, 16, A, ogs. Hor. A. P.
317, v. Tibull. 4, 1; — men in pl., vid. Ovid. Pont. 4,
16, 43. — **Messâlinus**, el. *Messallinus*, i, m.:
figel. romersk Tisnaen, Tac. Ann. 2, 32, v. id. Agric.
15; — df. fem. *Messallina*, el. *Messallina*, ae;
— om R. Claudius's Gemalinde af dette Navn, vid.
Suet. Claud. 26, v. Tac. Ann. 11, 15, oftere.

Messâna, ae, f., *Μεσσηνή*: By paa Sicilien, ved
Strædet imellem Italien og Sicilien, (hod. Messina,
ferd. Zancle), Celeni fra Messene paa Peloponnesus;
vid. Plin. 3, 11; f. ogs. Cic. Verr. 5, 30, v. Caes. B.
C. 2, 3; — not.: „pect.“ findes ogs. *Messana* f.
Messene paa Peloponnesus, Stat. Achill. 1, 422. —
Messanius, 3, f. und. *Messenius*.

Messâpia, (*Mesap*), ae, f.: ældre Navn paa en
Del af Neeritalien (el. paa Apulien og Calabrien); vid.
Fest. p. 125 (Müll.). v. Plin. 3, 16; — B) df. *Mes-
sapius*, (*Mesap*), 3: hørende til Mesapien, mesapiiff,
ogs. apuliff el. calabriff; — ∞ arva, Ovid. Met. 11, 513; —
in pl. *Messapii*, (*Mesap*), orum: Mesapiierne, Liv.
8, 21. — *Messapus*, (*Mesap*), i, m.: mythiff
kyrffe i Mesapien, Virg. Aen. 7, 691; cf. Festus s. v.
Messapia p. 125 (Müll.).

Mêsseïs, idis, f., *Μεσσηίς*: Rilde i Thesfalien,
Plin. 4, 15; ogs. adject.; sterunt Messeides undae,
Val. Fl. — **Messene**, es, ogs. *Messena*, (*Mes-
sana*), ae, f., *Μεσσηνή*: By paa Peloponnesus, i
Landstabet Mesfenien, Mela 2, 3, Plin. 4, 7, v. Ovid.
Met. 6, 417; — B) df. *Messenius*, (*Messanius*), 3:
mesfeniff, arva, Ovid. Met. 2, 679; — 2) df. subst.; a)
Messenia, ae, f.: Mesfenien, el. Egnen om Byen

Messene, Plin. 4, 7; — b) Messenii, orum, m.: Messenierne, Liv. 36, 31. — Messia, ae, f., [messis]: Høstens Gudsinde, Tertull. — Messias, ae, m., (hebraisk Ord): den Salvende, Christns, Vulg. — messio, onis, f., [1.meto]: Kornets Afmeining, Varr. R. R. 1, 59.

messis, is, f., [1.meto]: Bærternes Indbøining, navnfl. Kornets Afmeining og Indsamling: — quid sit sementis, quid sit messis, etc., Cic. d. Or. 1, 88; messum facere, Plin. 18, 72; cf. Varr. R. R. 1, 50; — „poet.“ egf. om anden Indsamling af Aarets Frembringelser; duo tempora messis, Virg. Ge. 4, 231, (til Høningens Udtagelse); — II) „fig.“; A) „overf.“: 1) concret; a) det indhøstede Korn; vid. Virg. Ge. 1, 49; videre messim (f. messum) in granario, Varr.; — egf. om andre Bærter; faal. messis Cilicum et Arabum, (bered Saffran og Røgelse), Stat.; — b) Korn cl. Afgrøde til Indbøining, Ovid. Met. 8, 293 o. 781; Et magnas messes terra benigna daret, Tibull. 3, 3, 6; — men som Dredspog: adhuc tua messis in herba est, (du er endnu langt fra Maalt), Ovid. Her. 17, 263; ligef. urere suas messes, (sæde sig selv el. sine Elskter), Tibull. 1, 5, 56; — 2) Høsten el. Høstens Tid; si messis, in umbra, Virg. Ecl. 5, 70; per messes, Plin.; circa messum, Colum.; — b) df. after „poet. overf.“ om Aaret; sexagesima messis, Martial. 4, 79; cf. id. 1, 102; — B) „ment.“: en Høst, d. e. Følge el. Virkning; — pro benefactis mali messum metere, Plaut. Epid. 5, 2, 53; Sullani temporis messum recordari, Cic. Parad. 6, 2; — not. a: acc. messim, i. messum, f. ovenf.; — not. b: messis, som masc.; non magno messe, Lucil. ap. Non.

messor, oris, m., [meto]: som meier Sæden, en Meier, durus, Ovid.; messores imitari, (gæbber sig som raue Menneffer), Cic. d. Or. 3, 12; — fenisecca, (som slaar Hø), Colum.; — II) „fig.“; Sator sceletum et messor maxime, Plaut. Capt. 3, 5, 3; df. — messōrius, 3: hørende til Kornets Afmeining, corbis, Cic., falx, Pallad.; messoria una opera: en Meiers Dagvært, Colum. — messūra, ae, f., [1.meto]: = messis, Diomed. — messus, 3: particip. af 1.meto.

met, enclitisk Endestavelse, som tilføies visse Pronomer; faal. egomet, Ter., mewet, Cic., tutemet, Lucr., nosmet, Plaut., illummet, Cic.; — udtrykker nærmest en Afstillelse og Modsatning, omtr. vort selv: dog tilføies egf. ipse med Eftertryk; — de memet ipso etc., Cic. d. Or. 3, 20; cf. id. N. D. 3, 18, o. Virg. Aen. 5, 650.

in ēta, ae, f., I) „egenl.“; A) „alm.“: enhver feglejermet Gæstalt, en Kogle; — in metas exstri (ienum), Colum.: collis in modum metae etc., vid. Liv. 37, 27; figura umbræ (terrae) similis metae aut turbini inverso, Plin. 2, 7; cf. Cic. Div. 2, 6; metas imitata cupressus, Ovid.; meta lactis, (pyramideformet Ost), egf. lactentes metae, (f. lactis metae), Martial.; — in eta hebet egf. ifølge Gestaltens Lighed: den øvre Møllesten el. Løberen, (opp. catillus el. Liggeren), Dig.; men Senec. Ep. 56, et meta sudans: en spids Sten, hvorfra Vandet springer ud; — B) „bes.“: heder meta: den Spidskeide paa Cirkus, om hvilken Kæmpierne maatte dreie hyppigang, og det saa nær muligt; — An prius infecto deponit praemia cursu, Septima quam metam triverit ante rota, Prop. 1, 19, 65; cf. Ovid. Trist. 4, 8, 35, besf. Virg. Aen. 5, 159 figd., o. Hor. Od. 1, 1, 5; Interior curru meta terenda meo est, (her bester mig til Digtningens Gienstand), Ovid. A. A. 2, 426; cf. id. Am. 3, 2, 69: metam spatioso circuit orbe, (kommer for langt derfra); — ligef. „alleg.“, haerere ad metas: støde an, blive uløselig, vid. Cic. Coel. 31; — II) „overf.“: ifølge etflags Lighed med Spidskeiden paa Cirkus heder meta ogf.; A) det Sted, hvorfra man

vender om el. tilbage, alts. ligesom Vendepunktet; — metas lustrare Pachyni, (at omseile det), Virg. Aen. 3, 429; cf. Liv. 1, 19: ad metam eandem solis, etc., (i. e. initium anni solaris, etc.); — B) Maaler; metaeque tenebant, Virg. Aen. 5, 159; cf. Hor. A. P. 112; men ~ mortis el. aevi, Virg., Livets Maal el. Grænse; faal. ogf. alm.: Maal el. Ende el. Grænse, viarum, id.; cf. id. Aen. 1, 278; properare ad metam, Ovid.; ~ ultima, id.; — b) df. ogf. ethvert fast Punkt (med Hensyn paa en Bevægelse); — Et sol ex aequo meta distabat utraque, Ovid. Met. 3, 144.

Metabus, i, m.: Konge over Bøstjerne, fader til Heltinden Camilla, Virg. Aen. 11, 510. — metacismus, i, m., μετακισμός: hyppig og anstodelig Brug af Begrebet „m“, Capella; ogf. Brugen af „m“ i Drets Ende foran en Bocal, Diomed. — metalepsis, is, f., μεταλήψις, som Talefigur: Jorverkling af d. frgt. m. d. flgt.; — faal. aristae, f. messis el. f. annus, (Virg. Ecl. 1, 70); vid. Quintil. 6, 3, 52, o. id. 8, 6, 34. — metallis, e, [meta]: feglejermet; ~ forma: Kogleformen, Festus s. v. tutulus, p. 355; — df. adv. metālitter: feglejermet, Capella.

metallarius, i, m.: o. metallaria, ae, f.: som arbejder i Biergvarerne, Cod. Just.; o. — metallicus, 3: berende til Metallerne, metallist; — ~ natura aloes, Plin. 27, 5; — egf. berende til Biergvarerne, canon, Afgrit deraf, Cod. Theod.; — II) subst. metallus, i, m.: A) Biergmand, Arbejder i Biergvarer, Plin. 34, 47; — B) som er dømt til Biergvarerne, Dig.; — [metallum]: — metallifer, a, um, [metallum, ferro]: som frembringer Metaller, rig paa Metaller; — ~ terrae, Sil. 15, 500, Stat.

metallum, i, n., μέταλλον: Meta; — ~ aeris, auri, Virg.; ogf. absol.: secunda metalli (Amathus), Ovid. Met. 10, 220; potior metallis libertas, (i. e. potior argento et auro), Hor. Ep. 1, 10, 39; — not.: om den græske Benævnelse, ifølge den sædv. Jorbindelse el. indbyrdes Nærhed af flere Metalaarer, vid. Plin. 33, 31; — II) „fig.“; A) „alm.“: et Høst el. hvad der udgraves af Jorden; faal. Marmer, Stat., Svovel, Appul., Suet., Prudent., Stride, Plin.; — b) flbt. egf. „alleg.“ f. Sagens indre Natur el. naturlige Beskaffenhed; — faal. metallo meliore saecula, mores, Claudian.; — B) „bes.“: Sted hvor Metaller el. Høstier udgraves, et Biergværk; — ~ aurarium et argentarium, Plin., miniarium, ogf. cretae, id.; metalla ferri, Jernbiergvarer, id.; metalla silicium, (Stenbrud), Lucan., sandarachae, Vitruv.; cf. Liv. 45, 29; — egf. absol. metallum, oftere metalla: Biergvarer, Nep. Cim. 1, o. id. Them. 2; ligef. ~ vetera intermissa recoluit etc., Liv. 39, 24; men damnare in metallum, Plin. Ep., egf. dare aliquem in metallum, ligesom condemnare ad metalla, Suet.; demne til Arbejde i Biergvarerne el. i Stenbrudene; hvf. pass.: metallo plecti el. puniri, Dig.; — jus metallorum, (Met til at anlægge Biergvarer paa nogens Grund), Suet. Tib. 49.

metamēlos, i, m., μεταμῆλος: Anger, Jorbrudse, (est) inconstantiae filius, Varr. — metamorphosis, is, f., μεταμορφώσις: Jorvandling; df. pl. Metamorphoses, (Jorvandlingerne): befjendt Digt af Ovidius; opus ... quod ... nec poterit ... edax abolere vetustas, Ovid. Met. 15, 871; cf. Quintil. 4, 1, 77, (hvor den græske Dativform metamorphosesi); — not.: Metamorphoses heder ogf. en Jortalling af Appulejus. — metanoea, ae, f., μετανοία: Anger, Ruelse, Auson. Epigr. 12.

metāphōra, ae, f., μεταφορά: Metaphoren, d. e. Udtrykket Overførelse til en ugenlig Betpning, d. latinske translatio; vid. Quintil. 8, 6, 4, oftere, o. Cic. d. Or. 3, 38. — metaplasinus, i, m., μεταπλασινός: Jorandring af Drets Form, navnfl. ved

Syncope cl. Aphæresis, ofv., Quintil. 1, 8, 11. — Metapontum, i. n.: By i Lucanien, Plin. 3, 15; egf. berømt af Pythagoras's Øphed der, Cic. Fin. 5, 12, Liv. 1, 18; — B) df. Metapontinus, 3, ager, Liv.: — Metapontini, orum: Indvænerne deraf, id. metarius, 3, [meta, Grændse]: begrændsende, circumscriptio, Arnob. — metathesis, is, f., *μετάθεσις*: Begrebsomskifning, transpositio, Gramm. — 'metatio, onis, f.: Afmaalning el. Afstikning, vinearum, Colum. 7, 15; — metator, oris, m.: sem afmaaler el. afflifter: ∞ castrorum, urbis, vid. Cic. Phil. 11, 5; ∞ oliveti, Plin.; — df. metatōrius, 3: hørende til et Steds Afstikning el. Ildmaalning; — df. „overf.“: ∞ pagina: etslags Dvarterbillet, Sidon.; o. — metatura, ae, f.: = metatio. Lactant.; — [1. meto].

Metaurus, i. m.: 1) Ælet i Umbrien, hvorved Hætribal blev slagen; vid. Liv. 27, 43 figd.; — B) df. 1) Metaurus, 3: metariff, flumen, Hor. Od. 4, 4, 38, (dog kan Metaurum her være appositum); — 2) Metaurensis, lum, m.: de dærom boende Følk, Plin. 3, 19; — H) Ælet i d. Bruttiæ, hvorved egf. en By Metaurum, Plin. 5, 10. — metaxa, (mataxa), ae, f., *μετάξα*: den raa Silke, Silfermens Spind, Dig.; — H) „overf.“: en Vine, Vitruv. 7, 3; — linique metaxani, Lucil. ap. Fest.: df. — metaxarius, i, m., (se. negotiator: en Silkehandler), Cod. Just.

metella, ae, f.: etflags Fæstine, vid. Veget. Mil. 4, 6, inc. — Metellus, i, m.: Tilnavn in gente Caecilia: — fem. Metella; — fertil hère iblandt flere: 1) Qu. Metellus Macedonicus, (der forvandlede Macedonien til romersk Provinds); egf. dennes Sen Qu. Met. Balearicus; — 2) Qu. Caecil. Metellus Numidicus, (vid. Sall. Jug.); egf. dennes Sen Qu. Met. Pins, vid. Vell. 2, 13; — 3) Qu. Metellus Nepos, der som Consul befordrede Ciceros Tilbagekaldelse fra Landflygtighed, efter for, navn. som Almuetrubum, at have været hans Medstænder; — b) df. Metellinus, 3, oratio (Ciceronis), imod den sidsnævnte Metellus, Cic. Att. 1, 13; — not.: f. egf. Fest. p. 146 figd. (Müll.).

metensōmātōsis, is, f., *μετενσωμάτωσις*: det ene Legemes Fervandling i el. til det andet, Tertull. — metēōria, ae, f., *μετεωρία*: Skemfember, M. Aur. ap. Front. — Mētereus, 3, hpf. Ovid. Trist. 2, 191: Meterea turba, om et Følk ved Denauen og det sorte Hav.

methōdie, es, f., *μεθώδιη*, se. pars grammatices, Quintil. 1, 9, in.: Metheodien el. den methodiske Del af Grammatiken, (neml. de ratione loquendi; opp. historice, i. e. enarratio auctorum). — methōdicos, 3, *μεθώδικος*: methodisk; — ∞ medici, vid. Cels. prae. — methōdium, i, n., *μεθώδιον*: lystigt el. listigt Indfald, Petron. Sat. 36. — methōdus, (-os), i, f., *μεθώδους*: Methode, d. e. Vis el. Maade, hvorpaa noget foretages el. behandles, navn. af Lægerne, Auson.; f. egf. methoudicus s. l.

Methymna, ae, f., *Μήθυμνα*: By paa Den Lesbos, berømt af Æmeciens Vin, egf. som Ariens Fødeby, Mela 2, 7, v. Liv. 45, 31; cf. Ovid. A. A. 1, 57: quot habet Methymna racemos; — B) df. 1) Methymnaeus, 3: methymniæff, Arion, (f. ovenf.). Cic. Tusc. 2, 27; — egf. m. palmes, Virg., uva, Hor., Lesbos, Ovid. Met. 11, 55; — b) df. Methymnaei, orum, m.: Indvænerne af Byen M., Curt. 4, 5; — 2) Methymnias, adis, fem. adj.: = frgd.; Methymniadesque puellae, Ovid. Her. 15, 15.

Metia Porta, i Rom, imellem P. Esquilina o. P. Querquetulana, Plaut. Casin. 2, 62. — metiōlōsus, 3, [metus]: fuld af Frygt; df. 1) bange, frygtsom, feig; — nullus aequē meticolosus, Plaut. Amph. 1, 1, 137; ∞ lepus, Appul.; — H) til at frygte for, farlig; — quam meticolosa res sit, ire ... ad iudicem, cf. Most. 5, 1, 51. — Metilius, a: romersk Slægt's o. Person's navn, Liv. 5, 11; — df. adj. Metilia lex, Plin. 36, 57.

metior, mensus sum, 4, v. dep. a.; D) „egenf.“; A) „alm.“: maaler el. afmaaler el. opmaaler (for at finde en Størrelse); — ∞ agrum, Cic., frumentum, id.; men ∞ numos, Hor. Sat. 1, 1, 96, (ifølge dets Mængde); ∞ pedes syllabis, (derefter), Cic. Orat. 57; — qui metior annum, Ovid. Met. 4, 226, (som maaler Aaret eg indteiler det i 12 Maaned); — not.: partic.; mensus, 3, egf. m. passiv Bem.: mensa spatia conficere, Cic. N. D. 2, 27; — B) „bef.“: tilmaaler, tildeeler efter Maal; — ∞ frumentum militibus, Caes. B. G. 1, 16; men Hor. Epod. 9, 31: metire nobis Caecubum, (slenk i for os); — not.: egf. pass.: stipendium mensum est (militibus), Curt. 5, 1; — H) „fig.“; A) „overf.“; 1) „alm.“: maaler med Skridt el. gaende, d. e. giennemvandler, tilbagelægger; men Hor. Epod. 4, 7: sacram metiente te viam etc., (med Hensyn paa den Overmetiges afmaalede Skridt); — metiens iter annum (luna), Catull. 34, 147; carina metiri aquas, (giennemseile), Ovid. Met. 9, 417; men Jamque duas partes lucis (i. e. coeli) Hyperione (i. e. sole) mensos, (da den havde tilbagelagt to Tredele af Himmelbanen), ibid. 8, 561; men comiss: metiri (se. viam) f. ire, Plaut. Pseud. 4, 4, 11; — 2) „bef.“: maaler dermed el. derefter; — ∞ sonantia omnia ... auribus, Cic. Orat. 62; ∞ latus alieuius oculis, Hor. Sat. 1, 2, 103; ∞ aequora prospectu, (sne ud derover), Ovid.; egf. metiri ad aliquid, (derefter), f. nedenf.; — B) „ment.“: maaler el. afmaaler derefter, d. e. bekræmmer el. bestemmer derefter; — ∞ magnos homines virtute, non fortuna, Nep. Eum. 1; cf. id. Att. 14, egf. Cic. Leg. 1, 14, v. Liv. 3, 51, v. Sall. Catil. 32; — egf. hører berfil Hor. Ep. 1, 7, 198: Metiri se quemque suo modulo ac pede, verum est; men Juvenal. 6, 357: se metiri ad illum modum; men ∞ aliquid ex sua conscientia, Cic. Fam. 10, 4; — men absol.: Qui sua metitur pondera, ferre potest, Martial. 12, 99; ligel. ∞ vires suas, Quintil.; men ∞ aliquid animo, (overlægge i sit Sind), Ovid.; — not.: metitus, 3, fild. Biform af mensus, 3, Dig.; — mensus, 3, m. passiv Bem., f. ovenf.

Metiosedum, i, n.: By i Gall. Belg., (hødt Meudon), Caes. B. G. 7, 61. — metitor, oris, m., [metior]: eftercl. Biform af mensor, Frontin. — metitus, 3, f. und. metior, not. — Metius, i, m.: italiensk Mændens navn; — saal. Metius Fuffetius, Liv. 1, 12 figd.

1. meto, (avi), atum, 1, v. a.: Biform af metor: afmaaler, afflifter, loca, vid. Virg. Cul. 72; — df. pass. metor, etc.; vid. Senec. Thyest. 162; ligel. castris eo loco metatis, Hirt. B. G. 8, 15.

2. meto, messui, messum, 3, v. n. o. a.; 1) neutr.: meier; afmeier, høster; — quum est matura seges, metendum, Varr.; metendi genera complura, Colum.; egf. om Vinbøffen; postrenum metito, Virg. Ge. 2, 410; — egf. mætted Drefspregene: ut sementem feceris, ita metes, Cic. d. Or. 2, 63; ligel. tibi aris ... tibi eidem metes, Plaut.; men sibi quisque ruri metit, (tænker først paa sig selv), id.; cf. id. Epid. 2, 2, 80; — H) act.; A) „egenf.“: meier, afmeier, høster; afstærer, aflukker; — ∞ farra, Ovid., pabula falce, id.; ∞ arva, Prop.; Falcibus et messae ad lunam ... herbae, Virg. Aen. 4, 513; — ∞ videmiam, Plin.; metimus tua munera, Iacche! Colum. 10, 426; ava metitur, (afplukkes), Plin.; ∞ tus, (insejaml), id.; — „poet.“ egf. em Bjerne; ∞ flores, Virg. Ge. 4, 54; — B) „overf.“; 1) „alm.“: at afstære el. afrive el. afsondere derfra; — virga lilia summa metit, (hugger dem af dermet), Ovid. Fast. 2, 706; ∞ barbam forfice, Martial.; men ub. abl., ∞ barbam, Juvenal., capillos, Martial.; men ∞ rosam pollice, (afplukke den), id.; men Ovid. Am. 3, 10, 40: farra metebat aper, (afaad Sæden); — 2) „bef.“ o. „poet.“: a) at afmeie el. nedbugge el. nedseile, vid. Virg. Aen. 10, 513, v. Hor. Od. 4, 14, 31; — egf. om Døden: metit Orcus Grandia cum parvis, id. Ep. 2, 2, 178; — b) men om

et Steds Indvaanere: metere locum, f. incolere, Sil. 8, 566; — not.: perf. messui, Cato ap. Priscian.

metoche, es, f., *μετοχή*, i. e. participium, Auson. Epigr. 6. — metodium, i. n., f. und. methodium. — metoecus, i. m., *μετοικός*: ny Indvaaner uden Borgerret, (det lat. inquilinus el. incola), Ennen. Paneg.

Meton, (Meto), ónis, m.: berømt Astronom af Athenen, Avien. Progn. 48; — not.: om en langsom Betaler af dette Navn hedder det, Cic. Att. 12, 3, med Lunc: quando iste Metonis annus veniet? — metónymia, ae, f., *μετωνυμία*: Figur, hvorved Navne forvexles med Navne, alts. Navnforvexling, (denominatio); saal. Bacchus, f. vinum; vid. Fest. p. 153, (Müll.); hos Quintil. alene paa Græsk.

metópá, ae, f., *μετόπη*, i Bygningstunfien: Nummet imellem tvende Jordpbejninger, (inter denticulos ac triglyphos), Vitruv. 4, 2. — metópiön, (ium), i, n., *μετόπιον*: I den taareformede Gummi af et africanst Træ, sædv. gummi ammoniacum, Plin. 12, 49; — II) et slags Diste af bitre Mandler, Mandelsolie, id. 15, 7; — III) en med Galban blandet Salve, id. 13, 2. — metóposeópus, i. m., *μετωποσκόπος*, ligesom Vandseer, d. e. som af Vandet iuller et Mennekses Nativitet, Suet. Tit. 2. — metóps, ópis, f.: Viserom af metopion, Solin. 20.

metór, atus sum, 1, v. dep. a., [meta]; 1) „alm.“: maaler, afmaaler, udmåaler, coelum, Ovid., Indiam, Plin.; men Gell. 1, 1: stadium Hercules pedibus suis metatus est, etc.; — b) „poet.“: egf.: ~ agros, Sil. 6, 58: at giennemvandre el. giennemdrage dem; cf. Senec. Hippol. 505; — II) „bef.“: afstifter, begrundet; (Alexandriam) metatus est Dinocrates architectus, (inddelte el. afstaa dens Grund), Plin. 5, 11; men Liv. 1, 10: quas modo (regiones) animo metatus sum; — bef. ofte metari castra, (afstifte Leirpladsen; df. at slaae Leir), Sall., Tac., v. A.; egf. ~ frontem castrorum, Liv. 41, 36; — men pass.: castra metata etc., f. und. meto; — b) egf. findes ~ tabernacula ciliicis, (at opreise el. opslaae Telte deraf), Plin. 6, 32.

metrēta, ae, f., *μετρητής*: græsk Maal for flydende Sager, der holder 10 congios; df. egf. Bad el. Tønde, som holder dette; (egf. et stærke Maal); — piceis liquidae metretam adde in labrum etc., Colum. 12, 22; ~ olivariae, id.; men ~ Hispanae, Martial. 5, 16, (Tønder el. Bæde med Varer fra Spanien); ~ trecentas tollere, (om et Skib: at lade 300 Tønder), Plaut. Merc. prol. — metricus, 3, *μετρικός*; 1) „alm.“: hørende til Afmaalning el. til et vist Maal; ~ leges, (om Pulsaaarens regelmæssige Slag), Plin. 11, 88; — II) „bef.“: hørende til Metrisen, metristi; — ~ pedes, Quintil. 9, 4, 52; — B) egf. subst., metricus, sc. scriptor: som skriver om Versets Afmaalning og Bygning, Gell. 18, 15.

metrócomia, ae, f., *μητροκομία*: Moderlandsbø, d. e. Landsbø, hvorfra andre Landsbøer ere blevne bebyggede, Cod. Theod. v. Cod. Just. — 1. metrópolis, is, f., *μητρόπολις*: ligesom Moderstad el. Moderby, hvorfra neml. andre Byer ere blevne bebyggede; df. sædv. Hovedstaden i en Provinds, Cod. Theod., v. Cod. Just.; — B) df. 1) metrópōlita, ae, m., *μητροπολίτης*: Metropolit, Biskop i en Hovedstad, Venant.; — 2) metrópōlitānus, 3: hørende til Hovedstaden; ~ nomen, Cod. Just. — 2. Metrópolis, is, f.: Navnet paa flere Byer; deriblandt paa en By i Thessalien, Caes. B. C. 3, 80, Liv. 32, 13; — B) df. Metropolitae, arum, m., Caes. l. c., 81: Indvaanerne deraf; — not.: egf. er Metropolis, Plin. 5, 29: Indvaanerne af en By Metropolis i Storbyrgien; hvortil egf. hører Campus Metropolitānus, id. 38, 15.

metrum, i, n., *μέτρον*: et Maal, navn. Stavelsemaalet, Versets Afmaalning efter dets Stavelser og Rødder, lat. dimensio; vid. Quintil. 9, 4, 45 flgd.; metri necessitas, id.; metro servire, id.; metri causa, id.; compositos metro Tibulli... libellos, (i. e. carmine elegiaco), Martial. 4, 6; — men metris Virgili, (i Hexametris), Colum. 3, 10, inc. — metuens, tis, partic. v. adj. af metuo. — metūla, ae, f., demin. af metus: liden Episcopie, Plin. Ep. 5, 6.

metūō, ūi, (itum), 3, v. n. o. a., [metus]; 1) neutr.: frygter, er i Frygt, (neml. ifølge Forhållingen om en truende Fare; derim. timere: at være ræd el. bange, neml. ifølge Jøfelsen af en indjaget Skræk; vid. Doederl.); — forbindes navn. a) m. de; neque tam de vita sua, quam de me metuit, Cic. Att. 10, 4, (frygter derfor); — b) m. ab; metuens ab Hannibale, (for ham), Liv. 23, 36; — c) e. dat. el. m. pro, (derfor); metuens pueris, Plaut. Amph. 5, 1, 60; cf. Virg. Ge. 1. 186; ligel. pro quo metuunt, Petron. Sat. 123; — II) act.; A) „alm.“: frygter derfor, befrygter; a) e. acc.; — ~ aliquem, (opp. vereri), Cic. d. Senect. 11; hvf. pass.: maluit se metui, quam diligii, Nep. Dion. 9; res metuendae, Cic.; men alene Lucr. 5, 1139, in particip.: ante metutum, (i. e. quod ante metuerant); ~ insidias ab aliquo, Cic.; cf. id. R. Am. 3; egf. ~ periculum ex aliquo, (f. ab aliquo), Sall. Catil. 55; egf. ~ aliquid alicui, (paa negens Begre), vid. Liv. 1, 9; — b) e. inf.; Nil metuunt jurare, nihil promittere pareunt, Catull. 64, 146; cf. Liv. 32, 31; men metuentes reddere soldam, (i. e. nolentes flette Betalere), Hor. Sat. 2, 5, 65; — men m. relativ Objectsfæmng: venter med Frygt, er i ængstelig Hvilehed derom; — metuo, quid agam, (vedt ikke, hvad jeg skal gjøre), Ter.; cf. id. Neaut. 3, 3, 8; — men Plaut. Truc. 4, 3, 35: jam metuo, patres quot fuerint, (det gad jeg vide); — egf. kan bidrødes: non metuo, quin etc., (jeg tvivler ikke derom, at jo osv.), Plaut. Amph. 4, 1, 54; — c) m. Objectspartitlerne: ne, (at, til muligen), o. ut el. ne non, (at ikke); — neque, metuo, ne otio... privarim, Cic. Fam. 4, 4; cf. Ter. Eun. 1, 59; — ne non sat esses leno, (at du kun altsfor meget var det), id. metuebat miser, Plaut. Pers. 1, 6, 4; cf. id. Cure. 4, 1, 3; — B) „bef.“: egf.; 1) ligesom cavere: vogte sig derfor, søge at undgaae, nocentem corporibus Austrum, Hor. Od. 2, 14, 15; men e. inf., ibd. 3, 11, 10: metuitque tangi, (taaler ikke at berøres); — 2) om Ting og om Begreber; quae res quotidie videntur, minus metuunt furem, Varr.; Culpam metuit Fides, (viser sig uadæfelig), Hor. Od. 4, 5, 20; cf. ibd. 2, 2, 7: penna metuente solvi, (paa uopføselig Binge); — III) particip. metuens, tis, egf. som adject.: frygtende el. befrygtet derfor; e. gen. el. absol.; — Contentus parvo, metuensque futuri, Hor. Sat. 2, 2, 110; cf. Juvenal. 7, 210; — compar., quo non metuuntis ullum Numinis ingenium, vid. Ovid. Fast. 6, 259; metuuntior in posterum, Tac. Ann. 13, 25; — not. a: metutum, af d. foræld. partic. metutus, f. evens; — not. b: metuiri, f. metutum iri, Dig.

metus, us, m.; 1) „egentl.“: Frygt, Befrygning, Ængstelse; — est enim metus futurae aegritudinis sollicita exspectatio, Cic. Tusc. 5, 18; cf. ibd. 4, 30; men metum duplicem intelligi volo, quem facinus, et quem patimur, Quintil. 6, 2, 21; df. esse in metu: at frygte, Cic., Ter.; men Cic. Att. 3, 9: mihi unum de malis in metu est, (vælder mig Frygt); cf. ibd. 14, 21: aliquid in metu ponere, (at frygte derfor); ligel. metum habere, (være bange), Coel. ap. Cic. 8, 10; men Ovid. Her. 16, 342: vanos res habet ista metus, (er ikke at frygte for); — metum concipere, id., capere, Liv., (blive bange); opp. metum ponere, Ovid., deponere, Hirt.; egf. metus solvere, Virg.;

metum exentere, Ovid., dejicere cf. pellere, Cic., (lade Frygten fare, opbøre at frygte); metum alicui injicere, Caes., (intjage Frygt), inferre, Liv., objicere, Cic.; opp. metum alicui adimere, Ter., metu alicquem liberare, Cic., exonerare, Liv.; — metu perterritus, Cic., percussus, Sall.; magno metu victi, Cic. Verr. 4, 34; men metu levatus. (befriet derfra), Liv. 2, 22; — b) „poet.“ egf.: reliquies Frygt cf. Grefrygt; vid. Virg. Aen. 7, 60; multosque metu servata per annos (querens); ligel. metum nummenque loco addidit, Val. Fl.; egf. bellig. Begjæring, Hor. Od. 2, 19, 5; — bb) heril fan mærkes; a) det Begreb, hvorfor man frygte, staar i gen., egf. m. a. h. men udtrykkes egf. undert. ved n. e. cf. ved aec. c. inf., osv.; — nullus hostium metus in propinquo, Liv. 31, 23; ∞ eximiationis vivorum, Cic. Verr. 1, 37; — metus ab hoste et a cive, Liv. 2, 24; cf. id. 45, 26; — certe, ne lasseset fortuna, metus est, Plin.; Esse metus coepit, ne ... Non bene servasset etc., Ovid. Met. 7, 215, (at hun ikke havde osv.); Quantus metus est mihi, venire huc salum nunc patruum, Ter. Phorm. 3, 1, 18; — egf. fan her mærkes: metus alienus, (f. aliorum), Ter. Ad. 1, 5, 50; egf. esse in metu propter te unum, Cic. Catil. 1, 7; ligel. omni te de me metu libero, (i Ueberwing af mig), id. Fam. 11, 21; — b) som Ordsprog siges Plin. Pan. 45: infidelis recti magister est metus; cf. Cic. Off. 2, 7; — II) „overf.“ c. „metonym.“: hvad der vinker Frygt cf. Straf, Straffebillede, Rædsel, osv.; saal. metus Libyici, (om Medusabevædet), Stat.; Pelias ... longus populus metus, Val. Fl.; rimari metus alicujus, (Grundene til nogens Frygt), Tac.; — not. a: metus sem fem., Enn. ap. Fest. p. 223, (Müll.); — not. b: Metus sem Person i Ulderveden, vid. Virg. Aen. 6, 276. — metutus, 3, partic. af metuo.

meum, i, n., *ufoer*: eflags Skiermplant, germ. Bårwur, Plin. 20, 94, (aethusa meum L.). — meus, 3, *uioe*, pron. adj. poss., [af me, und. ego, mei, etc.]: min, mit, mig tilhørende cf. vefkom-mende; — ∞gnatus, Ter., herus, Plaut.; ∞ carmina, Virg.; men ∞ crimina, (med mig), Liv. 35, 19; cf. Sall. Jug. 14; men Liv. 7, 40: meum factum dictumve consulis, (af mig som Consul; hvor egf. denne Brug af genit. er at mærke); mei sunt ordines, mea descriptio, (det er af mig, det er mit Værf), Cic. d. Senect. 17; — simulatio non est mea, (er ikke min Sag), Ter.; ligel. mentiri non est meum, id.; cf. Cic. Fam. 6, 5: puto esse meum, quid sentiam, exponere; — egf. findes meus at være udfaldet, hvor Tydelig-heden tillader det; cum fratre locutus sum, Cic., (med min Brøder); — bb) heril fan endnu mærkes; a) meum, pl. mea, egf. mei, sem subst. cf. absol.: det cf. de mig tilhørende; — obsonat, potat ... de meo, (paa min Befosning), Ter. Ad. 1, 2, 37; mea finxisse ... minora, (at jeg har nedfat min Eene under det Ristelige), Hor. Ep. 1, 9, 8; ego meorum solus sum meus, (af alle Mine, af mit hele Hus), Ter. Phorm. 4, 1, 21; cf. Virg. Aen. 2, 431; praeter omnes meos, Cic. Fam. 3, 11; — b) min egen, min eflellige, osv.; Nero meus, (min Ven N.), Cic.; mea Pythias, Ter.; o mea! Ovid. Met. 14, 76; mea tu, Ter. Ad. 3, 1, 2; cf. id. Eun. 1, 2, 116; — c) meus est, (er i min Bold); vid. Plaut. Cure. 3, 61, o. Ovid. Met. 4, 356; — men meus sum: er min egen, er uafhængig cf. fri; Vin-dicta postquam meus (i. e. liber) a praetore recessi, Pers. 5, 88; men Cic. Leg. 2, 7: nisi plane vellem esse meus, (uafhængig af andre Forfattere); — men meus (sum: er ved min Samling); hvf. Ovid. Met. 3, 689: vixque (sc. me) meum firmat deus etc.; — d) med Ene siges: meus homo, Phaedr. 5, 7, 32; ligel. meus stupor, Catull. 17, 21, (min Dumrian); men meus homo, Petron. Sat. 62, (den eneste Person); — not. a:

vocat. sing. masc. mi findes egf. f. mea o. meum; mi soror, Appul.; mi sidus, id.; egf. in pl.: mi homines, Plaut. Cist. 4, 2, 8; o mi hospites, Petron.; — omvendt findes egf. meus f. mi, Virg. Aen. 6, 836: sanguis meus, (min Son)! — not. b: meum f. meorum, Plaut. Cas. 1, 6, 66; — not. c: meopte (ingenio), f. meo cf. meo ipsius ingenio, Plaut. Most. 1, 2, 77; ligel. meapte (causa), f. mea cf. mea ipsius, Ter. Heaut. 4, 3, 8; ligel. meamet (culpa), Plaut. Poen. 1, 3, 37.

Mevania, ae, f.: By i Umbrien, (hod. Bevagna), Plin. 3, 19, Prop. 4, 1, 123; — B) df. Mēvānas, atis, ager, Plin.; men subst. Mevanates: Jæbbyg-gene af Byen M., id. — Mezentius, i, m.: ertrist Mand i Mandsnavn; vid. Liv. 1, 2, c. Virg. Aen. 7, 648.

mi; I) f. mihi, dat. af ego; — II) vocat. af meus. — mica, ae, f.: liden Krumme cf. Emule, et Korn; — tus in micas friatur, Plin.; mica auri, Lucr.; men ∞ panis, (Mundfuld), Petron.; mica salis, Plin.; men Hor. Od. 3, 23, 20: mica saliens (sc. salis); egf. absol. parva mica (sc. turis), Tibull. 4, 1, 11; — II) „overf.“ A) (ligesom Gnist) heber mica salis, Catull. 86, 4, c. Martial. 7, 21: en Emule Sid cf. Jorstand; — B) Mica faldtes, efter Martial. 2, 59: et sidet Epiphærese, (coenatio parva), rimel. i R. Do-mitians Pallads. — micans, tis, partic. o. adj. af mico. — micarius, i, m., [mica]: der samler Krummerne, d. e. meget sparfom, Petron. Sat. 73.

mīcātus, us, m., [mico]: hurtig cf. jittrende Bevægelse; — micatibus crebris linguarum etc., Capella. — Micotrogus, (cf. Micotr): fingeret Naen paa en Smytlegjort, Plaut. Stich. — micidus, 3, [mica]: smaatlig, trægende, Innocent. Agrar. ap. Goes. — Micipsa, ae, m.: Son af Mafmista, R. i Numidien, Sall. Jug. 5, 51; — „poet.“ in pl., f. Numidier cf. Africaner, Juvenal. 5, 89.

mico, ui, i, v. n., [meo]: at bevæge sig jittrende; saal. „poet.“ om Stierterne, om Lynet, ødl.: at glimte cf. blinke cf. lyne; — micat inter omnes Julium sidus („alleg.“), vid. Hor. Od. 1, 12, 16; ligel. micantes stellae, Ovid.; men em Lynet: fulmina micant undique, Liv.; cf. id. 21, 58, egf. Ovid. Trist. 1, 2, 45, o. Virg. Aen. 1, 90; — egf. om Baaden og om Metaller; gladii micant, (blinke), Liv. 6, 12; hvorfor egf. micare gladiis, id. 4, 37; cf. Virg. Aen. 7, 743; micans aurum, Ovid.; — egf. om Diet cf. Bliffer: oculis (f. ex oculis) micat ingens, Virg. Aen. 12, 102; cf. Lucr. 3, 290; men Liv. 6, 13: vultum hostis ardore animi micantem etc., (hans af brandende Rod anisfrende Mafsn); — venae et arteriae micare non desinunt, quasi quodam igneo motu, Cic. N. D. 2, 9, (vedblive at flaae); men em Slangen: linguis micat ore trisuleis, Virg. Ge. 3, 439; micat auribus (equus), id.; egf. micantes aures equis pavidis, Plin.; micant digiti, (paa den afbuggede Haand), Virg. Aen. 10, 396; corda timore migant, Ovid.; men micuere novi ... fontes, (sprudede frem), Lucan.; — II) „bes.“ heber micare (sc. digitis): meget hurtigen at udstraffe en cf. flere Jægere, imedens Modparten gietter de udstraffe Jægere Antal, cf. om dette Antal er lige cf. ulige; — (sors est) idem propemodum, quod micare, quod talos jacere, etc., Cic. Div. 2, 41; cf. Suet. Aug. 13, egf. Cic. Off. 3, 23; df. egf. som Ordsprog om en ærlig Mand: dignus, quicum in tenebris mices, ibd. 3, 19; — not.: af particip. micans er compar., micantior sole radius, Prudent.

microcosmus, i, m., *μικρόκοσμος*: en Verden i det Smaa, Isid. — micropsychos, i, *μικροψυχος*, pusillanimus: fleimetiig, smaatlig, Plin. 22, 51. — microsphaerum, i, n., *μικροσφαῖρον*: eflags smaaabladet Harde, Plin. 12, 25. — „mictilis, e; „overf.“: stet cf. foragtelig, mæx, Lucil. ap. Non. —

mictio, f. und. minctio. — *mictorius, 3: urin-drivende, medicamenta, Coel. Aur.; — mictualis, e. = frigd., Appul.; — micturio, ire, v. n. desid.: vil til el. gaar hen at lade vandet, Juvenal.; o. — mictus, ns, m.: at lade vandet, Coel. Aur.; — [mingo]. — micula, ae, f., demin. af mica: liden Emule, liden Kærn, Cels., Arnob.

Midas, (Mida), ae, m.: Konge i Phrygien, sit af Guden Bacchus opfyldt den Bøn, at hvad han rørte ved, blev til Guld; — for nu ikke herved at omkomme af Dunger, maatte han bære sig i Gløden Pactolus, som fra den Tid fører Guldvand til sig; — vid. Ovid. Met. 11, 85 fgd., ogf. Cic. Tusc. 1, 18, oftere; — da han tidligere, i en musikalsk Beddeskrif imellem Citarspilleren Apollo og Klofespilleren Pan, havde foretrukket den sidste, blev han af Apollo besøgt med et Par Efeleoren; den lyftige Maade, hvorpaa disse Dren opdagedes, f. Ovid. l. c. 171; — B) df. Midinus, 3: hvad der kunde ligne en Midas; Midinum sapere, Capella.

Migdilybs, ybis, m., [μῦδα, i. e. mixtum, *Amp. d. Aup.*]: blandet Lyber, d. e. nægte Lyber: vid. Plant. Poen. 5, 2, 73; Migdilybs, Bisuleilingua, etc. — migma, atis, n., [μῖγμα]: Blanding, Vulgat.

migratio, onis, f., [migro]: Dragen el. Flytning fra Sted til andet, Liv. 5, 53; cf. Cic. Coel. 8; — men „alleg.“: mors est migratio in oras eas etc., id. Tusc. 1, 41; — H) „overf.“, ligesom translatio o. metaphora: Ordets Overgang til en ugenlig Bemærkelse; vid. id. Fam. 16, 17: (verbi fideliter) migrationes in alienum multae etc.

migro, avi, atum, i. v. n. o. a., [sefter Doederl. af meo]; D) neutr.; A) „egenl.“: drager bort derfra, flytter; ogf. drager el. flytter derhen el. dertil; — ex urbe rus habitatum migrare, Ter. Hee. 4, 2, 13; — ogf. absol., at flytte, at forandre Bopæl; vid. Cic. Verr. 2, 36, o. id. Att. 14, 9; men om et Jæst: numquam sinibus migrasse, Plin.; — ~ ad generum, Cic., ad integra omnia Vejøs, Liv. 5, 53; — ogf. pass. imperson.: Romani migratum est a propinquis rapiarum, id. l. 11; cf. id. 5, 49; — B) „overf.“: ~ ex hac vita, ogf. de vita, Cic.; cf. Hor. Ep. 2, 1, 187; omnia migrant, (gaar over til noget andet, d. e. forandres), Lucr. 5, 828; men id. 2, 771: in marmoreum migrare colorem, (at gaar over dertil); cornua in mueronem migrantia, (som løbe ud deri), Plin.; — H) act.; A) „egenl.“: at bringe el. skaffe el. flytte derfra el. derhen, Gell. 2, 29; relictis, quae difficilia migratu essent, Liv. 10, 31; — B) „fig.“; D) „overf.“: num migrantur Rhoetia regna in Libyam Superis? Sil. 7, 431; — 2) „ment.“: overskrider el. overtræder; qui migraret (jus civile), injustum fore, Cic. Fin. 3, 20; cf. id. Off. 1, 10; ogf. hører dertil id. Leg. 3, 4, e XII Tabb.: quod quis earum rerum migrasset, (f. migraverit). — mihi, f. und. ego. — mihipte, i. e. mihi ipsi, Cato ap. Fest.

Milānion, ōnis (ōnos), m.: Gemal af Alalanta, (Datter af Jafus), Ovid. A. A. 2, 188. — mile, milies, milesimus, etc., f. und. mille, etc. — milēon, i, n.: en Benævnelse paa Planteen scelerata, Appul.

miles, itis, m., [af mile, f. mille, Varr. L. L. 5, 167]: Soldat el. Krigsmand, navn. af Jødsfetter; — milites legere, (udtage til Krigstjeneste), Liv., scribere, id., Sall., ordinare, (indtræde i Gæletery), Liv., contrahere, armare, Pompej. ap. Cic. Att. 8, 12; ~ mercede conducere, Liv., dimittere, Cic.; — bb) ogf. er at mætte; a) miles, collect. f. milites; — hic miles magis placuit, Liv. 22, 57; cf. Virg. Aen. 2, 495, o. Tac. Ann. 2, 17, oftere; men „poet.“ om Hector: Unus is innumeri militis instar habet, Ovid. Her. 16, 366; — b) i Mæstæt. af eques hedder miles: en Infanterist;

vid. Liv. 22, 37, o. Caes. B. G. 5, 10; — c) miles, f. dux el. Officier, vedl. navn. bøs Cemiserne; vid. Ter. Eun., o. Plant. Mil. gl.; — dog mærkes ogf. Mæstæt. af miles o. imperator (i den samme Person), Sall. Catil. 60; cf. id. Jug. 62; ligel. consiliis dux, miles manu, Vell. 2, 18; — H) „overf.“; A) ligesom Mæstærene hedde: imperatores, faaleeds hedde ogf. dens civile Tjenere undert. milites, Cod. Theod.; ogf. Dyrigheds Tjenere hedde undert. milites f. apparitores; — B) som sem. Ovid. Met. 2, 114, om en Rympe af Dianas Følge: Miles erat Phoebe; men id. Her. 11, 48: nova miles („alleg.“: som fører første Gang); — C) en Skifte i Schafstykket; vid. Ovid. Trist. 2, 477; f. ogf. und. latro o. latronculus.

Milesius, 3, f. und. 2. Miletus. — Miletis, idis, f., f. und. 1. Miletus o. 2. Miletus. — Miletopolis, is, f., fild. Olbiopolis, (hødt. Oczakow): en af Miletierne anlagt By ved Borythænes el. Dniester, Plin. 1, 12. — 1. Miletus, i, m., *Mίλητος*: Fader til Canas og Byblis, (hvilkens sidste deraf hedder Miletis); ogf. er han Stifter af Byen Miletus i Jonien; — vid. Ovid. Met. 9, 442; — B) df. Miletis, idis, f., i. e. Byblis, f. evens.

2. Miletus, i, f., *Mίλητος*: Hovedstaden i Jonien, berømt af sine mange Colonier, af sin pyrriske Uld, (f. nedent.), navn. ogf. som den vise Thales's fødested; vid. Mela 1, 17, Plin. 5, 31, o. Cic. Att. 9, 9; — B) df. 1) Milesius, 3: miletist, mulier, Cic., Iana, Plin., oves, Colum.; (cf. Hor. Ep. 1, 17, 30); — ~ deus, (i. e. Apollo), Appul.; men ~ carmina, Ovid. Trist. 2, 113, (Navnet paa visse faade el. overgivne Fortællinger og Digte); — b) df. Milesii, orum: Indvænerne af Miletus, Liv. 38, 39, Mela, Plin.; — 2) Milesia, ae, f., (se. urbs): Byen Miletus, Appul.; — 3) Miletis, idis, fem. adj., urbs, Ovid. Trist. 1, 9, 41, i. e. Tomi, (som Coloni fra Byen Miletus).

milliācēs, 3, [millium]: af Hirtse, puls, Fest. — miliarium, (mill.), i, n., se. vas: etflags høit og smalt Kar til forstælligt Brug i Bædet, ogf. ved Verdet, navn. til at varme noget i, Cato, Senec.; ogf. ~ argenteum navnes imellem Verdsfødet, Dig.; rimel. ferresten benævnt af Gæstaltens Lighed med miliarium, (Miletien), f. und. miliaris. — milliārius, 3, [millium]: hørende til Hirtse, aves, (som blive fede dermed), Varr.; ~ herba, Plin. 22, 78: etflags Urtend i Hirtse. — milio, onis, m.: Biform af milvus, Marc. Emp.

militarie, adv., af militarius: paa Selskaberis, Treb. Poll. xxx Tyr. 22, inc. — militāris, e, [miles]: hørende til Selskaber el. til Krigen el. til Krigsøvesen; A) om Personer; ~ pueri, Plaut. Truc. 5, 16; ~ tribuni, Cic., homines, Sall.; ~ vir, Tac.; — ogf. absol. militaris, is: en Kriger el. Soldat, Hor. Od. 1, 8, 5; cf. Tac. Ann. 14, 33; — B) om Ting og om Begreber; ~ institutum, Caes.; ~ mos, Liv., Krigsbrug, res, Caes., Krigsøvesen, disciplina, Liv., Krigsøvgten; ~ leges, Cic., Krigslovene; ~ signa, id., Faneerne; ~ ornatus, id. Off. 1, 28, Krigsdragter; ~ genus, Liv. 24, 32, Selskaberne; — men ~ Daunia, Hor. Od. 1, 22, 13, i. e. bellicosa; — compar., Tertull.; — bb) dertil kan endnn mærkes; a) aetas militaris, Liv. 25, 3, o. Tac. Ann. 2, 60, (hvori nogen er forpligtet til Krigstjeneste, omtr. fra 17de til det 46de Aar); — b) via militaris, Liv. 36, 15, (Krigsvej); — c) herba militaris, Plin. 24, 104, etflags faarliggende Plante, rimel. = millefolium; — not.: compar., quis militior Scipione? Tertull.; df. — militāriter, adv.: paa Selskaberis; — ~ gravis (oratio), Liv. 4, 41; ~ locutus, Tac. Hist. 2, 80; o. — militārius, 3, forst. Biform af militaris; — quin hinc metimur gradibus militariis? Plant. Pseud. 4, 4, 11.

militia, ae, f., [miles]; I) „egenl.“; A) „asm.“;

Krigstieneste, Krigens Stand og Haandtering; disciplina militariae, (den første Undervisning deri), Cic. Manil. 10; militiam ferre, Hor., tolerare, Virg.; cf. Caes. B. G. 6, 17; aetas militariae patiens, (krigsdygtig Alder), Sall.; militiam subterfugere, Cic., detrectare, Ovid., (unddrage sig derfra); vacationem militiae habere, (være frittagen fra Krigstieneste), Caes. B. G. 6, 13; — B) „bef.“: 1) Krigstog el. Fæltog; prima illa militia (Verris) renovabitur, (f. memoria primae ejus militiae), Cic. Verr. 5, 13; cf. id. Div. 1, 25: in ea militia, qua etc.; f. ogs. Vell. 2, 5 o. 40; ∞ transmarina, Hirt.; — „poet.“ ogs. in pl.; Optavit lentas et mihi militias, Tibull. 1, 3, 82; — 2) Krig; qui ... militiam Italiae minabatur, Vell. 2, 120; magister militiae, Liv. 22, 23; — bertil hører gen. militiae (f. in militia) et domi, (i Krig og Fred), vid. Cic. Tusc. 5, 19, o. Ter. Ad. 3, 1, 49; men Liv. 7, 12: ne infelicio domi, quam militiae esset; ogs. ud. Mofæm. et domi: plerosque militiae, paucos fama cognitos etc., Sall. Jug. 84; — 3) Solbaterne el. Mandtskabet; cum omni militia interfecit, Justin. 32, 2; cf. Liv. 4, 26, o. Tac. Hist. 3, 18; — 4) og fordi Officiererne ogs. ere og hede milites, saa betegner militia ogs. en Officerpost; df. militiam comparare, vendere, Dig.; equestres militias ita ordinavit, ut etc., Suet. Claud. 25, (neml. de Officerposter ved Rytteriet, som pleiede at tilfalde Ridderskenden); — II) „fig.“: A) endværet med stor Anstrængelse forbunden Tieneste el. Forretning; — hanc urbanam militiam respondendi ... secutus est, (om en Retslærd), Cic. Mur. 9; Hanc me militiam fata subire cogunt, (siger den crestiffe Digter), Prop. 1, 6, 3; cf. Ovid. Fast. 2, 90; — B) Krigermød; virilis militiae femina, Flor. 4, 5; — C) under Keiserne bruges militia ogs. om visse Hofembeder; f. umb. miles; df. — militiæ, æ, f., demin.; in pl., ∞ semestres, Suet. Vit. Juvenal.

milito, avi, atum, i, v. n., [miles]: er Soldat, gior Krigstieneste, el. er i Tienesten; — ∞ in exercitu alicujus, Cic., ogs. sub signis alicujus, Liv., ogs. sub aliquo, id., (tiene under nogen); ogs. ∞ apud aliquem el. cum aliquo, Curt., ogs. alicui, Tac.; — ogs. absol.: vellente militare, (tage Krigstieneste), Liv. 22, 57; cf. Ter. Heaut. 1, 1, 65; — med Lune ogs. om Jagthunden: Militat in silvis catulus, Hor. Ep. 1, 2, 67; — „poet.“ ogs. m. en best. aec.; ∞ bellum el. militiam; hys. pass., Hor. Epod. 1, 23; cf. Plaut. Pers. 2, 2, 50; — II) „overf.“: A) „poet.“: at frige under Amors Gane; hys. Ovid. Am. 1, 9, in.: Militat omnis amans, etc.; cf. Hor. Od. 3, 26, 2; ogs. ∞ stipendia Veneri, Appul.; — B) at beklæde et Embede ved det keiserlige Hof, el. alm. at beklæde et Embede, Cod. Just.; — not.: sild. o. „alleg.“ om Ting; aries (machina) muros frangere militat, (bruges derit), Tertull. — milium, i, n.: Stier, (en Kornart); vid. Plin. 18, 73, o. Virg. Ge. 1, 216, ogs. Varr. R. R. 1, 57.

mille, (ogs. mile), in pl. millia (o. milia), num. adj.: tusinde; — mille passibus, Caes.; cf. Virg. Ecl. 2, 21; mille equites, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 9; — ogs. ud. subst.: primus de mille fuisse (sc. prociis), Ovid. Her. 17, 105; — B) som subst. n., in sing. indecl. c. gen.: Tusinde; pl. millia, (oftere milia, tum, ibus, etc.); — ibi occiditur mille hominum, Quadrig. ap. Gell. 1, 16, (hvor Verbet's sing. er at mærke); oftere faaer Verbet in pl.; mille passuum inter urbem erant castraque, Liv. 23, 44; — pl. millia el. milia, (flere) Tusinder; decem millia armatorum, (ti Tusinde Besatnere), Nep.; decies centena (el. centum) milia, Plin.; ogs. er milia underl. at supplere af d. frgd.; viginti milibus peditum, quatuor equitum (sc. milibus), Liv. 31, 34; — C) bertil kan endnu mærkes; a) milia heder ogs. distrib.: hvert Tusinde; — in milia

aeris asses singulos, (for hvert Tusinde), Liv. 29, 15; men Suet. Caes. 28: captivorum milia etc., (Tusinder el. enkelte Tusinder af Fanger); cf. Liv. 22, 26; — b) Forbindelsen: armati duo milia missi, Liv. 37, 40; hys. ogs. findes ibd. 39: duo milia relict (sc. homines); — c) mille passuum: 1000 Skridt, el. en italiensk Mil; — vid. Cic. Sest. 12: milia passuum ducenta etc.; — men oftest udelades passuum; saaf. ultra quadringenta milia, Cic. Att. 3, 4; cf. Sall. Jug. 106, o. Liv. 9, 44; — II) „overf.“ bruges mille og milia om en utallig el. dog ubestemt Mængde; Mille trahens ... colores (Iris), Virg. Aen. 4, 701; mile nova consilia, Liv. 35, 42; cf. Hor. Od. 3, 7, 12; milia crabronum etc., Ovid. Fast. 3, 753.

millefolia, æ, f., (sc. herba), o. millefolium, i, n.: Tusindblad, germ. [Schafgarbe]; vid. Plin. 25, 19 o. 95. — milleformis, e, [mille]: tusindformet, Prudent. — millenarius, 3: som indeholder Tusinde, numerus, Augustin.; af — milleni, æ, a, numeral. distrib., [mille]: tusinde til hver; df. alm. tusinde; — millenium numero navium, Plaut. Baech. 4, 9, 4. — millépæda, æ, f., [pes]: Tusindben, etslags Insect, Plin. 20, 6.

millésimus, 3, num. ord., [mille]: den tusindste, pars, Cic. Att. 2, 4; millesimo ante anno, (1000 Aar tidligere), id. Fat. 7; men Ovid. Her. 13, 97: Inter mille rates tua sit millesima puppis, (i. e. ultima); ogs. absol. millesima (sc. pars); vid. Petron. Sat. 67: ex millesimis Mercurii etc.; ∞ usura: en af Tusinde (om Maanedn), Senec.

milliarius, (miliar.), e: som holder tusinde Skridt, porticus, Vopisc.; o. — milliarius, (miliar.), 3, „alm.“: som indeholder Tusinde i el. af sit Slags; — ∞ greges, (af 1000 Aaar), Varr.; ∞ ala, (som har 1000 Ryttere), Plin. Ep. 7, 31; ∞ aper, (som veier 1000 Pund), Senec.; ∞ oleae ... a pondere olei, quod ferant annuo proventus, Plin. 17, 19; — b) ogs. subst., milliarii (sc. spatium, Tidrum) annorum, Augustin.; — df. milliarii, orum, (μυλιαστοί): som antage et tusindaarigt Rige, id.; — II) „bef.“: som holder 1000 Skridt, clivus, Varr.; df. subst.; a) milliarius, i, (sc. lapis), el. milliarium, i, (sc. marmor el. spatium): Milesten, der betegner 1000 Skridt el. en italiensk Mil ($\frac{1}{2}$ tydsk Mil); — ad tertium milliarium, etc., Cic. Brut. 14; suburbanum circa quartum milliarium, Suet. Ner. 48; — b) ogs. er at mærke det paa Roms Forum af S. Augustus opreiste milliarium aureum, hvorpaa alle Italiens Veie vare betegnede; vid. Tac. Hist. 1, 27, o. Suet. Oth. 6; — c) ogs. kan milliarium, som betegnede Veiens Udstrækning el. Længde, hede: italiensk el. romersk Mil; per CLX miliaria, Suet. Ner. 31.

millies, (milliens), adv., [mille]: 1000 Gange; quinquies millies, Plin.; ter millies mille, Vitruv.; — II) „overf.“: utallige Gange; — plus millies audi, Ter.; moreretur prius millies, Cic. Rab. perd. 5. — milliformis, e, f., ud. milleformis. — millimodus, 3, [mille, modus, i]: tusindfold, Venant. — millio, onis, m.: en Høgeart, Marc. Emp. — millus, i, m., f. ud. mellum.

1. Milo, el. Milon, onis, m.: berømt Athlet fra Croton: vid. Cic. d. Senect. 9 o. 10, o. Plin. 7, 19; — not.: ogs. en Lønge el. Pisa i Sicil; vid. Ovid. Ib. 325. — 2. Milo, onis, m.: romersk Tilnavn in gente Annia, hvorpaa mærkes T. Annius Milo, der ombragte Clodius, forsværedes af Cicero, gif i Landflygtighed, og omkom i Borgerkrigen; vid. Cic. Or. p. Mil., o. Caes. B. C. 3, 21 o. 22; — B) df. Milonianus, 3: milonisk, tempor., Balb. ap. Cic. Att. 9, 7, B; ∞ oratio, (Tale til hans Forfvar af Cicero), Capella.

Miltiades, æ, m.: berømt atheniensk Fæltørre; vid. Nep. Miltiades, o. Cic. Tusc. 4, 19. — mil-

tites, ae, m., lapis, *μικτὴς λίθος*: en Blødsienart, Plin. 36, 38. — miltos, i, f., *μiltos*: Biergazinnober el. Minie el. Menie. (Jærvesief), Plin. 36, 38, Vitruv.

*miltva, ae, f.: ligefom Fimfeg el. Fimfalf; men alene „overf.“ fom Skaldsford, Petron. Sat. 75; — miltvāgo, inis, f., ligefom miltvus nr. II: etflags Rørfift, Plin. 32, 6; o. — miltvinus, h: af en Høg el. Falf, plumae, Plin., ungulae, Plant. Pseud. 3, 2, 62; men ∞ pullus, vid. Cic. Qu. Fr. 1, 2, 2; — II) „overf.“; A) adj.; ∞ pes, Plin. 27, 35: etflags Plante; ∞ tibia, Solin., f. nedentf.; — B) subst. miltvina, ae, f.; a) (sc. fames): rafende Hunger, Plant. Men. 1, 3, 28; — b) (sc. tibia): fløite el. Pibe med flingende Tone, Fest. p. 123, (Müll.); f. ogf. øverf.; — [miltvus]. — Milvius Pons, f. und. Mulvius.

miltvus, (poet.) ogf. miltius, trisyll., i, m., fom Rørfugt: etflags Høg el. Falf, Duchog, (falco miltvus L.), Plin. 10, 12, Cic. N. D. 2, 49, o. Hor. Epod. 16, 31; — „alleg.“ ogf. om et røverft Mennefte, Plaut. Poen. 5, 5, 13; — men ørfprogs: quantum (sc. agri) non miltvus oberret, Pers. 4, 26; — II) „overf.“ ifølge etflags Lighed; A) ligefom miltvago: etflags Rørfift; vid. Ovid. Hal. 95, o. Hor. Ep. 1, 16, 50; — B) et Stjernebillede; f. Ovid. Fast. 3, 791. — Milyas, adis, f., Liv. 38, 39, ogf. Milyadum Commune, Cic. Verr. 1, 38: Landfab med By i Størphyrgien, paa Grænden af Lycien, hverft det ogf. flid. herregædes; vid. Plin. 5, 25 o. 42.

mima, ae, fem. af mimus: mimiſt Kunſtnerinde paa Theatret; ogf. „alm.“: Actrice el. Danſerinde, Cic. Hor. Sat. 1, 2, 56: men in appos., Cic. Phil. 2, 8: a mima uxore etc. — Mimallōnes, um, f., *Μιμῶλλωνες*, hede Bacchantinderne, Stat. Theb. 4, 660; — B) df. I) Mimallōnēs, 3: bacchantiſt, bombi (cornuum), Pers. 1, 99; — 2) Mimallonis, idis, (sc. femina): Bacchantinde; in pl., Ovid. A. A. 1, 541. — mimārius, 3, [mimus]: = mimicus; ∞ ſenrae, Capitol. Ver. 8. — I. Mimas, antis, m., *Mīmas*: Hørtierg i Jonien ved Cøleſſen, Plin. 5, 31, o. Ovid. Met. 2, 222; cf. Cic. Att. 16, 13. — 2. Mimas, antis, m., *Mīmas*: Ravnert paa en af Giganterne, Hor. Od. 3, 4, 55, o. Sil.

mimiambi, orum, m.: mimiſt Digt i Jamber, Plin. Ep. 6, 21. — mimice, adv.: mimiſt, med Gebærdeſpil, incedere, Catull. 42, 8; af — mimicus, 3, *μimικός*: mimiſt, paa Mimikeres el. Gøgleres Vis; ∞ joens, vid. Cic. d. Or. 2, 59; — df. ogf. ſeniſt el. comiſt; haec non debent esse mimica, Quintil.; — II) „fig.“; res mimicae et ineptae, cf. Plin. Ep. 7, 29; ogf. forſtelt; ∞ mors, Petron. Sat. 94.

mimulus, i, m.: Ravnert paa en Plante, Plin. 18, 67. — Minnervus, i, m.: græft elegift Digtet paa Solens Tid, et Dpfinder af Pentametre; — Plus in amore valet Minnervi versus Homero, Propert. 1, 9, 11; cf. Hor. Ep. 1, 6, 65, o. ibd. 2, 101. — mimōgrāphus, i, m., *μimογραφός*: fom ſtriver mimiſte Digte, Suet. Gramm. 18. — mimōlōgus, i, m., *μimολόγος*: Acteur i mimiſte Stueſpil, Firmic. — mimūla, ae, f., dem. af mima: Actrice el. Danſerinde, vid. Cic. Phil. 2, 25. — mimūlus, i, m., demin. af flgd.: liden Mime; ogf. alm. mimiſt Acteur, Arnob.

mimus, i, m., *μῖμος*: en Mimiker el. Gebærdeſtunſner, navnlf. fom med Gebærter og Tale efterligner el. efteraber andre for at vakte Latter, være fig paa Theatret, el. ved Gieſtebude, øfr., en Pantomimimift, en Gøgler; — vid. Cic. Verr. 3, 31, ogf. id. d. Or. 2, 59; — aliquam mimo saltante puellam, Ovid. A. A. 1, 501; cf. Hor. Ep. 1, 18, 14; — II) „overf.“: det mimiſte Stueſpil, en Mime el. Jærce; — mimum agere, Suet. Caes. 39; men mimos scribere, vid. Ovid.

Trist. 2, 197, commentari, Cic.; cf. id. Coel. 27, hvoe minus o. fabula morſartes hinanden; mimorum poëta, Plin.; — B) df. „ment.“: det blotte Skin, en tom Efterligning; — in hoc quoque mimo praeter modum intemperans, Suet. Calig. 45; men Senec. Ep. 89: vitae humanae mimus, (Jørdlivets Jørfængelighed); minus et simulatio, ibd. 26.

1. min, f. minium, f. und. dette Ord. — 2. min', f. mihue, f. und. ego. — 1. mina, (ogf. mna), ae, f., *μνᾶ*: græft Bægt af 100 attiffe Drachmer, vid. Plin. 21, 109, o. Rheinn. Fann. d. Pond. 32 flgd.; udgiort ogf. en 60de Del af en Talent; vid. Plin. l. c.; — II) flid. er mina ogf. en græft Mont el. Pengeſum, da mina argenti, ogf. absol. mina, glædt 100 attiffe Drachmer el. rom. Denarier, (omtr. 22 Rd. Cour. el. 33 Rd.); vid. Cic. Acad. 2, 39; — men Plaut. Mil. gl. 5, 27, finetſe mina aurea (omtr. af den femfolde Bærd). — 2. mina, ae, f., f. und. minae. — 3. mina ovis, i. e. glabro ventre ovis, med glat Bug, Varr.; men Plaut. Truc. 3, 1, 9, comiſt: minas ovis in crumena ... detuli, (d. e. Pengeſum for de folgte Jaar).

mināciae, arum, f.: Truſſer, Plaut. Rud. 3, 5, 16, øſtære; o. — mināciter, adv.: truende, med Truſſer; ∞ terrere, Cic. d. Or. 1, 20; — compar., dixisse eum minaciū, quam facturum, etc., id. Phil. 5, 8; — [minax].

minae, arum, f., [beſt. m. mineo]; I) „egentl.“: fremragende Spids el. Tinde, (navnl. af en Mur under Bygning), Virg. Aen. 4, 88; — II) df. „fig.“: Truſſer, truende Ord el. Gebærter; — non minis et vi ac metu etc., Cic. d. Or. 1, 58; minas jactare, id.; accusandi terrores et minae etc., id. Mur. 21; cf. Sall. Jug. 25, o. Tac. Ann. 3, 36; — b) „poet.“ ogf. de Truſſer, hvoemed Dvæget drives; vid. Ovid. Pont. 1, 8, 56; — liget. „poet.“ om Dyrene; nullae in fronte minae, (ingen Viſerhed), id. Met. 2, 857; men Virg. Ge. 3, 421, „metonym.“: Tollen-temque minas (anguem, i. e. minaciter tollentem se); — navnlf. ogf. om Elementerne; ∞ hibernae, Tibull., frigoris, Ovid.; — men Flor. 2, 8, ere minae coelestes, truende Varſel af Luften; — not.: sing. mina, Cato ap. Fest., inc. — Minaei, (Minn.), orum, m.: Jøff i Arabien, Plin. 6, 32; — B) df. Minaeus, (Minn.), 3: arabiff, thus, id., myrrha, id.

minanter, adv.: truende; ∞ agere, (opp. submisse), Ovid. A. A. 3, 582; — minatio, onis, f.: Truſel; pl. minationes, ogf. fom oratoriff Jigtur, Cic. d. Or. 2, 71; o. — minator, oris, m.: fom driver Dvæget med Truſſer, Tertull.; — df. minatorius, 3: truende, sonitus, Amm.; o. — minax, acis, adj.: fremragende og ligefom truende; — minaci Pendentem scopulo etc., Virg. Aen. 8, 648; — II) „fig.“: truende, ſuldt af Truſſer; — ille minax et arrogans, Cic. Font. 12; ∞ et acerbae litterae, id. Fam. 16, 11; ∞ voce terrere, Hor.; ∞ verba, Ovid.; — compar., f. nedentf.; superl., adversus barbaros minacissimus, Suet. Calig. 51; — „poet.“ ogf. om Dyrene; boves cornu minaces, Ovid.; cf. id. Halient. 41; — ogf. alm. om Ting og om Begreber: truende, farlig; ∞ fluvii, Virg.; ∞ aequor, Ovid.; men ∞ nox, Tac. Ann. 1, 28, (der truer med Dødt); men ∞ ripae, Plin. Pan. 56, (der holdes befatte af Jænter); pestilentia minaciore, quam perniciosior, Liv. 4, 52; — [minor, ari].

Mineius, i, m.: Høed ved Mantua, Virg. Ge. 3, 15; — B) df. Miniciades, ae, m., (i. e. Virgilius), Juvenec. — minctio, onis, f., [mingo]: at lade Blandet, Veget.; men minctura, ae, f., m. f. Bem., id., inc. — mineo, ere, v. n., [beſt. m. minae]: at ſtaa op el. frem, at rage i Beiret, Lucr. 6, 562; frons tenta minebat, ibd. 1193.

Minerva, [maaſte rigtigere Menerva af μένος,

i. e. vis animi, quod bene moneat etc., Arnob., ae, f.: romersk Gudinde, der er identisk med Grækenes Pallas Athene; Gudinde for Visdom og Videnskab, for And og Kunst; ogs. er hun i fuld Rødding udsprungen af Jupiters Hæder, fordi at Visdom er fra Gud; — iblandt hendes Gaver el. Dyndelsers mærkes: Olivetræet, Varr., Phaedr.; fremdeles: Aldens Behandling tiligemed dens Væbning og Jærening; vid. Ovid. Fast. 3, 817 flgd.; ogs. den høiere Krigskunst, hof. dea bellatrix o. bellicosa, id.; ogs. den høiere Bygningsskunst tiligemed de bildende og tegnende Kunst, vid. Ovid. l. c. 835 flgd.; — men „bef.“ er hun Lærdommens og Poetens Gudinde; hof. ibd. 833: Mille dea est operum; certe dea carminis illa est, etc.; — i Athenen er hun Bergens Egheds Gudinde, praeses arcis, Liv. 31, 30; ligel. i Treja, ibd. 37, 37; — men Minerva nostra, Cic. Fam. 12, 25, (hendes Billede paa Capitolium); — om de flere Gudinder af dette Naen, vid. Cic. N. D. 3, 23; — 1) „overf.“: A) den menneskel. And el. Genist, forskaavidt den er mere el. mindre stiftet til aandelig Eghed; cf. pingui Minerva, ut ajunt, etc., Cic. Lael. 5, (uden Lærdom, paa Lærdomens Vis); cf. Hor. Sat. 2, 2, 3; „bef.“ de medførte Gaver og Anlag; vid. Cic. Off. 1, 31, o. Hor. A. P. 385; ogs. siges: non invita Minerva, om en aandsfuld Behandling af en Gienstand, Cic. Fam. 12, 25; men omnis Minerva homo, (med alsidig Dannelsel), Petron. fragm. 43; — sem Odrfprog mærkes: sus Minervam (se. docet el. monet), naar den Enselfig forlanger at undervise den Jærstandige, Cic. Acad. 1, 4; — B) „pect.“ o. „mætenym.“: Ildarbeide, sem Eriden og Væben; vid. Virg. Aen. 8, 409, o. Hor. Od. 3, 12, 4, ogs. Ovid. Met. 4, 33; men Prop. 2, 7, 43: falsa Minerva, (om Penelepes Bæb, sem hun teg og en Ratten); — not.: man stref ogs. Menerva, Quintil. 1, 4, 17; vid. ab init.

Minerval, f. Minervale, f. und. flgd. — *Minervale, e: hørende til Minerva el. til Jærstand og Lærdem, artes, Tertull.; ~ munus, Hieronym., ogs. absol. Minerval (f. Minervale, se. munus el. donum el. praemium): Stølepenge, Lærens Løn el. Generar, Varr.; o. — Minervius, 3: tilhørende Minerva; ~ cives, (i. e. Athenienses), Arnob.; — Minervium, (se. templum), id.; — [Minerva].

mingo, inxi, inctum o. ictum, 3, v. n. e. a., *quix*: lader Vandet, Hor.; men om en Svagbed: cum urina super potionum modum mingitur, Cels. 1, 20; — ogs. sensu obsceno, Catull.

*miniaceus, (-cius), 3: miniefarvet, zimberred, expollito, Vitruv., cuneus, id.; — minianus, 3: = frgd.: ~ Jupiter, (hans zimberfarvede Billedstøtte), Cic. Fam. 9, 16; o. — miniarius, 3: hørende til Minie el. Zimber, metallum, Plin. 33, 40; — b) ogs. absol., miniarium: zimbergrube el. Miniegrube, ibd.; — [minium]. — miniatulus, 3, demin. af miniatus und. minio: farvet el. tilsat med noget zimber, zimberfarvet; ~ cerula, Cic. Att. 16, 11. — minime, adv., superl., f. und. parum. — minimus, 3, superl., f. und. parvus.

1. minio, (avi), atumi, 1, v. a., [minium]: overtrækker med Minie, farver zimberred; dette stede paa visse Jæstbæge med Jupiters Billede, hverom Plin. 33, 38: a censoribus Jovem miniandum locari; — miniata cerula, (rødt Bæb), vid. Cic. Att. 15, 14; — ogs. om en naturlig zimberfarve; miniatus torques (psittaci), Plin. 10, 38. — 2. minio, onis, m.: liden Jæd i Etrurien, (hødt. Mignone); — qui sunt Minionis in arvis, Virg. Aen. 10, 183; — not.: ogs. en By ved denne Jæd, Mela 2, 4.

minister, stra, strum, [manus]: som gaaer tilbaande, tiende; men som adj. alene „pect.“: — Lumina (i. e. oculi) propositi facta ministra tui, Ovid.

Her. 21, 114; — 1) „egent.“: Betient, Diener, Dyrtter, Mundstuck, ordl.; vid. Virg. Aen. 1, 705; minister vetuli puer Falerni, (Mundstuck), Catull.; cf. Martial. 12, 15: ~ Phrygius, (i. e. Ganymedes); — ogs. om anden Tienske; cf. Lægens Medbelyer, Cels.; ogs. sem af Betvillie søger at giøre sin Tienske glædelig; vid. Hor. Ep. 1, 13, 5; — bb) „bef.“: a) Medbelyer hos Præsterne el. ved Offeretiensten; — Martiales... ministri publici Martis, Cic. Cluent. 15; cf. Virg. Ge. 3, 487: Inter cunctantes... ministros etc.; — b) en Dyrtterbedstier, navn. en underordnet Embedsmand i Provinsierne; se... omnes ministros imperii tui praestare rei publicae, (at du er Staten ansvarlig for dem), Cic. Qu. Fr. 1, 1, 3; men ~ regoi, (ligesom Rigsforstænder), Justin. 16, 1; — 2) „fig.“: a) „alm.“ om Personer: sem fremmer el. beforder, sem bringer til Udførelse; — legum ministri magistratus, id.; ~ sermonum, (Mellemhænder), Tac. Hist. 2, 99; cf. Liv. 33, 28; men ministro Calchante, (ved hans Hjælp), Virg. Aen. 2, 100; minister bello datus, (i. e. adjutor), Tac. Ann. 15, 28; ~ libidinis, Cic., in maleficio, id.; men ministri regis, Sall. Jug. 29, (de af Kongen beskafte Senaterer), ministrum se praebere alicui, (være nogenes Haandbænger), Cic. d. Or. 1, 15; cf. id. Off. 2, 15; men „pect.“ heder Jupiters Dn: ales minister fulminis etc., Hor. l. 4, in.; — b) „bef.“ ogs. om Ting og em Begreber; — sit anulus tuus... non minister alienae voluntatis, sed tues tuae, Cic. Qu. Fr. 1, 1, 4; baculo ministro, (ved dens Hjælp el. ved den), Ovid. Ib. 261; cf. Lucr. 5, 298: ardore ministro Suppeditare novum lumen (taedas); — B) ministra, ae, f.; 1) „egent.“: Tienerinde el. Dyrtterstætte; Accipiat missas apta ministra notas, Ovid. A. Am. 3, 370; — b) „bef.“ ogs.: en Gudemøns Tienerinde; saal. pariente ministra, (om Vestalinen Silvia), Ovid. Fast. 3, 47; — ligel. hos de Christne; vid. Plin. Ep. 10, 98: quae (ancillae) ministrae vocabantur; — 2) „fig.“: artes comites et ministrae oratoris, Cic. d. Or. 1, 17; ministra el. famula corporis res familiaris, id. Tusc. 1, 31; cf. id. Fin. 2, 12: virtutes voluptatum satellites et ministras esse voluisti.

ministerium, i, n., [minister]; 1) „egent.“: Tienske, Betienting, Dyrttering, servorum, Justin.; ~ alicui facere, id., praebere, Dig., (at opvarte nogen): velut ministerio missa etc., (ligesom til hans Betienting), Liv. 1, 34; quod ministerium fuerat (coci), ars haberi coepit, id. 39, 6; cf. Hor. Ep. 2, 2, 6; — b) ogs. „alm.“: Tienske, Betienting; ministeria diurna, (Dagens Arbeider), Ovid.; ~ scribarum, Liv.; ~ nauticum, (Matroftienske), id.; eo ministerio aediles functos, (havde besørget den Jærreining), id. 3, 57; ~ imperii, id. 8, 40, (den offentlige Tienske); cf. id. 4, 17: ad subita belli ministeria; acerbis ministeriis etc., Tac. Ann. 3, 48, (ved Jær i den offentlige Tienske); ministerio Catonis etc., Vell. 2, 38, (under hans Jærvaltning); ministeria principatus, Tac. Hist. 1, 58, (Hofembæder under Keiserne); — 11) „overf.“: A) „alm.“: Tienske el. Rygte deraf; — ~ pedium, Plin.; cameli jumentorum ministeriis dorso funguntur, id.; — B) „bef.“ o. „concer.“: Tienerstæbet, d. e. Tienerne el. Dyrtter; in ministerio ejus relinquendos (ex his militibus) etc., Plin. Ep. 10, 36; ~ alicuius: Hæffelse, Lamprid.; — ligel. in pl.: ministeria magistratibus et sacerdotibus conscribere, (i. e. lietores, viatores, etc.), Tac. Ann. 13, 27; — b) sild. heder ministerium ogs.: Verdsfoly el. Tæffelservice, Lamprid., Paul. Sent.

ministra, ae, f., f. und. minister. — *ministratio, onis, f.: Betienting el. Haandbænger, lavationis, Vitruv.; o. — ministrator, oris, m.: sem betienter nogen, en Dyrtter, navn. ved Verdet,

Senec. Ep. 95, som Mundstent, Petron.; ogs. som gior personlig Tjeneste hos nogen; vid. Suet. Vitell. 17; — II) „overf.“: som gaar nogen tilhaende ved en Forretning, som paaminder om noget, osv.; saal. er den Høistærke: ministrator (juris) hos Taleren; vid. Cic. d. Or. 2, 75, ogs. ibd. 1, 45 o. 59; men id. Flacc. 22: hic mihi quasi ministrator aderat, subiciens, quid dicerem etc.; — [ministro]. — *ministratōrius, 3: hvoraf man betiener sig, urceoli, Martial. 14, 105, (im lemmate); o. — ministratrix, icis, f.: Medhjælperinde; vid. Cic. d. Or. 1, 17: comites et ministratice oratoris etc., (al. ministras), inc.; — [ministrator].

ministro, avi, atum, 1, v. n. e. a., [minister]; 1) neutr.: betiener, opvartter; c. dat. pers., ogs. absol.: o. commodius tibi ministratur, (impers.: at du kan have des bedre Opvartning), Cic. Fam. 16, 14; cf. Suet. Aug. 45; men Cic. Verr. 3, 14: quum maximis poculis (abl.) ministraretur, (da der beviertes deraf cf. dermed); ligel. ∞ alicui fectilibus, Tac. Hist. 1, 48; servi sordidati ministrant, (varte op), Cic. Pis. 27; men Plaut. Stich. 3, 4, 7: Nosmet inter nos ministramus; — B) „overf.“: drager Omfærge derfer, besørger; ligel. c. dat.; — ∞ velis, (besørge Seilene), Virg. Aen. 6, 302; cf. ibd. 10, 218; ligel. ∞ habenis, (snyre Tømmer), Stat. Theb. 7, 752; ∞ sumptibus, Varr., (beskrive Udgifterne); men „poet.“: luna ministrat equis, (viser dem Veien), Prop. 3, 11, 15; — II) act.: opvartter dermed; ∞ cibos, vid. Tac. Ann. 2, 33, pocula, Cic.; ogs. ∞ Jovi bibere, (f. pocula cf. potum), id. Tusc. 1, 26; — seld. c. acc. pers., hvf. pass., Colum. 12, 1: ut is quam commodissime ministratur; — b) ogs. besørger, forvalter, leder; (undert. c. dat., f. ovenf.); — quod non medicorum jussa ministro, Ovid. Her. 20, 133; df. pass.: naves nec velis ministrantur, nec etc., (snyres ikke med Seil, føre ikke Seil), Tac. Germ. 44; — ogs. alm. behandler, res omnes timide, Hor. A. P. 171; — B) „overf.“: yder, forstærker; — ∞ victum alicui, Varr.; ∞ nova semina bello, Tac.; (cf. Cic. Pis. 11; — ogs. ud. dat.; ∞ prolem, Tibull., (yde el. stifte), vires animique, Virg. Aen. 9, 761; — ogs. om Ting og om Begreber; ∞ umbram potantibus (platanus), Virg. Ge. 1, 146; furor arma ministrat, id. Aen. 1, 150; cf. Hor. Ep. 1, 15, 20.

*ministrābilitē, adv.: fructue, Pacuv. ap. Non.; o. — ministrābundus, 3: fructue, Liv. 39, 41, e. Tac. Ann. 2, 10; — [minitor]. — minito, are, Biform af fgd.; quae minitas mihi, Plaut. Capt. 3, 5, 85. — minitor, atus sum, 1, v. dep. a. i. utens. af I. minor: truer, alicui mortem, Cic. Phil. 6, 4; cf. Liv. 3, 57; men m. udfald. acc.: ut Caesaris gladio (abl.) minitarentur, Sall. Catil. 49; cf. Cic. Phil. 11, 14, o. ibd. 13, 21 (Orell.); mihi n. malum minitatur; Plaut.; ogs. m. udfaldet malum; minitariē populo, ni etc., id. Amph. 4, 3, 3; ogs. ud. dat.: ∞ vulnera, Ovid. Met. 2, 199; ogs. absol.: etiamne, caruifex, minitare? Plaut. Bacch. 4, 6, 16; ogs. c. inf.: quod nunc minitare facere, Ter. Hee. 3, 4, 13; men m. acc. c. inf., Plaut. As. 3, 3, 21.

minium, i, n., [best. m. 2. Minius]: Biergzinnober, (cinnabaris nativa), fædd. Minic el. Monte Iberum, Prop. 2, 2, 21; ligel. Nec titulus minio ... notetur, Ovid. Trist. 1, 1, 7; vid. Plin. 33, 40 fgd.; — not.: ogs. apocep. min, vid. Quintil. 8, 3, 28, o. Auson. Grammatomast. 9; df. — 1. minius, (-eus), 3: af Zinnober, zinnoberroed, color rosarum, Appul. — 2. Minius, i, m.: fæd i Hisp. Tarr., (hod. Minho); vid. Plin. 4, 34; — efter Vitruv. giver denne Flod Høstet minium dets Navn; efter Andre omvendt. mino, are, 1, v. a., fkt. Biform af I. minor: truer, Prisc.; fædd. „overf.“: driver affed (ved at

truce el. slaac); ∞ equum, asinum, Appul.; — (df. d. Galtiste mener). — Minois, idis, e. Minioius, 3, f. und. Minos.

1. minor, atus sum, 1, v. dep. a. e. n., [best. m. minae e. m. mince]; 1) „egenl.“ o. som neutr.: at rage op el. frem el. i Seiret; — geminque minantur In coelum scopuli, Virg. Aen. 1, 162; saxa minantur coelo, Sil.; — ogs. at truce med Hæst; (ornus) illa usque minatur, Virg. Aen. 2, 628; cf. ibd. 210; — II) „fig.“ m. eg ud. acc.; A) „alm.“: truer, alicui vehementer, Cic., alicui crucem, id.; men minari extis (abl.: truce el. vatsle derved), id.; ogs. m. acc. c. inf.: ab hac minatur se abiturum, Plaut.; cf. Ter. Haut. 3, 1, 80; — B) „bef.“ ogs.; a) om Ting; — quum domus mea ... deflagrationem urbi minaretur, Cic. Planc. 40; cf. Virg. Aen. 10, 196; men Hor. A. P. 350: quodcumque minabitur arcus, (hvorefter den sigter); — b) med Lunc om Personer: at truce dermed, at fælde om sig dermed, at føve; — vid. Hor. Sat. 2, 3, 9, o. id. Ep. 1, 3, 3; ligel. Phaedr. 4, 22: Qui, magna quum minaris, extricas nihil.

2. minor, (-us), ōis, adj. compar. af parvus, f. und. parvus; df. — minōro, (avi), atum, 1, v. a.: forringer, Tertull.; minorato pretio, Dig.

Minos, ōis, (Ogs. ōnis, Sall. frgm.) m., Mivos; 1) Søn af Juppiter og Europa, Konge og Lovgiver paa Creta, Brøder til Rhadamantus, og fittigemed denne Dommer i Underverdenen; — vid. Virg. Aen. 6, 432, o. Cic. Tusc. 1, 11; — II) den Tenneson af ovennævnte, ligel. Konge paa Creta, ved Pasiphae Hæder til Ariadne, Phaedra, Androgeos o. Deucalion, Labyrinthens Grunder, osv.; vid. Ovid. Met. 8, 6 fgd.; — B) df. 1) Minois, idis, f., Mivois: minoist, hørende til Minos; fædd. subst.: Fruentimmer af hans Slægt, som Phædra el. Pasiphae, Senec. Hippol.; men „bef.“ ogs. hans Datter Ariadne, vid. Ovid. Met. 8, 174; voc. Minoi, Tibull. 3, 6, 41; — 2) Minōius, 3, Mivōius: minoist, benævnt efter A. Minos, regnum, Virg., (i. e. Creta), tela, Sil., (i. e. Cretensia); — ∞ sella, Propert., urna, Claudian., (hørende til Minos som Dommer i Underverdenen); cf. Virg. Aen. 6, 432; — ∞ virgo, Ovid. Her. 17, 193, i. e. Ariadna; — 3) Minōus, 3, Mivōus: benævnt efter A. Minos; ogs. undert. cettist el. cretenist; — ∞ Thoas, (Søn af Ariadne), Ovid. Her. 6, 114; men ∞ puer, Claudian., i. e. Glaucus, (Søn af A. Minos); ∞ arenae, Ovid. Ib. 511, i. e. litus Creticum.

Minotaurus, i, m., Mivōtargos: Søn af den ovennævnte Pasiphae ved en Tyr, med hvis Kærlighed Venus straffede hende; A. Minos forvarede dette Hbyre. halv Tyr og halv Menneisk, i den af Dædalus hertil byggede Labyrinth, indtil Theseus embragte samme; — vid. Ovid. Met. 8, 152 fgd., o. Virg. Aen. 6, 24; ogs. Hygin. Fab. 41; — not.: Cic. Fam. 12, 25 slaar Minotaurus cemiit, f. Calvisius el. Taurus; — f. ogs. Fest. p. 148 (Müll.). — Minōus, 3, f. und. Minos.

mintha, ae, f., d. græske μινθα, f. mentha: Mynte, Plin. 19, 17. — mintrio, ire, el. mintro, are, v. n.: Mufens Naturlyst; at pibe; mus avidus mintri (al. mintrat), Auct. Carm. d. Philom. 61. — Minturnae, arum, f.: By paa Grændsen af Latium og Campanien ved Udslet af Virisfloren, Plin. 3, 9, Liv. 9, 25, Hor.; — om Marius's Ophold i denne Egn, vid. Liv. Epit. 77, o. Vell. 2, 19; — B) df. Minturnensis, e: minturnist, populus, Liv., litterae, (et fra Minturne frevet Brev), Cic.; — b) Minturnenses, ium: Indvaanerne af Byen M., Vell. l. c.

Minucius, a: romerist Slægt: o. Personnavn, hvoraf kan mærkes: M. Minucius Rufus, magister equitum under Fabius Cunctator, vid. Liv. 22, 8 fgd.; — not.: Minucius Felix: christelig Forfatter i det 3die Aarh., f. und. Octavius; — B) df. Minūcius, 3,

gens, Cic., via, [Gif fra Rom til Brundisium], id.; (heder via Minuei, f. Minucii, Hor. Ep. 1, 18, 20); — ∞ porticus, Cic. Phil. 2, 31. — minusco, ere, v. n., [minuo]: formindskes, aftager, Auson., inc. — minusc, minus, f. und. minime, minimus.

minūo, ūi, ūtam, 3, v. a., [I. minus]: gier mindre, formindsker; I) egenl.: (estest poet.): — ∞ ligna, Ovid., ramalia, id., (smaabugge, fløve); men ∞ portarum obiectus, (giennembyrde, sprænge), Stat.; men Ovid. Ib. 571: pila minuaris in alta, (du blive stødt deri)! — ∞ sanguinem, aarelsde, Veget.; — minuantur corporis artus, (aftage, seinde), Ovid. Met. 7, 317; ligel. minuntur corpora siccis, Plin.; — men ligesom neutr.: minuente aestu (se. se), Caes. B. G. 3, 12; ligel. minuente luna, Pallad.; — II) „fig.“: A) „overf.“: gier mindre, formindsker, indskrænker; — ∞ sumptus civitatum, Cic., rem familiarem, Hor., pretium frumenti etc., Tac. Ann. 15, 39; egf. at indskrænke i Tiden; ∞ censuram, Liv. 4, 24; — b) ofte egf. om Begreber og om Jærefillinger: at seætte el. indskrænke; ∞ opinionem profectiois, Cic. Att. 10, 16; cf. id. Off. 1, 22, o. Caes. B. G. 5, 26; egf. e. inf.: at aflade, mirari, vid. Lucr. 2, 1028; — B) „ment.“: frænker, forringer, nedværdiger; — ∞ majestatem populi R. per vim, Cic. Phil. 1, 9, religionem, Nep. Ag. 4; men Liv. 21, 52: vulnere suo minutus (i. e. debilitatus), f. nœntf.; — næntf. høre capite minuti: som have tabt af deres Stands Retsgheder, f. und. caput e. deminuo; — b) formidter, letter, linder; — ∞ molestias vitae, Cic., curas, Hor., luctus, Ovid., laborem, Ter.; — men med hunc: minue vero iram, (værløse saa vrede!) id. Phorm. 2, 3, 88; — III) particip. minūtus, 3, ofte egf. sem adj.; A) „egenl.“: liden el. smaalig; — res minutae, (smaat Ram), Cic. Cluent. 61; cf. id. Acad. 2, 38: minutorum opusculorum fabricator, (af de fueske Arbejder); ∞ pisciculi, (Smaafisk), Ter.; ∞ fruges, (rimel. Bælgfrugter), Cic. Verr. 3, 7; ∞ navis, Catull.; in minutas partes dispergi, (i Partikler el. Smaabæle), Lucr.; — compar., ad aër, (synkere, sinere), id.: superl., ∞ ramenta ad scobis modum, Plin.; — B) „fig.“: liden el. ringe i sit Slægt; — dii omnes magni minutique, (Høie og Løve), Plaut.; ∞ plebes, Phaedr.; ∞ populus, Petron.; egf. ∞ imperator, Cic., philosophus, id., (af det ringere Slægt); — næntf. egf. om Jæredraget: smaalig el. enkelt; vid. Cic. d. Or. 2, 38; — egf. smaalig el. ængstelig; minutioris curae est, e. infin., Quintil. 2, 6, 18; men id. 2, 1, 130, om Seneca: si rerum pondera sententiis minutissimis non fregisset; — men Cic. Orat. 27: quum minutum animum pro parvo dicimus.

minūrio, el. minurrio, ire, v. n., μινυρίζω, em Smaafugle: at qvædere, Spartian., Sidor. — I. minus: mindre, compar.; I) af adj. parvus; — 2) af adv. parum. — 2. minus, 3, f. und. 3. mina. — minuscularius, 3: som har med mindre betydte Længe at giere, conductores vegetigalia, som forpagte enkelte Dele af de offentlige Indkomster, (i Medsæt. af Generalsforpagterne), Augustin.; — egf. subst. minuscularii, sc. exactores, Cod. Theod.; — 2) „alm.“: liden el. ringe, res, Cod. Just., aqueductus, ibd.; af — minuscūlus, 3, demin. af compar. minus: noget mindre el. mindre, noget liden el. liden, villa, Cic., theatrum, Vitruv.; ∞ nomen, (noget fort), Plaut. Trin. 4, 2, 46; ∞ epistola, Cic.

minūtāl, f. und. flgd. — minūtālīs, e, [minutus]: ringe, ubetydelig, regnum, Tertull.; — II) bf. subst. minūtale, (ædd. afførret minuttal); A) „alm.“: en Ubetydelighed; — culices ... et hoc genus minutalia, (dette Slægt Kryb), id.; — B) „bef.“: smaaabatter Epife, Hæftemad el. Væftemad, Martial. 11, 31, o. Juvenal. 14, 129.

minutatim, adv., [af minutus]; I) „egenl.“: i smaa Stykker, consecrare, Varr., concidere, Colum., (smaaabatter), terram eribrare, (finfugte), Plin.; — II) „overf.“: a) smaaligen el. i el. efter smaa Dele og ligesom partifelsvis; — ∞ interrogare, (i det man atter og atter lægger noget lidet til Spørgsmaalet), Cic. Acad. 2, 10; cf. ibd.: quum minutatim aliquid additur; — b) lidt efter lidt, smaaligen og ligesom umærkelig, discere, Lucr., assuefacere, Varr.; ∞ cedere el. se recipere, Auct. B. Afr.; — c) efterhaanden; ∞ singulos convenire, Dig.

minūte, adv. af minutus, ligesom frgd.: i smaa Dele el. Stykker, smaat el. fint; — ∞ tritus sal, (finfødt), Colum.; ligel. ∞ molita (sarra), id.; — compar., ∞ concidere, (smaaabatter), Cic.; superl. ∞ commolere, Colum.; — II) „fig.“: smaaligen, finpelt, usmykket; ∞ dicere, Cic. Orat. 36; minutius res tractare, id. Fin. 4, 3; — b) nøtægigen, indtil den mindste Enkeltbød; minutius et scrupulosius omnia scrutari, Quintil. 5, 14, 28.

*minūtā, ae, f.: Smaabed el. Jænbæ, fint Stov, osv.; — grana... ad minutiam redigere, Senec. Ep. 70; e. — minūtēs, ei, f.: = frgd., Appul.; — [minutus]. — minūtūloquium, i, n., [minutus, loquor]: fort el. spidsfindig Udtryksmaade, Tertull. — minūtūm, adv. af minutus, ligesom minute: i smaa Stykker, smaat el. fint, concidere, Varr., frangere, Plin.; men aequaliter et minutum terga soli convertere, Colum. — minūtio, onis, f., [minuo]: Jæringelse, Jærmindfæst; (oppon. incrementum), Quintil., Gell.; minutio capitis, (f. deminutio capitis): Jærandring af Stant), id., Dig.; ∞ sanguinis, Aarelsatning, Veget.

I. Minūtūs, etc., f. und. Minucius. — 2. minūtūs, compar.; I) neutr. af minutus, 3, f. und. minuo; — II) adv. af minute, f. und. minute. — minūtūlārius, 3, f. und. minuscularius. — minūtūlus, 3, demin.: ganske liden el. spæd; ∞ pueri infantes, Plaut. Poen. prol. 28; — II) „overf.“: saare ringe el. ubetydelig; — ∞ summa pecuniae, Dig.; af — minūtus, 3: partic. o. adj. af minuo.

Minyae, arum, m., Μινυαί: Argonanterne, f. und. I. Minyas; — minyanthes, is, n., μινυανθής: en storbladet Alveart, Plin. 21, 30. — I. Minyās, ae, m.: Konge i Thessalien, fra hvem Jason og flere andre Argonaut nedstamme, hvorfor de egf. ofte kaldes Minyae; vid. Hygin. Fab. 14, o. Ovid. Met. 7, in.; — B) bf. I) Minyēius, 3, proles: hans Døttre, Ovid. l. c. 389; — 2) Minyēias, ādis, f., o. Minyēis, idos, f.: en Datter af Minyas, id. ibd. l. c. 32. — 2. minyās, ādis, f.: Rævet paa en Plante, heder egf. corysidia, Plin. 24, 100. — Minyēias, ādis, f., o. Minyēis, idis, f., o. Minyēius, 3, f. und. I. Minyas. — Minyēus, (quadrisyll.), ei, m., Μινυεύς: ældre Ræven paa Floden Orchomenus i Thessalien, Plin. 4, 15.

mirabilārius, i, m.: Mirakelmager, Augustin.; af — mirabilis, e, [miror]; I) „alm.“: underlig, ferunderlig, besynderlig; — hoc magnum et mirabile esse etc., Cic. d. Or. 2, 46; — egf. m. acc. e. inf., Ter. Heaut. 2, 4, 7; egf. m. flgd. quam el. quomodo, Cic. l. c. 3, 51, e. id. Div. 2, 19; non est mirabile, si etc., Ovid.; — egf. saacr mirabile dictu el. visu, som Udraab; vid. Virg. Ge. 2, 30, o. Liv. 7, 26; — compar., eo mirabilius etc., Cic. Acad. 2, 2; mirabiliores, quam Alexander, Liv. 9, 18; superl., ∞ soboles, Colum.; — II) „bef.“: beundringsværdig, overordenlig, cupiditas pugnandi, Nep. Mil. 5; quo mirabiliora etc., Cic. d. Or. 2, 18; mirabile quantum, ligesom mirum quantum: overordenlig, Sil.; egf. m. tilføiet dat. pers., vid. Hor. Ep. 1, 6, 23.

**mirabilitas*, atis, f.: forunderlighed, Beundringsværdighed; — *∞* *operum ejus*, Lactant.; o. — *mirabiliter*, adv.; 1) *alm.*: forunderliggen, overordenliggen; — *mutata est voluntas vulgi*, Nep. Dion. 10; *∞* *moratus est*, (har en befunderlig Character), Cic. Att. 2, 25; *∞* *cupere*, id., laetari, id.; — 11) *bes.*: beundringsværdigen, med Beundring; — *∞* *sentire et loqui de aliquo*, Cic. Fam. 1, 13; — *compar.*, *∞* *et magnificentius augere atque exornare*, id. d. Or. 1, 21; — [*mirabilis*]. — *mirabundus*, 3: d. forstærkt. mirans, [miror]: forunderdende sig; — *plebem mirabundam ... quidnam accidisset*, cur etc., Liv. 3, 38; cf. id. 25, 37: *mirabundi*, unde etc.

miracula, ae, f., o. *miraculum*, i, n., f. und. flgd. — *miraculus*, 3, [miror]: vidunderlig, affyelig; dog i denne Form og Bem. alene foret.; — *miraculæ* (meretrices), Plaut. frgm. ap. Varr., som tilføjer: *miraculæ a miis, i. e. monstis*; — 11) sæbb. subst.: *miraculum*, i, n.; A) *alm.*: Vidunder, Mirakel, vidunderlig Ting el. Sag, det Vidunderlige el. Ubegriplige; — *adiciunt miracula pugnae*, (overnaturlige Begivenheder), Liv. 2, 7; *quid non miraculum est, quum primum in notitiam venit?* Plin.; *esse in miraculo*, id.; *eximere rem miraculo*, (borttage det Overordenlige der), Liv. 3, 15; *esse majoris miraculi*, *egf. majore miraculo*, (være mere underligt), Plin.; *septem illa miracula (mundi)*: de syv Underværker, Senec. Consol. Polyb.; — B) *bes.*: *egf.*: 1) vidunderlig el. paafaldende Beseffenhed; — *∞* *magnitudinis (api)*, Liv. 23, 9; *∞* *litterarum*, (den høit mærkelige Boghaabfrift), id. 1, 7; flgd. *∞* *rei cl. victoriae*, id.; — *egf.* kan hiofæres Cic. N. D. 1, 8: *portenta et miracula philosophorum somniantium*, (urtimelige Meninger af dem); — 2) vidunderlig Gestalt, Spøgefe, otl.; — *vid. Ovid. Met. 3, 673*, o. Virg. Ge. 4, 441, *egf.* Hor. Ep. 2, 2, 208.

**miratio*, onis, f.: forundering; — *ignoratio causarum in re nova mirationem facit*, Cic. Div. 2, 22; o. — *mirātor*, oris, m.: en Beundrer, rerum, Ovid., inanium, Plin.; *mirator tantum sui*, Senec.; — *df.* fem., *mirātrix*, icis, turba, Juvenal. 4, 62, fama, Senec. Hippol. 742; — [*miror*].

mirē, adv. af *mirus*: forunderliggen, overordenliggen, høilighen; — *∞* *favere alicui*, Cic.; *id mirē gratum regi fuit*, Liv. 2, 45; *egf.* forbinde mire quam, (ligesom mirum quantum): overordenliggen; *mire quam illius loci ... cogitatio delectat*, Cic. Att. 1, 11.

mirifice, adv.: forunderliggen, overordenliggen, delectari lectione librorum, Cic. Acad. 2, 2; *∞* *prodesse*, Plin.; af — *mirificus*, 3, [mirus, facio]: forunderlig, overordenlig; *∞* *homo*, Cic., in doctrinis, Gell.; — *∞* *operibus extracta (turris)*, Caes.; — (structura carminis), *vid. Ovid. Pont. 4, 13, 5*; — *∞* *gratias agere alicui*, Cic.; *∞* *convicium facere alicui*, id.; — (b) *superl.*: a) *mirificissimum facinus*, Ter. Phorm. 5, 6, 32; — b) *mirificentissima potentia (Alexandri)*, Augustin. — *mirimōdis*, adv., f. miris modis, Plaut. — *mirio*, onis, m., [mirus]: Vidunder, Banstafning, Varr.; — *miriones a miris*, id est monstris, id.; — 11) *fld.*: en Beundrer, Tertull.

mirmillo, onis, m.: etflags Gladiator, *egf.* Galus, af hans galliske Hielm, hvorpaa en Hilt (pisers) var anbragt, pleiede at jilles imod en Threx, el. imod en retiarus; *vid. Fest. s. v. retiarus p. 281 flgd.*; *men Cic. Phil. 6, 5: ex mirmillone dux*, etc.

miro, are, v. a., forcl. Biserum af flgd., Varr. ap. Non., o. Pompon. ibd.; — *df.* eftercl. part. miratus, 3, m. paaflø Bem., Juvenec. — *miror*, atus sum, 1, v. dep. a. (o. n.); 1) *egenl.*: A) *alm.*: underes eller forunderes el. forunder mig; a) *fld.* absol.; — *mirare*, qui tum cerneret etc., Liv. 34, 9; cf. Virg. Aen. 6, 317, *egf.* Ter. Heaut. 2, 3, 133; — b) *ostere* c. acc., el. m. acc. c. inf.; — *∞* *negligentiam hominis*, Cic.

Att. 10, 5; cf. id. d. Or. 2, 14, o. Virg. Ge. 4, 363; *egf.* *∞* *aliquem*, (underes ever negen), Pseud. Cic. d. resp. Har. 22; — *men si quis forte miretur*, *me ad accusandum descendere*, id. Div. in Caecil. 1; cf. Hor. Od. 2, 13, 30, (hvort dicere f. dicentem); — c) m. relativo Partikel el. Pronomen: — *mirari se, quod non rideret haruspex*, etc., Cic. Div. 2, 21; flgd. m. flgd. si, id. Lael. 15; *men ne miraretur*, *cur idem iterum faceret*, id. Att. 1, 11; flgd. m. flgd. unde, id. N. D. 1, 31; — *ne quis miretur*, *qui sim*, Plaut.; flgd. miror, quid (hvortfor) abierit, Ter.; cf. Cic. R. Am. 1, o. id. Div. 1, 7; — *bes* Comiferne hedder miror *egf.* m. Ync: begriber ikke, gad ned vide; — *mirabar*, quid hic negotii esset tibi, Ter. Ad. 4, 5, 8; cf. id. Andr. 4, 4, 11; — B) *bes.*: beundrer, agter høit; navnlig *egf.* seer begierligheden derpaa, er indtagenderi; — *primis et te miretur ab annis*, (som sit forbillere), Virg. Aen. 8, 517; *quod ... miraris in illo*, Ovid. Her. 2, 77; — *∞* *signa, tabulas*, etc., Sall. Catil. 11; cf. Hor. Ep. 1, 6, 18, o. Cic. Verr. 4, 56; *egf.* Virg. Ge. 3, 44; *men tamque se ipse miratur*, (er saa indtagen i sig selv), Catull. 22, 17; — *poet.* *egf.* c. gen.; *Justitiae prius mirer belline laborum?* Virg. Aen. 11, 126; — 11) *overf.* *egf.* om Ting; — *miratur (arbor) novas frondes et non sua poma*, Virg. Ge. 2, 82; — 111) *partic. pass.* *mirandus*, 3, *egf.* som adj.: til at underes ever, beundringsværdig; — *opus ex saxo in mirandam altitudinem depresso*, Cic. Verr. 5, 27; *mirandum in modum*, id. Att. 9, 7; *∞* *fides*, Stat.

mirus, 3, 1) *alm.*: forunderlig, vidunderlig; — *sibi mirum videri*, quid ... esset, Caes. B. G. 1, 31; *mirum est*, ut excitetur, Plin. Ep. 1, 6; flgd. mirum dictum, ut etc., Tac. Hist. 1, 79; — 11) *df.* neutr. *mirum*, som subst.: det forunderlige, en Underligghe, et Under el. Vidunder; — *nee mirum*: intet Under, Cic.; *non mirum fecit*, Ter. Hee. 4, 4, 87; cf. Ovid. Fast. 3, 503; — *pl.*, *nimia mira memoras*, Plaut., tanta mira, id.; *mirum est*, *egf.* mira sunt, ni el. nisi etc., id.; *quid mirum?* hvad Under? Ovid. A. A. 3, 110; — (b) *her.* til mærkes Udfæstene: a) *mirum quam* el. *quantum*, d. c. overordenliggen, overmaade; — *mirum quam inimicus erat*, Cic. Att. 13, 40; *mirum quantum profuit*, Liv. 2, 1; *egf.* m. flgd. *Conjunctiv*: *mirum, quantum ... fidei fuerit*, id. 1, 16, (alts. f. mirum est); cf. Tac. Ann. 15, 51; — b) *mirum*, ni el. nisi, (bekræftende), det skulde undre mig, hys ikke etc., d. c. formodenliggen, vifnos, rimeligen; — *mirum, ni domi est*, Ter.; *mirum, ni cantem*, (jeg skulde vel endog synge); *condemnatus sum, poet. ap. Cic. d. Or. 2, 69*; flgd. ironist: *mirum ... quin ab avo ejus ... acciperem*, Plaut. Trin. 4, 2, 125, (Under, at ikke han beralte mig)! — 11) *bes.*: beundringsværdig, overordenlig, meget stor el. bestig; — *∞* *alacritas*, Cic., scientia pugnandi, Vell.; — *miris modis odisse*, Ter.; flgd. mirum in modum, Caes.; *∞* *desiderium urbis*, Cic.

mis, forcl. gen., f. mei, Enn. ap. Prisc. — *Misargyrides*, ae, m., (ligesom osor pecuniae), er Plaut. Most. 3, 1, 11, per antiphrasin: Ravnets paa en Ragerfarl. — *miscellaneus*, 3: sammenblandet, bestaaende af allehaande; — *∞* *turba*, (Mennesker af alle Stander), Appul.; — 11) *df.* subst. *miscellanea*, orum, n.; A) *Gladiatorernes* blandede og ringe Sæte, Juvenal. 11, 20; — B) *Skrift af blandet Indhold*, Tertull.; af — *miscellus*, 3, [misceo]: sammenblandet, uensartet; — *∞* *uvæ*, Cato; *∞* *ludi*, Suet. Calig. 29; *∞* *doctrina*, Gell.; *∞* *genus columbarum*, (ved Væring af vilde og tamme Duer), Varro.

miscéo, miscui, mixtum el. mistum, 2, v. a., *μίσγω, μίγνυμι*; 1) *egenl.*: Blander, sammenblander; — *dulce amarumque una nunc misces mihi*, Plaut. Pseud. 1, 1, 61; cf. Cic. Div. 2, 41: (sortes) pueri manu miscentur, etc.; f. *egf.* Virg. Aen. 12, 714, o. Hor. Od.

1, 28, 19; — ∞ aquas nectare, Ovid.; cf. Sall. Jug. 57, v. Cic. N. D. 1, 27; egf. ∞ fletum cruori, Ovid.; ∞ iram cum luctu, id.; egf. ∞ helleborum ad faecem, Colum.; mistus in vino sal, Plin.; — bona mixta ex dissimilibus etc., Cic. Tusc. 5, 15; mixta modestiae gravitas, id.; cf. Ovid. Fast. 6, 463; ∞ pavidos milites in integram aciem, Liv. 30, 34; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) „alm.“; a) fammenblandender, forner; ∞ corpus cum aliqua, Cic. Div. 1, 29; egf. ∞ se alicui, Ovid. Met. 13, 867, (have legemlig Dngang dermed); ∞ sanguinem et genus cum aliquo, (gifte sig med nogen), Liv. 1, 9; cf. id. 39, 38; — b) ∞ se viris, Virg. Aen. 1, 410, (træde op imellem dem); men id. Ge. 4, 75: circa regem Misceantur (apes); — c) ∞ certamina, Liv., proelia, Virg.: at fægte eller kæmpe sammen; ∞ inter se vulnere, (at bibringe hinanden Saar), id. Aen. 12, 720; — 2) „bef.“; a) ferti neml. de Gamle erent. blandede deres Vin med Vand, saa heder miscere alicui: at stænke i for nogen, at tilberede nogen en Drik; — quod tibi miscuerit ... bibat ipse iubeto, Ovid. Am. 1, 4, 29; men qui pocula miscet (se. Jovi, i. e. Ganymedes), id. Met. 10, 100; ∞ alteri mulsam, Cic.; cf. Hor. Od. 3, 19, 12; — b) blander imellem hinanden, bringer i Jærvirring el. Herden, navnlt. om Clementernes Boldsfæmhed; — magno misceri murmuris pontum, (at pyrrerød med stærk Brusen), Virg. Aen. 1, 124; cf. ibd. 134, egf. id. ibd. 9, 714; df. egf. „alleg.“: ∞ coelum et terram, (affjæskomme fier Larm og Jærvirring), Liv. 4, 3; men Juvenal. 2, 25: ∞ coelum terris, (ffrige el. larme i høien Etn); — c) caeco pulvere campus Misceatur, (ophjæskes dermed), Virg. Aen. 12, 444; ∞ omnia flamma ferroque, Liv. 1, 29; — Sinon incendia miscet, Virg. Aen. 2, 329, (udbreyter); cf. ibd. 4, 209; — B) „ment.“; 1) „alm.“; forbinder el. forener; — cujus animum ita cum suo miscet, ut efficiat paene unum ex duobus, Cic. Lael. 21; nec vero finis bonorum ... ex dissimilibus rebus misceri ac temperari potest, id. Off. 3, 30; cf. id. Orat. 58: ita hi (numeri) sunt inter se miscendi et temperandi; — b) df. egf. blander dermed, gjor deslagtig deri; — ∞ cum amico omnes curas cogitationesque, Senec. Ep. 3; ∞ se negotiis, (tage Del deri). Dig.; — 2) „bef.“: pyrrerer, forvirrer; — omnia infima summis paria fecit, turbavit, miscuit, Cic. Leg. 3, 17; ∞ rem publicam malis concionibus, etc., id. Agr. 2, 33; ∞ coetus, Tac. Ann. 1, 16; cf. id. Hist. 4, 68, egf. Cic. d. Or. 1, 51, v. id. Catil. 4, 3. — miscillus, 3: Bifferm af miscellus, Campella. — miscix, icis, adj., [misceo]: vaskende i sin Mæning, inconstans, Petron. Sat. 45, (al. mixix), inc.

miscellus, 3, demin. af miser: elendig el. ulysfelig; — cui miscello (filio meo) etc., Cic. Att. 3, 23; figel, id. Fam. 14, 4: illius miscellae matrimonio etc.; navnlt. egf. om en Afdele, Petron. Sat. 65; cf. Catull. 3, 17; — II) „overf.“ egf. om Ting og Begreber: pderlig daarligh el. ringe i sit Slægt; — redactus ... ad hoc miscellum pallium, Plant. Rud. 2, 6, 65; ∞ spes, Lucr.

Misenum, i, n.: By og Jærbærg i Campanien; det sidste egf. Misenus, i, m., (se. mons), Mela 2, 4, v. Fest. p. 123 (Müller); cf. Virg. Aen. 6, 234; men Misenæ, orum, n., Prop. 1, 11, 4, nobilia, (som berømt efter Trompeternes Misenus); vid. Virg. Aen. 6, 162; egf. promontorium Miseni, Liv. 21, 11; — B) df. 1) pl. Misenates: Jændaanerne af Misenum, Veget.; — 2) Misenensis, e, villa, Phaedr., classis. Tac.; — men absol. in Misenensi: i det Misenfiske, Plin. 18, 7. — Misenus, i, m., f. udd. frigt.

miser, a, um: elendig, ulysfelig, beslagelig; 1) „egentl.“ om Mennesker; A) „alm.“; — miseris et laborantibus nihil negare, Cic.; miser atque infelix, id.; domini pauperis miserieque (servus), Ter. Eun.

3, 2, 33; — compar., quis me miserior uno? Cic.; superl., habere aliquem miserrimum, (behandle meget ilde), id., Plant.; cf. Cic. Phil. 11, 4; — egf. som Udraab: Miseram me! Ter.; vae misero mihi! id.; heu miseri, qui etc.! Lucan.; — egf. e. gen. caus.; miser ambitionis, (i. e. propter ambitionem), Plin. Pau. 50; — B) „bef.“; a) elendig el. daarligh el. fyg paa Yegeme el. Siel; — morbo misera sum, Plant.; miserrimus Fui fugitando, (udmattet af at løbe), Ter. Eun. 5, 2, 7: miserum esse ex animo, (paa Sielen), Plant., Lucr.; — b) ynsværdig, beslagelig; — illum ... non improbum, sed miserum, Cic. Catil. 2, 7; cf. id. Verr. 1, 15; — c) moralst elendig el. fordærvet; vid. Ter. Eun. 3, 1, 28, v. ibd. 5, 6, 11; — II) „overf.“ om Ting og om Begreber; A) „alm.“: ulysfelig; — ∞ fortuna, Cic., res, id.; bonum liberi, misera orbitas, id. Fin. 5, 28; est nobis miserum ... desertam rem publicam invadi, Liv. 3, 9; — b) navnlt. egf.: hvoerd man bliver ulysfelig, voluptates, Plin., ambitio, Hor., curae, Lucr., amor, Virg.; — c) neutr. miserum egf. som Udraab, (o Jammer!) id. Aen. 6, 21; — B) „bef.“: daarligh, slet el. ringe i sit Slægt; — ∞ praeda, (ubetydelighgt Bytte), Caes. B. G. 6, 35; ∞ carmen, (usfælt Digt), Virg., remedium, Cels.; nihil fieri potest miserior etc., Cic. Att. 8, 11.

miserabilis, e, [miseror]: som vækker Medlidenshed, squalor, Cic; Sisque miser semper, nec sis miserabilis ulli, Ovid. Ib. 117; — „alm.“: til at ynkes over, d. e. elendig el. fummertig; — nihil est tam miserabile, quam ex beato miser, Cic. Part. or. 17; ∞ voces, (Slagelse), Liv.; ∞ elegi, (Sorgedigte), Hor.; ∞ corpus, (misshandlet, ilde mectag), Ovid. Her. 21, 213; — compar., ∞ causa mortis, Liv. 1, 59; — egf. som Udraab: miserabile visu, (ynsfelighgt Syn!) Virg. Aen. 1, 111; — not.: neutr. miserabile, som adv., f. miserabiliter, Virg. Aen. 12, 338; df. — miserabiliter, adv.: paa en merynsværdende Maade; — ∞ scripta epistola, Cic.; cf. id. Orat. 11, 10; ∞ deslere, Liv. 45, 42; — compar., ∞ dicere, Senec. Excerpt.; — egf. ynsværdighen, jammerlighen; perire, Val. Max. 2, 6, cadere, Curt. 4, 10.

miseranter, adv.: flagende, Gell. 10, 3; — miseratio, onis, f.: Merynt, Medlidenshed, Beslagelse; — cum quadam miseratione delectare, (om den doende Sælt), Cic. Fam. 5, 12; miserationem commovere, Quintil., petere, Plin.; ∞ infantis (derover), Justin.; — II) „fig.“: den Del af Jæredraget, som søger at vække Medlidenshed; — illa ... tua misratio etc., Cic. Phil. 2, 36, (om Antonius's Digtale over Caesar); cf. Suet. Ner. 47, egf. Caes. B. C. 1, 85; — egf. som rhetorisk Figur; vid. Cic. Brut. 21, v. id. Orat. 38; men affectus, qui miseratione constant, Quintil. 10, 1, 68; v. — miserator, oris, m.: som ynkes derover, som beslagger nogen, Tertull.; — [miseror].

misere, adv. af miser: ynfselighen el. ulysfelig; — misere vivere, Cic.; homo misere miser, Plant.; — compar., ∞ servare, Senec.; superl., ∞ lugere, id.; — men comst: misere scriptum ...; Ps. o miserrime! Plant. Pseud. 1, 1, 72; — II) „overf.“, (men oftest comst): stærkt eller igrigen, over al Maade; — quia tam misere hoc esse cupio verum, Ter. Ad. 4, 5, 61; ∞ amare, id., invidere, id.; cf. Hor. Sat. 1, 9, 8: misere discere quarens.

misereo, ui, itum, 2, v. n., v. misereor, itus sum, [miser] v. efferat. partic. misertus), 2, v. dep. n., [miser]: har Medlidenshed dermed, ynkes derover; 1) som verb. fin.; A) misereo, (alene forcl.); — cogebat hostes ... ut misererent, Eun. ap. Priscian.; men e. gen.: ipse sui miseret, Lucr. 3, 894; — B) misereor, erdent. e. gen.; — aliquando miseremini sociorum, Cic. Verr. 1, 28; qui etiam, quum misereri mei debent, non desinunt invidere, id. Att. 4, 5; cf. Liv. 27,

33, o. Virg. Aen. 2, 113; — men c. dat.: cui Venus postea miserta est, Hygin. Fab. 28; — men c. acc.: Tot miserere animas, Gratian. Cynez. 410, (al. misereare), inc.; — II) imperson., miseret o. miseretur me aliquis: jeg påsted derved, har Medlidenhed dermed; — A) Miseret te aliorum, tui te nec miseret, nec pudet, Plaut. Trin. 2, 4, 30; eorum nos magis miseret, qui etc., Cic. Mil. 31; — B) cave, te fratrum ... misereatur, Cic. Lig. 5, (Prisc., al. misereat), inc.; quo me rei publicae maxime misertum est, Scip. Afr. ap. Macrob. Sat. 2, 10; men m. blet gen. miseretur tui, Pacuv. ap. Non.; — b) conjugatist og impers. pass.: ut ... assurgatur, ut supplicium miseretur, Cic. Inv. 1, 30. — misereor, itus sum, 2, f. unde. frag.

miseresco, ere, v. n., [miser], 1) „alm.“: at have Medlidenhed dermed, at forbarne sig derved; — ordenl. c. gen.; saal. Virg. Aen. 8, 573; queso, miserescite regis; dog ibd. 2, 115, absol.: et miseresco mihi ultro; — b) impers.; inopis nunc te miserescat mei, Ter. Heaut. 5, 4, 3; — II) „bes.“: miseresceere, f. miserum fieri: blive ulykkelig el. elendig; — quod miserescat miser ex animo, Plaut. Epid. 1, 1, in. — miseret, o. miseretur, f. unde. misereo, no. 11.

miseria, ae, f., [miser]: Elendighed, Ulykke, Nødsommelighed; — ubi virtus est, ibi esse miseria et acrumma non potest, Cic. Fin. 5, 32; in miseria esse, ogf. in miseriis versari, (være ulykkelig), id.; a miseriis se vindicare, id.; cf. Sall. Catil. 10; miseria praeditus: ulykkelig, elendig, Cic.; miseria plebis, Liv. 5, 34, (dens forglemtede Tilstand); — ogf. Besværlighed, Bryderi, Fortræd; miseriam omnem ego capio, Ter. Ad. 5, 4, 22; cum miseria erudire, Cic. R. Com. 11; nimiae miseriae est: det er altsor besværligt, Quintil.; — ogf. Engsteligbed; vid. Cic. Div. 2, 41; — II) som Person er Miseria: Datter af Erebus o. Nox, Cic. N. D. 3, 17, Hygin. Fab. praef.

misericordia, ae, f., [misericors]; 1) „egenl.“: Barmhertighed, Medlidenhed, aegritud ex miseria alterius, etc., Cic. Tusc. 1, 8; — misericordia commoveri, ogf. capi, id.; ogf. ∞ adhibere in hominum foris, id. Rab. perd. 2; ogf. misericordias habere, (vise sig medliden), Plaut. Most. 2, 3, 115; men Cic. Mur. 40: magnam misericordiam habere, (vække el. nyde en høj Grad af Medlidenhed); — misericordiam populi (gen. subj.) concitare, Cic. d. Or. 1, 53; cf. id. Planc. 1; — men ogf. c. gen. obj.; frangor misericordia puerorum, (af Medynst over dem), Cic. Att. 7, 12; ligel. ∞ huius, Ter. Andr. 1, 5, 26; — ogf. undert. det Udtryk af Sorg, hvormed man søger at vække Medlidenhed; haec cum magna misericordia Neluque pronunciantur, Caes. B. C. 2, 12; — ogf. medlidende Tilstand, Cic. Qu. Fr. 1, 3; — II) Misericordia sem Person, vid. Quintil. 5, 11, 38, Appul.

misericorditer, adv.: barmhertigen, medliden, (for o. efterl.). Quadrig. ap. Non.; — compar., Augustin.; af — misericors, dis, adj., [misereo, cor]: barmhertigt, medliden, in aliquid, Cic. Lig. 5, ogf. in aliquo (f. in aliquid), vid. Sall. Catil. 52: cf. Cic. Caecin. 10; ∞ animus, id.; men ∞ mendacium, vid. id. Lig. 5; — compar., Plaut. Rud. 1, 5, 23; superl., Augustin.

*misericōnium, i, n., forcl. f. miseria: Elendighed, Læber. ap. Non.; — miseriter, adv., fercl. f. misere: flagende, id. ibd.; ∞ aliquid, Catull. 63, 49; e. — miseritudo, mis, f.; 1) f. miseria: Elendighed, Nød, Jammer, Attus ap. Non.; — II) f. miseratio: Medynst, id. ibd.; — [miser], 1) misertus, 3, partic. af misereor und. misereo.

misero, are, fercl. Biform af fleg. ∞ haec mala, Attus ap. Non. — miseror, atus sum, 1, v. dep. a., [miser]; 1) „egenl.“: bejamrer eller beklager, aliquem o. aliquid; — quae ipsa se miseratur, (flagrer

sin Nød), Plaut. Epid. 1, 1, 6; cf. Cic. Mur. 27; ligel. miserando casum suum, Sall. Jug. 23; cf. Tac. Ann. 1, 39; ligel. Caes. B. G. 1, 39: cum aliquo commune periculum miseriari; — (miserari ad misericordiae sensum pertinet; misereri ad misericordiae significationem, Doederl.; cf. Fest. p. 123, Mull.); — II) „overf.“ ligefem misereor: har el. søler Barmhertighed dermed, påsted derved: — Trojae miserata labores, Virg. Aen. 1, 597; cf. ibd. 10, 686, (hvor ogf. tilføies animi, f. animo el. in animo); ipsius casum miseratus, Tac. Ann. 3, 17; ligel. miserans inopem, Virg. Ge. 2, 499; — b) „poet.“ ogf. c. gen. (f. acc.); miserabar mei, Att. ap. Non.; cf. Sil. 11, 381; — not.: fild. ogf. c. dat.; servus egenis miseratus dominus, Coripp.; — III) partic. pass. miserandus, 3, ogf. fem adject.: beklagelig, uheldig, homo, Cic., Virg., fortuna, Sall.; cf. Cic. Catil. 4, 6: misera atque miseranda etc.; — ogf. c. dat. pers.; vel Priamo miseranda manus, Virg. Aen. 11, 259; cf. Ovid. Met. 6, 276; — miserandum in modum, (paa det uheldige, ubarmhertigen), Cic. Prov. Cons. 3. — misertor, oris, m., [syncop. af miserator af miseror]: sem søler Medlidenhed dermed, Venant.; — misertus, 3, partic. af misereor. — miserulus, 3, dem. af miser: = misellus, animala, Serenus. ap. Non.

*missibilia, ium, n.: = missilia, Sidon.; — missicius, (-tius), 3: affædget af Krigstieneste; ∞ praetorianus, Suet. Ner. 48; o. — missiculus, are, v. a. frequ., (men alene comist): sender ofte, litterulas ad aliquem, Plaut. Epid. 1, 1, 92; — [mitto].

missilis, e, [mitto]: til at udskafte el. udslynge, sem udskafte el. udslynge; — ∞ lapides, (Slyngesten), Liv. 1, 43; cf. missile ... disci pondus, Prop. 3, 12, 10; men hystrii ... aculei ... missiles, (som den kan styde ud), Plin.; — „poet.“ ogf. ∞ telum el. ferrum: Stuevaaben, Virg. Aen. 10, 773 o. 421; — II) subst.; A) missile, sc. telum; oftest in pl., missilia: Stuevaaben, vid. Virg. l. c. 718, o. Liv. 34, 39; men sing. collect.: Spargitur innumerum diversis missile votis, Lucan. 7, 185; — B) missilia, ium, n., el. res missiles: Joræringer, (som skiferne lode udskafte til Jellet); — vid. Suet. Ner. 11, o. id. Ang. 98; — b) df. „overf.“: missilia fortunae, (Lykens tilfældige Gaver), Senec. Ep. 71.

missio, onis, f., [mitto]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: Bortsenden el. Afenden el. Sendelse, litterarum, Cic., legatorum, id. Phil. 7, 1 o. 5; — missio in aedes, Dig., (Tilfættelse deri); — B) df. „bes.“: a) Udsæden el. Udsyden; — extra telorum missionem, (udenfor Stuevidde el. Spydsfald), Vitruv.; — b) missio sanguinis, (Areladning), Cels.; — II) „overf.“: A) „alm.“: Løsladelse, navnlt. af Fangenskab; — saal. hoc ei muneris pro sua missione dedisse, Cic. Tusc. 1, 48; — fild. ogf. Eftergivelte af en Straf, Petron.; — B) „bes.“ ogf. 1) Afstættelse el. Afsted fra en Tjeneste el. Jorreming; og det navnlt. a) Soldatens Afsted af Krigstieneste; — vid. Liv. 26, 1; ligel. id. 7, 39: purgare exercitum missionibus etc.; — fremdeles: ∞ justa et honesta, (efter fulendt Tjenestetid), id.; ∞ nondum justa, id.; cf. id. 43, 11; men ∞ causaria, (ifølge Epydom), Dig., ignominiosa, quum quis propter delictum sacramento absolvitur, ibd.; — b) em Casar sem Dvæstet i en Provinds: continuo missionem efflagitavit, vid. Suet. Caes. 7; — c) om Glædererene; Befrielse fra at fægte længere, navnlt. den Saaredes; — vid. Martial. 12, 29; cf. Liv. 11, 20: modo vulnerum tenuis, modo sine missione etiam, (paa at der fægtedes paa Liv og Død); cf. Flor. 3, 20; — df. „alleg.“: sine missione nascimur, Senec. Ep. 37; — 2) Afslæden derfra, d. e. Ende el. Ophør; ante ludorum missionem, Cic. Fam. 5, 12.

*missito, avi, atum, 1, v. a. intens.: sender ofte

cl. offerre; — ∞ alicui auxilia, Liv. 9, 45; missitatos codicillos, Plin. 33, 4; o. — missor, oris, m., (sc. sagittae), Cic. Arat. 84; Stjernebilledet Sagittarius cf. Skjyten, inc.; — [mitto]. — 1. missus, 3, partic. af mitto. — 2. missus, us, m., [mitto]; 1) „ægent.“; A) „alm.“: Senden el. Sendelse; sædv. in abl.; — missu Caesaris, Caes. B. G. 5, 27; cf. Virg. Aen. 7, 750; — B) „bef.“: Råsten el. Råd; — pilum haud paullo, quam hasta, vehementius ictu missaque telum, Liv. 9, 19; — b) tf. egf. „poet.“, ∞ sagittae: Skud el. Skudvidde, Lucr. 4, 110; — II) „overf.“: Gang el. Omgang el. Tur, v. det navn.; a) ved Skudspillede el. Legene: hver enkelt Følgning el. hvert enkelt Veddeløb; — quo facilius centum missus peragerentur, Suet. Dom. 4; cf. id. Ner. 22; — b) ved Tafsfelet: Gang eller Anretning, d. e. de Retter, som paa engang fremsættes, Capitolin., Lamprid.

*mistarius, (mixt.), i, m.: Skaal el. Velle, hveri Vinen blandes med Vand, Lucil. ap. Non.; — misticus, (mixt.), 3: af blandede el. fremmede Heræder, Hieronym.; — mistum, (mixt.), adv., sammenblandet, Lucr. 3, 565; — mistio, (mixt.), onis, f., lige som mixtura: Sammenblandning; Parrang, avium, piscium, Vitruv.; — II) „overf.“: Blanding, d. e. de sammenblandede Ting, Pallad.; o. — mixtura, (mixt.), ae, f.; 1) „ægent.“; ligesom frgd.; Sammenblandning; — ∞ rerum, Lucr., unguentorum, Plin.; — men ∞ Veneris externae, Lucan., cum fero, Plin., (Omgang eller Parrangen dermed); — II) „fig.“: A) „overf.“: Blanding, d. e. de sammenblandede Ting, Mirtur, Colum. 7, 3, offerre; — B) „ment.“: Førelse, Førmidelse; — ∞ aequalibus vitiorum atque virtutum, Suet. Dom. 3; raram facit mixturam cum sapientia forma, Petron. Sat. 94; ∞ mira figurarum, Quintil.; cf. id. 6, 3, 63; ∞ aliorum generum cum aliis; — [misceo]. — 1. mistus, (mixt.), 3, partic. af misceo. — 2. mistus, (mixt.), us, m., [misceo]: = mistio, men alene in abl., Colum. 6, 37, inc.

misys, yos, n., *μίσυς*; 1) som Plante: efslags Svamp el. Trøffel, Plin. 19, 12; — II) som Mineral: rimel. Utramentien el. Strioferst, id. 31, 29; — not.: gen. misys, Scrib., misy, Cels.

mite, neutr. af mitis, som adverb.: mistet, connivere, Appul.; — in compar. o. superl. sædv. „fig.“; mitius perire, Ovid. Pont. 3, 7, 27, ferre aliquid, id.; quam mitissime potest, legatos appellat, Caes. B. G. 7, 43; — mitella, ae, f., dem. af mitra: Bind el. Umbind, Cels. 8, 10; — II) efslags Hovedbind el. Turban, Graja, Virg. Cop., in.; cf. Cic. Rab. Post. 10; — mitellita, (el. mitellica), ae, f., Suet. Ner. 27, er efter Freund: urigtig Sæm., f. mellita.

mitesco, ere, v. n. inch., [mitis]; 1) „ægent.“ om Barterne: at mødes, at blive møden el. møt el. spiffelse; egf. at ephlores (i Vand), at blive mør ved Røgning, osv.; — uvae a sole mitescunt, Colum., Cic. ap. Gell.; cornus, arbutus, etc., diversis temporibus mitescunt, Colum. 7, 9; — arvum madefactum mitescit, Plin.; mitescere flamma (herbas), Ovid. Met. 15, 78; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) om Naturen: at blive mildere, at tabe sin Strænghed; — ∞ coelum. Cic. e poet.; mitesciente jam hieme, Liv.; cf. Hor. Od. 4, 7, 9; men freta mitescunt, Ovid.; men mitescencia Alpium juga, (hvis Lufst bliver mildere), Plin. 3, 28; — b) om Dyrene: at sammes, vid. Liv. 33, 45, v. Plin. 10, 62; — B) „ment.“ v. „ethif.“: at formildes, osv.; vid. Hor. Ep. 1, 1, 39, und. ferus, egf. Vell. 2, 118; men mitescere discordiae coepae, Liv. 5, 17; cf. Ovid. Pont. 2, 7, 79; ligel. ∞ precibus, Claudian., pace et otio, Tac.

Mithras, (-thres, Curt.), ae, m., *Μίδρας*; 1) den perfiste Solgud, Claudian., Stat.; — II) hos Appul. egf. Ravnets paa en høj Stisepræst. — mithrax,

(mitr.), æis, f.: perfist Edelsen, Plin. 37, 63; egf. mithridax, Solin. 37. — Mithriacus, 3: hørende til Solguden Mithras, sacra, Lamprid. — Mithridates, ae, m., *Μιθριδάτης*: Ravnets paa flere Konger og Tyrker; iblandt hvilke den mærkeligste er: Mithridates d. Store, R. i Pontus, odio in Romanos Hannibal, vid. Vell. 2, 18; cf. Flor. 3, 8, Cic. Manil., o. R.; — berømt er egf.: antidotum Mithridatis, vid. Cels. 5, 23, egf. antidotum Mithridaticum, Plin. 29, 8; egf. antidotus Mithridatios, Gell. 17, 16; cf. Martial. 6, 77, o. Juvenal. 14, 252, egf. Plin. 25, 2; — B) tf. Mithridatæus, 3: mithridatiff, vultus, Manil., egf. Mithridaticus o. Mithridatius (-tios), 3, f. ovenf.; — not.: Mithridaticum erimen, Cic. Flacc. 17, (med Hensyn paa et Bille af dette Ravn). — mithridax, æis, f. und. mithrax.

mitifico, avi, atum, i, v. a.: gjør blød; — cibus mitificatus, (i. e. concoctus, forberet), Cic.; (luna) tepido fulgore mitificat (locustas marinas: efslags Skaleyr), Plin. 9, 50; — egf. „overf.“: ∞ elephan-tum hordei succo, (tæmme den dermed), Plin.; — b) fild. egf. „ment.“; ∞ homines, (formilde dem), Gell.; af — mitificus, 3, [mitis, facio]: formildende, vapores, Prudent.; — men ∞ mens, Sil. 12, 474: mildt Gemyt.

*mitigabiliter, o. mitiganter, adv.: blødgjørende, formildende, relaxare, mollire, Coel. Aur.; — mitigatio, onis, f.: Formildelse; df. „overf.“: Berørligelse, Cic. d. Or. 3, 30; — ligel. in pl., Auct. ad Her. 4, 37; — mitigativus, 3: formildende, curatio, Coel. Aur.; o. — mitigatorius, 3: = frgd.; — mitigatorium est, c. inf., Plin. 28, 17; — [fige].

mitigo, avi, atum, i, v. a., [mitem ago], i. e. mitem facio]; 1) „ægent.“: gjør blød el. mør; — ∞ fruges aestiva maturitate, (modne dem), Cic. frgm. ap. Non.; ad mitigandum cibum, (til dens Røgning), Cic. N. D. 2, 60; ∞ agros, (blødgjøre dem til Sæden: om Indusfloeden), ibd. 52; men Hor. Ep. 2, 2, 186: ∞ agrum silvestrem flammis et ferro, (rydde den); ∞ silvestres arbores, (forbede ved Omplantning), Plin.; ∞ vina diluendo, (formilde, fortynde), id., ∞ amaritudinem frugum, (fortage deres bitter Smag), id.; ∞ artus torpentes, (gjøre Lemmerne myge og smidige), Sil.; men comit: ∞ alicui sandalio caput, Turpil. ap. Non; cf. Ter. Eun. 5, 8, 4; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) at tæmme, at tvinge, durities cervicum, Plin., rabiem suam, id., feriatum animalium, id.; cf. Senec. Benef. 1, 3, egf. Curt. 8, 14; — b) at lindre el. formilde, febrem quiete et abstinentia, Quintil., morbum temperantia, Plin. Ep.; — egf. om Naturen: hiems mitigata, Plin.; — B) „ment.“: at formilde el. berørlige, animum alicujus, egf. aliquem, Cic.; cf. id. Mur. 31, o. Virg. Aen. 5, 783; ∞ acerbam severitatem condimentis humanitatis, Cic. Qu. Fr. 1, 1, 7; cf. Tac. Ann. 6, 38; — b) egf. at formilde, at lette; ∞ leges, (opp. intendere), Plin. Ep. 3, 9; ad mitigandam temporum atrocitatem, Suet. Tib. 48. — mitilo, are, v. n.: Stillsens Naturlyd; mitilans (acredula), Auct. Carm. d. Phil. 16, inc.

mitis, e; 1) „ægent.“: myg, mild; df. navn. om Barter og Frugter: møden, poma, uvae, vindemia, Virg., egf. Bacchus, (i. e. vinum), id.; cum succis mitibus herbas etc., Ovid. Met. 14, 690; — men comit: mitis fastidius, (d. e. morbanfekt), Plaut. Mil. gl. a. 5, v. 31; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) mild, frugtb., solum Tiburis, Hor. Od. 1, 18, 2; — b) mild, sagte; — ∞ fluvius in morem stagni, (med umærkelig Fald), Virg. Aen. 8, 88; men ∞ flamma, Sil. 16, 121, (som slagger mildt og usædeligen); — egf. om Stemmen; miti lenia verba sono, Tibull. 1, 8, 2; — c) om Dyrene: tam eller tæmmet, taurus, Ovid. Met. 2, 68; — B) „ment.“ o. „ethif.“: mild, blid, sagtferdig, human; —

~ animus et misericors, Cic.; vir ingenio mitis, Vell.; men Hor. Od. 3, 10, 18, e. acc. resp.: Nec Mauris animum mitior anguib; — mitiores affectus, Quintil.; homo mitissimus et lenissimus, Cic.; — egf. om Tolen: disertis senis compta et mitis oratio, Cic. d. Senect. 9; cf. id. Brut. 83: Thucydides, si etc., multo maturior fuisset et mitior; men id. Mur. 29: doctrina non mitis etc., (ifke mild i sine forteringer); — egf. mild, naadig; mitius exsilium, Ovid.; mitior poena, Quintil.; egf. e. dat.; mites hostibus... deos etc., Ovid. Pont. 2, 1, 48; eoque poenitentiae mitior, (imed de Angerfulde), Tac. Agr. 16; — not.: neutr. mite, sem adverb., compar. mitius, superl. mitissime, f. und. mite. — mituscūlus, 3, demin. af mitior: neget milttere, Coel. Aur.

mitra, ae, f., *mitra*: Hovedbind el. Turban, som i Orienten bæres af begge Kien; — mitra velatus Arabs, Claudian.; — hos Homerne bæres Mitra af ældre Jæntemre; vid. Pseud. Cic. d. Har. resp. 21, e. Ovid. Fast. 4, 517; egf. af Bøllstvinger el. Spræter; vid. Lucr. 4, 1123, o. Cic. Rab. Post. 10; — cf. egf. dædende med Hensyn paa affattit Bledhed; vid. Virg. Aen. 4, 215; cf. ibd. 9, 616: habent redimicula mitrae, (hvermed de neml. bandies under Hagen); — egf. Guden Bacchus pryder en Mitra; vid. Prop. 4, 2, 31, figel. Hercules hos Ompale, Senec. Herc. Oet.; — II) sild. egf. Skibstine el. Skibstong, Prudent., Isid.; cf. — mitratus, 3; fem bæres en Mitra, chori, Prop. 4, 7, 42, Arabes, Plin.; — mitrula, ae, f., ligesom mitella, dem. af mitra, Solin.

mittendarius, i, m.: Embetsmand, som sendes til Provinserne, for at indkræve Skatter, Cod. Theod.; af — mitto, misi, missum, 3, v. a., [som causat. til meo, opdel.: lader gaac]; I) *negent.*: A) *alm.*: lader gaac, lader fare; navn. fender bert el. fra mig, fender el. affender; — ad Trojam quum misi (eum)... Scibam, me in mortiferum bellum, non in epulas mittere, Poët. ap. Cic. Tusc. 3, 13; ~ filium foras etc., Cic. Verr. 1, 26; ~ legatos ad aliquem de deditione, Caes.; — men m. supin., id. B. G. 1, 40; cf. Virg. Aen. 2, 114, o. Nep. Them. 2; men Ter. Phorm. 5, 6, 42: missus sum, te ut requirerem; men Plaut. Casin. 3, 5, 48: Ego huc missa sum ludere; — ~ equitatum auxilio alicui, Caes.; ~ subsidium alicui, id.; — egf. m. fige. relat.; quum etc., misi pro amicitia, qui hoc diceret, Cic. Phil. 1, 5; cf. id. Au. 1, 3; — egf. m. Objecctfærtning; legatos ad me misit, se... esse venturum, id. Fam. 15, 4; — men missum facere, f. mittere: at tilsende; ut cohortes, quae etc., ad me missum facias, Pompej. ap. Cic. Att. 8, 2; — ~ aliquem morti, Plaut., ad mortem, Cic., in possessionem, id. Quint. 26; — B) *bes.*: I) lader fare, løslader, slipper; — unde mittuntur equi, nunc dicuntur carceres, Varro; cf. Ovid. Am. 3, 2, 66; men ~ eutem, Hor. A. P. 476, (slippe den); — mitte me: lad mig gaac, slip mig, Ter. Ad. 5, 2, 5; men id. Andr. 5, 1, 14: nos missos face (f. fac); cf. Nep. Eum. 11: aut interfici, aut missum fieri etc.; — ~ aliquem in negotium, (sætte i Virksomhed), Cic. Rab. Post. 2; men ~ (judices) in consilium, (om Prætorer: at indlade Eagen til Doms), vid. Cic. Verr. 1, 9; men ~ aedes sub titulum, (opstaae til Salg), Ovid. Rem. 302; — ~ se in aliquem, (gaac løs der paa, overfalde el. angribe), vid. Cic. Mil. 28; — men missos facere honores, id. Sest. 66, (resignere derpaa); — missam facere legionem, (affædige), Suet. Caes. 69; cf. Auct. B. Afr. 54; — men missam facere (aliquam), Suet. Calig. 26, (stille sig derved); men ~ senatum, (have deis Samling el. Session), Caes. B. C. 1, 13; cf. ~ praetorium, Liv. 2, 54; — 2) fæst, styder, slønger; — ~ pila, Caes. B. C. 3, 93; ~ lapides in aliquem, Petron.; cf. Ovid. Met. 11, 8: hastam...

vocalia misit in ora; ~ fulmina, (udslønge), Hor.; ~ aliquid igni, (faste derpaa), Val. Fl.; ~ aliquem de ponte, (nedstøde), Catull.; ~ aliquem praecipitem ex arce, Ovid. Met. 8, 250; cf. ibd. 1, 340; ~ se in aquas, id.; — men om Tærningskast: ut quisque canem aut senionem miserat, August. ap. Suet. Aug. 71; men ~ talos in phinum, Hor. Sat. 2, 7, 17; — ~ panem, (faste den), Phaedr. 1, 23; Accidere in mensas ut rosa missa solet, (naar man lader den falde), Ovid. Fast. 5, 360; — II) *fig.*: A) *overf.*: I) *alm.*: lader el. driver ud; lader fremkomme eller frembringe; — ~ sanguinem alicui, (at aarlade nogen), Cels., a capite, Petron.; — men *alleg.*: Appius quum... sanguinem miserit (provinciae: har utplyndret den), Cic. Att. 6, 1; — men om Barterne: ~ radices, Colum., folia, Plin., flos, id., (stye Rødder, osv.); — ~ sibila, (lade høre), Ovid. Met. 3, 38; men Cic. Sest. 19: vocem pro me ac pro re publica nemo mittit, (løster Stemmene, taler et Ord); men ~ vocem liberam, (tale et frit Ord), Liv. 35, 32; men ex ipsius Pompeji ore mitti (hanc orationem), Caes. B. C. 1, 2; men ~ signa timoris, id. ibd. 71; cf. Virg. Ge. 1, 229; men Lucr. 1, 881: ~ signum sanguinis, (see ud som Blod); — 2) *bes.*: o. *pect.*: em Lande eller Egne: at sende, v. at levere eller frembringe; — India mittit ebur, molles sua tura Sabini, etc., Virg. Ge. 1, 57; figel. Ovid. Met. 2, 366: Padus electra mittit etc.; — B) *ment.*: I) fender eller medfører en Efterretning el. Befaling, el., lader vide, tilføjer; — nisi Curio (dat.), ut medico honor haberetur, Cic. Fam. 16, 9; cf. id. Att. 13, 10; men ~ salutem alicui, (tilføje nogen sin Hilsen), Ovid. Trist. 5, 13, in.; — 2) bortfæstter el. bortfører, lader fare (navnl. en Stemning el. Videnskab); — revoke animos, maestumque timorem Mittite, Virg. Aen. 1, 206; ~ ac finire odium, Liv. 40, 46; cf. Hor. Ep. 1, 3, 9; figel. missam iram facere, Ter. Hee. 5, 2, 11; — h) at lade udmælt, at udelade el. forbigaae; — mitto proelia, etc., Cic. Mur. 15: ~ maledicta omnia, Ter. Ad. 5, 3, 9; — egf. e. inf.; mitte, male loqui, id. Andr. 5, 3, 2; — egf. m. fige. quod; mitto, quod invidiam, quod pericula... subire paratissimus fueris, Cic. Fam. 15, 4; — egf. m. fige. de; mitto de amissa maxima parte exercitus (se. dicere), id. Pis. 20; — ut haec missa faciam, quae etc., id. R. Am. 45; cf. id. Verr. 3, 41; — not.: misti, f. misisti, Catull. 14, 14.

mitulus, i, f. und. mytilus. — Mitylēne, (egf. Mytil), es, o. Mitylenae, arum, f., *Μιτυλην*: Hovedstaden paa Lesbos, Jødeby for Pittacus, Alcaeus og Sappho, Plin., Liv., e. A.; in sing., Hor. Od. 1, 7, in.; in pl., Cic. Fam. 4, 31; — B) *df.*: I) Mitylēnaeus, 3, Cic., triremes, Liv.; — h) egf. subst. Mitylenaei, orum: Indvaanerne af Byen M., id., Nep.; egf. in sing., Cic. Att. 7, 7; — 2) Mitylēnensis, e, secretum, (Stedets Ensomhed), Tac. Ann. 14, 53. — mitrus versus, *μεινους σιγος*: Hexameter, der ender med en Zambe, (stødets for med en Spondeus), Ter. Maur. — mius, 3, fæstet. f. meus, besf. voc. mi, Diomed. — mixtarius, mixtio, etc., f. und. mistarius, etc.

mina, f. mina, Plin., f. und. mina. — Mnēmōn, ōnis, (*μνήμων*: med god Hufommelse), Artaxerxes, vid. Nep. Reg. 4. — Mnēmōnides, um, f., (i. e. natae Mnemosynes, Aulon.), herte Musen, Ovid. Met. 5, 267, hvor acc. Mnemonidas. — Mnēmōsŷne, es, f., *Μνημοσύνη*, (Hufommelsen): Musernes Moder, Cic. N. D. 3, 21, o. Phaedr. 3, prol.; f. ogf. und. frgd. — mnēmōsŷnon, (-um), i, n., *μνημοσύνη*, Minde el. Mindesmærke, mei sodalis, Catull. 12, 13. — mnester, eris, m., *μνηστήρ*, i. e. procus: en Hjer, Hygin. Fab. 126. — Mnēvis, idis, m.: etflags Gudsdom, som i Egypten tydfætes under Billeter af en Or, Plin. 26, 14.

mobilis, e, [f. *movibilis*, af *moveo*]; *I*) *egent.*: bevægelig, til at bevæge el. flytte, *turris*, vid. *Liv.* 21, 11; *oculi* el. *lustrici*, *Cic.*: *superciliosa* el. *pariter* et alterne, *Plin.*; *nervis alienis mobile lignum*, (*Vederuffe*), *Hor. Sat.* 2, 7, 82; — *compar.*, *∞* *aër*, *Lucr.*, *fervor*, *Cic.*; *superl.*, *∞* *ardor*, *id.*; — *mobiles dentium*, (*løse Tænder*), *Plin.*; — *egf. i Retsproget*: *res mobiles*, *egf. res mobilis*: rørligt Gjør, *Dig.*; — *b*) *let el. hurtig*; — *mobiles sum pedibus*, (*hurtig til føddes*), *Plaut.*; *∞* *venti*, *Ovid.*; *∞* *ignis*, (*i. e. fulmen*), *Lucr.*; — *II*) *fig.*: *A*) *„everf.”*: — *∞* *hora* (*lunde*), *Senec. Hippol.*; *mobileiore quodam opus erit ingenio*, (*hurtigere, frygere*), *Quintil.* 10, 7, 22; *men Virg. Ge.* 3, 165: *∞* *aetas*, (*den rørige Alder*, *Ungdommen*); — *B*) *„ment.”*: *a*) bevægelig el. bevægelig, *e. e. som let medtager Indtryk*, *ingenium*, *aetas*, *f. event.*; — *b*) *øftere*: *foranderlig*, *lettindig*, *ufastig*; — *∞* *gens ad omnem auram spei etc.*, *vid. Liv.* 29, 3; *populus mobilior ad cupiditatem agri*, *id.* 6, 6; *mobilestissimus quisque ingenio*, *Tac. Hist.* 1, 21; *mobili animo esse in aliquem*, *Cic. Fam.* 3, 2; *cf. Caes. B. G.* 4, 5; *men ∞ voluntates regiae*, *Sall.*; *cf. Hor. Od.* 1, 1, 7, *e. Nep. Timoth.* 5.

**mobilitas*, *atis*, *f.*; *I*) *egent.*: Bevægelighed, *let el. hurtig Bevægelse*; — *∞* *equitas*, *Caes.*, *linguae*, *Cic.*; — *mobilitates dentium*, (*løse Tænder*), *Plin.*; — *II*) *fig.*: *foranderlighed*; — *∞* *fortunae*, *Nep. Dion.* 6; — *egf. lettindighed*, *lettindighed*; *mobilitate senatus quid turpius?* *Cic. Phil.* 7, 3; *∞* *ingenii*, *Sall.*, *vulgi*, *Tac.*; — *mobiliter*, *adv.*: *med hurtig Bevægelse*, *hurtigen*, *palpitare*, *Cic. N. D.* 2, 9; *e. ∞ mobilito*, *are*, *v. a.*: *bevæger hurtigen*, *fætter i hurtig Bevægelse*, (*ford. Ord*); — *inde omnia mobilitantur*, *Lucr.* 3, 249; *men Caecil. ap. Non.*: *laetitia me mobilitat*, (*bringer mig til at gittere*); — [*mobilis*].

**moderabilis*, *e*: *til at tæmme el. styre*; — *nilhil moderate* etc., *Ovid. Am.* 1, 6, 59; — *moderamen*, *nis*, *n.*: *hvad der styres el. hvormed man styres*; *df. Stibrorer*, *Ovid. Met.* 3, 614, (*hver pl.*), *e. ibd.* 15, 726; *men ibd.* 2, 48: *∞ equorum*, (*at styre dem*); *men ∞ rerum*: *Statsrøret*, *ibd.* 6, 677; — *II*) *sift.*, *everf.*: *Middel el. Udvei*; — *∞* *invenire*, *Cod. Theod.*; — *moderamentum*, *i*, *n.*, *sift.*: *forlangt Jerm af frge.*; *df. moderamenta vocum*: *∞* *accentus*, *Gell.* 13, 6; *e. ∞ moderanter*, *adv.*: *tæmmende*, *styrende*, *Lucr.* 2, 1095; — [*moderor*].

**moderate*, *adv.*: *med Maadshold*; — *∞* *uti iis*, *quibuscum congregamur*, *Cic. Off.* 2, 5; *clementer et moderate jus dicere*, *Caes.*; *rebus secundis uti modeste et moderate*, *Liv.* 30, 42; *cf. Cic. Fam.* 6, 1; — *compar.*, *∞* *temperare* (*has festivitates*), *Cic. Orat.* 52; *cf. Ovid. Met.* 1, 510, *e. Hirt. B. G.* 8, 12; *superl.*, *sapientissime* el. *moderatissime constituta res*, *vid. Cic. Leg.* 3, 8; *e. ∞ moderatim*, *adv.*, *ligesom frge.*: *med Maade*, *lidet efter lidet*; — *∞* *crecere*, *Lucr.* 1, 323; — [*moderatus*].

moderatio, *onis*, *f.*, [*moderor*]; *I*) *egent.*: *A*) *„alm.”*: *regelmæssig Indretning eller Bestaffenhed el. Anordning*; — *∞* *numerosum*, *Cic.*, *rei familiaris*, *id.*; — *df. egf. i Retsproget*: *Bestemmelse el. Medifikation*; *hvf. ∞ inculpatæ tutelæ*, (*Rødværge*), *Cod. Just.*; — *egf. Ystens passende Temperatur*; *vid. Cic. N. D.* 2, 35: *moderatione et temperatione (aëris) sublata*; — *B*) *„bef.”*: *Regering*, *Styrelse*; — *∞* *mundi*, *vid. Cic. N. D.* 3, 35; *men id. Verr. Act.* 1, 7: *in unius potestate et moderatione verti*; — *II*) *fig.*: *o. „ethif.”*: *Maadshold i Lyfter og Videnskaber*; *egf. Pasfeligbed og Midsked i Mdsrd og Handling*, *Græfernes σωφροσύνη*; — *vid. Cic. Tusc.* 3, 8; *∞* *animi et aequitas*, *id. d. Senect.* 1; *cf. id. Off.* 3, 25; *moderationem elementiamque exhibere*, *Suet. Caes.* 75; — *egf. med Hensyn paa Jorebraget*, *Cic. Phil.* 2, 5.

moderator, *oris*, *m.*, [*moderor*]: *som indretter el. styres paa en vis Maade el. efter en vis Regel*; *vid. Cic. N. D.* 2, 35; *men id. Tusc.* 1, 28: *sol moderator dierum etc.*; — *Quintiliane*, *vagae moderator summe juventæ*; *Martial.* 2, 90; *cf. Vell.* 2, 102; *moderator (exercitus)*, *Tac.*; — *df. „poet.”*: *∞* *equorum*, (*en Studst.*), *Ovid.*, *arundinis*, (*en Stisser*), *id.*; *∞* *curvi aratri*, (*som ploier*), *Lucr.* 6, 1251.

moderatrix, *icis*, *fem.* til *frgd.*: *Styrende*, *Vederende*; *vid. Cic. N. D.* 3, 39; *men (rem publicam) sibi judicem et moderatricem omnium factorum etc.*, *id. Phil.* 5, 18; *temperantia sed moderatrix omnium commotionum*, *id.*; *anus ... sibi moderatrix*, (*som holder Maade*), *Plaut. Cist.* 2, 2, 3. — *moderatus*, *3*, *partic. e. adj.* af *modero* *o. moderor*.

modero, *avi*, *atum*, *1*, *v. a.* (*o. n.*), *actio* *Bi* *term* af *moderor*; *I*) *som verb. fin.* *alene for: o. efterl.*; *A*) *indstærker inden visse Grændser*, *tæmmer el. styres*; — *nee tuum te ingenium moderat*, *Pacuv. ap. Non.*; — *egf. e. dat.*; *∞* *voci*, (*tafe sagtere*), *Plaut. Mil. gl.* 2, 2, 115; — *B*) *anordner*, *regulerer*; *si ita res moderetur*, *Dig.*; — *II*) *partic. moderatus*, *3*, *sdv.* *som adj.*: *maadsholden*, *pasfelig*, *som holder Midskelvæn*; *om Renssest og Charakterer*; *egf. undert. om andre Gienstande*: *maadsholdig*, *pasfelig*; — *moderati senes*, *vid. Cic. d. Senect.* 4; *∞* *homines et temperati etc.*, *vid. id. Mur.* 30; *cf. id. Font.* 14; — *ita moderatis moribus*, *ut etc.*, *id. Fam.* 12, 27; *men moderatae orationis pronuntiatio*, *id.*; *cf. id. d. Or.* 2, 8; *∞* *otium*, *id.*, *convivium*, *id.*; *∞* *unguenta*, (*istte for stærke*), *id.*; *∞* *venti*, *Ovid. Trist.* 4, 1, 57; *nilhil pensū atque moderati habere*, (*ingen Maade at holde*), *Sall. Catil.* 12; — *compar.*, *quem ... castiorem, moderatiorem, etc.*, *Cic. Balb.* 1; *superl.*, *∞* *sensus*, *Planc. ap. Cic. Fam.* 10, 24.

moderor, *atus sum*, *1*, *v. dep. n. e. a.*, [*modus*]; *I*) *neutr.*: *fætter Maal el. Grændse derfor*, *holder Maade dermed*; *sdv. e. dat.*; — *Non vinum hominibus moderari*, *sed vino homines etc.*, *Plaut. Truc.* 4, 3, 57; — *∞* *animo et orationi*, *quum sis iratus*, *Cic.*; *∞* *irae*, (*betvinge den*), *Hor.*, *Liv.*; *∞* *fortunæ suæ*, (*bruge den med Maadshold*), *Liv.*; *oratio ... ut sibi ipsa moderetur*, (*holder Midskelvæn*), *Cic. d. Or.* 3, 48; *men id. Att.* 5, 20: *cui moderabor diligentius*, (*skal have noiere Tilsyn med ham*); *∞* *cursui*, (*isic langsommere*), *Tac. Ann.* 2, 70; — *men absol.*, *Sall. Jug.* 73: *ceterum in utroque studia partium ... moderata sunt*, (*gjorde Mdsfaget*); — *II*) *act.*: *A*) *fermilder*, *begrænder*; — *∞* *duritiam legum*, *Suet.*; *∞* *pretia*, (*nedfætte*), *id.*; *∞* *gaudium*, (*ystre den med Maadshold*), *Tac.*; — *B*) *styres el. leder el. regeres*; — *∞* *equum frenis*, *Lucr.*, *equos*, *Caes.*, *naveni*, *Cic.*; — *non voluptate*, *sed consilio officia moderari*, *id. Fin.* 2, 25; *cf. id. Verr.* 3, 98; *men mens*, *quæ omnia moderatur*, *movet*, *regit*, *id. Acad.* 2, 27.

modeste, *adv.* af *modestus*; *I*) *„alm.”*: *med Maadshold*; — *∞* *continere insolentiam*, *Cic.*; *rebus secundis modeste et moderate uti*, *Liv.* 31, 42; *men Tac. Hist.* 2, 68: *partes modeste distraxerat*, (*rimel. forsigtigen el. skamfent*); — *compar.*, *f. nebens.*, *superl.*, *∞* *vivere*, *Varr.*; — *II*) *„bef.”*: *beskedent*, *arbart el. kysfærdigen*; — *∞* *intuens terram*, *Ter.*; *∞* *parere*, *Cic.*; — *modestius erant etc.*, (*f. modestiores erant*), *C. Græch. ap. Gell.* 15, 12; *modestius praetentare misericordiam iudicis*, *Quintil.* 4, 1, 28; *cf. Ovid. Her.* 15, 99, *o. Plin. Ep.* 1, 19.

modestia, *ae*, *f.*, [*modestus*]; *I*) *„alm.”*: *midtselmæssig Bestaffenhed*; *df. A*) *Pasfeligbed*; — *∞* *hiemis*, (*den Midsked*), *Tac.*, *aquarum*, (*Strommens relige Jald*), *Plin.* 6, 23; — *B*) *Midskelvældighed*, *Indskrænkning*; *magnitudine imperii*, *sua modestia etc.*, *Tac. Ann.* 1, 11; — *II*) *„bef.”* *o. „ethif.”*: *A*) *maade-*

holsten Altraa og Alførd; vid. Cic. Tusc. 3, 8; men neque modum, neque modestiam victores habent, Sall. Catil. 11; cf. Tac. Ann. 3, 12; — B) Beskedenhed, Sædelighed, Gæstfrihed, (opp. virtus: Tapperhed), Caes. B. G. 7, 52, (opp. metus), Liv. 8, 7; — ∞ vultus, Quintil., orationis, vid. Cic. Phil. 2, 5; ∞ vitae valet contra falsos rumores. Matins ap. Cic. Fam. 11, 29; — ogs. den hermed forbundne Høstelse af Andseelse el. Skam; cf. ogs. Gæstfølelse; vid. Sall. Catil. 11: neque modestiae suae parcere, etc.; cf. ogs. Skamrødme, Stat. Theb. 2, 232; — b) hos Stoikerne: den Herstandighed og ligesom Takt, der veed at giøre og lade hver Ting paa rette Tid og Sted; vid. Cic. Off. 1, 40; Grækerne *εὐταξία*.

modestus, 3, [modus]; 1) „egenl.“ el. oprb.: maadelig el. middelmaadig, irrigations, Pallad.; — 11) sædv. „overf.“ o. „ethist.“ A) maadeholden i Altraa og Alførd, besæden, homo, Cic. Att. 2, 1, (opp. petulantis); ∞ mulier, Ter. Ad. 5, 8, 7; — ∞ oculi, Ovid.; ∞ vultus, id.; — compar., ∞ epistola, Cic. Fam. 3, 13; superl., ∞ plebs, (opp. seditiosa), id. Agr. 2, 32; ∞ mores, id. Planc. 1; — B) sagtmødig, mild, eftergivende; — o modestum ordinem! Cic. Verr. 1, 47, (som tæmmer sin Harme); cf. id. Att. 10, 5: modestior non ero; men Sall. frgm. ap. Donat. modestus ad alia omnia, nisi ad dominationem; — ogs. c. dat.; (ut) semper mendicis modesti sint (dii: naadige el. velsigjørende imod dem), Plaut. Trin. 4, 1, 12; — C) stiftelig, sædelig, anstændig; — rebus flagitiosis modestos (maxime dolere), Cic. Lael. 13; ingenium parum modesti, (usædelige), Quintil.; servitia, (som ikke frænge nogen Ret), Tac. Ann. 4, 7.

*mōdiālis, e: som holder en romersk Steppe, aula (f. olla), Plaut.; o. — mōdiatio, onis, f.: Maalen el. Afmaalen med den romerske Steppe; — sædv. „overf.“: det dermed Afmaalte; — ∞ certa tritici, Cod. Just.; — [modius].

mōdice, adv. af modicus; 1) „alm.“: middelmaadigen, ikke ret meget, ikke for meget, saa nogenledes; — ∞ Iocuples, Liv., vinosus, id.; ∞ instrato toro, (med ganske simpel Spredning), Suet. Aug. 73; ∞ se recipere, (langsomt), Liv. 28, 15; men Cic. Att. 2, 19: minae Clodii modice me tangunt, (derem bryder jeg mig kun lidt); — 11) „bes.“ o. „ethist.“: maadeholdent, med det rette Maal; ogs. sindigen, taalmodigen; — modice hoc faciam, aut etiam intra modum, Cic. Fam. 4, 4; timide el. modice dicere de re aliqua, id. Sull. 29; ∞ vitam vivere, Plaut.; ∞ ferre, (taaligen), Cic. Phil. 11, 3; — B) paa den rette Vis el. Maade; — ∞ et scienter uti re aliqua, id. d. Or. 1, 29.

mōdico, abl. som adv., f. und. flgd. — mōdius, 3, [modus]; 1) „egenl.“: middelmaadig, paaftelig; — ∞ gradu ire, Plaut.; ∞ rationes, Cic.; — navn. om Bøtten; ∞ Andromache, Ovid.; ∞ hominis altitudo, Colum.; men ∞ oculi, (opp. grandiores, parvi), Plin.; — ∞ quoddam corpus (libri: Bøg af Middelstørrelse), Cic. Fam. 5, 12; ∞ amnes, Tac.; — 11) „flg.“ A) „overf.“: maadelig, d. e. ikke betydelig, ringe i sit Slægt; — ∞ murus, (ikke høi), Ovid.; pecunia mediocris ... modica: middelsstor, Cic. Parad. 6, 2; cf. ∞ acervus, Hor. Ep. 2, 2, 190; — cf. absol.: modicum, (ringe Kaar), Juvenal. 9, 9; men Cic. Fin. 2, 19: Graecis hoc modicum est, (finder ikke ofte Sted hos dem); — ∞ tempus, (kort Tidsfrist), Quintil.; — cf. ogs. flgd. som adv.: modicum, o. modico, progredi, Appul.; — ligel. efterang. c. gen.: modicus originis, (af uanstet Person), Tac.; modicum pecuniae, id.; modicus virum, Vell.; — B) „ment.“ o. „ethist.“: maadeholden, besæden, som holder den rette Maade; saal. navn. om Mennesker og om Characterer; industrius ... modicos etc.,

Sall. Jug. 87; animus ... domi modicus, (om Marius), ibd. 67; ∞ severitas, (som holder Middelvejen), Cic. Sest. 28; — ogs. om Heretræget, quae cum populo agentur, modica sunt, id. Leg. 3, 18, (e. ad Tabb.); ∞ orator, vid. id. Orat. 28; — ogs. om andre Herholdere; modicus severitate, Tac.; (femina) modica cultu, id.; ogs. c. gen.; modicus voluptatum, id.; modicus voti, Sil.

*modificatio, onis, f.: Maalen el. Afmaalen, versum, Senec., verborum, Gell.; o. — modificator, oris, m.: som rigtig afmaaler (navnl. Tønerne); cf. en Musicus, Appul.; — [modifier].

modifico, (avi), atum, 1, v. a.: 1) fent verb. fin., alene flgd. Biform af flgd.: afmaaler rigtigheden (navnl. Tønerne), Augustin.; ogs. ∞ alicui in aliqua re, (ligesom moderari): indstænde el. fere, Fronto; — 11) sædv. in partic. pass.; A) verba ab oratore modificata etc., Cic. Part. or. 5; cf. id. d. Or. 3, 48; — B) tempereret, corpora, Appul.; ogs. moduleret, querelae luscinae, Sidon.

modifico, atus sum, 1, v. dep. a. (v. n.); 1) „egenl.“: maaler el. udmaaler; — quanta longinquit corporis ei mensurae (pedis Herculeanei) conveniunt, modificatus est, Gell. 1, 1; — 11) „flg.“ ogs. c. dat.: sætter Maal el. Grændser derfor; — ∞ desideria alicujus, Appul., sumptibus, id.; af — mōdiſcus, 3, [modus, facio]: afmaalt, mela (Sange), Auson. — mōdimperator, oris, m., f. modi imperator: som ved et Driftslag har Jorsæret, Varr. ap. Non.

mōdiolus, i, m., demin. af modus: lidet Maal el. Steppemaal; cf. ifølge Gestaltens Lighed; A) etflags Driftslag, Dig.; — B) modioli quadrati: de smaa Kasser paa Båndspillet, Vitruv.; men ∞ gemelli: Kolberene i Trykvarfet, id.; — C) Sialnave, Plin. 9, 3; — D) Jordbyning el. Kar i Dliemollen, Cato; — E) etflags Jordbyning el. Kasse omkring den chirurgiske Borer el. Trepan, el. denne Borer selv, Cels. 8, 3.

mōdium, i, n., Biform af modius: Steppe, Cato; modia vicena in jugera, Plin. 18, 11. — mōdius, i, m., [modus]: Maade el. Maal el. Steppe; som romersk Kornmaal: = $\frac{1}{2}$ medimnus, cf. Nep. Att. 2; — ∞ tritici, Cic. Div. in Caecil. 10; ogs. modius, (se. frumenti), id. Off. 2, 17; ∞ salis, vid. id. Lael. 19; cf. Liv. 23, 12; men modio numos metiri, Petron., (om en rig Knast); (cf. Hor. Sat. 1, 1, 95); ligel. som Drefspøg: pleno modio, (fuldt op, rigeligen), vid. Cic. Att. 6, 1; — B) hos Latindmaalerne et modius: = $\frac{1}{2}$ jugerum, Pallad.; — not. a: Modius hed ogs. en Satire af Varr., hvoraf Fragmenter hos Non.; — not. b: gen. modium, f. modiorum, Cic. Verr. 1, 46.

mōdo, adv., [epbtl. abl. af modus]; 1) med Maade; cf. ligesom tantum, m. indstrænfte Bem.: ifkun (el. kun), blot, alene, A) „alm.“; 1) affirmativt; — Ter sub armis malim vitam cernere, quam semel modo parere, (ifkun en eneste Gang), Enn. ap. Varr.; si Pompejus paulum modo ostenderit, sibi placere, faciet, Cic. Fam. 1, 5; cf. Caes. B. G. 6, 35; men solere modo (homines), non etiam oportere etc., Cic. Off. 3, 4; men circi modo spectaculum fuerat, Liv. 7, 2; — modo facito, ut illum serves, Ter. Ad. 5, 3, 59; cf. Cic. Fam. 16, 11: modo fac ... ne quid aliud cures, etc.; modo ut tacere possis, Ter. Phorm. 1, 2, 9; cf. Cic. Fam. 14, 14: modo ut haec tenere loca nobis liceat, etc.; — not.: Gerbittefælle dummodo, solummodo, tantummodo, f. und. solum, tantum; — 2) negativt: non modo ... sed (el. verum) etiam (el. et, el. blot sed): ei alene ... men ogsaa; — non modo agendo, verum etiam cogitando, Cic. Coel. 19; men non modo ... sed et etc., id. Att. 11, 9; men id. d. Rep. 2, 41: non modo falsum id esse, sed hoc verissimum; — not.: om Udelæffelsen

af det andet non i Efterfølgningen, f. und. sed o. non; — B) „bef.“ i reſtringerende Sætninger; 1) ligefom f. ullo modo el. aliquo modo: ifſom, paa en Maade, quidem; — qui (ſervus) modo tolerabili conditione ſit ſervitutis, Cic. Catil. 4, 8; cf. id. Flacc. 27, o. Liv. 22, 2; — tum quam plurimis, modo dignis, ſe utilem præbeat, Cic. Off. 1, 26; cf. id. ibd. 2, 17; ligel. decerne, modo recte, id. R. Am. 48; — bb) hviltil mærkes endnu; a) ſi modo: naar ifſom, naar ellerſ; — tu ſi modo es Romæ, etc., Cic. Att. 5, 8; contudi animum, et fortasse viel, ſi modo permaſero. id. ibd. 12, 44; — „poet.“ egf. c. conj.; Hic licet occultos proferre impune dolores, Si modo ſola queant ſaxa tenere fidem, Propert. 1, 18, 4; — b) modo ſom conjunctio c. conjunctivo, f. dummodo: naar ifſom, ſaavidt ifſom; — quos, valetudo modo bona ſit, tenuitas delectat, Cic. Brut. 16, („alleg.“); manent ingenia ſenibus, modo permaneat ſtudium et induſtria, id. d. Senect. 7; — ligel. modo ne, f. dummodo ne: naar ſom ifſe, ſaavidt ifſe; modo ne ſit (is) ex pecudum genere, etc., Cic. Off. 1, 30; cf. id. Att. 5, 4; — 2) modo non, („μόνον οὐκ“, eyrdl. ſom ifſe ganſte): næſten, propemodum; (for. c. eftercl.); — modo non montes auri pollicens, Ter. Phorm. 1, 2, 17; cf. Val. Max. 8, 45; — 3) i Omgangsſproget c. imper: ifſom, dog, etſ; — ſequere hæc modo, Plaut.; vide modo; etiam atque etiam considera, Cic. Div. in Caecil. 11; cf. Hor. Sat. 2, 3, 275; — egf. undert. ſtændende: i modo, Plaut.; tace modo, id.; — „poet.“ o. eftercl. egf. m. tu el. vos; — Tu modo, dum licet, hunc fructum ne deſere vitæ, Propert. 2, 15, 49; cf. Virg. Ge. 3, 73, c. Phædr. 2, 8, egf. Curt. 9, 6; — II) beſ. Tidſbeſtemmelſer; A) ligefom Græſſens ἄρα, (eyrdl. tilpaaſ, fuldt): netep, juſt; a) om d. Nærværende, (men forcl. o. „poet.“); — modo dolores, mea tu, occipiant, Ter. Ad. 3, 1, 2; cf. Tibull. 1, 1, 25, c. Virg. Aen. 9, 140; — b) om d. nærværende ſtand: ganſte nyligen, edl.; — quid dico nuper? immo vero modo el. plane paullo ante etc., Cic. Verr. 4, 3; cf. Ter. Eun. 4, 4, 30, c. Cic. Off. 2, 8; — oppon. nunc, id. Mur. 40 c. 41; cf. Propert. 1, 18, 7; — egf. m. ſigt. tunc, Tac. Ann. 2, 75; — c) om d. nærværende fremtid; — domum modo ibo, Ter. Andr. 3, 4, 15; cf. Liv. 26, 15, c. Tac. Ann. 6, 32; — B) modo ... modo: ſnart ... ſnart; — modo ait, modo negat, Ter. Eun. 4, 4, 46; men modo hoc, modo illo modo (temperari coelum), Cic. Div. 2, 44; cf. id. Att. 13, 25; — citus modo, modo tardus inceſſus, Sall. Catil. 15; cf. id. Jug. 60; — f. det andet modo findes egf. (nænl. „poet.“ o. efterang.): nunc, aliquando, interdum, nonnumquam, ſæpe, rursus; vid. II. cc. ap. Freund.; — C) modo ... tum (el. deinde el. poſtea etc.): forſt ... derpaa, edl.; — ſol modo accedens, tum autem recedens etc., Cic. N. D. 2, 4; cf. id. ibd. 1, 13; men Sall. Jug. 93: paulum modo prona (ilex), deinde flexa etc.; men modo ... modo ... poſtremum, Tac. Hiſt. 4, 46; men Cic. Leg. 2, 17: modo timentes, viciffim contententes religiones; — not.: modo, f. modo, Cic. poet. N. D. 2, 42.

*mōdūlābilis, c.: til at ſynge el. ſpille, carmen, Calpurn.; — mōdūlāmen, inis, n.: det Melodiſke el. Vellydende, Vellyd el. Velfang, Gell. 13, 20; ∞ ſiderum, Macrobi.; — mōdūlāmentum, i, n.: = frgd.; modulamenta orationis Tullii, Gell. 1, 7; o. — mōdūlāte, adv.: afmaalt; df. efter Taften; — ∞ canentes tibiae, Cic. N. D. 2, 6; — compar., ∞ collocata verba, (mere rhythmiſt), Gell.; ∞ incedere, (mere taſtfuld), Amm.; — [modulor].

*mōdūlātiō, onis, f.: regelmæssig el. proportioneret Afmaalning (i Bygningskunſten); — ∞ operis, Vitruv.; ∞ incedendi, (Marſcheren efter Taften), Gell.; — b) fædd. taſtmæssig Bevægelse, pedum,

vois, Quintil.; ∞ scenica (minime convenit oratori), id. 11, 3, 57; — modulationum genera tria, (de trende Tøncarter), Vitruv.; o. — mōdūlātor, oris, m.: ſom afmaaler regelmæssigen; — ∞ vocis et cantus, Colum.; ∞ optimus, Hor. Sat. 1, 3, 129, pyrrhelig Muſiſus; — df. fem. mōdūlātrix, icis: ſom indretter el. ordner: modulatrices mundi aquae, Tertull.; o. — 1. mōdūlātus, us, m., ligefom modulatio: Velfang, Melodi; — canoro saxa modulatu trahens (Amphion), Senec. Herc. Fur.; — [modulor]. — 2. mōdūlātus, 3, partic. e. adj. af ſigt.

mōdūlor, atus sum, 1, v. dep. a., [modulus]; I) „alm.“: maaler el. udmaaler; — in modulanda status (Herculis) praestantia, (i. e. dimetiendi), Gell. 1, 1; — nænl. om Taſen og om Tøncerne; vid. Cic. d. Or. 3, 48, o. id. Orat. 18; — df. egf. pass.: cantica ad aliorum similitudinem modulata, (ligefom indrettede til en anden Melodi), Quintil. 9, 2, 35; — II) „bef.“ egf. A) dansende at udtrykke; — virgines, sonum vocis pulsu modulant, incesserunt, Liv. 27, 37; — B) at ſynge, at ſpille, ſyngende el. ſpillende at foredrag; — carmina ... modulans, Virg. Ecl. 5, 14; cf. id. ibd. 10, 51; — egf. pass.: carmina modulata, (afſingne), Suet. Aug. 57; — (lyram) plectro modulatus, Tibull. 3, 4, 39; men Hor. Od. 1, 32, 4, pass.: barbite ... Lesbio primum modulate civi, (ſom forſt blev ſpillet af ham); endel. ∞ cantus, (at digte), Calpurn.; — III) partic. mōdūlātus, 3, ſom pass., f. ovenf.; men heder egf. ſom adj.: taſtmæssig, melodiff, muſiktaſt; — ∞ sonum edere, (om Rattetagen), Plin.; cf. Ovid. Met. 11, 428; — compar., ∞ oratio, Gell.; superl., ∞ cantus tibiurum aut fidium, Flor. 2, 7; — b) ſidt. egf. „ment.“: harmoniff ſtemt; — animi (militum) ... ut moderationes modulationesque fierent, Gell. 1, 11.

mōdūlus, i, m., [efter Tjermen: dem. af modus]; I) „egent.“: Maal el. Maaleſtof; df. egf.: et viſt Maal, d. e. en Stienſtands Størrelſe el. Dimension; — scrobem dimensus ad corporis sui modulum, Suet. Ner. 49; cf. Hor. Sat. 1, 3, 78; men ibd. 2, 3, 309: ad summum moduli bipedalis (esse: ifſe over to Fod), hvf. egf. Regelen i metris se suo modulo, Hor. Ep. 1, 7, 98; — B) df. egf. nænl.; a) i Bygningskunſten: den ſermindeſte Maaleſtof, Mødellet, Vitruv.; — b) i en Vandledning, (ligefom elix el. Vægeret): det Rum, hvori Vandet optages, og hvorfra det afledes; vid. Frontin. Aquaed. 36; — II) „overf.“: Tøncernes el. Stavelfernes Afmaalning efter Taften; df. Taſt, Melodi, Muſik, Tøncart; — Lydios modulos invenit Amphion, Dorios Thamyras Thrax, Phrygius Marsyas Phryx, (den lydiſke Muſik el. Tøncart, osv.), Plin. 7, 57; — moduli verborum, vid. Gell. 5, 1; cf. id. 1, 4: agmen orationis modulo ipso numerorum venustum.

mōdus, i, m., [beſt. m. μέσος o. medius]; I) „egent.“: A) Maal, Maaleſtof; — modos, quibus metirentur agros, alius alios constituit, Varr.; — B) en Stienſtands Maal el. Størrelſe el. Omfang; — modum iugeri continens elivis, Colum.; agri certus modus, Caes.; hastae modum duplicavit, (rets Længde), Nep. Iphier. 1; modus gestaminum, (Mangden af Ting, der ere at bære), Appul.; — II) „fig.“: A) „overf.“; I) „alm.“: Viſ el. Maade, hvorpaa noget er el. ſteer; — in modum venti, nunc huc, nunc illic verso mari, etc., Liv. 28, 6; — „poet.“ egf. c. inf.; Nec modus inserere atque oculos imponere simplex, Virg. Ge. 2, 73; — egf. ſan hieſores: modus concludendi, (Slutningsmaade), Cic.; ligel. Udtryffene: modo, in modum, ad modum, c. gen. el. adj.: ſom, ligefom, paa ſlig Maade; — pecorum modo trucidari, Tac.; cf. Hor. Od. 4, 2, 27; non itineris modo, sed etc., (ifſe ſom paa en Marſch), Liv. 27, 48; vaticinantis in modum, id. 5, 15; — nec semper tractantur

uno modo, Cic. Orat. 35; ad hunc modum naves factae, Caes.; cf. id. B. G. 5, 21, ostere; omnibus modis: paa alle Maader, alteses, Ter. Heer. 4, 1, 79; omni modo, Cic.; egf. majorem in modum, id.; egf. mirum in modum, (evermaade), Caes.; men bono modo, Cic. Qu. Fr. 2, 6; — 2) „bes.“ e. „etern.“; a) i Musiken: det rette Tønemaalet cf. Tønehold, d. e. Tæsten; cf. modi: Takt cf. Melodi; — saltare ad tibicinis modos, Liv. 7, 2; musicis modis accendere exercitum, Quintil.; carmen et rebus et verbis et modis lugubre, Cic. Tusc. 3, 29; cf. ibd. 1, 44, egf. Ovid. Met. 10, 148; men Hor. A. P. 404: gratia regum Pieris tentata modis, (ved Digting); cf. id. Od. 3, 30, 14, e. id. Ep. 1, 3, 12; — b) i Grammatiken: modi verborum, (høerigienem Verberne conjugeres), vid. Quintil. 1, 5, 41; — B) „ment.“; 1) „alm.“: Maal cf. Maade, navn. det rette Maal; — etsi suus cuique modus est, tamen etc., Cic. Orat. 22; cf. id. Off. 1, 5 v. 10; ligef. more et modo facere aliquid, id. Mur. 31; modum adhibere rei (alicui): bedste Maade deri, bruge med Maade, id. Off. 1, 39; ligef. habere modum rei (alicujus), id. Verr. 2, 59, egf. in aliqua re, Liv. 31, 37; egf. absol. verum modum habere, id. Fin. 2, 9; cf. extra modum, egf. praeter modum, (over al Maade), id.; men Liv. 4, 58: nulla virtute superari virium humanarum modum, (overtrædes deres virkelige Maal); — 2) „bes.“; a) Maadehold i Magtens Brug, e. Magtens maadebelene Brug; — tantum in summa potestate modum etc., Cic. Marc. 1; — b) Maade, d. e. Regel, Jærtskrift, Bestemmelse; vid. Cic. R. Am. 43, v. Liv. 9, 14; cf. egf. indskrænkende Bestemmelse, Indskrænkning, Grænske; — facere modum licentiae, Liv., cupiditatibus, id., sumptibus, id.; modum imponere magistratui, (indskrænke dens Magt), id. 4, 24; modum rei statuere etc. constituere cf. definire, Cic., (sætte en vis Grænske derfor); men facere modum controversiarum, (giere Ende derpaa), id. Leg. 1, 20; cf. Virg. Aen. 7, 129: modum ponere exitiis; f. egf. Ovid. A. A. 2, 25; ligef. luendi modum facere, Cic. Fam. 5, 16; hvf. egf. „pect.“: quis erit saevire modus? Stat.; — c) Maade cf. Vis at være et handle paa; — tali modo etc., Nep. Att. 21, (ved denne Levevis); ligef. sine, meo me vivere modo, Ter. Andr. 1, 1, 126; si humano modo ... percelleret, Cic. Verr. 2, 3; gerant habeantque suo modo imperia, Sall. frgm.; cf. Hor. Od. 3, 7, 11.

moecha, ae, fem. af moechus: Horegæst, Hor., Martial. — moechia, ae, f., *moichia*: Egteløshedsbrud, Tertull. — „moechile, is, n., (i. e. locus adulterii), Petron. Sat. 113, (al. cubile); — moechimōnium, i, n.: = moechia, Labe. ap. Gell.; v. — moechisso, are, v. a., aliquam, (have utagtig Omgang dermed), Plaut.; — [moechus]. — moechocinaedus, i, m.: som paa engang er moechus o. cinaedus, Lucil. ap. Non. — moechor, ari, v. dep. n.: at begaae Egteløshedsbrud, Hor., Catull.; af — moechus, i, m., *moichos*: Horekarl, Bøfver, Ter., Hor., v. A.; egf. moechus mulierum, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 180.

moene, is, n., [besf. m. munio]; 1) „egentl.“; A) Bygmuren; (in sing. alene forel.); — hostium per moene, Enn. ap. Fest. p. 145; — scæv. in pl. moenia; oppidum altissimis moenibus, Caes.; urbem moenibus cingere, Cic.; cf. Nep. Them. 6, egf. Virg. Aen. 2, 234; — B) de imed en By opførte Stænder, Caes. B. C. 2, 16; — 11) „overf.“; A) de af Bygmuren (murus) indelsuttede Huse cf. Bygninger; — ejus (urbis) moenia duplici muro sepsit, Vitruv.; cf. Virg. Aen. 6, 519; ligef. ibd. 2, 252: per moenia fusi; cf. Cic. Catil. 2, 1: moenibus ipsis intra moenia etc.; — B) ligesom Mure cf. Vægge; hvad der omgiver et Sted; — theatri, Lucr.; — navis, Ovid.; egf. ∞ coeli.

id. Met. 2, 101; ∞ mundi, Lucr. 1, 73, — C) „pect.“ egf. en enest Bygning; saal. ∞ Ditis, Virg. Aen. 6, 511, (Pluto's Berg cf. Høvedstad).

moenera, fercl. pl., f. munera; — fera moenera militiæ, Lucr. 1, 30; f. und. munus. — 1. moenia, ium, n.: Mure cf. Bygmure, f. und. moene. — 2. moenia, ium, n., fercl. f. munia; 1) Tieneste, Plaut. Stich. 5, 4, 13; — 11) Afgifter cf. Afgifter, id. Trin. 3, 2, 60. — moenio, ire, fercl. f. munio, Plaut. — Moenis, is, m., Mela 3, 3, egf. Moenus, i, m., Tac. Germ. 28: Mainfleden i Tyskland.

moera, ae, f., *moira*, (i. e. sors, fatum): Skæben, Sidon.; — men Gell. 3, 16, er Moera: en af Parcerne. — moereo, moereor, f. und. maereo, etc. — Moeris, idis, f., *Moiris*: Sø cf. Nubis i Egypten, Mela 1, 9; in Moeridis lacu aedificatus labyrinthus, Plin. 5, 9. — moerus, i, m., fercl. f. murus; — de moeris rem gerit Oens, Enn. ap. Fest.: men Lucr. v. Virg., inc.

Moesi, orum, m., f. und. fgd. — Moesia, ae, f., efter Plin. 3, 29: provincia Pannoniae juncta, (grandsende til Nagera), et usque ad Pontum Euxinum decurrens, (alts. d. nuv. Bulgarien og Serbien); cf. Suet. Tib. 41, v. id. Vesp. 6; var dobbelt: superior o. inferior; cf. egf. in pl., id. Vitell. 15; — B) cf. 1) Moesicus, 3: moesif, gentes, Plin., legiones, Tac.; — egf. Moesiacus, 3, exercitus, Suet., copiae, Tac.; — 2) Moesi, orum, m.: Jævnværdne i Meesien, Eutrop.; men Tac. Ann. 15, 6: e Moesis, fra d. Meesfste; f. egf. und. Mysia o. Mysi. — moeste, moestus, etc., f. und. maeste, etc. — Mogontiacum, i, n.: Byen Mainz i Tyskland, Eutrop.; f. egf. und. Magontiacum; — fgd. egf. Moguntia, Venant.

mōla, ae, f., *μῶλη*: Mølle (cf. Malværk); — ∞ trusatiles cf. manuariae, (Saandmøller), Gell. v. Dig.; (hvortil rimel. egf. børe Ståbmøller, vid. Liv. 2, 45); ∞ aquariae, (Båndmøller), Pallad., asinariae, Cato, oleariae, Varro; — molam versare, Ovid., circumagere, Gell.: bordeum molis frangere, Plin.; men molis suspensis olivam frangere, Colum.; — 11) „overf.“: stræet cf. grømalet Mel, der, blaudet med Salt, (hvf. mola salsa), dels paafrædes Offerdyrene, (vid. immolare), dels forskift ofredes til Guderne; — vid. Cic. Div. 2, 16: simul ac molam et vinum insperseris; cf. Tibull. 1, 5, 11; — ostere mola salsa, (f. evenf.); rustici mola tantum salsa litant, Plin.; — egf. in pl., Martial. 7, 53; — egf. brugtes denne mola ved Jættedølefer, Virg. Ecl. 8, 82; — B) en Mølle cf. Gærd i Møllen; bestræves Plin. 7, 13. — Molae Martis, vid. Gell. 13, 22, rimel. Døtre af Guden Mars, beboende Møllerne.

„mōlāris, e: børende til en Mølle, lapis, Plin.; egf. absol. molaris, (sc. lapis): Møllesten, „pect.“ f. enhver stor Sten; vid. Ovid. Met. 3, 59, v. Virg. Aen. 8, 249; — 11) „overf.“: malende; cf. molaris, (sc. dens), Rindstad; vid. Juvenal. 13, 212; v. — mōlārius, 3: børende til en Mølle cf. til Malningen, asinus, Mølleseel, Varro; — [mola]. — „mōlendārius, 3: = molaris; ∞ asina, Dig.; — mōlendinārius, 3: = frgd., metæ: Møllestene, Ann.; — 11) mōlendinārius, i, m.: en Møller, Inscr. v. — mōlendinārum, i, n.: Møllested cf. Møllehus, Augustin.; — [af molo cf. mola].

mōles, is, f.; 1) „egentl.“; A) „alm.“: stor Last cf. Bægt cf. Mæske; hvf. egf. Chæos cf. Ustøffet beder: rndis indigestaque moles, Ovid. Met. 1, 7; India mole ferarum mirabilis, (ved dels ubyre Stæbninger), Colum.; cf. Virg. Aen. 3, 656; ligef. moles jacta dehiscit, (Skippeslyst reover cf. aabner sig), Ovid. Met. 13, 890; f. egf. und. Sisypheus; men ∞ Pineæ, Prop. 4, 6, 19, (Stibe af ubyre Stærrelse), —

moles aquarum: uhyre Vandmasse, Sil.: ligel. moles maris, Lucan.; — B) „bef.“ egl.; a) uhyre Bygning el. Dæmning el. Væb; — moles lapidum, Cic.; egl. absol.: moles impositae fluctibus, id. Off. 2, 4; el. Caes. B. C. 1, 25; e. Hor. Od. 3, 1, 31; — insanae substructionum moles, Cic. Mil. 31; el. Hor. Od. 2, 15, 2, e. ibd. 3, 29, 10; — egl. om. et prægiat Graviminde el. Monument, Cic. Phil. 14, 12; el. Virg. Aen. 6, 232; — b) moles belli: Krigsbygning el. Krigsmaskiner; egl. Krigsmagt; — relictis vineis aliaque mole belli, Liv. 2, 17; el. Virg. Aen. 5, 439; men Tac. Hist. 1, 61: tota mole belli secuturus, (med den hele Krigsmagt); el. id. Ann. 6, 36, egl. Liv. 2, 16; — c) samlet el. sammentrængt Høb el. Mængde el. Mæsse; — densaque ad muros mole feruntur, Virg. Aen. 12, 575; (i. e. denso agmine); — II) „fig.“; A) „overf.“: a) Væb, Vægt, Størbed; — ∞ tanti imperii, Liv. 1, 35; ∞ unius exercitus, id. 3, 2; ∞ pugnae, (haard Jægtning), id. 26, 6; ∞ fortunæ, (tryffende Fæbed), Tac. Ann. 15, 52; — b) Mægt el. Styrke; — Herculeæ prostrati mole Gigantes, (i. e. viribus Herculis), Sil. 12, 143; — B) „ment.“: uhyre Vægt el. Grad, nævnt. af Vætsler el. Trængsler; — ∞ curarum, Tac. Ann. 12, 66; invidiæ, Cic. Catil. 1, 9; ∞ mali, Liv. 5, 37; e. Cic. Catil. 3, 7; — egl. Besværlighed, Møje; nævnt. egl. for Anstrængelse; — majore mole pugnare, Liv. 8, 13; el. id. 25, 11; ligel. Corbuloni plus molis adversus ignaviam militum etc., Tac. Ann. 13, 35; el. Liv. 6, 2; in tanta mole rerum, Suet. Aug. 84; men Tantæ molis erat Romanam condere gentem, Virg. Aen. 1, 33; — b) Besværlighed el. Styrke: Vis consili expers mole ruit sua, Hor. Od. 3, 4, 65; ∞ Herculeæ, Sil., s. ovenf.

molestē, adv. af molestus: besværligen, tryffende; men sædd. „fig.“; A) „overf.“: brydsomt, fortrædeligen; — amici molestē seduli, Curt. 3, 6; — egl. om. Tælen; ∞ scribere aut loqui, (uferskædeligen, dumfælt), Suet. Aug. 86; cf. Quintil. 11, 3, 181; — B) „ment.“: ærgerrigen, fæmmertigen; — molestē ferre: ærgre sig el. barmes derved; sædd. m. acc. e. inf., egl. e. acc., egl. m. quod; — te exerceri de aviæ prædio. molestē ferro, Cic. Att. 13, 22; el. Caes. B. G. 2, 1; — compar., est quiddam in hac re mihi molestius ferendum, Cic. Qu. Fr. 1, 1, in.; superl., ea molestissime ferre etc., ibd.

molestia, ac, f., [molestus]; I) „alm.“: tryffende Beskæffenhed, Bryderi, Plidse, Smerte; — ut dentes cadant sine molestia, Plin.; ∞ navigandi, (Søhyge), Suet.; ligel. ∞ nauseæ, Cic.; — fielt. om. Ting; molestiæ in facie, (Pletter i Ansigtet), Plin. 28, 28; — men comit̃ om. et brydsomt Menneske: anovi a foribus maximam molestiam, Plaut. Amph. 1, 2, in.; — II) „bef.“; A) Besværlighed; — elegantia diligens sine molestia etc., Cic. Brut. 38, (uten Kunsten el. Pedanteri); — B) østere: Sorg,ummer, Værgelse; — alicui molestiam exhibere, Cic., aspergere, id., afferre, Ter.: stæffe nogen Bryderi paa Halsen; ligel. esse alicui molestia, Plaut.; si, quod sine tua molestia fiat, (saavidt det ikke bryder dig), cum jueris, Cic. Fam. 13, 23; — habere molestiam: vøste Bryderi, id. Att. 8, 3; men id. Fam. 16, 12: habeo etiam illam molestiam, quod e. indic.; — esse in molestia: være i Rød, id.; molestiam ex re aliqua capere, trahere, (sørge derved), id.; molestia sum tanta affectus, (er saa overvædet af ummer), id. Att. 1, 17.

molesto, are, v. a.: bryder, fortrædiger; — meliorem noli molestare, Petron. Sat. 58; molestari nomine debiti, Dig.; af — molestus, 3, [af moles, men m. forandret Dvæntitet]; I) „alm.“: brydsomt, besværlig; egl. fædelig; egl. vanskelig; — ∞ mures, Phædr.; ∞ separatio, Diz.; Otium, Catulle, tibi molestum est, Catull. 51, 12; — tunica molesta. (Ceflags

Jærbrødertrøje til at brændes i), Juvenal., Martial.; — provincia negotiosa et molesta, Cic. Mur. 8; — compar., nihil erit his ... laboriosius molestiusque provincia, id. Leg. 3, 8; superl., i. uenit.; — II) „fig.“; A) „alm.“ e. „overf.“: brydsomt el. anstødelig, fæmmet el. affeceret; — ∞ veritas, opp. simplex, vid. Cic. Brut. 80; ∞ verba, (vanskelige el. dumfæ), Ovid. A. A. 1, 451, ∞ pronuntiatio, Quintil. 11, 3, 183; el. Suet. Tib. 56; — B) „bef.“ e. „etvæst“: brydsomt, fortrædelig; — nisi molestum est, (hvist det ikke bryder dig), Ter., Cic.; cupidus rerum talium odiosum et molestum est fortasse, (iis) carere, Cic. d. Senect. 14; arrogantia ... ingenii atque eloquentiæ multo molestissima, id. Div. in Cæcil. 11.

moletrina, ac, f., [molo]: en Mølle, Cato. — mōlile, is, n., [mola]: Line el. Reb, boordnet Cselet trættet i Møllen, Cato. — mōlimen, inis, n., [molior]: stor Anstrængelse, stort Føretagende, hvad der er meget vigtigt i sit Slægt; — tanto molimine luctor, Ovid. Met. 6, 634; el. ibd. 12, 356; res ... suo ipsa molimine gravis, Liv. 2, 56; magna ... rerum molimina, Ovid. Pont. 1, 2, 75; el. id. Met. 15, 578 e. 809; — „pect.“ egl. om. Vinen: Trudt agens magnam magno molimine navim, Lucr. 1, 960; — men Hor. Ep. 2, 2, 93: quanto molimine etc., (med hvilke Øphævelser).

mōlimentum, i, n., den forlangende Form af fgd.: stor Anstrængelse, megen Umage; — neque sine molimento etc., Caes. B. G. 1, 34; res molimenti magni est, etc., Senec.; parvi molimenti adminiculis, (med ubetydelig Væstkræft), Liv. 5, 22; el. id. 37, 14 e. 15. — mōlina, ac, f. untr. fgd. — mōlinus, 3, [molo, erc]: hørende til Møllen, saxum, Møllesten, Tertul.; — II) df. subst. fem. mōlina, (sc. officina): Mølleværk el. Mølle, Anm.

molio, are, Biform af fgd., vid. Frontin. Aquaed. 129; men sem pass., Lucil. e. Cæcil. ap. Non., inc. — molior, itus sum, 4, v. dep. n. e. a., [moles]; I) neutr.: anvender stor Anstrængelse, gjør mig for Umage; — agam per me ipse et moliar, Cic. Fam. 6, 10; in demoliendo signo ... moliebantur, id. Verr. 4, 43; de occupando regno molientem etc., id. d. Rep. 2, 35; — „bef.“: at anstrænge sig for at komme i Bevægelse el. affæb; — dum moliantur, Ter. Heaut. 2, 2, 11; men Hannibalem hinc molientem, (som truede herfra), Liv. 28, 44; — „overf.“ egl. om. Etibe: ∞ a terra, (arbejde sig ud fra Land), Liv. 37, 11; ligel. ∞ in loco, (neml. for at sætte Anker, el. for at klare Toiet), Cic. Verr. 5, 34; — egl. „ment.“: paulum adversus præsentem formidinem molitus, (ester fort Kamp derimod), Tac.; — II) act.; A) „egenl.“: gjør el. føretager noget med megen Anstrængelse, nævnt. om Jerdens Dyrtning, om afslags Bygning og Befæstning, osv.; — Agricola incurvo terram molitus aratro, Virg. Ge. 1, 491; molior arva, (f. moliri), Lucr.: ligel. altius moliri terram, (grave dybere), Liv.; — ∞ arcem, Virg., classem, id.; Moliturque locum, (bebygger Etæder), id. Aen. 7, 158; ad molieundum etc., Liv. 25, 36, (til Befæstning, til Jerskandsning); — 2) „bef.“ egl. med Skrafsanstrængelse at sætte i Bevægelse el. gaae løs derpaa el. flynge; — et validam in vites molire bipennem, (hug Væden dert, omhug dem), Virg. Ge. 4, 331; ∞ portam, Liv., fores, Tac., (bryde el. sprænge); — ancoras, (give el. lætte), Liv.; ∞ corpora ex somno, (søge at vække), id.; ∞ montes sede sua, (stæffe bort), id. 9, 3; egl. absol., ∞ onera objecta, (søge at fæste tilføde), id. 25, 36; ∞ obices, (søge at udrydde), id.; — ∞ habenas, (tømse el. styre dem), Virg.; el. id. Ge. 1, 329; — B) „fig.“; I) „alm.“: tilveiebringer med Anstrængelse; tilveiebringer, besværlig; — ∞ tantos motus mutationesque, Cic. Acad. 2, 38; egl. ∞ aliquid cum labore, id. N. D. 2, 23; men si ... Nec super ipse tua moliris laude laborem,

(arbejder for din egen Fader), Virg. Aen. 4, 273; jam mollire animum, qui duret, Ovid. A. A. 2, 119, (forfæf dig en faadan); — b) men ogs. omvendt, ∞ fidem: angribe el. svæffe Gredten, Liv. 6, 11; — 2) „bef.“: fræber at beviste el. opnaae; omgaaes dermed, forføger, (men altsid med Vibegr. af stor Anstrængelse, af stor Lyst, osv.); — nihil est, quod molliris, (den Plan biesler dig intet), Cic. Verr. 1, 51; ∞ triumphos, Ovid., fugam, Virg., moram, id., bellum in animo, Vell. 2, 16; — ∞ periculum civibus, perniciem rei publicae, Cic. Sest. 1; — ∞ defectionem, (føge at beviste), Liv. 6, 22; ∞ crimina el. accusationem, (paaføre), Tac. Ann. 12, 22; — ogs. c. inf.; mundum efficere molitens deus, Cic. Univ. 4; — cf. ogs. arbejder paa at erholde el. erbyrde; ∞ regnum, Liv. 1, 47, alia praesidia, ibd. 42; — men pass.: apud iudices oratione molienda sunt amor, odium, iracundia etc., Cic. d. Or. 2, 51.

2) „mollitio, onis, f.; 1) „egenl.“: at sætte i stærk Bevægelse; — ∞ terrae el. terrena, (Jordens Bløining el. Bearbejdelse), Colum.; ∞ valli, (Muretsfælsen deraf), Liv. 35, 5; — 11) „overf.“: el. med stor Anstrængelse el. Forberedelse forbundet Jøretagende; — quae molitio, quae ferramenta, etc.? Cic. N. D. 1, 8; ligel. tanta rerum molitio, ibd.; cf. id. Univ. 3, c. — 1) „mollitor, oris, m.“: som foretager el. udfører noget Stort el. Paafaldende; vid. Cic. Univ. 5; primaeque ratis mollitor Iason, Ovid. Met. 8, 302; ogs. Ophavsstund, Anstifter, novarum rerum, Suet., caedis, Tac., sceleris, Senec.; — [mollior].

2) „mollitor, oris, m., [molo, ere]: en Møller, Dig. — 1) „mollitrix, icis, fem. af 1) mollitor: Anstifterinde, rerum novarum, Suet. Ner. 35. — 2) „mollitura, ae, f., [molo]: Malen el. Mahning, Plin. 15, 25. — 1) „mollitus, 3: partic. af mollitor. — 2) „mollitus, 3, partic. af molo.

mollēo, ēre, v. n., [mollis]: at være blød, Theod. Prisc.; df. — mollesco, ere, v. n. inch.: at blive blød; — ∞ tactu, Plin.; Tentatum mollescit ebur, Ovid. Met. 10, 283; cf. Catull. 61, 38; — 11) „fig.“: a) at jermides el. foræbles; — Tum genus humanum primum mollescere coepit, Lucr. 5, 1013; Artibus ingenuis ... Pectora mollescent, Ovid. Pont. 1, 6, 8; — b) at blive forfælet el. umandig, id. Met. 4, 386. — mollitellus, 3, demin. af mollitellus: meget blød el. fin, Catull. 25. — mollitina, ae, f., [mollis], sc. vestis: etflags blød el. fin Dragt, Naev. ap. Non. — mollitimus, 3, [mollis, coma]: blødhåret, herbae, Avien. — mollitellus, 3, demin. af mollis: meget blød el. myg, esca, Plaut.; men ∞ caseus, (som Kæseord), id. Poen. 1, 2, 154; men ∞ versiculi, (selne, bløde), Catull. 16. — mollificio, are, v. a.: at blødgjøre, ventrem, Macer; af — mollificus, 3, [mollis, facio]: som gjør blød el. smidig; ∞ corporis, Coel. Aur. — molligo, f. unt. mollugo. — mollimentum, i, n., [mollis]: hvad der blødgjør; — df. „overf.“: Lindringemiddel; — ∞ calamitatum, Senec. Tranqu. 10.

mollio, ivi o. ii, itum, 4, v. a., [mollis]; 1) „egenl.“: gjør blød el. myg el. smidig, (navnl. ved Udsnitning el. Stitting, ved Varme el. Bæde, osv.); — ∞ lanam trahendo, ogs. ut. trahendo, (spinde el. bearbejde), Ovid. Met. 2, 411, v. 3, 70; oleum mollit corpora, Plin.; — slavam modo pollice ceram Mollibat (f. molliebat), Ovid. Met. 8, 198; semina mollit humus, id.; cf. Cic. N. D. 2, 52; dum ferrum molliat ignis, (blødgjør el. smelter det), Hor. Sat. 1, 4, 20; humor ... mollitur tepefactus, (Jsen opløses af Varmen), Cic. l. c. 2, 10; — ∞ alvum el. ventrem, (opløse mildt), Plin.; ∞ collectiones el. durities, (jordele), id.; — ∞ Cererem (i. e. panem) in vino, (opbløde veri), Ovid.; ∞ humum solis, (blødgjøre el. besføre dermed), id.; — 11) „fig.“: a) „overf.“: a) formilder el. forædler; fructusque feros mollite

colendo, Virg. Ge. 2, 36; ∞ ritus, Plin., coelum, id.; lectio iteratione mollita etc., Quintil. 10, 1, 19; cf. Cic. N. D. 1, 31: ∞ verba usu; ligel. id. d. Or. 3, 41: ∞ translationem panilo duriores; — b) letter, gjør lettere; — ∞ opus, Ovid. Trist. 1, 1, 6, poenam, ibd. 3, 5, 53; — ad molliendum elvum, (for at gjøre en mindre stiel el. brat), Caes. B. G. 7, 16; — c) aftrækker el. svækker; — ∞ vocem delicis, (gjøre den blød el. umandig ved Kunstler), Quintil.; ferro mollita juvenus, (berøvet Manddommen), Lucan.; — B) „ment.“: a) blødgjør el. formilder, tæmmer el. tvinger; — (Fabius) Hannibalem exultantem patientia sua molliebat, Cic. d. Senect. 1; ∞ iras, Liv. 1, 9, animos, Virg.; — b) gjør svag el. medløs el. blød og umandig; — poetae ... molliant animos nostros, Cic. Tusc. 2, 11; cf. id. Phil. 12, 3, v. Plin. Pan. 62; men Cic. Att. 10, 9: lacrimae meorum molliant me, (røre mig).

— mollipes, edis, adj., [mollis, pes]: med bløde

Jødder el. Klove, boves, Cic. (poët.) Div. 1, 9.

mollis, e, [etr. f. mobilis, af moveo]; 1) „egenl.“: a) „alm.“: let at bevæge el. hvile, bieslig el. smidig; — ∞ commissurae (digitorum), Cic.; ∞ internodia, (Ledemødene), Ovid., colla (equorum), Virg., brachia (saltantium), Ovid. A. A. 1, 505; ∞ acanthus, Virg., tilia, Ovid.; men Virg. Aen. 10, 818: tunicam molli neverat auro, (af sin Guldraad); — B) „bef.“: blød at tage paa, som giver efter; — ∞ litus, (med blød Sand), Caes. B. G. 5, 9; ogs. ut. lana, Ovid., ovum, Cels., humus, Ovid.; cf. Virg. Aen. 11, 61; ∞ thyrsi, (omvundne med Vinlev), id.; mollia panis, (Strummer), Plin.; — men absol. mollia: Mollusser el. Bløddyr, (oligo, sepi, polypus, osv.), id. 9, 41; — compar., f. nedentf.; superl., ∞ cera, Cic.; — ∞ areus, (let at sprænge), Ovid. Her. 1, 92; — ogs. blød, fin, genae, Ovid., manus, id.; men som Ordspøg: in molli carne vermes nascuntur, Petron.; — 11) „fig.“: a) „overf.“: 1) „alm.“: som bevæger el. berører (noget) mildt el. sagte; — ∞ pilentum, (matagelig Vægn), Virg. Aen. 8, 666; ∞ gestatio, Plin. Ep. 1, 3; — men „poet.“: Euphrates ibat jam mollior undis, Virg. l. c. 726; mollius aequor, Lucan.; ∞ zephyri, Ovid.; ∞ tactus, (mild el. sagte Berørelse), id. Pont. 2, 7, 13; cf. Cic. Att. 2, 1: ∞ brachio objurgare, (paamine mildt); — 2) „bef.“: a) blød el. fin, som gjør mildt Jættely, mild el. behagelig, umbra, Virg., somnus, Ovid., coelum, Flor.; ∞ regio, id.; mollior aestas, Virg.; molliores flexiones in cantu, Cic. d. Or. 3, 25; casia odoris mollissimi, Colum.; — b) om en Retning el. Velggenhed: mild, (d. e. ikke brat), via el. iter, Quintil.; men Liv. 31, 17, „alleg.“: quam mollissima via consequi, (ved de mildeste Røtter); cf. Virg. Ecl. 9, 8, v. Caes. B. G. 2, 10; — c) om Smides og Former i Kunstens Værker: blød, mild, let, smagfuld; — vid. Cic. Brut. 18: signa ... molliora etc.; cf. Hor. A. P. 33; — B) „ment.“: a) „æthet.“: 1) „alm.“: a) blød, mild, bieslig; — ∞ animus et ad accipiendam et ad deponendam offensionem, Cic. Att. 1, 17; cf. ibd. 3, 9; men mollis in obsequium, Ovid.; ∞ cor, pectus, id. (følsomt Gemyt); ∞ os, id. Trist. 1, 3, 70, (naar man let redmer); men aures mollissimae, (som ikke gjerne høre Levtaler), Plin. Pan. 68; — men Ordspøgvis: auricula infima mollior, (yderst blødbiertet), Cic. Qu. Fr. 2, 15; ∞ aetas, (den unge Alder), vid. Ovid. A. A. 1, 10; men aevum molle, id. Fast. 6, 116, (blid Altermen); dea mollior, (mild, naadig), id. A. A. 2, 565; — b) mild el. gunstig i sit Slags; — ∞ iussa, Virg., Ovid., (som let kunne efterkommes); men cuncta in mollis relata ad imperatorem, Tac. Ann. 14, 39; viri molles aditus, (naar man bedst kan tale med ham), Virg. Aen. 4, 423; cf. ibd. 293; ligel. Et venit votis mollior hora tuis, Ovid. Pont. 2, 3, 84; — c) om Ordene og om Talen;

- ∞ oratio et tenera, (bleed og fin), Cic. Orat. 16; (men ibd. 19 er ∞ oratio: umandig Tale; f. nedentf.); cf. id. Brut. 9; - „pect.“ egf. bleed, fclente, rørende; verbis mollibus lenire, Hor. Epod. 5, 83; cf. id. Od. 2, 9, 17, o. Tibull. 3, 4, 76; men molles evolvere versus, (erøstte Vers el. Digte), Ovid. Trist. 2, 307; - 2) „bef.“; a) bleed, umandig, feig; - ∞ consul, Liv. 2, 27, (altfor eftergivende); mens mollis et minime resistens etc., (Mødselsbed), Caes. B. G. 3, 19; - ∞ sententiae, (som foreslaae milde og svage Forbelsdsregler), Cic. Catil. 1, 12; - „pect.“ egf. em Dyrerne; ∞ pecus, Virg. Aen. 9, 310; ∞ lepores, Prop.; ∞ columbae, Hor.; - egf. forfælet el. umandig; ne quid effeminatum aut molle etc., Cic. Off. 1, 35; ∞ educatio, Quintil., vox. id., actio, id., disciplina, vid. Cic. Fin. 1, 11; cf. id. d. Or. 1, 52; ∞ Sabaci, Virg. Ge. 1, 57; men Liv. 33, 28, staar viri molles f. parthici; cf. Ovid. Trist. 2, 111, Phaedr. 4, 11, o. 2.; - b) ubeftandig, foranderlig; nihil est tam molle, quam voluntas erga nos civium, Cic. Mil. 16; - not.: som adv. findes neutr. molle, egf. mollia, dog alene „pect.“; - molle sedere, Stat.; mollia ridere, Ovid. A. A. 3, 513.

molliter, adv. af mollis; I) „gent.“: bleedt at tage paa, bleedt; - ∞ recubans et delicate, Cic.; - compar., f. nedentf.; superl., ∞ snubsternere nidos, Cic. N. D. 2, 52; molliter siste nunc me, (figer den Berørelse), Plaut. Pseud. 5, 2, 7; - men som Afstedsbilsen til en Udsed: molliter ossa cubent! Ovid. Trist. 3, 3, 76; - II) „fig.“ ∞ „overf.“; 1) om en Veltiggenhed; - ∞ devexi colles, (med mild Sfraaning), Colum.; mollissime devexus ager, id.; - 2) mildt, bleedt, fclent, incedere, Ovid. Am. 2, 1, 23; cf. Prop. 2, 9, 21; - men „pect.“: spirantia mollis signa, (Vilføder, der ligesom aande en mildere Kunst), Virg. Aen. 6, 817; - B) „ment.“ o. „ethiff.“; 1) „alm.“: fagtnedigen, taalmedigen; - mollis abnuere, (mindre jirængt el. beftemt), Liv. 30, 3; mollis interpretari, (paa den mildere Maade), Tac.; quod ferendum est molliter sapienti, Cic. d. Senect. 2; - 2) „bef.“: fvaagt, frastloft; mollis (a senatu) consultum etc., Liv. 3, 59; nimis molliter aegritudinem pati, Sall. Jug. 82; cf. Cic. Fin. 2, 20; - egf. bleedt, umandigen, veltfigigen; - ∞ vivere, Cic. Off. 1, 30; ∞ se curare, (pleie fig godt), Ter. Ad. 5, 1, in.

mollitia, ae, o. mollities, ei, f., [mollis]; I) „gent.“: Bledhed, Bøielighed, cervicum, Cic. Orat. 18; egf. bleed Veffaffenhed; ∞ lanae, Plin., carnis, id.; men Cic. Fin. 5, 21: in primo ortu inest tene-ritas et mollities quaedam; - II) „fig.“ o. „ment.“; A) „alm.“: Bledhed, Jølsfomhed, Eftergivendhed; - qua mollitie sum animi et lenitate etc., Cic. Sall. 6; figel. agilitas mollitiesque naturae, id. Att. 1, 17; cf. Ovid. Am. 3, 8, 18; - ∞ frontis, (Undføelse, Skamrørdme), vid. Plin. Ep. 6, 29; - B) „bef.“: Bledhed el. Kraftløshed; egf. Mødselsbed el. Feighed; - animi est ista mollities ... inopiam ferre non posse, Caes. B. G. 7, 77; mollities et socordia, Sall. Jug. 70; - egf. Bledhed el. Umantighed el. Veltfigt; civitatum mores lapsi ad mollitiam, Cic. Leg. 2, 15; cf. Vell. 1, 88, o. Justin. 1, 7; - egf. Udflydshed el. Utugt, Plin. 28, 27; egf. ∞ corporis, Tac. Ann. 11, 2.

mollitudo, inis, f., [mollis], ligesom frgd.: Bledhed el. Bøielighed, vocis, Auct. ad Her.; - egf. bleed Veffaffenhed; ∞ in pulmonibus etc., Cic. N. D. 2, 55; cf. id. d. Or. 3, 25; - II) „fig.“ o. „ethiff.“; A) Bevægelighed, Jølsfomhed; - ∞ humanitatis, Cic. d. Or. 3, 40; - B) fild.: ∞ vitiorum, (let at forfalde dertil), Arnob.; egf. in pl.: ∞ femineae, id.

mollugo, inis, f.: en liden Art af Barten lap-pago, (Klebeurt), Plin. 26, 65; - molluscus, 3, [mollis]: bleed, nux, (Røddeart med tynd Skaf), Plin.

15, 24; - II) bf. molluscum, i, (sc. tuber): Mørufvampen, id. 16, 27.

molo, ui, itum, 3, v. n. o. a., [mola]; I) neutr.: malar (i el. vaa Møllen); - Ceres ... invenit ... molere, Plin.; molendum usque in pistrino, Ter. Phorm. 1, 1, 15; - II) act.: malar el. formalar, hordeum in farinam, Plin. 18, 11; - øftest in partic. pass. mō-litus, 3: mallet; ∞ cibaria, Caes.; ∞ hordeum, Plin.; egf. ∞ micae marmoris, Vitruv.; - b) sensu obsceno, f. re venerea uti, Petron., Auson.

tmolōche, es, f. und. malache; bf. - mōlō-chinarius, i, m., (sc. infector): der farver med Malve, Plaut. Aul. 3, 5, 40; e. - mōlōchinus, 3: malvefarret, Caecil. ap. Non. - mōlōchites, ae, m., *molochizis*: malfarvaret Væsteflen, (Malachit?), Plin. 37, 36.

I. Mōlon, (Molo), ōnis, Apollonius: fier Taler og Veltalenheds lærer paa Silebuds; vid. Cic. Brut. 90, o. Quintil. 12, 6, 7. - 2. mōlon, ōnis, m.: en Benævnelse paa Barten moly, Plin. 26, 19. - Mōlorchus, i, m.: fattig Bvingaarbmand ved Nemea, hvis Giestfrøed Hercules belønede med et fiert Stykke Land, Stat., Martial.; lucosque Molorchi, Virg. Ge. 3, 19. i. e. silvam Nemeaeam; - B) bf. Mōlorchēus, (-chaus), 3, tecta, Tibull. 4, 1, 13. - mōlor-thus, i, m.: Blyføddet, Stat. Silv. 3, 2, inc.

Mōlossi, orum, m.: Folk i Epirus, hvis Land hed Molossis, (Liv.), el. Molossia, (Serv.); vid. Plin. i, proem.; - B) bf. I) Mōlossicus, 3, parasi, (el. canes), Plaut. Capt. 1, 1, 19; - 2) Mōlossis, idis, f.: Mōlossernes Land i Epirus; vid. Liv. 8, 24; - 3) Mōlossus, 3: mōlossiff, gens, Ovid. Met. 1, 226; ∞ canes, (fortrængte Jagthunde), Hor., Lucr.; egf. absol.: Molossus acer, (sc. canis), Virg. - 1. Molossus, 3, f. und. frgd. - 2. Molossus, i, m.: Søn af Pyrrhus o. Andromache, Mōlossernes Stamfader, Serv. ad Virg. Aen. 3, 297. - 3. mōlos-sus, i, m., (pes): Værsed af tre lange Stæbber, (everto), Quintil. 9, 4, 82, ofttere. - mōlucrum, i, n., ligesom mola: en forhærdelse i Møderen, Afran. ap. Fest.

mōly, gos, n., *molva*: etflags Plante med hvide Blomster og sort Rød; vid. Ovid. Met. 14, 291, o. Plin. 25, 8. - mōlybdaena, ae, f., *molibdaena*; I) Vandbly, (etflags Metallis), id. 31, 53; - II) ligesom plumbago: Blyurt, Plin. 25, 97. - mōly-bdus, i, m., o. mōlybditis, idis, f., *molubdins*: Blyftum el. Blyaffe, Plin. 33, 35.

mōmen, mis, n., Biform af momentum; I) Bevæ-gelse, Lucr. 6, 473; - II) Vægt, id. 3, 189, Arnob.; - III) pl. momina: Tidstum, Manil. 3, 675. - *mō-men-taliter, adv.: i Diebliffet, Fulgent.; - mō-men-tānēus, 3: af fort Varighed, ardor, Tertull.; - mōmentārius, 3: = frgd.; ∞ vita, Appul., cura, Dig.; - ∞ venenum, (som virker hurtig), Appul.; e. - mōmentōsus, 3: som er et Diebliff Sag, rapina (apis), Quintil. Decl.; - [af figd.].

mōmentum, i, n., [f. movimentum, af moveo]; I) „gent.“: den ligesom valende el. vug-gende Bevæ-gelse; bf. egf. Ligevægt el. Vægt; - astra forma ipsa figurae sua momenta sustentant, (be-vare deres Ligevægt), Cic. N. D. 2, 46; levi (caudae) momento velocitatem suam flectunt (piscis), Senec. Ep. 90; cf. Ovid. Met. 4, 180; - II) „fig.“; A) „overf.“; 1) Jerandrang; - nullum momentum annonae facere, Liv. 1, 12; men levia fortunae momenta, ibd. 32; cf. Cic. Agr. 2, 29; - egf. Forthyrrelse; magnis mo-mentis provincias concutere, Vell. 2, 78; - 2) hvad der glør Uflaget, en saadan liden Del, det afgørende Punkt el. Moment; egf. en liden Del, en Smule, odf.; - oespyum cum myrrhae momento etc., Plin. 30, 27; pro ignobili momento esse, (som ubetydeligt Til-læg), Justin. 7, 3; ex alio coeli momento, quam pridie, (oriri solem), Plin. 18, 67; in parva momenta

diducere corpus orationis, Quintil.; cf. Cic. Mur. 2; — 3) „bef.“ om Tiden; — parvis momentis natura multa aut affingit ... aut detrahit, Cic. Div. 1, 52; ligel. parvo momento, Caes. B. C. 2, 6; egf. momento temporis, Liv. 21, 33; momento horae, Hor. Sat. 1, 1, 7; ligel. brevi horarum momento, (i den ferte Tid af nogle Timer), Justin. 2, 14; egf. absol. momento, (i et Diebst), Senec.; — B) „ment.“: Morsag, Grund, Omstændighed, Bægt, Indsigelse, ebl.; — minimis momentis maximae inclinationes temporum fiunt, Cic. Phil. 5, 10; men unamquamque rem ... momento suo ponderare, id. Fonte. 6; men magnum in utramque partem momentum habere, Caes. B. C. 3, 70; men hoc momenti habere, ut etc., Liv. 29, 35; cf. Cic. Mur. 30; magno ad persuadendum momento esse, id.; men momenta Leonis (sideris): Indsydsen detraf), Hor. Ep. 1, 10, 16; men praebere momenta salutis, (beskerde, berørte), Ovid.; cf. id. Met. 11, 285: momenta potentia; — levi momento aestinare aliquid, (ringegætte), Caes. B. G. 7, 39; cf. Cic. Vatin. 1: ejus testimonium ... nullius momenti putaretur; cf. ibd. 4: id est maximi momenti et ponderis; men Nep. Alcib. 8: se ... nullius momenti apud exercitum futurum.

Mōna, ae, f.: Navnet paa flere Der; saal. paa Den Man ved Britannien, Caes. B. G. 5, 13, Plin. 2, 77; — ligel. paa Den Angleska, Tac. Ann. 14, 29, e. id. Agric. 14 v. 18; — egf. paa den danske D Møen ved Sicililand. — mōnācha, ae, f., *μοναχή*: en Nonne, Hieronym. — mōnāchicus, 3, *μοναχικός*: hørende til Munkene, certamen, Justin. Nov. Const. — mōnāchium, i, n., *μοναχίον*: et Kloster, Cod. Just. — mōnāchus, i, m., *μοναχός*, (som iver ensm), en Munk.

Mōnaesēs, is, m.: Renge over Parthene; vid. Hor. Od. 3, 6, 9, (o. schol. Aeron. ibd.). — mōnālīter, adv., [monas]: alene, Capella, (al. monauliter: paa den enkelte floite), inc. — mōnarcha, ae, m., *μονάρχης*: Enkefæter, Menarch; poet. ap. Mar. Victorin. — mōnarchia, ae, f., *μοναρχία*: Menarchi, Enkefætte, Tertull. — mōnas, ādis, f., *μονάς*: Enheden, Macrobi. Somn. Scip. 1, 6, Tertull. — mōnasteriālis, ae, f.: floiterlig, Sidon.; af — mōnasterium, i, n., *μοναστήριον*: Kloster, id. — mōnastria, ae, f., *μοναστήρια*: en Renne, Justin. Nov. Const. — mōnaulīter, f. und. monaliter; af — monaulos, (-us), i, m., *μόναυλος*: den enkelte floite, Morphe af et eneste Her: vid. Plin. 7, 57: fistulam et monaulum (invenit) Pan, etc.: cf. Martial. 14, 64. — mōnāzon, ontis, *μονάζων*, i. e. monachus, Cod. Just.

mōnēdūla, ae, f.: Staden, (corvus monedula L.); vid. Plin. 10, 41, v. Cic. Flacc. 31; „bef.“ egf. Ovid. Met. 7, 465 figd., hvor en troles Nymfhe ferdantles til denne fugl; — egf. som Releord, Plaut. As. 3, 3, 104.

mōnēla, ae, f.: Grindring, Tertull.; af — moneo, ūi, ūm, ēre, v. a., [af Stammen men, hvi. egf. meminī, mens, etc.]; I) „egent.“: minder el. paaminder, erinder derim; — a) absol.: eaque (auctoritas) adhibeatur ad monendum, non modo aperte, sed etiam acriter, si etc., Cic. Lael. 13; — b) aliquem de re aliqua, egf. aliquem aliquid, egf. aliquem aliquid rei; — quod me de retinenda Sestii gratia literis monuisti, Cic. Qu. Fr. 2, 3; cf. id. Att. 11, 16; — id ipsum, quod me mones, quadriduo aute ad eum scripseram, id. Att. 11, 19; cf. egf. pass.: moneri aliquid; vid. id. Lael. 24: nec ea, quae ab ea (natura) monemur, audimus; — tunc contractos in principia ... temporis et necessitatis monuit, Tac. Ann. 1, 67; — c) m. figd. ut el. ne, el. m. blet conj.; — illud erat amoris mei, monere te atque hortari, ut in rem publicam incumberes, Cic. Fam. 10, 1; cf. Caes. B. G. 1, 20; — sed eos hoc moneo,

desinant furere, Cic. Catil. 2, 9; cf. id. Verr. Act. 1, 12; — Macedonas monebat, ne multitudine hostium moveretur, Justin. 11, 13; — d) m. figd. Objecti: el. Relativsætning; — monet, rationem frumenti esse habendam, Hirt. B. G. 8, 31; cf. Auct. ad Her. 1, 1, moneo, quid facto opus sit, Ter. Ad. 3, 1, 65; — B) en Ting: eg Begrebsubjecter; — et res ipsa monebat ... finem inter nos scribendi fieri tempus esse, Cic. Att. 10, 8; sol caecos instare tumultus Saepa monet, Virg. Ge. 1, 461; cf. Hor. Od. 1, 7, 7; men natura monet festinare, Plin. 18, 60; — II) „everf.“, (ofteft „pect.“ o. i efteraag. Prosa); A) „adm.“ (el. ut. Vibeg, af en Grindring om d. frgd.): at lære el. undervise, at fige el. meddele; egf. at ferstige; — Tu vatem, tu, Diva, mone, (undervise du Sangeren)! Virg. Aen. 7, 41; cf. ibd. 3, 712: quum multa horrenda moneret (vates); f. egf. id. Ecl. 9, 15, v. Ammian. 28, 1; — B) at straffe el. tugte; puerili verberare moneri, Tac. Ann. 6, 9; — not.: moneris, monerit, ferel. f. monueris, etc., Pacuv. ap. Non.; — III) af partie. monitus, 3, el. subst. mōnītum, i, n.; A) Grindring, Paamindelse; — meis consiliis monitisque nituntur, Cic. Fam. 5, 8; cf. ibd. 13; ligel. id. Phil. 14, 7: omnium praeceptis monitisque etc.; — B) Røstfælgelse, Spaaedom; — tremenda Carmentis ... monita, Virg. Aen. 8, 335; ligel. deorum monita, Pseud. Cic. d. Har. resp. 35.

mōnēris, is, f., *μονήρης*, (sc. navis): enrådaaret Skib, Liv. 38, 38. — Mōnēta, ae, f., [moneo], sc. dea, i. e. Mnemosyne: Sufommælsens Gudinde og Mærkes Roder, Hygin. Fabb. praef.; — II) Juno Moneta, (ligesom moneus, vid. Cic. Div. 1, 45), havde sit Tempel paa Capitolium; vid. Cic. l. c., Ovid. Fast. 6, 183, v. Liv. 7, 28; — B) fordi der i dette Junotempel egf. var den offentlige Mont, saa hedder mōnēta egf. „everf.“: 1) Menten, d. e. det Sted, hvor Penge mentes; vid. Suet. Caes. 76; — in moneta publica operari, Dig.; — rimel. egf. et dermed forbundet Verelkomteir; — de viatico sive a moneta, sive ab Oppiis, vid. Cic. Att. 8, 7; — 2) Mont, d. e. mentede Penge: Vietaque concedit prisca moneta novae, Ovid. Fast. 1, 222; ~ sulva, (Guldmont), Martial. nigra, (ferligget Rødbberment), id., falsa, Plin.; — 3) Montens Pæg el. Stempel; vid. Martial. 12, 55; — bb) egf. „everf.“: a) Verstied, hominis formandi, (e. e. Medersliv), Macrobi.; — men „alleg.“ v. lignelsessiv: quaedam ex nostra, ut ita dicam, moneta proferri, (i. e. ex doctrina Stoicorum), Senec. Benef. 3, 35; — b) Pæg el. Gehalt: Communi feriat eumen triviale moneta, („alleg.“: strive et flet eg simpel Digt), Juvenal. 7, 55.

*mōnētālis, ae, I) hørende til Menten el. til Montæfænet; — ~ Triumviri, (de trende Montefæreuter), Dig.; cf. Cic. Att. 10, 11; — II) ~ aurum: menter Guld, Appul.; v. — mōnētārius, 3: ~ figd.; — d. subst. monetarii, (sc. triumviri): Montefæreuterne, Eutrop.; — [moneta].

mōnīle, is, n., [rimel. at sammunt. m. *μονάς*, i. e. unio, Perle]: Halsbaand el. Halsklynge, navnlf. for Truenture, Cic. Verr. 1, 18; cf. Virg. Aen. 1, 651: colloque monile Baecatum, (Perlefner); — monilibus et margaritis deformantur viri, Quintil.; — bares undert. egf. af Penge, vid. Ovid. Met. 5, 52, endog af Hercules bes Dmyphale, id. Her. 9, 57, (hvor pl.); — „pect.“ egf. som Prydselse paa Heste, Virg. Aen. 7, 277; paa en tam Stort, Ovid. Met. 10, 112; — h) pl. monilia: Perler el. Suveler, Appul.; — monimentārius, monimentum, f. und. monument-.

*mōnītio, onis, f.; I) „adm.“: Paamindelse; — ~ acerbitate careat, Cic. Lael. 24; addita monitione, ut etc., Suet. Tib. 18; — II) „everf.“: Røstfælgelse, vid. Suet. Ner. 56; v. — mōnīto, are, v. a. intens.: paaminder, Venant.; — [moneo].

monitor, oris, m., [moneo]; 1) „alm.“: som minder el. paaminder, som minder derom, som bufter (megen) derpaa; — adjutor meus et monitor, Ter. Heaut. 5, 1, 2; ∞ officii, vid. Sall. Jug. 85; — 2) df. ogf. a) etilags Betient (el. Amanuensis) hos Taleren, Cic. Div. in Caecil. 16; — b) = nomenclator; per monitorem appellandi etc., Cic. Mur. 36; — II) „bef.“: som paaminder el. adværter derom, (hvad der neml. er at giere el. lade); — monitoribus asper, Hor. A. P. 163; praeceptum monitoris non fatul, Cic.; — B) df. ogf. a) Ildgdemslærer, Gouverneur, Stat.; — b) Epynömand el. Driver, som holder Slaverne til Arbejde, Colum.; df. — mōnitōrius, 3: paamindende, adværende; — ∞ fulmen, Senec. Qu. N. 2, 39 o. 49.

mōnitum, i, neutr. af flgd.; f. und. moneo. — 1. mōnitus, 3, part. af moneo. — 2. mōnitus, us, m., [moneo]; 1) „alm.“: paamindelse, Erindring, Advarsel; — sinierat monitus (pl.), Ovid. Met. 2, 103; monitu nutris amaro, id. Her. 18, 115; — II) „bef.“ ogf.: Paamindelse el. Advarsel el. Varfel fra Gudene; — monitu divum, Virg. Aen. 6, 53, numinis, Plin.; el. Cic. Div. 2, 41; men monitus fulgurum, (Varfel Teraf), Plin.; pectumque per aras Terrifici monitus, Val. Fl.

mōnobēlus, i, m., μονόβελος, (med stort Lem), Lampid. — mōnōbolon, i, n., ligesom μόνος βόλος el. Enefat, (rimel. uden Balancefang, oppon. contomnōbolon), Cod. Just. — mōnōceros, ōtis, m., μονόκερος: Enbierningen, det asiatiske Næsehorn, vid. Plin. 8, 31. — mōnochrōmātēs, μονοχρωμάτες: = flgd.; — ∞ genera picturae, Plin. 35, 11. — mōnochrōmātōs, on, μονοχρόματος: malet med en eneste Farve, pictura, Plin. 35, 5; monochromata (sc. opera) pingere, id. 33, 39; — ogf. monochromos, on, Petron. Sat. 83. — monochrōnos, on, μονόχρονος, (i Metrisen): med en eneste Længde, Capella. — mōnoclōnos, on, μονόκλωνος: med en eneste Gren el. Stamme el. Stilk, herba, Appul. — mōnōcōlus, i, m., μονόκωλος: med et eneste Lem el. paa en eneste Fod; vid. Plin. 7, 2. — mōnōcrepis, idis, m., μονόκρηπις: som alene har den ene Sko paa, Hygin. — mōnōcūlus, i, m., [μόνος, oculus]: Enøiet, Jul. Firm.

Mōnoecus, i, m., Μονοεικος, (d. e. som boet enstent): Tilnavn til Hercules; Monoeci (Hercules) portus, Tac., Plin., arx, Virg., statio, Lucan., saxa, Sil., (Herberg med Havn i d. Egnirke; hod. Monaco); cf. Amm. 15, 10.

mōnogāmia, ae, f., μονογαμία: Menogami, (d. e. et eneste Hgteskab), Tertull.; af — mōnogāmūs, i, m., μονόγαμος, (tum engang gift), Hieronym. — mōnōgramma, ātis, n., μονογράμμα: Begyndeelse el. Raynetrak, Paul. Nol. — mōnōgrammōs, (-us), on, μονόγραμμα: bestaaende af blette Linier el. Smrids; — ∞ dii: der alene bestaae af Linier og Smrids, (alts. ulegentlige), Cic. N. D. 2, 23; — II) comiss. „overf.“: ∞ homo, (find-maver), Lucil. ap. Non.

mōnōlinum, i, n., μονόλινον: enkelt Snor el. Perlesnor, Capitolin. — mōnōlithus, 3, μονόλιθος: som bestaaer af en eneste Sten; ∞ columnae, Laber. ap. Non. — mōnōmāchia, ae, f., μονομαχία: Enefamp el. Dvekamp, Cassiod.

mōnōpōdiūs, 3, μονοπόδιος: som istum har det ene Ben, homo, Lampid.; — II) df. subst. monopodium, i, n.: Bord med en eneste Fod, (oprd. som Praetnytte); vid. Liv. 39, 6. — mōnōpōta, ae, m., μονοπότης: som har Ret til Enhandel med en Vare paa et Sted, Capella. — mōnōpōlium, i, n., μονοπόλιον: Enetret til at drive en Handel; vid. Suet. Tib. 71, o. Plin. 8, 56. — mōnoptēros, on, μονόπτερος: med en eneste Fløi el. en eneste

Seilerafte, aedes, Vitruv. — mōnoptōta, orum, n., μονόπτοτα, sc. nomina, (som istum have en Casus-ferm), Diomed.

monostichium, i, n., e. monostichum, μονοστιχίον el. -στιχον, sc. carmen: Digt, som bestaaer af et eneste Vers, Auson. — mōnōsyllābus, 3, μονοσύλλαβος: enstavet; ∞ verba, Quintil. 9, 4, 42. — mōnotriglyphus, (-os), 3, μονοτριγλύφος: som har en eneste Triglyph, Vitruv. — mōnotrōphus, i, m., μονοτροφος: som spiser alene, Plaut. Stich. 5, 4, 7. — mōnoxylus, 3, μονόξυλος: som bestaaer af et eneste Stykke Træ, linter, Plin. 6, 23.

mons, tis, m., [af Stammen min, hvf. emineo]: Berg, fjeld; — ∞ saxeus in immensum editus, Sall. Jug. 92; montes lapidosi, Ovid., avii, Hor.; ∞ iniquus, (stelt), Ovid., aërius, Virg.; ∞ vestiti atque silvestres, Cic.; sub radicibus montis, (ved det8 Klødder), Nep.; montes concurrere, Ovid. Met. 7, 63, (i. e. Symplegadas); — men som Drfsprog om tomme Dphævelser: Parturiunt montes etc., Hor. A. P. 139; cf. Phaedr. 4, 22; — II) df. „overf.“: enhver fier og uhyre Mæsse; — ∞ aquae, Virg., armorum, Sil.; ∞ Tusculanus, Cic. Pis. 21, (bei Bygning ved Tusculum); — B) df. ogf. a) ordfprogis; — montes auri polliceri, Ter.; ligel. maria montesque polliceri, Sall., (leve Guld og grønne Skove); cf. Pers. 3, 65; — b) „poet.“, mons improbus, f. saxum ingens: uhyre Klippefjeld, Virg. Aen. 12, 687; ligel. montes Graji, f. marmora Graeca, Stat.; — ligel. „poet.“: consumant totos spectacula montes, (i. e. omnes feras montium), Claudian.

„monstrābilis, e: til at fremvise; df. „overf.“: fortrivlig; — probitate morum monstrabilis, Plin. Ep. 6, 21; — monstratio, onis, f.: Bisen el. at vise; df. comiss. cum tua monstratione etc., (som du viser mig Bei), Ter. Ad. 4, 6, in.; — ogf. „overf.“: Eftervisning, Anførelse, Vitruv.; — monstrator, oris, m.: som paaviser el. efterviser; — ∞ hospitii, Tac. Germ. 21; — II) „poet. overf.“: puer monstrator aratri, Virg. Ge. 1, 10, (i. e. Triptolemus, der lærte Menneffene Høvens Brug); cf. Ovid. Ib. 397; o. — monstratus, us, m.: = monstratio; in abl., Appul.; — [monstro].

monstrifer, a, um, [monstrum, fero]: som frembringer Uhyrer, campus, Val. Fl.; — ∞ noverca heder Juno, der sendte hyre Uhyrer imod Hercules, id.; — II) „overf.“: uhyre, vidunderlig, skræffelig; — monstriferæ effigies animalium, Plin. 6, 35. — monstrificābilis, e, foræst. Biform af monstrificus, Lucil. ap. Non. — monstrificus, adv.: vidunderlig, Plin. 28, 49; af — monstrificus, 3, [monstrum, facio]: vidunderlig, effigies, Plin.; men ∞ ingenia hominum, (som udfinde det Vidunderlige), id.; ∞ artes, (i. e. magicae), Val. Fl. — monstrigēna, ae, m., [monstrum, gigno]: som frembringer Uhyrer; fluctibus monstrigenis, Avien.

monstro, avi, atum, 1, v. a. (o. n.), [ligesom monstrum, af moneo]; 1) „alm.“: vise, paavise, lader see, betegner; — ∞ aliquid digito, Nep. Dat. 11; cf. Hor. Sat. 2, 8, 26; men sibi semitam non sapient, alteri monstrant viam, Enn. ap. Cic. Div. 1, 58; cf. Virg. Aen. 1, 418; men digito monstrari, (peges paa el. udmærked), Pers. 1, 28; cf. Hor. Od. 4, 3, 22; herba monstrata Pericli somnio a Minerva, Plin. 22, 20; — II) „bef.“ o. „overf.“: A) vise el. efterviser; underviser el. lærer; — vid. Hor. A. P. 74; men Cic. Fam. 16, 22: si quid ... non intelligent, monstrabis, (forklarer du det for dem); cf. Virg. Aen. 1, 321; — men e. inf.: leniter ire Monstrat, Ovid. Am. 1, 6, 7; cf. Hor. Sat. 2, 8, 52; ogf. absol.: bene monstrantem pugnis caedere, Plaut. Curc. 1, 3, 43; — ogf. beskriver; juvenia, qualem monstravimus, etc., Tac. Hist. 2, 50; — ogf. henviser dertil, antyder; Chalcedonii monstrabantur, id. Ann. 12, 63; monstratus fatis, (hv8 til-

fommende Sterked antyder), id. Agr. 13; men id. Hist. 3, 28: ni duces ... Cremonan monstrassent, (neml. til Myndering); — B) „bes.“: a) forstøder, anordner, bestemmer; — monstrata placula, (de befaalede Senoffere), Virg. Aen. 4, 636; cf. id. Ge. 4, 549; — egf. tilstøder, opbygger, c. inf., id. Aen. 9, 44; — b) angiver, anslager; alii ab amicis monstrabantur, Tac. Hist. 4, 1; cf. ibd. 41; — egf. besøger, gæstgiver, m. acc. c. inf., Plin. 22, 44; men pass.: qui adversus ea fecisse monstratur, Dig.; — III) partic. monstratus, 3, egf. fem adj.: fem tilstrager sig Dv-mærksfombed, udmærket, paafaldende; — hostibus simul suisque monstrati etc., Tac. Germ. 31; cf. id. Hist. 1, 88: vetusto nomine ... monstratus, (irembæyet der-ved). — monströse, adv.: vidunderlige el. uæ- turligen i sit Slægt; — nihil tam monströse cogitari potest, quod non etc., Cic. Div. 2, 71; af — monströsus, 3, (monstrum): vidunderlig, paafaldende, uæ turlig; — ∞ partus hominum, Lucan.; — com- par., ∞ ferculum, Petron. Sat. 69; superl., ∞ bestia, (om Åben), Cic.; — men „overi.“, ∞ (homines) med underlig el. paafaldende Åfsærd), id. Fin. 1, 18, inc.

monstrum, i, n., [ligesom monstro, af moneo; cf. Cic. Div. 1, 42: quia enim ostendunt, portentum, monstrant, prædicunt, ostanta, portenta, monstra, prodigia dicuntur]; — I) eyrdl.: Barfel el. Zertegn, navn. fom betyder Uheld el. Ulykke; — monstra deum, (fra Gunderne), Virg. Aen. 3, 59; cf. ibd. 2, 171; ligel. i Udraabet: mirabile monstrum, ibd. 9, 120; — dog har Flor. 1, 7: ∞ pulcherrimum; cf. ibd. 10: monstra virtutum. — II) „alm.“: Udyre, d. e. det Vid- underlige el. Paafaldende; sæde. det Rædsomme el. Åffælsige; A) om Personer; — Monstrum horrendum, informe, ingens, Virg. Aen. 3, 658, (om Polyphem); ligel. monstrum hominis, Ter. Eun. 1, 4, 29; cf. ibd. 3, 2, 21; — b) df. egf. m. Synen paa Characteren, ofv.; — ∞ mulieris, Plaut. Poen. 1, 2, 61; ∞ foedis- simum, Cic. Pis. 11; cf. id. Catil. 2, 1, egf. Hor. Od. 1, 37, 21, c. Ovid. Met. 8, 100; — B) om Dyr: Hoc quondam monstrum (i. e. oestro) etc., Virg. Ge. 3, 152; cf. ibd. 1, 185: quae plurima terrae Monstra ferunt, (Skædsige Kryb, ofv.); fert monstra sub aequore pon- tus, (Havdyr), id.; cf. id. Ecl. 6, 75; — C) om Ting, om Begivenheder, om Handlinger, ofv.: — huic confidere monstrum, (om Havet), Virg. Aen. 5, 819; ligel. ∞ infelix, (om d. trejanste Hst), ibd. 2, 245; egf. Skibet Argo heter monstrum, Catull. 61, 15; — ingentibus excita monstros, (af rædsomme Syner), Virg. Aen. 7, 376; — jam mihi non furtum, sed monstrum et portentum videbatur, c. inf., Cic. Verr. 3, 73; cf. id. R. Am. 22; — monstra et portenta lo- quuntur, (Urimålsgheder el. Umutigheder), Lucr. 1, 591; cf. Cic. Tusc. 4, 21, c. id. Att. 4, 7. — mon- struose, monstruosus, f. ind. monströse, etc.

montānus, 3, [mons]; I) „alm.“: Biergig, fult af Bierge, loca, Varr.; men montana (sc. loca), Liv., Plin.; Biergeane; — II) „bes.“: A) fem findes i Bierge el. paa Bierge, ager, Varr.; cf. Liv. 9, 13; ligel. Ligures montani etc., Cic. Agr. 2, 35; — ∞ antra, Ovid., oppida, Virg.; — montanæ numina, Panes, Ovid. Her. 4, 171; — B) fem kommer fra Biergene; — ∞ sal, Colum., fructus, Plin.; rapidus montano flumine torrens, Virg. Aen. 2, 305.

monticola, ae, e., [mons, colo]: Biergbeer; monticola Silvani, Ovid. Met. 1, 193. — montifer, a, um, [mons, fero]: Biergbeerende, Titan, Senec. Herc. Oet., (i. e. Gyges monte obrutus). — Montinus, i, m., [mons]: en Biergag, el. Biergenes Gude, Arnob. — montivagus, 3, [mons]: fom freiser om paa Biergene; — ∞ Diana, (Sagtubinden), Stat., fera, Lucr.; men ∞ cursus (pl.), Cic. Tusc. 5, 27. — montuosus, e. montūsus, 3, [mons]: fult

af Biergae, Biergig, regio, Cic., loci, id.; men mon- tuosa Ciliciae (sc. loca), Plin.

monubilis, e, [moneo]: til Bæfommelse, co- lumna, Sidon. — monumentarius, (monim.), 3; hørende til et Minder el. Gravminder, cæralia, (Eern- blæfer), Appul.; af — monumentum, (monim.), i, n., [moneo]; I) „egent.“: Minder el. Mindesmærke, eg det navn.; A) Bygning el. Billedhøi el. andre Kunsthverf, (forfaavidet samme minder om en Person el. Bedrift); — ∞ Marii, Cic. Div. 1, 28, (c. af M. opførte Tempel); cf. id. Arch. 11; men id. Verr. 1, 4: Marcelli et Africani monumenta ... ex fanis ... au- ferre, (Billedhøieter, Mærker); cf. Caes. B. C. 2, 21, men monumenta majorum suorum, (i. e. majorum Clodii: den oppførte Bei), Cic. Mil. 7; — B) monu- mentum, m. o. ut. gen. sepulcri: Gravminder; — vid. Nep. Dion. 10, c. Cic. Phil. 11, 12; ligel. ∞ maiorem ei faciendum locarent, Sulpic. ap. Cic. Fam. 1, 12; — egf. Familiebegraavelse; ∞ Scipionum, Liv.; cf. Nep. Att. 22; — C) Mærke, (Menedie el. Smykke), hvorved et udsat Værn kendes igjen; — cistellam ... cum monu- mentis etc., Ter. Eun. 1, 6, 15; — D) fom Skrift: monumenta annalium, Cic. Rab. Post. 16, rerum ge- starum, id. d. Or. 1, 46: historice Mindekrifter; egf. absol.: monumenta pontificum, Pseud. Cic. p. Dom. 55; — II) „overi.“ o. „alm.“: ethvert Minder om en Person el. Handling el. Begivenhet, hvad der minder el. kan minde derom; — multa sunt tunc clementiae monumenta, Cic. Deiot. 14; — egf. om Ting: Cratera impressum signis ... Ferre sui dederat monumentum ... amoris, Virg. Aen. 5, 538; cf. Cic. R. Am. 50: ne mo- numenti quidem causa, (til Mindelse el. Erindring).

Mopsopius, 3, Μωψόπιος, [Μωβοτία: gammelt Navn paa Attika]; „peet.“ i. attisk el. atheniensisk; — ∞ juvenis, Ovid. Met. 5, 661. (i. e. Triptolemus); ∞ muri, ibd. 6, 423, (i. e. Athenae); men arte Mopsop- ia potens, (i. e. Daedalus), Senec. Hippol.; hvor egf. Mopsopia, ae, f. Attica el. Athenae. — Mopsuestia el. Mopsuestia, ae, f., (Μόψωv Ἑστία): By i Cilicien, Cic. Fam. 3, 8. — Mopsus, i, m., Μόψος: Eyaamand og Kænge i Uraes, Cic. N. D. 2, 3, citere; — egf. en Eyaamand i Ibeskalien, Ovid. Met. 12, 456; — egf. en Eyaamand i Cilicien, Ter- tull.; — not: egf. er Mopsus hos Virg.: Ravnet paa en Hyre.

I. mora, ae, f.; I) „alm.“: Dybdel, Dvalen, Stændning; — bello moram el. tardiatem afferre, Cic. Phil. 5, 9; moram ad insequendum inferre, Caes. B. C. 3, 75; moram facere dimicandi, Liv.; men Ter. Andr. 3, 5, 9: producere malo moram, (vinde en U- sættelse derfor); men Formae non ullam fata dedere moram, Tibull. 1, 4, 36; — moliri moram, (med Ålid at opholde), Virg. Aen. 2, 414; men ibd. 10, 888: tot travisse moras, (have noiet saa lange); — moram rum- pere, id., praecipitare, id., pellere, Ovid., corripere, id., (afbrøde Dybdet, ifte nole længere); — res habet moram, (gaader i Vangdrag), Cic. Att. 13, 31; sibi paululum esse morae, quod etc., id. Catil. 1, 4; esse in mora alieni, (opholde nogen), Ter. Andr. 3, 1, 9; morae esse nuptii, id. Ad. 4, 3, 78; egf. hoc mihi est morae, (ette opholder el. suser mig), ibd. 5, 7, 6; per me nulla mora est, id.; egf. nulla in me est mora, Virg. Ecl. 3, 52; — nulla mora est, (det skal gaa seer), Nep. Con. 3; egf. c. inf., Ovid. Fast. 3, 768; egf. m. quin, Ter. Andr. 5, 6, 7; ligel. longa mora est, c. inf., (det tager lang Tid), Ovid.; — sine mora, (uden Dybdel), Cic.; haud mora (nomin.), Virg.; nec mora sit, Prop.; men id. 3, 11, 2: nulla ... adessee mora (abl.), uden Dybdel, inter moras, (imiskerud), Plin. Ep. 9, 13; eripe te morae, Hor. Od. 3, 29, 5; — II) „bes.“ egf.; A) Stæring, Stændning, hvad der er i Veien for noget; — ∞ Capuae resti-

tuendae, Liv. 23, 9; cf. Virg. Aen. 10, 429 v. 186; men alias ex aliis fingendo moras, Liv. 7, 39; — B) ~ temporis: Tidssfrift, Mellemtid; vid. Ovid. Met. 9, 731; cf. id. Pont. 4, 10, 12; et placidae saepe fuere morae; — navul. egf. Syphed. cl. Pause i Jæretæget; alios ... morae respirationsque delectant, Cic. Orat. 16; — men ~ temporaria, (opp. aeternitas), Plin. 36, 21.

2. mora, ae. f. *mōga*, [beil. m. *mōīga*, i. e. pars]; — ~ Lacedaemoniorum, Nep. Iphier. 2, Spartiatarum, Cic. Tusc. 2, 16, Corps. cl. Afleding af d. spartanske Fær; bested af 200 cl. 500 cl. 700 Mand. — moraciae nubes, haerde af snætte, Titin. ap. Fest. p. 139, (Müll.) — moralis, e, [mores]: børende til Sæderne, moralisk el. etisk; — ~ pars philosophiae, Cic. Fat. 1, cf. Senec. Ep. 89, egf. Quintil. 6, 2, 8; ~ epistolae, Gell.; cf. — moralitas, atis, f.: sædelig Bæftaffenhed, Sædelighed, Macrobl. Sat. 5.

*mōrāmentum, i. n.: Syphed, Hindring, Appul.; — mōrāte, adv.: langsomt; — compar. moratius, Senec. Qu. N. 6, 14; — mōrātim, adv.: langsomt, Solin. 3; — mōrātio, omis, f.: Syphed, Stændning, Vitruv.; e. — mōrātor, oris, m: som ephælder en Sæg, som lægger Hindringer i Veien derfer; — ~ commodi publici, Liv. 2, 4; — ex illo grege moratorum, qui etc., (som alene ephælder Sagen), Cic. Div. in Caecil. 15; — II) „bes.“ egf.: Efnereler ved Færen, Liv. 21, 47 v. 48; — di. mōrātōrius, 3: langsom, finkende; (eftercl. Ord); ~ cunctatio, Dig.; ~ ambages, Cod. Just.; — [moror].

1. mōrātus, 3, partic. af moror. — 2. mōrātus, 3, [mores]: af el. med faadanne Sæder, af sigl Art; sædv. m. adv.; — mulier si male morata est, Plaut.; cf. Cic. Fin. 1, 19, e. id. d. Or. 2, 43; men e. abl.: quibus moratam moribus (uxorem habes)? Ter. Hee. 4, 1, 22; — male moratus venter, Ovid. Met. 15, 95, (graadig el. umættelig); men emissi: Ita morata est haec janua, (har sigl Bane), Plaut. As. 2, 3, 10; — II) „overf.“ om et Digt, efv.: med en rigtigen fremskillet og vedligeholdt Character; — O poëma tenerum, et moratum, aique molle! Cic. Div. 1, 31; cf. Hor. A. P. 319: morataque recte Fabula. — mōrax, acis, adj., [moror]: som medfører Kelen el. Sinfelse, cogitatio, Varr. ap. Non.

morbide, adv.: sygeligen, Hieron.: af — morbidus, 3, [morbus]: sygelig, apes, Varr. corpus, Plin.; — II) „overf.“: som medfører Sygdom, usund, aër, Luer.; cf. id. 6, 1222. — morbifer, a, um, [morbus, fero]: som bringer Sygdom, Paul. Nol. — Morbonia, ae, f., comiss fermet af morbus: ligesom Vestlandet; men alene i Udtrykket: Morboniam ire iubere, (vise Pæster i Veld); vid. Suet. Vesp. 14. — morbositas, atis, f.: Sygelighed, Usundhed, Pallad.; af — morbōsus, 3, [morbus]: sygelig, servus, Cato; men ~ equus, vid. Labeo ap. Gell. 4, 2; — II) „bes.“: syg el. svækket ved Velslyst, Catull. 57, 6; men morbosior omnibus cinaedis, Auct. Priap. 47.

morbus, i, m.: Epytem; I) „egentl.“: el. m. Hensyn paa d. dyriske Legeme: — morbum ... totius corporis corruptionem etc., Cic. Tusc. 4, 13; cf. ibid.: aeger morbo gravi; — in morbum incidere, cadere, delabi, (falde i Sygdom), id.; sigl. implicari in morbum, Nep., morbo, Caes.; sigl. morbum nancisci, Nep.; — in morbo esse, egf. morbo laborare el. afflictum esse, Cic.; morbo conflictari, Nep., vexari, Suet., jactari, Hor., (være meget syg); morbus ingravescit, Cic., aggravescit, Ter., (bliver baardere); — morbo mederi, egf. curationem adhibere, Cic., egf. medicinam facere, Plaut., (angende Lægemidler derimod); ex morbo convalescere, Cic., evadere, id., (blive frisk); morbi senescentis remissio, id.; — ~ major el. comitialis, Cels., caducus, Appul.: faldende

Syge, Epilepsi; — ~ regius el. arcuatus: Gulsot, Cels.; — II) „fig.“: A) „overf.“: Sygdom hos Træer og Planter, vid. Plin. 17, 37, 1 v. 5; — B) „ment.“ v. „ethis“: I) „alm.“: — morbi animi (Sielens Sygdomme) sunt inveterata vitia etc., vid. Senec. Ep. 75; cf. Cic. Fin. 1, 18: animi morbi sunt cupiditates immensae et iuvenes divitiarum, etc.; egf. id. Verr. 3, 36, v. ibd. 1, 1; — em Brugen af morbi f. perturbationes animi, (Ridsstæberne, *πρόση*), vid. id. Tusc. 3, 1; — 2) „bes.“ egf.: a) morbi rei publicae, Cic. Sull. 27: Sædernes Jærdævelse, som Rilde til Sammensværgelser; cf. Sall. Catil. 37; men Cic. Att. 2, 20, (som Statens Jærvirring ved Clodius): nunc novo quodam morbo civitas moritur; — b) om Eftvæ: quid hoc morbi est? Ter. Eunu. 2, 1, 19; sigl. Catull. 66, 25: tetrum hunc deponere morbum; — c) Besymring, Nummer, Plaut. Trin. 1, 2, 38, v. id. Truc. 2, 5, 12; — III) Morbus som Person findes i Underverdenen, Virg. Aen. 6, 275; cf. Cic. N. D. 3, 17.

*mordacitas, atis, f.: Bisthed, bidente Bæftaffenhed, dentium, Arnob., urtica, (dens Stikken el. Brænden), Plin.; ~ vinosa: snærpende Vinsmag, id.; v. — mordaciter, adv.: bidente el. bittert; cf. „overf.“: ~ respondere, Macrobl.; — men in compar. v. „alleg.“: lima mordacius uti, Ovid. Pont. 1, 5, 19; — [af sigl.].

mordax, acis, adj., [mordeo]: I) „egentl.“: A) „alm.“: bidst, som gjerne bider el. vil bide; — ~ canis, Plaut., equus, Labeo ap. Gell. 4, 2; men emissi: nunc janua est mordax? Plaut. Truc. 2, 4, in.; cf. Auct. ap. Cic. d. Or. 2, 59; — ~ fibula, Sidon., (hvis Tørn bider el. bister); — B) „bes.“: a) bidente, fiftende, brændende, urtica, Ovid.; egf. rivende, hvas, rubus, id.; men compar., ~ arista hordeo, Plin.; — egf. bitter el. snærpende, acetum, Pers., sel, Ovid., succus croci, Plin.; „poet.“ egf. ~ ferrum, (i. e. securis: huggende), Hor. Od. 4, 6, 9; — b) bortdænde el. corrosiv, pulvis, Plin. 17, 4, pumex, (som borttager Sædene), Ovid.; men mordacissima marga, (som brænder Jærdunden), Plin.; — II) „fig.“ v. „ment.“: a) bidente, bidst, frænkende; om Tælen, eg. om Personer; — teneras mordaci radere vno Auricular, Pers. 1, 107; cf. Ovid. Trist. 2, 563; — Mordacem Cynicum sic eludebat, Hor. Ep. 1, 17, 18; cf. Plaedr. 4, 7; — b) om Serger og Evgrefter; ~ invidia, id.; ~ sollicitudines, Hor. Od. 2, 18, 4.

mordeo, momordi, morsum, mordere, v. a. (v. n.); I) „egentl.“: A) „alm.“: bider; — si me canis momorderit, Enn. ap. Gell.; morsus a cane, Plin.; egf. absol.: canes ... mordere etc., Cic. R. Am. 24; — egf. at bide deri: ~ hostile, (om den faarede Slange), Ovid. Met. 3, 689; ~ labra, (bide sig deri), Quintil.; cf. ungue morso, Prop. 3, 23, 21; ~ frenum, (som Dretsprog: at vise sig medig), f. und. frenum; men om den Jælene: ~ humum ore, (bide i Græsset), Virg. Aen. 11, 418; sigl. ~ arenas, Ovid. Met. 9, 61; — B) „bes.“ egf.: a) bider deri el. derpaa, d. e. tygger, æter, fortærer; — pabula ... dente momordi, Ovid. Met. 13, 593; ~ ostrea, Juvenal.; cf. id. 5, 11, v. Pers. 4, 30; men emissi: ~ centum millia numum, (opæde el. tilfætte), Labeo ap. Gell.; — b) om et Spænde, edl.: ligesom at bide deri, d. e. at bide el. fæste sammen; — huic summam mordebat fibula vestem, (fæstede den sammen ovenil), Ovid. Met. 8, 318; cf. Virg. Aen. 12, 274; — vomer mordet terram, (giennemtrænger den), Plin.; men arbor humum mordet, (trænger ind, slaaer Rødder), Stat.; men quod a lino mordetur, (hvor i Træaden trænger ind), Cels.; — men egf. omvænt: qui (locus corporis) mucronem (teli) momordit, (der omfatter den, der er gennemtrængt deraf), id.; cf. Ovid. Met. 5, 143: jaculum ... ore momordit, (stik Epydet i Munden); — „poet.“ egf. om en Flod: at begnæde el. at besejle; quae (rura) Liris ... Mordet aqua, Hor. Od. 1, 31, 7; — II) „fig.“:

A) „overf.“; a) om en bideude el. stiftende Indvirkning el. Gøremmelse; — radix gustu acri mordet, Plin. 27, 109; (crocum) ... faciem oculosque mordeat, id. 21, 17; — urtica foliis non mordentibus, id. 22, 16; men id. 29, 9; prout quaeque mulcei mordere opus sit, (at bones el. beifses); — b) navn. egf. om Indvirkningen af Bete og Stule; vid. Hor. Sat. 2, 6, 15, o. id. Ep. 1, 8, 5; si vites mordeat quaedam hiemis ruminatio, Plin. 17, 25; cf. Martial. 8, 14; — B) „ment.“; a) ligesom bider med Øre, angriber dadlende el. stiftende; — si ... Mordeat opprobriis falsis, Hor. Ep. 1, 16, 38; cf. Ovid. Trist. 1, 1, 25; egf. absol.: joco mordente factus, Juvenal.; cf. Ter. Eun. 3, 1, 21 o. 55; — b) frænder, argter, angster; — morderi oculo dolore, Ovid., conscientia, Cic.; si paupertas momordit, id.; morderi te ... quod non simul sis, id. Att. 6, 2; cf. ibid. 13, 12; men hunc mordebit oburgatio, hunc excitabit, Quintil.; — III) af partic. morsus, 3, er subst. morsum, i, n.: en Bide; df. lidet Stykke; — lancea morsa, (småa Udstaver), Catull. 64, 317; — not.: memordi, f. momordi, vid. Gell. 7, 9.

*mordicans, tis, partic.: bideude, stiftende, stærk; ~ qualitas, Coel. Aur.; o. — mordicatio, onis, f.: Biden; ~ ventris, (Sugvibe), Coel. Aur.; — [saf inus. mordico]. — mordicatus, adv., forlæng. Biferm af mordicus, Plaut., Appol., inc. — mordicus, adv., [mordeo]: bideude, med Tænderne, Plaut.; ~ auriculam auferre, (afbide), Cic. Qu. Fr. 3, 4; ~ trahere paludamentum, Suet. Caes. 64; — II) „fig.“: af alle Kræfter, af al Magt; — ~ perspicuitatem tenere, Cic. Acad. 2, 16; verba tenent mordicus, id. Fin. 4, 28. mōre, adv. af l.morus: taabeligen; — more hoc fit atque stulte, Plaut. Stich. 5, 1, in. — mōretarius, 3: horende til Retten moretum, Apic.; — II) df. subst. moretarium, i, n.: moretum, Donat. ad Ter. Phorm. 2, 2, 4; af — mōretum, i, n.: etflags sandlig Ret, herbosum, (som bestaaende af Løg og andet Grent), Ovid. Fast. 4, 367; beskrives i Digter Moretum, (der tillægges Virgilius).

mōribundus, 3, [morian]: døende, næsten død; — jacentem moribundumque etc., Cic. Sen. 39; cf. Liv. 26, 15; — men „poet.“: ~ anima, Ovid., vox. Stat.; men moribunda membra, (dødelige), Virg. Aen. 6, 732; — II) „poet. overf.“ o. ligesom act.: døende et dræbende; — moribunda a sede Pisaui, (med dræbende Lust), Catull. 81, 3.

*mōrigērātio, onis, f.: Jøielighed, Afran. ap. Non.; o. — mōrigērator, oris, m.: som viser Jøielighed, Sidon.; — [morigeror]. — mōrigero, are, v. n.: Biferm af sigb.; ~ sibi cum aliquo, vid. Plaut. Amph. 3, 3, 26. — mōriggeror, atus sum, 1, v. dep. n.: føier mig detsfor; — ~ adolescenti, Ter. Ad. 2, 2, 10; men ~ servituti, (stille sig deri), Plaut. Capt. 2, 1, 4; — voluptati aurium morigerari debet oratio, Cic. Oral. 46; — men sensu obsceno: ~ ore, Suet. Tib. 44; af — mōriggeris, 3, [mos, gero]: som viser sig jøielig el. horig o. lydig; (forcl. Øre); — meo me ... morigerum patri etc., Plaut. Amph. 3, 1, 21; male morigerus mihi est danista, id. Epid. 5, 1, in.; — b) „bef.“ egf. in re venerea; vid. id. Cas. 5, 2, 20; ligel. morigeris modis, (i. e. morem gerendo), Lucr. 4, 1275.

Mōrini, orum, m.: Gelfi i Gall. Belg., ved Canaleu, Caes. B. G. 2, 4, oftere, Mela 3, 2, o. Plin. 4, 31; hede extremi hominum, Virg. Aen. 8, 727. — I. mōrio, onis, m., [μωρός, i. e. stultus]: Dødsf, Jiaute, Durnian, Plin. Ep. 9, 17, o. Martial. 8, 13. — 2. mōrio el. morion, onis, m.: etflags mørk Ødelsten, (rimel. Regtrepasen), Plin. 37, 63. — mōrion, i, n., μωριον; I) en Art af Væxten strychnos, (Rattfugge); ab aliis moly appellatum, Plin. 21, 105; — II) den hvide Planke af Affruen (mandragoras), id. 25, 94.

mōrtor, mortuus sum, 3, v. dep. n., [rimel. af μωρος, i. e. fatum, mors]; I) „egent.“: døer; — moriendum certe est, etc., Cic. d. Senect. 20; desiderio tui mortuum esse, id. Att. 1, 3; ~ vulnere, Plin., ex vulnere, As. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 33; ~ ferro, Liv., in tormenti, id.; cf. Sall. fragm.: ne simplici quidem morte moriebantur, (henreides end ikke uden Dørtur); — virgo jussa mori, Virg. Aen. 3, 322; Codrus, pro patria non timendus mori, etc., Hor. Od. 3, 19, 11; — morientes voces, (den Døendes), Cic. Coel. 24; — men i Jærftringer: moriar, si etc., o. moriar, ni etc., (vil doe derpaa); vid. Cic. Att. 8, 6, o. id. Fam. 7, 13; egf. fruente: moriere, si emiseri vocem, Liv. 1, 59; — II) „overf.“ om Ting og Begreber; A) „alm.“: at uddøe el. henfvinde, at afstræfse el. svæfse; — saal. om Planter og andre Naturfægmær; — segetes moriuntur in herbis, Ovid.; flores ... moriens, Virg.; mortui flores, Plin.; men om Solver: at tabe deres Lugt, id.; — om Lemmerne: at henfvinde el. afstræfse; lacerti mortui, Cic.; artus morientes, Ovid.; men comist: virgae moriuntur etc., (blive ephide), Plaut.; — fremdeles „poet.“ om Tiden: at gaac ud, at slufes, Ovid. Am. 1, 2, 12; — men om Tiden: at forløbe, at henfvinde; dies moritur, Plaut. Men. 1, 2, 45, Stat.; egf. om en Gømer: begynte at blive upnlig, Claudian.; — sigel. om Begreber edf.: at afstige el. ephøre; — Tunc igitur meriti morietur gratia vestri, Quam etc., Ovid. Pont. 3, 2, 27; cf. Cic. d. Senect. 2; — egf. om et Øygte: ut iste sermo ... moreretur, id. Coel. 31; cf. id. Pis. 38; — III) partic. mortuus, 3, er egf. at mærke; A) „egent.“: ligesom død; mortuus concidisti, Cic. Pis. 36; — egf. fem subst.: den Døde el. hans Lig; — mortuum in domum alicujus inferre, Cic. Mil. 27; mandare aliquem infra mortuos, (embringe), id. Quint. 15; a mortuis excitare, id. d. Or. 1, 57; voluntas mortuorum, id.; — comist er: mortuo verba facere, (snafte før døde Dren), Plaut. Poen. 4, 2, 18; — B) „overf.“: mortua re verba facere, (somme før sigligt med en Tale), Plaut. Pseud. 1, 3, 27; venire (in theatrum) mortuo plausu, (under matte Bifaldsyttringer), Cic. Att. 2, 19; ~ leges, (som ikke længere anvendes), id. Verr. 5, 18; — mare mortuum i Palæstina beskrives Justin. 36, 3; — not.: morimur, f. morimur, Eun. ap. Prise.; — inf. moriri, f. mori, Plaut., Ovid. Met. 11, 215. — mōritōrio, re, v. n., desid. af frg.: vilde gerne doe, Cic. ap. Augustin.

mōrmyr, yris, f., μωρόμυρος: etflags Søstif, picta, Ovid. Hal. 110; cf. Plin. 32, 51. — mōro, are, v. n., Biform af 2. moror: neler el. dvæler, Paen. o. Naev. ap. Diomed.; men pass. impers.: ut moretur (i. e. maneat) etc., Coel. ap. Cic. Fam. 8, 5. — mōrōchitis, idis, f.: en søgfarvet Ødelsten, Plin. 37, 63. — mōrōlogus, 3, μωρόλογος: som fører en daarlig Tale; — ~ fio, Plaut., ~ sermones, id. — I. moror, ari, [μωρός, i. e. stultus el. fatuus]: at være tofset; vid. Suet. Ner. 33: morari inter homines ... producta prima syllaba etc.

2. mōror, atus sum, 1, v. dep. n. o. a., [I. mora]; I) neutr.; A) „alm.“: ephøster mig, dvæler el. neler; — valde morari, (give sig god Tid), vid. Cic. Att. 16, 5; morantes (apes): nolende, dvæler, Virg.; cf. Liv. 21, 47, ind. morator; — egf. med en tilføiet Tidsbestemmelse in acc.; paucos dies morati, Hirt.; haud multa moratus, (uten langt Øphold), Virg. Aen. 3, 610; — andre Jorbindelser ere: nec longo deinde moranti Tempore, (i. e. neque ita multo post), Virg. Ge. 3, 565; men Cic. Verr. 4, 46: ne multis morer (sc. verbis: fer at være fort); quid moror, (hvorfør)? Hor. Od. 2, 17, 6; ira morata, (som bliver gammel), Ovid. Am. 1, 8, 82; — B) „bef.“ egf.: at dvæle el. ferblive paa et Sted, Brundisii, Cic., in provincia, id.; cf. Virg. Aen. 4, 235; men Hor. Od. 1, 38, 4: rosa quo locorum (i. ubi) sera moretur, (hvor den fin-

dæ; — ∞ cum aliquo, (leve med nogen, omgaaes nogen), Senec.; men id. Ep. 2, ment.: posse... morari secum, (vide at være sig selv nok); — II) act.; A) „alm.“: opbøstet, bøstet tilbage, lader dødele elvænte; — si aliqua res cum vel impedit, vel morabitur, Cic. Fam. 6, 20; ∞ impetum hostium, Caes., victoriam, id.; cf. Cic. Phil. 5, 9, ogf. Hor. Ep. 1, 1, 24, v. ibd. 2, 1, 4; — men id. Od. 3, 27, 50: Impudens Orcum moror, (næser med at dæ); — B) „bef.“ ogf.; 1) nihil morari aliquid, (lade nogen gaae, nænsl. at have en Næts-fag imod nogen); vid. Liv. 4, 42, v. id. 8, 35; — ligel. id. 13, 16: negavit, se Gracchum morari; ligel. m. figd. quominus; vid. Liv. 3, 54, ogf. id. 9, 11; ligel. (istos) moratus nemo sit, quominus adeant, id.; ogf. c. inf. e. Regation, Ovid. Her. 12, 186: Nec moror ante tuos pronubuisse pedes; — ogf. hører feril Ud-ræbet: hen, cui moremur bellum inferre! Cic. Phil. 5, 12; — 2) nihil moror, el. non moror; a) c. acc.: bryder mig ikke derem, agter ikke derpaa; — vid. Hor. Ep. 2, 1, 261, v. Virg. Aen. 5, 409; men Liv. 3, 56: nullo morante, (da ingen agtede derpaa); — b) c. inf.: gider ikke, støtter ikke derem; alieno uti, nihil moror, Plaut. Capt. prol. 16; men Ter. Eun. 1, 2, 104, absol.: nihil moror, jeg bier ikke længere; — c) m. acc. c. inf.: nihil moror, eos salvos esse, (jeg har intet derimod), Anton. ap. Cic. Phil. 13, 17; — 3) „pect.“ ogf.: henbøstet, d. e. ferneier, morer; — Carmina, quae possent oculos auresque morari Caesaris, Hor. Ep. 1, 13, 17, cf. id. A. 3, 321; ligel. sunt, quos Pacuvius... moretur, Pers. 1, 77.

„mōrōse, adv.; 1) „alm.“: egenfindigen, gnavent, Cic. Brut. 67; — II) „bef.“: smaafigen, notagtigen, ængstelig, Plin.; compar., Tertull., superl., Suet. Aug. 66; v. — mōrōsitas, atis, f.; 1) „alm.“: Egenfindighed, Gnavenhed, Brantenfæd; in morositatem... incidere, (blive vranten); vid. Cic. Off. 1, 25; cf. id. d. Senect. 18; — II) „bef.“: ængstelig Nødsagtighed; nænsl. Pedanteri i Udtrykket; vid. Suet. Tib. 70; — [af figd.].

mōrōsus, 3, [af mos: Egenfindighed]; 1) „alm.“: egenfindig, gnaven, før el. lumske, dsl.; — ∞ senes et anxii, Cic. d. Senect. 18; cf. id. Orat. 29; ligel. Hor. Od. 1, 9, 17: ∞ canities; men (amor) mores hominum moros et morosos efficit, Plaut. Trin. 3, 2, 43; — compar., morosior circa curam corporis, Suet. Caes. 45; — II) „bef.“ v. „overf.“ om Ting: brydsom, fortrædelig; — Si tibi morosa purigine vernicat auris, Martial. 14, 23; men ∞ morbus, Ovid. A. A. 2, 323, (vanstelig at behandle el. helbrede); eupressus natu morosa, (sem vøer vanstelig el. langsomt), Plin.

Morpheus, (disyll.), el. e. eos, m., *Μορφεύς*: en Søn af Sønen, og Drengenes Gud; — vid. Ovid. Met. 11, 631, figd. — morphnos, *μορφνός*: en Dreng, vid. Plin. 10, 3.

mors, tis, f., [rimel. etr. f. *μόρος*, i. e. sors, fatum]; 1) „egenl.“: Døden; — omnium rerum mors est extremum, Cic.; cf. Hor. Ep. 1, 16, 79: mors ultima linea rerum est; — mortem obire el. oppetere, (gaad i Døden), Cic.; cf. Virg. Aen. 2, 62: certae occumbere morti; men Sulpic. ap. Cic. Fam. 5, 1: mortem commutare cum vita; men mortem sibi consciscere, (embringe sig selv), Cic. Verr. 3, 56; — mortem alicui offerre, Sulpic. ap. Cic. Fam., offerre, Cic., ogf. inferre per scelus, id., (at ombringe nogen); ligel. dare ad mortem, Plaut., morti sternere el. demittere, Virg.; ligel. id. Aen. 11, 796: subita morte sternere; — morte multare el. mactare, (straffe paa Livet), Cic.; morti esse alicui, (vælde negens Død), id. Phil. 9, 1; vadem te ad mortem tyranno dabis pro amico, ut etc.? id. Fin. 2, 21; morte justa cadere, Hor.; immitti morte consumi, Tibull.; acerbissima morte affici, (omkomme paa det Ulykkeligste), Sulpic. ap. Cic. Fam.; — mors honore carens, (ubegraven), Virg. Aen. 6, 333; in

morte, (i el. efter Døden), ibd. 371; — ∞ cita, Hor., rapax, Tibull., rigida, Lucr., bona, (let el. mild), Plin. Ep.; mori sua morte, (døe en naturlig Død), Senec.; cf. Suet. Caes. 89; — om flere ogf. in pl.; praeterea mortes imperatorum, Cic. Fin. 2, 30; mortes meorum, (Dødsfald i min Familie), Plin. Ep.; cf. Tac. Hist. 3, 28, v. Virg. Aen. 10, 854; — B) personificeret er Mors som Dødens (Gtinde): Datter af Erebus v. Nox, Cic. N. D. 3, 17; — II) „overf.“; A) den Døde, den Dødes Lig, oftest „poet.“; — mortem ejus (i. e. Clodii) lacerari etc., Cic. Mil. 32; cf. Propert. 2, 10, 22: Nec sit in Attalico mors mea nixa toro; dog ogf. Plin. 11, 23: quam (vitem) juxta mors hominis laqueo pependit; — b) comist ogf. om en Dødsing; odiosum est, mortem amplexari, Plaut. Bacch. 5, 2, 33; — B) hvad der bringer Døden; nænsl. „poet.“ om Skudbaaben; — per pectora saevas Exceptat mortes, Sil. 9, 369; ligel. inde cadunt mortes, (i. e. mortiferae sagittae), Lucan. 7, 517.

morsicatum, adv.: bidenbe; — ∞ lusitare labellis, Naevius ap. Non.; af — morsico, arc, v. n., intens. af mordeo: at bide el. smaaabide, Appul.; — df. „overf.“: morsicantes oculi, (foref. de Dine), id. — morsicuncula, ae, f., dem., [2. morsus]: liden Bid el. Mundfuld, Appul.; — df. „overf.“: teneris labellis molles morsiculae, Plaut. Pseud. 1, 1, 65.

morsum, i, n., v. l. morsus, 3, f. und. mordeo. — 2. morsus, us, m., [mordeo]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: Biden el. Bid, serpentis, Cic.; contra avium morsus, id.; cf. id. Tusc. 5, 28; men morsibus insequi, (bide derefter), Ovid.; cf. id. Met. 7, 785; ligel. morsu appetere, Tac.; — B) „bef.“ ogf.; a) Biden el. at bide deri el. derpaa (for at spise); df. Spisen el. at spise; vid. Virg. Aen. 3, 394, c. Juvenal. 4, 142; — b) bidenbe Skarphed, aceti, Martial. 7, 24; urtica morsu carens, (sem ikke brænder), Plin.; men morsus rubiginis, (ædende el. fortærende Rust), Lucan.; — II) „fig.“; A) „overf.“ v. „meton.“; a) høret med man bider, d. e. Tand el. Tænder; — vertere morsu Exiguam in Cererem, (bide deri, spise deraf), Virg. Aen. 7, 112; — uno ∞ ancora morsu, ibd. 1, 169; — ogf. in pl.: Sted el. Spalte, hvori noget sidder fast, ibd. 12, 782; ligel. ∞ loricae, Sil.; — b) bidt Sted, Bid el. Sul; — ∞ canis rabiosi, Plin.; — B) „ment.“: a) Bidstød, Hadstød, hadst Nedsættelse el. Dabel; — odio obscuro morsuque etc., Hor. Ep. 1, 14, 38; morsus famae depellere, Sil.; — b) bidenbe el. gnavende Nummer og Smerte i Sielen; — perpetuos curarum... morsus etc., Ovid. Pont. 1, 1, 73; cf. Cic. Tusc. 4, 7, v. id. Off. 2, 7.

Morta, ae, f., (*Μορτή*, i. e. fatum): en af Parcerne; — tria nomina Parcarum: Nona, Decima, Morta, Caesell. ap. Gell. 3, 16; quando dies adveniet, quem profata Morta est? Liv. Andr. ibd. — mortalis, e, [mors]: dødelig, sem engang maade dæ; — omne animal mortale, Cic.: quid in iis mortale et caducum (sit), etc., id. Leg. 1, 23; — II) df. „overf.“; A) menneskelig, jordisk; — ∞ mureo, (sem føres af et Menneskes Haand), Virg. Aen. 12, 740; cf. ibd. 797; men ∞ conditio vitae, (opp. immortalitas), Cic. Phil. 14, 12; — ∞ opera, Liv. 1, 2, acta, Ovid. Trist. 1, 2, 97; — 2) df. ogf.; a) absol.: mentem mortalia tangunt, (Virg. Aen. 1, 462; men sem adv.: mortale sonare, (lyde sem Menneskestemme), ibd. 6, 50; — ogf. in compar., nihil ipso homine mortalius, Plin.; — b) df. subst., mortales: Mennesker, Menneskene; — hercle mortalem eatum et subdolum! Plaut.; multos mortales defendo. Cic. Div. in Caecil. 2; cf. id. Pis. 40; ogf. Hor. Od. 1, 13, 37, ogf. Liv. 5, 16; — B) færgengelig, sem opbøstet at være; — ∞ inimicitiae, (opp. sempiternae amicitiae), Cic. Rab. Post. 12; cf. Tac. Agr. 46; men Liv. 31, 6: si etc., mortales (eas leges)... et mutabiles etc.

***mortalitas**, atis, f.: Dødelighed, de Dødeliges Død; — omne, quod ortum est, mortalitatem consequitur, Cic. N. D. 1, 10; mortalitatem explorare, Tac. Ann. 6, 50, (i. e. mori); — ogf. om Ting: Mangel paa Varighed; — ∞ tofti, Plin. 36, 48; — ogf. alm. Døden; metu meae mortalitatis, Quintil.; exstinguunt crimen mortalitate, Dig.; cf. Plin. Ep. 10, 59; — II) „overf.“ o. „concret.“: Menneſteſteben, Menneſkene; — contra fortunam non satis cauta mortalitas, Curt. 8, 4; cf. Plin. 2, 5; o. — mortaliter, adv.: ligefom en Dødelig; ∞ vivere, Augustin.; — [mortalis].

mortariolum, i, n., dem.: ſiden Morter, Aemil. Maecr; af — mortarium, i, n.: en Morter, Colum.; — aereis mortariis pistillisque (terere), Plin.; lapides mortariorum, (hvoraf Mortere gøres), id.; — II) „overf.“ ifølge etl. ſlags Vighed; A) en Kalkbænk; — arenatum in mortario ligneis vectibus subigere, Plin. 36, 55; — 2) df. „concret.“: den deri ſtaaende Kalk; — mortario caementum addere, Vitruv.; — B) merterformet Jordbænkning, navnlig omkring Træer; — arbori mortarium facere, Pallad.

morticinus, 3, [mors]; I) „egenl.“ om Kreaturer: ſelvdød, ovis, Varr., volucres, pisces, id.; — II) ſom ſemſt Skafesdæd: morticine, (den Mafket), Plaut.; — B) hvad der er af ſelvdede Kreaturer; — in sacris ne morticinum quid sit, Varr.; — II) „overf.“: uddød, hventækt, caro, Senec. Ep. 122, clavus, (Vigtig), Plaut.; — B) hørede til en Afsted, urnae reorum, (deres Gravſteder), Prudent.

mortifer, cl. mortiferus, 3, [mors, fero]: dødbærende, dødelig, morbus, Cic., vulnus, poculum, id., bellum, Liv., Virg.; — ogf. absol.: mortifera tam multa terra marique, Cic. Acad. 2, 38; df. — mortifera, adv.: dødeligen, aegrotare, Plin. Ep., vulnerare, Dig. — ***mortificatio**, onis, f.: Døden ef. at døe, Tertull.; af — mortifico, (avi), atum, i, v. a.: døde, Tertull.; af — mortificus, 3, [mors, facio]: dødende, dødelig, dræbende, cibus, Tertull.

***mortuālis**, e: hørende til et Lg ef. til en Afsted; df. fædd. absol. mortuālia; a) sc. carmina, Ligeres, Plaut. As. 4, 1, 63; — b) sc. vestimenta: Vigtigheder, Naev. ap. Non.; o. — mortuālius, 3: = frgd.; ∞ glossaria, Cato ap. Gell. 18, 7: indheledeſt Dødram; o. — mortuōsus, 3: ſom ligner en Død ef. et Lg, vultus, Coel. Aur.; af — mortuus, 3, partic. o. adj. af morior.

mōrula, ae, f., dem. af 1. mora: ſidet Dypheld, fort Dræſen, Augustin.; modicum illud morulae, Appul. — mōrulus, 3, dem. af 2. morus: noget mør ef. dunkel; — ∞ facies, (af Slag), Plaut. Poen. 5, 5, 10. — mōrum, i, n., *μῶρον*, ogf. *μῶρον*: Morbærret, ogf. Brombærret; — qui nigris prandia moris finiet, Hor. Sat. 2, 4, 22; cf. Plin. 15, 27, o. Ovid. Met. 1, 105. — 1. mōrus, 3, *μωρός*: taabelig, toſſet; — more moro, (paa en enfoldig Maade), Plaut.; cf. id. Trin. 3, 2, 48: Amor mores hominum moros et morosos facit; — ogf. subst., morus es, id. Mil. gl. 3, 1, 78, (du var en Rar); — fem. mora, ae, id. ibd. 2, 4, 17. — 2. mōrus, i, f., sc. arbor: Morbærtræet, Ovid. Met. 4, 90 ſgd., o. Plin. 16, 41.

mōs, gen. mōris, m., [ſkal være beſt. m. modus]; I) „egenl.“; A) „alm.“: Etik ef. Vane, Refard ef. Maner, Brug ef. Vedtægt, (neml. i Mofatn. af det Lovbeſtemte); — quum alieno more vivendum est mihi, etc., Ter. Andr. 1, 1, 125; cf. id. Heant. 1, 2, 21; men leges mori servant, Plaut. Trin. 4, 3, 36, (om Mifbrug); men quae more aguntur institutisque civilibus, (efter borgerlig Etik og Vedtægt), Cic. Off. 1, 41; cf. id. Univ. 11: legi morique parendum est; — mos est hominum, ut etc., Cic. Brut. 21; men Virginius Tyrii mos est gestare pharetram, Virg. Aen. 1, 336; cf. Cic. Verr. 5, 11: ut mos est Bithyniae re-

gibus, etc.; sicut meus est mos, Hor. Sat. 1, 9, in.; men mos ita rogandi etc., Cic. Fam. 13, 17; — b) bertil mærfes endum Herbinæſterne; — moris est Graecorum, (det er Etik hos dem), ut etc., Cic. Verr. 1, 26; men sicuti Pompejo moris erat, (ſem Pl. plicede), Vell. 2, 37; — praeter civium morem, (imod borgerlig Etik), Ter. Andr. 5, 3, 9; men sine more, Stat., ogf. nullo more, id., (ufæddantigen); ogf. supra morem, Virg. Ge. 2, 227; — perducere aliquid in morem, (indføre ſem Etik), Cic. Inv. 2, 54; quod jam in morem venerat, Liv. 42, 21; — B) „bef.“: moraff (ef. umoraff) Hærd ef. Refard ef. Dyfferſet, in pl.: Sæder ef. Character; — est ita temperatis moderatisque moribus, ut etc., Cic. Fam. 12, 27; mores boni, id., justi, id., severi et pudici, Plin.; men mores feri immanisque natura, Cic. R. Am. 13; cf. ibd. 38; — praefectura morum, (Dyſigt over Sæderne), Suet. Caes. 76; — men „poet.“: Moribus et coelum patnit, (for rene Sæder), Propert. 4, 11, 101; — mea propitiis, si per nostros mores (ifølge deres Laſter) liceret, diis, Tac. Hist. 3, 72; — II) „overf.“; A) „alm.“: naturlig Beſtaffenhed, Natur, Vis ef. Maade; — mores siderum, Plin. 18, 56; mores coeli, Virg. Ge. 1, 51; — Carneadeo more, (paa G. S. Vis ef. Maade), Cic. Univ. 1; men Graeco more bibere, id. Verr. 1, 26; — ad morem actionum, Quintil.; in morem fluminis, (ligefom en Flod), Virg. Ge. 1, 245; men eundem morem vestis tenere, Justin. 1, 2; — B) „bef.“: Herſkrift, Regjel, Lov; — moresque viris et moenia ponet, Virg. Aen. 1, 261; cf. id. ibd. 6, 853; — men Plin. 36, 25, om Jernet: pati mores, (lade ſig ſmede ef. forme); men om Lovene: accipere mores, (lade ſig tømme), Stat.; men Virg. Aen. 5, 536: Omnibus in morem tonsa coma pressa corona, (ordenligen ef. vedborligen).

Mōsa, ae, m.: Maasfloeden, Caes. B. G. 4, 9, Plin. 1, 28, o. Tac. — Mosehi, orum, m.: Folk imellem d. forte og caſpiſke Hav, Mela 1, 2; in Mosehis, (i deres Land), Plin. 6, 4; — B) df. Moschus, 3, mons, Mela, o. Moschicus, 3, montes, Plin. — Moschus, i, m.; en Rhyter fra Pergamus; blev antaget for Giſtblanderi; vid. schol. ad Hor. Ep. 1, 3, 9. — moscellus, i, m., dem. af mos; in pl.: daarl. Etik ef. Vane, Cato ap. Fest. p. 159, (Müll.). — Moseius, 3, f. und. Moses. — Mōsella, ae, m. o. f.: Mofelen, Ried i Gall. Belg., Tac. Ann. 13, 53, ofttere; — B) df. Mōselleus, 3, Symmach.

Mōses, cl. Moyses, is, m., *Μωϋσῆς*: Moſes, Iſraæliternes berømte Lovgiver og Anfører, Juvenal. 14, 102, o. Tac. Hist. 5, 4, ogf. Plin. 30, 2; — B) df. Mōseius, 3, Paul. Nol., e. Mōseus, 3, Juven. — Mostellaria, ae, f., (Susſpogelſet): Comoedie af Plautus; [af mostellum, dem. af monstrum].

mōtabilis, e, [moto]: bevægelig; ∞ anima, Vulgat. — motacilla, ae, f.: den hvide Bippetiert, (motacilla alba L.), Varr., Plin. 57, 56. — ***mōtārium**, i, n.: Charpi ef. Linſæd til Sæd, Coel. Aur.; — mōtatio, onis, f.: hyppig Bevægelse, Tertull.; o. — mōtator, oris, m.: ſem ideligen fætter i Bevægelse, Tertull.; — [moto].

mōtio, onis, f., [moveo]: Bevægelse, corporum, Cic.; — motio (sc. venarum): febragtig Bevægelse i Blødet, Cels.; — b) motio ab ordine, (Vortſiærfce ef. Afſtærfce), Dig.; — II) „fig.“: motiones animi: Sielens Bevægelſer ef. Lidenskaber, Cic. Acad. 1, 8, o. id. Tusc. 1, 10. — mōtio, are, v. a., intens. af moto: bevæger ofte, Gell. 9, 5. — mōtiuncula, ae, f., dem. af moto: ſidet Jæberanſet, Suet. Vesp. 24, o. Senec. Ep. 63.

mōto, are, v. a., intens. af moveo: bevæger ofttere, vedbliver at bevæge, Virg. Ecl. 5, 5; ∞ lacertos, Ovid. Met. 11, 674. — mōtor, oris, m., [moverum]: ſem bevæger, ſem fætter i Bevægelse; — ∞ cunarium,

anføttning af den yngre Marius; — hvorom exitus Mucianus, Cic. Att. 9, 12; — vid. Vell. 2, 26, o. Liv. Epit. 86; — til Minde om hans Retfærdighed som Statsholder i Asien indstiftedes: Mucia (sc. solemnia); vid. Cic. Div. in Caecil. 17, o. id. Verr. 2, 21; — 3) Mucia, ae, f.: Søster af Metellernes Celer og Nepos, var gift med Pompejus, vid. Suet. Caes. 50; — B) df. adj. Mucius, 3, o. Mucianus, 3, f. ovenf.; — not. a: om Augusten Qu. Mucius Scaevola, f. Cic. Brut. 58, o. id. Phil. 8, 10; — not. b: egf. er Mucianus, i, at mærke som nom. pr. pers.; Tac. Hist. 3.

mucor, oris, m., [muceo]; I) „alm.“: Muggenhed; — ne situ penora mucorem contrahant, Colum.; — periculum mucoris et acoris vini praestare, (denes Skimlen), Dig.; — egf. eflags af Ginstoffen utrindende Bædder, som er den meget skadelig, Plin. 17, 25; — mucusus, 3, [mucosus] flimfuld, slimet; — pro livius ventris, Colum.

mucro, onis, m., I) „egenl.“: A) „alm.“: endværet Spids; — ~ falsis, Colum., dentis, Plin.; solium mucrone aculeatum, (der danner en Spids), id.: adamas ... in mucrone turbinatus, id. 37, 15; mucro (stirrae: Stålar), Martial. 4, 18; — B) „bef.“ egf. en Raardespids el. Sværdepids, (opp. medius ensis, Ovid. Met. 12, 481); hsf. egf. „meton.“: Raarden el. Sværdet selv; — nisi caustibus asper Exarsit mucro, Lucan.; cf. Virg. Aen. 2, 333; men mucrones militum tremere etc., vid. Cic. Phil. 14, 2; mucrone stringere, Virg.; men ~ mortalis, id., f. und. mortalis; — II) „fig.“: A) det Yderste el. den højeste Grad deraf; Accipiti quoniam mucrone utrimque notantur, Lucr. 2, 520; men ~ faucium: smalt el. spydeformet Sund, Plin. 6, 11; — B) det Bigtigste el. Afgjørende el. Sagens Stykke; — ~ tribunicius, Cic. Leg. 3, 9; cf. id. Cluent. 44; ~ defensionis, id. Caecin. 29; ~ ingenii, Quintil.; men „alleg.“: mucronibus pugnare, (af alle Kræfter), id.; df. — mucronatus, 3: ferspyet med en Spids, rostrum, Plin. 32, 6.

muculentus, 3: slimet, fuld af Slim el. Snue; ~ nares, Prudent.; af ~ mucus, (muce.), i, m., [mungo]: Slim, Snue, Cels., Catull. 23, 17; — mugil, egf. mugilis, is, m., „mucos“ eflags Eosif, (ligesom Slimfiken), Plin. 9, 46, o. Juvenal. 10, 317; — muginor, ari, v. dep. n., [skal være fordærvet af nugar]; alts. fæser, giver mig god Tid; df. neler; — dum tu muginarius, nec ... reseribis, Cic. Att. 16, 12; — egf. c. acc. comm.; dum ista muginamur, Plin. praef. ex Varrone, (al. musinamur m. f. Bem.).

mugio, ivi el. ii, itum, 4, v. n., [ligesom *μυζέω*, af Raturlyden *mu*, *μῦ*]; I) „egenl.“ om Hornspæget: at høge el. brøle, Liv. 1, 7; — part. egf. som subst.; mugientium greges, (i. e. bovm), Hor. Epod. 2, 11; — II) oftest „overf.“ om andre Raturlyde: at brøle el. brage el. tordne; — Garganum mugire ... nemos, aut mare Tuscum; vid. Hor. Ep. 2, 1, 202; cf. Virg. Aen. 8, 526, egf. Hor. Od. 3, 29, 56; ligel. quum tuba mugit, (stralder), Lucr.; — comiss egf. ~ alicui sophos (i. e. *σοφός* el. sapienter: at tilbrøle el. tilraabe nogen faalebes), Martial. 3, 46; — not.: Quintil. 12, 10, 31 hedder Bogstavet „M“: littera quasi mugiens.

Mugionia (porta, i d. ældste Rom) efter Varr.: a mugito boum; f. egf. Fest. p. 100. — *mugitor, oris, m.: en Brøler; — ~ Vesuvius (f. Vesuvius), Val. Fl.; o. — mugitus, us, m.: Brølen el. Brøl, boum, Virg.; mugitus tollere, id., edere el. dare, Ovid.; cf. Virg. Aen. 12, 103; — II) „overf.“: ~ terrae, (underjordisk Dren), Cic.; [mugio].

mūla, ae, fem. af mulus: Muleselinde, Varr.; egf. alm. Muldyr; vid. Plin. 8, 69; ex asino et equa mullatur, etc.; — brugtes hyppigen til Hørfpand, Suet., o. A.; cf. Hor. Sat. 1, 5, 13 o. 22; — fra det Sagn, at Muleselinden ikke kan blive drægtig, (vid. Cic. Div. 2,

22), hiderer Eddspæget: quum mula pepererit, (om en Umulighed), Suet. Galb. 1; cf. Juvenal. 13, 66; — not.: mulabus f. mulis, Capitol. — mularis, e, [mulus]: hørende til Muldyr; — ~ materies: Muldyrslægten, Colum.

mulcedo, mis, f.: Bebagelighed, Jule, Veneris atque Musae, Gell. 19, 9; af ~ mulceo, si, sum, (seld. mulctum), 2, v. a., [at sammelt. m. *μῦλω*, *μῦλω*]; I) „egenl.“: A) „alm.“: frygger el. bestrygger, berører el. bevæger let el. sagte; — ~ manu ... ad pectora barbam, Ovid. Fast. 1, 259; cf. id. Met. 10, 118; ~ caput, (som Gæbber af Taleren), Quintil.; — ~ capillos virga, Ovid. Met. 11, 295; — ~ summas aristas, (om Vinden), id.; nubes ... Aëra mulcentes motu, Lucr. 4, 138; cf. Ovid. Met. 1, 108; tepentibus auris Mulcebant Zephyri flores; f. egf. Prop. 4, 7, 60; ligel. mulcens (aquila) ... aethera pennis, Cic. Arat.; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) beroliger el. stiller; egf. formilder el. lindrer; — ~ aquas, Ovid., fluctus, Virg.; „poet.“ egf.: ~ tigres carmine, (om Orpheus), id. Ge. 4, 510; — ~ dolores nervorum, Plin., vulnera, Ovid. Fast. 5, 102; — b) gjer bebagelig el. besmægende; pocula ... succis mulcere Lyaci, Sil. 7, 169; — B) „ment.“: a) tæmmer, aliquem dictis, Virg. Aen. 5, 461; jure mulceri, Vell. 2, 117, (opp. gladiis domari); — b) epymulter, glæder, puellas carmine, Hor. Od. 3, 11, 22; mulceri aures figmentis verborum, Gell.; — egf. trofster; vid. Liv. 25, 37: mulcente ipso etc.; — not.: persf. mulsi hører egf. til mulgeo; — men mulsus, 3, som adj., f. und. mulsus. — mulcestra, ae, f.: en Benævnelse paa Planten heliotropium, Appul.

Mulciber, beris o. beri (o. sync. bri), m., i. e. mulcens el. molliens ferrum; Epithet til Guden Vulcanus; vid. Fest. p. 144 (Müll.); df. egf. f. Vulcanus; — Mulciber in Trojam, pro Troja stabat Apollo, Ovid. Trist. 1, 2, 5; — II) „poet. overf.“, f. Ilden, Ovid. Met. 14, 533, o. Cic. poet. Tusc. 2, 10.

mulco, avi, atum, 1, v. a.: giennemprygler el. mørkanter; — ~ omnem familiam usque ad mortem, Ter. Ad. 1, 2, 10; prostratos verberibus mulcant, Tac. Ann. 1, 32; cf. Cic. Verr. 1, 43; — egf. „overf.“: at tilfredde lide, at misbandle; — illos male mulcatis etc., Cic. Brut. 22; corpore utemur mulcato, (hvor tempestet end), Liv. 8, 24; men male mulcare naves, vid. id. 28, 30; — not.: mulcassitis, f. mulcaveritis, Plaut. Mil. gl. 2, 2, 8.

mulcta, ae, f. und. multa. — mulctaticus, 3, f. und. mulctaticus. — mulctatio, onis, f., f. und. mulctatio. — mulcto, avi, etc., f. und. mulcto, avi, etc.

*muletra, ae, f.: Mellespand, Mellesbotte, Virg. Ecl. 3, 30; vacas prohibere muletra, (siste malte dem), Colum.; — II) „overf.“: den friske Melk i Mellesbotten, id. 7, 8; — mulctarium, i, n., ligesom muletra: en Mellespand, Virg. Ge. 3, 177. (al. mulctralia, af mulctrale, is, m. f. Bem.); — mulctrum, i, n.: = muletra, Hor. Epod. 16, 19; — mulctus, us, m.: Maffen el. Maffning; a mulctu (pecudum), Varr.; o. — mulgaria, ium, n., (svagere Rttale af mulctralia), Auct. ap. Serv. ad Virg. Ge. 3, 177; af ~ mulgeo, si, (xi, Lucr. 4, 1206), etum, 2, v. a., *μῦλω*: malter, oves, Virg. Ecl. 3, 5; cf. id. Ge. 3, 400; — ~ hircos, (som en Umulighed, el. som Hørbandedse), id. Ecl. 3, 91.

muliebris, e, [mulier]: qvintellig, vestis, Nep., comitatus ancillarum etc., Cic. Mil. 10; ~ tutela, Liv. 1, 3, (som søres af et Hruentimmer); men ~ injuria, id. 23, 19, (hvorfør et Hruentimmer er udsat); ~ certamen, id. 1, 57, (i. e. de mulieribus); templum Fortunae muliebris aedificatum, vid. id. 2, 40; — bh) egf. absol. muliebris; a) Hørfelsdelene, Tac.; — b) Hruentimmerpænt, Plin. 37, 6; — c) muliebria

pati: være en pathicus, Sall. Catil. 13; — II) „overf.“: qvindelig, umandig, vox, Cic.; — oftere „etbiff“: umandig, feig; — ∞ animus, Enn. ap. Cic. Off. 1, 18; cf. Ovid. Pont. 1, 3, 31; men enervata muliebrisque sententia, Cic. Tusc. 2, 6.

*muliebritas, atis, f.: Fruentimmerets gifte Stand, Tertull.; — muliebrites, adv.: sem et Fruentimmer, ingemiscens, Plin.; — oftere „etbiff“: qvindagtigen, umandigen; ∞ se lacrimis lamentisque dedere, Cic. Tusc. 2, 21; cf. id. ibid. 23, v. Hor. Od. 1, 37, 21; v. — muliebrosus, 3: = mulierosus, Plaut. Poen. 5, 5, 21; — [muliebris].

mulier, eris, f., [a mollitie, Varr.]; I) „alm.“: Fruentimmer; — mulieres etc., quaecumque sexus sunt feminei, Dig.; cf. Cic. Fam. 14, 18: df. ogs. om en Jomfru, id. Verr. 1, 26; — men mulier, om Dyrenes Hun, Plin. 10, 33, inc.; — II) „bef.“: ogs. gift Fruentimmer, Rone; virgo aut mulier, Cic.; ∞ pudica, Hor. Epod. 2, 39; — III) „coniff“ overf.: fem Skædsord: Vintre el. Fruentimmer; — Non me arbitratur militem, sed mulierem, qui etc., Plaut. Bacch. 4, 8, 4.

mulierarius, 3, [mulier]: et Fruentimmer tilhørende el. hengiven; — ∞ manus, (een af Glædia udsendte Vande), Cic. Coel. 28; — II) subst. mulierarius, i, m.: Fruentimmerjæger, Capitolin. — muliercula, ae, f., demin. af mulier, sæd. m. Ringeagt; vid. Cic. Catil. 2, 10, v. Hor. Epod. 11, 23; ogs. med Hensyn paa Kiennets Svagbed; — in unius mulierculæ anima etc., Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; — ogs. m. Lune (ligesom vort: Kærling), id. Tusc. 5, 36; df.: muliercularius, i, m.: for el. altfor stor Fruentimmeren, Cod. Theod.

*mulieritas, atis, f.: = muliebritas, Tertull.; v. — muliero, avi, 1, v. a.: gjør til Fruentimmer, gjør qvindagtig; — ∞ ephum, Varr. ap. Non.; — [mulier]. — mulierositas, atis, f., *μυλιερσις*, Cic. Tusc. 4, 11, at være: — mulierosus, i, m., [mulier]: for el. altfor stor Fruentimmeren, Cic. Fat. 5.

*mulinus, 3: af el. Mulesel, ungula, Vitruv., nares, Plin.; v. — mulio, onis, m.; I) „egenl.“: som har med Muleser at gjøre, fem handler med Muleser, Suet. Vesp. 4; — ogs. Muleseldriver, Juvenal. 3, 317, v. Suet. Ner. 30; infantior, quam meus est mulio, (hoist enfoldigt Menneke), Varr. ap. Non.; — II) „overf.“: erlagsd Myg, der angriber Bierne, Plin. 11, 19; — [mulus]. — mulionicus, el. mulionius, 3, [mulio]: hørende til en Muleseldriver, paenula, Cic. Sest. 38.

mulleolus, 3, demin.: purpurfarvet, calceus, Tertull.; af — mulleus, 3, calceus, ogs. absol. mulleus, i, m.; in pl.: rødlig el. purpurfarvede Stø, som alene turde bæres af magistratus curules, Cato ap. Fest. p. 121 (Müll.); vid. Vopise. Aurel. 49, v. Titin. ap. Fest. 1, c.; ogs. ∞ calcamenta, Plin. 9, 30; v. — mululus, i, m., demin.: liden Søbarbe, Cic. Parad. 5, 2, inc.; af — nullus, i, m.: Søbarben el. Rødbarben, erlagsd fofelig Søst; — tenui suffusus sanguine nullus, Ovid. Hal. 123; ogs. nullus barbatus o. barbatus, Cic. Att. 9, 1; f. ogs. Cic. Parad. 5, 2, frejd.; cf. Plin. 9, 30, 31. — mülomēdieina, ae, f.: Mulyrslægefunkten; df. alm. Dylrslægfunkten, Veterinærvidensfaben, Veget.; af — mülomēdieus, i, m., [mulus]: Mulyrslæge; df. „alm.“: Dylrslæge, Veterinær, Veget.

muls, ae, f. ind. mulsus, 3. — mulsus, 3, [mulsus]: tilsat med Honning, aqua, Colum.; — df. „overf.“: honningsød el. alm. sød, sapor, id. — mulsus, i, n., f. ind. mulsus, 3. — mulsura, ae, f., [mulgeo]: Malsen el. Malsning; df. „overf.“: der Malsede, Malsen selv, Calpurn. — mulsus, 3, epet. part. af mulceo; df. som adj.: Mægentl.:

henningsblandet, tilsat el. tilberedet med Honning, aqua, Colum., acetum, Plin., lac, id.; — b) df. subst. mulsus, se. vinum: Vinnied, el. alm. Mies; — vid. Colum. 12, 41; ∞ frigidum, Cic., lene, Hor.; mulsus aeti: Honningsdiffe, Ser. Samm.; — II) „overf.“: honningsød, pirum, Colum.; — oftere „ment.“: ∞ dieta, (elfstelig Tale), Plaut.; — men fem Melseer: muls, mea, (min Søde), Plaut. Stich. 5, 5, 14.

multa, (ogs. muleta), ae, f., [fabiniß Ord, Varr. ap. Gell. 11, 1; cf. Fest. p. 142, Müll.]: Straf el. Ved el. Bøder, oprel. af Jaar el. Dren; hof. fild. Pengestraf, Mult; (oppo. poena: Legems el. Fange feldstaf, ed.); — quum pecore diceretur multa, Varro; quando etc., ego si unum ovem multam ei dico, (dicerer el. befemmer en Straf deraf; hvor ogs. ovis som mase, er at mæste), id. ap. Gell. 1, c.; — men om en Pengestraf: multa praesens quingentum millium aeris in singulas civitates imposita, Liv. 19, 37; — multam committere, (ferfalde i Bøder), Cic. Cluent. 37, ogs. ∞ subire, Ovid. Fast. 5, 289; multam dicere, Plin., exigere, Varr., remittere, Cic.; — multam irrogare, (om Klageren el. om en Mænetribun: at paaføre Bøder); vid. Cic. Mil. 14; figel. ∞ petere, id. Cluent. 37; — men om begge Parter: multam certare, (stride om Maltens Størrelse); vid. Liv. 25, 3; — II) „overf.“: en paalagt Straf; — si etc., haec ei multa esto: vino ... ut careat, Plaut. As. 1, 1, 55.

multiangulus, 3, [multus, angulus, i]: mangedunklet, Lucr. 4, 658, Capella. — multatitius, (mulet.), 3, [multa]: hørende til el. hydrorende fra Pengesøder el. Multer; — ∞ pecunia, Liv. 10, 23; cf. id. 30, 39. — multatio, (mulet.), onis, f., [2. multus]: Straf, navnlig paa Jormænen; — misera (est) multatio bonorum, Cic. Rab. perd. 5; cf. Plin. 18, 3.

multesimus, 3, [af multus, ligesom millesimus af mille]: en af de mange, d. e. faare liden; vid. Lucr. 6, 651: Quam sit parvula pars, et quam multesima constet.

multibarbus, 3, [multus, barba]: med stærkt Stæg, (al. illutibarbus), Appol. — multibibus, 3, [multus, bibo]: fem drifter meget, anus, Plaut., lena, id. — multicaulis, e, [multus, caulis, is]: med mange Stille, carduus, Plin. 21, 56. — multicavatus, 3, [multus]: med mange Huller el. Hørdybninger, favius, Varr. R. R. 3, 16. — multicavus, 3, [multus]: = frgd., pumex, Ovid. Met. 8, 561. — multicius, (-tus), 3, (fæl være f. multicius: med mange Traader), „poet.“ v. efterel. om Klæder: fin, med fin Væv, tunica, Vopise. Aurel. 12; — men absol. multicia, orum, n.: fine og prægtige Klæder, Juvenal. 11, 186. — multicolor, oris, adj., Plin., v. multicolorus, 3, Gell., [multus, color]: mangefarvet. — multicomus, 3, [multus, coma]: med mange Haar; df. fild. „poet.“: ∞ flamma, Paul. Nol. — multicupidus, 3, [multus]: som attraaer meget, juvenilitas, Varr. ap. Non.

multifacio, ogs. multu facio, feci, 3, v. a., [multus], ferd. f. d. serv. magnificatio: gjør meget deraf, agter el. vurderer meget høit; — neque fidem ... multifacit, Cato ap. Fest. p. 152 (Müll.); cf. Plaut. Rud. 3, 2, 59. — *multifariam, adv.: paa mange Steder; — ∞ defossum (aurum), Cic. d. Or. 2, 41; cf. id. Leg. 1, 14, o. Liv. 3, 59; v. — multifarie, adv.: = frgd., Plin. 18, 20; — II) „overf.“: forskellig, under forskellige Navne, tradi, Solin. 11; af — multifarius, 3, [af multus o. fari, Prisc.; cf. Fest. p. 142, Müll.]: mangfoldig, mangeflægt; — ∞ coronae militares, Gell. 5, 6.

multifer, a, um, [multus, fero]: meget frugtbar;

~ robora, Plin. 16, 11. — multifidus, 3, [multus, fido]: floret et. til at flove i mange Dele; — ~ facies, Ovid. Met. 8, 616; men ~ pinus, Senec. Med., quercus, Stat., (f. fax e pinu, e quercu); ~ buxus, (Buxentam), Martial.; — II) „verf. overf.“: manglebælt; df. om en flod: med mange Arme el. Udeleb; ~ Timavus, Martial., Ister, Lucan.; — fremdeles om Epset og om Isten: med mange Straaler; ~ jubar solis, Val. Fl.; men ~ horror, (om Synilden), id.; men ~ Phoebeus, Claudian.: mangfældig el. rig Begejstring. — multiflorus, 3, [multus, fluo]: som flyder rigeligen, verba, Juvenc.

*multiflorabilis, o. multifloratilis, e, [multus, foro]: med mange Huler, tibia, Appul. — multifloris, e, [multus, foris, is]: med mange Døre el. Vabninger; — specus, qui sunt in terra multiflores, Plin. 8, 81. — multifloris, e, [multus, forma]: mangleformer, uues, Colum., partus animalium, Plin.; — II) df. „fig.“: manglearter, mangleflæg, artes, Gell.; cf. Cic. Acad. 1, 7: qualitates variae et quasi multiformes; men Senec. Ep. 120: ceteri multiformes sumus, (uden indre Hæftbed); df. — multiformiter, adv.: paa mange el. forskiellige Maader; — pestilentiae ... ignis sufficit multiformiter auxiliari, Plin. 36, 61. — multiflorus, 3, Biform af multifloris: med mange Vabninger; multiflori ... tibia buxi, Ovid. Met. 12, 158.

*multigenēris, e: mangleflæg, milites, Plaut. Capt. 1, 256; men absol. unguenta multigenum multa, f. multorum generum, id. Stich. 2, 2, 59; — multigenus, 3, f. und. flæg; v. — multigenus, 3: manglearter, mangleflæg, figurae, Lucr. 2, 335; ~ vita, Plin. 11, 1, (al. multigena); — [multus, genus]. — multigrumus, 3, [multus, grumus, i], ligesom tumidus: opsvulmet; — ~ fluctus, Naev. ap. Gell. 19, 7.

multijugis, e, o. multijugus, 3, [multus, jugum]; I) „egenl.“: manglepænt: — iret ... multijugis equis, (paa den med mange Heste forspændte Triumfbægn), Liv. 28, 9; ~ quadrigae, Gell. 19, 8; — II) „overf.“: hører der ere mange tilfammen; df. mange, mangfældig; multijugis litterae, Cic. Att. 11, 9; multijuga spolia, Gell.; men id. 14, 2: ~ et sinuosa quaestio.

multilaudus, 3, [multus, laus]: meget rost, meget at rose, vir, Amm. 21, 10, inc. — multilicis, 3, [multus, licium]: mangelaaret, tunica, Vopisc., inc., f. und. multiciens. — multiloquax, acis, [multus]: = multiloquus, Plaut. Aul. 2, 1, 5. — multiloquium, i, n.: megen Tale, Plaut. Merc. prol. 31; af — multiloquus, 3, [multus, loquor]: som taler el. snatter meget, anus, Plaut., coquus, id.

multimammia, ae, f., [multus, mamma]: med mange bryster; Epithet til Gudinden Diana i Ephefus, Hieronym. — multimeter, tr, m., [multus, metrum]: som bruger mange Versemaal, Sidon. — multimodis, adv., oprel. multi modis, (f. multis modis): paa mange Maader; — ~ sapis, Plaut., injurius es, Ter.; ~ immixta semina, Lucr.; cf. Nep. Them. 10: ~ scriptum etc.; af — multimodus, 3, [multus, modus, i]: mangfældig, mangleflæg; — ~ arte distineri, Liv. 21, 8.

multinodis, e, o. multinodus, 3, [multus, nodus, i]: med mange Knuder; — multinodis voluminibus serpens coluber, Appul.; — II) „overf.“: multinodes ambages (explicare), id. — multinominis, e, [multus, nomen]: med mange Navne; ~ dea, Appul. — *multinubentia, ae, f.: Giftermaal med mange, Polygami, Tertull.; v. — multinubus, 3: som gifter sig med mange, Polygamist, Hieronym.; — [multus, nubo]. — multinudus, 3, [multus, nudus, i]: som fejer mange Penge, dpr. asini, Varr., piscis, id.

multipartitus, 3, [multus]: mangfæltigen delt el. inddeelt, mangfæltig; — ~ vita, (mangfæltig Sydsel), Plin. 8, 22. — *multipeda, ae, f., ligesom millepeda: Tunneden (som Insect), Plin. 29, 39; v. — multipes, edis, adj.: mangleføddet; — sic et multipedibus (sc. animalibus) etc., Plin. 11, 103; — [multus, pes].

multiplex, icis, adj., [multus, imus, plica]; I) „egenl.“: med mange Jelder el. Bugter; — alvus est multiplex et tortuosa, Cic. N. D. 2, 51; ogs. med mange Lag, cortex, vid. Plin. 16, 55; men ~ lorica, Virg. Aen. 5, 261; — B) „bef.“ ogs.; a) med mange Krumninger el. ferbergen Steder, domus, Ovid. Met. 8, 158; i. e. labyrinthus; — b) mangfæltig, megen; pl. mange; — ~ lapsu serpens vitis, Cic. d. Senect. 15; ~ fetus procreare, id.; men ~ folia (fabae etc.), Plin. 18, 10; — c) mangfæltig, vidtfordig, her; — ~ spatium loci, vid. Lucr. 2, 162; cf. Cic. Off. 1, 39, ind. multiplico; — i denne Bem. ogs. ligesom compar., m. flge. quam; multiplex quam pro numero damnum, (herre end i Jorvold til Morder), Liv. 7, 8; — II) „fig.“; A) „overf.“: a) mangfæltig el. mangfaldig, d. e. forskiellig, sermones, Cic., genus orationis, id., ratio disputandi (Socratis), id. Tusc. 5, 4; — b) som udstrækker sig vide el. til mange; — ~ potestates verborum, Auct. ad Her. 4, 54; Asiae jurisdictio ... multiplex ad suspiciones, Cic. Flacc. 3; — B) „ment.“: a) om Charakteren: mangfæltig, forskillet, ferbergen; — ~ ingenium et tortuosum, Cic. Lael. 13; cf. id. Att. 6, 2; ~ naturae hominum, id.; homo est animal multiplex, id.; — b) af udbredt Birkomter; vir multiplex in virtutibus, Vell. 2, 165.

*multiplicabilis, e: i mange Jelder el. Bugter; — ~ tortu draco, Cic. Tusc. 2, 9, e Soph.; — multiplicatio, onis, f.: Mangfæltiggjærelse, frugum, Colum.; — II) „technist.“: Multiplicationen, Tallenes Multiplicering; — quae summa ex multiplicatione efficitur, id. 5, 2, Vitruv.; v. — multiplicator, oris, m.: en Mangfæltiggjærer, Paul. Nol.; — [multiplico]. — multipliciter, adv. af multiplex: mangfæltigen, paa mange Maader; — ~ intueri non rem tantum, sed personam quoque et locum, Quintil. 7, 4, 22; tam saepe et tam multipliciter, Gell. 14, 1.

*multiplicis, avi, atum, i, v. a.: mangfæltiggjærlig, forstørrer, formerer; — multiplicandis usuris etc., Nep. Att. 2: domus multiplicata, (meget udbædet el. forstørrer), Cic. Off. 1, 39; haec multiplicata verbis etc., Liv. 42, 61; multiplicata gloria discedere, Cic. Qu. Fr. 1, 2, 5; — II) technist.: multiplicer; — multiplicatur in se duo latera, Colum. 5, 2; v. — multiplex, 3: mangfæltig, mangfæltigen sammenfat; — quae multiplica ludens composuit (Laevius), Gell. 19, 7; — [multiplex]. — multipotens, tis, adj., [multum]: faare magtig, Venus, Plaut.; cf. id. Trin. 4, 1, in.; men ~ pectus, (uendelig Enlidhed), id. Bacc. 4, 4, 9.

multiradix, icis, adv., [multus, radix]: med mange Rødder, centaurea minor, Appul. — multiramis, e, [multus, ramus]: med mange Grene, hyoseyamos, Appul. — multiscius, 3, [multum]: som veed meget; — multiscium reddere aliquem, Appul. — multissonorus, 3, [multum]: som tæner el. larmer stærkt; ~ esseda, Claudian. — multisonus, 3, [multus, sonus, i]: med mange Tøner; — Sic ubi multisona servet sacer athide lucus, (bruger af Rattergalens Sang), Martial. 1, 51; ~ sistra, Stat. — *multitius, 3, f. und. multicicus.

multitudo, inis, f., [multus]; I) „alm.“: Mængde, stort Antal; — nationes eas ... numero hominum et multitudine ipsa in provincias nostras redundare etc., Cic. Prov. Cons. 12; ~ navium, Nep., sacrorum, Cic. d. Or. 3, 19; — II) „bef.“ ogs.; A) Mængde el.

Eværm el. Høb af Menneffer (el. af Krigsfølf); — domum reduci cum maxima frequentia et multitudine, Cic. Verr. Act. 1, 7; cf. Caes. B. G. 2, 6, v. Liv. 6, 15, egf. Nep. Hann. 12; — men in pl. em flere Hebe, vid. Sall. Catil. 51, in.; — 2) navn. egf. Mængden, den flere Høb, Hebehen; — multitudinis judicio moveri, Cic. Tusc. 2, 26; cf. id. Off. 1, 19; men multitudinis soboles, (opp. copia ingenuorum), Suet. Aug. 46; — B) *„besøn.“* el. i Grammatikken heder Hler-tallet el. pluralis egf.: numerus multitudinis, Gell. 19, 8, egf. absol. multitudo, Varro; figel. in pl., id. multivagus, 3, [multum]: der flager el. freiser vide omring; ∞ avis (columba), Plin. 10, 52; ∞ flexus lunæ, id.; men ∞ domus (pl.), Senec. Herc. Fur., (Cytherens Remaretske). — multivivus, 3, [multus, vivo]: som seer meget, Capella. — multivira, ae, f., [multus, vir]: som har haft flere Mænd, (opp. univira), Minuc. Fel. Oct. 24. — multivivus, 3, [multus, via]: paa el. ad mange Veie; ∞ cirentus jumentorum, Appul. — multivulus, 3, [multus, volo, velle]: som vil el. begierer meget; ∞ est mulier, Catull. 68, 128. — multivorantia, ae, f., [multus, voro]: Slugenhed, Graadighed, Tertull.

1. multo, neutr. abl. form adv., f. mnd. multus. — 2. multo, (egf. multo), avi, atomi, l. v. a., [multa]; 1) *„egen.“*: paa lægger en Straf, straffer der-med; egf. alm. straffer; — populus Gaditanus accusatorem hujus multa et poena multavit, Cic. Balb. 18; cf. id. d. Or. 1, 43; — faal. erdens. c. abl.; ∞ populos stipendio, id., exules bonis, id., aliquem pecunia, Nep. Pelop. 1, sacerdotio, Suet.; — men ud. abl.; ab ipsa fortuna crudelissima esse hujus consilia multata etc., Cic. Rab. Post. 1; — 2) *„overf.“*: lder el. udfiaaer som Straf; — quam multas tecum miseras multaverim, Plaut. Stich. 3, 1, 19. — multoties, (egf. multotiens), adv., [multus, toties]: mangleange, oftere, Justinian. Novell. — multum, adv., f. mnd. figd.

multus, (foræbd. moltus), 3, [perfl. part. af molere: at fermere]: megen; in pl.: mange; 1) posit.; A) *„egen.“*: Multi suam rem bene gessere et publicam patria procul, poet. ap. Cic. Fam. 7, 6; multis fortissimis viris tales casus accidisse, Cic. Fam. 5, 17; cf. ibd. 3, 8: tam multis verbis (scribere ad aliquem); — multi alii etc., Ter. Andr. 5, 4, 28; men c. gen. partit.: multi hominum, Plin.; figel. multae arborum silvestrium, id.; — neutr. pl. multa, orum: mange Ting, meget; sed de nostris rebus satis, etiam nimium multa, Cic. Fam. 4, 14; ne parum multa scisse viderentur, Auct. ad Her. 1, 1; — inermes bene multi, (temmelig mange), As. Pollio ap. Cic. Fam. 10, 33; men minime multi remiges, (ganste faa), Cic. Verr. 5, 34; cf. Nep. Timol. 3; — egf. findes multi, f. multi alii, vid. Suet. Caes. 50; — *„poet.“* flaaer ofte sing. f. plur.; faal. multa cane, Hor. Epod. 2, 31; cf. Virg. Ecl. 1, 43; men multa prece prosequi, Hor. Od. 4, 5, 33; fied. faal. om Personer; vid. Lucan. 3, 707; — fremdeles alm. om Ting og om Begreber: megen el. stor i sit Slags; multo labore quærere aliquid, Cic.; cf. id. d. Or. 1, 60; ∞ sol, Plin.; multam salutem dicere alieni, (hilsse nogen forbinde-figen), Plaut. Poen. 1, 2, 194; men si quis etc., multa cum libertate notabant, Hor. Sat. 1, 4, 5; multum aurum argentumque, Sall. Jug. 13; men velut multa pace, (ligesom i dyb Fred), Tac. Hist. 4, 35; men multa opinio est, Gell. 3, 16; (f. multorum opinio est); men comist: multus homo es, Catull. 112, (til Manges Tienske); — ofte egf. om Tiden; jam multum diei processerat, Sall.; men ad multum diem: langt op paa Dagen, Cic. Att. 13, 9; men multo adhuc die, (da det endnu var langt til Aften), Tac. Hist. 2, 44: men multo denique die. (langt ud paa Dagen),

Caes. B. G. 4, 22; multa nocte, Cic.; multo mane, (meget tidlig), id.; — pl. multi, orum, heder egf. Mængden el. den flere Høb; Probris probatus potius, quam multis foris, Attius ap. Non.; df. ofte unus e multis (egf. de multis): hørende til Mængden el. til den simple Klasse; vid. Cic. Fin. 2, 20, v. id. Off. 1, 30; men id. Brut. 79: non fuit orator unus e multis, (af det almindelige Slags), etc.; figel. numerari in multis, id. ibd.; men una e multis sit tibi, (for ikke foretrakkes osv.), Ovid. Rem. 682; — multum est, c. infin.: det er vigtigt; adeo in teneris consuescere multum est, Virg. Ge. 2, 272; — endnu er at mærke neutr. absol.: ne multa el. ne multis: fort at fortælle, vdt.; vid. Cic. Cilent. 16 v. 64; figel. quid multis moror? Egomet etc., Ter. Andr. 1, 1, 87; — egf. heder multa undert. som adv.: meget, overmaade, bestigen; — multa reluctari, Virg. Ge. 4, 301; multa gemens, id. Aen. 5, 869; multa iavahi, Nep. Ep. 6; — B) *„bes.“*: 1) megen el. altfer megen; — supellex modica, non multa, Nep. Att. 13; — b) navn. om Taleren: overdreven, udfærvende, altfer vidtlofig; — qui in aliquo genere incontinens aut multus est, is ineptus dicitur, Cic. d. Or. 2, 4; cf. id. ibd. 87; — 2) bypbig, idelig; — in agmine, ad vigilias, multus adesse, Sall. Jug. 101; cf. Flor. 4, 2: multus in eo proelio Caesar fuit, etc.; — b) egf. altfer bypbig, byrd som el. besværlig; — heu hercle hominem multum et odiosum mihi! Plaut. Men. 2, 2, 41; cf. Sall. Jug. 86; — C) hertil hører endnu: multum e. multo som adv.; 1) multum: meget, mangfoldigen, høiligen; egf. ofte el. længe, vdt.; — salve multum, gnate mi, Plaut. Trin. 5, 2, 56; multum vale, id.; non ita multum uti aliquo, Cic.; cf. id. Att. 8, 13; non multum confidere, (isse fyndeligen at tree derpaa), Caes. B. G. 3, 25; ∞ esse in venationibus, id.; ∞ gratia valere, Nep. Con. 2; — res ... multum et saepe quaesita, Cic. Leg. 3, 15; longe omnes multumque superare, id.; cf. id. d. Or. 1, 33; — multum loquaces merito omnes habemus, Plaut. Aul. 2, 1, 5; ∞ inepti labores, Plin. Ep. 1, 9; — *„poet.“* egf. hos compar.; multum improbiore etc., Plaut. Most. 3, 2, 139; cf. Juvenal. 10, 197: multum hic robustior illo; — men ut multum: i det høieste, Martial. 10, 11; — 2) multo: meget, (um vieles), egf. vdt. el. langt, vdt.; a) hos Comparativer; egf. hos Verber, der betegne en Overgaen, vdt.; — multo pauciores oratores, quam poetae, boni reperitur, Cic. d. Or. 1, 3; multo facilius atque expeditius iter, Caes.; — virtutem omnibus rebus multo anteponeutes, Cic.; figel. multo ceteros antere, Tac.; figel. hos praestare, Sall. Catil. 36; figel. hos malle, Cic. Att. 12, 21; — b) hos Superlat.; — multo maxima pars, Cic. Manil. 18; multo optimum, Quintil.; multo maxime, Auct. ad Her. 4, 44; — c) hos Ord. som udflyde en Hørsfielighed; — Verum aliter evenire multo intelligit, Ter. Andr. prol. 4; multo aliter, ac sperabat, Nep. Hamilc. 2; quod non multo secus fieret, si etc., Cic. Fam. 4, 9; — d) hos Tidsbestemmelser foran ante o. post; — mala multo ante providens, Cic. Fam. 4, 1; non multo post, quam etc., id. Att. 12, 49; cf. Nep. Eum. 3; — 2) compar. plus, pl. plures, plura, gen. plurium; [af Etammen „ple“, hof. plenus, comleo, etc.]; A) in sing. (form subst. o. adv.): mere; — si volet, plus dato, frgm. ex XII Tabb. ap. Gell. 20, 1, hof. egf. Medfættningen plus minusve; ne quid plus minusve fuit, quod nos post pigeat, Ter. Phorm. 3, 3, 21; cf. Suet. Aug. 84, plus minusve: for meget el. for lidt; — egf. heer plus minusve, ligesom cireiter: omtrent; vid. Hirt. B. G. 8, 20, v. Martial. 8, 71; — tantum et plus etiam ipse mihi deberet, Cic. Att. 7, 3; quod plus est, (hvad der figer mere), etc., Liv. 9, 24: apud me argumenta plus,

quam testes, valent, Cic.; — egf. c. genit. partit.; plus pecuniae habere, id.; plus virium, id., hostium, Liv.; cf. Hor. Ep. 1, 17, 51; — egf. m. flad. quam; Albano non plus animi, quam fidei, erat, Liv. 1, 27; figel. ne plus reddat, quam acceperit, Cic. Lael. 16; si ab ubi plus quam decem dies abfuisse, id. Phil. 2, 13; cf. Liv. 38, 38; — men m. udfaltet quam; plus mille capti, id. 24, 41; plus millis audivi, Ter. Eun. 3, 1, 32; ferre plus dimidiati mensis cibaria, Cic. Tusc. 2, 16; paulo plus ducentos passus a castris, Liv. 31, 34; — egf. c. abl. compar.; egf. m. Maalets abl.; Plus poscente ferent, Hor. Ep. 1, 17, 14; quamquam ex his aliis alio plus habet virium, Cic. Leg. 1, 2; alterum certe non potest (fieri), ut plus una (sententia) vera sit, id. N. D. 1, 2; annos LX natus, aut plus eo, Ter. Heaut. 1, 1, 11; cf. Cic. Lael. 16: ne plus aequo quid etc.; — ubi adhibet paulo plus, Ter. Heaut. 2, 1, 8; figel. paulo plus, Liv., plus nimio (aliter meget), Hor. Ep. 1, 10, 30; cf. Liv. 2, 7; — 2) gen. pluris pretii: af hoiere Bard, Varr. R. R. 1, 7; men fædd. er pretii udfaltet; — ager multo plus est: er meget mere værd, Cic. R. Com. 12; quod praenisti, ne plus emerem, id. Fam. 7, 2; figel. plus vendere, (til hoiere fris, dyrere), id., Hor.; men mea mihi conscientia plus est, quam omnium sermo, (er mig mere værd), Cic. Att. 12, 28; aliquem plus facere, (agte hoiere), id., habere, aestimare, ducere, putare, id.; — not.: afene field. fædes abl. pretii f. gen.; — plure vendunt, Lucil. ap. Chais.; — plure venit, Cic. ibd.; — bb) egf. er at mætte; a) plus plusque: mere eg mere; — quem mereculere plus plusque in dies diligo, Cic. Att. 6, 2; — b) plus, ligesem magis, hos adject.; — faal. plus formosus, f. formosior, Nemes. Ecl. 4, 72; — B) plur. plures, plura; 1) comparativt: flere; — quos plures esse intelligo, quam putaram, Cic. Att. 7, 3; figel. plures quam etc., id. d. Rep. 2, 22; Nemini plura ego acerba credo esse ... oblata, quam mi (f. mihi), Ter. Heu. 3, 1, in.; figel. erunt enim plura multo, quam quae etc., Quintil. 3, 6, 28; — 2) alim. "em en Mængde: flere, mange; — pluribus praesentibus, Caes. B. G. 1, 18; cf. Cic. Manil. 7: plures secum in eandem ca. amitam trahere; — plures dies (manere), id.; pluribus diebus, Quintil.; plurium rerum congeries, id.; pluribus verbis docere, Cic.; men quid ego de actione plura dicam? id. d. Or. 1, 5; — men elliptit: quid plura? ne plura, (ligesem quid multa? ne multa): fort og godt, oel.; vid. Cic. Leg. 2, 1, e. id. Fam. 13, 1; — not.: eufemistisk er plures, (ligesem *plures*), f. de Dode; — quin prius me ad plures penetravi, Plaut. Trin. 2, 2, 11; — III) superl. plurimus, 3, [best. m. plus]: den el. det meste, faare megen; in pl.: de fleste; egf. mange el. faare mange; — hujus (dei) sunt plurima simulacra, Caes. B. G. 6, 17; haec plurimis a me verbis dicta sunt, Cic.; — plurimus ei (magistro) de honesto ac bono sit sermo, Quintil. 2, 2, 5; men salutem plurimam dicit, (egf. ab brev. S. P. D.): bringer færligst Dissen, (ofte egf. som Overstrift over Breve); — men "poet.": Plurima qua silva est, (hvor den er tykkest), Ovid.; cf. id. Met. 14, 53, oftere; men collectivt: Plurimus in Junonis honorem etc., (ret mange Digtere), Hor. Od. 1, 7, 8; cf. Martial. 9, 56, e. Ovid. Fast. 4, 411; — bb) herlit mætte; a) neutr. absol. (sem subst. cf. adv.); — an ... id agebat, ut haberet quam plurimum? Cic. Rab. Post. 14; caput autem est, quam plurimum scribere, id. d. Or. 1, 33; — qui apud me dignitate plurimum possunt, id. R. Am. 1; ut te plurimum diligam, id.; men hoc ego utor uno omnium plurimum, id. Fam. 11, 16; quantum plurimum possunt, (faa meget muligt), Quintil.; — men afene fild., plurimum quantum: evermaade meget, nocere.

Min. Fel. Oct. 22; — plurimum: i det hoieste, Plin. 25, 22; figel. quam plurimum, ligesem plerumque; færvantigen, id. 15, 4; — b) neutr. c. gen. partit.; — plurimum artis, Quintil.; ut laboris, sic utilitatis etiam longe plurimum, id.; — c) neutr. plurimi, sem gen. pretii; — quem unum Alexander plurimi fecerat, Nep. Eum. 2; ut quisque, quod plurimi sit, possideat, ita ditissimus habendus etc., Cic. Parad. 6, 2.

Mulucha, ae, m.: flet i Africa, imellem Numidien og Mauritien, (hod. Mulia), Sall. Jug., Mela 5, 1, Plin.; — egf. en By derover, Flor. 3, 1. — mulus, i, m.: Muldyr el. Muldest; — ∞ elutellarius, Cic. Top. 8; ∞ rhedarii, Varro; cf. Hor. Sat. 1, 6, 165; f. egf. Fest. p. 148, (Müll.); — egf. comiff Skældsord: mule etc., Catull. 83; egf. som Didsprog: mutuum muli scabunt, Auson.; el. mutua muli, Pompon. ap. Varr. — Mulvianus, 3, controversia, Cic. Att. 2, 15, (benævnt efter en Mulvius); figel. ∞ cotonea, Plin. 15, 10. — Mulvius (Milvius), 3, pons: Bro over Tiberen, ovenfor Rom, hvor den flammiske Bei til Strutien begynder, (hod. Ponte Molle), Cic., Liv., o. R.; heter Milvius agger, Stat. Silv. 2, 1.

Mummius, Mummia: romersk Slægt: o. Person: navn, hvoraf mætte L. Mummium Achaicus, (Cons. a. u. c. 638), fæstgjætte Gerintgen; vid. Cic. Verr. 1, 21, o. Vell. 1, 13; — fem. Mummia, ae: St. Galba's Gemaltinde, Suet. Galb. 3. — Munatius, Munatia: romersk Slægt: o. Personnavn; — L. Munatius Plancus, Cæsars Legat, vid. Caes. B. G. 5, 21; — til og fra ham er Cic. Fam. 10, 1 figt. — munetio, onis, f., [munga] at fætte fig, at fætte Ræsen; ∞ muculentae, Arnob.

Munda, ae, f., By i Hisp. Baet., (hod. Landsbyen Monda), befæst af Pompejanernes sidste Nederlag; — vid. Auct. B. Hisp. 27 figt., o. Flor. 4, 2; — B) df. Mundensis, e, proelium, Suet. Caes. 56; — not.: egf. er Munda, ae, m., Navnet paa en flet i Ruffitanien, (hod. Mondeggo), Mela, Plin.

mundanus, 3, [2. mundus]: hørende til Verden, benævnt drefter; — ∞ anima, ligesem anima mundi: Verdensfielen, Macrobi. Somn. Scip. 2, 16; ∞ annus, (bestaaende af 15000 Aar), ibd. 11; — men ∞ ora, (i. e. coelestis), Avien. Arat. 216; — II) subst., mundanus, i, m.: en Verdensberger; vid. Cic. Tusc. 5, 37. — "mundatio, onis, f.: Renselse, Augustin.; o. — mundator, oris, m.: sem renser, Jul. Firm.; — df. mundatorius, 3: rensende, medicamentum, Plin. Val.; — [mundo] — munde, adv. af 1. mundus: rent, reuligt; df. net, arrigen, smukt, Plaut. Poen. 5, 4, 5; — parum munde et parum decenter, Senec. Ep. 70; — superl., quam mundissime purissimeque fiat, Cato. — Mundensis, e, f. nads. Munda.

mundialis, e, [2. mundus]: verdenslig, jerdlig, Tertull.; df. — mundialiter, adv.; ∞ vivere, id. — mundicina, ae, f., [1. mundus]: Renselsesmiddel; in pl.: ∞ dentium, Appul.; — mundicors, dis, adj., [1. mundus, cor]: med rent Sierte, Augustin. — mundificio, are, v. a., [1. mundus, facio]: renser, stomachum, Maer. — mundiger, a, um, [2. mundus, gero]: som bærer Verden, axis, poet. in Anthol. Lat. B. — mundipotens, tis, adj., [2. mundus]: beherskende Verden, Tertull. — munditenens, tis, adj., [2. mundus, teneo]: = frgt., Tertull.

"munditer, adv.: Biform af munde: renlig; — quum sedulo munditer nos habemus, Plaut. Poen. 1, 2, 26; — egf. "everf.: anstændigen, ærbart, Appul.; o. — munditia, ae, o. mundities, ei, f.; 1) "egenl.: Renlighed; — munditias fieri volo, (at der skal gøres rent), Plaut.; Munditia illecebra est animo amantium, id. Men. 2, 3, 1; — II) "figt.; A) "everf.: Pyntelighed, Rethed i Paaklædning, i Selig og Behave, i Levemaade, esp.; — vid. Suet. Caes. 16, e. Nep. Att. 13; figel.: quo munditia homines, qua elegantia, (bevisse

fine Herter)! Cic. Fam. 9, 20; simplex munditiis, (i den simple Pynt), Hor. Od. 1, 5, 5; munditias mulieribus, viris laborem convenire, Sall. Jug. 83; cf. ibd. 63; — B) „ment.“: Jorceragæts el. lðrtyffts amfandige lðrsmýning; vid. Cic. Orat. 23, o. Quintil. 8, 3, 87.

mundus, (avi), atum, 1, v. a., [1. mundus]: renser; stibium mundatur nitro, Plin. 33, 34; — not.: compar., mundatur ab illa peste, Augustin. — mundule, adv.: renligen, net; — linea tunica mundule amicta (puella), Appul.; af — mundulus, 3, dem. af 1. mundus: ret ryntelig el. elegant; — ∞ amasii urbani, Plant. Truc. 3, 1, 13. — mundum, i, n., forcl. Biform af 2. mundus: Jruentimmerpynt, Lucil. ap. Gell. 4, 1.

1. mundus, 3; I) „egenl.“; A) „alm.“: ren, renlig, net, supellex, Hor., coena, id., cultus corporis, Lucr.; ∞ ager, (renset el. rybber), Gell.; — mundae sedulitatis anus, Ovid. Fast. 3, 668; — compar., nihil videtur mundius, Ter. Eun. 5, 4, 12; superl., ∞ cubile, Colum.; — B) „bef.“: pyntet, elegant, fin, prægtig, (tilføds m. Biegr. af Jorcerdribsse); — propter mundiorum justo cultum, (af hundes altsor fine Pynt), Liv. 8, 15; mundos, elegantes, etc., Cic. Fin. 2, 8, — II) „fig.“; A) em Ordene: ren, net, påsende; — Munda, sed e medio ... verba, Ovid. A. A. 3, 479; men quibus (versibus) mundius ... nihil, Gell. 19, 9; — B) forcl. egf. „alm.“: forsynet el. smykket dermed; loca munda navibus facit, Enn. ap. Fest.

2. mundus, i, m., [besf. m. frgd.]; I) „alm.“ ligesom *zōquos*: Pynt, Prydsse; navn. ∞ muliebris, Liv. 34, 7, egf. absol. mundus, Appul.: Jruentimmerpynt; — dog undert. i Medfætt. af ornamenta, (i. e. aurum, gemmae, etc.), er mundus muliebris: quo mulier mundior sit ... specula, unguenta, etc., Dig.; — B) fide. egf. „alm.“: Redskab el. Værktøi, oel.; operae messoriae mundus omnis, Appul.; — cf. d. forcl. lðrtyf, in mundo: ved Haanden, i Veredskab, Plant. Pers. 1, 1, 46; — II) „bef.“; A) den pragtfulde med Stierner smykkede Himmel; — ∞ arduus, Virg. Ge. 1, 240; concussit ... sidera mundus, Catull. 64, 206; mundi magnum et versatile templum, Lucr. 5, 1435; egf. mundus coeli, Enn. ap. Macrob.; egf. ∞ lucens, Cic. Univ. 10, aetherius, Tibull.; ligel. tacitus labitur mundus, Plin. 2, 3; cf. Senec. Qu. N. 7, 2: utrum mundus, stante terra, circumfret, etc.; — B) df. (navnl. hos Filosofherne): Verden el. Verdensbygningen el. Universet; — mundus, quoniam omnia complexus est, etc., Cic. N. D. 2, 14; cf. ibd. 2, 72; men coelum ... extremum atque ultimum mundi etc., id. Div. 2, 43; oculus mundi, (i. e. sol), Ovid.; cf. id. Fast. 5, 11: Post chaos, ut primum data sunt tria corpora mundo; men Cic. Acad. 1, 17: Democritus dicit, innumerabiles esse mundos; — endel. om Gudsdommen, som Verdens Eiel, vid. Senec. Qu. N. 2, 45, o. ibd. 3, 28; — C) df. (navnl. pect.): Verden, d. e. Jorden el. Jordkredsen; vid. Hor. Od. 3, 53, o. ibd. 1, 22, 19; — men om Jordklødens Menneſter, Lucan. 5, 469; ligel. quem mundus et superi timent, Senec. Herc. Oet.; cf. Hor. Sat. 1, 3, 112: Tempora si fastosque velis evolvere mundi; — B) euphemistisk egf.: Underverdenen; — Nabningen til denne mundus fandtes i Rom paa Comitium, men var tilføkket med Stenen lapis manalis, der alene bortegees trende Dage om Næret, da det hed: mundus patet; vid. Varr. ap. Macrob. 1, 16; mundus quum patet, deorum ... inferum quasi janua patet; cf. Macrob. ibd.

mūnerābundus, 3, [muneror]: som bringer Joræringer, Appul.; — mūnerālis, e: hørende til Joræringer; — ∞ lex (Cincia: som forbyder Beskikkelsen); vid. Plaut. ap. Fest. p. 143; o. — mūnerārius, 3: berende til Gladiatortegene; — ∞ libellus, (Jortegnelse over de kæmpende Gladiatører), Treb. Poll. Claud. 5; — II) subst., munerarius, i, m.: som giver

Jælfet Jægtterlege, Suet. Dom. 10, o. Senec. Contr. 4 praef.; (cf. Quintil. 8, 3, 31); — [munus].

*mūnerātio, onis, f., Væffenten, Joræring, Dig.; o. — mūnerātor, oris, m., ligesom munerarius: som lader opføre Jægtterpil for Jælfet; vid. Flor. 3, 20; de gladiatore munerator etc.; — [munero]. — mūnerigērūlus, i, m., [munus, gero]: som bringer Joræringer, Plaut. Pseud. 1, 2, 48.

*mūnērō, avi, atum, 1, v. a.; I) ſkenſer el. forærer, coronam virginī, Attius ap. Non.; ∞ beneficium bene merenti, Plaut. Capt. 5, 1, 15; quibus rex te munerare constituerat, Cic. Deiot. 6; inani me lance munerat, Senec.; — egf. ud. abl.; ob haec a Trajano muneratus, Spartian.; o. — mūnērōr, atus sum, 1, v. dep. a.: = frgd.; — natura aliud alii munerat, Cic. Inv. 2, 1; — ∞ aliquem opipare, id.; cf. Ter. Heaut. 2, 3, 59; men Hor. Epod. 2, 21: Qua (uva) muneretur te, Priape; — [munus]. — mungo, ēre: at snyde (Næfen), f. und. emungo.

mūnia, ium, n., [munis, e], (men claffiſk alene in nom. o. acc.): de Jorcerninger el. Pligter, som de forſtieltige Livsforholde mærføre; — ∞ belli pacisque, Liv. 1, 42; ∞ candidatorum, Cic. Mur. 35; consulatus munia obire, Tac. Ann. 2, 26; munia duces implere, id. Hist. 1, 62; munia vitae servare, Hor. Ep. 2, 2, 131.

mūnicipes, ipis, c., [munia, capio]; I) „egenl.“: Jorger af et Municipium, muneris tantum cum populo R. honorarii particeps, (ſem i Rom har Udgang til Jorcerpoſter), vid. Gell. 16, 13, o. Fest. p. 131, (Müll.); — ∞ Coſanus, Cic.; ∞ ejus municipii, Dig.; — II) „overf.“; A) fra el. af ſamme By, Medberger, Landſmand; ſem. Medbergerinde, Landſmandinde; — ∞ noster, Cic.; amavit Glyceram, municipem suam, Plin.; men „poet.“: ∞ Saloniis, Martial. 12, 21, (fra Jloten Salo i Eſtſkierien); — bb) hertit mærfes; a) dii municipales, (spotteſte): ſom tyktes paa enſelte Steder, Min. Fel. Octav. 6; — b) „poet.“ o. m. Yme egf. om Jting; municipes Jovis ... lagenas, (i. e. Cretenses), Juvenal. 14, 271; testa municipales Sibyllae, (i. e. Cumana), Martial.; — B) den i et Municipium Jrigione, Dig.

*mūnicipālis, e: i el. fra et Municipium, hørende dertil, homines, Cic. Att. 8, 13; egf. absol.: municipalis honestissimi generis, id. Sull. 8; men ∞ dolor, (i. e. municipium dolor), id. Att. 7, 11; men Cat. Ann. 3, 62: ∞ ambitio, (Stræben efter at vinde Indvæererne i Municipierne); — undert. egf. m. Biegr. af Ringeggt, el. i Medfætt. af Rom: ſaal. ∞ eques, Juvenal. 8, 238; — df. adv.: municipāliter: i et Municipium, natus, Sidon.; — mūnicipatim, adv.: efter Municipier; — ∞ dividendos custodiendosque etc., Suet. Caes. 14; o. — mūnicipātus, us, m.: Jorgerret, Tertull.; — [municipium].

mūnicipiōlum, i, n., Sidon., dem. af frgd. — municipium, 1, n., [municipes]: By udenfor Rom, navn. i Italien, ſom, tilligemed egne Love og Jvrigheder, egf. har romerſt Jorgerret, hvis Jorgere alſk kunne i Rom give deres Stæmmer i offentlige Anliggender, erhøfte Statsværdigheder, eſv., et Municipium, en Jriſtad; — Cato ortus municipio Tusculo, Nep. Cato 1: cf. Cic. R. Am. 6; ∞ Tarquinienſe, id.; men Liv. 26, 8: per Appiae municipia, (ſom ligge ved den appiſke Wei); — b) undert. egf. f. colonia; ſaal. longe princeps municipii Lucensis, Cic. Fam. 13, 13.

mūnifex, icis, adj., [munia, facio]: tiensigørende; munifices milites, Veget.; — egf. „overf.“: ∞ mamma, (ſom vedbliver at give Melk), Plin. 11, 95. — *mūnifice, adv.: gavmildt, veldægtigen, adjuvare rem alienius, Liv. 22, 37; cf. Cic. N. D. 3, 27; — mūnificētia, ae, f.: Gavmildhed, (navnl. ſom Chæracter hos de romerſte Stormænd); vid. Sall. Catil. 54, o. Suet. Caes. 10; men ∞ animi, Sall. Jug. 7; — egf. overf.: ∞ naturae, Plin. 11, 95; — mūnificium,

i, n.: Stent el. Gave, Dig., inc.; v. — *mūnifico*, are, v. a.: at bestende el. at begave: — *~ mortales salute*, Lucr. 2, 625; — [af figd.].

1. *mūnificus*, 3, [munus, facio]; 1) „egent.“: som gjerne gior Gørringer, gavmild; ogs. velkædig, velgørende; — *mūnificum esse* in dando, vid. Cic. Off. 2, 18; quid ... tam *mūnificum*, quam opem ferre supplicibus, id. d. Or. 1, 8; — pro tam *mūnifica patria* etc., vid. Liv. 4, 50; — „poet.“ ogs. til Ceres: Te, dea, *mūnificam* ... loquuntur, Ovid. Am. 3, 10, 5; — II) „overf.“: hvormed el. hværaf der vides Gavmildhed, opes, Ovid. Pont. 4, 1, 24; area, Martial. 8, 38; — not. a: „poet.“ egf. e. gen.; — *~ laudis*, Claudian.; — not. b: compar. *mūnificior*, Cato, *mūnificentior*, Fest.; superl., *mūnificentissimus*, Cic. R. Com. 8. — 2. *mūnificus*, 3, [munia, facio], sigefem munifex: tiensligørende; — *mūnifici milites*, Dig., (al. *mūnifices*), inc.

mūnimen, inis, n., [forstøret v. pectif. Viform af figd.]: Værn, Beskyttelsesmiddel; — *clausae munimina portæ*, Ovid. Am. 1, 6, 29; men hoc effusus *mūnimen* ad imbres, Virg. Ge. 2, 352. — *mūnimentum*, i, n., [munio]; 1) „egent.“: Befæstnings- el. Sækerbæds- middel, Værn el. Beskyttelse; østest i *krigsproget*; — ut instar muri hae sepes *mūnimenta* præberent, Caes. B. G. 2, 17; cf. Liv. 1, 33; — navn. ogs. Vold el. Sænfæ; hof. *mūnimenta* ogs. om Værbesid el. den befæstede Væir; — quae *mūnimenta* inchoaverat, permunivit, Liv. 30, 16; *mūnimenta* ingredi, Tac., perrumpere, id.; cf. id. Ann. 13, 36; ogs. Væirerigstænfæ, Liv. 10, 9; cf. Vell. 2, 51; — ogs. om Grændse- floeter, Curt. 4, 5; ogs. om en Risting, id. 1, 13; — *~ sepis*: Indhegning, Plin.; *lacernae* ... *mūnimenta* togae, (som træktes derover), Juvenal. 9, 28; — II) „overf.“: hvad der tiener til Værn el. til Beskyttelse; saal. om Horatius Cædes: id *mūnimentum* illo die etc., Liv. 2, 10; *tribuniciam potestatem*, *mūnimentum* liberati etc., id. 3, 37; cf. Sall. Jug. 97: noctem sibi *mūnimento* fore; f. ogs. Tac. Hist. 4, 52.

1. *mūnio*, ivi el. ii, itum, 4, v. n. v. a., [tilligem. moene, moenia, best. m. *ἀμύνω*, i. e. arceo, defendo]; 1) neutr.: opfører en Mure el. en Befæstning; — quod idoneum ad *mūniendum* putarent, Nep. Them. 6; *mūniendi* gratia vallum petere, Auct. B. Afr. 31; cf. Liv. 1, 8; — II) østere act.; A) „egent.“: murer el. bygger el. opfører, moenia, Plaut.: *~ arceem*, Nep. Them. 3; df. — a) befæster, fæstner, fæstærer; — *~ castra vallo fossaque*, Caes., locum muro, id.; cf. Cic. Att. 4, 16; men *~ domum praesidiis*, id. Catil. 1, 4; cf. Hor. Od. 3, 16, 3; *~ hortum* ab incursu hominum, Colum.; — ogs. om en naturlig Beskyttelse el. Befæstning; *Alpibus Italiani munierat natura*, Cic.; *spica* ... *mūnitor* vallo aristarum, id. d. Senect. 15; — ogs. om Befæstning med Klæder, vid. Suet. Aug. 82; — b) *~ viam* el. iter, (banc, giøre fremkommelig); Nep. Hann. 3; ad rupem *mūniendam*, (til at banc Vei derover), Liv. 21, 37; — B) „fig.“; 1) „overf.“: a) *~ aliquem*, (forstyre el. forsørge); — non meretriculis *mūniendis* rem coëgit, Plant. Truc. 2, 2, 51; — b) *mūnire* sibi viam ad consulatum, Cic., viam accu- sandi, id. Mur. 23, (banc sig Væir dertil); cf. id. Tusc. 1, 14; — 2) „ment.“: *mūnio* me ad haec tem- pora, (rufter mig derimod), Cic. Fam. 9, 18; multorum se benevolentia *mūniri* el. *mūniri*, id. Fin. 2, 26; — III) partic. *mūnitus*, 3, som adject.: fæstærer, fæstet; — nihil tam *mūnitus* est etc., Cic. Verr. Act. 1, 2; *cujus ingenio* ... *mūnitiore* esse debebat, id. Mur. 27; et loci natura et mann *mūnitiissima* castra, Caes. B. G. 4, 55. — 2. *mūnio*, onis, stude Cic. d. Or. 1, 59, betegne en vis Væir, men hvor man retter *mūnionem* til nomum; vid. Orell.

mūnis, e, [best. m. *munus*]: tiensligdædig, tiens- villig; *Munifici* munnesque viri, Lucil. ap. Non. —

mūnite, adv. af *mūnitus*: fæstærer, fæstet; quo *mūnitus* essent, Varr. L. L. 5, 32.

mūnitiō, onis, f, [munio]; Befæstning, Fæstæring; 1) „egent.“: *mūnitiō* munitione prohibere, Caes. B. G. 1, 19; *~ operis*, ibid. 8; *~ Dyrrachina*, (Befæst el. Indfæstning deraf), Suet. Caes. 68; *mūnitiones fluminum*, (at staae Vei derover), Tac. Ann. 1, 56; — B) „best.“: — *~ viae*: Befæstning el. Befæstning; in *mūnitiones viarum* condemnare, Suet. Calig. 27; cf. Cic. Font. 1; — men „alleg.“: *aditum* ad causam et *mūnitionem* etc., vid. Cic. d. Or. 2, 59; — II) „overf.“ o. concret: hvad der tiener til Befæstning el. Sækerhed, navn. Væir og Skanser el. Mure; — *urbem munitionibus seipre*, Cic.; *mūnitiones* incendere, Nep.; cf. id. Them. 7, ogs. Tac. Ann. 3, 74, e. Liv. 5, 5; — ogs. Dæmning el. Dam, Cic. Verr. 4, 53; nisi *mūnitione* ac mole lapi- dum a mari disjunctus esset (fons).

mūnitiō, are, v. a. intens., men afene „overf.“: — *quam viam munit*, (hvissen Vei den søger at bane sig), Cic. R. Am. 48; — *mūnitor*, oris, m., som bygger; — *~ Trojae*, Ovid. Her. 3, 139, (i. e. Apollo); — *~ facit*: i *krigsproget* ere *mūnitores*: Skansergravere el. Murearbeidere, Liv. 5, 19, e. id. 7, 23; figel. Tac. Ann. 1, 64: inferre se *mūnitoribus*; v. — *mūniti- ūra*, ae, f.: hvad der tiener til Befæstning, navn. Fæstæde el. Skanser, vrl., Augustin.; — [munio]. — *mūnitus*, 3, partic. o. adj. af 1. *mūnio*.

mūnus, eris, n., [timef. best. m. *ἀμύνω* o. *munio*]; 1) „egent.“: Tieneste, Gærræmning, Embæde, Eys- sel; df. ogs. undert. den Pligt, som en vis Stilling medfører; — *lauteque munus administrasti tuum*, Ter. Ad. 5, 1, in.; *illud munus suum* non esse, Cic. Verr. 1, 25, (dette Embæde); ad omne officii *mūnus* instruere, (til Sysselsættelse af enhver Pligt), id. d. Senect. 9; *munera* rei publicae explore, id.; cf. id. Brut. 30, e. id. d. Or. 1, 45; — *munera belli*, Liv. 21, 35; *~ vigiliarum*, (Vagttieneste), id., equitis, (Ryttertieneste), id.; — ogs. absol. *munere* vacare, id. 25, 7, (være fri for Krigs- tjeneste); — *~ amicitiae*, Cic. Lael. 19, (Venfæbets Pligt); *~ principum* est, e. inf., (deres Pligt el. Ræst), id. Mil. 8; cf. id. Fam. 11, 5: *tuum* est hoc *mūnus* etc.; — II) „overf.“: A) Tieneste el. Velgierning, som berises nogen: — *si* quo fungitur (*munere*) etc, Cic. Off. 2, 20; *tempestivo principum* in multitudinem *munere*, Liv. 4, 59; me ... *Muneris* esse tui, (at jeg stylder dig alt, at jeg er til ved din Velgierning), Ovid. Met. 14, 125; cf. Hor. Od. 4, 3, 21; — B) *~ ūtrum* af Erkiendelse el. af Væiragt, osv.; — *tantarum* in *munere* laudem, (ved at hædre sliq. Tieneste, neml. ved en Tieneste), Virg. Aen. 8, 273; — navn. ogs. Dødsøffer, Væirberøising imod den Afdøde; vid. ibid. 6, 887, ogs. ibid. 11, 26, ogs. id. Ge. 4, 520; f. ogs. udenf. *munus* funeris; — C) Gave, Stent, Gørring; — *mittere alicui munera*, Cic. alicui aliquid *muneri*, Nep., ogs. *munere*, Plin.; *aliquem munere* donare, Virg. Aen. 5, 282; *genitori* in magno *munere* dare, (som en bestig Gørring), ibid. 5, 537; ogs. forbinde dono atque *munere*, Cic. Arch. 8; cf. id. Cluent. 21; — bb) df. ogs. a) „pect.“: *munera Liberi*, (i. e. Ven- nen), Hor.; *terrae munere* vesci, (i. e. frugtbare), id.; *~ Cereris*, (Brødet), Ovid.; — b) *~ solitudinis*, (Frugt el. Væir af nogen Ensamhed), Cic. Off. 2, 1; cf. id. Parad. proem.: *illud* majorum *vigiliarum* *munus* etc.; — 2) navn. ogs. i Rom: Stormændenes Gaver til Romerfolket, Stæfpest el. Fæstespil, vrl.; — *munus magnificum* dare el. præbere, Cic., edere, Suet.; df. Cic. Off. 2, 16: *functus* est *adilicio* maximo *munere*, (gav som Væir el. bestig Stæfpest); men *~ funeris*, (i Anledning af en Begrævelse), id. Vat. 12; — ogs. om Stæfspillene paa Circus; vid. Ovid. Fast. 5, 190; — bb) dertil mærkes: a) *munera* hæde ogs.: de prægtige Bygninger el. Anlæg, som enstelte

Stemmand epherte, som Gaver, til Jøkket; — Pompeji munera absumpta igni, (i. e. theatrum Pompeji), Vell. 2, 130; Nec sua conspiciet . . . Munera Brusas, Albinov. 1, 287, (i. e. aedem Concordiae); cf. Ovid. A. A. 1, 69, m. Suet. Aug. 29; — h) ogf. anden Bygning el. Pragtbygning; vid. Cic. Qu. Fr. 3, 1, 3; — c) end el. ogf. Verdensbygningen el. Universet; — moderator tanti operis et muneris, Cic. Tusc. 1, 29; cf. id. N. D. 2, 35.

mūnuscūlaris, i. n.: sem indsamler Gaver, Augustin.; af — mūnuscūlum, i. n., dem. af munus: liden Gave el. Gøtaring; — levidense, crasso filo, faldet Cicero (med Vunc) sin Tale for R. Dejotarus, Cic. Fam. 9, 12; — le facinoris alieni, (Gør dele af en andens Brøde), id. Off. 3, 18. — Mūnychia, ae, f., Morveie: Haven i Attika ved Athenen, Nep. Thras. 4; — B) df. Mūnychius, 3, „poet.“ i. attheniisk, agri, Ovid., arees, Stat.

1. mūraena, ae, f., μέγαρα: Muranen, en af de Gamle meget yndet Sæst, Cic. Fam. 7, 26; Martial., e. N.; — II) „overf.“: en muranfermet fort Etie i Træet Citrus, Plin. 13, 30. — 2. Mūraena, ae, m.: remerst Tilnaen in gente Licinia, hversaf her mærkes; 1) L. Licinius Muraena, for hvem en Tale af Cicero haves; — oratio Muraeniana, Capella; — 2) L. Varro Muraena: Brøder af Mænas's Gemalinde, Hor. Sat. 1, 5, 38. — mūraeniōla, ae, f., dem. af l. muraena: liden Murane, Hieronym.; — II) „overf.“: etflags liden Hælsede, id.

*mūralis, e; 1) „alm.“: hørende til el. benævnt efter en Mur; — ~ herba, Cels., Plin. 21, 104; (heter ogf. muralium, i. n., Plin. l. c.); — ~ pila, Caes., (til at udkaste fra Muren); men ~ tormentum, Virg. Aen. 12, 921, (høermed Murene nedskydes); men ~ sales, vid. Caes. B. G. 3, 14; — II) „bes.“ mærkes: corona muralis; a) Hæskrans for den, der først besigt den fiendtlige Mur, Gell., Plin.; cf. Liv. 23, 13; „poet.“ ogf. honor muralis, Claudian.; — b) Kranen paa Gindøren Cybeles Høvede, Lucr. 2, 606; — mūralium, i. n., f. und. frigt; e. — mūratas, 3: fersynet med Mure, Veget.; — [murus].

1. Murcia, ae, f.: Epithet til Venus, af den hende hellige Myrte, Varr. L. L. 5, 32; efter Plin. 15, 36, ogf. Murtia el. Myrtea. — *2. Murcia, ae, f.: efter Augustin.: Doriskhedens Gindør; havde et Tempel ved Høen af Acentinerbierget, som deraf tidligere hed Mureus, Fest. p. 118, s. v. Murciae deae; e. — murcidus, 3: dørst, Pompon. ap. Augustin.; — [murcus]. — Murcia, 3, f. und. 2. Murcia. — murcus, i, m., efter Atm. 15, 12: som afstærer sig Dørmøllingeren, for ikke at blive Eolstrat; (Italarum: poltrone, a pollice truncato); — not.: f. ogf. und. 2. Murcia. — Murena, ae, f. und. Muraena.

mūrex, icis, m.; 1) „egenl.“: etflags Edmussling med pigget Skal; vid. Plin. 9, 60, e. Hor. Sat. 2, 4, 32; — ogf. Purpurfæglen el. purpura, f. nedel.; — II) „overf.“: A) Sæsten af denne Enegl el. Møsling, der tiende til Røynning; df. færv. Purpurfarve el. Purpurfaft el. Purpur; — Tyroquo ardebat murice laena, Virg. Aen. 4, 262; cf. id. Ecl. 1, 44, ogf. Martial. 13, 87, (hvis Overskrift: murices); — B) Møslingskallen murex tiener ogf. Høvguden Triten, ligesom buccina, til at blæse paa; Val. Fl., ogf. til Beskæftning, vid. Ovid. Met. 1, 332; — ogf. bruges denne Møsling som Børskar til flydende Sager, Martial. 3, 82, ogf. til Grettens Udsmykning, Ovid. Met. 8, 563; — C) isølge etflags Lighed; 1) spides el. skarpt Sten el. Klippe; vid. Virg. Aen. 5, 205; ligel. sternendum forum muricibus, (neml. til Ubeqvembet for de Trætthysse), Plin. 19, 6; — 2) ferrei: etflags Jorangler, Curt. 4, 13; — 3) ~ acuti, Stat. Achill. 1, 921: Hvieler med Vigger; men Gell. 6, 4: in armario muricibus praefixo, (fersynet med Pigger).

Murgantia, (ogf. Murgentia), ae, f.: By paa

Sicilien, Liv. 26, 21, Sil.; — B) df. Murgantinus, (Murgent.), 3, ager, Cic. Verr. 3, 18; — men pl. Murgantini, orum: Indvaanerne af Byen M., Plin. 3, 14; — not.: ogf. er Murgantia, ae, f.: italsk By i det Samnitiske, Liv. 10, 17.

mūria, ae, f., [best. m. ἀμυρία, i. e. salsugo el. maria]: Saltlage; — condere oleas in muria, Cato; ~ dura, vid. Colum. 12, 6; cf. Hor. Sat. 2, 8, 53, ogf. Plin. 25, 11; df. — mūriaticus, 3: nedlagt i Saltlage; df. absol.: muriatica macerare, vid. Plaut. Poen. 1, 2, 32 e. 38.

*mūricātim, adv.: purpurfægelformet; — ~ intortus vertex, Plin. 9, 32; df. — mūricatus, 3: purpurfægelformet; df. tilspidset el. spids; — ~ cacumina (solorum), Plin. 20, 99; — II) „overf.“: gressus muricati, (ligesom Trinen paa skarpe Stene, d. e. angstelig el. frygtfuld Fremtriften), Fulgent.; e. — mūricēus, 3: fuld af Spidser el. Kanter, m el. hvas, lacunae, Auson.; — [murex]. — mūricidus, 3, [mus, caedo]: som dræber Mø; df. sem Skældord: muricide homo: du fejge Karl! Plaut. Epid. 3, 1, 12. — mūricūlus, dem. af murex: liden Purpurfæg, Enn. ap. Appul.

mūries, ei, f.: Biform af muria: Saltlage, Cato. — mūrilegulus, i, m., [murex]: som samler el. fister Purpurfægler, Cod. Just. — mūrinus, 3, [mus]: af Mø, sanguis, Plin., simus, id., pellis, (Møsekind), id., color, (Møsefarve), Colum.; — II) „overf.“ isølge etflags Lighed; ~ bordeum: Møsebyg, (etflags Ustrud), Plin. 22, 65; ~ auricula: Møseøre, (etflags Plante), Scrib. Larg.; — men ~ pelles, Justin. 2, 2, rimel. Maarstind el. Dørmøllstind, edf.

murmur, ūris, n., [af Naturlyden mur; vid. Quintil. 8, 6, 31]; 1) om Mennesker: Murren, Mumlten; ogf. Brummen el. Kuurren; — nolo murmur alium nec susurrum fieri, Plaut. Rud. 5, 3, 48; murmur populi, m. acc. e. inf., Liv. 45, 1; cf. Virg. Aen. 12, 239; men contemnere murmura famae, (Hjggets Hvælen), Prop. 2, 4, 29; precibus et murmure longo, (med lange mumlende Bønner), Ovid. Met. 7, 251; men ~ saevo, (om Sælehelterens Brummen), Martial. 9, 70; — b) ogf. om Dyrnes narstulerede Brummen; — saal. om Løven og Tigeren, vid. Martial. 8, 55, o. Stat. Theb. 12, 170; ogf. om Bierens Summen, Virg. Aen. 6, 709; — II) ligel. som Naturlyd el. som Efterlygning deraf: Brummen el. Brusen el. Larmen; — ~ maris, Cic. d. Or. 3, 46; cf. Hor. Ep. 1, 10, 21; men om en Storm: magno misceri murmure coelum, Virg. Aen. 4, 160; cf. id. Ecl. 9, 58, o. Lucr. 6, 141; — fremdeles om et tidspundende Hærg, Suet. Calig. 51, om Jordstøvel, Plin. 2, 82; om Larmen af blæsende Instruenter, Prop. 4, 3, 61, o. Hor. Od. 2, 1, 17, ogf. Ovid. Met. 14, 537; — ~ aurium, (Sufen for Døren), Plin.; — not.: som masc.: murmur verus, Varr. ap. Non.

*murmūrabundus, 3: murrende, fnurrende, Appul.; — murmūratio, onis, f.: murrende Lyd el. Tøne; — ~ querula aquilum, Plin. 10, 3; — II) „fig.“: Murren, Kuurren, Møseie; — deum sine murmuratione comitari, Senec. Ep. 107; o. — murmūrator, oris, m.: sem mumler el. murrer el. fnurrer; — illi adversus deum murmuratores, Augustin.; — [murmuro].

murmurillo, are, v. n., dem.: ligesom smaa fnurrer, Plaut. ap. Non.; af — murmūro, avi, atum, 1, v. n. (e. a.), μορμύρο, [f. und. murmur]; 1) om Mennesker: A) at murre el. mumle, at tale sagte el. utydeligen; vid. Varr. L. L. 5, 7; — flebile (sem adv.) lingua Murmurat exanimis, Ovid. Met. 11, 52; — dog ogf. e. acc.; hvf. pass.: magia murmurata carminibus, Appul.; — B) at murre el. fnurre; — At ut scelesti sola secum murmurat! Plaut. Aul. 1, 1, 13; cf. id. Mil. gl. 3, 1, 149; — II) som Naturlyd, og som disses Efterlygning: at bruse el. brage el. larm: om Hævet,

Cic. Tusc. 5, 40, c. Virg. Aen. 10, 212; om en Høde, Stat.; ignes murmurantes, (som Hørbud paa Hveir), Plin. 18, 85; — komist er: intestina murmurant (knurre) etc., Plaut. Cas. 4, 3, 6; men om Rattergalen: interdum et secum ipse murmurat, Plin. 10, 43. — murmuror, ari: Biform af stig.; ventrem murmurari, Varro; — b) ogf. c. acc. (obj.); ∞ aliquid, (knurre derover), Appul.

Murrānus, i, m.: Navnet paa en mytisk Konge hos Latinerne, Virg. Aen. 12, 529. — murrha (murra, myrrha), ae, f., *μύρρα*, efter en ældre Hørefilling: etflags orientalsk Sten: el. Jordart, hvoraf murrhina (sc. vasa); vid. Plin. 33, praef., o. id. 37, 8; — efter de Ryeres Underfølgelser er derim. murrha: vireflegt Potteclain; — maculosas pocula murrhae, Martial.; — ogf. staaer murrha, f. vas murrhinum; faal. murrha bibere, id. 4, 86; — skrives ogf. myrrha; — not.: murrha, f. myrrha: Myrra, f. und. myrrha. — murrhatus, 3, f. und. myrrhatus.

*murrhēus, 3: = figd.; ∞ poculum, Senec.; cf. Prop. 4, 3, 26; c. — 1. murrhinus, 3: gjort af Murrha; df. murrhina, (sc. vasa), Plin.; f. und. murrha; ∞ trulla trecentis talentis empta, id. 37, 7; cf. Suet. Aug. 71; — b) ∞ vitrum, Plin. 36, 37: Glas, som ved Bemaling efterligner vasa murrhina; — [murrha]. — 2. murrhinus, 3, f. myrrhinus. — murrhobathrarius (murrhob., murrh.), i, m., *μύρρα, βάθρον*: som forfærdiger Damske, der lugte af Balsam, Plaut. Aul. 3, 5, 37. — murrinus, 3, f. und. myrrhinus.

Mursa, el. Mursia, ae, f.: By i Pannonien, (hødt. Esceck), Eutrop.; — B) df. 1) Mursensis el. Mursiensis, e, Amm.; — 2) Mursinus, 3, labes, Aur. Vict. Caes. 32. — murta, ae, f. und. myrtus. — murtatus, 3, o. mortuus, 3, f. und. myrtatus, etc. — Murta, ae, f. und. 1. Murcia.

mūrus, (forældet moeris), i, m., [rimel. at famment. m. moenia, munio]: en Mur, navn. By-muren; — vid. Cic. Catil. 1, 5, o. id. Off. 1, 11; faal. estest in pl.; muri urbis, quos ... sanctos esse dicitis, id. N. D. 3, 40; — „poet.“ ogf. f. urbs, Ovid. Met. 9, 103; — ogf. Mure el. Vægge i private Bygninger; vid. Tac. Ann. 15, 43: (ut) propriis quaque aedificia muris ambirentur; cf. Cic. Att. 2, 4; — II) „fig.“: A) „overf.“ ifølge Ligbeden med en Mur; 1) det Omgivende el. Indesluttede; df. navn. Gærbvold el. Dig, Varro; — cor munium costarum et pectoris muro, Plin.; men om Randen el. Kanten af en Potte, Juvenal. 4, 132; — 2) „poet.“ findes ogsaa mili om de turres lignet, som baaes af Elephanter, Sil.; men murus crinalis: Gårinden Cybele's Taarnkrone, Claudian.; — B) „ment.“ o. „alleg.“ en Mur, d. e. Værn, Beskyttelse, Sikkerhed, — lex Aelia etc., propugnacula murique tranquillitatis atque otii, Cic. Pis. 4; murus urbi civium virtus, Justin.; cf. Sall. Catil. 58, o. Hor. Ep. 1, 1, 60; — „poet.“ ogf. om Personer; murus Grajum (Achilles), Ovid. Met. 13, 281.

1. mus, gen. mūris, comm., *μῦς*: Musen; — ∞ exiguus, Virg., rusticus, urbanus, vid. Hor. Sat. 2, 6, 80; murium fetus, Plin.; ex una more genitos etc., id.; — som Ordspog, vid. Hor. A. P. 133; figel. Romae mures molam lingunt, (brudne Kar i alle Lande), Plin.; f. ogf. Phaedr. 4, 22; — ogf. som Staldesere, Petron. Sat. 58; — ogf. som Selsere, Martial. 11, 29, inc.; — II) men ogf. findes mus brugt om nogle andre Dyr, (ifølge etflags Ligbed); — mus Ponticus, rimel. Dermekinen; figel. ere rimel. Amm. 31, 2, pelles silvestrium murium: flere Slags Pelsvart, som Maarskind, og Zobelkind; cf. Senec. Ep. 90; — fremdeles er mus odorifer: Bisamdyret, (moschus moschifer L.), af dets vellugtende Skind, Hieronym.; — men mus araneus, f. und. araneus; — endel. mus marinus: Cømusen; vid. Plin. 8, 82, o. id. 9, 35. — 2. Mus, ūris, m.:

romersk Tilnavn i gente Decia; faal. P. Decius Mus, Liv. 10, 11; f. ogf. Cic. Sest. 21, o. id. d. Senect. 13.

1. Musa, ae, f., *Μοῦσα*: Musen, Lærdommens, navn. Digtekunstens og Runstens Gudinde; — efter Cic. N. D. 3, 21, vare de fire ældste Musen: Thelxinoe, Aoede, Arche, Melete; — men efter den almindelige Hørefilling ere der 9 Musen, Døttre af Juppiter og Mnemosyne, neml. Calliope, Clio, Melpomene, Thalia, Euterpe, Erato, Urania, Polyhymnia, Thersichore; — om deres særskilte Functioner f. Anson. Idyll. 20, hvorfra dog Digterne ofte afvigte; vid. Virg. Aen. 7, 37, hvor Erato staaer f. Calliope, el. alm. f. Sanggudinden; cf. Ovid. Trist. 2, 568; f. ogf. Musagetes; — II) „overf.“ staaer musa ogf.: A) f. Digt el. Digtningst; — ∞ procaus, Hor. Od. 2, 1, 37; men ∞ silvestris, Virg., (Hyrdedigt); ∞ pedestris, (den lavere Digtningst), Hor. Sat. 2, 6, 17; — B) f. Lærdom el. lærde Stykker; — musae mansuetiores, (i. e. studium philosophiae), Cic. Fam. 1, 9; men ∞ agrestiores, (det mindre dannede Høretningst), id. Orat. 3; — sine ulla musa, (uten Tand og Bid), Varr. ap. Non.; men crassiore musa, Quintil. 1, 10, 28, (paa en mindre subtil el. mere fattelig Maade); cf. Martial. 2, 89. — 2. Musa, ae, m.: romersk Tilnavn; faal. Antonius Musa: N. Augustus's Læge, Suet. Aug. 59.

mūsaeum, i, n., f. und. museum. — Mūsaeus, i, m.: gammel græsk Diger, Discipel af Pinus el. af Orpheus; vid. Serv. ad Virg. Aen. 6, 667. — Musagetes, ae, m., *Μουσάγέτης*, (i. e. dux Musarum), Epithet, faavel til Apollo, som til Hercules, Eumen. d. Restaur. Schol.; cf. Suet. Aug. 29.

Musca, ae, f., *μύα*: en Hlue; — muscae liguriunt, Varro; muscas fugare, Martial., abigere, Cic.; — II) df. „komist overf.“: en Smylegier, Plaut. Poen. 3, 3, 78; ogf. en Hylgierig, id. Merc. 2, 3, 26; men til den Dødtelhyge: neu conare Telis infesto mi leere, musca, caput, etc., Caull. 115, 4, inc. — muscārium, i, n., f. und. figd. — muscārius, 3, [musca]: hørende til Hlue el. som har Hlue dermed; — ∞ araneus, (som jager el. fanger dem), Plin.; ∞ clavus, Vitruv., (hvis Høvede ligner en Hlue); — II) df. subst., muscārium, i, n.; A) Hluefæfker; ogf. Støvefost; vid. Martial. 11, 65, ogf. ibid. 69, hvor ∞ bubulum: Kødale; df. ogf. muscārium: Schebdale, Veget.; — B) det Hlueformede Høvede hos visse Planter, vid. Plin. 12, 57.

muscēda, ae, f., [mus]: Musfærn, Varr. ap. Plin. 29, 31. — muscidus, 3, [muscus]: møsgreot, pumices, Sidon. — muscipula, ae, f., o. muscipulum, i, n., [mus, capio]: Musfælde; — ∞ contenta, (oppjænt), Lucil. ap. Non.; cf. Phaedr. 4, 1. — muscose, adv.: møsgreot, Sidon.; af — muscosus, 3, [muscus]: fuld af Mø, møsgreot, fontes, Virg., lapis, Catull., pumex, Plin., solum, Prop. 3, 2, 26; — compar., nihil alsius, nihil muscosius etc., Cic. Qu. Fr. 3, 1, 2.

muscūla, ae, f., dem. af musca: liden Hlue, Augustin. — musculōsus, 3: med stærke Musfler, fiodfuld, pectora, Colum., cor, Cels.; af — musculus, i, m., dem. af mus: liden Mus, Cic. Div. 2, 14; — II) „overf.“ ifølge etflags Ligbed: A) om andre Dyr; 1) en stor Svalffisk, germ. Bartenwalffisk, Plin. 9, 88; — 2) en Måsingart, germ. die Miesmuschel, Cels.; — B) ifølge den musformede Gestalt; 1) Musfl i d. dyrtige Legeme, Cels.; — df. „alleg.“ om Hørdetræget; orationem ossa, musculi, nervi decent, Plin. Ep. 5, 8; — 2) etflags Krigsmasine el. hvalvet Tag, hvorunder Selsierne arbejdede, beskrives Caes. B. C. 2, 10 o. 11.

muscus, i, m.: Mø; — musco: circumlita saxa, Hor. Ep. 1, 11, 7; cf. Virg. Ecl. 6, 62; — ogf. in pl.: muscis et herbis, Appul.; — II) fild. ogf.: Møskus el. Bisam, Hieronym.

museum, *i*, *n.*, *μουσείον*: et til Museerne (el. til Lærdem og lærde Syster) indviet Sted, *Museum*, *Academi*, *Bibliothecae*; — veteri *museo* alterum additum etc., Suet. Claud. 42; — not.: Plin. 36, 42, er *museo* efter nogle: en Grotte, (rimel. af dens Musivarbejde). — *museus*, *3*, *μουσείος*: hørende til Museerne (el. til Lærdem og lærde Syster); *dsf.* *museum*, *f.* *figd.*; — *egf.* poetisk el. musifalt; *musea* *mele* (*pl.*), Lucr. 2, 412; *museo* contingere cuncta lepore, id. 1, 933; — II) = *musivus*; *vid.* *musivus* in *fin.*

musica, *ae*, *e*, *musicæ*, *es*, *f.*, *sc.* *ars*, *μουσική*, *sc.* *τέχνη*: *Musiken* el. *Tonefunken*; — *musicam* tractare, *vid.* Cic. d. Or. 3, 33; — men *eprel.* omfattede *musicæ*: den hele boiere Lærstamme, og navnlig Grammatik, Poetik o. Filosofih; *vid.* Quintil. 1, 10, 9 o. 10; *cf.* Cic. d. Or. 3, 44, *und.* *musicus*; *dsf.* — *mūsicātus*, *3*: indrettet til Musik, sat i Musik, *cantilena*, Appul. — 1. *musicæ*, *es*, *f.*, *und.* *musicæ*. — 2. *mūsicæ*, *adv.* af *musicus*, men *alene* „overi.“ (ligesom *μουσικός*, *e*. *elegant*): herfigen, prægtigen, ædeltem agere, Plaut. Most. 3, 2, 40.

mūsicus, *3*, *μουσικός*: hørende til Musik, *musifalt*; — *leges*, Cic. Leg. 2, 15; *∞* ratio numerorum, Quintil.; *∞* *pedes*, Plin.; *men* *∞* *agones*, *el.* *∞* *certamen*, (*musifalt* Vedbestrid), Suet. Ner. 12 o. 22; — B) *dsf.* *egf.* *subst.*: a) *musicus*, *i*, *m.*: *en* *Musikus*, *en* *Tonefunken*, *en* *Sanger*; — *ut* in *fidibus* *musicorum* *aures* *vel* *minima* *sentiunt*, Cic. Off. 1, 41; *cf.* id. Tusc. 2, 4; *qui* *se* *haberi* *velit* *musicum*; — b) *mūsicæ*, *orum*, *n.*, *sc.* *studia*: *Musiken*, *Tonefunken*; — *dedere* *se* *musicis*, Cic. d. Or. 1, 30; *cf.* ibd. 42; — II) „overi.“: A) hørende til Poetik, poetisk; — *∞* *studium*, (*Digterfunken*), Ter.; *ligel.* *∞* *ars*, *id.*; *musici*, *qui* *erant* *quondam* *idem* *poetæ*, Cic. d. Or. 3, 41; — *dsf.* *musicus*, *i*: *en* *Digter*, Auson. Ep. 11 o. 21; — B) hørende til Lærdem, lærde. *videnskabelig*, *ludus*, *vid.* Gell. epil. 20; *f.* *egf.* *und.* *musicæ*.

mūsigēna, *ae*, *m.*, [*musæ*, *gigno*]: *en* *Musafon*, *Rufin.* — *musimo*, *el.* *musmo*, *onis*, *m.*, *μουσικός*, *efter* Plin. 8, 75: *et* *Dyr* *paa* *Cardimien*, *rimel.* *Stammfaderen* *til* *det* *tamme* *Jaar*; — *hos* *Cato* *o.* *Lucil.* *ap.* *Non.* *rimel.* *en* *Benævnelse* *paa* *Feste* *og* *Esler*, *sem* *ikke* *ere* *castrerede*; *cf.* *Serv.* *ad* *Virg.* *Ge.* 3, 446. — *musinor*, *ari*, *f.* *und.* *muginor*. — *mūsiūm*, *i*, *n.*, *f.* *und.* *museum*. — *mūsiarius*, *i*, *m.*, [*musivum*]: *en* *Musivarbejder*, *Cod. Just.* — *mūsiuum*, *i*, *n.*, *μουσικός*: *Musivarbejde* *el.* *Musivmaleri*; (*efterel.* *Ord.*); — *pictura* *de* *musivo* (*hominem*), Spärt. Pesc. 6; *musivo* *picta*, *Augustin.* — *musivus*, *3*, *f.* *und.* *figd.* — *musmo*, *onis*, *f.* *und.* *musimo*.

mussatio, *onis*, *f.*, [*musso*]: *Stemmens* *Undertrykke*, *at* *tie* *stille*, *Amm.* — *mussitatio*, *onis*, *f.*, = *figd.*, *navnl.* *en* *Jagtbumten*, *Appul.*: *af* — *mussito*, *are*, *v. n. e. a.*, *intens.* *af* *musso*; I) *neutr.*; *mumler*, *smuamumler*, *hvisler*; — *mussitantes* etc., Liv. 1, 50; — *dsf.* *egf.*: *sater* *mig* *ikke* *mærke* *med* *noget*, *tier* *stille*; *∞* *metu*, *Plant.*; *si* *sapis*, *mussitabis*, (*saa* *holder* *du* *Mund*), id. Mil. gl. 2, 5, 66; — II) *act.*; *mumler*, *figer* *figte*; — *ego* *haec* *meum* *mussito*: *Bona* *mea* *inhiant*, ibd. 3, 1, 120; — *egf.* *tier* *stille* *derstil*, *tillbageholder* *min* *klage* *eller* *Misnøje* *derover*; — *mussitanda* *est* *in* *injuria* *adulescentium*, Ter. Ad. 2, 1, 53; *cf.* *Plaut.* *Pseud.* 1, 5, 86.

musso, *are*, *v. n. e. a.*, *intens.* *af* *mutio*: I) „egenl.“: *at* *mumle* *el.* *knurre* *el.* *hvisle* (*isølge* *undertrykt* *Misnøje* *el.* *Skæmte*); — *id* *decretum* *clam* *mussantes* *carpebant*, Liv. 33, 31; *ligel.* *Plaut.* *Aul.* 2, 1, 10: *Ut* *aequum* *est*, *quod* *etc.*, *Neque* *occultum* *id* *haberi*, *neque* *per* *metum* *mussari*, *Quin* etc.; *ligel.* *non* *deceat* *mussare* *bonos*, Enn. ap. Fest.; *Flent* *maesti* *mussantque* *patres*, Virg. Aen. 11, 454; — b) „poet.“ *egf.* *om* *Bier-*

nes *Brummen*, id. Ge. 4, 188; — II) „overi.“: *frygter* *for* *at* *tale* *el.* *handle*, *er* *i* *Uvished*; — *mussat* *rex* *ipse* *Latinus*, *Quos* *generos* *voce*, Virg. Aen. 12, 657; *ligel.* *mussant* *medici*, Plin. Ep. 7, 1; — *egf.* *om* *Dyr*; *rene*; *mussantque* *juvencae*, *Quis* etc., Virg. Aen. 12, 718; — not.: *mussati* *discumbimus*, Varr. ap. Non., *af* *depon.* *mussor*, *f.* *musso*.

**mustāce*, *es*, *f.*: *størbladet* *Art* *af* *Laurbærtræet*, *quoniam* *mustaceis* *subjiceretur*, Plin. 15, 39; — *mustāceus*, *i*, *m.*, *el.* *mustaceum*, *i*, *n.*: *Moskage* *el.* *Laurbærklage*, *der* *bruges* *navnl.* *ved* *Bryllupper*; *vid.* *Cato* *R. R.* 121, *e*. *Juvenal.* 6, 202; — not.: Cic. Att. 5, 20, *f.* *und.* *laureola*; *e*. — *mustārius*, *3*: *hørende* *til* *Mosk*, *urens*, *Cato*; — [*mustum*].

mustecūla, *ae*, *f.*, *dem.* *af* *figd.*: *iden* *Besef*, *Auct. Carin.* *Phil.* 61, *inc.* — *†mustela*, (*mustella*), *ae*, *f.*, [*mus*]; I) *Besef*, *vid.* *Plin.* 29, 16; *decies* *in* *die* *mutat* *locum*, *Plaut.* *Stich.* 3, 2, 15; — II) *en* *Bisfeart*, (*rimel.* *Lampretten*), *vid.* *Plin.* 9, 29; *dsf.* — *mustelātus*, (*mustell.*), *3*: *vefsfarvet*, *peplum*, *Appul.*, *inc.*; *o*. — *mustēlinus*, (*mustell.*), *3*: *af* *en* *Besef*, *utriculus*, *Plin.* 30, 43; *men* *∞* *colore* (*senex*), Ter. Eun. 1, 4, 22. — *mustella*, *ae*, *f.*, *und.* *mustela*. — *mustellāgo*, *inis*, *f.*: *som* *Plante*: = *laurago* *o.* *chamaedaphne*, *Appul.*

mustēus, *3*, [*mustum*]: *sem* *figner* *Mosk*; — *∞* *mala*, *Moskæbler*, *Plin.*; *hede* *egf.* *melimela*, *Cato*; *∞* *fructus*, *Colum.*; — II) „overi.“: *ung*, *frisk*, *ny*, *caseus*, *Plin.*, *piper* (*nyligen* *afslukket*), *Martial.*; — *men* *∞* *liber*, (*nyligen* *strevet*), *Plin.* *Ep.* 8, 21; *∞* *virgo*, (*sem* *endnu* *er* *ung*), *Naev.* *ap.* *Fest.* — *mustēus*, *3*, *f.* *und.* *mysticus*. — *musticūla* (*-cūla*), *ae*, *f.*: *en* *Stemagerlærst*, *Afran.* *ap.* *Fest.* *p.* 147, (*Müll.*). — *mustulētus*, *3*: *fuld* *af* *Mosk*, *auctumnus*, *Appul.*; — *comiss* *er*: *∞* *aestus* *el.* *ventus*: (*Mosking* *el.* *Vindugt*), *Plaut.* *frgm.* *ap.* *Non.*; *af* — *mustum*, *i*, *n.*: *Mosk*, *f.* *und.* *figd.*

mustus, *3*, [*eser* *Regle* *at* *fammnl.* *m.* *μόςχος*, *i.* *e.* *tener*, *spæd*]: *ung*, *ny*, *frisk*; *men* *som* *adj.* *alene* *førel.*; — *∞* *agna*, *Cato*; *∞* *vinum*, *id.*; — II) *subst.* *mustum*, (*sc.* *vinum*): *den* *nypresfede* *og* *ugærede* *Vin*, *id.*; *heder* *dulcis* *musti* *humor*, *Virg.* *Ge.* 1, 295, *egf.* *mustum* *novum*, *Plin.* *Ep.* 9, 16; *egf.* *in* *plur.*, *vid.* *Plin.* 23, 18: *musta* *sunt* *candida*, *aut* *nigra*, *aut* *inter* *utrumque* etc.; *ligel.* *pleno* *pinguia* *musta* *lacu*, *Tibull.* 1, 1, 10; — „poet.“ *egf.*: *mustis* *uva* *tumebit*, *Ovid.*; *musta* *Falerna*, *Martial.*; — *ligel.* „poet.“: *tercentum* *musta* *videre*, (*i.* *e.* *ccc* *auctumnus* *el.* *annos*), *Ovid.* *Met.* 14, 146; — *men* *signelfedvis*: *quasi* *de* *musto* *et* *lacu* *fervidam* *orationem* *esse* *fungendam*, *Cic.* *Brut.* 83; — B) „overi.“ *om* *Olje*; *ars* *olei* *musta* *temperandi*, (*den* *nye* *Olje*), *Plin.* 15, 2.

Mūta, *ae*, *f.*, [*mutus*], (*egf.* *Tacita*): *Lærernes* *Mæter*, (*Lara* *el.* *Larunda*), *vid.* *Ovid.* *Fast.* 2, 583, *o.* *Lactant.* — *†mutābilis*, *e*, [*1. muto*]: *forander*; *fig*; — *omne* *corpus* *est* *mutabile*, *Cic.*; *mutabilis* *vultu*, *Hor.* *Ep.* 2, 189; — *navnl.* *egf.* *om* *Endet*; — *∞* *animus* *vulgi*, *Liv.*; *cf.* *Ovid.* *Met.* 2, 145, *o.* *Virg.* *Aen.* 4, 569; — *compar.*, *quid* *∞* *mutabilis*? *Val.* *Max.* 6, 19; *superl.*, *mutabilissimæ* *sunt* *deorum* *voluntates*, *Porc.* *Latr.*; *dsf.* — *mutābilitas*, *atis*, *f.*: *forander*; *fighed*; — *haec* *inconstantia* *mutabilitasque* *mentis*, *Cic.* *Tusc.* 4, 35; *e*. — *mutābilitē*, *adv.*: *foranderligen*, *Varr.* *ap.* *Non.*

**mutatio*, *onis*, *f.*, [*1. muto*]; I) „aslm.“: *forandr*; — *consilii* *mutatio* *optimus* *est* *portus* *poenitenti*, *Cic.* *Phil.* 12, 2; *men* *∞* *rerum*, *id.* *Att.* 8, 3: *Standsforfatningens* *forandr*; *cf.* *id.* *d.* *Rep.* 1, 41: *cursus* *istos* *mutationum* *∞* *noscere*; *men* *Tac.* *Ann.* 3, 44, *absol.*: *cupido* *mutationis*, (*Sigēn* *derefter*); — II) „bes.“: *Ombytning* *el.* *Omverfing*; — *∞* *vestis*, *Ter.* *Eun.* 4, 4, 4; *∞* *officiorum*: *gjenfærdige* *Tjenester*, *Cic.*

Off. 1. 7; — B) i Postvæsenet: Ombytning af Hesse, Amm., Cod. Theod.

*mūtator, oris, m.: sem embytter el. emverler; — ∞ merces, Lucan.; men ∞ equorum. (i. e. desultor), Val. Fl.; mutatores domorum (Saurontae: sem flytte omkring med deres Tætte), Stat.; — men mutator circulus anni, Lucan. 10, 202; (i. e. zodiacus); — cf. mūtatorius, 3, hørende til Ombytning; — ∞ indumentum, Tertull.; — ogf. sem subst., mutatorum, i, n.: Klædning til at stifte, Hieronym.; v. — mutatus, us, m.: = mutatio; in abl., Tertull.; — [muto]. — mutesco, ere, v. n. inchoat., [mutus]: at blive dum, Appul.

mūticus, 3, Biform af mutilus: affindet, spica, Varro. — mūtillago, inis, f.: en Benævneelse paa Varrens tithymalus, Appul. — mūtulo, avi, atum, 1, v. a., [mutilus]: affindet, affumpet; ogf. affæret, afbugget, semlæst; — ∞ alicui aures, Curt.; ∞ corpora securibus, id.; cf. Liv. 29, 9; — mutilata cauda colubrae, Ovid. Met. 6, 559; (elephantus) altero dente mutilato, Plin.; claudas mutilatasque naves etc., Liv. 37, 21; — men dentes ... mutilantes verba, (ligesom affindende Ordene), Plin. 7, 15; — II) „overf.“: formindsker, for-dærrer; — mutilatum exercitum etc., (Eeneningerne af en Hær), Cic. Phil. 3, 12; ∞ patrimonium, Cod. Just.; cf. Ter. Hee. 1, 1, 8; ∞ jura libertatis, Cod. Just.

1. mūtulus, 3, mūtulos, mūtulos: affumpet, afbugget, semlæst; — ∞ homo, (ligesom murcus: med afbuggen Tømmelfinger), Cod. Theod.; — navn. en Dyrene; alicui sunt mutilae cornibus, (have ingen Horn), Colum.; men comissi, Hor. Sat. 1, 5, 60: quum Sic mutilus minutaris, (i. e. exseco cornu: med Hensigten paa hans År i Vanden); — ogf. om Ting; grabatulus uno pede mutilus, (sem mangler et Ben), Appul.; ∞ litera, Gell.; — II) „fig.“ om Taler; mutila quaedam loqui, (manglende el. ufuldstændigt), Cic. Orat. 9; cf. ibid. 53; — 2. mūtulus, i, m.: Musling, f. und. mytilus.

Mūtina, ae, f.: Sy i Gall. Cisalp., (hodie Medana), hvori D. Brutus blev belejret af Antonius; vid. Cic. Phil. 5, 9; — B) df. Mūtiniensis, e, ager, Plin., bellum, Suet., arma, Ovid. — Mūtinus, el. Mūtunus, i, m., [2. muto]: = Priapus, Lactant.; men Auct. Priap. 73: = 2. muto; — not.: Mutini, orum, m.: Indvaanerne af Byen Mute paa Sicilien, Liv. 25, 40.

mūtio, (muttio), ivi, itum, 4, v. n. (o. a.), [af Lyden mu]; efter bes. Confiteri: muffer, mumler, taler sagte; — Etiam muttis? So. jam tacebo, Plaut. Amph. 1, 1, 223; si muttiverit, id.; — ogf. m. best. acc.: Muttire unum verbum audes? id. Men. 5, 1, 11; cf. Ter. Andr. 3, 2, 25; men id. Hee. 5, 4, 25: neque opus est Adeo muttio, (ifste et Mut ter der heres); cf. Phaedr. 3, epil. 34, v. Pers. 1, 119; — II) „overf.“: mutire capris, om Gedsbiffen, (mimre, germ. medern), Auct. Carm. Phil. 58; cf. — mūtutio, (mutt.), onis, f.: Muffen, Hvissen, Plaut. Amph. 1, 3, 21. — mūtuto, are, v. a., intens. af 1. muto: oftere at forandre; df. afværende at forægte el. anfille; — qui ... antiquo ritu mutitare, id est, mutua inter se convivia agitent, Gell. 2, 24; cf. id. 18, 2.

1. mūtō, avi, atum, 1, v. a. (o. n.), [ctr. af inus. movito]; I) „egent.“: bevæger el. forer bort derfra el. derhen; — Neque se luna quocum mutat, (kommer ifte af Stedet), Plaut. Amph. 1, 1, 117; cf. Hor. Sat. 2, 7, 64; men Cic. Balb. 13: ne quis invitatus civitate mutetur, (bivser imed sin Villie udelukket af Samfundet); men Ovid. Trist. 5, 2, 73: Hinc ego dum muter, naar jeg alene forflyttes herfra; — II) „overf.“: A) forandrer; — ∞ sententiam, Cic., consuetudinem dicendi, id. Brut. 91; men ∞ fidem cum aliquo, (ifste holde sit Ord), Plaut.; Ter.; facilis mutatu gens, (ubestændig), Tac. Ann. 14, 23; bona facile mutantur

in pejus, Quintil. 1, 1, 5; — De uxore ... nil mutat, (forandrer intet, bliver ved sit Tilfald), Ter. Andr. 3, 4, 46; — 2) „bes.“ ogf.: a) at forandre til det Bedre, at rette; — Placet tibi factum? M. non, si queam mutare, Ter. Ad. 4, 7, 19; — b) at forægte; vinum mutatum, (sem har slaaet sig), Hor. Sat. 2, 2, 58; men balsamum melle mutatum, (forfalsket dermed), Plin. 12, 51; — bb) ogf. at marfe sem neutr.; a) f. mutari el. mutare se: at forandre sig; — mores populi R. quantum mutaverit etc., Liv. 39, 51; cf. id. 5, 13; figel. id. 9, 12: adeo animi mutaverant; — b) at være forfælselig, at afvige derfra; — pastiones hiberno ac verno tempore hoc (abl.) mutant, quod etc., Varr. R. R. 2, 2; quantumque mutare a Menandro Caecilius visus est! Gell. 2, 13; — B) emverter el. embyter dermet, bortrufter, sælger, omfatter, ofst.; — pecoris et mancipiorum praedias ... mutare cum mercatoribus vino adventicio, Sall. Jug. 48; figel. ∞ porcos aere, Colum.; men ∞ uvam strigili, (Hæbe den derfor), Hor. Sat. 2, 7, 109; ogf. ∞ res inter se, Sall.; ∞ merces, Hor.; — b) ogf. om anden Omverfing el. Ombytning el. forandring; — ∞ vestimenta, Suet.; men ∞ vestem cum aliquo, Ter. Eun. 3, 5, 24; ∞ locum ex loco, Plin.; cf. Hor. Od. 2, 16, 18: quid terras alio calentes Sole mutamus? cf. id. Carm. Sac. 39; men ∞ solum, Cic. Parad. 4: at gaude i Landssygghed; — mutare orationem, forandre Udttryffet, Cic. Orat. 31; men mutata verba, tropis el. metonymis Udttryk, id. ibd. 27. — 2. mūtō, onis, m.: = penis, Lucil. ap. Porphy. ad Hor. Sat. 1, 2, 68; df. — mūtōniātus, 3: = mutone praeditus, Martial. — muttio, muttio, f. und. mutio, etc.

mūtūarius, 3, [mutuus]: gienfædig; — ∞ operas cambire cum vicinis, Appul. — *mūtūatiōis, (-tiōis), 3: laant, borge; ∞ pecunia, Gell. 2, 1, inc.; v. — mūtūatiō, onis, f.: Laantagen, Laanen, Laan; — quum multos minutis mutuationibus defraudasset, Cic. Flacc. 20; cf. id. d. Or. 3, 38; — [mutnor]. — mūtūatus, 3, partic.; I) af 2. mutuo; 2) af mutnor.

mūtue, adv. af mutuus: gienfædigen, gienfædende, (respondere officiis), Cic. Fam. 5, 7, (al. mutuo); cf. ibd. 5, 2. — mūtūiter, adv.: Biform af mutue el. mutuo; — ∞ amare aliquem, Varr. ap. Non. — 1. mūtūlus, i, m.; i Bygningsskunsten: det af Muren fremfædende Stakkebedere, Varro, Vitruv. — 2. mūtulus, i, m., f. und. mytilus.

1. mūtūo, abl. sem adv.: gienfædigen; f. und. mutuos. — 2. mūtūo, avi, atum, 1, v. a., actio Biform af figd.: laaner, tager paa Borg, (pecuniam), Caecil. ap. Non.; — ogf. laaner, modtager, erholder; ∞ regem a finitimis, Val. Max. 3, 4; — II) df. partic. mutuat, 3, m. passiv. Bem.: mutnata a sole luce fulget (luna), Plin. 2, 6; ∞ calor, Appul. — mūtūor, atus sum, 1, v. dep. a., [mutuus]; I) „alm.“: laaner el. borge, tager tilaans el. paa Borg, navn. Penge el. hvad der betales tilbage efter des Bædi; — quam maximas potuerunt pecunias mutnati, Caes. B. C. 3, 60; ∞ levioribus usuris, Suet.; ∞ ab aliquo in sumptum (sc. pecuniam), Cic. Att. 7, 3, oftere; cf. Tac. Ann. 6, 17: facta mutuandi copia sine usuris etc.; — dog ogf. om Ting, sem tilbageleveres; ∞ donum, Tac. Or. 9, auxilia ad bellum, Hirt. B. G. 8, 21; — II) „fig.“: laaner el. tager for at bruge, modtager el. faaer deraf; — ∞ subtilitatem ab Academia, Cic. Fat. 3; ∞ verbum a simili, (brug Metaphorer), id. Orat. 62; cf. Quintil. 6, 3, 61: quum. quod in alia re fieri solet, in aliam mutauimus, etc.; men a viris virtus nomen est mutnata, Cic. Tusc. 2, 18; ∞ praesidium ab audacia, Tac.; cf. Liv. 30, 12: ∞ consilium ab amore.

mūtus, 3, [rimel. af Lyden mu]; I) „egent.“:

fium, d. e. som ifte kan tale, cf. som ifte vil tale; - nonne satius est, mutum esse, quam etc., (at være sium, at tie), Cic. Phil. 3, 9; mutum me dices, (jeg skal ifte sige et Ord), Ter.; mutus illico (se factus est: han forstummende), id. Eun. 3, 1, 27; men Cic. Leg. 3, 1: legem (esse) mutum magistratum; - ∞ bestia, Cic., agna, Hor., (umæfende); - Omnis pro nobis gratia muta fuit, (ingen Belynder talte min Sag), Ovid. Pont. 2, 7, 52; mutus miserorum aspectus etc., Quintil. 6, 1, 26; - H) „fag.“; A) „alm.“: sium, d. e. som ingen lyd giver fra sig; - ∞ imago, Cic. Catil. 3, 5; cf. ibd. 11; men mutae res, quum ipsas loqui fingimus, etc., Quintil. 6, 1, 25; pecus mutum metu, Virg.; - ∞ consonantes, Quintil. 1, 4, 6, (efter Diom.: quae sine auxilio vocalium enunciarum non possunt, neml. b. e. d. g. k. p. q. t.); - ∞ instrumentum fundi, i. e. plaustra, etc.; (opp. instr. semivocale, i. e. boves etc., e. instr. vocale, i. e. servi), Varro; - artes quasi mutae, (der ifte benytte Sprog; alts. i Modfæm. af Betsalenheden), Cic. d. Or. 3, 7; liget. ∞ scientia, Quintil.; ∞ magistri, (i. e. libri), Gell.; - B) „bef.“; a) em et Eled: som ifte tæner af Ord el. Tale, hvor ingen Tale fyrrer; ∞ forum, Cic.; ∞ solitudo, id., - liget. om den Tid, hvori alt er taust og stille; - tempus ... mutum a litteris, Cic. Att. 8, 14; per muta silentia noctis, Ovid. Met. 7, 184; - b) om Persener, ogf. om Ting: hvorom der ifte bliver talt, uberømt, uberømmelig; saal. blive mutae artes, (som Rægtfærdigheds), medfætte Krigerens Berømmelse, Virg. Aen. 12, 397; men Sil. 3, 579: mutum volvens inglorius aevum, - Mūtusca, ae, f.: By i d. Sabinske, olivifera, Virg. Aen. 7, 711.

mūtūus, 3, [1. muto]; I) „egenl.“: som tager tillands el. paa Borg, nærmest om Penge el. Korn, der tilbageskæftes efter Værdien; - ∞ argentum quaerere, Plaut. Pers. 1, 1, 5, exorare alicunde, ibd. 44; quaerere pecunias mutuas fenore, (imod Rente), Liv. 35, 49; ogf. pecunias a quibus videtur ad rem militarem mutuas sumere, Cic. Phil. 10, 11; ∞ pecuniam praecipere, (optage forstudsvis), Caes. B. C. 3, 31, exigere, (optage som leuget Laan), ibd. 32; - civitatibus frumentum mutuuum dare, (udlaane til dem), Cic.; - b) df. som subst., mutuuum, i, n.: det giorte Laan, den laante Sum; - mutui datio: Udlaanen, Dig.; df. ogf. som Drefspil: Ego autem cum illa facere nolo mutuuum, (opp. proprium: vil ifte have til Leie, men til Cic), Plaut. Cure. 1, 1, 47; - df. abl. mutuuo: tillands el. som Laan; - ∞ petere ab aliquo pecuniam, ogf. naves, militum auxilia, Justin.; cf. Cic. Orat. 24; - II) „overf.“: gienfædig, verelvis, paa begge Sider; - tua voluntas erga me, meaque erga te par atque mutua, Cic.; ∞ benevolentia, id.; ∞ beneficia, Nep., convivia, Virg. Ge. 1, 301; a mutuo inter se auxilio (intercludere), Liv. 8, 24; omnia erroris mutui implesse, (bød begge Hæere el. Høft), ibd. 41; ∞ vulnera, Just.; ∞ accusationem intendere, (true hinanden med Anklage), Tac. Ann. 6, 4; aequabat ... mutua Mavors Funera, (giorte Mandfædet lig paa begge Sider), Virg. Aen. 10, 755; - hb) df. ogf.; a) subst. mutuuum, i, n.: gienfædig Værd, Gienfædig; - mutuuum in amicitia hoc arbitror, quum etc., Cic. Fam. 5, 2; mutuuum mecum facit, (hun gier mig Gienfædig), Plaut. Trin. 2, 4, 37; liget. id. Mil. gl. 4, 6, 38: mutuuum sit (se. a me: jeg gier hende Gienfædig); - b) abl. mutuuo som adv.: gienfædigen, til Gienfædig; - meque mutuo diligas, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 15; mutuo me facturum etc., ibd. 53; officia cum multis mutuo exercuit, Suet. Aug. 53; cf. id. Tib. 44; mutuo de aliquo sentire, (gienfædig nogen Sindselag), Hirt. B. Al. 48; - c) ligefom adv. mutuo bruges per mutua: gienfædigen; vid. Virg. Aen. 7, 66: pedibus per mutua nexis; -

liget. absol. mutua, (f. per mutua); hvf. Lucr. 2, 75: inter se mortales mutua vivunt; cf. id. 4, 302; liget. Prop. 1, 5, 30: eodem amore Alter in alterum mutua flere sinu. - Mūtŷce, es, ogf. Mūtŷca, ae, f.: By paa Sicilien, imellem Camarina o. Syracusae, Sil.; - df. Mūtŷceensis, e, ager, Cic. Verr. 3, 43 p. 51. mya, ae, f., mŷca: en Muflingart ved Bosphorus Thracius, Plin. 9, 56. - mŷacanthos, i, n., o. mŷacanthos, i, f., mŷacanthos (-os): Mufstern el. vild Asparges, corrua, Plin. 19, 42. - mŷaces, um, m., mŷaces: en Muflingart, Plin. 32, 31. - mŷagros, i, m., mŷagros, herba ferulacea est etc., Plin. 27, 81.

Mŷcale, es, f., Mŷcalē: Forbjerg og By i Jonien, ligesoverfor Den Sænes, Ovid. Met. 2, 223, Justin. 2, 14; - B) df. Mŷcaleus, 3, litora, Claudian, o. Mŷcaleensis, e, vertex, Val. Max. - Mŷcaleosus, (-esos), i, m.: Bjerg og By i Boetien, Stat.; - B) df. Mŷcalesius, 3, cuspis, id. mycematias, ae, m., mŷematias: Jordstier med hult Drøn, Amm. - Mŷcēnae, arum, ogf. Mŷcēna, ae, o. Mŷcēne, es, f., Mŷcēna, Mŷcēna: By paa Peloponnesus i Argolis, hvor Agamemnon var Konge; - df. Mycenae Agamemnoniae, Virg., ogf. Pelopidaeas, (som M. Pelops's Ridsens), Ovid. Met. 6, 414; men ∞ male, Martial. 14, 1, (med Denen paa Pelopidernes Forbrydelse, f. und. Thyestes); - B) df. 1) Mŷcēnaeus, 3, dux, Ovid., ductor, Virg., (i. e. Agamemnon); liget. ∞ manus, Ovid. Her. 5, 2, (i. e. Agamemnonis); ∞ rates, (Grafernes Flaade under Agamemnon's Anførelse), Prop. 2, 18, 32; - 2) Mŷcēnenses, ium, m.: Indvaanerne af Byen M., Cic. Fin. 2, 6, e poet.; - 3) Mŷcēnis, idis, f.: Mycenen, (i. e. Iphigenia), Ovid. Met. 12, 34. - mycetias, ae, m., mŷetias: = mycematias, Appul. - Mŷcōnos, i, f., Mŷcōnos: en af de cyclopiske Der i Hægerhaet, Mela 2, 7, Ovid.; - B) df. Mŷcōnius, 3, hospes, Ter. Hee. 3, 4, 19; - Myconii, orum, m.: Indvaanerne af Den M., Plin.

mydriasis, is, f., mŷdriasis: Ildvidelse og Svæfelse i Pupillen, Cels. 6, 6. - Mygdōnes, um, m., Mŷdōnes: Folk i Thracien, Plin. 4, 17; erobrede ogf. en Del af Byrgien, id. 5, 33, (f. nebens.); - B) df. 1) Mygdōnia, ae, f.: Landstæb i Thracien, Plin. 4, 17; - ogf. i Byrgien, id. 5, 41; - ogf. i Mesopotamien, id. 6, 13; - ogf. i Bithynien, Solin. 42; - 2) Mygdōnius, 3: mygdonier; df. særb. „poet.“: byrgiit el. byrgi, campi, Hor.; cf. id. Od. 2, 12, 22, ogf. Ovid. Her. 20, 106; men ∞ mater, Val. Fl., i. e. Cybele; ∞ senex, Stat., i. e. Tithonus; - 3) Mygdōnis, idis, fem. adj. til frgð.; Mygdonidesque nurus, Ovid. Met. 6, 45, (i. e. Lydiae). - Mygdōnides, ae, m.: Son af en Mygdon, Virg. Aen. 2, 312. - Mygdonis, Mydonius, f. und. Mygdones. - Myiagros, (-us), i, m., Mŷiagros, (Klucjægeren), blev efter Plin. 10, 40, som en Guld af Eclerne paafaldt imod Kluc; - hed ogf. Myiōdes, is, m., Mŷiōdes, Plin. l. c. - myisca, ae, f., o. myiscus, i, m., mŷisca, mŷicos: en liden Muflingart, Plin. 32, 31.

Mŷlæ, arum, f., Mŷlæ; I) By paa Sicilien, Plin. 3, 14; cf. Suet. Aug. 16; - II) By i Thracien, Liv. 42, 51. - Mŷlāsa, el. Mylassa, orum, n.: By i Carien, Plin. 5, 29; - B) df. Mŷlasenses, Cic., Liv., ogf. Mŷlaseis (Trisyll., ligefom Mŷlaseis), Cic. Fam. 13, 56, ogf. Mŷlāsēni, Liv. 38, 39; Indvaanerne af Byen M. - mŷloecus, (-os), i, f., mŷloecus: en Mafart, (genus blattarum), som opholder sig i Møller, Plin. 29, 39. - Myndus, (-os), i, f., Mŷndos: By i Carien, (hod. Mendes), Liv., Plin.; - B) df. Myndenses: Indvaanerne af Byen M., Cic. Fam. 3, 8; ogf. Myndii, Liv. 33, 30.

mýōbarbun, i, n., [μῦς, barba]: etflags tragtformet Drifkekar, Auson., inc. — myoetonus, i, m., μυοῖτονος, (som træder Mus): etflags aconitum, hvis Lugt er dræbende for Mus, Plin. 27, 2. — Myōnnēsus, (-os), i, m.: Gørbjerg i Zenien, med en By af samme Navn, Liv. 37, 13, østere; — II) en D i Nærheden af Ephesus, Plin. 5, 31. — mýōpāro, ōis, m., μυοπάρον: etflags let Seroverfild, Cic. Verr. 3, 80; ogf. etflags Krigsfartei, ibd. 1, 31. — mýōphōnōn, i, n., μυοφόνων, (som træder Mus), rimel.: = myoetonus, Plin. 21, 39. — mýōps, ōis, m., μύωψ: meget nærsynet, Dig. — mýōsōta, ae, o, mýōsōtis, idis, f., μυωσότη, μυωσότης: Mufser, etflags Plante, Plin. 27, 80. — mýōsōton, i, n., μυωσόντων: = alsine, Plin. 27, 8.

mýrāpīa, el. myrrhapiā, μυράπια, m. o. ud. pira: etflags vellugtende Pærer, Cels., Plin. 15, 16. — mýrice, es, o. myrica, ae, f., μυρίζη: Tamariffen, etflags Buskvet, Plin. 13, 37; ~ humiles, Virg., fragiles, Ovid.; sudent electra myricae, (om en Umulighed), Virg. Ecl. 8, 51. — Myrina, ae, f.: østl. By i Lilleasien, Cic. Fam. 5, 20, Liv., Tac.: (Hid. Sebastopolis); — B) f. Myrinus, 3. campi, Martial. 9, 43; — not.: ogf. en By paa Zen Lemnos, Plin. 4, 23. — mýriōphyllon, i, n., μυριόφυλλον, millefolium: Tundelblad, Plin. 24, 95.

Myrmēces scopuli: Sten el. Per i Nærheden af Smyrna, Plin. 5, 31. — myrmēciās, ae, m., μυρμηκίας: fort Vædslen med vorteformede Ljærneder, Plin. 37, 63. — myrmēciās, idis, f., (gemma), μυρμηκίας: Vædslen, hvori der sees en Myre (ligesom under i Raskhyffer), Plin. 37, 72. — myrmēcium, i, n., μυρμηκίον, af Gieslens Lighed med en Myre; I) etflags Borte, in pl., Cels.; — II) etflags Edderfot, Plin. 29, 29. — Myrmidōnes, um, m., Μυρμιδόνες: Høsteflag i Rhodios O. Ihesfasten, udgjorde for Troja Achilles's Dropper; vid. Virg. Aen. 2, 7; — om deres Dphav f. Ovid. Met. 7, 618; — in sing. ogf. som fem, Stat. Theb. 5, 223. — Myrmillo, f. und. Mirmillo.

mýrōbalānum, i, n., o. myrōbalānus, i, f., μυροβάλλανος: Balsamtræets Frugt, bærer Balsam tilberedes; ogf. Balsamen selv; vid. Plin. 12, 46. — 1. Mýron, (Myro), ōis, m.: berømt Vædsformer (plastet); vid. Cic. Verr. 1, 30, 43, ogf. Plin. 34, 19; — berømt er nænl. ogf. hans Hø: vid. Ovid. Pont. 4, 1, 34, o. Cic. l. c. 60. — 2. mýron, (-um), i, n., μύρον: Salve, Hieronym. — myrōpōla, ae, m., μυροπώληs: Salveframmer, Plaut. — myrōpōlīum, i, n., μυροπώλιον: Salvebutik, Plaut. — mýrōthēcium, i, n., μυροθήκιον: Salvedaafe el. Balsambøse, men paa Græsk, Cic. Att. 2, 1, in.

1. myrrha, (murrha, murra), ae, f., μύρρα: Myrrhetræet; vid. Plin. 12, 33 flgd.; — B) „overf.“: Myrrhaen selv, d. e. den af Myrrhetræet dryppende Harp, hvormed man tilfattede Vin, vid. Plin. 14, 15, ligesom man dermed salvede Haaret, vid. Ovid. Met. 5, 53; — ogf. at marie som Skonhedsmiddel, id. Med. Fac. 88; — II) i Mytologien er Myrrha: den til et Myrrhetræ forvandlede Datter af Cinyras; vid. Ovid. Met. 10, 298 flgd., o. Hygin. Fab. 58. — 2. myrrha, ae, f., ogf. myrrhis, idis, f.: etflags vellugtende Kævel, (scandix odorata L.), vid. Plin. 24, 9. — 3. myrrha, ae, f.: den Sten el. Maske, hvorefter vasa murrhina forfærdigedes; f. und. murrha.

*myrrhātus, (murrhatus, murratus), 3: balsameret el. tilfæt med Myrrha, Sidon.; ~ potio, vid. Fest. p. 158. (Müll.). — myrrhēus, (murrheus, murreus), 3; I) = frgd.; ~ crinis, Hor. Od. 3, 14, 22; — II) myrrhetræet el. gulagtig, onyx, Prop. 3, 8, 22; o. — 1. myrrhinus, (murrhinus, murrinus),

3; af Myrrhe el. Myrrhetræet, odor, Plaut.; myrrhina, (se. potio: Myrrhetræet), id. Pseud. 2, 1, 51, Varro, Plin. 14, 15; — I) myrrha. — 2. myrrhinus, (murrh.). 3: af Stenen el. Masken myrrha, f. und. murrhinus. — myrrhis, idis, f., f. und. 2. myrrha. — myrrhites, ae, m., μυρρίτης: en myrrhetræet Vædslen, Plin. 37, 63.

Myrsilus, i, m.: en Kunge i Lydien, hed ogf. Candaules, Plin. 35, 34. — myrsineum, i, n., efter Plin. 20, 23, en Benævnelse paa feniculum silvestre. — myrsinites, ae, m., μυρσινίτης; I) som Plante: en Art af Barten tithymalus, Plin. 26, 16; — II) en Vædslen med Myrrhetræet, id. 37, 63. — myrta o. murta, f. und. myrtus. — myrtacēus, 3, [myrtus]: af en Myrte, folium, Cels. — Myrtale, es, f.: en Beninde af Digteren Horatius, Hor. 1, 33, 11. — myrtatium, i, n., Plin., [myrtus], ogf. muratum, Varro, (se. sarcimen): etflags med Myrrhetræet tilfæt Kiedmad el. Jarce. — myrteōlus, (morteol.), 3, demin. af myrteus: myrrhetræet, crinis, Colum. poet. 10, 237.

*myrtēta, ae, f.: = flgd., Plaut. ap. Prisc.; — myrtētum, (murt.), i, n.: Myrteflov el. Myrtebund; — in pl., Virg. Ge. 2, 112, o. Sall. Jug. 48; — not.: Murta hed ogf. et Sted ved Bajæ, hvor den hede Zeredamp tienet til Stedbad, Hor. Ep. 1, 15, 5; cf. Cels. 2, 17; o. — myrtēus, (murt.), 3: af Myrte el. Myrter, silva, Virg., virga, Ovid.; ~ sarta, Tibull.; ~ oleum, Plin.; ogf. absol. myrteum (se. oleum), Cels.; ~ vinum, Plin., Colum.; — II) „overf.“: A) med en Myrte: ~ coma, (myrtekranset), Tibull. 3, 4, 28, (men kunde ogf. anføres ind. d. flgd. Bem.); — B) myrtefarvet el. kastaniebrun, coma, f. event., gausapina, Petron., color, Pallad.; — C) olea myrtea el. murtea, en Art af Dietræet, Colum. 5, 8.

myrtidānum, i, n., [myrtus], se. vinum: som er tilfæt med vilde Myrrhetræet, Plin. 14, 19. — Myrtilus, i, m.: Son af Mercurius, blev ombragt af Pelops; vid. Cic. N. D. 3, 38. — myrtinus, (murt.), 3, μύρτινος: af Myrter, oleum, Appul. — myrtolus, 3, f. und. myrteolus. — myrtites, ae, m., μυρτίτης (olivos): Myrterim, Colum., Cato; dog ogf. vinum myrtites, Pallad.

myrtopētalōn, i, n., [μύρτος, πέταλον]: Myrteblad, ogf. polygonon, etflags Plante, Plin. 27, 91. — Myrtios, 3, Μυρτιάος; f. Myrtionum mare: en Del af Egeerhavet, neml. imellem Creta, Peloponnesus og Cubeca, Hor. Od. 1, 1, 14; har, efter Plin. 4, 18, sit Navn af Den Myrtos ved Cubeca. — myrtum, i, n., μύρον: Myrtens Frugt, Myrtebarret; — ~ cruenta, Virg. Ge. 1, 306; cf. Plin. 15, 35. — myrtūōsus, 3: som ligner Myrten, frutex, Plin. 12, 38; af — myrtus, i o. us, f. (o. m., Cato), μύρτος: Myrten el. Myrtekrans, vid. Plin. 15, 37 flgd., var Venus's hellig, Virg. Ecl. 7, 62, bærer som Krans, navn. af de Triumpherende, ogf. ved Gieslshede, ogf. af de erofte Digtere; — vid. Plin. l. c.; cf. Hor. Od. 1, 4, 9, o. ibd. 1, 38, 5; ogf. Ovid. A. A. 2, 734; — ogf. Myrtens Red el. Træ brugtes til Eppetast, Virg. Aen. 7, 817; cf. id. Ge. 2, 417; — not.: pl. myrtus, Virg. Ge. 2, 61, o. Catull. 64, 89; ogf. findes pl. murta, (myrta), Cato; men murti nigrae baccæ, Scribon. — mýrus, i, m., μύρος: Fannen til Risten muraena, Plin. 9, 39; ogf. smyrus, id. 32, 53.

1. mýs, gen. mýos, m., μῦς: etflags Perlemusling, Plin. 32, 53. — 2. Mýs, gen. Mýos, m., Μῦς: berømt Rumpner i øphøiet Arbeide, Martial. 8, 51. — Myscēlos, (-us), id. m.: Stifteren af Byen Croton i Italien; vid. Ovid. Met. 15, 20 flgd.

Mýsi, orum, m., f. und. flgd. — Mýsia, ae, f.: dobbelt Landskab i Lilleasien, neml. Lilleasien ved

Hellespønten, og Stormysien ved Hægerhavet, Mela 1, 18, v. Plin. 5, 40; — B) df. 1) Mysius, 3: mysiif, Olympus (mons), Mela; hominis ... Mysii querela, (med Joragt), Cic. Qu. Fr. 1, 1, 6; — 2) Mysus, 3, dux, Ovid. Pont. 2, 2, 26, juvenis, Prop. 2, 1, 65, (i. e. Telephus, Lønge i Mysien); — b) df. subst. Mysi, orum, m.: Mysierne el. Jædvaanerne af Mysien; vare i meget flent Rigte; vid. Cic. l. e., v. id. lacc. 27, egf. Flor. 4, 4; — 3) Mysicus, 3: = Mysius; ∞ scammonium, Plin. 26, 38. — Mysomacēddues, um, m.: et af Myser og Macedonier be- staaende Jøff i Mysien, Plin. 5, 31.

mysta, el. mystes, ae, m., μύστης: som er Præst ved el. for en hemmelig Gudstieneste, Ovid. Fast. 4, 536, v. Anon. — mystagōgus, i, m., μυσταγωγός: som fører fremmede onfiring paa hemmelige og hellige Stæder, Cic. Verr. 4, 59. — mysteriarthes, ae, m., μυστηριαρχός: Jorstander for en hemmelig Gudstieneste, Prudent.

mysterium, i, n., μυστήριον; 1) „alm.“: Hemmelighed, el. hvorpaa der lægges Skjul; — epistolae nostrae tantum habent mysteriorum, ut etc., Cic. Att. 1, 18; — df. egf. Kunsthens Jnderste og ligesom Helligdom; mysteria rhetorum aperire, Cic. Tusc. 4, 25; — II) „bef.“: det Hemmelige i Religionsfager; — mysteria Cereris initiorum sacra enunciare, Justin. 5, 1; — B) df. 1) hemmelig Gudstieneste el. religiøs Sammenkomst, hvortil alene de deri Jndviere have Adgang, nævnl. til Hære for Gudinden Ceres; — vid. Cic. N. D. 2, 24, v. id. Leg. 2, 11; mysteria facere, Nep. Alcib. 3: at holde denne Gudstieneste; — 2) Religionsfest, som holdes med visse hemmelige Cæremo- nier, nævnl. til Hære for Ceres; — hertil høre egf. mysteria Romana, Cic. Att. 6, 1; egf. absol. mysteria, ibd. 5, 21, (v. e. Jæsten til Hære for Dea Bona). — mystes, ae, m., f. und. mysta.

mystice, adv.: hemmeligen, forborgent, Solin. 32; af — mysticus, 3, μυστικός: hemmelig el. hemmelighedsfuld; nævnl. hørende til den hemmelige Guds-

tieneste (mysteria), mystiff; — per mystica sacra Dindymenes, Martial. 8, 81; ∞ vannus Iacchi, Virg. Ge. 1, 166, (der med en vis hemmelig Betydning bares i de bacchiske Mysierier); cf. ∞ vitis, Tibull. 3, 6, in.; — not.: Mysticum vinum, f. und. 1. Mystus. — mystrum, i, n., μύστρον, i. e. pars quarta cyathi, Rhemn. Fann. d. Pond. 77. — 1. Mystus, i, f.: ∞ ved Hærosten, Plin. 4, 19; man henfører hertil vinum Mysticum, id. 14, 9, inc. — 2. mystus, i, m.: etflags Jist, Plin. 33, 11. — Mysus, 3, f. und. Mysia.

mytheus, 3, μυθικός: berende til Jæbler el. Myther, pantomimus (af mythiff Jæthold), Plin. 7, 51; — egf. absol. mytheus, (sc. scriptor): en Jæblerdigter el. Mytherdigter, Macrobi. Sat. 1, 8. — mythistoria, ae, f., μυθιστορία: fabelagtig Jor- tælling, Capitolin. — mythistoricus, 3, μυθιστο- γικός: som indeholder Jæbler, blandet med Jæbler, volumina, Vopise. Firm. 1.

mythologia, ae, f., μυθολογία: Jæbelfortælling; df. Mythologiarum Liber, (Værk af Fulgentius Plan- ciades); egf. Mythologicon Liber (i. Mythologicorum). — mythologicus, 3, μυθολογικός: hørende til Jæbelfortællinger, f. und. fægd. — mythus, (-os), i, m., μῦθος: Jæbel el. Mythe, Sægn el. digtet Jor- tælling, Anon.; callentes mython, (v. græffe gen. μύθων), id.

Mytilene, es, el. Mytilenae, arum, etc., f. und. Mytilene, etc. — mytilus, i, m., μυτίλος: en spifelig Muslingart, germ. Miesmuschel, Plin. 9, 74; — not.: strices egf. mytilus, mitulus, mutulus.

Myus, untis, f., Μῦος: By i Jonien, Nep. Them. 10, el. i Carien, Vitruv. 4, 1. — myxa, ae, f., μύξα: etflags Hømmetæ, Plin. 13, 10. — myxo, el. myxon, ōnis, m., μύξων: etflags Jist, egf. bacchus, Plin. 32, 25. — myxos el. myxus, i, m., μύξος: Lampenæb el. Lampepibe; — quam etc., Totque geram myxos, una lucerna vocor, Martial. 14, 41. — myxum, i, n., [myxa]: Jrugten af Træet myxa, Pallad.

N.

N, n, det 13de Bogstav i d. lat. Alfabet, svarer til Grækerens N el. ν; — og kan derom mærkes; aa) med Hensyn paa Udtalen; a) dets svage el. svækkede Lyd inde i Ordet, nævnl. i Jormerne annis, damnum, Priscian.; — b) dets Rærmelse til G-Lyden foran Gutturalerne, (hvf. man egf. frev Agchises, osv.); cf. Nigid. ap. Gell. 19, 11; — bb) Assimilationen foran l, m, r; illabor, immitto, irrumpo; — foran Labialerne gaar det over til m; imberbis, impar; — cc) med Hensyn paa en dialektiff Jorsthellighed findes „n“ snart at indtræde, snart at udfalde, nævnl. foran s i Or- dene: Megaleisia v. Megalensia, frous v. frus, quoties v. quotiens, osv.; sieltne foran andre Consonanter; saaf. lanterna f. laterna, ligula v. lingula; — b) de dobbelte Jormer aliquoi v. aliquin, ceteroqui v. ceteroquin, hitrare fra Vellyden; — dd) af Abbrevia- turen mærkes her: N. som Jornavn, f. Numerius; egf. haaer N. f. natus, nepos, etc.; fremdeles N. L. f. non liquet, f. und. liqueo.

Nabathaea, (-taea), ae, f.: Egn i Arabia Pe- traea, Plin. 21, 72; — B) df. 1) Nabathaeus, 3: „poet.“ f. arabiff el. østerlandiff, regna, Ovid. Met. 1, 61; — b) Nabathaei, orum, m.: Jædvaanerne af hin Egn, Plin. l. c., Hirt. B. Al. 1; — men Nabathaei

Troglodytae: Jøff i Africa, Plin. 12, 44; — 2) Nabathes, ae, m.: = Nabathaeus, Senec. Herc. Oet. 160. — 1. nabis el. nabun, efter Plin. 8, 27: æthiopiff Ravn paa Kamelparden el. Giraffen. — 2. Nabis, is, m.: Lønge i Sparta, Liv. 29, 12, v. id. 31, 25. — nablum, i, n., f. und. naulium. — nabun, f. und. 1. nabis.

nae ca, (nacta, natta), ae, m., [quod omnia fere opera ex lana naeae dicuntur a Graecis, Fest. p. 166, Müll.], ligesom fullo: en Valker el. Valfemøller, Appul.; df. — naecernus, (nactinus), 3: som paæfer for en Valfemøller; ∞ trueulentia, id. — nactus, 3: particip. af nanciscor.

nae, ne, adv., nae, nā; visfelig, sandfelig; — Faciunt nae intelligendo, ut nihil intelligent, Ter. Andr. prol. 17; nae impudenter impudens, Plaut. Rud. 4, 3, 38; cf. Liv. 31, 4; — bb) „bef.“ egf. at mærke; a) høs Pronomer, (saaf. alstid høs Cicero); — nae tu, si id fecisses, melius famae tuae consuluis- ses, Cic. Phil. 2, 2; cf. id. Catil. 2, 3, ofiere; — b) høs andre affirmative Partikler; — Edepol nae meam herus esse operam deputat parvi pretii, Ter. Hec. 5, 3, in.; cf. Cic. Att. 4, 4: medius fidius nae tu emisti locum praecuram.

naenia, ae, f. und. nenia. — Naevianus, 3, f. und. figd. — I. Naevius, i, m., Cn.: romersk Skuespilretter fra Campanien, noget ældre end Ennius; besang ogs. d. første puniske Krig, hvori han havde tænt; (død omtr. a. u. c. 550); — vid. Cic. Brut. 15, o. Gell. 1, 14, efter; — B) df. Naevianus, 3, Hector, Cic. Fam. 5, 12, (som i et Skuespil indføres af Ravius); ∞ modi, id.; ∞ scripta, id. — 2. Naevius, 3: benævnt efter en Ravius, porta, Liv. 2, 11, olea, Colum.; — figel. Naevianus, 3, pira, id. — 3. naevius, i, m.: som har et Modermærke paa Legemet, Arnob.; o. — naevulus, i, m., demin.: liden Modermærke, Gell. 12, 1; — II) „overf.“: liden Skienplet, Appul., Fronto; af — naevus, i, m.: medfødt Plet paa Legemet, Jødselsplet el. Modermærke; — aliquem naevo agnoscere, Cic.; cf. id. N. D. 1, 28; si etc., Nullus in egregio corpore naevus erit, Ovid. Trist. 5, 13, 14; cf. Hor. Sat. 1, 6, 67; tollere naevos, vid. Plin. 22, 67; — II) figd. „overf.“: Plet, Felt, Symmach. — Nahanarvalli, cf. Naharvalli, orum, m.: østgermanisk Folk af Yggierne Stamme, Tac. Germ. 43.

Nais, ādis, o. Nais, idis o. idos, f., Nāides, Nais, (oprbl. svømmende el. flydende); I) „egentl.“: Vandnymfhe, Naiade; — illum fontana petebant Numina, Naiades, Ovid. Met. 14, 327; cf. Virg. Ecl. 6, 21; — men Nais Amalthea, etc., Ovid. Fast. 5, 115; — men „alleg.“: Naida Bacchus amat, Tibull. 3, 6, 57; — h) ogs. adj.: puellae Naides, Virg. Ecl. 10, 10; — II) „overf.“ o. „alm.“: endver Nymfhe, (Hamadryade, Nereide, osv.); — IIIa (arbor) perit; satum Naidos arbor erat, Ovid. Fast. 4, 232; cf. id. Met. 1, 690, o. ibd. 14, 556.

nam, conj.; I) „egentl.“: thi, fordi, efterføm, (neml. til Begrundelse el. Forklaring af en foregaaende Paa-stand) — utinam ne etc.; nam nunquam etc., Eun. ap. Auct. ad Her. 2, 22; figel. quamobrem, Quirites, etc.; nam multi saepe honores etc., Cic. Catil. 3, 10; — har ogs. undert. „poet.“ et andet Ord foran sig i Sætningen; saal. ego nam videor mihi sanus, Hor. Sat. 2, 3, 302; — II) „overf.“: A) i Dvergange m. adverbis og concessiv Bem.: dog, men, temtom, vistnok, (i hvilket Fald nam siger til en udeladt Sætning, som det begrunder); — una domus erat... Nam quid ego de studiis dicam etc.? Cic. Lael. 27; figel. id. Fam. 1, 9: nam de Appio quod scribis, etc.; cf. id. Off. 2, 11, o. id. Cluent. 45; — B) i Spørgsmaalssætninger, ligesom Grækerne γὰρ, o. vort nemlig el. dog, staaer nam forklarende, og bliver da i classisk Prosa vedhængt et andet Ord, hvorefter det forel. o. poet. staaer adfælt, undert. ogs. foran: — eujusnam modi est Tarquinii somnium? Cic. Div. 1, 22; ex quibus requiram, quoniam modo latuerint, id. Coel. 28; — Quando istaec (vomica) innata est nam tibi? Plaut. Pers. 2, 5, 13; — Nam quid ita? Ter. Eun. 5, 2, 58; Nam quid ago? Virg. Aen. 12, 637.

namque, conj., καὶ γὰρ: thi netop, thi virkseligen, nemlig; — staaer hyppigen foran Vocaler, hos Cic. o. Caes. altid først i Sætningen; — Pol mihi fortuna magis nunc desit, quam genus; Namque regnum suppetebat mi etc., Eun. ap. Cic. Tusc. 3, 19; namque hoc praestat amicitia propinquitati etc., Cic. Lael. 5; cf. id. d. Or. 1, 16, o. Hor. Sat. 1, 6, 41; — dog ogs. efter et andet Ord i Sætningen; ibi namque in tabernis literarum ubi erant, Liv. 3, 44; omnia namque ista etc., Quintil.; duodecim namque populos etc., Flor. 1, 5.

nana, ae, f. und. nanus. — nancio, ire, v. a., [best. m. λᾶω, λαγχάνω, i. e. nanciscor], forcl. Grundform til nanciscor, Græcch. ap. Prisc.; df. — nanciscor, nactus (o. nactus) sum, 3, v. dep. a.; I) „alm.“: at erhøbe (navnl. tilfældigen), at faae fat

derpaa, at fomme der til; — unde anulum istum nactus? Ter. Her. 5, 3, 27; sorte nactus provinciam etc., Nep. Cato 2; quam nacti erant praedam etc., Caes.; men Cic. N. D. 2, 61: immanes beluas nanciscimur venando, (vi indhænte dem); cf. Hor. A. P. 299; — nactus est morbum, (faldt i en Sygdom), Nep. Att. 21, febrim, id. Ages. 8; — ogs. at længe el. naae derhen; — locum nacti... monitum, Caes. B. G. 5, 9; cf. Cic. d. Senect. 15, o. Ovid. Met. 1, 232; — ogs. at træffe el. fiøde derpaa; ∞ castra intuta, (uforsvaret), Liv. 5, 45; nactus sum, qui... euperet etc., Cic. Orat. 9; — II) „overf.“ om Dyr el. Jægle; saal. om Ølsten og Ravnene: ergo alter alterius ubicumque nactus est ova, frangit, Cic. N. D. 2, 49; figel. om Ting og om Begreber: — Meum quod rete atque hami nacti sunt, Plaut. Rud. 4, 3, 46; quicquid est nacta (vitis), complectitur, Cic. d. Senect. 15; — men „poet.“: Multaque praeterea, tempore nacta fidem, etc., (som med Tiden ere gaaede i Dypfølelse), Ovid. Fast. 1, 476; — not.: nactus, 3, m. væsiv Bem., Hygin. Fab. 1, efter; — nactus, 3, f. und. figd.

Nannetes, (Nannetes), um, m.: Følk i Gall. Celt., hvor nu Nantes, Caes. B. G. 3, 9, o. Plin. 4, 32. — nanque, f. und. namque. — Nantuates, um, m.: Følk i Gall. Narb., ved Foden af Alpesne, Caes. B. G. 3, 1, o. Plin. 3, 24. — nanus, i, m., νάνος: en Dverg, (lat. pumilio), Prop. 4, 8, 41, o. Juvenal. 8, 32; — h) fem. nana, Lamprid.; — II) „overf.“: A) liden Felt, i. e. Cinna ap. Gell. 19, 13; — B) liden el. lavt Drifstekar, Varr. L. L. 5, 25, o. Fest. p. 176, (Müll.).

napaeus, 3, νανάος, [νάνος, i. e. saltus]: hørende til en Eftedat el. Biergskov, nymphae, Colum. poet. 10, 261; — II) subst. Napaeae, arum, f.: Dalnympherne; — faciles venerare Napaeas, Virg. Ge. 4, 535. — naphtha, ae, f., ἡ νάφθα: sin Biergolie, profluens bituminis liquidi modo, Plin. 2, 109. — napina, ae, f., sc. terra: Mark el. Ager med Rødværten napus, Colum. — napurae, arum, f.: cislags Straalinger, vid. Fest. s. v. noctere, p. 165, (Müll.). — napus, i, m.: en Røcart, germ. Stedfrøbe, Colum., Plin. — napy, γος, n., νάπυ, (foræls. f. γάπυ), Scenp. Plin. 19, 54.

Nar, gen. Naris, m.: Flod fra Apeminerne; løber igennem Umbrien osv. ud i Tiberen, (hod. Nera); tillægges sulphurea aqua, Plin. 3, 17; cf. Virg. Aen. 7, 517; men quod lacus Velinus in Narem defluit, Cic. Att. 4, 15; cf. Tac. Ann. 3, 9. — Narbo, ōnis, m., Marcus: Sy i Gall. Narb., som ogs. benævnes deraf, (hod. Narbonne), Cic. Font. 1, o. Plin. 3, 5; — heder Marcus efter Consulen Qu. Marcus Rex, som a. u. c. 636 hidførte en Coloni; — ogs. absol. Narbo, Caes., Suet.; men Martial. 8, 72: Narbo pulcherrima (sc. urbs); — B) df. 1) Narbōnensis, e: narbōnemus, coloni, Cic. Font. 2; men ∞ provincia, Plin. l. c.: Provinciae Galliae huiusmodi Alpesne (fra Rom); figel. ∞ Gallia, id. 4, 31, Mela 2, 5; — 2) Narbōnensis, 2, vitis, Plin. 11, 4.

narce, es, f., νάρκη, i. e. torpor: Stivhed, Bedøvelse; — a narce narcissos dictus etc., Plin. 21, 75. — narcissinus, 3, ναρκισσίνος: tilberedt af Narciøster, oleum el. unguentum, Plin. — narcissites, ae, m., ναρκισσιτης: cislags Ødelsten (af dens Narciøstare), Plin. 37, 73. — I. narcissus, i, m., νάρκισσος: Narcisøen, en Vildst, purpureus, (med rød Bland), Virg. Ecl. 5, 38; men ∞ sera comans, (der blomstrer sildigt), id. Ge. 4, 122. — 2. Narcissus, i, m., efter Jævelen: en til en Narcisø blomst forvandler Jæveling; vid. Ovid. Met. 3, 407 figd.; — not.: Narcissus: en Trigen af R. Claudius; vid. Tac. Ann. 11, 29, Suet.

nardifer, a, um, [nardus, fero]: som frembringer

Nardus, Ganges, Gratian. Cyneg. 314. — **nardifolium**, i, n., [nardus]: Nardusblad, Plin. 12, 25. — **nardinus**, 3: tilberedes af el. med Nardus, unguentum, Plin. 13, 2; men **nardinum**, (se. vinum): tilstalt med Nardus el. med Nardusolie, Plant. Mil. gl. 3, 2, 11; — II) „everf.“, ∞ pira, (en Pæreart med Narduslugt), Plin. 13, 16. — **nardostachyon**, i, n., *νάρδοσταχυν*, i. e. nardi spica: den arformede Nardusblomst, Apic. 7, 6; — egf. nardostachyos, i, n., Theod. Prisc.

nardus, i, f., v. nardum, i, n., *νάρδος*: etflags vellugtende Plante med arformet Blomst; vid. Plin. 12, 26; — det ypperste Slægt af nardus Indica el. spica nardi, af hvis Blomst den festlige Nardusolie tilberedes, Plin. l. c.; — egf. gaves der vild Narde, baccar el. baccaris, id. ibd.; — II) „everf.“: den af Nardus tilberedte Olie el. Salve; — Syrio madefactus tempora nardo, Tibull.; cf. Hor. Od. 2, 11, 16, (hvor Assyria f. Syria), egf. Ovid. A. A. 3, 443, (hvor den bruges til Saaret).

nāres, ium, f. und. naris. — **nārinōsus**, 3: med fler el. bred Næse, Lactant., inc.; af — **nāris**, is, f.: Næsebor; — ab altera nare etc., Plin. 25, 105; cf. Ovid. Met. 3, 673, v. ibd. 6, 141; f. egf. nectens; — oftere in pl. nāres: Næseborerne; egf. Næsen; — fasciculum ad nares admovere, Cic.; cf. Hor. Od. 4, 1, 21: ducere naribus turva; egf. ibd. 2, 15, 6: omnis copia narium; egf. Cic. N. D. 2, 56, 57; — „pect.“ egf. hēs Dyrene; canes naribus acres, Ovid.; cf. Virg. Ge. 1, 376; — nares corrugare, (rynke Næsen), Quintil.; cf. Hor. Ep. 1, 5, 23; — „pect.“ egf. sing. naris, f. pl. nares: Næsen; Inque cava ... nare etc., Ovid. A. A. 1, 520; balba de nare loqui, (hugle), Pers. 1, 33; — B) „bef.“ v. „alleg.“: Næse el. god Næse el. god Lugte-ønde; b. e. Jænhed i at demme, navnlig i at træffe el. dæle; — ad haec ... naribus uti, (opholde sig el. spotte derover), Hor. Ep. 1, 19, 45; cf. nimis unciis naribus indulges, Pers. 1, 41; — homo emunctae naris, Hor. Sat. 1, 4, 8, (sin, vittig): oppon. homo obesae naris, (slov, aanded), id. Epod. 12, 3; cf. id. Sat. 1, 3, 29; — f. egf. Quintil. 11, 3, 80: naribus labrisque non fere quicquam decenter ostendimus, tametsi etc.; — II) „everf.“: Nabning el. Munding el. Ureløb (af en Canal, edl.), Vitruv., Pallad.

Narisei, orum, m.: germanisk Folk, Efterkommere af Hermundurerne, Tac. Germ. 42. — **narita**, ae, *ναρίτης*: etflags Skaldyr el. Sofsegl, Plaut. ap. Fest. p. 166, (Müll.). — **naritas**, atis, f., [narus, gnarus]: Indsigt, Kundskab, Donat. ad Ter. Ad. 3, 3, 43. — **Narnia**, ae, f.: By el. Coloni i Umbrien ved Narfloden; vid. Liv. 10, 10, oftere; — B) df. Narniensis, e, ager, Plin., equites, Liv. 27, 50; — **Narnienses**, ium, m.: Indvaanerne af Byen N., Plin. 3, 19. — **Narōna**, ae, f.: By i Dalmatien, Mela 2, 3, Plin. 3, 26, v. M.

narrābilis, e: som lader sig fortælle; vid. Ovid. Pont. 2, 2, 61; — **narratio**, onis, f.: Fortælling, (neml. faaelt af fortælle, som det fortællte); — bef. egf. at mærke, som en Del af det rettlige Fordrag; vid. Quintil. 4, 2, 31 v. 78, egf. Cic. Or. 26 v. 62; cf. id. d. Or. 2, 19: ut verisimilis narratio sit, ut aperta, ut brevis; — df. dem. narratiuncula, ae, f.: liden el. fort. Fortælling, Quintil., Plin. Ep.; — **narrator**, oris, m.: en Fortæller, facetus, Cic. Orat. 51; ∞ rerum suarum, Quintil.; v. — **narrātus**, us, m.: = narratio; df. pl.: venit narratibus hora Tempestiva meis, Ovid. Met. 5, 499; — [figd.].

narro, avi, atum, 1, v. a., [rimel. bef. m. narus el. gnarus; alfr. eprbl. gior nogen befiendt cerned]; df. 1) „alm.“: gier befiendt, siger, fortæller; — ego tibi ea narro, quae etc., Cic. Fam. 3, 6; cf. Ter. Ad. 4, 1, 20; men quid istaec (tabulae) narrant, (hvad faaer der i Brevet)? Plant. Pers. 4, 3, 29; — bb) heril mærkes; a) f. acc.

findes egf. de, el. acc. e. inf., egf. quomodo el. ut, (hvorledes); — quum de animo tuo ... mihi narraret, Cic. Fam. 3, 1, (fortalte mig derom); mihi narravit, te sollicitum etc., ibd. 6, 1; si res publica tibi narrare posset, quomodo sese haberet, (hvorledes den befandt sig), ibd. 3, 1; cf. Ter. Heec. 1, 2, 70; men id. Ad. 3, 5, 3: ut res gesta est, (ligesom det er gaaet til), narrabo ordine; — b) de passive Udtryk: narror, narraris, (man fortæller om mig, om dig), (ædv. e. inf.); — Versiculos in me narratur scribere Cinna, Martial. 3, 9; cf. Ovid. Her. 6, 19; egf. heror heril Martial. 12, 52: narraris fabula (se. esse); cf. Hor. Ep. 1, 2, 6; — multis narrata (belua, f. a multis: hvorem mange have fortalt), Plin. 8, 16; men praeter narrata, Hor. Sat. 2, 5, in.; — enef. narrat, (man fortæller), m. acc. e. inf., Plin. 2, 48, oftere; — II) „bef.“: siger el. taler; (ofte om Samtaler, navnlig hos Cicerone, egf. i Brevet); — ab Andria est etc.; quid narras, (hvad siger du)? Ter. Andr. 3, 1, 3; cf. ibd. 2, 6, 3; non opinor ...; D. opinor, narras, (du siger: formoder)? id. ibd. 2, 2, 30; men filium narras mihi, (f. de filio), id. Phorm. 2, 3, 51; cf. Cic. Fam. 9, 15; — narra mihi ... non solent, (lad høre el. svar engang), id. Att. 2, 7; ligel. narro tibi ... video etc., (dette siger jeg dig), ibd.; — male narras de Nepotis filio, ibd. 16, 14, (det er en stem Tænde); cf. ibd. 13, 33; — b) egf. faaer altid derom, har altid i Munden; — Navita de ventis, de tauris narrat arator, Prop. 2, 1, 43; — not.: narratum, i, n., f. ovenf. Hor. Sat. 2, 5, in.

narthecia, (-cya), ae, f., *ναρθήκια* (-cya): en lavstammet Art af Værten ferula, Plin. 13, 42. — **narthecium**, i, n., *ναρθήκιον*: Røffe el. Røffe til Salver el. Medicamenter, Cic. Fin. 2, 7; cf. Martial. 11, 78. — **narthex**, aeis, f., *ναρθήξ*: Buskvræten ferula, Plin. 13, 42. — **narus**, f. d. ædv. gnarus, vid. Cic. Orat. 47.

Narycia, ae, f. und. figd. — **Nāryciūm**, i, n., egf. Nāryx, yeis, f.: By i Locris i Grækenland, hvorf. en Coloni drog til Italien, og byggede Byen Locri, vid. Plin. 4, 12; — B) df. Nārycius, 3: naryff, Locri, Virg. Aen. 3, 399, (de græffe Locrier); men ∞ heros, Ovid. Met. 14, 468, (i. e. Ajax Oilei filius, som nedfaamende herfra); — men Narycia, (se. urbs), Ovid. Met. 15, 705, Byen Locri i Italien; — df. Narycia pix, Virg. Ge. 2, 438, (fra det Værfste i Italien).

Nāsāmon, onis, m.; pl. Nāsāmōnes: Folk i Africa, ved d. flere Egypte, Plin. 5, 5; cf. Lucan. 9, 413; — B) df. 1) Nāsāmōniacus, 3: nasamoni, ager, Ovid. Met. 5, 129; — egf. afriskant; ∞ rex, Stat., (i. e. Hannibal); — 2) Nāsāmōnius, 3: = frgd.; ∞ Tonaus, (i. e. Jupiter Ammon), Stat. Silv. 2, 7; — 3) Nāsāmōnias, ādis, f.: = frgd.; ∞ Harpe, Sil. 2, 117; — 4) Nāsāmōnitis, idis, f., se. gemma: etflags ubeftent Ørefteen, Plin. 37, 64.

nascens, tis: partic. e. adj. af nascor; df. — **nascencia**, ae, f.: Fødsel el. Fødselstid, (Opp. conceptio), Vitruv.

nascor, nātus sum, 3, v. dep., [ligiennem gnascor bef. m. γεννώ]; 1) ægent.: at blive født el. avlet, at fødes; — quod ex nobis natos liberos appellamus, iccirco Cerere nati nominati sunt Liber et Libera, Cic. N. D. 2, 21; cf. Ter. Heant. 5, 4, 8: ita etc.; ut ex me atque ex hoc natus es; men Cic. R. Am. 16: ut patre certo nascerere; ligel. amplissima familia nati adolescentes, Caes.; cf. Virg. Aen. 1, 286; men Ovid. Met. 15, 639: Apolline natus; men ibd. 9, 612: neque enim de tigride natus; cf. ibd. 11, 313; men Tac. Hist. 1, 16: generari et nasci a principibus, fortuitum est; — nasci in miseriam sempiternam, Cic. Tusc. 1, 5; men nasci in pedes, (med Fødderne foran: om Jæglene), Plin. 10, 74; men Gell. 3, 10: ad homines nascendos (pertinere: at det indvirker paa Fødselstid)

Dannelse); — II) „fig.“; A) „overf.“: at opstaae af fremgaace, at tage sin Begyndelse, ovl.; — nascitur ibi plumbum album etc., Caes. B. G. 5, 12; ex palude nascitur annis, Plin. 36, 65; — ostere „poet.“; Nascere ... Lucifer, (saa op. vis dig), Virg. Ecl. 8, 17; cf. Hor. Od. 3, 23, in.; men om et lideir, Virg. Ge. 3, 279; men nascentia templa, (som ere under Bygning), Martial. 6, 4; — men in supino: cupressus natu morosa, (vorer langfomt), Plin.; — b) „bef.“: ogf.: at have sig i Veiret; — ab eo flumine collis nascebatur, Caes. B. G. 2, 18; cf. Sil. 3, 530; — B) „ment.“: at opstaae af. udspringe af. fremgaace; — ut mihi nascatur epistolae argumentum, Cic. Fam. 16, 22; ex quo uno omnia haec nata et profecta esse, etc., id. Quint. 28; men id. Off. 2, 5: nulla ... pestis, quae non homini ab homine nascatur; men Caes. B. G. 7, 43: profectio nata a timore defectionis; cf. Catull. 64, 198; — III) fertit er cadu at mætte; A) partic. nascentis, tis; I) som adj.: opstaaende, begyndende; — non nascentibus Athenis, sed jam adultis etc., Cic. Brut. 7; — 2) som subst., nascentia, ium, n.: organifke Vægmere, navnfl. Bærgene, Vitruv. 5, 1 o. 8; — B) partic. natus, 3: født af. baaren; I) som subst., natus (gnatus), i, m., o. nata (gnata), ae, f.: Son, Datter; pl. nati (gnati): Børnene; — caritas, quae est inter natos et parentes, Cic. Lael. 8; cf. Virg. Aen. 7, 518, Hor. Sat. 1, 3, 43, o. ibd. 2, 3, 199 o. 219; men maxima nataram Priami etc., Virg. Aen. 1, 654; cf. Ovid. Met. 13, 651; — 2) som adj.; a) lige som født af. baaren fertit; e. dat., cf. m. ad; „poet.“ ogf. c. inf., cf. m. in e. acc.; — non sibi se soli natum meminerit, sed patriae, sed suis, Cic. Fin. 2, 14; cf. Ter. Ad. 4, 2, 6; nationes natae servituti, Cic.; — vir ad omnia summa natus, id.; ad laudem et ad decus nati, suscepti, instituti sumus, id. Fin. 5, 22; cf. ibd. 2, 13; men „poet.“: natus ad sacra Cithaeron, Ovid. Met. 2, 223; — (boves) animal ... natum tolerare labores, ibd. 15, 120; — Natis in usum laetitiae scyphis etc., Hor. Od. 1, 27, in.; cf. Ovid. Met. 14, 99; — b) saa af. saa bestaaende; — alius ager bene natus, alius male, Varro; ita natus locus est: salus duo etc., Liv. 9, 2; men inculti versus et male nati, Hor. Ep. 2, 1, 233; — pro re nata, (for: o. efterl. ogf.: e re nata): under denne Sagernes Tilstand, efter Omstændighederne, ovl.; — vid. Cic. Att. 7, 8 o. 14; men e re nata melius fieri haud potuit, quam factum est, Ter. Ad. 3, 1, 8; — c) hos en Ziesbefæmelse: saa gammel, i en Alder af osv.; — annos natus unum et viginti, Cic. d. Or. 3, 20; men id. Cluent. 40: quum annos ad quinquaginta natus esset; — ogf. tilføies major cf. minor, uden cf. m. quam; annos natus major quadraginta, id. R. Am. 11; cf. Nep. d. Reg. 2; men cum liberis maioribus quam quindecim annos natis, Liv. 45, 32; cf. Gell. 1, 12; — not. a: partic. gnatus f. natus, forcl. o. „poet.“, f. ovenf.; — not. b: forcl. inf. act. nascere (germen, f. nasci), Cato R. R. 151.

nasica, ae, adj. comun., [nasus]: spidsnæset, (opp. displotis naribus), Aruob.; — II) df. er Nasica: Tilnavn i Scipionernes Familie; — vid. Liv. 29, 14, Cic. Brut. 20, o. Ovid. Fast. 4, 347. — Nasidians, 3, naves, Caes. B. C. 2, 7, (benævnte efter en Nasidius). — Nasidians Rufus, giver et Gieskebud, Hor. Sat. 2, 8. — nasiterna, ae, f., [nasus, ternus]: Vandfaade med tre Ruder af. Rør, Plaut., Varro; df.: nasiternatus, 3: som bærer en tretrudet Vandfaade, Calpurn. ap. Fulgent.

Nāso, ōnis, m., [af nasus, oprdt. med stor Ræse]: romerf. Familienavn; saal. P. Ovidius Naso, f. und. Ovidius; cf. Ovid. Trist. 3, 3, 74: Ingenio perii Naso poeta meo. — Nasos, i, f., [νᾶσος, dor. f. νᾶσος, i. e. insula]: en Del af Byen Syracusa, Liv. 27, 30 flgd.

nassa, ae, f., ogf. naxa: Jisseruse, etflags Sivkury med suver Høbning, Plin. 9, 61; scarus inclusus nassis, id.; — II) df. „overf.“ o. „alleg.“: fartigt Eted, — Numquam hercle ex ista nassa ego hodie cibum petam, Plaut. Mil. gl. 2, 6, 98; cf. Cic. Att. 15, 20: ex hac nassa exire constitui. — nassiterna, ae, f. und. nasiterna. — nasturtium, i, n., [a naso torquendo, Varro; cf. Plin. 19, 44]: etflags Ræse; ad panem adhibere ... nasturtium, Cic. Tusc. 5, 34.

nāsum, i, n., forcl. Bisem af flgd., Plaut. Amph. 1, 1, 288, ostere, o. Lucil. ap. Non. — 1. nāsus, i, m.: Råsen; vid. Cic. N. D. 2, 57, o. Plin. 11, 57; ∞ aduncus, Ter., acutus, Plaut., pravius, Hor.; naso clamare magnum, (comit: at snorte stærkt), Plaut.; men Juvenal. 1, 57: vigilantis stertere naso, (lade som man sov); — II) „fig.“: antages Råsen som Svæbet for Harme, bef. for Spet; hof. Pers. 5, 91: sed ira cadat naso; men Hor. Sat. 1, 6, 5: nec ... naso suspendis aduncos Ignotos, (du har dem ifte til Spet); cf. ibd. 2, 8, 64; — b) df. ogf.: bidende Bittigbed af. Spet af. Sætte; — Lucilius ... prius condidit stili nasum (i. e. satiram), Plin. praef.; cf. Martial. 1, 42: Non cuiumque datum est, habere nasum; ∞ Atticus, Senec.; — men om en fin Lugt cf. Sando, Hor. Sat. 2, 89: non quia nasus Illi nullus erat; — B) „overf.“: iølge etflags Lighed: den paa et Rør næseformigen fremragende Del til at hæste af; alff. Ræb af. Ruder, ovl.; vid. Juvenal. 5, 47, o. Martial. 14, 96. — 2. Nasus, (-os), i, f., f. und. Nasos.

nāsute, adv.: ligesom tyfende Råsen; df. „ment.“: nævnt af. spottende; — Tu, qui nasute scripta destringis mea, Phaedr. 4, 7; af — nāsutus, 3, [Linasus]: som har en stor Ræse, Hor. Sat. 1, 2, 93; — II) oftest „fig.“: som har en fin cf. stær Ræse; df. spottende cf. nævnt; — Nasutus sis usque licet, sis denique nasus, Martial. 13, 2; — compar., Nil nasutius hac malignisque est, id. 2, 54; superl., ∞ homo, Senec. Suas. 7.

nata, ae, f., f. und. nascor. — *nātābilis, e: = natatilis, Coripp.; o. = nātābūlum, i, n.: Svømmeplads; in pl., Appul.; [nato] = nātālicus, (-itius), 3, [natalis]: børende til Jødsfetsdagen af. Jødsfetsstimen, sidera, Cic. Div. 2, 43; ∞ praedicta Chaldaeorum, (Rativtetsflilling), ibd. 42; ∞ dapes, Martial., ogf. absol. natalicia, Cic. Phil. 2, 6: Jødsfetsdagsmæltid; men natalicium (se. munus): Jødsfetsdagsforæring, Censorin.

nātalis, e, [3. natus]; I) adjec.: børende til en Jødsfel, dies, Cic., lux, Ovid., (Jødsfetsdagen); cf. Cic. Fin. 2, 31; — B) df. ogf. „overf.“; I) dies natalis: Marsdagen efter en vigtig Begivenhed; — ∞ dies reditus mei (neml. fra Landflygtighed), id. Att. 3, 20; cf. id. Flacc. 40: diem vere natalem urbis, (paa hvilken Staten var bleven frelst fra den catilinariſke Sammensværgelse); — fremdeles ∞ hora, Hor., ∞ tempus, Ovid.: Jødsfetsstimen; cf. Hor. Ep. 2, 2, 187; — ∞ humus, Ovid., ∞ solum, id., o. rura, id.: Jædernejorden; — Juno natalis, Tibull. 4, 6, in., (Jødsfetsguldinden); — 2) medfødt, morbus, Manil., sterilitas, Colum., decus, Val. Fl.; — II) som subst.; A) „egentl.“, da natalis er at forklare ved Hjælp af et underforstaaet subst., som locus, dies, ogf. deus cf. genius; — Delos, natalis Apollinis, Hor. Od. 1, 21, 10; — ad urbem (veni) III Non. (Jan.), natali meo, Cic. Att. 7, 5; Natales grate numeras? Hor. Ep. 2, 2, 210; meus est natalis, Virg. Ecl. 3, 76; — df. ogf. „poet.“ pl. natales, f. Aarene; Sex mihi natales ierant, Ovid. Her. 15, 61; cf. id. Met. 2, 497; — ogf. „overf.“: Etflagsdag; natalis Romae, id. Fast. 4, 806: Jæsten Palatia; natalis Minervae, vid. ibd. 3, 838; — Optime Natalis ... Candidus huc venias etc., Ovid. Trist. 5, 5, 13; At tu, Natalis, quoniam deus omnia sentis, etc., Tibull. 1,

5, 19; — B) „overf.“; a) Fødselsfæse, Fødsel, Dyf-
faaen; — Erepto natale, (i. e. facultate nascendi),
Lucan. 7, 391; — praeposterus (hominis: at fødtes
med Benene først), Plin.; — men pl.: natales adamantis,
(dens Dyfhaaen el. Fødselsfæse), id. 37, 15; — b)
ligel. in pl.: Fødsel el. Herkomst, Stand el. Familie; —
(vir) claris natalibus, Tac. Hist. 2, 88; natalium cla-
ritas, id., splendor, Plin. Ep., dedecus, Tac.; nata-
libus suis resitui el. reddi, (indsættelse i Fødselsens
Retligheder), Dig.; — c) ligel. in pl.: Nativitet el.
Fødselsstikene; — natalium periti, Senec. Qu. N. 2, 32.
— natalitius, 3, f. und. nataliculus.

*natātilis, e: som kan svømme, Tertull.; —
natātio, onis, f.: Svømmen el. at svømme, Cels.;
cf. Cic. d. Senect. 16; — II) „overf.“: Svømmeplads;
— ∞ naturales, (opp. manu factae), Cels.; — nata-
tor, oris, m.: en Svømmer, Ovid. Her. 19, 70; —
cf. natātōrius, 3: berende til Svømming, cortex,
Fest.; — men absol. natatoria, (se. aqua): Svøm-
meplads, Sidon.; e. — natātus, us, m.: Svømmen
el. at svømme, Stat., e. N.; — [nato].

nates, ium, f., f. und. natis. — nātīnor, ari,
v. dep. n.: at være i stærk Bevægelse; (ferdt. Ord);
Etruriani, Samnites, Lucanos inter se natīnari, atque
factiosos esse, Cato ap. Fest. p. 166, (Müll.).

nātio, onis, f., [nascor], eprtel.: Føden el. Fødsel;
cf. „overf.“; I) Natio, Fødselsøjeblik; vid. Cic. N.
D. 3, 18; — II) færd; — A) Slagt el. Ari el. Race af
Mennesker og Dyr; — faal. om Slægt: si natione
alter est melior, Varro; cf. Hirt. B. Al. 7; — ∞
equorum, Varro, (Slags el. Race); cf. Fest. p. 167,
(Müll.); — b) ogf. om Ting; — mellis causas nation-
esque etc., (Slags el. Sprindelse), Plin. 22, 50;
eera natione Pontica, id.; — B) Nation el. Føl-
sfamme, (navnl. med Hensyn paa fælles Epreg); cf.
∞ barbarae, (Galli, Hispani, Afri), vid. Cic. Qu. Fr. I,
1, 9; patri natione Care ... natus, (hans Fæder
var en Carier), Nep. Dat. 1; men natio hominis etc.,
Cic. Fam. 15, 20, (hans Landsmandsskab, el. at han er
en Sabiner); — ogf. forbindes natio o. gens, Cic.
Font. II, cf. de mæfæctis binandis (som Arten
og Slægten); vid. Tac. Germ. 2 o. 38; — not.: Por-
ticius ad nationes: Navnet paa et Gasteri i Rom;
vid. Plin. 30, 40; — C) ogf. mæfæct; a) natio: en vis
Stand el. Klasse af Mennesker; — ∞ candidatorum,
Cic., optinatum, vid. id. Sest. 41; cf. ibd. 45 o. 63;
∞ Epicureorum, (deres Sect el. Skole), id.; men ∞
ardelionum, (deres Laug), Phaedr.; — b) nationes:
Fædningerne, Tertull.

nātis, is, f.: Bagen, Cædet, Rummen; — cf. comiss
om Priapusbilledet: diffissa nate, Hor. Sat. 1. 8, 47;
— oftest in pl. nates, ium, vid. Martial. 14, 18. o.
Juvenal. 6, 611; — ogf. om Dyrene, Martial. 3, 82.

*nativitas, atis, f.: Fødsel, Herkomst, Dig.; e. —
nativitus, adv.: efter el. ved Fødselen, Tertull.; af
— nātivus, 3, [nascor]; I) „egenl.“: opfåaen ved
at fødtes, el. alm. opfåaen, som har en Begyndelse;
— nātivos animantibus et mortales esse animos, Lucr.
3, 418; ∞ mundus, id. 5, 66; nātivos esse deos etc.,
vid. Cic. N. D. 1, 10; — II) „overf.“; A) mæfæct,
ligesom meddelt ved Fødselen; — ∞ testae (belua-
rum), Cic. N. D. 2, 39; — in eo nativum quendam
leporem esse, non ascitum, Nep. Att. 4; ∞ malum,
(opp. delatum), Pseud. Cic. p. Dom. 5; — B) naturlig,
(opp. kunstig el. frembragt ved Kunst), coma, Ovid., color,
Plin., sal, id.; ∞ oves, (hvis Lld har sin naturlige
Farve), id.; ∞ arcus, Ovid. Met. 3, 160, o. specus,
Tac. Ann. 4, 59, (som Naturen har dannet); — 2)
„bef.“ i Grammatiken, nativa verba: Stammeord;
— simplicia verba partim nativa sunt, partim reperta,
etc., vid. Cic. Part. or. 5; cf. Quintil. 8, 3, 36.

nātō, avi, atum, 1, v. n. (o. a.), [sefter Førmun-

intens. af no, nære]; D) „egenl.“: — natant aequore
piscēs, Ovid.; byf. absol.: natantes (sc. bestiae), f.
piscēs, Virg. Ge. 3, 541; men Cic. Fam. 7, 10: natant
in oceano, (med Ynde, f. at seile derpaa); — „poet.“
ogf. om den Stibbrude: Totque hiemis noctes, totque
natasse dies, Propert. 3, 10, 32; — ogf. m. besl. acc.;
∞ freta, Virg. Ge. 3, 259, (svømme derefter), aquas el.
vadum, Martial.; byf. pass.: quot piscibus unda natatur,
Ovid. Trist. 5, 2, 25; cf. id. A. 1, 48; amnes natatos etc.,
Stat.; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) om Vandet og om
andre bølgeformigen bevægede Legemer: at svømme el.
stømme over, at kaste sig el. slagge hid og did; — qua ...
campo libiore natat (Tiberis): neml. efterat være
falden i Hæder, Ovid. Fast. 4, 292; „poet.“ ogf. om
den flyvende Fugl, Lucan., om de slagrende Blade,
Propert., om Jlden, Stat.; men hos Colum. ogf. om
de paa Overfladen udbredte Rodder; — 2) om en
Grund: ligesom at svømme deri; cf. at være over-
svømmet deraf; fæde, e. abl.; — natabant pavimenta
vino, Cic. Phil. 2, 41; annibus arva natant, Ovid.;
cf. Virg. Ge. 1, 372; — bb) „poet.“ ogf. natantes
campi; a) Havfloden, Lucr. 5, 489; — b) en bølgende
Kornager, Virg. Ge. 3, 198; — 3) om anden ligesom
svømmende, d. e. valsende el. udsitter Bevægelse, navn.
Diets hos den Druke el. Sovnige el. Døende; — vid.
Ovid. Fast. 6, 673. Virg. Aen. 5, 856, o. id. Ge. 4, 496;
— figel. om den svævende Vægtfaal, Tibull. 4, 1, 44;
men Ovid. A. 1, 516: Nec vagus in laxa pes tibi
pelle natet, (hvor pellis f. calceus); ogf. om et
Vaand, vdt.: at være for vid; monilia natant, Cal-
purn.; — B) „ment.“: at valse (i sin Mening), at
være i Uvished el. Uenighed; — nature ... in natura
deorum, (ingen bestemt Mening at have derom), Cic.
N. D. 1, 43; nature animum, Senec. Ep. 35; cf. Hor.
Sat. 2, 7, 7: pars multa natat, etc.; — not.: na-
tantes, „poet.“ f. piscēs, f. ovenf.

natrix, is, f. (o. m.), [uo, nære]; Vandflange
el. Vandfug, Cic. Acad. 2, 38; — ogf. forbindes: natrix,
violator aquae, Lucan. 9, 720; — II) „overf.“; A)
ifølge Gestaltens Lighed; a) etflags Pidsk el. Svøbe,
Lucil. ap. Non.; — b) etflags Vært, vid. Plin. 27, 83,
(ononis natrix l.); — B) „alleg.“: natrixem populo
R. ... educare, (en Fugerm, en Færdere), vid.
Snet. Calig. 11. — natta, ae, f. und. nacca.

nātū, abl. af 3. natus. — nātūra, ae, f., [na-
scor, natus]; I) „alm.“: Naturen; cf. — A) nat-
urlig Fødselsfæse el. Fremfåaen, d. e. Fødsel, Her-
komst; — qui est tuus natura filius, Cic.; cf. Ter. Ad.
5, 7, 4; ligel. natura frater, adoptione filius, Liv. 42,
52; — B) naturlig Vælfåaend, Natur el. Væfen;
1) hos Ting og Begreber; — ∞ montis, Caes. B. G.
1, 21; cf. ibd. 2: natura loci contineri, (af de natu-
rlige Grændser); men Cic. Qu. Fr. 2, 16: quas naturas
rerum et locorum etc.; ∞ aëris, Lucr., animi, id.;
haec est natura propria animae et vis, (se. motu
cieri interno), Cic. d. Rep. 7, 26; tametsi bona na-
tura, etc., (Legemæssighedsel. Constitution), Ter.
Eun. 2, 3, 25; naturas apibus quas etc., expeditiam,
Virg. Ge. 4, 149; exiguae naturae homo, (siden af
Vært), Macrob.; — 2) navn. ogf.: a) Menneskets
aandige Natur, Genfærd, Tankemaade, Charakter;
— versare suam naturam et regere ad tempus etc., (om
Cætilina), Cic. Coel. 6; cf. id. Verr. 1, 15: ea natura
etc., (den Charakter, det Ubyrre); men homo ... difficil-
lima natura, (høist vanskelig og særfindet), Nep. Att. 5;
dissimiles naturas ... habere, vid. Cic. N. D. 2, 45;
praeter naturam, (imod min Natur el. Maner), Ter.
Ad. 5, 5, 4; men id. Andr. 4, 4, 56: ex animo ... ut
fert natura, etc., (naturliggen, eprigtigen); quae tua
natura est, Cic. Fam. 13, 78, (ifølge din naturlige
Godhed); men som Dværfrog: Naturam expellas
furca, tamen usque recurrit, Hor. Ep. 1, 10, 24; —

b) naturlig Jøfelse el. Drift; — itaque idem, natura victus, etc., Cic. Fin. 2, 15; societatem ingenavit natura, (naturlig Drift el. Træng), Liv. 5, 27; og: staar derfor natura rerum, Val. Max. 5, 4, 5; — c) hvad man gier sig til Natur, el. ligesom den anden (el. erhvervede) Natur; — mihi benefacere jam ex consuetudine in naturam vertit, Sall. Jug. 85; hujus rei naturam sibi faciat (puer: han giore sig det til en anden Natur), Quintil. 1, 4, 17; — II) „bef.“; a) Tingenes el. Verdens Natur, Naturens Indretning og Orden; — hoc exigit ipsa naturae ratio, quae est lex divina atque humana, Cic. Off. 3, 5; secundum naturam vivere, id.; jus in natura esse positum, id.; cf. id. Leg. 1, 12; quod non fit natura, sed quodam instituto, id. Orat. 18; — 2) cf. ogs. a) Naturlighed el. naturlig Mulighed el. Grændse; — naturae concedere, Sall., satisfacere, Cic., (at opfyldte Naturens Krav, at doe); cf. id. Sest. 1: vita reservata naturae; — haec tria in rerum natura fuisse, (at der vare tre naturligheder), id. Rab. perd. 8; cf. id. Acad. 2, 17; in rerum naturam hoc cadit, Quintil.; ligel. est in rerum natura, ut etc., Cels.; det kan intræffe, det er et muligt Tilfælde; — b) Naturens virkende Kraft el. Virksomhed; — ejus rei tanta est vis ac tanta natura, ut etc., Cic. d. Or. 1, 41; — ogs. Gudsdommens Virksomhed i Naturen; vid. id. Leg. 1, 7; cf. nedenf. id. N. D. 3, 24; — navnlf. ogs. Aflekræften; ogs. (arbart): Aflekkemet hos Menneſter og Dyr; vid. Cic. N. D. 3, 22, o. id. Div. 2, 70; ligel. Varr. R. R. 3, 4, o. A.; — B) Natur el. Væsen el. Substans; — ut una ex duabus naturis conflata esse videatur, (neml. Land og Vand), Cic. N. D. 2, 39; — quintam quandam naturam etc., (Urfors el. Element), id. Tusc. 1, 10; (deos) ... rerum naturas esse, non figuras etc., (Væsener, ikke blotte Gestalter), id. N. D. 3, 24; — 2) df. ogs. a) Naturen el. Universet el. Verden med dens bestaaende Orden; — deorum vi ... omnem naturam regi, Cic. Leg. 1, 7; (f. ogs. ovenf.); cf. id. N. D. 1, 11: per omnem rerum naturam etc., ogs. ibd. 9: in omni rerum natura; — b) endel. ogs. efter nogle Philosophers Dogmaer: den høieste staaende og styrende Kraft, d. e. Guddommen selv; vid. Cic. N. D. 2, 22 o. 34, oftere.

nātūrābilis, e, Biform af flgd., Appul. — nātūrālis, e, [natura]: naturlig, d. e.; I) „egenf.“; A) „alm.“: efter Naturen el. Jøfelsen, tiodelig; — pater, Cic. Phil. 3, 6, filius, Liv. 42, 52, avus, Dig.; (opp. adoptivus); — fild. ogs. ∞ filius, (uægte el. avlet udenfor Ægteſkab), Dig.; ligel. ∞ pater, ibd.; — B) „bef.“: hidrørende fra Naturen, (ikke fra Kunsten); — ∞ moles, vid. Caes. B. C. 3, 40; ∞ saxum, Colum.; men ∞ dies, (fra Solens Dvgang til dens Nedgang), Censorin.; (f. unt. civilis); ∞ mors, (opp. velskem), Plin.; — ∞ loca, Colum., ogs. absol. naturalia (se loca el. membra): Kionsdelene (hos Menneſter og Dyr); ogs. sing. naturale, Cels.; — II) „fig.“; A) „alm.“; a) begrundet i Naturen, ordenlig, sædvanlig, motus (in inferiorem partem), Cic. Fin. 1, 6, notio (in animis nostris), ibd. 9; — b) navnlf. ogs. om Charakteren: medfødt, eiendommelig, bonitas, vid. Nep. Att. 9; cf. Cic. Coel. 5; — ogs. om Dyrene; ∞ pavor, (hos Dierne), Ovid.; — B) „bef.“: a) hørende til Naturen, som afhandler Naturen, quaestiones, Cic. Part. or. 18; Naturalis Historiae Libri, Plin. praef. in.; — b) som findes i Naturen; duos Joves ... alterum naturalem, alterum fabulosum etc., Lactant.

*nātūrālitās, atis, f.: Naturlighed, Tertull.; — nātūrālitēr, adv.: naturlig, overensstemmende med Naturen, efter Naturens Orden; — ∞ innata omnibus (alacritas animi), vid. Caes. B. C. 3, 92; ∞ divinare, Cic. Div. 1, 50; o. — nātūrālitus, adv., fild. Biform af flgd., Sidon.; — [naturalis]. — nātū-

rificātus, 3, [natura, facio]: ligesom naturliggjort, indført i Naturen; ∞ animae, Tertull.

l.nātus, 3, o. 2.nātus, i, m., f. und. nascor. — 3.natus, us, m., [nascor]: Tilbliven, Opstaaen; df. Jøfelse, neml. med Sønyn paa Alderen el. Aarene; df. særv. Alderen el. Aarene, men alene in abl. natu. og i Forbindelse med el. afhængigt af Adjectivne: magnus, parvus, major, minor, etc.; — Scaptius ... magno natu, (en gammel Mand), Liv. 3, 71; men maximo natu filius, (den ældste af hans Sønner), Nep. Dat. 7, (altf. f. d. særv. maximus natu); vid. id. Ages. 1; men quamquam cum ... non admodum grandem natu, sed etc., Cic. d. Senect. 4; major natu, quam Plautus etc., id.; minimus natu, id.; tantus natu, (saa gammel), Plaut.; — men Ter. Heaut. 4, 1, 33: quanto tuus est animus natu gravior, (jo mere sat ved Aarene); — II) „overf.“: fremfømt, Bæret; eypressus natu morosa, (væxer langsomt), Plin. 16, 60, (hvor dog natu ogs. sem sup. kan henføres til nascor).

Naubolides, ae, m.: Søn af Naubolus (K. i Phocis, Stat.), i. e. Iphitus, en Argonaut, Val. Fl. — nauci, f. und. naucum. — naulericus, o. -clarius, 3, ναυκληρικός, o. -κλήριος: hørende til en naulerus, ornatus, (hans Dragt), Plaut.; af — naulerus, i, m., ναυκλῆρος: Skibets Eier el. Patron el. Reer, el. Skibecapitainen, id. Mil. gl. 4, 3, 16.

Naucrates, is, m., Ναυκράτης: græsk Huseier, Cic. d. Or. 2, 23, Quintil. — Naucratis, is, f.: By i Ægypten paa Delta, Plin. 5, 11; — B) df. Naucratites, ae, m., nomos, ibd. 9; o. Naucraticus, 3, ostium, ibd. 11. — naucula, f. navicula, Paulin. — nauculor, ari, f. und. naviculor. — naucum, (el. naucus), i: en Udspejler, det Allersingste, hvad der ikke dner; naucum ... poni pro nugis etc., vid. Fest. p. 166, (Müll.); forsl. Ord, ordentl. in gen. nauci m. Regation; — Qui homo timidus erit in rebus dubiis, nauci non erit, (dner ikke det Mindste), Plaut. Most. 5, 1, in.; cf. Enn. ap. Cic. Div. 1, 58: non nauci habere; — dog ogs. nauco ducere, (f. nauci ducere), Naev. ap. Fest. l. c.

*naufragālis, e: hverpaa det let strandes, Capraria (insula), Capella; o. — naufragiōsus, 3: fuld af Skibbrud, pelagus, Sidon.; af — naufragium, i, n., [naufragus]: Skibbrud; — ∞ facere, Cic., pati, Senec., (sede Skibbrud); naufragio perire, (omkomme derved), Cic.; naufragio interceptus, Tac.; cf. Caes. B. C. 3, 27: tabula de naufragio, Cic. Att. 4, 18; — men ordspil: naufragia alicujus e terra intueri, ibd. 2, 7; cf. Lucr. 2, 1; — II) „fig.“; A) „poet. overf.“; a) Stormen; — naufragiis ... coortis, Lucr. 2, 552; — b) skibbrudne Menneſter og Ting, et Brag; — obi ... Eurus Naufragium spargens operit freta, Sil. 1, 323; — B) „overf.“ e. „alleg.“: Skibbrud, d. e. Ulykke, Jørdærvælte, Jorllis; — ∞ luculenti patrimonii, Cic. Phil. 12, 8: propter rei familiaris naufragia, id. Fam. 1, 9; — men om Nedertag i Krigen: naufragio belli facto, Flor. 4, 11; — „poet.“ ogs. om den Vandflygtiges Elendighed: Mollia naufragiis litora posse dari, Ovid. Pont. 1, 2, 62; cf. ibd. 2, 9, 9; — b) ogs. Braget el. Røsten af forrums Vælfand; — naufragia amicorum Caesaris, Cic. Phil. 13, 2; cf. id. Sest. 6: in naufragio rei publicae colligendo etc.; men id. Att. 4, 18, „alleg.“: haec enim me una ex hoc naufragio tabula delectat.

naufragō, avi, 1, v. n.: lider Skibbrud, Sidon.; — omnes naves naufragarunt, Petron. Sat. 76; af — naufragus, 3, [navis, frango]: som lider el. har lidt Skibbrud, skibbruden; — naufragum quandam natantem etc., Cic. Inv. 2, 51; dare naufragi tabulam: faste et Bræt til den Skibbrudne, Senec.; — ∞ mulier, Tac.; men ∞ puppis, (strandet), Ovid.; — II) ogs. „overf.“; A) sem er geraadet i Ulykke el. Jørdærvælte, Cic. Pis.

19; „bef.“ egf. patrimonio naufragus, egf. absol. naufragus: feramat, ødelagt, Cic. Sull. 14, o. id. Catil. 1, 12; — B) „poet.“: som fæderbryder Skibe, mare, Hor., unda, Tibull.; Et vos, Nysaei, naufraga monstra, canes, Ovid. Fast. 4, 500.

naulia, egf. nabilia, orum, n., *ναῦλια, νάβλια*: etflags Strangeleg, hvorom Ovid. A. A. 3, 327: duplici gentilia nautia palma Verare. — nautium, i, n., *ναῦτιον*: Fragtpenge el. Passagerenge til Skibsføringen, Juvenal. 8, 97; in nautis navium, Dig.

naumachia, ae, f., *ναυμαχία*: Søstræfning, (neml. som Stuepæl til Gøllefiske Jernetiske); — naumachiam committere el. exhibere, egf. naumachiae spectaculum edere, (anslutte en saadan), Suet.; — II) „overf.“: Sted el. Basen til en flig Søstræfning, id. Tib. 7, oftere; df. — naumachiarius, 3: hørende til en Vshfstræfning, pons, Plin. 16, 74; — men subst. naumachiarius, i, m.: som sætter i en saadan Træfning, Suet. Claud. 21.

Naupactus, i, f., e. Naupactum, i, n.: By i Ætolien ved d. cerinthifke Bugt, (hod. Lepanto), Mela 2, 3, Cic., Liv.; — B) df. Naupactūs, 3: naupactiū, Achelous, Ovid. Fast. 2, 43. — naupēgus, i, m., *ναυπηγός*: Skibstømmemand, Dig. — Naupliades, ae, m., Ovid. Met. 13, 310, i. e. Palamedes, Søn af — I. Nauplius, i, m.: Kænge paa Euboea, der, for at bære sin Søn, ved Skibsnaler paaførte den fra Treja tilbagevendende græske Flaade et stort Tab, hvorom Propert. 4, 1, 115: Nauplius ultores sub noctem porrigit ignes; vid. Hygin. Fab. 116. — 2. Nauplius, i, m.: etflags Skaltyr, der ligesom seiler paa sin Skaf, Plin. 9, 49. — Nauportum, i, n.: By i Overpannien, (hod. Laibach), Tac. Ann. 1, 20, o. Vell. 2, 110; — ved Floden Nauportus, i, m., Plin. 3, 22.

nausea, ae, f., *ναῦσέα*: Søsyge; — nauseae molestiam suscipere, Cic. Fam. 16, 11; nausea pressus, Cels.; — II) „overf.“ o. „alm.“: Ildbeefindende, Dvalme, Plin.; cf. Hor. Epod. 9, 35; — b) „poet.“ egf.: Redfemhed; vid. Martial. 4, 37. — „nauseābilis, e: som forarsager Dvalme, Coel. Aur.; — nauseābundus, 3: som er ved at blive søsyg, Senec. Ep. 108; cf. ihd. 47; e. — nauseator, oris, m.: som er søsyg, ihd. 53; af — nauseo, avi, atum, i, v. n., [nausea]; I) „egentl.“: at være søsyg, Hor. Ep. 1, 1, 93; egf. at lide af Ildbeefindende el. Dvalme, Cels.; egf. at brække sig; — quilibet, modo ne nauseet, faciat, Cic. Phil. 2, 34; — II) „fig.“: ligesom at brække af sig; — ista effluentem nauseare, Cic. N. D. 1, 30; — men Phaedr. 4, 6: qui stultia nauseant, (rode en taabelig Østelsed el. Foragt). — „nauseōla, ae, f., demin.: lidet Ildbeefindende, Cic. Att. 14, 8; o. — nauseōsus, 3: som forarsager Dvalme, radix, Plin. 26, 38; — [nausea]. — Nauseica, ae, o. Nauseica, es, f.: Datter af R. Alcineus, Gell. 9, 9, e. Martial. 12, 31. — Naustathmos, i, m., *Ναυσταθμός*: Skibshavn i Jemen, i Harfæren af Phocæa, Liv. 37, 31. — nausum, i, n.: gallisk Jartoi el. Skib, Auson.

nauta, ae, m., f. und. navita; df. — nautalis, e: hørende til en Sømand, forma, Auson. — nautēa, ae, f., *ναῦτις*, ligesom d. bef. nausea: Ildbeefindende, Østelsed, Plant. ap. Fest. p. 165, (Müll.); — II) sinkende Vand, rimel. ligesom sentina: Kiolvand, Plaut. Asin. 5, 24, oftere.

nautilus, 3, *ναυτίλος*: hørende til Søfisk el. til Sørasfenet; — ~ clamor, (af Matroferne), Virg.; ~ res (pl.), Sørasfenet, Cic., Liv.; ~ verbum, (Skibsbudstyr el. Sotermis), Cic. Att. 13, 21; men ~ exuviae, (Gallioerne af de erobrede Skibe, hvormed Talerstolen paa Forum i Rom var prydet; f. und. rostra), id. Manil. 18; men ~ pinus, „poet.“ f. navis,

Virg. Ecl. 4, 38; ~ castra, (Skibsfleir, Skibsfstation), Nep. Alcib. 8; ~ pecunia, (Bodmerpenge), Dig.; ~ homines, Hirt.; — b) egf. absol. nautici (se. homines): Søfisk el. Sømandskab, Liv. 37, 28, oftere; egf. som fare paa Flodet, Plin. 16, 70. — nautilus, i, m., *ναυτίλος*: etflags Skaltyr, der ligesom seiler paa sin Skaf, Plin. 9, 47; veder egf. pompilus; f. egf. 2. nauplius. — Nautilus, a: romersk Skægtshavn, Liv.; — not.: dea Nautia, (i. e. Minerva); vid. Serv. ad Virg. Aen. 2, 166, oftere.

Nava, ae, m.: germanisk Flod, løber ved Bingen i Rhinen, Tac. Hist. 4, 70, (hod. Rabe). — navāle, is, n., f. und. flgd. — navālis, e, [navis]: hørende til Skibe el. til Sørasfenet el. til Skifren, esp.; — ~ pugna, (Søslag), Cic.; ~ bellum, (Søkrig), id.; ~ disciplina et gloria, id. Manil. 18; ~ artes, (Søfrigsheden), Plin.; ~ triumphus, (i Anledning af en Søseier), Liv.; ~ corona, Virg. Aen. 8, 684, (i. e. ob victoriam navalem); flgd. ~ honor, Ovid. A. A. 3, 392, (i. e. corona navalis); navali surgentes aere columnae, Virg. Ge. 3, 29, („poet.“ f. columnae rostratae); — ~ materia, (Skibstømmer), Liv., arbor, (som er stiftet veris), Plin.; ~ stagnum, (ad naumachiam edendum), Tac.; ~ castra, (Søfæstning el. Bøst emring de paa Land dragne Skibe), Caes., Liv.; — duumviri navales, (som foresaæ en Krigsflaades Udrukning), Liv. 40, 26; ~ socii, sævd. Skibsmændskabet el. Matroferne, (opp. milites, Søfeldaterne), id. 21, 50; dog ere de egf. undert. væbnede som Søsoldater, id. 26, 17; cf. id. 37, 10; — navales pedes hede Hersnagene med Foragt, Plaut. Men. 2, 2, 75; — II) df. subst. navale, is, n., oftere navalia, ium; A) Skibsværkt el. Deste, hvori Skibe bygges el. ihændfættes; — vid. Liv. 26, 51, Cic. Off. 2, 17, o. id. d. Or. 1, 14; — navalibus navem deducere, Caes., rates deripere, Virg.; cf. Ovid. Trist. 4, 8, 17; — navn. hede egf. navalia: de romerske Skibsværkt hinfædes Tiberen; vid. Liv. 3, 26, o. 8, 14; — egf. kan navale undert. forklæres ved: Havn el. Hæb el. Station; faal. Ovid. Her. 18, 297: Illic est aptum nostrae navale carinae; oftere; — B) navalia, (se. instrumenta): hvad der hører til en Flaades Udrukning, Skibsmaterialier, edf.; — navalibus armis... ad omnia (nos) paratos fore, Liv. 45, 23; cf. Virg. Aen. 11, 329; — men Plin. 16, 21: pix... navalibus muniendis, (rimel. f. navibus muniendis); — not.: navaliorum f. navium, Vitruv. — navarehus, i, m, *ναυαρχος*: Skibscaptain, Cic. Verr. 5, 24 o. 32.

navē, adv. af navus, ligesom naviter: frist, raist; — Nave agere oportet, quod agas, non ductarier, Plaut. ap. Fest. p. 169, (Müll.); — navia, ae, f.: i Gøllefyroget f. navis i Udtrykket: ant capita ant navia, vid. Aur. Vict. Or. G. R. 3, o. Macroh. Sat. 1, 7; — II) „overf.“: aflangt el. baadfermet Rar el. Trug, Fest. p. 169, (Müll.); cf. Mela 3, 7. — navicella, ae, f., demin.: = flgd., Dig. — navicula, ae, f., dem. af navis: lidet Skib el. Jartoi, Vaad el. Jelle, Cic. Acad. 2, 48.

navicularis, e: = flgd., res, Dig.; — navicularius, 3: hørende til mindre Skibe el. Jartoi, el. til Jorseler og Transporter med saadanne; — navicularium (se. rem) facere, at drive Haandtering som Fragtskipper, Cic. Verr. 5, 18; — navicularius, (se. vir), en Fragtskipper, ihd. 2, 55; cf. Tac. Ann. 12, 55; — ~ functio, Cod. Just.: hørende til en saadan Person el. Haandtering; e. — navicilior, (el. naucolor), ari, v. dep. u.: seiler paa el. med en Vaad el. Jelle, Martial. 3, 20.

navifragus, 3, „poet.“ eplest f. naufragus: som forarsager Skibbrud, farlig; — ~ fretum, Ovid. Met. 14, 6, Scyllaceum, Virg. Aen. 3, 553. — „navigābilis, e: seilbar, mare, amnis, Liv.; navigabilia inter se litora, Tac. Ann. 13, 53; — navigatio, onis, f.:

Seilen cf. Seilads cf. Sereise; — navigationum tuarum cursus (pl.), Cic. Fam. 13, 68; te neque navigationi, neque viae committas, quoad etc., ibid. 16, 4; dici navigatione abesse, Plin.; ∞ fluminis, Hirt.; cf. Tac. Ann. 2, 53: ∞ adversam maris Jonii perperuss; navigationem eam prodere scripto, (beskrive den Sereise), Plin.; — men „alleg.“: aliquando in portum ex longa navigatione venire, Cic. d. Senect. 19; o. — navigator, oris, m.: Skipper cf. Sømand, (oppon. miles, rusticus, etc.), Quintil. 5, 10, 27; — [navigo].

naviger, a, um, [navis, gero]: som bærer cf. fører Skibe, mare, Lucr. 1, 3, iter, Martial.; — II) seilende; ∞ similitudo, Plin. 9, 49: Ligheden med et seilende Skib, (om Søfagelen nautilus). — navigium, i, n.: lidet Fartoi, en Vaad, Lentul. ap. Cic. Fam. 12, 15, o. Hirt. B. Al. 63; demin. af — navigium, i, n., [navigo]; I) eprbl., ligefom navigation: Seilads cf. Sereise; hvf. Lucr. 5, 1001: Improba navigii ratio tum caeca jacebat, (ter var ingen Seilads); quasi perfecto navigio, Dig.; — II) særb. ethvert Fartoi til Brug paa Søen; — proficisci probo navigio, Cic.; cf. id. d. Or. 3, 46, ogf. Virg. Ge. 2, 107; — men lignelsevis, Liv. 41, 22: qui in eodem velut navigio participes sunt periculi; — h) ogf. en Tømrerflaade, (ratis), Dig.

navigo, avi, atum, I, v. n. o. a., [navis, ago]; I) neutr.; A) „alm.“: seiler; a) om Mennesker; — ∞ his navibus ex Asia in Macedonia, Cic. Flacc. 14; ∞ ab Aegina Megaram versus, Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; men ∞ Antieyram, (seile derhen), Hor.; cf. Suet. Tib. 13; men Cic. Verr. 5, 31, heder navigare om en Prætor: at frydse imod Soverere; — ogf. heder navigare at afficte, Cic. Fam. 2, 16; ligel. absol. navigantes, (Passagerer cf. Rejsende til Søes), id. Off. 3, 23; — endel. som Ordsprog: in portu navigo, (er i Seilfærd), Ter. Andr. 3, 1, 22; — h) om Skibe: at seile, at være i Farten cf. paa Krydstog; — utrum ista classis cursu et remis, an etc., navigavit, (virkeligen har været i Søen), Cic. Flacc. 14; ut classis in Italianam navigaret, ibid. 13; — men „alleg.“ (om en ny Gang cf. et nyt Æmne): Naviget hinc alia jam mihi linter aqua, Ovid. Fast. 2, 864; — c) om Været: at føres over Søen; — utrum merces periculo creditoris navigent, Dig.; — B) „poet. overf.“: a) at svømme; hvf. Ovid. Her. 19, 47: jam certe navigat; — ligel. at flyde cf. svømme; in ipso ore navigat mare, Manil.; — b) „oratorisk“: at udbrede sig over Havet; — quam celeriter ... belli impetus navigavit, Cic. Manil. 12; cf. Flor. 2, 8; — II) act., (dog oftest m. best. acc.); A) „alm.“: at besæle, Tyrrenum aequor, Virg. Aen. 1, 67; men Cic. Fin. 2, 31, om Xerxes: quum maria ambulavisset, terrarumque navigasset; — d. pass.: oecidens totus hodie navigatur, Plin. 2, 67; cf. Tac. Germ. 34: lacus immensus Rom. classibus navigatos; men urbs subter navigata, (hvørunder man seiler), Plin.; — B) „bes.“: a) nautae ... qui navis navigandae causa in navi sunt, (for at føre Skibet), Dig.; — b) quae homines arant, navigant, etc., Sall. Catil. 2, (hvad de ethverde derved).

nāvis, is, f., vās: Skib; alm. ethvert Fartoi til Brug paa Søen, dog navnlt. af det større Slægs; vid. Gell. 10, 25; — ∞ longa, (Langskib cf. Krigsskib), Caes., Liv., tecta cf. constrata, (Dækskib), id., opp. aperta, id., Cic.; ∞ oneraria, (Transportskib), Nep., Liv.; ∞ praetoria, (Amiralsskib), Liv.; ∞ tabellaria, speculatoria, actuaria, vectoria, etc., f. und. tabellarius, etc.; — paa Skibets Føt og Bagtaarn var sædb. afbildet cf. malet en Skibsgud (tutela) cf. andet Symbol, der ogf. gav Skibet dets Navn; vid. Virg. Aen. 10, 157, best. ibd. 5, 116 fgd., ogf. Ovid. Her. 16, 112; — navis auri cf. paleae, (som er ladet dærmel), Cic. Parad. 3, 1; — navem facere, Caes., aedificare cf.

construere, Cic., (bygge), adornare cf. armare, Caes., ligel. instruere armareque, Liv., (udruste), reficere, (udbedre), Caes.; naves deducere in aquam, Liv., litore, Virg., ogf. absol.: naves deducere, Caes., (trage ned i Vandet); opp. naves subducere (m. o. ud.: in aridum), id.; — navem solvere, (lette Anker, gaae til Seils), Caes.; ogf. navis solvit, id. B. G. 1, 28; navem moliri a terra, ogf. absol., navem moliri, f. und. molior; navem in alto constituere, (anfre paa Dybet), Caes.; ∞ tenere in ancoris, (blive liggende for Anker), Nep.; — conscendere navem, Cic., Nep., in navem, Cic., (gaae ombord); ligel. ascendere navem, Ter., in navem, Nep.; opp. egredi navi, Ter., Caes.; — navem gubernare, Cic., agere, Hor., (føre cf. føre); in nave veli, o. nave ferri, Hor., (reise til Søes); — milites in naves imponere, (indsætte dem), Liv., ex navibus exponere, (udstibe), Caes.; — navibus rem gerere, Hor. Od. 1, 6, 3, (fægte til Søes); men som Ordsprog, id. Ep. 1, 11, 28: navibus atque Quadrigis etc., (af alle Kræfter); — navem appellere ad villam, Cic., litore, Curt.; ligel. navem applicare ad terram, Caes., terrae, Liv., (lægge til Land); — navem deprimere, (bore i Grund), Nep., Tac., impingere, (støde paa Grund), Quintil., evertere, (sænke), Cic., frangere, (bryde), Ter.; — om Græternes ætiske Brug af større Skibe, vid. Plin. 7, 57; — II) „fig.“; A) „alleg.“: Statens Skib cf. Statsfamsfundet, Statsstyrelsen, osv.; — una navis est jam honorum omnium, Cic. Fam. 12, 25; cf. id. Sest. 20; ligel. id. Att. 2, 7: quum cogar exire de navi; — B) i Mythologien er Navis Argolica, Cic. Arat., ogf. absol. Navis, ibid. 300: Skibet Argos som Stiernebildet; — C) comiss ogf. f. membrum mulieb. Plaut.; — not.: acc. navem, ogf. navim, (saal. Cic. Inv. 2, 31); abl. nave o. navi, f. evenf.

navita, ctr. nauta, ae, m., [navis, ναύτης]: Sømand; cf. Skipper, Skibsfører, Baatfører, ogf. Marøs, øst.; — audi vi ex nauta etc., Ter.; cf. Hor. Od. 1, 1, 14; quoniam nauta significat, etc., Cic. Acad. 2, 48; men Tibull. 1, 10, 10: Stygiae navita turpis aquae, (i. e. Charon); — nantas comparare, (Mandskab cf. Besætning til Flaaden), Caes. B. G. 3, 9; — not.: Germen navita mest „poet.“ o. i f. l. Præf.; — Navita de ventis, de tauris narrat arator, Prop. 2, 1, 43; cf. Gell. 16, 19.

*navitas, (gn.), atis, f.: Beskræffelse, Anstrængelse, Bøer; — istanc operam tuam, navitatem, auxilium in rempublicam, etc., Cic. Fam. 10, 25; o. — naviter, (gn.), adv.: ibrigen, ufortrødet, med Eftertryk og Anstrængelse; — ∞ pugnare, Liv., bellum gerere, id.; men id. 24, 23: quod volebant, non ... graviter expediebant; — h) ogf. m. Lunc: tilgængs, af alle Kræfter; — ∞ impudentem esse, Cic. Fam. 5, 12; — ogf. ganske, aldeles, Lucr. 1, 526; — [navis]. — Navius, i, m.: romersk Mandnavn, hvorf. mærkes: Anguren Navius Attius, der overførte en Sten; vid. Liv. 1, 36, o. Cic. N. D. 2, 3; — efter ham blev navites figns Navia i Comitium; vid. Plin. 5, 20, o. Fest. p. 169, (Müll.).

navo, avi, atum, I, v. a., [navis]: behandler cf. bearbejder med Bøer og Omhu; — ∞ opus aliquod, (et Skriftværk), vid. Cic. Att. 9, 11; ∞ aliquid atque efficere, id. Fam. 6, 1, in litteris ... navare rem publicam, (som Forfatter at gavne det Offentlige), ibid. 9, 2; — men ∞ operam alicui: fiene nogen med Bøer; vid. Cic. Fam. 15, 12, o. id. Brut. 81; ligel. ∞ operam populo R., Liv. 28, 35; ogf. ∞ benevolentiam in aliquem, Cic. Fam. 3, 10; — ∞ bellum alicui, (føre Krig til nogen's Fordel), Tac. Hist. 3, 25; — ogf. uddat.; fortiter in acie navare operam, Liv. 7, 16; cf. id. 24, 14: merces navatae in unum diem operae libertas; men Cic. Coel. 28: navent aliam operam, (de maa vende sig til andre Syssler); men id. d. Or. 2, 7:

jam mihi videor navasse operam, (at jeg har min Illmage betalt), quod etc.

navus, (gnavus), 3: driftig, ivrig, flink; — Navus' repertus homo, Enn. Ann. 6, 4; — gnavus homo et industrius, Cic.; magni et gnavi aratores, id. Verr. 3, 51; ∞ operarius ignavo quid praestet, Colum.; — egf. om Vægrebber; gnava virilisque opera, Vell.; nava rudimenta, Sil.; cf. id. 7, 349: stimulatque ruentes Navus abire timor.

naxa, ac, f, f. und. nassa. — naxium, i, n.: Sten, hvermed Marmor påkædet; vid. Plin. 36, 10. — Naxius, 3, f. und. fgd. — Naxos, (-us), f., Νάξος: D i Ægeerhavet, beremt af sin Vin, egf. af Guden Bacchus's Hanteler med Ariadne; vid. Plin. 1, 22, Prop. 3, 15, 27, v. Virg. Aen. 3, 125; — B) df. Naxius, 3, turba, Propert., juncus cl. cypirus, Plin. 21, 69; men ∞ ardor, Colum. poet. 10, 52, (i. e. corona Ariades, sem Etiernebiller); — not.: efter Byen Naxos paa Creta benævnes cos Naxia; f. und. naxium.

Nazareth v. Nazara: By i Galilæa, Juvene.; — B) df. Nazarenus, 3: nazareiff; df. νεφερι: dristelig, disciplina, Prudent.; — egf. subst. Nazarenus, (i. e. Christus), id.; — egf. Nazareus, 3: nazareiff, osv.; ∞ vir, en Christen, id.; — egf. Nazarus, 3, plebs, (af Nazaret), Juvene.

1. nē, (archaisk egf. nei v. ni), adv. e. conjunct.; — 1) sem adv.; A) absol. negerende: iffe; 1) archaisk hos enkelte Ord i Sætninger; — dum ne minus senatoribus C. adessent, SC. de Bacch.; castrantur verres ... utique ne minores, quam semestres, Varr. R. 2, 4; — 2) i forbindelse m. quidem, sem forstærkende Negation af det derimellem indsatte Ord: iffe engang, end iffe; — nihil ... ne in fanis quidem reliquiss, Cic. Verr. 4, 1; cf. id. Mil. 29, oftere; — 3) i Sammensætninger, til afskuelig Regering af Grundbegrebet; — faal. i neque v. nequiquam; i nescio v. nevolo; i nefas, nequeo, neuter; i nemo, nego, nihil, nullus; (rimel. egf. i nepos, f. ne potis); encl. m. e. cl. g. paragog. foran o i necopinans, negotium; — B) sem negerende en Sætning; faal. 1) i imperative Sætninger, til Angivelse af, hvad der iffe maa el. tør ske; a) hos imperat.; — hominem mortuum in urbe ne sepelito, neve urito, figm. XI Tabb.; Ah, ne saevi tantopere, Ter. Andr. 3, 2, 27; cf. Virg. Aen. 6, 833; — b) hos conjunct.; — si etc., verum ne post conferas Culpam in me, Ter. Eun. 2, 3, 97; figcl. Cic. Att. 6, 1; ut, quot vellet, praefecturas sumeret, dum ne negotiatori; — 2) hos Dister og Forstærkning; — utinam ne etc., Enn. ap. Cic. Top. 16; figcl. Cic. Fam. 4, 17: illud utinam ne vere scriberem! — men id. Att. 16, 13: ne sim salvus, si aliter scribo, ac sentio; — 3) i indremmende og indskrænkende Sætninger; — ne sit sane summum malum dolor, malum certe est, Cic. Tusc. 2, 5; cf. id. Acad. 2, 26 v. 32; figcl. Liv. 31, 7: ne aequaveritis Hannibali Philippum ... Pyrrho certe aequabitur; — sint sane liberales ex fortunis sociorum ... ne illis sanguinem nostrum largiantur, etc., fun at de iffe osv., Sall. Catil. 52; — faal. egf. dum ne, modo ne, etc., f. und. dum v. modo; — me vero nihil istorum ne juvenem quidem movit umquam, ne nunc senem, Cic. Fam. 9, 26; cf. id. Verr. 4, 23, fin., v. Liv. 3, 52; — 4) i Sænsigtssætninger m. ut: for at iffe, at iffe; — appetitus omnes contrahendos ... ut ne quid temere ac fortuito ... agamus, Cic. Off. 1, 29; cf. id. d. Or. 2, 24, v. Ter. Heec. 4, 2, 19; — egf. adfist fra ut; sed ut hic ... ne ignoret etc., Cic. N. D. 1, 7; — for ut ne findes egf. for: v. efterel.: qui ne, quo ne, el. quomodo ne; vid. Ter. Andr. 2, 1, 35; — C) i Spørgsmaalssætninger bliver adv. ne (egf. apostroferet n') enclitisk (nē), og ombytter da sin nægtende Bemærkelse med den blot spørgende; — faal. a) i det direkte Spørgsmaal; meministine, me

etc.? Cic. Catil. 1, 3; jamne vides ... jamne sentis, quae etc.? id. Pis. 1; cf. id. R. Am. 15, v. Virg. Aen. 4, 538; — egf. m. clidret „s”; satim habes, si etc., Plaut. Amph. 1, 3, 11; pergin' autem? ibd. 41; — b) i d. indirekte Spørgsmaal; — ut videamus, satisne ista sit justa defectio, Cic. Acad. 1, 12; quum etc., videto, vasa ... multane sient, Cato; — c) hænges egf. „pect.” til pronomen. interrog.; — quone malo mentem concussa? Hor. Sat. 2, 3, 295; cf. ibd. 317, v. ibd. 2, 107; — not.: ne m. an. cl. annon cl. anne i det andet Spørgsmaal, f. und. an, men m. neque, f. und. neque; — midert. findes egf. ne i det andet Spørgsmaal; f. an; vid. Hor. Ep. 1, 11, 3; figcl. Liv. 5, 58: ut in incerto fuerit, vicissent, victime essent; cf. Nep. Iphier. 3; — 11) sem conjunctio staar ne; A) i Sænsigtssætninger, f. d. eyrd. ut ne: for at iffe, at iffe; — omitto etc., ne quis se aut suorum aliquid praetermissum queratur, Cic. d. Rep. 1, 1; obsecrare coepit, ne quid gravius in fratrem statueret, Caes. B. G. 1, 20; — B) efter Verberne: at frygte, edl., til Vægtning af det Diste, at noget iffe maa ske; vert: at, (encl.). at med Sænsyn paa d. fgd. Frygt, hverim. ne, m. Sænsyn paa d. underferstaede Diste); — vereor, ne quid Andria apporet mali, Ter. Andr. 1, 1, 16; hic ne quid mihi prorogetur, horreo, Cic. Att. 5, 21; pavor ceperat milites, ne mortiferum esset vulnus, Liv. 42, 42; — hb) hertil markes; a) ne m. non cl. nihil heder: at iffe; — unum vereor, ne senatus Pompejum nolit dimittere, Cic. Att. 5, 18; cf. id. Tusc. 1, 31; — b) Negationen foran verbum timendi; — non vereor, ne quid temere, ne quid stulte facias, Cic. Fam. 2, 5; cf. id. Verr. 5, 67; — C) efter Verberne: at vogte sig, edl., iffe for det blotte Object, (hvor figcl. den Tanke ligger til Grund, at det iffe maa ske, hvofer man har at vogte sig); — Qui cavet, ne decipiat, vix cavet, quum etiam cavet, Plaut. Capt. 2, 2, 5; figcl. cavete, per deos immortales, judices, ne etc.; cf. id. Fam. 3, 12; — f. egf. und. caveo. — 2. nē, adv. enclit. interrog., f. und. l.nc. nr. 1, C. — 3. nē, interj., f. nae, f. und. nae.

Nēaera, ac, f.: hyppigt Egenavn hos de eretiske Digtere; vid. Tibull. 3, 1, Hor. Od. 3, 11, v. A. — Neaethus, i, m.: Gled i d. Brutstille, (hod. Nieto), Plin. 3, 15, v. Ovid. Met. 15, 51. — Nēāpōlis, is, f., Νεάπολις, (i. e. nova urbs, Nbycl. d. Nystad): Navnet paa flere Byer, blandt hvilke den berømteste er: Neapolis, (hod. Napoli), i Campanien, færdum Parthenope, vid. Plin. 3, 9; heter docta, Marital., amica Musis, Sil., af de der blomstrende Videnfaber; — B) df. 1) Nēāpōlitānus, 3, ager, Liv., Plin.; — Neapolitani, Jndaaerner, Cic. Fam. 13, 30; — (men egf. Jndaaerner af andre Byer af dette Navn); — Neapolitanum, (sc. praedium), Cic. Att. 7, 2, oftere; — 2) Nēāpōlitis, idis, adj. fem. til frgt., meretrix, Afran. ap. Non.; — not.: Neapolis hos egf. navn. en Del af Byen Syracus paa Sicilien, Cic., Liv. — Nēarchus, i, m., førte M. d. Steres Glaade paa en Opdagelsesreise i Indien, ligesom han bestyret dette Døds Historie; vid. Plin. 2, 26, v. Curt. 9, 10.

nebridae, arum, m., i. e. nebride tecti: de i Hiortekalveklind skætte Cerespræster, Arnob.; af — nebris, idis, f., νεβρις: Stundet af en Hiortekalve, bæred navn. af de spærmende Bacchantinder, Stat., Claudian.; f. egf. und. frgt — nebritis, idis, f., sc. gemma, νεβρις: etflags Ørefsten, a similitudine nebridum, Plin. 37, 64. — Nebrōdes, is, m.: en Vægtskræftning paa Sicilien, Sil., Solin. — Nebrōphōnos, i, m., v. Nebrōphōne, es, f., νεβροφῶνος, -φῶνη: sem dræber Hiortekalve, Ovid., Claudian.; (de. sidste, som Navnet paa en Nymfhe).

nēbŭla, ae, f., νεφέλη, (i. e. nubes el. nebula): 1. Taage, Dunst; 1) „egent.“; A) Taage af Jorden, af Jæder, osv.; vid. Lucr. 6, 176, o. Virg. G. 2, 217; men Plin. 2, 61: nebulas nec aestate, nec frigore inaximo existere; — B) „poet.“ egf. den af Jæden (el. Jæst osv.) opstaaende Reg el. Damp; — (nebulæ), quas exigit ignis, Ovid. Trist. 5, 5, 31; pinguem nebulam vomere lucernae, Pers. 5, 181; men nebula veneni, (Dampen deraf), Sil.; men ∞ pulveris, (Støvst), Lucr.; — b) ligel. „poet.“: en Etp; vid. Virg. Aen. 1, 412 o. 439; nebulæ pluviiue rores, Hor. Od. 3, 3, 56; — II) „fig.“; A) „overf.“: hvad der i sit Slags er tyndt el. fint som en Dunst el. Taage; — nebulæ (vini), Ovid. Fast. 5, 270, (rimel. Skum paa Vinen); vellera ... nebulas aequantia tractu, (som tyndt og fin lilt), id. Met. 6, 21; in nebula linea, (i Jæstskæder), Laber. ap. Petron.; egf. tyndt Metalblik, Martial. 8, 33; — B) „ment.“; a) Dunstebel, Uforstaaelighed; — remota erroris nebula, Juvenal. 10, 4; men Plaut. Pseud. 1, 5, 48, liguelsestis: quasi per nebulam etc.; — b) Tæmbed, Intæbed, Daarlighed: hvf. comst: nebulæ cytho ... non emam, Plaut. Poen. 1, 2, 62; cf. Pers. 5, 7; men nebulæ quaestionum, Gell. 8, 10.

*1. nēbŭlŭ, are, v. a.: emtaager, fortunkler, Tertull., inc.; o. — 2. nēbŭlŭ, onis, m.: Vintmager, Dagdriver, Slynge; — vid. Ter. Eun. 4, 7, 15: Sane, qui tibi nunc vir videtur esse, hic nebulo magnus est; f. egf. Hor. Ep. 1, 2, 27, o. Cic. R. Am. 44; — egf. adj.: vulgus nebulonum hominum, Gell. 1, 2; — [nebula]: — nēbŭlŭsitas, atis, f.: taaget Besaffenhed; — ∞ vaporum, Arnob.; af — nēbŭlŭsus, 3, [nebula]: fuld af Taage el. Dunstebel, taaget, mørk, coelum, Cic., aer, Plin., dies, Cels.; men ∞ ager, (hveraaf Dunster opstige, altf. fugtig), Cato; — compar., ∞ locus, id.; — II) figd. egf. „ment.“: dunkel, uforstaaelig; — ∞ nomen, Gell. 20, 3.

1. nec, adv. o. conj., f. und. neque. — 2. nec-, uadfællig Negationspartikel f. nē (encl.) i visse Sammenfatninger; f. und. 1. ne, nr. 1, A, 3. — necator, oris, m., [neco]: som dræber el. embringer; — ∞ civium, Lamprid.; — cf. fem. necatrix, icis, Augustin. — nequum, el. nequidum, f. neque in fine.

necessarie, adv. af necessarius: nødvendigen, Cic. Inv. 1, 29, Val. Max. 7, 6, nr. 3. — necessario, abl. fom adv., f. und. figd. — necessarius, 3, [necesse]; 1) „alm.“: nødvendig, uundgaaelig, uafvendelig; — ∞ mors, Cic.; ∞ et fatalis paene casus, id. Phil. 10, 9; cf. id. Univ. 2; et re coactus, (i. e. necessitate), Caes.; ∞ tempus, id. B. G. 1, 16, Cic.; res ... magis (el. maxime) necessaria, id.; — senator necessarium est, nosse rem publicam, id. Leg. 3, 18; — egf. nødrungen, fremfaldet af Nødvendigheden; ∞ rogationes, (i. e. preces), Cic. Fam. 6, 12; — af neutr. necessarium er abl. necessario ofte fom adverb.: nødvendig, af Nødvendighed; ∞ vivere cum aliquo, Cic. Fam. 5, 21, parare copias, Sall. Jug. 21; cf. Caes. B. G. 1, 17; — egf. hvortil man trænger, uundbarlig; ut omnia, quae sint ad vivendum necessaria, anquirat etc., Cic. Off. 1, 4; men id. Fam. 2, 6: quod mihi maxime necessarium est: hvad der ligger mig mest paa Hjerte); — II) „overf.“: som staar i en nødvendig el. interlig personlig Forbindelse med en anden, navn. fom Ben el. Slægting; cf. egf. undert. subst. necessarius, a: Ben el. Veninde, Slægting el. Paarørende; — ab homine tam necessario se relicto, Nep. Dat. 6, (i. e. a socero); quum utrique sis maxime necessarius, (paa det nøieste forbunden med begge), Balb. et Opp. ap. Cic. Att. 9, 7, C. (om Cicero's Forheld til Pompejus o. Caesar); — hujus propinqua et necessaria, (hans Nærbeslag-

tede), Cic. Mur. 35; cf. id. Fam. 13, 23 o. 72, — not. a: compar., necessarius, Tertull.; — not. b: abl. necessario, fom adv., f. ovenf.

necesse, adv., [ne, cessum af cedo]: uundvige-
ligen, nødvendig, ifte til at undgaac; — homini necesse est mori, (maa nødvendig den), Cic. Fat. 9; nihil fieri, quod non necesse fuerit, etc., (hvad det ifte nødvendig maatte fæe), ibd.; — emas, non quod opus est, sed quod necesse est, Cato ap. Senec. Ep. 94; men hic etiam, id quod tibi necesse minime fuit, facetus esse voluisti, (hvad du flet ifte behøvede), Cic. Sull. 7; — oftest c. inf.; f. ovenf.; ligel. necesse habeo, Cic. Att. 10, 1; cf. Dom. After ap. Quintil. 8, 5, 3: princeps, qui vult omnia scire, necesse habet multa ignoscere, (maa nødvendig osv.); — ligel. m. acc. c. inf.; necesse fuisse, dari literas, Cic. Fam. 7, 31; id dicit fieri necesse esse, id. Fat. 7; — dog kan infin. egf. vare udfalden; f. ovenf. Cic. Sull. 7; — egf. m. ut el. uti (at), c. conj., Gell. 2, 29; dog er ut fædv. udfaldet i denne Forbindelse; — saaf. haec oratio nulla sit, necesse est, (maa nødvendig falde bort), Cic. d. Or. 1, 12; cf. id. R. Am. 22 o. 40; ligel. fateare, necesse est, (du nødes til at befinde), Hor. Sat. 1, 3, 111; — not.: f. egf. necesseum s. l.

necessitas, atis, f., [necesse]; 1) „alm.“: Nødvendighed, Uundgaaelighed, nødvendig Tilfællighed el. Skæbne; — hinc existit illa fatalis necessitas, quam etc., Cic. N. D. 1, 20; humana consilia divina necessitate esse superata, id. Lig. 6; — ∞ naturae, id., fati, Liv., egf. ∞ suprema el. ultima, Tac., extrema, Sall., i. e. mors; cf. Hor. Od. 1, 3, 32, o. ibd. 3, 1, 14; men Cic. Catil. 4, 4: mors est necessitas naturae; — II) „overf.“; A) in pl. o. „concret.“: Nødvendigheder, de nødvendige Ting; — necessitates ... ad eas res parandas, quibus etc., Cic. Off. 1, 5; non suarum necessitatum ... causa etc., Caes. B. G. 7, 89; cf. Liv. 23, 48: indicandas populo publicas necessitates; cf. Tac. Ann. 1, 11; — B) ligel. in pl.: Mangel, Nød, Trang; — famem et ceteras necessitates tantopere tolerabant, ut etc., Suet. Caes. 68; cf. id. Tib. 47; — C) f. necessitudo: personlig Forbindelse, Slægtskab, Vensteb; — si nostram ... necessitatem familiaritatemque violasset, Cic. Sull. 1; magnam vim, magnam necessitatem ... possidet ... paternus maternusque sanguis, id. R. Am. 24; — D) personificeret er Necessitas: Nødvendigheden Gæinde, Grækerne *Ανάγκη*; — Te semper anteit saeva Necessitas, Hor. Od. 1, 35, 17; cf. Macrobi. Sat. 1, 19.

necessitudo, inis, f., [necesse]; 1) fom ældre Biform af necessitas, (vid. Gell. 13, 3): Nødvendighed, Uundgaaelighed, Cic. Inv. 2, 57; egf. Nød el. Trang; ringende Omstændigheder; — coactus rerum necessitudine etc., Sall. Jug. 48; egf. absol.: necessitudo etiam timidos fortes facit, id. Catil. 58; cf. ibd.: non eadem nobis et illis necessitudo impendit; egf. Nød el. Glendighed, ibd. 17; ∞ miserrima, Vell. 2, 50; — II) oftere „overf.“; A) „alm.“: nødvendig el. uadfællig Forbindelse, Tingenes naturlige Sammenhang og Forhold; — rerum ordo et necessitudo, Pseud. Cic. d. Har. resp. 9; cf. Cic. Orat. 56; — B) „bef.“: interlig personlig Forbindelse; a) fom Slægtskabsforhold; — verum ea necessitudo (sc. socii et generi) etc., Sall. Jug. 80; cf. Cic. Cluent. 70, o. Suet. Aug. 62; — b) fom Embedsforhold; — ∞ quaesturae, (imellem Dvaar og Stattholderen), Cic. Fam. 13, 10; cf. id. Div. in Caecil. 18; derom egf. ∞ sortis, Nep. Cato 1; ∞ legationis, Hirt. B. G. 8, 50, (at Galba havde været Caesars Undergeneral); — c) fom Venstebforhold; — quocum mihi omnes necessitudines sunt, Cic. Fam. 13, 12; bonos viros ad tuam necessitudinem adjunxeris, ibd.; cf. ibd. 19; egf. omnes amicitiae necessitudines, id.; — egf. alm. Vælfælle;

cum omnibus civibus mihi necessitudinis causam esse, id. Rab. perd. 1; — navnlf. egf. Gistfærentfab; þvf. id. Fam. 13, 19: hospitium vetus, quam necessitudinem etc.; — d) forþefdet inellem Patrenen og þans Clienter; — cum municipio Caleno mihi magna necessitudo est, (ieg er sem Patren neie forþunden dermed), Cic. Fam. 9, 13; cf. Caes. B. C. 3, 106; — e) „meten.“ fundes egf. necessitudo offic f. Slægtninge, Venner, Clienter; — vid. Suet. Aug. 17, v. id. Tib. 11; faal. egf. respectu necessitudinum suarum, (med Hensyn paa sin egen Familie), Tac. Hist. 3, 59.

necesso, are, v. a.: gier nødvendig, Venant; af — necessum, adv., Uiform af necesse, o. m. f. Veni; — si necessum est, (hvís det behøves), Plant. As. 5, 2, 45; — egf. c. inf.; Foras, necessum est, quisquid habeo, vendere, id. Stich. 1, 3, 66; necesse est, paucis respondere, Liv. 31, 5; — ligel. m. acc. c. inf., id. 39, 5; — egf. c. conj. (efter d. udfælcne nt); necesse est, confitere, Lucr. 5, 377.

neerne, adv., [neque, ne]: eller ikke, flaaer i den anden Hævd af det disjunctive Spørgsmaal, svarende til —e el. utrum, men egf. ud. frgd. Spørgsmaal; (eftest i d. indirekte Spørgsmaal og uden Verbum) — faal. Cic. R. Com. 17: quaero, potueritne ... petere, necne; ligel. erro, qui quaeram, utrum emeris, necne, id. Verr. 4, 16; — nunc habeam, necne, incertum est, Ter. Heaut. 1, 1, 43; cf. Caes. B. G. 1, 50, o. Hor. Sat. 1, 4, 45; — b) men m. Verbum: hoc doce, doleam, necne doleam, nihil interesse, Cic. Tusc. 2, 12; dii utrum sint, necne sint, quaeritur, Cic. N. D. 3, 7; — c) endel. egf. i d. directe Spørgsmaal; vid. Cic. Tusc. 3, 18: sunt haec tua verba, necne?

necnon, egf. nec non, el. neque non, adv.; 1) „alm.“: ogsaa, og dog, virkeligen, oblf., sem forbindende Sætninger; — nec non eadem eadem ira deorum hanc ejus satellitibus injecti amentiam, Cic. Mil. 32; cf. id. Catil. 4, 2, egf. id. d. Or. 2, 85; — 11) „bef.“, (eftest „poet.“ o. i efteraug. Prosa): ligeledes, ogsaa; — Nec non et Tyrri ... Convenere, Virg. Aen. 1, 707; cf. Ovid. Her. 4, 69; ligel. nec non et in folio edam vis, Plin. 13, 38.

neco, avi, atum, (ficd. ūi, etum), 1, v. a., [ligesom nex, best. m. nexes, i. e. mortuus]: dræber, embringer; — ∞ plebem fame, Cic., aliquem igni atque omnibus tormentis, Caes.; cf. Cic. Manil. 5; ligel. ∞ veneno, Suet., morsu, Ovid.; dog egf. ∞ ferro, Hor., securi, Gell.; — egf. ub. abl.; Hos pestis necuit, Enn. ap. Prisc.; cf. Ovid. Am. 2, 14, 22, o. Juvenal. 6, 596; — 11) „fig.“; A) „overf.“, egf. m. Tingssubjecter: at forðærve el. qvæle, (navnl. Værterne); — ut salsi (imbres) ... necarent frumenta, Plin. 31, 29; hederā necari arbores, id.; egf. aquae flammās necant, id.; men absol. lien necat, Plaut. Cure. 2, 1, 21; — B) „ment.“: at plage el. martre el. forðærve; df. comiss: dræber med Snat el. Spørgen, Plaut. Baceh. 5, 2, 43, (cf. Hor. Epod. 11, 5); men Quid te coërees, et necas rectam indolem? Senec. Hippol. 455.

*necopinans, tis, adj.: som intet ancr el. for-møder, uforvarende; — praesentibus insidiis necopinantem liberavi, Cic. Fam. 15, 4; cf. Phaedr. 5, 7, v. Lucr. 3, 972; — necopinato, f. ind. figt.; o. — necopinatus, (egf. adfistit nec opinatus), 3: ufor-mødet, uventet; — si perspicui necopinata quaedam bona, etc., Cic. Off. 2, 10; ∞ gaudium, Liv.; in necopinatam fraudem labi, id. 27, 33; cf. Flor. 3, 5; — b) df. neutr. abl. necopinato, som adv.: uformødet, uformødenlig; — ∞ si quid evenit, Cic. Tusc. 3, 22; derfor egf. ex necopinato, invadere hostem, Liv. 4, 27; — [nec el. neque, opinor]. — necopinus, 3, (pæstiff Drd); 1) pass.: uformødet; — necopina perdere morte, Ovid. Met. 1, 221 ∞ ictus, Stat.; cf.

Sil. 14, 189; — 11) act.: som intet ancr, uden Frygt, ubefyret; — ipsum accipiter necopinum rapit, Phaedr. 1, 9.

necromantia, ae, f., νεκρομαντία: Jæmmanen og Besværgen af Manterne, navnlf. af de Dødes Mænd, Lætant; — 11) ∞ Homeri: et Maleri, hværtill Stoffet var taget af Homer. Odys. 11; vid. Plin. 35, 40. — necrothytus, 3, νεκρόθυτος: for-bunden med et Dødesoffer, Tertull.

nectar, āris, n., νέκταρ: Gubernes Drik; — Nectar et ambrosiam, latices epulasque deorum, Ovid. Pont. 1, 10, 11; cf. Cic. Tusc. 1, 26; egf. ctslags Underfalse, Ovid. Met. 4, 250 figd.; — 11) „overf.“: det Gode el. Behagelige; df. „poet.“ om Viernes Hømning, Virg. Ge. 4, 161, om Jaaarets Delf i Hæret, Ovid. Met. 15, 117; men ∞ Baceheum, (o. e. Vinen), Stat.; egf. om Lugten af Nardus, Lucr. 2, 817; men om en Dighning: Cantare credas Pegaseum nectar, Pers. prol. 14; df. — nectāreus, (-ius), 3, νεκτάρεος; 1) af Nectar; — ∞ aquae, („poet.“ f. nectar), Ovid. Met. 7, 707; — 11) „overf.“; A) sed som Nectar, Fælernum, Martial. 13, 108; — B) subst. nectarea, (se. herba): ctslags Vært el. Plante, germ. Niant, Plin. 14, 19; — b) df. nectarites (vinum: som er tilfat med deane Plante), id. ibd.

necto, xui o. xi, xum, 3, v. a.; [rimel. at samment. m. neo, spinder]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: knytter el. binder el. snør tilfammen el. i hinanden; — Necte tribus nodis ternos ... colores, (i. e. trina fila diversi coloris), Virg. Ecl. 8, 77; cf. Suet. Ner. 30: funes nexi purpura et cocco; ∞ alicui laqueum, Hor. Ep. 1, 19, 31; egf. ∞ talaria pedibus, (befæste dertil), Virg. Aen. 4, 239; men ∞ comam myrto, (omfranse dermed), Ovid. Am. 1, 2, 23; — nexae aere trabes, (forbundne dermed), Virg. Aen. 1, 448; pedibus per mutua nexis, (om Vierne), ibd. 7, 66; brachia nexa collo, (slængede derom), Ovid.; inter se nexae radices, Plin.; men „poet.“, Prop. 4, 3, 48: quum ... Africus in glaciem frigore necit aquas, (binder til Jø); — B) „bef.“: binder, lænker, sængsler, navnlf. fer Giede; — nexi (Giedesfanger) soluti, cautumque in posterum, ne necerentur, Liv. 8, 28; men id. 2, 27, ere nexi: giedebundene el. forjæbede Personer; — egf. om Ting: nexa civium liberata, (Hæf-telser paa Ceres Gienomme), nectierque (f. nectique) postea desitum, vid. Cic. d. Rep. 2, 31; — egf. ere nexi alm., ligesom captivi: fanger el. Frigångsanger, Justin. 21, 1; — 11) „fig.“; A) „alm.“: ligesom sammenknytter el. forbinder el. forener, navnlf. om Tanterne og Tælen, om Marfag og Jølgel, osv.; — ut ex alio alia nectantur, (ligesom udfpindes deraf el. knyttet dertil), Cic. Leg. 1, 19; — ex hoc genere causarum ... fatum a Stoicis nectitur, id. Top. 5; cf. id. Tusc. 5, 25; omnes virtutes inter se nexae, id.; numeris verba nectere, Ovid. Pont. 4, 2, 30; cf. Cic. Orat. 21; men absol. talia nectebant, (f. colloquebantur), Stat. Theb. 8, 637, iue.; — B) „bef.“; a) sammenknytter; faal. Liv. 27, 28: ∞ dolum, (opspinde en List); egf. ∞ scelera, Senec. Troad.; men ∞ moras, Tac. Ann. 12, 4, (vedblive at digte Paastud til Udsættelse); cf. Virg. Aen. 9, 219; — b) forbinder, forpligter; — sacramento nexi: ebbundne el. efsverne, Justin. 20, 4; men crimine aliquo nexus, (i. e. obstrictus), Dig.

necubi, adv.: for at ifte nogensted; — necubi Romani copias traducerent, Caes. B. G. 7, 35; cf. Liv. 22, 2; — ut necubi, Varro, Colum. — necunde, adv.: for at ifte nogensteds fra; — circumspiciens, necunde impetus in frumentarios fieret, Liv. 22, 23; cf. id. 28, 1. — necydalus, i, m., νεκύδαλος: Silkeormen i dens næstfædte Jærvandling, (for den bliver til bombyx), Plin. 11, 26.

neclum, conj.; 1) „egenl.“: end ikke at, el. end

fige at, d. e. meget mindre, edl., (naar man neml. vil udtrykke, at noget endnu mindre kan el. vil finde Sted, end d. frgde.); A) m. frgd. Negation; — satrapa ... numquam sufferre ejus sumptus queat, Nedum tu possis, Ter. Heaut. 3, 1, 43; cf. Cic. Cluent. 35; figel. Liv. 3, 14: ne voce quidem incommoda, nedum ut ulla vis fieret; figel. Cic. Fam. 16, 8: vix in ipsis tectis etc., nedum in mari; — B) ad. frgd. Negation; — erat enim ... aptius etc., quam tota Peloponnesus, nedum Patrae, Cic. Fam. 7, 28; quippe secundae res sapientium fatigant animos, nedum etc., Sall. Catil. 11; — II) „overf.“; A) fra Liv. ogf. affirmativt: ferre itte at fige, d. e. meget mere; — adulationes etiam victis Macedonibus graves, nedum victoribus, Liv. 9, 18; armorum etiam pro patria satietas ... nedum adversus patriam etc., id. 7, 40; satis animi habere ... etiam adversus solida mala, nedum ad istas umbras malorum, Senec. Ep. 93; cf. Quintil. 12, 1, 39; — B) underl. i d. første led, f. non modo: ci alene, itte blot; — nedum hominum humilium ... sed etiam amplissimorum virorum consilia ex eventu, non ex voluntate, a plerisque probari solent; tamen etc., Balb. et Opp. ap. Cic. Att. 9, 7, C.

nefande, adv.: afstyreligen, ugudeligen; — ubi multa nefande ausi atque passi, Sall. frgm. ap. Prisc.; af — nefandus, 3: udsigelig, itte til at nytale; df. „overf.“: forbandet, afstyrelig, forbrøderst; — ∞ adulterium, Cic. Mil. 27, odium, Virg.; cf. Liv. 1, 59; — ogf. om Personer; ∞ homines, Quintil.; — superl., ∞ caput, Justin.; — ogf. absol.: At sperate deos memores sandi atque nefandi, Virg. Aen. 1, 513. — nefans, tis, adj., forcl. Biform af frgd.; — Tantalus, qui poenas ob facta nefantia pendit, Lucil. ap. Non.

nefarie, adv.: afstyreligen, forbrøderst; — quae ille ... nefarie, quae crudeliter fecerit, Cic. Div. in Caecil. 12; impie nefarieque committere aliquid, id. Verr. 1, 2; ∞ occisus pater, id. R. Am. 11; af — nefarius, 3, [figd.]: afstyrelig, ugudelig, forbrøderst; om Personer og Begreber; — ∞ homo et impius, Cic.; cf. Hor. A. P. 186; men ∞ scelere se obstringere, Caes.; cf. id. B. G. 7, 77, o. Cic. R. Am. 13; — b) df. subst. nefarium, 1, n.: Ustyrelighed, Forbrøderse, Ugudelighed, Liv. 9, 31; multa commemorare nefaria in socios, Cic. Off. 2, 8; cf. id. R. Am. 11.

nefas, n. indecl.; I) „alm.“: enhver Krænkelse af Migt, Synd el. syndig Handling, Forbrøderse el. Udaad, Ugudelighed; — patriae irasci, nefas esse, Nep. Ep. 7; cf. Caes. B. G. 7, 10: quibus nefas est ... deserere patronos; men Cic. Mil. 27: cui nihil unquam nefas fuit, etc.; cf. id. Verr. 4, 34: illi vero dicere, id sibi nefas esse, (det turde de itte); — per omne fas ae nefas etc., Liv. 6, 14, (uten Hensyn paa Ret og Uret); cf. Virg. Ge. 1, 505: Quippe ubi fas verum atque nefas, etc., (i. e. jus atque injuria); — II) „etf.“; A) „ment.“; I) det Umulige el. en Umulighed; — Quicquid corrigere est nefas, (hvad der itte lader sig rette), Hor. Od. 1, 24, 20; (cf. Cic. Off. 3, 7: neque enim ei fas erat: det var ham heller itte muligt, neml. efter Systemet); — 2) det Rædselsfulde el. Biedunderlige, et rædsomt Uhyre el. Strafbesiddelse, Stat., Lucan.; — df. ogf. som Udraab: Visa, nefas (o Straf, o Under)! longis comprehendere crinibus ignem, Virg. Aen. 7, 73; — B) „etf.“; I) straffelig Forbrøderse, rædselsfuld Udaad; — dirumque nefas in pectore versat, Virg. Aen. 4, 563; cf. ibd. 6, 624; men ibd. 10, 497: impressumque nefas, (Afslutningen af Dannaernes Brødre); — 2) df. ogf. a „ment.“: afstyrelig el. forbrøderst Mennefe; vid. ibd. 2, 585: Extinxisse nefas etc.; — b) som Udraab: quosue, nefas! ... reliqui? ibd. 10, 673, (o Skandfel, o Sammer); cf. Hor. Od. 3, 21, 30: hen nefas! etc.

nefastus, 3, dies: Dag, paa hvilken det itte er tilladt at tale (i Retten), d. e. paa hvilken ingen Rettergang kan finde Sted: vid. fastus s. l.; — ille fastos dies nefastosque fecit, quia etc., Liv. 1, 19; cf. Ovid. Fast. 1, 28 figd.; — II) „fig.“; A) „overf.“: ustyrlig; navn. ∞ dies, (paa hvilken man itte tør foretage); vid. Hor. Od. 2, 13, in.; — saadanne Dage vare dels offentlige festdage, f. evenf., ogf. Suet. Tib. 53; men ogf. Festdage var her virksom, vid. Gell. 4, 9; — ogf. „alm.“: ne qua sit nefasta victoria suae, Liv. 6, 28; — b) fædelig; — ∞ frutices, Plin.; — B) „etf.“: forbrøderst, ugudelig; — quae augur injusta, nefasta ... desisterit, etc., Cic. Leg. 2, 8, e. xi Tabb.; ∞ crimen, vid. Plin. 4, 18; — ogf. absol. nefastum: Forbrøderse; quid intactum nefasti Liquimus, Hor. Od. 1, 35, 35; — nefrens, dis, adj., [ne, frendes]: som itte kan bide, som endnu itte har Tænder; — porci ... dicuntur nefrendes ab eo, quod nondum fabam frendere possunt, id est frangere, Varro; cf. Fest. p. 163, (Müll.).

*negantia, ae, f.: Negation el. Regtelsesord; — ∞ conjunctionum, vid. Cic. Top. 14; — negatio, onis, f.: Regtelse, Benægtelse; — ∞ facti, Cic. Part. or. 29; cf. id. Sull. 13; — II) i Grammatiken: = frgd., Appul.; — negativus, 3, i Grammatiken: negativ el. benægtende, particula, Appul.; o — negator, oris, m.: en Benægter, Tertull.; — [nego]. — negatōrius, 3, [negator]: hørende til Benægtelse, actio, Dig.; — negātrix, icis, fem. af negator: benægtende, afslaaende, litterae, Tertull.; — negibundus, (f. negabundus), 3, [nego]: negtende el. benægtende, Cato ap. Fest.; — negito, are, v. a., intens. af nego: negter oftere el. m. Eftertryk; ogf. alm. negter; — Ne fieri negites, quae dicam, posse, Lucr. 4, 911; cf. Sall. Jug. 111, e. Hor. Ep. 1, 16, 49.

*neglecte, adv.: fædelsløst; — compar., ∞ incedere, Hieron.; — neglectum, adv., Biform af frgd., poet. in Anthol. L. B.; — neglectio, onis, f.: Forfømmelse, fædelsløs Behandling, amicorum, Cic. Mur. 5; o — neglector, oris, m.: som forfømmer el. tilfældeslatter; — ∞ praeceptorum, Augustin.; — [negligo]. — 1. neglectus, 3, particip. o. adj. af negligo. — 2. neglectus, us, m., [negligo]: Forfømmelse, Efterladenhed; — Quapropter haec res nequaquam neglectui (dat. f. neglectui) est mihi, Ter. Heaut. 2, 3, 116.

*negligens, tis, partic. o. adj. af negligo; df. — negligentem, adv.: fædelsløst, efterladent, forfømmeligen; — ∞ scribere adversaria, Cic. R. Com. 2; men Tac. Germ. 17: ∞ pelles gerunt, (uden Bælg, af ethvert Slags; opp. exquisitius); — compar., ∞ asservare aliquid, Cic. Caecin. 26, o. id. Arch. 5; superl., ∞ habere amicos, (behandle dem aldeles fædelsløst), Senec. Ep. 63; o — negligentia, ae, f.: Efterladenhed, Forfømmelighed, Nagtsømmehed; — vid. Cic. Off. 1, 9; ∞ agrestis inhumanaque, ibd. 36, (raa Ligeagtsomhed i Udsende og Udsærd); ∞ in accusando, id. R. Am. 21, (Efterladenhed); ∞ epistolarum, id. Att. 1, 6, (Forfømmelighed i at skrive); men ibd. 8, 11, (den fædelsløshed el. Udsærd); ∞ in cognatione, Ter. And. 1, 1, 44, (at blive forfomt el. tilfældet af dem); men ibd. Phorm. 5, 9, 27: neque negligentia tua ... id fecit, (af Ligeagtsomhed imod dig, alfr. tua f. tui); — og saal. sær. e. gen. obj.; ∞ deum (f. deorum: Ringagt imod dem, Efterladenhed i deres Dyrelse), Liv. 3, 20; figel. ∞ caerimoniarum, id., auspicio, id.; — quaedam etiam negligentia est diligens, nam etc., Cic. Orat. 23.

negligo, (-lego), exi, ectum, 3, [nec, 2.lego]; eprcl.: famler itte, vælger itte; df. I) som verb. fin.;

A) „alm.“: efterlader, tilfidefætter, forsommer, behandler flødestøst; — ∞ rem familiarem, Nep. Them. 1, (være slet Husholder); — ∞ mandatum, Cic. R. Am. 38, imperium alicuius, Caes.; men „poet.“ ∞ preces aure surda, Prop. 2, 13, 48; — ∞ c. inf.; diem edicti obire neglexit, Cic. Phil. 3, 8; — B) „bef.“: a) er ligegyldig derved, byrder mig ikke derom, ringeagter; — ut negligi non possit (bellum), Cic. Manil. 16; ∞ pecuniam, Senec.; cf. Cic. Fam. 14, 4; — ∞ c. infin., vid. Hor. Od. 1, 28, 30; — ∞ c. m. acc. c. infin.; se semper credunt negligi, (at de blive tilfidefattede), Ter. Ad. 1, 3, 16, (al. ludier), inc.; — b) overseer, lader upaaagtet el. ufræfset; — tantum pecuniam captam negligere (iudices), Cic. Verr. 3, 91; se Aduorum injurias non neglecturum, Caes. B. G. 1, 36; — II) bertil er endnu at mærke; A) partic. negligens, tis, sem adject.; — socors negligensque natura, (dorst og ligegyldig), Cic.; ∞ adolescentia et luxuriosa, Liv.; negligens in amicis eligendis, Cic.; cf. id. Fam. 3, 9 (Orell.); men me in se (acc.) negligentem putabit, (ligegyldig imod sig), ibd. 13, 1; — de alieno negligens, (som ødsle med Andres), Plin. Ep.; — este ogs. in compar.; Tollis lintea negligentiorum, (deres, som ikke passe derpaa), Catull. 12; negligentior in patrem, Justin., circa deos et religiones, (med Hensyn derpaa), Suet. Tib. 69; superl., ∞ vernula, Pacat.; — finces ogs. c. gen.; omnis lenocinii negligens, Suet. Aug. 79; legum, officii ... amicorum negligentior, Cic. Verr. 3, 62; — ∞ c. e. inf., vid. Plaut. Most. 1, 2, 61; — B) partic. neglectus, 3, ogs. som adj.: flødestøst behandlet, forsemt, upaaagtet; — ∞ agri, Hor. Sat. 1, 3, 37; quum ipsi inter nos viles neglectique simus, (naar vi behandle hverandre med Ligegyldighed), Cic. Fin. 3, 20; men Ovid. A. 1, 509: Forma viros neglecta decet, (uppyntet, uforsøjet); — superl., ∞ progenies, Stat.

negō, avi, atum, 1, v. n. o. a., [ue, ajo]; 1) „alm.“: siger nei, negter, (opp. ajo); — quicquid dicunt, laudo ..., Negat quis, nego; ait, ajo, Ter. Eun. 2, 2, 20; quasi ego id curem, quid ille ajat, aut neget, Cic. Fin. 2, 22; — ∞ c. m. flgd. Objectsfættning: siger el. paaftaaler, at ifte; — Stoici negant, quicquam esse bonum, nisi quod honestum sit, ibd. 2, 21; cf. Caes. B. G. 6, 32; — undert. er der ogs. fra negare i d. flgd. Sætning at supplere et affirmerende verbum dicendi; saaf. Cic. Att. 7, 15; plerique negant, Caesarem in conditione mansurum, postulataque haec ab eo interposita esse etc.; cf. Liv. 35, 1, o. Ter. Phorm. 2, 3, 6; — b) df. pass.; ex eo negantur ranæ ibi coaxare, Suet. Aug. 94; Casta negor, Ovid. Fast. 1, 321; cf. Martial. 2, 5; — II) „bef.“: A) benægter; — factum est: non nego, Ter. Ad. 5, 3, 12; pro certo negare, Cic. Att. 5, 20; non negando minuendove, Suet. Caes. 66; cf. Liv. 38, 43; — B) afflaaer, vægrer; — numquam reo cuiquam tam praecise negavi, quam hic mihi, Cic. Att. 3, 4; posteaquam id obstatine sibi negari vidit, Caes. B. G. 5, 6; ∞ opem patriae, Ovid., civitatem alicui, Suet. Aug. 40; men Tibull. 2, 3, 79: Non ego me vinclis verberibus nego, (umdrager mig ikke derfra); — not.: forcl. er negare se: vægre sig, afflaaer, Ter. Phorm. 1, 2, 63, o. id. Hec. 1, 2, 45; — 2) „poet. overf.“ ogs. om Ting og om Begreber; — Poma negat regio, Ovid. Trist. 3, 10, 73; cf. id. ibd. 2, 321; men saxa negantia ferro, (som staae derimod), Stat.; ligel.: illi membra negant, (forfage ham deres Drenge), id. Theb. 2, 668; men Virg. Ec. 234: sin ... posse negabant, (f. si vero non poterunt); — not.: negassim, f. negaverim, Plaut. As. 2, 4, 96.

negōtiālis, e, [negotium]: hørende til Sagen el. til den omhandlede Gjenstand, (opp. juridicialis), Cic. Inv. 1, 11; cf. Quintil. 3, 6, 57. — *negōtiatio, onis, f.: Handelsforretninger; ogs. Groshandel; navn. Pengeomsættning; — ad reliquias negotiationis

Asiaticae (proficisci), Cic. Fam. 6, 8; cf. ibd. 13, 66; — ogs. alm.: Riømandskab, Handel; — ∞ pecuaria, Colum., sagaria et lintearia, Dig.; — ∞ c. in pl., Suet. Vesp. 16; — negōtiator, oris, m.; 1) forankulst: som handler i det Store, som gjør store Opkøb el. Pengeomsættninger, (fæd. om en Mand af Ridderstanden), omtr. vort: Banquier el. Groshænder; — adfillels fra mercator, Cic. Planc. 26, fra publicanus, id. Qu. Fr. 1, 1, 2; — II) under Kæiserne; A) Handelsmand el. Kræmmer el. Høker; — ∞ vestiarius, Dig.; ∞ mercis sordidae, Quintil., mancipiorum, id.; — B) fuldmægtig el. Commis, ocl., Dig.; — [negotior].

negōtiātorius, 3, [negotiator]: hørende til en Handelsmand el. Handel, navs, Handelsstib, Vopise. — negōtiatrix, icis, fem. af negotiator: Gruentimmer, som driver Handel, Kræmmerse el. Høkerse, Dig.; — II) „fig.“: Mæglerse; — ∞ boni bonitas, Tertull. — negōtiolum, i, n., demin. af negotium: ubetydelig Sag, Ubetydelighed; — erit nescio quid negotioli, Cic. Qu. Fr. 3, 4; ∞ bellissimum, Plaut. frgm. ap. Prisc.

negōtiōr, atus sum, 1, v. dep. n. (o. a.), [negotium]; 1) „egenl.“: A) udfører Handelsforretninger el. Pengeomsættninger i det Store; f. und. negotiator; — otandi causa, non negotiandi etc., Cic. Off. 3, 14; cives R., qui Lampsaci negotiabantur, id. Verr. 1, 27; — B) „alm.“: ogs. handler, køber og sælger; — lixarum in modum per agros negotiari, Liv. 5, 8; cf. id. 39, 29; ∞ aliquo genere (mercaturae), Colum.; — II) „overf.“: A) at bortfæste el. forðærve for en Vindings Skyst; — ∞ (medicos) animas nostras, vid. Plin. 29, 5; — B) at arbejde, at være i Virksomhed; hvorom Senec. Ep. 119, „alleg.“: in quod me mare negotiaturus immitterem; — III) partic. negotians, tis, ogs. som snbst., f. negotiator, Groshandler, Cic. Att. 5, 21. negōtiōsitas, atis, f., er efter Gell. 11, 16: Grækerne πολυπραγμοσύνη, d. e. utidig Travlfed, Stundløshed; af — negōtiōsus, 3, [negotium]: fuld af Forretninger og Bryderier, provincia, Cic. Mur. 8; men oportere dividi sacros et negotiosos dies, (Helligdage og Arbejdsdage), Tac. Ann. 13, 41; ∞ cogitatio: at tænke paa Forretninger, Cels.; — ogs. om Personer; prudentissimus quisque negotiosus maxime erat, Sall. Catil. 8, (var den virksomste i Statens Tjeneste); — compar., Senec.; superl., Augustin.

negōtiū, i, n., [f. nec otium]; 1) „egenl.“: Forretning el. Forhandling, Antagende el. Svæf; — ∞ publicum ... amicorum ... tuum, Cic. d. Or. 2, 6; ∞ suscipere, Cic.; quibus ea negotia mandavimus, id. Fam. 13, 26; Mirabar, quid hic negotii esset tibi, Ter. Ad. 4, 5, 8; post decisa negotia, (efter fuldendt Dagværk), Hor. Ep. 1, 7, 59; cf. ibd. 2, 1, in.; men ∞ suum praecare gessit, (har høst god Fortieneste), Cic. R. Com. 12; suum negotium agere, (passe sine egne Sager), id. Off. 1, 9, o. id. Lael. 23; — ∞ c. g. Handelsforretninger; ampla et expedita negotia in tua provincia etc., Cic. Fam. 1, 3; cf. id. Sest. 45, o. Hor. Ep. 1, 6, 33; — ∞ c. in Actshandel; vid. Quintil. 3, 5, 11, o. Suet. Calig. 40; — endel. ogs. Statsforretning, offentlig Forhandling; saaf. nostrum otium negotii inopia ... constitutum est, Cic. Off. 3, 1; — II) „overf.“: A) Bryderi, Besværlighed, Moie; — satis habui negotii in sanandis vulneribus (provinciae), Cic. Att. 5, 17; ∞ magnus est, navigare etc., ibd. 12; ligel. si etc., nihil esset negotii, c. inf., (saa vilde det blive sct), id. Fam. 12, 2; cf. Nep. Eum. 12; df. sine negotio, id., nullo negotio, Cic., (uden Umage); — ∞ c. Fortrædelighed, Krænkelse, Vanstielighed; deum nihil habere ipsum negotii, nihil exhibere alteri, vid. Cic. Off. 3, 28; negotium alicui facessere, id., facere,

Quintil., (vølte negen Bryderi); — egf. Henighed el. Trætte; Pompejo est negotium cum Caesare, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 8; — B) ligefom *negyue* o. res, d. e. Sag el. Ting; — quid est negotii? Tr. herus venit, Plaut. Most. 3, 2, 53; inceptum sane negotium et Graeculum, vid. Cic. Tusc. 1, 35; — m. Lunc egf. om Personer; Teucris illa lentum negotium, (et lang: semt Væfen), id. Att. 1, 2; cf. id. Qu. Fr. 2, 13.

Nēleus, (disyll.), ei v. eos, m., *Νηλεύς*: Konge i Pylos, veb Tyro fader til 12 Sonner, der, med Indtagelse af Nestor, faldt for Hercules; — vid. Ovid. Met. 2, 689, v. ibd. 12, 553; — B) df. 1) Nēleus, ctr. Nēleus, 3: nēleiff; — Neleia Nestoris arva, (i. e. Pylos), Ovid. Her. 1, 63; men absol. Nēleus, Ovid. Met. 12, 577, i. e. Nestor; men ibd. 558: Nelei sanguinis auctor (Neptunus); — 2) Nēlides, ae, m.: Son af Nēleus; — Bis sex Nelidae fuimus, ibd. 553.

Nēma, āis, n., *νήμα*: Spind, Tråd, Garn, Sericum, Dig. — Nēmaeus, 3, f. ind. Nēmea. — Nēmaus, i, f., Mela, o. Nēmausum, i, n., Plin.: By i Gall. Narb., (hod. Nimes); — B) df. Nēmausensis, e, Plin.; egf. Nēmausensis, e, id.: nēmausiff; — men subst. Nēmausienses, ium, Indbyggernes af Byen N., id. 3, 5; cf. Suet. Tib. 13.

Nēmēa, æen, o. Nēmēe, es, f., *Νημῆα*: By i Argolis, hvorved Hercules nedslogde sin ubyre Love, og hvor derefter de nēmeiff Kampege til hans Ære bleve indstiftede; — vid. Cic. Fat. 4, v. Plin. 19, 46; Nēmeae sub rupe etc., Virg. Aen. 8, 295; Nēmēe frondosa, Martial. Spect. 27; men Nēmēes frondentis alumnus, Stat. Silv., (Stiernebilletet Løven); — B) df. 1) Nēmēaeus, 3: nēmeiff, leo, Cic. Tusc. 4, 22, hedet egf. ∞ moles, Ovid., pestis, id.; cf. id. Met. 9, 235; — men om Stiernebilletet Løven: Horrida sed fervent Nēmeaei pectora monstri, Martial. 4, 57; — 2) Nēmēaus, 3: = frgd., Hieron.; — 3) Nēmēa, orum, (sc. solennia): de nēmeiff Kampege; — Nēmeorum ludicrum, Liv. 27, 30. — nēmēn, inis, n., *νήμη*: = nēma; — trino de nēmīne fati etc., Inscript.

Nēmēsīāci, orum, m., [Nemesis]: etfags spaaende Sværmere el. Sværgære, Cod. Theod. — Nēmēsīānus, M. Aurel. Olympius: latiaff Digter fra Carthago, imed Enden af d. tredje Aarb., slev Cynegetica o. Bucolica.

1. Nēmēsīs, is o. ios, f., *Νημεῖς*: Retfærdig: hedens Gudinde, (egf. Adrastea o. Rhamnusia); straffer navn. Menneffenes Overmod i Lyffe; — contra superbiam colitur etc., Macrobi.; vid. Plin. 11, 103, v. id. 18, 4; men Ne poenas Nemesis reposit a te; Est vehemens dea, laedere hanc caveto! Catull. 50. — 2. Nēmēsīs, is, f.: Digteren Tibullus's Elffede. — Nēmēstrinus, i, n., [nemus]: Skovens Gud, Arnob. — Nēmētes, um, e. Nēmētae, arum, m.: Joff i Gall. Belg., (i Egnen af Spcier), Caes., Plin.; — B) df. Nēmētensis regio, Symmach. — Nēmētocenna, ae, f.: By i Gall. Belg., i Egnen af d. nuv. Arras, Hirt. — Nēmēturi, orum, m.: liguriff Alpeffelt, Plin. 3, 21; — B) df. Nēmēturius, 3, pix, Colum. — Nēmēus, f. ind. Nēmea nr. B. 3.

nēm o, inis, omnium, [ne, homo]: intet Menneffe, ingen; — scio pluris omnium hominum neminem, Cic. Att. 8, 2; cf. id. Verr. 2, 43; quod ... contra liceri audeat nemo, Caes.; cf. Hor. Sat. 1, 1, in.; — nemo ex tanto numero, Cic.; nemo de iis, id.; — ubi nemo est, qui ... conetur corrumpere, id. Verr. Act. 1, 16; men id. Att. 7, 3: sed me moverat nemo magis, quam is, quem tu neminem putas; — nemo non: cnhyer; aperte adulantem nemo non videt, nisi qui etc., Cic. Lael. 26; nemo potest non beatissimus esse, qui etc., id. Parad. 2; — non nemo: negen; video de istis abesse non neminem, id. Catil. 4, 5; non nemo improbus etc., id. Pis. 5; — nemo unquam, nec

orator, nec poeta fuit, qui etc., id. Att. 14, 20, — nemo homo; ut hominem neminem pluris faciam, id. Fam. 13, 55; — ut nemo minus externus magis enixe adjuverit rem Romanam, Liv. 28, 35; — egf. forfænder: Nemo quisquam, Ter. Eun. 5, 8, in.; men nemo alter, Plin. 2, 23; v. nemo alius, Cic. Mil. 17; — b) in fem.; neminem peperisse hic, Ter. Andr. 3, 2, 26; — II) „overf.“ a) fem. adject.; — vir nemo bonus ab improbo se donari vult, Cic. Leg. 2, 16; cf. id. d. Or. 1, 28, v. Nep. Att. 19; — men quem tu neminem putas, (hvem du saa gauffe seer ned paa), f. overf.; — B) fild. egf. om Begreber, f. nullus; — neminem excepit diem, Prudent.

Nēmōralis, e: hørende til en Lund el. Skov, sem befunder sig deri el. derved; — lectus nemoralibus umbris, Ovid. Am. 3, 1, 5; — navn. m. Scufyn paa Lunden ved Aricia, id. Aricia, id., Martial.; ∞ regnum, Ovid. Met. 14, 331, f. ind. fgd.; suburbanae templum nemorale Dianae, id. A. A. 1, 259; v. — nēmōrensis, e: = frgd.; — ∞ mel, Colum.; — navn. egf. i el. fra Lunden ved Aricia, hvor Diana havde et Tempel, vid. Plin. 35, 3, v. Ovid. Fast. 3, 261; — ∞ rex, Suet. Calig. 35: den her dyrkede Diana's Præst, der med Sværdet maatte afstyre sin Hermand Embedet; vid. Suet. 1. e., v. Ovid. Fast. 3, 271; — egf. hører hertil ∞ lacus, vid. Prop. 3, 21, 25; — II) df. subst. nēmōrense; a) sc. solum, Egnen om el. ved Aricia; — villam in Nemorensi etc., Suet. Caes. 46; — b) sc. praedium: Landgaard el. Villa paa dette Sted; — in Nemorensi aedificando etc., Cic. Att. 6, 1.

nēmōricultrix, icis, adj. f., [nemus]: som opholder sig i Skove; — ∞ sus, (i. e. aper), Phaedr. 2, 4. — nēmōrivagus, 3, [nemus]: der streifer om i Skovene; — ∞ aper, Catull. 63, 72. — nēmōrōsus, 3, [nemus]: fuld af Skov, Zacynthos, Virg., Atlas, Ovid., Plin.; egf. nemorosus arboribus locus, Colum.; cf. Plin. Ep. 8, 8; — II) „overf.“ ∞ silva, (med mange Træer), Ovid.; ∞ hospitium, Plin.; — men om Træer: med mange Grene, med rig Krone; — ∞ vertice (cupressus), Plin. 12, 5; ∞ brachia (taxi), Sil.

nēmpe, conj., [af nam o. -pe, f. ind. quippe, alif. Biform til namque, f. m. f.]: nēm lig, vistnok, dog vel, odf.; tiener til Begrænselse el. Befæstelse af det Anførte, egf. til Svar paa et frgd. Spørgsmaal, egf. i Jrenien; — scio jam, quid velis; Nēmpē hinc abire me vis, Plaut. Merc. 1, 4, 36; cf. Ter. Andr. 1, 1, 3; ligef. unde iustitia, fides, aequitas? nēmpē ab his, qui etc., Cic. d. Rep. 1, 2, v. id. Cluent. 22, ostere; — quid ergo tulit? nēmpē ut quaereretur, id. Mil. 6; cf. id. Tusc. 5, 5, v. Pers. 3, in.

nēmūs, ōris, n., *νήμος*; I) „egent.“: Skov el. Skovbegn med Græsgange for Gjørderne; — multos nemora silvaeque ... commovent, Cic. Div. 1, 50; cf. Ovid. Met. 1, 568; nemorum jam claudite saltus, Virg. Ecl. 6, 56; — „poet.“ egf. f. silva, (Skov); vid. Virg. Aen. 6, 188, v. 238; ligef. ∞ densum arboribus, Ovid.; cf. id. Her. 12, 67; men id. Met. 10, 143: Tale nemus vates contraxerat; — regina nemorum, (i. e. Diana), Senec. Hippol.; — B) „tef.“ hedet egf. Nemus: den Diana hellige Lund med Tempel ved Aricia, (hvor egf. faubtes Landsteder el. Villæ, f. ind. nemorensis); — ut veniam ad te in Nemus, vid. Cic. Att. 15, 4, (rimel. en Villa ved Aricia); men Nemus Dianae, Ovid., Vitruv., Plin.: Diana's ovcuvarvnte Tempel; — II) „overf.“ fntes egf. nemus om en Plantning, navn. om et Vinbjerg; — omne levandum Fronde nemus, Virg. Ge. 2, 400; — ligef. „poet.“ om Træ el. Ved (ligna); congesto nemore, Senec. Herc. Fur. 1216; — ligef. om et entelt Træ med rig Krone; saal. om Platanen, Martial. 9, 62.

I.nēnia, (naen.), ae, f., *νηνία*: Sigfang el. car-

men funebre, Quintil. 8, 2, 8; cf. Cic. Leg. 2, 24, o. Suet. Aug. 100; — egf. in pl.: Absint... funere neniae, Hor. Od. 2, 20, 21; — II) „everf.“: A) enbver Gørfang; faal. Ceae... munera neniae, Simonides's Klagedigte, Hor. Od. 2, 1, 38; men Plant. Truc. 2, 1, 3: Huic homini dixit neniam de bonis, (har fortalt ham en sørgelig Historie derom); — men sem Dødsfærg: id fuit neniam ludo, (Gladen blev til Sorg), id. Pseud. 5, 1, 32; — comiff egf. Klageffrig; ~ soricina (af Epidemusen), id. Bacch. 4, 8, 48; — B) Dødsfærg (bærmæd de Døde manedes); — ~ Marsa, Hor. Epod. 17, 29; cf. Ovid. A. A. 2, 102; — C) Gølfefang el. Vife, edf.; — faal. ~ puerorum, Hor. Ep. 1, 1, 63; cf. Phaedr. 3, prol. 10; — navn. Sang af det alverlige Slægt, faal. til Ratten, Hor. Od. 3, 28, 16; egf. en Suggefang, Arnob.; — D) personificeret en Nenia, (Naen.), ae, f.: Gudenken for Vifange og Klageffrig, havde i Rem et Capel, Arnob., Augustin. — nenu, (nenum), fercl. f. nou: ifte, Lucr. 4, 716, Varro.

nēo, nēvi, nētum, 2, v. a., *nēw*: spinder; — ~ subtemen, Plaut., stamina, Ovid.; cf. id. Med. Fac. 11; men id. Pont. 1, 8, 64, „pect.“ em Yarecne: Ne-runt fatales fortia fila deae; men purpuram colo nentem (regem), Justin. 1, 3; lana, quae neta est, Dig.; — II) „everf.“: væver, fletter, edf.; — (tunica), molli mater quam neverat auro, (harde virket el. vævet deraf), Virg. Aen. 10, 818; — mutuo discursu nentur (radices): slynge fig i hinanden), Plin. 17, 33.

Nēobūle, es, som Yigenavn, Hor. Od. 3, 12, 16. — Neocliides, ae, m.: Søn af Neocles, (i.e. Themistocles), Ovid. Pont. 1, 3, 69; cf. Nep. Them. 1. — nēocōrus, i, m., *nēwzōros*, (som feier Tempel), fædv. Dypfynmand ved et Tempel, Firmic. — Neocrates, um, m.: *Neozōrēs*: en Dødsfærg i f. Antiochus's Dyr, Liv. 37, 40. — neōmēnia, ae, f., *neōmēnia*: Nytaars, Tertull. — Neontichos, n., *Neontichos*: Sted i Thracien, vid. Nep. Alcib. 7. — neōphylus, i, m., *neōphylus*: ligesom nyplanted, d. e. nyembrødt (til Christus), Tertull. — Neop tolemus, i, m.: en Søn af Achilles, (fædv. Pyrrhus), Cic., Virg., Ovid.; — egf. Navnet paa en Tragedie af Ennius, Cic. — neōterice, adv., Ascon.; af — neōtericus, 3, *neōtericus*: ny, scriptor, Claud. Mam. d. statu animae; — dñ. subst. neoterici: de Nyere, de nyere Gørfattere, Aur. Viet. d. Or. Gent. Rom., in.

nēpa, ae, f., [eifer Fest. afrikansk Drd]: I) Skerpien; A) paa Jorden, Cic. Fin. 5, 15; — B) paa Himlen el. som Stjernebillede, id. Arat.; — II) Ræbten; A) sem Tyr, Plant. Cas. 2, 8, 7; nepae lumen, (Ræbde), Seren. Samm.; — B) sem Stjernebillede, Cic. poet. N. D. 2, 13, (hvor gen. nepai). — nepenthes, n., *neperthes*, (sem fordriver Sorgen); sem Plante: = helenium, germ. Mant, vid. Plin. 21, 91. — Nepet, o. Nepete, is, n.: By i Etrurien, (hodi Nepi), Liv.; egf. Nepe, Vell.; — B) dñ. Nepesinus, 3, ager, Liv.; Nepesini, orum, m.: Indvaanerne af Byen N., id. — nepeta, ae, f.: etflags Plante, germ. italienske Røgenmünze, nepeta Italia Willd., Plin. 11, 49.

Nēphēle, es, f., (*νεφέλη*: en Sky): Athamas's første Gemalinde, Moder til Phrixus o. Helle; f. und. Helle o. Phrixus; heder egf. Nebula, Hygin.; — B) dñ. I) Nephelaeus, 3: nepheleif, pecus, Val. Fl.: den gylne Vædder; — 2) Nephelēias, adis, f., Lucan., o. Nephelis, idos, f., Ovid. Met. 11, 195: en Datter af Nephēle, Helle.

1. nēpos, ōtis, m., [skal være af ne potis, altf. oprbl. svag]; I) „egenl.“: Sonnesøn el. Datterføn, germ. Enfel; — sem. nepotis; — opp. avus, Cic. Deiot. 1; cf. id. Tusc. 1, 35; — egf. (f. Tydelighedens Skyld): alicujus e filia nepos, Cic. Brut. 76, Dig.; ligel. e filio nepos, Gell., Dig.; — derim. ex nepos ex fratre el. sorore, egenl.: Sonnesøn el. Datterføn af en Brø-

der el. Søster; vid. Suet. Caes. 27, egf. Quintil. 4, proem., Tac. Ann. 4, 41; egf. funder nepos fratris el. sororis, at betegn. en Brøderføn el. Søsterføn, (neveu, Nefte); — f. egf. Tac. Ann. 3, 30, o. Suet. Caes. 83, egf. Liv. 1, 13; o. Ovid. Met. 11, 773; — not.: nepos f. nepitis, Enn. Ann. 1, 59, Inscr.; — II) „everf.“: A) „alm.“: nepos, nepotes, „poet.“ f. Efterkommer, Efterkommer; — vid. Virg. Aen. 6, 865 o. 885, egf. Hor. Od. 2, 13, 3; ligel. nepotes Remi, (i. e. Romani), Catull. 58; men Ovid. Pont. 3, 3, 62: Caesar, ab Aenea qui tibi fratre nepos, (der nedstammer fra din Brøder Æneas); — B) „bef.“: a) om Dyrene; (mulus) administrari nepotibus quam filiis utilior, Colum. 7, 2; — b) om et Sted paa Vinifæsten, id. 4, 10.

2. nēpos, ōtis, m., [eifer Fest. p. 165, Mull.: etrutiff Drd]: en Graafer og Dreland; — nepos non minus in populi R. patrimonio, quam in suo, vid. Cic. Agr. 1, 1; cf. id. Quint. 12; men quod... discinctus... perdam nepos, Hor. Epod. 1, 34; cf. id. Ep. 1, 15, 36, o. ibd. 2, 2, 193. — 3. Nēpos, ōtis, m.: remerk. Familienavn i gente Cornelia; f. egf. und. Metellus; — not.: Historikfæderen Cornelius Nepos, hæv Vitae excellentium imperatorum tillægges, var samtidig med og Ven af Cicero, Atticus o. Catullus.

*nepōtālis, es: hørende til Graaferi, mensa, Amm.; — nepōtātus, us, m.: Graaferi; egf. anden Ederlighed; in abl., Plin. 9, 56; men nepotatus sumptibus etc., Suet. Calig. 37, (al. nepotini sumptibus), inc.; — nepotinus, 3, f. und. frgd.; o. — nepōtor, ari, v. dep. n.: at ødsle paa Bøllst, Tertull.; — II) „everf.“: betrafte, forøder; — veto liberalitatem nepotari, Senec. Benef. 1, 15; — [2. nepos]. — nepōtulus, i, m.: comiff dem. af 1. nepos; — ~ Venerens, Plaut. Mil. gl. a. 5, v. 20.

neptiēūla, ae, f., Symm., dem. af — neptis, is, fem. til 1. nepos: Sonnedatter el. Datterdatter, Cic., Suet.; ~ Veneris, i. e. Ino, Ovid. Met. 1, 530; men nepes (Cybeles), id. Fast. 4, 191, i. e. Musae; egf. neptis ex filio, Dig.; ~ neptis fratris el. sororis, egf. ex fratre el. ex sorore: Sonnedatter el. Datterdatter af en Brøder el. Søster; vid. Suet. Caes. 27; dog egf. undert. Brøderdatter eller Søsterdatter, (niece, Nichte), Spart. Hadr. 2; f. egf. und. 1. nepos.

Neptunālis, es, [Neptunus]: henævnt efter el. indviet til Neptunus, Iudi, Tertull.; — diæse Iudi hede egf.: Neptunalia, (sc. soleunia), Varro. — Neptunicola, ae, m., [Neptunus, colo]: en Neptunusdyrfer, Sil. — Neptunine, es, f., [Neptunus]: heder Thetis, sem Sonnedatter af Neptunus igienem Nereus, Catull. 64, 28. — Neptunius, 3, [Neptunus]: neptunif, loca, Plant., prata, Cic. Arat., arva, Virg., i. e. mare; ~ Troja, (hvis Mure Neptunus og Apello havde opført, f. und. Laomedon), Virg. Aen. 2, 625; ~ proles (Messapus, i. e. Neptuni filius), ibd. 7, 691; Aetnaeae Neptunius incola rupis, Tibull. 4, 1, 56, (i. e. Polyphemus, Neptuni filius); ~ heros, Ovid. Met. 9, in, (i. e. Theseus); endel. heder Sextus Pompejus: Neptunius dux, Hor. Epod. 9, 7, hvortil vid. Plin. 9, 22; — ~ cuspis, Lucan., Val. Fl., (d. e. Neptuns Trefort); ~ aquae, Liv. 39, 44: Navnet paa en Kilde ved Tarracina; ~ pistrix, (i. e. marina), Cic. Arat.

Neptūnus, i, m., *Neptūnūs*: Søn af Saturnus og af Dyr el. Altea, Brøder til Juppiter og til Pluto, Gud for Havet (navnl. for Middelhavet), og for de øvrige Vand; (hvf. Neptunus uterque, sem Gud baade for Saltvand og Sødsvand, Catull. 31); — ut Portunus a portu, sic Neptunus a nando, Cic. N. D. 26, 2; men efter Varro: quod aquis terram obnubat; — navnl. er Hesten ham hellig; vid. Serv. ad Virg. Ge. 1, 12; f. egf. Consus o. Hippius; — hans Gemalinde er Amphitrite, ved hvilken han er Fader til Parnymperne; vid. Ovid. Met. 6, 115 figd.; — Gudens Insigne el. Vaaben er:

en Trefort, (tridens); s. ogs. Virg. Aen. 3, 71: Nereidum matri et Neptuno Aegaeo; — II) poet. overf.; A) Bæret; — si forte (apes) ... Neptuno immerse Eurus, Virg. Ge. 4, 29; Neptuni corpus acerbum, (f. mare), Lucr. 2, 471; credere se Neptuno, (hvore sig paa Søen), Plaut. Rud. 2, 6, 2; men Neptunus hibernus, Hor. Epod. 17, 55; — B) giftene; vid. Naev. ap. Fest. p. 58, (Müll.): Coeus edit Neptunum, Venerem, Cererem, (i. e. pisces, olera, panem).

nequam, adj. indecl.; compar. nequior; superl. nequissimus; [oprdl. acc. fem. af nequis]; 1) „alm.“: som ifte dner, afledes flet el. usfel; (nequam non famulum significat, sed inuilem, Caper.); — piscis nequam est, nisi recens, Plaut.; quod in lana nequam est, (affaffect), Varro; figel. quod nequam est (in vite: de umyrtige Stub el. Græne), Colum.; men enthymema nequam, (seilagtig Induction), Gell. 7, 30; — II) „bes.“ med Betsyn paa Characteren: daarlig, uduelig, (germ. nichtwürdig), navn. ogs. med Betsyn paa Udsævelser og Belyst; — liberti nequam et improbi, Cic. R. Am. 45; nequam et cessator Davus, Hor. Sat. 2, 7, 100; quid est nequius aut turpius effeminato viro? Cic. Tusc. 3, 17; homo nequissimus, (hvist fersagtlig), id. Verr. 2, 72; opp. homo frugi, Plaut. Pseud. 1, 5, 53; — juvenes nequam, (ufsværende), Martial. 3, 69; men Plaut. Poen. 1, 1, 31: Vin' tu ci nequam dare nunc? ... me dato; — b) ogs. om anden flet Betsæffenhed; — libellus ... nequior omnibus libellis, (smudsigere), Martial. 11, 16; men Plaut. Poen. 3, 3, 45: nequam facere, (begaae Udsævelser); — not.: nequiter, adv.; vid. s. I.

nequando, cl. ne quando, adv., o. conj.: at ifte nogenfinde, f. und. quando. — nequaquam, adv., f. ne quaquam (sc. via el. ratione); f. und. quisquam): ifte paa nogen Maade, afledes ifte; — nequaquam dignum industria mea etc., Cic. Verr. Act. 1, 12; cf. id. Lael. 19, o. Hor. Ep. 2, 1, 20, ogs. id. Sat. 2, 4, 48; men nequaquam istuc istac ibit, poet. ap. Cic. N. D. 3, 25.

neque cl. nec, (begge former lige brugelige foran Vocaler o. Consonanter; vid. Freund), adv. o. conj., [ne, -que]; 1) adv.; forsl. som alm. Negation: = non: ifte, (saal. oftest i German nec); vid. Fest. p. 162, (Müll.); — senatori, qui nec aderit, aut causa, aut culpa esto, Cic. Leg. 3, 4, e XII Tabb.; Tu dis nec recte dicis, non aequum facis, Plaut. Bacch. 1, 2, 11; Nec facta impia fallacum hominum coelicolis placent, Catull. 30, 4; — II) conj.; A) „alm.“: = et non: og ifte, og det ifte; — quae aliis sic, aliis secus, nec iisdem semper uno modo videntur, etc., Cic. Leg. 1, 17; sed patres, sed deos (appellabunt eos); nec sine causa, id. d. Rep. 1, 41; — ogs. i fortværelse med vero, enim, autem, tamen; neque vero hoc solum dixit, sed etc., id. d. Or. 1, 53; cf. id. Fam. 5, 12, oftere; — B) „bes.“: 1) neque (nec) ... neque (nec) ... hversen ... heller ifte, (ogs. hversen ... eller); — virtus ... neque naufragio, neque incendio amittitur, Cic. Parad. 6, 3; haec si neque ego, neque tu fecimus, etc., Ter. Ad. 1, 2, 23; — ogs. undert. m. en foregaaende Negation, der dog ifte opbæver Negationen neque ... neque; nulla vitae pars, neque publicis, neque privatis (in rebus) ... vacare officio potest, Cic. Off. 1, 2; cf. id. Att. 14, 20; — 2) hertil mærkes endnu det Tilfælde, at den ene partitve Sætning er affirmativ; a) neque (nec) ... et (-que): paa den ene Side ifte, paa den anden Side, dels ifte, dels; — quod (animal) neque natum umquam sit, et semper sit futurum, Cic. N. D. 3, 13; cf. id. Catil. 2, 13, o. Ovid. Met. 2, 811; — b) omvendt: et ... neque (nec): paa den ene Side ... paa den anden ifte, dels ... dels ifte; — patebat via, et certa, neque longa, Cic. Phil. 11, 2; cf. ibd. 13, 6, o. id. Brut. 4; — 3) neque (nec) non, ogs. (i et

Ord) necnon, forstærkende affirmativt: og ogsaa, og virkeligen, vid. Cic. Catil. 1, 2, id. Mil. 32, o. id. d. Or. 2, 85; — b) dog ogs. hos Varro o. efterangstigt blot forbundene: og ogsaa, og ligeledes; — greges pavonum, nec non glirum, etc., Varro; cf. Virg. Aen. 1, 707, o. Suet. Gramin. 23; — 4) neque (nec) dum, ogs. i et Ord nequedum: og endnu ifte, endnu ifte; — quid agat, si se, neque dum Roma es profectus, scribas ad me velim, Cic. Att. 14, 10; nequedum tamen ego Quintum conveneram, ibd. 6, 3; cf. Virg. Ge. 2, 539, o. id. Aen. 11, 70; — 5) nec ... quidem, f. und. quidem. — nequedum, nequidum, f. und. neque.

nequeo, vi e. i, tum, 4, v. n., [ne, queo, vid. Cic. Orat. 15]; kan ifte, formaer ifte; særb. e. inf.; — quae nequeunt sanare, exulcerant, vid. Cic. d. Or. 2, 75; cf. id. d. Rep. 6, 18, o. Hor. Sat. 1, 4, 85, ogs. id. A. P. 87, o. Virg. Aen. 6, 507; men Plaut. Merc. 3, 4, 51: si nomen nequis (sc. invenire); — ogs. m. quin; nequeo, quin lacrumem, (jeg maa græde), Ter. Hec. 3, 3, 25; — b) ogs. in pass. nequitur o. nequitum (est) c. inf. pass., (dog oftest forsl.); — Sed quum contendi nequitum vi. clam tendenda est plaga, Pacuv. ap. Fest. p. 162, (Müll.); cf. Sall. Jug. 31: quicquid ... ulcisci nequitur; — not.: partic. nequiens, Sall. frgm., pl. nequeantes, ibd.; — archaisht er ogs. nequino, f. nequeunt, Liv. Andron. Od. ap. Fest. p. 162, (Müll.).

nequi, cl. ne qui, f. und. nequis. — nequiquam, (nequidquam, ogs. nequiquam, vid. Fest. p. 162), adv.: foræver, uden Rygte, omfont; — ∞ implorare auxilium alicuius, Caes. B. C. 1, 1; cf. Virg. Aen. 2, 544; — Qui ipse sibi sapiens prodese non quit, nequiquam sapit, Enn. ap. Cic. Fam. 7, 6; — estere ogs. m. hestaaende Negation; neque ... nequiquam etc., Virg. Ge. 1, 96, (ifte foræver); figel. non nequiquam ... ausos transire etc., (ifte uden Grund), Caes. B. G. 2, 27; men Plaut. As. 3, 3, 108: Ne istuc nequiquam dixeris etc., (ifte ufrastet); — plectantist er frustra ac nequiquam, Catull. 77; — ogs. findes nequiquam undert. at haac for en hel Sætning; vid. Liv. 42, 64, o. Hirt. B. G. 8, 19.

Nequinum, i, n.: By i Umbrien, hvor fiste. Narnia, Liv. 10, 9, o. 10, o. Plin. 3, 19; — B) cf. Nequitates, um, m.: Invaanerne af Byen R., Fest. — nequior, ius, f. und. nequam — nequiquam, f. nequiquam ab in. — nequis, nequi, f. und. quis o. qui.

nequiter, adv., [nequam]: flet, daarlig, elendigen, fricare genna, Plaut. As. 3, 3, 88; ∞ expeditit parasitatio, (lov flet af), id. Amph. 1, 3, 23; ∞ coenare, (som en Belysting; opp. frugaliter), Cic. Fin. 2, 8; — compar., nequius (seigere, daarligere), suscipere bellum, vid. Liv. 41, 7; superl., nequissimus (vitiari balsamum gummi: alleræst), Plin. 10, 51; — nequiter facere, handle flet el. fersagtigen, (navn. ifølge Heiged el. Belyst); vid. Cic. Tusc. 3, 17, o. Cato ap. Gell. 16, 1.

nequitia, ae, ogs. nequitias, ei, f., [nequam]; 1) „egenl.“: Elend, flet Betsæffenhed; — ∞ aceti, (den til Erdde fordærvete Vin), Plin. 14, 25; — II) særb. fig. o. ethist: moralis flet Betsæffenhed; saal. A) „alm.“: Svagbed, Efterladenhed, Heiged, (navn. i Opførelser af visse Plåter); vid. Cic. Catil. 1, 2, o. ibd. 11; ogs. som Bane el. Character, id. Fin. 5, 20; — B) „bes.“: ogs. a) Svagbed el. Heiged til at modstaae Lyfter og Vidensfaber; cf. Letindighed, Belyst, Lidetligbed, Delselbed; — quod filii nequitiam videret, Cic. Cluent. 51; cf. Hor. Sat. 2, 2, 131, o. id. Ep. 1, 15, 33; ad nequitium adducere: forføre til Udsævelser, Ter. Ad. 3, 3, 4; ogs. in pl., Martial. 4, 42: forførelser til Belyst el. til Udsævelser; — b) ogs. Utugt eller smudsig Omgang; vid. Hor. Od. 3, 4, 78, o. ibd. 3, 15, in., ogs. Ovid. Fast. 1, 411, o. id. Her. 17, 29; — ogs. anden

Letstinghed, som Menes, Prop. 1, 15, 38; — c) Nercedrægtighed, Berdrægt, edl.; vid. Cic. R. Am. 46, id. Verr. 3, 33, v. id. Pis. 6. — *nēquo*, bedre ne quo: ikke nogensteds hen; — *villicae* ad coenam ne quo eat, Cato.

Neratus Priscus: berømt Nedsærd und. A. Trajan, Spart. Hadr. 4. — *Nereis, idis, f., *Nereis*: Datter af Nereus, en Nereide; oftest i pl., vid. Virg. Ge. 4, 336 fgd.; ∞ *aequorea*, Catull., *virides*, Ovid., ogf. ∞ *deae*, id.; Nereidum mater, Virg. Aen. 3, 74, (i. e. Doris); ∞ *Thetis*, Tibull. 1, 5, 45, *Galatæa*, Ovid. Met. 13, 749; — not.: efter Hygin. praef. være der 50 Nereider, efter Prop. 3, 5, 33, var deres Antal 100; — Plin. 9, 11, beskriver et Sødyr under dette Navn; v. — Nereus, 3, *Nereus*, benævnt efter Havuden Nereus; — ∞ *genitrix*, Ovid. Met. 13, 162, i. e. Thetis; ∞ *juvenis*, ibd. 7, 685, i. e. Phocus; men ∞ *bacca*, (i. e. *margarita*), Claudian.; — [fgd.].

Nereus, (disyll.), ei v. eos, m., *Nereus*: Sen af Neptuneus el. Pontus; er ved sin Gemalinde Doris Fader til Nereiderne; f. und. Nereis; — O centum *aequorea* Nereo genitore puellae, Prop. 3, 5, 33; — som Havdyr regerer ogf. han over Havet med en Træfork; vid. Virg. Aen. 2, 418; — II) »øverf.» ogf. Havet selv; — Vexit et Aeolios placidum per Nerea ventos, Tibull. 4, 1, 58; cf. Ovid. Met. 1, 187; — III) df. Nereis v. Nereus, vid. ss. II.; — ogf. Nerine, es, f.: = Nereis, *Galatæa*, Virg. Ecl. 7, 37; — v. Nereus, 3: = Nereus, aquae, Nemesian.

Nerione, es, f.: Gemalinde af Guden Mars, Plaut. Truc. 2, 6, 31; cf. Gell. 13, 22, hvor hun ogf. heter Nerienes, is, ogf. Nerio, enis, ogf. Neria, ae. — Nerigos, i, efter Plin. 4, 30: en nedslags for Germanien liggende Ø; (Efter negle at sammenligne med Nergæ). — Nerine, es, v. Nerinus, 3, f. und. Nereus. — Nerio, f. und. Neriene. — *nerion*, (-um), i, n., *νηριον*: Oleander el. Laurbærrosen, Plin. 16, 33.

nerita, ae, m., *νηριτης*: etflags Somusling, der ligner nautilus, Plin. 9, 32, inc. — Neritos, (-us), i; I) som mase.: Bierg paa Den Jthaka, Plin. 4, 11; — II) fem fem.: liden Ø ved Jthaka, ardua saxis, Virg. Aen. 3, 271; — B) df. Neritius, 3; a) fra el. af Jthaka, dux, Ovid. Fast. 4, 69, (i. e. Ulysses), ratis, id. Met. 14, 563, (hans Skib); — b) benævnt efter Jthaka (el. efter de omliggende Øer); — ∞ proles, Sil. 2, 317, (i. e. Saguntin, der neml. efter Liv. 21, 7, nedflammer fra Den Jacynthus).

Nero, onis, m.: Titlavn i den claudiske Slægt, quo (cognomine) significatur lingua Sabina: fortis et strenuus, Suet. Tib. 1; — om Gæstrubals Overvinder, C. Claudius Nero, vid. Liv. 27, 11 v. 51 fgd.; — om A. Tiberius og hans Fader, vid. Suet. Tib. 4; — ogf. in pl. Hor. Od. 4, 4, 37; — men A. Nero har sit Navn ved Adoption af A. Claudius; — calvus Nero kaldes A. Domitianus, Juvenal. 4, 38, med Hensyn til paa hans Gruefæder; — B) df. 1) Neroneus, 3: benævnt efter A. Nero, agon, Suet., mensis, id.; — 2) Neronianus, 3: = frgt., thermæ, Martial. 7, 31; — 3) Nerōnius, 3: = Neronens, certamen, vid. Suet. Ner. 12. — Nerōpōlis, is, f.: vid. Suet. Ner. 55; — Nersae, arum, f.: By i det Egeiske, Virg. Aen. 7, 744. — Nerulonensis, e; ∞ *men-sarius*, fra el. af — Nerulum, i, n.: By i Lucanien, vid. Suet. Aug. 4, v. Liv. 9, 20.

Nerva, ae, m.: romersk Familienavn; saal. Cocceus Nerva: romersk Keiser, Domitians Eftermand, Eutrop., Aur. Vict.; — B) df. Nervius, 3, miles, (den nervøse Legion), Claudian. — *nervalis, e, herba: Nerveurt, etflags Plante, ogf. aruglossa, Scrib. Larg.; — *nerviae*, arum, f., v. *nervia*, orum,

n.; I) Strænge paa et Instrument, Gell. 9, 7, Varr. ap. Non.; — II) »øverf.» heter *nervia* ogf. *Nerve*erne, Varr. ap. Non., Petron.; — *nervicus*, 3: giort eller smet af Strænge, fuses, Vulgat.; v. — 1. *nervicus*, 3: som ligger af Nervefaghet, Vitruv. 8, 3; — [nervus]. — 2. *Nervicus*, 3, proclium, Caes. B. G. 3, 5; af — Nervii, orum, m.: Folk i Gall. Belg., (hvor nu Hennegau), Caes. B. G. 2, 15 fgd.; — in sing., Lucan. — *nervinus, 3: af Nerve eller Sener, funis, Verg.; v. — *nervium*, i, n.; in pl., Varr. ap. Non.: Nerveerne; f. und. *nerviae*; — [nervus].

Nervolāria, ae, f.: tabt Comœdie af Plautus, Gell. 3, 3. — *nervose, adv.: med stærke Nerver; df. »øverf.": stærkt, eftertrykkelig, subornare aliquem, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 23; — compar., ∞ *dicere*, Cic. Orat. 36; cf. id. Off. 3, 29; v. — *nervositas*, atis, f.: Styrke, navn. Traadens, Plin. 19, 11; af — *nervosus*, 3, (nervus): fuld af Nerver og Sener; — ∞ *loca* (corporis humani), Cels.; ∞ et ligna (puella), Lucr. 4, 1154; ∞ poples, Ovid.; ∞ *exillitas*, (tillægges Mestengulvet), Plin. 23, 77; — compar., Catull. 67, 27; — b) ogf. om Planterne; ∞ *cauliculi*, Plin.; ∞ *radices*, id.; — II) »fig.": stærkt, eftertrykkelig, navn. i Taler; — quis Aristotele nervosior? Cic. Brut. 31; ogf. »alm.": stærkt, kraftfuld; ∞ *juvenis*, Prudent. — *nervulus*, i, m., dem. af nervus; df. »øverf." (og med Luce el. Underlighed): si tu nervulos tuos... adhibueris, (din Styrke i Jørebæret), Cic. Att. 16, 16, C.

nervus, i, m., *νεῦρον*, Nerve; I) »egenl.": Nerve el. Sene i det dyrlige Legeme; — huc adde nervos, a quibus artus continentur, etc., Cic. N. D. 2, 55; ali hoc vires, nervosque confirmari, etc., Caes. B. G. 6, 21; nervos venasque exprimere. (om Maleren), Plin. 34, 19; cf. Cels. 8, 1; men gladio nervos elephantorum incidere, Liv. 37, 40; — cmissi er Plaut. Poen. 5, 4, 99: Condamus alter alterum in nervum brachialem; — II) »fig.": A) »øverf." ifølge etflags Sigbet; I) de af Dyrenes Sener og Larve spundne Strænge paa Instrumenter; — ut nervi in sidiibus etc., Cic. d. Or. 3, 57; hominesque intendere nervis, Virg. Aen. 9, 776; cf. Hor. Od. 3, 11, 4; — 2) Buesenen; hys. Virg. Aen. 10, 131: nerveoque aptare sagittas; cf. id. Ge. 4, 313, Ovid. Met. 1, 455, pferre; df. alter metonym, f. Sue el. Vit. Val. Fl. 3, 182; — 3) det Leder, hvormed Skoldet overtraffes; — ne scuta quidem ferro nervore firmata, Tac. Ann. 2, 14; — 4) det mannlige Lem, Hor., Petron.; — 5) Baand el. Linc til at binde eller fæste med, Plaut. Cure. 5, 3, 12; — bb) df. ogf. a) Baand el. Læne, hvori Janger holdes; — nervo vinctus, Plaut.; in nervis teneri, Liv.; de nervo exinere, id.; — b) ogf. Jængstet selv; saal. in nervum rapere, Plaut.; in nervo jacere, id.; cf. Ter. Phorm. 2, 2, 11: ne istaec fortitudo in nervum erumpat denique; — B) »ment.": fæde, in pl.; A) »alm.": Kraft el. Kræfter, Styrke, Dygtighed; — in quo omnes nervos aetatis industriaeque meae contenderem, Cic. Verr. Act. 1, 12; poetæ... nervos omnes virtutis elidunt, Cic. Tusc. 2, 11; cf. ibd. 5, 12, v. Caes. B. G. 1, 20; — ogf. de nødvendige Vætingelser eller Midler; vegetalia nervos esse rei publicae, Cic. Manil. 7; men legionum nostrarum nervos (incidere: lamme deres Kræfter), id. Phil. 12, 3; — men Liv. 7, 39: nervi conjurationis, (Sammenhængens Jørebæret); — B) »bes.": nervi orationis el. oratorii: Styrke el. Eftertryk i Jørebæret; vid. Cic. Orat. 19, v. id. d. Or. 3, 27; ogf. absol.: sectantem leviam nervi deficient animique, Hor. A. P. 26.

Nesaeē, es, f.: Navnet paa en Nereide, Virg. — *nesāpius*, [ne, sapio]: uforstændig, uflog, Petron. Sat. 50. — *nesciens*, tis, f. und. *nescio*; df. — *nescienter*, adv.: uvideende, uden at vide det, Augu-

stin.; v. — nescientia, ae, f.: Uvidenhed, Claud. Mam. d. statu animae.

nescio, vi e. ii, (itum), 1, v. a. (e. n.); 1) „alm.“: vedde iffe; — non me pudet ... fateri nescire, quod nesciam, Cic. Tuc. 1, 25; nomen nescio illius hominis, Ter. Ad. 4, 2, 32; sed certum nescio, (med. Nished vedde jeg det iffe), Cic. Att. 12, 23; — egf. m. de; hunc nescire ... de illa amica, Plaut. Merc. 2, 3, 48; — egf. m. acc. e. inf., Ter. Eun. 1, 5, 10; — deg. egf. med. en conjunctivif Objectsfættning; faal. ibd. 4, 7, 29; nescis, cui maledicis nunc viro; anima sit ignisne, nescio, Cic. Tusc. 1, 25, (Or.); cf. Ovid. Met. 1, 514; nescis ... quem fugias; men m. Lunc: si nescis, (om du iffe vedde det, at du skal vide det), Ovid. Her. 17, 198; men in pass. impers.; utrum consistere uspiam velit, an etc., nescitur, (det vedde man iffe), Cic. Att. 7, 12; men in partic.: nescientem ... te id dare, (uden at du vedde det), Ter. Heaut. 3, 1, 59; — fild. egf. in partic. pass.: litem ante nescitam etc., Sidon.; — bb) fertil mærkes; a) tu nescis id, quod scis, si sapias, Ter. Heaut. 4, 4, 26, oftere, (naar man vil true nogen til at forrige noget); cf. Plaut. Mil. gl. 2, 6, 89; — b) nescio quis, nescio quid cf. quomodo, nescio an: betegn. Gienstand paa en ubestemt Maade; — Prope me hic nescio quis loquitur, Plaut. Pers. 1, 3, 19; nescio quid ... mali, Ter. Heaut. 2, 2, 7; o pastores nescio quos cupidos litterarum! Cic. Flacc. 17; quia nescio quid in philosophia dissentiret, (i nogen Ubetydelighed), id. N. D. 1, 33; sententiae nescio unde ex abdito erutae, id. Orat. 24; — ut illud nescio quod, non fortuitum, sed divinum videretur, etc., id. Fam. 7, 5; — boni nescio quomodo tardiores sunt, id. Sest. 47; cf. id. Off. 1, 14; — ingens eo die res, ac nescio, an maxima illo bello gesta sit, Liv. 23, 16; cf. id. Catil. 4, 5; — II) „bef.“ egf. efter Forbindelsen Forhiellighed kan nescio endnu heder; a) hender iffe; — ∞ litteras, (iffe kunne læse), Suet. Ner. 10; illa illum nescit, (hender ham iffe), Plaut.; men Ter. Heaut. 2, 4, 16; nescio alias etc., (om andre kan jeg iffe dømme); cf. ibd. 5, 4, 15; men nec ... Nescivere hiemem, (kunde forstige et Uveir), Virg. Ge. 1, 391; men Juvenal. 7, 97: vinum toto nescire Decembri, (afholde sig derfra); — b) nescire e. inf., heder egf.: iffe at kunne; — Stoici irasci nesciunt, Cic.; cf. Virg. Ge. 3, 81, e. Hor. A. P. 390; men m. adv.: ∞ Latine, Cic. Brut. 37, (iffe at have det latinske Sprog i sin Magt); — c) sua quisque pericula nescit, Lucan. 7, 133, (mærker intet dertil); Hoc certe ... nesciet, (fertil skal hun dog intet mærke), Ovid. Met. 2, 423; — not.: partic. nesciens, tis, fild. egf. sem. adj. e. gen.; puerum nescientem sui etc., (som iffe var sig bevidst), Appul. — nescitus, 3; partic. af nescio. nescius, 3; I) „egenl.“; A) „alm.“: uvidende, ufyndig; staar e. gen., cf. m. de, cf. m. relat., cf. m. acc. e. inf., cf. absol.; — Nescia mens hominum fati sortisque futurae, Virg. Aen. 10, 501; cf. Plin. Ep. 8, 23; — Nullaque de facie nescia terra tua est, Ovid. Her. 16, 140; — Nescia, quae faceret subitos mihi causa dolores, Ovid. Her. 11, 47; — egf. m. frage. Negation; neque eram nescius, quantis oneribus premerer, Cic. Fam. 5, 12; cf. Ovid. Met. 14, 3; — non sum nescius, ista ... dici, Cic. d. Or. 1, 11; cf. Tibull. 1, 8, 72; — ne forte sis nescius, (at du dog skal vide det), Cic. Att. 15, 11; cf. Virg. Aen. 9, 552; — fild. egf. o nescii, (3 uvidende)! Arnob.; — B) „bef.“: som iffe kan noget; færd. e. inf.; — nescia fallere vita, (som iffe vedde af Svig), Virg. Ge. 2, 467; cf. ibd. 4, 470, o. Hor. Od. 1, 6, 6; — egf. e. inf. pass.; vinei nescius armis, (nørvendelig), Ovid. Pont. 2, 9, 45; cf. id. Her. 12, 49; — egf. kan f. inf. staar gen. gerund.; simulandi nescia aetas, (som intet vedde af Forhiellelse), Quintil.; — II) „overf.“ v. sigefom pass.: ufikend. cf.

ubekendt; — in locis nesciis, Plant. Rud. 1, 5, 17; aliis gentibus nescia tributa, Tac. Ann. 1, 59; neque nescium habebat, (egf. viske han det), ibd. 16, 11.

Nesis, idis, f.: 1) ved Neapels, Cic. Att. 16, 1. — Nessesus, 3, Νέσσως: benavnt efter Centauren Nessus, venenum, Ovid. Her. 9, 163, tabes, Senec. Herc. Oet., (hans Bled, f. und. Nessus). — nesso-trophion, (-um), i, n., νεσσοτροφίον: Sted, hvor Under heldest, Andesii, Colum. — 1. Nessus, i, m.: Bled i Thracien, imellem Strypen o. Scyrus, Liv. 45, 29; heder egf. Nestus, Mela. — 2. Nessus, i, m.: Navnet paa en Centaur, hvis Handel med Dejanira og Hercules vid. Ovid. Met. 9, 101; hans giftige Bled (f. und. Nessus) troede Dejanira at bruge som et Tryllemiddel imod hendes Gemals Ustædighed, men velske derved hans Død; vid. Ovid. l. c., e. Hygin. Fab. 31.

Nestor, ōris, m.: Son af Pelæus og Rønge i Pylæ, utmærkede sig blandt Heltene for Troja ved sin Klogskab og Veltalenhed, etenim ... ex ejus lingua melle dulcior fluebat oratio, Cic. d. Senect. 10; cf. Ovid. Met. 13, 63; — men om hans hede After: tertiam jam aetatem hominum vivebat, Cic. l. c.; f. egf. Ovid. Met. 12, 188, Prop. 2, 10, 46, e. Hor. Od. 2, 9, 13; — df. Nestoris anni cf. aetas, om en lang Levetid, Martial.; cf. Juvenal. 12, 128: vivat ... vel Nestora totum, (maatte han naac en Nestors After)! — B) df. Nestōres, (-ius), 3, senectas, Martial. — Nestōriani, -orum, m.: Tilhængere af Retteren Nestorius i d. femte Aarh., Erel.

nēte, es, f., νήτη (sc. χορδή): den sidste cf. dybestre Stræng, den dybeste Tone, Vitruv. 5, 4. — Nētum, i, n.: By paa Sicilien, (hod. Noto), Cic. Verr. 4, 26; — B) df. Nētini, -orum, e. Nētineses, -ium, m.: Indvaanerne af Byen N., Cic. Verr. — 1. nētus, 3: partic. af neo. — 2. nētus, us, m., [neo]: Traad cf. Spind; in pl., Capella.

neu, adv., f. und. neve. — neuras, ādis, f., νεῦρας, efter Plin. 21, 105: en Benavneelse paa Planten inanicon; — ogsaa en Benavneelse paa Planten poterion, id. 27, 97. — Neuri, -orum, m.: Folk i d. europæiske Skythien, Mela 2, 1, o. Plin. 4, 26. — neuricus, 3, f. und. nervicus. — neurobāta cf. -bātes, ae, m., νευροβάτης: en Rimedanser, Firmic., Vopisc. — neuroides, n., νευροειδής: seneagtig, trævlet, genus betae: erflags vild Bæde, Plin. 20, 28. — neurospastum, i, n., νευροσπαστόν: hved der med Traader sættes i Bevægelse, en saadan Ledsdukke eller Marienedukke, Gell. 14, 1. — neurospastos, i, f., νευροσπάστος: vild Rose, germ. Hagebuttenstrauch, Plin. 24, 74.

neuter, tra, trum, gen. neutrius, dat. neutri, [ne, uter]: ingen cf. intet af begge; — quid bonum sit, quid malum, quid neutrum, Cic. Div. 2, 1; in his rebus in neutram partem moveri, id. Acad. 2, 42; cf. id. Off. 2, 6; — egf. e. gen.; ut neutri illorum quicquam esset me carior, Cic. Att. 7, 1; — egf. in pl.; ita neutris cura posteritatis, Tac. Hist. 1, 1; in neutris partibus esse, Senec.; — men in sing. m. Verbetis Pluralis, Plaut. Men. 5, 2, 35: neuter ad me iretis etc.; — B) fertil mærkes; a) technif. cf. i Grammatiken ere nomina neutra: som hærken ere mase. cf. fem., Gell. 1, 7; men verba neutra: som hærken ere act. cf. pass., Varro, Cic. Orat. 46; — b) foræld. dat. neutro funder egf. som adv. f. in neutram partem: til ingen af Siderne; — neutro inclinata res, Liv. 6, 38; cf. Tac. Hist. 3, 23, e. Quintil. 7, 2, 39; — not.: gen. neutri f. neutrius, Varro, Auson.

neutiquam, adv., [ne, utiquam]: paa ingen Maade, aldeles iffe; — id vero neutiquam honestum esse arbitror, Ter. Heut. 3, 3, 43; cf. Cic. Att. 9, 10; men eos continent quidem neutiquam, sed de iis male

existimant, id. Off. 2, 10. — neutrique, adv., (ne, utique): = *figd.*, Cod. Theod. — *neutrālis*, e, (neuter): *som alene efter Gormen* *et neutri*; *quae neutrali (positione) feminas significant*; *saal. Glycerium, o. fl.*, vid. Quintil. 1, 5, 54; — *df. adv. neutraliter*, (*som neutrum*), Charis. — *neutro*, *som adv.*, *f. ind. neuter*. — *neutrūbi*, adv., [*neuter, ubi*]; *paa intet af begge Steder*; — *Neutrūbi habeam stabile stabulum*, si etc., Plaut. Aul. 2, 2, 56; — II) *sfld. egf. f. neutro*: *til ingen af Siderne*, Ammian.

nēve, (neu), conj., (ne, -ve): *og ikke, eller ikke*; *sfddv. efter figd. ne cl. ut*, *og med sit eget Verbum*; — *ne contrahas... animam*, *neve te obrui sinas*, Cic. Qu. Fr. 1, 1, 1; *in.*; cf. Ter. Eun. 2, 2, 47; *men ut earum rerum vis minueretur*, *nen ponti nocerent*, Caes. B. G. 4, 17; *men Hor. Od. 1, 2, 50*: *Hic ames etc.*, *Neu sinas Medos equitare inultos*; — *b)* *egf. fundes neu cl. neve* *at staac tegange cl. oftere*; — *ut id neve in hoc, neve in alio... requiras*, Cic. Fam. 1, 9; cf. Virg. Ge. 2, 298, o. ibd. 4, 47. — *Ne verita*, ac, f.: *en Hargubinde, Capella*, vid. Hartung: *Relig. der Römer*. — *n.e.vōlo*, *forcl. f. nolo*: *vil ikke*; — *df. nevīs*, (f. non vis), Plaut. Trin. 5, 2, 32, o. *ne-volt cl. nevult*, (f. non vult), ibd. 2, 2, 80 o. 85.

n ex, gen. *neīs*, f., [*néxos*, i. e. cadaver cl. mortuus; *egf. best. m. necis*]; I) *egenl.*: *Døden*; A) *voldfom Død*, *Mord* *cl. Drab*; — *insidiatori... quae potest afferri injusta nex?* Cic. Mil. 4; cf. id. Vatin. 4; *necem alieui parare*, Liv., *moliri*, Tac.; *neci occumbere*, Ovid., o. *nec cadere*, id., (*omfomme voldfomt*); *neci dare cl. dedere*, *egf. mittere o. demittere*, Virg., (*ombringe cl. myrde*); *men miscere neees*, (*myrde ifleng*), Val. Fl.; — *necem sibi conseiscere*: *at ombringe sig selv*, Cic.; — *vitaē neeisque potestatem habere in aliquem*, Caes. B. G. 1, 16; — *bb)* *egf. at mærke*; a) *c. gen. obj.*; *neees civium*, (*Mord paa Borgerne*), Cic. Catil. 1, 7; cf. ibd. 9; — *b)* *c. gen. subj.*; *venatorum necem etc.*, (*at ombringes af dem*), Phaedr. 2, 8; — B) *naturlig Død*; — *post necem consulis*, Suet. Caes. 5; *sensum nobis nostrae neeis auferre*, Senec. ad Marc.; — II) *„overf.“*; A) *„poet.“*: *de Slagnes Blod*; — *Imbutae Phrygia... neee (manus)*, Ovid. A. A. 2, 714; — B) *i det sfld. Retsprog*: *Sfæde cl. Jordærvelfe*, *Illyffe*, Dig.

**nexibilis*, e: = *figd.*, Lactant., Ammian.; — *nexilis*, e: *sammenfnyttet cl. sammenbundn*, *vestis*, Lucr. 5, 1349, *hederae*, Ovid., *plagae*, id.; o. — *nexio*, *onis*, f.: *Sammenfnykning*; — *vinculorum nexiones*, Arnob.; — [*nucto*]. — I. *nexo*, *are*, v. a., *intens.* *af necto*: *fnytter cl. binder cl. slonger sammen cl. i hinanden*; — *pars... nexantur ab ictu*, Lucr. 2, 98; (*men Virg. Aen. 5, 279*, *vil man læse nixantem f. nexantem*). — 2. *nexo*, *xui* o. *xi*, 3, v. a., *intens.* *af necto*: *sammenfnytter*, *omflonger*, (*forcl. Ord*), Liv. Andr. o. Attius ap. Priscian.

nexum, i, u., f. ind. 2. *nexus*. — I. *nexus*, 3, *partic. af necto*. — 2. *nexus*, *us*, m., [*nucto*]: *Sammenbinden cl. Sammenfnykten*, *Indfnykning i hinanden cl. Omflnykning*; — *brachiorum nexibus leonem elidere*, Suet. Ner. 53; cf. Ovid. Met. 6, 242; *buculum qui nexibus ambit (serpens)*, id.; *neque firmis nexibus ligneam compagem superstruxit*, Tac. Ann. 4, 62; — II) *„overf.“*; A) *„alm.“*: *Yaand cl. Jængsel*, *navnl. hvori en Debitor holdes af Creditor*; — *inopes nexum inibant*, (*som i Gietdæfængsel*), Liv. 7, 19; *men id. 2, 23*: *nexu vineti solutique*, (*bundne og ubundne Gietdæfanger*); — B) *„bef.“*; a) *Bestelse cl. Forpligtelse*, *hvorved der gives etflags Ret til Tingen*, *uden at den afhændes som Giendom*; *navnl. om Hypotheker cl. Pantner*; — *qui se nexu obligavit*, (*som har pantsat noget*), Cic. Mur. 4; *figel. traditio alteri nexu (f. nexui)*: *Pantfættelse til en anden*, id. Top. 5; *ut non sustulerit horum nexa et hereditates*, (*deres Pantret og Arvret*), id.

Caecin. 35; — *allegorist* *et Udtryffet*: *Attici... proprium te esse mancipio et nexu*, *meum autem usu et fructu*, id. Fam. 7, 30; — *b)* *Jorviffing* *cl. Dønfælfed*; — *apud quos exsoluti plerique legis nexus etc.*, Tac. Ann. 3, 28.

ni, adv. o. conj., [*identist med ne*, o. Grundform til *nisi*]; I) *ligesom ne*, *absolut negerende Partikel*, *vort*: *ifke*; *saal. alene forcl.*; a) *i Jorbindelsen quid ni?* *cl. quidni?* *hvorfor ifke?* — *quid ego ni ita censeam?* Plaut. Mil. gl. 4, 3, 27; *quidni*, *inquit*, *meminim* *erim* *etc.*? Auct. ap. Cic. d. Or. 2, 67; — *f. egf. quidni* s. l.; — *b)* *i Jorbindelsen nimirum*, *egenl.*: *ifke underligt*; *f. nimirum* s. l.; — II) *ligesom ne i imperative og Hensigtsfætninger*: *ifke*, *at ifke*, (*afene forcl. o. „poet.“*); — *ni mala*, *ni stulta* *sis*, *ni etc.*, Plaut. Men. 1, 2, *in.*; cf. Donat. ad Ter. Eun. 2, 3, 36, *egf. Virg. Aen. 3, 686*, (*o. dertil Serv.*); — III) *ni*, *som betingende Negation*, *bliver til Conjunction*, *og heder da*, *ligesom nisi*: *der som ifke*, *hvis ifke*; A) *„alm.“*: (*saal. oftest ardhæiftig og i Omgangs sproget*); a) *c. indic.*; — *ni... habebis etc.*, *tum ego ero mendacissimus*, Plaut. Rud. 3, 4, 48; *moriari*, *ni... puto* *etc.*, Cic. Fam. 7, 13; cf. Virg. Aen. 1, 392; — *b)* *c. conj.*; *nimirum*, *ni cantem?* Naev. (cf. Nov.) ap. Cic. d. Or. 2, 69; *figel. ni verer*, *ne etc.*, Cic. Fam. 6, 6; *figel. quod ni ita se haberet*, id. Fin. 3, 20; cf. Virg. Aen. 1, 58, o. ibd. 2, 178; — B) *„bef.“* *egf. 1)* *i Retsproget*: *ved Jorviffelser og Stipulationer*; — *sie se illi iudicem ferre*, *ni etc.*, Liv. 3, 57; cf. Cic. Off. 3, 19; *f. egf. Plaut. Rud. 5, 3, 25*, *oftere*; — 2) *ni quis scivit*, (*har nogen ifke fæmt*), vid. Fest. p. 177, (Müll.); — 3) *ni*, *f. nisi quod*, Ammian. 29, 11.

Nicaea, ae, f.: *Navnet paa flere Byer*, *hvoraf den mærkeligste*: *Nicaea* (egf. *Nicea*) *i Bithynien*; vid. Plin. 3, 43, o. Plin. Ep. 10, 48; — B) *df. 1)* *Nicaeenses*, Cic., *egf. Nicenses*, Traj. ap. Plin. Ep.: *Indvaanerne af Byen N.*; — 2) *Nicaenus*, 3: *nicænist*; — ∞ *fides*, Cod. Just., (*den in Concilio Nicaeno fastsatte Troesformular*); — II) *andre Byer af dette Navn ere*: *Nicaea i Sicilien*, (*hod. Nizza*), Plin.; — *Nicaea i Locris ved Thermopylae*, Liv., o. fl. — *Nicaeus*, 3, *Nicæios*, (*som giver Seier*): *Epithet til Jupiter*, Liv. 43, 21. — *Nieander*, dri, m., *Nixardopos*: *græsk Digter*, *Grammatiker og Læge*, fra Colophon, af hvem haves: *Theriaea*, o. *Alexipharmaca*; *egf. hans Georgica* *omtales* Cic. d. Or. 1, 16, o. Macrobr. Sat. 5, 21. — *Nicātores*, am, m., (*νικατορες*, *vuzhōtores*, i. e. victores): *etflags Soldater i den macedoniske Hær*, Liv. 43, 19.

Nicea, ae, f. ind. *Nicaea*. — *Nicēphōrion*, i, n.: *Lund ved Pergamum*, Liv. 32, 33. — *Nicēphōros*, i, m.; *Nιζηφόρος*, (*som bringer Seier*), *Epithet til Jupiter*, Spart. Hadr. 2. — *Nicer*, eri, m.: *Nicarstedten*, Eumen. Paneg. Const., Auson. — *Nicēros*, otis, m.: *Navnet paa en Salvemandler*, Martial.; — B) *df. Nicērotianus*, 3, *unguentum*, id., *nimb*, id. — *nicētiōrum*, i, n., *νικητιώνων*: *Seiersbefønning*, Juvenal. 3, 68.

nico, *nici*, 3, v. n., (*best. m. nuo*, *nuto*): *niffer*, *vinke*; — *si manu nicheris*, Plaut. Truc. 2, 7, 63. — *Nicomēdes*, is, m., *Nιζομήδης*: *Navnet paa flere Konger i Bithynien*; vid. Cic. Verr. 1, 24, o. N. — *Nicomēdia*, ae, f.: *Hovedstaden i Bithynien*, Plin. 5, 43; — B) *df. Nicomēdensis*, e, *statio*, Plin. Ep.; — *Nicomēdenses*, ium, m.: *Indvaanerne af Byen N.*, ibd. — *nicēphōrus*, i, m., *νικηφόρος*: *en Benævnelse paa Væren smilax*, Plin. 21, 49. — *Nicōpōlis*, is, f., *Νικόπολις*: *Navnet paa flere Byer*, *hvoriblandt mærkes den af S. Augustus ved Aetium i Epirus* *anlagte By af dette Navn*; vid. Tac. Ann. 2, 53; *heder egf. civitas Nicopolitana*, Plin. 4, 2.

nictatio, onis, f., [nictor]: Blinken med Øinene; — neque genae (i. e. palpebrae) omnibus, ideo neque nictationes etc., vid. Plin. 11, 57. — nictor, are, v. n., Plant., f. nedent; — offerre nictor, ari, v. dep. n., intens. af nico: blinker med Øinene, bevæger Øinlaagene zitterende; — plerisque naturale, ut nictare (al. nictari) non cessant, Plin. 11, 51; — b) ogs. blinker (el. giver Tegnet ved at blinke); — Nec illa ulli homini nutet, nictet, annuat, Plant. As. 4, 1, 39; — II) „overf.“: A) om en zitterende Bevægelse; — nictantia fulgura flammæ, Lucr. 6, 181; — B) at anstrænge sig; — hic ubi nictari nequeant, Lucr. 6, 836, (al. nixari). — nictus, us, m., [nico]: Blinse med Øinene; — nictu quoque signa remittis, Ovid. Met. 3, 460, offerre.

nidamentum, i, n., [nidus]: hvorefter der bygges Næder; — nidamenta congerere, Plant. Rud. 3, 6, 51; — II) „overf.“: nidamenta ponere, (bygge Næder), Arnob. — nidificium, i, n.: en Næde, pl., Appul.; af — nidifico, are, v. n.: at bygge en Næde, ex alga, Plin., luto, id.; cf. Virg. ap. Donat. Vit. Virg. 17; af — nidificus, 3, [nidus, facio]: som bygger en Næde; df. „overf.“: ~ ver, (da Juleene bygge deres Næder), Senec. Med.

nidor, oris, m., [rimel. best. m. *νίδω*, i. e. nidor]: Dunst el. Damp el. Dø, (navnl. af fagte el. flegte eller brændte Sager, men forskellig fra odor, bnf. Lucr. 6, 987, har nidoris odores); — navnl. ogs. Jæddamp; ~ ganearum, Cic. Pis. 6, culinae, Juvenal.; df. ogs. Offerdamp, Ovid. Met. 12, 153; men ~ foedus ex pluma adusta, Liv. 38, 7; cf. Virg. Aen. 12, 301; — comiss. ogs. som Skældøds: Exi, inquam, nidor, e culina, (du Koffengris!) Plant. Most. 1, 1, 5; df. — nidōrōsus, 3: fuld af Damp el. Offerdamp, Tertull.

nidūlor, ari, v. dep. n. o. a.: at bygge Næde, in segetibus, Gell.; — men c. acc.: ~ fetus suos contra rigorem hiemis, (pseic dem i Næden), Plin. 11, 31; af — nidūlus, i, m., dem. af nidus: liden Næde; vid. Cic. d. Or. 1, 44; — men „overf.“: Tilflugtssted; senectutis suae nidulum etc., Plin. Ep. 6, 10.

nidus, i, m., *νέστις*, (germ. Nest): Næde el. Julegerede; — nidos fingere et construere, Cic., texere, Quintil., ponere, Hor., facere, Ovid.: bygge Næder; nidum tignis suspendit hirundo, (ved Næsternen el. under Taget), Virg. Ge. 4, 307; cf. Ovid. Met. 8, 257; — b) „alleg.“: majores nido pennas extendisse, (have havet sig over sin Stand), Hor. Ep. 1, 20, 21; — II) „overf.“: A) Næden med Ungerne el. Ungerne i Næden; — nidisque loquacibus escas (legens), Virg. Aen. 12, 475; — b) ogs. den diende Juleg; — in cubili suam quisque matrem nidus exspectat, Colum. 7, 9; — B) fælse en Juleg; a) nidus potilis: etflags Drifstek el. Bæger, Varr. ap. Non.; — b) libet afdest Rum (navnl. til Bøger el. til Værelse), Martial. 1, 118, o. id. 7, 17; — C) „poet.“: Næden el. Siemmet; — Tu nidum servas, etc., Hor. Ep. 1, 10, 6; men id. Od. 3, 4, 14: nidus celsae Acherontiae etc, (der som en Næde laae paa en Klippe).

nigellus, 3, dem. af nigd.: noget sort, mørk el. mørkblaat, amiculum, Varro, vina, Pallad. — 1. niger, gra, grum; I) „egenl.“: A) „alm.“: sort, mørk; — nigris oculis nigroque Crine (decorus), Hor. Od. 1, 32, 11; opp. candidus, Virg. Ecl. 2, 16; men quae alba sint, quae nigra, (posse) dicere, Cic. Div. 2, 3; ~ nubes, Ovid., umbrae, Lucr., silinae, Hor.; ligel. „poet.“: ~ fluvius, Virg.; ~ aequor, Hor.; — compar., ~ carbunculi, Plin.; cf. Ovid. Her. 18, 7: coelum pice nigrius; superl., nigerrimus color, Plin.; cf. Virg. Aen. 5, 696; — nigrae lanarum, (f. nigrae lanae), Plin. 8, 73; — men subst. nigrum, i: sort Plet, Ovid. A. A. 1, 291; — B) „bes.“ og ligesom act.: som gjer sort el. mørk, venti, Hor. Od. 1, 5, 7, turbo, Virg. Ge.

1, 320; cf. ibd. 3, 278: nigerrimus amster, (som bringer sorte Regnfluer); — b) „poet.“: ogs. om Jørgistoffer; — nigros efferre maritos, Juvenal. 1, 72; cf. ~ pocula, Prop. 2, 20, 68; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) „poet.“ om Døden og Underverdenen; — ~ dies, Propert., hora, Tibull., (Dødsdagen); men ~ janua, (Døren el. Indgangen til Underverdenen), Propert.; ~ ignes, (Ilgbaalet), Hor.; men Jupiter niger, i. e. Pluto, Senec. Herc. Oct. 1706; — b) uheldelig, som bringer Ulykke el. Fortræd; — huncce solem Tam nigrum surrexe mihi (f. surrexisse), Hor. Sat. 1, 9, 27; men Prop. 2, 21, 38: ~ avis, (som vækker Uheld); — c) ~ domus, (sorgende, hvori der er Sorg), Stat. Silv. 5, 1; — B) „ment.“: a) fort, d. e. forbyrderisk el. afstyelig; — commissa tacere Qui nequit, hic niger est, etc., Hor. Sat. 1, 4, 85; — b) som Ordbrag: qui nigrum in candida vertunt, Juvenal. 3, 30: som gjøre Sort til Hvidt, d. e. Bedragere; cf. Ovid. Met. 11, 315. — 2. Niger, gri, m.: romersk Tilnavn, vid. Suet. Aug. 11.

Nigidius, i, m., P. Fulgus: berømt Færd paa Cicero's Tid; vid. Gell. 4, 9; — B) df. Nigidianus, 3, commentationes, id. 19, 11. — nigina, ae, f.: etflags ubeffectet Plante, vid. Plin. 27, 82. — nigrans, tis, partic. o. adject. af nigrō.

*nigredo, inis, f.: Sorthed, sort Farve, capillorum, Appul.; ogs. Svarie, Capella; o. — nigreo, ere, v. n.: at være sort el. mørk; — splendet saepe (coelum), ast idem nimbis interdum nigret, Attius ap. Non.; — [niger]. — nigresco, grui, 3, v. u., inel. af nigreo: at blive sort el. mørk; — tenebris nigrescent omnia circum, Virg. Aen. 11, 821; cf. ibd. 4, 451; men quum jam nigruerint (baecae), Colum.

Nigrianus, 3, f. und. Pescennius Niger, Tertull. — nigricō, are, v. n., [niger]: at falde i det Sorte el. Mørke, at være mørkfladen; — quum nigricat superne color (gemmae), Plin. 37, 58; Tyrius color nigricans aspectu, id. 9, 62. — nigricolor, oris, adj., [niger, color]: sortfarvet, facies, Solin. — nigifico, are, v. a., [niger, facio]: gjer sort, sværter, dentes, Marc. Emp. — Nigris, is, m.: Jøds i det Indre af Afrika, (hod. Joliba), Plin. 5, 4, 8; — B) df. Nigritae, arum, m.: de derom beende Jøds, id., Mela 1, 4. — nigritia, ae, o. nigrities, el. ogs. nigritudo, inis, f., [niger]: Sorthed el. sort Farve; — nigritia capilli, Plin. 29, 31; nigrities (vulneris), Cels.; quia nulla nigritudo in rostro apparere, Plin. 10, 52.

*nigro, avi, atum, 1, v. n. o. a.; I) neutr.: at være sort el. mørk; — ea, quae nigrant, nigro de semine nata, etc., Lucr. 2, 732; nigrantes terga (acc. graec.) juveni, Virg. Aen. 5, 97; men nigrantesque domos etc., d. e. Underverdenen, Prop. 3, 10, 33; nigrans profundum, (i. e. mare), Sil.; — II) act.: gjer sort el. mørk; — ~ lacertos planetu, Stat.; men „overf.“: nigrati (formørkede) ignorantiae tenebris, Tertull.; — III) partic. nigrans, tis, ofte ogs. som adject.: sort, mørk el. dunkel; f. evenf. under. nr. 1; men nigrans Aegis: som frembringer Øster, Virg. Aen. 8, 353; o. — nigror, oris, m.: Sorthed, sort Farve; ~ noctis, Pacuv. ap. Cic.; ~ in ulceribus, Cels.; ~ mortis, Lucr.; — [niger].

nihil, (ctr. nil), n. indecl., nom. o. acc.; I) „alm.“: Intet; — flaaer absol., el. c. gen., el. c. adject.; — nil mihi vobiscum est, (jeg har intet med Ier at gjøre), Ovid.; ceteri senes nihil agebant? Cic. d. Senect. 6; redii passa nihil, Ovid.; — nihil fuit faciendum istorum, quae etc., (intet deraf), Cic. Qu. Fr. 3, 9; omnium rerum ... nihil est agricultura melius, id. Off. 1, 42; — men ofte fan nihil c. gen. overfættet ved adj.; faal. nihil mali. (intet Øndt), Cic.; nihil boni sperare, id.; Homo sum; humani nihil a me alienum puto, Ter. Heaut. 1, 1, 25; — aliud ...

nihil loquebantur, Cic. Qu. Fr. 3, 8; cf. id. d. Or. 1, 30: nihil quicquam egregium etc.; egf. Liv. 41, 20: ut nihil unum insigne, ita etc.; figel. Cic. Att. 1, 13: nihil come, nihil simplex, nihil honestum, etc.; natura solitarium nihil amat, id. Lael. 23; — II) „bes.“ staar egf. nihil; A) m. Efferttryk f. nemo; — mihi carius te nihil fuisse, (f. neminem cariorum), Cic. Fam. 14, 3; nihil illo fuisse excellentius, Nep. Alcib. 1; men nihil esse, (intet at duc), vid. Cic. Div. in Caecil. 11 v. 15; men nihil aliquem putare, id. Sest. 53; nihil hominis est, id. Tusc. 3, 32; — B) fem adv. f. non; men svarer her til Græfenes: οὐδὲν, (f. xar' οὐδὲν), fem acc. absol.; atff.: med intet Senfy, paa ingen Maade, ingenfunde; — in hoc genere Graeciae nihil cedimus, Cic.; beneficio isto legis nihil utitur, (i. e. nulla in re), id. Agr. 2, 23; nihil magnopere ad causam inclinati, Liv. 3, 65; cf. Ter. Andr. 4, 1, 14; men quid ista quaeris? nihil sane, nisi etc., (afingen anden Grund), Cic. Leg. 1, 1; hanc quidem Nihil tu amassis, Plant. Mil. gl. 4, 2, 16, (forgeves, til ingen Nytte); — egf. kan hvidføres: nihil ad me attinet, (vedfommer mig ikke), Ter.; figel. nihil ad nos, (sc. hoc attinet), Cic. Pis. 28; figel. nihil minus: intet mindre, d. e. atdeses iffe; men Liv. 26, 30: nihil minus, quam vereri etc., (mindst af alt osv.); cf. ibd. 2, 29: nihil aliud, quam prehendere prohibitum, (hver nihil aliud quam, f. tantum, ifftun); non nihil haec molesta sunt mihi, Ter. Ad. 1, 2, 62, (paa en Maade, i en Grad); f. nedenf.; — C) nihil foran nec — nec opbæver iffe Regelfen; f. und. nec; — nihil me nec subterfugere voluisse reticendo, nec obscurare dicendo, Cic. Cluent. 1; — derim. staar nihil non, f. omne ad omnia, men non nihil, (nonnihil), f. aliquid; — nihil non ad rationem dirigebat, Cic. Brut. 37; cf. id. Att. 8, 4, v. Nep. Att. 19; non nihil... perfectum est, (noget er der udrættet), Cic.; non nihil temporis tribuit litteris, Nep. Hann. 13; men non nihil sem adv., (paa en Maade), f. ovenf.; — b) hertil hører endnu: nihil nisi (intet uden) etc., Ter. Ad. 3, 4, 30; nihil aliud... nisi (intet andet end) etc., Cic. R. Am. 37; figel. nihil aliud nisi etc., id. Manil. 22, (Madv.); men nihil aliud quam, f. tantum, f. ovenf.; nihil tibi deest, praeter voluntatem, (en bebover alene at ville), Cic. Fam. 4, 7; figel. nihil praeterquam, Liv. 3, 26; si nihil aliud etc., (om det end var intet andet), ibd. 19; — egf. følger quin cf. quo minus efter nihil hos visse Verber; nihil praetermisi... quin avocarem etc., Cic. Phil. 2, 10; nihil... moror, quo minus magistratu abeam, Liv. 3, 54; — D) hertil kan endnu mærkes; a) nihil est, m. figd. quod cf. cur cf. quamobrem, etc., (der er ingen Grund dertil, man tar iffe); — nihil est, quod adventum nostrum extimescas, Cic. Fam. 9, 26; nihil est, cur gestias, ibd. 6, 20; — b) nihil attinet ad rem, f. ovenf.; figel. nihil ad rem est, (gjort intet dertil), Cic. Orat. 61; men nihil ad nostram hanc, Ter. Eun. 2, 3, 70, (er intet i Sammenfigning dermed); figel. nihil ad Coelum, Cic. Leg. 1, 2; cf. id. d. Or. 2, 6; — c) nihil dum cf. nihil-dum: endnu intet; — quamquam nihil dum audieramus, nec etc., Cic. Fam. 12, 7; — not.: nihil negotium cf. nihil negotii, Symm.; — nil f. nihil, f. und. nil. — nihilum, f. und. nihil o. dum. — nihilominus, f. und. figd.

nihilum, i, n., [forlænget af nihil; f. egf. nedenf. Varr. l. c.]; figefom nihil: intet; 1) „alm.“; — quod aut ex nihilo oriatur, aut in nihilum occidat, Cic. Div. 2, 16; ut de nihilo quippiam fiat, id. Fat. 9; ad nihilum redigere, (tilintetgiøre), Liv. 3, 25; men ad nihilum recidere cf. venire, Cic., redigi cf. revocari, Lucr., (blive til intet); figel. in nihilum interire cf. occidere, Cic.; — pro nihilo habere, Liv., putare, ducere, Cic., (anfæe cf. agte for intet); quam mihi ista pro nihilo (sc. sunt: hvor atdeses iffe bryder jeg mig derom), Cic. Att. 4, 19; cf. id. Phil. 2,

25; — egf. e. gen.; ejus ea lege nihilum rogatum, (intet faadant cf. af det Slags), Cic. Caecin. 33, (e Lege); — II) „bes.“ mærkes; A) nihilum findes egf. figefom nihil, absol. fem adv.; — nihilum metuenda timere, (hvad der atdeses iffe er at frygte for), Hor. Sat. 2, 3, 51; cf. ibd. 210; nihilum depreamur, quo minus etc., Liv. 3, 58; — B) gen. nihili, (af intet Værd); — quem putamus non esse hili, dici-mus nihili, Varr. L. L. 8, 36; bf. comiff: unde is nihili (sc. homo)? Plaut. Cas. 2, 3, 29; verbum nihili, (fem intet duc), id., nihili facere, id., pendere, Ter., (helte cf. agte for intet); men comiff: homo nihili factus, Plant. Mil. gl. a. 5, v. 16, (fordærvet cf. castreret); — b) egf. findes nihilo, f. nihili, Cic. Fin. 4, 23: quia sit non nihilo aestimandum (valere: at Sum-beden dog har noget Værd); — C) de nihilo: uden Grund, uden Marfag; — de nihilo hospites corripere etc., Liv. 39, 29; Non hoc de nihilo est, quod etc., Ter. Hee. 5, 1, in., (det er iffe uden Grund); de nihilo est, illi irasci, quae etc., Plant. Truc. 4, 2, 56, (det nyter iffe, det er spildt); — D) nihilo staar ofte som Maalefs abl. hos compar., egf. hos comparative Udtryk, fom aliter, etc.; — benevolentia tibi, quam tui, nihilo sum factus, Cic. Fam. 3, 12; nihilo majore in discrimine esse, ibd. 6, 3; nihilo magis, id. Div. 2, 56; nihilo plus (agere), Ter. Eun. 1, 1, 17; — bb) navnlf. heter nihilo minus; a) iffe mindre, d. e. iffe færre; — arcesse homines quatuor... nihilo minus, Plaut. Men. 5, 5, 49; — b) iffe desto mindre, figefaa-vel; — sed puniendum certe nihilo minus, Cic. Mil. 7; cf. Caes. B. G. 3, 17; — figel. nihilo secius, Ter.; — egf. staar nihilo minus: m. figd. quam, Cic. Off. 1, 21, cf. m. figd. ac, Lucr. 3, 96; — not.: Plaut. Most. 1, 3, 43, staar nihilo, f. nihilo minus; — c) mindre end intet; — vid. Ter. Phorm. 3, 3, in.; men ego isti nihilo sum aliter, ac tui, ibd. 3, 2, 45.

nil, etr. f. nihil, navnlf. „poet.“; vid. Hor. Ep. 2, 1, 31; egf. fem adverb.; Nil opus est verbis, Lucr.; men Pers. 1, 122: Hoc ridere meum, tam nil, nulla tibi vendo Iliade, (en flig lidtyetfighed), etc.; — dog læses egf. af Røgle Caes. B. G. 5, 29: si nil sit durius; — not.: nilum (nom. o. acc.), abl. nilo: = nihilum; faal. oftere hos Lucr.; vid. id. 1, 238 v. 674, egf. ibd. 296 v. 698.

Niliacus, 3, f. und. Nilus. — Niliōcia, ae, m., [Nilus, colo]: fom boer ved Nilen, en Ægyptier, Prudent. — Niligena, ae, m., [Nilus, gigno]: fom er født ved Nilsfoden, en Ægyptier, Macrobi. — nilios, i, f., *nilios*: en flags Ædelsten, vid. Plin. 37, 25. — Nilōticus, 3, *Niloticus*: benævnt efter Nilsfoden, egf. ægyptiff, aqua, Senec., tellus, Martial. — Nilōtis, idis, fem adj. fem.: = figd., tunica, Martial., acus, Lucan.

nilum, i, n., f. und. nil, not. — 1) Nilus, i, m., *Nilos*: Nilen cf. Nilsfoden i Ægypten, septemflus o. septemplex, (af dens syv Munding), Ovid.; — om dens frugtbringende Overflommelse vid. Senec. Qu. N. 4, 2, v. ibd. 6, 8, egf. Plin. 5, 10; — b) de mythiske Forestillinger om Nilgdens Herkomst og Afkom vid. Cic. N. D. 2, 16 v. 22 figd.; — B) bf. 1) Niliacus, 3: benævnt efter Nilsfoden; — 2) fera, Martial. 5, 63, (i. e. crocodilus); 3) olus, ibd. 13, 57, (i. e. colocasia); — b) bf. egf. ægyptiff; — 3) modi, vid. Ovid. A. A. 3, 318; — 4) juvenea, Martial. 8, 81, (i. e. Isis cf. Io); — 2) Nileus (disyll.), ei o. eos, m.: foregiden Søn af Nilsuden, vid. Ovid. Met. 5, 187. — 2) nilus, i, m., [besf. m. figd.]: kunfig Vandgrav cf. Canal, Cic. Qu. Fr. 3, 9, v. id. Leg. 2, 1.

nimbatus, 3, [nimbus], femina, Plaut. Poen. 1, 2, 135: rimel. vinfig cf. leffærdig. — nimifer, 3, [nimbus, fero]: stormbringende, stormende; — 3) umbes, Avien.; 3) ignis, Ovid. Pont. 4, 8, 60, (al.

nubifer). — nimbosus, 3, [nimbus]: stormfuld el. stormende, ventus, Ovid., aer, Lucan., Orion, Virg.; ∞ cacumina montis, (omstørmede), id. Aen. 3, 271; ∞ montes, Plin. 18, 29.

nimbis, i, m., [rimel. befl. m. nubes, af nubere: at tilbylle]; 1) „egentl.“: stærkt Regn, Styrtregn, Måstregn; — densi funduntur ab aethere nimbi, Ovid. Met. 1, 269; cf. Virg. Aen. 4, 120; ogs. som Orkan; vid. Liv. 37, 3: Nubis sereno satis constabat nimbis ortum; ibi quoque ... homines exanimatos; cf. Cic. N. D. 2, 5: terrere animos ... nimbis; — b) „metonym.“: egl.: dei nedstyllende Regn; bvf. om Sterene, Plin. 3, 1, 4: continere nimbos et digerere; men nimbi ligati, (om Jfen), Petron.; — II) „fig.“; A) „overf.“: 1) fort el. mørk Sky med Storm og Regn; — Involvere diem nimbi, Virg. Aen. 3, 198; cf. ibd. 8, 392; — bb) df. egl. a) enhver tyf og mørk Sky el. Taage; — tam denso operuit regem nimbo, ut etc., Liv. 1, 16; cf. Virg. Aen. 3, 587; — navn. aftenbaredes Gindierne i en nimbus el. Taage; vid. Virg. Aen. 2, 616, egl. ibd. 10, 634, o. ibd. 12, 416; — (bvf. egl. en af Straaler gienembrutet Taage omgiver Helgenens Hoved, Isid., egl. Riserne, Mamert. Pan.); — b) Storm el. Stormvind; bvf. Virg. Aen. 2, 113: sonuerunt aethere nimbi; cf. ibd. 1, 51: Nimborum in patriam; — c) hvad der udbreder sig ligesom en Uveirsky; — ∞ arenae, Virg., pulveris, Claudian., en Storm; men Virg. Aen. 5, 666: atram in nimbo volitare favillam, (i en Regsky); — ∞ saxorum, (Stenregn), Flor., telorum, Lucan., pilorum, Sil.; — egl. ∞ peditum, Virg., equitum, Prudent.; men ∞ glandis pluit arbore, Colum.; ∞ Corymbus, (den paa Theatret udsprogede Caffranæus), Martial. 9, 39; cf. id. Spect. 3; men ∞ purpureus, (Mængde af udstafede Ister el. Blemmer), Claudian.; — d) df. er alter, ∞ vitreus, Martial. 14, 112: et flagis mangellet Kar, hvoraf disse Essenser udsprodes; — B) „ment.“: pludselig Ulfæf; — hunc quidem nimbum cito transiisse, Cic. Att. 15, 9; — not.: nimbus, et Vandebind, Isid., inc.

“nimie, adv.: altsfor meget, overdreget, Capitulin.; — egl. overmaade el. hoilgen, Pallad.; o. — nimietas, atis, f.: altsfor stor Mængde; (esterel. Ord); ∞ sanguinis, Pallad.; — egl. in pl.; inter omnes nimietates temperamentum tenere, id.; — [nimius]. — nimio, abl. som adv., f. und. nimius.

— nimiope, (f. nimio opere), f. und. 1. opus.

nimirum, adv., [i. e. ni mirum, f. ne mirum el. non mirum; ifte til at undres over]; om en Virkelighed odt.: vissefagen, sikkerligen; — non parva res, sed nimirum omnium maxima, Cic. Mur. 22; cf. id. Off. 2, 20, o. Hor. Ep. 1, 14, 11; — egl. i Svar med Eftertryk; uter melior dicetur orator? nimirum qui homo quoque melior, Quintil. 12, 1, 9; cf. Liv. 22, 51: non omnia nimirum eidem di dedere, etc.; — egl. i Forflaringer og Overgange, omtr. vort: nemlig, fan jeg tree; is est nimirum soter, qui salutem dedit, Cic. Verr. 2, 63; cf. id. d. Or. 1, 4; — II) egl. ofte m. ironisk Vibegeb: vistnok, odt.; — vid. Liv. 40, 9, o. Hor. Sat. 2, 2, 106, egl. Tac. Hist. 1, 33, o. id. Ann. 2, 82.

nimis, adv.; I) „alm.“: altsfor meget, umaade- ligen; — ut eum nec nimis valde unquam, nec nimis saepe laudaveris, Cic. Leg. 3, 1; cf. Ter. Heaut. 5, 5, in.: nimis graviter etc.; men som Sentens: ut ne quid nimis, (alt med Maade), Graternes *αὐδὴν ἄγειν*, Ter. Andr. 1, 1, 34; — egl. c. gen.; nimis insidiarum etc., Cic. Orat. 51; Haec loca lucis habent nimis etc., Ovid. Fast. 6, 115; — B) „bef.“ egl. m. frgd. Negation: ifte altsfor meget, d. e. iften liden, bel maadeligen; — vid. Cic. Div. in Caecil. 22; ligel. id. Att. 7, 21: Philotimi litterae me quidem non nimis, sed eos admodum delectarunt; men est quidem nobis

hoc per se non nimis amplum, Liv. 8, 4; cf. Caes. B. G. 7, 36; — II) „overf.“ o. fercl.: overmaade meget, saare hoilgen; — nunc nimis vellem etc., Ter. Eun. 4, 7, 16; — ligel. nimis quam; vid. Plant. Most. 2, 2, 79: nimis quam formido, ne etc.

nimum, som subst. o. adv., f. und. flgd. — nimius, 3, [nimis]; I) „egentl.“: altsfor stor el. megen, overdreget; — ne ... suscipianus nimias celeritates, Cic. Off. 1, 36; (vitis) ne in omnes partes nimia (f. nimis) fundatur, id. d. Senect. 15; ∞ pertinacia et arrogantia, Caes. B. C. 1, 85; Et modo sol nimius, nimius modo corripit imber, Ovid. Met. 5, 483; — bb) egl. at mæfse; a) c. abl.; — praeferoes initio etiebus secundis nimii, Tac. Hist. 4, 23; cf. Hor. Od. 2, 12, 5; — b) c. gen.; — impotens et nimius animi est, Liv. 6, 11; nimius imperii, id., sermonis, Tac.; — 2) subst. nimium, i, n.: hvad der er altsfor meget, det altsfor Stere el. Overdreget; — medioeritatem illam (tenere), quae est inter nimium et parum, Cic. Off. 1, 25; nimium auri argentique, Plin. 23, proem.; — B) „bef.“: altsfor stor el. mægtig; — Pompejum ... nimium jam liberae rei publicae, etc., Vell. 2, 32; men Tac. Agric. 7: legio legatis nimia etc., (ifte til at styre af dent); — II) „overf.“: overmaade stor el. megen; — homo nimia pulchritudine, Plaut. Mil. gl. 4, 2, 8; Nimia memoras mira, id. Amph. 2, 1, 69; ∞ amomo (pinguescere crinem), Martial. 5, 64; — B) df. som subst., nimium, i, n.; — Nimum boni est, cui nihil est mali, Enn. ap. Cic. Fin. 2, 13; — b) df. abl. nimio, som adv.: altsfor meget, overmaade, odt.; efter hæs compar.; — ne doleas plus nimio, Hor. Od. 1, 33, in.; quia te nimio plus diligo, Anton. ap. Cic. Att. 10, 8, A; cf. Plaut. Poen. 1, 2, 90; — III) neutr. nimium ofte egl. som adv.; A) altsfor meget; — nimum parce facere sumptum, Ter. Andr. 2, 6, 19; ∞ diu etc., Cic. Catil. 1, 5; opp. parum, id. Cluent. 58; — b) m. Negation; illud non nimum probo, (ifte fynterligen), Cic. Fam. 12, 30; — B) saare meget, overerdentligen; — homo nimum lepidus, Plaut.; videre nimum vellem etc., Ter. Eun. 3, 5, 49; cf. Virg. Ge. 2, 158; — b) „bef.“ egl. i clæstuf Presja; nimum quantum: overmaade meget; — sales in dicendo nimum quantum valent, Cic. Orat. 26; differt inter honestum et turpe nimum quantum, id. Fin. 4, 25; nimum quantum audacter, Gell.; — fiele. fides derfor: nimum quam; Nimum quam, o Lyde, es barbarus! Plaut. Bacch. 1, 2, 13.

ningit, (ninguit), ninvit, 3, v. n. impers., *viqet*, [egf. befl. m. nix]: det sneer, Colum.; cf. Virg. Ge. 3, 367; — egl. mpers. pass.; illud spatium, qua pluitur et ningitur, Appul.; — II) „overf.“: — ninguntque rosarum floribus, (ude- stree dem i Mængde), Lucr. 2, 627; df. — ningor, oris, m.: Sneveir el. Snefald, Appul. — ninguidus, 3: med megen Enc, Auson.; — II) „overf.“: ligesom Enc, snehvid; — ∞ eibus, Prudent., (i. e. manna); af — ninguis, is, f.: Biform af nix, Sil., Appul.; pl. ningues, Lucr. 6, 736. — ningulus, fercl. f. nullus el. nemo, Enn. ap. Fest. p. 177, (Müll.). — ninguit, f. und. ningit.

Ninive, es, f.: Hovedstaden i Asyrien, ved Tigris, Paul. Nol.; sæv. Ninus, Plin. 6, 16, cf. Ninos, Tac. Ann. 12, 13; — B) df. 1) Ninivitæ, arum, m.: Indbyggere af Byen N., Prudent.; — 2) Niniviticus, 3, puer, Hieronym. — 1. Ninus, i, m.: Konge i Asyrien, og Gemal af Semiramis, vid. Justin. 1, 1, egl. Ovid. Met. 4, 88. — 2. Ninus, (Ninos, Herod.), i, f. f. und. Ninive. — Ninja, cf. Ningas, ae, m.: Son af Ninus o. Semiramis, Justin. 1, 1 o. 2.

Niobe, es, o. Nioba, ae, f.: Datter af d. phry- giske K. Tantalus, Gemalinde af d. thebaniske K. Amphion, og ved denne Moder til fyv Sønner og fyv Døttre; — felicissima matrum ... si non sibi visa

fuisse, Ovid.; da hun neml. vilde forbindre Latona's Dyktelse, og bære sine Børn over Gudindens, saa nedfaldt Apollo o. Diana Riebes hele Affom; hvorefter Emelien forvandlede hende til en Sten, som endnu kaldes af Taarer; — vid. Ovid. Met. 6, 155 flgd.; ogf. Cic. Tusc. 3, 26, o. Prop. 3, 8, 8; — B) df. 1) Niobēus, 3, proles, Hor. Od. 4, 6, in., hendes Børn; — 2) Niobides, ae, m.: en Søn af Riebe, Hygin.

Niphatēs, ae, m., *Nigârēs*: en Del af Taurus-bjerget, i Armenien, Virg., Hor.: — ogf. en deraf udspringende Flod, Lucan. — Niptra, orum, n., *Nîrqa*, (Bassevandet), Ravnets paa en Tragedie af Pacuvius, Cic., Gell. — Nireus, (disyll.), ei o. os, m.: Søn af Charopus, var den stieneste iblandt Graeferne for Troja; vid. Ovid. Pont. 4, 13, 16, Hor. Epod. 15, 22, o. Prop. 3, 16, 27.

Nisaeus, Niseis, Niseius, f. ind. 3.Nisus. — nisi, conj.: naar ikke, hvis ikke, dersom ikke; — quid tu etc., nisi tu mihi es tutor, Plaut. Aul. 3, 2, 16; quod nisi esset, certe etc., Cic. Cluent. 66; cf. Caes. B. G. 1, 31; — bb) ogf. kan nisi hede; a) efter Spørgsmaal og Negationer: uden, uden at; — ne quis enunciaret, nisi quibus mandatum esset, Caes. B. G. 1, 30; cf. Cic. Lael. 5; — b) hos en flgd. Negation: ikke anderledes end, ifsum; — se, nisi victorem, in castra non reversurum, Caes. B. C. 3, 87; cf. Cic. d. Or. 2, 83; — ligel. naar Negationen er udfalden el. alene at underforstås; ubi spem, nisi in virtute, haberent? Liv. 31, 16; cf. Sall. Jug. 51; — c) efter nihil aliud, quid aliud: end; — erat historia nihil aliud, nisi annalium confectio, Cic. d. Or. 2, 12; cf. id. Plane. 33; — fremdeles heder d) nisi si: undtagen hvis, saafremt ikke, med mindre at; — nisi si quis ad me plura scripsit, Cic. Fam. 11, 2; cf. id. Catil. 2, 4; — e) nisi ut: undtagen at; vid. Suet. Claud. 35; — ligel. nisi quod: uden at, ifsum at; — (praedia) me valde delectant, nisi quod me ... aere (alieno) obruerunt, Cic. Att. 2, 1; cf. id. Fam. 13, 1, ogf. Sall. Jug. 95, o. Tac. Germ. 9; — f) nisi quia: uden fordi; vid. Ter. Eun. 4, 5, 10; — B) endelig mærkes Overgangsforbindelserne nisi vero, nisi forte, nisi tamen: med mindre at, hvis ikke nemlig, vel.; vid. Cic. Cat. 16, o. id. Mil. 3, ostere.

Nisias, adis, adj. fem., *Naiās*: nisæisk, d. c. megarisk, (neml. benævnt efter Megara paa Sicilien, som Coloni fra Megara ved Attika, hvor Nisus var Konge, f. ind. 3.Nisus); — ~ matres, nurus, Ovid. Her. 15, 54. — 1.nisus, 3, partic. af 1.nitor. — 2.nisus, (cf. nixus), us, m., [1.nitor]; I) „egentl.“: Stemmen el. Trykken derimod; df. A) Træden el. Skridt el. Spor; — pedetentim et sedato nisu, Pacuv. ap. Cic. Tusc. 2, 21; nisuque immotus eodem, (i det samme Spor), Virg. Aen. 5, 437; — B) Gylpen el. Flugt, ibd. 11, 852, o. Hor. Od. 4, 4, 8; men Cic. N. D. 2, 46: astra nisu suo conglobata, (ved deres Omværing); — C) Gylsel el. at føde; — maturis nisibus, Ovid. Fast. 5, 171, (i. e. maturo partu); cf. Virg. Ge. 4, 199; nixus laboriosi, Gell.; — II) „overf.“: vedvarende Anstrængelse el. Stræben; — ad summum pervenire, non nisu, sed impetu, Quintil. 8, 4, 9. — 3.Nisus, i, m.: Konge i Megara (ved Attika), Haber til Scylla, der forraadte ham til R. Minos, ved at assistere ham den Purpurlof, hvorpaa hans Frelse berodde; vid. Ovid. Met. 8, 8 flgd.; — hvorefter Nisus forvandlede til den efter ham benævnte Spurvehog nisus, ligesom Scylla forvandlede til Røvfuglen eiris; om begge f. Virg. Ge. 1, 404; — en anden Scylla, Datter af Phorcus, blev forvandet til hint Havuhyre, hvis Underliv er omgivet af gode Hund; — men undert. forverle Digterne begge disse Scyllaer med hinanden; f. nedens.; — B) df. 1) Ni-

saenus, 3: nisæisk, canes, Ovid. Fast. 4, 500, (hvor den første Scylla er forverlet med den anden); — 2) Niseis, idis, f.: Datter af R. Nisus, Ovid. Rem. 737, (hvor endnu den samme Forverling finder Sted); — 3) Niseius, 3: = Nisaeus, virgo, Virg. Cir. 390, (i. e. Scylla); — not. a: f. ogf. Nisias s. l.; — not. b: Nisus heder ogf. hin berømte Ven af Euryalus; vid. Virg. Aen. 9, 176 flgd. — 4.nisus, i, m.: en Spurvehog, f. ind. 3.Nisus.

nitedula, ae, f., den udsædte Form af 2.nitela: etflags liden Mus, Hasseflusen; — df. „alleg.“, Cic. Sest. 33: ex vepreculis extracta nitedula etc.; ~ tenuis, vid. Hor. Ep. 1, 7, 29. — nitēfācio, (seci), factum, 3, v. a., [nitēo]: gjør glindsende; — ventus mare caeruleum crispicans nitēfacit, Gell.; erinem nitēfactus olivo, Juvenc. — 1.nitēla, ae, f., [nitēo]: Glands, Stin, armorum, Solin. 22; — II) df. „overf.“: A) glindsende Legeme; nitelae pulveris, (Guldstøv), id. 23; — B) hvad der gjør glindsende; nitelae oris, (Tandpulver), Appul. — 2.nitēla, ae, f., etr. af nitedula: Hasseflusen, Martial. 5, 37, o. Plin. 8, 72; df. — nitēlinus, 3: hvis Farve ligner Hasseflusens; — ~ salix, Plin. 16, 69. — 1.nitēns, tis: partic. af 1.nitor. — 2.nitēns, tis, partic. o. adj. af nitēo; df. — nitēnter, adv.: glindsende, Capella.

nitēo, iii, ēre, v. n., [best. m. nix]; I) „egentl.“: at glinds el. blinke el. flinke; c. abl. (paa Spørgsmaalet: hværaf), ogf. absol.; — ~ unguentis, Cic. Hor. Od. 2, 7, 7; coelum lumine nitet, Lucr.; templa marmore nitent, Tac. Or. 20; — in coelo nitent mille colores, Ovid.; cf. Tibull. 1, 4, 63: carmina ni sint (f. essent), Ex humero Pelopis non nituisset ebor; men aera nitent usu (ved Brug), Ovid.; vere nitent terrae, id.; — nitentia astra, Ovid.; ~ arma ... ante rem, Liv. 9, 40; f. ogf. nedens.; — II) „fig.“: A) „overf.“: 1) om Dyrene: at glinds, at være vel ved Magt; — unde sic nites? Phaedr. 3, 7; nitens taurus, Virg.; — 2) om Personer: at være smykket, at glimre el. stråle i Pragt el. Skønhed; — vid. Hor. Od. 1, 5, 12; ligel. nitet ante alias regina comesque Pelides, Stat.; cf. Martial. 5, 23; — 3) om Naturens og Kunstens Frembringelser: at være smuk el. stion; — in quo (solo) arbores proceras nitent, (vise deres Pragt), Plin.; ligel. herba nitens, Ovid.; cf. Virg. Aen. 6, 677; men nitentia culta, (de blomstrende Agre), Virg. Ge. 1, 153; — 4) „bef.“ om en stor Vælsandt; — res ubi magna nitet, Hor. Sat. 2, 5, 12; cf. Tibull. 4, 1, 183; df. vectigal, quod ... in pace nitet, Cic. Agr. 1, 7; — B) „ment.“: 1) om Aandsvarter, navn. om Taleren og hans Foredrag: at glimre ved Dannelsen, at være fuldkommen i sit Slags; vid. Vell. 2, 9, o. Cic. Brut. 67; nitens ingenium, Stat.; — 2) „alm.“: at glimre, at være i stor Anseelse; — Lucretius ... recenti gloria nitens, Liv. 3, 12; nituerunt oratores (seu Taler) Scipio Laelius, Vell.; f. ovenf.; — III) partic. nitens, tis, ogf. som adject.: smuk, stion, oculi, Virg., campi, id.; uxor nitens (i. e. pulchra), Catull.; femina nitentior, Ovid. Met. 12, 405; cf. ibd. 10, 211: Tyrioque nitentior ostro (nos).

nitesco, tui, ēre, v. n., ineh. af frgd.; begynde at glimre el. flinke; ogf. at glimre el. flinke; — Nudatosque humeros (acc. graec.) oleo perfusa nitescit (juventus), Virg. Aen. 5, 135; nitescente nova luna, Plin.; omnes gemmae mellis decocto nitescunt, id.; ogf. funde hidses Tibull. 1, 4, 63, (f. ind. nitēo); — II) „fig.“: A) „overf.“: ved Pleie at vinde godt Udsende; navn. om Dyrene: at blive fed el. vel ved Magt; — quae (armata) herbis et tempore verno nitescunt, Plin. Ep. 2, 17; — B) ligel. om Værterne: at blive frodig; rastrois nitescit (arbor balsami), Plin. 12, 54; men

ibid. 17, 3: post vomerem nitescens (terra); — men egf. om Menneſter: vid. Hor. Sat. 2, 128: quanto ... parcius ... nituisti (holdende *nit* ſettere)? — B) „ment.“: at blive beremt, ſtudiis honestis et eloquentiae gloria, Tac. Ann. 12, 58; men om Landſcenerne: at fremblomme; vid. auct. ad Her. 3, 16; cf. Quintil. 9, 1, 5: quid non cultu nitescit?

nitibundus, 3, [*nitor*]: ſem ſtemmer (fig) derimod, ſom trykker derpaa; — pondus, Solin.; — egf. „alm.“: ſem anſtranger ſig derfor; vid. Gell. 1, 11. — *nitide*, adv.: glimrende, prægtigen, coenare, Plaut.; — men med lune: ut nitide nitet, (hvor kun er ſten)! id. Truc. 2, 4, 3; e. — *nitiditas*, atis, f.: Glæde, Skønhed; — *nitidus*, figuræ, Att. ap. Non.; — *nitidus*, — *nitidiuscule*, adv.: ret glimrende el. prægtigen, curare (pſe), Plaut. Pseud. 3, 1, 8; af — *nitidiusculus*, 3, dem. af compar. *nitidius*; — *caput*, (ſem glimder af Salve), ibid. 1, 2, 81. — *nitido*, are, v. a.: blankt, pølerer; — *nitidus*, Colum.; men *nitidus corpora*, (bade dem), Enn. ap. Non.; e. — *nitidulus*, 3, dem.: noget pyntet, vidua, Sulp. Sev.; — [figd.].

nitidus, 3, [*niteo*]; I) „egentl.“: glimrende, ſtinnende, blank, ebur, Ovid.; — dies, (Eolſſindag), id.; cf. Virg. Ge. 1, 467; men ibid. 3, 437: nitidusque juvenia (anguis: ſem har ſtuet Ham); nitidae ut aedes meae sint, (at Huſet er ſeet og pudſet), Plaut. Stich. 1, 2, 8; — navnlt. ſom glimder af Salve; quos pexo capillo, nitidos, etc., Cic. Catil. 2, 10; — palaestrae, Martial.; — egf. alm. pyntet, femina, Plaut.; df. compar., si nitidior sis etc., (om du pyntede dig ſit mere), id. Aul. 3, 6, 4; superl., comia nitidissima nardo, Ovid.; men nitidissimus ramus, (aldeles glat), Colum.; — II) „fig.“; A) „overf.“: ſmuk af Udſeende, ſmuk, ſten, blomſtrende; — ſemina, Plaut.; — villae, Hor. Ep. 1, 15, 46, fruges, Lucr.; — opus, (ſint Arbejde, ſem Broderi), id.; campos collesque nitidissimos etc., (pyntet lig tyrfede), Cic. Verr. 3, 18; — b) „bef.“ egf.: vel ved Magt, vel næret el. pletet, vid. Hor. Ep. 1, 15, o. Liv. 28, 35; egf. om Dyrene: fed, glimrende, Nep. Eum. 5; — B) „ment.“: fin el. artig, dannet el. ſteben, (opp. rusticus), Hor. Ep. 1, 7, 83; cf. Juvenal. 11, 176; men nitidioris vitae instrumenta, Plin.; — b) navnlt. egf. om Taleren og om hans Foredrag; — Socrates nitidus et comptus, Quintil.; verba ... quodammodo nitidiora, Cic. Part. or. 5; cf. id. d. Or. 1, 18; — men nitida el. curata vox: klar og dannet Stemme, Quintil. — Nitidibriges, um, m.: Jælf i Gall. Aquit., imellem Garonna o. Liger, (hvor nu Agens), Caes. B. G. 7, 7, oftere.

1. *nitor*, nisus o. nixus sum, niti, v. dep. n., [rimel. beſl. m. nuo, el., iſølge Biſmerne gnitus, gnixus, Fest. p. 96, m. genu]; I) „egentl.“: at ſtemme ſig el. ſtøtte ſig derimod el. derpaa; — ſield. absol.; omnes enim partes (mundi) ... nituntur aequaliter, (ſtræbe imed hinanden), Cic. N. D. 2, 45; cf. ibid. 48; — oftere e. abl., egf. m. in, ofv.; hastili nixus, (holdende ſig epæſt derved), id. Rab. perd. 7; niti hasta, egf. in hastiam, (ſtøtte ſig derpaa), Virg.; ligel. — baculo, Ovid., cubito (paa Albuen), id.; men genibus nixae, (med Anſatſ), Plaut.; cf. Liv. 26, 9; — egf. om Bærterne; — stirpibus suis et fibris stirpium, Cic.; — „poet.“ egf. m. de; Et de qua pariens arbore nixa dea est (Latona), Ovid. Her. 21, 100; — B) „bef.“: at træde ſaſt derpaa; — *humus*, Virg.; men id. Aen. 10, 736: Tum super abjectum posito pede nixus et hasta; — navnlt. egf. beſtigger (med Anſtrængſe); niti rupes in altis, Lucan.; cf. Virg. Aen. 2, 413; men — in aëra pennis, (flyve i Veiret), Ovid. Pont. 2, 7, 27; — „poet.“ egf. om Bærterne: at have ſig, at være i Veiret; vid. Virg. Ge. 2, 428; — df. egf. at ſøge el. ſtræbe derhen; Nitor

in adversum, (i en medſat Retning), Ovid. Met. 2, 72; — in medium, Lucr.; men aquae in interiora nituntur, Plin.; — egf. om Legemets forſiællige Anſtrængſer; ſaaf. niti, Ovid. Met. 9, 302, (ſtræbe at føre, have Veer); cf. Suet. Vesp. 20; — II) „fig.“; A) „alm.“: at ſtøtte ſig el. hvile derpaa; — tu eris unus, in quo nitatur salus civitatis, Cic. d. Rep. 6, 12; cf. id. Mil. 7; — aequitate alicujus, id.; men ubi nitere (hvad vil du ſtøtte dig paa el. hvile til)? id. Verr. 2, 61; — egf. om Veirer; — in conjectura, id. Div. 2, 26; quae (res) mendacio nixa est, id. d. Or. 2, 7; — B) „bef.“: a) at anſtrænge ſig, at arbeide med Anſtrængſe, pro aliquo: ſer negem, til negens Forſvar, Liv., Tac.; cf. Sall. Jug. 31; ligel. — de causa regia, Cic. Fam. 1, 5; opp. — contra aliquem, Caes. B. C. 2, 37; tantum, quantum potest quisque, nitatur, Cic. d. Senect. 10; — egf. e. inf., Nep. Pelop. 2; Ingenio nitor non periſſe meo, Ovid. Pont. 3, 5, 34; — egf. m. ut, Nep. Milt. 4; egf. m. n. e., Sall. Jug. 13; — b) ſtræber efter, ſøger at naae; — ad immortalitatem gloriae, Cic. d. Senect. 23, ad summa, Quintil.; Nitimur in vetitum semper, Ovid. Am. 3, 4, 17; — c) ſøger at forsvare el. at gjøre gieldende, m. acc. e. inf.; — nitamur igitur, nihil posse percipi, Cic. Acad. 2, 21; — III) af partic. nixus, 3, findes ſem subst.; A) Nixus, i. ſem Stiernebillende, Cic. Arat.; egf. nixus genu, Ovid. Met. 8, 182, egf. nixus in genibus, Viruv., fædv. Engonasi, (i. e. Hercules); — B) Nixi pares, Ovid. Met. 9, 291, Fest. p. 174, egf. Nixi Dii: trende Eſtyguder for de Gøden.

2. *nitor*, oris, m., [*niteo*]; I) „egentl.“: Glæde, Skin; — nitor exoritur aurorae, Lucr.; — diurnus, (i. e. — diei): Dagſlyet, Ovid.; — eboris, Plin., marmorum, id.; — viridis herbarum, Lucr.; nitor verius, quam splendor (murrhinis est), Plin. 37, 8; (altſ. nitor: den mildere Glæde, splendor: den ſtærkere); — II) „fig.“; A) „overf.“: I) godt Udſeende; — corporis, (at være vel ved Magt), Ter. Eun. 2, 2, 11; cf. Plin. 11, 20; — navnlt. egf. den perſonlige Skønhed, Hor. Od. 1, 19, 5, o. ibid. 3, 12, 5; nitorem cuti inducere. (giere Huden hvid og ſær), Plin.; — b) glimrende Farve, Prop. 2, 11, 26, o. Lucr. 2, 818; — 2) Skønhed, Arighed, ædel Pragt; — in cultu vietique, Quintil. 8, 5, 31; cf. Cic. Coel. 31; egf. glimrende Gavnighed, Stat.; — B) „bef.“ o. „ment.“: I) nitor orationis, Cic. Orat. 32: Foredragets Skønhed el. Hyperligbed; ligel. — eloquentiae el. eloquendi, Quintil., eloquii, Ovid.; — 2) Herlighed el. Hyperligbed; — in generis: fornem Herkomſt, Ovid. Pont. 2, 9, 17; men Obvult audentem rerum gravitasque nitorque, ibid. 2, 5, 29.

**nitraria*, ae, f., (sc. fodina el. officina: hvor nitrum ſamles og tilberedes), Plin. 31, 46; — *nitratus*, 3: blandet med nitrum, aqua, Martial.; o. — *nitrösus*, 3: ſalt af nitrum, aqua, Plin., lacus, id.; af — nitrum, i, n., *nitræ*: mineraliſk Udſalt el. naturlig Soda, (der ſædvt brugtes ſom Sæbe): vid. Plin. 31, 46; — b) df. „alleg.“ om frange Midler til Sædernes Forbedring; vid. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 14. — *nivalis*, e. med Enc, dies, Liv.; — *ventus*, (Encſeg), id.; — *aurae*, (Encveir), Hor.; men — aquae, Gell., undae, Martial., (Encvand); *nivali compede victus* (Hebrus, tilføſſen), Hor. Ep. 1, 3, 3; — *nivalia* (sc. loca): Encneque, Plin.; men — *Othrys*, Virg., Aetna, Plin., (bedækket med Enc); — II) „fig.“; A) ſnehvild; — equi candore nivali, (ſnehvilde), Virg. Aen. 3, 538; — ſild. egf. „ment.“: — pietas, (ren, oprigtig), Prudent.; men — oſculum, (iſøſt), Martial. 7, 95; — *nivarius*, 3: med Enc, colum el. saccus, (hvorrigennem Vinen ſies, ſer at afſtoes), Martial.; — not.: *Nivaria*, (sc. insula, hod. Tene-riffa), vid. Plin. 6, 37; o. — *nivatus*, 3: tilſat el.

opkræftet med Enc, potio, Senec., piscinae, Suet. Ner. 27; — [nix].

nive, conj.; eller iffe; f. und. ni ap. Freund. — *niveo, ere, v. n. incl.: at blive snehvid, Tertull. o. — niveus, 3: af Enc, agger, (Snedunge), Virg.: ∞ aqua: Snevand, (der navn. ogs. tiende til Vinens Afledning), Martialis; ∞ mons, (tilføjet), Catull.; — II) „overf.“: A) snehvid, candor, auct. ad Her., color, (som Udtryk af Skønhed), Hor. Od. 2, 4, 3; ∞ pennis, (med hvid Uld), Virg., lac, Senec.; ∞ vestis, Ovid.; — ogs. som bærer hvide Klæder, Quirites, Juvenal. 10, 45; — B) hvid el. klar, flumen, Senec. Hippol., unda, Martial.; — [nix].

nivifer, a, um, [nix, fero]: snebærende, med Enc, vallis, Salvian. — *nivo, ere, v. n.: at snee; men alene „poet. overf.“ o. impers.: — sagittis grandinat, nivit, Pacuv. ap. Non.; e. — nivōsus, 3: fuld af Enc, med megen Enc, hiems, Liv., grando, id., locus, Colum., Scythia, Ovid.; — [fige].

nix, gen. nivis, f., [af ius. rix, gen. rixōs, i. e. nix]: Sneen, Cic.; ∞ alta, Virg.; — liget. in pl.: nivibus pruinisve obrutus (miles), Liv. 5, 2; ∞ duratae gelu, Hor. Od. 3, 21, 39, (Bentl.); — II) „overf.“: capitis oives: graae Haar, Hor. Od. 4, 13, 12; eboris nive fulgere, Appul. — Nixi pares, f. und. 1. nitor.

nixor, ari, v. dep. n., intens. af 1. nitor; men alene „fig.“; A) at støtte sig el. berøse derpaa; — Fundamenta, quibus nixator vita salusque, Lucr. 1, 509; — B) at anstrænge sig; — adverso nivantem trudere monte Saxum, id. 3, 1013. — nixūrio, ire, v. n., desid. af 1. nitor: stræber; — nixorit, qui nil vult, etc., Nigid. ap. Non. — 1. nixus, 3, partic. af 1. nitor. — 2. nixus, us, m., f. und. 2. nixus, us, no, navi, nare, v. n., rēa el. rēa: søenmer; — qui nare discunt, Plaut.; ars nandi, (Svømmekunsten), Ovid.; nantes (se. aves: Vandfugle), Colum. 8, 11; — „poet.“ ogs. nantes (undae), belgende, spylende, Catull. 64, 276; — som Ordspreg mærkes: nare sine cortice, (kunne velside sig selv), Hor. Sat. 1, 1, 120; — II) ef. „overf.“: A) at seile, per medium ... Athon, Catull. 66, 46; men „alleg.“: in liquida nat tibi linter aqua, Tibull. 1, 5, 76; — B) om Bierne, f. volare: at flyve, Virg. Ge. 4, 59; — C) oculi nant, (løbe vildt omkring, v. den Berusede), Lucr. 3, 479.

nobilis, e, [archaiskt: gnobilis, af γνῶσις, γνῶμι]: 1) „egentl.“: kiendelig, kiendt, som man kiender; — neque his umquam nobilis fuit, Plaut. Pseud. 4, 7, 10; — ogs. kiendelig, mærkelig, synlig; ∞ gaudium, Tac. Hist. 3, 39; — II) „fig.“: A) „alm.“: navnkundig, bekiendt, berømt, emtalt (til det Bedre el. Værre), absol., el. e. abl., el. m. praepos.; — nobilis ille taurus (Phalaridis), Cic.; ∞ oppidum el. municipium, id., scortum, Liv., crimen, Ovid.; — seclere nobiles, Plaut.; nobilis aere Corinthos, Ovid. Met. 6, 416; — nobilis in philosophia, Cic., ex doctrina, id.; — nobilior ... sanguine matris, Ovid. Fast. 1, 472; — ogs. e. inf., Hor. Od. 1, 12, 27, e. Prop. 4, 10, 42; — B) „bef.“: 1) som er af Adels, af høi el. fornem Byrd el. Jodfæd; — navn. er i Rom den nobilis, som har Ærer at opvise, d. e. iblandt hvijs Jorfbædere nogen har besiddet en Curulværdighed, om han end forresten horte til Slædter el. Almuestanden; f. ogs. und. ignobilis o. novus; — dog staaer nobilis oftest f. patricius; vid. Cic. Verr. 5, 71, o. Plin. Ep. 5, 17; — qui nobili genere nati, Cic.; mulier non solum nobilis, sed etiam nota, id. Coel. 13; — ogs. brugtes nobiles om Adelen el. de Jornerne i andre Stater; vid. Cic. Fl. 22, o. Liv. 22, 58; ogs. bærer hertil: nobilis ab Lamo, (som er af hans berømte Slægt), Hor. Od. 3, 17, in.; — 2) fortræffelig el. ypperlig i sit Slægt, equae, Ovid., fundi, Cic.; nobilior pomis, (beder Polyphemus Galathea), Ovid. Met. 13, 791; men nobilis (amica: med fornemme Ryfter), Ter. Heaut. 2, 1, 15; — not. a: fild. er no-

bilis o. nobilissimus: Tilnavn i d. Keiserlige Familie; — men nobilissimatus, denne Værdighed, Cod. Just.; — not. b: ogs. er Nobilior romersk Tilnavn; faal. M. Fulvius Nobilior; vid. Liv. 37, 47.

nōbilitas, atis, f., [nobilis]: at være kiendt el. bekiendt; ef. sædv. Navnkundighed, Berømmelse, Cic. Arch. 11, o. Liv. 1, 34; — II) ef. „fig.“: A) „alm.“: Ypperlighed i sit Slægt; navn. høi el. fornem Jodfæd el. Byrd, Cic. Brut. 16; ∞ ingeminata, (døbbet Adels, neml. fra Jader og Roder), Ovid. Pont. 4, 16, 44; — bef. tilføjges nobilitas (som Jodfædsadel) de Familier, hvori en Curulværdighed er bleven besiddet, ligesom den tilkommer sauntlige Patricier, f. und. nobilis; ef. altf. den romerske Adels el. Adelsstand, (opp. plebs, Liv. 6, 42); — fantor nobilitatis, Cic. R. Am. 6; — ogs. Adelen i andre Stater, vid. Liv. 26, 12, o. Caes. B. G. 7, 38; ogs. in pl., Tac. Ann. 12, 20: nobilitatibus externis mitis, (imod udenlandske Jysker); — b) „overf.“: ogs. om Dyrene: ædel Race; ∞ columbarum, Plin.; liget. om Værier: en ædel Art; silium rosae nobilitate proximum, id.; — B) „etbiff.“ o. „ment.“: 1) Naafædel; ef. høit og stort Mod; navn. ogs. Overmod el. Stolthed, vid. Liv. 38, 51, o. Tac. Ann. 1, 29; men Eam nobilitatem amittendam video, Plaut. Mil. gl. 1, 8, 11; — 2) liget. høi Værdighed el. Ansæelse; — nobilitate discipulorum florere, (have udmærkede Discipler), Cic. d. Or. 3, 35; men Eloquio tantum nobilitatis inest, Ovid. Pont. 2, 5, 56.

*nōbilit̄er, adv., oprdt. navnkundigen; ef. sædv. „overf.“: A) mærkelig, ypperlig i sit Slægt; — Pomona ... odores atque unguenta nobilit̄er instruxit, Plin. 23, 2; — compar., nobiliter, Sidon.; — B) berømmelig, argentum caelare, Plin.; cf. Vitruv. 7, praef.; o. — nōbilit̄o, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egentl.“: giør bekiendt, udbreder, illam alteram famam etc., Liv. 1, 16; — II) oftest „fig.“: A) „overf.“: giør navnkundig el. berømt; — nobilitari post mortem etc., Cic. Tusc. 1, 15; neque ex te (ved dit eget Værd) umquam es nobilitatus, sed etc., id. d. Senect. 9; — ogs. at giøre berygtet, at bringe i end Dyrkte, flagitiis, Ter. Eun. 5, 6, 21; — b) fild. om Værierne: at forvædse; — auster nobilitat vites, Pallad.; — B) „ment.“: at forberlige; ∞ novitatem suam multis rebus, (om Agrippa), Vell. 2, 96; cf. evenf. Cic. d. Senect. 9; — [nobilis].

nōcens, tis, partic. o. adj. af noceo; ef. — nōcenter, adv.: skadeligen, med el. til Skade, Colum., Cels.; o. — nōcentia, ae, f.: Synd, Brøder, (opp. innocentia), Tertull.

nōceo, cūi, citum, 2, v. n. (o. a.): skader, tilføjer Skade; ordentl. e. dat., ogs. absol., osv.; — ∞ alteri, Cic.; cf. Caes. B. C. 3, 28; ef. impers. pass.: ipsis nihil nocitum iri, id.; cf. id. B. G. 5, 19, ogs. Plaut. Cure. 2, 3, 72; — arma ad nocendum, Cic.; men id. Att. 12, 47, impers.: de quo (med Hensyn derpaa) nihil nocuerit, si etc.; — ogs. findes pass.: larix a earie ... non nocetur (f. larici etc.), Vitruv.; liget. noceri eas (ciconias) ... nefas ducunt, Solin.; — nocere noxam, (begaae en Jorfbrydelse, som Jorformular), vid. Liv. 9, 10; — II) partic. nōcens, tis, ogs. som adject.; A) skadelig, forvædlig, Cic. N. D. 2, 47; — compar., Edit ciruit alium nocentius; vid. Hor. Epod. 3, 3, 3; superl., f. nocent.; — B) forvædsket, ngudlig, manus, Ovid.; — ogs. absol.: nocentem defendere, (den Skadelige el. Jorfbryderen), Cic. Off. 2, 15; cf. Ovid. Pont. 1, 8, 19; nocentissimi homines, Cic., mores, Quintil.; — not.: noxit f. nocerit, Lucil. ap. Fest.; ef. — nōcivus, 3: skadelig; e. dat.; vid. Phaedr. 1, 29, o. Plin. 20, 6. noctesco, ere, v. n. incl., [nox]: at blive mørkt el. dunkelt, Furius ap. Gell. 18, 11. — nocticola, ae, m., [nox, colo]: som elsker Ratten, (el. som arbejder om Ratten), Indus, Prudent. —

nocticolor, oris, adj., [nox, color]: natfarvet, d. e. mørk el. sort, Memnon, Laev. ap. Gell. 19, 7; Styx, Auson. — noctifer, eri, m., [nox, fero]: som bringer Ratten, d. e. Aftenfiernen, Catull. 62, 7. — noctilua, ae, f., [nox, luceo]: som lyser om Ratten; cf. I) Maanen, Hor. Od. 1, 6, 38; — II) en Vogt, Varr. ap. Non. — noctivagus, 3, [nox]: som flatter el. færdes om Ratten, currus (Phobos: Maanens Vogn), Virg. Aen. 10, 216; ~ deus, (i. e. Somnus), Stat. — noctivagus, 3, [nox, video]: som ser om Ratten, ales, (i. e. noctua), Capella. — noctivigila, ae, f., [nox, vigilo]: som vaager om Ratten, Venus, Plaut. Cure. 1, 3, 40.

noctu, f. und. nox. — noctua, ae, f., sc. avis: Ratuglen, quod noctu canit et vigilat, Varro; cf. Virg. Ge. 1, 403; comissit el. Plaut. Men. 1, 2, 90: Quae (noctua) tu tu dicat usque tibi. — noctuābundus, 3, [noctu]: om Ratten; — ~ venit ad me, Cic. Att. 12, 1. — noctuinus, 3, [noctua]: af en Ratugle, oculi, (Hglefine), Plaut. Cure. 1, 3, 35.

nocturnalis, e: natlig, Sidon.; af — nocturnus, 3, [noctu]: om el. ved el. i Ratten; — decem horis nocturnis, Cic. R. Am. 7; ~ labor, (som foretages om Ratten), id.; ~ fur, (en Rattetyv), id., lupus, (som gaar paa Rov om Ratten), Virg.; men ~ Bacchus, (som dyrkes om Ratten), id.; ~ ora, (som alene vise sig om Ratten, d. e. bæslige), Plaut. Poen. 1, 2, 107; — II) f. subst., Nocturnus, i, m.: Rattens Gud, id. Amph. 1, 1, 116. — noctus, us, f. und. nox. — noctuvigilus, f. und. noctivigilus. — noctuus, 3, [noceo]: stadelig, Ovid. Hal. 128.

*nōdāmen, inis, n.: Knøtning; ~ nodi, Paul. Nol.; o. — nōdatio, onis, f.: knuget Beskaffenhed, Vitruv. 2, 9; — [nodo]. — nodia, ae, f.: etflags Plante, egf. herba mularis, Plin. 21, 115. — nōdo, avi, atum, 1, v. a., [nodus]: knytter el. binder sammen, vites, Cato, comam adamante, Claudian.; cf. Virg. Aen. 1, 138: crines nodantur in aurum; men Ovid. Rem. 17: collum (acc. graec.) laqueo nodatus ab arcto; — II) „everf.” om Bæsterne; — ferula nodata scapis, (knudret), Plin. 13, 43; — men „poet.”: nodato gurgite vortex, (hvirvelde), Stat.

*nōdōse, adv.: knuget, forviklet, dunkelt; — compar., ~ loqui, Tertull.; o. — nōdōsitas, atis, f.: Mængde af Knuder; cf. „everf.”: Dunkelhed, Bansefighed, Augustin.; af — nōdōsus, 3, [nodus]; I) „egentl.”; A) „alm.”: med mange Knuder (el. Maffer), lina, Ovid., plagae, id., (Ret el. Garn); — B) „bes.”: meget knuget, stipes, (knuget Støtte), Ovid., rami, (med Knaster), Senec., arundo, (med Knæer), Pers., ossa, (Halsbryrterne), Lucan.; — egf. ru el. njeen, plaga (in vite), Colum.; men ~ cheragra, (med Gigtstunder), Hor.; — II) „fig.”: forviklet, dunkelt; — ~ verba sortis, (dunkelt Drælsesvar), Senec. Oed.; — superl., ~ libri enodati, Augustin.; — cf. m. Luce, Hor. Sat. 2, 3, 70: adde Cicutae Nodosi tabulas centum; (hvor nodosus: som med de mest bindende Udtryk forpligter Debitorerne til at betale). — Nodotus, i, m., [nodus]: en Gud, som bringer Sæden til at sætte Knuder el. Knæer, Augustin.

nōdūlus, i, m., demin.: liden Knude, capilli, Appul.; egf. Kapsel el. Trobue paa Lillien; vid. Plin. 21, 13; af — nōdus, i, m.; I) „egentl.”: Knude, som knyttes; — omnia autem duo ad cohaerendum ... quasi nodum circumlunae desiderant, Cic. Univ. 4; cf. Virg. Ecl. 8, 77, o. id. Aen. 12, 603: nodos manu diducere, Ovid.; men Virg. Aen. 8, 260: Cacum ... Corripit, in nodum complexus, (slyngende Armene om ham); — nodus Hercules, el. ~ Herculis: etflags af Hercules opfyndet Knude, som man tiltrøiede egne Kræfter, Plin.; Senec. Ep. 87; men ~ Gordii,

f. und. Gordius; — II) „fig.”; A) „everf.”; I) hvad der knytter el. holder sammen; cf. a) et Bælte: — nodoque sinus (acc. graec.) collecta fluentes, Virg. Aen. 1, 320; — men Lucr. 5, 687: nodus anni, (om Æquator); nodus beder egf. den Stjerne, der, lige som et Bælte, forbinder de to Ziffer, Cic. Arat. 17; — b) etflags Haarbaand el. Støtte, Ovid. A. A. 3, 139; cf. Tac. Germ. 38: crinem ... nodo substringere; hvorefter Martial. 5, 37, bar: Rhenique nodos; — 2) ifølge etflags Lighed med en Knude; aa) Ledemødene i det dyriske Legeme; — crura sine nodis, Caes.; cervix articulorum nodis jungitur, Plin.; — b) df. hede egf. nodi: de fire Punkter paa Himmelen, hvor de fire Marsstjerner begynde og ophøre, Manil. 3, 622; — bb) Knude el. Knast el. Knort paa Træer og Ørene, liges. ved el. Knæ paa Planterne; — baculum sine nodo ... tenens, Liv. 1, 10; cedrus nodis infesta, (knudret), Plin.; stipes gravidus nodis, Virg.; hvf. egf. Senec. Herc. Oel. 1662. nodus staaer absol., f. Hercules's Kælle; men pedum ... paribus nodis, (med Knuder i lige Afstand fra hinanden), Virg. Ecl. 5, 90; — men som Ordspil: nodum in seipso quaerere, (hvs Ter.: søge Bansefigheder, hvor der ingen ere; hvs Plaut.: at gjøre sig forgeres Umage); — cc) Knude, d. e. Forhædelse el. haard Del, navn. a) i el. paa det dyriske Legeme; — nodi articulorum, Plin., nervorum, id.; — b) i el. paa Stene og Metaller; vid. Plin. 37, 55, o. id. 31, 37; — B) „ment.”; I) Knude el. Baand el. Forbindelse; — ~ amicitiae, Cic. Lael. 14: exsolvere animos nodis religionum, Lucr. 4, 7; cf. Ovid. Her. 20, 39; — 2) Knude el. Hvirvel el. Bansefighed; — dum hic expediatur nodus, Cic. Att. 5, 21; cf. Juvenal. 8, 50; — b) „poet.” egf. om Personer; saaf. Virg. Aen. 10, 428: Abantem ... pugnae nondumque moramque, (der gjorde tapper Modstand); cf. Flor. 1, 9. — Nodutus, i, m., f. und. Nodotus.

noegum, i, n.: etflags Skædebon el. Kappe med Purpurbæmmer, Liv. Andr. ap. Fest., (svare til d. bemærkede *qēqos*). — I) Nōla, ae, f.: By i Campanien, Plin.; cf. Sil. 12, 161; — B) df. I) Nōlanus, 3: nolanisk, ager, Liv.; ~ agrestes, id.; — Nōlani, orum: Indvaanerne af Byen N., id.; — in Nolano (fundus): i d. Nollanke, Cic. Att. 13, 8; — 2) Nōlensis, e: = frgd., Augustin. — 2. nōla, ae, f.: Klette, (neml. som opfyndet i Byen Nola), Avien. Fab. 7, 8, inc. — 3. nōla (in cubiculo), Quintil., f. und. coa. — Nōlanus, 3, o. Nōlensis, e, f. und. 1. Nola. — nōlentia, ae, f., [nolo]: iffe at ville, Tertull.

nōlo, nolui, nolle, v. anom., [ne, volo]; I) „egentl.”: vil iffe; — nolle pro non velle, Cic. Orat. 45; e. acc., m. acc. e. inf., e. conjunctivo (efter d. udsædte ut), e. inf., endl. absol.; — ex istis nolo amplius, quam centum jugera, Nep. Thras. 4; — eas res jactari volebat, Caes. B. G. 1, 18; cf. Nep. Att. 21; — nolo, me ... videat, Ter. Eun. 5, 2, 67; nolo mentiare, id. Heaut. 1, 3, 23; — Noluit in Flavian ludum me mittere, Hor. Sat. 1, 6, 72; nolentes prodire, Flor.; men Liv. 25, 3: ordinem nolabant offensum (f. offendere); — Nolunt, ubi velis, ubi nolis, cupiant ultro, Ter. Eun. 1, 7, 43; qui cogit mori nolentem, Senec. Phoen.; — B) e. dat. pers. beder nolle: at være ugunstigen stemt imod nogen, Cic. Fam. 1, 1; — II) beris kan endnu mærkes; a) imperat, noli e. inf. bruges abværende, (men iffe forbydende); — noli putare, quemquam etc., (du maa dog iffe troe derpaa), Cic. Brut. 33; nolite dubitare ... defendere, id. Agr. 2, 6; — med Efterskrift forhindet egf.: noli velle etc., vid. Nep. Att. 4, o. Liv. 7, 40; — b) nolle m. en umiddelbart tilføjet Negation udtrykker en mild Befrættelse; — quum se non nolle dixisset, (at han iffe var uvillig dertil), Cic. d. Or. 2,

18; cf. id. Sull. 26; — derimod udfalder i Oversættelsen den disjunctive Negation hos nolle, og Sætningen vedrører at være negtende; miles ... nolle successum, non patribus, non consiliis, Liv. 2, 45; cf. Cic. Top. 1; — c) sem Indstudsætning saacer: quod nollim, (hvad jeg ikke gjerne vilde), Cic. Att. 7, 18; men nollim factum, (gid det ikke var sket, neml. med Ilttryk af Mischag), Ter. Ad. 2, 1, 11; ligel. nollim datum (argentum), id. Phorm. 5, 3, 13; men Cic. Off. 1, 11: nollim Corinthum (se. sustulissent); — not.: nevis, nevult, (f. non vis, non vult), f. und. nevolo; cf. — nōluntas, atis, f.: ikke at ville, Enn. ap. Calpurn. Pis., inc.

nōmādes, etc., f. und. l. nomas. — nomae, arum, f. und. nome. — l. nomas, adis, m., *nomas*, (i. e. pascens, in pascuis degeus); pl. nōmādes: Nomader, d. e. Hyrdesfælt uden faste Bølgier, fandtes navn. i Arabien, Plin. 5, 16; i Sythien, id. 4, 26; hvf. Scythae nomades, Mela, bef. i Afrika, f. nedens. — 2) Nomas, adis, m. e. f.: en Numidier, (fordi neml. Numidierne vare Nomadesfælt); cf. A) in masc. sing. (collect.), Sil. 5, 191; cf. Virg. Aen. 4, 320, (hvorf. plur.); — B) in fem. sing.; 1) Nomas versuta, (numidisk Hærf. Tredagsvilde), Prop. 4, 7, 35; — 2) Nomas, adis, f., se. terra: Numidien, Martial. 8, 55; egsf. Nomas Afra, id. 9, 76. — nōme, es, f., *nomis*: Kræftstærke, (som øder om sig), intestina, Plin. 31, 44; — fædv, in pl.; nomas vocant (mala corporis, quae serpent), id. 20, 36.

nōmen, inis, n., [f. gnomen, af *γνῶν*, *γνῶναι*, el. m. forandret Dvantiit af *ὄνομα*, i. e. nomen]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: Navn el. Benævnelse; — imponere nova rebus novis nomina, Cic. Fin. 3, 1; ligel. nomen alicui ponere, id., Virg., dare, Liv., Virg.; nomine aliquem appellare, Cic.; singulorum nomina ciere, (cyraabe), Tac.; ex re nomen invenire, Cic.; cf. id. Div. 1, 17, o. id. Phil. 4, 2; — b) undert. er nomen: den blotte Betegnelse af et Begreb; saaf. nomen calamitatis, (Navnet el. Ordet calamitas); cf. ibd. 1, 36, o. id. Off. 1, 12; — B) „bef.“: mærkes heril; a) ved Ilttrykket: nomen est mihi, (mit Navn er, el. jeg heter), saacer Navnet: in nōm., el. in gen., el. in dat.; — ei morbo nomen est avaritia, Cic.; cf. id. Brut. 62; egsf. herer heril Ovid. Met. 15, 96: actas, cui fecimus aurea nomen, (f. aureae); cf. ibd. 1, 169, egsf. Virg. Aen. 7, 717, (i hvistet Jald nominat. er tilslags Appetitien); — nomen Mercurii est mihi, Plaut. Amph. prol. 19; cf. Vell. 1, 11; — nomen Areturo est mihi, id. Rud. prol. 5; cf. Liv. 2, 5 o. 16; egsf. herer heril id. 1, 31: puero ... ab inopia (i. e. ab egendo) Egerio (dat.) inditum nomen: — efter act. findes egsf. Navnet in acc., (f. dat. el. gen.); saaf. Liv. 1, 1: cui parentes Ascanium dixere nomen; cf. ibd. 34; — b) nomen el. nomina dare, egsf. edere el. profiteri: at mælde sig el. lare sig indtræde (til Krigstjeneste, egsf. som Gæstgæst, vdt.); vid. Liv. 2, 24, o. Cic. Phil. 7, 4; egsf. herer heril Liv. 7, 4: qui ad nomina non respondissent, (naar de neml. bleve cyraabte); men id. 9, 46: neque accipi nomen, (at Candidatens Navn ikke kom paa Valglisten); — c) nomine meo, tuo, alicuius: i mit Navn, paa mine Begne, osv.; — quom epulum patroi sui nomine populo daret, Cic. Mur. 16; odisse suo nomine Caesarem, (af personlige Grunde), Caes. B. G. 1, 18; cf. Nep. Att. 6; — d) egsf. nomine aliquo el. nomine rei alicuius: under det Navn, paa den Grund, som el. ligefom; — nomen lucri (tollere), Cic. Verr. 3, 45; alio nomine auferre, id. R. Com. 14; kan egsf. bede: formerelst; — nomine sceleris damnati, id. Verr. 5, 5; men eo nomine, Tac., quo nomine, Vell., af den Grund, derfor; — d) Estu el. Paastud; — simulatione

atque nomine legis agrariae, Cic. Agr. 2, 6; cf. id. Fam. 1, 1; — „bef.“ egsf. det blotte Navn (i Medfætning af Tingen); nomina tantum ducum, Liv. 29, 1; cf. id. 7, 29; ligel. tantum nomen duarum legionum etc., Cic. Att. 5, 15; ligel. nomen inane, Hor. Ep. 1, 17, 11, Ovid. A. A. 1, 740; — e) men egsf. omvendt saacer nomen: dels med Eftertryk, dels omfremvende, f. Persener og Ting; — saaf. fortissima quaeque Nomina, (de tapreste Helte), Sil.; — quis dubitet nomina tanta sequi, (saaf. flere Mænd og Digtere), Ovid. Trist. 2, 442; nomen providentiae, (f. providentia), Cic. N. D. 3, 31; ligel. nomen vestrum, (f. vos), Liv. 37, 51; cf. Ovid. Met. 8, 461, o. id. Her. 8, 30; — bb) bertil kommer endnu den tekniske Brug af nomen; a) som nomen proprium virile, da det er Slægtsnavnet, i Medfætning af praenomen o. cognomen; saaf. M. Tullius Cicero, C. Julius Caesar, (hvorf. Tullius el. Julius er nomen); f. egsf. und. praenomen o. cognomen; men Juvenal. 5, 127: tamquam habeas tria nomina, (som om du var fribaaren); — men egsf. findes nomen f. praenomen; vid. Cic. Mur. 12; egsf. f. cognomen, vid. id. Caelin. 10; — egsf. heter nomen: en Titel (el. Ærestitel); saaf. nomen imperatoris, Caes. B. C. 3, 71; — b) i Grammatiken er nomen: det Ord, sem declineres, Quintil. 1, 4 o. 5; — c) i Retssproget heter deferre nomen alicuius: at anfølge nogen for Retten, de parricidio, Cic. R. Am. 10; egsf. deferre nomen alicui, id. Coel. 23; egsf. alicui ejusdem rei nomen deferre, id. Verr. 2, 28; — H) forskelligt „over.“ heter nomen fremdeles; A) Slagt el. Familie; — in familiam nomenque adoptare, Suet. Caes. 83; cf. Tac. Ann. 3, 30, o. Virg. Aen. 6, 758; — bb) det. egsf.; a) Jøff el. Nation; nomen Latinum, Liv., Etruscum, id., Romanum, id.; — h) Sen el. Ælfem; nomen Ledae, (i. e. Helena), Sil. 13, 44; — B) Navn, Berømmelse; — magnum nomen etc., Cic. Brut. 67; cf. ibd. 69; nomen alicuius officere, Liv. praef.; multum ... sine nomine plebem, Virg. Aen. 9, 313; — egsf. om Ting; bellum magni nominis, Liv. 31, 8; cf. Virg. Ge. 2, 240; — C) i Pængesager heter nomen: dels Gielden selv el. den udlaaente Sum, dels Debitor el. Skyldneren; (fordi begge Navne indføres i Regnskabsbøgerne); d) alts. a) Gielden, den laante el. udlaaente Sum; egsf. Gieldesforfriending el. Jærdring; — referre nomina in codicem, (fædv. om Creditor), vid. Cic. R. Com. 1; pecuniam sibi esse in nominibus, (at han eiede udestaaende Penge), id. Verr. 5, 5; nomen solvere el. dissolvere, (indløse en Jærdfriending); vid. id. Planc. 28; nomen exigere, (inddrive), id.; nomen transcribere in aliquem, (betale med Afvisning paa nogen), Liv. 33, 7; — nomina facere, oftest om Udlaaeneren: at indføre Gielden i Regnskabsbogen, alts. at udbetale Raanen; vid. Cic. Fam. 7, 23, o. id. Off. 3, 14; undert. egsf. om Debitor, Dig.; — in codicis extrema cera nomen infumum etc., Cic. Verr. 1, 36 o. 39: den nedest anførte Gieldsspejl el. Sum; — b) Debitor el. Skyldneren; — ut bonum nomen existimer, Cic. Fam. 5, 6: en god Betaler; lenta nomina, non mala, Senec. Benef. 5, 22.

„nomenclatio, onis, f.: at nævne ved Navn, at hilse nogen ved hans Navn, (om de romerske Candidater), Qu. Cic. d. Pet. Cons. 11; — H) om Ting; ∞ vitium: Jærdfejlsfærd, Colum.; — nomenclator, (f. nomenclulator), oris, m.: Betient el. Slave, som minder Candidaten om Børgernes Navne; — vid. Cic. Att. 4, 2, o. Suet. Aug. 19; o. — nomenclatura, ae, f.: Navnefortegnelse, Plin. 3, prooem.; — [nomen, calare, i. e. vocare, *καλέω*]; — nomenclator, oris, m., f. und. nomenclator. — Nomentum, i. n.: By i det Sabiniske, Liv.: d. —

Nōmentānus, 3: nomentanſt, via, Liv., porta, id.; — B) df. subst.; a) Nomentani, orum, m.: Indvænerne af Byen R., Liv., Plin.; — b) Nomentanum, i, n., (sc. praedium), Nep. Att. 14.

*nōmīnābilis, e: til at nævne, Amm.; — e. nōmīnalis, e: hørende til et Navn, gentilitas, Varro; — b) df. absol., nominalia (sc. sollemnia), Tertull.: den Dag, da Barnet fik Navn, Navnefest el. Navnebag; — df. nōmīnaliter, adv.: navnlig, ved Navn, Arnob.; — [nomen].

*nōmīnatim, adv.: navnlig, ved Navn; egf. uetpffelig, Cic., Nep.; — nōmīnatio, onis, f.: Benævnelse, Vitruv.; egf. Navn, Ord, Glose, Varr. L. 8, 52; egf. som rhetorisk Figur; vid. auct. ad Her. 1, 31; — II) „bef.“: Udævnelse til Embete, navn, til et Præfædømme; vid. Cic. Phil. 13, 5, e. Liv. 26, 23; — dog ogsaa Udævnelsen til andre Embeder; vid. Tac. Ann. 6, 45; — nōmīnativus, 3: hørende til et Navn, nævrende; — ∞ casus, (i Grammatiken), Varro, Quintil.; e. — nōmīnator, oris, m.: som udævner, magistratum, Dig.; — [nomen]. — nōmīnātorius, 3, [nominator]: hørende til en Udævnelse, Cod. Theod.; — 1. nōmīnatus, 3, partic. e. adj. af nomino. — 2. nōmīnatus, us, m.: Benævnelel. el. Navn; — nominatum similitudines, Varro.

*nōmīno, are, v. a. intens.: pleier at benævne saa el. saa; — (motus) ... quem sensum nominamus, Lucr. 3, 353; af — nōmīno, avi, atum, 1, v. a., [nomen]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: nævner el. benævner, aliquem, Plaut., nomen alicuius, Ter., (nævner ved Navn); quem honoris causa nomino, Cic. R. Am. 2, (naar man neml. iffe ved om nogen vil nævnes); nominor quoniam leo, Phaedr. 1, 4; nominari ex aliqua re, egf. ab aliquo: have sit Navn deraf; vid. Cic. Lael. 8, e. id. Off. 3, 33; casus nominandi, i. e. nominativus, Gell.; — B) „bef.“ egf.; a) nævner el. angiver (for Dyrigheden); vid. Liv. 39, 17, e. Suet. Caes. 17; — b) gjør bekiendt el. berømt; — in eo ipso, in quo etc., nominari volunt, Cic. Arch. 11; f. egf. nedensf. nom.; — II) „overf.“: udævner, interregem, Liv. 1, 32; navn, til et Præfædømme; vid. Cic. Phil. 2, 2, Suet. Claud. 22, o. A.; — III) partic. nominatus, 3, egf. som adject.: bekiendt el. berømt; — illa ... nominata ... peripetasmata, Cic. Verr. 4, 12; — compar., ∞ pericula, Tertull.; — superl., ∞ bellum in Bactria, Plin. 12, 19.

nomisma, f. und. numisma. — Nōmīos, (-us), i, o. Nomion, ōnis, m., Nōmīos, Nōmīon, heder Apollo, fordi han vogtede R. Nemeis Dyrter, Cic. N. D. 3, 23; — not.: efter Justin. 13, 7, er Nōmīus: Søn af Apollo og Cyrene; f. egf. Serv. ad Virg. Ge. 3, 2. — nōmōs, (-us), i, m.; 1) νομός, (i. e. praefectura): Provinds el. Stattholderkab (i Egypten), Plin.; — II) νόμος, (i. e. cantilena): Sang el. Melodi, Suet. Ner. 20.

non, adv., (ctr. af ne e. oenum f. unum): iffe; — Hoccine agis, an non? Ter. Andr. 1, 2, 15; non erat abundans, non inops tamen, Cic. Brut. 67; non est ita, iudices, non est profecto, id. Flacc. 22; — bb) bertil mærkes; a) foran en Negation danner non en svag Affirmation; — quod tamen fortasse non nollem, si etc., Cic. Fam. 2, 16; — f. egf. non nemo, non nihil, und. nonnemo, nonnihil; — omvendt danner non efter en Negation en stærk Affirmation; nihil non ad rationem dirigebat, Cic. Brut. 37; f. egf. nemo, nihil, esp., ss. II.; — foran nec ... nec opbæver non iffe d. flgd. Negation; — non medius fidius prae lacrimis possum reliqua nec cogitare, nec scribere, Cic. Att. 9, 12; cf. id. Fam. 5, 17; — b) per titonen heder non egf. forstærkende: ingenlunde, aldeles iffe; — homo non probatissimus, (ingenlunde agtet), Cic. Parad. 5, 3; cf. id. N. D. 2, 17; sigel. id. Verr. 4, 66: vidi enim vos

in hoc non minime ... commoveri; — c) non quod, non quo: iffe som om; — non quod sola ornent, sed quod excellant, Cic. Orat. 39; non quo sit mihi quicquam carius, id. Att. 16, 15; — fremdeles non nisi: iftan; vid. Ovid. Trist. 3, 12, 36: Non nisi vicinas tutus ararit aquas; — men non vero: visfelig iffe; non vero tam isti, quam tu ipse nugator, Cic. d. Senect. 9; — d) non modo el. non solum ... sed el. sed etiam: ei alene ... men ogsaa; non modo falsum illud esse, sed hoc verissimum, Cic.; cf. id. Lael. 15; — undert. er sed udfaldet; vid. Tac. Hist. 2, 27; — men non modo (el. solum) non ... sed (el. sed etiam), el. sed ne ... quidem: ei alene iffe ... men endog, men end iffe; tu id non modo non prohibebas, verum etiam approbas, Cic. Att. 16, 7; hoc non modo non laudari, sed ne concedi quidem potest, id. Mur. 3; — men undert. er i den første Sætning det andet non faldet ud; quod mihi non modo irasci, sed ne dolere quidem impune licet, id. Att. 11, 2; non mentibus solum conspire, sed ne auribus quidem, Liv. 5, 42; — e) non ita, non tam: iffe meget, iffe just, iffe fyndertigen; — simulacra perampla, sed non ita antiqua, Cic. Verr. 4, 49; non ita diu, id. Brut. 66; — egf. mærkes: non fere quisquam, næsten ingen, id. Verr. 3, 74; — f) non si: end iffe om; — non si certam victoriam videam, Liv. 7, 10; cf. Hor. Od. 2, 14, 5; — g) f. nedum: end fige; — vix mehercules servis hoc eum suis, non nobis ... probaturum, arbitrator, Cic. Agr. 2, 9; — h) i Sprogsmålet, f. nonne: men iffe? — quid haec amentia significat? non vim? non scelus? etc., Cic. Quint. 26; cf. id. R. Com. 2; — i) „pect.“ e. i efterang. Profa findes egf. non f. ne, (hvislet dog misbilliges, Quintil. 1, 5, 50, „quia alterum negandi est, alterum vetandi“); — Vos quoque non caris aures onerate lapillis ... non sint sine lege capilli, Ovid. A. A. 3, 129; cf. id. Pont. 1, 2, 101, egf. Hor. A. P. 169, o. id. Ep. 1, 18, 72; sigel. non dubitaveris, Senec. Qu. Nat. 1, 3; — k) non hos et Substantivum; nec vero, quod etc., posse esse non corpus, Cic. Acad. 1, 11; etiam non orator, Quintil. 2, 15, 17; — l) endel. som Svar: nei! — ut, sequens probabilitatem ... aut etiam, aut non respondere possit, Cic. Acad. 2, 32; cf. id. 2, 30, o. id. N. D. 1, 25.

Nōna, ae, f., [nonus], efter Varr. ap. Gell. 3, 16: en af de trede Parcer, (neml. med Senſyn paa Menneſkets Jodſel i den niende Maaned); f. egf. ibd. Caesell. Vindex: tria nomina Parcarum sunt, Nona, Decuma, Morta. — Nōnācris, is, f., Nōnācris: Egn og By, egf. Bierg i Arkadien, Vitruv., Plin. 2, 106; — B) rf. 1) Nōnācris, 3, (arkadif), heros, vid. Ovid. Fast. 5, 97, (i. e. Euander); men absol.: Nonacria, id. Met. 8, 426, (i. e. Atalanta); — 2) Nōnācrinus, 3: = frgd., virgo, Ovid. Met. 2, 409, (i. e. Callisto).

Nōnae, arum, f., [nonus]: den femte Dag i Maanedene; dog i Maanederne Martis, Mai, Iuli, October: den syvende; (neml. altid den niende Dag foran Idus, denne iberegnet); — Nonae septimae, quintanae, Varro: Nonae Decembres, quae etc., Cic. Flacc. 40; a. d. tertium Non. Jan., (d. tredje Januar), quum etc., id. Fam. 5, 2.

nōnāgenārius, 3: bestaaende af 90; — ∞ motus stellae Martis, (naar den neml. er 90 Grader fra Solen), Plin. 2, 12; af — nōnāgēni, ae, a, [nonaginta], numm. distr.: 90 til hver; egf. alm. 90; — nonagenis gradibus (ascendi porticus), Plin. 36, 19; nonagenum quinquum digitorum fistula, (af 95 Tommeres Bist), Frontin. Aquaed. 61. — *nōnāgēsīmus, 3, num. ord.: d. 90de, annus, Cic.; e. — nōnāgēs, adv. num.: 90 Gange; men nonagies sestertium, Cic. Verr. 3, 70: = 9000000 sestertii; f. und

decies; af — *nōnāginta*, num. card. indecl., [novem]: 90; — ∞ annos natus, Cic. d. Senect. 10; men nonaginta vendere domum (sc. nummis), Dig.

nōnālis, e: hørende til nonae; — ∞ sacra, Varro. — **nōnānus*, 3: hørende til den niende Legion; — *nonanus miles*, Tac.; egf. absol. *nonanus*, (sc. miles), id. Ann. 11, 38; pl. *nonani*, id.; o. — *nōnārius*, 3: hørende til d. niende Time; — *nonaria* (sc. meretrix, forbi en slig forbi fra d. niende Time for drive sin Handel), Pers. 1, 133; — [nonus].

nōn.dum, adv.: endnu ikke, Caes. B. G. 1, 12; nondum centum et decem anni sunt, quum... lata est lex, Cic. Off. 2, 21. — *nongentesimus*, 3, f. und. *nongentesimus*. — *nongenti*, egf. *nongenti*, ae, a, [novem, centum]: 900; — ∞ sestertii, Cic. Flacc. 27; *nongenti pedes*, Colum.; *nongenti pedes*, id. 5, 2; — not.: egf. in sing.: quum se nongentum appellaret, (en af de ni hundrede), Plin. 33, 7. — *nonagesimus*, e. *nonigesimus*, egf. *noiningentesimus*, o. *nongentesimus*, nom. ord., [nongenti, nongenti]: d. 900ste, Priscian. d. Pond. — *nongenti*, ae, a, f. und. *nongenti*; — *df. nōningenties*, adv. num.: 900 Gange, Vitruv. — *Nonius Marcellus*: Grammatiker imod Enden af d. and. Aarb.; hans til os fomme Skrift: de Proprietate Sermonis, er meget ufuldstændigt.

nonna, ae, f., f. und. *nonnus*. — *non.ne*, adv. interrog.: a) ikke? neml. i directe Spørgsmaal; — *nonne* animadvertis, quam multi etc.: mærker du ikke, osv.? Cic. N. D. 3, 37; — *hæc* egf. *alene*; faal. id. Caecin. 13: debeo etc.; *nonne*? ikke sandt? er det ikke saa? — b) i indirekte Spørgsmaal: om ikke; — *ex me quaesieras, nonne putarem etc.*, Cic. Acad. 2, 21; cf. id. Tusc. 5, 12.

nonnemo, (cl. non nemo): nogen, den og den; — *in curia non nemo hostis est*, Cic. Mur. 39; — *fan* egf. *hede*: en vis; faal. *video de istis abesse non neminem*, id. Catil. 4, 15. — *nonnihil*, (cl. non nihil): noget; — *non nihil est perfectum*, Cic. Fam. 12, 2; egf. e. gen.: *nonnihil temporis*, Nep. Hann. 13; — *egf. sem* adverb.: noget, noget lidet, paa en Maade; quo in periculo nonnihil me consolatur, quum etc., Cic. Fam. 4, 14; cf. Ter. Andr. 3, 4, 3. — *nonnisi*, (f. non nisi), f. und. *nisi*.

nonnullus, (cl. non nullus), 3: nogen, noget; — ∞ *pars militum*, Caes.; *nonnulla in re*, Cic. Mur. 20; cf. Nep. Ages. 8; — pl. *nocte*; ∞ *cohortes*, Caes., *insulae*, Nep.; — *egf. absol.*: *nonnulli* (sc. homines), Nep. Paus. 5, o. A. — *nonnumquam*, (cl. non numquam), adv.: undertiden, nu og da; opp. *sapius*, Caes. B. G. 1, 8; opp. *numquam*, Cic. Vatin. 2, aliquando, id. Fam. 5, 8.

nonnus, i, m., [skal være ægyptisk Ord m. Sem. ærværdig]: en Mum, Hieron.; — *sem. nonna*, ae: en Nonne, id. — *nonnuquam*, (cl. non nusquam), adv.: nogensteds, paa nogle Steder, Plin. 14, 21, ostere, Gell. — *nōnus*, 3, [f. novenus, af novem]: den niende, Cic. d. Rep. 6, 18; cf. Hor. Sat. 2, 7, 118; — *men hora nona*, fædv. *nona*, (sc. hora): Romernes fædvanlige Epistid; vid. Hor. Ep. 1, 7, 71, o. Martial. 4, 8. — *nōnūsdēcimus*, (cl. nonus decimus), 3: den 19de, Tac. Ann. 13, 16. — *nōnūssis*, is, m., [novem, as]: ni asses, Varr. L. L. 5, 36.

1. *Nōra*, orum, n.: By paa Sardinien; — B) *df. Nōrensis*, e, adj., Cic. frgm. or. p. Scauro; — subst. pl. *Norenses*, ium, m.: Indvaanerne af Byen N., id. ibd., Plin. — 2. *Nōra*, orum, n.: Biergsætning i Cappadocien, Nep. Eum. 5. — *Norba*, ae, f.: By i Latium, Liv. 2, 34; — B) *df. Norbānus*, 3, ager, id. 8, 19; — *Norbani*, orum, m.: Indvaanerne af

Byen N., id., Plin. 3, 9; — not.: *Norbānenses*, ium, m., Plin. l. c. 16: et *foff i Roderitalien*.

Nōreia, ae, f.: By i Noricum, Caes. B. G. 1, 5. — *Norensis*, e, f. und. 1. *Nōra*. — *Nōrici*, orum, m.: *foff* imellem *Asperne* og *Donauen*, i Landstabet: *Noricum*, i, n.; *adflides ved Imfloden fra Bindeleien*; — vid. Plin. 3, 24, o. Tac. Hist. 1, 11 o. 70; — B) *df. Nōricus*, 3: *norist*, ager, Caes., regnum, Suet.; *purior et ferro, quod Noricus excoquit ignis*, Ovid. Met. 14, 712. — *Noricum*, i, n., o. *Noricus*, 3, f. und. *frgd.*

norma, ae, f., [best. m. *γνώριμος* o. *γνώριμα*]: *Binfelmaalet*; — *anguli ad normam respondentes*, (rette Binfler), Vitruv.; cf. Plin. 7, 57; — II) *afg.*: *Regel*, *forstift*, *Rettesnor*; — *vitam ad certam rationis normam dirigens*, Cic. Mur. 2; *natura norma legis est*, id. Leg. 2, 24; cf. id. Acad. 2, 46, o. id. Lael. 5; — *egf. forbillede* el. *Mønster*; *illa norma oratoris et regula* (Demosthenes), Plin. Ep. 9, 26; — *egf. Kunstregel* el. *Thæori*; *rhythmicorum et musicorum acerrima norma*, Cic. d. Or. 3, 49.

**normalis*, e: *efter Binfelmaal*; — ∞ *angulus*: *ret Binfel*, Quintil., *virgula*: *ret Linie*, *Perpendikel*, Manil.; — *df. normaliter*, adv.: *efter en ret Binfel*, i *rette Binfler*, Hygin.; — b) *efter en ret Linie*, i *lige Linie*, Amm.; — *normalio*, onis, f.: *Retning* el. *Afsmaalning* *efter Binfler*, auctor d. Lim. ap. Goes.; — *normatūra*, ae, f.: = *frgd.*, *Inno-cent* ibd.; o. — *normatus*, 3: *afmaal* *efter Binfler*; — *normatus ad perpendiculum*: *perpendiculær*, Colum. 3, 12; — [norma].

Nortia, ae, f., rimcl.: = *Fortuna*; — *Volsiniis quoque clavos, indices numeri annorum, fixos in templo Nortiae, Etruscae deae, etc.*, Liv. 7, 3; cf. Juvenal. 10, 74: *si Nortia Tusco Favisset*, (i. e. Sejano Volsiniensi).

nos, [forment af dual. *νῶϊ*]: vi, pron. pers., pl. til ego; *men* *egf. hær* pl. *nos* under f. ego; f. und. ego; — B) *derom* *fan* *mærkes*; aa) *ofteft* *be-tegnes* *nos* *alene* *ved Verbet* *Personalebende*; *dog bliver det ubtrykt*, *dels* *med* *Eftertryk*; *nos*, *nos consules* etc., vid. Cic. Catil. 1, 1; *dels* i *Medsætninger*; *Nos patriam fugimus... tu* etc., Virg. Ecl. 1, 4; — bb) *den dobbelte Genitiv nostri o. nostrum*; aa) *nostr*, *vor* el. *vores*, d. c. til os el. *imod os*; faal. *amor nostri*, Virg. Ge. 4, 321; *Nil nostri miserere?* id. Ecl. 2, 7; cf. id. Aen. 7, 263 o. 439; — b) *nostrum*, af os, *iblandt os*; *utroque nostrum*, Cic.; *communis omnium nostrum parens* (patria), id. Catil. 1, 7; cf. ibd. 2; — *den øprek* *form af genit. nostrum* er: *nostrorum o. nostrarum* (af noster); vid. Plaut. Poen. 4, 2, 39, o. Ter. Eun. 4, 4, 11; — cc) *nosmet* (f. nos), f. und. ego, *egomet*; — dd) *dat. nobis*, (ligesom *mih*, *tibi*, etc.), *indflydes* *imbert*. m. *Yune* og *ligesom* *pleo-nastisk*; — *quid ait tandem nobis Sannio?* Ter. Ad. 2, 4, 12; cf. Virg. Aen. 5, 391; — not.: *absente nobis*, (f. absente me: i min *Fraværelse*; af *foffesproget*), Ter. Eun. 4, 3, 7.

**noscentia*, ae, f.: = *notitia*, Symmach., inc.; o. — *noscibilis*, e: *til at fiende* el. *fætte*, *natura*, Tertull.; — [nosco]. — *noscitābundus*, 3: *der onfter at lære* (nogen el. noget) *at fiende*, Gell. 5, 14; af — *noscito*, are, v. a., *intens* af *nosco*; I) „alm.“: *betragter* el. *undersøger*; — ∞ *aedes*, Plaut. Trin. 4, 2, 21; *Nunc vestigiabie si qua sunt, noscitabo*, id. Cist. 4, 2, 14; — II) „bcf.“: A) *bemærker* el. *opdager*, *senatorem... raro usquam*, Liv. 3, 38; — B) *fiender* el. *gjenfiender* *deraf*, *aliquem facie*, Liv. 22, 6; cf. Plin. Ep. 6, 20; — „pect.“ *egf. ud. abl.*, Catul. 61, 223.

nosco, nōvi, nōtum, 3, v. a., [f. gnosco, af *γνώω*, *γνώσσω*]; I) „alm.“: *lærer* *at fiende*, *faær* el. *erhverver Kundskab* *derom*; — *ut se quisque noscat*

etc., vid. Cic. Tusc. 1, 22; ubi hominem novisti? Plaut.; — perf. novi, har lært at kende, fan egl. sem præsens hede: kender, veed; ligel. noveram (cf. noram), som impl.: kender, vidste; — si ego hos bene novi, (kender jeg dem ret), Cic. R. Am. 20; nostri cetera, (du kender Resten), id. Fam. 7, 58; munum cognoris, omnes noris, Ter. Phorm. 2, 1, 35; cf. Cic. Pis. 32, o. Virg. Ge. 2, 108; nostri hanc, quam etc., Ter. Eun. 3, 5, 15; men ibd. 3, 1, 15, absol.: nostri? (forstaaer du mig? d. e. du forstaaer mig net); — II) „bef.“ egl.: A) erfarer, faaer at vide, seer, hører; — malefacta ne noscant sua, Ter. Andr. prol.; cf. id. Ad. 5, 4, 8; men philosophiae praecepta noscenda, (i. e. discenda: som bør læres), Cic. ap. Lactant.; cf. Cic. N. D. 1, 4; — egl. underfogter, betragter, imaginem, signum, Plaut.; men Tac. Ann. 12, 60: quae olim a praetoribus noscebantur, (retfægt underfogtes); — B) vedkender; — ad res suas noscendas, Liv. 10, 20; nec noscitur ulli, (f. ab ullo: kendes ikke af nogen), Ovid. Trist. 1, 5, 29; — egl. kendes derved, erkender; deus ille, quem mente noscimus, Cic. N. D. 1, 11; — b) anlægger, lader mig behæge; — ∞ causas el. causam, (Grunden til en Undskyldning), Cic.; cf. id. Fam. 4, 4; — not.: centrherede Jernner (egf. i det classiske Sprog) ere: nostri, noram, norim, nosse; — III) partie. nōtus, 3: øftest som adject.: A) „egenl.“: kient el. bekendt, d. e. som andre kende; — res nota et manifesta omnibus, Cic.; noti atque insignes latrones, id.; notus mihi nomine tantum, (alene af Navn), Hor.; cf. Virg. Aen. 1, 379; notum habere, (at kende), Cic. Orat. 33; notum faciei alicui, id.; — compar., notior alicui; vid. id. Mur. 7; egl. absol.: nullus civis ... paullo notior etc., Caes. B. C. 2, 19; superl.: notissimam vobis vita Sullae, Cic. Sull. 26; — bb) egl. at mærke; a) e. gen.; — Notus in fratres animi paterni, Hor. Od. 2, 2, 6; noti operum Telchines, Stat.; — b) e. inf.; Trojanos notus semper minuisse labores (Apollo), Sil. 12, 330; — 2) „bef.“ egl.; a) subst., noti: Bekendtere, Benner, Cic. Coel. 2, o. Hor. Sat. 1, 1, 85; — b) berygget; — mulier non solum nobilis, sed etiam nota, Cic. Coel. 13; cf. id. Verr. Act. 1, 6: quod noti sunt etc.; — B) „overf.“; a) act.: som fiender andre; — novi, notis praedicas, Plaut. Pseud. 4, 2, 39; cf. Cic. Verr. 1, 7: non solum notis, sed etiam ignotis; — men homines noti inter se, (som kende hinanden), Pompej. ap. Cic. Att. 8, 12, D; cf. Liv. 35, 3, hver sing. collect.: novo milite, necdum satis noto inter se.

nosmet, f. und. nos. — nōsōcōmum, i, n., *νοσολομῖον*: Sygehus, Høspital, Cod. Just. — nōsōcōmus, i, m., *νοσολόμος*: som pleier el. påser den Syge, Cod. Just. — noster, stra, strum, [af nos, el. at sammelt. m. *noīstros*]; I) „alm.“: vor, vores; — egl. undert. f. meus; saal. nostra fides, nostrae preces; vid. Cic. Fam. 1, 1; — ∞ virgines, Ter. Eun. 2, 3, 22, (som de fındes hos os); — nostra omnis vis in animo etc., Sall. Catil. 1; — navn. om Elaver: som høre til Jufet, Plaut.; men nostri: vore Joff, vore Arigere, Caes. B. G. 1, 26; — ad rem nostram veniamus, (til det, der er fteet hos os; opp. externa), Cic. Off. 3, 26; — noster est cum animo ... tum etc., (er os hengiven), id. Qu. Fr. 1, 1, 3; egl. resente el. smigrende; o Syre noster, Ter.; — men treniff: o noster misericors, Cic. Pis. 8; — nostrum est, Liv. 39, 36, (Stylen er vor); men amor noster, Cic. Fam. 5, 12, (f. amor erga no-); — noster f. pron. pers.; vid. Hor. Sat. 3, 6, 48; cf. Plant. Rud. 4, 7, 19: noster Daemones, (i. e. ego); — II) „bef.“ el. „overf.“: som er os beqvem el. gunstig; — nostris locis, (i. e. opportunis), Liv. 9, 19; cf. Virg. Aen. 2, 396: haud numine nostro; — not. a: nostrorum, nostrarum, (f. nostrum), f. und. nos; men emvænt:

nostrum, (f. nostrorum), Plaut. Men. 1, 2, 25; — not. b: nostrapte culpa, (f. nostra culpa), Ter. Phorm. 5, 2, in. — nostrapte, f. und. frgd.

nostras, gen. atis, pron. adj. af noster: som tilføjer os, som høves hos os, indtændt; — ∞ cunila, (som vore hos os), Colum.; — herba, Cic.; — ∞ philosophi, id.; men absol.: nostrates, (vore Lædmand), Plin.; men m. Lunc: ∞ levia verba, (opp. vestra oratoria), Cic. Fam. 2, 12; cf. id. ibd. 9, 15: ∞ faciliis; — not.: nominat. nostratis, (f. nostras), Cass. Hemia ap. Prisc. — nostratim, adv., [noster], i. e. nostro more, Sisenna ap. Charis. — nostratis, e; f. und. nostras, not.

nōta, ae, f., [m. serandret Quantitet at henføre til nōtus, 3, und. nosco]; I) „egenl.“; A) „alm.“: Mærke, Mændemærke, Tegm; — signa et notas locorum (ostendere), Cic. d. Or. 2, 41; notam ducere (in mensa), Ovid. Trist. 2, 454; per notas certiore facere, (ved Barfær), Cic. Div. 2, 21; — egl. Binf (med Vinene el. med Saanden), Ovid. A. A. 3, 511, o. id. Met. 11, 466; — egl. indbrændt Mærke, (navnl. paa Elaver og Jorbydere); vid. Cic. Off. 2, 7, o. Suet. Calig. 27; — nota genitiva: Mødersmærke; vid. Suet. Aug. 80; men Hor. Od. 1, 2, 59: Qua notam duxit (vitulus): har en Plet el. Aftegning; — endel. Mærke el. Breg paa Mønter; ∞ numaria, Aur. Vict.; numi omnis notae, Suet.; — B) „bef.“; I) strevet Tegm, Skrifttegm; — sonos vocis paucis litterarum notis terminare, (med faa Bogstaver), Cic. Tusc. 1, 25; egl. absol. notae: Bogstaver el. Skrift; vid. Hor. Od. 1, 8, 13, o. Virg. Aen. 3, 411; „poet.“ egl. et Brev; vid. Ovid. Her. 4, 6; — bb) notae hede endum; a) visse Herfortminger el. Abbræviaturer; saal.: S. P. Q. R., (i. e. senatus populusque Romanus), ligel. eos. f. consul, etc.; — b) den hemmelige Skriftefskift, navn. ved en afstalt Bogstaverforændering, som a f. d. el. e, osv.; vid. Suet. Caes. 56, o. id. Aug. 88; egl. ved andre afstalte Skrifttegm; vid. id. Tit. 2, o. Ovid. Her. 20, 210; — hertil høre egl. Notae Tironis (ap. Gruterum); — egl. om de Retskræde heder det, Cic. Mur. 11: notas quasdam composuerunt etc.; — men id. d. Or. 3, 11, ere notae librariorum: Interpunctionissegneque; — c) Tegm el. Mærke, som sættes til et Sted i en Bog, (navnl. som Aftryk af Bifald el. Misfald); — notam apponere ad malum verbum, Cic. Pis. 30; men id. Fam. 13, 6: apponam notam eam (neml. i Brevet), quae etc.; — 2) ethvert paasat Mærke; — imponere notam porcis, Colum.; — navn. Mærke paa et Binfad, (hyoraf neml. Vinens Herkomst, Art el. Væde stonnes); — d. f. f. v. Art el. Elags af Vine og af andre Varer, (nærmest forfaaridet samme kendes af et paasat Mærke); — atqui eae notae (vini) sunt optima etc., (visse Vinforter), Cic. Brut. 53; ligel. nota Falerni, (f. Falernum), Hor.; ligel. nota vini, Colum.; mel secundae notae, id.; oleum viridis notae, id.; ex hac nota corporum est aer, (herer til denne Klasse af Legemer), Senec. Qu. N.; diversae notae stirpes, Colum.; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) Mændemærke el. Tegm, (hyoraf neml. neget flutet el. fındes el. vides); — fallaces notas salutis et mortis, Cels.; — Cic. Div. 2, 51, med Lunc: quam scite per notas nos certiores facit Juppiter! men notas et vestigia scelerum etc., (Mærker og Spor deraf), id. Verr. 2, 47; — b) Note el. Anmærkning, Dig.; — B) „ment.“; I) Art, Elags, Charakter; — aliquem de meliore nota commendare, (som en brav Mænd), Curio ap. Cic. Fam. 7, 29; beneficia non ex vulgari nota, Senec.; — 2) Plet, Stamplet, Efam; — o turpem notam illorum temporum, Cic. Off. 3, 18; omnibus notis turpitudinis insignis, id.; cf. Cic. Catil. 1, 6; ad notam ignominiamque etc., Liv. 31, 44; — egl. Bestæmmelse; ad coenam, non ad notam invito, Plin. Ep. 2, 6; — egl. bestæmmende Sted (cf.

Veris), Suet. Tib. 45; — b) navn, er nota censoria: en af Censor i hans Protocol indført el. mundtlig udtalt Dadel over en Borger; vid. Cic. Cluent. 10, v. Liv. 21, 18; (hvor ogs. andre Beskæmmelser af dette Slags ere anførte); f. ogs. ind. censor; men notae aliquem eximere, Gell. 4, 20; — 3) omvendt findes notae virtutis, om høderende Saar, Cic. fragm. or. Rab. perd.; men Ovid. Fast. 1, 596: Ille Numanina traxit ab urbe notam, (sit deraf Hæderenævnet Numaninus).

notabilis, e, [noto]: mærkelig, hvoraf el. hvorpaa der er Spor el. Mærke; — civitatum fundamenta vix notabilia, Senec. d. Ir. 1, 2; cf. Ovid. Met. 1, 169; — II) „overf.“; A) mærkelig, som vækker Dymærksfømelse, exitus, vid. Cic. Fam. 5, 12; eo notabiliter caedes fuit, quia etc., Tac. Hist. 3, 25; — si quid in pejus notabile est, Quintil. 1, 3, 1; — B) notabiliter, adv.: mærkeligen, synligen, expallescere, Plin. Ep. 1, 5; cf. Suet. Aug. 87; men quibusdam notabilibus turbantibus, Tac. Hist. 1, 55. — notācūlum, i, n., [noto]: Mærke, corporis, Minuc. Fel.

notarius, 3, [nota]: hørende til Skrift el. Surskrift, df. subst.; 1) notaria, a (se. ars), Bogskrift el. at skrive Bogstaver, Fulgent.; — b) ligel. sild. f. notoria: skriftlig Underretning, Augustin.; — II) notarius, i, m.: en Surskrifter, Quintil. 7, 2, 24, v. Plin. Ep. 3, 5; — ogs. „alm.“: en Skriver, Cod. Theod.

notatio, onis, f., [noto]; 1) „alm.“: Betegnelse; — 2) tabularum (Stemmetabellernes, neml. med Bør af forskellige Farver), Cic. Cluent. 47; — II) „bef.“; A) Dptegning el. Bølg, Cic. Phil. 5, 5; — B) censoria, Anmærkning af Censor over nogen, Cic. Cluent. 46; — C) Bemærkning, Sagttagelse, naturae (derover), Cic. Orat. 55; notatione et laude digna, id.; — ogs. Beskrivelse el. Skildring, Charakteristik, auct. ad Her. 4, 50; — D) Ordets Grundbemærkelse el. Etymologi; vid. Cic. Top. 2; — not.: f. notio censoria, Cic. Cluent. 46, vilde notatio være den lettere Form; cf. id. Off. 3, 31. — notatus, 3: part. v. adj. af noto. — noteseo, tui, 3, v. n. inch., [notus]: at blive bekendt, alieni, Tac. Ann. 1, 73; men ~ malis facinoribus (derover), ibid. 12, 8; — ogs. „poet.“, Catull. 68, 48, v. Prop. 2, 10, 37.

notus, 3, v. notus, 1) „alm.“: uægte, af uægte Hedsfel, (en Bafard), Virg. Aen. 9, 697; cf. Quintil. 3, 6, 97: vōdor, qui non sit legitimus, Graeci vocant; — om Dyrene: hvis Joræstre ere af forskellig Art el. fra forskellige Laude, Colum.; ogs. de mindre Gledpanser kaldes: nothi, Plin. 8, 1; — II) „poet. overf.“: uægte, ikke virkelig; — ~ mulier ... Attis, Catull.; notho lumine (luere: om Maanen), id.; cf. Lucr. 5, 575.

notitia, ae, f., se. gemma, vortie: etslags Vædslen, ogs. ombria, Plin. 37, 65. — notialis, e, [2. notus]: spælig; df. regnfuld; — ~ nubila, Avien. Arat. — notifico, are, v. a., [1. notus, facio]: bekendtgjøre, tilkendegive; — ut ... meorum genus notifices mihi, Pompon. ap. Non.

notio, onis, f., [nosco]: at gjøre sig bekendt dermed; hvs. comit: quid tibi hanc notio est, inquam, Amicam meam? Plaut. Truc. 2, 7, 62; — II) sædv. „overf.“; A) Underfølgelse, Kienelse; — ~ populi R., Cic. Agr. 2, 21; men dilata notione de jure flaminis, Tac. Ann. 3, 59; cf. Liv. 27, 25; — b) notio censoria: Censurs Underfølgelse og Anmærkning el. Dadel og Beskæmmelse i Anledning af nogen usædelig Handling el. Udsærd; f. ind. notatio; — ~ censoria ut tolleretur, Cic. Sect. 25; — B) Bemærkning, Bevistføber, Erkiendelse, Begreb; — ~ animi, (i Sielen), Cic. N. D. 1, 14; cf. ibid. 14: intelligentia ... notionem fugere, (være ubegribelig); men ibid. 16: in omnium animis deorum notionem impressit natura, (Begrebet

om Guderne); cf. id. Top. 7: notionem appello, quod Graeci tum *εἰσότης*, tum *πρόληψιν* dicunt, etc.; cf. id. Tusc. 1, 24; — b) df. „alm.“: Bemærkelse el. Begreb, der ligger i et Ord el. Udtryk; vid. id. ibd. 5, 10.

notitia, ae, f., [1. notus], eyrdl. Betegnelse; df. sild.: Jortegnelse, Cod. Just.; — II) sædv. „fig.“; A) „alm.“: Bekendtskab; — propter notitiam intromissi, (som Bekendtere), Nep. Dion. 9; cf. Ter. Heaut. in.; ogs. Ovid. Met. 4, 59; men notitiam seminae habere, (have Dmgang dermed), Caes.; — b) at være el. blive bekendt; df. Navnkundighed el. Berømmelse, Ovid. Pont. 3, 1, 50; notitiam consequi: blive berømt, Vitruv.; — B) „bef.“; a) Kundskab, Indsigt, Begreb, corporis, (derom), Cic., rerum, id., Quintil.; venire in notitiam alicui, (komme til negens Kundskab), vid. Ovid. Nux 29; perferre in notitiam alienius, (bringe til negens Kundskab), Plin. Ep. 10, 15; cf. Ovid. Pont. 4, 8, 18: virtus Notitiam serae posteritatis habet; — b) ogs. ligesom notio: Begreb, Jde, vid. Cic. Fin. 5, 21, v. id. Acad. 2, 10; notitiam aperire, (jorflare), id.; notitiam habere dei, id. — notities, ei, f.: Biform af fragd., Lucr., Vitruv.

Notium, i, n., (se. oppidum): By (og Jorbjerg) ved Selephoen, Liv. 37, 26, v. Plin. 5, 36. — notius, 3, v. notus: spælig, sidera, Manil.; piscis, id.; — men Notium mare, (f. inferum el. Tyrrenum), vid. Plin. 3, 10.

noto, avi, atum, 1, v. a., [nota]; I) „egenl.“; A) „alm.“: betegner el. mærker, forkynder med Tegn el. Mærke; — ~ greges, Calpurn.; ~ tabellam cera, Cic. Verr. 2, 32; rubor ora notavit, Ovid.; men id. Am. 3, 7, 59: ungue notata genas (acc. graec.: fradset el. reben i Ansigt); nullo fulgore notatus (ignis: som ikke skinner), Lucret.; — II) „bef.“; A) „overf.“; 1) betegner; — notare res novis nominibus, Cic. Fin. 3, 2; ogs. at beskrive, id. Tusc. 3, 5; men notare verba, Ovid., litteram, (et Brev), id., nomina, id., skrive el. nedskrive; — ogs. ~ chartam, (beskrive), id.; — ogs. absol., id. Met. 9, 523; — ogs. skriver med Jorfortællinger; quia notata, non perscripta erat summa, Suet. Galb. 5; ligel. notando consequi, (nedskrive et Joredrag), Quintil. 1, prooem.; — 2) om en Jorfatter: fortælligen at anmærke, id. 9, 4, 15; cf. Nep. Att. 18: quae (res) non in eo (volumine) sit notata; ligel. Cic. Fam. 7, 22: id caput notavi etc., (har jeg anmærket); — ogs. bemærker el. anfører, genera vitium, Plin.; cf. Cic. Phil. 2, 23; — ogs. anmærker skriftligen, skriver som Anmærkning dertil, Dig.; (in) annalibus notatum est, Plin. 8, 54; — B) „ment.“; 1) betegner el. udmærker (til det Bedre el. Børre), gjør kiendelig; — ita notata genera dietorum etc., (at Udryksmaaden var saa kiendelig), Cic. Fam. 7, 32; quae temporis quasi naturam notant, ut hiems, id. Part. or. 11; f. ogs. nescit, notatus; — b) oftere dadlende, navn. om Censurerne: at anmærke og beskæmme; — ~ aliquem nomine furti, Cic. Cluent. 42; cf. ibd. 47; ogs. kan hioføres, Martial. 6, 22: Ne lex Julia te notare possit; — ogs. „alm.“: dadler, irettesætter; seque indoluisse notatum, Ovid. Met. 9, 261; men verbis notari, vid. Cic. Fam. 14, 8; cf. id. d. Or. 2, 85; — ogs. misbilliger; ~ rem, non hominem, id. Mil. 11; — 2) bemærker, sagttager, fornemmer; — ~ cantus avium et volatus, Cic.; cf. id. d. Or. 3, 18, v. id. Verr. 5, 10; — memori pectore dicta nota, Ovid. Fast. 3, 178; ogs. oculis notare puellam, id.; cf. Cic. Catil. 1, 1; — III) part. notatus, 3, ogs. som adject.: udmærket, mærkelig, paafaldende; df. compar., quo notatior sit similitudo, auct. ad Her. 2, 36; superl., libidinum maculis notatissimus, Pseud. Cic. or. p. Dom. 9.

notor, oris, m., [nosco]: en Kiender, d. e. som kiender nogen el. noget; — qui notorem dat, ignotus

est, Senec. Ep. 39, Petron.; cf. — *nōtōrius*, 3: som beretter el. forhynder; *factv.* subst.; a) *notoria*, ae, f., (sc. *epistola*). Kundgiorelsestiftelse, Treb. Poll.; ogf. Kundgiorelse, Appul.; — b) *notorium*, i, n., (sc. *iudicium*): Angiørelse, Denunciation, Dig. — *notos*, i, m., f. unt. 2. *notus*.

nōtūla, ae, f., *dem.* af *nota*: liden Anmærkning, Capella. — *1. nōtus*, 3: *partic.* o. *adj.* af *nosco*. — 2. *nōtus*, (—*os*), i, m., *vōtos*, sigesom auster: Søndenvinden, *procellosus*, Ovid., *tepibus*, id.; — ogf. som *Person*: *madidis Notus evolat alis*, Ovid. Met. 1, 261; — II) „*everf.*“: A) *Stern*, *Vind*, Virg. Aen. 1, 108, o. ibd. 3, 268; — B) *pl. noti*: *Rusten*; *illa notos fugit*, (i. e. in *notos* el. in *auras*), Virg. Aen. 5, 512; cf. ibd. 10, 266.

nōvācūla, ae, f., [*novō*]: skarpet el. *skarp Kniv*, navn. *Ragekniv*; — *novacula nudare caput*, (*rage glat*), Martial. 2, 66; cf. Liv. 1, 36, o. Cic. Div. 1, 17; — ogf. *efslags Doff* el. *Mertvaaben*, Martial. 7, 61; — *not.*: ogf. *Rævnet* paa en ubefindt *Åst*, vid. Plin. 32, 5.

nōvālis, e, [*novō*]: til at ploe; — *ager a novando novalis* (*dicitur*), Varro; — *factv.* subst.; A) „*egenl.*“: *novalis*, (sc. *terra*), o. *novale*, (sc. *solum*); a) *Brakland* el. *Brakmark*; — *tousas ... novales*, Virg. Ge. 1, 71; *Vacuo ... novali*, Ovid. Pont. 1, 4, 13; cf. Plin. 18, 49; — b) den første Gang ploedde *Mark*, nyt *Ågerland*; — *ex silva novale facium*, Dig.; cf. Plin. 17, 3; — B) „*everf.*“: *Ågerland* el. *Sædemark*; *novalia culta*, Virg. Ecl. 1, 71; — ogf. *Græsland* el. *Græsmark*, Colum. 6, praef.

**nōvāmen*, inis, n.: *Æternelse*, Tertull.; — *nōvātio*, onis, f.: *Æternelse*, *Forandring*, Tertull.; — II) „*everf.*“: i) *Ætelsproget*: *Ætelselse* af et nyt *Gjældsbevis*, Dig.; — *nōvātor*, oris, m., *verborum*, (Sallustius): *som indfører udsævanlige og forældede Ord*, Gell. 1, 15; — *df.* *sem.* *nōvātrix*, *icis*: *som fornyer*; — *∞ rerum natura*, vid. Ovid. Met. 15, 252; o. — *nōvātus*, us, m.: = *novatio*, Anson.; — [*novō*].
nōve, adv. af *novus*; I) „*alm.*“: paa en ny *Maade*; — *ut nove* (*ornata est*)! Plaut.; *verba nove dicta*, Gell.; — b) „*everf.*“: *ufærdiglig*, *paafaldende*, *støbende*; — *ne quid nove dicamus*, auct. ad Her. 1, 9; — II) „*bes.*“ om *Tiden* og *in superl.*: a) *nyligst* el. *sidst*; — *novissime memoria nostra etc.*, Sall. Catil. 33; cf. Plin. Ep. 8, 3; — b) *enteligen*, *tilsidst*; — *ratio declamandi ... novissime inventa*, Quintil. 2, 10, in.; cf. Plin. Ep. 4, 10.

**nōvellaster*, *stra*, *strum*: *noget ny* el. *ung*, vinum, Marc. Emp.; — *nōvellētum*, i, n.: *et med unge Dræder* el. *Vinfotke beplantet* el. *bevoert Sted*, Dig.; — *nōvellitas*, atis, f.: *Ryhed*; (opp. *vetustas*), Tertull.; o. — *nōvello*, are, v. n. o. a.: *at giere el. anlægge fra ny*; *df.* „*everf.*“: *at anlægge en ny Bvingaard*; — *edixit*, *ne quis in Italia novellaret*, Suet. Dom. 7; — *men* *som act.*: *novellantes vitam deo*, Paul. Nol.; — [*flgd.*].

nōvellus, 3, *dem.* af *novus*: *ung*, (d. e. *ikke gammel*); — *∞ arbores*, (opp. *vetulae*), Cic., *vites*, Virg.; *men* *∞ oppida*, (*nyligen anlagte*), Liv.; *∞ turba*, Tibull. 2, 2, 22, (i. e. *infantes*); *∞ prata*, Ovid.; ogf. *absol.* *novella*, Plin.; — II) „*bes.*“ ogf.; a) *∞ colla* (*boum*: *som ikke ere vante til Åget*), Ovid. Pont. 3, 7, 16; *men* ibd. 4, 12, 21: *∞ frena*, (*som man ikke er vant til at styre*); — b) *∞ Aquilejenses*, Liv. 41, 5, (*som atene i kort Tid have været i Ågb.*); — *not.*: *Novellae*, (sc. *constitutiones*): *Novellerne*, en *Del* af den *regerelse* *Ået*; (*de ere neml. udgivne sidigere end Codex*).

nōvem, num. card. indecl., *ñvēa*: *ni*; — *sermo in novem et dies et libros distributus etc.*, Cic. Qu. Fr. 3, 5; *decem novem*, (f. *novendecim*), Caes. B. G.

1, 8; cf. — *November*, *bris*, *bre*, *mensis*, Cato, ogf. *absol.* *November*, *bris*: *November Maaned*, Martial.; — *Calendis Novembrius*, (d. *1ste Nov.*), Colum.; f. ogf. unt. *December*. — *novēnarius*, 3, [*novenus*]: *befaaende af ni Dels*, *numerus*, Varro; *men* *∞ sulcus*, (*tre Jod dyb og tre Jod bred*), Plin. 17, 15. — *nōvendēcim*, (*novem*d.), num. card., [*novem*, *decem*]: *nitten*, Liv. 3, 21.

novendialis, (*novem*d.), e, [*novem*, *dies*]; I) som *varer i ni Dage*, *sacrum*, ogf. *sacrificium*, Liv., *feriae*, Cic., *Nidagesfesten*, (*efter en Stenregn*; *quum lapidibus pluisset*, el. *quum de coelo lapidum esset*); — II) *som er el. stær em el. efter ni Dage*; — *df.* *novendiale*, (sc. *sacrum*, ogf. *novendial*, Augustin.): *det paa den niende Dag efter Begravelsen forfættede Offer*; *heril hører ogf. ∞ coena*, Tac. Ann. 6, 5; *men* Hor. Epod. 17, 48, *er pulveres novendiales*: *den paa d. 9de Dag (efter Dødsdagen) bisatte (alts. endnu friske el. varme) Åste*.

novennis, e, [*novus*, *annus*]: *niaarig*, *filius*, Lactant. — *Nōvensiles* (el. *Novensides*), dii, [*novus*, *insideo*]: *de nye* (fra *fremmede* i *Rom optagne Guder*; opp. *Indigetes*), vid. Varr. L. L. 5, 10, *bes.* ogf. Liv. 8, 9, (i en *Bonformular*). — *nōvēnus*, 3, [*novem*]: *hver ni*, el. *ni og ni*; ogf. f. *novem* el. *ni*; — *virgines ter novenae*, Liv. 27, 37; *Terga novena boum*, Ovid. Met. 12, 97.

**nōverca*, ae, f.: *Stifmoder*; — *patri suspectus de noverca*, Cic. Off. 3, 25; cf. id. Cluent. 70; *Quid ut noverca me intueris?* Hor. Epod. 5, 9; *men* *som Dre- sproget*: *apud novercam queri*, (*søge Hjelp paa urette Sted*), Plaut. Pseud. 1, 3, 80; — *fil.* ogf. „*everf.*“: *quorum noverca est Italia*, (*som der ere fremmede*), Vell. 2, 1; *df.* — *nōvercālis*, *is*: *stifmoderlig*; — *odia*, Tac.; cf. id. Ann. 1, 33; *men* *∞ oculis intueri*, Senec.; — *men* „*poet.*“: *∞ Lavinium*, (f. *Lavinium*, *som benævnt efter Lavinia*, *Stifmoder til Æneas's Son*, *Julus*), Juvenal. 12, 71; *ligel.* *∞ Mycenae*, (*som tilhørende Bacchus's Stifmoder Juno*), Stat.; e. — *nōvercor*, ari, v. dep. n.: *at behandle stifmoderlig*; *∞ alicui*, *Sidon*. — *Nōvesium*, i, n.: *By i Gall. Belg. ved Rhinen*, (hod. Neuss), Tac.

nōvi: *fiender*, *veed*, f. unt. *nosco*. — *nōviciō-lus*, (*novit.*), 3, *dem.*: *noget ung* el. *ny*, Tertull.; af — *nōvicius*, (—*itius*), 3, [*Visum* af *novus*]: *ny* el. *ung*, vinum, Plin., *colores*, id.; *men* *∞ quaestus*: *ny Erhvervsgræn*, Plaut. Most. 3, 2, 92; — b) „*bes.*“ om *Personer*: *∞ turba Grammaticorum*, Gell. 11, 1; cf. id. 1, 9; — *navnl.* om *Slaver*: *som nyligen er kommen i en Stilling*, *som er ny paa et Sted*; — *∞ puellae*, (*unge og uerfarne*), Ter.; *∞ servi*, Varro; ogf. *absol.* *de grege noviciorum* (sc. *servorum*), Cic. Pis. 1; — *comissit* *Recens captum hominem*, *numrum et novicium etc.*, Plaut. Capt. 3, 5, 60; — *men* Juvenal. 3, 265: *sedet ... novicius*, (*nyligen ankommen*). — *nōvies*, adv., [*novem*]: *ni gange*; — *ter novies*, Varro; cf. Virg. Ge. 4, 480, o. Senec. Ep. 58. — *Nōvōdūnum*, i, n.: *Rævnet paa flere Byer i Gal-lien*, navn. i d. *Vimrgisse*, (hod. Nouan), Caes.; i d. *Wenisse*, (hod. Nevers), id.; i d. *Eucafanste*, (hod. Soisson), id. — *nōvissime*, adv., f. unt. *novē*. — *nōvissimus*, 3, f. unt. *novus*.

nōvitas, atis, f., [*novus*]; I) „*egenl.*“: *Ryhed*, *det nye* i sit *Slags*; — *∞ rei*, Cic.; — *∞ ami*, (i. e. *ver*), Ovid.; ogf. in *pl.* *novitates*, (sc. *amicitiarum*: *nye Venstaber*), Cic. Lael. 19; — II) *df.* „*everf.*“: A) *det Udsævanlige* el. *Paafaldende*; — *∞ pugnae*, (*den uvante Maade at fægte paa*), Caes.; *∞ sce-leris atque periculi*, Sall. Catil. 4; cf. Ovid. Pont. 4, 13 24; — B) „*bes.*“: *∞ alicujus*: *ingen Åner at have* (neml. om den, der i sin Familie er den første, der beklæder en *Eruntsværdighed*); *bsf.* Cic. Fam. 1, 7:

novitati esse invisum meae; cf. Sall. Jug. 85: contemnunt novitatem meam, ego illorum ignaviam: ~ familiae, Vell. 2, 127. — noviter, adv., Biform af nove, Fulgent. — Növius, a: romersk Slægt: o. Personnavn: — heraf mærkes: Novius, probatissimus Atellanarum scriptor, Samtidig med Pompejus; vid. Macrobr. Sat. 1, 10. c. Gell. 15, 13.

növo, avi, atum, 1, v. a., [novus]; 1) „egenl.“: fermyr, sætter i den ferske Stand; — ~ transtra, Virg. Aen. 5, 752; Oblectat cultu terra novata suo, Ovid. Pont. 4, 2, 11; cf. Cic. d. Or. 2, 30: agro ... novato et iterato; — egf. gjør af ny, udfinder, tilvebringer; — ~ tela, (snæve Baalen), Virg. Aen. 7, 630; men ~ tecta, (bygge Hus), ibd. 1, 260; Ignatum hoc alius ipse novavit opus, Ovid. A. A. 3, 316; ~ verba, (giøre et. indføre nye Ord); vid. Cic. d. Or. 3, 37 c. 38; ~ prole viros, (fremlinge en ny Slægt), Ovid. Fast. 1, 622; — II) „overf.“; A) „alm.“: fermyr; — fessaque membra novat, (vederbygger dem), Ovid. Her. 4, 90; ~ ardorem eum, qui etc., Liv. 26, 19; ~ amorem, Ovid., seditionem, Tac.; — B) „bes.“: forandre, aliquid in legibus, Cic. Leg. 3, 5; — novare res: søge at forandre Statens bestående Forfatning, (næml. ved at vække Urosligheder, osv.), Sall. Catil. 39; cf. ibd. 55: ne quid novaretur; egf. Liv. 34, 35: omnia novari velle; — men „poet.“: pariterque novata est Et vox et facies, (i. e. mutata est), Ovid. Met. 2, 674; cf. ibd. 4, 519. — Növöcö-mensis, e. f. Novum Comum und. Comum.

növus, 3, nöos; 1) „egenl.“; A) „alm.“: ny, d. e. ikke gammelt, ung; som først nyligen er gjort el. fæst; — ~ ver, Virg.; ~ aestas, (i sin Begyndelse), id.; ~ miles, (nybrevet), Liv.; cf. id. 7, 7; men ~ consules, (som nyligen have tiltraadt Embedet), Suet.; men ~ magistratus, Liv. 7, 1, (som nyligen er indfæstet); — ~ frumentum, (sær efter Østten), Cic.; ~ lac, (nymalfer), Virg.; — res novae, Nyheder, Cic. Fam. 7, 18; men id. Fin. 5, 20, nye Opfindelser el. Opdagelser; — dog bede res novae effert: Begæjlinger el. Urosligheder i Staten, hvorom id. Catil. 1, 1: novis rebus studere; figl. id. Agr. 2, 33: rerum novarum causam quaerere; — men absol.: nova moliri, Vell.; cf. Sall. Catil. 28; — men Cic. Fam. 11, 21, spectare: res novas quaerere, (gaae paa Ror); cf. ibd.: hanc ipsam recentem novam (rem) deravitis, (den fæst erholdte Formue); — egf. absol.: novum: en Nyhed; si quid habes novi, Cic.; Novum attulerunt, quod sit novum gentium, Plant. Cas. prol. 70; — Novae tabernae, Liv. 26, 27, egf. absol. Novae, Cic. d. Or. 2, 66: novae Hygninger el. Comptoirer paa Jerum i Rom, (opp. Veteres); — B) „bes.“ mærkes: a) homo novus: der i sin Familie er den første, der beklæder en Curatværdighed, alts. uden Ærer; (opp. nobilis); vid. Cic. Agr. 2, 1, id. Mur. 8, c. Liv. 22, 34; — b) novae tabulae: nye Gældsskrivninger el. Gældsprotocoller, (d. e. Gældens Foranring og Rensning el. partielle Udslettelse); vid. Sall. Catil. 21, c. Caes. B. C. 3, 1 p. 21, egf. Cic. Off. 2, 23; — Senec. Benef. 1, 4, q. beneficiorum tabulae novae, at forklare ved: beneficiorum obliivio, (d. e. Uafkommelighed); — II) „overf.“; A) ny, det er uvant el. uersfaren; — ~ equus, (ikke tilfærd), Cic. Lael. 9; men ~ nares, Ovid. A. A. 2, 655, (uvante til en Lugt); men id. Her. 11, 48: Et rudis ad partus et nova miles, (som søder første Gang); — egf. e. dat.; delictis hostium novus, (der var ubevidst dermed), Tac. Agr. 16; egf. e. inf.; cervix nova ferre jugum, Sil.; — B) ny i sit Slægt, d. e. usædvanlig el. besynderlig, paafaldende el. vidunderlig; — ~ puppis, (Skibet Argo), Ovid. Her. 12, 11; ~ monstra, Hor.; ~ forma viri, Virg. Aen. 3, 591; ~ flagitia, Ter.; aliquid novi consilii, (nogen usædvanlig Bestumning), Nep. Eum. 4; — III) compar.

novior, Varro; superl. novissimus: den yderste el. sidste el. bageste; — ~ agmen, (Bagtropper), Caes.; figl. hi novissimos adorti, id.; ~ cauda, (det yderste deraf), Ovid.; ~ tempore etc., Nep. Eum. 1; cf. Sall. Jug. 71; men qui ex iis novissimus venit, Caes.; cf. id. B. G. 2, 11; — B) „bes.“ egf.; a) den sidste el. fæsteste; ne in novissimis quidem histrionibus etc., Cic. R. Com. 11; — b) den yderste el. værste; — ~ casum experiri, (være det yderste), Tac. Ann. 12, 33; ~ exempla mereri, (den haardeste Straf), ibd. 14, 44; a summa spe novissima expectabat, (ventede sig Døden), ibd. 6, 50.

nox, gen. noctis, f., nöx: Ratten; — noctem efficere, vid. Cic. N. D. 2, 19; die et nocte concoqui, (fordøes i 24 Timer), id. ibd. 9; serena nocte, id.; prima nocte, Nep.; sub noctem, Caes., multa nocte, egf. de multa nocte, Cic., ad multam noctem, Caes.; nocte adulta el. projecta, Tac.; — sterit noctesque diesque, (Ratter og Dage, el. Dag og Nat), Ter.; cf. Cic. R. Am. 2; men O noctes coenaeque deum (f. deorum), Hor. Sat. 2, 6, 65, (i. e. coenae in multam noctem jucundissime productae); — b) heril mærkes abl. noctu (f. nocte, fer. o. eftercl.); — Credo ego hac nocte Nocturnum obdormisse ebrium, Plant. Amph. 1, 1, 116; concubia noctu, Enn. ap. Macrobr. Sat. 1, 4; de noctu convenire, noctu multa domum dimitti, Quadrig. ibd.; men noctu futura, Macrobr. Sat. 1, 3; — not.: alene Cato R. R. 156, in gen. masc.: ponito pocillum in sereno noctis; — B) personificeret er Nox: Rattens Gudinde, Søster af Erebus, og ved denne Moder til Aether og Hemera; — vid. Enn. Ann. 1, 27, Cic. N. D. 3, 17, Hygin. fabb. praef., v. 4.; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) hvad der sker om Ratten, Rattearbejde; — Omnis et insana semita nocte sonat, (af den natlige Varm), Prop. 4, 8, 60; — b) heril mærkes A. Gellii Noctes Atticae, som han næml. om Ratterne havde samlet under sit Ophold i Athenen, vid. id. epil.; — 2) „poet.“ egf. Sevn el. Drom; — pectore noctem Accipit, Virg. Aen. 4, 530; figl. Abrupte oculi noctem, Stat.; cf. Sil. 3, 216; — b) egf. natlig Omgang med Kænnen, Cic. Att. 1, 16, v. Hor. Epod. 15; men nox vidua, Catull.; cf. Ovid. Her. 16, 69; — 3) „poet.“ egf. Døden; — omnes una manet nox, Hor. Od. 1, 28, 15; cf. id. ibd. 1, 4, 16, v. Virg. Aen. 10, 746; — b) egf. Underverdenen; descendere nocti, Sil. 13, 708; o maxime noctis Arbiter, (i. e. Pluto), Claudian.; — 4) Duskeldet, Mørke; — quasi noctem quandam rebus offundere, Cic. N. D. 1, 3; men perpetua nocte oppressa regio, Senec. Ep. 82; — b) Slindhed; — Perpetuaque trahens inopem sub nocte senectam Phineus, Ovid. Met. 7, 2; — 5) Storm, Ilveir; — tetra nimborum nocte coorta, Lucr.; cf. Virg. Aen. 3, 195, v. Prop. 3, 9, 5; — b) egf. om en Sty af Skredvaaben, Lucan. 7, 520; — B) „mentalt“; 1) mørk Jersvirring; — in hanc reple. noctem incidisse, Cic. Brut. 96; cf. id. R. Am. 32; men Nox ingens scelerum, Lucan. 7, 571; — 2) Landsmørke, Uforstand, Slindhed; — Pro Superi, quantum mortalia pectora caecae Noctis habent! Ovid. Met. 6, 472; — not.: nox som adv. f. nocte, f. næsent; — III) nocte, noctu, nox, som adv.: om Ratten, obl.; a) nocte; — luce ... nocte, auct. ad Her. 4, 30; nocte in campum (venire), Cic. Att. 4, 3; interdiu, nocte, etc., Liv. 8, 31; cf. id. 1, 17; — b) noctu; noctique et diu, (Nat og Dag, Ratter og Dage), Plant. Casin. 4, 1, 5; cf. Tac. Ann. 15, 12; men nonnumquam interdiu, saepius noctu, Caes. B. G. 1, 8; noctu ambulare in publico, Cic.; cf. Sall. Jug. 12, v. Hor. Ep. 2, 2, 27; — c) nox, [rimel. etr. af gen. noctis, svarende til νύκτος], men alene forcl.; — si nox furtum sit factum, figm. XII Tabb. ap. Macrobr. Sat. 1, 1; Si luci, si nox, etc., Enn. ap. Priscian.

noxa, ac, f., [noceo]: Skade el. Ulempe, som

man tilføiet el. fiber; — prava incepta consultoribus noxae esse, (geraade dem til Skade), Sall. or. Phil. contra Lep.; tristes pellere ... A foribus noxas, Ovid. Fast. 6, 129; si terra ad noxam aliqua genuit, Plin. 3, 63; noxam concipere, (i. e. morbum), klisee spg, Colum.; — sine noxa: uden Uheld, Suet. Caes. 81; noxam nocere, (hviske Skade), Liv. 9, 10, (af en forsmular), e. Dig.; — II) „overf.“; A) hvad der volder Skade, Eftyle, Brøde, delictum; — noxae appellatione omne delictum contineri, Dig.; in noxa aliqua comprehensus, Caes. B. G. 6, 16; noxam fateri, Ovid.; etsi mihi nullius noxae conscius sum, Liv. 3, 67; noxae reus, id., damptatus, id.; noxam nocere, f. evenf., admittere, Quintil., committere, Dig.; in noxa esse, Ter.; cf. Liv. 32, 26; — B) den nogen sem Straf tilføiede Skade, Straf el. Afstraffelse; — nisi qui noxam meruisset, Liv. 8, 28; velut dedi noxae inimico, id. 26, 29; cf. Ovid. Fast. 1, 359; noxae eximere, Liv.; noxa liberari, id.; luere noxam pecunia, id.; — C) „concret.“: hvad der har tilføiet Skade, den Eftylde el. Forbryderen; — noxa est corpus, quod nocuit, id est servus; noxia ipsum maleficium etc., Cod. Just.; aut noxiam sarcire, aut noxam dedere oportet, Dig.; noxae editio, ibd.; cf. — noxialis, e, actio, (Retssag i Anledning af tilføiet Skade), Dig.; — b) egf. absol. noxale, is, n.: Klage over tilføiet Skade; noxali experiri, Dig.

*noxia, ae, fem. af noxius, men efter Bem. Biform af noxa; I) „egenf.“: Skade, Ulempe; — ~ veneni, Plin., vini, id.; noxiam duplione decerni, id. 3, 3, (e XII Tabb.); noxiae esse: geraade til Skade, Dig.; cf. Liv. 10, 19; — II) „overf.“: Eftyle, Brøde, Forfælske, Forbrydelse; vid. Plaut. Trin. ab in.; noxia carere, id.; in minimis noxiis etc., Cic. R. Am. 22; cf. Liv. 10, 19, o. Tac. Ann. 6, 4; cf. — noxialis, e: skadelig, lex, Prudent.; — noxietas, atis, f.: Eftyle, Brøde, Tertull.; o. — noxiōsus, 3: skadelig, res, Senec.; superl., ~ animal, id. Clem. 1, 26, (Gronov.); — II) „fig.“: strafværdig, forbryderst, syndig, animus, Senec. Ep. 70.

noxitudo, inis, f., forcl. Biform af noxa: Brøde, Forbrydelse, Pelopidarum, Att. ap. Non. — noxius, 3, [noxa]: skadelig, fordærlig, tela, Ovid., lingua, Martial.; araneus aculeo noxius, Plin.; — compar., noxior, Senec., inc.; — II) forbryderst, civis, Cic. Leg. 3, 3, (e XII Tabb.); — efferre: styldig, strafværdig; multos ~ noxios iudicavit, Liv. 39, 41; noxia ~ corda, vid. Ovid. Met. 10, 351; egf. e. gen.; noxius conjurationis, Tac., facinoris, Dig.; — egf. e. abl.; eodem crimine noxios etc., Liv. 7, 20.

Nūbae, arum, m., Νούβαι: Rubierne, afrikansk Gøst, sydlig for Ægypten, Solin.; — egf. Nubei, orum, Plin. 6, 2; — in sing. Nuba, ae, Claudian. — nubecula, ae, f., demin. af nubes: liden Ety, Plin. 18, 82; — fædd. „overf.“: liden Met el. Fordunkling, smaragdi, Plin., oculator, id., in facie, id.; men ~ frontis tuae, (in stumle Pance), Cic. Pis. 9.

nubes, is, f., [best. m. *negos*, egf. m. nubo]; I) „egenf.“: en Ety; — aer concretus in nubes coigitur, Cic. N. D. 2, 39; cf. Virg. Ge. 4, 312, o. Hor. Od. 2, 16, 2; men Fertur (aper), ut excussis elisi nubibus ignes, Ovid. Met. 8, 339; men nubes abigunt (venti), Plin. 2, 48; hyperbolist er: caput attollere in nubes, Sil.; cf. Hor. Od. 3, 29, 10; — b) „rect.“ egf. en Regiety; — A) Sabaeae, (af Sabæist Negesse), Stat.; — II) „fig.“; A) „overf.“: 1) dunkel el. mørk Væst, nærl. paa Metaller og Gredstene; — (argentum positum) si nubem discutiat, (naar man neml. aander derpaa), Plin. 33, 44; cf. id. 37, 10: crystalli infestari maculosa nube; men ~ comae, (naar Skægget mørknes), Stat.; — 2) Ety, d. e. tæt Mængde; — ~ locustarum, Liv. 12, 10; men velut nubes telorum, id. 38, 20;

cf. id. 35, 19; men Hic subitam nigro glomerari pulvere nubem Prospiciunt etc., Virg. Aen. 9, 33; — B) „ment.“; I) ~ frontis, (Blindhed), Stat.; men Hor. Ep. 1, 18, 91: Deme supercilio nubem, (den mørke el. vrede Mine); fremdeles ~ meri, (beruset Tilstand), Val. Fl.; ~ soporis, (Søvnighed), Stat.; ~ mortis, (Dødens Mørke), id.; — egf. alm. Mørke el. Dunkelhed; Noctem peccatis et fraudibus objice nubem! Hor. Ep. 1, 16, 62; — 2) et adbrøende Døde; nubem belli sustinere, Virg. Aen. 10, 809; cf. Justin. 29, 3; — 3) Mørke, Forvirring; — Pars vitae tristi cetera nube vacet, Ovid. Trist. 5, 5, 22; cf. Psend. Cic. Or. p. Domo 12; — 4) det Temnie og Inetigende; — ne ... nubes et inania captet, vid. Hor. A. P. 230; — not.: nubes ater (sem masc.), Plaut. Merc. 5, 2, 38; — nubs f. nubes, Auson.

nubifer, a, um, [nubes, fero]: skybærende, omf. Apeninus (mons), Ovid. Met. 2, 226; — II) skybringende, notus, Ovid., ver, Lucan. — nubifungus, 3, [nubes, fungo]: sem fordrøvet Etyrne, boreas, Colum. — nubigena, ae, (commu.), [nubes, gigno]: avlet af Etyrne; cf. nubigenae, (Centauri), til hvilke Xien var fader ved den Ety, som han emfavnede i det første Jumbo; vid. Ovid. Met. 12, 211 e. 511, egf. Virg. Aen. 8, 293; — men ~ Phrixus, Colum. 10, 115, ved Drepsil med Navnet Νεφέλη, (nubes); f. und. Nephelæ; ~ elypei, Stat., i. e. ancilia, (sem nedfaldne fra Himklen); — ~ amnes, Stat., (sem næres af Etyerne el. Regnen); ~ nimbi, Prudent.

*nubilare, is, n.: Biform af nubl., Inscript.; o. — nubilarium, i, n., Lade el. Skur paa Marken, hvori den nyemiede eg uestrke Sæd bringes ind for at undrages Regnbyger, Varro, Colum., Pallad.; af — nubilus, e, [nubo]: gistejærdig, manbar, filia, Cic., virgo, Nep., Liv.; cf. Virg. Aen. 7, 53: jam plenis nubilis annis; men Ovid. Met. 14, 335: Haec, ubi nubilibus primum maturuit annis, etc.

*nūbilo, are, v. n. o. a.; I) neutr. impers.: at være skyet, at truce med Regn; — si nubilare coeperit, Varro; liget. pass.: si nubilabitur, Cato; — B) „overf.“: nubilans fulgor carbunculi, (ligesom skyet el. taaget el. dunkel), Plin. 37, 25; — II) act., men alene fide. o. „fig.“: at fordunkle; — ~ lucem dei, Paul. Nol.; o. — nubilōsus, 3, skyet, truende med Regn, caligo, Appul.; af — nubilum, i, n., pl. nubila, f. und. skyd.

nūbilus, 3, [nubes]; I) „egenf.“: skyet, med Etyr; — ~ coelum, Plin.; — dies, id.; men ~ annus, Tibull. 2, 5, 76; — 2) oftest subst. nubilum, i, n., Regnskyer, skyet Veir el. mørk Luft; — nubilum inducere, Plin. Ep.; cf. Suet. Ner. 13; cf. abl. núbilo, (i skyet Veir), Plin.; — liget. in pl.: nubila conducere, Ovid., disjicere, id.; cf. Hor. Od. 1, 34, 6, o. ibd. 1, 7, 15; nubila et siccitates vitare, Quintil.; nunquam tanta nubila abduci, ut etc., Plin.; — II) „fig.“; A) „overf.“: 1) sem medbringer Regnskyer; — ~ auster, Ovid., Propert., aquilo, Claudian.; — 2) mørk, dunkel, skyggesfuld; — nubilus umbra (Thybris), Ovid. Met. 14, 447; cf. ibd. 4, 132; men om Uderverdenen; nubila Styx, Ovid.; men nubilus Arcas, Stat., (i. e. Mercurius inferas); — 3) em Jærgen, vid. Plin. 9, 54; men ~ massa (phialae), Martial. 8, 51; — B) „ment.“; I) fermerket af Sorg el. Lidenskab; — ita nubilum mentem Animi habeo, Plaut. Cist. 2, 1, 5; Mars nubilus ira, (mørk el. fort af Harmen), Stat.; liget. toto nubila vultu (Ceres, med mørk el. forægende Mine), Ovid. Met. 5, 512; — b) df. subst. nubilum, i, n.; sol etiam humani animi nubila serenat, (Tungstindighed el. Sorgmedighed), Plin. 2, 4; — 2) mørk, ualmindlig; — Nubila nascenti sem mihi Parca fuit, Ovid. Trist. 5, 3, 14; — egf. mørk el. uheldig; Tempora si fuerint nubila, solus eris, id. ibd. 1, 9, 6; cf. id. ibd. 1, 1, 40. — nūbis, f. nubes, f. und. nubes, not. — nūbi-

vagus, 3, [nubes]: som giennemstreifer Etyerne; — ∞ meatus (Daedali: hans Flugt), Sil.

nūbo, psi, ptum, 3, v. a. e. n., [best. m. nubes]; 1) act.: bedæffer, indhyller, (dog næsten alene „poet.”); — tellus ... cupiet se nubere plantis, Colum. 10, 157; ut ndae virgines nubant rosae, auct. Pervig. Veneris 22; quod aqua nubat terram, appellatus est Neptunus, Arnob.; — 2) neutr.: at bedæffe sig, navnlig om Bruden, som med tilskæffet Nafnyn overgæves til Brudgæmnen; df. alene „overf.” om fruentimmerne, nubere (alicui): gifte sig med nogen; (derimod om Manden: docere uxorem); — Si qua vult apte nubere, nube pari, Ovid.; virgo nupsit, cui Caecilia nupta fuerat, Cic. Div. 1, 46; cf. Liv. 1, 46; liget. mulier nupta uni, Cic.; — ∞ ex amplissimo genere in familiam clarissimam, id. Coel. 14; cf. Liv. 4, 47; oftere ogs. nupta cum aliquo: som er gift med nogen, Plaut., Ter.; men Gell. 1, 23: ut una apud duos nupta esset, (havde to Mand); men comit: haec viro quotidie nubit, Plaut.; — bb) bertil mærkes endnu; a) sup. nuptum, (til Ægte el. Ægtefæb); — nuptum dare alicui filiam, Nep. Paul. 2; men propinquas nuptum in alias civitates collocasse, vid. Caes. B. G. 1, 18; cf. Ter. Phorm. 5, 1, 25; men ultro nuptum ire, (gifte sig), Plaut.; — vgs. impers. pass.; ejusmodi hic cum fama facile nubitur, id. Pers. 3, 1, 58; — b) partic. nuptus, 3, hvs. fem. nupta, ae, som subst.: den gifte Kone, Duftruen; — nupta ea est, an vidua? Plaut.; nupta pudica, Ovid.; nova nupta, (den unge Kone), Plaut.; nupta Jovis, Ovid.; — men vgs. ofte adj.; ∞ filia, Cic.; ∞ mulieres, id.; cf. Hor. Od. 2, 8, 23; — c) verba nupta, (ægtefæbelige Ord el. Udtryk); vid. Plaut. ap. Fest. p. 170, (Müll.): Virgo sum; nondum didici verba nupta dicere; — 2) „overf.”; A) om Mandstift siges nubere ørentlig alene med Vibepr. af Heilagselise; vid. Plaut. Cas. 5, 1, 6; cf. spottende; vid. Martial. 8, 12: uxori nubere nolo meae, (staae under Toffelen); cf. om Væderaster, id., Juvenal.; — dog findes ogs. nubere, f. uxorem ducere, Tertull., Varr. ap. Non.; — B) comit. vgs. om et løst fruentimmer: at sege Omgang med Mandstift; vid. Plaut. Cist. 1, 1, 45; — C) om Vinstoffens Jærbintelse med andre Træer; — vites populis nubunt, Plin. 14, 13; — vgs. omvendt: populus vitibus nupta, id. 18, 38; f. vgs. marito s. l. — nubs, is, f. nubes, f. mnd. nubes not.

*nūcālis, e: som ligner Noder; — ∞ palmulae, Coel. Aur.; o. — nūcāmenta, orum, n.: hvad der (ligesom Noder) hænger paa Trærne, som Granfogler el. Grantapper, ordl., Plin. 16, 19; — [nux]. — nūcella, ae, f., dem. af nux: siden Rod, Apic. — Nūcēria, ae, f.: Navnet paa flere Byer, navnlig 1) paa en By i Campanien, med Tindavnet Alfaterna; vid. Liv. 9, 41, o. id. 23, 15; — 2) df. Nūcērinus, 3, ager, id.; — Nucērinī, orum: Jændaanerne deraf, id.; — 2) paa en By i Umbrien; — dens Jændaanere: Nucērinī Favonienſes o. Camelani, Plin. 3, 19. — *nūcētum, i, n.: Roddestov, Stat.; o. — nucēus, 3: af Roddesta, materies, Cato, Plin.; vgs. nucius, 3, mēssa, schol. Juvenal. 11, 117; — [nux]. — nūcīfrangibulum, i, n., (nux, frango): Roddestakker; men comit, f. deus el. Tand, Plaut. Baech. 4, 2, 16. — nūcīnus, 3, [nux], f. mnd. nucēus. — nūcīpersicum, i, n., [nux]: den paa Roddestræt indpøbede Jersken, Martial. 13, 46, (m lemm.). — nūcīprunum, i, n., [nux]: den paa Roddestræt indpøbede Blomme, Plin. 15, 12. — *nūclēatus, 3: hvoraf Kernen er udtagen; uva passa nucleata, Scribon., (rimel. f. enucleata); o. — nucleō, are, v. n.: at faae en haard el. fast Kerne; men alene in partic. o. „overf.”: nucleantibus mamillis, Theod. Prisc.; — [af figd.].

nūcleus, i, m., [f. nuculeus, af nucula, nux]; 1) „egent.”: Kerne el. Frugtkerne; df. A) den spiselige Kerne, som Roddesternen, vid. Plin. 15, 24; — ∞ nucum pincarum, (Piniferne), ibd. 9; ∞ amygdalae, id., avellanae, id.; — som Ørdsprog mærkes: Qui e nucē nucleum esse (f. edere) vult, frangit nucem, Plaut. Cure. 1, 1, 53; liget. Nucleum amisi, reliquit pigneri putamina, id. Capt. 3, 4, 122; ∞ alii, (det Jærste deraf), Plin.; — B) den uspiselige haarde Kerne el. Sten i Trætragt; — nuclei olivarum, Plin., persicorum, id., cerasorum, id.; ∞ lignosus mali Punici, id.; — 2) „overf.”; A) det Jærste af el. i et Legeme; — ∞ gallae, Plin., myrrhae, id.; — B) den haardeste el. fasteste Del i et Legeme, som ∞ ferri, (Etaaler), Plin.; ∞ corporis conchae, (Yerlen i Verlemuslingen), id. 9, 55; ∞ terrae, (den fasteste og reneſte Jord), id. 17, 4; cf. id. 36, 62: nucleō crasso sex pedes induci, (overstryges dermed); liget. insuper ex testa nucleus inducitur, Vitruv. — nūcūla, ae, f., dem. af nux: siden Rod, Plin. 15, 21; cf. Fest. p. 172 o. 173, (Müll.).

nūdātio, onis, f., [nudo]: Blotteelse, (navnlig. Le-gemet), Plin. 28, 19. — nūde, adv. af nudus: nøgent, blotet; df. „overf.”: usmiffet; ∞ tractare (aliquid), Lactant. — nūdipēdalia, ium, n., sc. sacra: Jæst el. Procession, som feiredes med bare Fødder, Tertull.; af — nūdipes, edis, adj., [nudus, pes, m.]: barfodet, med bare Fødder, id. — nūditas, atis, f., urigtig Læsem., Quintil. 10, 2, 33, f. jucunditas; vid. Freund. — nūdus, adv., [ctr. af nunc dies, m. Endelsen -us lempet efter d. figd. Talsord]: det er nu den ... Dag; — nudus tertius dedi ad te epistolam, (i Jor-gaars), Cic. Att. 14, 11, liget. nudus quartus, Plaut.; cf. Cic. Phil. 5, 1: qui dies nudus tertius fuerit; df. — nudus tertianus, 3, locus, (som blev omtalt for tre Dage siden), Fronton.

nūdo, avi, atum, i, v. a., [nudus]; 1) „egent.”: blotter el. afstækker; df. aflæber; — nudare inter cives corpora, (blotte sig øffentlig), Enn. ap. Cic. Tusc. 4, 33; men hominē nudari jussit, (lod ham aflæbe), Cic., cf. Liv. 29, 9; nudato capite, Virg.; cf. id. Ge. 2, 7, vgs. id. Aen. 5, 135; — b) vgs. om anden Blotteelse af Adskning; — ∞ gladios, Liv.; telum nudatum vagina, Nep.; men tectum nudatum (sc. tegulis), afstæket, Liv. 42, 3; (ventus) nudaverat vada (sc. aquis), id. 26, 45; ∞ agros, (hvorfor Eaden trærsa), id. 44, 27; ∞ messes, (udtarfe Eeden, Ovid. Fast. 3, 557; — 2) „fig.”; A) „overf.”; 1) i Krigs sproget: blotter, lader den Nodvar; — murus defensoribus nudatus, Caes. B. G. 2, 6; nudari latera sua sociorum digressu, Liv. 1, 27; cf. Virg. Aen. 5, 586; liget. ∞ litora, Caes., ripam, Liv.; — 2) berøber nogen noget (aliquem aliqua re); — ∞ jacentem armis, Ovid.; Furtivis nudata coloribus (cornicula), Hor. Ep. 1, 3, 20; — vgs. uden abl.; quae ... nudavit omnia, (har udflyndret), Cic. Verr. Act. 1, 5; quem praeceps alea nudat, (gjor forarmet), Hor. Ep. 1, 18, 21; — B) „ment.”; 1) affønder berfra, blotter derfor; — vis ingenii scientia juris nudata, Cic. d. Or. 1, 38; cf. Caes. B. C. 1, 1, 7; men Suet. Caes. 41: nudatos opere censorio, (som af Censurerne vare berøvede nogen borgerlig Rettighed); — 2) afstækker, blotter, d. e. aabenbarer, rober; — ∞ defectionem, Liv.; nec illi ... nudare, quid vellent, id. 24, 27; cf. Hor. Sat. 2, 8, 71; — vgs. forflynder el. viser, Virg. Aen. 1, 356; nudare alicui amorem, Tibull. 4, 7, 2; — b) søger at opbæde el. udforfe; — magis ut nudaret animos ... quam etc., Liv. 31, 21.

nūdūlus, 3, dem., men alene „poet. overf.”: for-ladt el. ensom, loca, (i Underverdenen), Hadrian. ap. Spart.; af — nūdus, 3, 1) „egent.”; A) „alm.”: blot el. blotet; df. navnlig: nogen, uden Klæder, Cic. d. Or. 2, 26; nudis pedibus, Hor.; men c. acc. graec.:

nudus membra, Virg.; liget. nudus pedem, Ovid.; — egf. uden Dverflader, navn. uden Tøge; egf. uden Rusning; — Nudus ara, sere nudus, etc., Virg. Ge. 1, 299; — nudi sub jugum missi, (alene i Underflader), Liv. 3, 23; men nuda corpora trucidantur, id. 5, 15, (rimel. ubevæbnet); — nudus sudor, Quintil. 11, 3, 26, (een Nøgenes Svæde); — som Detsfreg mærkes: nudo vestimenta detrudere, (tage, hører der intet er), Plaut. As. 1, 1, 79; — B) "bef.": blottet el. ubevæbnet, uden Bevæbning; — ∞ ensis, (Bæret, uden Skede), Virg.; ∞ dextra, (ubevæbnet), Liv.; Sedit homo nuda, Ovid. Met. 4, 261; Nudus in ignota ... jacebis arena, (ubegraven), Virg. Aen. 5, 871; ∞ nemus, (uden Løv), Senec.; ∞ cacumina (montis), Liv. 21, 37, (uden Græs, uden Bæret); ∞ subsellia, (uden Mennefter), Cic. Catil. 1, 7; ∞ terga, Liv. 4, 77, (uden Bevæbning); nudi capilli, (uden Smykke), Ovid. Met. 4, 261; — egf. c. gen.; loca nuda gignentium, Sall. Jug. 79; liget. nudus arboris Othrys, Ovid. Met. 12, 512; — men c. dat.; cetera nuda neci, (udsatte derfor), Val. Fl.; — II) "fig.": A) "øverf.": a) blottet derfor, d. e. som er bleven berevet noget, som mangler el. savner noget; c. abl., egf. m. ab; — Nudus agris, etc., (som har tilsat dem), Hor. Sat. 2, 3, 181; cf. id. Od. 1, 14, 4; urbs nuda praesidiis, Cic. Att. 7, 13; — men res publica nuda magistratibus, Cic.; — nudus a propinquis, id.; cf. id. Verr. 4, 2: Messana ab his rebus sane vacua atque nuda est; — b) egf. absol.: fattig, forarmet; — quem tu semper nudum esse voluisti, Cic. Flacc. 21; nudi equites, id. Att. 1, 16, (forarmede, ruinerede); nuda senectia, (bispeløs, forlærd), Ovid. Her. 9, 154; cf. Hor. Od. 3, 16, 23; men Cic. Verr. 2, 34: quod domum ejus ... reddiderat nudam atque inane; — B) "ment.": a) "bef.": om Forberagter: nogen, d. e. upyntet, naturlig; — nudi enim sunt (Commentarii Caesaris), recti et venusti, etc., vid. Cic. Brut. 75; df. egf. verba nuda, Plin. Ep. 4, 11, (som benævne Tingen ligefrem); cf. Quintil. 8, 3, 38; men Ovid. A. A. 3, 717: nudis mihi rebus agendum est, (vil helst mig til Tingen, vil afhelst mig fra Udsmykninger); — b) "alm.": blottet el. alene for sig selv, egf. uden Forbindelse med noget andet; — nudam Caesaris iram, (intet andet end hans Vrede), Ovid. Trist. 3, 11, 17; nuda ista si ponas, Cic. Parad. 3, 2: locorum nuda nomina, Plin. praef.; — "bef.": egf. i Detsfreg: nudus consensus, Dig.; men nudus usus, id. est: sine fructu, ibd.

nugacitas, atis, f., [nugax]: daarligh Elader, Augustin. — nugae, arum, f.: hvad der ikke duer, Daarligheder, Narrefreg, Udsælfheder; — tantis delectari nugis, Cic. Div. 2, 13; maximas nugas agere, (afledes intet at udrette), Plaut.; cf. Ter. Heaut. 1, 1, 8; — besiddet falske Catullus o. Martialis deres Digte: nugas, (Bagateller); cf. Hor. Sat. 1, 9, 2; — II) "øverf.": Personer el. Omgivelse, som alene tiene til Tidsfordriv; — tamen nugarum nihil est, vid. Cic. Mil. 21; amicos habet, minus nugas, etc., (de daarlige Personer), Cic. Att. 6, 3; cf. id. Qu. Fr. 1, 2, 2.

nugalis, e, [nugae]: daarligh, tosfet; — haec nugalia (mittere): disse Spisefindigheder, Gell. 7, 17. — nugamentum, i, n., [nugor]: hvad der ikke duer, Appul. — nugarius, 3, [nugae]: hørende til de ringeste Varer; — ∞ unguentum, (som ikke duer), Varro, inc. — nugator, oris, m., [nugor]: som glør Narrefregter, Plaut., Gell.; — egf. "alm.": en Snaffer, en Dagdriver, Cic. Flacc. 10, en Vinbinder, Pers. 5, 127. — nugatorie, adv.: tosfet, hen i Veiret, respondere, auct. ad Her.; af — nugatorius, 3, [nugator]: daarligh, interfingende; — ad probandum utramque rem infirmam et nugatorium etc., Cic. Caecin. 23; cf. id. R. Am. 16; ∞ artes, (i. e. mendacia), Plaut.; ∞ boves, (i. e. infirmiores), Varro. — nugatrix, icis, fem. af nugator; ∞ acies, (faad el. velslyst), Prudent. — nugax, acis, adj., [nugor],

homo: som spøker med Daarligheder, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 15.

nugigerulus, i, m., [nugae]: som ombarer Smaakram, (Bisfestrømmer), Plaut. Aul. 3, 5, 51; (al. nugivendus); inc. — nugipolylōquides, ac, m., [nugae, polēs, loquor]: taabelig Draggter, Plaut. Pers. 4, 6, 21. — nugivendus, 3, [nugae, vendo]: som følger Smaakram; f. und. nugigerulus. — nugo, onis, m., [nugae]: Biform af nugator, Appul.

nugor, atus sum, 1, v. dep. n., [nugae]: farer med daarligh Snaf; — non mihi nugari potes, (kan ikke føre mig bag Lyset), Plaut. Epid. 3, 1, 12; nugatur sciens, id.; — fædd. snaffer hen i Veiret, merer mig med tem Snaf; inseite nugatus etc., vid. Cic. Div. 2, 13; nugari eum aliquo, Hor. Sat. 2, 1, 73; — men "øverf.", id. Ep. 2, 1, 93, beder nugari: at drive de lettere el. merende Kunst, (navn. at digte for Theatret). — nugulae, arum, fem. dem. af nugae, Capella.

nullatēnus, adv., (f. nulla tenus, se. parte): paa ingen Maade, ingenlunde, Cod. Just. — "nullificamen, inis, n.: Gienstand for Ringegter, populi, hōe Jøffel, Tertull.; c. — nullificatio, onis, f.: Ringegter, Tilfædsættelse, id.; af — nullifico, are, v. a., [nullus, facio]: ringegter, tilfædsætter, id.

nullus, 3, gen. nullus etc., [ne, ullus]; 1) "alm.": ingen, intet; — nullo pacto el. modo: paa ingen Maade, Cic.; nullo negotio, id.; ∞ labore, Plin.: uden al Udmag; nullam in partem etc., Cic. Fam. 13, 1; homo nullis litteris, (uden al Lærdom), Plin. Ep.; liget. homo nullo numero, (afledes ubetydelig), Cic. Phil. 3, 6; nulli rei esse, (intet at due), Gell.; — egf. c. gen., el. m. de; beluorum nulla, Cic.; nulli vestrum deero, Liv. 6, 18; ei de virtutibus nulla desit, Cic.; cf. id. Marc. 7; — bb) egf. findes undert.; a) nullus, f. nemo: Ingen; nænt. in abl. c. gen.; — beneficia ... ipse a nullo repetere, Sall. Jug. 96; cf. Plaut. Bacch. 2, 2, 12; ut nullo egeat, Cic. Lael. 4; nullo hostium sustinente etc., Tac. Germ. 13; — liget. fem. nulla, (ingen Kene, intet Græntimmer), Ter. Heaut. 5, 3, 20, o. Justin. 28, 1; — df. egf. in pl. absol.: nulli, (ingen Mennefter); nullis defendantibus, Nep. Them. 4; cf. Cic. Off. 1, 37; — egf. findes nullus f. neuter; nullius partis esse, (være neutral), Asin. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 31; — egf. kan her mærkes: nulli duo, ingen to, intet Par; nullas duas effigies etc., Plin. 7, 1; men nullus unus: ingen enstet; nulla re una magis ... commendari etc., Cic. Brut. 59; — b) neutr. nullum, f. nulla res: ingen Ting, intet; — praeter laudem nullius avaris etc., Hor. A. P. 324; nullo magis studia, quam spe gaudet, Quintil. 2, 1, 13; egf. in pl., Lucan. 3, 361; men Liv. 22, 53: nullo verius, quam ubi etc., (f. nullo loco el. nusquam); — c) med Lunc fattedes nullus f. non el. ne hos el. om Personer; — at tu edepol nullus creduas, (f. ne credas), Plaut. Trin. 3, 1, 5; si non quaeret, nullus dixeris, Ter. Hec. 1, 2, 4; Philotunus non modo nullus venit, sed etc., Cic. Att. 11, 24; — egf. i Svar; saaf. Ter. Andr. 2, 2, 33: ac nullus quidem, (afledes ikke, se. liberatus es); — egf. kan hermed sammentilignes Cic. Off. 3, 11: quod eos nullos viderat, egf. id. Acad. 2, 15; — c) nullusdom el. nullus dum: endnu ingen, endnu intet; — fuga nulladum parte erat, Liv.; cf. id. 5, 31; — d) nullus foran det dobbelte nec el. neque epåver ikke Regationen; — nulla res publica, nec major, nec sanctor etc., Liv. praef.; — det samme gielder om nullus foran ne ... quidem; nullam ne in tabula quidem (malevolentiam) etc., id. Fam. 3, 12; liget. findes Liv. 43, 13: neque ... nulla, f. neque ulla; f. egf. und. neque; — e) fremdeles heder nullus non, som alm. bekræftende: enhver el. al; — nulla suarum rerum non relicta, (efterladende af deres Gienstand), Liv. 8, 26; nullos non honores cepit, Suet. Caes. 76; nullo non die, Plin.; — at at

stille fra non nullus el. nonnullus, som deslvis bekræftende: nogen; f. und. non o. nonnullus; — II) „overf.“ beder ogs. nullus; A) som er et Jutet, d. e. høist ringe el. ubetydelig; — itaque hujus memoria est nulla, Nep. Phoc. 1; men Plin. 11, 2: in his (insectis) tam parvis atque tam nullis etc.; men id. 36, 69: in rebus jam nullis, (i. e. perditis); cf. Prop. 1, 5, 22: toto corpore nullus, (aldeles indsejndten el. bentaret); — B) som har opbert at være til; — me (f. anticum meum) ... nusquam aut nullum fore, Cic. d. Senect. 22; cf. id. Tusc. 1, 38; men Prop. 1, 17, 12: Ossaque nulla etc., (f. ossa mortui); — C) som intet er, som ikke duer el. gielder det mindste; — nullos judices habemus, (ingen rettsafne Dommere), Cic. Qu. Fr. 3, 2; cf. nullus imperator, id. Fam. 7, 3; patre nullo (uatus: af en ringe el. ubekiendte fader), Liv. 4, 3; men nullos se usquam esse, (at de intet gielder, intet fermaet), id. 3, 68; — b) „bef.“ hos Comiserne: nullus sum, nulla sum: jeg er forloren el. uden Redning: vid. Ter. Phorm. 1, 4, in. e. ibd. 5, 8, 49; ligel. ecce me nullum senem, Plaut. Cas. 1, 4, 26; ogs. fan bideforts Liv. 6, 18: ipse ... nullus repente fui; — not.: nulli f. nullius, Ter. Andr. 3, 5, 2; ligel. nullae f. nullius (fem.), Lucr. 6, 392; men nullae curae, f. nulli curae, Prop. 1, 20, 35; cf. Plaut. Mil. gl. 8, 1, 207.

num, adv. interrog., færd. i de Spørgsmaal, hvorpaa man venter negende Svar; I) i directe Spørgsmaal, o. e. indic. i men; (dog ogs. at udtrykke ved Sammenligning spørgende Form); — num expectatis, dum Metellus testimonium dicat? Cic. Verr. 3, 53; men num igitur etc.? aut num etc.? id. Div. 1, 14; cf. Hor. Sat. 2, 5, 58, o. Virg. Aen. 4, 370; — bh) heril mærkes; a) Forbindelsen med nam o. ne; — cho numnam hic relictus custos? Ter. Eun. 2, 2, 55; — deum ipsum numme vidisti? Cic. N. D. 1, 31; cf. id. Lael. 11; — b) Forbindelsen m. quid (el. numquid) vis? vil du ellers noget? (en hyppig Afstedsformel), Plaut., Ter., Cic., Liv.; derfor ogs. numquid me vis? Plaut.; ogs. elliptisk: numquid me? id. Poen. 3, 6, 6; — II) i indirekte Spørgsmaal, o. e. conj. i em; — quaero, num aliter, ac nunc eveniunt, evenirent? Cic. Fat. 3; cf. id. Manil. 7; men speculari, num solliciti animi sociorum essent, Liv. 42, 19; — ogs. mærkes Forbindelsen: num quando, Cic. Lael. 19, oftere, o. num quis, id. Att. 13, 8, oftere; — men Suet. Aug. 18: consultus, num et ... vellet (ent han ikke ogsaa vilde), etc.

Numa, ae, m., Pompilius: Noms anden Konge, vid. Liv. 1, 18, fgd., ogs. Ovid. Fast. 3, 305 fgd.; — not.: Numa Marcius (el. Martius), en Sabiner, Ven af R. Numa, vid. Liv. 1, 20, o. Tac. Ann. 6, 11. — Numantia, ae, f.: By i Hisp. Tarrae, ved Duris, (Duero), blev ødelagt af Scipio Africanus d. yngre, Liv. epit. 54 o. 57 fgd., Cic. Off. 1, 11 o. Mela 2, 6; — B) Numantinus: Numantius, urbs, Ovid., bellum, Cic., foedus, id.; — Numantini, orum: Indvaarnerne af Byen Numantia, Liv. l. c., Plin.; — b) ogs. er Numantinus: Titnavn til den ovennævnte Scipio; vid. Ovid. Fast. 1, 596: Ille Numantina traxit ab urbe notam; — hvf. „pect.“: Numantini, orum, Juvenal. 8, 11, ogs. Numantini avi, Prop. 4, 11, 30, (berømte Mand af Scipionernes Slægt). — numarius, numatio, numatus, etc., f. und. nummarius, etc.

numella, ae, f.: etflags Hælske til Slaver, Plaut. As. 3, 2, 5, ogs. til Dvæget, Colum. 7, 8; — ogs. findes numelli, f. numellae, id. — numellus, i, m., f. und. frgd. numen, inis, n., [af nuo, ligesom flumen af fluo]; opdel.: Nis el. Nis med Hovedet, Lucr. 2, 632; cf. Fest. p. 173, (Müll.): quasi nutus dei etc.; — B) df. Beining el. Næring derhen el. dertil, Lucr. 4, 180; — II) oftest „fig.“; A) „alm.“: Billie, Befaling; — magna vis est, magnum numen unum et idem sentientis senatus, Cic. Phil. 2, 13; cf. Lucr.

3, 145; men Virg. Aen. 1, 133: meo sine numine etc.; — B) „bef.“; I) Guddommens ligesom Vind og Billie, dens Magt og Styrelse; — deorum numen facere secum, Nep. Ages. 2; cf. id. Timol. 4; ligel. deus, cujus numini omnia parent, Cic. Div. 1, 55; dii moverunt numen ad indicandam imperii molem, (gave Bærser derfor); — b) df. ogs. om Magthaverens Billie; saaf. Ovid. Trist. 5, 3, 45: flectere tenta Caesarem numen; cf. Liv. 7, 30: annuite, P. C., nutum numenque vestrum invictum Campanie etc.; — 2) df. ogs.: a) Guddommens Hoihed og Majestæt; — numina sancta precamur Palladis arimonae, Virg. Aen. 3, 543; cf. Hor. Epod. 17, 3; ligel. Virg. Aen. 3, 372: multo suspensum numine ducit etc., (opfyldt af Guddommens Majestæt el. med bellig Hædsel); — b) Guddommens selv, en Gud el. Gudiinde; — si quem Numina laeva sinunt, Virg. Ge. 4, 7; numina montis adorant, Ovid. Met. 1, 320; cf. Virg. Aen. 3, 631; men Ovid. Met. 10, 430: promissaque numine firmat, (med en Ed ved Guderne).

numerabilis, e, [numero]: til at tælle, som lader sig tælle, calculus, Ovid. Met. 5, 588; — populus numerabilis, utpote parvus, Hor. A. P. 206. — *numeralis, e: hørende til Tæl, nomen, i Grammatiken: Talordet, Priscian.; o. — numerarius, i, m.: som har med Regning el. med Regnskab at gjøre; df. I) en Regnemester, Augustin.; — II) en Regnskabsbetjent, navn. hos praefectus praetorio, Cod. Just.; — [numerus].

*numératio, onis, f.: Tælling, Dytælling, Colum.; — ogsaa Udælling, Betaling; — Ep. siet ab illo, (ved Anvisning paa haant), Senec. Aen. 18; o. — numérator, oris, m.: som tæller, siderum, Augustin.; — [1. numero]. — Númeria, ae, f., [numerus]; I) Tællenes Gudiinde, Augustin.; — II) Gudiinden for en hurtig Dødsel, Varr. ap. Non. — 1. Númerius: romersk Titnavn i d. fabiske Slægt; skrives undert. forført. Numer., el. N.; vid. Liv. 41, 28, oftere; — not.: ogs. er Numerius, a: romersk Slægtsnavn, vid. Cic. Sen. 33, oftere; — B) df. Númerianus, 3, raudusculum, Cic. Att. 7, 2. — 2. numerius, 3: hørende til Tæl; — ∞ aestimationem renuere: ikke lade sig tælle, Jul. Val. res gest. Al. M.

numéro, avi, atom, 1, v. a., [numerus]; I) „egent.“: tæller el. eftertæller; ogs. regner el. beregner; — ∞ aliquid per digitos, (paa Fingrene), Ovid.; ligel. ∞ aureos voce digitisque, Suet. Claud. 21; ∞ genus ab aliquo, Juvenal.; men Cic. d. Or. 2, 32: si ex reis numeres, (naar man tæller el. regner derefter); — ∞ pecus, Virg.; miles numeratus, (talt el. moustrert), Lucan.; vota vix numeranda, (næsten utallige), Tibull.; — numera senatum, (som Dyrdering til Consulen, for at hindre en Senatsbeslutning, hvortil neml. horte et vist Antal Senatorer el. senatus frequens); vid. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 11; cf. Cic. Att. 5, 4; — numerantur pectine chordae, Juvenal. 6, 382, (der spilles paa en Strengseleg); — b) at tælle eller regne derfra, originem libertatis inde etc., Liv. 2, 1; men Cic. Phil. 7, 1: quos quidem a se primum numerare possunt, (hvis Lise de kunne begynde med dem selv); — B) „bef.“ om Penge: at utælle el. tistælle el. betale; — ∞ pecunia alicui, Cic., a quaestore, (med Anvisning paa Dvæget), id. Flacc. 19; men ∞ de suo, (af egne Midler), id.; ligel. ∞ militibus stipendium, id., alicui mercedem, Vell.; — df. pecunia numerata, Cic., ogs. argentum numeratum, Plaut., oftest absol., numeratum, (se. argentum): rede Penge, Contanter; — numeratum non erat mihi, (jeg havde ingen Penge i Kassen), Cic. Fam. 5, 20; in numerato relinquere, (i rede Penge), Plin.; hvf. „overf.“: ingenium in numerato habere, (have paa rede Haand), Quintil. 6, 3, 111; — men Hor. Ep. 2, 2, 166: Quid refert, vivas numerato

nuper, an olim? (se. pretio); — II) „fig.“; A) „overf.“; a) at tælle, d. e. at have; — Donec eris felix, multos numerabis amicis, Ovid. Trist. 1, 9, 5; — b) at optælle el. anføre; — si velim numerare, quibus bonis male evenierit, Cic. N. D. 3, 31; — B) „ofest.“ „ment.“; a) at hænregne bertil, at hælde el. anføre derfor; — ~ aliquem in vulgo patronorum, ogf. in multis, Cic. Brut. 197; men id. Verr. 3, 7; ex quibus in primis numeranda est civitas Halesina, (er at regne til de anfæltigste); mors in beneficii parte numeretur, (vilde jeg anføre som en Velgierning), id. Phil. 11, 1; men voluptatem nullo loco numerare, (anføre for inter), id.; — fortunam inter dubia, virtutem inter certa numerare, Tac. Germ. 30; numerari post aliquem, (nedsættedes derunder), id. Hist. 2, 77; si quidem Platonem ex illa vetere (Academia) numeramus, (hænregne ham bertil), Cic. Acad. 1, 12; — b) holder el. anføre derfor; — Sulpicium accusatorem suum, non competitorum numerabat, Cic. Mur. 24; cf. id. R. Am. 6; figel. qualem (civem) me et esse et numerari volo, id. Fam. 1, 9. — 2. numero, abl. som adv., f. ind. numerus, nr. iii.

*nūmērōse, adv.; I) „egent.“; i siert Antal; — compar., ~ dividere, (i flere Dele), Plin.; men ~ onerare (vitum med flere Græne), Colum.; numerose loqui, (tale i Sferialler), Tertull.; — II) „overf.“; A) i Musikken; rhythmis, harmonis, tactis; — ~ sonantes (fiduciale), Cic. N. D. 2, 8; — B) em Jøredraget; efter afmaalte Ved, rhythmis; — ~ cadere (sententiam), Cic. Brut. 8, dicere, id.; — compar., Gell.; superl., Quintil.; — nūmērōsitas, atis, f.: siert Antal, Mængde, Tertull.; o. — nūmērōsiter, adv.: = numerose, Arnob.; — [figd.].

nūmērōsus, 3, [numerus]; I) „egent.“; talrig, mangfoldig, med el. af siert Antal; ogf. af siert Omfang, vidtloftig; — ~ parvus (animalium), Plin.; ~ domus, (med mange Personer el. Veriente), id.; — compar., Pylio... numerosior aeo (dies), Martial. 4, 1; superl., ~ civitas provinciae, Tac. Agr. 7; men numerosius gymnasium, Plin. Ep., (med mange Dele el. Afdelelser); numerosissima causa, (hvori mange ere anlagde), ibd.; — ~ hortus, (vidtloftig), ibd.; ~ opus, Quintil.; men ~ pictura, (som har mange Billeder el. Figurer), Plin.; pictor diligentior, quam numerosior, (som arbejder mere noiatagten, end meget), id. 35, 40; — II) „fig.“; hvori den rette Takt og Numerus er bevaret, som er ordnet og afmaalt efter Kunstens Regler, tactis; — ~ numerosos ponere gressus, Ovid.; cf. id. Am. 2, 4, 29; men id. Tr. 4, 10, 49; numerosos Horatius, (som „bruger mange Metra el. Versemaal); Myron numerosior in arte, quam Polycleus, (indbragte mere Harmoni i Kunsten), Plin. 34, 19; — b) navn. om Jøredraget; vid. Cic. Orat. 48, 50 o. 52.

nūmērūs, i, m., [besl. m. νόμος, numus, νόμος; oprf. det Delle el. Tidstætte]; I) „egent.“; A) „alm.“; Tallet, d. e. Betegnelsen af et Tal el. Antal; — nec nomina quae sint, Est numerus, (der er ifte Tal derpaa), neque enim numero comprehendere refert, (at tælle dem), Virg. Ge. 2, 104; numerum inire, Caes., capere, Plaut., exsequi, Liv., (tælle, beregne); numerum deferre, (angive), Caes., subducere, (fradrage), Catull.; procedere in numerum, (regnes med til det øvrige), Cic. Verr. 4, 9; — bb) bertil kan mærkes; a) abl. numero: i Tallet, i Antal; sættes med Eftertryk til Tallet selv; — haec sunt tria numero, Cic.; oppida numero ad duodecim, Caes.; — b) ad numerum: indtil det rette Tal, d. e. fuldstændigen el. fuldstændig; — ad numerum iudices habere, Cic. Qu. Fr. 2, 13; cf. Caes. B. G. 5, 20; men extra numerum esse, (være tilovers), Plaut. Men. 1, 3, in.; — c) et blot Tal, alst., et Intet; df. „overf.“; daarligt el. udueligt Menneſte, Hor. Ep. 1, 2, 27; — d) i Grammatikene: numerus

singularis et pluralis, vid. Quintil. 9, 3, 8; — e) „poet.“ ogf.: numeri eburni, (de med Tal betegnede Elfenbensterninger), Ovid. A. A. 2, 203; — B) „besl.“; a) Tal el. Antal; — ~ piratarum, Cic.; si navis suum numerum haberet, (den fulde Betegnelse), id. Verr. 5, 56; cuius (exercitus) numerus duodecim millium fuit, Nep. Iphier. 2; — b) Antal, Mængde, Seb; — ex toto negotiatorum numero etc., Cic. Font. 1; fretus numero copiarum, Nep. Milt. 5; — ogf. Mængde el. Jærtaa; — ~ magnus frumenti, Cic.; ~ maximus vini, id.; — c) df. i Arigssproget absol., numeri: Afdelelser af Hæren; — sparsi per provinciam numeri, (i. e. cohortes), Tac. Agr. 18; cf. id. Hist. 1, 6; men nondum distributi in numeros, Plin. Ep.; men desinere in numeris esse, (faae sin Afsted), Dig.; — II) „fig.“; A) „overf.“; I) „alm.“; Antal el. Klasse, Afdelelser el. Forbindelse; — referre in numero decorum, Cic. N. D. 1, 12, in decorum numerum, Suet.; numero sapientum haberi, Nep.; cf. Cic. Arch. 12; qui est eo numero, qui etc., (f. eorum numero); figel. ad tuum numerum hunc ascribito, (f. ad tuorum numerum), id. Qu. Fr. 1, 1, 5; figel. talem in numerum, id. Phil. 2, 11; — beatorum numero (eximere: afsette af deres Tal), Hor. Od. 2, 2, 18; — 2) „besl.“; aa) væsentlig el. afmaalt Del af ethvert Helt, (ligesom Lemmerne af Legemet); vid. Ovid. Met. 1, 428, o. ibd. 7, 126; — figel. om Maaneten: triginta explere numeros, (have tredive Dage), Plin. 18, 75; (men mundus) expletus omnibus suis numeris et partibus, Cic. N. D. 2, 13; — df. a) numeri i et Digt, ligesom pedes, (Berfets Jødder); — nam quam sint numeri plures etc., Cic. Orat. 47; cf. ibd. 48, ogf. id. d. Or. 1, 48, o. Hor. A. P. 74; necere verba numeris, Ovid. Pont. 4, 2, 30; — df. ogf. Berfet selv; faal. gravi numero, (i beroffe Vers), id. Am. in.; — figel. i Musikken: Taktten; ut in musicis numeri, voces, etc., Cic. d. Or. 1, 42; — df. ogf. Musikken selv; faal. Virg. Ecl. 9, 45: numeros meminini, (husker Melodien el. Tønen); — ogf. anden taktmæssig Bevægelse; corpus movere ad numeros, (danse efter Taktten), Senec.; cf. Luer. 2, 631; men brachia tollere in numerum, (om de hamrende Cydeleer), Virg. Ge. 4, 174; men quos numeros vocant, (neml. i Jægtkunst), Quintil. 12, 2, 12; — b) navn. ogf. i Jøredraget ere numeri: de ligesom taktmæssig Ved el. Sætninger el. Sætningssætte, hvoraft Jøredagen bestaaer; vid. Cic. Orat. 52 o. 58; ogf. Quintil. 10, 1, 70; df. ogf. Periodens Vælskang og rhythmiske Proportion; vid. Cic. d. Or. 3, 48 figd.; — bb) numerus el. numeri; a) den Regel, hvorefter noget er el. bør være indrettet; — histrio si paulum se movet extra numerum, Cic. Parad. 3, 2; cf. Hor. Ep. 1, 18, 59; men ad numeros exige quidque suos, Ovid. Rem. 372; figel., in numerum, Virg. Aen. 3, 446, o. numero, ibd. 11, 549; regelmæssigen, vedberligen; — B) „ment.“; Plads, Stilling, Anseelse; — qui in aliquo sunt numero et honore, Caes. B. G. 6, 13; eo praesertim numero et loco, (neml. som Prætor), Cic. Verr. 2, 54; aliquem numerum obtinere, (være ret meget anset, neml. som Taler), id. Manil. 13; men homo nullo numero, (uden alt Værd), id. Phil. 3, 6; — df. numero el. in numero alicujus, (istædet derfor, el. i Egenstaa deraf; ogf. som el. ligesom); quum is tibi parentis numero fuisset, Cic. Div. in Caecil. 19; cf. Caes. B. C. 2, 45, o. Nep. Ep. 7; — b) den Pligt, som paaligger nogen i et Jørbøid; — numeros principis implere, Albinov. 1, 285; comitatus numeros omnes obire, Plin. Pan. 71; — III) bertil hører endnu abl. numero, som adv., oprf.: efter Tallet, d. e. noiatagten, punkstigen, oet., men alene forcl.; faal. A) netop, til rette Tid; — numero mihi in mentem fuit, c. inf., Plaut. Amph. 1, 1, 25; neminem vidi, qui numero sciret, quod scitu esse opus, Naevius ap. Fest. p. 170, (Müll.). — B) hurtigen,

mart, raff, ødl.; — cymbalis et plausibus numero reducunt in locum unum (apes displicatas), Varro; — ogsf. m. nimis; perfalsum et abs te creditum numero nimis, (altser hurtigt), Afran. ap. Fest. l. c.; — b) ogsf. dadlende: altser fidsig, altser raff; — numero hac advenis ad prandium, Plaut. Men. 2, 2, 13; cf. id. Poen. 5, 4, 102.

Nūmicus, o. Nūmicus, i, m.: Æter i Latium, i Nærbøen af Ravennium; vid. Ovid. Fast. 3, 647, o. Tibull. 2, 5, 43, ogsf. Sil. 8, 180 o. Plin. 3, 9; — not.: ogsf. er Numicius: romersk Mandssavn, Liv., o. Æ.; f. ogsf. Hor. Ep. 1, 6.

Nūmida, ae, m., ligesom d. beff. nomas, *νομῆς*: en Nomade; — Arabia Numidaria, Vitruv., (bes Plin.: Arabia Nomadum); f. ogsf. Fest. p. 173, (Müll.); — II) „bef.“: en Numidier; særv. in pl.: Numidæ, arum: nordafrikanisk folk, imellem Mauritania o. d. Carthagiste, hvor nu Algier; — vid. Sall. Jug. 46 o. 66, oftere, Liv. 29, 31, Virg., Æor.; men Numidum gentes (f. Numidarum), Martial. 12, 26; — ogsf. adj.; ∞ leo, Ovid.; ∞ dens, (i. e. ebur), id.; ∞ jaculatores, Liv. 28, 11; cf. Tac. Hist. 2, 40: Numida citus equo, (set Hyster); — B) df. I) Nūmidia, ae, f.: Landskabet Numidien, Mela 1, 6, Plin. 5, 2, Sall. Jug. 8, oftere; — 2) Nūmidicus, 3: numidisk, equi. Liv., cedrus, Plin.; — ∞ aves, id., ogsf. absol. Numidicæ (sc. aves cl. gallinae), id., Suet., ogsf. Numidicæ guttatae, Martial. 3, 58, ogsf. Africanæ: rimel. etflags Berlekøns; — ∞ crustæ, Senec. Ep. 86, (af numidisk Marmor); — not.: Numidicus, faldtes ogsf. Qu. Caecilius Metellus, ifølge hans Bedrifter i Numidien under Krigen imod Jugurtha; vid. Vell. 2, 11, Cic. Arch. 3, o. Æ.

Nūmisius, a: romersk Slægtensavn, Liv., Cic., Tac.; — B) df. Nūmisianus, 3, vitis, Colum., Plin. — nūmisma, ogsf. nomisma, atis, n., *νομισμα*: Mønt el. Møntstykke el. Pengestykke; — ∞ regale, vid. Hor. Ep. 2, 1, 234; men Martial. 1, 12: quum data sint equiti his quina nomismata, (i. e. decem sestertii); cf. id. 12, 62; — B) „bef.“: et ifte courserende Møntstykke, gammel Mønt, Skæpunge, ødl.; — ∞ vetera ... quibus pro gemmis uti solent, (neml. til Indfatning), Dig.; — II) „overf.“: Møntens Pærg el. Stempel, Prudent. — Nūmitor, oris, m.: Æenge i Alba, ved sin Datter Alia Morfader til Romulus og Remus, vid. Liv. 1, 3 figd., Ovid. Fast. 4, oftere, o. Virg. Aen. 6, 768. — Nūmitorius, a: romersk Slægtens og Personensavn, Cic.; cf. id. Phil. 3, 6.

*nummārius, (numar), 3: hørende til Penge; — ∞ res: Pengevæsenet el. Møntføden, Cic. Off. 3, 20: ∞ rei difficultas: Mangel paa Penge, id., ogsf. ∞ difficultas, id.; opp. ∞ rei copia, Suet.; — ∞ theca, Cic., area, Naev. ap. Non.: Pengestrinnet; — ∞ lex, (imod Pengeforfalskere), Cic. Verr. 1, 42; men ∞ poena, (Pengestraf), Dig.; — II) „overf.“: bestuften med Penge; — ∞ iudices, Cic. Att. 1, 16; ∞ iudicium, id. Verr. 3, 57; o. — nummātus, (numat), 3: meget bemidlet, adolescens, Cic. Agr. 2, 22; cf. Hor. Ep. 1, 6, 38; — compar., nummator, Appul.; [nummus].

Nummorum ex palponides, ae, m., [nummus], ex palpor: som ved Emiger tilfister sig Penge; comiff Mandssavn, Plaut. Pers. 4, 6, 22. — nummōsus, (numos), 3, [nummus]: = nummatus, Nigid. ap. Gell. — nummūlariolus, i, m., Senec. Apocol., dem. af — nummūlārius, (numul.), i, m.: etflags Berlekøns el. Pengeægter, (men ringere end argentarius), Suet. Galb. 9; — II) ogsf. adject. 3: ∞ mensam exercere: drive Berlekønsringer, Dig.; af — nummūlus, (numul.), i, m., dem. af nummus (el. numus): Mønt el. Penge; — nummularum ali-

quid, Cic. Att. 1, 29; men ibd. 1, 16: nummulis acceptis, (efter at være bestuften); cf. ibd. 8, 13.

nummus, (nummus), i, m., [efter Varr. L. L. 5, 36, af d. *ψυλλιστὴ νόμος*, Solvment], Pengestykke, Mønt, Penge; — ∞ iactabatur, (havde ustadigt Værd), Cic. Off. 3, 20; ∞ adulterinos pro bonis accipere, ibd. 23; — df. nummi: Penge; in suis nummis versari, (være Capitalist), Cic. R. Com. 8; cf. Hor. Ep. 1, 1, 54; nummo el. nummis locare, (for en Mønt Penge), Plin. Ep. Dig.; — II) „overf.“: A) som romersk Mønt: nummus sestertius, oftest absol. nummus (sc. sestertius), ogsf. sestertius (sc. nummus): den sædvanlige romerske Mønt; (emtr. en tyds. Solvgrøsf), — nummo (el. numo) sestertio, f. nedentf.; quinque millia nummum (f. nummorum) dare etc., Cic. Verr. 3, 60; cf. Suet. Dom. 4; — 2) ogsf. flaaer nummus absol. f. en Hæpse: ligesom el. det Ringeste; — ad nummum convenit (ratio), Cic. Att. 5, 21; nummo sestertio, (for det Allermindste), id. Rab. Post. 17; — not.: gen. nummum, (f. nummorum), er meget hyppig; — B) som græsk Mønt er nummus: = to Drachmer, (dog alene hos Plaut.); vid. Plaut. Pseud. 3, 2, 20, o. id. Men. 2, 16.

numnam, numne, f. ind. num. — numquam, (nunquam), adv., [ne, umquam]: aldrig, ingensinde; — illum numquam, dum etc., sine cura futurum, Cic. Sest. 63; men comiff: Numquam etiam fui usquam, quin etc., Ter. Eun. 5, 8, 62; numquam alias, Liv.; numquam ante hoc tempus, Caes.; — ogsf. m. d. dobbelte nec (el. neque), uden at Regtelsen derved erhæves; quæ Caesar numquam neque fecisset, neque passus esset, (hvad han aldrig havde enten gjort eller taalt), Cic. Att. 14, 13; — derimod numquam non, altid, Cic. d. Or. 1, 24; — men non numquam, undertiden, id., Caes., f. ind. non; — II) „overf.“ el. m. Eftertryk, f. non: ifte, aldeles ifte; — numquam essem passus, Cic. Att. 11, 2; cf. Liv. 3, 23. — Numquam postea eripides, (eripio), opp. Quodsemel arripides, (fem aldrig giver Slip paa det, som han engang har tilrevet sig), comiff Drøforbindelse, Plaut. Pers. 4, 6, 23.

numquādo, rigtigere num quando, f. ind. num. — numquid, adv. interrog.: men? (men ogsf. at oversætte ved det blotte Spørgsmaal); — numquid ... tu dubitas, quin ego ... perierim? Ter. Eun. 5, 8, 13; cf. Hor. Sat. 1, 4, 52 o. 136; numquid ergo illuc accedo? Quintil.; men id. 7, 1, 18: numquid non hoc cogitet necesse est, nisi qui sit plane hebes! — b) field. i d. indirekte Spørgsmaal: — scire sane velim, numquid necesse sit, esse comitiis Romæ? Cic. Att. 12, 8.

nunc, adv., *νῦν, νῦν γε*; I) „egenl.“: nu, for nærværende Tid; — Alium esse censes nunc me, atque olim, quum dabam? Ter. Andr. 3, 3, 13; — men i Modsetn. af tunc o. tum: erat tunc excusatio oppressis, nunc nulla est, Cic. Phil. 7, 5; cf. id. Quint. 28 o. 29, ogsf. id. Brut. 71; — nunc ille est dies, quum etc., Enn.; ut nunc est, (fem det nu gaar), Cic. Att. 12, 29; cf. Hor. Sat. 1, 9, 6; men qui nunc sunt homines, (de Nulevende), Cic. Qu. Fr. 1, 1, 15; ligel. Plaut. Pers. 3, 1, 57: non tu nunc hominum mores vides? men nunc ipsum (necp nu) ea lego etc., Cic. Att. 12, 14; — bh) hertil kan mærkes; a) nunc flaaer ogsf. hos temp. praeterit.; — illud crimen caluit re recenti, nunc in causa refixit, Cic. Plane. 23; cf. Hor. Od. 1, 37, 2, o. Nep. Timol. 5; — field. c. fut.; Quis nunc te adibit? etc., Catull. 8, 16; — b) nunc ... nunc, suar ... suar; — tribunum plebis nunc fraudem, nunc negligentiam consulum accusabant, Liv. 3, 2; nunc hac parte, nunc illa etc., id. 34, 13; cf. Virg. Aen. 5, 441: Nunc hos, nunc illos aditus etc.; ligel. Nunc huc, nunc illuc ... curro, Ovid. Her. 10, 19; — men ogsf. kan nunc gientages oftere, vid. Curt. 7, 3, o. Senec. d. Ir. 3, 6; — „poet.“ er ogsf.

det første nunc undert. udsalder; vid. Virg. Aen. 5, 831; — c) egf. findes Medfættningerne; nunc... mox, Vel. 2, 63; men nunc... postremo, Liv. 3, 49; — not.: af nunc, m. Suffret — ce o. interrog. — ne, dannes nuncine; — Hem, nuncineverum? Ter. Andr. 1, 1, 60; (af nuncine); inc.: — II) „overf.“; A) i Dvergangen til det Stærkere: men nu, nu dermed; — vid. Cic. Div. 1, 30; ligel. si etc., nunc vero quum etc., id. Verr. 5, 67; cf. id. Catil. 2, 7, ostere; ligel. quum etc., nunc vero etc., id. Fam. 6, 21; — B) nu, d. e. under disse Forholde, etc.; — Abi nunc, populi fidem implora! auct. ap. Cic. Fam. 10, 32; cf. Sen. Benef. 5, 12. — nuncine, f. und. frgd. nuncia, ae, f., f. und. nuncius. — *nunciatio, (nunt.), onis, f.; I) i Religiønsproget: Anguerens Forlyndelse af deres Jagtagelser el. af Aufspierne; — nos (angures) nunciacionem solum habemus, etc., Cic. Phil. 2, 32; — II) i Retsproget: Angiverelse, bonorum vacantium, (af herreløse Gode), Digest.; ∞ novi operis, (af et Arbejde, som nogen forerager til vor Skade), Cod. Just.; e. — nunciator, (nunt.), oris, m.: en Forlynder, Tertull.; — i Retsproget: Angiver, Denunciator, Digest.; — df. fem. nunciatrix, icis, redeuntis anni (ciconia), Cassiod.; — [frgd.].

nuncio, (nunt.), avi, atum, 1, v. a. (e. n.), [nunciatus]; I) „alm.“: forlynder, tilfættende, bebuder; — ∞ alicui aliquid, vid. Cic. Att. 1, 15; ligel. m. acc. e. inf.: ut ei nunciaret suis verbis, adversarios etc., Nep. Them. 4; cf. Caes. B. G. 5, 10; egf. m. si, Ter. Heaut. 4, 1, 5; egf. absol.: qui primus Ameriam nunciat? Cic. R. Am. 31; — egf. pass.: ut simul adesse et venire nunciaretur, Caes. B. G. 3, 36; — men impers.: quum esset de hoc incommodo nunciatum, Cic. Verr. 5, 16; ligel. nunciato, (nunt. abl.), m. acc. e. inf., Tac. Ann. 2, 64; men nunciata ea etc., (denne Efterretning), ibd. 1, 52; — som besaltende el. forbydende egf. m. ut e. ne; vid. Cic. d. Or. 2, 86, o. Caes. B. G. 1, 11; ligel. c. conj., efter d. udsælsne ut, Tac. Ann. 2, 79; egf. c. inf.; ergo nunciat patri, abdicere spem, ibd. 16, 11; — ∞ horas, Martial. 8, 67; cf. Tac. Ann. 15, 30; — misit ad me, qui salutem nunciaret, Cic. Att. 4, 10; — II) „bef.“ i Retsproget: at angive; — ∞ causam pecuniae fisco, Digest.; ∞ bona (vacantia), ibd.; — men ∞ alicui novum opus: nedlagge Forbud imod et Arbejde til vor Skade, ibd.

nuncius, (nunt.), i, e. nuncia, (nunt.), ae, f., [novum, cieo, altf. oprd.: som bringer Nyd]; I) „egenl.“ som subst.; A) masc., nuncius, i; I) Bud el. Sendebud; — litteras et nuncios mittere ad aliquem, Caes.; per nuncios facere certiores, Cic.; Mercurius, Jovis nuncius, Plaut.; men Virg. Aen. 2, 517: nuncius ibis Pelidae genitori; — remissique nuncii ab eo, se venturum, Liv. 38, 1; cf. id. 2, 47, (hvor Romets verbale Konstruktion er at mærke); — not.: nuncius, f. nuncia, Val. Fl. 2, 142; — 2) „abstrakt“; aa) „alm.“: Bud el. Budskab, Efterretning el. Nyhed; — exoptatum nuncium alicui afferre, Cic., apportare, Ter.; egf. nuncium ferre ad aliquem, Liv. 4, 41; cf. id. 3, 6; men Virg. Aen. 6, 156: verus mihi nuncius ergo Venerat, m. acc. e. inf.; rumore nuncio (audire), Cic. Fam. 12, 10; — bb) df. egf. a) oversendt Befaling el. Ordre; — nisi legatorum nuncio paruisset, Cic. Att. 12, 21; cf. Nep. Claub. 3; — b) nuncium alicui remittere: opfige el. affige en Forbindelse, navnlt. at have et Ægteskab; — remittam nuncium affini meo, Plaut. Truc. 4, 3, 74, (vil opbyrde hans Forbindelse med min Datter); egf. en Forlynder: ad infringenda sponsalia nuncium mittere (f. remittere), Digest.; — ostem om Manden: uxori nuncium remittere, (stille sig dered, sende Konen Skilsmisbrevet), Cic. d. Or. 1, 10 e. 56; dog egf.: etsi mulier nuncium remisit, id. Top. 1; — egf. „overf.“: virtuti nuncium remittere, (lade fare), id.; — B) nuncia, (nunt.), ae, f.: Budbærner el. Forlynderse;

— Nuncia fulva Jovis, (i. e. aquila), poet. ap. Cic. Leg. 1, 1; cf. Liv. 1, 31; — færv. „overf.“: historia nuncia veritatis, Cic.; quae (vox) nuncia cladis etc., Liv. 5, 50; cf. Virg. Aen. 4, 188; men Ovid. A. A. 1, 138: Cera (i. e. litterae) tuae primum nuncia mentis eat; — C) „poet.“ egf. nuncium, (nunt.), i. n.: Efterretning, Budskab; in pl., Catull. 63, 75: Geminas deorum ad aures nova nuncia referens; — II) „bef.“ sem adj. (e. poet.), nuncius (nunt.), 3: forlydende, vident, varslende, etc.; — habes animi nuncia verba mei, Ovid. Her. 16, 10; simulacra... nuncia formae, Lucr. 6, 75; venturae nuncia sortis (exta), Tibull. 3, 4, 5; cf. id. 2, 1, 26, o. Martial. 8, 32; — dog egf. prodigia, imminentium malorum nuntia, Tac.

nuncubi, adv., [af num alicubi]: men nogensteds; — nuncubi hic vides anrum etc.? Varro; nuncubi labor, observet, id.; — II) „overf.“: nuncubi... sensit etc., (nogensteds, ved nogen Veilighed)? Ter. Eun. 1, 2, 83.

*nuncupatio, adv.: navnlig, udtryffeligen, Sidon.; — nunciatio, onis, f.; I) „alm.“: Navnen el. at navne, Benævnelse, Appul.; — II) „bef.“: A) offentlig el. høitidelig Benævnelse el. Fremgivelse, votorum, (af Løfter til Guderne for Statens el. Keiserens Vel); — men in pl., Tac. Ann. 16, 22; cf. Suet. Ner. 46; f. egf. und. nuncupo; ∞ solemnium verborum, Val. Max.; — B) Benævnelse til Arving; Suet. Calig. 38, Digest.; — C) Dedicacion el. Tilægnelse af en Bog; — sed hæc ego mihi nunc patrocini ademi nuncupacione, Plin. praef.; e. — nuncupator, oris, m.: som navner el. benævner; — ∞ primus philosophiae et conditor (Pythagoras), Appul.; — [frgd.].

nuncupo, avi, atum, 1, v. a., [nomine capio]; I) „alm.“: navner, benævner, (navnl. i Retsproget, samt forcl. o. efteraug., Cic. d. Or. 3, 38, o. Quintil. 8, 3, 27); — quod erat a deo donatum, nomine ipsius dei nuncupabant, Cic. N. D. 2, 23; cf. id. 1, 15; ∞ mensem a suo cognomine, Suet. Aug. 31; — men quae essent lingua nuncupata, (det udtryffeligen Benævnte el. Navngivne), Cic. Off. 3, 16, (e. XII Tabb.); — bb) df. egf. a) falder el. benævner saa el. faa; — quem turba Quirini Nuncupat Indigetem, Ovid. Met. 11, 607; ∞ aliquam reginam, (navnne dertil), Justin.; — b) navner ved Navn, angiver el. anfører navnlig, maria, Plin. 4, 27; egf. epregner, titulos Pompeji, id.; — c) siger el. erklærer formeligen; — latus ea spolia posteros, vid. Liv. 1, 10; — d) beftendtgjor el. røber, adoptionem, Tac. Hist. 1, 17; cf. Plin. 14, 28; — II) „bef.“: A) ∞ vota: giøre Løfter til Guderne for Statens Vel, (hvilket Gæremeni forrettet af den heiste Forlynder); vid. Liv. 21, 63: ne auspicio profectus (consul) in Capitolium ad vota nuncupanda etc.; cf. id. 41, 10; sile. egf. at giøre Løfter for Keiserens Vel; vid. Trajan. ap. Plin. Ep. 10, 45; — B) ∞ heredem: navne sem Arving el. indnavne dertil; vid. Suet. Claud. 1, e. id. Calig. 38; egf. absol. Plin. Pan. 13: nec (tu)... nuncuparis (se. heres); egf. ∞ testamentum: giøre sit Testamente, (neml. for Vidner; cf. at beftendtgjøre det for dem), id. Ep. 8, 18, Digest.; — C) invier, helliger, Appul. — nuncusque, el. nunc usque, adv.: lige hertil, indtil denne Dag, Ammian.

Nundina, ae, sc. dea, Macrobi. 1, 16, ferefted Drengbørns Henselse paa den niende Dag efter deres Fødsel; f. egf. und. nundinus. — nundinae, atum, f. und. nundinus. — *nundinalis, e: hørende til et Marked; df. „overf.“: ∞ cocus, (stet el. ringe), Plaut. Aut. 2, 4, 15; e. — nundinarius, 3: hørende til et Marked el. Ford; — ∞ oppidum, (hvor et Marked holdes), Plin., forum, id.; — [nundinae]. — *nundinaticius, (-tus), 3: som høves el. holdes tilfæld; — ∞ capita (virginum: der vise sig uden Tilhylling), Tertull.; — nundinatio, onis, f.: Handel el. Riob-

mandskab; — *df.* *fil.* *Terreptis*, *Cod. Theod.*; — II) *offici* „*overf.*“: *smudfig* *cl.* *ffammelig* *Handel*; — *∞* *juris* *et fortunarum*, *Cic. Agr.* 1, 3; *cf. id. Verr.* 3, 46; *e. ibd.* 5, 5; *e.* — *nundinator*, *oris*, *m.*: *sem* *byder* *cl.* *holder* *tillfals*, *men* *alene* „*overf.*“: *∞* *salutis*, *Quintil. Decl.*, (*f.* *und.* *frge.*); — [*nundinor*].

nundino, (*avi*), *atum*, *1*, *v. a.*, *Sifer* *af* *figd.*: *fælger*, *forhandler*, *men* *alene* „*overf.*“; — *∞* *pudorem alicui*, *Jul. Firm.*; (*medicus*) *nundinatus*, *ut* *etc.*, (*i. e.* *pecunia corruptus*), *Prudent.* — *nundinor*, *atus* *sum*, *1*, *v. dep. a. v. n.*, [*nundinae*]; 1) *neur.*: *hænder*, *hæfter*; — *sedere*... *in captivorum pretiis*... *nundinantem*, *Liv.* 22, 56; — *navel*, *egf.*: *at* *sege* *smudfig* *Jordel*: *∞* *in cognitionibus patris*, *Suet. Tit.* 7; — B) „*overf.*“: *at* *færdes* *cl.* *famles* *i* *Mængde* (*cl.* *ligesom* *til* *et* *Marked*): *df.* *med* *Lune*: *ubi* *ad focum angues nundinari solent*, *Cic. Div.* 2, 31; — II) *act.*, *men* *fætv.* „*overf.*“: *at* *drive* *en* *smudfig* *Handel* *med* *Roget*; *df.* A) *tillhænder* *mig*, *fiober*, *jus* *ab aliquo*, *Cic. Verr.* 1, 46; *cf. id. Phil.* 3, 1; — B) *fælger*, *udbyder* *til* *Salg*; — *df.* „*overf.*“: *judices sententias suas pretio nundinabantur*, *Appul.*

nundinus, 3, [*novem*, *dies*]: *hørende* *til* *et* *Tidsrum* *af* *ni* *Dage*, (*neml.* *med* *Indbegreb* *af* *de* *tvende* *nundinae* *cl.* *af* *den* *første* *og* *den* *niende* *Dag*; *jf.* *vert*: *otte* *Dage*, *om* *en* *Uge*); — *df.* *fætv.* *subst.*; A) *nundinae*, *arum*, (*sc.* *feriae*): *den* *niende* *Dag*, *der* *i* *Rom* *var* *Markedsdag* *cl.* *Terredag* *for* *de* *romerske* *Laudmænd*, *da* *de* *finde* *giere* *fig* *befindte* *med* *de* *offenlige* *Forretninger*, *efter* *som* *ethvert* *Lovforslag* (*lex* *cl.* *Bill*) *maatte* *være* *opslaaet* *til* *Læsning* *i* *et* *trinundinum* (*cl.* *i* *17* *Dage*); *for* *erever* *hunde* *voteres* *af* *Jøfker*; *vid.* *Plin.* 18, 3; *herom* *egf.* *Cic. Att.* 1, 14: *nundinarum* *πενήντος* (*in* *circo* *Flaminio*); *egf.* *fan* *hæfæres*: *in* *trinis* *nundinis* *est*, *Plin.* 1, e. 4; — *bb*) *df.* *egf.* a) *Marked* *cl.* *Torv* *cl.* *forfamlingstied* *for* *at* *fiole* *cl.* *falgæ*; — *Capuam*... *nundinas rusticorum*, *etc.*, *Cic. Agr.* 2, 33; *nundinas* *et* *conciliabula* *obire*, (*neml.* *for* *at* *anbefale* *fig* *til* *Gæstgæfter*), *Liv.* 7, 15; *cf.* *Plin.* *Ep.* 5, 4; — *egf.* *in* *sing.*: *nundina*, *ae*, *Sidon.*; — b) *Handel* *med* *det*, *sem* *iffe* *tor* *falgæ* *cl.* *fiobes*; *∞* *reipublicae*, *Cic. Phil.* 5, 4; *cf. id. ibd.* 2, 14; — B) *nundinum*, (*sc.* *tempus*): *Tiden* *imellem* *tvende* *nundinae* *cl.* *Markedsdage*; *df.* *fætv.* *internundinum*, *Varro*, *Lucil.* *ap.* *Non.*; — *egf.* *Markedsdagen* *selv*; *pueri* *expectant nundinum*, *Varro*; — *df.* *trinum* *nundinum*, (*etr.* *trinundinum*): *Tiden* *imellem* *den* *første* *og* *sidste* *af* *tre* *nundinae* *begge* *iberegne*, *altf.* *ialt* *17* *Dage*; *vid.* *Pseud.* *Cic. p.* *Dom.* 16; *men* *Liv.* 3, 35: *comitia*... *in trinum nundinum indicta*, (*i. e.* *post* *trium* *nundinarum* *tempus*); *faal*, *figer* *Cæfar*: *se* *praesentem* *trinum* *nundinum* *petiturum*, (*i* *de* *tre* *nundinae* *cl.* *Markedsdage*), *Cic. Fam.* 16, 12.

nunquam, *f.* *und.* *nunquam*. — *nuntia*, *nuntio*, *nuntius*, *etc.*; *f.* *und.* *nuncia*, *etc.* — *nūo*, *nūi*, *nūtum*, 3, *νέω*, *ligesom* *nuto*: *niffer* *cl.* *vinter*; *men* *sem* *simplex*: *inus*; *df.* *nutus*, *namen*, *nuto*.

nuper, *adv.*, [*f.* *noviper*, *af* *novus*, *v.* *enclit.* *-per*]: *nyligen*, *for* *iffe* *lange* *tiden*; — *vid.* *Verr.* 4, 3: *nuper*, *et* *quid* *dico* *nuper*, *imo* *vero* *modo* *ac* *plane* *paulo* *ante* *etc.*; *men* *nunc* *nuper*: *ganske* *nyligen*, *Ter. Eun.* *prot.* 9; *figl.* *superl.*, *nuperrime*, *Cic. Inv.* 1, 17; — II) „*overf.*“ *o.* *sammenliggende* *om* *en* *noget* *fiernere* *Tid*; — *quae* *nuper*, *id* *est*, *pauca* *ante* *seculis* *reperita* *sunt*, (*neml.* *i* *Sammenl.* *med* *bele* *den* *forægaende* *Tid*), *Cic. N. D.* 2, 50; *cf. id. Div.* 1, 39; — *egf.* *f.* *adject.*; *Quamquam* *haec* *inter* *nos* *nuper* *notitia* *admodum* *est*, *Ter. Heaut.*, *in.*; *df.* — *nupērus*, 3: *nyligen*, *sem* *nyligen* *er* *geraadet* *i* *en* *vis* *Stilling* *cl.* *Tilstand*; — *Recens* *captum* *hominem*, *nuperum* *et* *novicium*, *etc.*, *Plant. Capt.* 3, 5, 60; — *superl.*, *nuperrimus*, 3, *Priscian.*

nupta, *ae*, *f.*: *gift* *fruentimmer*, *f.* *und.* *nubo*; *df.* — *nuptālicius*, (*-tius*), 3: *hørende* *til* *et* *Bryllup*, *donum*, *Digest.* — *nuptiae*, *arum*, *f.*, [*nubo*]: *Bryllup*, (*Giftermaal*, *Ægtefæb*; — *nuptias* *conciilare*, (*stifte* *et* *Parti*), *Nep.*, *facere*, (*helde* *Bryllup*), *Plant.*, *adornare*, *id.*, *apparare*, *Ter.*, (*lave* *dentif*); *vetula* *et* *multarum nuptiarum* (*semina*: *sem* *offe* *har* *været* *gift*), *Cic. Att.* 13, 29; *men* *Nuptiarum* *expers*, (*sem* *iffe* *har* *været* *gift*), *Hor. Od.* 3, 11, 11; — II) „*overf.*“ *o.* *arbart*: *om* *legemlig* *Omgang*, *auct.* *ad* *Her.* 4, 34, *Justin.*; — *not.*: *nuptiae*, *ligesom* *connubium*, *tor* *alene* *bruges* *om* *frigaarne*; *vid.* *Plaut. Casin.* *prol.* 68; *f.* *egf.* *und.* *contubernium*.

**nuptialis*, *e.*: *hørende* *til* *Bryllup* *cl.* *Giftermaal*, *dona*, *Cic.*, *pactio*, (*Ægteferning*), *Liv.* 4, 4, *tabulae*, (*Ægtefæbcontract*), *Tac. Ann.* 15, 37; *egf.* *m.* *sacra*, *Quintil.*, *faces*, *Hor.*, *carmina*, *Catull.*; — *df.* *adv.*, *nuptialiter*, *ligesom* *ved* *et* *Bryllup*, *laetus*, *Capella*; *e.* — *nuptiātor*, *oris*, *m.*: *sem* *holder* *Bryllup*, *sem* *gifter* *fig*, *Hieronym.*; — [*nuptiae*].

nupto, *are*, *v. n.*, *intens.* *af* *nubo*: *gifter* *mig* *oftere*, *Tertull.* — *nuptiāla*, *ae*, *f.*, *dem.* *af* *nupta*: *ung* *Rone*, *Varr.* *ap.* *Non.*, *inc.* — *nuptūrio*, *ivi* *cl.* *ii*, *1*, *v. n.*, *desid.* *af* *nubo*: *vilde* *giere* *giste* *mig*, *Appul.* — 1. *nuptus*, 3: *partic.* *af* *nubo*. — 2. *nuptus*, *us*, *m.*, [*nubo*]: *Giftermaal* *cl.* *Ægtefæb*; — *nuptum* *passa*, (*sem* *har* *været* *gift*), *Stat.*; *nuptui* *collocare*, (*bortgifte*), *Colum.*; — (*men* *nuptum* *m.* *dare* *cl.* *collocare*, *er* *sup.* *af* *nubo*); — *dies* *nuptus* (*gen.*): *Bryllupsdagen*, *Gell.*

Nursia, *ae*, *f.*: *By* *i* *d.* *Sabinfe*, *Suet.*, *Virg.*; — B) *df.* *Nursinus*, 3, *ager*, *Plin.*, *pila*, (*Hoer*), *Martial.*; — *Nursini*, *orum*: *Indvaaner* *af* *Byen* *N.*, *Liv.*, *Suet.* — *nūrus*, *us*, *f.*, *νύος* (*m.* *indstøt* *r*): *Ævigerdatter*, *germ.* *Schnur*, *Cic. Phil.* 2, 24; — *Jam* *tua*, *Laomedon*, *oritur* *nurus*, *Ovid. Fast.* 6, 729, (*i. e.* *Aurora*, *uxor* *Tithoni*); — *egf.* *Sennecs* *Brud* *cl.* *Gerlovede*, *Digest.*; *egf.* *f.* *pronurus*, *ibd.*; — II) „*pect.* *overf.*“: *ungt* *fruentimmer*, *ung* *Dame*, *cl.* *alm.* *fruentimmer*; — *∞* *Latinae*, *Ovid. Met.* 2, 366, *Parthae*, *id.* *A. A.* 3, 218.

nus, *m.*, *νός*, *i. e.* *mens*; *hvf.* *nus* *mentis*: *Tænkekræft*, *Capella*; — II) „*bes.*“: *en* *af* *de* *valentinste* *Æener*, *Tertull.* — *nusquam*, *adv.*, [*ne*, *usquam*]; 1) „*egentl.*“: *ingenfæde*; — *fratrem* *nusquam* *invenio* *gentium*, *Ter. Ad.* 4, 2, *in.*; *sive* *est* *illa* (*lex*) *scripta* *uspian*, *sive* *nusquam*, *Cic. Leg.* 1, 15; *cf. id. d.* *Senect.* 22; — b) *nusquam* *non*: *everalt*, *altrege*, *Plin.* 21, 5; — II) „*overf.*“: A) *ingenfæde*, *i* *inet*; — *Nusquam* *equidem* *quicquam* *deliqui*, *Plaut. Men.* 5, 2, 30; *cf.* *Cic. Qu. Fr.* 3, 1; — B) *e.* *verbis* *motus*: *intetfæde* *hen*; — *nusquam* *abeo*, *Ter.*; *nusquam* *ventum* *aut* *abitu* *sine* *causa*, *auct.* *ad* *Her.* 2, 3; — 2) *df.* *atter* „*overf.*“: — *plebem* *nusquam* *alio* *natum*, *quam* *ad* *servitutem*, *Liv.* 7, 18; *cf.* *Cic. Fin.* 1, 9; — C) *nusquam* *esse*: *at* *være* *berte*; — *ergo* *nunc* *Dana* *sodalis* *Nusquam* *est*? *Hor. Sat.* 5, 101; — *egf.* *i* *Actesproget*: *aldeles* *iffe* *at* *finde* *Sted*, *Digest.*

**nūtābilis*, *e.*: *vællende*, *Appul.*; — *nūtābundus*, 3: *vællende*, *Appul.*; — II) „*overf.*“: *niffer*, *vis*, *Lactant.*; — *nūtāmen*, *inis*, *n.*: *Reien* *cl.* *Baien*, (*sem* *Stielmbuffens*), *Sil.*; *o.* — *nūtātio*, *onis*, *f.*: *Riffen*, *capitis*, *med* *Hovedet*, *Plin.* 1, 19; — II) *Baffen* *cl.* *Reffen*; — *illa* *frequens* *in* *utramque* *partem* *nutatio*, *Quintil.* 11, 3, 129; — B) „*overf.*“: *∞* *rei* *publicae*, (*Ryffelse*, *Jare*), *Plin. Pan.* 5; — [*figd.*].

nuto, *avi*, *atum*, *1*, *v. n.*, [*inus*, *nuo*, *νέω*]; *1* „*egentl.*“: *niffer* *cl.* *vinter*, *capite*, *Plaut.*; *erebro* *capitis* *motu* *nutans*, *Suet. Calig.* 38; *egf.* *∞* *alicui*, (*ad* *cl.* *til* *nogen*), *Plaut.*; *nutat*, *ne* *loquar*, (*at* *jeg* *iffe* *maa* *tafe*), *id.*; — *egf.* *at* *niffe* *af* *Sænnighed*, *f.* *evenf.* *Suet.* 1, e.; *cf.* *Ovid. Met.* 1, 717; *nutanti*... *mento*, *id.* 11, 620; — II)

„fig.“; A) „overf.“: at vasse, d. e. ville til at falde, true med fald: — nutat (ornus), vid. Virg. Aen. 2, 629; ligel. quassae nutant torres, id.; — egf. at vasse el. svæve hid og did: — nutant circumspiciantibus galleanae, Liv. 4, 37; suspensum et nutans machinamentum, Tac. Hist. 4, 30; acies nutans, ibid. 3, 18, (vassende el. viggende), byf. nutare in fugam, Flor.; — egf. at synke, at sænke sig; dum rami pondere nutant, Ovid. A. A. 2, 263; — B) „ment.“: 1) at være i ster Rære: — nutantem remp. stabilire, Suet. Vesp. 8; tanto discrimine urbs nutabat, ut etc., Tac. Hist. 4, 52; — 2) at vasse (i sin Trøst, i sin Menig, osv.); at være upaalidelig el. uistærk: — Galliae nutantes, (i. e. dubiae fidei), Tac. Hist. 12; cf. ibid. 2, 98; egf. Suet. Caes. 4; — 3) at være i Tvivl el. Uvisked derom: — nutare... in natura deorum, (være i Uvisked derom), Cic. N. D. 1, 43; cf. id. Fin. 2, 3.

nutribilis, e, [nutrio]: nærende, cibus, Coel. Aur.; compar., id.; df. — nutribiliter, adv.: paa en nærende Maade, Theod. Prisc. — *nutricatio, onis, f.: Dien el. at give Die, Spammen, Gell.; — egf. Dybræt el. Dyffelling; — ∞ hecharum, Varro; — nutritatus, us, m.: Ordien; df. Dyfforing; df. cernit: eductus in nutritatu Venerio, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 55; — egf. om Fiorden; de nutritatu (agnorum: om deres Dybræt), Varro; — egf. om Bærterne; in nutritatu (herbae: under Græssets Bært), id.; — [nutricio]. — nutriticus, (-tus), 3, [nutrix]: diende, ernærende; — velut nutritio sinu, (ligesom i en Moders el. Ammes Stød), Colum.; — II) subst.; A) nutriticus, i, m.: Føderfader el. Dybræger; — ∞ pueri, Caes.; — B) fem. nutricia, ae: Amme, Ernærerinde, Hieronym.; — C) nutriticum, i, n.; a) Ræring; df. ∞ maternum: moderlig Pleie, Sence. Helv. 17; — b) pl. nutricia, (sc. praemia), Nimmelsen, Digest. “nutrico, are, v. a.: opdiel el. opføder, pueros, Plaut.; df. pass.: vie nutritantur (agni). Varro; ligel. om Bærterne: sole nutritari, id.; o. — nutritor, ari, v. dep. a.: = frgd.; — octonos porcos nutritari (serofam), Varro; — II) „overf.“: ernærer; — mundus omnia nutritatur, Cic. N. D. 2, 34; — [nutrix]. — nutritula, ae, f., dem. af nutrix: Amme el. Patteamme, Suet. Aug. 94, o. Hor. Ep. 1, 1, 8; — II) „overf.“: som ernærer el. underholder el. vedligeholder; — ∞ caesidiorum (Africa), Juvenal.; ∞ seditiosorum (Gellius), Cic. Vat. 2.

nutriment, inis, n.: Ræring, Ræringssmiddel; — Naturaeque suum nutrimentum deerit edaci, Ovid. Met. 15, 354; forstøttet færm af — nutrimentum, i, n., [nutrio]: Spammen, Dyfforing; — nutrimentorum ejus locus, Suet. Aug. 6; men id. Calig. 9: per hanc nutrimentorum consuetudinem, (ved saaledes at opvære i Leiren); — egf. om Bærterne; vid. Plin. 17, 35; — II) „overf.“, nutrimenta, (sc. ignis): Bæ el. Brænde, edf., Virg. Aen. 1, 176; educata hujus (generis epidictici) nutrimentis eloquentia, Cic. Orat. 13.

nutrio, i, v. e. ii, ium, 4, v. a.; I) „egenl.“: ernærer, giver Die; opføder, opfoster, optrækket, nærmest om Mennefter eller Dyr; — quos lupa nutrit (pueros), Ovid. Fast. 2, 415; egf. nutrire mammis, Plin.; nutritus lacte ferino, Ovid. Trist. 3, 11, 3; nutritus in herba (taurus), Juvenal.; nutritus glande (aper), Hor. Sat. 2, 4, 40; — ligel. om Bærterne: at give Ræring, at lade være: Terra salutare herbas eademque nocentes nutrit, Ovid. Rem. 45; — ∞ palmites, Plin.; silvam, Hor. Ep. 1, 10, 22, (lade være): — foliis... nutrit (ignes), Ovid. Met. 8, 643; — II) „fig.“; A) „overf.“: pleier, corpora, Liv., aegrum per cibos, Cels.; men ∞ damnum naturae, (hjelpe derpaa med Eftaanset), Liv. 7, 1; — ∞ vinum, (forædle, frydre), Colum.; — sorte quadam nutriendae Graeciae datus,

Liv. 36, 35; — B) „ment.“: — nærer, befofter: pax nutrit Cererem, (Nægtbarheden), Ovid.; ∞ amorem, id.; indoles Nutria faustis sub penetralibus, Hor. Od. 4, 1, 26; cf. Ovid. Pont. 4, 2, 25; — not.: nutribat, nutribant, „pect.“ f. nutriebat, etc., Virg. — nutrior, iri, v. dep. a.; fæld. Biserum af frgd.: — hoc... nutritor olium, Virg. Ge. 2, 425.

nutritor, oris, m.: som opføfter, Føderfader, Suet. Gramm.; ∞ equorum, Stat.; — df. nutritorius, 3: hørende til den første Ræring el. Pleie, Iac. Theod. Prisc., cunae, Augustin.; — nutritura, ae, f.: = nutriticus, Cassiod.; o. — nutritus, us, m.: Ræring; in abl., Plin.; — [nutrio].

nutrix, icis, fem., [nutrio]: Ernærerinde; df. fædd. Amme el. Patteamme; — egf. alm. som opføfter Mennefter eller Dyr; — vid. Ter. Eun. 5, 2, 53; men paene cum lacte nutriceis etc., Cic. Tusc. 3, 1; — nutrix Jovis (capra), Ovid. Fast. 5, 127; cf. Prop. 4, 1, 55; nutrix (gallina), Møderbuen, Colum.; ligel. bona nutrix, em Reen, id.; — II) „fig.“; A) „overf.“: som opføfter el. nærer; — leonum nutrix (Africa), Hor.; ligel. Plin. 17, 12: den Jord, hvori Planten først opvokst, ser siden at omsættes; df. egf. den Jord el. Alger, hvorfra nogen ernærer sig, Plaut. Trin. 2, 4, 111; cf. Cic. Verr. 2, 2; — virgines perpetui nutrices et conservatrices ignis, (Befalsinderne), Arnob.; — men „poet.“: nutrices, f. manumae: de qvindelege Dyfster, Catull. 64, 18; — II) „ment.“: — quasi nutrix oratoris etc., Cic. Orat. 11; curarum maxima nutrix (nox), Ovid. Met. 8, 81.

nutus, us, m., [inus. nuo]: 1) „egenl.“: Voining el. at beie sig egf. ligesom at nie sig derimod el. derved; — terra... sua vi nutuque tenetur, Cic. d. Or. 3, 45; cf. id. Tusc. 1, 17: suapte nutu et suo pondere in terram et in mare ferri; — B) „bef.“: Reien el. Rik med Svædet (som Udværf af Bisalt), Virg. Aen. 9, 106, o. ibid. 10, 115; egf. Vinken el. Vink; egf. Mine el. Gærdet; — digitis saepe est nutuque locutus, Ovid.; cf. Tibull. 1, 2, 21: nutus conferre loquaces; men nutu finire disceptionem, Liv. 31, 62; nutu aspernari aliquem, Suet.; — II) „fig.“: Bille, Beslutning, Besømmelse; — deorum nutu atque potestate etc., Cic. Catil. 3, 9; cf. id. d. Or. 1, 43; — B) „bef.“: a) Bilkartlæder; egf. Lunc el. Indfald, (undert. m. Sibeg. af Raad, el. Forlesked); — saevae nutu Junonis eunt res, Virg. Aen. 7, 552; nutu et arbitrio meretricis etc., Cic. Verr. 5, 13; ligel. ad nutum alicujus judicare rem, id.; — b) Tilbedelighed, Sengivenhed, Betsvillie, Appul.; f. egf. Liv. 7, 30, und. nomen.

nux, gen. nūcis, f.; 1) Nødde, (Sæfelnødden, Bælnødden, osv.); — aliorum (pomorum) intus corpus, et foris lignum, ut nucum, Plin. 15, 31; ∞ avellana, juglans, f. und. avellanus, etc.; ∞ castancae, Virg.; ∞ amara: den bitter Mandel, Cels., Plin.; — egf. Pini-nødden, Ovid. A. A. 2, 121: — nux cassa (quassa): ermfuffen Nø, (d. e. det Allerringede), Hor. Sat. 2, 5, 36; nuxes relinquere, (afslæge Børnsleg), Pers. 1, 10; — II) „overf.“: Nødetræet; — nucem tactam de coelo, Liv. 21, 10; cf. Plin. 16, 41; Nux ego juncta viae etc., Ovid. de Nuce, in.; — egf. Mandeltræet, Virg. Ge. 1, 187; — not.: Nux, Elegia Ovidii.

nyctalopa, ae, f., Marc. Emp., o. nyctalopia, ae, f., Isid.: Densvagheden, at være: — nyctalops, opis, νυκταλωπ: som seer plet om Natten, fædd. lusciosus, Plin. 8, 76; — egf. som seer bedre om Natten, end om Dagen, Theod. Prisc. — nyctegrestia, ae, f., νυκτεγρεσία: Nattevagt, el. efter Fest. p. 78, (Müll.): quasi noctisurgum: Tiltalen paa en tabt Tragødie af Attius. — nyctegreton, i, n., νυκτεγρετον: en em Natten lysende Plante, Plin. 21, 57.

Nyctēis, idis cl. idos, f., f. und. Nycteus. — Nyctelius, 3, *Nyctēlios*, (natlig), pater, Ovid. A. A. 1, 567, i. e. Bacchus, (af hans natlige Dyrfelse), ogf. absol. Nyctelius, id. Met. 4, 15; ∞ latex, (Vinen), Senec. Oed. — Nycteus, (disyll.), ei o. eos, m., *Nyctēis*: fader til Antiope, som deraf heter: — Nyctēis, idis, f.: *Nyctēis*, og som ved Juppiter, under en Satyr's Gestalt, blev Moder til Amphion og eg Zethus; — vid. Prop. 3, 13, 12, Ovid. Met. 6, 111, o. Hygin. Fabb. 7 o. 155. — Nyctimene, es, f., *Nyctimēnē*, blev af Minerva forvandet til Ratagle: — vid. Ovid. Met. 2, 591 flgd., o. Hygin. Fabb. 201 o. 253. — nyctostrategus, i, m., *nyctostratēgus*: Obersten for vigiles cl. Rattevagten, Digest.

nympha, ae, o. nympe, es, f., *nympē*; I) en Brud; — df. „poet.“: den unge cl. nygiste Kone, Ovid. Her. 1, 27; ogf. ungst Fruentimmer, Tibull. 3, 1, 21; — II) Nymphae: etflags qvindelige Genier, hvormed Phantasier beboede hele Naturen; hvs. Oreades, (Bierg-nympher), Dryades cl. Hamadryades, (Trænympher), Naiades cl. Noides, (Flodnympher), Nereides, (Hav-nympher), etc.; f. und. disse Ord; — Nympha Penēis, Ovid. Met. 1, 472, (i. e. Daphne); ∞ Atlantis, id. Fast. 3, 659, (i. e. Anna Perenna), heter ogf. ∞ Numici, ibd. 653; ∞ Maenalis, ibd. 1, 634, (i. e. Carmenta); — aedes Nympharum i Rom omtales Cic. Mil. 27; cf. id. N. D. 3, 17; ∞ Libethrides: Muserne, Virg. Ecl. 7, 21; ∞ vocalis, (i. e. Echo), Ovid. Met. 3, 357; ∞ crepitantes, Prop. 2, 23, 49, (Nympher statuer sem Vandspring); — B) df. „poet. everf.“: nympha, f. aqua; faal. Martial. 6, 43, o. Prop. 3, 14, 4; — III) Insecteis Puppe; vid. Plin. 11, 24: alius evolat, alius in nympha est, alius in vermiculo; cf. ibd. 16.

nymphaea, ae, f., *nympheia*: etflags Vandplante; vid. Plin. 25, 37. — Nymphaeum, (-eum), i, n., *Nympheion*: Forbjerg med Havn paa Grændsen af

Illyrien og Macedonien, Caes. B. C. 3, 26 o. Plin. 3, 26; — not.: f. ogf. und. nymphæum. — nympharena, ae, f.: etflags ubeftendt Theatren, Plin. 37, 64. — nymphæum, i, n., *nympheion*: et Nympherne belliget Springvand; vid. Plin. 35, 43; — i Rom gaves der flere saadanne; vid. Capitol. Gord. 32; — skrives ogf. nymphæum. — nymphigēna, ae, m., [nympha, gigno]: en Søn af en Nymphe; df. Achilles, poet. in Anthol. Lat. B. T. 1, p. 81. — nymphon, ōnis, m., *nympheon*: Brudekammer, Tertull.

Nysa, (Nyssa), ae, f.: Ravnet paa flere Byer, hvoraf den mærkbarste er i Indien, ved Bierget Meros, hvor Gudn Bacchus blev opfoet; — vid. Mela 3, 7, Plin. 6, 23, Curt. 8, 10, o. Justin. 12, 7; — not.: ogf. er Nysa Ravnet paa en By i Carien, osv.; — B) df. 1) Nysaeus, 3, *Nysaeus*: nyssist, „poet.“ ogf. bacchist; — ∞ Hydaspes (fluvius), Lucan.; ∞ chori, Prop. 3, 15, 22; — b) subst. Nysaei, orum: Indvaanerne af Byen Nysa i Carien; vid. Cic. Fam. 13, 64; — 2) Nysēus, 3, ligesom frgd.: nyssist; ∞ juga, Lucan.; — 3) Nysēis, idis, f. (adj.): = frgd.; — Nysceides Nymphae, (som paa Bierget Nysa opdroge Bacchus; Ovid. Met. 3, 314; — 4) Nysias, ādis, f. (adj.): = frgd.; ∞ Nymphae, id. Fast. 3, 769; — 5) Nysēus, (disyll.), ei o. eos, m., *Nysēus*: Epitbet til Gudn Bacchus, (efter Byen cl. Bierget Nysa), Ovid. Met. 4, 13; — 6) Nysiaēus, 3: = frgd., flores, Capella; — 7) Nysius, 3: = frgd., (hedera), Plin. 16, 62; — b) ogf. subst. Nysius, f. Bacchus, Arnob. — Nysigēna, ae, f., [Nysa, gigno]: født cl. epdragen i cl. paa Nysa; ∞ Sileni, Catull. 64, 253. — nysion, i, n., *nyseion*, [besl. m. flgd.]: Beddende cl. Epheu, Appul. — Nysius, 3, *Nysius*; f. und. Nyseus. — Nyssa, f. und. Nysa. — Nysos, i: By i Macedonien, paa Halvøen Pallene, Plin. 4, 17. — Nysus, i, m.: Bacchus's Fosterfader, Hygin. Fabb. 131 o. 167.

O.

1. O, o, det tiertende Bogstav i d. latinske Alphabet, svarer til Grækerne's saavel forte som lange o, (cl. til o. o. 2); — bb) derom er at mærke; a) „o“ sættes undert. i d. ældre Sprog f. „u“ o. „e“; faal. Davos, vultis, (f. Davus, vultis); vorsus, voster, (f. versus, vester), etc.; — ogf. f. au; faal. coda, plodo, (f. cauda, plaudo); vid. Quintil. 1, 4 o. 7; — b) som Abbreviator staaer O. f. optimus, omnis, o. fl., (igienem alle Casus); faal. J. O. M., (i. e. Johi Optimo Maximo).

2. o, ō cl. ō: o! ah! cl. ah! interj. cl. Ildraab i Forundring, i Sorg cl. Glæde, ogf. i Tiltale cl. Bønner og Duffer; — er „o.“ at mærke; a) med forfættelge Casus; — faal. c. voc.: o paterni generis oblite! Cic. Pis. 26; cf. Virg. Aen. 1, 198; — c. acc.: o faciem pulchram, Ter.; cf. Cic. Phil. 3, 13; — c. nom.: O vir fortis atque amicus, Ter. Phorm. 2, 2, 10; o factum bene, id. Andr. 1, 1, 78; — b) uden Casus, navnsl. onstende m. si cl. utinam; — O tantum libeat etc., Virg. Ecl. 2, 28; Quamquam, o si etc., id. Aen. 11, 415; cf. ibd. 8, 560; men O utinam tunc, etc., Ovid. Her. 1, 5; — not. a: f. ō, som Hor. A. P. 301: ō ego laevus, Qui etc., findes ogf. ō, Virg. Ecl. 2, 65; — not. b: sættes ogf. poet. efter det Ord, hvortil det hører; faal. Virg. Aen. 2, 281, o. Ovid. Met. 2, 279.

Oarion, ōnis, m., poetisk Biform af Orion, Catull. 66, 94. — Oasis, is, f., *Oasis*: Sted i det vestlige

Ægypten cl. i Marmarica, mærkeligt som Forvisningssted under Keiserne, Cod. Just.; — B) df. 1) Oāsēnus, 3, deportatio, Cod. Theod.; — 2) Oāsites, ae, m., nomos, Plin. 5, 9. — Oaxes, cl. Oasis, is, m.: Flod paa Creta; vid. Virg. Ecl. 1, 66; — B) df. adj. fem.: Oasis, idis, „poet.“ f. cretif, tellus, Varro Atacinus ap. Serv. ad Virg. l. c.

ob, praepos. c. acc., [besl. m. ἐπί]; 1) „egenl.“: A) c. verbis motus, om en Retning dertil cl. derimod: ben til, hen for, hen imod; faal. alene forcl.; — ob Romam legiones ducere, Enn.; cujus ob os Graji ora obvertebant sua, id. ap. Cic. Fam. 9, 26; — B) c. verbis quietis: om, ved, for; — habere lanam ob oculum, Plaut. Mil. gl. a. 5, v. 37; mors ob oculos saepe versata, Cic.; cf. id. Sest. 21; men id. Univ. 14: qui (ignis) est ob os offusus; — II) „everf.“: A) „alm.“: for cl. formeddelt, (for den Ting's Skyld); — pretium ob stultitiam fero, Ter.; cf. id. Phorm. 2, 3, 23, ogf. id. Ad. 5, 6, 7; — ob rem judicandam pecuniam accipere, Cic.; cf. id. Fonteij. 8; ob eam (amicitiam) summa fide servatam maximam gloriam capere, id. Lael. 7; — unius ob iram Prodimur, Virg. Aen. 1, 251; cf. Hor. Sat. 1, 4, 26, (Orell.); ligel. Tac. Hist. 2, 19: non noxa, neque ob metum; men mortem ob rem publicam obhisse, id. Ann. 2, 83; — B) „bef.“: 1) for, istedetfor, vel.: (afene forcl.); — dedin' tibi minus

triginta ob filiam? Plaut. Epid. 5, 2, 38; ager oppositus est pignori Ob decem minas, Ter. Phorm. 4, 3, 56; — 2) ob rem, ligesom ex re: til Rytte, til Hættel, (opp. frustra); — non pudet Vanitatis? D. minime, dum ob rem, (naar det kun lønner sig), Ter. Phorm. 3, 2, 41; verum id frustra, an ob rem faciam, in vostra manu situm est, Sall. Jug. 31; — 3) quam ob rem, egf. sammenbræget: quamobrem: hvorfor, derfor, odt.; — quamobrem id primum videamus, quatenus etc., Cic. Lael. 11; cf. ibd. 4, ostere; — 1) ob id, ob ea, ob hoc, ob hæc, ob quæ: derfor; — ignaris hostibus, et ob id quietis, Liv. 25, 35; ligel. ob hoc, etc., ibd. 37; tamquam non futurus ob hoc miserior, si etc., Senec. Ep. 98; cf. Sall. Jug. 39, v. Tac. Ann. 2, 30; — III) i Sammenfættninger bliver „b” uforantret foran Vocalerne, egf. foran de fleste Consonanter; dog assimileres det hyppigst m. det fglde. p, f, c, g; — hyppigt er her Bemærkelsen for el. in ob.

ōb.æmūlor, ari, v. dep. a.: opirrer el. opbringer, Tertull. — *ōb.æcārīus, i, m.: den Gieldbødne, der maa afarbejde sin Gield, Varro; v. — ob.æcātus, 3: forgjældet, gieldbødne; — quamquam tennem adhuc et ob.æcātum, Suet. Caes. 47; cf. Liv. 26, 10; — ligel. in compar., quanto quis ob.æcator etc., Tac. Ann. 6, 17; — egf. subst.: en Skyldner el. Debitor, Caes. B. G. 1, 4; — [ob.æc]. — ōb.āgīto, are, v. a., lige som exagito: forskyrrer, foruroliger, Enn. ap. Non.

ōb.ambūlatiō, onis, f.: Gaaen el. at gaae omfring, Spafering, auct. ad Her. 3, 19; af — ōb.ambūlo, avi, atum, 1, v. n. (o. a.): gaaer el. spaferer derom el. terved el. omfring; — ante vallum, Liv.; ~ muris, id., gymnasio, Suet. Tib. 11; — Nec gregibus nocturnus obambulatus (lupus), Virg. Ge. 3, 538; — egf. om Hjorten: ~ in herbis, (gaae og græsse), Ovid; — „poet.” egf. c. acc. (praepos.): obambulatus Aetnam, Ovid. Met. 14, 188; — entel. absol.: quum solus obambulatus ipse, id. Trist. 2, 459.

ōb.ardescō, arsi, 3, v. n. incl.; „fig.” o. „poet.”: at fare op el. styre frem, som en Jld; — quum obarsit (ille), Stat. — ōb.ārescō, ere, v. n.: at forterres el. indforres, Lactant. — ōb.ārmō, (avi), atum, 1, v. a.: bevæbner, securi Dextras, Hor. Od. 4, 1, 20; — II) egf. „overf.”: obarmatus oculis ad vigilias, Appul. — ōb.āro, avi, 1, v. a.: bepløier, empleier; — quum hostes obarant, quicquid herbidi terreni extra murum erat, Liv. 23, 19.

ōb.āter, tra, trum: noget mørk el. dunkel, Plin. 18, 79; cf. — ōb.ātrescō, ere, v. n.: at blive noget mørk el. dunkel, Jul. Firm. — ōb.āudientia, ae, f.: Udygghed, Tertull.; af — ōb.āudio, vi o. ii, 4, v. n.: adlytter, alieu, Appul.; egf. absol., Tertull.; — af partic. obaudiens er efterel. comp., obaudientius, Ambros. — ōb.āurātus, 3: forgjældt, Appul.

obba, ae, f.: en slags Drifteskar med bred Bund, Varr. ap. Non.; — sessilis, (som staaer fast), Pers. 5, 148; — II) „overf.” om Bæsten panem, Plin. 18, 10. — ob.ālatērātus, 3: nedslappet, nedsladeret, affasiae, Appul., inc. — ob.ābrūtescō, tui, ere, v. n. incl.: bliver flyv, mister al Jernemagts el. Besidshed, Lucr. 3, 544; — ob.ārutui, ligesom obstupui: er fra mig selv, Afran. ap. Non. — obē-, de saaledes begyndende Ord, f. und. oce.

ob.densātiō, onis, f.: at blive tyk, Jærhærdelse, cutis, Coel. Aur. — ob.ditus, 3: partic. af ob.do, didi, ditum, 3, v. a., [do, dare]; 1) „alm.”: sætter el. stiller derfor el. derimod; — ~ pessulum ostio el. foribus, (styre en Elaa derfor), Ter.; egf. ~ forem, Plaut., fores, Ovid.; cf. pass.: fores obditae trabibus, Plin. 6, 12; ligel. obditis a tergo foribus, Tac. Ann. 13, 5; men obditis navibus etc., vid. Flor. 3, 6; — men „alleg.”: Da, precor, etc., Nec timidis rigidam vocibus obde forem, Ovid. Pont. 2, 2, 41; — II) „bef.”: stiller el. seier ind deri, ceram auribus, Senec.; —

b) „poet.” egf.: stiller blot, udsætter derfor; — nullique malo latus obditi apertum, Hor. Sat. 1, 3, 59.

ōb.dormīo, ire, v. n.: at sove ind; egf. „alm.”: at sove; — qui obdormiunt sub taxo, Plin. 16, 20; cf. — ob.dormisco, vi, atum, 3, v. n.: falder i Sovn, sover ind; — vid. Suet. Aug. 91; men ~ in mediis vitae laboribus, vid. Cic. Tusc. 1, 49; cf. ibd. 38, egf. Suet. Claud. 8, c. 33; men Plaut. Amph. 1, 1, 116: obdormisse ebrium (Nocturnum); — comit egf. m. best. c. acc.: Ubi ... obdormivi crapulam, (bar afsovet Rusen), id. Most. 5, 2, in.; v. — ob.dormito, are, v. n. intens.: sover ind, Venant.

ob.dūcō, xi, etum, 3, v. a.; — I) „gent.”: ferer el. drager derfor el. berimod el. derhen; — ~ exercitum ad oppidum, Plaut. Pseud. 2, 1, 13; men absol.: ~ Curionem, (styre ham ind), Cic. Att. 1, 1; — ~ fossam transversam, vid. Caes. B. G. 2, 8; ~ velis obductis reductisque, Plin. Ep. 2, 17; men ~ vestem, (trække sammen om sig), Tac. Ann. 4, 70; — ~ seram, (sætte derfor), Prop. 4, 5, 48; men ~ callum stomacho, (forhærde), Cic. Fam. 9, 2; — B) „bef.” egf.: 1) ind: bryler eller omgiver dermed; — trunci obducuntur libro aut cortice, Cic. N. D. 2, 47; men quasi operimento matris obduci, vid. id. Leg. 2, 23; f. egf. Virg. Ecl. 1, 49; men obducta cicatrix, (oevertrukken Stramme), Cic. Agr. 3, 1; men obducta nocte, (i en mørk Nat), Nep. Hann. 5; — 2) „poet.” egf.: tilslutter, tilslutter; — obducta ... reserat penetrat Phoebe, Lucan. 5, 69; — 3) træffer el. drager til mig; cf. driffer, potionem, Senec., venenum, Cic. Tusc. 1, 40; — 4) endel. m. time: obducta frons, (synet Pante), Hor. Epod. 13, 5; ligel. ~ vultum, Senec.; — II) „overf.” o. „alleg.”: A) drager el. træffer derefter; — ~ callum dolori, Cic. Tusc. 2, 15; cf. ovenf. id. Fam. 9, 2; men ~ cicatricem reipublicae, id. Agr. 3, 1; (cf. egf. und. callum o. cicatrix); — B) tilslutter, stiller, holder tilbag; — cf. dolor obductus, Virg. Aen. 10, 61, (som Titus har begyndt at lægge); cf. Ovid. Met. 12, 543; men ~ tenebras rebus, (formørke el. fordunkle, giøre uforstaaelig), Cic. Acad. 2, 6; — b) ~ diem, Cic. Att. 16, 6, (tilbringe den).

ōb.ductiō, onis, f.; 1) „alm.”: Overtrækning (med Eder), Arnob.; — II) „bef.”: Tilhylling, capitis, Cic. Rab. perd. 5, (hvor Taler er om Jærbydere; cf. Liv. 1, 26); v. — ob.ducto, are, v. a. intens.: fører derfor el. dertil, secuta in aedes, Plaut. Merc. 4, 4, 16; — [obduco]. — ob.ductus, 3, partic. af obduco. — ob.dulco, are, v. a.: forføder, giør fed, Coel. Aur.; obdulcatu panis, id.

ob.durātiō, onis, f., [obduro]: Jærhærdelse, men alene „fig.”, Augustin. — ob.durefaciō, ere, v. a., [obduro]: = obduro, Non. — ob.dūrescō, durui, 3, v. n.: jærhærdet; — semen diuturnitate obdurescit, Varro; ligel. om en Mark til Meining, Cato; men om en Jærvandling til Sten, Prop. 2, 49, 53; — II) „eftere „fig.”: at blive hård el. flyv el. føleløs; — jam ad ista obdurimus etc., Cic. Att. 13, 2; cf. id. Mil. 28; men obduruisse contra fortunam, id.; — dociliora sunt ingenia, priusquam obdurerunt, Quintil. 1, 12, 9. — ob.dūro, avi, atum, 1, v. n. o. a.; 1) neutr.: at være hård; cf. „fig.”: giør mig hård, bliver ved dermed, holder ud, er standhaftig; — Pernegabo atque obdurabo, etc., Plaut. As. 2, 2, 56; Perfer et obdura; multo graviora tulisti, Quum etc., Ovid. Trist. 5, 11, 7; cf. Hor. Sat. 2, 5, 39: Persta atque obdura, sen etc.; — b) cf. pass. impers.: quare obduretur hoc triduum, Cic. Att. 12, 3; — II) act.: giør hård; cf. „fig.”: jærhærdet; — obdurata nequitia, Cod. Just., verecundia, Capitolin.

ōb.ēdiens, tis, partic. o. adj. af obedio; cf. — ob.ēdienter, adv.: hørig, lydigen, villigen, gierne; — ~ imperata facere, Liv. 31, 34; ~ facere omnia adversus aliquem: adlyde nogen i alt, id. 39, 53; — compar., id. 38, 34; superl., Augustin.; v. — ob.ēdientia, ae, f.:

Herigbed, Sygigbed; — obedientiam relinquere et abjicere, Cic. Off. 1, 29; cf. id. Parad. 5, 1; — men om inferiorum, (hes Elephanten), Plin. 8, 1; men om Tierne: mira plebei circa (regem) obedientia, id. 11, 17.

obedio, vi c. ii, itum, 4, v. n., [audio]; 1) „alm.“: herer derpaa, herer efter; ef. er herig el. sygig dermed, adlyder, retter mig derefter; færv. c. dat.; — ∞ magistratibus, Cic., praecepto, id., legi, Nep.; ut ad verba nobis obediunt (servi: alene efter Begstaven), Cic. Caccin. 18; — egi. pass. impers.: utrumque enixe obeditum dictatori (f. Liv. 4, 26; — egi. „everf.“: ramus... obediturus, (sem let veies), Plin.; — II) „bef.“: retter el. foier el. lemper mig derefter; — quod, quibus rex maxime obediit, eos etc., Nep. Dat. 5; — ∞ temporum multorum, Cic. Brut. 69; men ∞ ventri, vid. Sall. Catil. 1; — not.: obedibam, obedibo, f. obediebam, obediam, Afran. ap. Non., c. 2; — III) partic. obediens, tis, egi. sem adject.; A) „alm.“: herig, lydig, falgagtig: færv. c. dat.; — appetitum rationi obedientem praebere, Cic.; cf. id. N. D. 2, 30; — compar., obedientior imperiis etc., Liv. 25, 38; superl., obedientissimus imperiis (miles), id. 7, 13; — egi. rissiois dat. dicto, (paa Orer; cf. evenf. ad verbum); magistro... dicto obediens, Plaut. Bacch. 3, 3, 35; — B) „bef.“: utergiven, ucertania; egi. sem foier el. lemper sig derefter; c. dat., egi. absol.; — ut illis obedientes vivamus, Sall. Jug. 31; in consensu obedientium etc., Liv. 2, 59; virtute ac diis volentibus... omnia secunda et obedientia sunt, Sall. Jug. 14; — egi. „everf.“: obedientissima in opere fraxinus, (let at bebande el. boie), Plin. 16, 83.

obeliscus, i, m., *obeliskos*: sidet Epyd el. Epid; ef. „everf.“: isofge etilags Eghed; A) en Obelisk el. Epydsfoie; vid. Plin. 36, 14: trabes ex Syenite marmore, etc.; — B) Resentney, Auson.; — C) = sigd., Augustin. — obelus, i, m., *obelos*: Epyd el. Epid; ef. etilags spydermet Tegn el. Mærke, der sættes i Bøger ved isfætte Skriftsieder, Hieronym.

obeo, vi c. ii, itum, 4, v. n. c. a.; 1) neutr.; A) „egenf.“: at gaac el. femme derhen el. dertil; absol.; cf. m. ad. el. m. in.; — donec vis obiit, quae etc., (intil dertil er kommen den Kraft, etc.), Lucr. 1, 223; obire ad omnes hostium impetus, Liv. 31, 21; cf. id. 10, 25; — narrat. egi. om Himmellegemerne; ∞ in infera loca, (at gaac ned), Cic. Arat. 474; — oftere absol.; in reliquis orientis aut obeuntis solis partibus, id. d. Rep. 6, 20; cf. Lucr. 4, 435; an sidera obirent, nascerenturque, Plin.; egi. om andre Ting, vid. Lucr. 4, 442; — B) „everf.“: at gaac bort; ef. færv. at fergaac el. at gaac under; faal. om Byer, Plin. 5, 31 v. 39; oftere om Personer; at emfomme el. dee, morbo, Plin.; ut pereas et obeas cito, Plaut. Epid. 3, 1, 76; men tecum obeam libens, Hor. Od. 3, 9, 21; cf. Liv. 5, 39: simul se cum illis... obituros; — (f. egi. nedent. obire diem el. mortem); — II) act.; A) „egenf.“: 1) gaac el. fomme derhen, egi. indfunder mig el. er nærværende derved; — Acherontem obibo, Enn. ap. Fest.; quantum flamma obire non potuisset, (head Lucin ifte have funnet naac), Cic. Catil. 3, 10; men pass.: Hic ubi Virginea campus obitur aqua, Ovid. Fast. 1, 461; — ∞ coenas, Cic., comitia alicujus, id. Att. 1, 4; cf. id. d. Or. 1, 38; f. egi. Liv. 7, 15, und. nundinae; — 2) gaac el. drager derom el. deroer el. derigienem, giennemvænder, bereiser; — ∞ provinciam, Cic. Verr. 5, 12; cf. id. Fin. 5, 29; Nec vero Alcides tantum telluris obivit, Virg. Aen. 6, 802; — b) „pect.“ egi. om Ting: at gaac el. sebe derom, at omgive; — chlamydem... limbus obibat, Ovid. Met. 5, 51; cf. Virg. Aen. 10, 483; men Ovid. Met. 11, 417: buxoque simillimus ora Pallor obit, etc. (udbreder sig deroer); — B) „everf.“: 1) „alm.“: gaac dertil, giver mig ifærd dermed, overtager at beførge; ef. egi. beførger, ferretter, varctager; — obire legationem, Cic. Att. 15, 7; cf. Nep. Dion. 1;

ad suas res obeundas, (til at give sig af dermed), Cic. Arch. 6; cf. id. Manil. 12, v. 17; — munus vigiliarum... per se ipsi obibant, Liv. 3, 6; cf. Caes. B. G. 5, 33; ∞ tot simul bella, Liv. 4, 7; ∞ munera consularia, id., munia imperii, Tac.; ∞ pericula, (gaac dem imede), Liv.; men ∞ hereditates, Cic. Agr. 2, 3, (befee el. beføge dem); — 2) „bef.“ egi.; a) at infine sig, navnt. til en Herstermin; faal. obire vadimonium, Cic.; ysf. pass.: qua (hora) tibi vadimonium non sit obitum etc., id. Quint. 17; ∞ diem edicti, id. Phil. 3, 8; men ∞ annum petitionis, id. Fam. 10, 11, f. und. annus; — b) ∞ diem suum, Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 12, ligel. ∞ diem supremum, Nep., egi. ∞ diem, Suet. Vesp. 1, at afgaa ved Døden, at dee; ligel. ∞ mortem, Ter. Andr. 1, 3, 18, v. Cic. Phil. 5, 17; (ysf. efte absol., f. evenf.); quum aut obeunda mors Cluentio, aut etc., Cic. Cluent. 17; men id. Sest. 38: morte obita, (i. e. post mortem); cf. Virg. Aen. 10, 611; egi. Tac. Ann. 16, 16: obitas pro rep. mortes, etc.; — c) obire oculis, Plin. Ep. 3, 7, visu, Virg. Aen. 10, 447: at everf. el. betragte; obire oratione civitates, (giennemgaac, anfere), Cic. Verr. 2, 51.

obequito, are, v. n. (c. a.): rider hen dertil el. derom; færv. c. dat.; fift. egi. c. acc.; — ∞ castris, Liv., stationibus, id.; — obequitans moenia imperator, Ammian.; — II) egi. „alleg.“: si etc., non obequitabit (oratio), Quintil. 12, 9, 3. — oberro, (avi), atum, i, v. n. o. a; 1) neutr.: vanfer el. flaffer om deri el. derom; m. in el. c. a. bl.; — ∞ in domibus, Plin., men ∞ tentoriis, vid. Tac. Ann. 1, 65; — B) egi. „everf.“: a) absol.: oberrantibus rivis, Curt. 3, 4; — b) c. dat.; — jamdudum mihi Monstrum... oberrat, Senec. Herc. Fur. 1279; — c) c. abl.; — chorda qui semper oberrat eadem, (tager feil deraf), Hor. A. P. 356; — II) act.: giennemftræjer el. giennemflyver; — Dives arat... quantum non nilvius oberrat, Pers. 4, 16; casulis atque castellis oberratis, Appul.

obesitas, atis, f.: færm, Dyshed, færhed; — ∞ eujusdam (hominis), Suet., ventris, id.; — „everf.“ egi. om Træer: obesitate laborare, Plin.; v. — obesus, 3, [edo]; 1) pass.: bortædt, fortæret; vid. auct. Aetn. 434: obesa eavamine terra; — B) ef. fom adj.: udmarvet, maver; — corpore obeso, Laev. ap. Gell. 19, 7; f. egi. Gell. ibd.; — II) merial: sem har spist sig mat el. fed; ef. mæfser, tyt el. fed; — neque gracile, neque obesum (corpus), Cels.; ∞ turdus, Hor., scarus, Martial.; ∞ terga (equi), Virg.; — superl., quibus obesissimus venter, Plin.; — b) tyt, heven; — ∞ fauces, Virg. Ge. 3, 497; — B) „everf.“: tyt, flev, aantles; — neque naris obesae (juvenis: fom dog har en ganfse god Næse, alleg.), Hor. Epod. 12, 3; ligel. obesae aures, Calpurn.; men obesio somno mori, Sulp. Sat. 5, 6.

obex, gen. obicis, o. obicis, m. o. f., [obicio]: head der fhydes el. fættes derfer, Slaa el. Bøm, ofl.; — ferrati portarum obices, Tac. Hist. 3, 20; cf. Virg. Aen. 8, 227, v. Ovid. Met. 11, 780; — II) „everf.“: head der fænder el. begrænder ligefom en Bøm; — qua vi maria alba tumescant Obicibus ruptis, (detf Dæmninger el. fpyer), Virg. Ge. 2, 479; obices saxorum, (Stengjerder), Tac.; cf. Virg. Ge. 4, 122; viarum obices, (head der fyærrer Veien), Liv. 9, 3; men comiff: commemorandum est apud hanc obicem, (i. e. ancillam), Plaut. Pers. 2, 2, 21; men „alleg.“: nullae obices, etc., Plin. Pan. 47. — obf-, de faal. begyndende Drd f. und. off-; — not.: obfuturus, 3, partic. af obsum. — obg-, de faal. begyndende Drd f. und. ogg-.

obhaeresco, ere, v. n.: at hænge faft derved el. derpaa; — navem... obhaerentem vado etc., Suet. Tib. 2. — obhaeresco, haesi, 3, v. n.: at blive hængende el. fiddende faft derpaa el. derved; cum dat.,

egf. m. in; — aurum ... stirpibus connexum obhaerescit, Appul.; ubi in medio nobis equus acer obhaesit Flumine, Lucr. 4, 422; men Suet. Ner. 19: consurgenti lacinia obhaesit; — men „alleg.“: utrique pecunia sua obhaesit, (ligger begge paa Hjerter), Senec. Tranqu. 8. — obhorreo, ere, v. n.; ∞ sanguinis punctis, at fremvise ligesom Blotpletter, (om efflags Vredsten), Plin. 37, 34.

obiens, euntis, partic. af oheo. — obirascor, sei, v. dep. n.; e. dat.; — obirascens fortunae animus, Senec. Tranqu. 3; — II) df. particip. obiratus, 3, som adj.: vred el. harmfuld, alicui, Senec., fortunae, Liv. 1, 31; df. — obiratio, onis, f.: Parme el. Vrede, hujus nebulonis, (ira hans Side), Cic. Att. 6, 3.

obiter, adv., [f. ob iter, i. e. in itinere]: undervejs; — obiter leget, Juvenal. 3, 241, (i Baresien); men obiter, om et Eeg; ved at synes, Plin. 29, 11; men id. 18, 23, om rindende Vand: obiter versare rotas et molere; — II) „overf.“: A) i Jorbiggaende, leilighedsvejs; — obiter dictum sit, Plin.; ira ... in occurrentia obiter saevit, Senec. d. Ir. 3, 1; — B) til samme Tid, uden Ophold, Appul., Pseud. Quintil. Decl. 10.

I. obitus, 3, partic. af oheo. — 2. obitus, us, m., [obeo]; I) „alm.“: Gaacen el. Kommen derhen, Besøg el. Rebe, (occurus el. aditus), vid. Ter. Hee. 5, 4, 19; egf. Vereisen el. at bereise; ∞ multarum civitatum, Appul.; — B) „overf.“: at begynde derpaa, at forestage; — ∞ fugae, Tertull.; — II) „bef.“: Undergang; A) om Himmelsegemeses Nedgang; — solis et lunae reliquorumque siderum ortus, obitus motusque (cognoscere), Cic. Div. 1, 56; cf. id. d. Or. 1, 12, v. Virg. Ge. 1, 257; — B) „overf.“: Vertgang; df. fædv. Undergang el. Jorderreise, egf. Døden; — post obitum occasumque nostrum, (efter min Jorderreise), Cic. Pis. 15; post eorum obitum, Caes. B. G. 2, 29, (efter deres Nederlag); — obitus consulum, (deres Fald), Brut. ap. Cic. Fam. 11, 10; ∞ ducum, Virg. Aen. 12, 501; men ibd. 4, 694: Difficilesque obitus, (den haare Dødsfæmp).

objaceo, ere, v. n.: at ligge derimod el. derfer; m. o. ud. dat.; — saxa objacenta pedibus, Liv. 2, 65; Graecia Joniis fluctibus objacet, Mela; a meridie Aegyptus objacet, etc., Tac. Hist. 5, 6.

*objectaculum, i, n.: hvad der opstafes derimod, Dam el. Demning, ebl., Varro; — objectamentum, i, n.: det Jorfastede, en Vebredelse, Appul.; o. — objectatio, onis, f., ligesom figd.: Jorfastelse, Vebredelse, Anklage; — ex aliorum objectationibus etc., Caes. B. G. 3, 60; — [objecto]. — objectio, onis, f., [objicio]: hvad der sættes derfer (til Beskyttelse); ∞ saxorum, (Stenvaag), Arnob.; — II) „fig.“: Jorfastelse, nominis, Tertull.

objecto, avi, atum, I, v. a., intens. af objicio; I) „egenl.“: sætter el. stiller derimod; m. o. ud. dat.; — Nunc caput objectare fretis, (om Egnagel), Virg. Ge. 1, 386; Huc illuc clypeum objectans, Stat.; — II) ostere „fig.“: A) udsætter el. stiller blot derfer; — ∞ aliorum periculis, Sall. Jug. 7, dolis et casibus, Tac. Ann. 2, 5; men Virg. Aen. 12, 229: pro cunctis ... unam Obiectare animam, (opstøtte derfer); — B) ferefast, vebreder, alicui probum, Cic., vecordiam, Sall.; quia, quom etc., contagio ejus, quod quaerebat ipse, criminis objectata ab inimicis est, Liv. 9, 34; namque objectat et imputat illis, (giver dem Eysten for hans Fald), Ovid. Met. 2, 400; — f. acc. findes egf. infin., Plaut. Merc. 2, 3, 76; egf. acc. e. infin., id. Most. 3, 2, 123.

I. objectus, 3, partic. af objicio. — 2. objectus, us, m., [objicio]: Stilling derimod, møtsat Beslignenhd, Møtsætning; — unam terrae objectu (occultari), Plin.; cf. Virg. Aen. 1, 160, v. Tac. Hist. 3, 9; molium objectus ... scandere, id. Ann. 14, 8,

(i. e. moles objectas); dare objectum parmae, (holde Skieldet fer), Lucr. 1, 815; — II) „overf.“: paafaldende Gienstand el. Etue; — quo repentino objectu; viso, Nep. Hann. 5. — objex, jicis, f. und. obex.

objicio, (objicio), jeci, jectum, 3, v. a., [jacio] I) „egenl.“: sætter el. lægger el. sætter hen derfer el. dertil el. derimod; m. o. ud. dat.; — Ei nos ... Glaucoman ob oculos objicimus, Plaut. Mil. gl. 2, 1, 69; ∞ cibum porcis, Varro, corpus feris, Cic.; cf. Virg. Aen. 6, 421; men Ter. Phorm. 3, 2, 1: etiam argentum est ultro objectum, (er berfattet el. sæt til ham); diripere carnes objectas, Plin.; — ∞ vinum naribus, (holde hen derfer), Plaut.; — egf. pludseligen at fremstille el. at læde vise sig; — vid. Virg. Aen. 2, 200, v. ibd. 5, 522; signo objecto monere, Cic.; cf. id. Acad. 2, 16; — B) „bef.“: a) sætter el. sætter el. stiller derfer el. derimod (som Grande el. Jersfar); — carros pro vallo objecerant, (stødet for Vold, neml. imed Hjerten), Caes. B. G. 1, 26; Alpium vallum contra transgressionem Gallorum ... Rheni fossam Germanorum immatissimis gentibus objicere et opponere, vid. Cic. Pis. 37; cf. id. Font. 1, egf. Caes. B. C. 3, 39; ∞ sentum, Liv., clypeos, Virg., (holde hen for sig); ∞ fores, Liv., portas, Virg., (tilstufte); — Objectos ... frangere clathros, Hor. A. P. 173; cf. Hirt. B. Al. 2; — b) ∞ se alicui stille sig imed nogen, Nep. Hann. 5; cf. Caes. B. C. 3, 65; men ∞ se telis hostium, (stille sig blot derfer), Cic., f. nedenf.; — egf. m. ad; Objecit sese ad currum, Virg. Aen. 12, 372; — egf. m. in; f. nedenf.; — II) „fig.“: A) „alm.“: a) læder vise sig; f. ovenf.; — species objecta voluptatis, (som fremstiller sig for Sjælen), Cic. Fin. 1, 14; men animis objicere aliquid, (sætte Haabet derom), vid. Liv. 1, 51; — b) fædv. meddelel el. bringer el. læder vebrefares; — ∞ alicui eam mentem, ut etc., Liv. 5, 15: indgive nogen den Tanke; ∞ terrorem hosti, id., laetitiam nec opimanti, Ter. Heaut. 1, 2, 12; ∞ alicui metum et dolorem, (paaføre), Cic., furorem, id.; — df. pass. objici alicui: at paaføres el. vebrefares nogen; — quibus est aliquis alicunde objectus labors, Ter. Hee. 3, 1, 6; cf. id. Phorm. 3, 2, 18; ligef. terror (objicitur) judici, Cic. Caccin. 25; — c) stiller derfer el. indhyller deri; — Noctem peccatis et fraudibus objice nubem, Hor. Ep. 1, 16, 62; — B) „bef.“: a) udsætter el. giver til Prisd derfer; — legatum ... sese hominibus feris objecturum, Caes. B. G. 1, 17; qui consulem morti objeceris, Cic. Vatin. 2; — egf. m. ad v. in, f. ovenf.; objectus ad omnes casus, Cic. Fam. 6, 1; nunquam me in tantas dimicationes objecissem, (hæde aldrig frygtet mig deri), Cic. Arch. 6; — b) ferefast, vebreder, alicui ignobilitatem, Cic.; ligef. ∞ alicui, ut probum, quod duxisset etc., id. Tusc. 1, 2; ligef. ∞ istam rem in magnis criminibus, id. Verr. 5, 18; cf. id. Cluent. 23; men non tibi objicio, quod spoliasti etc., id. Verr. 4, 17; — egf. m. acc. e. inf., Cic. Att. 1, 16; egf. m. de, id. Plane. 31: de Cipsio mihi objicies etc.; cf. Brut. et Cass. ap. Cic. Fam. 11, 3; egf. ∞ aliquid in aliquem, Cic. Cluent. 41; men pass.: nam quod objectum est de pudicitia etc., id. Coel. 3, men „pecc.“, Ovid. Am. 2, 7, 17: Cypassis Obicitur ... contenerasse etc., (f. objicitur, quod Cypassis etc.); — not.: obiris, obicit, f. objicis, etc., Lucan.; men perf. conj. objexim, objexis, f. objecerim etc., Plaut.; — III) partic. objectus, 3, ostf. som adj.; A) „egenl.“: liggende derfer el. derimod; — haec insula, objecta Alexandriae, portum efficit, Caes. B. C. 3, 112; Cyprus Syriae objecta, Plin.; — B) „fig.“: udsæt; e. dat., cf. m. ad; — objectus fortunae, Cic., invidia, Plin.; — ad omnes casus objecti etc., Cic. Fam. 6, 4; — 2) df. subst. objecta, orum, n.: Beskyttninger, Vebredelser; — objecta vel negare, vel defendere, vel minuire, Quintil. 7, 2, 29; cf. Pseud. Cic. p. Dom. 35.

*objurgatio, onis, f.: Vebredelse, Irettesættelse, (mildere end convicium), Cic. Off. 3, 21; ~ delicarum, id. Coel. 11; ut objurgatio contumelia careat, id. Lael. 2, 4; men ~ sui, Quintil. 11, 3, 49; — objurgator, oris, m.: sem irettesætter el. dædler; — non modo accusator, sed ne objurgator quidem ferendus, qui etc., Cic. Verr. 3, 5; — egf. in pl.; ~ benevoli, id. N. D. 1, 3; — cf. objurgatorius, 3: irettesættende, dædende, epistola, Cic. Att. 13, 6; ~ verba, Gell.; v. — objurgito, are, v. a. intens.: dædler strængt; — Mals te ut verbis multis multum objurgitem, Plaut. Trin. 1, 2, 30; — [figd.].

objurgo, avi, atum, 1, v. a.: irettesætter, dædler; — ~ aliquem in aliqua re, Cic. Coel. 11, (derfor, i den Indledning); men quod me quodammodo molli brachio de familiaritate Pompeji objurgas, id. Att. 2, 1; egf. m. figd. quod (ferdi), id. Fam. 2, 9; — egf. m. Begrebsobjecler; vid. Cic. Qu. Fr. 3, 1 v. 2; ~ segnitium populi, Quintil.; — men Objurgare pater haec me etc., Plaut. Merc. 1, 1, 46; men Cic. Att. 3, 15: objurgas me, ut sim firmitior; — II) „overf.“; A) ~ aliquem a peccatis, (ved Gørmaning at afserge derfra), Plaut. Trin. 3, 2, 51; — B) ~ aliquem aliqua re, (ugte el. straffe dermed); — ~ aliquem verberibus, Senec., flagris et ferulis, Suet.; cf. Senec. Benef. 4, 36; — not.: particip. objurgatus, 3, egf. sem depon. act., Coel. ap. Cic. Fam. 8, 9, in.

oblanguesco, guī, ere, v. n. inch.: at blive mat, at aftage; — litterulae meae sive nostrae desiderio tui oblanguerunt, Cic. Fam. 16, 10; — oblaqueatio, onis, f.: rimel. Læsem. f. ablaqueatio, Inscript.; af — oblaqueo, avi, atum, 1, v. a.; D) graver en Groft derom; — dum vites et arbores oblaqueatae sunt, Colum. 2, 15; — II) omslynger, omfatter el. indfatter, gemmas argento, Tertull.

*oblaticius, (-tius), 3: sem tilbydes el. ydes frivilligen, impendium, Sidon., aurum, Cod. Theod.; — oblatio, onis, f.: 1) in abstr.: Tilbud, honorum, Eumen.; — B) „bef.“ egf.: Bud el. Overbud ved en Auction, Cod. Theod.; — II) in concr.: frivillig Skenk el. Gave, Cod. Theod., Digest.; — oblatus, 3: = oblativus; ~ functiones, Symmach.; v. — oblato, oris, m.: sem frivilligen tilbyder el. hængiver, Tertull.; — [oblatus, offero].

oblato, oris, m.: sem goer derad; cf. „overf.“; Etandegist, Sidon.; — cf. sem. oblatratrīx, icis, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 87; af — oblatro, are, (v. a. v. n.): goer derad; men alene „fig.“; (stænder, obl.; a. c. dat.; oblatrantem tibi exterrere, Senec. d. Ira 3, 43; — b) e. acc.; oblatratque senatum, Sil. 8, 251; — oblatus, 3, partic. af offero.

*oblectabilis, e: fornøielig, negotium, Auson.; — oblectamen, inis, n., poetisk Bisform af figd.: Fornøielse, Nørgæst; in pl., Ovid. Met. 9, 342, v. Stat.; — oblectamentum, i, n.: = figd.; — requietem oblectamentumque meae senectutis, Cic. d. Senect. 15; — efficit in pl.; ~ puerorum, id., gulae, Plin.; men esse alicui in oblectamentis, Suet. Tib. 72; — oblectatio, onis, f.: Fornøielse, Nørgæst; — ~ animi, Cic. d. Or. 1, 26, vitae, id.; indagatio ipsa rerum ... habet oblectionem, id. Acad. 2, 21; v. — oblectator, oris, m.: sem fornøier el. mører, Appul.; — cf. oblectatōrius, 3: fornøierende, mørende; — ~ sophismata et aenigmata, Gell. 18, 2, (i Overfkr.); — [figd.].

oblecto, avi, atum, 1, [2. lacio]: fornøier, mører, underholder, populum, Hor. A. P. 321; — ~ se agri cultione, Cic. d. Senect. 16; men ~ se cum aliquo, (i negens Selskab), id., egf. in aliquo, (i negen), Ter. Ad. 1, 1, 21; — ofte egf. medial: oblectari ludis, (finde Fornøielse deri), Cic.; cf. id. Fam. 2, 16; — egf. m. Begrebssubjecter; haec studia ... senectutem oblectant, Cic. Arch. 7; ~ animos legentium, Tac.

Hist. 2, 59; men ironiff: ~ vitam pane sordido, Plaut. Asin. 1, 2, 16; — II) „overf.“: tilbringer behageligen, el. alm. tilbringer; — Scribis, ut oblectem studio lacrimabile tempus, Ovid. Trist. 5, 12, in.; men ~ iners otium, Tac. Ann. 12, 49; — oblenio, ire, v. a.: at fermitde; — lectio carminum illum obleniat, Senec. d. Ira 3, 9.

oblido, si, sum, 3, [laedo]; 1) trykker sammen, tiltrykker, gulam, Cic. fragm., d. e. qvæter; cf. obliis faucibus, Tac. Ann. 5, 9; — II) trykker ihjel, for-dæver ved at trykke; — ~ fetus, Colum. 7, 3; alioqui ... oblisi pondere essemus, Plin. Ep. 6, 20.

obligamentum, i, n.: Baand el. Bind (om Hovedet), Tertull.; — II) „fig.“; ~ legis, (Xovens Baand el. forbindende Kraft), id.; — obligatio, onis, f.: 1) „alm.“: Binden el. at binde; — ~ linguae, (Tungebaand), vid. Just. 13, 7; — B) „fig.“; coire societatem ad obligationem innocentium, (til deres Besnærfelse), Digest.; — II) „bef.“ i Retsføget; A) den Forbindelighed og Forpligtelse, som paaligger nogen; — ~ pecunia pro altero, vid. Pseud. Cic. ad Brut. 1, 18; ~ contrahere, perimere, Dig.; — B) cf. „overf.“; 1) det forpligtende el. obligatoriske Forhold imellem tvende Personer med Hensyn paa den enes Rettighed og den andens Forpligtelse; — ~ constituitur, solvitur, Dig.; — 2) et adiect. Bøvi, en Obligation; — ~ pignoris, (Panteforligning), Dig.; v. — obligatōrius, 3: forbindende, d. e. forpligtende el. retsagplig; ~ mandatum, Dig.; — [af figd.].

obligo, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenl.“; A) „alm.“: binder el. befæster dertil el. derpaa el. derom; — obligatus corio, (inbunden i en Løderfæt), auct. ad Her. 1, 13; men obligatus muscus articulo (dat.: bunden dermed), Plin.; — B) „bef.“; 1) binder sammen; — Pecna (Penge en for de selgte Dren) in erumena obligata, id. True. a. 5, v. 64; ~ (tabellas, neml. fer at forsegte dem), Plaut. Bacch. 4, 4, 96; ~ manipulos, Colum.; — 2) binder derom, forbinder, tilbinder, oculos, Senec.; cf. Plin. 3, 9: ore obligato obsignatoque simulacrum habet (Angerona); ~ vulnus, Cic.; crus fractum alicui, vid. Plaut. Men. 5, 3, 9; obligari a medico, (blive forbunden), Cic. Tusc. 2, 6; ~ venas el. brachia, (citerat man neml. har ladet Alcerne aabne for at forbløde sig); vid. Tac. Ann. 6, 9; — II) „fig.“; A) „overf.“, navn. i Retsføget: binder el. fæster (cf. lader fæste) som Pant, d. e. pantfæster; — ~ praedia fratri, Suet. Vesp. 4; ligd. ~ bona pignori, Digest.; cf. praedia obligata, (pantfæst), Cic.; — egf. kan hidsføres id. Mur. 2: qui se nexu obligavit, f. und. nexus; — B) oftere „ment.“; 1) „alm.“; a) binder, d. e. hinder, indskrænker; — me hoc iudicio districtum atque obligatum futurum, Cic. Verr. Act. 1, 9; sibi. egf. ~ aliquem, (ved Trylleri el. Trolddom at standse el. giøre virksem), Paul. Sent.; — b) indviser el. forviser el. giør skyldig deri; med Brødens abl. el. gen.; — ~ populum Rom. scelere, Pseud. Cic. p. Dom. 8; ligd. ~ Indos scelere, id.; men ~ se scelere, (begaae en Forbrydelse), Suet. Caes. 42; ligd. ~ se furti, Scaevola ap. Gell. 7, 15; cf. Cic. Div. 1, 4: obligari fraude impia etc.; — cf. i Retsføget: obligari tutelae et furti (sc. actione: være derunder), Dig.; — 2) „bef.“: forbinder el. forpligter dermed el. dertil; m. v. ud. abl., egf. m. in el. ad., egf. e. dat., egf. m. ut, egf. absol.; — saal. alts.; aa) i Forretningsføget: ~ aliquem sponsione, Liv. 9, 11, unum vadem tribus millibus aeris, id. 3, 13; obligari foedere, id. 38, 33; ~ fidem alicujus, id. 22, 22; ~ fidem suam alicui, Cic. Phil. 5, 18; cf. Liv. 30, 12; — ~ se in acta alicujus, (forbinde sig til deres Øpret-hedse), Suet. Tib. 67; chirographo obligare se ad aliquid, Dig.; — ~ aliquem militiae sacramento, Cic. Off. 1, 11; — bb) ofte egf. om private Forbøde;

faaf. ∞ aliquem sibi liberalitate cf. beneficio, Cic.; ut audeam tibi etiam pro amice obligari, Plin. Ep. 10, 3; men Cic. Fam. 6, 11: obligatus ei nihil erant; (jeg skyldte ham intet); — b) df. egf.: at node dertil; — Obligor, ut tangam laevi fera litora Ponti, Ovid. Trist. 1, 2, 83; cf. Hor. Epod. 17, 67: obligatus aliti (Prometheus: given til Prijs berfer); men id. Od. 2, 8, 5: tu simul obligasti Perfidum votis caput, (har ferfæret dig); — III) particip. obligatus, 3, egf. som adj.; A) skyldig, som skyldes, dapes, Hor. Od. 2, 7, 17; — B) forbunden; df. in compar.: quanto etc., tanto mihi obligatio abii, Plin. Ep. 8, 2.

obligurio, (urr.), ire, v. a.: opfylder, tilføjer, dona alterius, Eun. ap. Donat. ad Ter. Phorm. 2, 2, 25; df. — obliguritor, (urr.), oris, m.: Skilmund, Udfeland, Jul. Firm. — obliquo, (avi), atum, 1, v. a., [limus]: at overtræffe med Dyd; — Nilus obli-matos agros ... relinquit, vid. Cic. N. D. 2, 52; cf. Suet. Aug. 18; — df. „poet.“ om Dyrenes Parring: ∞ sulcos, Virg. Ge. 3, 136; — II) „fig.“; A) „overf.“: ligesom at bortfaste i Dyndet, d. e. at forøde, rem patris, (sit Hærengeøds), Hor. Sat. 1, 2, 62; — B) „ment.“: at tilføje el. forønde; — quod ... humanas obliat copia mentes, Claudian.

oblino, vi el. ii, itum, 1, v. a.: Viform af flgd., Colum., Digest. — obli-no, evi, itum, 3, v. a.; I) „egent.“; A) „alm.“: overstryger, befører, malas cerussa, Plaut. Most. 1, 3, 101; ∞ se visco, Varro; — oblitus coeno, Cic.; cf. id. Catil. 2, 5; men m. acc. gr.: oblitus faciem suo errore, Tac. Ann. 2, 17; cf. Ovid. Met. 4, 97; — egf. absol.: ubi ego oblinar, (bliver tilsmudset), Lucil. ap. Non.; — men cemiſſ: ∞ os alicui, (smøre om Munden, have til Bedde), Curt. 4, 4; — B) „bef.“; a) bekræfter el. overflyder dermed; — villa oblita tabulis pictis, Varro; cf. Hor. Ep. 2, 1, 204: quibus oblitus actor etc.; — b) tilsmører, til-beger, tilstopper, ebl.; — ∞ amphorani, Cato; gypso oblitus cadus, Plin.; cf. Martial. 11, 45; — c) ∞ (verbum aliquod): at overstryge el. udstryge; vid. Gell. 20, 6; — II) „fig.“; A) „overf.“; navn. in partic. oblitus, 3: opfyldt dermed el. deraf; — oblita oratio (coloribus: overfæstet med Prydsfærf), auct. ad Her. 4, 11; cf. Suet. Gramm. 10; men facietiae oblatae Latio, (remærkt Vid med latinsk Anſprog), Cic. Fam. 9, 15; — B) „ment.“: befuker, beſtemmer; — quem versibus obliat atris, Hor. Ep. 1, 19, 30; vita oblita libidine, Cic.; cf. id. Verr. 3, 4: sunt omnia summo dedecore oblita; — men „alleg.“ em Bøftalenheden: ∞ se externis moribus, id. Brut. 13.

oblitiatio, onis, f., [obliquo]: Boining el. Krønning el. ſtraa Retning, Macroh. Sat. 7, 1. — oblique, adv. af obliquus: i ſtraa Retning; — quae (atomi) recte, quae oblique ferantur, Cic. Fin. 1, 6; cf. Caes. B. G. 4, 17: subiacae ... oblique age-bantur; men oblique in latera procedere, Plin.; — II) „fig.“: paa en indirekte el. forblømmet Maade; — ∞ perstringere aliquem, Tac.; cf. id. Ann. 3, 35; ∞ admonere, Gell., agere, id.

obliquitas, ais, f.: ſtraa Retning, Krønning; — ∞ signifieri, Plin. 2, 17; cf. id. 3, 6; o. — obliquo, avi, atum, 1, v. a.; I) „egent.“: giver (neget) in ſtraa el. ſvæ Retning; — Obliquantem oculos ... Cerberon extraxit (Hercules), Ovid. Met. 7, 412; ∞ crinem, Tac. Germ. 38; ∞ enseui in latus, Ovid. Met. 12, 486; men ∞ sinus (velorum) in ventum, Virg. Aen. 5, 16; — II) „fig.“; ∞ preces, (indflæde sine Venner), Stat.; obliquata responsa, (dunkle el. uforſtaelſge), Appul.; — not.: nisi quod (littera „Q“) paulum a nostris obliquitur, (udtales lidt blødere end K), Quintil. 1, 4, 9; — [figd.].

obliquus, 3, [liquis]; I) „egent.“: som befinder sig el. bevæger sig i en ſtraa el. ſvæ Retning, fra el.

paa el. til Siden, ſtraa el. ſvæ; — uti motu sui corporis prono, obliquo, supino, Cic. Div. 1, 53; ∞ ordines, Caes.; ∞ iter, id.; ∞ colles, Liv.; men ∞ urna (i. e. inversa), Ovid. Fast. 2, 457; ∞ oculo aspicere (ſtende, f. ndent.), id.; ∞ imaginem facere, (fra Siden, en profil), Plin.; f. egf. Hor. Od. 3, 22, 7, o. Ovid. Met. 9, 18; ab obliquo (descendere: fra Siden), id. Rem. A. 121; ligel. ex obliquo, Plin.; men per obliquum, (paa tværs), Hor. Od. 3, 27, 6; — sectus in obliquum ∞ limes, Ovid. Met. 2, 130, (Ecliptica); — compar., ∞ positio signifieri etc., vid. Plin. 2, 79; — II) „fig.“; A) „overf.“; I) ∞ genus, (ligesom Sideslagstak), Stat. Theb. 5, 223; cf. Lucan. 8, 286: obliquo maculat qui sanguine regnum; — 2) ligel. „techn.“ el. i Grammatiken; a) obliqui casus, (boiede, d. e. afledede af casus recti), Quintil. 1, 6, 22; ∞ positio, (afſætt tempus; faal. pepigi af pango), ibid. 10; — b) oratio obliqua, naar der fortælles per acc. c. inf.; vid. Just. 38, 3; egf. ∞ allocutiones, vid. Quintil. 9, 2, 37; — B) „ment.“ o. „ethiſk.“; a) em Tælen: dunkel, navn. egf. ſtende; — ∞ orationibus carpere, Suet. Dom. 2; cf. Tac. Ann. 14, 11; — b) hædt, bitter, misundelig; — Cato semper adversus potentes obliquus, Flor. 4, 2; men Hor. Ep. 1, 14, 37, „alleg.“: Non istic obliquo oculo mea commoda quisquam limat. — oblitus, 3, particip. af obli-do.

*obliteratio, (-litt-), onis, f.: Udſlettelse; df. „overf.“: Undergang el. Jørglemmelse; — ∞ aeris (fundendi, af denne Kunst), Plin. 3, 18; ∞ vetu-statis, Arnob.; — oblitterator, (-litt-), oris, m.: som udſletter el. bringer i Jørglemmelse, Tertull.; af — oblittero, (-litt-), avi, atum, 1, v. a., [oblino]: udſletter el. udſtryger; — oblitterata aerarii nomina (al. monumenta) retrahere, Tac. Ann. 13, 23; — II) „fig.“: udſletter Mindet derom, bringer i Jørglem-melse; — quod in illo viro ... maximis rebus, quas postea gessit, oblitterandum (esset), Cic. Vatin. 6; res oblitterata vetustate, Liv. 3, 71; ∞ rem silentio, Suet. Tib. 22; cf. Liv. 26, 41, e. Catull. 61, 232. — oblitterus, 3: foræld. Viform af oblitteratus, Naev. ap. Gell. 19, 7.

oblitesco, tui, ere, [latesco], v. n. inch.: at blive uſynlig; — quibusque temporibus oblitescant a conspectu nostro (corpora caelestia), Cic. Univ. 10; ∞ grana in rimis (arcae), Varro; qui ... metu obli-tuit, Senec. Ep. 55. — I. oblitus, 3, particip. af obli-visor. — 2. oblitus, 3, particip. af obli-no.

oblivialis, e: som foraarſager Jørglemmelse, poculum, Prudent.; af — obli-vio, onis, f., [obli-visor]; rimel. eprel. Udſlettelse, Udſtrykning; vid. obli-visor ab in.; df. ſædd. „fig.“; I) „alm.“: Jørglemmelse, Glemſel; — laudem alicujus ab oblivione atque ab silentio vindicare, Cic. d. Or. 2, 2; dare ali-quid oblivioni, (overgive til Glemſel), Liv. 1, 31; homines in totius negotii oblivione esse venturos, (ville glemme det Hele), Cic. Verr. 4, 35; voluntaria quaedam obli-vio; id. Fam. 1, 9; in oblivionem ire, Senec., adduci, Cic., (blive glemt); jacere in obli-vione, (være forglemt), id.; per oblivionem, (af Jørglemmelse), Suet. Caes. 28; cf. Hor. Epod. 14, in.; — „poet.“ egf. in pl., id. Od. 4, 9, 31; — II) „bef.“; A) subjectiv: Glemſehed; — oblivione et inconsiderantiam (mirari in aliquo), Suet. Claud. 39; — B) concret; a) obli-vio litterarum: poetiſt Venæmelse af Gram-matiferen Orbilius, da han havde tabt Eufemelfen, Bibacul. ap. Suet. Gramm. 9; — b) Flumen Obliv-ionis, Tilnavn til Floden Limia i Hisp. Tarrac., Mela 3, 1, o. Flor. 2, 17; — egf. flumen obli-vio, Liv. epit. 55; — df. obli-viosus, 3: som let glem-mer, glemfom; — ∞ hos (senes) etc., Cic. d. Senect. 11; — superl., Tertull.; — II) „poet.“: som bevirker Glemſehed, Massicum (sc. vinum), Hor. Od. 2, 7, 21.

obliviscor, oblitus sum, 3, v. dep. n. (o. a.); [rimel. at aflede af oblinere, alts. opræl. at udslette, navnlig af sit Anden; 1) „afm.“: forglemmet; c. inf., cf. m. acc. c. inf., egf. m. relativ., bef. egf. c. gen. personae cf. rei, egf. c. acc. rei; — oblitus sum dicere, Ter.; ∞ Latine loqui, Cic. Caccin. 22; cf. Ovid. Met. 2, 440; — obliviscor ... esse viros primarios, Cic. R. Com. 11; — Quid deceat, quid non, oblitus, etc., Hor. Ep. 1, 6, 62; cf. Cic. Brut. 60; — Oblitusque meorum, obliviscendus et illis, Hor. Ep. 1, 11, 9; oblitus sui, f. uedens; ∞ veteris contumeliae, Caes., dissensionum, id.; cf. Cic. Plane. 41; — ∞ injurias, id. Coel. 20; cf. id. R. Am. 17, c. id. Brut. 60; — II) „bef.“: A) overfcer, tager intet Hensyn dertil; — me oblitum consuetudinis et instituti mei loqui, Cic. Att. 4, 18; o paterni generis oblite etc., id. Pis. 26; oblitae prae gaudio decoris, Liv. 4, 40; — b) „pect.“ egf. om Væxter, sem tale deres ferrige Natur; — succosque oblitae priores (poma), Virg. Ge. 2, 59; cf. Colum. 10, 408; — B) df. egf. a) oblitusui: ifte at befunde sig, ifte at have Tanterne famlee; — ita prorsus oblitus sum mei, Ter. Eun. 2, 3, 15; — egf. absol. oblitus, 3: sem ifte mndes noget, glemsom; oblitio demisit pectore cuncta, Catull. 61, 208; cf. Ovid. Fast. 4, 533; — C) oblitus, 3, egf. m. passiv. Bem.: sem er glemt cf. forglemt; — Nunc oblitus mihi tot carmina (se. sunt), Virg. Ecl. 9, 53; — fnd. egf. in verb. fin.; familiae obliviscuntur, Digest.; — pass. obliviscendus, 3; tit at glemmet, f. event.

oblivium, i, n., Biform af oblitio: forglemmelse, Tac. Hist. 4, 9; forglemt fædd. „pect.“ c. in plur.; faal. Virg. Aen. 6, 715: longa oblitia potant, (for-glemmelse af det forbiqængue); men Hos ego, qui patricia faciant oblitia, succos, ... enam, Ovid. Pont. 1, 10, 19; cf. Hor. Sat. 2, 6, 62; men agere oblitia laudis, (forglemmet), Ovid. Met. 12, 539; c. — oblivius, 3: forglemt, geraadet i forglemmelse; ∞ verba, (ferat dede), Varro; — [obliviscor].

oblucor, avi, atum, 1, v. a.: udtinger, udsleir; — ∞ operam ad puteos exhauriendos, Justin. 11, 10; cf. Suet. Caes. 26: quae ... macellariis oblocata etc. — oblocutor, oris, m., [obloquor]: sem taler derimod; — ∞ esse alicui in convivio, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 48. — oblongulus, 3, sureulus, Gell.; dem. af — oblongus, 3: langagtig, aflang; — missile telum hastili oblongo, Liv. 21, 8; ∞ ova, Plin.; ∞ scutula, vid. Tac. Agr. 10; — compar., ∞ foramen tanto, quantum etc., Vitruv. 10, 17.

obloquium, i, n.: Medfælgelse, Sidon.; af — obloquor, cūsus (quintus) sum, 3, v. dep. n. (o. a.): taler derimod, medfælg; m. o. ud. dat.; — ∞ alicui, Plaut., Cic. Cluent. 23; tandem obloqui desistunt, (at mundbugges), Liv. 1, 40; cf. Cic. Qu. Fr. 2, 10; — II) „fig.“: A) „overf.“: at synge cf. spille dertil cf. derimellem; — Obloquitur numeris septem discrimina vocum, (lader dem tene til Sangen, ledsager Sangen derimod), Virg. Aen. 6, 616; Non avis obloquitur (se. mihi), Ovid. Pont. 3, 1, 21; — B) „ment.“: at dable; — quicquid obloquimur, Senec. Ep. 121; — egf. at fænde cf. fætte; gannit et obloquitur, Catull. 83. — obloquutor, f. und. oblocutor, — obloquutus, (-cūsus), 3, particip. af obloquor.

oblectatio, onis, f.: Medkæmpen, Modstræben, Arnob.; af — obluctor, atus sum, 1, v. dep. n.; I) „egent.“: anfænger mig cf. kæmper derimod; a) c. dat. pers. cf. rei; — Soli oblectandum Fabio etc., (afene med Fabius), Sil. 8, 11; — men ∞ arenae, Virg. Aen. 3, 38, fruticibus, Colum., flumini, Curt.; — B) absol.; oblectantia saxa Summovit nitens, Stat. Silv. 3, 1, 20; — II) „fig.“: — animus semper oblectans difficultatibus, Curt. 6, 6; ∞ oblivioni, id. — ob-

ludo, si, sum, 3, v. n.: flemmer cf. spoger (for at mere nogen), Plaut. Truc. 1, 2, 10; — II) „overf.“: at spigte nogen, at have til Bæffe, Prudent. — ob-luridus, 3: noget bleg; ∞ spadones, Ammian.

obmarcesco, ere, v. n., ligesom marcesco: af-tager, fænder hen, Lucil. ap. Non. — obmolior, iri, v. dep. a.: med Anfængelse af fremstafte (navnl. til Bæfæfning); — ∞ arborum truncos, saxa, Curt. 6, 6; — II) „overf.“: at anbringe derimod, at fæppe; — ad munienda et obmolienda, quae ruinis strata erant, Liv. 37, 32. — obmoveo, ere, v. a., ligesom ad-moveo: bringer cf. fører hen dertil; — ∞ feretum, (som Offer), Cato.

obmurmuratio, onis, f.: Mumlen cf. Murren derimod cf. dertil, Ammian.; af — obmurmuro, are, v. n. o. a.; I) neutr.: murer derimod; — precibusque meis obmurmurat ipse (ventus), Ovid. Her. 18, 47; — II) act.: murer cf. mumler, d. e. fremfæger mum-fende; vid. Suet. Oth. 7. — obmussio, are, v. a. frequ.: mumler cf. fæger fagte derimod, Tertull.; af — obmussio, are, v. a.: fæger fagte; ∞ aliquid alicui, Tertull.

obmutesco, tui, 3, v. n.; I) „egent.“: bliver stum, forstummet, taber Mælet; — qui ebrius obmutuit, Cels.; quum obmutuerint (fessi: af Træthet), Plin.; — men Pseud. Cic. p. Dom. 52: obmutuisse linguam; — II) „fig.“: A) „overf.“: bliver taus, tier, Cic. d. Or. 2, 7; men Virg. Aen. 6, 155: pressoque obmutuit ore; cf. id. ibd. 4, 279; — B) „ment.“: at forstumme, at ephære, vel.; — perterritum armis hoc studium nostrum obmutuit, Cic. Brut. 91; cf. id. Tusc. 2, 21: at obmutuerit dolor etc.

obnatus, 3, [nascor]: som er voren derpaa cf. derom; — obnata ripis salicta, Liv. 23, 19. — obnexus, us, m., [necto]: forbindelse, Sammenhæng, Tertull. — obniger, gra, grum: noget fort cf. mørk, radix, Plin. — obnixe, adv., f. und. obnix. — 1. ob-nixus, 3: particip. af obnitor. — 2. obnixus, us, m.: Anfængelse; — levi obnixe, auct. Itin. Al. M. 41; af — obnitor, isus o. ius sum, 3, v. dep. n.; I) „egent.“: flemmer (cf. trykker cf. anfænger) mig derimod; c. dat. cf. absol., „egf.“ egf. c. acc.; — Arboris obnixus trunco (taurus), Virg. Ge. 3, 233; obnixus genu scuto, (fættende Anæet derimod), Nep. Chabr. 1; obnitendum corpore toto, Quintil. 5, 13, 11, (alleg.); cf. Virg. Aen. 9, 725; Obnixus latis humeris; — men obnixi (at obnisi) urgebant, Liv. 31, 46; cf. Virg. Aen. 5, 206; — „pect.“ egf. om Ting: videtur Navigia, aplustris facili, obniter undis, Lucr. 4, 438; — II) „fig.“: at anfænge sig derimod; — ∞ ad-versis, Tac. Ann. 15, 11; quum saepe obnites repugnaset, Vell. 2, 89; — egf. c. inf.; qui triumphum Paulli impedire obniterentur, id. 1, 9; — III) particip. obnixus, (obnixus), 3, egf. fem adj.: fast, mæffelig; — obnixos ves stabili gradu etc., Liv. 6, 12; ∞ firmatus, Plin. 26, 21. — obnix, cf. obnixe, adv.; opræl.: flemmende sig derimod; df. „fig.“: med at Anfængelse cf. Umage; — ∞ omnia facere etc., Ter. Andr. 1, 1, 131; — ∞ rogare, ut etc., (indfærdigen at bede derom), Senec. Ep. 35; — compar., Claud. Mam. d. Stat. Anim.; af — obnixus, 3, partic. af obnitor.

obnoxie, adv. af obnoxius; I) „afm.“: ferskydet, ved egen Brøde; — Perii herele vero plane, nihil obnoxie, (i. e. nulla mea culpa), Plaut. Stich. 3, 2, 41; — II) „bef.“: afhængigen, flabiff cf. frygtfom; — magis obediens ventum in curiam, quam obnoxie dictas sententias etc., Liv. 3, 39. — obnoxiose, adv.: frygtfomt, underdanigt; — nihil vero obnoxiose, (uden at bryde sig om noget), Plaut. Epid. 5, 2, 30; af — obnoxiosus, 3, ferel. Biform af obnoxius; I) afhængig deraf cf. af nogen; — Magis quis (i. quibus) sunt obnoxiosi, quam etc., Plaut. Trin. 4, 3, 31;

— II) skadelig el. daarlig, edl.; — Aliae res obnoxiosae nocte in obscura latent, Enn. ap. Gell. 7, 17.

obnoxius, 3; I) „egenl.“; A) underkastet Straf, forfalden i Straf; — Ego tibi me obnoxium esse fateor, Plaut. Truc. 4, 3, 61; cf. Fest. p. 191: obnoxius poenae obligatus ob delictum; obnoxius crimine capitali, Digest., lege, ibd.; — B) forfalden el. skyldig i en forbrudelse; — animus neque delicto neque libidini obnoxius, Sall. Catil. 52; communi obnoxia culpa, Ovid. A. A. 1, 395; — sld. egf. c. gen.; obnoxii criminum, Cod. Just.; — II) „fig.“; A) „alm.“; I) underkastet, underdanig, afhængig, herig og lyrig; — dum illos obnoxios fidosque sibi faceret, Sall. Catil. 14; figel. ∞ atque subiectus alicui, Liv. 7, 30; — 2) sem er nogen forpligtet el. forbunden; — uxori obnoxius sum, (er under Toffelen), Ter. Hec. 3, 1, 22; obnoxii Crasso ex negotiis privatis, Sall. Catil. 48; cf. Liv. 35, 31; — b) df. „pect.“: fratris radiis obnoxia ... Luna, Virg. Ge. 1, 396; facies nullis obnoxia geminis, (sem intet skylder dem), Prop. 1, 2, 21; — B) „bef.“; I) ydmyg, frygtfæm, nedslaaen; — facies obnoxia mansit, Ovid. Met. 5, 235; si taceam, aut superbus, aut obnoxius videar, quorum alterum etc., Liv. 23, 12; men obnoxia pax, (vanærende), id. 9, 10; — 2) fem er givn til Pris el. udsat derfor; c. dat., egf. m. ad, egf. m. in c. acc.; — infidis consiliis obnoxius, Tac. Hist. 3, 55; cf. id. Ann. 3, 58, ostere; obnoxius morbo, Plin., contumeliis, Suet., bello, Ovid.; ∞ urbs incendiis, Tac.; — terra solida ad tales casus obnoxia, Plin. 2, 84; — servi per fortunam in omnia obnoxii, Flor. 3, 20; — 3) udsat for fare el. Ulykke, svag, udsat; — in hoc obnoxio domicilio animus liber habitat, Senec. Ep. 65; ∞ corpora, Plin.; ∞ flos, id.; — b) obnoxium est, c. inf.; det er betænkselig el. farligt, Tac. Orat. 10; — not.: compar. obnoxior, Senec., inc.

obnubilō, avi, atum, I, v. a.: omfhyer, emtaager, formørker; sædv. „overf.“; — vultus serenitatem Stoici hominis nunquam aegritudine obnubilari, Gell. 1, 2; men obnubilatus odore sulphuris, (bedøvet deraf), Appul.; — men obnubilabat (bona) vitium, Amm. — obnubilus, 3: omfhyet, beskygget; — ∞ loca tenebris, Enn. ap. Cic. Tusc. 1, 21. — obnūbo, psi, ptum, 3; tilshyler, tildekker; — caput (damnati) obnubito, (af en gammel Demasformular); vid. Cic. Rab. perd. 4, v. Liv. 1, 26; — men obnubit comas amictu, Virg. Aen. 11, 77, (den Dødes Haar el. Hovede); capite obnupto (simulacrum), Macrobi.; — II) „overf.“; mare terras obnubit, ut nubes coelum, Varro.

obnunciatio, onis, f.; i Augursproget: en Anmeldelse af en indtrædende Hindring el. af et endt Bærfel; — dirarum obnunciatione neglecta, vid. Cic. Div. 1, 16; — egf. in pl.; vid. id. Att. 4, 16; men id. Qu. Fr. 3, 3: comitiorum singuli dies tolluntur obnunciationibus; af — obnuncio, (obnunt.), avi, atum, I, v. n.; sædv. i Augursproget om en Augur, men egf. om andre Forrigtelsespersoner: at amasce et endt Bærfel, (hvorefter neml. den offentlige Forhandling maatte afbrydes); — augur auguri, consul consuli obnunciasti, Cic. Phil. 2, 33; fretus sanctitate tribunatus obnunciavit consuli, etc., id. Sest. 37; — men impers.: ut sibi postero die in foro obnunciaretur, id. Att. 4, 3; — II) „overf.“ v. comm.: Primus porro obnuncio, (forflynder Ilyffer), Ter. Ad. 4, 2, 8. — obnuptus, 3; partic. af obnubo.

obolēo, ūi, 2, v. a. o. n.; I) „egenl.“: at lugte dærf; — obolusti allium, Plaut. Most. 1, 1, 38; ∞ antidotum, Suet. Calig. 23; — egf. emvændt: res mihi obolet, (jeg lugter Tingen), Appul.; — II) „overf.“: at robe fig, at blive bemærket; — jam oboluit Casina procul, Plaut. Cas. 4, 3, 16, (jeg lugter hende);

figel. oboluit marsupium Huic, (han lugter den), id. Men. 2, 3, 33.

obolus, i, m., ὀβολός; I) liden græft Kobbermønt, hvoraf fer paa en Drachme, Vitrov. 3, 1; — men obolo, Ter. Andr. 2, 2, 32, (for et Par Skilling); — II) „overf.“ som Bægt: = 1/2 Drachme, Plin. 21, 109; trium obolorum pondere, id. — obominatus, 3, [ominor], ligesom precatus: som enster ondt ever negen, alicui aliquid, Appul.

oborior, ortus sum, 4, v. dep. n.: at opstaae, at komme til Syne, at vise sig el. bryde frem; m. o. ud. dat.; — tenebrae oboriuntur (se. mihi), Plaut.; acius de integro bellum obortum est, Liv. 21, 8; men „pect.“: saxo per corpus oborto, (om Riebs Forvandling til Sten), Ovid. Her. 20, 105; cf. id. Met. 5, 232; men Virg. Aen. 11, 41: lacrimis ita satur obortis; men Cic. Lig. 3: vide, quanta lux ... mihi ... oboriatur; cf. Ter. Heaut. 4, 3, 2. — I. obortus, 3, partic. af oborior. — 2. obortus, us, m., [oborior]: Opstaaen, Fremstaaen, Lucr. 4, 219. — obp-, de saaf, begyndende Ord f. und. opp-

obraucatus, 3, [raucus]: fem er bleven hæg, Solin. — obrepo, psi, ptum, 3, v. n. (o. a.); I) „egenl.“: at fryde el. at lide sig derhen el. dertil, (om Menneffer og Dyr); — Gallos obrepentes per ardua etc., Gell. 17, 21; cf. Tibull. 1, 8, 59; — egf. c. d. at.: at overkomme el. at overliffe; — feles obrepunt avibus, Plin.; cf. Cic. Fil. ap. Cic. Fam. 16, 21; — II) „fig.“; A) „overf.“: at snige sig el. uformærkt at komme derhen el. dertil; egf. uformærkt at være tilstede; m. c. ud. dat., egf. m. ad o. in; — obrepit dies, (er uformærkt kommen), Cic. Att. 6, 5; cf. id. d. Senect. 2; men mihi obrepit oblivio, Senec.; cf. Hor. A. P. 360; men absol.: obrepens somnus, Ovid.; — imagines obrepunt in animos etc., Cic. Div. 2, 67; men ∞ ad honores, f. nebens; dog egf. c. acc., Plaut. Poen. prol. 14: nisi clamabis, tacitum te obrepit fames; — B) „ment.“; a) at overliffe; — ∞ imprudenti, Plaut. Trin. 1, 2, 23; — egf. in pass. impers.: obreptum esse praetori, (at han er bleven vildledet), Digest.; — b) at opnaae ved List; — ∞ ad honores, Cic. Pis. 1.

*obrepticus, (-tius), 3: som sniger sig frem; — ∞ petitio (al. obrepta, m. f. Bem.), Cod. Just.; — obreptio, onis, f.: Kryben el. listig Rærmelse dertil; — per obreptionem aggreddi, (ved Overrumpling), Frontin. Strat. 2, 5; — sædv. „overf.“: Krybet, Smiger, Digest.; o. — obreptivus, 3: frybende, supplicatio, Symmach.; — df. adv. obreptive: frybende, smigrende, supplicare, Cod. Theod.; — [obrepo]: — obrepito, avi, I, v. n., intens. af obrepo: uformærkt at komme derhen el. dertil; — ne quis obreptaverit, (skal overrumple), Plaut. Pers. 1, 2, 27; men Cic. Att. 6, 5, læses nu obrepebat, vid. Freund. — obreptus, 3; partic. af obrepo, f. und. obrepticus. — obretio, ire, v. a., [rete]: emviffer med Garnet, Lucr. 3, 385. — obrigescere, gui, ere, v. n.: at blive aldeles sly; — ∞ frigore, Lucil. ap. Non.; quum nive pruinque obriguerit (terrarum pars), Cic. N. D. 1, 10; cf. id. Verr. 4, 40; — II) „overf.“: viro non vel obrigescere satius est? Senec. Ep. 82. — obrigoratio, onis, f., [robora]: Rervednes Stidhed, Veget. — obrudo, ere, v. a.: gnave derpaa, begnave; — ut, quod obrodatur (neget at gnave paa), sit, animo si male esse ocepserit, Plaut. Amph. 2, 2, 92. — obrögatio, onis, f.: Forslag til en ny Lov (lex), hvorefter en beslaaende Lov delvis haves el. ferandres, auct. ad Her. 2, 10; af — obrögo, avi, atum, I, v. n.; sædv. ∞ legi: ved en ny Lov delvis at erhæve el. ferandre en ældre; — quid, quod obrogatur legis Caesaris, quae etc.? Cic. Phil. 1, 9; cf. Suet. Claud. 23, v. Liv. 9, 31; — B) ∞ legisbus de legisbus, Flor.

3, 15 v. 17: at forbindre Antagelsen af et Forsørgslag, at medbestæ sig famme.

obruclaus, tis, [ruclto], alieni: sem ræber ad nogen, Appul. — obruo, ūi, ūim, 3, v. a.; 1) „egenl.“; A) „alm.“: bedækker el. skulder dermed el. derunder, nedgraver deri; — sese arena, (en Søfreerne), Cic.; ∞ thesaurum aliquo loco, id.; cf. Nep. Dat. 11; men submersaque obrue puppes, (nedsænk dem i Søet), Virg. Aen. 1, 69; cf. Ovid. Trist. 1, 2, 34; terram nox obruit umbris, Lucr.; — cinere ... obrutus ignis, id.; nivibus et pruinis obrutus, Liv.; men absol.: Albanorum obrutæ aræ, (sem ere begravne under Roms Bygninger), Cic. Mil. 31; — B) „bef.“: egf.; ∞ itinera portarum, (spærre), Liv. 30, 6; — ∞ semina terra, (nedlægge i Jorden), Ovid.; egf. ∞ milium, lupinum etc., (nedbræve), Colum.; — cadaver caespiti levi obrutum est, (blev begravet derunder), Suet. Calig. 59; men intra tabernaculum obrutos, Tac. Ann. 1, 29; telis Nostrorum obrimur, (vi overvædtes deraf), Virg. Aen. 2, 411; cf. ibd. 421, v. Liv. 21, 55; — men Cic. Deiot. 9: ∞ se vino; cf. Nep. Dion. 4; — II) „fig.“: A) „alm.“: tildækker el. skulder, d. e. glemmer el. bringer i Herglemmelse; — idem tumultus ... nomen ejus obruisset, Cic. Arch. 10; cf. id. Fin. 1, 17; Obrutæque est mecum virtutis gratia nostræ, (figer Afslites's Sygge), Ovid. Met. 13, 446; — men om Jæderdrægt „alleg.“: firmamenta ... digressionibus obruenda, (bør ligesom tildækkes dermed), Cic. Part. or. 5; — B) „bef.“: a) overvædter, nedbræver; oftest pass.; — obrui aere alieno, (være forglæfret), Cic.; men obrui ambitione et foro, id. d. Or. 1, 21; egf. obrui magnitudine negotii, id. Qu. Fr. 1, 1, in.; qui Semper in augenda festinat et obruitur re, Hor. Ep. 1, 16, 68; — obrutus vitis, Nep., criminibus, Cic., sceleribus, Liv.; — b) overgaaer, fordukkler; — Brutus ... Vatinium dignatione obruerat, Vell. 2, 69; Venus nymphas obruit, Stat.

obrussa, æ, f.: Guldet's Jdprove, (ut simili colore rubeat ignescatque), Plin. 33, 9; cf. aurum ad obrussam (χρυσίον ὀβρυστον), Suet. Ner. 41: Proveguld, det fineste Guld, (hvorom egf. aurum obrussum el. obryzum, Vulgata); — II) df. significationis: — adhibenda, tanquam obrussa, ratio, Cic. Brut. 74; egf. „alleg.“: argumenta ad obrussam exigere, Senec.; cf. id. Ep. 15. — obrutus, 3, partic. af obruo. — obryzatus, 3, i. e. ex auro obryzo factus, denarius el. solidus, Cod. Just. — obryzum aurum: Proveguld, Vulgata; v. egf. obrussa s. l.

obsātūro, are, v. a.: matter el. evermatter dermed; df. „overf.“ v. pass. c. gen.: nae tu propediem ... istius obsaturabere, (du vil snart faae nok af hende), Ter. Heaut. 4, 8, 27. — obscaen-, f. und. obscen- — obscaervo, avi, 1, v. a., [scaeva]: at bringe et endt Værelse; — df. forcl. c. dat.: Metuo, quod illie obscaevavint meae falsae fallaciae, Plaut. Asin. 2, 1, 18.

*obscēne, (scaen., scoen.), adv.: anstødeligen, hæsliken, smudsigen; — latrocinari, fraudare, adulterari, turpe est, sed dicitur non obscene (uden Anstød), Cic. Off. 1, 35; — compar., id. N. D. 3, 22; superl., Eutrop. 8, 22; v. — obscēnitās, (scaen., scoen.), atis, f.; 1) oprdl.: det Anstødelige el. Hæslige (i el. ved et endt Værelse); — ∞ mali omnis, Arnob.; — II) det Anstødelige, Smudsighed, Utugt, Obscenitet; — si rerum turpitudini adhibetur verborum obscenitas, Cic. Off. 1, 29; cf. id. d. Or. 2, 59, v. id. Fam. 9, 22; obscenitas non a verbis tantum abesse debet, sed etiam a significatione, Quintil. 6, 3, 29; obscenitatis in feminas reus, Suet. Claud. 15; — b) in concreto: en smudsig el. utugtig Gienstand; — per obscenitates bibere, (af Vægere med obscene Afbitninger), Plin. 30, proem.; — [af slæd.].

obscēnus, (scaen., scoen.), 3, [efter Freund.

rucl. f. obscaevinus af scaeva]; 1) oprdl.: ildevarslende, uhyggelig; — ∞ dicta, quae mali omnis habebantur, Fest.; ere obscena dicta segreget, Attius ap. Non.; ∞ omen, Cic., ostentum, Suet.; ∞ volucres, Virg. Aen. 12, 876, (i. e. noctuae); men ibd. 3, 241 v. 262: obscenae pelagi volucres, (i. e. Harpyiae); — obscenae anus, Hor. Epod. 5, 98; ∞ puppis, Ovid. Her. 5, 119, (der varflet Trojæ's Undergang); cf. Catull. 68, 99; — II) „overf.“; A) „alm.“: anstødelig el. hæsliq el. smudsig at see el. høre; — ∞ tabellas depingere, Propert.; obsceni fetus, (Måsfoster), Liv. 31, 12; obscena (se. membra), Bugen, Senec., Rensbælene, Justin.; egf. ∞ virile, Ovid.; — ∞ avis, Plin., (i. e. upupa el. Søfuglen, af dens Smudsighed); men ∞ greges, (Cybeles Præster, der ere berøvede Manddommen), Ovid. Met. 3, 537; — ∞ verba, Varr. ap. Non.; ∞ genus jocandi, vid. Cic. Off. 1, 29 v. 35; men id. Tusc. 5, 38: illud obscenius (se. dictum); versus obscenissimi, id. Qu. Fr. 3, 2; — B) „bef.“ v. „ehiff.“: hæsliq, smudsig, skammelig; — ∞ voluptates, Cic.; ∞ viri, (smudsige el. utugtige Personer), Liv. 33, 28; men ∞ flammæ, Ovid. Met. 9, 508, (utugtig Elffov); gestus motusque obsceni, Tac.; ∞ mores, Plin.; vita obscenior, Val. Max.; res obscenissimæ, Vell.; — not.: neutr. obscenium, i, o. obscena, orum, om Rensbælene, f. evenf.

obscuratio, onis, f., [obscurio]: Jærmørfelse, Jærdunkling, solis, (Sølfærmørfelse), Cic. o. 21; men in illa obscuracione (se. diei el. aëris), auct. B. Hisp. 6; — II) „fig.“: Jærdunkling el. Jærringelse indtil det Umærkelige; — in quibus (voluptatibus) propter earum exiguitatem obscuratio consequitur, Cic. Fin. 4, 12; cf. ibd.: quibus autem in rebus tanta obscuratio non sit, etc.

obscurē, adv. af obscurus: mørkt el. dunkelt, (cf. uden Lys); — aut nihil superum, aut obscure admodum (cernere, naar man neml. er under Vandet), Cic. frgm. ap. Non.; — II) oftest „fig.“; A) „alm.“: dunkelt, usmørkt, hemmeligen; — malum obscure serpens est, Cic. Catil. 4, 3; tacite obscureque perire, id. Quint. 15; non obscure ferre paupertatem suam, (ingen Hemmelighed at giøre deraf), id. Parad. 6, 1; cf. id. Cluent. 19; — partim obscurius iniqui, partim etc., Cic. Fam. 1, 5; avertere aliquid de publico quam obscurissime per magistratus, id. Verr. 4, 21; — B) „bef.“: a) dunkelt, uhyggeligen, uferstaaeligen; — vid. Cic. Fin. 2, 5; ligel. non agam obscure, (vil gaae aabent tilværgs), id. Catil. 1, 4; obscurissime dicere, (opp. planissime), Gell.; — b) obscure natus, Macrobi., obscurissime natus, Ammian., (af uberomt Herkomst). — obscurēfācio, ere, v. a., [obscurus], ligesom obscuro: fordukkler, giør usynlig, Non.

obscuritas, atis, f., [obscurus]: Dunkelhed, Mørke; — ∞ latebrarum, quibus ocellabatur, etc., Tac. Hist. 3, 11; ∞ visus el. oculatorum, (svagt Syn), Plin.; obscuritates et vitia oculorum sanare, id.; — II) „fig.“; A) „alm.“: Dunkelhed, Hvished, Hysterhed; — in obscuritate et dubitatione omnium, Cic. Cluent. 27; ∞ naturae, vid. id. Div. 1, 18; — egf. in pl.: obscuritates et aenigmata somniorum, id. ibd. 2, 6; — b) egf. om Jæderdrægt: — obscuritatem et tenebras (rebus) afferre; vid. Cic. d. Or. 3, 13; men rerum obscuritas, non verborum etc., id. Fin. 2, 5; — B) „bef.“: Dunkelhed, dunkel el. ringe Person; — ∞ generis, Flor. 3, 1; cf. id. 1, 6; men Cic. Off. 2, 13: propter humilitatem et obscuritatem etc.; — egf. om anten Ringhed el. Jærgaetelighed; — ejus (ordinis senatorii) splendore et gloria sordes et obscuritatem Vitellianarium partium perstringimus, Tac. Hist. 1, 84.

obscurō, avi, atum, 1, v. a., [obscurus]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: fordukkler, formørker; — obscuratur et offunditur luce solis lumen lucernæ, Cic.;

cf. id. N. D. 2, 38; men coelum nocte et nubibus obsecratum, Sall.; sol obsecratus, (formørket), Tac.; visus obsecratus, (svættet Syn), Plin.; — B) „bef.“: gjer usynlig, tildekker el. skjuler; — caput obscurante lacerna, Hor. Sat. 2, 7, 55; Numidae ... natura loci ... obsecrati, (i. e. tecti), Sall. Jug. 49; cf. Cic. Catil. 1, 3; — II) „fig.“; A) „alm.“: gjer, at noget bliver ube-mærket el. umærkeligt; — ∞ periculi magnitudinem, Cic. Verr. 3, 15; nummus in Croesi divitiis obsecratur, (taber sig deri, gjer inter til el. fra), id. Fin. 1, 12; cf. id. Arch. 1; egf. id. Mur. 9; figel. ∞ veritatem, Quintil.; — B) „bef.“: a) gjer usynlig el. usforfaaelig, (navnl. om Jorebraget og Stammen); — nihil me ... obscurare dicendo, Cic. Cluent. 1; men Suet. Tib. 7: ∞ stilum; men Cic. Part. or. 5: ∞ firmamenta, (Mørtpartens Bæiser); — ∞ litteras, Cic., litteram, Quintil., (ndtals dem usforfaaelligen); ∞ vocem, (tale med usynlig Stemme), id.; — b) for-dunkler, gjer ubeskiend el. uberømt, bringer i For-glemmelse; — fortuna res cunctas ... celebrat, obscuratque, Sall. Jug. 8; cf. Plin. Pan. 55 o. 69, egf. Cic. d. Or. 2, 23; men pauperas quorum obscurat nomina, Enn. ap. Macrob.; Obscurata diu ... vocabula, (som længe ere opborte at bruges), Hor. Ep. 2, 115; ∞ consuetudinem, (afstæf), Cic. Acad. 2, 13.

obscurus, 3, [sefer Doederl., igiennem Bjermen obsculus, befl. m. occultus]; I) „egenl.“; A) „alm.“: mørk, dunkel, (uden Lys); egf. styggefuld; — ∞ nox, Virg., umbra, id.; ∞ lucus, id. Aen. 9, 87; ∞ con-valles, id.; ∞ coelum, Hor. Od. 1, 7, 15; ∞ tabernae, id.; ∞ antrum, Ovid.; post occasum solis, jam obscura luce, Liv. 24, 21; cf. Sall. Jug. 21; men ∞ aquae, (uffart Vand), Ovid. Fest. 4, 758; — b) sf. neutr. obscurum, c. gen.; — sub obscurum noctis, Virg. Ge. 1, 478; cf. Tac. Hist. 4, 50; men egf. som adv., f. obscure, Lucan. 5, 631; — B) „bef.“: a) indbyllet i Dunkelhed el. Morke, ifte usynlig; — Ibant obscuri etc., Virg. Aen. 6, 268; cf. id. Ge. 4, 421; Obscurus umbris arborum, Martial. 1, 50; — b) forborgen, skjult; — ex eo loco obscuro multa vulnera accepta, Liv. 10, 1; cf. ∞ funda, (som ifte fcs), Val. Fl.; men ∞ Pallas, Ovid. Met. 6, 36, (der skjuler sig under en fremmed Gæst); — II) „fig.“; A) „alm.“: dunkel, usforfaaelig, usynlig; — ut hoc tam est obscurum atque caecum? Cic. Agr. 2, 14; Haud obscura ... signa, (istfere Vær-mærker), Virg. Ge. 1, 229; obscurum et ignotum jus, Cic.; obscurior scientia, id.; obscurissimae res, id.; — navnl. egf. om Jorebraget, f. ovenf., Cic. Agr. 2, 14; cf. Hor. A. P. 26; Heraclitus valde obscurus, Cic. Div. 2, 64; ∞ oratio, Quintil.; verba obscuriora, id.; men ∞ vox, id., dunkel el. svag Stemme; men egf. id. 11, 3, 64: fænket el. formildet Stemme; cf. ∞ cantus, ibid. 60; men obscurum, som rhetorisk figur, id. 5, 13, 16; — b) dunkel, ubeskiend, uberømt; — nec est obscura tua in me benevolentia, Cic. Fam. 13, 70; cf. id. Off. 2, 13; men Caesaris autem in barbaris erat nomen obscurius, Caes. B. C. 1, 61; cf. Nep. Dat. 1; — vitam per obscurum transmittere, Senec.; — egf. c. gen.; famae obscura, Stat.; — c) ubeskiend el. ringe, navnl. med Hensyn paa Stand el. Jodfel; — obscuris orti majoribus, Cic. Off. 1, 32; humili atque obscuro loco natus, id., Liv.; natus obscurissimis initiis, Vell. 2, 76; — B) „bef.“: a) forborgen, forstilt; — hoc celandi genus est hominis ... versuti, obscuri etc., Cic. Off. 3, 13; cf. Hor. Ep. 1, 18, 95; Tiberium ... obscurum adversus alios etc., Tac. Ann. 4, 1; cf. id. Agric. 42: quo obscurior, eo irrevocabilius etc.; men Cic. Fam. 3, 10: in obscuro odio inimicitias apertas ostendere.

obsecratio, onis, f., [obsecro]; I) „alm.“: ind-stændig Bøn og ligesom Besværjelse; — ∞ humilis, (ydmyg), Cic.; cf. id. Font. 17; ∞ illa iudicium etc.,

Quintil. 6, 1, 23; — egf. som rhetorisk figur, Cic. d. Or. 3, 53; — II) „bef.“: A) indstændig Bøn til Gudene; — obsecratio a populo, dumviris praecentibus, est facta, Liv. 4, 21; — forbundes ofte med supplicatio, (hvorf den er en Del), vid. Liv. 26, 23, o. id. 31, 9; — B) heilidelig Jorffitting under Gudenes Paakal-delse; in pl., Justin. 4, 2.

obsecro, avi, atum, 1, v. a. (o. u.), [sacro]; I) „alm.“: beder indstændig (og ligesom i Guds Navn el. for Guds Styld); — vos obsecro atque obsecro, ut etc., Cic. Sest. 69; cf. Ter. Heaut. 5, 5, 5: pater, obsecro, mihi ignoscas; egf. ∞ ab aliquo, Plaut. Bacch. 4, 9, 102; egf. m. figd. imperat.: oro, obsecro, ignosce, Cic. Att. 11, 2; egf. precibus obsecrare, (be-sværge med Bønner), Marcell. ap. Cic. Fam. 4, 11; — men til Gudene: Pro dii immortales, obsecro vostram fidem, Plaut. Most. 2, 2, 97; egf. m. dobbelt acc.: te hoc obsecrat, ut etc., (bønfalder dig derom), Cic. Quint. 31; — b) egf. pass.: (homines) obsecrati, (som ved Bønner ere formaaede derfor), Caes. B. C. 2, 25, o. Sall. Jug. 25; men laus potius speranda, quam venia obsecranda, Plin. Ep. 2, 29; — II) „bef.“ i Smangsproget: a) bedende; — Tuam fidem obsecro, Plaut. Amph. 1, 1, 217; cf. Ter. Eun. 4, 1, 2; — b) obsecro, egf. obsecro te, ofte som Iltraab, (ligesom vort: jeg beder), forundrende, el. for at vække Dymarkshøved, befl. des Comiter: her engang, for Guds Styld, etc.; — obsecro, Quem video? Ter. Andr. 4, 5, 5; hem, Obsecro, an is est? id. Eun. 5, 4, 11; Attica mea, obsecro te, quid agit? Cic. Att. 13, 13; f. egf. id. Parad. 5, 2.

*obsecundanter, adv.: overensstemmende der-med; c. dat.; — ∞ naturae vivere, Nigid. ap. Non.; — obsecundatio, onis, f., ligesom obsequium: Jøielighed, Etergiveness, Cod. Theod.; o. — obsecundator, oris, m.: Tiener el. Berient, ibd.; af — obsecundo, avi, atum, 1, v. n.: at seie sig el. at rette sig derefter, at være til Bistie, at adlyde; m. o. ut. dat.; — vid. Cic. Manil. 16, o. Liv. 3, 35; ∞ in loco, (paa rette Sted), Ter. Heaut. 4, 6, 23; men Quintil. 11, 3, 92: simul capite atque humeris sensim ad id, quo manus feratur, obsecundantibus. — *obsecutio, (-quutio), onis, f., ligesom obsequium: Jølgagtighed, Jøielighed, Arnob.; o. — obsecutor, (-quitor), oris, m.: som adlyder; — ∞ legis, Tertull.; — [obsequor].

obsequio, (-saepio, foræst. -sipio), psi, ptum, 4, v. a.; I) „egenl.“: tilsparrer el. tilkuffer, gjer ufreim-fommelig el. utilgængelig; — apertis (locis), quae vetustas obsepsat, Tac. Ann. 15, 27; obsepsis itineribus etc., Liv. 25, 39; men obsepsa viarum, Sil. 12, 110; — II) „overf.“: ∞ alicui viam adipiscendi consulatus, Cic. Mur. 23; egf. ∞ plebi iter ad en-rules magistratus, Liv. 9, 31; men obsepsa diutina servitute ora reseramus, Plin. Pan. 66; — obsepsus, 3, partic. af obsepio.

obsequela, ae, f., [obsequor]: Jølgagtighed, Jøielighed; — liberis facere obsequela, (seie dem), Plaut. As. 1, 1, 59; per obsequela orationis, (ved at tale nogen efter Munden), Sall. ap. Non. — *obsequens, tis, partic. o. adj. af obsequor; sf. — obsequenter, adv.: Jølgagtig, Jøielig, lydig; m. o. ut. dat.; — haec collegae obsequenter facta, (for at rette sig efter ham), Liv. 41, 10; ∞ parere alicui, Plin. Ep. 4, 11; superl., ibid. 7, 21; o. — obsequentia, ae, f.: Jølgagtighed, Jøielighed, Eter-giveness; — ∞ nimia reliquorum, (fra deres Side), Caes. B. G. 7, 29.

obsequialis, e, [obsequium]: = figd.; ∞ amor, Venant. — obsequibilis, e, [obsequor]: Jølgagtig, Jøielig, etergivende; — cognatos affinesque nullos ferme tam obsequibiles, Gell. 2, 29. — ob-

sēquiosus, 3, [obsequium]: = fr̄ge.; - si servus meus esses, nihilo secius Mihi obsequiosus semper fuisti, Plaut. Capt. 2, 3, 58.

obsequium, i, n., [obsequor]; I) „alm.“: Jølgagtighed, Jøitelligbed, Eftergiveness; - collegam ... obsequio meo mitigavi, (ved at rette mig efter ham), Cic. Pis. 2; ∞ plebis, vid. Liv. 5, 3; ∞ meum in illum, (min Dverbørelse med ham), Cic. Att. 10, 1; Obsequium amicos, veritas odium parit, Ter. Andr. 1, 1, 41; cf. Cic. Lael. 21; egf. in pl., Planc. ap. Cic. Fam. 10, 11; - egf. slavisht Afhængighed el. Eftergiveness; ∞ ventris, (Graaseri), Hor. Sat. 2, 7, 101; obsequium animo sumere, (gjøre sig tilgode), Plaut. Baech. 4, 10, 7; ∞ corporis, Curt.; - II) „bef.“: A) Lydigbed, Afhængighed; - jurare in obsequium alicujus, Justin. 13, 2; exuere obsequium alicujus, Tac. Ann. 3, 12; - b) egf. om legemlig Dm-gang, egv. om Dyrneses Parrang, Petron. Sat., Colum., Curt.; - B) „poet. overf.“: egf. om Ting: Jøitelligbed el. at give efter; faat. om en Gjen, Ovid. A. A. 2, 179; men en Vandet, ibd. 181, o. id. Met. 9, 117.

obsequor, entus el. quintus sum, 3, v. dep. n.; epr̄f.: følger dermed el. derefter; df. sædv. „fig.“: A) om Personer: 1) at være følgagtig el. føitelig, at rette sig el. føie sig derefter; e. dat.: - publicanis in omnibus rebus, (være dem til Vilje), Cic. Qu. Fr. 1, 1, 11; ∞ voluntati alicujus, id.; men de te tibi obsequor, id. Cluent. 54; cf. Plaut. Baech. 3, 3, 55; men in navigando tempestatu obsequi, Cic. Fam. 1, 9; - b) for̄ o. efterel. egf. e. acc. comm.; - Et id ego percipio obsequio gnato meo, (deri), Plaut. As. 1, 1, 61; figel. ∞ ea, Gell. 2, 7; - 2) at hengive sig dertil, at lægge sig derpaa el. derefter; - ∞ studiis suis, Nep. Att. 2; cf. Plaut. Trin. 2, 1, 6; men cordi atque animo suo Obsequentes, (som gjøre sig tilgode), id. Pseud. 5, 1, 26; cf. Ter. Ad. 1, 1, 8; men Nos quoque senes est aequum senibus Obsequi, (at vi hjælpe hinanden tilreife), id. Heaut. 3, 1, 10; - fortunae obsecutus, (som retter sig efter Tilfældene), Caes. ap. Cic. Att. 10, p. 8; - not.: comit̄ egf. impers. pass.: volo amori obsequium illius, Plaut. As. 1, 1, 62; - B) om Ting: at være sig el. lade sig være, at give efter; - aes regulare malleis obsequitur, Plin.; - figel. om Lemmerne: caput manibus el. lateribus obsequatur, (bør følge dermed), Quintil. 11, 3, 69; - II) particip. obsequens, tis, egf. fem adj.: følgagtig, borig og lydig, patri, Ter. Heaut. 2, 3, 18; - compar., animus ... omni humore obsequentior, (mere føitelig, f. evenf.), Senec. Ep. 50; superl., curae mortuorum obsequentissimam esse Italiam, (at den bedst kender Menneſſenes Jilde), Colum. 3, 8; - B) „bef.“: egf. fem Epithet til Guderne: gunstig el. naadig; - Bonam atque obsequentem deam etc., Plaut. Rud. 1, 5, 3; men Fortunam atque Obsequentem, id. As. 3, 3, 126.

1. obsero, (avi), atum, 1, v. a., [sera]: tillaaſer el. tilluffer, aedificium, Liv., ostium intus, Ter., tabellam liminis, (i. e. januam), Catull.; egf. spærret, exitus ferarum, Colum.; egf. indespærret el. indeluffer; vid. Prop. 4, 11, 8; Obserat umbrosos lurida porta rogos, (i. e. mortuos); - II) „overf.“: ∞ aures, Hor. Epod. 17, 53, (iſſe vilſe høre); ∞ palatum (i. e. os: at tic), Catull. 55, 31.

2. obsero, sēvi, situm, 3, v. a., [2.sero]; I) „alm.“: faat, planter; - ∞ frumentum, vid. Plaut. Trin. 2, 4, 129; - men comit̄ „overf.“: ∞ aerumnam in aliquem, id. Epid. 4, 1, 30, (væſte nogen Nummer); men ∞ pugnos (in ore alicujus), id. Men. 5, 7, 23; - II) „bef.“: beſaaſer, beplanter; - ∞ uberem campum in singula jugera tritici modis quinque, Colum.; terra ... frugibus obserabatur, vid. Cic. Leg. 2, 25; - ∞ sepimentum virgultis aut spinis, Varro; - df. partic. obsitus, 3: beſaaſt el. beplantet dermed; - loca obsita virgultis, Liv. 28, 2; men egf. absol.:

quae (terra) quotannis obsita sit, (er beſaaſt), Varro; men Ovid. Am. 3, 6, in.: Amnis, arundinibus limosas obsite ripas (acc. gr.: bviš Bræder ere bevoxne med Ror), Ad dominam etc.; - II) partic. obsitus, 3, egf. fem adj. e. „overf.“: figefant beſaaſt el. bevoxen, d. e. beſaaſt dermed; - iam scitis obsita, jam hos (Io), Virg. Aen. 7, 790; terga cavis super obsita conchis, Ovid. Met. 4, 724; men pannis obsitus, (iſſort Pjalter), Suet. Calig. 35; bvf. comit̄: pannis annisque obsitus, Ter. Eun. 2, 2, 5; cf. Virg. Aen. 8, 307: obsitus aevo, (overvældet af Alderdom, ulevet); men obsita squalore vestis, (beſaaſt med Smuds el. fuld deraf), Liv. 2, 23; men id. 23, 16: lezati obsiti squalore et sordibus, (neml. for̄ at væſte Merynſ); nati foedo paedore obsiti, Senec. Agam.

observabilis, e, [observo]: mærkelig, ſom falder i Dine, manus, Quintil. 9, 1, 20; men ∞ patientia, (ſom før iagttages), Appul. - observans, tis, partic. v. adj. af observo; df. - observanter, adv.: opmærksomt el. omhyggeligen, sequi aliquid, Macrobi.; compar., Ammian.; superl., Gell.; e. - observantia, ae, f.; I) „alm.“: A) Bemærkelse, Jagttagelſe, temporum, (af de beſeſte Tider), Vell. 2, 106; - B) Jagttagelſe el. Overbøvelſe, moris priseli, Val. Max. 2, 6, 7; ∞ velutissimi juris, Digest.; - b) egf. Jagttagelſen af en Religionsſik; ∞ catholica, Cod. Theod.; - II) „bef.“: ærefrygtfuld Opmærksomhed imod dem, ſom have Hørring derpaa; vid. Cic. Inv. 2, 22; - obsequio et observantia in regem cum omnibus certasse, Liv. 1, 35; amicos observantia retinere, Cic. Quint. 18; egf. absol.: hominem summa ... observantia cognoscere, id. Fam. 13, 23; cf. Nep. Att. 6.

observare, adv.: opmærksomt, animadvertere, Gell.; - observatio, onis, f.; I) „alm.“: A) Jagttagelſe, Bemærkning, siderum, Cic.; egf. m. figd. relat.: quae res etc., id. Off. 2, 24; opp. natura, id. Brut. 8; - egf. Regel el. Jæriftrift, coquendi, Plin.; - B) Omhyggelighed, Netagtighed, in bello movendo, Cic. Off. 1, 11; - II) „bef.“: e. „ethiſt.“: Jøitagelſe, Hrefrygt, Dyrkelse, Val. Max. 1, 1, 8; - observator, oris, m.: en Jagttager, en Vurder, Plin. Pan. 40; cf. Senec. Ep. 41; - df. fem. observatrix, icis, Tertull.; - observatus, us, m.: = observatio; - ex observatu: iſſelge Jagttagelſe, dicere, (be-rette), Varro; e. - observito, are, v. a. intens.: iagttager, caerimonias, Massur. Sabin. ap. Gell. 10, 15, omnia, Appul.; cf. Cic. Div. 1, 1 o. 45, (Orell.); - [af figd.].

obsero, avi, atum, 1, v. a.; I) „alm.“: A) be- mærker, betruer; - Oculos ... effodiam tibi, Ne me observare possis, quid rerum geram, Plaut. Aut. 1, 1, 14; figel. observavit (lupus), dum dormitarent canes, id. Trin. 1, 2, 133; cf. Virg. Ge. 4, 513; - egf. iagttager, motus stellarum, Cic., tempus reddendae epistolae, id.; - egf. i negen egen Hensigt note at mærke fig noget; - faat. m. figd. relat.: observant, quemadmodum unusquisque se gerat, id. Verr. Act. 1, 16; cf. Virg. Aen. 6, 198; - men ∞ occupationem alicujus, Cic. R. Am. 8; cf. Ter. Ad. prol. in., o. Cic. Brut. 82, egf. Suet. Caes. 67; - B) bevogter med Dmhu; - ∞ januam, Plaut., fores, id., Senec.; non hic armenta gregesque ... observo, Ovid. Met. 1, 513; men observans draco arborem, Cic. Tusc. 2, 9, (e Soph.); - II) „bef.“: A) iagttager el. op- fylder en Lev, o. l.; - quas (leges) observent, Cic. Off. 2, 11; ∞ praecipue diligentissime, Caes.; cf. Sall. Jug. 82; ∞ centesimas, (overholder dem), Cic. Att. 5, 21; ∞ auspicia, Tac. Germ. 9; - B) holder i Hæde, hoiagter; - me, ut alterum parentem, observat et diligit, Cic. Fam. 5, 8; cf. Virg. Ge. 4, 212; - men ∞ tribules suos, (om Cantabernes Opmærksomhed imod deres Tribus), Cic. Planc. 18; - III) particip. observans, tis, ſem adj.: e. gen.; A) ſom iagttager el. overholder; - observantior aequi Fit populus, Claudian.; observan-

tissimus omnium officiorum, Plin. Ep. 7, 30; — B) som vifer sin Gærfygt; — observantissimus mei homo, Cic. Qu. Fr. 1, 2, 3.

obses, idis, m. o. f., [sedeo]; 1) „alm.“: Gidsel, (næntl. som udeleveres til Sifferbed for Dyptdelsen af en Jorpligtelse); — ut obsides accipere, non dare concesserint, Caes. B. G. 1, 14; men Liv. 31, 35: obsides dare, ea ita futura; men obsidibus de pecunia cavere, Caes. B. G. 6, 1; aliquem obsidem retinere, Nep. Them. 7; — II) „bes.“ o. „overf.“: Bergen el. Sifferbed for Dyptdelsen af en Jorpligtelse el. af et Tilsagn; — seque ejus rei obsidem fore, Nep. Phoc. 2, (at han intæstet derfer); el. Cic. Verr. 3, 53: tantum quod aratoribus obsides non dedit, se etc.; — egf. em Bægreber; vid. id. Catil. 4, 5, o. id. Coel. 32.

*obsessio, onis, f.: Sieden el. at sidde derom el. derved; oftest i Krigsprog: Beseiring el. Indslutning; — ∞ templorum, Cic., castrorum, Suet.; obsessionemque nostrorum omisit, Caes. B. C. 3, 21; egf. ut. gen.: Beseiring, Cic. Balb. 3; men ∞ militaris viae, (dens Spærring), id. Pis. 17; o. — obessor, oris, m.: som sidder el. som epbster sig paa et Sted; — ∞ fori, Plaut.; ∞ aquarum (hydrus), Ovid. Fast. 2, 259; — II) oftest i Krigsprog: en Beseirer, den Beseirende; — ∞ urbis, Liv.; el. Tac. Hist. 2, 73: plus pavoris obsessorebus, quam obsessis inferre; [obsideo]. — obsessus, 3, partic. af obsideo.

obsibilo, are, v. a., em Trærne: fufende at frembringe, dulces strepitus, Appul. — obsidatus, us, m., (obses): at give Gidsler; — obsidatus specie etc., Ammian. 23, 7.

obsidēo, sedi, sessum, 2, v. n. o. a., [sedeo]; 1) neutr.: sidder el. epbster mig paa et Sted; — ∞ domi, (blive hjemme), Ter. Ad. 4, 6, 5; ∞ in limine, Val. Fl.; men absol.: Servi ne obsideant, liberis ut sit locus, (for ikke sidde ned, for at osv.), Plaut. Poen. prol. 23; — II) act., A) „alm.“: sidder derpaa; — ∞ aram, Plaut.; — egf. har inde, holder besat, otl.; ranae stagna et rivos obsidet, (besidder til deri), Plin. 11, 19; men obsedit limina bubo, Sil.; — ∞ umbilicum terrae, (em Ippello), Cic. Div. 2, 56, (e poët.); — egf. pass.: Tyrio tellus obsessa colono, (ligesom possessa: besiddet af ham), Tibull. 4, 1, 139; — B) „bes.“: 1) i Krigsprog: holder (et Sted) besat el. indsluttet, beseirer el. besejrer, obli.: — quum omnes aditus armati obsiderent, Cic. Phil. 2, 55; Uticam obsidere et vallo circumdare, Caes. B. G. 2, 36; — opp. oppugnare, besejre, Liv. 2, 11; — men absol.: propius inopiam erant obsidentes, quam obsessi, id. 25, 11; — egf. om Personer, Nep. Ep. 7; ligel. Sall. Jug. 21: quintum jam mensem obsessus teneor; el. Caes. B. C. 1, 84; — 2) cf. „overf.“: a) holder ligesom besat; — ∞ animum alicujus, (besejre), Justin. 42, 4; ligel. obsideri aures (patris) a fratre, Liv. 40, 20; el. Cic. Orat. 62; — b) voger ibeligen derpaa, holder Dem dermed; — speculatur et obsidet rostra ... curia, Cic. Flacc. 24; egf. at lure derpaa, id. Catil. 1, 14; ∞ tempus alicujus, (besejtte nogen Tid), id. Verr. Act. 1, 2; — not.: perf. obsedi, f. ind. obsido not.

Obsidianus, 3, lapis, efter Plin. 36, 67, benævnt efter dens Opfinder Obsidius, rimel. vulkanf. Obsid. el. Lavaglas; egf. pumex vitreus; vid. Plin. l.c.; — egf. Obsid.: ∞ imago, ibd.; ∞ elephantis, (som ere giorde deraf), ibd.; men ∞ vitrum, som ligner denne Sten, ibd.

obsidio, onis, f., [obsideo]: Sieden el. at sidde derved el. derom, at holde besat; cf. særb. Beseiring el. Indslutning, navn. af en By, (opp. oppugnatio: Anfald el. Storm), Liv. 5, 2; el. Cic. Mur. 9: partim vi, partim obsidione etc.; urbem obsidione claudere, Nep., cingere, Justin., in obsidione tenere, id.; egf. obsidionem exsequi, (sidde derom), Tac.;

esse in obsidione, (blive besejret), Liv.; egf. obsidionem pati, Justin., tolerare, Tac.; obsidione solvere el. eximere, (ufrig derfra, undsætte), Liv.; Fecerat obsidio jam diuturna famem, Ovid. Fast. 6, 352; — II) „fig.“: A) „overf.“: Jærlutning el. Jængenskab, Justin. 39, 1; — B) „alleg.“: trykende Rod el. Jære; — quum obsidione rem publicam liberasset, Cic. Rab. perd. 10; cf. id. Fam. 5, 6: qui fenatores ex obsidione exemerit; cf. — obsidionalis, e: som har sit Navn efter en Beseiring; — ∞ corona, (Grasskrans, der stenges den Beseirer, der ufrig er anden fra en Beseiring); vid. Plin. 22, 3 figd., o. Gell. 5, 6.

obsidiōr, ari, v. dep. n., ligesom insidior: betyter, efterstræber; e. dat.; — ∞ crabrones apibus etc., Colum. 9, 11; af — 1. obsidium, i, n., [obsideo], ligesom obsidio: Sieden derom el. derved; Dægent. i Krigsprog: Indslutning, Beseiring; — obsidium facere Hio, Plaut.; obsidio circumdare, subigere, Tac.; men id. Hist. 4, 28: obsidium legionum urgere; — comit ex Iltropper: Curro in obsidium perduelles, (f. ad obsidendo perduelles), Plaut. Mil. gl. 2, 2, 67; — II) „fig.“: A) Her Jære; — tuoque terzo obsidium (adesse), Plaut. Mil. gl. 2, 2, 61; — B) Efterstræbelse af Mægtighed el. Tyr, vid. Colum. 8, 2, o. id. 9, 7; — b) egf. Paaaning el. Tilsyn; ∞ curatoris, (Bvegerens), id. 9, 9; — 2. obsidium, i, n., [obses]: en Gidsels Egenkab el. Tilsæt; — obsidio nobis datus etc., Tac. Ann. 11, 10, (Rupert.) — Obsidius, i, m., f. ind. Obsidianus.

obsido, sedi, sessum, 3, v. a., [efter Bem. incl. til obsideo]; 1) „alm.“: at holde besat, at indtage; — immensos obsidere campos, Tibull. 2, 3, 15; el. Virg. Aen. 7, 334; egf. kan hidføres id. ibd. 3, 409; domus obsessa, Cic. R. Am. 11, (er taget i Besiddelse, er blevet besat); — B) cf. „overf.“: em Ting: at sætte sig fast deri el. derpaa; — ne auriculum obsidat caries, Lucil. ap. Non. el. Lucr. 4, 352 o. 1085; cf. fauces obsessae, Virg. Ge. 3, 508, (tilhæpene el. hegne); — II) „bes.“: indslutter, begynder en Indslutning el. Beseiring, spærrer el. afspærrer; — occulte pontem obsidunt, Sall. Catil. 45; ∞ vias, Caes. B. G. 3, 23; ∞ portas excubiis etc., Virg. Aen. 9, 159; el. ibd. 11, 516; — B) „fig.“ o. „alleg.“: at indtage, at tilegne sig; — quae (dictatura) vim regia potestatis obsederat, Cic. Phil. 1, 1; auditor ab oratore jam obsessus, id. Orat. 62; — not.: perf. obsedi o. partic. obsessus kunne henføres dels til obsideo, dels til obsido.

*obsignatio, onis, f.: Besejgling el. Jorsegling, tabularum, Gell.; o. — obsignator, oris, m.: som besejler el. jorsegler; — ∞ testamenti el. tabularum, Cic.; egf. absol.: obsignatores ad eum adducit, (Bider el. Bitterlighedsmand), id. Cluent. 13; af — obsigno, avi, atum, 1, v. a.; overf.: sætter Tegnet el. Mærke derpaa: cf. 1) „egentl.“: besejler el. jorsegler; — ∞ literas signo publico, Cic. Verr. 1, 7; ∞ tabulas annulo, Plaut.; ∞ pecuniam, (sætte Segl derfer), id. Cluent. 16, cellas, Plaut.; ∞ testamentum, Caes. B. G. 1, 39, (sejgle el. giøre færdigt); — deq. oftere heder obsignare: at besejle til Bitterlighed el. som Bider; saal. Cic. Cluent. 65; ∞ quaestione; — B) „bes.“: a) at besejle en Måge imed nogen; — qui contra patrem suum obsignaverat (sc. accusationem), id. fragm. Or. p. Scaur.; — b) ∞ tria jugera agri ad aerarium, (ved Jorstigning under Haand og Segl at pantsætte derom), Val. Max. 1, 4, 7; — c) „alleg.“: tabulas obsignare velle, (besejle Tingene for afgjort), Cic. Pis. 28; el. id. Tusc. 5, 11: tabulis obsignatis agere cum aliquo, (besejle sig paa nogen's egne Ord); egf. kan hidføres Lucr. 2, 581: obsignatum habere aliquid, (holde sig overbevist derom); — II) „fig.“: at indtrykke el. indprege; — Obsignans formam verbis (vox), Lucr. 4, 571: obsignatum habere, (at

indprente sig), id. 2, 581. — obsipo, are, v. a., [supo]: sprenger derpaa, aequulam, Plaut. Cist. 2, 3, 37, (som Dreipreg . veteravæger el. forfrifter).

obsisto, suti, stitum, 3, v. n. (v. a.), [sisto]: 1) „atum.“: stiller mig el. træder hen derfor el. derimod; absol. el. c. dat.; — IIc obsistam, ne etc., (vil staa her og passe paa), Plaut. Mil. gl. 2, 3, 62; cf. id. Amph. 3, 4, in.; — abeunti obsistere, Liv. 19, 19; cf. id. 2, 10: obsistens (sc. fugientibus), stillende sig imod dem; men obsistere Phoebo, (medstaae Solens Skin), Ovid. A. A. 2, 697; — II) „bef.“: fiendtligen at staae el. træde derimod, gjøre Modstand; — obsistentibus Celtiberis, Liv. 41, 26; cf. Vell. 2, 115; ligel. Cic. Verr. 4, 43: quum obsistere ac defendere conarentur, etc.; — B) „overf.“: at modstaae el. befæmpe; — ∞ consiliis alienius, Cic. Catil. 3, 7, injuriæ, id. Off. 1, 7; men ∞ visis, (seesatte dem), id., opinio-nibus, id.; — egf. m. flgd. ne, Nep. Milt. 3; egf. c. inf., Tac. Germ. 31: obsistit Oceanus, in se ... in-quiri; — egf. impers. pass.: magnitudine animi potest ... obsisti fortunæ, Cic. Fin. 4, 7; cf. Ovid. Met. 1, 58; — III) bertil bærer endnu part. pass. v. adj. obstitus, 3; i en ifraalig el. flæv Røtning; — faal. i Religionsforæget; vid. Cic. Leg. 2, 9, (e xii Tabb.); fulgura atque obstita pianto, (efter Fest: de af Øynet trufne Gienstande); — not.: f. egf. ind. obstipus. — obsitus, 3, part. af 2. observo.

obsoleo, factio, feci, factum, 3, v. a.; pass. obsoleo, factus sum, [obsoleo]: opslider, ferringes, ferskræver; — rivi ... nullo coacto itinere obsolefacti, Senec. Ep. 90; df. „overf.“: auctoritas obsolefacta, ibd. 29; nomen suum commissionibus obsolefacti, (i. e. vilesce-re), Suet. Aug. 89. — obsolefactus, 3, part. af fgd. — obsoleo, ere, v. n.: at ferringes, at afstige; — obsolebant insignia dignitatis, Cic. Phil. 2, 41; (al. obsolecebant el. obsolebant), inc.

obsolesco, evi, etum, 2, v. n., [obsoleo]: bliver forældet og udslettet, afstager lidt efter lidt; særv. „overf.“: at tabe i Værd el. Umfælde; — haec ... ne obsolescerent, (for ikke at glemmes), Cic. Acad. 1, 3; cf. id. Manil. 17: obsolevit jam ista oratio, etc.; men intuitu aliquis in bello, sed obsolevit in pace, Plin. Pan. 4; virtus splendet per se semper, neque alienis unquam sordibus obsolescit, Cic. Sest. 28; — II) df. part. obsoletus, 3, fem adj.: gammel og forslidt, vestis, Liv.; compar., ∞ vestitus, Cic.; men id. Pis. 36: obsoletus ... venisti, (i en forslidt Dragt); men Hor. Od. 2, 19, 6: caret obsoleti Sordibus teeti, (en forfalden Hyttens Smudsighed); men ∞ color, (falsket), Colum.; — h) egf. forældet og ligesom af Moden; — objecta atque obsoleta verba fugere, Cic. d. Or. 3, 37; cf. id. Verr. 1, 21; — egf. som bliver forømt; ∞ studiis militaribus apud juventutem, id. Font. 15; — B) „fig.“: forslidt, almindelig og uden Interesse; — si paulo obsoletior fuerit oratio, (noget simpel el. gemeen), Cic. d. Or. 3, 9; men ∞ gaudia ex victoria, (hvortil man alt længe er vant), id. Liv. 30, 42; honores effusi et obsoleti etc., (som ved at pådes med hæde tabt deres Værd), Nep. Milt. 6; — egf. smudsig el. tilsmudset; obsoletam hoc sanguine dextram abluere, Senec. Agam.; egf. ringe el. foragtelig; O nec paternis obsoleta sordibus, Nec etc., (ironisk), Hor. Epod. 17, 46.

*obsoleto, adv.: forslidt, afslægtig; compar., ∞ vestitus (reus, neml. for at vække Medlidenshed), Cic. Verr. 1, 58; v. — obsolēto, avi, are, v. a.: tilsmudset, nedværdiget, Tertull.; af — obsolētus, 3, part. v. adj. af obsolesco. — obsolidatus, 3, [solido]: som er giert tyf el. stærk, tectorium, Vitruv.

*obsōnatio, (ops-), onis, f.: = obsonatus, Donat. ad Ter. Andr. 2, 2, 32; — obsōnator, oris, m.: som indtøber Røstefanger el. Madvarer, Plaut. Mil. gl. 3,

1, 73, Senec.; — obsōnatus, us, m.: Snekkeb til Røstet; — dare minam in obsonatum, Plaut. Truc. 4, 2, 27; v. — obsōnito, avi, 1, v. n. frequ.: smaafer el. tracterer ofte, Cato ap. Fest.; — [af 1. obsono].

obsōnium, (ops-), i, n., ὀσώνιον: Entmad (til Brodet), navn. Rist, vid. Nep. Them. 10, v. Juvenal. 1, 61; egf. Ried og Ørent; obsonia cōmēre, Hor., curare, Plaut., obsonare, id., scindere, Senec.; egf. carpere v. lacerare, (stære i Stykker for at lægge for), Petron. Sat. 36.

1. obsōno, (ops-), avi, atum, 1, v. n. (v. a.); egf. fem dep. obsonor, atus sum, ὀσωνέω; I) „egenl.“: indtøber Madvarer til Røstet; — Postquam obsonavit herus, Plaut. Aul. 2, 4, in.; obsonari de suo, ibd. 15; cf. Ter. Andr. 2, 6, 20; — ligel. c. acc.; ∞ obsonium, Plaut.; men pass., id. Baech. 1, 1, 63: Tu facito, obsonatum nobis sit opulentum obsonium; — II) „overf.“: at helde Gæstebud, at fræse el. smaafe; — obsonare cum fide, vid. Ter. Ad. 5, 9, 7; Obsonat, potat, etc., ibd. 1, 2, 37; — b) usædvanligt er: obsonare famem ambulando, (sparsere, ifædtesfor at spise), Cic. Tusc. 5, 34. — 2. obsōno, are, v. n.: at lyde el. lene derimod; — quum sermone huic obsonas, (med din Tale falder ham i Tale), Plaut. Pseud. 1, 2, 74.

obsōpio, (vi el. ii), itum, 4, v. a.: bebover; — odoris novitate obsoptus, Solin.; obsoptiri somno, id.; ne obsoptiantur, Scrib. Larg., (for ikke at falde i Sovn). — obsorbēo, ui, 2, v. a.: opsluger el. svælger, vinum, Plaut., placentas, Hor. Od. 2, 8, 24; men cemiss „overf.“: quae (fores) absorbent, quicquid venit intra pessulos, Plaut. Truc. 2, 3, 29. — obsor-desco, dui, 3, v. n. inch.: at blive smudsig; ∞ comam fumo, Prudent.; — II) „overf.“: at tabe sig, at øvhøre; — obsorduit jam haec in me aerumna, Caecil. ap. Non.

obstaculum, i, n., [obsto]: det Modstaaende; df. Modstand, Hindring; — obstacula rumpere, Prudent.; — obstantia, ae, f., [obstans, obsto]: Staaen el. at staa derfor el. derimod; ∞ terrae, Vitruv.; — II) df. „overf.“: Modstand el. Hindring, aeris, id.

obsterno, ere, v. a.: henstæder derfor; df. „overf.“: giver til Pris derfor, alieu aliquid, Appul. — *obstetricius, 3, hørende til en Jørdemeder, manus, Arnob.; — b) df. subst.: obstetricium (sc. officium): Jørdemoderstieneste, Plin.; v. — obstetricio, are, v. a. v. n.; ∞ aliquam, (betiener som Jørdemeder), Vulgata; men med Runc: obstetricantibus poë-tis, (om de theogeniske Digtninger), Tertull.; af — obstetrix, icis, f., [obsto]: som staaer derved (for at hjælpe), d. e. Jørdemeder, Ter., Hor., Plin.

*obstināte, adv.: vedholdende, haardnakket, ube-vælgelig; — id obstinate sibi negari etc., Caes. B. G. 5, 6; ∞ credere, Liv. 28, 14, operam dare, ut etc., Ter. Andr. 1, 5, 8; — comp., ∞ agere omnia, Suet. Caes. 29; superl., ∞ tenere, (helde ved den Eft), ne etc., id. Tit. 8; — obstinatio, onis, f.: Vedholden-bed, Fasthed, Uroffelighed i Meninger el. Beslutninger; — ∞ sententiae, (Fasthed i Grundsetninger), Cic. Prov. cons. 17; ∞ fidei, (uroffelig Trofast), Tac.; taciturna sua obstinatione etc., Nep. Att. 22; — egf. Stivindighed el. Halsstarrighed, Plin. Ep. 10, 97; — [obstino]. — obstinatus, 3, part. v. adj. af fgd.

obstino, avi, atum, 1, v. a. (v. n.), [forlængel forum af obsto; f. egf. destino ab in.]; holder fast derpaa; men altid „fig.“: holder fast derved, fastholder el. bestemmer uforand-terligen, bliver fast el. uroffelig derved; — ea affinitatem hanc obstinavit gratia, Plaut. Aul. 2, 2, 89; — egf. c. inf.; obstinaverunt animis, aut vincere, aut mori, (havde fast besluttet det), Liv. 23, 29; ligel. in pass. impers. c. inf.; obstinatum tibi, non suscipere imperium, etc., Plin. Pan. 5; cf. Liv. 2, 25; — b) men

fem neutr., Tac. Hist. 2, 81: Vespasiano ad obtinendas iniquitates haud perinde obstinate, (da han var mindre paaftaaelig osv.); — H) obstinatus, 3; A) fem particip.; a) fem pass.: fast bestemt el. besluttet; — obstinatum necis consilium, Senec. Hippol.; cf. euenf. Plin. Pan. 5; — b) fem depon.: fem er fast bestemt deris, fem har fast besluttet neget; c. inf., el. m. ad, osv.; — jam obstinatus mori spes affulsit, Liv. 42, 65; quibus animi obstinati ad decertandum etc., id. 6, 3; obstinatus contra veritatem, Quintil.; — B) fem adject.: verbestende, ubereggelig, haardnakket; — obstinatio animo facere aliquid, Liv., Sall.; Sed obstinata mente perfer, obdura, Catull. 8, 11; — pudicitia, Liv., fides, Tac.; — aures, Hor.; — compar., ∞ voluntas, Cic. Att. 1, 11; superl., ∞ virtus, Senec. Ep. 71.

obstipescō, pui, 3, Biform af obstupescō, Plaut., Terent. — obstipō, are, v. a.: boier til el. paa Eiden; — ∞ verticem, Plaut. Merc. 4, 5, 16; af — obstipus, 3, [stipes]: fem er stift boiet til den ene Side, (opp. rectus); df. I) „alm.“: staa el. staa; — si etc., Omnia mendose fieri atque obstipa, Lucr. 1, 518; — faal. er hos Enn. v. fl.: obstipus: den rette Læsem. f. obstitus, vid. Fest. p. 193, (Müll.); — II) df. „bef.“: a) fem er stift boiet tilbage: — cervicē rigida et obstipa, Suet. Tib. 68; — b) capite obstipō, (med Hovedet ludende el. hængende), Hor. Sat. 2, 5, 92; cf. Pers. 3, 80; men obstipum caput (Λογὸν δρόνον): boiet paa Eiden, Cic. Arat. N. D. 2, 42; — obstitus, 3, f. unde. obsisto.

obsto, stiti, statum, 1, v. n., [sto, steti]; I) „alm.“: staaer dered el. derhøs; — ∞ dominae, Stat.; summisque a postibus obstant, id.; cf. Lucan. 1, 59; — egf.: staaer derfor el. derimod; si rex obstat obviam, (sommer sig i Veien), Plaut.; — II) „bef.“: stendigen el. hindrende at staa imod, at være i Veien el. til Hindring derfor; m. e. ud. dat., egf. m. figd. quin el. quo minus, el. ne, el. cur non; — ∞ consiliis alicujus, Nep. Con. 2; cf. Cic. R. Am. 2, v. 38, egf. Virg. Aen. 11, 435; — men absol.: obstando magis, quam pugnando etc., Liv. 40, 21; quae obstant, (removere), Cic.; moras obstantes pellere, Ovid.; — non obstat, quin etc., Sall. Ep. Mithrid.; — quid obstat, quo minus sit beatus, Cic. N. D. 1, 31; cf. Plin. Pan. 91; men Ter. Andr. 1, 1, 76: Quid igitur obstat, cur non etc.? — encl.: ne res conficeretur, obstitit, Nep. Mil. 3; — bb) heril marfēs; a) impers.; — nec, — si non obstat, propterea etiam permittitur, Cic. Phil. 13, 6; cf. Ovid. Met. 11, 788: Obstarique animae, etc.; — b) af partic. obstatns er neutr. pl. subst. obstantia; — ∞ silvarum amoliri, Tac. Ann. 1, 50.

obstrāgūlum, i, n., [obsterno]: hævmed neget bindes; — obstragula crepidarum: Skobaand el. Skeremmer, Plin. 9, 56; — obstrangulatus, 3: sammentrykkes; df. „everf.“: qvadt el. angfiet; — ∞ mens. Prudent.

obstreperus, 3: larmende derimod, carmen (ciadaram: deres Skrig), Appul.; — obstreptaculum, i, n.: larmende Medfægtelse, Tertull.; v. — obstreptilo, are, v. n. intens.: at larme el. tone derimod, c. dat., Claudian.; af — obstrepo, ūi, itum, 3, v. n. (c. a.); I) „egenf.“: at larme el. bruse el. tone derimod; m. e. ud. dat.; — nihil sensere, pluvia obstrepente, Liv. 21, 56; Tympana... obstrepere, Ovid. Met. 4, 391; — mare Bajis obstrepens, Hor. Od. 2, 18, 20; cf. id. Epod. 2, 27; — men egf. ubert. pass.: si non obstreperetur aquis (locus), Ovid. Fast. 6, 10; cf. Pseud. Cic. Marc. 3: ejusmodi res... obstrepi videntur etc.; — II) „fig.“: A) „alm.“: ∞ alicui, (forfpyre el. afbryde nogen med sin Tale); — primo uterque... certatim alter alteri obstrepere, (inaffere hinanden i Munden), Liv. 1, 40; cf. Tac. Hist. 1, 85, v. Cic. d. Or. 3, 13; figcl. impers. pass.: quum Claudio obstreperetur, Liv. 43, 16; cf. id. 3, 19; — men Tac. Hist. 1, 75: seditiosus vocibus (abl.) obstrepere; — egf. em

anden Afbrydelse; ut tibi litteris obstrepere non auderem, Cic. Fam. 5, 1; — B) „bef.“: at arbeide el. at være derimod el. til Hindring derfor; — ∞ laudi alicujus, Senec. Herc. Fur.; ∞ actis Pompeji (em Cato), Flor. 4, 2; — egf. at forvære; ∞ definitioni, Gell. 6, 2; cf. Flor. 2, 19; — men ukærvanlig em Lyset, Plin. 11, 65: ut non obstrepat, (i. e. praetinzat).

1. obstrictus, 3, particip. af obstringo. — 2. obstrictus, us, m., [obstringo]: Smilbygning; in abl., Senec. Qu. N., inc. — obstringillator, oris, m.: fem binder el. dæfker; — ∞ artis, Varr. ap. Non.; af — obstringillo, (obstringo), are, v. n., [obstringo]; at være til Hindring el. til Skade; absol. el. c. dat.; — obstant, obstrigillat, Enn. ap. Non.; lex neque innocenti... obstrigillat, neque nocenti... ignoscit, Varr. ibid.; cf. Senec. Ep. 95. — obstringillus, i, m., [figd.]: Skeskaale, fem ved Memmer bindes em Jorden, Isid.

obstringo, inxi, ictum, 3, v. a.; I) „egenf.“: binder derem el. derfor el. deris; — ∞ follem ob gulam, Plaut. Aul. 2, 1, 23, tauros aratro, Val. Fl., men viminibus (dermed), Colum.; — egf. tilbinder el. tilfinerer, collum laqueo, Plaut.; vestis obstricta geminis, Flor. 1, 11, (befar dermed); men Hor. Od. 1, 3, 4: Obstrictis aliiis (ventis), etc.; — II) „fig.“: A) „alm.“: binder eller forpligter; — ∞ civitatem jurejurando, Caes. B. G. 1, 31; ∞ se matrimonio alicui, (forpligte sig til at ægte nogen), Tac. Ann. 15, 53; obstrictus fenore, (forgjæfket), Suet.; cf. Brut. ap. Cic. Fam. 11, 10: ∞ aliquem aere alieno, (bringe nogen i Gæld); men obstrictus voluptatibus, (fem beherfkes deraf), Cic. Coel. 19; — b) egf. forbinder el. gior forbunden; — quibuscumque beneficiis Atticum obstrinxeris, etc., Cic. Fin. 3, 1; cf. id. Verr. 5, 14; — B) „bef.“: a) at forpligte el. tilfæfte, alicui fidem suam in aliqua re, (svare el. være ansvarlig for Sandheden deraf), Plin. 7, 1; — b) ligesom binder dermed, d. e. gior styldig deri; — ∞ aliquem scelere, (forvilde deri el. forlede deris), Caes. B. C. 2, 32; ∞ se scelere, Cic., parricidio, id., perjurio, id., (giore sig styldig deri); egf. ∞ aliquem conscientia, (giore nogen til Medvidder), Tac. Ann. 4, 55; egf. obstringi furti, (giore sig styldig deri), Sabin. ap. Gell. 11, 18; — not.: af partic. obstrictus, 3, fem adj., er compar. obstrictior, Paul. Nol.

obstructio, onis, f., [obstruo]: Byggen el. at bygge derfor; df. „everf.“: ∞ corporum, (deres Indbylling af Mænden), Arnob.; — egf. Skul el. Dæfte; sed haec obstructio nec diuturna est, nec etc., Cic. Sest. 9. — obstructus, 3, f. unde. obstruo. — obstructio, ere, v. obstrudulentus, 3, f. unde. obtrudo.

obstruo, xi, ctum, 3, v. a.; I) „egenf.“: bygger derimod el. derfor; — ∞ murum interiore pro diruto, Liv. 38, 29; obstructaque saxa, Ovid. Met. 3, 570, (fem bindre Klodens Vob); men Liv. 5, 1: frons castrorum... auxiliis obstruitur, (dæffes el. stiftes dermed); — ∞ luminibus alicujus, Ps. Cic. Dom. 44, (med sin Bygning at berøve nogen Lyset el. Udflugten); — egf. „alleg.“, vid. Cic. Brut. 17: Catois luminibus obstruxit haec posteriorum... oratio; — b) egf. tilbygger, d. e. spærre el. stopper ved at bygge; — portas obstruit etc., Caes. B. C. 1, 27; cf. id. 3, 48, v. Nep. Paus. 5; obstructo limine, Ovid. Ib. 617; — egf. „alleg.“: at tillukke el. spærre; omnis aditus obstructus, Cic. Brut. 4; cujus aures morbus obstruxit, Senec.; cf. Virg. Aen. 1, 440; men obstructas eas partes (corporis: fem ingen Jærryngninger have), Cic. Fat. 5; — II) „fig.“: omnis cognitio multis est obstructa difficultatibus, Cic. Acad. 2, 3; obstructas mentes consilii ducum aperire, Tac. Hist. 3, 21; ∞ perflugia improborum, Cic. Sull. 28. — obstrusus, 3, partic. af obstrudo, f. unde. obtrudo.

obstupefacio, feci, factum, 3, v. a.; pass. obstu-

p e f i o, factus sum, fieri, [ob, stupeo]: bringer tit at stude, bedøvet, overvælder; — ipso miraculo audaciae obstupescit hostes, Liv. 2, 10; cum timidum obstupescit pudor, Ter. Phorm. 2, 1, 54; cf. Liv. 25, 38, o. Tac. Hist. 4, 72; — men in pass.: immoderato obstupescit potu atque pastu, (bedøvet deraf); vid. Cic. Div. 1, 29; cf. id. Deiot. 12. — obstupescit, 3, o. obstupescio, eri, f. ind. frigd. — obstupesce, pui, 3, v. n. inch.; ligesom obstupescit; 1) „egenl.“: bedøvet, femmer fra Sæns og Samling; — ejus aspectu quum obstupisset etc., Cic. Div. 2, 23; obstupescit corpus etc., (fignur, mistet at følelse), Plin. 36, 11; — II) „fig.“: studer el. forbauses drevet; — obstupescunt ... audientes etc., Ps. Cic. Marc. 9; quibus (beneficiis) illi obstupescunt, id. Att. 5, 21; egf. absol., Virg. Aen. 5, 401: Obstupere animi; — not.: eterel. egf. e. acc. comm.; quae obstupescas, Cassiod. — obstupidus, 3: ude at sig selv, bedøvet, sansfødslos, Plaut. Mil. gl. 4, 6, 39. — obstupratus, 3, i. e. stupro corruptus, Lamprid.

obsufflo, are, v. a.: at blæse derimod; df. „alleg.“: confusiois nebulam, Pseud. Quintil. Decl. 7. — obsum, fui, esse, v. n.: at være derimod; df. at hindre el. stude; m. o. ud. dat.; — qui (pudor) non modo non obsesset orationi ejus, sed etiam ... prodesset, Cic. d. Or. 1, 26; obsunt auctoribus artes, Ovid.; quod ... obtuturum sit illis, auct. ad Her. 4, 23; — nec ... obsit, e. inf., id. Fast. 4, 755, (det stude iffe stude); cf. Ter. Hec. 3, 5, 13: Quicquid est id, quod reliquit, profuit; L. immo obfuit.

obsuo, ui, utum, 3, v. a.: sger dertil; — Obsutum mænae ... caput, Ovid. Fast. 2, 578; — egf. tilfyer, sger sammen; df. tilslutter el. tilslipper, nares, vid. Virg. Ge. 4, 301; men obsuta lectica, (med tilfyede el. tilfrænk Gardiner), Suet. Tib. 61. — obsurdesco, dui, 3, v. n. inch.; 1) „egenl.“: bliver døv; — aures hoc sonitu oppletae obsurderunt, Cic. d. Rep. 6, 18; — II) „overf.“: hører iffe, agter iffe derpaa; — obsurdusciunt tamen, etc., id. Lael. 24. — obsutus, 3, f. ind. obsuo.

obtectus, 3, particip. af figd. — obtego, xi, ctum, 3, v. a.; 1) „egenl.“: bedækker el. tildækker; — aliquid summis glebis, (med Jordtjør), Colum.; seque servorum ... corporibus obtegit, Cic. Sest. 35; obtectus armis militum, Caes. B. C. 3, 19; — II) „fig.“: tildækker, skjuler, besmytter; — hoc pacto ... obtegere errata, Plaut. Trin. 3, 2, 23; scelera nuper reperta praeis verbis, Tac. Ann. 4, 19; hominem ... quicum ... colloquar ... nihil obtegam, etc., Cic. Att. 1, 18; vitia multis virtutibus obtecta, id. Coel. 18; — not.: partic. obtegens, tis, egf. e. gen. sui; — animus audax, sui obtegens, (indeflutter sig selv), in alios eriminator, Tac. Ann. 1, 1.

obtemperanter, adv.: søjdeligen, lydigen, anuere, Prudent.; v. — obtemperatio, onis, f.: Jagttagelse deraf, Lydigbed derimod; — ifølge d. verbale Construction: e. dat., Cic. Leg. 1, 15: justitia est obtemperatio scriptis legibus etc.; af — obtempero, avi, atum, 1, v. n.: retter el. sger mig derester; opfylder nogens Ønske, adlyder, oel.; a) e. dat.; — tibi deos ... obtemperatos etc., Ter. Ad. 4, 5, 70; — egf. m. tilføiel acc. comm.; Quando nec gnatus, neque hic mi (f. mihi) quicquam obtemperant, (brøde sig intet om mig), id. Hec. 3, 5, 62; cf. Plaut. Amph. 1, 1, 293; — imperio populi R., Caes. B. G. 4, 21, auctoritati senatus, id. B. C. 1, 1; qui obtemperat ipse sibi, Cic. Tusc. 2, 4; — egf. in pass. impers.; si mihi obtemperatum esset, id. Off. 1, 11; — b) m. ad; — ut ad verba nobis obediunt (servi nostri), non ad id, quod ex verbis intelligi possit, obtemperant, Cic. Caecin. 18.

obtendo, di, tum, 3, v. a.; 1) „egenl.“: A) „alm.“: træffer el. drager derfor, navnlig for at stude; — ante faciem obtento sudario, Suet. Ner. 48; men „poet.“: Proque viro nebulam ... obtendere, Virg. Aen. 10, 82; — liget. e. dat. o. medial; oculis membrana ob-

tenditur, Plin. 11, 55; liget. om Lænde: at stræffe sig el. at ligge liggeoverfor; Britannia Germaniae obtenditur, Tac. Agr. 10; cf. Plin. 5, 19; — II) „fig.“: A) „overf.“: bedækker el. skjuler, diem nube atra, vid. Tac. Hist. 3, 56; men „poet.“: ∞ diem pulvere, Sil.; — men significationis: quasi velis quibusdam obtenditur uniuscujusque natura, Cic. Qu. Fr. 1, 1, 5; — B) „ment.“: bruger som Paaske; absol. el. e. dat.; — matris preces obtendens, Tac. Ann. 3, 17; ∞ rationem turpiditini, Plin. Ep. 8, 6; cf. Quintil. 12, 10, 15; men obtento philosophiae nomine, Gell. — obtenebro, are, v. a.: formørker; — df. sild. pass., om Himmellegeme; at formørkes, Lactant., Hieronym. — obtensus, (f. obtentus), us, m.: Paaske, Fronto; v. — obtentio, onis, f.: Tildækning el. Tilhylling; df. „overf.“: fabelagtig Indtædning; — in pl.: ∞ allegoricae, Arnob.; — [obtendo] — obtento, are, v. a., [obteneo], ligesom sustento: holder i Veiret; df. epretholder, Cic. Att. 9, 10, inc.; vid. Orell.

1. obtentus, 3, particip.; 1) af obtendo; — 2) af obteneo. — 2. obtentus, us, m., [obtendo]; 1) „egenl.“: Dragen el. Træffen derfor, Betækning el. Tilhylling; — obtentu frondis inumbrant (toros), Virg. Aen. 11, 66; obtentu vestis (velare), Senec. Herc. Fur.; obtentu nubium, Plin.; — II) „fig.“: A) „alm.“: Skul el. Beskyttelse; — obtentui fugientibus etc., Tac. Hist. 2, 14; secundae res mire sunt vitii obtentui, Sall. frgm.; — men obtentui esse: at være i Seien el. til Gindring, Nazar. Pan. Const.; — b) egf. Paaske el. Besmyttelse; — sub obtentu liberationis, Justin. 5, 8; cupido auri obtentum habebat, quasi etc., Tac. Ann. 12, 7; — B) „bef.“: o. eterel.: fabelagtig el. allegorisk Indtædning, Lactant.

obtrivito, trivi, tritum, 3, 1) „egenl.“: knuser, sender bryder, nedtræder; — puerum citatis jumentis obtrivit, (overførte ham), Suet. Ner. 5; ∞ raras pede, Phaedr. 1, 39, locustarum ova, Plin.; men ruina conclavis obtritos etc., Cic. d. Or. 2, 86; — navnlig i Krigsprog: ex transverso illati (equites) obvios obtrivere, Liv. 28, 23; cf. Tac. Agr. 18; — b) afgnider, dentes carbone Appul.; — II) „fig.“: fordærrer og ligesom nedtræder; — ∞ omnia jura populi, Liv. 3, 56; cf. Lucr. 5, 1233; men obteri laudem imperatorum criminibus avaritiae, Cic. Verr. 5, 1; men ∞ obtrECTIONEM malevolorum, (tilintetgiøre, beskemme), id.; cf. id. Caecin. 7: ita calumniam stultitiamque obtrivit et contudit; men ∞ militum verbis, (nedtrædte), Liv. 24, 15; — not.: obtrisset, f. obtrivisset, Liv. 3, 56.

obtestatio, onis, f., [obtestor]: boitidelig Besværgelse; df. 1) indstandig Øpførring el. Forpligtelse dertil under Guddommens Anraabelse; — obtestatio legis, Cic. Balb. 14; men obtestationem quam sanctissimam ... composuerunt, (Besværgelsesformular), Liv. 26, 25; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 10: qua obtestatione mihi ... mandaris etc.; — II) indstandig el. indertig Vov; — matronae in preces obtestationesque versae, vid. Liv. 27, 50; cf. Tac. Ann. 1, 12: ad infimas obtestationes procumbens etc.

obtestor, atus sum, 1, v. dep. a.; 1) „alm.“: anraaber til Vidne derpaa, anraaber som Vidne, forfætter derved; — te, te, patria ... obtestor, me ... fugisse etc., Cic. Sest. 20, (al. testor), inc.; clare obtestatus deos, neque legisse (se) etc., Suet. Calig. 15; men obtestans deum hominumque fidem, tectabatur hoc, Liv. 2, 10; — egf. m. flgd. acc. e. inf.: forfætter hoi tideligen; summam rem publicam agi obtestans, Tac.; cf. id. Hist. 3, 10; — II) „bef.“: at besværges, d. e. under Anraabelse af det Ukrænkkelige at bede el. bønfulde derom; — per omnes deos te obtestor, ut totam rem suscipias, Cic. Att. 11, 2; deos imploret et obtestor, ut etc., id. Verr. 5, 72; egf. kan ut være føldet ud foran conjunct., vid. Sall. Catil. 33; men id sibi ne eripatis, vos obtestatur, Cic. Sull. 32; — egf. e.

acc. comm.; multa Pomtinum obtestatus, Sall. Catil. 45; saaf. ogf. poet. m. dobbelt acc.; Illud te... Pro Latio obtestor, Virg. Aen. 12, 819; — vestram fidem obtestatur, etc., Cic. Mur. 40; cf. Sall. Jug. 49; — not.: obtestatus, 3, ogf. pass.: overtalt el. bevæget ved Venner, Ammian. 31, 9.

obtexo, ēre, v. a.; I) „egenf.“: at være derover el. dertil, (om Infecet), Plin. 11, 21; — II) „overf.“: tildekker el. tilhyller; — coelumque obtexitur umbra (sc. telorum), Virg. Aen. 11, 611; men per nubes coelum obtexens, Plin. 2, 38.

obtentia, ae, f., ogf. reticentia, ἀποσιπῆραι: Talens forsættelig Afbrudelse, (som rhetorisk Figur), Quintil. 9, 2, 54; af — obticeo, ūi, 2, v. n., [ta-iceo]: tier dertil, bliver Svar styldig; — quid nunc obticisti? Ter. Phorm. 5, 9, 2. (al. obstipisti); cf. Hor. A. P. 284. — obtigo, ēre, v. a., Biform af obtego: bedækker el. skuler, Plaut. Most. 1, 3, 8.

obtinēo, tūiū, tentum, 2, v. a. o. n., [teneo]; I) act.; oprd.: holder el. vender derhen el. derimod el. dertil; — obtine aures, amabo! Plaut. Cas. 3, 5, 16; — men oftest „fig.“; A) „alm.“; I) „overf.“: holder el. har inde som Besiddelse, beholder, besidder; — suam quisque domum tum obtinebat, nec erat usquam tua, Cic. Phil. 2, 19; ∞ regnum, Caes. B. G. 1, 3; cf. Cic. Off. 3, 21; ∞ pontem, (forfætte den), Liv. 2, 10; — ∞ armis Galliam et Italiam, id. 30, 19; men ∞ cum imperio Hispaniam citiorem, (have inde som Stat holder), Cic. Fam. 1, 9; men id. Att. 5, 21: obtinente me (sc. provinciam): under mit (Statholderfab); — ∞ et conservare eam necessitudinem, quae etc., Cic. Qu. Fr. 1, 1, 12; ∞ vitam et samam, id. R. Am. 17; ∞ auctoritatem suam, (opretholste), ibd. 48; ∞ jus, (forfætte sin Ret), Tac. Ann. 1, 32; ∞ parentis gravitatem, Cic. Sull. 6; ∞ summam opinionem in scholis, Quintil.; ∞ admirationem, (blive beundret), Plin.; — b) ogf. om Begrebssubjecet; — noctem insequentem eadem caligo obtinuit, Liv. 29, 27; men proverbial locum obtinet, (er blevet til Ordspreg), Cic. Tusc. 4, 16; — 2) „ment.“ el. med Hensyn paa Taler: forsvaret, beviser, godtgjort; — possumus hoc teste... litteris... auctoritate... quod dicimus, obtinere? an etc.? Cic. Verr. 3, 71; ∞ duas contrarias sententias, id. Fin. 4, 28; men pugnare in iis, quae obtinere non possis, Quintil. 6, 4, 15; cf. id. 6, 1, 7: si aliter obtineri vera et justa... non possint; — B) „bes.“ o. ligesom indadvætt: at komme i Besiddelse deraf, at erholde el. opnaae, ovl.; — quanta instrumenta... ad obtinendam adipiscendamque sapientiam, Cic. Leg. 1, 22; ut totam littem aut obtineamus, aut amittamus, id. R. Com. 4; ligel. ∞ jus suum contra aliquem, id. Quint. 9; — Romani si rem obtinuerint, (gif af med Scieren), Caes. B. G. 7, 85; — volumus quaedam... obtenta non sunt, Cic. Balb. 27; — b) f. acc. findes ogf. de, ogf. ut el. ne; — quia de intercalando non obtinuerat, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6; — his obtinuit, ut etc., Liv. 35, 10; cf. Suet. Caes. 23; — II) neutr.: at holde sig, at vedblive, at blive giældende, ovl.; — obtinuit consuetudo, ogf. absol. obtinuit: den Vedtægt har holdt sig el. er vedbleven, Digest.; ligel. fama obtinuit, Liv. 21, 46; pro vero antea obtinebat, (giældt el. antoges for en Sandhed), Sall. frgm.; quia... sententia plurium obtineret, (var den giældende), Digest.

obtingo, tigi, tactum, 3, v. a. o. n. [tango]; I) act.: at berøre; — mustulentus aestus nares obtingit, Plaut. fragm. ap. Non.; — II) sæbb. neutr.: at veberefares el. tilfælde nogen, alicui; — quod cuique obtingit, (hvad der er blevet nogens Giendom), id. quisque teneat, Cic. Off. 1, 7; — mihi obtinget sors, Plaut.; men Cic. Vat. 5: quum tibi provincia aquaria sorte obtingisset; — ogf. om en Embedsforbindelse isølge Vedtæfning; te mihi quaestorem obtingisse, Cic. Fam. 2, 19; — ogf. m. ut; quum ei, bellum ut cum Perse rege

gereret, obtingisset, Cic. Div. 1, 46; — ogf. om Begivenheder: at tilfælde sig, at stee; Istuc tibi ex sententia tua obtingisse, laetor, (at det er faldet ud efter dit Ønske), Ter. Heaut. 4, 3, 5; cf. id. Andr. 3, 5, 2; men Cic. Catil. 4, 2: si quid obtingerit, (hvís et Ilyet rammer mig); — men in pl.: exoptata obtingent (sc. tibi), Plaut. Asin. 3, 3, 136. — obtinnio, ire, v. n.: at tone el. flinge dertil; — equid illo aures obtinnirent, Appul.

obtorpesco, pui, 3, v. n. incho.: gaaſte at sive; navn. om Lemmerne: at miste Liv og Jølelse; — si... manus prae metu obtorperint, Liv. 22, 3; ogf. om Dinene, Senec. Contr. 1; men om Jistene, Plin. 9, 67; — II) „fig.“; om Menneſkets Indre: at tabe Bevidsthed el. Besindelse, navnlig isølge pludselig Straf; — deinde... ita obtorpuerat (Iyrannus), ut etc., Liv. 31, 38; cf. id. 32, 29; men poet. ap. Cic. Tusc. 3, 28: Sed jam subactus miseriis obtorpui.

obtorqueo, torsi, tortum, 2, v. a.: dreier derhen el. omfring, proram in undas, Stat.; obtorti... circulus auri, (suet el. ynden Guldſæde), Virg. Aen. 5, 559; — II) „bes.“ siges ogf. om en retlig Paagjælfse: obtorto collo ad praetorem trahi, Plaut. Poen. 3, 5, 45; ligl. obtorta gula in vincula abripi, Cic. Verr. 4, 10; b) — obtortio, onis, f.: Omdreining el. Vræning, labellorum, Fulgent. — obtortus, 3, particip. af obtorqueo.

obtrahō, xi, 3, v. a.: vender derimod, Tertull., inc. — obtrectatio, onis, f., [obrecto]: misundelig Jørringelse el. Nedſættelse; ogf. alm. Misundelse, Avind; vid. Cic. Tusc. 4, 8; men ∞ atque invidia adversus gloriam alicujus, Liv.; ogf. ∞ erga aliquem, Tac.; — ligel. c. gen. obj.: sine obtrectatione gloriae alienae etc., Liv. 2, 40; cf. Caes. B. C. 1, 7; men c. gen. subj., Cic. Fam. 1, 7: quorum obtrectationibus etc.; men Nep. Att. 20: inter quos tanta obtrectatio intercedebat, (der i saa høi en Grad vare hinandens Rivaler); — men absol.: obtrectatio atque livor pronis auribus accipiuntur, Tac. Hist. 1, 1.

*obtrectator, oris, m.: der af Misundelse forringer el. dadler nogen el. noget, Avindsmænd el. Rival; — tuis invidis et obtrectoribus etc., Cic. Fam. 1, 4; non adversarium aut obtrectatorem laudum mearum etc., id. Brut. 1; — ogf. c. dat.; obtrectatorem esse huic sententia, Justin. 31, 6; — obtrectatorem criminationes, Suet., joci, (deres Spot), id.; o. — obtrectatus, us, m.: = obtrectatio; — sine vano obtrectatu, Gell. epil.; — [figd.].

obrecto, avi, atum, 1, v. n. (c. a.), [tracto]: at forringe el. nedſætte isølge Misundelse el. for at have sig selv; — quum sit... obrectantis, angustiano bono etc., Cic. Tusc. 4, 26; cf. Nep. Arist. 1: namque obrectantur inter se; — oftest c. dat., dog ogf. ubereet. c. acc.; — consuetudo... obrectandi bonis, Cic. Phil. 10, 3; qui huic legi obrectant etc., id. Manil. 8; men pass. impers.: ut obrectaretur laudibus ducis, Liv. 8, 36; — ∞ laudes alicujus, id. 45, 37; cf. Tac. Ann. 1, 17, o. Phaedr. 2, epil.

obtritus, onis, f., [obtero]: Knusen el. Knusning; men alene „fig.“: Sonderanfælse, cordis, Augustin. — I. obtritus, 3, particip. af obtero. — 2. obtritus, us, m., [obtero]: = obtritio; — ne herbae obtritu hebetentur, (ved at nedtrædes), Plin. 18, 67.

obtrudo, (forf. ogf. obstrudo), si, sum, 3, v. a.; I) „egenf.“: stæder derimod el. ind deri, titione in-quinibus, Appul.; — B) oftere comiff: ſvalger el. sluger i mig; — saaf. Plaut. Cure. 2, 3, 87: aliquid prius obtrudamus, etc.; men id. Stich. 4, 2, 13: stans obtrusero aliquid strenue, (figer Parasiten); — b) b) „alm.“: tilſtopper, os (alicujus), Prudent.; — II) „fig.“; A) ∞ alicui virginem, (paanede som Kone), Ter. Andr. 1, 5, 15; men Plaut. Pseud. 4, 1, 35: ∞ alicui palpum, (at overſtyle med Emiger); — B) at tilſtæffe el. ſkule el. forduſtke; — ∞ monumenta Sci-

pionis, Cic. Verr. 4, 36, inc.; (al. obstruere); men Senec. Ep. 68: multi aperta transeunt, condita et obtrusa rimantur; — not.: af gørmnen obstrudo er d. forcl. obstrūdūlentum, i, n.: en Mundfuld, et Stykke Mæd, edl., Titin. ap. Fest. p. 193, (Müll.).

obtruncatio, onis, f.: Afkæren, Beskærelse; — v. vitis, Colum.; af — obtruncō, avi, atum, i, v. a.: affikere, beskærrer, vitem, Colum.; — II) „bef.“ i Krigs- sprog: at nedbryde el. nedfælde, Sall. Jug. 97; cf. Liv. 1, 5; — „pect.“ vgl. om Jægeren: ∞ cervos ferro, (ned- lægge), Virg. Ge. 3, 371; vgl. at fenderlemme, puerum, poet. ap. Cic. N. D. 3, 26. — obtrusio, onis, f., [ob- trudo]: Støden el. at støde ind deri; ∞ corpusculo- rum, Coel. Aur.

obtūeor, eri, v. dep. (a. v. n.): seer vist derhen el. derpaa; — ∞ terram, (med Jorden), Plaut.; ∞ aliquem, (seer paa nogen), id.; cf. id. Amph. 3, 2, 19; vgl. ∞ ad aliquem, id.; — II) „bef.“ vgl.: faaer Nie derpaa; — aetate non quis obtuerit (se. aves), id. Most. 3, 2, 151. — obtūtus, us, f. uncl. obtutus.

obtundo, tūdi, tūsum v. tūsum, 3, v. a.; I) „egenl.“: støder el. faaer derimod el. derpaa; (som verb. fin. fædv. for- v. eftercl.); — ∞ os alicui, (faaer nogen i Ansigtet), Plaut.; hys. pass.: sum obtusus pugnīs pessime, id.; — B) df. „bef.“: ved Elåg at giøre slev, at slove; — ∞ gladios, Claudian.; obtusa falx, Colum.; cf. Virg. Ge. 1, 262; — II) „fig.“: A) „overf.“ om Sandferne: at slove el. svæffe; — ∞ aciem oculorum, Plin., auditum, id.; men ∞ vocem in dicendo: tale fig. hæc, Cic. d. Or. 2, 70; cf. Liv. 7, 2; — B) efter „ment.“: — ∞ aures alienius, (bevæge el. overvælde med Snak), Cic. Orat. 66; ligel. ∞ ali- quem, id. Fam. 5, 14; vgl. ∞ aliquem epistolis, id. Att. 8, 1; men Ter. Ad. 1, 2, 33: ne me obtundas de hac re saepius, (bed mig ikke oftere derom); vgl. ∞ aliquem rogando, id., deos gratulando, id.; — verba obtundentia, Gell.; — ∞ mentem, (slove el. svæffe), Cic.; cf. id. d. Or. 3, 34; men ∞ aegritudinem, (af- kræfte el. betvinge), id.; — III) particip. obtusus, fædv. obtūsus, 3, este vgl. fem. adject.: slev, falx, f. ovenf., pugio, Tac.; men ∞ angulus, (stump Vin- kel), Lucr.; ∞ cornua lunæ, (matte og ligesom af- stumpede), Plin.; — B) „fig.“: slev, svag, mat; — ∞ acies (stellarum): deres matte Skin, Virg. Ge. 1, 395; ∞ aures, auct. ad Her. 3, 9, (bevæge, lise et oplagte til at høre); ∞ vox, (hæc el. utydelig), Quintil.; — hebetes el. obtusi (homines): med slev fatterne), Cic. fragm. ap. Lactant.; cf. Cic. d. Senect. 3: obtusior acies animi; men obtusior jurisdictio castrensium, Tac. Agr. 9, (som forder mindre Starpsindighed el. Rois- agtigbed); df. — obtusio, onis, f.: Slaaen el. Støden derpaa el. derimod, Lamprid. Commod. 10. — obtusus, 3, particip. af obtundo.

*obtūracūlum, i, n.: = flgd., Marc. Emp.; v. — obturamentum, i, n.: hvad der stoppes i en Næbning, Yrpe el. Tøi; — usus suberis eadum obturamentis, Plin. 16, 13; — [obturo]. — obturbātor, oris, m.: en Rabulst, Aseon. ad Cic. Div. in Caecil. 15; af — obturbo, avi, atum, i, v. a. n.; I) „egenl.“: forvirrer el. forstyrer; — ∞ aquam, (oprøre, giøre uslar), Plin.; ∞ hostem, (bringe i Lørden), Tac. Ann. 1, 66; — B) „fig.“: ∞ lectorem vel auditorem, (forstyrre deres Opmærksomhed), Suet. Aug. 86; — ∞ solitudinem alicuius, (afbyrde nogens Ensomhed), Cic. Att. 12, 18; cf. ibd. 16; — II) neutr.: at larme el. fioie derimod el. derved; — obturbant patres, Tac. Ann. 6, 24; — df. impers. pass.: obturbatur, Plin. Ep. 9, 13. obturgescō, tursi, 3, v. n. inch.: at boyne el. tunc; — obturgescit pes, Lucr.; obtursi ebrius, Lucil. ap. Priscian. — obtūro, avi, atum, i, v. a., [ceter Doederl. beff. m. obtusus, obtundo]; I) „egenl.“: til- sverper, luster ved at stoppe deri; — ∞ foramina limo,

Plin., amphoras fasciculis feniculi, Colum., doliā operculis, Vitruv.: — egf. absol., ∞ gutturem, Plaut., naves, Plin.; partes corporis obstructas et obturatas, etc., (uden Gædephninger el. Hulheder), Cic. Fat. 5; — II) „fig.“: ∞ legentibus aures, (ikke ville høre dem), Hor. Ep. 2, 2, 105; ∞ amorem edendi, (stille Mæd- lyssen), Lucr. 4, 867.

obtusē, adv.: svagt, slevt, dumflet; compar., ∞ videre, Solin.; v. — obtusio, onis, f.: Slevhed, sensum, Tertull.; — [obtundo]. — obtūsus, 3, particip. af obtundo. — obtutus, (f. obtūtus), us, m., [obteor]: Hensluten, Gentilf, Beskuelig; — este c. gen. (subj.) oculorum; effugit obtutum oculorum animus, Cic. Univ. 8; cf. id. d. Or. 3, 5; — dog vgl. absol., obtutum in re figere, Cic. N. D. 2, 42; cf. Virg. Aen. 1, 495, v. ibd. 12, 666, efterre; — dog vgl. c. gen. obj., Ovid. Trist. 4, 1, 39: Semper in obtutu mentem vetat esse malorum; — men in pl., Prudent.

obumbratio, onis, f.: Beskyggelse; df. „overf.“: Jænkænting, Arnob.; v. — obumbratrix, icis, f.: som skygger derfor, Tertull.; af — obumbro, avi, atum, i, v. a. (v. n.); I) „egenl.“: A) „alm.“: beskygger; — caespes obumbrat humum, Ovid. Am. 2, 16, 19; cf. id. Met. 13, 845; — vgl. m. tilføjet dat.; quando sibi non obumbrat (vitis), Plin. 17, 34; — II) „fig.“: A) „overf.“: formorker, stuler; — nubes solem obumbrant, Plin.; men „pect.“: obumbrant aethera telis, Virg. Aen. 12, 578; — men germina obumbrata: de tilræffede Spirer, Pallad.; — B) „ment.“: I) „alm.“: fordunkler, kaster en Skygge derpaa; — ∞ nomina (senatus et populi), Tac. Hist. 2, 32; men sapientiam vino obumbrari, (som Druvsyreg), vid. Plin. 23, 23; — 2) „bef.“: a) bedækker el. beskytter, erroris sub imagine crimen, Ovid. Pont. 3, 3, 75; cf. id. Her. 17, 18; — b) dækker el. beskytter; — magnum reginae nomen obumbrat (se. cum), Virg. Aen. 11, 223.

obuncatus, 3: indadboiet, unguis, Coel. Aur. — obunectus, 3: indfaldet; ∞ (capillus) guttis Ara- bicis, Arnob. — obunculus, 3, demin.: noget indboiet; ∞ cingula, Titin. ap. Non.; af — obun- eus, 3, [uncus, i]: frummet el. boiet indad, hamus, Ovid., pedes (aquilae), id.; cf. Virg. Aen. 6, 597: rostroque immanis vultor obunco. — obundatio, onis, f.: Overfloemelse, fluminis, Flor. 4, 2; inc.; af — obundo, are, v. n.: at fremme el. fremme over sine Bredder, Stat.; inc. — obustus, 3, [uro]: afbrændt el. afveden rundt; — torre armatus obusto, Virg. Aen. 7, 506; cf. ibd. 11, 894; men Ovid. Trist. 5, 2, 66: gleba obusta gelu.

obvāgio, ire, v. n., em spæde Born: at smaaagrede, edl., Plaut. Poen. prol. 31. — obvāgio, avi, atum, i, v. n., [rimel. beff. m. fgd.]; df. Fest. (e. xii Tabb.) s. v. va- gulatione, p. 375, (Müll.), obvāgiatum ire, rimel.: at paafalde strigende el. raabende. — obvallō, avi, atum, i, v. a.: omgiiver med en Vold; — ∞ urbem, Fest. s. v. ob; — men „allg.“. Cic. Agr. 2, 1: quem (locum, i. e. consulatum) nobilitas omni ratione obvallatum tene- bat, (høst spærret, giøre utilgængelig). — obvāro, are, v. n.: at være derimod; — nam consiliis obva- rant, Enn. ap. Non.

obvenientia, ae, f.: Begivenhed el. Tilfælde, Tertull.; af — obvenio, vëni, ventum, 4, v. n.; I) „egenl.“: ordentl. c. dat.: at komme imøde; — qui mihi primus obvenisset, Cic. Att. 2, 12, inc.; b) at komme tilfælde el. at indfinde sig derved; — se in tem- pore pugnae obvënturum, Liv. 39, 34; — II) „fig.“: A) „alm.“: at blise til Del, at tilfælde; — simul atque ei sorte provincia obvënt, Cic. Verr. 2, 6; quod here- ditas ei obvenisset, ibd. 1; — B) „bef.“ at vederfare (nogen); — vitium obvënt consuli (auspicianti), Liv. 3, 23; cf. Cic. Off. 2, 21; — vgl. ud. dat.: at finde Etet, at indtræffe; obvënt occasio, Plaut.; quaecum-

que obvenissent negotia, Suet. Vesp. 21; df. — obventicius, (-tius), 3: tilfældig, bonitas, Tertull.; — obventio, onis, f.: en Sindsagt; — obventiones ex aedificiis, (Veien deraf), Digest.; v. — obventus, us, m.: Sindsfølelse, Tertull.

ob.verbēro, are, v. a.: at faae stærkt derpaa; — asinum baculo, Appul. — ob.versor, atus sum, 1, v. dep. n.; 1) „egenf.“: at færdes el. gaac hid og did, at befinde sig dered el. derfor; m. v. ud. dat.; — partem eorum Carthagini (abl. loc.) palam obversari, Liv. 31, 11; ∞ vestibulo, id., limini, Plin. Ep. 6, 16; cf. id. Pan. 48; — obversans in urbe etc., Tac. Ann. 3, 37; ne incommodus obversaretur, Liv. 33, 15; — 11) „fig.“: A) „alm.“ om Rørfællingen: at være tilstede (for Sandferie el. for Sien); — ante oculos mihi obversatur reip. dignitas, Cic. Sest. 3; cf. Liv. 33, 11; men obversantur animo honestae species, Cic. Tusc. 2, 22; — B) „bef.“: at være el. arbejde dermed; — malo obniti et obversari nisi homini non potest, Tertull.

ob.versus, 3, particip. v. adj. af flgd. — ob.verso, ti, sum, 3, v. a.; 1) „egenf.“: vender el. dreier derimod el. dertil el. derhen; c. dat., el. m. in, el. m. ad, obv.; — metuo ... Ne in re secunda nunc mihi obvertat cornua („alleg.“), Plaut. Pseud. 4, 3, 5; ne pascuntium capita sint soli obversa, Colum.; Obvertunt pelago proras, Virg. Aen. 6, 3; men ibd. 3, 549, ud. pelago: ∞ cornua antennarum; — arcus obvertit in illum, Ovid. Met. 12, 605; cf. Liv. 6, 24; ad clamorem ... obvertere ordines, id. 27, 18; obversus ad matrem, Tac.; Romani adversus solem obversi, Flor. 2, 6; — fild. egf. uden praepos.; orientem obversus, Appul.; — b) egf. medial: at vende sig derhen; — quoties obvertor ad undas, Ovid. Her. 19, 191; men profligatus obversis, (se Medfæaende), Tac. Ann. 12, 14; — 11) df. partic. v. adj., obversus, 3: henvendt dertil; — faciemque obversus in agmen utrumque, Ovid. Met. 12, 467; f. egf. ovenf.; — B) egf. „fig.“: bigende derefter; — miles ad caedes obversus, Tac. Hist. 3, 23; cf. ibd. 11: obversis militum studiis (se ad cum).

ob.viam, adv., (egf. adfult: ob viam); oprd. imod Veien; df. forcl., obistere obviam alicui: træde nogen i Veien, Plaut. Amph. 3, 4, 2; — df. fædv. c. verbis motus: imøde; m. v. ud. dat.; obviam alicui ire el. prodire el. procedere, Cic., progredi, Liv., proficisci, Caes., se ferre el. offerre, Cic., Ter., occurrere, Liv., gaac el. drage nogen imøde; — obviam alicui fieri, Cic. Mil. 10, esse, Plaut., (at mede nogen); obviam alicui mittere alicum, Cic., deferre (argen-tum), Plaut.; — omnibus ordinibus obviam effusus (se. ei), Liv. 5, 23; ipse est, quem volui obviam, (hvem jeg ønskede at møde), Ter. Phorm. 1, 84, 18; — 11) „fig.“: — Nec sycophantia ... ullum mantellum obviam est, (tilstede el. ved Haanden), Plaut. Capt. 3, 3, 6; si tibi nulla est aegritudo animo obviam, (ingen Sorg tryffer dig), id. Stich. 4, 1, 19; cf. id. Poen. 3, 6, 12; — B) „overf.“: — obviam ire coeptis hostium, (gaac imøde, bekæmpe), Liv. 23, 28, periculis, Sall. Jug. 7, cupiditati hominum, Verr. 1, 41; laetari (militēs), obviam itum irae sua esse, (at man havde standset deres Harm), Liv. 9, 14; — df. egf. at afstjæle el. afvende; obviam ire timori, Tac., dedecori, id.; egf. m. ufælv. dat.: ni Caesar obviam isset, etc., id. Ann. 4, 61; — not.: de obviam itione etc., Cic. Att. 11, 16.

ob.vigilo, avi, atum, 1, v. n.: at være aarevaagen; — vid. Plaut. Bacch. 3, 3, 11: obvigilato opus est. — obvio, avi, atum, 1, v. n., [obvius]: møder; c. dat.; — illae sibi obvient (epistolae), Hieronym.; — 11) „fig.“: A) at medfætte fig., at medfætte; — quibus (proceribus) non erat obviandum, Macroh. Sat. 7, 5; — B) at forhindre, at afstjæle; — grandini creditur obviare, si etc., Pallad.; ∞ vernibus, id.

obvius, 3, [via]; 1) „egenf.“: A) „alm.“: mødende, kommende imøde; m. v. ud. dat.; — si ille obvius ei futurus omnino non erat, (fulde atledele ifte mødes med ham), Cic. Mil. 18; dare se obvium alicui, Liv. 1, 16; obvium fieri alicui, ibd. 60; men „poet.“: Cui mater media sese tulit obviam silva, Virg. Aen. 1, 314; cf. ibd. 11, 498; men Liv. 37, 23: ut in obvio classi hostium essent, (f. obvii); — quo in loco inter se obvii fuissent, Sall. Jug. 79; ab obvio quodam etc., Suet. Caes. 81; — b) egf. om Ting; vid. Lucr. 3, 385; figcl. fac, ut litterae tuae mihi volent obviae, Cic. Att. 6, 4; non obviam ferre Arma viros, Virg. Aen. 9, 56; qui montes obvii erant itineri adversariorum, Nep. Eum. 9; obviam frangens (arbor: hyad det falder paa), Catull.; men obvii aquilones, (Møder vind af Nord), Tac. Ann. 2, 51; — calvitium quoquoversus obvium, (som seer til alle Sider), Appul.; — 11) „bef.“: A) som fiendtligen møder el. faaer imød; — ingredienti cum armata manu obvius etc., Cic. Caecin. 27; figcl. Jugurthae obvius procedit, Sall. Jug. 21; cf. id. ibd. 50; men infesta subit obvius hasta, Virg. Aen. 10, 877; — B) venlig imødekommende, forefæmende, artig el. venlig; — est enim obvius et expositus etc., Plin. Ep. 1, 10; — b) egf. om Ting og om Begreber: som er ved Haanden el. paa rede Haand; — ∞ comitas, Tac., voluntas, Quintil.; — C) „poet.“ egf. ubfat derfor; — rupes ... Obvia ventorum furis, Virg. Aen. 10, 694; cf. ibd. 3, 499; men vulneri et ferro obvius, Senec. Herc. Fur. 485.

ob.volito, are, v. n.: at flyde el. slagre hid og did, per ora vulgi palam, Pore. Latro. — ob.volutus, 3, [voluto]: forviklet deri; — ∞ bos obvis radicibus, Veget.; — ob.volutio, onis, f., [obvolv]: Tilhylling, Omgivelse; ∞ aethera vestiri, Macroh.; — ob.volutus, 3, particip. af flgd. — ob.volvere, volvi, volutum, 3, v. a.; 1) „egenf.“: vikler el. tilhyller; — obvolvendum caput etc., vid. Cic. Orat. 22; men capitibus obvolutis etc., id. Verr. 5, 28, (om Domsfætte); cf. id. Inv. 2, 50; — 11) „fig.“: Adest, adest fax obvoluta sanguine atque incendio („alleg.“), Pacuv. ap. Cic. Div. 1, 31; men Hor. Sat. 2, 7, 42: verbis ... decoris Obvolvas vitium (i. e. oh-tegas: dækker el. befnykker dermed)?

occa, ae, f.: en Sarve; — crates, quae occa vocatur, Veget.; — occaecatio, (obc.), onis, f.: at giøre usynlig; df. „overf.“ f. ocratio, (Sædens Sær-ning), Seren. ap. Non.; af — occaeo, [obc.], avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenf.“: giør blind, berøver (nogen) Synet; — quidam sine ulla manifesta causa subito occaecati sunt, Cels.; num oculi occaecati sint, id.; ∞ aliquem, Plin. 10, 3; cf. Liv. 22, 43; — 11) „fig.“: A) „overf.“: 1) fordukker el. formørker; — caligo occaecaverat diem, Liv. 33, 7; cf. Plaut. Men. 1, 2, 67; — 2) giør usynlig, stuler el. glemmer; — terra semen sparsum occaecatum cohobit etc., Cic. d. Senect. 15; ∞ fossas, Colum.; — B) „ment.“: 1) om Taler: at fordukke, at giøre usynlig; — obscura narratio totam occaecat orationem, Cic. d. Or. 2, 80; — 2) giør aandigen blind, blinder paa Forstanden; — non stultitia occaecatus, sed verecundia deterritus etc., Cic. Fam. 15, 1; occaecatus cupiditate, id. Fin. 1, 10; ni spes vana pacis occaecasset consilia, Liv. 42, 43; — b) „poet.“ egf.: sløver, giør stiv el. ubærgelig; — timor occaecaverat artus, Virg. Cul. 198. — occaecus, (f. obc.), is, f.: Redhuggen, Redsfablig, Plaut. Stich. 5, 4, 52.

occallatus, (obc.), 3, [callum]: med haard Hud; — ∞ fauces cibus ardentibus, Senec. Qu. N. 1, 13. — occallesco, [obc.], 3, v. n. incho.: faaer haard Hud; — occallere plagis (latera), Plaut.; an tumor occalluerit, Cels.; cf. Ovid. Met. 14, 282; — 11) „fig.“: at blive følelses og ligesom forhardt derimod,

navnl. ved Lidelser; — sed jam prorsus ocellui, Cic. Fam. 2, 18; cf. Plin. Ep. 2, 15; men sic ocelluere mores, ut etc., Colum. 8, 16.

oceano, (f. ob.c.), ui, 3, i Krigssproget: det til at blæse (i Hornet el. paa Trompeten); — jussu Metelli cornicines oceanuere, Sall. frgm. ap. Diomed.; men Tac. Ann. 2, 81: Sentius oceanere cornua tubasque... jussit. — oceanto, [ob.c.], (avi), atum, 1, v. a.: fortrykter el. forberer (ved Sang); — ∞ aliquem, Paul. Sent.; oceantata mulier, Appul.

occasio, (f. ob.c.), onis, f., [occasum, occido]; oprd.: Tilfældighed, det Tilfældige; df. I) „alm.“: Leiligheden, den bequemme el. passende Tid; — vid. Cic. Off. 1, 40: tempus actionis opportunum Graece εὐκαιρία, Latine appellatur occasio; nunc occasio est et tempus, Plaut.; — men ex incommodo alieno suam occasionem petere, (hste i rorte Bante), Liv. 4, 58; cf. Planc. ap. Cic. Fam. 10, 4; men teneo, quam optabam, occasionem, neque omitam, Cic. Leg. 1, 2; occasione data, id., oblata, Suet., ogf. per occasionem, Liv., ex occasione, Suet.: ved given Leilighed, leilighedsvis; — si fuerit occasio, Cic.; occasionem arripere, (gribe), Liv., capere, Plaut., sumere, Plin.; men ∞ amittere, (miste), lade ubenyttet, Cic., dimittere, Nep., praetermittere, Caes.; occasione non deesse, (passe sit Smit), id.; — ogf. c. gen. el. m. ad; — hic occasio solitudinis etc., Tac. Ann. 15, 50; amplam occasionem calumniae nactus, Cic. Verr. 2, 25; occasio... illius opprimendi, id. Mil. 15; cf. ibd. 14: quantae quoties occasiones, quam praeclarae etc.; men si etc., majores occasiones ad opitulandum etc., id. Fam. 10, 8; — hos Plaut. ogf. c. inf.; nunc adest occasio Bene facta cumulare, Plaut. Capt. 2, 3, 63; — II) „bef.“: Leilighed til at have el. faae Forraad deraf; — quum non esset lapidum occasio, Plin. 30, 65; nam oleae rara est occasio, (man har seldten Olietæ ved Haanden), Colum.; — III) personificeret befrivdes Occasio, Phaedr. 5, 8; cf. Cat. Dist. 2, 26: Fronte capillata, post est Occasio calva; f. ogf. Auson. Epigr. 12; — df. dem. occasiunculæ, ac, f., Plaut. Trin. 4, 2, 132.

I. occasus, 3, partic. af 2.occido. — 2.occasus, us, m., [2.occido]; oprd.: Fald; df. ogf. forcl., ligesom occasio: Tilfaldet el. Leiligheden, Enn. ap. Fest. p. 178, (Müll.); df. sædv. A) „alm.“: Undergang el. Nedgang, navnl. Himmellegemes; — ortus occasusque signorum, Quintil.; ∞ matutinus, vespertinus, Plin.; ante occasum Majae, Virg. Ge. 1, 225; solis occasus, (ved dens Nedgang), Caes.; ogf. sub el. ad occasum solis, id.; cum occasu solis, Sall. Jug. 68; — men absol., praecipiti in occasum die, Tac. Hist. 3, 86; — II) „fig.“; A) „overf.“: den Himmelsgn, hvor Solen gaar ned, d. c. Vesten; — inter occasum solis et septentriones, Caes. B. G. 1, 1; ligel. absol.: Quantus ab occasu veniens... imber etc., Virg. Aen. 9, 668; cf. ibd. 11, 317; — B) „ment.“: 1) Undergang, Jordærfælle, Endeligt; — ∞ rei publicae, Cic. Sull. 11, offerre; men id. Pis. 11: post obitum occasum nostrum, (esterat jeg var styrtet el. drevet i Landflygtighed); cf. Virg. Aen. 2, 432; — 2) Døden; — post L. Aelii nostri occasum, Cic. Acad. 1, 2; cf. Nep. Eum. 13.

*occatio, onis, f.: Høved el. Hærning; vid. Cic. d. Senect. 15, (hvorefter Ordets oprindelige Form er occaatio); — occator, oris, m.: som harver, Colum.; — ogf. „omist overf.“: occator ∞ scelorum etc., vid. Plaut. Capt. 3, 5, 4; — df. occatōrius, 3: hørende til Hærning, opera, Colum.; — [occo].

occido, [f. ob.c.], cessi, 3, v. n.: gaar derhen el. derimod; (forcl. Ord); — ∞ in conspectum aliqujus, Plaut., obviam alicui, id.; — not.: hertil hører ogf. d. forcl. Biform occido (f. occedo); — cui nos occidimus, et gratulati etc., Varr. R. R. 3, 17; cf. Fest. p. 181, (Müll.). — occensus, (f. ob.c.), 3,

fercl. Biform af accensus: antændt, forbrændt, Enn. ap. Fest. s. v. ob, p. 201, (Müll.). — occentatio, (obc.), onis, f., bucinarum: Trompetstød, edl., Symmach.; af — occento, (obc.), avi, atum, 1, v. a. o. n., [canto]; I) „egenl.“: at synge dertil el. derfor, at afsynge en Sang; — Quid si adeam fores, atque occentem? Plaut. Cure. 1, 2, 57; — II) „bef.“ ogf.: occentare m. o. ud. carmen: at afsynge et Spotstødigt el. Smædtdigt; vid. Fest. p. 181, (Müll.), o. Cic. d. Rep. 4, 10; — men ∞ ostium, (synge el. lyse Jortbandelse derover), Plaut. Pers. 4, 4, 20; — B) „overf.“: — occentans funebria bubo, (hvis Skrig varfor Ulykker), Ammian. — occentus, (obc.), us, m., [occino]: Synge el. sive dertil el. derimod; — ∞ soricis, (som endt Varsel), Val. Max. 1, 1, 5; cf. Plin. 8, 82.

ocepso, f. und. occipio. — ocepto, avi, 1, v. n., intens. af occipio: begynder; m. o. ud. inf.; — insanire oceptat, Plaut. Men. 5, 5, 18; men id. Rud. 3, 4, 71: Si attigerit, sive oceptassit, (archaisk f. oceptaverit). — oechi, orum, m.: hyrcanisk Træart, der ligner Jigenrætt, vid. Plin. 12, 18.

occidāneus, 3, ligesom occidentalis: vestlig, Innocent. ap. Goes.; af — occidens, tis: Vesten; f. und. 2.occido; df. — occidentalis, e: vestlig, ventus, Vestenvinden, Gell.; men ∞ latus septentrionis, (Nordreft), Plin. 13, 77.

*occidio, onis, f.: Nedbuggen, Myrden, Udrydelse; — ne in occidione victoriam poneret, Liv. 3, 28; equitatus occidione occisus, Cic. Fam. 15, 4; cf. Tac. Ann. 12, 38: occidione occumbere; occidioni dari, id., eximi, id.; — ogf. om Dyrne: occidionem gregis prohibere, (Racens Undergang), Colum.; o. — occidium, i, n.: Undergang, Jordærfælle, Prudent., inc.; — [af fig.].

I. occido, (f. ob.c.), di, sum, 3, v. a., [caedo]; I) „egenl.“: slaar til Jorden, aliekum pagnis, Ter. Ad. 4, 2, 20; ∞ glebam, (ganste at knuse), Varro; — B) „bef.“ ogf.: nedbugger, myrder; — nullus est modus hominis occidendi, quo ille non aliquot occiderit, Cic. R. Am. 35; ipse pugnas occiditur, Caes. B. G. 5, 36; men occidione occidere, (nedbugge til sidste Mand), f. und. occidio; men ∞ aliekum veneno, Suet. Claud. 44; — II) „overf.“; A) „alm.“: fordræder, gjør ulykkelig; — occidisti me tuis fallaciis, Ter. Phorm. 4, 3, 67; men comist: Occisa est haec res, nisi etc., (derved er intet at gjøre), Plaut. Capt. 3, 4, 7; — ogf. plager el. prøver tilføde; ∞ saepe rogando, Hor. Epod. 14, 5; cf. id. A. P. 475; — not.: comist super!, occisissimus sum omnium, qui vivunt, Plaut. Cas. 3, 5, 52.

2. occido, (f. ob.c.), cidi, casum, 3, v. n., [cado]; I) „egenl.“: falder omfald, falder ned; — ut alii super alios... occiderent, Liv. 21, 35; ligel. om Træer, id. 23, 24: ut... momento levi occiderent; — B) „bef.“ om Himmellegeme: at gaar ned; — sol occidit, Liv.; Capra occidit mane, Colum.; cf. Plin. 2, 23; df. „pect.“, Catull. 5, 4: Soles occidere et redire possunt, Nobis, quum semel occiderit brevis lux, etc.; — bb) hertil mærkes: a) sol occidens: den nedgaende Sol el. Solens Nedgang, Cic. Liv.; — ligel. sol occasus, Plaut., Gell.; sol occasus suprema tempestas esto, id. 17, 2, (c. XII Tabb.); men sole occaso, Quadrig. ap. Gell.; — b) partic. occidens, (sc. sol), som subst. o. „overf.“: den vestlige Himmelsgn, Vesten; — ab oriente ad occidentem etc., Cic. N. D. 2, 66; cf. Hor. Epod. 1, 13; — occidens aestivus, (hvor Solen gaar ned om Sommeren), Colum.; occidens hibernus, Vitruv.; — II) „fig.“; A) „alm.“: at gaar under, at omkomme, opføre at være, at døe; — extincto calore occidimus ipsi etc., Cic. N. D. 2, 9; qui in bello occiderunt, (ere faldne), id.; sperans... cum occasurum (in bello), Sall. Jug. 7; cf. Virg. Aen. 2, 581; men Occidit a forti... Achilles, (faldt for hans Haand), Ovid. Met. 13, 597; men dextra Occidit ipsa

sua, (har ombragt sig selv), Virg. Aen. 12, 659: — B) „bef.“: at færgaale, at gaale til Grunde: 1) om Persener; — sin plane occidimus etc., Cic. Qu. Fr. 1, 4; — ofte ogs. som Udraab: occidi, (jeg er fortabt), Terent.; sigel. tota occidi, Plaut. Cas. 3, 5, in.; — 2) om Ting og Begreber: — Occidit ... Troja, vid. Virg. Aen. 12, 828; ut hic ornatus (mundi) ... dilapsus occidat, Cic. Acad. 2, 38; cf. id. Lael. 27; oculorum lumen occidit, (Synet er borte), Lucr.; vita occidens, vid. Cic. Tusc. 1, 45; — occidit spes nostra, Plaut.; cf. Hor. Od. 4, 4, 70; sigel. vestra beneficia ... occursura este, Cic. Mil. 36; — not.: occidens, tis, som subst., f. ovenf. — 3. occido, f. occedo, f. und. occedo.

occidūālis, e: vestlig, Oceanus, Symmach.; af — occidūus, 3, [2.occido]; 1) „alm.“, sigesem occidens, om Symmetlige: som gaar ned el. under; — sole jam fere occidente, Gell. 19, 7; oriens occiduousque dies, Ovid. Fast. 4, 832; ∞ nox, Stat.; — B) cf. „verf.“: vestlig, imed Vesten; — ab occiduo sole, Ovid. Fast. 5, 558; sigel. Praeceptis occiduous ille subivit aquas, ibd. 1, 314; ∞ Mauri, Lucan.; ∞ hora, (Aftenen), Calpurn.; — II) „bef.“: sem gaar tilgrunde, navn. som deer el. omfommer; — Labitur occiduæ per iter declive senectæ, Ovid. Met. 15, 227; — ogs. „verf.“: forgængelig, henseende, odt.; occiduum carnis, Paul. Nol.

occillo, are, v. a., [occo]: sønderstaaet, knuget, os alieu, Plaut. Amph. 1, 1, 28, inc.; (al. oscillet). — occino, (f. obe.), cinui, centum, 3, v. n., [cano]: at synge el. strige dertil; navn. om Varselsynge; saal. Liv. 6, 41: si occinuerit avis; cf. id. 10, 40, v. Val. Max. 1, 4, 2; — ogs. „alm.“: at strige; — animalia inter se, Appul.

occipio, (f. obe.), cepi, ceptum, 3, v. n. v. a., [capio]; 1) neutr.: at begynde, at have el. tage sin Begyndelse; — modo dolores ... occipiunt, Ter. Ad. 3, 1, 2; cf. Lucr. 5, 887; hiems occipiebat, Tac. Ann. 12, 12; — II) act.: begynder derpaa; — ∞ quaestum, (begynde paa en Rærgsvei), Ter. Andr. 1, 1, 52; ∞ sermonem cum aliquo, id., cautionem, (sammen en Gang), Plaut.; ∞ magistratum, (tiltræde), Liv., Tac.; — ogs. c. inf.; ∞ agere argumentum, Liv. 1, 7, loqui cum aliquo, Plaut.; — ogs. pass.: Qua hoc occipitum est causa, Ter. Heaut. 4, 1, 36; — ogs. c. inf. pass.; quum etc., accepta est agi (fabula), Ter. Eun. prol. 22; — not.: occipso, f. occipero, Plaut. Amph. 2, 2, 41, oftere; sigel. occipit, f. occiperit, id. Asin. 4, 1, 49.

occipitum, 1, n.: Baghovedet; — humeris ad occipitum ductis, Quintil.; Quæ (anus) in occipitio quoque habet oculos, Plaut. Aul. 1, 1, 25; — men „verf.“: post occipitum (bag sig el. i Ryggen) relinquere exercitus, Varr. ap. Non.; men som Drifstrog: frons occipitio prior, Cato; f. und. frons; af — occiput, (obe.), itis, n., [caput]: Baghovedet; — quos vivere fas est Occipiti caeco, (uden Sine i Ræften), vid. Pers. 1, 62.

*occisio, (obe.), onis, f., (forverfelses oftere m. occidio): Redfabling, Drab, Mord; — si caedes et occisio facta non erit, Cic. Caecin. 14; ad unum occisione perierunt, Aur. Vict.; v. — occisor, (obe.), oris, m.: som nedlægger el. fælder; — ∞ regum, Plaut. Mil. gl. 4, 2, 64; — ∞ occisorius, 3: til at slagte, animalia, Tertull.; — [1.occido]. — occisus, 3, partic. af 1.occido.

occlāmīto, [obcl.], v. n. intens.: striger el. raaber stærkt; — dormio, ue occlāmites, Plaut. Cure. 1, 3, 27; — occlāudo, [obcl.], ere, v. a., Biform af fgd., Cod. Theod. — occludo, (obcl.), si, sum, 3, v. a., [clāudo]; 1) „egenl.“: tilslutter, tilspærer, ostium el. januum, Plaut., aedes, Ter.; occlusis tabernis, Cic. Catil. 4, 8; — ogs. indslutter el. indspærer, Iuffer derfor; me ... apud se occludet domi, Plaut. Men. 4, 2, 108; men cui (servo) nihil est nec ob-

signatum, nec occlusum, Cic. d. Or. 1, 61; — II) „fig.“: at binde el. hindre el. standse; — ∞ linguam alieni, (bringe til Staaelse), Plaut. Mil. gl. 3, 1, 11; Dumque ejus lubido occlusa est contumeliis, etc., Ter. Andr. 3, 3, 25; — not. a: af partic. occlusus, 3, findes forcl. compar. occlusior, Plaut. Trin. 1, 2, 185, v. superl. occlusissimus, id. Cure. 1, 1, 15; — not. b: occlusti, f. occlusisti, id. Trin. 1, 2, 151. — occlusus, 3, partic. af fgd.

occo, avi, atum, 1, v. a., [f. und. occatio]: harver; — ∞ segetes, Hor. Ep. 2, 2, 161, agrum, Colum.; — men Tibi aras, tibi occas, etc., (som Sæntens), Plaut. Merc. prol. 71; — ∞ vites novellas, (smaahafte Jorden derem), Varr. R. R. 1, 31, (hyer ogs.: quod ita occidunt, se. glebas, occare dictum); — ogs. absol.: semper occant prius, quam sarriunt rustici, Plaut. Capt. 3, 3, 5; — ooccoeno, [obc.], are, v. n.: spiser deraf, de lumbis, Plaut. frgm. ap. Varr. L. L. 7, 3, inc., vid. Müll. — occoepe, f. und. occipio.

occubitus, (obe.), us, m., [ocumbo]: Undergang el. Nedgang; — ∞ solis, Hieronym. — occubo, [f. obe.], are, v. n.: at ligge el. hvile; — men sæde, „poet.“ om den Afdele: at ligge i sin Grav; vid. Virg. Aen. 5, 371, v. ibd. 10, 706; men id. ibd. 1, 547: si etc., neque adhuc crudelibus occubat umbris, (i. e. in umbris el. inter umbras); men ∞ leto, Senec. Hipp. 997.

occulo, (obe.), (avi), atum, 1, v. a., [calco]: nedtræter, Cato; palea obculcata pedibus pecudum, Varro; cf. Liv. 27, 14: partim occultatis, partim dissipatis terrore, qui etc., inc. — occulo, cului, ultum, 3, v. a., [ob, colo]; 1) „alm.“: bedækker; — virgulta ... multa memor occele terra, Virg. Ge. 2, 346; — II) „bef.“: bedækker for at skjule, underdager Diet; — hastatos ... valles ... occultebant, Liv. 33, 1; sigel. (feminae) ceteris in urbibus parietum umbris occultuntur, Cic. Tusc. 2, 5; ∞ classem sub rupe, Virg. Aen. 1, 310; — ogs. „alleg.“: apparent (vulnera), nec oculi possunt, Cic. Att. 5, 15; — B) ogs. „verf.“: lægger Skjul derpaa, forfølger, fortier; — neque tamen occultare debui narratum ab iis, qui etc., Tac. Ann. 3, 16; cf. Tibull. 1, 2, 37; — III) partic. occultus, 3, ofte ogs. som adj.; A) „alm.“: skjult, forborgen, hemmelig; ogs. uident el. umærfelig; — in oculis locis (prostat, opp. in foro), Plaut. Cure. 4, 2, 21; Rara per occultos lucebat semita calles, Virg. Aen. 9, 383; ∞ via, id., nota, Ovid.; men ∞ ævum, (som glider uformæft), Hor. Od. 1, 12, 15; — compar., ∞ cupiditas, atque tectior, Cic. R. Am. 36; si quid erit occultus, id. Fam. 11, 21; superl., ∞ res aperire, id. Acad. 2, 19; — res occultæ, (om Naturrens Love), Lucr. 1, 146, Cic. Acad. 1, 4, oftere; — b) ogs. om Persener: forborgen, indekluttet i sig selv; — si me astutum et occultum lubet fingere, Cic. Fam. 3, 10; cf. Liv. 25, 16, v. Tac. Ann. 6, 5; — ogs. c. gen.: occultus oculi, (der ved at skjule sit Had), ibd. 4, 7; — ogs. staaer occultus, som appos. pers., f. adv. occulte; oculi laetabantur etc., (hemmeligen glæde de sig), ibd. 1, 12; cf. ibd. 3, 29; — B) neutr. occultum; 1) som subst.: hemmeligt Sted; ogs. Hemmelighed; sigel. in pl. occulta, orum; — stare in occulto, Cic.; ex occulto intervenire, id.; cf. Ter. Eun. 4, 7, 17; — occulta saltuum scrutari, Tac. Ann. 1, 61; — fata in occulto esse (sinere), Liv. 21, 22; servi, quibus occulta creduntur, Cic. Coel. 23; occulta conspirationis, Tac.; — 2) som adv.: occulto, Afran. ap. Charis., v. per occultum, Tac. Ann. 4, 71: forborgen, hemmeligen.

*occultatio, (obe.), onis, f.: Skjulen el. at skjule sig; — aliae (hestiae) ... occultatione se tutantur, Cic. N. D. 2, 50; cf. Caes. B. G. 6, 21: ejus rei nulla est occultatio, quod etc.; — II) „fig.“: occultatione proposita etc., (naar den tør haabe at blive skjult),

Cic. Fin. 2, 22; o. — occultator, oris, m.: som skuler el. forvarer; cf. „overf.“: ille latronum occultator et receptor locus, Cic. Mil. 19; — [occulto].

*occulte, adv.: skult el. i skul, hemmeligen, umærkelig; — neque id occulte fert, Ter. Ad. 3, 2, 30; (han gjør ingen Hemmelighed deraf); cf. Caes. B. C. 1, 66, v. id. B. G. 7, 83; — compar., occultus conari, Cic.; cf. Sall. Catil. 17; superl., quam potuit occultissime, Caes. B. C. 3, 67; cf. Sall. Jug. 91; derim. maxime occulte, ibd. 35; v. — occultum, adv.: = frgd., reptare, Solin. 4; — [occultus].

1. occulto, abl. som adv., af. occultus, 3, f. ind. oculo. — 2. occulto, avi, atum, 1, v. a., intens. af oculo; 1) „egent.“: skuler, glemmer, bringer af Synne; — 2) legationem silvis, Caes.; cf. Sall. Jug. 53; — se latebris, Cic. Manil. 3; ogf. — aliquid in terram, Caes. B. G. 7, 85; — fugam, id.; quae natura occultavit, vid. Cic. Off. 1, 35; — ogf. media: (stellae) tum occultantur (blive usynlige), tum aperiantur, id. N. D. 2, 20; — 11) „bes.“ ogf.: forfølger, fortier, holder hemmelig; — vid. Cic. Off. 1, 30, v. id. Fin. 2, 21; Non occultato nomine etc., Ovid. Pont. 1, 1, 17; — ogf. e. inf.; est res quaedam, quam occultabam Tibi dicere, (holdt tilbage el. undek at sige dig), Plaut. Pers. 4, 3, 22. — occultus, 3, part. v. adj. af oculo.

occumbo, (f. obe.), cubui, cubitum, 3, v. n. (o. a.), [af inus. cumbo, i. e. cubo]; 1) „egent.“: falder el. synker ned; — et ita in gladium occubuit, (styrte sig i sit Sværd), Vell. 2, 70, inc.; — men om en Comer: quum oriretur occumberetque etc., Justin. 37, 2; — 11) fædd. „fig.“: at døe, at omfomme; absol., cf. m. mortem el. morte el. morti; — aut occubissem honeste, aut etc., Cic. Att. 3, 15; — pro libertate, Suet.; cf. Ovid. A. A. 3, 18; — pro patria mortem (al. morte) occumbere, Cic. Tusc. 1, 42; cf. Liv. 2, 7, ogf. id. 1, 7, v. Suet. Aug. 13; — men — morti, Virg., neci, Ovid.; — men — Rullo (dat.: falde for hans Haand), Sil.; — not.: forcl. er occumbere (f. accumbere): at ligge til Bords, Afran. ap. Non.

*occupatio, (f. obe.), onis, f.; 1) „egent.“: Besættelse el. Indtagelse deraf; — — fori, Pseud. Cic. p. Dom. 8; ogf. Besiddelsestager af noget som Giendom, vid. Cic. Off. 1, 7; — 11) „fig.“: A) som rhetorisk Figur; a) ligesom praesumptio v. προλήψις: Indvendning, som Taleren gjør sig selv, for strax at giendrive den; heder antag occupation, Cic. d. Or. 3, 53; cf. Quintil. 9, 2, 16; — b) naar Taleren anfører, hvad han siger sig at ville forbigaae; vid. auct. ad Her. 4, 27; — B) „alm.“: Øyefættelse el. Beskæftigelse; — in maximis occupationibus tuis etc., Cic. Orat. 10; cf. Nep. Att. 20; — ogf. e. gen. subj.; occupationem populi R. etc., Liv. 10, 45; men Caes. B. G. 4, 22, e. gen. obj.: tantularum rerum occupationes, (med flige Iibetpættigheder); v. — occupatorius, 3: der som ledig tager i Besiddelse, ager, Sicut. Flacc. ap. Goes.; — [occupo]. — 1. occupatus, 3, part. v. adj. af occupo. — 2. occupatus, us, m., [occupo], ligesom occupatio: Beskæftigelse, Claud. Mam. ap. Sidon.

occupo, (f. obe.), avi, atum, 1, v. a., [capio]; oprb.: tager fat derpaa, tager derom; df. 1) „egent.“: bemægtiger mig, besætter, indtager, erholder; — obsidere atque occupare totam Italiam suis praesidiis, Cic. Agr. 2, 28; — possessiones, id.; urbes, Liv., montem, Tac., portum, Hor. Od. 1, 14; — regnum, Cic., tyrannidem, id.; — men „poet.“: — aliquid amplexu, (omarme), Ovid. Fast. 3, 509; — 11) „fig.“: A) „overf.“: 1) besætter el. indtager el. fylder dermed; — atra Nube polum, pater, occupato, Hor. Od. 3, 29, 43; — urbem (sc. aedificiis), Liv. 5, 55; cf. Hor. Od. 3, 24, 3; — 2) overfalder, angriber, aliquid gladio, Virg., morsu, Ovid., canes ense, Propert.; —

men Virg. Aen. 10, 699: — aliquid saxo (m. tilføiet acc. graec.) os faciemque adversam (lige i Ansigtet); — 3) forefemmer, gjør noget forst (cf. for en anden); — Occupat egressas quamlibet ante rates, (indhenter dem), Ovid. Trist. 1, 10, 6; — saal. ogf. e. inf.: occupat bellum facere, (begynder Krigen forst), Liv. 1, 14; — B) „ment.“: indtager el. betager; — tantus timor omnem exercitum occupavit, Caes. B. G. 1, 39; cf. Cic. Fontej. 15: — animos magnitudine rei; — 2) at besættig; — — animum in funambulo, Ter. Heec. prol. 14; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 10: haec causa primos menses occupabit; — not.: i Defensionem el. Regnifabs dæfener heder — pecuniam: at anlægge el. anbringe Penge saa el. saa; — pecuniam adolescentulo gravi honore — occupavisti, (du har taant ham Penge inob hve Hæder), Cic. Flacc. 21; — pecuniam apud populos, id. Verr. 1, 36; men — pecuniam in pecore, (sætte Penge deri), Colum.; — 111) part. occupatus, 3, ogf. som adj.: besættiget, navnt, m. Statsfager, opp. otiosus, Cic. Tusc. 1, 3; occupatus in eo, ut etc., Nep. Aleib. 8; men — tempora, Cic. Plane. 27; — compar., Coel. ap. Cic. Fam. 8, 4; superl., Cic. Att. 12, 38; — not.: occupassis, it, f. occupaveris, etc., Plaut.

occurro, [obc.], curri el. ecurri, cursum, 3, v. n.; 1) „egent.“: A) „alm.“: a) om Personer: at løbe el. ile el. gaac imøde; ogf. at møde el. træffe; fædd. e. dat., ogf. absol.; — — alieui venienti, Caes. B. C. 3, 19; — ogf. — alieui obiam, Plaut. Epid. 2, 2, 30; — men ub. dat.; si — occurri (sc. tibi), Hor. Ep. 1, 1, 95; men pass.: occurritur (sc. mihi, neml. for at bevise mig Hre), Cic. Att. 2, 22; — B) ogf. om siendligt Sammenstød; vid. Caes. B. C. 1, 40, v. ibd. 2, 27; — 11) „fig.“: A) „overf.“: 1) at træffe derpaa; — quibuscumque signis occurrerat etc., Caes. B. G. 4, 26; — 2) at fomme deril el. derhen, at indfinde sig derved; e. dat., cf. m. ad, cf. m. in; — huic (concilio) ut occurrerent, etc., Liv. 31, 29; ligel. legati ad id concilium occurrerunt, id. ibd.; men accepta pecunia quam primum in aliam civitatem occurrere, Cic. Verr. 3, 27; — 3) localt: at møde, d. e. at ligge ligeoverfor el. ligemod; — apud Elegiam (urbem) occurrit Euphrati Taurus mons, Plin. 5, 20; — B) „ment.“: 1) at fomme imøde, at modarbeide el. forefomme; — — atque obsistere omnibus ejus consiliis, Cic. Catil. 3, 7; — illi rationi, id., malevolentiae hominum, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 11; — b) ogf. omvendet: at fomme imøde el. til Hjelpe, at hielpe derpaa, at afhjelpe; — venienti occurrere morbo, Pers. 3, 64; — exspectationi, Cic. Cluent. 23; cf. Nep. Pelop. 1; — 2) talende el. svarende at gaac imøde, at svare, odl.; — ut si dicenti: quem video? ita occurras: ego, etc., Quintil. 1, 5, 36; — df. impers.; si etc., qui poterunt longius progredi? occurreretur enim, sicut occursum sig, Cic. Acad. 2, 14; — 3) at møde el. fremskille sig for Sielen, at vise sig, at forefomme, odl.; — saal. — animo, Cic. d. Or. 2, 24; ligel. cogitationi, quonam modo etc., Plin. 29, 1; men e. inf.: occurrit aliqua dicere etc., (det træffer el. påsker at tale derom), id. 21, 99; — men Cic. d. Or. 3, 49: ipsi (hi pedes) occurrunt orationi; men id. Orat. 32: saepe enim occurrunt (haec: forefomme ofte).

*occursaculum, i. n. det Mødende; df. „overf.“: occursacula noctium, Rattespøgelse, Appul.; — occursatio, onis, f.: Sammenlob af Mennesker, (navnl. for at opvarte en Stormand, el. for at ledsage en Candidat), Cic. Mil. 35, v. id. Plane. 12; v. — occursator, oris, m.: som iler derhen el. nogen imøde, Aulon.; — [occursio]. — occursio, onis, f., [occurro]: Møden el. Imødefommen; vid. Senec. Consol. ad Marc. 18, inc.; — ogf. „alm.“: Besøg, Sidon. — occursus, (obe.), are, v. n., intens. af

occurso (cf. occorro): at komme imøde, at standse; — ∞ pecoribus, Solin. 25.

occurso, (obc.), are, v. n. (v. a.), intens. af occorro; 1) egentl.; A) „alm.“: løber el. iler derimod, støder derpaa; — B) capro, Virg. Ecl. 9, 25; ∞ fugientibus, (faste sig i Veien for dem), Tac. Ann. 3, 20; — ogs. om Ting: occurrentes inter se radices, Plin. 16, 2; — B) „bes.“: 1) fiendeligen at komme el. træde derimod; occursat oculus gladio, etc., Caes. B. G. 5, 44; f. ogs. nedent, Sall. Jug. 85; — 2) at løbe el. iler derhen el. deriftil; — portis, Liv. 2, 45; quid tu huc occurras? Plaut.; men ∞ numinibus, Plin. Pan. 81, (indfinde sig i deres Tempel); — II) „fig.“: A) om Personer: at gaae imøde, at modstaae el. fjerfomme; — ∞ fortunae, Plin. Pan. 25; ogs. absol.: ea agere inter invidios, occurrentes, etc., Sall. Jug. 85; — B) om Begreber: at fremstaae el. vise sig for Sielen, at falde negen ind; m. o. nd, dat. animo; vid. Plin. Ep. 5, 5, o. ibd. 2, 3; — comitit ogs. c. acc.; ita me occurrent multae, Plaut. Mil. gl. 4, 2, 56.

*occurſor, (f. obc.), oris, m.: som gaaer imøde, Augustin.; df. — occurſorius, 3, potio, (Befomſtædt); ogs. ∞ promulſis, Appul.; c. — occurſus, (obc.), us, m.: Møden el. at komme imøde, at støde derpaa; — vacuis occurſus hominum viis, (hvor man ingen møtte), Liv. 5, 11; occurſus hominum vitare el. declinare, Tac.; — II) „overf.“ om Ting: — occurſus ſtipitis, (ved at støde derimod), Ovid. Met. 15, 522; — men occurſus recurſusque inexplicabiles (itinerum labyrinthi: dens Jorviffinger), Plin. 36, 19; — [occurro].

Océanitis, idis, f., Ὠκεανίτις: Datter af Oceanus, Virg. Ge. 4, 341. — Océānus, i. m., Ὠκεανός: Ocean el. Verdenshavet; — vid. Cic. d. Rep. 6, 20: terra ... circumſuſa illo mari, quod Atlanticum, quod magnum, quem Oceanum appellatis in terris; men intra Oceani oſtium, Cic. Manil. 12, (i. e. intra fretum Gaditanum); cf. id. Tusc. 1, 20, o. id. N. D. 3, 10; ∞ circumvagus, Hor. Epod. 16, 41, diſſociabilis, id., beluoſus, id.; — b) i Appoſition m. mare (el. adjectiviſt) findes mere Oceanum, Tac. Hist. 4, 12; cf. Caes. B. G. 3, 7, ogs. Mela 2, 6, v. Tac. Ann. 1, 9; — 2) „overf.“ o. eftercl.: el. fiort Bæſkar, Lamprid. Al. Sev. 25; — II) perſonificeret el. ſom Gudsdom er Oceanus: Son af Coelum o. Terra, Gemal af Tethys, og Fader til Kæberne og Nympherne; — vid. Cic. Univ. 11, id. N. D. 3, 19, v. Hygin. Fabb. praef., ogs. Catull. 87, 6; men Virg. Ge. 4, 382: Oceanumque patrem rerum, (med Henſyn paa Vandet ſom Grundelement).

*ocella, ae, m.: med ſmaa Dine, Plin. 11, 55; o. — ocellatus, 3: forſynet med ſmaa Dine el. Puncter; — ludere ocellatis (sc. lapillis), Suet. Aug. 83, (med Gmaaſtene, der, ligefom Terninger, ere betegnede med Dine el. Puncter); af — ocellus, i, m., dem. af oculus: ſtøbt Dæ; df. in pl.: ſelende, Plaut. Trin. 2, 18; men ∞ turgiduli, Catull. 3, 18, irati, Ovid. Am. 2, 8, 15; — dog ogs. ocelli „poet.“ f. oculi, Prop. 1, 3, 19, o. id. 2, 10, 17; — II) „fig.“: A) der ſpyerſte el. Indſigte i ſit Elag; — ocellus Italiae, villula meas etc., Cic. Att. 16, 6; df. ogs. ſom Reſtorb: ocellus mi, Plaut.; ligel. ocellus aureus, id.; — B) af Gefaltens Lighed: Knold ved Roden af viſſe Bæxter, ogſ. oculus, Plin. 21, 10.

ochra, ae, f., ὄχρα: Ofter el. Oftergel, en Jordart, ſom giver en gul Farve, Plin. 33, 12, Cels., Vitruv. — Ochus, i, m., Ὀχος; I) en Klod i Bactrien, Plin. 6, 18; — II) Tilnavn f. K. Artaxerxes d. treble, Curt.; — III) en Son af K. Darius Codomannus, Curt. 4, 14.

oecimoides, is, adj., ὠκεανοειδής: der ligner Bæxten oecimum, Appul. — oecimum, i, n., ὠκευον: Baſilicurt, Plin. 19, 35; folge en Joſſetro er

denne Bæx: cum maledictis et probis serendum, id. 19, 37; hſ. oecima cantare, (udſtætte el. banded), Pers. 4, 22. — oecimum, (oecimum, oecymum), ὠκευον: en Mæleverat; (ligefom frgd., benævnt af dens hurtige Bæx, Cato, Varro, Plin. 17, 35).

oecior, us, gen. oris, adj. comp., ὠκεϊον: hurtigere; superl. oecissimus, 3, ὠκεϊστος; — oecior cervis, Hor.; cf. Virg. Aen. 5, 319; men oecissimum venenum, (ſom har den hurtigſte Virkning), Plin.; — b) „overf.“ om Tiden: ſom er for el. foran; — oecissima pira, (ſom ſkødt blive mødne), Plin.; — df. adv., oeciter: hurtigen el. haſtigen, surgere, Appul.; — compar. oecius, hurtigere el. tidligere; ut oecius ad tuum pervenias, Cic. Quint. 13; cf. Ter. Eun. 3, 5, 61; serius oecius Sors exitura (urna), Hor. Od. 2, 3, 26, (tidligere el. ſidligere, forſt el. ſidst); — ogs. ſtaaer oecius oftere f. oeciter; ſaal. Caes. B. G. 3, 45; ligel. sequere hac me oecius, Ter. Heaut. 1, 7, 4; — superl., quam oecissime accedere, Sall. Jug. 25. — oecius, oecissime, f. und. frgd.

1. Oecus, i, m.: Stiftelsen af Byen Mantua, Virg. Aen. 10, 198. — 2. Oecus, i, m., [ὄκος], i. e. piger, tardus, bed („allg.“ paa et Mater af Mæteren Socrates): en Perſon, der dreier el. ſnoer en Line, ſom en Gefinde ſtedſe afgnaver; vid. Plin. 35, 40; piger ... Oenos, spartum torquens, quod aellus arrodit; hſ. orteſpægis em et forgeves og uendeligt Arbejde: Dignior obliquo funem qui torqueat Oeno, Prop. 4, 3, 21. — oecuinisco, (f. obqu.), ere, v. n., [af inus. quino, beſt. m. κινέω, i. e. moveo]: at buſſe ſig ned, at lindre, Pompon. ap. Non.; vid. conquinisco s. l.

oerea, ae, f., [beſt. m. ὄρεα, d. e. d. opphæde]: Benſtimme el. Benſharniſt til Krigsbrug; brugtes ogs. af Jægere og Landmand; bares af Sammiterne alene om det venſtre Ben, Liv. 9, 40; cf. Juvenal. 6, 258; men ∞ leves, Virg. Aen. 7, 631; df. — oereatus, 3: med Benſharniſt el. Støvler, Hor. Sat. 2, 3, 234; — crura, Plin. — Oeresia, ae, f.: Elævine af Tanagra, og Møder til K. Servius Tullius; vid. Ovid. Fast. 6, 627, o. Plin. 36, 70. — Oericulum, i, n.: By i Umbrien; — B) df. Oericulanus, 3, villa, Cic. Mil. 21; — Oericulani, orum, m.: Indvænerne af Byen Oericulum, Liv. 9, 41. — oeris, is, m., [ὄρεος, i. e. cacumen]: ſtenigt Bierg, Liv. Andr. ap. Fest. p. 181, (Müll.).

oetachordos, (oetoch.), on, [ὀρχήχρδος]: etteſtrænger, etteſtemmig, Vitruv. 10, 8. — octaedros, on, ὀκτάεδρος: med ette Sæder, Capella. — octagōnos, (octog.), on, [ὀκτάγωνος]: etteſinket el. etteſtierner, Vitruv.; — b) df. subst. octagonon, i, n.: Dtefant, id. — octangulus, 3, [octo, angulus, i.] = frgd., Appul. — octans, tis, m.: Detanten, (Maaleſtrument), egenl. Cirkelaffnit af 45 Grader el. $\frac{1}{2}$ af Cirkellinien, Capella. — octaphōrus, f. und. octophorus. — octas, adis, f., ὀκτάς: Dtefaltet, en Ofter, Capella. — octastylōs, on, ὀκτάστυλος: etteſtøbt, Vitruv. 3, 2. — octateuchus, i, m., ὀκτάτευχος: i ette Bind, Cassiod.

*octavanus, i, m., (sc. miles): Seldat af d. ottende Legion; in pl., Mela, Plin.; o. — octavārius, 3; df. octavārium, vectigal: Afgift af en Ottendedel, Cod. Just.; — II) octavarius, i, m.: ſom inſkræver denne Afgift, Cod. Theod.; — [octavus]. — Octāvianus, f. und. frgd. — Octāvius, a: romerſt Elægt; o. Perſonsnavn, hvoraf mærkes: C. Octavius: Fader til K. Auguſtus, ſom ſelv derfor, efter ſin Adoption af Caſar, hedet Octavianus, Suet. Aug. 2; — porticus Octaviae, ibd. 29; hſerfor Plin. (34, 14, oftere) ogs. har opera Octaviae, (om den der opſtillede Kunſtſamling); — B) df. 1) Octāvius, 3: octaviſt, gens, Suet. Aug. 1, vicus, ibd.; — 2) Octāvianus, 3, militis, Caes. B. C. 3, 9, (der anſeres af

en Octavins); men ∞ bellum, Cic. N. D. 2, 5, i. e. bellum Cn. Octavii cum Cornelio Cinna; — 3) Octavianus, i, m.: den af Julius Cæsar adepterede Octavius, (sild. Kæiser Augustus); hys. Caesar Octavianus, Cic. Fam. 12, 25, v. Tac. Ann. 13, 6.

octāvus, 3, [octo]: d. ottende, pars, Cic.; egs. absol.: octava, (sc. pars), auct. B. Afr. 98; egs. som Afgift, Cod. Just.; — octavum marmor, Martial., (d. ottende Møstien); men absol.: ager efficitur cum octavo (sc. grano, giver ottetfeldt), Cic. Verr. 3, 47; — octava, m. v. ud. hora, vid. Martial. 4, 8, v. Juvenal. 1, 49, (brugtes neml. til Vegetationsfester for Maaltidet); — comiss er: octavus sapientum, (den ottende Bise), Hor. Sat. 2, 3, 296; — neutr. octavum egs. som ad: ottende Gang, Liv. 6, 36. — octāvusdecimus, octava.decima, etc.: den ottende, Vitruv., Tac. — octennis, e, [octo, annus]: otteårig, puer, Ammian.

octies, adv., [octo]: otte Gange; — septenos octies anfractus, Cic. d. Rep. 6, 12; — victor, Plin. — octingessimus, 3, f. octingentesimus, Priscian. — octingenarius, 3: bestaaende af 800, grex, Varro; af — octingeni, ae, o: = figd., Priscian. — *octingenteni, ae, a: hver 800, Priscian.; v. — octingentesimus, 3: d. 800ste, annus, Cic.; af — octingenti, ae, a, [octo, centum]: 800; — mille et octingenta stadia, Cic.; df. — octingenties, adv.: 800 Gange, Vopisc. Tac. 10. — octipes, edis, adj., [octo, pes, m.]: ottetfødet, cancer, Ovid., Propert.

octo, num. card. indecl., $\delta\tau\omega$: otte; — ∞ millia passuum, Caes.; decem et octo dies, Liv. 10, 21; centum et octo annis, Cic.; octo et viginti, Gell.; df. — octoas, adis, f., f. octas: Ottetallet, en Otter, Tertull.

October, bris, m., [octo]: d. ottende Maaned i det romerske Åar, (neml. fra Mars, f. und. December); — ultima parte Octobris, Colum.; — egs. m. mensis; quum mense Octobri in urbem revertisset, Vell. 2, 56; egs. hører hertil: Idus Octobres, (d. 15 October), Martial. 12, 67; figel. Calendis Octobribus, (d. 1 October), Cic. Att. 4, 16.

octochordos, f. und. octachordos. — octōdecim, num. card. indecl., [octo, decem]: atten, cohortes, Frontin. — octōgāmos, on, [$\delta\tau\omega$, γάμος]: otte Gange gift, Hieronym. — octōgēnarius, 3: som indeholder 80; — ∞ pater, (80aarig), Plin. Ep. 6, 33; ∞ fistula, (hvis Blis har en Brede af 80 Tommer), Vitruv.; af — octōgeni, ae, a, num. distr., [octo]: hver 80, cf. 80 til hver, Liv. 10, 30; — II) egs. „alm.“: 80, Plin. 7, 75. — *octōgēsimum, 3: d. 80de, annus, Cic. d. Senect. 10; v. — octogies, adv.: 80gange; — sesterium centies et octogies etc., Cic. Pis. 35; — skrives egs. octuagies, Plin.; af — octoginta, num. card. indecl., $\delta\gamma\delta\omega$ ζonta: 80, anni, Cic.; men unde-Octoginta annos natus, Hor. Sat. 2, 3, 117; — skrives egs. octuaginta, Colum. — octōgōnos, f. und. octagonos.

octōjūgis, e, [jugum]: ottetpændt (currus); df. „overf.“ (med Ymle el. Bitterhed) f. octo, Liv. 5, 2: nunc jam octojuges (tribunos) ire etc.; — b) octojugis (sc. numeros), Ottetallet, Tertull. — octōminutalis, e: som sælges for ette Skilling, libra carnis, Lamprid.

octōnārius, 3: bestaaende af otte, numerus, Varro; men ∞ versus: otteledest jambisk Vers, Quintil. 9, 4, 72; — ∞ fistula, (hvis Blis holder otte Tommer), Frontin., Plin.; af — octoni, ae, a, num. distr. af octo: ette paa el. til hver, Liv. 22, 28; — pedes cancri, Plin.; ∞ Idibus, Hor. Sat. 1, 6, 75, (paa Zeus i hver Maaned; fra Nonæ til Idus kaldes neml. altid otte Dage); — II) egs. „alm.“ sigesom octo: otte; — octonis iterum natalibus actis, etc., Ovid. Met. 13, 753; cf. id. ibd. 5, 50.

octophoros, (octaph.), on, [$\delta\alpha\tau\omega\phi\omega\rho\sigma$]: som bæres af otte, lectica, (Bærestol), Cic. Verr. 5, 11; egs. absol.: octophoros, (sc. lectica), Suet. Calig. 43. — octōtopi, (el. octo topi), $\delta\alpha\tau\omega$ τόποι: otte Steder el. Puncter paa Himmelen, imellem de fire Hovedpunkter, Manil. 2, 968.

*octuāgies, v. octuāginta, f. und. octagies, etc. — *octuplicatio, onis, f.: at tage otte Gange, Capella; v. — octuplicatus, 3: ottetfold, som tages ottetfold; — censu octuplicato aerarios facere, Liv. 4, 24; — [af inus. octuplex, f. octuplus] — octuplus, 3, $\delta\alpha\tau\omega\kappa\lambda\omicron\varsigma$: ottetfold, pars, Cic. Univ. 7; — b) df. neutr., octuplum: det Ottetfold; — poena octupli, (Betalde det Ottetfold el. Ottetgange saa meget, som man stjæler), Cic. Verr. 3, 11; cf. ibd. 10 v. 12. — octussis, is, m., [octo, as]: ette Ålfes; — Quanti emptae? ... octussibus, Hor. Sat. 2, 3, 156.

*oculāris, e: hørende til Diet, tunica, Dienhinde, Veget., medicus, Dienlæge, id.; — II) df. subst. oculare, is, n.: Dienfalde, Pelag.; — df. adv. oculāriter: med Dine, intueri, Sidon.; v. — oculārius, 3: = ocularis, medicus: Dienlæge, Cels.; egs. absol. ocularius, Scrib. Larg.; — [oculus]. — oculāta, ae, f.: etslags Kist, rimel. Regenoie el. Lampret, (neml. af dens gienfærdige Møstler), Plin. 32, 53; af — oculatus, 3, [oculus]; 1) „alm.“: forsynet med Dine, seende; — Pluris est oculatus testis unus, quum auriti decem, (et eneste Dienvidne), Plaut. Truc. 2, 6, 8; men male oculatus, (som seer flet), Suet. Rhet. 5; — compar., ∞ deus, (som seer bedre), Tertull.; — egs. „overf.“: gienformet, circuli, Solin.; — II) „bes.“: som falder i Dine, synlig; — statuam poni quam oculatissimo loco, in rostris, Plin. 34, 11; — comiss er: oculata die vendere, (for rede Penge; opp. caeca die: paa Credit), Plaut. Pseud. 1, 3, 67.

oculēus, 3, [oculus]: faldt af Dine; — Quod si Argus servet, qui totus oculus fuit, etc., Plaut. Aul. 3, 6, 19; — II) „overf.“: forsynet, Appul. — oculierēpida, ae, m., [oculus, erepō]: hvis Dine lyde under Slagene, Plaut. Trin. 1, 3, 14. — oculissimus, 3, comiss formet superl. af oculus: allerfærest, vdt., homo, Plaut., ostium, id. — *oculitus, adv., amare, Plaut. ap. Non.: ette som sine Dine; v. — oculito, are, v. a.: forsynet med Dine, gior seende, Tertull.; — II) egs. „fig.“: opflarer el. oplyser, id.; — [figd.].

oculus, i, m., [igiennem inus. oculus best. m. ὄσος, ὄψω]; 1) „egenl.“: Diet (som Synsorgan); — oculus (natura) fecit lubricos et mobiles, Cic.; oculos acres et acutos habere, id.; oculis cernere, Nep.; oculis in terram figere, Tac., conjicere in aliquem, Cic., adicere ad aliquid, Plaut., (faste dem den derpaa); egs. oculos adicere rei, (see begærligen derpaa), Cic. Verr. 2, 15; cf. id. Agr. 3, 10; men oculos deicere a re, id., egs. de aliquo, id., (vende dem bort derfra); — „alleg.“ er Liv. 6, 15: auferre oculos etiam observantibus, (stusse deres Paapaafønd); — ante oculos ponere, egs. proponere, Cic.; egs. proponere oculis, id.; men ante oculos esse el. versari, id.; figel. in oculis esse, id., situm esse, Sall.; figel. in oculis alicujus: for nogens Dine; vid. Liv. 22, 12, v. Cic. Verr. 2, 33; figel. sub oculis alicujus, Caes.; sub oculis cadere, Cic., egs. incurrere in oculos, id., oculis, Senec., (falde i Dine); men oculos in pectora (alicujus) ... Inserere, „alleg.“: at stue i nogens Underste, Ovid. Met. 2, 93; — oculos pascere aliqua re, Cic. Verr. 5, 26, (snyde sig ved et Stue); cf. Nep. Eum. 11; men Ter. Phorm. 3, 9, 64: quod tuo viro oculi doleant, (som vilde giøre ham ondt i Dine); — egs. sværget der ved Dine; vid. Ovid. Am. 2, 16, 44; — egs. heder esse in oculis alicui el. alicujus: at være meget yndet af nogen, Cic. Att. 6, 2, v. id. Tusc. 2, 26; men in oculis aliquem ferre el. gestare: at giøre

meget af nogen, id. Phil. 6, 1, o. Ter. Eun. 3, 1, 11; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) Synonymen el. Synet; — nt cum quoque oculum, quo bene videret, amitteret, Cic. Div. 1, 21; men oculos restituere alicui, Suet. Vesp. 7; — 2) Ufer af et Legeme, el. et lyfende Legeme; navn. om Solen og Stierne, faal. mundi oculus; (i. e. sol), Ovid. Met. 4, 228; men tot stellarum collucentium illos oculos, Plin. 2, 4; — 3) oienformet Vlet; — pantheris in candido breves macularum oculi, Plin. 8, 23; ligel. oculi pavonum caudae, id.; — 4) om Planter og Varter: Die el. Gemme el. Knop; — oculos imponere: inculcare, Virg. Ge. 2, 73; — b) ogf. Knelden el. Nøden af flere Varter; — oculos arundinis serere, Cato, Varro; cf. Plin. 17, 3; — c) ogf. en Benævneise paa aizoon majus, Plin. 25, 102; — d) oculus volutae, (i Bygningsskønnit): Entræfens Die el. Wipunkt, Vitruv.; — B) „ment.“; 1) det Kortkræftigste og ligefom Diet i sit Slags; — hi duos illos oculos orae maritimaes effoderunt, (om Søfæderne Carthago o. Cerinthen), Cic. N. D. 3, 38; — 2) Randens Die el. Blis; — mentis oculos videre aliquid, Cic. Orat. 29; — ogf. fan af d. frgd. hidsføres som allegorist: oculos pascere aliqua re; cf. Nep. Eun. 11; ligel. quod viro tuo oculi doleant, Ter. Phorm. 5, 9, 61; f. ebenf. — Ocyrrhoe, es, f., Ὀκυρρῶς: Datter af Centauren Chiren; vid. Ovid. Met. 2, 637.

ōda, ae, o. ōde, es, f., ὠδή: Sang, carmen; lyrist Sang; (df. færv. Odae Horatii, som Benævneise paa hans lyriste Digte); — „poet.“ ogf. Jørgenes Sang, auct. Carm. d. Philom. — ōdarium, i, n., ὠδᾶριον: Sang el. lyrist Sang; ogf. en Meleri; — odaria saltare, Petron. Sat. 53. — ōde, es, f. ind. oda. — Odessus, (-os), i, f.: By i Rødermosien, Mela 2, 2, Plin. 4, 18. — ōdeum, i, n., ὠδειον: Bygning til musikalisk Berdesfird i Athenen, opført af Themistocles, Vitruv. 5, 9; — fild. ogf. en offentlig Bygning i Rom; vid. Suet. Dom. 5: excitavit ... et stadium et odeum etc.

ōdi, isse, v. a. def., af d. foræld. ōdio, ōdivi el. ōdi, ogf. som dep. osus sum, 3; befl. m. ὀδίσσωμαι, i. e. irascor; — oprdt.: har fattet et Had; df. færv. „alm.“: haber, er fiendtst bermed; — quid enim odisset Clodium Milo ... praeter hoc civile odium, quo omnes improbos odimus? Cic. Mil. 13; oderam multo pejus hunc etc., id. Fam. 7, 2; — ogf. c. inf.; dum servire ... odero, Pseud. Brut. ap. Cic. ad Brut. 1, 16; cf. Hor. Ep. 1, 16, 52: Oderunt peccare boni virtutis amore; — ogf. absol.: oderint, dum metuant, Attius ap. Cic. Off. 1, 28; cf. Suet. Tib. 59: oderint, dum proberit; ogf. Sall. Catil. 51; — II) „overf.“ o. „bef.“: lider iffe, argrer mig derover; faal. Ovid. Am. 1, 11, 20: Odi, quum ... cera vacat, (naar Siden iffe er fuldsfreven); ligel. Ter. Ad. 1, 1, 7: illud rus ... male odi etc.; cf. Hor. Od. 1, 38, in.; — ogf. „overf.“ om Varterne; ruta odit hiemem, Plin.; ogf. om en Antipathi; oleum aquam odit, id.; — not. a: af praes. odio finēs Jernerne: odientes, Tertull., odies (fut.), id., odiendi (gerund.), Appul., pass. oditur, Tertull., odiremur, Hieronym.; — not. b: af perf. odivi har Anton. ap. Cic. Phil. 13, 19: odivit; — not. c: af sup. osum er ōsūrus, 3; — ita amare ... ut si aliquando esset osurus, Cic. Lael. 16; — III) som depon. act. finēs forz o. eftercl. ōsus sum, ligefom odi: haber, harmes derved; — Inimicos semper osa sum obtinuer, Plaut. Amph. 3, 2, 19; osusque eum morum causa fuit, Gell. 4, 8.

ōdibilis, e, [odi]: hadværdig, til at hade; (forz o. eftercl. Drb); — falsidica ... odibilis, etc., Attius ap. Priscian.; improbate ita odibilis, ut etc., Lamprid. Heliog. 18. — ōdīcus, 3, ὠδίζος: hørende til Sang, til at lyngte; — ∞ versus (pl.), Mar. Vict. — ōdīose, adv., af odiosus: paa en hadst el. fortrædelig Maade; — ∞ cessare, (udblikke), Ter. Ad. 3, 2, 49;

nec odiose nec putide (dicere), Cic. Brut. 82. — ōdīosicus, 3, comit. Biform af figd.: ∞ parasiti, Plant. Capt. 1, 1, 19. — ōdīosus, 3, [odium]: forhædt; ogf. fortrædelig, brydsom, bekværlig; A) om Personer; — odiosus mihi es, Plant. Pseud. 1, 1, 28; cf. Lucr. 1, 1158; ∞ genus hominum, Cic. Lael. 20; odiosissima natio, Phaedr. 2, 5; — B) om Ting og Begreber; — ∞ dona ingrataque, Plaut.; senectus plerisque senibus sic odiosa est, ut etc., Cic. d. Senect. 2; men palaestrici motus saepe sunt odiosiores, id. Off. 1, 36; cf. id. R. Com. 6; — quam sit odiosum, c. inf., id. Phil. 1, 11; cf. id. d. Senect. 11; men Nep. Alcib. 2: multa odiosa (manag anstødelige Ting) etc.

1. ōdium, i, n., [odi]; 1) „alm.“: Had, Hændsflab, Forbittrelse; — odium est ira inveterata, Cic. Tusc. 4, 9; odio permotus, (af Had); odio omnium iustum etc., id. Catil. 1, 7; venire in odium alicui, id.; pervenire in odium Graeciae, Nep. Lys. 2; ogf. venire alicui odio, Plin.; ogf. esse apud aliquem in odio, Cic. Manil. 22; ogf. magno odio (ind. in), id. Verr. Act. 1, 14; habere aliquem el. aliquid odio, (hade), Plaut., Ovid.; fuit mihi cum illo odium, (vi være Hænder), Cic.; suscipere odium erga aliquem, Nep.; men suscipere odium Pompeii, (paadrage sig hans Had), Cic. Att. 6, 1; ligel. odium alicujus subire, id.; — omnium in se odia convertere, id.; cf. id. Mil. 15; — ogf. c. gen. obj.; odium me cepit rei etc., (harmes derved), id. Phil. 2, 36; in odium alicujus aliquid facere, (f. odio alicujus: af Had til nogen), Ovid. Met. 14, 71; ligel. facere odium studiorum, Quintil., vitae, Plin.; — odium inflammare el. incendere, Cic., restinguere, id., remittere, Tac.; — habere odium servitutis, (derstil el. derimod), id., ligel. in honos, id. Vat. 3; cf. id. Cluent. 55; men ogf. heder habere odium: at være forhædt, Senec. Ep. 105, Petron.; — II) „bef.“ o. „overf.“; A) Fortrædelighed, Misnoie, Uilfredshed; — Neque agri neque urbis odium me unquam percipit, Ter. Eun. 5, 5, 2; sin odio est (obis), dicam tamen, Plaut. Poen. prol. 51; — ogf. Hæring af Uilfredshed el. Harmes; odio et strepitu senatus etc., Cic. Att. 4, 2; Tundendo atque odio denique effecit senex, Ter. Hec. 1, 2, 48; men quod erat odium! quae superbia! (hvilst forhædt og overmodigt Væsen)! Cic. Cluent. 31; — B) forbædt el. afstyngt Menneke; — deorum odium atque hominum, Plaut. Rud. 2, 2, 13; cf. id. Poen. 1, 2, 180: voluptas hujus, atque odium meum; — C) om Naturskænhæder: Uførenlighed, Antipathi; — raphanis odium cum vite maximum, Plin.; cf. id. 24, 1; quidam amnes odio maris subeunt vada, scilicet Arctusa etc., id. 2, 6.

odo, ois, f. ind. udo. — Ōdōmantes, nm, m.: thracisk Høsteskamme ved Strymon, Plin. 1, 18; — B) df. Ōdōmanticus, 3, terra, Liv. 45, 4. — ōdōntitis, idis, f., ὀδοντίτις, (herba: etflags Væxt imed Tandpine), Plin. 27, 81. — ōdōntotyranus, i, m., ὀδοντοτύραννος, ligefom Tandbæsteren; et Dyr i Jærien, Jul. Val. Res G. Al. M. 3, 33. — ōdor, (arab. odos), oris, m., [beff. m. ὀδω, i. e. oleo]; 1) „egenl.“: Lugt, den med en Lugt forbundne Uddunstning; — omnis odor ad supera fertur, Cic. N. D. 2, 56: odorem trahere naribus, vid. Phaedr. 3, 1; — B) „bef.“: Bellugt, Nøglelse, Kryderi, obf.; oftest in pl.; — incendere odores, (Nøglelse), Cic. Tusc. 3, 18; Perfusus liquidis ... odoribus, (med Sølver), Hor. Od. 1, 5, 2; odores Assyrii, (Balsam), Tibull.; cf. Tac. Ann. 16, 6: corpus ... differtum odoribus etc.; — dog ogf. in sing.; vid. Hor. Od. 3, 18, 8; ∞ Assyrius, Catull. 68, 144; — 2) end Lugt, Stant; — odos aut pabuli egestas etc., Sall. Jug. 44; camera ... odore foeda, id. Catil. 55; cf. Suet. Calig. 27; — II) „fig.“: etflags Lugt, d. e. Uælse el. Jormedning; — et est nonnullus odor dictaturae, Cic. Att. 3, 16; men

odore aliquo legum recreatus, (ved etflage Saab em Levenes Velfyttelse), id. Verr. 5, 61; ~ urbanitatis, (Austrog af Dannelsen), id.; — not.: odos, oris, archaisk f. odor, (ef. arbos, labos, etc.), Plant., Lucr., Sall.

*odoramen, inis, n.: = flgd.; — omnium succos odoraminum in unum spiramentum (confundere), Macroh. Sat. 1, praef.; v. — odoramentum, i, n.: vellugtende Sager, som Regelse, Vassam, osv.; — odoramentis condire vina, Colum.; ~ pretiosiora, Plin. 15, 7; [odor]. — odorarius, 3, [odor]: hørende til Regelse, myrrha, vid. Plin. 12, 35. — *odoratio, onis, f.: Lugten el. Lugtens Sæds; — tactionum et odoratum (voluptas), Cic. Tusc. 1, 9; odoratio... in duas naves divisa, Lactant.; v. — odorativus, 3: lugtende el. vellugtende, herba, Appul.; [odor]. — 1. odoratus, 3, particip. af odoro v. odoror. — 2. odoratus, us, m., [odoror]: 1) Lugten el. at lugte; — pomorum jucundus... odoratus, etc., Cic. N. D. 2, 63; — II) „overf.“: A) Lugtens Sæds; — nihil... de gustatu et odoratu loqui, id. Acad. 2, 7; figel. ~ habere, (em Infecetern), Plin.; — B) Lugten deraf; — cicutae folia... gravi odoratu, Plin. 25, 95.

odorifer, a, um, [odor, feror]: 1) „alm.“: som bringer Vellugt, vellugtende, flores, Sil., lances, Prop. 2, 10, 23; — egf. absol., odorifera, orum: lugtende Sager, („alleg.“), Senec. Ep. 33; — II) „bef.“: som frembringer vellugtende Sager, Arabia, Plin.; men ~ gens, Ovid. Met. 4, 209; i. e. Persae. — odoriscus, 3, [odor, sequor]: som gaar efter Lugten, canes, (Sperhunde), Liv. Andr. ap. Terent. d. metris.

odoro, avi, atum, 1, v. a., [odor]: gjør vellugtende; — ~ aëra fumis, (lyfte med Vellugt), Ovid. Met. 15, 731; crocus... odorat miella, Colum.; — II) partic. odoratus, 3, egf. som adject.: vellugtende, cedrus, Virg., capilli, Hor.; cf. id. Od. 2, 11, 15: rosa Canos odorati capillos (acc. graec.: hvæs Haar dufte af Røser); ~ arae, Claudian.; ~ herba, Ovid.; — men id. A. A. 1, 521: Nec male odorati sit tristis anhelitus oris; — compar., ~ vina mustis, Plin.; superl., ~ flores, id.; — B) „poet.“ egf. ~ Indi, Sil., Armenii, Tibull., (hvæs Land frembringer Røse); men ~ dux, Prop. 4, 3, 61, (parthisk el. assyriske).

odoror, atus sum, 1, v. dep. a. (v. n.), [odor]: 1) „egent.“: lugter dertil, underfeger ved at lugte; — odorare hanc... pallam; quid olet? Plaut. Men. 1, 2, 55; — II) „fig.“: A) „overf.“: fornemmer Lugten deraf; — ~ cibum, Hor. Epod. 6, 10; ~ hominem, (om Dvæget), Colum.; men absol.: ~ sagacius, (have stærkere Lugt), Plin.; — B) „ment.“: 1) ligesom at lugte dertil, d. e. at være lyfien derefter; — quos odorari hunc decemviratum suspicamini, etc., Cic. Agr. 2, 24; — 2) opsnuser el. opsporer, femmer under Veir derved, underfiker el. erfarer; — non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed etc., Cic. Pis. 31; cf. id. Cluent. 39; figel. ut odoror, quam sagacissime possim, quid sentiant, id. d. Or. 2, 41; cf. id. Verr. 2, 51; men id. Att. 4, 14: soles enim tu haec festive odorari; — 3) ligesom alene lugter dertil, d. e. har et blet overfladisk Bekendtskab dertil; — si quis odoratus philosophiam etc., Tac. Orat. 19.

odorus, 3, [odor]: 1) „alm.“: lugtende, d. e. som giver en Lugt fra sig; „bef.“ vellugtende; ~ arbor, Ovid. A. A. 1, 287, (i. e. myrrha); ~ flos, id.; men Martial. 6, 80: odorae gratia Florae; — egf. „alm.“: stærkt lugtende, sulphur, Claudian.; — compar., odorius (origanum), Plin. 20, 69; — II) „bef.“: med stærkt Lugteevne; df. „poet.“: odora canum vis, Virg. Aen. 4, 132, (Sperhunde, Stovene). — odos, oris, f. und. odor, not.

Odrysaec, arum, m., *Ὀδρυσᾶν*: thracisk Jætt, ved

Hebrusleden, (i d. nrv. Rumili), Liv. 39, 53, v. Plin. 4, 18; egf. Odrysae, Tac. Ann. 3, 38; — B) df. Odrysus, 3: odrysk, ofte egf. f. thracisk, rex, Ovid. Met. 6, 490, (i. e. Terens), dux, id. A. A. 2, 130, (i. e. Rhesus); Odrysus (vates), Val. Fl., (i. e. Orpheus); — egf. subst. Odrysi, orum, i. e. Thracae, Ovid. Pont. 1, 8, 15. — odyndolytes, ae, m., *ὀδυνολύτης*, (i. e. solvens dolores, sc. parturientium), en Benævneelse paa Jiffen echeneis el. remora; vid. Plin. 32, 1; (al. odyndolytes). — Odyssea, ae, f., *Ὀδυσσεύς*, (se. *μῦθος*): Homerus's bekiendte Digt om Odysseus's el. Ulysses's Omflaskning; — Aut quid Odyssea est, nisi etc.? Ovid. Trist. 2, 375; — II) et Digt af Liv. Andron.; vid. Cic. Brut. 18, v. Gell. 3, 16.

Oea, ae, f.: By i Africa, (hvor nu Tripoli), Mela 1, 7; — B) df. Oeensis, e, civitas, Plin. 5, 4; — Oeenses, ium: Indvaanerne af Byen Oea, id., Tac. Hist. 4, 50. — Oeagnus, i, m., *Ὀεάγνος*: Konge i Thracien, ved Mufen Calliope Jæder til Orpheus, Hygin. Ovid. Ib. 181; — B) df. Oeagnus, 3: oea-griff, „poet.“ egf. thracisk; — ~ Hebrus, Virg. Ge. 4, 524; — men ~ Haemos, vid. Ovid. Met. 2, 219; ~ nervi, (den efter Orpheus benævnte Pyre), Sil. 5, 463.

Oebalia, Oebalides, etc., f. und. flgd. — 1. Oebalus, i, m., *Ὀϊβάλος*: Konge i Sparta, Jæder til Tyndareus, Hygin. Fab. 78; — B) df. 1) Oebalia, ae, f., (se. urbs), Virg. Ge. 4, 125, Byen Tarent, (der neml. af Spartaneren Hybalantus var bleven erobret el. befolket), vid. Plin. 3, 16; — 2) Oebalides, ae, m.: Søn el. Efterfølgner af R. Oebalus; egf. „alm.“ en Spartaner; faal. f. Hyacinthus, Ovid. Met. 10, 196; cf. id. Ib. 590; men Oebalidae, id. Fast. 5, 705, (i. e. Castor et Pollux); — 3) Oebalis, idis, adj. fem.: a) oebalisk el. spartansk, nympha, Ovid. Her. 16, 126, (i. e. Helena), purpura, Stat.; — b) sabinsk, (neml. som nedstammende fra Sparta), matres, Ovid. Fast. 3, 230; — 4) Oebalius, 3; a) oebalisk el. spartansk, puer, Martial. 14, 173, (i. e. Hyacinthus); cf. Ovid. Met. 13, 396; ~ fratres, Stat., (i. e. Castor et Pollux); ~ peller, Ovid., (i. e. Helena); — b) nedstammende fra Sparta; — ~ nepotes, Sil. 12, 450, (i. e. Tarentini); f. und. Oebalia; men ~ Titus (Tatius), Ovid. Fast. 1, 260, (i. e. Sabinus); f. evenf. — 2. Oebalus, i, m.: en Konge paa Cyperus, Virg. Aen. 7, 731.

Oechalia, ae, f., *Ὀϊχάλια*: By paa Euboea, (hvor Eurytus, Jødes Jæder, var Konge); blev odelagt af Heracles, Plin. 4, 21, Virg., Ovid.; — B) df. Oechalis, idis, f.: Oechalierinde; — notissima forma Oecaliidum Dryope, Ovid. Met. 9, 330; — not.: egf. en By i Mesfemien, Plin. 4, 7. — Oecleus, (disyll.), ei e. eos, m., *Ὀϊκλέος*: Jæder til Epæmanden Amphiaræus, som deraf heter: — Oechides, (*Ὀϊκλίδης*), ae, m., Ovid. Met. 8, 317.

oeconomia, ae, f., *οἰκονομία*; oprbl.: Husets Forvaltning; df. „overf.“: Tælens el. Jæredrægets Inddeling og Anordning, Quintil. 3, 3, 9; — (høt Cic. endnu paa Græsk). — oeconomicus, 3, *οἰκονομικός*: hørende til en Husboldning el. til Husets el. Jærmuens Forvaltning; — in eo libro, qui Oeconomicus inscribitur, etc., Cic. Off. 2, 21; cf. Gell. 25, 5; — II) „overf.“ i Rhetoriken, Quintil. 7, 10, 11: oecconomica totius causae dispositio, (Sagens el. Jæredrægets vedderlige Anordning). — oeconomus, i, m., *οἰκονόμος*: Deconom el. Forvalter, navnlt. qui ecclesiasticas tractat rationes, Cod. Just. — oecus (-os), i, m., *οἶκος*, (Hus): stort Bærelse (til Uddarbejde, vdl.), Vitruv. 6, 10; — Plin. 36, 60, har som Samfundet: oecoon asaroton, (neml. med Røsfaltug af purgamenta coenae).

+Oedipodes, o. -da, ae, m., *Οἰδιπόδης*, Biform af Oedipus, Senec. Oed., Stat.; — B) df. 1) Oedipodia, ae, f.: en efter Oedipus benævnt Kilde i Boeotien, Plin. 4, 12; — 2) Oedipodionides, ae, m.: Søn af K. Oedipus, Stat. Theb. 1, 313; (i. e. Polynices; cf. id. ibd. 7, 216; Oedipodionidae, (i. e. Etcecles et Polynices); — 3) Oedipodionius, 3, *Οἰδιποδίωνιος*: benævnt efter K. Oedipus, Thebae, Ovid. Met. 15, 429. — Oedipus, i, e. ödís, m., *Οἰδῖνος*: Konge i Theben, Søn af K. Lajus og af Jocaste, Fader til Polynekes og Etcecles, Antigene og Jømene; — hans Ulykker (Hygin. Fab. 66, 67) gave Tragikerne rigt Stof, hvortil hører: Oedipus Rex o. Oedipus Coloneus, (Tragedier af Sophocles); cf. Cic. d. Senec. 7; f. ogs. Senec. Oedipus o. Phoenissae; — til hans Blindhed sigter Martial. 9, 26; invites ... Oedipodas (pl.); — den Skarpsindighed, hvormed han løste Sphinx's Gaade, antyder Plaut. Poen. 1, 3, 31: Oedipo conjectore opus est, o. figel. Ter. Andr. 1, 2, 23: Davos sum, non Oedipus.

Oeensis, e, f. und. Oea. — oenanthe, es, f., *οἰνάρη*; 1) Druen af d. vilde Vinstok (vitis labrusca), Plin. 12, 61; — 2) etflags ternet Vulfvært, (oenanthe pimpinelloides L.), id. 21, 95; — 3) en Benævneelse paa Jæglens larra, id. 10, 45; — oenanthinus, 3, *οἰνάρηνος*: af Druen oenanthe, oleum, Plin., vinum, id.; — not.: oenanthinum, (sc. unguentum), Lamprid.

Oeneis, etc., f. und. fgd. — 1. Oeneus, (disyll.), ei o. eos, m., *Οἰνεύς*: Konge i Ætolien el. i Calydon, ved Atthis Fader til Meleager, Tydeus, Deianira, o. fl.; vid. Ovid. Met. 8, 260 fgd., e. id. Her. 9, 154; — B) df. 1) Oeneüs, contr. Oeneus, 3: ceneiff; — Oeneüs heros, Stat. Theb. 5, 660, (i. e. Tydeus, Oenei filius); men Oeneüs ... per agros, Ovid. Met. 8, 281; — 2) Oeneis, idis, f.: Datter af K. Deneüs, (i. e. Deianira); — Flenus casus, Oenei, tuos, Senec. Herc. Oet. 584; — 3) Oenides, ae, m., *Οἰνεΐδης*: Søn af. Efterkommer af Deneüs, navn. Ovid. Her. 3, 92, o. id. Met. 8, 414: Meleager; men ibd. 14, 512, o. id. Fast. 4, 76: Diomedes, Søn af Tydeüs. — 2. Oeneus, 3, o. Oenides, ae, m., f. und. fgd. — Oenidae, ae, arum, m., *Οἰνίδα*: Jøst i Acarnanien, Liv. 38, 11.

oenococcus, 3, [oivós]: fagt i Vin, Petron. — oenogarum, i, n., *οἰνώγαρον*: etflags Vinfaas, Apic.; — df. oenogaratus, 3: tilfat dermed, porcellus, id. — Oenomaos, i, m., *Οἰνώμος*: Konge i Elis og i Pisa, Fader til Hippodamia, og Svigerfader til Pelops; vid. Hygin. Fab. 81, ogs. Cic. Tusc. 3, 12; — not.: ogs. var Oenomaus: Navnet paa en Tragedie af Attius, Cic. Fam. 9, 16. — oenoméli, ntos, n., *οἰνώμηλι*: ligesom Sonningvin, etflags Vied, Digest. — 1. Oenone, es, f., *Οἰνώνη*: pbrvgist Nymfhe, Datter af Gebren; blev forladt af sin Elsker Paris; vid. Ovid. Her. 5; — not.: ogs. er Oenone: ældre Navn paa Den Ægina, Plin. 4, 19.

oenophorum, i, n., (sc. vas), *οἰνώφορον*, (sc. σκεῦος): etflags Vinfat el. Bindunk, Hor. Sat. 1, 6, 109, o. Pers. 5, 140. — oenophorus, i, f., *οἰνώφορος*, (Vinbærerinden): qvindelig Billedstøtte af Praxiteles, Plin. 34, 19. — Oenopia, ae, f., *Οἰωνία*: ældre Navn paa Den Ægina, Ovid. Met. 7, 472; — B) df. Oenopius, 3, muri, ibd. 490. — Oenopion, onis, m., *Οἰωνίων*: Konge paa Chios, Fader til Merope, Cic. Arat. — oenopolum, i, n., *οἰνωπώλειον*: Vinudsalg el. Vinbus; — vinum ex oenopolio (petere), Plaut. Asin. 1, 3, 48.

oenothera, ae, o. oenotheris, idis, f., *οἰνοθήρα* el. *οἰνοθήρις*: en Plante, med hvis Saft Vin tilfattes, ogs. onuris, Plin. 26, 69. — Oenotria, o. Oenotrius, f. und. fgd. — 1. Oenotrus, i, m.: Søn af d. arcadiske K. Iphacn, og Broder af Italus, drog med denne til Italien,

fom han for en Del gav sit Navn; — flere Sagn om Navnet Oenotria har Serv. ad Virg. Aen. 1, 532; — B) df. 1) Oenotria, ae, f., *Οἰνωτρία*: eprtl. en Egn i Nedertalien; di. „poet.“ f. Italian, Claudian.; f. ogs. Serv. l. c.; — 2) Oenotrius, 3: oenotris; df. f. italicist el. romersk, tellus, Virg. Aen. 7, 85, jura, Sil., teeta, id.; — b) Oenotrii, orum: gammel Jøstestamme i Nedertalien, rimel. i d. Lucanist, Plin. 3, 10. — 2. Oenotrus, 3: Biform af Oenotris, 3, viri, Virg. Aen. 1, 532; Oenotris in oris, Sil. — oenus, 3, fersale. f. unus, Cic. Leg. 3, 3, (e. Xu Tabl.).

oenustus, i, m., *οἰνώστος*, (i. e. asilus): Hefsebræmsen el. en Bræms, Virg. Ge. 3, 148, o. Plin. 14, 16; — 2) „ag.“: Maseri, navn. poetist Begjeiring, Stat., Juvenal. 4, 123. — oesus, fersale. f. unus, Cic. Leg. 3, 4, (e. Xu Tabl.). — oesypum, i, n., *οἰσῦπος*: den fedtge Smudsfighed og Svæd, fom findes ved raa Haarculd; em den mangfoldige Brug deraf, fom Lægemiddel, ogs. fom Skonbetsmiddel, f. Plin. 29, 10, citere, o. Ovid. Rem. 351; cf. id. A. A. 3, 213: Oesypa quid redolent ... Demptus ab immundae velere succus odore?

Oeta, ae, o. Oete, es, f., *Οἴτη*: Biergstrækning imellem Thessalien og Macedonien, bekiend af Hercules's Sværfbrandelse og Iphetose; — vid. Ovid. Met. 9, 230, o. Senec. Herc. Oet., ogs. Plin. 4, 13, o. Liv. 38, 15; ardua ... Oete, Ovid. l. c.; men ibd. 201, in masc.: perque altum ... Oeten; men Virg. Ecl. 8, 30: ubi deserit Hesperus Oetam (f. oritur); — B) df. Oetaeus, (Oeteus), 3: oetciiff, saltus, Mela, juga, Propert.; men oeneus, id. 3, 1, 32, (i. e. Hercules), ogs. absol. Oetaeus, Ovid. Ib. 349; hvs. Hercules Oetaeus: Tragedie af Seneca; — ~ Thermopylae, (i. e. Thessalicae), Catull. — Oetaeus, (Oeteus), 3, f. und. fgd. — oetum, i, n., *οἴτον*: en ubeekent ægyptist Plante, Plin. 21, 52.

1. ofella, ae, f., dem. af ofsa, (ligesom manilla af mamma): Vid el. Mundfuld; navn. licet Styffe Kied el. Kiedmar; — Me meus ad subitas invitet amicus ofellas, Martial. 12, 48; cf. Juvenal. 11, 142; — 2) „overf.“: siden Klump (af sammenløben Melt), Seren. Sammon. — 2. Offella, ae, m.: romersk Mandshavn, Cic. o. fl.

offa, ae, f.; 1) „egent.“: A) Vid el. Mundfuld; hvs. ofsam eripere alicui, Plin. 18, 7, (ex Ennio: snappe nogen Mæden af Munden); figel. (fom Ordsprog): inter os et ofsam multa intervenire possunt, Cato ap. Gell. 13, 17; cf. Plaut. Mil. gl. 1, 1, 49: ofsa me monet; — B) Styffe el. Klump el. Mæsse, pulvis, (terraf), Cic. Div. 2, 35, panis, Colum.; cf. Virg. Aen. 6, 120; — men ogs. et lille Stykke: saal. ofsa penita, (Klumpstyffe af Kiedet), Plaut.; adipis librales ofsa, Pallad.; — navn. ogs. enhver afrundet Mæsse, siden Kugle el. Pille; — gummi in ofsa convolutum, Plin.; — 2) „overf.“: enhver uformer Mæsse, navn. Mæsser, Juvenal. 2, 33; men Plin. 9, 72: ofsa informis leporis (marini); men Juvenal. 16, 11: Hævelse el. Vollenhed efter et Slag; — comit er: carminis ofsa etc., (Stumper af klunede Vers), Pers. 5, 5.

offarcinatus, (obf.), 3, [farcino]: stoppet fuld deraf, opislet dermed; e. abl., Tertull., — offatim, adv., [ofsa]: stykkevis, i smaa Stykker; — jam hercle ego te hic hac (machera) ofsatim conficiam, Plaut. Truc. 2, 7, 52. — offectio, (obf.), onis, f., [officio]: Jærven el. Jærving, Arnob. — 1. offectus, 3, particip. af officio. — 2. offectus, us, m., [officio]: Fortryllelse, Forberelse, in pl., Gratian. Cynec. — offendiculum, (obf.), i, n.: hverpaa der stødes an; df. Anstød el. Hindring, in pl., Plin. Ep. 9, 11; o. — 1. offendo, (obf.), mis, f., ligesom offensa: Anstød el. Hindring, Afran. ap. Non.; af — 2. offendo, [f. obf.], di, sum, 3, v. n. o. a.,

[inns. fendo, best. m. vort: funder]; 1) neutr.; A) „egentl.“: funder for mig, d. e. stoder derpaa el. derimod; e. dat., el. m. ad, el. m. in, vst.; — offendet solido, (vil stode paa noget haardt), Hor. Sat. 2, 1, 78; si quis in ea (cornua) offenderit, Solin.; men „alleg.“: ad illas, in quibus offendit naufraga puppis, aquas (iterum deverti), Ovid. Pont. 4, 14, 21; — B) effect. „fig.“: — faal. „alleg.“: quis est tam Lynceus, qui in tantis tenebris nihil offendat, Cic. Fam. 9, 2; cf. Phaedr. 4, 14: ∞ ad fortunam; men ∞ in causis, Cic. d. Or. 2, 74; — 2) „best.“ egf. a) begaaer en fejl, forser mig; paadrager mig Misgaaet el. Illuillie; — neque in eo solum offenderat, quod etc., Nep. Phoc. 2; se apud plebem offenderat de aerario, Cic. Att. 10, 4; men id. Fam. 2, 18: sin quid (adv. f. qua in re) offenderit, sibi totum, tibi nihil offenderit, (paa sin egen, ikke vaa din Regning); — b) egf. om Ting og om Begreber: at mishage el. forterne; — quum nihil aliud offenderit etc., Liv. 2, 2; — c) ∞ in aliquo el. in aliqua re: finde anstødelig el. harmelig, tage Anstød deraf, fortørnes derved; — si in me aliud offendistis, Cic. Mil. 36; cf. Caes. B. C. 2, 32; egf. pass. impers.: ne quid in ipso se offenderetur, Cic. Verr. 1, 25, (al. offenderet); — d) at være el. blive uhyggelig; — qui bis apud eos iudices offenderisset, (sem af dem var tvende Gange dømsfældet), Cic. Cluent. 23; — navn. egf. i Stridsfægt; si in re navali offenderisset, Liv. 35, 46; cf. Cic. Verr. 5, 50; — egf. impers. pass.: quoties ... culpa ducis ... esset offensum, (et Tab el. Rederlag havde fundet Støb), Caes. B. C. 3, 72; men ibd. 8: naves in redeundo offenderunt, (sest Tab, strandede); — II) act.; A) „egentl.“: 1) „alut.“: funder el. foresunder, træffer el. stoder derpaa; — Haec ... ut offendam parata, Plaut. Pseud. 1, 2, 30; cf. Ter. Eun. 4, 4, 6, o. ibd. 3, 8, 31; men (ne) imparatum te offendam, (skal overrumple dig), Cic. Fam. 2, 3; cf. Nep. Ag. 2; men ∞ aream, (neml. ved at grave i Jorden), Plin.; f. egf. Cic. Fam. 9, 1, med.: non offundes etc.; — 2) „best.“: a) stoder (neget) derimod, stoder haardt, caput ad forniciem, Quintil.; men ∞ latus vehementer, (neml. ved at fælde af Høften), Cic. Cluent. 62; cf. Liv. 8, 6; men Ovid. Met. 10, 442: Ter pedis offensi signo est revocata; cf. Martial. 8, 75; — ∞ aliquem cubito, genu, Plaut. Cure. 2, 3, 3; — offenso secuto praeiuit sonitum, Liv. 7, 37; cf. Ovid. Her. 13, 88: Pes tuus offenso limine signa dedit; men ∞ lapidem, (stode sig derpaa), Appul.; cf. Cic. R. Am. 29: ∞ scopulum („alleg.“); — b) stoder, bestadiger, latus, f. evensf.; quoties offensum esse corpus, (bestider sig ilt), Cels.; polypodium ... offendit stomachum, (betyrker den), Plin.; ne colorum claritas aciem oculorum offenderet, id.; — B) „fig.“ o. „ment.“: stoder, faaer, træffer; — hi sermones tuam aestimationem non offendunt, Cic. Fam. 3, 8; me exquisisse aliquid, in quo te offenderem, ibd.; men multis rebus meus offendebar animus, ibd. 1, 9; figel. offendebar, m. acc. e. inf., (han fortørnedes derved), Suet. Aug. 89; men Hor. Ep. 1, 8, 9: quia ... Fidis offendar medicis, etc., (i. e. irascar); — III) offensus, 3, egf. som adject.; A) fortørnet, vred; — aliena et offensa populi voluntas, Cic.; df. compar., quem sibi offensiore meo, id. Cluent. 62; cf. id. Att. 1, 5; — B) som bliver hadet; — offensum et inivsum esse alicui, Cic. Sest. 58; cf. id. Verr. 3, 62: o miserum ... offensumque paucorum culpa ... ordinem senatorium!

offensa, ae, f., [offendo]; 1) „egentl.“: Stoden el. at stode derimod; — sine offensa fricantium, Plin.; figel. nulla dentium offensa, id.; — II) „fig.“: A) „overf.“: Anstød, Tilfælde, Tilbedrøffende; — si quid offensae in coena sensit, Cels.; levibus offensis perstringuntur etc., Senec. Tranq. 2; sine offensa gustus, Colum.; — B) „ment.“: 1) Fortørnelse, Hændskab,

Illuillie; — magna in offensa apud Pompejum sum, Cic. Att. 9, 2; nec in offensa, nec in favore, Justin.; offensae gratiaeque pariter securi, Plin. Pan. 18; haec res habet offensam (i. e. invidiam), Quintil.; offensam vitare, id.; — 2) Fortørnelse, lidet Hret; — (ut querar), Quod non offensas vindicet ense suas, etc., Ovid. Trist. 3, 8, 40; in offensis exorabilis, (om Pompejus), Vell. 2, 29.

offensaculum, i, n.: Anstød el. hvorpaa man stoder sig; — offensacula pedibus opponere, („alleg.“: lægge Snaarer for nogen), Lactant.; — men crebris offensaculis, Appul., (ved ildeligen at stode sig); men „overf.“: cuncta offensacula donat, (alle Fortørnelser), Prudent.; — offensatio, onis, f.; 1) Stoden el. at stode derimod; — offensione illa (hastae) commoneri, (om Demosthenes), vid. Quintil. 11, 3, 130; cf. Plin. 28, 72; — II) „overf.“: — offensiones memoriae labentis, (at Sukommelsen faaer nogen fejl), Senec. Benef. 5, 25; e. — offensator, oris, m.: som stoder sig og ligesom snubler; vid. Quintil. 10, 3, 20; — [offenso]. — offensibilis, e, [offendo]: snubende, gressus, Lactant.

offensio, (obf.), onis, f., [offendo]; 1) „egentl.“: Stoden el. at stode sig; — ∞ pedis, Cic.; figel. offensiones pedum, Plin.; — II) „fig.“: A) „overf.“: 1) Stød, d. e. hvorpaa man fan stode sig, Fremrækning; — nihil habere operantis, nihil offensionis, Cic. Univ. 6; — 2) det Tilstødende; df. a) tilstødende Upaaseligbed el. Uegenskabghed; — offensiones corporum, vid. Cic. Tusc. 4, 14; cf. id. Fam. 16, 10; — b) Uhyffe, Uheld, Tab; — offensionem timere, (Ufflag), Cic. Cluent. 25; cf. id. Off. 1, 21; — „best.“ egf. Tab el. Uheld i Krigen; non offensionibus belli, sed victoriis etc., id. Manil. 10; cf. Caes. B. C. 3, 47: aut aliqua offensione permotos etc.; — B) „ment.“: 1) Fortørnelse el. Illuillie el. Misgaaet, som man paadrager sig; — sapiens praetor offensionem vitat aequalitate decernendi etc., Cic. Mur. 20; invidiam atque offensionem apud alium suscipere, id. Verr. 2, 35; irruere in odium offensionemque alicuius, id. ibd. Act. 1, 12; cf. id. Tusc. 4, 10; hoc apud alios gratiam, apud alios offensionem habet, Plin.; men offensio acule dictorum, (som man paadrager sig ved vittige Indfald), Cic. Fam. 9, 6; — 2) Harm, Fortørnelse; — summa cum ejus offensione, (med el. til hans store Fortørnelse), Nep. Att. 7; tantum ei esse offensionis, (at han var saa ybragt), Cic. Att. 1, 17; offensionem accipere, deponere, ibd.; — 3) fejl, Forfeelse; — offensiones iudiciorum, (Domsfældenes Beskaffelighed), Cic. Cluent. 50.

offensiuncula, ae, f., dem. af offensio: Anstød; df. fædd. „fig.“: A) Modgang; — ∞ accepta, (Ufflag paa en Vægspejl), Cic. Plane. 21; — B) ∞ animi Fortørnelse, Værgrelse, id. Fam. 13, 1. — „offenso, are, v. a. o. n. intens.“: 1) act.: stoder derimod el. derpaa; — ∞ capita, (slaae sig for Panden i Sorg), Liv. 25, 37; — II) neutr.; — sponte sua ... offensando, (ved af sig selv at stode sammen: om Homerne), Lucr. 2, 1058; — B) „overf.“: at flamme, at stode an i Taler, Quintil. 10, 7, 10; o. — offensor, oris, m.: som stoder an; df. „overf.“: som fornærmer, Arnob.; — [offendo]. — 1. offensus, 3, particip. af offendo. — 2. offensus, us, m., [offendo]: Stoden el. at stode derimod el. derpaa, Modstand; — hebescere offensibus, Lucr. 4, 360; men Stat. Theb. 12, 283: per offensus armorum, (i. e. per arma obvia; al. offensas); — II) „overf.“: Trængsel, Modgang; — Sin ea, quae etc., perire ... Vitaeque in offensu est (se. tibi), eur etc.? Lucr. 3, 953.

offentia, ae, f.: Fremfiling el. at fremfille sig; — ∞ causarium, (i. e. causae se offentes), Tertull.; af — offero, [f. obf.], obtuli, oblatus, offerre, v. a. (anom.); 1) „egentl.“: frembærer, frem-

vifer, lader see; — opportune te obtulisti mi ob-
viam, (er du kommen mig imode), Terent. Ad. 3, 2,
24; cf. Cic. Div. 1, 36: dii se nobis non offerunt, (aa-
bare sig itte for os); men Corripit hic — ferrum Aeneas,
strictamque aciem venientibus offert, (stille derimot),
Virg. Aen. 6, 290; os suum — offerre, (stille til Etue),
Cic. R. Am. 34; cf. id. Sest. 6: se insolenter offerre, —
egf. beder offerre se: fiendeligen at stille sig derimot, Liv.
2, 16; — df. egf. offerri: at komme imode el. vise sig;
oblatus (sc. nobis) etc., som os imode, Virg. Aen. 2,
340; oblata est (ei) religio, (der paaftem ham en
Religionsstrupel), Cic. Fam. 10, 12; men ibd. 15, 1:
metu oblato, (naar en Frygt viser sig); multis in
rebus auxilium ejus oblatum est, (har været tilsiere,
har vist sig virksom), id. Verr. 4, 49; — H) «fig.»;
A) «alm.»; a) frembyder, tilbyder; egf. fremviser,
fremstiller; — in omnia ultro suam offerens operam,
(tilbydende), Liv. 40, 23; sibi oblata occasione
etc., (Hirt. B. G. 8, 18; men Cic. Lael. 18: ut ne cri-
minibus — credat oblatis, (som forebringes imod
ham); — b) at udsille el. udsætte derfor; — vitam
suam offerre in discrimen, Cic.; ne offeramus nos
periculis sine causa, id.; — se ad mortem pro
patria, id.; egf. — se morti pro aliquo, id., Caes.;
— B) «bef.»; a) at hængive el. bevise, alicui benefi-
cium, Caes. B. G. 6, 41; cf. Hor. Od. 3, 16, 43, v. Ter.
Ad. 5, 9, 21; — b) at paaføre el. tilføre el. foraar-
sage, mortem parenti, Cic., vitium virgini, (fræfke),
Terent.; egf. — opem et auxilium alicui, Lucil. ap.
Non.; cf. Ter. Hee. 5, 3, 18; — incendium oblato,
(paaftat fild), Cic.; impulsio oblata extrinsecus, id.
Acad. 1, 11; cf. Lucr. 2, 952; — c) — deo aliquid,
(stefte el. hellige el. inviee dertil), Prudent.; — sacri-
ficium, (bringe et Offer, at offre), Sulp. Sev.; df. —
offerumenta, ae, f.: Etent, Gave; df. Plaut. Rud.
3, 4, 48, comiff f. Elag el. Prygl.

officialis, e, [officium]: hørende til en Tieneste
el. Betiening; — operae, opp. fabriles, Digest.; —
libri (Ciceronis, i. e. de Officiis), Lactant.; —
H) subst. officialis, is, m.: Dvirighedsstener, Digest.;
egf. alm. Betient el. Tiener, Tertull. — officina,
ae, f., [etr. f. opificina af opifex; vid. Plaut. Mil. gl.
3, 3, 7]; 1) «agent.»: Børstied; — nec enim quicquam
ingenuum potest habere officina, Cic. Off. 1, 42; cf.
Nep. Ages. 3; officinae acrariorum el. acrariae,
Plin.; — egf. Ved el. Bømt; — promerchali-um ves-
tium, Suet. Gramm. 23; — men — cohortalis, egf.
absol. officina, f. ornithon, (Bønfæbs el. Bønfegaard),
Colum.; — H) «overi.»: Børstied, d. e. Sted, hvor
en Egsfel drives, navn. Jorfaltstinger; vid. Cic. R.
Am. 46, v. Liv. 39, 8; — men lignessevis: qui quasi
officinam instruxerunt sapientiae, Cic. Leg. 1, 13; cf.
id. Brut. 8; men pulmo spirandi officina, Plin.; df.
— officinator, oris, m.: Bygmester, Vitruv. 6, 11;
egf. «alm.»: Haaenærkstmester el. Mæster, Appul.

officio, (obl.), eci, ectum, 3, v. n. e. a., [facio];
1) neutr.; epret.: at vise sig virksom el. frastig; opp.
desicere; vid. Lucr. 5, 886: Tum demum pueris — ju-
ventas Officit etc., (al. Occipit); — df. fædv. A) «agent.»;
1) «alm.»: at handle el. være derimod, at være i Veien
derfor, at hindre el. forhindre; fædv. e. dat.; — — com-
modis alicuius, Cic. R. Am. 38; cf. ibd. 2; men — itineri
hostium, Sall. Jug. 52; cf. ibd. 58; — alicui apricanti,
(sygge derfor), Cic. Tusc. 5, 32; — 2) «bef.»: at
fordunkle el. formørke: — umbra terrae soli officius,
Cic.; men — particulae coeli, id. d. Or. 1, 37, (sygge
faaledes, at en Del af Lygningen el. Udsigten derved
berøves nogen); cf. id. Off. 3, 16; men id. Rab. Post.
16, om Caesar «alleg.»: nec mentis quasi luminibus
officit altitudo fortunae et gloriae; — B) «fig.»:
hindrer el. stader el. fordunkler; ligel. e. dat., egf. m.
figd. quo minus; — — homini, (i. e. famae), Liv.

praef., decori, id. 1, 53, libertati, id. 2, 2; cf. Virg.
Ge. 1, 69, v. Cic. Brut. 17; — nec vero Isocrati, quo
minus haberetur summus orator, offert, quod etc.,
Plin. Ep. 6, 29; cf. Lucr. 1, 976; — H) act. el. e. acc.;
men alene for: v. eptel.; (thi iter, auct. B. Afr.
61, er rimel. en Tilfætning el. Østefse; vid. Freund);
— df. pass.: corpuscula — extra Officiuntur, ut etc.,
Lucr. 2, 155; cf. id. 4, 767: Corporis effecti sensus
etc.; egf. id. 5, 771: effecto lumine etc.

*officiose, adv.: fiendelstættigen, velsilligen, fore-
fæmmende; — — scribere, Cic., facere (aliquid), vid.
id. Lael. 20; — compar., id. Att. 6, 1; superl., Plin.
Ep. 10, 32; v. — officiōsitas, atis, f.: Tienstfæ-
dighed, Jørefæmmenhet, Sidon.; af — officiōsus,
3, [officium]; 1) «alm.»: tienstfættig, velsillig, fore-
fæmmende, homo, Cic., amicitia, id., sedulitas, Hor.,
epistola, Ovid.; summe in omnes cives R. officiōsi,
Cic. Verr. 4, 21; — compar., — (nemo), vid. Cic. R.
Com. 6; superl., — natio candidatorum, id. Pis. 23;
— H) «bef.»: pligtmæssig, pligtfædlig, som er paa
rette Sted, pietas, Senec. Ep. 99, dolor, Cic. Tusc. 3,
28; — B) egf. subst., officiōsus, i, m.: Dypvæter
el. Verient, navn. i Vadet, Petron. Sat. 92. — offi-
ciperda, ae, m., [officium, perdo]: som gjør flet
Brug af Andres Tienester el. Velsillie, Cato Distich.

officium, i, n., [ob, facio]: hvad man, enten af
Jøielighed el. Pligt, gjør imod nogen el. besiver nogen;
df. 1) «alm.»: Tieneste, Velsillie, Jøielighed; — odiosum
genus sane hominum, officia exprobrantium, etc., Cic.
Lael. 20; officia in aliquem conferre, ibd.; sine injuria
vicini, etiam cum officio, Colum.; officii causa, Liv.
26, 19, (af Høilighed el. for at are nogen); homo conjun-
ctissimus officiis, Cic. Sull. 20; — bb) df. egf. a) Hu-
manitet, Jørefæmmenhet, Artrigter; — litterae plenae
officii, id. Fam. 3, 9; homo summo officio praeditus,
vid. Verr. 1, 54; — b) navn. egf. æretistf. el. med
Hensyn paa Rønnet, Ovid., v. A.; — H) «bef.»:
Tieneste el. Pligt, d. e. hvad nogen som Mennefte
el. Berger har at eptilte el. efterkomme; — — medium
el. commune, (almindelig el. fælles), rectum,
(fuldstemmen el. ideal), vid. Cic. Off. 1, 3; est autem offi-
cium, quod ita factum est, ut ejus facti probabilis ratio
reddi possit, id. Fin. 3, 17; — in officio esse, id., manere,
id., (være sin Pligt tro), egf. officio fungi, id.; (men offi-
cium fungi, Ter. Heam. 3, 3, 19); men cur tu frequentior in
isto officio esse debeas, (vør strice ostere), Cic. Fam. 15,
20; cf. ibd. 5, 17: omnia officia amicitiae diligenter
sanctaque servare; satisfacere officio, id.; redire ad
officium, Nep.; meminisse officium, Plaut.; officii
duxit, e. inf., (holdt det for sin Pligt), Suet. Tib. 11;
men oratoris officium est, e. inf., (det paafligger ham),
Cic. d. Or. 1, 31; egf. m. figd. ut, Quintil. 6, 1, 10; —
officium suum deserere, Cic., decedere ab officio,
id., deesse officio suo, id., (forlade el. efterlade sin
Pligt); contra officium est, (det er pligtfærrigt), Cic.;
in officio continere, (holde de Overværende til deres
Jorpligtelset), Caes.; — B) med Hensyn paa de offen-
lige Jorholde: Dypærktsomhet, (Dypærning el. Ræ-
værdel), som efter romersk Etik pdes nogen i nogen
bestemt Anledning; — — nuptiarum celebrare, Suet.
Claud. 28; — togae virilis, Plin. Ep. 1, 9; cf. Juvenal.
2, 132 figd.; — urbana praestare, Balb. ap. Cic. Att. 9,
7, B; egf. absol.: Officium facio, (gør min Dypær-
ning), Hor. Ep. 1, 17, 21; cf. Cic. Mur. 33 v. 24; —
suprema, (den sidste Tieneste), vid. Tac. Ann. 5, 2; —
b) egf. offentlig Tieneste el. Egsfel, Dmbud el. Em-
bere; — in officio laboriosissimo etc., Plin. Pan. 91,
(i. e. in praefectura aerarii); men toti officio mari-
timo praepositi etc., Caes. B. C. 3, 3, (sat over hele
Øværfænet); perfectis — officiorum breviaris, (forte
Embedsberetninger), Suet. Vesp. 24; — 2) «overi.»;
aa) concret; a) Embedsmand, Dvirighedsstættigen, Dom-

met; — pignus captum per officium, Digest.; adventus officiorum aut militum, ibd.; egf. Dienerstab el. Tyende, Tertull.; — b) Etcd, heer Embedsfager behandlet; — in officio praetoris, (i hans Bureau el. Høvedseffe), Plin. Ep. 1, 5; deponere apud officium, Digest.; — bb) „abstrah.“: det Tilberende el. Påsende for det omhandlede Høvede; — faal. ex officium calumniatoris: hvad en faadan maa giøre før at være consequent, auct. ad Her. 2, 10; men om Hændene: fungi officiis laporum, ibd. 4, 31; — ligel. em Ding eg om Begreber; officia artis, ibd. 1, 7; neque pes neque mens satis suum officium facit, Ter. Eun. 1, 5, 3; cf. Lucr. 1, 337, c. Ovid. Met. 12, 92.

offigo, [f. ob.f.], ere, v. a.: faaer ind deri, befæfter el. fastgior; — furcas circum offigito, Cato; men Liv. 33, 5: ita densos offigunt et implicant ramos, inc.; (eftere m. Varianten affigo). — offirmate, (f. ob.f.), adv.: fast, ubegælgeligen, haardtaffet; — ∞ resistere, Suet. Tib. 25; af — offirmatus, 3, partic. e. adv. af flge. — offirmo, [f. ob.f.], avi, atum, 1, v. a.; D „egentl.“: gior fast, befæfter; — ∞ fores pertica, Appul.; — II) østest „fig.“; — ∞ viani etc., (helde fast derved, „alleg.“), Ter. Hee. 3, 5, 4; cf. id. Heaut. 5, 5, 8: ne tam offirma te, (værløste saa haardt)! men id. Eun. 2, 1, 11, absol.: posse me offirmare, (at jeg kan helde nd); egf. c. inf., Plaut. Pers. 2, 2, 10; — III) particip. offirmatus, 3, egf. fem adj.: fast, bestemt; — animo forti atque offirmato (ferre aliquid), Plaut. Amph. 2, 2, 15; — compar., incredibile est, quanto mihi videatur illius voluntas obstinatio et in hac iracundia offirmatio, Cic. Att. 1, 11.

offla, ae, f. ind. offula. — offlecto, [f. ob.f.], ere, v. a.: vender el. dreier omkring el. anderledes; — ∞ navem, Plaut. Rud. 4, 3, 74. — offoco, (obf.), are, v. a., [faux]: qvæler; — ∞ fauces, Flor. 2, 11. — offrenatus, (obf.), 3, [freno]: oprel.: med paalagt Tømme el. Bidsel; df. „overf.“: betængen el. tæmmer; — Quod absque hoc esset, qui etc., Usque offrenatum suis me ductarent dolis, Plaut. Capt. 3, 5, 6; ∞ Cerberus, Appul. — offringo, (obf.), ere, v. a., [frango]: bryder el. bræffer paa ny, (om den anden Meinig), Varro; ∞ glebas, Colum.

offucia, (obf.), ae, f., [fucus]: Smiuke, Plaut. Most. 1, 3, 107; — II) df. „fig.“: Stussfæ, Betrægeri; — Ita mihi stolido ... os sublevare offuciis, id. Capt. 3, 4, 123; cf. Gell. 11, 1. — offula, ae, f., dem. af offa: firen Bid el. Mundstude; egf. et Styffe (Mad); — ∞ carnis, (til Rødsaltning), Colum.; cf. Suet. Claud. 40; ∞ panis, Veget.; — not.: egf. syncop., crucis offla, (om en Elæve), Petron. Sat. 58. — offulcio, [f. ob.f.], si, tum, 4, v. a.: tilstøpper, vulnus spongia, Appul.; offulto vulnere, id. — offulgeo, [f. ob.f.], fufsi, 2, v. n.: at ftinne el. furaale derom el. dærpaa; c. dat.; — nova lux oculis offulsit, Virg. Aen. 9, 110; — df. „overf.“: dextrum offulsit conatibus omen, Sil. 13, 114, (al. effulsit). — offultus, 3, particip. af offulcio.

offundo, [f. ob.f.], fudi, fusus, 3, v. a.; I) udgyder el. udhæfter derfor el. dæreyer; — ∞ cibum (avisus: faste Væde for dem), Plaut. Asin. 1, 3, 64; — B) østest „fig.“; I) „overf.“ a. medial: at udgyde sig derom el. dæreyer; — ut piscibus aqua, sic nobis aer crassus offunditur, Cic. Acad. 2, 25; ignis ob os offusus, id. Univ. 14; men asinus offunditur, (styrter hen), Appul.; — 2) „ment.“: — quae (philosophia) quasi noctem quandam rebus offunderet, Cic. N. D. 1, 3; cf. id. Tusc. 5, 2: haec indoctorum animis offusa caligo; f. egf. id. R. Am. 22, v. Liv. 28, 29; ligel. ∞ pavorem incompressis, id., errorem alicui, id.; — II) ligefom at overgyde noget dermed, d. e. at dærfæ, ødl.; — ut enim offunditur luce solis lumen lucernae, Cic. Fin. 3, 11; — B) „fig.“: overvælder el. opfylder; — offusus pavore, Tac. Ann.

11, 31; cf. Cic. Marc. 1: quum etc., omnium Marcellorum menti pectus memoria offudit.

offuscatio, (obf.), onis, f.: Hærdumfling; df. „fig.“: Rødsfættelse el. Rødværdigfæ, deorum, Tertull.; af — offusco, [f. ob.f.], are, v. a.: fordukker; — df. „fig.“: rødværdiger, bestammer; — ∞ iustitiam, Tertull. — offusus, (obf.), 3, partic. af offundo.

ogdōas, adis, f., dydōas: Duetallet, en Diter, Tertull. — ogganio, [f. ob.g.], vi el. ii, num, 4, v. n.: at bieffe el. strige el. stænde derind; (forv. o. efterel.); — Habet haec, eii (f. ei) quod, dum vivat, usque ad aeternum ogganio, Ter. Phorm. 3, 9, 11; cf. Plaut. Asin. 2, 4, 16; men incertum quidnam in aeternum mulieris ogganio, Appul. — oggēro, [f. ob.g.], ere, v. a.: paafører el. paatvinger, (plautinft Dred); — ∞ alicui osculum, Plaut.; men id. Cist. 1, 1, 72: amor ... Gusto dat dulce, amarum ad satietatem usque oggerit.

Ogyges, is, egf. Oggygius, o. Oggygus, i, m., Ogygys: den oprindelige Stifter af Theben i Boeotien, under hvem en Dverfveummeffe skal have fundet Etcd; — Thebae ... ante cataclysmum Ogygi conditae etc., Varro; de andre Hæmter haec Augustin. c. Fest.; — B) df. I) Ogygidæe, arum, m.: Efterkommerne af Ogyges; df. „æpect.“ f. Thebani, Stat. Theb. 2, 586; — 2) Oggygius, 3: eggygiff el. thebanf, (populus, Senec. Oed.; men ∞ deus, Ovid. Her. 10, 48, (i. e. Bacchus); ligel. ∞ Lyaeus, Lucan.; men ∞ chelys, (d. thebanfte N. Amphionfs Lyre), Sidon.

oh, interj., ô: el. el. oh! el. ah! udtrykker dels Overræffelse, dels Væffage; — oh, tibi ego ut credam? hvad? jeg ftulde troe dig? Ter. Andr. 3, 5, 12; oh, iniquos es, qui etc., id. Heaut. 3, 5, 9; — gientages egf. færfærende; oh, oh, som Væffage (ejulation), Plaut. Capt. 2, 1, 6; — men id. Most. 1, 1, 12: Oh, oh, ocellus es meus, (som Lebdud af Glæde), inc. — ohe, interj.: = frgd.; egf. fem Tilraab: her, ødl.; — ohe, inquam, si quid audis, Plaut. Asin. 2, 3, 4; cf. Hor. Sat. 1, 5, 12, o. ibd. 2, 5, 96. — ôho, interj., ligefom oh: oh! el. o! fem ldraab i Hærdumring; — oh! ... Purus putus est ipsus, Plaut. Pseud. 4, 2, 32.

oi, interj., ldraab i Smerte: ah! o! — oi, ei, Ter. Eun. 4, 4, 47; ligel. oi, lui, id. Phorm. 4, 3, 58.

Oileus, (trisyll.), ei o. eos, m., Oileus: Kænge i Lesbos, fæder til en Ajax, som deraf heber Ajax Oilei (østest ud. filius, i Medietin. af Ajax Telamoni- nus); vid. Ovid. Met. 12, 622, c. Virg. Aen. 1, 41; — men absol. Oileus, Cic. Tusc. 3, 29; men Oileus „overf.“, f. Ajax, vid. Senec. Med. 662; — B) df. I) Oileus, 3, Ajax, (d. e. Son af Oileus), Hygin.; — 2) Oiliades, ae, m., Oileidēs: = flge., Sil.; — 3) Oitides, ae, m., Oitidēs: Son af Oileus, (i. e. Ajax), Prop. 1, 1, 117.

olax, acis, adj., [oleo]: lugtende, duftende, temetum, Capella. — Olbia, ae, f., Oλβία: Ravnst paa flere Byer, hvoraft mærkes: Olbia paa Sardinien, Cic., Flor.; fremdeles: Olbia i Skythien ved Borskythenes el. Dniiperen, (i Egnen af d. flde. Dezaev; hed egf. Olliopolis, egf. Miletopolis), Plin.; egf. Olbia i Bithynien, id.; — B) df. Olbianus, 3, o. Olbiensis, c: hørende til en af disse Byer; — Olbianus sinus, (ved Olbia i Bithynien), Mela; men Olbiensis epistola, Cic. Qu. Fr. 2, 3, (som er ftreven fra Olbia paa Sardinien); ligel. ∞ ager, Liv. 27, 6. — Olibopolis, is, f., ind. frgd. — olea, ae, f.: etflags Vædslen, Plin. 37, 65. — Oleades, um, m.: Jelft i Hsp. Tarrae, Liv. 21, 5. — Oleiniates, ium, m.: Indvaanerne af den illyriske Eftlad Delatium, (hod. Duleigno), Liv. 45, 26.

olea, ae, f., Oλία; I) Olieræts frugt, Oliven el. Olieræret; — oleas cogere el. legere, Cato, stringere, id.; coagulum magnitudine oleae, Varro; men som Dredspreg om en Himefligbed, Hor. Ep. 2, 1, 31: Nil

intra est oleum, nil extra est in nucē durī; — II) „overf.“: Olietræct: — agricola, quom florem oleae videt, baccam quoque se visurum putat, Cic. Div. 2, 6; cf. Hor. Ep. 1, 8, 5; — B) egf. et olea cf. Olietræct at marfe; a) fom Jædens Sindbillede cf. Symbol, hvorfør de, fom bede om Jæd, bære Olietræct; — vid. Liv. 21, 30, v. 29, 16, egf. Plin. 15, 5, unt. oleaster; — b) fom Minerva's Opfindelse og Gave, hvf. det egf. et denne Gudiude belliget; — oleaceae Minerva Inventrix, Virg. Ge. 1, 18; cf. Plin. 12, 2, egf. Phædr. 3, 17.

olēacēus, 3, [oleum]: oliacagtig, lijuor. Plin. 35, 51. — olēagineus, (-us), 3, [olea]: af Olietræct, semen, Varro, telae, Plin., radix, Virg. Ge. 2, 31; oleagineae virgulae, vid. Nep. Thras. 4; — II) „overf.“: A) fom ligner Olietræct cf. Oliven, vitis, Colum., uva, Plin.; — B) olietfarvet, berylli, Plin. 37, 20.

olēāmen, inis, n., v. oleamentum, i, n.: Olietfæbe, Scrib. Larg.; — olēaris, e: hvortil der bruges Ole, cotes, (fom bestrøgne dermed; opp. cotes aquariae), Plin. 31, 41; v. — olēarius, 3; I) fom bruges til Ole, dolia, Plin., vasa, Colum., cella, Cic. d. Senect. 16; men ∞ mercatores, Digest.; — II) subst. olēarius, i, m.: Oliehandler, Plant. Capt. 3, 1, 29; egf. Olietfabrikant, Colum.; — [oleum].

Oliārus, (-os), v. Oliārus, (-os), f.: en af Ogelærerne ved Pæres, (hvf. hod. Antiparos), Virg. Aen. 3, 126, Ovid., Plin. — olēastellus, i, m.: en calabrisht Art af Olietræct, Colum. 12, 49; af — olēaster, stri, m., [olea]: det vilde Olietræct; Cic. Verr. 3, 23, v. Virg. Ge. 2, 182 v. 314; Athenaei ... victores olea coronant, Graeci vero oleastro Olympiae, Plin. 15, 5. — olēatus, 3, [oleum]: været cf. tilstæt med Ole, puls, Coel. Aur. — olēitas, atis, f., [olea]: Olietføften cf. Olvæns Julefæstning cf. Presning, Cato, Min. Fel.

Oliēides, ae, m., i. e. Oleni filius, Val. Fl.; f. egf. Ovid. Met. 10, 69. — Olenie, es, v. Olenius, 3, f. umb. Olenus. — olēns, tis, partic. v. adj. af oleo; df. — olentia, ae, f.: Lugt, Tertull.; v. — olenticetum, i, n.: stinkende Sted, Cloaf, (egenl. v. overf.), Claud. Mam., Appul.

Olenus, (-os), i, f., Ὀλέως: By i Achaia, imellem Patrae og Dyme, Plin. 4, 6; — egf. en By i Thetien ved Arachynthos, Senec. Troad. 830, Hygin. Astr. 2, 13; — B) df. I) Olēnie, es, f., „poet.“ i. achæis cf. ætolis; df. Olenie, (se. capra), Amalthæas til Stiernebillede forvandlede Gød, Manil. 5, 128; — 2) Olenius, 3: olenis, pl. e. achæis cf. ætolis; — Nascitur Oleniae sidus divinae capellae, Ovid. Fast. 5, 113; egf. ∞ pecus, id. Her. 18, 188, (v. e. Amalthæas Gød); — men ∞ Tydeus, (fra Calydon i Thetien), Stat. Theb. 1, 402.

olēo, iii, ere, v. n. (v. a.), ὀλέω, i. negent.: at lugte, at give en Lugt fra sig; A) paa Spørgsmaalst: hvorfædes cf. hvorfæ? m. a. d. v. b. cf. e. a. h. l. e. a. c. e.; — illa ... ut mulieres, ideo bene olere, quia nihil olent, videbantur, Cic. Att. 2, 1; cf. Hor. Ep. 1, 10, 19; men Cic. d. Or. 2, 61: in male olentem (hominem) etc.; — olentia sulphure ... Stagna, Ovid. Met. 5, 405; Cur nardo flammæ non oluere meae? Prop. 1, 7, 32; — ∞ ceram, crocum, (om en Gælte), Cic. d. Or. 3, 25; olet (ille) unguenta de meo, (paa min Befæstning), Ter. Ad. 1, 2, 37; — B) absol.: a) at lugte ilde; — cui os olet, (med stinkende Ånde), Digest.; ligef. olentia ora, Virg.; cf. Hor. Sat. 1, 2, 30: olenti in fornice etc.; f. egf. id. Od. 1, 17, 7; — b) at lugte vel; fædv. in partic. olens, tis: vef. lugtende, pascua, Ovid. A. A. 1, 95, menthae, id., Hymettus, Stat.; — II) „fig.“: ligefom at lugte, at rebe sig ved sin Lugt; df. at blivde bemærket; — aurum huic olet, (han mærker, at jeg har Penge), Plaut. Aul. 2, 2, 39; non olet (se. tibi), unde sit, (mærker du det ilt)? Cic. Orat. 15; — ∞ malitiam, (røbe ildet Dødsfald), id. R. Com. 7; cf. id. d. Or. 3, 12, v.

Quintil. 8, 1, extr.; men Epicurus nihil olet ex Academia, (har intet Anstreg deraf), Cic. N. D. 1, 26; — b) absol.: at lugte cf. være forlædet; — quaedam jam obliterata et olentia etc., Tac. Or. 22; — not.: Biformen olere (f. olere) har Plaut. Poen. 1, 2, 56, ostere.

olēosus, 3, [oleum]: med Ole, hvoraf Ole presset, semen, Plin. 27, 81. — olēracēus, 3: fom ligner Hævederter, frutex, Plin. 26, 53; v. — olero, are, v. n.: beplanter med Hævederter, hortos, Mattius ap. Priscian.; — [olus]. — olēscō, ere, v. n., incl. af inus. olo, (hvf. adoleo, aboleo, proles, etc.), ligefom adolesco: værer, vid. Fest. s. v. suboles, p. 309, (Müll.); men Lucr. 2, 1129, inc. — olēto, avi, 1, v. a.: gior stinkende cf. uren; — ∞ aquam, Front. Aquaed. 97, (e vetere lege); af — I. olētum, i, n., [oleo]: stinkende Sted, Stant; df. Starn cf. Excrementer; vid. Fest. p. 293, (Müll.), egf. Pers. 1, 112. — 2. olētum, i, n., [olea], forcl. Biform af olivetum: Olietfæstning cf. Olietfæve; opp. pratium, scitulum, etc., Cato.

olēum, i, n., ὀλεον: Ole, Bomolie, den udpressede Olietfæst; — vid. Plin. 15, 6, Varr. R. R. 1, 55, v. 21.; — oleum instillare lumini, vid. Cic. d. Senect. 11; caules ungere oleo meliore, Hor. Sat. 2, 3, 125; — egf. mærket Drøftrogene: oleo tranquilliores facere, vid. Plaut. Poen. 5, 4, 66; oleum adde camino, (fom cf. gyd Ole i Jæren), Hor. Sat. 2, 3, 321; men operam et oleum perdere, (spilde Ilmæge og Befæstning), Cic. Fam. 7, 1; — „bef.“ fædvde man sig med Ole til Legemsvælsker cf. til Brydskamp, baade i og udenfor palaestra; — vid. Virg. Aen. 5, 135, egf. Ovid. Trist. 3, 12, 21; hvf. egf. oleum, pect. f. palaestra, Catull. 63, 64; — men med Henspille paa Olien i Arbejdslampen siger Cic. Fam. 13, 38: quum scriberem etc., de eodem oleo et opera exaravi nescio quid ad te; men id. d. Or. 1, 18: genus verborum ... palaestrae magis et olei (fom bedre passer sig til Olekøvelser cf. Disputationer), quam hujus civilis turbae et fori; — men oleum vivum, (Stenolie), Gratian.; oleum ficticium, (kunstigen tilberedet), Plin. 15, 7.

olfacio, feci, factum, 3, v. a. (v. n.), [oleo]: lugter, fornemmer ved Lugten; — quae gustamus, olfacimus, etc., vid. Cic. Tusc. 3, 38; Quod (unguentum) quum tu olfacies, (naar du lugter dertil), Catull. 13, 13; laurus folia tria olfactaque etc., (fom man lugter til), Plin. 23, 80; egf. ud. acc.; ∞ sagacissime, (hæve en meget stærk Lugt), id. 11, 50; — b) ∞ labra (agnotum) lacte, (lade lugte deraf), Varro; — II) „fig.“: at opfaange cf. udfinde; — quisquam tam abstrusus usquam nummus videtur, quem non ... olfecerit? Cic. Agr. 1, 4; egf. ud. acc., vid. Ter. Ad. 3, 3, 43.

olfacto, (avi), atum, 1, v. a., intens. af olfacio: lugter dertil cf. derpaa; — ∞ summum vestimentum, Plaut.; membrana olfactata, (hvortil man lugter), Plin. 28, 63; — men hoves coelum olfactantes, (fom snapper efter Lusten), id. 18, 88. — olfactōrius, 3: fem er at lugte til; df. subst. olfactorium, i, n.: en Stømtørst cf. Hæfte at lugte til, vcl., Plin. 30, 29; egf. olfactoria, ae, f., Fronto; v. — olfactrix, icis, f.: fom lugter cf. bemærker noget, Plin. 17, 37; — [olfacio]. — I. olfactus, 3, partic. af olfacio. — 2. olfactus, us, m., [olfacio]: Lugten cf. at lugte; — quos (comitiales) corruptos olfactus excitat thymi, Plin. 21, 89; — II) „overf.“: Lugten cf. Lugtens Sæd; — delphini nec olfactus vestigia habent, quum olfaciant sagacissime, id. 11, 50.

olidus, 3, [oleo]: lugtende; — vasa bene olida, Colum.; — ostere: ildelugtende cf. stinkende, caprae, Hor. Ep. 1, 5, 29, vulpes, Martial., senex, Suet.; — superl., ∞ basia, Petron. Sat. 21. — oligochrōnius, 3, ὀλιγοχρόνιος: af fært Tid cf. Varighed, fertlivet, Jul. Firm.

olim, adv. temp., fæf øllus f. ille, alts. overf.:

tit el. i bin Tid]; df. 1) om Fortiden: engang, for-
dum el. forhen; - sult... olim senex, etc., Plaut. Stich.
4, 1, 33; sic olim loquebantur, Cic. d. Or. 2, 43; cf.
id. Div. 2, 25: vel olim ... vel nuper etc.; men olim
discedens, id. Fam. 15, 20; - ogf. correlat til hoc
tempore, Cic. Fam. 7, 21; cf. Ter. Andr. 3, 3, 13; men
olim ... mox etc., Tac. Hist. 1, 67; - B) „overf.“:
allerede længe, i lang Tid; - olim nescio, quid sit
otium, quid quies, Plin. Ep. 8, 9; Audio, quid ve-
teres olim moneatis amici, Juvenal. 6, 346; olim
corruptis moribus, Tac.; men Senec. Ep. 77: olim
jam nec perit quiddam mihi, nec acquiritur; -
II) om Fremtiden: engang i Tiden, i Fremtiden; -
utinam coram tecum olim potius, quam per epistolas,
Cic. Att. 11, 4; cf. Hor. Od. 2, 10, 17; v. Ovid. Am. 3,
11, 7; vir... qui olim nominabitur, Quintil. 10, 1, 104;
- III) „alm.“: engang, til el. i sin Tid, undertiden,
noglestunde, etc.; (saal. alene forcl. v. „poet.“); -
an quid est olim homini salute melius? Plaut. Asin.
3, 3, 127; cf. Virg. Ecl. 10, 34; v. id. Aen. 5, 125; f.
ogf. Plaut. Mil. gl. ab in., v. id. Trin. 2, 4, 122; ligel.
ut pueris olim dant crustula, Hor. Sat. 1, 1, 25; cf.
id. Epod. 3, in., v. id. Ep. 1, 10, 42, oftere, ogf. Ovid.
Fast. 3, 555.

Olisipo, (-ippo, Varro), ōnis, m.: By i Lusitania, (hod. Lissabon), Plin. 4, 35; (høst Mela ogf. Ulyssippo, efter dens foregivne Stifter Ulysses); - B) df. Olisiponensis, c, ager, Plin. l. c.; - men subst. pl. Olisiponenses, ium, m.: Indbyggerne af Byen O., id. 9, 4. - olitorius, 3: hørende til Røffenhave el. Røffenurter el. Grønflager; - ∞ forum, (Grønflageret), Liv. 21, 62; ∞ hortus, (Røffenhave), Digest.; ∞ ostiola, (Græskarhytter), Plin. 19, 38.

ŏliva, ae, f., [digammeret af *laeica*]; I) Oliven, Olietræets frugt; - olivæ constant nucleo, oleo, carne, amurca, Plin. 15, 3; cf. Hor. Epod. 2, 56; - II) Olietræer; - ex oliva nasci, Cic.; olivæ inventor Aristaeus, id. N. D. 3, 18; cf. Virg. Ge. 2, 425; - B) df. „overf.“; a) Stof el. Stav el. Riep af Olietræ; - Incumbens tereti ... olivæ, Virg. Ecl. 8, 16; - b) Oliegrene el. Krans af Oliegrene, hvormed de Seirende befransedes, navn. i de olympiske Lege; hvs. ∞ Pisaæ, Ovid. Trist. 4, 10, 95; ogf. i Digterkamppe, Hor. Od. 1, 7, 7; df. - olivans, tis, particip. adj.: som holder Olie-høst; - olivantibus lex ... sult: oleam ne stringito, neve verberato, Plin. 15, 3; - olivarius, 3: hørende til Oliven el. til Olie; - ∞ metretæ, Colum., molæ, Digest.; v. - olivetum, i, n.: et med Olietræer bevokset Sted, Olivenhave; - vineta, oliveta, etc., Cic. N. D. 3, 36; olivetum putare, Plin., caedere, Colum., (beståre).

ŏliver, a, um, [oliva, fero]: som frembringer Oliven el. Olietræer, arva, (om det Sabinste), Ovid. Fast. 3, 151; - men ∞ corona, (af Oliegrene), Martial. 12, 99. - *ŏlīvitas, atis, f.: Oliehøsten; I) som Tid, Colum.; - II) det indbydende Jorraad, id., Varr. ap. Non.; - olivitor, oris, m.: Oliegarther, Sidon.; v. - olivum, i, n., „poet.“ v. eftercl. f. oleum: Olie el. Bomulst; - succo pinguis olivi Splendescunt (Intantes), Ovid. Met. 10, 176; cf. Virg. Ecl. 5, 68; v. Hor. Sat. 2, 4, 50; - „poet.“ ogf. f. palaestra; cur olivam ... vitat? id. Od. 1, 8, 8; - II) „overf.“: Salve el. Salve; - Sertis ac Syrio fragrans olivo, Catull. 6, 8; Levis odorato cervix manabit olivo, Prop. 3, 15, 31; [oliva].

ŏlla, ae, f., [rimel. best. m. *αἰλός*]: Hulhed el. hult Rør]: en Potte, ficitilis, Colum., bibula, (som rinder), id.; olla pulvis, Varro; ollam denarium implere, Cic. Fam. 9, 18; - som Ordspøg mærkes: olla male servet, (det gaar fun slet), Petron.; men Ipsa olera olla legit, Catull. 93; (hvor passer fun Dont); df. - ollaris, c: som opbevares i en Potte, uvæ, Martial.,

Colum.; v. - ollarius, 3: hørende til en Potte; - ∞ temperatura aeris, (opp. statuariæ), vid. Plin. 34, 20; v. - ollula, ae, f., dem.: liden Potte, Varro.

ollus, a, um: forældet Biferum af ille, illa, illud; findes dels i visse Formularer; vid. Varr. L. L. 7, 3, v. Cic. Leg. 2, 9, (e xu Tabul.); dels hos de ar-
skafferede Digtere; saal. ollis f. illis, Lucr. 6, 207; olli f. illi, Virg. Aen. 1, 254.

ŏlo, ēre, f. und. oleo not. - ŏlōlŏgŏn, ŏnis, m., *ὀλολογόν*, (i. e. ululatus): Hærfroens Skrig, hvormed den leffer Hunnen, Plin. 11, 65. - I. ŏlor, oris, m.: Evaner; („poet.“ v. i efteraug. Prosa f. eynus); - Inter Ledaes ridetur corvus olores, Martial. 1, 54; cf. Virg. Ecl. 9, 36; ∞ nivei, Val. Fl., purpurei, Hor.; - om Evanens Dødsfang, (Evane-
fangen), vid. Ovid. Her. 7, in., v. Plin. 10, 32. - 2. ŏlor, ŏris, m., [oleo]. fer: v. eftercl. f. d. el. odor, d. c. Lugten, Varro, Appul. - olōrifer, a, um, [Lolor, fero]: som fører el. bær Evaner, amnis Padi, Claudian. - ŏlōrinus, 3, [Lolor]: af Evaner, pennæ, Virg., alae, Ovid.; ∞ color, (i. e. albus), Plin. - Olōstræe, arum, m.: Jøst i Jærien, Lucan. 3, 249.

ŏlus, eris, n., [best. m. olesco, oleo, vorer]: Havedært, Grønset; - id olus (f. rapa, Røer), Colum.; ∞ silvestre, (som, uden at byrdes, tiener til Røffenurter), Plin. 22, 38; - „poet.“ navnes olus ogf. som det ældre og simple Næringsmiddel; vid. Hor. Sat. 2, 1, 74, ogf. som den fattiges sædvanlige Kost, id. Ep. 1, 17, 13 v. 15; men om Gniere: est, qui Tingat olus siccum maria etc., Pers. 6, 19; - ogf. mærkes olus, f. brassica: Kaa; vitis assita ad olus, Varro; in folio oleris, (paa et Kaaflad), Plin.; olus marinum: Strandkaal, id.; - II) „best.“ hører ogf. herhid: olus atrum, ogf. olusatrum, Colum., Plin., ogf. olus pullum, Colum.: etflags Bært, (Smyrnium olusatrum L.); gen. olusatri, Plin. 19, 62; - not.: olerorum f. olerum, Lucil. ap. Non.; ligel. oleris f. oleribus, Cato; f. ogf. Fest. p. 100, (Müll.). - olusatrum, f. und. frgd. - oluscūlum, i, n., dem. af olus, Cic. Att. 6, 1, v. Hor. Sat. 2, 6, 64.

Olympēi, orum: Indbyggerne af Byen Olympus i Lykien, Cic. Agr. 1, 2. - Olympia, ae, f., *Ὀλυμπία*: hellig Egn i Elis med en Oliehov; her holdtes de olympiske Lege; ogf. var her et prægtigt Jupiters-temple med Gudens herlige Billedtøtte af Phidias, Plin. 2, 106, oftere; - victorem Olympiae citari, Nep. praefat., (hvor Ol. argen. loci); cf. Cic. Tusc. 1, 46; v. 2, 20, ogf. id. d. Or. 3, 32; - B) df. 1) Olympiæcus, 3: olympisk, cursus, auct. ad Her., mercatus, Justin., corona, Suet. Ner. 25, palma, Virg. Ge. 3, 49; men ∞ rami, Stat., (i. e. oleaster); - not.: eftercl. ogf. Olympianus, 3, Marc. Emp.; - 2) Olympicus, 3: = frgd., pulvis, Hor. Od. 1, 1, 3, stadium, Senec. Thyest.; men Plaut. Trin. 2, 4, 23: drachmarum Olympicum (f. Olympicarum) etc.; - 3) Olympius, 3: = frgd.; - ∞ Jupiter, vid. Olympius s. l.; Olympicum certamen, Justin., sædv. Olympia, (sc. solennia el. certamina): de olympiske Kampege; ogf. Olympicorum solenne ludicrum, Liv. 28, 7; - Olympicorum cupidi (pagiles), Cic. Brut. 69; ad Olympia proficisci, id.; Olympia coronari, Hor. Ep. 1, 1, 50, (i. e. in Olympiis); cf. Enn. ap. Cic. d. Senect. 5: Olympia vincere, (fejre deri); - b) „overf.“ er ogf. Olympius, (den Seier-
rige), som Gæstgæver for admærkede Mænd; saal. navn. for Taleren Pericles, vid. Plin. 31, 19; - not.: Olympicum (sc. templum), vid. s. l.; - 4) Olympias, adis, f., *Ὀλυμπιάς*: en Olympiade, d. c. et Tidrum af fire Aar, efter hvis Fortøb de olympiske Kampege atter holdtes; - Grækerne tælle Aarene efter Olympiader, og anfattede den første Olympiade at begynde omtr. 23 Aar for Rom's Stif-

teffe; vid. Vell. 1, 8; cf. Cic. d. Rep. 2, 10: si ... Roma condita est secundo anno Olympiadis septimae; cf. ibd. 2, 15; — dog bruges ogs. af de romerske Digtere Olympias f. iustrum el. fem. Mar; vid. Ovid. Pont. 4, 6, 5, o. Martialis 7, 40.

Olympiacus, (o. -anus), 3, o. 1. Olympias, ädis, f., f. und. Olympia; — men Olympiades, (sc. Musae), f. und. Olympus. — 2. Olympias, ädis, f.: Datter af Nefosfertongen Neoptolemus, og ved K. Philippus Moder til Alexander d. Store, Justin., Cic. — Olympicus, 3, f. und. Olympia. — Olympicum, i, n., 'Olympion': Temmel til Ere for den olympiske Juppiter, Vell. 1, 10, (Kraus.; al. Olympicum).

Olympionices, ae, m., 'Olympionizēs': Seier-vinder i de olympiske Kamplege; vid. Cic. Tusc. 1, 46, ogf. id. Flacc. 13; men fem adj. el. appos.: Olympicarum equarum etc., Colum. 3, 9. — Olympicum, i, n., (sc. templum el. oppidum): Tempel el. By i Nærheden af Syracus, Liv. 24, 33. — Olympicus, 3: olympisk, o. Olympia, orum, f. und. Olympia; — men Juppiter Olympicus har rimel. dette Navn ifte alene af hans Dyrtelse i Olympia, men ogs. af den olympiske Himmel Olympus; ligesom ogs. templum Jovis Olympii fandtes paa flere Steder, navn. i Athenen, Suet. Aug. 60, i Syracus, Cic. Verr. 4, 53, Liv. 24, 21; f. ogf. Olympicum.

1. Olympus, (-os), i, m.: Navnet paa flere Bierge, navn. paa et Bierg i Bithynien ved Byen Prusa, Plin. 5, 43; ogf. paa et Bierg i Lycien ved en By af samme Navn, id. 21, 17; — mest berømt er Bierget Olympus paa Grændsen af Macedonien og Thessalien, hvist ved sin Søide syntes ligesom at være forbundet med Himmelen; vid. Virg. Ge. 1, 282, o. Plin. 4, 15; — hvs. ogf. Olympus ofte staaer „poet.“ for Himmelen; vid. Virg. Ecl. 6, 86, o. id. Ge. 1, 96; df. ogf. som Gudernes Sæde el. Hiem; vid. id. Aen. 10, in.; cf. Cic. (poët.) Div. 1, 12: Nam pater alitons, stellanti nixus Olympo, etc.; — ogf. er Olympus: Mufens Hiem, hvs. de hede Olympiades; vid. Varr. L. L. 7, 2, o. Eun. ibd. — 2. Olympus, i, m.: Discipel af Jloistsfollers Marsias; vid. Ovid. Met. 6, 333.

Olynthus, (-os), i, f., 'Olynthos': By i Macedonien, paa Grændsen af Thracien, Mela 2, 2, Plin. 4, 18; — B) df. 1) Olynthia, ae, f., (sc. regio), Varro; — 2) Olynthii, orum: Jndvaanerne deraf, Nep. Timoth. — olynra, ae, f., δολυρα, ligesom arinea: Kornart el. Hvedeart, Plin. 18, 20; (staf være triticeum monococcum L.). — Olyssipo, f. und. Olisipo.

ōmasum, i, n., [galissif Drd]: Drefallum; vid. Plin. 8, 70, o. Hor. Ep. 1, 15, 31; cf. id. Sat. 2, 5, 40: pingui tentus omaso, („alleg.“ f. tumidis inflatus versibus). — ombria, ae, f., (sc. gemma): en os ubekendt Stofsten, Plin. 37, 65. — Ombrii, orum, i. e. Umbri: Jndvaanerne af Umbrien; vid. Plin. 3, 19.

ōmen, iuis, n., [rimel. best. m. ὄμα o. ὄψ, o. oprøf. en Varselsstemme; cf. Fest. p. 195]: hvad der i det tilfældige Nøende el. Jørefommende optages som Varsel el. Spædem; — voces... quae vocant omina, Cic. Div. 1, 45; ligel. Varsel af Uglens Strig, Ovid. Met. 5, 550; ligel. Varsel af et Raen, Cic. Phil. 7, 1; ligel. af Jlden, Ovid. Pont. 4, 9, 51; in prodigium et omen imminutum eladium verti, vid. Tac. Hist. 1, 86; hisce ominibus etc., (under flige Varsler), Cic. Catil. 1, 13; ∞ detestabile, id., secundum, Hor.; cf. Virg. Ge. 3, 456, o. id. Aen. 2, 178; ominis capiendi causa, (for at tage Varsel), Cic. Div. 1, 46; men ∞ accipere, ibd., o. Liv. 5, 55: antage som godt Varsel; omen alicui facere, (tiene nogen til Varsel), Plin.; omen placet, (Varslet er godt), Liv. 29, 27; — comissif ogf.: varslende Tilfagn el. Trusel, vid. Ter. Andr. 1, 2, 29: ea lege atque omine, ut, si etc.; —

II) „fig.“: hvormed noget begynder el. begyndes; df. A) omina: høitidelig Duffer el. Bonner; — date candida, eives, Omina, Prop. 4, 1, 67; cf. Liv. praef., o. Cic. Fam. 3, 12; — B) en med Varsler el. Aufspicer for bunden Håndling; — faal. prima omina, (i. e. primae nuptiae), Virg. Aen. 1, 316; — ogf. en høitidelig Sagtla-gesse el. Stif; Hic sceptrum accipere... Regibus omen erat, ibd. 7, 173.

ōmentātus, 3: omhyldet el. fylde med omentum, isicia, Apic.; af — omentum, i, n.; 1) „egent.“; A) „alm.“: Jædtbuden, navn. hos Menneffer, Pers. 6, 74; — B) „bef.“: 1) Rettet el. Rethuden om Tarmene, Plin. 11, 80; contigit intestina omentum... cui adeps quoque innascitur, Cels.; — 2) Jndvoldene, Pers. 2, 47, o. Juvenal. 13, 118; — II) figd. „overf.“: enhver Gud el. Ginde i Legemet, faal. Vensbuden, Macro. Sat. 7, 9, Siernebuden, ibd.

ōminālis, e, [omen], efterel. f. ominosus: varslende, Gell. 5, 17. — ōminātor, oris, m., [ominor]: en Spæmand, Plaut. Amph. 2, 2, 90. — ōmīno, are, v. n., Viform af figd.; — qui recte ominas, Pompon. ap. Non. — ōmīnor, atus sum, i, v. dep. a. (o. n.); 1) „alm.“: spæer, forudsiger, varsler; — ∞ alicui consulum in annum proximum, Plin. Ep. 4, 15; vera de exitu Antonii ominatus est, Vell. 2, 71; — ogf. m. udsald. acc.; malo enim alteri, quam nostrae (resp.) ominari (sc. eam rem), Cic. Off. 2, 21; men signessēvis, Liv. 29, 5; naves... velut ominatae (sc. alteram praedam: ligesom anende osv.); — II) „bef.“: ved Tale el. Tilraab af varfle el. enffe Jeld el. Uheld (over nogen); — clamore et favore ominati sunt felix faustumque imperium, Liv. 26, 18; cf. Suet. Ner. 48, o. Plin. 28, 5; — ogf. absol.: melius ominare, Plaut.; — men „poet.“: male ominatis Pareite verbis, Hor. Od. 3, 14, 11. — ōmīnōse, adv.: paa en varslende Maade, Pseud. Quintil. Decl. 6; af — ōmīnōsus, 3, [omen]: varslende el. betydningsfuld, res, Plin. Ep. 3, 14; cf. Messala ap. Gell. 13, 14.

ōmissio, onis, f., [omitto]: Efterladen el. Jorbigaaen deraf; — ∞ laudis, Symmach. — ōmissus, 3, partic. v. adj. af figd. — ōmitto, [f. omitto, ob. mitto], misi, missum, 3, v. a.; 1) „egent.“; A) „alm.“: lader fare, lader løst, slipper; — ∞ arma, (Liv. 21, 58; (f. ogf. nebens.); omite mulierem, (liv hende), Ter. Ad. 2, 1, 18; omittas habenas bigae etc., (som Varsel), Tac. Hist. 1, 86; omittis vestigalia, (i. e. abolita, ophævede), Suet. Vesp. 16; omittite me, (lad mig i Jred), Ter. Phorm. 3, 2, 1; Animam omittunt, (lade deres Liv), priusquam etc., Plaut. Amph. 1, 1, 85; — B) „bef.“: lader gaac forbi, byder mig ifte derom, giver slip derpaa, forsommer; — ∞ primam navigationem, (den første Leilighed til at seile), Cic. Qu. Fr. 2, 6; ∞ hostem, (ifte iagttag ham), Liv. 22, 12; men ∞ Galliam, id. 23, 25, (ifte bryde sig derom); — navn. ogf.: forbigaer, lader uomtalt, ut omittam Philippum, Nep. Hann. 2; omitto gratulationem etc., Cic. Sest. 24; ligel. omitto, quid ille... fecerit, id. ibd. 12; ogf. ∞ de redivo Galbini, id. Pis. 22; — II) „fig.“; A) „alm.“: tilfidesæfter, bortlægger el. aflægger, befrier mig deraf; — omnibus rebus omissis, (med Tilfidesættelse deraf), Caes.; cf. Hor. Ep. 1, 6, 30 p. 48; ∞ timorem, Cic., tristitiam, iracundiam, Terent.; men ∞ consilium, (opgive et Jersævende), Liv.; ∞ arma, (nedlægge Vaaben), id.; men Cic. Off. 3, 10: omisit hie et pietatem et humanitatem, ut etc., (tilfidesatte dem, lyvede derimod); — ogf. e. inf.: lader fare, ophæver; Jam omitto iratus esse, Plaut. Pers. 3, 3, 26; quare omittat urgere, Cic. Upat. 1, 7; cf. Hor. Od. 3, 29, 11; — B) „bef.“: lader udmalt el. ufrastet; — ∞ noxiam, Ter. Eun. 5, 2, 14, (al. amittere); — III) partic. ōmissus, 3, fem. adject.: efterladen, uagtsom; — te animo esse omisso, Ter. Heaut. 5, 2, 9; — compar., al. re...

Omissiores, (med Hensyn paa deres Formue), id. Ad. 5, 3, 44.

omnicānus, 3, [omnis, cano]: som tener el lyder overalt, oratio, Appul. — omnicaupus, 3, [omnis, carpo]: som begnaver alt, caprae, Varro. — omnicoior, ōris, adj., [omnis, color]: af alle farver, pictura, Prudent. — omnifarum, adv., [omnis]: paa alle Sider: — ∞ complanatus (lapis), Appul.; cf. Gell. 12, 13. — omnifer, a, um, [omnis, fero]: som bærer el. frembringer Alt; — Sustulit omniferos ... vultus (Tellus), Ovid. Met. 2, 275. — omniformis, e, [omnis, forma]: med el. af alle haande Gestalter; — omniformium specierum etc., Appul.

omnigēnus, 3; 1) [omnis, genus, eris]: afslags, allehaande, colores, Lucr.; men Virg. Aen. 8, 698: Omnigenumque deum monstra, (f. omnigenorum deorum, em de ægyptiske Dyrguder); — 2) [omnis, gigno]: som frembringer Alt, pater, Prudent. — omnimēdens, tis, adj., [omnis, medeor]: som helbreder Alt el. Alle, dominus, Paul. Nol. — *omnimōdis, adv., f. omnibus modis: paa alle Maader, bestandigen, ganfte; — ∞ connecti, Lucr. 2, 699; f. ogf. nedentf., id. 1, 684; e. — omnimōdo, adv.: = frgd., Cels.; af — omnimōdus, 3, [omnis, modus, i]: afslags, allehaande, voculae, Appul.; Ignis enim foret omnimodus, Lucr. 1, 684, (al. omnimodis).

omnino, adv., [omnis]; 1) „alm.“: aldeles, ganfte; — aut omnino, aut magna ex parte, Cic.; ligel. non omnino quidem, sed magnam partem, id. Fam. 9, 15; cf. id. Tusc. 1, 3; men qui omnino nusquam reperiuntur: som aldeles iffe findes nogensteds, id. Lael. 6; cf. id. d. Or. 2, 13; men ut vix, ut omnino non posset etc., id. Att. 3, 23; Non tamen omnino Teucros delere paratis, Virg. Aen. 9, 248; cf. Hor. Sat. 2, 4, 6; — fan ogf. undert. hede: nepot el. bestemt; vid. Cic. Tusc. 5, 9: non usquam id dicit omnino, (rent ud el. med rene Ord); — 2) „bef.“: A) almindeligen, overhovedet; — de hominum genere, aut omnino de animalium loquor, Cic. Fin. 5, 11; cf. Caes. B. G. 1, 34; — faal. ogf. i Yderdens Begyndelse; vid. Cic. Lael. 21, v. id. Off. 1, 20, v. ibd. 25, (i hvistet Tald omnino ogf. undert. fan hede: overhovedet at tale); — ogf. undert.: overhovedet (el. i det Hele), iftan, blot; erant omnino itinera duo, quibus etc., Caes. B. G. 1, 6; — ligel. hos Tald: alt ifsammen, Alt i Alt; quinque omnino erant, qui etc., Cic. Cluent. 8; omnino ad ducentos (fuitus), id. Qu. Fr. 2, 1; — B) m. flgd. sed el. tamen osv., heter omnino: vist nok, rigtigt nok; — sunt finitima omnino, sed tamen differt aliquid, Cic. Tusc. 2, 15; cf. id. Off. 2, 18 v. 20; — ligel. undert. ud. flgd. sed etc.; omnino semissibus magna copia est (pecuniae), id. Fam. 5, 6.

omnipārens, tis, adj., [omnis]: som føder el. frembringer Alt; — ∞ terrae, Lucr. 2, 705; cf. Virg. Aen. 6, 595. — omnipāter, tris, m., [omnis]: Alles Fader, Afvader, deus, Prudent. — omnipāvus, 3, [omnis, pavo]: der frygter for Alt, Coel. Aur. — omnipēritus, 3, [omnis]: som veeb el. fiender Alt, Aetis, (i. e. Medea), Albinov. 2, 110. — omnipollens, tis, adj., [omnis, polleo]: afformaande, almægtig, deus, Prudent. — omnipōtens, tis, adj., [omnis]: afformaande, alberfende, almægtig, Neptunus, Cic. Tusc. 4, 31, (e poet.), Juppiter, Catull., Olympus, Virg. 10, in.; — superl., ∞ ille deus, Augustin.; — omnipotentia, ae, f.: Almagt, Macrobin.

omnis, e, [ifal være at sammenl. m. ὁμῶς el. ὁμοῦ, i. e. simul, ifsammen]; 1) „alm.“: al, alt, pl. alle; — omnes omnium ordinum homines, Cic. Rab. perd. 7; — oftere omnes, absol. f. omnes homines; quis est omnium, qui etc., id.; te unum ex omnibus, id.; omnia omnium dicta, id. Fam. 7, 32;

— B) her til mærkes neutr. omne, omnia, som subst.; — at ut omne reddat, Ter. Ad. 2, 4, 16; poscet omne, quantum exaravero, etc., Cic. Verr. 3, 10; cf. Hor. Sat. 2, 6, 30; men Ovid. Her. 12, 28: Omne tenet etc., (i. e. omnem regionem); — omnia, quaecumque etc., (alt det, alle de Ting, som osv.), Cic. d. Or. 2, 2; quibus omnia ... vendere mos erat, Sall. Catil. 30; omnia facere amici causa, (giore sit Bedste el. Muligste for hans Styld), Cic. Lael. 10; ogf. m. flgd. ut el. ne, id. Fam. 1, 9, v. id. Att. 7, 3; — omnia mihi sunt cum illo, (jeg staaer i noieste Forbindelse med ham), Cic. Fam. 13, 1; quasi in eo sint mihi omnia, (som em min Velsard berøede derpaa), ibd. 15, 14; — qui nobis omnia solus erat, (som ene var mig Alt), Ovid. Her. 12, 162; cf. Liv. 40, 11; — ante omnia, (fremfor alt, fortrinligen), id. 2, 7; per omnia, (i alt, i alle Dele el. Stykker), Quintil., Vell.; — men ogf. absol.: Omnia (f. per omnia) Mercurio similis, vocemque coloremque, Virg. Aen. 4, 558; transtis omnia plani etc., Senec. Consol. ad Marc. 25; men omnia eadem, quae etc., (alt el. aldeles det samme), vid. Plaut. Asin. 3, 3, 23; ei eadem omnia ... recites, Plin. Ep. 7, 17; — alia omnia, (alt audet, det Mødtatte); te alia omnia, quam quae velis, agere, ibd. 15; in alia omnia ire el. discedere, ogf. transire, (navnl. i Senatet at stemme imod et Forslag; f. und. eo, discedo, etc.); — men ogf. findes omnia f. alia omnia; plebes omnia, quam bellum, malebat, Liv. 2, 39; cf. Sall. Catil. 25; quod omnia prius arbitratu sum fore, quam ut etc., Cic. Att. 8, 11, D.; — neutr. omnium, f. omnium rerum, Cic. ad Fam. 5, 13, inc.; — bb) sielbne Forbindelser etc; a) omnis e. gen.; — praetorumque omnes, (f. praetoresque omnes), Liv. 24, 32; cf. id. 31, 45; — b) sing. (collect.) f. plur.; — Militat omnis amans, Ovid. Am. 1, 9, in.; faal. ogf. m. Verbetis Pluralis: Funeris exsequiis assumus omnis eques, Albinov. 1, 202; — c) omnes singuli e. populo, (hver enkelt af alle og enhver deraf), Varro; — 2) „bef.“ fan ogf. omnis i visse Forbindelser staae; aa) f. quilibet: enhver el. hver (el. al); — omnibus mensibus, (hver Maaned), Cic. Fin. 2, 31; ter omnibus aestatibus, Plin.; men Caes. B. G. 5, 6: omnibus precibus petere, (med alle Bønner, d. e. ifstandtigen); — b) bf. ogf. allehaande, afslags; — omne olus coenare, Hor. Ep. 1, 5, 2; cf. Virg. Aen. 5, 720; — bb) f. ullus, nogen, (dog ogf. al); — Sine omni periculo, Ter. Andr. 2, 3, 17; sine omni sapientia, Cic.; omni sine labe, Ovid.; — cc) f. totus: hel, (ogf. undert. ai); — omnis Gallia, Caes., insula, id.; omne coelum, Cic.; semel in omni vita risisse, Cic. Tusc. 3, 15; cf. ibd. 2, 22: omne corpus etc.; omnis in hoc sum, Hor. Ep. 1, 1, 11; Non omnis moriar, id. Od. 3, 30, 6; — not.: omnia, (dissyll.), Virg. Aen. 6, 33; ligel. omnium, Lucr. 2, 910.

omnisonus, 3, [omnis, sono]: med alleflags

Toner, harmonia, Paul. Nol.; ∞ mela, Capella.

omnitēnens, tis, adj., [omnis, teneo]: alberfende,

almægtig, Tertull. — omnitēns, tis, adj., [omnis,

tueor]: som ser el. befinder Alt, sensus (pl.), Lucr.

2, 941, sol, Appul. — omnivāgus, 3, [omnis,

vagor]: der svæver el. flatter omkring overalt

el. til alle Sider, Diana; vid. Cic. N. D. 2, 27.

omnivōlus, 3, [omnis, volo], Catull. 68, 140,

(der er lyften efter alle Truenter). — omni-

vōrus, 3, [omnis, voro]; — ∞ boves in herbis, (som

æde afslags Græs), Plin. 25, 53.

omphāgia, ae, f., ὀμφαγία: at spise raar

Kød, Arnob. — omphācium, i, n., ὀμφάκιον:

Olje el. Saft af urtøene Oliver el. Druer; — ∞ sit ex

olea et vite, Plin. 12, 60; — bf. omphācōmel,

(el. -meli): etflags Sirup deraf, Pallad. — omphā-

cōcarpus, i, m., ὀμφακόκαρπος, som Vært:

= aparine, Plin. 27, 15. — Omphale, es, e. Om-

phala, ae, f.: Dronning i Lydien, i hvis Tjeneste Hercules maatte træde, (rimel. for at affone en Brode); — vid. Ovid. Her. 9, 103 flgde, v. id. Fast. 2, 305 flgde. — omphalos, i, m., *ὀμφαλός*, d. lat. umbilicus: Navle; df. „overf.“: Middelpunkt, Auson.

önäger, o. onagrus, i, m., *ὄναγρος*: det vilde Esel, Stovesel, Virg. G. 3, 409, Colum.; — II) sid. „overf.“: etslags Krigsmaskine, hvoraf Etene udfaldtes, Veget. — onagos, i, m., *ὄναγός*: Esel-driveren, efter Plaut. Asin. prol. 10: Ravnet paa en Comedie. — Onchesmites, ae, m., (sc. ventus), *ὄνχσμιτης*: Vind, som blæser fra d. epiriske Havn Onchesmus, Cic. Att. 7, 2. — Onchestus, (Mega-reus), Ovid. Met. 10, 605, (fra Byen Onchestus i Boeotien). — onco, are, v. n.: at styre, (om Eslet), auct. arm. d. Philom. — onconia, atis, n., *ὄνκωνία*, (i. e. tumor): Hævelse af Knude; — tubera ... quae oncomata vocant, Veget.

önärarius, 3, [onus]: som bærer en Last el. Byrde; — ∞ jumenta: Lastdyr, Liv. 41, 1; men ∞ navis, id., Nep., ogf. absol., oneraria, (sc. navis): Lastskib el. Transportskib, Cic. Att. 10, 12. — önero, avi, atum, i, v. a., [onus]: I) „egenl.“: A) „alm.“: lader el. læser derpaa; — ∞ naves commeatu etc., (tillade dem dermed), Sall. Jug. 86; men Caes. B. G. 5, 1: ad celeritatem onerandi (sc. naves); cf. Virg. Ge. 1, 274; men onerata plaustra, (læstede el. med Læs), Ovid.; cf. Ter. Heaut. 3, 1, 43; — B) „bef.“: a) kommer el. fylder derpaa el. derti; — ∞ vina cadis, Virg. Aen. 1, 195; cf. ibd. 8, 180: onerantque canistris Dona laboratae Cereris; f. ogf. nectens. ibd. 10, 538; — ogf. befatter el. betynger dermed, mensas dapibus, Virg. Ge. 4, 133; men ∞ manum jaculis, (tage i Haanden), id. Aen. 10, 868; cf. ibd. 11, 574; — ogf. paalægger (en Vægt el. Byrde); tauri cervix oneratur aratro, Ovid. A. A. 1, 19; cf. ibd. 1, 215: Ibunt ante duces onerati colla (acc. graec.) catenis; f. ogf. Hor. Od. 3, 11, 45; — ∞ hostes (saxis dejectis: overvæltede dem dermed), Liv.; cf. Phaedr. 3, 2; — ∞ aures lapillis, (neml. til Bynt), Ovid. A. A. 3, 129; — df. particip. öneratus, 3: som bærer noget; pomoque onerata rubenti Arbutus, Ovid. Met. 10, 101; ogf. opfyldt dermed, ibd. 8, 781; ogf. absolut. fyldt el. fuld; — oneratae lances, Virg. Aen. 8, 284; — b) bedækker el. tildekker, humerum pallio, Terent.; membra sepulchro, Virg. Aen. 10, 558; cf. ibd. 11, 212; — c) besværer, overfylder, bis die ventrem, Sall. frgm.; liget. medial: onerari epulis, Ovid., vino, Justin. (overvælde sig dermed); faal. ogf. c. gen.: Postquam est oneratus frugum et floris Liberi, Paev. ap. Non., men cibus, qui ... oneret, (som besværer Maven, ufordøielig), Plin. 29, 11; — men om et Sted: oneratus castris regius (salties: besat el. besat dermed), Liv. 32, 11; endel. heder: ∞ vaccam, (lade blive drægtig), Pallad.; — not.: „poet.“ siges ogf. m. omvendt Construction: ∞ vina cadis, (hæfte Vinen derpaa), Virg. Aen. 1, 195; f. ogf. ovenf. ibd. 8, 180; — II) „fig.“: A) „alm.“: overlæses el. overvælter, aliquem pugnis, Plaut., maledictis el. injuriis, Terent., contumeliis, Cic.; — men ogf. ofte: ∞ aliquem laudibus haud immeritis, Liv. 4, 13, spe praemiorum, id., promissis, Sall.; cf. Ter. Phorm. 5, 6, 2; — ∞ judicem argumentis, Cic. N. D. 3, 3; cf. id. d. Or. 3, 30; — B) „bef.“: a) besværer, tryffer, plager, provinciam tributo, Suet., famulam pensis ... iniquis, Prop. 3, 13, 15; — nævnl. ogf. „poet.“: at trætte med Bønner, vid. Virg. Aen. 9, 24, o. Hor. Sat. 1, 10, 10; — ogf. om trykkende Forpligtelser el. Forventninger; onerat te quaesturae tuae fama, etc., Plin. Ep. 8, 24; cf. Cic. Off. 3, 2; — b) tryffer, forværrer; — ∞ paventium cras etc., Tac. Hist. 2, 52; delectum onerabant ministri avaritia et luxu, ibd. 4, 14; cf. Liv. 38, 56; men ∞ aliquem, (besvæde el.

anflage), Tac. Ann. 4, 68; — not.: oneratus e. gen., f. ovenf.

*önöröse, adv.: trykkende, df. „overf.“: frænkende, loqui in aliquem, Paul. Nol.; v. — onerösitas, atis, f.: Besværlighed, Bryderi; — ∞ orandi capitis, Tertull.; af — onerösus, 3, [onus]: tung, vægtig, trykkende, praeda, Virg. Aen. 9, 384; ogf. c. dat.: Et sit humus cineri non onerosa tuo, Ovid. Am. 3, 9, 68; — compar., æt. ... est onerosior igni (abl.), id. Met. 1, 52; — II) „fig.“: besværlig, brydsom; — quantum (forfaavidt) non onerosus ero, Ovid. Pont. 2, 4, 34; cf. Plin. Ep. 2, 4; men ibd. 11: onerosum est, accusare damnatum.

önirocrites, ae, m., *ὄνιροκρίτης*: en Drenning-tyder, Fulgent. — öniros, i, m., [*ὄνιρος*, i. e. somnium]: vild Valsnue, Appul. — oniscus, (-os), i, m., *ὄνισκος*: Kiedervorm, (Insect), Plin. — öntis, idis, f., *ὄντις*: en Art af origanum, Plin. 20, 67. — önöbrychis, idis, f., *ὄνόβρυχης*: etslags Bært med Silkeblade, Plin. 24, 98. — önöchiles, is, n., v. önöchilis, is, f., *ὄνόχελις*, *ὄνόχελις*, (labium asini), en Art af Barten anchusa el. Dretunge, Plin. 22, 25. — önococtes, ae, m., *ὄνοκόκτης*, (Esfelske), Tertull., inc.; al. ononychites. — önocrotalus, i, m., *ὄνοκρόταλος*: Kropgaasen, Plin. 10, 66, v. Martial. — önomatopoeia, ae, f., *ὄνοματοποιία*: et Ord's Dannelselse efter en Naturlyd; faal. hinne, stridere, Charis. — önönis, is, f., *ὄνόνης*: etslags pigget Bært, germ. Haubechel, Plin. 21, 58. — ononychites, ae, m., *ὄνονυχίτης*: med Esfelses, Tertull. — önöpordon, i, n., *ὄνόπορδον*, (Esfelsvind): Veitidsel, Plin. 27, 86. — önosma, atis, n., *ὄνοσμα*: Bært af Esfelsen anchusa, Plin. 27, 86. — önuris, is, f., *ὄνορις*, germ. Esfelschwanz: Ravnet paa en Plante, ogf. onothera, Plin. 26, 69.

önus, eris, n.; D. „egenl.“: Last, Vægt, Byrde; ogf. Ladning, Læs; — naves cum suis oneribus, Liv. 26, 47; cf. Cic. Manil. 18; men ut ... asellus Quum gravius dorso subiit onus, etc., vid. Hor. Sat. 1, 9, 20; — ogf. „alm.“: Vægt el. Tyngde; tanti oneris turrim etc., Caes. B. G. 2, 30; ad minimum redigi onus, Ovid. Met. 14, 149; — df. ogf. onus naturae, Phaedr., gravi ventris, Ovid., ogf. absol., onus, id. Fast. 2, 452: Josteret i Moderalk; men onus ciborum, ogf. onus ventris, (Affondringerne), Plin.; — II) „fig.“: A) „alm.“: byrdesuld el. besværlig Forretning el. Syssel; — quantis oneribus premerere susceptorum rerum etc., Cic. Fam. 5, 12; cf. id. R. Am. 4: plus oneris sustuli, quam etc.; f. ogf. id. d. Or. 1, 25; men injungere alicui onus, Liv. 6, 6; — urbis onus suscipere, (overtage dens Krig: om Fabierne), Ovid. Fast. 2, 197; cf. ibd. 1, 616; men onus probandi, Digest.: Forpligtelsen at føre et Bevis; — B) „bef.“: a) Tyngde, Afgift, Beforsning, Tjeneste; — haec omnia onera etc., Liv. 1, 43; iis graviora onera injungebat, Caes. B. C. 1, 18; cf. Cic. Fam. 13, 10; men Suet. Calig. 42: patria conquerens onera, (de Beforsninger, hun havde at gjøre som Fader); — b) Besværlighed, Nummer, Trængsel; — Paupertas ... onus ... miserum et grave, Ter. Phorm. 1, 2, 44; oneri miseriae quae esse, (geraaede derti), Sall. Catil. 10; Vix mens tristitia moesta tulisset onus, Ovid. Pont. 1, 10, 38; — men „alleg.“ om den nedboiede Østing: onus Aetna gravius sustinere, vid. Cic. d. Senect. 2.

önustus, 3, [onus]: I) „egenl.“: ladet el. læstet el. bepakket dermed; — ∞ naves frumento, Cic.; ∞ asellus auro, vid. id. Att. 1, 16; cf. Tac. Ann. 1, 63, v. ibd. 2, 11; praeda onusti, Nep. Alcib. 5; men absol.: ∞ humerus, (betæstet, bærende), Hor. Sat. 1, 1, 47; — II) „fig.“: A) „alm.“: suld deraf el. opfyldt dermed; — in agrum praeda onustum etc., Sall. Jug. 87; cf. Tac. Ann. 12, 13; — ogf. c. gen.: Aulam (f. ollam) auri onustam etc., Plaut. Aul. 4, 2, 4; — B) „bef.“: overvældet; undert. absol.; — ∞ corpus (sc. cibo), Lucr.

3, 111; cf. Plaut. Cist. 1, 2, 7: onusta sum, (har nok, er møt); — men id. Men. 3, 2, 5: onustum gero corpus, (nedtynget af Alder); — oftere c. abl.; onustus fustibus, Plaut.; pars onusta vulneribus, Tac. Ann. 2, 15; men praeda famaque onusti, ibd. 12, 28; cf. Plaut. Stich. 2, 1, 3: onustum pectus porto laetitia.

ōnychintinus, cf. ōnychitinus, 3, [onyx]: af Dnyrarten, crustae, Sidon. — ōnychinus, 3, ōnyxus; I) som af Færve signer en Regl, neglsfarvet, pruna, Colum., pira, Plin.; — II) som signer Marmortarten Dnyr; df. „poet.“: ∞ tegmen, (Sfen), Laev. ap. Gell.; — men subst., onychina, (sc. vasa: af Marmorarten Dnyr), Lamprid. — ōnychinpuncta, ae, f.: etflags Hedsfen, egf. iaspoxnyx, Plin. 37, 37. — ōnychites, ae, m., ōnyxitis: = onyx, Plin. 34, 22. — ōnychitinus, 3, f. ind. onychintinus. — ōnychitis, idis, f., ōnyxitis: en Art af cadmia cf. Galmel; Plin. 34, 22. — ōnychius, 3, [onyx]: af Dnyrarten; ∞ lapis: = onyx, Tertull.

ōnyx, ychis, m., ōnyx: Reglen cf. Fingerneglen; df. I) folge Færvens Lighed: Dnyren, d. e. etflags Marmor cf. Mabaft, der brugtes til Jodder cf. Soiler, til Gulve, osv.; — vid. Plin. 36, 12; cf. Martial. 12, 50; — B) df. egf.; I) et af Dnyr cf. Mabaft forfarbiget Kar, navn. Salvadafe cf. Balsambeske; vid. Hor. Od. 4, 12, 17, v. Prop. 3, 8, 22; — i denne Bem. egf. som fem., vid. Martial. 11, 50; — 2) etflags gul Hedsfen, Plin. 37, 22; — II) af Gestaltens Lighed: etflags Kam-mudding, qui et solea dicitur; nam si sit mas, donax et aulus, si femina, onyx appellatur, Plin. 32, 32.

ōpa, ae, cf. ope, es, f., ōnē: Nabning cf. Hul, (navnl. i Muren til Indlægning af en Vælle, vdl.), Vitruv. 4, 2. — *ōpācis, atis, f.: Skygge, ramo-rum, Plin., arborum, Tac., noctium, Plin.; o. — ōpāco, avi, atum, 1, v. a.: beskyyger; — platanus ad opacandum hunc locum etc., Cic. d. Or. 1, 7; cf. id. N. D. 2, 19; — II) „overf.“: beskyyger, forbræffer ved at dæffe; — Nunc primum opacat flore lanugo genas, (om det første Stæg), Pacuv. ap. Fest.; cf. Sil. 13, 331: opacat tempora pinus; — men signelfesvis: veluti ramis humanitatis opacata auctoritas, Augustin.; — [af flgd.].

ōpācus, 3; I) „egenl.“; A) „alm.“: som er i Skyggen, beskyyget, skyggesub, dunkel; — cubicula obductis velis opaca, nec tamen obscura, Plin. Ep. 1, 6; in viridi opacaeque ripa, Cic.; ∞ vallis, Hor., herba, Ovid.; ∞ frigus, (folig Skygge), Virg.; — compar., Plin. Ep. 5, 6; superl., Colum.; — egf. absol.: in opaco, (i Skyggen), Plin.; cf. Virg. Aen. 2, 725: ferimur per opaca locorum; — B) „bef.“ o. lige: som act.: som frembringer Skygge cf. Dunkelsed, ilex cf. arbor, Virg., nubes, Ovid., barba, Catull. 37, 19; — II) „flg.“: mørk cf. dunkel, nox, Virg., caligo, Ovid., domus (Cyclopis: hans Hule), Virg. Aen. 3, 619; ∞ Tartara, Ovid., crepuscula, (Underverdenss Mørke), id. Met. 14, 122; cf. ibd. 2, 273: fontes, Qui se considerant in opacae viscera matris, (ind i Jordens Indre); — ∞ vetusta, Gell. 10, 3.

Opālis, e: hørende til Opubten Ops; df. Opālia, (sc. sacra): hendes Fæst; vid. Varr. L. L. 6, 3: Saturnalia etc.), ut post diem tertium: Opalia Opis (sc. feriae fuerunt); — men Opale sacrum, Auson., inc. — opālus, i, m.: Opalen, etflags Salvædsfen, vid. Plin. 37, 21 flgd. — opēlla, ae, f., dem. af opera: Arbejde, Forretning, Tjeneste; — ∞ forensis, (Forvæts Spøser), Hor. Ep. 1, 7, 8; — men parva perfunctus opella, (med en liden Umage), Lucr. 1, 1107.

ōpēra, ae, f., [opus]; I) „egenl.“; A) „alm.“: I) Arbejde cf. Umage cf. Moie, (navnl. hvorved Legemet er viffomt cf. medviffende); — homo jam grandior, Pauper, cui opera vita erat, (som levede af sit Arbejde), Ter. Phorm. 2, 3, 15; operam exigendam (a servis), Cic. Off. 1, 13;

men quorum operae, non artes, emuntur, ibd. 1, 42; men ibd. 2, 4: sine hominum manu atque opera; — ipse dabat purpuram tantum, amici operas dabant, (fode det forarbejde), id. Verr. 4, 26; men Quam propter opera est mihi, (for hvis Skyld jeg umager mig), Plaut. Mil. gl. 4, 2, 91; — 2) df. om enhver Virksomhed cf. Anstængelse; — operam in re aliqua locare cf. ponere cf. consumere, (anvende Umage cf. Arbejde derpaa), Cic.; figcl. operam in rem aliquam conferre cf. impendere, id.; figcl. operam tribuere rei publicae, id.; multam operam amicis et utilem praebere, id. Brut. 47; figcl. operam et studium navare alicui, id. ad Brut. 1, 8; — operam perdere, (spilde Umagen), id., ludere, Plaut., frustra insumere, Liv.; — B) „bef.“: Tjeneste cf. Tjenestefydelse; — qui est in operis ejus societatis: som er i dette Compagnies Tjeneste, Cic. Fam. 13, 29; cf. ibd. 65: operas dare in portu et scriptura pro magistro; men dare operas alicui: være i nogenes Tjeneste, Plaut. Bacch. 1, 1, 11; — men om Ting: ferrum istuc bonas edet operas, Senec. Prov. 2; — II) „overf.“; A) den derpaa anvendte Umage cf. Flid cf. Dmsorg; saal. navn.; I) operam dare: at drage Dmsorg derpaa, at hævende sin Dmartsomhed derpaa, vdl.; c. dat., cf. m. ut, cf. m. ne; — dare operam valetudini, Cic.; men operam dare funeri, (bivdaane), id. Att. 15, 1; ∞ dare bellis cf. foro, Ovid. Rem. 165, amori, Terent., liberis, (avle Born), Cic.; men me huic dedisse operam malam, (at jeg har bevist ham en daarlign Tjeneste), Plaut. Capt. 3, 5, 43; — da operam, ut valeas, Cic. Fam. 16, 16; — dent operam consul... ne quid res publica detrimenti capiat, Caes. B. C. 1, 5; — 2) in abl.: operā meā, tuā, etc.: ved min (din) Umage, ved min (sin) Skyld; — fateor ... Abisse eum abs te mea opera atque astutia, Plaut. Capt. 3, 5, 19; Non mea opera, neque pol culpa evenit, Ter. Hee. 2, 1, 31; men mea opera ... Tarentum recepisti, etc., vid. Cic. d. Senect. 4; — 3) una opera cf. eadem opera: paa samme Vis cf. Maade; — Una opera mihi sunt sodales, quā iste, Plaut. Capt. 3, 4, 41; figcl. eademque opera a praetore sumam syngraphum, ibd. 2, 3, 90; — B) Leilighed cf. Tid derfor; — operae ubi mihi erit, ad te veniam, Plaut. Truc. 4, 4, 30; cf. id. Merc. 2, 2, 15; figcl. si operae illi esset, hvis han havde Tid, Liv. 5, 15; cf. Cic. Qu. Fr. 3, 4: de versibus, quos etc., deest mihi quidem opera, quae etc.; — C) in concreto; I) Dagværk cf. Dagarbejde, (sædv. in pl.); — quatenus operis singula jugera confodere, Varro R. R. 1, 18; figcl. bubulcorum operas quatuor (occupare), occa-toris nam, Colum. 2, 13; — 2) Daglønner cf. Dag-arbejder, egf. alm. leiet Arbejder, (sædv. in pl.); — plures operas quancumque pretio conducere, Colum.; men opera nona, Hor. Sat. 2, 7, 118, (den niende Arbejder); — b) df. operae ofte dædende: den af Partihørdinger leiede Væbel; — saal. operae mercenariae, Cic. Phil. 1, 9; figcl. operae conductae, id. Sest. 17; — men operae theatrales: Theaterfactioner, Tac. Ann. 1, 16; — 3) det forarbejdede, Arbejde cf. Gier-ning; — columnis deijci operas aranearum, (Spindel-vævene), Plaut. Asin. 2, 4, 19; — quid quaeris? exstabit opera peregrinationis hujus, Cic. Att. 15, 13.

ōpērans, tis, partic. v. adj. af operor. — ōpē-rārius, 3, [opera]: hørende til legemligt Arbejde; operarius homo: Arbejdsmand, Daglønner; egf. Haandværker cf. Haandværksmand; — de altero illo ... operario homine etc., Cic. Att. 7, 2; ∞ pecus, Læstyd, Colum.; — ∞ lapides, Plin.; ∞ vinum, (til Arbejdsstoff), id.; — II) subst.; a) ōpē-rārius, i, m.: Arbejdsmand cf. Haandværker; — quos singulos, tam-quam operarios barbarosque, contemnas, etc., Cic. Tusc. 5, 36; cf. id. d. Or. 1, 18, v. id. Brut. 73. — b) ōpē-rāria, ae, f.: offentlig Bruentilmm, Plaut. Bacch. 1, 1, 41.

**ōpērātio*, onis, f.: Virksomhed, Besæftigelse; — *operatio* (aquadui, om Bjerne), Plin. 11, 19; men ~ *humidae potestatis*, (Indvirkningen deraf), Vitruv. 2, 9; — II) „bes.“; A) religios Virksomhed el. Religionshandling; vid. Fest. s. v. *privatae feriae*, p. 242. (Müll.); — B) ecel.: Belgiornehed; — *maguae operationis est*, c. inf., Lactant.; c. — *ōperator*, oris, m.: en Arbejder, som udrætter el. bevirker noget, Tertull.; — *ōp. fem. ōpēratrīx*, icis, id.; — [operor]. — *ōpērātus*, 3, partic. v. adj. af operor. *ōpēcūlo*, avi, atum, i, v. a.: ferslyner med Laag el. Spund; — ~ *vasa el. dolia*, Colum.; *operulati* favi, id.; af — *ōpēcūlum*, i, n., [operio]: Laag el. Spund; — ~ *dolii*, Liv., aheni, Cato; ~ *ambulatorium*, bevæggeligt Laag, Plin. 21, 47; men Cic. N. D. 2, 54: *aspera arteria tegitur quasi quodam operculo*; f. ogs. und. flgb.

ōpērimētum, i, n.: Dække, Bedækning; — *quibus operibantur operimenta et pallia*, *opercula dixerunt*, Varr. L. L. 5, 35; men *nucēs gemino protectae operimento*, Plin.; — ogs. ligesom frgd.: Laag el. Spund; ~ *intactis dolia* (exhauriri fulmine), id. 2, 52; men Cic. Leg. 2, 22: *quasi operimento matris* (obduci, om den Begravede); af — *ōperio*, ūi, tum, 4, v. a., [af ob o. inus. pario el. perio; opp. aperio]; I) „egenl.“; A) „alm.“: bedækker el. til-dækker, caput, Plaut.; ut capite operto sit, Cic. d. Senect. 10; cf. Nep. Hann. 9, o. Cic. Verr. 4, 53; — *operiri brachia* (acc. gr.) *plumis*, Ovid. Met. 5, 672; — B) „bes.“: tilslutter el. tilslutter, ostium, Terent., domum, Catull.; *operta lectica* (ferri), Cic.; — (dsf. subst. *opertum*, i, f. nedsenf.); — ~ *oculos morientibus*, Plin.; men *opertos compressosque oculos*, vid. Quintil. 11, 3, 76; — II) „fig.“; A) til-dækker el. overvælder dermed; — ~ *aliquem lorīs*, Ter. Ad. 2, 1, 28; *opertus contumeliis*, Cic. Verr. 4, 50; cf. id. Cluent. 22; — B) stuler, holder stult; — ~ *luctum*, Plin. Ep. 3, 16; *Operta quae fuere, aperta sunt*, Plaut. Capt. 3, 3, 9; cf. Cic. Fin. 2, 2, o. Virg. Ge. 1, 465; — faal. ofte om Joredraget; vid. Quintil. 5, 12, 18; liges. *opere dictu deformia*, id.; — III) af partio. *opertus*, 3, er subst. *opertum*, i, n.: stult el. forbergent Sted, navn. i Religionsproget; — faal. *opertum Bonae Deae*, (hvor hendes hemmelige Tjeneste holdes), Cic. Parad. 4, 2; *opertum Apollinis*, (hans Draeft), id. Div. 1, 50; — men „poet.“: telluris operta subire, (med til Underverdenen), Virg. Aen. 6, 140; — *operta literarum*, Gell. 17, 9. — *operior*, iri, f. und. *opperior*. — *ōpermentum*, i, n., etri, f. *operimentum*, Prudent.

ōpēror, atus sum, i, v. dep. n., [opus]; I) „egenl.“; A) „alm.“: arbejder, er sysselsat dermed, lægger Bind derpaa; — ~ *in agro*, Digest.; cf. Hor. Ep. 1, 2, 29; men *apes intus operantes*, Plin.; — *ostere* e. dat.; ~ *studiis liberalibus*, Tac., *scholae*, Quintil., Musis, Ovid. A. A. 3, 411, *capillis orandis*, id.; cf. Virg. Aen. 3, 136; — B) „bes.“ i Religionsproget; — ~ *sacris*, (forrette et Offer), Liv. 1, 31; ogs. absol.: *operari*, (f. sacra facere), Tac. Ann. 2, 14, o. Prop. 2, 24, 2; *Vesta*, *sive*, *tibi nunc operata resolvimus ora*, (den dig hengivne Munt), Ovid. Fast. 6, 249; ~ *superstitionibus*, Liv. 10, 39; — II) „overf.“ (o. eftercl.): at virke, at være virksom; — *venenum operatur*, Lamprid.; ~ *ad crudelitatem*, Capitol.; ~ *ad sui dispendium*, Digest.; — III) herfil er endnu at mærke; A) *particip. ōpērans*, tis, som adj.: virksom; — *compar.*, Tertull., *superl.*, Coel. Aur.; — B) *particip. ōpērātus*, 3, som adject.; I) act.: virksom; — *compar.*, Tertull.; — 2) pass.: udført, forrettet; — *perperam operata* (charismata), id.

**ōpērōse*, adv.: med stor Anstrængelse og Møie; — *ut fiat quasi structura quaedam* (Periodebygning), *nec tamen operose*, etc., Cic. Orat. 44; cf. Hirt. B. G.

8, praef.; — *compar.*, paullo operosius dicere, (uot-agtigere), Plin.; o. — *ōpērōsitas*, atis, f.: stor Virksomhed el. Travlhed, (stidels paa urette Sted); hof. Quintil. 8, 5, 55: *supervacua, ut ita dicam, operositas*; — ogs. kunstigt Arbejde; — ~ *vitreorum*, Vopisc. Tac. 11; — [af flgb.].

ōpērōsus, 3, [opera]; I) „alm.“ og ligesom act.: meget virksom el. anstrængt, som gjør sig stor Umage; — *videtis, ut senectus...* sit operosa et semper agens aliquid et mollius, Cic. d. Senect. 8; liges. absol., ~ *colonus*, Ovid. d. Nuc. 57; men e. gen.: *vates operose dierum*, id. Fast. 1, 101; men Prop. 1, 8, 52, (e. acc. gr.): *Non operosa comas* (Cynthia); men Ovid. Am. 2, 10, 5: *operosae cultibus ambae*; — *compar.*, f. nedsenf.; *superl.*, ~ *Syria in hortis*, (lægger stor Bind derpaa), Plin. 20, 16; — B) „overf.“ o. „poet.“ om Urt, edl.: virksom el. virkende; vid. Ovid. Met. 11, 22; — II) „bes.“ o. ligesom pass.: forbundet med meget Arbejde, mofemmelig, brydfom, besværlig; — ~ *labor et molestus*, Cic.; men ~ *artes*, (som de værdifulde, id. Off. 2, 5; — men ~ *carmina*, (som koste megen Umage), Hor.; cf. Cic. Qu. Fr. 2, 11: *spissum sane opus et operosum*; — *mundi moles operosa*, (den kunstfulde Verdensbygning), Ovid. Met. 1, 258; *rem operosam...* *agere*, Liv. 4, 5, (om Censuren); — ~ *templa*, (kostbare), Ovid. Met. 15, 667; — *ne quis sepulchrum faceret operosius*, quam quod decem homines effecerint triduo, Cic. Leg. 2, 26.

**ōpērtāneus*, 3, i Religionsproget: hemmelig, forbergent; — *ad opertanea sacra* (Bonae Deae) *nigrae* (aves) etc., Plin. 10, 77; — men ~ *Dii*, (i Jordens Indre), Capella; — *ōperte*, adv.: ligesom tilhyllet; dsf. „overf.“: forblemmet; — *operte atque symbolice*, more Pythagorae, Gell. 4, 11; — *ōpērtio*, onis, f.: Bedækning, Indhylling; — *Neptunus...* *ab nupta*, id est, *opertione* etc., Varr. L. L. 5, 10; — *ōpērtio*, are, v. n. intens.: Bedækken; — *tergum sagu* pinguis opertat, Enn. ap. Non.; o. — *ōpērtōrium*, i, n.: Dække el. Tæppe, (til at slaae over sig; opp. stragulum), Senec. Ep. 87; — II) „bes.“ (o. eftercl.): Graven, Sidon.; — [operio]. — *ōpērtum*, i, n., f. und. *operio*. — I. *ōpērtus*, 3, partic. af *operio*. — 2. *ōpērtus*, us, m., [operio]: Bedækning, Dække, Appul.

ōpēriūla, ae, f., dem. af *opera*: ringe Arbejde el. Tjeneste, Digest.; — ogs. „overf.“: ringe Fortjeneste el. Bidding, Appul. — *opes*, um, f. und. I. *ops*. — *opetis*, is, f.: = *aristolochia*, Appul.

Ophīāca, arum, n., *’Ogizai*: Digt el. Skrift om Slangerne, Plin. 20, 96. — *Ophīas*, adis, f.: Datter af en Ophius, (i. e. Combe), vid. Ovid. Met. 7, 383. — *ōphīcardēlos*, (-us), i, m.: etflags ubekendt Velslæn, Plin. 37, 65. — *ōphidion*, i, n., *ōgidior*: oprdl. siden Slange; dsf. etflags Cofst, (af dens Lighed med Havaalen conger), Plin. 32, 35. — *Ophīogēnes*, um, m., *’Ogiogēnis*, (Slangeflægten): Jøss i Lilleasien, ogs. paa Cyperen, ferlod ved Verorelse at helbrede Slangebid, Varro ap. Priesc., Plin. 7, 2. — I. *ōphion*, onis, m., *ōgiōr*: fabelagtigt Dyr paa Sardinien, Plin. 28, 42. — 2. *Ophion*, onis, m., som Mandens navn; I) en Ledfager af Carinus; — hof. *Ophionius*, 3, (f. Thebanus); — ~ *caedes* (Pen-thei), Senec. Oed. 485; — II) *hader* til Centauren Amycus, som deraf heder: — *Ophionides*, ae, m., Ovid. Met. 12, 245. — *ōphīostāphīle*, es, f., *ōgiōstāphīlē*, ligesom Slangedru; dsf. en Art af *Papirbusken*, Plin. 13, 41. — *ōphīostāphīlon*, i, n., *ōgiōstāphīlon*: = *ampeloleuce* el. *vitis alba*, Plin. 23, 16.

Ophītae, arum, m., *’Ogizai*: Slangetilbedere, Tertull. — *ōphites*, ae, m., *ōgītēs* (*λιδογ*): Slangeflænen, en Marmorart med slangeformede

Platter, hof. fædv. Serpentinſtencen, Plin. 36, 11; — not.: egf. ſom fem. ophitis, idis, *ὀφίτις*, id. 36, 43. — *Ophinchus*, (-os), i, m., *Ὀφίνχος*: Slangeholderen, (Slitenebilleren), egf. Anguinenen o. Anguifer, Cic. N. D. 2, 42, (ex Arat.), v. Manil. 1, 330. — I. *Ophiusa*, (-ussa), ae, f., *Ὀφιδᾶσα* (*ὀδᾶσα*, sc. *νησος*, i. e. insula, ligesom Slangeeen): Navnet paa flere Der, vid. Plin. 3, 11, o. id. 5, 36; — B) *df.* *Ophiusius*, 3, arva, Ovid. Met. 10, 229, (i. e. Cypria arva). — 2. *ophiusa*, ae, f., (sc. herba): magiſt Væxt *df.* Tyllent; vid. Plin. 24, 102. — *Ophiusius*, 3, (f. Cyprius), f. und. I. *Ophiusa*.

ophrys, yos, f., *ὀφρύς*: etſlags tvebladet Væxt, Tvebladet, Plin. 26, 93. — *ophthalmias*, ae, m., *ὀφθαλμίας*, (sc. *ἰσθῦς*): etſlags ſift, lat. oculata, Plaut. Capt. 4, 2, 70. — *ophthalmicus*, i, m., *ὀφθαλμικός*, (sc. medicus): Dientæge, Martial. 8, 74.

opicillum, i, n., [comiſt dem. af Lops: en Smule Hielp, Varroap. Non. — *Opiconsiva*, (Opec.), orum, n.: en Zeſt for Gudinden Ops Conſiva, Varr. L. L. 6, 3. — *opicus*, 3; efter Feſt. p. 188, (Müll.), d. fuldere Form f.: *Opseus*, *Oseus*; *df.* „overf.“: dum, enfoldig, raa, Catoap. Plin. 29, 7, o. Juvenal. 6, 155; f. egf. Gell. 13, 9; — egf. em en yere ſletted; o. carthae, Auson.

opifer, a, um, [ops, fero]: bringende Hielp *df.* Zeſte; — *deus*, Ovid. Met. 15, 653, (i. e. Aesculapius); — *solia* contra serpentes, Plin. — *topifex*, icis, comm., [opus, facio]; I) „alm.“: ſom udfører et Arbeide, Arbeidsmand *df.* Haandværksmand; vid. Sall. Jug. 73; opifices et servitia sollicitare, id.; *cf.* Cic. Off. 1, 42, o. id. N. D. 2, 60; — egf. Kunſtner, id.; — II) ofteſt „fig.“ o. „ment.“: Bygmæſter *df.* Eſtaber *df.* Eſtaberinde; — Ille opifex rerum, Ovid. Met. 1, 79; *cf.* Cic. N. D. 1, 8; men *deus* natura, Plin. 31, 1; — *deus* verborum, (ſom gior ude Ord), Cic.; stulus est dicendi opifex, id. Fam. 7, 25; rhetorice persuadendi esse opificem, Quintil.; *egf.* c. inf., vid. Pers. 6, 3; *df.* — *opificina*, ae, f., ligesom officina: Værſted; — *df.* „overf.“: Kunſtgreb *df.* Puds, Plaut. Mil. gl. 3, 3, 7; o. — *opificium*, i, n.: Arbeide; — opificii tempus, (Siernes Arbeidsid), Varro.

Opigena, ae, f., [Ops, gigno], Eriſtet til Juno ſom Zeſelskabsperſe, *cf.* ſom Datter af Gudinden Ops, Capella; *cf.* Feſt. p. 200, (Müll.). — *opilio*, onis, m., [f. ovilio, af ovis]: Kaarehyrde *df.* Hyrde, Plaut. Asin. 3, 1, 36; pastores opilioes, Digest.; — *egf.* upilio, Virg. Ecl. 10, 19. — *Opilius*, i, f. und. Maerinus; — f. *egf.* Suet. Gramm. 6.

opimatus, 3, f. und. opimo. — *opime*, adv. af opimus: rigeligen; — *deus* atque opipare (instructa domus), Plaut. Bacch. 3, 1, 6. — *Opimianus*, 3, f. und. Opimius. — *opimitas*, atis, f., [opimus]: rigt Forraad, ſtor Beſtand; — *Maximas opimitates* opiparasse etc., Plaut. Capt. 4, 1, 2; *cf.* id. Asin. 2, 2, 16, *egf.* Ammian. 17, 2, oftere. — *Opimius*, a: romerſt Slægts- o. Perſonsnavn; — B) *df.* I) *Opimius*, 3, basilica, Varro; — 2) *Opimianus*, 3, *huf.* *Opimianum*, m. o. ud. vinum: en ſortræfelig Vin, benævnt efter L. Opimius, (cons. a. u. c. 633), Plin., Martial., Cic. Brut. 83.

opimo, avi, atum, i, v. a.: ſæder, mæſter; — *deus* turtures, Colum.; — II) „fig.“: at gior fed *df.* frugtbar; — terra opimatur imbribus, Appul.; — men Auctumnus ... September opimat, (fylder *df.* forherligere), Auson.; — men „ment.“: O qui venustos uberi facundia Sales opimas, id.; — III) *df.* partic. *opimatus*, 3, ſom adj.: ſed; — *deus* abdomen, id.; *df.* — *opimus*, 3, [Lops; alſt. oprbl.: vel næret; af I) „agent.“: ſed; — *deus* campus, Liv.; *deus* arva, Virg.; *deus* regio et fertilis, Cic. Manil. 6; *deus* vitis, Plin.; — *deus* habitus corporis, Cic.; — compar., *deus* membra, Gell. 5, 14; — superl., *deus* boves, Tertull.; — II) „fig.“: A)

„alm.“: I) rig, beriget; — opimum praeda discedere etc., Cic. Verr. 1, 50; men *deus* accusatio, (ſom ſtaffer rig Jordeſt), id. Flacc. 33; men *deus* opus casibus, (rigt derpaa), Tac. Hist. 1, 1; — 2) rigelig, anſelig, prægtig; — *deus* divitiae, Plaut., opes, Varro; *deus* et praeclara praeda, Cic. R. Am. 3; — „bef.“ bede spolia opima: den Juſtining, ſom den ſeirende Zeſtberre frætager den af ham ſældede ſiendlige Dørfører; vid. Liv. 1, 10, o. id. 4, 20; *egf.* Virg. Aen. 6, 856, o. Liv. 23, 46; — derom *egf.* absol.: opima, Plin. Pan. 17; *cf.* *deus* triumphus, Hor. Od. 4, 4, 51; — B) „bef.“ i Rhetoriken *df.* om Jordedrag: ligesom overtyſet *df.* overmættet; — opimum quoddam et tamquam adipale dictionis genus, Cic. Orat. 8; nimis opima pinguique facundia esse, Gell. 17, 10.

**opinabilis*, e: ſom berer paa den blotte Joreſtilling *df.* Indbildning, artes, Cic. Div. 1, 14; *cf.* id. Tusc. 3, 31: *deus* mediocritates, (opp. naturales); — *opinatio*, onis, f.: Jormodning, Indbildning; — *opinatio* est judicatio, se scire, quod nesciat, Cic. Tusc. 4, 11; — *opinatio* et perceptione sublati sequitur omnium assensionum retentio, id. Acad. 2, 25; o. — *opinator*, oris, m.; I) „alm.“: ſom formoder, ſom hielper ſig med Jormodning; — *deus* magnus sum opinator, non enim sum sapiens etc., Cic. Acad. 2, 20; — II) ſild. *ex* opinator: = exactor annonae militaris, Cod. Just.; — [opinor]. — 1. *opinatus*, 3, partic. o. adj. af opinor. — 2. *opinatus*, us, m., [opinor]: Jormodning, Mening; — pars horum maxima fallit Propter opinatus animi, quos addimus ipsi, Lucr. 4, 466.

topinio, onis, f., [opinor]; I) „alm.“: en blot Jormodning, en Indbildning; — *opinio* plus valet saepe, quam res ipsa, Cic. figm.; *cf.* id. d. Or. 1, 23; men id. Tusc. 4, 7: aegritudo est opinio recens mali praesentis etc.; opinionem autem volunt esse imbecillam assensionem, ibd.; — *egf.* Mening *df.* Joreſtilling; in his locis opinio est etc., m. acc. c. inf., (her er man af den Mening), Cic. Att. 9, 8; *cf.* id. d. Or. 2, 1; — *opinio* de diis immortalibus omnium est etc., (alle troe derpaa), id. N. D. 3, 4; *cf.* Suet. Aug. 6; — *praebere* opinionem timoris, Caes.; non re es, sed opinione ductus, Cic. Mur. 30; in cam opinionem decessi, (er kommen paa de Tanter), ut etc., id. Fam. 6, 11; sum hujus opinionis, (er af den Mening), Colum.; omnium opinione, *egf.* vulgi opinione, (efter den almindelige Joreſtilling), Cic.; *egf.* opinione, id. Brut. 52; ut mea fert (i. est) opinio, (efter min Mening), id.; praeter opinionem, *egf.* contra opinionem, (imod Jormodning), id.; opinione celerius, Caes.; opinione tua mihi gratius est, (kerere, end du kan Joreſtille dig), Cic. Fam. 10, 31; *cf.* Sall. Jug. 85; — *habere* opinionem, m. acc. c. inf.: have den Joreſtilling *df.* Jormodning, Cic. Div. 2, 33; men opinionem habere virtutis, (være anſet for tapper), Caes. B. G. 7, 59; men id. B. C. 1, 47: opinio ejus diei (f. de eo die); nemini veniebat in opinionem, m. acc. c. inf., (ingen tænkte derpaa), Nep. Att. 9; *cf.* id. Milit. 7; — II) „bef.“ *egf.*: A) god Mening *df.* Dom derom; — *opinione* fortasse nonnulla, quam de meis moribus habebat, Cic. Lael. 9; *deus* integritatis meae, id. Att. 7, 2; non fallam opinionem tuam, (din Joreſtyning), id. Fam. 1, 6; *cf.* id. ibd. 5, 12; — B) Rygte; — mittit, qui opinionem sererent etc., Justin. 8, 3; exit opinio, m. acc. c. inf., Suet. Ner. 53; *df.* — *opiniosus*, 3: fuld af Jormodninger, (ſom intet veed med Viſhed); — superl., *deus* homines etc., vid. Cic. Acad. 2, 47; o. — *opinuncula*, ae, f., dem.: ringe Mening, solvan.

opino, are, v. a., foret. Biſorm af opinor: formoder, troer; — Praenestinum opino esse etc., Plaut. ap. Non.; tacere opino esse optimum, Enn. ibd.; — II) *df.* particip. o. adj., *opinatus*, 3; A) formodet, indbildt; — ex duobus opinatis bonis vel malis etc., Cic.

Tusc. 4, 6; — B) hvorefter der er stor forventning, Ammian. — opinor, atus sum, 1, v. dep. a. v. n.: formoder, mener, tror, er tænkter; — ipsum sapientem saepe aliquid opinari, quod nesciat, Cic. Mur. 30; cf. id. Acad. 2, 48; — liget. m. acc. e. inf., egf. m. de, egf. absol.; — quoad opinatus sum, me exiturum, Cic. Fam. 7, 17; — bene el. male opinari de aliquo, (domme vel el. ildet om nogen), vid. id. Pis. 20, v. Suet. Aug. 51; men id. Caes. 66: desinant opinari, (at danne sig formedninger); loquor, ut opinor, (som jeg mener), Cic.; — navnl. bruges ut opinor, egf. blot opinor, uden forbindelse el. Rectio; saaf. Nep. Att. 6, v. Cic. Catil. 1, 6; liget. sed, opinor, quiescamus, id. Att. 9, 6; cf. Hor. Sat. 1, 3, 53; — not.: opinatus, 3, som pass. o. adj., f. ind. opino. — opinus, 3, f. ind. necopinus.

ōpipāre, adv. af opinarus: prægtigen, herliggen; — ∞ paratum convivium, Cic. Off. 3, 14. — ōpipāris, e, Biform af flgd.; — ∞ piscatum expositum, Appul. — ōpipārus, 3, [opes, paro]: prægtig, herlig, Athenaei, Plant. Pers. 4, 1, in.; Quas (res) tu sapienter... Mihi reddidisti opinarus opera tua, (har bragt i god Stand), id. Poen. 1, 1, 3.

1. Opis, (6), is, f., *Opis*: en Nymf i Dianas følge, Virg. Aen. 11, 836; — egf. en Raiade, id. Ge. 4, 343. — 2. Opis, f. ind. Ops. — opisthōdōmus, i, f., *opisthōdōmos*: Bagdelen el. det Biderste af et Hus el. Tempel, Fronto. — opisthographus, 3, *opisthōgraphos*: som er beskrevet paa Bag siden (af Bladet), commentarii, Plin. Ep. 3, 5; in opisthographo testari, Digest. — opisthōtōnicus, 3, Plin. 29, 75: som ligger af Eggkommen: — opisthōtōnus, i, m., *opisthōtonos*: frampagtig Bøining bagefter, Plin. 23, 24, oftere; — egf. opisthotonia, ac, f., Coel. Aur.

Opiter, teris o. tris: romersk Jernavn; vid. Fest. p. 184, (Müll.). — Opitergium, i, n.: By i d. Vencilanste, Plin. 3, 23; — B) df. Opiterginus, 3, montes, Plin. 3, 22; — men subst. pl.: Opitergini, orum, m.: Indvaanerne af Byen Op., Flor. 4, 2. — *opitulator, onis, f.: Hælle af Sielp, Arnob.; — opitulator, oris, m.: en Sielper, Appul.; o. — opitulatus, us, m.: = opitulatio, Fulgent.; — [opitor], — opitūlo, are, feretel. Biform af flgd., Liv. Andrap. Non. — opitūlor, atus sum, 1, v. dep. n., [1. ops, inus, tulo, hvf. tuli ind. fero]: sielper, yder Sielp el. Bistand; e. dat.; — amicum amico opitularet, Plaut. Curc. 2, 3, 53; patriae subvenire opitularet, Cic. Off. 1, 43; — in opitiae, Sall. Catil. 33; sin opitulator (se. ei), etc., Ter. Andr. 1, 3, 5; — egf. m. ad, Cic. Inv. 2, 2; egf. m. contra, Plin. 28, 27. — ōpium, i, n., *opium*: Opium, Balsmefæst, Plin. 20, 76.

ōpōhalsamētum, i, n.: et med Balsamtræer bevøxt Sted, Balsamfød, Justin. 36, 3; af — ōpōhalsamum, i, n., *opobalsamon*: Sæft el. Gummi af Balsamtræet, Plin. 12, 51; — arbores opobalsami, Justin.; opobalsama, Juvenal., Martial. — ōpōcarpāthōn, (-um), i, n., *opocarpæthōn*: Sæften af Barten carpathum, Plin. 28, 45. — ōpōpānax, acis, m., *opopānax*: Sæften af Barten panax, Plin. 20, 100. — ōpōrice, es, f., *oporicæ*: ciffags Lægemiddel af Høstfrugter, vid. Plin. 21, 79. — ōpōrōthēca, ac, el. -thēce, es, f., *oporothezæ*: Sted til Opbevaring af Høstfrugter; — in oporothecha manere, (at opbevares der), Varro.

ōportet, ūit, ere, v. impers. [2. opus]: det bør sig, det er vedbørligt el. fornødtigt el. billigt, det skal el. maa, vdl.; a) m. Subiectsætning; — hoc fieri et oportet et necesse est, Cic. Att. 13, 25; cf. id. Verr. 4, 39, v. Juvenal. 14, 207, (ex Ennio), egf. Plaut. Poen. 5, 2, 70, egf. Ter. Heaut. 1, 2, 26, v. ibid. 2, 3, 6; — non mediocre telum ad res gerendas existimare oportet benevolentiam civium, Cic. Lael. 17; cf. id.

Verr. 3, 75; men ad castra iri oportere, Caes. B. G. 3, 18; cf. ibid. 24; — b) c. conj., (efter d. udsædne ut); — ex rerum cognitione efflorescat et redundet oportet oratio, Cic. d. Or. 1, 6; valeat possessor oportet, Si etc., Hor. Ep. 1, 2, 49; — c) absol.; — est enim aliquid, quod non oporteat, etiam si licet; quicquid vero non licet, certe non oportet, Cic. Balb. 3; ne quid fiat secus, quam volumus, quamque oportet, id. Att. 6, 2; liget. alio tempore, atque oportuit, Caes. B. G. 7, 33; — not.: alene feret. in pl.; — ut ea, quae oportuerint, facta non sint, Caecil. ap. Prise.; men Ter. Heaut. 3, 2, 25, inc.

oppallēs eo, [f. ob.p.], pallui, 3, v. n. incho.: stærkt at blegne; — oppalluit stupore carnifex, Prudent. — oppando, [f. ob.p.], (pandi), pansum o. passum, 3, v. a.: udspænder, udbreder derimod, Gratian. Cynege. 55; velo oppanso, (al. oppasso), Tertull.; — II) df. subst.: oppansum corporis, (Vegemet som Sielsen Dæfte el. Sellig), id. — oppango, [f. ob.p.], pegi, 3, v. a.: fæster el. hæfter dertil, trykker derpaa, saviu (se. ori), Plaut. Curc. 1, 1, 60. — oppansus, el. -passus, 3, particip. af oppando.

oppetto, [f. ob.p.], ere, v. a.: kæmmer rundt om; df. comiff: begnæver el. afsnæver el. afæder, Plaut. Pers. 1, 3, 31. — oppedo, [f. ob.p.], ere, v. n., i. e. contra pedo; df. „overf.“ e. dat.: at behandle haanlig, Hor. Sat. 1, 9, 70. — opperior, (obp.), -peritus o. -perus sum, iri, v. dep. n. o. a., [af inus. perior af *περιόρμαι*, hvf. egf. peritus o. exerior]; 1) neut.: ventur, dyveler, bier; — aut ibidem, opperior, aut etc., Cic. Att. 3, 10; egf. e. acc. temp.; unam praeterea horam ne oppertus sies, Ter. Phorm. 3, 2, 29; — II) act.: venter el. bier derpaa; — Tu hic nos... interea opperibere, (f. opperieris), Ter. Heaut. 4, 7, 5; cf. Virg. Aen. 10, 771; — ∞ tempora sua, Liv. 1, 56; id sum oppertus, Plaut. Most. 3, 2, 101; — not.: opperibor f. opperiar, f. ovenf. — oppessulatus, (obp.), 3, [pessulus]: med Slaa fæt, janua el. fores, Appul.

oppeto, [f. ob.p.], ivi o. ii, itum, 3, v. a. (o. n.); overf.: gaar imode, gaar derhen; df. fædv. „overf.“: undergaar, ligger; — ∞ pestem (Jerdævelse), Cic. Tusc. 2, 16, (e poet.). — ∞ poenas superbiae, Phaedr. 3, 16; — effert oppetere mortem: at omkomme, at døe, (befr. frivilligen el. medigen; f. ind. obeo); — aut si ante oppetenda est (mors), oppetatur cum gloria, Cic. Phil. 12, 12; cf. id. Tusc. 1, 48: clarae mortes pro patria oppetitae; — fild. o. „poet.“ egf. absol. oppetere, (se. mortem); vid. Virg. Aen. 1, 96, v. Tac. Ann. 2, 24; — egf. om Dyrene; aquilae non senio, sed fame oppetunt, Plin.; — egf. oppetere morte, Prudent. — oppexus, (obp.), us, m., [oppetto]: Kæmten el. Griferen; — oppexus erinium: Haaropstæt el. Grifur, Appul.

oppico, [f. ob.p.], are, v. a.: tilbegeer, corticem, Cato. — *oppidanens, 3: herende til Byerne, (efterel. Ord); — ∞ onera, munia, commoda, Cod. Theod.; — oppidanus, 3: fra el. i en af Byerne (udenfor Rom, hvorefter urbanus); — senex quidam oppidanus, (i Terracina), Cic. d. Or. 2, 59; — egf. som finder Sted i Smaabyerne; ∞ genus dicendi, id. Brut. 69; ∞ lascivia, Tac. Ann. 14, 17; — df. oppidani, orum, (Byfællede), Caes. B. G. 2, 33; o. — oppidatum, adv.: By for By, i alle Byer; — ∞ ludos constituere, Suet. Aug. 89; cf. id. Galb. 18; — [oppidum].

oppido, adv., ligesom valde el. multum, (quod oppido satis sit, vid. Fest. p. 181, Müll., v. Quintil. 8, 3, 25): overmaade, saare meget; — oppido opportune, Ter. Ad. 3, 2, 24; oppido ridiculus, Cic. d. Or. 2, 64, iratus, Terent.; ∞ adollescens, Liv. 42, 28; men Oppido interiit, (det er alteses inde med mig), Plaut. Amph.

1, 1, 143; — egf. forbundes oppido quam: evermaade; ∞ quam parva, Liv. 39, 47; — b) i befrættende Svar: ganske vist, visseligen; — omnene (aurum reddidisti)? Mn. oppido, Plaut. Bacch. 4, 4, 29.

oppidulum, i, n., demin.: liden By; — Melitae, aut alio in simili oppidulo, Cic. Att. 10, 7; cf. Hor. Sat. 1, 5, 87; af — oppidum, i, n., [ops, do, vid. Varr. L. L. 5, 32, v. Fest. p. 203, Müll.]; en By, (dog alene sield. om Rem f. d. fædd. urbs); — Segesta est oppidum pervetus in Sicilia, Cic. Verr. 4, 33; etsi praesidia in oppidis nulla sunt, id. Au. 8, 11, B; men tot oppidum (f. oppidorum) cadavera etc., Sulp. ap. Cic. Fam. 4, 5; — dog egf. undert. om Rem; eos (legatos) in oppidum intronitti non placuit, Liv. 42, 36; men „pect.“: oppidum Martis, Martial. 10, 30; — saal. findes egf. oppidum brugt om Athenen, Nep. Milt. 4, om Theben, id. Pelop. 1; — II) „everf.“ findes egf. oppidum brugt; A) om en forskæftet Skov, Caes. B. G. 5, 21; — B) om Skranterne paa Cirtus; vid. Varr. L. L. 5, 32, v. Fest. p. 181; — not.: oppidum f. oppidorum, f. evenf. oppignerator, (obp.), oris, m.: Pauthaver cf. Greiter, Augustin.; af — oppignere, [f. obp.], avi, atum, i, v. a.: pautfætter, giver til Pant; — ∞ libello pro vino, Cic. Sest. 51, anulum octo nummis, Martial. 2, 57; — egf. „everf.“: oppignerare filium (alicujus), Ter. Heaut. 4, 5, 46; men Senec. Benef. 3, 5: quo (verbo) se oppigneraret, (forpligtede sig).

oppilatio, (obp.), onis, f.: Tilstopning, narium, Scrib. Larg.; af — oppilo, [f. ob. p.], (avi), atum, i, v. a.: tilstopper, spærrer, metretal, (fætter Pæpderi), Cato; — men scalis tabernae oppilatis, Cic. Phil. 2, 9; cf. Lucr. 6, 725. — Oppius, a: romersk Slægts- o. Personnavn; vid. Cic. Att. 4, 16, oftere, egf. id. frgm. ap. Orell. p. 444; — B) df. Oppius, 3; lex Oppia de coërendo mulierum luxu, (af Almuetrribunen C. Oppius); vid. Liv. 34, 1, v. Tac. Ann. 3, 33.

oppleo, (obp.), evi, etum, 2, v. a., [inus. pleo]; I) „egenf.“: fylder aldeles, opfylder dermed; m. o. ut. abl.; — ∞ aedes spoliis, Plaut.; cf. id. Pseud. 2, 1, 14; nives omnia oppleverant, Liv. 10, 46; oppletum unda navigium, Plin.; — II) „fig.“: vetus haec opinio Gracciam opplevit, Cic. N. D. 2, 21; mentes oppletæ tenebris et sordibus, Pseud. Cic. in Sen. 4. — opplo-ro, [f. ob. p.], are, v. n.: græder cf. flager derfor, aurbis alicujus, auct. ad Her. 4, 52.

oppo-no, [f. ob. p.], sui, situm, 3, v. a.; I) „egenf.“: sætter cf. stiller dermed; — ∞ aliquem alicui, Nep. Eum. 3; saal. i Krigsfproget, vid. Caes. B. C. 3, 30 v. 45; — egf. sætter cf. stiller derfor; manum fronti cf. oculis, egf. ante oculos, Ovid.; ∞ corpora pro nudata moenibus patria, Liv. 21, 8; men ∞ armatos homines ad omnes introitus, Cic. Caecin. 8; — egf. holder cf. lægger derpaa, brassicum depetigini, (neml. som Lægemiddel), Cato; — men absol. Oppono auriculam, (lægger Øret til), Hor. Sat. 1, 9, 77, (al. Appono); — Nec tibi... Oppositas habuit regia nostra fores, (i. e. clausas: fuffede cf. spærrede for dig), Ovid. Her. 17, 7; — B) „bef.“: stiller eller sætter dermed cf. som Pant; — pono pallium, Ille suum anulum opposuit, Plaut. Cure. 2, 3, 77; ager oppositus est pignori ob decem minas, Ter. Phorm. 4, 3, 56; — men absol.: rebus meis oppositis, Senec. Benef. 7, 14; cf. Juvenal. 11, 18, v. Catull. 26; — II) „fig.“: A) „alm.“: stiller derfor som til Jersfar, f. evenf. Liv. 21, 8; egf. udsætter derfor; — ∞ se periculis pro republica, Cic. Balb. 10; ad omne periculum atque ad omnem invidiam solus opponitur, id. Mur. 40; men id. Quint. 14: formidines opponantur, ut etc.; — B) „bef.“: I) stiller dermed, (som Modfætning cf. som Modgrund); — omni virtuti vitium contrario nomine opponitur, Cic. Fin. 3, 12; cf. id. d. Or. 2, 83; nisi tu opposuisses tuam... auctoritatem, id. Acad. 2, 20; — quum decumani aratoribus

ad pactiones faciendas... tuum scelus ac nomen opponerent, id. Verr. 3, 57; men Caes. B. G. 3, 77: ne nullius secundis proclius unum adversum opponerent, (fulde itte stille dermed og ligesom opvæde dermed); — 2) ∞ alicui iusjurandum: paalægge nogen en Ed, Digest.; — III) particip. oppositus, 3, egf. som adj.: der befinder sig cf. er beliggende ligesom derfor et andet; — Oppositamque petens contra Zancleia saxa Rhegion, etc., Ovid. Met. 14, 47; luna opposita soli, Cic. Div. 2, 6; cf. id. Off. 2, 4; — B) subst. pl. opposita cf. *ἀντιζεύχουσα* cf. contraria inter se: Begreber, som opvæde hinanden; (saal. ant est, aut non est); vid. Gell. 16, 8; — not.: opposivi, f. opposui, Plaut.; op-postus, f. oppositus, Lucr. 4, 151.

*opportune, (obp.), adv.: beqvemt cf. beleilgen, paa rette Tid cf. Sted, venire, Cic.; ambo opportune (sc. adestis), Ter. Andr. 2, 2, 8; — compar.: nihil opportunius accidere vidi, Cic. Fam. 10, 16; superl., ∞ allatis litteris, Caes. B. C. 3, 102; v. — opportunitas, (obp.), atis, f.; I) „alm.“: Beqvembet, Beleilghet, Paaefilghet; — ∞ loci, Caes., viae, Plin. Ep., aetatis, Sall.; — opportunitates habilitatesque corporis etc., Cic. Leg. 1, 9; ∞ maritimas praebent portas, (beqvemt Forbindelse med Søen), Liv. 45, 30; — II) „bef.“: egf.: A) den beleilige Tid, Plaut. Ep. 2, 2, 19; opportunitas, (sic enim appellemus *ἐνθαυρία*), etc., Cic. Fin. 3, 14; — B) Beqvembet, Jorden, Rytte; — tantas opportunitates habere etc., id. Lael. 6; nisi opportunitate aliqua data, Caes. B. G. 3, 17; — C) perfortificeret: — Nam ipsa mihi Opportunitas non potuit opportunius Advenire, quam etc., Plaut. Pseud. 2, 3, 3; — [af figd.].

opportunus, (obp.), [ob, portus]; I) „alm.“: beqvemt, paaefende, beleilig; — tempus actionis opportunum graece *ἐνθαυρία*, latine appellatur occasio, Cic. Off. 1, 40; ∞ locus, id.; egf. opportuna locorum, Tac.; — compar., ∞ loco etc., Cic. Fam. 6, 20; superl., urbe... opportunissima porta egregio (potiri), Liv. 26, 43; figl. ∞ aetas, Cic. Fam. 7, 7; — II) „bef.“: A) beqvemt, tienlig, nyttig; — res opportuna sunt singulae singulis, Cic. Lael. 6; opportuna flammis, (brandbare Sager), Lucr.; men ∞ loca (i Krigsfproget), beqvemme Angrebspunkter, Liv. 25, 30; cf. id. 7, 23; — b) comiff egf. om en Person: stiftet cf. oplagt dertil; — Ut etc., magis opportunus, nec magis ex usu tuo Nemo est, Ter. Eun. 5, 8, 46; — B) udsat derfor; — opportunus injuria, Cels.; opportuna morbis corpora, (som lettere angribes deraf), Plin.

oppositio, (obp.), onis, f., [oppono]: Modfætning, vid. Cic. Inv. 1, 28. — I) oppositus, 3, particip. v. adj. af oppono. — 2) oppositus, us, m., [oppono]: Modfætning cf. Modstilling, navn. til Værn cf. Beskyttelse; — laterum nostrorum oppositus et corporum pollicemur etc., Cic. Marc. 10; — men oppositu globi noctem afferente, Plin. 2, 73; cf. Gell. 4, 5: oppositu circum undique aedium etc.; — egf. „everf.“: Anførelse cf. Opstilling dermed, vocabulorum, id. 14, 5.

*oppressio, (obp.), onis, f.: voldsom Trykken cf. Trykning; df. „fig.“: Voldsomhed, voldsomt Overfald; — per oppressionem eripere etc., Ter. Ad. 2, 2, 30; men ∞ curiae, voldsom Besættelse deraf, Pseud. Cic. pr. Dom. 3; — men ∞ legum et libertatis, (deres Undertrykkelse), id. Off. 3, 21; — df. dem., oppressiuncula, ae, f.: lidet Tryk derpaa; in pl. v. c. gen., Plaut. Pseud. 1, 1, 66; v. — oppressor, (obp.), oris, m.: en Undertrykker, dominations, Pseud. Brut. ap. Cic. ad Brut. 1, 16; — [opprimo]. — 1) oppressus, 3, particip. af opprimo. — 2) oppressus, us, m., [opprimo]: Trykning derpaa, Undertrykning; — Nam quid in oppressu valido durabit eorum? vid. Lucr. 1, 851.

opprimo, (obp.), pressi, pressum, 3, v. a., [premo]; I) „egenf.“: trykker derpaa, trykker med cf. sammen;

- ∞ taleam pede, (ned i Jorden), Cato; ∞ ora loquentis, (holde nogen for Munden), Ovid. Met. 3, 295; (cf. Coniferens: os opprime, hold Mund); ∞ oculos (mortui manu: tuffe el. sammentryffe), Val. Max. 2, 6, 8; - ∞ fauces manu, Suet. Calig. 2, (qvæle dermed); ∞ senem injecto multae vestis, (qvæle derunder), Tac. Ann. 6, 50; - ruina conclavis opprimi, Cic. Div. 2, 8; oppressus terra, (som er under Jorden), id. ibd. 23; figel. oppressa pluvia (culcitae), Martial.; - ∞ ignem orientem, Liv. 29, 31; cf. Fam. ap. Cic. d. Or. 2, 54; - ∞ classem, (nedsaufe), Cic. Manil. 12; cf. Virg. Aen. 1, 129; - ∞ leonem, (safde), Val. Fl., muscam, (tause), Phaedr.; quos caedes oppressit, (de faldne), Liv. 25, 29; - II) „fig.“: A) „alm.“: overfalder el. overrumpler, (nævn. i Krigsprog); - ∞ hostes incautos, Liv. 26, 12; figel. ∞ naves el. navalia castra, id.; cf. Caes. B. G. 4, 4 v. Suet. Aug. 16; - egf. alm.: at overraske nogen el. at paaferme nogen uventet; alitem imprudentem et oscitantem, Terent., alitem in articulo ipso, id.; cf. Cic. d. Senect. 11; men somnus virginem opprimit, Terent.; ∞ occasionem, (gribe Leiligheden), Plaut.; men Cic. Cluent. 10: ∞ rostra vacua, (bestige el. bemægtige sig Talerstolen); - B) „bef.“: 1) tildæfter, stuler, bringer af Veien; vid. Cic. R. Am. 41, v. Liv. 23, 22; - egf. fordunkler, insigne veri, vid. Cic. Acad. 2, 11; men id. Off. 1, 37: litterae (Bogstaverne) neque expressae, neque oppressae, (istte bræske eller heller istte flove); - 2) nedtrykker el. nedslaaer, gior Ende derpaa; - ∞ rem omnem sine tumultu, Liv. 2, 4; figel. ∞ tumultum, id., quaestionem, id.; cf. Cic. R. Am. 13, v. id. Lael. 21; oppressa conjunctio, Suet. Tib. 65; - egf.: undertrykker, betvinger; qui oppresserit Antonium, bellum confecerit, Cic. Fam. 10, 20; cf. id. Mur. 15; opprimi bello, Nep. Dat. 9; ∞ insontem falso crimine, Liv. 1, 51; cf. id. 2, 52; men oppressus aere alieno, (forgjældet), Cic., Sall.; oppressi corporis doloribus, Cic., lassitudine etc., Caes. B. G. 4, 15; men ne qua repentina vis ... libertatem opprimeret, Nep. Alcib. 3; cf. evenf. Liv. 1, 51; men Cic. Verr. 1, 9: ∞ reum; cf. Nep. Thras. 1; - quorum mens fuerit oppressa praemio, Cic. Pis. 13, (berøvet sin Frihed); - egf. trykker, qvæler, angster; instituit, oppressit, non remisit etc., Cic. Verr. 3, 58; men id. ibd. 4, 6: num eum ... tanta vis oppresserit, inc.; al. presserit.

*opprobrium, (obpr.), i. n.: Bestømmelse, Skændsel, Plaut. Merc. 2, 3, 87; - opprobatio, (obpr.), onis, f.: heftig Dadel, bestemmende Bebrejdelse, Gell. 12, 12; egf. Bestømmelse; ∞ reprehensionis, id. 2, 7; - [opprobrio]. - opprobrius, (obpr.), 3: meget bestemmende, alieni, Cod. Just.; af - opprobrium, (obpr.), i. n., [probrum]; H. alm.: Bestømmelse, Skændsel; egf. bestemmende Dadel; - ne civitati meae sin opprobrio, si etc., Nep. Con. 3; cf. id. Epam. 6; men Nec fuit opprobrio illi, e. inf., han hørte istte ilde derfor), Ovid. Trist. 2, 445; cf. Hor. Ep. 1, 9, 10; - II) „overf.“: A) Skædsbær, Udsælden, end Dmstale; - morderi falsis opprobriis, Hor. Ep. 1, 16, 38; opprobria fundere, id., dicere, Ovid.; - B) om Personer; - ∞ majorum, Mamercus, Tac. Ann. 3, 66; men opprobria Romulique Remique, vid. Catull. 28, 15. - opprobrio, (obpr.), atum, 1, v. a., [probrum]: forefaster el. bebrejder paa en bestemmende Maade; - Rus tu mihi opprobrias? Plaut. Truc. 2, 2, 25; cf. Gell. 3, 5, (in lemmate).

*oppugnatio, (obp.), onis, f.: haard Beleiring, stormende Angreb el. Bestormelse, oppidum, Cic.; oppugnationem inferre, Liv., sustinere, Caes., omitttere el. relinquere, Liv., Tac.; oppugnatione desistere, Caes., Sall.; - II) „fig.“: Angreb paa nogen med haarde Ord, Anklage, Cic. Vat. 2, v. id. Qu. Fr. 2, 8; v. - oppugnator, oris, m.: som angriber el. beformer; - ∞ Caulonis (urbis), Liv. 27, 15; egf. ab-

sol., Tac. Hist. 3, 71; egf. som befriger; ∞ patriae, Cic. Phil. 12, 3; - II) „overf.“: som stræber at for-dærve; - salutis meae non modo non oppugnator, sed etiam defensor, id. Plane. 31; - df. oppugnatorius, (obp.), 3: berende til en Beleiring el. Storm; - ∞ res, (pl.), Vitruv.; - [fige.].

1. oppugno, [f. ob.p.], avi, atum, 1, v. a.; I) „egent.“: kæmper el. strider derimod, befriger el. angriber; - ad se oppugnandum etc., Caes. B. G. 1, 44; ∞ Macedoniam, vid. Liv. 42, 32; men „spect.“: contra oppugnare sagittis ... rates, Prop. 3, 9, 13; - sæb.: at angribe el. bestorme; ∞ oppidum munitionissimum aggeribus, vineis, turribus, Cic. Fam. 2, 10; ∞ locum munitionum, Caes.; summis copiis castra oppugnata, id.; consiliis ab oppugnanda urbe ad obsidendam versis, Liv. 2, 11; cf. Cic. Manil. 8; - II) „fig.“: angriber dadlende, anklager el. forfølger; - fratrem ob dictum capite et fortunis per te oppugnatum iri, (skulde ved dig blive angreben paa sin Tilværelse og Bæsfærd, neml. i Senatet), Metell. ap. Cic. Fam. 5, 1; cf. ibd. 2; men ∞ acquitum verbis, (med Haartfærdighed el. Svipstundigheder), Cic. Caccin. 21; cf. id. Orat. 66, egf. id. Agr. 1, 1; egf. at beskæmpe negens Tale el. Paastand; vid. Cic. d. Or. 2, 38. - 2. oppugno, (obp.), (avi), atum, 1, v. a., [pugno]: slaaer med flyttet Hæve; - postquam oppugnatum est os, Plaut. Cas. 2, 6, 60. - opputo, [f. ob.p.], are, v. a.: befsarer, (vites); - opputatur autem, quicquid proxime tulit fructum, Plin. 17, 35.

1. ops, (nom. sing. inus.), gen. opis, f., [rimel. best. m. opus, v. Stamordet til copia], atff. opræl.: Befordringsmiddel; df. 1) „alm.“: A) in abstracto: Magt el. Evne, Kraft el. Styrke; - (homines) omni ope niti deest, ne vitam silentio transeant, Sall. Catil. 1; cf. Cic. Att. 14, 14: omni ope atque opera entar, ut etc.; men id. Tusc. 3, 11: omnibus viribus atque opibus (perturbationibus repugnare); men quacumque ope possent, etc., id. Mil. 11; men Virg. Aen. 1, 601: Non opis est nostrae, e. inf.: det slaaer istte i vor Magt; - B) in concreto: Formue eller Rigdom, Magt el. Ansæelse, vdl.; (saal. oftest in pl.); - Condit opes alius, (glemmer el. stuler sine Skatte), Virg. Ge. 2, 507; cf. Hor. Od. 3, 16, 28: Magnas inter opes inops; - cui tennes opes, nullae facultates, Cic. Quint. 1; in bonis (numerare) divitias, honores, opes, id. Fin. 5, 27; cf. id. Lael. 6; - ut opibus firma sit (res publica), id. Att. 8, 11; cf. Virg. Aen. 2, 4; - in sing. alene fercl. v. poet.; vid. Eum. ap. Cic. Tusc. 3, 19, v. Virg. Aen. 8, 685; - II) „bef.“: Bistand, Hjælp, Understøttelse; - Caesar jam opes meas, non ... opem expectat, Cic. Att. 9, 16; aliquid opis rei publicae ferre, id. Fam. 4, 1; opem petere ab aliquo, id.; confingere ad opem alicuius, id.; opem afferre, (bringe Hjælp), Ovid. Met. 8, 601, admoovere, id. Rem. 116.

2. Ops, gen. Opis, f., [d. personificerede 1. ops]: Gudinden for Jordens Frugtbarhed og for anden Overflodighed, for Rigdom og Magt, vdl.; - egf. er hun Gemalinde af Saturnus og identisk med Terra, vid. Varr. L. L. 5, 10; - Carmina turripere dicere jussit Opi, Ovid. Trist. 2, 24, men Evne Junonem memorant Cereremque creatas, id. Fast. 6, 285; - f. egf. Cic. Univ. 11; - egf. mærkes af Opis (sc. aedem): i hendes Tempel paa Forum i Rom, hvor egf. offentlig Penge opbevaredes; vid. Cic. Phil. 1, 7 v. id. ibd. 2, 37; - not.: nomiu. Opis (f. Ops), Hygin. Fab. 130; acc. Opim, Ovid. Met. 9, 497. - opsonium, i, f. unde. obsonium.

*optabilis, e: ønskværdig, ønskelig; - quae vulgo expectanda atque optabilia videntur, Cic.; mihi pax fuit optabilis, id.; men quae ut concurrant, optabile est, etc., id. Off. 1, 14; ∞ tempus, Ovid.; - compar., utrum bono viro optabilius putas, sic exire etc.? Cic. Pis.

14.; — *df.* adv. *optabiliter*; in compar., *Val. Max.* 5, 1, extern. 6.

**optatio*, *onis*, *f.*: et *Dusse*; — dare alicui tres *optiones*, *Cic. Off.* 3, 25; — *II* *egf.* *fem* *rhetorist* *Rigur*, *id. d. Or.* 3, 53, *v. Quintil.* 9, 1, 32; *v.* — *optativus*, 3, i *Grammaticis*: *fem* *utryffer* et *Dusse*, *modus*, *Priscian.*, *adverbia*, *id.*; — [*opto*]. — *optato*, *abl. fem* *adv.*; *af* — *optatus*, 3, *partic. v.* *adj. af* *opto*.

optice, *es*, *f.*, *ὀπτική*: *Opytiken*; — ut sit *optices* non ignarus, *Vitruv.* 1, 1. — *optimas*, (*optum*-), *atis*, *comm.*, [*optimus*]: *heredite* *tit* *de* *Bedfic* *cl.* *heremense* *iblant* *Relfet*; — *matronae* *opulentae*, *optimates*, *Enn. ap. Cic. Fam.* 6, 9; — *scdv.* *en* *Aristo*: *erat*, *cl.* *en* *Tilbanger* *af* *Aristocratit*; *dum* *pudet* *te*, *parum* *optumatum* *esse*, etc., *Coel. ap. Cic. Att.* 10, 9, A; — *estest* in *pl.*, *optimates*, (*ium* *v.* *um*): *Aristofratræne* *cl.* *de* *Mægtige* *i* *Staten*, (*i* *Mosfæm* *af* *Relfet* *cl.* *Almuen*); — *plebis* *et* *optumatum* *certamina*, *Tac. Ann.* 4, 32; *optumatum* *arbitrio* *regi*, (*have* *en* *aristocratit* *forfættning*; *opp.* *regnum* *v.* *civitas* *popularis*), *Cic. d. Rep.* 1, 26; *populi* *potentiae* *non* *amicus* ... *optumatum* *fautor*, *Nep. Alcib.* 5; *cf.* *Cic. Off.* 2, 23, *v. Suet. Caes.* 19; — *overf.* (" *v.* *eratorit* ") *hæde* *optimates*, *Cic. Senst.* 45; *de* *i* *enpær* *Stand* *vesfænde* *Bergere*, *cl.* *de* *sande* *Patrieter*; — *b*) *egf.* *adj.*: *ex* *tribus* *generibus* *illis*, *regali*, *et* *optimati*, *et* *populari*, *confusa* *modice* (*res publica*), *Cic. d. Rep.* 2, 23; *f.* *egf.* *overf.* *Enn.* 1, c. — *optime*, (*optum*-), *adv.*, *f.* *und.* *bene*. — *optimitas*, *atis*, *f.*: *Ypperligheg*, *Capella*; *af* — *optimus*, (*optum*-), 3, *f.* *und.* *bonus*.

1. *optio*, *onis*, *f.*, [*opto*]: *Grihed* *tit* *at* *vælgæ*, (*giore* *cl.* *læde*), *frut* *Valg* *derimellem*; — dare alicui *optionem* *provinciae*, *Liv.*, *eligendi* *patroni*, *Cic. Brut.* 50; *figel.* *m.* *utrum*, *cl.* *m.* *ut*, *egf.* *absol.*; — *utro* *frui* *malis*, *optio* *sit* *tua*, *Cic. Fat.* 2; *potestatem* *optionemque* *facere* *alicui*, *ut* *eligat* etc., *id. Div.* in *Caecil.* 14; — *egf.* *san* *ut* *være* *udfaldet*, *vid. Sall. Jug.* 79; — *men* *absol.*: *si* *optio* *eveniat* *tibi*, *Plaut.*; *Optio* *haec* *tua* *est*, *id. Casin.* 2, 13.

2. *optio*, *onis*, *m.*; 1) *afm.*: *Mædhjælper* *cl.* *Afficient*, *fom* *man* *vælger* *fig*; — *Tibi* *optionem* *sumito* *Leonidam*, *Plaut. Asin.* 1, 1, 88; ∞ *fabricæ*, *Digest.*; — *II* *bcf.* i *Krigsfproget*: *Centurionens* *Adjutant* *cl.* *Lieutenant*; *vid. Varr. L. L.* 5, 16, *egf.* *Fest. p.* 181 *v.* 198, (Müll.); — *df.* *optiōnātus*, *us*, *m.*: *en* *Adjutant* *Post* *cl.* *Beffilling*, *Cato* *ap. Fest.* p. 201, (Müll.); *v.* — *optimus*, 3: *valgt* *cl.* *selvvalgt*; — *optivo* *cognomine* *crescit*, *Hor. Ep.* 2, 101; — *df.* *i* *d.* *fil.* *Reltsfprog*: *optivi* (*tutores*), *qui* *ex* *optione* *sumuntur*, (*opp.* *dativi*), *Gaj. Inst.*; — [*figd.*].

opto, *avi*, *atum*, 1, *v. a.*, [*af* *inus* *ὀπω*, *hvf.* *ὀποιμα*]: *figefem* *udfcer* *mig* *neget*, *df.* *udfcer* *cl.* *udvælger*, *odl.*, (*forcl.* *v.* *peet.*); — *Utrum* *vis*, *opta* *dum* *licet*, *Plaut. Rud.* 3, 16; — *egf.* *c.* *inf.*, *Ter. Andr.* 4, 5, 2; — *men* ∞ *locum* *tecto*, *Virg. Aen.* 1, 425; ∞ *externos* *duces*, *ibd.* 8, 503; — *egf.* *i* *Reltgionsfproget*; *vid. Fest. p.* 186, (Müll.); — *II* *overf.* (" *v.* *classif.* ") *enfer*, *begeber*, *attraære*; — *nihil* ... *nisi* *quod* *honestum* *sit*, *aut* *optare*, *aut* *expetere*, *Cic. Off.* 1, 20; *quem* (*vestitum*) *cupimus* *optamusque*, *id. Phil.* 11, 1; — *men* *m.* *ut*; *optavit*, *ut* *in* *curram* *patri* *tolleretur*, *id. Off.* 3, 23; — *egf.* *san* *ut* *være* *udfaldet*, *vid. Ovid. Trist.* 2, 57; — *egf.* *c.* *inf.*; *hunc* *videre* *sæpe* *optabamus* *diem*, *Ter. Hec.* 4, 4, 29; — *men* *tibi* *optamus* *eam* *rem* *publicam*, *in* *qua* *etc.*, *Cic. Brut.* 97; *cf.* *id. Pis.* 20; *men* *Ter. Eun.* 5, 8, 27; *si* *etc.*, *Quodvis* *donum* *praemium* *a* *me* *optato*, *i* *optatum* *feres*; — *III* *partic.* *optatus*, 3, *egf.* *fem* *adj.*: *forønftet*, *bebagelig*; — *gratos* *optatosque* *de* *me* *rumores* *etc.*, *Cic. Fil.* *ap. Cic. Fam.* 16, 21; *Optat* *cives*, *populares*, *etc.*, *Plaut. Aul.* 3, 1, in.; — *compar.*, *quid* *est*, *quod* ... *sociis* ... *optatius* *esse* *possit*? *Cic. Div.*

in *Caecil.* 3; *superl.*, *sibi* *optatissimum* *esse*, etc., *id. R. Am.* 15; *mi* *optime* *et* *optatissime* *frater*, *id.*; — *B*) *df.* 1) *neutr.* *optatum*, *i*, *fem* *subst.*: *det* *Dusse*, *et* *Dusse*; — *haec* *utrum* *cogitata* *sapientum*, *an* *optata* *furi* *orum* *videntur*? *Cic. Agr.* 1, 1; *optatum* *impetrare*, *id.*: *praeter* *optatum* *meum*, *sed* *valde* *ex* *voluntate*, *id. Pis.* 20; *Annuit* *optatis*, *Ovid. Met.* 11, 104; — 2) *abl.* *optato*, *fem* *adv.*: *efter* *Dusse*; — *nisi* etc., *mibi* *optato* *veneris*, *Cic. Att.* 13, 28; *cf.* *Ter. Andr.* 3, 3, 1, *v. Virg. Aen.* 10, 405. — *optum*, *optumus*, *f.* *und.* *optime*, etc.

öpülens, *tis*, *offer* *öpülentus*, 3, [1. ops]; 1) *egnl.*: *rig*, *veshævende*, *benidlet*; *m.* *v.* *abl.*; — *opulentus* *auro*, *Plaut.*; *opulentium* *fortuna*, *Nep. Chabr.* 3; *opulens* *matrona*, *Appul.*; *opulentum* *opidum*, *Caes.*; — *Numidia* *agris* *virisque* *opulentior*, *Sall. Jug.* 19; *opulentissima* *et* *beatissima* *civitas*, *Cic. N. D.* 3, 33; — *egf.* *c.* *gen.*: *Ruris* *honorum* *opulenta* (*copia*), *Hor. Od.* 1, 17, 16; *provinciae* ... *pecuniae* *opulentae*, *Tac. Hist.* 2, 6; — *II* *overf.*: A) *prægtig*, *berlig*, *ypperlig*, *obsonium*, *Plaut. Bacch.* 1, 1, 63; *opulentissima* *dona*, *Suet. Aug.* 30; — B) *anfægtig*, *mægtig*, *fernem*; — *opulenti* *reges*, *Sall. Catil.* 57; *opulenter* *factio*, *Liv.* 32, 32; *men* *absol.*: *opulenti*, *opp.* *ignobiles*, *Enn. ap. Gell.* 11, 4.

**öpülente*, *v.* *öpülenter*, *adv.*: *rigelig*, *overfædigen*; — *neque* *illos* *arcte* *colam*, *me* *opulenter*, *neque* etc., *Sall. Jug.* 85; *domus* *opulente* *ornata*, *Appul.*; — *compar.*, *opulenter* *facere* *ludos*, (*med* *større* *Prægt*), *Liv.* 1, 35; — *öpülentia*, *ae*, *f.*; 1) *egnl.*: *Rigdem*; — *habemus* *publice* *egestatem*, *privatum* *opulentiam*, *Sall. Catil.* 52; ∞ *metallorum*, *Plin.* 2, 95; — *egf.* in *pl.*, *Plaut. Bacch.* 3, 4, 22; — *II* *fig.*: *fige* *fom* *opes*: *stør* *Mægt*; — *postquam* *etc.*, *invidia* *ex* *opulencia* *orta* *est*, *Sall. Catil.* 6; *cf.* *Nep. Cim.* 2, *v. Tac. Ann.* 4, 55; — *egf.* *ment.*: ∞ *linguae*, *Claudian.*; — *öpülentitas*, *atis*, *f.*: *forcl.* *Biform* *af* *frgd.*, *Plaut. Mil. gl.* 4, 4, 35; — *v.* *öpülento*, *are*, *v. a.*: *beriger*, *aliquem* *aliqua* *re*, *Hor. Ep.* 1, 16, 2; — *egf.* *forfyrer*, *mensam* *dapibus*, *Colum.*; — [*opulens*]. — *öpülentus*, 3, *f.* *und.* *opulens*. — *öpülesco*, *ere*, *v. n.* *inch.*, [*opes*]: *at* *blive* *rig*, *Furius* (*poët.*) *ap. Gell.* 18, 11. — *öpulus*, *i*, *f.*: *en* *Uhornart*, (*acer* *campestre* *L.*), *Varro*, *Colum.* — *Opuntius*, 3, *f.* *und.* 3. *Opus*.

1. *opus*, *eris*, *n.*, [*staf* *være* *at* *fæmmet*. *m.* *ἔπος*, *ἔποιμα*, *i*, *e.* *exsequor*]: *Arbeide*, *Varf*, *Gierning*; — *Quod* *in* *opere* *faciundo* *operæ* *consumis* *tuae*, *Ter. Heaut.* 1, 1, 21; *cf.* *id. Eun.* 2, 1, 14: *Opus* *faciam*, *ut* *defatiger* *usque*; *cf.* *Cic. d. Senect.* 7; *men* *id. Verr.* 4, 21: *menses* *octo* *opus* *his* (*artificibus*) *non* *defuit*; *men* *lex* *de* *opere* *faciundo*, (*om* *et* *Bygning* *arbeide*), *ibd.* 1, 55; *opus* *redimere*, (*overtage* *et* *saadant* *Arbeide*), *ibd.* 54; — *egf.* *om* *Andens* *Syssel*; *oratio* ... *in* *causarum* *contentionibus* *magnum* *est* *quoddam* *opus*, *atque* *hand* *sciam*, *an* *de* *humanis* *operibus* *longe* *maximum*, *id. d. Or.* 2, 17; *men* *id. Tusc.* 3, 34, (*om* *de* *Disputerende*): *opus* *enim* *quaerunt*; — *egf.* *i* *Krigsfproget*: *Jæftningsværk*, *Vefteringsværk*, *Krigsmaskine*, *odl.*; *urbem* *operibus* *sepire*, *Cic. Phil.* 13, 9; *oppugnare*, *Liv.*, *capere*, *id.*; — *men* *poet.*: *grave* *Martis* *opus*, (*Krigens* *Saandværk*), *Virg. Aen.* 8, 516; — *b*) *egf.* *om* *Dyrene*; — *quarum* (*bestiarum*) *opere* *efficitur* *aliquid* *ad* *hominum* *usum* etc., *id. Off.* 2, 3; *hvf.* *egf.* *om* *Biene*: *opus* *facere*, (*tilberede* *Donning* *gen*, *fom* *egf.* *selv* *deraf* *berer* *opus*, *f.* *nedenf.*), *Varro*; — *II* *overf.*: A) *det* *forfarbigede* *Arbeide* *cl.* *Varf*; — *faat.* *om* *Bygninger*; *aedium* *sacrarum* *publicorumque* *operum* *depopulatio*, *Cic. Verr. Act.* 1, 4; *cf.* *Suet. Tib.* 30; *men* *om* *et* *Grißværk*: *habeo* *magnum* *opus* *in* *manibus*, *Cic. Acad.* 1, 1; — *egf.* *om* *Kunstnerens* *Arbeide*; *hydria* ... *praecelariore* etc., *id. Verr.* 1, 1; *cf.* *id. ibd.* 21 *v.* 56; — *B*) *egf.* *afm.*: *Sandling*,

forretning, Sydsfel; — si mures corroserint aliquid, quorum est opus hoc unum, etc., Cic. Div. 2, 27; men „poet.“ opusque meae bis sensit Telemus hastae, Ovid. Met. 12, 112; — hertil høre endnu forbindeiserne: magno opere cf. magnopere, (med stor flæmme), tanto opere cf. tantopere, o. quanto opere cf. quantopere; f. und. disse Ord.

2. opus, n. indecl., [best. m. fragt.], „egenl.“: det Nødvendige; df. 1) opus est: det er fernødent, det behøves; — og fagar derhos den Person, der behøves: in dat.; men den Gienstand, der behøves, oftest in nomin. cf. abl., fædt. in gen., cf. in acc., cf. m. inf. cf. acc. e. inf., cf. m. ut.; — faal. alts.; a) in nomin.; — dux nobis et auctor opus est, (vi behøve osv.), Cic. Fam. 2, 6; quae ad transitum opus essent, Liv. 37, 18; cf. Caes. B. G. 1, 34; — b) in abl.; — nihil opus fuit monitore, Ter. Heaut. 1, 1, 119; cf. Cic. Phil. 11, 10; — ogf. e. abl. partic. perf.; maturato opus est, (man maa synde sig), Liv. 8, 13; figel. quid facto opus sit, Nep. Eum. 9; cf. Cic. Mil. 19; men ubi facto magis, quam consulto opus est, Tac. Hist. 1, 62; cf. Sall. Catil. 1; — ogf. tilføies ubert. abl. subst.: opus fuit Mirtio convento, Cic. Att. 10, 4; cf. Liv. 31, 61, o. Ovid. Am. 2, 19, in.; — figel. in abl. supini; iusta dictu est opus, Ter. Heaut. 5, 1, 68; opus est scitu, Cic. Inv. 1, 20; — c) e. gen.; — ad consilium pensandum temporis opus esse, Liv. 22, 51; cf. id. 23, 31; — d) e. acc., (men forcl.); — Pueri opus est cibum, Plaut. Truc. a. 5, v. 10; opus est modium unum calcei, Cato; — e) e. inf.; — quid opus est de Dionysio tam valde affirmare, Cic. Att. 7, 8; — men ellips: quid opus est plura (sc. proferre)? id. d. Senect. 1; — f) m. acc. e. inf.; — nunc opus est, te animo valere, ut et corpore possis, id. Fam. 16, 4; — g) m. ut, (men alene forcl.); Opus nutricia autem (sc. est), utrum ut habeat veteris vini largiter, Plaut. Truc. a. 5, v. 11; — B) „overf.“ heter ogf. opus est, ligesom expedit cf. conducit: det er tienligt cf. påseende, odt.; — atque haud sciam, an ne opus sit quidem, nihil unquam omnino deesse amicis, Cic. Lael. 14; cf. id. Off. 3, 11 o. 22, ogf. Hor. Sat. 1, 9, 27, o. ibd. 2, 6, 116; figel. emas, non quod opus est, sed quod necesse est, Cato ap. Senec. Ep. 94; — II) fædt. er opus habere, e. nomin. subj., o. abl. rei: at behøve noget, vid. Colum. 9, 1.

3. Opus, untis, f., ὄπoς: By i Lectis i Grækenland, Liv. 28, 7; var Patroclus's Jordeby, Ovid. Pont. 1, 3, 73; — B) df. Opuntius, 3, sinus, Mela 2, 3, Plin. 4, 12; — pl., Opuntii, orum: Indvaanerne af Byen D., Liv. 28, 6. — Opusculum, i, n., dem. af 1. opus: libet Bæft cf. Arbejde; — minutorum fabricator, Cic. Acad. 2, 38; — „bef.“ ogf. libet Skrift; hoc parvum opusculum elaboratum etc., id. Parad. proem.; cf. Hor. Ep. 1, 19, 35.

1. ora, ae, f., [best. m. 1. os]: det Iderste af en Ring; df. 1) „egenl.“: Rand cf. Kant, ogf. Ende cf. Grændse; — oras pocula circum etc., (omkring Bægerets Rand cf. Kant), Lucr. 4, 12; men oras ambiit auro (sc. clipei), Virg. Aen. 10, 243; ora gemmae, (Randen deraf), Plin.; ora extrema silvae, (Udkanten deraf), Liv. 23, 24; men Cic. Fin. 2, 31: quarum (regionum) nulla ora, nulla extremitas; — ogf. Ryst cf. Skyst, Strændbred; — decem navibus oram Italiae legens, (seilende langs dermed), Liv. 21, 51; men „alleg.“, Virg. G. 2, 44: primi lege litoris oram, (nemt. ora: endvær Ryst cf. Bred, men litus alene Strændbreden); cf. Cic. N. D. 2, 39: quae amoenitates orarum et litorum; df. ogf. cf. maritima, Caes.; cf. Cic. Manil. 18; — not.: hertil vil man ogf. henføre Udryffene: solvere oram, Quintil., o. resolutis oris, Liv. 22, 19, om Teugets Løsgjælfse fra Rantjorden, hvortil det var befæstet; dog har Liv. 28, 36: orasque et ancoras ... praecedunt; — II) „overf.“: Egn cf. Land, navn. Himmelsegn cf. Zone; — quacumque in ora et parte terrarum, Cic. N. D. 2, 66;

globum terrae ... duabus oris distantibus habitabilem etc., id. Tusc. 1, 28; — „poet.“ ogf. Acherontis in oras, (ned til Underverdenen), Lucr.; opp. coelestibus oris, Ovid.; visentes luminis oras, (i. e. nascentes), Lucr. 2, 577; cf. id. 1, 23: dias in luminis oras Exoritur; figel. Virg. Aen. 7, 660; — B) „alleg.“ o. „poet.“: Quis potis ingentes oras evolvere belli? (ligesom at oprulle Krigens Omris cf. Materi), Eum. Ann. 6, 49; cf. Virg. Aen. 9, 528, o. Lucr. 5, 1388 o. 1454. — 2. Ora [6], ae, f., heter Nommulus's Gemalinde Hertilia som Gudinde, Ovid. Met. 14, 851; f. ogf. und. Hora.

oraculum, i, f. und. flgd. — oraculum, i, n., [oro]; 1) „egenl.“: Dræft, Dræftsvær cf. Dræftspreg, Gudsdommens Svar til de Spørgende; — oracula ... quod mest in his deorum oratio, Cic. Top. 20; de rebus majoribus ... Delphis oraculum ... petebant, id. Div. 1, 43; cf. id. R. Am. 24; oracula poscere, Virg.; men em Gudsdommen: oracula dare, ogf. edere, ogf. fundere, Cic.; — II) „overf.“: A) det Sted, hvor Dræftsvær bentes cf. meddeles; — illud oraculum Delphis tam celebre et tam clarum etc., Cic. Div. 1, 19; f. ogf. und. Hammon o. Dodona; figel. oraculo egressus, Liv. 23, 11; — men „alleg.“: domus jure consulti oraculum civitatis, Cic. d. Or. 1, 43; — B) Rødsfigelse, Aabenbaring; — oracula somnii et furoris, (som fæc det igiennem), Cic. Div. 1, 32; anhelitus ... terrarum, quibus inflatae mentes oracula funderent, id. ibd. 50; — C) mærkelig figel. cf. Lærdem cf. Sentens; — oracula physicorum, (deres Lærefæmninger), Cic. N. D. 1, 24; cf. Plin. 18, 8; — not.: oraculum, cfr. f. oraculum, Ovid. Met. 1, 321.

orarium, i, n., [1. os], sc. lineum: Sveddrag, (hvormed Ansigtet tørres), Vopisc. — orarius, 3, [1. ora]: hørende til Ryster, naves, (Rytsfartøier), Plin. Ep. 10, 26. — A) orata, ae, f., ligesom aurata: Guldforellen; hvf. Tidnavnet Orata, ae, m., i den fergilste Elægt, Varr. R. R. 3, 3, Colum. — oratim, adv., [1. ora]: fra Ryst til Ryst, Solin. 3, inc.

oratio, onis, f., [oro]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: Taler cf. at tale; Taler cf. Spregt; det Udtalte cf. hvad der ndtales; — oratio haec me miseram exanimavit metu, (hvad han der siger), Ter. Andr. 1, 5, 16; figel. quid voll sibi ... haec oratio? id. Heaut. 4, 1, 2; men captivorum orationem cum perfugis convenire, (deres Udsagn), Caes. B. G. 2, 39; hac oratione habita, (efter at have sagt dette), Nep. Att. 22; figel. habere orationem cum aliquo, (tale med nogen), Ter. Hec. 3, 3, 21; — natura vi rationis hominem conciliat homini et ad orationis et ad vitae societatem, etc., Cic. Off. 1, 4; — B) „bef.“: a) Taler frem sammenhængende Ordtræffe cf. i Medfæm. af Ordene (verba); — vid. Cic. d. Or. 2, 13, o. ibd. 3, 42, ogf. id. Part. or. 7; — b) Udryffet cf. Udryffsmaaten; — oratio Latina, Cic. Off. 1, 1; — navn. Talerens Tale cf. det oratistige Jøredrag; quamquam omnis locutio oratio est, tamen unius oratoris locutio hoc proprio signata nomine est, id. Orat. 19; cf. id. d. Or. 3, 25: oratio gravis, erudita ... conspersa quasi verborum sententiarumque floribus; men om Rester, id. d. Senect. 19: ex ejus lingua melle dulcius fluebat oratio; cf. id. Brut. 8 o. 79; — c) Spregt som Sædm; — ut par sis in utriusque orationis (sc. Graecae et Latinae) facultate, id. Off. 1, 1; — d) ubunden Stil cf. Prosa; — et in poematis et in oratione etc., id. Orat. 21; — not.: ogf. e. gen. obj.: faal. oratio Sienlorum, (f. de Siculis), id. Verr. 2, 69; — II) „overf.“: A) „alm.“: det formelige Jøredrag, en Tale; — orationes judiciorum, concionum, senatus, (f. in judiciis etc.), Cic. d. Or. 1, 16; oratio scripta elegantissime, id. Att. 15, 1; orationem facere, id., conficere, Nep., scribere, Cic., Quintil., componere, id., (udarbejde cf. frive cf. forfatte); ogf. ∞ comparare, (jorberede sig dertil), Cic.; orationem habere in senatu, (holde), id., dicere de scripto, ogf. recitare, id.; — nudert. lode Ræiserne deres Taler oplæse i Senatet af Consulerne; vid. Suet.

Ner. 15, v. Tac. Ann. 16, 27; — orationem habere cum multitudine, (f. coram multitudine), Cic. Mur. 29; — B) „bef.“; a) Materie cl. Stof til at tale over; — antequam ad cam orationem venio, quae etc., Cic. Mil. 3; praetermitto omnem hanc orationem, id. Agr. 1, 7; cf. id. d. Or. 2, 32; — b) Evnen til at tale el. ferebrage, Væltalenheden; — satis in eo fuit orationis atque ingenii, quo etc., Cic. Brut. 45; cf. Martial. 5, 28; — not.: eed. beder oratio: Vennen, navnsl. Herrens Ben, ogf. oratio dominica; df. — oratiuncula, ae, f., dem.: liden el. fert Tale, Cic. Brut. 19; cf. Quintil. 4, 3, 17.

orator, oris, m., [oro], oprdt. den Talende; df. „bef.“ v. teknisk; I) „egenl.“: en Taler, en offentlig Taler, en Retstaler; — den romerske Talers Dannelsel og Bestemmelse afhanke: Ciceronis Libri in de Oratore; ogf. bærer hertil: Ciceronis Orator, ogf. Quintilian de Institutione Oratoria Libri XII; men de romerske Talers og den romerske Væltalenheds Historie indeholder: Ciceronis de claris Oratoribus Liber, qui dicitur Brutus; — oratorem ... eum puto esse, qui etc., Cic. d. Or. 1, 19; cf. id. Orat. 19 und. oratio; men est autem, quid deceat, oratori videndum, id. ibd. 21; — men absol.: ut ait orator, (i. e. Cicero), Lactant.; — II) „overf.“: Gefandt el. offentlig Cenebud med mundtlige Andrag; — vid. Cic. Brut. 14, v. id. Leg. 2, 9; ligel. oratores ad pacem petendam mittunt, Liv. 30, 16; cf. Virg. Aen. 11, 331; — b) omiff: fem frembærer nogens Bønner, Plaut. Poen. 1, 2, 145; men id. Stich. 3, 2, 39, siger Ensigtelesten med Henspille paa nr. II: Equidem hercle orator sum, sed procedit parum.

oratorie, adv.: fem en Taler, væltalende; — nihil est enim aliud pulchre et oratorie dicere, nisi optimis sententiis verbisque lectissimis, Cic. Orat. 69; cf. Quintil. 9, 1, 13; af — oratorius, 3, [orator]: hørende til Taler el. til Væltalenheden, ornamenta, Cic., ars, Quintil.; — ogf. absol.: oratoria, (se. ars el. institutio), id. 2, 14, in.: Væltalenhedslæren; f. ogf. und. orator; — II) eed.: hørende til Vennen; df. oratorium: Bedehus, Augustin.

oratrix, icis, fem. af orator: fem ved sin Tale mægler; — oratrices pacis et foederis, (om Sabiners inderne), vid. Cic. d. Rep. 2, 8; men Plaut. Mil. gl. 4, 2, 80: me oratricem haud sprevisi, (mig fem Bedende); — not.: efter Quintil. 2, 14, in., brugtes af nogle oratrix, f. rhetorice (el. Væltalenhedslæren). — oratus, us, m., [oro]: Bøn el. Begering; — an etiam oratu tuo scripsit? Cf. Fl. 37.

orbatio, onis, f., ligefom detractio: Jormintfælse; vid. Senec. Ep. 87; v. — orbator, oris, m., fem berøver el. fratøver nogen (navnl. hans Børn el. Joratre); — Exitium Trojae nostrique orbator Achilles, Ovid. Met. 13, 500; — [orbo] — orbicularis, e, [orbiculus]: frebsformet el. cirkelfrund, (herba), Marc. Emp. — orbiculatum, adv., i Cirkler el. Kredse; — ∞ flexilis cervix, Plin. 11, 67; af — orbiculatus, 3: afrundet el. rund, ambitus foliorum, Plin., capita caulium, id.; men ∞ mala, (af et fortrinslig Elags), Varro; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 15; af — orbiculus, i, m., dem. af orbis: liden Skive el. Rundning, faal. Nulsen i en Talle el. trochlea, Cato R. R. 3; ogf. Hjulnaven el. Navringen, Vitruv. 11, 5; — men radix concisa in orbiculos, Plin. 25, 94.

orbicus, 3, [orbis]: i en Kredse el. Cirkel; — ∞ motu (ferri sidera), Varr. ap. Non. — orbifico, are, v. a., [orbis, facio]: gjor barnløs; — orbificor liberorum leto, Aut. ap. Non. — orbile, is, n.: Hjulfelge el. den yverste Rand omkring Hjulet, Varro, inc. — Orbilius, i, m.: Grammatiker paa Cicero's Tid, vid. Suet. Gram. 9, ogf. Hor. Ep. 2, 1, 71.

orbis, is, m., [af d. foræld. urvus, i. e. curvus]; oprdt.: det Cirkelformede; vid. Cic. N. D. 2, 18: quum duae formae praestantes sint, ex solidis globus

(σφαῖρα), ex planis autem circulus aut orbis (σφαῖρος) etc.; df. I) „egenl.“; A) „alm.“; I) den cirkelformede Kredslinje omkring et Punct, el. den frebsformede Væggelste derom; altf. Kredse, Cirkel, Rundning; — in orbem torquere, Cic. Univ. 7; cf. Ovid. Met. 2, 715, v. id. ibd. 12, 468; orbem ducere, Senec., efficere, Ovid.: danne en Kredse el. Cirkel; digitum iusto orbe terere, (om Ringen: at paafe), Ovid. Am. 2, 15, 6; laevis orbis, Prop. 4, 6, 6, (i. e. villa laevis); — orbis rotae, Ovid. Ib. 178, (Hjulfredsen); cf. Virg. Ge. 3, 361; ligel. rotarum orbis circumacti, Plin.; ogf. absol.: orbis, (Hjulet), vid. Ovid. Pont. 2, 3, 56: Te fieri comitem stantis in orbe deae, (i. e. Fortunae); — ogf. om Slangens Bugter, Virg. Aen. 2, 201; — 2) df. ogf.: a) i Strigssproget; — in orbem consistere, Caes. B. G. 5, 33, (hille sig i Kredse); in orbem se tutari, Liv. 4, 39; ogf. orbem colligere, id., volvere, id.; orbis facere, Sall.; orbe facto, Caes.; — b) paa Himmelen; — orbis signifer, (Dyrfredsen), Cic. N. D. 2, 20; orbis finientes, (om Horizonten), id. Div. 2, 44; orbis lacteus, (Melkeveien), id. d. Rep. 6, 16; — B) „bef.“: enhver rund flade el. Skive; — orbis mensae, (rund Bordskive el. rundt Bord), Ovid. Her. 17, 87, ogf. absol. orbis, Martial. 2, 43; — orbis genium, (Raketteren), Ovid. Met. 8, 808; — ogf. Rakettiven (discus), id. Ib. 590; — ogf. Bagstaaalen, Tibull. 4, 1, 44; — ogf. rundt Speil, Martial. 9, 18; — ogf. Skjoldet, Virg. Aen. 10, 783; — ogf. Hjulet, id. Ge. 3, 361; — 2) navnsl. marfes ogf.: a) ardentis oculorum orbis, (lysende Pine), Virg. Aen. 12, 670; cf. Ovid. Am. 1, 8, 16: gemino lumen ab orbe venit; men id. Met. 14, 200: inanem luminis orbem, (den tomme Pienbule); — b) Solens og Maanens Skive; vid. Virg. Ge. 1, 459, v. Ovid. Met. 7, 530, ogf. ibd. 11, 453; — c) orbis terrarum el. terrae: Jordfredsen, (som man forestillede sig at danne en flad Skive); — Ceres dicitur orbem omnium peragrasse terrarum, Cic. Verr. 4, 48; cf. id. Agr. 2, 13 v. 28; — ogf. „poet.“ v. absol. orbis: Roma ... orbis caput, Ovid. Fast. 5, 93; cf. id. Met. 8, 97; ligel. „poet.“ om enfælte Lande: orbis Eous, (Østen), Ovid., Scythicus, id., Assyrius, Juvenal.; ogf. Plin. har: in nostro orbe; — ogf. bruges orbis terrarum o. terrae hyppigen om Romerriget; faal. Cic. Fam. 2, 16: hac orbis terrarum perturbatione; cf. ibd. 5, 7; — d) „poet.“ ogf. Himmelen el. Universet; vid. Virg. Aen. 3, 512, v. Hor. Od. 3, 3, 7; — e) orbis f. globus el. Kugle; f. overf. Ovid. Pont. 2, 3, 56; cf. orbis unionum, Plin. 9, 56; — I) etslags Jiff, id. 37, 5; — II) „overf.“ ifølge etslags Lighed; A) Kredsløb el. Omgæng, hvor noget efter en vis Tid el. Orden begynder forfra; faal. Mars Kredsløb, vid. Virg. Aen. 1, 269, v. ibd. 5, 46; men imperium per omnes in orbem ibat, Liv. 1, 17; cf. id. 3, 36, ogf. ibd. 10, v. Juvenal. 5, 21; men orbis saltatorius, (Kredsløben), Cic. Pis. 10; — df. ogf. en af Tidens el. Tilfældet merest Jorandræng, navnsl. i Statsanliggender el. i de politiske Anstalter; — orbem rei publicae esse conversum, Cic. Att. 2, 9; — B) hvad der er afrundet til et Sælt; — orbis orationis (en Periode), Cic. Orat. 71; cf. id. d. Or. 5, 71; — ut efficiatur orbis ille doctrinae, quam Graeci *ἐκκρόλιον παύειαν* vocant, Quintil. 1, 10, in.; stare omnes debemus in orbe aliquo rei publicae, etc., Cic. Plane. 38; — not.: abl. orbi f. orbe, Lucr. 5, 75; — nomin. orbs f. orbis, Venant. Fortun.

orbita, ae, f., [oprdt. Biform af orbis]; I) „alm.“ Hjul el. Bøghjul; — ex thesaurum orbitis praedari, Cic. Verr. 3, 3; — ostere Hjulsporet; orbitam transire, Plin.; men „alleg.“: vix impressam orbitam videre etc., Cic. Att. 2, 21; cf. Virg. Ge. 3, 293; ligel. „alleg.“, Juvenal. 14, 27: Et monstrata diu veteris trahit orbita culpa, (det ende Exempel); — II) „bef.“; A) Spor el. Jorerykning efter et Baud; — orbitas vinculi sen-

ture, (om Vinfloffen), Plin. 17, 35; — B) Lob el. Bane; — quanto minor arbita lunae (quam solis), auct. Aetn. 230.

orbitas, atis, f., [orbis]: Tabet af Børn el. af Jorældre; — bonum liberi, misera orbitas, etc., Cic. Fin. 5, 28; cf. id. d. Or. 1, 53, ogf. Liv. 1, 59; — ogs. in pl.: orbitates liberorum, Cic.; — ogs. Tabet af Ægtefælle, Justin. 2, 4; — II) „overf.“: etvært smerteligt Tab el. Savn; — maxima orbitate rei publicae talium virorum, Cic. Fam. 10, 3; cf. Liv. 4, 16; men orbitas luminis, (i. e. oculi), Plin. 7, 37. — orbitosus, 3, [orbital]: fuld af Sultspor, Virg. Catal. 8, 17. — orbitudo, inis, f.: Ford. Biform af orbitas, Att. ap. Non.

*orbo, avi, atum, 1, v. a.: berøver; navnlt. ∞ parentes liberis, el. liberos parentibus: gjør barnløs el. forældreløs; — mater orbata filio, Cic.; cf. id. Off. 1, 10; ogs. uden abl.: Orbatura patres... fulmina (ponere, om Jupiter), Ovid. Met. 2, 391; — II) ogs. alm. berøver, almindeligvis, Cic.; cf. id. Pis. 21; men luminibus orbatus, (som har mistet sit Syn), Suet. Vesp. 7; patria multis claris viris orbata, Cic. Fam. 4, 9; v. — Orbōna, ae, f.: Gudsind for de Jorældre, som miste deres Børn; — Orbonae (fanum) ad aedem Larium etc., Cic. N. D. 3, 25; cf. Plin. 2, 5; — [fig.].

orbus, 3, [best. m. ὀργάνος, i. e. carens parente]; I) „egent.“: forældreløs el. barnløs, senex, Cic. Parad. 5, 2; hvs. orbus, opp. pater, Quintil. 7, 4, 23; men ie incolumi, orbi non erunt (liberi mei: skulle de iffe mangle en Jorserger), Cic. Qu. Fr. 1, 3; — „poet.“ ogs. om Dyrne; orba tigride pejor, (som har mistet sine Unger), Juvenal. 6, 270; — ogs. e. abl., el. m. ab, el. e. gen.; orba parente suo etc., Ovid., f. nedsen. A totidem natis orba sit aque viro, id. Her. 6, 156; cf. Cic. Flacc. 23; men Memnonis orba mei, Ovid. Met. 13, 595; — ogs. subst.: praeter orbos orbasque, Liv. 3, 3; cf. Ter. Phorm. 1, 2, 75; — II) „overf.“: som er berøvet noget, som mangler noget; — neve plebem orbam tribuni relinquo, Cic. Leg. 3, 3, (e. xii Tabb.); orba ab optimatibus concio etc., Cic. Flacc. 23; cf. Ovid. Trist. 1, 7, 35: Orba parente suo... volumina; men verba viribus orba, id. Her. 21, 142; exigere senectam orbam luminibus, Plin.; — orbus luminis, (blind), Ovid., pedum, Lucr., auxilii opumque, Plant.; — men orbum cubile, (berøvet Ægtefællen), Catull. 66, 21; men orbis palmes, Colum., uden Vine el. Knopper; cf. Cic. Phil. 9, 1.

orca, ae, f., ὀρχή: en Hvalfisart, vid. Plin. 9, 5, (delphinusorca L.); — II) „overf.“, ifølge etflags Lighed, vid. Fest. p. 180, (Müll.): tondeformet Lerkar til Dyrbevaring af Guld, af Vin, af Jigener, osv.; vid. Hor. Sat. 2, 4, 66, v. Pers. 3, 76, ogf. Varro, Plin., Colum.; — B) df. ogs. etflags Væger, hvoraf Tærningerne fastedes i Brettet, Pers. 3, 50. — Orcaes, um, f., sc. insulae: Orcaerne el. Orkøerne ved Scotland, Mela 3, 6, Plin. 4, 30.

Orchamus, i, ὄρχης i Babylon, Jader til Leucothoe; vid. Ovid. Met. 4, 212. — orchas, adis, f.: en Art spiseslige Oliver, Virg. Ge. 2, 86. — orchestra, ae, m., ὀρχήστρις: en Danser, Cassiod. — orchestopolaris, i, m., [ὀρχήστρις πολος]: Springer el. Uinddanser paa Theatret, Jul. Firm. — orchestra, ae, f., ὀρχήστρα, i d. romerske Theater: det Sted, hvor Senatorerne sad, Vitruv. 5, 6; cf. Suet. Caes. 39 v. 76; — „poet.“ ogs. f. Senatet selv, Juvenal. 3, 178.

orchis, is, f., ὄρχις: I) etflags Væxt med testikelformet Rod; vid. Plin. 26, 62; — II) etflags ubeftendigt Jiff, Plin. 32, 2. — orchita, ae, f., v. orchitis, is, f., ὀρχίτις: en Ulvsnart, Colum. 12, 47, Cato.

Orchomenus, (-os), i, m., v. Orchomenum, (-on), i, n.: By i Boeotien, Caes. B. C. 3, 55, v. Plin. 8, 83; — B) df. Orchomenius, 3: orchomēniis, laeus, Plin., calamus, id.; — men in pl. Orchomenii, orum, m.: Indvaanerne af Byen D., Nep. Lys. 4; —

not.: ogs. mærkes en By af dette Navn i Arcadien, Liv. 32, 5, Plin. 4, 10, v. Ovid. Met. 5, 607.

orciniarius, 3: poetisk Biform af figd.; — ∞ sponda: Ligbaare, Martial. 10, 5. — orcinus, 3, [Orcus]: hørende til Underverdenen; — ∞ thesaurus, (de Dødes Rige), Naev. ap. Gell. 1, 24; — ∞ liberti, (som faa deres Frihed ved Herrens Død), Digest.; men ∞ senatores, (som efter Cæsars Død havde indsejget sig i Senatet), Suet. Aug. 35. — orcula, ae, f., dem. af orca: liden Råd el. Rar til Rædsalting, Cato.

Orcus, i, m., [rimel. best. m. ὄρκος, i. e. sepimentum]; I) Drens el. Underverdenen; — templa alta Orci etc., Enn. ap. Varr.; cf. Virg. Aen. 6, 273, v. Lucr. 1, 116; — II) „overf.“: A) Underverdenens Gud Orcus el. Pluto; — Verres, alter Orcus etc., Cic. Verr. 4, 50; Orco mactare (indvie til ham) etc., vid. Liv. 9, 40; si metit Orcus Grandia cum parvis, etc., Hor. Ep. 2, 2, 178; ∞ pallidus, (som gjor bleg), Virg. Ge. 1, 277; — B) Døden; — cum Orco rationem habere, Varro, ponere, Colum., (have fort til Graven; om dem, som bve paa nunde Steder); in familia Orci numeratus, (saa godt som død), Appul.; — men „poet.“: Orcum morari, (veblive at leve, nemt. om den til Døden ligesom Hjemfæltne); vid. Hor. Od. 3, 27, 50; accibant vocibus orcum, (paakaldte Døden), Lucr. 5, 994. — oreynus, i, m., ὄρυνος: etflags stor Søfiff af Thunfiskefænge, Plin. 32, 53.

ordeum, ordeaceus, etc., f. mnd. hordeum, etc., — ordia prima, f. primordia, Lucr. 4, 32. — ordinalis, e, [ordo]: som betegner Ordenen; — ∞ nomen, (i Grammat.), Priscian. — ordinarie, adv.: ordenfgen, tractare, Tertull.; af — ordinarius, 3, [ordo]: hørende til en vis Orden el. Skik el. Sædvane; A) om Personer; — duo ordinarii consules ejus anni, (som havde tiltraadt Consulatet i Aarets Begyndelse), Liv. 41, 18; — ∞ pugiles, Suet., gladiatores, Senec.; cf. Fest. p. 182, (Müll.); — b) ogs. subst.: Dpfynsmand over Slaverne, Digest.; — B) om Ting og Begreber; — ∞ oleum, (som tilvirktes af fildmødne Oliver; opp. cibarium), Colum.; ∞ vites, (i Rader), id.; figel. ∞ silices, Vitruv.; — b) ∞ consilia, (sædvanlige el. almindelige), Liv. 27, 13; ∞ oratio, (ordnet, sammenhængende), Senec. Ep. 39; cf. ibid. 53: philosophia non est res successiva, ordinaria est, domina est.

*ordinate, adv.: ordenfgen; — distincte et ordinate disponere, auct. ad Her. 4, 56; — compar., Tertull.; superl., Augustin.; v. — ordinatim, adv., i en bestemt og rigtig Orden, efter Ordenen, ordenfgen; — honores ordinatim petere in re publica, Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; men i Krigsforøget, ordinatim ire: marsfære i slagfærdig Orden, (opp. passim ire), Brut. ap. Cic. Fam. 11, 3; — II) „overf.“: ordenfgen; i fulde kommen Orden, i god Stand; — musculus ita fastigatus atque ordinatim structus, Caes. B. C. 2, 10; — [ordinatus].

*ordinatio, onis, f., I) „egent.“: Anordning el. Regulering; — ∞ vitium, (deres Plantning i Rader), Colum.; — navnlt. i Byggningskunsten: Plan el. Rdfast, (rædis; opp. dispositio el. διάθεσις), Vitruv. 2, 2; — II) „fig.“: A) alm.; ∞ anni: Aarets el. Aarens Beregning, vid. Suet. Aug. 31; ∞ comitiorum, vid. Vell. 2, 124; men ∞ (liberae civitatis: give den en Jorfastning), Plin. Ep. 8, 40; — quum de vitae nostrae ordinatione audieris, id. ibid. 9, 28; — B) „best.“ ogs. under Keiserne: a) Provinfernes Regulering, navnlt. Anfættelse af Stattholdere; — ordinatione proxima etc., Suet. Dom. 4; — b) en feierlig Anordning el. Befaling (med Hensyn paa Provinferne), Imp. Nerva ap. Plin. Ep. 10, p. 66; — ordinativus, 3: som betegner Ordenen el. en vis Orden, Tertull.; men ∞ adverbia, Priscian.; — ∞ ordinator, oris, m.: som anordner el. indretter; — ∞ litis, (som instruerer en

Proces), Senec. Ep. 109; — *df. fem. ordinatrix*, *icis*, *mens*, Augustin.; — [*ordino*]. — *ordinatus*, 3, *partic. v. adj. af flgd.*

ordino, *avi*, *atum*, 1, *v. a.*, [*ordo*]; 1) *egentl.*: *erduer*, *inddele*, *filler* i *Orden*; — *∞ vineam paribus intervallis*, Colum.; *egf. ∞ locum vitibus*, id.; cf. *Martial*. 3, 58; — *∞ agmina*, Hor. *Epod.* 17, 9; cf. *Nep. Iphicr.* 2; — *∞ bibliothecas*, Suet., *partes orationis*, Cic. *Inv.* 1, 14; men *Liv.* 2, 21: *aliter apud alios auctores ordinatis magistratibus*; men *id.* 29, 1: *∞ milites*, (*indele dem i Maniþer ofv.*); — *∞ li-tem*, Cic., *causam*, *Digest.*, *testamentum*, *ibid.*; — men *Senec. Ep.* 10: *∞ cupiditates improbas*, (*opstille dem i en Ræffe, lade dem følge paa binanden*); men *Hor. Od.* 2, 1, 10: *∞ res publicas*, (*histeriff af ordne el. bestrive*); — II) *„bef.“* (*o. efteraug.*); A) *offenlig* at *ordne el. anordne el. styre*; — *∞ statum liberarum civitatum*, *Plin. Ep.* 8, 21; *∞ Macedoniam*, *Flor.* 2, 16; — B) *udnævner til et Embede, indfætter deri*; — *∞ magistratus in plures annos*, *Suet. Caes.* 76; cf. *id. Vesp.* 23, *v. Justin.* 30, 2; — III) *partic. ordinatus*, 3, *egf. som adject.*: *ordenlig*, *regelmæssig*; — *compositus ordinatusque vir*, *Senec. Vit. beat.* 8; *igneae formae ordinatos cursus definiunt*, *Cic. N. D.* 2, 4; — *compar.*, *Senec. Ep.* 74, *superl.*, *Appul.*

ordior, *orsus sum*, 4, *v. dep. a. v. n.*; 1) *egentl.* *em en Bæy*: at *begynde derpaa*; — *tertium (araneorum) genus ... orditur telas*, *Plin.* 11, 28; — II) *df. „alm.“*: *begynder derpaa*, *feretager*; a) *e. acc.*; — *te reliquas res ordiri*, *Cic. Fam.* 5, 12; men *alterius vitae quoddam initium ordinar*, *id. Att.* 4, 1; cf. *id. d. Or.* 1, 21; men *Majus adorta nefas, majoremque orsa furorem*, *Virg. Aen.* 7, 386; men *∞ reliquos*, *Nep. Alcib.* 11, (*begynde at fortælle derom*); men *id. Them.* 1, *pass.*: *ab initio est ordiendum*; cf. *Liv. praef.*: *ab initio tantae ordiendae rei etc.*; — b) *egf. m. de*; — *vid. Cic. Verr.* 4, 47: *de quo ... paullo altius ordiri etc.*; — c) *egf. e. inf.*; — *eloquentia, de qua disputare ordimur etc.*, *Brut.* 6; cf. *Virg. Aen.* 6, 125: *Quum sic orsa loqui vates etc.*; — d) *absol.*; — *unde est orsa, in eodem terminetur oratio*, *Cic. Mare.* 2; cf. *id. Virg. Aen.* 1, 325: *Veneris contra sic filius orsus*; — *not.*: *fut. ordibor f. ordiar*, *Att. ap. Non.*; — III) *partic. orsus*, 3, *m. passiv. Bem.*; — *ex depressiore loco orsa fundamenta*, *Colum.* 1, 5; — B) *df. subst. orsa, orum, n.*; 1) *„alm.“*: *Begyndelse*, *feretagende*; — *ut (dii) orsis tanti operis successus prosperos darent*, *Liv. praef.*; *nunc nostra serenus orsa juves*, *Val. Fl.*; — 2) *„bef.“* *o. „poet.“*: *Orb*, *Tale*; — *sic orsa vicissim Ore refert*, *Virg. Aen.* 7, 435; cf. *ibid.* 10, 632; — *not.*: *orditus f. orsus*, *Sidon.*

ordo, *inis, m.*; 1) *egentl.*: *Orden*, *Rad*, *Ræffe*, *olivarum*, *Cic.*; cf. *id. d. Senect.* 17, *v. Virg. Ge.* 2, 277; men *Caes. B. G.* 7, 23: *alius insuper ordo adjicitur*, (*en anden Ræffe af Bælser*); — *df. egf. Rad af Ræ- rer*, *obl.*; *terno ... ordine remi etc.*, *Virg. Aen.* 5, 120; *hvf. egf. sex ordinum navis*, *Plin.*; — *navis*, *Rad af Bænke el. Sæder i Theatret*; *hvf. in quatuordecim ordinibus sedere*, (*neml. som romersk Ræder*), *vid. Cic. Phil.* 2, 18, *v. Suet. Aug.* 11; — *egf. Rad el. Ræffe af Sol- dater, et Geled*, *en Linie*, *ofv.*; *hvf. i Krigssproget: ordines explicare*, *Liv.*, *turbare*, *id.*, *restituere*, *Sall.*; — *men sine signis, sine ordinibus etc.*, *id. Jug.* 97; — II) *„fig.“*; A) *„overf.“*; 1) *„alm.“* *el. em Ting*, *om Tid*, *om Sted*, *ofv.*: *den rette Orden og Sammen- hæng*; — *factum appello ordinem seriemque causa- rum*, *Cic. Div.* 55; *explicatis ordinibus temporum*, *id. Brut.* 4; cf. *Virg. Aen.* 7, 44; — *saal. ofte i d. adver- biale Dictioner: ordine*, *ex ordine*, *el. in ordine*, *etc.*; — *ita sententiam dixit ex ordine*, *Cic. Verr.* 4, 64; *figel. ordine interrogare*, *id.*, *rem omnem narrare*, *Terent.*; (*men ordine: verbørlig*, *f. nedentf.*); *figel. tabulae in ordinem confectae*, *Cic. R. Com.* 2; men *in ordine referre*, *vid. Virg. Ecl.* 7, 20; *figel. per ordinem*

intrare cubiculum, *Quintil.* 4, 2, 72; — *egf. heber ex ordine: efter binanden el. nasbræt*, (*om Tid og Sted*), *Septem ... ex ordine menses*, *Virg. Ge.* 4, 507; cf. *id. Aen.* 5, 773; *vendit Italiae possessiones ex ordine omnes*, *Cic. Agr.* 1, 2; — *derimod extra ordinem: uden- for den sædvanlige Orden, overordenlige*, *alicui provin- ciam decernere*, *Cic. Prov. cons.* 8; — *egf. ualmin- deligen, fortrinlig*, *spem habere de aliquo*, *id. Fam.* 6, 5; — *egf. tilfældig*; *quae scribentibus solent extra ordinem ... occurrere*, *Quintil.* 10, 3, *extr.*; — 2) *i Krigssproget: en vis Udfdeling af Mandstæbet*, (*centr. vort Compagni*); — *df. ordinem ducere*, (*vare Centurion el. Capitain*), *Caes.*, *Liv.*, *Cic.*; men *ordinem duxisse*, *Liv.* 2, 23, (*at have gjort flere Jæltteg som Centurion*); — *bb) df. „meton.“*; a) *en Centuriens Post el. Værdighed*, (*et Compagni*); — *virtutis causa mihi ... decimum ordinem hastatum assignavit*, (*det 10de el. nederste Compagni derved*), *Liv.* 42, 34; cf. *Caes. B. G.* 5, 44, *v. 6, 40*, — b) *egf. Centurionen selv*; — *vid. Caes. B. G.* 6, 7: *primisque ordinibus convocatis*, (*de overste Centurioner af hastati, principes v. triarii*); cf. *ibid.* 5, 30, *v. Liv.* 30, 4; — 3) *i bergerlige Fjerdele heber ordo: Standen el. en Stand*, *hveraf der i Rom*, (*navnl. paa Cicero's Tid*), *mærkes trende*, *neml. ordo senatorius, equester, plebejus*; men *ordo uterque*, *Suet. Aug.* 15, (*de to forste Stænder*); *ordo amplissimus*, *Cic.*, (*d. e. Senater*); *figel. hic ordo*, (*naar der tales i Senater*), *id.*; — *ordo equester* *udestlees sem saadan fra Gracernes Tid*, *da deraf valgte Dommere*; — *i Municipierne*, (*saal. ordo Mutinensis*, *Tac. Hist.* 2, 52), *befaaer ordo rindel. af de stemmegivende Borgere*; — b) *andre Stands- indelinger ere: ordo publicanorum*, *Cic.*, *liberti- norum*, *scribarum etc.*, *id.*; — *men quorum ordi- ni conveniunt (haec artes)*, *id. Off.* 1, 42; *homo mei ordinis*, (*af min Stand*), *Ter. Eun.* 2, 2, 3; — B) *„ment.“*; 1) *„alm.“*: *Tingenes Orden el. Anordning*, *ordenlig Indretning el. Bæstæfshed*; — *ordinem sic definiunt: compositionem rerum aptis et accom- modatis locis*, *Cic. Off.* 1, 40; cf. *ibid.* 5: *adhibere mo- dum quendam et ordinem rebus*; men *puerorum stu- diis ordinem dare*, *Quintil.*; cf. *Ovid. Am.* 1, 11, 10; — *egf. en vis Tilstand*; *Meorum rerum me novisse aequum est ordinem*, *Plant. Trin.* 2, 4, 50; — 2) *„bef.“*; aa) *det verbørlige el. påfende*, *navnl. i Forbindelsen: recte et ordine factum esse*, *Cic. Verr.* 3, 81, *v. id. Quint.* 7; *derimod extra ordinem pecuniam ab reo acceperis*, *Cic. Cluent.* 31; — *bb) det Mærkede el. Bæstfede*, *numinis*, (*af Guddommen*), *Manil.* 1, 532; — b) *hertil kan rindel. henføres Udtryket: redigere el. cogere in ordinem*, (*stalde til Orden*, *vise til rette*, *indstrænge*, *nedværdige*); — *quaerentes, se in ordinem cogi*, (*at deres Værdighed el. Embete frantkes*), *Liv.* 3, 51; men *ibid.* 35: *nimum in ordinem se ipsum cogere*, (*nedfætte sig altfer dybt*); cf. *Suet. Vesp.* 25; *figel. Quintil.* 1, 4, 3: *auctores alios in ordinem rede- gerunt* (*grammatici*, *d. e. nedfætte dem under andre*, *tillagde dem underordnet Værd*); — *dog heber redigere in ordinem egf.*: at *bringe i god Orden*, *id.* 10, 1, 54, *oftere.*

oreae, *arum, f.*, [*l. os*]: *Mundbid paa Vidselet*, *Titin. ap. Non.* — *Oreās*, *adis, f.*, *’Oreāde*, (*sc. nympha*): *Sierynnynde*, *Virg. Aen.* 1, 500, *v. Ovid. Met.* 8, 787. — *Orei*, *orum*, *’Ogeioi*, (*i. e. montani*), *Arabes*, (*som beboe Sieryene*), *Plin.* 6, 9, — *oreon*, *i. n.*, *’Ogeion*, (*i. e. montanum*): *en Art af Væretit polygonos*, *Plin.* 27, 91. — *oreoselinum*, *i. n.*, *’Ogeoselinon*: *Sierypæterfiske*, *Plin.* 19, 37.

Orestes, *ae, m.*: *Søn af Agamemnon og af Clytemnestra*, *Brøder til Iphigenia*, *Electra*, *v. fl.*, *ombragte paa Dræflets Befaling sin Faders Morderfke*, *sin egen Moder*; — *til hans herpaa følgende, oftere paa Scenen fremstillede, Rasteri følger Cic. Pis.* 20: *tragico illo Oreste dementior*; cf. *Virg. Aen.* 4, 471, *egf.*

Juvenal. 1, 6, o. Cic. Lael. 7; — B) *df.* Orestes, 3, Diana, (hvis Billedet var af Drestes bragt til Aricia ved Rom), Ovid. Met. 15, 489; — *orexis*, is, f., *ὀρεξις*: Begærlighed, Altraa; navn. Madlyst el. Appetit, Juvenal. 6, 428, Lamprid. Eliog. 29.

organarius, i, m., [*organum*]: som forfærdiger el. spiller musicaliske Instrumenter, Firmic. — *organicus*, 3, *ὀργανικός*: organisk, mekanisk; — *∞* administrationes telarum, Vitruv. 10, 1; — II) musicalsk, melodisk; — *∞* saltus Heliconis, Lucr. 3, 133; — *egf.* subst. *organicus*: = *organarius*: en Musikus, id. 2, 412.

organum, i, n., *ὄργανον*; I) „alm.“ Værktøj el. Redskab; saal. til Algerbrug, Colum.; til Krigs- o. Bygningsarbejder, (men mindre sammenfat, end *machina*), Vitruv.; *egf.* om mathematiske Instrumenter, Plin. 2, 24; ligel. om musicaliske Instrumenter, vid. Quintil. 11, 3, 16 o. 20; — *organa hydraulica*, (Vandorgeler), Suet. Ner. 41, scenica, ibd. 44, pneumatica, Augustin.; men Plin. 19, 20, *ere organa pneumatica*: etflags Vandpomme el. Vandpøse; — II) „overf.“ om Anden el. Talentet, Quintil. 1, 2, 30.

Orgia, orum, n., sc. sacra, *Ὀργια*: Bacchusfeften med den dertil hørende hemmelige Lieneske; *hvf.* Orgia, quae frustra cupiunt audire profani, Catull. 61, 261; *cf.* Virg. Aen. 1, 303; — *egf.* enhver hemmelig og stærkt hemmelig Religionsfest, Juvenal. 2, 91; — II) „overf.“: sacra Orgia naturae, (Naturens hemmelige Kræfter), Colum.; men Prop. 3, 1, 4: Itala per Grajos Orgia ferre choros, (paa Latin at skrive erotiske Digte).

Oribata, ae, m., *ὀριβάτης*: belligende Bierge, Firmic. — *orichalcum*, (iske aurich.), i, n., *ὀρείχαλκος*, (i. e. aes montanum, Biergeis): Messingskilt; *df.* fædv. ferarbejdet Messing; saal. Cic. Off. 3, 23; *egf.* orichalco vincta (tibia), Hor. A. P. 202; *cf.* Virg. Aen. 12, 87; — blev meget agtet af de Gamle; *vid.* Plaut. Mil. gl. 3, 1, 61; f. *egf.* Plin. 34, 2; — II) et af Messing forfærdiget Redskab; *df.* f. tuba, Val. Fl., f. arma, Stat.

oricilla, ae, f., dem. af *auricula*, *auris*: Dreklap; — mollior... imula oricilla, Catull. 25, 2. — *Oricos*, i, f., und. *Oriacus*. — *oricula*, ae, o. *oricularius*, 3, f., und. *auricula*, etc. — *Oriacus*, (-os), i, f., o. *Oriacum*, (-on), i, n., *Ὀριζός*, *Ὀριζόν*: Ørshad i Epirus, Caes., Liv., (hod. Oroci); — B) *df.* 1) *Oriacus*, 3, terebinthus, Virg. Aen. 10, 136; — 2) *Oriacini*, orum, m.: Indvaanerne af Byen D., Liv. 26, 25.

oriens, tis, partic. o. subst. af *orior*; *df.* — *orientalis*, e: østlig, ventus, Gell.; østerlandt, Justin. 14, 3; — II) subst., *Orientalis*, ium, m.: Østens Hælf, id. 36, 3. — *orificium*, i, n., [i. os, facio]: Åbning el. Munding; — ventris sunt duo orificia, etc., Macrob. 7, 4; *∞* cistulae, Appul.

originates, vinum, Cato R. R. 127: der er tilsat el. frydbet med Væinen — *originatus*, (-on), i, n., *egf.* *originatus*, (-os), i, f., *ὀρίγανος*, (-os): vild Melisan, (germ. Wohlgemüth), Plin. 20, 67; *egf.* *origanus herba*, Seren. Samm.

**originālis*, e: oprindelig; — *∞* *parens frugum* (Ceres), Appul.; — *df.* adv. *origināliter*, Augustin.; — *originarius*, 3: = *originalis*, colonus, Cod. Theod.; — II) *df.* subst. *originarius*, i, m.: den Indfødt, ibd.; — *originatio*, onis, f., brugtes af nogle f. etymologia, quae verborum originem inquirunt; *heder* hos Cic. notatio; *vid.* Quintil. 1, 6, 28; o. — *originatus*, adv., af el. efter Herkomst, Ammian.; — [slab.].

origo, inis, f., [*orior*]; I) „egenl.“: Oprindelse, Ophav, Begyndelse, (rei cuiusque), Cic. Univ. 2; *reum genitatis origo*, Lucr.; fontium qui celat origines, Nilus, Hor. Od. 4, 14, 45; prima repetens ab origine, Virg. Aen. 1, 372; *∞* *moris*, *vid.* Liv. 2, 11; *originem*

trahere ab aliquo, Plin., habere, id.; *cf.* Liv. 8, 22, o. Hor. Od. 3, 17, 5; — not.: Origines (pl.), *hed* et historisk Bæft af d. ældre Cato; *vid.* Nep. Cato 3, *egf.* Liv. 34, 5, o. Cic. Planc. 27, *egf.* id. d. Rep. 2, 1; — II) „overf.“; A) „alm.“: Stamme, Slægt, Familie; — tamen illud... ex una pendebat origine bellum, Ovid. Met. 1, 186; *cf.* Nep. Att. 1; — „poet.“ *egf.* om Dyrene; *vid.* Virg. Ge. 3, 473; — *egf.* Jodfel, Ræststammen, Herkomst; — *∞* Vitelliorum, *vid.* Suet. Vitell. 1; *clarus origine*, Ovid.; *medicus originis*, Tac.; — B) „bef.“: Stamme, d. e. hvoefra nogen el. noget nedstammer; *df.* Stamfæder el. Stammoder; — Hinc pater Aeneas, Romanae stirpis origo, etc., Virg. Aen. 12, 166; *men* Ovid. Met. 1, 79: mundi melioris origo, (den Øphav el. Staber); *cf.* Tac. Germ. 2: Tuisenem deum, terra editum, et filium Mannum, originem gentis conditoresque (celebrant); — *egf.* om en Moderstat, Sall. Jug. 19: haeque (urbes)... originibus suis praesidio... fuere; — *egf.* om et Land, hvoefra noget uedgaar; *Judaea origo ejus mali*, Tac. Ann. 15, 44; — not.: *Origo*, inis, f., som fruentimmerne, Hor. Sat. 1, 2, 55.

Orine, es, f., [*ὀρινός*, sc. γῆ]: Bierglandet; en Afdeling af Jndæa; *vid.* Plin. 5, 15. — *oriola*, ae, f., f. und. *horiola*. — *Orion*, onis o. *onis*, m., *Ὠρίων*: Stjernebilledet med Balte (zona, Ovid.) o. Sværd (ensifer el. ensiger, id.), hvis Opgang og Nedgang troedes at medføre Storme; — *vid.* Virg. Aen. 1, 533; Hor. Od. 1, 28, 24, o. id. Epod. 10, 10; *strictumne Orionis ense*, Ovid. Met. 8, 207; — not.: Jabelen om Oriens Herkomst o. Ravn *vid.* Ovid. Fast. 5, 493 *slab.*; — om Thebaneren Orion og hans Døttre, *vid.* Ovid. Met. 13, 692.

orior, ortus sum, *ōriturus*, 4, [best. m. inus. *ὄρω*, *hvf.* *ὀρνύμαι*]; I) nærmest om Himmellegemerne: at staa el. gaac op, at blive synlig; — ut quaeque oriturque caditque (stella), Ovid. Fast. 1, 295; orta luce, Caes.; orto sole, Hor.; *cf.* id. Sat. 1, 5, 39; — II) „overf.“ o. „alm.“: at fremstaa el. vise sig, at opstaa el. hvoere el. udspringe derfra; — Rhenus oritur ex Lepontiis, Caes. B. G. 5, 4; *∞* clamor, id., controversia, Cic., tempestas, Nep.; — hoc... abs te esse ortum, Ter. Andr. 3, 2, 9; *cf.* id. Ad. 2, 1, 35: tibi a me nulla est orta injuria, (jeg har ingen lret tilføiet dig); *men* Cic. Fin. 5, 21: quae (officia) oriuntur a suo cuiusque genere virtutis; — *egf.* om Mennefer: at blive født; in quo (solo) tu ortus et procreatus es, id. Leg. 2, 2; — *men* om en Disputation: ab his sermo oritur; respondet Laelius etc., id. Lael. 1; — not.: partic. *ōriturus*, 3, Hor. Ep. 2, 1, 17; — imperf. *oreretur*, Paul. Nol.; — III) til *orior* *marces* endnu; A) partic. *ōriens*, tis, som subst.: Morgenland el. Osten el. Orient, (opp. occidentis); — has terras ab oriente ad occidentem etc., Cic. N. D. 2, 66; *∞* *aestivus*, (hvor Solen staaer op om Sommeren), Plin.; *∞* *hibernus*, Colum.; *vernus*, Gell.; — b) *df.* „poet.“ f. Dagen; — Septimus hinc oriens quum se demiserit undis, Ovid. Fast. 1, 653; — B) partic. *ortus*, 3, som adj.: nedstammende el. født; — ex eodem loco ortus, Ter. Eun. 2, 2, 10; *men* ortus equestri loco, Cic. Agr. 1, 9; *cf.* Liv. 26, 6: ortus loco obscuro etc.; *men* ortus a Germanis, Caes. B. G. 2, 4.

ōripēlargus, i, m., *ὀριπέλαργος*: Bierghorten, Plin. 10, 3. — *Orithya* (quadrisyll.), ae, f., *Ὠρίθυια*; I) Datter af d. attiske R. Erechtheus, *hvf.* Actias, Virg. Ge. 4, 463; blev bortført af Boreas, ved hvem hun er Moder til Zetes o. Calais, Ovid. Met. 6, 683; *cf.* Cic. Leg. 1, 1; — II) en Amazondronning, Justin. 2, 4. — *ōritis*, idis, f., *ὀρίτις*: etflags ubekendt Vædslen, Plin. 37, 65.

oriundus, 3, [*orior*, f. *oribundus*, Doederl.]: født deraf, nedstammende derfra; — oriundus liberis parentibus, Colum.; Denique coelesti sumus omnes

semine oriundi, Lucr. 2, 990; gentiles... ab ingenuis oriundi, Cic. Top. 6; oriundi ex Etruscis, Liv.; men id. 24, 6; nati Carthagine, sed oriundi Syracusis etc.; men id. 2, 32: quod inde (i. e. a plebe) erat oriundus; — egf. om anten Øyndtelse; Albā oriundum sacerdotium, id. 1, 26; fluens aqua e montibus oriunda, Colum.

Ormenis, idis, f., (qvindelig Esterhemmer af en Ormenius); — nymphā, Ovid. Her. 9, 50. (i. e. Astydania). — ornāmen, inis, n., filit. Biform. af figd., Capella. — ornāmentum, i, n., [orno]: I) „egent.“: Udretning el. Rustning, Vaaben el. Værktel, vdl.; — ceteras copias, ornamenta, praesidia vestra etc., Cic. Catil. 2, 11; qui per ornamentum percussus est, Senec. Ep. 14; ornamenta bubus, asinis instrata, Cato; — elephantorum, auct. B. Afr. 86; — B) „bef.“: I) Prydelse, Smykke, Jerskonnelse, hvad der tilhører el. anseendes; — omnia ornamenta (Prydelse el. Kunstværker) ex fano Herulis in urbem delatit, Caes. B. C. 2, 18; cf. Cic. Verr. 4, 54; — egf. Paaklædning, navn. Theaterdragt, Plaut. Trin. 4, 2, 16; egf. anten Pynt, id. Men. 5, 2, 53; — 2) egf. de ydre Tegn paa en vis Værdighed, som Keiseren plejede at uddæle; — consularia, Suet. Caes. 76, quaestoria, praetoria, id. Claud. 29, triumphalia, id. Aug. 38; — egf. kan hidsføres id. Ner. 35: ornamenta uxoria. (Instruerede Hæng el. Tæte); — II) „fig.“: A) „alm.“: Smykke, Prydelse, hvad der tilhører el. gæraader til Hæd el. Anseelse; — ad decus et ornamentum senectutis etc., Cic. d. Or. 1, 45; cf. Caes. B. G. 7, 15, v. Cic. Verr. 2, 31; vir inter praecipua saeculi ornamenta numerandus, Plin. Ep. 8, 12; — B) „bef.“: a) personlig Værdbevielse el. Befordring; — quaecunque in te ornamenta a me proficiessentur, Cic. Fam. 2, 19; — atque insignia honoris, id. Sulla 32; men id. Balb. 9: quantis ornamentis populum illum affecerit (Caesar), etc.; — b) om Talsens el. Jæredragts Prydelse; — tanta habuisse ornamenta dicendi, Cic. d. Or. 3, 14; cf. ibd. 2, 28 v. 37, egf. id. Brut. 75.

*ornate, adv.: stent, jirlig, udsmykket; sævv. om Jæredragt; — ad dicere, vid. Cic. d. Or. 3, 14; cf. id. Off. 1, 1: ornate splendideque etc.; — compar., — causas agere, id. Fam. 9, 21; superl., — et copiosissime defendere, id. Brut. 5; — ornatio, onis, f.: Udsmykning, Udpyntning, Deccoration, Vitruv. 5, 7 extr.; v. — ornator, oris, m.: som udsmykker; in pl.: — deorum, Firmic.; — cf. fem. ornatrix, icis: navn. som opfatter Haaret el. Frisuren, Ovid. A. A. 3, 239; — matris meae, Suet. Claud. 40; — [orno]. — ornātulus, 3, dem. af 1. ornatus: noget pyntet, muliercula, Plaut. Cist. frgm.

1. ornātus, 3, partic. v. adj. af orno. — 2. ornātus, us, m., [orno]: I) „egent.“: Tilberedelse, Udretning; — in ornatus publicis, (i. e. in epulis), Varro R. R. 3, 9; cf. „alm.“: Udsmykning, Prydelse, Jerskonnelse, aedilitatis, Cic., portarum, itinerum, etc., vid. Hirt. B. G. 8, 51; in ornatu urbis etc., vid. Cic. Verr. 4, 54; men Ovid. A. A. 3, 135: Nec genus ornatus unum est, (Haarets Udsmykning el. Frisuren); — egf. Paaklædning el. Costume; — prologi, Ter. Hee. prol. 2, in.; men ornatu fere militari (statuae), Cic. Off. 1, 18; cf. Liv. 2, 12, v. Nep. Ages. 8; men Liv. 9, 40: odio Samnitium gladiatores eo ornatu armarunt, (gæve dem samnitisk Rustning); — egf. Hefiens Ridetoi el. Sadel, Plin.; — egf. Udpyntning el. anden Tilberedelse, som til en Fæst; in aedibus nihil ornati (f. ornatus), etc., Ter. Andr. 2, 28; — II) „fig.“: Udsmykkelse, Jerskonnelse, navn. Talsens el. Jæredragts; — magnum afferre ornatum orationi, Cic. Orat. 39; cf. ibd. 24, v. id. Brut. 79, egf. id. d. Or. 3, 6; — navn. egf. om Verdensbygningen; hic tantus ornatus coeli, Cic. N. D. 2, 44; cf. id. Acad. 2, 38; — not.: gen. ornati (f. ornatus), Terent., f. evens.; dat. ornatu (f. ornati), Caes. ap. Gell. 4, 16.

ornēus, 3, [ornus]: af den vilde Biergast; — ∞ frondem (bubus praebere), Colum. — ornithias, ae, m., ὀρνίθιας, (sc. ventus): Jæraarsvind, hvormed Træfuglene antemme, Colum., Vitruv.; egf. ornithiae venti, Appul.; f. egf. Plin. 2, 47. — ornithogale, es, f., ὀρνιθογάλη, (Sønsenckf), sufflags Vært el. Plante, Plin. 21, 62. — ornithon, ōnis, m., ὀρνιθίων, aviarium: Fuglehus el. Sønsenck el. Sønsagaard, Varro, Colum.

orno, avi, atum, 1, v. a.; I) „alm.“: forspner el. udrusser med det Reddendige, m. v. ud. abl.; tilbereder, sætter istand; — aedificare et ornare classem, Cic. Manil. 4; — naves, Liv., copias, id.; egf. — aliquem armis, Virg.; exercitus ornatus, (udrustet), Liv.; cf. Cic. Caecin. 21: armatos... qui scutis telisque parati ornatique sunt; ornatus equus, (opsadlet), Liv., elephantus, Nep. Hann. 3; — ∞ convivium, Cic.; ∞ et sternere lectum, id.; — h) ∞ provinciam, egf. ∞ consulem el. praetorem etc.: af det Øffentlige af forsyne Provindsen el. dens Stattholder med det Jæredne, (af anviske Pengene dertil); vid. Cic. Att. 3, 21, v. Suet. Caes. 18, egf. Liv. 42, 1, v. Cic. Agr. 1, 13; — II) „bef.“: A) „egent.“: pryder, smykker; — Italiam ornare, quam domum suam, maluit, Cic. Off. 2, 22; ornabant... monilia collum, Ovid. Met. 5, 52; cf. Virg. Aen. 7, 488; — navn. egf. ∞ capillos, (frisere), Ovid.; men absol.: sollers ornare Cypassis, id.; — egf. af paaklæde el. frøre; Ego ibo, ornabor, etc., Plaut. Poen. prol. 123; cf. id. Trin. 4, 2, 15; — B) „fig.“ el. „ment.“: I) pryder el. smykker (navn. Jæredragt el. den Jæredragne Gienstand); vid. Cic. d. Or. 3, 6, egf. ibd. 1, 21; men ibd. 2, 28: seditiones ipsas ornare, (besmykke el. rose); — 2) ærer, hædter, beforder; — ∞ aliquem beneficiis, Cic.; cf. id. Fam. 15, 4; figel. suffragio candidatum ornare, Plin. Ep.; cf. Caes. B. G. 7, 33; men Ter. Ad. 2, 1, 22: ornatus esses ex tuis virtutibus, (ironist: du var da belønnet efter Jærdieneste); — III) partic. ornātus, 3, egf. som adjunct.; A) „alm.“: udrustet el. forsynet el. forberedt dermed; — provincia exercitu et pecunia instructa et ornata, Cic. Pis. 2; cf. id. Phil. 2, 4; naves omni genere armorum ornatissimae, Caes. B. G. 3, 14; — egf. absol.: e fundo ornatissimo dejectus, Cic. Quint. 31; — B) „bef.“: smykker, prydet; cf. anseelig, pyntelig, fortrinlig; — agro bene culto nihil potest esse... specie ornatus, (smukkere af fce), Cic. d. Senect. 16; — 2) „fig.“: æret el. anset; — locus ad dicendum ornatissimus, Cic. Manil. 1; navn. egf. in superl., hos Persener, som Værdstillet, ibd. 7, v. id. Flacc. 20; figel. c. abl.; homo ornatissimus loco, ordine, nomine, virtute etc., id. Verr. 1, 48; — figel. om Taleren og hans Jæredragt: pyntelig, fortrinlig; — homines ornati in dicendo et graves, Cic. d. Or. 1, 10; composita oratio et ornata, ibd. 12.

ornus, i, f., [ligesom ὀρνός, i. e. montanus]: Biergasten el. den vilde Åst, (fraxinus ornus L.); — Nascentur steriles saxosis montibusorni, Virg. Ge. 2, 111; cf. id. Ecl. 6, 71: Cantando rigidas deducere montibus ornos, (om Hefedens); — b) „poet.“ egf.: et Sydd af dette Træ, Sil., Stat.

oro, avi, atum, 1, v. n. v. a., [1. os]; I) „alm.“: taler el. Jæredrager; — Talibus orabat Juno, Virg. Aen. 10, 96; bonum aequumque oras, Plaut. Most. 3, 1, 152; cf. Fest. p. 198, (Müll.); — II) „bef.“: A) taler el. Jæredrager (i Retten, samt Gesant, osv.); — matronis ipsis, quae raptae erant, orantibus, Cic. d. Rep. 2, 7; — causam capitis, id. Brut. 12; cf. id. Off. 3, 10, v. Liv. 39, 40; men cum eo de salute sua orat, (underhandler derom), Caes. B. C. 1, 22; — 2) df. ofte hos Quintil.: orandi ars, Velsalshedskunsten; — qui artem orandi literis tradiderunt, id. proem.; orandi scientia, id., studium, id.; — B) beder, bønfulder; a) c. acc. pers. et rei; — illud te et oro et hortor, ut etc., Cic.

Qu. Fr. 1, 1, 16; Multa deos orans, Virg. Aen. 9, 24; — foref. egsf. m. blot acc. pers., Einm. ap. Non.; — men m. blot acc. rei: at bede derom; ∞ uxorrem gnato, Ter. Andr. 3, 2, 18; ∞ auxilium ad bellum, Liv. 21, 6; ∞ opem rebus affectis, id. 6, 3; — b) m. flgd. ut; — rogat oraque te, ut etc., Cic. R. Am. 49; cf. ibd. 4, e. id. Att. 11, 1; — egsf. m. blot conjunctivo; Idque sinas, oro, Ovid. Pont. 1, 1, 19; — men m. n. e. Cic. Verr. 2, 39: rogat eos atque orat, ne oppugnent filium suum; — men e. imperat.: abstinere inceptis, oro, Sil. 11, 335; cf. Ovid. Met. 15, 139; — c) e. infiu. cf. m. en Objectsfætning; vid. Virg. Ecl. 2, 43, o. Suet. Ner. 47; — d) ∞ cum aliquo, ut etc.: omterhandlende med nogen derom, Ter. Hec. 4, 1, 61; — e) absol. oro te, som Gøstighedsformel: jeg beder, orðl.; — dic, oro te, clarius, Cic. Att. 4, 8; — ligel. ne illa quidem, oro vos, movent? Liv. 5, 5; — men pass.: oratus multa prece, Hor., per divos, id.; — III) af partice. oratus, 3, er subst. oratum, pl. orata: Bønner; — quum orata ejus reminiscor, Ter. Hec. 3, 3, 25; cf. ibd. 4, 1, extr.

Orōanda, ae, f.: By i Pifidien, Liv. 38, 37; — B) df. 1) Orōandenses, ium, m.: Jætteaanerne af Byen Dr., id. 38, 18; — 2) Orōandicus, 3: orandist, ager, Cic. Agr. 2, 19; — Orōbias, ae, m., Orōbias: en Regelfæst, (af dens Lighed med Værien Orōbos), Plin. 12, 32; — Orōbinus, 3, Orōbinos: som ligner Værien Orōbos, color, Plin. 37, 59; — Orōbitis, is, f., Orōbitus: = frgd., se. chrysocolla: det med farveplanten lutum gulfarvede borax, Plin. 33, 27.

Orōdes, is, (egsf. i.), m., Orōdēs: partifikt Kænge, der slog Crasfius, Flor. 3, 11, Vell. 2, 46, e. A.; — Orōmedon, ontis, m., Orōmedon: en af Giganterne, Prop. 3, 7, 48; — Orōntes, is, o. ae, m., Orōntēs: Kdod i Syrien; — Jam pridem Syrus in Tiberim defluxit Orōntes etc., Juvenal. 3, 62, (valleg. f. den sprille Jærdereffe har naaet Rom); — B) df. Orōntes, 3: orontist el. sprift, myrrha, Prop. 1, 2, 3; — Orōpus, i, Orōpus: By paa Grænden af Afrika o. Beccien; vid. Liv. 45, 27, o. Cic. Att. 12, 23.

Orphāicus, 3, f. und. Orpheus. — orphānotrophium, (-eum), i, n., Orphānotrophior: Vaisenhús, Cod. Just. — orphānotrophus, i, m., Orphānotrophos: Jorfjander for et Vaisenhús, Cod. Just. — Orpheus (disyll.), ei, o. eos, m., Orphēus: berømt Sanger (Digter og Tønsknitter) og Philofoph i Thracien, Søn af Mufen Calliope ved Apollos, (cf. ved A. Deagrus), var en af Argonauterne, men hentede forgeres op fra Underverdenen sin tabte Eurydice; — vid. Ovid. Met. 11, ab in., egsf. Virg. Ge. 4, 454 flgd., egsf. ibd. 520 flgd.; — not.: under hans Navn høves et Digt: Argonautica, egsf. nogle Hymner, egsf. et Digt om Eteneus; — B) df. 1) Orphēus, 3: erpheist, vox, Ovid. Met. 10, 3, Iyra, Prop. 1, 3, 42; — 2) Orphicus, 3: = frgd., carmen, Cic. N. D. 1, 38, sacra, ibd. 3, 23; — 3) Orphāicus, 3: = frgd.; — df. subst. pl., Orphāici, orum: Tilhængerne af Orpheus, Macrobi. Somn. Scip. 1, 12; — orphus, i, m., Orphos, germ. der Drif: etflags Døfist, Plin. 32, 54.

orropygium, (orrop.), i, n., Orropygion: de opftaaende Rumpfiedere hos Fuglene; — anatis... orropygium macrae, Martial. 3, 93; — II) „everf.“: Rumpen, Appul. — orsum, i, n., o. 1. orsus, 3, f. unt. ordior. — 2. orsus, us, m., [ordior]: Begyndelse, Orphab; df. „pect.“ in pl.: ratosne... an vanos pectoris orsus etc., Cic. Div. 2, 30, (ex Homero).

orthampēlos, i, f., Orthampēlos: lige el. opreist Vinfæf, (som altf. ifte behøver at fiftes), Plin. 14, 4; — orthius, 3, Orthios, (i. e. erectus): opreist, d. e. høi; — carmen, quod orthium dicitur, Orphānes rōmos Orthios, Gell. 16, 19, pes orthius, Berøfoden: ∞ ∞ ∞ ∞, (abieritis), Capella. — orthocissus, (-us), i, f.,

Orthocissus: en bei Beddendeart, Colum.; (opp. xemaizissos). — orthocolus, 3, Orthocolos: med fife Lemmer, jumenta, Veget. — orthodoxus, 3, Orthodoxos: rettroende, Cod. Just.

orthogōnius, 3, Orthogōnius: retvinklet, trigonum, Vitruv. — orthographia, ae, f., Orthographia: Retftrivning el. Orthographi, (formulae ratiocue scribendi a grammaticis instituta), vid. Suet. Aug. 88; — II) „everf.“: Afriks af en Bygning, navn. af dens front, germ. Stanerist, Vitruv. — orthographus, 3, Orthographos: rigtigen ftreven, Capella; — II) subst. orthographus, i, m., Orthographos: Læter i Retftrivningen, Cassiod.

orthomastius, 2, Orthomastius, (med udfaaende Bryfter); — ∞ mala: etflags bryfformede el. fere Bøtler, Plin. 15, 15; — orthopnoea, ae, f., Orthopnoea: Trangbryffighed, (naar man alene kan trage Ande i en ereist Etilling), Plin. 21, 91; egsf. in pl. id.; df. — orthopnoeus, 3: som lider af denne Træghed, trangbryffig, id. 20, 74; — orthostata, ae, m., Orthostates, (fem flaaer lige ereist); in pl.: Hærfiderne (frontes) af en i Midten hul Mur, Vitruv. — orthragoricus, i, m., Orthragoricus: etflags grynende Søff, Plin. 32, 9.

ortivus, 3, [2. ortus]: opgaaende, sol., Appul.; men ∞ cardo, (den Simmeleg, hvor Solen flaaer op), Manil. — 1. ortus, 3, partice. af orior. — 2. ortus, us, m., [orior]: 1) „egenf.“: A) Opflaaen, Opgaaen, Opgang; færd. om Himmellegerne; — ut ii, qui solis et lunae reliquorumque siderum ortus, obitus motusque cognovunt, etc., Cic. Div. 1, 56; cf. id. ibd. 1, 53: paulo ante solis ortum, egsf. Virg. Aen. 6, 255, e. id. Ge. 1, 432; — solis ortus, d. e. Sften, Cic. Catil. 3, 8; cf. id. N. D. 2, 19, Liv. 29, 14, o. Ovid. Met. 1, 779; — II) „everf.“: A) „alm.“: Opflaaen, Opflav, Opgyrdelse; — ortum habere gignique, Cic. Univ. 2; cf. ibd.: semperne fuerit mundus, nullo generatus ortu; ortum juris a fonte repetere, id.; ∞ tribunitiæ potestatis, id. Leg. 3, 8; — „pect.“ egsf. Fremkommen, Bært, navn. Planternes, Lucr. 5, 212; men ∞ Favonit, Plin. 17, 8; — B) „bef.“ om Verføner; a) Herfomst, Redhæmmen; — ortu Tusculanus, civitate Romanus, Cic. Leg. 2, 2; cf. Ovid. Met. 5, 491; — b) Jørfelen; — quum ortus nascentium luna moderetur, Cic. Div. 2, 43; cf. id. Tus. 1, 38: ante ortum... post mortem.

Ortygia, ae, e. Ortygie, es, f., Ortygia (se. vñs, ligesom Bagteloen); I) D ved Syrakus, (fild. egsf. en Del af Byen S., under Rarnet Insula el. Nasos); Virg. Aen. 3, 691, Ovid., — II) egsf. er Ortygia ælere Ravn paa Den Delos, hvor Apollo o. Diana ere fødte, Virg. Aen. 3, 124, Ovid. Met. 15, 337; — B) df. Ortygius, 3, dea, Ovid. Met. 1, 691, (i. e. Diana); men ∞ boves, id. Fast. 5, 692, (fom Mercurius fravænte Apollo); — not.: egsf. var Ortygia: Rarnet paa en Lund ved Ephefus; vid. Tac. Ann. 3, 61. — ortygōmetra, ae, f., Ortygomētra, (Bagtelmoderen), Fugl, fom anfører Bagtelerne over Hæret, faldes egsf. Bagtelfønge, Plin. 10, 33; — egsf. en Bagtel, Tertull. — ortyx, ŷgis, f., Ortyx: etflags Plante, Plin. 21, 61.

orum, i, f. und. aurum. — oryx, ŷgis, m., Oryx: etflags vild Gød el. Gælle i Afrika, Plin. 2, 40, Juvenal. 11, 140. — oryza, ae, f., Ortyza, Nis (fom Kernart); vid. Plin. 18, 13; pisanarium oryzae, Hor. Sat. 2, 3, 155, (en Decoct deraf).

1. os, gen. oris, n.; 1) „alm.“: Munden hos Mennefter eg Dyr; — animalia cibum oris hiatu capessunt, Cic.; cf. id. N. D. 2, 53, egsf. Virg. Aen. 12, 373; — habere aliquid in ore, (idelfigen at tale derom), Cic. Fam. 6, 8; in ore est omni populo, (alle tale derom), Ter. Ad. 1, 2, 13; ligel. in ore vulgi versari, Cic. Verr. 1, 46;

men Volito vivu' per ora virum, Enn. ap. Cic. Tusc. 1, 15; cf. Liv. 2, 36; in ora hominum pro ludibrio abire; f. egf. Prop. 3, 1, 24; — Uno ore auctores fuere, ut etc., (ciffemnitigen), Ter. Phorm. 4, 3, 20; cf. Virg. Aen. 11, 132; — manum apponere ad os, (nemf. fer at betegne Tausked cf. Jertitelse), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 1; os alicui oblinere cf. sublinere, (fmere om Munden, have til Bedde), f. und. obolino, subolino; — pl. ora „pect.“ egf. f. os, vid. Virg. Aen. 6, 102; — B) „fig.“; 1) „meton.“: Erpreget cf. Taten; — ora sono discordia signant, Virg. Aen. 2, 423; os planum, (tydelig Udtale), Plin. Ep.; os Pindari, (hans høie Digting), Vell.; cf. Hor. Sat. 1, 1, 43; — 2) „overf.“ ifølge et flags Lighed; a) fluglefnabel cf. fluglenæb; — gallinae ore rubicunda, Plin.; df. „pect.“: ora navium rostrata, (Skeffefnabler), Hor. Epod. 4, 17; egf. fan bidføres: ora leonis, Lovemund, (etflags Plante), Colum.; — b) Munding, Nabning, Indgang, osv.; — in ore Tiberis, Liv. 1, 33; in ipso aditu atque ore portus, Cic. Verr. 5, 12; os specus, Liv., Tac.; vascula oris angustia, Quintil.; os ulceris, Virg.; ora venarum, Cels.; firma cavavit Robora, et ingentem lato dedit ore fenestram, (giorde en vid Nabning), Virg. Aen. 2, 481; — c) ex ore et faucibus belli (ud af Krigenes Strube cf. Svælg) etc., Cic. Arch. 9; — II) „bef.“: Mafyn cf. Anfigt; A) „egent.“: — Os homini sublime dedit, (overf. Mafyn), Ovid. Met. 1, 85; nova figura oris, Ter. Eun. 2, 3, 22; in tuo ore vultuque acquiesco, Cic. Deiot. 2; laudare aliquem coram in os, (ep i Anfigtet), Ter. Ad. 2, 1, 5; — ante oculos lacrimantemque ora parentum, Virg. Aen. 11, 887; figet, in ore parentum, Tac. Hist. 3, 77; praeberet os ad contumeliam, Liv. 4, 35; in foro atque ore omnium, (fer alles Mafyn), Cic. R. Am. 6; cf. id. Verr. 2, 32; men nulli laedere os, (ingen personligen at fornærme cf. faare), Ter. Ad. 5, 4, 10; — B) „fig.“; 1) „overf.“ ifølge etflags Lighed: en Maffe; — Oraque corticibus sumunt horrenda cavatis, Virg. Ge. 2, 387; — men sem Kunstværk: Gorgonis os pulcherrimum, cinctum anguibas, Cic. Verr. 4, 56; cf. Tac. Ann. 1, 61; — 2) „ment.“ o. „eth.“: Mafynct fom Udtryk af Stetens Bevægelse; — licet ora cernere iratorum etc., Cic. Off. 1, 29; men os durum, (straf Mine, Uforfammethed), Terent.; cf. Cic. Quint. 24; men Senec. Ep. 11: nihil erat mollius ore Pompeji; — b) df. egf. absol. os: tiær Mine, Fripostighed, Paafaaelighed; — nostis os hominis, nostis audaciam, Cic. Verr. 2, 20; cf. id. d. Or. 1, 38, o. Liv. 26, 32; egf. hører hertil: os Academiae, (denne Skoles Paafaaelighed), Cic.; cf. id. Fam. 5, 10: si Appii os haberem.

2. os, gen. ossis, n., [bef. m. ὀστέον, ὀστέον, i. e. 2. os]; 1) „egent.“; A) „alm.“: Ben, Knoffel; — os pectoris, Cels.; de ossibus, quae subjecta corpori etc., Cic. N. D. 2, 55; vix ossibus haerent, (hænge næppe sammen ved Benene), Virg. Ecl. 3, 102; — „poet.“ figes: in ossibus, Virg. Ge. 3, 258, egf. ossibus, id. Aen. 5, 172, i det Underfte; cf. ibd. 6, 54: per dura... ossa; — ossa legere, Virg. Aen. 6, 228, o. Senec., (efter Legemets Forbrandelse at opfamle Benene i en Urne cf. til Begravelse); hys. cineri atque ossibus alicuius dolorem inurere, (at misbænde den Af-dødes Munde); vid. Cic. Verr. 3, 44; cf. ibd. 5, 49; — men legere ossa, om Gaarlægen: at udtage de knuste Ben af et Saar, Senec. Benef. 5, 24; — B) „bef.“: det Underfte og Haardeste cf. Kernen i Trær og Frugter; — quando arborum ossa terebrantur, Plin. 17, 43; ossibus olearium et palmulorum inaccessi, Suet. Claud. 8; — II) „fig.“; A) „meton.“: hvad det er gjort af Ben; — osse arare campum cereum, (fkrive med Bengrifsel paa Vortavlen), Titin. ap. Non.; — B) „alleg.“ om Fordraget; — nec ossa nudantes, sed etc., (fom iffe fkrive haardt og hørt), Cic. Fin. 4, 3; cf. id. Brut. 7: nec ossa solum, sed etiam sanguinem (Atticorum

imitari); — not.: nomin.: ossum inhumatum, Pacuv. ap. Priscian.; af nomin. ossu er gen. pl. ossuum compago, Prudent.

Osca, ae, f.: By i Hisp. Tarrac., (hod. Huesca, i Arragonien), Flor., Vell.; — B) df. Oscensis, e, ager, Varro; men — argentum, Liv. 34, 10 o. 46, en i demic By monter et derefter benævnt Pengefort; — b) subst. pl. Oscenses, ium: Indvæbnerne af Byen O., Caes. B. C. 1, 60. — Osce, adv., f. und. Osci. — oscedo, mis, f., [bef. m. oscito]; 1) Gabeffge, Gell. 4, 20; — II) Saar i Munden, Seren. Sammon.

osce, mis, m., [figefom f. ore canens, Varro]: flugl, af hys. Strig tages Varsler; — oscines (aves), quae ore futura praedicunt, Serv. ad Virg. Aen. 3, 361; cf. Cic. Div. 1, 53; Oscinem corvum etc., Hor. Od. 3, 27, 11; nec e cantu sinistro oscinus... tibi augur, Cic. Fam. 6, 6; — not.: nomin. oscinis, Plin. ap. Charis. — Oscensis, (es), f. und. Osca.

Osci, orum, m.: Felf i Campanien, paa Grændsen af Latium og Samnium, (fild. Sidicini, men tidligere Opici cf. Opsei, hysf. Enn. ap. Fest.: de muris rem gerit Opseus); — Oscorumque manus, Virg. Aen. 7, 730; — B) df. Oscus, 3; offiff, ludi: etflags overgionc Skueffil cf. mimiff Epil, Cic. Fam. 7, 1; cf. Tac. Ann. 4, 14: Oscum quondam ludicrum etc.; men gnaros Oscae linguae mittit etc., Liv. 10, 20; — b) df. adv. Osce, i Ofternes Syreg, dicere, Varro, loqui, Gell.

*oscillatio, onis, f.: Gynge el. at gynge fig, Petron. Sat. 140; cf. Hygin. Fab. 130; af — oscillo, are, v. n.: at gynge fig; vid. Fest. p. 194, (Müll.); hysf. egf. partic. oscillans (efter Cornific.) f. os ce-lans; af — 1. oscillum, i, n., [af ob cf. obs, o. cilleo cf. cillo, i. e. moveo]: Gynnging el. gynngende Bevægelse, Tertull. — 2. oscillum, i, n., dem., [1. os]: liden Mund; df. 1) liden Billede, liden Maffe; — oscilla ad humanam effigiem simulant, Macrobi.; cf. Virg. Ge. 2, 389; — II) den Jordbæning i Bælgfrugten, hvoraf Spiren fremvæxer, Colum. — oscines, um, f. und. oscen.

*oscitabundus, 3, gabende, Gell. 4, 20, (i Overstriften), Sidon.; — oscitanter, adv.: gabende; df. „overf.“: stodesløst, langfomt, agere aliquid, Cic. Brut. 80; o. — oscitatio, onis, f.: Dypsparring el. Nabning (fom Mufstingfalkens), Plin. 9, 54; fædv. Munden Dypsparring, d. e. Gaben, id., Gell., Cels.; — II) „overf.“: Dorffhed, Søvnighed; — nostra oscitatione, (ved vorf søvnige Fordrag), Quintil. 11, 3, 3; — in pl., Stat.; — [figd.].

oscito, are, o. oscitor, ari, v. n., [os, cieo]; 1) „alm.“: at aabne fig, at udbvide fig el. gabe; — alites oscitantes, (fom ved at ftrige af fuld Hals varffe endt Veir), Catull. 25; — egf. om Planterne; oscitat leo (Lovemunden), Colum.; folia arborum ad solem oscitant, (udbrede fig derimod), Plin.; — II) „bef.“ om Menneffer; A) „egent.“: at opfpærr Munden, at gabe (af Dorffhed, af Sygdom, osv.); — Ut pandiculans oscitatur! Plaut. Men. 5, 2, 80; videt oscitantem judicem etc., Cic. Brut. 54; cf. Gell. 4, 20; — B) „fig.“ o. „ment.“: at være ligegyldig el. dorff; — quum etc., vos sedetis et oscitami, auct. ad Her. 4, 36; — III) partic. oscitans, tis, egf. fom adj.: dorff, døffig, søvnig, uoplagt, øbl.; — istam oscitantem et dormitantem sapientiam etc., Cic. d. Or. 2, 33; cf. id. N. D. 1, 26: o. Epicurus.

*osculābundus, 3; iøvigen kysfende, Suet. Vitell. 2; o. — osculatio, onis, f.: Kysfen, Cic. Coel. 20; men seges osculationum, (uendelig Mængde Kys), Catull. 48; — [osculator]. — osculo, avi, atum, i, v. a., Biform af figd., Titin. ap. Non.; — df. pass.: osculato tuo capite, Appul. — osculor, atus sum, i, v. dep. a., [osculum]: kysfer, aliequem, Cic., (simulacrum), id. Verr. 4, 43; men comiff: ∞ cum alioque, (f. ∞ aliequem), Plaut. Mil. gl. 2, 2, 88; figel.

osculari inter se, ibd. a. 5, v. 40; figel. osculantes (se. inter se), ibd. 2, 2, 20; — II) „overf.“ med Lunc: at giøre meget deraf; — videris istam scientiam juris tanquam filiolam osculari tuam, Cic. Mur. 10; figel. id. Fam. 1, 9: inimicum meum... sic osculabantur.

osculum, i, n., dem. af l. os; D) eprdl.: liden Mund, oftest „poet.“ o. in pl.; — videt oscula, etc., Ovid. Met. 1, 199; cf. Hor. Od. 1, 13, 15; oscula summa delibare, (herøse, d. e. kysse), Virg. Aen. 12, 131; figel. figit oscula terrae, Ovid. Met. 3, 21; men osculum dare cf. jungere, id.; f. und. figd.; — II) df. „overf.“: et kys; — osculum alicui ferre, Cic. ap. Non., (at kysse); men Ovid. Am. 3, 7, 48: oscula ferre, (faae kys), sumere, id., carpere, id.; men oscula jacere, Tac., jactare, Juvenal., (neml. ved at kysse paa fingerpibferne); — osculo occurrere alicui cf. excipere aliquem, (mødtag med kys), Plin. Pan.; ad osculum alicujus currere, Cic. Att. 6, 1. — Oscus, 3, f. und. Osci. — Osdröena, ae, f., *Osogorvi*: Landskab i det vestlige Mesopotamien, Ammian.; — B) df. Osdröeni, orum: Indvaanerne deraf, Eutrop. — Osi, orum, m.: germanisk Jælf ved Donauen, Tac. Germ. 28 o. 43.

Osiris, is o. idis, m., *Osiris*: gammel Renge i Egypten, hvor han skal have indført Jærdyrningen, hos. Tibull. 1, 7, 29: Primus aratra manu sollerti fecit Osiris; — i d. figd. Tid dyrkede han som Egyptens Efterskud og Nilens Genius: f. egl. und. Isis o. Apis, egl. Juvenal. 8, 29; — egl. som hans Dyrkelse til Rom, hos. Hor. Ep. 1, 17, 60: licet... per sanctum iuratus dicat Osirim: Credite, etc.; — Osiritis, idis, f.: Ragnet paa en Plante, Plin. 30, 6, egl. Osireostaphis cf. cynocephala, Appul.

osor, oris, m., [odi]: en Hader, uxoris suae, Plaut. Asin. 3, 2, 9, hominum, Appul. — ospratura, ae, f.: Jætkøb af Bælgfrugter, Digest.; af — osprator, se. liber, (*osporior*, i. e. legumen: Bælgfrugt): Overstrøen af Apicius's femte Bøg.

Ossa, ae, m., *Ossa*: høit Bierg i Thessalien, i Nærheden af Biergene Pelion o. Olympus; vid. Mela 2, 3, Plin. 1, 15, o. Ovid. Met. 2, 225; men end Gigantene: Ter sunt conati imponere Pelio Ossam, Virg. Ge. 1, 281; cf. Ovid. Met. 1, 155: excussit subiecto Pelion Ossae; — not.: acc. Ossan f. Ossam, Ovid.; — B) df. Ossacus, 3, osæus, ursa, Ovid.; men ~ bimbres, (i. e. Centauri), Stat. Theb. 12, 554.

ossarium, i, f. und. ossuarium, — osseus, 3, [2. os]: af Ben, gjort af Ben, cultellus, Plin., cuneus, Colum.; men ~ larva, Ovid. Ib. 146: Venrad (af en Død); — II) „overf.“: benhaard, haard som Ben, ilex, cornus, robur, etc., Plin. 16, 73; nigri manus ossea Mauri, (benhaard), Juvenal. 5, 53. — ossicularis, e: hørende til el. tienlig for Benene, medicamentum, Veget.; o. — ossiculatum, adv.: benvis el. stykkevis, legere, (opsaml), Caecil. ap. Non.; af — ossiculum, i, n., dem. af 2. os: liden Ben, liden Knoffel, Plin. 11, 39, o. Gell. 6, 1.

ossifragus, 3, [2. os, frango]: som bryder Benene, som smækker, Cass. Sev. ap. Senec. Contr. 5, 33; — II) df. subst. ossifragus, i, m., Plin. 30, 20; o. ossifraga, ae, f., Lucr. 5, 1078: Hæbøren, Benbryderen. — ossilago, inis, f., [2. os]: Benforhærdelse cf. Benknude, Veget. — Ossipaga, egl. Ossipagina, ae, f., [2. os, pangol], se. dea: som stykker el. harder Børnede Ben, Arnob. — ossiuarium, i, n., (egl. ossarium): Glemmeftid af de Afdøde Ben, Digest., — ossum, i, n., f. und. ossi; df. — ossuolus, 3: fult af Ben el. Knoffer; — ~ loci et commissurales, Veget.

ostendo, di, sum o. tum, 3, v. a., [f. ostendo el. ob.tendo]; I) „egenl.“: udviser el. udbreder derfor el. derimod; — aquiloni ostendere glebas, Virg. Ge. 2, 261; ager el. locus soli ostentus, (som ligger derimod),

Cato, Plin. 11, 5; — df. sædv.: viser, fremviser, lader see; ~ os suum populo, Cic. Verr. 1, 1; cf. Virg. Aen. 5, 376; men opportune te mihi... in ipso tempore ostendis, (fommer mig imøde), Ter. Heec. 1, 4, 4; qui palam ostenduntur (planetæ: vise sig), Cic. Univ. 11; figel. ostensus sol, Varro; — egl. i Krigsproget; ~ aciem, (tilbyde fjenden Slag), Liv. 29, 7; cf. Caes. B. C. 1, 73: equites sece ostendunt; men ~ oppugnationem ab ea parte, (true dermed), Liv. 4, 54; — II) df. „fig.“: A) „alm.“: viser el. røber, lader mig mærke dermed; — qui mihi per alium ostendit suam sententiam, Ter. Heaut. 2, 1, 7; — tibi ostendam, quid etc., id. Andr. 5, 2, 25; ~ tum spem, tum metum, Cic. Verr. 4, 34; ~ se inimicum alicui, Nep. Alcib. 6; sed quaedam mihi... defensio ejus ostenditur, (man antpæter en faadan, man truer dermed), Cic. Verr. 5, 1; — B) „bef.“: viser, forkynder, erklærer; — ostendi, me... ei satis facturum, si etc., Cic. Att. 1, 1; quid sui consilii sit, ostendit, Caes. B. G. 1, 21; egl. absol.: ut supra ostendimus, Nep. Ages. 4; — b) egl. (efter Sammenhængen): tilfiger, lever; — munus flagitare, quamvis quis ostenderit, etc., Cic. Fam. 9, 8; — figel. med i a l: at vise sig; nisi quum major spes... ostenderetur, Suet. Aug. 25; cf. Liv. 36, 1: victoriam ac triumphum ostendi; — III) af partic. ostentus, 3, er subst. ostentum, i, n., „egenl.“: forkyndelse; df. sædv. „overf.“: forunderlig Begivenhed el. et Bistunder, (hvorved nemlig noget forudsiges); — vid. Cic. N. D. 2, 3, o. id. Div. 1, 42 o. 53; figel. quum magnorum periculorum metus ex ostentis portenderetur, id. Verr. 4, 29; procurare ostentum familiare, Liv. 26, 6; cf. Suet. Caes. 32; men med Lunc el. spottende: Appium censorem hie ostenta facere, (at han gjør Mirakler), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 14.

ostensio, onis, f.: forevisning, Appul.; — egl. Menstring el. Parade, Inscr.; — df. ostensionalis, e: hørende til en Parade, milites, Lamprid. Al. Sev. 33; o. — ostensor, oris, m.: som fremviser el. paaviser; — ~ novae frugis, Tertull.; — [ostendo]. — ostensus, 3, partic. af ostendo.

ostentamen, inis, n., [ostento]: ydre Pragt el. Skue, Prudent. — ostentarius, 3, (ostentum): hørende til forudsigelser el. Varsler, Capella; — in ostentario arborario, Macrobi. Sat. 2, 16, (i. e. in libro de ostentis arborum). — ostentatarius, [-tius], 3, [ostento]: hævraf man gjør sig til, virginitas, Tertull.

ostentatio, onis, f., [ostento]; D) „egenl.“: A) „alm.“: Fremvisning el. forevisning, at lade see; — ~ armorum, togarum, vid. Plin. Pan. 56; ~ saevitiae, Liv. 7, 4; cf. Senec. Ep. 90; — II) „fig.“: A) det blotte Skin, (i Medsæt. af Virkeligheden); — ostentationis causa latius vagari, Caes. B. G. 7, 45; consul veritate, non ostentatione popularis, Cic. Agr. 1, 7; — egl. forhædelse; ut in fronte ostentatio sit, intus veritas occultetur, id. Fin. 2, 21; cf. id. Agr. 1, 7; — Prateri, navnfl. Stræben efter at stille sit Værd til Skue; vid. Cic. d. Or. 2, 82; men id. Off. 2, 12: simulatione et inani ostentatione etc.; forbindes m. venditatio, id. Lael. 23; — df. m. Lunc in pl.: ostentationes meas etc., id. Att. 5, 13.

ostentator, oris, m., [ostento]: som foreviser el. lader see; df. sædv. „fig.“: A) som viser el. lever; — ~ praemiorum, Tac.; — B) som gjør sig gældende, som lader noget falde i Mængdens Vind; — ~ factorum, Liv. 1, 10; cf. Tac. Hist. 2, 80; egl. en Præter, auct. ad. Her. 4, 50; — df. fem. ostentatrix, icis: Præterisse; — ~ splendoris vani, Prudent.

ostento, avi, atum, 1, v. a., intens. af ostendo; I) „egenl.“: holder el. rækker frem, udkræfter; — ~ passum capillum, (lade slagre), Caes. B. G. 7, 48; ut aperte jugula sua Clodio ostentarent, Cic. Att. 1, 16; — egl. viser el. fremviser, oventem etc., Virg. Aen. 12,

479; men ∞ campos...desuper, ihd. 6, 678; ∞ se in prima acie, Liv. 2, 20; — II) „fig.“; A) „alm.“: viser hen derpaa, fremstiller, tilføjer; — occasionem Mi (f. mibi) ostentatam etc., Ter. Eun. 3, 5, 56; ∞ spem, Liv. 4, 36; — egf. lever el. tilføjer; ∞ praemia, Sall. Jug. 66, veniam, Tac. Hist. 4, 59; pecunia...promissa et ostentata, Cic. R. Com. 6; — B) „bef.“; I) truer dermed; — ∞ alicui nominis delationem, Cic. Cluent. 8; bellum ex altera parte caedem ostentat, ex altera servitutem, id. Fam. 1, 11; men ∞ equitatum, (true med Angreb deraf), Caes. B. G. 7, 55; men comiss: Altera manu fert lapidem, panem ostentat altera, Plaut. Aul. 2, 2, 18; — 2) lader forstaae, forsynder; — largitio verbis ostentari potest, re vera fieri, nisi etc., nullo pacto potest, Cic. Agr. 2, 4; et simul ostentavi tibi, me istis esse familiarem, id. Fam. 9, 6; — egf. m. flg. Relativsætning, Suet. Caes. 11: ostentans, quanta eos...invidia maneret; — 3) ∞ aliquid, egf. ∞ se: gjøre sig til deraf, præle dermed; — vid. Cic. Fam. 10, 3: ∞ prudentiam; figcl. ibd. 1, 4: quid me ostentem? ∞ cicatrices suas, Ter. Eun. 3, 2, 30; men in aliis se rebus ostentent, Cic. Coel. 28; cf. Caes. B. G. 5, 51.

ostentum, i, n., o. I. ostentus, 3, f. und. ostendo. — 2. ostentus, us, m., [ostendo]; I) „alm.“: fremstilling, Udstillig; — corpora extra vallum abjecta ostentui, (til Etne), Tac. Ann. 1, 29; cf. Gell. 20, 1: horrifera illam poenam atrocitatis ostentui; — II) „fig.“; A) det ydre el. Mette Etin; — illa de ditionis signa ostentui credere, Sall. Jug. 46; magis ostentui, quam mansura (jura) etc., Tac. Hist. 1, 78; — B) hvoraf noget sees, d. e. Veris el. Tegn derpaa; — ut Jugurthae scelorum ostentui essem, Sall. Jug. 24; ostentui clementiae suae, (til el. som Veris derpaa), Tac. Ann. 12, 14. — ostes, ae, m., $\delta\sigma\tau\eta\varsigma$: eflags Jordstøt, Appul.

Ostia, ae, f., [best. m. ostium]: By ved Tiberens liden, anlagt af R. Ancus Martius; vid. Fest. p. 197, (Müll.). — in ore Tiberis Ostia urbs condita, Liv. 1, 33; cf. Plin. 3, 9, egf. Liv. 22, 11; — men som neutr. pl.: Ostia, orum, Juvenal. 11, 49, inc., (al. ostrea); — B) df. Ostiensis, e, ager, Liv., portus, Plin.; men ∞ incommodum, Cic. Manil. 12: et den romerske Flaade af Serovere ved Ostia tilføjet Tab; — ∞ provincia, (Ostia som prætorisk Provinds), Cic. Mur. 8, o. Suet. Claud. 24.

ostiarium, i, n., f. und. flg. — I. ostiarius, 3, [ostium]: hørende til Døren; men alene som subst.; I) ostiarius, i, n., (se. tributum): Dorfsat, Caes. B. C. 3, 32; egf. exactio ostiorum, Cic.; — II) ostiarius, i, m., [se. servus]: Dorvogter, Senec., Suet. Rhet. 3; — not.: silb. egf. en Kirkebetjent, Cod. Theod. — 2. ostiarius, i, m., f. und. flg. — ostiatum, adv., [ostium]: Der for Dør, Hus for Hus, compilare oppidum, Cic. Verr. 4, 24; — II) „overf.“: ensteltis, i det Enstelt, noscere aliquid, Vopise. — Ostiensis, e, f. und. Ostia. — ostigo, mis, f., [I. os], i Hyrdesprog: = mentio, Colum. 7, 5.

ostiolum, i, n., dem.: liden Dør, Colum.; af — ostium, i, n., [best. m. I. os: Munding]; I) „egenl.“: Døren el. Husdøren; — extra ostium limenque carceris, Cic. Tusc. 5, 5; exactio ostiorum: Dorfsat, id. Fam. 3, 8; — ostio pessulum obdere, Terent.; ostium pultare, id., operire, aperire, id.; auscultare ab ostio, (lytte fra el. ved Døren), Plaut. Merc. 2, 4, 9; cf. Cic. d. Or. 2, 68; men Ter. Andr. 4, 1, 59: concnepit hinc a Glycero ostium, (hendes Dør blev aabnet); — II) „overf.“: Aabning el. Indgang; — quum arteria aspera ostium habeat, Cic. N. D. 2, 54; ostium portus, (Indløbet dertil), id. Verr. 4, 53, hvorfor absol. ostia, Virg. Aen. 1, 400; ostia Nili, id.; ante ostium Tiberinum, Cic. Manil. 12; men Oceani ostium, (imellem Perceles's Støtter, d. e. Strædet ved Gibraltar), ibd.

ostocēpos, i, m., $\delta\sigma\tau\acute{o}\zeta\omicron\pi\omicron\varsigma$: Smerte i Benuden; Seren. Samm. — ostracias, ae, m., $\delta\sigma\tau\alpha\kappa\iota\alpha\varsigma$,

egf. ostracitis, idis, f., $\delta\sigma\tau\alpha\kappa\iota\tau\iota\varsigma$: eflags Halvæbelsien, rimel. Hornstien el. Chalcedon, Plin. 37, 65; — II) egf. et ostracitis, idis, f., (se. cadmia): eflags Valmei, Plin. 31, 22. — ostracites, ae, m., $\delta\sigma\tau\alpha\kappa\iota\tau\iota\varsigma$: eflags ubeftendte Edelesien, Plin. 36, 31. — ostracitis, idis, f. und. ostracias. — ostracium, i, n., $\delta\sigma\tau\alpha\kappa\iota\alpha\iota\omicron\iota\varsigma$: eflags Måsting, heder egf. onyx, Plin. 32, 46.

ostrea, ae, f., o. ostreum, f., n., $\delta\sigma\tau\epsilon\alpha\omicron\iota\varsigma$: Østers, Måsting, Esneegl; — ostrearum vivaria, Plin.; Ostreaque in conchis tuta fuere suis, Ovid. Fast. 6, 174; cf. Hor. Sat. 2, 4, 33, o. Plin. 32, 21; — not.: ostrea (disyll.), Hor. Sat. 2, 2, 21; df. — ostrearius, 3, hørende til Østers, panis (at fiske dertil), Plin.; — ostrearium, (se. stabulum): hvor Østers epbevares og fedes, id., Macrobi.; — ostræatus, 3, (ligesom) befat med Østersfalter, d. e. ru el. brød; — ∞ tergun ulceribus, Plaut.; o. — ostræosus, 3: med mange Østers, Cyzicus, auct. Priap.; — compar., ∞ ora, vid. Catull. 18, 4. — ostreum, i, n., f. und. ostrea.

ostriago, mis, f.: eflags Plante, Appul. — ostricolor, ōris, adj., [ostrum, color]: purpurfarvet, textus pepli, Sidon. — ostrifer, a, um, [ostrum, fero]: frembringende Østers el. rig derpaa; — ostriferi fauces... Abydi, Virg. Ge. 1, 207; ∞ Chalcedon, Lucan. — ostrinus, 3, [ostrum]: af Purpur, ricula, Turpil. tunica, Propert. — Ostrogothi, orum, m.: Østgoterne, Claudian.

ostrium, i, n., $\delta\sigma\tau\epsilon\alpha\omicron\iota\varsigma$: Purpurnegleens Blod, Purpurfarvet el. Purpur; — ostro Perfusae vestes, Virg. Aen. 5, 111; cf. Plin. 9, 36; — II) „overf.“: A) purpurfarvet Døt, Purpurtappe; — stratoque super discumbitur ostro, Virg. Aen. 1, 700; cf. Prop. 4, 3, 51; — B) purpureum ostrum: Purpurglands, (om Mergendøden), auct. Aetn. 332. — ostrya, ae, o. ostrys, ōis, f., $\delta\sigma\tau\eta\alpha$, $\delta\sigma\tau\eta\varsigma$: en Træart med meget haardt Bøt, (rimel. carpinus ostrya L.), Plin. 13, 37. — osurus, 3, o. osus, 3, particip. af odi. — osyris, is, f., $\delta\sigma\sigma\eta\varsigma$: eflags Bært el. Plante, vid. Plin. 27, 88.

ōtācusta, (-es), ae, m., $\omicron\tau\alpha\kappa\upsilon\sigma\tau\alpha\iota\varsigma$: som hører efter, som lurer, en Espion, Appul. — Otho, ōnis, m.: romersk Tilhæver el. Mandenavn, hvoraf mærkes; I) L. Roscius Otho, efter hvem lex Roscia benævnes; f. und. Roscius; cf. Juvenal. 3, 159; — II) M. Salvius Otho, d. ottende romerske Keiser; vid. Suet. Otho; — B) df. Othōnius, 3: othoniist, duces, partes, vid. Tac. Hist. 2, 24 o. 33. — ōthonna, ae, f., $\delta\theta\omicron\nu\nu\alpha$: Ravnet paa en Plante, vid. Plin. 27, 85. — Othos el. Othus, f. und. 2. Otus.

Othryades, ae, m.: Ravnet paa en Spartaner; vid. Ovid. Fast. 2, 665, o. Val. Max. 3, 2, extern. 4. — not.: f. egf. und. flg. — 1. Othrys, ōis, m.: Fader til Panthus, som deraf heter; — Othryades, ae, m., Virg. Aen. 2, 319. — 2. Othrys, ōis, m.: Bierg i Thessalien, Plin. 4, 15, (el. i Thracien, Stat.); — Othrymque nivalem Linquentes (Centauri), Virg. Aen. 7, 675; — B) df. Othrysus, 3: othryst, pruinæ, Marial. 10, 7; men id. 7, 8: Victor ab Othrysio redditur orbe deus, (fra Thracien, om R. Domitian).

ōtiābundus, 3, [otior]: som nyder Nødsghed, Sidon. — ōtiolum, i, n., dem. af otium: en Smule Frihed el. Friid; — ubi delectum otium meum, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 3. — ōtiōr, atus sum, l, v. dep. n., [otium]: lever i Ro, nyder min Frihed; — otandi, non negotiandi causa, etc., Cic. Off. 3, 14; cf. Hor. Sat. 1, 6, 128: domesticus otior, etc.

ōtiōse, adv.: ubeftattigt, uden Forretninger, inambulare in foro, Liv. 25, 7; — egf. uden Bryderier el. Nøisommeligheder; — vivere...cum uxore, cum filio, etc., Cic. Off. 3, 26; — II) df. „overf.“: A) i god Ro og Mag, contemplari (argentum) et considerare, id. Verr. 4, 15; — B) egf. mageligen, efterladent, se-

gniter, otiose... agere omnia, Liv. 2, 57; — B) ubeflymret, uden Frygt; vid. Ter. Heaut. 2, 3, 100; o. — otiositas, f.: Fribed, Fritid; ef. det i Fritimerne Skrevne el. Digtede, Sidon.; — [figd.].

otiosus, 3, [otium]; I) „egenl.“ el. om Personer: ubeflystet el. uden Forretninger, som intet bar at bestille, el. som intet bestiller; navnfl. ogf. som er fritagen fra offentlige Anliggender, el. som ingen Del tager i faadanne; begge Forbehold omfatter Scipios Udsagn, Cic. Off. 3, 1: nunquam se minus otiosum esse, quam quum otiosus esset, etc.; men quum... essem otiosus domi, Cic. Brut. 3; men satius est, otiosum esse, quam nihil agere, (hvor nihil f. res nihili), Plin. Ep. 1, 9; — hominum ingeniosissimum otiosissimorumque totas aetates etc., Cic. d. Or. 1, 51, (som dem, som afholdt sig afseede fra offentlige Forretninger); cf. id. Off. 1, 21: vita otiosorum etc., ogf. id. Phil. 11, 8; — ogf. e. gen.: studiorum otiosi, (Ustuderede), Plin. praef.; — B) „bef.“; 1) rolig, stille; navnfl. som ingen Del tager deri, d. e. neutral; — 2) spectatores pugnae, id. Off. 2, 7; men crudeliter minabatur otiosis, id. Fam. 9, 6; — 2) rolig, uden Betyrning; ogf. uden Lidenfkab; — vid. Ter. Ad. 4, 1, 17: Quin tu otiosus es; men otiosus ab animo, id. Phorm. 2, 2, 26, (fra den Side), a metu, Gell.; men si otiosum Fabium reddideris, (hjelper ham ud af hans Bryderier), Cic. Fam. 9, 23; — quum otiosus stilum prehenderat, (i en rolig Stemmung), Cic. Brut. 24; faaf. ogf. in superl., id. Agr. 2, 37: verum etiam istos... otiosissimos reddam; — II) om Ting og om Begreber; A) „alm.“: fri, ledig, ubeflystet; — Otioso in otio animus nescit, quid velit, Enn. ap. Gell. 19, 10; cf. Cic. Plane. 27: cui fuerit ne otium quidem unquam otiosum; men id. d. Senect. 14: nihil est otiosa senectute jucundius; men otiosi diues supplicationum, (da de offentlige Forretninger hvoies), id. Qu. Fr. 3, 8; — pecunia publicae vereor ne otiosae jaceant, (ifke kunne blive anbragte), Plin. Ep. 10, 62; — B) „overf.“; 1) tilovers, overflodig, unyttig; — non otiosas velim sententias habeant (ii versus), sed honestum aliquid monentes, Quintil. 1, 1, 35; — 2) otiosissimae occupationes, Plin. Ep. 9, 6; — 2) rolig, ubeflymret; — Animo nunc jam otioso esse impero, Ter. Andr. 5, 2, in.; f. ogf. ovenf. id. Phorm. 2, 2, 26; men Senec. d. Ira 2, 13: quid quiete otiosus animi? quid ira laboriosus? — not.: hos Pallad. findes ogf. s. v. vel rivus otiosus, (d. e. som rinder langfomt); — otis, idis, f., otis: Jugal af Trappearten, Plin. 10, 29; (rimel. otisabls L.).

otium, i, n.; I) „alm.“: Fribed el. Fritid, navnfl. fra de offentlige Anliggender, (opp. negotium); — Otioso in otio animus nescit, quid velit, Enn. ap. Gell. 19, 10; cf. id. ibd.: Otio qui nescit uti, plus negotii habet, quam quum etc.; in otio de negotio cogitare, Cic. Off. 3, 1; clarorum virorum non minus otii, quam negotii rationem exstare oportere, id. Plane. 27; otium inerrissimum et desidiosissimum, id. Agr. 2, 33; — II) „bef.“; A) Lediggang, forgrit og beqvemt Tid; — in otio hebescere et languescere, Cic.; otio tabescere, id.; segne otium trahere, Tac. Hist. 4, 70; — B) den Fritid fra Forretninger, som anvendes paa andre Gienstande; — otium suum in historia scribenda consumpsit, Cic. d. Or. 2, 13; cf. ibd. 1, 52; — in otium venire, id.; otio frui; — otium rei si sit, possim etc., Plaut. Mil. 3, 1, 169; — ad aliquid faciendum, Terent., auscultandi, id.; quum est otium, (naar jeg har Tid), Cic.; — 2) ef. ogf.: hvad man gler i sin Fritid; faaf. otia nostra, (i. e. carmina nostra), Ovid. Trist. 2, 221; — C) Rolighed, uforstyrret Tilstand; ogf. Fribed; — praeda belli per otium frui, Liv. 2, 39; ex maximo bello tantum otii etc., Nep. Timol. 1; ogf. otium ab hoste, Liv.; studia per otium celebrata, (i religiøse Tider), Cic.;

— not.: abl. otio, som adv.: i god Ro, uforstyrret; quam libet lambe otio, etc., Phaedr. 1, 25.

otopeta, ae, m., otoperis, (i. e. anritus), poet. f. Saren, Petron. Sat. 35. — Otos, (-us), el. Othos (-us), i, m.: en af Giganterne, Søn af Atlas, Virg. Cul. 233; Hygin. — otus, i, m., otus el. otus: en Uglear, Bierguglen, el. Hornuglen, Plin. 10, 33, (strix otus L.). — Oufens, etc., f. und. Ufens, etc.

*ovalis, e: horende til en Ovation, corona, (Myrtekrans, som Feltsherren bar ved en Ovation), vid. Gell. 5, 6; cf. Fest. p. 195, (Mill.); — ovanter, adv.: med Frydefrig, occurrere, Tertull.; o. — ovatio, onis, f.: Ovationen el. den mindre Triumph, da Feltsherren i en mindre vigtig Krig alene til Delt. el. til Føds, (men ifke paa Triumphvognen), og bærende en Myrtekrans (ifkeefor en Laurbærkrans), holdt sit Seiersmætog, vid. Gell. 5, 6, ogf. Plin. 15, 38, f. ogf. und. ovo: men Flor. 3, 19: fuitque de servis contentus ovatione, ne dignitatem triumphi servili inscriptione violaret.

1. ovatus, 3, [ovum]: ægformet el. oval, species el. figura, Plin.; — II) med ovale Pletter, lapis, id. 35, 1. — 2. ovatus, 3, part. af ovo. — 3. ovatus, us, m., [ovo]: Frydefrig; — barbarici, Val. Fl. — oviarius, 3, [ovis]: horende til Faarene, pecus, Colum.; — II) subst. oviaria, ae, f., (se. res): = grex ovium, Faarebier; in pl., Varro. — oviacula, ae, f., dem. af ovis: liden Faar, Augustin.; cf. Aurel. Vict. d. Vir. ill. 43: Ovicula a clementia morum etc.

Ovidius, i, m.: romersk Mandsnavn; hvoraf mærkes: Digteren P. Ovidius Naso, und. R. Augustus; vid. Ovid. Trist. 1, 19, o. Quintil. 10, 1, 88 o. 93, ogf. ibd. 98; — not.: en anden Mand af dette Navn findes Martial. 7, 44.

ovile, is, f. und. ovilis. — *ovilio, onis, m., ligesom opilio: Faarehyrde; — pastores oviliones, Digest.; o. — ovilis, e: horende til Faar, grex, Digest.; — II) ef. subst. ovile, se. stabulum: Faarefti; — ovilia circum, vid. Virg. Ge. 3, 537; ogf. Ovid. Trist. 1, 1, 79; — „poet.“ ogf. Geseft, id. Met. 13, 828; — B) paa Campus Martius er Ovile: et med Stranfer indflutter Sted, hvori Bergerne indledes for at give deres Stemmer; — datum secreto in Ovili cum his colloquendi tempus, Liv. 26, 22; cf. Juvenal. 6, 529; ogf. in pl., Lucan. 2, 197; fædd. Septa; — [ovis].

ovillinus, 3: = figd., lac, caro, Theod. Prisc.; af — *ovillus, 3, ligesom ovilis: af Faar, pecus, Varro, Colum., grex, Liv., lac (Faaremeft), Plin., finus, id.; o. — ovinus, 3: = figd., cauda, Seren. Samm.; — [ovis]. — oviparius, 3, [ovum, pario]: som lægger Æg, pisces, Appul.

ovis, is, f., [d. digamnerede tis]: Faaret, Cic., patiens injuriae, Phaedr.; oves pellitae, Hor., pingues, glabrae, scabrae, Plaut.; men som Ordspøg (om den Uforfægtige): ovem lupo committere, Ter. Eun. 5, 1, 16; cf. Cic. Phil. 3, 11; — II) „overf.“: Faareud; — Et nigram Tyrio murice tingit ovem, Tibull. 2, 4, 28; — B) „alleq.“: quis has huc adegit oves (disse Faarehyrder); Plaut. Bach. 5, 2, 3; — not. a: masc. unum ovem, Varro ap. Gell. 11, 1; seminaris ovis viscera, (af en Vede, vervex), Ovid. Fast. 1, 588; — not. h: acc. ovim, (f. ovem), Plaut.; abl. ovi, (f. ove), Varro.

ovo, avi, atum, i, v. n. (o. a.), [rimel. bef. m. Udraabet evoc]; I) „alm.“: at løfte et Frydefrig, at juble; — Romanii ovantes et gratulantes etc., Liv. 1, 25; — men „overf.“: ovantes gutture corvi, (stirgende af fuld Hals), Virg. Ge. 1, 423; — ogf. om Ting og om Begreber; Africanus alto ovat (i. e. furit), Val. Fl.; cf. Prop. 3, 7, 53; — II) „bef.“: at holde en Ovation el. den mindre Triumph; (f. und. ovatio); — ovantem in Capitolium ascendisse, Cic. Orat. 47; ut ovans urbem ingrederetur, Liv. 5, 31; ligel. ovans trium-

phavit, Vell. 2, 96, holdt en Ovation; men Suet. Tib. 9: et ovans, et curru urbem ingressus est; — not.: pass. aurum ovatum, Pers. 2, 55, (som er ført i Triumph, som er bundet i Krigen).

ovum, i, n., [d. digammerede *óvov*]: Æg, Ægleræg; — *gallinaceum*, (Hønsæg), Colum.; ex ovis pullos excludere, (udbruge: om Hønen), Cic.; — ogs. Fiskeæg Nøgn; pisces ova quum genuerunt, relinquunt, id. N. D. 2, 52; ova formicarum, (Myreæg), Plin.; — candidum ex ovo (cf. ovorum), Æggebeide, id.; lutea ovorum, (Æggeblommer), id.; ovi putamen, (Ægge-
skal), id.; ogs. cortex ovi, Seren. Samm.; ovum molle, sorbile, (blødsødent), Cels.; — ova parere cf. gignere, Cic., edere, Plin., ponere, Colum., (lægge Æg); incubare ova. Varro, ovis, Colum., (ligge derpaa); liget. in ovis sedere, Plin., ova fovere, Ovid.; men ova excludere, (udbruge), f. ovenf.; liget. ova eniti, Colum.; — hh) heril kan mærkes; a) det romerske Hovedmaaltid begynde med Æg, og endte med Æugt; hof. integrum famem ad ovum afferre, (intet at nyde for Maaltidet), Cic. Fam. 9, 20; cf. Hor. Sat. 1, 3, 6: ab ovo Usque ad mala etc.; — b) ogs. brugtes Æg til visse Renfelter; vid. Juvenal. 6, 518: nisi se centum lustraverit ovis, etc.; cf. Ovid. A. A. 2, 330; — h) ogs. brugtes ovum f. Æggekal, om et vist Maal; — cum passi tribus ovis, Plin. 22, 67; — II) ifølge etflags Ligbed; A) „poet.“ findes geminum ovum om Amphitheatret, Calpurn. Ecl. 7, 35; — B) paa den romerske Circus betegnedes Kaptiørernes syv Omfold med syv Trææg, der Liv. 41, 27 heds: ova ... curculiculis numerandis; cf. Varr. R. R. 1, 2: non modo ovum illud sublatum est, quod etc.; — III) efter d. græske Jabel skal Zyndarus's Gemasinde Leda være nedkommen med tvende Æg, hvorved Jupiter (i Evangehist) blev Fader til Pollux o. Helena, men Zyndarus til Castor o. Clytemnestra; df. Hor. A. P. 147: Nec gemino bellum Trojano orditur ab ovo; cf. id. Sat. 2, 1, 26: Castor gaudet equis, ovo prognatus eodem Pugnus.

oxalis, idis, f., *ógalis*: en Bregneart, Plin. 20, 85, (rumex acetosa L.). — oxalme, es, f., *óxálmē*: Saus af Eddike og Saltvand, Plin. 23, 26. — Oxo's, (-us), i, m., *Óxos*: Flod i Asien, springer ud paa Grændsen af Syrcanien og Sogdiana, og falder ud i

d. caspiiske Hav, Mela 3, 5, Plin. 6, 18, (hod. Amu el. Gihou).

oxybaphus, i, m., *óξυβάφωv*: Eddikefaal, (acetarium); df. som Maal for flydende Sager, (holdende 5 Drachmer), Rhenn. Fann. — oxycedros, i, f., *óξυκέδρωv*: Cedartræ med spidse Blade, Plin. 13, 11. — oxycomina, (cf. -minia), orum, n.: nedfaldte el. nedlagte Oliver, Petron. Sat. 66. — oxygala, ae, f., *óξυγάλα*, id.: sur Mælk el. oplagt Mælk, Colum. 12, 2; — ogs. in pl. n., Plin. 28, 35. — oxygarum, i, n., *óξυγάρωv*: Saus af Eddike og garum, Martial. 3, 50. — oxylapathum, (-on), i, n., *óξυλάπαθωv*: spidsbladet Bregneart, (rumex acutus L.), Plin. 20, 85. — oxymeli, itos, (rimet. ogs. oxyamel, mellis), n., *óξυμέλι*: Honningeddike, el. Eddike blandet med Honning, Plin., Colum. — oxymorus, 3, *óξυμωρωv*; df. ~ verba, Pseud. Ascon. ad Cic. Div. in Caecil. 1: Ord, der vel lyde enfoldigen, men dog indeholde en skarpsindig Forefælling; saal.: quum tacent, clamant, vid. Cic. Catil. 1, 8. — oxymyrsine, es, f., *óξυμυρσίνη*, ligefom ruscus: Myrteorn el. Rusfort, Plin. 15, 5. — oxyperdētōtinus, 3, *óξυπαιδερώ-
ντωv*: opalfarvet, vestes, Vopisc. — oxyporus, 3, *óξυπόρωv*: giennembrængende; df. om et Medicament: som virker hurtigt el. stærkt; — ~ antidotum, Plin.; om en Epife: med skarpt Smag, moretum, Colum.; — df. ogs. subst. oxyporum, i, n.: en skarpt Saus, id.

oxys, ŷos, (*óξυv*, i. e. acutus), som subst.; 1) f.: en Bregneart, Plin. 27, 89; — II) m.: se. juncus, en Sivart, Plin. 21, 69. — oxyascharam, i, n., *óξυσάχαρωv*: Drif af Eddike og Suffer, Const. Ascr. — oxychoenus, i, m., *óξυχοένωv*: en Sivart, Plin. 21, 69. — oxytriphyllon, i, n., *óξυτριφύλλωv*: en spidsbladet Kleevarrt, (trifolium italicum L.), Plin. 21, 30. — oxyzomus, 3, *óξυζωμωv*: tillavet med skarpt Saus, pullus, Apic.

ozaena, ae, f., *óζαίνα*, [*óζωv*, i. e. oleo]; 1) Dyr el. Plantebyr af Polyphyllagen, Plin. 9, 48; — II) narium ozaenae: Bylter i Råsen, id. 25, 102. — ozaenitis, idis, f., *óζαίνιτις*, (se. *réoδov*): uagte Rardus, en Vært af Rardusflækten, Plin. 12, 26. — Ozaenōsus, 3, [ozaena, nr. II]: som lider af Bylter i Råsen, Pelag. — Ozōlae, arum, m., *Óζόλαι*: Folk i Lokris i Grækenland, proximi Aetolis, Plin. 4, 4.

P.

P, p, d. femtende Bogstav i d. latinske Alphabet, svarer, med en liden Formforandring, til Grækerne's Π, π; — B) derom kan mærkes; a) som Anlyd forbindes „p“ i latinske Ord, alene m. Consonanterne „l“, „r“, (plenus, praeda); hyorim. Forbindelserne pn-, ps-, pt- ere saante af Græsten; — h) Omver-
tingen af „p“ o. „b“ f. und. Bogstavet B; — f. „v“ staaer „p“ i opilio af ovis; — Omvertingen af „b“ med en Gænslyd viser lupus o. *lúvos*, ligefom omvendt jecur o. *ήπαρ*; — endel. synes Omvertingen af „p“ m. en Tungelyd at antydes i pavo o. *παύv*, liget. i hospes o. hostis; — fremdeles aasmileres „p“ m. „f“ i officina af officina; derim. er „p“ udfaldet i Oseus f. Opseus; og endel. er „p“ indfaldt imellem ms i sumpsi, imellem mt i sumptum; — c) som Abbre-
viatur betegner P. oftest Jornaenet Publius; liget. staaer P. C. f. patres conscripti, P. M. f. pontifex maximus, P. P. f. pater patriae, P. R. f. populus Romanus.

pabularis, e, [pabulum]: horende el. tienlig til Foder, vicia, (Foderstykke), Colum.; pabularia, (Foderurter), Plin. — *pabulatio, onis, f.: Fodring el. Græsning, Varro, Colum.; — II) df. i Krigs-
sproget: Jouragering; — pabulationes frumentationes-
que etc., Caes. B. G. 7, 16; pabulatione intercludi, (afstæres derfra), id., premi, id.; o. — pabulator, oris, m.: som staaer el. bringer Foder; sædv. i Krigs-
sproget, pabulatores: som sammendræve Jourage, Caes., Liv.; — df. pabulatorius, 3: horende til Foder, corbis, (Foderfuro), Colum.; — [figd.].

pabulor, atus sum, 1, v. dep. n. (o. a.): at hente sig Foder el. Røring; df. 1) om Dyrne: at græse; — (ut) placide et late pabuletur (capella), Colum.; ogs. om fuglene, id.; — II) om Mennefter: at søge sin Røring; — Ex urbe ad mare huc prodimus pabulatum, (sige Jisterne), Plaut. Rud. 2, 1, 6; — B) oftest i Krigs-
sproget: at samle Jourage til Leiren, at foragere; — ~ angustius, (paa en liden Strækning), Caes. B. C.

1,59; pabulandi causa, id.; pabulatum mittere, Liv.; — not.: pass.; fumo pabulandae sunt oleae, (bør godes), Colum.; v. — pabulosus, 3: rig paa Jøderurter el. paa Jæder, insula, Solin.; — [figt.]. pabulum, i, n., [pascor]; 1) „eigent.“; A) „alm.“: Jøder el. Jøderurter el. anden Næring for Dyrene, Colum.; — Pabulae in bustis inscia carpsit ovis, vid. Ovid. Fast. 4,750; cf. Virg. Aen. 12,175; pisces exire ad pabula, Plin.; — B) „bes.“ ogf. 1) i Krigsfægtet: Jøurage; — pabula secare, Caes., convehere, id., comparare, Nep.; — 2) „poet.“: Memestenes Næring el. Jøde; — Pabula dia ... miseris mortalibus etc., Lucr. 5,912; — II) „fig.“: ligesom Næring el. Jøde; cf. Befordringsmiddel, ordl.; — est enim animorum ingeniorumque naturale quoddam quasi pabulum consideratio contemplatioque, Cic. Acad. 2,41; — cf. „poet.“ pabula amoris, (hvad der nærer Elskov), Lucr.; men gravi nova pabula morbo, Ovid. Met. 8,876; — b) cemiſt er Plaut. Cas. 2,1,12: Acheruntis pabulum, (der snart tilføjer Underverdenen).

pacalis, e, [pax]: som høres til Jæd, el. som betegner Jæd, oleae, Ovid., laurus, id.; Thura ... pacalibus addite flammis, (i. e. flammis in ara deae Pacis), id. Fast. 1,719; — pacate, adv. af pacatus, 3, und. paco: fredelig, i Jæd; — compar., Petron. Sat. 10; superl., Augustin. — *pacatio, onis, f.: Jæd el. Jædsstiftning, Frontin.; e. — pacator, oris, m.: en Jædsstifter; navn. som tvinger de Overvindne til Jæd; — ille victor pacatorque gentium populus, Senec. d. Benef. 5,15; men orbis pacator, Senec. Herc. Oet., (i. e. Hercules); — cf. pacatorius, 3; fredstiftende, fredelig, Judicium, Tertull.; — [paco]. — pacatus, 3, partic. v. adj. af paco.

Pacensis, e, f. und. 2.Pax. — Pachynum, i, n., o. Pachynus, (-os), i, f., [ἡ Πάχυνος, se. ἄρα]: det sydlige Jørbjerg paa Sicilien imod Graefensland, (hod. Cap Passaro), Cic., Liv., Plin.; — E quibus (linguis Siciliae) imbriferis obversa Pachynus ad austros, Ovid. Met. 13,725; cf. Virg. Aen. 2,429.

Pacidejanus, i, m.: berømt Jægtter, Lucil. ap. Cic. d. Opt. Gen. Or. 6, oftere; f. ogf. Aeserninus. — pacifer, a, um, [pax, fero]: fredbringende, oliva, (som Jædens Symbol), Virg. Aen. 8,116; laurus, Plin.; men et Cyllenius, Ovid. Met. 11,291, (i. e. Mercurius); — not.: i Jædsfristerne ogf. Epitbet til anden Guder. — *pacificatio, onis, f.: Jædsunderhandling; ogf. Jædsstiftelse; — vid. Cic. Fam. 10,27, o. id. Att. 7,8; v. — pacificator, oris, m.: Jædsstifter, Allobrogum, Cic. Att. 1,13; cf. Liv. 27,30; — cf. pacificatorius, 3: hørende til en Jædsunderhandling, legatio, Cic. Phil. 12,1; — [pacifico].

*pacifice, adv.: fredsommeligen, consulere, Cyprian.; v. — pacifico, avi, atum, i, v. n.; ogf. som depon. pacificor, atus sum; I) „eigent.“: underhandler om Jæd; slutter en Jæd; — Jugurtha pacificante, Sall. Jug. 66; ad pacificandum, Liv. 7,40; — pacificatus cum Carthaginiensibus, Justin.; cf. Liv. 5,23: pacificatum veniunt legati; — II) „fig.“: tilfredsstiller el. udfører, divos, Sil., coelestes, Catull. 68,76; — ogf. beroliger el. formilder, Mentemque tibi met ipsa pacifica tuam, Senec. Agam. 225; af — pacificus, 3, [pax, facio]: som mægler el. stifter Jæd; — ∞ persona, (Jædemægler), Cic. Att. 8,14; ∞ Janns, Martial., Numa, id.; ∞ seures, Lucan. 7,61.

paciseo, ere, forcl. Visum af paciscor: indgaaer el. vedtager, ordl.; — id quoque paciscit, Naev. ap. Non. — paciscor, pactus sum, 3, dep. n. o. a., [1.paco]; I) „eigent.“: indgaaer en Jørening, gior en Afale, accorderer, betinger mig; A) „alm.“: a) neutr.; — Pacisci cum illo paullula pecunia Potes, Plaut. Bacch. 4,8,24; satis magna vis ad inique paciscendum, Cic. Verr. 3,14; men et cum aliquo magna

mercede, ut etc., Liv. 25,33; ogf. ∞ inter se, ut etc., Justin.; men „poet.“: votis pacisci, Ne etc., Hor. Od. 3,29,59; men ∞ de mercede, Suet. Gramin. 7; — b) act.; — quae pacta es, non scis solvere, Plaut. Pseud. 1,2,89; quam (provinciam) sibi pactus erat, Cic. Sest. 25; cf. Plin. 35,36; — ogf. e. infin. el. m. Objectsfætning; Leucippo fieri pactus uterque gener, Ovid. Fast. 5,702; dimitti (eum) pactus, si etc., Plin. 8,7; — B) at forlove sig (med en Datter af Huset, ordl.); — ex qua pactus esset vir domo, in matrimonium duceret, Liv. 4,4; cf. id. 11,30: Dardanorum principis filiam pacto fratri etc.; — II) „overf.“ o. „poet.“: ombytter dermed, el. ligesom indfætter derpaa el. derimod; — vitamque volunt pro laude pacisci, Virg. Aen. 5,230; cf. ibid. 12,49; ligel. ∞ ævum pro luce, Stat.; — III) partic. pactus, 3, m. passiv. Bem.: fæstsat, betinget, aftalt; — cum hoste pactae induciae, Cic. Off. 1,10; pactum pro capite pretium, ibid. 3,29; quum carmen mercede pacta scripsisset, Quintil.; — men in abl. absol.: pacto inter se, ut etc., (efter en derom truffen Afale), Liv. 28,21; — bb) „bes.“ ogf. om Jørløvede, oftest in fem.: pacta, ae; — cujus filio pacta est Artavasis filia, Cic. Att. 5,21; cf. Liv. 1,2: cui pacta Lavinia fuerat; men Virg. Aen. 10,79: gremiis abducere pactas; ligel. pacta ejus: hans Jørløvede, Vell. 2,1; — „poet.“ ogf. pactus, i: Brudgommen, Stat.; — 2) subst. pactum, i, n.: Overenskomst, Afale, Jørlig; — pactum est, quod inter aliquos convenit, Cic. d. Invent. 2,22; stare pacto, (høste et Jørlig), Liv. 9,11; ligel. manere in conditione et pacto etc., Cic. Verr. Act. 1,6; pacta et promissa servare, id. Off. 3,24; ex pacto tradendi, quod etc., Liv. 1,11; cf. Nep. Milt. 2; — b) bf. abl. pacto, ligesom ratione o. modo: paa en Bist el. Maade; — fieri nullo pacto potest, ut etc., Cic. Fin. 1,8; quid quoque pacto agi placeat, Caes. B. G. 7,83; nescio quo pacto. (veed ikke hvorledes), Cic. Mur. 21; quoquo pacto, (paa hvilkenfombest Maade), Ter. Ad. 3,2,14; ogf. aliquo pacto, (paa nogen Maade), id.; si nullo alio pacto, etc., id. Phorm. 2,1,71; istocce pacta oportet? id. Ad. 4,7,14; — not.: partic. pactus, 3: fæstgjort el. befæstet, f. und. pango.

1.paco, ere, forcl. Grundform til paciscor o. pango: gior Afale el. fortiges derom; — ni cum eo pacis, talio esto, Gell. 20,1, (ex XII Tabl.). — 2.paco, avi, atum, i, v. a., [pax]: freder; fæ. fædv. tvinger til Jæd, befeiter, betvinger; — cujus imperatoris ducta omnem Galliam Germaniamque pacarint, Caes. B. C. 1,7; ∞ Amanum, vid. Cic. Fam. 15,4; cf. Virg. Aen. 6,801; men Ovid. Fast. 2,18: pacando si quid ab hoste vacas, (fra dine Seirvindinger); — II) „fig.“ ogf. m. Tings o. Begrebsobjecter; — inculcae pacantur vomere silvae, (fredes, ryddes, opdyrkes), Hor. Ep. 1,2,45; men ∞ incertos animi aestus, (berolige dem), Claudian.; — III) bf. partic. pacatus, 3, sem. adject.; A) „eigent.“: fredelig, rolig, som har el. bebarer Jæd; ogf. som finder Sted under Jæden el. i Jædsstider; — tranquillae pacatae civitates, Cic.; — compar., Denique, si moriar, subeant pacatus arvum Ossae, (fredeligere Jærbund), vid. Ovid. Pont. 1,2,109; superl., ∞ provincia, Cic.; — cujus ne pacatam quidem nequitiam quisquam ferre posset, id. Phil. 5,9; — pacatum mare, (roligt, stille), Hor.; pacati status aëris, Lucr. 3,293; — b) ogf. absol.: pacata, (se. loca): fredelig Grund; — ex pacatis praedas agere, Sall. Jug. 32; — ligel. pacatum, (se. solum); — quum ... vagi milites in pacato, in hostico errent, Liv. 8,31; — B) „fig.“: fredelig, mild, venlig; — oratio pacator, (mindre heftigt Jørebdrag, opp. pugnator), Cic. Brut. 31; — Pacatus mihiſque ... adsis, (mild el. naadig), Ovid. Met. 4,31; — ogf. e. dat.; pacatus alieni, (venlig fremt imod nogen), Cic. Phil. 7,9; — ogf. absol.; nec hospi-

tale quicquam pacatumve satis prius auditum, quam etc., (ingen giesimildt cf. freccelig Jftring), Liv. 21, 20.

Pacorus, i, m.: Son af d. partbiske Konge Drodas, der slog Crasus, blev slagen af Ventidius, Justin. 42, 4; cf. Flor. 4, 6, o. Hor. Od. 3, 6, 9; — not.: Pacorus II, partbisk Konge paa Demitians Tid, Plin. Ep., Martial. — pacta, ae, f., f. pactus, 3, und. pacisor. — pacticus, (-tius), 3, [pacisor]: aftalt, accorderet, cessatio pugnae, (i. e. induciae), Gell. 1, 25. — pacticus, [pango]: sammenføiet, flettet, bunden, corona, Plin. 21, 8, (opp. sutilis).

pactio, onis, f., [pacisor]: 1) alm.: Jorlig, Jorering, Overenskomst el. Betingelse; — talibus pactionibus pacem facere, Nep. Dion. 5; summa fide in pactione manere, (holde iudrædigen), id. Ages. 2; quae (arma) per pactionem tradiderunt, (efter Capitulationen), Liv. 9, 11; facere pactionem de aliqua re, Cic., egf. cum aliquo, ut etc., id. Att. 1, 18; — pactio verborum, (den erklærende Jorligelse), id. R. Com. 16; (cf. id. Caecin. 18: pacti et conventi formula); — collegam ... pactione provinciae perpulerat, ne etc., Sall. Catil. 26; — egf. ferbrøderst Iftale el. Overenskomst; vid. id. Jug. 38: spe pactionis, (i) Naabet om den lovede Pengesum, f. ibd. 37; ligel. qui de sociis cum hostibus ... pactiones faciat, Cic. Prov. cons. 5; — II) „bef.“: A) Overenskomst el. Contract imellem Jeldfærgerne og Provinsens Indvaanere; — in nostra provincia confectae sunt pactiones, Cic. Att. 5, 13; cf. id. Fam. 13, 65; — B) Naabens Ifftand; — sic ubique ... aut pax fuit, aut pactio, Flor. 4, 12; men Cic. Off. 3, 29: conditiones pactionesque bellicas et hostiles perturbare perjurio, (Overenskomster imellem de Krigsførende).

Pactolus, i, m., *Παχολός*: Flod i Lydien; fører Guldsand med sig (hvf. Chrysorrhoas, Plin.) fra den Tid, da R. Midas veri berriedes fra sin Guldfygdom; vid. Ovid. Met. 11, 142; cf. Hor. Epod. 15, 20: Sis pecore et multa dives tellure licebit, Tibique Pactolus fluat, etc.; — B) cf. Pactolis, idis, adj. fem.: benævnt efter denne Flod, nymphae, Ovid. Met. 6, 16.

pactor, oris, m., [pacisor]: fem nægter en Overenskomst, en Underhænder; — en ... societatis pactor, etc., (ironisk), Cic. Verr. 5, 21. — pactum, i, n., f. und. pacisor. — Pactumejus, i, m.: bin underfufine Sen af Heren Caudia; hvf. ironisk: Tusoske venter Pactumejus, Hor. Epod. 17, 50. — pactus, 3, partice; 1) af pacisor; — 2) af pango. — Pactye, es, f.: By i Thracien ved Propentis, Nep. Alcib. 7, o. Plin. 4, 18.

Pacuvius, i, m., af Prundium, Sotterfen af Digteren Ennius, romersk Tragiker under d. anden puniske Krig; men af hans Digte høves alene Brudstykker; — vid. Cic. Fin. 1, 2, Quintil. 10, 1, 97, o. Hor. Ep. 2, 1, 56; — not.: var efter Plin. 35, 7, egf. berømt som Maler; — B) cf. Pācūvianus, 3: som indføres af d. citeres efter Pacuvius; vid. Cic. Div. 1, 57, o. Gell. 14, 1.

Padaei, orum, m.: Folk i Bagindien, (vid. Herod. 3, 99); in sing., Tibull. 1, 1, 145. — padi, orum, m., efter Plin. 3, 20, gallisk Ord f. piceae. — Pādus, i, m.: Fløden, Græfnes *Padavos*, beskrives Plin. 3, 20, populifer, Ovid.; cf. Virg. Aen. 9, 6-9; — B) cf. 1) Pādānus, (-neus), 3: padanisk, silvae, Solin., culices, Sidon.; — 2) Pādusa, ae, f.: cf. af Flødens Udsøb; vid. Virg. Aen. 11, 457, o. Plin. 3, 20.

Paeon, anis, m., *Παίων*: 1) Epitbet til Apollo som helbredende Gudsdom; — signum Paeonis etc., (et Hælsesbillede), Cic. Verr. 4, 57; cf. Juvenal. 6, 172, o. Ovid. Met. 14, 720; — II) „overf.“: Løvsang til Apollo, Colum. 10, 224; egf. „alm.“: Løvsang til en Gudsdom; Herculeum Paeana canunt, Stat. Theb. 4, 157; — egf. Jydsesang el. Seierssang; vid. Prop. 3, 13, 42,

o. Virg. Aen. 10, 738; — egf. Seiersraab el. Jydsesang; vid. Ovid. A. A. 2, in.: Dicite, io Paeon, et io, bis dicite, Paeon! — paeantis, idos, f.: cflags ubefindet Vædsien, Plin. 37, 66; cf. Solin. 9, extr. — Paeas, m. Hæderinger, f. und. Poetas.

paedagogus, ae, fem. af paedagogus: Høymester; inde, Hieronym. — paedagogatus, us, m., [paedagogo]: Veiledering el. Undervisning, Tertull. — paedagogianus, 3, puer, Ammian., hørende til: — paedagogium, (-eum), i, n., *παιδαγωγίον*: Opdragelsesinstituttet for Drengene el. Piger, Plin. Ep. 7, 27; — II) „overf.“: Eleverne i et Opdragelsesinstituttet, alm. Stedrengene el. Drengene; vid. Plin. 33, 54; egf. in pl., Senec. Ep. 123, o. Suet. Ner. 28. — paedagogus, are, v. a., *παιδαγωγός*: opdrager som Høymester, Paev. ap. Fest. s. v. *repotia*, p. 281, (Müll.).

paedagogus, i, m., *παιδαγωγός*: som ledfører el. passer Børnene el. Drengene, (hædv. en paalidelig Slave); — nutrices et paedagogi, Cic.; men Ter. Phorm. 1, 2, 91, comit om den, som ledfører sin Ræreste; — cf. som fører Opfyndt over Ungdommen; praecceptores paedagogosque etc., Senec. Ep. 89; cf. Quintil. 1, 1, 7; — II) „fj.“: A) Leder, Jorcer, Mentor; — univique nostrum paedagogum dari deum inferioris notae, Senec. Ep. 110; cf. ibd. 50, o. Colum. 1, 1; — B) dæslende: Vedant; — tristior et paedagogi vultus, (Stelmehæranstigt), Suet. Ner. 37; men id. Galb. 11, spertende: quos ... paedagogos vulgo vocabant.

paederos, otis, m., *παιδερός*: I) Navnet paa flere Stene; cf. A) Spalen, Plin. 37, 22; — B) Amesthien, id. 37, 40; — II) en Art af Barten acanthus, (Bjørneklo), id. 22, 31.

*paedicator, oris, m.: = 2. paedico, Licin. Calv. ap. Suet. Caes. 49; af — 1. paedico, are, m. o. ut. acc. pers., Catull., Martial., at være: — 2. paedico, onis, m., *παιδίζω*: en Pædagog, Martial. — paedidus, 3: smudsig, ildslugtende, senex, Lucil. ap. Non.; — superl., ∞ servi, Petron.; af — paedor, oris, m., [rimel. at henføre til *païs*, i. e. puer, neml. med Henjyn paa smaa Børns Urenlighed]; I) „egenl.“: Legemets Smudsflegde ifølge Vanrøgt; — membra horrida paedore, Lucr.; longusque in carcere paedor, Lucan.; cf. Tac. Ann. 6, 44; egf. in pl., vid. Cic. Tusc. 3, 26; — II) „overf.“ o. eftercl.: end Lugt, Augustin. — paegniarius, i, m.; — in pl. paegniarii: faadanne Gladiatører, som alene fægte paa Skramt, (ifte paa Liv og Død), vid. Suet. Calig. 26; af — paegnium, i, n., *παίγνιον*: Legetoi; — men som Slavenavn, Plaut. Pers. 5, 1, 20. — paeminosus, 3: fuld af Ritsel el. Røver, area, Varro R. R. 1, 51.

paene, (pene), adv.: næsten, paa det nærmeste; — paene valentem videram, (næsten frisk), Cic. Att. 15, 1; cf. Caes. B. G. 6, 11; Quam paene tua me perdidit protervitas, (hvor nær)? Ter. Heaut. 4, 6, 10; Paene mihi puero cognite paene puer, Ovid. Pont. 4, 12, 20; — superl., sublevit os mihi paenissime, vid. Plaut. Aul. 4, 6, 2; cf. id. Most. 3, 1, 127, oftere; ∞ oblivisci, Appul.; f. egf. und. penitus. — paeninsula, ae, f., (penins.), i. e. paene insula: Halvo, Liv. 26, 42, Catull. 31, in., o. Plin. 3, 15.

paenula, ae, f., [besl. m. *παυλόλης*]: cflags Kappe, Reiskappe, Regnkappe, edl.; — quum paenula irretitus esset etc., Cic. Mil. 20; cf. Hor. Ep. 1, 11, 18, o. Juvenal. 5, 79; ad similitudinem capitis paenularum, (ligesom Hatten el. Slaget paa en Pænula), Plin. 21, 88; — paenula var sædv. af Ild, dog egf. seorte, (af Skind), Martial. 11, 130, (i Overstrøken); — paenula bares egf. undert. af Jumentner, Quintil. 8, 3, 54; egf. undert. af Talerne; vid. Tac. Or. 39; — scindere paenulam alicui, (holde paa den Rifsende, indbyde ham til at blive), vid. Cic. Att. 13, 33; — II)

„overf.“: Bedøftning, Dmflag; — Ne toga cordylis, ne paenula desit olivis, Martial. 13, in.

*paenulārius, 3, o. paenulens, 3: benævnt efter Rappen paenula; vid. Lamprid. Diad. 2: — not.: neutr. paenulārium, (sc. tegumentum), rimel. Overtræt over en Paenula, Naev. ap. Non., inc.; — paenulatus, 3: som er iført en Paenula, Cic. Mil. 10 c. 20; o. — paenuleus, 3, f. und. paenularius; — [paenula]: — paenultimus, 3, i. e. paenultimus: den næstsidste, meta, Auson.; — men paenultima, sc. syllaba: den næstsidste Stavelse; — paenultimam circumfletere, Gell. 1, 7.

1. paeon, onis, m., παίων: fritrækket Versefed med 1 lang og 3 korte Stavelser i alle Dmflænginger, (cōticiūt, cōlōniā, retulisset, celeritas), Diomed.; f. ogf. Cic. d. Or. 3, 17, o. id. Orat. 61.

2. Paeon, onis, m., Παίων, Παῖων: en fra Apollo forskellig Gud for Lægevidenskabene; — B) df. 1) Paeōnius, 3: borende til Lægeguden Pæon el. til Lægefumfien; — ~ herbae, (hefbedrende Urter), Virg. Aen. 7, 769; Paeonium in morem: paa Lægernes Vis, ibd. 12, 401; ~ ope, Ovid.; men ~ fontes, Sil., o. ~ unda, Claudian. (mineraliske Bælte); — 2) paeōnia, ae, f., παῖωνια: Pæoni el. Gigtrofen, (efter dens Dyndter, Lægen Pæon), Plin. 25, 10.

3. Paeon, onis, m., pl. Paeones, f. und. flgd. — 1. Paeōnia, ae, f., Παῖωνια: Landskab i d. nordlige Macedonia, Plin. 1, 17; ogf. f. Emathia, Liv. 40, 3; — B) df. 1) Paeōnius, 3: pæonist, gens, Plin. l. c.; — 2) Paeon, onis, m., vid. Liv. 42, 51; pl. Paeōnes: Jndbaanerne i Pæonien, nivosi, Ovid.; — 3) Paeōnis, idis, f.: Pæonierinde, id. Met. 5, 303. — 2. paeōnia, ae, f. und. 2. Paeon. — Paeōnis, idis, f. und. 3. Paeon. — Paeōnius, 3, f. und. 2. Paeon. o. und. 3. Paeon.

Paestum, i, n.: By i Lucanien, Graecis Posidonia appellatum, Plin. 3, 10; var berømt af sine tongange blomstrende Kloster, (hiseri ~ rosaria Paestii), Virg. Geom. 1, 119; cf. Ovid. Met. 15, 708, o. Prop. 1, 5, 59; — B) df. Paestānus, 3: pæstānist, sinus, Cic. Att. 16, 6, rosa, Ovid.; cf. Martial. 9, 27.

paetulus, 3, dem.: noget fæstet el. fæstende; — si non tam strabones, at paetulos etc., Cic. N. D. 1, 29; af — paetus, 3: med Rast paa Diet, noget el. lidt fæstende, (opp. strabo e. strabus): vid. Hor. Sat. 1, 3, 45; tillægges ogf. Venus, vid. Varro ap. Priscian.: haec res de Venere paeta strabam facit; cf. Ovid. A. 2, 659; — not.: ogf. er Pactus romersk Tilsaavn; faal. L. Papirius Pactus, til hvem Cic. Fam. 9, 15-26.

*paganālia, (sc. solennia): Landsbyfest el. Landfest, Varro L. L. 6, 3; — paganicus, 3: berende til Landet el. til Landsbyen, feriae, (Landfest), Varro; — bona habere in paganico (sc. agro el. solo), Cod. Just.; — pila, Martial. 14, 45, (i Overstriften), ogf. paganica, sc. pila, ligesom Landsbybold, id. 7, 32; — II) fild. o. „overf.“: bedønst, Salvaan; o. — paganitas, atis, f.: Landsbyvæsen; df. Hedningdem, el. at være Hedning, Cod. Theod.; — [ilgd.].

pāgānus, 3, [pagus]: berende til Landet el. til Landsbyen, landlig; — Et date paganus annua liba focis, Ovid. Fast. 1, 670; ~ lex, (som gielder paa Landet), Plin.; — b) df. subst. paganus, i, m.: Landmand el. Bonde, (medfæstet oppidanus: Synvand), Hirt. B. Al. 36; — II) „fig.“: A) bergetlig el. civil, (i Modstæt. af militær); — ~ peculium, opp. castrane, Cod. Just.; — b) df. subst. pagani, (opp. milites), Plin. Ep. 10, 18; cf. Suet. Galb. 19: equites ... dimota paganorum turba, (den overværdede Mængde); — B) uafæd, simpel, raa; — sunt enim ... in litteris nostris plures cultu pagano, Plin. Ep. 7, 25; — C) bedønst, (forði neml. Christendommen fildigere inførtes paa Landet, end i Byerne), Augustin.

Pagasa, ae, o. Pagasae, arum, f.: Søstid i Thesalien, hvor Skibet Argo er bygget; vid. Prop. 1, 2, 17; her fild. Demetrias, Plin. 4, 15; — B) df. 1) Pagasaeus, (-eus, ogf. -eus, Val. Fl.), 3: pagasæist, pappis, carina, silva, Ovid., (neml. m. Sønsyn paa Skibet Argo); ~ Jason, (som Argonauternes Anfører), id.; men ~ conjux, id. A. A. 3, 19, (i. e. Alcetis, m. Pelias's Datter, o. A. A. Admetis Gemalinde); — 2) Pagasicus, 3: = frgd., sinus, Plin. l. c. — pagatim, adv. [pagus]: landskypvis, i de enkelte Landsbyer, i hver Landsby, (opp. oppidatim); — templa deum, quae pagatim sacra habebant, etc., Liv. 31, 26; cf. ibd. 30.

*pagella, ae, f., dem.: liden Side el. Side; — altera jam pagella (epistolae) procedit, Cic. Fam. 11, 15; af — pagina, ae, f., [pago, pangio]; I) „egenl.“: Side (af et Brev el. i en Bog); rimel. ogf. et Blad, (eftersem man sædv. frev istum paa den ene Side af Papiret; — varie sum affectus tuis litteris, valde priore pagina perturbatus, paullum altera recreatus, Cic. Fam. 16, 1; quum hanc paginam tenerem, (dette Blad el. Papir), id. Qu. Fr. 1, 2, 3; cf. Plin. 13, 21; — som Dros' færeg mæfæs: utramque paginam facere, (ligesom Regnskabsbogen trende Sider el. Jndtægt og Uegst: at emfætte el. udgiøre det Hele), Plin. 3, 5; — II) „overf.“: A) det Eftreene; — Lasciva est nobis pagina, vita proba est, Martial. 1, 5; cf. ovenf. Cic. Fam. 16, 4; — B) ifølge etflags Siged; I) Blad el. Blade; — ~ marmorea, Pallad.; men longa atque insignis honorum Pagina: Gravtæle med hødrende Jndskrift, Juvenal. 10, 58; — 2) singulae paginae, Plin. 17, 35: Nummer imellem de enkelte Blader af Binfæffe.

paginatus, 3, [pagina]: sammenfæjet el. tømret; — ~ navis robore, Paulin. — paginula, ae, f., dem. af pagina: Side el. Blad el. Jortegnelse, consulum satorum, Cic. Att. 4, 8. — pagmentum, i, n., f. und. antepagmentum. — 1. pāgo, ere, [πάγω, dor. f. πάγω, πάγνυμι], færl. Grubstømt til pascor e. til pago; vid. auct. ad Her. 2, 13, (e. XII Tabb.). — pagrus el. pager, ogf. phagrus el. phager, πάγρος, γέγρος: etflags Jist, Plin. 9, 51. — pāgur, (i el. is), m.: etflags Jist, rutilus pagur, vid. Ovid. Hal. 107, (rimel. best. m. flgd.). — pagurus, i, m., πάγυργος: etflags Sotrebs, Plin. 9, 51.

pagus, i, m., færl. Doedert, rimel. best. m. pasco, ligesom pascui communio, d. c. fælles Græsengang; men ogf. af samm. m. πάγος, i. e. collis, el. m. pangio, i. e. jungo; I) „alm.“: Landsby med den deril berende Grund, (viciis derimed affentret el. enfelt Stætte); — Paganalia, feriae eorum, qui sunt alicujus pagi, Varro L. L. 6, 3; jura per pagos vicosque dare, Tac.; cf. id. Ann. 1, 56; men in pagis forisque, Liv. 25, 5; cf. Virg. Ge. 2, 382: pagos et compita circum; men Caes. B. G. 6, 11: in omnibus pagis partibusque etc.; — II) „overf.“ o. „poet.“: Landet el. Landsbyen el. Landfæstet; ogf. Distrikt el. Canton, etc.; — Pagus agat festum; pagum lustrare, coloni, Ovid. Fast. 1, 669; cf. Hor. Od. 3, 18, 12; f. ogf. Caes. B. G. 6, 23, ostere, o. Tac. Germ. 39.

pāla, ae, f., [a pangendo, Varro]; I) „alm.“: Spade; — fossam fodiens, palae innixus etc., Liv. 3, 26; pala agrum vertere, (engrave), Plin.; — II) „bef.“ ifølge etflags Siged; A) palae lignae, (høvede Brædet stydes ind i Dønen), Cato; — B) en Rastestov, Tertull.; — C) Skulderblæret, Coel. Aur.; — D) pala anuli, Cic. Off. 3, 9: den forbydede Plac paa Ringen, heeri Stenen er anbragt; — E) et indst. Træ, navn. Bifangstræt, (musa paradisiaca L.), Plin. 12, 12.

palabundus, 3, [palar], ligesom palans: omflæfende, Tertull. — palacra, e. palacraana, ae, f., [hispanist Ord]: en Gulstump, Plin. 33, 21. — 1. Palaemon, (Palaemo), onis, m., Παλαίμων:

Ravnet paa en Havguddom, f. und. Melicertes, bef. ogs. Ovid. Met. 4, 416 fgd.; — hebet Inous Palaemon, Virg. Aen. 5, 823, f. und. Ino; — B) df. Palaemonius, 3, coronae, (som udrædes i de til denne Guds Ære indstiftede ishmisse Lege), Claudian.; — b) ∞ Lechaemum. (ishmisse el. corinthisse), Stat. — 2. Palaemon, ðis, m.: Remmius: en Grammatiker under Æ. Tiberius, vid. Suet. Gramm. 23; Palaemonis artem etc., (hans Grammatik), Juvenal. 6, 452; — not.: Palaemon, Ravnet paa en Syrre, Virg. — Palaemonius, 3, f. und. 1. Palaemon. — Palaepharsalus, i, f., Gammelepharsalus: Æbesatist By i Nærbøden af Pharsalus, Liv. 44, 1, o. Hist. R. Al. 1. — Palaephatus, i, m.: græsk Forfatter, færv. de Incredibilibus, (περί τῶν Ἀπίστων); — B) df. Palaephatus, 3: palæpatis, vox, Virg. Cir. 88. — Palaepolitani, orum, m.: Indvaanerne af d. campaniske By Palaepolis; vid. Liv. 8, 22.

Palaeste, es, f., [Παλαστή]: Havn i Epirus, (hvor Caesar landfattede sine Dropper), Caes. B. C. 3, 6, inc.; — B) df. Palaestinus, 3, arenae, Lucan. 5, 460; men ∞ deae, (i. e. furiae), Ovid. Fast. 1, 236, (neml. med Bønsyn paa en i denne Egn antagen Nedgang til Underverdenen). — palaestes, ae, m., παλαστής: = palaestrites, Lamprid. Al. Sev. 27. — Palaestina, o. Pālaestine, es, f., Παλαστίνη: Landstrib i Syrien, Mela 1, 11, o. Plin. 5, 13 fgd.; — B) df. 1) Palaestiniensis, e: palæstiniss, Spartian.; — 2) Palaestinus, 3: = frgd.; — Culta Palaestino septima festa Syro, Ovid. A. A. 1, 116, (den jødiske Sabbat); cf. Tibull. 1, 7, 18; men ∞ aqua, Ovid. Fast. 2, 464, (d. e. Euphrates); — b) Palaestini, orum, m.: Indvaanerne af Palæstina, Ovid. Met. 4, 46. — Palaestinus, 3, f. und. frgd.; f. ogs. und. Palaeste.

palaestra, ae, f., παλαίστρα: 1) „egenl.“: offentlig Plads el. Bygning, hvor Angkommen over sig el. øves, navn. i Brydning, (πύλη, lucta), ogs. i andre Vægensfærdigheder og Kæmper; — Ante solem orientem nisi in palastram veneras, Plaut. Baech. 3, 3, 20; statuas in palaestra ponere, Cic. Verr. 2, 14; en saadan palaestra hestriver Vitruv. 5, 11; — men „pect.“: Pars in gramineis exercent membra palaestris, Virg. Aen. 6, 642; cf. Plaut. Amph. 4, 1, 4; — b) ogs. i private Huse findes undert. palaestra, vid. Varro R. R. 3, 13, o. Cic. Qu. Fr. 3, 1; — c) comiss el. f. Bordel el. Støppe; vid. Plaut. Baech. 1, 1, 33, o. Ter. Phorm. 3, 1, 20; — II) „fig.“: A) Brydekamp, el. anden gymnastisk Færdighed, el. Gymnastiken; — fac periclam in litteris, Fac in palaestra etc., (prøv ham deri), Ter. Eun. 3, 2, 23; cf. Nep. Epam. 2, ut palaestra histriomem (adjuvat), Cic. Orat. 4; cf. id. d. Or. 1, 16: didicerintne palaestram, an nesciant; — men ∞ uncta o. nitida, Ovid., (fordi man til Brydekampen indsmurte sig med Olie); cf. Virg. Aen. 3, 281: Exercent patrias oleo labente palastras; — Brydekæmpens Opfinder og Skjætsud er Mercurius; vid. Hor. Od. 1, 10, — B) Dvæse i Rhetoriken el. Betsalenheden, Rhetorikere el. alm. Skolen, færd Dannelsen; df. ofte „alleg.“: non tam armis institutus, quam palaestra, Cic. Brut. 9; genus verborum ... palaestrae magis et olei, quam ... fori, Cic. d. Or. 1, 18; — bb) df. ogs.; a) en ved Dvæse vunden (ligesom athletisk) Regelmæssighed og Skønhed; — nihil facere ... in quo non motus hic habeat palaestram quandam, Cic. Orat. 68; cf. ibd. 56; men sine nitore et palaestra, id. Leg. 1, 2; — b) Rumfægreb el. Ligt; — ntemur ea palaestra, quam a te didicimus, Cic. Att. 5, 13.

*palaestrice, adv., ligesom i Palæstra el. i Skolen; „alleg.“: palaestrice spatii in xysto etc., (ovre Betsalenheden i phlosofiske Discusser), Cic. d. Opt. Gen. Or. 3; o. — palaesticōs, adv., παλαιστρικῶς: = frgd., Afran. ap. Non.; af — palaesticus, 3, παλαιστρικός: hørende til en Palæstra, palæstris

el. gymnastisk, motus (pl.), vid. Cic. Off. 1, 30; — men palaestrica, (sc. ars): Gymnastiken, Quintil.; — ∞ (doctor): en Lærer deri, id. 12, 2, 12; df. palaestricis (m.) vacare, (lade sig underføre af saadanne el. i Gymnastiken), id. 1, 11, 15. — palaestrita, ae, m., παλαστρίτης: som over Brydekampen el. Gymnastiken; hysf. Martial. 3, 58: Nec perdit oleum lubricus palaestrita; df. færv. en Gymnastiklærer, Cic. Verr. 2, 14 o. 22.

palam, adv. (o. praepos.); 1) „egenl.“: aabenbar, offentlig, for alles Dine; — palam in eum tela jaciantur, sed clam subministrantur, („alleg.“), Cic. Coel. 9; non occulte, sed palam, id.; luce palam in foro saltare, Cic. Off. 3, 24; non perplexe, sed palam revocant, (med rene Ord), Liv. 30, 20; nec palam, nec secreto jactare consilia sua, id. 41, 31; non ex insidiis, sed aperte et palam, Cic. Orat. 12; cf. id. Verr. 4, 21: non per praestigias, sed palam per potestates etc.; men Tac. Ann. 4, 1: palam ... pudor, intus libido; cf. id. Hist. 2, 57; — II) „overf.“: A) palam est: det er aabenbart el. befient el. fundbart; — palam est res, (det er en befient Sag), Plant. Aul. 4, 9, 18; haec commemoro, quae sunt palam, Cic. Pis. 5; tunc demum palam facto etc., Liv. 1, 41; — ogs. m. Objectsfættning; pisces audire, palam est, Plin. 10, 89; — B) ligesom clam v. coram, som praepos. c. abi.; — inde rem creditori populo palam solvit, Liv. 6, 41; Meque palam de me tuto mala saepe loquuntur, Ovid. Trist. 5, 10, 39; ligel. Marte palam, id. A. A. 2, 569; cf. Hor. Epod. 11, 19.

Palamedes, is, m., Παλαμήδης: Søn af den euboeiske Konge Nauplius, drog med Grækerne for Troja, hvor han opfandt Schaffpillet; — ved Jagttagelse af Trarneses flugt skal han have opfundet Bogstaverne Θ, Ξ, Φ, Χ, efter Andre Υ ο. Α; vid. Plin. 7, 57; hysf. Trarnen beder: Palamedis avis, Martial. 13, 75; f. ogs. Manil. 4, 203; — efter Ovid. Met. 13, 56 fgd., blev han Offer for Ilysses's Rænfer; cf. Hygin. Fab. 95 o. 105; — B) df. Palamedeus, 3, Manil. l. c.; ogs. Palamediaeus, 3, Cassiod., ogs. Palamedieus, 3, Auson. — Palantes, um, m.: de med Cuander Indvandrede, Varro L. L. 5, 8.

palāra, ae, f.: etflags Sangfugl, auct. Carm. d. Philom. 11. — palāris, e, [palus]: hørende til Væle; — ∞ silva, (hvorfra man henter Væle), Digest.; — II) df. subst. palāria, ium, n.: Dvæsen af fægte til Væle, Veget.; ogs. den hertil hørende Dvæseplads, id. — palasēa, o. plasēa, ae, f., i Sfferpreget: Rumpstykke med Halen af en Dre; (ligesom ossa penita: det tilsvarende Stykke af Svinet), Arnob.

Palatinus, 3, f. und. Palatium. — palatio, onis, f., [palus]: Rødrummelse af Væle, Vitruv. — Palatium (Pall.), i, n.: den tidligst bebyggede af Rom's syv Høje, a Pallanteo, urbe Arcadica, etc.; vid. Liv. 1, 5; f. ogs. Fest. p. 220, (Müll.), Tibull. 2, 5, 25, o. Ovid. Fast. 4, 815; — II) fordi Keiser Augustus boede paa Palatinerbierget, saa bruges v. Palatium efterang. o. appellativt f. Pallads el. d. keiserlige Pallads; vid. Ovid. A. A. 3, 119: Quae nunc sub Phoebæ ducibusque Palatia fulgent, etc.; cf. Virg. Ge. 1, 499; men Ovid. Met. 1, 175: Hic locus est, quem ... Haud tuncam magni dixisse palatia coeli; men Juvenal. 9, 23: ere secreta palatia matris: Gudinden Cybeles Tempel paa Palatinerbierget; — f. ogs. Enn. l. e. und. palatium; — B) df. Palatinus, 3; 1) hørende til Palatinerbierget, som der findes, som benævnes derved, mons, Liv., collis, Ovid., Palatinerbierget; ∞ Apollo, Hor. Ep. 1, 3, 17, o. Prop. 4, 6, 11, (som der har et Tempel med Bibliothek); ∞ Iudi, Suet. Calig. 56, (til Ære for Æ. Augustus); ∞ aves, (af hvilke Remus tog Varsler), Ovid. Fast. 5, 152, o.

Prop. 4, 6, 44; men Palatina, (sc. tribus), Cic. Verr. 2, 43; — 2) sild. „overf.“: keiserlig, domus, Suet. Aug. 29, (det keiserlige Pallads); men Palatina laurus, Ovid. Fast. 4, 953, (der stode foran samme); — 3) tonsens, Martial. 9, 40, (i. e. Domitianus); — 4) officia: Hofembeder, Aur. Vict. epit. 14; — not.: for Verfets Skyld findes Pallat. f. Palat., Martial. — Palatua, ae, f.: Skytskudinde for Palatmerboien, Varro; — B) df. flamen Palatualis, (hendes Præst), id.

palatum, i, n., (sild. ogsf. palatus, i, m., f. nedenf.); 1) „egenl.“: Gommen el. Ganen, navnlt. som Organ for Smagen; — Ipsa quoque interius cum duro lingua palato Congelat, etc., vid. Ovid. Met. 6, 306; cf. Virg. Ge. 3, 388; cui... sapiat palatus, Cic. Fin. 2, 8, (Madv.); — 2) torpens, (som har tabt Smagen), Ovid.; cf. Hor. Sat. 2, 8, 38; — b) ogsf. som Organ for Tælen; — Nec tamen ignavo stupuerunt verba palato, Ovid. Am. 2, 6, 47, (i. e. non tacuit); cf. Pers. 1, 35, o. Hor. Sat. 2, 3, 274; — c) „alleg.“: ogsf. som Organ for den aandede Smag; — palato, quod sit optimum, judicare, Cic. N. D. 2, 18; cf. Quintil. 6, 3, 19; — II) „overf.“ fra Gæstaltens Lighed; — 3) coeli: Himmelens Svælging, Enn. ap. Cic. N. D. 2, 18. — 1) palatus, i, f. und. fsgd. — 2) palatus, 3, partic.; 1) af palo; — 2) af palor.

pale, es, f., *πάλη*, (i. e. lucta): Brydning el. Brydefæmp; — uincta pale, Stat.; liquidam nodare palem, id. — palea, ae, f.; 1) „egenl.“: Avne el. Avner; — nulla vestitum palea granum, Colum.; navis paleae, (ladet dermed), Cic. Parad. 3, 1; paleis permista frumenta, Colum.; cf. Virg. Ge. 3, 134; — II) „overf.“: A) ifølge etflags Lighed; — aeris palea quardam, Plin. 31, 36, (Kobberfæl el. Kobberflage); — B) den rødligte Slip el. Læg under Hæns Røb, Hænsfæg, Varro, Colum.; df. — palealis, e, uva, (som forevares i Avner), Coel. Aur.

palear, aris, n., (f. paleare, f. palea no. n.), B): den nedhængende Hud paa Lyrens Hals, Senec. Hippol. 1045; — fædd. in pl.; Et erum tenuis a mento palearia pendent, Virg. Ge. 3, 53; — pendula, Ovid.; — II) ogsf. f. guttur el. rumen; — Et matutinas revocat palearibus herbas (taurus), Calpurn. — *palearis, e: af el. med Avner, arista, Veuant.; — palearium, i, n.: Sted, hvor Avner opbevares, Colum.; o. — paleatus, 3: blandet med Avner, lutum, id. — [palea].

Pales, is, f., [besl. m. *πάω*, pasco, pabulum]: Syrternes og Hjørternes Skytskudinde; hsf. dea pabuli, Serv. ad Virg. Ge. 3, in.: Te quoque, magna Pales... cauemus; cf. id. ad Virg. Ecl. 5, 35; men spargere lacte Palem, (som Døffertienfæ), Tibull. 1, 1, 14; cf. Ovid. Fast. 4, 746, oftere; sacra Palis, ibd. 820, ogsf. lux (i. e. dies) Palis, ibd. 640, ligesom Palilia: hendes Fæst; — B) df. Palilis, e: hørende til Gudinden Pales, flamma, Ovid. Fast. 4, 798, 3ld el. Jorbranding af Hø el. Straa, (hvorover man pleiede at springe paa Palesfæsten: Palilia (sc. festa el. solemnia), Ovid., Propert.; denne Fæst holdtes xi Cal. Maj. (21 April.), der ogsf. blev regnet for Roms Stiftelsesdag; vid. Ovid. l. c. 721 fsgd., o. Cic. Div. 2, 47; — not.: f. Palilia findes ogsf. Parilia, quod eo tempore omnia sata... parturiant pariantque, Mar. Vict.; cf. Fest. p. 222, (Müll.); df. — Palilicus, (-tius), 3: benævnt efter Fæsten Palilia, sidus, (i. e. Hyades el. suculae), Plin. 18, 36. — Palestinus, 3, f. und. Palestinus.

Palica, ae, f.: By paa Sicilien; — B) df. 1) Palici, orum, m.: Indboerne deraf, Sil. 11, 219; — 2) Palicanus, i, m., f. nedenf.: Titnavn in gente Lollii, Cic. Verr. 3, 25, oftere. — Palicus, i, m.; pl. Palici, orum: Tvillingesønner af Juppiter ved Nymphen Thalia el. Vena, dyrkede i Byen Palica paa Sicilien ved et Tempel i Narheden af tvende dem bellige Søer: stagna Palicorum, Ovid. Met. 5, 406; ogsf. dyrkede de som Befordrere af Frugtbarhed; ogsf.

som Havguder; navnlt. ogsf. som Havnere af Mened; — vid. Macrob. Sat. 5, 19, o. Serv. ad Virg. Aen. 9, 581; — not.: ogsf. in sing. Palicus, i, m., Virg. l. c. o. Ovid. Pont. 2, 10, 25. — Palilia, um, n., Palilicus, (-tius), 3, o. Palilis, e, f. und. Pales. — palilogia, ae, f., *παλιλογία*: den med Eftertryk forbundne Gientagelse af et Ord el. af en Joræftilling; saaf. Cic. Catil. 1, 1: nos, nos, dico aperte, consules desumus; cf. Virg. Aen. 3, 237: scuta latentia condunt; vid. Capella.

palimbacchius, *παλιμπαχσιος*, pes, ligesom antibacchius, Versføden: — (Augustus), Quintil. — palimpissa, ae, f., *παλιμπίσσα*: to Gange fægt Beg, Plin. 21, 21. — palimpsestus, i, m., *παλιμψηστος*: Pergament, hvis Skrift er udslettet, for at man atter kan skrive derpaa; vid. Cic. Fam. 7, 18, o. Catull. 22, 5. — palinodia, ae, f., *παλινωδία*; 1) gientagen Sang, Ammian. 18, 5; — II) „overf.“ o. „alleg.“: palinodium canere: at gientalde el. tilbagefalde, Macrob. Sat. 7, 5. — 1) palinurus, i, m., *παλινωργος*, (i. e. iterum el. bis mingen), Martial. 3, 78; (men som Dreispil m. fsgd.). — 2) Palinurus, i, m.: Jorbjerg med Havn i Lucanien, Lucan.; ogsf. promontorium Palinurum, Plin. 3, 10; (har sit Navn af Veneas's Strymand, Palinurus; vid. Virg. Aen. 6, 381, o. ibd. 327 fsgd.). — palitans, tis, partic. frequ. af palor; — pastor harum (ovium) Dormit, quum hæc eunt sic a pecu palitantes, (omfaffende og forvildede derfra), Plant. Bacch. 5, 2, 5. — palinraens, 3, prata, Fulgent., beverne med: — palinrus, i, m.: en Dornart, (Christorn el. Jødeter, rhamnus palinrus), Plin. 16, 53; — Cardus et spinis surgit palinrus acutis, Virg. Ecl. 5, 39.

palla, ae, f., [sef. Doedert. best. m. pellis]: lang Klæppe el. Raabe, navnlt. som Jumentunderdragt, ofte ogsf. meget prægtig; — Et tegit auratos palla superba pedes, Ovid. Am. 3, 13, 26; cf. Hor. Sat. 1, 2, 99; pro longae tegmine pallae etc., Virg. Aen. 11, 576; — dog bares palla ogsf. navnlt. af Heroer og Guder, Ovid. Fast. 2, 107; — „poet.“ tillægges palla ogsf. den personificerede Tragœdie, Ovid. Am. 2, 18, 15; cf. Hor. A. P. 278; ogsf. tillægges den Jurist og Perer, Ovid., Hor.; men ogsf. bares den under chlamys, vid. auct. ad Her. 4, 47; — II) ogsf. undert. „overf.“ f. velum el. aulaeum: et Jorhang, Senec. d. Ir. 3, 22; hsf. som Drejsprog, Cic. d. Rep. 4, 4: pallas inter pecus, (om et unyttigt Nodmiddel). — pallæa, ae, f., *παλλᾶνα*: Dyrkhuur el. Concubine, d. lat. pella, Suet. Vesp. 21, Plin. — pallæana, ae, f., ligesom gethyum: en Yegart, Plin. 19, 32.

Palladium, i, n., o. Palladius, 3, f. und. 1. Pallas. — 2. Palladius, i, m., skrev i d. fjerde år. Narh.: de Re Rustica libros xiv, (hvoraf d. 12 første følge Nares tolv Maaned). — Pallantæum, i, n., o. Pallantæus, 3, f. und. 3. Pallas. — 1. Pallantias, adis, f., f. und. 1. Pallas. — 2. Pallantias, adis, o. Pallantis, idis, f., f. und. 2. Pallas. — Pallantius, 3, f. und. 3. Pallas.

1. Pallas, adis o. ados, f., *Παλλάς*, (det græske Navn paa Minernes Minerva): et Gudinde for den høiere Krigeskunst; hsf. proeliis audax, Hor. Od. 1, 12, 21; — iblandt hendes Dyndelsler er Olief, hsf. Pallados arbor: Olietræet, Ovid. A. A. 2, 518; sigel. Udarbejde, hsf. Palladis ars, f. Isanficium, id. Pont. 3, 8, 9; men Palladis ales, i. e. noctua, id. Fast. 2, 89; invita Pallade, ibd. 3, 823, ligesom invita Minerva, (inod Naturen), f. und. Minerva; — bb) df. „overf.“: a) f. Palladium el. Gudindens Billede; vid. Ovid. Met. 13, 99, ogsf. id. Trist. 2, 293; — og fordi dette Billede bevaredes i Vesta's Tempel, saa findes ogsf. Pallas f. Vesta, Prop. 4, 4, 15; — b) sigel. Pallas baccifera, f. Olietræet, Ovid. Am. 2, 16, 8; sigel. ∞ pinguis, f. oleum, id. Her. 19, 41; men id. Trist.

4, 5, 4: Ut vigil infusa Pallade flamma solet, (se. reviviscere); — c) en Benævneffe paa Epytallet; vid. Macrob. Somn. Scip. 1, 6; — B) df. 1) Palladius, 3: palatiff, numen, Ovid. Trist. 1, 10, 12, i. e. Pallas; ~ arbor, Sil., (i. e. olea), corona, Ovid., (af Dilegrene); men ~ colus, Senec. Herc. Oet., (som er opfyndt af heide); — ~ arx, Prop. 3, 7, 43, (Borgen i Troja); men ~ arees, Ovid. Met. 7, 399, (Borgen i Athenen, som var heide hellig); men ~ ratis, Ovid. Ib. 268, pinus, Val. Fl., (det ved Pallas's Bistand byggede Skib, Argos); ~ honores, Ovid. Her. 17, 133, (den af heide levende Hæder); ~ forum, Martial. 1, 3, (det romerske Torv, hvor hendes Tempel var); men ~ Alba, id. 5, 1; cf. Suet. Dom. 1; ~ Tolosa, (hvor Videnstaberne blomstrede), Martial. 9, 10; — b) „overf.“: finderig el. vittig, ars, Martial. 6, 13, manus, (pl.), Stat. Silv. 1, 1, 6; — 2) Palladium, i. n., sc. simulacrum el. signum: Gudsindens Billede el. Billedstøtte, der, paa K. Jus's Tid, i Troja var nedfaldet fra Himlen, og paa heis Bevarelse Byens Fæste beredte; om dets Fortærelse ved Illysses og Diomedes vid. Virg. Aen. 2, 163: ex quo ... Fatale aggressi sacro avellere templo Palladium, etc.; — silbergre som dette Palladium til Rom, hvor det som Byens og Statens Skjætbillede blev opstillet i Vesta's Tempel; vid. Flor. 1, 2, ogf. Cic. Phil. 11, 10, o. Liv. 5, 52, ogf. Plin. 7, 45.

2. Pallas, antis, m.: en Gigant, Claudian. Gigantom. 95, Son af Crius, og Fætter til Hyperioniden Aurora, som deraf heder: — Pallantias, adis, f., Ovid. Fast. 4, 373, oftere; ogf. Pallantis, idos o. idis, f.; sef. id. Met. 15, 700: sexto Pallantidos ortu, (i. e. sexto die); cf. id. Fast. 6, 567.

3. Pallas, antis, m.: en af K. Euanders Fødsfædre i Arcadien; vid. Virg. Aen. 8, 51 o. 54, o. Serv. ibd.; — B) df. Pallanteus, 3, moenia, Virg. Aen. 9, 196, o. 241: Byen Pallanteum (i Italien); ~ apex, Claudian., (i. e. Palatium); — ogf. Pallantius, 3, heros, Ovid. Fast. 5, 647, (i. e. Euander); — bb) df. subst. Pallanteum, (sc. oppidum); a) By i Arcadien; vid. Liv. 1, 5; — ogf. Pallantium, Plin. 4, 6; — b) By i Italien, anlagt af den fra Arcadien fordrøvede K. Euander, paa det Sted, hvor tidligere Rom blev bygget, Virg. Aen. 8, 51 o. 311; — not.: endnu ere af dette Navn at mærke: a) Pallas: Fader til d. femte Minerva; vid. Cic. N. D. 3, 23; — b) Pallas: Son af Euander; vid. Virg. Aen. 8, 101 flgd.; — c) Pallas: Frigiven af K. Egeus; vid. Plin. Ep. 8, 6, o. Tac. Ann. 12, 53, flgd. — Pallatinus, 3, o. Pallatium, i. n., f. Palatinus etc., Martial.

Pallene, es, f., Παλλήνη: Salvo i Mæcedonien, ved den ihermatte Bugt, ogf. Phlegra, er navnkundig af Gunders Kamp med Giganterne; vid. Plin. 4, 17, ogf. Ovid. Met. 15, 356, o. A.; — B) df. 1) Pallenaus, 3, fulmina, (hvormed Juppiter nedslag Giganterne), Lucan., triumph. Stat.; — 2) Pallēnensis, e: pallentiff, ager, Liv. 44, 10, isthmus, Plin. l. c. pallens, tis, partic. o. adj. af flgd. — pallēo, ēre, v. n.; 1) „egentl.“: — sudat, pallet, etc., Cic. Phil. 2, 34; Palleat omnis amans, (der see bleg ud), Ovid. A. A. 1, 729; — ~ fame, Martial., morbo, Juvenal.; Quum mea rugosa pallebant ora senecta, Tibull. 3, 5, 25; ogf. pallere otio, Martial. 3, 58, 24; — II) „fig.“: A) „overf.“ om Farverne el. med Sengen til dem; 1) at være mat el. dunkel i sit Slags; — mundus pallet nullo, (er mørk el. dunkel), Senec. Oed.; pallet nostris Aurora veniens, (siger Mebea), Ovid. Met. 7, 209; men Martial. 8, 44: Superba densis area palleat nummis, (finne deraf); — 2) at afværes, at tabe sin naturlige Farve; — Et numquam Herculeo numine pallet ebur, (taber aldrig sin Hvidhed), vid. Prop. 4, 7, 82; cf. Ovid. Fast. 1, 688; — ogf. e. acc.: multos pallere colores, (ofte at fiste Farve), Prop. 1, 15, 39; — B) „ment.“: 1) at være bleg

af en Videnstaf, bestigen at attraae; — Ambitione mala aut argenti pallet amore, Hor. Sat. 2, 3, 78; viso si pallens, improbe, nummo ... Nequequam etc., Pers. 4, 47; — men ogf. om den Vidskabs, Juvenal. 7, 97; — ogf. om den Stude-derende har Quintil. 7, 10, 14: vigilandum, nitendum, pallendum est; men „poet.“ e. acc.: pallere Eupolidem, (studere sig bleg derpaa), Pers. 1, 124; — 2) at blegne el. angstes derfer el. berøver el. berøved; — Dum pueris omnis pater et matercula pallet, Hor. Ep. 1, 7, 7; ~ ad omnia fulgura, Juvenal.; ~ Marco sub iudice, Pers. 5, 80; — ogf. e. acc., (ligesom efter d. udsættelse ad), vid. Pers. 5, 184; — III) partic. pallens, tis, ofte ogf. som adj.; A) „egentl.“: bleg, gulten; — simulacra modis pallentia miris, Lucr. 1, 124; ~ umbra Erebi, Virg.; ~ regna, (Underverdenen), Sil.; ~ undae, (dens Gledet), Tibull.; — 2) ogf. „alm.“: mat el. dunkel i sit Slags; — gemma e viridi pallens, Plin.; ~ herbae, Virg. Ecl. 6, 54; ~ toga, (mørk el. dunkel), Martial. 9, 58; cf. Tibull. 2, 5, 75: Solem ... vidit Jungere pallentes nubilus annus equos, (om en Sølsfermørkelse); — b) „poet.“ ogf. som gjer bleg; — pallentes morbi, Virg. Aen. 6, 275; pallentia philtia, Ovid. A. A. 2, 105; ~ eurae, Martial.; — B) „ment.“: slet el. ringe i sit Slags; — pallentes radere mores, Pers. 5, 15; nec ... famam pallentem trepidus experiat, Tac. Oral. 13.

pallesco, lūi, ēre, v. n., incl. af palleo; 1) „alm.“: at blive bleg; — ut, qui timent ... pallescant, Gell. 19, 1; men pallescere in aliqua, (blive forelsket deri), Prop. 1, 13, 7; Pallescet super his, (af forfist Væ-undring berøved), Hor. A. P. 429: Nil conscire sibi, nulla pallescere culpa, etc., vid. Ep. 1, 1, 61; men id. Od. 3, 27, 28: Pontum ... palluit andax, (af Straf berøved); — II) „bes.“ om Farverne el. med Sengen paa dem: at tabe fig, at blive mat el. dunkel; — Palluit ut serae ... Pallescent frondes, quas etc., Ovid. A. A. 3, 704; pallescit flamma veneno, Val. Fl.; men Ovid. Met. 11, 110: saxum quoque palluit auro, (blev gulfarvet, blev til Guld).

*palliastrum, i. n.: ringe el. slet Kappe, Appul.; o. — palliatius, 3: iført el. bærende den græffe Dragt Pallium, i græff Dragt; (opp. togatus, Cic. Phil. 5, 5, o. sagatus, Suet. Caes. 48); men palliatius Pythagoras, (Philosophen P.), Val. Max., f. und. pal-lim; — II) „fig.“: A) techniff el. i Kunstproget: i græff Dragt el. Costume; — ~ signa Phidiae, Plin. 31, 194; cf. Cic. Qu. Fr. 3, 1; figel. fabula palliata, (hvori græffe Characterer og Dragter optræde; opp. togata fabula), Varroap. Diomed.; — B) „alleg.“: Socratis virilitatis robore palliatius animus, Val. Max. 3, 8, extern. 3.

pallidulus, 3, dem.: meget bleg, Catull. 65, 6; af — pallidus, 3, [palleo]; 1) „egentl.“: bleg, med blegt Udseende; — ut pallidus omnis Coena desurgat dubia, Hor. Sat. 2, 76; oraque buxo Pallidiora gegeris, Ovid. Met. 4, 134; ~ oriens, Plin.; quae sunt pallidissimae omnium (stellae), id.; men immundo pallida situ mitra, Prop. 4, 5, 70; — men Diis profundi pallida regna, (Underverdenen), Lucan.; cf. Tibull. 1, 10, 42: Errat ad obscuros pallida turba lacus; — II) „fig.“: A) „overf.“: 1) som gjer bleg; — ~ mors, Hor. Od. 1, 4, 13; ~ vina, Propert., ac-nita, Lucan.; — 2) skimlet; — vetustate fit ficus pallidior, Varro; — B) „ment.“: bleg af Elfsen el. af anden Videnstaf; — Pallidus in lenta Naide Daphnis erat, Ovid. A. A. 1, 732; cf. Prop. 3, 6, 28; — men Ovid. Her. 1, 14: Nomine in Hectoro pallida semper eram, (neml. af Straf); cf. id. ibd. 12, 97.

*palliōlatō, adv., amictus: som er iført palliolum, Plant. Pseud. 5, 1, 29; o. — palliōlātus, 3: som er iført en Kappe med Hætte el. Slag, Suet. Claud. 2; men palliōlatae tunicae, (med Hætte el. Slag), Vopise.; men Martial. 9, 33: quae palliōlata

vagatur (amica: indhyllet i en Hættekappe); af — palliolium, i, n., dem. af pallium; D) „egenl.“: liden el. ringe Kappe; — Saepe est etiam sub palliolo sordido sapientia, Caecil. ap. Cic. Tusc. 3, 23; palliolium in collum conjice, Plaut.; cf. Martial. 11, 27; — II) „overf.“: etflags Hætte el. Hovedbedækning, (cucullus el. pileolus, capuchon), ordentl. til Brug i Svaghetes tilfælde, edl.; cf. Quintil. 11, 3, 141: palliolium, sicut fascias et focalia ... sola excusare potest valetudo, (neml. hos Taleren); cf. Ovid. A. A. 1, 731.

pallium, i, n., [besf. m. palla]; D) „alm.“: etflags vid og lang Kaabe el. Kappe, er den ordentlige græske Mandsdragt, (ligesom toga er den romerske); — togam veteres ad caleos usque demittebant, ut Graeci pallium, Quintil. 11, 3, 143; ∞ colligere, Plaut., attolere, Terent.; — navnlf. er pallium Dragt for Philosopherne, hvf. video, inquit, barbam et pallium, philosophum nondum video, vid. Gell. 9, 2; — Memernæs Dragt er vel undert. pallium f. toga, navnlf. i Omgang med Grækere, dog ikke lsf., uden at de hore ildre for denne Blodhed; vid. Liv. 29, 19, v. Cic. Verr. 5, 13; — som Truentimmerdragt faaer pallium undert. f. palla, vid. Cic. Div. 2, 69, v. Ovid. Am. 1, 4, 41, oftere; — som Ordsprog mærkes: tunica propior pallio est, (hvor er sig selv nærmest), Plant. Trin. 5, 2, 30; — men om Taleren: intra pallium manum continere, (bruge midt Hoveddrag, egenl. uden at gesticulere med Haanden), Quintil. 12, 10, 21; — B) ogf. „overf.“ om Tøgen el. enhver Overflædning el. Kappe; vid. Martial. 3, 63, id. 8, 59, oftere; — II) „besf.“ ogf. sild. v. „poet.“: Klæde el. Tæppe til Bedækning, Sengetæppe, Suet. Ner. 48; ogf. in pl., Ovid. Her. 21, 170, v. Prop. 4, 31; — ogf. Ligklæde, Appul.; — ogf. ophængt Tæppe til Pynt, Prudent.

pallor, oris, m., [palleo]; D) „egenl.“: Blegghed, blegt Udseende; — pudorem rubor, terrorem pallor et tremor consequitur, Cic. Tusc. 4, 3; cf. Hor. Epod. 7, 15; ∞ luteus, id., luridus, Ovid.; cf. Hor. Od. 3, 10, 14; — b) ogf. er pallor Underverdenens Farve, Ovid. Met. 4, 436; ligel. pallor infernae domus, Lucan.; — II) „fig.“; A) „overf.“: I) om Farven el. med Hensyn derpaa: Mæthed el. Dumskhed; navnlf. ogf. blegt el. mat Skin; faal. pallor Aurorae, (den første matte Morgengrøde), Stat.; cf. Plin. 2, 30: totius fere anni pallore continuo, (da Solens Skin var blegt el. mat); — 2) Stimmelf. i Muggenhed; — ne (vasa) pallorem trahant, Colum.; pallorem ducunt rami, Ovid. Met. 8, 760; — B) „ment.“: den af en Lidenstrib fremkaldte Blegghed; df. navnlf. Frygt, Uengstelse; — Hic tibi pallori, Cynthia, versus erit, Prop. 2, 1, extrem.; men Quae tibi cura tori, quantus pro conjuge pallor? Stat. Silv. 5, 1, 69; — III) Pallor v. Pavor personificerede som Frygtens Magter el. Genier, vid. Liv. 1, 27; — ogf. er Pallor: Ledfager af Fames, Ovid. Met. 8, 790. — pallula, ae, f., dem. af palla: liden Kappe el. Kaabe, Plaut. Truc. 1, 1, 32, oftere.

I. palma, ae, f., *παλμή*; D) „egenl.“: den flade Haand, (opp. pgnus); vid. Cic. Orat. 32: palma percutere, Plin. Ep.; praebere palmam Luperco, (neml. til at slaae deri), Juvenal.; — II) „overf.“: A) som pars pro toto: den hele Haand el. Haanden; — Compressam palma, an porrecta serio? Plaut. Cas. 2, 6, 53; passis palmis, (om den Bedende), Caes. B. C. 3, 58; men palmarum intentus (pl.), Cic. Sen. 55; cf. Virg. Aen. 2, 406; — B) palmae pedum, (Gaasfædder), Plin. 10, 27; — C) palmae remorum, (Rærbledene), Vitruv.; cf. Catull. 64, 7: Caerula verrentes abiegnis aequora palmis.

2. palma, ae, f., *γοιμή*, [besf. m. frgb.]: Palmen el. Palmetræet, (phoenix dactylifera L.); beskribes Plin. 13, 6 figg.; — II) df. „overf.“: A) Palmens Frugt el. Daddelen, (dactylus), Ovid. Fast. 1, 185, v. Pers. 6, 39; cf. Plin. l. c. 7; — ogf. Gren af Palmetræet, Cato, Colum.; men Hor. Sat. 2, 4, 83:

en Hæstoft af saadanne Grene; cf. Martial. 14, 82; — 2) fordi Palmegrene brugtes som Seiersstegn el. Seiersbelønning, (vid. Liv. 10, 17: palmaeque tum primum — a. u. c. 161 — translatæ et Graecia more, victoribus datae, v. Suet. Calig. 32: more victorum cum palma discucurrit); faa heder palma ogf. „melenym.“; a) Seierens Pris el. Belønning; df. ogf. Jortrin el. den første Plads iblandt flere; — palmam ferre el. accipere, (gaae af med Hoveden), vid. Cic. Att. 4, 13, v. id. Brut. 47; cf. Hor. Od. 1, 1, 5, v. ibd. 1, 2, 18; sin quærimus etc., docto oratori palma danda est, (da er han at foretrakke), Cic. d. Or. 3, 35; men Juvenal. 11, 179: dubiam facientia carmina palmam, (om Homer's og Virgil's Digte); men ∞ belli Punici patrat, (den Hæder, at have tilendebragt den), Liv.; — b) Seier el. Seiervinding; — quam palmam utinam Di tibi reservent, Cic. d. Senect. 6; tot bellorum palmas etc., Justin.; — men „alleg.“ plurimarum palmarum gladiatori, (som har udført mange Mord), Cic. R. Am. 6; cf. ibd. 30 v. 55; — c) „poet.“ ogf.: som vinder el. bærer Prisen, den Seirende; — tertia palma Diore, Virg. Aen. 5, 339; cf. id. Ge. 1, 59; — d) men ogf. emvendet: som er at befampe el. overvinde; — Ultima restabat fasis jam palma duobus, Virgilius, etc., Sil. 4, 392; — B) ifølge etflags Lighed med Palmetræet el. med dets Frugt el. Grene; 1) Skud el. Gren paa Vinstøffen, Varro, Colum.; ogf. paa andre Træer, Plin. 37, 35; cf. Liv. 33, 5; — 2) etflags Træ i Africa, hvoraaf en Selve faaes, Plin. 12, 62; — ogf. Balsamtræet el. dets Frugt, (hos Ægypterne), ibd. 47; — ogf. etflags Opplante, id. 13, 19; — men palmae agrestes, Cic. Verr. 5, 33 v. 38, rimel. etflags vilde Palmetræer. — 3. palma, ae, f., Biform af parma; — Fixa notet casus aurea palma meos, Tibull. 1, 9, 82; cf. Freund s. v. parma ab in.

I. palmāris, e, [2.palma]: med Palmtræ; — ∞ lucus, Palmelund, Ammian.; — II) „overf.“: som fortienet Palmen el. Jørrangen, longum est ad omnia (sc. dicere), quae talia sunt, ut etc., sed illa palmāris quidem (sc. sententia), quod etc., vid. Cic. N. D. 1, 8; ∞ statua, id. Phil. 6, 5. — 2. palmāris, e, [palmas]: som holder en Haandbred el. en Dwarhaand; — in virgulas palmāres concidi, Varro; — ∞ spatia, Colum. — palmārius, 3, [2.palma]: = 1. palmāris: hørende til Palmtræ; df. Palmaria (sc. insula): Palmegren (i det tyrbenske Hav), Varro, Plin. 3, 12; — II) df. „overf.“ v. subst., palmārium, i, n.; A) hved der fortienet Prisen; — Id vero est, quod ego inhi puto palmārium, etc., Ter. Eun. 5, 4, 8; — B) Saggerens Honorar for en vunden Precte, Digest.

palmātiās, ae, m., *παλματίας*: etflags svagere Jordskælv, Appol. — 1. palmatus, 3, [1.palma]: som viser figuren af den flade Haand, paries, Pseud. Quintil. Decl. 1; ∞ cervus, (hvis Tagger ligne en flad Haand), Capitolin. — 2. palmatus, 3, [2.palma]; I) „alm.“: der ligner en Palmegren, lapis, (hvis Jætre ligner Jørrangen deraf), Plin. 36, 29; — II) „besf.“: besat el. udfyldt med Palmegrene, tunica, (en faadan Vest el. Underflædning); — cu saadan tunica palmata, tilligem. toga pieta, er at mærke som Vredsgæve, Liv. 30, 15; — men som den triumpherende Feldherres Dragt saantes de fra Jupiters Tempel paa Capitolium, vid. Liv. 10, 7; ogf. findes toga palmata, Martial. 7, 2; ogf. vestis palmata, Val. Max.; men palmatus consul, (f. tunica palmata indutus), Hieronym.

palmes, itis, m., [2.palma, nr. II, B]; D) „egenl.“: Gren el. Skud paa Vinstøffen; vid. Colum. 5, 6, v. Plin. 17, 35, ogf. Fest. p. 222, (Müll.); turgent in palmite gemmae, Virg. Ecl. 7, 48; cf. Ovid. Fast. 1, 152; — II) „overf.“: A) Vinstøf, ogf. Vinbjerg; Icario nemorosus palmite Gaurus, Stat. Silv. 3, 1, 147; men Martial. 8, 40: Non horti, neque palmitis beati ... custos; — B) „alm.“: en Gren; — palmis arborum, Curt. 4, 3; cf. Plin. 13, 7.

palmetum, i, n., [2.palma]: Palmestov; — palmetis (Judaeae) proceritas et decor, Tac. Hist. 5, 6; men ungi ... Herodis palmetis pinguibus, (med Saltver derfra), Hor. Ep. 2, 2, 184; ogf. in sing., Justin. 36, 3. — 1. palmeus, 3, [palmus]: som holder en Haandbred; — herba ... caule palmeo, Plin. 26, 62. — 2. palmeus, 3, [2.palma]: af Palmestov el. af Palmestov; — ∞ tabulae, Vitruv., segetes, Colum.; men ∞ vinum, (Daddelen), Plin. 12, 40.

palmeus, (-cius), 3, [2.palma], sporta el. sportula, (flettet af Palmestov), Sulp. Sev. — palmifer, a, [2.palma, fero]: som bærer el. frembringer Palmestov el. Daddelen, rig el. frugtbar derfra, Thebae, Propert., Idume, (i. e. Idumaea), Sil., Pharos, Ovid. Am. 2, 13, 8. — palmiger, a, um, [2.palmo, gero]: som bærer el. holder en Palmegren, Plin. 35, 19. — palmipedalis, e: som holder en Fod og en Haandbred (el. 20 Tommer); — limen inferius (harae) altum palmipedale, Varro; ∞ malteolus, Colum. 3, 19; af — palmipes, edis, adj., [palmus, pes]: = frgd.; — palmipede ... intervallo (seri populum albam), Plin. 17, 32; — II) overf.: bredføddet; — palmipedum in genere ... anseres, id. 11, 107. — palmiprimus, 3, [2.palma]; df. ∞ vinum: cislags Jigenum, Plin. 14, 19.

1. palmo, are, v. a., [1.palma]: paatrykker med den flade Haand; — ∞ vestigium, (et Marke), Pseud. Quintil. Decl.; f. ogf. nte. 1. paluatus. — 2. palmo, are, [palmes], men atene Colum. 11, 2, extr.: palmare, hoc est, materias alligare, (at opbinde Vinranferne). — palmipes, etc., f. und. palmipes, etc. — palmosus, 3, [2.palmo]: med mange Palmestov, Selsinus, Virg. Aen. 3, 705.

1. palmula, ae, f., dem. af 1.palma: den flade Haand el. Haanden, Varro ap. Non.; palmulae saevientes, Appul.; — II) overf.: Harebladet, Virg. Aen. 5, 163. — 2. palmula, ae, f., dem. af 2.palma, Varro R. 2, 1, inc.; — II) df. overf.: Palmestovs frugt, Daddelen, id. ibd. 1, 67; cf. Suet. Aug. 76; — palmularis, e, [1.palmula]: der foretages med den flade Haand, frictus, Capella.

palmus, i, m., ligesom 1.palma: den flade Haand; — per manus palmum (geri munus: paa den flade Haand), Vitruv. 2, 3; cf. Plin. 35, 49; — II) overf.: som Langdemaal; a) palmus minor, ogf. absol. palmus: Haandbred, el. fire Fingre el. fire Tommer el. Fierdedelen af en romersk Fod, Vitruv. 3, 1; — b) palma major: et Spand, el. 12 Tommer, heder ogf. dodrans, Varro; palmi altitudine frutex, Plin. 12, 28. — Palmira el. Palmira, ae, f.: By i Syrien, paa Grændsen af Arabia deserta, Plin. 5, 21; — B) df. Palmyræus, 3, solitudines, id. ibd.

1. palo, avi, atum, i, v. a., [1.palus]: befæstet med Pæle; — vitis ut paletur et ... alligetur, Colum.; vineae palatae et ligatae, id. — 2. palo, are, v. n., ftd. Biform af figd.; Sulpicia Sat. 1, 43. — palor, atus sum, 1, v. dep. n.: at frise el. flatte hid og hid; — non vides, ut palantes Solae liberae grassentur (oves)? Plaut. Bacch. 5, 2, 18; cf. Liv. 22, 17; — df. oftest i Krigsprog: desertum a ducibus agmen per agros palatur, Liv. 27, 47; figel. qui per agros fuga palabantur, Tac. Hist. 3, 17; terga dabant palantia Teucris, Virg. Aen. 12, 738; palatos passim aggressus, Liv. 8, 24; — dog ogf. Palantesque polo stellas, Virg. Aen. 9, 21; men mergi palanti amne (i. e. Nilo: oversømmes deraf), Plin. Pan. 30; — II) fig.: Errare atque viam palantes quaerere vitae, Lucr. 2, 10; Palantesque animos passim ac rationis egentes Despectare procul, etc., vid. Ovid. Met. 15, 150.

*palpabilis, e: til at tage paa; — ∞ tenebrae, Oros., Hieronym.; — palpament, inis, n.: Beskyggen, Prudent.; — palpamentum, i, n.: =

figd.; df. fig.: at indsmigre sig; in pl., Ammian. 27, 12; — palpatio, onis, f., ligesom frgd., fig.: Smigr, Veffelse; — Aufer hinc palpationes, Plaut. Men. 4, 2, 43; o. — palpator, oris, m.: som beskyggen, df. fig.: Veffelsel el. Besøger; — Tum sycophantae et palpatores plurimi In urbe hac habitant, Plaut. Men. 2, 1, 35; — [1.palpo].

*palpebra, ae, f., ligesom βλέφαρον: Dielaaget, Cels.; oftere in pl., palpebrae, ligesom βλέφαρα: Dielaagene, quae sunt tegumenta oculorum, Cic. N. D. 2, 57; ∞ munitae sunt tamquam vallo pilorum, ibd.; — II) overf.: Paarene paa Dielaagene; — evulsas palpebras renasci, Plin. 25, 99; df. — palpebralis, e: hørende til Dielaagene; — ∞ setae, (Dielaagene), Prudent.; o. — palpebraris, e: = frgd.; — ∞ collyria, (Dielsalve), Coel. Aur. — palpebratio, onis, f.: Dielaagene idelig Bevælgelse, Coel. Aur.; af — palpebro, are, v. n., [palpebra]: idelig at bevæge Dielaagene; — palpebrant aegrotantes, Coel. Aur.

*palpitatio, onis, f.: idelig el. zittrende Bevælgelse, oculorum, Plin., cordis, id.; o. — palpitatus, us, m.: Zittren el. Krampe; in abl., id. 9, 48; af — palpito, 1, v. n.: at bevæge sig hurtigen el. zittrende; at zittre el. bave; — quom cor ... ita mobiliter palpitaret, ut imitaretur ignem celeritatem, Cic. N. D. 2, 9; cf. Ovid. Met. 6, 560; men senianimes palpitantesque etc., (i Dødsfampen), Suet. Tib. 61; — „poet.” ogf. om Jiden: at snurre, Stat.; — II) fig.: animum palpitantem percussit, Petron. Sat. 10.

*1. palpo, avi, atum, i, (v. n. v. a.), ogf. som depon. palpor, atus sum; I) „egenl.”: beskyggen (med Haanden), berører sagte el. felsende; — modo pectora praebet Virginea palpanda manu, Ovid. Met. 2, 866, inc., (al. plaudenda); palpate lupos, Manil.; quum quis equum palpatus est, Digest.; ogf. absol.: nihil asperum est palpati, Senec. d. Ir. 3, 8; — II) fig.: at felse el. smigre el. carsefere; a) absol.; — Hoc sis vide, ut palpat, Plaut. Merc. 1, 2, 57; men Cic. Att. 9, 9, m. Objectætning: palpat, equoniam modo possim etc.; — b) c. dat.; vid. Plaut. Amph. 1, 3, 9, o. Hor. Sat. 2, 1, 20; — c) c. acc.: quem munere palpat, Juvenal. 1, 35; df. — 2. palpo, onis, m.: en Smigrer el. Syffler, Pers. Sat. 5, 176; o. — palpum, i, n., el. palpus, i, m., (nomin. inus.): liffig Smigrer el. Carsefere; — mihi obtrudere non potes palpum, (mig fan du ikke narre), Plaut. Pseud. 4, 1, 35; aliquem palpo percutere, id. Amph. 1, 3, 28.

Paluda, ae, f.: den med en Krigsfkappe Beklædt; Epithet til Minerva, Enn. Ann. 1, 21, o. Varro L. L. 7, 3; — paludamentum, i, n.; I) „alm.”: Krigsfkappe el. Soldatfæppe, vid. Liv. 1, 26; (cf. id. 45, 39: lietores paludati); — II) df. „bef.”: Felttherrefappen; vid. Liv. 9, 5, o. id. 25, 16; men Plin. Pan. 56: paludamento mutare praetextam, (fra et Statsembede at erholde en Commando); — ogf. bæres ∞ aureum af Agrippina ved Elufespilene, vid. Plin. 33, 19; cf. Tac. Ann. 12, 56; df. — paludatus, 3: iført Fappen paludamentum, navnlig om dem, som drage i Krig; f. evenf. lietores paludati; — oftest om den i Krig dragende Felttherre; vid. Cic. Fam. 15, 17; ut paludati, votis nuncupatis, exeant consules, (i Felttherredragt), Caes. B. C. 1, 6.

paludester, stris, stre, [2.palus], ftd. Biform af paluster: fumpig, illavies, Cassiod. — paludicola, ae, c., [2.palus, colo]: som boer el. bygger i Sumper el. i fumpige Egne, Sidon. — paludifer, a, um, [2.palus, fero]: som frembringer Sumper; — ∞ aquae, auct. carm. d. Philom. 42. — paludivagus, 3, [2.palus]: som vanfer om i Sumper; — ∞ alumni (Germaniae), Avien. Perieg. 312. — paludosus, 3, [2.palus]: morafsig, fumpig; — ∞ humus,

Ovid. Met. 15, 268; men ~ Ravenna, (som ligger i Sump), Sil. 8, 603.

pālum, i, n., f. und. l. palus. — palumba, ae, f., Cels., sæv. palumbes, is, e., [rimel. best. m. *paluc*, *palucis*, i. e. columba]: den fiore Skovdue, Ringelduen, *garrus*; — *raucæ*, Virg. Ecl. 1, 58; cf. Hor. Od. 3, 1, 12; men „alleg.“: Nos tibi palumbem ad aream usque adduximus, (hæde stæflet dig en Jangst, f. und. area), Plaut. Poen. 3, 3, 63; df. — palumbinus, 3: af en Skovdue, caro, Plin. — palumbulus, i, m., dem.: Dueunge el. liden Due, men atene som Skeldor, Appul.; af — palumbus, i, m.: = palumbes; — *ferus*, Plin., torquatus, Martial.

l. palus, i, m., [etr. af paxillus, af pango]; 1) „egent.“: en Pæl; — ad palum alligati, Cic.; palis adjungere vitem, Tibull. 1, 7, 33; — som en Sæltærevælle mærked: exerceri ad palum, (Gaac løb paa en Pæl, som paa en Jænde); cf. Juvenal. 6, 247: quis non vidit vulnera palis? ogf. Senec. Ep. 18; — i Gladiatorsproget hedder palus primus, (ogf. palusprimus): det Træstak, som secutores førte; hvs. ogf. deres Ansør hedder palusprimus; vid. Lamprid. Commod. 15; — II) „overf.“: det mandlige Lem, Hor. Sat. 1, 8, 5; — not.: palum, i, n., f. palus, Varro.

2. palus, udis, [skal være best. m. *palos*, i. e. palus]: Sump el. Moræds; — paludes siccare, Cic. Phil. 5, 3; arenam aliquam aut paludes emere, id. Agr. 2, 27; — dog ogf. staaende Vand; cf. palus Macrotis, Mela; „poet.“ ogf. om Styx (i Underverdenen), Virg. Ge. 4, 479; ligel. om Avernusløben, id. Aen. 6, 107; men ibd. 414 faaer palus f. aqua paludis; — II) „overf.“: Mor, som vøxer i Mær el. i Sump; — Timentum concisa palus Cireneae vocatur, Martial. 11, 160; cf. id. 11, 32; — not.: gen. paludum, Caes. B. G. 4, 38, paludium, Liv. 21, 54, o. Justin. 44, 1.

palusca, ae, f., ficus: en Jigenart, Cloat. ap. Macrob. Sat. 2, 16, inc. — paluster, stris, stre, [2. palus]: morædsfig el. sumpfig, ager, Liv.; men ~ aqua, (Mosevand), Colum.; ~ coelum, (Middunstinger af Møser), Liv. 22, 2; in palustribus, (neutr.: i sumpfige Egne), Plin. 11, 19; — II) „fig.“: Tunc crassos transisse dies lucemque palustrem, — ingemere, (deres i Væsternes Dynd tilbragte Tid), Pers. 5, 60; — not.: palustris (masc.), ager, Colum.

pammachium, i, n., *παμμάχιον*: en gymnast Beddested, f. d. sæv. panceratium; vid. Hygin. Fab. 273. — Pammenes, is, m.: en græsk Rhetor, Lærer for Brutus, Cic.; — B) df. Pammentia illa mihi non placent, (hine Sætninger af P.), Cic. Att. 6, 2. — Pamphilus, i, m.: græsk Mandsnavn; vid. Cic. N. D. 1, 26, ofttere. — Pamphyliæ, ae, f., *Παμφυλία*: Landskab i Lilleasien, vestlig for Cilicien; Plin., Liv.; — B) df. 1) Pamphylius, 3: pampylif, mare, Liv., sinus, id.; — b) Pamphylii, orum: Indvaanerne deraf, Cic. Div. 1, 15; — 2) Pamphylus, 3: pampylif, legati, Liv. 44, 14, inc. (al. Pamphylif).

pampinarius, 3, [pampinus], palmes: Binsvift med Ranke og Blade, men uden Frugt, Colum. 5, 6; ogf. ~ sarmentum, id.; ogf. ~ materia, id.; — b) ogf. absol. pampinariū, (sc. sarmentum), Plin. 17, 35. — *pampinatio, onis, f.: Afbrydelse af Binsviffens overflødig Grene og Blade el. Borttagelse deraf, Colum. 4, 6, ofttere, ogf. Plin. 17, 1; o. — pampinator, oris, m.: som feretager denne Afbrydning; — quos pampinator omiserat (nepotes vitium), Colum. 4, 10; — [pampino]. — l. pampinatus, 3, [pampinus]: der ligner Vinranter el. Vinslø; — pampinato orbe se volvens (abies etc.), Plin. 16, 82; men ~ lancea argentea, (hvorpaa Vinranter og Vinslø ere udgravede), Gallien. ap. Trebell. Claud. 17. — 2. pampinatus, 3, part. af pampino.

*pampineus, 3: fuld af Ranke og Vinslø; —

Arnejen: Latinsk-Samf. Lexicon. 11.

pampineo gravidus auctumno Floret ager, Virg. Ge. 2, 5, (med rig Binsvift); ~ corona, Tac. Ann. 11, 4; men ~ ulmi, (hvorom Ranterne slynge sig), Calpurn.; cf. Virg. Aen. 7, 396; — pampino, avi, atum, 1, v. a. (o. n.): afbryder Binsviffens overflødig Ranke og Blade; — pampinare est, coles, qui nati sunt, decerpere, Varro; ~ vineas, Plin.; — II) „overf.“ ogf. om andre Træer: at afløve; — ~ salices, Colum. 1, 31, ofttere; — not.: adj. pampinatus, 3, vid. s. l.; o. — pampinosus, 3: fuld af Vinranter el. Vinslø, Colum.; men ~ folia vitis albae, Plin.; — [figd.].

pampinus, i, m. (o. f.), [rimel. af sammel. m. *πῆμω*, i. e. emitto]; 1) „egent.“: Ranke el. Stod paa Binsviffen; — ex gemmis pampini pullulant, vel steriles, vel minus feraces, quos etc., Colum. 3, 18; pampinos detergere el. detrahere, Plin.; — ogf. Vinranterens Løv; nva vestita pampinis, Cic. d. Senect. 15; cf. Hor. Od. 1, 8, 33, o. Virg. Ge. 1, 448; — II) „overf.“ o. „alm.“: Ranke el. Stængel, hvormed en Væxt fastholder sig til andre; — a pediculo emittens pampinos (smilax), Plin. 16, 63; ogf. om anden Tilghed med Vinranken, vid. id. 9, 74; — not.: pampinus opaca (sem.), Claudian., circumflua, id.

Pan, gen. Panos, m., *Πάν*, [sejer nogle *δ πάων*, i. e. pascens], er Hyrdernes og Hjordernes og Skovens Gud, særdes ofte paa Arcadiens Bierge; vid. Virg. Ge. 1, 17, o. Liv. 1, 5; cf. Ovid. Fast. 2, 277: Pan erat armenti custos, etc.; ogf. ~ semicaper, id. Met. 14, 515, af hans Gestalt; cf. Macrob. Sat. 1, 22, o. Sil. 13, 326; — om hans Andel i Undertrigen minder Stiernebildet Capricornus; vid. Hygin.; — hans Dyndelse af Hyrdesloiten (*κόρυς*) vid. Ovid. Met. 1, 689 figd.; cf. Lucr. 4, 588, ogf. Plin. 7, 57; — endel. tilfæres ham enhver pludselig og overvæltende Straf, som deraf hedder terror paniceus; vid. Val. Fl. 3, 47; — efter Cic. N. D. 2, 23, er han Sen af Mercurius og Nymphen Penelope; — sild. er han ogf. Gud for Alnaturen (*το πᾶν*), Macrob. Sat. 1, 22; — II) ogf. in pl., Panes: Skov- og Markgæder, der ligne Guden Pan; vid. Ovid. Met. 14, 638, o. id. Fast. 1, 397, ofttere; — not.: acc. Panas, Colum. poet. 10, 427.

panacea, sc. testa, Martial. 11, 100, (i Overstriften): etflags Driftekær. — *panacea*, ae, f., panaces, is, n., panax, acis, m., *πανάκιον*, *πανάκιον*, *πανάκιον*; 1) etflags Væxt el. Planke, der troedes at helbrede alle Sygdomme; — panaces ipso nomine omnium morborum remedia promittit, Plin. 25, 11; cf. ibd. 12 o. 13, (hvor dette Prædicat tillægges forskellige Lægeplanter, der sæv. benævnes efter deres Dyndere; saal. ~ Asclepien, Heracleon, etc.); men Virg. Aen. 12, 418: salubres Ambrosiae succos et odoriferam panaceam; — II) ogf. er panax: en Benævneelse paa Væxten ligusticum silvestre, Plin. 19, 50; ogf. en Benævneelse paa Væxten cunila bubula, id. 20, 60; men panacos ceras, *πανάκος ζέας*, (i. e. panacis cornu), en Benævneelse paa Væxten paeonia, Appul.; — III) som Person er Panacea: den ene af Esculaps fire Døttre; vid. Plin. 35, 40.

Panaetius, i, m.: høit Philosoph fra Rhodus, hvis Værk om Vigtigterne citeres Cic. Off. 1, 2, o. ibd. 3, 2; cf. Hor. Od. 1, 29, 13: nobiles Libros Panaetii, (f. Panaetii); f. ogf. Vell. 1, 13. — Panaetolium, i, n.; 1) Skotierens almindelige Landdag el. Forsamling, vid. Liv. 31, 20, (hvor der omstrifes ved concilium Actolorum); — B) df. Panaetolicus, 3: panætolif, concilium, id. 31, 32; — II) et høit Bierg i Skotien, vid. Plin. 4, 3.

panarium, i, n., [fordærvet af paronychium]: Neglerod el. Neglebleyd, Appul. — panariolum, i, n.: liden Brødfur med Brød, Martial. 5, 49; dem. af — panarium, i, n., [panis], sc. vas: liden Brødfur el. Madfur, navn. til Jægten, Plin. Ep. 1, 6;

panarium, ubi panem servabant, Varro; cf. Suet. Calig. 18: panaria cum obsonio viritum divisit.

panāthenaicon, i, n., *παναθηναϊκόν*: en i Athenen ferfærdiget Salde, Plin. 13, 2. — Panathēnaicus, 3, *παναθηναϊκός*: hørende til Festen: — Panathēnaica, arum, n., (sc. solemnia), Varro ap. Serv.; — II) df. Panathēnaicus, i, m., (sc. liber): en Vortale over Athenen, som Jfæratets oplæste paa den ovennævnte Fest, Cic. Orat. 12, o. id. d. Senecl. 5, ogf. Auson. — panax, æcis, f., *πανάξ*, f. ind. panacea.

pancarpinus, 3: bestaaende af allehaande Frugter, cibus, Varro ap. Non.: af — pancarpinus, o. pancarpus, 3, *πανκαρπίος* o. *πάρκαρος*: = frugt., Tertull.; — II) df. „overf.“: bestaaende af allehaande Sager, Augustin. — Panchaia, ae, f.: et paa Høgefle rigt Landstæb i d. Sydlige Arabien; — Totaque turiferis Panchaia pinguis arenis etc., Virg. Ge. 2, 130; cf. Plin. 10, 2; — II) df. Panchaeus, 3: pandæus, odores, Lucr. 2, 417, ignes, Virg. Ge. 4, 379; — ogf. Panchaicus, 3, resinulae, Arnob.; ogf. Panchaius, 3, tellus, Ovid. Met. 10, 309, (al. Panchaica m. f. Ven.); cf. Virg. Culex 86. — Panchaicus, 3, f. ind. frgd.

panchrestarius, i, m.: Sufferbager, Appul.; af — panchrestus, 3, *πάρκαρος*: overmaade nyttig el. sund: — medicamenta, (ligesom Iliuefalmidlet), Plin. 36, 38; men Cic. Verr. 3, 25, „alleg.“: suo illo panchresto medicamento, (ved Fenge og Beskæftelse). — panchromis, i, m., *πάρκαρος*, (i. e. omnicolor): en Benævneelse paa Planter verbenacea, Appul. — panchrus, i, m., *πάρκαρος*, (i. e. omnicolor): etflags mangefarvet Vædchen, Plin. 37, 66.

pancratiæ, arum, m., f. pancratiastæ, Gell. 13, 27, inc. — pancratiastes, ae, m., *πανκρατιάτης*: Pancratiast, Kæmper i Pancratium, Gell. 3, 15, Quintil.; cf. Plin. 31, 19. — pancratiæ, comissæ adv., [best. m. flgd.]: — ∞ valere, (være stærk el. sund som en Pancratiast), Plant. Bach. 2, 3, 14. — pancratium, (-ion), i, m., *πάρκαρος*, ligesom Affamp: etflags Brydefamp, (hvori neml. lucta o. pugilatus forbundes); vid. Quintil. 2, 8, 13; men qui pancratio viciit Olympia, Plin. 35, 40; cf. Propert. 3, 12, 8; — not.: ogf. en Benævneelse paa Planter cichorium, Plin. 20, 30; liges. en Benævneelse paa Planter scilla pusilla, id. 27, 92.

1. Panda, ae, f., [2.pando], efter nogle: Gudeninden Ceres; men efter Varro ap. Gell. 13, 22, er hun forskæftelig derira; — fide. efter Arnob. ogf. Pantica, og har sit Naen a pandendo (at aabne). — 2. Panda, ae, m.: styrbiff Jibod, Tac. Ann. 12, 16. — Pandāna, ae, f., sc. porta, tieltgere Saturnia: en af Røms Porte, Varro; Pandana dicta, quod semper pateret, Fest. p. 220, (Müll.). — Pandātāria, (-teria), ae, f.: Pandecterne, Suet., Tac. — pandatio, onis, f., [1.pando]: Krumning el. Bevining, (navnl. Tømmerets ved at flaae sig); — contagiones pandationibus sidentes, Vitruv. 7, 1.

pandector, eris, m., *πανδέκτορ*, (som indeholder allehaande Sager): Etelen paa den fierte Veg af Apicius's Efrift. — pandectes, (-cta), ae, m., *πανδέκτες*: striftlig Samling af allehaande Gienstande; vid. Gell. 13, 9, (hvor en slig Samling af Cicero's Frigivne, Tullius Tiro, bliver omtalt); cf. Plin. praef. § 23; — II) sædv. in pl., Pandectæ, arum, m.: Pandecterne, den af R. Justitians foranstaltede Samling af Love og Anordninger efter de ældste Juristers Efrifter; — nomenque libris imposuimus Digestorum seu Pandectarum, etc., Justin. in Ep. ad Senatam etc. — pandemus, 3, adj., *πανδημος*: som strækker sig til alle Folk, almindelig; — ∞ lues: Epidemie el. Smitsot, Ammian. 19, 4.

pandicular, ari, v. dep. n., [pandus]: at strække

sig (gæbende); — Ut pandiculans oscitatur, Plaut. Men. 5, 2, 80; cf. Fest. p. 220, (Müll.). — Pandion, onis, m., *Πανδίων*: Konge i Athenen, fader til Progne o. Philomela; — vid. Ovid. Met. 6, 426 flgd.; cf. ibd. 634: Pandione nata, i. e. Progne; men id. Pont. 1, 3, 39, er Pandione nata, f. lusciniā (cf. Rattergalen, hvortil Philomela bleo forvandet, ligesom Progne til en Svale); — Pandionis populus, Lucr., (i. e. Atheniens); Pandionis arces, Martial., (i. e. Athenæ); — B) df. Pandionius, 3, Athenæ, Ovid.; men ∞ volucres, Senec. Octav. 8, (Rattergalen og Svale; f. evenf.).

1.pando, arc, 1, v. a. v. n., [pandus]; I) act.: bveit, frummer; vid. Quintil. 11, 3, 122; — offere media: manus leviter pandatae, id.; liges. ne pandentur opere (juga), Colum.; — II) neutr.: at frumme sig el. bveit sig, navnl. om Tømmer: at flaae sig; — minus et fraxinus celeriter pandant, Vitruv.; trabes pandantes, id.

2.pando, pandi, pansum o. passum, 3, v. a., [runcel. best. m. *πάρκαρος*, i. e. pando; f. ogf. patulus s. l.]; I) „egentl.“; A) „alm.“: udfpænder, udbræder; — ∞ palmas Ante deum delubra, Lucr. 5, 1199; men ∞ vela, (sætte Sed til), Cic.; hvf. velis passis, (f. nedenf.); ∞ pennas ad solem, Virg. G. 1, 398; ∞ retia, Plin., telas in parietibus, id.; — ∞ aciem, (i. e. explicare), Tac. Hist. 2, 25; men Liv. 21, 37: torridam incendio rupeim ferro pandunt, (sprænge den); — b) ogf. media: sic immensa panditur planities, (aabner sig), Liv. 32, 1; — B) „bef.“ ogf. i Detonomen; — ∞ uas in sole, Colum.; liges. ∞ mala, ficos, id.; — II) „fig.“; A) „overf.“: aabner, jannuam, Plaut., moenia urbis, Virg.; cf. id. Aen. 7, 641: Pandite nunc Heliconæ, deae! — tria cultura pandens (Cerberus), id. ibd., 6, 421: Pandere agros pingues, (i. e. aratro aperire), Lucr. 5, 1247; men Virg. Ge. 2, 258: ∞ vestigia (terrae: vife Jordbødens Beskæftelse); — b) ogf. media: panduntur inter ordines viæ, Liv. 10, 41; — B) „ment.“; I) at udbræde el. udfstrække; vid. Lucr. 6, 358; men illa (bona) longe lateque se pandunt etc., Cic. Tusc. 5, 25; men ibd. 4, 5, „alleg.“: ∞ vela orationis; — 2) „bef.“; a) at aabne el. bane; — nulla merita cuiquam ad dominationem pandere viam, Liv. 4, 15; ∞ viam fugæ, id. 10, 5; — b) at fundgtore el. forflare el. fertalle, oftest „poet.“; — Pande requienti nomen, Ovid. Met. 4, 679; cf. Virg. Aen. 6, 267; ogf. id. ibd. 3, 252 o. 479; liges. rerum naturam pandere dictis, Lucr. 5, 55; men om Gæfædus: ∞ praecepta agricolis, Plin. 14, praef.; — III) hertil hører endnu; A) partic. pansus, 3, som adject.: udfstrakt, udbrædt; — manibus et pedibus pansis (homo), Vitruv.; men pansis ad numina palmis, (om den Vedende), Germ. Arat. 68; panso ... currere carbaso (i. e. velo), Symmach.; — B) partic. passus, 3, oftest som adj.; I) „egentl.“: udbrædt, udfpændt, udfstrakt; — In portum vento secundo velo passo pervenit, Plant. Stich. 2, 2, 45; liges. velis passis pervehi etc., Cic. Tusc. 1, 49; — manibus passis, (om den Vedende), Caes. B. C. 3, 98; — capillus el. crinis passus, ogf. crines passis: udfslaget Haar (navnl. i Sorg); vid. Caes. B. G. 1, 51, o. id. ibd. 7, 48, o. A.; — 2) „overf.“: udbrædt for at tørres; df. interret, ter; — ∞ vae, Colum.; ∞ acini, Plin., racemi, Virg.; ∞ rapa, Plin.; — lac passum: indtøgt el. fantmentløben Melk, Ovid. Met. 14, 274; — men „poet.“ o. forcl.: rugosi passique senes, (runcne og vintørre), Lucil. ap. Non.; — b) df. subst. passum, i, n., (sc. vinom): Vin af tørrede Druer, Suet., Varro ap. Non.; cf. Virg. Ge. 2, 93, Plin. 14, 11, o. A.; — not.: eftercl. ogf. verba passa, d. c. Prosa, Appul.

Pandōra, ae, f., *Πανδώρα*, (den af alle Guder Begavede; vid. Hesiodi *Egy.* 60 flgd.); var ved Prometheus's Broder, Epimetheus, Modet til Pyrrha,

Hygin. Fab. 142. — Pandōsia, ae, f.: Navnet paa tænde Byer, neml. d. ene i Ciprus, d. anden i det Bruttiske; om begge f. Liv. 8, 21, o. Plin. 4, 1. — Pandrosos, i, f., Πανδρῶς: Datter af K. Cecrops, o. Søster af Aglauros o. Herse; — vid. Ovid. Met. 2, 559 flgd., o. ibd. 737 flgd. — pandura, ae, f., o. pandurum, i, n., πανδούρα: musikalt Instrumēt med ti Strenge, Varro; — df. pandurizare, πανδουρίζειν: at spille derpaa, Lamprid. Elagab. 32. pandus, 3, [best. m. pandō: niver, aabner]: frum, frummet, frumboiet; — pandas ratibus posuere carinas, Virg.; ∞ delphines, Ovid.; ∞ asellus, id., homo, Quintil.; ∞ rostrum (apri), Ovid.; men ∞ lances, (bugnende), Virg.; juvencae pandis cornibus, Ovid.; Suspendens pandos auctumni pondere ramos, id. Met. 14, 660; — in operibus pandae arbores, (som slaae sig, som boies), Vitruv. 2, 9.

panegyricus, 3, πανηγυρικός: hørende til en almindelig Følefest el. Følteserfamling; df. subst. Panegyricus, i, m.: den festtale, hvormed Jfoerates forherligede Athenen; vid. Cic. Orat. 11, o. Quintil. 10, 4, 4; — II) df. „overf.“: prisende, rosende; — ∞ libelli, Auson.; — df. subst.: en Lovtale; vid. Quintil. 2, 10, 11; — her til hører ogs. Plinii Panegyricus Trajano dictus, (efter Plin. Ep.). — panegyris, is, f., πανηγυρίς, f. panegyricus el. Lovtale, men alene som Doverskrift over nogle af Cæsarians Digte. — panegyrista, ae, m., πανηγυριστής: en Lovtaler, Sidon. — paneros, otis, m., πανήρος: etflags Vædsken; vid. Plin. 37, 66. — Pangaeus, i, m., mons, Plin., o. Pangaea, orum, n., Virg.: Sierra paa d. thraciske Grændse af Mæcedonien; — B) df. adj. Pangaeus, 3, nemora, Sil., juga, Val. Flacc.

pango, pauxi, pactum, o. pēgi, sædv. pepigi, pactum, 3, v. a., [ligesom pacisci af inus. paco el. pago; ogs. best. m. πῆγμα]; I) „ægent.“: besætter el. fastgjør, slaaer fast el. ind deri; — ∞ elavum, Liv. 7, 3; Litoribus nostris ancora pacta tua est, Ovid. Her. 2, 4; — II) „fig.“: A) „overf.“: I) „alm.“: besætter i Jorden, d. e. planter, ramulum, Suet.; taleam olearum quum panxeris, Pallad.; ogs. absol.: qui pancturus est, Colum.; — ogs. beplanter; ∞ vitaria malleolis, id.; cf. Propert. 3, 15, 15: Ipse seram vites, pangamque ex ordine colles (sc. vitibus); — 2) „bef.“: ∞ literas in cera, (indtrykke dem deri, d. e. at skrive dem), vid. Colum. 10, 252; — B) „ment.“: nedskrives, d. e.: I) forfatter, sædv. digter, poemata, Hor.; ligel. ∞ chartas, (i. e. poemata), Martial.; an pangis aliquid Sophoclem? Cic. Fam. 16, 18; cf. Eun. ap. Cic. Tusc. 1, 15: Hic vestrum panxit maxima facta patrum, (al. pinxit); ogs. absol.: quibus aliqua facultas pangendi, Tac. Ann. 14, 16; — 2) fastsætter, bestemmer; (men alene i Perfectformerne, da man for praes. o. fut. brugte pacisci); — pepigisse pacem cum aliquo, (have indgaaet el. sluttet), Liv.; ∞ inducias, id., societatem, id.; men „pect.“: Bis senos pepigere dies, Virg. Aen. 11, 133, (f. inducias in XII dies); ducentis Philippis (abl.) rem pepigi, (har afgjort Sagen dermed), Plaut. Bacch. 4, 8, 38; ∞ pretium libertati, (accordere en vis Sum dertil), Tac. Ann. 14, 42; — men ogs. m. flgd. ut el. ne; vid. Liv. 34, 31, o. Tac. Ann. 13, 4; — ogs. f. inf.; pepigerant dare obsequia, Liv. 34, 31, (have indgaaet el. lovet der); — „pect.“ ogs. om Jorlovelser, c. acc. pers.; Haec mihi se pepigit, pater hanc tibi, Ovid. Her. 20, 157; — „alleg.“ er Cic. Leg. 1, 21: Quos (terminos) Socrates pepigerit, (al. pegerit); cf. id. Pis. 16. — pangonius, i, m., πανώνιος, (med Vinfier paa el. til alle Sider), etflags Vædsken, Plin. 37, 66, rimel. d. ferkantede Biergtrypfal.

Panhormus, (-os), f. und. Panormus. — pānicellus, i, m., dem. af panis: lidet Brød, Plin. Val. — pāniceus, 3, [panis]: af Brød, militis,

Plaut. Capt. 1, 2, 59. — panicum, i, n., [panis]; I) Biform af panicum: en Jennemskært, Paul. Nol.; — II) Bagværk el. bagt Brød, Cassiod. — pānicula, ae, f., [dem. af panus, Fest. p. 220, (Müll.), hvor ogs. Formen pannucula, utr. pannula]: den aflange Cappel el. Gase el. Bippe paa visse Væxter; — vid. Plin. 16, 19; convolutis foliis paniculis (rosae Graculæ), id. 21, 10; ∞ tectoriae, (Sipper af Rør til Tækning), Plaut. Mil. gl. 1, 1, 18; — II) „overf.“ ifølge etflags Lighed: en Hævelse ved el. paa inguina; — malagma ad paniculas, ad tubera, etc., Scrib. Larg. — panicum, i, n., en Kornart, (panicum italicum L.): italicisk Jennemskært; — vid. Plin. 18, 10, o. Caes. B. C. 2, 22. — panicus, 3, πανικός: panisk, benævnt efter Guden Pan, terror; f. und. Pan.

*panifex, icis, m.: som tillaver Brødet, en Bager, f. und. flgd.; o. — panificium, i, n.: Brødets Tillægning, Varro; — quod in panificio separant panifices, Theod. Prisc.; — II) „overf.“: Brød el. Bagværk el. Kage, Cels.; coronas et panificia ... obtulisse, Suet. Vesp. 7; — [panis, facio]: — panion, i, n.: en Benævnelse paa Væxten satyrium, Appul. — Panionius, 3, Πανιώνιος: hørende til hele Jonien; sædv. sem dyrkes el. æres af alle Jonier; — ∞ Apollo, Vitruv. 4, 1; — Panionia ... regio omnibus Jonibus sacra, Plin. 5, 31; — heter Panionium, Mela 1, 17.

panis, is, m., [at famment. m. πῶμα, i. e. vescor]; I) „ægent.“: Brød, Brød; — Compendi feci binos paces indies, Plaut. Pers. 4, 3, 2; — om Brødets ældste Tilberedelse vid. Senec. Ep. 90; — cum sale panis: Salt og Brød, (el. den simpleste Kost), Hor. Sat. 2, 2, 17; ∞ cibarius, (stet, ringe), Cic.; ligel. ∞ secundus, Hor.; ∞ ater, Terent.; men ∞ siccus, (tørt Brød), Senec.; ∞ plebejus, (opp. siligueus), id., candidus, Plin.; cf. Juvenal. 5, 70; mollia panis: Krummen, men crusta panis: Sforpen, Plin.; — not.: hoc pane, f. hic panis, Arnob.; gen. pl. panium, Charis., panum, Priscian.; — II) „overf.“: enhver brødformet Masse; — panes aeris, Plin., aphronitri, Stat. — Paniscus, i, m., Πανίσκος: lidet Pan, lidet Vandskæde, Cic. Div. 1, 13; ogs. pl. Panisci, orum, id. N. D. 3, 17.

pannarius, 3, [pannus]; df. pl. pannaria: Stenk af Døi til Klæder, Stat.; f. ogs. und. pannarius. — panniculārus, 3, pl. pannicularia, (sc. vestimenta): gamle Klæder, stiet el. pialtet Dragt, Digest. ∞ causa, (i Udsædning deraf), ibd.; af — pannicululus, i, m., dem. af pannus: lidet Stykke Døi; df. en Klud til Forbinding, Cels.; men Juvenal. 6, 260: ∞ bombycinus, (det tyndeste og fineste Klædeben).

Pannonia, ae, f.: Landstabet Pannonien imellem Dacien, Noricum o. Illyrien; var dobbelt: ∞ superior o. inferior; vid. Plin. 3, 28; — B) df. I) Pannoniācus, 3: pannonisk, augures, Spartian. Sever. 10; — 2) Pannoniēus, 3, bella, Suet. Aug. 20; ∞ cattae, Martial. 13, 69; — 3) Pannonius, 3, hvf. subst. Pannonius: en Pannonier, Tibull.; pl. Pannonii, Suet. Tib. 17; — 4) Pannonis, idis, fem. adj.: pannonisk; — ∞ ursā, Lucan. 6, 220.

pannōsitas, atis, f., entis (gen.): Stubens rynkede og ligesom pialtede el. lasede Vægfæfthed, Coel. Aur.; af — pannōsus, 3, [pannus]: pialtet el. laset, flædt i Pialter, i simpel el. ringe Dragt; — panis pannosis (hominibus), Cic. Att. 4, 3; cf. Justin. 2, 6; — II) df. „overf.“: A) ligesom pialtet, d. e. rynket el. visken, indfalden el. indtræret, mamma, Martial., macies, Senec.; men ∞ flex aceti, (flimlet), Pers. 4, 32; — B) ringe, ussel, fattig, resculea, Appul. — pannuceus, (-eius), 3, [pannus]: pialtet el. laset, vestis, Petron. Sat. 14; — II) „overf.“: rynket el. visken; — ∞ mala, (strumpene), Plin. 15, 15; — ogs. rynket af Væde, Baucis, Pers. 4, 21.

pannulus, i, m.: liden Styffe Toi, Ammian.; — pannuli, forstrikte Klæder el. pialter Dragt, Appul.; dem. af — pannus, i, m., (πῆνος, dor. πῆνος, i. e. textum el. tela); df. I) „egenl.“: Klædeben el. Klædning, (særv. vævet i et eneste Stykke); — pannis fraudare duobus, Martial.; cf. Hor. Od. 1, 35, 22; men pannus duplex, id. Ep. 1, 17, 25, (rimet. af grevt Toi); — „bef.“ ogf. pialtet el. ringe Dragt; — pannis obsitus, Ter. Eun. 2, 2, 5, cooperitus, Lucr.: pialter el. i Pialter; cf. Senec. Ep. 20; — II) „overf.“; A) „alm.“: Lap el. Klud, oel.; vid. Hor. A. P. 16; men moto panno abigere, (med et Klæde el. Tørklæde), Martial. 10, 5; f. ogf. Hor. Epod. 17, 51; — ogf. Bind el. Omflag om et faaret el. befordiget Eted, Plin. 29, 37; ogf. Styffe el. Toi til at fiske ind i Saaret, Colum. 6, 12; ogf. el. Evob, Ovid. Ib. 235; — B) „bef.“; a) et Hævedbind, Val. Max. 7, 2, extern. 5; — b) Klæde el. Pese, hvori noget opbevares, Petron. Sat. 35; — c) etflags travlet Vævt, som (foruden glans) forseem: mer paa ægiolops, Plin. 16, 13; — not.: pannum, f. pannus, Nov. ap. Non.; — pannibus, f. pannis, Enn. ap. Charis. — pannivellum, i, n., efter Varro L. 5, 23, (Müll.): a panno et volvendo filo, alff. Væverspøten med Slat. — pannychismus, i, m., παννυχῖος: at giennemvæge hele Natten, Arnob. — pannychius, 3, παννυχῖος: sem varer hele Natten; — ∞ negotium, M. Aurel. ap. Front.

panomphaeus, i, m., πανομφαῖος: fra hvem alle Drakteskrar udgaar; — ∞ tonans, (i. e. Jupiter), Ovid. Met. 11, 198. — I. Panope, es, o. Panopea, ae, f.: en af Hæderne, Virg., Albion. — 2. Panope, es, f.: By i Phocis, Ovid. Met. 3, 19. — Panormus, (-os), i, f., o. Panormum, i, n., Πανόρμος: By paa Sicilien, (hodi. Palermo), Cic., Liv.; cf. Sil. 14, 262; — B) df. Panormitanus, 3, legat., Cic. Verr. 2, 49; — not.: ogf. er Panormus: en By paa Samos, Liv. 37, 10. — panosus, 3, [panis]: der ligner Brød, eibus, Coel. Aur.

pansa, ae, m., [pansus, 3, 2.pando]: med brede Jodder; — (hominem) ... pansam aliquantum etc., Plant. Merc. 3, 3, 55; — not.: Pansa: remersk Tilnævn, vid. Plin. 11, 105. — pansebastos, i, m., πανσεβαστος, (i. e. omnino venerandus), ligesom paneros: etflags Hædsten, Plin. 37, 66. — pansus, 3, partic. o. adj. af 2.pando.

pantagathus, i, m., πανταγᾶθος: aldeles god el. ypperlig; df. pantagathi: etflags bedrøvelende Jagle, Lamprid. Anton. Diadum. 4; — II) en Vengænfse paa Væsten pulegium, Appul. — Pantagies, (-as, -a), ae, m., Πανταγῖς, (-ας): Jled paa Sicilien i d. Leontinse, Virg., Ovid., Plin. — Pantarces, is, m., Πανταρχῖς, (i. e. omnes juvenis), Epitbet til Jupiter, Arnob. — pantex, icis, m., (Priap. 83, 28), inc., oftest in pl. panticæ: Tarmene; — Eo (vino) vos vestros panticæque adeo maderacitis, quum ego sim hic siccus, Plant. Pseud. 1, 2, 51; cf. Martial. 6, 64, 19; men Virg. Catal. 5, 31, etc panticæ: Vøfser, ogf. Spart. Hadr. 19, o. Ammian. — Panthæon, (-eön, um), i, n., Πανθήων, (-θών): I se. templum: det af Agrippa byggede prægtige Jupiters tempel i Rom; — vid. Plin. 36, 21, ogf. Spart. Hadr. 19, o. Ammian. 16, 10; — II) se. signum: et Gudebillede, hvorpaa flere Gunders Symbeles findes, Auson. Epigr. 30.

I. panther, eris, f. und. panthera. — 2. panther, eris, m., πᾶνθηρον: etflags Net el. Garu, Varro L. 5, 20. — I. panthera, ae, f., πᾶνθηρα: Pantheren el. Pantherdyret, ogf. om Sammen, Varro; — pictæ, (spættede), Ovid.; cf. Cic. Fam. 2, 11, o. Plin. 8, 23; — not.: panther, eris, m., auct. carn. d. Philom. 50. — 2. panthera, ae, f., πᾶνθηρα: den hele Jangst; — 2. emere ab aucupe, Digest. — pantherinus, 3, [I. panthera]: af en Panther, pellis,

Plin.; df. „overf.“: spættet (sem et Pantherkind); — ∞ mensæ, Plin. 13, 30; men comist: Pantherium genus (hominum, neml. som mærket med Pidsken), Plant. Epil. 1, 1, 16. — Panthæum, i, m., f. und. Pantheon.

Panthæus, (-oos), ctr. Panthus, i, m., Πανθαῖος, Πανθαῖος, Othryades: en Søn af Othrys, Virg. Aen. 2, 319; voc. Panthu, (ctr. f. Panthoe), ibd. 322; — B) df. Panthoides, ae, m., Πανθοΐδης: Søn af Pantheus el. Panthus, (i. e. Euphorbus), vid. Ovid. Met. 15, 161; — not.: fise. paastet Pythagoras, engang at have været denne Euphorbus, vid. Ovid. l. c., o. Hor. Od. 1, 28, 10.

Pantica, ae, f., f. und. I. Panda. — panticæ, um, m., f. und. pantex. — Pantolabus, i, m., (παντολάβος, sem tager Alt): Ræner paa en Parasit, Hor. Sat. — pantomima, æ, fem. af pantomimus, Senec. ad Helv. 12. — pantomimicus, 3, παντομιμικός: pantomimist; — ∞ ornamenta, Senec. Ep. 29. — pantomimus, i, m., παντομίμος: Pantomime el. Pantomimist, Balletdanser, Suet. Aug. 15, id. Calig. 36, oftere, o. 2.; — II) „overf.“: Pantomime el. pantomimist Stykke; — in eodem pantomimo mythico etc., Plin. 7, 51.

panucula, ogf. ctr. panucula, ae, f. und. panucula. — pānus, i, m., [af πῆνος, dor. πῆνος, i. e. textum el. tela]: den om Væverspøten el. Spøten vundne Traad til Slat; — Intus modo stet rectus subterminis panus, Lucil. ap. Non.; — II) „overf.“ ifølge etflags Lighed; A) en Hævelse el. Byld; vid. Cels. 2, 28; viscum panos mitigat, Plin. 24, 6; — B) Bisse paa Hirsken, id. 18, 10.

I. papa, (pappa), ae, f.: Naturlyd, hvormed lallende Børn forlange Mæ; hvf. Varro ap. Non.: quum cibum ac potionem buas ac papas dicunt. — 2. pāpa, ae, m., πάππας, (i. e. pater); df. særv. en anset Lærer i Kirken, navn. en Biskop, Tertull. — pāpae, interj., παπαί, sem Udraab i Forundring, emtr. vort: billemand el. billeksam, oel.; vid. Ter. Eun. 3, 1, 26, o. Plant. Rud. 4, 2, 33; — ogf. bekræftende: min Sanden, paa min Tro, oel.; Equid heo te? P. men? papae! ibd. 2, 2, 48. — pāpas, ae, o. atis, f. und. pappas.

papaver, eris, n., (oe. ferel. m.): Valsmue, germ. der Rehn, vid. Plin. 19, 53; — ∞ candidum, nigrum, etc., ibd.; men ∞ saporiferum, Virg., Cereale, (til at frise, el. som Symbol paa Frugtbarhed), id. Ge. 1, 212, o. vesicum, (rimet. tærende), ibd. 4, 131; cf. Ovid. Fast. 1, 661; lacrima papaveris, (d. e. Opium), Scrib. Larg.; — ogf. in pl.: ∞ Lethaea, Virg., purpurea, Propert.; papaverum capita, Liv. 1, 54; — men in m.: ∞ Gallicanus, Cato; cf. Plant. Poen. 1, 2, 113; ligel. erdsprognis: confit cito, Quam si tu objicias formicis papaverem, id. Trin. 2, 4, 7; — II) papaver fici, (Nigenferne), Tertull.; — men lignelsevis: omnia dicta lactaque quasi papavere et sesamo sparsa, Petron. Sat. 1. — papavēratus, 3, vestis el. toga; vid. Plin. 8, 74, o. Lucil. ibd., ogf. Plin. 19, 1, rimet. valmuesarvet el. ginsende sem Valsmue. — pāpāverciūm, i, n., dem., hvf. Appul. en Vengænfse paa Planten leontopodium; o. — papāvereus, 3, af el. paa Valsmueplanten, comae, (Valsmueblomsten), Ovid. Fast. 4, 438.

Paphiacus, 3, Paphie, es, f., o. Paphius, 3, f. und. 2. Paphos. — Paphlagon, el. Paphlago, onis, m., Παφλαγών, -ωνος: en Paphlagonier, Nep. Dat. 2; men som Skældsord: Phrygasque et Paphlagonas appellatos etc., Curt. 6, 11; — B) df. Paphlagonius, 3, gens, Plin. 6, 2; — h) df. sem. subst. Paphlagonia, ae, (sc. terra): Landskab i Lilleasien, imellem Bithynien o. Pontus, Mela 1, 19, o. Liv. 2, 1.

I. Paphos, i, m., Πάφος: Søn af Pygmalion, ogf. Stifter af den efter ham benævnte By: Paphos, Ovid.

Met. 10, 297, o. Hygin. Fab. 212. — 2. Pāphos, (-us), i. f., *Hēgos*: Sy paa Den Cyperen, med et Venusstempel, egf. Venus bellig; vid. Tac. Hist. 2, 2 fide.; hof. Gutinden beder regina Paphi, Hor. Od. 1, 30; cf. ibd. 3, 28, 11, egf. Mela 2, 7, o. Plin. 5, 35; — B) df. 1) Paphiacus, 3: = fide., Avien.; — 2) Pāphius, 3: paphiē cf. cyprist, Venus, Tac. Hist. 2, 2; — ~ aēs, Ovid. Ib. 411, (i. e. cuprum, Røber); — b) hørende til Venus el. hende bellig, myrti, Ovid., columbae, Martial., lampades, (i. e. hesperus), Stat.; — 3) Paphie, es, f., *Hegip*, i. e. Venus, Martial. 7, 71; — h) Paphie, se. lactuca. (høvent efter Cygnen ved Paphos), Colum. 10, 370.

pāpilio, oms, f.: Sommerfuglen; vid. Plin. 11, 21, o. Colum. 4, 9; egf. ethvert af en Larve udviklet Insekt; vid. Plin. 1, c. 37; tineae — Ferali mutant cum papilionie figuram, Ovid. Met. 15, 373; — II) „overf.“ ifølge etflags Lighed med Sommerfuglens utfprænde Binger: etflags Telt, nævnt til Arigsbrug, in pl., Lamprid.; (df. d. franke pavillon); — pāpiliunculus, i, m., dem.: liden Telt, Tertull.

pāpilla, ae, f., dem. af papula, færd. Refseverte el. Pate, (høf Menneker og Dyr); vid. Plin. 11, 95; egf. papilla uheris, Colum.; — egf. Brynet fely, papillae (senis) jacent, Plin. Ep. 3, 6, (i Vestrieffen af en Billedstette); sub exsertam ... papillam, Virg. Aen. 11, 803; — II) „overf.“ ifølge etflags Lighed; A) ~ surgentes, (om Refsenhepen), auct. Pers. Ven. 13; men ~ auratae, (Gulstærter paa el. om Brynet), Juvenal.; — B) Blære el. Vlegn paa Huden, Seren. Samm.; df. — pāpillatus, 3: formet som en Åney el. Refsenhep; — ~ corymbi, poet. in Anthol. L. 1, 699.

Pāpiniānus, i, m.: her Jurist und. R. Sept. Sev., hrem Lamprid. fæder: juris asylum et doctrinae legis thesaurum; — B) df. Pāpiniānistā, ae, m.: som funderer hans Ræfter, Justinian.; — Pāpinus, i, m.: Bierg i Gall. Cisalp., Liv. 45, 12. — Pāpīrius, (ferast. Papisus, vid. Cic. Fam. 9, 21), a: remerst Elægtis: e. Versfønsaavn; faaf. L. Pāpīrius Cursor, Liv. 8, 30; cf. Cic. l. c.; — B) df. 1) Pāpīriānus, 3, lex, Plin. 33, 13, domus, Cic. Fam. 7, 20, jus civile, Digest.; men ~ solarium horologium, (som Pāpīrius Cursor bragte til Rom); vid. Plin. 7, 60; cf. Liv. 10, 3; — 2) Pāpīrius, 3, lex, tribus, id. — Pāpīus, a: remerst Elægtis: e. Versfønsaavn; faaf. Amuetribunus C. Pāpīus, Cic. Off. 3, 11; fra ham fiderer Lex Papia de peregrinis exterminandis; vid. Cic. l. c., egf. id. Arch. 5; — fra Consulne M. Pāpīus o. Poppaeus fiderer lex Papia Poppaea, (om Elægtfaber, under R. Augustus); vid. Tac. Ann. 3, 25 o. 28, o. Suet. Claud. 23; heder egf. lex Papia, id. Ner. 10.

pāpō, are, f. und. pappo. — pappā, ae, f.: Spise, f. und. l.papa; df. — pappārium, i, n., „egent.“: Bernemat; df. „alleg.“: pappārium libidini alicujus facere, Senec. Contr. — pappas, ae, (egf. pās, Inscript.), m., *πάπας*: fader el. Væter, Juvenal. 6, 633. — pappo el. pappo, are, v. a., [pappa el. papa]: spiser, Plaut. Epid. 5, 2, 62; ~ minutum, (spise Tyggenat), Pers. 3, 17. — pappus, i, m., *πάππος*: 1) Steng el. gammel Mand, Varro; df. fide. Væstefader, Auson.; — II) den haarede Top paa visse Planter, heder frone el. Sædetrone, vid. Plin. 21, 57; cf. Lucr. 3, 387; — III) en Bæverneffe paa Værtten erigeron, Plin. 25, 106. — pāpūla, ae, f.: Blære, Vlegn, Syte, Cels. 5, 18; ~ ardentes, Virg., rubentes, Plin.; df. — pāpūlo, are, v. n.: at sætte Vlegner, Coel. Aur.

pāpūrcēus, 3, [papyrus]: af Papyrusbussen, ellycanium, Plin., naves, id. — pāpūryfer, a, um, [papyrus, fero]: som frembringer Papyrusbussen, septemflua flumina Nili, Ovid. Met. 15, 753. — pāpūrynus, 3: hørende til Papyrusbussen el. til Papyr,

stilus, (af Papyrusbussen), Varro; — pāpūrio, oms, m.: Sted, hvor der vover Papyr, Vulgat.; o. — pāpūrius, 3: = papyraceus, Auson.; — [fide.].

papyrus, i, e., e. papyrus, i, n., *πάπυρος*; 1) „alm.“: Papyrusbussen (i Egypten), cyperus papyrus L.; — papyrus ... nascitur in palustribus Aegypti ... aquis etc., Plin. 13, 22 o. 23, hvor denne Vært beskrives, lige som egf. Papyrusets herfartigelse af dens inder Vært; — men e libro (papyri) vela tegetesque, nec non et vestem, etiam stragulam, ac funes (conficiunt), id. l. c.; ex papyro (i. e. ex ligno papyri) navigia texunt, ibd.; cf. Lucan. 1, 136; — II) „bef.“: heder det er gjort af Papyrusbussen: faaf. A) papyri ligamen, (faaf. el. fine deraf), Colum.; men papyrus candelarum, (faaf. vaxge), Veget.; egf. en Klædning deraf; vid. Plin. 1, c., e. Juvenal. 1, 21; — B) nævnt, egf. Papyr (til en Væg el. til et Væst); — Velim Caecilio, papyre, dicas, etc., Catull. 35, 2; cf. Juvenal. 7, 101; egf. til andet Brug; vid. Martial. 3, 2, (til sin Væg): ne ... Cordylas madido tegas papyro; — h) om Brugen af papyrus til Ligbaaf vid. Martial. 8, 11, o. 10, 97.

par, zen. paris; 1) adject.; A) „alm.“: lige, d. e. af lige el. lignende Betsfæstehed el. Stykke el. Størrelse, oel.: (hverim. similis: af lige el. lignende Gestalt el. Figur, om end ulig i Størrelse); — pares cos magis, quam similes, Quintil. 2, 1, 102, (om Liges o. Sallustius: at de havde mere indre end ydre Lighed); — deq forbindes egf. uvert. par o. similis, ligesom par o. aequalis el. aequalis el. idem; f. nedentf.; — pares ineunt ... certamina, (med lige Kræfter), Virg. Aen. 5, 111; men ibd. 5, 580: discurrere pares, (tilfide el. paa engang); ligel. ibd. 1, 252: paribus alis, (lige nstrafte el. hørende); — aequo et pari jure cum civibus vivere, Cic. Off. 1, 31; omnes virtutes aequales et pares (inter se), id. d. Or. 3, 11; pari atque eadem in laude (ponere), id. Mur. 9; cf. id. Sull. 2: de hoc ... judicium meum et horum pari et unum fuisse; — fertit markes; 1) Constructionen; a) paa Spørgsmaalet høer? haaer oftest abl. m. e. ud. in. fide. gen., el. inf., el. ad: — ut sint pares in amore etc., Cic. Coel. 9; libertate esse parem ceteris (dat.), principem dignitate, id. Phil. 1, 11; cf. Virg. Aen. 1, 705; a nequaquam pari ad virtutem (viro) etc., Liv. 26, 16; cantare pares, Virg. Ecl. 7, 5; Aetatis mentisque pares, (f. aetate etc.), Sil. 1, 370; — b) paa Spørgsmaalet høer? el. høermed? haaer dat., egf. gen., egf. abl. m. e. ud. cum; — ut fratri tuo par sim, Cic. Fam. 4, 9; oratio par rebus, id. Orat. 16; cf. id. d. Or. 1, 16: est enim oratori poëta ... multis orandi generibus (abl.) socius ac paene par; men ejus (viri) paucos pares haec civitas tulit, id. Pis. 1; men quem tu parem cum liberis fecisti, Sall. Jug. 14; cf. Cic. Brut. 59; men In qua par facies nobilitate tua, Ovid. Fast. 6, 801; cf. ibd. 4, 306; scalas pares moenium altitudine, Sall. frgm.; — pares inter se, Cic. Brut. 55; cf. id. d. Or. 1, 18; — egf. er uvert. d. andt Sammenligningsfæd utfalet; non, si te ruperis, inquit, Par eris (se. vitulo), Hor. Sat. 2, 3, 320; — df. egf. absol.: pares cum paribus facillime congregantur, Cic. d. Senect. 3; cf. Hor. Ep. 1, 5, 25, o. Ovid. Her. 9, 32; — c) efter par, (ligesom efter aequo etc.), fan egf. følge el. ac el. atque, ofv.: som el. ligesom; — magistrum equitum pari ac dictatorem imperio, Nep. Hann. 5; cf. Cic. Brut. 11, o. Caes. B. G. 5, 13; — 2) Een figurt. Dictien; a) par pari respondere, Plaut. Truc. a. 5, v. 47, ligel. paria paribus respondere, Cic. Att. 6, 1, (giøre lige for lige); men ibd. 16, 7, heder par pari respondere, at betale firar; Par tu pari referto, (giør Giengjæld), Ter. Eun. 3, 1, 55; cf. id. Ad. 1, 1, 48; men Cic. d. Or. 2, 54: quae paria paribus referuntur, (Sætninger af lige Længde, el. *ισόζωλα*); — b) paria facere: hantle ligetan, giøre Giengjæld, Senec. Benef. 3, 9; men paria facere

cum aliquo, id. d. Ir. 3, 25: giere op med nogen, flarere el. betale nogen; men id. Ep. 101: quotidie cum vita paria facere, (tilfredsstille Livets daglige Fordringer, leve forstandigen); cum negotiis paria facere, (blive færdig dermed), Plin. Paneg. 81; pro munere paria facere, (være taknemmelig derfor), ibd. 6; — ligel. facere parem rationem cum aliquo, (betale el. flarere), Senec.; ligel. paria facere cum rationibus domini, Colum.; — c) ex pari, som adv.: paa lige Vis el. Maate; — sapiens ex pari cum diis vivit, Senec. Ep. 59; — d) Indere par impar, (lege effen el. ueffen, som Verneft el. Morftabspil), Hor. Sat. 2, 3, 248; cf. August. ap. Suet. Ang. 71; — B) „bef.“ el. ifølge Sammenhængen beder par egf.: a) som er lige stærk el. færdig i flere Ting el. med flere Hensyn; — ut par sis in utriusque orationis facultate, Cic. Off. 1, 1; animo ac viribus par, (ligesaa modig, som stærk), Liv. 4, 19; cf. id. 26, 19; — b) som er nogen el. noget veren; — parem esse alicui, (bestaae sig derimod), Caes., Hor.; omnibus bellis par, Justin.; men Nep. Them. 4: universos pares esse posse (sc. hostibus); cf. Cic. Att. 12, 15: sed adhuc pares non sumus (sc. sletui: jeg kan endnu ikke betvinge min Gæd); — c) tilhørende, påseende, fæmmelig; — ut par fuit, (som det sig burde), Cic.; ligel. quid me facere par sit, id.; cf. Hor. Ep. 4, 15, 25, v. Cic. Lael. 22; — egf. c. dat.; ut constantibus hominibus par erat, id. Div. 1, 55; erit par rebus oratio, id. Orat. 56; — egf. m. flgt. ut: Non par videtur ... una ut siet (f. sit), Plaut. Bacch. 1, 2, 31; — egf. c. acc. pers.; ut par erat principem etc., Plin. 37, 7; — not. a: par f. duo; pares reges, Propert. 3, 7, 51; f. egf. nedenf.; — not. b: superl., parissimus, 3, Plaut. Cure. 4, 2, 20; — not. c: nom. fem. paris, f. par, Attius ap. Priscian.; — II) subst.; A) m.: Rigemand; df. „overf.“: Modftander el. Modftæmper; — parem quaesitum Hannibali, Liv. 22, 27; cf. id. 28, 44; egf. en Rival i Statsstyrelsen; vid. Vell. 2, 29 v. 33; — B) comm.: Jælle el. Mage; — Cum pare quaeque suo etc., (med sin Mage), Ovid. Fast. 3, 193; cf. ibd. 526; men Cic. Pis. 8: edicere ausus est cum illo suo pare, ut etc.; serpens parem quaerens, Hygin.; — C) neutr.: Par; — par nobile fruticum, etc., Hor. Sat. 2, 3, 243; vix tria ... paria amicorum, Cic. Lael. 4; scyphorum paria complura, id. Verr. 2, 19; par columbarum, Ovid.; unum par aquilum, Plin.; — „bef.“ em Glatiatorerne, vid. Cic. d. Opt. Gen. Or. 6; dog er gen. gladiatorum oftere udfaldet; faal. Cic. Pis. 12: in ejusmodi pari; ligel. ordinaria paria, Senec. Ep. 7; men Hor. Sat. 1, 7, 19: Rupili et Persi par pugnati, (f. Rupilius et Persius, ut par, pugnant).

parabilis, e, [l. paro]: let at erbyrde; — ∞ divitiæ naturæ, Cic. Tusc. 3, 33; cf. id. Fin. 1, 13; res non magno parabiles, Senec. Ep. 5. — pārābōla, ae, o. parabole, es, f., παραβολή: Egnelsen som Talefigur; vid. Quintil. 6, 3, 59, v. Senec. Ep. 59; — II) i Kirkeproget: Egnelse, Parabel, Tertull. — pārābōlanus, i, m., [ubvædet Form af parabolus], (ligesom secundanus af secundus), eprel. Bøvehals; df. Syggeveger i en Smitsot, Cod. Just. — pārābōlice, adv., [parabola]: ligesvevise, Sidon. — pārābōlus, i, m., παράβολος: der styrter sig i Jare, Bøvehals, Cassiod.

parācentesis, is, f., παρακέντησις: Dypriffen el. Dypriffen, Incision, (som Chirurgical Operation), Plin. 25, 92, Veget. — paracentētiōn, i, n., παρακέντησιον: det til en Incision brugte Instrument, Veget. — pārāchāraetes, ae, m., παραχαράτης: en Jælfmonter el. Jælfner, Cod. Theod. — Pārachelōis, idis v. idos, f., Παραχελούς: By ved Floden Achelous, Liv. 39, 26. — pārāclētus, (clitus), i, m., παρακλήτος: den Tilfaldte el. som

talbes til Hielp; df. Hielper el. Trostler el. Bøstytter, Tertull.; — II) en af de valentinske Gæner, Tertull.

parāda, ae, f., (rimel. gallist Ord): etflags Telttag paa Skibe, til Bøstytelse imod Regn og Sol, Sidon. — paradiastole, es, f., παραδιαστολή, (i. e. discriminatio el. distractio, Quintil. 9, 3, 65): rhetorisk Figur, hvorefter modfæste Begreber forbindes ifølge etflags Lighed, Rufinian., (der citerer Virg. Ecl. 3, 80 flgd.) — paradigma, atis, n., παράδειγμα, i d. gramm. v. rhet. Epreget: Erempel el. Paradigma, Charis., Diomed.; men ∞ Platonium, Tertull. — parādisiacens, 3, παραδισιακός: paradisiisk, sedes, Alcim. Avit. — parādisiacōla, ae, m., [paradisus, colo]: Indvaaner af Paradiset, Prudent. — pārādisus, i, m., παράδεισος, hos Perserne: Lyshave el. Lyshof el. Dyshave; vid. Gell. 2, 20; — II) „overf.“: Paradiset, som de første Mennefters Opholdssted, Hieronym.; — df. alter „overf.“: Himmelen el. de Saliges Boliger, Tertull.

pāradoxus, 3, παρadoxος: uformodet, paafaldende; men alene substantivt; I) paradoxus, i, m.: som imod Forventning paa en Dag seirer i iuncta og i pancration, Augustin.; — egf. efter schol. ad Juvenal. 8, 181, bede Mimiferne: paradoxi; — II) in neutr.; A) en Talefigur, hvorefter Rufinian. d. fig. sent.: paradoxon sive hypomone, sustentatio vel inopinatum; — B) hos Stoicerne: en paafaldende (eg ligesom urimelig) Paastand; — haec paradoxa illi: nos admirabilia dicamus, Cic. Fin. 4, 27; — egf. er Paradoxa, (pl.): Navnet paa et Skrift af Cicero, hvori faadanne Sætninger ere behandlere paa Stoicernes Vis; vid. Cic. Parad. proem.

pārānesis, is, f., παραίνεσις: Formaning, Forstift, Vulcat. Avid. Cass. 3. — Pārātaecōne, es, f.: Landskab i Persien, Plin. 6, 31; — B) df. Paraetaeci, orum: Indvaanerne deraf, id.; egf. Paraetaecae, arum, m., vid. Nep. Eum. 8. — Pārāctōniū, i, n.: By og Havn i Nordafrika, imellem Egypten og Syrtierne, Plin. 5, 5, Ovid.; — B) df. Pārāctōnius, 3, portus, Mela 1, 8; — b) df. subst. Pārāctōnium, i, n.: en luid fin Kilde som Jareffes, Plin. 35, 18, Vitruv. 7, 7; — 2) „poet.“ egf. ægyptisk, Nilus, Stat., urbs, (i. e. Alexandria), Lucan.; ligel. africanus, serpens, Sil., litus, id.

parāgauda, ae, o. paragaudis, is, f., (rimel. efterlandt Ord): en til Frydelse indvædet Vord el. Stribe paa Klæder, Cod. Just.; — II) „overf.“: en broderet Klædning, Valerian. ap. Vopisc. Prob. 4. — pārāgoge, es, f., παραγωγή: et Ords Forlængelse; faal. mittier f. mitti, Diomed.; — df. adject. parāgoga (παράγωγα) verba: forlængende Ord; faal. fontanus af fons, id. — pārāgogia, orum, n., παραγωγή: Bandleddinger, Cod. Just. — pārāgramma, atis, n., παράγραμμα: en Striderstelt, Hieronym.

parālipōmena, orum, n., παραλειπούμενα, (i. e. praetermissa); df. i Bibelen: Chroniferne Bøger, Hieronym. — pārālius, (-os), on, pārālios: som findes el. vorer ved Havet, Plin. 20, 78, o. 26, 41. — pārāllelōgrammus, 3, παραλληλόγραμμος: bestaaende af Parallelinier, mensura, Frontin. — parallelōnius, 3, ligesom flgd.: parallel, terminus, auct. d. Lim. ap. Goes.; af — pārāllelus, (-os), on, pārāllēlos: parallel, linea, (der overalt flaaer lige vidt fra en anden), Vitruv., tabulae, id.; — ∞ circuli, egf. absol. paralleli: concentriske Cirkler el. Parallelcirkler paa Himmelflugen, vid. Plin. 6, 39; — paralleli ... latine aequidistantes, Capella. — Pārālus, i, m.: atheniensist Heros, navn. som Valeri af Protogenes, Plin. 35, 36, Cic. Verr. 4, 60. — pārālysis, is, f., παράλυσις: Nervernes Slappelse, resolutio nervorum, Cels.; df. Slagflod, Plin. — pārālyticus, 3, παραλυτικός: som lider af Slag-

fled; ogf. værftbruden el. lam, Plin. 20, 34; cf. Petron. Sat. 131.

pārāmesē, *es, f., παραμῆς*, (sc. chorda): Stræng ved den mellemste, alts. af fem: den anden; df. fem Tone: der ligger nærmest den mellemste, (d. e. det giennemfprogne h), Vitruv. 5, 4. — *paranete*, *es, f., παρανήτης*, (sc. chorda): den næstfide Stræng; df. den næstfide Tone, Vitruv. 5, 6. — *parangarius*, 3, *παράγγαριος*: sem pdes fernden den egentl. Døveri-tigefle, praestatio, Cod. Just.; ogf. absol. *paran-garia*, (sc. praestatio): Bøveriitigefle, ibd. — *paranymphus*, i, m., *παρόνυμφος*: Brudens Hører el. Hørføyer, Venant. Fort.; — df. fem. *paranympha*, *ae*: Brudepige, Isid.

pārāpegma, *atis, n., παραπέγμα*: det Ophæstede; df. *overf.*: astronomif. Beregningsstæle, Vitruv. 9, 7, extr. — *parāpētasiūs*, 3, *παράπετασιος*: betaf-fende; — ∞ *adfectia*, Cod. Just.: udfælsende Dag, et Står. — *pārāpēteuma*, *atis, n., παραπέτευμα*: Billet paa Korn af de offentlige Magaziner, Cod. Just.

pārāpherna, *orum, n., παραφέρνηα*: hvad Men-nedbringer foruden den egentlige Medgift, Galli pecu-nium dicunt etc., Digest.; — df. *paraphernalis*, *e*: børende dertil, ibd. — *paraphoros*, *on, παράφορος*: af en flet el. ringe Art, alumen, Plin. — *para-phrasis*, *is, f., παράφρασις*: Omftrøining: — *versus* ... *paraphrasi* audacius vertere etc., Quintil. 1, 9, 2. — *paraphrastes*, *ae, m., παραφράστης*: der over-fætter omftrøinende, Hieronym.

pārārius, i, m., [pari]: Nægler, Hunderhandler, Mellemmand; — *quidam* voluit interponi *pararios*, Senec. Benef. 2, 23. — *parasanga* el. *parasanges*, *ae, m., παρασάγγης*: perfikt Mil (af 30 indtil 60 Stadier), Plin. 6, 30. — *parasceve*, *es, f., παρασκευή*: Tilbe-redelse el. Hørbereidelse; df. hos Zoderne: Dagen for Sabbaten, Tertull. — *parasitopæsis*, *is, f., παρασιώπησις*, (i. e. reticentia), den Talefanger: at man siger sig at ville forbigaae, hvad der dog netop ved denne Talefs Vending bliver anført, Rutil. d. fig. sent.

parāsita, *ae, fem. af parasitus*: en Snylterffe, Hor. Sat. 1, 2, 98; — II *overf.*: otus (Drenglen) hubone minor ... imitatrix alias avis et parasita, Plin. 10, 33. — *parasitaster*, *stri, m.*, dem. af *parasitus*, Ter. Ad. 5, 2, 4. — *parasitatio*, *onis, f.*, [parasitor]: Snyltergiefteri, Plaut. Amph. 1, 3, 23. — *parasiticus*, 3, *παράσιτος*: børende til Snyltergief, ars, Plaut., mensa, Aug. ap. Suet. Vit. Hor. — *parasitor*, *ari, v. dep. n.*: agerer Snyltergief, Plaut. Pers. 1, 2, 3, offere; af — *parasitus*, *i, m., παράσιτος*: Medgifter el. Verdgief; — ∞ *Jovis*, (sem deltaget i hans Offermaaltid paa Capitolium), Varro; — b) *poet.*: parasitus Phoebi: en Stuepiller, Martial. 9, 29; — II) *df. overf.*: selsbuden Børdgief el. Madven; fremstillet hyppigen af Plautus, nænl. i Snylterne Persa o. Stichus, ogf. af Terentius i Eunuchus; cf. Hor. Ep. 2, 1, 173, o. Cic. Lael. 26; — *comist* *er* Plaut. Epid. 2, 3, 6: Ne ulmos parasitos faciat, quae usque attondeant (skal indbyde dem til Giest paa min Hys, for at de øfs); — *not.*: efter Plaut. Cure. 2, 3, 79, *er* Hercules Parasiternes Bøsthyter.

pārastas, *adis, f., παραστάς*: firantet Pille el. Støtte, (sem Dørtølse), Vitruv. 10, 15. — *parastata*, *ae, f., παραστάτης*: = *irgd.*, Vitruv. 5, 1. — *parastaticae*, *ae, f., παραστατικῆς*, *se. columna*, ligesom *irgd.*: firantet Pille el. Støtte, Plin. 33, 15, o. Vitruv. 9, 9; — II) *overf.* *e. in pl.*, *parastaticae*: tvende Ben i Hestens Knae, Veget. — *parastichis*, *idis, f., παραστιχίς*: det af Begyndelsesbøgstavene i et Bød dannede Ord, et Acrostichen; vid. Suet. Gramm. 6. — *pārsignaxis*, *is, f., παρσίγναξις*: hemmelig el. forbuden Sammenfemst, Cod. Just.

paratarius, 3, [1. paro]: = *parabilis*, Apic. — *parate*, *adv.*, [1. paratus]: I) *adm.*: forberedt, efter feregaende Hørbereidelse; — *venire ad dicendum magis audacter, quam parate*, Cic. Brut. 68; — *com-par.*, ∞ *et accuratius dicere*, id. d. Or. 1, 33; *superl.*, *f. nedenf.*; — II) *besf.*: A) *embyggeligen, netagtigen*; — *Sed id, si parate curavi, ut caverem, Tum etc.*, Plaut. Rud. 1, 3, 9; — B) *færtigen*; — *paratissime respondere*, Plin. Ep. 3, 9; cf. Cic. R. Am. 26. — *paratio*, *onis, f.*, [1. paro]: Erhvervelse; — ∞ *difficilis rerum alienarum*, Digest.; men Sall. Jug. 31, *er* *paratio regni*: træden derefter. — *paratragoedia*, *ae, v. n., παρατραγοῦδία*, (-δία): at nedrøffe sig tragiſt el. beitrædende; — *ut paratragoedia carnifex*! Plaut. Pseud. 2, 1, 17, (al. *paratragoedia m. f. Bem.*).

paratura, *ae, f.*, [1. paro]: Tilberedelse, spectaculorum, Tertull. — *1. paratus*, 3, *partic. o. adj. af 1. paro.* — *2. paratus*, *us, m.*, [1. paro]: Tilbe-redelse, Foranstaltning, Udrustning, Forfyning, apparatus; — *paratu militum et armorum etc.*, Sall. frgm. ap. Gell. 2, 27; *omnis ille occulti paratus sacri*, Liv. 10, 4; cf. Tac. Ann. 13, 17, *e. id. Hist.* 2, 95; — *ogf. in pl.*, Ovid. Met. 8, 683; cf. id. Pont. 3, 4, 5: Est opus exiguum, vastisque paratibus impar, (liden påsende til Trium-phens Pragt); — *ogf. prægtige Klæder*; Tyrios induta paratus, Ovid. Fast. 3, 627; cf. id. Her. 16, 191; men *paratus ventris et gaeae*, Tac. Ann. 3, 52. — *paraveredus*, *i, m.*, [parā, i. e. juxta cl. praeter]: Bifest el. Hørfører, Cod. Just. — *parazonium*, *i, n., παραζώνιον*: Dølt til at bære i Væltet, Martial. 14, 32, (i Overfættelse).

Parcae, *ae, f.*, [significum Stammen par besl. m. pars o. partior; cf. *Μοῖρα* af *μέρος*, alts. *eyrel.*: den Tildelende]; *df.* Stebnens Gudinde, Parcen; — ∞ *non mendax*, Hor. Od. 2, 16, 39, *tenax veri*, Pers. 5, 48; — *ogf.* Dødens Gudinde, Ovid. Pont. 4, 15, 36; — *estere in pl.*, Parcae, *Μοῖραι*: Døttre af Erebu o. Nox, Cic. N. D. 3, 17, *hæc* hos Grækerne: Clotho, Lachesis, Atropos, Hygin. Fab. 171, (hos Rømerne: Nona, Decima, Morta); vid. Caesell. Viind. ap. Gell. 3, 16); — *Parcae*, *fatalia nentes Stamina*, non ulli dissoluenda deo, Tibull. 1, 7, in.; cf. Virg. Ecl. 4, 47, o. Hor. Carm. Saec. 29; Parcae immittes, (nødværgelige el. strænge), Propert. 1, 11, 13; *sic* potenti Justitiae placitumque Parcis, Hor. Od. 2, 17, 15.

parce, *adv. af parcus*; I) *egentl.*: sparsomt, knapt; — ∞ *metiri frumentum*, Caes. B. G. 7, 71; *parce* *ac duriter se habere* el. *vitam agere*, vid. Ter. Ad. 1, 1, 20 v. id. Andr. 1, 1, 17; *tam parce* *tamque restricte* etc., Cic. Fin. 2, 13; — *compar.*, *f. nedenf.*; *superl.*, *quam parcissime*, (med storſte Sparfæmhed), Colum.; — II) *fig.*: maadebøldent, tilbagebøldent, varfomt; — *scripsi de te parce* ... *et timide*, Cic. Fam. 6, 7; *men parcus dicere de laude alicujus*, (noget knapt), id. Mur. 13; cf. Hor. Od. 1, 25, in., *e. Quintil.* 9, 2, 69; — *men in superl.*, *civitatem Romanam parcissime dedit*, Suet. Aug. 40.

parcloquium, *i, n.*, [parce, loquor]: sparsomt Tale, Appul. — *parcimonia*, *ae, o. parcimonium*, *i, f. ind. parsim.* — *parcimonius*, *i, m.*, [parce, promo]: knap el. farrig til at give el. yde; — *Non enim parcipromi victu cetero*, Plaut. Pseud. 5, 1, 22; cf. id. Truc. 1, 281. — **parcitas*, *atis, f.*: Sparfæmhed, Macro-b.: *men* ∞ *animadversionum*: Straffenes Giestenbed el. Mildehed, Senec.; *o.* — *parciter*, *adv.*: Bifem af *parce*: sparsomt, Pompon. ap. Non.; — [parcus].

parco, *peperi*, (fæld. *parsi*), *parsum*, (*parcitum*), 3, *v. n. (o. a.)*, [parcus], I) *egentl.*: sparer, ſpaaner, ſøger at bevare; *sedv. c. dat.*, *doq. ogf. "poet."* *e. acc. (f. dat.)*; — *quod parum valetudini parceret*, Cic. Fam. 11, 27; *Nihil pretio parsit, filio dum parceret*, Plaut. Capt. prol. 32; *men absol.*, *parcendo* (sc.

frumento, el. m. udfødt. dat.), Caes. B. G. 7, 71, (ved at spare derpaa): — Nisi eam (pecuniam) mature parci, mature esurit, Plant. Cure. a. 3, v. 11; cf. Virg. Aen. 10, 532: — II) „fig.“; A) „adm.“: bringer ifte, anfranger ifte, ogf. lader være; navnlt. faal. m. Regation e. m. imperat.; — nec impensae ... parsurum, donec etc., Liv. 35, 41; cf. Nep. Pans. 2; — ogf. in pass. impers.; nec parceretur labori, Cic.; — men Tibi parce, (plass dig ifte); Ter. Heaut. 1, 1, 112; — ogf. e. inf.; proinde parce, sis, silem aet jura societatis jactare, Liv. 31, 32, (held inde el. lad være at prale dermed); — „bef.“ este in imperat.: parce, parcite, (ligesom noli, nolite), e. inf., som Smistning af d. negerende Imperativ; — Parce ... contemneret, Ovid. Her. 16, 279; cf. Virg. Aen. 3, 12, v. Hor. Od. 3, 8, 26, ogf. Virg. Ecl. 3, 91; — B) „bef.“; 1) sparer el. skaaner, d. e. forðærver ifte, lader leve el. vedblive; ligel. e. dat.; — non mulieribus, non infantibus pepererunt, Caes. B. G. 7, 28; cf. Nep. Thras. 1; men pass. impers.: mihi parci oportere, (at jeg burde skaanes), Cic. Phil. 2, 24; — ∞ aedificiis, (lade blive skaende), id.; — 2) df. ogf. a) behandler skaansomt el. mildt; — Parcere subjectis, et debellare superbis, Virg. Aen. 6, 851; men ∞ auribus alienis, (skaane for at høre lbehageligheder), Cic. Quint. 12, cf. id. d. Or. 3, 43; — sild. ogf. ∞ feminam (f. feminae), Appul.; — b) holder mig tilbage el. afholder mig derfra; m. ab. el. e. abl. (efter d. udsfale ab); — ut a caedibus et ab incendiis parceretur (impers.), Liv. 25, 25; Parce metu, Cytherea! Virg. Aen. 1, 257; cf. ibd. 9, 656; men m. udsfale. abl., ibd. 6, 835: Tuque prior, in parce, etc., (vær du den første til at holde inde med Kampen); — hibernis parcebat flatibus Euri, (afstede af storme), Virg. Ge. 2, 339; Parce oculis, hospes, (vogt dig for at see derester), Propert. 4, 9, 53; men ∞ auxilio, Cic. Plane. 35, (ifte giøre Brug deraf); — not.: forf. perf. parcuit, Naev. ap. Non.

parcus, 3, [skal være etc. f. paricus. af parum, parvus]; I) „egenl.“: sparsom, snar; absol., ogf. e. gen., ogf. m. in, osv.; — patre parco et tenaci etc., Cic. Coel. 15; pecunia parcus et tenax, Suet. Tib. 16; cf. Hor. Sat. 2, 5, 79; men parcus in aedificando, Plin. Paneg.; „poet.“ ogf. ∞ manus, vid. Hor. Od. 3, 16, 44; — compar., f. nedenf.; superl.: optimus colonus, parcellimus, id.; Cic. d. Or. 2, 7; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) om Personer: som giør noget sparsomt el. med Maatbeld; — nimium parcus in largienda civitate, Cic. Balb. 22; in laudibus suis parcus, (opp. nimius), Plin. Paneg.; parcus in cibum, (som spiser lict), Justin.; somni parcor, Suet.; vini parcellimus, id.; parcellimus honorum, (som modtager saa l. Gæstgæfter), Traj. ap. Plin. Ep. 10, 25; — ogf. e. inf.: parcusque laessere Martem (Cunctator: der ifte gierne vover et Slag), Sil. 1, 676; — 2) om Ting: sparsom el. ringe el. liden; — ∞ sale contigere, Virg. Ge. 3, 403; ∞ lucerna, Propert. 4, 3, 60, (som brænder desigt); ∞ lintea, (de ifte nok udsfaldede Seil), Ovid. Her. 21, 80; — B) „ment.“; a) mild el. skaante; — Paene etiam merito parcor ira meo, Ovid. Pont. 1, 2, 98; ligel. parca verba, (mild Benævnelse), id. Tr. 2, 138; men Propert. 3, 3, 40: Optima mors, parca quae venit apta die, (i fort Tid, d. e. hurtigen); — b) parcellimus hominem vocamus pusilli animi et contracti, Senec. Benef. 2, 31, (smaalig el. aandløs, ødl.).

pardaliansches, is, n., *pardaliansches*: en Pantheren dræbende Giftpilante, fædd. aconitum, (Starnthede), vid. Plin. 8, 21. — pardalios, (-ios), i, m., *pardalios*, (sc. lapis): Pantherstenen, (neml. af dens Pletter), Plin. 37, 73. — pardalis, is, f., *pardalis*: Parderens el. Pantherens Hun, Curt. 5, 1; df. — pardalium, i, n., (sc. unguentum): en Salveart, vid. Plin. 13 2. — pardus, i, m., *pardus*: Pan-

arderens el. Sanpantheren, Plin. 8, 23, v. id. 11, 123; cf. Juvenal. 11, 123: magno sublimis pardus hiatu.

pareas, el. parias, ae, m., *pareas*: en Slangeart, Lucan. 9, 721. — parentatus, 3, (*παράτατος*, *παράτατος*); epld.: som har sin rette Udstrækning; df. „poet. overf.“: voren, mandbar, Lucil. ap. Non. — paredros, on, *πάρεδρος*: som er tilstede derved; — paredri spiritus, Tertull. — parégoria, ae, f., *παρηγορία*: Dymnistring, Trost, Appul. — paregōriens, 3, *παρηγοριζός*: lindrende, remedium, Marc. Emp. — parelion, i, n., *παρήλιον*: Bisol, Senec. Qu. N. 1, 11; solent et hinc fieri parelia, id. ibd. 13.

1. parens, tis, partic., ogf. adj. v. subst. af pareo. — 2. parens, tis, comm., [rimel. f. paricus affario, f. gigno]; I) „egenl.“; A) „adm.“: den Vælsende, d. e. Fader el. Moder; pl. parentes, (tum v. tuum), Forældre; — ∞ tuus, Cic. Sull. 29; parens Neronis, Agrippina, Plin.; duobus facta parens (Latona), Ovid.; niltusque parente parentem Natus erit facto pius et sceleratus eodem, (om Memnon), id. Met. 9, 407; — parentes cum liberis, Caes.; in parentum loco esse alicui, Cic. Plane. 11; ames parentem, si aequus est; sin aliter, feras, Publ. Syr. 8; — B) „bef.“ bede parentes; a) Vedsejlerældre, el. alm. Forældre, Digest.; — more parentum: paa Fædrenes el. Forældrenes Vis, Virg.; cf. id. Aen. 2, 448; — b) Slægtinger, Lamprid. Al. Sev. 67, v. Curt. 6, 10; — II) „overf.“; A) om Guderne; — parens Idaea, Ovid., ogf. parens Idaea deum, Virg., (i. e. Cybele); parens Tegeaea, Ovid. Fast. 1, 627, (i. e. Carmenta); men Hor. Od. 1, 12, 13: parentis laudibus etc., (i. e. Jovis laudibus); — B) oftere om Mennefter og Forhelde; a) ligesom Fader el. Moder, d. e. Stifter el. Begrunder; ogf. Jættel el. Velgjører; — ejus urbis parens Romulus, Liv.; quorum operum ego parens effectorque sum, Cic. Univ. 11; Socrates, parens philosophiae, id.; Tullius, facundiae Latinarumque literarum parens, Plin.; cf. Cic. Pis. 3; ogf. er at bidføre id. Leg. 1, 23: earum (rerum) parens est ... sapientia; — b) parentes kaldes ogf. de Dyr og Lande, hvorfra Colonier ere udbragte; faal. Liv. 37, 54: certare pio certamine cum parentibus etc.; cf. Flor. 3, 18: contra matrem ac parentem suam consurgere; — c) om Dyr og om Væxter; — amissa parente in grege armenti etc., Plin. 8, 66; men om Jigentræets Grene: ut novam sibi progeniem faciant circa parentem in orbem, id. 12, 11.

parentalis, e, [2. parens]: hørende til de afdøde Forældre el. Forfædre; — ∞ ambrae, (deres Skygger), Ovid. Trist. 4, 10, 87; — II) „bef.“: hørende til de Cæremonier og Fester, som anstilles til afdøde Slægtingers Hæd; — ∞ dies (pl.), Ovid. Fast. 2, 548, ogf. parentalia (sc. solennia el. sacra): høitideligt Offer til Hæd for de Afdøde; vid. Cic. Phil. 1, 6: ut parentalia cum supplicationibus miscerentur; — men Parentalia (sc. carmina): en Samling af bidbørende Digte af Auson.; men „poet.“: parentalis Mars, (Kampen paa Memnonens Gravhøi), Ovid. Met. 13, 619; f. und. Memnon. — parentatio, onis, f., [parento]: Vigbegængelse, Tertull. — parentela, ae, f., [2. parens]: Slægtskab; navnlt. ogf. Svigerfæderens Forhold til Svigerfænnen, Capitolin. Gord. 23.

parento, avi, atum, i, v. n. (v. a.), (2. parens); I) „egenl.“: forreter et høitideligt Offer ved afdøde Slægtingers Grave; e. dat., el. absol., ogf. m. Df. ferets abl.; — mortuis parentari (pass. impers.) etc., Cic. Leg. 2, 21; ligel. id. Phil. 1, 6: sepulcrum ... ubi parentetur; parentare hostia maxima, id. Leg. l. c.; men pass.: neque de parentato edimus, (af et Døds offer), Tertull.; — II) „overf.“: ligesom affører et Mord, hævner nogen's Død; — parentandum regi sanguine conjuratorum, Liv. 24, 21; ligel. (ironisk): pa-

rentemus Cethego, Cic. Flacc. 38; cf. Caes. B. G. 7, 17; — ∞ umbris Memnonis solenni caele, ubi nec dervet, Ovid. Am. 1, 13, 4; men ∞ Manibus eorum (Saguntinorum) vastatione Italiae, Flor. 2, 6; cf. Curt. 9, 6.

pareo, iū, itum, 2, v. n., [m. ferandret Quantitet af pario]; 1) agent.: at vife sig, at somme tilfynne, at lade sig fee; — Ad portum quoties paruit Hermonogenes, Martial. 12, 29; immolanti ... jecinora replicata parnerunt, Suet. Aug. 95; quae si ... tam diversa parent simul, Quintil. 1, 12, 1; — II) „bef.“: A) at vife sig paa Betaling (cf. som Betient, f. d. færd, apparere); — Brutius magistratibus parere etc., Gell. 10, 3; cf. Spart. Pescenn. 7: quom unus ad memoriam, alter ad libellos paruiisset; — 2) df. „adm.“: a) at adlyde, at efterkomme; — hic parebit et obediit praecepto illi veteri, Cic. Tusc. 5, 20; cf. id. Phil. 7, 1: ut pareret et dicto audiens esset huic ordini, etc.; — ogf. imperson.: consul ... jubet, ut etc.; dicto paretur, Liv. 9, 32; remissius imperanti melius paretur, Senec. d. Clem. 1, 21; si paritum fuerit conditioni, Digest.; — ogf. m. Lingb. o. Begrebssubjuncter; freta per parentia ventis etc., Tibull. 1, 9, 9; cf. Ovid. Met. 8, 172: men gestus ... animo cum voce simul pariet, Quintil. 11, 3, 65; — b) at være undergøven el. underdanig el. afhængig, at fiene; — quin (ea civitas) Caesari pareret, atque imperata faceret, Caes. B. C. 3, 81; cf. Justin. 1, 2, ogf. Virg. Aen. 7, 185: cui regia parent Armenta, etc.; — quae etc., virtuti omnia parent, Sall. Catil. 2; cf. Hor. Sat. 2, 3, 96; — c) at rette el. føie sig derefter, at give efter el. at vige derfor; — ∞ necessitati, Cic.; ∞ et tempori et voluntati, id. Vat. 1; ∞ dolori et iracundiae omni animi impetu, id. Att. 2, 21; — d) at efterkomme en Ærpligtighe; — Parent promissis etc., Ovid. Fast. 5, 501; ita convenisse ... si pensionibus paruerit (colonus), Digest.; B) impers. pariet: det er aabenbart el. klart el. indlysende, det viser sig tydelig; — quid porro quae-rendum est? factumne sit? at constat, a quo? at pariet, Cic. Mil. 6; — faal. ofte i Retsfprog; si pariet, adversum edictum fecisse, id. Verr. 3, 28; cf. ibd. 3, 22, o. id. R. Com. 4; — III) partic. parens, tis, ogf. som adj.: lydig; — ob has ipsas causas et parentiores habuerunt exercitus et fortiores, Cic. Off. 1, 22, (al. paratiores); — B) df. subst., parens, tis: Undergøven, Underfaat; — parentes abunde habemus, (opp. amicos), Sall. Jug. 102; cf. id. ibd. 3, o. Vell. 2, 103.

pareoron, i, n., παρόρον: en Benaavneise paa Barten heliotropium, Appul. — parergon, i, n., πάργον: Bjarbeide, Biting; navn. ere paa et Mæleri parerga (pl.): Zrater, som ifte høre til Hoved-gjenstanden, Plin. 35, 36, Vitruv. — parhippus, i, m., πάριππος: Bibeft, Cod. Just. — parhypate, es, f., παρῡπάτη, (sc. chorda); den næstøverste Sireng; df. ogf. den næstøverste Tone, Vitruv.

pariambus, i, m., παριαμβος: Bærsføden o. —, ogf. Bærsføden o. —, Dioned.; — not.: skal ogf. være brugt f. pyrrhichius, Quintil. 9, 4, 80. — Parianus, 3, f. ind. Parium. — parias, ae, m., f. ind. parcas. — pariatio, onis, f.: Retfigning; df. fuldfommen Betaling, Digest.; — pariator, oris, m.: som giver fuldt Betaling, Digest.; o. — pariatoria, ae, f.: = pariatio, Augustin.; — [2. pario]. — paricida, ae, f. ind. paricida.

parentia, ae, f., [pareo]: Ærghed, Ærghed, Cod. Just., inc., (al. parentia m. f. Bemærkning). — paries, etis, m.: en Væg; — Nam tua res agitur, paries quom proximus ardet, (Rabervæggen), Hor. Ep. 1, 18, 84; ∞ fissus tenui rima, Ovid.; — parietem ducere, (opføre), Cic., perfodere, id.; intra parietes, (hjemme), Cic. Brut. 8; iisdem parietibus tecum esse, (inten de samme Vægge, i samme Hus), id. Catil. 1, 8; — men comiff „overf.“: ego ero paries (inter vos), Plaut. Truc. 4,

3, 11; — ogf. mærfes Drøsfrogene: utrosque parietes linere, (bære Mappen paa Vægge Stulder), Petron. Sat. 39; cf. Curios ap. Cic. Fam. 7, 29; men in eadum parietem nos inclinavimus, Spart. Hadr. 23, (vi bære ftelet paa en Daare); — not.: parjes f. paries, Virg. Aen. 2, 112.

parietalis, e, = fgd.; — ∞ herba, Marc. Emp.: = parietaria; — parietarius, 3: børende til Vægge el. Mure; — ∞ structor, Jul. Firm.; — II) df. subst. parietaria, ae, f., (sc. herba): Væggent el. Glasurt, Appul.; — parietinus, 3: børende til Husets Vægge el. Mure, forma, Tertull., herba, Ammian.; (f. ind. frgb.); — II) df. subst. parietinae, arum, f., (sc. ruinae): sammensaltede Vægge og Mure, Huiner; — ∞ Corinthi, Cic.; nescio quid ... parietinarum, (ubehjælpelig Røkke), id. Fam. 13, 1; — men lignelfæds: in tantis tenebris et quasi parietinis rei publicae, id. ibd. 1, 3.

Parilia, um, o. Parilicium, i, f. ind. Palilia, etc. — parilis, e, [par]: lige el. ligeformet; — ∞ magnitudines in suo utroque genere, Varro; — ostest „pect.“ f. par; faal. Ovid. Trist. 1, 8, 26: Accipere et parili reddere voce: vale; et noctes pariles agitare diesque, Lucr. 1, 1065; df. — parilitas, atis, f.: Lighed, virtutum, Gell. 11, 3.

1. pario, avi, atum, 1, v. a. o. n., [par]; 1) act.: at giøre lige; medial: at være lige; — paritari deo, Tertull.; — B) „bef.“: neltigere en Gield, giver fuldt Betaling, Digest.; — II) neutr.: at være lige dermed, Tertull.; ligel. pariant inter se, id.

2. pario, peperi, partum o. paritum, 3, v. a.; [f. pareo ab in.], alff. opret.: lader somme tilfynne, lader vife sig; df. 1) agent.: at føde; (om Virene: at bære el. fæfte el. lægge); — si quantum pareret mater ejus, asinum fuisse parituram, Cic. d. Or. 2, 66; ut ea liberis ex se pareret, Sulp. ap. Cic. Fam. 4, 5; alius Latio jam partus Achilles, Virg. Aen. 6, 89; — asina raro gemellos parit, Plin. 8, 68; — ∞ ova, (lægge Æg), Cic., Plin.; — fied. om Hamen: at ayle; faal. Quintil. 8, 6, 31, (e poeta): Et jam leo pariet; — II) „fig.“: A) „overf.“: at frembringe el. ayle; — fruges et reliqua, quae terra pariat, Cic. N. D. 1, 2, cf. Lucr. 2, 898; vitis immittitur ad uvas pariendas Varro; ut ficus obrutae pariant (sc. plantas) at de nedlagte Figenfæner somme op, Plin.; — ogf. at fiste el. begrunde, urbes, Cic. Tusc. 5, 4; — ogf. at frembringe el. opfinde (navnl. Ord el. Udryk); quibus etiam verba parienda sunt, Cic. Fin. 3, 1; cf. id. d. Orat. 2, 27, ogf. id. Orat. 32; men Justin. 4, 1: Fabulae Scyllam et Charybdem pepererunt; — B) „ment.“: a) at tilføiebringe, at forfæfte el. erhverve, — sibi ipse peperit maximam laudem illa accusatione etc., Cic. Off. 2, 13; ∞ sibi victoriam ex hoste, Liv. 7, 31; ∞ sibi amicitiam cum aliquo, Nep. Alcib. 7; — ∞ amicos officio et fide, Sall. Jug. 10; cf. Ter. Andr. 1, 1, 11: Obsequium amicos, veritas odium parit; praeda improbe parita, Cic.; ∞ divitias, id.; honeste paritis bonis privare, id.; — b) at paaføre; — qui sibi letum insoutens peperere manu, Virg. Aen. 6, 431; cf. Tibull. 4, 13, 20; ligel. ∞ alieni aegritudinem, Plaut., curas, Propert.; — III) af partic. paritus, 3: erhvervet, f. ovenf., et subst. pl. parita, orum, n.: det Erhvervede; faal. Ter. Phorm. 5, 3, 5: mei patris bene parita, (hans vel erhvervede Gienom); cf. Cic. Phil. 2, 27, (e Naevio poeta): male parita male dilabuntur; — not.: som depon. mærfes parita ovis, (i. e. quae peperit), Colum. 7, 4.

Paris, idis, m., (ogf. Alexander): Son af St. Priamus i Troja; havde som Hyrde paa Traberget tilidemt Venus Skønhedsprisen; bnf. iudicium Paris etc., Virg. Aen. 1, 27; om hans Bortførelse af den skønne Helena, med Hensyn paa Trojas Undergang,

heder det, ibd. 2, 601: Non tibi ... Culpatus ... Paris etc.; ogs. var han en drabelig Rævefæder, vid. ibd. 5, 370; ogs. en vældig Buefæder, vid. Hygin. Fab. 107 c. 113; f. ogs. Ovid. Her. 5, ogs. id. ibd. 16 c. 17; selv blev han fædret af Psyche, Hygin. Fab. 112; — not.: en Hæderens Paris f. Tac. Ann. 13, 21 etc. — Parisii, orum, m.: Høst i Gall. Celt. cl. Lugd.: deraf Hæderens: Lutetia Parisiorum, (byer nu Paris); vid. Caes. B. G. 6, 3, c. v. ibd. 7, 4, c. 11; — B) df. Pārisiācus, 3, arx, Venant. Fort. — parison, i, n., πάριον: Sætningernes ligelige Jærlighed, Capella.

paritas, atis, f.: Lighed, Armod; c. — pariter, adv.: ligesaa, ligeledes, ligeværd: — laetamur amicorum laetitia, et pariter dolemus angoribus, Cic. Fin. 1, 20; cf. id. Lael. 16, c. v. Plaet. 5, 2; — ut pariter extrema terminetur, etc., Cic. Orat. 12; men om pariter simul, Plant. Curc. 1, 1, 48; — b) forbundet (ligesom aequae etc.) m. flgd. ac, atque, ut: sem, ligesom; — Pariter nunc opera ... ac re dudum, Ter. Phorm. 5, 3, 3; pariter ac si hostes adessent, (ligesom em osv.), Sall. Jug. 46; cf. ibd. 113; men Pariter hoc fit, atque ut alia facta sunt, Plant. Amph. 1, 1, 11; — ogs. m. cum; mecum pariter moleste ferent, Cic. Verr. 5, 67; cf. auct. ad Her. 2, 1; — ogs. m. qualis; pariter suades, qualis es, id. Rud. 3, 6, 37; — men c. dat.; ut ... pariter ultimae (gentes) propinquis imperio parerent, Liv. 38, 16; — II) „bef.“; A) ligesom simul, em Tiden: tilfælde; paa engang; — plura caetella pariter tentaverat, Caes. B. C. 3, 52; multa pariter invadere, Quintil.; — Latina ... cito pariter ire debent, id. 1, 1, 14; — ogs. m. cum; studia doctrinae ... pariter cum aetate crescent, Cic. d. Senect. 4; vixisse cum re publica pariter etc., id. d. Or. 3, 3; — ogs. m. et, atque, — que; quibus mens pariter atque oratio insurgat, Quintil.; seriis jocisque pariter accommodatus, id. 6, 13, 110; cf. id. 10, 5, 14; — ogs. c. dat.; pariterque epulata marito, Stat.; — B) i Gjentagelser heder pariter ... pariter: ligesom ... saa ogsaa cl. tilfælde; — absens pariter aegrum, pariter decessisse cognovi, Plin. Ep. 8, 23; cf. Ovid. Met. 8, 321; — [par].

parito, are, v. a., intens. af 1. paro: bereder mig iverigen dertil; — quid, quum illuc, quo nunc ire paritas, veneris? Plant. Merc. 3, 4, 64; — ogs. m. ut, id. Pseud. 1, 5, 70; — pāritor, oris, m., [parco]: som gier personlig Tjeneste, en Gardist, Aur. Viet. Caes. 2. — Parium, (-on), i. n.: By i Mysien ved Prepentis, Mela 1, 19; — B) df. Parianus, 3, civitas, Cic. Fam. 13, 53, colonia, Plin. 4, 18. — Parius, 3, f. und. Paros.

1. parma, ae, f., πάρις, (lidet) rundt Skjold, som bæres af de lette Drepper og af Hytteri; — cum rotundis velites leves parmis, Varro ap. Non.; cf. Liv. 2, 20, c. id. 31, 35, c. 11; — parmaque inglorius alba, Virg. Aen. 9, 548; — II) „overf.“; A) etværdt Skjold; vid. Virg. Aen. 2, 175, c. Martial. 9, 21; — B) f. gladiator cum parma, (i. e. Threx), Martial. 9, 69; — C) f. Benitil el. Klav paa Blæsebalgen, Auson. — 2. Parma, ae, f.: By i Dacitien, i Gall. Cispad., Liv. 39, 55; — B) df. Parmensis, c: parmenis; — Cassi Parmensis opuscula, Hor. Ep. 1, 4, 3; — pl. Parmenses: Indvaanerne af Byen P., Cic. Phil. 14, 3. — parmatus, 3, [1. parma]: forsynet el. udstuet med Skjoldet parma, vid. Liv. 4, 38 c. 39.

Parmenides, is, m., Παρμενίδης: beremt græst Philosopher fra Elea; vid. Cic. Acad. 2, 42, c. id. N. D. 1, 11. — Parmensis, e, f. und. 2. Parma, — parmula, ae, f., dem. af 1. parma: lidet Skjold; — relicta non bene parmula, ceterat hanc veritatem Skjoldet, neml. paa Jægten, Hor. Od. 2, 7, 10; df. — parmularius, i, m., d. c.: en Tilhænger af de med parma el. parmula udstuede Gladiatører (cf. Threes); vid. Suet. Dom. 10, c. Quintil. 2, 11, 2; — II) etflags

med parma forsynede Betienter hos pontifices, Inscript.

Parnaseus, -asseus, 3, etc., f. und. flgd. — Parnāsus, (-os), cl. Parnassus, i, m., Παρνασσός, -ασός: høit trevædet Bierg i Phocis ved Delphi, Phoebus og Muserne ogs. Bacchus beliggende; — ved Foden deraf laae Byen Delphi med Apollo's Tempel og Drakel; ogs. den castraleste Skilde havde der sit Udspring; vid. Mela 2, 3, Plin. 4, 4, c. Ovid. Met. 1, 317; — heder Mons Phoebo Bromioque sacer, Lucan., ogs. biceps, Pers.; cf. Ovid. Met. 2, 221; — B) df. 1) Parnāsens, 3, Avien.; sædv. Parnasius, (-assius), 3: parnassisk, (tilføls med Høimyn paa Muserne og paa Apello); faal. ∞ laurus, Virg. Ge. 2, 18, rupes, id. Ecl. 6, 29, men ∞ templa, Ovid. Met. 5, 278, (i. e. Parnasus); — ogs. delphisk el. apellisk el. spaaende; ∞ Themis, Ovid. Met. 4, 642; — 2) Parnāsiss, (-assiss), idis, adj. f.; — Ille flayum caput lauro Parnaside vinctus, Ovid. Met. 11, 165. — Parnes, ethis, m., Παρνης, ἥθος: Bierg i Attica, paa Grænsen af Beotien, benignus vitibus, Stat.

1. paro, avi, atum, 1, v. a. (c. n.), [best. m. 2. pario], etværdt: lader femme tilføje; df. 1) „egenf.“; A) „alm.“: bringer el. flaffer tilføje el. tilføje, tilføjer, interetter, ordner; — ∞ prandium, Plant., convivium, vid. Verr. 4, 27; ∞ ac facere turres ... falces testudinesque, Caes. B. G. 5, 22; ∞ incendia, Sall. Catil. 27; quam hic finem aut furum parat? Terent.; quae opus fuere ... paravi, id.; quod parato opus est, para, id. Andr. 3, 2, 13; ∞ insidias alieni, Sall., Iugurthum filio, Terent.; hisce ego non paro me, ut rideant, (hægt gjør mig iffe latterlig for dem), id. Eun. 2, 2, 18; Quin ita paret sese ... ut etc., id. Hecyr. 1, 1, 11; men hic te pares, haec cogites, etc., Cic. Fam. 1, 7; men in quo auditor ... paret se ad discendum, id. Orat. 35; men alterutri se fortunae parans, Vell. 2, 43; men ∞ se alieni, (pænt fig derfer), Propert. 2, 19, 18; — men in pass.: si ita natura paratum esset, ut etc., (var det saa indrettet), Cic. Div. 2, 59; men ut simul in omnia paremur. (forberede os derpaa), Quintil. 11, 3, 25; — bb) undert. ogs.; a) m. Objectsfætn. cl. c. inf., naar der tilføjes en Virkning el. Hensigt, edl.; — Maledictis deterrere, ne scribat, parat, Ter. Phorm. prol.; omni Numidiae imperare parat, Sall. Jug. 13; cf. Virg. Aen. 1, 118 c. 390; — b) m. ut cl. ne; — ac jam uxorem ut arcessat, parat, Ter. Heaut. 5, 1, 75; cf. id. Phorm. 5, 8, 61; men Plant. Mil. 3, 1, 132: Deos paravisse, uno exemplo ne omnes vitam viverent; — c) absol.: forsynet med det Nødvendige, forberet, edl.; — at Romani ... festinare, parare, etc., Sall. Catil. 6; cf. id. Jug. 76; men Liv. 42, 53; jussis (militibus) ad iter parare; — B) „bef.“ em Skiebnet: at bestemme el. berede noget; — cui fata parent, (hvem Skiebnet bestemte at doe), Virg. Aen. 2, 121; quid fata parent, Lucan. 6, 783; cf. id. 2, 68; — II) „overf.“; A) „alm.“: flaffer tilføje, tilføjebring, erbyrder; — Eum mihi precatore paro, Ter. Heaut. 5, 2, 49; ∞ sibi regnum, Sall. Catil. 5; ∞ exercitum, id., commeatu, id.; — B) „bef.“: erbyrder for Pænt, d. c. fiøber; — ∞ hortos aliquos trans Tiberim, Cic. Att. 12, 19; cf. id. Flacc. 29; quae (iumenta) immenso parant pretio, Caes. B. G. 4, 2; servi aere parati, Sall. Jug. 31; — III) partic. parātus, 3, ogs. sem adj.; A) „alm.“: beredt, færdig; — ex parata re imparatum omnem facit, Plant. Capt. 3, 4, 6; Hic si etc., Tibi erunt parata verba, etc., Ter. Heaut. 2, 3, 114; quos locos ... paratos atque expeditos habere debetis, vid. Cic. d. Or. 2, 27; men omnia sibi esse ad bellum apta ac parata, Caes. B. C. 1, 30; — ogs. c. infin.; id quod parati sunt facere, Cic. Quint. 2; cf. Caes. B. G. 2, 3; — ogs. c. dat.; ferri acies ... Stricta, parata neci, Virg. Aen. 2, 334; ∞ animus sceleribus, Tac. Ann. 12, 47; athleta certamini paratior, Quintil. 8, 3, 10; — B) „bef.“: 1) forsynet dermed, udrustet dertil; — (armati), qui scutis telisque parati ornatique sunt, Cic. Caccin.

21; quo paratior ad usum forensem promptiorque esse possim, id. Divin. in Caecil. 13; homo ad omne facinus paratissimus, id. Mil. 9; — egf. m. ab; si paratior ab exercitu esses. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 10; — egf. m. in e. abl.; Scaevola in iure paratissimus, Cic. Brut. 39; cf. id. ibd. 12; — 2) ligefem ruñet til Kamp, slagfærdig; egf. beredt paa Krig, forslagen, listig; — Hærmicos ad partes paratos, (man havde givet dem en Rolle), Liv. 3, 10; quum paratus meditato-que venisses, Cic. Quint. 11; cf. Ter. Andr. 5, 4, 6.

2. paro, are, v. a., [par]; 1) „alm.“: agter lige; — Eodem hercle vos pono et paro; parissimum estis iibus, Plant. Cure. 4, 2, 20; — 11) „bef.“: ~ se cum aliquo: fammentlige fig. dermed; df. i Ketsfpregat: si etc., se cum collega paraturum, (vilde han enes el. forliges med ham derom), Cic. Fam. 1, 9; cf. Fest. p. 234, (Müll.). — 3. paro, onis, m., παρόν, ligefem myopar: ctilags Jættel. Efib. Cic. (post.) Jap. Isid.; cf. Gell. 10, 5, e. Fest. p. 222, (Müll.). — parochia, ae, f., παροχή: Hjælp af den Rejsendes Hjemstedenheder, (f. und. parochoia), Cic. Att. 13, 2; — parochoia, ae, f., f. und. parochoia, — parochois, i, m., πάροχος: der (paa offentlig Beskøftning) forsyner rejsende Embesamant med visse Hjemstedenheder; vid. Hor. Sat. 1, 5, 46, v. Cic. Att. 13, 2; — 11) „overf.“: Borten i Huset, (egenl. Stæfferen), Hor. Sat. 2, 8, 36. — parodia, ae, f., παρῳδία, el. παρῳδή, (Medfang): træffende Svar med Allusion til det Høregaars, (nævn. med Mærstænderens egne Ord), Pseud. Ascon. ad Cic. Verr. 1, 10; — paroecia, ae, f., παροικία: geistlig Stift, Augustin.

paronychium, i, n., ο paronychia, ae, f., παρωνυχία: Neglsbyld, Neglerod, Plin. 21, 83, cistere. — Paropamisus, i, m., Παροπαμῖνος: Bierge i Armen, hvi. Inusføden har sit Ursprung, Mela 1, 2; cf. Plin. 6, 21; — B) df. Paropamisii, orum, m.: de derom boende Gæst, Mela l. c. — paropsis, idis, f., παρῳπῖς: Jæd el. Matfad, Martial. Juvenal.; egf. paropsis, Petron., Digest. — paroptus, 3, πάροπτος: let el. titet fægt, pullus, Apic. — Parorea, (-ia), ae, f., Παρόρεα: Landskab i Thracien, Liv. 39, 27.

Paros, (-us), i, f., Πάρος: Di Egeærthavet, beremt af dens hvide Marmor, hvi. ~ marmorea, Ovid., nivea, Virg.; var Digteren Archilochus's Hjemsted; — rimel. egf. med en By af samme Navn; vid. Nep. Milt. 7; — B) df. Parius, 3, crimen, Nep. Milt. 8, marmor, Hor., lapis, (i. e. marmor), Virg.; men ~ jambi, (i. e. Archilochici, f. event.), Hor. Ep. 1, 19, 23; — pl. Parii, orum, m.: Jædæanerne af Den By, Nep., Liv. — parotis, idis, f., παρῳτῖς, (sc. glandula): Byld bag Øret, Plin. 21, 10; cistere in pl., id.; — 11) „overf.“: isølge ctilags Lighed: Aragsten (i Bygninger), Vitruv. 4, 6.

parra, ae, f.: ctilags liden Jægl, (rimel. germ. Ribi), hvi. Østg. varslende Uheld; vid. Hor. Od. 3, 27, in.; egf. oenante o. vitiparra, Plin. 10, 45; — Parrhasia, ae, (o. -e, es), f., Παρῳασία: By i Arcadien, Plin. 1, 10; — B) df. 1) I. Parrhasius, 3; a) arcadii, virgo, Ovid. Trist. 2, 190, (i. e. Callisto: Datter af den arcadiske Konge Lycaen); men ~ Euander, Virg. Aen. 11, 31, (der fra Arcadien var dragen til Italien); vid. Ovid. Fast. 1, 478; men ~ dea, ibd. 618, (hans Gemalinde Carmenta); ~ axis, Senee. Herc. Oct., (i. e. polus arcticus); ~ jugum, Martial. 6, 25, (i. e. plastrum septentrionale); — b) borende til Palatum, (hvorpaa Euander byggede el. boede); — df. palatinsk el. kejserlig, domus, Martial. 7, 56, aula, ibd. 99; — 2) Parrhasis, idis, adj., fem. af frage., aretos, Ovid., ursa, id., (i. e. ursa major el. Callisto); figel. Parrhasides stellae, Ovid. Fast. 4, 577, (i. e. septentriones); — b) egf. subst. Parrhasis, Ovid. Met. 2, 460, (i. e. Callisto).

Parrhasis, idis, f., e. 1. Parrhasius, 3, f. und.

Parrhasia. — 2. Parrhasius, i, m., Παρῳσίας: beremt Mæler i Athenen paa Socrates's Tid; — primus symmetrium picturae dedit, etc., vid. Plin. 35, 36; f. egf. Hor. Od. 4, 8, 6, v. Propert. 3, 7, 12. — parrhasiastes, ae, m., παρῳσιαστής: fem taler frit el. altfor frit, Senee. d. Ir. 3, 23.

parricida, (patric.), ae, comm., [pater, caedo]: Jædermorder el. Jæderremorder; — vid. Cic. R. Am. 25, e. id. Phil. 2, 13; — 11) „fig.“: A) „overf.“: fem myrder en Slægtning; — ne se, ut parricidam liberum (gen.), aversarentur, (som Jædermorder), Liv. 3, 50; — egf. fem myrder fribaarne Mennesker, en Menneskemorder; — hoe parricida civium interfecto, Cic. Catil. 1, 12; — B) „ment.“: ryggeløst Menneske, nævn. Tempelfreyer, Cic. Leg. 2, 9, (e. xii Tabb.); egf. Landsfærdreder el. Statsfærdreder el. Dyrreder: — hostem et parricidam vocare, Sall. Catil. 31; figel. parricidam Vitellium vocantes, (nævn. fem Dyrreder imod N. Øtho), Tac. Hist. 1, 85; — not.: egf. fem adj.; fratrum parricida necre, Arnob.

parricidatus, us, m.: slet Biform af parricidium; vid. Quintil. 1, 6, 42. — parricidalis, (-dalis), e, [parricidium]: hørende til en Jædermorder eller Menneskemorder: df. „overf.“: ugudelig, forbræder, scelus, Justin., discordia, id.; men ~ bellum, Flor. 3, 21, (i. e. civile bellum); df. — parricidaliter, adv.: ved Mord el. ved Jæderbrydelse, perire, Lamprid.

parricidium, i, n., [parricida]: Jædermord el. Jæderremord; — prope parricidium, (necari civem Romanum), Cic. Verr. 5, 66; — egf. Mord paa Slægtninger; ~ fraterum, Cic., filii, Liv.; — egf. alm. Mordet paa en Fribaarne; in singulis hominibus plura parricidia suscipere, Cic. Cluent. 9; — 11) „fig.“: ryggeløst el. afstinget el. ugudelig Jæderbrydelse; — de parricidio patriae confiteri, (bedgaac sine Planer til Jæderlandets Jæderbrydelse), Cic. Phil. 2, 7; cf. id. Tusc. 5, 2; — nævn. egf. Krig imod Jæderlandet; (Coriolanum) revocavit a publico parricidio privata pietas, Liv. 28, 29; — not.: Idus Martias Parricidium nominari (placuit), vid. Suet. Caes. 88.

pars, tis, f., [stelligem. portio e. fl. at afstede af Sammetel par-]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: Part, Vertion, Del el. Støkke; — ne expers partes esset de nostris bonis, Ter. Heaut. 4, 1, 39; — oftest e. gen.: ~ inferior fluminis Rheni, Caes.; ~ urbis, Cic.; omnes omnium gentium partes, (alle Verdens Dele eg. Gæne), id. Pis. 13; cf. Liv. 3, 38: circumspectare omnibus fori partibus senatorum; men pars mei: en Del af mig, (d. e. min And), Hor. Od. 3, 30, 6; cf. Cic. Arch. 12; — ofte egf. absol.; partes facere, (inddele), Cic. d. Or. 2, 9; cf. id. Inv. 1, 22: genus est, quod plures partes amplectitur, ut animal; pars est, quae subest generi, ut equus; — men egf. heter partem facere, at faae el. erbetse Del deri; hvi. egf. nævn. em et Interessentstak, Cic. Rab. Post. 2: magnas partes habuit publicorum, (i. e. vectigalium: store Actier, sem Toldfærdagter); heorem egf. ibd., partes dare (amicis: stasse dem Actier deri); men Plin. Ep. 9, 37: agrum el. praedium locare partibus. (imed en vis Del af Agroden); cf. Cic. Verr. 3, 19: duabus partibus amplius frumenti abstulisse, quam etc., (teqange saa meget Aern); df. multius partibus (um Viesle, saate meget) superari, f. nedent.; — pars hominum, (en Del el. negle), Hor.; men id. A. P. 297: bona pars (sc. poetarum: itte saa Digtere); cf. Cic. Balb. 8: magna pars (sc. hominum el. civium); — df. i Statsfærd: partes populi, (Jøffets Afsteling el. Stænder); censores... populi partes in tribus distribuunt, Cic. Leg. 3, 3, (e. xii Tabb.); cf. id. Agr. 2, 7: aliquid populi ad partes dare, (sate fomme til Jøffets Votering); — venire in partem impensae, (tage Del i en Udgift), Cic. Fam. 14, 2; figel. in partem vocari, (ind-

fættet til Medarving), id. Caecin. 5; cf. Liv. 5, 21: — men Tac. Hist. 4, 26: additus in partem curarum, (faldet til at tage Del i Statsforretn.); ligel. id. Agr. 25: classis alii in partes virum. (til Forfættelse); men Hor. Epod. 2, 39: in partem juvare, (for sin Del af. Undel, f. nedenf.); cf. Liv. 31, 1: in parte laboris esse, (tage Del deri): — egf. om Epifærne: Del af. Portion deraf; partes suas misit, Suet. Calig. 18; — naturae partes, Phaedr., egf. partes genitales corporis, Lucr., egf. partes obsecae, Ovid., (Kjønssdelene cf. Skambelene): — B) „bef.“: 1) pars, (sc. hominum, f. øvnf.): en Del af. negle; df. pars ... pars, (ligefem alii ... alii): negle ... andre; vid. Liv. 22, 8; ligel. pars ... alii, cf. alii ... pars, id.; egf. pars ... multi, Tac.; ligel. pars ... alii ... plerique, Sall. Jug. 31; — efter pars (sem collect. f. nonnulli) kan verb. egf. staae i pl.; pars sagittis ... petebant hostem, Liv. 21, 31; — egf. fides nomin. pl. foran pars; pauci ... pars Tegeam ... perfringit, id. 36, 6; cf. id. 6, 24; — egf. er pars inact. indfaldet i det ene Ved; vid. Sall. Jug. 31; incedunt sacerdotia, pars triumphos ostentantes; — endel. recter Prædicatet sig inact. efter det hos pars staaende cf. deri liggende Ord; pars navium haustae sunt, Tac.; magna pars caesi sunt, Liv.; — 2) partim, (f. partem), er at mærke; a) sem acc. f. partem; vid. Liv. 26, 46: partim copiarum ... mittit, partim ipse ad arcem ducit; cf. id. 23, 11, v. Cic. Pis. 21; — b) sem indecl.; — quum partim e nobis ita timidi sint, (en Del af. negle af os), Cic. Phil. 8, 11; cf. Nep. Att. 7: quorum partim etc.; egf. kan bidrædes Modsetningen: partim ... aliae (sc. bestiae), etc., Cic. N. D. 1, 37; cf. Sall. Jug. 21; — c) øvnf. sem adv., f. ex parte: dels cf. tildele; — quum amici partim deseruerint me, partim etiam prodiderint, Cic. Qu. Fr. 1, 3; cf. id. Div. 2, 9, v. id. Verr. 2, 65; — 3) endel. ere at at mærke de adverbiale Dictioner; a) parte ... parte, (paa en Del. cf. Side, paa en anden); — melichlorus ... parte flavus, parte melleus, Plin.; cf. Ovid. Met. 3, 483: quae (poma) candida parte, Parte rubent; — b) ex aliqua parte, (for en Del, tildele); vid. Cic. Cluent. 21; ex parte magna, maiore, maxima, (for en stor Del, for den større cf. største Del, mestendels); vid. Cic. Tusc. 1, 1, id. Cluent. 21, v. id. Fam. 10, 5; — c) ligel. magnam v. maximam partem, (for en stor Del, for den største Del); vid. Cic. Orat. 56, v. Caes. B. G. 4, 1; ligel. bonam partem, Lucr., men minimam partem, (allermindst), id.; — egf. fides in parte, (f. ex parte, tildele), Liv. 44, 9; per partes (delsvis) emendare, Plin.; partibus et paulatim (i smaa Portioner) praebere, Colum.; — d) multis partibus, (mange Gange, el. mangeft, d. e. meget el. faare meget), augere, (forstørre), Caes. B. G. 3, 80; — øvnf. hos compar.; vid. id. B. C. 3, 81, v. Cic. Acad. 2, 36; ligel. multis partibus malle etc., (langt hellere at ville), id. Fin. 3, 11; ligel. ibd. 5, 31: omnibus partibus, (i alle Dels, paa alle Maader, med alle Hensyn); men duabus partibus amplius etc., f. øvnf.; — II) „fig.“: A) „adm.“: Part. Del, Side, dog sæve. alene i adverbiale Dictioner; 1) om Personer: — pro parte conferre, (betale sin Del), Cic. Verr. 2, 59; quibus aliquid opis ego pro mea, tu pro tua, pro sua quisque parte ferre potuisset, si etc., id. Fam. 15, 15; men id. Cluent. 21: ab ista parte pecuniam iudici datam, (fra cf. af dem, fra deres Side); — 2) om Begreber; a) in eam partem (til el. paa den Side) peccare, quae est eamior, Cic. R. Am. 20; men Ter. Eun. 2, 37: in eam partem accipio, (optager el. forstaaer det faalestes); men Cic. Au. 16, 1: scripsi in eam partem, ne etc., (i den Densigt); — fremdeles: in utramque partem (for eg imed) di-putare cf. disserere, Cic., Caes.; nec ullam in partem disputo, Cic.; sententia in utramque partem tuta, (i begge Tilfælde),

Caes.; ligel. tua in nullam partem multum interesse, (nød intet Hensyn, i intet Fald), Cic. Fam. 13, 1; vehementer utramque in partem, Ter. Heaut. 3, 1, 31; cf. Cic. Off. 2, 16, v. id. Mur. 31; — b) in omnes partes, (paa alle Maader, overhovedet); — idque (quum) in omnes partes valeret, Cic. Fam. 1, 10; men omvendt: quamquam hoc nullam ad partem valet scilicet, (afdeles ikke dner), id. Att. 13, 10; — men Virg. Aen. 6, 440: partem ... in omnem, (til alle Sider); — B) „bef.“: 1) Part. cf. Parti, navn. politisk Fæctien; — nullius partis esse, (være neutral, intet Parti at tage), Cic. Fam. 10, 31; cf. Nep. Att. 2; in partes ducere cf. trahere, Tac.; cf. Sall. Jug. 41; ∞ adversa: Modpart for Stetten, Quintil. 5, 6, 6; — egf. adm. ligefem vert Parti, Ter. Andr. 2, 5, 8: Nunc nostrae timeo parti, quid etc.; — 2) partes: en Stuepilleres Rolle; — primas partes quiaget, (som spiller Hovedrollen), Ter. Phorm. prol. 27; cf. Cic. Div. in Caecil. 15: qui est secundarum aut tertiarum partium (sc. actor), etc.; — egf. den nogen i en Dialog tildele Rolle cf. Plads; ut nullae possent esse partes meae etc., (nemul. i Bøgerne de Oratore), Cic. Att. 13, 19; — egf. den Rolle eller Forretning, som nogen har at udføre, vid. Cic. R. Am. 31; cf. Nep. Dion. 8; ligel. Hernicos ad partes paratos, (at man havde tildele dem en Rolle), Liv. 3, 10; tu debes ... ad partes prima venire tuas, (for være den første til at opfylde din Pligt), Ovid. Pont. 3, 1, 41; nobis a natura constantiae ... veredictae partes datae sunt, Cic. Off. 1, 28; — Sine illum priores partes ... Apud me habere, (indtage den første Plads osv.), Ter. Eun. 1, 2, 71; men m. indfaldet partes, Cic. Brut. 21: ingenii, litterarum, eloquentiae ... etsi utrique primas, priores tamen libenter deferunt Laelio; — not.: abl. parti, f. parte, Lucr. 4, 518, Plaut. Men. 3, 2, 14; — acc. partim, f. partem, Liv.; f. øvnf.

parsimonia, ae, f., [parco]: Sparfemhed, Cic. Off. 2, 21; non intelligunt, quantum veticul sit parsimonia, Cic. Parad. 6, 3; — egf. knappet el. Paafældenhed; aut largitate nimia, aut parsimonia, Ter. Heaut. 3, 1, 32; — egf. in pl.; ∞ veteres, Plaut.; — sem Ordforog mærkes: sera parsimonia in fundo est, Senec. Ep. 1; — II) „fig.“ egf. om Forredaget; — sunt pleraque apta huius ipsius oratoris ... parsimoniae, Cic. Orat. 25; (al. pleraque aptae etc.).

Parthæon, onis, m.: Fader til Oeneus, sem df. heter: Parthæone natus, Ovid. Met. 9, 12; men Plaut. Men. 5, 1, 45: Ego te simitum novi cum Parthæone, (d. e. afdeles ikke); — B) df. 1) Parthæonides, ae, m.: en Søn af. Sonnefon af denne P.; vid. Val. Fl. 3, 705; — 2) Parthæonius, 3, domus, (i. e. Oenei domus), Stat. — Parthēni cf. -thini, orum, f. und. 3. Parthus, — Parthenia, ae, f.: ældre Benævnelse paa Den Samed, (hvor Juno havde levet sem Jomfru), Plin. 5, 37, Lactant. — Parthēniæ, arum, m., *Παρθενία*, (Jomfrubæne); df. de til Tarenten fra Sparta under Phalantius Medvandre, Justin. 3, 4, v. id. 20, 1. — Parthenias, ae, m., *Παρθενίας*, (den jomfruefige), faldet Digteren Virgilius, Auson. — parthēnice, es, f., *παρθενική*: = parthenium, Catull. 61, 191. — parthēnis, idis, f., *παρθενίς*, sem Plante: = artemisia, Plin. 25, 36. — parthenium, i, n., sem Plante: = perdicium, Plin. 22, 20; — men id. 25, 18: = linostosis; — men id. 21, 101: = leucanthos cf. tannaeus.

1. Parthēnius, (*παρθένιος*, jomfruelig), i, m., (sc. mons): Bierg i Arcadien, Mela 2, 3, Plin., Liv.; — B) df. adj. Parthēnius, 3, arcadisk, saltus (pl.), Virg. Ecl. 10, 57, valles, Ovid., antra, Propert. — 2. Parthēnius, i, m.: græff Digter og Grammatiker under A. Augustus, var Lærer for Digteren Virgilius; — vid. Gell. 9, 9, egf. Suet. Tib. 70, v. 2. — Parthēnon, onis, m., (*παρθενών*: Jomfrubæret): Minerva's

Tempel paa Athenens Borg, med Guldendens Elyphen-
bensflotte af Phidias, Plin. 31, 19; — not.: Parthe-
non hed ogs. en Sal med Kunstværker paa Atticus's
Villa, Cic. Att. 13, 40. — Parthenopaeus, i, m.:
Søn af Atalanta o. Melaeager, Konge i Arcadien, en
af de Eys for Theben, faldt for Treja; heder inclitus
armis, Virg. Aen. 6, 479; vid. Hygin. Fab. 99 o. 270.
— Parthênôpe, es, f.: ældre Ravn paa Byen
Neapolis i Campanien, benavnt efter den der begravne
Sirene Parthenope; vid. Plin. 3, 9, Virg. Ge. 1, 561,
o. bef. Sil. 12, 34; — B) df. Parthenopëus, 3,
moenia, Ovid. Met. 14, 101, (i. e. Neapolis).

Parthi, orum, m., *Πάρθιοι*: Parthærne, stybt
Folk, nordøstlig for de eastriske Pæsler, sydlig for Syr-
canien; tidligen navnkundige som omfærdigende Krigere
og ypperlige Buchstyrer, vid. Justin. 41, 1; men Parthi
leves, (som lette Hystere), Virg. Ge. 4, 314; cf. Ovid.
A. A. 1, 211: Qui fugis, ut vineas, etc.; f. ogs. Hor.
Ep. 2, 1, 112, o. A.; — sing. Parthus, som Collect.,
Coel. ap. Cic. Fam. 8, 5, Ovid. Rem. 155, o. Hor. Od.
1, 19, 12; — B) df. 1) Parthia, ae, f.: Parthien el.
Parthernes Land, (hod. Kohestan), Plin. 6, 17; f.
oenf.; ogs. Parthiene; es, f., Curt. 6, 2 o. 3; —
2) Parthus, 3: parthist, eques, Cic. Fam. 9, 23, o.
Ovid. Trist. 2, 228; cf. id. Fast. 5, 580; — 3) Par-
thicus, 3, ligesom frgd.: parthist, equitatus, Flor.,
regnum, Plin., bellum, Cic.; ∞ pelles, (som Hæn-
delbæver: eflags rødskædet Leder), Digest.; hversaf
cingula, Claudian. — Parthia, ae, f., f. und. frgd. —
Parthiarius, 3: Bisform af Parthicus, negotiatores,
Cod. Just. — Parthiens, 3, o. Parthiene, es, f.,
f. und. Parthi. — Parthieni, orum, m.: Bisform af
Parthi, Curt. 4, 12, oftere. — 1. Parthus, 3, o.
2. Parthus, i, m., f. und. Parthi. — 3. Parthus,
i, f.: By i Syrien, i Nærheden af Dyrhachium; —
B) df. Parthini (el. Partheni), orum, m.: Judda-
erne deraf, Mela, Plin., Caes., o. A.

*partiiarius, 3; 1) hvad man deler el. bær dele
med nogen; — pecora partiiaria pasceda suscipere, (naar
Hyrden deler Hjordens Product med Eieren); — b)
df. partiiario, (abl. som adv.): innet at erholde det
Halve, Cato; — II) df. subst.: partiiarii erroris tui,
(Deltagerne deri), Tertull.; o. — partiatum, adv.:
delevis; df. hos Lægerne: paa de forskellige Lege-
dele, Coel. Aur.; — [pars]. — partibilis, e, [par-
tio], delelig, Claud. Mamert.

particeps, ipis, [pars, capio]; 1) adjct.: del-
tagende el. delagtig deri; oftest c. gen. rei, ogs. m.
in, de, ad, ogs. c. dat. pers., ogs. c. dat. rei; — ani-
mus rationis particeps, Cic.; cf. Caes. B. C. 3, 60, o.
Nep. Eum. 1; virtutes ... ut omnes omnium particeps
sint, vid. Cic. Fin. 5, 23; ∞ tori, Ovid., (i. e. uxori); ∞
leti (animus, d. e. dødelig), Lucr.; — de opsonii mna
participem fieri, Plant. Truc. 4, 2, 31; particeps factus
in turpissimo foedere, Cic. Inv.; cf. Suet. Calig. 36;
particeps ad omne secretum Pisoni erat, Tac. Ann.
15, 50; men particeps regno venis, Senec. Herc. Fur.
269; — ogs. m. Melatiostatn.; ut, quae sicerent, fieret
particeps, Plant. Aul. 4, 1, 19; — II) subst.: Deltager,
Stalsbroder, Rammerat; — ille ... meus particeps
etc., Ter. Heaut. 1, 1, 98; huius belli particeps esse
cogor, Cic. Att. 9, 10; in quam conjuratione quasi
participes nominati, Suet. Calig. 56.

participialis, e, [particeps]; 1) „alm.“: deltagende
el. delagtig deri; — qui associati participales cu-
rae, Digest., inc.; — II) „bef.“: ∞ verba, i. e. partici-
pacia, Varro. — *participatio, onis, f.: Delag-
giørelse, Meddelelse, imperii, Spartian.; o. — partici-
patus, us, m.: = frgd., id.; — [participio]. —
participialis, e: børende til Participlet; — dictu et
factu ... sunt verba participalia quidem, non tamen
qualia dicto factoque, Quintil. 1, 4, 29; — df. adv.

participialiter, Fest.; af — participium, i,
n., [particeps]: Deltagelse, Delagtighed, Cod. Just.; —
II) i Grammatiken: Participlet, Varro, Quintil., Gell.

participo, avi, atum, i, v. a., [particeps]; 1)
„alm.“; A) „egenl.“: giør delagtig deri, impertio; c. gen.
el. abl. rei; — aliquem consilii sui, Plant. Cist. 1, 3, 17,
aliquem sermone, (al. sermone), id. Mil. gl. 2, 2, 107; —
ogs. absol.: neque participant nos, id. Stich. 1, 1, 33; —
df. pass.: uti dentes quoque sensu participantur, Lucr.
3, 692; cf. Cic. Leg. 1, 12: ad participandum alium ab
alio etc.; — B) „verf.“: ∞ aliquid cum aliquo, (dele
med nogen, giøre delagtig deri); — ∞ laudes suas cum
Kaesone, Liv. 3, 12; ∞ venationem cum amicis, Spart.
Hadr.; — men pass., participato cum fratre regno,
Justin.; — II) „bef.“: ∞ aliquid: tage Del el. blive del-
agtig deri; — aequum est, ut ejus participaverit lucrum,
participet et damnum, Digest.; cf. vet. poet. ap. Cic.
Tusc. 2, 17: qui alteri exitum parat Eum seire
oportet, sibi paratam pestem, ut participet, parem; ad
participandas ejusmodi voluptates, Gell. 15, 2.

particula, ae, f., dem. af pars.; 1) liden Del,
litet Stykke; — cuiusque particulae coeli officetur,
(hvilen Del af Udsigten), Cic. d. Or. 1, 39; tenerimas
particulas etc., ibid. 2, 39; men arenae particulum etc.,
Hor. Od. 1, 28, 25, („poet.“ f. en Smule, en Haandfuld);
— B) ogs. „ment.“; — sine ulla particula justitiae vivere,
Cic. Off. 2, 11; — II) „bef.“; A) i Rhetoriken: Del af
en Sætning; — hae particulae prout sunt graves, acries,
lentae, celeres, remissae, etc., Quintil. 9, 1, 69; — B) i
Grammatiken: Partiklen, Gell. 2, 17 o. 19, o. A.

*particularis, e: børende til en enkelt Del el.
til enkelte Dele, speciel, propositio, (i Logiken), Appul.,
publicatio, Cod. Just.; — df. adv. particulariter:
med Hensyn paa de enkelte Dele, specielt, (i Logiken),
Appul.; o. — particulatim, adv.: delevis, stykkevis,
narrare, (opp. summatim), auct. ad Her. 1, 9; ∞ re-
cipere pecuniam, (i smaa Summer), Digest.; ∞ homi-
nem ex carnefacere, Senec. Ep. 21; men ∞ vocare,
(særligt at benævne), etc., Varro R. R. 2, praef.; —
[particula]. — particulatio, onis, f.: Udsigtning,
liden Del el. Udseling, Capella; af — particulo,
onis, m., [particula]: Deltager, Medarving, Pompon.
ap. Non.; — not.: Particulo, som Mandssnavn,
Phaedr. 4, prol. — partilis, e, [pars]: delelig, tid
at dele; — corpore omne, quod partitur, Augustin.;
df. — partiliter, adv.: delevis, stykkevis, Arnob. —
partim, subst. e. adv., f. unt. pars.

1. partio, ivi, atum, 4, v. a. o. n., [Biform af
partior]; 1) act.; A) „egenl.“: deler, praedam cum
illis, Plant., ogs. inter eos, id.; (sol) aetheris oras
Partit, Lucr. 5, 682; — oftest in partic. partitus, 3:
dele, adstilt; Carcere partitos circus habebit equos, (i.
e. carceribus disjunctos), Ovid. Fast. 4, 680; cf. Liv.
27, 7, o. Cic. d. Or. 3, 30; — b) df. abl. partito som
adv.: delevis, dividere, Ulpian.; — B) „fig.“: afdele
el. inddele, fordere el. deler; — partiens curas simul
in inferendum atque arcendum bellum, Liv. 21, 21; — tu
mecum gaudia partisses (f. partivisses), Lucil. ap. Non.;
Dulcemque in ambos caritatem partiens, Phaedr. 3, 8;
— II) neutr.: Vos inter vos partite; ego abeo, Plant.
Amph. 4, 3, in., (Taler el. stifter Eder imellem, d. e. for-
siger Eder); — 2. partio, onis, f., [2. partio], (for-
e. efterel. Dte): Høden el. Hødsel, Plant. Truc. 1, 2, 93;
∞ mulieris, Gell.; men (gallinae) ad partiones aptiores,
Varro R. R. 3, 9.

partior, itus sum, 4, v. dep. act.; 1) „egenl.“; A)
„alm.“: deler, fordeler; — ∞ genus universum in species
certas, Cic. Orat. 33; — ∞ bona pupillis crepta cum
aliquo, id. Verr. 4, 17; men id. Cluent. 7: partiri cum
matre etc., er acc. udsalden; men id. Phil. 14, 6: par-
tiri inter se, qui ... occuparent; — ∞ copias inter
se, Liv.; men Virg. Aen. 1, 191: socios partitur in

omnes (sc. praedam); — B) „bef.“: afseler, inddeler; — ∞ limite campum, Virg. Ge. 1, 126; actio partienda est in gestum et in vocem, Cic. Brut. 38; — men absol. cl. ut. acc., em Begrebernes filosofiske Desling: nihil de dividendo ac partiendo docere, id. Fin. 1, 7; — II) „fig.“: at sage Del med hinanden cl. med nogen; — discrimen et pericula ex aequo partiemur, Tac. Hist. 2, 77; cf. Virg. Aen. 11, 822: partiri curas cum aliquo.

partite, adv. af partitus: inddelt, efter (den rhetoriske) Jæddeling; — nihil partite, definite, distincte (posse) dicere, Cic. Orat. 28. — partitio, onis, f., [partior]; I) „alm.“: Desling cl. Jæddeling: — ∞ aequalibus praeda, Cic. Off. 2, 11; quum pecunia ex partitione deberetur, id. Caecin. 5; cf. id. Sest. 21; — II) „bef.“: A) i Philosophien: den logiske Jæddeling cl. Jæddeling; vid. Cic. Top. 5, 49. ibd. 6 v. 8; — B) i Rhetoriken: den rhetoriske Jæddeling, *διαίρεσις*; vid. Cic. Inv. 1, 22, v. Quintil. 2, 2, 13; — not.: de Partitione oratoria: rhetorisk Skrift af Cicero.

partitor, oris, m., [partior]: sem deser, Cic. Vat. 5, inc., (al. portitor). — partitudo, mis, f., [2. pario], (fer: o. eftercl. Ord): Jæden cl. Jædsel, Plaut. Aul. 1, 1, 36; ∞ futura, Cod. Theod. — partitus, 3, partic. af partio v. partior. — partor, oris, m., f. unt. postpartor. — *partialis, e: herentet Jædsel cl. Jædsen, Tertull.; v. — Partula, ae, f.: den Jædselen forstaaende Gutinde, id.; — [2. partus]. — partura, ae, f., [2. pario]: Jæden cl. Jædsel; — deme duas res de mulis, admissuram et parturam, Varro R. R. 2, 1, (al. parituram, m. f. Vem.), inc.

parturio, ivi v. ii, (itum), 4, v. n. v. a., desid. af 2. pario; I) neutr.; A) „egenl.“: ville til at føde, være i Barnsøed; — Ne parturire (eam) intelligat, Ter. Hee. 3, 3, 53; Dicite tu (Lucina) voto parturientis ades, Ovid. Fast. 3, 556; — egf. em Dyrene; parturiens canis, Phaedr.; quum parturire (gallinae), Varro; — B) „overf.“ om Vegetationen; — Et nunc omnis ager, nunc omnis parturit arbor, Virg. Ecl. 3, 56; — 2) „alleg.“: Parturire montes, etc. Hor. A. P. 139; cf. Phaedr. 4, 22, (hvor parturibat f. parturiebat); — 3) ligesfædsel; — si tanquam parturiant unus pro pluribus, (seder endt, eel.), Cic. Lael. 13; — II) act., men Jædv. „fig.“; A) „overf.“, ligesom parere: at føde; vid. Hor. Od. 4, 5, 26: Quis, Germania quos horrida parturit, Fetus (paveat)? — b) egf. „alm.“: at frembringe; vid. ibd. 1, 7, 15: Albus ... Saepe Notus, neque parturit imbres Perpetuos; — B) „ment.“ v. „alleg.“: at være ligesom frugtfuldmelig dermed, at omgaaes dermed; — quod diu parturit animus vester, aliquando pariat, Liv. 21, 18; cf. Cic. Phil. 2, 16; men parturit ira minas, Ovid. Her. 12, 208; men Cic. Mur. 39: hoc, quod conceptum res publica periculum parturit, consilio discutiam et comprimam; df. — parturitio, onis, f., (sist. Ord); I) „egenl.“ v. in pl.: Jædselsvæer, Hieronym.; — II) „fig.“: at tænke derpaa; — ∞ novae vitae, Augustin.

1. partus, 3, particip. af 2. pario. — 2. partus, us, m., [2. pario]; I) in abstr.: Jæden cl. at føde, Jædselen; — Diana adhibetur ad partus, quod etc., Cic. N. D. 2, 27; cf. ibd. 40; egf. em Dyrene, Varro, Colum.; — egf. Jædselstiden; — quum ... appropinquare partus videretur, Cic. Cluent. 11; — sicut. o. 1. ffum. „poet.“ em Jæderen: Væsing cl. at væle; Oenei partu edita, (Datter af Deneus), Cic. Tusc. 2, 8, (e Soph.); — B) df. „fig.“: Dpfomst, Begyndelse; — et Graecia quidem oratorum partus atque fontes vides, Cic. Brut. 13; — II) in concr.: Jæstet cl. Livsfrugten (hos Menneker eg Dyr, født og udfødt); — plures enixa partus, (efter at have født flere Børn), Liv. 40, 4; cf. id. 1, 13; partus ancillae, Cic. Fin. 1, 4; — bestiae pro partu suo ita pugnant, ut etc., Cic. Tusc. 5, 27; df. egf. Høens

Jæg, Appul.; — partum ferre cl. gerere, (være frugtfuldmelig), Plin., edere, (føde), Cic., Liv., abigere, Cic., Plin., egf. elidere cl. ejicere, id., (fordrive Livsfrugten, beværte Albert); — egf. em Bærterne; vinum (i. e. vitis) in partu et alimonia solem quaeit, Varro; assumpto partu arborum, etc., Plin. 17, 2; — B) „fig.“: neque concipere neque edere partum mens potest, nisi etc., Petron. Sat. 118; — not.: gen. parti f. partus, Pacuv. ap. Non., egf. partuis, Varro ibd.; dat. partu f. partui, Propert. 1, 13, 30.

parum, adv., [bscl. m. parvus v. *παῖρος*]: for lidt, iffe nok, utilstrækkelig; opp. satis v. nimium; — compar., minus; superl., minime; — I) posit. parum; A) „egenl.“: I) som subst. c. gen.; — satis copiae ... leporis parum, Cic. Brut. 68; satis eloquentiae, sapientiae parum, Sallust. Catil. 5; cf. Hor. Epod. 7, 3, v. id. Ep. 2, 2, 111; — 2) sem adverb.; a) hos Verber; — Minus videtis, magis impense cupitis, consulitis parum, Ter. Ad. 5, 9, 36; parum procedit, quod ago, id.; quæro ex te, quae parum accipi, Cic. N. D. 3, 1; ∞ credere alicui, Caes. B. C. 2, 31; ∞ affirmatur, (det er uvist), Tac. Hist. 4, 60; — b) parum esse: iffe at tilfredsfilte; parum habere: være utilfreds; — parumne est, quod etc., ni etc.? Ter. Phorm. 3, 3, 13; cf. Cic. Sest. 11; men Ovid. Fast. 2, 415: Non nouisse, parum est; prodest quoque; — haec ... suscepisse, parum habuere, (dermed føde de sig iffe nok), Sall. Jug. 31; cf. Liv. 42, 3; — bb) hos Verber; — nemo parum diu vixit, qui etc., Cic. Tusc. 1, 45; cui rei parum diligenter ab iis erat provisum, Caes. B. G. 3, 18; — B) „overf.“ v. „alm.“: i ringe Grad, iffe fyndertigen, lidt, ubetydeligen; I) hos Adjectiver; — sunt ea quidem parum firma, Cic. Att. 10, 11; si parum multi sunt, qui etc., id. Plane. 7; scripsisse non parum multa, Quintil.; parum claris lucem dare coget, Hor. A. P. 448; — 2) hos Verber; — non sunt composita mea verba; parum id facio, etc., Sall. Jug. 85; doleamus, sed parum, Senec. Ep. 116; (litera M) etiamsi scribitur, tamen parum exprimitur, (uddæles spagt), Quintil. 9, 4, 40; — II) compar. minus: mindre, ringere; — si minus de aliquo dixero, (omtalet fortere), Cic. Sest. 50; Ne quid plus minusve faxit, quod nos post pigeat, Ter. Phorm. 3, 3, 21; ∞ facile, Caes. B. G. 1, 2; ∞ late, ibd.; f. egf. unt. plus; — sicut. hos compar.; nec minus admirabilior illius exitus belli, Flor. 4, 2; — eftere m. Maalets abl.; sociis dimidio minus, quam civibus, datum, Liv. 41, 13; — egf. m. figt. quam, Cic. Plane. 30; egf. m. figt. atque, Hor. Sat. 2, 7, 96; minus atque ego etc.; — dog oftest elliptisk cl. m. udfalden Comparationspartikel; Minus quindecim dies sunt, quam etc., (mindre end 15 Dage), Plaut. Trin. 2, 4, in.; eecidere duo millia haud minus peditum, Liv. 42, 6; men Cic. Verr. 1, 47: ut ex sua ejusque parte ne minus dimidium ad Trebonium perveniat; — bb) hertil mærkes; a) non (cl. haud) minus ... quam (cl. atque): iffe mindre end, ligesaa meget som; — non minus perturbato animo atque vultu, quam si etc., Cic. Sest. 12; cf. id. Catil. 3, 1; laudibus haud minus, quam praemio, gaudent militum animi, Liv. 2, 60; Haud minus ac jussi (sc. sunt) faciunt, Virg. Aen. 3, 561; — b) nihil (cl. nil) minus, i Svar, stærkt neggende: ingentumte, iffe paa nogen Maade; vid. Ter. Eun. 3, 1, 46, v. id. ibd. 3, 3, 29; — c) minus minusque, egf. minus et (cl. ac) minus: mindre og mindre; — nam mihi jam minus minusque obtemperat, Ter. Heaut. 3, 3, 33; cf. Ovid. Pont. 2, 8, 73, v. Plin. 11, 10; — 2) „overf.“; a) sem formildende Negation: just iffe, iffe saa ganske; — nisi quia etc., quod intellexi minus, Ter. Eun. 4, 5, 10; nonnumquam ea, quae praedicta sunt, minus eveniunt, Cic. Div. 1, 14; quod si etc., sin minus, (i medfat Jædt), id. Fam. 7, 2; cf. id. d. Or. 1, 22; — b) quo minus, egf. i et Dvd, quominus: at iffe; — quicquam in his te nuptiis Fallacia conari, quo fiant minus, etc.,

Ter. Andr. 1, 2, 25; si te infirmitas virum tenuit, quo minus ad ludos venires, Cic. Fam. 7, 1; detertere aliquem, quo minus etc., id.; cf. Caes. B. C. 2, 13, v. Quintil. 12, 1, 16; — forel. ogf. i omvendt Stilling; Ne revereatur, minus jam quo redeat domum, Ter. Hec. 4, 4, 8; — III) superl. minime: mindst el. aller mindst, faare sidet el. ringe; A) „afm.“; — quum minime videbatur, tum maxime philosophabatur, Cic. N. D. 1, 3; nunc, quum minime vellem, minimeque opus fuit, Ter. Eun. 2, 2, 42; quod in miserrimis rebus minime miserum putabis, id facies, Cic. Fam. 11, 13; ∞ saepe Caes. B. G. 1, 1; — ogf. forstærket ved omnium el. gentium; ad te minime omnium pertinebat, Cic. R. Am. 31; illa exclamatur: minime gentium! Ter. Eun. 1, 1, 11; cf. id. Ad. 3, 2, 44; — B) „bef.“; 1) f. minimum el. saltem: i det mindste; — bubilia lata pedes decem, vel minime novem, Colum. 1, 6; is morbus erit longissimus, minimeque annuus, Cels. 2, 8; — 2) i svar som forstærkende Negation: ingeniunde, aldeles ifte; — Ba. Sed cessas? Pa. minime equidem; nam hodie etc., Ter. Hec. 5, 3, 16; an tu haec non credis? A. minime vero, Cic. Tusc. 1, 6; cf. id. Att. 8, 9; — ogf. forstærket ved gentium; merito hoc meo videtur factum? De minime gentium, Ter. Phorm. 5, 9, 11.

parum.p.er, adv.; 1) „egent.“: neget sidet, særv. om Tiden: fortælligen, i el. for et Døbtid, oel.; vid. Fest. p. 221, (Müll.); — mane dum parumper, Plant. Bacch. 1, 6, 21; cf. Ter. Andr. 4, 2, 31; — abduco parumper animum a molestiis, Cic. Att. 9, 4; cf. Virg. Aen. 6, 382; — II) „poet. overf.“: i forti Tid, hurtigen, snart; — campum celeri passu permensa parumper, Eun. ap. Non.

parvenculus, i, m., dem. af 3. paro: sidet Jartoi, siden Vaad; — parvenculus ad litus ludit celeribus, Cic. frgm. ap. Isid. — 1. parvus, i, m.: etflags siden Jugl, germ. Meise, auct. carin. d. Philom. 9. — 2. Parus, i, f., f. und. Paros.

parve, adv. af parvus: sidet, i en siden el. ringe Grad; — ∞ flecti, Vitruv. 9, 6; — ef. efterel. superl., parvissime memorare aliquid, (med ganffe saa Drd, i al Nordb); Coel. Aur. — parvibululus, 3, [parvus, bibu]: som driffer sidet; — ∞ phrenetici, Coel. Aur. — parvicollis, e, [parvus, collum], som Oversættelse af μικροτόλμος: fortbalfet, Coel. Aur. — parvisacio, (f. parvi facio, neml. som et Drd afene forel.), ere, v. a.: ringeager, rumorem, Pompon. ap. Non.; — not.: pass. parvisaciatur, (f. parvi fiat), Titin. ap. Priscian. — parvipendo, ere, ffrives rigtigere adfitt: parvi pendo. — parvitas, atis, f., [parvus]: Tidenhed; — quae (vincula) cerni non possunt propter parvitatem, Cic. Univ. 13; terrae parvitatem declarat sol deficiens, Plin. 2, 8; — ogf. in pl., Gell. 1, 3; — II) „fig.“: Ubenydelighed, quaestiois, id. 7, 17; men parvitas mea: min Ringhed, min ringe Person, Val. Max. praef.

parvulus, som adv., f. und. figd. — parvulus, 3, dem. af parvus: neget ringe el. siden el. ubenydelig; — ∞ pecunia, (opp. immanis), Cic. R. Com. 8; ∞ proelia, (Skærmsejer), Caes.; non parvulum detrimentum, (ifte saa ringe Tab), id.; in re parvula, Cic. Quint. 16; ogf. absol.: hoc parvulum, (Ubenydelighed), id. Inv. 2, 3; ex parvulo incipere, (om en Byld), Cels.; tuta et parvula laudo, (ringe Maar), Hor. Ep. 1, 15, 42; — b) neutr. parvulum ogf. som adverb.; — parvulum differt, patiaris adversa, an expectes, Plin. Ep. 8, 17; cf. id. ibd. 8, 11; — II) „bef.“; A) om Alderen: siden el. ung; — ∞ Aeneas; vid. Virg. Aen. 4, 328; ∞ aetas, (Barndommen), Justin.; a parvulo, (fra Barndoen), Ter. Andr. 1, 1, 8; ab parvulis (om flere), Caes. B. G. 6, 21; — ogf. om Dyrene: ne parvuli quidem (uri) excepti etc., Caes. B. G. 6, 28; — B) altsfor ung dertil, d. e. som ifte er en Gg voksen; — quam illae (f. illi) rei ego etiam nunc

sum parvulus, Plant. Pseud. 3, 1, 17; — men som Udraab: o parvuli: 3 Uforstærktge! Minob.

parvus, 3, parvus; compar. minor, us; superl. minimus, 3, (f. ogf. not. in fine); I) posit., parvus, 3: siden, ringe, ubenydelig; — in parvis aut mediocribus rebus, (opp. hac tanta in re), Cic. d. Or. 2, 20; quam parva sit terra, etc., id. d. Rep. 1, 17; men absol.: haec parva et infirma sunt, id.; cf. Virg. Ge. 4, 176; Non aliter, si parva licet componere magnis, etc.; — navul. ogf. om Born og om Bornkalderen; qui admodum parvos tum haberet liberos, Cic.; men id. Fin. 3, 5, absol.: salutaria appetunt parvi, etc.; cf. Hor. Ep. 2, 1, 70; mihi parvo (som siden Dreng) etc.; men aetate parvis etc., Suet. Aug. 48; men a parvis didicimus: si etc., (som Born, i ver Barndom), Cic. Leg. 2, 1; derum. in sing.: puer in domo a parvo eductus, Liv. 1, 39; — fremdeles om Tiden: fort; parvae consuetudinis causa, Ter. Andr. 1, 1, 83; ligel. in parvo tempore, Lucr. 5, 107; ∞ nox, Lucan.; ∞ vita, id.; — ogf. om Begreber og Gænsfæber: ringe el. ubenydelig i sit Slags; parvam fidem habere alicui, Ter. Eun. 1, 2, 117; men homo parvo ingenio, Plin. Ep.; cf. Hor. Ep. 1, 17, 40; men id. ibd. 1, 3, 28; Hoc omnis, hoc studium parvi properemus et ampli, (Soie og Lave); — ofte ogf. om en Værdi, oel.: parvi pretii deputare, (agte ringe), Ter. Hec. 5, 3, in.; parvo pretio vendere, Cic. Verr. 4, 60; dog efterel. absol., parvi (se. pretii: af sidet Værdi); parvi sunt arma foris, nisi etc., Cic. Off. 1, 22; parvi refert (det nyter libet), abs te jus dici diligenter, nisi etc., id. Qu. Fr. 1, 1, 7; saal. ogf. parvi facere, aestimare, ducere, pendere, etc.: at ringeagte, oel.; nequam hominis ego parvi pendo gratiam, (byrder mig sidet derom), Plant. Bacch. 3, 6, 29; cf. Cic. Fin. 2, 8; — ligel. in abl. parvo: for el. til en Lab Yris, Cic. Att. 1, 3; cf. Hor. Sat. 2, 3, 156; men parvo contentus: fem notes med Tiden, Cic.; vivitur parvo bene, Hor. Od. 2, 16, 13; cf. id. Ep. 2, 1, 139; — ogf. er parvo: Maaletsabl. bes. Comparativer; ut parvo admodum plures caperentur, Liv. 10, 15; — ogf. om Rummet; parvoque brevis etc., Plin. 2, 67; — ogf. om Tiden; hand parvo junior, Gell. 13, 2; ligel. parvoque post etc., Plin. 16, 42; — II) compar., minor, minus, oris, [best. m. inus. parvus, ogf. m. minor, i. e. minor]: mindre, ringere, oel.; — quod in re majore valet, valeat in minore, Cic. Top. 4; Hibernia dimidio minor, quam Britannia, Caes. B. G. 5, 13; minus praedae, quam speraverant, fuit, Liv. 4, 51; sociis dimidio minus, quam civibus, datum, id. 41, 13; calceus ... Si pede ... minor (se. erit), uret, Hor. Ep. 1, 10, 13; cf. id. A. P. 189; men id. Ep. 1, 12, 28, genibus minor: liggende paa Knæ, d. e. underfalkende sig; men minor in certamine (equus: liggende under i Kampen), id. ibd. 1, 10, 35; cf. id. ibd. 2, 1, 183: virtute et honore minores, (opp. numero plures); men sapiens uno minor est Jove, id. ibd. 1, 1, 106; cf. Ovid. Trist. 2, 214, v. id. Pont. 2, 10, 37; — saal. ogf. m. Maalets abl.; uno signo ut sit minus, Cic. Verr. 1, 45; men Bis sex Herculeis ceciderunt, me minus uno, Viribus, Ovid. Met. 12, 551; — fremdeles om Alderen; qui minor est natu, (yngre), Cic.; cf. id. Acad. 2, 19: te aliquot annis minorem natu etc.; minor aetate, Ovid.; minor uno mense, Hor.; men filia minor regis, (hans yngre Datter), Caes. B. C. 3, 112; — ogf. ofte i Levfsproget; minor viginti quinque annorum: under 25 Aar, d. e. umyndig, Digest.; ogf. absol.: de minoribus: om Mindreartige el. Umyndige, opp. major, ibd.; — „poet.“ ogf. minores, absol. f. liberi el. Born, Sil. 2, 501; ligel. f. posteri el. Efterkommere, Virg. Aen. 1, 532, v. ibd. 7, 33; — Forbimelsen minorum gentium f. und. gens; — bb) heril fan endnu mærkes; a) gen. pretii; — (vendere frumentum) non pluris ... fortasse etiam minoris, (lavere el. lettere), Cic. Off. 3, 12; fidem

suam... non minoris, quam publicam ducebat, vid. Sall. Jug. 32; — b) „poet.“ egf. c. acc. respect.; — frontemque minor truncam amnis Acarnan, Sil. 3, 42; — c) figel. poet. c. infin.; — ben satis superi certasse minores, Sil. 5, 74; cf. Hor. Sat. 2, 3, 313; — III) superl., minimum, 3: den mindste el. ringeste el. ubestdeligste, edl.; — quom sit nihil omnino in rerum natura minimum, quod dividi nequeat, Cic. Acad. 1, 7; minima pars temporis, Caes.; quia minima altitudo fluminis erat, id. B. G. 1, 8; in maxima fortuna minima licentia est, Sall. Catil. 51; Qui minimis urgetur (vitiis), Hor. Sat. 1, 3, 69; ∞ digitus, Plin., digitulus, Plaut.; — uævel, egf. em Alderen; minimus natu horum omnium Timaeus fuit, (den yngste af dem), Cic. d. Or. 2, 14; figel. ex his omnibus minimus natu, id.; figel. ud. natu; qui minimus ex illis erat, Sall. Jug. 11; — men om en Værdi; Deos quidem, quos etc., minimi facit, Plaut. Pseud. 1, 3, 35; quanti emi potest minimo? id. Epid. 2, 2, 110; cf. Hor. Sat. 1, 4, 14; Crispinus minimo me provocat, (vedder imed en Bagatel, vid. schol.); — men ertsfrogæst: minima de malis (sc. eligenda sunt), Cic. Off. 3, 29; — egf. m. Negation forstærkende; non minimo discrimine, (i. e. maximo), Suet. Aug. 25; figel. res non minimi periculi, id. ibd. 67; — egf. absol.; quæ (præmia) apud me minimum valent, Cic. Fam. 1, 9 (ante med.); men exactis minimum distantia (carmina), Hor. Ep. 2, 1, 72; men sexies... quum minimum (i det mindste) quater, Plin. 18, 43; men ut nihil, ne pro minimis quidem, debeant, Liv. 6, 41; — fremdeles c. gen.; ut quisque minimum firmitatis... habeat, ita etc., Cic. Lael. 13; men minimum pedibus itineris confectum, Liv. 44, 5; cf. id. 27, 15; unde minimum periculi erat; — endel. som adv.; quam minimum credula postero, (saa lidt muligt), Hor. Od. 1, 11, 8; quæ (comprehensio) ex tribus minimum partibus constat, (i det mindste), Quintil. 5, 10, 5; men Liv. 33, 6: non minimum Aetolorum opera, (iste mindste, d. e. fortrinligen derved); — not.: efterel. compar., parviores, Coel. Aur.; — men forcl. superl., parvissimus, 3, Varro, Lucr.; men efterel. superl. minimissimus, Arnob.

Pasargadae, cf. Persagadae, arum, f.: befæstet By i Persië, vid. Plin. 6, 26, v. Curt. 5, 6. — pasca-lis, e, [f. pascalis af pasuum]: som gaar paa Græs, oves, Cato ap. Fest.; cf. Lucil. ap. Fest. s. v. solox, p. 301, (Müll.). — pasceolus, i, m., *πάσκολος*, (i. e. marsupium): Pengepung; — pasceolos furari, Cato ap. Non.; cf. Plaut. Rud. 5, 2, 27. — pascha, ae, f., o. atis, n., *πάσχα*: Paaften el. Paa-sterfesten, Tertull., Symmach.; df. — phascalis, e, tempus, Cod. Theod. — pasco, are, v. n., frequ. af pasco: at søge Næring; — ∞ in silvestribus locis, (om Bierne), Varro R. R. 3, 16, inc., (al. pastitant).

pasco, pavi, pastum, 3, v. a., [af ius. *πάω*, hvi. egf. *πάσχω*]; Dagefuld: lader græsse, forer el. holder paa Græs; — quum propter paupertatem puer sues pasceret, Cic. Div. 1, 17; quisquis montibus illis Lanigerosque greges armentaque buccra pavit, Ovid. Met. 6, 395; men absol.: me pascente, (under min Begytning), Virg. Ecl. 1, 78; — II) „fig.“: A) „overf.“: I) forer el. føder el. holder; — quot greges et quantos sit pasturus, Varro; cf. Senec. Ep. 2: quantum pascat; f. egf. Hor. Sat. 1, 6, 101; men Cic. Off. 2, 25, absol., bene pascerere: drive en fortræffelig Dyrsgaard; — 2) „alm.“: føder, ernæret, underholder; — qui nos olusculis soles pascere, Cic. Att. 6, 1; ∞ servos, (helde dem), Senec. Ep. 17; hvor egf. ∞ paucos ventres; men „poet.“: quos, dives Aganitia, pascis, Virg. Aen. 7, 684; men Plin. 18, 4: nulla provinciarum pascente Italiam; — b) df. „poet.“: ∞ barbam, (lade vore), Hor. Sat. 2, 3, 35; men Virg. Aen. 7, 391: sacrum tibi (i. e. Baacho) pascere crinem, (til Ødendens Hære); — Danaas paverunt Pergama flammæ, (nærede dem), Ovid. Met. 11,

467; cf. Ovid. Trist. 4, 1, 63; men polus dum sidera pascet, Virg. Aen. 1, 608; cf. Lucan. 10, 258; deg egf. Plin. 17, 18: umbra pascentis sata; — ∞ agros, (dyrfe dem), Martial. 10, 58; men ∞ numos alienos, (sørgede dem med Henterne), Hor. Ep. 1, 18, 35; — 3) om Dyrerne: at afære el. afgræsse, egf. absol.: at græsse, at gaar paa Græs, (hædv. „poet.“); — pascentes a flumine reice (f. rejice) capellas, Virg. Ecl. 3, 96; cf. id. Ge. 3, 143; Sed tunc pascebant herbosa palatia vaccae, Tibull. 2, 5, 25; Ite vis, mula, pastum foras, Plant. Most. 4, 1, 22; — bb) df. medial: at græsse, at fedres; egf. „alm.“: at tage Næring til sig, at spise, at leve deraf, edl.; — Pascentur in magna Sila formosa juvenca, Virg. Ge. 3, 319; cf. id. ibd. 3, 162; men ibd. 528: Frondibus et victu pascentur simplicis herbae (boves); men Liv. 6, 41: si pulli non pascentur, (iste ville æde); — qui maleficio et scelere pascentur, (som ernære sig deraf), Cic. Off. 2, 11; — b) df. alter „poet.“ c. acc.: — Pascentur silvas (caprae), Virg.; cf. id. Ge. 4, 181; figel. id. Aen. 2, 471: coluber, mala gramina pastus; — B) „ment.“: næret, pleiet, underholder, mæret el. fornoier, edl.; — quos Clodii furor rapinis et incendiis... pavit, Cic. Mil. 2; ∞ oculos cruciatu alicuius et supplicio, id. Verr. 5, 26; cf. id. Phil. 11, 3; — men „poet.“: animus pictura pascit iuani, Virg. Aen. 1, 464; men ibd. 10, 627: ∞ spes inanes, (nære); — his ego rebus pascor, his delector, Cic. Pis. 20; cf. id. Sest. 46; men Ovid. Pont. 1, 1, 21: Otia corpus alunt; animus quoque pascentur illis.

pascula, ae, o. orum, f. ind. pasculus. — pas-cualis, e, f. ind. pascalis. — *pasculusus, 3: tienlig til Græsgang el. til Føder, herba, Appul.; o. — pasculus, 3: tienlig til Græsgang; — ∞ ager, Plant. Truc. 1, 2, 17, (opp. arvus); cf. Cic. d. Rep. 5, 2: agri, arvi et arbusci et pasculi, etc.; men pascula reddere rura, (opdyrke til Græsgang), Lucr. 5, 1247; ∞ silva, Digest.; — II) df. subst.: A) pasculum, (se. rus): Græsgang, Plin.; rus (el. ager) sine pasculo, Colum.; — egf. in pl.; ∞ herbosa, Ovid., lacta, id.; cf. Hor. Epod. 1, 28, v. Cic. Agr. 1, 1; — b) flit. „overf.“, o. figel. in pl.: Retter el. Episer; — ∞ jurulenta, Appul.; — B) pascula, ae, f., se. terra: Græsgang, Tertull.

Pasiphaa, ae, o. Pasiphae, es, f.: Datter af Helios el. Sol, Søster af Circe, Gemalinde af Minos paa Creta, og ved ham Roder til Phædra, Ariadne og Androgeus, men ved en sken Tyr, hvortil Venus i sin Brøde havde vasket hendes Nærlighed, til Nyxer Minotaurus; — vid. Cic. N. D. 3, 19, v. Serv. ad Virg. Aen. 6, 14; men Pasiphae gener, Ovid. Ib. 90, i. e. Theseus, — egf. nævnes hun som Gubinde, Cic. Div. 1, 43; — B) df. Pasiphaeas, 3; hvi. Pasiphaeas, ae, f., Ovid. Met. 15, 500, (i. e. Phædra). — Pasithea, ae, o. Pasithæe, es, f.: en af Græterne, Catull. 63, 43, Stat. — Pasitigius, idis, m., *Πασίτιγος*: en Benævneise paa Tigrisfloden i Nærheden af dens Udslob, Curt. 5, 3.

passarius, 3, [1. passus, pando]: indbreit (og torret i Solen), ficus (pl.), Capitolin. — Passaro (n), onis, f., *Πασσαρόν*: By i Cypris, i d. Melos-siste, Liv. 45, 26. — passer, eris, m.: Spurren; — saliant aliae (aves), ut passer, Plin.; cf. Cic. Fin. 2, 23, v. id. Div. 2, 30; f. egf. Catull. 2, o. 3; — egf. som Skoleord: Mens pullus passer, etc., Plant. Casin. 1, v. 50; — II) „overf.“: A) Stenbiden, tilslags Søfist; vid. Plin. 9, 36, Ovid. Hal. 125, v. Hor. Sat. 2, 8, 29; — B) passer marinus: Strudsen el. Strudsfuglen, (marinus) som bragt over Havet el. fremmed; vid. Plaut. Pers. 2, 2, 17; sædv. struthiocamelus, vid. Fest. p. 222, (Müll.); df. — passercula, ae, f. = figd., M. Aurel. ap. Fronton.; — passerculus, i, m., dem.: siden Spur, Cic. N. D. 2, 30; egf. som Skoleord, Plant. Asin. 3, 3, 76; o. —

passerinus, 3: for el. til Spurver, prandium, Pompon. ap. Non.; — not.: ogs. er Passerinus hos Martial.: Ravet paa en Hest. — passerinus, isis, [celstiff Ord]: en Eliseften, Plin. 36, 47.

passibilis, e, [patior]: som kan modtage Jernemmelser el. Jødtyt, Arnob.: ds. — passibilis, atis, f.: Gænen til at fornemme el. lide, id.; o. — passibiliter, adv.: paa en lidende Maade, Tertull. passim, adv., [1. passus, pando]; 1) „egenl.“ om Stedet: udbredt el. adspredt; ds. paa forskellige Steder, her og der; saal. navn. i Krigsforøget; vid. Caes. B. C. 2, 38; ligel. ille enim iit (marfcherede) passim, ego ordinatum, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 13; — passim per forum volitare, Cic. R. Am. 46; passim carpere, et colligere undique, id. d. Or. 1, 42; — ogs. hid og did, til forskellige Steder el. Steder; vid. Virg. Aen. 4, 162; passim dividere etc., til alle Steder, alsevegne, Cic. Sull. 15; — II) „overf.“: uten forfælt, uden Plan og Orden, imellem hverandre, ifæng, odt.; — Scribimus indocti doctique poemata passim, Hor. Ep. 2, 1, 17; cf. Tibull. 2, 3, 73; — ut Saturnalibus... passim servi cum dominis recumbant, Justin. 43, 1; ad prandium invitare vulgo, passim etc., Cic. Mur. 35; f. ogs. Ovid. Met. 1, 57.

passio, onis, f., [patior]: Lidelse, lidende Tilstand, (efterel. Ord); — Pulcroque mortis exitu Omnis peracta est passio, Prudent.; — B) „bef.“ ogs.: Uafseelighed, Sygdom, Coel. Aur.; — II) „fig.“: A) Tilfælde, navn. som Naturbegivenhed: Jordskælv, odt., Appul.; — B) „ment.“, ligesom πάθος: Lidenskab, Affect, Augustin.; ds. — passionalis, e: lidenskabelig, Tertull. — *1. passivæ, adv. af 1. passivus: adspredt; — crines per colla passivæ dispositi, Appul. — 2. passivæ, adv. af 2. passivus: i Passivum, Priscian. — *passivitas, atis, f.: adspredt el. forviret Beskaffenhed, Mangel paa forfælt, Tertull.; o. — passivitas, adv., ligesom passim: almindelig, Tertull.; af — 1. passivus, 3, [pando]: almindelig, udbredt, (efterel. Ord); — ∞ nomen dei, Tertull.; ∞ cupiditates, Jul. Firmic.; — II) i Litteren: — congeries passiva seminum, Appul.; — B) ds. subst. passivus, i, m.: = popularis, Augustin. — 2. passivus, 3, [patior]: modtagelig for Jernemmelser el. Lidelser; — (animas) passivas esse et interibiles, Arnob.; — II) „bef.“ i Grammatiken ere verba passiva: quae passionem significant, Priscian.

passum, i, f. passus, 3, und. pando. — 1. passus, 3, partic. v. adj. af pando. — 2. passus, 3: lidende, partic. af patior. — 3. passus, us, m., [pando]; 1) „egenl.“: Udbreden el. Udfærdet, navn. Jødernes ved at gaa; ds. et Skridt; — perpauculis passibus etc., Cic. Leg. 1, 21; cf. Lucr. 4, 825; men sequere me tres unos passus, Plaut.; non passibus aequis, (med ulige Skridt; trippende), Virg. Aen. 2, 721; cf. ibd. 7, 157, o. Ovid. Met. 11, 61; men passu processit anili, ibd. 13, 533; — II) „overf.“: A) Jødsfor, Erin, Spot; — Saepè tui, spectro, si sint in litore passus, Ovid. Her. 19, 27; — B) som Længdemål er passus: = 5 Jød; — stadium CXXV nostros efficit passus, hoc est pedes CXXV, Plin. 2, 21; nec propius urbem millia passuum ducenta etc., Cic. Phil. 7, 9; — mille passus negiorde den romerske Mil (el. milliarium, omtr. $\frac{1}{2}$ dansk Mil); vid. Plin. 3, 9; — C) „alleg.“: — Passibus ambiguus Fortuna volubilis errat, Ovid. Trist. 5, 8, 15; (senectus), Quae strepitum passu non faciente venit, ibd. 3, 7, 36.

pasta, ae, f., πάστυ: Mæsse el. Dei til Mæster odt., Marc. Emp. — pasticus, 3, [1. pastas]: føderet el. fedet, agnus, Apic. — *pastillicus, tis, adj.: fagleformet; — ∞ barbutae, Plin. 21, 25; o. — pastillum, i, n., ligesom figo.: etflags lidet Brød, Varro ap. Charis.; af — pastillus, i, m., [panis]: lidet fagleformet Brød; — pastilli farinae etc., Plin. 22, 14; — II) „overf.“ hos

Lægerne: en Pille; — vid. Cels. 5, 17; in pastillos dividere, Plin., digerere, cogere, densare, id.; — ogs. veltagende Pille, hvorom Hor. Sat. 1, 2, 27: pastillos... olere; cf. ibd. 1, 4, 92, o. Martial. 1, 88.

pastinaca, ae, f.; 1) Pastinakroden, vid. Plin. 19, 27; — II) en Vænavnelle paa Pigroffen πριγύριον, raja pastinaca L., Plin. 9, 67. — *pastinatio, onis, f.: Jordens Ophavning el. Dygraving i Vinbierget; — pastinationis altitudo, Colum.; — II) „overf.“: den ophavtede Jord; — pastinatio vitibus conserenda est, id.; — pastinator, oris, m.: som ophavter el. omgraver Vinbierget, id.; o. — pastinatus, us, m.: = pastinatio; — bipedaneo pastinatu (seri), Plin. 17, 32; af — pastino, avi, atum, 1, v. a., [pastinum]: med pastinum at omfasse el. omgrave Jorden, navn. til Vinsteffens Plantning; — pastinandi agri rationem tradere, Colum.; cf. Plin. 17, 35; — solum pastinatum, ogs. absol. pastinatum, (se. solum): den til Vinplantning omgravede og tilberedede Jord; — suspensissimum esse pastinatum, Colum. 3, 13; vineam in pastinatu serere, Plin. 17, 35.

pastinum, i, n.: tvegrenet Hætte, navn. til Vinbiergets Ophavning (el. Omgraving), ogs. til Vinsteffens Plantning; — pastinum: ferramentum bifurcum, quo semina panguntur, Colum. 3, 18; — II) „overf.“: A) denne Ophavning el. Omgraving; — pastinum fit... aut terra in totum fossa, aut scriobus, Pallad.; — B) ligesom pastinatum: den til Vinplantning omgravede Jord; — ad pastini similitudinem hortulum fodere, id.; pastina instituere, Digest.

pastio, onis, f., [pasco]: Dyrdet af Horder el. af Hæder; — duo genera pastionum... agreste... villaticum, Varro; pastiones villaticae... pecuariae, Colum.; — II) „overf.“ o. concret. Græsning el. Græsgang; — ubi pastiones sint laxae, Varro; cf. Cic. Manil. 6. — pastophori, orum, m., παστοφόροι; i Egypten: et Collegium af Præster, der ombare Gudsbilleder i et lidet Capel (παστός, i. e. thalamus), Appul. — pastophorion, i, n., παστοφόριον: lidet Capel med Guddommens Billede, Hieronym.

pastor, oris, m., [pasco]: Hyrde; — servos pastores armat, Caes. B. C. 1, 24; cf. Hor. Od. 3, 29, 21; navn. ogs. Hæderhyrde, (opp. bubulcus), Juvenal. 11, 151; — boni pastoris, tondere pecus, non deglubere, Suet. Tib. 32; — B) hertil mærges af Digterforøget: Phrygius pastor, Virg. Aen. 7, 363; (i. e. Paris, neml. som opvoren iblandt Hyrderne paa Ida); cf. Hor. Od. 1, 15, in.; pastor Aetnaeus, Ovid. Ib. 271, (i. e. Polyphemus); pastorum dux geminus, id. Fast. 4, 810, (i. e. Romulus et Remus); men ibd. 776 heder Gudinden Pales: pastorum domina; endel. pastor ab Amphiryo, Virg. Ge. 3, 2, (i. e. Apollo, der engang ved denne Flod vogtede R. Admets Hyrder); — II) „overf.“: Tilspændt, Begter, pavonum, Varro, gallinarum, Colum.; men pastor populi, vid. Quintil. 8, 6, 18.

*pastoralis, e: hørende til Hyrderne el. til deres Hændering; — ∞ canis, (Hæbnd), Colum., habitus, (Hyrderagt), Liv., vita, Varro; men ∞ manos, Vell. 1, 8, (i. e. caterva pastorum); men ∞ myrtus, Virg. Aen. 7, 817, (i. e. hasta e myrto, qua utuntur pastores); — ∞ anguratus, Cic. Div. 1, 48, (opp. urbanus); — ds. adv. pastoraliter: paa Hyrdes Vis, desudare, Venant. Fort.; — pastoricus, (-tus), 3: = pastoralis, vita, Varro; men ∞ fistula, vid. Cic. Att. 1, 16; — men ∞ sodalitas et agrestis, vid. id. Coel. 11; v. — pastorius, 3: — frug.; — ∞ pellis, (Hyrdepels), Ovid. Met. 2, 680; cf. Flor. 1, 17: ∞ habitus; men ∞ sacra, Ovid. Fast. 4, 723, i. e. Palilia el. Palesfesten; — [pastor].

pastura, ae, f., [pasco]: = pastio, Pallad. — 1. pastus, 3, partic. af pasco. — 2. pastus, us, m., (pasco), ligesom pastio; 1) „alm.“: Græsning el.

at græfse, at tage sin Røring; — gradiendo ... serpendo ad pastum accedere. Cic. N. D. 2, 17; pastus herbae ejus, Plin.; — ogf. Græning el. Grægang; Aut ille (equus) in pastus ... tendit, Virg. Aen. 11, 494; — ogf. Jæder, Røring, Hæd; bestiis ex se terra fundit pastus varios, Cic.; pastum epessere et conficere, id.; cf. id. Fin. 2, 13; — II) „fig.“; A) „overf.“: Menneffere, Mad el. Epife; — Aut alios hominum pastus pcedumque cibatus, Lucr. 6, 1125; — B) „ment.“; — qui est unus suavissimus pastus animorum, Cic. Tusc. 5, 23; cf. id. Phil. 11, 2.

*patagiarius, i, m.: som forfærdiger patagia, Plaut. Aul. 3, 5, 35; v. — patagiatus, 3: besat med en Bord el. Bræmme, tunica, Plaut. Epid. 2, 2, 47; af — patagium, i, n., *πατάγιον*: etflags bred Bord el. Bræmme paa Jærentimmerdragter; vid. Fest. p. 221, (Müll.); — II) „overf.“; A) en Dragt med Bædder el. Bræmmer, Naev. ap. Non.; — B) etflags Bærpynt el. Jærfur, Appul. — patagus, i, m., efter Tertull.: etflags Sygdem; vid. Plaut. frgm. ap. Macrobi. Sat. 5, 19. — Pataleus, es, f.: Død ved Ildbøst af Judæstøten, Mela 3, 7, Plin.; — B) df. Pataltanus, 3, portus, Capella. — patalis, e, f. und. patulus.

Patara, orum, n., *τὰ Πάρα*: Støtad i Lycien med berømt Apollærkel, Mela 1, 15, Plin. 5, 28, Liv. 33, 41; — B) df. 1) Patareus (trisyll.), ei e. eos, m., *Παταρεύς*, Epithet til Apollo, Hor. Od. 3, 4, 61; — 2) Pataraeus, 3: pataræff, regia, Ovid. Met. 1, 516, dumeta, Stat.; — 3) adject. fem. Pataræis, idis, arx, Avien.; — 4) Patarani, orum, m.: Jædæanerne af Byen P., Cic. Flacc. 32.

Patavinitas, atis, etc., f. und. figd. — Patavium, i, n.: By i Gall. Transpad., (hod. Padua), anlagt af Trejanerens Antenor, vid. Virg. Aen. 1, 247, (hvor Patavi f. Patavii); bef. ogf. mærkelig som Historiefræderen Livius's Jædely; vid. Mela 2, 4, v. Plin. 3, 23, ogf. Suet. Tib. 14, v. Liv. 10, 2; — B) df. Patavinus, 3: pataviff, municipium, Plin. Ep., i. e. Patavium; men ∞ volumina, Sidon., (d. e. Livius's romeriske Historie); — men pl. subst. Patavini, orum, m.: Jædæanerne af Byen P., Cic. Phil. 12, 4, v. 2.; — 2) df. Patavinitas, atis, f.: den patavinffe Dialect el. Mundart, (som Afm. Volfio dædlee hos vor Livius); vid. Quintil. 1, 5, 56, v. id. 8, 1, 3.

patefacio, feci, factum, 3; pass., patefio, factus sum, [pateo]; I) „egenl.“: aabner, oplader; — fortas hostibus, Liv. 2, 15; cf. Cic. N. D. 2, 56; — ∞ alicui aditum ad aliquid, id. Fam. 13, 78; men ∞ ordines et aciem, (aabne Bei derigiemem), Liv.; — men patefactus equus, Virg. Aen. 2, 259, (hvff Dor var aabnef); men iter per Alpes patefieri, Caes. B. G. 3, 1; — „poet.“ ogf.: frembringer ved at aabne; — presso sulcum patefecit aratro, Ovid. Met. 3, 104; men „alleg.“: ∞ assentatoribus aures, (laane dem Dre), Cic.; — II) „fig.“; A) „overf.“: aabner, d. e. iader vff fig; — Postera lux radiis latum patefecerat orbem, Ovid. Met. 9, 794; cf. Lucr. 1, 178: patefit, quodcumque creatur; men Cic. Fam. 7, 1: patefecisti Misenum, (rimel.; har aabnet en Ildffig dertil); — B) oftere „ment.“: aabenbarer, beffendtgjor; — ∞ odium suum in aliquem, Cic. Att. 1, 13; ∞ verum et illustrare, id. Lael. 26; men liberto tuo totum me patefeci, (har aabnet ham mit Jædre), id. Fam. 6, 10; Lentulus patefactus indicis etc., (røbet derved), id. Catil. 3, 6; cf. patefacti ... diva, Ovid. Met. 9, 314, (al. pavefacta), inc.; — si hoc celatur ... sin patefit etc., Ter. Phorm. 5, 1, 6; patefacta et detecta, Cic. Acad. 2, 39, (de gjorte Dydagelfer); — not.: Lucr. 1, 316, oftere, har patef. f. patef.; df. — patefactio, onis, f.: Aabnen el. at aabne; df. „fig.“ v. lignelfseffis; haec patefactio quasi rerum opertatum etc., Cic. Fin. 2, 2. — patefactus, 3, v. patefio, factus sum, f. und. patefactio.

Patelana, ae, f. und. 2. Patella. — 1. patella, ae, f., dem. af patera, men ogf. f. patera; I) „egenl.“: Mar el. Jær, hvori Maden kogtes og frembæres; — in patellis coquere caepe, Varro; cf. Martial. 5, 78, v. Hor. Ep. 1, 5, 2; men uncta vixisse patella Semper, (ved et lækker Madfad), Pers. 4, 17; — B) „bef.“ ogf.: Offerfaal, vid. Ovid. Fast. 6, 310; cf. Cic. Verr. 4, 21: patella grandis cum sigillis ac simulacris deorum; men Liv. 26, 36: salinum patellamque deorum causa habere; men Cic. Fin. 2, 7: asotos ita non religiosos, at edant de patella; — II) „overf.“: ifølge etflags Lighed; A) en Sygdem paa Øfietræt, ogf. clavus v. fungus, Plin. 17, 37; — B) næffallen, Cels. 8, 21.

2. Patella, ogf. Patellana, (v. Patelana), ae, f., [pateo]: Gudeinde, som aabenbarer det Skulte, Arnob.; — navn. er ogf. Patelana hos Augustin.: Gudeinden for Sædens Skyden i Ar. — patellarii dii, Plaut. Cist. 2, 1, 46, f. Lares el. Hæsguderne, (neml. af den patella, hvorpaa den bragtes Madoffer). — patena, ae, f., f. und. patina. — patens, tis, partic. v. adj. af pateo; df. — patenter, adv.: aabent; df. „overf.“: aabenbare, tydeligen; compar., Cic. Inv. 2, 23.

patēo, ui, 2, v. n., [rimel. d. intransitive Stamform til pando]; I) „egenl.“: at være el. staa aaben; — Si affers, tum patent (aedes), Plaut. Asin. 1, 3, 89; — cur valvae Concordiae non patent? Cic. Phil. 2, 44; iis domus omnium patent, Caes. B. G. 6, 23; nares semper propter necessarias utilitates patent, Cic. N. D. 2, 57; patuere fores, Ovid.; men ne singulari quidem homini semitae patuerant, Caes. B. G. 7, 8; jam ne fugae quidem patebat locus, Liv. 27, 18; — II) „fig.“; A) „overf.“: a) at være aaben eller udeffæft; — eorum ab omni parte patens et apertum, (naar intet hindrer Ildffigen), Cic. Div. 1, 1; — b) at udffrætte fig saa langt el. dertil; — ∞ in longitudinem millia passuum cXL, Caes. B. G. 1, 2; schoenus patet stadia XL, (har den Længde), Plin. 12, 30; — c) at staa aaben el. at være tilgængelig dertil; — domus patens ... cupiditati etc., Cic. Quinl. 30; ∞ aures tuas omnium querelis, id., at hanc disputationem, id.; — quae (praenra) pateant stipendiariis, (hvortil de hæde Afgang), Cic. Balb. 9; cf. Nep. Att. 6, v. Liv. 4, 25; men Cic. Fam. 6, 10: omnia Ciceronis patere Trebiano, (at alle C.'s Midler staa til T.'s Tjenefte); — d) at være aaben el. udfat dertil; — patens vulnere equus, Liv. 31, 39; longis morbis senectus magis patet, Cels.; cf. Cic. Off. 1, 21; — B) „ment.“: a) at være aaben el. tydelig el. indlyfende; — patent praestigiae, Plaut.; causae patuere dierum, (bleve mig aabenbarde), Ovid. Fast. 1, 17; cf. Hor. Sat. 2, 4, 46; — navn. ogf. om Hægnffæber; vid. Cic. R. Com. 2: in adversariis patere (hoc nomen); cf. id. Fam. 2, 37; — ogf. „alm.“: quum illa pateant, id. d. Or. 1, 6; figel. impers., quum pateat, m. acc. v. inf., (da det er indlyfende), id. Tusc. 1, 23; — b) at ffætte fig dertil, at hæve Jædlydelfe el. Jævendelighed derpaa; — rerum publicarum administratio latissime patet etc., Cic. d. Or. 1, 55; cf. id. Off. 1, 7; — III) particip. patens, tis, ogf. som adject.; A) „egenl.“: aaben, vid. udffæft, ffad; — via patientiore, (ad en mere bænct Bei), Liv. 7, 36; patentes campi, Sall.; loca patientiora, Suet., patentissima, id.; patens pelagus: aaben Sø, Virg.; cf. Hor. Od. 2, 16, in.; — B) „fig.“; — causa patens, (indlyfende), vid. Ovid. Met. 9, 536; minimumque patens (amor: alt for fri el. ffæff), id. Sat. 2, 19, 25.

pater, tris, m., *πατήρ*; I) „egenl.“: en Jæder; — Aesch. ehem. pater mi tu hic eras? D. Tuus hercle vero et animo et natura pater, Ter. Ad. 5, 7, 3; ego a patre ita eram deductus etc., (af min Jæder), Cic. Lael. 1; — patre certo nasci, id. R. Am. 16, (om den, hvff Jæder vffes); men ∞ nullo (natus), Liv. 4, 3, (af en ubeffendct Jæder); — „poet.“ ogf.: patres, f.

parentes cf. *Forældrene*; vid. *Ovid. Met.* 4, 61; — II) „overf.“; A) pl. patres: *Forældre* cf. *Forældre*, — patrum nostrorum actas etc., *Cic. Orat.* 5; apud patres nostros, (opp. nuper), id. *Off.* 3, 11; cf. id. *d. Or.* 1, 40; — B) pater familias, (cf. paterfamilias): *enver* *Susfader* cf. *Susfont*, *Manden i Huset*, *Cic.*; patres familias, id.; patres familiae, *Caes.*; patres familiarum, *Suet. Calig.* 26; f. ogf. und. familia; — C) „poet.“ findes pater ogf. at betegne; I) „bef.“; a) den faderlige Gælfelse cf. *Amphib.*; — *Rexque patrem* vidit, *Ovid. Met.* 12, 30; cf. ibid. 13, 187; — b) *Hadere* *Billedet hos Sønnen*; — *quantus in ore pater radiat?* *Claudian.*; — c) en *Forfæder*, *Ter. Ad.* 3, 4, 6; — 2) „alm.“: en *Stifter* cf. *Opharsmand*, *edl.*; *saal. navn*, om *Gunderne*, ogf. om de *perfektificerede Naturkræfter*; — *pater rerum*, *Virg. Ge.* 4, 382; *saal. heder Juppiter: divum pater atque hominum rex*, *Enn. Ann.* 6, 19; cf. *Virg. Ge.* 1, 328: *Ipse pater* (i. e. *Jupiter*) ... *Fulmina molitur dextra*; *pater Aether*, *Lucr.* 1, 251; *figel.* ∞ *aquoreus*, (i. e. *Oceanus*), *Colum. poet.* 10, 200; — *men Lucr.* 3, 9, om *Epicurus*, *som Stifter af en ny Lære*; — b) *comist* er *pater coenae*, om *den, som gjør et Gieskebud*, *Hor. Sat.* 2, 8, 7; *hvf. rimel.*, ved en *lystig Medsætning: pater esuritionum*, *Catull.* 21; — D) *fremdeles bruges pater ofte til og om Personer med Hensyn paa deres Rættighed el. øvrige saa at sige Faderforhold*; *saal. om Drikingen Aesttes*, *Virg. Aen.* 5, 521; *figel.* ofte *pater Aeneas*, id.; cf. *Hor. Ep.* 1, 7, 37; — ogf. ofte til el. om *Gunderne*; (*saal. ogf. undert. i høiere Prosa*); — ∞ *Lemnerne*, (i. e. *Vulcanus*), *Virg.*; *Lenaes*, (i. e. *Bacchus*), id.; *Janus pater*, *Hor.*; *Tiberine pater*, (*Tiber-guden*), *vid. Liv.* 2, 10; cf. *pater Appenninus*, *Virg. Aen.* 12, 703; ∞ *Africus*, *Propert.*; — 2) *hertil mærkes af Statsfregter*; a) *patres* *hede hyppigen hos Liv.*: de *samlede Senatorer el. Senatet*, *hos Cic. sæv. patres conscripti*, (f. und. *scribo*); *vid. Liv.* 1, 8, o. id. 2, 1; *men Cic. d. Rep.* 2, 8: *principes ... propter caritatem patres etc.*; — *men patres f. patricii*, *vid. Cic. Fam.* 9, 21; — b) *Æres titlen pater patriae*, *som først tillagdes Consulen Cicero*; *vid. Cic. Pis.* 3, ogf. *Cæsar*, ogf. *Augustus*; — c) *pater patratus* *hede Formanden for Gælerne el. Forbudspræsterne*, *Liv.* 1, 24, o. *Cic. d. Or.* 1, 40; — E) *endel. ogf. om Dyrene*; — *virque paterque gregis*, *Ovid. A. A.* 1, 522; *figel.* *patris onagri habitum etc.*, *Colum.* 6, 37.

patera, ae, f., [pateo]: *slad Skaal*, *Drikkeskaal*, *Døfferskaal*; — *in poculis erant paterae*, *Varro*; *cum patera guttus*, (*som Vordfar*), *Hor. Sat.* 1, 6, 118; — f. ogf. *Ovid. Met.* 9, 160; *men qualem (laticem) pateris libamus et auro*, (i. e. *pateris aureis*), *Virg. Ge.* 2, 192; cf. id. *Aen.* 1, 729, o. *Cic. Brut.* 11. — *Paterculus*, i, m.: *romersk Tilnavn*, f. und. *Vellejus*. — *paterfamilias*, gen. *patris familias*, f. und. *pater*, ogf. und. *familia*.

paternitas, atis, f.: *Faderlighed*, *Augustin.*; af — *paternus*, 3, [pater]; I) „egent.“: *faderlig*, *hørende til en Fader*; — ∞ *horti*, *Cic.*, (*som have tilhørt nogens Fader*); ∞ *hospitium*, (*som er nabaret fra Faderen*), *Caes. B. C.* 2, 3; ∞ *bona et avita*, *Cic. Coel.* 14; cf. *Hor. Ep.* 1, 15, 26; *men laud patrum istue dedisti*, (*deri har du ikke signet din Fader*), *Ter. Ad.* 3, 1, 4; *men in paterna injuria*, id. *Heaut.* 5, 2, 39, (*naar Faderen lider Ilret af Sønnen*); *men ∞ animus*, (*en Faders færlige Sindelag*), *Hor. Od.* 2, 2, 6; — II) „overf.“; A) *fædretandst*, *terra*, *Ovid. Her.* 13, 100, *flumen*, *vid. Hor. Od.* 1, 20, 5; — B) *om Dyrene*: *paternam formam referre*, *Colum.* 6, 37; — *not.*: i *Grammatiken* findes casus paternus, (ogf. *patrius*), f. genitivus, *Priscian.*

patesco, ui, 3, v. n., inch. af *pateo*; I) „egent.“: *at aabne sig*, *at aabnes*; — *atria longa patescunt*,

Virg.; cf. id. *Aen.* 3, 530; — *patescens fungus*, *Plin.* 22, 46; — II) „fig.“; A) „overf.“: *at aabde sig*; — *deinde paullo latius patefcit campus*, *Liv.* 22, 4; cf. *Tac. Germ.* 30; ogf. om *Slagordenen*, id. *Hist.* 4, 18; *men latius patescente imperio*, *Liv.* 32, 27; — B) „ment.“: *tydeligen af vife sig*, *at blive aabenbar*; — *quae res patefcit*, id.; *Cic. Phil.* 11, 6; cf. *Virg. Aen.* 2, 309, ogf. *Lucr.* 5, 613; *men Plin.* 6, 26: *nunc primum certa notitia (ejus rei) patefcite*. — *patetae*, arum, f., (*πατῆς*), i. e. *calculus*: *nettraadt*; *en Daddelart*, (*der seer ud som fundertraadt*); *vid. Plin.* 13, 9: *tertium ex his (caryotis) genus patetae*, etc.

pathétique, adv.: *pathetisk* el. *rørende*, *tractare*, *Macrob. Sat.* 4, 6; af — *patheticus*, 3, *παθητικός*; „*pathetisk*“ el. *rørende*, *oratio*, id. ibid. 4, 2; — *pathicus*, 3, *παθικός*: *utugtig*, *som lader sig bruge til Utugt*, *Catull.*; *men om Qvindsføft*, *auct. Priap.*; — *libelli pathicissimi*, *Martial.* 12, 96.

patibilis, e, [patior]; I) pass.: *til at lide* el. *udholde*; — *patibiles et dolores et labores putandi*, *Cic. Tusc.* 4, 23; — II) act.; A) *som kan modtage Fornemmelser*; — *patibilem naturam habere*, *Cic. N. D.* 3, 12; — B) *lidende*, (opp. *activus*), *Lactant.* — *patibulatus*, 3: *fæstet til Galgen*, *Plant. Most.* 1, 1, 53; af — *patibulum*, i, n., [pateo]: *Galge* el. *Krybepæl*, id. *Mil. gl.* 2, 4, 7, *Cic. Ver.* 4, 41; ogf. *at Røds el. Misdæderfors*; — *patibulo suffixus est*, (*blev foræstet*), *Justin.*; — II) *df. ifølge etflags Lighed*; A) *Træ* el. *Bom*, *hvorved Døren spærres*, *Titin. ap. Non.*; — B) *Træ* el. *Jerk*, *som sættes til Vinstøffen*, *Cato*, *Plin.* — 1. *patibulus*, i, m., *som Biform af frgd.*: *Galge* el. *Stræffetræ*, *Varro ap. Non.* — 2. *patibulus*, 3: = *patibulatus*: *fæstet til en Galge* el. *til et Stræffetræ*, *Plant. frgm. ap. Non.*

patiētiens, tis, partic. v. adj. af *patior*; *df.* — *patienter*, adv.: *taaligen*, *taalmødigen*, *ferre difficultates*, *Caes.*; ogf. *noisomt*, *prandere olus*, *Hor. Ep.* 1, 17, 13; — *compar.*, ∞ *ferre*, *Cic. Fam.* 1, 8; *superl.*, ∞ *tolerare*, *Val. Max.*; — o. *patientia*, ae, f.; I) „egent.“; A) „alm.“: *Taalighed* el. *Udholdenhed*; — ∞ *famis et frigoris*, *Cic. Catil.* 1, 10; cf. id. *Inv.* 2, 54, ogf. *Hor. Od.* 1, 24, 19; — ogf. *Bedødsenhed*, *Ultrættelighed*, (*Lacedaemoniorum*), *Nep. Alcib.* 11, (*Siculorum*), *Cic. Ver.* 2, 3; cf. id. *Off.* 1, 34; — ogf. *Tærlighed*, *Noisomhed*; *vid. Nep. Ages.* 7, o. *Hor. Ep.* 1, 17, 25; — II) „bef.“; A) *Taalmodighed*, *Overbærelse*; — *patientiam alieujus tentare*, (*sætte paa Prove*), *Cic. Agr.* 2, 7; cf. id. *Catil.* 1, in.; — B) *Eftergivenhed* *ifølge Svagbed* el. *Seighed*; — *non sine reprehensione patientiae*, *vid. Plin. Ep.* 6, 31; ∞ *servitutis*, *Tac.*; ∞ *extrema*, id.; — *df. ogf. Underkastelse* el. *Lydlighed*; *vid. id. Agric.* 16.

patina, (patenae), ae, f., [sicul. *πάτανα*]: *Pande*, *navnl. til at føge i*; — *Ubi omnes patinae servant*, *Plant. Pseud.* 3, 2, 51; — ogf. *som Vordfar*, *Hor. Sat.* 2, 8, 13; *Jamduum animus est in patinis (i Madfædet)*, *Ter. Eun.* 1, 7, 46, *men patina tyrotarichi*, (*Met af Ost og Saltfist*), *Cic. Aut.* 4, 8, a; — II) „overf.“; A) *Krybbe* el. *Trug*, *Veget.*; — B) *etflags Røge*, *Apie.*; *df.* — *patinari*, 3: *hørende til et Røg*; — ∞ *piscis*, (*som føges i Faderi sin egen Sæns*), *Plant. Asin.* 1, 3, 27; ∞ *struices*, (*Stabel af Madfæde*), id.; — *men som Skældsord*, *patinarius*, i, m.: *en Graafer*, *Suet. Vitell.* 17.

patio, ere, fercl. Biform af *patior*: *taaler*, *finer mig deri*; — *doceri a magistratibus patiuntio*, *Cic. Leg.* 3, 4, (ex Tabb.). — *patior*, *passus sum*, *pati*, v. dep. a., [*πάσχειν*, *πάσχειν*, i. e. *pati*]; I) „egent.“; A) „alm.“: *liden*, *taaler*, *udholder*, *undergaar*; — ∞ *servitutem*, *Cic.*, *supplicium gravissimum*, *Caes.*, *omnia saeva*, *Sall.*; *et facere et pati fortia*, etc., *Liv.* 2, 12; cf. *Hor. Od.* 3, 24, 43; ∞ *bellum ab aliquo*, *Justin.*; cf. *Liv.* 42, 8; — ∞ *repulsam*, (*saae Afslag*), *Ovid.*, *extrema*, *Virg.*; cf. id. *Aen.* 1, 199, o. *Hor. Od.*

1, 7, 30; pati vulnera, (blive saaret), Cic.; haec pati-
tenda censeo potius, quam etc., Liv. 21, 13; cf. Ovid.
Trist. 1, 2, 42: Ne mihi mors misero his patienda
foret; „poet.“ ogf.: cornix novem saecula passa, (der
har giennemlevet 900 Aar), id. Met. 7, 274; liget. ager
patitur cultus (ace.), id. Fast. 1, 159; (bliver dyrket);
— b) ogf. absol.; — dolor tristis res est... ad patien-
dum tolerandumque difficilis, Cic. Tusc. 2, 7; cf. Ovid.
Am. 1, 8, 75; — B) „bef.“; 1) at give sig til Pæs
(som patiens), Plaut., Sall., Senec.; — 2) at lide
end, at lide Mangel cf. Rød; — Certum est, in silvis,
inter spelaea ferarum, Malle pati, Virg. Ecl. 10, 52;
cf. Lucan. 5, 314; — II) „overf.“: lader fæc, tillader,
odl.; — neque tibi bene esse patere, et illis, quibus
est, invides, Plaut. Pseud. 4, 7, 36; men non possum
patiri, Quin tibi caput demulceam, (kan ikke lade være,
at ofe.), Ter. Heaut. 4, 5, 13; f. ogf. Cic. Catil. 1, 5,
ogf. id. Lig. 1, v. id. d. Or. 2, 1; — navn. heder ogf.
facile (cf. non moleste cf. aequo animo) pati: at
finde sig deri; opp. aegre (cf. moleste cf. iniquo
animo) pati; — apud me plus officii residere, facil-
time patior, Cic. Fam. 5, 7; cf. id. Verr. 3, 2; men per-
iniquo patiebar animo, (det gjorde mig meget endt),
id. Fam. 12, 18; cf. Liv. 4, 18; — alene komst er: pati
bonum, (at lide vel); vid. Plaut. Asin. 2, 2, 58: For-
titer malum qui patitur, idem post patitur bonum;
cf. id. Poen. 3, 3, 83: Siquidem potes esse pati te in le-
pido loco etc.; — B) i Grammatiken: at have passiv
Bemærkelse; — (hoc verbum) quum haberet naturam
patiendi, Quintil. 1, 6, 10; modus patiendi, id. ibd. 26; —
III) partie. patiens, tis, ogf. som adj.; A) „egent.“:
hørende, som kan bære el. fere; e. gen.; — annis pa-
tiens navium, (sejlfbar), Liv. 21, 31; cf. Virg. Ge. 2,
223; men equus patiens sessoris, Suet. Caes. 61;
patiens vetustatis, Plin.; — B) „overf.“: 1) taalmø-
dig; — nimium lentus et patiens, Cic. Orat. 2, 75; cf.
Hor. Ep. 1, 1, 40; — compar.; te patientior lenio-
remque etc., Cic. Qu. Fr. 1, 1, 14; superl., ut ne of-
fendam tuas patientissimas aures, id. Lig. 8; cf. Caes.
B. C. 3, 96; — 2) som ikke giver efter, haardt el. fast;
— patiens aratrum, Ovid. Am. 1, 15, 31; men Sit licet
et saxo patientior illa Sicano, etc., (nære ubøvegelig),
Propert. 1, 16, 29. — patiscens, tis, f. und. patesco.

Patmos, (-us), i, f.: D i det ægtske Hav, Plin.
4, 23. — pator, oris, m., [pateo]: Nabning, aedium,
Appl., narium, Scribon. — Patrae, arum, f.: By
i Afrika, ved Jorberget Rhium, (hødt. Patras), Mela
2, 3, Plin., Cic., Liv.; — B) ef. Patrensis, e: af
el. fra Patrae, Lyso, Cic.; — pl. Patrenses, ium:
Judeaerne af Byen P., id. Fam. 13, 19.

patratio, onis, f.: Udførelse deraf; — ∞ pacis, (dens
Gienoprettelse), Vell. 2, 98; — patrator, oris, m.:
som udfører el. fuldbyrder noget; — ∞ necis, Tac.
Ann. 14, 62; — [patro]. — patratulus, 3, f. und.
patro, hver ogf. pater patratulus er at mærke. — Pa-
trensis, e, f. und. Patrae.

patria, ae, fem. af I. patrius, (sc. terra): Jordejort
el. Jordeiland el. Jæderenlandet; — patria, quae communis
est omnium nostrum parens, Cic. Catil. 1, 7; cf. id. Off. 1,
17; — ogf. der Land, hver nogen lever og virer: patria est,
ubiqueque est bene, Cic. Tusc. 5, 37, (e poet.); men mun-
icipibus duas esse patrias, unam naturae, alteram ci-
vilitatis, vid. id. Leg. 2, 2; cf. Virg. Aen. 1, 380: Italiam
quaero patriam; — II) „overf.“ e. „poet.“ em Ting; —
Divisae arboribus patriae, Virg. Ge. 2, 116; men patria
(Niil), Ovid. Am. 3, 6, 40, (Nifflerens Nibler); cf.
Virg. Aen. 1, 51: Nimborum in patriam etc. — pa-
triarcha, (-es), m., πατριάρχης: Stamfader, Pa-
triarch, Tertull.; — II) „overf.“: en af de højeste Vi-
stepper, Vopise.; men philosophi, patriarchae, ut ita
dixerim, haereticorum, Tertull.; ef. — patriarchi-
cus, 3: patriarchalsk; — ∞ sedes, Justinian. Novell.

patrice, adv. af patricius: som en Jæder, Plaut.
Casin. 3, 6, 4. — patriciatus, us, m., [patricius]:
de remærke Patriciers Stand og Jæderighed; — ac rursus
magno intervallo... in patriciatum rediit, Suet. Aug. 2;
— II) fra St. Constantin var patriciatus: den højeste
Jødscharge, Cassiod. — patricida, ae, c., f. und.
parricida.

Patricia Colonia: den remærke Celeni Corduba i
Hisp. Baet., Plin. 3, 3. — patricii, orum, m., f. und.
figd. — patricius, 3: som nedstammer fra de ældste
remærke Senatorer (patres); patricisk el. adelig; — ∞
pueri, Plaut. Capt. 5, 4, 5; ∞ familia, Cic. Leg. 2,
3, Vell.; ∞ gens, Juvenal.; ∞ sanguis, Pers. 1,
61; — II) subst., patricii, orum: Patricierne
el. den høiere Adel, (opp. plebeji); vid. Liv. 1, 8, v.
id. 10, 8; ogf. at mærke fem patricii majorem gen-
tium, (el. nedstammende fra de af Romulus udnævnte
Senatorer), v. patricii minorum gentium, (fra de af
Tarquinius Priscus udnævnte); f. und. gens; cf.
Pseud. Cic. p. Dom. 14, ogf. Tac. Ann. 11, 25; — not.:
fra Constantinus betegner patricius: en meget høi
Jødscharge. — patricus, 3, [pater]: = patrius,
casus, (i. e. genitivus), Varro.

patric, adv. af patrius: faderlig; — ∞ monere,
(opp. inimice corripere), Quintil. 11, 1, 68. — *pa-
trimoniālis, e: hørende til Arvegods, fondus, Cod.
Theod.; v. — patrimonium, i, n., dem.: liden
Arvegods, Hieronym.; af — patrimonium, i, n.,
[pater]: arvet Jørmue, Arvegods, amplum et copio-
sum, Cic. R. Am. 2; cf. id. Sest. 52; — navn. ogf.
arvet Jordegods, id. Mil. 35; — ogf. „alm.“: Jørmue,
Colum. proem.; — II) „overf.“: — ∞ nominis pa-
terni, Pseud. Cic. p. Domo 58; cf. Cic. d. Or. 1, 57; men
som Sentens: Honestus rumor alterum est patrimo-
nium, Publ. Syr. 170.

patrius, 3, [pater]: hvis Jæder endnu er i Live,
puer, Cic.; cf. Liv. 37, 3: decem ingenii... patrini
omnes matrumque etc.; f. ogf. und. matrimus. —
patrisso, are, v. n., πατριάζω: at ligne sin Jæder
el. at slægte ham paa, Plaut., Ter. Ad. 4, 2, 25. —
patritus, 3, [pater]: fra Jæderne el. Jæderdrene,
mos, Varro, sedes, Arnob.; men til Cic. Tusc. 1, 19:
patritam illam et avitam philosophiam etc., vid.
Freund.

I. patrius, 3, [pater]: I) „egent.“: faderlig; navn. som
haves fra el. efter nogen Jæder el. Jædre el. som Jæder;
— nullas tam patria ejusquam atque avita fuit, quae non
etc., Cic. Verr. Act. 1, 5; liget. bona patria, Terent.;
cf. Hor. Sat. 1, 2, 56; men patrius hic (dolor pedum)
illi, (som han havde efter sin Jæder), Plin. Ep. 1, 12;
men dii patrii: Søsgenderne el. Venaterne, Cic., Ti-
bull.; — II) „overf.“: hvad der er optaget efter Jæ-
drene; — hic enim mos patrius erat Academiae, etc.,
Cic. d. Or. 1, 18; — ogf. medfødt, ciendommelig; prae-
discere... patrios cultusque habitusque locorum, Virg.
Ge. 1, 52; — ogf. faderlig el. færlig, animus, Cic., Liv.:
Hoc patrium est, Ter. Ad. 1, 1, 49; — B) bef. er ogf. at
mærke af Grammatiken; a) casus patrius (i. e. geni-
tivus), Gell. 4, 16; — b) som subst., patrium (sc.
nomen), i. e. patronymicum, Quintil. 1, 5, 45. —
2. patrius, 3, [patria]: fæderlandsk, sermo, Cic.,
Hor., (Medersmaalet), ritus, Cic. Leg. 2, 9, (Laudets
Stilffe); cf. Virg. Aen. 3, 281; — not.: nomen patrium,
i. e. quo patria significatur; saal. Atheniensis, Pri-
scian. — patrizio, are, f. und. patrisso.

patro, avi, atum, i, v. a., [rimel. etr. v. omfat
af parito, verb. intens. af pario v. paro: bringer
ifland, indbyrder el. fuldender; — paucorum civium
virtutem cuncta patravisse, Sall. Catil. 53; ∞ facinus,
Liv.; cf. Tac. Ann. 2, 66; ∞ jussa, id., promissa,
Cic., (efterkomme); patrata victoria, (efter vunden
Seier), Tac.; ∞ bellum, (tilendebringe), id., Sall.;

~ pacem, (siste fret). Liv.; men ~ iusjurandum, (besværgte freden), vid. id. 1, 21; — II) „bef.“: patranti fractus oculo, (i. e. lascivo), Pers. 1, 18; — III) partic. perf. patratus, 3. m. actv. Vem., (ligesom af dep. patrator, ari), men alene i forbindelsen pater patratus: den med visse Cæremonier forbund sluttende Jættel af. forbundspræst, vid. Liv. 1, 21.

patrocinium, i. n., [etr. f. patronocinium, af patronus]: Beskyttelse af. forsvær; navn. Patronens el. Sagførers retlige forsvær for den Anklagede; hvi om Valeren: controversiarum patrocinia suscipere etc., Cic. Orat. 31; cf. id. Brut. 29, v. id. d. Or. 1, 57; — ogs. forsvær udenfor Retten; vid. Liv. 6, 15: profiteri patrocinium feneratorum, (erklære sig til Gavn for dem); cf. Ovid. Pont. 1, 2, 70; — ogs. heter patrocinium: det Beskyttelsesforbød, hvori dels enkelte Personer, dels de forbundne (socii) stode til enkelte romerske Magnater; vid. Sall. Catil. 41; — B) df. „overf.“ v. concret, patrocinia: Clienter el. de for Retten forsværede Personer, Vatin. ap. Cic. Fam. 5, 9; — II) „alm.“: forsvær, Beskyttelse: — ~ voluptatis, Cic., molitiae inertiaeque, Liv.; difficultatis patrocinia praeteximus segnitiae, Quintil. 1, 12, 16.

patrocinior, alus sum. 1. v. dep. n., [patronus; cf. lenocinor af leno]: forsvær el. beskytter; c. dat.: — ut non homini patrocinemur, sed crimini, Quintil. 2, 4, 23; cf. Ter. Phorm. 5, 8, 46; — ~ loco, (forsvære Stedet), auct. B. Hisp. 29; — not.: partic. patrocinatus, 3. m. passiv. Vem.: forsværet, Tertull. — Patrocles, is, m.: Biform af flgd. — Patroclus, (-os), i, m.: Søn af Menecius, og Hætte af Achilles, i hvis Vaaben han for Troja blev fældet af Hector, Ovid. Pont. 1, 3, 73, Cic. Tusc. 2, 16, v. Propert. 2, 7, 21; — not.: Patroclianae sellae, Martial. 12, 77, (benævnte efter en Patroclus).

patrona, ae, fem. af patronus: Beskytterinde el. Beskynderse; — Te mihi patronam capio etc., Ter. Eun. 5, 2, 48; — navn. ogs. den frigivne Slaves frue, (f. und. patronus), Plin. Ep. 10, 4; — II) „overf.“: provocatio, patrona illa civitatis, Cic. d. Or. 2, 48; cf. Martial. 7, 72; — men komst om Tungen, Plant. Asin. 2, 2, 26. — *patronalis, e: som skyldes Patronen (navn. af hans Frigivne); — ~ verecundia, Digest.: v. — patronatus, us, m.: Patronens Forbød og Værdighed; fædv. i Forbindelsen: ius patronatus, d. e. Jndbegrebet af Patronens Ret imod el. over den Frigivne, Digest.; — [af flgd.].

patronus, i, m., [pater]: Patron, d. e. Beskytter el. Talsmand; A) correlat. til eliens; — neml. fra Rom's ældste Tider havde hver Almue-mand som Client sin Patron; vid. Liv. 6, 18; men ibd. i en videre Forstand: ego me patronum profiteor plebis, (Beskytter af dens Ret el. Sag); — B) i Retsforret: patronus causae, ogs. absol. patronus: som fører el. taler nogen's Sag for Retten, Advocat el. Procurator; — ut patronus huic causae constitueretur, Cic. Mur. 2; cf. id. d. Or. 2, 69, ogs. id. R. Am. 2; — b) df. „alm.“: Beskytter, Talsmand, forsværer, vestrorum commodorum, Cic. Agr. 3, 1, iustitiae, id. Lael. 7; — C) ifte alene de romerske Colonier og Provindser, men ogs. de med Rom forbundne Regeringer og fyrster plejede at antage en romersk Magnat til deres Patron el. Talsmand i Senatet og hos Folket; — me patronum unum asceverunt Campani, Cic. Pis. 11; cf. id. Sull. 21, id. Div. in Caecil. 1, v. id. Off. 1, 11; — D) ettel. svarer patronus, (den Frigivnes Herre), til libertus, (ligesom servus svarer til dominus); — corrupti in dominos servi, in patronos liberti, Tac. Hist. 2, 2; cf. Cic. Fam. 13, 21.

patronymicum nomen, πατρονομικὸν ὄνομα: den af Faderens (ogs. af forfædrenes) Navn afledte Benaævnelse; faal. Pelides, i. e. Peleus filius, (i. e. Achilles, der ogs. heter: Aeacides, som nedstammende fra Aeacus),

Priscian. — patrous, 3, πατρός, i. e. patrius, virgo, Catull. 1, 9, rimel. Minerva, (al. patrima el. patrona), inc.

patruelis, e, (patruus), 1) nedstammende fra en farbroder, — ~ fratres, sorores, Digest., Soffeneborn af Brodere, faadanne fættre el. fættersker; frater patruelis, Cic., ogs. absol. patruelis, Suet.: faderens Broderens; cf. Pers. 6, 53; — dog er Cic. Coel. 21, patruelis: faderens Søsteren; — II) „overf.“: forende til en farbroder; df. „æret.“: ~ origo, Ovid. Met. 1, 352, (at være Værn af tvende Brodere); cf. ibd. 13, 41: ~ dona. (i. e. arma Achilles, hvis farbroder Hjar var); ligel. id. Her. 11, 61: ~ regna, (i. e. regna Danae, fratris Aegypti).

1. patruus, i, m., [pater]: faders Broder el. farbroder, Uncle vaa faderens Side, (opp. avunculus); vid. Cic. d. Or. 2, 1, v. Hor. Sat. 1, 6, 131; — patruus magnus, major, maximus, Digest., i. e. frater avi, proavi, abavi; — II) „overf.“: som (vaa en farbroders Vids) er stræng imod Angdommen el. imod andres Svagbed; — petristis quidam patruus, censor, magister, etc., Cic. Coel. 11; cf. Hor. Sat. 2, 3, 88; ligel. med Vane, Pers. 1, 11: Quum sapiamus patruos. — 2. patruus, 3: farbroderlig; — patruae verbera linguae, Hor. Od. 3, 12, 3; Ense cadit patruo, Ovid. Fast. 1, 55, (al. patru); — men med barnlig Heftighed, Plant. Poen. 5, 4, 21: O patru, o patru mi patruissime, (allerbedste farbroder)!

Patuleius, i, m., [patuo]: Gæstet til Gudens Ja; hans, fordi hans Tempel i Krigstider stod aabent, hvormed han selv siger, Ovid. Fast. 1, 129: modo namque Patuleius idem, Et modo sacrificio Clusius ore vocor; — not.: nomen Patuleianum, Cic. Att. 14, 18: Pengeferfkrivning fra en vis Patuleius.

patulus, 3. [patuo]: D) „egenl.“: aaben, aabenhaaende, øpluffet, fenestras, Ovid.; men ~ nares, (øppløede), vid. Virg. Ge. 1, 376; pinna (Ruslingart) duabus grandibus patula conchis, Cic. N. D. 2, 48; men ~ aures, (som høre efter alt), Hor. Ep. 1, 18, 70; — II) „overf.“: udbredt, udfraat, bred, vid; — patulis diffusa ramis (platanus), Cic. d. Or. 1, 7; df. „æret.“: ~ lagus, Virg., quereus, Ovid.; men patuli lacus, id. Met. 2, 379; ~ mundus, Lucr.; — patula urbis loca, (aaabte el. lidet bebyggede Pladser), Tac. Ann. 12, 40; — men Hor. A. P. 131, „alleg.“ til Digteren: si Non circa vitem patulunque moraberis orbem, (hvisom du ikke dvæler ved ringe Almueheder el. Trivialiteter).

pauci, orum, f. und. paucus. — paucies, cl. pauciens, adv. af paucus, (sercl. Drc): faa Gange, sieldent, Titin. ap. Fest. — pauciloquium, i, n., [paucus, loquor]: Ordnaapbed; (opp. multiloquium), Plant. Merc. 1, 1, 31. — paucitas, atis, f., [paucus]: faabed, ringe Antal, oratorium, Cic., portuum, Caes. B. G. 3, 9; men ogs. er gen. uddet. at supplere af Sammenhængen; faal. Sall. Catil. 53: uti... multitudinem paucitas superaret; men partitio debet habere paucitatem, Cic. Inv. 1, 22. — pauculus, 3, dem. af paucus; — fædv. in pl., pauculi, ae, a: nogle faa, ganske faa; (ser: v. eftercl.); — volo te verbis pauculis, Plant. Epid. 3, 1, 21; in diebus pauculis, id.; ogs. absol.; paucula sciscitare, id.; loquitor paucula, Ter. Heaut. 4, 6, 24; — dog ogs. Cic. Att. 5, 21: ut ibi pauculos dies esset; — sild. in sing.: pauculum tempus, Appul.

paucus, 3. [best. m. παῦρος, parvus, paullus]; D) „alm.“: liden el. ringe i Tal el. Antal, f. nedent; — offert in pl. pauci, ae, a: faa; — quam paucis, quam parvis rebus eget (natura) etc., Cic. Tusc. 5, 35; causae modicae et paucae, id. d. Or. 2, 32; in diebus paucis, Ter. Andr. 1, 1, 77; men paucis diebus eram missurus etc., Cic. Fam. 2, 7; — compar., pauciora navigia, auct. B. Afr. 96; superl., quam pau-

cissimae plagae, Cels.; — b) in sing.; — foramine paucio (tibia), Hor. A. P. 203; injurias paucio aere diluere, Gell. 20, 1; — II) subst.; A) pauci, orum: pauci, — ut metus ad omnes, poena ad paucos perveniret, Cic. Cluent. 46; cf. Sall. Catil. 30 v. 39; — vgl. fides pauci (de fide Petre), i. Mobern. af multi (cf. Mangeren), Cic. Orat. 3, v. Lucil. ap. Non.; — vgl. in compar., ne pauciores cum pluribus manum consererent, Sall. Jug. 49; — B) pauci orum: neget lictet, fua Ord; — philosophandum est paucis; nam omnino haud placet, Enn. ap. Gell. 5, 15; in pauci confer, (fat dig fert), Plaut.; auscultat paucis, Terent.; cf. id. Andr., in, v. Hor. Sat. 1, 6, 61; men Sall. Jug. 17: cetera paucissimis absolvam; — not.: gen. pl. paucum f. paucorum, Enn. ap. Gell. 12, 4.

paulatim, (paull.), adv. af paulum; I) „alm.“: lictet efter lictet, unmerklig; — ∞ ad planitium redire, (em en Høi), Caes. B. G. 2, 8; cf. id. ibd. 1, 33; — vgl. em Tiden; ubi paulatim licentia crevit, Sall. Catil. 51; cf. Virg. Ecl. 4, 28; — II) „bes.“: i det Emaa, styffevise, possessionem locare, (i Pæresten), Digest.; men paulatim ex castris discedere, Caes. B. G. 4, 31, (i fmae Afeflinger); — forcl. vgl. e. gen.; aquae paulatim addito, Cato.

Paulianus, (Paull.), 3, f. und. 2. Paulus. — Paulinus, (Paull.), i, m., romersk Tidsnavn; — Suetonius Paulinus, Tac. Ann. 11, 29; — fem. Lollia Paulina: Gemalinde af S. Calpurnia, Suet. Calig. 25; — — not. a.: Paulinus Nolanus, (Vissig i Nola), fæve Breve og Digte i Slutningen af det fjerde v. Begyndelsen af det femte Aarh.; — not. b.: Paulinus Petronius (af Petrocorium i Aequitanien), fæve i d. femte Aarh.; Vitam St. Martini.

paulisper, (paull.), adv., [paulum, -per]: et Dieblis, ganske kort; — paulisper mane, Plaut., Terent.; paulisper facessant, rogemus, Cic. Leg. 1, 13; — intermittere proelium, Caes. B. G. 3, 5; — b) vgl. m. flgd. dum cl. donec; — paulisper mane, Dum edormiscat unum sonnum, Plaut. Amph. 2, 2, 64; cf. Cic. Mil. 10, v. Liv. 28, 26.

paulo, (paullo), abl. fem. adv., f. und. 1. paulus. — paululatio, (paull.), adv. dem. af paulatim: lictet efter lictet, Appul. — paululo, paululum, f. und. flgd. — paululus, (paull.), 3, dem. af 1. paulus: meget liden cl. ringe; — paucis cum illa paulula pecunia potes, Plaut.; cf. id. Cure. 1, 2, 31: e paulo paululum hoc tibi dabo; f. vgl. Ter. Phorm. 4, 4, 21, vgl. Liv. 8, 11, v. id. 35, 11; — bb) vgl. absol.; a) paululum, i, n.: neget lictet, en lictetelighe cl. Smule; m. o. ud. gen.; — ∞ pecuniae, Terent., morae, Cic.; — nihil aut admodum paululum, id. N. D. 2, 46; huic paululum ... deesse, id. Tusc. 5, 8; — vgl. abl. paululo; paululo contenta, Terent.; cf. id. Enn. 1, 1, 30: si nequeas paululo (te redimere), ad quanti queas; men valeo ... paululo deterius, quam soleo, Lucr. ap. Cic. Fam. 5, 14; — b) paululum fem. adv.: neget lictet cl. lictet, en Smule; — Concede istuc paululum, Ter. Eun. 4, 4, 38; men ∞ operiri S. vis, (et Dieblis), id. ibd. 5, 2, 51; cf. Cic. Quint. 16: si etc., respirasset ... avaritia paululum; men paululum tempore nostro superiores, Quintil. 8, 3, 25. — paulum cl. paulum, f. und. flgd.

1. paulus, (paull.), 3, [besl. m. παῦλος]: liden, ringe; — hic fecit suos Paulo sumptu, Ter. Ad. 5, 4, 21; paulo momento impelli, id. Andr. 1, 5, 31; ∞ trua, Titin. ap. Non.; — B) vgl. neutr. paulum: et lictet, en lictetelighe; vid. Plaut. Cure. 1, 2, 31, und. paululus; an paulum hoc esse tibi videtur? Terent.; agelli ... paulum etc.; ... paulum id autem? id. Ad. 5, 8, 26; men paulum ... supplicii, vid. id. Andr. 5, 3, 32; — paulum silvae, Hor. Sat. 2, 6, 3; cf. Cic. d. Or. 1, 53: paulum ... partium; men nil Aut paulum etc., Hor.

Ep. 1, 15, 33; paulum aliquid (sedere: en seie Tid), Quintil.; paulo mederi, Ter. Phorm. 5, 4, 3, (med en lictetelighe); — b) esse staet abl. paulo hos compar.; — civis haud paulo melior, quam etc., Cic. Att. 2, 12; Si qua est habitior paulo, (lictet cl. neget fydlig), Ter. Eun. 2, 3, 24; ne ab re sint tamen Omissiores paulo, (negetstedetlose dermed), id. Ad. 5, 3, 43; maturius paulo, quam etc., Caes.; paulo minus consideratus, Cic. Quint. 3; — men Suet. Tib. 39: quod paulo minus utrumque evenit, (naefen cl. paa det nærmeste); — lictet. hos andre comparative Begreber; faal. Ter. Heaut. 1, 2, 31: paulo qui est homo tolerabilis; men Cic. Att. 8, 12, inc.; men paulo secus a me, atque ab illo distributa, Cic. d. Or. 3, 30; lictet. paulo antecedere magnitudine, Caes. B. G. 6, 27; lictet. paulo post mediam noctem, ibd. 4, 36; lictet. paulo post, Cic., paulo ante, id.; — c) vgl. heder paulum fem. adv.: neget lictet, en Smule, vgl.; — tuae epistolae me paulum recreant, Cic. Att. 9, 6; quasi vero paulum differat etc., id. Agr. 2, 31; ∞ requiescere, id., comorari, id.; — d) vgl. m. praepos.; — post paulum, Quintil.; ultra paulum, id.; — e) vgl. vgl. hos compar.; — haud paulum mortali major imago, Sil.; — tardius, Stat.; — vgl. er at hidsere Cic. (poet.) N. D. 2, 13: paulum praelabitur ante; lictet. Suet. Caes. 82: paulum infra jugulum.

2. Paulus, (Paull.), i, m.: romersk Tidsnavn in gente Aemilia; faal. L. Aemilius Paulus, der overvandt cl. Persens, vid. Liv. 14; vgl. var han Aegyptus fader til Scipio d. Jugre, Cic. d. Senect. 20; — II) vgl. ere at marke; A) Julius Paulus, stor romersk Jarst, hvis Sententiaer receptae esse citeres in Digest.; vid. Lamprid. Al. Sev. 26; — B) Paulus Diaconus (Winfried), paa Carl d. Steres Tid, bragte Grammatikeren Festus i lictet; — not. a.: Paulianus, (Paull.): paulinus, benævnt efter en Paulus, victoria, Val. Max., actio, Digest.; — not. b.: Paulinus, a, vid. s. l.

pauper, eris, adj., fester Freund. af Stammen pauc- m. enclit. -per]: fattig, ubemidlet, (dermed egenes o. inops: nedliden); — meo sum pauper in aere, (flyder ingen neget), Hor. Ep. 2, 2, 12; Pauper, cui opera vita erat, etc., Ter. Phorm. 2, 3, 16; cf. ibd. 2, 1, 17, v. Cic. Parad. 6, 3; men pauper ubique jacet, (ligger under, bliver trykset), Ovid. Fast. 1, 218; — altera pauper erat, id. Rem. 748; cf. Ter. Andr. 4, 5, 3; — pauperiorum turba, Hor.; ex pauperimo dives factus, Cic.; — vgl. e. gen.; pauper ... argenti etc., Hor. Sat. 2, 3, 112; lictet. horum ... pauperiorum ... bonorum, id. ibd. 1, 1, 79; cf. id. Od. 3, 30, 11; — B) em Ting og om Begreber, oftest „poet.“; — ∞ domus, Virg., hortus, Tibull.; Et carmen vena pauperiore fluit, vid. Ovid. Pont. 4, 2, 20; cf. Quintil. 10, 5, 5: neque adeo jejunum ac pauperem natura eloquentiam fecit, ut etc.; — vgl. e. gen.; pauper sulci cerealis Abella, Sil.; — II) „overf.“ vgl. f. egenus, Caecil. ap. Gell. 2, 23; cf. Cic. Parad. 6, 3; — men Quintil. 8, proem. 28, lictetelighe; miser enim, et, ut ita dicam, pauper orator est, qui etc.; — not.: fem. paupera, Plaut. frgm. ap. Serv.; — neutr. pauperum, Coel. Aur.

paupereñus, 3, dem. af pauper: fattig og ringe, senex, Plaut., anus, Terent.; cf. Hor. Ep. 1, 17, 46; — vgl. om Ting; Quamquam res nostrae sunt ... pauperulae, Plaut. Pers. 3, 1, 17. — pauperies, ei, f., [pauper]: fattigdom, Uformuenhed; — in summa pauperie et paene inopia, Suet. Gramm. 11; ∞ immunda, Hor., importuna, id.; Angustam pauperiem pati etc., id. Od. 3, 2, in.; cf. Virg. Aen. 6, 437; — II) i d. flt. Retsprog er pauperies: damnum sine injuria facientis datum, Digest., navnl. damnum, quod quadrupes facit, Fest. p. 220, (Müll.). — pauperius, adv. compar. af adj. pauper, incedere, Tertull.

„paupero, avi, atum, 1, v. a.: forærmer; (oftest for: o. eftercl.); — Boni viri me pauperant, improbi

alunt, Plaut. Pseud. 4,7,27; cf. Titin. ap. Non. 157, ogf. Varro ibid.; — II) „overf.“: Saliquem aliqua re, (berede); — ∞ dominum pretio, Plant. Mil. gl. 3, 1, 13; cf. Hor. Sat. 2, 5, 36; v. — paupertas, atis, f.: Fattigdom cf. ubemidet forfatning, (vid. pauper ab in.); — istam paupertatem vel potius egestatem ac mendicitatem tuam etc., Cic. Parad. 6, 1; patientia paupertatis ornati (homines), id. Agr. 2, 24; cf. Tibull. 1, 1, 5; — ogf. in pl., (opp. divitiarum), Varro ap. Non.; cf. Senec. Ep. 87; — II) „fig.“: A) Stræd, Mængde paa Livets Roddendigheder; vid. Cic. Fin. 5, 28, v. Juvenal. 3, 152; — B) paupertate sermonis laborare, Quintil. 8, 3, 33; — df. demin. paupertatula, ae, f., Hieronym.; — [pauper]. — paupertinus, 3, for: v. efterf. Visum af pauper: fattig; — quod sunt paupertina etc., Varro ap. Non.; ∞ homo, tell.; — men „fig.“: ∞ ingenium, Symmach.

pausa, ae, f., πᾶσις: Pause, Dphor, Hlæden derfra, (for: v. efterf. Ord); — ∞ vitæ (f. vitæ), Lucr. 3, 913, (d. e. Døden); quando ... noluit, Ego pausam feci, (fæa hørte jeg og dæmed), Plaut. Poen. a. 2, v. 12; nec dare pausam, Conciliis et discidiis exercita crebris, (corpora videbis), Lucr. 2, 118, (isse hørte og dæmed); cf. id. 1, 748; — quum bibenda nivis nulla pausa fieret, Gell. 19, 5; — II) „bef.“ i d. sild. Religionsfreg, pausas edere: at stande en Precedtion paa visse bellige Steder, for at affygge Symmer, Spartian. Carac. 9; ligef. pausas explere, id. Pescenn. 6.

pausabilis, e, [pauso]: som holder inde, som ophører; — pausabilior inspiratio, Coel. Aur. — Pausanias, ae, m., dux Laedæamoniæ, vid. Nep. Pausanias. — pausarius, i, m., [pausa]: Vaademand, paa hris Signal Røningen ophører; df. „alleg.“: audire pausarium, Senec. Ep. 56, (finde sig i sin Støbe). — pausatio, onis, f., (pauso): Dphold el. Pause, Hieronym. — pausatus, 3, partic. v. adj. af pauso.

pausea, (-ia), ae, f., oliva el. bacca, ogf. absol. pausea, Varro, Virg.: en fiodfuld Olivenart; vid. Plin. 15, 1, e. Virg. Ge. 2, 86; frives ogf. posea, Cato. — Pausias, ae, m.: berømt Mæder fra Siepen, Samtidig med Apelles, Plin. 21, 3; — B) df. Pausiasus, 3, taleida, Hor. Sat. 2, 7, 95: Mæder af denne Pausias. — Pausilypon, i, n., Ηερακλειον, (i. e. sedans tristitia): Rævnet paa et forbjerg og en Villa imellem Neapolis v. Puteoli, Plin. 3, 12. — pauso, avi, atum, 1, v. n. (v. a.): hører op el. holder inde, pauser; (for: v. efterf. Ord); — pansa; vicisti etc., Plant. Trin. 1, 2, 150; pausat dolor, Coel. Aur.; — b) df. pausatum jumentum, (ndhvist), Veget. — Pausus, i, m., (best. m. pausa, πᾶσις): Svilen el. Jædens Gud, Arnob.

pauxillatim, adv. af pauxillus, ligesom paulatim: lidt efter lidt, (forf. Ord); — ∞ accedere, Plant. Epid. 2, 2, 63; cf. id. Rud. 4, 2, 21. — pauxillisper, adv., [pauxillus, encl. -per]: = paulisper; — ∞ perdere, Plant. Truc. a. 5, v. 21, (i. e. per particulas: delvis). — pauxillo, f. ind. pauxillus. — pauxillulo, pauxillulum, f. ind. fgd. — pauxillulus, (paus.), 3, dem. af pauxillus: meget liten el. ringe, (for: v. efterf. Ord); — Da ... quid pauxillulum, (en liden Skæv), Plaut. Truc. a. 5, v. 18; in libello hoc ... pauxillulo, id.; — men absol. reliquum pauxillulum numerum, Ter. Phorm. 1, 1, 3; — b) pauxillulum ogf. sem adv.: meget lidt, Plaut. Rud. 3, 4, 24, Sidon.

pauxillus, (paus.), 3, dem. af paucus: liden, ringe, res, Plaut., ossa, Lucr.; cf. id. 3, 236: Scire licet perquam pauxillis esse creatam Semimibus (animam); — bb) af neutr. pauxillum mærkes; a) abl. pauxillo hos compar.; — ∞ levius, Cels.; ∞ prius, Afran. ap. Charis.; — b) pauxillum sem adv.; — sed si pauxillum

potes Contentus esse, (et Sieklif, en liden Stund), Plant. Capt. 1, 2, 73.

pava, ae, fem. af pavus (f. pavo): Paahønen, Auson. — pavefactus, 3, [paveo, facio]: forfærdet, forfærket; — Ast ego vicino pavefacta sub acquire mergor, Ovid. Met. 13, 878; ∞ pectora, id.; ∞ infans, Senec. Herc. Fur. — Paventia, ae, f., [paveo]: de pavore infantium (nuncupata dea), Augustin.

†paveo, pavi, ere, v. n. v. a., [isat være at samment. m. φόβωμαι, i. e. fugio, paveo]; 1) neutr.: bæver af Skæk, er forfærdet, obli.; — Nam et intus paveo et foris formido, Plaut. Cist. 4, 2, 20; quum mihi paveo, tum etc., Ter. Phorm. 1, 4, 10; ne pave, var isse bange, Plant.; cf. Hor. Sat. 2, 7, 69; men paventes ad omnia, Liv. 5, 42; men incerto vultu, pavens, Sall. Jug. 106; cf. Liv. 7, 34; men Ovid. Fast. 3, 362: Sollicitæ mentes speque metuque pavent; — II) act.: at bæve el. forfærdes el. ræddes derfor; — Et illud paveo, et hoc formido, Plaut. Cist. 2, 1, 59; cf. Sall. Catil. 31: pavere omnia; men Quis Parthum paveat? etc., Hor. Od. 4, 5, 25; cf. id. Epod. 12, 25; — ∞ tristitiorem casum, Tac., mortem, Plin.; cf. Hor. Od. 4, 11, 49; — men „overf.“: (castanea) translata nescit hospitare, paveque novitatem, Plin. 17, 31; — ogf. pass.; ut paverentur ulcera, id.; nec pedibus tantum pavendas serpentes, etc., id. 8, 35; — b) ogf. e. inf.; — paveque Laedere jactatis maternas ossibus umbras, Ovid. Met. 1, 386; df. — pavesco, ere, v. n. v. a. inch.; 1) neutr.: geraader i bestig Skæk el. Angest; — ∞ omni strepitu etc., Sall. Jug. 72; ∞ ad nocturnas imagines, Plin.; — II) act.: at angstes derfor; — ∞ bellum, Tac. Ann. 1, 4; ∞ prodigia deum, Sil. 16, 127; v. — pavibundus, 3: angstelig; — ∞ trepidationes, Appul.

pavicula, ae, f., [pavio]: Bærtioi el. Kølle til Legulvets Tætning, Cato; — aream acquare paviculis, Colum. 1, 6. — pavide, adv.: angstelig, frygtfomt; — ∞ fugere, Liv. 5, 39; ∞ dicere, Quintil.; af — pavidus, 3, [paveo]: bævende el. jittrende af Skæk; angstfuld el. forfærket; absol., el. m. ad, el. e. gen., „pect.“ ogf. e. inf.; — Timidam (me) atque pavidam, etc., Plaut. Cure. 5, 2, 49; pavidus se castris tenebat, Liv.; cf. id. 1, 58, v. Virg. Aen. 2, 489; ∞ lepus, Hor.; ∞ aves, Ovid.; — ad omnes suspiciones pavidus, Tac. Hist. 2, 68; miles nandi pavidus, id.; offensionum ... non pavidus, id. Ann. 4, 35; non pavidus fetas mulcere lecanas, Sil.; — compar., quas pavidiore accipinus, Plin. 11, 51; superl., Sil. 10, 65; — II) „overf.“: A) forbunden med frygt; — ∞ fuga, Sil.; quies pavida ... imaginibus, Suet. Calig. 50; — B) som bæfter frygt; — Deque meo pavidus exente corde metus, Ovid. Fast. 1, 16; ∞ religiones, Lucr. 2, 44; ∞ lueus, Stat.; — not.: pavidum sem adv., f. pavide; — Et pavidum blandita, etc., Ovid. Met. 9, 568.

*pavimento, avi, atum, 1, v. a.: gjør et pavimentum, Plin. 27, 5; — posticus pavimentata, (for: synet dæmed), Cic. Qu. Fr. 3, 1, 1; af — pavimentum, i, n.: det med en Kølle tættede og jevnede Gulv af Sten og Kalk, (germ. Estrich); — ∞ struere de testa arida, Cato; men ∞ Poenica, marmore Numidico, Fest. p. 213, (Müll.); cf. Plin. 36, 61, v. Vitruv. 7, 1; — ∞ facere, Cic. Qu. Fr. 3, 1, 1; — ogf. undert. indlagt; vid. Caes. B. C. 3, 105; fæntes ogf. undert. som Tag ovenpaa Susene, vid. Hirt. B. Al. 1; af — pavio, ivi, tum, 4, v. a., [best. m. pavio, i. e. ferio el. pavio]; 1) „alm.“: at slaae derind; — pavit aequor arenam, Lucr. 2, 375; men ∞ terram, vid. Cic. Div. 2, 34; — II) „bes.“: at slaae fast, tætte med en Kølle; — pavimenta fuscata, Plin. 36, 61; sato (ocimo) pavitur terra, id.; — B) df. efterf. subst., pavitum, i, n., f. pavimentum, Paul. Nol. pavitatio, onis, f.: Dyffclse, (palmatarium), Appul.,

(citilags Jordstøvel); af — pāvito, are, v. n., intens. af paveo: at bære el. gitter af Jyrgt, Virg. Aen. 2, 107; „pect.“ egl. c. acc. comm.: Quae pueri in tenebris pavitant, Lucr. 2, 57; — II) „bes.“: at gitter el. rykke af Jæber, osv.; — Philumenam pavitare etc., Ter. Heeyr. 3, 1, 40. — pāvitus, 3, f. ind. pavio.

pāvo, onis, m., [besl. m. *παῖς*, i. e. pavo]: Paafuglen, Cic. Fin. 3, 5, avis Junonis el. Junonia, Ovid.; cf. id. Met. 1, 722; — borte til det romerske Taffels Kaffeherder, Juvenal. 1, 113; — ∞ masculus, (Hannen), Colum.; ∞ femina, (Hunnen), Gell.; — fide, egl. pava, Auson.; men pavus f. pavo, Eon. ap. Charis.; df. — pāvoneus, 3: der signer Paafuglens Hale; — ∞ genera tegendi, (paafuglesterfor: mede Jiser til Tæftning), Plin. 36, 14; v. — pāvōninus, 3: af en Paafugl, ova, Varro, pulli, Colum.; men ∞ muscaria, (af Paafuglens Hale), Martial. 11, 67, (in lemm.); — II) „overf.“: — ∞ lectus, (af det mangefarvede Citrontræ), id. ibd. 85, (in lemm.).

pavor, (Archaistif pavos), oris, m., [paveo]: Bæven el. Jittren, navn. af Jyrgt el. Stræt; df. fæve, Jyrgt, Stræt, Jærfærdelse; — pavorem (desinunt) metum mentem loco moventem etc., Cic. Tusc. 4, 8; pavorem injicere el. incutere, Liv.; pavor ceperat, ne (af) etc., id. 21, 12; men Lucr. 3, 112: Hic exsultat enim pavor et metus — ∞ aquae, (Svandtæst), Cels.; — egl. in pl.: pavores repentini, Plin., nocturni, id.; ∞ falsos etc., m. acc. c. inf., Sil. 3, 690; — B) df. egl. „pect.“: jittrende (Svæde el. anden rykkende Videnstæb; vid. Virg. Ge. 3, 106: exsultantiaque haurit Corda pavor pulsans; laetique pavore etc., Sil. 16, 131; — II) Pavor, personificeret som Jyrgtens Gæmtes, Liv. 1, 27, Lactant.; f. egl. ind. pallor; — not.: skrives egl. pavos, Pacuv. ap. Cic. Orat. 46. — pavus, i, m., fæve v. ciferd. Biferen af pavo, Ennius, Auson., v. 21.; f. egl. pava s. i. pax, gen. pacis, f., [af Stammen pac- el. pag-, besl. egl. paciscor v. pango; alts. eyrdl.: det Besættede el. Svænde]; df. I) „egentl.“: Jærbund el. Jærlig, navn. Jærdstiftning; df. fæve. Jæred el. Jærdstiftning; — pacemque exposcere Teueris, Virg. Aen. 7, 155; cf. ibd. 12, 112; pactio pacis, (Jærdstiftning), Cic.; pace belloque, Suet.; cf. Sall. Jug. 19; pacem conciliare inter cives, Cic.; pacem facere el. conficere el. coagmentare, id., componere, Liv., pangere cum aliquo, id., (slutte Jæred); pacem agitare, Sall., exercere, Virg., (leve i Jæred); ligel. pacem servare, Cic.; opp. pacem rumpere, Virg., turbare, Tac.; cum pace dimittere, (lære fæve i Jæred), vid. Cic. Mur. 15; men Liv. 21, 21: cum pace per fines suos transmittere, (fredeligen el. venstfabeligen); — egl. id. 7, 20, bruges pax om en længere Vaabensstiftning; eftere om vedvarende Jærdstiftning; vid. Cic. Phil. 2, 44: pax est tranquilla libertas; cf. Tac. Ann. 12, 33: qui pacem nostram metuebant, (at leve i Jæred med os); — egl. den indre Orden og Efferhed; saal. Suet. Tib. 37: tuendae pacis a grassaturis ... cura; — pl. paces, (Jæred med flere, el. flere Jærdstiftninger); bella atque paces etc., Sall. Jug. 31; cf. Hor. Ep. 2, 1, 102; — II) „fig.“: A) „overf.“: I) om Clementerne: Stillehed el. Rolighed, navn. Jævets, Sil., Stat.; ligel. pax luminis reddiit, Flor. 4, 2, (naar Overbømmelsen er ophørt); paces ventorum (Vindstille), Lucr.; — 2) som Udraab: pax! stille! lad det være uof! Ter. Heant. 2, 3, 50; cf. ibd. 4, 3, 39: pax; nihil amplius; — 3) det romerske Overherredomme som Jærdstiftning; vid. Senec. Clem. 1, 8, v. Plin. 27, 1; — B) „ment.“: I) den indre Jæred el. No; — temperantia pacem mentibus affert, Cic. Fin. 1, 14; pacem mentis habere volunt (carmina), Ovid. Trist. 5, 12, 4; — 2) Jærdomme, Stilligelse, Tillævelse; — pace tua dixerim, Cic.; ligel. pace quod fiat tua, Terent.; cf. Liv. 3, 13, v. Virg. Aen. 10, 31; — „bes.“ egl. Gædernes Naade el. Bistand; pacem deorum exposcere,

Liv. 7, 2; cf. Cic. Rab. perd. 2, v. Virg. Aen. 3, 261; — III) personificeret er Pax, (ligesom *Εὐφρονη*): Jædens Gædinde; — fecit et templum Pacis etc., Suet. Vesp. 9; cf. Nep. Timol. 2, v. Ovid. Fast. 1, 709 figd.; At nobis, Pax alma, veni, spicamque teneto, Tibull. 1, 10, 71.

paxillus, i, m., *πίσσαλος*: liden Pæl el. Møg el. Tap el. Ragle, navn. til at hænge paa; — ut novum eribrum novo paxillo pendeat, (som Urdstreg), Varro ap. Non.; saal. egl. „alleg.“ om Philosophen Xen: novam haeresin novo paxillo suspendisse, id. ibd.; — II) „overf.“: Gæren el. Dvst, som plantet for at være; vid. Plin. 17, 35; — not.: om Jærmationen: palus af paxillus etc., vid. Cic. Orat. 45.

peccāmen, inis, n., [pecco]: Jæit, Synd, Prudent. — peccans, tis, partic. v. adj. af pecco; df. — peccanter, adv.: seilagtigen, definire, Coel. Aur.; v. — peccantia, ac, f.: Synd el. Svæde, Tertull. — *peccatela, ac, f.: = figd., Tertull.; — peccatio, onis, f., ligesom peccatum: Jæit, Jærfærdelse, Gell.; v. — peccator, oris, m.: den Jæitende, en Synder, Lactant.; — [pecco]: — peccatorius, 3: seilagtig, syntig, Tertull.; v. — peccatrix, icis, f.: den Jæitende, en Synderinde, id.; — [peccator].

*peccatum, i, n.: Jæit, Synd, Svæde; — pro peccatis supplicium sufferre, Terent.; cf. Lucr. 3, 839; — opp. recte factum, Cic. Acad. 1, 10; hvor egl. prave facta, id. est peccata, etc.; praeter culpam et peccatum etc., id. Fam. 5, 21; id. quantis nostris peccatis vitisque evenerit, id. Att. 8, 13; cf. id. Lael. 22, v. id. d. Or. 1, 27; — luere peccata, Virg.; peccati conscius, Ovid.; cf. Hor. Sat. 1, 3, 118, v. Tac. Agric. 19; — ut non siet peccato (rimel. abl. f. in peccato) mi (f. mihi) ignosci aequum, Ter. Heeyr. 5, 1, 11, (væg er efter nogle peccato her: dat. partic. dep.); v. — peccatus, us, m.: Jæit, Svæde; — nemo ita in manifesto peccato tenebatur, ut etc., Cic. Verr. 2, 78; cf. Gell. 13, 20; — [figd.].

pecco, avi, atum, 1, v. n. v. a., [efter Doederl. stligem. peior, perperam, parvus, at astide af per]: fejler, synder, begaar en Svæde el. Jærfærdelse; egl. forser mig deri el. med Hensyn derpaa, vsl.; absol., el. c. acc., el. m. in c. acc., el. m. erga, egl. m. in c. abl., egl. m. de; — A) „adm.“: — peccare est tamquam transilire lineas, Cic. Parad. 3, 1; alius magis alio vel peccat, vel recte facit, id. Fin. 3, 11; — si unam peccavisses syllabam, Plant. Bacch. 3, 3, 29; ∞ plura in aliqua re, Terent., multa alia, Cic. N. D. 1, 12; men Talia peccandi jam mihi finis erit, Ovid. Pont. 3, 7, 10; — si quid in te peccavi, etc., Cic. Att. 3, 15; ligel. Si quid ego te imprudens peccavi, Plant. Aul. 4, 10, 62; — in servo necando semel peccatur, Cic. Parad. 3, 2; cf. Caes. B. G. 1, 47, v. Cic. Orat. 21; — commisit er: peccat (illa) Nihil de savio, (hvad det angaar), Caecil. ap. Gell. 2, 23; — B) „bes.“ om Eftføghandeler; — ∞ in matrona, ancilla, vid. Hor. Sat. 1, 2, 63; cf. Ovid. Her. 16, 295, v. Martial. 1, 35; — II) „overf.“ om Hesten: at suoble, Hor. Ep. 1, 1, 9; — egl. om Ting: at bære el. faae en Jæit, at være el. blive forærdet; vid. Martial. 2, 66; ligel. si senseris vina peccatura, Pallad.; — III) partic. peccans, tis, egl. som subst.: den Jæitende el. Synderen, en Jærfærdet, vsl.; — prima et maxima est peccantium poena: peccasse, Senec. Ep. 67; qui ad officium peccantes redire cogeret, Nep. Ages. 3; — not. a.: compar., peccantius est, c. inf., Coel. Aur.; — not. b.: peccatus, 3, som partic. dep., f. peccatum in fin.

*peccoralis, e: hørende til Hjørden; — facta est aestimatio peccoralis multae, Fest. s. v. ovibus, p. 202, (Müll.); v. — peccōrosus, 3: rig paa Hjørter, med mange Hjørter; — Venit ad invictos, peccorosa

Palatia, montes, Propert. 4, 9, 3, (al. nemorosa); ∞ ver, Stat.; pectorosaque Phyllos, id.; — [1. pectus].
 pecten, mis, m., [pecto]; 1) „egent.“: Kam el. Haarlam; — deducti pectine crines, (kæmmer dem ned), Ovid.; vallis pectinis, (Kæmmens Tænder), id.; attondere per pectinem, (over en Kam, opp. strictum, i. e. in cute), Plaut. Capt. 2, 18; — II) „bes.“ ifølge en Righed; A) Bæverfammen, Virg. Aen. 7, 14; cf. Ovid. Met. 6, 58; men id. Fast. 3, 820: pectine denset opus (Pallas); — b) df. „poet. overf.“: Bæven el. Bæring, Martial. 14, 150, (hvor pecten Niliacus: ægyptisk Bæring el. Bæverfami); — B) egf. findes pecten at hede; a) en Hilsarde el. Hørbegle, vid. Plin. 11, 27; — b) en Høve el. Høve, Ovid. Rem. 192; pectinibus spicam legere, Colum.; — c) pecten dentium: den kamformede Række af Tænder, Prudent.; — men digitis inter se pectine junctis, Ovid. Met. 9, 299; cf. Lucan. 3, 609; — d) de kamformede Striber el. Ræder i Træ, Plin. 16, 73; — e) egf. Skamhæarene, Juvenal., Plin.; egf. Skambenet, Cels.; — C) egf. heder pecten; a) det Hæder, hvormed Lyrens Strøenge slaaes, Virg. Aen. 6, 647; — b) df. egf. „poet.“: Lyren, Val. Fl.; figel. Digt el. Vers, hvf. alterno pectine, (i. e. figel. Vers), Ovid. Fast. 2, 121, (al. carmine); — D) Kamhuslingen, Hor. Sat. 2, 4, 31; cf. Plin. 9, 51; — E) pecten Veneris, esklags Plante: vid. Plin. 24, 11.
 pectinatum, adv.: kamformet; — ∞ coeuntes (dentes serrati), Plin. 11, 61; digitis pectinatum inter se implexis, id. 28, 17; (cf. Ovid. Met. 9, 299 mdr. figb.); ∞ disposita fundamenta, Vitruv.; af — pectino, avi, atum, 1, v. a., [pecten]: kæmmer el. frigler; — ∞ setas caudae, Appul.; lana pectinata: færet Ild, Paul. Sent.; — II) „overf.“: pectinari segetem in herba, (at overhæves), Plin. 18, 50. — pectitus, 3, part. af figb.

pecto, pexi, pexum v. pectitum, 3, v. a., πεζέω; 1) „alm.“: kæmmer, capillos, Ovid., caesariem, Hor.; Ipsa comas pectat, (acc. graec.: skide lade mig friser)? Ovid. Her. 13, 39; — II) „bes.“: ∞ stupam ferreis hamis, (begle), Plin., men comiss: leno pugnis pectat, (bliver giennempryglet), Plaut. Rud. 3, 17; nisi etc., fusti pectilo, id.; — B) at bearbejde el. rense; — ∞ herbam ferro bicorni, (at opbæffe), Colum.; terra pectita, id.; — III) som part. e. adj. mærkes; A) pexus, 3: kæmmer el. friseret, capilli, Juvenal., roma, barba, Martial.; ille pexus pinguisque doctor, Quintil. 1, 5, 14; — b) vestis pexa, (som endnu har Læven, v. e. ny), Hor. Ep. 1, 1, 95; figel. muncera pexa, Martial. 7, 46; men folium pexum, (haaret), Colum.; men ∞ terra, f. ovenf.; — B) pectitus, 3: beglet el. færdet; — ∞ lanae, Colum. 12, 3.

*pectoralis, e: hørende til Brystet; — ∞ os, (Brystbenet), Cels.; ∞ cinetum, (Brystbælte), Appul.; — II) df. subst. pectorale, is, n.: Brystbryst; — lorica, quod e loris de corio crudo pectoralia faciebant, Varro L. L. 5, 24; cf. Plin. 34, 18; v. — pectorosus, 3: med høit og hæft Bryst; — sint ergo matricēs (gallinae) quadratae, pectorosae, Colum.; cf. Plin. 11, 28; — compar., Nemo est feroci pectoris Marte, auct. Priap. 36. — [pectus]. — pectuncululus, i, m., dem. af pecten nr. II, D: liden Kamhusling, Colum., Plin. 9, 21.

pectus, oris, n.; 1) „egent.“: Brystet hos Mennesker og Dyr; egf. Brystbenet; vid. Plin. 11, 82: pectus, hoc est ossa, praecordis et vitalibus natura circumdedit; pectus homini tantum latum, reliquis (sc. animalibus) carinatum, id. ibd.; — cadere in pectus, Ovid.; mulieris pectore oppresso, Liv. 1, 58; latum demisit pectore clavum, Hor. Sat. 1, 6, 28; cf. id. ibd. 2, 8, 90; — „poet.“ egf. in pl. (om et Menneskes Bryst); vid. Ovid. Met. 4, 551; — B) „bes.“ v. „poet.“: 1) Brystet som det Sted, der først mødtager Mæden, alts. f. Mævemunden

el. Mæven; vid. Ovid. Met. 6, 663: reserato pectore diras Egerere inde dapes... gestit; — 2) Brystet som det Sted, hvorfra Tælen nedgaar; vid. Virg. Aen. 5, 780; — II) „fig.“: A) Brystet som Stedet for Gøllefær og Videnskaber, navnlig. egf. for Mædet; df. Jøllefær, Mædet, Hjertet; — nisi, ut dicitur, apertum pectus videas, tuumque ostendas, etc., Cic. Lael. 26; cf. id. Leg. 1, 18; in eodem pectore nullum est honestorum turpiumque consortium, Quintil. 12, 1, 1; men Ovid. A. A. 1, 759: Pectoribus mores tot sunt, quot in orbe figurae; cf. Virg. Aen. 9, 276, v. id. ibd. 5, 816, egf. Hor. Od. 2, 12, 16; — egf. om Mædet, vid. Virg. Aen. 9, 250, v. Hor. Epod. 1, 11; — men egf. „poet.“ om Personer; cara sororum Pectora, Virg. Aen. 11, 215, (i. e. sorores amantes), figel. pectus amicitiae, (i. e. amicus), Martial. 9, 15; — egf. om Besiddelsen; vita et pectore puro, Hor. Sat. 1, 6, 61; cf. Ovid. Her. 13, 30; — B) Hænden, Høstænden, Sielen; — pectus est, quod disertus facit et vis mentis, Quintil. 10, 7, 15, men quae etc., oculis ea pectoris hausit, Ovid. Met. 15, 63; cf. Virg. Aen. 1, 657, v. Liv. 1, 59, egf. Cic. d. Or. 3, 30; figel. Non tu corpus eras sine pectore, (uden Hænde), Hor. Ep. 1, 4, 6; cf. Ovid. Trist. 3, 1, 64; — egf. om Hufemmelisen; memori referas mihi pectore cuncta, Hor. Sat. 2, 1, 90; cf. Ovid. Pont. 2, 4, 24; — egf. om Begjæftningen; vid. id. Met. 2, 641, v. Virg. Aen. 6, 18; df. — pectusculum, i, n., demin.: liden Bryst, Hieronym.

pecu, dat. pecuni, pl. pecunia, egf. pecuda, n., [pecus]: Hæd, (som Skætskæden); — rete sine squamosa pecu, (uden Hæd), Plaut. Rud. 4, 3, 5; Ne balant quidem (haec oves), quam a pecu cetero absunt, id. Bacch. 5, 2, 20; cf. Lucil. ap. Gell. 20, 8; — estere in pl.: non pecua ruri pascere, Plaut.; pecubus balantibus, (Sædrene), Lucr.; pecua ablata, Liv., captiva, id.; greges pecuum, Hostilius ap. Priscian.; — not.: pl. pecuda (f. pecua), Cic. ap. Non.; df. — pecuālis, e: af Hæd el. af Hjerden, animal, Sedul.; — pecuārius, 3: hørende til Hæd el. til Hjerden, greges, Varro, canis, Colum., negotiatio, id.; ∞ rense ampla etc., (afdydet Hæd), vid. Cic. Quint. 3; — II) df. subst.; A) pecuaria, (sc. res), Hæd el. Dværgavl; — ∞ facere, (drive Hæd, holde Hjerder), Suet. Caes. 12; — in pl. egf. = figb.; ∞ oviariae, equariae, Varro; — B) pecuaria, orum, n.: Hjerden el. Hjerderne, Virg. Ge. 3, 61, v. Pers. 3, 9; — C) pecuarius, i, m., (sc. homo): der driver Hæd el. Dværgavl, Cic. Deiot. 9; — navnlig. hede pecuarii: Hjerperne af de offentlige Strænge, Cic. Verr. 2, 6, v. Liv. 10, 23 v. 17; — pecuatus, 3: dyrt, Fulgent.; — pecudalis, e: hørende til Hæd, fæst, Capella; v. — pecunius, 3: af Hjerden; — daps assaria, (Lamme-fæd), Cato; — men „overf.“: ∞ animus, (fæst el. dum), Appul.

*peculator, oris, m.: som bestjæler det Offentlige, en Statsstyv, Cic. Off. 3, 18; v. — peculatus, us, m.: Fortvædelse af el. uretlig Udgang med Statens Midler; — peculator furtum publicum a pecore dictum, sicut et pecunia, Fest. p. 212, (Müll.); peculatum facere, Cic.; peculatus damnum, id.; cf. id. Phil. 12, 5; men Liv. 33, 47: quos paverat per aliquot annos publicus peculatus; — [peculor].

peculiaris, e, [peculium]; 1) „egent.“: hørende til el. angaaende en Eiendom; — ∞ causa, Digest.; ∞ nomine: med Henfyn paa en Eiendom, ibd.; — II) „overf.“: A) egen el. eietommelig, som tilhører nogen, ovis, Plaut.; ut peculiare aliquid in fundo pascere liceat (servis), Varro; ∞ aedes, Digest., nummi, ibd.; ∞ servi, Suet. Caes. 76, (som tilhørte ham, hans egne); cf. id. Galb. 12; — B) egen el. besynderlig, som nogen har for sig selv el. ikke fælles med andre, egf. proprius el. specialis; — venio... ad peculiarem tuum testem, Cic. Flacc. 21; hoc mihi peculiare

fuerit, c. infin., Cic. Qu. Fr. 2, 10; cf. Liv. 3, 19; quasi suo et peculiari deo, Suet. Aug. 5; luce peculiari nitere, Martial. 4, 61; Africae peculiare quidem, c. inf., Plin. 17, 30; — C) besynderlig, saafaldende, mærkelig; — ∞ edictum, Cic. Verr. 3, 14, meritum, Suet. Vitell. 4, munus, Justin. 36, 1; cf. — peculiāriter, adv.; I) egentl.: eiendommelegen, som Eiendom; — quae servi peculiariter paraverunt, Digest., — II) „overf.“: besynderligen, fortrinligen; — ∞ studiosus medicinae, Plin.; quod commune est et aliis nomen, intellectui alicui rei peculiariter tribuitur, ut urbem, Romam accipimus, et venales, novitios, et aera, Corinthia, Quintil. 8, 2, 8; — compar., ∞ splendere, Plin. 36, 37, (i. e. clarius). — peculiārius, 3, efteret. Biform af peculiaris, res, Digest., causa, ibd. — peculiātus, 3, partic. e. adj. af figd.

peculio, avi, atum, 1, v. a., [peculium]: be-
stentet, aliquem aliquid, (nogen dermed), Plant. Pers.
2, 2, 10; — B) df. particip. peculiātus, 3, som
adj.; A) „egentl.“: forsynet med Eiendom; — ∞ servus,
Digest.; — B) „overf.“: som er vel forsynet med Penge;
— plane bene peculiatus etc., Asin. Pollio ap. Cic. Fam.
10, 32; — f. ogs. ind. peculium nr. 1, B, 4. — *pe-
culiolum, i, n., demin.: liden Eiendom el. Red-
stilling; vid. Quintil. 1, 5, 46; e. — peculiosus, 3;
som har meget til Rædse, servus, Plant. Rud. 1, 2, 21;
— [figd.].

peculium, i, n., [pecus, f. ind. pecunia]; I)
„egentl.“: A) „alm.“: Jermue el. Eiendom; saaf. cura
peculi (f. peculii), Hor. A. P. 330; cf. Virg. Ecl. 1, 33;
figel. cupiditate peculii etc., Cic. Parad. 5, 2; — B)
„bef.“: som Privat Eiendom; I) hvad Husbonden lægger
op til uforudfælgelige Registre, Redstilling el. Spar-
penge, odf.; — peculium, quod praesidii causa sepo-
nunt, Digest.; pecuniam sine peculio fragilem esse,
ibd.; — 2) den Del af Konens Medgift, hvorefter
Manden ikke kan disponere, Graefernes *pecunia*,
Digest.; cf. Plant. Casin. 2, 2, 26; — 3) den Eiendom, som
Slaven el. Sønnen besidder med Herrens el. Jæderens
Tilladelse; — peculia omnium ... retinentur, vid. Cic.
Verr. 1, 36; — hos Varro ogs.: den Del af Hjerten,
som tilhører Hyrden; — patrem ... peculium filii
Cererii consecrasset, Liv. 2, 41; cf. Suet. Tib. 50; —
h) ogs. mærket: ∞ castrense, (hvad Sønnen har er-
bvervet i Krigen), Digest.; — 4) det mandlige Lem,
Plant., Lamprid.; — hsf. pulchre pensilibus pecu-
natus, auct. Priap.; — II) „fig.“: det Egne el. Eiendomme-
lige; saaf. Senec. Ep. 12: sine ullo peculio,
(uden nogen besynderlig Værdem el. Undervisning);
df. — peculior, ari, v. dep. a.; — ∞ rem publicam,
Flor. 3, 17: at bestiale Staten.

pecunia, ae, f., [figesim peculium a pecore,
quoniam id solum veteres possederunt, Colum. praef.
6; cf. Fest. p. 244 v. 245, Mull.]; I) „alm.“: Jermue,
Gæds, Eiendom; — pecuniae nomine non solum
numerata pecunia, sed omnes res, tam soli, quam
mobiles etc., Digest.; cf. Liv. 29, 31; men pecuniam fa-
cere, (erhverve Jermue), Cic. Div. 1, 49; cf. id. R.
Am. 2 v. 3; — II) „bef.“: Penge el. Mønt, (efter
Plin. 33, 13, ietelge Preget af en Dæ el. af et Jæar;
f. evens. Colum. 1. c.); — pecuniam alicui solvere
el. dissolvere, (betale), Cic., numerare, (udtalle),
id.; pecunia publica ex aerario erogata etc., id. Verr.
3, 71; pecuniam usuris mutuari, (laane el. laantage),
fenore collocare, (udlaane), Suet.; figel. pecunias
credere, Liv.; men dies pecuniae, (Betalingedagen),
id. 31, 6; — pecunia praesens, Cic., numerata, id.,
(rede Penge, Contanter); judicatus pecuniae, (som er
dømt til at betale en Bøddel), Liv. 6, 14; men pecuniam
qui habere, non reddidisse; qui reddiderit, non ha-
bere, vid. Cic. Off. 2, 20; — f. ogs. Hor. Ep. 1, 1, 53,
v. ibd. 1, 6, 37, ogs. id. Od. 3, 16, 17, v. Juvenal. 14,

139; — not.: personificeret er Pecunia: Gudinden for
Binding, Arnob.; egs. Epibet til Jupiter, Augustin.
pecunialis, e, [pecunia]: = pecuniarius, quae-
stus, Coel. Aur. — pecuniārie, adv. af pecunia-
rius: med Hensyn paa Penge; — ∞ agere, (føre en
Pengeforretning), Digest. — pecuniāris, e, [pecunia]: =
pecuniarius; — ∞ damnatio, (at dømmes i Penge-
bødder), Digest., (al. pecuniaria), inc. — *pecuniā-
rius, 3: hørende til Penge; — ∞ lis, Quintil.,
multa, Digest.; inopia rei pecuniariae, (Penge-
mangel), Cic.; cf. Caes. B. C. 3, 59; v. — pecuniōsus, 3:
meget bemiddlet; — pecuniosus dictos, qui plura ha-
buissent pecunia, id est pecora, Cic. d. Rep. 2, 9; cf.
Nep. Att. 13; — compar., ∞ feminae, Suet.; superl.,
∞ homo, Cic.; — II) „overf.“: som gløt rig, artes,
Martial. 5, 56; — [pecunia].

I. pecus, oris, n., [pecus, f. ind. pecunia]; I)
„egentl.“: Jæet (som Col-
lectiv; derim. pecus, indis: det enkelte Stykke Jæ);
A) „alm.“: — ∞ bubulum: Hørsvæget, Varro; ∞
ovile: Jæaret, Colum., caprile, id.; de pecore ma-
jore, in quo sunt ... hoves, asini, equi, Varro; — ∞
equinum, Virg. Ge. 3, 72; men ∞ setigerum, (en
Evinheier), Ovid. Met. 14, 288; ∞ volatile, (Fugle
el. Høns), Colum.; men Ignavum fucos pecus etc.,
Virg. Ge. 1, 168; men ∞ aquatile, (Fisken), Colum.;
cf. Hor. Od. 1, 2, 7; — B) „bef.“: om Jæaret; — pecori
et bubus diligenter substaturnatur, Cato; boni pastori
est, tondere pecus, non deglubere, Tiber. ap. Suet.
Tib. 32; balatus pecorum, Virg. Ge. 3, 554; cf. Plin.
8, 72; — II) „overf.“: A) om et enkelt Dyr; saaf.
om unge Køer, Ovid. Ib. 459; — B) som Skældsord om
Mennesker: et Jæ; — 0 imitatorum, servum pecus!
Hor. Ep. 1, 19, 19; — men Gallae ... Dindymenae
dominae vaga pecora, Catull. 63, 13, inc., (al. pec-
tora).

2. pecus, indis, f., [best. m. frgd., ogs. m. pecus];
I) „egentl.“: enkelt Stykke Jæ el. Dyr, (opp. det collective
pecus, oris; egs. at affille fra animal, der ogs. om-
fatter Mennesket); A) „alm.“: — Neptuni pecudes, Plant.;
squamigerum pecudes, Lucr. 2, 343, (d. e. Fiske);
qua pecude (i. e. sue) nihil genuit natura secundum,
Cic.; men id. Off. 1, 30: quantum natura hominis
pecudibus (Husdyrene) reliquisque bestiis antecedit;
cf. id. Catil. 2, 9; — B) „bef.“: I) in pl. o. „poet.“:
det mindre Jæmon; — At variae crescent pecudes, ar-
menta, feracque, Lucr. 5, 229; — 2) Jæaret; saaf.
pecus etiam et caprae etc., Plin. 21, 53; cf. Lucr. 2,
368: agniquae petuli, Balantum pecudes; f. ogs.
Ovid. Fast. 4, 903; — II) „overf.“ som Skældsord, om
raa el. dumme el. smudsige Mennesker: et Jæ; vid.
Cic. Pis. 9 v. 29; cf. id. Phil. 8, 3: si homines illi, ac
non pecudes potius, etc.; — not.: ogs. hidsføres
neutr. pl. pecuda, Attius v. Sisenna ap. Non.; quum
adhibent in pecuda pastores, Cic. frgm. ibd. — pe-
cuscūlum, i, n., dem. af I. pecus: liden Dyr,
Juvenal.

pedalis, e, [pes]: hørende til Foden; df. subst.
pedalis, is, f., (sc. solea): en Toffel, Petron. Sat.
56; — II) „bef.“: som holder en Fod, en Fod i Ud-
strækning; — ∞ longitudo, Colum., mensura, id.; cf.
Cic. Acad. 2, 26: sol ... quasi pedalis, (af 1 Fods
Diameter); transtra pedaliibus in altitudinem trabibus
confixa, Caes. B. G. 3, 13. — pēda men, inis, n., Colum.,
v. pēda mentum, i, n., Varro, [I. pedo]: Pæl
el. Stive til Vinranken; — quibus stat recta vinea ...
pedamenta; quae transversa junguntur, juga, Varro.
— pedaneus, 3, [pes]; I) „egentl.“: som holder en
Fod; — ∞ rudis inducere, (en Fod ryste), Pallad.;
— II) „overf.“: A) ∞ iudices: Dømmere i nbetyde-
lige Retssager; (benævnes rimel. efter deres have Sæder
i Hofstatu af tribunali); — apud pedaneos iudices
postulare etc., Digest.; — B) senatores pedanei, (f.

sen. pedarii), vid. Gell. 3, 18. — *Pēdānus*, 3, f. und. 2. *Pedum*.

pēdarius, 3, [pes]; oprd.: gaaende el. trædende derhen el. dertil; df. „overf.“: *pedarii senatores*, Gell. 3, 18, efter Fest.: qui ... *pedibus* irent in sententiam aliorum; men efter Var. ibid.: qui nondum a censuribus in senatum lecti ... in senatum veniebant, et sententiae jus habebant; cf. Gab. Bass. ap. Gell. 1. c.; f. ogs. Tac. Ann. 3, 65; — b) ogs. absol. *pedarii*, (sc. *senatores*), Cic. Att. 1, 19 o. 20; — not.: sententia *pedaria* (al. *pedarii*), som afgives af en senator *pedarius*, Laber. ap. Gell. 1. c.

Pēdāsa, orum, v. *Pedasum*, i, n.: 239 i Carien, Plin. 5, 29, o. Liv. 33, 30. — **pēdatim*, adv.: Gød for Gød, den ene Gød efter den anden, ut sinister pes (leonis) non transeat dextrum etc., vid. Plin. 11, 105; o. — *pedatura*, ae, f.: Rum el. Udstrækning af en Gød, Veget.; — [pes]. — *pedatus*, 3, particip. v. adject. af *1. pedo*. — 2. *pēdātus*, ns, (Gøg in abl. *pedato* f. *pedatu*, Cato), m., (fercl. Ord), [1. *pedo*]; oprd.: Trin el. Spark med Gøden; df. „overf.“: A) Angreb el. Indfald; — uisi pedato tertio omnes afflixerit, Plaut. Cist. 2, 1, 50; — B) tertio *pedato* nobis bellum fecere, (trede Gang), Cato ap. Non.

pēdeplana, orum, n., [pes, planus]: Bæretser el. Rum paa den flade Jord, Cod. Theod. — *pedes*, itis, m., [pes]; D) „alm.“: Gødgænger, som gaar til Gøds; — etiamsi *pedes* incedat, Liv. 28, 9; cf. Virg. Aen. 6, 887; ligel. Ovid. Met. 14, 361: *silva pedes errat in alta*; — H) „overf.“: A) i Krigsprog: som tiener tilføds i Hæren, en Infanterist; — ne *queim peditem* etc., Caes. B. G. 1, 42; *equitum et peditem copias* etc., Pomp. ap. Cic. Att. 8, 12, C; — 2) df. a) *pedes* (collect.), f. *peditatus*: Gødsfælt, Liv. 30, 31, o. Tac. Ann. 1, 60; — b) en Landfælt, (opp. *classicus*); — *classieis* *peditumque expeditionibus*, (til Land og Vand), Vell. 2, 121; — B) „overf.“ er *equites*, *pedites*: en almindelig Føtequeffe af Romerfælt; — vid. Cic. Leg. 3, 3, (e XII Tabl.); ogs. Liv. 1, 31: *omnes cives Romani, equites peditesque*, cf. Hor. A. P. 113; men in sing.: *Equitem, peditem, libertinum*, etc., Plant. Poen. 4, 2, 10.

pēdester, stris, stre, [pes]; D) „gent.“: til Gøds, gaaende; — *equestres et pedestres copiae*: Gødsfælt og Rytteri, Cic. Fin. 2, 31; ante signa *pedester*, horridus, etc., Tac. Hist. 2, 11; — ∞ *exercitus*, Nep., ∞ *acies*, Tac.; men *proelium equestre et pedestre*, Suet. Dom. 4; — *statua pedestris*, (opp. *equestis*), Cic. Phil. 9, 6; — b) ogs. in pl. som subst., *pedestres*: Gødsfæltene, Justin. 11, 9; — H) „fig.“: A) „overf.“: til Land; — *pedestres navalesque pugnae*, Cic. D. Senect. 5; ∞ *ititerra*, vid. Caes. B. G. 3, 9; cf. id. B. C. 2, 32; ∞ *transitus*, Plin.; cf. Martial. Spect. 28; — B) „ment.“: 1) streben i Prosa, profaist; — supra *prosam orationem* et quam *pedestrem* Graeci vocant, Quintil. 10, 1, 81; ∞ *historiae*, Hor. Od. 2, 12, 9; — 2) i et jevt og simpelt Gøredrag, vid. Hor. A. P. 95, o. id. Sat. 2, 6, 17; ligel. ∞ *opus*, Auson.

**pēdētentim*, adv., [pes, tendo]: ligesom stræbende med Gøden; df. Skridt for Skridt; — *Pedetentim* ... et sedato *nisu* etc., Pacuv. ap. Cic. Tusc. 2, 21; — H) sædd. „overf.“: langsomt, betænksomt; — *caute et pedetentim omnia dicere*, Cic. Cluent. 42; cf. id. Quint. 16, o. Ter. Phorm. 3, 3, 19. — *Pedianus*, f. und. Asconius. — *Pediatia*, ae, f.: spottende om en Vellystning, Hor. Sat. 1, 8, 39.

**pēdica*, ae, f.: Slynge el. Snare, hvori Venene hænges; — *jumenta velut pedica capta*, Liv. 21, 36; men om Vedderfoppen: *quanta arte celat pedicas*, Plin.; — ogs. Gødjern; cum *pedicis* grassari etc., Plaut. Poen. 3, 1, 11; — df. „overf.“: amoris *pedicis*

illigare aliquem, Appul.; o. — *pedicinus*, i, m.: Gød under Vinpressen; — *pedicino in lapide*, Cato; — [pes]. — *pediculus*, i, m., f. und. *pediculus*. — *pedicōsus*, 3, [pedis], i. e. *pediculis* obsitus, Titin. ap. Fest. — **pedicularis*, e: hørende til Læs; — ∞ herba: *Lusit*, Colum. 6, 30; ∞ *morbus*, Serv. ad Virg. Ge. 3, 561; — *pedicularius*, 3; = figd., herba, Scrib. Larg.; o. — *pediculōsus*, 3; = *pedicosus*, Martial. 12, 59; — [figd. no. n. B].

pediculus, i, m., dem. af *pes*; D) „gent.“: siden Gød, Plin. 9, 44; *patellam corneo pediculo* etc., Val. Max.; — H) „overf.“: A) Stiften paa Krugter og Blade; — *pediculi panicorum, avorum, Colum.*; cf. Plin. 16, 38; — B) Lusen el. Hevedlusen, Cels., Plin. 29, 38; *pediculos facere*, id. 20, 48; — ogs. Læs hos Høns, Colum.; — men *pediculi terrae*, f. *scarabaei terrestres*, Plin. 30, 12; — *pediculi (marini)*, f. id. 32, 25, (al. *pedunculi*).

pediolus, i, f. und. *petiolus*. — *pēdis*, is, comm., [pes]: Lusen, Plaut. Curr. 1, 2, 14, Lucil. ap. Fest., o. A. — *pedisequus*, el. *pedissequus*, a, [pes, sequor]: som følger nogen i Hælene; — *pedisequus tibi sum*, Plaut. Mil. gl. 4, 2, 18; sædd. *Slæde* el. *Slavinde*, som ledsager sit Herfæb, id., Terent., Nep. Att. 13, o. A.; — H) „fig.“: Ledsager, Ledsagerinde, (divitiæ) *vix satis idonea ... virtutis pedisequae* etc., auct. ad Her. 4, 14; cf. Cic. d. Or. 1, 55. — *peditatus*, us, m., [pedes]: Gødsfælt el. Infanteriet, (opp. *equitatus*), Cic., Caes.; cf. Nep. Eum. 3; ogs. in pl., auct. B. Hisp. 37. — *peditum*, i, n., [2. *pedo*]: en Vind, Catull. 53. — *Pedius*, a: romerf. Slægts o. Personnavn; Qu. Pedius: Augustus's Medarving, af hvem lex *Pedia* contra percussores Caesaris, vid. Suet. Caes. 83, efteres; — B) df. *Pedius*, 3, lex, f. evnf.

1. *pedo*, avi, atum, i, v. a., [pes]; D) „alm.“: forsyner med Gøder; — *male pedatus*: flet til Gøds, Suet. Oth. 12; — H) i Gartnerisproget: sætter Væle el. Stiver til Vinstokken el. til andre Bærter; — *cura vineae pedandae*, Colum. 4, 12. — 2. *pedo*, *pepedi*, *pedum*, i, e. *crepitum ventris emitto*, Hor. Sat. 1, 8, 16, o. Martial. 10, 11. — 3. *Pedo*, ōnis, m., [af *pes*, oprd. *bredføret*]: romerf. Mandsnavn; f. und. *Albinovanus*.

Peducæus, i, m.: romerf. Tilnavn, beoraf mærkes; D) Sext. *Peducæus*: Præter paa Sicilien; efter ham benævnes: *census Peducæus*, Cic. Verr. 1, 56; — H) Sext. *Peducæus*: en Almestriben, a. u. c. 640; efter ham benævnes: *rogatio Peducæa de incestu*, Cic. N. D. 3, 30.

pedulus, e, [pes]: hørende til Gødderne el. Venene, fasciae, Digest.; — H) df. subst. *pedule*, is, n.: Saale el. Gødsaaale, Fronto. — 1. *pedum*, i, n., [af *pes*]: Hverstaa, Virg. Ecl. 5, 88, (hvortil *Serv.*: *pedum, virga incurva, qua retinentur pecudum pedes*). — 2. *Pedum*, i, n.: gammel By i Latium ved Rom, Liv. 2, 39; — B) df. *Pedanus*, 3, regio, Hor. Ep. 1, 4, 2; — men subst. *Pedanium*, (sc. *praedium*), Cic. Att. 9, 18; — men *Pedani*, orum: *Indbaanerne* af Byen P. — *peduncularia*, ae, f.: Lusert; f. und. *pedicularia*, Sext. Empir. — *pēdunculus*, i, m., Biform af *pediculus* ur. n. B. Pelag.

peganon, i, n., *πῆγανον*: Rude el. Haverude, Appul.; men ∞ orlon (*ὀρελον*): Biergade, id. — *Pegaseus*, o. *Pegaseus*, 3, f. und. 1. *Pegaseus*. — *Pegastianus*, 3, f. und. 2. *Pegaseus*. — 1. *Pegasis*, idis, f., f. und. 1. *Pegasis*. — 2. *Pegasis*, idis, f., *Πηγῆ*, i. e. fons): enbyer *Aitennympe* el. *Bandenympe*; — *Pegasis Oenone*, Ovid. Her. 5, 3.

1. *Pegasis*, (-os), i, m., *ἡγέας*: den vingebe Mæsehest, der fremførte af Medusa's Blod; — paa Bierget *Selison* aabnede den med sit Hovslag Digterfilden

Shipperene; endel. efter at have ført Bellerophon imod Chimæra, fastede han den overmodige Hytter til Jorden, men frang sig selv op i Himmelen, hvor han blev Stjernebilledet Pegasus; — vid. Ovid. Met. 1, 785, o. id. Fast. 3, 450 flgd., ogf. Hygin. Astron. 2, 18; — not. a: med Lunc siger Cic. Quint. 25: ejusmodi nuncios, seu potius Pegasos etc.; — not. b: Aethiopia generat pennatos equos, quos pegasos vocant, Plin. 8, 30; — B) df. 1) Pegasæus, 3: pegassit, d. e. poetisk el. begejstret, nectar, (i. e. melos), Pers. prol. 14; — 2) Pegasæus, 3: pegassit el. flyvende; — Non si Pegasco ferar volatu, Catull. 55, 16; ∞ aquae, (i. e. Hippocrene), Claudian.; ∞ gradu, (i. e. veloci), Senec. Troad.; — not.: ∞ stagnum: So i Jenien, Plin. 5, 27; — 3) Pégasis, idis, f.; ∞ adject.: pegassit, undae, Musafilderne Shipperene og Aegæippe, Ovid. Trist. 3, 7, 15; cf. Martial. 9, 59; — b) subst. Pegasides: Muserne; — Mollia, Pegasides, vestro date sarta poetæ, Propert. 3, 1, 19; cf. Ovid. Her. 15, 27; — not.: f. ogf. Pégasis s. l. — 2. Pegasus, i, m.: berømt Hestelærd, (Gensul under St. Vespasianus), Digest.; cf. Juvenal. 4, 77; — b) df. Pegasianus, 3: pegassianst; — senatus consultum Pegasianum, Just. Inst. — pegē, es, f., πηγῇ, (i. e. fons): en Kilde, Propert. 1, 20, 33.

pegmata, atis, n., πηγμᾶ: et af Brøder sammenfæjet Stillaad; — atriorum pegmata, Auson.; ogf. absol. pegmata, Digest.: rimel. etflags Stillerum el. Panel el. Beklædning; — II) „bef.“ ogf.; a) Begreel el. Begbylde; vid. Cic. Att. 4, 8, a: illa tua pegmata, (rimel. Begbylder); — B) paa Theatret ere pegmata rimel. etflags Gensulter el. Massiner, som bæres i Sciret el. adskilles med første Hurtighed; — pegmata per se surgentia, Senec. Ep. 88; cf. Juvenal. 4, 122, ogf. Phædr. 5, 7, v. Martial. 8, 33, ogf. Suet. Claud. 31; df.: pegmaris, e: som adskilles i el. paa Massinen pegma, gladiatores, Suet. Calig. 26, ire.

pejoro, ogf. perjuro, (ogf. perjero, Plant.), avi, atum, i, v. n. v. a., [per. juro]: svarger falsk, begaaer Mened; — qui mentiri solet, pejerare consuevit, etc., Cic. R. Com. 16; (∞ verbis conceptis, id. Cluent. 18; cf. id. Off. 3, 29, (hvor Jormen perjurare sem Variant); — ∞ de turdo, (for en Kramsfugl), Martial. 7, 20; ogf. m. acc. e. infin., Suet. Ner. 28; — ∞ per aliquem, (derved), Catull. 52, 3; derfor ogf. e. acc.: ∞ Jovem, Plin., stygius undas, Lucan.; df. pass.: juris ... pejerati poena, (Straffen for Mened), Hor. Od. 2, 8, in.; — men pejerante bello, (i en troløs Krig), Stat.; — II) „overf.“: lyver; — Perge; optime herele perjuras, Plant. Poen. a. 2, v. 31, oftere.

pejor, us, oris: slettere, værre, f. und. I. malus; df.: pejoro, are, i, v. a. o. n., (etiercl. Ord); I) aet.: forværder, forværret; — ∞ statum summ, (opp. meliorem facere), Paul. Sent.; — II) neutr.: at blive værre; — pejorans morbus, Coel. Aur. — pejus, adj. e. adv., f. und. I. malus, o. und. male.

pelage, n. pl., f. und. pelagus. — pelāgia, ae, f., f. und. pelagus. — pelāgius, 3, pelāgius: = pelagus; — ∞ pisees, Havfiske, Colum. — pelagium, i, n., f. und. flgd. — pelāgius, 3, pelāgius, ligefom marinus: hørende til Secu; — ∞ greges piscium, Varro: Havfiske; ∞ conchae: Sommuslinger, Plin.; f. ogf. netenf.; ∞ cursu, („poet.“: over Secu, til Secu), Phædr. 4, 21; men Matrōna ornata phaleris pelagiis, (med Perler og Coraller), P. Syrus ap. Macrobr. Sat. 55; — II) df. subst.: A) pelagia, (sc. concha): Perlemuslingen, Plin. 9, 61; — B) pelagium, i, n., (sc. medicamentum): Purpurfarven, id. ibd. 62 v. 61.

Pelagōnes, um, m., Πελαγονες: epitroist-macedonist Høstefamne; de siltigere Pæonier, Liv. 45, 30; — B) df. Pelagōnia, ae, f., Πελαγονία: Pelago-

niernes Landstaf og By i det nørstlige Maecdonien; vid. Liv. 26, 25, oftere. — pelagus, i, n., τὸ πῆλαγος: aaben So, Havet, mare; — Fervit aestu pelagus, Pacuv. ap. Cic. d. Or. 3, 39; cf. Lucr. 4, 431; saeviente pelago, Tac.; cf. Virg. Ge. 2, 41; men id. Aen. 1, 246, „poet. overf.“ om Floden Timæus's brede Bænde; — pl. pelage, (τὰ πῆλαγῃ), Lucr. 6, 619. — pelamis, idis, v. pelamys, idis, f., πηλᾶμις, πηλᾶμις: Lumsfiske i sit første Har, (sild. thynnus), Plin. 9, 18, Juvenal. 7, 120.

Pelāsi, orum, m., Πηλαγοί: Grækenlands ældste Jndvaanere, der ogf. tidliggen udbredte sig over en Del af Vesteuropa, paa Creta, i Latium og Etrurien; — vid. Mela 1, 16, oftere, Plin. 3, 8, Serv. ad Virg. Aen. 2, 83, oftere; — b) ofte ogf. „poet. overf.“ f. Graeci; — vid. Virg. Aen. 2, 83, Ovid., v. A.; — B) df. 1) Pelāgia, (sc. terra); a) f. Peloponnesus; vid. Plin. 4, 5; — b) Landstaf i Thessalien, id. 4, 14; — c) Den Lesbos, id. 5, 39; — 2) Pelāsgias, adis, f. adj.: pelāsgit el. græsk; — ∞ urbes, Ovid. Her. 9, 3; — 3) Pelāsgis, idis, f.: = frgd., Sappho, id. ibd. 15, 217, (i. e. Lesbos); — 4) Pelāsgus, 3: pelāsgit el. græsk; — ∞ pubes, Virg. Aen. 9, 154; men ∞ quereus (pl.), Ovid. A. A. 2, 541, (i. e. Dodonæae).

peleceānus, (o. pelic.), i, m., πελεκᾶνος, πελεκᾶνος: Pelecanen el. Kropgaasen, Hieronym. — pelecinon, i, n., πελεκίνον, (sc. horologium): etflags Soluhr i Gestalt af en pelicēus el. bipennis, Vitruv. — pelecinus, i, m., πελεκίνος: etflags Ulrud i Vinter, ogf. securidaca, Plin. 18, 41. — Pelēus, 3, f. und. Pelēus. — Pelethrōnius, 3: peletronist, Laphthae, (efter en Egn i Thessalien), Virg. Ge. 3, 115; ∞ antra, Lucan.; — „poet.“ ogf. f. thessalisk, cithara (Achillis), auct. Priap. 69.

Peleus, ei o. eos, m., Ηἰλέος: Konge i Thessalien, Son af Aeacus, Brøder til Telamon, ved Havgudinden Thetis's Hader til Achilles, ogf. en Argonaut; — vid. Hygin. Fab. 11, Ovid. Met. 11, 217, Catull. 64, 19, Hor. A. P. 96, oftere; — B) df. 1) Pelēus, 3: pelicist, poet. f. achillist, facta, Sil. 13, 802; men ∞ virgo, (i. e. Briseis), Stat.; — 2) Pelēides, ae, m., Ηἰλέιδης: Son af Pelēus, (i. e. Achilles); — vid. Ovid. Met. 12, 605, ogf. id. Her. 8, 83, Virg. Aen. 12, 350, Hor. Od. 1, 6, 6, v. id. Ep. 1, 2, 12.

Pelia, ae, m., f. und. 3. Pelias. — Pelīacus, 3, f. und. Pelion. — I. Pelīas, adis, f., f. und. Pelion. — 2. Pelias, adis, f., f. und. flgd. — 3. Pelias, (Pelia, Senec. Med.), ae, m., Ηἰλίας: Konge i Thessalien, Son af Neptuneus ved Nymphen Tyro, Brøder til Neleus og Halvbrøder til Oeson, ogf. Hader til Acastus; — Brøderfjenden Jason, som Niget tilkom, sendte han paa det argonautiske Tog; — hans Endelstg f. Ovid. Met. 7, 304 flgd.; — not.: Cic. d. Senect. 23, haac Pelias urigtigen f. Aeson; — B) df. Pelias, adis, f., pl. Pelīades: hans Døttre, Hygin., v. Phædr. 4, 7; cf. Ovid. l. c.

pelīcanus, i, m., f. und. pelecanus. — Pelīdes, ae, m., f. und. Pelēus. — Pelīgni, orum, m.: Folk og Egn i Italien, ved Floden Sagrus adskilt fra det Hrentamste; — per Pelignos proficisci, Liv. 8, 6; ex Pelignis, Caes.; in Pelignis, i det Pelignist, Plin. 11, 14; — B) df. Pelīgnus, 3: pelignist; — Pelīgnæ dicar gloria gentis ego, Ovid. Am. 3, 15, 8; f. und. Sulmo; men ∞ anus (pl., i. e. sagae el. Scer, ifølge deres Rabstaf med Marfene), Hor. Epod. 17, 60.

Pelion, i, n., (ogf. Pelios, i, m., Plin. 4, 15), Ηἰλίον: Bierg i Thessalien, Jortkættelse af Dæla; — vid. Plin. 2, 65, Ovid. Met. 1, 155, o. ibd. 12, 513, ogf. Hor. Od. 3, 4, 52, v. Virg. Ge. 1, 281; — B) df. 1) Pelīacus, 3: = Pelius, f. netenf.; — ∞ vertex,

Catull., apex, Ovid., (Spidsen af Bierget P.); men ∞ carina, Val. Fl., trabis, Propert. 3, 21, 12, (d. c. Skibet Argo, hvis Tømmer var hugget paa dette Bierg); hvf. og ∞ cuspid., Ovid. Met. 12, 71, (Achilles's Spyd), o. ∞ axis, (hans Rogn), Senec. Troad.; — 2) Pēliās, ādis, fem. adj., basta, Ovid., (Achilles's Spyd, f. und. frgd.); men ∞ arbor, id., pinus, Stat., (i. e. navis Argo); — 3) Pēlius, 3, ligesom Peliaeus: horende til Bierget Pelion, pellis; — ∞ nemus, Enn. ap. auct. ad Her. 2, 22, Phaedr. 4, 7.

Pella, ae, v. Pelle, es, f.: By i Maced., M. d. Stora's Hødbey, Plin. 4, 17, Liv. 44, 46, oftere, o. Cic. Att. 3, 8; — B) df. Pellicaeus, 3; 1) pellēist, juvenis, Juvenal., ductor, Lucan., (i. e. Al. M.); — 2) „overf.“; aa) macedonist, gladius, Lucan., sarissa, id.; — bb) fordi Alexandrien i Egypten er anlagt af M. d. Store, saa hedder Pellaens ogf.; a) alexandrinist; — ∞ arces, cf. ∞ muri, Lucan., (i. e. Alexandria); — b) ægyptist; — ∞ Canopus, Virg. Ge. 4, 287; ∞ domus, Lucan. 8, 475, (i. e. regia Ptolemaei).

pellācia, ae, f., [pellax]: Væffelse ved Smiger el. ved Tryksumfter; — placidi pellacia ponti, Lucr. 5, 1032; men Virg. Ge. 4, 413, er fallacia den rigtige Væfem.; — H) „bef.“ v. ciferel.: Jorvæffelse til Illugt, Arnob. — Pellicaeus, 3, f. und. Pella. — pellarius, i, m., [pellis]: Garver el. Jælbereeder, Firmic. — pellax, acis, adj., [pellicio]: forslagen el. listig, Ulixes, Virg. Aen. 2, 90.

Pelle, es, f. und. Pella. — pelleātus, 3, [pellis]: iført Skindflæder, Paul. Nol., inc. — pellicebrae, arum, f. und. perlecebrae; — pelfectio, onis, f., [pelleo, per]: Giennemslæning, Cic. Att. 1, 13, inc., (al. per lectionem). — pelfectus, 3, partic. af pellicio. — pellego, f. und. perlego. — Pellēne, es, f.: By i Mæja, ved d. corinthiske Bugt, Liv. 33, 15; — B) df. 1) Pellenaens, 3; hvf. subst. Pellenaic, orum: Indvaanerne af Byen P., Plin. 4, 6; — 2) Pellensis, e, ager, Liv. 33, 14.

pellex, icis, f., πέλλαξ; 1) „egent.“: Medbuhfiru, Concubine; — pellex filiae, Cic. Cluent. 70, (som holder til med Datterens Mand); ∞ matris, Ovid. Met. 10, 347; cf. id. ibd. 6, 537; — ogf. ud. gen.; ulta pelliceum, (i. e. Creontis filiam), Hor. Epod. 5, 63; ∞ Oebalia, (i. e. Helena), Ovid., Tyria, id., (i. e. Europa); — H) „overf.“: pellex alienus: nogens Medbuhfiru el. Trille, Curt. 10, 1, o. Digest.; — 2) efterang, ogf. om Mandstøff, Martial. 12, 97; — 3) comiff ogf.: som træder ifstedet derfor, id. 14, 119; df. — pellicatus, us, m.: en Medbuhfirus Stand el. Jorhørl, Concubinat; — propter pellicatus suspicionem, Cic. Off. 2, 7; cf. id. Cluent. 5, o. Justin. 7, 4. — pelliceo, ere, f. und. pellicio. — pellicueus, 3, f. und. pellicueus.

pellicio, (perl.), lexi, lectum, 3, v. a., [per, lacio]; 1) „egent.“: lofter, forfører, søger at forføre; — animum adolescentis ... pellexit iis rebus, quibus illa aetas capi ac deliniri potest, Cic. Cluent. 5; ∞ mulierem ad se, id., populum in servitutum, Liv. 4, 15; aliquem in fraudem, Lucr.; ∞ aliam equitum, ut etae, Tac. Ann. 3, 42; cf. ibd. 1, 2; — H) „overf.“: — quae (causa) ferri pellicat vim, Lucr. 6, 999; ∞ fruges alienas veneficii, vid. Plin. 18, 8; men ∞ sententias (iudicium: binde dem for sig) sale suo et lepore etc., Cic. d. Or. 1, 57; — not.: perfi. pellicuit f. pellexit, Liv. Andr. — pellicius, (-eus), 3, [pellis]: af Skind el. Læder; — ∞ tunicae, Pallad., stragular, Digest.

pellicūla, ae, f., dem.: libet Skind; ogf. alm. Skind el. Hud; — ∞ haedinis sternere lecticulos Puniceos, vid. Cic. Mur. 36; ∞ caprina, agnina, Plin.; furtivae ... aurum Pelliculae, (det gylne Skind), Juvenal. 1, 10; — df. m. Lume: pelliculam curare, (gjøre sig tilgode), Hor. Sat. 2, 5, 38; (cf. id. Ep. 1, 2, 29);

ligel. te ... memento Nunc in pellicula, cerdo, tenere tua, (Skemager, bliv ved din Væf!) Martial. 3, 16; men Pelliculam veterem retines, (du bliver den samme Gamle), Pers. 5, 116; o. — pelliculo, are, v. a.: overtræffer med Skind; — ∞ opercula vasorum, Colum.; — [pellis]: — pelliger, a, um, [pellis, gero]: som er iført Skind el. Skinypels, Venant. Fort. — *pellinus, 3: af Skind, femoralia, Jul. Val. Res. g. Al. M.; v. — pellio, onis, m.: Jælbereeder el. Garver, Plaut. Men. 2, 3, 52, Lamprid.; — [pellis]:

pellis, is, f., [at sammelt. m. γέλλος, i. e. cortex, ogf. m. germ. Jell]; 1) „egent.“: Skind el. Hud, saavel paa Legemet som afstruffen; — (rana) Ruginam inflavit pellem, Phaedr. 1, 21; (Junonem sospitam) cum pelle caprina etc., Cic. N. D. 1, 29; pelles provelis etc., Caes. B. G. 3, 13; Anguibz exiit tenni cum pelle vetustas, Ovid. A. A. 3, 77; — „poet.“ ogf. Menneffebud: frigida pellis Duraque, Lucr. 6, 1192; cf. Plaut. Capt. 1, 2, 32; — b) fem Ordsprog mæfcs: detrahare pellem alicui, (opdage el. blotte nogens Jæit), Hor. Sat. 1, 61; men speciosus pelle decora, (med skønt Hæder; opp. Introrsum turpis), id. Ep. 1, 16, 45; cf. Pers. 1, 14; men quiescere in propria pelle, (fætte sig selv), Hor. Sat. 1, 6, 22; men caninam pellem rodere, Martial. 5, 60, (fænde og smæfde); — H) „overf.“: hvad der er gjort af Skind; navnlt. A) Slædning, Slædgeben; — pelibus manicatis prohibere frigora, Colum.; cf. Ovid. Trist. 3, 10, 19; men om Skoen, id. A. A. 1, 516; men pellis: en Lædertrænk, Pers. 5, 140; — B) Soldatertelt; fædd. i Jorbindefferne: sub pelibus hiemare, Caes., habere milites, Liv., durare, id.; cf. Cic. Acad. 2, 2; men pellium nomine etc., id. Pis. 36; — C) Yergang; — Pelibus exiguis artatur Livius ingens, Martial. 14, 190.

pellitus, 3, [flgd.]: bekræffet med Skind, skind: klædt el. velklædt, patres, Propert. 4, 1, 12, (neml. med Senfyn paa den ældste og fimpfeste Dragt); cf. Lucr. 5, 1417; men ∞ Sardi, Liv. 23, 40, en Jelfeflamme paa Sardinien; men ogf. med Ringagt: ∞ testes, Cic. frgm. or. p. Scandro; ∞ Getae, Ovid.; men ∞ oves, Varro, Hor., (hvis fene lid man bevarede ved Overtræ af Skind).

pello, pepuli, pulsum, 3, v. a., [πέλλω, i. e. pello]; 1) „adm.“: A) „egent.“: driver afsted, fuder bort, ofv.; absol., ogf. m. adv., ogf. m. ex el. ab el. de, som dog ogf. fume falde ud, ogf. m. in; — ∞ hostes, Caes.; cf. Nep. Ages. 3; pulsus a Sulla acie, Vell.; exsules ... injuria tyrannorum puls, Liv. 31, 26; miles pellitur foras, Ter. Eun. 5, 8, 11; — pulsus regno, Hor. Sat. 1, 6, 13; cf. Virg. Aen. 10, 852; patriis ... ab agris Pellor, Ovid. Met. 14, 476; ∞ aliquem ab aliquo, Terent., a sacris, Ovid., e foro, (ogf. foro), Cic.; ∞ praesidium ex arce, Nep.; men ∞ aquam de agro, (af fæde), Plin.; ∞ aliquem civitate, Cic., patria, Nep.; — pelli in exsilium, Cic.; — B) „fig.“: — ∞ moestitiam ex animis, Cic.; cf. Virg. Aen. 6, 382; men ∞ morbos arte Phoebea, Ovid. Fast. 3, 827, (derved, ved Hieft deraf); cf. Cic. Off. 2, 4; ligel. ∞ famem glande, Ovid., curas vino, Hor.; men absol.: pulsoque pudore etc., Ovid. Met. 6, 375; — H) „bef.“: A) „egent.“: flaaer el. fuder derind; — ∞ humum pedibus, (flampe deri el. derpaa), Catull., Hor., fores, Terent.; pueri puls, (som have faaet Hug), Cic. Fin. 5, 18; men e. acc. graec.: Maenalis jacuit pulsus tria tempora ramo Cacus, (hvis tresfolde Zinding er knust af Axellen), Propert. 4, 9, 15; — b) „bef.“ ogf. af flaaer el. frille (et Zustrument); — hira pulsa manu, Ovid.; cf. Cic. Brut. 51; men classica pulsa, (den iblaafte Trompet), Tibull. 1, 1, 4; — „poet.“ ogf.: alapsa sagitta est, Lucertum, quia pulsa manu etc., (affudt), Virg. Aen. 12, 320; men „alleg.“: longi sermonis initium pepulisti, (har bragt paa Vane), Cic. Brut. 87; — B) „fig.“: flaaer, d. c. gior stærkt Indtryk derpaa; —

injuria nulla insignis me pepulit, Cic. Fam. 4, 13; cf. Liv. 30, 11, o. Cic. Coel. 15; — liget. em Jædref paa Jærmemfellen og paa Sandferne; quemadmodum visa nos percelleret, Cic. Acad. 2, 10; cf. ibd. 20, ogf. id. Fin. 2, 10; men id. Off. 3, 10; species utilitatis animi pepulit ejus; — not.: pl. pulsi, f. pepuli, Amman.; df. — Pellonia, ae, f., dea, (sem dræver Jænden paa Slagt), Arnob. — pellos, i, adj. f., (πῆλος, i. e. pullus: merf cf. rufel), genus ardeolarum, Plin. 10, 79.

pellucēo, [per.l.], xi, 2. v. n.; D) „egent.“; A) „adm.“: at lyse igiemem, at lyse frem deraf; — perluces jam aliquid, incerta tamen lux, (nemf. efter Mergentaagen), Liv. 11, 2; a vado ad summa pellucens (saxum), Plin.; — B) „bcs.“: at giennemfæde lyset, at være giennemfigtig; — perluces anictus, Ovid. Met. 1, 313; tenuis ac perluces aether, Cic.; men perluces avena, Tibull. 3, 4, 71, (i. e. tibia multiflora); — H) „fig.“: at fkinne frem, at lyse fig; — ∞ (nt) mores dicentis ex oratione pelluceant, Quintil. 6, 2, 13; cf. Cic. Off. 2, 9; — b) pellucens oratio, Cic. Brut. 79, (klar, tydelig).

*pelluciditas, [per.l.], atis, f.: Giennemfigtighed, vitri. Vitruv.; o. — pellucidulus, 3, dem.: giennemfigtig, lapis, (i. e. margarita), Catull. 68; af — pellucidus, [per.l.], 3; D) „egent.“: giennemfigtig, hverigiennem man feer; — ∞ membranae oculorum, vid. Cic. N. D. 2, 56; liget. em Vandet, Ovid. Her. 15, 157; em Glas, (men allef.), Hor. Od. 1, 18, 16; hver ogf. compar.; — ofteft med Penryn paa Dragten; pellucidus homo, (i giennemfigtige cf. sine Alæder), Senec.; liget. pellucidus ostro, Martial.; cf. Tibull. 4, 6, 13; — H) „overf.“: med stærft Skin; — ∞ stella, Cic. Div. 1, 57. — pelluviae, arum, f., [pes, luo]: Jærbækken, (ligefom malluviae, Haaadbækken), Fest. p. 160 figd., (Müll.).

Pelopea, ae, f., (f. und. Pelops): Datter af Ebyestes, Ovid. Ib. 361; — men Juvenal. 7, 92, ere Pelopea v. Philomela Nægne paa tvende Tragœdier, hveri Actæren Paris vandt A. Demitians Gunst. — Pelopēas, adis, o. Pelopēis, idis, Πελοπηϊάς (-ῆϊς), adjet. fem. af — Pelopetius, o. Pelopēus, 3, f. und. Pelops. — Pelopidae, arum, m. o. Pelopius, 3, f. und. Pelops.

Peloponnesis, etc., f. und. figd. — Peloponnesus, (-os), i, f., Πελοπόννησος (cf. Πέλοπος νῆσος, Pelops's Ø): Halvoen Peloponnesus, (hød. Morea); vid. Plin. 4, 3; peninsula ... angustis isthmi faucibus continenti adhaerens, etc., Liv. 32, 21; — B) df. 1) Peloponnesis, e; — hvsf. subst. Peloponneses, ium: Jædvænerne derpaa, Justin., Curt.; — 2) Peloponnesiacus, 3: = figd., bellum, Cic. Off. 1, 21, litus, Mela 2, 7; — 3) Peloponnesius, 3: peloponnesist, civitates, Cic.; men ∞ tempora, Quintil. 12, 10, 4, (d. peloponnesiste Krigs Tider); — b) df. subst. Peloponnesii, orum: Jædvænerne paa Halvoen v., Varro, Vell. 1, 2.

Pelops, opis, m., Πέλοψ: Son af Tantalus; (hvsf. Pelopis genitor, i. e. Tantalus), Hor. Od. 1, 28, 7; em hans Efkenfeds Skulder, (Virg. Ge. 3, 7), vid. Hygin. Fab. 83 o. 81; liget. om hans Veddeforfeel med A. Demetians i Elis, hvorved han vandt Kongedatteren Hippodamia tilfigende Niget; f. ogf. und. Myrtilus; efter ham skal ogf. Peloponnesus have sit Navn; — B) df. 1) Pelopēus, 3, Πελοπηῖος, Atræus, (Son af Pelops), Ovid.; men ∞ virgo, id. Trist. 4, 4, 67, (i. e. Iphigenia, Datter af Tempefommen Agamemnon); ∞ arva, id. Met. 8, 622, (d. e. Phrygien, hvor Tantalus var Konge); men absol. Pelopeia, Ovid. Her. 8, 81, (i. e. una e familia Pelopis); — b) df. adjet. fem.: Pelopēas, adis; — Pelopeiadesque Mycenae, Ovid. Met. 6, 441; — 2)

Pelōpēus, 3, Agamemnon, Propert., (Pelops's Son: neson), domus, Ovid.; men ∞ moenia, Virg. Aen. 2, 193, (pœt. f. Grækenland); — b) df. adj. fem.: Pelopēis, idis, undae, Ovid. Fast. 4, 285; ogf. absol. Pelopeides, (f. mulieres Argivae), Stat.; — 3) Pelopidae, arum, m.: Pelops's Slægt og Afkom; berygtet ved Jærbrydelfer og Græfmeder; hvsf. pœt. ap. Cic. Fam. 7, 30: ubi nec Pelopidarum nomen, nec facta audiam; cf. id. ibd. 28, ogf. id. Att. 15, 11; — 4) Pelopius, 3, Biform af Pelopēus, domus, Senec. Agam. 7.

Pelōrias, adis, f., o. 1. Pelōris, idis, f., f. und. Pelorus. — 2. pelōris, idis, f., (sc. concha): en fier Muslingar, Lucina, Hor. Sat. 2, 1, 32, aquosa, ogf. latua, Martial., germ. Giennufchel; (rimel. be: nævnt efter Jærbierget Pelorus). — Pelōritanus, 3: pelorist, ora, Solin.; af — Pelōrus, (-os), i, m., Πέλοπος: Jærbierg paa Sicilien, imed Italien; — Arcton Aequoris expertem spectat boreamque Peloros, Ovid. Met. 13, 727; — ogf. Pelōrum, (sc. promontorium), Plin. 3, 10; — B) df. Pelōrias, adis, f., Ovid. Fast. 4, 479, o. Pelōris, idis, f., Cic. Verr. 5, 3: Biformer af Pelorus.

pelta, ac, f., πέλτα: fiedt bafymaaneformet Skield, lunata, Virg., exesa, (udbulet), Ovid.; cf. Liv. 28, 5, ogf. Nep. Iphier. 1. — peltastes, (-sta), ae, m., πέλταστας: den med Skieldet pelta bevæbnet Soldat, en Peltast, Liv., Nep. Iphier. 1. — peltatus, 3: bevæbnet med Skieldet pelta, Amazon, Martial. 9, 102. — peltifer, a, um, [pelta, fero]: førende Skieldet pelta, væbnet dermed; — ∞ puellae, (i. e. Amazones), Stat. Theb. 12, 771.

Pelusium, i, n., Πέλουσιον: By ved d. østlige Ude af Nilen, (hød. Balbeis), Caes., Plin.; — B) df. 1) Pelūsus, 3: pelusist, lineum, Phaedr., muna, Martial.; — ogf. Pelusiacus, 3, ostium, Plin., limus, id.; — ogf. Pelusiānus, 3, mala, Colum.; — 2) Pelusiōtes, (-ta), ae, m., in pl.: Jædvænerne af Byen Pelusium, Gell. 20, 8.

pelvis, is, f., πῆλς, πῆλος: Bæcken; — patulas effundere pelves, Juvenal.; ogf. til af faae paa, id. 6, 441; nævnt. til derved at ferhere, vid. Plin. 30, 2; — not.: acc. pelvim, Laher. ap. Non.; abl. pelve o. pelvi. — pemma, atis, n., πῆμα: etflags Bagværk cf. Ræge, Varro ap. Non.

penarius, (penar.), 3, [penus]: hørende til Jærraad af Penetensmidler cf. hvor dette Jærraad beværes; — ∞ cella, Cic. d. Senect. 16, horreum, ibd.; non pro penaria cella, sed pro aerario, Cic. Verr. 2, 2; cf. Fest. p. 211, (Müll.).

Penas, adis, [bcsf. m. penitus, penetro, etc.]; fæde. in pl. Penates, um, m., Dii, Cic., Virg., ogf. absol. Penates, (sc. dii), efter Cic. N. D. 2, 27: ab eo, quod penitus insident, ex quo etiam penetrales a pœtis dicuntur; — faavel Statens, som de enfelte familiers Skytsgeuder, som havde deres Plads og Dyrefte i Huset's Underfte; hvsf. ogf. deres Navn, vid. Cic. l. c.; men id. Sest. 20: vos penates patrique dii; cf. Virg. Aen. 5, 62; — H) „overf.“ findes ogf. penates cf. dii penates, f. Sns og Hjem; — vid. Cic. R. Am. 8; ad (i. e. apud) eosdem penates (i samme Sns), Liv. 28, 18; liget. penates relinquere, id.; cf. Virg. Aen. 8, 123; vallum ac tentorium cuique militi domus ac penates, Liv. 41, 39; — „pœt.“ ogf. Omd: dommens Besig, Stat. Theb. 1, 613; men Virg. Ge. 4, 155, em Sicilien; — not.: Penates o. Lares ere vel ifte ferfællige, dog ferbmede begge underi; faal. Virg. Aen. 8, 543, o. Liv. 1, 29. — Penatiger, a, um, [Penates, gero]: som fører sine Snsgeuder med fig, Aeneas, Ovid. Met. 15, 450. — penator, oris, m., [penm]: som bærer Provianten, (penatores, qui penus gestant), Cato ap. Fest. p. 237, (Müll.).

pendens, tis, partic. o. adj. af figd. — pendēo,

pēpendi, 2, v. n., [pendo]; D) „egenl.“; A) „alm.“: at hange, at hange ned derfra; absol., el. m. ab el. ex, ofv., egf. c. abl.; — Ego plectar pendens, nisi etc., (figer Slaven), Ter. Phorm. 1, 4, 42; cf. Martial. 4, 77; — sagittae pendeabant ab humero, Cic. Verr. 4, 34; cf. Virg. Ge. 3, 53; ∞ ex arbore, Cic., egf. in arbore, id.; Deque viri collo dulce pependit onus, Ovid. Fast. 2, 760; egf. ∞ collo, Propert., in service, id.; pendentia sarta super ramos, (derom), Ovid., cf. id. Met. 2, 733: ut pendeat apte (chlamys: hanger el. sidder net); — egf. om det som Loffic el. Gave Dy-hænge; vid. Virg. Ecl. 7, 21, v. id. Aen. 5, 333; — pendens fractus, (paa Træct), Digest.; figel. pendens olea, Cato, vinum, id.; — B) „bes.“; a) ligesom at hange el. svæve, at være el. vise sig i en hængende el. svævende Stilling; — pendentes rupe capellae, Ovid. Pont. 1, 8, 51; cf. Virg. Aen. 1, 106; figel. en en Svømmende, Ovid. Her. 18, 52; men om Rudeken, Virg. Aen. 10, 586; fremdeles om Jæglen: pendeabat in aëre pennis (olor), Ovid.; men id. Met. 8, 115: pendeabat in auras; men om Jorden (i der fric Luftum), ibd. 1, 12; — egf. om det Jæmragende; saxis pendentibus (structas speluncas), vid. Lucr. 6, 191; — men Ovid. Met. 11, 233: litus pendet, (gynger el. hæver under Jorden); — b) at hange el. være ophængt, navn. til Betændtgiorelse; — qui apud aerarium pependissent (rei: hviß Rayne der vare opflaede, hviß Sager vare uafgjorte), Suet. Dom. 9; men venalis pendet, (om den, hviß Eiendom er opflaet til Salg for Gield), id. Claud. 9; cf. Plin. Ep. 4, 9, v. Phaedr. 3, 1; — c) at hange ned, d. e. at være slap el. afkræfter; — fluidos pendere lacertos, Ovid. Met. 15, 231; pendentes genae, Juvenal.; — II) „fig.“; A) „overf.“: at være standset el. udfjædent; — pendet opera interrupta, Virg. Aen. 4, 88; ne actio pendeat, (skal ligge hen), Digest.; heril hører Plin. praef.: absoluta opera pendenti titulo inscribere, (neml. kunfsinerens bedsteedne faciebat, f. fecit); — egf. at dvæle el. opholde sig; Dum consulta petis, nostroque in limine pendes, Virg. Aen. 6, 151; — 2) at hange deraf, at være afhængig deraf, at heroe derpaa el. bestemmes derved; — ex quo verbo tota illa causa pendeat, Cic. d. Or. 2, 25; qui ex te pendet, (din familie, el. de, du har at sørge for), id. Fam. 6, 22; qui spes omnis ex fortuna pendet, id. Parad. 2; men id. Pis. 41: neque in tabellis paucorum iudicium ... famam nostram fortunamque pendere, (heroe derpaa); — egf. c. abl. (efter d. ufsæltne Præpos.); levi momento fama pendet, Liv. 2, 7; cf. Cic. Agr. 2, 29, v. id. Flacc. 2; men Liv. 44, 27: qui ea penderant spe; men Omnia sunt hominum tenui pendentia filo, Ovid. Pont. 4, 3, 35; — egf. kan hidsføres: pendere ab ore alienus, (lytte opmærksomt til nogens Tale), id. Her. 1, 30, v. Virg. Aen. 4, 79; figel. hoc (vultu) pendet homines, (beherstet deraf), Quintil. 11, 3, 72; — egf. absol.: attentus et pendens, (opmærksom), Plin. Ep. 1, 10; — B) „ment.“: at være i Tvivl el. Uvisshed; navn. at angste sig derfor; m. de, cl. m. quid; ofte egf. c. abl. cl. gen. animo vel animi; — ne diutius pendes etc., (skal være i Uvisshed), Cic.; cf. id. Agr. 2, 25; — mortales pavidi quam pendunt mentibus, Lucr.; pendeo animi et de te et de me, Cic. Att. 16, 12; men ego animi pendeo, quid sit, (er uvis derom), Plaut.; figel. Animus tibi pendet, Ter. Ad. 2, 2, 18; cf. Liv. 7, 30; — b) at være afhængig deraf; — non aliunde pendere, (være uafhængig el. selvstændig), Cic. Fam. 5, 13; cf. Hor. Ep. 1, 1, 105: De te pendentes ... amici etc.; — III) partic. pendens, tis, egf. som adj.; A) „egenl.“: hængende paa Træct, itte afpluffet; — faal. pendens vinum, Cato; figel. ∞ vindemia, Digest.; — B) „fig.“: svævende, uvis; faal. i Rets-sproget: in pendenti esse, (være uvis el. uafgjort),

Digest.; men in pendenti habere. (være i Uvisshed derom), ibd.

pendigo, mis, f., [pendeo; cf. Ovid. Met. 11, 233]; I) „egenl.“: uflags Blybylde el. Erderbylde hos Læstyrene, Veget.; — II) „overf.“: indre Gulhed i en Stotte, Arnob.

pendo, pependi, pensum, 3, v. a. v. n.; I) act., optel.: lader hange ned (navn. Bægtfaalen for at veie), df. A) „egenl.“; I) „alm.“: veier el. afveier, aliquid statera auraria, (paa en Guldvægt), Varro ap. Non.; date pensum lanam, Titin. ibd.; pensas examinat herbas, Ovid. Met. 13, 270; — df. subst. pensum: der Afveiere, f. netenf.; — 2) „bes.“: tilveier, d. e. betaler efter Bægt; (aere gravi penso, non numerato, Fest.); df. „overf.“: betaler, pecuniam alicui, Cic., vectigal Poeno, Liv. 25, 8; ∞ tributum pro navibus, Tac. Ann. 13, 51, cf. ibd. 4, 72; ∞ stipendium, Liv., usuram pecuniae alicui (Renterne), Cic.; qui (sumptus) in eam rem pensi sunt, Digest.; — egf. er at hidsføre Virz. Aen. 6, 20: pendere poenas ... corpora natorum, (f. pendere corpora natorum tanquam poenas); — df. egf. at betale el. yde det Styktige; dignas pendere grates, Stat.; — B) „fig.“; I) „overf.“: pendere poenas, optel.: at betale Erstatning for tilføiet Uret; df. sædv.: at lide Straf; — ∞ pro scelere, Lucr.; cf. Liv. 34, 61, v. Ter. Heaut. 4, 4, 6; maximas poenas pendo temeritatis meae, (i Anledning deraf), Cic. Att. 11, 8; men ∞ poenas capitis, (straffes paa Livet), Ovid.; cf. id. Met. 10, 232: Exsilio poenam ... pendat vel nece; figel. ∞ supplicium, Liv. l. c., ignominiam, id.; egf. ∞ crimen el. culpam, (f. poenas pro crimine), Val. Fl.; men id. 1, 145, absol., pendere (sc. poenas): lide Straf; — 2) „ment.“: afveier, d. e. overveier, bedømmer, vurderer; — ∞ aliquem non ex fortuna, sed ex virtute sua, Cic. Fam. 5, 17; cf. id. Quint. 1; men id. R. Am. 22: neque levi conjectura res penditur; consilio minus penso (overflagt), Digest.; — egf. c. gen. pendere magni, parvi etc., (vurdere høit el. ringe): illum ... quanti penderes, Ter. Heaut. 1, 1, 103, (hvormeger du gierte af ham); figel. ∞ nihili el. flocci, id.; cf. Hor. Sat. 1, 93, (dyor egf. d. figt. inf. er at mærke); — II) neutr.: at veie, at holde i Bægt; men sædv. m. Bægtens el. Maalets acc.; — tandemdem pendere: at veie ligemeget, Lucr. 1, 362; quindecim talenta pependisse (hymnum), Plin. 9, 17; — B) „fig.“: at veie el. gielde; — bona vera idem pendunt, etc., Senec. Ep. 66; — III) partic. pensus, 3, egf. som adj.: veiet; df. sædv. „overf.“: vægtig, vigtig, fortrinlig; — df. compar.: ultra sit conditio pensior, Virginem an viduam habere? Plaut. Stich. 1, 2, 61; ut nihil quicquam esset carius pensiusque nobis, quam nosmet ipsi, Taurus ap. Gell. 12, 5; — b) df. „bes.“: ofte: nihil pensi habere (aliquid): ingen Bægt at lægge derpaa, intet at bryde sig derom; — nihil pensi neque moderati habere, Sall. Catil. 12; men id. ibd. 5: neque id quibus modis assequeretur ... quicquam pensi habebat; cf. Tac. Ann. 13, 15: ut neque fas neque fidem pensi haberet; men nihil pensi habuit, quin praedaretur omni modo, Suet. Dom. 12; — figel. non pensi ducere, Val. Max. 2, 9, 3; — egf. forbindes: non adest (el. non est) alicui pensi; Nec mihi adest tantillum pensi iam, quos capiam caleos, (det er mig aldeles ligegyldigt), Plaut. Truc. 4, 2, 52; cf. Liv. 31, 49, v. Sall. Catil. 52; — B) df. subst. pensum, i, n.; I) „egenl.“: det Tilveiere, navn. den en Udsfænderke sem Dagværk tilveiere Ude; — quae (ancilla) ... pensum faciat, Plaut. Merc. 2, 3, 62, nocturna ... carpentes pensa puellae, Virg. Ge. 1, 390, men Ah quoties famulam pensis oneravit iniquis! Propert. 3, 13, 15; men pensa castrensia, (Udsærfning til Krigsflæder), id. 1, 3, 33; — b) „overf.“: egf. om Værcens Spind: Durae peragunt pensa sorores, Senec. Herc.

Fur. 181; ligel. inexorable pensus deficit, Stat. Silv. 3, 3; — 2) „fig.“: Skyldighed, forpligtelse, Pligtarbejde, edl.; — ∞ absolvere, (opfylte sin Pligt), Varro; meque ad meum munus pensumque revocabo, Cic. d. Or. 3, 30; cf. id. Verr. 3, 16; e. Liv. 4, 52; ligel. Pensus meum, quod datum est, confeci, Plaut. Pers. 2, 4, in.

pendulus, 3, f. [pendeo]; 1) „eigent.“: hængende el. nedhængende; hængende derved el. derpaa; — ∞ libra, Ovid. Fast. 1, 386, (Vægten som Stjernebilledet); ∞ palcaria, id.; putator Pendulus arbutus, (der ligesom hænger paa Girenene), Colum. („poet.“); cf. Martial. 8, 33; men ∞ collum (i Strikken), Hor. Od. 3, 27, 59; men ∞ genae, (høst den Drifskældige), Plin.; — aquila volatu pendula, (svævende), Appul.; — egf. „overf.“ om en Vælggenhed: ligesom hængende, d. e. fraa el. hængende, loca, Colum., rupes, Claudian.; cf. Martial. 13, 112; — II) „fig.“: tvivlende, uvis, angstelig; — ne fluitem dubiae spe pendulus horae, Hor. Ep. 1, 18, 110; men ∞ Aegyptus, imp. Hadr. ap. Vopisc. („urelig“).

penes, adv., f. und. paene. — Pēnēs, idis, e. Pēnēs, 3, f. und. 1. Pēneus. — 1. Pēnelōpe, es, o. Penelopa, ae, f.: Gennulinde af Ulysses og Moder til Telemachus, betienet af sin Kyndstbed; vid. Ovid. Her. 1, e. Hygin. Fab. 126; — quasi Penelope telam retexens, Cic. Acad. 2, 29, (hvor hun nemt. vævede om Dagen, tog hun op om Natten); — df. „poet.“ Hor. Ep. 1, 2, 28: Sponsi Penelopes, (som en leifstindig og velslygt Ungdom); — B) df. Pēnelōpeus, 3, Telemachus, (i. e. filius Penelopes), Ovid.; men absol.: Penelopēa, ae, f., f. Penelope, auct. Priap. — 2. Penelopa, ae, f., (dea), efter Cic. N. D. 3, 22: ved den fædte Mercurius Moder til Guden Pan. — penelops, opis, ἀνέλοιψ, (anas penelops L.): en Andcart; — quas (aves) meleagridas et penelops vocat (Mnaseas), etc., Plin. 37, 11.

penes, praep. e. acc., [Stamordet til penitus, penetrō, Penates]: høs, ved, med; 1) „eigent.“ om en Besiddelse; — omnia assunt bona, quem penes est virtus, Plaut. Amph. 2, 2, 21; cf. id. Capt. 2, 1, 37; penes quem est potestas, Cic.; cf. id. Agr. 2, 19; men Caes. B. G. 7, 21: penes eos ... summam victoriae constare, (at Scieren tilhørte dem); men Ovid. Fast. 1, 119: Me penes est unum vasti custodia mundi, (herer mig ene til); cf. Hor. A. P. 7, 2, (hvor egf. penes staaer efter sin Casus); — penes te es, (har du din funde Sands?) id. Sat. 2, 3, 273; — II) „overf.“ om en Samværen, edl.; — Istaec jam penes vos psalteria st? Ter. Ad. 3, 31; cf. Cic. Mil. 22, o. Caes. B. C. 1, 76; — egf. i Metasproget; si penes servum tabulae fuerint, (i hans Børge), Digest.; — field. om Begreber; potissimam (ejus rei causam) penes incuriam etc., (deres Skædeslesshed var den vigtigste Årsag dertil), Tac. Ann. 4, 16.

Penestae, arum, m., Πενέται: Jæll i d. græste Jhyrien, Liv. 43, 21; — B) df. Penestia, ae, f.: deres Land, id. ibd. 19; — 2) df. Penestianus, 3; ∞ terra: Penestia, id. ibd. 16.

penetrabilis, e, [penetro]; 1) pass.: som lader sig trænge igiennem; — nullo penetrabile telo (corpus), Ovid. Met. 12, 106; — men „alleg.“: quoniam nulli penetrabilis (telo) sapiens, Senec. Const. Sap. 3; — II) act.: som let trænger igiennem, giennemtrængende; — ∞ telum, vid. Virg. Aen. 10, 381, frigus (Boreae), id. Ge. 1, 93, fulmen, Ovid. Met. 13, 857; — fild. compar., vinum tanto penetrabilius in venas, Macrob.; — men „overf.“: ∞ querimonia, Gell. 10, 3.

penetrat, is, f. und. flgd. — penetrālis, e, [penetro]; 1) som adj.; A) „eigent.“, (men alene forcl.); giennemtrængende, frigus, Lucr. 1, 195; — compar., fulmineus multo penetratior ignis, id. 2, 382; — B) „overf.“: indtrængig el. indersig, navn. m. Hensyn paa

Penaternes Dyrfelse; — ∞ foci, Pseud. Cic. Harusp. resp. 27; cf. Virg. Aen. 2, 297; men id. Ge. 1, 379: tectus penetralibus, „poet.“ om Myrens Rede; men ∞ dii, (i. e. Penates), Senec. Oed.; cf. Cic. N. D. 2, 27: Dii Penates ... quod penitus insident, ex quo etiam Penetrates; — II) fem subst., penetrālia, ium, n.; field. in sing. penetrāle, (m. Biformen penetral); A) „eigent.“: 1) „alm.“: det Inderside af et Sted el. Hus, de indre Bærelser, edl.; — prytaneum ... penetrāle urbis, Liv. 11, 20; penetrālia regum, Virg. Aen. 2, 481; cf. ibd. 7, 59, o. Ovid. Met. 1, 574; in nostrum penetrāle, (i mit Hus), id. Trist. 1, 1, 105; men Sil. 7, 502: Evocat e liquidis piscem penetralibus esca, (ud af Dybet); — 2) „bef.“: Helligdom el. Tempel el. Kapel, navn. Penaternes; — summum penetrāle Tonantis (paa Capitolium), Mart. 10, 51; cf. Fest. p. 208, (Müll.); — B) „fig.“: 1) „poet.“: Penaternes el. Høfets Skytsguder, Sil. 13, 62; — 2) „ment.“ o. „alleg.“: ipsa hujus loci aperire penetrālia, (Stenflabens el. Kunsstens Hemmeligheder), Quintil. 6, 2, 25; ex ipsis sapientiae penetrālibus etc., id. 12, prooem.; ligel. philosophiam intra suum penetrāle adorandum, Macrob. Sat. 7, 1; men animi penetrālia, Stat. Silv. 3, 5.

penetratio, onis, f.: Indtrængen deri; — ∞ (aculei), Appul.; o. — penetrator, oris, m.: som trænger ind deri; — ∞ domus alienae, Augustin.; af — penetrō, avi, atum, 1, v. a. o. n., [penitus]; 1) act.; A) „eigent.“: 1) „alm.“: bringer el. sætter derind; — pedem intra aedes, Plaut. Men. 5, 2, 64; — ostere penetrare se aliquo: at trænge sig el. at trænge derind el. derhen, at komme derind el. derhen; ∞ se in fugam, Plaut.; ∞ se ex aedibus foras, id.; in eam (specum) me penetrō, Gell. 5, 14; men penetrare se ad plures, (at dee), Plaut. Trin. 2, 2, 14; — df. metral: Quae (corpora) penetrata quoniam sensum progignere acerbum, (naar de trænge ind), Lucr. 4, 671; — 2) „bef.“: at trænge el. komme derind el. ind deri el. derigienne; — ∞ nave Aegyptum, Suet. Caes. 52; cf. Virg. Aen. 1, 213; — df. pass.: penetratae cum victoria Media, Albania, etc., Vell. 2, 40; Ut penitus nequeat penetrari, Lucr. 2, 539; — B) „fig.“ el. m. Personsejct: at gøre Indtryk derpaa; — nihil Tiberium penetravit magis, quam etc., Tac. Ann. 3, 4; men Lucr. 5, 1261: Tum penetrabat eos, posse haec etc., (da Ixrie de at indse, at ofst.); — II) neutr.; A) „eigent.“: at trænge el. komme derind el. derigienne; — Bitem patrem ... penetrasse sub terras, Cic. Verr. 4, 48; cf. id. Tusc. 1, 20; men tumultus e castris et in urbem penetrat, Liv. 2, 53; ∞ intra vallum, id.; ∞ ad urbes (Phrygiae), Virg. Aen. 7, 207; quoniam eo penetrasset, Nep. Chabr. 4, (i. e. in portum); — egf. impers. pass.; in eam speluncam penetratum cum signis est, Liv. 10, 1; — B) „fig.“ o. „ment.“: — quid vero? hominum non ratio in coelum usque penetravit? Cic. N. D. 2, 61; ∞ ad sensum judicis, id. Part. or. 36; cf. id. Brut. 38: ∞ in animos; ligel. Quo non ars penetrat? Ovid. A. A. 3, 291.

1. Pēneus, (-os), i, m., Πηνεός: Gled i Thesfatien, har sit Udsprung paa Bierget Pindus, og løber igiennem Dalen Tempe, ud i d. thermasske Bugt; — vid. Ovid. Met. 1, 569 flgd., o. Liv. 32, 15, egf. Plin. 4, 15; — 2) i Mythelegien er Gledguden Pēneus: Jæder til Daphne, Ovid. Met. 1, 152, egf. til Cyrene, Virg. Ge. 4, 351, (hvor gen. Penei som disyllt.); — B) df. 1) Pēneius, 3, arva, Ovid., Tempe, Virg., Daphne, (f. event.), Ovid.; — ligel. Pēneus, 3, undae, id. Met. 7, 230; — 2) Pēnēs, idis, adj. fem. til frgd.; — spectans Pēneidas undas, Ovid. Met. 1, 511; men ∞ nympha, (i. e. Daphne), ibd. 472. — 2. Pēneus, 3, f. und. frgd.

penicillum, i, n., o. penicillus, i, m., dem. af peniculus: Pensel el. Malerpensel; — caudam penem vocabant, ex quo est propter similitudinem

penicillus, Cic. Fam. 9, 22; penicillo imitari, (om Malerem), id. Orat. 22; men id. Qu. Fr. 2, 15, „alleg.“ om den oratoriske fremstilling: pingam coloribus tuis, penicillo meo: — II) „overf.“: A) penicillfermet Linsfar til Saar, Charpi, Cels., Plin. 34, 26; — B) det blodige Slags Svamp til Afkræft, Plin. 6, 69; penicillo detergere, Colum.

penicilamentum, i, n.: nedhængende Hale, (cantherii), Arnob.; — II) „overf.“: nedhængende Hlig el. Stab paa en Skæbning; in pl., Lucil. ap. Non., o. Enn. Ann. 11, 13; af — peniculus, i, m., dem. af penis. (i. e. cauda); eprcl. liden Hale el. Stiart; cf. A) Stovekost, Rost, Borste; vid. Plaut. Men., in., o. ibid. 2, 3, 10; — II) cf. „overf.“: A) en Svamp (ad detergenda vulnera), vid. Ter. Enn. 4, 7, 7; — B) Pensel el. Malerpensel, Digest.

Penius, 3, f. und. Penninus. — penis, is, m., eprcl. Hale el. Stiart; — ∞ bubulus, Naev. ap. Fest. p. 230, (Müll.); cf. Cic. Fam. 9, 22: caudam antiqui penem vocabant; at hodie penis est in obscenis; — II) det mandlige Lem; vid. Cic. l. e.; — egf. „overf.“: uregelmæssig Tilfredsstillelse af Kionsdriften, Hing el. Her, eprcl.: vid. Sall. Catil. 14, e. Hor. Epod. 12, 8. — penissime, adv., f. und. paene.

penite, adv. af 2. penitus: i det Indre; cf. „fig.“: sed penite magis (uritur), Catull. 61, 178; — superl., ∞ inspicere, Sidon. — I. penitus, 3, [penis]: med Hslen, el. hvoerd Halsen hængt; — ∞ offa, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 165, (Klumpefyffer); cf. Fest. p. 212, (Müll.). — 2. penitus, 3, [penes]: indevdigt, inde; (for: v. eftercl. Ord); — exsereca ... usque ex penitis faucibus, Plaut. Asin. 1, 1, 27; — mente penita conditum, Appul.; — compar., ∞ pars domus, id.; superl., advectam (mulierem) ex Arabia penitissima, Plaut. Pers. 4, 3, 53; Scythae illi penitissimi, Gell. 9, 4.

3. penitus, adv. af frge.; I) „egenl.“ el. om Stedet; A) „alm.“: indevdigt, indentil el. indent, i det Indre el. Underste; — extra penitusque, auct. Aetnae 317; penitus ... non fronte (notare), Manil.; — B) „bef.“: a) dybt, fiernt, langt borte; — penitusque repostas ... gentes, Virg. Aen. 6, 59; cf. Ovid. Met. 2, 179: penitus penitusque jacentes (terras: længere og længere borte); — b) dybt el. langt derind el. ind deri; — saxum, multorum operis penitus excisum, Cic. Verr. 5, 27; argentum penitus abditum, id. Off. 2, 3; men id. Catil. 1, 13, „alleg.“: inclusum penitus in venis (periculum); men Virg. Ge. 2, 239: Altior ac penitus terrae defigunt arbores; — compar. penitius: længere ind el. dybere, penetrare, Cels.; — c) langt borte; — vid. Nep. Alcib. 9, o. Caes. B. G. 6, 9; — II) „fig.“: A) „alm.“: gansse, aldesse, fuldstemmet; — supercilia penitus abrasa, Cic. R. Com. 7; religionem totam penitus sustulisse, id. N. D. 1, 42; cf. id. Off. 2, 8, eftere; — b) egf. forstærkede hos Comparativer: langt el. meget; — Janua, vel domus penitus crudelior ipsa, etc., Propert. 1, 16, 17; cf. Vell. 2, 27; — B) „bef.“: a) i det Indre el. Underste; — opinio tam penitus insita, Cic.; cf. id. R. Am. 19; men id. Catil. 1, 11: penitus animis vestris mandate etc., (intrepneri Eder det dybt!) men res penitus perspectae, id.; cf. id. d. Or. 1, 5; — b) inderlign el. bierteligen, rogare, Qu. Cic. ap. Cic. Fam. 16, 8; cf. Hor. Od. 1, 21, 3; figcl. ∞ sentire etc., Tac. Ann. 1, 52. — Penius, i, m.: Gled i Gofdis, Ovid. Pont. 4, 10, 47, o. Plin. 6, 4.

penna, ae, f., [signum Etammum „pet“ befl. m. πτερόν, flyver; f. egf. d. befl. pinna]; I) „egenl.“: Zieder el. Haglefieder; — pennarum caules, (Vennepøser), Plin.; gallinae nigris pennis, Colum.; meae alae pennas non habent, Plaut. Poen. 4, 2, 49; fovere pullos pennis, Cic. N. D. 2, 52; Ex albis album pennis jactare colorem, (om Hsagen), Lucr. 2, 822; cf. Senec. Ep. 12; — II) „overf.“: A) in pl.

Binger; — age sis, tu sine pennis vola, Plaut. Asin. 1, 1, 80; geminis secat aëra pennis, Cic. Arat.; pennas explicare, Ovid., quater in aëre, id.; Praepetibus pennis ausus se credere coelo (Daedalus), Virg. Aen. 6, 15; cf. ibid. 4, 223 e. 702; — „poet.“: egf. in sing., Hor. Od. 2, 2 v. 20; — egf. Binger hos Infecet; — pennisque coruscant (apes), Virg. Ge. 1, 73; men pennae viperae, (Slangeringer), Ovid.; — men „poet.“ om den seundte Eftes: Ille tuus pennas tam cito vertit amor, (er floien bort)? Propert. 2, 19, 6; — „alleg.“: cf. Cic. Att. 4, 2: qui mihi pennas inciderant etc., (om havde stæffet mine Binger); cf. Hor. Ep. 1, 20, 21, o. ibid. 2, 2, 50; — b) cf. „poet.“: Flyven el. Hing, naval. egf. m. Hensyn paa det deraf tagne Barfel; — Nunc penna veras, nunc datis ore notas, Ovid. Fast. 1, 118; cf. Propert. 3, 8, 11: felicibus edita pennis, (i. e. felicit augurio), egf. Virg. Aen. 3, 361; — cf. egf.: certae pennae, „poet.“ f. Barfelfugle, Val. Fl.; — B) „poet.“: Zieder paa Vilen, (for at give den Hctning); — Altera per jugulum pennis tenuis acta sagitta est, Ovid. Met. 6, 258; — b) cf. „meten.“: Vilen selv; — Trajectus penna tempora cantat olor, id. Fast. 2, 110, (hver tempora er ace. gr.); — not.: figcl. egf. Stri verpen; — calamus arboris, penna avis, Isid.

pennatulus, 3: med smaa Binger, Mercurius, Tertull.; dem. af — pennatus, 3, [penna]: med Zieder el. Binger, befieret el. bevinget; („poet.“ o. i efteraug. Profia); — ∞ Zephyrus, Lucr.; ∞ equi, quos pegasos vocant, Plin. 8, 30; ∞ apes, id.; men ∞ ferrum, (en med Zieder forsynede Vil), Plin. 31, 39; figcl. ∞ spicula, Senec. Thyest. — penneseo, ere, v. inch. n., [penna]: at faae Zieder el. Binger, Cassiod.

pennifer, a, um, [penna, fero]: = figcl., Sidon. — penniger, a, um, [penna, gero]: befieret, bevinget; — genus animantium pennigerum et aërium, vid. Cic. Univ. 10; ∞ rex apum, Plin.; — II) „overf.“: ∞ sagitta, Sil. — Penninus, 3, [rimel. af d. celtiske pen el. penn, i. e. vertex el. apex]: penninst, Alpes, Tac., juga, id., mons, Senec.: en Del af Alperne, (hod. den fiore St. Bernbard); men Plin. 3, 21: Poeninus, (af Hannibals Overgang derved, men urigtigen); egf. absol. Penninus, Liv. 5, 35, o. id. 21, 38. — pennipes, edis, adj., [penna, pes]: med vingede Fodder; — Non Ladas si ego, pennipes Persens, etc., Catull. 55, 17. — pennipotens, tis, adj., [penna]: vingemagtig, d. e. bevinget; — (in) corpore pennipotentum, (i. e. avium), Lucr. 5, 757. — pennula, ae, f., dem. af penna: liden Binge, Cic. N. D. 2, 52.

*pensabilis, e: id at opveie el. erstatte, Ammian.; o. — pensatio, onis, f.; (efteraug. Ord): Veien el. Hveien; cf. „fig.“: I) Erftamning; — pro minus horae fastidio multorum honorum pensatio, Petron. Sat. 141; — II) Overveie, Overlag, Ammian.: — [penso]. — pense, adv. af penso, 3, und. pendo: afveier; men alene „fig.“: noigtigen, med Overlag; compar., Symmach. — pensiculate, adv.: med Overlag; — ∞ scribere, Gell. 1, 3, (al. pensum), inc.; af — pensiculo, are, v. a., [pendo]: veier, afveier; (eftercl. Ord); cf. „fig.“: overveier, betænker; — ∞ utrumque, Gell. 13, 20, inc.; ∞ scripta, Appul.; ∞ dictum, id.

pensilis, e, [pendeo]; („poet.“ o. i efteraug. Profia); I) „alm.“: hængende el. nedhængende; — qui (i. e. quo, se. resti) me faciam pensilem, Plaut. Pseud. 1, 1, 87; men ∞ plumae, (blod Ziederpne), Juvenal. 1, 159; ∞ lynchuchi, Plin.; ∞ uva, (der hænges op for at epbevares), Hor. Sat. 2, 121; cf. Plin. 14, 3; — B) cf. subst. pensilia, ium, n.; I) (sc. poma): Frugt, der hænges op for at epbevares, Varro R. R. 1, 68; — 2) (sc. membra): det mandlige Lem, auct. Priap. 52; — II) „bef.“ om en Bygning, der

hæster paa en Due, inden at berøre Jorden: hængende el. hængende, horreum, Colum. 1, ambulation, Plin.; men el. horti, (i Babylon), vid. Curt. 5, 1; ogs. Rom heder: urbs pensilis subterque navigata, (af de derunder løbende Røder), Plin. 36, 21; — ogs. bede horti pensiles: Raaser el. Potter med Hævederier, id. 19, 23; — balneæ, id. 9, 79, (rimel. Tryppebad el. Svædebad); men pensiles tribus, (Nemmerskæft i det af C. Curius opførte theatrum versatile), vid. id. 36, 21. — pensim, adv. af pensus, 3, und. pendo, f. und. pensiculate, inc.

pensio, onis, f., [pendo]; 1) „egentl.“: Betien el. Betining el. Afveining; df. „unden.“: det Veriede el. Afveiede, d. e. Vægt el. Læst, Vitruv. 10, 8 v. 16; — 2) df. fædv. „overf.“; A) „alm.“: Betaling el. Lødestating; — ut tribus pensionibus pecunia solveretur; primam præsentem (hvar el. med rede Peng) numerarent, Liv. 29, 16; figel. sex pensionibus aequis etc., id. 38, 9; cf. Cic. Att. 16, 2; men id. Phil. 2, 44, færcallist „overf.“, om den tredje Gang med Antonius giste Jylbia: nimum debet diu populo R. tertiam pensionem, „alleg.“ f. tertii mariti mortem); — B) „bes.“; a) Stat el. Paalag, Aurel. Vict. Caes. 39; figel. novas vectigalium pensiones etc., id. Epit. 9; — b) Veie el. Fæstic; — privatarum aedium pensionem annuam etc., Suet. Ner. 44; cf. Juvenal. 9, 63; ogs. Ven el. Arbejdslen, Digest.; — c) Rente el. Rentebetaling; — usuras ... traxit ad trientes pensiones, Lamprid. Al. Sev. 26.

“pensitatio, onis, f.; oprdl.: omhyggelig Afveien el. Afveining; df. fædv. „overf.“; a) Betaling, Ascon. in Cic. Verr. 2, 1; — b) Erstatning, Plin. 19, 32; — c) Besøftning, Sulp. Sev.; v. — pensitator, oris, m.; oprdl.: som omhyggeligen veier el. afveier; df. „overf.“: pensitatores verborum subtilissimi, Gell. 17, 1; af — pensito, avi, atum, 1, v. a., intens. af penso; D) „egentl.“: omhyggeligen at veie el. afveie; — lapsi, quo lana pensitari solebat, Aur. Vict. Orig. 22; — men Plin. 7, 5, „alleg.“: aequa lance vitam pensitare, (rigtigt at vurdere); — 2) „fig.“; A) „overf.“: at betale; — qui vobis vectigalia pensitant, Cic. Manil. 6; — ogs. m. utfald. acc., quae (praedia) pensitant, (hvoraf der betales Stat), id. Agr. 3, 2; — B) „ment.“; a) nesiagtigen at overlægge el. betante; — quae (consilia) pensitanda quoque magnis animis (dat.) ... essent, Liv. 4, 41; f. egi. evenf. Plin. l. c.; men saepe apud se pensitato, an etc., (efter oftere at have overveiet, om osv.), Tac. Ann. 3, 52; — b) omhyggeligen at sammenligne; — incommoda cum emolumento spei, Gell. 1, 13; cf. id. 1, 9; — pensinucula, ae, fem., dem. af pensio: liden Betaling, fenoris, Colum. 10, praef.

penso, avi, atum, 1, v. a., intens. af pendo; 1) „egentl.“: veier el. afveier; — a) aurum, Liv. 38, 21; portionibus pensata, Colum. 12, 51; — ogs. „alleg.“: scriptores eadem trutina, (vurdere efter samme Maalest), Hor. Ep. 2, 1, 29; — men Gracchi caput auro pensatum, Flor. 3, 15, (al. repensatum); — 2) oftest „fig.“; A) „overf.“; 1) „alm.“: erstatte, giengjælde, (f. d. fædv. compenso); — a) beneficiis beneficiis, Senec.; carides, et vulnera ... praedia aviditate pensabantur, Tac. Hist. 3, 26; cf. Suet. Aug. 25; — men a vicem alicujus: at opveie, at træde istedet derfor, Plin. 31, 14; men a iter: afførte Betien, Lucan. 9, 685; men a situm, (tilfredsstille), Calpurn. Ecl. 5, 111; — 2) „bes.“; a) at betale el. bøde dermed; ogs. at sælge derfor; — Stat nece matura tenerum pensare pudorem, Ovid. Her. 2, 143; a victoriam damno militis, Vell. 2, 115; — c) at embytte dermed; — Sit deus, et nolit pensare Palatia coelo, Calpurn. Ecl. 4, 111; — B) „ment.“: at overveie el. bedømme; — ut ex factis, non ex dictis amicos pensant, Liv. 31, 49; cf. id. 30, 32; a singula animi consulta, Curt. 7, 8; cf. Sil. 7, 223.

pensor, oris, m., [pendo]: som veier el. afveier; df. „overf.“: a) elementarius, (som undersøger dem), Augustin. — pensum, i, n., f. und. pendo, pensus. — pensura, ae, f., [pendo]: Betien el. Afveien; ogs. Vægt (til at veie med); vid. Varro L. L. 5, 36. — pensus, 3; part. v. adj. af pendo.

pentachordos, on, *πεντάχορδος*: femstrænget, Capella. — pentadactylos, i, m., *πενταδάκτυλος*: femfingerert, Plin. 32, 53. — pentadōros, on, *πεντάδορος*: af fem Gaandbreder; — a) genus laterum, Plin. 35, 49. — pentagonus, v. gōnius, 3, *πεντάγωνος*, *γωνίος*: med fem Vinkler el. Hjørner; — df. subst. pentagonium, i, n.: femkant, auct. d. Lim. ap. Goes.; — men pentagōnum, i, n.: = pentaphyllon, Appul. — pentameter, tri, m., *πεντάμετρος*, (sc. versus): Pentameter; — in pentametri medio, Quintil. 9, 1, 98. — pentanummus, (el. -numus), i, m., [*πέντε*, i. e. quinque]; figefem quinarus: Rent af fem Ålfes, auct. d. Lim. ap. Goes.

pentapetes, is, n., *πενταπέτης*: = pentaphyllon, Plin. 25, 62. — pentapharmacum, i, n., *πενταφάρμακον*: Muring af fem Retter, Spartian. Ael. Verus 5. — pentaphyllon, i, n., *πεντάφυλλον*: Hæmblad el. Hæmfingerurt, Plin. 25, 62. — pentapolis, is, f., *πεντάπολις*: Landstæb med fem Byer i Palæstina, Solin. 35; — 2) en Egn ved Cyrene i Afrika; heter Pentapolitana regio, Plin. 5, 5. — pentaprotia, ae, f., *πενταπροτία*: Collegium af de fem øverste Embedsmænd, Cod. Just. — pentapōta, orum, n., *πενταπώτα*, (sc. nomina): fem have fem Casus, Diomed.

pentas, adis, f., *πεντάς*: Antal af fem, Pentade, Capella. — pentasemus, i, *πεντάσημος*, pes: Børsfod med fem Tegn el. Tider el. Stavelser, Capella. — pentaspaston, i, n., *πεντάσπαστον*: Binde med fem Ruller el. Skiver, Vitruv. 10, 3. — pentasphaeros, 3, [*πέντε*, *σφαῖρα*, i. e. globus]; df. a) solium: etslags fæstet Jyrdert, Digest. — pentastichos, on, *πεντάστιχος*, porticus: med fem Støtteræfter; in pl. pentastichos, Treb. Poll. Gallien. 18. — pentasyllabus, 3, *πεντασύλλαβος*; df. a) pedes, (med el. af fem Stavelser), Mall. Theod. d. Metr. — pentateuchus, i, m., v. pentateuchum, i, n., *πεντάτευχος*: de fem Mosebøger, Tertull. — pentathlon, i, n., *πένταθλον*: Hæmkamp el. de fem Kampøvelser: jactus disci, cursus, saltus, luctatio, jaculatio; vid. Paul. ex Fest. p. 211, (Müll.); df. — pentathlus, i, m., *πένταθλος*: som tilfammen driver disse fem Kunstter; — (Myron) fecit ... Delphicos pentathlos, paneratiastas, vid. Plin. 31, 19. — pentatōmon, i, n., *πεντάτομος*: = pentaphyllon, Appul.

pentecostalis, e, festum: = pentecoste, Tertull.; af — pentecoste, es, f., *πεντεκοστή*, (sc. *ἡμέρα*: d. 50de Dag efter Paaske, d. e.) Pindsefesten, Tertull. — Pentelensis, e: = flgb.; — a) mons, Vitruv. 2, 8. — Pentelicus, 3, mons, *Πεντελικὸν ὄρος*: et af sin Marmor berømt Bjerg ved Athenen; df. hermae Pentelici, Cic. Att. 1, 8, (af Marmor fra dette Bjerg). — pentelōris, e, (*πέντε*, iorum): med fem Nimmer; df. med fem Striber (clavi), vestis, Vopisc. — penteris, is, f., *πεντήρης*, (sc. navis): femradaaret Skib, Hist. B. Al. 47. — Pentethronicus, 3: fingeret Ord, Plaut. Poen. a. 2, v. 25: de illa pugna Pentethronica etc.

Pentheus, 3, f. und. Pentheus. — penthemimeres, is, f., *πενθημιμέρης*, (sc. *τομή*: en af Hexameteris fem forste Stavelser og tiende Zamber bestaaende Versart, Auson. Ep. 4, 83; — ogs. adj.: a) tome, Terent. Maur. — Penthesilea, ae, f.: Amazonernes Dronning, blev for Troja overvunden af Achilles; — Ducit Amazonidum ... agmina etc., vid. Virg. Aen. 1, 490; cf. Propert. 3, 9, 14, v. Justin. 2, 4.

Pentheus, (disyll.), *vi o. eos, m., Πενθεύς*: ved *Agave* Cadmus's Datterføn, ogf. *Konge i Theben*; ved sit *Siendstøb* imod *Bacchusdyrkelsen* paadrog han sig Undergang, da han i *Kaseri* sonderrevsede af sin egen Moder og de øvrige *Bacchantinder*: vid. *Ovid. Met.* 3, 511, figt.; cf. *Hor. Od.* 2, 19, 14, o. *Propert.* 3, 21, 33; — *B) df.* 1) *Pentheus*, o. *Pentheus*, 3: *pen-thēiss*; — *Pentheium* genus, *Stat.*; *Penthea* caede, *Ovid.*; — 2) *Penthides*, *ae, m.*: mandlig *Efterkommer* af *Pentheus*, *Ovid. Ib.* 449 o. 609. — *pentōrobōn*, *i, n., πεντόροβον*: en *Benævnelse* paa *Bæsten* *paonia*, *Plin.* 27, 10. — *Pentri*, *orum, m.*: sammitigt *Jødt*, *Liv.* 9, 31.

penū, *Disform* af *penus*, *Afran. ap. Charis., Donat. ad Ter. Eun.* 2, 3, 18. — **pennarius**, 3, [*penus*]: hørende til *Jorraad* af *Levnetsmidler*; — *~ cellae*, *Digest.* — **penula**, *ae, f. und. paenula*. — **penultimus**, *f. und. paenultimus*. — **penuria**, *ae, f.*, [*af πείρα, i. e. fames*]; 1) *egenl.*: *Mangel* paa *Levnetsmidler*; oftest *e. gen.*; — *~ cibi*, *Lucr.*, *victus*, *Hor.*, *edendi*, *Virg.*, (*Mangel* paa *Nad* *el. paa Ræring*); *~ frumenti*, *Liv.*, *aquae*, *Sall.*; — *ogf. Mangel* paa andre *Gjenstande*; *saal. ~ rerum necessarium*, *Sall.*, *argenti*, *Liv.*; *~ mulierum*, *Plin. Ep.*; cf. *Cic. Brut.* 1, o. *id. Lael.* 17; — *men absol.*: in *penuria*, (naar der er *Mangel*, i *Naar*), *Plin.* 18, 34; *men som* *Centens*, *Lucr.* 5, 1118: *neque enim est unquam penuria parvi*, (*man er aldrig i Nød*, naar *man* *fun* *behøver* *liden*); — *H) „overf.“*: *~ consilii*, *Plin.* 8, 6, *~ vivae vocis*, *Gell.* 14, 2.

penus, *us o. i, m. o. f.*, ogf. *penum*, *i, n., o. pēnus*, *ōris, n.*, [*friml. Igiennem* *Stammen „pen“* *best. m. penitus*, *penetro*, *penates*; *alts. epdrl.*: *det i* *Sufets* *Jndre* *Opbevarede*]; *df.* 1) *Jorraad* af *Levnetsmidler*, *Mundfærraad*, *Proviant*; — *est enim omne, quo vescuntur homines, penus*, *Cic. N. D.* 2, 27; *de penu legata*, *Digest.*; *penus annuus*, (*hvad der er* *nøf* *for et* *Åar*), *Plaut. Pseud.* 1, 2, 45; *men id. Capt.* 4, 12: *ut sibi penum aliud ornet*, cf. *Hor. Ep.* 1, 16, 72; *magna penus*, *Lucil. ap. Non.*; *penoris aliquid*, *Digest.*; *ne situ penora mucorem contrahant*, *Colum.*, cf. *Suet. Ner.* 11, o. *Pers.* 3, 71; — *H) „overf.“*: *det* *Helligste* *el. det* *Jnderste* *i* *Vesta's* *Tempel*; *vid. Fest. p. 250*, (*Müll.*); — *in penum Vestae ... irrupit*, *Lamprid. Elagab.* 6.

Pēpārethūs, (-os), *i, f., Πεπαρήθος*: *~ i* *Agærbæret*, *serax ... olivae*, *Ovid. Met.* 7, 170; cf. *Liv.* 28, 5, o. *id.* 31, 28; — *B) df.* *Peparethius*, 3, *vinum*, *Plin.* 14, 9. — *peplis*, *is, f., πέπλις*: *Rævnet* paa *treende* *Planter*, *hvoraf* *den ene* *ogf. heder*: *porcilaea*, *Plin.* 20, 81, *den anden*: *syce* *el. meconium* *el. mecon aphrodes*, *id.* 27, 93.

peplum, *i, n., o. peplus*, *i, m., πέπλον*, *πέπλος*: *prægtigen* *broderet* *Kaabe*, *hvormed i* *Athenen* paa *Yanathenaernes* *Fest* *Gudinden* *Pallas's* *Billed* *høitideligen* *beklædtes*, *hvorom* *ogf.*: *quum* *peplum* *in-ferunt*, *Plaut. frgm. ap. Serv. ad Virg. Aen.* 1, 481; cf. *Virg. l. c.*, *hvorefter* *ogf. i* *Troja* *et* *figt* *peplum* *bringes* *Gudinden*; *beskrives* *ogf. id. Cir.* 21 figd.; — *ogf. tillægges* *peplum* *andre* *Guddomme*, *navnl. Venus*, *Claudian.*; — *B) fide*, *ogf. alm. Overflævnning*, *imperatorium*, (*Selstherrefappen*), *Treb. Poll.*; cf. *Manil.* 5, 385; — *H) „overf.“*: *peplum horrendum*: *etflags* *ligesom* *Sinde* *for* *Vinene*, *Seren. Sammon.*

pēpo, *ōnis, m., πέπων*: *etflags* *stor* *Melon*; *vid. Plin.* 19, 23, o. *id.* 20, 6. — **pepticus**, 3, **pepiakos**: *som* *bedriver* *Jordvælsken*, *medicinae*, *Plin.* 20, 96.

per, *praepos. c. acc.*, [*best. m. πέραν, i. e. trans, o. m. πέραν, i. e. trajicio*]; *betegner*, *ligesom* *Græfernes* *διά*: *dels* *en* *Benævnelse* *Igiennem* *et* *Rum*, *dels* *en* *Udstrækning* *derover*; *df.* 1) *egenl.*: *om* *Stedet*: *igien-nem*; *undert. ogf. over* *el. henover*, *udover*, *forbi*,

odl.; — *per amorna salicta*, *Enn.*; *ut* *per eas* (*mem-branas*) *cerni* *posset*, *Cic. N. D.* 2, 57; *coronam auream* *per forum* *ferre*, *id. Att.* 11, 16; *men* *decidere* *se* *per* *iniquitates*, *Caes. B. G.* 3, 26; cf. *Hor. Ep.* 1, 1, 46; *per gradus* *decidere*, *Liv.*, *labi*, *id.* (*uæd* *el. uæd* *er* *Trappen*); — *quod omnes homines fabulantur* *per vias*, (*paa* *Gaderne*), *Plant. Cist.* a. 5, v. 1; *per imperii tui* *provincias*, *Cic. Fam.* 1, 7; *per armos* *Spuma* *fluit*, *Ovid. Met.* 8, 287; *per agros* *vagari*, *Liv.*; cf. *Virg. Aen.* 12, 463; *f. ogf. id. Ge.* 1, 238, o. *ibid.* 215; *men* *invitati* *per domos*, *Liv.* 1, 9; *incedunt* *per* *ad* *vestra* *magni-fici*, *Sall. Jug.* 31; *men* *jaenitque* *per antrum*, *Virg. Aen.* 3, 631; cf. *id. ibid.* 8, 82; *nasci* *in* *Balearibus* *et* *per* *His-pantias*, *Plin.* 19, 30; *per* *illas gentes* *celebrantur*, *Tac. Ann.* 12, 12; *men* *Suet. Caes.* 19: *numos* *de suo* *per* *centurias* *pronunciare*; — *not.*: *scitēs* *ogf. efter* *sin* *Casus*; *vid. Lucr.* 6, 1265, o. *Virg. Aen.* 5, 663; — *H) „overf.“*: *A) om* *Tiden*: *igien-nem*, *ogf. incedens*, *i, under*; — *per triennium* *etc.*, *Cic. Verr. Act.* 1, 5; *per idem* *tempus*, *id. Brut.* 83, (*igien-nem* *det* *saamme* *Tiderum*); cf. *id. Catil.* 3, 8; *per inducias*, *Liv.*; *per multa* *bella*, *id.*; *per* *tritram*, (*i. e.* *tempore* *trituras*: *i* *Tærskeliden*), *Colum.*; *men* *per* *tempus* *advenis*, *Ter. Andr.* 1, 4, 11, (*ligesom* *in* *tempore*: *til* *el. i* *rette* *Tid*); — *per summum*, (*i* *Søerne*), *Cic. Div.* 2, 61; *per otium*, (*i* *Græmmerne*), *id.*; *men* *Ovid. Her.* 16, 91: *nato* *per* *tempora* *longa* *recepto*, (*i. e.* *post* *longa* *tempora*); — *B) om* *et* *Bærthoi* *el. Middel*: *ofte* *ogf. om* *Personer*: *igien-nem*, *formedelt*, *ved*; — *istius* *injurias* *per* *vos* *ulcisci*, *vid. Cic. Verr.* 2, 3; cf. *id. d. Or.* 1, 9; *men* *per* *me* *tibi* *obstiti*, *id. Catil.* 1, 5, (*ved* *mig* *felve*, *jeg* *afene*); cf. *id. R. Am.* 29: *per* *quos* (*efter* *hvis* *Joranftalning*), *a* *quibus* (*ved* *hvis* *Haand*) *occidebantur*? *men* *id. Sull.* 22: *per* *Caecilium* *Sulla* *accusatur*, (*igien-nem* *en* *Anklage* *imod* *C.* *anklager* *man* *C.*); — *saal. ogf. per* *se*: *ved* *sig* *felve*, (*af* *sig* *felve*, *i* *eg* *for* *sig* *felve*; — *homo* *per* *se* *cognitus*, (*ved* *egen* *Jortienuefte*), *id. Brut.* 25; cf. *Hor. Ep.* 1, 17, in.; — *per* *se* *dabat* *omnia* *telus*, (*af* *sig* *felve*, *uden* *at* *være* *dyrket*), *Ovid. Met.* 1, 102; — *per* *se* *sibi* *quisque* *carus* *est*, *Cic. Lael.* 21; cf. *ibid.* 19; *men* *per* *se* *fateri*, (*for* *sin* *Andel* *el. om* *sig* *felve*), *Liv.* 39, 12; — *ogf. tilføies* *ipse*; *saal. per* *se* *ipsum* *nomen* *Caenium* *etc.*, (*afene* *el. for* *sig*), *id.* 1, 10; *nihil* *ipsos* *per* *se ... facere* *potuisse*, *Cic. Sull.* 21; — *figel. om* *Begreber*: *ipsum* *per* *se* *rectum* *atque* *laudabile* *etc.*, *id. Fin.* 2, 15; cf. *ibid.* 1, 7; — *hæril* *høre* *ogf. andre* *adverbiale* *Udtryk*; *id* *a* *te* *per* *literas* *petere*, *Cic. Fam.* 2, 6, (*ved* *Brev* *el.* *fristilgen*); *per summum* *dedecus* *vitam* *amittere*, *id. R. Am.* 11; *per iram* *facere* *aliquid*, (*i* *Brede*), *id. Tusc.* 1, 37; *per ludum* *ac* *jocum*, (*flæmende* *og* *spøgende*), *id. Verr.* 1, 60; cf. *id. R. Com.* 7; *saal. ogf.*: *per ordinem*, (*ordenstigen*), *Quintil.*; *per occasionem*, (*leilighedsbøvs*), *Liv.*; — *C) om* *en* *Grund* *el.* *Åarsag* *el. Jærafædning*: *formedelt*, *ifølge*, *odl.*; — *per aetatem* (*for* *min* *Ångdoms* *Styld*) *etc.*, *Cic. Manil.* 1; cf. *Caes. B. G.* 2, 16, o. *Liv.* 3, 3, ogf. *Cic. Mil.* 16; *figel. per causam* *renovati* *belli*, *Liv.* 2, 32; — *ogf. under* *Stin* *el. Paaftud* *deraf*; *saal. id.* 1, 41: *per speciem* *alienae* *fungendae* *vicis*; cf. *Cic. Acad.* 3, o. *Tac. Ann.* 1, 21, o. *id. Hist.* 1, 74; — *navnl. heder* *ogf. per* *me*, *per te*, *etc.*: *for* *min* *el. din* *Styld*, *for* *mit* *el. dit* *Bæfommende*; *for* *min* *el. din* *Tillædelse*, *odl.*; — *per* *me* *vel* *stertas* *licet*, *inquit*, *Cic. Acad.* 2, 29; cf. *id. Off.* 3, 7: *sin* *hoc* *non* *licet* *per* *Cratippum*; *men* *Ter. Andr.* 4, 2, 16: *per* *me* *stetisse ... Quoninus*, (*at* *jeg* *var* *Styld* *deri*); — *df. ogf.* *ved* *Anraabelsen* *af* *en* *Guddom*, *ogf. af* *Mennefter* *og* *Ting* *el. Begreber*: *ved*, *odl.*; — *etiam* *si* *per* *plures* *deos* *juret*, *Cic. Rab. Post.* 13; *quid* *est* *enim*, *per* *deos*, *optabilius* *sapientia*? *id. Off.* 2, 2; cf. *id. Div.* 2, 55: *per* *deos*

atque homines etc.; men per dexteram istam te oro, id. Deiot. 3; cf. Ter. Andr. 1, 5, 51, o. id. ibd. 2, 1, 26; faal. ogf. per pietatem! Plaut. Trin. 2, 2, 4; cf. ibd. 52: per comitatem, edepol, pater, etc.; — i dñm Bem. er per ofte adfistit fra sin Casus; faal. Per te ego deos oro, Ter. Andr. 3, 3, 6; ligel. Liv. 23, 9: per ego te, fili, quaecunque iura etc. precor quaeque, ne etc.; cf. Sil. 12, 79 fige; — II) i Sammenfæmning er per ercent. ferftærte; faal. peramanter, perfacilis; — ligel. ofte in tñesi; nobis ista sunt pergrata perque jucunda, Cic. d. Or. 1, 17; per enim magni aestimo, id. Att. 10, 1; — ogf. marces Jertindelsen per quam: faare meget; vid. id. d. Or. 2, 49; men strives ogf. i et Ord, Plaut. Rud. 3, 3, 9; ogf. adfistit ved et mellemtædende Ord; Per pol quam paucos reperias etc., Ter. Hecyr. ab in.; — bb) undert. betegner per i Sammenf.; a) Hændlingsbegjærlighed; faal. peragere, perorare; — b) fæftnere, (ligefem d. bef. παρὰ): en Jorfæftel. el. Jertfæfted; faal. perjurus, perfidus.

pera, æ, f., πῆρα: Raufel, Dværfaft, Tæfte; — Peras impositus Juppiter nobis duas, etc., vid. Phaedr. 1, 13; Cum baculo peraque senem, eni etc., (sem Synifer), Martial. 4, 53; — per. absurdus, 3: heftt urimelig, Cic. Part. or. 15, o. id. Fin. 3, 11; — ogf. adfistit: perini absurdum, Digest. — per. accommodatus, 3: meget beqvem el. beftelig; men adfistit: per fere accommodatum tibi etc., Cic. Fam. 3, 5, (f. peracom.). — per. acer, cris, ere: meget flarp; f. „alleg.“: sitne acetum tibi peracre in pectore, Plaut. Bacch. 3, 3, in., (al. cor aere etc.); — II) „fig.“: meget flarpfintig; — sed tamen ipse Caesar habet iudicium peracre, Cic. Fam. 9, 16; — per. acerbus, 3: meget flarp el. bitter; — ~ qua gustatu, Cic. d. Senect. 15; — II) „fig.“: meget fmertelig; — mihi ... peracribum fuit, quod etc., Plin. Ep. 6, 5; — per. accresco, cui, 3: at blive giennemfart; men atene „fig.“; — hoc est, quod peracescit, (hvad der er mig faa furt el. fmertelig), Plaut. Bacch. 5, 1, 13; men id. Aul. 3, 4, 9: ita mihi pectus peracuit, (faa hærmsfuldt er mit Andre). — per. actio, onis, f., [perago]: Jædbendelse; — senectus autem est peractio aetatis, Cic. d. Senect. 23; — per. actus, 3, part. af perago; — per. acnte, adv.: meget flarp; f. „fig.“; A) meget flarpfintig; — ~ moveri, (tænte), Cic. Acad. 1, 9; — B) meget beftigen el. bitter; — ~ queri, quod etc., id. Fam. 3, 7; af — per. acutus, 3: meget flarp, falx, Martial. 3, 21; — II) „fig.“: A) „overf.“ om Tonen el. Stemmen: meget flar el. giennemtrængende; — voce peracuta atque magna, Cic. Brut. 68; — B) „ment.“: meget flarpfintig; — per. acutus ad excogitandum, Cic. Brut. 39; idetico obfcura etc., quia peracuta, oratio, ibd. 76.

per. adolefcens, tis, adj.: meget ung, homo, Cic. Manil. 21; — per. adolcfcentulus, i, m.: meget ung Memefse, Nep. Eum. 1; — per. adp-, per. adt-, f. und. perapp-, peratt-.

Peraea, æ, f., (περαία, se. γῆ: hinfides af et Bæd); A) Skiftland i Carien, ligeverfor Rhodus, Liv. 32, 33, oftere; — II) en Del af Palæftina, hinfides af Jortanen, Plin. 5, 15; — not.: ogf. er Peraea: en By i Stofien, vid. Liv. 37, 21; — per. aedificatus, 3: fem er bygget færdig; — nec peraedificatis cultum adhibent, Colum. 4, 3.

peraequatio, onis, f.: at giore atfecles lige; (effertel. Ord); — ~ temporum, Solin. 1; — II) „bef.“: Afgifternes ligelige Jærdeling, Skatteftigning, Cod. Theod.; o. — peraequator, oris, m., (i d. fild. Næftfprog): fem forfærdiger en Skatteftigning, Cod. Theod.; — [peraequo]. — per. aeque, adv.: atfecles ligefigelig, d. e. efter et Middelal, Varro R. R. 3, 16; cf. Cic. Verr. 4, 21; men ibd. 3, 52: ligefaa el. lige meget; cf. Plin. Ep. 1, 1; men Nep. Att. 13: i el. med lige

Nummer. — peraequo, avi, atum, i, v. a.: giør atfecles lige; — ~ jugera, Colum., amphoras, id.; duodecim partibus peraequatis, Vitruv.; — men om et Antal Ninfioffe: peraequare septenos culeos, (fyde dette Maal), Colum. 3, 3; men ~ annum lunari computatione, Solin. 1; — per. aestimo, are, v. a.: agte meget heft, Cod. Theod.

per. agito, avi, atum, i, v. a.; D) „egent.“: jager el. driver omring; — vehementius peragitati ab equitatu (hostes), Caes. B. C. 1, 80; men Aetha majore vi peragitata, (voldfommere ryfter), Senec.; — B) „bef.“ om flydende Sager: at røre flærft deri; — ~ medicamen rutabulo ligneo, Colum.; — II) „fig.“: opphefer; — hic stimulus (ira) peragitavit misitque in pericula audaces, Senec. d. Ira 1, 7.

per. ago, egi, actum, 3, v. a.; D) „egent.“: A) „alm.“; a) driver el. jager el. florer derigjennem; — Theseus latus ense peregit, (giennembrøde), Ovid. Her. 4, 119; men ~ aliquem ardenti quereu, (finfe, fordræve), Val. Fl.: f. ogf. absol.: at ombringe, Martial. 5, 37; — b) at giennemdrage el. tilbagelægge; — Factus inops agili peragit freta caerulea remos, Ovid. Her. 15, 65; ligel. quomodo sul duodena peregit Signa, id. Met. 13, 618; — B) „bef.“: at tumle el. jage omring, at plage el. ferftyrre, ofel.: — oestrum, pecora peragentem ... asilum nostri vocant, Senec. Ep. 58; men ~ aliquem, (ganffe at overvalde el. afkræfte), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 8; cf. auct. Priap. 31; — II) „fig.“: A) „overf.“: I) „alm.“: bearbejder; — ille suam peragebat humum, Ovid. Fast. 1, 693; ~ cibum, (ferdoie den), Plin. 9, 86; — 2) „bef.“: a) giennemforer, udfører, fædbender; — ~ fabulum, (fylle Skuffet til Ende), Cic. d. Senect. 19; ~ conitia, id., concilium, Caes. B. G. 6, 4; ~ inceptum, Virg. Aen. 1, 422; cf. Ovid. Fast. 1, 188; ~ mandata, id. Met. 7, 502; men ~ dona, (tilendebringe Jærdeligen deraf), Virg. Aen. 5, 382; — ogf. om Tiden: heft at tilbringe, at tilendebringe; — Et vacuus somno noctem, quam longa (se. fuit), peregi, Ovid. Am. 1, 2, 3; cf. Hor. Sat. 2, 4, 22; men Virg. Aen. 3, 193: quibus est fortuna peracta Jam sua; — b) i Næftfprog: — ~ reum: forfølge den Anklagede indtil Domfædelse, Liv. 4, 12; cf. Ovid. Pont. 1, 6, 39; ligel. ~ accusationem, (føre den til Ende), Plin. Ep. 6, 31; — B) „ment.“: at behandle el. fremftille el. foredrage; — peragit deinde postulata el. Liv. 1, 32; hvør ogf.: haec paucis verbis ... mutatis peragit; men ibd. 18 lin.: tum peregit verbis (udtalte el. nævnte) auspicia, quae etc.; men id. 2, 1: jam hinc ... peragam etc., (vil jeg fremftille el. fortælle, ofv.); men Hor. Sat. 2, 4, 9: Utpote res tennes tenui sermone peractas, (fremftillede deri).

per. aganter, adv.: paa Reifer, fom Reifende, Ammian. 14, 1; — per. agratio, onis, f.: Giennemvædring, iterum, Cic. Phil. 2, 23; o. — per. agratrix, icis, f.: Giennemvædrerfe, Capella; af — peragro, (ogf. peragro, f. nedenf., Virg. l. e.), avi, atum, i, v. a. (o. u.), [ager]; D) „egent.“: at giennemvædre el. giennemdrage el. giennemføre; — per. agrasse omnes provincias stipendia merentem, Cic. d. Or. 2, 64; cf. Suet. Aug. 93; — poet. ogf. om Wiene, Virg. Ge. 4, 53: Ilac continuo saltus silvasque peragravit; — ogf. af feite derover el. derom; ~ litora Liburnicis, Suet. Calig. 37; men Plin. 37, 11: qui haec commercia et litora peragravit; cf. Flor. 2, 7; — II) „fig.“: at giennemtrænge el. giennemføge el. udførfe; — Atque omne immensum peragravit mente animoque, (om Epicur), Lucr. 1, 75; men erateriff om den attiffe Væftanfæd: ~ omnes insulas, Cic. Brut. 13; ligel. om en flor Veromæffe: ~ omnes gentes etc., (at nedbræde fig derit), id. Balb. 16; men om et Nytte, id. Mil. 35; fremfødes om Tæfæren, id. Coel. 22: ~ dicendo omnes latebras suspicionum; — ogf. ud. acc.; ~ per animos hominum, vid. id. d. Or. 1, 51; —

not. a: peragratus, 3, egf. fem depon. c. acc.: peragratus omnes Germaniae partes etc., Vell. 2, 97; — not. b: partic. peragrans, tis, egf. fem adj.: — gula, (læffer el. snyttende), Gell. 7, 16.

peralbus, 3: meget hvid, avis, Appul. — peraltus, 3: meget høi; — — arbusta, Enn. ap. Macrob. Sat. 6, 2, (al. praealta), inc. — peramans, tis, adj.: meget hengiven el. færlig; — homo peramans semper nostri fuit, Cic. Att. 4, 8; df. — peramanter, adv., observare aliquem, id. Fam. 9, 20. — perambulo, avi, atum, 1, v. a.: spæserer el. gaader el. drager derigiemme; — — laeta viridia, Phaedr. 2, 5; men Hor. Od. 4, 5, 17: Tutus hos etenim rura perambulatur; — — terras, (berøise), Varro; men medicus aegrotos perambulat, (besøger dem), Senec.; men „poet.“: crocum floresque perambulare, (em el. Theaterstykke: at opføres paa det dulsende og snyttede Theater), vid. Hor. Ep. 2, 1, 79; figel. „poet. overf.“: frigusque perambulat artus, Ovid. Her. 9, 135. — peramicus, 3: meget ventlig el. velfinder; — sibi mutuo peramicæ (gentes), anct. Itin. Al. M.; — df. adv. peramicæ, Cic. Att. 14, 12, (Orell.). — peramoenus, 3: meget behagelig, aestas, Tac. Ann. 4, 67. — peramplus, 3: meget stor, af meget stort Omfang, simulacrum, Cic. Verr. 1, 19.

peranceps, capitis, adj.: meget farlig, labor, Ammian. — peranguste, adv.: meget trangt el. fammentrangt, referre aliqua in oratione sua, Cic. d. Or. 1, 35; af — perangustus, 3: meget smal el. snæver el. trang, via, Liv., aditus, Caes.; — men „alleg.“: perangusto frecto divisa servitutis et libertatis iura, Cic. Verr. 5, 66.

peranno, avi, 1, v. n., [per, annus]: at leve et Aar; — puella nata non perannavit, (slyste ikke sit første Aar), Suet. Vesp. 5; cf. Macrob. Sat. 1, 12. — perantiquus, 3: meget gammel, som har været el. levet for længe siden; — at apud nos, perantiquus, etc., vid. Cic. Brut. 10; — — sacramum, id. Verr. 1, 2. — perappositus, (peradp.), 3: meget påfende el. tienlig, alicui, (for nogen), Cic. d. Or. 2, 67.

perardeo, arsi, 2, v. n.: at brænde stærkt, at forbrænde, Paul. Nol. — perarduus, 3: meget besværlig el. vanskelig; — mihi autem hoc perarduum est demonstrare, Cic. Verr. 3, 71. — peraresco, rui, 3, v. n. incl.: at blive meget tør el. giennemtor, (em Græs), Varro; em Træ el. Ved, Colum. — perargutus, 3: som tener el. lyder stærkt el. høit, tintumabulum, Appul.; men — — carnine occidere, (em Spæserne), id.; — II) „fig.“: meget skarpsindig el. vittig el. aandfuld; — Afranius poeta, homo perargutus, Cic. Brut. 15. — peraridus, 3: færtørret, fenum, (opp. viride), Colum.

perarmo, avi, atum, 1, v. a.: fuldfømmet at udføre el. udføre; — hoc modo instructo el. perarmato exercitu, Curt.; hujus manu gladius perarmat, Prudent. — peraro, avi, atum, 1, v. a.; „egent.“: at giennemgaa; df. sædv. „poet. overf.“: A) at giennemgaa, pontum, Senec. Med. 651; — B) at giennemføre; — rugis peraravit anilibus ora (deus), Ovid. Met. 14, 96; — C) at søndertræffe el. faare; — cerebrum crebra vibice peratum, Sidon.; — D) at stræve (med Grifsel paa Vortæller); — blandis peraratur littera verbis, (i. e. epistola), Ovid. A. A. 1, 455; cf. id. Met. 2, 563.

perasper, a, um: meget haard el. ru, entis, Appul. — perastutulus, 3, [astutus]: ret listig el. forslagen, mulier, Appul. — peraticum, i, n., περατικόν, (i. e. peregre advectum), sc. bdellium: en Art af Træet Bdellium, el. en Gummis deraf, Plin. 12, 19. — peratim, adv., [para]: ligesom ransletvis; men alene comist, Plaut. Epid. 3, 2, 14: — ductare, (staae Ranslen el. Bøngene deraf; opp. solitum: af Bæsfæffen).

perattente, adv.: meget opmærksom, audiri, Cic. Coel. 11, af — perattentus, (peradt.), 3: meget opmærksom; — perattentos vestros animos habuimus etc., Cic. Verr. 3, 5. — peratitius, 3: meget altid el. vittig el. aandfuld, philosophus, Fronto. — peraudiendus, 3: som man nødes til at høre best el. ofte; — auribus Peraudienda sunt, ne dentes dentiant, vid. Plant. Mil. gl. 1, 1, 33.

perbachor, atus sum, 1, v. dep. n. (v. a.): at seire og sværme; — quam multos dies ... turpissime est perbachatus, Cic. Phil. 2, 41; — II) sile. „poet. overf.“, c. acc.: crematas Perbachata domos incendia, ligesom giennembrændte, Claudian. — perbastio, are, v. a.: bestigen at fæste, aliquem, Petron. Sat. 11. — perbeatus, 3: meget lyffelig, Cic. d. Or. 1, 1. — perbelle, adv.: meget smukt el. artig; — — feceris, si etc., Cic. Att. 1, 1; cf. id. Fam. 16, 18. — perbene, adv.: meget vel, ferrintlig, loqui Latine, Cic.; men Liv. 45, 8: — — fecisse Fortunam, quando etc., f. egf. Plant. Aut. 2, 2, 9. — perbenevolus, 3: meget velsig el. velfinder, alicui, (mod nogen), Cic. Fam. 11, 4. — perbenigne, adv.: meget ventlig el. artig; — saul i Evar, Ter. Ad. 1, 5, 68; men Cic. Qu. Fr. 2, 9, ut. Tuccia: per mihi benigne respondet.

perbibesia, ae, f., Plant. Cure. a. 3, v. 71, comist; ligesom Driftelæder, (opp. Peredia, Udelænder); af — perbibio, bibi, 3, v. a., eyrd. drifter meget, drifter tilbunds; df. I) at udføre; — quol (f. cui) medullam lasitudi perbibit, Plant. Stich. 2, 2, 16; — II) at indføre, at træffe ind i sig; — perbibant bene (ligna amurcam), Cato; figel. — — colores, (em Ilden), Senec. Ep. 71; — men „poet.“ Ovid. Met. 6, 397: terra ... Concepti lacrimas ac venis perbibit imis; — B) df. „fig.“: — — liberalia studia, Senec. Ep. 36; cf. id. 91; men — — rabium, vid. Ovid. Ib. 233.

perbilo, ere, v. n., (forcl. Dred): at gaac el. drage derhen, in Siciliam, Plant. Rud. 2, 6, 11; — egf. c. inf.: — — illis opitularet, (f. opitulatum), Pacuv. ap. Non.; — II) „overf.“, ligesom perire: at gaac tilgrunde, at emfomme; — — cruciati maximo, Plant. Pseud. 3, 1, 12, fame, Liv. Andr. ap. Non.; men Plant. Capt. 3, 5, 32: Qui per virtutem perbitat, non interit, inc., (al. peritat).

perblande, adv.: meget ventlig, salutare aliquem, Macrob.; af — perblandus, 3: meget ventig el. forekommende, successor, Cic. Qu. Fr. 1, 2, 3; — oratio, Liv. 23, 10. — perbonus, 3: meget god el. ferrintlig i sit Slags, prandium, Plant., agri, Cic., torumata, id. Verr. 1, 18; men quoad etc., perbono loco res erat, id. Att. 6, 1. — perbrevis, c: meget kort, aevum, Liv. 28, 35; — — tempore, Cic., egf. absol., perbrevis, (i. el. inten meget kort Tid), id. Fam. 6, 12; — men om Taleren: idem et perornatus et perbrevis, id. Brut. 43; df. — perbrevisiter, adv.: meget kort, i af Aertbed; — de omni isto genere quid sentiam, perbrevisiter exponam, Cic. d. Or. 2, 58. — perbullio, vi e. n., 1, v. n.: at lege meget stærkt, Theod. Prisc.

perca, ae, f., πέρα: Bræsen, en Høstest, Plin. 9, 21, Auson. — percaedo, cendi, caesum, 3, v. a.: atskede at slaae el. nedbugge, exercitum alienius, Flor. 3, 20; cf. id. 1, 12. — percalefacio, (percall), feci, factum, 3, v. a.; pass. percalefio, (percall), factus sum; — giennemfæder, giver meget hed el. varm; — percalefaciendo reficere labores nervorum, (em Eyveffilder), Vitruv.; omnia motu Percalefacta etc., Lucr. 6, 176. — percalefio, fieri, f. mod. frig. — percalesco, lui, 3, v. n. incl.: at blive giennembedet el. meget hed; — Inde ubi percaluit vis venti, etc., vid. Lucr. 6, 280; cf. Ovid. Met. 1, 417: postquam vetus humor ab igne Percaluit solis.

percallesco, lui, 3, v. incl. n. v. a.; I) neutr.; eyrd. at faac haard Sur; df. „overf.“: at blive

fokstos el. flev el. ligegysdig; — percalluerat incredibilis civitatis patientia, Cic. Mil. 28; — II) e. acc., men ligel. alene „överf.“: lærer at fiende; df. in perf.: fuldkommen at fiende el. forstaae; — si usum rerum percallueris, nihil te effugiet, Cic. d. Or. 2, 34; f. ogf. Gell. 1, 22.

percaudēfacio, ēre, v. a.: epheder meget stærkt; — ignis percaudēfacit terram, Vitruv. — percaudendus, 3: meget høid el. har, compositio, Cels., gemma, Solin. — percarus, 3: meget dyr; — hui, percarus est (puella), Ter. Phorm. 3, 3, 25; — II) „överf.“: meget pydet el. afholdt, alieui, (af nogen), Cic. Or. p. Scauro; men obsequiis (abl.) regi percarus, Just. 12, 12; cf. Tac. Ann. 2, 71. — percantus, 3: meget forstigt; — ∞ et diligens delectus in familiaritatibus hominum etc., Cic. Qu. Fr. 1, 1, 6.

perceleber, bris, bre: meget omstalt el. befiekt el. beremt, Plin. 10, 6; templum vetustate et religione percelebre, Mela 2, 3. — percelebro, are, v. a.: ofiere at giengage, haec mala, Arnob.; — II) „fig.“: ofie at emtale; — percelebrata sermonibus res est, (hæc meget omstalt), Cic. Coel. 29; cf. id. Verr. 5, 31. — perceler, eris, adj.: meget hurtig; — cujus perceleri interitu etc., Cic. Coel. 24; df. — perceleriter, adv.: meget hurtigt el. snart, id. Fam. 6, 12.

percello, culi, culsum, 3, v. a., [πελλω, i. e. pello]; I) „egent.“; A) „alm.“: befstigen at slaae el. støde derpaa el. derimod; — ∞ speciali femur, Liv. 9, 10; men legatum facialem genu (abl.) percultit, ibid. 11; quem ensipide percultit heros, Ovid. Am. 2, 9, 7; cf. id. Met. 5, 56: Tum quoque lenta manu flectentem cornua Persens ... Perculit; — men „poet.“: vox repens percultit urbem, Val. Fl.; — B) „bes.“: slaae el. støder el. fæster emfald el. ftorden; — securibus caedunt, Perculunt magnas quercus, (stæde), Enn. ap. Macrobi.; percultit me prope, (rev mig emfaldt), Plaut.; cf. Ter. Eun. 2, 3, 88; men „alleg.“: plastrum perculti, Plaut. Epid. 4, 2, 22, har væstet Bognen, (har fordærvet Alt); — ogf. om de skæmpende: at nedlægge; vid. Virg. Aen. 5, 371; men Cic. Mil. 21: (Mars communis) saepe spoliantem jam ... percultit ab abjecto; — ogf. at slaae el. jage (paa flugt); primo impetu percultit (hostem), Liv. 2, 65; cf. ibid.: percultis instare; f. ogf. id. 8, 13; — ogf. om en smitfet: quum capram pestis perculevit, Colum.; — II) „fig.“; A) „överf.“: omsthyrte, fordærver, ødelægger; — adolescentiam plenam spei maximae ... perculevis atque afflixisse etc., Cic. Coel. 32; men ∞ L annorum imperium, vid. Nep. Dion. 5; cf. Tac. Ann. 2, 39; men ibid. 14, 57: percusso Seneca, (støttet han var sthyret); cf. Suet. Tib. 55; — B) „ment.“: at nedslaae el. forferde el. ængste; — hæc te vox non percultit? non perturbavit? Cic. Verr. 3, 57; hic dies ... Persea percultit, (nedsleg hans Mød), Liv. 42, 67; exercitus ab re male gesta percultus, id. 4, 31; cf. Caes. B. C. 2, 12, o. Nep. Eum. 5; — b) efterel. ogf.: opstøder el. driver dertil, aliequem ad turpitudinem, Appul.; — not.: percultus, f. percultit, Ammian.; — men percultit, f. percultus est, Flor. 3, 10: hic insidiis ... dolo percultit.

percenseo, ui, 2, v. a.; I) „alm.“: giennemgaae el. menstree; navnlf. ogf. eftertæller el. beregner; — ∞ acceptam cladem, Liv. 10, 36; ∞ numerum legionum, Tac. Ann. 4, 1; — ogf. at optælle el. anføre efter Ordnen; ∞ res Caesaris, Plin. 7, 27, gentes, Liv. 33, 32, locos inveniendi, Cic. Part. or. 36; — II) „bes.“; A) giennemgaae el. underføge el. opsthyr neagtigen; — ∞ orationes legatorum etc., vid. Liv. 32, 21; cf. Gell. 7, 3; — B) giennemdrager el. beræiser, navnlf. for at eftersee el. ordne; — quum ita percensuisset Thessaliam, Liv. 31, 52; men „poet.“ om Solen: ∞ signa etc., vid. Ovid. Fast. 3, 109; df. — percensio, onis, f.: Giennemmenstreeing, Fronto.

*perceptio, onis, f.: Mødtagen el. at tage til sig; — ∞ frugum fructuumque reliquorum, (deres Indsamling el. Indbeslutning), Cic. Off. 2, 3; — II) df. „fig.“: aantig Dygtning, Sagttagelse, Erfendelse; — ars ... ex multis animi perceptionibus constat, (af mange Begreber), Cic. Acad. 2, 7; cf. ibid. 2, 6: cognitio, aut perceptio, aut ... comprehensio, (Græfelses zærløphed); o. — perceptor, oris, m.: sem mødtager el. lærer, Augustin.; — [perceptio] — perceptus, 3, partic. af perceptio.

percedo, cidi o. cecidi, eium, 3, v. a., [caedo]: slaae i Stykker, slaae haardt; — ∞ os alieui, (slaae nogen i Ansigtet), Plaut. Pers. 2, 4, 12; cf. Senec. Qu. N. 4, 1; — II) „bes.“ ogf. sensu obsceno: ∞ aliequem, (f. paedicere), Martial.; ogf. ∞ os alieui, (f. irrumare), id.; — not.: f. ogf. percaedo s. l.

perceio, ivi el. ii, tum, 2, o. percio, ivi o. ii, itum, 4, v. a.; I) „egent.“: sætte i stærk Bevægelse; — Ocius ergo animus, quam res se perciet ulla, Lucr. 3, 185; Nec nimis irai fax unquam subdita percit, ibid. 304; aeterno percita motu (semina), id.; — II) „överf.“: nævner; — Ni istum impudicum percies, Plaut. Asin. 2, 4, 69; — III) partic. percitus, 3, ofstet som adj.; A) hævren af en videnstæb, yderst opbragt el. rasende; — incredibili re atque atroci percitus, Ter. Heecr. 3, 3, 17; sigf. percitus atra bili, Plaut., magno furore, Senec. Herc. Fur.; men Cic. Mil. 23: sive enim illud animo irato ac percito fecisset, ut etc., sive etiam etc.; — B) set at opbringe, bestig, hidsig, opfarende; — ingenium percitum ac ferox, Liv. 21, 53; (hominem) corpore et lingua percitum etc., Sall. frgm. ap. Priscian.

percipibilis, e: til at fornemme, Mar. Victorin.; af — percipio, cepi, ceptum, 3, [capio]; I) „egent.“; A) „alm.“: a) tager el. griber el. emfatter; — horror ... membra percipit, Plaut. Amph. 5, 1, 66; Est etiam quoque, utinon magno solis ab igni Aëra percipiat ... ardor, Lucr. 5, 603; — b) mødtager el. erhælder, faaer el. tager i Besiddelse; — serere, percipere, condere fructus, (indsøfse), Cic. d. Senect. 7; percipere diligenter lanas, (opsamle med Omhu), Colum.; ∞ magna vectigalia ex vivariis ostrearum, (have flere Indtægter deraf), Plin. 9, 79; men Cic. N. D. 2, 59: per arteriam ... vox percipitur, (rimel. f. concipitur, opstaaer); — c) mødtager el. erhælder som Giennem el. Arr el. Retting; — ∞ praemia, Caes., haereditates aut legata, Suet.; cf. Plin. Ep. 10, 79; ∞ justa, (om Staver: at erhælte det dem Tilfæmmede; men om Igeren: at faae retborlig Dyrtning), Colum.; — d) at optage i sig; — ∞ succum, Colum., colorem, Plin.; men „poet.“: Remigioque carens non ullas percipit auras, (em den vingeløse), Ovid. Met. 8, 228; — B) „bes.“ om Sanserne og om Fornemmelserne derigennem; — sensus ... Quorum quisque suam proprie rem percipit in se, Lucr. 6, 985; quae (voluptas) ... percipitur sensibus, (sem mødtages el. nydes derigennem), Cic. Fin. 1, 11; cf. id. Orat. 2; men id. N. D. 2, 56: aures quom sonum percipere debeant; men quarelae percipiebantur (høres), Liv.; cf. Cic. Catil. 1, 11: percipite diligenter, quae etc., (hører det med Dyrktsomhed); — II) „fig.“ o. „ment.“: A) fornemmer, bemærker, føler; — Ne, quod hic agimus, herus percipiat fieri, Plaut. Cure. 1, 3, 2; ex quo patre tantas voluptates capiebat, ex eo tantos percipere luctus, etc., vid. Cic. Fam. 14, 1; ∞ dolores, id. ibid.; men Ovid. Pont. 2, 1, 60: Gaudia percipiens, quae dedit ipse suis; — B) fatter, begriber, forstaaer; — res percipita et cognita, Cic.; ∞ aliquid et comprehendere (el. cognoscere), id.; ogf. ∞ aliquid animo, id. d. Or. 1, 28; ∞ virtutem et humanitatem, id., pracepta artis, id.; cf. id. d. Senect. 7, o. Caes. B. C. 3, 84; men nomen (aër) perceptum jam usu a nostris,

Cic. N. D. 2, 36; — not.: ἀρχαίστις plupl. percepset, f. percepisset, Pacuv. ap. Cic. Off. 3, 26; — III) af part. perceptus, 3: lært el. indset el. forstaaet, er subst. perceptum, i, n.; hof. ∞ artis: Negel el. Grundfætning; vid. Cic. Fat. 6: si est divinatio, qualibusnam a perceptis artis proficiunt? percepta appello, quae dicuntur Graece *ῥαρηγναια*.

percis, idis, f.: en Somusting, Plin. 32, 53. — percisus, 3, part. af percido. — percito, avi, atum, 1, v. a., (forcl. Ord): driver el. jager bestigen, stræffer el. angster, Pacuv. ap. Fest.; percitatae tumultu (mulieres), Att. ap. Non. — percitus, 3, part. v. adj. af percio. — percivilis, e: meget borgerlig el. sølselig el. nedladende; — exstat et sermo ejus in senatu percivilis, vid. Suet. Tib. 28.

perclāmo, are, v. a.: skriger stærkt, udraaber; — quot perclamanda: di! vostram fidem! Plant. Truc. 1, 1, 8, inc. — perclaresco, rui, 3, v. a.: df. impers. perclaruit: er blevet befient, Symmach. — perenoptērus, i, m., *περηνόπτερος*, (nigras alas habens): = oripelargus el. Vierzhorfen, Plin. 10, 3. — perenos, i, m., (*περυνός*, i. e. niger): en Drue-art, Plin. 10, 3.

percoctus, 3, part. af percoquo. — percoctus, 3, part. v. adj. af sigd. — percognoseo, novi, nitum, 3, v. a.: lærer nøie at fiende, Plant. Truc. 1, 2, 50, v. Plin. 4, 28; — II) part. percoctus, 3, ogf. som adj.: noiagtigen fiend el. befient; — litus Germaniae ... percoctum imper, Plin. 37, 11; cf. id. 2, 45.

percolāpho, are, v. a., [colaphus]: affardiger med Drengene, Petron. Sat. 14, inc. — percolatio, onis, f.: Giennemfien; in pl., Vitruv. 8, 6; af — I) percolō, avi, atum, 1, v. a.: giennemfier; — ∞ serum, (træffe Balden), Colum.; aqua argilla percolata dulcescit, Plin.; cf. Lucr. 2, 174; — II) „overf.“ v. „alm.“: lader gaad giennem; — ∞ cibos et potiones, Senec. Qu. N. praef.; terra bibula crebros imbres percolat atque transmittit, Plin. 18, 29.

2. percolō, colui, cultum, 3, v. a.; I) „egent.“: udarbejder fultstændigen, fulstener; — quae ... inchoata percolui, Plin. Ep. 5, 6; — II) „fig.“: A) „overf.“: udfpytter el. udfnyffer; — nisi Percolata est (mulier), Plant. Poen. 1, 2, 22; cf. Tac. Agric. 10; — B) „ment.“: holder i stor Hæd, vedbliver at are; — patrem Tuum si percolos, Plant. Trin. 2, 2, 1; cf. Tac. Ann. 3, 68; — ogf. at bære el. bære dermed; multos praefecturis ... percoluit, id. Hist. 2, 82.

percolōis, e: meget venlig el. emgangelig, Cic. Brut. 58. — percommode, adv.: meget beqvemt el. beftilgen; — ∞ accidit el. cadit el. factum est, quod etc., Cic.; af — percommodus, 3: meget beqvemt el. fienslig; — id quum ipsis castris percommodium fuit, una salutare etc., Liv. 22, 13.

percontatio, (percunct.), onis, f.: Hørespørgsel, Hørespørgsel, Udforfen; in pl., Cic. Univ. 1, v. Caes. B. G. 5, 13; — ogf. som rhetorisk figuer, Cic. d. Or. 3, 55; — percontativus, 3: almindeligen befient, modus, Coel. Aur.; v. — percontator, (percunct.), oris, m.: en Spørger, en Høspørgerrig el. Høspørgende, Plant. Men. 5, 5, 31, v. Hor. Ep. 1, 18, 69; — [percontor el. percunctor].

percontō, (percuncto), avi, atum, 1, v. a., for. v. esterel. Biforin af sigd.: spørger el. fritter; — docte percontat, quo pacto etc., Naev. ap. Non.; — df. pass.: nam de ovium dentibus opiones percontantur, (non grammatici), Gell. 16, 6; figel. in part.: percontato pretio, Appul.

percontor, (percunct.), atus sum, 1, v. dep. a. o. n., [per, cunctus]: efterspørger, udfritter, udforfær; — ∞ hanc paucis hic vult, Plant. Pers. 4, 4, 49; men percontarier (f. percontari), Utrum ... anne etc., id.

Bacch. 1, 1, 3; men mihi percontanti et quaerenti aliquid, Cic. d. Or. 1, 21; cf. id. ibid. 2, 71; — percontando atque interrogando elicere etc., id. Fin. 2, 1; men id. Acad. 1, 1, (consumere iter) in percontando a peritis etc.; — ∞ ex anicula, quanti etc., id. Brut. 46; ogf. ∞ aliquid ex aliquo, id. Div. 2, 36; men si esses percontatus Me ex aliis, (hæde du spurgt dem om mig), Plant. Asin. 2, 4, 95; — ogf. ∞ aliquem de aliqua re, Cic. d. Rep. 6, 9, v. Liv. 10, 21; — ∞ aliquem aliquid, Sunt, quae te volumus percontari, Plant. Pseud. 1, 5, 1; cf. Hor. Ep. 1, 20, 26: Forte meum si quis te percontabitur aevum; — men „overf.“: ∞ aurem suam, (brugte sit Høhr), vid. Gell. 13, 20; — om percontor e. interrogo har Quintil. 9, 2, 6: utroque utimur indifferenter, quamquam alterum (perc.) noscendi, alterum (inter.) arguendi gratia videtur adhiberi.

percontumax, acis, adj.: meget stibfundet el. trodfig, Ter. Heecy. 3, 5, 54. — percōpiōse, adv.: meget rigeligen, Sidon.; af — percōpiōsus, 3: meget rigelig; df. „overf.“: in quibus percopiosus fuisti, (meget vildføftig el. uforsig), Plin. Ep. 9, 31. — percoquo, xi, atum, 3, v. a.: giennemfæger el. mæfæger; — ∞ bubulas carnes, Plin.; lens non bene percocta, id.; — II) df. „overf.“: A) „alm.“: — ∞ humorem, (i. e. calefacere), ophece, Lucr. 6, 858; — B) „bef.“: a) teneras mora percoquit uvas, (modner dem), Ovid. Rem. 83; sol percoquit fructus, Senec.; — b) at forbrænde, at giore solbrændt; — Inter nigra virum (f. virorum) percoctaque saecula calore, Lucr. 6, 722.

percrassus, 3: meget tyk; — melicera mala percrassa, Cels. 5, 26. — percrebro, (-besco), brui, (-hui), 3, v. n. inch.: at blive hyppig el. udfæret el. almindelig, nævnt. om en Hørespørgsel el. Døse el. Begivebed; — quae (opinio) ... omnium sermone percrebuit, Cic. Verr. Act. 1, 1; quum haec fama ... percrebuisse, m. acc. c. inf., Caes. B. C. 3, 43; figel. quum hoc percrebrescit, (bliver befient), etc., Cic. Att. 1, 1; men Tac. Ann. 12, 6: sobriarum (conjugia) ... percrebuisse, (at flige Høstefaber hyppigen vare femme i Brug). — percrepo, ui, atum, 1, v. n. v. a.; I) neutri, om et Etet: at larme el. gientene stærkt, mulierum vocibus, (af deres Sang el. Strig), Cic. Verr. 5, 13; — II) acti: hui at forfynke el. befynge; — percrepa pugnam Pompeii (gen.), Lucil. ap. Non. — percrebro, ere, v. n.: at vere stærkt, (om Hæret), Sen. Samm. — percrebro, are, v. a.: at giennemfæ, ciocum, Scrib. Larg. — percreuo, are, v. a.: vedbliver at gæde el. plæge el. angste; — hoc est demum, quod percreuor, (hvorefter jeg gæder mig), Plant. Bacch. 5, 1, 13. — percreudus, 3: aldeles raa, corium, Vitruv.; — II) „overf.“: gaafe umøden; — pruna immatura, non tamen percreuda (legere), Colum. 12, 10.

1. percursus, 3, part. af percello. — 2. percursus, us, m., [percello]: beftigt Stød, stærkt Hylseffe, in abl., Tertull. — percultor, oris, m., [2. percello]: fem holder i stor Hæd; — ∞ doctorum, Aurel. Vict. Caes. 1. — percultus, 3, part. af 2. percello. — percunctor, percunctatio, etc., f. unde percontor, percontatio, etc. — percupidus, 3: meget begierlig; df. „fig.“ v. gen.: percupidus tui, fem er dig meget hengiven, Cic. Fam. 1, 7. — percūpio, ere, v. a.: ufter høiligen, vil giernne; (forcl. Ord); — percupio obsequi gnato meo, Plant. Asin. 1, 1, 61; men Ter. Eun. 5, 2, 53; i Svar: visne ... opperianur? Ch. Immo percupio.

percuriosus, 3: fem udforfær noiagtigen, servulus, Cic. Cluent. 62. — percurro, avi, atum, 1, v. a.: helbreder aldeles, fufdender en Hølbredelse; — vix dum satis percurato vulnere, Liv. 21, 57; quaedam aquae ... vitia percurant, Senec. Qu. N. 3, 1; — II) „fig.“: — ∞ mentem aegram, Senec. Ep. 94; men quic-

quid imbecillum in animo nec percuratum est, exulcerat, id. Tranqu. 15.

percurro, curri v. cucurri, cursum, 3, v. n. v. a.; **Incuro**: at løbe cf. ile derigiennum cf. derover, Perque mare et terras etc., vid. Lucr. 6, 668; men ∞ per temonem, Caes. B. G. 4, 33; — oftere at løbe cf. ile verben cf. derfil, ad forum, Terent., ad aliquem, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 16; men absol.: Curriculo percurre, (løb af alle Stræder), Ter. Heaut. 4, 4, 11; men Liv. 26, 15: inde citato equo Cales percurrit, (springer derhen); — II) act.; A) **egent.**: at løbe cf. ile cf. hurtigen at drage derigiennum cf. derover; — Caesar omnem agrum Picenum percurrit. Caes. B. C. 1, 15; men Ovid. Met. 10, 655: Et segetis canae stantes percurrere aristas, (ben derover); — percurrit pectine telas, (d. e. væver), Virg. Aen. 7, 11; — ∞ pollice chordas, (d. e. spille), Ovid. Am. 2, 4, 27; cf. Lucr. 4, 592; percurrunt luna fenestras, (flinnende derigiennum), Propert. 1, 3, 31; — men pass.: percurritur glutino charta, (overføres cf. overstryges dermed), Plin.; — B) **fig.**: I) **overf.**: at giennemløbe, navnlf.; a) med Vinene, d. e. at læse; — Veloci percurrere oculo, etc., Hor. Sat. 2, 5, 55; oftere nd. oculo (cf. oculis), faal. Liv. 9, 18: ∞ paginas in annalibus etc.; f. egf. nedenf. Cic. d. Or. 1, 50; — b) med Ord cf. Tale, d. e. fortælligen at berere cf. anføre; — ∞ multas res oratione, Cic. Div. 2, 46; — men pass.: quae valde breviter a te ... percurta sunt, id. d. Or. 1, 47; cf. Tac. Ann. 4, 40; — egf. impers.: si non ista brevitate percurritur, Cic. d. Or. 2, 80; — c) ∞ omnes honores, (beskade alle Gæstgæster efter Ordenen), Suet. Ner. 3; — 2) **ment.**: — ∞ animo: med Sielen cf. i Tanterne at giennemløbe cf. giennemgaac; vid. Cic. d. Or. 1, 50: multa animo et cogitatione, multa etiam legendo percurrisse; cf. Hor. Od. 1, 28, 6; ligef. omnes (quaestiones) percursas animo habere, Cic. d. Or. 1, 32.

percurſatio, onis, f., [percurso]: hurtig Giennemreise, Ilen cf. at ile derigiennum, — ∞ Italiae, Cic. Phil. 2, 25; cf. id. ibid. 39. — **percurſio**, onis, f., [percurso]: Giennemløben, at giennemløbe cf. at giennemgaac; men alene **fig.** v. **ment.**; A) mundligen i al Skerthed at giennemgaac; df. fom rhetorisk figur, Cic. d. Or. 3, 53; — B) at giennemgaac i Tanterne; — propter animi multarum rerum brevi tempore percurſionem, id. Tusc. 4, 13, (hvor d. dobbelte gen. subj. v. obj. egf. kan mærkes). — **percurso**, are, v. a. v. u., mens. af percurro: oftere at løbe cf. firefe derigiennum cf. derover; — ∞ ripas, Plin. Pan. 12; — men nd. acc., Liv. 23, 42: percurſant finibus nostris, (f. in finibus nostris). — **percursor**, oris, m.: fom giennemløber; — ∞ viae, Lactant., inc. — **percurſus**, 3, partic. af percurro.

percuſſibilis, e: giennemfrængende, odor, Coel. Aur.; v. — **percuſſio**, onis, f.; I) **alm.**: Slaac cf. Slag; — percusiones pectoris, capitis, etc., (at slaac fig for Bryſtet, ofv.), Cic. Tusc. 3, 26; digitorum percusione, (ved at knipse med fingrene), id. Off. 3, 19; — II) **overf.** i Muſiken: Takſlaget; df. ceneret: Takten; — vid. Cic. Orat. 58; — df. egf. Talsens Afmaalning efter Intervaller og Versled cf. Jodder, vid. id. d. Or. 3, 47 o. 48; cf. Quintil. 11, 3, 108: sunt quaedam latentes sermonis percusiones, et quasi aliqui pedes, ad quos etc.; — [percutio].

percuſſor, oris, m.; I) **alm.**: fom slaacer cf. ſtifter cf. ſtyder; — leo percuſſorem novit, (hvem der har ſlaaret den), Plin. 8, 19; — II) df. fæbde: Dofte-morder cf. Bandit cf. ſeiet Snigmorder, Cic. Phil. 2, 29, v. Suet. Ner. 34; v. — **percuſſura**, ae, f.: Slag cf. Stik cf. Stød; — ∞ ferro vel sude facta, Appul.; — [percutio]. — I) **percussus**, 3, partic. af percutio. — 2) **percussus**, us, m., [percutio]; (men alene in abl. sing.): Slaacen cf. Slag, (fom

den ſlaacende Bandedraabes); vid. Ovid. Pont. 2, 7, 10; ligef. non teri percussu aquae, Vitruv.; in percussu aequali aut fornicante venarum, Plin. 7, 52; men percussu scorpionis, (ved dens Stik), Appul.

percutio, cussi, cussum, 3, v. a., [quatio]; I) **egent.**; A) **alm.**: slaacer, ſtøder, hugger, ſtyder, træffer; — ∞ aliquem lapide, Cic.; Manlio pectus percussam, (han ſit et Stød for Bryſtet), Liv. 2, 19; ligef. quum Cato percussus esset ab eo, qui etc., (havde ſlaaet et Stød), Cic. d. Or. 2, 69; men e. acc. graec.: palmis percussa lacertos, vid. Virg. Aen. 7, 503; — ∞ forem virga, Liv., januum manu, Tibull., (slaac derpaa); men om Amor: Inque cor haurita percussit arundine Ditem, (ſtød ham lige i Hjertet), Ovid. Met. 5, 384; men turres de coelo percussae, (trufne af Lynet), Cic. Catil. 3, 8; — egf. om et Trylleſlag, Virg. Aen. 7, 190; egf. om Stormen, Ovid. Trist. 1, 1, 85; men Hor. Sat. 2, 3, 273: si cameram percussi forte, (har truffet Loftet); — a scorpione percussus, Plin., (ſtuffen cf. bidt deraf); egf. absol.: percussi, (bidte af Slanger), id. 29, 16; — percussus vulnere, Propert.; cf. Cic. Acad. 1, 4; men Ovid. Met. 6, 80: Percussamque sua simulat de cuspidē terram (f. percussam cuspidē) Prodere etc.; — B) **bef.**: egf.; a) **numum**: slaac cf. prege en Mønt, Suet.; men **alleg.**, Senec. Ep. 31; — b) **lyram**, (slaac cf. spille den), Ovid.; aer percussus pennis, id.; cf. id. Met. 1, 466; — ligef. **poet.**: om en slaacende Berørelse (navnl. af Lynet og af Lyden); color percussus luce refulget, Lucr.; cf. id. 6, 161; Percussas ... auriculas (sc. voce), Propert. 1, 16, 28; — c) **venam**, (at aarelaade), Senec.; men fossa percussa, (giennemstiffen), Frontin., Plin. Ep. 10, 50; — 2) slaacer, nedlægger, ſælder; — ∞ hostem cominus, (i Haandgængen), Suet. Calig. 3; multaque per herbam Concedant, illo percutiente, ferac, (for hans Stød), Ovid. Her. 4, 93; — df. percutere securi, (at halsbugge), Liv., Cic.; men pass. e. acc. graeco: collum percussa securi Victima, Ovid. Trist. 1, 2, 5; — II) **fig.**; A) **alm.**: Vicia: at slaac, d. e. at giøre et pludſeligt og ſkædt Indtryk, navnlf. at forſkræffe, at ſætte i Røremræg; — Percussit illico animum, (det ſlog mig ſtrax), Ter. Andr. 1, 1, 98; percussisti me etiam de oratione prolata etc., Cic. Att. 3, 12; cf. id. Mil. 29; — ligef. hac sum suspicione percussus, (er greben af denne Misant), id. Deiot. 6; men id. Tusc. 5, 11: quodumque nostros animos probabilitate percussit, (har indvirket ſkædt derpaa); — 2) **poet.** egf.: at begeſtre, vid. Lucr. 1, 921: acri Percussit tyro laudis spes magna memum eor; percussus amore, Hor.; cf. id. Od. 1, 7, 11, egf. Virg. Aen. 9, 197, v. id. Ge. 2, 476; ligef. deo percussa Maenas, Senec. Troad.; — B) **bef.**; a) at ſtyrte cf. fordærve cf. giøre uheldig; — fortunae gravissimo vulnere percussus, Cic. Acad. 1, 3; cf. id. Mor. 21; — b) at preſſe cf. pudſe cf. fore bag Lynet; — Jam pol ego hunc ... probe percutiam, Plaut. Pseud. 2, 9; egf. ∞ aliquem palpo, (ved Smiger at narre), f. id. Amph. 1, 3, 28; men Cic. Flacc. 20: hunc civem suum ... percussit, cuncti. Plaut. Casin. 3, 5, 16: percutere se flore Libyco, (i. e. inebriari vino Mareotico); — not.: percusti, f. percussisti, Hor.; f. evcuſ.

perdagātus, 3, ſub. f. indagat: opdaget, Claud. Mamert. d. stat. anim. — **perdecōrus**, 3: meget auſtandig cf. hæderlig; — perdecorum est, etc., Plin. Ep. 3, 9. — **perdeleō**, ere, v. a.: aldeles at udſlette cf. ødelægge; — ∞ omnes, Tertull. — **perdelirus**, 3: aldeles daarlig cf. afſindig; vid. Lucr. 1, 693. — **perdensus**, 3: meget tæt cf. faſt, humus, Colum. — **perdeo**, f. und. pereō not. b. — **perdepso**, iii, 3, v. a.: d. forſkræbde depso, Catull.

perdicālis, 3, [perdix], herba, Appul.: = ſigd. — **perdicium**, i, n., **περδικιον**: Algerbonsurt, Plin. 22, 19. — **perdico**, xi, 3, v. a.: ſiger cf. ud-taler højt cf. ganſte, Alcim. Avit. — **perdifficilis**,

coloniā, Traj. ap. Plin. Ep. 10, 92, egf. ex fonte, Plin. Ep. 10, 16; — men ∞ columnas in Capitolium, (Bringe derop), Suet. Vesp. 18; — B) „bcf.“ egf. at drage cl. træffe derover; egf. at bestrykke cl. besmøre dermed; — Quo (liquido ambrosiae odore) totum nati corpus perduxit, Virg. Ge. 4, 116; cf. Pers. 2, 56; ∞ artus succo, Seren. Sammon.; — b) at overstrykke cl. afstrykke cl. udslette, nomen alius in testamento, Digest.; — 2) indbræffer cl. indføjer, drifter; — ∞ liquorem, Arnob.; aqua perducta, Scribon.; — II) „fig.“; A) „overf.“ cl. alm.“; 1) giennemfører, d. e. forfætter, altercationem in serum, Liv. 38, 50; cf. Caes. B. G. 5, 30; men Cic. Fam. 9, 20: itaque usque ad assum vitulinum perducitur opera, (jeg bliver ved at spise lige dertil); — 2) bringer det dertil; — eo rem perduxit, ut etc., Nep. Dion. 5; nævnl. egf. at bringe i en Tilstand; — ∞ ulcera ad cicatricem, Plin., aliquid ad maturitatem, id.; men ∞ penicillum (Penselen cl. Waterkummen) ad magnam gloriam, id. 35, 36; — b) ∞ se ad longam senectam, (naac en hoi Alder), Plin. 29, 8; men Cic. d. Senect. 17: ad centesimum annum perduxisse, (være bleven 100 Aar gammel), et acc. pers. udfælden; — B) „ment.“ cl. „bcf.“; 1) at bringe cl. drive dertil; — perductus est ad centum talenta (se. solvenda), Liv. 38, 11; cf. Cic. Verr. 2, 28; — ∞ aliquem ad suam sententiam, Cic., in suam sententiam, Caes., (bringe over derpaa); egf. ∞ ad se, (øver paa sit Parti), id.; cf. Sall. Jug. 80; f. egf. Nep. Hann. 4: perductus est eo, ut etc., (blev bragt dertil); — 2) ∞ aliquem ad summam dignitatem, Caes., ad amplissimos honores, Cic., (bringe cl. have dertil); men ∞ aliquem ad furorem mortemque, Cic. Tusc. 4, 23, (syre nogen deri); — not: perduce, f. perduce, Seren. Sammon.

*perductio, onis, f.: Ledet cl. at lede derigennem cl. derhen; — de perductionibus aquarum etc., Vitruv. — perducto, are, v. a., intens. af perducere: fører cl. leder derigennem; — men comiss: at staa udfyldt Grænitum tilføre; vid. Plant. Most. 3, 2, 160; o. — perductor, oris, m.: som bringer tilføde cl. derhen; df. sædv. en Kæbber; — lenonum, aleatorum, perductorum nulla mentio fiat, Cic. Verr. 1, 12; f. egf. Plant. Most. 3, 2, 130: apage istum perductorem; non placet; — [perduco], — perductus, 3, particip. af perduco.

per.du.dum, adv.: Meget længe, i meget lang Tid; — Vidi edepol hominem haud perdu.dum, Plant. Stich. 4, 1, 69. — *per.du.ellio, onis, f.; 1) epet. Krigsforholdet, cl. d. fiendlige Forhold imellem de Krigførende, hvf. auct. ad Her. 4, 10, anfører som Exempel paa et feugtigt Hærf: qui perduellionibus vendit patriam, (f. perduellibus); — II) df. „overf.“: Statsforræderi cl. Mafefætsforbrydelse, nævnl. Tabet af en Krigsbaar ved Kællherrens Forfælse; hvf. Liv. 26, 3: perduellionis se judicare Cn. Fulvio, (i. e. se cum reum facere perduellionis); — siget. om en vilkaarlig og tyrannisk Brug af den heieste Magt, hvf. Cic. Mil. 14, (men ironisk), om Senrettelser af de catilinarieste Sammenførere; — egf. i visse Tilfælde om Mord, vid. Liv. 1, 26, o. Cic. Rab. Perd. 3; af — per.du.ellis, is, m., [duellum]: frigtørende Jægte, (ofteft forcl. f. d. sub. hostis), vid. Cic. Off. 1, 12; hvf. egf. ibid. 3, 29: nam pirata non est perduellium numero definitus; cf. Liv. 45, 16; — II) forcl. egf. „overf.“ f. inimicus: Privatfiende cl. Iven; vid. Plant. Pseud. 2, 1, 8 o. 15. — per.du.ellum, i, n., foræld. f. bellum: Krig; — de summa tibi perduellium est, Attius. ap. Non. — per.duim, f. f. und. perdo: not. a.

per.du.ro, avi, atum, 1, v. n. o. a.; Daet.: at giøre haardt, at hærdte; — ∞ plantas (pedum), Prudent.; — II) neutr., men alene „fig.“: at helde ud, vedblive at være cl. at opbevare sig; — Non posse apud vos ... se ... perdurare, Ter. Heeyr. 2, 2, 27; — egf. „alm.“:

at vedblive cl. vedvære; — non perduras in senectutem, Senec.; Sufficit et longum probitas perdurat in ævum, Ovid. Med. Fac. 49. — per.du.rus, 3: meget haardt; df. „fig.“: ∞ interpretatio, Digest.

Pædia, ae, f., ligesom Udeland, comiss digitet Ord, f. und. Perlibesia; af — 1. pæ.do, edi, esum, 3, v. a.; 1) „egenl.“: at opvære cl. fortære; — qui apibus peredit cibum (fucus), Plaut. frgm. ap. Priscian.; — II) „fig.“; A) „overf.“: at giennemvære cl. fortære; om Jsten, Hor. Od. 3, 4, 75; om Vandet, Tibull. 1, 4, 18; vesco sale saxa peresa, Lucr. 1, 327; cf. Virg. Ge. 3, 561; — B) ment.: bentærer, udmarver; — languoribus peresus Essem, etc., Catull. 55; cf. Virg. Aen. 6, 442. — 2. pæ.do, ere, v. a.: udgiver (en Bog), vel. poet. ap. Sidon. — perefflo, are, v. a.: gaaſte at udbaaſte, anium, Appul. — pereffluo, ere, v. n.: at flyde igiennem cl. benover, Vulgat.

per.eger, gris, c., [ager]: som er bortreist cl. udenlands; (eftercl. Ord); — pereger si factus sit (legatarius), Digest.; df. — pæ.eger, adv.: udenlands, ifte hiemme; A) paa Spørgsmaal, hvor? — ∞ esse, Plaut., habitare, Liv.; cf. Cic. Phil. 5, 11; — b) egf. „fig.“: — dum peregre est animus sine corpore velox, Hor. Ep. 1, 12, 13; — B) paa Spørgsmaal, hvorfra? — ∞ rediens, Ter. Phorm. 2, 1, 13; alios peregre in regnum Romam accitos, Liv. 2, 10; cf. id. 28, 11; — men a peregre (udenfra) aditus in scenam, Vitruv. 5, 7; — C) paa Spørgsmaal, hvorhen? — ∞ proficisci: reise udenlands, Suet. Caes. 42; cf. Hor. Sat. 1, 6, 102, (hvor p. l.); — not: peregrī, adv.: for- o. eftercl. Biform af peregre, Naev. ap. Charis., Prudent. — per.ē.egrius, 3: høist fortraffelig, Appul.

per.egri, adv., f. und. peregre. — *pæ.egrina.bundus, 3: som reiser cl. flakker omkring, Liv. 28, 18; — pæ.egrinatio, onis, f.; 1) „egenl.“; A) Omreisen cl. Omflakken, Cic. Att. 16, 3; egf. in pl., id. Lael. 27; — B) i Udelandet; — peregrinationes suscipere, (om Pythagoras o. Plato), Plin. 30, 2; cf. Cic. Tusc. 5, 37; — II) „overf.“ om Dyrene, Cic. Fin. 2, 33; men om Mængder; Plin. 32, 21; o. — pæ.egrinator, oris, m.: som reiser meget cl. gierne, Cic. Fam. 6, 18; — [peregrinor].

pæ.egrintas, atis, f., [peregrinus]; 1) „egenl.“: den fremmedes Stand og Forhold; (opp. civitas cl. Borgerstaa); — redigere aliquem in peregrinitatem, Suet. Claud. 16, egf. ad peregrinitatem, Digest., (overføre cl. nedsatte en Borger i cl. til denne Stand); — peregrinitatis reus, (der er bestykt for, stont peregrinus, at have udgivet sig for civis cl. Borger), Suet. l. c. 15; — II) „fig.“; a) fremmed Viis, fremmede Skikke cl. Sæder; — quum in urbem nostram est infusa peregrinitas, Cic. Fam. 9, 15; — fremmed Udtale cl. Dialect; — si fuerit os ... urbanum ... in quo nulla ... peregrinitas resonet, Quintil. 11, 3, 30.

pæ.egrinor, atus, sum, 1, v. dep. n., [peregrinus]; 1) „egenl.“: at reise omkring cl. i Udelandet, at være fremmed paa et Sted; — ∞ lota Asia, Cic. Brut. 13; men ∞ in aliena civitate, vid. id. Rab. perd. 10; — II) „fig.“ cl. om Begreber; A) at farbes omkring, at svæve ud, ebl.; — haec studia peregrinantur nobiscum, (sedsage os paa Reiser), Cic. Arch. 7; men id. N. D. 1, 20: animus ... ita longe lateque peregrinatur, ut etc.; men ∞ (in) infinitatem omnem, id. Tusc. 5, 39; — B) at være fremmed derfor cl. ubevidst dermed; — quae quidem (philosophia) adhuc peregrinari Romae videbatur, id. Fin. 3, 12; men vestrae peregrinantur aures etc.? id. Mil. 12.

pæ.egrinus, 3, [peregre]; 1) „egenl.“; A) „alm.“; som adj.: fremmed cl. udenlandt; — peregrinum ducere coelum, (være landflygtig), Ovid. Trist. 4, 8, 25; ∞ merces, Plin.; ∞ divitiæ, Hor. Ep. 2, 1, 203; peregrino labore fessi etc., (i. e. peregrinationis la-

bore), Catull. 31, 8; ∞ amores, (i. e. erga puellam peregrinam), Ovid. Her. 9, 47; ∞ verba et externa, Quintil.; urbanitas, in qua ... nihil peregrinum, etc., id. 6, 3, 107; ∞ terror, Liv. 3, 16, (i. e. ab hoste peregrino); men Tac. Ann. 14, 53: velut peregrinum otium, (ligesom den fremmedes); — 2) sem subst.: den fremmede, en Udlænding; — peregrini et incolae officium etc., Cic. Off. 1, 34; men peregrini et advenae etc., id. Agr. 2, 34; cf. id. Sull. 7; — fem. peregrina, ae: udenlæstf fruentium, Ter. Andr. 1, 1, 119, v. ibd. 3, 1, 11; — B) „bes.“: sem, uden at have Bergerret, epholder sig paa et Sted, en Jfkeberger, en Jndfæder, vdl.; — neminem ... neque civem, neque peregrinum etc., Cic. Verr. 4, 35; f. egf. overf. id. Off. 1, 34; — praetor peregrinus, qui Romae inter peregrinos jus dicit, Digest.; ∞ provincia, Liv. 10, 44, egf. sors inter peregrinos, id. 21, 15. (hans Embede); — ager peregrinus, i. e. ager pacatus, qui extra Romanum et Gabinum est, Varro L. L. 5, 4; — II) „fig.“: fremmed el. uvident el. ufyrig deri el. derom; — peregrinus in agendo (orator), Cic. d. Or. 1, 50; in patria peregrini atque advenae, ibd. 58; men id. Att. 6, 3; est enim quiddam, advenientem (me) non esse peregrinum el. hospitem.

perelegans, tis, adj.: meget fin el. artig el. smagfuld; — ∞ genus (dicendi), Cic. d. Or. 2, 67; men ∞ ac persubtilis oratio, id. Plane. 21; — df. adv. pereléganter, dicere, id. Brut. 52. — perelixo, are, v. a.: stærkt at fæge el. fyde, aliquid, Apic. — perelōquens, tis, adj.: meget veltalende, Cic. Brut. 70.

perennis, e, [annis], auspiciū, egf. absol. perennae: Varsel, som tages ved Overgangen over en Flod; vid. Fest. p. 245 v. 250, (Müll.); cf. Cic. N. D. 2, 3; (in bellis auspiciis) nulla perennia servantur, nulla ex acuminibus. — peremptalis, e, [peremptus]: tilintetgjørende, fulmina, quibustolluntur priorum fulminum minae, Senec. Qu. N. 2, 49. — *peremptio, onis, f.: Ombringselse, Augustin.; e. — peremptor, oris, m.: en Morder, regis, Senec. Oed.; — [perimo]. — peremptorius, 3, [peremptor]: bedelig el. dræbende, (eftercl. Død); — ∞ venenialis, Appul.; — II) „overf.“ i Retsfproget: afgjørende, edictum, Digest., exceptiones, ibd. — peremtrix, icis, fem. af peremptor: som opbærer el. tilintetgjør; — ∞ sensus (gen.), Tertull.; — peremptus, 3, particip. af perimo.

perendie, adv.: i Overmergen; — scies igitur (se. rem) — eras, ad summum perendie, Cic. Att. 12, 11; ∞ mane, id. Fam. 16, 17; cf. Plant. Aul. 2, 1, 31. — perendinatio, onis, f.: Udfættelse til i Overmergen, Capella; af — perendinus, 3, [perendie]: sem er i Overmergen; — utrum diem tertium, an perendinum dici oporteret, Cic. Mur. 12; — men for: v. eftercl.: in perendinum (se. diem), Plant. Trin. 5, 2, 65; men diem perendini (se. temporis), Gell. 10, 21, (af en Germular).

Perenna, ae, f.; fædd. Anna Perenna, f. und. Anna. — perennis, e, [annus]: som vedvæder hele Aaret; — ∞ ayes, (som blive hos os hele Aaret), Plin. 10, 36; — II) „fig.“; A) „overf.“: meget længe el. bestandigen; — ∞ aquae, Cic. Verr. 4, 13, (som afrig utvortes, rindende); cf. Liv. 42, 54, egf. Cic. d. Rep. 2, 6; — ∞ cursus stellarum et perpetui, id. N. D. 2, 21; in tuis perennibus studiis, id. Brut. 97; — egf. stærkt; ∞ vinum, (som holder sig længe), Colum.; ∞ adamas, Ovid.; cf. id. Am. 3, 4, 4; — B) egf. „ment“: evig el. ufergængelig; — perennis et contestata majorum virtus, Cic. Flacc. 11; ∞ animus in rem publicam, id. Prov. cons. 9; df. — III) neutr. perenne, egf. som adv. f. perenniter: hele Aaret igiennem, Colum. 12, 18; — egf. „overf.“: bestandigen; — ∞ durabilis, Pallad.; — perennisservus, i, m., [perennis]: evig Slave, (som Skatssort), Plaut. Pers. 3, 3, 16.

*perennitas, atis, f.: bestandig Vedværen el. Værdighed; — adde huc gelidas fontium perennitates, Cic.

N. D. 2, 39; comiff er: eibus perennitatis, (f. eibus perennis), Plaut. Pers. 3, 1, 2; — not.: egf. fem Tærl: Perennitas Vestra, (tit el. fild. Retsfere), Symmach.; — perenniter, adv.: bestandigen, frødens arbor, Augustin.; e. — perennes, avi, atum, l, v. n. o. a.; I) neutr.: længe at vedvære el. vedblive el. holde sig; — ut diutius perennet boves, Colum.; arte perennat amor, (bliver varig), Ovid. A. A. 3, 12; cf. id. Fast. 1, 721: domus ... cum pace perennet; — II) act.: at bevare el. vedblive sig; navnsl. om Vin: bringe til at holde sig, Colum. 12, 19; — [perennis]. — perentia, ae, m., [f. pericida, af pera o. caedo]: som bortsfæder Mandsken; df. som aabner Pungen, som lader sig snyde, Plaut. Epid. 3, 2, 13, (m. comiff Hensigten paa perentia).

per eo, ii, (vi, Appul.), itum, 4, v. n. (o. a.); I) „egentl.“: at gaac derigienem; — inane lymphae Dolium fundo perennis imo, (hvoraf Vandet løber ud), Hor. Od. 3, 11, 26; — b) at gaac derover, at træde derpaa; — crocum gaudet ... atteri, perendoque melius provenit, Plin. 21, 17; — c) at gaac bert el. blive borte derfra; — ecqua inde parva perisset soror, Ter. Eun. 3, 3, 15; — II) oftest „fig.“; A) „alm.“: at forfomme el. fortabes, at blive borte; f. ovenf. Terent. l. e.; ligel. ∞ e patria, Plaut. Capt. 3, 4, 5; cf. Ovid. Trist. 3, 7, 16, v. Tac. Hist. 3, 1; — bb) df. egf. a) at forfomme, at gaac tilgrunde, at blive tilintetgjort; — tantum pecuniam tam brevi perire potuisse, Cic. Phil. 5, 4; exercitum perituum, (vilde gaac tilgrunde), Nep. Epam. 7; cf. Hor. Od. 1, 16, 19, v. Plaut. Truc. 1, 1, 24; men Liv. 59, 18, multis actiones peribant: mange tabte deres Søgsmaal, (fori neml. Sagerne ikke funde blive paafættende til rette Tid); — b) at forfomme, v. e. at være spildt el. forgyddes; — ne et oleum et opera philologiae nostrae perierit, Cic. Att. 2, 17; nulla ... perit otio dies, (om Bierre), Plin. 11, 5; annum perissi, (at Aaret er tabt, er blevet ubenyttet), Colum.; — B) „bes.“: at omfomme, at misse Livet, navnsl. paa en veltfom Maade; — Si pereō, hominum manibus perissi juvabit, Virg. Aen. 3, 606; cf. Cic. N. D. 3, 33, v. id. Catil. 2, 10; ∞ fame, id., naufragio, id.; men ∞ ab aliquo: ombringes af nogen, Plin. 11, 73; cf. Ovid. A. A. 2, 208; egf. absol. om en selvvellet Død, vid. Tac. Hist. 2, 48; f. egf. Hor. A. P. 466; — men Petron. 21, med Eune: inter nos secretum perituum, (at Hemmeligheden imellem os skal være som død, at den ikke skal kunne videre); — b) df. ligesom at omfomme, at være el. blive ufæstlig; — quid fieri tum potuit? jam pridem perieramus, Cic. Att. 14, 10; — bb) hertil mærkes endnu; a) det comiffte Udraab: perii, (det er ude med mig)! dets i Jorffættelse, vid. Ter. Eun. 5, 2, 66; ligel. perimus, Actunust, id. Ad. 3, 2, 26; cf. Ovid. A. A. 3, 607; — dets i Jerundring el. Særne, vid. Ter. Eun. 4, 3, 22; — men i Jorffringer: peream, (vil doe derpaa), m. flgd. si el. nisi el. ni; vid. Ovid. Her. 17, 133; ligel. peream, nisi sollicitus sum, Cass. ap. Cic. Fam. 15, 19; — b) ∞ amore: være dødeligen forelsket, Virg. Ecl. 10, 10; egf. ∞ aliqua (re), Propert. 2, 12, 13; men Hor. Od. 1, 27, 12: qua pereat sagitta; comiff egf. e. acc. pers.; carum hic alteram efflictiū perit, Plaut. Poen. 5, 2, 135; „poet.“ egf. absol.: amare ... Quantum qui pote plurimum perire, Catull. 45; — not. a: puppis (i. e. navis) pereunda est, (f. pereundum est puppi), Plaut. Epid. 1, 1, 70; — not. b: perdeam f. peream, Plaut. Poen. 4, 2, 62.

per equito, avi, l, v. n. (o. a.): rider derigienem, inter duas acies, Caes.; — egf. rider omring el. hid og did, ex via longe, Liv. 23, 17, (al. ea via etc.); ∞ per omnes partes, Caes. B. G. 4, 33; — egf. e. acc.; ∞ aciem, Liv. 5, 28; ligel. Plin. 9, 8: perequitas maria etc.

per erro, avi, atum, l, v. a; I) „egentl.“: vanfer el. flatter el. færdes derigienem el. derover; — ∞ circum el. forum, (spasere derover el. derpaa), Hor.

Sal. 1, 6, 113; quid, lo, freta longa pererras? Ovid. Her. 14, 103; Hannibal reges pererravit, (dreg omfring til dem), Senec. Qu. N. 3, praef.; — *df. pass.*: Arva pererrantur ... undis, Ovid. Am. 2, 16, 5; *cf. Virg.* Aen. 2, 295: pererrato ponto; — II) „*verf.*“: — omnemque pererrat Arte locum, (om Rædsfægtigheiden), Virg. Aen. 5, 111; *cf. ibd.* 4, 363; men sonus pererrat cornua, Sil. — *pē. eruditus*, 3: meget lære, Cic. Att. 1, 15. — *pē. esus*, 3, particip. af *l. peredo*. — *pē. excelsus*, 3: meget høi; — loco *pē. excelsus* atque edito, Cic. Verr. 4, 18; (al. *praecelso*).

pē. exercitio, *avi*, 1, v. a.: *qvæler* *cl. plager* *paa det alterværdie*, Plant. Stich. 3, 1, 32. — *pē. exigue*, *adv.*: meget lillaat *cl. snapt*, *praebere*, Cic. Att. 16, 1: af — *pē. exiguis*, 3; I) „*alm.*“: meget liten (af Omfang *cl. Beskræftig.*); — *∞ semen*, (smaat frø), Cic.; — *∞ spatium loci*, Caes. B. G. 5, 15: men *∞ dies*, (meget fært Tidsfrist), Cic. Verr. Act. 1, 2; *∞ frumentum*, Caes. B. C. 3, 42; *cf. Liv.* 22, 52. — *pē. exoptatus*, 3: meget feruufet *cl. eufelig*, Gell. 18, 4, *hvor Tmesis*: per, inquit, exoptatus venis. — *pē. expeditus*, 3: meget let, uden af Vansælgelighed: — *defensio*, Cic. Fin. 3, 11. — *pē. explicatus*, 3: fuldsæmmen udvillet *cl. forklaret*, Sidon. — *pē. exsiccatus*, 3: aldeles udtørret, Arnob.

per. fabrico, *avi*, 1, v. a.: at *toure færdig*; *df. „verf.“*: Ita me ... *per. fabricavit*, (har faaledes gjort mig ifland *cl. overfattet* mig), Plant. Pers. 3, 2, 4. — *per. facile*, *adv.*: meget vittigen, dicta, Cic. Verr. 1, 46; af — *per. facetus*, 3: meget vittig; — eundem et vehementem, et valde dulcem, et perfectum fuisse, Cic. Brut. 27; aliquid perfectum dicere, id. — *per. facile*, *adv.*: meget let, apparere, (vise sig), Cic. sese tueri, id.; men *comit.*: *∞ perpetuo* etc., Plant. Most. 3, 1, 93; af — *per. facilis*, *e*: meget let; — *per. facile* *facile* esse, *e. inf.*, Caes. B. G. 1, 3; *figel.* *per. facile* est, *e. inf.*, Cic. Leg. 2, 7; — II) „*bef.*“: *gedmørlig*, *overbærende*; — *me per. facilem* in audiendo, Cic. d. Or. 1, 20. — *per. facundus*, 3: meget veltalende, in concionibus, Justin. 22, 1. — *per. familiaris*, *e*: meget ferrelsig, alieu. (med nogen), Cic. Qu. Fr. 2, 13; — *ogf. m. Tmesis*: *per. fuit familiaris* etc., Gell. 2, 18; — II) *fem subst.*, *∞ alienus*: *no gens ferrelsig* Veni, id. Fin. 5, 31; *figel.* id. Fam. 13, 51: *Messenium*, meum *per. familiarium* etc. — *per. fatuus*, 3: meget eufelig; — *Hu quam per. fatuae* sunt tibi, Roma, togae! Martial. 10, 18, inc., (al. *Eheu quam fatuae* etc.).

per. fectæ, *adv.* af *perfectus*: *fuldsæmmet*, *indtil fuldsæmmenhet*; — *planeque eruditus*, Cic.; *cf. id. d. Or.* 1, 28; — *compar.*, Appul.; *superl.*, Gell. — *per. fectio*, *onis*, *f.*, [per. fectio]: *fuldsæmmelse*, *fuldsæmmenhet*; — *in omnibus rebus difficilis optimi per. fectio* atque absolutio, Cic. Brut. 86; *cf. id. Fin.* 3, 9; men id. Orat. 29: si non *per. fectio*, at conatus tamen et adumbratio. — *per. fectissimatus*, *us*, *m.*, fra *Æ. Constantinus*: den *Vardigbed*, *fem* *høver* til *Vosstiften*: *per. fectissimus*, *Cod. Inst.* — *per. fector*, *oris*, *m.*, [per. fectio]: *fem fuldsæmmet* *cl. fuldsæmmenhet*; — *∞ mecum voluptatum*, Ter. Eun. 5, 8, 4; men (stilum) *per. fectorem* dicendi esse et magistrum, Cic. d. Or. 1, 60; — *df. fem. per. fectrix*, *ois*, *beatae vitae* (philosophia), Cic. ap. Lactant. — 1. *per. fectus*, 3, particip. *e. adj.* af *per. fectio*. — 2. *per. fectus*, *us*, *m.*, [per. fectio], *figesom per. fectio*: *fuldsæmmelse*, *fuldsæmmenhet*; — *perfectus habere elegantes*, (om en *Vygningss Jædre*), Vitruv. — *per. fecundus*, 3: meget frugtbar; — *∞ genetrix animalium* (terra), Mela 1, 9.

per. ferens, *tis*, *partic. e. adj.* af *per. ferro*; *df.* — *per. ferentia*, *ae*, *f.*: *uldsæmmende*, *malorum*, Lactant. — *per. ferro*, *tuli*, *latum*, *ferre*, *v. a.*: I) „*gentl.*“: A) „*alm.*“: *fører* *cl. bringer* *cl. bærer* *derigennem* *og derhen*; — *Aeneas tulit patrem per ignes*, et (quid non

pietas potest?) *pertulit*, Senec. Benef. 3, 37; *df. „pect.“*: *lapis ... non pertulit ictum*, (naade ifte Maale), Virg. Aen. 12, 906; *cf. ibd.* 10, 786; *figel.* *basta ... perlata*, *ibd.* 11, 803; *df. per. ferre* *partus*, (bære Jøffeter den besættende Tid), Plin. 7, 11; — B) „*bef.*“: a) *overbringer*; — *∞ litteras ad aliquem*, Cic., *nuncium alicui*, id.; *∞ Caesaris mandata ... ad Pompejum* etc., Cic. Qu. Fr. 3, 1; *perlato codicillis* etc., (de overbragte Depefcher), Suet. Ner. 19: *fama Romam perlata* est, Liv. 28, 13; *ogf. om Euden*, id. 7, 36; — b) *bringer* *et Budskab*, *forfynder* *cl. mælder*, *m. acc. e. inf.*, Liv. 3, 26; *cf. Virg. Aen.* 5, 665; *figel.* *per. fertur ad me*, etc., Cic. Fam. 11, 1; men Liv. 2, 51: *quod ubi pertulit rumor*; *cf. id.* 3, 23; — *extremas syllabas non per. ferre*, (ifte udtale dem tydeligen), Quintil.; men Cic. Agr. 2, 30: *agrum ad paucos per. ferri*, (at den alene blev gaa til Del); — c) *ogf. f. ferre*: at *bære*; — *Perge modo*, atque hinc te reginae ad limina per. fer: *begiv dig derhen*, Virg. Aen. 1, 389; *∞ ventrem*, (hvæ frugtformelig *cl. dragtig*), Colum.; *∞ legationem*, (beferge *cl. forvalte*), Suet. Claud. 6; — *gravissimas navium non pertulit alveus fluminis*, (funde ifte bæredem), Liv. 10, 2; men id. 7, 15: *quos pavor pertulerat in silvas*, (havde drevet *cl. jaget* derhen); — II) „*fig.*“: A) „*alm.*“: a) *fører* *cl. bærer* *helt igennem*; — *Hic subito et per. fert* (onus), Hor. Ep. 1, 17, 41; *∞ personam*, (i. e. *perpetuo ferre*), Plin. Ep. 2, 23; *∞ vultus intrepidus*, (bevare *cl. beholde*); *vid. Ovid. Met.* 13, 478; — b) *giennemfører*, *tilsændebringer*, *laborem*, *Stat.*; — *navnl. ogf.* *førter igennem*, *bringer ifand*; *∞ legem*, (jaae *cl. forførlag* antaget som Lov), Liv., Cic.; *figel.* *∞ rogationem*, (i. e. *legem*), id.; *figel.* *∞ actionem* *cl. causam* *cl. qaestionem*, *Digest.*; — B) „*bef.*“: *taaler* *cl. lider* *helt igennem* *cl. til Euden*; *vid. Nep. Arist.* 1; *Leve est, miseriae ferre*, *per. ferre* est *grave*, Senec. Thyest. 397; — b) *oftere*, *figesom ferre*: *lide* *cl. bære* *cl. udstaae* *cl. udholde*, *omnes indignitates contumeliasque*, Caes. B. G. 2, 14; *frigore et ... vigiliis per. ferendis*, Cic. Catil. 2, 5; *cf. id. Verr.* 2, 3; *hvor ogf.* *∞ aliquem*, (funde sig i *nogens Misbandling*); men Ter. Andr. 1, 1, 35: *facile omnes per. ferre* et pati, (somme vel udaf det med alle); men Cic. Att. 5, 21: *per. fer* (se. me: *bar* *over* *med* mig); *figel.* *absol.*: *Per. fer* *et obdura*; *multo graviora tulisti*, (bar du *Medgang*, *oiv.*), Ovid. Trist. 5, 11, 7; men Quintil. 10, 1, 40: *per. ferre velustatem*, (om *Jorfattere*: at holde sig *cl. blive* *længe* i *langere Tid*); — III) *particip.* *per. ferens*, *tis*: *udholdende*, *lidende*, *ogf.* *fom* *adj.* *e. gen.*; — *per. ferentes injuriarum*, Cic. d. Or. 2, 43.

per. ferus, 3: meget vilt, *boves*, Varro. — *per. fer. ferio*, *eri*: at *blive* *meget* *høi*; men in *imesi*: *terra ... sole per. ferre* ita fit, ut etc., Varro R. R. 1, 9, inc. — *per. fer. ferio*, *ere*, *v. n.*: at *var* *meget* *høi*, Mela 1, 8. — *per. fer. vidus*, 3: meget høi, *aestas*, Colum. — *Per. fectæ*, (se. *dea*), *f. un.* *per. fectus*.

per. fectio, *fecit*, *factum*, 3, v. a., [facio]; Dægent. A) „*alm.*“: *gjor færdig*, *fuldsæmmet*, *tilsændebringer*; — *∞ pontem*, Caes. B. C. 1, 11; *∞ bellum*, Liv.; *susceptum per. fectio munus*, (fuldsæmmet at bringe din Gæve), Virg. Aen. 6, 629; *∞ promissa*, (opfyldte det Lovede), Terent.; *∞ scelus*, (fuldsæmmet), Cic. Cluent. 68; *∞ multa*, (bringe i Stand, opp. *conari*), id. Orat. 30; *cf. id. Brut.* 18, *ogf. id. N. D.* 2, 13: *absolvi aliquid et per. fecti* etc.; — *navnl. ogf.* *om Tiden*: *centum qui per. fecti annos* (scriptor: *fom* *har* *holdt* sig *cl. fem* *er* *bleven* *læst* *faaltænge*), Hor. Ep. 2, 1, 39; men *comitiis per. fectendis* etc., Caes. B. C. 3, 2; — B) „*bef.*“ *ogf.* a) *forarbejder* *cl. udarbejder*; — *candelabrum e gemmis clarissimis opere admirabili per. fectum*, Cic. Verr. 4, 28; — *coria*, (berede *cl. garve* dem), Plin.; *∞ lanas*, id.; *∞ minium et excoquere*, id.; men *∞ cibos ambulatione*, (forbede dem), id. — b) at *tilsændebringe* *cl. indbringe*; — *per. fecti sexagena posse*, (i. e. *redigi*),

Varro R. R. 3, 6; — II) «fig.»: bringer det dertil, bevirker; absol., cf. m. ut, v. f. v.; f. øvsnf. Cic. Orat. 30; — perficiam profecto, ut etc., id. Agr. 1, 9; cf. Nep. Epam. 6; — egf. bevirker el. gæltgjør; faat. Cic. Tusc. 1, 8: perfice, si potes, ut etc.; — B) øplerer el. uddanner; — Phyllides puerum cithara perfecit Achillen, Ovid. A. A. 1, 11; men Cic. Fin. 2, 5: habes undique expletam et perfectam formam honestatis; — III) particip. perfectus, 3, egf. som adj.: fuld-fæmmen el. fuldendt i sit (Sags; A) om Personer; — ~ homo in dicendo, Cic.; figel. perfectus in arte, Ovid.; egf. perfectus litteris Graecis, (som fan Øræst til Guldfeemmenhed), Cic. Brut. 70; — men absol.: perfecti homines plauque sapientes, id. Off. 1, 15; — B) om Ting og Begreber; — a primis inchoatisque naturis ad ultimas perfectasque procedere, Cic. N. D. 2, 12; cf. ibd. 13: quod aptum atque perfectum expletumque sit omnibus suis partibus; — men perfectum officium atque absolutum, (det rene Pligtbegreb), id. Off. 3, 3; — aetas perfecta, (den mytiske Alder af 25 Aar), Digest.; — ad perfectum venire, (naae Guldfeemmenhed), Varro; ad perfectum, (fuldfeemnt), Lactant.; — compar., valvas perfectiores nullas unquam ullo templo fuisse, Cic. Verr. 1, 56; aliquid positum perfectiusque etc., id. d. Or. 1, 2; — superl., quod ego summum et perfectissimum iudico, id. Orat. 1; — not.: fra N. Constantinus er perfectissimus: en fejlerlig Høftitel, Cod. Just.; df. — perficiens, 3: ligesom perficiens: fuldendende el. fuldbringende, natura, Lucr. 2, 1115; — II) Perficia, ae, f., egf. sem Guldte: den Guldbringende, Arnob.

perfide, adv. af perfidus: troselst, Senec.; ~ rampere pactum, Gell. — perfidus, e: meget trofast, paalidelig, Cic. Att. 2, 19. — perfidens, tis, adj., [fido]: som forlader sig derpaa; (sestret. Drb); e. abl., Aur. Vict. Caes. 17. — perfidia, ae, f., [perfidus]: Troselshed, Uredelighed; — hominum, Cic.; perfidia et simulatione uti, Caes.; cf. Cic. R. Am. 38; — egf. in pl.: liggende Puds, Verregerier, Plaut. Capt. 3, 3, 7. — perfidiose, adv.: troselst, uredelig; — multa perfidiose facta videtis, Cic. R. Am. 40; — compar., ~ rebellantes, Saet. Aug. 21; af — perfidiosus, 3, [perfidus]: fuld af Troselshed el. Ørig; I) om Personer; — fallax, perfidiosus, impudens, Cic. Pis. 27; perfidiosus animo et subdolos, Tac.; — superl., ~ homo, Cic.; — II) om Ting og Begreber; — nihil in me perfidiosum ... in amicitia ... debes agnoscere, Cic. Fam. 3, 10; ~ et nefarium est, fidem frangere, id. R. Corn. 6.

perfidus, 3, [fides]; I) adm.: sem bryder sit Ord el. Lofte, troselst, menedersk, falsk; — omnes aliud agentes, aliud simulates, perfidi etc., Cic. Off. 3, 11: perfide, (du troselst!) Virg. Aen. 1, 365; — «poet.» egf. e. gen.: sacri ... perfida pacti Gens Cadmaea, Sil. 1, 5; — h) «poet.» egf. om Ting og Begreber; — ~ arma, (som man troselst har grebet), Ovid. Fast. 4, 380; ~ bella, Sil., verba, Ovid.; — c) neutr. perfidum egf. sem adv., Hor. Od. 3, 27, 67; — II) «overf.»: upaalidelig, ifte til at stole paa; — ~ freta, Senec. Med.; ~ via, Propert. 4, 49; men ~ vappa, Martial. 12, 48, (stet el. skadelig Vin, der nemt hedses for upaalidelig); perfidum glacie flumen, Flor. 3, 4. — perfinitio, ire, v. n.: at være den allerfæste; — nec res perfinit ulla, Lucr. 1, 612. — perfixus, 3, [figo]: giennemboeret; cf. Lucr. 6, 391: Pectore perfixo (se. fulmine); cf. id. 2, 369: desiderio perfixa iuveni.

perflabilis, e, [perflo]: som fan giennemtrænges af Vusten el. af Vinden; — ~ terra, Solm. e. Varrone; deos induxit Epicurus perflucidos et perflabiles, Cic. Div. 2, 17; — not.: sid. egf. act.: giennemluftende, aer, Pallad. — perflagitiosus, 3: heift flandrigh el. forbrændt, Cic. Coel. 20. — perflagratus, 3, partic., [flagro]: meget forbrændt, Capella. — *per-

flamen, inis, n.: = perflatus, Prudent.; — perflatus, e: som fan giennemblæst; — ~ pator aedium, Appul.; e. — perflatus, us, m.: Giennemblæsen; df. «concret»: Vind el. Vustræk; — aedificium habens perflatum aestivum, solem hibernum, Colum.; ulmus in perflatu firma, Plin. 18, 11; — egf. in pl., id. 17, 31; — [perflo]: — perflatus, 3, [fleo]: fergrætt; — perflato visu, (med fergrædte Dine), Appul.

perflo, avi, atum, 1, v. n. e. a.; I) neutr.: veblice at blæse el. blæse; — Favonius ... aestivis mensibus perflat, Colum.; perflantibus undique procellis, Plin.; — II) act.: at giennemblæse; — venti ... terras turbine perflant, Virg. Aen. 1, 83; perflant altissima venti, Ovid. R. Am. 369; granaria perflari undique, Plin.; men ~ murmura concha, (blæse Larv el. larv mente at blæse paa en Muslingefat), Lucan. 9, 319; me; (al. ~ marmora concha). — perfluetus, are, v. a.: at giennemstrømme; — unde animalium copia tanta ... perfluat artus, (i. e. copia vermium)? Lucr. 3, 720.

perfluo, xi, 3, v. n. e. a.; I) neutr.; A) «egent.»: at flyde dengig; — ~ vina per colum, Lucr.; df. id. 3, 919, «alleg.»: Et non omnia ... Commoda perfluvare, (ere spilde); — egf. om el. Aar: at være løst, at rinde; df. Ter. Eun. 1, 2, 25; figel. «alleg.»: hac atque illac perfluo: fan ifte hedsede tætt, (al. perfluo); — b) at flyde ud deri; — annis in mare perfluens, Plin.; — B) «overf.»: a) om en Person; — ~ sudore, (rinde el. drøppe af Svæ), Appul.; — b) om en vid og lang Dragt: ligesom at flyde el. svaave; — pallae perfluebat amictus, id.; — II) act.: at giennemflyde el. giennemstrømme; — hiemalia ... pluvialibus nimbis perfluentur, Arnob.; df. — perfluus, 3: flygende; df. «overf.»: svævende el. vællende, incessus, Appul.

perforo, avi, atum, v. a., [fauces]: at gaafe, partum, Digest. — perfordio, fodi, fossum, 3, v. a.: giennemgraver, parietes, Cic. Vatin., montem, Varro; cf. Cic. Fin. 2, 51; — «poet.» egf.: ~ rastris terga terrae, (opbaste), Colum. 10, 71; — egf. at giennemboere, pectus, Plin. Ep., latus muerone, Lucan.; thorax perfossus, Virg.; men ~ ilia planta, (at spore), Sil.; — II) «bef.»: udgraver, frembringer ved at grave; — quod (fretum) perfossum manu est, Liv. 33, 17. — perfoecundus, 3, f. ind. perfoecundus.

perforaculum, i, n., [perforo]: et Ber, Arnob. — performidatus, 3, [1. formido]: meget frygget, Sil. 3, 698, (ad praeformidatus, m. f. Sen.). — performidolosus, 3: meget frygtfom, Aur. Vict. Caes. 1. — performo, are, v. a.: uddanner, ad aliquid. Tertull. — perforo, avi, atum, 1, v. a.: giennemberer, dolium, Liv.; ~ navem, (være i Sønf), Cic. ap. Quintil. 8, 6, 17; ~ ac demergere trirremem, Hirt. B. Al. 25; perforat ense latus, Ovid.; berylli perforati, Plin.; men Cic. Fam. 7, 1: ex quo (cubiculo) tibi Stabianum perforasti, (rimel. har ifstet dig Iffegt derigiemmen, nemt ved at hugge Støven); — II) «overf.»: A) at tilveiebringe en Slægt; — duo limina ab animo ad oculos perforata, (i. e. facta), Cic. N. D. 3, 4; cf. id. Tusc. 1, 20; — B) «poet.»: at trænge ind derigiemmen; — radiis ubi culmina totis Perforat (sol), Stat. — not.: perque forare, (f. et perforare), Lucr. 5, 1267. — perfortiter, adv.: meget tappert, (som Ileraab), Ter. Ad. 4, 2, 28. — perforator, oris, m., [perforatio]: som giennemgraver; — ~ parietum, d. e. som gjør Indbnd for at staafe, Plaut. Pseud. 1, 2, 23; figel. ut. gen., Appul. — perforator, 3, particip. af perfordio. — perfoveo, ere, v. a.: varmer el. pleier med Omhu; — ~ aegros, Sedul.

perfractus, 3, particip. af perfringo. — perframo, ere, v. n.: at fjerne el. brufe stærkt; — Sic incitati atque alacres rostris perfrumentum Delphini, Attius. ap. Cic. N. D. 2, 35. — perfringens, tis, adj.: meget foftevig, emporium, Liv. 11, 1. — perfræto, avi, 1, v. n.,

[fretum]: at seise decesser; — classem perfrictasse, Solin.

perfrico, cū, catum, (ctum), 1, v. a.: quiter et. indigni. — ∞ caput et os unguento, Cic.; egi. ∞ corpus ex oleo, Colum.; men Suet. Tib. 60: ∞ alicui faciem pisce; perfricuisse dentes, Ovid.; — perfrictus oculis, Appul.; — dī. med. lūne: caput sinistra manu perfricans, (ligesem verti: floende sig bag Dret), Cic. Pis. 25; — II) „everf.“: ∞ frontem et. faciem et. os, (ignide dem, fer at ingen Stamredne skal vife sig, d. e. et afslæge al Stam); — quum os perfricisti, etc., Cic. Tusc. 3, 18; ligel. quum perfricit frontem, Martialis 11, 27; ligel. perfricui faciem, Plin. praef.; dī. — I) perfrictio, onis, f.: Afgniden et. Afgnidning, navnl. Gndens; — perfrictionibus mederi, Plin. 21, 69; — 2) perfrictio, onis, f., [perfrigesco]: Jærfælsse; — in loco a perfectionibus tuto, Plin.; cf. id. 20, 55 v. 87; — dī. demin. perfrictiuncula, ae, f.: siden Jærfælsse, M. Aurel. ap. Front. — perfrictus, 3, particip. af perfrico.

perfrige facio, ere, v. a., [frigeo]: gjer meget fæld; dī. cemiff „everf.“: Mibi quoque edepol iamdudum ille Syrus cor perfrigefacit, (bringer mig til at iene af Straf), Plaut. Pseud. 4, 7, 117. — perfrigero, (avi), atum, 1, v. a.: affæler, Plin. 25, 103, inc.; haec omnia ... perfrigerata, Scrib. Larg. — perfrigesco, (ixi), 3, v. n., inch. af perfrigeo: at blise fælt, at færtelse sig, Varro, Plin.; — qui perfrixit, Cels.; cf. Juvenal. 7, 191: Et si perfrixit, cantat bene. — perfrigidus, 3: meget fæld, vinum, Cels., tempestas, Cic. Verr. 4, 40.

perfringo, fregi, fractum, 3, [frango]; I) „egenl.“: A) „alm.“: giennembrøder, fenderbrøder, knulser; — perfracto saxo etc., Cic. Div. 2, 11; ∞ nucem, (hæffe), Plin.; men naves perfrigerant proras, Liv. 22, 20; — men ne ... perfrigerit Aliquid, (har brækket Alene et. Ven), Ter. Ad. 1, 1, 12, inc., (al. praefrgerit); men perfracto capite etc., Liv. 4, 28, (med Svædet et knul); — B) „bef.“: brøder derind, knær mig veldsmt Bei derigienem; — ∞ phalangem hostium, Caes., muros, Tac.; men ∞ domos, id. Hist. 4, 1, (giere Jæbrud deri); — egi. ut. acc.; vid. Liv. 21, 36: iumenta penitus perfringebant, (sant i); ligel. Plin. 5, 20: mox ubi perfrigit (Euphrates): ex trængt igienem; — II) „fig.“: A) „alm.“: at giennembrøder, færgte, tilfædsætte; — ∞ decreta senatus, Cic. Mil. 32, leges, vid. id. Catil. 1, 7; omnia cupiditate ac furore perfrigit ac prostravit, id. Cluent. 6; — B) „bef.“: a) „poet.“: trængir igienem, befæirer; — surge, et adversa impetu Perfringe solito! Senec. Herc. Fur. 1274; — b) trængir ind deri; — ∞ animos, (em Taleren), Cic. Brut. 9; — egi. ut. acc.; haec (eloquentia) modo perfringit, modo irrepit in sensus, id. Orat. 28.

perfriso, are, v. a.: river, støder, knulser, baccas myti, Colum.; — per. frivolos, 3: meget daarligh et. interfigende; — haec esse perfrivola, Vopise.

*perfructio, onis, f.: tilfædsfællende Rædsle et. Brug deraf; — ∞ summi et veri boni, Augustin.; v. — perfructio, onis, f., Siffer af frige, id.; af — perfrūor, fructus sum, 3, v. dep. (a. v. n.); I) „egenl.“: nyder fuldstændigen; a) ostēti e. abl.; — ∞ laetitia, Cic. Catil. 1, 10; cf. id. ibid. 1, 6, v. id. Brut. 2; ∞ vita modica et apta virtute, id. Leg. 1, 21; — b) sifde. e. acc.; — Omnia perfructus vitae praemia, marces? Lucr. 3, 969; hvf. pass.: ad perfructuendos voluptates, Cic.; — II) „everf.“: fulstømmet at besørge et. forrette; — mandatis perfruar ipsa patris, Ovid. Her. 11, 128, inc.

perfuga, ae, m., ligesem transfuga, (vid. Fest. p. 214, Müll.): Overløber, Defektor; — ubi pro perfuga ad eos venit, Caes. B. G. 3, 18; cf. Cic. Off. 3, 22; men Liv. 30, 43, ere perfugae rimel. de bortløbene Soldater, fugitivi de bortløbene Slaver; — II) „everf.“: sem paa en trosøs Maade hælder med Ræds-

partem, Cic. R. Am. 10; af — per. fūgio, fugi, (fugitum), 3, v. n.; I) „egenl.“: flygter derhen; A) fer at sege Beskyttelse; — ∞ ad aliquem, Liv. 2, 9; ∞ Corinthum, Nep. Dion. 5; ∞ ad tribunal, Tac. Ann. 1, 32; — II) sem Overløber; — ∞ ab aliquo ad aliquem, Caes. B. C. 3, 61; cf. Cic. Balb. 9; — II) „fig.“: at tage sin Tilflugt derif; — quum etc., perfugiant ad fati necessitatem, Gell. 6, 2; dī. — per. fūgium, 1, n.: Tilflugtssted et. Tilflugt; — vid. Caes. B. G. 4, 34; men ∞ hiemem, non avaritiae, Cic. Manil. 13; — dī. egi. Jælsse et. Bistand; in Caesars miseris perfugium, Sall. Catil. 54; cf. Cic. R. Am. 52, v. id. Cluent. 3; — egi. Udflugt et. Hæve; illo desperatione perfugio uti etc., id. Verr. 2, 41; — men in pl.: perfugia ammonae, (hævede Jærrædene sifres), id. Phil. 8, 8.

perfuleio, fulsi, 4, v. a.: at sifste et. underfifste; dī. „fig.“; — ∞ eloquio senatum, auct. Paneg. ad Pis., (al. permulcere); — per. fulgerat, (-fulgurat), impers.: at lyne stærkt, Stat. — perfunctio, onis, f., [perfungor]: Juldhyrdelse et. Juldendelse; — ab honorum perfuntione, (efer at have beskæft. i Tænkens Værespøser), Cic. d. Or. 3, 2; men ∞ laborum, (Overtagelse deraf), id. Fin. 1, 15; — perfunctorie, adv.: overfladisk et. let; — non perfunctorie: rei alvorligen, Petron. Sat. 11; af — perfunctioris, 3, [perfunctus, d. e. af gieri]; i d. sifde. Rætsfærg: overfladisk; — perfunctus, 3, particip. af perfungor.

perfundo, fudi, fustum, 3, v. a.; I) „egenl.“: A) „alm.“: a) evergyder et. begyder et. væder dermed; — ∞ fluvis pecus omne, (bæde deri), Virg.; ligel. boves hic perfunduntur, Varro; men Cic. Verr. 1, 26: aqua ferventi ... Philodamus perfunditur; — ∞ pisces olivo, Hor. Sat. 2, 1, 50; Perfusus liquidis ... odoribus, (evergydet et. fælvædet dermed), id. Od. 1, 5, 2; — ∞ aliquem lacrimis, Ovid., fletu, Liv.; — B) „bef.“: egi. a) gyder et. bæder deri; — ∞ mustum in vas, Colum.; — b) egi. em en Vædske: at evergyde edl.; — ossaque et artus Perfundit toto proruptus corpore sudor, Virg. Aen. 7, 459; navnl. em vindende Vand, vid. Plin. 31, 6: tot annuum fontiumque uberitas Italiam perfundens; — c) „poet.“: egi. em en Jætte: at væde, edl.; — ostro Perfusa vestes, Virg. Aen. 5, 112; — d) ligel. „poet.“: at udhælde et. ulykke et. ulykke decesser; — Canitum ... perfusam pulvere etc., Virg. Aen. 12, 611; cf. id. Ge. 1, 78; men scena eroco ... perfusa, Lucr. 2, 416; — II) „fig.“: A) „everf.“: a) tilflytter et. bødæffer; — ∞ pedes amictu, Martialis 7, 33; men ∞ lecta auro, (færgsede), Senec.; perfusa coloribus, (smulter), Lucr.; hvf. Ovid. Fast. 1, 303, „alleg.“: perfusae gloria furo, (epsmulter); — b) flygter eg ligesem evergyder dermed; — cubiculum hieme plurimo sole perfunditur, Plin. Ep. 5, 6; men „alleg.“: Aeterno corpus perfusum frigore leti, Lucr. 4, 922; cf. Cic. Fin. 2, 31: sensus dulcedine omni quasi perfusi; — B) „ment.“: a) evervæder et. flygter dermed; — ad perfundendum animum tamquam illiquelactae voluptates, Cic. Tusc. 1, 9; cf. id. Fin. 2, 3; men qui me horrore perfudit! id. Att. 8, 6; ligel. ∞ aliquam gaudium, Liv., timore, id.; — men Cic. R. Am. 29: nos iudicio perfundere, (evervæde et. færvæde); — b) ligesem væder blet utempaa; dī. bererer et. befænder alene let et. overfladisk; — non illa (studia), quibus perfundi satis est, sed haec, quibus tingendus est animus, Senec. Ep. 36; cf. ibid. 110.

perfungor, functus sum, 3, v. dep. (a. v. n.); I) „egenl.“: forrefter et. forvælder noget gæste; a) ostēti e. abl.; — ∞ munere quodam necessitatis et gravi opere, Cic. d. Senect. 21; ∞ honoribus et reipublicae numeribus, id. d. Or. 1, 45; — b) sifde. egi. e. acc.: opera quaestoria perfunctus, Fronto; — II) „everf.“: at udhælde et. evervæde; a) e. abl.; — ∞ laboribus, Cic., periculis, id., molestia, id.; fato perfuncti, (de Afbøde), Liv. 9, 1; ligel. vita perfunctus, Lucr.; — b) e. acc.; —

timorem illum perfuncti, Appul.; hys. pass.: memoria perfuncti periculi, Cic. Sect. 4.; — c) absol. cl. ut. Casus; — vid. Cic. Cluent. 31: se jam perfunctos esse, (at der ikke var for dem mere at giere); — not.: perfunctae sues a febri, Varro, inc.; — B) at nyde; — illam omnibus bonis prope perfunctam esse, Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; epulis perfuncta, Ovid. A. A. 2, 227.
 per.fu.ro, ere, (v. n. v. a.), (poet. Drd); 1) „alm.“: at fare raskede affied; — incensum et ipse Perfurit, Virg. Aen. 9, 342; men om Stormen, Lucr. 1, 276; — II) c. acc.: at giennemtræde, at fare stormende derigjennem el. drevet; — Eoasque domos flagrante triumpho Perfuris, Stat. Theb. 1, 388.

per.fu.sio, onis, f.; [perfundo]: Overgydelse; — ∞ corporis ex aqua gelida, (Bading deri), Cels.; sine perfusione (hordei: uden at det bliver vædet), Plin. 18, 14; — egf. in pl.: ∞ malarum, (ceres Overstrynging), id. 23, 82. — perfusio, adv., men alene „fig.“: oversladt, udelagtig, dicere, Digest.; af — perfusorius, 3, [perfundo]: som vater blot udenpaa; df. „overf.“; alene oversladt, voluptas, Senec. Ep. 83; — df. ∞ assertiones: de ved Lovtrakterier opstaaede og sorte Processer om Giennemtræden over Slaver, Suet. Dom. 8. — perfusus, 3, part.icip. af perfundo.

Pergāma, orum, n., pl. af 2. Pergamum. — Pergamēus, 3, f. ind. 1. Pergamum. — Pergameus, 3, f. ind. 2. Pergamum, egf. ind. 1. Pergamum. — 1. Pergamum, i, n., v. Pergamus (-os), i, f., Περγαμόν, (-os), [rimel. besl. m. d. celtiske Perg, Berg, i. e. mons, arx]: By i Mysien ikke langt fra Steden Calcus, berømt af dens Konger: Eumenes, Attalus, osv.; egf. af Opfindelsen af det derefter benævnte Pergament, Plin., Liv.; — B) df. 1) Pergamēus, 3, naves, Nep., civitas, Cic., ager, Liv.; ∞ charta, Isid.: Pergament, vid. Plin. 13, 21; — lb) df. subst.; a) Pergamēna, ae, f.: Egenen om Pergamum, Plin. 5, 33; — b) Pergamēni, orum, m.: Indvaanerne af Byen P., Cic., Nep.; — 2) Pergameus, 3, deus, Martial. 9, 17, i. e. Aesculapius, (som her særlig blev dyrket). — 2. Pergamum, i, n., Senec. Agam., v. Pergamus, (-os), i, f., id. Troad., oftest in pl.: Pergama, orum, n.: Bergen i Troja; df. egf. „poet.“: Byen Troja; — vid. Virg. Aen. 2, 177, v. Ovid. Met. 12, 591; — men Lavinia Pergama, Sil. 13, 61, (i. e. Lavinium, som anlagt af Trojanerne Hencas); — B) df. Pergamēus, 3: trojanst., arees, Virg.; cf. id. Aen. 5, 744; men Pergamea vates, Propert. 4, 1, 51, i. e. Cassandra; — b) flet. c. „poet.“ egf. romerst., (serdi Romerne nedledte deres Herkomst fra Troja); — Sanguine Pergameo, Sil. 1, 47, (i. e. Romano).

per.gau.dēo, ere, v. n.: glæder mig meget derved, m. acc. c. inf., Cic. Qu. Fr. 3, 1. — per.glis.co, ere, v. n., om en Pøne: at blive fuldstændt fed, Colum. — per.gu.nus, 3: meget lystig deri; — pergnari locorum, Sall. frgm. ap. Non, inc.; figel. c. gen., Appul.

pergo, perrexī, perrectum, 3, v. a. v. n., [per, rego]; 1) act.: fortsætter (navnl. en Bevægelse), bliver ved dermed; a) c. acc.: — pergam, quo coepi, hoc iter, Ter. Heeyr. 1, 2, 119; figel. ∞ iter, Sall. Jug. 79; — b) oftere c. inf.; — itaque ad eum ire perreximus, Cic. Acad. 1, 1; cf. Lucr. 1, 931; men Plaut. Pseud. 5, 1, 4: Pergitū? pergere? egf. fan hidføres: obsonatum pergam, id. Mil. gl. 3, 1, 151; — B) „bef.“: egf.: driver ibriggen derpaa; — prospere cessura, quae pergerent, si etc., Tac. Ann. 1, 28; — II) neutr.; A) „egenl.“: gaader el. femmer; — horsum pergunt, Terent.; cur non eadem via pergeret, Cic. Div. 2, 54; ∞ in Macedoniam ad aliquem, id. Plane. 11; ∞ domum, Sall., adversum hostes, id., ad castra, Caes., obvium alicui, auct. ad Her.; — „poet.“ egf. m. Tingsubject; saaf. om Lynet, Lucr. 6, 323; — egf. impers.; ad

plebem pergitur, Caecil. ap. Non.; — B) df. „overf.“: gaader el. begynder mig dertil (med Hensyn paa en Virtsfemmer); — pergamus ergo ad reliqua, Cic. Brut. 13; cf. id. Tusc. 3, 5; — 2) „bef.“: fortsætter el. gaader videre i Talem; — pergam atque insequar, Cic. Verr. 3, 20; cf. id. Brut. 47; figel. si perzis, Liv. 2, 40; — b) „poet.“: egf. begynder derpaa; — Pergite, Pierides, Virg. Ecl. 6, 13.

per.gracilis, e: meget tynd el. spæd, caulis, Plin. — per.graecor., ari, v. dep. n.: aldeles at leve el. føire paa Grækenes Vis, Plant. Most. 1, 1, 21, v. Titin. ap. Fest. — per.grandesc.o, ere, v. n. inch.; om Barterne: at blive meget siere, Attius ap. Non. — per.grandis, e: meget siert, gemma, Cic. Verr. 4, 27; ∞ lucrum, Plaut.; men pergrandis natu: meget gammel, Liv. 29, 29. — per.graphicus, 3: meget istig, sycophanta, Plant. Trin. 3, 2, 15.

per.gratus, 3: meget behagelig, litterae, Cic.; pergratum mihi feceris, si etc., id. Lael. 20; men m. fortænkende Tænkis; per mihi, per, inquam, gratum feceris, id. Att. 1, 20. — per.gravis, e: meget vægtig el. vigtig, af megen Betydning; — Levia sunt, quae tu pergravia esse in animum induxisti tuum, Ter. Heeyr. 3, 1, 12; testes pergraves, Cic.; ∞ oratio, id.; df.: — pergraviter, adv.: meget håardt; — ∞ illum esse offensum, Cic. Att. 1, 10; cf. id. d. Or. 1, 53.

per.gula, ae, f., [fermet af pergo, ligesom tegula af tego]; 1) „alm.“: a) etflags Stur el. Bød, som tilføies Huset's Ildstede, navnlt. til Søndel, Digest., til Ildstilling af Materier, vid. Plin. 35, 36; — b) rimel. egf. etflags Tilbygning el. Oustværelse i Huset's øvre Del; hys. Plin. 21, 6: e pergula in forum prospexisse; — df. rimel. egf.: en Astronom's Observatorium, Suet. Aug. 91; — egf. el. Stoleværelse el. en Stole, id. Gramm. 18; cf. Juvenal. 11, 137; — 2) „bef.“: egf. (som Tilbygning el. af Figheden dermed); a) liden el. ringe Hytte; — in pergula natus: non aedes somniat, Petron.; — egf. Kippe el. Bered, Plaut. Pseud. 1, 2, 79; — b) en af Surranter formet Løbhytte; — una vitis ∞ umbrosis pergulis opacat etc., Plin. 11, 3; pergulae vitium generosarum, Colum.; — vites pergulanæ, (saadanne Vinstokke), id. 3, 2. — per.gulanus, 3; f. ind. frgd. extr. — Pergus, i, m.: En ved Enna paa Sicilien; vid. Ovid. Met. 5, 386.

per.haurio, si, stum, 4, v. a.: uddrifter el. udtømmer, calicem, Appul.; — not.: Plaut. Mil. gl. 1, 1, 31, læses egf. auribus Perhaurienda sunt, (f. Peraudienda); — perhaustus, 3, part. af perhaurio.

per.hibeo, ui, tum, 2, v. a., [habeo]; 1) „alm.“: holder hen dertil, anbringer derpaa, tildelel el. pter el. beviser, ord.; — ∞ rei publicae operam fortem et strenuam, Cato ap. Gell. 3, 7; men ∞ alicui locum apud se, Plaut. Merc. 3, 1, 46, inc., (al. perhibere); ∞ exemplum magnanimitatis, (fremstille), Plin., ∞ testimonium, (afslægge), Varro; men Cic. Att. 1, 1: quem Caecilius suo nomine perhiberet, (fremstille el. led møde); — cui (generi salis) palma ∞ perhibetur, Plin. 31, 39; cf. id. 18, 25: cui tritico praecipua salubritas perhibita est; — II) forebringer, yttre, figer; egf. nævner el. emtaler; — ut perhibetis: som 3 fige el. paafaae, Cic. Lig. 8; figel. ut Graji perhibent, Virg. Aen. 8, 135; men pocta ap. Cic. Div. 2, 5: Bene qui conficiet, vatem hunc perhibebo optimum; — men pass.; sane ego me nolo fortem perhiberi virum, Plaut. ap. Gell. 7, 7; si vos vultis perhiberi probos, Ter. Ad. 3, 4, 59; nec minus est Spartiates Agesilaus ille perhibendus, qui etc., Cic. Fam. 5, 12; cf. id. Tusc. 1, 12. — per.hibitus, 3, part. af frgd.

per.hiemo, are, v. n.: at overvintre; — ∞ sulcos vacuos, Colum. — per.hilum, adv.: meget liden, Lucr. 6, 775. — per.honestus, 3: meget hæderlig; — ∞ viri, Arnob.; — per.honorifice, adv.: paa en

meget hadrende Maade, (vivere cum aliquo), Cic. Att. 14, 12; af — *perhonorificus*, 3; 1) en Begreber: meget bærdelig el. ærefuld, som gløer nogen Værelse; — *consulatio forensis*, Cic. Att. 2, 18; — II) men om Personer: som beviser nogen stor Værelse; — *perhonorificus* in me tuit, id. ibd. 1, 13.

perhorreo, ere, v. a.: at gysse el. ængstede derfor, Jul. Val. Res. g. Al. M. — *perhorresco*, horruī, 3, v. inch. n. e. a.; I) neut.: at gysse el. skæppe el. gysse; — latente perhorruī acquor, Ovid. Met. 6, 701; cf. ibd. 13, 877; — men *in corpore toto*, Cic. Div. in. Caecl. 13; egf. *recordatione rei alienius*, id. Pis. 20; — II) act. el. e. acc.: at gysse el. forfærdede derover; — hanc tu tantam religionem... non perhorrescis? Cic. Verr. 4, 35; cf. id. Catil. 1, 6. — *perhorridus*, 3: adfærdet slyv el. ubevogelig; — *stagna perhorrida situ*, Liv. 22, 16. — *perhumaniter*, adv.: meget artig el. venlig, scribere ad aliquem, Cic. Fam. 7, 8; af — *perhumanus*, 3: meget religiøs el. venlig el. velvillig; — *sermo*, Cic. Qu. Fr. 2, 6. epistola, id.

periambus, i, m., efter Quintil. 9, 4, 80: en Begrebelse paa Versføddens pyrrhichius. — *Periander*, dri, m., *Ἡερίανδρος*: Søn af Cypselos og Konge i Corinthen, var en af de syv Vise, vid. Gell. 16, 19, e. Anson. — *peribætos*, i, m., *περίβατος*, (udstregen el. adbraabt el. berømt); faal. faldes el. kundskabt af Praxiteles, der fremstillede en Sæter, vid. Plin. 34, 19. — *pericarpum*, i, n., *περίκαρπον*: etflags Jvælskært, Plin. 25, 82. — *perichyte*, es, f., *περίχυτη*, (Omhyllning): etflags Hægtetæppe, Cod. Just. — *Pericles*, is o. i, m., *Περικλῆς*: berømt Taler og Statsmand i Athenen, Discipel af Anaxagoras; — vid. Cic. d. Rep. 1, 16, id. Brut. 15, e. id. d. Or. 3, 34.

periclitabundus, 3: som forfølger el. prøver noget; a) e. acc.; — *periclitabunda aciem sagittae*, Appul.; — b) e. gen.; — *jam sui periclitabunda*, id.; o. — *periclitatio*, onis, f.: Prøve el. forfølge; — *herbarum... utilitates longinqui temporis usu et periclitatione percipimus*, Cic. N. D. 2, 61; — [figd.].

periclitator, atus, sum, i, v. dep. a. e. n., [periculum]; I) act.: forfølger, prøver, sætter paa Prøve; — *periclitatus animum summum*, Quid facies, Plant. Amph. 3, 2, 33; in proclis belli fortunam tentare et periclitari, Cic. Verr. 5, 50; — *omnia*, id. Quint. 31; *periclitandae vires ingenii*, id. d. Or. 1, 31; — ligel. pass.: *periclitatis moribus amicorum*, Cic. Laet. 17; — B) „bes.“: bringer i Fare; hys. pass.: non est saepius in uno homine salus summa rei publicae periclitanda, id. Catil. 1, 5; — II) neut.; A) „alm.“: forfølger, prøver; — *in quotidianis proclis*, quid etc., Caes. B. G. 2, 8; cf. Cic. Off. 3, 18: *periclitemur... in iis quidem exemplis*, etc.; — b) prægnant egf.: erfarede, prøvede; — *sed proclis et periclitando tuti sunt*, Tac. Germ. 40; — B) „bes.“: er i Fare, trues af en Fare; — *ut potius Gallorum vita... periclitaretur*, Caes. B. G. 6, 33; — b) egf. m. de, el. e. abl., el. e. gen.: — *ne de summa imperii sui populus R. periclitetur*, Aug. ap. Suet. Tib. 21; — *in fama ingenii*, Liv. 40, 15; — *capite*, Martial. 6, 25, egf. *capitis*, Appul.: være anfægtet i en Livsfag; — *veneno*, Justin., paralyti, Plin.; — c) egf. e. inf.; — *vox... summa rumpi periclitatur*, Quintil. 11, 3, 42; *quae periclitantur scari*, Plin. 26, 69; — 2) „overf.“: — *ut res proponatur, verba non periclitentur*, (ikke blivde udsatte for at misforstås), Quintil. 7, 3, 17.

periclymenus, (-os), i, m., *περίκλυμενος*: etflags ranter Plante, vid. Plin. 27, 94, germ. Geißblatt; egf. clymenus. — 2) *Periclymenus*, (-os), i, m., *Ἡερίκλυμενος*: en Søn af Kleus og Brøder af Nestor; vid. Ovid. Met. 12, 556, figd. — *pericope*, es, f., *περίκοπη*: Afstnit el. Stykke af et Vælt, Hieronym. — *periculatus* sum, (f. periclitatus sum): har forføgt, Cato ap. Fest. p. 212, (Müll.). — *periculose*,

adv.: med Fare; — *in aegrotans*, Cic.; cf. id. Phil. 7, 3; men Sall. Jug. 8: *in a paucis emitur*, quod multum est; — *compar.*, *in navigare*, Hirt.; *superl.*, *in facere aliquid*, Senec.; af — *periculosus*, 3, [periculum]: farlig, farefuld, forbunden med Fare; — *in et lubrica consuetudo assentendi*, Cic. Acad. 2, 21; *in bellum*, id., *vultus*, id.; *in et infestum iter*, id. Phil. 12, 10; — *egf. e. dat.*, *periculosum populo R. videbat*, m. acc. e. inf., Caes. B. G. 1, 33; — *compar.*, *in inimicitiae etc.*, Tac. Germ. 21; *superl.*, *in amicus*, Liv.; men Cic. Phil. 7, 3: *periculosissimum locum sum silentio praerectus*; men aliter fuisset in nosmet ipsos paene periculosi, id. Att. 13, 27.

periculum, (ctr. periculum), i, n., [besf. m. peritus af inus. perior: erfarer, fædd. exterior]; oprd. Erfaring; Scitumst, periculum ex aliis facere, tibi quid ex usu siet, (at lære af Andres Skade, hvad osv.), Ter. Heaut. 1, 2, 36; df. I) „egenl.“: forføgt el. Prøve; — *fac periculum in litteris*, (prev ham deri), Ter. Eun. 3, 2, 23; cf. Cic. Div. in Caecl. 8: *qua in re tute tui periculum fecisti*, (hvær har du prøvet dine egne Skæfter)? men id. Verr. Act. 1, 12: *Siculus velle meae fidei diligentiaeque periculum facere*; cf. Ter. Heeyr. 5, 1, 40: *qualis sim amicus... periculum facias*; — II) „overf.“: A) „concret.“: forføgt, Prøveslykke el. Prøve, (navn. af et Tristit el. Digt); — faal. Cic. Leg. 1, 1: *in isto periculo etc.*, (i Digtet om Marius); — B) den med et forføgt forbundene Fare el. Risiko; df. „alm.“: Fare el. Risiko; — *facere periculum summae rerum*, (være et Hovedslag), Liv. 6, 22; ligel. *universo periculo summam rerum committere*, id. 22, 12; cf. Cic. Manil. 5; *periculum capitis adire*, id.; *pericula subire pro amico*, id.; egf. *in suscipere el. ingredi*, id., *summere*, Tac., (udsætte sig for Fare); *in alicui collare el. intendere el. facessere*, Cic., egf. *facere*, Sall., Tac., (paaføre nogen Fare); ligel. *aliquem in periculum arcessere*, Cic., *includere*, id.; — *periculum incidere*, (geraadde i Fare), Nep. Att. 10, inc., (al. in perie. incid.); *in periculo esse el. versari*, Cic., (være i Fare); ligel. *esse periculo* (f. in periculo), Nep. Dion. 2 o. Cic. Fam. 1, 15; men Atticus ap. Cic. Att. 9, 10: *summo enim periculo facies*, (i. e. cum summo periculo, med storste Fare); cf. Cic. Mur. 13; — *ex periculo eripere el. extrahere*, (udrive deraf), id.; a periculo prohibere, id.; — *periculum est m. figd. ne: det er at befrygte el. der er Fare for*, at osv., Cic., Nep.; men cemiß: *Nullum est periculum*, te etc., (det har ingen Fare), Plant. Rnd. 1, 2, 56; men Ter. Andr. 5, 2, 26: *Ostendam, quid herum sit periculi fallere*, (hvad Fare der er ved); men id. Heaut. 3, 1, 6: *Quum illi periculi nihil ex indicio siet*, (da han intet har at frygte deraf); cf. Cic. Verr. 5, 41: *a securi negat ei periculum esse*; — *meo tuo... periculo*: paa mit el. dit Ansvar el. Tilsvær; *navem sumpto periculoque suo armatam etc.*, Cic. Verr. 5, 29; *rem illam suo periculo esse*, (han var ansvarlig derfor), id. Att. 6, 1; ligel. *Crede audacter meo periculo*, (imod min Cautiøn), Plant. Pœn. 4, 2, 56; ligel. *rem periculi sui facere*, (paaføre sig Ansvar), Digest.; cf. Ter. Andr. 3, 1, 22: *Nunc huius periculi sit*, (nu gaaer det ud over ham selv); — bb) df. egf.; a) farlig Prøve el. Anfægt; — *meus labor in privatorum periculis etc.*, Cic. Manil. 1; ligel. *hunc non solum in periculis non defendit, sed etiam prodidit*, Nep. Phoc. 2; — b) Demfødselsfædet; — *ut in periculo suo inscriberent*, Nep. Epam. 8; cf. Cic. Verr. 3, 79: *tabulae publicae periculaque magistratum etc.*; — c) farlig Sygdom; — *in acutis periculis*, Plin. 23, 29; — d) Jordærfælle el. Undergang (ved Jordfælle etc.), Arnob.; — *not.*: periculum, ctr. f. periculum, Terent., Lucr.

periculōnēus, 3: meget skiftet el. begyem deril; e. dat. el. m. ad; — *in locus castris*, Caes.; cf. Tac. Ann. 1, 12; — *in gens ad furta belli*, Sall. frgm. ap. Non. — *periegesis*, is, f., *περιήγησις*: forføgt el. at føre omfiring, navn.

is, f., *περιφρασις*: et Dred Omfkrivning ved flere; — periphrases, elocutiones, etc., Suet. Gramm. 4; cf. Quintil. 8, 3, 53, v. Gell. 3, 1; — (bes Quintil. ogf. circuitus eloquendi, ogf. circumlocutio).

peripulus, i, m., *περίπυλος*: Omfæling: „overf.“: Beskrivelse af de omfælede Kyfer; vid. Plin. 7, 19; Xenophon in Periplo etc. — *peripneumonia*, æ, f., *περίπνευμονία*: Lungeset, Coel. Aur.; — *df. peripneumonicus*, 3, Plin., (men urigtigen: *peripl.*, Veget.), v. *peripneumoniae*, 3, Theod. Prisc.: som ligger deraf. — *peripsema*, atis, n., *περίψημα*: det Afstrabede cf. Aiguëne; *df. Afald* cf. Smudsigbed, Tertull. — *peripteros*, on, *περίπτερος*: helt omgivet med Søiler; — ∞ *aedes*, Vitruv.: et med Søiler omgivet Tempel.

periratus, 3; meget vred, alieni, Plant.; sigel. erant nobis *perirati*, Cic. Fam. 9, 6. — *periscelis*, idis, f., *περίσκελις*: Baand om Benet, Anabaand, Strompebaand, Hor. Ep. 1, 17, 56; — ogf. *periscellum*, i, n., Tertull. — *perissochorea*, æ, f., *περίσσοχόρεια*: en dertil foiet Skent cf. Gæve, Cod. Theod. — *perissologia*, æ, f., *περίσσολογία*: det Overflodige i Tale; vid. Serv. ad Virg. Aen. 1, 658. — *perisson*, i, n., *περίσσω*, (det overflodige): en Benævneise paa Planten strychnion, Plin. 21, 105.

peristasis, is, f., *περίστασις*, declamationis, Petron. Sat. 48: Talsens Indbøds cf. Thema. — *peristerion*, onis, m., *περίστεριον*: Ducurt (cf. Zernurt), Plin. 25, 59; — ogf. *peristereos*, i, f., ibd. 78. — *peristroma*, atis, n., *περίστρομα*: fofbart Tæppe til Bedækning: — *peristromata* Babylonia, Plaut., conchyliata, Cic. Phil. 2, 27, (hver abl. *peristromatis*). — *peristrophe*, es, f., *περίστροφή*: Benden cf. at vende omkring; *df. fig.*: at vende Modstanderens Bæis imod ham selv, Capella. — *peristylum*, i, n., *περίστυλον*: en fri med Søiler omgivet Plads, Vitruv.; — ogf. *peristylum*, i, n., *περίστυλον*, Varr. R. R. 3, 5, hver ∞ tectum tegulis; cf. Pseud. Cic. p. Domo 44.

perite, adv. af *peritus*: tyndigen, med Erfaring og Indsigt; — ∞ dicere, vid. Cic. d. Or. 2, 2; satis callide et *perite* versari in re, ibd. 1, 11; cf. ibd. 2, 19; — compar., aut aequae fieri, aut *peritius*, Senec. Ep. 90; superl., ∞ *ventidare*, Cic. Verr. 2, 54, legere, Plin. Ep. 3, 15. — *Perithous*, i, m., f. und. *Perithous*.

peritia, æ, f., [*peritus*]: Erfaring, den ved Erfaring erhvervede Kundskab; — a) c. gen.; ∞ *locorum*, Sall. Jug. 46, futurorum, Suet. Tib. 67; ∞ *castra metandi*, Plin.; — b) absol.; *peritia* et arte praestantes etc., Tac. Hist. 4, 30. — *perito*, are, v. n., intens. af *perco*: omfemmer, Lucr. 3, 710. — *peritōnaeum*, (-eum), i, n., *περίτωναίον* (-ιον): Tarmhinden; efter Coel. Aur.: membrana major, quae omnia intestina continet; *df. peritonaeos*, on, *περίτωναίος*: hørende til Tarmhinden, membrana, Coel. Aur.

peritus, 3, [af inus. *perior*, hvi. ogf. *periculum* v. *exporior*]; *I* „egenl.“; *A*): som har erhvervet sig Erfaring, erfaren, dygtig, vdf.; — a) absol.; — mihi jam nihil novi Offerri potest, quin sim *peritus*, Plaut. Pers. 2, 3, 18; cf. Cic. d. Or. 1, 23; sigel. Hor. Ep. 2, 2, 213: Vivere si recte nescis, decede *peritis*; cf. id. Od. 2, 20, 19; — sigel. in superl., *peritissimi* atque exercitissimum duces, Caes. B. C. 3, 70; cf. Cic. d. Or. 1, 15; — b) c. gen., ogf. c. abl.; — sapiens homo et multarum rerum *peritus*, Cic.; *periti* earum regionum, Caes.; cf. Liv. 1, 34; men *peritores* rei militaris, id. 3, 61; cf. Plin. Ep. 2, 11; — quis Balbo ingenio prudentior, jure *peritior*? Cic. Cluent. 38; *peritus bello*, Vell. 2, 29; — men alene fild. o. poet. c. acc.: Arma virumque docens, arma virumque *peritus*, etc., Auson. Epigr. 129; — c) m. ad, cf. m. in c. abl., cf. m. de; — vir... ad usum et disciplinam (belli) *peritus*, Cic. Font. 15; — Sive in

amore rudis, sive *peritus* eris, Propert. 2, 25, 82; — qui de agricultura peritissimus existimatur, Varr. R. R. 1, 2; — B) c. infin. cf. m. *Objectsfæm.*; — soli cantare *periti* Arcades, Virg. Ecl. 10, 32; *peritus* obsequi, etc., Tac. Agric. 8; cf. Pers. 2, 31; men Flor. 3, 1: rex (Jugurtha) *peritus*, fortius adversus Romanos anrum esse, quam ferrum, etc.; — *H*) „overf.“ om Begreber: forhindig cf. lærrig; — Suescat *peritis* fabulis Simul joci et discere, Auson. Epist. 16.

perixyomenos, i, m., *περίξυμενος*, (som af guder sig cf. som tørrer sig i Vædet): Villedslotte af Kunstneren Antignotus, Plin. 34, 19. — *perjero*, are, f. und. *pejero*. — *perjucunde*, adv.: meget begæglig, alieui, Cic.; ogf. m. *Imperf.*: id mihi *pergratum* perque jucundum (se. est), id. Qu. Fr. 3, 1, 4; — ogf. absol.; ∞ *disputatio*, id. d. Or. 2, 7. — *perjuratricula*, æ, f., dem., [*perjuro*]: liden Mened; in pl.: ∞ *parasiticae*, Plaut. Stich. 1, 3, 76. — *perjurious*, 3; som forsværger sig, menderst, Plaut. Truc. 1, 2, 52; af — *perjurium*, i, n., [*perjurus*]: falsk Ed cf. Mened; — *perjuri* poena divina exitum, humana dedecus, Cic. Leg. 2, 9; cf. id. Off. 3, 29; *perjuras* merito *perjuria* fallunt, Ovid. A. A. 1, 657; cf. id. Fast. 5, 681; Ablue praeteriti *perjuria* temporis, inquit; — *H*) „overf.“ o. ceneret: *perjuria* Graja, f. *perjuri* Graeci, Sil. 17, 430.

perjuro, avi. atum, 1, v. n. (v. a.), ligesom *pejero*: forvæger falsk, bryder min Ed; vid. Cic. Off. 3, 29, v. Hor. Sat. 2, 3, 127; — „poet.“, ogf. in pass.: *perjuratos* deos etc., (ved hvile man har svoret falsk), Ovid. Am. 3, 11, 22; — *H*) „omiff overf.“: at lyve cf. digte; — *Perge*, optime hercle *perjuras*, Plaut. Poen. a. 2, v. 34. — *perjurus*, 3, [jus]: som forvæger falsk, menderst; — at quid interest inter *perjurum* et *mendacem*? Cic. R. Com. 16; — *H*) oftest „overf.“: trolos, betragterst; — ∞ Troja, Virg. Aen. 5, 811; ∞ fides, Hor. Od. 3, 24, 59; — compar., *Perjuriorem* hoc hominem si quis viderit, Aut etc., Plaut. Mil. gl. 1, 1, 21; v. ∞ *leno*, Cic. R. Com. 7.

perlabor, psus sum, 3, v. dep. n. v. a.: umærfeligen at komme cf. glide cf. trænge sig derigennem cf. drøber cf. drøben; — per nostras acies *perlaborit* (aër), Lucr. 4, 249; — ogf. c. acc.; Atque rotis summas levibus *perlaborit* undas, (om Savguden Neptun), Virg. Aen. 1, 147; — apud Graecos, indeque *perlapsus* ad nos, et usque ad Oceanum, Hercules etc., Cic. Tusc. 1, 12; cf. Virg. Aen. 7, 616. — *perlaetus*, 3; meget glad; — *supplicatio perlaeta* fuit, Liv. 10, 21. — *perlapsus*, 3, partic. af *perlabor*.

perlato, adv.: meget vidt, vidt og bredt; — ∞ *patere* (id verbum), Cic. d. Or. 2, 4. — *perlato*, latui, 2, v. n.: veeblive at være stult cf. forborgen; hvi. Ovid. A. A. 3, 416, (om Danae): Inque sua turri *perlatusset* ausus. — **perlatio*, onis, f., (eftercl. Dred); *I*): Hensuren cf. Dversoren dertil, Hyg. Astron. 1, praef.; — *H*) Ibeholdenbed, malorum, Lactant.; v. o. — *perlator*, oris, m., (eftercl. Dred): Dverbringer, litterarum, Symmach.; — *df. fem. perlatrix*, icis; — ∞ litterae querelarum, Ennod.; — [*perfero*]. — *perlatus*, 3, partic. af *perfero*. — *perlaudabilis*, e: meget rosgærlig, forma, Diet. Cret. — *perlavo*, are, v. a.: fuldfommet at vasse cf. rense, Tertull. — *perlaxo*, are, v. a.: stærkt at udvide cf. slappe, Apic. — *perlecebra* (pell.), æ, f., [*pellitio*]: Voffelse, forførfelse; — eunt, eccas tandem! *probi perlecebrae* et *persuastices*, Plaut. Bacch. 5, 2, 47. — *perfectio*, onis, f., f. und. *pellectio*. — *perfectus*, 3, partic. af — *perlego*, lægi, lectum, 3, v. a.; *I*) „adm.“ v. „poet.“: giennemgaaet cf. betragter noiagtigen; — *quin prote-nus omnia Perlegerent oculis*, ni etc., Virg. Aen. 6,

33; *Perlege dispositas generosa per atria ceras*, Ovid. *Fast.* 1, 591; — II) „bef.“: giennemlæser; — libet perlegere has (sc. tabellas), *Plant. Bacch.* 4, 9, 62; cf. *Cic. Div.* 1, 5; men libri perlegendi, *Plin.*; men absol., *Plaut. l. c.* 101: sine perlegam; — B) oplæser *cl. reciterer*; — ∞ leges, *Plaut. Asin.* 4, 1, 2; ∞ senatum, (*oplæse* Senato: rernes Ræne), *Liv.* 38, 28; ∞ historiam, *Snet. Claud.* 11.

per.lēpide, adv.: meget artigen, narrare, *Plaut. Cas.* 5, 2, 46. — *per.lēvis*, e: meget let *cl. ubetydlig*; — ∞ momento fortunæ etc., *Cic. Agr.* 2, 20; — *df.* adv. *per.lēviter*, commotus, *Cic.*; cf. *id. Tusc.* 3, 25.

perlibens, tis, f. und. *perlibet*; *df.* — *perlibenter*: meget gierne, med stor Jernviesle, videre aliquem, *Cic.*, loqui cum aliquo, *id.* — *perliberalis*, e: af meget godt Udsende, *cl. af meget god Opdragelse*, *Ter. Hec.* 4, 5, 21; *df.* — *perliberaliter*, adv.: meget velvilligen *cl. forfæmmente*, (*loqui cum aliquo*), *Cic. Att.* 10, 4; — *egf.* meget gavmilet *cl. erfindtlig*; ∞ ut ageretur etc., *id. R. Am.* 37. — *perlibet* (-lūbet), ere, v. impers.: det behager faare, man (jeg, du) vil meget gierne; — *perlubet* hunc hominem colloqui, *Plaut.*; cf. *id. Rud.* 2, 3, 23; — b) *df. partic. perlibens*, (lubens), tis: sem gior *cl. seer* meget gierne; — *ausculto perlubens*, *Plaut.*; me perlubente: til min siore Jernviesle, *Cic. Qu. Fr.* 2, 6. — *perlibratio*, onis, f.: Afveining, aquae, *Vitruv.* d. c. 8, 12, 1; *df.* — *perlibro*, avi, atum 1, v. a.: bringer i Ligevægt, gior lige, udmaaler, maria, *Senec.*; planities non perlubrata, sed exigue prona, (isfe horizontal), *Colum.*; — II) „poet. overf.“: lige: som veiente at slynge *cl. fæste*; — ∞ hastam, *Sil.*, jaculum a tergo ad ossa, *id.*, bipennem frontis, *id.*

perlicio, f. und. *perlicio*. — *perlino*, are, v. a.: opred. at udslæ; *df.* „overf.“: at giere klar *cl. tydelig*; — ∞ speciem oculorum, (*com Lutin*), *Vitruv.* — *perlino*, ire, v. a.: Biform af flgd., *Colum.* 9, 12, inc. — *perlino*, (levi), litum, 3: overfmorer helt *cl. ganske*, aliquid pice, *Colum.*; totum melie perlitum, *Appul.*; — men *Cic. R. Am.* 32: crudelitate sanguinis perlitus, inc. *vid. Mady. Opuse.* 1, p. 127. — *perlíquidus*, 3: meget flydende *cl. tynd*, *Cels.*

perlitteratus, 3, f. und. *perlitteratus*. — *perlito*, avi, atum 1, v. a. v. n.; I) act.: at forrette *cl. fulsthyrde* et Offer; *df.* ved Offer at erhelde et tydeligt Varfel; — si hae res divinae... rite perlittatae essent, *Valer. Ant. ap. Gell.* 1, 7; *df.* *Liv.* 7, 8: diu non perlittatum teneatur dictatore, ne etc., (*Offering uten helldigt Varfel*); — II) neutr.: vedblive at offere inderl et helldigt Varfel, *hyp. Liv.* 41, 15: se... tribus bubus perlittasse negavit; cf. *ibid.*: Salutiperlittasse negant, *egf. ibd.* 14; — men *id.* 36, 1, impers.: primis hostiis perlittatum est. — *perlitteratus*, 3: meget lærd, homo, *Cic. ap. Hieronym.* — *perlitus*, 3, partic. af *perlino*.

perlonge, adv. af *perlongus*: meget langt, *Ter. Eun.* 1, 5, 61. — *perlonginquus*, 3: meget langvarig; — jam pol id quidem esse haud perlonginquum, *Plant. Bacch.* 5, 2, 77. — *perlongus*, 3: meget lang; — perlonga et non satis tuta via, *Cic. Att.* 5, 20; — II) „overf.“: meget langvarig; — *perlongum*st, si etc., *Plaut. Trin.* 3, 3, 17.

perlubens, *perlubenter*, *perlubet*, f. und. *perlibens*, etc. — *perluceo*, ere, f. und. *pelluceo*. — *perluetuosus*, 3: meget fergelig, lunus, *Cic. Qu. Fr.* 3, 8. — *perludo*, ere, v. a., circum, (*legende at drage derover*, at lege derpaa), *Manil.* 5, 79, inc., (*al. pracludere*). — *perlumino*, are, v. a.: stærkt at belyse *cl. oplyse*; — ∞ carnem caecam, *Tertull.*

perlūo, (pelluo, Fronto), ūi, utum, 3, v. a.: at udbasse *cl. udsæse*; — ∞ vasa aqua, *Colum.*, manus undā, *Ovid. Fast.* 5, 435; — *df. medial*: perlui: at bade sig, *Hor. Ep.* 1, 15, 4, v. *Caes. B. G.* 6, 21; — men perlutus sudore, (*cræppende af Sved*), *Appul.* —

perlusorius, 3, [*perludo*]: som drives paa Ekstrem *cl. for Ekstremt* Syde, — ∞ iudicium, *Digest.*, inc. — *perlustro*, avi, atum 1, v. a.; I) „alm.“: A) „egent.“: gaader *cl. drager derigienem*; — ∞ hostium agros, *Liv.* 8, 36; *perlustrata* armis tota Germania (se. est), *Vell.* 2, 106; — B) „fig.“: ∞ omnia oculis: betragte *cl. undersøge* nægtigtgen, *Liv.* 25, 9; *figel.* *id.* 23, 16: hunc perlustrans diu oculis, (*seende sig længe om efter ham*); — *egf. m. Imfæsis*: per singula lustrat oculis, *Sil.*; — men *Cic. Part. or.* 11: huius igitur materiae... perlustrandae animo partes erunt omnes; — II) „bef.“: ved religiøse Hantlinger fufefommest at rense *cl. udsone*; — ∞ paleas bitumine et sulphure, (*giennemvæge *cl. rense* og hellige dem dermed*), *Colum.* 8, 5. — *perlutus*, 3, partic. af *perluso*.

permaceo, ere, v. n.: at være meget maver *cl. tynd* *cl. svag*; — aut permaceret paries percussu' trifaci, *Ennius ap. Fest.* s. v. *Trifax*, p. 367, (*Müll.*). — *permaeer*, era, erum: meget maver, caro, *Cels.*, creta, *Plin.* — *permaereo*, are, v. a.: opbløder *cl. oplofer*, calculos, *Vitruv.* 7, 2. — *permaefacio*, feci, 3, v. a.: giennembløder; *df.* „poet. overf.“: oplofer *cl. afstræftr*; — *permaefecit* Cor meum (amor), *Plaut. Most.* 1, 2, 63. — *permaedescō*, dūi, 3, v. n. incl.: at blive giennemblødt; — si terra imbribus permaduerit, *Colum.*; — II) „fig.“: at blive afdeles forfælet *cl. afstræftr*; — deliciis permadimus, *Senec. Ep.* 20; *fugite* enervatam felicitatem, qua animi permadescunt, *id. Prov.* 4. — *permaestus*, 3: meget bedrøvet, *Diect. Cret.*

permagnificus, 3, faare prægtig, convivium, *Vulgat.* — *permagnus*, 3: meget stor, numerus, *Caes.*, hereditas, *Cic.*; — permagnum existimans, *m. acc. e. inf.*, *id. Tusc.* 1, 46; permagni interest, *id.*; *egf. m. Imfæsis*: per enim magni aestimo, (*lægger meget stor Vægt derpaa*), *id. Att.* 10, 1; permagno vendere, (*til en meget høi Pris*), *id. Verr.* 3, 39. — *permale*, adv.: meget slet *cl. ullyffteligen*, pugnare, *Cic. Att.* 1, 19, (*al. male*).

permananter, adv.: flydende *cl. trængende* derigienem, (*com Magnentis Kraft*), *Lucr.* 6, 916; v. — *permanasco*, ere, v. n. incl.: at flyde *cl. naade* derhen; men alene „fig.“ om et Digt; — (ne) crederem... cuiquam, unde ad eum id permanascere posset, *Plaut. Trin.* 1, 2, 118; — [*permano*].

permaneo, mansi, mansum, 2, v. n.: vedblive iude, vedblive at være; a) absol.: — ut quam maxime permaneat diuturna corpora, *Cic. Tusc.* 1, 45; men sibi illud stabile et firmum permanurum, quod etc., *id. Fin.* 2, 27; cf. *Sall. Jug.* 5; men Athenis iam ille mos a Cecrope permansit, *Cic. Leg.* 2, 15; men *Ovid. A. A.* 2, 120: Solus ad extremos permanet ille rogos; — b) m. in; — in mea pristina sententia permanebo, *Cic.*; ∞ in proposito susceptoque consilio, *id. Off.* 1, 31; ∞ in officio, *Caes. B. G.* 5, 1; — c) c. gen.; — si una indepravata virtus est, et sola permanet tenoris sui, unum est bonum virtus, *Senec. Ep.* 76.

permano, avi, atum 1, v. n. (v. a.); I) „egent.“, A) „alm.“: at flyde *cl. trænge* derigienem; — Denique per dissepia domorum saxea... permanat odos frigusque etc., *Lucr.* 6, 951; cf. *ibd.* 2, 397; — *deg. egf. v. acc.*: Permanat calor argenti penetraleque frigus, *id.* 1, 495; — B) „bef.“: at flyde *cl. trænge* derhen, at udgyde sig deri; — succus is... permanat ad jecur etc., *Cic. N. D.* 2, 55; celerius potuit (venenum) comestum, quam epotum, in venas... permanare? *id. Client.* 62; men Quo neque permanent animae, neque corpora nostra, *Lucr.* 1, 123; — II) „fig.“: at trænge ind deri, at naade deril, at indvise derpaa, ødl.; — amor usque in pectus permanavit, *Plaut.*; ∞ ad sensus, *Cic. Tusc.* 2, 18; ut aliqui sermones ad aures vestras permanent, *id. Balb.* 25; cf. *id. R. Am.* 24; — b) Neve permanet

palam haec nostra fallacia, (eg fer at den ifte skal blive beficnt), Plaut. Capt. 2, 1, 25.

permansio, onis, f., [permaneo]: langere forbliven el. værelse derede; — faat. absol., Cic. Att. 11, 18: quodvis enim supplicium levius est hac permansione; — men m. in; in una sententia perpetua permansio, Cic. Fam. 1, 9; cf. id. Inv. 2, 54.

permarinus, 3: som læsager over Søen; — df. Lares permarini, rimel. Sfytsgender paa Søen; deres Tempel i Rom emtales Liv. 40, 52. — per.maturus, rui, 3, v. n. incl.: at blive stærkt moden; — Nam color in pomo est, ubi permaturuit, ater, Ovid. Met. 4, 165; figel. ubi olea permaturuit in arbore, Cels. — per.maturus, 3: stærkt moden; — pira aut mala, Colum. — permixte, adv., faare meget, besynderlig, Cato; af — per.maximus, 3: umaadelig ster el. vid; — solitudo locorum, Porc. Latr. Decl. in Catil.

permeabilis, e: fremkommelig, plaustris, Solin.; o. — permeator, oris, m.: som gaar el. trænger derigennem, Tertull.; [permeo] — per.mediocris, ere: meget middelmaadig el. maadebelden; — ac potius leves motus (animorum), Cic. d. Or. 1, 51. — per.meditatus, 3: faldemoment afstet til en Rolle; — Eam permeditatum meis dolis ... mittam, Plaut. Epid. 3, 2, 39. — permensio, onis, f., [permetior]: Uemaaling; — terrae, (i. e. geometria), Capella. — permensus, 3, partic. af permetior.

per.meo, avi, atum, 1, v. n. (e. a.); 1) „egentl.“ A) „alm.“: gaar el. drager derigennem; — Euphrates medium Babylonem permeans, Plin. 5, 21; men ∞ sub ima maria, (om Abyssusfloeden), id. 31, 30; men om Skudvaaden: ∞ longius in hostes, Tac. Ann. 15, 9; — egf. pass.: permeato amne, Ammian.; — egf. impers.: quo (itinere) ab usque Pontico mari in Galliam permeatur, Aur. Viet. Caes. 13; — B) „bef.“: vedbliver at gaar el. drage frem, Colum. 11, 1; — II) „fig.“: at giennemtrænge; — quod quaedam animalis intelligentia per omnia ea permeet et transeat, Cic. Acad. 2, 37. — per.mereo, ere, v. n.: at tiene til Ende i Xrigen, Stat. Silv. 1, 4.

Permessus, 1, m.: en Phœbus o. Muserne beficgt Åled, der fra Sicilien ligger ud i Søen Cypais, Virg. Ecl. 6, 61; — B) df. 1) Permessius, 3: permessit, fons, Claudian.; — 2) Permessis, idis, adj. fem.: = frgd.; — Quid tibi cum Cirrha? quid cum Permesside lympha? Martial. 1, 77.

per.mettor, meusus sum, 4, v. dep. a: giennem: maaler, ndmaaler; — vos hujus (solis) magnitudinem quasi decempea permensi, Cic. Acad. 2, 11; — II) fædv. „overf.“: giennemvander, tilbagefægger; — permensus est viam ad vos, Plaut.; men Nos tumidum sub te permensi classibus aequor, Virg. Aen. 3, 157; — „poet.“ egf. om Tiden; Saecula Nestoreae permensa, Philaeni, senectae, Martial. 9, 30; — not.: partic. permensus, 3, egf. m. passiv. Ven.; permensum et perlustratum opus, Colum.; permensio spatii, Appul. — per.metrus, tis, adj. partic., [metuo]: meget frygtelig el. frygtende; — deserti conjugis iras Permetuens, Virg. Aen. 2, 572; (al. praemetuens).

per.milito, avi, 1, v. n.: som Soldat at tiene ud el. i den vedderlige Tid, in cohortibus urbanis, Digest. — per.mingo, inxi, 3, v. a., i. e. mingendo conspurco aliquem, Hor. — per.minimus, 3: den allerminde, Juven.; — per.minutus, 3: meget liden el. ringe, Cic. Tusc. 2, 13, inc., (al. minutus). — per.mirandus, 3: meget ferumterlig, m. Tmefis: per hercle rem mirandam Aristoteles ... dicit, Gell. 3, 6. — per.mirus, 3: = frgd.; — ut mihi permirum videatur, (m. acc. e. inf.), Cic.; figel. m. Tmefis: per mihi mirum visum est, id. d. Or. 1, 49.

per.misceo, scii, stum o. xtum, 4, v. a.; 1) „egentl.“: blander sammen, blander i el. med et andet.

absol., el. m. cum, el. e. abl., el. e. dat.; — ut permisceatur medicamentum, Colum.; cf. Cic. Verr. 2, 50; men ∞ naturam cum materia, id. Univ. 7; cum suis permixti, Caes.; ∞ glebas dulci aqua, Colum.; cf. Cic. Plane. 38; men gagates permixtus ceræ, Plin.; hvf. „poet.“: ∞ alieui ensem, (giennembore dermed), Sil.; — II) „fig.“: A) „alm.“: tibi ... praescribo, ne tuas sordes cum clarissimorum virorum splendore permisceas, Cic. Vatini. 5; ∞ tristia laetis, Sil. 13, 382; — B) „bef.“ egf.; a) at fervere el. forstyrre, divina et humana jura, Caes. B. C. 1, 6; cf. Sall. Jug. 5; figel. ∞ Graeciam, Cic. Orat. 9, domum, Virg. Aen. 7, 348; — b) at blande el. opsfylde; — ∞ omnia timore, Flor. 1, 18; — III) df. partic. permixtus, 3; A) uden sterfel; — ∞ caedes, Lucr. 3, 643; — B) permixtus maerore, (ligesom bedrevet af Sorg), Appul.

permissio, onis, f., „alm.“: at lade fare; df. „overf.“; A) Overladelse el. Overgivelse til nogets Vilkaar el. Bestemmelse; — ut permissionem extra civium corpora fieri jubent, (at alt overlodet til Senatets Bestemmelse med Undtagelse af osv.), Liv. 37, 7; — b) egf. som rhetorisk figur, auct. ad Her. 4, 29, e. Quintil. 9, 2, 25; — B) Tilladelse, Indrømmelse; — ∞ mea mansionis tuae etc., Cic. Qu. Fr. 3, 1, 3; o. — permissor, oris, m.: som tillader noget; — ∞ mali, Tertull.; — [permitto]. — 1. permissus, 3, partic. af permitto. — 2. permissus, us, m., [permitto], ligesom permissio: Tilladelse el. Indrømmelse; fædv. in abl.; — faat. permissu legis, Cic. decemviro- rum, Liv.; ∞ tuo, id.; egf. egf. citra permissum praetoris, Digest. — permixtus, etc., f. und. permixtus, etc.

per.mittis, e: stærkt moden; — sorba non permitia, Colum. — per.mitto, misi, missum, 3, v. a.; 1) „egentl.“: lader el. lader gaar el. slipper derigennem; — fenestellae permittant columbas etc., Pallad.; — II) oftest „fig.“; A) „overf.“; 1) „alm.“: lader fare, slipper løs; — concitant equos, permittuntque in hostem, Liv. 3, 61; ∞ se incautus in hostem, Hirt. B. G. 8, 18; — b) egf. medial; — Est, alio ut possit permitti longius alter (odor), Lucr. 4, 692; cf. Mela 1, 19; — 2) „bef.“: afstender bort; faat. om en Væ: trans maria transmitti, Colum.; — b) faster el. slynger derhen el. dermed; — ∞ saxum in hostem, Ovid. Met. 12, 282; egf. ∞ tela longius, Hirt. B. G. 8, 9; — B) „ment.“; 1) ligesom slipper løs el. giver Tøilen; — ∞ tributum vexandis consulibus, Liv. 2, 56; men ∞ se ad famam facundiae, (faste sig derpaa, lægge sig derefter), Gell. 6, 16; — 2) overlader, overgiver; — totum ei negotium permisi, Cic. Qu. Fr. 2, 9; ∞ aliquem judicium potestati, id. Font. 14; cf. Caes. B. C. 1, 36; men ∞ fortunas suas fidei alienius, id. B. G. 5, 3; men Liv. 24, 14: de eo permissum ipsi est: faceret, quod vellet; men „poet.“, ∞ aliquem vitae, (stænke nogen livet), Lucan. 7, 731; — b) ∞ se suae omnia in fidem potestati- que Populi R., (overgive paa Tro og Love el. nbetinget), Caes. B. G. 2, 3; cf. ibid. 31; ∞ eorum potestati etc.; f. egf. Liv. 36, 28; men id. 8, 20: ∞ se in dedicationem consulis; — 3) tillader, indrømmer, lader fæe; — tibi permitto respondere, ne etc., Cic. N. D. 3, 1; cf. id. Verr. 5, 9; men egf. fan inf. være at sup- plere af d. frgd., vid. Caes. B. C. 1, 50; — men quis Antonio permisit, ut partes faceret? Cic. d. Or. 2, 90; men absol.: ibi permissum, ut etc., Liv. 31, 31; cf. Plin. 1, 28: si conjectare permittitur; egf. ∞ sibi, e. inf.: tillade el. indrømme sig selv, osv., Quintil. 1, 4, 3; men m. acc. e. inf., vid. Virg. Ecl. 1, 10; men per- mitto aliquid iracundiae tuae, etc., (stænke dertil, bærer over dermed), Cic. Sull. 16; cf. id. Sest. 33; — III) af partic. permissus, 3, er subst. permissum, i, n.: Tilladelse, Indrømmelse; — Utor permissio, Hor. Ep. 2, 1, 45; figel. permissum praetoris, Digest.

permixte, adv. af 1. permixtus: sammenblandet, mellem binanden; — (ut) idem interesse atque permixte dicatur, Cic. Part. or. 7; cf. id. Inv. 1, 22. — permixti-um, adv.: Biferm affrød, Prudent., Just. Inst. — permixtio, (permist.), onis, f., [permisceo]: 1) Sammenblandning; cf. coneret: de sammenblandende Ting; — permixtionis reliquias fundens, Cic. Univ. 12; — b) navnfl. egf. en Mixture, Pallad.; — II) „fig.“ (o. eftercl.): Forvirring el. Forstyrrelse, rei publicae, Aur. Vict. Caes. 41. — permixtus, 3, part. af permisceo.

permolestus, 3, eyrel.: aldeles tilfød; cf. „fig.“: meget maadeholden el. beskeiden; — verba edicti ... permolesto sensu etc., Tac. Ann. 1, 7; men Cic. Catil. 2, 6, ironist: homo enim videlicet timidus et permolestus etc. — permolice, adv.: ganske lidet; — ∞ findere medium truncum scalpello, Colum. 5, 11, af — permoliceus, 3: meget middelmaadig el. ringe el. uanselig; — ∞ locus etc., vid. Suet. Aug. 6; men ∞ res familiaris, id. Tib. 47. — permolestus, 3, f. und. permaestus.

permolestus, adv.: meget tungt; — ∞ ferre aliquid, Cic.; egf. m. figd. acc. e. inf., id. Att. 15, 17; af — permolestus, 3: meget tung; meget byrsem el. besværlig; — atque hi non sunt permolesti, Cic. Att. 1, 18. — permollis, e: meget blød el. mild; — quod etiam in carminibus est permolle, Quintil. 9, 4, 65. — permolio, ere, v. a.: mæler fint el. smaat; — ∞ grana piperis, Sereu. Sammon.; — men sensu obsceno, Hor. Sat. 1, 2, 35. — permoustrans, tis, part., [monstro]: tydeligen visende, Ammian.

permotio, onis, f., [permovo]: heftig Bevæggelse el. Rykkelse; cf. „fig.“: 1) heftig Sindsbewæggelse el. Lidenskab; egf. undert. Begjærring; — utiliter a natura permotiones istas animis nostris datas, Cic. Acad. 2, 44; cf. id. d. Or. 2, 53; men id. Div. 1, 10: mentis incitatione et permotione divina etc.; — B) Sielens Bevæggelse el. Bistørelse; faat. id. Div. 2, 3: permotione magis mentis, quam natura, haec sentiri; men permotionis causa, (for at røre), id. d. Or. 2, 53. — permotus, 3, part. af figd.

permovéo, móvi, mótum, 2, v. a.; 1) „egenl.“: bevæger stærkt, tumler el. rykker, vel.; — ∞ terram sarritione, Colum.; dolio immergunt (resinam) et permovent, (rykke den om), Pallad.; mare permotum ventis, (oprørt heraf), Lucr. 6, 726; — II) eiteft „fig.“: A) „alm.“: ∞ aliquem el. animum alieuius: heftigen at bevæge nogen el. negens Sind; — cf. navnfl. med Hensyn paa Forstanden: at bestemme el. overtale el. overbevise; men med Hensyn paa Jølelsen: at røre el. opbringe; — hvi. pass.: at mortage faadanne Indtryk; — quum neque pollicitationibus... permovere posset, Caes. B. C. 3, 9; auctoritate ejus permoti, id. B. G. 1, 3; quem res tanta... non permovit, eum etc., (den, sem er bleven ligegyldig derved, osv.), Sall. Catil. 51: nelabore... permoverentur, (ikke faldte blide medløse derved), Caes. B. G. 7, 40; cf. ibd. 53; quia etc., plerumque permovetur (ledes jeg hen paa den Jereftilling), num... verius sit etc., Tac. Ann. 1, 57; — sive iracundia, sive dolore, sive metu permotus etc., Cic. Att. 10, 4; permotus ad miserationem, Tac.; animus in gaudium aut formidinem permotus, id. Hist. 1, 61; — B) „bef.“: ∞ invidiam, metum, iras etc., (væffe en Lidenskab), id. Ann. 1, 21; — men Cic. Div. 1, 57: quod maxime contingit aut dormientibus aut mente permotis, (be-gjæfrede el. affindige Mennefter).

permulceo, mulsi, mulsam (o. etum), 2, v. a.; 1) „egenl.“: bestryger sagte el. mildt; — Terque manu permulsit eum, Ovid. Fast. 1, 551; ∞ alieni malas, Suet. Ner. 1; permulso capite, Varro; cf. Liv. 5, 41; — II) „fig.“: A) „overf.“: 1) berører mildt el. sagte; — Aram, quam statu permulcet spiritus auri, (cernes), vid. Cic. (poët.)

N. D. 2, 41; cf. auct. ad Her. 3, 12; men permulceus... luminavirga, Ovid. Met. 1, 716. (om Mercurius); cf. Catull. 64, 285; — 2) cæra picem lenitate permulcet, (gier blødere el. smidgere), Pallad.; — B) „ment.“: 1) fæler el. smigrer derfor, hyselsætter paa en bebagelig Maade; — ∞ sensum voluptate, Cic.; duæ sunt res, quæ permulceant aures, sonus et numerus, id. Orat. 19; cf. id. d. Or. 2, 78; — 2) formulder el. beroliser; — permulsis eorum animis, Caes. B. G. 4, 6; cf. Sall. ap. Priscian.: liberalibus verbis permulcti; ∞ militem comitate, Tac.; men nulla consolatione permulcere stultam se-nectatem posse, vid. Cic. d. Senect. 2; cf. Liv. 34, 23, egf. id. 3, 11. — permulctus, 3, part. af figd. — permulsio, onis, f., [permulceo]: Beftrygning, mannum, Non. — permulsus, 3, part. af permulceo.

permulto, permultum, f. und. figd. — permultus, 3: faare megen; in pl.: faare mange; — permulti imitatores principum existunt, Cic. Leg. 3, 11; ∞ partes habere, Varro; cf. Cic. Acad. 2, 1, o. Caes. B. C. 3, 43; — II) cf. neutr. permultum; A) som subst.; — nescio, Quantum attulerit, verum hand permultum attulit, Plaut. Bacch. 2, 3, 85; cf. Cic. Fam. 5, 16, o. id. Off. 1, 8; — egf. in pl.: permulta rogatus Feelit, (faare meget), Hor. Sat. 1, 4, 97; — B) som adv.; 1) permulto hoo compar.: faare meget el. langt; — quum... permulto clariora et certiora esse dicat, Cic. Div. 2, 61; — 2) permultum: faare meget; — de qua (absolutione) etsi permultum ante certior factus eram litteris, nuntiis, fama, etc., (tamen etc., id. Fam. 3, 11).

permundo, are, v. a.: renser embyggeligen, Theod. Prisc.; af — permundus, 3: meget renlig; — ∞ hae volucres, (i. e. columbae), Varro. — permunio, ivi o. ii, itum, 4, v. a.; 1) „egenl.“: fultender at befæste, munimenta, Liv. 30, 16; permunitas Athenas esse, Justin. 2, 15; — II) „overf.“ o. „alm.“: befæfter stærkt, befæfter; — ∞ cuncta aggeribus etc., Tac. Ann. 2, 7; cf. Liv. 7, 16: castris permunitis etc.

permutatio, onis, f., [permuto]: 1) „alm.“: Forandring; — magna rerum permutatione impendente, Cic. Sest. 31, inc., (al. perturbatione; vid. Madv. Opusc. 1, p. 471); ∞ defensionis, Quintil. 5, 13, 12; — II) „bef.“: A) Omværling el. Omværling, Cic. Pis. 21, (hvor pl.); — egf. Indfandtel, si rem do, ut rem accipiam, Digest.; — b) navnfl. egf. Pengeomsætning imod Anvisning el. Verel; egf. Udbetaling ved Anvisning el. Verel; vid. Cic. Fam. 3, 5, o. id. Att. 5, 13; — B) som retorist. Figur: Forandring af Utryk; vid. auct. ad Her. 1, 31.

permuto, avi, atom, 1, v. a.; 1) „alm.“: forandrer, omnem rei publicae statum, Cic. Leg. 3, 9, inc.; cf. Madv. Opusc. 1, p. 472; — vultum qui permutat, fraudem parat, Petron. Sat. 107; men ∞ domum, Plaut. Pers. 4, 5, 10, comist: at løbe sin Vej; quid ex hoc (otio)... hieme permuteum, (hvisken Forandring jeg gier der-met), Plin. Ep. 9, 40; — b) ∞ arborem in contrarium, (vende el. drive det til el. paa den modsatte Side); vid. Plin. 17, 16; men permutata ratione, om-vendi el. paa den omvendte Maade, id. 19, 32; — II) „bef.“: A) omværling el. omværling el. omværling (det ene med el. imod det andet); — India (aes et plumbum) gemmis suis ac margaritis permutat, Plin. 34, 48, (til-bytter sig Kæbber og Styr derfor); cf. Hor. Od. 3, 1, 18, egf. Martial. 6, 93: Virus ut hoc alio fallax permutet odore (Thais); men ∞ nomina inter se, (verte Navne), Plaut. Capt. 3, 5, 19; — B) „bef.“: 1) værling el. omsætter el. bytter; — ∞ denarium sedecim assibus, Plin. 33, 13; — cf. om Verelbetaling: quod permutavi tecum, (den Sum, jeg ved Verel har faaet fra dig), Cic. Att. 5, 15; velim cures, ut permutetur Athenas, (at der sendes en Verel el. Anvisning til Athenen), ibd. 15, 15; cf. id. Fam. 2, 17; — 2) fiobler el. fælger; — ∞ equos (enselte Heste) talentis auri, Plin. 6, 36; (Zeus) donare opera sua instituit, quod ea nullo satis

digno pretio permutari posse diceret, (at de iffe funne blive betalte), id 35, 36; (serichatum) permutatur in libras denariis sex, (sælges for 6 Denarier Pundtet), id. 12, 45; cf. Curt. 1, 11.

perna, ae, f., *πῆνη*; 1) egentl.: Hesten tilligemed Jøden el. Venet; A) høs Menneſker; vid. Eun. ap. Fest. s. v. supernati, p. 304 p. 305, (Müll.); — B) oftere høs Dyrene, navn. høs Evinet; Eſtinen; — pernam salire, Cato; fumosae cum pede pernae, (med Eſtinken deraf), Hor. Sat. 2, 2, 117; cf. Martial. 10, 18; men ~ aprina, Apic.; — II) „øverf.“ ifølge en Vighed; A) etſlags Somuſling; vid. Plin. 32, 51; — B) Krumningen paa den afreine Øren, (egf. calx), id. 17, 13. — pernavigatus, 3, [navigo]: gienuemsfeiler, befeilet, pars tota vergens in Caspium mare, vid. Plin. 2, 67.

pernecessarius, 3; 1) egentl.: meget nødvendig; — ~ meo tempore, (da jeg meſt behøvede din Rædderſe), Cic. Att. 5, 21; — II) „øverf.“: som ſtaaer i en nødvendig el. nøie og indertlig Forbindelſe med nogen, (navn. ved Eſtighab el. Eſtenthab, oel.); — homine intimo ac mihi pernecessario, Cic. Fam. 13, 69; — egf. subst., pernecessarios meos etc., ibd. 13, 40. — per-necessus, adj. indecl.: meget nødvendig, mundaagelig; — nisi quum perneceſſe eſſet, Cic. frgm. Or. p. Tull. — per-neco, avi, 1, v. a.: ombringer aldeles, augustin.

per-nego, avi, atum, 1, v. a. (o. n.); 1) egentl.: benegter aldeles, ſiger beſemt nei deril; egf. vedbliver at negle; — Eu. negas? Lye. Pernego imo, Plaut. Aul. 4, 10, 31; cf. id. Asin. 2, 2, 56; — men m. acc. e. inf.: si etc., a se illam pyxidem traditam pernegaret, Cic. Coel. 27; — II) „øverf.“: afſlaaer aldeles; vedbliver at afſlaa; — Catoni populus R. praetura negavit, consulatum pernegavit, Senec. Benef. 5, 17; cf. Martial. 1, 82: Negare jussi, pernegare non jussi. — per-neco, evi, etum, 1, v. a.; afſpinder, ſpinder til Enden; men alene „poet.“ om Parcerne; — Quum mihi supremos Lachesis perneverit annos, Martial. 1, 89; vitam ... nondum pernetam etc., Sidon.

*perniciabilis, e: forfarvelig; — id perniciabile reo (se. fuit), Tac. Ann. 4, 31; ~ nix oculis, Curt.; o. — perniciālis, e: = frgd., morbi, Liv. 27, 23, proelia, Plin., odia, id.; af — perniciēs, el. f., [perneco]: forfarvelſe, Undergang, Illyſſe; — quae res et illis perniciēi, et huic saluti fuit, Nep. Thras. 2; men Cic. Catil. 1, 13: cum tua peste ac perniciē etc., (til din forfarvelſe); in perniciem apertam incurere, id.; cf. Tac. Ann. 1, 74; men ibd. 11, 37: perniciēs in accusatorem vertit; cf. Hor. Od. 2, 13, 1; — II) coneret: hvad der holder forfarvelſe, navn. forfarvelſigt Menneſke; — faal. Cic. Mil. 31, om Clodius; cf. id. Verr. Act. 1, 1; men comiſſ heder en Graafer: perniciēs macelli, Hor. Ep. 1, 15, 31; ligef. heder en leuo, Ter. Ad. 2, 1, 34: perniciēs communis adulescentium; — „poet.“ heder egf. Vantet: perniciēs vini, Catull. 27; men Plin. 21, 62: contra omnem perniciem, (imod afſlags Gift); — not.: gen. pernicii, (f. perniciēi), Sisenn. ap. Gell. 19, 14, egf. Cic. R. Am. 45, (efter Gell. l. c.); dat. perniciēi, f. perniciēi, Liv. 5, 13, (Drak.), inc.

pernicio, onis, f.: efterel. Viſform af frgd.; Jul. Val. Res g. Al. m. — perniciōse, adv.: forfarveligen; ~ luxuriare, (om Vinſteffen), Plin.; — quam turpiter (scripserit), quamque ita perniciōse, ut etc., Cic. Att. 14, 13; — compar., quo perniciōsius de re publica merentur etc., id. Leg. 3, 14; superl., ~ compediri, Augustin.; af — perniciōsus, 3, [perniciēs]: forfarvelſig; — ~ leges, Caes. B. C. 1, 7; — compar., perniciōsiores morbi animi, quam corporis, Cic. Tusc. 3, 3; cf. Sall. Jug. 46; — superl., perniciōsissimum fore, si etc., Nep. Ages. 6.

*pernicitas, atis, f.: let el. ſnar el. hurtig Bevægelſe, Hurtighed el. Behændighed; — ~ pedum, Liv. 9, 16, equorum, Tac. Hist. 1, 79; — egf. absol.:

addo etiam pernicitatem et velocitatem etc., Cic. Tusc. 5, 15; cf. Caes. B. C. 3, 84: electos milites ad pernicitatem; o. — perniciter, adv.: hurtigen, desilire equo, Liv. 26, 4; cf. Plaut. Amph. 5, 1, 64; men alte perniciterque volare, Plin.; — compar., ~ exsultare, id. 8, 79; — [pernix]. — per-niger, gra, grum: meget fært; — ~ oculis, Plaut. Poen. 5, 2, 153. — per-nimius, 3: meget ſter el. alſtor ſter; df. neutr. absol.: ~ interest inter vos, Ter. Ad. 3, 3, 39; — b) neutr. pernimium egf. fem adv.; — ~ severa interpretatio, Digest. — pernio, onis, m., [perna], in pl.: Groſtbylder i Jødderne, Plin. 23, 37, oftere. — per-niteo, ere, v. n.: at glimſe meget ſterkt, Mela 3, 9. — per-nunculus, i, dem. af pernio; ſiden Groſtbylde, Plin. 26, 66.

pernix, icis, adj., [af inus. per-nitor, vid. Serv. ad Virg. Ge. 3, 230]; epdrl. vedhøende; df. færv.: hurtig el. ſnar el. let i fine Bevægelſer; — pernix sum manibus, (rap paa Haanden), Plaut. Mil. gl. 3, 1, 36; levium et ... pernicium corporum homines, Liv. 28, 20; cf. Tac. Hist. 2, 13: pernix genus (se. hominum), egf. Hor. Epod. 2, 42; men ~ nunciis accipere, (ved Jibud), Tac. Hist. 3, 40; — compar., ~ index (fama), Stat.; egf. pernicior vento (Atalanta). id.; superl., ~ quadrigae, Colum.; ~ tempus, Senec.; — egf. c. inf.: amata relinquere pernix (juvenis: hurtig der til), Hor. A. P. 165.

per-nobilis, e: meget beſiendt, epigramma, Cic. Verr. 1, 57. — pernocto, are, v. n., [pernox]: at overnatte, at tilbringe Natten, ad ostium carceris, Cic. Verr. 5, 45, in publico, (paa Gaden), id., foris, Varro; men ~ noctem perpetem, Plant. Truc. 2, 2, 23; — egf. om Ding: ut pernoctet cum salibus (oliva: ligger deri Natten over), Colum.; — II) „fig.“: — pernoctant nobiscum (haec studia), vid. Cic. Arch. 7; ligef. cum his habitantem pernoctantemque curis (animum sapientis), id. Tusc. 5, 21. — per-nōnides, ae, m., (comiſſ formet af perna, ligefem Aesonides af Aeson); — laridum pernonidem, (ſleſt af en Eſtinke), Plaut. Men. 1, 3, 27.

per-nosco, nōvi, nōtum, 3, v. a.; 1) „afm.“: lærer nøie at kende; — ~ hominum mores naturasque ex corpore, oculis, vultu, etc., Cic. Fat. 5; cf. id. d. Or. 1, 5; — df. pf. pernovi: har nøie lært at kende, d. c. fiender nøie, vid. Ter. Andr. 3, 2, 23; — II) „bef.“: nøie at prøve el. underſøge, fartumne factum etc., Ter. Ad. prol. 12; — III) pernotus, 3, egf. fem adj.: meget beſiendt, alicui, Curt. 9, 7, aliqua re, Mela 2, 3. — per-notescō, tui, 3, v. n. incho.: at blive almindeligen beſiendt; efterang. o. færv. impers.; — ubi incolumem esse, pernotuit, Tac. Ann. 11, 8; cf. ibd. 13, 25. — pernotus, 3, f. unt. pernosco.

pernox, etis, adj., [nox]: ſem vedbliver hele Natten; — luna pernox erat, Liv.; cf. Ovid. Met. 7, 268; luditur alea pernox, Juvenal. 8, 10; f. egf. Gell. 2, 1, unt. pernox. — per-noxius, 3: meget ſtadelig el. forfarvelſig; — populi ... pernoxii appulsis, Mela 1, 19. — per-numero, avi, atum, 1, v. a.: optæller el. ndtæller; df. betaler; — ~ pecuniam imperatam, Liv. 28, 31; cf. Martial. 12, 62; — Pernumeratum est (argentum), Plaut. Epid. 5, 1, 26.

1. pero, onis, m., [rimel. beſt. m. pera]: etſlags Eſtoyle til Soldater, Jægere, ofv.; — erudus legit altera vero (vestigia: den anden Jød), Virg. Aen. 7, 690; cf. Juvenal. 14, 186. — 2. Pero, us, *Ἰπποδ*: Datter af Melampus, egf. Søster af Neſtor; hvorledes Spaamanden Melampus vandt hende for ſin Broder Bias, ved at berſere Ippiclus's Øren, f. Propert. 2, 2, 17 ſagt.

per-obsecurus, 3: meget dunkel, quaestio, Cic. N. D. 1, 1, fama, Liv. 1, 16. — per-ōdi, isse, 3, v. a. defect.: hader meget; — quisquis vero faveat, culpamve perodit, Manil. 5, 120; — ofteft in partic. perf.; lucemque

perosi, Virg. Aen. 6, 435; perosus decemviro- rum sceleris, Liv. 3, 58; — ligel. m. esse, ibd. 34; faaf. egf. si non populum R. perosi sunt (dii), August. ap. Suet. Tib. 21; — not.: fild. egf. m. passiv. Ven.: thal- lamis caruisse perosis, Juvenc.; — df. egf. sem adj. in compar.: nihil deo perosius gloria, Tertull.; — perodiosus, 3: meget frydesem ef. fortrædelig, lip- pitudo, Cic. Att. 19, 17; men ibd. 13, 22: de Bruto nostro perodiosum; sed vita fert.

perofficiose, adv.: meget tiensfærdigen ef. op- mærksom; — ∞ me observant, Cic. Fam. 9, 20; — peroléo, ere, v. n.: at lugte ef. sinke meget stærkt, Lucr. 6, 1153; — perolesco, levi, 3, v. n. inch.: at være meget stærkt, Lucil. ap. Priscian.; hvar perolesse f. perolevisse; — peronatus, 3, sem hvar perones; — Navim si poscat sibi peronatus arator, Pers. 5, 102.

peropacus, 3: meget skyggefuld, spelunca, La- ctant.; — peropportune, adv.: meget befeiligen; — ∞ hoc cecidit, quod etc., Cic. d. Or. 2, 1; ∞ venire, id.; af — peropportunus, 3: meget befeilig ef. beqvem; — ∞ deversorium, Cic. d. Or. 2, 57; — perop- tato, adv., [optatus]: aldeles efter Daffe; — nunc peroptato nobis est datum (otium), Cic. d. Or. 2, 5; — peropus, adv.: meget nødvendigt; — Sed nunc perop- tum, m. flgd. acc. c. inf., Ter. Andr. 1, 5, 30.

peroratio, onis, f., [peroro], ligesem epilogus o. conclusio: Slutningen ef. den sidste Del af en Tale ef. af en Afhandling; — vid. Cic. Brut. 33, bef. egf. id. d. Or. 2, 19, und. peroro; — post omnia perorationem inflammantem restingentemque concludere, id. Orat. 35; ef. Quintil. 6, 1, ab in. — peroriga ef. proriga, hos Varro o. Plin. urigtig Læsem. f. per origam (i. e. aurigam), vid. Freund. — perornatus, 3: meget smykket ef. jirlig; — in dicendo et perornatus, et brevis, Cic. Brut. 43; — perorno, avi, atum 1, v. a.: hei- ligen ef. bestændigen at befordre negens Anseelse; — ∞ senatum, Tac. Ann. 16, 26.

peroro, avi, atum, 1, v. a. (o. n.); 1) „alm.“: taler højt igennem ef. fra Begyndelsen til Enden, holder en Tale; — ∞ tantum causam contra tales oratores, Cic. Quint. 24; ligel. ∞ de re, (fore sin Sag for Retten), Nep. Phoc. 4; men ∞ in aliquem, tale inod nogen (ef. som Anklager), Suet. Calig. 53; ef. Plin. 29, 5; egf. absol.: quum ... certatim perora- rent, (holdt Taler), Tac. Ann. 3, 17; men pass. impers.: breviter peroratum esse potuit, m. flgd. acc. c. inf., Liv. 34, 31; — II) „bef.“: A) bringer en Tale til Ende, slutter ef. ender en Tale; — qui ut perora- vit, surrexit Clodius, Cic. Qu. Fr. 2, 3; men id. Att. 4, 2: quum etc., coactus est aliquando perorare; — egf. at holde den sidste Del af en Tale; ante quam peroretur, digredi, etc., id. d. Or. 2, 19; f. egf. und. peroratio; — egf. at ende en Del af Taler; faaf. perorata narratione, (naar den er endt ef. færdig), auct. ad Her. 1, 10; — B) at gienneuføre, at fudeende; — res illo die non peroratur, dimittitur iudicium, Cic. Verr. 2, 29; ef. id. 3, 66; ligel. sed haec tum laudemus, quum erunt perorata, id. Att. 5, 10; — per- osculor, ari, v. dep. a.: kysser høfligen; df. „pœt. overf.“: effser; — hos (sc. uniones) perosculatur, Martial. 8, 81, inc., (al. deosculatur); — perosus, 3, partic. af perodi.

perpæco, avi, atum, 1, v. a.: aldeles at betvinge, at tvinge til en varig Fæb; — Gallos per Drusum perpæcavi, Flor. 4, 12; ef. Liv. 36, 21 o. 42; — per- pallidus, 3: meget bleg, color, Cels.; — perparce, adv.: meget knapt ef. sparsomt; — tu quoque perparce nimium (sc. obsonatus es), Ter. Andr. 2, 6, 21; — perparum, adv.: faare liden, Veget.; — perpar- vulus, 3: meget liden; — ∞ sigilla duo etc., Cic. Verr. 4, 43; — perparvus, 3: meget liden; — ∞ et tenuis civitas, Cic.; — df. „overf.“: meget ubetvælsig,

controversia, id., culpa, id.; men perparyum ex illis magnis lucris ad se pervenire, id. Verr. 3, 57.

perpaseo, pavi, pastum, 3, v. a.: at afgaa ef. afdele (om Hjorten), Varro; — II) „overf.“: sem dep., perpasci, om en Væddstrem: at hærje ef. ødelægge; — volvens perpascitur agros etc., auct. Act. 489; — III) partic. perpastus, 3, sem adj.: fedet ef. fed ef. mættet; — ∞ canis, Plaut. 3, 7; — perpastus, 3, f. und. frgd.

perpauculus, 3; in pl.: ganske faa; — perpauculus passibus, Cic. Leg. 1, 21; dem. af — perpaucus, 3: ganske liden; sæb. in pl.: ganske faa; — Perpaucorum hominumst, (meget faa Menneſter have Afgang til ham), Ter. Eun. 3, 19; perpaucus Italici generis (militis) etc., Liv. 43, 11; perpauca mutare, Cic. Acad. 2, 43; men perpauca loquens, Hor. Sat. 1, 4, 18; — men in superl., perpaucissimi agricolae, Colum. 3, 20; — perpaululus, 3: demin. af flgd.: faare liden ef. ringe; df. neutr. sem subst. c. gen.: perpaululum loci, Cic. d. Or. 2, 35; — perpau- lus, (perpaull.), 3: = frgd.; df. neutr. sem adv., perpaulum: ganske liden, declinare atomum, Cic. Fin. 1, 6; — perpauper, is, e: meget fattig, Cic. Att. 6, 3; — perpauxillus, 3: ganske liden ef. ringe; df. neutr. sem adv.: nae perpauxillum modo, (med meget ganske liden, neml. et jeg fornøiet), Plaut. Capt. 1, 2, 74; — perpavefacio, ere, v. a.: for- stræffer aldeles, earum ... pectora, Plaut. Stich. 1, 2, 28.

perpedio, ire, v. a., foræld. Biform af impedio: forhindrer, Att. ap. Non.; — per.pello, puli, pulsum, 3, v. a.; 1) „egentl.“: stoder ef. driver derhen ef. der- imod; — qui in conatu saepius aliqua re perpellitur, (sem stoder sig derpaa), Nigid. ap. Non.; — II) „fig.“: driver affed, tilføjter, tvinger; — Si animus (i. e. libido) hominem perpulit, etc., Plaut. Trin. 2, 2, 27; opp. Sin ipse animum perpulit, ibd.; — men ∞ urbem metu ad dedicationem, Liv. 32, 14; — egf. m. flgd. ut ef. ne, ef. inf.; vid. Liv. 29, 23, Sall. Catil. 26, o. Tac. Ann. 6, 33, effere; — men absol.: nun- quam destitit ... orare, usque adeo donec perpulit, (indtil han fik mig overtalt), Ter. Andr. 4, 1, 36.

perpendicularis, e, perpendiculararius, 3: perpendicular, lodret, Frontin.; — perpendicular- ator, oris, m.: der bruger Stykket, (navnl. sem Bygmester), Aur. Vict. epit. 14; o. — perpendi- culatus, 3: perpendicular, lodret, Capella; af — perpendiculum, i, n., [perpendo]: Perpendiffen ef. Stykket; vid. Plin. 7, 57; columnas ad perpen- diculum exigere, (underføge dem derefter), Cic. Verr. 1, 51; ad perpendiculum esse, (være lodret), ibd.; ferri, id. Fat. 10; ef. Caes. B. G. 4, 17; — II) „fig.“: Rettesnor, Regel; — Ad perpendiculum seque suosque habuit, Auson. Parent. 5.

per.pendo, di, sum, 3, v. a.: veier ef. afveier; — ∞ talionem in libelli, Gell. 20, 1; — II) sæb. „fig.“ o. „ment.“: overveier ef. underføger; — ∞ momenta officiorum diligentissime, Cic. Mur. 2; ∞ omnia haec ... ad disciplinae praecepta, ibd. 36; ef. id. d. Or. 3, 37: hoc non arte aliqua perpenditur, (opp. quodam quasi naturali sensu judicari); ef. Lael. 26: quae (amicitia) tota veritate perpenditur; ligel. perpen- sum habere, (f. perpendisse), Colum.; perpenso iudicio statuere, (efter noie Overlæg), Digest.

perpensio, onis, f., [perpenso]: Overveieffe, officiorum, Gell. 2, 2; — perpenso, adv. af per- pensus: efter Overveieffe; — compar., ∞ eligere, Ammian.; — perpenso, are, v. a., intens. af per- pendo: noie at prøve, vires futuras catulus, Gratian. Cyneg. 298; — perpensus, 3, partic. af perpen- do.

perperam, adv. af perperus, (sc. partem ef. viam; fermet sem clam, coram, o. pl. alias, alteras);

urigtigen el. uret, feilagtigen; — seu recte, seu perperam facere cooperunt, Cic. Quint. 8; utrum recte, an perperam (se iudicatum est)? vid. id. Caecin. 24; — loqui, Plant., suadere aliquid, id.; cf. Ter. Phorm. 5, 1, 18; — b) ogsf. uret.: ved el. af en feilagtig; — faal. perperam fecisse, (at han havde taget fejl), Varro; cf. auct. B. Hisp. 12, v. Suet. Dom. 10. — perpere, adv., Biform af frgd., Claud. Mamert. d. stat. anim.

perperitudo, mis, f., [perperus]: færfærdighed, Daarlighed; — ductabilitate nimia vestra aut perperitudine, Attius ap. Non. — Perperna, (Perpenna), ae, m.: romersk Tilsaavn, hvoraf mærfes M. Perperna, Dærvinder af Aristonens, endte ogsf. Slavefrigen paa Sicilien; vid. Flor. 2, 20, v. Liv. epit. 96. — perperus, 3, *πέρπερος*: feilagtig, færfærdig; (som adj. alene for v. e. efterl.); — perperos populares, Attius ap. Non.; nihil immaturum, nihil perperum, Vopisc. Tac. 6.

perpes, etis, adj., [for v. e. efterl. Biform af perpetuus]: sammenhængende, uafbrudt; — hanc operam mihi des perpetem, Paeuv. ap. Fest. p. 217, (Müll.); vox cohibita silentio perpeti, Appul.; — effest om Tiden: vedvarende, hel, ganse; — ibi quievi in navinoctem perpetem, Plaut. Amph. 2, 2, 100; nocte perpeti, Appul.

perpessicus, (-tius), 3, [perpessus]: som har udhæaet meget; ogsf. som kan udholde meget; — senex (Socrates) et per omnia iactatus, Senec. Ep. 104; cf. ibd. 53. — perpessio, onis, f., [perpetior]: Udholden, Lidelse; — harum rerum, vid. Cic. Rab. perd. 5; dolorum, id.; cf. id. Inv. 2, 51. — perpessus, 3, partic. af perpetior. — perpetim, adv., [perpes]: bestandigen, uafbrudt, Appul.; men Plin. 20, 21, inc.

perpetior, perpessus sum, 3, v. dep. a. (v. n.), [patior]: liden el. udholder standhaftigen, finder mig taaligen deri; — animus aeger ... neque pati neque perpeti potest, Enn. ap. Cic. Tusc. 3, 3; cf. Cic. Fin. 1, 11: qui dolore perpetiuntur, ne ... in majorem incidant; f. ogsf. Ter. Eun. 2, 1, 12; men Cic. d. Or. 2, 19: omnes facile perpetior et perfero, (bærer over med dem); — mendicitatem, vid. Cic. Fin. 3, 11, omnium rerum inopiam, Caes. B. C. 1, 84; hanc sufferre et perpeti etc., Sulp. ap. Cic. Fam. 4, 5; mihi tam multa pro se perpesso etc., Cic. Fam. 1, 9; cf. Hor. Od. 1, 3, 25, v. Ovid. Met. 14, 172; — b) „poet.“ ogsf. m. Objectsfætning; vid. Ovid. Met. 3, 622, v. Ter. Eun. 3, 5, 3; — c) fild. „overf.“ ogsf. om Begreber; — me vehementius ... intendi, quam gracilitas mea perpeti posset, Plin. Ep. 2, 11.

*perpetrabilis, e: giorlig el. tilfældelig el. tilfældt, Tertull.; — perpetratio, onis, f.: Guldbyrdesse el. Guldendesse, rei, Tertull.; o — perpetrator, oris, m.: en Guldbyrder, caedis, Sidon.; af — perpetro, avi, atum, 1, v. a., [patro]: iværksætter, guldbyrder, bringer iftand; — Postquam opus meum, ut volui, omne perpetravi, Plaut. Pseud. 5, 1, 21; perpetraret promissa, Tac. Ann. 14, 7; quanto suo labore perpetratum, ne etc., ibd. 14, 11; belli perpetrati gloriam etc., Liv. 38, 53; pace perpetrata, id.; cf. id. 1, 6; — ogsf. c. inf., Plaut. Truc. 2, 5, 12: Male quod mulier facere inceperat, nisi id efficere perpetrat, etc.

*perpetualis, e, Biform af perpetuus; — *αἰθωλική*, id est ... universalia vel perpetuaia, Quintil. 2, 13, 11; o — perpetuarius, 3: som bestandigen er i Arbeide, mulio, Senec. Apocol.; — b) ogsf. subst. perpetuarius, (sc. redemptor): Arvefæfter el. Arveforpagter, Cod. Just.; — [perpetuus].

perpetuitas, atis, f., [perpetuus]: uafbrudt Sammenhæng, sammenhængende Række; faal. om et Sted o. in pl.: umbrosis perpetuitatibus, (med hyggelige Straffinger), Vitruv. 2, 10; — færb. „overf.“: uafbrudt Vedvarende el. Sammenhæng, navnlig om Tiden og Tælen; — non in aliqua parte, sed in per-

petuitate temporis, Cic. Tusc. 2, 27; in vitae perpetuitate etc., id. Off. 1, 33; men ibd. 2, 7, absol.: ad perpetuitatem per se fæfse; — perpetuitas orationis, id. d. Or. 3, 49: fæfende og uafstrakte Perieder, (opp. membra minutiora); men ~ sermonis, ibd. 2, 51: den sammenhængende Tale, (opp. dictum); men id. Orat. 2, in perpetuitate dicendi: i det hele Joredrag, (opp. in aliqua parte); — endel. m. Hensyn paa Jndholdets Endel og Sammenhæng, vid. id. Tusc. 5, 10: non ex singulis vocibus philosophi spectandi sunt, sed ex perpetuitate atque constantia.

perpetuito, avi, 1, v. a., intens. af 2. perpetuo, v. m. f. Ven.; — Libertatemque ut perpetuassint quam maxime, Enn. ap. Non. — 1. perpetuo, abl. som adv., f. unde. perpetuus. — 2. perpetuo, avi, atum, 1, v. a., [perpetuus]: fortæfetter uafbrudt el. uden Ophold; — ~ verba, vid. Cic. d. Or. 3, 46; men perpetuandam potestatem iudicium, (at den burde vedblive uafbrudt), id. Sull. 22; qui perpetuat data (amator: som vedbliver at give), Plaut. Pseud. 1, 3, 72; — fild. ogsf. som Hilsen til Keiserne: Di te perpetuent, Lamprid. Al. Sev. 6.

perpetuus, 3, [peto]; 1) „alm.“: sammenhængende, uafbrudt, bestandig; A) om Stedet el. med Hensyn derpaa; — ~ agmen Italiae, vid. Cic. Pis. 22; Apenninus perpetuis jugis tendens etc., Plin. 3, 7; ~ munitiones, Caes., vigiliae stationesque, id. B. C. 1, 21; palus perpetua, quae intercedebat, etc., id. B. G. 7, 26; men Perpetui tergo bovis (vesci: der neml. var fremfat hel), Virg. Aen. 8, 183; ~ trabes in longitudinem, (efter deres bele Længde), Caes. B. G. 7, 23; ~ mensis (considerare, ved lange Verde), Virg. Aen. 7, 176; cf. Plin. 6, 23: montes perpetuo tractu Oceani orae praetenti; — B) om Tiden; — hunc diem ... perpetuum etc., (bele denne Dag), Ter. Ad. 4, 1, 5; figel. ~ triduum, id., biennium, id.; — cf. vaf. absol.: in perpetuum (sc. tempus): fæfde, bestandigen, Cic. Catil. 1, 12; cf. Liv. 7, 37; — C) om Tælen el. om Joredraget: sammenhængende; — tum perpetua oratione, tum alteratione, Cic. Att. 1, 16; cf. Liv. 4, 6; men ~ actiones, Cic. Top. 26: det sammenhængende retlige Joredrag; fremdeles historia perpetua rerum gestarum, (som fortæller Begivenhederne i deres Sammenhæng), id. Fam. 5, 12; — men carmen perpetuum, Ovid. Met. 1, 4, (som omfatter en Cycelus el. et System af Myther); — II) „bef.“: A) ligesom giennemgaaende, som gielder almindeligen el. eværdt; — lex perpetua et aeterna, Cic. N. D. 1, 15; cf. id. ibd. 2, 21, ogsf. id. Catil. 1, 9; — perpetui juris et universi generis quaestio non hominum nomina, sed rationem dicendi ... desiderat, Cic. d. Or. 2, 33; — men absol.: nec arbitror, perpetuum quicquam in hoc praecipui posse, Plin. 17, 2; figel. Cels. 2, 10: ne id quidem perpetuum est, (gielder ikke almindeligen); — B) i Anskuelsesret ere perpetua fulmina: de Lyn, som have Betydning for hele Livet, Senec. Qu. N. 2, 47; — C) i Grammatikken er perpetuus modus: Infinitiv; — men comiff: perii plane in perpetuum modum, (er aldeles forloren), Plaut. Most. 3, 1, 5; — III) som Averbier ere endnu at bidfere; A) perpetuo: bestandigen, vedvarende, evigen, edl.; — ut eam opinionem perpetuo retineatis, Cic. Agr. 3, 1; cf. id. Acad. 2, 19, v. Caes. B. G. 1, 31; — B) perpetuum: bestandigen, uafbrudt, Stat. Silv. 1, 1, 99; — not.: foræld. compar., perpetuior, Cato ap. Priscian.; superl., perpetuissimus, id. ibd. — perpexus, 3, [pecto]: vel fæmmet, barba, Firmic. Math. 5, 5. — per.pinguis, e: meget fed; — ~ arenae, auct. Itin. Al. M.

per.placéo, ere, v. n.: at behage meget; — ea mihi perplacet (lex), Cic. Att. 3, 23; cf. Plaut. Most. 3, 3, 4. — per.planus, 3, „fig.“: meget tydelig, expositio, Diomed. — perplexabilis, e, [perplexor]: for-

viffet, forvirret; — Neque ullum verbum faciat perplexabile, Plaut. Asin. 4, 1, 47; — *df. adv. perplexabiliter*: forvirret, forvirrende, Plaut. Stich. 1, 2, 28. — *perplexus*, *adv.* af perplexus: forvirret *cl. uferftaaelig*; — *∞ loqui*, Ter. Eun. 5, 1, in.; *haud perplexe* indicare defectionem, Liv. 6, 13; — *compar.*, perplexus errare, Prudent. — *perplexim*, *adv.*: Biform af frgd., Plaut. Stich. 1, 2, 18. — *perplexio*, *onis*, *f.*: forviffing, forvirring, Modfælfce; — *miris perplexionibus illis etc.*, Porc. Latr.; — *perplexitas*, *atis*, *f.*: forviffing, uferftaaelighe, Ammian.; *o.* — *perplexor*, *ari*, *v. dep. n.*: afftæfemmer forvirring; — *scio*, quo vos pacto soleatis perplexari, Plaut. Aul. 2, 2, 81; — [*figd.*].

perplexus, 3, [*plecto*, *πλέκω*, *flecter*]; 1) „*egenl.*“: fæmmenftættet, forvirret; — *∞ figuræ*, Lucr.; *∞ foramina linguae*, id. 4, 625; *perplexis ... seminibus*, vid. Plin. 9, 1; *men perplexum iter ... silvae*, (fom løber hid og did), Virg. Aen. 9, 391; — II) „*fig.*“: forvirret, uferftaaelig, gaadefuld; — *perplexis sermonibus tentare*, Liv. 40, 5; *quidnam perplexi sua legatio haberet*, id. 31, 57; — *compar.*, perplexus carmen, id. 25, 12; *figel. perplexior ratio*, Plin. — *perplicatus*, 3, [*plico*], *figefom frgd.*: fæmmenftættet, indviffet i binanden; — *m. Tmefis*, Lucr. 2, 394: Aut magis hamatis inter se perque plicatis (elementis).

perplūo, *ere*, *v. n. o. a.*; 1) *neutr.*, A) at regne *cl. rinde igiemum*; — *qua posset ex imbribus aqua perpluere*, (faae fløb), Vitruv.; — *men impers.*: sicubi perpluat, Cato; — B) at regne *cl. dryppe*, at have en Væf; — *perfluunt Tigna*, Plaut. Most. 1, 2, 30; *figel. coenaculum perpluit*, Quintil. 6, 3, 61; — *df. „alleg.“*: Benefacta benefactis aliis pertegito, ne perpluant, Plaut. Trin. 2, 2, 41; — B) „*overf.*“: *figefom* at regne deraf, at udgyde rigeligen; — *Perpluat et pomis ... sinus*, Tibull. 1, 10, 72, *inc.*; — II) *act. o.* „*fig.*“: at emgve dermed; — *perpluit crocus ... capellas odore*, Appul.; — B) at udgyde deri; — (tempeftas), quam mihi amor et cupido in pectus perpluit meum, Plaut. Most. 1, 3, 7.

perpol, *er*, *altid* at fkrive adftilt: *per pol*, ta per ved Tmefis fører til et flgd. Dr.; *vid. Ter. Hee. in.*: Per pol quam paucos etc., *f. Pol* perquam paucos etc. — *per.pōlō*, *ii* (iv), *itum*, 4, *v. a.*; 1) „*egenl.*“: polerer ftærft, afglatte *cl. afguider*; — *aurum ... tritu perpolitum*, Plin.; *locus calce arenaque perpolitus*, (afpudset dermed), Vell.; — II) *effeif* „*fig.*“: afpølerer *cl. affiler*, *d. e.* lægger den ftefte Haand derpaa, navnli. paa et Skrift *cl. Haandfærft*; — *vid. Cic. d. Or. 2, 13*; *figel.* adhibere extremum perpolendi laborem, id. Balb. 7; — III) *df. partic.* *perpolitus*, 3, *fom adj.*: *fom* er uddannet til Julefommenhed, in dicendo, Cic. d. Or. 1, 13; *non philosophia solum (perpolitus), verum etiam litteris*, id. Pis. 29; *sententis ... verbis ... perpolita oratio*, id. d. Or. 1, 8; — *men id. Sest. 42*: inter hanc vitam perpolitam humanitate et illam immanem nihil tam interest, quam etc.; — *men absol.*: explicatio illustris et perpolita, id. d. Or. 2, 27. — *perpolite*, *adv.* af *perpolitus*: *fint*, *fmuft*, *fufdomment*; — *in superl.*, perpolitissime absolutæ (continuationes verborum), auct. ad Her. 4, 32. — *perpōlitio*, *onis*, *f.*, [*perpolio*]: Udarbejdelse *cl. Udfæftelfe* til Julefommenhed; — *∞ sermonis*, auct. ad Her. 4, 13.

per.pōpūlor, *atus sum*, 1, *v. dep. a.*: *ganfte* *cl. heft* at udflyndre *cl. ødelægge*; — *agrum Placentinum perpopulatus esse*, Liv. 34, 56; *cf. Tac. Ann. 14, 26*; — *not.*: *partic.* *perpopulatus*, 3, *egf. m. pafsv* Bem.; — *perpopulato agro etc.*, Liv. 29, 6; *cf. id. 26, 9*. — *per.pōrtans*, *tis*, *partic.*, [*porto*]: *brin-*gende *cl. førende* derhen; — *naves onerariae praedas Carthaginem perportantes*, Liv. 28, 46.

perpōlātio, *onis*, *f.*, [*perpoto*]: *uafbrudt* *Evir*

cl. Driftelag; in pl., Cic. Pis. 10, o. Plin. 29, 8. — *per.pōtior*, *itus sum*, 1, *v. dep. n.*: *vebliver* at befide *cl. nyde*; *df. fæve*, nyder godt deraf; *c. abl.* (*cl. gen.*); — *∞ beneficio*, (egf. beneficii), Cod. Just.; *∞ nomine*, loco tribuni, ibd. — *per.pōto*, *avi*, *atum*, 1, *v. a. o. n.*: *drifter ud*, udfommer; — *interea perpotet amarum Absinthii laticem*, Lucr. 1, 939; — II) „*overf.*“: *vebliver* at drifte *cl. fære*; — *∞ totas dies*, Cic. Verr. 5, 33; *cf. id. Phil. 2, 31*.

per.premo, *f. und. perprimo*. — *perpressa*, *ae*, *f.*: *en* *Benævnelfe* paa Bærten bacchar, Plin. 21, 77, *offere*. — *perprimo*, *pressi*, *pressum*, 3, *v. a.*, [*premo*]: *tryffer* *derigiemum* *cl. derpaa*; — *spiritus ictu doloris impulsus ... orontis adjacentem humorem perprimit*, (al. *perpermit*), Senec. Ep. 99; *men sensu obscuro*, Ovid. A. A. 1, 391; *men Hor. Epod. 16, 37*: *mollis et exspes Innominate perprimit cubilia*, (ligge derpaa). — *per.propriere*, *adv.*: *meget hurtigt*, *fom allerftærft*; — *quid agam? P. peri propere!* Plaut. Mil. gl. 2, 1, 10. — *per.proprius*, 3: *meget nær* *cl. nærfæftaaende*; — *commutatio rerum*, Att. ap. Cic. Div. 1, 22. — *per.prosper*, *a*, *um*: *meget lykkelig*, *meget god*; — *∞ valetudo*, Suet. Claud. 31. — *per.purisco*, *ere*, *v. n.*, *incl. af prurio*: at have ftærk Åfec, at blive meget lyften; — *∞ usque ex unguentis*, Plaut. Stich. 5, 5, 20, Appul.

per.pudescō, *ere*, *v. n. intens.*: *begynde* *ret* at ftamme *fig.*; — *cl. quando perpudescet miscenda atque perturbanda re publica?* Cornelia in frgm. ap. Nep. — *per.pugnax*, *acis*, *adj.*: *meget ftridbar* *cl. trættfær*; — *perpugnacem in disputando esse*, Cic. d. Or. 1, 20. — *per.pulcher*, *chra*, *ehrum*: *meget smuk*; — *Perpulchra credo dona etc.*, Ter. Eun. 3, 2, 15. — *per.punctus*, 3, [*pungo*]: *giennemftuffen*, Coel. Aur.

per.purgo, *avi*, *atum*, 1, *v. a.*: *ftærft* at renfe *cl. rengiore*; — *∞ alvum*, Cato; *∞ se herbula quadam*, (om Jinden), Cic. N. D. 2, 50; *∞ aegrum*, Cels., *ulcera*, id.; — *men emissi*: *perpurgatis auribus*, (i. e. attentis), Plaut. Mil. gl. 3, 1, 179; — II) „*fig.*“: A) *bringer* i det Rene, navnli. berigtiger et Regnfab *cl. en fordring*; — *de dote tanto magis perpurga*, Cic. Att. 12, 12; — B) *afhandler* *cl. behandler* *fufstændigen*; — *locus orationis perpuratus ab iis*, qui etc., id. Mur. 26, *cf. id. Div. 2, 1*. — *per.pūrus*, 3: *meget ren*, lana, Varro, *inc.* — *per.pūsellus*, 3: *meget liden*; *df. fom Dræftil*: *perpusillum rogabo*, (vil førge en meget liden Versen *cl. om noget ganfte liden*), vid. Cic. d. Or. 2, 60. — *per.pūto*, *are*, *v. a.*, *emiff* *f. enarro*; — *Ut ego argumentum hoc vobis plane perputem*, Plaut. Cist. 1, 3, 7.

per.quam, *adv.*: *faare* *meget*, *høiligen*; — *∞ flebiliter*, Cic.; *cf. id. d. Or. 2, 49*: *perquam velim scire*, Plin. Ep.; — *egf. m. Tmefis*: *Per pol quam paucos*, (f. *Pol* perquam paucos), Ter. Hee. in.; *egf. hēs superl.*, Appul.; *f. egf. und. per.* — *per.quiesco*, *ere*, *v. n.*: *tilbringer* *hvilende*; — *∞ totam noctem*, Appul. — *perquiratus*, 3, *figefom* *perquisitus*: *meget emfpurgt* *cl. efterfpurgt*; — *∞ opusculum*, Claud. Mamert.; *af* — *per.quirō*, *sui*, *situm*, 3, *v. a.*, [*quaerō*]: *fpørger* *cl. fpør* *kundfæb* *derom*, *opføger* *cl. epleter*; — *ut ea vasa perquirant*, Cic. Verr. 4, 18; *∞ aditus viasque in Suevos*, Caes. B. G. 6, 8; *egf.* *∞ aliquid ab accusatore*, Cic.; *men in pass. impers.*: *perquiritur a coactoribus*, id. Cluent. 61; — *egf. m. flgd. relat.*: *perquirunt*, *quid siet causae*, Plaut. Stich. 1, 3, 49. — *perquisit*, *adv.* af *perquisitus*: *noiagtigen*; — *compar.*, *∞ conscribere*, Cic. Inv. 1, 41. — *perquisitor*, *oris*, *m.*, [*perquirō*]: *fom efpørger* *cl. efpør* *neget*; — *Malevoli perquisitores auctionum perierint!* Plaut. Stich. 2, 2, 61. — *perquisitus*, 3, *partic.* af *perquirō*.

per.rāro, *adv.*, *f. und. flgd.* — *per.rārus*, 3:

meget fælden; — quod tunc perarum erat in sacerdotiis mandandis, Liv. 29, 38; men quando perarum est, ut etc., Plin. 31, 23; — h) *df.* perraro (se. tempore), *sem. adv.*: meget fælden, Cic. R. Am. 18, *offere*: perraro haec alea fallit, Hor. Sat. 2, 5, 50. — *perreconditus*, 3: meget stult el. ferbergen; — *∞* ratio consuetudinis meae, Cic. d. Or. 1, 30.

perfectus, 3, *partic.* *af perso.* — *per. repo.*, *psi*, *ptum*, 3, v. n. o. a.: Duentr.: at fryde derben, ad praesepia, Colum.: liget. om. Vurtenen: *∞* in aliena jugorum complavia, id.; — h) *act.*: — *∞* tellurem genibus, (fryde den derover), Tibull. 1, 2, 85; *df.*: — *perpetto*, *avi*, *atum*, 1, v. n. o. a. *intens.*: 1) neutr.: fryder omfrugt, in omnibus latebris, Plaut. Rud. 1, 1, 4; — *egf.* fryder derben; *Perrepti* usque omne oppidum, ad portum, ad lacum; Quo non? Ter. Ad. 1, 6, 3; — h) *act.*: — *∞* oppidum, Ter. 1. c., plateas, Plaut. Amph. 1, 1, 3.

Perrhaebia, *ae*, f., *Περραιβία*: *Egn* i Thessaliam ved Tempe og Olympus; *vid.* Cic. Pis. 40, o. Liv. 31, 41; — B) *df.* *Perrhaebus*, 3: *perrhæbist*, Caenus, Ovid. Met. 12, 172; *egf.* *thessalifist*, Pindus, Propert. 3, 3, 55; — h) *df.* *subst.* *Perrhaebi*, *orum*, m.: *Indvaanerne af Perrhaebien*, Liv. 33, 32, *offere*: — *perridicule*, *adv.*: meget latterlig, Cic. d. Or. 2, 59; *af* — *perridiculus*, 3: meget latterlig; — *∞* doctrina, *vid.* Cic. d. Or. 2, 19; — *perrimosus*, 3: fuld af *Meiner* el. *Sprækker*, area, Varro.

per. rōdo, *si*, *sum*, 3, v. a.: *giennemgaa*der, *giennemgaa*der; — *∞* plures sinus, Cels.; *perodi* a veneno, Plin. — *perrōgito*, *are*, v. a. *intens.*: *vedbliver* at spørge el. *ufspørge*; — *∞* *advenas* de gnatis, Pacuv. ap. Priscian.; *af* — *per. rōgo*, *avi*, *atum*, 1, v. a.: *spørger* *helt igiennem* el. *efter* *Ordenen*; (*navnl.* om *Consulerne* og *Scitæne* i *Senatet*); — *vid.* Tac. Hist. 4, 9: *quum perrogarent sententias consules*; *hæf.* Liv. 29, 19, *pass.*: *perrogari* eo die sententiae non potuerunt, (man kunde ikke blive færdig dermed); *cf.* Suet. Aug. 35, o. Plin. Paneg. 60; — h) „*overf.*“ *heder* *perrogare legem*, ligesom *perferre legem*: *efter* *Spørgsmaal* at *faste* en *Lov* *Gyltighed*, *el.* at *faae* *den* *antagen*, Val. Max. 8, 6, 1.

per. rumpo, *rupi*, *ruptum*, 3, v. n. o. a.: 1) *neutr.*: at *byde* el. *frange* *derigienem* el. *derben*, *per medios hostes*, Caes., *in orbem*, Liv., *in triliunium*, Suet.; *df.* *pass.* *impers.*, Liv. 26, 7: *nee per castra eorum perumpi ad Capnam posse*; — *egf.* „*alleg.*“, Tac. Ann. 4, 40: *qui, te invito, perumpunt*, (*overftride* *in vis* *Græntse*); — h) *act.*: A) „*egenl.*“: 1) *brøder* el. *trænger* *derigienem* el. *frem* *derover*; — *∞* *eam paludem*, Caes. B. G. 7, 19; *cf.* Hor. Od. 1, 3, 36; *men* *pass.*, Tac. Ann. 4, 51: *munimenta quasi perrupta etc.*; *ligel.* at *ab his* (*generibus*) *perrumpatur* et *didatur* ... *aër*, Cic. Tusc. 1, 18; — 2) *giennembrøder*, *fonterbrøder*, *tauer*; — *∞* *rates*, (*giennemløbere*), Caes., *limina bipenni*, (*spyrænge*), Virg. Aen. 2, 479; *cf.* ibd. 9, 513; — *perruptae rostris* et *aratis radices*, Colum.; — B) „*fig.*“: 1) at *overvinde* el. *befæste*; — *∞* *periculum*, Cic., *difficultates*, Plin.; *men* Tac. Ann. 3, 15: *ne quo affectu perumpere*, (*fulde* *giennemtrænges* *deraf* *el.* *aadne* *sit* *Indre* *derfor*); — 2) at *giennembrøde*, d. e. at *tilintetgiøre*, at *giøre* *urviskem*; — *∞* *leges*, Cic. Off. 3, 8, *questiones*, id. Verr. 1, 5, *servitium*, Senec. Agam. 601, *fastidia*, *vid.* Hor. Ep. 1, 10, 25. — *perruptus*, 3, *partic.* *af frøg*.

1. Persa, *ae*, m.; pl. *Persae*, *arum*, m., *Πέρσαι*: *Perferne*, *eyrel.* *Indvaanerne af Landskabet Persis*, *dereser* *egf.* *af* *det* *store* *persiske* *Monarchi*; *vid.* Cic. d. Rep. 3, 9, id. Off. 3, 11, *offere*, o. *Æl.*; — f. sing. *Persa*, Cic. Att. 10, 8, *findes* *egf.* d. *græske* *form* *Perses*, id. Tusc. 1, 42, Nep. Reg. 1, o. *Æl.*; — bb) *df.* „*overf.*“; a)

f. *Persien*: — in Persa perfectus est, Nep. Pelop. 1; — b) *Persae* „*poet.*“ f. *Parthi*, Hor. Od. 1, 2, 22, o. ibd. 3, 5, 4; — *not.*: *egf.* *er* *Persa*: *Ravnet* *paa* *en* *Comedie* *af* *Plautus*; — B) *df.* 1) *Persis*, *idis*, f.: *Landskabet Persien*, *imellem* *Armanien*, *Medien* og *Eufiana*, *hod.* *Pars* el. *Parsistan*, Mela 1, 2, o. id. 3, 8; — *egf.* *Persia*, *ae*, Plaut. Pers. 4, 3, 28; — bb) „*poet.*“ *egf.* a) *sem. adf.* *sem.*: *persifist*; — *∞* *rates*, Ovid. A. A. 1, 172; — b) *sem. subst.* *Persides*: *Perferne*, *derne*, Claudian.; — 2) *Persicus*, 3: *persifist*; — *∞* *mare*, Mela, Plin.; *Persica malus*, Macrob., *arbor*, Plin., *egf.* *absol.* *Persicus*, i, f., Colum., Pallad.: *Kersfentræet*; *hæf.* *Persicum*, i, n.: *Kersfene*, Plin., *Martial.*; — *fremdeles* *Persice* (*Περσική*) *porticus*, *eyrel.*: *en* *af* *det* *persiske* *Bytte* *opført* *Suegang* i *Laceræne*; *egf.* *et* *dereser* *benævnt* *Galleri* *paa* *Brutus's* *Villa*, Cic. Att. 15, 9; — *Persica*, *orum*, n.: *den* *persiske* *Historie*; *ex* *Dionis* *Persicis*, Cic. Div. 1, 23; — *Persici apparatus*: *glumrende* *Uretninger*, Hor. Od. 1, 38, m.; — b) *df.* *adv.* *Persice*: *paa* *Persifist*; — *∞* *optime loqui*, Quintil. 11, 2, 50.

2. Persa, *ae*, f., *Πέρση*: *Datter* *af* *Oceanus*, *ved* *Solguden* *Noder* *til* *Circæ*, *til* *Perfæ* (*Nader* *til* *Secate*), *til* *Meles* o. *Passifæ*; *vid.* *Hygin.* *Fabul.* *praef.*; — *heder* *egf.* *Persis*, Cic. N. D. 3, 19; — B) *df.* 1) *Perseus*, 3: *nedstammende* *fra* *denne* *Persa*, *Hecate*, Val. Fl.; *men* *∞* *proles*, id. 5, 581, (i. e. *Aeetes*); — B) *Persis*, *idis*, f.: *Efterførmerske* *af* *Persa*, *Stat. Theb.* 4, 182, (i. e. *Hecate*); — h) *egf.* *adj.*: *Persides* *herbae*, (*Hercurter*), Ovid. Rem. 263; — *not.*: *egf.* *er* *Persis*: *Titelen* *paa* *et* *tabt* *latin* *Digt*, Ovid. Pont. 4, 16, 25. — 3. Persa, *ae*, f.: *Ravnet* *paa* *en* *liden* *Bund*, *vid.* Cic. Div. 1, 46.

persaepe, *adv.*: *meget* *ofte*; — *quod persaepe* *sit*, Cic. Lael. 20; *men* *persaepe* ... *sapissime*, id. Qu. Fr. 1, 5; *men* *saepe* ... *persaepe*, Hor. Sat. 1, 3, 10; — *egf.* *in* *imesi*: *Per* *pol* *saepe* *peccas*, (f. *Pol* *persaepe*), Plaut. Casin. 2, 6, 18. — *Persaepe* *ōlis*, (*Persap.*), *is*, f.: *Svechsheden* i *Persien*, *vid.* Plin. 6, 29, o. Curt. 5, 6, figd. — *persaevus*, 3: *meget* *voldsom* el. *rivende*, *flumina*, Mela 2, 5.

persalse, *adv.*: *meget* *vittigen* el. *lunefuld*, *gratias* *alieni* *agere*, Cic. Qu. Fr. 2, 15; *af* — *persalsus*, 3: *meget* *falt*; *df.* *om* *et* *Evar*: *meget* *vittigt* el. *lunefuld*; — *persalsum* *illud* *est* *apud* *Naevium*, etc., Cic. d. Or. 2, 69. — *persalutatio*, *onis*, f.: *venlig* *Slisen* *til* *alle* *Nærværende*, *navnl.* *Embedsæmbedaterner*; *vid.* Cic. Mur. 21; *af* — *persaluto*, *avi*, *atum*, 1, v. a.: *hilsen* *paa* *alle* *Nærværende* *efter* *Ordenen*; *vid.* Cic. Flacc. 18, *egf.* *Phaedr.* 4, 12; — *egf.* at *pde* *sin* *Hylding*; a *toto* *exercitu* *illo* *ad* *ultimum* *persalutatus* *est*, Curt. 10, 5.

persaucte, *adv.*: *meget* *hellig*, *høit* og *dyrt*; — *∞* *dejerare*, Ter., *jurare*, id., o. Suet. Tit. 10. — *persano*, (*avi*), *atum*, 1, v. a.: *helsbreder* *aldeles*, *vomicas*, Plin. 20, 29; — *df.* „*alleg.*“: *in* *ulceribus* *meis* ... *quae* *etiamsi* *persanata* *non* *sunt*, *serpere* *desierunt*, Senec. Ep. 8. — *persanus*, 3: *fuldkommen* *helsbreder*, Cato. — *persapiens*, *tis*, *adj.*: *meget* *vis*, *homo*, Cic. Prov. cons. 18; *df.* — *persapienter*, *adv.*: *meget* *visstigen*, Cic. Mil. 4.

persciens, *tis*, *partic.*, [*scio*]: *sem* *fuldkommen* *fiender* *noget*, c. *acc.*; — *persciens* *animum* *alienus*, Lamprid. Commod. 5; *df.* — *perscienter*, *adv.*: *meget* *forstændigen* el. *indsigtsfuld*, Cic. Brut. 55. — *perscindo*, *scidi*, *scissum*, 3, v. a.: *fonterriver* el. *afslutter*; *saal.* om *Stormen*: *∞* *nubem*, Lucr. 6, 137; *cf.* ibd. 110: *perscissa* (*ventis* *carbasus*); *men* Liv. 21, 58: *omnia* *perscendente* *vento* *et* *rapiente*. — *perscisco*, *ere*, 3, v. a.: *erfarer* *fuldkommen*, *causam* *tumultus*, Dict. Cret. — *perscissus*, 3, *partic.* *af* *perscindo*. — *perscitus*, 3: *meget* *artig*

cl. vaffer, men alene i tmesi: Per ecasor scitus puer est natus Pamphilo, Ter. Andr. 3, 2, 6; quod etc., per mihi scitum videtur, Cic. d. Or. 2, 67.

perscribo, psi, ptum, 3, v. a.; I) „egenf.“: skriver helt ud el. uden Afstemning; — faal. verba non perscripta, (naar man ikke skrev Øret tertium el. tertio helt ud, men alene tert.); Tiro Tullius ap. Gell. 10, 1, 7; cf. ibd. 10; men Suet. Galb. 5: quia notata, non perscripta erat summa; — II) „everf.“; A) opskriver el. optegner noiaagtigen el. udforligen; — hoc perscriptum in monumentis veteribus reperietis, ut etc., Cic. Agr. 2, 32; ∞ res populi R. a primordio urbis, Liv. praef. in.; men Hor. Sat. 1, 4, 51: Non satis est puris versum perscribere verbis; — B) at indskrive el. skriftligen at indføre; — de reliquis S. C. perscribuntur, Caes. B. C. 1, 6; cf. Cic. Catil. 3, 6; ligel. (signa) in tabulas publicas ad aerarium perscribenda curavit, Cic. Verr. 1, 21; — navn. vgl. at indføre i Regnskabsbogen; faal. ∞ falsum nomen, id. R. Com. 1; — C) skriftligen at tilsmælde, at tilskrive udforligen; — haec pleniora ... Romam ad suos perscribent, Caes. B. C. 1, 53; cf. id. B. G. 5, 47, v. Cic. Fam. 5, 4; — D) skriftligen at anvise til Betaling; — argentum perscripsi illis, quibus debui, Ter. Phorm. 5, 7, 30, (al. discripsi); in aedem sacram reficiendam esse (eam pecuniam) perscripsisse, Cic. Flacc. 19; men Suet. Caes. 42: si quid usurae nomine numeratum aut perscriptum fuisset; — not.: efter Prisc. d. Ponderibus hedet perscribere vgl.: at forsyne med en Everstreg, at giennemstregge; as numus est liberalis et per I perscriptam notatur +; dupondius numus est viltris per duas II perscriptas II etc.; denarius quoque decem librarum numus per X perscriptam notatur X.

*perscriptio, onis, f.: Opskrivning el. Optegnelse; navn. skriftlig Indførelse i Regnskabsbogen; — de tabulis et de perscriptionibus etc., Cic. d. Or. 1, 58; men perscriptionum et liturarum adversaria, (Kladdebøger), Cic. R. Com. 2; men falsis perscriptionibus etc., vid. id. Phil. 5, 1; — II) skriftlig Anvisning til Udbetaling; — debere, non esse dignitatis meae; perscriptionem tibi placere, Cic. Att. 12, 51; haec padio non verbis, sed nominibus et perscriptionibus facta est, id. ibd. 4, 18; — perscriptor, oris, m.: som skriftligen optegner, hujus nedskriver; — scribam tuum ... perscriptorem hujus generationis fuisse, Cic. Verr. 3, 72; v. — perscriptura, ae, f.: Nedskrivning, (navnl. af negens Testamente), Digest.; — [perscribo]. — perscriptus, 3, partic. af perscribo.

*perscrutatio, onis, f.: Giennemfogning; — ∞ profundi, Senec. Consol. Helv. 9; v. — perscrutator, oris, m.: som efterforsker; in pl., ∞ talium rerum, Capitol. Max. 1; — [perscrutor]. — perscruto, avi, atum, 1, v. a., ferz v. eftercl. Biform af flgd.; — ∞ aliqueum, Plaut. Aul. 4, 4, 30, (visitare); montium venis perscrutatis, Ammian.; — perscrutor, atus sum, 1, v. dep. a.; I) „egenf.“: giennemfogger, arcular muliebres, Cic. Off. 2, 7; cf. id. Verr. 4, 21, ogf. id. Tusc. 5, 20; — II) „fig.“: ∞ penitus naturam rationemque criminum, Cic. Flacc. 8; cf. id. Inv. 2, 11; — perscrutus, 3, partic., [sculpo]: udgraver el. graveret, lapides, Coripp.

persēa, ae, f., περσέα: etflags helligt Træ i Ægypten og Persien, vid. Plin. 13, 15, v. id. 15, 13. — persēco, cui, etum, 1, v. a.: giennemstregger, udskærer; df. „alleg.“: ∞ vitium, ne perscrpat, Liv. 40, 19; ligel. ∞ naturas rerum, vid. Cic. Acad. 2, 39; men ∞ vomicas rei publicae, vid. auct. ap. Quintil. 8, 6, 15; — not.: Cic. Att. 13, 23, (e poet.), er rimel. f. persēca atflæse persēce, (f. perseque), f. und. persequor.

persector, ari, v. dep. n., intens. af persequor: gaader med Omhu derefter, forfølger opmærksomt; — Nec persectari primordia singula quaeque, Lucr. 2, 165; (al.

persecutari); cf. id. 4, 1001. — *persecutio, onis, f.; I) „egenf.“: forfølge, sige derefter; — ∞ nostra (bestiarum), Digest.; vgl. at efterfætte flovere, Appul.; — II) „everf.“; A) retlig forfølgelse el. klage; — vid. Cic. Orat. 41: persecutionum cautionumque praecepta etc.; ligel. quarum rerum persecutio adversus te est, Digest.; — B) de ælste Christi forfølgelse og Mis-handling, hvorefter Tertulliani Liber: de Fuga in Persecutione; — C) forfølgelse el. forfølgelse af en Sag; — ∞ negotii, Appul.; v. — persecutor, oris, m.: en forfølger; — ∞ flagitiorum, Capitolin.; — navn. i Retsstyret: klageren, Digest.; — vgl. en forfølger af de Christi, Lactant.; — [persequor]. — persecutorius, f. und. prosecutorius. — persecutrix, icis, fem. af persecutor: en forfølgelse, Augustin. — persēcutus, 3, partic. af persequor.

persēdeo, sedi, sessum, 2, v. n.: bliver siddende, vedbliver at sidde; — quo pacto persederit humor aquai, Lucr. 1, 308; men Suet. Claud. 31: ut ... persederet, (at han blev siddende); men Liv. 45, 39: in equo dies noctesque persedendo; men multis annis apud philosophum (persedissee: neml. som Tilsøber), Senec. Ep. 108. — per.se.gnis, e: meger derel el. langsom; — proelium pedestre persege fuit, Liv. 25, 15.

Perseis, idis, f., Περσείς, v. Persēs, 3, Περσείος, f. und. 2. Persa. — persēnesco, nūi, 3, v. n.: at tilbringe el. henleve Alderdommen paa et Sted; — atque ibi per XIV annos ... persenuit, Eutrop. 1, 11. — pers.enex, nis, adj.: meget gammel, Suet. Gramm. 9. — persēnilis, e, aetas: meget hoi Alder, Vulg. — persentiō, sensi, sensum, 4, v. a.; I) „alm.“: ligesom giennemføler, d. e. føler dybt el. inderligen; — persentit pectore curas, Virg. Aen. 4, 448; — II) „bef.“: fornemmer med Bished, m. acc. c. inf.: Quam simul ac tali persentit peste teneri, Virg. Aen. 4, 90. — persentisco, ere, v. a., intens. af flgd.; I) „alm.“: at føle dybt el. inderligen; — tum viscera persentiscunt Omnia, Lucr. 3, 250; — II) „bef.“: tydeligen at fornemme; — ubi possem persentiscere, Nisi essem lapis, Ter. Heaut. 5, 1, 43.

Persēphōnē, es, f., Περσεφόνη, er Hønnens Proserpina; vid. Ovid. Met. 10, 15 v. 730; — II) df. ogf. „pect.“: Dødens Gudinde el. Døden, Ovid. Her. 21, 46, v. Tibull. 3, 5, 5. — persēphōnium, i, n., περσεφόνηον: vild Salme, Appul. — Persepolis, is, f., f. und. Persaeopolis.

persequax, acis, f.: som følger el. forfølger stærkt; — ales oculis persequax, Appul. — persequeus, tis, partic. o. adj. af flgd. — persequor, entus (e. quintus) sum, 3, v. dep. a. v. n.; I) act.; A) „egenf.“; I) „alm.“: vedbliver at følge derefter; — meque in Asiam persequas, Ter. Andr. 5, 4, 32, (dyrtit f. Donat.: persequitur enim, qui non desinit sequi); cf. Virg. Aen. 9, 218; — reliqui praefecti ... Cleomenem persenti sunt, Cic. Verr. 5, 35; men id. Att. 7, 22: qua ant terra, aut mari persequar eum, qui ubi sit, nescio; — men „alleg.“: persequi aliquem ipsius vestigiis, id. Brut. 90; ogf. ∞ vestigia alienius, id. d. Or. 1, 23; — 2) „bef.“; a) forfølger fiendeligen, efterfølgende; — ∞ fugientes usque ad flumen, Caes. B. G. 7, 67; men absol.: deterere hostes a persequendo, Sall. Jug. 50; — ∞ feras, Ovid., beluas, Curt.; — b) følger med Venner, nedskriver (et forber, edl.), vid. Cic. Sull. 14; — B) „fig.“; I) „everf.“; a) forfølger, opføgger, giennemfogger, vgl.; — dum omnes solitudines persequeris, Cic. Pis. 22; — b) forfølger for at naae el. indhente, naaer el. indhenter; — quo te persequi etc., Cic. Fam. 3, 6; cf. id. Div. 2, 72: quo te cumque verteris, persequitur (te superstitio); ligel. Mors et fugacem persequitur virum, Hor. Od. 3, 2, 11; — 2) „ment.“; aa) „alm.“ (v. „alleg.“):

vedblivende el. indholdende at forfølge en Gienstand el. at gaac el. lægge sig derefter; — el. eerte omnes vias persequar, quibus putabo ad id, quod volumus, perveniri posse, Cic. Fam. 1, 13; cf. Ter. Hec. 3, 5, 4; ligel. Cic. Fam. 1, 21: eas igitur artes persequeretur, vivendi artem ... relinqueret? — bb) „bef.“; a) iøvigen el. med stor anstrængelse at stræbe derefter el. søge at opnaae el. erholde; — ∞ utilia studiosissime, Cic. Off. 3, 28; ∞ hereditatem, Ter. Andr. 1, 5, 20; cf. Cic. Leg. 3, 8; errede hoo: ego meum jus persequar, Ter. Ad. 2, 1, 9; cf. Cic. Caccin. 3, egf. id. Div. in Caccil. 6; ligel. ∞ rem suam, id. Quint. 13; cf. id. Verr. 3, 13; ligel. quum poenas a seditioso cive ... persequi vellet, id. Fam. 1, 9; — b) følger derefter el. stræber at naae sem Mønstet el. forbillede, efterligner med Omhu; — ∞ sectam et instituta alicujus, Cic. Verr. 5, 71; cf. id. Acad. 1, 2: si vero Academiam veterem persequamur, etc.; ligel. id. Fam. 9, 3: ego vero ... te persequar, (vil følge dit Exempel); men id. d. Or. 2, 22: ut, quae maxime excellant in eo, quem imitabor, ea diligentissime persequatur; — c) forfølger hendtigen, forfølger, hæver, straffer; — ∞ civitatem bello, Caes. B. G. 5, 1; aliquem aestuantem et tergiversantem judicio persequi, Cic. Flacc. 20; istius injurias per vos nleisci et persequi, id. Verr. 2, 3; ∞ mortem alicujus, id., Caes., Liv.; — d) forfølger virksem, behandler el. forfatter el. udfører en Sag; — ex usu quod est, id. persequar, Ter. Hec. 1, 3, 10; ut mea mandata digeras, persequare, conficias, Cic. Qu. Fr. 2, 11; ligel. si idem extrema persequitur, qui inchoavit, id. Prov. cons. 8; — e) forfølger i Skrift el. Tale; mundtlig el. skriftlig en atstand el. fremstille el. fortælle el. forklare, edf.; — me id. persequi voce, quod etc., Cic. Plane. 23; dum rationes Persequor et doceo dictis, quo ... foedere etc., Lucr. 5, 57; men quae versibus persecutus est Ennius, Cic.; ∞ philosophiam Latinis litteris, id.; cf. id. Off. 2, 24, v. id. Fam. 5, 13; — not.: bertil vil man hense Cic. Att. 13, 23. (e poet.): persece, (f. persece, ifse perseca), vid. Freund.; — II) neutr.: at følge derpaa el. derefter; — exacta vindemia, gramine persecuto, (naar Græsset derefter el. imidlertid er voret), Pallad. 3, 26; — not.: efterel. sem pass.: illa se in mare praecipitavit, ne persequeretur, (for ifse at blive indhentet), Hygin. Fab. 198, inc.; — III) partic. persequens, tis, egf. sem adj. e. gen.; A) begierlig derefter; — Acheruntis pabulum, flagitii Persequentem, Plaut. Casin. 2, 1, 12; — B) hævende; — virum integerrimum, inimicium persequentissimum, auct. ad Her. 2, 19.

1.per.sero, sevi, 3, v. a.: bliver færdig med at faae; — quod (semen) non persevit (ille), Sidon.; — 2.per.sero, 3, v. a.: stuffer derigientum; — ∞ restitutas per ficus, Varro. — per.servio, ire, v. n.: vedbliver at tæne, alicui, Vopisc. — per.servo, are, v. a.: vedligeholder, bevarer; — ∞ patientiam, Tertull.

Perses, ae, m., Περσῆς; I) en Perser; f. und. 1.Persa; — II) en Søn af Perseus og Andromeda, Stamfader til Perserne, Plin. 7, 57; — III) en Søn af Solguden ved Perser, Brøder til Ginen, Fæder til Peccate, Hygin. Fabb. praef.; — IV) den sidste Konge i Maceдонien, der blev overvunden af Cæsar Paulus, Cic. Catil. 1, 10, efter, Propert. 4, 11, 39; — heder egf., efter den græske Form: Perseus, Liv. 40, 57, efter, Justin.; — gen. Persi har Sall. frgm. v. Tac. Ann. 4, 55; — B) df. Persicus, 3: benævnt efter K. Perses, persicif; — ∞ bellum, Cic. Off. 1, 11, v. Plin. 18, 28.

1.Persens, ei v. eos, m., Περσῆς; I) en Søn af Juppiter v. Danae; — efter at være udsat af Morfaderen Herifus, og opbragt af K. Polydeces paa Scripus, drog han imod Gergenerne; — med det afbuggede Medusahovede forstenede han det Havusbyr, der

truede K. Cepheus's Datter Andromeda, ved hvilken han blev Fæder til den Perses, der blev Persernes Stamfader; — endel. blev han som Stjernebillede optagen paa Himmelen; — vid. Ovid. Met. 4, 609 fgg., Hygin. Fabb. 61, efter, Cic. N. D. 2, 44, Propert., v. A.; — B) df. 1) Perseus, 3: benævnt efter Persens, persicif; — Seetaque Perseæ Phorcidis ora manu, Propert. 3, 21, 8; men Perseos ... in Argos, (hvod P. 3 Morfader Herifus regerede), Stat.; men Persea Tarsos, (sem anlagt af P.), Lucan. 3, 225; — 2) Persæus, 3: persicif, castra, Ovid. Met. 5, 128; — II) den sidste K. i Maceдонien, f. und. Perses nr. IV. — 2.Persens, 3, f. und. fggd. nr. I, B, 1.

perseverabilis, e, [persevero]: vedholdende, tenacitas, Coel. Aur. — perseverans, tis, partic. v. adj. af persevero; df. — perseveranter, adv.: vedholdende; — ∞ tucri rem bene coeptam, Liv. 4, 60; cf. Val. Max. 5, 3, 2; — compar., ∞ saevire, Liv. 21, 10, superl., ∞ diligere, Plin. Ep. 4, 21; v. — perseverantia, ae, f.: Vedholdenbed el. Bestaandighed; forbindes m. gravitas v. constantia, Cic. Phil. 7, 5; adfillees fra pertinacia, id. Part. or. 19; — labore et perseverantia nautarum etc., Caes. B. C. 3, 26; ∞ belli, (dens Langvarighed), Justin.; — perseveratio, onis, f., [persevero]: bestaandig Vedvaren; — ∞ aeterna, d. e. Evigheden, Appul.; — persevere, adv. af persevero: meget strængt el. noagtigen, inquirere, Plin. Ep. 9, 5.

persevero, avi, atum, 1, v. n. v. a.; I) neutr.: vedbliver el. farer fort dermed, bliver el. holder standhaftigen derved; — ∞ in sententia, Cic., Caes., in errore, Cic., in vitiis, id.; men id. Prov. cons. 5: statuit ab initio, et in eo perseveravit, jus publicano non dicere; — egf. imperson.; quum etc., perseveratum in ira est, Liv. 2, 35; men Cic. Verr. 4, 39: non est ab isto perseveratum; cf. id. B. C. 1, 26; — II) act., dog hos Cic. v. Liv. alene e. acc. comm.; — neque te ipsum id (f. in eo) ... perseverare potuisse, Cic. Quint. 21; cf. Liv. 22, 38: quo id constantius perseveraret; — derim. ftd.: ∞ observantiam, Symmach.; v. pass.: perseverata inedia est, Justin. 12, 6; — egf. c. inf.: Dolabella injuriam facere fortissime perseverat, Cic. Quint. 8; ligel. ∞ fugere, Caes., discedere, id.; — egf. m. acc. c. inf.: quum, Orestem se esse, perseveraret, (vedblev at forstifre), Cic. Lael. 7; cf. Vell. 2, 92; men Suet. Vesp. 6: Aquilejam usque perseveraverunt (se. ire: vedblev at reise el. forstifte Reisen lige dertil); — III) partic. perseverans, tis, egf. sem adj.: udbestende, vedholdende; — quod perseverantior caedendis in fuga fuit (se. hostibus), Liv. 5, 31; perseverantissimum agrorum colendorum studium, Colum.; af — perseverans, 3: meget stræng; — ∞ imperium, Tac. Ann. 15, 48.

Persia, ae, f., f. und. 1.Persa. — Persianus, 3, f. und. Persius. — persibe, adv., i. e. perite: fyndigen, Naev. ap. Varr.; af — persibus, 3, ligesom callidus el. acutus: meget snildt el. fleg, Plaut. v. Naev. ap. Fest. p. 217, (Müll.); cf. Varro L. L. 7, 6. — persiccatus, 3: glemmetorret, Apic. — persiccus, 3: tør, alfter tør, oculi, Cels. — 1. Persice, adv., f. und. 1.Persa. — Persicus, 3, f. und. 1.Persa, egf. und. Perses.

persideo, sedi, sessum, 2, v. n., [sedeo]: længe at blive siddende; — quoniam lapsa persidet (pruina) gelatque, Plin. 17, 36. — persido, sedi, sessum, 3, v. n.: at sætte sig fast derpaa, at trænge ind deri; — ubi frigidus imber Altius ad vivum persedit etc., vid. Virg. Ge. 3, 442; cf. Lucr. 6, 1121: fruges persidit in ipsas (clades).

persigno, are, v. a.; I) „alm.“: stærkt at betegne; — ∞ corpus notis, Mela 1, 19; — II) „bef.“: fuldstændigen at optegne el. opstæbe; — triumphum ... donis persignandis etc., Liv. 25, 7. — persimilis, e: meget lig; — in dissimili genere persimilis, Cic.

Part. or. 7; — ogf. c. gen.: statuam, istius (Pisonis) persimilem, deturbant, Cic. Pis. 38; — ogf. c. dat., Hor. A. P. 6: isti tabulae fore librum Persimilem etc. — persimplex, icis, adj.: meget simpel, victus, Tac. Ann. 15, 45; inc., (al. simplex).

Persis, idis, f., s. und. I. Persa. — persisto, stiti, 3, v. n.: bliver staaende; df. „fig.“: bliver ved et. vedbliver deri; — nisi praesens in eadem impudentia persistas, Liv. 38, 14. — persites, ae, m., som Plante: en Art af Væren tithymalus, Appul. — Persius, i, m.: romersk Mandsoavn, hvoraf maekes 1) Persius, C., en meget lerd Taler, samtidig med Graccherne; vid. Cic. d. Or. 2, 6, v. id. Brut. 26; — 2) Persius Flaccus, Satiredigter paa Xeros Tid; hans Vita haevs hos Suet.; om hans 6 Satirer, som endnu haevs, f. Quintil. 10, 1, 94, ogf. Martial. 4, 29; — B) df. Persianus, 3; hysf. Persianum illud, (hin Sentens af P.), Lactant.; — not.: efter en ubekendt Persius benævnes Aquae Persianae ved Carthage, Appul.

persolāta, (persoll.), ae, f.: etflags Plante, ogf. arcion, vid. Plin. 25, 66. — persolido, are, v. a.: gior meget fast et. tat; — imbrēs... Persolidata Bores, (gior aldeles til Is), Stat. Theb. 1, 353. — persolla, ae, f., dem. af persona: liden Masse; som Stødsdord, Plant. Curc. 1, 3, 36. — persolus, 3, det cement forstærk. solus, ligesom allereeneste; — oculum effodito persolum, (den Enviders), Plant. Men. 1, 2, 46. — persolūta, ae, f.: ægyptisk Plante (til Kranse), Plin. 21, 108. — persolutus, 3, partic. af flgb.

persolvero, solvi, solūtum, 3, v. a., eprdl. oplofer et. oplofer ganske; df. sædv. „fig.“; A) „overf.“; 1) udbetaler, pecuniam alicui, Tac., legata cum fide, Suet., stipendium militibus, Cic.; men m. blet dat.: quum alienis nominibus liberalitas Orestillae suis copiis persolveret, Sall. Catil. 35; men ∞ ab aliquo, (betale med de Penge, som man har laant af nogen), Cic. Flacc. 20; — 2) ogf. om andre Forhold: at pce der Skyldige et. Verberligge; — tantum me tibi debere, quantum persolvere difficile est, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 11; grates persolvere dignas, (gde værdig Tak), Virg. Aen. 1, 600; ∞ deo honorem, (offre deril), ibd. 8, 62; cf. Cic. Plane. 33; ∞ justa patri, (betale ham den sidste Hæd), Senec. Oed.; cf. Cic. Verr. 5, 71, v. id. Plane. 42; — men ∞ poenas alicui, (lide Straf for den imod nogen øvede Forbrydelse), vid. Cic. Phil. 11, 12, v. id. Lael. 11; ogf. ub. dat., Caes. B. G. 1, 12; cf. Tac. Ann. 6, 26: sera magis, quam immerita supplicia persolvere; — fild. ogf. ∞ fraudes, (bede derfor), Claudian.; — men m. lunc: persolvi primae epistolae, (f. respondi), Cic. Att. 14, 20; — B) „ment.“: aadnigen at oplofe, at ubetale et. fortlare; — si hoc mihi q̄ntua persolveris: hviis du lofer mig dette Spørgsmaal, Cic. Att. 7, 3; — not.: persolvenda, „poet.“ oploft til persolviēda, vid. Albinov. 1, 370.

persōna, ae, f., (efter Gabius Bass. ap. Gell. 5, 7, m. fultdere Quantitet af persono, quoniam clarescere et resonare vocem facit, etc.); 1) „egenl.“: en Masse, vid. Gell. 1. c.; men Martial. 3, 43, „alleg.“: Personam capiti detrahet illa tuo; — flice personae bares navnfl. af Skuepillere, og vare forskellige efter Høllens Character; vid. Cic. d. Or. 2, 46, Phaedr. 1, 7, v. Juvenal. 3, 175; — persona cretea (af Ler), Lucr.; cf. Martial. 14, 176, (vaf. Virg. Ge. 2, 387); — b) personae hede ogf. paa Bygninger: masseformede figurer et. Ornamente; vid. Plin. 35, 43; betitl. hede ogf. personae, e quarum rostris aqua salire solet, Digest.; — 11) „overf.“; A) den Person et. Rolle, som Skuepilleren har at forestille; vid. Ter. Eun. prol. 26 v. 32; ligel. Gell. 13, 22: sub persona militis; men Vell. 1, 3: nihil ex persona poetae... dixerunt; — B) udenfor Theatersproget: den Per-

son et. Rolle et. Character, som nogen har at forestille i Livets Forhold; — personam in re publica tueri principis, (værdigen at forestille den første Mand i Staten), Cic. Phil. 8, 10; cf. id. Pis. 11 v. 29, v. id. Mur. 3, ogf. Nep. Pelop. 4; — ipsi gerere quam personam velimus, etc., (heilfen Stand et. Levevei vi ville vælge), Cic. Off. 1, 32; cf. id. d. Or. 1, 37, v. ibd. 3, 14; — ille iinis Appio alienae personae ferendae fuit, („alleg.“: bermed teg han Maffen af), Liv. 3, 36; cf. ibd. 72: quadruplatoris personam ferre, (forestille et. vare en Berreger et. Chicaneur); f. ogf. Cic. Caccin. 5, v. id. Verr. 2, 17; — C) en Person, d. e. et Mennekte med Senlyn paa dets Verientlighe; a) bestemt; — hujus Steleni persona, populo jam nota, etc., (hans Character et. Individualitet), Cic. Cluent. 29; causam belli in tua persona constituisse, (at du personlig et. at tit Forbold haevde Skyld deri), id. Phil. 2, 22; cf. id. Fam. 6, 6, v. id. ad Pomp. ap. Cic. Att. 8, 11, D; men Quintil. 2, 20, 10: Cicerio in sua persona, etc., (naar han selv taler); — b) ubestemt: nogensembelt Person, nogetsembelt Mennekte et. Individ; — per ternas personas, (igienntrende Personer et. Ved), Suet. Ner. 1; omne jus... vel ad personas pertinet, vel ad res, vel ad actiones, Digest.; cf. Liv. 9, 26, ogf. Cic. d. Or. 2, 75; men personae heroeicae, (fra den heroeiske Tid), id. N. D. 3, 29; cf. Hor. Ep. 1, 17, 29; — not.: Person et. Grammatiken; vid. Quintil. 1, 4, 29: quaedam (verba) tertiae demum personae figura dicuntur, ut licet, piget.

personalis, e, [persona]: personlig, saal. sædv. i Retsproget: ∞ usus aquae, (som er indrømmet nogen for hans Person), Digest.; ∞ beneficium, ibd.; — not.: ∞ verbum, som har trede Personer i begge Numeri, Gramm.; — df. adv. personaliter, personligen; — ∞ ignoramus, Lares qui sint, Arnob.; — not.: dictum-verbum, (i en Person), Gell. 15, 13. — personata, ae, f., etflags Plante, rimel.: = persolata, Colum., Plin. 25, 58. — personatus, 3, [persona]; 1) „egenl.“: maekert, som bærer Masse, navnfl. paa Theatret, Cic. d. Or. 3, 59, v. Suet. Ner. 21; hysf. ogf. ∞ pater, Hor. Sat. 1, 1, 56, (d. e. Demetrius i Terentii Adelphi); — 11) „fig.“: maekert, forstilt; hysf. Cic. Att. 15, 1, („alleg.“): quid est, cur ego personatus ambulem? ∞ felicitas, Senec. Ep. 80; men personati fastus, Martial. 11, 2.

persōno, ui, (avi), itum, 1, v. n. v. a.; 1) neutr.; A) om Stedet: at larme et. lyde et. tone deraf, c. abl.; — domus cantu et cymbalis personabatur, Cic. Pis. 10; cf. id. R. Am. 16, v. Hor. Sat. 2, 6, 115; men Cic. Fam. 6, 18: ∞ aures ejus hujusmodi vocibus; — B) om Personer: at tone et. spille et. lade sig høre; — cithara crinitus Iopas Personat aurata, Virg. Aen. 1, 749; men om den klappende Vebel: plebs personabat certis modis etc., Tac. Ann. 16, 4; — b) df. „overf.“ om en Tale et. om et Hygte, Liv. 11, 2: id personabat totis passim castris etc.; — 11) act.; A) „egenl.“: tone derigiennt et. giennemtone, at lade lyde et. tone derigiennt et. derover; — Cerberus haec ingens latratu regna trifauci Personat, Virg. Aen. 6, 417; ligel. amoena liturum personantes, Tac. Hist. 3, 76; cf. Hor. Ep. 1, 1, 7; — df. pass.: mons choris personatur, Solin. 21; — b) at spille et. blase; — ∞ classicum, (give med Trompeten Signal til Slaget), Appul.; — B) „fig.“: larmende at strige et. raabe; — haec personat ardens, Sil.; offere m. acc. c. inf.; vid. Liv. 3, 10, v. Cic. Coel. 20. — persōnus, 3, [sono]: stærkt lydende et. tonende; — ovari persona sistro (lo), Val. Fl.; cf. Petron. Sat. 120: verno persona cantu virgulta. — persorbens, tis, partic. adj., [sorbeo]: som inddriffer i sig; — persorbentes spongiae, Plin. 31, 47.

perspecte, adv. af perspectus: med Indsigt, indsigtsfuld; — ut docte et perspective sapit! Plaut. Mil.

gl. 3, 1, 162. — *perspectio*, onis, f., [*perspicio*]: Jætsigt bær, rerum coelestium, Lactant. — *perspecto*, are, v. a., intus, af *perspicio*; 1) bestuer indtil Ende; — ∞ certamen, Suet. Aug. 98; — 2) bester el. undersøger neagtigen, (domini), Plaut. Most. 3, 2, 128. — *perspector*, oris, m., [*perspicio*], mentis, Juvenec.: sem giennemfuer negens Jætre. — 1. *perspectus*, 3, partic. af *perspicio*. — 2. *perspectus*, us, m., [*perspicio*]: neagtig Vætsælle el. Væragting, Lucan. 6, 481, (al. *prospectus*).

perspeculor, aus sum, 1, v. dep. a.: andspeider neagtigen; — neque ... unquam, nisi *perspeculatus* horum situs etc., Suet. Caes. 58. — *perspergo*, ere, v. a., [*spargo*]: bestrænger el. væder; — ∞ ligna amurea, Cato; — df. *lignifecere*: quo (lepore), tamquam sale, perspergatur omnis oratio, Cic. d. Or. 1, 34.

perspicabilis, e, [*perspicio*]: sem lader sig se; df. „overf.“: ansetig el. betydelig; — ∞ urbs (Tarsus), Ammian. — **perspicacitas*, atis, f., Cic. Att. 1, 18: Jætsigt el. Skærpsindighed; o. — *perspicaciter*, adv.: skærpsindigen el. skarpt, inquirere, Ammian.; af — *perspicax*, acis, adj., [*perspicio*]: giennemfuerende, skærpsindig, indsigtsfuld; — quod acutum et *perspicax* natura est, Cic. Off. 1, 28; Patrem novisti, ad has res quam sit *perspicax*, Ter. Heaut. 2, 3, 129. — **perspicibilis*, e: giennemfuerende, klar, splendor solis, Vitruv.; o. — *perspicientia*, ae, f.: Jætsigt bær; — aut in *perspicientia* veri solertiaque versatur (honestum), aut etc., Cic. Off. 1, 5; — [figd.]

perspicio, spexi, spectrum, 3, v. a., [*specio*]; 1) „egent.“; A) „alm.“: ser el. fæer (neget) derigennem; — ut *perspici* coelum vi posset (neml. igennem Græne), Liv. 40, 22; cf. Caes. B. G. 2, 17; men Plin. 17, 14: ut vix *perspici* quaedam possint (sc. grana: nepe funne seer, forci de neml. ere saa gnaa); — 11) „fig.“; A) „overf.“: giennemfuer (navnl. fer at rette), epistolas, Cic. Att. 16, 5; egf. efterser, quid intus agatur, Plaut. Casin. 3, 6, 24; — egf. bester el. bestragter neagtigen, efterser el. undersøger; — *perspici* domum tuam etc., Cic. Fam. 5, 6; cf. id. Mil. 20, v. Caes. B. G. 7, 14; — B) „ment.“: giennemfuer, lærer af fiende, bemærker, iagttagter; — *Perspicere* ut possis res gestas funditus omnis, Lucr. 1, 479; men Cic. Verr. Act. 1, 7: qui altius *perspiciebant* (sc. rem: sem saae dybere i Zingen); quidam saepe in parva pecunia *perspiciuntur*, quam sint leves, id. Lael. 17; men conjectura *perspicere* aliquid, (slutte sig deril), id. Manil. 9; — egf. mærkes Omfæringene: *perspectrum* habeo, o. *perspectrum* mihi est, f. *perspexi*, Cic.; cf. id. Att. 3, 15: ut omnia ad me *perspecta* et explorata *perscribas*; — 111) partic. *perspectus*, 3, egf. sem adj.: tydelig, indlysende; — ars rebus cognitis penitusque *perspectis* continetur, Cic. d. Or. 1, 20; cf. id. Balb. 6: virtus experta atque *perspecta*; — df. in superl., omnem spem habeo existimationis ... in tua erga me mihi *perspectissima* benevolentia, Cic. Att. 11, 1.

**perspicue*, adv.: synligt, tydeligen, aabenbarr; — quae *perspicue* falsa sunt, Cic. Coel. 11; cf. id. Verr. Act. 1, 7; men plane et *perspicue* expedire, id. Fin. 3, 5; o. — *perspicuitas*, atis, f.; 1) „egent.“: Giennemfægtighed el. Klarhed; — ∞ vitrea (in gemmis), Plin.; — 11) cf. „fig.“: Klarhed, Tydelighed; — nihil clarius *expagere* ... *perspicuitatem* aut evidentiam nos, si placet, nominemus, Cic. Acad. 2, 6; *perspicuitas* in verbis praecipuam habet proprietatem, etc., vid. Quintil. 8, 2, in.; men *perspicuitas* argumentatione elevatur, Cic. N. D. 3, 4; af — *perspicuus*, 3, [*perspicio*]; 1) „egent.“: giennemfægtig el. klar, aqua, Ovid. Met. 5, 588; sal quam maxime *perspicuus* (probatur), Plin.; ∞ gemma, Martial.; ∞ calix, id.; men ∞ nives, (i. e. crystalli el. Isen), Stat.; — 11) „fig.“: indlysende, tydelig; — quasi hoc *perspicuum* sit, constetque

inter omnes, Cic.; cf. id. R. Am. 7; *perspicua* sua consilia omnibus fecit, id. Verr. Act. 1, 2. — *perspiro*, are, v. n.: vedblive at blæse; — *statos* et *perspirantes* (ventos) etc., Plin. 2, 45; — df. „overf.“ om en fortsat Væagtsle: venae sufflatae cibo ... non possunt *perspirare* in toto corpore, Cato.

persterno, stravi, stratum, 3, v. a.: jævner el. bretlægger helt igennem; — via a Martis silice ad Bovillas *perstrata* est, Liv. 10, 47; cf. Vitruv. 7, 1. — *perstimulo*, are, v. a.: spærer stærkt; df. „fig.“: erhiber; — ∞ pravis sermonibus tumidos spiritus, Tac. Ann. 4, 12.

persto, stiti, statum, 1, v. n., [*sto*, *steti*, etc.]; 1) „egent.“: at staa fast, at blive staaende; — *armati* ... totum diem *perstant*, Liv. 44, 33; otiosos *perstitisse*, Plin. Ep.; *figel* exercitus ... *perstiterunt*, auct. B. Afr. 61; — 11) „fig.“; A) „overf.“: at vedblive el. vedbære uferændret; — *nihil* est toto, quod *perstet*, in orbe: Cuncta fluunt etc., vid. Ovid. Met. 15, 177; cf. id. Her. 18, 206; men id. Fast. 3, 137: quae toto *perstilit* anno (laurea, i. e. laurus); — B) „ment.“: bliver el. holder fast derved; — ∞ in sententia, Caes., in impudentia, Cic.; se tamen *perstaturum* in incepto, Liv. 8, 31; cf. id. 33; — egf. absol.: *Persta* atque obdura, Hor. Sat. 2, 5, 29; *figel*. Nunc quoque mens eadem *perstat* mihi, pelle timorem, Virg. Aen. 5, 812; — egf. e. inf.: *Bannosa persto* condere semen humo, Ovid. Pont. 1, 5, 34; *figel*. *perstititque* aspernari sui cultum, Tac. Ann. 4, 38; — encl. impers. in pass.: ut in decreto *perstaretur*, Liv. epit. 49; cf. id. 37, 9; *figel*. si *perstaretur* in bello, Tac. Ann. 13, 37.

perstratus, 3, partic. af *persterno*. — *perstrenue*, f. ind. praestrenue. — *perstrepo*, ui, itum, 3, v. n. v. a.; 1) neutr.: at larme stærkt; — *Abeunt* lavatum (ancillae), *perstrepunt*, etc., Ter. Eun. 3, 5, 52; men tellus *perstrepit*, Sil.; *figel*. *perstrepit* rumor in aula, Stat.; — 11) act.: at giennembruse el. giennemlarme; — Turba salutatantum latas ibi *perstrepit* aedes, Claudian. Ruf. 1, 213; m. acc. e. inf., Stat. Achill. 2, 76; men in pass.: clamore januae *perstrepit*, Appul. — *perstrictio*, onis, f., [*perstringo*]: Etvæb i Remmerne, Veget. — *perstrictus*, 3, partic. af *perstringo*. — *perstrido*, ere, v. a.: at bruse hen derved; — *perstridunt* caecula venti, German. Arat.

perstringo, strinxi, strictum, 3, v. a.; 1) „alm.“: binder fast sammen, binder fast derved; — *vitem* ne nimium *perstringas*, Cato; — egf. trækker sammen, gjer tæt el. fast; *perstrictus* gelu humor, (frosset Vand), Plin., (al. praestr.); stomachus nimio rigore *perstrictus*, (altser haardt Væ), Veget.; — 11) „bef.“; A) „egent.“: streifer ind derpaa, streifer el. saarer let; — ∞ femur, vid. Virg. Aen. 10, 344; *figel*. ∞ arnis ferro, Stat.; men solum aratro *perstringi*, (at pløies let, at rispes med Pløven), Cic. Agr. 2, 25; men id. Phil. 2, 40: aratri vomere Capuae portam *perstringere*, (naesten pløie ind derpaa, hvoer Zælen er om Antagget af en Coloni); — B) „fig.“; 1) „overf.“: afstumper el. afsløver; — ∞ oculos el. aciem oculorum, (om et afstør jærst Lys) at blinde, at slaae med Blinshed, (men i denne Bem. naesten altid med Varianten praestringere), vid. Plant. Mil. gl. in., v. auct. ad Her. 4, 50, egf. Plin. 2, 16; — ∞ aures, (overdøve), vid. Hor. Od. 2, 1, 18; men ∞ aciem gladii, (døve el. sløve), Plin. 13, 15; — b) egf. „alleg.“: voluptas mentis ... oculos *perstringit*, Cic. d. Senect. 12, inc., (al. praestr.); men quorum fulgore *perstringor*, Tac.; — 2) „ment.“; a) berører el. giennemløber færteligen, cursum vitae, Cic. Phil. 2, 19; cf. id. R. Am. 32, v. id. d. Or. 3, 49; — b) horror ingens spectantes *perstringit*, (græder dem), Liv. 1, 25; — c) saarer el. frænter, (naest dædende el. spøtende); — ∞ voluntatem alienius facietis, Cic. Planc. 14; cf. id. Sest. 6; men id. Sull. 16: ∞ aliquem suspicionem, (saare dermed); consilatus meus ... illum leviter

perstrinxerat, (havde haft hans Misgaaust el. Misundelse), id. Brut. 94. — perstruo, xi, etum, 3, v. a.: bygger helt op; — paries in altitudinem perstruetus, Vitruv.

perstudioso, adv.: meget iøvrigt, audire aliquem, Cic. Brut. 56; af — perstudiosus, 3; fem med Iver lægger sig derefter; — perstudiosus Graecarum litterarum, Cic., musicorum, id.

persuadēo, si, sum, 2, v. n. o. a.; I) „alm.“: overtaler til at træde, overbeviser; flaaer absol., cf. e. dat. m. Objctsfættning, field. e. acc. pers.; — Persuasit nox, amor, vinum, adulescentia, Ter. Ad. 3, 1, 24; ligel. dicere ad persuadendum accommodat, Cic. d. Or. 1, 31; — velim tibi hoc persuadeas, me etc., id. Fam. 11, 5; men e. acc. comm.: hoc mihi quum non modo confirmasset, sed etiam persuasisset, id. Att. 16, 5; ogf. m. de, id. Tusc. 4, 27; — men m. blot acc. pers.: quis te persuasit? Enn. ap. Serv. ad Virg. Aen. 10, 10; — bb) hørt er endnu at mærke; a) pass. impers.: persuadetur e. persuasum est mihi, (jeg er overbevist derom); — sibi persuaderi, eum etc., Caes. B. G. 1, 40; men de tua fide ... in nos nisi persuasum esset nobis, etc., Brut. et Cass. ap. Cic. Fam. 11, 2; — df. ogf. partic. persuasus, 3; hyerom man er overbevist, vid. Cic. Tusc. 3, 29; quo (malo) viso et persuaso; cf. id. Verr. 5, 25: omnes se habent persuasum, inc., vid. Quint., cf. Caes. B. G. 3, 2, in fin.; — b) pass. person.: si scit et persuasus est, Caecin. ap. Cic. Fam. 6, 7; cf. Phaedr. 1, 8, v. auct. ad Her. 1, 6; Jamdudum persuasus erit, etc., Ovid. A. A. 3, 679; ligel. Caes. B. G. 7, 20; persuasum (sc. se id. levisse); — II) „bef.“: bevæger ved Overtalelse el. overtaler dertil; a) e. dat. pers. m. flgt. ut (uti), der dog ogf. kan være udfæltet foran Coniunctivet; ogf. e. inf., obj.; — huic persuadet, uti ad hostes transeat, Caes. B. G. 3, 18; ligel. huic persuadet ... petat etc., Sall. Jug. 35; men Nep. Dion. 3: persuadet ei, tyrannidis finem facere; — men pass. impers.: Persuasum est (se. mihi) facere, ejus nunc me facti pudet, (jeg er bleven forført dertil), Plaut. Bacch. 4, 9, 93; — b) e. acc. pers.; — persuadeo hospitem nostrum, ut etc., Petron. 62; df. persuasus, 3; som er overtalt; vid. Justin. 2, 11: nihil erat difficile persuadere persuasi mori; — III) partic. persuasus, 3, heter ogf. som adj.: vis el. paalidelig; hof. superl.: persuasissimum mihi est, m. acc. e. inf., (jeg er aldeles vis derpaa), Brut. ap. Cic. Fam. 11, 9; ligel. persuavissimum habere, Colum.

persuāsibilis, e: overbeviseende, argumenta, Quintil.; ogf. absol.: rhetorice est vis inveniendi omnia in oratione persuasibilia, id. 2, 15, 13; ligel. in sing., ibd. 16; — df. adv. persuasibiliter: paa en overbeviseende Maade, dicere, id.; — persuasio, onis, f.; I) act.: Overtalelse el. at overtale dertil el. at overbevise derom; — dicere apposite ad persuasionem, Cic. Inv. 1, 5; cf. Justin. 34, 4: nec difficultis persuasio fuit; — II) pass.: Overbevisning el. antagen Mening; ogf. Indbildning; — falsam sibi scientiae persuasionem induere, Quintil. 1, 1, 8; arrogans el. vana persuasio de se, (Indbildelse), id. 2, 4, 16; persuasionis plenus, m. acc. e. inf., Suet. Tib. 69; men persuasio est, m. acc. e. inf.: det er vedtagen Mening, Plin. 30, 39; e. — persuasrix, icis, f.; in pl.: probri pellecebrae et persuasrices, (Løffener og Forførelser), Plaut. Bacch. 5, 2, 47; — Siform detar er persuasrices, Capella; — [persuadeo].

I. persuasus, 3, partic. e. adj. af persuadeo. — 2. persuasus, us, m., [persuadeo]: Overtalelse; — hujus persuasus et inductu, Cic. ap. Quintil. 5, 10, 69; ligel. persuasu scvi, Plaut. Epid. argum. 1. — persuavis, e: meget behagelig, Jul. Val. Res g. Al. M.; — df. adv. persuaviter: meget behageligt, tangere aurem, Augustin.

persubtilis, e: af et meget tyndt el. fint Stof;

— ∞ animus, Lucr. 3, 180; — II) „fig.“: sicut utar: beidet el. giennemtanke; — ∞ oratio, Cic. Plane. 21. — persulco, avi, atum, 1, v. a.: giennemføjer, maris, Appul., (al. persulcare); — df. „poet.“: ruzis. Persulcata genas (acc. graec.: med furede el. rynkede Stinder), Claudian. Ruf. 1, 136.

persultator, oris, m.: som springer om derpaa; — ∞ litoris Bajani, Symmach.; af — persulto, avi, atum, 1, v. n. o. a., [salto]; I) neutr.: springer el. strejfer el. tumler mig om derpaa, (giennemstrejfer el. hærjer ubindret); — quum saepe in agro eorum impune persultasset, Liv. 31, 20; cf. Tac. Hist. 5, 15; — B) ogf. „overf.“: e. absol.: vox persultat throno, (toner stærkt derfra), Prudent.; — II) act.: — Inde ferae pecudes persultant pabula laeta, Lucr. 1, 11; men Tac. Ann. 11, 9: exercitu campos persultante; cf. id. Hist. 3, 49: ∞ captam Italiam; — B) „overf.“: haec persultante etc., (da han saaleeds raabte el. befalede), Prudent.

pertaesco, hui, 3, v. n.: at fortæres lidt efter lidt el. gaaſte; — si ... summo pertaebuit igni (lapis), auct. Aetn. 172. — pertaedesco, hui, 3, v. n. intens.: at alles meget derved; — quum omnes ... pertaediscent etc., Gell. 1, 2; — ogf. impers.: nolito multum dare, ne pertaedescat, Cato; af — pertaedet, pertaesum est, ere, v. impers., e. acc. pers. e. gen. obj.: er meget fed el. fed deraf, alles derved; — Ita me ibi mali convivii sermonisque Pertaesum est, Plant. Most. 1, 4, 1; (al. Taesum est), inc.; nunquam suscepti negotii eum pertaesum est, Nep. Att. 15; cf. Liv. 3, 67; men med udsald. acc.: pertaesum est (sc. me) levitatis, assentationis, etc., Cic. Qu. Fr. 1, 2, 2; cf. Virg. Aen. 4, 18; men e. inf. f. gen.: Esse domi quem pertaesum est, Lucr. 3, 1074; — df. partic. pertaesus, 3: fed deraf, misfermoiet dermed; e. gen.; — pertaesia lenitudinis eorum, Tac. Ann. 15, 51; men ogf. e. acc.: quasi pertaesus ignaviam suam, Suet. Caes. 7; — not. a: f. gen. obj. fandtes ogf. dat., Gracch. ap. Diomed.: pertaesum vos mihi esse; — not. b: ogf. fandtes pertisum, f. pertaesum, vid. Cic. Orat. 48. — pertaesus, 3, f. ind. frgd. — pertango, ere, v. a.: stærkt at berøre; df. stærkt at begyde, pullum suo sibi jure, (med dens egen Sans), Apie.

pertego, ere, 3, v. a.: bedækker gaaſte; — Qui pertegamus villam, (for helt at ræfte den), Plaut. Rud. 1, 2, 35; cf. id. Trin. 2, 2, 41, und. perpluo. — pertemerarius, 3: meget ubefundig, Cod. Just. — pertendo, di, sum (tum), 3, v. n. o. a., epel. udtrækker el. udspander lige dertil el. derover; men alene „fig.“: I) act.: sætter igiennem, udfører; — video, non licere ... hoc pertendere, Ter. Heaut. 5, 5, 9; (men Cic. Balb. 5, er perpendemus den rigtige Væsen; vid. Freund); — II) neutr.: tager Retning dermed, søger el. stræber at naae derhen; — perpauci in majora castra ... pertenderunt, Liv. 5, 8; men ∞ ad alteram ripam, Suet. Caes. 32; men id. ibd. 4: ab Rhodo, quo pertenderat, in Asiam transit; — B) „ment.“: holder ved dermed, anstrænger sig derfor; — in quo non debet pertendere etc., Varro; Verum si incipies, neque pertendes graviter ... actumst, Ter. Enn. 1, 1, 6; cf. Propert. 2, 12, 17: pertendens animo. — perteno, ere, v. a.: vedbliver at beholde, Hieronym.

perleno, avi, atum, 1, v. a.; I) „alm.“: befoler paa alle Sider, serfojer el. prøver; — quum utrumque (pugione) perlentasset, Tac. Hist. 2, 49; — B) df. „fig.“; — ea gratia Simulavi, vos ut perlentaret, (for at friske Grer), Ter. Andr. 3, 4, 8; cf. Tac. Hist. 1, 29; men perspicere rem et perleno, Cic. Qu. Fr. 1, 4; — II) „bef.“: berører stærkt, griber, naaer. om en Sygdom; — Ac dum prima lues, udo sublapsa veneno, Pertentat sensus, etc., vid. Virg. Aen. 7, 354; men id. Ge. 3, 250: Nonne vides, ut tota tremor pertentei

equorum Corpora, si etc.; — B) *egf. „ment.“*: Latonae tacitum pertentant gaudia pectus, Virg. Aen. 1, 502.

per.ten.ūis, e: meget tynd *cf. fin.* sabulum, Plin.; — II) *„verf.“*: meget liden *cf. ringe*; — ∞ spes salutis, Cic.; ∞ argumentum, id.; men mili dicendi aut nullam artem, aut pertenuem videri etc., vid. id. d. Or. 1, 33. — *per.tēpidus*, 3: meget varum; — fons aqua pertepida, Vopisc. Carin. 17.

per.tērēbro, avi, atum, 1, v. a.: giennembrøer, colummā auream, Cic. Div. 1, 24; perterebratus lapis, Vitruv. — *per.tergēo*, tersi, tersum, 2, v. pertergo, ere, v. a.: afstører, afviser; — ∞ mensam gausape, Hor. Sat. 2, 8, 11; ∞ vasa munda spongia, Colum.; — II) *„poet. overf.“*: berører let; — Isque (aër) ... quasi perterget pupillas, Lucr. 4, 250; *cf. ibd.* 253. — *per.tērō*, (trivi), tritum, 3, v. a.: knuser *cf. stæder* sicut *cf. i smaa Dele*; — ∞ baccam myrti, Colum.; uva pertrita, id.; — II) *„fig.“*: — vulgaris et pertrita quaestio, (forfildt), Senec.; *cf. id.* Ep. 63.

per.tērē.facio, ere, v. a., [perterreo]: forstrækker *cf. forfærter* abdeles; — ∞ aliquem, Ter. Andr. 1, 1, 142; men Brut. ap. Cic. Fam. 11, 20: te perterrefacto, inc., (al. pertimefacto). — *per.tērē.o*, ui, atum, 2, v. a.: I) *„alm.“*: forstrækker *cf. forfærter* abdeles; — ∞ aliquem, Ter. Eun. 5, 3, 13; ∞ alios magnitudine poenae, Caes. B. G. 7, 4; — perterritus conscientia malefici, Cic. Cluent. 13; *egf.* fan metu *cf. timore* perterritus hede: af Frygt; vid. Nep. Dion. 8, e. 2.; — II) *„bef.“*: bortstrækker *cf. bortjager* derfra; — tusulos ... a suis aedibus vi atque armis perterritus, Cic. Caecin. 13. — *per.tērri.crepus*, 3, [perterreo, crepo]: som glør en forstræffelig Varm; — ∞ sonitus, (Jordenfrald), Lucr. 6, 128; *egf. poet.* ap. Cic. Orat. 49. — *per.tēr.rito*, are, v. a., intens. af perterreo: forstrækker abdeles, Avien. Arat. 1169. — *per.tēr.ritus*, 3, partic. af perterreo.

per.tēxo, texti, textum, 3, v. a.; I) *epetl.*: giennemvæver, *egf.* indvæver deri; — palla bysso pertexta, (i. e. byssina), Appul.; — B) *„verf.“*: giennemvæver *cf. indvæver* dermed; — ∞ oedum navium malis et antennis, Vitruv. 5, 9; ∞ Cereris cellam Dorico more, id.; — II) *„bef.“*: væver færdig, væver til Ende; *cf. overf.* Appul. l. c.; — B) *„fig.“*: fuldender; fædv. udfører (med Ord); — inceptum pertextere dictis, Lucr.; *figel.* hunc locum ... graviter pertextuit, Cic. Att. 1, 14; *cf. id.* d. Or. 2, 33. — *per.tēxtus*, 3, partic. af frigg.

per.tēca, ae, f.; I) *„alm.“*: enhver længere Stof *cf. Stang*; — perticis decutere (olivas), Plin.; *cf. Ovid.* d. Nuc. 68, *egf. id.* Fast. 3, 117: Pertica suspensas portabat longa maniplos; men messis perticis flagellatur, Plin.; *cf. id.* 16, 68: salices ... emittunt jugis vinearum perticas; — II) *„bef.“*: A) Gren *cf. Vidie* til Udflytning *cf. Vedning*, Plin. 17, 32; — B) f. d. fædv. decempea: den Maalestang, hvorefter Soldaterne tildelede Jorder; *hvf.* Propert. 4, 1, 130: Abstulit exultas pertica tristis opes; *cf. Valer. Cato* in Diris: Pertica quae nostros metata est impia agellos; — 2) *„verf.“*: det med Maalestang opmaalte Jorden; Frontin. d. Lim.; — men som Ordspreg: non una, ut dicitur, pertica tractare, (iste summaris *cf. overf. fladist*), Plin. Ep. 8, 2; *bf.* — *per.tē.cialis*, e: tienlig til Stanger *cf. Væle*; — ∞ salix, (opp. viminalis), Colum.; o. — *per.tē.catus*, 3: bærende en Stang; — fronte perticata, Martial. 5, 12, (al. pertinaci), inc.

per.tē.mē.factus, 3, [pertimeo, facio]: meget forstræffet; — *per.tē.mē.factus* maerore animi, Pacuv. ap. Non.; — f. *egf. und.* perterrefacio. — *per.tē.mē.o*, ere, v. a.: frygter meget, Lactant., (al. praetimeo). — *per.tē.mē.sco*, timui, 3, v. a. o. n., intens. af pertimeo: frygter *cf. ængstes* meget derfor; — hanc tu tantam religionem si tum non pertimescebas, Cic. Verr. 4, 35, *cf. id.* Rab. Post. 5, o. Ovid. Fast. 6, 214;

— *egf. pass.*: nomen imperii etiam in levi persona pertimescitur, Cic. Agr. 2, 17; *cf. Caes. B. G.* 5, 29; — men *egf. findes* f. acc.: de; ∞ de laude, de honore, de fama sua, Cic. Div. in Caecil. 21; — *figel.* m. n. e (at); pertimerunt, ne ... ab ipsis desciceret, Nep. Alcib. 5; *cf. Cic. Sest.* 49; — *egf. absol.*: ubi pertimerunt, impune contemni, Tac. Ann. 1, 29.

per.tē.nā.cia, ae, f.: Væholdenhed; offere (bade: lende): Haardnæfthed, Støvindighed; vid. Varro L. 1, 5, 1, (hvør det medfættet perseverantia); *cf. Cic. Inv.* 2, 51: pertinacia finitima perseverantiae; men pertinacia desistere, Caes. B. G. 1, 42; ∞ muliebri accendi, Tac. Hist. 4, 56; — *dog* *egf.* uden Vibeget af Dadel: Udhøfthed, vid. Liv. 42, 62, o. Suet. Caes. 68; — not. *cf.* Cic. N. D. 3, 17, *egf.* personificeret, som Gøster af Aether o. Dies; o. — *per.tē.nā.citer*, adv.; I) *„egentl.“*: vedholdende, fast, stærkt; — *bf. compar.*, ∞ resistere serrae, Plin.; superl., ∞ retinere, (om en Jergyldeuing), id.; — II) *„fig.“*: A) *„alm.“*: vedblivende, uden Dvøer, lucere etc., Suet. Tib. 74; — *per.tē.nā.cissime* durare, Quintil.; men id. 1, 1, 5: haec ipsa magis pertinaciter haerent, quae deteriora sunt; — B) *„bef.“* o. ethisf: vedholdende, haardnæf, standhaftig, contendere, Suet. Caes. 1; *per.tē.nā.cissime* deditus studiis liberalibus, id. Claud. 10; — [figd.].

per.tē.nāx, acis, adj., [tenax]; I) *„egentl.“*: A) som holder fast derpaa; — Pignusque dereptum lacertis, Aut digito male pertinaci, Hor. Od. 1, 9, 23; ales unguibus pertinax, Appul.; men comist: tenaxne ... est? Ph. imo edepol pertinax, Plant. Capt. 2, 2, 39; — B) som varer længe, udholdende; — tam pertinax spiritus (uscinae), Plin. 10, 43; men ∞ siligo etc., (som *if. udarter*), id. 18, 20; — II) *„fig.“* o. ethisf: fast *cf. ubevægelig*; A) *badende*: haardnæf *cf. halsstarrig*; — ∞ contentiones in disputando, Cic. Fin. 1, 8; pertinax non ero, si etc., id. ibd.; men pertinacissimus fueris, si etc., ibd. 2, 33; — ∞ studium, Quintil., certamen, Liv.; — B) *egf.* uden Vibeget af Dadel: udholdende, standhaftig; — vicit tamen omnia pertinax virtus, Liv. 25, 14; *figel.* pertinax adversus temerarios impetus, id. 28, 22; *cf. id.* 29, 33: turba pertinacior in resistendo; — not. a: *„poet.“* *egf. c. inf.*, Hor. Od. 3, 29, 50; — *figd.* *egf. c. gen.*; vir justitiae pertinax, Appul.; — not. b: *egf. er* Pertinax: Tilvænt til den romerske Keiser P. Helvius, Efterfølger af N. Commodus, Capitolin. Pertinax 1, o. Aur. Vict. epist. 18.

per.tē.nē.ter, adv.: hørende *cf. stillet* dertil, ad causam, Tertull.; compar. o. superl., id.; af — *per.tē.nē.o*, ūi, 2, v. n., [teneo]; I) *„egentl.“*: A) *af* helde *cf. naac* *cf. stræffe* sig derimod *cf. dertil* *cf. ud derover*; m. ad. *egf. m. in*; — arteria aspera ad pulmones usque pertinet, Cic. N. D. 2, 54; venas ab oculis pertinere ad cerebrum, Plin.; venae in omnes corporis partes pertinent, Cic. N. D. 2, 55; — navnlf. *egf. om en* Sælg: genhed, vid. Caes. B. G. 1, 1, o. ibd. 6, 9; men qui ad mare pertinebant (rivi, som løb ud dertil), id. B. C. 3, 49; — *egf. at* gaac *cf. naac* derigennem, m. *figd. per*, *egf. c. abl.*; vid. auct. B. Al. 2, *egf.* Cic. N. D. 2, 28, o. ibd. 3, 25, *egf.* Liv. 25, 21; men implicatio (nervorum) toto corpore pertineus, Cic. N. D. 2, 55; — II) *„fig.“*: A) *„egentl.“*: at høre dertil, at have Sammenheng dermed *cf. Indvirkning* derpaa; — si quid hoc ad rem pertinet, Cic. Fam. 13, 13; eodem pertinet, quod etc., id. Att. 8, 9; quicquid ad se pertineat, id. Fin. 5, 9; quum mors nec ad vivos pertineat. nec ad mortuos, (intet angaaer dem), id. Tusc. 1, 28; *cf. Tac. Ann.* 3, 48; — *egf. absol.*: scrutari pertinentia, (det Udhørende), Plin.; — *egf. at* *hvore*; expugnatae urbis praedam ad militem pertinere, Tac. Hist. 3, 19; — *egf. at* vedkomme *cf. fige* til nogen, ad aliquem; vid. Liv. 25, 16; ∞ prodigium ad imperatorem; *cf. Phaedr.* 1, 14. — B) *„ment.“*: at udstræffe sig dertil;

df. a) at angaae el. tilhøre el. vedkomme; — ea caritas patriae per omnes ordines ... pertinebat, (alle Stænder besleedes deraf), Liv. 23, 49; men Cic. Lael. 14: sed eadem bonitas ad multitudinem pertinet, (strækker sig dertil, virker derfor); — b) navn. at indvirkte derpaa, at bære dertil; — ∞ ad aliquem animi mei partem, Cic. Arch. 12; „bef.“ ligesom at falde el. paa se paa nogen; vid. id. R. Am. 7: ad quem suspicio maleficii pertineat; illa res ad memm officium pertinet, id. ibd. 13; cf. Plaut. Truc. 4, 3, 36.

pertingo, ēre, v. n., [tango]: at udstrække sig el. at naae dertil; (dog oftest m. Varianten pertineo); — extraria lux oculis pertinget, (al. perterget), Lucr. 4, 278; collis in immensum pertingens, Sall. Jug. 48; — men „fig.“: ∞ ad sapientiam Zenonis, Fronto. — pertisum f. pertaesum, f. mtd. pertaetel. — per-tōlōre, avi, 1, v. a.: vedbrister at udbelste, tormenta aetatis, Lucr. 5, 317. — per-tōno, ūi, 1, v. n.: at tordne stærkt, contra aliquem, Hieronym. — per-torqueo, ēre, v. a.: feroverder, vrænger; — ferique centauri (som Plante) foedo pertorquent ora sapore, Lucr. 2, 400.

*pertractāte, adv.: med megen Omhu, meget planmæssigt; — Nam pertractate facta est (fabula), Plaut. Capt. prol. 55; o. — pertractatio, onis, f.: Tægen el. Jølen derpaa; men alene „fig.“: Behandling, edl.; — ∞ partium animi etc., (Underfølelse deraf), Gell. 5, 1; — ∞ poetarum, Cic. d. Or. 1, 42; ∞ rerum publicarum, id. ibd. 1, 11, (Sysselsættelse dermed el. Studium deraf); af — pertracto, (pertract.), avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenl.“: tager el. fører derpaa, bestryger, barbaratos mullos, Cic. Parad. 5, 2; ∞ caput dormienti, Justin. 1, 9; men „poet.“: ∞ vulnera visu, Sil.; — II) „fig.“: behandler el. betragter (giennem Tænken el. Tælen); — ∞ ad totam philosophiam pertractandam se dare, (bengive sig dertil), Cic.; cf. id. Fin. 2, 35; orator ita sensus mentesque hominum pertractat, ut etc., id. d. Or. 1, 51; res pertractatas habere (f. pertractasse: have lært el. studeret dem), id. Tusc. 3, 14; cf. id. ibd. 4, 10; ∞ ea, quae rem continent; men Plin. Ep. 7, 17: quae scripsi, mecum ipse pertracto, (giennemgaar og retter).

1. pertractus, 3, partic. af pertraho. — 2. pertractus, us, m.: Hentragen el. Hentrafen; df. „overf.“: Beværen el. Dvalen, Tertull.; af — pertraho, trahi, tractum, 3, v. a.; 1) „egenl.“: trækker el. drager voldsomt afsted el. derhen; — Quintium ... in castra pertraxere, Liv. 7, 39; pertractus ad Vitellium, Tac.; ∞ aliquem in jus, Val. Max.; — b) hoes Lægerne ogf.: uddrager el. udtrækker, virus, Scrib. Larg.; — II) „fig.“: A) „alm.“: henderager el. henseffer; — in locum iniquum pertractus, Liv. 6, 24; — B) „bef.“: henderager el. henseffer; — ut quoquo modo pertrahenda sit (vita), Plin. 28, 2, inc., (al. trahenda).

pertransēo, ire, v. n.; 1) „alm.“: at gaae el. trænge helt igennem; — quum viridis non pertransit aspertus (smaragdi), Plin. 37, 18; — II) „bef.“: at gaae forbi, Senec. Ep. 4. — pertranslucidus, 3: helt giennemlyst, charta, Plin. 13, 21. — pertracto, are, f. mtd. pertracto. — pertrēmisco, ēre, v. n. inch.: jittret el. angstet meget derfor, c. acc., Hieronym. — pertrēpidus, 3: stærkt jittrende, meget angstelig el. itende, senatus, Capitolin. Maxim. el. Balb. 1.

pertribuo, ūi, 3, v. a.: tillægger el. meddejer, alicui testimonium, Plin. Ep. 10, 18, (al. retrib.); cf. id. Pan. 95. — pertricio, 3: meget forvirret el. brydsom, res, vid. Martial. 3, 63, (al. praetr-), inc. — pertristis, e: meget mørk el. forgelig, carmen, Cic. (poet.) Div. 1, 8, (som varflet lighed); — II) „overf.“: meget barf el. frang; — fuit in hac causa pertristis quidam patruns, censor, magister, id. Coel. 11. — pertritus, 3, partic. o. adj. af pertero. — pertrux, ūis, adj.: meget stræffelig, Appul., inc.

per-tumidus, 3: meget høven el. opbloet el. fyldig; — ∞ luna, (den fulde Maane), Appul., inc. — pertumultuōse, adv.: meget farrende, nunciare, Cic. Fam. 15, 4. — Pertunda, ae, f., (f. e. dea, quae pertundit naturam feminae), Arnob.; af — pertundo, tūdi, tusum, 3, v. a.: stoder el. borer derigennem; — ∞ calicem per fundum, Cato; ∞ vitem terebra, id.; men latu pertudit hasta, Eunn. ap. Priscian.; — df. „poet.“: Nonne vides etiam guttas in saxa cadentes Humoris longo in spatio pertundere saxa, (at Draaben huler Stenen)? Lucr. 4, 1280; — II) df. partic. o. adj. pertusus, 3: giennemberet, huller; — pertusis (margaritis) in linea etc., Digest.; dolium a fundo pertusum, (med giennemberet Bund), Liv. 38, 7; men ordspregvis, og med Hensigten paa Danaidernes hullere skar: In pertusum ingensimus dicta dolium, Plaut. Pseud. 1, 3, 115; cf. Lucr. 3, 939; men pertusa compita, Pers. 4, 28, (f. e. pervia, hinc inde patentia).

perturbāte, adv. af perturbatus: paa en forvirret og uordenlig Maade, dicere, Cic.; cf. id. Orat. 35: eaque efficere non perturbate, sed singulis argumentationibus etc. — *perturbatio, onis, f.; 1) „egenl.“: forvirret Sammenblanding, Forvirring; — ∞ coeli, (Oprr i Luften, opp. serenitas), Cic.; — II) df. „fig.“: — ∞ valetudinis, (forstyrret Helbred), Cic.: — effect. „ment.“ o. „ethic.“ A) „alm.“: Forvirring i Begreberne; — hoc motu atque hac perturbatione animorum atque rerum, Cic. Agr. 1, 8; ∞ rationis et ordinis, id. Parad. 3, 2; ∞ vitae, id.; — b) df. ogf.: pladselig Forandring til det Bærrer; — ∞ fortunae et sermonis, id. Mur. 41; navn. ogf. pludselig Straf; vid. Caes. B. G. 4, 29; ∞ magna totius exercitus facta est; — B) „bef.“ o. „ethic.“: Sielens el. Sindets Forvirring el. Uorden, d. e. Uordenstab el. Uffærd; — perturbatio ... aversa a recta ratione contra naturam animi commotio, Cic. Tusc. 4, 6; cf. ibd. 5; men id. Fin. 3, 10: perturbationes sunt genere quatuor ... aegritudo, formido, libido, laetitia; cf. id. Off. 1, 7; o. — perturbator, oris, m.: som forvirrer el. forstyrrer; — ∞ ecclesiarum, Sulp. Sever.; — df. perturbatrix, icis, f.; — ∞ harum omnium (rerum), vid. Cic. Leg. 1, 13; — [perturbo] — perturbidus, 3: meget forstyrret el. forvirret, civitas, Vopise.

per-turbo, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenl.“: forvirrer, forstyrrer, bringer i Uorden; — ∞ ordines, (Gledeberne), Caes., aciem, (Slagordenen), Sall.; men ∞ provinciam, Cic. Sull. 20; ut in iis perturbem aetatum ordinem, id. Brut. 62; — II) „fig.“: A) „overf.“: — ∞ otium, (forstyrre den gode Fred og Orden), Cic. Acad. 2, 5; — B) „ment.“: a) „alm.“: at forstyrre el. forfarbe; df. pass.: vestro clamore perturbatum iri (me) etc., Cic. Rab. perd. 6; ligel. perturbari incommodo, (blive mødes over et Tab), Caes. B. G. 7, 29; men perturbari de salute sma, (angstet derfor), Cic. Mil. 1; cf. id. Att. 8, 11; men Caes. B. G. 4, 14: perturbabantur, copiasque etc., (være i angstelig Uvished, om osv.); — b) „bef.“: træffer, bryder; — ∞ conditiones pactionesque bellicas perjurio, Cic. Off. 3, 29; — III) partic. perturbatus, 3, ogf. som adjunct.; A) forstrækker el. forfærdet; — nunquam vidi hominem perturbatiorem metu, Cic. Att. 10, 14; — B) forstrækkelig el. uhyre; — perturbatissimum genus tempestatis, Senec. Qu. N. 7, 10. — per-turpis, e: meget hæslig, meget uanstændig, Cic. Coel. 20. — pertūsūra, ae, f., [pertundo]: Giennemboring, Coel. Aur. — pertusus, 3, partic. af pertundo.

per-ubique, adv.: overalt, allevegne, Tertull. — per-ūta, ae, f., dem. af pera: liden Ransel, Senec. Ep. 90; — comiss ogf. f. uterus, Appul. — per-unctio, onis, f., [perungo]: Indsættelse, Plin. 24,

80. — perunctus, 3, partic. af — perungo, unxi, unctum, 3, v. a.: indfalver, corpora oleo, Cic.; men ∞ ora mann, Ovid. A. A. 3, 756, (tilsmere el. overfmere dermed); — df. pass.: perunctus nardo, Hor. Epod. 5, 59; egf. m. tilføiet aec. graec.: peruncti faecibus ora, Hor. A. P. 277; men aibis vehiculorum perungendis, (til Vognsmere), Plin. 28, 37.

perurbāne, adv.: meget artig el. vittigt, respondere, Sidon.; af — perurbānus, 3, epetl.: herende til Byen el. til Hovedstaden; df. „fig.“; A) „alm.“: ferfuct, paa Byens Vis; — cum rusticiis potius, quam cum his perurbanis etc., Cic. Att. 2, 15; — B) „bef.“: meget fin el. artig, vittigt el. aandsfuld, navn. fem Taler og Digter; — L. Torquatus ... toto genere perurbanus, Cic. Brut. 68; cf. id. d. Or. 1, 16.

perurgēo, urgi, 2, v. a.; 1) „egenl.“: stærkt at plage el. trykke el. misbrænde; — ∞ Illyrium, Treb. Poll. Gall. 5; cf. Ammian. 29, 1; — 2) „fig.“: trængter stærkt derpaa, nøder deril; — ∞ aliquem summa vi ad capescendam rem publicam, Suet. Tib. 25; — ∞ sacra, (giøre sig megen Umage dermed), auct. Aetn. 226.

peruro, ussi, ustum, 3, v. a.; 1) „egenl.“: at giennembrænde el. opbrænde; — Ignis ... multa perussit Lucr. 5, 397; vas peruri, Plin.; perusta ossa, Ovid.; perusti late agri, (hærfede med Ite), Liv. 24, 20; — 2) „fig.“; A) „everf.“: at ferbrænde el. afseie, navn. em Selvfæden, Propert. 4, 9, 46; hys. zona perusta, Macrobi.; figel. perusti Indiae populi, Senec. Med.; — men egf. om Kulden: (Me tenet) astricto terra perusta gelu, Ovid. Trist. 3, 4, 18; hiemalis aqua nova vulnera perurit, (frembringer Brand deri), Colum.; — egf. em Betændelse ved Gudens Afgniddning; colla perusta (bourn), Ovid. Pont. 1, 5, 24; cf. Hor. Epod. 1, 3; — egf. em Jæberhede, Plin. Ep. 7, 1; egf. em brændende Tørst, Curt. 4, 16; — B) „ment.“; 1) „alm.“ om Elsker og em anden Veenfæft; — Sed facile haeremus validoque perurimur aestu (amoris), Ovid. A. A. 3, 315; pectus perustum curis, Senec. Med.; hominem perustum inani gloria volunt incendere, Cic. Fam. 13, 15; — egf. at brænde i Hede, at smerte; — paupertatis maledictum quosdam perussit, Senec.; cf. Catull. 77, 3: intestina perurens.

Perūsia, ac, f., (hød. Perugia): cruturif By, paa Grændsen af Umbrien; om dens Beleiring og Indtagelse ved Cæsar Octavianus f. Suet. Aug. 11, egf. Vell. 2, 74; — B) df. Perūsianus, 3: perussit, fames, (ligesom under den evnemærte Beleiring), Lucan. 1, 41; cf. Propert. 1, 22, 3; — Perusinum, i, n., (se. praedium), Plin. Ep.; — men Perusini, orom: Indvænerne af Byen P., Liv. 10, 30. — perustus, 3, partic. af peruro. — perutilis, e: meget nyttig el. brugbar; — in hac enim fortuna perutilis et opera ejus et fidelitas esset, Cic. Att. 9, 13.

pervado, si, sum, 3, v. n. (e. a.); 1) „alm.“: at gaac el. fomme el. trange derigiennum; — per aqua et iniqua loca pervadunt irrupuntque, Liv. 25, 14; — deg er per egf. undert. udfaldet, vid. id. 5, 7; figel. venenum ita eunetos ejus artus pervasit, ut etc., Tac. Ann. 13, 16; egf. absol., ibd. 2, 17: impetu equi pervasit; — 2) „bef.“: at gaac el. fomme el. trange derhen; — ∞ ad castra, Liv.; ne quid in nares, quod noceat, possit pervadere, Cic. N. D. 2, 57; egf. m. adv. quo (hvorhen), Cic. Manil. 15; — egf. e. acc.; summum acutissimum pervadere florem, Lucr. 1, 556; cf. Quintil. 8, 2, 21: pervasit jam multos ista persuasio, ut etc.; — not.: partic. pervasus, 3: giennemvandre, urbs, Ammian., regiones, id.

pervagābilis, e, cymbula, (der flatter el. svæver omkring paa Vandet), Sidon.; af — pervagor, atus sum, 1, v. dep. a. (v. n.); 1) „egenl.“: at færfce el. vandre derigiennum el. om deri; — ut ... errabundi domos suas pervagarentur, Liv. 1, 29; pervagata bello prope orbem terrarum natio, id. 38, 17; — deg egf. ∞

omnilus in locis, (em Styctier), Caes. B. G. 7, 45; — egf. e. adv.; hic (i disse Bænde) praedonum naviculæ pervagatae sunt, Cic. Verr. 5, 37; — 2) „fig.“; A) „alm.“: at giennemtrænge; — molestiae ... cupiditates, etc., similiter omnium mentes pervagantur, Cic. Leg. 1, 11; — B) „bef.“: at udbræce sig stærkt derefter; — quod ... usque ad ultimas terras pervagatum est, Cic. Verr. 4, 28; cf. Plin. Ep. 6, 10; f. egf. nedenf. pervagatus; — not.: Cic. Inv. 2, 39: ne is honos nimium pervagetur, ver tunc. hede: pervulgetur; vid. Madv. ad Cic. Fin. p. 163; — 3) „df. partic. pervagatus, 3, egf. sem adj.; A) meget udbrædt; — ∞ fama meritum, etc., Cic. Marc. 8; egf. meget befærdt el. almindelig; — ∞ declamatio, Cic. Plane. 19; cf. id. d. Or. 1, 36; — pervagatissimus ille versus, Cic. Orat. 43; — B) sem er tilføiet for flere; — pervagator pars, id. Inv. 2, 14. — pervagus, 3: fomm sværmter el. færdes omkring el. overalt; — tam vasto pervagus orbe puer, (i. e. Amor), Ovid. A. A. 2, 18.

pervālēo, ēre, v. n.: at være meget stærk, Lucr. 6, 916. — pervālidus, 3: meget stærk, agmina, Ammian. — pervārie, adv.: meget forskellig, med mange Afvekslinger, navari, Cic. d. Or. 2, 80. — pervasto, avi, atum, 1, v. a.: ødelægger el. hærjer overalt el. alteses; — ad pervastandos fines etc., Liv. 6, 4; cf. id. 33, 37; conferendis pecuniis pervastata Italia, Tac. Ann. 15, 45. — pervasus, 3, partic. af pervado.

pervector, oris, m., [perveho]: en Dørbringer, apicum, (af Dørflader), Symmach. — pervectus, 3, partic. af fige. — perveho, xi, etum, 3, v. a.; 1) „alm.“: færer el. bringer derigiennum el. derefter; — com meatibus pervehendis, Liv. 44, 6; — df. pass. pervehi: at drage el. færdes derefter, e. acc.; — Oceanum secunda navigatione pervehitur, Tac. Ann. 2, 8; figel. pervectus litora elasse, (efter at være seilet der ferbi), Sil.; — 2) „bef.“: bringer el. færer derhen el. til sit Efted; — ∞ virgines et sacra Caere, Liv. 5, 40; cf. Suet. Tib. 7; egf. equus me pervehit strenue, Appul.; — df. pass. pervehi: at føres el. bringes derhen, d. e. at fomme derhen; — Arionem ... exceptum a delphino Taenarium in litus pervectum (se. esse), vid. Plin. 9, 8; — egf. „allæg.“: quo unam velis passis (fer fulde Seil) pervehi liceat, Cic. Tusc. 1, 49; cf. id. Off. 2, 6: quum prospero flatu ejus (fortunae) utimur, ad exitus pervehimur oportet, (naac vi det onstere Maa!).

pervello, velli, 3, v. a.; 1) „egenl.“: rykker el. ruster stærkt deri; — ∞ aurem (porcello), Phaedr. 3, 5; hys. m. Lunc: ∞ aurem alicui, (minde el. mane negt), Senec., Val. Max.; egf. ∞ aurem sibi, (minde sig selv derom), Senec.; — b) „poet.“ egf. em Epitome: ∞ stomachum, (pirre Mæden el. Appetiten), Hor. Sat. 2, 8, 9; — 2) „fig.“; A) „alm.“: at smerte el. plage, at giøre endt; — si te forte dolor aliquis pervellerit, Cic. Tusc. 2, 20; cf. ibd. 3, 17; — B) „bef.“; a) at ryffe el. dædle el. færfaste; — ∞ jus civile, Cic. d. Or. 1, 62; — b) at øymunne; — hanc (fidem ad referendam gratiam etc.) pervellamus, Senec. Benef. 5, 23.

pervenio, veni, ventum, 4, v. n.; 1) „egenl.“: at fomme el. naac el. fange derhen el. deril: m. figd. in el. ad, egf. m. adv., osv.; — ∞ in fines Eburnorum, Caes., salva nave in portum, Quintil.; cf. Nep. Chabr. 4; men ∞ ad portam, vid. Cic. Pis. 25; men ut eo (derhen) tuto perveniret, Nep. Ep. 4; — „poet.“ egf. absol.: qui pervenit, (sem har naact Maalet), Hor. Ep. 1, 17, 38; men pass. impers.: huc ubi perventum est, Nep. Phoc. 4; — 2) „fig.“; A) „alm.“ om Yseren: at fomme deril, at opnaac, at fomme el. geraade i en Tilstand el. i et Forheld; — calamitas colonum ad fructum pervenire non patitur, Varro; ∞ ad suum, (fomme til Sit), Cic.; ∞ ad principatum, Nep., a procellis civilibus ad incolumitatem, id. Att. 10; ut ad id, quod cupiebat, perveniret, (for at opnaac

det), Cic. Off. 1, 31; inc., (at veniret): — in amicitiam alienus, Nep., in senatum, (femme ind det), Cic., Sall. Jug. 4; cum, qui recte valeat, in crastinum perventurum, (at han lever tili Morgen), vid. Quintil. 5, 10, 16; in invdiam, (blive forbadt), Cic., in magnum timorem, ne etc., Caes. B. C. 1, 61; in scripta alienus, (saee Plads det), Cic. Fam. 5, 12; — sine me pervenire, quo volo, (neml. i min fortælling), Ter. Eun. 1, 2, 11; posse virtutem ... quo contendisset ... pervenire, Cic. fin. or. p. Scaur.; — hertil hører endnu pass. impers.: ad Catonem ... non est perventum, (Cato sem ifte til at tale, forhandlingen naade ifte til ham), Cic. Att. 1, 17; quoniam prope ad finem laborum perventum esset, Caes. B. G. 3, 6; cf. Ter. Phorm. 4, 3, 35; — B) „bef.“ om Ting og Begreber: at femme derhen el. dertil, og det nænl.; a) at femme i nogen's Cic. el. Beskæftig.; — ad me pervenisse etc., Nep. Ep. 4; (serulam) ad Stratonem pervenisse, (var bleven fæst af ham), Cic. Cluent. 64; — cf. at blive nogen til Del; ex qua (pace) ... ad paucos potentes maximae divitiae, in rem publicam damna atque decora pervenerint, Sall. Jug. 31; — b) at femme til nogen's Kundskab, at femme for nogen's Ting el. Tjen; — si ad herum haec res perveniret, etc., (saar han det at vide), Plaut. Mil. gl. 2, 1, 50; ogf. in notitiam alienus, Colum.; pervenit res ad istius aures, vid. Cic. Verr. 4, 28; men m. udsæl. ad, (paa Graefernes Vis): Verba refers, aures non pervenientia nostras, Ovid. Met. 3, 462; — c) „alm.“: at femme el. getaade i en Tilstand; — si (lupinum) ad siliquas non pervenerit, (ifte har sat Bølg), Varro; jam ad denarios L in singulos modios annona pervenerat, Caes. B. C. 1, 52; — d) eutel. mærfes Liv. 1, 17: necdum a singulis pervenerant factiones, (i. e. provenerant, el. oitae erant), inc.; — not.: pervenibo, f. perveniam, Pompon. ap. Non.

pervenor, ari, v. dep. a.: giennemjager, giennemstreifer; — Defessus sum urbem totam pervenarier, Plaut. Merc. 4, 5, 3. — *perventio, onis, f.: Komme af Raaden derhen, Augustin.; o. — perventor, oris, m.: som kommer el. naaer derhen; nænl. som indsmigrer sig i de Mægtiges Gunst, id.; — [pervenio]. — pervenustus, 3: meget artig el. danner, homo, Sidon.

perverse, (pervorse), adv. af perversus: forvendt el. forsket, urigtigen; — et collocatam sellam curulem in senatu etc., Suet. Galb. 18; pervorse vides, (du seer feil), Plaut.; — dicere, Cic.; — compar., Tertull.; superl., Hieronym.; — II) „verf.“: — et uti deorum beneficiis, (giøre en flet Brug deraf), Cic. N. D. 3, 28; cf. id. Off. 3, 32: stulta calliditas perverse imitata prudentiam; — dicere, id. d. Or. 1, 33.

*perversio, onis, f.: forandring; cf. som Syrographur: Ordnes Dnsætning; saal. pietate pro vestra, anct. ad Her. 4, 32; o. — perversitas, atis, f.: forfærdighed, Bagvendthed; cf. „fig.“: molestissima diligentiae perversitate, Quintil. 1, 6, 17; cf. Cic. Off. 1, 40; figel. Suet. Aug. 62: pertaesus morum perversitatem ejus; — ogf. moralsk Stæthed; vid. Cic. Qu. Fr. 1, 1, 13; men in omni private et in summa opinionum perversitate (versari: være omgivet deraf), id. Tusc. 3, 1; — [perverto]. — perversus, 3, partic. af figd.

pervorto, (-vorto), ti, sum, 3: I) „egenl.“: vender el. faster el. stæder omkuld el. overende; — Aulas pervortunt (coqui), Plaut. Casin. 5, 1, 16; pinus proceras pervortunt, (sætte dem), Enn. ap. Macrob.; cf. Cic. Div. 1, 21: — (beluam) omnia arbusta, virgulta, teeta; man perversae rupes, Liv. 21, 33, (afroede Skæppestykker); — II) cf. „fig.“; A) „alm.“: hidsfaster, forvirrer, forstyrker; — et omne officium, Cic., omnia jura divina atque humana, id.; cf. id. Fin. 3, 21; — B) „bef.“: forænder el. ødelægger; — et mores vetustos

largitione, Nep. Ham. 3; — men et aliquem, (styrte nogen); — Ollium ... amicitia Sejam pervertit, Tac. Ann. 13, 15; cf. id. Hist. 3, 38; — b) ogf. at overliste; — vid. Cic. Div. in Caecil. 11: numquam ullo artificio me pervertet; — III) partic. perversus, 3, estel. som adj.; A) „egenl.“: forvendt, forsket, bagvendt; — et partus, (opp. rectus), Varro ap. Gell.; et vestis, (i. e. pulla), Senec. d. Ir. 1, 16; men Turbida perversas induit illa comas, (saar Haaret forsket), Ovid. A. A. 3, 216; figel. et toga, (som stæder urigtigen), Petron.; — compar., f. nedent.; superl., et oculis erat, (sædse meget stærkt), Cic. N. D. 1, 28; — B) „fig.“; I) „alm.“: a) forvendt el. bagvendt, forsket el. forstyrret; — nihil ab hoc pravum aut perversum produci posse (in scena), Cic. R. Com. 10; et subtilitas grammaticorum, Plin.; cf. Cic. Mur. 36; figel. quo quid poterat dici perversius, (hvillen stærre Urimelighe)? id. Tusc. 5, 17; ratio prava et ... in perversum solers, Senec. Vit. beat. 5; — b) forsket el. ufylkelig, dies, Plaut. Men. 5, 5, in.; — B) „bef.“: a) iravendt, i. e. umild, vred; — bellum ... perverso numine poscunt, (i. e. averso el. irato), Virg. Aen. 7, 581; — b) daarligh, rygsædles; — isti perversi, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 10; cf. Virg. Ecl. 3, 13: perverse Menalca!

pervesperi, adv.: slægt om Aftenen, langt ud paa Aftenen, venire ad aliquem, Cic. Fam. 9, 2. — *pervestigatio, onis, f.: Dvsføren el. Eftersføren; cf. „fig.“: Underfølgelse el. Eftersøgning; — qui omnia ... vel scientiae investigatione vel disserendi ratione comprehenderint, Cic. d. Or. 1, 3; o. — pervestigator, oris, m.: som eftersøger el. underføgger, Hieronym.; af — pervestigo, avi, atum, 1, v. a.: at epføre el. epfaase, (oprel. en Jagthunden); — (canes venaticos diceret), ita odorabantur omnia et pervestigabant, ut etc., Cic. Verr. 4, 13; ad pervestigandum, ubi sit etc., Plaut. Merc. 5, 2, 94; — II) cf. „fig.“: underføgger el. underfølter nogetigen; — quae ... a me pervestigata et cognita (sunt), Cic. Verr. 5, 68.

pervetus, eris, adj.: meget gammel; — et signum ligneum, Cic. Verr. 4, 3, oppidum, id. ibd. 33; vinum non pervetus, Cels.; — pervetustus, 3: meget gammel, forældet; — et verba, Cic. d. Or. 3, 52.

perviam, adv., [via]: tilgængeligen, til at gaae igennem; — angulos aedium ... perviam facitis, Plaut. Aul. 3, 2, 24. — perviaticum, i, n.: Reisepenge, Fronto. — *perviciacia, ae, f.: Ubeieghed, Uforanderlighed; — et durandi (castaneae), Plin. 17, 34; — II) oitst. „fig.“ o. „etvst.“: A) til det Værr: Hælsfærrighed el. Trodsghed, Cic. Tusc. 4, 11; haec perviciacia tua et superbia etc., Liv. 9, 34; — B) til det Værr: Uheldenhed, Stædhæftighed; — quanta perviciacia in hostem etc., Tac. Ann. 12, 20; o. — perviciaciter, adv.; I) „alm.“: vedblivende, uforænderlig; — et perstare, c. inf., Digest.; — II) „fig.“ o. „etvst.“: hælsfærrigen el. trodsghed; — compar., et quaerere causam belli, Liv. 42, 14; et amplecti inclementiam, Tac. Ann. 4, 42; — [figd.].

pervicax, acis, adj., [af infus. pervico, f. pervinco]: som holder ud til Enden; cf. fædd. „fig.“; A) „alm.“: hælsfærrig, haardnakket, trodsgh; — Adeon' pervicaci esse animo (sc. te), ut etc.? Ter. Hee. 4, 1, 17; pervicacibus magis et praepotentibus mulierum jussis, Tac. Ann. 3, 33; — f. ogf. Attius ap. Non., (Dvs pervicacia o. pervicax opp. pertinacia o. pertinax); — compar., et ira in aliquem, Curt. 8, 6; superl., et hostes, Flor. 1, 11; — ogf. e. gen.; Agrippina pervicax irae etc., vid. Tac. Ann. 4, 53; — B) „bef.“: udbøvlende, stædhæftig; — opum contemptor, pervicax recti, Tac. Hist. 4, 5. — pervictus, 3, f. und. pervinco. — pervicus, 3: færd. Væform af pervicax; — pervico Ajax animo et inorabili, Attius ap. Non.; cf. Plaut. frgm. ibd.

pervideo, vdi, visum, 2, v. a.: oversuer, besuer, seer:

— qui pervidet omnia, Solem Accipe etc., vid. Ovid. Met. 14, 375; — II) „fig.“; A) „overf.“: beſtuer, betragter; — Cunctaque mens oculis pervidet illa suis, id. Pont. 1, 8, 34; cf. Hor. Sat. 1, 3, 25: Quom tu pervideas oculis mala lippus inunctis; — B) „ment.“; I) „alm.“: betragter cf. underføger; — penitus, quid natura postulet, pervidendum (est), Cic. Fin. 5, 16; Pervideamus, utrum etc., Lucr. 1, 955; — 2) „bef.“: indseer, erſeender; — Et quo jactari magis omnia materiali Pervideas, etc., Lucr. 2, 88; cf. Cic. Fam. 10, 9: ~ te spero etc.; men id. Att. 12, 38: oportere jam pervideri animi mei firmitatem.

pervigilo, ūi, ēre, v. n.: vedblivende at være i sin fulde kraft cf. Anfseelse; — uterque opibusque atque honoribus perviguer, Tac. Ann. 4, 31. — pervigil, is, adj.: som vaager hele Tiden; som vaager meget; aarvaagen; — Pervigil in media sidera noctis eras, Ovid. Am. 1, 6, 44; cf. id. Met. 10, 369; pervigiles et insomnes, Plin. Pan.; — ogf. „overf.“ om Tiden: ~ noctes etc., Justin. 12, 13; — ogf. subst. pervigil: en Vagter, Plin. 33, 21; — not.: fem. pervigilis, f. pervigil, cura, Appul. — pervigilatio, onis, f., [pervigilo]: at giennemvaage hele Ratten, (som Religionsſtit); — ~ nocturnae, Cic. Leg. 2, 15.

*pervigilia, ae, f.: Vaagen cf. at vaage hele Ratten, Justin. 24, 8; v. — pervigilium, i, n.: = figd.; — pervigilio cibi vincuntur, (fordeies), Plin. 11, 118; — navnlf. som Religionsøvelse, id. 18, 32; pervigilio neglecta castra, Liv. 23, 35; ~ anniversario colere (simulacrum deae), Suet. Galb. 4; pervigilium indicere, id., agere, id., celebrare, Tac.; — not.: pervigilium Veneris: ſidet latinfſt Digt af en ubeſtendt Forfatter; — [pervigil].

pervigilo, avi, atum, 1, v. n. (o. a.): vaager cf. bliver vaagen den hele Tid; — ~ eam noctem, (giennemvaage), Cic. R. Am. 35, in armis, Liv. 24, 38; Et quidem seros hiberni ad luminis ignis Pervigilat, Virg. Ge. 1, 291; — df. ogf. pass.: In multo nox est pervigilata mero, Ovid. Fast. 6, 320; — ogf. absol.: at giennemvaage hele Ratten; Nam vigilare leve est, pervigilare grave, Martialis, 9, 69; cf. Ovid. Fast. 5, 142; — II) „overf.“: Quam vellem ... tecum longos pervigilare dies, Tibull. 3, 6, 52.

pervilis, e: meget ringe cf. lav; — ~ annona eo anno fuit, (lave Priser), Liv. 31, 50. — pervinca, f. und. vinca pervinca. — pervinco, vici, victum, 3, v. n. o. a.; I) „egenlf.“; A) neutr.: ſeier fuldstømmet, gaar af med en fuldstændig Seier; — in transgressu annis multum certato pervicit Bardanes, Tac. Ann. 11, 10; — B) act.: overvinder cf. beſeier fuldstømmet; — Haud vereor, ne nos subdola perfidia pervincamur, Plaut. Mil. gl. 3, 3, 68; — b) „poet.“ ogf. m. Tingsubject: at overvinde, at overgaare, vid. Hor. Ep. 2, 1, 200; — II) „fig.“; A) „alm.“: faar Met, sætter min Mening igiennem; — restitit et pervicit Cato, Cic. Att. 2, 1; — ogf. faar min Villie; ne utraque pervinceret, alterum concedere, Tac. Ann. 14, 14; — ogf. godtgjort cf. beviſer; ~ aliquid dictis, Lucr. 5, 100; — B) „bef.“: bringer det dertil cf. beviſer med ſter Anſtrængelse, obd.; — neque, ut ... referrent consules ad senatum, pervincere potuit, Liv. 4, 12; cf. id. 42, 45; men Catull. 76, 15: Una salus haec est, hoc est tibi pervincendum; — ogf. m. Tingsubject; at illam non verbera, non ignes pervicere, quin obiecta denegaret, Tac. Ann. 15, 57.

pervio, are, v. n., [via]: drager fort, bliver ved at gaar fremad, Jul. Val. Res. g. Al. M. — pervirens, tis, adj., [vireo]: altid grønneende cf. grøn, (arbor), Paul. Nol. — perviridis, 3: meget grøn, color (maris), Plin., campus, Mela. — perviso, ēre, v. a.: beſeuer; — Parvula sic magnum pervisit pupula coelum, Manil. 4, 915. — pervivo, xi, 3, v. n.: lever intil en vis Tid; — Etsi pervivo usque

ad summam aetatem, tamen etc., Plaut. Capt. 3, 5, 24; pervixi usque adhuc, Attius ap. Non.

pervius, 3, [via]; I) „egenlf.“; A) „alm.“: hvorigiennem man kan gaar cf. femme, gangbar cf. fremfommelig; — saltusque pervios ceperant (hostes), Liv. 9, 43; ~ annis, (i. e. vadusos), Tac.; men Phasis pontibus CXX pervius, Plin.; ~ transitiones fori nominantur, Cic. N. D. 2, 27; cf. Virg. Aen. 2, 453, ogf. Ter. Ad. 5, 7, 11; men ~ anulus, (med aabent Arbeide, opp. solidus), Fab. Pict. ap. Gell.; — ogf. subst. pervium, (Giennegang), Tac. Hist. 3, 8; — B) „bef.“ o. „pect.“; a) hvortil Indgangen er aaben; — ~ sacraia, Calpurn.; — b) som baner sig Sei, giennemtrængende, ensis, Sil. 10, 249; — II) „fig.“; — nihil in penatibus suis ... ambitioni pervium, (hvorigiennem den funde trænge ind), Tac. Ann. 13, 4; — men comſt, Plaut. Pseud. 2, 4, 70; cor mihi nunc pervium est, (nu er Siertet aabent cf. forſtirt).

pervolaticus, 3, [1. pervalo]: emſlagende, uſtadig, Tertull. — pervalgo, are, f. und. pervalgo. — pervolitantia, ae, f.: flyven cf. Svingning derom; — ~ mundi circa terram, Vitruv. 9, 7; af — pervalito, are, v. n. (o. a.): at flyve cf. trænge der igiennem; — Denique per dissepata domorum saxea voces Pervolitant, Lucr. 6, 951; — ogf. c. acc., Virg. Aen. 8, 21: Omnia pervolat late loca, jamque sub aures Erigitur (Innen) etc.

1. pervolo, avi, atum, 1, v. n. (o. a.); I) „egenlf.“; A) „alm.“: at flyve derigennem cf. drevor cf. derom; — Rumor, ut est velox, agitat pervolat alis, Ovid. Fast. 6, 527; cf. ibd. 2, 231: Corvus ... aërium pervolat altus iter; — B) „bef.“: flyver derhen; — Pegasus in nitentem pervolaturus aethera, poet. ap. Augustin.; men Cic. d. Rep. 6, 26: animus velocius in hanc sedem ac domum suam pervolabit; — II) „overf.“: hurtigen at giennemſide; — faaf. m. Tmesis: Perque volare mare ac terras, (som Syſet), Lucr. 4, 203; cf. Cic. R. Am. 7; men ~ totam urbem, Juvenal. 6, 398; cf. id. 1, 60.

2. pervolo, velle, v. n.: vil cf. vilde gjerne, ſeer gjerne, onſter meget; — scire ex te pervelim, quam ob rem etc., Cic. Sull. 7; pervelle (se), id. videre, Liv. 39, 43; sed est, quod abs te mihi ignosci pervelim, Cic. Att. 1, 1; men quem videre ... pervellem, id. ibd. 11, 14; — not.: Lucr. 2, 1017, Atque animi jactus liber quo pervoluit ire, ſtaar pervoluit f. pervellit.

pervoluto, are, v. a., intens. af pervalvo: vender cf. tumſer paa alle Sider; df. ~ libros alicuius: ideligen at opnulle cf. epſlaae; df. „overf.“: flittigen at læſe deri, Cic. Att. 5, 12; cf. id. d. Or. 1, 34; f. ogf. und. pervalvo. — pervolūtus, 3, partic. af figd. — pervalvo, volvi, volutum, 3, v. a.: væſter cf. tumſer cf. faſer om deri; — ~ aliquem in luto, Ter. Andr. 4, 4, 38; — men medial: corruit in suo sibi pervoluta sanguine, Appul.; — II) „fig.“: ut in iis locis ... pervolvatur animus, (ideligen er ſpſſeſt det dermed), Cic. d. Or. 2, 35; men Catull. 94: Snyrnam (Digt af Stuna) incana diu saecula pervoluēt; f. ogf. und. pervoluto. — pervorse, pervorto, etc., f. und. perverse, perverso.

pervulgāte, adv.: paa Mængdens Viſ, i Almindelighed; — Laberius pervulgat cocionem dicit, quem veteres arulatore, Gell. 16, 7; cf. id. 18, 10; af — pervulgatus, 3, partic. o. adj., f. und. figd. — pervulgo, (volgo), avi, atum, 1, v. a.; I) „egenlf.“: gior ſælles cf. almindelig; navnlf. ogf. udbreder cf. beſtendtgjort; — quae causa deum (gen.) per magnas numina gentes Pervulgarit, etc., Lucr. 5, 1160; praemia officii et virtutis ... in mediocribus hominibus pervulgari (non oportere), Cic. Inv. 2, 39; illas tabulas pervulgari atque edi populo R. etc., id. Sull. 15; tu vero Ilium pervulga, (udgiv hans Bog), id. Att. 12, 45; in re abs te ipso pervulgata, id. Verr. 2, 42; — b) ogf. sensu obsceno:

quae se omnibus pervulgavit (mulier), Cic. Coel. 16; — II) „overf.“ o. „poet.“: at giennemvandre cf. giennemstrefte; — litus pervulgatus furor, (i. e. pererrans), Pacuv. ap. Varr.; cf. Lucr. 2, 346; men id. 4, 209; Tempore, quo solis pervolgant lumina coelum; — III) partic. pervulgatus, (pervolg.), 3, ogf. fem adj.; A) aldeles fælles cf. almindelig cf. sædvanlig; — ∞ consolatio, Cic. Fam. 5, 16; — men comit, Plaut. Baech. 4, 9, 150; pervulgatum est (triumphare: det er saa simpelt cf. gement); — compar., notius pervulgatusque, Gell.; superl., ∞ dignitas verborum, auct. ad Her.; — B) almindelig cf. meget befendt; — de re etiam in vulgus pervulgata (loqui), Cic. Fin. 2, 5, inc.; (al. pervagata); men maledicta pervulgata in omnes, id. Coel. 3. pes, gen. pedis, m., (ποῦς, ποδός); I) „egenl.“: Jøden (høt Menneſter og Dyr); — apti ad pedem (calcei), Cic.; pedem laevum projicere. (ſætte frem), Virg.; ad pedes alicujus accidere, Cic.; providere, Hor., ogf. se projicere cf. prosternere, (ſætte ſig for nogenſ Jædder), Cic.; cf. Liv. 6, 3; men Cic. Verr. 3, 49: mater mihi ad pedes misera jacuit, (ſom bødende); — vincere pedibus cf. certamina pedum, (i. e. cursu, i Jæddeløb), Ovid.; — pedem ferre, inferre, gae cf. foume; Ferte simul... pedem, (ſedſlager mig), Virg. Ge. 1, 11; pedem inferre in possessionem, (betænde), Cic. Caein. 14; figel. pedem in fundo ponere, ibid. 11; cf. id. Phil. 2, 19, ogf. ibid. 3, 11; — pedem efferre aedibus, Plaut., porta, Cic., domo ſua, id., (gaac ud deraſt); — pedem referre, (træffe ſig tilbage), Liv., pedem revocare, Virg. Aen. 9, 125; — pedibus iter ingredi, (til Jøds), Cic. d. Senect. 10; cf. Suet. Aug. 53; men ogf. heder pedibus iter conficere: at reiſe til Lands cf. over Land, Cic. Vatin. 5; hof. Propert. 2, 20, 63: Sen pedibus Parthos sequimur, ſeu claſſe Britannos; — pedibus ire cf. diſcedere in ſententiam alicujus, (ſtemme for nogenſ Jorſlag, neml. eyrdl. at grae over til cf. hen til den, der gjør et Jorſlag), in quam ſententiam quum pedibus iretur, Liv. 5, 9; cf. id. 3, 41; — comit er: conficere ſe in pedes, (løbe ſin Vej), Ter. Phorm. 1, 4, 13; cf. id. Eun. 5, 2, 5, (hvor conjicio er at ſupplere); figel.: manibus pedibusque, med Hænder og Jædder, (i. e. af alle Kræfter), id. Andr. 1, 1, 131; — servus, qui coenanti ad pedes stat, (ſom varter nogen op ved Bordet), Senec.; figel. verna ad pedes, Martial. 12, 88; men Cic. Att. 8, 5: servum a pedibus meum Romam miſi, (al. a pedibus meis); — quod ante pedes est, Ter. Ad. 3, 3, 32, (hvad der ligger ligeſor nogen); figel. ante pedes poſita, Cic.; — ſtans pede in uno, (paa det ene Ben, d. e. uden at Umage), Hor. Sat. 1, 4, 10; men emment: in his actionibus omni, ut agricolae dicunt, pede ſtandum eſt, (man maa anſtrænge ſig til det Jderſke), vid. Quintil. 12, 9, 18; — pede terram pulsare cf. quater, („poet.“ om de Danſende), Hor.; excipere ſe in pedes, (blive ſtaaende paa Venene eſter et Spring), Liv. 1, 19; men in pedes naſci, (med Venene foran, om Jæglene), Plin. 10, 74; — circum pedes habere, (f. circum ſe omkring ſin Perſon), Cic. Verr. 1, 36; figel. emſtrivende: a pedibus legatorum abducere (f. a legatis), id. Deiot. 1; figel. hominem ante pedes Manili constituit, (foran hans Domſol), id. Cluent. 13; — sub pedibus alicujus relinquere, (lade i nogenſ Bold, give til Jris for nogen); vid. Liv. 34, 32, ogf. Virg. Aen. 7, 100; df. „poet.“: Sub pedibus timor est, (naar man neml. er Herre derved), Ovid. Met. 11, 491; cf. id. Trist. 1, 8, 16; Perſtat enim Fortuna tenax, votisque malignum Opponit nostris inſidiosa pedem, (modſiaac vorer Dnſter), id. Pont. 4, 6, 8; — trahi pedibus, (træſſes cf. draget ved Venene, d. e. gives til Jris, overgives til Jærdævelſe); vid. Cic. Fam. 7, 22, e. id. Att. 1, 16; men tech.: de verſu ſeazonte, (ſæltende cf. ſlebende), Ovid. Rem. 378: Sen celer (ſc. ſit), extremum ſeu trahat ille pedem (iambus) — „poet.“ marſes endna: pes dexter cf. secundus cf. felix, (om et lyſtelligt Barſel),

vid. Virg. Aen. 8, 302, o. Ovid. Fast. 1, 511; men omvendt: O quoties ingressus iter mihi tristia dixi Offensum in porta signa dedisse pedem, Tibull. 1, 3, 19; — endel. ſem Dyrſpærg: nec caput, nec pes, etc., (uden Hoved og Hale), Plaut. Asin. 3, 3, 139; cf. Cic. Fam. 7, 31; — B) „bef.“ ogf. at marſe; I) i Jrisſpærg: — deſcendere cf. degridi ad pedes, Liv., deſilire, Caes., (ſige cf. ſpringe af Heften, om Ryſteriet); cf. Liv. 4, 10, e. id. 21, 46; men conferre pedem, (f. congregdi), hof. Liv. 26, 39: collato pede rem gerere, (ſægle i Hæandgemænge); hof. Cic. Plane. 19 „alleg.“: non possum magis conferre pedem etc.; endel. ſtipendia pedibus facere, (tiene ved Jærdøffet), Liv. 3, 27; figel. pedibus merere, id. 21, 18; — 2) publicitit: pedibus ire in ſententiam alicujus, (i Senatet ſtemme for nogenſ Mening cf. Jorſlag); vid. Liv. 9, 8; f. ogf. ovenf. id. 5, 9: in quam ſententiam quum pedibus iretur; — II) „overf.“ iſolge eſtlaſs ligeb; A) Jøden cf. det Næderſte, navnlf. af et Vord cf. en Bænk; — pedes menſarum, trichiniorum, Plin.; lectulos ilignis pedibus, Terent.; cf. Senec. Benef. 2, 34: pedem et nostrum dicimus, et lecti, et veli, et carminis; — bb) herſtil marſes; a) pede plano, i Bygninger, (ligeſom par terre): hvad der er lige med Jorden cf. med Grunden, Vitruv. 6, 11; — b) ogf. Jøden af et Bierg; — imos pedes Caſii montis praetermeans (ſluvijs), Ammian.; — c) ogf. Jærbunden cf. Grunden; — omnis Africa Zeugitano pede incipit, Solin.; — d) ogf. om flere Væxter; ſaal. pedes gallinaei, (en Art af Væxten capnos), Plin.; pes milvius cf. milvi, (en Art af Væxten batis), Colum.; pedes betaei, (røde Beder), Varro; — ogf. Jærgitit; navnlf. in pl.: ſtille af de nedpreſede Druer og Oliven, Colum., Plin.; — e) pl. pedes, ligeſom pediculi: Jns, Plaut. Cure. 4, 2, 14, Varro; — C) i Somaandſpærg: heder pes veli, Senec., ogf. pes in navi, Cic. d. Or. 3, 40: det Tong, hvormed Seilets Skoder vendes eſter Binden, (ſuuis, quo tenditur velum, Serv. ad Virg. Aen. 5, 830); hof. pedibus aquis, Cic. Att. 16, 6, pede aequo, Ovid. Fast. 3, 565, (for ſulde Seil); cf. Catull. 4; df. Virg. l. c.: Una omnes fecere pedem, (ſtrede Tonget cf. Skødet, neml. for at optage Binden), hvorum ogf. Plin. 2, 48: prolatis pedibus; — men pedes navales, Plaut. Men. 2, 2, 75, rimel. f. Matroferne; — D) „poet.“ tillægges pedes ogf. Jædderne: figel. ogf. Tiden; — Levis crepante lymphā deſiliit pede, Hor. Epod. 16, 48; cf. Virg. Aen. 9, 125, o. Lucr. 5, 273; — Utendum est aetate, cito pede labituraetas, Ovid. A. A. 3, 65; cf. id. Trist. 4, 6, 17; — E) „tech.“ betegner pes endna: I) Berſed cf. Berſed; — pedibus elaudere verba, (giøre Berſ), Hor. Sat. 2, 1, 28; cf. Ovid. Trist. 5, 12, 34; Musa per undenos emodulanda pedes, (i. e. per hexametrum et pentametrum), id. Am. 1, 1, 30; — orationem omnem conſtare pedibus, Quintil. 3, 4, 79; cf. Cic. d. Or. 3, 47; — ogf. Berſemaal cf. Metrum; vid. Hor. Od. 1, 6, 35: Lesbium ſervate pedem; cf. id. A. P. 80, o. Ovid. Ib. 616; — endel. i Ruſſen: Takt, vid. Plin. 29, 5; — 2) ſom Maaf: Jod cf. Jædbred; — pedem e villa adhuc egreſſi non ſumus, (iſte et Skridt), Cic. Att. 13, 16; cf. ibid. 7, 22, e. id. Deiot. 15; men id. Acad. 2, 46: a Chryſippo pedem numquam (ſc. diſcedit); — b) df. „overf.“: Maaf cf. Maafſtof; — hic est pes justus, (det rette Maaf), Plin. 18, 74; cf. Hor. Ep. 1, 7, 98: Metiri se quemque ſuo modulo ac pede, verum est.

Pescennius Niger: romerſt Keiſer; vid. Spartian. Sever. 15; — B) df. Pescennianus, 3, reliquia, ibid. — pesestas, atis, f., forſælf. f. pestilentia, Feſt. p. 210, (Müll.). — pessarium, i, n. = l. pessum, Theod. Prisc. — pessimo, adv., f. und. male. — pessimo, are, v. a.: forbarver aldeles, Vulgat.; af — pessimus, 3, f. und. l. malus. — Pessinus, (Pesin.), untlis, f.: By i Galatien paa Grænden af Storchrygien, med et berømt Cybeleſtempel; vid. Liv.

29, 10: si mater Idaea a Pessinunte Romam advecta foret; cf. Cic. Fam. 2, 12, c. Plin. 5, 42; — B) df. 1) Pessinuntius, 3: pestinuntius; — ∞ sacerdos magnae matris, Cic. Sect. 26; — ∞ aselli, Gell.; — 2) Pessinuntius, 3: = frgd.; — ∞ dea, Appul. pestulum, i, n., dem. af pessum, Coel. Aur. — pessulus, i, m., πένσολος: Staa af Staaede for Døren; — pessulum ostio obdo, Terent.; — var ogs. døb. belt, hvf. Plaut. Aul. 1, 2, 25: occlude sis Fores ambobus pessulis. — 1. pessum, i, n., vgl. pessus, i, m., πένσος, πένσών: en af Vinfay og Medicamenter giort Top til at fiste ind i syge Huldeder af Legemet, Appul. — 2. pessum: tilbunds, osv., f. und. 2. pessus. — pessundo cf. pessundo, f. und. 2. pessus.

1. pessus, i, m., f. und. 1. pessum. — 2. pessus, cf. pessum, (nomin. inus.), i: Bunden (af et Mar); fæde, in ace. pessum, (f. ad pessum), fem. ad: tilbunds; df. 1) "egent.": pessum ire cf. abire cf. subsidere (cf. venum ire): at gaac cf. synke tilbunds; — multae per mare pessum Subsedere suis pariter cum civibus urbes, Lucr. 6, 588; caseus si pessum abit (in muria; opp. si innabit), Colum.; — Nunc eam (cistellulam) cum navi scilicet alivisse pessum in altum, Plaut. Rud. 2, 3, 61; lacus ut folia ... pessum ac penitus accipiat, Mela 3, 9; — II) "fig.": A) pessum ire, vgl. sidere: at gaac til Grunde, at blive udfælgelig, at geraate i Jortærfelse; — nisi quia miser non eo pessum, (at jeg ifte er aldeles tilintet-giort), Plaut. Cist. 2, 1, 12; vitia civitatis ... pessum sua mole sidentis etc., Senec. Const. Sap. 2; — vgl. om Ting: pessum ituros fertilissimos Italiae campos, Tac. Ann. 1, 79; — B) pessum dare, (pessundare, pessundare), vgl. pessum premere, agere, dejicere: at lade gaac til Grunde, at ferdæve, at giere udfælgelig; — Quae si non astu providetur, me aut herum pessum dabunt, Ter. Andr. 1, 3, 3; cf. Tac. Ann. 3, 66; men Plaut. Rud. 3, 2, 3: exemplum pessumum pessundate, (i. e. tollite cf. delete); — vgl. pass.: (animus) ad inertiam et voluptatem corporis pessum datus, (ned-sinken deri cf. forfalden deris), Sall. Jug. 1; — Ut non ego istum pro suis factis pessumis pessum pie-mam, Plaut. Most. 5, 2, 49; aetate pessum acta, (da hans Levetid var endt), auct. ap. Laetant; nisi eam pessum de tantis opibus dejecero, Appul.

pestibilis, e, [pestis]: fortærfelig, ufsund, fundus, Cod. Just. — pestifer, vgl. pestiferus, 3, [pestis, fero]: pestbringende; — ut mortui aegros, aegri validos ... tabe ac corporum pestifero odore, conficerent, Liv. 25, 26; — vgl. "alm.": fortærfelig, stædlig, ær, Colum., morbus, Cels.; cf. Cic. N. D. 2, 12: accessus ad res salutare, a pestiferis recessus; — ∞ civis, Cic., tribunatus, id.; cf. Virg. Aen. 7, 570; men saepe saluti fuere pestifera, vid. Senec. d. Ir. 1, 12; df. — pestifere, adv.: fortærfeligen, stædcligen; — ∞ seiscuntur multa in populis, Cic. Leg. 2, 5.

pestilens, tis, adj., [pestis]: pestbringende, stædclig for Sundheden, ufsund cf. funitet, aedes, Cic., aspiratio, id., Africus (ventus), Hor. Od. 3, 23, 5; cf. Cic. Fat. 4: (locorum) alios salubres, alios pestilentes, etc.; — compar., ∞ annus, Liv., fundus, Varro; superl., ∞ annus, Cic.; — vgl. c. dat.: annus pestilens urbi agrisque etc., vid. Liv. 3, 6; — II) "overf.": fortærfelig, stædclig; — pestilens collegae munus esse, Liv. 2, 41; ∞ invidia, Senec., avaritia, Appul.; — homo (Sardus), pestilentior patria sua, Cic. Fam. 7, 21.

pestilentia, ae, f., [pestilens]; 1) "egent.": Pest, d. e. fartig Smittet af Dmgangsfygge; — gravi pestilentia conflictati ex diutina conclusione etc., Caes. B. C. 2, 22; cf. Liv. 27, 23; men pestilentiae contagia prohibere, Plin.; — II) "fig.": A) "overf.": Ufsens cf. Egnens Ufsundhed; — tum salubritatis, tum pestilentiae signa percipi (ex extorum habitu etc.), Cic. Div. 1, 57; in Salapinorum pestilentiae finibus,

(f. in Sal. pestilentibus finibus), id. Agr. 2, 27; cf. ibd. 1, 5: possessor pestilentiae, (f. pestilentis agri); — B) "ment.": Fælled, Ufsygelighed; — Oratorem ... Plenam veneni et pestilentiae legit, Catull. 14; animorum labe et pestilentias etc., Gell. 1, 2.

*pestilentarius, 3: = pestilens, Tertull.; v. — pestilentiosus, 3: = frgd., locus, Digest.; — [pestilentia]. — pestilentus, 3, Biform af pestilens, loca, Laev. ap. Gell. — pestilis, e, [pestis]: = pestilens; — ∞ aurae, Arnob.; df. — pestilitas, atis, f.: = pestilentia, Lucr. 6, 1096, eftere. — pestis, is, f.; 1) "egent.": Pest, d. e. fartig Smittet af Dmgangsfygge; — hos pestis necuit, Eum. ap. Priscian; finem pesti exposcut, Liv. 3, 7; cf. id. 4, 23: avertendae a populo pestis causa etc.; — men "poet." om en stinkende Lugt (cf. Suffocant): Quare aut crudelum nasorum interfice pestem, Aut etc., Catull. 69; — vgl. in pl.; in omnibus morbis et pestibus, Colum. 7, 5; cf. Virg. Ge. 3, 471; — II) "overf.": A) "alm.": Jortærfelse, Udsæd; — pestem alicui importare, Cic. Deiot. 5; cf. id. Off. 2, 5; ∞ machinari, id., munitari, Liv.; depellere pestem, (i. e. mortem), Virg. Aen. 9, 328; men ibd. 5, 699: servatae a peste carinae, (i. e. ab incendio); liget. gravior pestis, (om et odelæggede Jortestæ), Tac. Ann. 2, 47; cf. Lucr. 3, 318: Discidium ut nequeat fieri sine peste maloque; — men comit, Plaut. Capt. 4, 3, 3: Quanta pernis pestis veniet! quanta labe lardo! — B) "concer.": head der paafoerel cf. ferdævelde Staae cf. Jortærfelse; — peste interiorum textili, Cic. Tusc. 2, 8, (c. Soph.); Tum variae illudant pestes, (afslags Udsæd), Virg. Ge. 1, 181; — liget. om Personer; faal. om Eledius, Cic. Sect. 14: producti ... in concionem ab illa furia ac peste patriae; om Verres, id. Ver. 3, 51; — vgl. c. gen. subj.: quaedam pestes hominum, (vise Ryggelose Personer), id. Fam. 5, 8.

Peta, ae, f., [peto], sc. dea; Peta, quae rebus petendis praestet, Arnob., (aff. de Bendens Guldire). — petaminarius, i, m., [πεταμένιος, i. e. volans, flyvende]: Udspringer, Udsilbrist, Firmic. — petasatus, 3, [petasus]: med Reifebat, d. e. reife-færdig, Cic. Fam. 15, 17; men Suet. Aug. 82: domi non nisi petasatus etc., (med Gølfærm af med Skjaghat).

petasio, onis, m., Biform af flyd., inc., Varro. — petaso, onis, m., πένσων: Boven cf. Jortstinken af Svinct; — Et pulpan dabo de petasone voras, (som et antommen), Martial. 3, 77; cf. id. 13, 54, flyd.; (opp. perna, Stinken); — 1. petasunculus, i, m., dem. af frgd.; — ∞ siccus, (tor Stank), Juvenal. 7, 119. — 2. petasunculus, i, m., dem. af flyd.: liden Reifebat, Arnob. — petasus, i, m., πένσος: Reifebat cf. Solhat, Plaut.; tillægges vgl. Mercurius, id. Amph. prof. 143; — II) ifølge etflags Flyghed: Hat cf. hatfermet Dæffe over en Bygning, vid. Plin. 36, 19.

petaurista, ae, m., πεταυρίστης: Linedanser, Udsilbrist; efter Varr. ap. Non.: ἐπὶ τοῦ πέτασθαι; — II) "overf." hede vgl. vise Dyr: petauristae (a lascivia posteriorum erum), vid. Plin. 11, 39; df. — petauristarius, i, m.: = frgd., Petron. — petaurum, i, n., πέταυρον: Stillaes cf. Maffine for Linedansere og Gøglere; — jactata petauo Corpora, Juvenal. 14, 265; cf. Martial. 2, 86. — petax, acis, adj., [peto]: gignende decreter, c. gen., Fulgent.

Petelia, (Petil.), ae, f.: By i d. Brutiffet, vid. Liv. 23, 30; — B) df. Petelinus, 3, fides, vid. Liv. 1, c. o. Val. Max. 6, 6, extern. 2; — Petelinus, orum: Indvaanerne af Byen P., Inscript.; — not. a: lucus Petelinus ved Rom, vid. Liv. 5, 20; — not. b: vgl. et Petelia, ae, f.: By paa Scythien af Lucanien, Val. Max. 9, 8, extern. 1. — petesso, (petisio), ere, v. a., [peto], fermet som incesso, laccessio: stræber derefter, søger igrig; — qui hanc (laudem venandi) petessunt, Cic. Tusc. 2, 26; cf. Lucr. 5, 808: aurasque petissens etc.

pētiginōsus, 3: fuld af ildstæt, Theod. Prise.; af — **petigo**, mis, f., [peto], ligesom impetigo: Ildstæt el. Svedfygdm., Cato, Lucil. ap. Non.; (høst begge med Varianten depetigo), inc. — **Petilia**, ac, f., f. und. **Petelia**. — **petilium**, i, n.: etslags Høstblomst, Plin. 21, 25. — **Petilius**, a: romersk Slægtstavn; — B) **df. adj.**, **Petilius**, 3, rogatio de peculatu, vid. Liv. 38, 55; — **ogf. Petiliānus**, 3, regna, Martial. 12, 57, (om et en udbetjent Petilius tilhørende Lyfsted). — **petilus**, 3: tynd el. inaver, erura, Lucil. ap. Non.; labra, Plaut. frgm. ibid. — **pētimen**, mis, n., [best. m. petigo]: etslags Saar paa Eafteypets Ryg el. Bov, Lucil. ap. Fest. — **petiolus**, i, m., dem. af pes: fiden Fod; — in petiolis capitulus haedorum etc., Cels.; — II) **overf.**: en Frugtstilk; — **petiolas**, quibus mala pendent, intorquere, Colum. — **Petisia mala**: en fiden Vælsart, Plin. 15, 15, rimel. Paradisæbler. — **pētisso**, ere, f. und. **petesso**.

pētitiō, onis, f., [peto]; I) **ordf.** i Fægtersproget: Etod el. Stif; vid. Serv. ad Virg. Aen. 9, 439; **hvf. Cic. Catil. 1, 6**: quot tuas petitiones ita coniectas, ut etc., (Etod, der vare faaledest rettede, at ofv.); — b) **df.**, „alleg.“ om Talerens Angreb: sic oratio nec plagam gravem facit, nisi petitio fuit apta, etc., Cic. Orat. 68; cf. id. Div. in Caecil. 14, o. id. d. Or. 3, 54; — II) „fig.“: Begering, forlangende; **df. A) „alm.“**: Bon el. Ansøgning; — successus petitionum a potestatibus, Plin. 29, 19; — B) „bef.“: I) **navnl.** Candidatens Ansøgning om et Statsembede; — **consulatus**, Caes., pontificatus, Sall.; cf. Suet. Caes. 26; men Cic. Att. 1, 1: petitionis nostrae (sc. consulatus) ... huiusmodi ratio est, (dermed staaer det sig faaledest); cf. id. Fam. 13, 10; — 2) i Retsføget; a) **retlig Begering** el. forbring el. Klage i private el. civile Sager, (Opp. accusatio: Anklage i criminelle Sager); — **recusatio** ... contra petitionem pecuniae, Quintil. 4, 1, 6; — **hereditatis**, Digest.; — B) **Nat til at giøre en Paa- stand**, fordringsret, edl.; — nisi prius a te cavero, amplius eo nomine neminem, ejus petitio sit, petitorum, Cic. Brut. 5; ligef. habere petitionem ab aliquo, Digest.

petitor, oris, m., [peto]; I) „alm.“: som søger at naae el. lange, som stræber derefter; A) „alm.“: som faaer: som søger Røntindgibet, Lucan. 1, 131; — **ogf. om en Friar**, Appul.; — II) „bef.“ **ogf. A)** **publicistif**: som søger et Embede el. en Væspost; — hic generosior Descendat in campum petitor, Hor. Od. 3, 1, 11; ligef. petitoris filium etc., African. ap. Maerob. Sat. 2, 10; — B) i Retsføget: en Klager i en Privatsag, (opp. accusator), vid. Cic. R. Com. 11; ligef. possumus petitoris personam capere, accusatoris deponere, id. Quintil. 13, cf. Plin. Ep. 6, 2; **df.** — **petitōrius**, 3; I) „alm.“: hørende til en Begering el. Ansøgning; — 2) artes, Mamert. Grat. Act. ad Jul.; — II) „bef.“: hørende til en Retsforhandling; — qui petitorio iudicio utitur, etc., Digest. — **pētītrix**, icis, fem. af petitor; I) „alm.“: som beder el. anfører om noget, Pseud. Quintil. Decl. 252; — II) „bef.“: som giør en forbring for Næsten; — contra petitriceum pronunciare, Digest. — **petitūrio**, ire, v. a., desid. af peto: ivrigt at søge, navnl. en Væspost; — video hominem valde petiturire, Cic. Att. 1, 11. — 1. **petitus**, 3, partic. af peto. — 2. **petitus**, us, m., [peto]; I) „alm.“: Søgen el. at søge; — terraeque petitus, Lucr. 3, 173, (Falsen el. at falde til Jorden el. i Afmagt); — II) „fig.“: Begering el. forlangende; — consensu petituque omnium, Gell. 18, 3.

pēto, ivi v. ii, itum, 3, v. a., [best. m. *πῆτο*, i. e. *πίνω*]; I) **agent.**: søger at række el. lange el. naae; **df. A)** angriber fiendtligen el. med Vaaben; **df. a)** stoder el. stuffer el. flyder derefter, navnl. om en Gladiatør, (f. und. petito); cf. Cic. Orat. 68: vitando

caute et petendo vehementer (sc. adversarium); — men om en Morder el. Suigmorder: **sc. caput et collum**, id. Mur. 26; cf. id. Lig. 3, v. Suet. Caes. 81; — **ogf. om en Angriber el. Jæger**; **sc. aliquem jaculo infesto**, Liv., aprum jaculis, Suet.; cf. Hor. Epod. 5, 10; „poet.“ **ogf.**: Nec pecudes ... petit (sc. sagittis), Tibull. 2, 1, 71; men morsuque petentes (catulos), Lucr. 5, 1067; Te Jovis imperio fulmina missa petant, (ramme dig), Tibull. 1, 2, 8; — b) angriber fiendtl., gaar løs derpaa, befriger; — **sc. bello** ... penates, Virg. Aen. 3, 603, armis patriam, Vell. 2, 68; ligef. **sc. Roman**, Liv. 26, 7; — rem publicam aperte peti, Cic. Catil. 1, 5; f. **ogf. nedf. nr. II, A**; — B) uden fiendstæb el. venstæbtligen at søge el. tage derefter; — **sc. collum amplexu**, (tage el. falde om Halsen), M. Coel. ap. Quintil. 4, 2, 121; cf. Ovid. Met. 6, 605: Amplexuque petit etc., (al. Amplexumque petit etc.); — **bb)** oftere; a) at søge el. drage el. reise derhen el. dertil; — **sc. per Macedoniam Cyzicum**, Cic. Fam. 14, 4; **sc. castra**, naves, Nep.; men **sc. altum**, (om en Hlaade), Liv. 25, 27; loca calidiora petentes (grues), Cic.; — **df.** „poet.“: qui per saxa volutus Purior electro campum petit ammis, (flyder deri), Virg. Ge. 3, 521; men **sc. aequora ima**, (dusse ned deri), id. Aen. 9, 119; men Mons petit astra, (strækker sig i høien Sky), vid. Ovid. Met. 1, 316; — men **em en Værr**: **sc. altitudinem palmi**, (voxe til dens Høide), Plin. 27, 96; — ut te supplex peterem, (gif el. fom til dig), Virg. Aen. 6, 115; men **pass.**: Et quondam Grajis, Phasi, petite viris, (hvortil Grækerne forberedte drag), Ovid. Pont. 4, 10, 52; — b) at søge el. epsege el. hente; — **Principio sedes apibus statioque petenda** (sc. est), Quo etc., (bør epseges), Virg. Ge. 4, 8; men **ordføget**: **E flamma petere te cibum posse arbitror**, Ter. Eun. 3, 2, 38; — **epistolam**, (afhente), Cic. Fam. 9, 2; petuntur in vincula, qui etc., Quintil. 7, 1, 55; cf. Virg. Aen. 6, 395; — in extremam Italiam petere Brundisium ostreas, (saa langt borte), Plin. 9, 75; ligef. **sc. myrrham ad Troglodytas**, id.; ligef. collis, in quem vinna petebantur, (hvorthen man gif derefter), id.; ligef. jura Baeticum petere, (have sin Jurisdiction derunder), id.; men Hinc Italae gentes ... In dubiis responsa petunt, Virg. Aen. 7, 85; — c) m. **best.** Object: at tage el. gribe; — iter a Vibone Brundisium petere contendi, Cic. Planc. 40; men **sc. alium cursum**, (tage en anden Vej), id. Att. 3, 8; cf. Caes. B. G. 2, 21; — II) „fig.“: A) angriber el. forfølger fiendtligen; — qui me epistola petivit etc., Cic. Att. 2, 2; **sc. aliquem fraude et insidiis**, Liv. 40, 55; **sc. aliquem falsis criminibus**, Tac. Ann. 4, 31; — B) forlanger, forer, begerer; I) „alm.“: — ex iis, quantum res petet, hauriemus, Cic. d. Or. 3, 31; — **ogf. eftertragter**, søger at naae; **sc. salutem fuga**, Nep. Hannib. 11, praedam pedibus, Ovid. Met. 1, 533; quo minus gloriam petebat, eo magis sequebatur, Sall. Catil. 5; **sc. principatum eloquentiae**, Cic. Orat. 15; — **ogf. om forskæde**; vid. Sall. Catil. 25, v. Catull. 61, 152; — b) **ogf. at fremdrage el. hente derfra**; — altius initium rei demonstrandae petisse, Cic. Caecin. 4; **sc. a literis exiguum doloris oblivionem**, id. Fam. 5, 15; haec ex veteri memoria petita, Tac. Hist. 3, 5; — men **sc. suspirium alte**, Plaut. Cist. 1, 1, 57; cf. Hor. Epod. 11, 10, v. Ovid. Met. 2, 622; — 2) „bef.“: aa) forlanger el. fordrer retsligen, giør Paa- stand derpaa; — qui per se litem contestatur, sibi soli petit, etc., Cic. R. Com. 18; ligef. id. Cluent. 59: nuper ab ipso Avito petere coepit; cf. id. Mil. 27; — **bb)** forlanger berende, beder el. bønfuldt derem; — a te etiam atque etiam ... majorem in modum peto et contendo, ut etc., Cic. Fam. 13, 1; cf. ibid. 9, 13; peto igitur a te, vel, si pateris, oro, ut etc.; **ogf.** **sc. in beneficii loco et gratiae**, ut etc., id. Verr. 5, 82; men Ovid. Met. 11, 281: petit, urbe vel agro Se juvet, (hvør ut er udsalter); f. **ogf. Virg. Aen. 7, 51**; — passis manibus pacem a Romanis petere, Caes. B. G. 2, 13; **sc. vitam innocentem**, Tac. Ann. 2, 31; **ogf.**

∞ de aliquo, (f. ab aliquo), ut etc., Digest.; men ∞ alieni aliquid ab aliquo, Cic. Qu. Fr. 2, 15; — b) pulvisst; at søge om et Støsebede, (ferskieltigt b) pulvisst; der maatte gaac feran; — ex iis, qui nunc petunt, Cic. Att. I, 1; cf. Liv. I, 35; — not.: perf. petit, f. petiit, Ovid. Fast. I, 109; Flamma petit altum, propior locus aëra cepit; cf. Virg. Aen. 9, 9.

petoritum, (petorritum), i, n., [scitist Ord]: eflags satbiuler Bogn, Plin. 31, 48, Hor. Ep. 2, 1, 192, v. id. Sat. I, 6, 104. — Petosiris, is, m.: beromt Mathematiker og Astrolog i Egypten, Plin. 2, 21; — df. „overf.“: en Mathematiker og Astrolog, Juvenal. 6, 581.

1. Petra, ae, f., *πέτρα*: Sten, saxum; quum liquescunt petrae, Plant. frgm. ap. Serv.; — egf. en Klippe; lapis ex subdialibus petris (caeditur), Plin.; petrae Scironides, Senec. Hippol., Capharides, id. Herc. Oel. — 2. Petra, ae, f.: Navnet paa flere Byer, hvoraf mærkes: 1) Petra, i den Del af Arabien, som deraf heter Petraea, Plin. 6, 32; — 2) Petra, paa Sicilien, Plin. I, c., heter egf. Petraea, Sil.; men Indvaanerne: Petriini, orum, Cic. Verr. 3, 39, egf. Petrenses, ium, Solin. — 1. petraeus, 3, (1. petra): som vører paa Klipper, brassica, Plin., alium, id. — 2. petraeus, 3, f. und. 2. petra.

Petrejus, a: romersk Slægt navn; — M. Petrejus: en af Pompejus's Legater i Spanien, Caes. B. C.; — B) df. Petrejanus, 3, auxilia, auct. B. Afr. 19. — Petrensis, ium, m., f. und. 2. petra, nr. II. — petrensis, e, (1. petra): som findes paa Klipper, Coel. Aur. — petreus, [petra cf. Petrus]: petrific cf. stenbaard; — spinæ petreis pedibus tritæ, Augustin.

petricosus, 3, f. und. petricosus. — Petrinum, i, n.: Landgæds ved Sinuesai i Campanien, Hor. Ep. 1, 5, 5, Cic. Fam. 6, 19. — 1. petrinus, 3, *πέτρινος*: af Sten, acies, (Stenhud til Smækerle), Tertull. — 2. Petrinus, 3, v. Petriini, orum, f. und. 2. petra. — Petrites, ae, m., vimum, *Πετρίτης οἶνος*: eflags Vin, (rimel. fra Petra i Arabien), Plin. 14, 9.

petro, onis, m., (best. m. petra): gammel Bæde, (hvis Kied er haardt som Sten), Plant. Capt. I, 2, 40. — Petrocorii, orum, m.: Folk i Agirantien, (over nu Perigord), Caes. B. G. 7, 75, v. Plin. 4, 33. — 1. petronianus, 3, [petra], canes: hvormed der jages paa Klipper el. i Bierge, Gratian. Cynege. 202.

— 2. Petronianus, a: romersk Slægt navn, hvoraf mærkes Petronius Arbitr, romersk Ridder, Andring af R. Nero, freds en latinsk Roman (Satiriker), hvoraf betydelige Brudstykker haves; vid. Tac. Ann. 16, 17 flgd.; — B) df. Petronianus, 3, lex, Digest.; egf. Petronianus, 3, Fulgent. — petroselinum, i, n., *πετροσέλινον*: Petersille, Plin. 20, 47. — petrosus, 3, [petra]: stengig el. klippesuld; — petrosis locis, (opp. mollibus), Plin. 9, 50; men in petrosis (se. locis), id. 23, 29; cf. id. ibd. 50.

petulans, tis, adj., [peto]: 1), egenf.: vild el. faad, som bepper el. springer omkring, hostia, Juvenal. 12, 5; Interdum perseissa furit petulantibus Euris (carbasus), Lucr. 6, 110; — egf. faad el. overgiven el. puffed; ∞ animalia quaedam ad imitandum, Gell. 17, 20; — II) „fig.“: A) „alm.“: faad, fræk, fornærmede; — ut, si quis mihi maledicat, petulans, aut plane insanus videatur, Cic. d. Or. 2, 75; petulans et furiosus genus dicendi, id.; ∞ genus jocandi, id.; — petulantius convicium, Arnob.; petulantissima imitatione deridere, Petron.; — B) „bes.“: smudsig el. anstødelig, pictura, Plin.; egf. utuglig el. lillertig; — si petulans fuisset in virgine aliqua nobili, Cic. Parad. 3, 1; df. — petulantius, adv., færb. „fig.“: frækt, framfist, frænkende, invædi in aliquem, Cic. Att. 2, 19; — compar., ∞ jactare contumeliam, id. Coel. 3; superl., quum petulantissime fiant (haec), vid. id. Att. 9, 19.

petulantia, ae, f., [petulans]; 1) „egenf.“: vild

el. faad Bevægelse, Vildhed el. Raached; — cornuti capri perniciosi ... propter petulantiam, (ferdi de stange), Colum.; — II) „fig.“: A) „overf.“: ∞ ramorum, (deres yppige Vægt), Plin.; men ∞ morbi, (dens Hestighed), Gell.; — B) efter „ment.“ o. „etbi“: Raached, Fræthed, Skamlosøst, frænkende Adfærd; — ex hac parte pugnat pudor, illinc petulantia, Cic. Catil. 2, 11; cf. id. d. Senect. 11, hvor petulantia feribides m. libido, figel. m. furor, id. Pis. 14, m. audacia, id. Caecin. 33; — egf. in pl., Gell. 3, 3; — b) Nagsfembet, Leifindighed; vid. Plant. Cist. 4, 2, 3; men ∞ linguae: overgiven Tale, Suet. Tib. 61. — petuleus, 3, [peto]: som gjerne stanger el. støder (med Hælene el. med Hovedet), caper vel aries, Colum., haedi, Virg., agni, Lucr.; — II) fild. „overf.“: faad, overgiven, meretres, Serv. ad Virg. Ge. 4, 10.

1. peuce, es, f., *πέυκη*: Jyrretræet, Bøgsyrren, Plin. 11, 41; — II) en Vindrucart, id. 14, 9. — 2. Peuce, es, f.: 1) i Munningen af Donau, Plin. 4, 24, Lucan.; — II) efter Mythen er Peuce: Gemalinde af Jfiter, Stat., Val. Fl. — peucedanum (-on), i, n., v. peucedanos, i, m., *πεννίδιον* (-os): eflags Stiermispante, (peucedanon officinale L.), vid. Plin. 25, 70; egf. pinastellum, Appul., (germ. Haarfrang el. Saufenchel). — Peucetia, ae, f.: Egn i Apulien, Plin. 3, 16; — B) df. Peucetius, 3, sinus, Ovid. Met. 11, 513. — Peucini, orum, m., efter Tac. Germ. 46: germanist el. farnatist Folk. — peumene, es, f.: eflags Selsium, Plin. 33, 35.

*pexatus, 3: som bærer en Klædning, der ender ikke er lusslid; — Pexatus pulchre rides mea, Zoile, trita, Martial. 2, 58; v. — pexitas, atis, f., Plin. 11, 28, om Spindeltræen: crebrae pexitas telae, (rimel. dens Tæthed); af — pexus, 3, partic. af pecto. — peziacae el. peziatae, arum, f., *πέζιας* el. *πέζαι*: Svampe uden Stilk og Rød, Plin. 19, 14.

ph staaer i Latinen f. Graekens *φ*; vid. Quintil. 12, 10, 27 flgd. — Phacelinus, 3, [*φάκελος*, i. e. fascis]: Epithet til Diana, Hygin.; cf. Sil. 14, 260: sedes Phacelina Dianae, (et Dianatempel med Omegn, ikke langt fra Jorberget Pelerum paa Sicilien). — Phaeaces, um, m., *Φαίακες*: Phæakerne, Indvaanerne paa den mytiske Ø Scheria, (b. historiske Cereyra), Ovid. Met. 13, 719, egf. Cic. Brut. 18, v. Virg. Aen. 3, 291; — egf. in sing. som adject.: Phaeax populus, Juvenal. 15, 23; — vare efter Mythen begjente til Vælfærd; byf. egf. Hor. Ep. 1, 15, 21: Pinguis ut inde domum possis Phaeaxque reverti, (som en Phæaker); — B) df. 1) Phaeacius, 3, *Φαίακος*: phæakist, tellus, Tibull. 4, 1, 78, v. Ovid. Am. 3, 9, 47: Den Phæacia el. Scheria el. Cereyra; — b) efter absol., Phaeacia, ae, f., (se. insula): ovennævnte Ø i d. joniske Hav, (hod. Corfu), hvorefter Plin. 4, 19: Coreya Homero dicta Scheria et Phaeacia etc.; cf. Tibull. 1, 3, 3; — 2) Phaeacus, 3: = fgd.; — ∞ silvae, Propert. 3, 1, 51; — 3) Phaeacis, idis, f., *Φαεικίς*, (se. musa): et Digt om Ulysses's Dybded paa Phæacia, Ovid. Pont. 4, 12, 27, o. 4, 16, 27. — Phaeacia, etc., f. und. Phaeaces.

phaecasianus, 3, f. und. flgd. — phaecasianum, i, n., *φαικασίον*, pl. phaecasia: eflags hvide Stø, der navn. i Athenen bæres af Phæierne, egf. undert. af Phitlofopherne; vid. Senec. Benef. 7, 21; — df. phaecasiatus, 3: som bærer saadanne Stø, Senec. Ep. 113; — not.: Phaeaciani dii, Juvenal. 3, 218, (al. Phaeaciatii), inc.

Phaedon (-o), onis, m., *Φαιδών*: Discipel af Socrates og Ven af Plato, der efter ham benævner sin berømte Dialog om Sielens Uledelighed; vid. Gell. 2, 18, v. Cic. N. D. I, 33. — Phaedra, ae, f., *Φαίdra*: Datter af R. Minos, Gemalinde af Theseus, blev forelsket i Stierfommen Hippolyt, hvis Død hun

vokste ved en falsk Anklage, hvorefter hun dræbte sig selv; vid. Ovid. Her. 4, v. Senec. Hippol., ogf. Virg. Aen. 6, 445. — Phaëdrus, dri, m., *Φαῖδρος*: Trigivden af R. Augustus, strev de bekjendte Fabeler i Hefers Måner; til ham sigter ogf. Martial. 3, 20: An aemulatur improbi jocos Phaëdri, (hvor improbus m. Læne om den, der revser Menicenes Lyder); — not.: ogf. er Phaëdrus: Ragner paa en Dialog af Plato (efter en af Socrates's Disciple); — men om en epicureisk Philosoph af dette Navn s. Cic. N. D. I, 33.

phaënon, i, n., *γαῖων*: etlaas Themene, Plin. 21, 91, inc., (al. phrenion). — phaenōmenon, i, n., *φανόμενον*: usævanligt Syn el. Stue, Phaenomen; cf. færd. Luffsyn el. Meteor, etstet in pl.; — quo (libro) phaenomena breviter comprehendit (Ovidius, em et tabt Digt af ham), Lactant.; — not.: Aratus's græske Digt, *Φαινόμενα*, er oversat paa Latin af Avienus; men af Cicero's og Caesar Germanicus's Overfættelser deraf høves alene Brudstykker. — Phaënon, ōnis, m., (*γαῖων*, den Lyfende): Planeten Saturnus, Apul. (paa Græsk, Cic. N. D. 2, 20). — Phaëstus, i, f., el. Phaestum, i, n.: By paa Creta, Plin. 4, 20, — B) cf. 1) Phaëstus, 3, tellus, Ovid. Met. 9, 768, Apollo, Plin. 4, 4; — 2) Phaëstus, adis, f.: pl. Phaëstades, (sc. puellae), Ovid. Met. 9, 715; — not.: efter Phaëstium, By i Lokris, benævnes: portus Apollinis Phaëstii, Plin. 4, 4.

1. Phaëthon, ōnis, m., (*γαῖων*, i. e. lucens el. lucidus), Epithet til Selen el. Solguden; cf. rimel. Solguden selv; vid. Virg. Aen. 3, 105, v. Sil. 6, 3; — cf. Phaëthontius, 3, Sil. 10, 110, hvor ora ad Phaëthontia, (f. ad ora Solis). — 2. Phaëthon, ōnis, m., *Φαῖθων*: Son af Selen el. af Solguden ved Clymene; erholdt, ved sin faders overleilte Ed, Solvognen at styre, hvilket Arbeide endte med hans egen Undergang, da han, nedslungen af Jupiters Lyn, styrtede i Voldens el. Eridanus; — vid. Ovid. Met. 2 ab in., v. Cic. Off. 3, 25; — B) cf. 1) Phaëthonteus, 3, *Φαῖθόντειος*, ignes, Ovid. Met. 4, 246, Padus, (hvori Ph. nedstyrtede), Martial. 10, 12; men ∞ umbra, id. 6, 15, (af Poppeltræer), f. und. flgde.; — b) ogf. Phaëthontius, 3, amnis, Sil. 7, 149, d. e. Pofleden, (hvori neml. lobe de af Homernes Nederlag mærkelige Jæder Trebia o. Ticinus): ligel. ∞ stazna, id. 17, 497, (d. e. Træfimenfcon); — 2) Phaëthontias, adis, *Φαῖθοντίας*, pl. Phaëthontides, egenl. adj. fem., (sc. puellae el. sorores): Phaëthens Søstre, bleve af Sorg over deres Brøders Stæbne forvandlede til Poppeltræer (el. til Elmtræer). ligesom deres Taarer forvandletes til Værsken; — vid. Ovid. Met. 2, 310, flgde., ogf. Virg. Ecl. 6, 62, ogf. Senec. Herc. Oct. 186; — 3) Phaëthontis, idis, ligesom frgde., adj. fem., 3ta, Martial. 4, 32, i. e. electron el. Vernsten, som Phaëthons Søstre græde, f. und. frgde.; — b) ogf. subst., Phaëthontides, Phaëthens Søstre, Avien. — 3. Phaëthon, ōnis, m., herer Planeten Jupiter; men paa Græsk, Cic. N. D. 2, 24. — Phaëthonteus, tus, etc., f. nat. 2. Phaëthon, ogf. und. 1. Phaëthon. — Phaëthusa, ae, f., (*γαῖδονα*, den Lyfende): en af Phaëthons Søstre, Ovid. Met. 2, 316.

phagēdaena, ae, f., *φαγέδαινα*: umættelig Hunger el. Ubehag; — cf. en om lig ætende Kræftflade; vid. Plin. 23, 63; ogf. in pl., id.; cf. — phagēdaenicus, 3, *φαγέδαινικός*: hørende til Kræftfladen phagēdaena, Plin. 21, 5. — phager el. phagrus, i, m., *γάγρος*: Navnet paa en Fisk, Plin. 32, 53; heder ogf. pager el. pagrus. — phago, ōnis, m., *γάγος*, *γάγων*, (i. e. edax): en Væder el. Sluger, Varro ap. Non. — phagrus, f. und. phager.

phala, ae, f. und. fala. — Phalarine, es, o. Phalarina, ae, f.: By i d. Sabiunæ, R. Veepasians Jødested, Suet. Vesp. 2. — phalacrocorax, acis,

m., *γαλακροκόραξ*, [*γαλακρός*, i. e. calvus, *κόραξ*, i. e. corvus]: Vandravnen, Plin. 10, 68, ogf. corvus aquaticus, id. — Phalacrus, i, m.: gammelt græsk Diger; efter ham benævnes Versarten: carmen Phalacrum (el. Phalaecum) el. Phalencium, i. e. hendecasyllabon. (— — — — —); saal. Vidi, credite, per lacus Lucrinos), Mionet., Auson. — phalanga, (pal.), ae, f., *γαλέγγυς*, *γάλαγξ*: Stang el. Stok; — proelium facere sustibus, quos vocant phalangas, vid. Plin. 7, 57; men centenas phalangas (ebeni: Stokke el. Planter el. Blotte deraf), id. 12, 8; — navn. ogf. Stulle el. Løstestang til Rytning af Skibe og Mafiner, Caes. B. C. 2, 10, Varro; ogf. en Værestang, Vitruv.; cf. — 1. phalangarius, (pal.), i, m.: som bærer Byrder paa en Værestang, en Løstetrager, Vitruv. 10, 3. — 2. phalangarius, 3, [phalanx]: hørende til en Phalanx; — phalangarii (sc. milites), Lamprid. — phalangitæ, arum, m., *γαλέγγυια*: Selskaterne af en Phalanx; vid. Liv. 37, 40, v. id. 42, 51. — phalangites, ae, m., *γαλέγγυιτης*, germ. Spimentfraut, (ligesom Væderfæurt, anthericum hiliastum L.), Plin. 27, 98. — phalangium, (-on), i, n., *γαλέγγυιον*: 1) som Bært el. Plante: = frgde., Plin. I. c.; — 2) en giftig Art af Væderfæppen, (araneus), id. 11, 28; ogf. phalangius, i, m., Veget.

Phalannaëus, 3: hørende til Byen Phalanna i Thessalien, ager, Liv. 42, 65. — Phalanum, i, n., heder Byen Tarent, Martial. 8, 28; af — Phalantus, i, m.: en Spartaner, der erobrede og befæstede Byen Tarent, hvf. dens Grund, Hor. Od. 2, 6, 11, heder: regnata ... Laconi Rura Phalanto; — B) cf. 1) Phalanteus, 3, Tarentum, Sil. 11, 16; — 2) Phalantinus, 3, Galesus, (Jæd i d. Tarentiniske), Martial. 5, 38.

phalanx, eis, f., *γάλαγξ*; 1) „alm.“ el. fra de ældre Tider: enhver tæt sammenluttet Skare el. Række af Krigere; — circum hos utrimque phalangas stant densae, etc., vid. Virg. Aen. 12, 662; ligel. phalanx Tuscorum, ibid. 551; ligel. hos Athenienserne, Nep. Chabr. 1, hos Macedonierne, id. Pelop. 1; ligel. hos Gallerne og Germanerne; vid. Caes. B. G. 1, 24 e. 25 v. 52; — b) ogf. „overf.“: enhver Hov el. Skare; — saal. bruges phalanx, Virg. Aen. 12, 277, om 8 kampende Brødre; — cf. fild. phalanx culparum, Prudent.; — 2) „bef.“: udgjorte phalanx hos Macedonierne: et udvalgt Corps Rødfælt, der dannede en sluttet Ristant, der var 16 Mand høi og 50 Mand bred; — vid. Curt. 3, 2: ipsi phalangem vocant stabile peditum agmen, vir viro, arma armis conserta sunt; cf. Liv. 31, 3, ogf. id. 33, 1, v. id. 37, 10.

phalarica, ae, f. und. phalarica. — 1. Phalaris, idis (el. is), m., *Φάλαρις*: Tyrant i Marigent; hans Kæbberere f. und. Perillus. — 2. phalaris, idis, f., *γάλαρις*; 1) som Bært: Kanarigræs, Plin. 27, 102; — 2) som Vandfugl: Vandbønen, (solica L.), Varro; ogf. phaleris, Colum. — Phalaricus, 3: benævnt efter Byen — Phalaris, ae, f., paa Creta; vid. Liv. 12, 51, ogf. Plin. 4, 20, (hvor Byens Navn).

phalera, orum, u, f. und. flgde. — phalerae, arum, f., (*πτερά γάλαρα*); 1) „egenl.“: Smykke af Metal; cf. 1) etlaas Brynsmykke af Guld el. Sølv, der bæres navn. af bemærkede Krigere som Tapperhedsbelønning; nævnes Flor. 1, 5, tilligend. anuli etc., som optagne fra Gæruerne; — donati equites phaleris etc., Liv. 39, 31; cf. Sil. 15, 255: phaleris hic pectora fulget, ogf. Virg. Aen. 9, 359; — ogf. bæres phalerae: ligesom anuli, af de Jernemne; vid. Liv. 9, 16; ogf. af Matrener, P. Syr. ap. Petron. 55, (hvor ∞ pelagiae: Verlesmykker); — b) ogf. Høiens Høerismykke; vid. Virg. Aen. 5, 310, v. Liv. 32, 52, ogf. Cic. Verr. 4, 12: Ut phaleris gauderet equus, Juvenal. 11, 103; ogf.

smykkedes Elephanter dermed, Gell. 5, 5; — II) „overf.“ o. „alm.“: Smykke el. Pynt; — ∞ loquendi: pyntet Jorcedrag, Prudent.; men som Detsprog o. elliptisk: Ad populum phaleras, (du viser frem din bedre Side), Pers. 3, 30; df. — phaleratus, 3: smykket med phalerae, turba, Suet. Ner. 30; — men munera... equos duos phaleratos etc., Liv. 30, 17; — II) „overf.“: Ut phaleratis dictis duas me, et meam duces gratias, (med din opsynsfærd Tale), Ter. Phorm. 3, 2, 15.

Phalereus o. Phalericus, f. und. Phalerum. — phaleris, idis, f., f. und. 2. phalaris. — Phalerum, i, o. Phalera, orum, n., *Φαλῆρον*: Plads og Havn i Nærheden af Athenen; — Piræus et Phalera portus etc., vid. Plin. 4, 11; — B) df. 1) Phalereus (trisyll.), el. o. eos, Demetrius, (som var fra dette Sted), Cic. Off. 1, 1; cf. Nep. Milt. 6; heder ogs. absol. Phalereus, Cic. Div. 2, 16; men Phaedr. 5, 1, (quadrisyll.): Demetrius, qui dictus est Phalereus; — 2) Phalericus, 3, fons, Plin. 2, 106; quum Phalerico portu... Athenienses uterentur, Nep. Them. 6, (al. Phalereo).

phalovitrobolum (-os), i, n. (m.): etflags Glaspriapus, som Driftekst, Capitolin., inc. — phallus, i, m., *φαλλός*, en Pfallus, (d. e. Afbildning af d. mandlige Lem, navn. som Symbol paa Naturens frembringende Kraft), Amob.; — df. phallicus, 3, carmina, til at synge ved den der tilhørende Procession, id.

Phanae, arum, f.: Havn og Herberg paa Den Chios, Liv. 36, 43; — B) df. Phanaeus, 3, rex ipse Phanaeus, (ligesom Kongen for alle Vinbierge), Virg. Ge. 2, 98. — phanerōsis, is, f., *φανέρωσις*: Afbenbaring, Tertull.; — phantasia, ae, f., *φαντασία*: 1) Tante el. Indfald, Senec. Suas. 2; — II) Gøglebillede; — phantasia, non homo, Petron. Sat. 38; — not.: Cic. Acad. 1, 11, paa Græsk. — phantasma, atis, n., *φάντασμα*: Syn, (spectrum), Spejlske; — esse aliquid phantasmata, Plin. Ep. 7, 27, (al. plasmata, m. f. Bem.); — ogs. Gøglebillede el. Bedrageri, Tertull.; — II) Billede el. Jereffilling, som Sielen danner sig om en Gienstand, Augustin. — Phantasos, i, m., *φάντασος*: Son af Søenguden (Sonnus); — felicitet (in) omnia transit, vid. Ovid. Met. 11, 612.

Phaon, onis e. ontis, m., *Φαίων*: Jngling paa Den Lesbos, blev indtil Nafeti elstet af Digterinden Sappho; vid. Ovid. Her. 15, o. Plaut. Mil. gl. 4, 6, 32; — not.: Phaon, ontis, m.: Frigiven af R. Nero, Suet. Ner. 84 e. 49. — pharantis, idis, f.: etflags Amathys, Plin. 37, 40. — Pharaon, onis, m.: ægyptisk Kongsnavn, Prudent.

pharetra, ae, f., *φάρτρα*: Pilefogger; — illa pharetram Fert humero, (om Diana), Virg. Aen. 1, 500; pharetram solvere, (i. e. aperire), Ovid. Met. 5, 379; cf. ibid. 2, 419, o. Hor. Od. 1, 22, 1; — II) „overf.“: etflags Selub i Form af et Mæger, Vitruv. 9, 8; df. — pharetratus, 3: indrustet med et Pilefogger, bærende derpaa, Camilla, Virg.; Geloni, Hor.; men ∞ puer, Ovid. Met. 10, 525, (i. e. Cupido); men ∞ virgo, id. Am. 1, 1, 10, (i. e. Diana). — pharetriger, a, um, [paretra, gero]: foggerbærende, rex, Sil. 11, 286, (i. e. Nervæ).

Phariacus, 3, f. und. Pharos. — pharicon (-um), i, n., *φαρικόν* (se. *φαρικων*, i. e. venenum): etflags sammensat Gift, Plin. 28, 45. — Pharisæus, i, m., *Φαρισαῖος*: en Pharisaer, Tertull.; — B) df. adj. Pharisæus, 3: pharisaisk, Sedul.; ogs. Pharisæicus, 3, Hieronym. — Pharitæ, arum, m., o. Pharius, 3, f. und. Pharos; — not.: Pharia uva, fantes ved Pisa i Italien, Plin. 14, 4, inc.

pharmacutria, ae, f., *φαρμακουργία*: som bruger Tryllemidler, en Her, Virg. Ecl. 8, (i Overkriften). — pharmacopola, ae, m., *φαρμακοπώλης*: som

følger Lægemidler el. Gifter; — ∞ circumforaneus, (omlopende Dvælfaler), Cic. Cluent. 11; cf. Hor. Sat. 1, 2, in. — pharmacus, i, m., *φαρμακός*: Giftblænder, neml. som Stærkesord, Petron. Sat. 107. — Pharmacus, ae, f., *Φαρμακώδης*: D ved Greta, Suet. Caes. 4, Plin. — pharnacoon, i, n., *φαρνακίων*: en Art af Bæren panax, (benævnt efter R. Pharnaces), Plin. 25, 14. — Pharnaces, is, m., *Φαρνάκης*: Nayner paa nyende Konger i Pontus; neml. A) paa Mithridates d. Stores Vedstæder, Justin. 38, 6, o. Plin. 33, 51; — B) paa Sonnen af denne Mithridates, om hvern Cæsars: veni, vidi, vici; vid. Suet. Caes. 37, Hist. B. Al. 31 fgd., o. A.

Pharos (-us), i, f., *Φάρος*: D ved Rypen af Ægypten, ikke langt fra Alexanderien, med et af Ptolemæus Pbiladelphus opført Tårn, vid. Plin. 36, 18; — ogs. dette Tårn selv hedder Pharos; vid. Caes. B. C. 3, 112; hys. ogs. denne Benævnelse findes alm. f. Tårnart; vid. Suet. Tib. 71, o. id. Calig. 46; — „poet.“ findes ogs. Pharos f. Ægypten; vid. Lucan. 8, 413; — B) df. 1) Pharius, 3, *Φάριος*: benævnt efter Den Pharos, aequor, Lucan., flamma, id.; — „poet.“ ogs. ægyptisk, juvenea, Ovid. Fast. 5, 619, d. e. 30, ogs. Isis, Martial. 10, 48; ∞ scelus, Lucan., (Merdet paa Pompejus); ∞ conjux, Martial., (i. e. Cleopatra); men ∞ piscis, Ovid. A. A. 3, 270, (d. e. Grecedilen, hvorfra man fik Smilke); — 2) Phariacus, 3, ligesom frgd.: pharisk el. ægyptisk, sistra, Appul.; — 3) Pharitæ, arum, m.: Jættebyggerne paa Den Pharos, Hist. B. Al. 17 o. 19.

Pharsalia, ae, f., Pharsalicus, 3, etc., f. und. fgd. — Pharsalos (-us), i, m. o. f.: By i Thesalien, hvorefter Pompejus blev slagen af Cæsar, vid. Lucan. 6, 350; — B) df. 1) Pharsalicus, 3: pharsalisk, pugna, Cic., proelium, id.; cf. Caes. B. C. 3, 82 fgd., o. Flor. 1, 2; — 2) Pharsalius, 3: = frgd., terra, Liv. 33, 6: Eguen om Pharsalus; — ogs. absol. Pharsalia, ae, f., Tac. Hist. 1, 50, o. Ovid. Met. 15, 823; cf. Catull. 61, 37. — Pharus, i, f., f. und. Pharos.

phaselaria, (fas-), ium, n., [phaselus]: Riet af nedlagte Benner, Lamprid. Elagab. 20. — Phaselis, idis, f., *Φασελίς*: 1) By i Lycien paa Grænsen af Pamphylien, Liv. 37, 23; — B) df. Phaselitæ, arum, m.: Jættebyggerne af Phaselis, Cic. Agr. 2, 19; — II) By og Egn i Judæa, vid. Plin. 13, 9; — B) df. Phaselinus, 3, oleum, (Palmefolie), Plin. 23, 49.

phaselus, (ogs. phasselus o. fasellus), i, m. o. f., *φάσσηλος*: etflags spiselig Bonne, yrtstik Bonne el. Sværdbonne, Virg. Ge. 1, 227, Colum., Pallad.; — II) „overf.“ (Sværdbonneferment); fæd. let færdi af Papyrus ocl., under: ogs. af brændt Ler; — quam (epistolam) ... de phaselo dedisti, Cic. Att. 1, 13; cf. Catull. 4, in., o. Hor. Od. 3, 2, 29; men ∞ stictiles, Juvenal. 15, 127. — phaseolus, (fas-), i, m., demin. af frgd. nr. 1: liden Sværdbonne, el. alm. Sværdbonne el. Bonne; — quo (tempore) phaseolus ad escam scribitur, Colum.; cf. Plin. 21, 40. — phasganion, i, n., *φασγάνιον*: Sværdstikken, d. lat. gladiolus, Plin. 25, 88.

Phasianus, 3, f. und. Phasis. — phasianarius, i, m.: som passer el. holder Gasaner, Digest.; o. — phasianinus, 3: af Gasaner, ova, Pallad.; af — Phasianus, 3, f. und. Phasis. — Phasias, adis, f., f. und. Phasis. — phasiolus, i, m.: etflags Plante, som ogs. hedder isopyron, Plin. 27, 70.

Phasis, is, ogs. idis e. idos, m., *Φάσις*: Flod i Colchis, falder i det sorte Hav, (hod. Rion el. Rioni), Mela 1, 19, o. Plin. 6, 3; cf. Ovid. Met. 7, 6: Contingant rapidas limos Phasidos undas; men Phasidis ales: Gasanen, Stat., f. nedens. Phasianus; — vocat. Phasi, Ovid. Pont. 4, 10, 52; — b) „overf.“: den ved denne Flods Udsøb liggende By og Havn, en miltstik

Coloni, hod. Putili cl. Poli, Mela o. Plin. llee.; — B) cf. 1) Phāsīs, idis, f.: phāsīt, poet. ogf. f. colchiff; — ∞ volucres: Phasianerne, Martial. 13, 45; — b) ogf. subst. Phasis, idis, f.: Goldfiscinden, d. e. Medea; vid. Ovid. Fast. 2, 12; — 2) Phasiacus, 3, Phasiacus: phāsīt, poet. ogf. colchiff; — ∞ unda, Ovid., terra, id.; men ∞ corona, (som Medea stænkede til Creusa), id. Ib. 605; — 3) Phāsianus, 3, Phasiacus: phāsīt, poet. ogf. colchiff; — ∞ aves, Phasianer, Plin. 10, 67; — ogf. absol. phāsiana, ae, f.: Phasian. id. 11, 39; dog oftest phasianus (fas.), i, m.: Phasianen, Suet. Vitell. 13, Senec., o. A.; — not.: efter Mythen skal Theseus's Søn These vare bleven forvandet til denne fugl; f. und. llys; — 4) Phāsias, adis, f., Phasiacus: phāsīt, men sædvn. poet. f. colchiff; — ∞ Aetiene, Ovid. Her. 6, 103, (i. e. Medea); — ogf. ∞ puella, id. Pont. 3, 3, 80, — ogf. absol. Phasias, adis, f., id. A. 2, 382, (i. e. Medea).

phasma, āis, n., *gāqae*: Erogelse; df. 1) Ravnnet paa en Comœdie af Menander, Ter. Eun. prol. 9; — II) Ravnnet paa et Digst af Mimographen Catullus; — vocem, Damasippe, locasti Sipario, clamoribus ageres ut phasma Catulli, etc., Juvenal. 8, 185.

Phatnae, arum, f., *phāna*: Krybhen, kaldes Rummet imellem de tvende Stierne aselli i Stiernebilledet Krefben, Cic. Progn. ap. Priscian. — phauliae (*gavliai*) olivae: eiflags fiere, men flerte Oliver, Plin. 15, 4. — Phaylleus, 3, phayllist, nex, Ovid. Ib. 501, (Mordet paa en R. Phayllus i Ambracien).

Phægeus, (disyll.), ei o. eos, m., *Phygæus*, fader til Alpheiboea, Hygin. fab. 214; — B) df. 1) Phægæus, 3: phægēst, ensis, Ovid. Met. 9, 412; — 2) Phægæis, idis, f., (sc. puella), i. e. Alpheiboea, id. Rem. 155. — phēlēta, ae, m., *gēlēti*: en Herart, Senec. Ep. 51. — phellandriū, i, n., *gēlēndriū*: eiflags Bært med Berdendeblade, Plin. 27, 101. — phellos, i, m., *gēlēlos*: Rorketræ; df. den af Rort forfærdigede Del af Vandubret, Vitruv. 9, 9.

Phēmīus, i, m., den af Hom. Od. 1, 323, indførte Citharanger; df. „poet.“: enhver fortrinit Tønkunstner; vid. Ovid. Am. 3, 7, 61: Quid iuvit, ad surdas si cantet Phēmīus aures? — Phēmōnōē, es, f., *Phēmōnōē*: Datter af Apollo, med pyrriflig Spæarmesgave; vid. Plin. 10, 3, o. 9. Stat. — Phēneōs (-us), i, f., *Phēneōs*: By i Arkadien ved en Sø af samme Ravn, hvor ogf. efter Mythen: Siyx el. Siygis aqua; vid. Ovid. Met. 15, 332, ogf. Liv. 28, 7. o. Virg. Aen. 8, 165; — heter ogf. Pheneum, i, n., Plin. 4, 10; — B) df. Phēneatae, arum, m.: Indvaanerne af Byen Ph., Cic. N. D. 3, 22. — Pheneum, i, n., f. und. frgd. — phengites, ae, m., *gēγγitis*, (sc. lapis): ligesom Spæksten, d. e. Marienglas, Plin. 36, 46, Suet. Dom. 14. — phēos (al. phlēos), i, m., *gēōs*, *gēlēos*: en Benævneise paa Xenan stoebæ, Plin. 21, 51.

Phērae, arum, f., *phēra*: Ravnnet paa flere Byer, hvoraf her mærkes: 1) Hovedstaden i Thessalia Pelasgiotis, R. Aemētus's Hovedsæd; vid. Plin. 4, 15, o. Cic. Div. 1, 25; — B) df. Pheraeus, 3: phēraist, Jason, Cic. N. D. 3, 28, Alexander, grufom Tyrann, vid. id. Off. 2, 7, o. Nep. Pelop. 5; ogf. absol., Pheraeus, Ovid. Ib. 223; men ∞ vaccae, Ovid., som Apollo vogtede fer R. Aemētus, som ogf. heter: ∞ conjux, Senec. Med. 663; f. und. Alestis; — b) Pheraei, orum, Indvaanerne af Ph., Liv. 36, 9; — II) en By i Mesfenien, Coloni fra Sparta, Liv. 35, 30, Nep. Conon. 1. — Phēreclēus, 3, puppis, Ovid. Her. 16, 22: det Skib, hvor paa Paris bortførte den skønne Helene, (benævnt efter Bygmesteren Pherecles).

Phēreerates, ae, m., comist Digter i Athenen, efter hvem benævnes: versus Phēreeratus, (--- o --- o); faal. Hor. Od. 1, 5, 3). — Pherecyadae, arum, f. und. Pheretiaade. — Phērecyades, is, m., *Phērezydēs*; 1) Philosoph fra Den Syros,

og Lærer for Pythagoras, Cic. Tusc. 1, 16; — B) df. Pherecydeus, 3, byf. ∞ illud (sc. dictum): hin Sætning af Ph., Cic. Div. 2, 13; — II) en Historieforfatter for Herodot., Cic. d. Or. 2, 12. — Pheres, etis, m.: en Bytte i Thesfalien el. i Pherae, fader til Aemētus, som deraf heter: — Pheretiaades, ae, m., Ovid. A. 3, 19; — not.: Pheretiaade, (ogf. Pherecyadae), arum, m.: Indvaanerne af Byen Neapolis, faal. kaldte efter R. Pheres af Pherae, Sil. 12, 159. — Pherinum, i, n.: fast Plads i Thesfalien, (castrum ignobile), Liv. 32, 11.

phiala, ae, f., *gēlē*: Druffekål med vid Bund; undert. af fæstelig Arbejde; vid. Juvenal. 5, 39, o. Martial. 8, 51; — II) „overf.“ om Ristodens Rilde, Plin. 5, 10; men id. 8, 71, om et Sted i Rilen ved Nemphīs. — Phidias, ae, m.: *Phidias*: berømt Billedbugger, ogf. en pyrriflig Kunstner i Ephyenben; var samtidig med Pericles; ogf. har han forfærdiget den olympiske Jupiters Billedstøtte; — tamen diis quam hominibus efficiendis melior artifex creditor, Quintil. 12, 10, 9; cf. Plin. 31, 19, ogf. Cic. Acad. 2, 17, oftere; f. ogf. necess.; — B) df. Phidias, 3, manus, Stat., ebur, Juvenal.; cf. Ovid. Pont. 4, 1, 32, o. Martial. 6, 13. — phiditia, orum, f. und. philitia.

Philadelphēni, orum, m.: Indvaanerne af Byen Philadelpheia i Syrien, Plin. 5, 30, o. Tac. Ann. 2, 27. — Philadelphus, i, m., *gēlēdēlos*: Broder-ven, kaldtes Ptolemaus, den anden græske Konge i Egypten, o. Enfæren af d. alexandriniske Bibliotek; vid. Plin. 13, 21, o. Gell. 6, 17. — Philaeni, orum, m., *phēlaenoi*, Carthaginienses; vid. Sall. Jug. 79, c. Val. Max. 5, 6; — Philaenon arae: den efter dem benævnte Grandse imellem Carthago o. Cyrene, Sall. Jug. 19, ogf. arae Philaenorum, Mela 1, 7, o. Plin. 5, 1. — Philammon, onis, m., *phēlēmon*, Søn af Apollo ved Chione, berømt Tønkunstner; vid. Ovid. Met. 11, 317. — philanthropia, ae, f., (*gēlēphōnia*): Mennefskærlighed; df. overf.): Støkt el. Gave, Digest.; (al. philanthropium, i, n. f. Vem.). — philanthropos, i, f., *gēlēphōstos*, herba: Kleebræt; ogf. aparine, Plin. 21, 116.

philargicus, 3, [af *gēlos* o. *gēryōs*, i. e. otiosus]; som elster Reliquet, Fulgent. — 1. Philēmo (n), onis, m.: græsk Comœdieidger, hvis Sammenstilling med Menander f. Quintil. 10, 1, 72. — 2. Philēmon, onis, m., efter Mythen: from og fattig Bønde, vid. Ovid. Met. 8, 631 flgd.; f. ogf. und. Baucis. — philētaeria, ae, f., *gēlētaeria*: eiflags Plante, ogf. polemonia, Plin. 25, 28. — Philētas, ae, m., *phēlētas*: græsk Elegiedigter fra Cēs, (hvem navn. Propertius efterlysnede); — Coi sacra Philētae, Propert. 3, 1, in.; — B) df. Philēteus, 3: phēlēst, id. 3, 2, 52.

Philippensis, e, f. und. Philippi. — Philippēus, 3, f. und. Philippus, ogf. und. flgd. — Philippi, orum, m.: By i Mæcedonien, paa Grændsen af Thracien, hvorved Brutus og Cæsius bleve slagte; — vid. Mela 2, 2, Vell. 2, 70, Hor. Od. 2, 7, 9, o. Flor. 4, 7; — B) df. 1) Philippensis, e, bellum, Suet. Aug. 9, proclium, Plin., Brutus, (som faldt ved Philippi), id.; — 2) Philippēus, 3, campi, Vell. 2, 86, Manil.; — 3) Philippicus, 3, campi, Plin. 33, 12. — 2. Philippicus, 3, f. und. flgd.

Philippus, i, m., *phēlēstos*, Ravnnet paa flere mærkelige Mænd, iblandt hvilke her nævnes: tvende Konger af Mæcedonien; navn. 1) Alexander den Stores fader; vid. Nep. Eum. 1, id. Reg. 2, o. Justin.; — II) R. Perseus's fader; vid. Nep. Hann. 2, ogf. Liv. o. Justin.; — b) df. om en af R. Philippus præget Guldment med hans Billede, (en Philippidor), Hor. Ep. 2, 1, 231; ducentos Philippus aureos, Plaut.; flst. ogf. anden Guldment, Auson.; — B) df. 1) Philippus, 3, numus aureus, (en Philippidor, f. und. frgd.), Liv. 39, 7; flgd. ∞ denaria centum, Plaut. Rad. 5, 2, 27; — b) „poet.“: — ∞ sanguis (Cleopatrae), Propert. 3, 940,

(fordi Ptolemæerne nedstammede fra d. macedoniske Kongehus); — 2) Philippicus, 3, talentum, Plaut. Truc. a. 5, v. 60, (Talent i Guld); men ∞ aurum, Plin. 37, 15, (af el. i d. macedoniske Niergælder); — fild. egf. om andre Montforter; saal. argenteos Philippicos etc., Val. Imp. ap. Vopisc. Aur. 9; — b) efter Demetrius's Taler imod d. macedoniske Philippus benævnte Cicero sine Taler imod Antonius: Orationes Philippicas; vid. Cic. Att. 2, 1; men Juvenal. 10, 125: Philippica (se. oratio); — 3) Philippus, 3, Bisform af frgd., nummus, Plaut. Poen. 1, 1, 38; — not.: egf. er Philippus: romersk Tilmavn; saal. L. Marcus Philippus, Caes. B. C. 1, 6, Suet. c. A.

Philistaea, ae, f.: Bisform af Palaestina, Hieronym. — Philistinae Fossiones: Udgrævninger el. Canaler ved Mundingen af Jersleden, Plin. 3, 20. — Philistus, i, m.: græsk Historieforfatter; vid. Nep. Dion. 3, c. Cic. d. Or. 2, 13. — Philitia, orum, n., *Φιλίτια*: offentlig Maaltid hos Lacedæmonierne, vid. Cic. Tusc. 5, 34; — strives egf. phiditia. — Philyrides, ae, m., f. und. Philyrides.

Philo(n), onis, m., *Φίλων*: berømt academisk Philosoph; vid. Cic. Brut. 89; — not.: egf. romersk Tilmavn; saal. Qu. Publicius Philo. — philocalia, ae, f., *φιλοκαλία*: Kærlighed til det Skønne, Augustin. — philocharēs, is, n., *φιλοχαρής*, en Benævnelse paa Bærten marubium, Plin. 20, 89.

Philoctetes, (Philocteta), ae, m., *Φιλοκτήτης*: Søn af Pheas fra Thebsalten, var Vedfager af Hercules, egf. Arving til hans Pile, uden hvilke Troja ikke kunde erobres; — men saaret i Foden ved en af disse Pile, blev han efterladt paa Den Lemnos af de med Troja dragende Grækere; herfra blev han tidligere hentet af Ulisses og omfirdt belønnet af Lægen Machaon; — vid. Ovid. Met. 13, 313 flgd.; Tarda Philoctetæ sanavit crura Machaon, Propert. 2, 1, 62; — B) df. Philoctetæus, 3, clamor, Cic. Fin. 2, 29. — philograecus, i, m., (*philos*, Graecus): som gjerne bruger græske Ord, Varro.

philologia, ae, f., *φιλολογία*: Kærlighed til el. Beskæftigelse med lærde Underføgelser; df. lærde Kundskaber el. grundig Lærdom, Philologia; — vid. Cic. Att. 2, 17; men poetarum parens et philologiae omnis dux (Homerus), Vitruv.; — II) fild. den blotte Studering og Interpretation af andres Arbejder; hof. Senec. Ep. 108: quae philosophia fuit, facta est philologia; — egf. alm. Studering; vid. Cic. Fil. ap. Cic. Fam. 16, 21.

philologus, 3, *φιλόλογος*: hørende til Lærdom; — philologus el. philotechnus rebus me delectans, Vitruv.; — II) df. subst. philologus, i, m.; A) "alm.": som anstiller lærde Underføgelser, Videnskabsmand el. Lærd; — nobiles illi quidem, sed nullo modo philologi, (uden grundig Lærdom); vid. Cic. Att. 13, 12; — df. egf. som Vredstuel: den Lærde, Eratosthenes, vid. Suet. Gramm. 10; — B) df. fild., en Lærd, en Philolog, d. e. som ved Hjælp af antiquariske og historiske Kundskaber forklarer andres lærde Bærter; vid. Senec. Ep. 108.

philomela, ae, f., *φιλομήλη*: Rattergalen, Virg. Ge. 1, 511; — II) efter Mythen bliver Philomela, Datter af d. athen. K. Pandion, paa Reisen til sin Søster Procne, vanæret af denms Mand, d. thraciske K. Tereus, egf. berøvet Tungen; hvorefter hun endel forvandlede til en Rattergal, ligesom Procne til en Svale, (f. und. Procne), og Tereus til en pupa; — vid. Hygin. Fab. 45, hof. Ovid. Met. 6, 421 flgd., egf. Martial. 14, 75; — egf. forvortes begge Søstre, Virg. Ecl. 6, 79. — Philomelium (el. -melum), i, n.: By i Sterphrygien, Cic. Fam. 3, 8, oftere; — B) df. Philomelienses, (el. -melenses): Jndvaanerne deraf, id. — Philometor, oris, m., *Φιλομήτωρ*, (som efter sin Moder): Tilmavn til den fiette Ptolemæus, vid. Justin. 31, 2.

philonium, i, n., (*φιλόνιον*, se. *μαρμαρόν*): en efter en Læge Philo benævnt Salve, egf. antidotum Philonium, Seren. Samm. c. Marc. Emp. — Philopator, oris, m., (*φιλοπάτωρ*, i. e. amans patris): Tilmavn til den fjerde Ptolemæus i Ægypten; vid. Justin. 29 in. — Philopomen, onis, m., *Φιλοποίμων*: Achæernes heromte Heltferre imod de Lacedæmonier og Messenier, vid. Liv. 23, 25 flgd.

philosarea, ae, m., *φιλοσαρέας*: en Effter af Riddet, Tertull. — philosophaster, stri, m., (philosophus): en daarlige Philosoph, Augustin. — philosophia, ae, f., *φιλοσοφία*, (i. e. amor sapientiae): Philosophien, heder studium sapientiae, Cic. Off. 2, 2; cf. id. Acad. 1, 2, o. id. Fin. 5, 1, egf. Senec. Ep. 89; — II) df. „overf.“: A) philosophiff Oienstand el. Materie, Nep. Ep. 3. — B) in pl.: de forskellige Secter el. Skoler, vid. Cic. d. Or. 3, 27, egf. Gell. 4, 1, o. 5, 3. — philosophice, adv.: som Philosoph, vivere, Lactant.; af — philosophicus, 3, *φιλοσοφικός*: philosophiff; — ∞ tractatus (pl.), Macrobi. Sat. 7; (men Cic. Tusc. 5, 41, er at læse philosophiae el. philosophas, vid. Freund.). — philosophor, atus sum, 1, v. dep. n., *φιλοσοφω*: lægger mig efter Philosophien, Cic. N. D. 1, 3; egf. fører en philosophiff Tale, id. d. Or. 2, 37; men comitit o. in pass.: Sed jam satis est philosophatum, nimis diu et longum loquor, Plaut. Pseud. 2, 3, 11; — egf. behandler Philosophien systematist; vid. Cic. Acad. 1, 5: philosophandi ratio triplex etc.

philosophus, 3, *φιλόσοφος*, (i. e. sapientiae amans, vid. Cic. Tusc. 5, 3): philosophiff, sapientia, Pacuv. ap. Gell., verbum, Macrobi.; — II) df. subst. philosophus, i, m.: en Philosoph el. Videnskabsforfatter, om hvilken Benævnelse fra Pythagoras f. Cic. Tusc. 1, c.; cf. id. d. Or. 1, 49: qui student omnium rerum ... naturam causasque nosse, etc.; — men om de ældste Philosopher fra Thebes, vid. Cic. N. D. 1, 10; — b) df. fem. philosopha, id. Qu. Fr. 3, 1. — philostorgos, 3, *φιλοστοργος*: som elsker med Omhed, navnlig om saadanne Forældre el. Børn, Fronton.

philotechnus, 3, *φιλοτεχνος*: kunsthæfende; df. kunfig el. kunstfuld; vid. Vitruv. 1, c. und. philologus. — philtrum, i, n., *φίλτρον*: kunstigt Middel til at vække Gist, Gistvædrif el. Trylledrif; — vid. Ovid. A. A. 2, 105; men Juvenal. 6, 610: Thessala vendit Philtra, quibus valeat mentem vexare mariti. — philus, *φίλος*: venstabelig el. venlig, Macrobi. Sat. 110; — not.: egf. er Philus: romersk Tilmavn; vid. Cic. Lael. 4, oftere.

1. philŷra, (philŷra), ae, f., *φίλῳρα*, oprdf. Linde-træet (tilia); df. sædv.: Lindebast til Saand el. Kranse, hvoerdm Plin. 16, 25: tenuissimae (tiliarum, af den indre Lindebast) philŷrae, coronarum lemniscis celebres etc.; cf. Hor. Od. 1, 38, 2, o. Ovid. Fast. 5, 337; — dog giordes deraf egf. Læner (funes), Plin. 19, 9; — II) „overf.“: A) et af Lindebast gjort Blad til at skrive paa el. som er beffere, hof. volumina ... in philŷra aut tilia etc., Digest.; — B) enffte Blade el. Hinder af Papyrusbussen, Plin. 13, 23; — not.: df. efterel. philŷrinus liber, Serv. ad Virg. Ge. 3, 93.

2. Philŷra, ae, f., i Mythologi: Datter af Oceanus, ved Saturnus Moder til Centauren Chiron; vid. Virg. Ge. 3, 92 o. Serv. ibd.; hendes Forvandling til en Lind, (*φίλῳρα*), f. Hygin. fab. 138; — B) df. 1) Philŷreus, 3, *Φιλομήδης*, heros, Ovid. Met. 2, 676, (i. e. Chiron); ligel. ∞ tecta, (i. e. tecta Chironis), id.; — 2) Philŷrides, (Phil.), ae, m., *Φιλομήδης*, (Φιλ.), Søn af Philŷra, (i. e. Chiron), Ovid. A. A. 1, 11, o. Virg. Ge. 3, 550. — philŷrinus, 3, f. und. 1. philŷra, not.

phimus, i, m., *φίμος*, ligesom fritillus o. pyrgus: det Væger, hvooraf Termingerne fastes i Brettet, Hor. Sat. 2, 7, 17. — Phineus, 3, f. und. flgd. — 1. Ph-

neus, (disyll.), ei o. eos, m., *Φινεύς*: R. af Salmydeus i Thracien, blev af Underne straffet med Blindhed, fordi han havde blindet sine Søner paa Stifmoderens Tilfynelse, hvorfor ogs. Hæryerne befalede hans Bord og Epife, intet Argonauterne Calais o. Zethus, til Ven for hans Giestfræder, fordrevede disse Nøvsugle; omfider blev han ombragt af Hercules; vid. Val. Fl. 4, 425 fgd., ogs. Ovid. Met. 7 in.; — b) df. „poet.“ f. den Blinde; vid. Martial. 9, 26: Si etc., Phineas invites; — B) df. 1) *Phineus*, o. *Phineus*, 3, *Φινεύς* o. *Φινεύς*: phineist; — Phineia domus, Virg. Aen. 3, 212; Phineae aves, Senec. Thyest. 154, (i. e. harpyiae); cf. Ovid. Fast. 6, 131; — 2) *Phinides*, ae, m., *Φινίδης*: Son af Phineus; — Ut duo Phinidae, etc., Ovid. Ib. 273; — 2) *Phineus*, (disyll.), ei o. eos, m., Broder af Cepheus; blev i Striden med Perseus om Andromeda forvandet til Sten; vid. Ovid. Met. 5, in., o. ibid. 210; — B) df. *Phineus*, 3, manus, id. ibid. 109, (i. e. Cephei manus). — 3. *Phineus*, 3, (trisyll.), f. und. 1. o. 2. *Phineus*. — *Phinides*, ae, m., f. und. 1. *Phineus*.

Phintia, ae, f.: By paa Sicilien, Cic. Verr. 3, 83; — B) df. *Phintenses*, ium, m.: Indvaanerne af Byen Ph., Plin. 3, 14. — *Phintias*, ae, m.; Damon et Phinthias, Cic. Off. 3, 10, o. Val. Max. 4, 7, extern. 1: tvende Pythagoræer, Mønstre paa trofast Vensteb.

phlebōtōmia, ae, f., *φλεβοτομία*: Aareldning, Coel. Aur. — *phlebōtōmice*, es, f., *φλεβοτομική*, (sc. τέχνη): Aareldkunsten, Coel. Aur. — *phlebōtōmo*, avi, atum, 1, v. a., *φλεβοτομῶ*: aarelder, Coel. Aur. — *phlebōtōmos*, i, *φλεβοτόμος*: Aareldjern, Vænet, Coel. Aur.

Phlegēthōn, tis, m., (*φλεγέθων*, brændende): Jæstod el. Jæstom i Underverdenen, undis... incendia volvit, Stat., ardentis freto, Senec. Thyest., cf. Virg. Aen. 6, 265 o. 551; — B) df. 1) *Phlegēthonteus*, 3, ripa, Claudian.; — 2) som adj. fem. *Phlegēthontis*, idis, unda, Ovid., iumpha, id. — *phlegma*, (flegm.), atis, n., *φλέγμα*: Slime, Jægtighed el. Slim i Legemet, Pallad., Veget.; — df. *phlegmaticus*, 3, *φλεγματικός*: som lider deraf, Theod. Prisc. — *phlegmōne*, es, f., *φλεγμονή*: etflags Betændelse el. Sudsigdom, Plin. 29, 13, (hvor dat. *phlegmone* af *φλεγμονή*). — *Phlēgon*, ontis, m., *φλέγων*, (den Brændende): en af de fire Solheite, Ovid. Met. 2, 154.

Phlegra, ae, f., *Φλέγρα*: d. fild. Pallene i Mæcedonien, hvor Giganterne kæmpede imod Underne, og kaldedes af disses Yndis, navn. ogs. ved Hercules's Bistad; — vid. Senec. Herc. Fur. 444, ogs. Stat. Theb. 2, 595; — B) df. *Phlegraeus*, 3, *Φλεγραιός*; aa) *campi*, Ovid. Met. 10, 150, (det ovennævnte Phlegra), *inimulus*, (Giganterfrigen), Propert. 2, 1, 39; — bb) df. ogs. a) „alm.“: brændende, vertex (Vesuvii), Sil. 3, 657; men *campi*, Plin. 3, 9, (den fæleste Stette imellem Pyroeli o. Neapoli); — b) „poet. overf.“ paa en blodig Balplads, findes Propert. 3, 9, 37: *campus Phlegraeus*, f. *campus Pharsalicus*; — not.: ogs. *er Phlegraeus*: Rævnet paa en Centaur, Ovid. Met. 12, 378.

Phlegyæ, arum, m.: roversk Jolk i Thessalien el. Thracien, som ødelagde Templet i Delphi, vid. Ovid. Met. 11, 414. — *Phlegyas*, ae, m.: R. over Lapitherne i Thessalien, Fader til Ixion o. Coronis; vid. Serv. ad Virg. Aen. 6, 618, o. Stat. Theb. 1, 713; — *phleos*, f. und. *pheos*. — *Phlius*, untis, f., *φλιός*: By paa Peloponnesus, imellem Sicyon o. Argolis, Plin. 4, 7, o. Liv. 28, 7, ogs. Cic. Tusc. 5, 3; — B) df. *Phliāsus*, 3, ager, Liv., sermo, Cic. Tusc. 5, 4; — b) df. subst. *Phliasi*, orum: Indvaanerne deraf; — not.: om Jormen Philiunt f. Cic. Att. 6, 2.

phloginos, i, m., *φλόγινος*: etflags ubefiendt ildfarvet Rødfæst, Plin. 37, 66. — *phlogites*, ae, m., *φλόγιτης*, Solin., o. *phlogitis*, idis, f., *φλο-*

γίτης, Plin. 37, 73: etflags ubefiendt ildfarvet Rødfæst. — *phlomis*, idis, f., o. *phlomos*, i, m., *φλωμής*, *φλόμος*: Uldurt, d. latinsk *verbasum*, Plin. 25, 73 o. 74. — *phlox*, ogis, f., *φλώξ*, (flamma): etflags Rødsblomst; vid. Plin. 21, 38.

Phobētor, oris, m., (*φοβήτωρ*: den Færdende), en Broder af Morpheus; — Hunc Icelon superi, mortale Phobetora vulgus nominat, Ovid. Met. 11, 610. — *phōca*, ae, o. *phōce*, es, f., *φώκη*: Selhundten el. Robben, (phoca vitulina L.); — *vituli marini*, quos vocant phocas, etc., Plin. 9, 6; cf. Virg. Ge. 4, 395 o. 432; *torpes*, id., *deformēs*, Ovid.; cf. id. Met. 7, 389.

Phōcaea, ae, f., *Φώκαια*: Støtad i Jonien, Coloni fra Athenen, men selv Moderstat for Massilia el. Marseille i Gallien; vid. Liv. 37, 31, o. Plin. 5, 31 o. 33; — B) df. 1) *Phōcaecensis*, e, vid. Plin. 3, 5, ogs. ibid. 4, (hvor Taler er om Emporiae i Hisp. Tarr., som Coloni fra Massilien, f. und. frgd.); — b) df. *Phocaecenses*, ium, m.: Indvaanerne af Phōcaea, Liv. 37, 32; — 2) *Phōcaeus*, 3, hvs. *Phocaeci*, orum, m.: Indvaanerne af Phōcaea, Mela 1, 9, Hor. Epod. 16, 17; — 3) *Phōcaicus*, 3: phocæist, murex, (der fanges ved Phōcaea), Sil. 4, 52; men *Emporiae*, id. 3, 369, (f. øent. und. *Phocaecensis*); — 4) *Phōcais*, idis, adj. fem., *Φωκαίς*: phocæist; df. f. *Massiliensis*, juvenis, Lucan., ballista, Sil.; — 5) *Phōcenses*, ium, m.: Indvaanerne af Phōcaea, Justin. 37, 1.

phōce, es, f., f. und. *phoca*. — **Phocensis**, e, f. und. *Phocis*, ogs. und. *Phocaea*. — **Phōceus**, o. *Phocius*, 3, f. und. 1. *Phocis*. — **Phōceion**, onis, m., *Φωκίων*, beromt ateniensist Jættcher, samtidig med Demosthenes; vid. Nep. Phocion. — 1. **Phōcis**, idis, f., *Φωκίς*: Landstak i Grækenland, imellem Boeotien og Stolicen, hvori Byen Delphi, og Biergene Parnassus o. Peliccon, Rikden Castalia, o. Floden Cepheos, Mela 2, 3, Plin. 4, 4, Liv. 28, 5, o. Ovid. Met. 1, 313; — bb) stode en Lyfverlering findes ogs. *Phocis* seilagtigen f. *Phocaea*, Senec. Cons. Helv. 8, ogs. hos Lucan. o. Sidon., ogs. Gell. 10, 16; — B) df. 1) *Phōcenses*, ium, m.: Phocierne, Plin. 3, 10, Justin.; — 2) *Phōceus*, 3, phocist, rura, Ovid.; men *juvenis*, id. Trist. 1, 5, 21, (i. e. Pyclades, Son af R. Strophius i Phocis); — 3) *Phōcici*, orum, m.: Phocierne, Cic. Pis. 40; — 1) *Phōcaeus*, 2: phocist, tellus, Ovid. Met. 2, 569; — men *laurus*, (d. e. fra Parnasset), Lucan. 5, 141. — 2. **phōcis**, idis, f.: en Art af Pæretæret paa Den Chios, Plin. 17, 37. — **Phōcus**, i, m.: Son af R. Cacus, men blev ombragt af Broderen Pelcus, Ovid. Met. 7, 477; cf. ibid. 11, 267: jugulati crimina Phoci etc.

Phoebas, adis, f., f. und. *Phoebus*. — 1. **Phoebe**, es, f., *Φοίβη*, som Gædinde: Søster af Phoebus, ogs. Luna, el. Maanens Gædinde, ogs. Diana, (navnl. som Jægtens Gædinde); — *vento semper rubet aurea Phoebe*, Virg. Ge. 1, 131; *curru Noctivago Phoebe medium pulsabat Olympum*, id. Aen. 10, 215; *Auguribus Phoebus, Phoebe venantibus adsit*, Ovid. Am. 3, 2, 51; *jaculatrix*, id., *innupta*, id.; — B) „poet. overf.“ ogs. f. Mættin; — *tertia Phoebe*, id. Fast. 6, 235. — 2. **Phoebe**, es, f., som Person; 1) en Datter af Leucippus; vid. Ovid. A. A. 1, 669, o. Propert. 1, 2, 15; — 2) en Datter af Leda og Søster af Helena, Ovid. Her. 8, 77. — **Phoebeus**, ctr. *Phoebeus*, 3, o. *Phoebus*, i, u., f. und. *Phoebus*. — **Phoebigena**, ae, m., [*Phoebus*, gigno]: Son af Phoebus, i. e. Aesculapius, Virg. Aen. 7, 773.

Phoebus, i, m., *Φοίβος*, (den Strålende), poetist Gædhet til Apollo; — *Quae Phoebus pater omnipotens, mihi Phoebus Apollo Praedixit*, Virg. Aen. 3, 251; df. ogs. f. *Apollo*, Hor. earm. saec. 62; cf. Ovid. Rem. 75: *Ter precor, o vates, assit tua laurea nobis, Carminis et medicae,*

Phoebe, repertor opis! — *df.* *egf. f.* Selen; Dum rediens fugat astra Phoebus, Hor. Od. 3, 21, 24; *hvf.* tempora Phoebii, (Dagstjefet), Ovid. Rem. 585; Phoebus uterque, Ovid. Met. 1, 338, (i. e. oriens et occidens); — B) *df.* 1) Phoebeus, 3: *phebeiff* *cl.* *apelliff*; — *∞* sanguis, Stat., (i. e. Aesculapius); men *∞* anguis (Aesculapii), Ovid. Met. 13, 712; *∞* ales, Stat., (den af Apollo forvandlede Ravn); *∞* Idmon, (som Søn af Apollo), Val. Fl.; *∞* Circe, (som Datter af Solguden), Petron.; — 2) Phoebeus, 3: *phebeiff* *cl.* *apelliff*; — *∞* carmina, Lucr.; *∞* lampas, Virg. Aen. 4, 6; *∞* virgo, Ovid. Pont. 2, 2, 82, (i. e. Daphne); *∞* laurus, id.; men *∞* Rhodus, (hvor Solguden *hvf.* dyrkedes), id. Met. 7, 365; *∞* sortes, id.; men Phoebe arte morbos pellere, id. Fast. 3, 827; — b) *df.* Phoebeum, i, n.: et Apollstempel; *df.* Ravnct paa et Sted i Nærheden af Sparta, Liv. 34, 38; — 3) Phoebas, adis, f.: en Apollépræstinde, den af Phoebeus begjæftede Smaaagvinde, Ovid. Am. 2, 8, 12, id. Trist. 2, 400, v. Lucan. 5, 128.

Phoenice, *es, f.*, *Φοινίκη*: Phoenicien, Landskab i Syrien, berømt af dens Purpur, Handel og Søfart, nævnt. *egf.* af dens Colomer; — *vid.* Mela 1, 12, Plin. 5, 13, *egf.* Cic. Acad. 2, 20, *inc.*: — *egf.* findes derfor Phoenicia, *ae.* Cic. Fin. 4, 20; — B) *df.* 1) Phoenices, *um, m.*: Phoenicierne, berømte som de ælste Søfarende og som Stiftere af flere Colomer, hvoriblandt Carthago; — *vid.* Mela 1, 12, Plin. 5, 13, v. Cic. (poet.) N. D. 2, 41; — *sing.* Phoenix, Plin. 7, 57; — b) *overf.* "f. Carthagerne, Sil. 13, 730; — 2) phoeniceus, 3, *gouizoxos*: purpurred, flos, Plin. 21, 94; *cf.* Gell. 2, 26; — 3) Phoenicius, 3: *pheeniciff*, mare, Plin. 5, 13; — men *comiff*: *∞* corium (med Blodstriber), Plaut. Pseud. 1, 2, 92; — 4) Phoenissa, *ae, f.*, *Φοινίσσα*: *pheeniciff*, Phoenicierinde; — *∞* Dido, Virg.; men *∞* exsul, Ovid. Fast. 3, 595, (hendes Søster Anna); — *bb)* *egf.* *overf.* "a) f. thebanst, cohors, Stat. Theb. 9, 527; — b) f. carthagist, classis, Sil., juvena, id.; — men som neutr., Phoenissa agmina, id. 17, 147; — men subst. Phoenissa, *ae, f.*, f. Carthago, id. 6, 313; — 5) Phoenicias, *ae, m.*: Syd-lydsfreunden, Plin. 2, 46.

Phoenices, *um, phoeniceus, 3*, (purpurred), v. Phoenicia, *ae, f.* *und.* Phoenice. — *phoenicitis, idis, f.*, *gouizius*: *eflags* ubefindt Stedsten, Plin. 37, 66. — Phoenicius, 3, *f. und.* Phoenice. — Phoenicobalanus, *i, m.*, *gouizopélanos*: den ægyptiske Daddel, Plin. 12, 47. — phoenicopterus, *i, m.*, *gouizopteros*: Flamingoen (af dens røde Fjedere), Plin. 10, 68, Senec. Martial., Juven. 11, 139. — phoenicuros, *i, m.*, *gouizouros*: Rodstjerten, *eflags* Fugl, Plin. 10, 41. — Phoenissa, *ae, f.*, *f. und.* Phoenice. — 1. Phoenix, *icis, f. und.* Phoenice.

2. Phoenix, *icis, m.*: som Mandænavn; D) en Søn af Agenor, Broder af Cadmus o. Europa; *vid.* Hygin. Fab. 178; — II) en Søn af Amynter, og Ledsager af Achilles, ut illum efficeret oratorem verborum, actorem rerum; *vid.* Cic. d. Or. 3, 15; *cf.* Propert. 2, 1, 62, *egf.* Plaut. Baech. 1, 2, 48. — 3. phoenix, *icis, m.*: en fabelagtig Fugl; holdtes efter Plin. 10, 2, for at leve i 500 Aar, *hvf.* Ovid. Am. 2, 6, 54: Et vivax phoenix, unica semper avis; *cf.* id. Met. 15, 391, *figd.*; *bes. egf.* Tac. Ann. 6, 28: sacrum Soli id animal, etc.

Pholœ, *es, f.*, *Φολόη*: 1) Bygghov i Arcadien, paa Grændsen af Elis, Ovid. Fast. 2, 273; — II) Byrg i Thessalien, hvor Hercules slog Centaurerne, Lucan. 3, 198; — B) *df.* Pholœticus, 3, monstra, (i. e. Centauri), Sidon. — Pholus, *i, m.*, *Φόλος*: en Centaur, Søn af Ixion; *vid.* Virg. Ge. 2, 456, *egf.* Ovid. Met. 12, 306. — phonascus, *i, m.*, *gouazós*: 1) som over Stemmen i Sang *cl.* Declamation; — dare phonascos operam, (lade sig øve af en saadan), Suet.;

cf. Quintil. 11, 3, 22; — II) som anfører et Musikstykke, Sidon. — phonema, *atis, n.*, *φωνημα*: Sætning *cl.* Senecus, Platonis (af ham), Fronto. — phōnos, *i, m.*, (*gōros*, i. e. caedes): en Benævneelse paa Barten atractylis, (neml. af denne Planter blodroede Saft), Plin. 51, 56.

Phorbas, *ae, m.*, *Φόρβας*: Navnet paa flere mythiske Personer, Ovid., Hygin. — Phoreis, *idis, f.*, *f. und.* 2. Phorus. — 1. phoreus, *i, m.*: *eflags* ubefindt Søst, Plin. 32, 53. — 2. Phoreus, *i, cf.* Phoreys, *ynos, cf.* Phorcyn, *ynos, m.*, *Φόρξος, Φόρξες, Φόρξων*: Søn af Neptunus, Hygin., *cl.* af Oceanus, *cf.* Univ. 11, ved Ceto Fader til Ergoneerne (*cl.* til Medusa og hendes Søstre), *egf.* til Graecne; *vid.* Hygin. Fab. praef.; var Konge paa Sardinien o. Corsica, og blev efter sin Død paa Havet dyrket som Havgud, *hvf.* visse Havgudsbeerne betede: Phorci chorus *cl.* exercitus, *vid.* Virg. Aen. 5, 240 o. 824, *egf.* Plin. 36, 4, 7; — B) *df.* 1) Phorcynis, *idis (idos)*: Datter af Phereky, (i. e. Medusa), Lucan.; *egf.* absol. Medusabøvedet, Ovid. Met. 5, 230; — 2) Phoreis, *idis o. idos, egf.* Phoreys, *ydus o. ydos, f.*: = Phorcynis; *saal.* Phorcidora ora, Propert. 3, 21, 8, (i. e. caput Medusae); — men Ovid. Met. 4, 773: sorores Phoreydias, unus partitas luminis usum, (i. e. Graecae; *f. und.* Graecae).

phōrimon, *i, n.*, *γώριμον*, (i. e. utile): en Mundart, Plin. 35, 52. — 1. Phormio, *ōnis, m.*, som Mandænavn; 1) Synlegiesten i en efter ham benævnt Comœdie af Terentius; *cf.* Cic. Caccin. 10; — II) en Philosoph o. Taler fra Cybesus, *vid.* Cic. d. Or. 2, 18; *cf.* ibd. 19: in multos jam Phormiones incidi. — 2. phormio, (form), *ōnis, m.*, [*goumōs*, i. e. sparta *cl.* storea]: stættet Matte *cl.* Tæppe, Digest.

Phōroneus, *ei o. eos, m.*, *Φωρωνεύς*: Søn af Inachus og Broder til Zo, *egf.* Konge i Argos, Hygin., Plin. 7, 57, Stat.; — B) *df.* 1) Phōroneus, 3, antra, Stat.; — 2) Phōronis, *idis o. idos, f.*; a) absol. f. Zo, Datter af Inachus, Ovid. Met. 1, 668; — b) adj.: Phoronides venae, (om Floden Inachus), Senec. Thyest. 115.

phosphorus, *i, m.*, *φωσφόρος*, (den Iysbringende), *df.* Morgenstjernen, Martial. 8, 21; *cf.* Cic. N. D. 2, 20; — *df.* phosphoreus, 3: hørende til Morgenstjernen, jugum, Prudent. — Phōtinus, *i, m.*, *Φωτίνος*: Navnet paa en Biskop i Sirmium, i d. fjerde Aarb., Prudent.; — B) *df.* Phōtiniani: hans Tilhængere, Cod. Just.

Phraates *cl.* Phrahates, *ae, m.*: Navnet paa flere Konger i Parthien, Justin. 41, 5, Hor. — phragmites, *is, m.*, *φραγμίτης*, (sc. calamus): en tynd Horart, der vører ved Gårder, Plin. 32, 52. — phrasis, *is, f.*, *φράσις*: Talsens Udtryk, elocutio; *vid.* Quintil. 8, in.; opp. lexis, Senec. Contr. 3, praef.

phrenesis, *is, f.*, *φρένησις*: Hicnens Jorvirring, Affindighed, Raseri, Senec. d. Ir. 1, 13, Juvenal. 14, 136. — phreneticus, 3, *φρένητικός*: affindig, rasende, Cic. Div. 1, 38, Martial. 11, 28. — phrenion, *i, n.*: = anemone, Plin. 21, 94. — phreniticus, 3, *φρένητικός*: = phreneticus, Cels. — phrenitis, *is, f.*, *φρένησις*: = phrenesis, Cels. — phrenitizo, *are, v. n.*, *φρένητιζω*: lider af Hicnens Jorvirring, *er* affindig *cl.* fra Jorstanden, Coel. Aur.

Phrixus, (ifte Phryxus), *i, m.*, *Φρίξος*: Søn af Athamas o. Nephele, flygtede med Søsteren Helle, for at undgaade Stifmoderen Ino's Efterstræbelser, paa en dem af den afbrøde Moder sendt Bedder med gyltend Stind; — paa Flugten omkring Helle, og gav Hellefonten sit Navn; men Phrixus naaede Colchis, hvorfra fild. hin Bedders gyltend Stind blev hentet af Argonauterne; *vid.* Hygin. Fab. 2, 3, *eftere*; — Invidio Phrixo, quem per freta tristia tutum Aurea lanigero vellere vexit ovis, Ovid. Her. 18, 143; portitor Phrix,

(den til Stiernebildede forvandlede Vedder), Colum.; Phixi litora, Stat., (d. e. Hellefpenten); Phixi oraculum, Tac. Ann. 6, 34; — B) *df. Phixens*, 3, soror, (i. e. Helle), Ovid. Fast. 4, 278, hør Phixiae stagna sororis er Hellefpenten, der ogs. heter: ∞ pontus, Lucan., ogf. ∞ mare, Senec. Herc. Oet., o. ∞ aequor, Stat.; men Senec. Agam. 563, heter Phixeamaria: det til Hellefpenten grændsende mare Aegaeum; ∞ agui sidera, (Stiernebildet Vedder), Martial. 10, 51, (f. ovenf.); men id. 14, 211, er ∞ maritus: endver Vedder. — *phronesis*, is, f., *φρόνησις*: Forstand, Kløgt, Betænktheder, er som personificeret: Philologus Meder, Capella.

phrygionum, i, n.: etflags ubefindt Dyr, Plin. 30, 30. — *Phryges*, um, m., *φρύγες*: Phrygiere, Jætt i Lilleasien; — vid. Mela 1, 2, Plin. 8, 74, Cic. Div. 1, 11, o. id. Leg. 2, 13; — sing.: Phryx Aesopus, Phaedr. 3, prol. 52; ogf. Phryx Aeneas, Propert., Ovid., Marsyas, Stat.; men om en Cybelepræst, f. und. Gallus; cf. Propert. 2, 18, 16, o. Virg. Aen. 12, 99; — fem Dredspreg mærkes: sero sapient Phryges, vid. Cic. Fam. 7, 16, ogf. id. Flacc. 27; — men ogf. ere Phrygiere mærkelige ved deres Guldbroderier, f. nedenf.; — B) *df. 1) Phrygiō*, ae, f., *φρυγία*: Landstabet Phrygien, var delt i Lille o. Størphrygien, Plin. 5, 40, Liv. 37, 56, o. A.; — 2) *Phrygiānus*, 3: phrygiansk, d. e. guldbroderet el. broderet; — togas rasis Phrygiānusque etc., Plin. 8, 74; cf. Senec. Benef. 1, 3; — 3) *Phrygiēus*, 3, *φρυγιεύς*: phrygisk; — Phrygiēis sedibus (Matris Idaeae) etc., Val. Max. 7, 5, 2, inc., (al. Phrygiis); — 4) *phrygiō*, ōnis, m.: en Guldbroderer; — Pallam... illam ad phrygionem ut deferat, Ut reconeuntur, Plaut. Men. 3, 72; — b) *df. phrygiōnius*, 3: guldbroderet el. broderet el. udpyet; — phrygiōniae (sc. vestes), Plin. 8, 74; — 5) *Phrygiēus*, 3: phrygisk; — Phrygiēi, (sc. equi), Veget.; — 6) *Phrygius*, 3: phrygisk, ogf. trojansk, (fordi ogf. Troja hører til Phrygien); — vulneratus ferro Phrygio, (neml. ved Sulla's phrygiske Svæver), Cic. R. Am. 32; ∞ hymenaei, (imellem Hænas o. Lavinia), Virg. Aen. 7, 358; ∞ vates, (i. e. Helenus), Ovid., pastor, (i. e. Paris), Virg., tyrannus, (i. e. Aeneas), id.; men ∞ minister, Val. Fl., venator, Stat., (i. e. Ganymedes); men ∞ maritus, Propert. 1, 2, 19, (i. e. Pelops, som Eon af d. phrygiske R. Tantalus); — ∞ lapilli, Tibull., ogf. ∞ lapis, Hor., (phrygisk Marmor); ∞ vestes, (broderede Klæder), Virg.; — ∞ mater, (i. e. Cybele), id.; ∞ leones, (som trakkede hendes Vogn), id.; — ∞ buxum, Ovid., ogf. ∞ lotos, Colum., (den phrygiske Blotte); men ∞ aes, (Pausan. el. Bækkener), Lucan., men ∞ modi, (den phrygiske farmende og lidenstabelige Muff), Ovid., Tibull., o. A.; — bb) *df. subst.*: a) *Phrygiāe*, arum, f.: Phrygiereinderne; — O vere Phrygiāe, neque enim Phryges (sc. estis), etc., vid. Virg. Aen. 9, 617; — b) *Phrygius*, i, m.: Rænet paa en Gled, sædv. Phryx, Liv. 37, 37; — 7) *Phryx*, ygis, adj.: phrygisk, ager, Claudian., luci, Stat., augur, Juvenal. 6, 585.

Phryne, es, f., *φρύνη*: berømt Hætare i Athenen; vid. Propert. 2, 5, 6, o. Quintil. 2, 15, 9; — not.: en anden Phryne findes Hor. Epod. 11, 16. — *phrynon*, i, n., *φρύνον*: en Benævnelse paa Bæren poterion, Plin. 25, 76, o. 27, 97. — *Phryx*, ygis, som subst. o. adj., f. und. Phryges. — *Phryxianus*, 3, toga, Plin. 8, 74, inc., f. Phrygiānus ovenf. — *Phryxōnides* nymphae, opstillede, efter Colum. 9, 2, de første Bier. — *Phryxus*, f. und. Phrixus.

Phthas, a, m., *φθάς*: æggytt Ravn paa den anden Vuleannus; vid. Cic. N. D. 3, 22. — *Phthia*, ae, f., *φθία*: By i Thesfalien, Achilles's Hødbey, Mela 2, 3, o. Virg. Aen. 1, 281; — b) *df. 1) Phthias*, 3, *φθίος*, Achilles, Hor. Od. 1, 6, 1; ∞ vir, Propert. 2, 10, 38, (i. e. Achilles); men ∞ rex, Ovid. Am. 2, 17, 17, (i. e. Pelus); — 2) *Phthias*, adis, f., *φθιάς*, (sc. femina):

Phthierinde; — Non ego sum Phthias, Ovid. Her. 7, 165, (al. Phthia); — 3) *Phthiotis*, idis, f., *φθιώτις*, (sc. terra): Landstabet i Thesfalien, hører Byen Phthia, Plin. 4, 15, Liv. 28, 6; — bb) *df. egf. a) Phthioticus*, 3: phthiotisk, ogf. thessalisk, ager, Liv., Thebae, id., Tempe, Catull.; — b) *figel. Phthiōta* (cl. Phthiōtes), ae, m., *φθιώτης*, en Phthioter, senex Phrecreates, Cic. Tusc. 1, 10; — pl. *Phthiotae* Dorida incoletes, Plin. 4, 14. — *Phthias* etc., f. und. frg.

phthiriās, is, f., *φθιρίαις*, morbus pedicularis cl. Lusefyge, Plin., Cels. — *Phthirophagi*, orum, m., *φθειροφάγοι*, (hæfsem Lusefyge): Jætt i Carmatien, Mela, Plin. — *phthirophoros*, i, f., *φθειροφόρος*, (i. e. minutos nucleos ferens): etflags Grantæ, (pinus orientalis L.), Plin. 16, 19. — *phthiēus*, 3, *φθιεύς*: smidstetig, Vitruv., Plin. — *phthisis*, is, f., *φθίσις*: Svindstet el. Tæring; — invadit... validissimos phthisis, Senec. Ep. 91; cf. ibd. 75, o. Plin. 26, 21; *df.* — *phthisisco*, ere, v. n. inch.: faaer Svindstet el. Tæring, Sidon. — *phthitarus*, i, m.: etflags Jætt, Plin. 32, 53. — *Phthius*, 3, f. und. Phthia.

phthongus, i, m., *φθόγγος*: Tone el. Lyd el. Strald; *df.* Zoncart, Dorius, Phrygius, vid. Plin. 2, 20. — *phthorius*, 3, *φθόριος*: fordærvende, vinum, (som fordæriver Jøffter), Plin. 14, 19. — *phui*, n. indecl., *god*: en Art af Baxten Valerian, Plin. 12, 26. — *phui!* interj. abominantis: sp! odf., Plaut. Pseud. 5, 25; *phui*, in malam crucem!

phy! interj. mirantis el. irridentis: ei! aha! Ter. Ad. 3, 3, 57, (al. hui). — *Phya* cis, ae, m.: en gettiff Rønge, Ovid. Pont. 1, 10, 23. — *phyeis*, idis, f., *φύεις*: etflags Jætt, som lever i Tang el. Søgræs, Plin. 9, 12. — *phyctis*, idis, f., (sc. gemma), *φύκτις*: etflags ubefindt Gdeltien, som hæf sit Ravn: ex similitudine algæ, Plin. 37, 66. — *phyceus*, i, n., *φύκος*: Tang el. Søgræs, Plin. 13, 48; *phyceus* thalassion, ogf. lucus marinus, id. 26, 66, (lichen roscella L.), brugtes til Alsfarvning.

phylaca, ae, f., *φύλαξ*: Jængsel, d. lat. custodia, Plant. Capt. 3, 5, 93. — *Phylace*, es, f., *φύλαξ*: By i Thesfalien, Hødbey til Protefilasus, hvis Gemalinde var Laodamia; vid. Plin. 4, 16; — B) *df. 1) Phylacides*, ae, m., (i. e. Protesilaus), Ovid. A. A. 2, 356, o. id. ibd. 3, 17; ogf. ∞ heros, Propert. 1, 19, 7; — 2) *Phylacēus*, 3; *df.* Phylacēia conjux, Ovid. Trist. 5, 14, 39, (i. e. Laodamia); — heter ogf. Phylacēis, idos, f., Stat. Silv. 5, 3; — not.: ogf. er Phylace: en By i Cyprus, Liv. 45, 26.

phylacista, ae, m., *φύλακιστής*, egentl.: Jængevogter; *df.* ovenf.: Creditor el. Dyptter, (der bebogter atrium el. Jærværelset), Plant. Aut. 3, 5, 41. — *phylacterium*, i, n., *φύλακτήριον*: Amulet el. Forværgsmiddel, Marc. Emp.; — H) *bef.* hos Zoderne: paabestemt Seddel med de 10 Gudsgd, Hieronym. — *phylarchus*, i, m., *φύλαρχος*: Stammepræst, Jyfske, Rægent; — *phylarchus* Arabum, Cic. Fam. 15, 1. — *Phyle*, es, f., *φύλη*: Jæfning i Attika, Nep. Thras. 2.

Phyllacides, f. und. Phylacides und. Phylace. — *phyllanthos*, is, n., *φύλλανθός*: Plante med riggede Blade, Plin. 21, 59. — **Phyllēis*, idis, f., *φύλλης*; *df.* pl. Phyllēides matres, Ovid. Her. 13, 35, (i. e. Thessalae m.; al. Phylacēides), inc.; o. — *Phyllēus*, 3, *φύλλειος*, juvenis, Ovid. Met. 12, 479, (i. e. Caneus); men ∞ mater, id. A. A. 3, 783, rimel. Laodamia; cf. ibd. 183; — [af Phyllus, *φύλλος*: By i Thesfalien].

— *Phyllis*, idis o. idos, f., *φύλλις*: Datter af d. tragiske K. Seithen, forelskede sig i den fra Troja hjemdragende Demophoon; da denne siden udeblev over den bestemte Tid, hængte hun sig, men blev forvandlet til et Mandeltræ; — vid. Serv. ad Virg. Ecl. 3, 10: si quos aut Phyllidos ignes, Aut etc., (Svov fra Phyllis til Demophoon), f. ogf. Ovid. Her. 2; — not. a: *phyllis*:

Mandeltræ, Pallad., f. øverst.; — not. b: Phyllis
offere sem diget Pigenæu, Virg., Hor. — phyllon,
i, n., [*φύλλον*, i. e. folium]: etflags Plante, sædv.
leucacantha, cl. ischias, Plin. 22, 18. — Phyllon,
i, f.: Egn i Arcadien, Stat. Theb. 1, 45.

phýma, atis, n., *φύμα*: Blegn cl. Byld, edl.
Cels. — phýrama, atis, n., *φύραμα*: etflags Barp
cl. Gummi af Træet Metep, Plin. 12, 49. — Phy-
seon, onis, m., (*φύσεων*, i. e. ventricosus): Tånavn
til d. fyvende Ptolemæus i Egypten, Justin. 38, 8. —
phýsema, atis, n., *φύσεμα*: øblast Vegeme, Blær;
df. den tomme Perle, Plin. 9, 54. — phýseter, eris,
m., *φύσητήρ*: 1) en Sprette, Pelag.; — 2) „øverst.“:
Spruthvæten, Plin. 9, 3; ∞ capax, Senec. Hippol. 1031.

phýsica, æ, e. phýsice, es, f., *φυσική*: Phý-
siken cl. Naturlæren; vid. Cic. Acad. 1, 7, e. id. Fin. 3,
21. — phýsica, orum, f. und. physicus. — phý-
sice, adv.: paa Physikens Vis: — ∞ dicere de vi-
igne, Cic. N. D. 3, 7; af — phýsicus, 3, *φυσικός*:
phýsif cl. naturlig, herende til Naturen cl. til Natur-
læren; — phýsicae rationis ignari, Cic.; phýsicum
quiddam explicare, (Sætning af Naturlæren), id.; —
H) df. subst., A) phýsica, orum: Naturgenstande;
Phýsiken, id. Orat. 31; — B) phýsicus, i, m.:
Naturforsker, Naturfyndig; — phýsicum, i. e. specula-
torem venatoreque naturæ, etc., id. N. D. 1, 30; cf.
id. Univ. 1, e. id. d. Rep. 5, 3.

phýsiognōmon, onis, m., *φυσιογνώμων*: en
Naturtiender; df. sem af Menneskets Ansigtstræk ud-
sunder dets Charakter; vid. Cic. Fat. 5. — phýsi-
olōgia, æ, f., *φυσιολογία*, ligesom phýsica: Natur-
læren; — naturæ rationem, quam physiologian Græci
appellant, etc., Cic. Div. 1, 41; cf. id. N. D. 1, 8. —
phýsis, is, f., *φύσις*: Naturen; df. pl. phýses,
Plin. 37, 74: faarumne Mineraler cl. Stene, som
endnu ikke have et bestemt Navn. — phýteuma,
atis, n., *φύτευμα*, germ. Krenghwur, Plin. 27, 99.

piābilis, e, [pio]: til at udfene el. afvende, fulmen,
Ovid. Fast. 3, 289. — piācūlāris, e: hørende til
Udfensingen af en Brøde; — ∞ sacrificia quaedam,
vid. Liv. 1, 26; ogf. absol.: piaculāria (se. sacrificia),
id. 42, 3; — men comiss „øverst.“: Men piacularem
oportet fieri ob tuam stultitiam? Plaut. Epid. 1, 2,
36; — df. adv.: piaculāriter: spnitigen, negare,
Tertull.; o. — piacūlo, are, v. a.: at udfene med
et Offer; — ∞ Martem suovetaurilibus, Cato; —
[af flgd.].

piaculum, i, n., (etr. piaculum, Prudent.), [pio];
1) „egentl.“: A) Jæfningemiddel, navul. Sønner til
Guderne; — ut caedes piaculo lucretur, Liv. 1, 26;
prodigii piacula (invenire), id. 5, 16; men piaculum
hostia cædi, id. 8, 19; cf. Cic. Leg. 2, 22: porco fe-
mina piaculum pati; f. ogf. Hor. Od. 1, 28, 34; —
2) concret: Offerdyret selv; vid. Virg. Aen. 6, 153; —
df. „øverst.“: — ut luendis periculis publicis piacula si-
mus, Liv. 10, 28; faaledes beder Hannibal, id. 21, 13:
piaculum rupti foederis; — B) Straffen for en Brøde;
— a violatoribus (templi) gravia piacula exigere, Liv. 29,
18; — H) „fig.“: A) hvad der bør udfenes med et Offer;
df. „alm.“: Eynd el. Brøde el. Jorbrøddelse; — Palam
mutire plebejo piaculum est, (det er en Dødsynd),
Enn. ap. Fest. p. 145, (Müll.); piaculum committere,
Liv. 5, 52, sibi contrahere, ibid., (giøre sig skyldig deri),
figcl. piaculum mereri, id. 2, 38; cf. Virg. Aen. 6, 569;
ogf. med Brødens gen., Liv. 39, 47: sine piaculo re-
rum praetermissarum etc.; — B) Tilfælde af endt
Barfel; — ut domus, in qua sata sit (vetonica), tuta
existimetur a piaculis omnibus, Plin. 25, 46.

— piām, particul. insep.; faal. i quispiam, uspiam,
etc., rimel. alene ved Udtalen forstikket fra partic.
insep. — quam i quisquam, etc. — *piāmen, inis,
f.: Biform af flgd.; — Februa Romani dixere pia-

mina patres, Ovid. Fast. 2, 19; — piāmentum, i, n.:
Sønner til Guderne; — favis ante et melle terræ ad
piamentum datis, Plin. 25, 59; — H) „øverst.“: som
bøder el. liden for en anden; — fuerim tantum doliturae
domus piamentum, Senec. Consol. ad Helv. 16; — ogf.
hvad der gives som Erstating, Plin. 37, 2; — piātio,
onis, f.: Guderens Udfensning ved Offer, Plin. 28, 5;
o. — piātrix, icis, f., som udfener, (navul. Guderne
med Offer), Plaut. Mil. gl. 3, 1, 101; — [pio].

piea, æ, f., *πίρα*: Skaden, vid. Plin. 10, 50 o.
59; — not.: om Hørvæbningen af Pterus's 9 Døttre
til Skader, f. Ovid. Met. 5, 291 flgd., o. ibd. 663
flgd.; cf. Pers. prol. 13. — Pieānus, i, m.: Bierg i
det Picenif, Sil. — piēatus, 3, partic. e. adj. apico.

pieea, æ, f., *πένη*, [piecus, pix]: Gyrretræet cl.
Begyrren, (pinus silvestris L.); — pieea montes
amat aque frigora etc., vid. Plin. 16, 18 o. 19; pun-
gentia (folia) pino, piecae, etc., (de ere Raaletræer),
ibd. 38; cf. Ovid. Her. 12, 67, o. Virg. Aen. 6, 180. —
pieeatus, 3, [pix]: begot el. tilbeget; df. „fig.“:
Non fuit Autolycei tam piecata manus, (saa tyvagtig),
Martial. 8, 59, (al. piperata).

Picēns, tis, f. und. Picenūm. — Picēntia, æ, f.:
By i Campanien, sydlig for Salerno, (hod. Vi-
cenza), Mela 2, 4; f. ogf. Plin. 3, 9, und. B; — B)
df. Picentinus, 3, ager, Plin. 1, e., a Surrento ad
Silarum amnem, etc.; intus oppidum Salerni, Pi-
centia, etc., ibd.; — b) df. Picentinum, i, n.: en
hertil hørende Egn, ibd. 6. — Picentinus, 3, f.
und. Picentia, ogf. und. Picenum.

Picenum, i, n.: Landstæb i det østlige Italien (i
Eggen af d. nvd. Ancona) med Byen Asculum, Mela
2, 1; men Plin. 3, 18: quinta regio Piceni est... Picentes
orti a Sabinis, etc.; cf. Caes. B. C. 1, 12 o. 15; — B)
df. 1) Picenus, 3: picenif, ager, Cic., Liv., poma,
Liv.; — 2) Picentes: Jærbæanerne, Cic. Sull. 8; —
gen. Picentum, f. Picentium, Sil.; — 3) Picenti-
nus, 3: = frgd.; — cohortes, Pompej. ad Domit. ap.
Cic. Att. 8, 12, C; ∞ ala, Tac.; men ∞ Ceres, Martial.
13, 47: Brødet i d. Picenif, hvorum f. bef. Plin. 18,
27. — Picenus, 3, f. und. frgd.

*piecus, 3, af Beg, unguen, (Smørelse), Lucan.;
— H) sædv. „øverst.“: fort som Beg el. begfort, im-
ber, Plin., caligo, Virg. Ge. 2, 309, pubes, Ovid. Met.
11, 549; — picinus, 3, ligesom frgd.: begfort, uva,
Plin. 14, 4; o. — piceo, avi, atum, 1, v. a.: beger el.
tårer, parietes, Plin. 36, 48, dolia, Suet. Claud. 16; —
H) tilføtter med Beg: — df. vinum picatum, Plin.,
Colum.; — dog beger vinum picatum ogf.: som af
Naturen har Begsmag; vid. Plin. 23, 24; cf. Martial.
13, 107; — [pix] — piera, æ, f., rimel. etflags
Salte af Alce, Theod. Prise. — piciḍiaæ, arum,
f.: bitter Salat, Augustin.; af — piciḍis, idis, f.,
πιζῆς: Bitterurt, etflags bitter Salat, Plin. 19, 38; —
men id. 21, 65: etflags bele Maret blomstrende Plante.

pictacium, i, n., f. und. pitacium. — Pictavi-
orum, m.: Jølk i Gall. Aquit., tidligere Pictones,
Ammian.; — B) df. Pictava, æ, f.: deres Hovedstæb,
Sulp. Sever.; o. — Pictavius, 3, rhetor, Auson.; —
Picti, orum, m., [pingo]: Jølk i det nordlige Britan-
nien, Cæteronieme, der pleiede at tatovere sig, Ammian.,
Clandian. — pictilis, e, [pictus]: malet el. udpyet,
batteus, Appul. — Pictōnes, um, m.: Jølk i Gall.
Aquit., (hvor nu Poitiers), Hirt. B. G. 8, 26, offere,
Plin. 4, 33; — B) df. Pictōnicus, 3, litus, Auson.
pictor, oris, m., [pingo]: en Maler, Cic. Acad.
2, 7, o. Hor. A. P. 9; — om Oldtidens berømteste Ma-
lere og deres Barfer f. Plin. 35, c. 8 flgd.; — not.:
ogf. er Pictor: Tånavn in gente Fabia, Plin., o. A.;
df. — pictōrius, 3: hørende til en Maler el. til
et Maleri; — fabriles et pictoriae operae, Digest.

*pictūra, æ, f., [pingo]; 1) „egentl.“: Maleri;

A) som Kunst; — ars picturae: Malerkunsten, Cic.; qui aliquid fingunt, etsi tum pictura nihil untur, etc., id. d. Or. 1, 16; cf. id. Brut. 18; ∞ imaginum, Plin.; — b) egf. sminken el. at sminke sig; — saaf. Plaut. Most. 1, 3, 105: nova pictura vis interpolare opus lepidissimum; — egf. Brodering el. Udsyning, f. nedens; — B) concret el. som Kunstværk; — in picturis alios horrida ... alios nitida delectant, Cic. Orat. 11; nego ullam picturam, neque in tabula, neque in textili (fuisse) malet el. virket Billede), quin etc., id. Verr. 4, 1; men Lucr. 2, 35: Textilibus ... in picturis, (i virkede Kunstsfager); ∞ gemmarum, (deres Tegning), Plin.; — II) fig.: Maleri el. Afbildning igennem Tale og Tante; — (Homeri) picturam, non poësin videmus, Cic. Tusc. 5, 39; cf. ibd. 5, 5: quum animum ab ista pictura imaginibusque virtutum ... traduxeris; df. — picturatus, 3: malet el. virket; — vid. Virg. Aen. 3, 483: Fert picturatas auri sublimine vestes, (guldvirkede); — II) „overf.“: spraglet el. manglefarvet, volueres, Claudian.; picturatus ... floribus agger, Stat. Theb. 6, 58. — pietus, 3, part. e. adj. af pingo.

picula, ae, f., dem. af pix: libet Veg, Appul. — Picumnus, i, m., o. Pilumnus, i, m., vare Styks-guber for Vgtesfæber, egf. for smaa Børn; egf. vare de Vedfagere af Guden Mars; vid. Varr. ap. Non.; — Et nunc agrestes inter Picumnus habetur, Aemil. Maer ibd. — I. pius, i, m.; Derisligs liden Jugal: Træp-færen el. Spekten; efter Plin. 10, 20: en Barfælsfugl el. Spaafugl; efter Ovid. Fast. 3, 37: Martia avis, (Crimel. Guden Mars hellig); — II) den fabelagtige Jugal Gribben, der vogter Guldberge, Plaut. Aut. 4, 8, in. — 2. Pius, i, m.: mytisk Konge over Aborige-erne, Son af Saturnus o. Farfæder til R. Latinius; — hvorledes han af Circe, ifølge forfmaet Kærlighed, forvandles til Juglen pius, f. Ovid. Met. 14, 320 figd.; cf. Virg. Aen. 7, 189 figd., egf. Juvenal. 8, 131.

pie, adv. af pius: fromt el. gudfrygtigen; kærligen, (fæderligen, barmhertigen, — pie. unde. pius); samvittighedsfuldt el. retfæstent; — f. sancteque colimus naturam excellentem etc., vid. Cic. N. D. 1, 20; memoriam nostri pie ... servabit, id. d. Senect. 22; quæ defendam, a te pie fieri el. humane, id. Fam. 11, 27; cf. Ter. Ad. 3, 4, 13; men virum non ultra pie ... Daulias, (i. e. non pie el. impie ultra), Ovid. Her. 15, 153; — not.: piissime, Senec. Consol. ad Polyb. 34.

Pieria, ae, f., *Περία*; I) Landfab i Mæcedonien, Mela 2, 3, Plin. 4, 17, Liv. 39, 26; — B) df. Piericus, 3: pierist, pix, Plin. 14, 25; — II) fyrst Landfab imellem Cilicien og Phœnicien, med et Bierg af samme Navn, Plin. 5, 13. — Pieris, idis, o. Pierius, 3, f. und. figd. nr. B.

Pieros (-us), i, m., *Πιρός*: Konge i Emathien, tillagde sine Døtre de ni Museres Navne, Ovid. Met. 5, 310; efter andre vare en Mæcedonier, og fæder til de ni Muser, Cic. N. D. 3, 21; — B) df. I) Pieris, idis, f.: Datter af Pierus, en Muse, Hor. Od. 4, 3, 18, o. Ovid. Fast. 4, 222; — pl. Pierides, um: Muserne, Cic. l. c., Virg. Ecl. 8, 63; — 2) Pierius, 3: pierist, egf. thesalfist (af d. thesalfiste Bierg Pierus), egf. helligt Muserne, egf. poetist; — Pieria quereus, (fra d. thes. Bierg P.), Propert. 2, 10, 5, hvorom egf. ∞ jugum, Phædr.; men Lucida Pieria tendis in astra via, Ovid. Pont. 2, 9, 62; ∞ modi, Hor. A. P. 405; ∞ chori, Ovid.; ∞ tuba, Martial. 10, 64, (d. e. Døstebiget); men ∞ greg, id. 12, 11: Muserne og Digterne.

pietas, atis, f., [pius]; I) „egenl.“: pligtmæssigt Forhold; A) imod Gudsdommen, d. e. Fromhed el. from Dyrdelse; — est enim pietas: justitia adversus deos, Cic. N. D. 1, 41; cf. id. Fin. 3, 22; deos placatos pietas efficit el. sanctitas, id. Off. 2, 3; — egf. Guds-frygt, el. Frygt for at mishage Gudsne, vid. Ovid.

Fast. 6, 607; — B) imod de Mennefter, hvormed vi ved Slægtskab el. ved andre private el. offentlige For-
bæde ere forbundne, navn. egf. imod Færelselandet; df. Fromhed el. Kærlighed el. Umhed el. Hengivenhed; — pietas magna in parentibus el. propinquis, in patria maxima est, Cic. d. Rep. 6, 15; cf. id. Phil. 13, 20, egf. Caes. B. G. 7, 27, o. Nep. Ages. 4; men quid est pietas, nisi voluntas grata in parentes? Cic. Plane. 33; cf. id. R. Am. 13: vultu saepe læditur pietas (se. in parentes); men Liv. 4, 42: pietas tribunorum, (de-
res Hengivenhed for deres forrige Kællberre); est autem fidei pietatisque nostrae, declarare etc., (Trofast og Taknemmelighed paalægge os den Pligt), Cic. Phil. 14, 11; solennia pietatis, (den fidele fromme el. barm-
hertige Pligt), Tac. Agr. 7; — II) „overf.“: Retfærdighed, Billighed, Ret; — si qua est coelo pietas, Virg. Aen. 2, 536; — egf. Barmhertighed el. Naade; si quid pietas antiqua labores Respicit humanos, ibd. 5, 688; — egf. Overbærelse, Eftergivenhed; a vestra pietate impetrari, ut etc., Suet. Dom. 11; — not.: Pietas, som Guds-
inde, vid. Cic. Leg. 2, 8; cf. Liv. 40, 34, o. Plin. 7, 36, egf. Ovid. Met. 1, 149: Victa jacet Pietas, etc. — pietaticultrix, icis, f., [pietas]: som besitter sig
paa Fromhed el. Taknemmelighed, Petron. Sat. 55.

pigeo, gui, 2, v. n.: fortyrder, feler Fortyrdelse el. Ugræffelse derover; men som verb. pers. yderst fædend; — id esse factum hic non negat, Neque se pigere, Ter. Haut. prol. 18; cf. Propert. 4, 1, 76: verba pigenda, (som mishage); — II) oftest som verb. im-
pers.: piget, piguit (o. pigitum est); ordentl. c. acc. subj. o. gen. obj.; — fratri me quidem Pudet pigetque, Ter. Ad. 3, 3, 38, (hvortil Donat.: pudet, quod turpe est; piget, quod dolet); dum me civitatis morum piget taedetque, Sall. Jug. 4; — f. gen. „obj. findes egf. acc. comm., egf. i. inf., egf. acc. e. i. inf.; — Nimio id, quod pudet, facilius fertur, quam illud, quod piget, Plaut. Pseud. 1, 3, 47; incertum habeo, pudeat magis (se. me), an pigeat disserere etc., Sall. Jug. 95; nec pigitum (se. est) ... subire etc., Sil. 7, 173; piget me, parum pudere te etc., Plaut. Trin. 2, 3, 25; — egf. absol.: oratione multitudo inducitur ... ad p-
ndendum, ad pigendum, Cic. Brut. 50; — B) „overf.“ staar pigere egf.; a) f. poenitere: at fortyrde; saaf. Justin. 12, 6: pigere cum facti coepit; cf. Ter. Phorm. 3, 3, 21: Ne quid plus minusve faxit, quod nos post pigeat; men Pot pudere, quam pigere, praestat, Plaut. Trin. 2, 64; — b) f. pudere, at skamme sig; vid. Liv. 8, 2: pigebat fateri etc.

piger, gra, grum, [piget]; I) „egenl.“: som feler Ulyst dertil, ærgerlig el. fortrædelig el. nedig; — gens pigerrima ad militaria opera, Liv. 21, 25; piger scribendi ferre laborem, Hor. Sat. 1, 1, 12; — II) „overf.“: A) „alm.“: I) om Personer: dørst el. døven dertil, uvirtsom, langsom; — interdum piger, interdum timidus in re militari videbare, Cic. Fam. 7, 17; — „poet.“ egf. c. gen.; Militiae ... piger et malus, Hor. Ep. 2, 1, 124; — 2) om Ting: tung el. langsom i sin Bevæ-
gelse, egf. ubevæglig, ørl.; — mare pigrum et prope immotum, Tac. Germ. 15; ∞ palus, Ovid. Pont. 1, 10, 61; men ∞ annus, (der strider langsomt frem), Hor. Ep. 1, 1, 21; ligel. ∞ bellum, Ovid.; men ∞ campus, (ufrugtbar), Hor.; — pigriora remedia, (som virke langsommere), Colum.; — „poet.“ egf. c. gen.; Arar ... pigerrimus undae, Sil.; — b) „poet.“ egf. m. activ Bem.: som gior dørst el. langsom; — ∞ sopor, Catull. 63, 37; ∞ frigora, Tibull.; ∞ senectus, id.; — B) „bef.“: sorgende, mismødig, bedrøvet; — ∞ vultus, Martial. 2, 11; ∞ aliquem facere, id. 10, 101; — not.: superl., pigerrimus, f. pigerrimus, Tertull.

*pigmentarius, 3: som har med Farver el. med Salver at gjøre; — ∞ institor: en Salvetræmmer, Scrib. Lar.; — II) oftest subst., pigmentarius, i, m.,

Cic. Fam. 15, 17, v. Digest.; v. — pigmentatus, 3: farvet el. sminket el. salvet; — taliter pigmentatae (vos), Tertull.; ∞ crinis (meretricis), Prudent.; af — pigmentum, i, n., [pingo]; 1) "egenl.": farveslef el. farve; a) til Maleri; — aspersa temere pigmenta in tabula, Cic. Div. 1, 13; men emissit: pigmentis ulmeis pingere, vid. Plant. Epid. 5, 1, 20; — b) til Salve el. Sminke; cf. Salve el. Sminke; vid. Plin. 16, 84: ut pigmentis testudo perderet se; — B) ogf. efterel. v. "overf.": Irtsefast, hveraf der laves farve el. Sminke, Firmic.; — II) "fig.": farve el. Prydselse el. forsonnelse i foreretaget; — nihil illius lineamentis, nisi... pigmentorum florem et colorem defuisse, Cic. Brut. 87; cf. id. Att. 2, 1, v. id. d. Or. 2, 45.

*pigneratitius, (-tius), 3: hørende til et Pant; — ∞ fundus, (som sættes Pant, pantsat), Digest.; ∞ creditor, (som låner paa Pant), ibd.; — ∞ actio, (ogf. absol. pigneratitia): Process i Anledning af en Pant-sættelse, Digest.; ∞ iudicium, ibd.; — pignératio, onis, f.: Pant-sætning; — pignorationem recipere, (kunne pantsættes), Digest.; v. — pignérator, oris, m.: der lader sig give Pant, Cic. Ver. 3, 11; — [figd.].

*pignero, avi, atum, i, v. a.; 1) "egenl.": pantsætter, giver som Pant el. til Sifferhed; — ∞ unio-nem ad itineris impensas, Suet. Vitell. 7; cf. Liv. 29, 36; servus pignératus, Digest.; — II) "overf.": A) "alm.": pignératos habere animos, Liv. 24, 1, (være afhængig); — B) pignérare sibi aliquem beneficio, Appul., (gjøre nogen sig forbunden dermed); pignérari coenae alicuius, id., (love sig til Gæst hos nogen); v. — pignéror, atus sum, i, v. dep. a.: modtager som Pant, lader mig give som Pant; cf. "fig.": A) "alm.": bejnger mig, gjør til min Gændom; — Mars ipse ex acie fortissimum quemque pignérari solet, Cic. Phil. 14, 12; cf. id. d. Rep. 1, 4: ut plurimas et maximas nostri animi, ingenii, consilii partes ipsa sibi patria pignéraretur; fidem militum praemio pignératus, Suet. Claud. 10; — B) "bef.": at antage el. optage som vis; — quod das mihi, pignéror, omen, Ovid. Met. 7, 621, (i. e. accipio); — [pignus]. — pignóraticius, pignoro, etc., f. und. pignératicius, pignero, etc. — pignóriscápío, ogf. adfält pignoris capio, [pignus capio]: at tage Pant, Udpantning, Cato ap. Gell. 7, 10.

pignus, oris, (ogf. eris), n., [besf. m. pango, πίνω: befæster, betrygger]; 1) "egenl.": A) "alm.": Pant el. Udpant, Hypothek; — ager oppositust pignori Ob decem minas, (er pantsat derfor), Ter. Phorm. 4, 3, 56; domo agrisque pignori acceptis, Tac. Hist. 3, 65; — pignora capere, (udpante), om en Drægt: ved udpantning at tvinge (navnl. en Senator til at indfinde sig i Curiet), Liv. 3, 38; figel. pignoribus cogere, Cic. Phil. 1, 5; men id. d. Or. 3, 1: pignoribus ablatis coëcere, (derved at indfranke nogens Fritalethed); hvoern ogf. pignora cedere el. concidere, ibd.; — ogf. en Gidsel; pignora marium, Suet. Aug. 21; cf. Liv. 33, 22; — B) "bef.": ogf. a) hvoered nogen forbeholdt til noget, navnl. et Haandskrift, Liv. 37, 10; laante el. udlænte Penge, Caes. B. C. 1, 39; cf. Liv. 5, 42; — men "poet.": pignora fatalia, Ovid. Fast. 6, 445, i. e. Palladium, (hvoerpaa Rom's Frelse beroede); — b) hvorum man vedder; — Quovis... pignore contendere, Catull. 44, 4, (vedde hvad der skal være); cf. Virg. Ecl. 3, 31; figel. posito pignore, (veddende), Ovid. A. A. 1, 168; — c) Contract, hvoered der gives Hypothek; — pignus contrahere, (indgaae en sig Contract), Digest., finire, ibd.; — II) "fig.": A) "alm.": Veris el. sifferet Mærke derpaa, voluntatis, (paa nogens Besværlig), Cic. Coel. 32; praesenti pignore, (ved at give ham Haanden), Virg. Aen. 3, 611; men Ovid. A. A. 2, 378: Ardet, et in vultu pignora mentis habet; men id. Met. 6, 603: sacerorum pignora, (Kæftens Insignier el. Pynt); — B) "bef.": bede ogf. Bornene: pignora, som Udpant

paa den ægtefæbelige Skærlighed; vid. Propert. 4, 11, 73, v. Ovid. Trist. 3, 11, 16, ogf. id. ibd. 1, 3, 60: Respicens oculis pignora cara meis; cf. id. Met. 3, 134; figel. om andre Slægtskabs- el. Ylgtforhold; — habens... filiam, uxorem, etc., interque tot pignora veros amicos, Plin. Ep. 1, 12; pignora conjugum ac liberorum, Liv. 2, 1; figel. aspectu pignorum suorum (frangi, concitari), Tac. Agric. 38; cf. id. Germ. 7; — b) "poet. overf.": mutua rami Pignora, (indpøbt Gren), Pallad. d. Insit. 109.

pigre, adv. af piger: langsemt, dovent, Senec.; ∞ agere pecus, Colum.; compar., Plin. 10, 52, Lucan. 5, 435. — pigresco, ere, v. n., [piger]: at være dorst el. laddertil, e. inf., Enn. ap. Non.; cf. — pigresco, ere, v. n. inch.: blive langsommere; — mox Nilus pigrescit etc., (sagtes i Lebet), Plin. 18, 47. — *pigritia, ae, v. pigrities, ei, f.: Dørfhed, Træghed, Læthed; — pigritia definitum mortem consequentis laboris, Cic. Tusc. 4, 8; cf. id. Off. 1, 29; pigrities ad sequendum, Liv. 44, 42; ∞ militandi, id.; ingenua pigritia, (hæderlig Nødsighed), Martial. 12, 4; — men "overf.": pigritia stomachi, Senec., Mangel paa Fordøielse. — pigritor, atus sum, i, v. dep., intens. af pigror, o. m. f. Bem., Vulg. — *pigno, avi, i, v. n.: er dorst dertil, gider ifte; — Quod si pigraris, etc., Lucr. 1, 414, (f. pigraveris); melius est pigrasse, Attius ap. Non.; — 1. pigror, ari, v. dep. n. = frgb.; — tu, quaeo, quicquid novi scribere ne pigrere, Cic. Att. 14, 1; v. — 2. pigror, oris, m. = pigritia, Lucil. ap. Non.; — [piger].

1. pila, ae, f., [skal være f. pisula, af piso, pinso]: en Morter (til at støde i); — pilam, ubi triticum pin-sant etc., Cato; ∞ lignea, Colum.; cf. Ovid. Ib. 471; — II) "overf.": A) Pille, Pæl, Støtte; — ∞ lapidea, Nep. Alcib. 4; cf. Liv. 1, 26: eo loco, qui nunc pila Horatia appellatur; men pilas pontis in Tiberim (locare), id. 40, 51; pilas operibus subdere, Senec.; — Nulla taberna meos habet neque pila libellos, Hor. Sat. 1, 4, 71, (serbi neml. Boghandlerne havde deres Bøder ved Pillerne i Buegangene); cf. Catull. 37; — B) Sten-dæmning, sem nedskæntes i Havet, vid. Virg. Aen. 9, 711, Suet. Claud. 20, v. Vitruv. 5, 12.

2. pila, ae, f.; 1) "alm.": Bøld el. Spillebold, Ballon; — pila ludere, Cic., Hor., (spille Bøld); cf. Cic. d. Or. 3, 23; pilam excipere, (gribe), Senec., remittere, id.; cf. Martial. 14, 46; — som Drødsprog figes: claudus pilam, (om den Ulyndige el. Ubeskændige), Cic. Pis. 28; men Mea pila est: jeg har vundet, Plaut. Truc. 4, 1, 8; — Fortunae pila, (Kæftens Spillebold), Aur. Vict. epit. 18; pilam lusoriam invenit Pythus, Plin. 7, 57; — II) "overf.": Kugle, fuglerundt Legeme; — in pila terrae: paa Jordstøden, Varr. ap. Non.; cf. Enn. 1, 158; — pilae Nursinae, Martial. 13, 20, (i. e. rapa rotunda); ogf. om Jordklumper, som hænge ved oprene Rødder, Colum. 5, 9; — ∞ Mattiacae, (Sæbefugler fra Mattiacum i Hessen), id.; pila crystallina el. succina, (hvoerpaa Damerne soledede deres Hænder), vid. Propert. 2, 18, 60; ogf. om Brændglas, Plin. 36, 67, v. id. 37, 10; — ogf. Stemmefugle (til Demmerne), Propert. 4, 11, 20; — ogf. en udhoppet Gestalt, hvormed man hidsede Tyre paa Arena, vid. Martial. Spect. 19; men ibd. 9, om Ræsehornet: cui pila taurus erat; men id. 2, 43, om en fenderrevben Kæppe: Noluere dici quam pila prima suam, (et pila efter nøgle: et Straamenneste).

pilanus, i, m.: væbnet m. d. romerske Kæftespyd pilum; cf. = triarius, Ovid. Fast. 3, 129. — *pilāris, e, lusio: Bøldspillet, Stat.; v. — pilārius, i, m., (se. praestigator): som gjør allehaande Kunstter med Spillebolden, Quintil. 10, 7, 11; — [2. pila]. — pilatim, adv.; 1) [1. pila]: efter el. med Piller; — quae pilatim aguntur aedificia, Vitruv. 6, 11; — 2) [1. pilus]: compagnivis, i afdekte Døbe; — ∞ iter facere el. exercitum ducere, (opp. passim: adspædt

cf. enfelt), Asellio v. Saur. ap. Serv. ad Virg. Aen. 12, 121. — pilatrix, is, f. [3.pilo]: Høverste, palli, Titin. ap. Non. — 1. pilatus, 3, f. und. 1.pilo. — 2. pilatus, 3, [pilum]: forsynet med Rastefpydet pilum; — ∞ agmina, Virg. Aen. 12, 121; ∞ cohors, Martial. 10, 48. — 3. Pilatus, i, m.: romersk Mandens navn; Pontius Pilatus, Sedul.

pilatus, 3, [pileus]: som bærer en Hiltbætte, navn. som Symbol paa Frihed el. paa Befrielse af Trældom; — pileati ... volones epulati sunt, Liv. 21, 16, (disse havde neml. nyggen faaet deres Frihed); — df. vare alle Romere pileati paa Saturnusfesten, hvf. Roma pileata, Martial. 11, 6, o. turba pileata, Senec. Ep. 18; df. ogf. plebs pileata, (efter Nero's Død), vid. Suet. Ner. 57; ogf. udfriede Krigsfanger ere pileati, Liv. 33, 23; — ogf. som Symbol el. Tegn paa Bemygget el. Underkastelse; vid. Liv. 45, 44: regem pileatum, capite raso, obviam ire legis solitum; — endel. ere i Retsproget, pileati servi: for hvilke Sælgeren ikke er ansvarlig, vid. Gell. 7, 1; — II) som sædv. Dragt hos visse Høsteflag; — saal. Martial. 10, 72: Ad Parthos procul ite pileatos; ligel. ∞ Dacus, Paul. Nol.; cf. Aur. Viet. Caes. 13; — endel. mærkes som Eidendommeligbed: fratres pileati, (i. e. Castor et Pollux), Catull. 37, 2.

pilatum, i, n.: etflags tobiulet Vogn med hængende Sæder, hvorpaa de romerske Matroner forte til Dffringer og Skuespil; — pilentis et carpentis per urbem vehi matronis concessum est, vid. Fest. p. 245, (Müll.); cf. Liv. 5, 25, o. Virg. Aen. 8, 666; — efter Verr. Fl. ap. Macrob. Sat. 1, 6, fortes ogf. derpaa de hellige Høstfaber, tilbødde for Mangdens Dine lana coetili (med Hiltætte), quae pilos graece dicitur, unde his nomen. — pilæo, are, v. a., [pileus]: påsætter nogen en Hiltbætte, gæver nogen hans Frihed; df. pass. pileari: at faae sin Frihed, Ulpian. — pileolus, i, m., o. pileolum, i, n., dem. af pileus: liden Hat el. Hætte, Hor. Ep. 1, 13, 15; men arundinibus quasi pileolos induere, Colum. Arb. 25.

pilæus, i, m., o. pileum, i, n., [pilos, Hilt]: etflags Hiltbætte, der sluttet tæt om Hovedet (i Form af en halv Æggeskal); — pileum aufert ... capiti apte reponit, Liv. 1, 34; men pilea suta de lacernis, (Dø-hætte), Stat. cf. Martial. 14, 132; — h) ogf. at mærke som de Frigivnes Særtegn; — Ut ego hodie raso capite calvus capiam pileum, (maa erholde min Frihed), Plaut. Amph. 1, 1, 306; cf. Martial. 2, 68; servos ad pileum vocare, (love dem deres Frihed), Liv. 24, 32, o. Suet. Tib. 4; — ogf. bares pileus af de befriede Krigsfanger, Liv. 30, 45; — II) overf.: Frigivelse el. Befrielse fra Trældom; vid. Pers. 5, 82, o. Martial. 2, 68; — men komist: en Beskytter, Plaut. frgm. ap. Non.: pileum meum, mi sodalis, inc.; — B) Betæknng, navn. Sinden om Josteret, Lamprid. Diadum. 4. — pilicrepus, i, m., [pila, crepus]: en Voldsstykker, Senec. Ep. 56, Inscript.

1. pilo, (avi), atum, 1, v. a., [1.pila]: ligesom indrammer; df. trykker ind deri; — hastam pilans etc., Hostius ap. Serv. ad Virg. Aen. 12, 121; — II) df. part. pilatus, 3, som adj.; A) „egenl.“: tæt sammentrængt; — pilatum alterum (agmen), Varro ap. Serv. ad Virg. Aen. 12, 121; men liquidas pilatasque aetheris oras etc., Ennius ibd.; — B) „fig.“: — sententia praesto pectore pilata, (i. e. fixa), Hostius ap. Serv. ad Virg. l. c.; — not.: ∞ agmina (forsynede med pilum) etc., f. und. 1.pilatus.

2. pilo, are, v. n., [2.pilus]: atfaae Haar; — corpus meum nunc pilare primum coepit, Afran. ap. Non.; cf. Paul. ex Fest. p. 204, (Müll.). — 3. pilo, avi, atum, 1, v. a., [2.pilus]: rimel. ogf. tilføls befl. m. pilow; f. ogf. Fest. p. 205, Müll.; I) „egenl.“: afrager Haarene, gier staldet; vid. Martial. 6, 56, o.

id. 12, 32; — II) „overf.“ o. efteraugustift, ligesom d. classiske compilo: plyndrer, røver; — nec castra inimica pilantes, Ammian.; pilando villas et incendendo, id. 31, 5.

pilosus, 3, [2.pilus]: fuld af Haar, med Haar, haaret; — pilosae genae, Cic. Pis. 1; ∞ venter (ovis), Colum.; — compar.: pilosior urso, auct. Priap.; ogf. om Barterne; pilosiora folia, Plin. — pilula, ae, f., dem. af 2.pila: liden Kugle; — in robore pilulae nucibus non absimilis, etc., vid. Plin. 16, 10; — II) „bef.“ hos Ragerne: en Pille; — vetus axungia phthisia in pilulis sumpta sanat, id. 23, 37.

pilum, i, n., [ligesom 1.pila, at hense til piso, pinso, stæder el. knuser]; I) overf.: Stoder el. Morter; stoder; — ∞ fabarium, farrearium, Cato; pilis subigere arenatum, id.; spicam farris pisere pilo praeferrato, Plin. 18, 23; — II) „overf.“: Rastefpyd, som d. rom. Jodfolk fastede paa Jænten under det første Angreb; — pilis missis ... hostium phalangem perforerant, Caes. B. G. 1, 25; pilum, haud paulo, quam hasta, vehementius ictu missequo telum, Liv. 9, 19; — ogf. under Beleiringer fastedes pila muralia fra Murene paa Jænten; vid. Caes. B. G. 5, 40; — B) „alleg.“: pilum alicui injicere, (giere Angreb paa nogen), Plaut. Most. 3, 1, 43.

Pilumnus, i, m.: Ægtefæls-guden, Varro ap. Non.; f. ogf. und. Picumnus; — ogf. er han deus pinsendi frumenti, Serv. ad Virg. Aen. 9, 4; cf. Plin. 18, 3: Pilumnus, qui pilum pistrinis invenerat; — ogf. er Guden Pilumnus ved Danac Jæder til Daunus, fra hvem Turnus nedstammer; vid. Virg. Aen. 10, 76 o. 619, eftere.

1. pilus, i, m., [pilum], sædv. i Forbindelsen primus pilus: en Afdeling af Triarierne i den romerske Krigshær; — primum pilum ducere, (ansøre den første Centurie Triarier), Caes. B. G. 5, 35; ligel. primi pili (ogf. primipili) centurio, id. B. C. 1, 13; men Liv. 12, 31: quater primum pilum duxisse; ogf. in pl.: primum pilos duxisse, ibd. 32; — „poet.“ findes ogf. pilus f. primus pilus; saal. Martial. 1, 32; — B) ogf. den første Centurions Post el. Bærbæger; — ab octavis ordinibus ad primum pilum transducere, Caes. B. C. 3, 53; cf. Suet. Calig. 44; — II) „overf.“ o. fild. blev primi pili centurio forandret til primus pilus, (ogf. primipilus o. primipilus), vid. Liv. 7, 41; alfr. primus pilus: første Centurion, en Primipil; vid. Caes. B. G. 2, 25, o. Val. Max. 1, 6, 11.

2. pilus, i, m.; I) „egenl.“: det eneste Haar; men oftest in pl.; — capra pilos ministrat ad usum nauticum, Varro; cf. Hor. Ep. 2, 1, 45; men munitae palpebrae vallo pilorum, Cic. N. D. 2, 57; cf. Phaedr. 5, 6; — men collect.: in capite cunctorum animalium homini plurimus pilus, Plin. 11, 47; ligel. fricare equum contra pilum, Pelag.; — II) df. „overf.“ el. „alleg.“ m. Negation; — ne pilo quidem minus, (end ikke det allermindste), Cic. Qu. Fr. 2, 16; ligel. ne pilum quidem (sc. accepi), id. Att. 5, 20; ligel. non pili facere, (intet at bryde fig. derom), Catull. 10 o. 17; komist er Cic. R. Com. 7: ne ullum pilum boni viri habere dicatur.

Pimpla, ae, f.: en Landsby i Vicia i Macedonien med en Rilde af samme Navn; (henlægtes fild. til Vocetien o. Helicon, hvorefter Muserne oftere benævnes); — B) df. 1) Pimpleis, (Pipleis), idis, f.; a) (sc. terra): Egen om Pimpla, Auson.; — b) (sc. Musa), Martial. 11, 3; — Musae a terrestribus locis ... Pimpleidis, Pimpliades, etc., Varro; men Pimplei dulcis, (i. e. Musa), Hor. Od. 1, 26, 9; — 2) Pimpleus, (Pipl.), 3, (Muserne hellig el. helliget), mons, Catull., antrum, Martial.; — ogf. subst. Pimplea, ae, f., (sc. aqua): en Musafilde, Stat.; — 3) Pimplias, (paenult. anc.), adis, f., (sc. Musa), f. ovenf., Varro. — Pimplea, ae, f. und. fige.

pina, ae, f., f. und. pinna. — pinacotheca,

ae, v. -thece, es, f., *πινυκοθήκη*: Billede-galleri, Vitruv. 6, 5; non ut videant pinacothecas, sed oporothecas, Varro; cf. Plin. 35, 2 v. 40. — Pinarius, a: remest Slægts: v. Personnavn; — o gens, Aur. Vict., domus, (i. e. familia), Virg. Aen. 8, 270; — efter Liv. 1, 7, indbydes de tvende Slægter, Pinarii o. Potitii, af Hercules til hans Døttersneske, som de der- efter forestaae; cf. Serv. ad Virg. l. c., v. Liv. 9, 29.

*pinastellus, i, m., v. pinastellum, i, n.: en anden Benævnelse paa Planten peucedanus, Appul.; v. — pinaster, stri, m.: = pinus silvestris el. det vilde Fyrretræ, vid. Plin. 16, 17; — [pinus]. — pinax, æis, f., *πίναξ*: en Tavle; df. „overf.“: Maleri paa en Tavle; — df. atter som Begrebet: Pinax Cebetis: Navnet paa et til os kommet Brist af den thebanse Philosoph Cebes. — pincerna, ae, m., [af *pinus*, i. e. bibo, v. *περίω* el. *περίωρεν*, i. e. misceo]: som blander Vinen, d. e. Mundstent, Ascon. ad Cic. Verr. 1, 26, Lamprid.

Pindareus, 3, etc., f. udb. flgd. — Pindarus, i, m., *Πινδαρος*: ltrift Digter i Theben i Boeotien, samtidg m. Hesiodus og med Perserkrigen, strev Oder el. Hymner til Gættvinderne i de græske Kamp- lege; — (Pindarus) novem lyricorum longe princeps spiritus magnificencia ... velut quodam eloquentiae fluvio etc., Quintil. 10, 1, 61; cf. Hor. Od. 1, 2, in, v. Cic. Fin. 2, 34; — B) df. 1) Pindarius, 3: pin- darius, camoenae, Hor. Od. 4, 9, 6; cf. id. Ep. 1, 3, 10; men Propert. 3, 15, 40: Qualis Pindarico spiritus ore sonat; ∞ lyra, Ovid. Pont. 4, 16, 28; — 2) Pindareus, 3: pintarius, chelys, Capella.

Pindenissum, i, n.: befaftet By (oppidum mun- titissimum) i Cilicien, hvis Indtagelse af Cicero be- skreves Cic. Att. 5, 20; cf. id. Fam. 15, 4; — B) df. Pindenissae, arum, m.: Indvaanerne af Byen P., id. Att. 5, 20. — Pindus, (-os), i, m., *Πίνδος*: høit Bierg i Thessalien, paa Grændsen af Epirus og Macedonien, berømt som Musernes Tæde, (hod. Mezzara); vid. Mela 2, 3, v. Plin. 4, 15; f. ogs. Virg. Ecl. 10, 11, Ovid. Met. 7, 225, v. Hor. Od. 1, 12, 6.

pineæ, ae, f., f. udb. pineus. — *pinetum, i, n.: Fyrrestov; — cineta pinetis ... juga, Ovid. Fast. 2, 275; cf. Plin. 27, 43; v. — pineus, 3: af el. med Fyrretræer, silva, Virg.; men ∞ moles, Propert., compages, Martial., „poet.“ f. navis; men ∞ claustra, Virg. Aen. 2, 258, (Deres paa hin berygtede Træst); pinea corona virores apud Isthmum coronantur, Plin. 15, 9; cf. ∞ velamina, (som Guden Pans Befransning), Lucr. 4, 591; ∞ ardor, (3de af Fyrretræende), Virg. Aen. 11, 786; men id. ibd. 320: celsi plaga pinea montis, (Sted el. Høide, hvor Fyrren groer); men ∞ nux, Plin. 15, 9, ogs. absol., pinea (se. nux), Colum.: Piniekrone el. den friskeste Frugt af den tamme Fyr; — not.: subst. pinea, ae, f., f. ovenf.

pingo, xxi, etum, 3, v. a., [rimel. at sammens. m. fingo]; 1) „egentl.“; A) „alm.“: maler el. afmaler (med Farver); — ∞ simulacrum Helenae, Cic., speciem hominis, id.; pingi ab Apelle, fingi a Lysippo, (om M. d. St.), Cic. Fam. 5, 12; cf. Hor. Ep. 2, 1, 240; tabula picta, (Maleri), Cic. Brut. 75; men id. Fin. 5, 27, „alleg.“: qui nunquam philosophum pic- tum, ut dicitur (efter Detsproget), viderunt, (som intet Begreb, ingen Anelse have derem); — ogs. attegner el. aftej- ser; — in mensa pingere castra mero, Tibull. 1, 10, 36; cf. Ovid. A. 2, 132; df. exemplaria picta, (Aftegninger el. Aftrids), Vitruv.; — ogs. overmaler el. overtrækker med en Farve; Sanguineis frontem moris et tempora pingit, (med rød Mørkerøst), Virg. Ecl. 6, 22; men ∞ palloribus omnia, Lucr. 4, 337; — B) „bef.“; a) udsmykker med Farver, giver (noget) Afveksling og Mangfoldighed i Ud- seende; — anni Tempora pingebant viridantes floribus her- bas, Lucr. 5, 1395; cf. Virg. Ecl. 2, 50; men Stellis ... pin-

gitur Aether, Senec. Med. 310; Armorum et radiis picta tremebat aqua, Propert. 4, 6, 26; — ogs. „alm.“: udsmykker el. pynter el. decorerer, bibliothecam constructione et sillybis, Cic. Att. 4, 5; — b) pingere m. v. ud. acu: at udpege el. brodere, Ovid. Met. 6, 23; stragulum textile magnificis operibus pictum, Cic. Tusc. 5, 21; picti reges, (isortie broderede Klæder), Martial.; picti tori, (med udhyede el. virkede Tæppener), Ovid.; picta toga, (som Triumfator har tilligem. tunica palmata), Lamprid.; — II) „fig.“: smykker el. pryder, navn. om Taler el. Foredraget el. om Gienstanden derfor; — in verbis pingendis, Cic. Brut. 37; locum varie oratio- nibus pingere etc., id. Att. 1, 4; hys. „alleg.“ ibd. 2, 21: (Pompejum) omnibus a me pictum el. politum artis coloribus etc., (i. e. ornatissime laudatum); cf. id. Qu. Fr. 2, 15; — III) partic. pictus, 3: ogs. som adj.; faal. ∞ volucres, Virg., pantherae, Ovid., (spragtede); men picta arma, (indlagte med Guld og Sølv), Virg. Aen. 8, 588; cf. id. 7, 796: et picti senta Labii, (hvor acc. graec.); men Propert. 4, 6, 50: Tigna cava et pictos experire metus, (afene maledte Stræffe- billeder); — B) ogs. „fig.“: pictum genus orationis, Cic. Orat. 27; — ogs. in compar., Lysia nihil potest esse pictius, id. Brut. 85.

pinguedo, inis, f., [pinguis]: Fedtighed el. Fedt, Plin. 12, 35; ad sapae pinguedinem resolvit, Pallad. — pingue, facio, feci, factum, 3, v. a., pass. pin- guescio, factus sum, [pinguis]: at fedde; — (hypear) pinguefacit pecora, Plin. 16, 93; pinguefactus, 3, Tertull. — *pinguesco, ere, v. n. inch.: at blive fed; — armentum medica (herba) pinguescit, Colum.; ∞ arva vineasque satu lupini, Plin. 18, 36; cf. Virg. Ge. 1, 492; — II) „overf.“; A) at blive olie- agtig; om Rodder, som ligge, Plin. 19, 30; om Vin, id. 14, 6; — B) achates politura pinguescit, (saar en fedtagtig Glands), id. 37, 65; — not.: at blive aspi- rerer i Udtalen; ut pinguescant (dictiones), digamma apponunt, ut pro Elena ... Velenae, Grammat.; — pinguiarius, i, m.: som holder af det Fedde; — Carnarius sum, pinguiarius non sum, Martial. 11, 100; v. — pinguiulus, 3, demin.: noget fed; — ∞ plantae pedum, Fronto; — [af flgd.].

pinguis, e, *πίων*; 1) „egentl.“: fed, tyk, vel ved Magt; — pingues Thebani el. valentes, Cic.; cf. Hor. Ep. 1, 1, 15; pinguem facere gallinam, (fedde), Co- lum.; — compar., ∞ agnus, Plaut.; superl., ∞ hae- dulus, Juvenal.; — b) df. neutre. pingue: Fedtet el. det Fedde; quoddam in oculis pingue, Plin.; denso distendere pingui (taurum, stærkt at fedde), Virg. Ge. 3, 124; taurorum pinguia, Plin.; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) om Jorden og dens Frembringelser: fed el. rigelig i sit Slægs; — ∞ ager, (frugtbar), Colum., (opp. macer); liget. ∞ solum, id., Virg.; men „poet.“: sanguine pinguior Campus, Hor. Od. 2, 1, 29, (ligesom godet dermed); ∞ olivum, Ovid.; cf. Hor. Epod. 2, 55; ∞ ficus, (kiedfuld el. fastig), Varro; men ∞ flamma, Ovid.; ∞ fumus, Lucan., vapor, Senec., (tyk el. fed af Slægelse); liget. ∞ arae, Virg., (af Døttersneske Fedt og Bled); men ∞ mensae, Catull., (rigt el. overflodigt Bord); ∞ coma, Martial., (salvet el. balsameret); f. ogs. nedent.; ∞ merum, Hor., vinum, Cels., (olieagtig); cf. Tibull. 1, 1, 10: pleno pinguia musta lacu; — 2) „bef.“; a) ligesom pass.: besmurt el. oversmurt; — ∞ crura luto, Ju- venal.; men pinguis virga, Martial. 9, 55, (i. e. visco illita, Umstangen); — men omvendt ligesom act.: som gior fed, gøden; pingui flumine Nilus, Virg. Aen. 9, 31; — b) tyk el. stærk i sit Slægs, folium, Plin., coma, Suet. Ner. 20, toga, id. Aug. 82; ∞ (color) Plin. 37, 37, (ligesom mørket el. fuld el. mørk); pingue et concretum coelum, opp. tenue purumque, Cic. Div. 1, 57; — c) om Smagen; — sapor pinguis: mild,

(ikke piquant), Plin. 15, 32; — d) verba pinguiora, (som udtalede tyffere og tyffligere), Quintil. 12, 10, 35; — B) „ment.“; 1) „alm.“: tyf el. flev el. plump i sit Slaags; — Pinguē sed ingenuum mansit etc., Ovid. Met. 11, 148; pinguē quiddam sonantes (poëtae), Cic. Arch. 10; cf. Hor. Ep. 2, 1, 267; men agamus pingui Minerva, (i. e. non subtiliter: ganske enfeldtigen), Cic. Lael. 5; — ogf. kan bideses Quintil. 1, 5, 14: ille pexus pinguisque doctor etc.; — 2) „bef.“: rigelig i sit Slaags; navnlf. om Hvide: mild el. qvægent, otium, Plin. Ep. 5, 6; ∞ secessus, ibd. 1, 3; ligef. ∞ somni, Ovid. Am. 1, 13, 7; cf. id. Rem. 206; men id. Am. 2, 19, 25: pinguis amor nimiumque patens, (hvoreb man har det altfor let el. roligt).

pinguiter, adv. af pinguis: fedt, af en fed Bestaaffenhed; — ∞ densum solum, Colum.; men ∞ lentus color, (fuld og mæt), Plin. 12, 55; — II) „fig.“ v. in compar., ∞ succurrere, (med mere Efterryst), Digest.; men pinguis aliquid accipere, (tage Tingens mindre strængt el. uagtigtgen), ibd. — *pinguitia, æ, f., Arnob., v. pinguitis, ei, f., Appul.: = flgd.; — pinguitudo, inis, f.: fedhed el. fedme; — ∞ carnis, Varro; ogf. fedtagtig Bestaaffenhed: ∞ olei, Colum., palmitis, Pallad.; — II) „fig.“: Tyffhed el. Plumpehed i Udtalen; — quarundam (litterarum) vel exilitate vel pinguitudine nimia laborare, Quintil. 1, 11, 1; — pinguis cūlus, 3, dem.: noget fedt; — ∞ corpora (coturnicium), Solin. 11; — [pinguis].

pinifer, a, um, [pinus, fero]: fyrbærende el. fyvægroet, caput (Atlantis), Virg. Aen. 4, 249, Maenalis, id. Ecl. 10, 14. — piniger, a, um, [pinus, gero]: = flgd., Ovid. Fast. 3, 84; ∞ Simois, (hvoreb der vore Gytretræer), Stat. — I. pinna, æ, f., Biform af penna: Fiebert; navnlf. ere pinnae: de stærkere Fiedre el. Langsfiedrene; — galli ∞ frequentius pinnis, Varro; plumam pinnasque emundare, (om Jægle), Colum.; cf. Suet. Claud. 33; — bb) df. „poet.“; a) pinnae f. Binger; vid. Enn. ap. Cic. Off. 3, 29: O Fides alma, apia pinnis, (bevinget); cf. Cic. (poët.) Div. 1, 47; — b) pinna v. pinnae f. Flyven el. Flugt; — navnlf. med Hensyn paa det deraf tagne Varsel, f. und. penna nr. II, A, b; — II) „overf.“: hvad der viser sig som Fiedrer el. Binge; df. A) Hættefinne el. Svømmefinne; hvf. em Selbundene: pinnis ... humi quoque vice pedum serpunt, etc., Plin. 9, 15; — B) Murspis el. Murtæne, vid. Caes. B. G. 5, 39, v. Virg. Aen. 7, 159; — C) Afstærne paa Vandhælet, Vitruv.; ligef. de saakatte Dæfter paa Vandergælet, id. — 2. pinna, (pinna), æ, f., pinna el. pinna in Muslingar, germ. Stedmuschel; vid. Cic. N. D. 2, 48, id. Fin. 3, 19, v. Plin. 9, 66.

*pinnaculum, i, n.: Spids el. Gavf paa en Bygning, Tertull.; v. — pinnatus, 3: befiedret el. bevinget, Cupido, Cic. N. D. 3, 23; cf. id. Tuscl. 2, 10, (e poëta); — II) „overf.“: abies folio pinnato densa, (hvis Blade ligge paa hinanden, ligesom Fiedrene i en Jæglevinge), Plin. 16, 19; cf. ibd. 24: (arbor) pinnata folio; — [1. pinna]. — pinnicillum, i, n., f. und. penicillum. — pinniger, a, um, [1. pinna, gero]: førende Binger, bevinget, Amor, Lucr.; men pinnigero ... in corpore, (i. e. in avibus), Attius ap. Cic. Fam. 7, 33; — II) (in) pisce ... pinnigero, (med Svømmefinner), Ovid. Met. 13, 963. — pinnirapus, 3, [1. pinna, rapio]: (Gladiator), der griber efter Spidsen (pinna) paa Modstanderens Hielm, Juvenal. 3, 158.

pinnophylax, æis, m., πιννοφύλαξ, Plin. 9, 66: = flgd. — pinnoteres, æ, m., πιννοτέρης: Pinnavogteren, en siden Krebsart, vid. Plin. 9, 66, v. Cic. Fin. 3, 19. — pinnotheras, æ, m., πιννοθήρας: = flgd., Plin. 9, 51. — pinnulla, æ, f., dem.: af 1. pinna: siden Fiedrer, Colum.; men pinnulae

(el. smaa Binger) in petaso tillægges Mercurius, Plaut. Amph. prol. 143; — II) „overf.“: Svømmefinne; — quosdam (piscas) exire ad pabula pinnulis gradientes, crebro caudae motu, etc., Plin. 9, 83.

pinsatio, onis, f.: Stampen, Støden, Knusen; — ∞ rudis fastibus ligneis, Vitruv.; af — pinsio, pinsi v. pinsii, pinsum v. pinstitut, ogf. pistum, 3, v. a., [2. piso, πίσιω, πίω, i. e. premo]; 1) „alm.“: stæder, flamper, knuser; — sicut quum pinserunt, Varro; neque molis molui, neque pilis pinsui, Pompon. ap. Diomed.; — panicum pinsitum, Colum.; rudus pinsum, Vitruv.; — ogf. stæder el. flaaer derimod; cubitis pinsabant humum, (førdel. f. pinsabant), Enn. ap. Varr.; men ∞ flagro, (i. e. verberare), Plaut.; — comist er Pers. 1, 58: O Jone, a tergo quem nulla ciconia pinsit; — not.: pinsabant, f. pinsabant, f. ovenf. — pinsus v. pinsitus, 3, partic. af pinsio.

pinus, us v. i, f., πίνος; I) „egenf.“: Gyrrer el. Gytretræet, (pinus silvestris L.); — Fraxinus in silvis pulcherrima, pinus in hortis, Virg. Ecl. 7, 65; cf. id. Aen. 11, 136, ogf. Plin. 16, 33 v. 40; — ogf. den tamme Art deraf, (pinus pinea L.), hvis Frugt, nuce pineae, (Piniæerner el. Piniæobder), Plin. 1. c. 15 v. 16; cf. Ovid. A. A. 2, 421; — „bef.“ er ogf. pinus Gudinden Cybele hellig, fordi hendes Indtægting Atis: Exiit hac hominem, (blev forvandet i dertil), Ovid. Met. 10, 105; cf. Phaedr. 3, 17; men ogf. er den yndet af Diana, vid. Hor. Od. 3, 22, 5; men Arcadio pinus amica deo, Propert. 1, 18, 20, fordi efter Tæblen Nymphen Hæns el. Pinus engang var Guden Pans Elskede; — II) „poet. overf.“: hvad der er gjort af Gyrrer, navnlf. f. navis; — mediis tua pinus in undis Navigat, („alleg.“), Ovid. A. A. 2, 9; cf. Hor. Epod. 16, 59, v. Virg. Aen. 10, 206; ligef. en flare, (remus), Lucan.; ligef. el. Sydd, Stat.; ogf. en flækk, Virg. Aen. 9, 72; — navnlf. ogf. en Krans af Træer pinus; en saadan bæres af Guden Pan, Ovid. Met. 11, 638, (f. ogf. ovenf.), ogf. af Jænnus, id. Her. 5, 137; efter Plin. 15, 9, var ogf. Seierskransen i de isthmiske Lege af dette Træ.

pio, avi, atum, 1, v. a., [pius]; I) „alm.“: fæner el. forfæner med et Offer; ogf. formidler el. tilfødesgjæller; — Tellurem porco, Silvanum lacte piabant, Hor. Ep. 2, 1, 113; ∞ busta, Ovid., ossa, Virg., (i. e. placare manes); men Crassos cladesque piat, Propert. 3, 3, 9; — II) „bef.“; A) paa en religiøs Maade at ære; — Ubi piem Pietatem, si etc.? Plaut. Asin. 3, 1, 3; in magicis sacra piare focis, Propert. 1, 1, 20, (i. e. sacra magica pie facere); cf. id. 3, 8, 19: ubi ture piaveris aras; — B) at reise paa en religiøs Maade el. ved en Religionshandling; — Jube, te piari da mea pecunia, Plaut. Men. 2, 17; cf. Pseud. Cic. Dom. 51: si quid tibi piandum fuisset; — C) at forføne el. erstatte ved Bød el. Offer, at afvende; — ∞ damna, (erstatte), Ovid. A. A. 3, 160; ∞ fulmen, (offre for at afvende Lynets Varsler), id. Fast. 3, 291 v. 311; cf. id. Her. 19, 191; men Plin. 2, 23: cometes, terrificum sidus, ac non leviter piatum, etc., (hvis Varsler ikke opfyldes uden svære Ulykker); men Virg. Aen. 2, 181: nefas quae triste piaret (effigies: som stude afvende Straffen derved); men ibd. 110: culpam hanc miserrorum morte piabunt, (de ville lade dem bøde med Livet derved); cf. Sil. 17, 565: ∞ delicta.

pipatus, us, m., [pipo]: Piben el. Skriger, pul-lorum, Varro; f. ogf. und. pipulus. — piper, eris, n., πῆπερι; I) „egenf.“: Pæber, Hor. Ep. 2, 1, 270, vid. Plin. 12, 110 v. 15; ∞ candidum, nigrum etc., ibd., rugosum, Pers.; men ∞ sacrum, id. 6, 21, (hvortil Gniener tager, som til en Helligdom); — II) „fig.“ v. lignelfesvis: Skarphed i Tælen, Hieronym.; df. comist: piper, non homo, Petron. 44; df. — piperatus, 3: pæbert, tilsat med Pæber, acetum, Colum., vinum, Plin.; — b) subst. piperatum, i,

n.: etflagt Met med Heber el. Hebersaus, Cels.: — 11) *fid.* „overf.“: piperata faecundia, (Evidende el. bitter Talc), Sidon. — *pipēritis*, idis, f., *πεπερίτις*: Heberurt rimel. indiansk Heber, Plin. 20, 66.

pipilo, are, v. n.: at pibe el. qvidde; — Ad solam dominam usque pipilabat (passer), Catull. 3, 10; af — 1. *pipilo*, are, l, v. n., ligesom fagd.: at pibe, at græde; — infantes pipiantes, Tertull. — 2. *pipilo*, ire, v. n.: at pibe; — si pipiant (pulli in ovis), Colum.; *df.* — 3. *pipilo*, onis, m.: pibende mug Jugl. navn. Ducunge, Lamprid. — *pipizo*, onis, m., (best. m. frgd.): ung Trane, Hieronym. — *Pipileis*, (Pimpl.), idis, f., *und.* Pimpla. — *pipio*, are, v. n., (ligesom *pipio*, af Naturhistor. *pip*): at pibe; — gallina pipat, Varro ap. Non.; accipiter pipat, auct. eam. d. Philom. 21; *df.* — *pipulum*, i, n., o. *pipulus*, i, m.: Piben, navn. spæde Vorn, Fronto; — 11) „overf.“: Strigen, Larmen, Udskæden; — te jam, nisi etc., *pipulo* hic differam ante aedes, Plaut. Aut. 3, 2, 31; *df.* f. convicium, (declinatum a pipatu pullorum), Varro; *pipulo* poscere, Mattius ap. Gell. 20, 9.

piracium, i, n., [pirum]: Pæremost, Hieronym. — *Piraceus*, (trisyll.), ei o. eos, m., *egf.* *Piraeus*, i, m., o. *Piraeum*, i, n., *Πιραιεύς*: Havnen Piræus ved Athenen, (hvormed den var forbunden ved en lang Mur; — Heri ... coimius in Piraeo, Ter. Eun. 3, 4, in.; hvortil f. Cic. Att. 7, 3; *cf.* id. Brut. 13: e Piraeo etc., *egf.* id. Off. 3, 11; men Catull. 61, 74: curvis elitoribus Piraei; *egf.* in pl.: Piraeaque tuta recessu, Ovid. Fast. 4, 563; — B) *df.* *Piraeus*, 3: *piraxi*; — Piraeaque litora tangit, Ovid. Met. 6, 416.

pirata, ae, m., *πειρατής*: Sørøver; — pirata ... communis hostis omnium, Cic. Off. 3, 29; *cf.* id. R. Am. 50; *df.* — *piraticus*, 3, *πειρατικός*: hørende til en Sørøver, navs, Liv., myopar, Cic., bellum, id.; — *egf.* subst. piratica, ae: Sørøveri; piraticam exercere, Justin.; *cf.* Quintil. 8, 3, 31.

Piræne, es, f., *Πιραιήνη*: Rilde paa Corinthens Berg el. paa Herac Corinth, var opstaaen under Pegafus's Hovslag og derefter Muserne hellig; — vid. Plin. 4, 5, o. Plaut. Aut. 3, 6, 23, *egf.* Stat. Silv. 1, 4; Heliconidasque pallidamque Pirenem etc., Pers. prol. 1; — B) *df.* *Pirænis*, idis, f., *Πιραιηνίς*: pirenisk el. corinthisk, Ephre, Ovid. Met. 7, 391; *cf.* id. Pont. 1, 3, 75: Pirenida cessit ad undam.

Pirithous, i, m., *Πιριθόος*: Son af Trion, var Konge over Lapitherne og Stalbroder af Theseus, med hvem han, efter sin Gemalindes Hippodamias's Død, drog ned til Underverdenen, for at bortføre Pluto's Gemalinde Proserpina: Pirithous vendte ikke tilbage fra dette Tog; hvormed Theseus blev udfriet af Hercules; — vid. Hor. Od. 3, 4, 80, o. ibd. 4, 7, 28, *egf.* Ovid. Pont. 2, 6, 26, o. ibd. 2, 3, 43; — men Lapithernes bløddige Kamp med Centaurerne ved Pirithous's Bryllup f. Ovid. Met. 12, 210 fgd.

pirum, i, n.: Pæren el. Pæretæts Trugt; vid. Plin. 15, 16 o. 17; insitiva decerpens pira, Hor. Epod. 2, 19; *cf.* Virg. Ge. 2, 88; af — *pirus*, i, f.: Pæretæret; vid. Plin. 16, 38 o. 46; Insere nunc ... pirus, (indpød dem), Virg. Ecl. 1, 74. — *Pirustae*, arum, m.: Rost i Jylland, Caes. B. G. 5, 1, o. Liv. 45, 26.

1. *pisa*, ae, *fid.* Biform af *pisum*, Pallad. — 2. *Pisa*, ae, *fid.* Pisae, arum, f., *Pisae*: By i Elis, ved Floden Alpheus, hvormed de olympiske Lege holdtes; f. *und.* Olympia; — Aut Alphae rotis praelabi flumina Pisae, Virg. Ge. 3, 180; men Pisae Onomai etc., Mela 2, 3; — B) *df.* *Pisaeus*, 3: *pisaxi*, Arethusa, Ovid. Met. 5, 409, (fordi denne Rilde paa Sicilien antoges at have sit Udspring i Elis); men id. Trist. 2, 385, *absol.*, Quid? non Tantalides (i.e. Pelops) ... Pisaeam (i.e. Hippodamiam) Phrygiis vexit eburnus equis? men id. Am.

3, 2, 15: Pisaea hasta, (i.e. Onomai); men ∞ ramus olivae, Juvenal. 13, 99, *egf.* ∞ praemia, Stat., (Prisen i de olympiske Kamplege); men ∞ annus, (i hvilket disse Lege holdtes), Stat.; — Pisaei, orum: Jædværnerne af Byen P., Plin. 4, 7. — *Pisae*, arum, f.: By i Etrurien, (hod. Pisa); — Alpheae ab origine Pisae, Urbs Etrusca solo, Virg. Aen. 10, 179, (neml. som Celeni fra Pisa i Elis); *cf.* Plin. 3, 8; — B) *df.* *Pisānus*, 3, ager, Liv. 39, 2; — *Pisani*, orum, m.: Jædværnerne af Byen Pisa, id. 40, 43. — *Pisaeus*, 3, f. *und.* 2. *Pisa*. — *Pisānus*, 3, f. *und.* Pisae.

pisatio, onis, f., [piso]: Stampen el. Sammenstøden, terrae, Senec. Ep. 86, (al. pissatio), *inc.* — *Pisaurum*, i, n.: By i Umbrien, (hod. Pesaro), Mela 2, 4, Caes. B. C. 1, 11, o. A.; — B) *df.* *Pisaurensis*, e: af el. fra Pisaurum, (vir), Cic. Brut. 78.

piscarius, 3, [piscis]: hørende til Fisk el. til Fiskeri; — ∞ hamulus, Plaut.; ∞ forum, (Fiskeritørst), id.; men *absol.*, *piscarius*, i, m.: en Fisker, o. piscaria, ae, f.: Fiskeri, Varro. — **piscatio*, onis, f.: Fiskeri; — ∞ thynnarium exercere, Digest.; o. — *piscator*, oris, m.: en Fisker, Cic. Off. 3, 14, Ter. Eun. 2, 2, 26, o. A.; — [piscor]. — *piscatōrius*, 3, [piscator]: hørende til en Fisker el. til hans Sysfel, navs, (Fiskerbaad), Caes., casa, (Fiskerbytte), Petron., forum, Liv., arundo, Plin. — *piscatrix*, icis, fem. af piscator; — (rana marina), quae piscatrix vocatur, Plin. 9, 67. — **piscatūra*, ae, f.: Fiskeri, Tertull.; o. — *piscatus*, us, m.: Fiskeri el. Fiskefangst; — quos venatus, aucupia, piscatusque alebant, Plin. 8, 17; — 11) *df.* „overf.“: Fisk el. Fiskefiske; — *piscatum* sibi parare, Plaut.; piscatu, aucupio, venatione, etc., vid. Cic. Fin. 2, 8; — not.: gen. piscati, f. piscatus, Pompon. ap. Non.; — [piscor].

pisciculus, i, m., dem. af *piscis*: liden Fisk, Varro; ∞ minuti, Terent., parvi, Cic. — **piscina*, ae, f., [piscis], se. aqua: Fiskebad (el. Sytiefad); vid. Varro R. R. 3, 17; men barbatulos mullos exceptans de piscina, Cic. Parad. 5, 2; — 11) *df.* „overf.“: enhver Vandfæmning el. Dam, navn. til Badning og Svømming, Plin. Ep.; ∞ calidae, vivatae, Suet. Ner. 27; *egf.* Vandsted til Hjerden, Colum.; *egf.* Fugledam el. Andedam, Varro; — bb) „bef.“ *egf.* a) ∞ liguea, Plin. 34, 32, (stort Vandfar, Vandbeholdning, *ofv.*); — b) en Eluse, Plin. 3, 9; *df.* — *piscinālis*, e: hørende til en piscina; — ∞ cellae, Vædetamre, Pallad.; — *piscinarius*, i, m.: som holder fiskebare Fiskeamne el. som traaser i fiskebar Fisk; — *df.* aln.: Traaser, Vælsfisting; — mihi ut vero indeam piscinarii nostri, etc., vid. Cic. Att. 1, 20; *cf.* ibd. 19; o. — *piscinensis*, e: = piscinalis; — ∞ res, Lucil. ap. Fest.

piscis, is, m.: Fisk; — extracta mensa conchyliis aut piscibus, Cic. Pis. 27; ∞ muti, Hor.; etsi pisces, ut ajunt, ova quum genuerunt, relinquunt, Cic. N. D. 2, 51; — in quin. *egf.* collect.; pisce vesci, Plin.; pisce viventes, id.; — *piscis* femina, Humfisten, Ovid. A. A. 2, 482; — 11) „overf.“ som Stjernebillede; A) *Piscis* el. Fiske, Ovid. Met. 10, 78; *egf.* pisces gemelli o. gemini, id. Fast.; *Piscis* aquilonius, austrinus, (sem vender mod Nord, mod Syd), Colum.; — B) *Piscis* major, Avien. Arat. 806, paa den sydlige Himmel; *egf.* *Piscis* aquosus, Virg. Ge. 4, 231; — not.: non te peto, piscem peto, f. *und.* retarius.

**piscor*, atus sum, v. dep. 1. n.: fisker, fanger Fisk, Cic. Off. 3, 11; ∞ retia urato, Suet. Ner. 30; men ∞ hamo aureo, vid. id. Aug. 25; — men som Ordbrug: ∞ in aëre, (anstrænge sig uden Hjælp), Plaut. Asin. 1, 1, 86, (opp. venari in medio mari); — *piscosus*, 3: fiskerig, amnis, Ovid., scopuli, Virg. Aen. 4, 255; o. — *pisculentus*, 3: = frgd., loca, Plaut.; — superl., Solin.; *egf.* *absol.*: pisculentum, (se. medicamentum); et af Fiske taget Lægemiddel, Appul.; — [piscis].

Pisidae, (paenult. o. antep. anceps), arum, m., *Πισίδια*: *Ψιδίαι*erne, *Ψοί* i *Ψιδίαι*erne, ved *Taurus*, *Nabe* af *Ψβργίαι*erne, *Mela* 1, 2, *Cic. Leg.* 2, 13, oftere, *Liv.* 35, 13; — ogf. in sing., *Avien. Arat.*; — B) *df.* 1) *Pisidia*, ae, f., *Πισidia*: *Ψιδίαι*erne *Ψιδίαι*erne *Ψιδίαι*erne Land, *Liv.* 37, 51; — 2) *Pisidicus*, 3: *ψιδίστι*, iris, *Plin.* 21, 19. — *pisinnus*, i, m., [best. m. pusillus, pusio]: *Ψισί*ing, *Dreng* el. *Sontille*; — *Crudum manduces Priamum Priamique pisinnos*, *Labeo ap. Schol. Pers.* 1, 4; cf. *Martial.* 11, 72. — *Pisistratus*, i, m., *Πισιστράτος*: *Encherister* (tyrannus) over *Athenen*, samtids med *Serv. Tull.* i *Rom*, *vid. Gell.* 6, 17, *Phaedr.* 1, 2, o. *Cic. d. Or.* 3, 34; — B) *df.* *Pisistratidae*, arum, m.: *hans Søner* og *Efterkommere*, *Liv.* 31, 44. — *pisito*, are, v. n.: *udtrykke Stærns Stenme*, *auct. carm. d. Philom.* 17.

1. *piso*, si, stum, 3, v. a., *Biform* af *pinso*: *stamper* el. *stoder*, *knuser*; — *pilum*, quod eo far pisunt, *Varro*; *quum per se pisitur spica*, *Plin.* 18, 23; *caepa sale et aceto pista*, (*stodt sammen dermed*), *id.* 20, 20. — 2. *piso*, onis, m., [best. m. frug.] : *en Morter*, *Marc. Emp.* — 3. *Piso*, onis, m.: *Tilnavn* i d. *calpurniske* Slægt; *L. Piso Frugi*, *vid. Cic. d. Or.* 2, 12 o. 21; — *inod* den *L. Piso*, der med *Gabinus* var *Consul*, da *Cicero* drevs i *Laufsligthed*, *haves* en *Tale* af den *siste*; — pl. *Pisones*, *Hor. A. P.*; f. ogf. *Plin.* 18, 2; — B) *df.* *Pisōnianus*, 3, *conjuratio*, *Suet. Ner.* 26.

pissasphaltus, i, m., *πισσασφαλτος*: *Jordbæg* el. *Jodebæg*, *Plin.* 21, 2, o. *id.* 35, 51. — *pissella* acon, i, n., *πισσέλλα*: *Olje* af *Ederbæg*, *Plin.* 21, 11. — *pissinus*, 3, *πίσσινος*: af *Bæg*; — ∞ *oleum*, *Plin.* 23, 50. — *pissoceros*, i, m., *πισσοκέρως*: *Begbor*, der andet *Grundlag* i *Bjørsket*; *vid. Plin.* 11, 6.

pistacia, ae, f., *πιστακία*: *Ψιστιαι*træet, *Pallad.* 3, 25. — *pistacium*, (-eum), i, n., *πιστάκιον*: *Ψιστιαι*træets *Frugt* el. *Pimpernoden*; — in *nueum* genere *pistacia* nota, *Plin.* 13, 10. — *pistana*, ae, f., ogf. *sagitta*: *Ψιστε*rian, *Plin.* 21, 68. — *pisticus*, 3, *πιστικός*: *oprigtig*, ægte, *nardus*, *Vulgar.* — *pistellum*, i, n., o. *pistellus*, i, m., [pinso]: *Stoder* el. *Mortersoder*, *Plaut. Aul.* 1, 2, 17; in *mortario lapideo plumbeo pistillo terere*, *Plin.* 31, 50. — *pisto*, are, v. a.: *intens.* af *piso* el. *pinso*: *stamper* el. *stoder* *smaa*, *Veget.*, *Appul.* — *pistolochia*, ae, f., *πιστολόχια*: *etflags* *Bætt*, som *skal* *befordre* *Johfelsen*, *aristolochia* L., *Plin.* 23, 54; (al. *pistolochia* m. f. *Bem.*).

pistor, oris, m., [pinso]; 1) *oprdt.*: *som* *stamper* el. *stoder* (*navnl.* *Kornet* i *Morteren* el. *paa* *Haandmøllen*); *hvf.* *efter* *Varro ap. Non.*: *nec pistoris nomen erat*, nisi *ejus*, qui *far* *ruri* *pinsebat*; cf. *Plin.* 18, 28; — II) *overf.*: *som* *tillaver* *Bredet*, *en* *Bager*; — *pistorem*, alium, quam *sibi*, *panem* *convivis* *subjicientem*, etc., *Suet. Caes.* 48; cf. *Cic. Pis.* 27; — ∞ *dulciarius*, (*Zutterbager*), *Martial.*; ogf. *absol.*, *pistor*, *id.* 11, 31; — *not.*: *Juppiter pistor*, (*der* *indgav* *Romerne*, *fra* *Capitolium* *af* *faste* *Brod* *ned* i *Gallerne* *Leir*); *vid. Ovid. Fast.* 6, 350 o. 391; *df.* — *pistoricus*, 3: = *pistorius*; — ∞ *operas* *locare*, *Digest.*, (al. *pistorias*), *inc.* — *Pistorium*, i, n.: *By* i *Etrurien*, (*hod. Pistoja*), *Plin.* 3, 8; — B) *df.* *Pistoriensis*, e, *ager*, *Sall. Catil.* 57; — *men* *Plaut. Capt.* 1, 2, 57: ∞ *militis*, m. *Henspiller* *paa* *pistor*, (*en* *Bager*). — *pistorius*, 3, [pistor]: *børende* *til* *en* *Bager*; — ∞ *opus*: *Bægært*, *Cels.*; cf. *Plin.* 18, 27: ∞ *operis* *genera*; f. ogf. *und.* *pistoricus*.

pistriger, a, um, [pistris, gero]: *som* *bæres* *af* *en* *Hval*; — ∞ *Triton*, *Sidon*. — *pistrilla*, ae, f.: *liden* *Stampemølle*, *Ter. Ad.* 4, 2, 45; *dem.* af — *pistrina*, ae, f., [pinso]: *Sted*, *hvor* *Kornet* *stodes* *el.* *males*; *df.* *sedv.* *Bageri* *el.* *Bagerværksted*; — *pistrin-*

narum *opera* *laudatissima*: *det* *fortrinligste* *Bægært*, *Plin.* 18, 20; cf. *id.* 19, 52.

**pistrinalis*, e: *børende* *til* *en* *Stampemølle* *el.* *alm.* *til* *en* *Mølle*, *sues* *el.* *pecus*, (*som* *der* *fedes*), *Colum.*; — *pistrinarius*, i, m.: *en* *Stampemøller*, *Digest.*; o. — *pistrinensis*, e: *børende* *til* *en* *Mølle*; — ∞ *jumenta*, *Suet. Calig.* 39, (*som* *trækket* i *Møllen*); af — *pistrinum*, i, n., [pinso], *oprdt.* *Sted*, *hvor* *Kornet* *stodes* *el.* *knuses* *i* *Morteren* *el.* *paa* *andre* *Maader*, *indtil* *man* *opfandt* *Haandmøller*; *df.* *liden* *Mølle*, *som* *træktes* *dels* *af* *Kæstere*, *dels* *af* *saadanne* *Slaver*, *der* *til* *Straf* *sattes* *til* *dette* *Arbejde*; — *vid. Ter. Andr.* 1, 2, 24, o. *id.* *Phorm.* 2, 1, 19, ogf. *Cic. d. Or.* 1, 11; *men* *Ter. Heaut.* 3, 2, 19: *hominum pistrino dignum*, (*den* *værste* *Jørbyrder*); *ligel.* *som* *Stafsbøder* *om* *daarlige* *Slaver*: *pistrinorum civitas*, *Plaut. Pers.* 3, 3, 15; — II) *overf.*: A) *Bredbægning*; — *exerere pistrinum*, (*at* *være* *Bredbager*), *Suet. Aug.* 4; — B) *om* *et* *tungt* *og* *moisemmeligt* *Arbejde* *heder* *det* *„alleg.“*: *tibi* *meum* *in* *eodem* *est* *pistrino* ... *vivendum*, *Cic. d. Or.* 2, 33.

1. *pistris*, (o. *pistris*), is, ogf. *pistris* (o. *pistris*), *icis*, f., *πίστρις*, *πίστρις*: *ethvert* *Savubytte*, *Hvalfisk*, *Haisfisk*, *odl.*, *Plin.* 9, 2; *men* *Flor.* 3, 3: *quasi marina pistris*, (*om* *den* *ved* *Siepf* *af* *en* *Makine* *Svømmende*); *men* *Virg. Aen.* 3, 127, *om* *Scylla*: *postrema* *immani* *corpore* *pistris*; — II) *overf.*: A) *Stiernebelledet* *Hvalfiskten*; — *Auster Pistrin agit*, *Germ. Arat.*; cf. *Cic. Arat.* 152; — B) *etflags* *hurtig*: *seilende* *Skib*; — (*pistris*) *navigium* *ea* *forma* *a* *marina* *bellua* *dictum*, *Quadriz. ap. Non.*; cf. *Liv.* 35, 26; — *not.*: *df.* *ogf.* *Ravnet* *paa* *et* *Skib* i *Encaas's* *Slæde*, *Virg. Aen.* 5, 116. — 2. *pistris*, *icis*, *fem.* af *pistor*: *som* *stamper* *el.* *knuser*; *df.* *„overf.“*: *en* *Bagerfisk*, *Lucil. ap. Varr.* — *pistura*, ae, f., [pinso]: *Stoden* *el.* *Knusen*, *navnl.* *Kornets*; *df.* *Kornets* *Maling*; *vid. Plin.* 18, 23. — *pistus*, 3, *partic.* af *pinso* o. *piso*. — *pisum*, i, n., *πίσιν*: *Erten*, *som* *Bælsfrugt*; — *piso* *siliquae* *cylindratae*, *Plin.* 18, 31; cf. *Colum.* 2, 10; f. ogf. 1. *piso*, ae, s. l.

Pitane, es, f.: *By* i *Coften*, *hvf.* *Aeolia*, *Ovid. Met.* 7, 357; cf. *Mela* 1, 18; — B) *df.* *Pitanaeus*, 3, *Plin.* 29, 38; — *not.*: *ogf.* *var* *Pithane*: *en* *Landshy* i *Æacien*, *ved* *Eurotas*, *Plin.* 4, 8. — *pithanles*, ae, f., ogf. *und.* *pithaules*. — *pithæcium*, i, n., *πίθηκιον*: *liden* *Ube*, (*som* *comst* *Stafsbøder*); *vid. Plaut. Mil.* 4, 1, 42: *pithæcium* *haec* *est* *prae* *illa* *et* *spinturnicium*; — II) *ogf.* *en* *Benaerndse* *paa* *Planten* *antirrhinon*, *Appul.* — *Pithæcusa*, ae, cf. *Pithæcusa*, arum, f., *Πιθηκούσα*: *D* i *Tyrrenerhavet* *ved* *Cumæ*, (*hod. Ischia*), *Mela* 2, 7; *efter* *Ovid. Met.* 11, 90 *fige.*, *ligesom* *Abecen*, *af* *πιδυκος*, i. e. *simia*; *men* *efter* *Plin.* 3, 12, *ligesom* *Vottemageroen*, *a* *figlinis* *doliariorum*, (alts. *af* *πίδος*, i. e. *dolium*). — *pithæus*, (disyll.), ei o. eos, ogf. *pithus*, i, ogf. *pithias*, ae, f., *πίθεις*, *πίθος*, *πίθιας*: *etflags* *Comet* *el.* *Lufthyn* *af* *Geshalt* *som* *et* *Had* (*πίδος*); *vid. Plin.* 2, 22; in pl., *Senec. N. Qu.* 1, 14: *sunt* *pithiae*, *quum* *magnitudo* ... *iguis*, *dolio* *similis*, *aut* *fertur*, *aut* *eodem* *loco* *flagrat*. — *Pitho*, onis o. us, f., *Πηθώ*, i. e. *Suada* *el.* *Suadela*: *Opertalef* *sens* *Gulvinde*, *Capella*. — *pitisso*, are, f. *und.* *pytisso*.

pittacium, i, n., *πίττακιον*: 1) *Blad* *el.* *Seddel* *til* *at* *skrive* *paa* *el.* *hvorpaa* *der* *er* *skrevet*, *Erindrings* *seddel*, *Lamprid. Al. Sev.* 21, *Cod. Theod.*; ogf. *paa* *bestet* *Seddel*, *Etiquette*, *navnl.* *paa* *en* *Vinklaase*, *Petron.*; — II) *liden* *Stykke* *smurt* *Maaser*, *Cels.* — *Pittacus*, i, m., *Πιττακός*: *Philosoph* *af* *Mitylene*, *en* *af* *de* *syv* *Viser*, *efter* *hvem* *anføres*: *γύγνωσκε zaigón*, (*pas* *den* *rette* *Tid*), *Auson. d. VII* *Sapientibus*; cf. *Cic. d. Or.* 3, 15; *men* *Juvenal.* 2, 6: *Si quis Ari-*

stotelem similem, vel Pittacum emit, (deres lignende el. træne Billeber).

Pittheus, (disyll.), ei o. eos, m., *Πιτθεύς*: R. i Troezen og fader til Iphira, der ved Albenfongen Igeus blev Moder til Iphesus; vid. Ovid. Met. 8, 622, o. Hygin. Fab. 37; — B) df. 1) Pittheus, idis, f., *Πιτθης*: Datter af Pittheus; — Nec pater est Aegeneus, nec tu Pittheidos Aethrae Filius, etc., vid. Ovid. Her. 10, 131; — 2) Pittheus, 3, regna, Ovid. Her. 4, 107, (i. e. Troezen); egf. Pittheus, 3; faal. Pittheam ... Troezena etc., id. Met. 15, 506.

pituitus, egf. pituitus, 3, *πιτυίος*: af Hyrretract el. Negtract, resina, Veget., Marc. Emp. — *πιτυίτα*, ae, f., (poet.) egf. trisyll. pituita, f. nedenf.; 1) „alm.“: Slim i Legemet, Snuce; — capitis, oris, alvi, Plin.; adversus acutas pituitae fluxiones ... rheumatismos vocant, etc., id. 22, 78; egf. absol.: quum pituita redundat, Cic. Tusc. 4, 10; men mala pituita nasi, Catull. 23, 17; men som trisyll., vid. Hor. Sat. 2, 76, id. Ep. 1, 108, o. Pers. 2, 57; — b) egf. hos Snuce: Eggdommen Pip el. Pips, Colum., Plin.; — II) „bef.“: en af Træerne flydende Slim el. Bæffe, Plin. 17, 43; cf. id. 22, 47: fungorum origo non nisi ex pituita arborum; df. — pituitaria, ae, f., (sc. herba), egf. astaphis agria, faal affore Slim, Plin. 23, 13; o. — pituitosus, 3: fuld af Slim el. af Snuce; — in aliis (locis) esse pituitosus (sc. homines) etc., vid. Cic. Fat. 4.

pituitus, 3, f. und. pituitus, — pituis, idos, f., *πιυίς*: Hyrretap, Plin. 19, 9. — pituocampa, ae, o. pituocampe, es, f., *πιτυοκάμπα*: giftig Larve, som opstaaer i Hyrretract, Plin. 29, 4; germ. Dichternampe. — pitysma, atis, n., f. und. pytisma. — 1. Pituisa, ae, f., *Πιτυσσα*, (i. e. pinis abundans): Navnet paa flere Dyr; vid. Plin. 4, 19, id. 5, 38 o. 40, oftere. — 2. pituisa, ae, f.: Navnet paa en Vært af Slægten tithymalus, Plin. 24, 21.

pius, 3; D. egenl.: som handler efter sin Pligt, som opfylder sine Pligter, navnlig imod Guddommen, imod Fædreland, Slægt og Venner, imod sine Nærmestmænd, osv.; altsaa: from, dydig, retfærdig, gudsfrygtig, færlig, velvillig, god, etc.; A) „alm.“ om Personer; — pius Anchises, Enn., Aeneas, Virg.; ipsi patriae conducit, pius cives habere in parentes, Cic. Off. 3, 23; cf. Ovid. Trist. 4, 5, 39: Quo pius affectu Castora frater amat; — ofte egf. absol., (deos) piorum et impiorum habere rationem, Cic. Leg. 2, 7; quare et tibi et piis omnibus retinendus est animus in custodia corporis, id. d. Rep. 6, 15; Di meliora piis! Virg. Ge. 3, 513; men piorum sedes, Cic. Phil. 11, 12: de Saliges Bølger, cf. Ovid. Met. 11, 62; — „poet.“ ofte egf. om Digterne; Quique pii vates et Phoebo digna locuti, Virg. Aen. 6, 662; cf. Ovid. Fast. 3, 336; men Catull. 16, 5: Nam eastrum esse decet pium poetam; — B) om Ting og Begreber, der henføres til det Religiøse, til det Rette og Fremme, til det Dyde og Kærlige, osv.; — ∞ tura, Ovid.; cf. Hor. Od. 3, 23, 20; men ∞ luci, (hellige), ibd. 3, 4, 6; men ∞ pax, Cic. Balb. 16, (som samvittighedsfuldt overholdes); et pium et diis gratissimum esse duxerunt, e. inf., id. d. Rep. 3, 9; men Ovid. Trist. 1, 2, 95: Et jubet et merui, nec quae damnaverit ille, Crimina descendit, jusve piumve puo; men id. A. A. 1, 200: Stabant pro signis jusque piumque tuis, (Ret og Villighed); cf. id. Her. 8, 4; — pius dolor et justa iracundia, Cic. Sect. 2; ∞ bellum, (frent el. retfærdig Krig), Liv., Sil.; men Ovid. Met. 11, 389: piosque Pone metus, (din kærlige Frygt for din Mand); — not.: egf. som Tilnavn; Qu. Metellus Pius; f. und. Metellus; f. egf. nedenf.; — II) „overf.“; A) retlig, som erholdes med Rette; — (ex agricultura) maxime pius quaestus consequitur, Cato R. R. praef.; — B) mild, naadig; — Haec (elementia)

patriam tuam Pii nomine ornavit, M. Aurel. ap. Vule. Gall. Avid. Cass. 11; faal. M. Antonius Pius, paa Monter; — endel. „poet.“ m. Lunc: ∞ testa, (i. e. benigna), Hor. Od. 3, 21, 4; — not.: efteraaug, superl., piissimus, Senec. Cons. ad Polyb. 26, o. Tac. Agric. 43; (men misbilliges Cic. Phil. 13, 19).

pix, gen. picis, f., *πίσσα*: Beg; — picem (esse) ... combustae resinae fluxum, Plin.; cf. Hor. Od. 3, 8, 10; men coelum pice nigrus, Ovid. Her. 18, 7; inducti pice postes, Plaut.; egf. in pl.; Idaeasque pices etc., Virg. Ge. 3, 450; — egf. horte flydende Beg til Slæbestræ, Plaut. Capt. 3, 4, 65, o. Lucr. 3, 1030.

placabilis, e, [placo]: forsonlig, let at forføre; — ∞ animos hominum etc., vid. Cic. Att. 1, 17; placabile ad justas preces ingenium, Liv. 4, 42; — compar., ∞ omnia habere, quam etc., Cic. Verr. 2, 38; — ∞ ara Dianae, Virg. Aen. 7, 761, o. ∞ Palici, ibd. 9, 585, (der ikke længere fordrer Mennefs-offere); — II) „overf.“ o. ligesom act.: tienslig til Udsøning; — Id nosmet indicare, placabilis est, Ter. Phorm. 5, 7, 68; cf. id. Ad. 4, 3, 17; ∞ hostia, Lactant.; df. — placabilitas, atis, f.: forsonlighed, vid. Cic. Off. 1, 25: nihil laudabilius ... placabilitate etc.; o. — placabiliter, adv.: beroligende, udsøende, Gell. 7, 3.

*placamen, inis, n.: forsoningsmiddel; — inter alia coelestis irae placamina, Liv. 7, 2; cf. Sil. 13, 415; — placamentum, i, n.: = frgd.; — hoc veluti placamento etc., Plin. 21, 19; non deum (f. deorum) placamentis decebat infamia! Tac. Ann. 15, 44; cf. id. Hist. 1, 63; — placate, adv.: med beroliget Sind, taalmodigen; — omnia humana placate et moderate ferre, Cic. Fam. 6, 1; sed hoc ipsum ... cum quotidie remissius et placatius ferre, ibd. 13; — placatio, onis, f.: Udsøning, forsoning, deorum, Cic. N. D. 3, 2; — egf. Beroligelse, animi, id. Tusc. 4, 28; o. — placatorius, 3: udsøende, hostia, Tertull.; — [placo]. — placatus, 3, partic. o. adj. af placo.

placenta, ae, f., *πλακοῦς*: stor flad Kage; — ∞ coctam in quadras secare, Cato; cf. Martial. 6, 75; brugtes egf. af de Dødfærdige, Hor. Ep. 1, 10, 11, o. Martial. 9, 91; egf. som Læstærbød, vid. Juvenal. 11, 59. — 1. placencia, ae, f., [placo]: Behagelighed, Appul. — 2. Placencia, ae, f.: Sy i Gall. Cispad., ved Pofstoden, (hod. Piacenza), Liv. 21, 56, flgd.; — B) df. Placentinus, 3, municipium, Cic., turma, Liv.; — Placentini, orum, m.: Indvaanerne af Byen Pl.; — not.: en comit Henspiillen paa placenta er Placentini milites, Plaut. Capt. 1, 2, 59.

placéo, ūi (o. itus sum), itum, 2, v. n., [rimel. befl. m. plæo, ligesom jaceo m. jacio]; I) egenl.: A) „alm.“: at behage el. fornøje, at være nogen til pas; ordentl. e. dat., der dog undert. er udsalden; — Principibus placuisse viris, non ultima laus est, Hor. Ep. 1, 17, 35; velle alicui placere, (conste at behage nogen), Cic.; placuit Catoni (consulatus meus), id. Phil. 2, 5; sibi non placere, quod etc., (det misbehage ham, at osv.), vid. Nep. Arist. 1; placet hoc tibi (billigt du det)? Cic.; quum primum res suae sibi placuissent, (saafarnt han sølte sig selv nok), Liv. 33, 31; men id. 21, 20: hibernis placebat locus, (f. ad hiberna); men som Sentens: aliena nobis, nostra plus aliis placuit, Publ. Syr. 28; — si placeo (sc. tibi), utere, Ter. Phorm. 3, 2, 42; ligel. uxor placens, Hor. Od. 2, 14, 21; cf. Liv. 22, 26, o. Tac. Hist. 4, 23; — et, quae vobis placita est conditio, datur, Ter. Hec. 2, 1, 44; nec dubito, quin mihi placitura sit (Erigona tua), Cic. Qu. Fr. 3, 1; — B) „bef.“ egf.; I) om en Stuepiller el. om et Stuepil: at behage, at vinde Bifald; — enidam scenico placenti etc., Suet. Ner. 42; Populo ut placerent (fabulae), Ter. Andr. prol.; men id. Hec. prol. alter 12: ubi sunt cognitae (fabulae), Pla-

citae sunt; — 2) placere sibi: være tilfreds med sig selv, synes godt om sig selv; — vid. Cic. d. Or. 2, 4; placet sibi quisque, libet, Ovid. Met. 2, 58; men Plin. 35, 36: (Zeuxis) adeo sibi (in illo opere) placuit, ut etc.; — II) imperson., placet, placuit (egf. placitum est) mihi, tibi, etc.: jeg, du er af den Mening, holder for el. kommer el. beslutter; — absol., el. m. flgd. ut, el. m. flgd. acc. e. inf.; — ut Stoicis placet, (som det er deres Mening), Cic. Off. 3, 3; Non ita dis placuit, Ovid. Pont. 4, 11, 7; — his placuit, ut tu in Cumanum venires, Cic. Fam. 4, 2; liget. placitum est mihi (jeg har besluttet), ut decerner etc., Pompej. ap. Cic. Att. 8, 12, A; — duo placet esse Carneadi genera visorum, Cic. Acad. 2, 31; — egf. uden dat.; sed, si placet, in hunc diem haectenus, Cic.; liget. quum etc., placitum est, ut etc., id. d. Rep. 1, 12; men ibd. 32, m. Subjectsførmning: si enim pecunias non aequari placet; — B) ordpærogæ o. irenisk siges: si dis placet, f. und. deus; — B) „bef.“ o. publicistisk om en Dyrigbed: at ville el. beslutte el. forordne; — senatui placere, ut consules eurent etc., Cic. Phil. 14, 14; liget. senatui placere, Cassium provinciam Syriam obtinere, ibd. 11, 12; egf. ud. dat.; edixit, mulieres ante horam quintam venire in theatrum, non placere, Suet. Aug. 44; cf. Caes. B. G. 7, 15; — III) som adject. mærkes; A) partic. placens, tis: behagelig, elstelig, uxor, Hor., f. ovenf.; liget. quod non placens (sit), Cic. Fin. 3, 8; — B) partic. placitus, 3: som har behag el. indtages, som er funden tilpas el. tiendelig; — quod placitum sit (se. illi): hvad han fik lyst til, Cic. Verr. 4, 1; — egf. „alm.“: behagelig, indtagende, antagelig, påseende; — placitam Paci nutritor olivam, Virg. Ge. 2, 425; in locum ambobus placitum conveniunt, Sall. Jug. 81; nec tamen placitas semel artes mutavit, Tac. Hist. 2, 66; cf. Virg. Aen. 4, 38, Ovid. Her. 17, 98, v. id. Am. 2, 4, 18; — men in superl., quasi placitissimum diis, qui etc., Justin. 18, 3, (al. acceptissimum); — 2) cf. subst. placitum, i, n.: Mening, Regel, Bestemmelse; — placita Catonis de olivis, Plin.; placita medicorum, id.; — not. partic. pass. placendus, 3: hvormed man bør være tilfreds, forekommer alene i Udtrykk: placenda dos est, (i. e. placere debet), Plaut. Trin. 5, 2, 35.

placibilis, e, [placeo]: som kan behage, Tertull. — placide, adv. af placidus; 1) „egenl.“ om en Behagelse: tilfreds, sagte; — ~ ire etc., Ter. Phorm. 5, 6, 27, progredi, Caes. B. G. 6, 8; cf. Virg. Aen. 5, 86; men Liv. 38, 20: ~ acclines colles, (som hæve sig umærkeligt); — II) „fig.“: ~ ~ sedateque loqui, Cic. Orat. 27; — compar., f. nedenf.; superl., ~ respondere, Augustin.; — navnsl. egf. om en Behandling, vid. Sall. Jug. 41; cf. id. Catil. 39: plebem placidius tractare; — egf. om Tænkemaaden; placide ferre dolorem, Cic. Tusc. 2, 21. — Placidejanus, f. und. Pacidejanus. — placiditas, atis, f., [placidus]: Stilhed, Sagtfærdighed (som Saarets), Varro; f. egf. auct. ap. Gell. 13, 22.

placidulus, 3: lille, rolig; — ~ cinis, Auson.; demin. af — placidus, 3, [placeo]; 1) „alm.“: lille, rolig, mild, fredelig; A) om Personer; — (ille) Clemens, placidus, etc., Ter. Ad. 5, 4, 10; ita eum placidum mollemque reddidi, Cic. Cacin. 10; — B) om Ting og Begreber; — ~ coelum, Sil., mare, Plin. Eup.; ~ et serenous dies, id.; ~ amnis, Ovid.; — ~ vita, Lucr., mors, Virg.; — ~ ac lenis senectus, Cic.; men id. Tusc. 4, 5: tranquillitas animi, id est placida quietaque constantia; ~ oratio, id.; — compar., ~ civitatem accipiant, Liv. 3, 15; cf. ibd. 14: nihil iisdem illis placidius aut quietius erat; — superl., ~ pax, Cic., tellus, Virg.; cf. Ovid. Met. 11, 623: Somne, quies rerum, placidissime, Somne, deorum; — II)

„bef.“ o. „overf.“; A) om en Frugt: moden; — ~ uvis labruscam praepondere, Sedul.; — B) om Bærtene: tam, frugtbar; — placitorea sunt aliquae (arbores) silvestres, aliae praeterea, quae culta obtinent, Plin. 16, 6.

placitis, idis, f., *placitius*, (i. e. crustosa), se. eadnia: etflags i Dønen tilfredset Galmel, Plin. 34, 22. — placito, are, v. n., intens. af placeo: at behage meget; — Neque placitant mores, quibus etc., Plaut. Bacch. 4, 10, 5. — placitum, i, n., f. und. placitus, 3, partic. o. adj. af placeo.

placo, avi, atum, i, v. a., [synes at forholde sig til placeo, ligesom jacio til jaceo]; 1) „alm.“: forføner, formilder, tilfredsstiller, beroliger; — fac, illa ut placetur nobis, Ter. Phorm. 5, 3, in.; men Nep. Pelop. 5: numquam is animo placari potuit in eum, a quo erat violatus; — ~ ~ objurgatores benevolos, Cic., aliquem beneficiis, Liv.; ~ ~ invidiam, Hor. Sat. 2, 3, 13, odia improborum, Cic.; ~ ~ aliquem rei publicae, id. Catil. 2, 8; men id. Tusc. 4, 17: homo ... sibi ipse placatus, (som har fædet med sig selv el. med sit Jædre); — „poet.“ egf. at tilfredsstille Raimens Trang; ~ ~ ventrem, Hor. Sat. 2, 8, 5, sitim, Martial.; liget. „poet.“: at stille Elementerne; ~ ~ aequora, vid. Ovid. Met. 11, 432; — II) „bef.“: forføner Gæerne (med Bemærk. el. Offere); — ~ ~ impius ne audeto placare donis iram deorum, Cic. Leg. 2, 9, (e XII Tabb.); cf. Caes. B. G. 6, 16, Virg. Aen. 2, 116, v. Cic. Catil. 3, 8; men Carmine di superi placantur, carmine manes, Hor. Ep. 2, 1, 138; cf. Tac. Ann. 2, 8: ut se libens placatumque juvaret; — III) partic. placatus, 3, egf. som adject.; A) tilfredsstillet, tilfreds, hengiven, vel villig; — placatus in se suorum civium animis etc., Nep. Iphier. 3; exercitus duci placatur, Liv. 2, 60; cf. Plin. 12, 41; — B) stille, rolig, sagtfærdig, mild; — placataque venti dant maria, Virg. Aen. 3, 69; Placatumque nitet diffuso lumine coelum, Lucr. 1, 9; — ~ status animi, Cic. Tusc. 5, 6; placatores animo (aliquid facere), Liv. 37, 45; placatissimam quietem asferre, Cic. Tusc. 1, 41. — placor, oris, m., [placeo]: Vefbehagelighed, Vulgat.

Placitorius, a: romersk Slægt: o. Personnavn, Cic.; — B) df. Placitorius, 3, lex, Varro, o. Placitorianus, 3, incendium, Cic. — 1. plaga, ae, f., *πλάγῃ*; 1) „egenl.“: A) „alm.“: Slag, Hug, Stød; — plagas pati, Ter., perferre, Cic.; plagis costae callent (af Prygl), Plaut.; verbera et plagas ... repraesentantes adversantibus, Suet. Vitell. 10; — egf. Stød med Væben, Virg. Aen. 10, 797; cf. Ovid. Met. 12, 487, hvor Plaga facit gemitus, (hvor som et Inf.); — plagae etc. egf. de Slag, hvormed Toppen drives emfring, Virg. Aen. 7, 383; plaga atomorum, (deres Sammenstød), Lucr.; cf. Cic. Fat. 20; — B) „bef.“ ligesom vulnus: Saaret efter et Slag el. Hug el. Inf.; — plagam infligere el. imponere, (bibringe et Saar), Cic., accipere, (blive saaret), id.; plagis vulnerari, Nep., confodi, Suet., confici, Cic.; et foediores patebant plagae, Liv. 38, 21; — II) „fig.“: Anfod el. Hindring; egf. Slag, Ulykke, Uheld; — df. „alleg.“: plaga injecta est petitioni tuae, etc., Cic. Mur. 23; liget. id. Orat. 68: sic nec oratio plagam gravem facit, nisi petitio fuerit apta; hac ille percussus plaga non succubuit, Nep. Eum. 5; levior est plaga ab amico, quam a debitore, (Pensgetab), Cic. Fam. 9, 16.

2. plaga, ae, f., [bef. m. *πλάγος*, i. e. latus, Side el. Streg]; 1) „alm.“: Streg el. Egn; — Quodsi ante pedes, nemo spectat; coeli scrutantur plagas, Cic. Div. 2, 13, (e poet.); liget. ~ aetheria, (Lusten), Virg., septentrionalis, (Norden), Plin.; ~ ~ quatuor, (de fire Verdens Dierter), Virg.; men plaga solis iniqui, (den hede Zone), id.; liget. ~ ~ ardens el. fervida, Senec. Herc. Oct.; — in plagas maris, („poet.“ f. in mare), Gell. 17, 10, (e Pindaro); — b)

df. Liv. 9, 41, *plaga una: et enesse District, en Canton; — II) „fig.“; A) ifølge etflags Eghed: det Jægergarn, hvori nænl. det større Vist drives; (hverimod rete, hvori Juhl og Kist fanges); — tendere plagas, Cic. Off. 3, 17; oftest „pect.“, vid. Hor. Od. 3, 5, 32, v. Ovid. Met. 2, 499; cf. ibd. 7, 768: Summaque transibat positum lina plagarum, (sprang derved); — bb) df. egf.; a) Epitelen, Plin. 11, 28; — b) Jørhæng; — ∞ pulvinares, (Sengebænk), Varr. ap. Non.; egf. en Kiorteflig, Pacuv. ibd.; — B) „alleg.“ v. „overf.“: Elyng, Yst, Rænte; vid. Plaut. Mil. gl. 4, 9, 11: ipsus illic sese jam impedit in plagas; cf. Cic. Acad. 2, 48, oftere; men Plaut. Mil. gl. 3, 1, 14, comit: venator assit cum auritis plagis, (med luerende Dren).*

**plagiarius*, i, m.: som med Viden sælger frie Menneſter som Slaver, en Menneſteſtyl, Digest.; rimel. egf. Cic. Qu. Fr. 1, 2, 2, v. Senec. Tranqu. 8; — II) df. „overf.“: der ſom Jorfatter udgiver andres Arbejder for ſine egne, en Begyft, Martial. 1, 53; v. — *plagiator*, oris, m.: = frgd. nr. I, Tertull.; — II) en Ungdomsforfører, en Væderast, Hieronym.; — [*plagium*]. — *plagiger*, a, um: ſom faaer Prygl; — ∞ genera hominum, Plaut. Pseud. 1, 2, 20; v. — *plagigerulus*, i, m., id. Most. 4, 1, 19; — [*plaga*, gero, gerialus]. — *Plagiosippus*, v. *Plagioxippus*, i, m., [*plaga*]: fingeret Perſonsnavn, hyeronim. f. auct. ad Her. 4, 31. — *plagipatida*, ae, m., [*plaga*, patior]: ſom ietigen taaler el. faaer Jug; — ∞ ferritribaces viri, Plaut. Most. 2, 1, 9. — *plagium*, i, n., (sc. furtum), [af *πλάγιος*, i. e. obliquus, ſæb; df. „overf.“: rænkfuld, liſtig]: vitterligt Salg el. Kjøb af frie Menneſter ſom Slaver; egf. Vertikoffele el. Jorforelle af andres Slaver; „alm.“: Menneſteſtyveri, Digest.

**plāgo*, avi, I, v. a.: ſlaaer el. ſaarer, aliquem, Augustin.; v. — *plāgōsus*, 3; I) pass.: fuld af Slag el. Prygl, dorsum, Appul.; — II) act.: ſem gierne ſlaaer el. prygl; — carmina Livi ... meminī quae plagosum mihi parvo Orbiliū dictare, Hor. Ep. 2, 1, 70; — [*plaga*]. — *plāgūla*, ae, f., dem. af 2. *plaga*: Jtig; df. I) „alm.“: Tæppe, (Vordtæppe, Sengetæppe); — *plagulas* el. alia textilia etc., Liv. 39, 6; egf. Jørhængel om en Væſchel, Suet. Tit. 10; — II) „bef.“: A) Jtig el. Sæde el. Jørhøfte af Tunicaen; — ut altera plagula (tunicae) sit angustis clavis, altera latis, Varro; — B) Blad el. Ark af Papi; — sicantur sole plagulae, atque inter se jun-guntur, Plin. 13, 23. — *plāgiūsa*, ae, f.: en Jiſſer art; — captamus conchas, Marinam urticam, musculos, plagusias, striatas, Plaut. Rud. 2, 1, 8.

plāna, ae, f., [*planus*]: en Høel, Arnob. — *plānāratrum*, i, n., [af *planus* v. *aratum*]: etflags Sletteplov el. Havy; vid. Plin. 18, 48; (al. *plaustraratum*), inc. — **plānāris*, e: ſem beſtaaer af en Plade, forma schematis: Plan el. Plade, (*ἐπίπεδος*), Capella; v. — *planarius*, 3: ſem finder Sted paa en Slette, conflictus, Ammian.; — men ∞ interpelatio, quae sit de plano (el. forinden Demmeren beſtger Tribunaler), Cod. Just.; — [*planus*]. — *Planasia*, ae, f.: D ved Italien, id. Iuguriſte Hav, (hod. *Planesia*), Varro, Tac. Ann. 1, 3.

planca, ae, f., ligefem *πλάς*: Planke el. Bret; — ∞ roborea, Pallad.; f. egf. Paul. ex Fest. p. 231, (Müll.); — II) en Hammerplov paa en Grav, Inscript. — *Planaina*, ae, f.: Gemafinde af En. Calpurnius Piso, vid. Tac. Ann. 2, 43, oftere. — *Planicius*, a: romerſt Slagts- og Perſonsnavn, hvoraf her mærkes: *Planicius*, en Ben af Cicero, der i en Tale forbyrde ham imod en Anſlag: de sodalitiis; vid. Cic. Or. pro Planicio.

planctus, us, m., [*plango*]; I) „alm.“: lydende el. larmende Slag; — unum omnes incessere planctibus, (om Horpytiernes Jugeſlag), Val. Fl. 4, 494; ∞ illisae

cautibus undae, Lucan.; — II) „bef.“: lydende Slag for Bryſtet el. over Armene, ſom Udbrud af beſtig Sorg el. Smerte; — crebri verbera planctus, Senec. Troad.; cf. Lucan. 2, 24; — egf. lydende el. beſtig Graad og Beſtlage; gemitus et planctus, Tac. Ann. 1, 41; cf. Flor. 4, 1. — 1. *planucus*, i, m., *πλάγος*: en Dneart, Plin. 10, 3. — 2. *Planucus*, i, m., (bredfødt): romerſt Tilnavn; — ſaal. Monatius Planucus, f. und. Monatius; — f. egf. Plin. 11, 105: vola homini tantum ... hinc cognomina ... Planici, Plauti, etc.

plāne, adv. af *planus*, „egentl.“: ligefem paa en Plade, ſlet, jevnt, lige; df. ſædv. „fig.“; A) ligefrem, ſimpelt, uden Dmſbrog; — ∞ et Latine loqui, Cic. Phil. 7, 6; egf. tydeligen; ∞ et dilucide loqui, id. d. Or. 1, 32; — df. compar., ∞ atque apertius dicere, id. R. Com. 14; — superl., apertissime planissimeque explicare, id. Verr. 2, 64; — B) aldeles, ganſke, fuldſemment; — qui alia tam plane scias, (finder Andes Sager ſaa noie), Ter. Heaut. 5, 1, 24; cf. Cic. d. Or. 1, 23, v. Hor. Sat. 1, 3, 66; — illud plane moleste tuli, quod etc., Cic. Fam. 3, 10; men id. Att. 13, 6: quod etc., plane bene, (deri har du gjort meget vel); — 2) df. i beſtættende Svar: ganſke rigtigt el. viſt, Plaut. Truc. 2, 7, 57; ligel. Ter. Phorm. 5, 2, 4: etiam argutimult ultro obiectum etc.; Ge. Planissime.

plānes, ēdis, m., *πλάνης*, i. e. erro el. vagus, sc. *ἀστήρ*: Planet; pl. planetes, Gell. 14, 1, 12, al. planetae. — **planētia* el. *planētes*, ae, m., *πλανήτης*: Planet, Jul. Firm.; (f. egf. frgd.); df. — *planētarius*, i, m.: = astrologus, (al. *planus*), Augustin., inc.; v. — *planēticus*, 3, *πλανητικός*: omſtaffende, sidera, Sidon.

plango, nxi, nctum, 3, v. a. (v. n.), [beſt. m. *πλῆσσω*, i. e. percutio]; I) „alm.“: ſlaaer ſtærkt el. lydeligen derpaa el. derimod; — ∞ tympana palmas, Catull. 64, 262; plangens moribundo vertice terram, Ovid. Met. 12, 118; — fluctus plangentes, Lucr. 2, 1154; — df. medial: plangitur (avis capta: ſlaaer med Bingerne), Ovid. Met. 11, 75; — II) „bef.“: A) „egentl.“: i beſtig Sorg at ſlaa (fig for Bryſtet el. paa andre Dele af Kemet); — vid. Ovid. Met. 6, 248: laniataque pectora plangens; cf. ibd. 11, 81; — df. absol. v. medial: plangi, men egf. in act., plangere (sc. se): i overvældende Sorg at ſlaa fig for Bryſtet el. at ſlaa Hænderne ſammen; Planguntur matres, Ovid. Met. 8, 527; — Plangere et Dryades; plangentibus assonat Echo, ibd. 3, 507; cf. Virg. Aen. 11, 145; — B) „overf.“, ∞ aliquem: at ſorge over nogen el. noget; — Jamque patent strages, plangunt sua damna coloni, Stat. Theb. 11, 117; cf. Tibull. 1, 7, 28: pubes ... Barbara Memphiten plangere docta bovem, (i. e. Apim).

plangor, ōris, m., [*plango*]; I) „alm.“: lydende Slag; — Procedunt (undae), leni et resonant plangore cachinni, Catull. 64, 274; cf. Ovid. Met. 3, 498, (om Echoen): Haec quoque reddebat sonitum plangoris eundem; ∞ feminis, (Slag paa Høften), auct. ad Her. 3; — II) „bef.“: i ſier Sorg at ſlaa fig for Bryſtet el. at ſlaa Hænderne ſammen; egf. anden lydelig Yttring af Smerte; df. egf. Hylen el. Beſtlage; — tentat plangore ferire Pectora, Ovid. Met. 4, 553; ligel. Et dare plangorem, (i. e. facere), ibd. 14, 420; — plangere et lamentatione complere forum, Cic. Orat. 38; cauae plangoribus aedes Femineis ululant, Virg. Aen. 2, 487. — *planguncūla*, ae, f., dem. af *πλεγγών*, (i. e. pupa): Vordulle el. Verbiſſede, el. alm. Afbildning; — inventae sunt quinque plangunculae matronarum etc., Cic. Att. 6, 1.

planilōquus, 3, [*plane*, loquor]: ſom ſaſer tydeligen, ſom ſiger ſin Mening rent ud; — ut planiloqua est! Plaut. Truc. 4, 4, 11. — *plānīpes*, ēdis, m., [*planus*, pes], sc. histrio: etflags Pantomimist el. Vallerdanſer, Juvenal. 8, 191, (a pedibus planis, d. e. uden Gethurner, i. e. Søffer el. socci).

*planitas, atis, f.: Stethed, Jevnbed; df. „fig.“: ~ sententiarum, (terres Tydelighed), Tac. Or. 23, (al. plenitas); — planitia, ae, f., field. Biform af fgd.; vid. auct. B. Hisp. 28; ogf. in pl., Vitruv.; v. — planities, ei, f.: Plan, flade, Slette; — aequata agri planities, Cic. Verr. 4, 18; ~ regionum, id., inter montes, Sall.; men ~ circiter passuum CCC etc., Caes. B. C. 1, 43; — Planitiem ad speculi veniens ... imago, (Spejlsfaden), Lucr. 4, 295; v. — plano, are, v. a.: at giore flet el. jevn, vias, Coripp.; — [planus].

1. planta, ae, f., [1. planus]; 1) „aalm.“: enhver Væxt til Jorplantning; df. A) ung Gren el. Dvigt, navnlt. Jordeqvist; ogf. Stod, navnlt. Modstod af Vinstøffen, Cic. d. Senect. 15, af Distraet, Varro, af andre Træer, Virg. Ge. 2, 23, ogf. ibd. 80 v. 300; quae (cum) ramis et plantis ponitur (arbor: med Grene og Rødder), Colum.; Ipse potes riguis plantam deponere in hortis, Ovid. Rem. 193; — B) det fra Plante-stofen udplantede unge Træer; — plantas ex seminario transferre in aliud, etc., Plin. 17, 14; — C) enhver Plante; vid. Juvenal. 3, 227: in tenues plantas (udstundt); — II) „bef.“: Jorstaalen; — faalt in pl., Virg. Ecl. 10, 49; ogf. pedum plantae, id. Aen. 8, 458; exurgere in plantas, Senec. Ep. 111; df. „poet.“: certamina plantae, (Veddeløb), Sil.; men som Ordsprog: supra plantam ascendere, Val. Max. 8, 12, extern. 3, ligesom supra crepidam etc.; f. ind. crepida.

*plantago, inis, f.: Planten Seibred, Plin. 25, 39; — plantaris, e; 1) hørende til en Planteqvist; df. subst., plantaria, ium, n.: Planteqvist el. unge Træer; — vid. Virg. Ge. 2, 27: viva sua plantaria terra etc.; men plantaria transferre, Plin. 21, 31; cf. Juvenal. 13, 123; — B) „overf.“ ogf. Hæarene, Pers. 4, 39; — II) „bef.“ v. „poet.“: en Jorstaale; hvi. om Mercurius: Summa pedum prope plantaribus illigat alis, Stat. Theb. 1, 304; v. — plantarium, i, n.: Plantevole, Træstole; — plantaria instituere, Plin. 13, 8; plantaria caedua, id. 17, 31; — [planta].

*plantatio, onis, f.: Udplantning el. Omplantning, (rosae), Plin. 21, 10; v. — plantator, oris, m.: som planter el. udplanter el. omplanter, Augustin.; — [planto]. — plantiger, a, um, [planta, gero]: med Stod el. Grene (el. Stængler), siliqua, Plin. 13, 16; — planto, are, v. a., [planta]: planter; — caules seruntur, vel plantantur, Pallad.; ogf. om Træplantning, Plin. 17, 13.

1. planus, 3, [bef. m. πλατύς, i. e. latus, bred]; 1) „egenl.“: plan, flad, jevn, flet, lige; — ex solidis (formis) globus, ex planis circulus aut orbis etc., Cic. N. D. 2, 18; si universitatis planum et aequabile corpus explicaretur, id. Univ. 5; ~ et aequus locus, id.; aperto et plano littore, Caes.; — compar., carinae aliquanto planiores, quam etc., id. B. G. 3, 13; unde aditus planior erat, Liv. 31, 29; superl., Capua, planissimo in loco explicata, Cic. Agr. 2, 35; — ~ pisces, (af Gyndercranten), Plin. 9, 27; pede plano (par terre: ved Jorden) aedificia instituere, Vitruv.; — B) df. subst. planum, i, n.: en flade; sædv. det flade Land, Sletten; — in planum agmen deducere, Justin.; per planum ire, Ovid.; in plano cadere, id.; — „bef.“ figes de el. ex el. in plano, om Dørigbedens Jorhåndlinger, i Modstæm. af in el. pro tribus, de plano audiri et daminari, (forhøres og dommes), Digest.; cf. Suet. Tib. 33; — II) „fig.“: A) „overf.“: lav el. ringe el. nanseelig; — magnanimitas ... melius in tribunali, quam in plano conspicitur, (sees bedre hos de Jorvenneme, end hos de Ringe), Senec. Clem. 5; — df. de plano („poet.“): fletfælg, uden Møje; vid. Lucr. 1, 412; — B) „ment.“: klar, tydelig, forstaaelig; — ut narrationes planae sint, breves, evidentes, Cic. Top. 26; Satin' haec tibi sunt plana et certa? Plaut. Pers. 2, 2, in.; quum haec

omnia ... tuis proximis plana fecero, Cic. Verr. 5, 61; men planum facere multis testibus (abl.), Verrem dixisse, etc., id. ibd. 5, Act. 1, 14.

2. planus, i, m., πλαῦνος: Omstaaende, Landstrøg; vid. Hor. Ep. 1, 17, 59, v. Petron. Sat. 82; — ogf. Gogler el. Tæftenspiller el. Bedrager; — hic ille planus improbissimus, qui etc., Cic. Cluent. 26; cf. Gell. 16, 7: planum pro syrophanta etc.

plasma, atis, n., πλάσμα: Billede; df. Skabning, navnlt. Memmet, Prudent.; — II) df. „overf.“: Stemmens umandige Modulation; — lectio plasmate effeminata, Quintil. 1, 8, 2; cf. Pers. 1, 17. — *plasmatio, onis, f.: Udbildning el. Billede, alicujus, (af nogen), Hieronym.; v. — plasmator, oris, m.: som former el. skaber; — ~ (hominis deus), Tertull.; af — plasmio, avi, atum, 1, v. a., [plasma]: former, danner, skaber, Prudent., Tertull. — plasso, are, πλάσσω, Biform af plasmio, Apic.

plastes, ae, m., πλάστης: som former el. danner (navnl. af Ler el. Gips); — hoc idem evenisse ... plastis, pictoribus, etc., Vell. 1, 17; laudatissimi plastae ... iidemque pictores, vid. Plin. 35, 45. — plastica, ae, f., Biform af plastice, Tertull. — plasticator, oris, m., [plasticus]: som gjør Billede (af Ler), Jul. Firm. — plastice, es, f., (sc. ars), πλαστική, (sc. τέχνη): Plastiken, v. c. Kunsten at forme el. danne Billeder (i Ler el. Gips); — vid. Plin. 35, 13, hvor Opfindelsen af denne Kunst fortæller; — plasticen matrem statuariae sculpturaeque et caelaturae esse etc., id. ibd. — plasticus, 3, πλαστικός: plastisk, hørende til Plastiken, (f. und. figd.); — architectus ... rationis plasticen non ignarus, Vitruv.; — II) subst. plasticus, i, m., ligesom plastes: en Plastiker, Jul. Firm. — plastus, 3, πλαστός: = formet; men alene „fig.“: udbigget, bedrageret; — Jam simulacra modis mentes fallentia plastis, Fulgent.

Plataeae, arum, f., Πλαταιίδ: By i Boeotien, hvoerd Perseer under Mardonius bleve slagte af Graekerne under Pausanias og Aristides, Cic. Off. 1, 18, Nep., Justin.; — B) df. 1) Plataeensis, e; df. subst. Plataeensis, ium, m.: Jutvaanerne af Byen Pl., Nep. Milt. 5; — 2) Plataeus, 3: Plataeus, proelium, Vitruv. — platalea, ae, f.: cislags Gaaß, germ. der Vöfelgans, Cic. N. D. 2, 49; heder ogf. platea, Plin. 10, 56.

plataninus, 3: af Træet platanus, folia, Colum. — platanista, ae, m., πλατανιστής: cislags ubeskiend Jukt i Gangesfloden; vid. Plin. 9, 17. — platanon, onis, m., πλατανών, (Plin. Ep. 1.3): Platantræ el. Platanlund, Vitruv.; cf. Martial. 3, 19, (hvoræc. platanona). — platanus, i, f., πλάτανος: Platantræ el. Lentræet, (platanus orientalis L.), vid. Plin. 12, 3; ad opacandum hunc locum patulis diffusa ramis plantantur, Cic. d. Or. 1, 7; — heder coelebs, Hor. Od. 2, 15, 4, fordi Vinstøffen ikke parres dermed, (v. c. ikke opbindes dertil); men ~ steriles, vid. Virg. Ge. 2, 70; — not.: ogf. findes platanus, us, Virg. Cul. 123, (hvor plur.).

plátēa, ae, f., [πλατεια, i. e. lata, bred, sc. ὁδός]; 1) sc. via: Gæde i Byen, Ter. Andr. 4, 5, in.; vicos plateasque inaequificat, Caes. B. C. 1, 27; — „poet.“ ogf. platea, Hor. Ep. 2, 2, 71; — II) jfde. v. cisterel., sc. area: fri el. aaben Plads foran Baaningstuefust; vid. Lamprid. Elagab. 21: plateas in palatio stravit ... porphyreticis saxis. — 2. platea, ae, f. und. platealea. — platessa, ae, f.: Plastisk; — mollesque platessae, Auson.

1. platice, adv. af platiceus: almindeligen el. overfladisk, Firm. Math. — 2. plátice, es, f., πλατική: almindeligt Ræst, Firm. Math. — pláticus, 3, πλατικός, (i. e. latus el. laxus, vid. el. ubeskiend): almindelig el. summarisk, disputatio, Firm. Math. 3, 2.

Plato el. Platon, onis, m.: berømt Lærd og

Philosophi i Athenen, Discipel af Socrates, Farer for Aristoteles; — af hans Underviisning i Gymnasiet Academia ved Athenen hede hans Disciple ogs. Academia; men selv bliver han heds: ille non intelligendi solum, sed etiam dicendi gravissimus auctor et magister, vid. Cic. Orat. 3, ogf. id. Brut. 31; Pythagoran Anytique reum (i. e. Socratem) doctumque Platona, Hor. Sat. 2, 4, 3; — B) *df.* Platonicus, 3: platonist, subtilitas, Plin. Ep. 1, 10, philosophus, Gell.; — not.: ogf. er Plato: Rænet paa en epicureist Philofoph, vid. Cic. Qu. Fr. 1, 2, 4.

plātýceros, *ōtis*, adj., *πλατύκερος*: med brede Horn; vid. Plin. 11, 15, (hver eed. platycerotos). — *plātýcerias*, is, f., *πλατυκερίας*: altfor stor Ildseelse i Pupillen, Veget. — *platyophthalmos*, i, m., *πλατύφθαλμος*, (bredeøiet), heder Mineralen antimonium (cf. sibiium cf. Epidæglas), fordi det uddræber og forstærker Sigt, Plin. 33, 31. — *plātýphyllon*, i, n., *πλατύφυλλον*, (ligesom Bredeblad), heder en bredbladet Art af Bærren lithymalus, Plin. 26, 41.

plaudo, si, sum, 3, v. n. e. a.; 1) neutr.; A) „egentl.“: klapper el. klaffer, frembringer en klappende el. klappende Lyd, navn. ved at slaae to Legemer sammen; — saal. om Jæglene: *∞* alis, Virg., pennis, Ovid., (slaae med Vingene); men id. Met. 6, 97: *plaudit erepitante eiconia rostro*, (klapper med Ræbket); — ofte ogf. *∞* manibus: ved Haandklap at yde sit Bifald, navn. i Theatret, Plaut.; ligel. heder *∞* alieu (nd. manibus): at modtage med Haandklap (navn. en Magnat, ved hans Indfægt til Stuepistlene), hvorom Cic. Att. 2, 19: *hujc ita plausum est*, ut ... Pompejo nostro plaudii solebat; cf. ibd. 16, 2; — men *plaudite* ved Stykkets Slutning: Actærens Opfordring til Tilskuerne til at klappe: vid. Hor. A. P. 155, ogf. Cic. d. Senect. 19, o. Quintil. 6, 1, 52; — B) „fig.“: at bifalde; — diis hominibusque plaudentibus, (under almindeligt Bifald), Cic. Qu. Fr. 2, 4; — offere e. dat.; Versibus et plaudii scribis, amice, meis, (at mine Digte finde Bifald), Ovid. Trist. 5, 7, 26; men sibi plaudere, (være indtagen i sig selv, synes godt om sit Eget); vid. Hor. Sat. 1, 1, 66, o. Plin. Ep. 9, 14; — II) act.: at klappe el. klatte el. slaae derpaa, ved Slag at frembringe en klappende Lyd; — pectora praebet Virginea plaudenda manu, Ovid. Met. 2, 866; plausaque colla (sc. equorum) juvant, id. A. 1, 630; Pars pedibus plaudunt choreas, Virg. Aen. 6, 661, (træde en Munddans); men plaudantur pectine telae, (slaaes dermed), id. Cir. 179; *∞* clypeum pectore, Stat., aquas potant, id.; — ogf. at slaae klappende sammen, alas, Ovid. Met. 14, 507 o. 577; — not.: plodo, f. plaudo, Varr. ap. Non.

**plausibilis*, e: som faaar Bifaldsklap el. Bifald; — nomen censorium ... nunc populare et plausibile factum, Cic. Div. in Caelic. 3; *∞* oratio, Senec. Ep. 5; — *df.* adv. *plausibiliter*: med Bifald; in compar., Sidon.; o. — *plausilis*, e: = *plausibilis*, Sidon., inc.; — [plaudo]. — *plausito*, are, v. n., intens. af plaudo: at klappe el. slaae med Vingene, auct. carm. d. Philom. — *plausor*, oris, m., [plaudo]: som klapper (med Hænderne for at tilfældigvis sit Bifald); vid. Hor. Ep. 2, 2, 130, ogf. Suet. Ner. 25: *sequentibus curram ... plausoribus*.

plaustrarum, i, f. und. *planarum*. — *plaustrarius*, (plostr.), 3, [plaustrum, plostrum]: hørende til en Vogn; — *plostrarii asini*, Cato; — II) subst., *plaustrarius*, (plostr.), i, m.; A) en Vognmager el. Hjulmager, Lamprid. Al. Sev. 21; — B) en Rudeff. Digest. — *plaustrilucens*, 3, [plaustrum, lux]: der lyser el. straalte ligesom Vognstærken; — *∞* ignes, Capella.

plaustrum (plostrum), i, n.: Vogn el. Arbejds-vogn el. Lastvogn; vid. Cic. Div. 1, 27; *onus plaustrum*,

(helt Vognlæs), Ovid.; — men om de stybtiste Romader: *Quorum plaustra vagas rite trahunt domos*, Hor. Od. 3, 21, 10; — fremdeles om Brugten af plaustrum ved de første tragiske Færelsninger f. Hor. A. P. 276, ligel. ved Processioner paa Ceresfesten, vid. Virg. Gel. 1, 163; — som Dressedrog mærkes: *plaustrum perculi*, (har væftet Vognen, har forædret Sagen), Plaut. Epid. 4, 2, 22; — II) „overf.“: Stjernebilledeet Vognen, Ovid. Met. 10, 447; cf. id. Pont. 4, 10, 39: *plaustrum ducentia formam (sidera)*; — not.: om Jærmen plostrum f. ogf. Suet. Vesp. 22.

1. *plausus*, 3, particip. af plando. — 2. *plausus*, us, m., [plando]; 1) „alm.“: Lyd el. Larm af sammenklæde Ting; *df.* Klappen, Klaffen, Klappen; — *palma cum palma collisa plausum facit*, Senec.; *plausu atque tinnitu auris*, Plin.; — navn. ogf. Bingeslag; *dare plausum pennis*, Virg. Aen. 5, 215; cf. Enn. ap. Cic. Div. 2, 26; — II) „bef.“ ogf. Haandklap som Bifaldsyttring; — *tantus est ex omnibus spectaculis ... plausus excitatus*, Cic. Sect. 58; cf. Suet. Ner. 20; ogf. indenfor Theatret, vid. Cic. ad Brut. 1, 3; — B) *df.* „overf.“ Bifald; — in aliqua re plausus quaerere, Cic. Att. 8, 9; cf. id. Cluent. 17; ligel. *plausus captare*, id., petere, Quintil., ferre, Hor.; — not.: *plous*, f. *plausu*, Enn. ap. Macrobi., inc.; men *plausus*, i (f. us), Cod. Theod.

Plautianus, 3, f. und. *Plautius*. — *Plautinus*, 3, f. und. *Plautus*. — *Plautius*, (Plotius), a: romersk Slægts og Personnavn; — *Plautius* el. *Plotius*: en Digter, Cic. Arch. 9; ogf. en Comœdiebiger, Varr. ap. Gell.; ogf. en Diktor, Suet. Rhet. 2; — B) *df.* *Plautius*, (Plotius), 3, lex, (der er givet af el. benævnt efter en Plautius), vid. Cic. Mil. 13, o. Sall. Catil. 31; — 2) *Plautianus*, (Plot.), 3, *fabulae* (af Digteren Plotius), Varr. ap. Gell.; men *∞* bona, Cic. Fam. 13, 8, (efter en vis Plotius).

Plautus, i, m., [a planis pedibus, vid. Plin. 11, 165]: romersk Tilmær, hvoraf den berømteste er Comœdiebigeren M. Attius Plautus (el. T. Maccius Plautus, vid. Freund.) Sarsinas, (el. fra Byen Sarsina i Umbrien); død omtr. 89 Aar før Cicero's Fødsel; vid. Gell. 3, 3, e. Cic. Brut. 15; om hans Sprog's æble Simpelted, vid. Cic. d. Or. 3, 12, id. Off. 1, 29, o. bef. Quintil. 10, 1, 99; f. ogf. nedenf.; — B) *df.* *Plautinus*, 3: *plantinist*, som findes hos Plautus; — *Musas Plautino sermone locuturas fuisse*, si etc., Quintil. 1, e.; dog el. Hor. A. P. 270; — not.: *Plautinissimus*, 3, versus, Gell. 3, 3, (som er vor Plautus afledes vordig).

plēbēcula, ae, f., dem. af plebes f. plebs, (den laveste el. ringeste Del af Almenen); — *illa concionalis hirudo aerarii, misera et jejuna plebecula*, Cic. Att. 1, 16; cf. Hor. Ep. 2, 1, 186. — *plēbējus*, 3, [plebs]; 1) „egentl.“: af Bergerstanden el. hørende dertil, borgerlig el. uadelig; (opp. patricius el. adelig, ogf. equester el. ridderlig); — *sunt amplae et honestae familiae plebejæ*, Cic. Mur. 7; *patriciam plebejo nuptam etc.*, Liv. 10, 23; *∞* consul, (i. e. de plebe), id. 6, 39; men *magistratus plebeji*, (i. e. plebis), id. ibd. 11; ligel. *∞* *Patricia*, (i. e. plebis, opp. patricia), vid. id. 10, 23; — *ordo plebejus*, (den tredje Stand, efter senatorius o. equester); f. und. *ordo*; — *derit bore ogsaa ludi plebeji*, Liv., Cic., (forskellige fra ludi Romani), vid. Liv. 29, 38; men *plebejis Circensibus* (sc. ludis), Plin. 8, 65; — II) „overf.“; A) „alm.“: plebejist el. borgerlig, v. e. stet el. ringe el. geme; — *quamquam nos videmur tibi plebeji et pauperes*, Plaut. Poen. 3, 1, 12; men *∞* *sermone agere cum aliquo*, (i Almensproget), Cic. Fam. 9, 21; — ogf. absol.: *plebejus*, den ringe el. fattige; *Palam mutire plebejo piaculum est*, Enn. ap. Fest.; — B) „bef.“: ringe i sit Slægt; — *∞* *philosophi, qui a Platone et Socrate ... dissim-*

dent, id. Tusc. 2, 23; ∞ vina, (af det ringere Slægt), Plin.; ∞ sanguinis pulli, Colum.; cf. Cic. Sest. 8. plebes, gen. o. dat. plebei, ctr. plebi, d. ældre Form af plebs: Almuen el. Borgerstædet, Cic. Leg. 3, 3, (e XII Tabb.), Sall. Catil. 33, Liv.; - i Forbindelsen: tribunus plebei, Cic., kan plebei o. plebi ogs. være dat., (efter Formen imperator Romanus); - plebi-cōla, ae, m., [plebs; colo]: som søger at vinde for sig Almuen el. Borgerne; - ab hoc plebicola tribuno funditus ejicitur, Cic. Agr. 2, 31; plebicola... omnisque auræ popularis captator (Appius Claudius), Liv. 3, 33; cf. Cic. Sest. 52.

plebiscitum, i, n., [plebs]: Beslutning el. Forordning af Borgerstanden; (opp. senatus consultum, ligesom plebs her medstættet senatus); - plebiscita... quæ tribunis ferentibus accepta sint, vid. Gell. 15, 27; ut plebiscita omnes Quirites tenerent, vid. Liv. 8, 12; cf. id. 4, 19; - not.: strives ogs. adf. scitum plebis, scitique plebis, edl., Liv.; - men plebis scitum, Cic. Att. 4, 2, 2, (af et Decret), af plebis scitus (us, efter d. færd), - plēbitas, atis, f., [plebs]: Almuendommen, Cat. ap. Non.

plebs, gen. plēbis, f., [skal være at sammenf. m. πληθος, i. e. multitudo]: Almuen, den menige Borgerstand, de Adelige; - non enim populi, sed plebis enim magistratum esse, Liv. 2, 56, (populus neml. indbefatter ogs. Senatet o. Patriererne, hvf. ogs. plebs o. patres medstættet hinanden, ibd.); cf. Cic. Mur. 1; figel. in duas partes civitatem divisam... in patres et plebem, Sall. frgm.; - dog findes ogs. populus f. plebs i Modsatn. af senatus; saal. senatus populusque Romanus; vid. Liv. 9, 6, oftere, e. A.; - fra Græcernes Tid, da ordo equester afsondredes fra plebs, udgjorde denne en tredje Stand; hvf. Plebs eris, etc., Hor. Ep. 1, 1, 59; cf. Ovid. Trist. 4, 2, 15: plebs... senatus... eques; men Martial. 8, 15, staar populus poet. f. plebs; - plebs homines, Liv. 3, 14, multitudo de plebe, id.; men dictator primus de plebe, (af Almuendommen), id. 7, 17; cf. Cic. Brut. 14; - plebs urbana, Sall., rustica, Plin.; - II) „overf.“: den ringere Klasse el. Orden i sit Slægt; - plebs superum, (Undergættene), Ovid. Ib. 81; cf. id. Met. 1, 173: Plebs habitant diversa locis, etc.; - ogs. Bierne (m. Henpyn paa Vidronningen), Colum. 9, 11, hvor ogs. findes pl.: duas vel tres alveorum plebes etc.

plectibilis, e, [2. plecto]: strafværdig, invidi, Sidon.; - II) act.: straffende, severitas, Cod. Theod. - plectilis, e; fletter; - pro insigni sit corolla plectilis, Plaut. Bacch. 1, 1, 37; - II) „fig.“: forvillet, syllogismi, Prudent.; af - 1. plecto, xi o. xui, xum, 3, v. a., πλέω: fletter; - crines plexeris, Vulgat.; - oftest in particip. plexus, 3; - Tum caput atque humeros plexis redimere coronis, Lucr. 5, 1398; - B) „overf.“: forvillet, tvetydig; - Plexa, non falsa, autumare dictio Delphis solet, (i. e. perplexa el. ambigua), Pacuv. ap. Non.; - II) boier; - quo se pacto plecteret, Phædr. 5, 9, (al. flecteret), inc.

2. plecto, ēre, v. a., πλέσσω, πλέττω, (i. e. percutio; „egenl.“: slaaer; d. straffer, aliquem capite, Cod. Just.; - oftest in pass.: A) „alm.“: at lide Straf, at blive straffet; - plecti capitis poena, (paa Livet), Digest., tergo, Hor.; men Ego plectar pendens, nisi etc., Ter. Phorm. 1, 4, 43; ut in judiciis culpa plectatur, Cic. Cluent. 2; - plecti negligentia etc., (i. e. ob negligentiam), Cic. Lael. 26; ogs. plecti, quod, (forti), Ovid. Trist. 3, 5, 49; men id. Pont. 4, 14, 18: Plectar et incauto semper ab ingenio (skal jeg bestændig bøde el. lide derfor)? ogs. c. gen., Appul.; - B) „overf.“: at blive dæbt; - cavil, ne qua in re jure plecteretur, Nep. Att. 11.

plectri. plēns, tis, adj., [plectrum]: plecteremagtig, d. e. stor lyrisk Digter, Flaccus (Horatius), Sidon. - plectrum, i, n., πλῆκτρον; 1) „alm.“:

Plecter el. Instrument (af Metal el. Ben), hvormed Citharistilleren slaaer Strenge, germ. die Ael; - plectri similem linguam nostram etc, Cic. N. 2, 59; plectra movere, Ovid.; - B) tr. „rect. overf.“: a) Citharen, Hor. Od. 2, 13, 27; - b) d. lyriske Poesi, ibd. 1, 26, 11, oftere; - II) Her el. Stiberer, Sil. 14, 402; ogs. ∞ ratis, id. ibd. 548.

Pleias, egi. Plejas o. Plias, adis, f., Πλειάς, πλειάς: en af de syv Stjerner, der sætte. hede Epytiernen; - simul... Plias... Oceani spretos pede reppulit amnes, (naar den er gaad en), Virg. Ge. 4, 233; - in pl. Plejades el. Phades: Epytiernen, rimel. af πλέω. i. e. navigo, sem de Sofarentes Stjerne, hvf. Ovid. Fast. 3, 105: Quis tunc aut Hyadas, aut Pleiadas Atlanteas (tri-syll.) Senserat, etc.? cf. Propert. 3, 3, 58: Pleiadium denso cur coit imbri chorus; deres Epygang er neml. forbunden med Regn, hvf. ogs. Val. Fl. 2, 357: Pleiada... nimboso moverat astro Juppiter, (havde laet gaad en); - II) efter Mythologien ere Plejaderne: Døtre af Atlas (hvf. Atlanteae, Ovid. l. c.) ved Plejone; men hvorfor iblandt dem Mærop e. den mindst synlige, f. Ovid. Fast. 4, 169 fige.; - men id. Met. 1, 669, om Mercurius: quem lucida partu Pleias enixa est, (i. e. Maja). - Pleione, es, f., Πλειώνη; Datter af Oceanos o. Etheis, ved Atlas Moder til Plejaderne, (f. unde. frgd.), vid. Ovid. Fast. 5, 83; hvf. ogs. Maja's Son Mercurius, id. Her. 16, 62, heber: Atlantis magni Pleioneque nepos; cf. id. Met. 2, 743.

Plemmyrium, i, n., Πλεμμύριον: Forbjerg paa Sicilien i Nærheden af Syracus; - ∞ undosum, Virg. Aen. 3, 693. - plēne, adv. af plenus: fuldt, iufunderet vasa, (saa de blive fulde), Plin. 14, 28; - II) oftest „fig.“: fuldeligen, fuldstændig, ganske, perficere munitiones, Caes.; si hoc plene vitare non potes, Cic. Qu. Fr. 1, 1, 13; cf. Hor. Ep. 1, 11, 14; - ogs. udforsligen el. vidtloftigen: ubi plenius aequo Laudat venales, qui vult extundere merces, id. ibd. 2, 2, 19; plenius facere, Ovid. Pont. 2, 11, 20, (i. e. benignus); viva illa... vox alit plenius, Quintil. 2, 2, 8; quamvis illud plenissime feceris, (opp. restrictissime), Plin. Ep. 5, 8, (hvor Taleu er em Ros og Dæd). -

plenilunium, i, n., [plenus, luna], (sc. tempus): Zulfmaane, Colum., Plin. 18, 75; plenilunius, (naar der er Zulfmaane), id. 9, 20. - *plenitas, atis, f.: Fylde el. at være opfyldt dermed el. deraf; - ∞ nubium, (naar de ere regnsangre), Vitruv.; plenitates (corporis: dets Fyldeghed), id.; - ogs. Aligelighed, Overflodighed, humoris, id.; e. - plenitudo, inis, f., ligesom frgd.: Fylde el. Fyldeghed; - crescere in plenitudinem, (blive forere), Plin.; - perticae, (dend Syfthed), Colum.; - II) „overf.“: ∞ syllabarum, (Ceres fylde og ligesom brede Urtale), auct. ad Her. 4, 20; - [figd.].

plēnus, 3, [af inus. pleo, hvf. impleo, etc.]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: fuld; fuld deraf el. opfyldt dermed; sæd, c. gen., el. c. abl., el. absol.; - plena domus argenti caelati, Cic.; Gallia... plena civium R., id. Font. 1; vini, somni plenus, (overvædet deraf), id.; men venustatis... plenior, Ter. Hee. 5, 4, 8; - plena domus ornamentis etc., Cic. Verr. 4, 57; ligel. om Personer: plenus expectatione de aliquo, id. Att. 3, 14; cf. Liv. 1, 25; frendtelde plena ventis vela, Ovid.; - plenis velis, id., o. pleno velo, Virg., (for fuld Seil); plenissimis velis navigare, Cic.; ligel. ∞ ore, Plin.; hvf. „overf.“: plenior ore laudare; vid. Cic. Off. 1, 18; - ogs. er at bidføre neutr. plenum som subst.: Fylde; - plenum et inane, Cic. Acad. 2, 37; men Virg. Ge. 2, 244: ad plenum, (indtil Aabningen er fuld el. fylt); cf. Hor. Od. 1, 17, 15; men „overf.“: in plenum, overbevædet el. afmædeligen, Plin., Senec. Ep. 91; - B) „bef.“: a) fuld el. fylde, d. e. for el. tyk el. corpulent; - prodesset plenis (sc. hominibus):

være dem tiendelig), Cels.; cf. Cic. Div. 2, 69: pleni neactive sinus; f. egf. Ovid. A. A. 2, 661; plenum jecur (victimae) atque nitidum, (opp. exile et horridum), Cic. l. c. 13; — compar., tauros pleniores facere, (fede dem), Varro; superl.: quae pericula plenissimi cujusque sunt, Cels.; — b) frugtfemmelig cf. med Jøfter, tyf, dragtig, edl.; — ∞ femina, Ovid.; ∞ venter, id.; men id. Past. 1, 631: Telluri plenae victima plena datur; cf. Cic. Div. 1, 45: ut sue plena procuratio fieret; — c) mæt cf. mættet; — Plenus eras minimo, Ovid. Am. 2, 6, 29; df. egf. „everf.“: overmættet og ligefem fed deraf; vid. Hor. Ep. 1, 20, 8, e. ibd. 2, 1, 100, egf. id. A. P. 337; — d) tyf cf. stærk; — velamina filo pleno, Ovid. A. A. 3, 267, (af en stærk Bæd); surculus plenior, (opp. tenuior), Colum.; — df. egf. „everf.“: stærk i sit Slags; ∞ cibi, (nærende Epifer), Cels.; ∞ vinum, id.; men Cic. N. D. 2, 6: propter coeli plenioram naturam, (fermedelft den tyffe Luft); — e) ligefem belæstet el. belædt dermed, fuld deraf el. epfyldt dermed; — exercitus plenissimus praeda, Liv. 41, 28; Quid plenam fraudas vitam crescentibus vis? Ovid. Am. 2, 14, 23; men Virg. Ge. 4, 181, c. acc. graec.: Crura thymo plenae (apes); — f) em Stammen el. Metalen, egf. em Ordene: fyldig el. stærk; — vox plenior, Cic.; egf. homo plenior voce, id.; pſ. sonus (vocis) nimium plenus, (altfer fyldig, d. e. tyf el. grov), Quintil.; syllabae pleniores, (med flere Bogstaver), auct. ad Hor. 4, 20; men ut E plenissimum dicas, (ubtaler det meget stærk el. aabent), Cic. d. Or. 3, 12; men plenissima verba, Ovid. Met. 10, 290, (stærke og betydningsfulde Ord); — h) „fig.“: A) „alm.“: fuld, fuldstændig el. fuldtallig; egf. hel el. ganfke; — ∞ annus atque integer, Cic. Mil. 9, numerus, id.; ∞ luna, Virg.; ex perpetuis plenisque gaudiis ... beatam vitam existere, Cic. Tusc. 5, 23; men ∞ verbum, (helt, d. e. iffe contraheret), id. Orat. 47; — plenissima legio, (addeles fuldtallig), Caes.; men legiunculæ male plenae, Liv.; — ∞ aratro sulcare, (med hefe Ploven el. faa dybt muldig), Colum.; Sustineas ut onus, nitendum vertice pleno est, (i. e. toto vertice), Ovid. Pont. 2, 7, 77; ∞ humine, (med stærkt Blif), Claudian.; cf. Tibull. 1, 5, 68; ∞ gradu (ducere in hostem: i Stermftridt), Liv. 4, 31; cf. id. 31, 15; — b) egf. fuld el. fuldkommen, gaudium, f. event.; Plena fuit vobis omni concordia vita, Ovid. Am. 2, 6, 13; pleno jure esse alicujus, (med fuld Ret), Digest.; in plenum, fuldkommen el. overhøvedet, Plin.; f. event.; — B) „bef.“: a) fuld deraf, rigeligen forsynet dermed, som har noget i Mængde el. Overflodighed, df. rig; — qui plenus decesserat etc., Cic. Verr. 2, 4; cf. id. Fam. 7, 9: dum plenior (ad nos venias); — pecunia tam plena, (faa flere Midler), id. R. Am. 2; plenissima villa, Hor. Sat. 1, 5, 50; cf. Virg. Aen. 11, 738; — oratio plenior, (rigere), Cic. Off. 1, 1; plenius agmen, (talrigere), Ovid. A. A. 1, 66; — fremdeles plenus honoribus, (som har befaftet alle Hærespøfter), Plin. Ep. 2, 1; men Cic. Fam. 11, 12: duas epistolas pleniores, (udføligere el. indbefædligere); — b) egf. em Aarene el. em Alderen: fuld el. moden edl.; — jam plenis nubilis annis, (aflerede mandbar), Virg. Aen. 7, 53; men plenus annis, som har opnaaet en høi Alder, Plin. Ep. 2, 1; figl. plenior annis, Val. Fl.; men annus XXV coeptus pro pleno habetur, Digest.; — c) fuld deraf, d. e. addeles fyssættet dermed, el. overvældet el. giennemtrængt deraf; — plenus negotii, Cic., laboris, Plin.; men Virg. Aen. 1, 160: Quae regio in terris nostri non plena laboris, (fuld af Sygget derem)? — plenus officii, (nidker for Dydfuldelsen af sin Pligt), Cic.; plenus fidei, Enn. ap. Cic. d. Senect. 1; men plenus irarum etc., Liv. 2, 61, vitii probriquer, Plaut. Mil. gl. 2, 5, 13; — ille deo plenus, (begejstret), Lucan.

pleo, ere: at fylde, er Stammedet til plenus, men

fuldes selv alene in compos. complejo, impleo etc.; f. egf. Fest. p. 230, (Müll.).

plerique, pleraque, etc.; f. ind. plerisque. — plērōma, atis, n., *πλήρωμα*: Jyldte, Tertull. — plērōticus, 3, *πληρωτικός*: tiendelig til Udfyldning, terminus, Frontin. d. Col. ap. Goes. — plerumque, f. ind. plerisque. — plerus, a, um, [af Stammen ple-, hſf. egf. plus], fercl. f. plerisque, plerique; — campestris plerus (ager), Cato ap. Priscian.; plera pars, Pacuv. ap. Fest.; Achaeos pleros perdidit, id. ap. Priscian.; minores magistratus ... plures in plera suato, Cic. Leg. 3, 3, (e. XII Leg.); — df. egf. plerum, som adv. f. plerumque: oftest, Asellio ap. Priscian.

plerisque, aque, umque, [d. ferstærk. Norm af plerus]: faare megen, en fier Del deraf, de fleste edl.; A) in sing. som adj. alene fældet; — juvenus pleraque ... Catilinae favebat, Sall. Catil. 17; figl. pleraque nobilitas, id. ibd. 23; cf. id. Jug. 51 e. 79; ∞ Graccia, Gell. 17, 21; — bb) df. neutr. plerumque; a) som subst. e. gen.: den største Del deraf; — ubi plerumque noctis processit, Sall. Jug. 21; plerumque Europae, Liv. 45, 9; — b) eftere som adv.: mest el. oftest, meget ofte; — haec ipsa fortuita sunt; plerumque enim, non semper eveniunt, Cic. Div. 2, 5; cf. Hor. Sat. 1, 10, 15; — hſf. Tac. egf.: undertiden el. ofte, edl.; vid. id. Ann. 4, 57, e. id. Hist. 5, 1, egf. id. Germ. 13 e. 45; — B) in pl.; — Sororem plerique esse credebant meam, Ter. Eun. 1, 2, 38; multi ... plerique, Cic. Inv. 1, 36; ut plerique meministis, id. Sest. 3; plerique Belgae, Caes. B. G. 2, 4; pleraque tecta ... alia etc., Liv. 27, 3; ea pleraque, quae etc., Nep. praef.; plerique e Graecis, Plin. 5, 1; pleraque gentium, id. 21, 50; — plerique omnes: næsten alle; vid. Ter. Andr. 1, 1, 28, e. Nep. Eun. 12; men dixi pleraque omnia, Ter. Heaut. 4, 7, 2; — plerique ... plurimi, Tac. Hist. 4, 8; — bb) df. neutr. pleraque; a) absol.; — quum homines ... viribus corporis pleraque administrabant, Cic. Inv. 1, 2; — b) som adv: for det meste, oftest; — is erit pleraque impecabilis, Gell. 17, 19.

pletura, ae, f., [inus. pleo, f. impleo], (eftercl. Ord): Jyldelse, at være el. blive fuld el. overfyldt; — crescente pletura (navis), Paul. Nol.; — H) „everf.“: pletura (sanguinis): Fuldblodighed, Betændelse, Veget. — pleuricus, 3, *πλευρικός*: paa el. ved Siden deraf; — ∞ termini, Frontin. d. Col. ap. Goes. — pleuritis, idis, f.: Viform af pleuritis, Prudent. — pleuriticus, 3, *πλευριτικός*: som har Sting i Siden, Plin. 27, 3; — pleuritis, idis, f., *πλευριτις*: Sidesing, Dndt i Siden el. indvortes Byld deri, Vitruv. 1, 6; — not.: f. egf. mnd. plinthis ur. n. — Pleuron. onis, f., *Πλευρόν*: By i Væstren, Plin. 4, 3; — B) df. Pleurōnīus, 3: pleureniff, Aemon, Ovid. Met. 14, 494; — 2) df. subst. Pleurōnia, ae, f.: den Del af Væstlen, hvori Byen Pleuron laa, Auson. — 1. plexus, 3: partic. af plecto. — 2. plexus, us, m., [1. plecto]: fletten el. fletning el. Vøining; — in plexum ponere crines, Manil. 5, 117, inc.

Plias, pl. Pliades, f. ind. Pleias. — *plicatilis, e: til at sammenfælde, crista (upupae), Plin.; men id. 5, 10: naves plicatiles humeris transferunt etc., (d. e. Eftke af Stind, som ere til at fælde sammen); e. — plicatura, ae, f.: Sammenfolding el. Jold; — plicaturae stragulae vestis, Plin. 7, 52; af — plico, (avi e. iii), atum e. itum, v. a., *πλέκω*: sammenføjer, sammenviffer; — ∞ chartam, vid. Martial. 4, 83; seque in sua membra plicantem (serpentem), etc., Virg. Aen. 5, 279; Est etiam, quasi ut anellis hamisque plicata Inter se etc., Lucr. 6, 1085; cf. id. 4, 826; men his numeris plicatis, Capella.

Plinianus, 3, cerasa, Plin. 15, 30, (benævnte efter en Plinius). — Plinius, i, m.: romersk Slægts- og Mandnavn, hværaf her mærkes; 1) C. Plinius Se-

cundus, (ogf. Major el. d. ældre), omfom ved at underføge Udbrudet af Vesuvius (a. Chr. 79), vid. Plin. Ep. 6, 16; om hans lærde Birkføhede f. ibd. 3, 5, hvor ogf. hans til os komne Historia Naturalis i 37 Bøger med Rette heder: opus diffusum, eruditum, nec minus varium, quam ipsa natura; — II) C. Plinius Caecilius Secundus, (ogf. Junior el. d. Yngre), Søsteren og adepteret Søn af d. frg., bar skrevet 10 Bøger Breve og en Fortale (panegyricus) til K. Trajan; — hans Lærdom og Veltalenhed berømmes Martial. 10, 19; — III) Plinius Valerianus, en Læge paa K. Constantins Tid, bar skrevet: de Re medica.

plinthis, idis, f., *πλινθίς*: oprdl. firfanten Teglfien; df. „alm.“: firfant; navn. i Bygningsfamsien, ligesom plinthus: den flade Tæyle under Gefimsen af Søilefæftet, Vitruv. 3, 2; — II) i Vandørget: d. faafaldte Register, Vitruv. 10, 13, (Schneid.; al. pleuritis m. f. Bem.); — III) hos Landmaalerne: = plinthus, no. II. — plinthium, i, n., *πλινθιον*: firfanten (el. teglfienformet) og udhulet figur, hvis Linier tiene til Zimernes Udmaalning, alts. etflags Søluft, Vitruv. 9, 9. — plinthus, i, m., *πλινθος*, ligesom plinthis, oprdl. firfanten Teglfien; df. I) den firfantede Plade under Søilefættets Gefims, Vitruv. 4, 7; — II) hos Landmaalerne: aflang firfant med et Areal af 100 Dages Møieland; — quae centuriae nunc vocantur plinthis, id est, laterculi etc., Hygin. d. Cond. agr. ap. Goes.

Plisthēnes, is, m., *Πλισθηνης*; I) Søn af Pelops og Fader til Agamemnon o. Menelaus, der dog hede Atreidae, fordi de vare opdragne af Færbroderen Atreus; vid. Serv. ad Virg. Aen. 1, 458; men efter Hygin. Fab. 86 o. 97, er Plisthenes: Søn af Atreus, hvilken sidste da bliver Færfader til Agamemnon og Menelaus; — B) df. 1) Plisthenides, ae, m., Sabin. Ep. 1, 127: Søn af Plisthēnes, (i. e. Menelaus); — 2) Plisthēnius, 3, torus, Ovid. Rem. 778, (i. e. Agamemnonis, f. event.); — II) en Søn af Dhyefes; vid. Hygin. Fab. 88, o. Senec. Thyest. 726. — plistolochia, ae, f., f. und. pistolochia. — plistolochia, ae, f.: = althaea, Plin. 20, 84. — Plistonices, ae, m., *Πλιστωνιζης*, (i. e. permulatorum victor), faldtes Grammatikeren Apion, Gell. 5, 14, Plin. p. lōce, es, f., *πλοκή*, (i. e. nexus); I) Tælsfigur, hvorved det samme Ord gientages med etflags Modifikation i Bemærkelsen; faal. simia est simia, Capella; (paa Græsk, Quintil. 9, 3, 41); — II) i Musiken: Zimernes Sloifning, Capella. — plōdo, ēre, 3, f. und. plaudo.

*plōrābilis, e: begrædelig, jammerlig; — plorabile si quid etc., (noget ret tragif), Pers. 1, 34; sonare plorabile quiddam, Claudian.; — plōratiō, onis, f.: = ploratus, Augustin.; — plōrātor, oris, m.: som græder, som gjør noget grædende; — Si quis plorator collo tib vernula pendet, etc., Martial. 14, 54; o. — plōrātus, us, m.: tydelig og heftig Graad, Jammerfrig el. Sylen; — omnia mulierum ploratibus sonant, Liv. 29, 17; cf. Cic. Tusc. 2, 8, (e Soph.); Heu virginealem me ore ploratum edere; — II) „overf.“: tenui gutta ploratu, (om den af Valsamtræet dryppende Gaff), Plin. 12, 54; — [fag.].

plōro, avi, atum, 1, v. n. o. a.; I) fordl.: striger, raaber (strigende; — si etc., ast elle plorasti, (f. ille ploret), Lex Servii Tullii ap. Fest. p. 230, (Müll.); — II) „alm.“: A) neutr.: udstøder Klagefrig, striger el. hyler af Sorg el. Smerte; — amico amisso — lacrimandum est, non plorandum, Senec. Ep. 63; cf. Ovid. A. A. 3, 292, o. Hor. A. P. 431; men id. Sat. 2, 5, 68: invenietque, Nil sibi legatum, praeter plorare, suisque, (i. e. praeter ploratum); cf. ibd. 1, 10, 91, (hvor jubeo plorare er Grækerne: *οὐ μὲν κελεύω*); — ogf. alm.: græder; plorando fessus sum, Cic. Att. 15, 9; — B) act.: græder el. hyler derover,

begræder el. bejamter; — ∞ turpe commissum, Hor. Od. 3, 27, 38, funera, Stat.; — ogf. m. acc. e. inf., Hor. Ep. 2, 1, 9; men Plaut. Aul. 2, 4, 29: Aquam hercle plorat, quom lavat, profundere; — df. ploratus, 3: begrædt, rogus, Ovid. Fast. 1, 856; cf. id. A. A. 1, 75: Nec te praetercet Veneri ploratus Adonis.

plōsor, oris, m., f. und. plausor. — plostellum, i, n., dem. af plostrum (f. plastrum): liden Arbeidsvoen el. Læstveen, Varro; — Aedificare carae, plostellum adjungere mures, („alleg.“: drive Carretræger), Hor. Sat. 2, 3, 217. — plostrarius, f. und. plaustrarius. — plostrum, i, n., f. und. plastrum. — plōsus, f. und. plausus.

Plōtae, arum, f., *Πλωται* (se. *πλωται*, i. e. nantes insulae): en ældre Benævnelse paa Strophæderne, Mela, Plin. — Plōtianus, Plotius, f. und. Plautianus, etc. — ploxiomum el. ploxiomum el. ploxiomum, i, n., [gallist Drd]: Vognkæsse el. Vognstrib; (gallist Drd); — Gingivas vero ploxiomi habet veteris, Catull. 96, 6; f. ogf. Fest. p. 230, (Müll.).

pluit, ebat, pluit v. pluvit, 3, v. impers.: det regner; — pluet credo hercle hodie, Plaut.; ut multum pluverat, id. Men. prol. 63; Hyadas ... a pluendo; *δεν* enim est plere, Cic. N. D. 2, 43; — i Barfets sproget ogf. e. acc., el. e. abl.; sanguinem pluisse, senatui nunciatum est, Cic. Div. 2, 27; lacte pluisse, Liv. 27, 11; ogf. ∞ lapidibus, id., carne, Plin.; — men pass.: illud spatium, qua pluitur et ningitur, Appul.; — II) „poet. overf.“ ogf. om andre Ting; a) at falde som Regn; — Nec de concussa tantum pluit ilice glandis, Virg. Ge. 4, 81; — ogf. at udgyde som Regn; stridentia funda Saxa pluant, volucres imitantur fulgura glandes, Stat. Theb. 8, 416.

plūma, ae, f., germ. Plūme: Dunfieder; — ∞ mollis, Virg.; cf. Cic. N. D. 2, 17: (animantes) pluma alias, alias squama videmus obductas; — pl. pluma e: Dunfiedre el. Dun. (i. Modfætt. af pinnae); — ∞ versicolores columbis, id.; Nec querar, in plumis delituisse Jovem, (i. e. sub cygni forma), Ovid. Her. 8, 68; — brugtes til Udtegning, vid. Martial. 12, 17, o. Juvenal. 1, 159; — B) ofte ogf. signefæstet om en Zinterhed, om Uefindighed, edf.; — Pluma haud interest, patronus an cliens etc., (det gjør ikke mindst Forskel), Plaut. Most. 2, 1, 60; homo levior, quam pluma, id.; cf. Cic. Att. 8, 15: qui ipsi pluma aut folio facilius moventur; — II) „overf.“: A) de ligesom Dunfiedre (in plumam, Virg. Aen. 11, 771, el. in modum plumae, Sall. frgm. ap. Serv. ad Virg. l. e.) sammenføiede Skæl el. Placer paa Pantferet; — Qua male jam plumis inus tegit inguina torax, Stat. Theb. 11, 543; — B) „poet.“ ogf.: det forste Skæg, Hor. Od. 4, 10, 2: quum veniet pluma.

*plūmacium, i, n.: Ziercrætte, Ambros.; — plūmālis, e: med Ziedre; — plumalem de Jove fecit avem, Anthol. Lat. B.; — plūmārius, 3: ligesom Dunfiedre; df. hørende til Brøderi med Dunfiedre; — vestes plumaria arte confectae, Hieronym.; — II) df. subst., plumarium, i, m.: Kunstner i dette Slags Brøderi, Varro, Vitruv.; v. — plūmātis, e: broderet ligesom med Ziedre; df. plumatile, (se. vestimentum): broderet Dragt; — Cumatile aut plumatile, etc., vid. Plaut. Epid. 2, 2, 49; — [pluma].

*plumbago, inis, f.; I) etflags Blyerts el. Blyglands, ogf. molybdaena, Plin. 31, 50; — B) df. „overf.“: Blyfarve el. blyfarvet Skar paa Grefstene, id. 37, 18; — II) som Plante: Blyurt el. Leppurt, Plin. 25, 97; v. — plumbarius, 3: hørende til Bly el. til Forarbeidelsen deraf; — ∞ officina, (Blyhytte), Plin.; ∞ metalla, (Blybergværker), id.; — men ∞ artifex, (Blyarbejder), Vitruv., ogf. absol.: plumbarius, i, m., Digest.; cf. Plin. 4, 35; — [plumbum]. — plumbatura, ae, f., [plumbo]: Sammenføining med Bly, Digest. — plumbatus, a, f. und. plumbo.

plumbēus, 3, [plumbum]; I) „eget.“: af Bly, glans, (Blyfugle), Lucr.; liget. absol., plumbea (sc. glans cl. pila), Spart.; — fremdeles ∞ numi, (Blypenge), poet. om det afsees Bærdtøse, Plaut.; ogs. absol.: plumbeus (sc. numus), Martial.; — ∞ vas, Plin.; Colum.; ogs. absol., plumbeum (sc. vas: Blyfar), id.; men Martial. 6, 55: Fragas plumbea Nicotiana (acr. græc.: du lugter cl. dufter af N.'s Salvædaaser); — ∞ volumina, Plin. 13, 21, (i. e. laminae plumbeae in volumen convolutae, neml. til at indgrave paa); — ∞ ictus, (pl.: Slag af Blyføber), Prudent., (f. plumbata und. plumbo); ∞ color, (Blyfarve), Plin.; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) ligesom af Bly, d. e. søv, ndygfig; — illum plumbo gladio jugulatum iri, Cic. Att. 1, 16; o plumbeum pugionem! id. Fin. 1, 18; — b) flet, ringe; — ∞ numus, f. evenf.; ∞ vina, Martial., mala, id., carmina, Auson.; — c) ∞ auster, Hor. Sat. 2, 6, 18: tryffende, bøværlig; — B) „ment.“: a) tung, mørk, bitter; — Si quid peccatum' st, plumbeas iras gerunt (nostri divites), Plaut. Poen. 3, 6, 16; — b) søv, dum, ensødig; — nisi plume in physice plumbei sumus, Cic. Tusc. 1, 29; men Ter. Heaut. 5, 1, 4, som Skældsord: Quae sunt dicta in stultum, caudex, stipes, asinus, plumbeus, etc.

*plumbo, avi, atum, 1, v. a. e. n.; I) „alm.“: sammenlødret med Bly; — modiolos indere et plumbare, Cato; — scyphum alieno plumbo, Digest.; cf. Plin. 34, 18: ∞ argentum ex plumbo albo, (at fortinne); — II) „bef.“: forfærdiget af Bly; — plumbatae sagittae, Plin.; ∞ canales, (Blyrender), Frontin.; — B) df. subst., plumbata (sc. glans cl. pila): Blyfugle, Veget.; (brugtes navnlt. ved Søkaternes Dødsle); men plumbatarum ictus, (Slag af Søber, hvori Blyfugler ere indfyede), Cod. Theod.; — o. plumbosus, 3: fuld af Bly, blandet med Bly, molybdaena, Plin.; — superl., ∞ faex, id.; — [fig.].

plumbum, i, n., μολύβδος: Bly; — dolia plumbo vincito, Cato; f. ogs. Plin. 34, 47, figd.; ogs. plumbum nigrum, id. ibd.; men ∞ album, Lucr., Caes., ogs. candidum, Plin.; (ligesom stammum o. cassiteros): Tin; — Aerique aes plumbo, fit uti, jungatur ab albo, (sammenlødretes dermed), Lucr. 6, 1077; — B) „bef.“ o. „poet.“: hved der er gjort af Bly; navnlt.: a) Blyfugle; — quum Balearica plumbum Funda jactit, etc., vid. Ovid. Met. 2, 727: cf. Virg. Aen. 9, 588; — b) Blyter, Hor. Ep. 1, 10, 20; — c) Blyføber, (f. plumbata, ac, und. plumbo), Prudent.; — II) „overf.“: blyfarvet Blet (som Densvagheb); — plumbum ex oculo tollere, Plin. 25, 97.

*plumesco, ere, v. n. ineh.: at faae Fiedre, (om Ryflinger), Plin. 10, 74; o. — plumescere, 3: med cl. af Dunsfiedre cl. Dun, culcita, (Dunpude), Cic. Tusc. 3, 19; otus auribus plumbei eminentibus, Plin.; — II) „overf.“: A) flet cl. bled som Dun; — ∞ pondera follii, (i. e. levia), Martial.; ∞ cutis, (dumbled), Appul.; — B) brøderet cl. figureret; — indumenta plumbea texere, (hvæde figurerede Tøier; f. und. plumarius), Prudent.; — [pluma]. — plūmiger, a, um, [pluma, gero]: fiedrebærende, befiedret; — ∞ anseres, Plin. 10, 27. — plūmipes, edis, adj., [pluma, pes]: med Fiedre paa Fødderne; — Adde huc plumpedes volatilesque, Catull. 55, 19.

*plumo, avi, atum, 1, v. a. e. n.; I) aet.; at bedæffe med Fiedre, at befiedre; — ∞ se in avem, (forvandle sig til en Fugl), Appul.; plumato corpore corvus, Cic. N. D. 2, 44, (ex Arat.); cf. Plin. 8, 50; — B) „overf.“: a) at brødere cl. usfye; — Pars (stratorum) auro plumata nitet, Lucan. 10, 125; — b) bedæffer med Skæl; — loricae plumatae, Justin. 41, 2; — II) neutr.: at faae Dun cl. Fiedre, at bløde befiedret; — pullis jam plumentibus, Gell. 2, 29; o. — plūmosus, 3: fuld af Fiedre cl. af Dun, befiedret; — ∞ aneuupium, Propert.

4, 2, 34; — II) ∞ folia, (dunede cl. haarede), Plin. 25, 29; — [pluma]. — plūmūla, ae, f., dem. af pluma: liden Fiedre, Colum., Appul. — plūo, ere, f. und. pluit. — plūor, oris, m., [pluit]: Regn; (forcl. Ord); — tantus quom staret pluo, Laber. ap. Non.

plūralis, e, [plus]: hørende til flere; — ∞ eloquentio testium, Digest.; — II) „bef.“ i Grammatiken; — ∞ numerus: Fiertallet, Quintil. 1, 5, 12; absol.: plurale (sc. nomen: som faaer i Fiertallet), id.; singularia pluralibus miscere, id.; df. — plūralitas, atis, f.: Fiertallet, Charis.; o. — plūraliter, adv.: i Fiertallet; — tonitrua nos pluraliter dicimus, Senec. — plūrativus, 3, [plus]: hørende til Fiertallet; — ∞ numerus: Fiertallet, Gell. 19, 8; — ogs. absol., plūrativum, i, n.: Fiertallet cl. Pluraler, id. 20, 6. plūres, f. plus und. multus. — plūries, (-ens), adv., [plus]: flere Gange, oftere; — pluriesque ... subsistebant, Caes. B. C. 1, 79. — plūrifariam, adv., (epetl. plurifariam in partem, f. und. bifarius); I) paa mange Steder; — ∞ Italiam operibus instruere, Suet. Aug. 46, munera exhibere, id. Claud. 41, oftere; — II) mangfoldigen, paa mange Maader; — ∞ appellari, (have mange Navne; om Sierget Taurus), Solin. 38.

plūriformis, e, [plures, forma]: mangeformet; df. mangfoldig; — ∞ modo, Appul. — plūrilatērus, 3, [plures, latus, eris]: med flere Sider, Frontin. Expos. form. ap. Goes. — plūrimus, 3, f. und. multus. — plūrivoxus, 3, [plus, vox]: som har flere Bemærkninger, Capella.

plus, pluris, f. und. multus. — plusculus, 3, dem. af plus: lictet mere, noget mere; — tum autem pluscula Supellectile opus est, Ter. Phorm. 4, 3, 60; ∞ sal, Colum.; men plusculas similes noctes, (flere flige Nætter), Appul.; — B) df. neutr. plusculum; a) f. subst., (saal. ogs. classis); — causae, in quibus plusculum negotii est, (hvori der er noget mere at betiulle), Cic. d. Or. 2, 24; cf. Lucr. 4, 620: ∞ ... operai, plusculum etiam, quam et, noget mere, end ofv., Cic. Fam. 5, 12; — b) f. adv.: meget mere; — Mira sunt, nisi invitavit sese in coena plusculum, (har gjort sig vel meget tilgode), Plaut. Amph. 1, 1, 127; men plusculum annum, (f. plusculum quam annum), id. Pers. 1, 1, 21; ∞ laborare, (for meget), Varro.

plūteus, i, m., fiedr. plūteum, i, n.: I) i Krigs-sproget: A) et af Sider flettet bevægeligt Styktæg, hvorefter Vælteerne under Arbeidet stiftes imod Jælden; vid. Paul. ex Fest. p. 231, (Müll.); cf. Caes. B. C. 2, 9, o. Liv. 21, 61; urbem vineis et pluteis capere, id. 34, 17; men „alleg.“: Si invenio, qui vidit, ad eum vineas plateosque agam, (gaaer jeg løs paa ham), Plaut. Mil. gl. 2, 2, 111; — B) fast Brystværn cl. Formur, navnlt. paa Vælteingsværter; vid. Caes. B. G. 7, 25 o. 41; f. ogs. id. B. C. 1, 25, o. id. ibd. 3, 21; — II) udenfor Krigs-sproget, og isøfte et slags Lighed: A) Byghjod cl. den opstaaende Del af en Vænt cl. Søpaa; hvf. Suet. Calig. 26: coenanti ad pluteum stare; liget. fulera plutei (i. e. lecti tricliniaris), Propert. 4, 8, 68; — B) det indre Sengebræt, Martial. 3, 91; men id. 8, 41: Supraque pluteum te jacente, (paa Liggbaaren); — C) Beghytde cl. Begreel; — plutei circa parietes, Digest.; cf. Juvenal. 2, 7, o. Pers. 1, 106; — D) i cl. ved Bygninger: Mellemvæg, Skraue, Rækværk, (navnl. imellem tvende Søiler), Vitruv. 3, 4.

Pluto cl. Pluton, ōnis, m., Πλούτων: Pluto, Underverdensens Herfer, Brøder af Juppiter og Neptunus, og Gemal af Proserpina; — vid. Cic. N. D. 2, 26: terrena autem omnis vis atque natura Diti patri dedicata est, qui Dives, ut apud Græcos Πλούτων, quia et residant omnia in terras et orientur e terris; f. ogs. Virg. Aen. 7, 327, ogs. Ovid. Met. 5, 360; — acc. Plutona, Hor. Od. 2, 14, 7; — B) df. Plūtōnius, 3,

Πλουτώνιος: plutonisk, domus, Hor. Od. 1, 4, 17, (d. e. Underverdenen), conjux, Prudent., (i. e. Proserpina); — not.: Plutonia (sc. loca): en forpestet Egn i Asien, Cic. Div. 1, 36. — *plutor*, oris, m., [pluo]: som lader regne, som giver Regn; — seminator, plutor, rigator, Augustin. — *Plutus*, i, m., *Πλούτος*, Plutus, d. e. Rigdommens Gud; vid. Phaedr. 4, 11: Veniente Pluto, qui Fortunae est filius.

pluvius, (ae, fem. af pluvius, (sc. aqua): Regn; — ingens, (hæft), Virg., impendens, (truenet), id.; — egf. in pl.; pluvias metuo, si etc., Cic.; — tenues, Virg., grandes, Ovid.; — egf. Regnvand, Plin. 33, 34; — men pluvias ritu, Claudian., (ligesom Regn, d. e. i stor Mængde); df. — *pluvialis*, e: med Regn, regnig el. regnfuld, dies, Colum., aqua, (Regnvand), Senec. Qu. N. 3, 7; — imbres, (Ehyregn), vid. Tac. Hist. 5, 23; — austri, Virg. Ge. 3, 429; men — *Haedi*, (som Stjernebillede), id. Aen. 9, 668, (som medbringe Regn); — *fungi*, (som vore i Regn), Ovid.; — *pluviaticus*, 3: med el. af Regn; — *aqua*, (Regnvand), Marc. Emp.; — *pluvia tilis*, e: = frugt, aqua, Cels.; e: — *pluviōsus*, 3: med megen Regn, regnig el. regnfuld, hiems, Plin. 18, 60.

pluvius, 3, [pluo]: regnbringende, regnfuld, tempestates, Cato, coelum, Varro, venti, Hor., rores, id., Hyades, Virg. Aen. 3, 516; cf. Plin. 2, 39: scutulas Graeci pluvio nomine Hyadas appellant; — regio, (hvor det regner meget), Colum.; — *aqua*, (Regnvand), Cic.; f. egf. ube. pluvia; men aquas pluvias colligere, vid. Quintil. 10, 1, 109; — *arcus*, (Regnbuen), Hor.; men — *Juppiter*, Tibull. 1, 7, 26, (som lader det regne, som sender Regn); — *aurum*, (med regnende Gule, Guldregn), Ovid. Met. 4, 610.

pneumaticus, 3, *πνευματικός*: som sættes i Bevægelse af Vinden el. af Luften, organa, Plin. 19, 20, res (pl.), Vitruv., (saadanne Maskiner), ratio, (den hidbørende Theori), id. — *pneumatōmachia*, orum, *πνευματομαχία*, (i. e. impugnantes spiritus): visse Kæmpe, Cod. Just. — *pnigeus*, (disyll.), ei v. eos, m., (*πνιγέος*: Dvaleren el. Dæmperen): Laag el. Kæstak, hvorved Vandergeleets eplygende Lust nedtrykkes el. dæmpes, Vitruv. 10, 13. — *pnigitis*, idis, f., (sc. terra), *πνιγίτις* (sc. γῆ): etslags morkfarvet Pottemagerter; vid. Plin. 35, 56.

1. *po*, f. potissimum, in carmine Saliari, Fest. p. 205, (Müll.). — 2. *po*, praepos. insep., [af Grafernes *poti*, i. e. *prōs*]: til, ved, hos; betegner en Magt el. Besiddelse el. Samværen; saal. i *potis*, hsf. possum, v. fl. — 3. *po*, foræld. f. post; *po* meridiem, vid. Quintil. 9, 4, 39. — *Pubilia* tribus, f. und. Publilis.

pocillator, oris, m.: Mundstent, Appul.; af — *pocillum*, i, n., dem. af poculum: lidet Beger; — *mulsi*, vid. Liv. 10, 42; — *fictile*, Cato, argenteum, Suet. — *poculentus*, 3, [poculum]: dristelig el. til at driffe; — *pennis* est, quod esculentum aut poculentum est, Qu. Scaevola ap. Gell. 4, 1.

poculum, i, n., [af *pōo*, hsf. *πίνω*, i. e. bibo]; D. egenl.: Driftet el. Beger el. Pokal; — *poscent* majoribus poculis (sc. bibere), vid. Cic. Verr. 1, 26; men eodem poculo bibere, Plaut. Casin. 5, 2, 52, (drifte samme Skål, „alleg.“: lide samme Glædelighed); — *disse* pocula vire undertiden fænsligen forarbejdede, vid. Virg. Ecl. 3, 14; undertiden ere de egf. fictilia (af Ler), Tibull., egf. aurea, vid. Hor. Sat. 1, 2, 115; — II) „overf.“: A) Drif el. Driffe; vid. Virg. Ge. 3, 529: Pocula sunt fontes liquidi; — *vitea*, (i. e. vinum), id. ibd. 379; men — *Achelolia*, (i. e. aqua), id. ibd. 1, 9; — b) df. egf. — *amoris*, Eftføvsdrif, Hor. Epod. 5, 38; egf. — *desiderii*, id. ibd. 17, 80; men — *mortis*, (Eftføvgeret el. Giften), Cic. Cluent. 11; cf. Ovid. Met. 14, 295; — B) Driffe; saal. in poculis etc., Cic. d. Senect. 14; — egf.

Evit el. Hylteri; in ipsis suis immanibus poculis etc., id. Phil. 2, 25; — not.: ctr. pocum, Arnob.

pōdager, gri, m., *ποδαγρός*: som liden af *Pōdagra* el. *Jødgigt*, Emm. ap. Priscian., Claudian. — *pōdagra*, ae, f., *ποδάγρα*: *Pōdagra* el. *Jødgigt*, Cic., Plin., Hor.; — *tarda*, Catull., *nodosa*, Ovid.; egf. in pl., Cels., Plin. — *podagricus*, i, m., *ποδαγρικός*: en *Pōdagrist*, Cels.; *podagrici* pedibus suis maledicunt, Petron. Sat. 132. — *pōdagrosus*, 3, [podagra]: med *Pōdagra*, Plaut. Poen. 3, 1, 29; — *pedibus* esse, id. — *Pōdalirius*, i, m., *Ποδάλειρος*: Son af Hefestapius og Broder til Machaon, egf. selv berømt Læge for Troja; vid. Ovid. A. A. 2, 735, v. id. Trist. 5, 6, 11; — not.: egf. Hænet paa en af Hæneas's Ledfagere, Virg. Aen. 12, 304.

pōdēres (el. *poderis*), is, m., *ποδῆρης*: en til Jødderne nedhængende (præstelig) Dragt, Tertull. — *pōdex*, icis, m., [rimel. af *pedere*]: Enden af Mafftarmen, Hor. Epod. 8, 6; df. *Calet* el. *Nimpen*, Juvenal. 2, 12. — *pōdēus*, 3, [*poēs*]: hørende til en Jod el. Versjod, Capella. — *pōdis matus*, 3: afmaalt efter Jodder, Frontin. d. Col. ap. Goes.; af — *pōdis mus*, i, m., *ποδισμός*: Afmaalning efter Jodder, Veget.

pōdium, i, n.; *πόδιον*; 1) „alm.“: Jorbotning el. forboiet Sted el. Jod til at lagge el. sætte paa; — *podia* tenuis alta pedibus etc., Pallad.; super haec *podia* alvearia collocantur, id.; — II) „bef.“: A) frem-springende Del af en Bygning, Pavillon el. Afkan; — *cubiculum* ... marmore excultum *podio* tenuis, Plin. Ep. 5, 6; cf. Vitruv. 3, 3; — B) df. i Amphitheatret og paa Circus: en saadan Pavillon el. Løge, hvori Kæiserne og andre høje Personer havde deres Pladser; — *toto podio* adaperto etc., (neml. ved at trække Jorhænget til Side), Suet. Ner. 12; cf. Plin. 37, 11, 2, v. Juvenal. 2, 148.

Poeas, antis, m., *Ποίας*, af Meliboea i Thebsalsien, fader til Philoctetes, som deraf heder: *Poeante* satus, Ovid. Met. 9, 233; — B) df. 1) *Poeantiades*, ae, m., i. e. *Poeantis* filius, (f. ovenf.), ibd. 13, 313; — 2) *Poeantius*, 3, heros, Ovid., proles, id., egf. absol., *Poeantius*, id. Trist. 5, 1, 61, (i. e. *Philoctetes*).

Poeile, es, f., sc. porticus, *Ποίηλη*, sc. *σῶα*, (af *ποιζίλος*, i. e. *varius*: spraglet): Stilleddgalleri i Athenen, benævnt efter de deri udsatte *Malerier*, hvorom Plin. 35, 35: (*Polygnotos*) et *Athenis* porticum, quae *Poeile* vocatur, gratuito pinxit; cf. Nep. Milt. 6; — not.: egf. paa *M. Hadrianus* Villa i d. Tiberistiske faantes el. *Poeile*, som Efterligning af det Atheniensiske, Spart. Hadr. 26.

pōema, atis, n., *ποίημα*, „egenl.“: det Udarbejdede; df. lidet skrevet Stykke el. Digt, Lucil. ap. Non.; men om et enkelt Vers af et Digt: o *pōema* tenerum et moratum atque molle! Cic. Div. 1, 31; — men særv. heder *pōema*: ethvert fortere el. længere Digt, saal. Cic. Acad. 1, 3, til Varro: atque ipse varium et elegans omni fere numero fecisti *pōema*; — *condere*, id., pangere, egf. scribere, Hor., (forfatte el. frive et Digt); — not.: *pōematorum* (f. *pōematum*), Varr. ap. Charis.; oftere in dat. v. abl.: *pōematis* (f. *pōematibus*), Plaut., Varr., Cic. — *pōemation*, i, n., *ποιήματα*: lidet Digt; — sive *idyllia*, sive *eclogas*, sive ... *pōematis*, egf., Plin. Ep. 4, 14; cf. id. ibd. 27.

poena, ae, f., *ποινή* (Esfængelse); df. 1) „egenl.“: Giengæld el. Erstatning for en Brantelse el. Forfeetse; df. Bod, egf. Straf el. Hævn; — octo *poenarum* genera in legibus continentur: damnum, vincula, verbera, talio, ignominia, exsilium, mors, servitus, Cic. frgm. ap. Augustin.; — *poenas* ab aliquo petere doloris sui, (hæve sin Harme el. Smerte paa nogen), id. Att. 1, 16; *poenas* parentum a filiis repetere, (hæve deres Mord derpaa), id. R. Am. 24; cf. id. Att. 9, 14; ligel. *poenas* patrias (f. *patris*) sanguine alicujus

persequi, id. Phil. 13, 20, (hæve ham ved nogen's Mord); men id. Fl. 17: poena Dorylenium (høst D., cf. efter deres Løve) falsarum litterarum (for forfalskning deraf); poenas capere pro civibus suis, (hæve deres Mord); Sall. Jug. 68; cf. Ovid. Met. 2, 833: Has ubi verborum poenas mentisque profanae cepit, (efter faaledes at have straffet hendes Tale osv.); men Lucan. 8, 97: nunc accipe poenas, Sed quas sponte tuam, (nu fås mig osv.); — habere poenas ab aliquo, (have Straf derover, have hævet sig derpaa), vid. Liv. 29, 18, cf. Cic. Leg. 2, 17; men habere poenam meritam cf. poenas meritas, (have sin fortiente Straf, være straffet efter fortjeneste), Liv.; cf. id. de. 16, 10: habere poenam consilii sui; — poenas dare, (læse Straf), Cic., alieni, af nogen, (syndt. give nogen Erstatning), vid. Virg. Aen. 8, 538; cf. Sall. Jug. 14; ogf. dare poenas legibus, (læse den af Løvene fastsatte Straf), Cic. Brut. 68; men poenas mihi morte dedisses, (jeg havde straffet Dig paa Livet), Ovid. Met. 9, 578; dare poenas temeritatis, (bøde derfor), Cic.; cf. Phaedr. 1, 13; — poena capitis, Caes., vitae, Cic., (Livsstraf); poena aliquem afficere, multare, Cic., at straffe nogen; ligel. poenas capere de aliquo, Liv., sumere, Virg.; men exigere poenam indicii, (tage Hævn af Straf derfor), vid. Ovid. Met. 4, 190; ligel. expetere poenas ab aliquo, Cic., ogf. in aliquem, Liv. 1, 23; ire in poenas, (stride til at straffe), Ovid.; men teneri poena, (være forfalden ud i Straf), Cic.; — poenas pendere (ligesom poenas dare, f. øentf.) alieni, (straffes af nogen), Ter. Heaut. 4, 4, 6, alieuius rei (derfor), Cic. Att. 11, 8; ligel. poenas pendere cf. expendere, solveere cf. persolvere, id.; ligel. poenam sustinere, sufferre, subire, perferre, luere, ferre, id., pati, Ovid.; cf. Cic. Manil. 3: poenam scelere suo dignam suscipere; men Sall. Jug. 69: ita civitas ... poenae aut praedae fuit, (blev et Offer derfor); f. ogf. Caes. B. G. 1, 4: damnatum poenam sequi oportebat, ut etc.; — b) „def.“ e. „poet.“ ogf.: Betaling af det Skyldige, (navnl. af Indfatsen cf. Beten i Epil), vid. Ovid. A. A. 2, 205; ligel. poena votorum, (Betalingen cf. Opfyldelsen af et Løfte), Virg. Cir. 81; — H) „overf.“: Besværlighed cf. Lidelse cf. Plage, Senec. Ep. 5: frugalitatem exigit philosophia, non poenam; cf. ogf. em en end Smag, Plin. 23, 28; — ogf. in pl.; in tantis vitae poenis, id. 2, 5; balae-nae pariendi poenis invalidae, id.; — H) i Mythologien er Poenae: Hævnens og Straffens Gudsinder, der giengjælde Hystens Mishandling og Forbrydelsens Mdaad; — a liberorum Poenis actum esse praecipitum etc., Cic. Cluent. 61; cf. Cic. Verr. 3, 43: Poenae nocentum, (Forbrydernes Hævnudsinder), Lucan.; — ogf. in sing., Stat. Theb. 8, 25; men saeva sororum (i. e. Furiarum) Poena parens, Val. Fl. 1, 798; men Cic. Pis. 37: o Poena, o Furia sociorum, (du, deres Plageaand)!

*poenalis, e: hørende til Straf, straffende; — ∞ opera victorum, (deres Straffearbejde), Plin. 18, 29; men ∞ aquae dirisque genitae, (i Underverdenen), id. 4, 15; — ∞ actio: Søgemaal til Indrættelse, Digest.; poenales (m. o. ud. homines): Forbrydere, Cod. Just.; — df. adv. poenaliter: ved Straf, interire, Ammian.; o. — poenarius, 3: = poenalis; — poenariae actiones, Quintil. 4, 3, 9.

Poeni, orum, m.: Punicerne, d. e. de fra Phoenicierne nedstammende Carthager; — Poeni stipendia pendunt, Enn. ap. Varr., cf. Cic. d. Rep. 2, 4; men Poeni foeditragi, id. Off. 1, 12; cf. Virg. Aen. 1, 302; — ogf. in sing., Poenus: dets om Sibeg. af List; saal. Poenus plane est, Plaut. Poen. prol. 113; men præquant em Hannibal, Cic. d. Or. 2, 18; men collectist, Hor. Od. 2, 2, 11, hvor Poenus uterque, (d. e. Punicerne i Africa og i Hispania); — B) df. 1) Poenus, 3: punis cf. carthagis, (men afene poet.); — ∞ leones, Virg. Ecl. 5, 27; ∞ columnae, (af afriskant Mar-

mor), Propert. 2, 23, 3; ∞ sermo, Stat.; — 2) Punicus, (ogf. Poenicus), 3: punis cf. carthagis cf. carthaginienis; — ∞ regna, Virg. Aen. 1, 338, (Carthage cf. det Carthagiske); ∞ lingua, Plin.; ∞ litterae, Cic. Verr. 4, 46; bellum Punicum primum, secundum, tertium, id.; men ∞ fides: Troldshed, Prud. paa Tre og Løve, (en hyppig Beskyttelse af Memerne imod Carthagerne); vid. Sall. Jug. 108; f. ogf. Liv. 21, 4, o. Flor. 2, 2; derem ogf. ∞ ars, Liv. 25, 39; — ∞ malum, ogf. absol. Punicum, i, n.: Granatæblet, Plin. 13, 31, ostere; ∞ arbor: Granatætræ, Colum.; — ∞ cera, (udmærkede sig ved Svidhed), Plin. 21, 49; — b) ogf. „overf.“ om den phoeniciske Hæve: rufpurpurvet cf. purpurred; — ∞ rostra columbarum, Propert.; cf. Ovid. Am. 2, 6, 22, o. Hor. Epod. 9, 27; — c) adv. Punicæ, (ogf. Poenice): paa Punis cf. Carthagis; — Adhuc hosce atque appellabo Punice, Plaut. Poen. 5, 2, 22; cf. id. ibid. 23 o. 40.

Poenice, adv., f. fægd. in fin. — Poeniceus, 3, f. und. Phoeniceus. — Poenicus, 3, Biform af Punicus und. Poeni. — Poeninus, 3, f. und. Peninus. — poenio, ire, f. und. punio.

†poenitens, 3, partic. o. adj. af poenitet; df. — poenitenter, adv.: med Anger cf. Fortrydelse; — ∞ omissa anguria, Min. Fel. Oct. 26; o. — poenitentia, ac, f.: Fortrydelse, Anger; — celerem poenitentiam, sed eandem sciam et inutilem sequi, Liv. 31, 32; cf. Paedr. 1, 13: Qui etc., Sera dant poenas turpes poenitentia; ∞ coepti, Quintil., dicti, id.; mutati in poenitentiam milites, Tac. Hist. 4, 37.

poeniteo, ūi, 2, v. intens. af poenio f. punio, men oftest impers.; 1) act.: gier tilfreds, lader fortryde; — Et me quidem haec conditio nunc non poenitet, Plaut. Stich. 1, 1, 50; — H) impers.; poenitet aliquem (alieuius rei, ogf. aliquid, ogf. quod, ogf. e. inf.), ogf. absol.: lade sig noget fortryde, at fortryde derpaa, at ærgre sig derover; — hoc dicam, non poenitere me consilii de tua mansione, Atticus ap. Cic. Att. 9, 19; cf. Cic. Fam. 9, 5; men efficiunt, ut me non didicisse minus poeniteat, id. d. Or. 2, 19; men valde ego ipsi, quod de sententia sua decesserit, poenitendum puto, id. Att. 7, 3; — tanta vis fuit poenitendi, id. Tusc. 1, 37; ligel. corrigere errorem poenitendo, id. ap. Laetant.; — men forcl.: neque te, neque quemquam, arbitror, tuae poenitum laudis, Attius ap. Non.; cf. Quintil. 9, 3, 12; — B) „alm.“ e. m. samme Construction: er tilfreds dermed, er harmfuld cf. fortrydelig derover, anser med Ringægt cf. Uvilie; — ut me imperii nostri ... poeniteret, Cic. d. Rep. 6, 16; num huiusce te gloriae poenitebat? id. Phil. 1, 13; cf. id. d. Senect. 6; men quoad te, quantum proficias, non poenitebit, (saalænge du kan være tilfreds med din Fremgang), id. Off. 1, 1; men Caes. B. C. 2, 32: an poenitet vos, quod etc., (ansæ 3 det for noget Lider)? — H) betrl. er endnu at marfe; A) partic. poenitens, us, fem adj.: fortrydelig, ærgersig, harmfuld; — optimus est portus poenitenti mutatio consilii, Cic. Phil. 12, 2; — ogf. e. gen.; Lepidum poenitentem consilii etc., Sall. ap. Charis.; — ogf. m. de, Suet. Claud. 43; — B) partic. poenitendus, 3, fem adj.: daarlæg cf. flædt, forfælsdig; — itaque hic ager ... colono est poenitendus, Colum. 3, 2; — ostere m. Negation: sub laud poenitendo magistro, (under en dygtig Lærer), Liv. 1, 35; cf. Suet. Vesp. 1, o. Gell. 1, 3.

poenitio, onis, f., f. und. punitio. — poenitudo, inis, f., (poeniteo); (for: o. eftercl. f. poenitentia); Fortrydelse, Pacuv. ap. Non. — poenitus, 3, f. punitus, f. und. punio. — Poenulus, i, m., dem. af Poenus: „den unge Punicer cf. Carthager“; Rævnet paa en Comedie af Plantus; men Cic. Fin. 4, 20: tuus ille Poenulus, (med Henspillel paa den puniske List, f. und. Poeni). — 1. Poenus, i, o. 2. Poenus, 3, f. und. Poeni.

pōēsis, is, f., *ποίησις*; 1) Poësiens el. Digtefunktion; — quantum enim poësis ab Homero et Virgilio, tantum fastigium accepit eloquentia a Demosthene atque Cicerone, Quintil. 12, 11, 26; — 2) „verf.“: en Digting, et Digti; — Ut pictura, poësis erit, quae, si propius stes, Te capiat magis, etc., Hor. A. P. 361; cf. Cic. d. Or. 3, 25; ligel. Anacreontis poësis tota est amatoria, id. Tusc. 1, 33.

pōēta, ae, m., *ποιητής*; 1) „alm.“: som gior el. forfærdiger noget, (men alene forf.). — nec fallaciam Astutiorum ullus fecit poëta (nogen Ransfæmet), atque ut haec est fabre facta a nobis, Plaut. Casin. 5, 1, 6; cf. id. Asin. 4, 1, 3: Nam tu poëta es ad eam rem unicus, (netop du er Manden dertil); — 2) „bes.“ (e. clāssif.): en Digter, en Poet; — poëtam bonum neminem sine animorum inflammatione existere posse, etc., Cic. d. Or. 2, 46; men versificator quam poëta melior, Quintil. 10, 1, 89; men Hor. A. P. 9: pictoribus atque poëtis Quidlibet audendi semper fuit aequa potestas; f. egf. Quintil. 8, 5, 9.

pōētica, ae, fem. af poëtice, 3, (se. ars), o. pōētica, es, f., *ποιητική*, (sc. τέχνη): Digtefunktion, Poësiens; — serius poëticam nos accepimus, Cic. Tusc. 1, 1; atqut quoque poëtice, Nep. Att. 18; men o. praeclearam emendatricem vitae poëticam, Cic. Tusc. 1, 32; cf. Plin. Ep. 7, 4. — 1. pōētica, es, f., und. frgd. — 2. pōētica, adv.: digterist el. som Digter; — ut poëtice loquar, (for at tale med Digteren), Cic. Fin. 5, 4; cf. Plin. Ep. 8, 4; af — pōēticus, 3, *ποιητικός*: digterist el. poëtist, verbum, Cic., numerus, id.; men ∞ dii, (som indseeres af Digterne), id.; non poëtica modo, sed oratoria virtute eminentissimus (Homerus), Quintil. 10, 1, 46; quod poëticiu est, id. 9, 4, 56; (hvad der horer til Digtingens Form, som Hylthmus); men poëtica vulgaribus miscere, (Poësi og Mashed el. Vers og Prosa), id. 8, 3, 60; men poëtica mella (acc. graec.) manare, (være en fortrinlig Digter), Hor. Ep. 1, 19, 44; men ∞ quadrigae, (som den digteristiske Begjæftning), Cic. Qu. Fr. 2, 15. — pōētilla, ae, m., comst. demin. af poëta, Plaut. Truc. 2, 6, 4.

poëto, are, v. n., fct. Biferum af fgd., v. n. ap. Fronton. — pōëtor, ari, v. dep. n., [poëta]: er Digter el. Poet, gior Vers, Eun. ap. Priscian., o. Auson. — pōëtria, ae, f., *ποίητρα*: Digterinde; — vetus et plurimarum fabularum poëtria, Cic. Coel. 27, Sappho, Ovid. Her. 15, 183. — poëtris, idis v. idos, f., *ποιητρίς*, ligefom frgd.: Digterinde; — quod si etc., Corvos poëtas et poëtridas pias et, Pers. prol. 12, (al. poëtrias m. famme Bem.); inc.

pōgōnias, ae, m., *πογωνίας*, (med Skag); df. pogonia (sc. cometes): etilags Comet, ligefom Haarsierne el. Hålesterne; vid. Senec. Qu. N. 1, 15, o. Plin. 2, 22.

pol, interj. el. Udraab, (f. per Pollucem): ved Pollux! i Sandhed, vid. Ter. Andr. 3, in., o. Hor. Ep. 1, 7, 92; — egf. med andre Forstærkingspartikler; saal. sane pol, pol vero, pol profecto, Plaut., Ter.; — not.: per pol saepe, f. pol persaepe, Plaut.; ligel. per pol scitus, f. pol perscitus, Ter.; f. egf. und. Pollux.

pōlēa, ae, f., *πολεία*, hos Syperne: Etelsjøllets forrige Affødring, vid. Plin. 28, 57. — 1. Pōlēmō el. Pōlēmōn, ōnis m.: *Πολέμων*: graest Philosoph i Athenen, Discipel af Xenocrates, Lærer for Zeno o. Arcesilaus; — vid. Cic. Acad. 1, 9, o. Hor. Sat. 2, 3, 251, egf. Val. Max. 6, 9, extern. 1; — secundum naturam vivere, summum bonum dixit, Cic. Fin. 4, 6; — B) df. Pōlēmōnēus, 3, Stoicus, id. Acad. 2, 43. — 2. Pōlēmō, ōnis m.: Ronge i Pontus ester Mithridates, Suet. Ner. 18, o. Eutrop. 7, 11; — B) df. Pōlēmōniacus, 3, Pontus, Aur. Vict. Caes. 15, Eutrop. 1, c. — pōlēmōnia, ae, f., *πολεμώνια*: graest Baldrian, Plin. 25, 28.

pōlenta, ae, f., [rimel. af *πάλη*, i. e. pollen]: Byggryn; egf. det af Byggryn Tilberedede, navn.

Byggsuppe; vid. Plin. 18, 14, id. 21, 1, ostere, egf. Ovid. Met. 5, 450 fgd.; egf. Byggred, den særv. ringeste Rest el. Spise; vid. Senec. Ep. 110, o. Pers. 3, 55; — not.: pl. polenta, orum, n., Macrob.; df. — pōlentarius, 3: hørende til el. benævnt af Byggryn el. Byggred, Plaut. Cure. 2, 3, 16, Appul.

1. pōlia, ae, f., *πολεία*: etilags Vedstien af heidsgraa Jærre, Plin. 37, 73. — 2. pōlia, ae, f., *πολεία*: Hierd el. Drift af Heste, Stutteri, Digest. — Polias, adis, f., *Πολιάς*: Minerva's Tilnavn paa Athenens Berg, Arnob. — *polimen, isis, n., [polio]: 1) oprel. Blanthed, at være pudsel; — polimina baltei, Appul.; — 2) polimina (suum), ligefom proles el. testes: Tænkler, Arnob.; o. — pōlimenta, orum, n.: = frgd. nr. 11; hf. ∞ porcina, Plaut. Men. 1, 3, 28, efter Fest. p. 234, (Müll.), f. testiculū porcorum. — polindrum, i, n.: fingeret Krydseri, Plaut. Pseud. 3, 2, 13, (al. sipolindrum).

1. pōlio, ivi, itum, 4, [besf. m. *πολέω*, i. e. verso: tumler]; 1) „egent.“: A) „alm.“: vøler el. glatter, guider, sler, blander; — ∞ gemmas cotibus, Plin., frontes (libri) pumice, Ovid. Trist. 1, 1, 11; men ∞ parietem tectorio, (overfalle el. hvæde), Vitruv.; roguum ascia ne polito, Cic. Leg. 2, 23, (e. xii Tabul.); ∞ daedala signa, Lucr., unguis (pudē dem), Quintil.; — columna politae, Cic.; cf. Martial. 5, 37; men id. 9, 58: ligo politus, i. e. detritus: afflikt; — B) „besf.“: tilbereder, udsmyster, forfæmmer; — ornari, Poliri, expoliri, pingi, fingi (mulieres), Plaut. Poen. 1, 2, 10; ∞ vestes creta Umbria, (oppust se dermet), Plin. 35, 57; ∞ lanas, lana, (nævaste el. farve el. give Appreier), id.; ∞ agros, Eun.; fundus cultura politus, Varro; argento et auro polita arma, (udsmystere el. indlagte dermet), Suet. Caes. 67; — 2) „fig.“: vøler el. affiler, udbejder, nabul. Jøredrager; — ignarus faciundae ac poliendae orationis, Cic. d. Or. 1, 14; Cur ego sollicita poliam mea carmina cura? Ovid. Pont. 1, 5, 61; cf. Phaedr. 1, prol.; men Quintil. 10, 4, 1, „alleg.“: ut opus poliat lima, non exerat; men pass.: omnibus a me pictum et politum artis coloribus (Pompejum), Cic. Att. 2, 21; — 3) particip. politus, 3, egf. som adj.: vøleret el. glat, vel el. smukt udarbejdet; — regie polita aedificia, (med fengelig Pragt), Varro; cf. Plin. Ep. 2, 17: coenaculum politissimum; — B) oftest „fig.“: dannet el. uddannet el. fuldkommen i sit Slags; — homo politus e schola, Cic. Pis. 25, (med virensfabelig Dannelsel); Crassus in dicendo politior, Tac. Orat. 18; politioris humanitatis expers, Cic. d. Or. 2, 17; politissima arte perficere etc., (om Mækeren Apelles), Cic. Fam. 1, 9; homo omni doctrina liberali politissimus, ibid. 13, 1; — men med Lære, Pers. 5, 116: fronte politus (med glat Hæder, med godt Hære) etc.; — not.: polibam, f. polibham, Virg.

2. pōlio, onis, m., [1. polio]: Vaabenvølerer el. Sværdlæger, Digest., inc. — pōlion, (-um), i, n., *πόλιον*: etilags Værl med stævt Lugt, (rimel. tæucrium polium L.), vid. Plin. 21, 21 o. 81. — Poliorcetes, ae, m., *Πολιορκητής*, (i. e. expugnator urbium, Plin.: som beleirer og indtager Byer el. Fæstninger), kaldet S. Demetrius i Macedonien, Søn af Antigonus; vid. Senec. Ep. 9, o. Vitruv. 10, 22.

polite, adv. af politus: vøleret el. flet, men særv. „fig.“: smukt el. fint, net el. artigen; — haec tam polite tamque subtiliter effici potuisse etc., Cic. Acad. 2, 38; ∞ apteque dicere, id.; et luculente quidem scripserunt, etsiamini minus quam tu polite, id. Brut. 19; compar., quae ... limantur a me politius, id. Acad. 1, 1; superl., perfecte et politissime absolute (continuationes), vid. auct. ad Her. 4, 32. — Polites, ae, m., *Πολίτης*: Søn af S. Priamus, Virg. Aen. 2, 526.

politia, ae, f., *πολιτεία*, „egent.“: Statsforfatning el. Statens Regering; — df. Navnet paa et Værk af Philosophen Plato over denne Gienstand; vid. Cic.

Div. 1, 29, o. 2, 27. — *pōliticus*, 3, *πολιτικός*: hørende til Staten el. Statsfunften, *philosophi*, (som beskæftige sig dermed), Cic. d. Or. 3, 28; — *tui libri politici omnibus videntur*, (i. e. *tui libri de Republica*), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 1; cf. Cic. Att. 9, 4; men *virtutes*, Macroh.

**pōlitio*, *onis*, f.: Afspørling, Afspørlsning, Udforsning; — *speculi*, (dets Afspørlsning), Vitruv.; *politio* (*locorum humidorum*: dets Overtræfning med Kæft), id.; — II) „overf.“: *agri*: Markens ombyggelige Bearbejdelse, Cato; *o.* — *politior*, *oris*, m.: som glatter el. pølerer el. forarbejder; *o.* *gemmarum*, Jul. Firm.; — II) „overf.“: *agri*: som forbedrer Jorden, Cato, Digest.; — [1. *polio*].

pōlitura, *ae*, f., [1. *polio*]: Pølering, Glatning, Bearbejdelse; — *o.* (*chartae*), Plin. 13, 25, *marmoris*, id.; men id. 17, 39: *gemmarum* (in vite) *repunicatio* el. *quasi politura*; ad *polituram* *sarcire*, (om Edderfoppen), id. 11, 28; — *ogf.* in pl.; *levigationibus* el. *polituris* *quum fuerint perfecta (pavimenta)*, Vitruv. 7, 1. — *politus*, 3, *particip.* o. *adject.* af 1. *polio*. — *pōlium*, *i*, n., f. und. *polion*.

Polia, *ae*, f., Biform af *Paula* el. *Paula*: romerff Truentimmernavn, hvoraf mærkes; 1) D. Brutus's Gemalinde, selv *ogf.* *lærd Digterinde*, Stat., Martial. — *pollen*, *inis*, n., o. *pollis*, *inis*, *comm.*, *πάλη*: det fæstede Mel, Melhv, Cato; — *facere pollinem*, Plin.; *glutinum e pollinis flore*, id.; cf. Ter. Ad. 5, 3, 60: *favillae plena, fumi ac pollinis*, etc.; — II) „overf.“: *fini* *Stov* el. *Stovmæl* af andre Gjenstande; — *polline* *piperis* *respergi*, Cels.; *o.* *turis*, Colum.; *inula* in *pollinem* *tunditur arida*, Plin. 19, 29.

**pollens*, *tis*, *partic.* o. *adj.* af *polleo*; *df.* — *pollenter*, *adv.*: mægtigen, frastigen; — *compar.*, *Claudian*; *o.* — 1. *pollentia*, *ae*, f.; 1) Overmægtig, den stærkere Magt; (sercl. *Ord*); — *Ne impiorum potior sit pollentia, quam innocentium*, Plaut. Rud. 3, 2, 4; cf. id. Casin. 4, 4, 3; — II) *ogf.* *perfectior* som *Guldmed*; *vid.* Liv. 39, 7; in *Circo* ... *signum Pollentiae (deae) etc.* — 2. *Pollentia*, (*ogf.* *Potentia*), *ae*, f.; 1) *By i Sicilien*, Colum., Sil.; *ogf.* *bestændt af sine Lerfar (calices ficiles)*, Martial. 14, 157; — B) *df.* *Pollentinus*, 3, *plebs*, Suet. Tib. 37; — II) *By i d. Sicilien*, Cic. Phil. 11, 6, o. Brut. ap. Cic. Fam. 11, 13; — B) *df.* *Pollentini*, *orum*: *Indv.aaerne af Byen P.*, Plin. 3, 18.

polleo, *ere*, v. n., [ctr. af *po-* el. *potis* o. *valeo*]; 1) „alm.“: *fermaar*, *bar Magt* el. *Egne dertil*, *er stærk* el. *dygtig derti*; *em Personer* *og Begreber*; — *qui in re publica judicisque tum plurimum pollebant*, Caes. B. C. 1, 4; *men perorandi locus, ubi plurimum pollet oratio*, Cic. Brut. 51; *men m. Subjctsfættning*, ibid. 69: *quantum ... polleat, multorum servire tempori*, (hvor anbefalende dæter); *ad fidem faciendam iustitia plus pollet*, id. Off. 2, 9; *tantum pollens terra marique (Etruria: saa mægtig)*, Liv. 5, 51; *men Flor.* 4, 2, *absol.*: *quum Romana majestas toto orbe polleter*; — *men c. acc. comm.*; *qui (populus) unus plus quam tua dictatura potest polletque*, Liv. 8, 33; *men „poet.“*: *soror cuncta pollentis viri (i. e. Jovis)*, Senec. Agam. 796; — *estere c. abl.*; *pollere pecunia*, Suet., *armis*, *gratia*, Tac., *malis artibus*, id.; — *men af en Formulær*: *tantoque magis ferito, quanto magis potes pollesque*, Liv. 1, 21; — II) „besf.“: A) *teknisk om Lægemidler*: *at være virksom*, *at virke* el. *hjælpe*, *contra anginas*, Plin. 21, 110, *adversus scorpiones*, id. 20, 63; — B) „overf.“ *em en Være*: *at være i Prisd*, *at gælde*; — *quum eadem vitis aliud aliis in locis polleat*, Plin. 14, 8; cf. id. 19, 17: *multum quaestu pollere*; — III) *partic.* *pollens*, *tis*, *ogf.* *som adj.*: *mægtig*, *stærk*, *frastig*; — *animus ... ubi ad gloriam virtutis via grassatur, abunde pollens potensque et clarus est*, Sall.

Aug. 1; cf. Liv. 2, 34; *classis plurimum mari pollens*, Vell. 1, 2; — *compar.*, *Lucan.*, f. *ndens*; *superl.*, *Solin.*; — *ogf.* *c. abl.*; *Hostis equo pollens etc.*, Ovid. Trist. 3, 10, 55; cf. Lucr. 1, 61; *men c. gen.*: *Vini pollens, lepidus Liber*, Plaut. Cure. 1, 2, 21; *men c. acc.*: *cuncta pollens*, f. *evenf.*; *endel.* „poet.“ *ogf.* *c. inf.*; *vid.* Sil. 14, 80, o. *Lucan.* 6, 685.

pollex, *icis*, m., [polleo]: *Tommelfingeren*; *vid.* Plin. 11, 90, o. Cic. Off. 3, 11; *men Hor. Epod.* 5, 47: *irresectum ... rodens pollicem*, (den ubeskkaarne Negl paa Tommelfingeren); *o.* *argutus*, (hvormed man slaar Snip), Martial. 6, 89; *men pollex digitus*, (som Maal), Cato, Caes. B. G. 3, 13; — *o.* *infusus*, Quintil. 11, 3, 119, (der udstrækkes for at vise Målsunft), *ogf.* *o.* *versus*, Juvenal. 3, 36; *men premere pollicem*, (holde den tæt sammen med de andre Fingre, som Tegn paa Gnist), Plin. 28, 5; hvortil *ogf.* *figtes Hor.* Ep. 1, 18, 66; — *ogf.* *findes pollex f. digitus*, *saal.* *Sera tamen scindens inimico pollice crinem*, Ovid. Am. 3, 6, 71; — b) *den fiere Taa*, Plin. 28, 6, o. Martial. 8, 75; *ogf.* *pollex dextri pedis*, Suet., *in dextro pede*, Plin.; — II) „overf.“ *ifølge etflags Sigde*: A) *fort Gren paa Vinstøffen*, *vid.* Plin. 14, 3, *ostere*; — B) *fremragende Knaaf paa Træets Stamme*, id. 13, 7.

2. *Pollex*, *icis*, m.: *Mærket paa en Slave*; *ogf.* *at mærke i et Dræpsil med 1. pollex*, Cic. Att. 13, 46: *Pollex ... plane pollex, non index, etc.* — *Politia* *tribus*: *en af de romerske Tribus*, Liv. 8, 37, *ostere*. — *pollicaris*, *e*, [1. *pollex*]: *af en Tommes Dykkelse*; — *o.* *crassitudo*, Plin., *latitudo*, *amplitudo*, id.

polliceo, *ere*, v. a., *sercl.* *Biform* *til flgd.*; — *ne dares*, *ne polliceor*, *Varr.* *ap. Non.*; *hvf. pass.*: *ut aliis statuæ polliceantur*, Metell. Numid. ap. Priscian. — *polliceor*, *itus* *sum*, 2, v. *dep.* a; [ctr. af *pote* o. *liceor*; *eyrl.*: *at byre stærkt derpaa*; *df. overf.*]: *at paatage sig el. overtage*, *at tilfige* el. *love*; *ordentl. c. acc.*, f. *ndens*, *ogf.* *c. inf.*, *ogf.* *m. de*, *ogf.* *absol.*; — *modo Qui sum pollicitus ducere etc.*, Ter. Andr. 3, 5, 7; *pollicitor* *Piso*, *sese iturnm ad Caesarem*, Caes. B. C. 1, 3; *polliceri benigne*, Cic., *ogf.* *o.* *alicui liberalissime*, id. Att. 5, 13, (*giøre nogen de velvilligste Tilbud*); — *pro certo polliceor hoc vobis ... me esse perfecturum, ut etc.*, Cic. Agr. 2, 37; *polliceri alicui praesidium suum (sin Beskyttelse)*, id. Phil. 10, 1; *Pellexit, modo non (nctop ifte, d. e. næsten) montes auri pollicens*, Ter. Phorm. 1, 2, 18; — *men m. de*, *vid.* Cic. Fam. 7, 5: *o.* *de sua voluntate etc.*; — II) *ogf.* *er at mærke* *partic.* *pollicitus*, 3, *m. passiv* *Bem.*: *som er lovet* el. *tilfigt*; — *Pollicitam dictis, Juppiter, adde fidem*, Ovid. Fast. 3, 366; cf. id. Her. 21, 110; — B) *df. subst.*: *pollicitum*, *i*, n.: *Loft* el. *Tilfagn*; — *memores polliciti nostri*, Colum.; *ostere* in pl.; *pollicitis corrumpere*, Ovid., *capi*, id.

**pollicitatio*, *onis*, f.: *Loft*, *Tilfagn*, *Forsikkring*; *estet* in pl.; — *huic praemis et pollicitationibus persuadet, ut etc.*, Caes. B. G. 3, 18; cf. Sall. Jug. 61, o. Ter. Phorm. 5, 6, 17; — *men* in *sing.*, *Asin.* *Pollio* *ap.* Cic. Fam. 10, 32; *o.* — *pollicitator*, *oris*, m.: *som lover* el. *tilfiger*, Tertull.; — *df.* *fem.* *pollicitatrix*, *icis*, id.; *af* — *pollicitor*, *atus* *sum*, 1, v. *dep.* a, *intens.* af *polliceor*: *lover* *tilfiger*, (estet *for*: o. *ostere*); — *o.* *operam suam alicui*, Plaut.; *o.* *pretium pro capite*, id.; — *men si quid pollicitatae sunt, debent implere*, Digest.; — *ogf.* *absol.*, *vid.* Ter. Phorm. 3, 2, 36: *Pollicitantem et nil ferentem, etc.*; cf. id. Andr. 5, 4, 9, o. Sall. Catil. 38. — *pollicitus*, 3, *particip.* af *polliceor* o. *polleo*.

pollinarius, 3, [pollen]: *hørende til fint Mel*, *cribrum*, Plin.; *men* *comf.*: *gradus succretus cribro pollinario*, Plaut. Poen. 3, 1, 10, (i. e. *minime procedens*); cf. Plin. 18, 28. — *pollinctor*, *oris*, m.: *som bereder* *og salter* *et Sig* *til Saalt*; — *pollinctor ... qui eum pol-*

linxerat, Plaut. Poen. prol. 63; jam pollinctore parato, Martial. 10, 97; af — pollingo, nxi, netum, 3, v. a.: at berede og sætte sig til Baalet; vid. Plaut. Poen. prol. 63 und. pollinctor; df. pollinctus, 3, Ammian.; men „overf.“ om den, som gaar paa Grævens Brød: ejus pollincto jam corpori etc., Val. Max. 7, 7, 4.

I. Pollio, ōnis, m.: romerit Mandens navn, hvoraf der mærkes; I) Asinius Pollio: berømt Taler og Hørfatter i Rom, Ven af K. Augustus; — vid. Virg. Ecl. 3, 86, Hor. Sat. 1, 10, 85, Ecl. id. Od. 2, 1, (der er digtet til ham); — II) Trebellius Pollio: en af de fer scriptores historiae Augustae, fra Hadrian til Carinus. — pollis, mis, comm., f. und. pollen.

pollūbrum, (pōlūbrum), i, n., [polluo]: Bassebæffen, Fab. Pict. ap. Non.; polubrum... quod nos pelym vocamus, Paul. ex Fest. p. 217. (Müll.). — pollūcēo, xi, etum, 2, v. a.; [rimel. en anden Form af porricio]; I) epel.: at offer, at fremføre el. fremfætte som Offer; — Jovi dapali culligam vini... pollucto, Cato; Juppiter dapalis... macte hac dape pollucenda esto, id.; ligel. Ut decumam partem Herculi polluceam, Plaut. Stich. 1, 3, 80; — II) udenfor Religionsproget, v. „overf.“; A) fremfatter som Ret; hof. „allæg.“ med Lune, Plaut. Rud. 2, 4, 11: Non ego sum pollucta pago, (jeg er just ikke en Ret for Landshyggel); — B) beverter; hof. comit.: polluctus virgis (dat.) servus, id. Cure. 1, 3, 37; — men fib. o. mentalt: deorum opinione polluctus (i. e. imbutus: som tager Del deri), Arnob.; — III) af part. polluctus, 3, er subst. polluctum, i, n.: det bragte Offer el. Offermaalid; — ad polluctum Herculis venire, Macrobi.; ad polluctum emere, Hemm. ap. Plin. 32, 10; — egf. „alm.“: Giestebudmad; — Ni daturus nihil sim, neque sit quicquam pollucti domi, Plaut. Rud. 5, 3, 63. — Pollūces, is, m.: Biform af Pollux, Plaut. Bacch. 4, 8, 53; f. und. Pollux. †pollūcibilis, e, [polluceo]: prægtig, berlig, coena, Macrobi.; — compar., obsonandi pollucibillior, Tertull.; df. — pollucibilitas, atis, f.: Apyetligbed, Jortkræffeligbed, Fulgent.; v. — pollucibilliter, adv.: prægtigen, høfligen; — obsonare, Plaut. Most. 1, 1, 23; — bibite, pergracemini, id. frgm. ap. Fulgent. — pollucte, adv. af polluctus, 3, und. polluceo: prægtigen, med stor Besøffning; — Pollucte prodigum esse amatorem addece, Plaut. frgm. ap. Fest.; (vid. Freund.) — polluctum, i, n.; f. und. polluceo. — polluctura, ae, f., [polluceo]: prægtig Bevertning, Plaut. Stich. 5, 4, 6. — polluctus, 3, particip. af polluceo.

pollūo, ūi, ūtum, 3, v. a.; I) egenl.: befudler, gior uren; — ∞ ora cruore, Ovid.; men Polluit ore dapes (turba sc. Harpyiarum), Virg. Aen. 3, 234; cf. Cic. B. Am. 26; men Tac. Ann. 4, 19: pollui cuncta sanie, odore, contactu, (neml. under Belevringen); — caede polluta manus, Senec. Herc. Oet.; — II) „fig.“: at befuilt, at frænte el. vanfællige, at vanære; — ∞ omnia deorum hominumque jura inexplabili scelere, Cic. Phil. 11, 12; men pecc. om Cacus: furto polluit ille Jovem, Propert. 4, 9, 8; — nobilitatem familiae, (beistemme den), Tac.; auro ne pollue formam, (vanzir ikke din Skonhed dermed)! Tibull. 1, 9, 17; — navn. egf. i Religionsproget: ∞ jejunia, (bryde Fasten), Nigid. ap. Isid.; ∞ ferias (sc. opere faciundo), Gell. 2, 28; — polluta et violata sacra, Cic. Verr. 5, 72; amore... polluto, (i. e. laeso), Virg. Aen. 5, 5; polluta pax, ibd. 7, 467; — b) ∞ aliquam, (stænde el. vanære), Tac. Ann. 12, 46, v. id. Agr. 31; — III) particip. pollutus, 3, egf. som adject., — pollutae feminae, (ufybfte), Liv. 10, 23; — compar., ∞ senectus, (mere fordærvet el. ryggeløst), Sil. 11, 47; superl., ∞ dives, Appul. — pollutus, 3, particip. v. adj. af frgb.

Pollux, ūis, m., Πολυδῆυξ: Son af Zynclavus ved Leda; vid. Cic. N. D. 3, 21; — navn. er

Pollux egf. en berlig Hævefægter el. pugil; ligesom Broderen Castor er en ypperlig Rytter; vid. Hor. Od. 1, 12, 25; men Martial. 7, 56: Castora de Polluce... fecit, (i. e. equitem de pugile); — som Tvillingstjerne (Gemini) ere begge Brødre: de Castorendes Bestyrttere, vid. Cic. l. c., egf. id. Leg. 2, 9; — men Pollux uterque, Hor. Od. 3, 29, 44; — endel. bruges i Jorffrøinger det af pollux forfærdede pol v. forlængede edepol: virlfelig, i Sandhed; v. und. pol o. edepol.

pōlōse, adv., [polus]: igitnem Polerne, Capella. — polubrum, i, n., f. und. pollubrum. — pōlū-lus, (pollulus), 3, ferælf. f. paululus, (paullulus); — labellum, Cato. — pōlus, i, m., πόλος: Arclens Ende, Polen; — a verticibus duobus, quos appellaverunt polos, etc., Plin. 2, 13; — polus glacialis el. gelidus, Ovid., (sædv. arcticus): Nørdepolen; opp. polus australis, id., austrinus, Plin., (sædv. antarcticus): Sydpolen; cf. Ovid. Pont. 2, 7, 61: tristior ista Terra sub ambobus non jacet ulla polis; — egf. findes polus absol. om Nørdepolen, id. Trist. 4, 3, 15; — II) df. „overf.“: A) Himmlen; — polo deripere lunam, Hor. Epod. 17, 77; cf. Virg. Aen. 1, 608: polus dum sidera paseat, egf. id. ibd. 5, 721; — B) Nørstjernen el. Polarstjernen, Vitruv. 9, 6. — Polusca, ae, f.: gammel By i Latium, Liv. 2, 33 o. 39.

pōlyācanthus, i, f., πολυάκανθος, (med mange Torne): en Tidelart, Plin. 21, 56. — pōlyāndrion, i, n., πολυάνδριον: fælles Gravsted el. Begravelsesplads, Arnob. — pōlyānthēmum, i, n., πολυάνθημον, d. latinske ranunculus, germ.: vielblumiger Hanenhus, Plin. 27, 90. — Pōlybius, i, m., af Μεγαροβίος i Aegæien, berømt groff Historieforfatter, Ven og Vedfæger af den yngre Scipio; vid. Cic. Off. 3, 32, v. id. Fam. 5, 12; handkuqaquam spernendus auctor, Liv. 30, 45. — Pōlybius, i, m., Πολύβιος: K. af Corinthus, Jorsterfader af Oedipus, Stat., Senec. Oedip.

pōlycarpos, i, πολυκαρπος: = polygonos, Appul. — pōlychrōnius, 3, πολυχρόνιος: langvarig; df. Længelevende el. Langlivet, Jul. Firm. — Pōlyclētus, (-clētus), i, m., Πολυκλείδης: berømt Billedbagger og Kunster i ørhoiet Arbeide, Samtidig med Pericles; vid. Plin. 31, 19, egf. Cic. d. Or. 2, 16, estere, egf. Martial. 8, 51; — egf. var han fier Maier, vid. Cic. Tusc. 1, 2; — B) df. Pōlyclētēus, 3, Πολυκλήτειος: polyclētist, caelum, (hans Gravstætte), Stat. — pōlyenemon, i, n., πολυένημον, (med mange Led el. Anæter): etflags ubeficent Bari, Plin. 26, 88. — Pōlyerates, ae, m., Πολυεράτης: Tyrfe (tyrannus) paa Samos, og Ven af K. Anaxias; om hans ynfelige Endelig efter saa megen Lykke f. Cic. Fin. 5, 30, v. Val. Max. 6, 9, extern. 5.

Pōlydamas, (pect. egf. Pōl-, Πολ-), ae, m., Πολυδάμας: Stalebroder af Hector, vid. Ovid. Met. 12, 517; — B) df. Pōlydamantēus, 3, arma, Sil. 12, 212; — not.: egf. er Polydamas: Navnet paa en berømt Hævefægter el. Paneratiast, Val. Max. 9, 12, extern. 10. — Pōlydēctes, (-ctē), ae, m., Πολυδῆκτες: Konge paa Den Scirphus, opdrag Perseus, som han sendte imod Medusa, Ovid. Met. 3, 212. — Pōlydōrus, i, m., Πολυδώρος: Son af K. Priamus, blev myrdet af d. Ibracise K. Polyneices, der var gift med hans Søster; vid. Virg. Aen. 3, 40 flæ., v. Ovid. Met. 13, 530, flæd.; — B) df. Pōlydōrēus, 3, sanguis, Ovid. l. c. 629.

pōlygala, ae, f., πολύγαλον, (ligesom Melsturt), Plin. 27, 96. — Pōlygnōtus, i, m., Πολυγνώτος, af Ephos, berømt Maier i Athenen, Cic. Brut. 18, v. Plin. 35, 25; f. egf. und. Poecile. — pōlygnōton, i, n., πολυγνώτον: etflags Plante, germ. Weiskwurz, Plin. 22, 18, v. id. 27, 91. — pōlygnōtium, i, n.: = polygonos, Scrib. Larg. — pōlygnōnius, 3, πολυγώνιος: med mange Hjørner el. Vinkler, urris, Vitruv. — pōlygnōnides, is, f., πολυγώνωνιδες: en Art af Væxten

clematis, Plin. 21, 19. — *pōlygōnos*, (-us), i, f. o. l. *pōlygōnon*, i, n., *πολύγωνος*, (-ov): etflags Vært el. Plante, Plin. 27, 91, hvor den ogs. hedder herba sanguinaria, Egl. herba sanguinalis, d. e. Bløtturt, (quod menses ciet); cf. id. 26, 9. — 2. *pōlygōnon*, i, n., *πολύγωνον*: Mangefant, Censorin. — *pōlygrammos*, i, f., *πολύγραμμος*: Jaepistat med mange brede Striber, Plin. 37, 37. — *pōlygynæcon*, i, n., i. e. frequentia mulierum, Plin. 35, 40, (sem Navnet paa et Maleri; al. syngenicon, i. e. cognatio); inc.

Polyhistor, oris, m., (*πολύιστορ*, i. e. multisecus: Megervidende): Titelen paa et Værk af C. Julius Solinus; — not.: tilslagsd. Egl. sem *Erstitel* den græske Grammatiker Cern. Alexander; vid. Suet. Gramm. 20, o. Plin. 9, 56. — *Pōlyhymnia*, (Egl. Polymnia), ae, f., *Πολυμία*, (den Sangrige), hedder en af Muserne: vid. Hor. Od. 1, 1, 33, Egl. Ovid. Fast. 5, 9, e. Martial. 4, 31.

Pōlymachæcroplæides, ae, m., [*πολύς, μάχαιρα*, placidus]: komst digtet Mandesnavn, Plaut. Pseud. 4, 2, 32. — *pōlymitarius*, i, m.: en Damaftveerer, Venant. Vulgat.; af — *pōlymitus*, 3, *πολύμιτος*: været el. virket af el. med mange Traader, (ligesom vort Dreiel el. Damaft); — plurimis licitis texere, quae polymita appellant, Alexandria instituit, Plin. 8, 74; polymita cubicularia, Martial. 14, 150, (i Dverstriften). — *Pōlymnestor*, (e. -mestor), oris, m., *Πολυμνήστωρ*, (-μνήστωρ): R. i Thracien, f. und. Polydorus. — *pōlymyxos*, i, f., *πολύμυξος*, Incerna: Lampe med mange Næb, Martial. 14, 11, (i Dverstriften).

pōlyneuron, i, n., *πολύνευρον*, ligesom plantago major: ster Veireed, Appul. — *Pōlynyces*, is, m., *Πολυνίκης*: Son af Detipus, Broder af Cteocles, Svigerfæn af Heracles, forte Krig imod Broderen om Negeringen i Theben, indtil begge Vædre ensom i en Dvæskamp med hinanden, Hygin., Stat. Theb. 7, 689. — *pōlyōnymos*, i, f., *πολύώνυμος*, ligesom herba perdicialis: Algerbensurt, Appul.

pōlyphagus, i, m., *πολύφαγος*: sem spiser meget, Vopise. ap. Aurel.; Egl. sem Daffenspiller, Suet. Ner. 37. — *Pōlyphēmus*, (-os), i, m.: Cyclop paa Sicilien, Son af Neptuneus; — hans Handeler med Ulykses f. Virg. Aen. 3, 619 flgd., hvor det hedder om ham: Monstrum horrendum, informe, ingens, cui lumen ademptum; cf. Ovid. Met. 13, 765 flgd.; f. Egl. ibd. 755 om hans Elfter til Galathea. — *Pōlyplūsias*, i, m., (*πολυπλούσιος*: meget rig): erdiget Familie- navn, Plaut. Capt. 2, 27. — *pōlypōdium*, (-on), i, n., *πολύπόδιον*: etflags Vært, Plin. 16, 92, o. id. 26, 75, germ. Engelfuß. — *pōlypōsus*, 3, [polyppus]: sem liden af Gærdt i Næfen, Digest., Martial. 12, 37.

pōlyptycha, orum, n., *πολύπτυχα*, (med mange folder el. Blade); rimel. Regnskabsbøger el. Annotationsbøger, Veget. — *pōlypus*, i, m., *πολύπους*, *πολύπους*: en Polyp; (eprel. med mange fædder el. Rodder); cf. 1) *Sepolyphen*, (sepia octopodia L., af dens mange fædder el. Arme), vid. Plin. 9, 14 e. 33, oftere; men Ovid. Met. 4, 366: deprensus polypus hostem Continet, ex omni dimissis parte flagellis; — hv. ligeselfesid om reverte Mennefter: Ego istos novi polypos, qui etc., Plaut. Aul. 2, 21; — 11) Byld el. Gærdt i Næfen, (der neml. udbreder sine Rodder, ligesom Polyphen sine Arme); beskrives Cels. 6, 8, Egl. Plin. 24, 92: cf. Hor. Epod. 12, 5, (hvor pōl- f. pōl-).

pōlyrrhizos, or, *πολύρριζος*: med mange Rodder; Epitbet til flere Planter; vid. Plin. 25, 21 o. 51; — 11) df. neut. *pōlyrrhizon*, i, n.: Navnet paa en ubeftend Plant, id. 27, 103. — *pōlysemus*, 3, *πολύσημος*: med flere Bemærkelfer, flertidig, Serv. ad Virg. Aen. in. — *pōlyspaston*, i, n., *πολύσπαστον*: Særemærke med mange Næller, Vitruv. 10, 5. — *pōlytrichon*, i, n., *πολύτριχον*: 1) Guldhæar el.

Venusbæar, etflags Plante, Plin. 22, 30, Egl. adiantum; hedder Egl. polytrich, *πολύτριχ*, id. 26, 87; — 11) efter Plin. 37, 73: etflags ubeftend Vædelsten, quia in viridi capillatur.

Pōlyxena, ae, f. *Polyxene*, es, f., *Πολύξηνη*: Datter af Priamus; — hendes Dffring paa Achilles's Grabet, hvis Elffede hun engang havde været, f. Ovid. Met. 13, 418 flgd., e. Senec. Troad. 371; — B) df. *Polyxenus*, 3, caedes, Catull. 61, 369. — *Polyxo*, us, f., *Πολύξω*: Spaaqvinde paa Lemnos, Stat., Val. Fl. — *pōlyxōnos*, i, f., *πολύχωνος*, se. gemma: etflags ubeftend Vædelsten med mange Striber, Plin. 37, 73.

pōmārium, i, n., f. und. flgd. — *pōmārius*, 3, [pomum el. pomus]: borende til Træfrugt el. til frugttræer, seminarium, Cato; — 11) oftere subst.; A) *pōmārius*, i, m.: frugtthænder, Hor. Sat. 2, 3, 227, Lamprid.; — B) *pōmārium*, i, n.; a) frugtthæder; — res rusticae lactae sunt... hortis et pomariis, Cic. d. Senec. 15; cf. Hor. Od. 1, 7, 14; serere arbusta, pomaria ponere, Plin. 34, 39; — B) Glemmedet til Træfrugt, frugtthænder el. frugtfelder, Plin. 15, 18.

pōmeridiānus, Egl. postmeridianus, 3: sem er el. fter om Eftermiddag; — (Cic. Orat. 47, foreræfter den fjerde Term; den anden findes hos Vitruv., Egl. Suet. Gramm. 24, dog Egl. Cic. Tusc. 3, 3); — ∞ sessio, Cic. d. Or. 3, 30; ∞ literae, id. Att. 12, 53; — not.: Quintil. 9, 4, 39: pō meridiem (f. postmeridiem) etc. — *pōmerium*, i, n., f. und. *pōmerium*.

Pōmētia, ae, f.: volffit By i Latium, Egl. Suessa Pometia, Liv. 1, 53, oftere; Egl. *Pōmētii*, orum, m., Virg. Aen. 6, 776; — B) df. *Pōmētinus*, 3, manubiae, Liv. 1, 55. — *pōmētum*, i, n., (efterl. f. pomarium): et med frugttræer besat Sted, en frugtthæder, Pallad. — *pōmifer*, a, um, [pomum, fero]: sem bærer el. frembringer frugt; — ∞ arbor, vid. Plin. 12, 7; df. rect.: ∞ auctumus, Hor. Od. 4, 7, 11; cf. ibd. 3, 23, 8.

pōmoerium, i, n., [post, moerus f. murus]: en fri el. ubebygget Plads, faavel indenfor sem udenfor Byens Mure; vid. Liv. 1, 41: pomœrium, ubi vim solam intuentes, postmoerium interpretantur; hvortil seies ibd.: non magis, quod post murum esset (hoc spatium), quam quod murus post id, etc.; pomœrium intrare, vid. Cic. N. D. 2, 4, o. id. Div. 2, 35; — 11) „overf.“ o. „alleg.“: Indfrankning, Stranke, Grænfede, (fer- o. efterl.); — qui minore pomœrio finierunt (agricultorum), Varr. R. R. 1, 2; men Macroh. Sat. 1, 24: certos fines et velut quaedam pomœria (ponere scientiae); — not.: fltres Egl. ofte pomœrium, Varro, Tac.; f. Egl. Paul. ex Fest. p. 218, (Müll.).

Pōmōna, ae, f., [pomum]: Gården for frugttræer og Træfrugt, pomorum patrona, Varro; cf. Ovid. Met. 14, 623: Rege sub hoc Pomona fuit, etc.; — 11) „overf.“: frugttræernes el. Træfrugts Plantning og Dyffring; df. Egl. Træfrugten selv; — non cessit his (i. e. cerealibus) Pomona, partesque medicas et pendebitis dedit, Plin. 23, praef.; cf. Solin. 22; — B) df. *Pōmōnālis*, e: tilhørende Gården Pomona; — ∞ flamen, Varr. L. L. 7, 3; — 2) df. *Pōmōnal*, (f. Pomonale, se. templum): et Pōmōnatempel, Fest. p. 250, (Müll.). — *pōmōsus*, 3, [pomum]: fuld af Træfrugt el. af frugt, hortii, Tibull., arva, Propert.; cf. id. 4, 2, 17: Insitor hic solvit pomosa vota corona, (rimel. af Grene, hvorpaa frugterne hæder).

pōmpa, ae, f., *πομπή*: 1) „egenl.“: A) „alm.“: feitlige Dpog el. heimelig Procession, navn. paa Feitdage; vid. Virg. Ge. 3, 22, o. id. Aen. 5, 53; ligel. pompa Circensis, (paa Circus), hvorefter Gudenes Billeder bæres til Etuc; vid. Ovid. Fast. 4, 391: Circus erit pompa celebr, numeroque decorum; — derom Egl. pomparum ferula, Cic. Off. 1, 36; men id. Att. 13, 28: hunc de pompa, Quirini contubernalem, etc., (om

Cæsar, der treer paa sin Joragubelse; cf. Liv. 30, 38; liget. Optog ved Triumph, vid. Suet. Caes. 37, v. Ovid. Pont. 3, 4, 95, egi. Cie. Tusc. 5, 32; — men pompa Indica, Martial. 8, 78, (Bachus's indiske Triumfbælg); — ofte egi. en Ligprocession, hvorved Jorfadrenes Billeder bæres til Etue; vid. Cie. Mil. 13; men Nep. Att. 25: sine ulla funeris pompa ... comitantibus omnibus bonis etc.; cf. "poet.": pompam funeris ire, (ligesom exsequias ire): gaac til Vig. Ovid. Fast. 6, 663; men id. Her. 12, 151: pompam pater, inquit Iason Ducet, (se. nuptialem el. som Brudgom); — B) "bef.": a) enhver Vedfælgelse med Vibegreb af Optog; — pompa lictorum, (der drager foran en Imperator), Cie. Fam. 2, 16; men tua pompa Eo traducenda est, (dit Jælgel), Ter. Heaut. 4, 4, 17; — b) enhver Klæd el. Klæde, hvori det ene følger paa det andet, (liget. med Vibegreb af Optog); — ejus haec ventri portat pompa (se. obsequia), Plaut. frgm. ap. Macrob.; liget. ~ sarcinarum, Martial. (munerum), Tibull. 3, 1, 3; cf. Senec. Ep. 110: quid sibi vult ista pecuniae pompa? — II) "overf.": den Prægete (Slimmer, hvormed noget lader sig see el. høre; navn. om Taler el. Declamationen, neml. i Mørfætning af det rettlige Jorcedrag); saal. Cie. Orat. 13: orationis genus pompae quam pugnae aptius; cf. id. d. Or. 2, 22, pompa rhetorum, id.; — egi. "alm.": det ydre Skin; det Zeinefaldende; detraxit muneri suo pompam, Senec. Benef. 2, 13; nisi forte ad pompam et ostentationem etc., Digest.

*pompabilis, e, som gior megen Opfæt, pompas el. prægtig; — ut nihil pompabilis, etc., Treb. Poll.; — df. adv. pompabiliter, i. unt. pompaliter; — pompalis, e: prægtig af stue, vultus, Capitol. Gord. 6; — df. adv. pompaliter: som til et Optog; — ~ exornati gladiatores, Treb. Poll., (al. pompabiliter, m. f. Bem.); o. — pompaticus, 3: prægtig el. ioinesfaldende, femina, Tertull.; men ~ favor (populi: ligesom ved en Procession), Appul.; — [pompa] — pompatus, 3, particip. af pompo.

Pompeja, ae, o. Pompējanus, 3, f. und. Pompejus; f. egi. und. fgd. — Pompēji, orum, m.: By i Campanien ved Vierget Vesuvius, led meget under A. Nero af Jorfskælv, vid. Senec. Qu. N. 6, 1; men blev under A. Titus aldeles begravet under Asken af Vesuvius, Suet. Tit. 8. — B) df. Pompējanus, 3, vinum, Plin., vitis el. nva, Colum.; ~ municipium (i. e. Pompeji), Plin.; ~ regio, Senec.; — 2) df. subst.; a) Pompejani, orum, m.: Jnbbaaerne deraf, Cie. Sull. 21; — b) Pompejanum, i, n., (se. praedium): Landgoed i denne Egn, id. Fam. 7, 3, oftere.

Pompējus, egi. *Pompēius (quadrissyll.), i, m.: romersk Slægts- og Personnavn, hvoraf her mærkes: Cn. Pompejus Magnus, hvis tidligere Bærfister slidres af Cicero i Taler pro Lege Manlia; men om hans Krig med Cæsar og om hans Undergang, vid. Caes. de Bello Civili, egi. Vell. o. Flor.; Titnavnet Magnus var ham allerede tillagt af Sulla; — om hans Racer Qu. Pompejus Strabo, vid. Plin. 7, 10; — hans Sønnen Cneius o. Sextus fernære Bergerkrigen og onfemderi; — Datteren Pompeja var gift med Faustus Sulla; hvormed Cæsars Gemaltinde Pompeja, var en Datter af Qu. Pompejus; — not.: Pompejus f. porticus Pompeja, Martial. 11, 1; — B) df. 1) Pompējus, 3: pompejisk, navn. benævnt efter Pompejus Magnus; — porticus Pompeja anlagt af Pompejus i Rarheden af hans Theater og af Curia Pompeja el. Pompejana; vid. Suet. Caes. 81, egi. Propert. 2, 23, 45; poet. egi. umbra Pompeja, (af dens byggeintse Plataner), id., Ovid. A. A. 1, 67; — Via Pompeja gift fra Medsana igennem Sicilien, Cie. Verr. 3, 66; — Lex Pompeja (given af P.) de judiciis, Cie. Phil. 1, 8, de ambitu, Caes. B. C. 3, 1, o. A.; — ~ domus, Ovid. Pont. 4, 5, 9; — 2) Pompējanus, 3; a) "alm.":

pompejanisk, tilberende P. M., el. benævnt efter ham; — ~ equitatus, Caes., classis, id.; men ~ theatrum, Suet., Martial., (sem er bygget af P.), liget. ~ porticus, Vitruv.; f. egi. evenf.; liget. ~ curia, Suet.; men ~ notus, Mart. 11, 22, (som klæser i Jorhængene om hans Theater); men Plin. 31, 18, et ~ Jupiter: en af K. Claudius i Rarheden af Pompejus's Theater opreist Juppiterstøtte; — b) "bef.": som hører til Pompejus's Parti, som er P. hengiven; — ~ partes, Vell. 2, 2; men absol.: Pompejani, Caes. B. C. 3, 46, (hans Strigere); men om Historikeren Livius: ut Pompejanum eum appellaret (Augustus), Tac. Ann. 4, 31; — not. a: om Qu. Pompejus Nepos, der sluttede foedus Nomaninum, vid. Cie. Off. 3, 30, o. Flor. 2, 18; — not. b: Pompeja som Tridentumnaen, f. evenf.

pompholyx, ŷgis el. ŷgos, f., πομφόλυξ; oprdt.: Beble; df. Sed el. Afse, som Metaller affatte ved at smektes; vid. Plin. 34, 33. — Pompilius, a: romersk Slægts- og Personnavn, hvoraf her mærkes: Numa Pompilius, Roms anden Konge; vid. Hor. Od. 1, 12, 34; f. egi. und. Numa; — B) df. 1) Pompilius, 3, sanguis, Hor. A. P. 292, i. e. Calpurnii Pisones, der neml. sagdes at nedfiamme fra Numa's Sen Calpus, vid. Fest. p. 17, (Müll.); — 2) fide. egi. Pompiliānus, 3: = frgt., tempus, (ligesom und. Numa Pompilius), Ammian., curia, Vopisc. Aur. — pompilus, i, m., πομπίλος, (lat. nautilus): etflaas Skiff, som siges at sedfage Skibe, Plin. 32, 51, o. Ovid. Hal. 101; (gasterosteus ductor L., germ. der Leetfmann).

pompo, (avi), alum, 1, v. a., [pompa]: at udsmykke prægtigen; — ~ signenta sua grandisonis modis, (besynge heitrandende), Sedul.; — not.: df. adj. pompatus, 3, prægtig; compar., Tertull. — Pomponianus, 3; f. und. fgd. — Pomponius, a: romersk Slægts- o. Personnavn, hvoraf her mærkes: 1) T. Pomponius, med Titnavnet Atticus (af hans lange Dyheld i Athenen), hvis Levetidstob af Nepos endnu bæres, og til hvem den ene Samling af Cicero's Breve i 16 Bøger er firevne; egi. Catullus har tilæget ham sine Digte; — hans Søster Pomponia var gift med Qu. Cicero, Brøder af Taleren; — II) Digteren L. Pomponius Bononiensis, noget før Catullus, Gell. 12, 10; cf. ibd. 21: Pomponianus versus, (af denne Digter); — III) TragedieDigteren P. Pomponius Secundus under Cæsariga o. Claudius; vid. Quintil. 10, 1, 98; — IV) Juristen Pomponius, Lamprid. o. Digest.; — V) Pomponius Mela, Geograph i det første Aarb. efter Ebr.; f. und. Mela; — VI) Grammatikeren M. Pomponius Marcellus, vid. Suet. Gramm. 22. — pompōse, adv.: prægtigen, scribere, Sidon.; af — pompōsus, 3, [pompa]: prægtig, incessus, Sidon.

Pomptinus, (Pontinus), 3, om en Egn i Latium, i Rarheden af Pomeria; — saal. ~ ager, Liv. 6, 5; ~ palus, estere in pl. ~ paludes: en for Overflynmesser af Jæocerne Unafæms og Afens usfat moradig Egn, der endnu benævnes: de pomptinske Samper; — vid. Plin. 3, 9, e. Suet. Caes. 44, egi. Martial. 10, 74, o. A.; — b) egi. subst., Pomptinum, i, n.: det Pomptinske, Liv. 2, 31; — men sem fem. Pomptina, ac, (se. rezio), Cie. Att. 7, 5, inc.

pōmum, i, n.; 1) "egenf.": enhver Træfrugt; saal. Kirsebærret, Plin. 15, 30, figenem, id. 12, 11, Dabdeln, id. 13, 7, Mørkærret, Ovid. Met. 4, 89, egi. Nødden, id., Plin., egi. Trøffelen, (tuber), id., eg Bindruen, Digest.; dog at Ovid. Pont. 1, 7, 13, nvae og poma medf. sættes hinanden; — df. poma: frugten, (germ. Obst), vid. Virg. Eel. 7, 51, egi. id. ibd. 1, 81; ~ Picena (picenske Ebler), Hor.; cf. id. Epod. 2, 17; — II) "overf.": p. pomus: et frugttræ; saal. Plin. Ep. 5, 6: alterius inserta sunt poma; cf. Virg. Ge. 2, 426, o. Plin. 18, 65. — pōmus, i, f., [best. m. frgd.]: et frugttræ; — Tunc victus abiire feri, tunc consita

pomus, Tibull. 2, 1, 43; propagatio pomorum aliarumque arborum, Cato; — II) „verf.“ f. pomum: cu Træfrugt; — hanc pomum demptam ex arbore etc., Cato ap. Plin. 15, 20. — pōmusculum, i, n., dem. af pomum: sicut Træfrugt; — Unumquemque suum referunt pomuscula succum, poet. in Anthol. B.

*ponderābilis, e: sem lader sig veie, corpora, Claud. Mam.; — ponderatio, onis, f.: Scien cl. Afveien; in pl., Vitruv. 10, 8; e. — ponderator, oris, m.: cu Veier, cu Veiermeister, Cod. Theod.; — [pondero]; — ponderatus, 3, partic. v. adj. af pondero. — *ponderitas, atis, f.: Bægt, hominis, Attius ap. Non.; e. — pondero. avi, atum, i, v. a.; 1) „egent.“: veier cl. afveier; — 2) granum, Plin.; men Propert. 2, 13, 12: Semper amatorum ponderat illa sinus, (veier de res Bors); — comisset Plant. Amph. 1, 1, 156: perii, pugnos ponderat, (neml. ved at leste dem sigefem fæt at slaac); — II) „fig.“ v. „ment“: afveier, everveier, bedømmer; — non esse fidem ex fortuna ponderandam, Cic. Part. or. 31; — consilia eventis, (derefter), Cic. Rab. Post. 1; ad unamquamque rem aestimandam momentoque suo ponderandam etc., id. Pont. 6; men id. Off. 1, 15, m. Objectsfættung: quo quisque animo... fecerit, ponderandum est; — men Quintil. 8, prooem. 27: dum inventa ponderant ac dimittuntur; — III) partic. ponderatus, 3, egf. fem adj.: everveier cl. betænkt; — quo ponderatiora essent beneficia, Nep. frgm. 2.

ponderosus, 3, [pondus]: vægtig, tung, compedes, Plant. Capt. 3, 5, 61, frumentum, Varro; — compar., 2, lana, Plin.; superl., 2, lapides, id.; — II) „fig.“: vægtig cl. vigtig; — ponderosam aliquam epistolam (af vigtigt Indbeld), etc., Cic. Att. 2, 11; — vox: vægtig Etymus, Val. Max. 6, 4, 1. — pondicūlum, i, n., dem. af pondus: sicut Bægt, Claud. Mam.

pondo, 1) „alm.“, heteroclitif abf. fem adv.: efter Bægen, i Bægt, vcl.; — coronam auream libram ponto (af et Punds Bægt) etc., Liv. 3, 29; cf. ibd. 26, 47: paterae auræ... libras fere omnes pondo; figcl. vettonicæ tursæ pondo libra, Plin. 26, 19; neque piscium ullam unciam hodie Pondo cepi, Plaut. Rud. 4, 2, 8; — II) „bef.“ heter egf. pondo m. uncerfættast libra fem nomen indecl.: et Pund; — auri quinque pondo abstulit, Cic. Cluent. 61, (sem Pund Guld); patera ex quinque auri pondo, Liv. 27, 4; cf. id. 22, 1; torques aureus centum pondo, (af 100 Punds Bægt), Quintil.; auri pondo centum expensum, Cic. Flacc. 28; sexagena pondo pendere: veie 60 Pund, Plin.; se... in triginta pondo ei debere dicit, (benimed 30 Pund), auct. ad Her. 1, 12; — figcl. naar Bægen er under et Pund, vid. Liv. 26, 36: singulas uncias pondo auri relinquunt, (en Tolvteel el. to Lod); figcl. sextans pondo resinae, Cels.; dodrans pondo mellis (3/4 Pd.), Colum.; — staac egf. hos gen.; corona aurea pondo ducentum, Varro.

pondus, eris, n., [pendo]; 1) „egent.“; A) „alm.“; 1) Bægt (til at veie med); — pondera ab Gallis allata iniqua, (urigtige Bægtfloeder), Liv. 5, 48; lanceum in libra ponderibus impostis deprimi, Cic. Acad. 2, 12; — 2) df. egf. en vis Bægt; vid. Caes. B. G. 5, 12; navnfl. et Punds Bægt, et Pund; (f. d. fædv. pondo); — dupondus a duobus ponderibus, Varro; cf. Martial. 7, 53; — B) „bef.“: last cl. Bægt cl. Tynge; — magni ponderis saxa, Caes.; emere aliquid pondere, Plin.; per inane moveri gravitate et pondere, Cic. Fat. 11; pugnabant... Mollia cum duris, sine pondere habentia pondus, Ovid. Met. 1, 19; quod pondere, numero, mensura continetur, Digest.; — 2) concret. tungt Vegeme; last cl. Bægt, vcl.; — in terram feruntur omnia suo nutu pondera, Cic. d. Rep. 6, 17; grande pondus auri, id.; cf. Caes. B. C. 3, 96; — figcl. gemuit sub pondere cymba, Virg. Aen. 6, 413; vasti pondera muralia saxi, (ubye Klippefyffer), Lucan.; cf. Virg. Aen. 10, 496, egf. Martial. 12, 67; — egf. synes

at bidhere Hor. Ep. 1, 6, 51: trans pondera dextram Porrigere, (neml. benever de mellemyarende Gienftande; — dog vid. Freund.); — pondus uteri, (Væfrugten), Propert.; figcl. absol. pondus v. pondera, Ovid. Met. 9, 684, v. id. Am. 2, 11, 11; egf. f. partes genitales, Catull.; — 3) Vævægten; — Ponderibus librata suis (telus), Ovid. Met. 1, 13; figcl. tertius quidam motus oritur extra pondus et plagam, quum etc., (sem afveier fra den perpendicularære Linie), Cic. Fat. 10; — 4) Sum cl. Mængde: — magnum pondus artificum, (ster Mængde deraf), Varr. ap. Non.; — II) „fig.“; A) „alm.“: Bægt cl. Eftertryk cl. Anføelse; — habere pondus testimonii, (gietse som Bæne), Cic. Top. 19; qui pondus habent, (sem gietse meget), id.; cf. id. Att. 10, 1; verborum pondera, (vægtige cl. eftertrykkelige Ord cl. Eftertryk, id. d. Or. 2, 17; cf. Hor. A. P. 320, v. id. Ep. 1, 19, 42, egf. Pers. 3, 20; men Ovid. Pont. 3, 1, 158: Interdum lacrimae pondera vocis habent, (have Tælens Bægt); cf. id. Her. 3, 4; vultus pondus, (Mænds Afteor cl. Bægtighed), Varr. ap. Max.; — df. egf. fæsteb, Bestændighed; Credula, nulla diu femina pondus habet, Propert. 2, 19, 62; — men 2) animi: Siens Vævægt egf. sigefem Erfættning cl. Meinung, Senec. Med. 392; cf. Cic. Tusc. 1, 19; — B) „bef.“ v. „poet.“ (f. onus): last, Bægt, Tryk; — 2) curaram, Lucan., Stat.; 2) rerum, Ovid. Trist. 2, 237, v. Martial. 6, 61; 2) amara senectae, Ovid. Met. 9, 437; df. — pondusculum, i, n., dem.: sicut Bægt cl. Tynge; — si cooriatur procella, apprehensi pondusculo lapilli librant se (apes), Plin. 11, 10.

pōne, adv. e. praepos.; 1) fem adv.: bagved, bagud, bagfra; — moveri et ante et pone, ad laevam et ad dextram etc., Cic. Univ. 13; Pone subito conjux, Virg. Aen. 2, 725; cf. id. ibd. 208: pone respicere, Val. Max. 1, 7, extern. 1; — men forcl.: pone vorsum illac mare est, Cato ap. Charis.; — II) fem praepos. e. acc.: bag cl. bagved; — pone nos recede, Plaut.; quod pone me est, id.; pone quos et ante labuntur etc., Cic. Univ. 10; pone castra (pabulari), Liv.; vincula pone tergum manus, Tac. Hist. 3, 85; — fercl. egf. pone vorsus castra hostium, Cato ap. Charis.

pōno, posui, positum, 3, [po-, sino]; 1) „egent.“; A) „alm.“: sætter el. lægger cl. stiller derpaa el. deri cl. derhen; — 2) tabulas in aerario, vid. Caes. B. C. 3, 108; — se in sella, Flor.; cf. Virg. Aen. 1, 173; men „poet.“ em den fæstene: Procidit late, posuitque collum in Pulvere Tenero, Hor. Od. 1, 6, 11; — oscula in tabellis, Propert., genis (f. in genis), Stat., (at føse); — 2) signum in aedem Herculis, (bringe derhen egf. opstille deri), Liv. 38, 35; figcl. 2) stipitem in ignem, Ovid. Met. 8, 452; figcl. 2) oleas in solem, Colum.; — 2) castra, (slaac Væir), Caes.; praesidium ibi (f. e. in ponte) ponit, id. B. G. 2, 5; cf. id. B. C. 3, 34: 2) legionem tuendae orae maritimae causa, egf. id. B. G. 1, 20: 2) custodem alieni; men 2) custodem frumento, Cic. Flacc. 19; — 2) aliquid in conspectu el. ante oculos, id.; 2) aliquem terra (f. in terra), begrave, Virg. Aen. 6, 508; 2) vestigia clivo (f. in clivo), bestige, Ovid. Met. 8, 694; men ubi pedem poneret, („alleg.“: hvoepaa den funde sætte sin fæd), vid. Cic. Fin. 4, 25; 2) genua alieni, (snale fer negen), Curt.; men genu positio, (mælcende), Ovid.; — carinae (egf. naves) quum essent positae, (da Rølene dertil vare lagte), Liv. 28, 45; cf. Cic. Pis. 4: his fundamentis positus etc.; men 2) capillos, (fætte i Orden el. ordne), Ovid. Am. 2, 8, in.; — B) „bef.“ egf.; 1) sætter, d. e. planter, faac, lacteum, caespam, Colum., vitem, id. puros, Virg. Ecl. 1, 74, arborem, Hor. Od. 2, 13, in., semina, Virg. Ge. 2, 351; — 2) opstiller, (navnl. et Kunstværk el. sem Kunstner); — vid. Hor. Od. 4, 8, 8; figcl. Orpheaque in medio positae, silvasque sequentes, (anbragte hans Billede i Midten), Virg. Ecl. 3, 46; df. at reise (el. fare reise), staaum, Pseud. Cic. p. Dom. 30, Liv. 40, 31; fædv. at opføre el. bygge, aram, id., Virg.,

templa, id., tropaeum, Nep. Dat. 8, domum, Hor., urbem, Cic., Liv.; — 3) fremfætter, (nænl. til Berøring af for nogen); — 4) porcum alieni, Martial. 8, 22, ogf. ad aliquem, Juvenal. 5, 135; cf. Hor. Sat. 2, 2, 23: posito pavone; ligel. ∞ merum cl. Bacchum cl. Lyaeum, (i. e. vinum), Ovid.; — ogf. udfætter, praeium, Belønning (cf. som Belønning), Liv. 41, 23, o. Virg. Aen. 5, 292; — ogf. fætter dermed (i Epil. cl. i Bøddemaal); pono pallium, Plaut. Cure. 2, 3, 76; ∞ pocula sagina, Virg. Ecl. 3, 36; — 4) at fætte cl. lægge den el. børt, at aflægge el. tage af fig, at nedlægge el. bortlægge; — 5) tunica, (neml. for at giøre fig set), Cic. Tusc. 5, 20; Mollia de tenero velamina corpore ponit, Ovid. Met. 4, 345; cf. ibd. 11, 652: positique et corpore pennis in faciem Ceycis abit; ∞ barbari, Suet. Calig. 5; — 6) arma, Caes., hastas, Liv. 30, 8; — 7) quum posui librum, Cic.; ∞ libros de manibus, id.; — II) „fig.“; A) „alm.“; 1) ∞ insidias contra dignitatem alicuius, (lægge Snarer derfor), Cic. Agr. 2, 18; ∞ se in possessione, Senec. d. Ir. 1, 7; ∞ aliquem in gratia, ogf. in gratiam, (giøre yndet), Cic.; f. und. gratia; men ∞ aliquem in crimen atque infamiam populo, (i. e. apud populum), Plaut. Trin. 3, 3, 11; in laude positi (homines, som blive roste), Cic. Sest. 66; men id. Pis. 4: his fundamentis positus consulatus tui, (efter at have begrundet el. begyndt det saaledes); — 2) nedlægger deri, henvender derpaa, anvender dertil; — 3) pecuniam apud aliquem (sc. foenori: udfætte el. udlåne), Cic. Verr. 3, 70; cf. Hor. A. P. 421, ogf. id. Epod. 2, 70; ∞ sumptum melius, (anvende bedre), Cic.; cf. id. Fam. 13, 64; ∞ totum animum atque omnem curam ... suam in re aliqua, id. Mur. 22; — nænl. ogf. em Tiden: at anvende el. tilbringe saa el. saa, id. Brut. 22; ligel. Ovid. Pont. 1, 5, 48: Quo namque vigilans tempora longa modo; otium recte ponere, (giøre god Brug deraf), Hor.; — ogf. at henfætte el. henstille dertil, lade herre derpaa; omnem spem salutis in virtute ponebant, Caes. B. G. 5, 34; ∞ spem otii in Pompejo, id. Att. 6, 1, 14; ∞ in dubio, utrum etc., (lade naagjøre), Liv. 34, 5; cf. id. praef.; men quantum in amore tuo ponam, (hvermeget jeg hører derpaa), Cic. Att. 2, 23; res posita erat in celeritate, Caes. B. G. 7, 4; men Plaut. Capt. 5, 2, 4: ne spem ponas, me etc., (Du skal ikke tree, at jeg osv.); men ibd. 3, 5, 30: ∞ caput suum periculo, (udfætte for fare); — 3) anstiller el. gjer el. holder, rationem cum aliquo, (gjer Afregning med nogen), Colum.; ligel. ∞ calculos, Plin. Ep. 2, 19; df. ∞ rudimentum, Liv., Suet., tirocinium, Justin., (aflægge sin første Prøve); — ogf. at giøre el. indføre, leges, Cic. Verr. 5, 11, ritus festos, Tac. Hist. 5, 5; men Cic. Att. 10, 18: ut male posuimus initia, sic cetera sequuntur; — „poet.“ ogf. at giøre dertil; Ernæ et aqua solo fumantia culmina ponam, Virg. Aen. 12, 569; — B) „bes.“; 1) at fætte el. henfætte el. anføre el. fige; — ut paullo ante posui, Cic. Fam. 1, 9; ∞ aliquod pro certo, (paafaae som vist), Liv. 10, 9; ∞ pro argumento (anføre som Bevis), quod etc., Cic. Brut. 80; tantum verbo posui, m. acc. c. inf., (har blot udfagt det, neml. uden Bevis), id. Verr. 2, 38; — 2) df. ogf. a) at opstille el. fremfætte til Behandling el. Behandelse; — ∞ quaestiumculam, Cic., de quo quis audire velit, id. Tusc. 1, 1; — b) at fastfætte el. antage; — Verum pono, esse victum eum, (jeg antager el. forudsætter det), Ter. Phorm. 4, 3, 25; posito atque concessio, Cic. Div. 1, 52; — ogf. at holde el. ansee derfor; — ∞ aliquid in beneficio, (ansee som Belgierning), Cic. Fam. 15, 4; ∞ mortem in malis, id. Fin. 3, 8; — hf. pass.: poni in vitiis, (holdes for en Yde), Nep. Epam. 1; cf. id. praef.: quae omnia apud nos ... infamia ponuntur, (holdes for en Skændsel); — df. ogf. at antage el. mene, men fan da ogf. høre: at lære el. erklære el. paafaae, saal. Cic. Acad. 1, 10; in quibus ponebat (Zeno) nihil esse momenti; cf. id.

Leg. 2, 3; — b) ∞ nomen rei el. homini, (at benævne); — vid. Cic. N. D. 1, 17, o. Virg. Aen. 7, 63; men Hor. Sat. 2, 3, 47: qui tibi nomen Insano posuere (f. insani: som have kaldt dig affindig); men Ovid. Fast. 2, 859: Ex vero positum permansit Equiria nomen; — 2) aflægger el. læder fare, curas, Liv., metum, Ovid., moras, id., Hor., animos feroces, Liv. 8, 1; cf. Virg. Aen. 1, 392: ∞ iram, vid. Hor. A. P. 160, amorem, Ovid.; ∞ vitam, (emfomme), Cic., Nep.; men ∞ auspicia, (ophøre at bruge dem), Cic. N. D. 2, 3; Sed non ideoque flammæ atque incendia vires Indomitae posuere, Virg. Aen. 5, 679; — „poet.“ ogf.: at lade ophøre, d. e. at stille el. berolige; saal. ∞ freta, Hor. Od. 1, 3, 16; ligel. absol.: ventus ponit (sc. se), ophører el. lægger sig, Virg. Aen. 7, 27; cf. ibd. 10, 103; — men Cic. Orat. 59: ponendus est enim ille ambitus, non abjiciendus, (man bør lade Prioden ende med en vis Omhu); — III) partit. positus, 3, ogf. som adj.; A) om Localiteter: liggende, befiggende; — Romani in montibus positam et convallibus etc., Cic. Agr. 2, 35; cf. id. Manil. 18; men portus ex adverso urbi positus, Liv. 45, 5; tumulus opportune ad id positus, id. 28, 13; — B) „poet.“ ligesom situs (Liv. 1, 2): begraven; — qua (luce) positus iusto feruntur avis, Ovid. Fast. 5, 489; — men positus somno, f. sopitus, vid. Virg. Aen. 4, 527; — not.: fercl. perf. posui (f. posui), Plaut.; ligel. posiveris o. posiverunt, Cato; — perf. syncop. postus, (f. positus), Lucr. 1, 1058, offere, Sil.

pons, tis, m.: en Bro; I) „alm.“: Bro over en Flod, ogf. over et Mørkeds; — pontem in flumine facere, (laae Bro derved), Nep., Caes.; ligel. annum ponte jungere, Liv., Curt.; ligel. flumini pontem imponere, Curt., injicere, Liv., Tac., indere, id.; — ponte flumen transmittere, Plin. Ep., trajicere, Flor., (fætte derved); — pontem abruptere el. solvere, Tac., rescindere el. dissolvere, Nep., interscindere, Cic., vellere, Virg., (afstaae el. afbryde); — pontibus palude constrata, Hirt. B. G. 8, 14; cf. Tac. Ann. 1, 63; — II) „bes.“ ifølge en Ygded: a) den Bro, hvorefter man gaar til og fra Eftbet; vid. Virg. Aen. 10, 288 o. 654; — b) ofte ogf. i Krigsprog: dels Bro el. Gang, hvorefter Murens Taaerne fættes i Forbindelse; vid. Virg. Aen. 9, 170 (o. Serv. ibd.); — oftere: den Bro, som man fra en Befæstingsmaasine lod falde paa Muren, for derved at trænge frem; vid. Suet. Aug. 20, o. Tac. Ann. 4, 51; — ogf. paa Eftbæddet: efflags Forhojning til Kastemaskinen, Tac. Ann. 2, 6; df. ogf. paa et Befæstingsstaarn: Stillads el. tabulatum, hvorefter Eftbet opstilledes; vid. Virg. Aen. 9, 539, o. ibd. 12, 675; — c) i det romerske Comitium vare der opførte suære Broer el. Gange, hvorefter de Stemmegevente maatte gaae enkelte ind i Septa, for der at afgive deres Stemmeafgaver, hvorefter Cic. Att. 1, 14: opiae Clodianae pontes occupaverant, tabellae administrabantur ita, ut nulla daretur: uti rogass; cf. auct. ad Her. 1, 12, nænl. ogf. Ovid. Fast. 5, 634, (hvorefter de Eldere, vid. Fest. s. v. sexagenarius af de yngre med. fæstede ned fra disse Broer); f. ogf. Cic. R. Am. 35; — not. a: ved Broer havde Tiggere ofte deres Stæde, Senec., Juvenal., Martial.; ogf. betaltet indert. Bropenge for Overgangen, Senec. Const. Sap. 11; — not. b: Pons Argenteus, Lepid. ap. Cic. Fam. 10, 31: Sted med Bro over flumen Argenteum (hod. Argens i Provence); — Pons Campanus, over Floren Savo i Campanien, Hor., Plin.

“pontaticum, i, n.: Brotsed el. Bropenge, Ammian. 5, 1; o. — ponticulus, i, m., dem.: liten Bro el. Overgang; vid. Cic. Tusc. 5, 20, o. Catull. 17, ogf. Suet. Caes. 31: si ponticulum transierimus, etc.; — [pons]. — 1. Ponticus, 3, f. und. 2. Pontus. — 2. Ponticus, i, m.: Navnet paa en med Propertius og Ovidius samtidigt romersk Digter; vid. Propert. 1, 7, in, o. Ovid. Trist. 4, 10, 47.

pontifex, *icis*, *m.*, [efter Varr. L. L. 5, 15, af *pōns* v. *facere*, rimel. *m.* Hensyn paa visse Præsternes Kald at indtræde pontes i Comitium]; *pl.* **pontifices**: den fjerntværende Præsteklasse i Rom; cf. ligesom Overpræster, hvorom id. Leg. 2, 8, (c. XII Tabb.): *divis aliis alii sacerdotes, omnibus pontifices, singulis flamines sunt*; cf. id. d. Or. 3, 19; — de af Numa indsatte pontifices vare fire Patrikler, hvoraf a. u. c. 151 fem fire Plebejer, indtil Sulla forøgede deres Antal til 15; vid. Liv. 10, 6; — omnibus unus præfectus fuit a Numa, isque pontifex maximus appellatus, (Høverpræstent), Liv.; cf. id. l. 20; denne valgtes af Folket, id. 25, 5, v. Cic. Agr. 2, 7; — egsmærket Liv. 22, 57: *scriba pontificis, quos nunc minores pontifices appellant*; — pontificum commentarii, Liv. 4, 3, cf. libri, Hor. Ep. 2, 1, 26, de af pontifex maximus gjorte Optegnelser over hvert Aars Tilrægselser; vid. Cic. d. Or. 2, 12; — endel. coenae pontificum, Hor. Od. 2, 14, 28, (de prægtige Maaltider, som gaves ved dette Embedets Tilrædsel); — not.: sld. en Bispe, Sidon.

***pontificalis**, *v.* hørende til el. benævnt efter pontifex maximus; — *honus*, Ovid. Fast. 3, 420, Høverpræstens Embede; — *ludi*, (som af ham anstilletes); vid. Suet. Aug. 41; — *insignia*, Liv. 10, 7; cf. Cic. Leg. 2, 21; — *pontificatus*, *us*, *m.*: Overpræstedømmet, vid. Ps. Cic. Harnsp. resp. 9; — *sacerdotum*, Vell.; cf. Tac. Hist. 1, 77; men *maximus*: Høverpræstedømmet, Suet. Caes. 13, vjteret *v.* — **pontificius**, *3*: = *pontificalis*; — *libri*, Cic. d. Rep. 2, 31; cf. id. N. D. 1, 30: *ne in pontificiis quidem nostris (sc. libris) etc.*; men *pes*, Diomed., i. e. spondus; — II) *df.* subst. *v.* „overf.“: *pontificium*, *i*, *n.*; en Overpræstes el. Njntes Værdighed, Solin., Cod. Theod.; — B) *fri* og *uindstrøket* Maat el. Ret til at gjøre noget; — *ejus negotium id pontificiumque esset*, Gell. 1, 13; — [pontifex].

pontilis, *e*, [pons]: der ligner en Bro; — *stratus*, Veget., rimel. Bredguld. — **Pontinus**, *3*, *f.* und. Pomptinus. — **pontivagus**, *3*, [i. pontus, vagor]: som gjennemstreifer el. gjennemsejler Havet; — *Cumani*, poet. in Anthol. B. 1, p. 187. — **Pontius**, *a*: romersk Slægtstamme; — mærkelig er C. Pontius, der indsejlerede den romerske Hav i de caudiste Passer, Cic. Off. 2, 21, Liv. 9, 1, v. A.; — en anden Pontius omtales Suet. Caes. 78. — **ponto**, *onis*, *m.*, [pons]: etflags gallisk Fartøi el. Transpontisk, Caes. B. C. 3, 29; — II) rimel. ogf. etflags Skibebro el. Færge, Digest., Anson.

1. **pontus**, *i*, *m.*, *pōntos*; I) Havet; (precist Ord); — *sacvitque minaci murmure pontus*, Lucr. 1, 277; *aequora ponti*, id., Virg.; *freta ponti*, id.; cf. id. Ge. 4, 430, v. Hor. Od. 3, 38; — II) *df.* „overf.“: A) Dybde el. Dybhed; — *pontus maris*, Virg. Aen. 10, 377; — B) Bølge; — *Unam (sc. navem) . . . Ipsius ante oculos ingens a vertice pontus In puppin ferit*, id. ibd. 1, 114.

2. **Pontus**, *i*, *m.*, *pōntos*, [best. *m.* fræp.]: det sorte Hav; ogf. Pontus Euxinus; — vid. Mela 1, 1 v. 3, v. Plin. 4, 24; men Cic. Verr. 4, 58: in Ponti ore et angustis, (i. e. in Bosporo Thracico); — *bb*) *df.* „overf.“; a) „alm.“: Landet om el. ved det sorte Hav; — *Medeam ex eodem Ponto profugisse*, Cic. Manil. 9; cf. Ovid. Trist. 5, 10, in.; — *b*) den tildeelskaffte Provins Pontus; vid. Cic. Agr. 1, 2, v. ibd. 2, 19, ogf. Vell. 2, 38, Flor. 3, 5, v. A.; — B) *df.* Ponticus, *3*: hørende til Pontus, pontisk, mare, Liv. 40, 21, terra, Ovid., populi, Mela 1, 2; — *pinus*, Hor. Od. 1, 14, 11; — *nucēs*, (etflags Hæskeløvder), Plin.; — *mures*, (Hermeliner), id. 8, 55, v. id. 10, 93; — *serpens*, Juvenal. 14, 114, (den Drage, der bevogete det gylne Stind); — *endel.* — *radix*: Rhapontik (el. Rhabarbara), Cels.; men — *Rha*, vid. Ammian. 22, 8; — not.: Epistolae ex Ponto hedder

en Samling af poetiske Breve fra den til Tomi ved Pontus Euxinus forviste Diater Ovidius; cf. id. Trist. 5, 10, in.

***popa**, *ae*, *m.*: etflags Offerbetient el. Offerflagter, Cic. Mil. 21, succinctus, (af bænd Draget), Propert.; cf. Suet. Calig. 32; — II) *df.* „overf.“: *popa venter*, Lyhuave, Pers. 6, 74. — **popanum**, *i*, *n.*, *pόπανον*: etflags Offerstige, Juvenal. 6, 541. — **pōpellus**, *i*, *m.*, dem. af *populus*: den ringere Del af Almuen, Hor. Ep. 1, 7, 65, v. Pers. 4, 15. — **Popilius** v. **Popillius**, *a*: romersk Slægtstamme v. Personnavn, hvoraf kan mærkes: M. Popilius Laenas, (cons. a. u. c. 395), Cic. Brut. 14; v. C. P. L., der adførte Mordet paa Taleren Cicero, Liv. epit. 120, Senec.; — B) *df.* **Pōpilius**, *3*, gens, Cic. Leg. 2, 23.

***popina**, *ae*, *f.*, [best. *m.* *pόπιννα*, i. e. *coquo*]: Kogeri, Tilberedelse af Spiser; ogf. disse Spiseres Udsalg el. Udsalgssked, ogf. Spisekvarter el. Vertshus el. Kro; — *bibitur, estur, quasi in popina*, haud secus, Plant. Poen. 4, 2, 13; navn. ogf. hvor der fyres, Cic. Phil. 2, 28, v. ibd. 13, 11; — *uncta*, Hor.; — *immundae*, id.; — II) „overf.“: *Graeferi* el. *Gylteri*, Cic. Pis. 6, v. id. Phil. 3, 8; *df.* — **pōpinalis**, *e*: hørende til Koffenel el. til Maden, *deliciae*, Colum., *luxuria*, Appul.; v. — **pōpinarius**, *i*, *m.*: Spisevert el. Marktender, Lamprid. — **pōpinator**, *oris*, *m.*, [popinor]: = sld., Macrob. — ***pōpino**, *onis*, *m.*: Graefer el. Svirebæder, Varro, Hor. Sat. 2, 7, 39, v. Suet. Gramm. 15; v. — **popinor**, *ari*, *v.* dep. *n.*: at graefe el. fyre, Treb. Poll.; — [popina].

poples, *iūs*, *m.*, [rimel. at sammel. *m.* adv. *οὐλλὰς*, i. e. *genu flexo*]: Knæbevingen el. Knæhasen (hvs Mennestfer og Dyr); — *poplites intus flectere hominis modo (om Elephanten)*, Plin.; *jacentes succisis poplitibus*, Liv. 22, 51; cf. Virg. Aen. 9, 762; *poplites alternis genibus imponi*, Plin. 28, 17; — II) „overf.“: *Knæet*; — *Poplite subsidens*, (synkende ned paa Knæ), Virg. Aen. 12, 492; cf. ibd. 927: *duplicato poplite*, (i. e. *flexo genu*); men *contento poplite*, Hor. Sat. 2, 7, 97; *derim. poplitesque procumbunt*, Lucr. 4, 950, (i. e. *genua*); men *poplitibus se excipere*, (falde paa Knæene), Curt. 6, 1. — **Poplicola** (el. *-cola*), *ae*, *m.*, [populus, colo]: som ærer Folket, en Følgesen, som Tjansen for den Valerius, der forødre Kongerne; hvs. sld. *Publicola*, vid. Liv. 2, 8, ogf. Cic. d. Rep. 2, 31, v. Hor. Sat. 1, 16, 28. — **poplicitus**, *adv.*, *f.* und. *publicitus*. — **poplicens**, *3*, *f.* und. *publicus*. — **Poplifugia**, (Populifugia), *orum*, *n.*, [populus, fugio], sc. solennia el. sacra: en romersk Fest (Non. Jul.), vid. Varr. L. L. 6, 3, v. Piso ap. Macrob. Sat. 3, 2. — **poplus**, *i*, *v.* **populus**, *i*, *f.* und. *1. populus*, not.

Poppaeus, *a*: romersk Slægtstamme v. Personnavn; saal. *o* Sabinus, Tac. Ann. 1, 80; — **Poppaea** **Sabina**: Gemalinde af N. Nero; vid. Tac. Ann. 13, 45 sld.; — B) *df.* **Poppaeianus**, *3*; hvs. — *pinguia*: et efter denne Poppaea benævnt Stenbedspaster, Juvenal. 6, 462. — **poppyssa**, *atis*, *n.*, *v.* **poppyssum**, *i*, *m.*, *pόπυσσις*, *pόπυσσιος*: Smækken el. Slag med Tunggen, (som Tegn paa Bisfald), Juvenal. 6, 584; — men imod Syniden, som etflags Gæremoni, Plin. 28, 5. — **poppyzon**, *ontis*, *m.*, *pόπυζων*: der smækter med Tunggen, Plin. 35, 36.

***populabilis**, *e*: som lader sig edelagge el. forsyre; — *interea, quodcumque fuit populabile flammae (dat.)*, Mulcheir abstulerat, Ovid. Met. 9, 262; v. — **pōpūlabundus**, *3*, ligesom *populus*: hørende, forsyrende, flydende, Liv. 1, 15; — ogf. *e. acc.*: *populabundus agros*, Sisemi. ap. Non.; — [populor]. — **pōpūlāris**, *e*, [i. *populus*], I) „egenf.“: A) „alm.“: hørende til Folket el. til Indvaanerne, (navnl. til Mængden el. den ringere Del deraf); — *leges*, Cic. Leg. 2, 4, (i. e. *populi leges*: som ere gjorte af

følfet); ~ tribunal, (som ber staae enhver aaben), id. Qu. Fr. 1, 1, 8; ~ laudes, (Berømmelse hos Følket), id. Acad. 2, 2; figel. ~ aura, id. d. Har. resp. 20, v. Hor. Od. 3, 2, 20, ogf. ~ ventus, Cic. Cluent. 47, Følket's Gæst, (m. Bidegr. af dets Høitiedhed); ~ ~ munus, Cic. Off. 2, 16, (som gives til Følket); figel. ~ coena, Plaut.; ~ ~ civitas, (Demokratiet; opp. civitas regia), Plin. 7, 57; ~ ~ carmen, (Følkesang), Senec.; cf. Cic. Off. 2, 10: popularibus verbis ... de populari opinione etc. (med folkelige el. gængse Ord osv.); — b) subst. popularia (sc. subsellia): Følket's Sæder i Theatre, Suet. Claud. 25, o. id. Dom. 4; — II) „bef.“: A) som er af det samme Følk el. Land, indenlandsk el. bergerslig; df. „poet.“: ~ flumina, (i. e. ejusdem regionis), Ovid. Met. 1, 577; cf. ibd. 7, 498: ~ olivæ (ramum tenens: der var voren i hans Fødeland Afrika); — 2) df. subst. popularis, is, m.: Landsmand; ~ populari et sodali suo etc., Cic. Acad. 2, 37; O mi popularis, salve, Plaut. Poen. 5, 2, 79; cf. Sall. Jug. 58, ogf. popularem esse alicui, Ovid. Met. 12, 191; — bh) „everf.“: ogf.; a) om Dyr og Væxter paa el. fra samme Sted; vid. Plin. 8, 82, v. Ovid. H. 503, ogf. Plin. 15, 12; — b) om Personer af samme Stand el. Syssel, vel.: Etalebrødre, Kammerat; — Amicus summus meus et popularis Geta; (min Standsfælle el. Medfælle), Ter. Phorm. in.; populares conjurationis, Sall. Catil. 21; ~ secleres, ibd. 22; men invitis nostris popularibus, Senec. Vit. beat. 13, (i. e. invitis Stoicis); — B) med politisk Hensyn: som holder med Følket (i Modsætning af Adelen), demokratisk, popular; — (res publica) ex tribus generibus illis, regali et optimati et populari confusa modice, Cic. d. Rep. 2, 23; homo maxime popularis, qui etc., Cic. Cluent. 28; men consul veritate, non ostentatione popularis, id. Agr. 1, 7; cf. id. Catil. 4, 5; men ~ ingenium, Liv. 2, 24; — df. subst., populares: Følkepartiet el. Demokratierne, (opp. optimates el. Aristokraterne); vid. Cic. Sest. 45, o. id. Off. 1, 25; — C) efterel. er subst. pl. populares, d. e. Borgerne, i Modsætn. af milites, Capitolin. M. Aurel. 17; figel. milites dispositi ... ad tuendam popularium quietem, Digest.; — E) hørende til den ringeste Del af Følket; df. „alm.“: ringe el. slet i sit Slægt; — ~ sal, Cato; ~ notae pulli (apium), Colum.; — men absol., popularia agere: drive Narrestreger, Laber. ap. Non.

*pōpŭlārītās, atis, f.; I) „egenl.“: Landsmandsskab; — Popularitatis causa etc., Plaut. Poen. 5, 2, 81; — II) (efter popularis nr. II, B): Stræben efter at behage Følket; — quanto rarior apud Tiberium popularitas, tanto etc., Tac. Ann. 3, 69; cf. Suet. Tit. 8, v. id. Calig. 15; v. — pōpŭlārīter, adv.: paa Følket's el. Mængdens Vis, almindeligen el. sædvanlig; — ~ metiri annum redditu solis, Cic. d. Rep. 6, 22; men ~ loqui, (førstaaeligen for alle), id.; cf. id. Fin. 5, 5; — II) (efter popularis nr. II, B): paa en for Følket behagelig el. gæstlig Maade; — quum in agendo multa populariter, tum illud male, etc., Cic. Off. 2, 21; — ogf. agitatoris el. forstyrrende; conciones seditiose et populariter concitatas, Cic. Cluent. 31; — [popularis].

pōpŭlātīm, adv., [populus]: fra Følk til Følk, d. e. overalt; (men alene ferel.); — Poeta placui populum omnibus, Pompon. ap. Non. — I. pōpŭlātīo, onis, f., [populus]; I) „egenl.“: A) „alm.“: Hæjten, Plyndren, Plyndring; — populationem effuse facere, Liv.; hostem populationibus prohibere, Caes.; — B) „bef.“ o. „metonym“: det vundne Bytte el. Rob; — pleni jam populationum, Liv. 2, 43; — II) „fig.“: A) „overf.“: Jordærvælse, (navnl. Sædens ved Uet); — a) populatione murium fornicarumque fragmenta defendere, Colum. 2, 20; — B) „ment.“: — ~ morum atque luxuria etc., (Sædelighedsens Førfald), Plin. 9, 53. — 2. pōpŭlātīo, onis, f., [populus]: Befolkningen el. Følket, Sedul.

*pōpŭlātōr, oris, m.: som hærjer el. plyndrer; — ~ agrorum, Liv.; df. „poet.“: ~ Trojae (Atrides), Ovid. Met. 13, 655; figel. „poet.“ om Dyrerne: ~ glandis (aper), Martial. 7, 27; — II) „fig.“: som for-dærver el. forstyrrer; — Et luxus populator opum, Claudian.; — df. fem. populatrix, icis, Scoli profundi (virgo), Stat. (i. e. Seylla); — men „overf.“: ~ Hymeti (apis), Martial. 13, 101; v. — pōpŭlātus, us, m., ligesom 1. populatio: Plyndring; — Ardent Hesperii saevius populatibus agri, Lucan. 2, 531; — [populor].

*pōpŭlētum, i, n.: en Poppelstov, Plin. 14, 8; v. — pōpŭlētus, 3: af Poppeltræer, umbra, Virg., frondes, id., corona, Hor., silva, Senec.; — [2. populus]. — pōpŭlifer, a, um, [2. populus, fero]: bærende Poppeltræer, el. omgæben deraf, Padus, Ovid., Serebeos, id. — Pōpŭlīfŭgia, orum, f. und. Poplufugia. — pōpŭlīscitum, i, n.: rigtigere adstilt: populi scitum, (Jøllebeslutning), Nep. Arist. 1; cf. scitum populi, Liv. 45, 25. — pōpŭlītō, are, v. a., intens af populus: plyndrer el. røver, fructum agri, Digest., inc. — pōpŭlneus, 3, Cato, o. pōpŭlneus, 3, Plaut., ligesom populeus, af Poppeltræer; — populneam frondem caedere, Cato; men populna sors, (Aarning af Poppeltræ), opp. abiogna, Plaut. Casin. 2, 6, 32.

pōpŭlō, avi, atum, 1, v. a., figel. populus, atus sum, v. dep. a., [af 1. populus, alif. øyrdl.: at af folke; f. nedent. Liv. 3, 6; cf. efter Freund: at udbrede sig over en Egn, neml. for at plyndre]; df. I) act.: ødelægger el. fordærver, navnl. hærjer med Jæntehaand, uedplyndrer; — se Remorum agros populaturum, Caes. B. G. 5, 56; uri sua popularique passi, Liv. 3, 3; cf. Virg. Aen. 12, 263; — provinciae populatae, vexatae, etc., Cic. Div. in Caecil. 3; cf. Hor. Od. 3, 3, 24; — B) ogf. „overf.“: a) om anden Ødelæggelse; vid. Liv. 3, 6: urbe Romanam ... morbo populari, (hærjedes el. øffestedes); — „poet.“ ogf. om Ødelæggelse ved Uet, el. ved Hvedgr. el. ved Jæten; vid. Virg. Ge. 1, 185, Ovid. Met. 1, 249, o. ibd. 2, 319; — b) at berøve el. blotte derfor; — Ora manusque ambas populatae corpora raptis Auribus, Virg. Aen. 6, 496; cf. Ovid. Hal. 36; figel. „poet.“: at borttage el. borttøve; vid. Senec. Agam. 501: navis ... omni decore populato levis; — II) dep. populus m. f. Dem.; — noctu populabatur agros, Cic. Off. 1, 10; figel. consules ... hinc Volscos, hinc Aequos populantur, Liv. 3, 23; cf. Flor. 3, 7; — B) „overf.“: formam populabitur aetas, (vil ødelægge den), Ovid. Medic. 45; men Virg. Aen. 12, 525, (om de over-seemende Jøder); Quisque suum populus iter, etc.

1. Pōpŭlōnīa, ae, f., [populus]: som afvender Ødelæggelse; Tilnavn til Zinn; vid. Macrobi. Sat. 3, 11. — 2. Pōpŭlōnīa, ae, f., ogf. Populonium, i, n., ogf. Populonii, orum, m.: Kyststad i Etrurien, hvis Ruiner findes i Piombino; — den første Form har Mela 2, 1, v. Virg., den anden, Plin. 3, 8, den tredje, Liv. 30, 39; — B) df. Pōpŭlōnīenses, ium, m.: Indvaanerne af Byen P., Liv. 28, 45. — pōpŭlōr, atus sum, 1, v. dep. a., f. und. populo.

pōpŭlōsītās, atis, f.: en Mængde, deorum, Arnob.; ogf. absol. populositas (sc. hominum), Sidon.; af — pōpŭlōsītās, 3, [1. populus]: folterig el. talrig; — Indi gens populusa cultoribus, Appul.; — compar., f. nedent.; superl., ~ insula, (meget folterig), Solin.; — II) „overf.“: af stort Omfang; — ~ corpore (Briareus), Sidon.; populosior globus, Veget.

1. pōpŭlŭs, i, m., [staf være f. pabulus af pubes, alif. øyrdl.: det til Krigstienssten vorne el. dygtige Mandskab]; df. I) „egenl.“: A) „alm.“: Følket el. Indbyggere i en By el. i et Land, el. som hørende til det samme Samfund el. til den samme Stet; — populus autem (est) ... coetus multitudinis juris consensu et utilitatis communione sociatus, Cic. d.

Rep. 1, 25; *populus Romanus omnium gentium victor dominusque*, id. Phil. 6, 5; *defecere ad Poenum populi hi, Atellanæ, etc.*, Liv. 22, 61; non *populi*, sed *plebis* cum magistratum esse, (vebfem iffe bele Jølfet, men alene Almuen), id. 2, 56; *judicia populi*, Cic. Leg. 3, 16, (de offentlig Retter, fem Pratorerne forvalte paa Jølfets Vegne); cf. id. Verr. 1, 42, o. ibd. 3, 48; — „poet.“ egf. mittere in *populos*, (lade fomme ud, lade blive befiendt), Val. Fl.; liget. ire el. exire in *populos*, (blive befiendt), Sil., Senec.; — B) „kef.“: Jølfet i Rødfætning af Ørigheden; — invito *populo* *senatuque* *Syracusano*, Cic. Verr. 2, 21; cf. Liv. 2, 56; *patres* (i. e. *senatum*) in *populi* ... fore potestate; — navnlt. egf. i Rom: Jølfet el. Almuen el. Bergerftanden; vid. Martial. 8, 13, egf. Liv. 31, 50; — men Nep. Cim. 2: ∞ *urbanus*, opp. *exercitus*; — not.: ubert. er *populus*, Jøff el. Stamme; en Del af gens el. Nation; — vid. Liv. 4, 49: *Bolanis, sua gentis populo, praesidium ferre*; cf. id. 6, 12, o. Ovid. Met. 2, 215; — II) „everf.“: Jøff, d. e. Sob el. Mængde; — in tanto *populo* (se. *hætrum*, om 50 Brødre), Justin. 10, 1; cf. Ovid. Her. 9, 52; men *quindæcim liberi homines*: *populus*; totidem *servi*: *familia*, Appul.; — duo *populi* (apum: tvende Bifærme), Colum.; — egf. ender Sob el. Mængde; ∞ *imaginum*, (fem paa engang vife fig i Speilet), vid. Plin. 33, 45; liget. ∞ *spicarum*, Pallad., *seclerum*, Sidon.; — not.: *poplus* f. *populus*, Plant.; men *populus* f. *populus*, Fab. Piet. ap. Gell. 1, 12, — 2. p. *populus*, i. f.: *Poppelen* el. *Poppelftræet*, Ovid. Her. 5, 27, er *nigra* el. *alba*, etc., vid. Plin. 16, 35; ∞ *alba*, *Solypoppelen*, Hor. Od. 2, 3, 9; — fremdeles var *Poppelftræet* *Heracles* beffiget, Virg. Ecl. 7, 61, (Serv.), o. Phædr. 3, 17; — men *Phæthens* *Softræs* *Jorvandling* til *Poppelftræer* f. Ovid. Met. 2, 315 figd.

por, foræld. f. *puer*, i *Forbinderne* *Marcipor*, *Lucipor*, etc., i. e. *puer* el. *servus* *Marei* el. *Lucii*, *Priscian*. — *porca*, ac, fem. af *porcus*: *Svungerfen* el. *Svinfeinet*, egf. en *Grifse*, *Cato*, *Pallad.*; — ∞ *avida*, Hor.; *Stabant, et caesa jungebant foedera porca*, Virg. Aen. 8, 641, (Serv.). — II) „everf.“ paa Landbruget heter *porca*: den imellem tvende *Jurer* (*sulci*) fremragende *Jord*; — in summo *porcae* *dorso* (*collozare semina*), Colum.; men *Varr.* ap. *Fest.*: (*porcae*), *quod porrigant frumenta*; — not.: i *Hisp.* *Bact.* er *porca*: el. *Sylffe* *Land* af en vis *Stærrelse*; vid. Colum. 5, 1. — *porcarius*, 3, [1. *porca*]: af en *Grifse*, *vulva*, Plin.; — II) *df.* subst. *porcarius*, i, m., (se. *pastor*): *Svinhyrde*, Jul. Firm. — *porcastrum*, i, n.: = *porcila*, *Pertulaf*, Appul.

porcellinus, 3, [*porcellus*]: af et ungt *Svin*, *glandulae*, Apic. — *porcellio*, onis, m.: en *Kelderorm*, Coel. Aur., rimet. beff. m. figd. — *porcellus*, i, m., demt. af *porculus*: *fiæet* *Svin*, *fiæen* *Gris*, Varro; egf. ungt *Stidsvin*, Phædr. 2, 1. — *porceo*, ere, v. n., [*porro*, *arceo*]: *holder* *tilbage* el. *hinder* *derfra*; (secl. Ord; vid. Paul. ex Festo p. 15, Mill.). — Deum me *incendit* *facere pietas*, *civium* *porcet* *pudor*, Enn. ap. Non.; hunc ... *frugibus suis porcet*, Varr. ibd.; f. egf. *Paevu*, o. At. ibd. — *porcetra*, ac, f., [1. *porca*], efter *Melissus* ap. Gell. 18, 6: So, fem ifkun engang var *kafet* *Grife*, (opp. *serola*). — *porcila*, ac, f., f. *portulaca*: *Pertulaf*, Plin. 20, 81. — *porcinarius*, i, m., [f. *porcina* und. figd.]: som *følger* *Svinefed* el. *Jæff*, Plant. Capt. 4, 3, 5. — *porcinus*, 3, [*porcus*]: af et *Svin*, *polimenta*, Plaut.; *elephantis* *porcina* *vox* *terret*, (*Grifsefrig*, *Grynten*), vid. Senec. d. Ir. 2, 12; — b) egf. subst. *porcina*, ac, f., (se. *caro*): *Svinefed* el. *Jæff*, Plaut. Capt. 4, 2, 69; — II) „everf.“ i *Krigsforret*; ∞ *caput*: *Svinehovedet* el. *Svinetrync*; *df.* ligefom *cuneus*: *eflags* *fiæformet* *Slagerden*, *Veget.*

Porcius, a: romskt Slægt: o. *Persønsnavn*, hvorf her mærkes; I) P. *Porcius* *Laeca*, trib. pl. a. u. c. 451; efter ham benævnes: *lex* *Porcia*; vid. Liv. 10, 9: *gravi poena*, si quis *verberasset* *necasset* *civem* R., sanxit; cf. Sall. Catil. 51, egf. Cic. Rab. perd. 3 o. 4; — II) M. *Porcius* *Cato* (*Censorius* el. *Major*), cons. a. u. c. 559: vid. Nep. *Cato*, egf. Cic. d. Senect., hvilken Afhandling egf. heter *Cato* *Major*, fordi han deri indføres talende; efter ham benævnes egf. *basilica* *Porcia*, vid. Liv. 39, 41; — B) *df.* *Porcius*, 3, *basilica*, f. *ovens*; — III) M. *Porcius* *Cato* den *Yngre*, egf. *Uticensis* (af hans befiendte Endeligt i Byen *Utica*), samtids med *Taleren* *Cicero*, og efter *Manges* *Dom* *sin* *Tids* *største* *Mand*; cf. Sall. Catil. 51, egf. id. ibd. 52; — en *Mindetale* (*laudatio*) over hans *Softer* *Porcia* *entafes* Cic. Att. 13, 37 o. 48.

porcūla, ac, f., demt. af *porca*: *fiæen* *Svungerfen*, Plaut. Mil. gl. 4, 2, 68. — **porculatio*, onis, f.: *Øvræt* af unge *Svin*, Varro; o. — *porculator*, oris, m.: som *tillægger* unge *Svin*, Colum.; — [*porculus*]. — *porculētum*, i, n., [af *porca*]: en med *Jurer* el. i *Beder* *afæet* *Yger*, Plin. 17, 35. — *porculus*, i, m., demt. af *porcus*: *fiæen* el. ung *Gris*, Plaut. Men. 2, 2, 38; cf. id. Rud. 4, 4, 126; ∞ *minusculi*, Gell. 4, 11; — II) „everf.“ ifølge *eflags* *fiæet*; A) ∞ *marinus*, Plin. 9, 17, ligefom *Sofvinct*: *eflags* *ubefiendt* *Jiff*; — B) *porculus* (in *media* *sucula*), *Cato*: *eflags* *fiæe* i *Svinpreffen*.

porcus, i, m., [d. foræld. *πόρκος* f. *ζάνκος*, i. e. *aper* el. *verres*]: *Svungerfen* el. *Svungerfen*; egf. „alm.“: *Svin* el. *Gris*; navnlt. egf. *Pattegris*, Varro, Colum.; — egf. collect.: *villa* *abundat* *porco*, *hædo*, etc., Cic. d. Senect. 16; — *ponere* *porcum*, (*framfætte* til *Beverning*), Martial.; — *bruges* egf. navnlt. til *Offer* el. *Sonoffer*, Hor. Ep. 1, 16, 58; *herum* *græge* *porcus* *femina*, *Cato*, Cic. Leg. 2, 22; — navnlt. *gfredes* egf. *porcus* *fer* *Affnitte*, Plaut. Men. 2, 2, 15 figd.; liget. til *Varerne*, til *Genius*, til *Tellus*, vid. Hor. Sat. 2, 3, 165, o. id. Od. 3, 17, 15, egf. id. Ep. 2, 1, 143; — *porcus* *Trojanus*, (*comiff* *Efterligning* af *equus* *Trojanus*), Petron., *Macrob.*, (fiyst med *Kramfugle*); — men *porci* *caput*, om en *Slagerden*, *Ammian.*; f. und. *porcinus*; — II) „everf.“ ifølge en *fiæet*; A) *eflags* *Sofiff*, Plin. 32, 9, egf. ∞ *marinus*, id. ibd. 19; — B) med *Luac* *heder* en *mæffet* *Persøn*: *porcus* *de* *grege* *Epicuri*, Hor. Ep. 1, 1, 16; cf. Catull. 39, 11: *Aut* *porcus* *Umbro* *aut* *obesus* *Etruscus*; — not.: *høf* *Varro* egf.: *det* *qvindelige* *lem*. — *porgo*, et. f. *porrigo*, f. und. *porrigo* not.

porphyreus, 3, [*πορφύρεα*]: *purpurrod*, *marmor*, Suet. Ner. 50; ∞ *saxa*, *Lamprid.*; — *df.* af *rod* *Marmor* el. af *Porphyr*; ∞ *columnae*, (*Porphyrfoiler*), *Capitolin.* — *porphyrio*, onis, m., *porphyrio*: *Purpurfuglen*, *eflags* *Vandfene*, *fulcia* *porphyrio* L., Plin. 10, 63. — *Porphyrio*, onis, m., *Hogqvort*: en af *Giganterne*, Hor. Od. 3, 4, 54, *Claudian.*; — not.: *Porphyrio* *hed* egf.: en *gamml* *forteller* af *Heratius*, *Charis.* — *porphyrites*, ac, m., *porphyritis*, m. o. ud. *lapis*: en *purpurfarvet* *Stedsten* i *Ægypten*, vid. Plin. 36, 11 o. 19. — *porphyritis*, idis, f., *porphyritis*: *purpurfarvet*, *ficus*, Plin. 15, 19.

porræus, 3, [*porrum*]: af *Porre* el. *rog*, *folia*, Plin. 21, 70; — II) *porreagti*, *leggarum*, *color*, (*Yegfarve*), id., *viscum*, id. — *porre* et. e. adv. af *porrectus*: *udftrækt* el. *udfændt*; — compar., ∞ *pansum* *sagum*, *Ammian.*; ∞ *ire*, id. — *porrectio*, onis, f., [2. *porrigo*]; *fem* *Handling*: *Udftrækning* el. *Udfækning*; — ∞ *digitum*, (opp. *contractio*), Cic. N. D. 2, 60. — *porrectus*, 3, *partie*. o. adj. af 2. *porrigo*.

porriciae, arum, f.: den til *Gubnerne* *indviæde* *Del* af *Offeret*, *Offerfiæet*, *Macrob.*, *Solin.* 5, (al.

prosciaie); af — porricio, ēci, ectum, 3, v. a., [f. projicio, cf. f. porro jacio]: fæster cf. bringer frem; — quod ea (porca) seges frumentum porricit, Varr. R. R. 1, 29; — dñ. sæv. i. Offerpreget: at bringe Guderne et Offer, at offre; vid. Liv. 29, 27: exta in mare porricit; cf. Virg. Aen. 5, 238; men Plaut. Pseud. 1, 3, 31: si sacrificem ... Atque in manibus exta teneam, ut porriciam (se. in altaria); cf. Veran. ap. Macrobr. Sat. 3, 2; — som Drødsprog mærkes Cie Att. 5, 18: inter caesa et porrecta, (imellem Offerstyrets Slaagnings og Offerets Frembarrelse, d. e. til en høist ubeleilig Tid). porriginōsus, 3: fuld af Skur, skurvet, caput, Plin. Val.; af — 1. porrigio, mis, f., [rimel. best. m. figd., ifølge denne Sygdoms Udredelse over de funde Dele]: Hudsfigdom, Udslæt i Hovedet, Skur, vid. Cels. 6, 2; caput ... foedum porrigine, Hor. Sat. 2, 3, 126; porrigines curare, Plin. 20, 23; — egf. Udslæt paa andre Dele af Legemet, Scrib. Larg., egf. hos Dyrene, Juvenal. 2, 80: unius ... porrigine porci etc.

2. porrigio, rexi, rectum, 3, v. a., [af porro cf. pro, o. rego]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: at udstrække cf. udbrætte cf. udbrætte; navn. om Vemmerne: at strække dem ud cf. hen for sig; — animal membra, quocumque vult, flectit ... porrigit, contrahit, Cic. Div. 1, 53; quum jam manum ad tradendam pyxidem porrexisset, id. Coel. 26; cf. id. N. D. 3, 34: (simulacra) porrectis manibus; men sinistro crure porrecto, Liv. 8, 8; — ∞ brachia coelo, (i. e. ad coelum), Ovid. Met. 1, 767; cf. id. ibd. 3, 158; — egf. om Slagordenen: ∞ aciem latius, Sall. Jug. 52; cf. auct. B. Afr. 17; f. egf. nedenf.; — egf. pass. porrigi, (at udstrække sig), per tota novem ... jugera, (om Etypos), Virg. Aen. 6, 596; figel. serpens centum porrectus in ulnas, Sil.; — B) „bes.“; 1) rækker cf. giver hen, hospiti dextram, Cic. Deiot. 3; cf. Plin. 11, 103: dextra ... in fide porrigitur, etc.; — bona a porrigentibus et dantibus nolle accipere, Cic. N. D. 3, 34; men gladium nobis ... ab ipsis porrigi legibus, id. Mil. 3, („alleg.“); — „pect.“ egf.: ∞ oscula lymphis, (sydske), Ovid. Met. 3, 451; figel. Mox adit, et flores ad candida porrigit ora, ibd. 2, 861; men absol.: porrecta pocula, (som rækkes nogen), Hor. Ep. 1, 18, 92; cf. Ovid. Met. 8, 91; — b) ∞ manum aliquo, (række Haanden der- efter; „everf.“: at tage deril for at bruge), Nep. Dion. 7; — egf. heder ∞ manum: at løfte Haanden i Beiret (neml. for at fremme el. for at bifælde et Forslag), vid. Cic. Flacc. 6; — 2) om en Velisigebød: at udstrække; — Summa riget (pars scopuli), frontemque in apertum porrigit aequor, Ovid. Met. 1, 526; — ostere mediat: at strække sig cf. at ligge dermed; cubiculum porrigitur in solem, (ligger imod Solen), Plin. Ep. 2, 17; in planitiem porrigi, Tac. Ann. 13, 38; men Plin. 4, 20: Creta inter ortum occasumque porrigitur, (har sin florske Udstrækning fra Ost til Vest); — Rhodope porrecta sub axem, Virg. Ge. 3, 351; porrecta in dorso urbs, Liv. 1, 3; — 3) at strække til Jorden, at hæn- strække; — Exanimi similem stratis porrexit in herbis, Ovid. Met. 7, 251; — egf. at nedlægge el. fælde; in spatium ingens ruentem porrexit hostem, Liv. 7, 10; cf. Martial. Spect. 15; — II) „fig.“; A) „alm.“: rækker, yder, stæffer; — praesidium clientibus atque opem amicis ... porrigere atque tendere, Cic. d. Or. 1, 40; cf. id. Verr. 5, 58; Et mihi forsitan, tibi quod negarit, Porriget hora, Hor. Od. 2, 16, 32; — B) at udstrække el. udsætte el. hænstæde; — ut porrigatur (morbus) in id tempus, quod curationi locum praestet, Cels.; — b) „pect.“ egf.: ∞ se eo (cf. in eum gradum): at strække sig cf. naae saa vider el. deril, Ovid. Trist. 3, 11, 5: quo se tua porrigat ira, etc.; — III) part. porricitus, 3, egf. som adj.; A) „egenl.“: udstrakt, vid, lang; — porrecta et aperta loca, Caes.; cf. Hor. Ep. 1, 7, 42; ∞ syllaba, (lang), Quintil.; men „pect.“: ∞ senex, (udstrakt, d. e. døet), Catull. 67, 6; — compar., ∞ acies, Tac. Agric. 35; men porrectior

frons, (glattere, mildere, opp. contractior), Plaut. Casin. 2, 1, 3; — 2) dñ. subst. porrectum, i, n.; a) Udstrækning; — Thessaliae in porrectum longitudine, Plin. 4, 16; — b) den rette Linie, Vitruv. 10, 8; — c) en Stelte, Digest.; — B) „fig.“: udbrædt, udvidet; — Per quas (artes) ... inperi Porrecta majestas ad ortum Solis ab Hesperio cubili, Hor. Od. 1, 15, 15; — not.: contracte germer cre: porgie, Virg. Aen. 8, 271, porge, Anson., porgebat, Sil., porgens, Val. Fl., porgi, Stat., e. porxit, id.; cf. Fest. p. 218, (Müll.).

Porrina, ae, f.: Søster el. Værfagerinde af Evander's Næder Carmenta, besang: quod porro fuerat, ligesom Søsteren Postvorta besang: versum postmodo quicquid erat, Ovid. Fast. 1, 636; — porrina, ae, f., (porrum): Værfæplantning el. Poreplantning, Digest.; quoniam porrinam inserito, Cato. — porri- xio, are, v. a., intens. af porrigo: udstrækker høstigen dermed, Appul.

porro, adv., πῶδω; 1) „alm.“ om et Sted: langt bort, egf. langt borte; — porro ab hac quae me abstrahat (res), Ter. Hee. 3, 1, 18; men Virg. Aen. 6, 711: quae sint ea flumina porro, (i det Gierne); — egf. længere bort, længere el. videre, agere armen- tum, Liv. 1, 7; si ire porro pergas, id. 9, 2; — b) porro Quirites, (som Udraab): langt borte fra (kom- mer til Hielp, osv.)! Laber. ap. Macrobr. Sat. 2, 7, Tertull.; — II) „bes.“; A) om Tiden: fremdeles; — Fac, eadem ut sis porro, Ter. Hee. 5, 1, 38; cf. id. Phorm. 5, 8, 44; — B) ostere om en Sølge el. Forsættelse el. Forbindelse cf. Medfættning: fremdeles, videre, igjen, desuden; — videte jam porro cetera, Cic. R. Am. 40; cf. id. d. Senect. 13; — adeone me ignavum putas? Adeone porro ingratum? Ter. Andr. 1, 3, 42; cf. Cic. Verr. 5, 22, o. Sall. Catil. 42; — b) præganat egf., et porro: eg tilfælde el. deril egf.aa; — quae etc., ea nos mala dicimus, sed exigua et porro minima, Cic. Fin. 5, 26.

porrum, i, n., o. porrus, i, m., πῶδωv: Perre, Porrefog, Vøg, Plin., Colum.; er dñs capitulum: Søvedfog, Pallad., Colum., dñs sectile el. sectivum: Smitfog, Colum.; sectile porrum, Juvenal., Martial.; cf. id. 11, 52: porris fila resecta suis

Porsena, (for Perict's Styld egf. Porsenna, Virg. Aen. 8, 616), ae, m.: Konge i Etrurien, hvis Krig med Rom, for at glemstænde den forrevne K. Tar- quinius, f. Liv. 2, 9 figd.; f. egf. Virg. l. c.; men Martial. 11, 98: Lantos erat Tusci Porsena scitili- bus; — om den flir. ved Elag af Krigsbytte brugelige Formular: bona Porsennae vendi, f. Liv. 2, 11.

porta, ae, f., [tilfiggem. porto af Stammen por; best. m. πῶρος, i. e. transitus]; 1) „egenl.“: en Port, navn. en Lærport; — ∞ decumana, Caes., Liv., principalis, Liv., quaestoria, id.; men porta belli, Virg. Aen. 1, 291, o. 7, 621, (i. e. porta templi Jani); — ostet p o r t a m. o. m. urbis: Byporten el. Stadsporten; qui urbis portas occupant, Cic. Phil. 11, 6; qua tu porta introieris, id. Pis. 23; portae fores obijcere, Liv. 28, 6; men Virg. Aen. 9, 45: portas obijcere (tilslutte); figel. obijce firma Clauserat (portas), Ovid. Met. 14, 780; — men som Drødsprog: porta itineri longissima, Varro; — portae villarum, Plin.; — II) „everf.“; A) „alm.“: enhver Gienngang el. Nabning; — Qua data porta (se. est), ruunt (venti), Virg. Aen. 1, 83; citius ... Fugiant, quam ex porta ludis quam emissus lepus, (i. e. ex ostio caveae), Plaut. Pers. 3, 3, 30; ∞ coeli (f. coelum cf. f. aër) tonat, vid. Enn. ap. Senec. Ep. 108; cf. Virg. Ge. 3, 160; — B) „bes.“; a) et Sicarapas; — portae Caspiae etc., vid. Plin. 5, 27; cf. Nep. Dat. 7; „pect.“ egf. om et Sund el. Stræde, Manil.; men ∞ Taenaria, Ovid. Met. 10, 13, Hule ved Forbjergiet Tanarus i Lafenien, hvorigennem Hercules nedfeg til Hader- verden; portae Solis, (Cancer, Capricornus), vid. Macrobr. Somn. Scip. 1, 12, o. id. Sat. 1, 17; portae Somni, (cornea, eburna), vid. Virg. Aen. 6, 894, o.

Serv. ibd.; portae jecoris, vid. Cic. N. D. 2, 55, hær egf. vena portae (Vena aerea); — b) alleg., Lucr. 6, 31: Et quibus e portis occurrî quouique deceret, (ved hviiste Midler hær var at ferebygge).

portabilis, e, [porto]: til at bære, Sidon.; — compar., ∞ onus, Augustin. — portarius, i, m., [porta]: Drevægter, Vulgat. — *portatio, onis, f.: Bæbringelsen el. Transport; — armorum atque telorum portationibus etc., Sall. Catil. 42; cf. Vitruv. 10, 1; v. — portatorius, 3: tiellig til at bære i; — ∞ sella, (Varefæst), Coel. Aur.; — [porto].

portendo, di, tum, 3, v. a., [Stjern af portendo, ligesom portio af projectio]: — errel.: at straffe el. raffe el. bære frem; cf. „everf.“: at vise el. betegne el. tilsiendegeve; men særv. i Religionens sprog: at varse, at give et Varsel, egf. at være et Varsel, egf. at sende el. fræde el. præbetere; — portendens se victoriae compotes etc., Liv. 29, 10; ea (auspicia) illis ... portendisse deos (i. e. ostendisse el. significasse), id. 30, 32; cf. id. 31, 7; — dii portenderunt, clarum fore hoc caput, Liv. 1, 41; cf. Suet. Claud. 29; — egf. medial: sem Varfel el. varélende at vise sig; cf. at fereftaa; — Quicquid, ait, Superi, monstro portenditur isto, Ovid. Met. 15, 571; quid spei melioris Latini portendi? Liv. 1, 50; quod in exitis nostris portentum est, Plaut. Poen. 5, 4, 35; cf. id. ibd. 3, 5, 1, (hær egf. inf. pass. portendier f. portendi); — II) af partic. portentus, 3, er subst. portentum, i, n.; A) „alm.“: overordenlig Jærfyndelse af det Tilfæmende, et Varsel, navn. el. uheldbetædende Signaler el. Jærtegn; — vid. Cic. N. D. 2, 3, e. id. R. Am. 22; ligel. alii portenta atque prodigia nunciabant, Sall. Catil. 30; Quem casum portenta ferant, etc., vid. Virg. Aen. 8, 533; — B) „bef.“: a) det Unaturlige, navn. Misfoster; — hominum pecudumque portenta, Cic. N. D. 2, 5; — b) navn. egf. Phantasiens Billeder el. Uhyrer; — saal. Hor. Ep. 2, 1, 11, e. Ovid. Am. 2, 16, 23, (em Scylla's Bunde); cf. Cic. Tusc. 1, 6: poetarum et pictorum portenta, (de af dem epulære Urimeligheder); men portenta et praestigias scribere, (Urimeligheder el. Misfoster), Gell.; — c) et moralif Uhyre; — saal. betæ Gabinus e. Piso: duo reip. portenta, Cic. Prov. cons. 1.

portentifer, a, um, [portentum, fero]: sem vævænder til en Vanfæbning; — ∞ venena, Ovid. Met. 14, 55, (al. portentifica m. f. Ven.). — portentificus, 3, [portentum, facio]: sem bevæftr Bævænder el. Mirakler, opera, Lactant., virtutes, id.; f. egf. und. frge. — portentosus, 3: vidunderlig, unaturlig; — portentosa ex pecude aut ex homine nata etc., (Misfoster el. Vanfæbninger), Cic. Div. 2, 28; ∞ capite puerulus, Suet. Dom. 4; — compar., quo quid fieri potest portentosius? Senec. Ep.; superl., ∞ opus impendii humani (labyrinth), Plin. 36, 19; af — portentum, i, n., f. und. portendo. — portentus, 3, partic. af portendo.

porticus, (disyll.), ei v. eos, m., πορτικὸς: en Jærgemand; cf. „poet.“ f. Chæren, Juvenal. 3, 267, (hær acc. porticia). — porthmos, e. Porthmos, i, m., (πορθμός, Estræde el. Sund), efter Plin. 3, 10: den græffe Bævævelse paa Fretum Gaditanum. — porticatio, onis, f., [porticus]: fortbøvede Galleri el. Vægang med Sæiler, Digest. — porticula, ae, f., dem. af porticus: lict Galleri el. liten Vægang, Cic. Fam. 7, 23.

porticus, us, f., [porta]; I) „alm.“: Sæilegang el. Galleri, ποτὶς; — in publico omnes porticus Sumus commensi, (have giæmmetværet dem), Plaut. Most. 3, 3, 7; eaque (lecta) cingemus excelsa porticu, Cic. Att. 4, 16; inambulare in porticu, id.; cf. Hor. Ep. 1, 1, 71, egf. Virg. Aen. 3, 353, e. Suet. Calig. 37; — egf. opførtes porticus undert. evenpaa Bygninger; hær utrisque (aëdibus) porticum superposuisse, Digest.; — B) efter den porticus el. ποτὶς i Athenen,

hæveri Philosophen Zeno af Cittium havde undervist, bævævede den siæffe Philosophi og Stoikerne; — qui (Chrysippus) fulcire putatur porticum Stoicorum, Cic. Acad. 2, 21; cf. Hor. Sat. 2, 3, 44; ligel. clamat Zeno et tota illa porticus tumultuatur, Cic. frgm. n. Augustin.: — II) „everf.“: A) etflags Stum el. Udfeling færau Tætt; — saucii opplent porticus etc., Attius ap. Cic. Tusc. 2, 16; — B) fremragende Tag el. Bærtag, Colum. 9, præf., estere; — b) egf. ligesom vinea: Chysitag ever Belcæne, Caes. B. C. 2, 2.

portio, onis, f., [best. m. pars, egf. m. μέρος, tildele]; I) „egent.“: A) „alm.“: en Del; — luna ... aqua portione divisa, (hæst), Plin.; pari portione mixta pix, cera, alumen, (i lige Dele), Cels.; ex his portio in Italia consedit, (en Del af dem), Justin. 21, 4; quota portio facies Achæi (se. sunt)? Juvenal. 3, 61; — egf. Andel el. Delagtighed deri; in portione muneris vocare, Justin.; portione praedae fraudare, id.; — II) „everf.“ ligesom proportio: Jærbold el. Proportion; særv. af adverbiale Utryk: pro portione, portione, ad portionem, etc.: færboldvis, efter et Jærbold; — nunquam in Sicilia frumentum est emptum, quoniam portione Mamertinis imperaretur, Cic. Verr. 5, 21; cf. Liv. 34, 50, v. Cic. d. Or. 2, 79; ligel. pro rata portione, Plin. 11, 15; pro sua quisque portione, Censor.; cf. Quintil. 10, 7, 28; — cerebrum homo habet portione maximum, Plin. 11, 19; quadam portione, Quintil.; hac portione, Colum.; — ad virum portionem, Plin.; supra portionem, Colum.; — b) deg egf. undert. udfæftr disse adverbiale Jærboldviser; saal. pro magnitudine portionem servare, Colum.; cf. Curt. 7, 11; cf. — portionalis, e: hørende til de enkelte Dele, bævævedelig, particular, (opp. universalis), Tertull.

portisculus, i, m.: etflags Hammer, hvormed pausarius gav Signal til Røtningen; — portisculus signum Quam dare coepisset, Enn. Ann. 7, 37; — men „everf.“ Plaut. Asin. 3, 1, 15: Ad loquendum atque ad tacendum tute habes portisculum.

portitans, tis, partic. intens. af porto: bærende, erumenam, Gell. 20, 1. — 1. portitor, oris, m., [portus]: Hævbetient el. Tøldbætent; vid. Cic. Off. 1, 42; men id. Agr. 2, 23, ligesomvis: portitores omnium pecuniarum constitui decemviros; ligel. comiff: Portitorem domum duxi (em et mægterrigt Fructummer), Plaut. Men. 1, 2, 8; — efter Ter. Phorm. 1, 2, 100, beføvede portitores egf. Breve.

2. portitor, oris, m., [ligesom porto af Etammen por. egf. best. m. μέρος, i. e. transitus]; I) „alm.“: sem beføvede Jærfæder og Transporter, navn. ever Eeen, alff. Jærgemand el. Skæper, Senec. Benef. 6, 18; ∞ frumenti, Cod. Just.; — „poet.“: heder egf. Chæren: portitor, fortæ han forer de Aftrædes Vænder ever Eævr; vid. Virg. Ge. 1, 502, v. id. Aen. 6, 298; — „poet.“ findes egf. portitor ursae em Stærne billedet Arctophylax, der ligesom fremfæder Vornens Vægn, Stat. Theb. 1, 693; — II) „bef.“: sem bringer el. bærer noget; — portitor Helles, Martial. 9, 73, (al. proditor), v. Colum. 10, 155, (een Væder, der bragte Hælle ever Hævet); ∞ apicum, en Brevbærer, Sidon.; ∞ ciborum corvus, Prudent. — portioncula, ae, f., dem. af portio: liten Del deraf, vestis, Plin., aedium, Digest.

porto, avi, atum, 1, v. a., [efter Doederl. frequ. af fero, efter Andre af Etammen por. v. best. m. μέρος, i. e. transitus]; I) „egent.“: bærer el. forer el. bringer, panem humeris, Hor., fasciculum librorum sub ala, id. Ep. 1, 13, 13; ∞ aliquid in sinu suo, Ovid.; corpora insueta ad onera portanda, Caes.; ∞ viaticum ad hostem, Cic., frumentum secum, Caes.; men ∞ corpus ad rogam, Ovid., aliquem in rogam, Plin.; egf. aliquem tumulo et igni, Albinov.; — ∞ puerum Roman, (bringe ham derhen), Hor.; cf. Cic. Qu. Fr. 2, 10: quum hominem portarem

ad Bajas octophoro, (for ham bringe derhen); men vehiculo portari, (lade sig fore derpaa), Nep. Phoc. 4; ∞ Massiliam in triumpho, Cic. Off. 2, 8; quae (navis) milites portaret, Caes. B. G. 5, 23; men equus ut me portet, alar rex, Officium facio, vid. Hor. Ep. 1, 17, 20; men som Sentens af Vias: bona mea mecum porto, vid. Val. Max. 7, 2, extern. 3; — II) „fig.“: bringer el. medbringer (et Bud); — Dii boni! boni quid porto! Ter. Andr. 2, 2, in.; ∞ auxilia sociis, Sall. Catil. 6, laetum nuncium ad conjuges, Liv. 45, 1, ∞ timorem alicui, (paaføre nogen en Skæf), Propert., fallaciam alicui, (angende list imod nogen), Ter.; — egf. bes Begrebsubjecter; non vanam portantia verba salutem, Ovid. Pont. 3, 4, in.; cf. Ter. Heaut. 4, 1, 12, egf. Virg. Aen. 4, 755.

portorium, i, n., [portus]: Told el. Afgift af ind- og udførte Varer; — portorii portoria solvere, Plaut.; his pro rebus quod portorium non esset datum, (fordi Tolden ikke var betalt derfor), Cic. Verr. 2, 72; cf. id. Font. 5; portorii vicesima, (Toldafgift af 5 Procent), id. Verr. 2, 75; portoria reliquaque vectigalia etc., Caes. B. G. 1, 18; cf. ibd. 3, 1; men ∞ circumvectionis, Cic. Alt. 2, 16, Transfuitore; — II) fild. egf. Fragtpenge el. Passagierpenge, nautum, Appul. portuensis, e, [portus]: hørende til en Havn; — ∞ mentores, (Rommestærte i Havnen Østia), Cod. Theod.; ∞ horrea, (Rommagazinerne i Østia), ibd. — portula, ae, f., dem. af porta: liden Port, Liv. 25, 9. — portulaca, ae, f.: Portulak, befriender Plante, Varro, Colum.

Portumnalis, e, o. Portumnus, i, f. und. flgd. — Portunus, (men rigtigst Portumnus), i, m., [portus]: Skytsgud for Havnene, hvorefter Cic. N. D. 2, 26: ut Portunus a portu, sic Neptunus a nando etc.; er Græfernes Palaemon, cf. id. Ino e. Melicerta, „bef.“ egf. Ovid. Fast. 6, 545 flgd., hvor egf.: In portu nato jus erit omne tuo; cf. Virg. Aen. 5, 241; — B) df. Portuñalis, (Portumnus), e: hørende til Guden Portunus, flamen, poet. ap. Fest. s. v. persillum, p. 217, (Müll.); — b) df. Portunalia, (se. sacra el. solennia): Fæst til Hæren for Guden Portunus, Varr. L. L. 6, 3.

portuōsus, 3, [portus]: med mange Havne, mare Ionium etc., Cic. d. Or. 3, 19; — compar., ∞ pars Numidiae, Sall. Jug. 16; — egf. „overf.“: navigatio minime portuosa, Cic. Fam. 6, 20.

portus, us, m., [ligesom porta af Stammen por, o. best. m. πόρος, i. e. transitus; I) „egenl.“; A) „alm.“: en Havn; — ∞ Cajetae etc., Cic. Manil. 12; portum tenere, (naae Havn, løbe i Havn), Virg. Aen. 1, 400; cf. Cic. Fam. 1, 9; ligel. in portum intrare, Nep.; ligel. in portum ex alto inveni, Cic. Mur. 2; ligel. portum capere, Caes., occupare, Hor. tangere, Virg.; — e portu solvere, Cic., proficisci, exire, naves educere, Caes., egf. portu progredi, Virg., (gaac til Seils el. til Søes); portum aperire, Tac. Ann. 16, 23, aabne el. iifandfatte; men allegorist: si satiatia quaestus (mercatura) ... ex alto in portum, ex ipso portu se in agros contulerit etc., Cic. Off. 1, 42; f. egf. id. Phil. 12, 2, und. poeniteo, III, A; — B) „bef.“ egf.: Havnen som Toldsted; faal. Cic. Verr. 2, 70: qui in portu Syracusis operam dabat; — b) egf. „meton.“: Havneholden selv el. dens Opbevarer; faal. ibd.: portum et scripturas eadem societas habebat; cf. id. Manil. 6: ex portu ... et scriptura vectigal; — not.: allegoriste ere Udtryffene: in portu navigare, Ter. Andr. 3, 1, 22, ligel. esse in portu, Cic. Fam. 9, 6, (være i Havn, være i Sifferhed); — II) „fig.“; A) „overf.“ ifølge eflaas Vished; A) Udsleb el. Munding af en Flod; faal. Ovid. Am. 2, 13, 10, om Nilen: Per septem portus in maris exit aquas; cf. id. Her. 14, 107; — b) indehuffet Sted til Varers Opbevaring, Varemagaazin, Digest.; — c) f. domus: Hus el. Bøining; — ob portum obvagulum ito, Fest. (C.

XII Tabl.), p. 233, (Müll.); — B) „ment.“: Havn, d. c. Tilflugt el. Sifferhed, Svile el. Hvilested; — senatus erat portus nationum etc., Cic. Off. 2, 8; cf. id. Brut. 2; Tu citius venias portus et ara tuus, Ovid. Her. 1, 110; — sepulcher ... portus corporis, Enn. ap. Cic. Tusc. 1, 44; cf. Virg. Aen. 7, 598; — not.: gen. porti f. portus, Turpil. ap. Non.

1.porus, i, m., πόρος: Gang el. Wiennemgang, Plin. 20, 81, (hvor dog for pori meatus egf. laves permeatus), inc. — 2.porus, i, m., πόρος: porøs Stenart, Pimpsten, Plin. 36, 28, ostere. — 3.Porus, i, m.: Kænge i Indien, f. Curt. 8, 13 flgd.

-pos, [best. m. po-e. potis], findes alene i Sammenfatninger, som compos, impos, vid. Varr. L. L. 4, 1. — posea, ae, f., [rimel. best. m. potus, ligesom esca m. esus]: fyrstlig Drif af Vædse og Vand; vid. Suet. Vitell. 12; Alii ebrii sunt, alii poscam positant, Plaut. Mil. gl. 3, 2, 23; hører egf. til d. alm. Soldaterføst, Spart. Hadrian. 10. — poscinūmus, 3, [posco, numus]: som færdter Hænge, som maae febes, oscula, Appul.

posco, pōposci, 3, v. a. (o. n.), [rimel. ved Smilyd intens. af peto, ligesom f. petesco; I) „egenl.“; A) „alm.“: vil have, begærer el. førder; (vid. Donat. ad Ter. And. 2, 5, 11: petimus precario, poscimus imperiose, postulamus jure); — fac ut audeat Tibi credere omnia, abs te petere et poscere, Ter. Heaut. 5, 1, 53; reliquos (piratas) poscere et flagitare (sc. ad supplicium), Cic. Verr. 5, 28; cf. id. R. Am. 5; men ∞ aliquem reum, (anflage), Liv. 9, 26; egf. ∞ aliquem poenae, (forlange afstraffet), Sil.; — poscere sibi aliquid, (ubere sig noget), Cic. R. Am. 13; cf. Hor. Sat. 1, 3, 75; men „pect.“: ∞ aliquem in proelia, (ubføre til Kamp), Virg. Aen. 8, 614; ligel. m. ut, Juvenal. 5, 112; — B) „bef.“ mærkes flgd. Forbindelser; a) poscere om Ting og om Begreber, navn. om Tiden og Tidsligheden: at forere el. medføre; — quod res poscere videbatur, Caes. B. G. 7, 1; egf. absol.: quum tempus posceret, Nep. Alcib. 1; egf. m. flgd. inf.: ager ... poscit seri etc., Plin. 17, 35; — b) til acc. rei fan egf. seies etc. pers.; — qui parentes pretium pro sepultura liberum posceret, (f. a parentibus), Cic. Verr. 1, 3; cf. Liv. 27, 24, o. Hor. Od. 1, 21, 12, egf. Virg. Aen. 11, 362: Nulla salus bello, pacem te poscimus omnes; — cf. egf. in pass. e. acc. rei; poscor meum Laelapa (canem), Ovid. Met. 7, 771; cf. id. Fast. 4, 721: Palilia poscor (man forlanger at jeg skal besynde denne Fæst), Non poscor frustra, hvor acc. er udfasten, ligesom id. Met. 5, 333: poscimus Aonides (sc. carmen, en Sang el. Bæddesang forderes af os) (cf. Hor. Od. 1, 32, in.; — c) egf. e. inf. f. ovenf. Plin. l. c.; ligel. sin ... poscunt ... solo decedere nostro, Virg. Aen. 11, 325; cf. Pers. 1, 128; — egf. fan inf. være udfasten; poscunt majoribus poculis (sc. bibere), Cic. Verr. 1, 26; — II) „overf.“; a) at forise el. spørge, forlange at vide; — veniendi poscere causas, Virg. Aen. 1, 414; ligel. ibd. 3, 59: quae sit sententia, posco; — b) at fælde el. paa fælde; — Magno Alciden poscite genitu, Senec. Herc. Oct. 1886; men Virg. Aen. 8, 532, (udraaber Hæcas om et Varsel): ego poscor Olympo, (Himlen kaster el. varfeler mig til Kamp); — egf. at antaabe derom; ∞ deos omnia meliora, Virg. Ge. 3, 456; ∞ oracula precibus, id. Aen. 3, 456; men ibd. 1, 666: supplex tua numina posco, (antaaaber din Gudsdom); — c) endel. comit: at fætere fer en vis Pris, at byde saa meget derfor; — Tanti quanti poscit, vin' tanti illam emi, Plaut. Merc. 2, 1, 22, (vil du hun skal tobes for hvad han forlanger)? — d) ligel. comit: at fædere fer en vis Pris, at byde derpaa; — Qui coena poscit? equi poscit prandio? (vil nogen give et Maaltid Mad derfor)? Plaut. Stich. 1, 3, 69; — not.: peposci, f. pōposci, Val. Antias ap. Gell. 7, 9.

pōsea, ae, f., f. und. pausia. — Pōsidōnius,

i, m., *Ποσειδάωνος*: en fleiðt Philosoph þaa Pithotes, Discipel af Panatius, eg lærer for Cicero; vid. Cic. Att. 2, 1, e. id. Off. 3, 2, oftere.

pōsitiō, onis, f., [pono]; 1) „egenl.“; A) ligefem activer: Sættin el. at sætte; — ∞ sureuli. (Cens Planting), Colum.; ∞ linearam, id.; — B) ligefem passiver: at være sat; df. Stilling el. Veliggenhed; — ∞ corporis nostri, Senec.; ∞ operis (labyrinthi), Plin. 36, 19; pro situ et positione locorum, Quintil.; semina reformatam mutatam coeli locique positionem, Colum.; ∞ Italiae procurrentis, Plin.; — II) „fig.“; A) „verf.“ o. teknist; 1) „alm.“; a) at sætte el. Ord, Brugten deraf; — *utrorque* est nominis pro nomine positio, Quintil. 8, 6, 23; — b) egf. den bekræftende Brug af et Ord, el. Begrebets Bekræftelse; — paupertas non per positionem, sed per deductionem, dicitur, Senec. Ep. 87; — 2) „bef.“; aa) i Rhetoriken: Dyrkare el. Thema el. Thesis; — argumenta ex ipsis positionum vitiis ducere, Quintil.; cf. id. 7, 4, 40; — bb) i Grammatiken: Endelse; — quorum (nominum) prima positio in easdem litteras exit, Quintil. 1, 5, 60; cf. ibd. 65, oftere; — cc) i Metriken; a) Takens Retflag el. Sætning; — a sublatione ad positionem, Quintil. 9, 4, 48; cf. ibd. 55; — b) den ferte Becals Stilling foran to Consonanter, hvorved Stavelsen bliver lang, Positionem, Quintil. 1, 5, 28, oftere, o. A.; — B) „ment.“; 1) den indre Stilling el. Stemning; — in quacunque positione mentis sim, Senec. Ep. 61; — 2) positiones (rei): Egenes Dmftancigheder, vid. Quintil. 7, 4, 40: quia positionibus mutantur (materiae).

pōsitivus, 3, [positus, pono]: sat el. henfat, men alene i de grammantiske Forbindelser: nomen positivum; a) uskkaarlig Benævnelse, (opp. nomen naturale), Nigid. ap. Gell.; — b) sem flaaer in gradu positivo, (hvoraf compar. o. superl. afledes), Cledon. ap. Putsch.; — c) f. nomen substantivum, Macrobi. Sat. 1, 4. — **pōsitor*, oris, m.: sem satter, sem grundlægger el. bygger; — Templorum positor etc., Ovid. Fast. 2, 63; cf. id. Met. 9, 448; o. — *pōsitūra*, ae, f.; 1) „egenl.“, ligefem positio: Stilling el. Veie el. Veliggenhed; — ∞ corporum, Luer., ligni, (Bekræft), Gell., verborum, id.; — b) egf. e. gen. subj.; ∞ dei, (Etablerens Anordning), Propert. 4, 3, 36; — II) „bef.“ o. teknist: Interpunctionem, Diomed.; — [pono]. 1. positus, 3, partic. af pono. — 2. positus, us, m., [pono], ligefem positio: Stilling el. Veliggenhed; — positus figurasque ossium, (deres Veie osv.), Cels.; men Ovid. Medic. 19: Vultus odoratos positu variare capillos; — ∞ siderum, Tac., regionis, id. Ann. 4, 5; ∞ insulae, Sall. frgm.; ∞ urbis, vid. Ovid. Pont. 4, 7, 23.

possessio, onis, f., [possideo]: Besiddelse; 1) „egenl.“; A) abstract, o. nærmest med Hensyn paa Brugretten, hvoem egf. auct. ap. Fest. p. 233, (Müll.). *possessio* est ... usus quidem agri aut aedifici, non ipse fundus aut ager; — ∞ hortorum, Cic., fundi, id., mittere aliquem in possessionem, (indsætte deri), id. Quint. 26; in possessionem proficisci, id., venire, id., (komme i Besiddelse deraf); ∞ bonorum dare alicui, id. Fam. 7, 21; cf. Caes. B. G. 1, 41, v. Nep. Timol. 2; — B) concret: Besiddelse, d. e. Grundstykke, osv.; vid. Fest. p. 211, (Müll.); — praeta et areas etc., quod ei generi possessionum minime noceri potest, Cic. Parad. 6; men militibus ... agros ex suis possessionibus pollicetur etc., Caes. B. C. 1, 17; cf. Cic. Off. 1, 42: in agros possessionesque etc.; ∞ urbanae, Nep. Att. 4; aes alienum ... ex possessionibus solvere etc., Sall. Catil. 35; — II) „fig.“: Besiddelse; — nostra est omnis ista prudentiae doctrinaeque possessio, in quam etc., Cic. d. Or. 3, 31; ∞ iudicii ae defensionis, id. ibd. 2, 49; ∞ laudis, victoriae, vid. Plane. ap. Cic. Fam. 10, 7 v. 21;

— not.: usadv. ex Justin. 2, 1: si ignis prima possessio rerum fuit, (det først herskende Element), altst. f. possessor.

possessiuncūla, ae, f., dem. af *possessio*: liden Besiddelse, liden Grundstykke; — in pl., Cic. Att. 13, 23. — *possessivus*, 3, [1. possessus, possessio]: der betegner en Besiddelse; df. i Grammatiken; a) ∞ nomina, sem Ciceroianus, Charis.; — b) ∞ pronomina, sem mens, tuus, Quintil. 1, 5, 4; — c) ∞ casus, (i. e. genitivus), Priscian.

possessor, oris, m., [possideo]: en Besidder, bonorum, Cic. Quint. 8; — egf. ud. gen.: possessores suis sedibus pellere, Cic. Off. 2, 22; cf. id. Phil. 5, 7, egf. Hor. Ep. 1, 2, 19: valeat possessor oportet, Si etc.; — „pect.“ heter Pluto: regni possessor inertis, Lucan.; men possessor aquilo Itali litoris, (sem der pleier at herste), Petron.; df. — *possessorius*, 3: sem angaaer den retlige Besiddelse, interdictum, Digest., actio, ibd. — 1. *possessus*, 3, partic. af possideo. — 2. *possessus*, us, m., [possideo]: Besiddelse; — possessu carere, usu frui, Appul. — *possestris*, icis, fem. af possessor: Besidderinde; — ∞ totius monialis, Afran. ap. Non.

possibilis, e, [possum]: mulig el. gierlig; — *duratio*, quod nostri possibile nominant, etc., Quintil. 3, 8, 25; conditiones si possibiles sunt, Digest.; df. — *possibilitas*, atis, f.: Måglighed, Mågt el. Evne deritt, Arnob.; pro possibilitate: efter Evne, Ammian.

possideo, sedi, sessum, 2, v. a., [po- cl. potis, sedeo]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: besidder, ex Besidder deraf, har inde, oftest om faste Eiendomme; — saaf. Cic. Quint. 6: ut ex edicto bona possidere liceat; cf. Liv. 26, 11; men huic omnia utenda ac possidenda tradiderat, Cic. Verr. 2, 18; — egf. heter possidere, absol.: at være Grundæier; saaf. ∞ trans flumen, Digest.; cf. Cyro possessa, (hans Besiddelse), Tac. Ann. 6, 31; ligel. possessa ab Oenotriis Italia, Plin. 3, 13; — field. om retligt Gods; ∞ uniones, Plin. 9, 58; — B) „bef.“, ligefem possideo: har inde, holder besat; — ∞ forum armatis catervis, Ps. Cic. p. Domo 42; cf. Attius ap. Cic. d. Or. 3, 26, egf. Ovid. Met. 4, 689: bellua ponto Eminent, et latum sub pectore possidet aequor; — II) „verf.“ om Begreb: objecter: besidder el. har sem Eiendom; egf. alm. har; — ∞ nomen, Plaut.; Haec huius sacelli mores in se possidet, id. Truc. prol. 13; ligel. ∞ in se plus fidei, quam artis etc., Cic. R. Com. 6; cf. id. R. Am. 21: ut etc., Possidet hunc Jani sic dea mense diem, Ovid. Fast. 1, 586; cf. id. Met. 1, 355: possidet cetera pontus.

possido, sedi, sessum, 3, [po- cl. potis, sideo]: tager i Besiddelse, indtager; — quod hominis locupletis bona sine testamento possederat, Cic. d. Or. 2, 70; men bona ejus publice possidenda etc., (burde sættes under Beslag), id. Phil. 11, 6; men agros ... Scipionum virtute possessos, id. Agr. 1, 2; possessa ipso transitu Vicetia, Tac. Hist. 3, 8; cf. Caes. B. G. 4, 7; — „pect.“ o. i fild. Presa egf. m. Tingssubjecter; — nempe aër omne necesse est ... possidat inane, Luer. 1, 386; cf. Ovid. Met. 1, 31, v. Justin. 2, 1; men Senec. d. Ira 1, 1: non esse sanos, quos ira possidet, etc.; — II) „fig.“: indtager, bliver uindskrænket Herre derover; — sed brevi tempore totum hominem totamque ejus praeturam possederat, Cic. Verr. 3, 68; possessis hominum sensibus etc., Plin. 30, 1; cf. Ovid. Am. 1, 2, 8.

possum, potui, posse, v. n. anom., [po- cl. potis, sum]; 1) „alm.“: kan el. formaacr, m. o. ud. inf.; — cum hac exceptione, quantum valeam, quantumque possim, Cic. Fam. 6, 5; cf. id. Att. 4, 13; consilio, quantum potero, labore, plus paene, quam potero, exenbabo, id. Phil. 6, 7; quantum facere enitueque potui, ibd. 2, 10; quoad possem et liceret, id. Lael. 1; — men høst superl., ut gravissime dili-

gentissimeque potui, id. Fam. 7, 17; — bes Gemi-
ferne ogf. i paarrangende Evergemaal; possumne
ego hodie ex te exculpere Verum? Ter. Eun. 4,
4, 44; cf. Plaut. Amph. 1, 1, 190; — fremdeles im-
pers.: potest fieri, ut fallar, (det er muligt), Cic.
Fam. 13, 73; figel. m. debbet Negation: fieri non
potest, ut eum tu non cognoris, (du maa have kienet
ham), id. Verr. 2, 77; — figel. personligen m. debbet
Negation; neque ullo modo facere possum, ut non
sim popularis, id. Agr. 2, 3; cf. id. Att. 8, 11; figel. ut
facere, m. figd. quin: Non enim possum, quin exclamem,
(jeg notes til at raabe), Plaut. Trin. 3, 2, 79; figel.
non possum, non e. inf.; non possumus non repu-
nere, Cic. N.D. 2, 21; Nil ego, si peccem, possum nescisse,
etc., Ovid. Her. 17, 17; — figel. staaer i sporgende Sær-
ninger det enkelte non; vid. Cic. Tusc. 5, 6: quis potest,
mortem metuens ... esse non miser? — ogf. heder
potest, absol.: det er muligt, det kan saa være; faaf.
id. Cluent. 37: potest, ut illam multam non commi-
serit; cf. Ter. Phorm. 2, 1, 73: non sic futurum est;
non potest; figel. quantum potest, (saa meget muligt),
Plaut.; quia nihil aliter possit, atque constitutum sit,
etc., Cic. Acad. 1, 7; video non potesse (f. posse),
quin ... eloqui, Plaut. Baech. 3, 6, 30; men Ovid. Met.
2, 483: Posse loqui (Talcen) eripitur; cf. ibd. 11,
177; — II) „bef.“ heder posse ogf.: at fermaae
(noget), at have Maag el. Gvne dertil; — plus apud
te cupiditas potuit, quam metus etc., Cic. Verr. 3, 57;
cf. id. d. Or. 2, 42; qui apud me plurimum possunt,
id. R. Am. 1; men Plaut. Casin. 2, 4, 4: quous potestas
plus potest; figel. Liv. 8, 33: qui plus potest pollet-
que; men Cic. Div. 1, 10: quid aristochia ad morsum
serpentum possit, (neml. fem Middel derimod); —
ogf. undert. blot omftrivende; — an reverti in Italiam
posset, (f. an reverteretur), Liv. 33, 13; ogf. fan
hidforede Cic. Att. 3, 15: quod unus tu facere maxime
potuisti; — not.: potesse f. posse, Plaut., o. A.; f.
ocent.; figel. potessit f. possit, id., o. potesset f.
posset, Lucil. ap. Non.; — fremdeles possim, es, et,
f. possim, etc., Plaut., Cic. Arat.; — ogf. pass. potestur
f. potest, Plaut. Merc. 3, 2, 10, Lucr., possitur f. possit,
Cato; — entel. potissum el. potis sum, f. possum, f. uad.
potis; — III) partic. potens, tis, factu. fem adj.;
A) „egenl.“; 1) „alm.“: fermaacende, mægtig; absol.,
el. e. gen., el. e. abl., el. e. inf.; — familiae clarae
et potentes, Liv.; cf. Suet. Aug. 36; ne quis ex plebe
contra potentiorum auxilii egeret, Caes. B. G. 6, 10;
duo potentissimi reges, Cic. Manil. 2; — humani
ingenii vis ... quam (sit) potens efficiendi, quae velit,
Quintil. 12, 11, 10; — Roma potens opibus, Ovid.;
potens pecunia et orbitate, Tac. Hist. 1, 73; — si quis
compensare potens solvitur, Digest.; — 2) „bef.“:
mægtig el. Serre derover; e. gen.; — dum liber, dum
mei potens sum, Liv. 26, 13; cf. Ovid. Trist. 2, 139; —
men potentes rerum suarum atque urbis, Liv. 23, 16;
Diva potens Cypri, Hor.; cf. id. Carm. Saec. in.; diva
potens uteri, (Jæffelsgudinden Lucina), Ovid.; rerum
omnium potens Jupiter, Tac. Hist. 4, 54; potens mariti,
(som behersker ham), id. Ann. 14, 60; animal potens
letii, (som fan dræbe), Lucan.; — men m. Negation:
som iffe er iftand dertil; hostes, neque pugnae, neque
fugae satis potentes, caeduntur, Liv. 8, 39; — B) „overf.“
el. om Ting o. Begreber: mægtig, stærk, virtsom, etc.;
— Fortuna per omnia humana, maxime in res bellicas
potens, Liv. 9, 17; herba potens ad opem, Ovid.,
adversus ranas, Plin.; — nihil esse potentius auro,
Ovid. Am. 3, 9, 29; cf. Quintil. 6, 1, 26; potentissimae
(cantharides) ... variae, luteis lincis, Plin. 29, 30;
potentissima argumenta, Quintil. 6, 4, 22.

post, adv. o. praepos., [rimel. ctr. f. pone est];
I) adv.; A) „alm.“ em Stedet: bagfeter, bagved el.
bagud; — qui post erant, Cic. Mil. 10; post curvari,

(opp. in anteriorem partem), Plin.; — men „overf.“:
invidia atque superbia post fuere, (ligesom vage
Pladsen), Sall. Catil. 23; — B) „bef.“ om Tiden:
derpaa, derefter, derpaa, berefter; — initio mea sponte,
post autem tuo invitatu, Cic. Fam. 7, 5; nunc et post
semper etc., poeta ap. Plin. 35, 37; — post de matre videro,
(næm el. fildigere), Ter.; post oritur (actio), Cic.
Fin. 3, 6; — bb) ogf. er at mætte, a) post e. abl.
comm., el. e. abl. temp.; — paulo post, (opp. statim),
Cic. Fam. 16, 5; post non multo, (ifte lunge derefter), Nep.
Paus. 3; post, neque ita multo, etc., id. Cim. 3; post ali-
quanto, e. aliquanto post, (neget derefter), Cic.; cf. Virg.
Ge. 3, 176; — multis annis post, o. multis post annis,
Cic.; anno post, id., Liv.; post paucis diebus, (negle
Dage derefter), id., hora post: en Time derefter el. fildig-
gere, Cic.; longo post tempore venit, Virg. Ecl. 1, 30;
— b) post m. figd. quam, (at); — undecimo die post,
quam a te discesseram, Cic. Att. 12, 1; quod post
accidisset, quam dedissem etc., ibd. 6, 3; f. ogf. und.
postquam; — ogf. forbundes post, ubi (derefter,
da) etc., Sall. Catil. 6; — c) post m. d. pconafiste inde
el. deinde; vid. Ter. Andr. 3, 2, 3: primum ... post
deinde, etc.; cf. Lucr. 3, 528; — II) praepos. e. acc.:
efter; — A) „alm.“ om Stedet: bag el. bagved; —
post me erat Aegina, ante Megara, etc., Sulp. ap. Cic.
Fam. 4, 5; quod (flumen) esse post nostra castra etc.,
Caes. B. G. 2, 9; tu post caecata latebas, Virg. Ecl.
3, 20; — „overf.“ ogf. bagfeter i Ordenen el. i Rang
og Værd; ut nemo tibi post te videatur, Senec. Ep.
104; cf. Hor. Od. 3, 9, 6; — B) om Tiden; — aliquot
post menses, Cic.; maxima post hominum memo-
riam classis, (fem man ved af at fige), Nep. Them.
5; post has miseriae, id est, postquam etc., id. Fam.
4, 4; post diem tertium, (i. e. die tertio post, f.
ovenf.), Liv. 6, 1; men „pct.“: post vina, (efter
en Vinrus), Hor. Od. 1, 18, 5; cf. ibd. 3, 21, 19;
— efte ogf. m. tilfæter partie; post captos Verjos,
(efter Jædragelsen deraf), Cic.; figel. post devictum
Hannibalem, (i. e. Hannibale devicto), Liv. 35, 10;
figel. post genus hominum natum, ogf. post natos
homines, (fra Menneffenes fæstle Dyhav), Cic.; ogf.
horer dertil id. Phil. 2, 38: post Brutum proconsulem,
(i. e. post proconsulatum Brutj); — post id, Plaut.,
post ea, (ogf. postea), Cic., post illa, Ter., post haec,
Cic., (herefter el. derefter, derpaa el. derpaa); — ogf.
m. figd. quam; vid. Nep. Arist. 3, e. Cic. Mil. 16.

postea uetumalis, (ant.), e. pira, Plin. 15, 16;
fem mednes efter Jofen. — postea, adv., [post,
is]; — I) „alm.“: herefter el. derefter; ogf. fildigere;
— qui in exercitu Sullae et postea in Crassi fuerat,
Caes. B. G. 1, 21; postea, quum vidisset etc., Cic.
N. D. 2, 35; men id. Brut. 3: postea ... deinceps; —
ogf. e. abl. comm.; postea aliquanto, id.; multo pos-
tea, id.; men e. gen.: postea loci, (f. postea), Sall.
Jug. 102; — ogf. forbundes pconafiste: deinde postea,
e. inde postea, Liv.; figel. postea deinceps, id.; —
forbundes ogf. m. quam, (at); posteaquam honoribus
inservire coepi, Cic. Off. 2, 1; men ogf. adfult: postea
vero quam etc., Sall. Jug. 29; — II) „bef.“: derefter,
d. e. fremdeles, videre; — quid tum postea? Ter. Eun.
4, 7, 23; cf. Cic. R. Am. 33, o. Liv. 4, 4; men Plaut.
Merc. 2, 3, 36: Postea hac nocte non quievi, (dertil
el. desuden). — posteaquam, f. postea quam, f.
und. postea. — posteo, ire, v. a.: at gaac el.
komme derefter; ef. „overf.“, ∞ aliquem honore:
staae tilbage for nogen i Anseelse, Sidon.

poster, pl. posteri, f. und. posterus. — poster-
ganeus, (f. posterg.), 3, [post, tergum]: fem befinder
sig bag negens Ryg, Arnob. — posteri, orum, f.
und. posterus. — posterior, f. und. posterus. —
posteritas, atis, f., [posterus]: Eftertiden el. frem-
tiden; — vid. Cic. Catil. 1, 9: in posteritatem (for

Ærentiden) etc.; — sædv. „øversf.“: Efterfølgende af. Efterfølgende; posteritatis servire, (i. e. famae apud posteros), Cic. Tusc. 1, 15; cf. id. Lael. 4; Si tamen a memori posteritate legar, Ovid. Pont. 3, 2, 30; historia ... ad memoriam posteritatis componitur, Quintil.; men Ovid. Trist. 4, 9, 26; Perpetuae crimen posteritatis eris; — b) „æet.“ egf. em Dyr: Uffem af. Ængel, Juvenal. 8, 62; — II) fild. egf. „fig.“: den ringere af. ringere Plads, Tertull. — posterius, compar. adj. e. adv., f. und. posterus.

postero, avi, atum, 1, v. n., [posterus]: at være bagefter af. fildigere; df. „øversf.“: at være ringere, Pallad. — posterulus, 3, dem. af posterus: df. subst., posterula, ae, f.: 1) se. porta: liden Port af. Dør, Bagport af. Vagder, Cassiod.; — II) se. via: Bivæl af. Eiderci, Ammian. 30, 1.

posterus (cf. poster), a, um, [post]; compar. posterior, us; superl. postremus o. postumus, 3; — 1) posit. posterus, (cf. poster; nom. masc. inus.), 3; „alm.“ sem adj.: som er af. femmer derefter, følgende af. kommende; sædv. em Tiden og hvad der er i Tiden; — postero die, Liv. 21, 39; in postero diem differre, Cic.; ∞ nocte, Nep.; ∞ tempore, id., anno, Cic.; et praesens et postera ... aetas, Hor. Ep. 2, 1, 42; Posteraque in dubio est, fortunam quam vehat aetas, Lucr. 3, 1098; men Hor. Od. 3, 30, 7: usque ego postera Crescam laude recens, (i. e. laude posterorum cf. apud posteros); — egf. absol.: postero, (se. die), Tac. Ann. 4, 45; ligel. in postero, (se. diem), Caes. B. G. 7, 11; men postero, (se. tempus), id. B. C. 1, 3, o. ibd. 2, 21; longe in postero prospicere, (langt ud i Ærentiden), Cic. Fam. 2, 8; — bb) „æet.“ sem subst.; a) postero: det følgende, d. e. hvad der følger paa af. med af. af et andet; — postero quodam modo et consequens etc., Cic. Fin. 3, 9; ligel. ibd.: haec non in posteris et consequentibus, sed in primis continuo peccata sunt; — b) posteri, orum, m.: Efterfølgende, (opp. majores), Cic. N. D. 3, 38, o. Hor. Epod. 9, 11; ligel. Tac. Ann. 3, 72: opes ad postero (f. posterorum) gloriam transferre; — not.: fild. egf. „fig.“: følgende efter et andet, staaende tilbage derfor, Capella; — II) compar. posterior, us; A) „æent.“; 1) om Tiden: fildigere; — posterior aetate, Cic. Brut. 11; cf. Sall. Jug. 85; f. egf. Cic. Phil. 12, 2, und. cogitatio, nr. II; — bb) bertil mærket; a) subst. posteriores f. posteri: Efterfølgende, (opp. majores), Digest.; — b) adv. posterius, fildigere; — ∞ esse, (leve fildigere), Cic. Brut. 83: jubet posterius ad se reverti, id. Verr. 4, 29; cf. Nep. Paus. 5; — 2) om Etedet: som er bagved af. som følger efter et andet; egf. bagerst, (naar Tiden er om tvende); opp. prior o. superior; — ita priori posterius, posteriori superius conjungitur, Cic. Acad. 2, 14; cf. id. d. Or. 3, 48, o. Hor. Sat. 1, 4, 59; ∞ pedes, (Bagfødderne), Plin. 11, 101; cf. Ovid. Fast. 4, 718: Pars prior apparet, posteriora latent; — B) „øversf.“: hvad der følger efter et andet af. staaer tilbage for et andet, d. e. flettere af. ringere; — quorum utrique semper patriae salus et dignitas posterior sua dominatione fuit, Cic. Att. 10, 4; cf. id. Phil. 13, 3; men Ter. Ad. 5, 4, 26: non posteriores feram (se. partes: saa skal jeg ikke staae tilbage); — III) superl., postremus, 3, egf. postumus, 3; A) postremus, 3; D) „æent.“; aa) „alm.“ om Tiden: fildt af. fildt; — postremo mense, (i Slutningen af Maanednen), Pallad.; postremo munus mortis, (i. e. exsequiae), Catull. 100; — bb) bertil høre egf. de af neutr. postremo afstedde Rørbier; a) postremo, (abl. sem adv.): fildt; cf. endeligen; — postremo ... praestare (endeligen var det berre), interlici etc., Caes. B. G. 7, 1; navnli. i Dystallinger: omnes urbes, agri, regna denique, postremo etiam vectigalia etc., Cic. Agr. 2, 23; cf. Cic. N. D. 1, 37: primum ...

deinde ... postremo; — b) postremum, (f. ad postremum): fildt Gang; — Si id facis, hodie postremum me vides, Ter. Andr. 2, 1, 22; ligel. in quo (vestigio) ille postremum institisset, Cic. d. Or. 3, 2; — ligel. egf. ad postremum: fildt; endeligen; ut ad postremum non abnuerent, etc., Liv. 38, 16; — bb) „æet.“ om Etedet: bagerst, fildt; — alia prima, alia postrema (ponere), Cic. Orat. 15; in agmine in primis modo, modo in postremis etc., Sall. Jug. 45; cf. ibd. 101: postrema acies, f. postrema pars aciei, (Bagtreppen); ligel. in postremo libro, Justin.; in postrema comedia, Plaut.; — 2) „øversf.“: fildt af. bagerst, d. e. ringet, flettest, nært; — postremum autem genus (conjuratum) etc., Cic. Catil. 2, 10; ligel. ∞ homines, id. R. Am. 17; servitus postremum omnium malorum (est), id. Phil. 2, 44; — egf. m. Negation: tum hoc non in postremis sequor, (som det ikke vigtigste, sem en Sag af Vigtighed), Cic. Fam. 1, 9; cf. Virg. Ge. 3, 401; — not.: efterl. fildt egf. compar. postremus, Appul., ligel. ferel. superl. postremissimus, Gracch. ap. Gell. 15, 12; — B) postumus, 3, [fermet af post, ligefem citius af cis]: fildt, den af. det fildt, coena, Appul.; — „æet.“ om et Varn: den fildt fødte, (cf. sem ingen yngre Broder af. Søster faar); saal. Silvius ... tua postuma proles, Virg. Aen. 6, 763; — men Varr. L. L. 9, 38: qui post patris mortem (natus), Postumus (dictus); cf. Plaut. Aul. 2, 1, 42, e. Fest. p. 238, (Müll.); — b) subst. postumum, i, n.: det fildt af. Etdt, Enden; — cauda erit quodcumque de postumo corporis propagatur, Tertull.

postfactus, (cf. post factus), 3: som er flet af. gjort fildigere af. efter et andet; — ∞ furta, (opp. antefacta), Gell. 17, 7; — egf. subst., ex postfacto, Digest. — postfero, ferre, v. a.: fatter derefter, underbyrder, aliquid alicui; — qui libertati plebis suas opes postferrent, Liv. 3, 64; nulli non postferendus, Vell. 2, 69. — postfuturus, 3, partic. af postsum. — postgenitus, (cf. post genitus), 3: som er født derefter af. fildigere; — df. subst.: Clarus postgenitis (høst Efterfølgende), Hor. Od. 3, 24, 30.

posthabeo, ui, itum, 2, v. a.: fatter derefter af. bagerst; df. „øversf.“: fildt; — Posthabui tamen illo- rum mea seria ludo, Virg. Ecl. 7, 17; cf. Tac. Hist. 4, 7; — egf. ud. dat. (ut) omnia posthaberet, Caes. B. C. 3, 33; ligel. omnibus rebus posthabitis, Cic. Tusc. 5, 1; cf. Virg. Aen. 1, 16. — posthac, adv., [post, hac]: derefter, derpaa; — pateram ... Huic dedisti, posthac rursus obsignasti clanculum, Plaut. Amph. 2, 2, 161; cf. Suet. Tit. 9; — sædv. heretter, d. e. i Ærentiden; sed in hoc genere non accusabimur posthac, (opp. antea), Cic. Att. 7, 3; cf. Ter. Andr. 3, 5, 5, o. Hor. Sat. 2, 3, 297. — posthinc, adv., men fildt rigtigere af. fildt: post hinc, herfra af. heretter, Virg. Aen. 8, 516, o. id. Ge. 3, 300. — Posthumus, f. und. Postumius. — posthumus, f. postumus und. posterus, nr. III, B.

postibi, adv., [post, ibi]: heretter af. herpaa, Plaut. Rud. 3, 1, 8, efter. — postica, ae, f., f. und. posticus. — posticipo, are, v. a., [post, capio]: tager af. faar derefter, Claud. Mamert. d. Stat. anim. — posticula, ae, f., dem. af postica: liden Vagder af. Vagport, Appul. — posticulum, i, n., dem. af posticum: liden Vagbygning, fildt Vaghus; — Posticulum hoc recepit, quum aedes vendidit, Plaut. Trin. 1, 2, 157. — posticum, i, n., f. und. fildt.

posticus, 3, [post]: sem er bagud af. bagved; — ∞ partes aedium, Liv. 23, 8; ∞ ostium aedium: Vagder, Plaut. Stich. 3, 1, 41; ∞ pedes: Bagfødderne, Solin.; men Pers. 1, 62: posticae occurrunt sannae, (i. e. irrisioni a tergo); — B) df. subst.; 1) postica, se. janua: en Vagport, Appul.; — 2) posticum;

a) se. ostium: en Bagder, Hor. Ep. 1, 5, 31, v. Suet. Claud. 18; - b) se. aedificium: Bagbygning el. Baghus, Vitruv.; - egf. Commoditet el. Vocum, Lucil. ap. Non.; - c) quae (retrimenta cibi) per posticum exeunt, (i. e. per intestinum rectum), Varro; egf. in pl., Aenob.

postidea, adv., comiss. Bisform af postea: derefter; - postidea domum Me... recipiam, Plaut. Aul. 1, 2, 10; ligef. loci, id. Cist. ext. - postidea, ae, f., [post]: Bagrem paa Selediet, Plaut. Casin. a. 1, v. 37. - postilla, adv., egf. post illa, ligefem postea: derefter el. derpaa; - vid. Cat. ap. Gell. 3, 7, Catull. 84, Ter. Phorm. 2, 2, 33, v. A.

postis, is, m.; 1) „egent.“: Post el. Dorpost; - in curiae poste (sigere legem), Cic. Att. 3, 15; postem (templi) tenere, (holde derpaa, som Cæremoni af den, der indviér el. Tempel); vid. Liv. 2, 8; men exente poste seram, (saa Slaaen fra), Ovid. Am. 1, 6, 21, ostere; - egf. Dorstolpe paa andre Bygninger; ∞ ambulationis, Ps. Cic. p. Dom. 46; - 2) df. „overf.“: en Dør; - reserare postes, Senec. Hippol.; poste recluso, Lucan.; cf. Virg. Aen. 2, 480 v. 493; - men Lucr. 3, 370, „alleg.“: sublatis postibus, (i. e. oculis, der navn. tænktes ligefem Sielens Døre); - not.: abl. postii f. poste, Ovid. Met. 5, 120.

postliminium, i, n., [limen]: Tilbagekomst til el. i Hjemmet (egent. bag sin egen Dørtærstel); cf. i Næstspøget: Gienindsættelse i de tidligere Rettigheder og Forholde, el. Ret til at vende tilbage dertil el. deri; - ei nullum esse postliminium, Cic. d. Or. 1, 10; cf. ibd. 2, 32; egf. jus postliminii, Digest.; men postliminio redire, Cic. Top. 8, reverti, Digest., (i. e. jure postliminii); - egf. Rettighed til at erholde noget tilbage, hvs. om en Besiddelse: postliminio redire, Cic. l. c.; - men id. Balb. 11: postliminio potest fieri civitatis mutatio, (naar neml. en forhenværende Borger i en By fra en Udvandring vender tilbage dertil); cf. ibd. 12; - 2) „overf.“: Tilbagevenden, pacis ecclesiasticae, Tertull.; men postliminio in forum reducere, (d. e. atter el. paa ny), Appul.; postliminio mortis surgere, (efter Døden at staae op paa ny), id.

postmeridianus, 3, f. und. pomeridianus. - postmodo, adv., ligefem post v. postea: herefter, derefter, snart, (efstet „poet.“); - vid. Hor. Od. 1, 28, 31, v. Propert. 2, 8, 22; dog egf. Liv. 2, 13. - postmodum, adv., ligefem frgd.: herefter, osv.; - saepe ex injuria gratiam postmodum ortam, Liv. 1, 9; cf. id. 4, 7.

postomis, idis, f., [rimel. fordrævet af ποσάμιος]; opred.: etflags Bidsel (el. Muntfure), som paa lægges urgerlige Heste; df. „overf.“ v. comiss. etflags Driftesaal el. Beger, (der ligefem hænger Dranferen paa Næsen), Lucil. ap. Non.

postpartor, oris, m.: der erbhveret fra den, som tidligere har erbhveret; - Unde anteparta demus postpartoribus, Plaut. Truc. 1, 1, 42. - postpono, posui, positum, 3, v. a.: sætter derefter el. bagefter; df. sadv. „overf.“: tilfødsætter; - ∞ omnia, Caes. B. G. 6, 3; - df. pass.: id postponi potest, Plin. Ep.; omnibus rebus postpositis, Caes. l. c. 5, 7; - egf. at tilfødsætte derfor, aliquid alicui, vid. Hor. Ep. 1, 18, 31; vosque est postponere natis Ausa suis, Ovid. Met. 6, 211; cf. Plin. Ep. 10, 19; egf. m. tmesis, vid. Hor. Sat. 1, 1, 86: quum tu argento post omnia ponas.

postprincipia, orum, n., [post, principium]: hvad der følger efter Begyndelsen, Handlingens Fortsættelse el. Fregang; - voluptas vel utilitas disciplinarum in postprincipiis existit, Varro, (opp. in principiiis ipsis); cf. Plaut. Pers. 4, 1, 4; men Cic. Sest. 55, (e poeta): postprincipia atque exitus Vitosae vitae. - postputo, avi, 1, v. a.: anser el. agter for ringere; - res postputasse te omnes prae parente

intelligo, Ter. Heec. 3, 5, 33; men id. Ad. 2, 3, 9:

Quin omnia sibi postputavit esse prae meo commodo. postquam, conj., (egf. adfält: post quam); 1) som Tidspartikkel: efterat, iten, da; - Ab eo ab illis, postquam video, me sic ludificaver, Plaut. Capt. 3, 1, 27; cf. Ter. Heec. 5, 3, 28; eo postquam pervenit, obsides ... poposcit, Caes. B. G. 1, 27; postquam alia frustra tentata erant, Liv. 10, 6; quantum post annum, quam redierat, Nep. Dion. 10; cf. Cic. Att. 6, 3; postquam ibi Fabius plus poterat, Liv. 10, 24; cf. Ovid. Met. 1, 113: Postquam ... Sub Jove mundus erat, subit argentea proles; - egf. m. flgd. post; Postquam comedit rem, post rationem putat, Plaut. Trin. 2, 4, 15; - 2) med causalt Vibe: greb: da, efterfem; - postquam inan s sum (efstet som jeg ingen Venge har), etc., Plaut. Bacch. 3, 6, in.; ligef. Postquam poeta sensit, etc., Ter. Ad. prol. in.; (hvertil Donat.: postquam pro quoniam).

postremitas, atis, f., [postremus]: det Yderste, Enden; - ∞ tam ima, quam summa etc., Macro. Somn. Scip. 1, 11. - postremo, postremum, v. postremus, 3, f. und. posterus.

postridie, adv., [ctr. f. postero die]: den følgende el. næste Dag, Dagen efter; - Idibus el. postridie, Cic.; prima luce postridie, Caes. B. C. 1, 67; - egf. m. flgd. qua m; postridie ... quam a volis discessi, Cic. Fam. 14, 7; - egf. m. flgd. a. c.; ∞ ludos, Cic.; ∞ nudinas, Suet.; ∞ Calendas, Nonas, Idus, Liv. 6, 1; endel. egf. m. flgd. gen., men alene i d. pleonastiske Udtryk: postridie ejus diei, Caes. B. G. 1, 23, ostere. - postriduānus, (-dianus), 3: som følger Dagen efter; - omnes postridui dies, seu post calendas, sive post nonas idusve, ex aequo atri sunt, Macro. Sat. 1, 15; af - postriduū, forel. Bisform af postridie: Dagen efter; - Postriduū natus sum ego ... quam etc., Plaut. Mil. gl. 4, 2, 90.

postscēnium, i, n., [scena]: Sted bag Scenen; - df. „fig.“: postscēnia vitae, (Menneffets hemmelige Handeler), Lucr. 4, 1179. - postseribo, psi, ptum, 3, v. a.: at skrive efter el. bagefter (et andet); - Tiberii nomen suo postseripserat, Tac. Ann. 3, 61. - postsignāni, orum, m., sc. milites, [post, signum]: de i Slagordenen bag Færne opstillede Soldater, Ammian. 18, 8, v. id. 24, 6.

postsum, fui, esse: at være derefter el. tilfødere; - postfuturi, (sc. homines): Efterkommerne, Sall. Or. Lep. c. Sallam; - tum videbitur lex in postfuturum loqui, Gell. 17, 7; - 2) „fig.“: at staae tilbage, at vige for et andet; - ubi etc., invidia atque superbia postfuere, Sall. Catil. 23, (al. post fuere).

postulārius, 3, f. und. postulatorius. - *postulaticius, (-tius), 3: som under Gladiatertegene gives efter Begering af Jøkket; - (meridianos gladiatores) ordinariis paribus et postulaticis (praeferre), Senec. Ep. 7. - postulatio, onis, f.; 1) „egent.“; A) „alm.“: Begering, Jørdring; - ∞ ignoscendi, (Vn om Tilgivelse), Cic. Inv. 2, 31; ∞ aequa et honesta, id. R. Am. 2; postulatio alicujus concedere, id., resistere, id.; ∞ valentior opinione, id. Au. 7, 6; - 2) „bef.“; A) i Religionsspøget: en Guddoms Jørdring til Menneffene, navn. paa et forglemet Offer; - postulationes esse Jovi, Saturno, etc., Ps. Cic. Harusp. resp. 10; - egf. det fordræde Offer, vid. ibd. 14: Telluri deberi postulationem; - i denne Bem. forel. egf. postulo (f. postulatio); saaf. deum Mamiū postulationem postulare etc., Varr. L. L. 5, 32; - B) Alage, Beslagelse el. Trætte; - postulatio Numquam (sunt inter eas), Ter. Heec. 1, 2, 105; Si etc., esset mecum postulatio, (saa vilde man anslage mig), Plaut. Casin. 3, 2, 26; - C) rellig. Ansegning el. Begering; - plurimas maximasque postulationes ingerere alicui, vid. Suet. Ner. 7; f. egf. Plin. Ep. 5, 14; - egf. Ansegning til Prætor om Ret til at anlage

negen; — inter postulationem et nominis delationem etc., Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6; — [postulo].

postulātor, oris, m., [postulo]; i Retsføregter: Sklageren, Suet. Ner. 14; df. — postulātorius, 3: førdrende; — ∞ fulgura, (seem førdre et Senesker), Caecin. ap. Senec. Qu. N. 2, 49; bede postularia fulgura, Fest. p. 245. (Müll.). — postulatrix, icis, fem. af postulator: seem begærer el. beder; — postulatrices sollemnitates, i. e. supplicationes, Tertull. — postulātum, i, n., f. und. postulo. — postulātus, us, m., [postulo]: Førdring el. Paafland (for Retten); — postulatu audito matris tutorumque etc., Liv. 4, 9. — postūlio, onis, f., f. und. postulatione.

postūlo, avi, atum, l, v. a. (o. n.), [f. poscolo af posco], 1) „alm.“: begærer, forlanger, fordrer, aliquid, egf. aliquid ab aliquo, egf. aliquem aliquid, egf. m. ut el. ne, egf. m. de, egf. m. Objectsfættning, egf. absol.; — suum jus postulat, Ter. Ad. 2, 1, 47; ligel. Aequum postulat; da veniam, id. Andr. 5, 3, 30; men id. ibd. 1, 2, 18: Nunc hic dies ... alios mores postulat; men ∞ fidem publicam, Cic. Att. 2, 24; venisse auxilium postulatum, Caes. B. G. 1, 31; — postulo abs te, ut etc., Plaut.; cf. Ter. Andr. 5, 1, 4, v. Cic. Lael. 10; men pass.: quum aliquid ab amicis, quod rectum non esset, postularetur, id. ibd.; — men m. debbet acc.: orationes me duas postulas, Cic. Att. 2, 7, (al. a me); cf. id. Fam. 3, 8; — men m. ut (o. ne); Dehinc postulo ... ut redeat jam in viam, Ter. Andr. 1, 2, 19; men postulatam est, ut Bibuli sententia divideretur, Cic. Fam. 1, 2; men Sall. Jug. 83: legatos mittit postulatum, ne sine causa hostis populo R. fieret; — men m. de; quod antea de colloquio postulasset, id. etc., Caes. B. G. 1, 42; cf. Cic. Balb. 15; — men m. Objectsfættning; etiam me dictis docere istis postulas, Ter. Andr. 4, 1, 20; (lupinum) ne spargi quidem postulat decidens sponte, Plin. 18, 36; cf. Luccej. ap. Cic. Fam. 5, 14; — II) „bef.“: A) i Retsføregter: 1) fordrer for Retten, indkalder el. indfæjner; — Gabinium adhuc tres factiones postulant, Cic. Qu. Fr. 3, 1; men postulator (ille) apud me praetorem primum de pecuniis repetundis, id. frgm. or. Corn.; cf. Tac. Ann. 3, 38: ∞ aliquem repetundis, men repetundarum, Suet. Caes. 4; — ∞ aliquem lege Scantinia, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 12; egf. ∞ aliquem reum, Plin., egf. reum impietatis, id.; men ∞ aliquem injuriarum, Suet., capitis, Digest.; — 2) retfætte el. flageende at førdre; — delationem nominis in aliquem, (Ret til at anflage nogen), Cic. Div. in Caecil. 20; ∞ servos in quaestione, id. Verr. 3, 59; ∞ quaestione, Liv. 2, 29; — B) udenf. Retsføregter: ∞ cum aliquo, ligesom expostulare cum aliquo: træffes el. stændes med nogen, Plaut. Mil. gl. 2, 6, 35; — III) af part. postulatus, 3: er subst. postulatum, i, n., fædd. in pl. postulata, orum: Førdring, Forlangende; — ultro ab illo ad nos intolerabilia postulata retulerunt, Cic. Fam. 12, 4; cf. id. Phil. 12, 12; cognoscere de postulatis alicujus, Caes. B. G. 4, 11; cf. id. B. C. 1, 9, v. Nep. Alcib. 8. postūmātus, us, m., [postumus]: den laveste el. ringeste Plads, (opp. principatus), Tertull. — Postūmius, a: romersk Slægts- og Personnavn; P. Postumius Tubertus, vid. Liv. 2, 16, v. A. A. Postumius Tubertus, id. 4, 26 fgd.; — B) df. 1) Postumius, 3, via, (i Gallia Togata, forte til Genua), Tac. Hist. 3, 21; ∞ lex, vid. Plin. 14, 41; — 2) Postūmianus, 3, imperia, vid. Gell. 1, 13, v. Liv. 4, 29; — not.: Postumus, (for Verfets Styb), f. Postunius, Ovid. Fast. 6, 724. — postūmo, are, v. n.: at faae tilbage, alicui, for nogen, Tertull.; egf. postumare ordine, id.; af — postūmus, 3, f. und. posterus. — postus, 3, f. positus, f. und. pono, not.

postveniens, tis, [venio]: som kommer bagefter;

— nunc praecurrente significato tempestatum ... nunc postveniente, Plin. 18, 57. — Postverta (cf. Postvorta), ae, f., [verto, vorto], se. dea, anraabtes, naar Jøfeter laa forfætt, (ligesom Prosa anraabtes, naar det laa rigtigst), Varr. ap. Gell. 16, 16; — not.: Postvorta (dea: der fører for Fremtiden); opp. Antevorta, Macrobi. Sat. 1, 7.

*pōtābilis, e: driffelig, søns, Auson.; o. — pōtācūlum, i, n., ligesom potatio: Driften el. at driffe; df. Driffelag el. Svir, Tertull.; — [poto]. — pōtamantis, idis, f., [ποταμός, i. e. fluvius]: en ved Indusfloden værende Plante, egf. thalassegle, Plin. 21, 102. — pōtāmōgēton, (-giton), ōnis, f., ποταμογέτων, (Hednabe): etflags Vandplante; germ. Samfrant, Plin. 26, 33, v. id. 32, 19.

*pōtatio, onis, f.: Driffelag el. Svir, Plaut.; — ∞ extrema, Senec., hesternā, Cic. frgm. ap. Quintil.; — pōtator, oris, m.: Svirebroder, Draufar, Plaut. Men. 2, 1, 34; — df. pōtātorius, 3: hørende til Drif; — ∞ vas: Driffelag, Plin. Val. o. — pōtātus, us, m.: Drif el. at driffe; — vinum potatui afflatum sufficiens, Appul.; — [poto].

pōte, f. und. potis. — pōtens, tis, partic. v. adj. af possum; f. und. possum nr. III.

*pōtēntiār, oris, m.: Mægtigaver el. Herfær, Tertull.; o. — pōtēntātus, us, m.: Statsmagten, Overherredømmet i Staten; — de potentatu inter se contendere, Caes. B. G. 1, 31; cf. Liv. 26, 38: aemulo potentatus inimicis etc.; — egf. in pl., Lactant.; — II) fædd. egf. Magt el. Evne til at giøre el. lade, Arnob.; — [potens, possum].

potēnter, adv. af potens; 1) „alm.“: mægtigen, stærkt, frastigt; — ∞ dicere ad efficiendum, quod intendit (orator), Quintil.; — compar., Hor. Od. 3, 16, 10, v. Quintil. 6, 4, 18; — II) „bef.“: efter Evne, efter Formue; — cui lecta poteret iter res, Nec sacundia deseret hunc, nec lucidus ordo, Hor. A. P. 40.

1. pōtēntia, ae, f., [potens, possum]; 1) „alm.“: Magt, Styrfæ, Kraft, (cf. Kræfter); — ut vix armorum tenendorum potentia esset, Liv. 21, 54; ∞ ventosa, Ovid.; ∞ formae, id.; morbi, id.; metū ∞ solis acrior, (brændende Solhebe), Virg. Ge. 1, 92; — II) „bef.“ el. „overf.“: A) mægtig Virkning el. Indvirkning deraf; — ∞ herbarum, Ovid. Met. 1, 522; ligel. potentiam habere contra scorpiones, Plin. 37, 54; ∞ aquarum, id.; — B) Magt el. Overmagt, navnlt. i Staten; df. egf. overværende Anseelse el. Indflydelse, (oftere m. Sibegr. af Magtens Misbrug); — potentiam alienjus invidiose criminari, Cic. Mil. 5; cf. Caes. B. C. 1, 4, egf. Nep. Cato 2, v. Sall. Catil. 12; men esse in magna potentia, Cic. Mur. 11; — egf. in pl.: contra periculosissimas hominum potentias etc., id. Coel. 9; — egf. den Magt, som Tilfæltet el. tilfældig Gumsfæfter; faal. Ovid. Met. 2, 416: nulla potentia longa est; — egf. Magt, el. Herredømme derved, Overherredømme; potentiam victoris subire, Cic. Fam. 6, 1; Cuique fuit rerum promissa potentia, Thybrin, Ovid. Met. 2, 259; potentia singularis: Eneherredømmet el. Monarchiet, Nep. Dion. 9; — not.: f. egf. und. potestas, not. — 2. Pōtēntia, ae, f.: Navnet paa en By i Picenum, vid. Plin. 3, 18; f. egf. ibd. 7, v. ibd. 15; — B) df. Potentini, orum, m.: Indvaanerne af Byen P., id. — pōtēntiāliter, adv., [1. potentia]: efter bedste Evne, af alle Kræfter, Sidon.

pōtērion, i, n., ποτήριον, ligesom phrynon: etflags Plante, germ. Tragant, Plin. 25, 76, v. id. 27, 97. — pōtērion, i, n., ποτήριον: etflags Driffelag el. Veger, Samiolium (af famit Ver), vid. Plaut. Stich. 5, 4, 12; men Trin. 4, 3, 10: Quid ... non pudet te? tribusne te posteris esse Memoria oblitum?

potesse f. posse, potessim f. possim, f. und.

possum. — potestas, atis, f., [possum]; 1) „egent.“; A) „alm.“: Magt el. Jermne el. Gæve til at giøre og lade, Magt dæverer el. Jermne dertil; — jus potestatemque habere faciendi aliquid, Cic. Phil. 11, 12; cf. id. Att. 1, 2: sed volebam, meam potestatem esse vel petendi, vel exequendi, ut ea potestate ... ad quaestum uteretur, id. Qu. Fr. 1, 1, 3; men potestatem deferre imperatoribus beneficiorum virtutis causa tribuendum, id. Balb. 16; — esse in potestate alicujus: være i nogen's Bøld, være nogen berig og lydig; vid. Cic. Phil. 6, 2, e. id. Att. 1, 40; men consulis ea de re jus et potestatem esse, (at han havde Ret og Magt dæverer), Liv. 21, 39; men familiam in potestate habere, (beholde Slaverne som Eiendom, ikke at frigjøre dem), id. 8, 15; — B) „bef.“; 1) det politiske Overherredømme; — redigere Thessaliam in potestatem Thebanorum, Nep. Pelop. 5; cf. Liv. 21, 31; — ogs. enkelte Personers uindstræfke el. vilkårlige Magt; — in Timarchidis potestate sociorum populi R. liberos, bona, fortunaque omnes fuisse, Cic. Verr. 2, 54; cf. id. ibd. 1, 57: venire in arbitrium ac potestatem alicujus; — 2) Derigthedens Magt, Statsembede; — quicquid hac potestate praetoria possum, Cic. Manil. 24; censores ... ut ita potestatem gererent, ut etc., id. Verr. 2, 55; — b) ogs. metonym.: en Derigthedsperson; — a magistratu aut ab aliqua potestate legitima ... evocatus, Cic. Tusc. 1, 30; ogs. in pl., Suet. Claud. 23; cf. Cic. Leg. 3, 3, (e XII Tabb.); — 3) som Bestaffendeb el. Egentab hos Ting og Begreber: Kraft el. Virkning el. Værdi; — potestates vinque herbarum demonstrare, Plin. 25, 5; — pecuniarum, Digest., quarum actionum vis et potestas haec est, ut etc., ibd.; cf. Lucr. 5, 1241; — II) „fig.“; A) Villiens Magt el. Grihed, Jernuustens frie Brug (i Mødsam), dels af Eidentab, dels af Sindsforhyrrelse; — vid. Cic. Tusc. 3, 5: exisse ex potestate etc.; ligel. ibd.: quia non sunt in potestate mentis etc.; cf. id. ibd. 4, 36; — B) Magt, Mulighed, Veilighed; — ut primum potestas data est augendae dignitatis tuae, etc., Cic. Fam. 10, 13; men ibd. 1, 7: quoties mihi certorum hominum potestas erit, etc.; — facere potestatem, (give Tilladelse), si etc., id. Catil. 3, 5; ligel. id. R. Am. 27: facio tibi interpellandi potestatem; men potestatem sui facere, (lade sig faae i Tale), id. Qu. Fr. 1, 2, 5; cf. id. Phil. 8, 10, e. Suet. Tib. 34; — III) personificeret er Potestas: ved Syrr Datter af Giganten Pallas, Hygin. fabb. proem.; ds. — potestativus, 3: som betyder en Magt, Tertull. — potestur, 1. und. possum, not.

pōthos, i, m., (πόθος, i. e. desiderium): enslags Sommerært el. Sommerblomst, Plin. 21, 39; — not.: ogs. er Pothos: Ravnets paa en beremt Villerslette af Scopsas, id. 36, 4. — *Pōtica, ae, f.: Gudinde for Vornenes Driften, Donat. ad Ter. Phorm. 1, 1, 15; — pōtilis, e: herende til Drifte; — ~ nidus, (Driftkaar), Varro; men raptu quodam potili, (ligesom naar man sælger en Drift), Coel. Aur.; — o. — Pōtina, ae, f.: = Potica, Varr. ap. Non.; — [poto].

1. pōtio, onis, f., [poto]; 1) „alm.“: Driften el. at drifte; ogs. concreet: Drift el. Drifte; — in media potione exclamavit, se etc., Cic. Cluent. 10; quum cibo et potione fames sitisque depulsa est, etc., id. Fin. 1, 11; — II) „bef.“; A) Lægeris (el. Mixtur), Plaut. Men. 5, 2, 22; — ogs. in pl., Cels.; — B) Giftdrift el. Gift, Cic. Cluent. 11; — C) Trylleris el. Giftoverskrift; in pl., Hor. Epod. 5, 73. — 2. pōtio, ivi, ire, v. a., [potis]: giør delagtig deri; (men som act. alene for. o. eftercl.); — ~ aliquem servitutus, (giøre til Slave), Plaut. Amph. 1, 1, 23; — partic. potitus, 3, f. und. 1. potior. — pōtione, (avi), atum, 1, v. a., [1. potio]: giver at drifte, lader drifte; (som

verb. fin. alene eftercl.); — ~ (jumentum) potione diuretica, Veget.; — II) som partic. dep., potionatus, 3: som har faaet en Drift; — creditur potionatus ab uxore ... amatorio quidem medicamento, sed quod in furorem verterit, Suet. Calig. 50.

1. potior, itus sum, 4, v. dep. n., [potis], 1) „egent.“: bliver delagtig deri, bemægtiger mig, opnaaer, erholder, faaer; e. gen., el. e. acc., el. e. abl., el. absol.; — posse te illius regni potiri, Cic. Fam. 1, 4; cf. Sall. Catil. 47; ~ vexilli, Liv., voti, Sil.; — ~ regnum, Pacuv. ap. Non., sceptrum, Att. ibd.; cf. Lucr. 3, 1051; ~ oppidum, auct. B. Hisp. 13; cf. Nep. Eum. 3; ~ urbem, Cic. Tusc. 1, 37; cf. id. Off. 2, 23; — ~ imperio totius Galliae, Caes.; ~ impedimentis castrisque, id.; men ut natura, iis potiens, dolore careat, Cic. Tusc. 3, 18; ~ scepro, Ovid. Her. 14, 113; ~ monte, (besiige det), id. Met. 5, 251; — ~ potiendi spe inflammari, Cic. Fin. 1, 18; cf. id. d. Senect. 12; — II) „overi.“: at være delagtig deri, at have inde el. i Besiddelse, at besidde el. have, ebl.; ligel. e. gen., el. e. acc., el. e. abl., el. absol.; — solem dominari, et rerum potiri, Cic. Acad. 2, 41; dum ea (civitas) rerum potita est, id. R. Am. 23; cf. Nep. Att. 9; ~ regni, Vell. 1, 1; — ille alter sine labore patria potitur commodata, Ter. Ad. 5, 4, 17; ~ gaudia, ibd. 22; — ~ voluptatibus, Cic. d. Senect. 14; ~ oppido, Liv. 6, 33; — au ... iis me dem, qui tenent, qui potiuntur? Cic. Att. 7, 12; — not. a: pōtius, 3, hos Plaut. m. passiv. Bem.: som er bleven (nogen) til Del; — postquam gnatus tuus positus hostium, (er geraadet i Jændens Bøld, er fanger af ham), Plaut. Capt. 1, 2, 41; cf. id. Epid. 1, 1, 5. c. 33; — men act. potio, ire, vid. s. 1.; — not. b: Jormer af 3. Conj. cre: potitur, Virg. Aen. 3, 56, potimur, Manil., poteremur, Ovid., poteretur, Catull., endel. poti (i. potiri), Pacuv. ap. Non. — 2. potior, us, compar. til flgd.

pōtis, pote, adj., compar. pōtior, us, superl. pōtissimus, 3; 1) posit. potis, e: formaende, i Stand dertil, (ofteft forcl. v. poet.; field. declineret); — divi qui potes, (θεοὶ δυνάτοί), Varr. L. L. 5, 10; cf. Macroh. Sat. 3, 4; — ofteft i Jærbidelsen potis est: formaer, fan; — saal. Virg. Aen. 11, 148: At non Euan-drum potis est vis illa tenere; cf. poet. ap. Cic. Tusc. 2, 16; Nec potis est cerni (corpus), quia cassum lumine fertur, Lucr. 5, 718; men quod non potis est, Catull.; cf. id. 72; — ogs. in plur.; ut videamus, quid pastores potes sint, Varro; cf. Plaut. Poen. 1, 2, 17; — ogs. er esse undert. udfalder; vid. Virg. Aen. 3, 671; ligel. Enn. Ann. 6, 49: Quis potis ingentes oras evolvere belli? — b) i Jermen pote; — Quod si non aliud pote est, etc., Catull. 12, 16; cf. Lucr. 3, 1092; men Qua pote quisque, in ea conerat arte diem! Propert. 2, 1, 46; men Qui pote? vis dicam? Pers. 1, 56; cf. Catull. 76, 16; nihil pote supra, Ter. Ad. 2, 3, 11; hospes, non pote minoris (se. vendi), auct. ap. Cic. Brut. 46; men hoc quicquam pote impurius? vid. Cic. Att. 13, 38; — endel. eftercl., quam pote: saa meget muligt; quam pote longissime (aufugere), Appul.; — II) compar. potior, us: ferrintrligere; A) om Personer; — (Amor) qui plus pollet potiorque est patre, vet. poet. ap. Cic. Tusc. 4, 32; men qui tibi vetustate necessitudinis potior esse possit, Cic. Fam. 10, 3; men m. flgd. quam, id. Lael. 5; At tu, qui potior nunc es, mea fama timeto, Tibull. 1, 5, 69; men ut potior in iudicio possessionis esset, Digest.; — B) om Ting og Begreber; — potior succus, Plin.; Novistae locum potiorum rure beato? Hor. Ep. 1, 10, 14; — ~ sententia, id. Epod. 16, 17; illi ... turpis vita fama integra potior fuit, Sall. Jug. 67; cf. Cic. Phil. 10, 9, e. Caes. B. C. 1, 8; men quum etc., nihil mihi potius fuit, quam ut etc., Cic. d. Rep. 6, 9; — III) superl. pōtissimus, 3: den el. det fortrinligste el. vigtigste, ebl.; A) om Personer;

(saal. »pect.« o. i efterrang. Profa); - potissimus nostrae domi ut sit, Plaut. Men. 2, 3, 10; potissimus libertorum veneno interfecit, Tac. Ann. 14, 65; — B) om Ting og Begreber; - comparatio, in qua ... utrum potius, aut quid potissimum sit, quaeritur, Cic. Inv. 1, 12; ∞ causa, Tac. Ann. 1, 16; ∞ nobilitas, Plin. 4, 11; — IV) fertilis marces cndm adv. compar. o. superl.; A) compar. potius: mere, fertilis, bel- lere, edl.; — Rem potius ipsam die, ac mitte male loqui, Ter. Andr. 5, 3, 2; cf. Cic. Off. 1, 20, e. id. d. Or. 2, 68, egi. id. Brut. 85; — egi. m. sigd. quam, Caes. B. G. 1, 45; saal. egi. e. conjunctivo; perpassus est omnia potius, quam consocios indicaret, Cic. Tusc. 2, 22; — »pect.« egi. emvendt: Quam potius, Virg. Cop. 6, o. C. Titius ap. Macroh. Sat. 2, 12; — undert. er potius at supplere; tacita bona st mulier semper, quam loquens, Plaut. Rud. 4, 4, 70; cf. id. Men. 5, 1, 26, o. Nep. Dat. 8; emvendt findes potius piconastiff hos compar.; favorabiles rei potius, quam actores habentur, Gaj. Dig.; — B) superl. potissime (-ūme), o. potissimum (-umum): fertilis, helst, edl.; egi. fertilis, meget glerne, edl.; — is potissime honore affecto defensor daretur, qui etc., Cic. Mur. 2; existat ex hac ipsa familia aliquis, et potissimum Caecus ille, id. Coel. 14; cf. Caes. B. C. 2, 43; sigel. quo potissimum infelix accedam? Sall. Jug. 16; cf. id. 94. — potissime o. potissimum, adv., f. und. fragd. nr. IV. — potissum, f. und. possum.

Pōtītūs, a: romersk Persens: og Elagstnavn; vid. Liv. 1, 7, e. id. 9, 29; ∞ gens, ibd.; f. egi. und. Pinarius. — pōtīto, are, v. a., intens. af potō: driffer ofte, vedbliver at driffe; — ∞ poscam, Plaut., pocula, id.; — men ud. acc.: ∞ paterā, (pleie at driffe deraf), id. Amph. 1, 1, 105. — pōtītor, oris, m., [1. potior]: som bemagtiger sig et indtægter; — Han- nibalem ... spe sua Capuae potitorem etc., Val. Max. 3, 2, 20. — pōtītus, 3, partic. af 2. potio o. 1. potior. — pōtiuncūla, ae, f., dem. af 1. potio: en Drif, Portion til at driffe; — modicum in ampulla potiunculam sumere, Suet. Dom. 21; ∞ erebrae, Petron. — potius, adv. compar., f. und. potis nr. IV.

Potniāe, arum, f., Potniā: Landsby i Boetien ved Aeghus, i Nærheden af Græsgange, der bragte Dyrene i Kaseri; vid. Plin. 23, 53; — B) df. adj. fem. Potniās, ādis, f., pl. Potniades, equae, Ovid. Ib. 557, quadrigae, (i. e. equae), Virg. Ge. 3, 268; — om den her af sine egne Hepper fordærvede Glaucois f. Plin. 1. e.

potō, potavi, potatum, ctr. pōtum, 1, v. n. o. a., [πώω, hys. πίνω, i. e. bibo]; 1) neutr.; A) »alm.« at driffe, urorum cornibus (deraf), Plin. 11, 45; cf. Cic. Brut. 83; — »pect.« egi. om Hierden: Huc ipsi potum veniunt per prata juvenei, (femme til Vands), Virg. Ecl. 7, 11; — B) »bef.« at driffe et. svire; — ut bibant, immo potent, Senec. Ep. 122; amare, potare, etc., Sall. Catil. 11; totos dies potabatur, Cic. Phil. 2, 27; men Obsonat, potat ... de meo, (paa min Befestning), Ter. Ad. 1, 2, 37; — potare apud aliquem: være til Gæst et. svire et. driffe hos nogen, id. Phorm. 5, 5, 9; cf. Hor. Sat. 2, 7, 32; — II) act.; A) »egenl.«: driffer, vinum, Plin.; Cum dis potandas nectare miscet aquas, Ovid. Her. 16, 198; potata vina, Cic., sorba, Cels.; men ∞ erapulam, (driffe sig en Vus), Plaut. Rud. 2, 7, 29; — B) »overf.«: ∞ stagna Tagi, (at beer ved), Claudian.; cf. Senec. Hippol. 58; — b) df. em Ting: sigesom at inddriffe, at træffe ind i sig; — potantia vellera fucum, Hor. Ep. 1, 10, 27; vestis sudorem potat, Lucr. 4, 1121; sigel. lana potat (colorem purpureae) etc., Plin. 9, 62; — III) partic. potus, 3, egi. som adj.; A) act.: som har druffet; df. druffen, beruset; — etsi domum bene potus redieram, Cic. Fam. 7, 22; cf. Hor. Ep. 1, 19, 7; ∞ anus, id., turba, Tibull.;

Etsi turpis eris, formosa videbere potis, Ovid. A. A. 3, 753; — B) pass.: druffen et. udruffen; — sanguine (tauri) potō, Cic. Brut. 11; poti ... facce tenuis cadi, Hor. Od. 3, 15, 16; amygdalae ex aqua potae, Plin. 23, 15.

pōtor, oris, m., [potō]: som driffer; — ∞ aquae, (Vanddrifter), Hor. Ep. 1, 19, 3; men »overf.«: potior Rhodani, (som beer derved), id. Od. 2, 20, 20; — II) »bef.«: Dranker, Svirebrøder; — ∞ acres, Hor. Sat. 2, 8, 37; ∞ marceus, id. ibd. 1, 59; cf. Propert. 1, 16, 5, o. Plin. 23, 75; df. — pōtōrius, 3: hørende til Drif et. Driftning, vasa, Driffekar, Plin., argentum, Digest.; — II) subst. potorium, i, n., (se. vas): Driffekar, Beger, Vefal; — ∞ aurea, Plin., gemmata, id. — pōtrix, icis, fem. af potor: Drifferste, Driffe- fofter, Phaedr. 4, 5.

Pōtūa, ae, f.: = Potiva, Arnob. — Potula- num vinum: etflags fiefist Vin, Plin. 14, 8, (hvor pl.). — pōtūlentus, 3, [2. potus]: driffelig, til at driffe; — df. subst. potulenta, orum: Drif et. Drifferater, Cic. N. D. 2, 56; f. egi. und. poculentus; — II) »overf.«: druffen, beruset, Suet. Oth. 2, Appul. — pōtus, 3, partic. o. adj. af potō. — 2. pōtus, us, m., [potō]: Driffen et. at driffe; egi. Drif et. Driffe; — immoderato obstupescata potu atque pastu etc., Cic. Div. 1, 29; potui est humor ex hordeo etc., Tac. Germ. 29; — unguenta in potus addere, Plin.; — egi. om Dyrene: ad potum venire, (femme til Vands), id.; — B) »bef.« egi. Driffelag et. Svir; — in pota atque hilaritate, Plin.; immenso potu impleri, id.; — II) »overf.«: Urinen; — hominum potus (pl.), Plin. 17, 6.

practicus, 3, πρακτικός: virksom; (eftercl. Ord); — ∞ vita, Fulgent. Mythol. — prae, adv. o. prae- pos. (e. abl.); [epetl. dat. fem., sigesom pro et dat. masc.; af per]; 1) adv.: foran, forud; men »egenl.« alene fercl.; — abi prae, Sosia, Jam ego sequar: gaa du foran, Plaut. Amph. 1, 3, 45; cf. Ter. Andr. 1, 1, 141; sigel. I tu prae, virgo, Plaut. Cure. 1, 2, in.; — B) oftere »fig.« som Sammenligningspartikel i Forbindelse m. ut og quam, (hys. egi. undert. i et Ord: praeut, prae- quam): i Sammenligning dermed, i Forhold dertil, der- med; (fer. o. eftercl.); — Imo modestior nunc quidem est de verbis, prae ut dudum fuit, Plaut. Men. 5, 5, 33; cf. id. Mil. gl. 1, 1, 20; sigel. Ter. Eun. 2, 3, 9: Ludum jocumque dicas fuisse illum alterum, Praeut hujus rabies quae dabit; — Jam minoris omnia facio, prae quam quibus modis Me ludificatus est, Plaut. Most. 5, 2, 25; (sententia) laxioribus paulo verbis compre- hensus est, prae quam illud Graecum, etc., Gell. 16, 1; — II) prae- pos. e. abl.: for, foran; A) »egenl.« et. om Stedet; — ut (villa) a tergo potius, quam prae se, flumen habeat, Colum.; limina alia prae aliis erant, Appul.; — saal. ofte, prae se ferre, agere, mittere: holde, bære, drive, sende foran sig; — qui stillantem prae se pugionem tulit, Cic. Phil. 2, 12; cf. Liv. 28, 38; men prae se armentum agens, id. 1, 7; men singulos prae se iuvenes mittere, Sall. Jug. 94; — prae manu, (sied. prae manibus): ved Haanden, paa rede Haand; patri reddidi omne aurum ... quod fuit prae manu, Plaut. Bacch. 4, 3, 9; cf. Ter. Ad. 5, 9, 23; men Gell. 19, 8: si Caesaris liber prae manibus est, promi jubeas; — B) »fig.«; 1) »alm.«; prae se ferre, (sied. prae se gerere et. declarare, etc.), sigesom at bære foran sig et. til Etac, d. e.: at vise et. forkynde, at ytre et. rebe; — vocem vivam prae vobis ... tu- listis, Cic. Agr. 2, 2; ego semper me didicisse, prae me tuli, id. Orat. 42; cf. id. Mil. 16, o. id. Tusc. 5, 17; — animum altum et erectum prae se gerebat, auct. B. Afr. 10; Dona ferunt prae se, declarant gaudia vultu, Catull. 64, 34; men prae se maximam speciem ostentare, Ap- pul.; — 2) »bef.«; a) i Sammenligning dermed et. i Forhold dertil, imed, edl.; — omnium unguentum (f.

unguentorum) odor prae tuo nautica est, Plant. Curc. 1, 2, 5; Gallis prae magnitudine corporum suorum nostra brevis contemptui est, Caes. B. G. 2, 39; cf. Nep. Eum. 10; men prae nobis beatus (es: i Sammenligning med mig), Cic. Fam. 1, 4; cf. Hor. Ep. 1, 11, 4; — b) em en (ligesom ferdsagaende) Marsag: af el. ifølge, for el. formet elst, edl.; — maestas atque animo fere Conturbato atque incerto prae aegritudine, Ter. Heaut. 1, 1, 70; cf. Plant. Stich. 3, 2, 13; matres ac conjuges, oblitae prae gaudio decoris, etc., Liv. 4, 10; cf. id. 43, 39; — (dog saat. østet i negative Sætninger); nec loqui prae maerore potuit, Cic. Plane. 11; quorum ille nomen prae metu ferre non poterat, id. Phil. 13, 9; cf. Liv. 31, 24, o. id. 39, 49; — II) i Sammenligninger hedder prae: A) forud, fortil; praedico, praecaveo; men praeceps, (med Hovedet foran); men praecanus, (med graa Haar for Tiden); — B) forud el. foran; df. forstærkende: meget el. overmaade, edl.; praecaltus, praecclarus, praecalidus.

prae. a cūo, (ūi), ūtum, 3, v. a.: spides fortil; — eum (surculum) primorem praecutito, Cato; — II) df. partic. praecacutus, 3, fom adj.: tilspides el. spides; — ∞ cacumina, Caes. B. G. 7, 73; ∞ tigna ab imo, ibd. 4, 17; ∞ sudes, Sall.; men ∞ scopulus, Plin.; — ogf. om Vaaben; ∞ euspis, Ovid. Met. 7, 131, bipennis, (meget stærk el. hvas), Plin.

praecalte, adv.: meget dybt, defigere trabes in terram, Veget.; af — praecaltus, 3: meget høi, rupes (pl.), Liv., volatus avium, Plin.; — compar., praecaltus omnibus sidus Saturni, Capella; — II) meget dyb, ostium luminis, Liv., mare, Plin., palus, Tac.; — superl., ∞ puteus, Appul. — praecambulo, are, v. n.: at gaac el. spadere foran, Capella; df. — praecamulus, 3: fom gaac foran el. forud, id. — praecauditus, 3: fom forud er eben høit el. forhøit, custodia, Digest.

praebēo, ūi, itum, 2, v. a., [f. praehibeo, af prae o. habeo]; I) „egenf.“; A) „alm.“: holder el. raffer frem el. hen; m. o. ud. dat.; — parvulo praebens ubera (canis), Justin. 1, 4; ∞ cibum de manu, Lucr., Colum.; ∞ manum verberibus, Ovid. A. A. 1, 16; ∞ collum cultris, Juvenal.; ∞ jugulum, Senec. Agam.; men Ter. Ad. 2, 2, 7: hodie ei usque os praebui, (har ladet mig faae i Ansigtet); cf. Liv. 1, 35: ∞ os ad contumeliam; — ∞ aures, Liv., ogf. aurem, Plin. Ep., saaner Dre dertil; — II) „fig.“; A) „alm.“: giver hen dertil, yder el. skaffer; — ∞ alicui naves, Liv., equos, id.; quae (urbs) ei panem praerberet, (skalbe forsyne ham dermed), Nep. Them. 10; ∞ pabulum (om den yorne Sæd), Liv. 23, 18; — navn. ogf. om Beverning; ∞ sponsalia alicui, (give nogen Forlovelsesmaaltid), Cic. Qu. Fr. 2, 6; ∞ spectaculum, Sall. Jug. 17; men ∞ vicem postum, (tiene istedet derfor), Plin. 8, 10; — ogf. at stille blot derfor; ∞ se telis hostium, Liv. 4, 28, aliquem hosti ad caedem, id. 25, 15; men Ovid. Her. 5, 132: Quae toties rapta est, praebuit ipsa rapi; — B) „bef.“; 1) viser el. besifer, lader see; — praebere suo sumptu operam rei publicae, Liv. 5, 4; ∞ assiduitatem alicui, Cic. Deiot. 15, fidem alicui, Nep. Att. 4; dog ogf. ∞ exempla nequitiae alicui, Cic. Verr. 5, 32, — navn. hedder praebere se e. acc.: at vise sig saa el. faa; vid. Cic. R. Am. 4; ligel. in re praebuit se misericordem etc., id. Caccin. 10; cf. Nep. Ages. 6; — ogf. kan se være ndsfælt, in hac re ∞ strenuum hominem praebuit, Ter. Phorm. 3, 1, 12; ligel. Ovid. A. A. 2, 685; — ogf. kan for d. andet acc. faae: den beskriverende abl.; ∞ se pari virtute, Nep. Dat. 2, pari diligentia, id. Hann. 7; — 2) yder el. skaffer; — ∞ multa vestigia sui, (om Sandheden), Liv. 10, 51; ∞ materiam seditious, id. 3, 16; men ∞ eundem usum: yde el. giøre samme Stykke, Plin.; haec studia rebus adversis perfugium et solatium praebent, Cic. Arch.

7; — ogf. frembringer el. foraarsager, suspicionem, Nep., metum, Liv., gaudium, id., opinionem timoris, Caes.; ∞ speciem pugnantium, id. B. G. 3, 25; men ∞ risum, Justin., ludos, Ter. Eun. 5, 7, 9. (giøre sig latterlig, blive udleet); — III) af partic. praebitus, 3: ydet el. skaffet, (vid. Sall. Jug. 51), er subst. praebitum, i, n.: hvad der ydes nogen til Underbøfening; df. Røfvenge el. Pension; fædd. in pl.; — praebitisque annuis (cam) fraudavit, Suet. Tib. 50; cf. Colum. 1, 8.

praebia, orum, n., [praebio]: Amulet imod Fortryllelser, (quod sint remedia in collo pueris), Varr. L. L. 7, 6. — praebibo, bi, 3, v. a.: drifter fortil; df. Cic. Tusc. 1, 40: cui venenum praebiberat, (som han havde druffet til med Giftbegeret); ∞ cantharum, Appul. — *praebitio, onis, f.; I) „alm.“ (o. ferel.): Hælse af et Dmgangsmaaltid, Varr. ap. Non.; — II) „bef.“ (o. efterd.): Hælse el. Legering til det Offentlige; — gravi praebitione copiarum, Justin. 38, 10; ogf. in pl.; ∞ adventiciae olei frumentique, Aur. Vict. Caes. 11; o. — praebitor, oris, m.: der skaffer (det til en Bevertning borende, særv. parochus); — non regem ... sed ministrum et praebitorem etc., Cic. Off. 2, 15; — [praebio]. — praebitum, i, o. praebitus, 3, subst. o. partic. af praebio.

praecadens, tis, [cado], ligesom praecidens: fom falder ud af sit Leie, Coel. Aur. — praecaedo, ere, archaisit Biform af praecido, Quadrig. ap. Gell. 9, 13. — praecalēfactus, 3, [calefacio]: stærkt opvarmet, Coel. Aur.; — ogf. ctr. praecalcaustus, Scribon. — praecalidus, 3: meget varm el. hed, potio, Tac. Ann. 13, 16; ∞ sanguis, Prudent. — praecalvus, 3: stærkt skaldet, Suet. Galb. 21.

praecandidus, 3: meget hvid; — ∞ margarita, Maecen. ap. Isid.; (al. perc.). — praecano, ere, v. a. (o. n.): synger el. siger forud, spaaer, Tertull.; — II) at forefomme el. trylleri, forud at giøre det uskadeligt; — ajunt (vipera) praecanere, Plin. 29, 21, (al. praecavere), inc. — *praecantatio, onis, f.: Fortryllelse, Augustin.; o. — *praecantator, oris, m.: fom fortryller (ved Hærefang), Augustin.; — df. fem. praecantatrix, icis, Plant. Mil. gl. 3, 1, 9; af — praecanto, (avi), atum, i, v. a.: synger forud; df. „overf.“; A) forudsiger el. spaaer, alicui aliquid, Lucil. ap. Non.; — B) fortryller (ved Hærefang); — lapillos praecantatos, Petron. Sat. 131. — praecantrix, icis, f., [praecano]: Tryllefangerisse, navn. fom helbreder ved Tryllefang; — adhibere praecantrices, Varr. ap. Non. — praecanus, 3: fom er graa for Tiden, Hor. Ep. 1, 20, 21. — praecarpo, ere, f. und. praecerpo.

praecantio, onis, f., [praecaveo]: forud anvendt Forsigtighed, Coel. Aur. — praecantus, 3, partic. af ligd. — praecavēo, avi, autum, 2, v. n. o. a.; I) neutr.: at tage sig iagt, at see sig for, at bruge Forsigtighed; absol., ogf. m. ab, ogf. m. ne (o. nt); — providentem autem ante et praecaventem (te) etc., Cic. Plane. 22; dedit exemplum praecavendi, Tac.; — ∞ ab insidiis, (istte sig derimod), Liv. 9, 17; — id ne accideret, praecavendum sibi ... existimabat, Caes. B. G. 1, 38; men praecavendum est gravidis, abstineant hoc cibo, (f. ut abst.), Plin. 29, 51; — ∞ alicui: ferge for nogens Zitterhed, Liv. 3, 53; ligel. ∞ sibi, Ter. Andr. 3, 5, 18; men in partic. perf.: sed praecauto est opus, Ne ... sentiat, (der behøves Forsigtighed), Plant. Merc. 2, 2, 61; — II) act.: forebygger el. søger at forebygge el. afvende el. forbrinre; — quae (peccata) difficillime praecaventur, Cic. R. Am. 10; ad praecavenda venena, Suet. Calig. 23; quod a me ita praecantum atque ita provisum est, Cic. Att. 2, 1; men res mihi tota provisa et praecauta est, id. Verr. 4, 42; — ∞ injurias, Gell. 7, 3.

praecedo, cessi, cessum, 3, v. n. e. a.; 1) neutr.; A) „alm.“: at gaac el. drage foran el. forud; — cum equite ... praecedam, Liv. 22, 51; praecedentes (vervi: som frøomme foran de andre), Plin. 8, 50; — B) „fig.“; 1) „overf.“ om Tings- og Begrebssubjeter: at gaac forud, at femme el. være tidligere; — praecesserat de eo fama saevitiae simul atque avaritiae, Suet. Galb. 12; cf. Ovid. Met. 9, 137: Fama loquax praecessit ad aures; men nulla praecedente injuria, Plin.; — 2) „ment.“: at overgaac; — ut quisque aetate ... praecedat, Quintil. 11, 29; — egf. e. d. at.; Ut vestrae fortunae meis praecedunt ... longe, Plaut. Asin. 3, 3, 39; — II) act.: A) „egenf.“; — ut equites praecederent eum, Suet. Dom. 11; cf. Virg. Aen. 9, 47; — B) „fig.“; 1) „overf.“ om Tiden: at gaac el. være foran, Ovid. Fast. 1, 705; — 2) „ment.“: at overgaac; — reliquos Gallos virtute, Caes. B. G. 1, 1; ego vestros honores rebus gerendis praecessi, Liv. 38, 51; men in quo praecessit omnes D. Silanus, Plin. 18, 5.

praecellere, is, e; meget hurtig; — viri cursu praeceleres, Stat.; ∞ vi rapere aliquid, Plin. — praecellere, are, v. a. o. n.: iler forud el. foran; — ∞ ducem, Stat.; — men absol.: qua calle latenti Praecelerant, id. — praecellens, tis, partic. e. adj. af praecello; df. — praecellentia, ae, f.: Jorstræffelighed, Tertull. — praecellere, ere, f. ind. flgt.

praecello, ere, v. n. o. a., [af inus. cello, i. e. *ἔλλω*, pello]; 1) neutr.; oprd.: at rage frem el. i Veiret; df. fædd. „fig.“; A) „alm.“: at være forud; at være fortrinlig el. udmærket i sit Stags; — proinde ut quisque fortuna utitur, Ita praecellet, Plaut. Pseud. 2, 3, 13; — oftere e. abl. modi; ∞ mobilitate, Lucr., arte, Suet., opibus vetustis et gravitate morum, Tac.; men ∞ per insignem nobilitatem atque eloquentiam, id. Ann. 3, 21; — B) alicui: at beherske el. forestaae; — qui genti praecellebat, Tac. Ann. 12, 15; — II) act.: at overtræffe el. overgaac; — praecellere aliquam secunditate, Tac. Ann. 2, 43; ∞ ceteros honoris ordine, Digest.; — not.: praecellere (fere), f. ovenf. Plaut. l. e.; — III) hertil mærkes endnu; A) partic. praecellens, tis, som adj.: fortræffelig, fortrinlig udmærket; 1) om Personer; — vir et animo et virtute praecellens, Cic. Balb. 10; — superl., vir omnibus rebus praecellentissimus, id. Verr. 4, 44; — 2) om Ting og Begreber; — uniones magnitudine praecellentes, Plin.; forma praecellente homines, id.; cf. Gell. 19, 8; — compar., arbor pomis et suavitate praecellenti, Plin. 12, 12; — B) partic. praecelsus, 3, som adj.: meget høj el. op høiet; — ∞ rupes, Virg. Aen. 3, 245; f. egf. Cic. Verr. 1, 48, und. perexcellus; — men „fig.“; praecelsa fortuna, Stat. Silv. 3, 3.

„praecentio, onis, f.: Jorsfang el. Jorfpil; navnlf. Jøitespil for og under Dffringen; vid. Ps. Cic. Harusp. resp. 10; egf. Jøitespil el. Mufik for Slaget, Gell. 1, 11; o. — praecentor, oris, m.: Jorsfanger el. Jorfpiller (cf. Capelmeyer), Appul.; — df. praecentorius, 3: hørende til Jorsfang el. Jorfpil; — ∞ arundines, (hvoraf blæfende Instrumenter gøres), Solin.; — [praecino].

praiceps, ipitis, adj., [caput]; 1) „egenf.“: med Hovedet foran el. forover; df. A) „alm.“: hovedfuld el. paa Hovedet; — praiceps ad terram datus est (eques, nemlf. ved Hestens Hals), Liv. 31, 37; cf. Ovid. Ib. 259: ab equo praiceps ... decidit; men Cic. Verr. 4, 40: de porticu praecipitem in forum deiecerunt; cf. Virg. Aen. 5, 860, Catull. 17, 9, o. Hor. Sat. 1, 2, 41; — ∞ palmes, (nedhængende), Colum.; — B) „bef.“ om Ting og Begreber; 1) om Localiteter: som sænker sig el. synker lodret ned el. nedad; egf. med stærk Straaning; — in declivi et praecipiti loco etc., Caes. B. G. 4, 33; ∞ mons, Plin. Pan.; praecipitia saxa, Liv. 38, 23; ∞ fossae, Virg., Ovid.; murus in solum praiceps, Curt.; men „alleg.“: viam praecipitem et

lubricam planae et stabili praeferre, Cic. Flacc. 42; — b) df. subst. praiceps, n., (Praepice), Vrint, stærk Straaning; egf. Afgrænd; — in praepes deserti, (styrte ned), Liv.; iacto in praepes corpore, Tac. Ann. 6, 49; in praecipitia deducere, Senec.; cf. Virg. Aen. 2, 460; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) „alm.“: som iler el. drives afsted ligesom hovedfuld el. over Hals og Hovedet; — praecipites fugae sese mandabant, Caes. B. G. 2, 24; fastibus de fundo praecipitem agere, Cic. Caccin. 21; cf. Hor. Sat. 1, 4, 30; men ∞ columbae, flygtige el. flaaende, Virg. Aen. 2, 516; — 2) „bef.“; a) om en Bevægelse: som styrter el. farer afsted, faat. „poet.“ om Elementerne; — ∞ annis, Hor., Ovid., ventus, id., procella, Stat.; — men ∞ profectio, (hvortil man plutselig bescutter sig), Atticus ap. Cic. Att. 9, 10; homo quadam praecipiti celebritate dicendi, (som taler meget hurtigt), Cic. Flacc. 20; — b) om Tiden: som hurtigt nærmer sig Enden, som snart gaar til Ende; — praecipiti jam die, Liv. 4, 9; praepes in occasum sol, id. 10, 42; cf. Virg. Ge. 3, 359; ∞ aetas, Sall. Irgm.; ∞ nox, (meget fort), Ovid. Met. 9, 485; — B) „ment.“; 1) om Personer og Characterer: der farer rasende afsted, ligesom rasende el. afstundig; — agunt eum praecipitem poenae civium R., Cic. Verr. 1, 3; — egf. m. flgt. in o. ad; — praepes in ... crudelitatem animus, Liv. 26, 38; praiceps ad flagitia, Tac. Ann. 16, 21; egf. overilet, fremfæsende, ubetænksom; vid. Liv. 2, 27: praepes in causam ierat; cf. Cic. Plane. 3; men ∞ in omnibus consiliis etc., vid. id. Phil. 5, 13; — egf. praiceps ingenio in iram, Liv. 23, 7; ∞ furor, Cic., audacia, Val. Max.; — 2) om Begreber og Tilstande: fartig el. fordærvelig, der styrter el. kan styrte i Nøtste; — libertatem nimiam ... praecipitem fore, Liv. 24, 49; si etc., In tam praecipiti tempore ferret opem, Ovid. Fast. 2, 400; ∞ genus orationis, Cic. Pis. 28; — bb) hertil hører endnu; a) subst. neutr. praepes: den høieste Hare; — rem publicam in praepes dare, Liv. 27, 27; aeger est in praecipiti, Cels.; — egf. den høieste el. yderste Grad; accedere ad praepes, (om Talerens Joredrag), Plin. Ep. 9, 26; Omne in praecipiti vitium stetit, (har naaet sin største Høide), Juvenal. 1, 149; — b) neutr. praepes este egf. som adv.; — dignitatem et famam praepes dare, (ruinere), Tac. Ann. 6, 17; cf. ibd. 4, 62; — not.: af forald. nominat. praepes, is, er acc. praecipem (anum) etc., Plaut. Rud. 3, 3, 8; flgt. abl. praepice casu, Enn. ap. Priscian.

praecipio, onis, f., [praecipio]; 1) „egenf.“: Jorndragen; df. at mottage forløs; — ∞ bonorum, Digest., dotis, ibd.; per praecptionem legare: testamenter forløse, ibd.; — egf. den forløste testamenterede Sum, Plin. Ep. 5, 7; — II) „fig.“ o. „ment.“; A) foregaende el. oprindelig Begreb i Sielen, hvorom Cic. Part. or. 36; ad eam praecptionem, quam inchoatam habebunt in animis illi, qui audient, penetrare; — B) Undervisning, Jorffrist, Bøfaling; — lex est recti praecptioni, pravique depulsio, Cic. N. D. 2, 31; men ∞ Stoicorum, (deres Lære el. Joredrag), id. Off. 1, 2; in juris scientia est persecutionum cautionumque praecptioni, id. Orat. 41.

praecceptive, adv.: foreskrivende, Tertull.; af — praecceptivus, 3, [praecipio]: som indbefatter Jorffrister el. Regler; — ∞ pars philosophiae, quam *παραινετική* vocant, Senec. Ep. 95. — praecceptor, oris, m., [praecipio]: der ligesom forudsætter; — ∞ servilium operum, (som iler at opvarte sig selv), Paul. Nol.; — II) df. „fig.“; A) som befaler el. foreskriver, Gell. 1, 13; — B) en Lærer; — sed iidem erant vivendi praecceptores, atque dicendi, Cic. d. Or. 3, 15; ∞ philosophiae, Nep. Epam. 2, fortitudinis, Cic.; Acaidae Chiron, ego sum praecceptor Amoris, Ovid. A. A. 1, 17; cf. Juvenal. 7, 209; — df.

fem. *praeceptrix*, icis, men *øverf.*: sapientia praeceptrice in tranquillitate vivi potest, Cic. Fin. I, 13; cf. Vitruv. 10, 1. — *praeceptum*, i, n., o. *praeceptus*, 3, f. ind. *praecipio*.

praecepo, (prae. carpo, Oppius ap. Macroh.), psi, ptum, 3, v. a.; 1) *egent.*: afpluffer el. afbræfter forud el. for Tiden; — ne germinum tenera praecerpant (boves: afæde), Plin.; men *„alleg.“*: Quis tibi permisit nostras praecerpere messes? vid. Ovid. Her. 20, 113; — *egf. „alm.“*: afpluffer el. afryfter iorpaa, iubas, Stat.; — 2) *„fig.“*: A) ∞ libros Aristotelis, (excepere dem, giere lbtog deraf), Gell. 2, 30; — B) ligesom forud el. for tidliggen at tage el. nyde noget deraf og derved at forringe; — non praecero fructum officii tui, Cic. Verr. 4, 37; cf. Plin. Ep. 5, 20; df. Liv. 45, 1: praecertam ejus rei laetitiam, (afserede ligesom nydt el. fmagt, alst. iffe gaaftte ny el. frift). — *praecertus*, 3, f. ind. *fige*. — *praecertatio*, onis, f., [certo]: Beddesfrid; — mihi tecum praecertatio non est, auct. ad Her. 4, 30. — *praecessor*, oris, m., [praecedo]: Jørgænger, Jormand, Tertull.

praecia, ae, m., [cio], efter Paul. ex Fest. p. 221, (Müll.): Herold, der gif foran flamines, ior at paabyde stille Andagt; f. *egf.* Fest. p. 249, (Müll.). — *praecianus*, 3, vinum: etflags beromt Vin, gignitur non procul a Timavo fonte, vid. Plin. 14, 8, in. — *praecidaneus*, 3, [af prae v. caedo]: som flagtes forud el. i Jorveien; (for v. e. eftercl. Dre); — priusquam messim facias, porcam praecidaneam fieri etc., Cat. R. R. 134; quod humatus non sit, heredi porca praecidanea suscipienda Telluri et Cereri, Varr. ap. Non.; cf. Gell. 4, 6; f. *egf.* Paul. ex Fest. p. 223, (Müll.); — 2) *„øverf.“*: seriae praecidaneae, (ligesom Jorfeft), Atejus Capito ap. Gell. 4, 6.

praecido, idi, cisum, 3, [caedo]; *øvercl.*: afstærker fortit el. forpaa; df. 1) *„egent.“*: A) *„alm.“*: afstærker el. bortstærker; — ∞ linguam alicui, Plaut., alicui aores, Justin.; — medici membra praecidunt, Quintil. 8, 3, 75; ∞ capillos, id.; — ∞ ancoras, (fappe), Cic., Liv.; ∞ fistulas, quibus aqua suppeditatur, Cic. Rab. perd. 11; praecisae pennae, (opp. evulsae), Plin.; — B) *„bef.“*: øverstærker el. giennemstærker, fistulas, f. *evenf.*, cotem novacula, Cic. Div. 1, 17, canem, Liv. 40, 6; nervos praecisos glutinare, Plin.; — ∞ naves, (giennemmore, giere ubrugelige), Cic. Att. 9, 6; — *bb*) df. *egf.* a) flaaer stærkt el. veltfemt; — os alicui, Plaut. Casin. 2, 6, 52, (flaae nogen i Anfiget); — b) ∞ omnes sinus (maris), Senec. Ep. 53, (afstære, d. e. seile dem forbi el. værs derever); ∞ iter, Plin. 8, 34, (tage en Gienvei); — 2) *„fig.“*: A) *„alm.“*: afstærker el. betager; — ∞ sibi redditum, Cic. Pis. 22, omnes causas omnibus, Ter. Hee. 4, 2, 22; cf. Cic. Verr. 3, 7, v. ibd. 5, 1; *egf.* ind. dat.: ∞ spem, Liv.; temporis ratio cunctationem praecidit, Plin. Ep. 9, 1; — B) *„bef.“*: a) afbræder, amicitias repente, Cic. Off. 1, 33; — df. om Tælen, men sædv. m. udsfald. acc.: at holde inde, at fatte sig fort; — vid. Cic. d. Senect. 16; brevi praecidam etc.; *egf.* id. Acad. 2, 13: praecide, inquit; cf. auct. ad Her. 4, 54; — b) frængt at afslaae el. nægte; — quod quia plane praeciderat, etc., Cic. Att. 10, 16; *egf.* med udsfald. acc., ibd. 8, 4: plane sine ulla exceptione praecidit; — 3) *partie. praecisus*, 3; A) *„egent.“*: 1) *„alm.“* o. „poet.“: afstæren, lodreen, afstift; — Trinia Italia tantum praecisa recessit, Manil. 4, 630; — b) df. subst. *praecisum*, i, n.: afstærket Stykke Riob, Lucil. ap. Non.; — 2) *„bef.“*: a) afstærket; — jactare caput inter praecisos fanaticos, Lamprid. Elag. 7; — b) afbrudt, fæit, ledret; — Stabat acuta silex praecisis undique saxis, Virg. Aen. 8, 233; ∞ iter, Sall.; ∞ rupes, Quintil.; — B) *„fig.“*: 1) afstærket, fort; — qui praecisis conclusionibus obscuri etc.,

Quintil. 10, 2, 17; ∞ comprehensio, id.; — 2) besværlig, bræfvef; — sub obtentu militiae praecisorem se facere, Digest., (al. pretiosorem), inc.

praecinctio, onis, f.; *øvercl.*: Dmgjorden, Giord el. Bælte; — df. *„øverf.“*: fortibende bredt Mellemrum mellem Tilstuerbæntene i Amphitheatret; in pl., Vitruv. 5, 3, o. id. 2, 8; — *praecinctorium*, i, n.: hvorned man omgierder sig, Jorflæde el. Bælte, Augustin.; o. — *praecinctura*, ae, f.: = praecinctorium; navnlf. *egf.* Maaden at bære Togaaen paa; vid. Macroh. Sat. 2, 3; — [praecingo]. — 1. *praecinctus*, 3, partie. af praecingo. — 2. *praecinctus*, us, m., [praecingo]: Dmgjorden el. at omgierde sig; — castula est palliolum praecinctui, Varr. ap. Non.; — 2) *„øverf.“*: Paaflædning, Dragt; — vir... mollis et in praecinctu ponens omnem decorem, Macroh. Sat. 2, 9.

praecingo, xii, nctum, 3, v. a.; 1) *„egent.“*: A) *„alm.“*: omgiver dermed; — ∞ fontem vallo, Propert. 4, 4, 7; praecingitur gens mari, Plin.; praecinctus arundine frontem, (om Euphrates som Jorænd), Ovid. A. A. 1, 223; nec opere testaceo praecincti (parietes, i. e. obducti), Plin. Ep. 10, 18; — men Enn. ap. Gell. 6, 6: Brundisium pulchro praecinctum praepete portu, (i. e. instructum el. ornatum); — B) *„bef.“*: omgierder, ombinder; — quum strophio praecingerere, Cic. frgm. ap. Non.; cf. Martial. 14, 153; — Cincticulo praecinctus, Plaut. Bacch. 3, 3, 28; Praecincti recte pueri, (rigtiggen ombundne el. paaflædte), Hor. Sat. 2, 8, 70; cf. Suet. Caes. 15: unde (serunt) emanasse Sullae dictum... ut male praecinctum puerum caverent, (med den Joræsløse Paaflædning); men Hor. Sat. 1, 5, 6: altius ac nos Praecinctis unum iter, *egent.* med høiere opfættede Klæder; — ∞ illa cultro, (spænde om fig), Gratian.; cf. Ovid. Trist. 2, 271: Et latro et cautus praecingitur ense viator.

praecino, ciniui, (praecēcini, Tertull.), centum, 3, v. n. e. a., [cano]; 1) *neutr.*: A) *„alm.“*: at synge el. spille derfor el. dertil; df. sædv. om Instrumenter: at tene derfor el. dertil; e. dat., el. absol.; — praecinere sibi tibias jussit, Flor. 2, 2; figel. deorum pulvinaribus... fides praecinunt, Cic. Tusc. 4, 2; — praecinente cithara, Gell.; — B) *„bef.“*: at forsynge el. foresige en Trylleformular; — Carmine quum magico praecinisset anus, Tibull. 1, 5, 12; — 2) *act.*, men alene *„fig.“*: at forsynge el. varfle; — magnum aliquid deos populo R. praemonstrare et praecinere etc., Ps. Cic. Har. resp. 10; ∞ responsa, Plin. 25, 59; cf. id. 8, 71; — et lucos praecinuisse fugam, Tibull. 2, 5, 71.

praecipio, praecipem, praecipe, f. ind. *praecipis*. — *praecipio*, cepi, ceptum, 3, v. a., [capio]; 1) *„egent.“*: A) *„alm.“*: tager forud el. i Jorveien, navnlf. foreslæger el. gier noget tidligere, el. for en anden, el. foran et andet; — mons a Lusitanis praecipit, Sall. frgm. ap. Gell.; nisi aquam praecipimus ante, Lucr. 6, 803, (hvís vi iffe først drifte Vand); ∞ pecuniam mutuam, Caes. B. C. 3, 31, (forud at optage som Laan); ∞ iter, (faae Jorfspring), Liv. 3, 46; ∞ Piraeum navibus, (forud at inthæge), id. 32, 16; — si lae praeeperit aestus, (forud har borttrøet den), Virg. Ecl. 3, 98; — B) *„bef.“* i Retssproget, navnlf. i Arvefager: forud el. forlæds at faae el. erholde; — si heredem institui, nec praecipere posse rem publicam, constat, Plin. Ep. 5, 7; si heres praecipere centum jussus sit, Digest.; ∞ dotem, ibd.; — 2) *„fig.“*: A) *„alm.“*: ferud at tage el. gribe el. erholde, (at forer gribe; — ∞ aliquantum temporis ad fugam, (vinde nogen Tid dertil), Liv. 30, 8; men tempore praecipito etc., id. 1, 7, (beraabende sig derpaa); men celeres neu praecipe Parcas, (foregrib dem iffe), Stat.; ∞ gaudia rei, (forud at glæde sig dertil), Anton. ap. Cic. Phil. 13, 20; figel. jam animo victoriam praecipiebant, Caes. B. C. 8, 87; cf. Virg. Aen. 11, 191; men ∞ co-

gitatione futura, Cic. Off. 1, 23; cf. Caes. B. G. 7, 9, v. Virg. Aen. 6, 105; — B) „bef.“: raadende cf. advarende cf. belarende ferus at anvisse dertil, at foreskrive cf. advare cf. undervisse, edl.; — Docui, monui, bene praecipere semper, quae potui, omnia, Ter. Ad. 5, 9, 6; Quicquid praecipies, brevis esto, ut etc., Hor. A. P. 333; — f. acc. finitæ ogf. de; saaf. ∞ de eloquentia, Cic. de agricultura, Plin.; — men m. tilføiet dat.: e portu solventibus ... praecipere ... tempestatum rationem, etc., Cic. Mur. 2; — ∞ artem nandi, (undervisse deri), Ovid. Trist. 2, 486; cf. Hor. Od. 1, 21, 2; — ofte ogf. m. Objectsfætning; paeoniam praecipiant eruere noctu, Plin.; illud potius praecipendum fuit, ut etc., Cic. Lael. 16; cf. id. ibd. 20; men his praecipit, omnes mortales pecunia aggrediantur, Sall. Jug. 28; cf. Caes. B. G. 5, 58, e. Nep. Milt. 1; — b) ogf. absol. om Læreren; — ne ... quasi praecipientis ejusdam et docentis ... esse videatur oratio mea, Cic. d. Rep. 1, 46; in numero praecipitum, Quintil.; ut paucis et tantum adolescentibus praeciperet, Suet. Gramm. 10; cf. id. Ner. 7; — II) af partic. praepceptus, 3, er subst. praepceptum, i, n.: forfættet, befalet, Lære, Regel, edl.; — quo praepcepto ab iis diligentissime observato, Caes. B. G. 5, 33; ligef. praepcepto ducis etc., Tac. Agr. 37; cf. Liv. 9, 31; — atque etiam hoc praepceptum officii tenendum est diligenter, ne etc., Cic. Off. 2, 14; cf. id. ibd. 1, 1: abundare praepceptis institutisque philosophiae; men dare rationes certas et praepcepta dicendi, id. Brut. 76; cf. id. Orat. 41; — men deum praepcepta secuti Venimus hinc lapsis quaesitum oracula rebus, Virg. Ge. 4, 448.

*praecipitanter, adv.: høvedfuld, over Hals og Skoeder, (agere mannos), Lucr. 3, 1076; — praecipitantiā, ae, f., Redsfyrting, Fald; vid. Gell. 6, 2, e. id. 9, 1; v. — praecipitatio, onis, f.: Redsfyrting el. Fald (fra et høit Sted), Senec. d. Ira, 1, 12; ∞ filiae in mare, Vitruv.; — [praecipito]. — praecipitium, i, n., [praepceptus]: fættet Sted, ogf. den derunder liggende Afsgrund; — in praecipitium propellere, Suet. Aug. 79; — b) ogf. „alleg.“: per praecipitia labi (animum), Lactant.; cf. Cic. d. Rep. 2, 41, (Moser); — II) „overf.“: Redsfyrting, dybt Fald; — dum aliorum praecipitum vident, non prospexerunt, quid etc., Lactant.; contra ulcera, rupta, lapsusque et praecipitia, etc., Plin. 22, 40.

praecipito, avi, atum, i, v. a. e. n., [praepceptus]; I) act.; A) „egenl.“; 1) „alm.“: fajer el. fyrter ned dærfra, magnam vim (equum) ex equis, Liv. 3, 70; men ∞ senes pontibus (f. de pontibus), Ovid. Fast. 5, 634; cf. id. Met. 15, 518; — men effici ∞ se el. medial, praecipitari: fyrte sig ned; — ∞ se e Leucade, Cic. de vallo, Liv., in fossas, Caes., a tecto, Senec.; f. ogf. Liv. 23, 19 v. 37; men medial, vid. Sall. Jug. 58: quum alii supra vallum praecipitarentur; men „pect.“: Scorpions in virides praecipitatur aquas, Ovid. Fast. 4, 161; ligef. lux ... Praecipitatur aquis, (i. e. dies el. sol occidit), id. Met. 4, 91; — men conjict: hac te praecipitatu, (fyrst dig, d. e. fynd dig ned derad), Ter. Ad. 4, 2, 36; — men i Gartneriproget: ∞ vitum, Cato, palmitem, Colum., (baie stærkt nedad); f. ogf. und. praepceptus; — B) „fig.“; 1) „alm.“: ligefom at rive afsted, yderligere at fremfyrte; df. ogf. overfende at foretage; — ∞ vindemiam, Colum., men ∞ obitum, (om et himmelfegemes Redgang), Cic. Arat.; ligef. „pect.“: ∞ moras, (ufandtst at ile el. fynte sig), Virg. 8, 443; ligef. ∞ tempus agendi, Sil.; — ne praecipitetur editio, (at vi ifte overfide os dermed), Quintil. Ep. ad Tryph.; — b) ogf. m. Objectsfætning; — sociis dare tempus humandis Praecipitant curae, Virg. Aen. 11, 3; cf. Stat. Theb. 1, 679; — 2) „bef.“: at fyrte el. fordræve; — in tanta mala praecipitatus ex patrio regno, Sall.

Jug. 14; avaritia ... quoad semet ipsa praecipitavit, id. ibd. 41; furor iraque mentem Praecipitant, Virg. Aen. 2, 317; cf. Ovid. Pont. 3, 1, 140; — men pass.: ea forma civitatis ... unius vitio praecipitata etc., Cic. d. Rep. 2, 23; men nox praecipitata, (som snart gaacr tilfende), Ovid. Trist. 1, 3, 47; cf. Matius ap. Cic. Fam. 11, 28: nunc aetate praecipitata etc.; — II) neutr.; A) „egenl.“ at fyrte ned, vedsfont at fælde; — praecipitare istuc est, non descendere, Cic. N. D. 1, 32; ubi Nilus ... praecipitat ex altissimis montibus, id. d. Rep. 6, 18; cf. id. Leg. 2, 3, v. id. d. Or. 3, 18; men multa grandine nimbi In vada praecipitant, Virg. Aen. 9, 670; — plurimi in fossam praecipitavere, Liv. 25, 11; ∞ in insidias, id. 2, 51; — (sol) ipse jam praecipitans etc., Cic. d. Or. 3, 55; cf. Virg. Aen. 2, 9; men Caes. B. C. 3, 25: et hiems jam praecipitaverat; — B) „fig.“; 1) „alm.“: fyrter i fordrævelse, gaacr tilgrunde; — qui in amore Praecipitavit, pejus perit, quam qui saxo saliat, Plaut. Trin. 2, 1, 30; praecipitantem impellere, (fiode til den faldende, „alleg.“), vid. Cic. Rab. post. 1, v. id. Cluent. 26; praecipitanti rei publicae subvenire, id.; cf. Liv. 27, 40: quum ad Cannas praecipitasset Romana res; — 2) „bef.“: at fyrte afsted, at overfide sig; — sustinende est potius omnis assensio, ne praecipitet, si temere processerit, Cic. Acad. 2, 21.

praecipue, adv. af praecipuus: fornemmeligen el. fortrinligen el. fremfor andre; — ∞ indulgere alicui, Caes. B. G. 7, 40; cf. Cic. d. Or. 1, 8; cum in reliquis rebus, tum praecipue etc., Caes. B. C. 3, 68; ut fortasse ubique, in narratione tamen praecipue etc., Quintil. 4, 2, 45; cf. id. 10, 1, 51; f. ogf. Hor. Ep. 1, 1, 108.

praecipuus, 3, [praecipio]; oprdl.: der tages forud el. fremfor andre; df. 1) „alm.“: hvad negen har for sig selv el. forud for andre, d. e. eiendommelig, besynderlig, (opp. communis), vid. Cic. Sull. 3 v. 4; non praecipuam, sed parem cum ceteris fortunam subire, id. d. Rep. 1, 4; ∞ jure esse, (have besynderlig Ret dertil), id. Manil. 19; men itaque unam hanc rem me habere praeter alias praecipuum arbitror, Ter. Ad. 2, 3, 15; cf. Plaut. Rud. 1, 3, 6; navnlt. ogf. i Retsproget: aliquem praecipuum inter legatarios habere, vid. Suet. Galb. 5; men praecipuum retinere, (beholde forleds), Digest.; — II) „bef.“ ligefom eximius: fortrinlig el. overordenlig el. udmærket i sit Slags; — praecipuus in eloquentia vir (Cicero), Quintil. 6, 3, 3; praecipuus scientia rei militaris, Tac.; men praecipuus fraude, Flor. 3, 1; — ogf. e. gen., (f. ad), Tac. Ann. 6, 4: praecipuus olim circumvenienti Sabini, (som fortrinligen havde bidraget til hans Fald; men ibd. 15, 56 e. gen. partit.: praecipui amicorum, (de fornemste iblandt dem); — ogf. e. dat.; herba dentibus praecipua, Plin. 25, 107; ogf. m. ad, id. 8, 41: herba ad serpentium ictus praecipua, (færdesløs tielig derimod).

praecise, adv. af praecisus und. praecido: affortet; df. „overf.“; A) ferteligen, med saa Ord; — ∞ dicitur etc., Cic. N. D. 2, 29, (opp. plene et perfecte); — B) bestemt, ubetinget; — ∞ negare alicui, (afflaae rent ud), Cic. Att. 8, 4, f. und. praecido: cavebitur ei non praecise, sed sub conditione, Digest.

*praecisio, onis, f.; 1) „alm.“: Afkærelse, genitalium, Appul., tignorum, Vitruv.; — II) i Metroriken, ligefom aposiopesis: Sætningens Afbrydelse, auct. ad Her. 1, 30; v. — praecisura, ae, f.: det Afkaarne, asparagorum, Apic.; ∞ agrorum, Frontin. d. Col., (Goes); — [af praecido]. — praecisus, 3, partic. af praecido.

praeclāmo, avi, i, v. n.: friger el. raaber forud, varfjer el. varfjer, Digest. — praeclāre, adv. af praeclarus; 1) „alm.“: meget flart el. tydeligen, explicare, Cic., intelligere, id., invenire, (om Taleren), Plin. Ep., scribere, Gell.; — II) „bef.“: fortrinligen, fortraffeligen, meget vef; — praeclare nobiscum actum

iri, si etc., (at vi slippe faare vel berfra), Cic. Verr. 1, 4; cf. ibid. 4, 61; praeclare agitur, si etc., id. Off. 1, 15; cf. id. Fam. 1, 14; ∞ suum negotium gessit, (har gjort en god Handel), id. R. Com. 12; simulacrum praeclare factum e marmore, id.; — ogf. superl.: nihil in vita, nisi praeclarissime, fecisse, id. Mil. 35; — ogf. hos lægerne: ∞ facere ad aliquid, (vare godt Middel derimod), Plin.; — ogf. som Svar el. Udraab; paem vult Lepidus; praeclare, si etc., Cic. Phil. 13, 9. — praeclariter, adv., forcl. Viform af frgd.; — rebus praeclariter gestis, Quadrig. ap. Non.

praeclarus, 3; D) „egentl.“: meget lys el. klar, sol, Lucr. 5, 121, lux, id., iaspis, Juvenal. 5, 12; — II) „fig.“; A) „alm.“: meget berømt el. navnfuldig el. berlig; — ∞ genus maternum, Suet. Oth. 1; cf. Virg. Ge. 1, 322; — men ogf. til det Bære, Sall. Jug. 14; qui nunc sceleribus suis ferox atque praeclarus est; — sævd.: glimrende el. berømmelig, fortreffelig el. fortrinlig; ∞ multi in philosophia et nobiles, Cic.; ∞ indoles ad dicendum, id.; ∞ genus dicendi et magnificum, id.; — quanto vita illorum praeclarior etc., Sall. Jug. 85; nec quicquam praeclarior aut praestantius, quam de re publica bene mereri, Cic. Fam. 10, 5; praeclarissimum facinus, Nep. Timol. 1; — ∞ funus, (prægtig Begrævelse), Ovid.; in re Praeclara, (med glimrende Jernue), Hor. Sat. 2, 5, 46; — ogf. c. gen., Tac. Ann. 4, 34; T. Livius eloquentiae et fidei praeclarus in primis; — B) „bes.“: hos lægerne o. i Defensionien: tiemlig el. fortrinlig; — ∞ herba in vulneribus, Plin.; succus ad multa praeclarus, id. — praeclāvum, i, n., [clavus]: Jorshyffe paa Klædningen foran Purpurstræberne, Afran. ap. Non.

praecludo, si, sum, 3, v. a., [claudio]; D) „egentl.“: tillukker, portas consuli, (for ham), Caes. B. C. 3, 12; horreis praeclusis etc., Suet. Calig. 26; ogf. spærrer, portas classi, Lucan. 9, 39; via lapidum ruina praeclusa, Suet. Oth. 8; — h) „overf.“ ogf. med Personsubjecter; — praeclusit omnes negotiatores, (lukkede deres Bøger), Suet. Ner. 32; — II) „fig.“: spærrer Aegangen deril, betager nogen Brugen deraf; — jam omnem orbem terrarum ∞ civibus R. ista defensione praeclusuris, Cic. Verr. 5, 65; omnes tibi aditus misericordiae iudicium praeclusos esse, id. ibid. 5, 8; — ogf. at hindre el. standse; nam maritimos cursus praecludebat hiemis magnitudo, Cic. Plane. 40; ∞ alieni vocem, Liv.; cf. Ovid. Met. 2, 658: vocisque meae praecluditur usus; ∞ spiritum, Plin.; men ∞ linguam cani, ne latret, Phaedr. 1, 23; ∞ effugium alieni, Lucr.

praeclūdo, ere, v. n.: at være meget berømt, Prudent. — praeclūis, e, [prae, cluo, clueo]: meget berømt; — ∞ liberi, Capella. — *praeclūsio, onis, f.: Standsning el. Spærring, aquarum, Vitruv.; o. — praeclūsor, oris, m.: som holder ude derfra, legis, Tertull.; — [praecludo]. — praeclusus, 3, partic. af praecludo.

praeco, onis, m.: offentlig Udraaber; A) i el. for Retten; vid. Cic. Verr. 2, 30: praeco, dixisse, pronuntiari, (udraaber paa Prætors Befaling: at Parterne havde udtalt, alts. at Sagen var optagen til Doms); — ogf. enhver Udraaber i Øvrighedsens Tjeneste; vid. Liv. 3, 47, o. id. 26, 15; — B) i Comitierne, da han sammenkalder Folket, vid. Varr. L. L. 5, 6, udraaber Valgene, osv.; — me non singula voces praecorum, sed una voce universus populus R. consulens declaravit, Cic. Agr. 2, 2; — C) fremdeles indbyder praeco til de offentlige Stuefæl, udraaber Seiersvinerne, paa byder Taushed, osv.; — vid. Suet. Claud. 21, o. Cic. Fam. 5, 12, ogf. Plin. Poen. prol. 11; — D) navn. beferger praeco ogf. de til en Auction hørende Udraab; — Ut praeco, ad merces turbam qui cogit emendas, Hor. A. P. 419; men praeconi subjecti, (blive solgt ved offentlig Auction), Cic. Att. 12, 40; — not.: f. ogf. Paul. ex Fest. p. 106,

s. v. indictivum funus; — II) „overf.“: Herold el. Ørtaler; — o fortunate ... adolescens, qui tuae virtutis Homerum praecorum invenieris, Cic. Arch. 10.

praecoctus, 3, partic. af praecoquo. — praecogitatio, onis, f.: Jorudbetænkning, Tertull.; af — praecogito, (avi), atum, 1, v. a., forud at overlægge el. betænke; — licet praecogitare plura, et animum ad omnes casus componere, Quintil. 12, 9, 20; praecogitatum facinus, Liv. 40, 1; praecogitati mali mollis ictus venit, Senec. Ep. 76. — *praecognitio, onis, f.: Jorudviden, Boeth.; o. — praecognitus, 3, partic. af frgd. — praecognosco, (ovi), itum, 3: som finder el. ved forud el. ikligere; — praecognito nostro adventu, Plane. ap. Cic. Fam. 10, 15; mors ejus ... evidentissimis ostentis praecognita est, Suet. Aug. 97.

praecōlo, (colui), cultum, 3, v. a.; eprdl.: forud at bearbejde; df. „fig.“; A) høiligen at udfnytte el. forædle; — genus eloquentiae praecultum, Quintil. 11, 1, 31; cf. Cic. Part. or. 23: animi habitus, ad virtutem quasi praeculti; — B) at forætræffe; — nova et ambibiosa praecolere etc., Tac. Ann. 14, 42.

praecommodo, are, v. a.: at forstræffe som Laan el. Gæve, Cod. Just. — praecommoſeo, ere, v. a.: forud el. fortrinlig at bevæge el. røre; — ∞ liberos, Senec. Thyest. 303. — praecompositus, 3: som forud er ordnet, forberedet el. afstalt; — Quum praecomposito nuncius ore venit, Ovid. Fast. 6, 671.

praeconeinnatus, 3, [concinno]: forud beredet el. afstalt; — ∞ mendacium, Appul. — praecondio, ire, v. a.: forud at frygte, leporem, Apic. — praeconium, i, n., f. und. frgd. — praecōnius, 3, [praeco]; D) hørende til el. benævnt efter en Praeco el. Udraaber; — ejus vox praeconio quaestu prostitit, (der som Udraaber har udsleiet sin Stemme), Cic. Quint. 31; — II) df. subst.: praeconium, i, n., (se. munus); A) „egentl.“: en Udraabers Beslilling, der ikke var synderligen anseet, vid. Cic. l. c., o. id. Fam. 6, 18, hær praeconium facere, være en Udraaber; men ∞ fecisse, (have været det), Suet. Grammat. 3; — men id. Ner. 21: praeconio contendere, (kæmpe om Stemmens Jortrin); — B) df. „overf.“: 1) enhver offentlig Udraabse el. Beslendingierse el. Udredelse; — quicquid posthac scripsero, tibi praeconium deferam, (Beslendingierelsen el. Udvalget deraf), Cic. Att. 13, 12; o meum miserum praeconium, id. Rab. Post. 17, (hær Taleren havde udbudt R's Midler for en Sesterius); men ∞ domesticum, (om en daarlig Declamators Selvbros), id. d. Or. 2, 20; men „poet.“: Ut ceciidi, perago subiti praeconia casus (mei), Ovid. Trist. 5, 1, 9, (udraaber el. beslendingier); cf. id. Pont. 1, 1, 55; men non ita contemno volucris praeconia famae, Ut etc., id. Her. 17, 207; — 2) Udredelse af nogen's Berømmelse; df. Berømmelse el. Forprisning el. Ørtaler; — mandari versibus suorum laborum praeconium etc., Cic. Arch. 9; cf. id. Fam. 5, 12; men Ovid. Am. 3, 12, 9: Et merito, quid enim formae praeconia feci, (hvi har jeg offentlig rost hendes Skøndhed)? cf. id. Pont. 4, 8, 15: Carmina vestrarum peragunt praeconia laudum; df. — praecōnor, ari, v. dep. n.: er Praeco el. Udraaber, Capella.

praecōsumo, (sumpsi), sumptum, 3, v. a.: forud at fortære el. tilfætte; — snas ibi (in bello) praecōsumere vires, Ovid. Met. 7, 488; cf. id. Trist. 4, 6, 30. — praecōtracto, are, v. a.: forud at beføle el. tage derpaa; — df. „poet. overf.“: Spectat eam Tereus, praecōtractaque videndo, (besker med lysne Bistte), Ovid. Met. 6, 478.

praecōquis, e, f. und. praecox. — praecōquo, (xi), ctum, 3, v. a.: forud at fuge el. mønte; — in mulso praecocta ruta, Coel. Aur.; men Plin. 18, 69:

acini praecoquantur in caltum (a sole); — II) falds fømmet at fæge el. møde; — praecocta alba (uva a sole), Plin. 14, 11. — praecoquus, 3, f. mnd. praecox; — df. adv. praecoque: tidligst, propere, auct. Itin. Al. M. 38.

praecordia, orum, n., [cor]; I) „egent.“: Mettet om Hjertet, Mellemgulvet; — quia (haec membrana) cordi praetenditur, Plin. 11, 77; Plato cupiditatem subter praecordia locavit, Cic. Tusc. 1, 10; — II) „overf.“: A) Indvoldene, navnlf. Maven; — praecordia vocamus uno nomine exta in homine, Plin. 30, 14; annulus in praecordia piscis inventus, Cic. Fin. 5, 30; cf. Hor. Epod. 3, 5, e. id. Sat. 2, 1, 26; — B) Hjertet og Bystet tilfigemed de øvrige indre Delse, som ved Mellemgulvet adskilles fra Livertivet; — spiritu remanente in praecordiis, Liv. 42, 16; Frigidus Arcadibus coit in praecordia sanguis, Virg. Aen. 10, 451; men Ovid. Met. 12, 140: Tum clypeo genibusque premens praecordia duris, etc.; — 2) df. egf. Bystet el. Hjertet, som Julefjernes og Videnfjernes Sæde; — vid. Ovid. Her. 12, 183; Flebis, non tua sunt duro praecordia ferro Vincita, Tibull. 1, 1, 63; cf. Hor. Sat. 1, 4, 89; — egf. som Metets og Forstandens Sæde: Quondam etiam victis redit in praecordia virtus, vid. Virg. Aen. 2, 367; cf. Ovid. Met. 11, 149, hvor stolidae praecordia mentis, f. stolidi mens; — C) „poet.“ egf. f. Vægmet el. Årreppen; — Dura sed in terra ponunt praecordia, Ovid. Met. 7, 560. — praecorumpo, (rūpi), ruptum, 4, v. a.: forud at forderbe el. forføre, aliequem donis, Ovid.; men id. Met. 9, 295: Illa quidem venit, sed praecorrupta, etc.

praecox, ōis v. ōquis, egf. praecoquis, e, o. praecoquus, 3, [praecoquo]; I) „egent.“: A) „alm.“: tidligt el. for tidligt fægt el. møde; — vites praecoquis fructus, Colum.; pira praecocia, id.; uvae praecoquae, id.; rosa praecox, Plin.; — men absol.: praecocia: tidlige Frugter, Sommerfrugter, (opp. hiberna), id. 17, 2; figel. praecoqua, Pallad.; — vites praecoques, (hvis Frugt mødes for Tiden), Colum.; figel. arbores praecoces, Plin. 16, 50; — b) egf. „meton.“: ∞ loca: Steder, hvor Frugter el. Væxter mødes tidligst, id. 17, 16; egf. absol. praecocia, id. 17, 54; — II) „fig.“: altsor tidlig, ubetimetlig; — praecox pugna, Enn. ap. Non., fuda, Lucil. ibd., risus, Plin.; ingeniorum praecox genus non temere unquam pervenit ad frugem, Quintil. 1, 3, 3, (der mødes for tidligst).

praecrassus, 3: meget tyk; — ∞ cortex suberis, Plin. 16, 13. — praeculco, are, v. a., [calco]: forud stærkt at indprente, Tertull. — praecultus, 3, partic. af praecolo. — praecupidus, 3: meget begertig derefter, e. gen.; — praecupidus pretiosae suppellectilis, Suet. Aug. 70.

praecūro, are, v. n.: forud at pleie el. beførge; — ∞ corpus unctione olei, Coel. Aur.; ∞ res suas, Tertull. — praecurro, cūcurri. (curri), cursum, 3, v. n. e. a.; I) neutr. A) „egent.“: at løbe el. ile foran el. forud; — propere praecurrit, nuntians etc., Ter. Hee. 3, 3, 11; praecurrit index ad Persea, Liv. 40, 7; — B) „fig.“: I) om Begreber: at ile forud, at gaae forud; — eo jam fama praecurrerat, Caes. B. C. 3, 80; — egf. e. dat.; ut certis rebus certa signa praecurrerent, Cic. Div. 1, 52; cf. id. Acad. 1, 12; — 2) om Personer: at overtræffe el. overgaae; — qui mihi studio praecurritis, Cic. Catil. 4, 9; vobis vero ... praecurrere, etc., id. d. Or. 3, 61; — II) act. el. e. acc.; — ∞ adventum alienus (ile forud), Plin.; — B) df. „fig.“: A) „alm.“: at være forud i Tiden; — ∞ aliquem aetate, Cic. Orat. 52; — b) at ile forud, at indtage den første Plads; — ut neque praecurrant (appetitus rationem), neque deserant, Cic. Off. 1, 23; („alleg.“); cf. id. Lael. 17: praecurrit amicitia iudicium; — B) „besf.“: at overgaae, aliequem nobilitate, Nep. Thras. 1; cf. Hor. Ep. 1, 10, 33; Cicero nulla re magis ejusdem aetatis oratores praecurrit, quam ju-

dicio, Tac. Or. 22; — III) herfil mærkes; A) af partic. praecurrens, tis, subst. neutr., praecurrentia, ium, i Rhetoriken, ligesom antecedentia: det foregaaende, Cic. d. Or. 2, 39; — B) partic. perf. praecursus, 3, som depon.: som er ileet forud; — rumore praecurso, Ammian. 18, 2.

praecursator, oris, m., [curso]: Biform af praecursor, Ammian. — *praecursio, onis, f.: Forudilen; df. A) „alm.“: at gaae forud, at være tidligere; — non fieri assensionem sine praecursione visorum, Cic. Fat. 19; — B) „besf.“: I) ligesom Forpostfægtning; df. „alleg.“: den foreløbige Rets- bandel, vid. Plin. Ep. 6, 13; — 2) den forberedende Tale og ligesom Indledning i en Sag, vid. Cic. Top. 15; o. — praecursor, oris, m.: som løber foran; df. praecursores i Hæren: Forposter el. Vindere, Liv. 26, 17; men Plin. Pan. 76: den forudsende Delt af Keiserens Følge; — II) „fig.“: som gaaer forud; — flos praecursor bonae indolis, Nazar. Pan. Const. 3; — B) Spider; — in omni calumnia praecursorem et emissarium etc., Cic. Verr. 5, 41; — [praecurro]. — praecursorius, 3, [praecursor]: som iler forud, index, Ammian.; df. „overf.“: foreløbig el. forberedende, epistola, Plin. Ep. 4, 13. — I. praecursus, 3, partic. af praecurro. — 2. praecursus, us, m., [praecurro]: Forudilen; df. Plin. 16, 42: praecursu etesiarum, (naar de i Hæderen have blæst). — praecūtio, ēre, v. a., [quatio]: foran at rykke el. svinge; — Ipse Amor accensas praecūtit ante faces, Propert. 3, 14, 16; ∞ taedas, Ovid. Met. 4, 758.

praeda, ae, f., [besf. m. praedium]; I) „egent.“: Bytte, navnlf. Årgidsbytte el. Røvet, (quod manu parva, Varro); — praedam militibus dare, Caes.; praedas et manubias suas imperatores ... in ornamenta urbis conferre, Cic. Agr. 2, 23; urbem praedae dare, Liv.; praedas hominum pecorumque agere, id. 2, 64; figel. praedas trahere, Tac.; — II) „overf.“: A) Bytte el. Fangst paa Jagten; — lepus omnium praedae nascens, Plin. 8, 81; cf. Phaedr. 1, 5, o. Hor. Od. 4, 4, 50; egf. den fangede Gist, Ovid. Met. 13, 936; men Plaut. Pseud. 4, 7, 23: Praeda haec mea est, (denne Brise er min); cf. Ovid. Her. 15, 51: Nunc tibi Sicelides veniunt, nova praeda, puellae; — B) „besf.“ egf. a) det uret- færdigen Røvede el. Verttaque; — regnum ejus sce- leris sui praedam facit, Sall. Jug. 14; pupillos ... esse praedam praetoribus, Cic. Verr. 1, 50; — b) Vinding el. Grevinst; saal. Nep. Chabr. 2: a quibus magnas praedas faciebat, (erholdt store Gaver; vid. Brem.); Recepta praedam, quam praesens Mercurius fert, (den viske Handelsfordel), Hor. Sat. 2, 3, 68; cf. Tibull. 2, 3, 39: praedam saecula laudant (Jordelen); df. egf. det Guldne, Hittetgods, Phaedr. 5, 6.

praedābundus, 3, [praedor]: plyndrende, hær- jende, exercitus, Liv. 2, 26; cf. Sall. Jug. 90. — praedamatio, onis, f.: Forudforømmelse, Tertull.; af — praedamno, (avi), atum, 1, v. a.: forud el. tidligere at tomfælde; — culpam ejus temporis in praedamnatum collegam transferens, Liv. 4, 41; cf. Suet. Aug. 56: destituere ac praedamnare amicum etc.; — II) „fig.“: — ∞ se infelicitatis perpetuae, (holde sig for forloren for steds), Val. Max. 6, 9, in.; men praedamnata spe dimicandi etc., (cefterat have opgivet Haabet derom), Liv. 27, 18.

*praedāticus, (-tius), 3: som er gjort til Bytte; — ∞ pecunia, Gell. 13, 24; — praedatio, onis, f.: Plyndren el. Plyndering; — praedationibus regnum augere, Tac., mare infestare, Vell.; — in sing.: ∞ aperta grassari, Lactant.; o. — praedator, oris, m.: som plynder el. røver; — praedator (i. e. qui praedatur) ex sociis (exercitus), Sall. Jug. 44; cf. Cic. Catil. 2, 9; — II) „poet. overf.“: A) en Jæger, aprorum, Ovid. Met. 12, 306; cf. Phaedr. 2, 1; — B) rovgierriqt Mennefte; — Praedator cupit immensos obsidere cam-

pos, Ut etc., Tibull. 2, 3, 45; — cf. praedatōrius, 3; som plynderer el. rover; — ∞ manus, (Streifførpē, opp. exercitus, Sall. Jug. 20; ∞ naves, Liv. 34, 36, (Caper: sibe el. Søroverfibe). — [praedor]. — praedatrix, icis, fem. af praedator: Røverisse; — Herculei praedatrix ... alumni (Dryope), Stat.; — egf. adj.: roverf; ∞ bestia: Røvdyr, Ammian. — 1. praedatus, 3, partic. dep. af praedor. — 2. praedatus, 3, [af prae o. do, dedi]: som forud er given; ∞ medicamentum, Coel. Aur.

praedecessor, oris, m.: Førgænger el. Førmænd i Embedet, Symmach. — praedelasso, are, v. a.: forud at trætte el. udmatte; — (moles) incurtus quae praedelassat aquarum, Ovid. Met. 11, 730. — praedelégatō, onis, f., (i. e. delegatio ante tempus facta: Anvisning for Riden), Cod. Theod. — praedensus, 3: meget tæt el. fast, terra, Plin., farago, id. — praedesignatus, 3: forudbestemt, Tertull. — praedestinatio, onis, f.: forudbestemmelse, Boeth.; af — praedestino, avi, 1, v. a.: forudbestemme, alicui aliquid, Prudent.; men Liv. 45, 40: sibi ipsos similes praedestinales triumphos, (som funde haabe for dem selv lignende Triumpher). — praedexter, xtra, xtrum: meget behændig, Gratian. Cynege. 67, inc.

†praediator, oris, m., [praedium], i. e. qui praedia mercatur a populo; Gaj. Inst.: som affliober Jøstet de til samme pantsatte Jorder, (som alts. fortrinslig fiender de hidreder Levdeemfeller); vid. Cic. Balb. 20; cf. id. Att. 12, 14 o. 17; — cf. praediatorius, 3: som hører til Jordegaders Rieb el. Salg el. Pantfættelse, lex, Suet. Claud. 9; quum de jure praediorum consuleretur (Caecula), Cic. Balb. 20. — praediatus, 3, [praedium]: som besidder Jordegods; cf. meget rig, Appul.

*praedicabilis, e: værd at omtale; — et est in aliqua via praedicabile aliquid, etc., Cic. Tusc. 5, 17; o. — praedicatio, onis f.; 1) „alm.“: offentlig Bekendtgørelse, navnlig en Giendoms offentlig Udbydelse til Salg ved Præco; vid. Cic. Agr. 2, 18; men ∞ nefariae societatis, (Bekendtgørelse deraf, at omtale el. robe den), id. Verr. 3, 61; — 2) „bef.“: berømmelig Omtale, Berømmelse, Plaut. Mil. gl. 4, 6, 22; in mediocri statu sermonis et praedicationis etc., (med en blot middelmaadig Berømmelse el. Rømtundighed), Cic. Qu. Fr. 1, 14; latissima praedicatione circumferre, Plin. Ep. 1, 6, 18; men nec vana de se est praedicatio Caesaris etc., Flor. 4, 2; — [praedico].

*praedicatorius, 3, (i Logiken), ligesom categoricus: bekræftende, propositio, Appul.; o. — praedicator, oris, m.; 1) „alm.“: A) en Bekendtgørelse el. Udraaber, Appul.; — B) sild. en Prædiker el. Prædikanter, Tertull.; — 2) „bef.“: en Lovtaler; — sui beneficii me esse et praedictorem et auctorem etc., Cic. Balb. 2; te ipso praedicator et teste, id. Fam. 1, 9; cf. Plin. Ep. 7, 33; — [1. praedico]. — praediatricus, icis, fem. af praedicator: som bekendtgiver, Tertull.

1. praedico, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egentl.“: A) „alm.“: bekendtgiver el. udraaber offentlig, navnlig som Præco; — si palam praeco jussu tuo praedicasset, in acc. c. inf., Cic. Verr. 3, 16; cf. id. Off. 2, 13; ligel. Itaque auctorem praedictum, ipse ut veneam, Plaut. Stich. 1, 3, 41; — B) „bef.“: 1) siger best, erklærer, påstaaer; — actum'st, siquidem haec vera praedicta, (hvishun siger sandt), Ter. Andr. 3, 1, 7; consul ... praedicans (erklærende), participium fore praedae exercitum, Liv. 4, 53; cf. Nep. Eum. 13; men Plaut. Poen. 5, 4, 75: Ei praedicabo, quomodo etc., (jeg skal sige ham det); egf. absol.: ut praedicas, (som du påstaaer), Cic. Catil. 1, 9; — b) forudfiger, Tertull.; — 2) bekendtgiver el. omtaler med Berømmelse, berømmes el. lovpriser; — nostra semper ... praedicabitur pugna, Cic.

Arch. 9; ∞ laudes alicujus, Nep., aliquem liberatorem patriae, id.; ∞ beneficia, Plin. Ep. 1, 11; egf. m. acc. c. inf., Nep. Thras. 1; men impers. pass.: praedicari de se ... volunt., Cic. Arch. 11; egf. absol.: verecundia in praedicando, (i at omtale sine Gæstgæster), Tac. Agr. 8; — 2) sild. v. eccl. f. praedicere: at forudfige, at spaae, Tertull.

2. praedico, xi, etum, 3, v. a. (o. n.); — 1) „alm.“: siger forud el. forudfiger; — hoc primum in hac re praedico tibi, Ter. Andr. 1, 1, 19; cf. ibid. 1, 2, 31; neque tu haud dicas, tibi non praedictum, cave; egf. m. udtale. acc.: praediceres (se. id futurum), ibid. 4, 4, 51; cf. Cic. Fam. 6, 6; — quae praediximus, (hvad evenfer er anført), Quintil. 3, 6, 89; cf. Senec. Ep. 102; men ut praediximus, Suet. Aug. 90; ut in historia praedictis minor, ita etc., (ringere end de anførte Førfættere), Quintil. 10, 1, 71; — 2) „bef.“: A) forudfiger el. spaaer el. propheterer; — ∞ defectiones solis et lunae, Cic. d. Senec. 11; ligel. ad praedictandam eclipsin, Plin. 2, 9; — men pass. impers.: ut praedici posset, quid cuique eventurum esset, Cic. Div. 1, 1; — egf. at varle el. bebude; Saepa malum hoc nobis ... memini praedicere quereus, Virg. Ecl. 1, 17; cf. Senec. Qu. N. 2, 32; — B) erklærer, påstaaer, forfættir; — denuncio atque praedico, nihil Antonium ... eorum facturum etc., Cic. Phil. 6, 3; — C) bekendtgiver til nogen's Efterretning el. som Befaling; cf. abarar el. amodo, befaler el. forordner; a) c. acc.; — nbi praedor ... reo ... diem praedixisset, Tac. Ann. 2, 79; ad praedictam coenae horam etc., Suet. Claud. 8; — b) m. ut o. ne; — eisque praedixit, ut ne etc., Nep. Them. 7; cf. Liv. 2, 10; men visam esse Junonem praedicere, ne id faceret, Cic. Div. 1, 21; cf. Tac. Ann. 16, 33; praedicto (efter at den Befaling var given), ne etc.; — 3) af partic. praedictus, 3, er subst. praedictum, 1, n.; A) „alm.“: forudfigelse el. Spaaedom; sædv. in pl.; — praedicta astrologorum, Cic., vatum, id., Virg.; men praedicta deorum, Val. Fl., (deres Varle); — B) „bef.“: a) Afstale; — velut ex praedicto etc., Liv. 33, 6; — b) Befaling; — quia praedictum erat dictatoris, ne quid absente eo rei gereret, etc., id. 23, 19.

*praedictio, onis, f.: forudfigen el. forudfigelse; cf. A) i Rhetoriken: etilags forudfortyendelse el. forklaring af det, man agter at fige; vid. Quintil. 9, 2, 17; — B) forudfigelse el. Spaaedom; — praedictiones et praesensiones rerum futurarum, Cic. N. D. 2, 3; cf. id. Div. 2, 12, o. Suet. Tib. 14; o. — praedictivus, 3: forudfigende; cf. i Lægeproget: prognostic, Coel. Aur.; — [2. praedico]. — 2. praedictus, 3, partic. af 2. praedico.

praedifficilis, e: meget vanskelig, Tertull. — praediolum, i, n., dem. af praedium: liden Gaard paa Landet, Cic. Au. 16, 3, o. Plin. Ep. 1, 21; men „alleg.“: in parvo, et eo litigioso praediolo relict, Cic. d. Or. 3, 27. — praedirus, 3: meget frættelig el. afstyelig, Ammian. — praedisco, ere, v. a.: forud at lære el. giøre sig bekendt dermed; — exercitatione quasi ludica (ei) praediscere etc., Cic. d. Or. 1, 32; cf. Virg. Ge. 1, 51: varium coeli praediscere morem. — praedispositus, 3, nuncii, Liv. 40, 56, (som forud ere opstillede paa forskellige Steder).

praeditus, 3, [datus]: som (fremfor andre) er forsynet el. begavet dermed; cf. som har noget, (navnl. som Egentlig, være sig god el. ond); egf. forbunden dermed; sædv. c. abl.; — summi ornamentis honoris, fortunae, virtutis, ingenii praeditus, Qu. Hortensius, Cic. Manil. 17; cf. id. Div. in Caecil. 22; ligel. praeditus amplissimo sacerdotio, id., consularibus et triumphalibus ornamentis, Tac., magno imperio, Sall.; — non ut parvo metu praeditus sit, sed ut nullo, Cic. Tusc. 5, 41; praeditus levitate, egestate, perfidia, id. Flacc. 3; singulari immanitate et crudelitate, id. Sull. 3; praeditus culpa, Lucr.; — siderum errores ... varietate admirabili

praefectus morum, Nep. Hamile. 3; men ∞ moribus, Cic. Cluent. 16, (i. e. censor); ligel. praefectus vigilum v. vigilibus, Digest., custodum, Nep.: ligel. ∞ castrorum, Tac., egi. castris, id.: ∞ aerarii, Plin. Ep. egi. aerario, id. Pan.; ∞ navium, (Nemiral), Liv. Tac.; men praefecti navium, Liv. 36, 41, ∞ fidecapitainer: — praefectus urbis, Liv. urbi, Gell., Digest.: Gienverneur el. Befalingsmand i Diem; blev først fra Keiser Augustus en bestandig Døgnbetjent, (da han før alene udværgtes i Consulens Graværelse): vid. Tac. Ann. 6, 10, flgd.: cf. Suet. Aug. 37; — (bb) bertil fører endut: a) i den romerske Hær er praefectus ved Myteriet, brad tribunus militum ved Hæfsefæst, alfo. Overst af Cavalieriet, vid. Caes. B. G. 3, 7; ligel. ved Hærbundstreppe, vid. Sall. Jug. 16; endel. ved Hærens Materialvæsen svarer praefectus fabrum emtr. til verr: Hæstemeister, vid. Nep. Att. 12, c. Cic. Balb. 28; — praefectus legionis under Keiserne, (vid. Tac. Hist. 1, 82), svarer rimel. til de tidligere legatus legionis, (Legationscommandeur): — b) udenfor Hærmæstateren heter praefectus: Befalingsmand el. Statholder el. General; — inter praefectos etc., Nep. Ages. 2; cf. id. Aleib. 5; — c) praefectus heter endel. Statholderen i visse Provinsber; saal. praefectus Aegypti, Suet. Caes. 79, Alpium, Plin. 10, 68; f. egi. evenf. Tac. Hist. 4, 55.

praefidens, tis, partic.: altfor tillidsfuld; — homines rebus secundis effrenatis sibi que praefidentes etc., Cic. Off. 1, 26; cf. poet. ap. Cic. d. Or. 3, 41; cf. — praefidenter, adv.: overmodigen el. forveent: in compar., Augustin. — prae, figo, xi, xum, 3, v. a.; 1) „egenl.“; 2) „alm.“: fæstet el. juffer derpaa el. derever; — ∞ rostrum lupi portis villarum, Plin., 28, 41; cf. Virg. Aen. 10, 80: Pacem orare manu, praefigere puppibus arma; ∞ caput hastae, Suet., egi. capita in hastis, Virg. Aen. 9, 465; cf. Suet. Calig. 15: praefixum in biremis puppe vexillum; — egi. absol.: ripa praefixis sudibus munita, (epplamde), Caes. B. G. 5, 18; — egi. er at hifere d. „alleg.“: nigrum vitio praefigere theta, (Θ, θάρατος, i. e. mors), Pers. 4, 13, (i. e. feromme fem Dødsfynd): — II) „everf.“: ∞ aliquid aliqua re; A) at fersyne el. befagge el. beslaae dermed; — jacula praefixa ferro, Liv.; asseres cuspidibus praefixi, Caes.; men ferro praefixum robur acuto, Virg. Aen. 10, 479; men praefigunt ora capistris, (fersyne dem med Mundturs), Ge. 3, 459; — B) at giennemfifte el. giennemføre dermed; hof. med graff Construction: Statue latus praefixa veru, stat saucia pectus, Tibull. 1, 6, 49; — C) at tillfste el. sparre; — praefigi prospectus omnes, Plin. 19, 19; fenestrae praefixae, Digest. — praefiguratio, onis, f.: forsgaende Afbildning, futurorum, Augustin.; af — praefiguro, avi, 1, v. a.: ferud at afbilde: — quaedam praefigurasse (poetas, non omnia confinxisse), Lactant.

praefinitio, ivi o. ii, itum, 4, v. a.: ferud at befæmme el. fastfætte, alicui diem, Cic.; neque de illo quicquam tibi praefinitio, quo minus etc., id. Verr. 3, 68; — egi. absol., nam praefinitum non est meum, (at indftrænte Talsens Frihed), id. Tusc. 5, 8; — egi. m. Dbjectsfætning; quod (at) praefinitum, quo ne pluri emerem, id. Fam. 7, 2; — ad certum praefinitumque tempus, Suet.; — cf. praefinitio, (sem adv., se. modo): efter Hærftrift: — Nam illic haud licebat, nisi praefinito loqui, Quae illi placerent, Ter. Hee. 1, 2, 19; cf. — praefinitio, onis, f.: Hærbestemmelse, Hærftrift; — ∞ temporis, Digest.

praefiscine, o. praefiscini, Adverbialform af prae c. fascinum; — øyrl. uden Hærbæfse; cf. uerforeret el. uvarflet; (østelt fercl.). — Praefiscine hoc nunc dixerim: nemo etc., Plaut. Asin. 2, 4, 84; Inde foras tacitus praefiscine exeo hoc ornatu, quo vides, id. Casin. 5, 2, 51; men homo praefiscini frugis,

Petron. Sat. 73. — praefixus, 3, partic. af praefigō. praeflētus, 3, [fleo]: fergræst; — visu praefleto, Appul., (al. perfleto), inc. — praeflōreo, ere, v. n.: at blømfere ferud el. tilføge, Plin. 16, 51. — praeflōro, (avi), atum, 1, v. a., [flos]: ligefom ferud at berftage Blømfien; df. „everf.“: decus purpurae praefloratum, (ligefom falmet), Plin. Pan. 68; gloriæ ejus victoriae apud Thermopylas praefloratum esse, (var berøvet fin Blømf, var ferduftet), Liv. 37, 58; cf. Gell. 14, 15; — vidua venit jam ab alio praeflorata, Appul. — praefluo, ere, v. a. (o. n.): at fløde der ferbi: — Qui regna Damii praefluit Appuli (Aufidus), Hor. Od. 4, 14, 26; ligel. ∞ castra, Tac. Ann. 15, 15; — egi. absol., at fløde ferbi; infima valle praefluit Tiberis, Liv. 1, 45; df. — praeflūus, 3: fløende ferbi, amnis, Plin. 19, 20.

praefocabilis, e: qvælende, spiratio, Coel. Aur., loca, id.; e. — praefocatio, onis, f.: Dvæling, at qvælde, at tabe Veiret, id.; af — praefoco, avi, atum, 1, v. a., [fauces]: qvæler tilbede, (poet. o. eftercl.); — Praefocent animae Gnosis mella viam, Ovid. lb. 560; ∞ partum, Digest.; — men „everf.“: praefocata missis, (sem qvælde af Uffrud), Calpurn. Ecl. 4, 115; ex abundantia praefocari etc., Macrobi. Somn. Scip. 1, 12.

praefodio, fodi, ere, v. a.; 1) graver en Grav feran neget; — Praefodiunt alii portas, Virg. Aen. 11, 473; — II) med Senfon paa Tiden: ferst el. ferud at grave, serobes, Plin. 17, 16; men Ovid. Met. 13, 59: fictumque probavit Crimen et ostendit, quod jam praefoderat, aurum, (sem han ferben havde nedgraver). — praefocundus, 3, f. und. praefocundus.

praefor, fatus sum, 1, v. n. o. a.: ferud el. i Høveien at fuge el. udfuge el. udtale; navn. egi. m. en Ven at indlede en offentlig Handling; — majores nostri omnibus rebus agendis: quod bonum. faustum, felix, fortunatumque esset, praefabantur, Cic. Div. 1, 45; cf. Liv. 5, 41: pontifice maximo praefante carmen etc.; men priusquam etc., ture, vino Iano, Jovi, Junoni praefato, Cato R. R. 131; — egi. m. Gindemmens acc.; Janum Jovemque vino praefamino (vid. not.), id. ibid. 141; cf. Virg. Aen. 11, 301: Praefatus divos solio rex inlit ab alto; — egi. indleer, etc.; quae de natura deorum praefati sumus, Cic. Univ. 10; quum praefatus fuero, Colum.; cf. Gell. 9, 15; — navn. svarer egi. honorem praefari, feran fibrige Udfry, emtr. til verr: med Respect at mætte el. med Tugt at fuge; vid. Cic. Fam. 9, 22; egi. er at hifere: humor praefandus, (arbart em Urinet), Plin., ligel. in praefanda incidere, (træffe paa smudsige Gienftænde), Quintil. 8, 3, 45; — men vir ... praefandus, Plin. 8, 17, (paa bris Autoritet man tør beraabe fig); — II) „bef.“: ferudfuger, propheterer, ferfynder; — Taha praefantes ... Parcae, Catull. 61, 3-3; cetera ... ut ita fient, quemadmodum cordi esse divi carminibus praefarentur, Liv. 22, 1; — III) partic. praefatus, 3, egi. med vafte Bem.: ferben fagt el. emtalt el. anfært; — ex praefatis causis, Digest.; ∞ iura, id.; men honoribus praefatis appellare, (efer en Udfpødnng), f. event., Appul.; — b) df. subst. praefatum, i, n., ligefom praefatio: Hærfale, Symmach.; — not.: archauiff imperat. act.: praefato, Cato, o. praefamino, id.; f. egi. event.

praeformator, oris, m., [praeformo]: sem ferud afretter el. oplærer, Tertull. — praeformido, (avi), atum, 1, v. a.: ferud el. meget at befrygte el. angstes; — quam (propositionem) judex, si vidit, non aliter praeformidat, quam qui etc., Quintil. 4, 5, 5, (Spald.), inc.; — ligel. praeformidatus alicui, Sil. 3, 608, inc. — praeformo, avi, atum, 1, v. a.: ferud at forme el. afrette; — Atque his praeformat dictis fingitque monendo, Sil. 7, 385; praeformari ad malum, Tertull.; men materia praeformata, (forberedet el. ferarbeidet), Quintil.

2, 6, 5; men praeformatae infantibus litterae, (som er dem forefættene), id. 5, 14, 31. — praefortis, e: meget stærkt, Tertull. — praefortus, 3, [foveo]: som forud er varmet el. båret; — ∞ partes aqua marina, Coel. Aur.

praefraete, adv.: afbrudt; df. „fig.“: haardnaffet, ubøielig; — nimis praefraete aerarium defendere, omnia publicanis negare, Cic. Off. 3, 22; af — praefractus, 3, partic. af praefringo. — praefrigidus, 3: meget fælt, situs, Plin. 17, 31; ∞ aqua, (oppon. tepida), Cels.; cf. Ovid. Pont. 4, 12, 35.

praefringo, frēgi, fractum, 3, v. a., [frango]; 1) „gent.“: afbrækker forpaa (el. Epyden); ogs. alm. afbrækker el. brækker over; — quum hastas praefregissent, Liv. 8, 10, (al. perfr.); telo si primam aciem praefregeris, Justin. 6, 8; — ne caulis praefringatur, Plin.; ∞ cornu galeae, Liv.; — partic. praefractus, 3: afbrækket el. fonderbrækket, rostrum navis, Caes., pinus, Ovid. Met. 12, 358; speciem curvi praefractique reddere, (om en Riep i Vandet), Senec. Ep. 71; — 2) „fig.“ o. „ment.“: men alene in partic. praefractus, 3, som adject.; A) afbrudt el. ufammenhængende i Jorcedraget; — Theodorus praefractor, nec satis ... rotundus etc., Cic. Orat. 13; — B) haardnaffet, ubøielig, stræng; — Aristot. (philosophus) praefractus, ferreus; nihil bonum (putavit), nisi quod rectum et honestum est, Cic. frgm. ap. Non.; Charondae Thuri praefractor atque abscissor iustitia, Val. Max. 6, 5, extern. 4.

praefugio, fugi, ēre, v. n.: forud at flygte afsted, Tertull. — praefulcio, si, tum, 4, v. a.: sætter ligesom en Stotte derunder; — mollire praefulsum torum, Prudent.; — df. fædd. „fig.“; A) „overf.“: — ∞ aliquem suis negotiis, (paalægge nogen dem), Plaut. Pers. 1, 1, 12; hys. pass.: ubi ego omnibus ... miseris praefulcor, (er nedtryffet deraf), id. Pseud. 3, 1, 5; — B) „ment.“: ligesom støtter en Plan el. Paasand, odf.; — primum illud praefulei atque praemuni, ut simus annui, (du sikkre den Sag, at ovs!) Cic. Att. 5, 13; ∞ aliquid multis modis, Gell. 7, 3.

praefulgeo, si, ēre, v. n.: at sinne meget stærkt; fædd. e. abl.; — fulvae leonis pelles ... praefulgens dentibus aureis, Virg. Aen. 8, 553; gemino sole praefulget dies, Senec. Agam.; — ogs. at sinne altsor stærkt, auct. ad Her. 3, 19; — 2) „fig.“: fortrintlig at glimre el. være anset; — Poppaeus consulari decore praefulgens, Tac.; sed praefulgebant Cassius et Brutus eo ipso, quod etc., id. Ann. 3, 76; ogs. af prae ceteris, Gell. 12, 5; cf. Vell. 1, 14.

praefulgidus, 3: stærkt skinende el. lyvende, nubes, Juven. — praefulgūro, are, v. n. o. a.; 1) neutr.: at sinne el. lyne meget stærkt; e. abl.; — multoque latus praefulgurat auro, Stat. Theb. 7, 502; — 2) act.: at epylte med Sfin el. Glænd; — strictoque vias praefulgurat ense, Val. Fl. — praefultus, 3, partic. af praefulcio.

praefundo, fudi, 3, v. a., men alene „overf.“ o. fild.: at foie el. lægge dertil; — ∞ subeiviva (de affaarne el. overblivene Grundstykker) possessionibus vicinis, Simplie. ap. Goes. — praefurnium, i, n., [furnus]: Sted foran Ovenen, Cato, Vitruv. — praefūro, ēre, v. n.: at rase uden Maate; — torvus praefuris, Stat.; cf. id. Theb. 4, 822. — praefusus, 3: meget mørk el. dunkel; — ∞ terrae, Manil. 4, 721, inc. — praegēlidus, 3: meget fælt, loca, Liv. 21, 51, hiems, Plin.; ogs. ∞ frigora, Colum.; — praegermino, are, v. n.: forud el. tilsigt at slaae ud el. spire, om Træer, Plin. 16, 51. — praegero, (gessi), gestum, 3, v. a.: bærer foran; e. dat.; ∞ speculum dominae, Appul.; — 1) af partic. praegestas, 3, er subst. pl. praegesta, orum, n.: det forhen Gfete, det Jørgaende, Coel. Aur. — praegestio, ire, v. a.: stærkt at hige derafter; e. inf.; — praegestit animus jam videre etc.,

Cic. Coel. 28; men Hor. Od. 2, 5, 9, „alleg.“: juvencae ... ludere ... praegestientis etc. — praegestus, 3, partic. af praegero. — praecigno, ēre, v. a.: forud el. forst at ayle el. frembringe; — Quia nolebam, ex me morem praegigni malum (i. e. oriri), Plant. Pseud. 1, 5, 77.

praegnans, tis, adj., [gigno]; 1) „gent.“; A) „alm.“: frugtformelig; om Dyrene: drægtig; — ∞ uxorem quum reliquisset, Cic. d. Or. 1, 40; cf. Juvenal. 6, 405; — ∞ canis, Hor., equa, Plin.; ∞ perdie, id.; — 2) „overf.“; A) om Bærter, odf.: som ville til at springe ud; — ∞ surculi, Plin., arborum oculi, id.; cf. id. 12, 32; — ogs. om andre Naturlegemer, hvoer af atter andre synes at fremstaae; praegnantibus nitrariis, sed nondum parientibus, id. 31, 46; — ogs. om Etene; est autem lapis iste praegnans, intus, quum quatiās, alio ... sonante, id. 10, 4; cf. id. 37, 66; — B) „alm.“: opfyldt dermed, og ligesom bugnende deraf; — praegnans succo herba, Plin.; praegnans veneno vipera, id.; ogs. absol.: ∞ cucurbita, Colum.; — men comist: Etiam de tergo ducentas plagas praegnantem dabo, (drægtige Slag), vid. Plaut. Asin. 2, 2, 10. — praegnatio, onis, f.: Frugtformeligbed el. Svangerskab, Appul.; — hos Dyrene: Drægtighed, Varr. R. R. 2, 1; — 2) ogs. „overf.“ om Bærtene, id. ibd. 2, 44; — B) fild. ogs. „ment.“: o naturarum omnium secunda praegnatio, Appul.; o. — praegnatus, us, m.: = praegnatio, Tertull. — praegnāviter, adv.: meget sluttigen el. omhyggeligen, Plaut. Pers. 4, 4, 39, (al. prognaviter), inc. — praegnax, acis, adj., fild. Biform af praegnans, Fulgent. — praegraecilis, e: meget tynd el. smal el. mager; — erat illi praegraecilis et incurva proceritas, Tac. Ann. 4, 57. — praegradō, are, v. a., [prae, gradus]: gaar foran, aliquem, Pacuv. ap. Non. — praegradis, e: meget stor, arbores, Plin., aures, id., oculi, id., Suet.; — 2) „fig.“: meget stor, meget at ære; — ∞ senex, Pers. 1, 124, (i. e. Aristophanes).

praegravidus, 3: meget tung el. vægtig, moles, Stat. — praegravis, e: meget tung el. vægtig el. trykkende, onus, Ovid. Her. 9, 98; ∞ caput, Plin.; ∞ perdis, vid. id. 10, 51; men Tac. Hist. 2, 21: cibo vinoque praegraves, (belængede deraf); men „poet.“: Decidit hiberno praegravis unda gelu, Martial. 4, 18; — 2) „overf.“: meget tung el. trykkende el. besværlig; — ∞ greges pavonum, (der føie meget at holde), Varr. ap. Non.; ∞ servitium, Plin.; — ogs. om Personer; ∞ delatores afflixit, Tac. Ann. 4, 71; men ibd. 11, 19: virum insignem ignavo principi praegravem; ogs. ud. dat., id. ibd. 14, 3: praegravem ratus, etc.

praegravo, avi, atum, 4, v. a. o. n.; 1) act.; A) „gent.“: stærkt el. meget at nedtrynge el. nedtrykke; df. pass.: praegravata inhaerentibus (telis) scuta, Liv. 7, 23; men absol.: praegravato capite, (naar Hovedet er tungt), Colum.; — B) „overf.“: at trykke haardt, at falde meget besværlig el. bryffem; — et dantem et accipientem praegravatura etc., vid. Liv. 35, 12; quin corpus ... animum quoque praegravat una, Hor. Sat. 2, 2, 77; men id. Ep. 2, 1, 13: qui praegravat artes, etc.; (der ved sine Jortrin nedtrykker og fordunkler ovs.); — 2) neutr.; A) „gent.“: at være altsor tung el. trykkende; — ne fructus praegravet parte aliqua, vid. Plin. 17, 35; — praegravantibus amibus (caper: som hængte lige ned), Colum.; — B) „fig.“: at have Overbægen el. at giøre Udslaet til det Bæree; — praegravant tamen cetera facta dictaque ejus, ut etc., Suet. Caes. 76; pars civitatis deterior quanto praegravet, Senec. Clem. 1, 21; — exonerare praegravante turba regnum cupiens, Liv. 5, 34.

praegredior, gressus sum, 3, v. dep. n. o. a.,

[gradior]; I) „egenl.“: gaar foran el. forud; c. dat., el. c. acc., el. absol.; — si gregi in primis praegreditor (equus), Varro; — ∞ aliquem pedibus toto itinere, Suet. Tib. 7; cf. Liv. 28, 1; — sequentes alios, alios praegredientes amicos, Cic. Phil. 13, 2; cf. Sall. Jug. 91; — II) at gaar forbi; c. acc.; — ubi ea (castra) sunt praegressi, Liv. 35, 30; ∞ fines, Tac. Ann. 14, 23; — II) „fig.“: at overgaar; — qui tantum alios praegressus es, uti etc., Sall. orat. ad Caes. 1, 1.

praegressio, onis, f., [praegredior]: forudgang el. forudgang, men alene „fig.“; — ut nihil fieret sine praegressione caesae, Cic. Fat. 19; — 1. praegressus, 3, partic. af praegredior. — 2. praegressus, us, m., [praegredior]: forudgang; cf. „fig.“: forfommen; — expertus, quid in rebus tumultuosis anteverio valeat et praegressus, Ammian. 21, 5.

praegubernans, tis, partic., [gubernor]: styrende fremat, c. acc., Sidon. — praegustator, oris, m.: der smager paa Mad og Drikke, for de fattede paa Tafflet; — veneno occisum ... per Halotum praegustatorem, Suet. Claud. 14; — men „alleg.“: praegustator libidinum tuarum, Ps. Cic. p. Dom. 10; liges i omnibus nuptiis praegustator etc., Lactant.; af — praegusto, avi, atum, 1, v. a.: forud el. forst at smage derpaa; — quos praegustaverit ipse ... cibos, Ovid. Am. 1, 4, 33; ∞ et temperare potum regis, Justin. 12, 14; nec nisi praegustatos cibos sumens (Antonius: som en anden forst havde smagt paa), Plin. 21, 9; — II) „alm.“: tager ind i forveien el. som Medgift; — si praegustabit Atrides Pontica ter victi cantos medicamina regis, (i. e. antidota Mithridatis), Juvenal. 6, 660. — praegypso, are, v. a.: forst at overtrække med Gips; — os vasculi praegypsandum est, Coel. Aur.

praehibeo, ūi, itum, 2, v. a., [habeo], ligesom det deraf sammentruffne praebeo: holder hen derfor el. dertil, rækker el. yder el. stæffer; — ∞ alicui cibum, Plaut., locum, id.; — ogs. „overf.“: ∞ alicui operam atque hospitium, id. Pers. 4, 3, 41; men id. Rud. 1, 2, 50: Ut verba praehibes: som du taler el. siger.

praeinfusus, 3: som forud er overgydet dermed; — ∞ ruta mulso, Coel. Aur. — praeinnuo, ūi, 3: v. a.: forud at tilvinde el. forkynde, Varr. ap. Non., inc. — praejaceo, ere, v. n. (o. a.): at ligge derfor el. foran noget; — c. dat., el. c. acc., el. absol.; — mare praejacens Asiae, Plin.; — campus, qui castra praerajet, Tac. Ann. 12, 36; — oppida rara, praerajentibus stagnis, Plin. 3, 5. — praejacio, jeci, jactum, 3, v. a.: kaster derfor el. fremat; — praerajantur in gymum moles, Colum. 8, 17; — II) „fig.“: at forestå, at lade høre; — multis praerajatis probris, Diet. Cret.

praerajicatus, 3, partic. o. adj. af praerajico. — praerajicialis, e, [praerajicium]; I) hørende til en foregaaende Dom el. Kiendelse, multa, Symmach., Cod. Theod.; — II) hørende til en foregaaende Underfølgelse, actio, Just. Inst., formulae, Gaj. Inst.

praerajidium, i, n.; I) „alm.“: foreløbig Dom el. Kiendelse, Praejudis; vid. Quintil. 5, 2, in.; — de quo non praerajidium, sed plane judicium jam factum putatur, Cic. Div. in Caecil. 4, (overf. f. Ascen.); men Cic. Cluent. 2: quum is duobus praerajidiis jam damnatus esset; praerajidiis omnibus reum liberare, Quintil. 6, 3, 10; men Plin. Ep. 7, 6: ne cognitioni Caesaris praerajidium fieret; — II) „overf.“: A) det foregaaende, forsaavidt man derefter bedømmer det tilfommende; saal. ogs. Medfærd el. Exempel, vdl.; — Pompejus ... vestri facti praerajidio demotus, Italia excessit, Caes. B. C. 2, 32; men Suet. Caes. 23: ac statim quaestor ejus in praerajidium ... arreptus est; — B) fordom el. Præjædits el. forudsætning til Ståde for nogens Sag; — per illam causam praerajidium in patrem meum quaeri, Senec. Benef. 4, 35; sine ullo litis praerajidio, Digest.; cf. Gell. 2, 2; — b)

ogs. enhver ubetimelig el. overflet Dom om en Sag; — neminem ... verum esse praerajidium rei tantae afferre, Liv. 3, 40; — C) foregaaende Underfølgelse af Hovedsagen; — quoties de hoc contenditur, an quis libertus sit ... praerajidium redditur, Digest.

praerajico, avi, atum, 1, v. a.; I) „egenl.“: A) i Hetsforægt: forud el. foreløbigt at paadomme el. paafinde en Sag; — miror, quomodo ... de hoc ipso (homine) non modo praerajicari, verum gravissime ac vehementissime judicari, Cic. Verr. 3, 65; — B) „bef.“ ogs. om Tensorerens foreløbige Kiendelse over de afgaaede Dørigtetspersoner; — vid. Cic. Leg. 3, 20; — II) „overf.“ (o. efterd.): at være til Ståde, at præjudicare; c. dat.; — res inter alios judicatae aliis non praerajiciant, Digest.; privato judicio legi Corneliae praerajicari, ibd.; — III) partic. praerajicatus, 3, ogs. som adj.: forud afgjort el. paadomt; — praerajicatum eventum belli habetis; meliorem partem hostium fudistis, Liv. 42, 61; ∞ res, Cic.; ∞ opinio: forudfattet Mening, id.; — super!, ∞ vir: hvist Tælerent er adfærd afgjort, Sidon.; — B) df. subst. praerajicatum, i, n.; 1) det forud Afgjorte; — ne id ipsum, quod consultationi reliquerant, pro praerajicato ferret, Liv. 26, 2; — 2) foreløbig Dom; — postulo, ne quid praerajicati huc afferatis, Cic. Cluent. 2.

praerajatio, onis, f., [juro]: forføgen af en Gedsformular, (som andre svarer efter); vid. Fest. p. 221, (Müll.). — praerajivo, jūvi, 1, v. a.: forud (el. eftertryffeligen) at hjælpe el. understøtte; — et credebatur, affectum ejus fidem praerajivisse, etc., Tac. Hist. 3, 65.

praerajabor, psus sum, 3, v. dep. n. o. a.; I) „egenl.“: at glide el. flyde el. flyve el. svømme foran el. forbi; — in quam (insulam) Germani nando praerajabantur, Tac. Hist. 2, 35; men alter (piscis) paulum praerajabitur ante, Cic. (poët.) N. D. 2, 43; ∞ annis, Lucan.; — men c. acc.: Aut Alphae rotis praerajabi flumina Pisae, Virg. Ec. 3, 180; — II) „fig.“: at ile forbi; men c. acc.: at forbigaae; — ira feras quidem mentes obsidet, eruditae praerajabitur, Petron. Sat. 99; praerajabentis vero temporis fuga ... irreparabilis, Colum.

praerajambo, ere, v. a.: forud at sliffe el. befinde; — (mus) praerajabens omne, quod asfert, Hor. Sat. 2, 6, 109; (al. praerajabans); — II) „overf.“ om en flod: at befinde el. berøre; — dum ... liquor ... arenas Praerajambit, Prudent.; — praerajapsus, 3, partic. af praerajabor. — praerajargus, 3: meget rigelig, dapes, Juvenal. 3, 754; men Grande aliquid, quod pulmo animae praerajargus anhelet, (fiæst el. fræstig Lunge), Pers. 1, 14. — praerajassatus, 3, [lasso]: forud udmattet, Frontin. Strat. 2, 5.

*praerajatio, onis, f.: foreræfken el. foreræfke, Val. Max. 7, 8, 4; v. — praerajator, oris, m.: som foreræfker det ene for det andet, Tertull.; — [praerajator] — praerajatus, 3, partic. af praerajato. — praerajautus, 3: meget prægtig; navn. som holder prægtigt Taffel, som giver flere Medgifter; vid. Suet. Ner. 30, o. id. Vitell. 2. — praerajavo, (lavi), lavatum, 1, v. a.: forud at vasse el. skylle; — ejus merito os praerajavatur, Appul.; — cinis vino tepido praerajavatus, Theod. Prisc. — praerajaxatus, 3, [laxo]: forud lindret el. lettet; — motus beneficio praerajaxatus aegrotans, Coel. Aur.

*praerajectio, onis, f.: foreræfken el. foreræfning, navn. Læren om i Stelen; vid. Quintil. 1, 2, 15, o. id. 2, 5, 4; v. — praerajector, oris, m.: den en Autor foreræfende foreræfker, Gell. 18, 5; — [2. praerajeco], — praerajectus, 3, partic. af 2. praerajeco.

1. praerajego, avi, atum, 1, v. a.: forud el. forlods at testamenter; — ∞ alicui aliquid testamento, Plin. 33, 11; partes coheredibus praerajegatae, Digest. — 2. praerajego, legi, lectum, 3: foreræfker (hvad Begynderen skal læse bagefter), vid. Quintil. 1, 5, 11; ogs. fore-

læser (for at forklare det Læse); vid. id. 1, 8, 8 o. 13; cf. Suet. Gramm. 17: *primus dicitur Virgilium ... praelegere copiose*; — II) „overf.“: A) udbælgel. udføger (et Difterdyr); — *praelectum grandem lircum Marti victimum*, Appul.; — B) drager el. seiler derforbi; — *Caesar transmissio freto Campaniam praelegebat*, Tac. Ann. 6, 1; cf. Rutil. Itin. 1, 223.

praelibatio, onis, f., [praelibo]; *pyrcl. ferud* at smage derpaa el. borteage deraf; *df. „overf.“*; A) Dffring af Jorsfigroden, vid. Paul. ex Fest. s. v. *praelectum*, p. 235, (Müll.); — B) Jormindstefte, Jndstræknig; — *sine ulla praelibatione sententiae*, Tertull. — *praeliber*, a, um, addeles fri el. ubunden; — *liquido praelibera motu (natura ignis)*, Prudent. — *praelibo*, are, v. a.: *forud at smage derpaa*; *df. „poet.“*: ∞ *Superis nectar*: stienke i for dem, Stat. Silv. 3, 4; — II) „fig.“: ∞ *pectora visu*, (bestue el. udforske), id. Achill. 2, 88; — *praelibenter*, adv.: *altfor frit el. dristig*, fingere verba, Gell. 16, 7; cf. Ammian. 16, 5.

praeligāmen, inis, n., [praeligo]; *det Jorandbunde*; *df. cu Amulet*, Marc. Emp. — *praeligāneus*, 3, [2. praeligo]; *df. ∞ vinum*, Cato, (ringe Vin, hvortil man udføgte de fletteste Druer). — *praeligo*, avi, atum, 1, v. a.; 1) *egentl.*: *foran at binde derpaa el. dertil*; — *praeligatur sarmenta cornibus boum*, Liv. 22, 16; — *egf. afbinder*; *cauda pectoris quam artissime praeligata*, Plin. 29, 10; — *egf. embinder el. forbinde*, vulnera nodo Herculis, id. 28, 17; cf. Suet. Caes. 79; — *egf. tilhpyller*, capita vestibus, Petron.; — II) „overf.“: — o *praeligatum pedes*, (ligesom indbundet med Hærgarn), d. c. *ferstioffet el. forheret*, Plant. Bacch. 1, 2, 28.

praelino, (levi), litum, 3, v. a.: *forpaa at smøre el. bespyge*; *egf. alm. at bemære el. bespyge*, villas tectorio, Gell.; — II) „overf.“: *quum fucator et praelinitur (genus aliquod dictionis)*, sit praestigiosum, id. 7, 14. — *praelitus*, 3, *partic. af figd.* — *praelium*, *praelior*, etc., f. ind. *praelium*, etc.

praelōco, avi, atum, 1, v. a.: *fætter el. fyller foran el. til Etue*; — *sensus in sola facie praelocati sunt*, Augustin. — *praelōcūtio*, onis, f., [praeloquo]; *Jortale*, Jndtæning til en Tale, Senee. excerpt. Contr. 3, praef. — *praelocutus*, 3, *partic. af praeloquo*. — *praelongo*, avi, 1, v. a.: *at forlange*; — *qua subtilitate natura praelongavit pedum crura (hvs Jufecterne)*, Plin. 11, 1; *af* — *praelongus*, 3: *meget lang*, gladii, Liv.; *sermōnes*, Quintil. — *praelōquor*, cūtus (quutus) sum, 3, v. dep. n.: *taler forud el. først el. for en anden*; — *Occupas praeloqui*, quae mea est oratio, Plaut. Rud. 1, 4, 28; — 2) „overf.“: *helder el. skriver en Jortale*; — ∞ *longiore epistola*, Plin. Ep., de communis officii necessitate, id.

praelūcō, xi, ēre, v. n. o. a.; 1) *at lyse derfor*; A) *egentl.*: 1) om Personer; — *quum fulgur servum praelucentem examinasset*, Suet. Aug. 29; *et saepe nantati praeluxi*, Stat. Silv. 1, 2; — 2) om Lyset; — *Praeluxere faces*, Martial. 12, 42; cf. Phaedr. 4, 11: *Sed ne ignis noster facinori praeluceat ... Veto etc.*; — B) „fig.“: — (amicitia) *praestat omnibus*, quod bona spe praelucet in posterum, Cic. Lael. 7; — *egf. e. acc.*: *lumenque tuae praeluceo vitae*, Auson.; — 2) *egf. at lyse flare*, d. c. *at overgaade*; — *Nullus in orbe sinus Bajis praelucet amoenis*, Hor. Ep. 1, 1, 83; — II) *at stinne meget flætt*; — *si pulmone marino conficitur lignum*, ardere videtur, adeo ut baculum ita praeluceat, Plin. 32, 52. — *praelūcidus*, 3: *flætt lysende*, meget lys el. flar; — *candore circuli praelucido excellere*, vid. Plin. 37, 23.

praelūdo, si, sum, 3, v. a. (o. n.): *gier et Jorspil*, *gier en Pvoce i det Mindre (til Udførelse i det Store)*; — *dum praeludit Pompejano (Nero, i. e. dum praeparat se ad canendum in theatro Pompejano)*, Plin. 37, 7; *ligel. praeludere tragoediis faciendis*, (for-

berede sig dertil, øve sig derti), Gell. 19, 11; — *egf. e. acc.*; *Ut solet excussis pugnam praeludere globis (taurus)*, Rutil. Itin. 1, 257; — II) „overf.“: — ∞ *aliquid operibus suis stilo remissiore*, Stat. Silv. 1, praef.; *ac Mariana quidem Cinnaeque rabies intra urbem praeluserat*, quasi si experiretur, Flor. 4, 2.

praelum, i, n., f. ind. *prelum*. — *praelumbo*, are, v. a., [lumbus]: *gier lændelam*; — ∞ *aliquem sustibus*, Nov. ap. Non. — *praeluminatus*, 3, [lumino]: *oplyst*, *forflæret*, Tertull. — *praelusio*, onis, f., [praeludo]: *Jorspil el. Jorøvelse*, (oppugna), Plin. Ep. 6, 13. — *praelustris*, e, [lustro]: *meget hoi el. anset*; — *Vive tibi quantumvis potes*, *praelustria vita*; *Saeuum praelustri fulmen ab arce venit*, Ovid. Trist. 3, 4, 5.

praemācero, are, v. a.: *forud at blødgjøre el. nerslægge*, mala Cydonia, Scrib. Larg. — *praemaledico*, xi, 3, v. a.: *forud at forbande*, aliquem, Tertull. — 1. *praemando*, avi, 1, v. a.: *forud at befale*; *m. figd. ut*, Vatin. ap. Cic. Fam. 5, 9; *men ∞ et quaerere Puermum aut puellam*, etc., Plaut. Truc. 2, 4, 19, (forud at bestille eg opføge). — 2. *praemando*, ēre, v. a.: *forud el. først at bygge*; *df. „overf.“*: ∞ *alicui (aliquid)*: *notagtigen at forklare*, Gell. 4, 1.

praemātūre, adv.: *tidlig*, *el. altfor tidlig*, vid. Gell. 10, 11; ∞ *vita carere*, Plant. Most. 2, 2, 69; — *compar.*, *praematurus agi*, Digest.; *af* — *praematurus*, 3: *meget tidlig*, *tidligst moden*, fructus, Colum.; — II) *altfor tidlig*; — ∞ *domitura boum*, Plin. 7, 52; ∞ *hiems*, Tac., canities, id.; — *men neutri sing.*: *praematurum existimatur*, m. acc. e. inf., Plin. 8, 75; — B) „overf.“: *ubetimelig*, *overilet*; — *praematura denunciatio bonis civis imparati etc.*, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 8; *men Tac. Ann. 3, 66*: *qui ... praematura vel cum exitio properant*.

praemēdicatus, 3: *som ved Lægemidler el. Dylllemidler er stiftet imod Jæret*; — *Isset anhelatos non praemedicatus in ignes ... Aesonides*, Ovid. Her. 12, 15; *antidoto praemedicatus*, Tertull. — *praemeditatio*, onis, f.: *Jorudbetænkning*, *futurorum malorum*, Cic. Tusc. 3, 14; ∞ *diuturna*, ibid. 15; o. — *praemeditōrium*, i, n.: *Sted*, *hvor noget tilberedes*, Tertull.; *af* — *praemēditor*, atus sum, 1, v. dep. a.: *forud at betænke el. overlægge*, m. acc. e. inf., Cic. Phil. 11, 3: *quicquid etc.*, id *praemeditari*, ferendum modice esse; *egf. m. relat.*, id. Att. 6, 3: *ex quo possim praemeditari*, quo animo accedam ad urbem; *egf. e. inf.*, Lucr. 4, 822: *istum Effugere errorem vitareque praemeditatur*, (al. praemētuer); *men absol.*: *multa cura tentans citharam et praemeditans*, (præluderende), Tac. Ann. 14, 15; — *not.*: *partic. praemeditatus*, 3, *egf. m. passiv* Vem.: *ferud betænk el. overlagt*; — *nec fieri (mala) praemeditata leviora*, Cic. Tusc. 3, 15; *men qui ad agendum nihil cogitati*, nihil praemeditati attulerit, Quintil. 4, 5, 2.

praemerco, atus sum, 1, v. dep. a.: *ficber tidligere*; — *Edepol nae istam tempore gnato tuo Sumus praemerati*, Plaut. Epid. 3, 3, 25, (ere vi fornne bam i Jortiebet); cf. Cassius Hemina ap. Plin. 32, 10. — *praemetor*, atus sum, 1, v. dep. a.: *forud at udmale*; — *Dinocratem ... praemetatum Alexandriam*, Sotin. 40; — II) *partic. praemetatus*, m. passiv Vem.: *som for er udmalt*, itiuera, Capella. — *praemetuenter*, adv.: *forud frygtende el. frygtsomt*, Lucr. 4, 822, inc.; *af* — *praemētūo*, ēre, v. n. o. a.; 1) *neutr.*: *forud at frygte el. være i frygt*; *absol.*, Lucr. 3, 1032; *men e. dat.*: *praemetuens suis*, Caes. B. G. 7, 49; — II) *act.*: *forud at frygte el. befrygte*, poenas Danaum, Virg. Aen. 2, 573; *egf. e. inf.*, Prudent.; — *not.*: *praemetuens* *egf. e. gen. obj.*, Phaedr. 1, 16: *illa (ovis) praemetuens doli etc.*, (al. dolum).

praemiator, oris, m., [praemior]: *en Jøver*; — ∞ *nocturnos tollere*, Naev. ap. Non.; — *df. sem.*

praemiatrix, icis: Belonnenrind; — ultrix facinorum impiorum, bonorumque praemiatrix, Adrastia, Ammian. 14, 11. — praemicans, tis, partic., [mico]: som flinner meget stærkt; — lucerna claro lumine praemicans, Appul. — praemigro, are, v. n.: at flytte i Jerveien, Plin. 8, 42.

praeminēo, f. und. praecineo. — praeminister, stri, m.: Betjent el. Dyvater; — ∞ deorum (Mercurius), vid. Macrob. Sat. 3, 8; — cf. fem. praeministra, ae: Zenerinde, Dianae, id. ibd.; — egf. „overf.“: lingua mendaciorum praeministra, Appul. — praeministro, are, v. n. e. a.; 1) neutr.: at betjene el. opvarte, alicui, Appul.; Brutius praeministrare magistratibus etc., Gell. 10, 3; — II) act.: ligefom at betjene dermed, at stasse tilstede, fabulas, Tertull. — praeminor, ari, v. dep. a: forud el. frængt at true dermed; — ∞ malum grande (alicui), Appul.; egf. m. acc. e. inf., Tertull.

praemior, ari, v. dep. n.: at betinge sig en Belønning, at tage Stenk el. Gave, Suet. Tit. 7; o. — praemiosus, 3: som bliver belønnet, impudentia, Cat. ap. Fest. p. 242. (Müll.); — [praemium]. — praemissus, 3, partic. af praemitto. — praemistus el. praemixtus, 3, [miscro]: df. ∞ olera, (som forud ere blandede el. sammenblandede), Apic.

praemitis, e: meget mat, let at flytte, asina, Juven. — praemitto, misi, missum, 3, v. a.; 1) „egenl.“: at sende el. lade gaae forud el. foran: — ∞ legiones in Hispaniam, Caes.; ∞ legatum cum cohortibus ad flumen, Sall.; men ∞ ad equites (e. nuncium), Caes. B. G. 4, 11; esse praemissos, qui etc., Cic. Catil. 1, 9; — ∞ litteras alicui, id. Att. 10, 8, edictum, Caes.; — II) „fig.“: A) „overf.“: fatter el. planter derfor el. foran et andet; — ficetis caprificus praemittitur etc., Plin. 15, 21; — B) „ment.“: at forudsætte; — praemissa voce (ceter at have sagt disse Ord): hoc age, Suet. Calig. 58; non ad praesens aptamur, sed cogitationem in longinqua praemittimus, Senec. Ep. 5; — III) af partic. praemissus, 3, er subst. n.: praemissa, orum, ligefom primitiae: en Jorpegrode; — olei ac vini praemissa etc., vid. Plin. 12, 2.

praemium, i, n., [af praes; eprcl. hvad man har fremfor Andre]; df. 1) „alm.“: A) Jortel af det vundne Bytte, df. „poet.“ Byttet selv; — qui corpora ferro Vulcanet, aut rapta praemia veste ferat, Tibull. 1, 2, 25; ligel. praemia dira, Propert. 2, 23, 68; cf. Ovid. Met. 6, 518: Nulla fuga est capto, spectat sua praemia raptor; — B) ligel. „alm.“: Jortel, Jorret, Udmæltelse; vid. Lucr. 3, 969, v. id. 5, 5; men Cic. Acad. 2, 1: licebat enim celerius fieri eum praetorem legis praemio; — II) „bef.“: Lon el. Belønning; — legibus et praemia proposita sunt virtutibus, et supplicia vitiis, Cic. d. Or. 1, 58; persuadere alicui magnis praemiis et pollicitationibus, Caes. B. G. 3, 18; praemio aliquem afficere, (belønne), Quintil.; praemio elicere ad faciendum aliquid, Cic.; praemio illicere, Sall., inducere, id., invitare, Quintil.; praemium consequi, Caes.; si sibi praemio foret, (hvis han blev belønnet derfor), Liv. 21, 45.

praemoderans, tis, partic., [moderor]: der foretøver det rette Maal, der angiver Takt; — praemoderante cithara gressibus etc., Gell. 1, 11. — praemodulatus, 3, partic., [modulor]: — gestu praemodulati cogitationem: afmaalende Tansen efter Gærden, Quintil. 11, 3, 109. — praemodum, adv., [modus], i. e. supra modum: overmaade; — ∞ parentes, Liv. Andr. ap. Gell. 7, 7. — praemoenio, ire, ældre Form af praemunio, vid. Gell. 13, 27, v. id. 14, 2. — praemolestia, ae, f.: foregaende Kummer el. Bærgelse, brugtes, efter Cic. Tusc. 4, 30, af nogle f. metus, Frygt. — praemolior, iri, v. dep. a: embyggeligen at forberede, at træffe Joransætning dertil;

— itaque praemolendas sibi ratus jam res etc., Liv. 28, 17. — praemollio, ivi e. ii, itum, 4, v. a.; 1) „egenl.“: forud at giøre blød el. myg; — frustra sparseris semina, nisi illa praemollitas foverit sulcus, Quintil. 2, 9, 3; — II) „fig.“: forud at formilde el. adfæne el. stemme til Selvlicke; — nondum praemollitas iudicum mentes offendere, id. 6, 5, 9; men id. 4, 3, 10, „alleg.“: his velut fomentis, si quid erit asperum, praemolliemus, etc. — praemollis, e: meget blød, ova, Plin., involucri membranae (cordis), id. 11, 69.

praemōnēo, ūi, itum, 2, v. a. (v. n.); 1) „alm.“: ferud at paamine el. crinde el. advare; — ∞ aliquem, m. ut el. ne, egf. m. blot conj., egf. m. quod, egf. m. de, egf. m. aliquid (om neget); — me, ut magnopere cavere, praemonebat, Cic. Verr. Act. 1, 8; quod tibi scripsi, ut te praemonerem, plurimum tibi credas, Plin. Ep. 6, 22; praemonito filio, ne alii, quam Thessalo, crederet, Justin. 12, 14; — Praemoneo, numquam scripta quod ista legat, Ovid. Trist. 5, 1, 16; — de impudentibus periculis ... praemoneri, Ps. Cic. Har. resp. 5; — coeli varietatem ... praemonitus villicus, Colum.; — ut futuri principes praemonerentur, qua via possent ad gloriam niti, Plin. Ep. 3, 18; — II) „bef.“ om Spaaedomme: at forudsætte, ferud at forudsætte; — Fatua ... velut per furorem futura praemonebat, Justin. 43, 1; cf. Plin. 18, 79; — egf. m. Obiectis fatimis; — quos (vates) igne Pelasgo Ilion arsuram, praemonuisse ferunt, Ovid. Her. 17, 239; — III) af partic. praemonitus, 3, er subst., praemonitum, i, n.: = praemonitio; vid. Gell. 14, 2: generalia quaedam praemonita et praecepta etc.

*praemōnitio, onis, f.: forudgaende Paamindelse el. Forvdring, Tertull.; o. — praemonitor, oris, m.: som ferud paaminer el. advare; — in rebus dubiis praemonitor, Appul.; — df. praemōnitōrius, 3: forud paamindende el. advarende, edictum, Tertull.; — [praemoneo]. — 1. praemōnitus, 3, partic. af praemoneo. — 2. praemōnitus, us, m., [praemoneo]: forudsigelse el. Varfel; — in pl., Ovid. Met. 15, 799: Non tamen insidias, venturaque vincere fata Praemonitus potuere decum (f. deorum).

*praemonstratio, onis, f.: forudbetegnelse; — minora et exigua magnorum figuras et praemonstrationes esse, Lactant.; o. — praemonstrator, oris, m.: som ferud viser nogen tilrette; — Sed hic meus ... praemonstrator etc., Ter. Heaut. 5, 1, 2; af — praemonstro, avi, atum, 1, v. a.; 1) „alm.“: ferud at anvise el. opføre dertil; — Currenti spatium praemonstra, callida Musa! Lucr. 6, 92; — egf. m. relat., egf. m. ut; vid. Plaut. Pers. 1, 3, 68, v. id. Trin. 2, 2, 61; — II) „bef.“: ferud at bebude, at ferudsigelse el. varfel; — hoc motu magnum aliquid deos populo R. praemonstrare et praecinere, Ps. Cic. Har. resp. 10; hanc suavitatem (poëae) praemonstratam efficaci auspicio, quum etc., Plin. 10, 43.

praemordeo, morsi e. mordi, morsum, 2, v. a.; 1) „egenl.“: at bide deri el. derpaa; — linguam praemordens (bitende sig i Tungen), Lucan.; ferarum est praemordere et urgere projectos, Senec. Clem. 1, 5; — II) „overf.“: at afbide, d. e. at formindfæ; — et tamen ex hoc ... praemordet (aliquid), Juvenal. 7, 218; — not. per. praemorsus f. praemordi, Plaut. frgm. ap. Gell.; df. — praemordicus, 3, olera, (hveraf alene det Overste spises), Hieronym. — praemorior, mortuus sum, 3, v. dep. n.; 1) „egenl.“: tidligt el. altfor tidligt at døe el. omkomme; egf. „alm.“: at døe hen, at afgaae ved Døden; — Aut ego praemorior, primoque extinguar in aevo, Ovid. Her. 8, 121; parte ea corporis velut praemortua, Suet. Gramm. 3: Nostra tamen jacuere velut praemortua membra, Ovid. Am. 3, 7, 65; — II) „fig.“: at bendoe el. henfænde el. forgaae; — praemoritur visus, auditus, incessus (sc. in senectute), Plin. 7, 51; — III) partic.

praemortuus, 3, egf. fem adj. o. etibst; — etsi praemortui jam sit (ille) pudoris, (bar tabt al døtelse af Stam), Liv. 3, 72; — praemorsus, 3, partic. af praemordeo; — praemortuus, 3, partic. af praemior. — praemotus, 3, partic. af flgd. — praemōvēo, (mōvi), mōtum, 2, v. a.: forud at bevæge, corpus, Coel. Aur.; df. praemotus, (som har gjort sig en Motion), id.

praemundatus, 3, partic., {mundo}: forud renset; — praemundatis oculis, Theod. Prisc. — praemūnio, ivi cl. ii, itum, 4, v. a.; I) „egenl.“: fortil at beskæfte el. forstaa; — ∞ aditus duos magnis operibus, Caes. B. C. 3, 58; — Isthmum, ibd. 55; men agresti fossa praemunita (legio: sikkret el. forstaaet derved), Tac. Hist. 3, 21; — II) „fig.“: A) forvarer el. sikkret; — praemuniri medicamentis, Suet. Calig. 29; praemuniendae regalis potentiae gratia, Vell. 2, 6; genus dicendi praemunitum, (ligesom sikkret imod Angreb), Cic. d. Or. 3, 9; cf. id. Orat. 40; — B) ligesom til forsvær el. Sikkerhed at sætte el. opstille derved el. foran noget; — quae praemuniuntur omnia reliquo sermoni etc., quo (for at) etc., Cic. Leg. 1, 12; cf. id. Coel. 8; men id. Att. 5, 13: primum illud praefulci et praemuni, quaeso, ut etc., (drag først Omfarg derved); df. — praemunitio, onis, f.; oprdl.: forstaaelse; df. „fig.“: hvad Taleren forudstiller fordraget, for at sikkre sig Tilhørernes Velvillie; vid. Cic. d. Or. 2, 75, v. ibd. 3, 53.

praenarro, avi, 1, v. a.: forud el. først at fortælle, rem, Ter. Eun. 5, 6, 12. — praenato, are, v. n. (o. a.); I) at seomme foran el. forud; — praenatus musculus, Plin. 9, 88; — II) at rinde el. slyde der forbi; — domos placidas qui praenatat (amnis), Virg. Aen. 6, 705. — praenavigatio, onis, f.: forudseiling, Atlantis, Plin. 6, 36; af — praenavigo, avi, 1, v. a. (o. n.): seiler der forbi; vid. Plin. 6, 26; men praenavigans litus, Val. Max. 1, 8, 9; — df. pass.: duo oppida ... Tigri praenavigari, Plin. 6, 32; — men „alleg.“: praenavigans vitam ... primum pueritiam abscondinus, deinde adolescentiam, etc., vid. Senec. Ep. 70.

Praeneste, is, n.: By i Latium, (hødt. Palestina), altum: høitliggende, Virg., frigidum, Hor.; men sacrum, Stat., (af Gindinen Jortuna's Tempel); vid. Cic. Div. 2, 41, Propert. 2, 23, 41, v. Suet. Tib. 63; — not.: Praeneste sub ipsa (sc. urbe), Virg. Aen. 8, 561; — B) df. Praenestinus, 3: praenestus, sortes, Cic. Div. 2, 41, Fortuna, Suet. Dom. 15, urbs, (i. e. Praeneste), Virg., montes, Liv.; — men subst. Praenestini, orum, m.: Indvaerner af Byen Pr., Cic. l. c., Plaut., Liv. 6, 21 flgd. — praenexus, 3, partic., [necto]: hvoerfor der er bundet, tilbund; — praenexo assignatoque ore, (om Gudinden Angerona's Billede), Solin. 1.

praenimis, adv.: altfor meget, Gell. 19, 10. — praeniteo, ere, v. a.: at stinne stærkt, at give en stærk Glænde fra sig; — vestis praenitens, Appul.; luna subito praenitens, Plin.; egf. kan hiofres Vell. 2, 39: gentes, quarum titulus forom Augusti praenitet; — II) „overf.“: a) e. dat.: ligesom at overstinne; — cur tibi junior ... praeniteat, (bliver dig forertruffen), Hor. Od. 1, 33, 3; cf. Senec. Med. 94; — b) absol.: at fremstinne, at udmærke sig; — virtutem Catonis multis in rebus praenitentem etc., Vell. 2, 35.

praenobilis, e: meget navnfuldig el. beromt, Appul.; praenobilior, id. — praenomen, inis, n.: Jortnavn; I) som sættes foran Slægtsnavnet, og skrives baa sædd, affortet; faal. A. f. Aulus, M. f. Marcus, men M. f. Manius, S. cl. Sext. f. Sextus, etc.; — derimod: Quinte etc., gaudent praenomine molles Auriculae etc., Hor. Sat. 2, 5, 32; cf. Suet. Vitell. 2: quatuor filios cognomines, ac tantum praenominibus

distinctos ... Aulum, etc.; — II) „overf.“: Benævnelse el. Titel, som sættes foran nogens Navn; — faal. praenomen imperatoris, Suet. Caes. 76, v. id. Claud. 12; df. — praenominio, are, v. a.: benævner med Jortnavn; — fere Numerios praenominabant (celeriter natos), Varr. ap. Non.

praenosco, (novi, notum), 3, v. a.: forud at fiende el. lære el. erfare el. vide; — ∞ fata rerum, Sil. 3, 7; men Promissumque sibi vultu praenosceret coelum, Ovid. Fast. 3, 159; — neque dii non possunt futura praenosceret, Cic. Div. 1, 38; — not.: praenosco f. praenovisse, (forud at vide), Stat.; df. — praenotio, onis, f.: foregaaende el. medfødt Begreb, πρόληψις; — hanc nos habere sive anticipationem ... sive praenotionem deorum (om Guderne) etc., vid. Cic. N. D. 1, 17. — praenoto, avi, atum, 1, v. a.; I) „alm.“: betegner el. mærker forpaa; — libros quosdam literis ignorabilibus praenotatos etc., Appul.; men ∞ aureos sarculo conditos anulo, (forsegle dem), id.; men ∞ librum nomine alicujus, (betitle med nogens Navn), Augustin.; — II) „bef.“: A) forud at betegne el. forkynde; — ∞ duos adventus Christi, Tertull.; — B) at betegne el. opfriske; — qui tam bellam fabellam praenotarem, Appul.

praenubilis, 3: stærkt beklædt el. beklæget; df. „poet.“: mørk el. dunkel; — Stat vetus et densa praenubilis arbore lucus, Ovid. Am. 3, 13, 7. — praenuncia, ae, f., s. und. praenunciis. — *praenunciatio, (nunt.), onis, f.: forudforkyndelse, Tertull.; — praenunciativus, (nunt.), 3: forudforkyndende; — ∞ ignes (in turribus: som bebude Gøroveres Røkmærke), Plin. 2, 73; v. — praenunciator, (nunt.), oris, m.: en forudforkynder, Augustin.; — df. fem. praenunciatrix, (nunt.), is, Prudent.; af — praenuncio, (-tio), avi, atum, 1, v. a.; I) „egenl.“: forud at forkynde el. mælde; — vis et natura quaedam, quae ... futura praenunciat, Cic. Div. 1, 6; — in pass. impers. egf. m. de, Nep. Eum. 9; — II) „overf.“ egf. om Ting: vasa, sudorem repositiis relinquuntia, diras tempestates praenunciant, Plin. 18, 90.

praenunciis, (-tius), a, um: forudforkyndende; df. særb. subst. om Versener og Ting, og igitte alle Xion: forudforkynder, forudforkynderste, forud el. forvarlet; — Veneris praenunciis ... Zephyrus, Lucr. 5, 736; Jam dederat cantus lucis praenunciis ales, (d. e. Hanen), Ovid. Fast. 2, 767; cf. id. Met. 15, 3: Destinatum imperio clarum praenuncia veri Fama Numam; — stellae magnorum calamitatum praenunciae, Cic. N. D. 2, 5; inquisito candidati, repulsae praenuncia, id. Mur. 22; — futuri eventus alicujus praenuncium, Plin. 2, 86; istarum procellarum ... quaedam sunt praenuncia, Senec. d. Ir. 3, 10. — praenuncupatus, 3: forud benævnt el. befient, Prudent.; — praenuntia, praenuntio, etc., s. und. praenuncia, etc.

praeohturans, tis, partic., [obtoro]: som foran el. fortil tilhøver el. spder, c. acc., Vitruv. 10, 12. — praeoccido, ere; om Stierne: for el. forud at gaa ned el. under; — cui (Cani) praeoccidere Caniculam, necesse est, Plin. 18, 69. — praeoepatio, onis, f.: forudbesættelse el. forudindtagelse; — praeoccupatione locorum etc., Nep. Eum. 3; — II) bes Lægerne „overf.“, ligesom emphragma: den ved forstoppelse opstaaende lidvædelse af Underlivet, Veget.; af — praeoecupo, avi, atum, 1, v. a.; I) „egenl.“ m. Stedsobject: forud el. først at besætte el. indtage; — ad loca opportuna praeoccupanda, Liv. 44, 3; ∞ Macedonia, Nep. Eum. 2; — II) „fig.“: a) „overf.“: a) forud el. først at giore noget, at fore: somme nogen dæmmed; — praeoocupato itinere, Caes. B. C. 3, 13; egf. c. inf.: legem pergratam populo ... ipsi (consules) praeoocupaverunt ferre, Liv. 4, 30; — ne ...

alter alterum praecooperaret, (stille forfemme el. overrumple den anden), Nep. Dion. 4; quas partes etc., eas praecooperavit oratio tua, Cic. Phil. 10, 1; — b) ferub at fystelfætte el. beffæftige; hysf. Caes. B. C. 2, 17, pass.: se praecooperatum legatione a Pompejo; — B) „ment.“: ferub at intræge el. flemme; — in praecooperatis beneficio animis etc., Liv. 6, 20; cf. id. 12, 11; men Caes. B. G. 6, 41: se omnium animos timor praecooperaverat, ut etc. (hæde betæget el. epfyldt Gemyfterne); men Liv. 21, 20: praecooperatos jam ante... animos etc.

prae.ōlēo, ēre, v. n.: ferub el. i Afftand at udbræde en Lugt; dñ. lignelfesvis: namque, ut crocus, ita somnus... longe praeolet, longeque delectat, Fronto. — praecopimus, 3: meget fed, vitulus, Tertull. — praecopto, avi, 1, v. a.: feretræffer, onffer el. vil hellere; m. o. ud. fgd. quam (end), egf. m. Subjectfarning, egf. m. ut (el. uti, af), egf. — alicui aliquid; — nemo non illos sibi, quam vos, dominos praecoptet, Liv.; ut praecoptarent scutum manu emittere, Caes. B. G. 1, 25; cf. Tac. Hist. 4, 48; ut puerum praecoptares perire... Potius quam etc., (hysf. potius er pleonastif), Ter. Hee. 4, 1, 17; — Praecoptavisti, amorem tuum uti virtuti praepones, Plaut. Trin. 3, 2, 22; — ∞ suas leges Romanae civitati, Liv. 9, 45; cf. id. 29, 30, o. Nep. Att. 12. — praecordinatus, 3, partic., [ordino]: ferub erndet, causae, Coel. Aur. — praecostensus, 3, partic., [ostendo]: ferub vift el. anvift, sacrificia, Tertull.

praepalpas, tis, partic., [palpo]: fom befefer el. beftroger færpaa, molli manu, Paul. Nol. — praepando, ēre, v. a.: feritil at udbræde el. udbræffe; vid. Virg. Cul. 16; men ∞ vestibula: feritil at aabne, Plin. 11, 28; — II) „fig.“: — hibernos praepandens temporis ortus, Cic. Arat. 40; men Lucr. 1, 111: Quarentem, dietis quibus et quo carmine demum Clara tuae possim praepandere lumina menti.

*praeparatio, onis, f., [praeparo]; I) „alm.“: ferberedelfe el. Ruffning derfil; — in omnibus rebus, priusquam aggrediare, adhibenda est diligens praeparatio, Cic. Off. 1, 21; multum potest provisio animi et praeparatio ad minuendum dolorem, Cic. Tusc. 3, 14; — II) „bef.“ i Rhetorifen: ferberedelfe til bræderfil fgd.; vid. Quintil. 7, 10, 12: qua praeparatione praemuniendae (sint quaestiones); dñ. egf. fom rhetoriffigur, quam pluribus verbis, vel, quare facturi quid simus, vel quare fecerimus, dici solet, id. 9, 2, 17.

praepārato, abl. o. adv., f. und. praeparo. — *praeparator, oris, m., [praeparo]: fom ferbereder, viarum, Tertull. — dñ. praepāratorius, 3: ferberedende, interdictum, Digest.; e. — praeparatura, ae, f.: ferberedelfe el. tilberedelfe, viarum domini, Tertull.; — [praeparo]. — I) praeparatus, 3, partic. o. adj. af praeparo. — 2) praeparatus, us, m., [praeparo], ligefom praeparatio: tilberedelfe, Ruffning; — praeparatus contra Antonium Caesaris, Vell. 2, 76; ∞ rei rusticae, Gell. — praeparcus, 3: meget fparfom, apes, Plin. 11, 21; — II) „fig.“: — (homines) animi humilis et praeparci, quos dixere micropsycho, id. 22, 51.

praepāro, avi, atum, 1, v. a.; I) „egenl.“; A) „alm.“: ferbereder, tilbereder, gior tilrette; — ∞ hortos, Cic., arva frumentis (dat.), Colum.; ∞ chartas ex papyro, Plin.; — ∞ alopecias sinapi, (ferberede Guren dermed), id.; egf. om et Lægemiddel, (at tiene fom ferolebig Cur), id. 32, 23; ligel. om en Vært: ∞ lanas tingentibus, (ferberede Uld til færvning), id. 24, 58; — ∞ ova, (lave en Ret deraf), Martial.; men ∞ potum cantharidum, (fom Mediein), Plin.; — B) „bef.“: tilbeiebringer, anffaffer, commeatum, Liv., frumentum in decem annos, id., naves ante, id. 30, 20, gladios in necem allicujus, Suet., res necessarias ad vitam, Cic.; — II) ligel. „fig.“: at for-

berede; — ∞ ea, quae instare videntur, Cic. R. Am. 8, (men ibd.: ∞ ea, quae praeterita sunt; per catachresin f. ordinare); literis ante excoli animos, et ad sapientiam concipiendam iunbni et praeparari, id. frgm. ap. Non.; ∞ privatam gratiam adversus publicum odium, Tac. Hist. 1, 72; ∞ aditum nefariae spei, Curt. 3, 9; — III) partic. praeparatus, 3, egf. fom adj.: ferberedel el. ruffet, ferfynct dermed; — praeparatos quodam victu et cultu proficisci ad dormiendum, Cic. Div. 2, 58; cf. id. ibd. 1, 53; men id. Orat. 28: non praeparatis auribus (sc. eorum, qui audiunt); — Sperat infestis, metuit secundis Alteram sortem bene praeparatum Pectus, etc., vid. Hor. Od. 2, 10, 14; — b) dñ. praeparato, egf. ex praeparato, fom adv.: med ferberedelfe, ferberet; — quam nihil praeparato, nihil festinato fecisse videtur Milo! Quintil. 1, 2, 58; cf. id. ibd. in.; velut ex ante praeparato etc., Liv. 10, 41; cf. Senec. Ep. 11. — praeparvus, 3: meget liden, Juven. 2, 819. — praepatio, pati, v. dep. n.: atvære meget liden, Coel. Aur.

praepedimentum, i, n.: ferbinder, Plaut. Poen. 3, 2, 20; af — praepedio, ivi, itum, 4, v. a., [prae, pes]; I) „egenl.“: at binde el. fænte negens jødder; dñ. at binde el. hilde el. fange; — praepeditus latera (acc. graec.) forti ferro, Plaut. Poen. 4, 2, 6; praepeditis equis, Tac. Ann. 4, 25; — men sine modo, sese praeda praepediant, Liv. 8, 38; ad omnia praepeditae naves, Flor. 4, 11; — II) „fig.“: binder, hemmer, fænder; — Singultu medios praepediente sonos, Ovid. Trist. 1, 3, 42; cf. id. Her. 14, 18; men Timor praepedit dicta linguae, Plaut. Casin. 3, 5, 25; cf. Liv. 9, 6; omnes (bonas artes) avaritia praepediebat, Sall. Jug. 28; — praepeditus morbo, Cic., valetudine, Tac., aegritudine, Ter. Heaut. 3, 1, 97, nimio gaudio, ibd. 96, (betagen deraf); — endel. c. inf.: praepeditus... Germanias servitio premere, Tac. Ann. 2, 73.

praependebis, ēre, v. n.: at hænge ferub el. ud derfra; — ut esset, ubi tegumenta praependere possent, Caes. B. C. 2, 9; storeae trabibus praependentes, id. ibd.; barba praependet, Martial.; cf. Propert. 2, 21, 37: Quum tua praependent demissae in pocula sortae.

praepes, etis, adj., [prae, peto]: fom flyver meget hurtigt el. meget heit, hurtigt el. fnaar, edl.; (rectif. Ord); — Praepetibus pennis ausus se credere coelo (Daedalus), Virg. Aen. 6, 15; praepetes volatus, Plin. 7, proem.; ∞ Boreas, Val. Fl.; ∞ Victoria, Mattius ap. Gell. 6, 6; men praepes ferrum, (i. e. telum volans), Eun. ap. Macroh.; — praepetes aves, vid. Fest. p. 205, (Müll.); — b) egf. „alm.“: bevinget; — Succubuit telis praepetis ipse Dei, (i. e. Cupidinis), Ovid. Her. 8, 38; — B) subst., I) en fugd; — vid. Ovid. Met. 13, 617; men ∞ Jovis, (i. e. aquila), id. ibd. 4, 713; — b) Værfelsfugd, (hvis fugd fpaacer fyffe); — qui sidera sentis Et volucrum linguas, et praepetis omnia pennae, Virg. Aen. 3, 360, (hvortil f. Serv.); — 2) praepes Medusaeus, (i. e. Pegasus), Ovid. Met. 5, 257; — b) men om Perfeus selv, Lucan. 9, 682 c. 688; — II) „overf.“ o. forcl.: lyffelig, gunftig; — praepetibus... locis, Enn. ap. Gell. 6, 6; ligel. id. ibd.: Brundisium pulchro praecinctum praepete portu.

praepignēratus, 3, partic., [pignero]: ferub pantsat; dñ. „fig.“: ferpligter el. bunder, Ammian. 29, 2. — praepilatus, partic. adj., [prae, pila]: foran el. paa Spidsen ferfynct med en Vold el. Augle, feritil afrundet el. fump; — ∞ missilia, Liv. 26, 51; cf. auct. B. Afr. 72; — II) „overf.“; A) lignelfesvis: declamationibus... velut praepilatis exerceri etc., Quintil. 5, 12, 17; — B) dñ. egf. Plin. 9, 50: locustarum cornua... rotunditate praepilata, (i. e. quasi praepilata). — praepilo, (avi), atum, 1, v. a., [prae, pilum]: at tilfyffe ligefom el. pilum; (estercl. Ord); — praepilabantur missilia, Ammian. 16, 12; ligel.

praepilatis missilibus, id. 24, 6. — praepinguis, e: meget fed el. tyf, sues, Plin.; ∞ solum, Virg. Aen. 3, 698; — II) „overf.“; — ∞ vox, (altfer flær el. tyf el. grev), Quintil. 11, 3, 32.

praepollens, ere, v. n.; I) at være den mægtigere el. faare mægtig, at have Overvægten el. Jævælen; — quibus additis praepollebat, Tac. Ann. 2, 45; cf. ibd. 51: ut numerus liberorum in candidatis praepolleret, (fulde giøre Ildflægt); — ∞ mari, (være mægtig til Søes), ibd. 11, 14; — II) partic. praepollens, tis, egf. fem adj.: faare mægtig el. ut mærket; — gens vigili praepollens, Liv. 1, 57; virtute fortunaque praepollens, id. 5, 34; — compar., Augustin.

praepondero, avi, atum, 1, v. n. o. a.; I) neutr.: at have Overvægten, at lyfte ned; — ne, portionum aequitate turbata, mundus praeponderet, Senec. Qu. N. 3, 10; — B) „fig.“; I) „alm.“: at hæste deril, at giøre Ildflægt; — ∞ in partem humaniorem, Senec.; si neutro litis conditio praeponderet, Quintil. 7, 2, 39; cf. Lucan. 6, 683: quo praeponderet alea fati; — 2) „bef.“: at have Overvægten; — tacite praeponderat exsul, (i sit Jætre enfter man ham Seieren), Stat. Theb. 8, 615; honestas praeponderat, Gell. 1, 3; — II) act.: at overgaae, at veie el. giøre mere; — qui omnia metuntur emolumenta et commodis, neque ea volunt praeponderari honestate, (i. e. vinei ab honestate), Cic. Off. 3, 4.

praepōno, pōui, pōitum, 3, v. a.; I) „egent.“: sætter foran, aliquid alicui; egf. nd. dat.; — non enim hoc (i n) ut oppido praeposui, sed ut loco, Cic. Att. 7, 3; cf. id. d. Or. 2, 79; praeponeus ultima primis, Hor. Sat. 1, 4, 59; — Hos quoque sex versus, in prima fronte libelli si praeponeudos esse putabis, habe, Ovid. Trist. 1, 7, 33; — praepositae causae, (i. e. antecedentes), Cic. Fat. 14 o. 18; — II) „fig.“; A) „overf.“: sætter derover, navn. f. om Befalingsmand el. Jæsther; — ∞ aliquem bello praedonum, Cic. Manil. 22, hibernis, Caes., provinciae, Cic., navibus, id., vectigalibus, Tac., exactioni, id.; toti maritimo officio praepositus, (sem er sat over hele Sevafenct), Caes. B. C. 3, 5; men Praepositam timidis parientibus Ithyiam, (de Jædendes Styfsgutinde), Ovid. Met. 9, 283; cf. Cic. Div. 1, 31; — b) f. dat. findes egf. abl. m. o. ud. in, (ligesom paa Spørgsmaal: hvor?); — faaf. Caes. B. C. 3, 89; ∞ aliquem media acie; ligel. ∞ aliquem in laevo cornu, Liv. 37, 41; men Cic. Att. 8, 11, B: in ea ora, ubi praepositi sumus, (hvor jeg har Commandoen); — B) „ment.“: sætter foran, d. e. Jæretækker el. giver Jærttrin derfor; — Numquam praeponeus se illis, Ter. Andr. 1, 1, 138; cf. id. Eun. 1, 2, 59; men ∞ salutem patriae vitae suae, Cic. Phil. 9, 7, amicitiam patriae, id. Rab. perd. 8; — III) af partic. praepositus, 3, findes fem subst.; A) praepositus, i, m.: Jærefat el. Jæsther, navn. Befalingsmand el. Chef, egf. Stattholder; m. o. ud. gen.; — praepositi rerum Caesaris curae, S. C. ap. Plin. Ep. 8, 6, (i. e. procuratores Caesaris); praepositi aquarum, (Opvængmand derover), Frontin. Aquaed.; — praepositi hede egf. Befalingsmand i Hæren vid. Tac. Hist. 1, 36, o. Suet. Oth. 1; men id. Vesp. 4: caeso praeposito (sc. Judaeae, i. e. procuratore Judaeae); — B) praepositum, i, o. praeposita, orum, (egf. producta, Grækerne προσηγμένα), hos Stoicæ: saadanue Ting el. Affectioner, der er at Jæretække for de mæsfatte, (sem Rigdom, Eunber, Stenber), endenst de iffe tør kaldes bona (i og for sig selv el. ubetinget gode, sem Dyden, øst.); — vid. Cic. Fin. 4, 26, egf. ibd. 3, 16 o. 17, o. id. Acad. 1, 10; — not.: praeposivi f. praeposui, Plaut. Rud. 4, 2, 11, (al. proposui); — praeposta f. praeposita, Lucr. 6, 997.

praeporto, are, v. a.: at bære foran sig, at bølge hen for sig; — Telaque praeportant, violenti

signa furoris, Lucr. 2, 621; cf. Cic. Arat. 133; — men om Eumeniderne: Frons expirantes praeportat pectoris iras, Catull. 61, 194.

*praepositio, onis, f.; I) Jæretækken, Jærttrin; — illa praepositio tali (si cadat rectus) etc., vid. Cic. Fin. 3, 16; — II) Anfættelse sem Jærmænd; — igitur praepositio certam legem dat contrahentibus, Digest.; — III) i Grammatiken: Præpositionen el. Jærfættingsartikelen; — vid. Cic. Top. 11, o. Quintil. 1, 4, 13 o. 19, ostere; — praepositivus, 3, (i Grammatiken): sem sættes foran, conjunctio, Diomed., vocalis, Priscian.; — praepositura, ae, f.: Jærmænderskab el. Commandepost; — ∞ horreorum, Coel. Just.; egf. in pl.: ∞ militares, Lamprid.; — [praeposita]. — praepositus, 3, o. praepositus, i, m., partic. o. subst. af praepono.

praepossum, potui, posse, v. n.: at være faare mægtig, at have Overherredømmet; — quum Macedones praepotuerat, Tac. Ann. 5, 8; — II) df. partic. praepotens, tis, sem adj.: faare mægtig, sem Jærmægtig; A) om Persener; absol. el. c. abl., el. c. gen.; — clari et praepotentes viri, Cic. Rab. Post. 16; — statuarii praepotentes opibus, Plin. 36, 4; — ea efficere rerum omnium praepotentem Jovem, Cic. Div. 2, 18; — b) subst. praepotentes, ium, m.: de Mægtige; — multorum opes praepotentium excludunt amicitias fideles, Cic. Lael. 15; cf. Plin. 12, 42; — b) om Ting og om Begreber; — praepotens terrarumque Carthago, Cic. Balb. 15; ∞ et gloriosa philosophia, id. d. Or. 1, 13; ∞ imperia, Val. Max. 7, 2, 1.

*praepostere, adv.: omvendt, i omvendt Orden; — primas (tuas literas) praepostere (mihi redditis) etc., Cic. Att. 7, 16, ut praepostere tecum agam, id. Acad. 2, 20; — egf. bagvendt el. Jærfætt; laevus calceus praepostere inductus, (neml. d. venstre for d. høire), Plin. 2, 5; cf. Gell. 2, 8; — praeposteritas, atis, f.: den omvendte Orden, (saaf. om Beglæverne i Hæd o. æg), Arnob.; o. — praepostero, are, v. a.: vender om el. op og ned derpaa; — ∞ ordinem, Pseud. Quintil. Decl. 9; — [figd.].

praeposterus, 3: omvendt, ordo, Lucr.; sædd. bagvendt el. Jærfætt el. vrang; I) om Persener: sem Jærttrin Jærfætt el. urigtigen; — ut erat semper praeposterus et perversus, Cic. Cluent. 26; ∞ imperator, id. Pis. 38; ∞ homines, Sall. Jug. 83; — II) om Ting og om Begreber; — ∞ fucus (pl.), (sem vore for tidligt el. for Jærfætt), Plin. 16, 51; men ∞ natalis, (at Jædes med Venene foran), id. 7, 6; ∞ frigus, (udenfor Naturens Orden), Senec. Ep. 23; — quid tam perversum praeposterum etc.? Cic. Rab. Post. 13; cf. id. d. Or. 11; ∞ tempora, id. ibd. 13; ∞ gratulatio, id.; ∞ consilia, id.; ∞ ordo, Lucr. 3, 621; cf. Plin. Ep. 6, 5. — praepostus, 3, f. md. praepono, not.

praepotens, tis, partic. o. adj. af praepossum; df. — praepotentia, ae, f.: Overmagt el. Almagt; — ∞ dei, Tertull.; — praepotio, are, v. a.; I) drifter forud el. i Jævæien; — praepotandos medicamentis myrrhae obolos duos, Coel. Aur.; — II) Jæder drifte forud el. i Jævæien; — praepotat absinthio aegrotantes vino sincero, id.

praeproperanter, adv.: meget ifærdigen, certare, Lucr. 3, 780. — praeproperare, adv.: meget ifærdigen, overilet; — festinans praeproperare, Liv.; raptimque omnia praeproperare agendo, id. 22, 19; cf. id. ibd. 3; af — praeproperus, 3: altfor ifærdig, overilet el. ubetimelig; — ∞ festinatio, Cic. Fam. 7, 8, prensatio, id. Att. 1, 1, celeritas, Liv.; ∞ ingenium, id. 22, 41; ∞ desperatio, Tac.; ∞ amor, Val. Max. 9, 3, 6, nissus, Sil. 13, 757.

praepulcher, chra, chrom: meget finst el. artig, Juven.; — praepurgo, are, v. a.: Jærfætt el. Jærfætt at renfe, Coel. Aur. — *praepulatio, onis, f.: at

have Jorhúd, at være uomflaaren, (opp. circumciso), Tertull.; o. — praepulsiatus, 3: som har Jorhúd, uomflaaren, id.; af — praepulsiatus, i, n., [af praec. o. *πόδιον*]: Jorhúd, men alene in pl., Juvenal. 11, 99: mox et praepulsi ponunt.

praequam, adv., ogf. prae quam: fremfer, mere end; f. und. quam. — praequiestus, 3, partic., [quoror]: som forud klager el. beklager sig; e. acc. comm.: Multaque praequiestus, etc., Ovid. Met. 4, 251.

praeradio, arc, v. n. o. a.; 1) neutr.: at stråle el. skinne meget stærkt; — pilenta ... praeradiant, Claudian.; — 2) act.: at overstråle; — Praeradiat stellis signa minora suis (corona Ariadnes), Ovid. Her. 6, 116; — praerado, (si), sum, 3, v. a.; 1) at stråbe fertil el. færpaa; — ∞ latus alterum vitis, Cat. R. R. 41; fronte praerasi, Paul. Nol.; — 2) forud el. i Jorveien at afstråge; — praerasi capilli, Coel. Aur.; — praerancidus, 3: meget harft el. stinfædte; df. *fig.*: praerancidas illas finitiones (grammaticorum), Probus ap. Gell. 13, 20; — praerapidus, 3: som hvirvles affæd, gorges, Liv., annis, Senec.; ∞ celeritate ferri, id.; — 2) *fig.*: meget beftig el. hidsig; — ∞ juvenis, Sil. 17, 180; — praerarus, 3, partic. af praerado.

praepreceptor, oris, m., [praeprio]: der ligesom snapper nogen Maden fra Munden; der frariver el. frarøver, Hieronym.; — praepreptus, 3, partic. af praeprio.

praerigescio, gūi, 3, v. n. inch.: fertil at sitene; — ita praeriguisse manus, ut etc., Tac. Ann. 13, 35; — praerigidus, 3: meget stiv; df. *fig.*: ∞ mens, Pseud. Quintil. Decl. 17.

praeripia, orum, n., [ripa], sc. loca: Steder ved Ålbredene; — egressus in praeripia fluminis, Appul.; — praeripio, ripui, reptum, 3, v. a., [ripa]; 1) *alm.*: at frarive el. frarøve el. berfnappe; fædv. ∞ alicui aliquid, ogf. ud. dat.; — ne illum talem praeripiat tibi, Ter. Eun. 1, 2, 81; quid huc venisti sponsam praeripitum meam? Plaut. Casin. a. 1, v. 11; — ne istius quidem laudis ita sum cupidus, ut aliis eam praeriptam velim, Cic. R. Am. 1; — Quid, si praeripiat flavae Venus arma Minervae? Ovid. Am. 1, 7; — 2) *bcf.*: A) at bertrive hurtigen; faal. Suet. Ner. 49: perlato a cursore codicillos praeripuit; ∞ oscula, (røve Kys), Lucr. 3, 909; — B) for Tiden el. ubetimeligen at bertrive; — ∞ deorum beneficium festinatione, Cic. Phil. 14, 2; men brevisus praeriptus in annis, (bertruffet i sin Ungdom), Val. Fl.; ligel. praeriptus immature, Vell.; men praeriptus aedilitati, Plin. Ep. 8, 23; — C) at giøre noget for en anden, at forekomme nogen dermed; — scelere praeripto doles, Senec. Thyest. 1105; men Cic. Off. 1, 30: ∞ consilia hostium, (al. praecipere); men id. Att. 10, 1: non praeripiam tamen (se. tuum consilium: vil ikke foregribe dit Raad, vil oppebie det); — D) ∞ se ad aliquem, (hjemmeligen at ile derhen), Digest.

praeroboratus, 3, partic., [robore]: forud hærdet el. styrket; — ∞ corpus, Coel. Aur.; — praerodo, si, sum, 3, v. a.; 1) at gaae færpaa el. fertil; — ∞ digitos, Plaut. Pseud. 3, 294; men ∞ teneros adhuc pampinos, Colum. Arb. 15; — 2) at afgaae el. afbide; — faal. Hor. Sat. 2, 5, 24: si vaser unus et alter ... praeroso fugerit hamo etc.; praerosam dentibus linguam etc., Plin. 7, 23; conger et muræna caudas inter se praerodentes, id. 9, 88.

praerogatio, onis, f., [praerogo]: Jorðeling, annonae, Fulgent. Mythol. 1, 2; — praerogativarius, 3: som har visse Prærogativer el. Jorðele at nyde, Cassiod.; af — praerogativus, 3, [praerogo]; 1) eprdl.: som først el. for andre spørges om sin Mening; df. fædv. i Statsforret; A) som først el. for andre stemmer el. voterer; — an tandem una centuria praerogativa etc., Cic. Planc. 20; ogf. absol.,

praerogativa, ae, f., (sc. centuria el. tribus): den Centurie el. Tribus, der (ifølge Vedfæstning) først stemmer el. voterer i Comitierne; — praerogativam ... omen iustorum comitorum esse etc., Cic. Div. 1, 45; quum sors praerogativae Aniensi juniorum exisset, Liv. 21, 7; (noget Centurier være neml. dobbelte: seniorum e. juniorum); — ogf. in pl., id. 10, 22; cf. Ascon. ad Cic. Verr. Act. 1, 9; — ogf. collect. in pl.; praerogativa tribunum ... creant; — fremtrædes praerogativam referre, Cic. Div. 2, 35, om Herolden: at udraabe den første Centuries Stemmer el. vota; — men id. Mur. 18: ut adhuc semper omen valuerit praerogativam (f. praerogativae: at den første Centuries Stemme blev erkendt som Bærfel for de følgende); — 2) fordi de efterfølgende Centurier el. Tribus oftest rettede sig efter el. toge Hensyn til det af Prærogativa givne Bøtum, saa heter praerogativa ogf.; A) ligel. i Statsforret: det foregaaende Bælg, der bestemmer el. kan bestemme det endelige Bælg; vid. Liv. 21, 3, o. id. 29, 9; — B) *overf.*: a) siffert Jorhúd el. Riendemærke paa, at noget vil ske; — quod si triumph praerogativam putes supplicationem, (at den ene følger af den anden), Cat. ap. Cic. Fam. 15, 5; — ogf. Tegn el. Mærke el. Bevis paa noget; dedit enim praerogativam suae voluntatis ejusmodi, ut etc., Cic. Verr. Act. 1, 9; ∞ secunditatis in seminis, Plin.; — b) Beret el. Jortrin fremfer et andet; — servari sibi praerogativas huiusmodi, Digest.; ∞ decoris in gemmis, Plin. 37, 46.

praerogo, avi, atum, 1, v. a.; 1) *alm.*: forud el. først at afbrøge; — sententias de majore negotio ... prout libuisset, praerogabat, Suet. Aug. 35; — ejus in honore ... tota comitia fuerint praerogata, Cic. Planc. 20; men praerogata lex, (som tidligere er bragt i Jorflag el. givne), Cod. Theod.; — 2) *bcf.*: at betale ferud; — qui pensionem integram praerogavit, Digest.; ∞ expensas, Cod. Just. — praerorus, 3, partic. af praerodo.

praerumpo, rupi, ruptum, 3, v. a.: fertil at afbrøde el. afrive el. afrykke; ogf. *alm.*: at afbrække el. afrive el. afrykke; — fines ... praerumpébantur, (aftrykkes el. afslædes), Caes.; cf. Ovid. Met. 14, 547; velut uncus infixus solo, antequam extrahatur, praerumpitur, Colum.; — 2) partic. praeruptus, 3, fædv. som adject.; A) om en Vælganden: ligesom afbrudt, d. e. steil, brat; — ∞ loca, Caes., saxa, Cic.; ∞ rupes (pl.), Suet.; cf. Hor. Sat. 2, 6, 91; men praeruptis undique fossis via angusta, Tac. Hist. 2, 41; men *poet.*: insequitur cumulo praeruptus aquae mons, Virg. Aen. 1, 105; — compar., ∞ collis, Colum.; superl., ∞ saxa, Hirt. B. G. 8, 33; — ogf. absol.: per praecipitia et praerupta fugere, Liv. 27, 18; — ogf. c. gen.: praerupta collum, Justin. 41, 1; — B) *fig.*: 1) om Personer; — juvenis animo praeruptus, (stifter), Tac. Ann. 16, 7; — 2) om Vægreber: farlig, vovelig; — ∞ dominatio, Tac. Ann. 5, 3; ∞ atque anceps periculum, Vell. 2, 2; ∞ seditio, Digest. — praerupte, adv.: afbrudt, d. e. steil el. brat; — ∞ altus mons, Plin. 34, 43; af — praeruptus, 3, partic. o. adj. af praerumpo. — praerutilus, 3: stærkt rødlig, lux, poet. ap. Tertull.

1.praes, gen. praedis, m.: Borgen el. Cautionist, navn. i Pengefager, (ogf. ligesom vas, om andre Jorpligtelser); — praedia dicta, item ut praedes, a praestando etc., Varr. L. L. 5, 4; cf. Ascon. ad Cic. Verr. 1, 45; men nullius rei neque praes neque manceps factus est, Nep. Att. 6; praedem esse pro aliquo, (være nogen's Cautionist), Cic. Att. 12, 52; praedem fieri, id.; praedes dare, (lade cabere for sig), id.; per praedem agere, id.; — populo cavere praedibus ac praediis, Liv. 22, 60, Cic. Verr. 1, 54 o. 55, (fæste Jorset Sifferhed ved Cautionist og ved disses Eiendomme);

— not.: egf. fides praedes (m. v. ub. praedia) brugt om Cautionernes Giendomme; vid. Cic. l. e. 15: praedibus praedictis vendendis; men id. Phil. 2, 31: praedes tuos venderet; — b) egf. lignetfæris; — quum sex libris, tamquam praedibus, me ipsum obstrinxerim, Cic. Att. 6, 1. — 2. praes. adv., [praec], forcl. f. praesto: ved Haanden; faaf. Plaut. Pers. 2, 4, 17: Abi... domum, nam ibi tibi parata praes est.

praesagatus, 3, [praesagio]: forud fornæmme el. anet, Hieronym. — praesagio, vi, num, 1, v. a.; I) „alm.“: forud at mærke el. fornæmme el. ane; — sagire, sentire acule est; praesagire ... futura ante sentire, etc., vid. Cic. Div. 1, 31; hoc ipsum praesagius animo, Liv. 30, 20; men absol., praesagientibus animis (sc. hoc), id. 45, 30; Praesagibat (f. praesagiebat) mihi animus, frustra me ire etc., Plaut. Aul. 2, 2, 1; cf. Ter. Heaut. 2, 2, 7; — equi praesagiunt pugnam, Plin. 8, 64; — II) „event.“: forud at forspæge el. tilfænegge el. spæge; — galli canendo Boeotia victoriam praesagivere, Plin. 10, 21; si luna etc., magnam tempestatem in mari praesagiet, id. 18, 79; — b) „poet.“ egf.: at være et Mærke derpaa el. et Værs derfor; — Et quoniam etc., id. quoque praesagit, mortalem vivere mentem, Lucr. 3, 509; — not.: Plaut. Bacch. 4, 4, 28, egf. sem dep.: Occidi; Ch. animus jam istoc dicto plus praesagitur mali.

praesagium, onis, f., [praesagio]: forud fornæmme el. Anælse el. Spæadomsfræst; — inest igitur in animis praesagium extrinsecus injecta, atque inclusa divinitus, etc., Cic. Div. 1, 31; ∞ divina, ibid. 51; f. egf. Paul. ex Fest. p. 255 (Müll.). — praesagium, i, n., ligesom frgd.: Anælse, evt.; — ∞ tempestatis futurae, Colum., futuri periculi, Vell.; praesagio esse: at være til Værsf. el. varle, Suet. Ner. 6; — men Ore legar populi, perque omnia saecula fama, Si quid habent veri vatum praesagia, vivam, (Ceres Spæadomme), Ovid. Met. 15, lin.; af — praesagus, 3; I) e. gen.: som forud fornæmme el. anet noget; — Agnovit longe gemitum praesaga mali meus, Virg. 10, 843; praesagaque luctus ... suspiria, Ovid. Met. 2, 124; — II) absol.: varfende, adværende, spægende; — ∞ verba, Ovid., responsa, Liv.; men Virg. Aen. 10, 177: praesagi fulminis ignes.

praesano, avi, atum, 1, v. a. v. n.; I) act.: for Tiden el. for tidligt at hælbede; — praesanatum vulnus, Plin. 26, 87; — II) neutr.: for Tiden el. for tidligt at hælbede; — cicatrices, quae praesanavere, (som for tidligt have luffet sig), id. 21, 43. — praesauciatius, 3, partic., [saucio]: forud faaret el. svættet, vires, Coel. Aur.

praescatens, tis, partic., [scateo]: epvædet dermed, fuld deraf; c. abl.; — librum doctrinis omnigenis praescatentem etc., Gell. 14, 6. — praescientia, ae, f., [praescio]: forudvidenhet; — ∞ dei, Tertull. — praesciendo, ere, v. a.: forud at nedbryde el. forspæge, Vitruv. 5, 7.

praescio, seivi, seitum, 4, v. a.; I) forud at vide el. fiende; — nonne oportuit, Praescisse me ante (sc. eam rem)? Ter. Andr. 1, 5, 3; cf. Suet. Tib. 67; — II) af partic. praescitus, 3, er subst. praescitum, i, n.: forudfundskab, Anælse; — animi quiescentis praescita, Plin. 10, 98; — egf. Værsf. af Jægle; unum picorum praescitum, id. 10, 20. — praescisco, ere, v. n. ineb.: forud at udførte el. erfare; — praesciscere (eos volebant), quam quisque provinciam, quem hostem haberet, Liv. 27, 35; Continuoque animos vulgi (Vicnes Stræben)... licet longe praesciscere, Virg. Ge. 4, 69; ∞ exploratam fugam, Colum.

praescitio, onis, f., [praescio]: forudviden, Anælse; in pl., Ammian. 29, 1. — praescitum, i, n., f. und. praescio. — praescius, 3: forudvidende, m. v. ub. gen.; — tuque, o sanctissima vates, Praescia venturi, Virg. Aen. 6, 66; facere praescium rei

alicuius, (ferud at underrette derom), Tac. Ann. 11, 29; — miseris, hen, praescia longe Horrescent corda agricolis, Virg. Aen. 12, 452; ∞ lingua, Ovid. Fast. 1, 538.

praescribo, scripsi, scriptum, 3, v. a.; I) „egent.“; A) „alm.“; a) scriber decrever el. foran; — nomenque ipsius virtutis libro ipsi ... praescripsit, Gell. 11, 16; diplomatibus nullum principem praescribere, Tac.; cf. Plin. Pan. 92, v. Tac. Ann. 3, 57; men auctoritates praescriptae (sc. senatus consulto): Rayne, der sættes foran en Senatsbeslutning, Cic. d. Or. 3, 2; men „poet.“: sibi quae Vani tibi praescriptis pagina nomen, (som bar hans Varn til Overkrift, sem er tilegnet ham), Virg. Ecl. 6, 12; — b) ut praescripsimus, (som jeg evenier bar skrevet), Vell. 2, 21; — B) „bef.“: a) forud at afskrife el. aftegne; — ad lineamenta praescripta, (efter det af Rummeren udsættede Grundrisset), Plin. 35, 36; (cultus) futuris sulcis (dat.) vestigia praescribens incisuris (abl.), id. 18, 48; — b) ligesom perscribo: nedskriver, epstæter skriftligen; — antequam testamentum litteris praescriberetur, Digest.; — II) „fig.“; A) „alm.“: forskriver, anordner, giver en skrift, gior en forordbæstemmelse, edl.; — Tute ipse his rebus finem praescripti, pater, Ter. Andr. 1, 1, 124; sic enim praescripsimus iis, qui etc., ut etc., Cic. Fam. 13, 26; quum ei praescriptum esset, ne etc., id. Att. 16, 3; egf. m. fige. quemadmodum, Caes. B. G. 1, 36; men ∞ sibi, (quid fieri oporteret), ibid. 2, 20; — ut majorum jura moresque praescribunt, Cic. Font. 16; ∞ jura civibus, id.: ∞ senatui, quae sint gerenda, id. d. Senect. 6; — B) „bef.“: I) gior retlig Indsigelse, erciperer; — ignominioso (patri) filius praescribit, Quintil. 7, 5, 3; si reus accusator publico iudicio ideo praescribat, quod etc., Digest.; — 2) dicere; — Non ego sum satis ad tantae praeconia laudis, Ipse mihi non si praescribat carmina Phoebus, Tibull. 4, 1, 177; — 3) feregiver, bruger som Værsf.; — frustra Pulchram praescribi, cui etc., Tac. Ann. 1, 52; cf. id. ibid. 11, 16; — III) af partic. praescriptus, 3, er subst. praescriptum, i, n.; A) „alm.“; a) det forskrivne, en skrift (til at skrive efter); — pueri ad praescriptum discunt, digiti illorum tenentur, etc., Senec. Ep. 94; men ibid.: in puerili praescripto esse, (i Ceres Dietat, i Ceres skrive Lætte); — b) afskrift Oræuse el. Linie; — praescripta calceis, (i. e. metapaa Circens), Lucr. 6, 91; cf. Hor. Od. 2, 9, 23; — B) „bef.“: forskrift, Regel, Værsf.; — omnia agere ad praescriptum, Caes. B. C. 3, 51; cf. Liv. 10, 22; ex Augusti praescripto etc., Suet. Ner. 10; cf. Cic. Inv. 2, 15; legum imperio et praescripto, id. Cluent. 53; cf. id. Off. 1, 26, v. Suet. Caes. 28.

praescriptio, onis, f., [praescribo]; I) „egent.“: foranskriven, skreven el. at skrive derover el. foran noget; df. Overkrift el. Titel; egf. Indhold el. Indledning; — locus primus in praescriptione legis, Cic. Agr. 2, 9; cf. id. Fam. 5, 2; men edictum ... tribunitiae potestatis praescriptione, (i hvæs Overkrift alene denne Titel anførtes), Tac. Ann. 1, 7; — II) „fig.“; A) „alm.“: forskrift, Anordning, forordbæstemmelse; — dummodo illa ... praescriptio moderatque teneatur, Cic. Coel. 18; hanc normam, hanc regulam, hanc praescriptionem esse naturae, etc., id. Acad. 2, 46; in hac praescriptione semihorae etc., id. Rab. perd. 2; cf. Tac. Ann. 6, 15; — B) „bef.“: retlig Erception el. Indvending el. Indtægtelse; vid. Quintil. 7, 5, 2; praescriptionem alicui opponere, Digest.; — b) egf. filosofisk Indvending, Epistafundæbet; vid. Senec. Ep. 18; — 2) forogivende, Værsf., Stingrund; — ut honesta praescriptione rem turpissimam tegerent, Caes. B. C. 3, 32; — 3) Hærd, Digest.

praescriptive, adv.: med Indtægtelse; — ∞ occurrere, Tertull.; af — perscriptivus, 3: hørende til en retlig Erception, Jul. Vict. art. rhet., (ed.

Maj.); af — praescriptum, i, n., f. und. praescribo. — 1. praescriptus, 3, partic. af praescribo. — 2. praescriptus, us, m., [praescribo]: Jerskrift, Betsaling, Tertull.

praeseca, (praesica), f., ligesom brassica: de sine Blade, som afftares Raalstoffer, Varro; af — praeseco, (praesico), cui, etum e. catum, 1, v. a.: afftares fertil, el. alm. afftares: — favorum ... si qua pars nihil mellis habet ... cultello praeseccatur, Varro; ~ crines, Caes., projecturas tignorum, Vitruv.; cf. Ovid. Rem. 112; — bb) bertil marfes partic.; a) praeseccus, 3: afftaaren, giennemafftaaren: — praeseccum vitum findi, Plin.; Praeseccum ... ad unguem, etc. („alleg.“: paa det allerneistefte), vid. Hor. A. P. 292, inc.; — h) praeseccatus, 3, ligesom praeseccus: afftaaren el. overfftaaren; — impetu teli praeseccata gula, Appul. — praeseccus, 3, partic. af frage. — praeseccus, inis, n., [praesecco]: det Affftaare, afftaaret Styffe; — praeseccina (unguim), Plaut. Aul. 2, 4, 34, cadaverum, Appul.

praeseminatio, onis, f.: Jerskeret i Moderstiv, Vitruv. 2, 9; af — praesemino, (avi), atum, 1, v. a.; 1) „eget.“: ferud at faae el. plante; — vis quaedam naturalis et tamquam praeseminata, Augustin.; tamquam ex draconis alicujus dentibus praeseminati (homines), Lactant.; — 2) „fig.“: foretager el. foreberet; — majora sibi praeseminans, Ammian. 30, 2.

praesens, tis, partic. o. adj. af praesum. — praesensio, onis, f., [praesentio]: Jersdolelse el. Anse deraf; — ~ et scientia rerum futurarum, Cic. Div. 1, 1, (som Jersfaring af divinatio e. „avruzi“); — egi. in pl., id. N. D. 2, 3; — egi. absol.: per exta inventa praesensio, id. Top. 20; — h) egi. tidligere Jersnemelse el. Begreb i Tiesen, vid. Cic. N. D. 2, 17. — praesensio, 3, partic. af praesentio.

praesentalis, e, [praesens]: narvarende, milites, Cod. Just. — praesentaneus, adv.: i en Haft, i al Jersfied, Theod. Prisc.; af — praesentaneus, 3; „eget.“: narvarende; df. hos Lagerne: som virker strax el. hurtig; — ~ remedium ad dentium mobiles firmandos, Plin. 21, 105; ~ venenum, id.; ~ vis contra cicutam, (certum el. derfer), id.; men praesentaneus (sc. medicamentum) articulis luxatis (dat.), id. 30, 23; o. — praesentarius, 3: narvarende, tilstede, ved Haanden; — id, quod mali promittunt, praesentarium est, Plaut. Poen. 3, 5, 48; praesentarium argentum, rede Penge, id. Most. 2, 1, 11; — [praesens]. — praesentatio, onis, f., [praesentio]: Jersindling, tironis, Cod. Just.

praesentia, ae, f., [praesens]; 1) „alm.“: Narvarelse el. Tilstedevarelse, alicujus, Cic. Catil. 1, 7; cf. id. Fam. 5, 8; praesentiam sui facere, (indstille sig for Retten), Digest.; — egi. in pl.: praesentiae deorum, id. N. D. 2, 66; — in praesentia: for narvarende Tid, paa den omtalte Tid, for Diebliffet; vid. Nep. Alcib. 4; opp. in perpetuum. Liv. 7, 27, o. in futurum, id. 33, 27; men Nep. Alcib. 10: quod in praesentia vestimentorum fuit, (vad deraf var ved Haanden); — 2) „bef.“; A) Indvirkning, Indtryk; — tanta est praesentia veri, Ovid. Met. 4, 611; — B) ~ animi: Andenarvarelse, Betsenhed, Mod, Cic. Mil. 2, o. Caes. B. G. 5, 42.

praesentio, sensi, sensum, 4, v. a.; 1) „alm.“: ferud at fornemme el. mærke; — quo futura praesentiant (animi) etc., Cic. Div. 2, 48; cf. id. Rab. perd. 10, o. Caes. B. G. 7, 30; ~ amore, Ovid., eventus bellorum, Suet.; — egi. pass.: si unum aliquid ita sit praesensum, Cic. Div. 1, 55; egi. pass. impers.; praesensum tamen est etc., Liv. 21, 49; — b) egi. at have en medfødt el. tidligere Jersindling; — quum, talem esse deum, certa notione animi praesentiamus, Cic. N. D. 2, 17; — not.: praesentisse (f.

praesensisse), Pacat. Pan. Theod.; df. — praesentisco, ere, v. a. incl.: ferud at anc el. fornemme; — ne tu id praesentisceres, Ter. Heaut. 2, 5, 21, inc., (al. persentisceres). — praesento, (avi), atum, 1, v. a., [praesens]: fremstiller som narvarende, vider; — sarcitis bubulas carnes praesentat, (for faaledes ud), Plin. 37, 67, inc., (al. repaes.); caput ab Achilla Caesari praesentatum est, (blev ham overrakt), Aur. Viet. Vir. Ill. 77; men ~ se alicui, (aaendbare sig for nogen), Appul.

praesepes, is, n., egi. praesepes o. praesepis, is, f., egi. praesepia, ae, f., o. praesepium, i, n., [praesepe]; 1) „eget.“: Jersbæning; df. sædv. Krybbe el. Baa; — bonas praesepis (f. praesepes), Cato; in praesepiis, Varro; Accedit ad praesepe, Phaedr. 2, 8; non altius edita praesepia, quam ut etc., Colum. 1, 6; — egi. Stald; villa si habeat ... praesepias laxas, Varro; praesepis bubus hibernas, aestivas, Cato; nocturna praesepia, (Geld), Calpurn.; Stabant ter centum (equi) nitidi in praesepibus altis, Virg. Aen. 7, 275; — 2) „overf.“ i det lavere Sprog: Bellig, øst.; — hic intra praesepis meas, (inden mine Døre), Plaut. Rud. 4, 3, 99; „pect.“ egi. om Bistuden, Virg. Ge. 1, 168; men Cic. Pis. 18: verum audis in praesepibus etc., (i dine Kipper); — „pect.“ egi. f. Berd el. Madbrød, Hor. Ep. 1, 15, 28, o. Plaut. Cure. 2, 1, 13; — not.: praesepia (pl.) paa Himmelen, egi. phatnae, (d. c. Krybben); Jemmet imellem de tvende Stierne aselli i Kreeben, Plin. 18, 80.

praesepia, ae, f., f. und. frage. — praesepio, psi, ptum, 3, v. a.; sædv. i Krigssproget: at tilspærre el. tilramme el. affstæ; — ~ omnes aditus atque itinera maximis defixis trabibus, Caes. B. C. 1, 27; cf. id. ibd. 3, 49; men omni aditu praesepto, id. B. G. 7, 77. — praesepis, is, o. praesepium, i, f. und. praesepes. — praeseptus, 3, partic. af praesepio. — praeseptus, 3, partic., [sepelio]: ligesom ferud el. for tidligt begravet, Pseud. Quintil. Decl. 9, Ammian. 14, 11.

praesero, ere, v. a.: ferud at faae; bef. „alleg.“: ~ aeternae semina laetitiae, Paul. Nol. — praesertim, adv., [sero, fnytter]: tilfælde, dertil, besynnerlig; — non tam ista me sapientiae fama delectat, falsa praesertim, quam quod etc., Cic. Lael. 4; praesertim homines tantulae staturae, Caes. B. G. 2, 31; cf. Ter. Phorm. 1, 2, 5: Praesertim ut nunc sunt mores; — not.: om Jersindelsen praesertim quum o. quum praesertim (f. quumvis, omdøbfiondt), f. Kritz. ad Sall. Catil. 51, o. Madv. ad Cic. d. Fin. p. 189. — praeservio, ire, v. n.: som Elave at tiene el. betiene, alicui, Plaut. Amph. prol. 126; — 2) „fig.“: verbum indefinitum neque numeris neque generibus praeserviens, (som iffe retter sig derefter), Gell. 1, 7. — praeservo, are, v. a.: ferud at iagttage; — ~ naturam, vel actates, vel consuetudinem vitae, Coel. Aur.

praeses, idis, [praesideo]; 1) „alm.“; A) som adj.: som fider derfor el. som er tilstede derfor for at beskytte el. beførge, øst.; — qui locum Praebet illi nunc praesidem, Plaut. Casin. 5, 1, 11, inc.; quum genua attigi, Fidemque supplex praesidis dextrae petii, Senec. Med. 247; — B) offere subst. e.: Beskytter, Beskyttere; — senatus rei publicae custos, praeses, propugnator, Cic. Sest. 63; cf. id. Agr. 2, 6: praesidem libertatis custodemque (tribunum plebis) etc.; men Liv. 6, 16: vestrum militem praesidemque etc.; men praesides imperii deos precatus, Tac. Hist. 4, 53; — 2) „overf.“: Jersindter el. Jersesat, Jersindende; — Arripotens, praeses belli, Tritonia virgo, (i. e. Minerva), Virg. Aen. 11, 483; — vosmet ipsi per suffragia, uti praesides olim, nunc dominos destinatis, Sall. in or. Maeri Licin. ad plebem; — navn. hede egi. praesides under Keiserne: Betsalingsmand el. Stattholder i Provindserne; vid. Suet. Aug. 23, o. Digest.

praesiccatus, 3, partic., [sicco]: ferus et. statim terret; — ∞ succus sole, Appul. — praesiccus, 3: meget ter; — ∞ vulnera, Prudent.

praesidialis, cf. praesidialis, e, [praeses]: hōrende til en Stattholder el. Gouverneur; — ∞ jus, Treb. Poll. xxx Tyr. 24; ∞ vir: sem bar hæret Stattholder, Ammian. — praesidiarius, 3, f. und. praesidiarius. — praesidatus, egi. praesidatus, us, m., [praeses]: en Stattholders Væst el. Embæde; — praesidum Dalmatiae administrare, Vopisc.; men Macedonas praesidatu regere, Aur. Vict. Caes. 29; — egi. Stattholderstab; — in aliquo praesidatu docentes, Digest.

praesidens, tis, partic. o. subst. af flad. — praesidēo, sēdi, sessum, 2, v. n. e. a., [sedeo]; I) egentl.: at sīde derfor el. feran neget; — quum mane pro aede Capitolini Jovis paululum curuli sella praesedisset, (neml. sem Consul), Suet. Aug. 26; — II) effect. „fig.“; A) „alm.“: at sīde derfor til Børn el. Beskyttelse: at beskytte el. forsvare; e. dat.; — Bii patrii ac Penates, qui huic urbi atque huic imperio praesident, Cic. Sull. 31; — navnt. em en Besætning el. Besætning; ∞ orbi, Liv. 22, 11; ∞ huic judicio, Cic. Mil. 37; — men Ovid. Fast. 1, 125, siger Guten Janus: Praesideo foribus coeli, cum mitibus Horis, (bevogter tilligem. dem Himmelens Porte); — b) egi. e. acc.; — proximum Galliae litus naves rostratae praesidebant, Tac. Ann. 4, 5; — B) „bef.“: ligesom at have Forsædet derved, e. e. at forestaae, at commandere el. befale derved, at beherske el. styre; ligel. e. dat., fielt. m. in el. absol.; — praesidere rebus urbanis, Caes. B. C. 1, 85; — ∞ orbi terrarum (beherstge, om Senatet), Suet., Plin. Ep.; men „pect.“: Mars — praesidit armis, (er Årgens Gud), Ovid. Fast. 3, 85; — ∞ in Piceno. (commandere der), Sall. Catil. 57; — men absol., praesidere, (seede Forrettingerne), Suet. Aug. 35; ligel. princeps praesidebat, (førte Forsædet), Plin. Ep. 2, 11; — b) e. acc.: at commandere, at bestyre; — ∞ proximum exercitum, Tac. Ann. 3, 39, Pannoniam. ibid. 12, 29; — III) partic. praesidens, tis, egi. sem subst. f. praeses: forstaaer el. Stattholder, eel.; — saevitia ac superbia praesidentium, Tac. Ann. 3, 49; praesidentium apparitores, Cod. Theod.

praesidialis, e, f. und. praesidialis. — praesidiarius, 3, [praesidium, praeses]; I) egentl.: A) hōrende til Beskyttelse el. Besætning; — ∞ milites, Liv. 29, 8; cf. Fest. s. v. subsidium, p. 376. (Mull.); — B) „bef.“: hōrende til en Stattholder el. Besætning; — toga praesidiaria, (al. praesidiaria), Spartian. Sever. 1; — II) „over.“ i Garmerisproget; — ∞ maleus, Colum., palmes, id.; Gren el. Stue, der beholdes i Reserve for det Tilfælde, at en Vindst slukte gaar ud, (egf. resex el. custos). — praesidiatus, 3, f. und. praesidatus, 3.

praesidium, i, n., [praeses]; I) egentl.: Eiden el. at sīde derfor til Beskyttelse el. Hjelp; cf. Beskyttelse el. Hjelp, Værn el. Besætning; — professici praesidio suis, Nep. Ages. 3; tectus praesidio firmo amicorum, Cic. Sull. 18; cf. Ter. Heaut. 1, 1, 33, o. Cic. Mur. 10; — egi. den væbenede Beskyttelse el. Besætning af et Sted, af en Transport, eel.; — quae legiones praesidio impeditum erant, Caes. B. G. 2, 19; — II) „over.“; A) Styrelse el. Mandskab, sem tiener til Besætning el. Beskyttelse; — ad hoc ipsum iudicium cum praesidio venit, ne etc., Cic. R. Am. 5; sine armatorum praesidio non posse vivere, id. Phil. 2, 44; — 2) „bef.“ egi. i Årgisproget: Besætning el. Besætning, Reserve el. Væst, eel.; — praesidium est dictum, quia extra castra praesidebant loco aliquo, etc., Varr. L. L. 5, 16; collocare praesidium in oppido, Caes.; cf. id. B. C. 1, 13; locum praesidiis firmare, Sall.; praesidia, quae magna et firma paraveram, di-

misi, Cic. Fam. 2, 17; praesidium dare (alicui): Besætning el. Gærdet), Nep. Ep. 4; Italia tota armis praesidiisque tenetur, Cic. Att. 9, 3; cf. Caes. B. G. 7, 55; — B) ethvert med Treppe besat Sted; cf. Vost, Skanse, Væst, eel.; — relinquere praesidium, Cic., praesidio decedere, Liv.: forlade sin Væst; ∞ quodam occupare et munire, Caes. B. C. 3, 45; milites in praesidiis disponere, id.; in praesidiis adversariorum occisis esse, Cic. R. Am. 13, cf. Tac. Ann. 1, 56, o. ibd. 4, 49; — men „alleg.“, Cic. d. Senect. 26: injussu imperatoris, id est dei, de praesidio et statione vitae decedere; — C) „alm.“: Hjelpemiddel el. Hjelp, Hjelp, Understøttelse, Bistand; — quærere sibi praesidia periculis, adjumenta honoribus, Cic. Manil. 24; omnibus vel naturae vel doctrinae praesidiis ad dicendum parati, id. d. Or. 1, 9; cf. Nep. Them. 8, o. Plaut. Pers. 1, 3, 45; — egi. „fig.“: fortissimum praesidium pudoris, Cic. Sull. 28; Insigne maestis praesidium reis, Hor. Od. 2, 1, 13; cf. id. ibd. 1, 1, in.; — b) egi. Lægemiddel; — aurium morbis praesidium, Plin. 22, 11; contra serpentes praesidio esse, id. 28, 7.

praesignificatio, onis, f.: forudbetegnelse, rei majoris, Lactant.; af — praesignifico, are, v. a.: ferud at betegne el. varfle el. forsynde; — ∞ hominibus, quae sunt futura, (em Gudne), Cic. Div. 1, 38. — praesignis, e, [signum]: som udmærker sig fremfor andre el. fremfor andet; — Exhibuit gemino praesignia tempora cornu, Ovid. Met. 15, 611; cf. id. Fast. 6, 628. — praesigno, are, v. a.: ferud el. forpaa at betegne; — ∞ surunculos saliva, (smøre deryaa), Plin. 28, 7. — praesilio, ire, v. n., [salio]: at springe frem, men alene komst; — Ut prae laetitia lacrumae praesiliunt mihi! Plaut. Stich. 3, 2, 13.

praesolidus, 3: meget stærk, gelu, Coripp.; — egi. „ment.“: meget standhaftig, Juven. — praesono, ui, 1, v. n. e. a.; I) neut.: ferud at tone el. spille, (em et Instrumet); — Hinc ubi praesonuit solenni tibia cantu, Ovid. Am. 3, 13, 14; — II) act.: at exertene; — Ille fuit vates sacer, et qui posset avena Praesonuisse chelyn, Calpurn. Ecl. 1, 65.

praespargens, tis, f. und. praespargens. — praespeculatus, 3, partic., [speculator]; m. passiv. Bem.: sem ferud er uferstet; — praespeculata utilitate, Ammian. 25, 8. — praespargens, tis, partic. act. [spargo]: ferud befroende el. overgøende; — Flora quibus mater praespargens ante via Cuncta coloribus egregiis et odoribus opplet, Lucr. 5, 738. — praespero, avi, 1, v. a.: ferud at haabe, aliquem: paa negens Ansæmt, Tertull.

*praestabilis, e: fertrinlig, fertræffelig; (men alene em Ting og om Begreber); — res aut magnitudine praestabiles, aut etc., Cic. d. Or. 2, 85; egi. absol.: praestabiles insignisque virtus, id.; — compar., excepta virtute praestabilius nihil amicitia, id.; cf. Ter. Hec. 3, 1, 4: cui quanto fuerat praestabilius, e. inf., (hvormeget bedre var mig tiemt dermed)? cf. Sall. Jug. 1; o. — Praestana, ae, I, dyrkedes som Gud; inde, quod Quirinus in jaculi missione cunctorum viribus praestiterit, Arnob.; — [2. praesto].

*praestans, tis, partic. o. adj. af 2. praesto; cf. — praestantur, adv.: fertrinlig, fertræffelig; — superl., lichenas oris praestantissime vincit glutinum, Plin. 28, 50; o. — praestantia, ae, f.: fertrinlighed, Hyperlighed, Fortrin; — cum excellentia praestantiae animantium reliquorum etc., Cic. Off. 1, 28; — si quam praestantiam virtutis, ingenii, fortunae, consecuti sunt, id. Lael. 19; — ∞ remedii, Plin. 12, 7; sanandis vulneribus tanta praestantia (ejus remedii) est, id. 27, 21.

praestat, impers.: det er bedre, f. und. 2. praesto. — *praestatio, onis, f.; I) „alm.“: Borgen el. Sikkerhed el. Caution for en Gjælf; — praestationem recipere, (at kunne tiene til Sikkerhed el. Caution),

Digest.; — men „overf.“: ut ad praestationem scribant, (saa at de indestaade for Sandheden deraf), Senec. *Brav. Vit.* 14; — II) „bef.“: Hvilke af den steldige Gienstand; — ∞ dotis, Digest.; sub certa annua praestatione, *Cod. Just.*; e. — praestator, oris, m.: Bergeren el. Cautionist, *Frontin.*; — [2.praesto].

praestergus, 3, forældet form af praetersus: forud afrejtet, *Plant. Pseud.* 1, 2, 31. — praesternus, ere, v. a.: forud at betroe el. berede, altaria sibi, (om Jørgen Pbonir), *Stat. Silv.* 3, 2; men *Plant. Poen.* a. 2, v. 32, ∞ solia eo: forud at frede derpaa, (al. prost.); illud peto praesternas, ad quod hortaris, *Plin. Ep.* 5, 8, (al. praestruas). — praestes, itis, com n., [2.praesto], i Religionsproget: Herlænder, Bøstytter, Bøstytterse, vbl.; — praestitem diebant antiqui (f. antistitem), *Paul. ex Fest.* p. 223, (Müll.); — men praestes Lares ... Quod praestant oculis omnia tuta suis, *Ovid. Fast.* 5, 129 flgd.; — eorumque (Summanium) praestites Mana et Manuana, *Capella*.

praestigia, ae, f., effest i pl. praestigiae, arum, [rimel. af praestringo]: Blendværk, Stusselse, Gøgleri; — patent praestigiae, *Plant. Capt.* 3, 3, 9; praestigiae verborum, (fulstlig og tem Enaf), *Cic. Fin.* 4, 27; non per praestigias (iste igitur list og Rænser), sed palam per potestatem (compilare), *id. Verr.* 4, 21; — praestigiae nubium, (flussende Vildeer i Skyerne), *Appul.*; — men in sing.: ut ... hujus velut praestigiae plausum petat, *Quintil.* 4, 1, 77; df. — praestigiator, oris, m.: Talsenspidler el. Gøgler, *Plant. Poen.* 5, 3, 6; ligel. praestigiatorum acetabula et calculi, *Senec. Ep.* 45. — praestigiatrix, icis, fem. af praestigiator: Gøglerse, Bedragerise; — ∞ mulier, *Plant. Amph.* 2, 2, 150. — praestigiōsus, 3, [praestigiae]: fuld af Blendværk, *Gell.* 7, 14.

praestinguo, stinxi, 3, v. a., ligesom exstinguo v. restinguo: nedsluffer, forbuulser; men alid m. Varianten praestingo el. praestruo, etc.; *vid. Vell.* 2, 118; f. egf. *Lindem.* til *Plant. Mil. gl.* 1, 1, 4. — praestingo, avi, atum, 1, v. a., [praes]: tilføjer mig, hiebr el. indføjer; (for: v. efterd. Ord); — eo in macellum, ut piscium quicquid est pretio praestimum, *Plant. Pseud.* 1, 2, 36; cf. *id. Capt.* 4, 2, 68; accenurri id omne praestinatorus, *Appul.*

praestites, um, f. ind. praestes. — praestitor, oris, m., [2.praesto]: en Giver el. Yerer; — ∞ et tributor omnium, quae etc., *Appul.* — praestitūo, iū, utum, 3, v. a., [statuo]: forud at bestemme el. fastsætte el. foreskrive; — diem praestituit operi faciundo Calendas Decembres, *Cic. Verr.* 1, 56; ut nobis tempus, quamdiu diceremus, praestitueres, *id. Quint.* 9; egf. ∞ petitori, qua actione etc., *id. Caecin.* 3; — egf. ud. dat.; nulla praestituta die, (uden bestemt Termin el. Varfel), *id. Tusc.* 1, 39. — praestitus, 3, partic. af 2.praesto.

1. praesto, adv., [prae, sto, stare]: tilfæde, nærværende, ved Haanden; effest m. esse; — sed ubi est frater? Ch. praesto adest, *Ter. Eun.* 5, 8, 20; cf. *id. Heaut.* 1, 1, 120; ligel. tibi mihi praesto fuit Lucilius etc., *Cic. Fam.* 3, 5; men togaae lictoribus ad portam praesto fuere, quibus etc., *id. Pis.* 23; — „poet.“ egf. ud. esse; Ipsam adeo praesto video cum Davo, *Ter. Andr.* 2, 5, 4; — II) „bef.“ heter egf. praesto esse; A) at yde Hielp el. Bistand, at tiene, vbl.; — praesto multis fuit, *Cic. Mer.* 9; me opera et consilio ... salutis tuae praesto futurum, *id. Fam.* 4, 14; — „poet.“ egf. praesto adire, (staa bi), *Tibull.* 1, 5, 61; Pauper erit praesto tibi, praesto pauper adibit Primus, etc.; — B) fiendigen at staa imed; — si quis mihi praesto fuerit cum armatis hominibus etc., *Cic. Caecin.* 30; cf. *id. Verr.* 2, 4: cum fascibus mihi praesto fuerunt.

2. praesto, iū (avi), itum o. ātum, 1, v. n. o. a., [sto, stare]; I) neutr.; A) „egenl.“: at staa foran; — Dum primae praestant acies, *Lucan.* 4, 30, (al.

perstant); — B) „fig.“; 1) at være den fortrinligere, at have Jærtin derfor, at overgaac; saal. ∞ alicui aliqua re, egf. in aliqua re, egf. absol.; — quantum praestiterint nostri majores prudentia ceteris gentibus, *Cic. d. Or.* 1, 44; ligel. hoc praestat amicitia propinquitati, quod etc., *id. Lael.* 5; men ∞ alicui in re aliqua, *id. Inv.* 1, 1; — suos inter aequales longe praestitit, *id. Brut.* 64; cf. *Sall. Catil.* 38, o. *Tac. Ann.* 2, 21; — 2) praestat m. Subjectætning: det er bedre, vbl.; — Nino praestat, impendiosum te, quam ingratum dicier, *Plant. Bacch.* 3, 2, 12; mori millies praestitit, quam haec pati, *Cic. Att.* 14, 9; cf. *Caes. B. G.* 1, 17, o. *Virg. Aen.* 1, 135; — II) act.; A) at overgaac nogen deri; — quantum Galli ceteros mortales virtute praestant, *Liv.* 5, 36; cf. *Nep. Att.* 18, o. *id. Epam.* 6; — B) at indestaade derfor, at overtaget el. Ansvar, vbl.; — ut ... non te unum, sed omnes ministros imperii tui sociis et civibus et rei publicae praestare videare, *Cic. Qu. Fr.* 1, 1, 3; ligel. ∞ aliquem, (være el. cabere for nogen), *id. Att.* 6, 3; — ∞ casum communem incertumque (nemo potest), *id. Fam.* 5, 17; cf. *id. ibd.* 6, 1: ut nihil in vita nobis praeter culpam praestandum putemus; cf. *id. d. Or.* 2, 28; — egf. m. ab o. de; ego tibi a vi ... nihil praestare possum, *id. Fam.* 1, 4; men quid de te sperare, de me praestare possum, *id. ibd.* 4, 15; — men m. Subjectætning, *id. Flacc.* 12: praedones nullo fore, quis praestare poterat! — C) yder, tilføjer, bringer, udfører; — nos ... ea praestitisse, quae etc., *Cic. N. D.* 1, 3; quae (ultima) ego tibi et jucunda et honesta praestabo, *id. Fam.* 7, 17; — Quae ne quis possit temeraria dicere, praesta, *Ovid. Trist.* 5, 14, 19, (al. persta); cf. *Liv.* 30, 30; men *id.* 40, 31: pacem cum iis populis R. non ab se tantum, sed etiam ab rege praestitit; — 2) „bef.“ egf.; a) opretholder, bevarer; — ∞ alicui rem publicam, *vid. Cic. Att.* 11, 4; ∞ aliquem saluum, *id. Manil.* 18; — b) gedgiør el. beviser, udfører el. lægger for Dagen; — Pomptinus ... praestat tibi memoriam et benevolentiam, quam debet, *Cic. Fam.* 3, 10; hostes tantam virtutem praestiterunt, ut etc., *Caes. B. G.* 2, 29; cf. *Cic. d. Or.* 3, 33; — saal. ofte ∞ se, (vise sig saa el. saa); praesta te eum, qui mihi ... es cognitus, *id. Fam.* 1, 6; ∞ se invictum, *Ovid. Trist.* 4, 10, 101; cf. *id. ibd.* 2, 170; — c) beviser, lader udføres; — ∞ honorem debitum patri, *Cic. Phil.* 9, 5; cf. *id. Brut.* 33; ∞ obsequium, *Senec.*; men ∞ sedulitate rei allici; (anvende derpaa), *Plin. Ep.*; — d) at yde el. hengive, at give til Pris, vbl.; — ∞ alicui quotannis certam summam pecuniae, *Suet. Dom.* 9; ∞ caput fulminibus, (udfætte derfor), *Lucan.*; ∞ senatui sententiam, *Cic. Pis.* 32; men ∞ terga hosti, (væde ham Ryggen), *Tac. Agr.* 37; — III) partic. praestans, tis, som adj.; fortrinlig, fortræffelig, overordentlig; A) om Personer; — Aristoteles longe omnibus praestans et ingenio et diligentia, *Cic. Tusc.* 1, 10; cf. *Nep. Timoth.* 3; — compar., Tanto virginibus praestantior omnibus Herse, *Ovid. Met.* 2, 724; superl., Platonem in illis artibus praestantissimum fuisse etc., *Cic. d. Or.* 1, 50; — egf. e. gen.; O praestans animi juvenis, (udmærket ved dit Mød), *Virg. Aen.* 12, 19; praestantissimus sapientiae, *Tac. Ann.* 6, 6; — „poet.“ egf. m. Subjectætning; quo non praestantior alter (se. fuerat), Aere ciere viros, *Virg. Aen.* 6, 164; — B) om Ting og om Vægreber; I) „alm.“: udmærket el. fortrinlig i sit Slæg; — praestanti corpore nymphae, *Virg. Aen.* 1, 71; praestanti et singulari fide tractare aliquem, *Cic. Fam.* 3, 10; cf. *Nep. Alcib.* 5; men quid praestantius mihi potuit accidere, quam etc.? *Cic. Vatin.* 3; — 2) „bef.“: virksom, stærk, tiendig; — cytisus, pecundum medicina a morbis, omni usu praestans, *Plin.* 13, 47; calamus praestantior odore, *id.* 12, 48; succus sapore praestantissimus, *id.* 15, 2.

praestolo, are, forcl. Viform af flgd., Turpil. ap. Non. — praestolor, atus sum, I, v. dep. n. o. a., [I. praesto]: at flaae derbos for at vente; df. sæb., at vente el. bie derpaa; egf. at eppebie; a) c. dat.; — ut in Formiano tibi praestolor, Cic. Att. 2, 15; cf. id. Catil. 1, 9; men id. Att. 3, 20: huic spei (i. e. propter hanc spem) ... volui praestolari apud te (paa dine Gøbfør); — b) c. acc.; — Quem praestolare, Parmeno, hic ante ostium? Ter. Eun. 5, 3, 5; nescio quem praestolata est, Plaut. Truc. 2, 3, 15; — c) absol.; — ego illam illic video praestolari, Plaut. Epid. 2, 2, 33; cf. Caes. B. C. 2, 23: cum navibus ad Clupeum praestolans, (værende der); — not.: forcl. egf. c. gen.; — eorum adventum, Sisenn. ap. Non.

praestrangulo, are, v. a.: aldeles at gvalt el. betove Beiret; df. „overf.“: nøde til at tie, giere him, Pseud. Quintil. Decl. 3. — praerictio, onis, f., [praerictio]: Tilfuering; df. „overf.“: ∞ sensus, (Elevelse deraf), Tertull., (al. praerictio), inc. — praerictus, 3, partic. af flgd. — praerictio, strinxit, strictum, 3, v. a.; I) „egent.“; A) binder, tilfuerer, furrer; — ∞ el. strangulare, Plin.; cf. id. 8, 11; praericta fauce (laqueo), Ovid. Ib. 551; pollices vincire nodoque praerictare, Tac. Ann. 12, 47; — 2) „overf.“: at omvende el. omflynge; — ∞ tempora seris, Stat.; — II) „fig.“; A) „alm.“: floer, aciem ferri el. gladium, Plin., Plaut.; ∞ nitorem eboris (fordunkle), Plin.; ∞ aciem oculorum, Cic., oculos, Liv., (fløve el. blinde); — B) „ment.“: ∞ aciem mentis el. animi el. ingenii, Cic.; — i denne Bem. ofte m. Varianten perstringere; — B) „bef.“: ligesom binder, d. e. standser, hemmer; — quae praericti opus est, (i. e. sisti el. coërceri om flydende Snue), Plin.; praerictus gelu humor, (tilfrosen), id.; boreas praerictit radices arborum, id.

praestructum, adv. af praestructus; oprd.: byggede derfor; df. „overf.“: med forberedelse, Tertull. — *praestructio, onis, f.; oprd.: Byggen el. at bygge derfor; df. „overf.“: forberedelse, Tertull.; o. — praestructura, ae, f.: = flgd., id.; — [praestruo] — praestructus, 3, partic. af flgd. — praestruo, xi, ctum, 3, v. a.; I) „egent.“: forud at bygge, at underbygge, at lægge en Grundvold; — ab imo praestructa valenter resistent contra ... superimposita etc., Colum. 1, 5; — II) „ofte“ „fig.“; A) „overf.“ o. „poet.“: at spærre el. aflukke ved at bygge derfor el. paa anden Maate; — Ille aditum fracti praestruxerat obice montis, Ovid. Fast. 1, 563, (al. perstruxerat); cf. id. Met. 14, 798, o. id. A. A. 2, 21; — B) „ment.“: at træffe forberedelse til det følgende; — fraus fidem sibi in parvis praestrui, ut etc., Liv. 28, 42; quum praestructum utrumque consulto esset, (da begge Dele vare forberedede), Suet. Tib. 53; — f. egf. praesterno s. l.; — not.: partic. praestructus, 3, egf. som adj.: forberedet, c. dat., Claudian. — praestupesco, ere, v. n. inch.: bliver aldeles forfærdet, Jul. Val. Res g. Al. M. — praestupidus, 3: meget fløv el. dum, Juven.

praesudo, are, v. n.: forud at føde; df. „poet.“: Dum matutinis praesudat solibus aër, Claudian.; — ligel. „poet. overf.“: forud at anstange sig, Stat. — praesul, ūlis, comm., [praesilio]; I) oprd.: forspringer el. foranfer, Cic. Div. 1, 26, o. ibd. 2, 66; — B) df. „bef.“: foranferen el. formanden for Salierne el. Marspræsterne, der med Ancilerne drøge springende el. dansende igennem Pyen, Capitolin. M. Aurelius. 4; — II) „overf.“ (o. eftercl.): forfærdet, forfærdelse; — ∞ agri, (i. e. villicus), Pallad.; Angerona diva praesul silentii, Solin. — praesulsus, 3, [salsus]: meget salt, Colum. 6, 2. — praesultator, oris, m.: forspringer el. foranfer; — sibi ludis praesultatore displicuisse, Liv.

2, 36; af — praesulto, are, v. n., [salto]: at springe forud el. foran; — quando adeo ferox praesultat hostium signis, Liv. 7, 10. — praesultor, oris, m., [praesilio]: = praesultator, Lactant.

praesum, fui, esse, v. n.; I) „alm.“: at forestaae noget, at være sat derefter; sæb. c. dat.; — omnibus Druidibus praesent unus, qui etc., Caes. B. G. 6, 13; quibus regionibus reges praerant, id. ibd. 5, 22; qui ei provinciae legatus praecerat, Sall. Catil. 4; cf. Nep. Cat. 2; ∞ classi, (commandere den), Caes., exercitui, id.; — ∞ regis opibus, (være Kongens Statsfører), Nep. Con. 4; — ∞ ei studio, Cic. d. Or. 1, 55; ∞ statuis faciendis, id. Verr. 2, 59; men praesens aedibus, (i. e. aedilem esse), Digest.; — dog egf. m. in; in qua (provincia) tu praefuisti, (hvori du har været Statsfører), Cic. Verr. 3, 77; — II) „bef.“; A) at være hovedpersonen el. at tage vigtig Del i en Sag; — non enim paruit ille Gracchi temeritati, sed praefuit, Cic. Lael. 11; cf. id. Att. 9, 6; — B) „poet.“ egf.: at besytte; saal. Ovid. Fast. 5, 135, om Varerit: Stant quoque pro nobis, et praesunt mœnibus urbis, Et sunt praesentes auxiliumque ferunt; — III) partic. praesens, tis, som adj.; A) „alm.“: nærværende, personlig, selv; — Non quia ades praesens, dico hoc, Ter. Ad. 3, 3, 39; men quo praesente (i hvis Nærværelse) osv., Cic. d. Or. 1, 24; corpore nihil, nisi praesens et quod adest, sentire possumus, id. Fin. 1, 17; cf. id. Off. 1, 4; men praesens in praesentem multa dixerat, id. Att. 11, 12; cf. Ter. Ad. 4, 5, 31; — praesente f. praesentibus, (forcl. ligesom absente, f. und. absum); saal. nobis praesente, Plaut. Amph. 2, 2, 194; praesente testibus, Pompon. ap. Non.; cf. Varr. ap. Donat. ad Ter. Eun. 4, 3, 7: praesente nobis; — in praesens tempus, oftere absol. in praesens: for nærværende Tid, nu; vid. Hor. A. P. 14, c. Cic. Catil. 1, 9; men Tac. Hist. 4, 58: si fortuna in praesens virtusque deseruit; ligel. ad praesens tempus, el. absol. ad praesens; vid. Justin. 1, 5, Tac. Ann. 1, 31 c. 40; ligel. praesenti tempore, egf. absol. in praesenti; vid. Ovid. Fast. 3, 478, Cic. Fam. 2, 10, c. Nep. Att. 12; — egf. subst. praesentia, ium, n.: de nærværende Omstændigheder; ferenda esse praesentia, Suet. Aug. 87; si praesentia sequerentur, Tac. Hist. 1, 59; — in rem praesentem venire, (i Retssproget: at indfinde sig paa selve Sædet); vid. Cic. d. Or. 1, 58; egf. „alleg.“, Senec. Ep. 6; egf. ligel. selv, Quintil. 4, 2, 123; — ligel. in re praesenti: paa selve Sædet; quod tum vociferarer in re praesenti pavidus, hoc nunc postero die queror, Liv. 40, 9; cf. id. ibd. 17, o. Quintil. 6, 2, 31; — B) „bef.“; I) hvad der sker paa Sædet, siekliffelig; — ∞ poena, (som følger strax efter Brøden), Cic. N. D. 2, 59; ligel. ∞ preces, Propert. 2, 23, 64; men praesenti diligentia consulis (ved hans raske Omhu), Sall. Catil. 45; — praesens pecunia: rede Penge; Quos tam grandi simi meratus praesenti pecunia, Plaut. Capt. 2, 2, 8; cf. Cic. Cluent. 12; ligel. ∞ numi, Petron.; men si etc., praesens debetur (legatum: bør det strax udbetales), Digest.; hvf. egf. praesens opp. in diem (sildigere, længere hen), Digest.; egf. ex die, ibd.; egf. praesenti die debere (o. deberi: at styde el. stykes til contant Betaling), ibd.; — 2) som virker strax el. hurtigen, virksom, frastig, stærk; — multis saepe ... praesens ejus auxilium oblatus est, Cic. Verr. 4, 19; — quo non praesentius ullum ... Auxilium venit, etc., Virg. Ge. 2, 127; ligel. praesentissimum remedium, Colum.; — „poet.“ egf. c. inf., vid. Hor. Od. 1, 35, 2; — 3) om Characteren og Modet: med Nærværelse, sindig el. fattet, bestemt; — Animo virili praesentique ut sis, para, Ter. Phorm. 5, 8, 64; cf. Virg. Aen. 5, 363, o. Cic. d. Or. 2, 20; men praesentioribus animis, Liv. 31, 46; praesentissimo animo pugnare, auct. B. Al.

40; men Plin. 17, 1: et Crassus, ut praesens ingenio semper, etc.; — 4) hjælpeende, gunstig; — tantus et tam praesens habetur deus (Hercules), Cic. Tusc. 1, 12; cf. Ovid. Met. 7, 178: praesens... annuat ausis; men om Varsler: sed nihil illo praesentius, quod etc., Flor. 1, 7.

praesumo, mpsi (misi), mptum (mitum), 3, v. a.; I) „egent.“: forud el. ferit at tage til sig; — Neve domi praesume dapes, Ovid. A. A. 3, 757; ∞ cibis et interponere frigidam, Plin. 28, 14; men praesumendo remedia munierat corpus, Tac. Ann. 14, 3; men i Arrefager; ∞ rem aliquam: udtag el. erholde forledet, Gaj. Inst.; — II) „fig.“; A) „alm.“: 1) forud at tilegne sig, el. forsyne sig dermed; — ∞ patientiam male audiendi, Quintil. 12, 9, 9; quantum in infantia praesumptum est temporis, adolescentiae acquiritur, id. 1, 1, 19; men id. 2, 4, 7: in qua (natura) ingenium iudicio praesumitur, (hvor Geniet gaar forud for Dommeffraffen); — 2) df. egf.; a) forud at besørge; — ∞ heredum officia, vid. Plin. Ep. 6, 10; men hanc ego vitam voto et cogitatione praesumo, (enfter eg tænker mig forud et faaend Liv), id. ibd. 3, 1; — b) forud at tilbringe el. anvende; — Vitellius... fortunam principatus inerti luxu... praesumebat, Tac. Hist. 1, 62; — c) efterel. egf.: at foretage el. vove; — (te) tantum animo potuisse praesumere, ut etc.? auct. Paneg. ad Const. 2; ∞ illicita, Sulpic. Sever.; — B) „bef.“: 1) forud at forestille sig el. tænke sig noget; — Arma parate animis, et spe praesumite bellum, Virg. Aen. 11, 18; mortem contemnes, si... futura praesumpseris, Senec. Ep. 107; — df. praesumptum habere, (at forudsætte), vid. Tac. Ann. 14, 64; — 2) forud at indse el. antage el. formode; — spectaret populus, hunc decore imperatoris, illum puerili habitu, ac perinde fortunam utriusque praesumeret, Tac. Ann. 12, 41; cf. Justin. 6, 2; — egf. impers.: vulgo praesumitur (det er en almindelig antagen Mening), alium in litem non debere jurare, nisi dominum litis, Digest.; — II) partic. praesumptus, 3, egf. som adj.: forud antagen, forudfattet; — altius ibunt, qui ad summa nitentur, quam qui, praesumpta desperatione, quo velint, evadendi, etc., Quintil. 1, proem. 20; ∞ opinio: forudfattet Mening, Jortom, id.; ∞ suspicio, Tac.; — men praesumptum est, m. Subiectsfæring: det er en almindelig Jortom, Digest.; — fide. compar., praesumptior, Coripp.

praesumpte, adv. af praesumptus: efter forudfattet Mening; df. afgjørende, bestemt, veritatem dicere, Vopisc. Carin. 4. — praesumptio, onis, f., [praesumio]; I) „alm.“: ligefom Jortudtagen el. Jortuendelse; — rerum, quas assequi cupias, jucunda est, Plin. Ep. 4, 15; ligel. ∞ bonae mansuraeque fama, id. ibd. 9, 3; — II) „fig.“; A) „tefn.“, (ligefom πρόληψις), i Hæteriken: Jortubeskrivelse af en mulig el. formodet Jæddending, quom id, quod obijci potest, occupamus, Quintil. 9, 2, 16; — B) „ment.“: 1) forudgaende Jortuilling el. Jortomning el. Jortomning, Digest.; — contra praesumptionem suam, Justin. 3, 4; — 2) df. egf.; a) forudfattet Dem el. Mening, Jortom; — multum dare praesumptioni hominum, Senec. Ep. 117; — b) fide. egf. Driftighed, Tertull.; egf. Haardnæffethed, Appul.

praesumptiose, adv.: driftigen, loqui, Sidon.; af — praesumptiosus, 3, [praesumptio]: forvoven, driftig; — quod dietasse... praesumptiosum fuisset, (al. praesumptuosus), inc., Sidon. — *praesumptor, oris, m.: som forud borttager el. rober, Cassiod.; — II) „fig.“: forvovent Menneffe, Tertull.; o. — praesumptorie, adv.: paa en forvoven Maade, id.; — [praesumio]. — praesumptiose, adv.: forvovent, loqui, Sidon.; af — praesumptuosus, 3, f. unde. praesumptiosus; af — praesumptus, 3, partic. af praesumo.

praesuo, iui, utum, 3, v. a.: sjer derfor; — ∞

surculos coriis, (indfyderi), Plin. 12, 43; foliis praesuta hasta, (omvunden dermed), Ovid. Met. 11, 9. — praesurgo, surrexi, 3, v. n.: forud at opstaa el. have sig; — celeri si praesurrexerit ortu (nubes), Avien. Arat. 172. — praesuspecto, are, v. a.: forud at ane el. misfætte; — praesuspectantes aliquid difficultatis, Jul. Val. Res. g. Al. M. — praesutus, 3, partic. af praesuo.

praetactus, 3, partic. af figd. — praetango, (letigi), tactum, 3, v. a.: forud at berøre; — praetangi corpus, Coel. Aur.; — II) „overf.“ om Eggdomme: hestigen at angribe; — praetacta membra, id.

praetectio, onis, f., [praetego]: Dæffe derfor; — ∞ oculorum, Coel. Aur. — praetectus, 3, partic. af figd. — praetego, xi, etum, 3, v. a.: bedæffer fertil el. færpaa; egf. „alm.“: bedæffer; — Virgineumque cavo praetegit aere caput, Propert. 3, 12, 12; capite praetecto, (med bedæffer Hovedet), Coel. Aur.; quae somnum (tuum) saxa praetexerint, (under hviste Klipper du har sovet), Plin. Pan. 15; — egf. „overf.“: vitia sua divitiis praetegere, Lactant.

praetendo, di, tum, 3, v. a.; I) „egent.“; A) „alm.“: at i strække el. ræffe frem el. fremad; — Pacificaeque manu praetenditur ramum olivae, (holdet den for sig), Virg. Aen. 8, 116; tela praetenta, Ovid.; cornua (cochlearum)... ut praetendantur et resiliant, Plin. 11, 45; — B) „bef.“: at udstrække el. udsprende derfor, m. o. ud. dat.; ligel. at sætte el. stille el. drage derfor; — ∞ vestem ocellis, (holde den derfor), Ovid.; quae (membrana)... praetenditur cordi, Plin. 11, 77; ciliis praetentis, Liv. 38, 7; vela praetenta foribus, Suet.; — ∞ sepem segeti, Virg. Ge. 1, 270; men id. Aen. 9, 569: praetendere Marti muros, (lade Murene dæffe sig); — 2) pass., om Lænde og Gæne: at i strække sig langs dermed, at ligge derfor el. derved; — Baeticae praetenditur Lusitania, Plin.; cf. Tac. Ann. 2, 56, c. Virg. Aen. 6, 60; men Liv. 10, 2: tenue litus praetentum esse (sc. locis); — II) „fig.“; A) „alm.“: at sætte derfor el. foran noget; — quem decreto sermonem praetenderit, (neml. som Indledning el. Motiv), Liv. 3, 47; — B) „bef.“: 1) at bruge som Vaaflud el. Skingrund, at foregive el. forevende (navnl. til Besmykkelse); — nec desidia nostrae praetendamus alienam, Plin. Ep. 4, 16; Praetendens culpaе splendida verba suae (amor), Ovid. Rem. 240; ∞ nomen hominis doctissimi moribus (suis), vid. Cic. Vat. 6; ∞ fessam aetatem et actos labores, Tac. Ann. 3, 59; men ibd. 6, 18: haec a se facit praetendebat, ut etc.; nam ignorantia praetendi non potest, Quintil. 7, 1, 31; — 2) at ytre noget, at lade sig mærke dermed; — nec conjugis unquam Praetendi taedas, aut haec in foedera veni, Virg. Aen. 4, 238; men unum debitum praetendentes (pupilli: som fræve den samme Vælt), Digest.

praetēuer, a, um.: meget fin el. blød, herba Plin. 25, 39. — praetentatus, us, m.: in abl. praetentatu: ved at føle sig for, Plin. 11, 52; af — praetento, avi, atum, 1, v. a.; I) „egent.“; A) „alm.“: at holde den for sig; — praetental pallia laeva, Claudian.; — B) „bef.“: forud at føle derpaa el. undersøge; — praetentato sinu, Suet. Aug. 35; ∞ iter baculo, Ovid., silvas manu, id. Met. 14, 189; cf. Tibull. 2, 1, 77; egf. ∞ pollice chordas, (stemme el. præledere), Ovid.; — II) „fig.“: forud at forfølge el. prøve; — ∞ vires, id. Met. 8, 7; in ingressu parcius et modestius praetentanda est iudicis misericordia, Quintil. 4, 1, 28.

praetentura, ae, f., (praetendo): Grænbefægt, Dreyecorden, Ammian. 14, 3. — praetentus, 3, partic. af praetendo. — praetenuis, e: meget tynd el. smalt, folium, Plin., fila, id., bractaeae, id., pons, id.; — II) „overf.“ om Lyden: meget fin; — ille praetenuis (sonus), Quintil. 11, 3, 41. — praetepeo, iui,

2, v. n.: foris el. tidligere at gløde; df. „poet.“: Si tuus in quavis praetepuisset amor, Ovid. Am. 2, 3, 6.

praeter, adv. c. praepos., [prae m. Suffixet -ter; cf. inter o. propter]; 1) adv.; A) comparativet: uter; df. „overf.“: quum: mere eud, (ferel.); — Quae (mulier) praeter sapiet, quam placet parentibus, Plaut. Pers. 3, 1, 38; figel. Quod mihi videre ... Facere ... praeter quam res te adhortatur tua, Ter. Heaut. 1, 1, 7; — B) exceptionelt: undtagen, med Undtagelse; — cavendae sunt quaedam familiaritates, praeter hominum perpaucorum, si qui etc., Cic. Qu. Fr. 1, 1, 5; cf. Sall. Catil. 36, v. Suet. Ner. 56; figel. Ovid. Fast. 6, 406: Nil praeter salices cassaque canna fuit; cf. Gell. 1, 23: praeter ille unus Papirius; — b) faal. ogf. i forbindelse m. Partiklerne: si, quod, -que; — praeter si aliter nequeas, Varr. R. R. 1, 41; nam praeter quod ... anteferrem, etc., Appul.; montes in Arcadia Cyllene ... praeterque (og desuden) ignobiles octo, Plin.; — not.: forbindelsen praeter quam, f. und. praeterquam; — C) praeter propter: derover og derved, d. e. mere el. mindre, omtrunt; (fer: o. eftercl.); — Incerte errat animus; praeter propter vita vivitur, Enn. ap. Gell. 19, 10; f. ogf. Cat. o. Varr. ibd.; — II) praepos. c. acc.; A) „egenl.“ o. localt: forbi, utover, foran el. ved; — Mustela murem (mihi) abstulit praeter pedes, Plaut. Stich. 3, 2, 7; cf. Lucr. 4, 141; men praeter castra Caesaris suas copias transduxit, Caes. B. G. 1, 48; praeter oculos Lollii haec omnia ferebant, Cic. Verr. 3, 25; praeter oram maris Etrusci etc., Liv. 40, 41; tela volant ... Praeter utrumque latus praeterque et lumen et aures, Ovid. Met. 5, 158; — B) „fig.“: 1) „alm.“ om en Overstriden af et Punkt: over, udenfor, imod; — nihil praeter rem locuti sumus, (udenfor Sagen), auct. ad Her. 4, 1; Nam multa praeter spem scio multis bona evenisse, Plaut. Rud. 2, 3, 69; praeter naturam praeterque fatum, Cic. Phil. 1, 4; praeter modum (crescere), id.; cf. Ter. Heaut. 1, 1, 7; — 2) „bef.“: a) comparativet: fremfer, over, mere end; — quodsi (tu) ... unus praeter ceteros adjuvisti, Cic. Qu. Fr. 1, 1, 15; figel. mihi ... praeter alios etc., id. Sull. 3; cf. id. R. Am. 6, Hor. Epod. 3, 9, v. Ter. Andr. 1, 1, 31; — b) additionelt: foruden; — ut praeter se denos ad colloquium adducerent, Caes. B. G. 1, 43; cf. id. B. C. 3, 32, v. 57; figel. praeter illud commodum, quod etc., Colum. 4, 18; — c) exceptio: nelt: foruden, undtagen; — quod nemini praeter me videtur, Cic. Att. 1, 1; omnibus sententiis praeter unam condemnatus est, id. Cluent. 20; cf. Caes. B. G. 4, 1; men elliptisk: praeter quod etc., (f. praeter id, quod etc.), id. ibd. 1, 5; cf. Cic. Att. 5, 3: nullas (litteras) adhuc acceperam, praeter quae etc., (f. praeter eas, quae etc.); — ogf. findes praeter haec f. praeterea: desuden, Ter. Ad. 5, 3, 61, Cels.; — not.: i Sammensætninger heder praeter: forbi, forever, foruden; f. praeterducere, praetermittere, praeterea, ss. II.

praeter, ago, (egi), actum, 3, v. a.: at drive el. jage derforbi; in partic. pass. c. acc. loci; — deversoria nota Praeteragendus equus, Hor. Ep. 1, 15, 11; men praeteracto Nicolao, Jul. Val. Res. g. Al. M. — praeter, bito, ere, v. n. o. a.: at gaac forbi; — ne inter vias Praeterbitamus, Plaut. Poen. 5, 3, 43; — men c. acc.: Cave praeterbitas ulla aedes, quin etc., id. Epid. 3, 4, in. — praeter, curro, (curri), cursum, 3, v. n. o. a.: at løbe el. lfe forbi; — equis praetercurrentibus, Veget.; — praetercursa Chalcedone, Ammian. — praeter, dūco, ere, v. a.: forer el. leder forbi; — Ut te hodie quasi pompam illac praeterducerem, Plaut. Mil. gl. 1, 1, 67.

praeter, eā, adv., [is]; 1) „alm.“: desuden, derifl, endmere; — nihilne ... quod praeterea a Crasso requiratis? Cic. d. Or. 1, 35; quicquid praeterea navium habebat, Caes. B. G. 1, 22; cf. ibd. 3, 20, v. Cic. Balb. 12;

— II) „bef.“: A) i Inddelinger om en Folge el. Række: desuden; — faal. Primum quod etc., praeterea ut etc., Ter. Eun. 1, 2, 66; figel. primum ... tum praeterea etc., id.; cf. Sall. Catil. 11, o. Cic. Fam. 10, 3; — B) om en Fremstriden el. forfættelse: fremdeles, videre, deretter; — vid. Virg. Aen. 1, 49, v. id. Ge. 1, 502.

praetereo, vi o. ii, itum, 1, v. n. o. a.; 1) neutr.: gaac forbi; — praeteriens modo etc., Ter. Andr. 1, 5, 18; figel. quasi praeteriens satisfaciam omnibus, Cic. Div. in Caecil. 15; — ogf. om Ting: og Begrebssubjecter; Nec, quae praeteriit, iterum revocabitur unda, Nec, quae praeteriit, hora redire potest, Ovid. A. A. 3, 63; cf. Plaut. Merc. 2, 1, 3; — II) act.; A) „egenl.“: gaac forbi negen el. noget; — Jam hunc non ausim praeterire, quin consistam et colloquar, Plaut. Aul. 3, 1, 15; figel. quos (hortos) modo praeteribamus, Cic. Fam. 5, 2; — poet. ogf. m. Tingssubject; vid. Hor. Od. 4, 7, 4; — B) „fig.“: 1) undgaac (navnl. et Hæd); — nescis, quid mali Praeterieris, qui etc., Ter. Heu. 3, 4, 1; — 2) omvænt heder, res praeteriit aliquem: undgaac negens undstaa, er negen udeftend; — non me praeterit ... me longius prolapsus esse, Cic. Caccin. 3; sed te non praeterit, quam sit difficile, id. Fam. 1, 8; figel. multa esse, quae et nos praeterierint, Plin. H. N. praef.; — 2) forbigaac el. overgaac; df. a) undlader at omtale, forbigaac med Taaohed; — quae nunc ego omnia praetereo ac relinquo, Cic. Verr. 3, 44; et quod paene praeterii, Buti tui causa feci omnia, id. Att. 6, 3; men Praeteream referamne etc.? Ovid. Fast. 6, 319; ut nihil ... praeteream, Plin.; ne quid praetereatur, id.; — ogf. udelader el. overfer; qui (locus) praeteritus negligentia st, Ter. Ad. prol. 14; — ogf. udelader, forglemmer, c. inf.; quod praeterii dicere, Plaut. Merc. 2, 3, 68; quod seiscitari paene praeterivi, Appul.; — b) lufende el. frivende at forbigaae el. udelade; — Praetereas, si quid non facit ad stomachum, Martial. 13, 3; cf. Suet. Aug. 88; — c) ved et Bælg el. en Indbydelse odf. at forbigaae el. tilfædette; — quum sapiens et bonus vir suffragiis praeteritur, Cic. Tusc. 5, 19; cf. id. Plane. 3, v. Caes. B. C. 1, 6; men qui ... fratris filium praeteriit (neml. i sit Testamento), Cic. Phil. 2, 16; — men „poet.“: Me quoque Romani praeteriere patres (glemt mig), Ovid. Fast. 5, 312; cf. Martial. 7, 86; — 3) overgaac el. overtraffer; — hos nobilitate Mago praeteriit, Varr. R. R. 1, 1; Sed tantum virtus alios tua praeterit omnes, Ovid. Pont. 4, 7, 51; — III) partic. praeteritus, 3, ogf. som adj.: forbigangne, forløben; — ∞ actus, Cic. nox, Propert.; ∞ anni, Virg.; men ∞ viri, (afede), Propert. 2, 10, 52; — in praeteritum (venia donare: med Hensyn paa d. forbigangne), Suet. Dom. 9; — ∞ tempus, (i Grammatiken): den forbigangne Tid, Quintil. 1, 1, 29; — praeterita, orum, n.: de forbigangne Ting, det forbigangne; — nec in falsum e vero praeterita possunt converti, Cic. Fat. 7; cf. id. Div. 1, 30, v. Caes. B. G. 1, 20; — not.: Praeterita, orum, n.: Rævnet paa Chronikernes Bøger, (som indeholdende det i Aengernes Bøger forbigaaede), Hieronym.

praetere, equitans, tis, partic., [equito]: ridende forbi, Liv. 3, 61. — praetereunter, adv., [praeteriens, praetereo]: i forbigaaende; df. „overf.“: let el. overfladisk; — non est praetereunter loquendum, Augustin.

praeter, fero, (tuli), latum, ferre, v. a.; 1) „alm.“: at fore forbi; — pass.: at fare el. lfe forbi; faal. c. acc. loci, Liv. 21, 55: simul latebras eorum praeterlata acies est; men absol.: vox praeterlata, (som fores ferbi, som ifte føres), Lucr. 4, 573. — praeter, fluo, ere, v. n. o. a.: at flyde el. rinde forbi; — quae praeterfluat (aqua), Varro; men c. acc., Liv. 41, 11: amnem praeterfluentem moenia etc.; — II) „overf.“: at gaac

forbi, at forfvinde cf. fergaae; — nec praeteritam (voluptatem) praeterfluere sinere, Cic. Tusc. 5, 33; men Cat. ap. Plin. praef.: eorum orationes sino praeterfluere, (læber dem gaae ben upaaagfæbe).

praeteregritor, gressus sum, 3, v. dep. n. e. a., [gradior]: at gaae cf. drage forbi; — qui praeteregriebantur equites cataphracti, etc., Sall. frgm. ap. Non.; — men c. acc.: te jam praetergressum esse castra, Cic. Fam. 3, 7; cf. Tac. Ann. 14, 23; — ogf. „fig.“: qui tantum alios praetergressus es, uti etc., Sall. frgm. Or. ad Caes. 1. — praeterhæc, adv., [hic], (ogf. adfist: praeter hae): herester, fremdeles, endnu; — si praeterhæc Verbum faxis hodie, Plant. Rud. 4, 4, 73; — Ne tu erres, hercle praeterhæc mihi non facies moram, id. Most. 1, 1, 72. — praeteriens, entis, partic. af praetero. — praeterinquir, ere, v. n.: derist endnu at efterforfse; — statuit, in negotium praeterinquiri, Ammian. — praeteritio, onis, f., [praetero]: forbigaaen cf. at forbigaae, navn. i et Testamento, Cod. Just. — praeteritus, 3, partic. o. adj. af praetero.

praeterlabor, psus sum, 3, v. dep. n. o. a.: at glide cf. løbe cf. flyde forbi; — flumina praeterlabentia, Quintil. 10, 3, 21; — ogf. c. acc.: quum tumulum praeterlabere recitent, Virg. Aen. 6, 875; cf. id. ibd. 3, 477: Et tamen hanc pelago praeterlabare necesse est (sc. terram, f. praeternaviges); — II) „fig.“: at glide forbi; — ante enim praeterlabitur (definitio), quam percepta est, Cic. d. Or. 2, 25. — praeterlambere, ere, v. a.; om en flyde: i løbet at berere; — quod (oppidum) Mosa fluvius praeterlambit, Ammian. 17, 2. — praeterlatus, 3, partic. af praeterfero. — praeterluens, tis, partic., [luo]: beflyllende ved at løbe forbi, Appul.

praetermeo, are, v. n. o. a.: at gaae cf. drage forbi; — Saepe salutatantum tactu praeterque meantum (in tmesi, f. praetermeantiumque), Lucr. 1, 319; — men c. acc.: quos (tractus) praetermeat Ister, Ammian.; ligel. Acrior at rapidus tacitas praetermeat ingens Danubius ripas, Claudian. — praetermissio, onis, f., [praetermitto]; I) lreklædfe; — sine ullius (formae) praetermissione, (neml. i den fogjste Deling), Cic. Top. 7. — II) forbigaaen deraf, aedilatis, id. Off. 2, 47. — praetermissus, 3, partic. af flyd.

praetermitto, misi, missum, 3, v. a.; I) „egent.“: at lade cf. slippe forbi; — qui neminem praetermiserit, cui non eadem ista dixerit, Cic. Fam. 11, 21; — „poet.“ ogf. at lade cf. slippe derover (cf. over Savet), Stat. Silv. 3, 2, 84: an facili te praetermiserit unda Luani rapida ora maris? — II) „fig.“: at lade gaae forbi, at lade gaae ben; ef. A) „alm.“: at lade nbenytet, ifte at bruge; — nullum diem praetermitto, (sc. quum etc.), Cic. Au. 9, 14; praetermissae occasiones ejus rei, Caes.; — ∞ gratulationem, (efterlade), id., defensionem, vid. id. Off. 1, 9; ∞ voluptates, (afhæde fig. derfra), id.; — ligel. c. inf., Caes. B. C. 2, 39, Nep. Cim. 4. — B) „ut.“: a) at forbigaae cf. udelæde, navn. i Tale cf. Estrif, m. Vibeqr. af Uagfomben, (opp. relinquere); vid. Cic. d. Or. 2, 29, o. id. Off. 3, 2; verba praetermissa, (udelædte), id. d. Or. 2, 26; nullum locum laudandi alienius praetermittere, id. Fam. 12, 21; nihil praetermissi ... quin etc., id. Phil. 2, 10; — b) at lade gaae ben, at lade upaafalt; — Do, praetermitto, etc., Ter. Ad. 1, 1, 26; ogf. m. acc. c. inf., Lucr. 4, 1184. — praetermonstrans, tis, partic., [monstro], (som vifer negen fra fig. til en anden), vid. Gell. 20, 10.

praeternavigatio, onis, f.: forbigfeiling, Plin. 4, 19; af — praeternavigo, avi, 1, v. a. o. n.: at feile forbi; — vitans officia praeternavigantium, Suet. Tib. 12; — ogf. c. acc.: quoties Bajanum sinum praeternavigaret, id. Ner. 27. — praetero, trivi, 3, v. a.: forpaa cf. stærkt at afguide cf. affilde; — non

mutavit primores (dentes), ideoque praetrevit, Plin. 11, 63. — praeterepropter, f. ind. praeter.

praeterequam, (ogf. adfist praeter quam), adv.: feruden, undtagen; — nulla re, praeterequam legibus etc., Liv. 1, 8; cf. Cic. Catil. 3, 11; ligel. sine ullis doloribus, praeterequam quos etc., Nep. Att. 21; cf. Ter. Andr. 4, 4, 14; — praeterequam si (undtagen hvæs) etc., Plin., oftere; praeterequam quod (undtagen at, cf. med Undtagelse deraf, at) etc., c. indic., Ter. Heaut. 2, 4, 20; c. conj., Liv. 35, 25; men praeterequam f. praeterequam quod, (undtagen at), Plin. 20, 42; — ogf. fan der i det andet Ved følge etiam cf. quoque; faal. Liv. 25, 23: praeterequam vi et virtute ducis, intestina etiam dissensione adjata oppugnatio; cf. Suet. Aug. 71; men Gell. 15, 1: praeterequam semper alias, tum vero etc.; ogf. m. figd. praeterea, vid. Cic. Leg. 2, 19: praeter enim quam quod etc., praeterea etc.

praeterrado, ere, v. a.: freifende at berere; — Praeterradit enim vox fauces saepe etc., Lucr. 4, 531, inc. — praeterrsum, esse: at være uden for neget; — ipsis rebus ... praeterrsumus, Tertull.

praetervectio, onis, f., [praetervehor]: forbigdragen, forbigfeiling; — praetervectioe omnium, qui ultro citro navigant, Cic. Verr. 5, 66. — praetervectus, 3, partic. af flyd. — praetervēhor, vectus sum, 3, v. dep. n. o. a.: at drage cf. færbes (ride, fore, feile, marfchere) forbi (neget), cf. der forbi; — revocare eos, qui praetervehebantur, (de forbigfeilende), Cic. Fin. 5, 18; praetervēhens equo, Liv. 22, 49; — oftere c. acc.; praetervēhi Apolloniam, (feile forbi M.), Caes. B. C. 3, 26; cf. ibd. 30; praetervectas Apolloniam naves; — men em de Marfcherende: cito agnoite forum praetervecti, Tac. Hist. 3, 71; — II) „overf.“ c. „alleg.“ om Taleren og om fordraget: ligefom at drage cf. fomme cf. slippe derover cf. der forbi; — periculossimum locum silentio sum praetervectus, Cic. Phil. 7, 3; scopulos praetervecta oratio, id. Coel. 21; men id. Balb. 1: quae non praetervecta sit aures vestras (oratio etc.): fom ifte er undgaaen Gærs Dymarkfomben); cf. Plin. Pan. 56. — praeterverto, ere, v. a.: at gaae forbi; vid. Plin. 2, 73.

praetervolo, are, v. n. o. a.; I) „egent.“: at flyde cf. ile forbi; — forum ingredienti praetervolat aquila, Suet. Claud. 7; — ogf. c. acc.: Quem rutila fulgens pluma praetervolat ales, Cic. Arat.; — II) „fig.“: A) „overf.“: Quae (hasta) medias raptim velox praetervolat auras, Sil. 10, 114; men m. Tmesis, Hor. Epod. 16, 40: Etrusca praeter et volate litora, (iler cf. feiler forbi dem); — B) „ment.“: ∞ sensus hominum, (undgaae deres Dymarkfomben, ifte blive forfjaaet), Cic. d. Or. 3, 59; cf. id. Orat. 58; men id. Acad. 2, 13: haec duo proposita non praetervolant (philosophi: de ile ifte ben over dem, de behandle dem ifte fodesføft).

praetextatus, 3, partic. dep. a., [testor]: forud bevindende, viam vitae, Tertull. — praetexto, xui, xtum, 3, v. a.; I) „egent.“: at være cf. vire cf. fætte derfer cf. derist; — Purpura saepe tuos fulgens praetextit amictus, Ovid. Pont. 3, 8, 7; glaucasque comis praetextere frondes, Val. Fl.; men hic virides tenera praetextit arundine ripas Mincius, (dæfter dem dermed), Virg. Ecl. 7, 12; cf. id. Aen. 6, 4: litora curvae Praetextunt puppes; — men funes ad praetextenda piscibus retia, Plin. 16, 1, (til at flette deraf); — men om en Vædelst: utraque nationes Rheno praetextuntur, (ligge bag Rhinen), Tac. Germ. 31; — II) „fig.“: A) „overf.“: I) at fætte derfer cf. foran neget; — quos (autores) praetextimus volumin hinc, Plin. 18, 57; cf. id. N. H. praef.; men postibus praetexti, (at dine Villedstetter fhaae foran Templerues Døre), Plin. Pan. 52; — 2) forst cf. forpaa at befætte cf. forfpyne dermed; — vid. Cic. Div. 2, 54, (em Bygningen af et Aroftiſthen); men id. d.

Or. 2, 78: omnia, quae fiunt... acerrime, lenioribus principibus praetexta natura; men Ovid. Fast. 4, 953: State, Palatinae laurus, praetextaque querens Stet domus etc.; cf. id. ibd. 5, 567, egi. Tibull. 3, 1, 11; — B) „ment.“; 1) at feregi; at bruge som Paafad; — ∞ cupiditatem triumphii, Cic. Pis. 24; ∞ nomina speciosa, Tac. Hist. 1, 72; egi. m. Objectsfættning, id. ibd., o. Vellej. 2, 62; — 2) betæffer el. befmytfer dermed; — praetextit nomine culpam, Virg. Aen. 4, 172; cf. id. ibd. 500; figel. ∞ fraudem risu, Claudian.; — III) partic. praetextus, 3, egi. som adj.: som er iført en Prætexta el. en anden Prægtklædning; — Curia, praetextio quae nunc nitet alta senatu, etc., Propert. 4, 1, 11; figel. praetexta pubes, Auson.; — B) „bef.“; 1) toga praetexta, fædd, absol.: praetexta, ae. f.: den med en Purpurftribe befatte Overklædning, som bæres af de høiere Døttigbedsperfoner, egi. af den fribaare Ungdom indtil Anlæggelsen af toga virilis; — vid. Cic. Phil. 2, 43, egi. id. Verr. 5, 14, Liv. 27, 37, o. Plin. 9, 63, o. A.; — b) df. praetexta, ae. f. (sc. fabula): Tragoedie, hvori berømte Romere fremstilles; vid. Hor. A. P. 288: Vel qui praetextas, vel qui docuere togatas; egi. Poellio ap. Cic. Fam. 10, 32; — 2) praetextum, i, n.: ligesom en forpaa vævet el. anbragt Prydelse; df. a) Prydelse el. Smykke; — sed illud pulcherrimum rei publicae praetextum, optimates, etc., Senec. Ep. 71; — b) Befmyttelse, Paafad; — et praetextum quidem armorum civilium hoc illi fuit, Suet. Caes. 30; men praetexto classem alloquendi, Tac. Hist. 2, 100; cf. id. ibd. 3, 80; f. egi. 2. praetextus, s. 1.

praetexta, ae. f., f. und. frgd. — praetextatus, 3, [praetexta, sc. toga]; 1) „alm.“: som bærer Dragten praetexta, enten som Embæddedragt, el. ifølge sin unge Alder; — cur non sumus praetextati? Cic. Phil. 2, 43, (hvorefter egi. Senatorerne synes at have båret praetexta); cf. id. Pis. 4; — ∞ pupillus, (som endnu bærer Prætexta, som endnu ikke er 17 Aar), Cic. Verr. 1, 58; df. ∞ aetas, Gell. 1, 23, (Alder under 17 Aar); men ∞ amicitia, Martial. 10, 20, (som er vedblevet fra Børneaaarene); — II) „overf.“, verba praetextata, (til at befmytte, quibus est praefandus honor, f. und. praefari): smukkelige Ord el. Udtryk; vid. Suet. Vesp. 22, o. Gell. 9, 10; — poet. egi. mores praetextati, (smukkelige Sæder), Juvenal. 2, 170.

praetextum, i, n., f. und. praetexo. — 1. praetextus, 3, partic. af praetexo. — 2. praetextus, us, m., [praetexo]; opvæl, ligesom praetextum: Smykke el. Prydelse; (men altid med Varianten praetexto f. praetextu); — df. det ydre Skin, det Paafaldende el. Anfejelge; df. Tac. Hist. 1, 19: majore praetextu, (i. e. majore specie auctoritatis); figel. praetextu senatus, id. ibd. 76; — II) Befmyttelse el. Paafad el. Høregivende; — sub levi verborum praetextu, Liv. 36, 6; egi. Suet. Aug. 12: ad praetextum mutatae voluntatis etc.; hoc praetextu: under dette Paafad, Justin. 29, 3.

praetimidus, ūi, v. n.: forud at angives el. frygte; — sibi si praetimet, Plaut. Amph. prol. 29; nihil est miserius, quam praetimere, Senec. Ep. 98; cf. Tibull. 3, 4, 14. — praetimidus, 3: meget frygtfom, poet. ap. Tertull. — praetinctus, 3, partic., [tingo]: forud dypet el. vdet deri; — Semina mollit humus valido praetincta veneno, Ovid. Met. 7, 123; in aqua praetinctum ferrum candens, Coel. Aur. — praetondus, totondus, 3, v. a.: fortil at afslippe; — quum ejus... pinnae praetonderit, Appul.

praetor, ōris, m., [f. praetor af praeco]; 1) „alm.“: enhver Anfører el. Hørfat, hvi. egi. dictator forðum hed praetor maximus, Liv. 7, 3; figel. findes praetor f. consul (a. u. c. 305), vid. Liv. 3, 55; cf. Cic. Leg. 3, 3, (c. XII tabb.): regio imperio duo snato, iique praecundo, judicando, consulendo: praetores, judices, consules appellantur; figel. om den høieste Døttigbed i

Capua, id. Agr. 2, 31; men om Suffetene i Carthago, Nep. Hann. 7; — ofte egi. om Hørførerne for fremmede el. ifferenemede Døttiger; vid. Cic. Div. 1, 51, Nep. Milt. 4, Liv. 21, 3, o. A.; — II) „bef.“ er i Rom praetor: en dei Døttigbedsperfon, der a. u. c. 387 indfattedes for at forestaae Domstolene og Retssæfene; — fra d. første puniske Krig vare der tvende Prætorer: ∞ urbanus for Børgerne, ∞ peregrinus for de Fremmede; — f. egi. Cic. Lael. 25, id. Mur. 20, o. id. Manil. 1; — B) „overf.“ bruges egi. praetor oftere f. propraetor, (der neml., efter at have befalet Præturen i Rom, som Statholder sendes til en Provinds); vid. Cic. Verr. 4, 12 o. 25, o. A.; — not.: om Udnævnelſen af flere Prætorer f. egi. Liv. 32, 27, o. id. 10, 41; — under Keiserne findes egi. praetores aerarii, som Hørfændere for den offentlige Skat, Tac. Ann. 1, 75, o. id. Hist. 4, 9.

1. praetōriānus, 3, [praetorium]: hørende til den keiserlige Livvagt; df. collect.: ∞ miles, Tac. Hist. 2, 44, eques, id. Ann. 1, 21; — ∞ exercitus, Suet.; ∞ cohortes, Plin. — 2. praetōriānus, 3, [praetor]: benævnt efter Prætor, tutor, (som af ham er beftiftet), Digest. — praetōriūcus, (-tius), 3, [praetor]: benævnt efter Prætor, corona, Martial. 8, 33, (som af ham udelees til Skueførfærfere).

praetōrium, i, n., [praetor]; 1) „alm.“: Helt: herretættet; egi. Hovedkvarteret; — duas cohortes tueri praetorium, Liv. 10, 33; ∞ dictatoris, id., imperatoris Aequorum, id.; cf. Caes. B. C. 1, 76; — B) „overf.“; 1) Krigsraadet, (der holdtes i Hovedkvarteret); — praetorio dimisso, Liv. 30, 5; cf. id. 37, 5; — 2) Statholderens Embæddesholig i Provindsen; — curritur ad praetorium, Cic. Verr. 3, 35; cf. id. ibd. 4, 28; — 3) enhver prægtig Bygning; navnlig prægtigt Lænbuus el. Lændsted; — ampla et operosa praetoria etc., Suet. Aug. 72; cf. id. Calig. 37, o. Juvenal. 1, 75; — bb) df. egi. „poet.“; a) forfæfelig Bygning, et Vallad; — Mirandusque cliens sedet ad praetoria regalis, Juvenal. 10, 161; — b) Befængens Hefstens, Virg. Ge. 4, 75; — men m. Lunc: praetoria Diogenis, (hans Tønde), Hieronym.; — II) „bef.“ under Keiserne: den keiserlige Livvagt el. Garde, hvi. Befængsmænd kaldtes praefectus praetorio: — igitur in praetorium accepti, (bleve optagne i Garden), Tac. Hist. 4, 26; meruit in praetorio Augusti centurio, Plin. 7, 19.

praetōrius, 3, [praetor]; 1) „alm.“; A) hørende til en Prætor, af en Prætor; — ∞ jus: den prætoriske Ret, (d. e. Indbegreb af de af Prætorerne givne Anordninger), Cic. Off. 1, 10, o. Digest.; ∞ comitia, (hvori Prætorerne vælges, Liv. 10, 22; ∞ turba, (der pleier at indfinde sig hos Prætor, id. Verr. 1, 52; — 2) egi. subst., praetorius, i, m.: som har været Prætor, Cic. Att. 16, 7; — B) hørende til en Præpraetor el. Statholder; — in praetorium domum deferri, Cic. Verr. 5, 56; ∞ exercitus, Flor. 3, 19; — II) „bef.“: hørende til en Helt: herre el. benævnt efter ham: — ∞ cohors: den Helt: herrens omgivende Livvagt, Caes. B. G. 1, 40; cf. Paul. ex Fest. p. 223, (Müll.); f. egi. Cic. Catil. 2, 10; — egi. ere cohortes praetoriae: den keiserlige Livvagt, Suet. Tib. 37, o. Tac. Ann. 4, 2; — ∞ navis, (Admiralskibet), Liv. 26, 39; egi. ∞ puppis, Flor.; — ∞ imperio classi praeesse, (som Befængsmænd), Cic. Div. 1, 32, (al. classis); — porta praetoria, (som fra Helt: herretættet førte imod Høtenden; opp. porta decumana), Caes. B. C. 3, 91; cf. Paul. ex Fest. l. c.

praetorquēo, (torsi), tortum, 2, v. a.: at dreie forover el. omringing el. anderledes; — praetorio capite et recurvato (semen demergere), Colum.; — men comiff „overf.“: Praetorquete injuria prius collum, quam ad vos perveniat, Plaut. Rud. 3, 2, 12. — praetorridus, 3: meget hed, aestas, Calpurn. — praetortus, 3, partic. af praetorquēo.

prae-ractātus, us, m.: foregaaende cf. forbere-
dende Afbanefing; in ahl., Tertull. — prae-trēpi-
dāns, tis, partic., [trepidō]: stærkt jittrende cf. ryflet;
— Jam mens praetrepidans avel vagari, Catull. 46. —
prae-trēpidus, 3, ligefom frgd.: stærkt jittrende; —
laetia praetrepidum cor, Pers. 2, 51; — II) „overf.“:
meget angfelig, fom frygter det Værfte; — non modo
invisus ... sed praetrepidus quoque ... vixit, Suet. Tib.
63; cf. id. Ner. 41. — prae-trunco, avi, 1, v. a.:
fortil at afbugge cf. affkere; — ∞ collos tergoribus,
Plaut. Capt. 4, 3, 2; ∞ linguam alicui, id. Mil. gl. 2, 3, 17.

prae-tūmidus, 3: stærkt opfvelmet cf. brufende
cf. øvret; — ∞ furor, Claudian., Oriens, id. —
prae-tūrus, ae, f., [praetor]: en Prætor's Embete cf.
Værdigbed; — in praetura, (fom Prætor), Liv. 8, 15; cf.
Cic. Mur. 26; praetura se abdicare, (nedlægge den),
id. Catil. 3, 6; men praeturae jurisdictio etc., id.
Flacc. 3. — Praetūti, orum, m.: Jøft i det Vi-
cenffe; — B) df. 1) Praetūtius, 3: pratuliſt, vina,
Plin. 14, 8, pubes, Sil. 15, 571; — 2) Praetūtianus,
3: = frgd., ager, Liv., regio, Plin.

prae-ulcerātus, 3, partic., [ulcero]: fom forub
er øpridet cf. faaret; — ∞ loca (paa Legeme), Coel. Aur. —
prae-umbraus, tis, partic., [umbro]: flyggende
derfor, forduftende; — fama in quantum, praebraute
imperatoris fastigio, datur, clarus etc., Tac. Ann. 14, 47.
— prae-ungō, (unxi), unctum, 3, v. a.: forub at
falve cf. fmere, vulnus, Theod. Prisc.; digitus praе-
unctus adipe, Coel. Aur. — prae-uro, (ussi), ustum,
3, v. a.; 1) at brænde fortil cf. i Epidfen; — praecusta
hasta, Liv. 1, 32; praecustae sudes, Virg.; cf. Caes. B.
G. 7, 22 o. 73; — II) „overf.“: at forbrænde stærkt;
faal. om Solheden: ne praecurantur (uvae), Colum.;
— ogf. om Kuden, Plin. 3, 24: praecustis nive mem-
bris. — praecut, (prae ut), f. und. prae.

praevalens, tis, partic. v. adj. af praevaléo; df.
— praevalēntia, ae, f.: det Overvæende cf. Over-
vægten; df. i Retsfproget: rem alienam per praevalēntiam
trahere, Digest. — praevalēo, ūi, 2, v. n.; 1) „alm.“:
at være meget stærk cf. mægtig cf. anfet; ogf. at gielde mere,
at have Overvægten, ødf.; — ∞ auctoritate, Suet., gratia, id.; ∞ apud alium, Tac.;
men id. Hist. 2, 65: auctoritas ejus praevaluit, ut
etc.; — vulturum praevalens nigri, (ere de stærffte),
Plin. 10, 7; aranei quom praevalere, ut etc., id. 11,
21, (naar de have bragt det dertil); — ogf. e. ahl. com-
par.; virtute ... semper praevalat sapientia: Stogffab
formaaer alfid mere end Tapperhet, Phaedr. 1, 13; ligel.
Vellej. 2, 118: sed praevalabant jam fata consiliis, (al.
obstabant); — ogf. m. flgd. quam; ita saepius digni, quam
gratiosi, praevalabant (se. in honoribus petendis), Plin.
Ep. 3, 20; — in Aegypto hic mos praevalat, Plin. 17, 35;
cf. Plin. Ep. 5, 21: ∞ in alterutra partem ex eventu;
— ogf. impers.; utrum praevaleat, quod ... an etc.,
Tac. Ann. 1, 58; ligel. quom ... praevaluiſſet, ut etc.,
(da den Menig havde fceit), Suet. Aug. 7; — II) „bef.“ i
Lægeffproget: at være meget virffom cf. stærk cf. tienlig;
— trifolium praevalat contra serpentium ictus,
Plin.; lac praevalat ad vitia in facie sananda, id.;
— III) partic. praevalens, tis, ogf. fom adj.: faare
stærk cf. mægtig; — corpore praevalens, animo ferox,
Vell. 2, 108; men praevalentis populi vires etc., Liv.
praef.; cf. Plin. 5, 20; df. — praevalēſco, ēre, v. n.
inch.: at blive meget stærk, (om en Gren paa Vin-
ffoffen), Colum. 5, 6.

praevalīde, adv.: meget stærkt, Plin. 17, 24; af
— praevalīdus, 3: meget stærkt; 1) „egenl.“: A) om
Perffoner; — se solum, inermem, illum praevali-
dum juvenem, Liv. 7, 5; ∞ legiones, Vell., cohortes,
Tac.; — B) om Ting og Vægreber; — Ah quoties ...
Praevalidae fufos comminuere manus! Ovid. Her. 9,
79; ∞ et prolixus ramus, Suet. Vesp. 5; — II) „fig.“:
faare mægtig; A) om Perffoner; — avunculum Sejani

Blaesum, atque eo praevalidum, Tac. Ann. 3, 35; —
B) om Ting og Vægreber; — ∞ urbes, Liv. 27, 39;
men ∞ terra, (altffr frugbar), Virg. Ge. 2, 253; —
∞ nomina equitum, (Rævne af fier Jndffydfe), Tac.
Ann. 12, 60; ∞ et adulta vitia, (fom have taget
Overhaand), id. ibd. 3, 53. — praevallo, are, v. a.:
fortil at befæfte cf. at forffanfe, pontem adversus ho-
stem, Hirt. B. Al. 19. — prae-vāpōro, 1, v. a.:
forub at giennemroge cf. øpparme, Coel. Aur.

*praevaricatio, onis, f., „oprdl.“: Afvigelfe cf.
Udfceife fra den rette Linie; vid. Plin. 18, 49, und.
praevarico; df. fædd. i Retsffproget: hemmelig Under-
ffettelfe cf. Begynffigelfe af den ene Part, navnlt. An-
fflagerens cf. Sagfforerens Colludereng med Modparten;
— vid. Cic. Part. or. 36, o. Plin. Ep. 1, 20; de prae-
varicatione absolutus, Cic.; praevaricationis damnatus,
Plin. Ep.; o. — praevaricator, oris, m., i Rets-
ffproget (f. und. frgd.): Sagfforer cf. Anfflager, der er
beffuffen af Modparten, cf. fom colluderer dermed;
— praevaricator significat eum, qui in contrariis
causis quasi varie positus esse videatur, Cic. Part.
or. 36; cf. id. Div. in Caecil. 18; — ogf. e. gen., ∞
causae publicae, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 11; ∞ Catili-
nae, Cic. Pis. 10; — ogf. en beffilt Lovtaler, Cic. Phil.
2, 11; — df. fem. praevaricatrix, icis; en Syn-
derinde, Augustin.; — [praevarico].

prae-vāricō, are, v. n., fild. Biform af flgd.: at
fynde cf. feile, Augustin. — prae-varicō, atus
sum, 1, v. dep. n., [varico]; øprdl.: at vige af el.
ffceie ud fra den rette Linie, navnlt. om den ffceiende;
vid. Plin. 18, 49: arator, nisi incurvus, praevaricator;
inde translatum hoc crimen in forum; df. fædd. i
Retsffproget om en Anfflager cf. Sagfforer: hemmeligen
at underffotte cf. begynffige Modparten; vid. Ps. Cic.
Harusp. resp. 20; ∞ in causa alicujus, Plin. Ep. 3, 9;
men e. dat.: ∞ accusationi, Cic. Cluent. 21, inc. —
prae-vārus, 3: meget uregelmæssig cf. forffert; —
∞ pulsus venarum, Appul., inc.; — men „overf.“:
quid enim tam praevarum etc? Cic. frgm. af Iſidor.

prae-vectus, 3, partic. af flgd. — prae-vēhor,
vectus sum, 3, v. dep. n. o. a.; 1) iſſomt at drage
(ride, fiore, feile, flyve) forud cf. foran; — equites
praevehi per obliqua campi, Liv. 9, 35; ogf. prae-
vectus equo, id., Virg.; men Tac. Hist. 5, 16: dum
missilia hostium praevehuntur; — II) iſſomt at drage
(ride, fiore, feile flyve) forbi; — praeter undecim fa-
sces praevectus, Liv. 21, 44; praevectus litore classe,
Sil.; qua Germaniam praevehitur (Rhenus: flyder
forbi den, begrændfer den), Tac. Ann. 2, 6; — b) ogf.
„alleg.“: quom verba impetu quodam et flumine
praevehuntur, (ligefom ffromme forbi), Plin. Ep. 1, 16.

prae-vello, velli, (vulsi), 3, v. a.: fortil at af-
ryffe cf. ndryffe, Laber. ap. Diomed., Tertull. —
— prae-velo, are, v. a.: fortil at indbyffe cf. be-
daffe; — ∞ pudorem, Claudian. — prae-vēlox,
ōcis, adj.: meget ffar cf. hurtig, cameli, Plin.; — men
„overf.“: illa praevelox (memoria) fere cito effluit,
Quintil. 11, 2, 44.

prae-vēnio, vēni, ventum, 4, v. n. o. a.; 1) „egenl.“:
at komme for cf. fielligere, at foreffomme; a) absol.; —
quia hostis breviori via praeventurus erat, Liv. 22,
24; cf. id. 21, 21; men m. Tmffis: Nascere, prae-
que diem veniens age, Lucifer, alium, (i. e. prae-
veniens: dragende foran), Virg. Ecl. 8, 17; cf. Ovid.
Fast. 5, 548: Candida, Lucifero praeventiente, dies;
— b) e. acc.: at foreffomme; — ∞ hostem, Liv.,
famam adventus sui, id.; — ∞ beneficio desi-
derium alicuius, id. 8, 16; — ogf. at øvertraffe cf. for-
ffindre; talia agentem et meditantem mors praeventit,
Suet. Caes. 44; — men pass.: nisi praeventiretur Agrip-
pina, (viffa man iſſe forffom bende), Tac. Ann. 14, 7;
cf. Ovid. Trist. 5, 4, 32; postquam praeventam gra-
tiam intelligit, Tac. Hist. 1, 5; cf. Sall. Jug. 71, o. Plin.

Ep. 9, 1; — II) „fig.“: at femme el. være foran, at overgaae; — Nomentanae vites ... Amineas fecunditate praeveniunt, Colum. 3, 2; cf. — praeventor, oris, m.: som femmer forud el. foran; cf. praeventores, (efslagss Jorprofier el. Vinfere), Ammian. 18, 9. — I) praeventus, 3, partic. af praevenio. — 2) praeventus, us, m., [praevenio]: Jorforkommen, Overrumpling, Tertull.

praeverbum, i, n., [verbum]: Jorfatningspartikel, Præposition, Varro, Gell. 7, 7. — praevernat, are, v. n. impers.: tidligt at blive Jeraar, Plin. 18, 65. — praeverro, ere, v. a.: forud at seie el. reise; — Qua ventura dea est, juvenes timidaeque puellae Praeverrunt latas veste jacentes vias, Ovid. Am. 3, 13, 23.

praeverto, (-vorto), ti, sum, 3, v. a., o. praeverter, (-vorter), praeversum sum, 3, v. dep. a.; I) forertræffer; — Ne me uxorem praevertisse dicant prae publica, Plaut. Amph. 1, 3, 30; si vacas animo, neque habes aliquid, quod huic sermoni praevertendum putes, Cic. Div. 1, 6; cf. Gell. 4, 3; — II) at gaac el. femme el. løbe foran; A) „egenl.“ o. „pect.“: — Dura pati, cursuque pedum praevertere ventos, Virg. Aen. 7, 807; figel. equo praevertere ventos, id. ibd. 12, 345; cf. Caes. 64, 342; — B) „fig.“: I) at forerfomme, e. acc.; egf. at forbinde, at giøre umyttig; — pulchre praevertor viros, Plaut. Casin. 2, 8, 73; (vil forerfomme dem); men Liv. 8, 16: quorum usum forte oblata opportunitas praevertit (giørte umyttig el. overførte); praeverturnt ... me fata, (Døden overtræffer mig), Ovid. Met. 2, 657; egf. ud. acc.: quoniam mors praeverterat, Gell.; — men ∞ viris, (binde Giffens Virkning), Seren. Sammon.; — 2) forud at indtage, forud el. først at tage el. gribe; — et vivo tentat praevertere amore Jampriem residos animos, Virg. Aen. 1, 271; men neque praevortio poculum, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 59; — 3) at gaac foran, at være vigtigere, at overgaac, at have Jortrin før et andet, edl.; — Herilis praevertit metus, (har Overvægten), Plaut. Amph. 5, 1, 17; men id. Pseud. 1, 3, 59: quoniam pietatem amori video tuo praevortere, (at tin Jrouhed overvinder din Elstov); men Liv. 2, 24: nec posse ... bello praevertesse quicquam, (intet kunde have været vigtigere); — 4) med Jor Jlid at henvende sig dertil, at vende sin Opmærksomhed derpaa; e. dat., e. acc., el. m. ad, el. m. in e. acc., egf. m. adv., egf. m. Relativfæmning; faal. efteft som depon.; — a) e. dat.; — Rei mandatae omnes sapientes primum praevorti deest, Plaut. Merc. 2, 3, 42; cf. id. ibd. 1, 23; figel. etsi etc., tamen huic rei praevertendum existinavit, Caes. B. G. 7, 33; — b) e. acc.; — si quid dictum est per jocum, Non acquum est, id te serio praevortier, (at du tager det alvorligen), Plaut. Amph. 3, 2, 39; men coacti ... omnibus eam rem praevorti, Liv. 8, 13; cf. id. 35, 33; — c) m. ad; — non intempestivum ... nos ad ea praevorti, Colum.; men Tac. Ann. 4, 32: si quando ad interna praeverterent, (henvendte sig dertil); — men m. in e. acc., vid. Gell. 3, 7; — men e. adv. loci: Illuc praevortatur, Hor. Sat. 1, 3, 38; — d) endel. m. Relativfæmning; — In rem quod sit, praevortaris (sc. potius), quam re adversa animo auscultes, Plaut. Pseud. 1, 3, 8; cf. Plin. 16, praef.

praevētitus, 3, partic., [veto]: forud forbuden; — Praevētitum namque et capital, committere Martem Sponte viris, Sil. 13, 155. — praevexatus, 3, partic., [vexo]: forud plaget el. mishandlet, Coel. Aur. — praevians, tis, partic., [vio]: som gaac foran, som viser Veien, Ambros.

praevideo, vidi, visum, 2, v. a.: forud el. i Jorveien at see, at forudsæe; — nec praeviderant impetum (hostium), nec si praevidisent, etc., Tac. Hist. 4, 15; — quod nobis praevidimus, (byllet vi Jorudsæe), id. Ann. 12, 40; cf. Plin. Ep. 1, 20; praevisa locorum utilitate, Tac. Ann. 12, 63; An, quia praev-

visos in aqua timet hostia cultros, A pecoris lux est ista notata metu? Ovid. Fast. 1, 327; cf. Suet. Aug. 10; — not.: Cic. o. Caes. habet defor: providere.

praevinctus, 3, partic., [vincio]; I) „alm.“: tilbundet el. tilfæret; — cum eodem laqueo, qui (f. quo) essent praevinctae, Gell. 15, 10; — II) „overf.“: praevinctus voluptatibus, (sænglet deraf), id. 19, 2. — praeviridans, tis, partic., [virido]: som grønnes stærkt; cf. „overf.“: stærkt blomstrende, stærkt, frodig, membra, Laber. ap. Macroh. — praeviridis, e: meget grøn, color (aquae), Frontin. — praeviusus, 3, partic. af praevideo. — praevitio, i, v. a.: forud at foreræe; — Hunc dea praevitiat (zurgitem), Ovid. Met. 14, 55; — ex morbo praevitiati (senes), Coel. Aur. — praevius, 3, [via]: som gaac foran; absol. el. e. dat.; — Nunc praecedentem sequitur, nunc praevius antei, Ovid. Met. 11, 65; men quum praevia luci Tradendum Phoebo Pallantias inficit orbem, (i. e. Aurora), id. ibd. 15, 190; figel. Praevius Aurorae, Solis Noctisque satelles, Cic. Arat. ap. Non.

1. praevolo, avi, i, v. n.: at flybe forud el. foran; — in tergo praevolantem etc., Cic. N. D. 2, 49; aquila ... velut dux viae praevolavit, Tac. Hist. 1, 62. — 2. praevolo, velle, v. n.: forud at ville; — ut praevolit mihi (cura), quo tu velis, Plaut. Mil. gl. 1, 1, 41; al. praevolt af praevolare. — praevulsus, 3, partic. af praevello.

pragma, atis, n., *πράγμα*, ligesom negotium: Sag el. Spøfel el. Jorretning; — ∞ scholastica, Jul. Viet. Art. rhet. — pragmaticarius, i, m.: som nedskriver el. udfærdiger de keiserlige Anordninger, Cod. Just.; af — pragmaticus, 3, *πραγματικός*: hørende til offentlige Jorhandlinger; cf. I) subst.; A) pragmaticus, i, m.: en Retskundig, der forsyner Taleren med de Retsgrunde, hvorpaa denne kan bygge sit Jordrag; — vid. Cic. d. Or. 1, 59; (men id. ibd. 45: paa Græff); f. egf. Quintil. 12, 3, 4, o. Juvenal. 7, 123; — B) Pragmatica, orum, m.: Tilsen paa et Skrift af Attins, vid. Gell. 20, 3; — II) adj.: hørende til Civilsager; cf. i det fide. Retsprog, ∞ sanctio el. jussio el. constitutio: keiserlig Jorretning angaaende Communalsager, Intercessionsfaber, edl., Cod. Just.; hvorefter egf. ∞ rescriptum, Augustin., egf. absol., pragmaticum, i, n., Cod. Theod.

pramnion, i, n.: den mæstefte Art af Bierg; Krydstallen, Plin. 37, 63. — Pramnium vinum, *Πράμνιον αἶνος*: eslagss festlig Vin fra Egenen om Emprna, vid. Plin. 14, 6.

prandeo, di, sum, 2, v. n. o. a., [prandium]; I) neutr.: spise Jrofst; — Sed hic rex cum aceto pransurus est et sale, sine bono pulmento, Plaut. Rud. 4, 2, 32; Caninio consule neminem prandisse, (efter som hans Consular alene varede fra Eftermiddagen til den næste Morgen), vid. Cic. Fam. 7, 30; ∞ ad satietatem, Suet. Dom. 21; non prandentium exta celerius senescere, Plin. 28, 14; — II) act.: at spise noget til Jrofst el. alm. at spise noget; — ∞ lusciniās, Hor.; Si pranderet olus patienter, (næstes med at spise Grønsager), id. Ep. 1, 17, 13; comist er: calidum prandisti prandium hodie, Plaut. Poen. 3, 5, 14; — III) partic. pransus, 3, factv. som adj.: som har spist Jrofst, (ligesom potus: som har druffet); — Pransus non avide, quantum etc., (efter at have spist med Maadehold), Hor. Sat. 1, 6, 127; cf. id. A. P. 340; — navnlig egf. om Soltaternes Maaltid før Elaget; faal. Liv. 28, 14: tesseram ... dedit, ut ante lucem viri equique curati et pransi essent; cf. Cat. ap. Gell. 15, 13; — b) pransus, potus: overvældet med Mad og Drifte; vid. Cic. Mil. 21: insectiam pransi, poti, escantis ducis etc.

prandium, i, n., af *πράνν*, Dor. f. *πρωή*, germ. frühe, i. e. mane, aarte: Jrofst, (der dog, som egentlig Anretning med Vin, holdes af de strænge

Nomere for Graaferi); — quid prandiorum apparatus proferam? Cic. Phil. 2, 39; cf. Suet. Vitell. 13: epulas dispartiebat in jentacula et prandia et coenas ... commissationesque; — hærim. den Maadeholdens Gæstebæder: sine mensa prandium, etc., Senec. Ep. 83; — under Keiserne fynes prandium at feate il den arbej-dende Maaske Middag hos os; vid. Suet. Claud. 31: meridie, dinisso ad prandium populo; — prandium alicui coquere, Plaut., apparare el. accurare, id.; ∞ opsonare, id., prandere, (intage), id.; — de remerite Candidator gave undert. deres Tribuler prandium, Cic. Mur. 32 o. 34, o. id. Off. 2, 17; ligel. gave Keiserne undert. Gæstet prandium, vid. Suet. Caes. 38, e. id. Tib. 20; — II) „overf.“ ogf.; A) „poet.“ f. Maaltid; vid. Martial. 4, 49: prandia saevi Tereos; — B) Dyrnes Gæder el. Gæde; — Ut bubus glandem prandio deprome-rem, Plaut. Truc. 3, 1, 2; cf. Val. Max. 3, 7, 1.

*pransito, avi, i, v. frequ. n. e. a., [prandeo]; I) neutr.: stærkt el. oftere at spise Gæstebæder, Vitruv., Lanfrid. Elagab. 27; — ogf. impers. pass.: ut pransi-taretur et coenaretur etc., Macrobi. 2, 13; — II) act.; ∞ potentiam, Plaut. Asin. 1, 1, 20; men pransi-tasse prolem Lycæoniam, Arnob. — pransor, oris, m., [prandeo]: som tager Del i en Gæstebæder el. i et Maaltid, Wiespiser el. Gæst, Plaut. Men. 2, 2, 2; df. — pransorius, 3: borende til Maaltidet prandium, el. til at bruge derved; — ∞ candelabrum (i. e. hu-mile), vid. Quintil. 6, 3, 99. — pransus, 3, partic. o. adj. af prandeo. — prapedion, ogf. prapedion, i, n.: en Benævnelse paa Bæsten leontopodion, Appul.

Prasæe, arum, f., Πρασæαι: Navnet paa en De-mos i Attika, Liv. 31, 45. — *prasinatus, 3: som bærer læggronne Klæder, Petron. Sat. 28; o. — prasi-nianus, 3: af læggron Farve, Capitol. Ver. 6; — df. prasiniani, orum: Tilhængerne af factio prasina, id. ibd.; af — prasinus, 3, πράσινος: læggron, color, Plin., pila, Petron., toga, Martial.; — b) bef. marfæs prasina factio, opp. factio alba, russata, veneta, i hvilte fire Partier Kæpserne paa Cirkus vare inddeelte efter Dyrætnets Farver; f. uen. factio; — df. prasinus agitator (i. e. auriga), Suet. Ner. 22; ogf. absol. prasi-nus (sc. agitator el. auriga), Martial. 10, 48, oftere.

prasion, o. prasium, i, n., πράσιον, Navnet

paa en Plante, germ. weisser Andern, Plin. 20, 67. —

prasius, i, m., πράσιος (λίθος): Prasferen, en løg-

farvet Stensten, Plin. 37, 31. — prasoides, is,

m., πρασοειδής (løgfarvet el. læggron), en Dopaart,

Plin. 37, 32. — prason, i, n., πράσον: etflags løg-

agtig Seggræs el. Tang, Plin. 13, 48.

*pratensis, e: som vører el. som findes paa

Eng, fungi, Hor. Sat. 2, 4, 20, flores, (Engblomster),

Plin. 21, 25. — pratulum, i, n., dem.: liden Eng

el. Slette, Cic. Brut. 6; cf. id. Au. 12, 6; af — pra-

tium, i, n.: Eng el. Græsmark el. Slette; — quid de

pratorum viriditate plura dicam? Cic. d. Senect. 16;

prata caedere, secare, scilire, (at slaae el. afstue),

Plin. 18, 67; ∞ siccanum aut riguum, Colum.; prata

florida et gemmea, Plin. Ep., verna, id. (poët.) 7, 9,

molliora, Virg., recentia rivis, id.; Ante novis rubeant

quam prata coloribus, etc., id. Ge. 4, 306; — II)

„overf.“ A) „poet.“: Enggræs; — Ipsa (Pasiphaë)

novas frondes et prata tenerrima tauro Fertur inausculta

subscuisse manu, (i. e. herbas teneriores), Ovid. A.

A. 1, 299; condita prata in patinis, (Marfæræs, som

Salat), Plaut. Pseud. 3, 2, 22; — B) ligel. „poet.“:

Neptunia prata, (Havflaten), Cic. Arat.; — not.: ogf.

er efter Gell. (epil.) prata, (ligesom λειμώνες): en

Titel el. Benævnelse, som læste Samlere tillagde deres

Arbejder.

prave, adv. af pravius; I) „eigentl.“: frumt, stærkt,

forfærdt; prave secum ob unguem etc., Hor. Ep. 1,

1, 104; versus prave facti, (flette, flet byggede), id. ibd.

2, 1, 266; — II) oftest „fig.“: forfærdt el. tøffet, utræ-

tigen el. daarligere el. syndigen; — solers ingenio, prave facundus, Tac. Ann. 1, 53; religionibus ... prave cultis, Liv. 1, 32; nequeo satis, Quam hoc mihi videtur factum prave, proloqui, Ter. Heec. 4, 4, 23; — men Cic. Acad. 1, 10: prave facta, id est peccata, (opp. recte facta); pudens prave, (af daarlig Undseelse), Hor. A. P. 88; — superl., ∞ furere, Sall. or. Lep. c. Sull. — pravicordius, 3, [pravius, cor]: med flet Sierte el. Tænfemaade, Augustin.

pravitas, atis, f., [pravius]; I) „eigentl.“: Krumhed el. Skævhed, Uregelmæssighed (navnl. Lemmerne); — quum partes corporis inter se dissident ... ex quo pravitas membrorum etc., Cic. Tusc. 4, 13; cf. id. Leg. 1, 19: corporis pravitates insignes etc.; ∞ statu-minum, (Simpelens Skævhed), Colum.; ∞ oris: Mundens el. Ansigtets Vængning, (ogf. det Stødbende i Udtalen), Cic. d. Or. 2, 22; cf. ibd. 1, 31; — II) „fig.“: A) „overf.“: Forfærdt el. Utrættet; vid. Gell. 5, 20, und. sribligo; men id. 1, 22, ex pravitas omi-nis: ubeltigt Værfel; — B) „ment.“ el. etlikt: moralisk Forfærdt el. Slethed, forfærdt el. flet Tænf- eller Hændelmaade; — pravitas eorum, qui dediti corporis gaudiis etc., Sall. Jug. 2; ∞ mentis, Cic., consilii, Tac., morum, id.; ∞ consulum, Liv. 5, 26, (deres flette Embædsførelse); pravitatis interitum asferre, (oprykte den med Røden), Cic. Fin. 2, 19.

pravius, 3, [rimel. best. m. παρά, i. e. præter: forbi]; I) „eigentl.“: forfærdt, frum, stærk; forværen, ufor-boldsom, utrættet; — ut inter rectum et pravius, sic inter verum et falsum etc., Cic. Acad. 2, 11; cf. Lucr. 4, 520; ligel. si quæ in membris prava sint, Cic. Fin. 5, 17; cf. Hor. Sat. 1, 3, 48; — b) df. neutr. pravius: Krumning; — in pravius elapsi artus, (forværdet), Tac. Hist. 4, 81; — II) „fig.“: uregelmæssig, flet el. daarlig, forfærdt el. fortrykt, ødt.; A) om Personer; — Nunc propter te tuamque pravius factus est fiduciam, Plaut. Bacch. 3, 3, 9; ∞ impulsore, Tac.; (vir) pravius, cui placebat pro constantia rigor, Senec. d. Ir. 1, 16; non pravius dux belli, Liv. 1, 53; — „poet.“ ogf. c. gen.; audiendi pravius, Sil.; pravius fidei, id.; — not.: „poet.“ ogf. om Dyrne; vid. Hor. Sat. 2, 7, 71; — B) om Ting og Begreber; — nihil ab hoc pravius et perversum produci posse (in scena), Cic. R. Com. 10; ∞ æmulatio, Tac., ambitio, id.; — ogf. absol., ad honesta sepe prava juxta levis, Tac. Ann. 11, 32; adeo mature ... a vitiis in prava, a pravis in præci-pitia pervenitur, Vell. 2, 10; — ligel. frangas citius, quam corizas, quæ in pravius induruerunt, Quintil. 1, 3, 12; cf. Juvenal. 14, 40: dociles imitandis Turpi-bus ac pravis omnes sumus, etc.; — compar., quo pravius nihil esse possit, Cic. Tusc. 3, 33; superl., praviissima consuetudinis regula, id. Brut. 74.

Praxitēles, is, m., Πραξιτέλης: beromt græff Billedhugger; — vid. Plin. 34, 19, Cic. Verr. 4, 2, o. Propert. 3, 7, 16; — B) df. Praxitēlius, 3, praxitellus; — ∞ capita, Cic. Div. 2, 21; ∞ Veneris specimen, Plin. 36, 4.

*præcābundus, 3: betende, bønfallende, Pacat. Paneg. ad Theod.; c. — præcāmen, inis, n.: Bøn til Guddommen; — fundensque præcamina mille, poet. in Wernsd. P. L. M. 6, 386; — [precor]. — precario, precarius, i, m. figd. — præcārius, 3, [preces]; I) „eigentl.“: som hæves el. erholdes ved Bønner el. ved Bøvlid, (men ikke som Ret el. Skjøddighed); — precarium, non justum auxilium ferre, Liv. 8, 35; cf. id. 3, 47; ∞ animani inter infensos trahere, Tac. Ann. 1, 42; cf. id. Hist. 1, 52; — II) „overf.“: hvís Besiddelse er forværdig el. usikker; — quem forma precaria celat, (som for en fort Tid antager en Gestalt), Ovid. Met. 9, 76; — III) df. subst., præcārium, i, n.: tilbetet el. usikker Besiddelse; — (sapienti) corpus suum seque ipsum inter precaria numerat, Senec. Tranq. 11; — B) oftest in abl. precario, som adv.: ved Bønner, betende, bønfallende; — vel vi, vel clam, vel precario

Fac tradas, Ter. Enn. 2, 3, 28; precario mox praesuit (exercitui: ligesom ved at fagge sig dertil), Tac. Agr. 16; — not.: precarium, i. n.: Bedestammer, Petron. Sat. 30, inc.

prēcatio, onis, f., [precor]; I) „alm.“: Beden el. Bønfaiden; bef. ymmyg Bøn til Guddommen; — illa solennis comitiorum precatio etc., Cic. Mur. 1: precatorem facere, (holste Bøn), Liv. 39, 18; men precatorem admisisse deos, id. 31, 5; — II) „overf.“: overtroist Bønformular; — adjecta precatio: se vinxisse, eundem et solum, Plin. 28, 9. — prēcativē, adv.: bedende el. med Bønner; — fideicommissum est, quod non civilibus verbis, sed precativē relinquitur, Digest.; af — prēcativus, 3, [precor]: som erholdes ved Bønner, hvorom man har bedet; — ∞ pax, Ammian. 17, 5; ligel. i Retsforret, ∞ modo: = precativē, Ulpian.

*prēcātor, oris, m.: som gaar i Jorden for nogen; — nec tu aram tibi, Nec precatorem pararis, Ter. Heaut. 5, 2, 22; precator et patronus, Plaut.; — cf. prēcātorius, 3: hørende til Bønnen; — ∞ ars, Donat. ad Ter. Phorm. 1, 2, 92; o. — prēcātus, us, m.: = precatio; — sed nec periisse precatus ... velit, Siat. Theb. 10, 71; — [precor]: — preces, um, f., f. sc. vites): etflagd Bønranter, Virg. Ge. 2, 95, Colum., Plin. — Prēcāni, orum.: Jøss i Gall. Aquit., Caes. B. G. 3, 27. — Prēcānus, 3: Bønsvælsken paa etflagd Bønner, Cloat. ap. Macro. 2, 15.

prēcō, are, f. und. sigd., not. — prēcōr, atus sum, i, v. dep. a. e. n., [prex]; I) „alm.“: beder ymmygeligen, bønfaider el. anraaber; — a) m. aliquem, egf. m. de el. af ad. m. e. ud. ace. comm.; — deos colere, venerari, precari, Cic. N. D. 1, 42; cf. id. Catil. 2, 13; — haec semper de vobis ... precatus sum, Cic. Pis. 20; — ∞ ab indigno, id. Lael. 16; — se hoc a diis semper precatum, ut etc., Nep. Timol. 5; — ad quos (deos) precentur et supplicent, etc., Liv. 38, 43; — b) m. ut, der dog „poet.“ egf. kan være udsat for en conj.; ligel. „poet.“ m. Objectsfæring; — deosque precetur et oret, ut etc., Hor. A. P. 200; cf. Ps. Cic. p. Dom. 57; — men Ovid. Pont. 2, 2, 68: Detque solum miserae mite, precare, fugae, Ovid. Pont. 2, 2, 68; cf. id. Fast. 4, 247, egf. Hor. Od. 1, 3, 7; — Et nunquam placidas esse precarer aquas, id. Her. 19, 82; Parce, precor, fasso, id. ibd. 16, 11; cf. id. Am. 3, 9, 67; f. egf. ovenf. Liv. 1. c.; — II) „bef.“, ∞ alicui aliquid: ønske nogen noget (Gode el. Dødt); — ut omnes sui civis salutem, incolumitatem, reditum (ei) precentur, Cic. Pis. 14; cf. Propert. 3, 9, 50, o. Suet. Aug. 58; — ∞ alicui mala, Cic. Pis. 19; men id. ibd. 14: ∞ (alicui) male, (ønske Dødt over nogen); — not.: egf. i Actioformen preco, are, Priscian.; bnf. m. passiv. Bem.: cotidie praecantur, Varr. ap. Non.

prehendō, syncope. prendo, di, sum, 3, v. a., [prae, inus. hendo el. bando af *xepdávō*]; I) „egenl.“: A) „alm.“: fatter (med Haanden), tager fat derpaa, griber el. paagriber; — ∞ aliquem auriculis, Plaut., egf. fauces alicui, id.; men quis propterantem me prehendit pallio? id. Epid. in.; cf. Cic. d. Or. 1, 56: ∞ aliquem manu; men quoniam prehenditur tribus digitis, Plin. 30, 12; — men „poet.“: Jam tandem Italiae fugientis prendimus oras, Virg. Aen. 6, 61; — B) „bef.“: I) om Personer; a) at faae fat derpaa el. at faae i Tale, at tage med sig, vel.; — Tuus pater me modo prehendit, etc., Ter. Andr. 2, 2, 16; cf. id. Phorm. 4, 3, 15, o. Cic. Att. 12, 13; — b) griber nogen dert, med i e. abl. el. c. abl., el. c. gen.; — prehendi in furto, Plaut. Asin. 3, 2, 17; cf. Hor. Od. 2, 16, in.; — prehensus manifesto furto, Gell. 11, 18; — prensus manifesti furti, Plaut.; cf. id. Bacch. 4, 4, 45: quem mendacii, prehendit etc.; — II) „fig.“: A) „overf.“: I) om Træer og Planter: at slaae Rodder; — quum prehenderint (plantae), Pallad.; men Cic. Arat. 116, om Jorden: Nam quorum

stirpes tellus amplexa prehendit, Haec etc.; — 2) „poet.“: med Blifstet at opfange, at naac; vid. Lucr. 4, 1136, o. Lucan. 4, 20; — B) „ment.“: aadgigen at opfatte, at begribe el. forståa; — quum animus ... ipsum ea moderantem atque regentem paene prehenderit, Cic. Leg. 1, 23.

prēhēnsio (el. prensio), onis, f., [prehendo]; I) i Statsforret: Ret til paagribe el. anholde nogen; — in magistratu habent alii vocationem (Indfølelse), alii prehensionem, alii neutrum, Varr. ap. Gell. 13, 12; cf. Atejus Capito ibd.; — II) „overf.“ (o. abstr. p. coner.): Maffine (el. Vinde el. Stran), hvormed noget bæves i Veiret, vid. Caes. B. C. 2, 9.

prēhēnsō, offere preno, avi, atum, i, v. a., intens. af prehendo el. prendo; I) „alm.“: at tage fat derpaa, at gribe derefter; — ∞ manu brachia, Hor. Sat. 1, 9, 64: rykke i Armen (al. pressare): prensant fastigia dextris, (gribe derefter), Virg. Aen. 2, 144; men ∞ forcipe ferrum, ibd. 12, 404; cf. Tac. Hist. 3, 28; — men ud. acc.: Lubrica prensantes effugit umbra manns, Ovid. Fast. 5, 476; — II) „bef.“: A) ∞ aliquem el. aliquid: at anholde el. holde fast el. berøre, navn. som bedende, el. for at anbefale sig, el. for at faae Tilgivelse; — arma, genua, vestigia prensando, Tac. Hist. 1, 66; cf. ibd. 4, 46; ligel. ut supplex prensaret homines, Liv. 2, 61; cf. id. 4, 48 o. 58; — B) „overf.“ om Candidaterne til højere Statsbeder: prensando (ved Haandryk el. ved at tage i Haanden) at anbefale sig til deres Medborgere; — ut primores (nomin.) civitatis ... prensarent homines (acc.), Liv. 3, 35; — cf. egf. absol., prensare: at fremstille sig el. anbefale sig som Candidat; prensat Galba, Cic. Att. 1, 1; in prensando, id. d. Or. 1, 14; — men Plin. Ep. 2, 9: preno amicos, etc., er Tælen om Anbefalingen af en Klient. — prehensus (prensus), 3, partic. af prehendo.

Prēlius lacus: Jndse i Etrurien, (hødt Lago di Castiglioni), Cic. Mil. 27. — prēlūm, i, n., [premo]: den Del af Presen (torcular), hvormed Druer og Oliver presses, alts. Vielsen el. Stoen: — ipsum torcular, si non cochleis torquetur, sed vectibus et prelo, Vitruv.; Colaue prelorum fumosis deripe tectis, Virg. Ge. 2, 242; — II) „overf.“ egf. f. Vinpresen; — Vinnaque fundantur prelis elisa Falernis (Falcernervin), Propert. 4, 6, 73; — egf. alm. enhver Presse; bnf. om Papp, Plin. 13, 23: premitur deinde prelis etc.

Prēma, ae, f., (sc. dea): etflagd Egtefæstagsvinde, Augustin.; af — premo, pressi, pressum, 3, v. a.; I) „egenl.“: A) „alm.“: trykker, presseser; — Neque illaec ulli pede pedem homini premit, (træde nogen paa Føden), Plaut. Asin. 4, 1, 30; ligel. ∞ anguem, (træde derpaa), Virg. Aen. 2, 380; — genu terga alieujus, Ovid.; se premere angusto exitu portarum, (fertrykkes, trykkes hinanden), Caes. B. G. 7, 28; ∞ ubera, (malkes), Ovid., vina, (presces), vid. Hor. Epod. 13, 6; Pressit et inductis membra paterna rotis, (førte derefter), Ovid. Ib. 366; — ∞ pollicem (som Tegn paa Guld), Plin.; f. und. pollex; ∞ aliquam, (arbart: om legemlig Omgang), Suet., egf. om Dyrenes Parring, Martial.; — ∞ frena dente, Ovid., morsu, Lucr., (bide dert); men Ovid. Met. 5, 538: ∞ ore, (tygge el. tyse); men Virg. Aen. 6, 155: pressoque obmutuit ore, (forstummede, taug); — navn. egf. om en Vagt, Hor. Od. 2, 18, 4; men ∞ ratem merce, (tillade el. lade dermed), Tibull. 1, 3, 40; bnf. pressa carina (f. navis: tilladet), Ovid.; cf. Virg. Ge. 1, 303; men pressique jugo gemuere juveni, Ovid. Met. 1, 124; — egf. fan bideføres: ∞ torum, (ligge derpaa), id.; ligel. ∞ humum, id. Am. 3, 5, 16; men id. Fast. 4, 814: ∞ humum, (at ligge falde); ∞ sedilia, (at sidde derpaa), id.; ∞ ebur, (i. e. sellam curulem), id.; ∞ terga equi, (sæde el. rids derpaa), id.; men ∞ axes, (i. e. currum), id.; — egf. om en Bedæfning; ∞ crinem fronde, Virg., canitiem galea, id.; men

Ovid. Fast. 4, 517: mitraque capillos Presserat; — Quod ... terra premam, (nedtgraver deri), Hor. Epod. 1, 33; cf. Ovid. Am. 3, 8, 36; men ~ virgulta per agros, (nedtryffe el. plante deri), Virg. Ge. 2, 346; men Ossa ... male pressa, (flet begravende), Ovid. Trist. 5, 3, 39; — premere frena manu, (holde fast derpaa), id. Met. 8, 37; — endel. ~ cascos el. lac, Virg., (forme ved at preske el. tryffe); — B) „bef.“: at tryffe i en vis Retning; cf. a) at tryffe ind deri, egf. at tryffe derpaa; — dentes in vite prementem (caprum), Ovid. Fast. 1, 355; cf. Virg. Aen. 10, 347; Non ergo presso tellus exsurgit aratro, Tibull. 4, 1, 161; cf. Virg. Ge. 2, 356; — Et nitidas presso pollice finge comas, Propert. 3, 8, 14; Et cubito remanete presso, (bliver liggende paa Albuen), Hor. Od. 1, 27, 8; cf. Ovid. Her. 10, 140; men id. Fast. 6, 610: aeterna res ea pressa nota, (betegnet el. mærket dermed); — phaleras premere auro, Stat., (indlægge dermed); — b) at tryffe ind deraf, succos, Lucan. 4, 317; cf. Virg. Ge. 3, 85; men sonus pressus, (tydeligen udtrykt, tydelig), Cic., f. notenf.; — c) at tryffe ned el. nedat, at fænte; — ~ currum, Ovid. Met. 2, 135; Mundus ... premitur etc., Virg. Ge. 1, 210, (fænter sig); men ~ fossam, Plin. Ep. 10, 69, (grave el. fortybe); ~ solum, Virg. Aen. 10, 296; cavernae in altitudinem pressae, Curt.; — d) at tryffe sammen, at tryffe til; — ~ fauces alicui, Ovid.; men ~ oculos alicujus, (sukke den Døds Dine), Virg. Aen. 9, 487; men presso ter gutture, (om den strigende Ravn: ligefom i trende Affatier), id. Ge. 1, 410; ~ collum laqueo, Hor. Ep. 1, 16, 37; men guttura (acc. graec.) forcipe pressus, Ovid. Met. 9, 78; — df. pressus, 3: sammentrængt, tæt sluttet; presso gradu incedere, Liv. 28, 14; cf. Ovid. Met. 3, 17; ligel. pede presso recedentes, Liv. 8, 8; jungere pressa oscula, Ovid.; ~ basia, Martial.; — e) at tryffe tilbage, at standse el. lade standse; — vestigia pressit, (standfede), Virg. Aen. 6, 197; ~ vocem, (blive stum el. taus), id., Phaedr.; men ~ vocem alicujus, (bringe nogen til at tie), Virg. Aen. 7, 119; cf. Tac. Ann. 3, 6; men ibd. 15, 61, ~ sanguinem: standse Blødet; — df. egf. ~ habenas, Virg. Aen. 1, 63, frena, Ovid., (holde el. træffe til sig, holde fast); men ~ falcem vitem, (beskære), Hor. Od. 1, 31, 9; egf. ~ umbras ruris (f. arbores umbriferas), Virg. Ge. 1, 157; — II) „overf.“; A) „alm.“: at tryffe el. ligefom at tryffe; a) med Hensyn paa Etædet; — ~ forum, (ideligen at færdes der el. indfunde sig derpaa), Cie. Plane. 27; ~ litus, Hor. Od. 2, 10, in., (holde sig nær dertil, streife ind derpaa); insulam premit amnis, (omfløder den), Ovid.; cf. id. Trist. 3, 11, 14; — egf. funde bidføres, ~ vestigia alicujus, (træde deri, „alle.“: at efterligne nogen), Tac. Ann. 2, 14; men Culpam poena premit comes, (følger firar derpaa), Hor. Od. 4, 5, 24; — b) at tryffe el. trængse el. drive el. jage; — ~ aprum in retia, Ovid., ad retia, Virg.; cf. id. Aen. 1, 324; — ligel. i skrigsprog: ~ hostes, Caes., egf. ~ hostes obsidione, id., Liv. 1, 57; men ~ saltus montium praesidiis, (holde dem befatte), id. 40, 40; — egf. „alm.“, ~ aliquem: at tryffe nogen, at fætte ind paa nogen, criminibus veris, Ovid. Met. 14, 401; ligel. quum a me premeretur, Cie. Verr. 1, 53; cf. Nep. Ages. 6; — premi valetudine, id., aere alieno (af Gield), Caes., invidia et odio populi, Cie. d. Or. 1, 53; cf. id. R. Am. 31, o. Sall. Jug. 14; men Liv. 3, 13: premebat reum ... crimen unum, (tryffede el. fættede ham); — c) at indbylle el. forsmkke; — lumenque obscura vicissim Luna premit, (Hviler sit Lyg, gaar ned), Virg. Aen. 4, 80; nonumque prematur in annum, (ber glemmes hen), vid. Hor. A. P. 388; — Tum me ... pressit ... alta quies, (overgælder mig), Virg. Aen. 6, 521; — df. egf. at stule el. dolge, curam sub corde, id. ibd. 1, 332; cf. ibd. 10, 465; ~ odium, Plin. Pan., iram, Tac., pavorem, id.; ~ aliquid ore, Virg. Aen. 7, 103, (fortie); men ibd.

12, 322: pressa est insignis gloria facti, (blev undertrykt el. ubeftændig); — B) „bef.“; a) at nedtryffe; cf. at nedslaae el. fælde; — paucos pressere, Tac. Hist. 4, 2; cf. Virg. Aen. 9, 330; men pressi membra (acc. graec.) mero, (overgælder deraf), Propert. 2, 12, 42; — egf. at nedfætte el. færringe, famam alicujus, Tac.; cf. Liv. 22, 12: superioribus premendis; men Cie. Tusc. 4, 28: ~ omnia humana, (foragte dem i sit Jndre); — df. egf. ~ aliquid: at overgæde, at bære derover; egf. at beherske; Si etc., Facta premant annos, Ovid. Met. 7, 448; cf. id. Pont. 3, 1, 116; — ~ populos dititione, Virg. Aen. 7, 737; cf. ibd. 10, 51: magna dititione iubeto Carthago premat Ansoniam, etc.; — b) at sammentrængse el. indstrænge (i Jøredrægt), vid. Cie. N. D. 2, 7; — III) partic. pressus, 3, egf. f. om. adject., offtent m. Hensyn paa Jøredrægt el. Stilen; A) „alm.“: fortstætt, sammentrængt, simpel, ufumflet; — oratio, Cie., stilus, Plin. Ep.; ~ sermo purusque etc., ibd. 7, 9; — compar., pressior oratio, Cie. d. Or. 2, 23; men pressior homo, Plin. Ep. 9, 19, (mere maadsholden); — B) „bef.“; a) ~ vox, Ps. Cie. in Sen. 6, (nedtrykt, dunkel, uforstaaelig); cf. Cie. Tusc. 1, 44: pressi et flebiles modi, (dumfle Melodier); — b) noiagtig, afskæft, accurat; — Thucydides verbis pressus, Cie. d. Or. 2, 13; cecinit versus Catulli, quibus ... pressius Graecum Latinumve nihil quicquam reperiri puto, Gell. 19, 9: quis te fuit umquam in partiendis rebus pressior? Cie. frgm. ap. Non.; — egf. „alm.“: noiagtig el. omhyggelig; pressiores cogitationes, Appul.

prendo, di, sum, 3, f. und. prehendō. — prensatio, onis, f., [prensio]: at fremfille sig som Cædicit til et Statsembede; f. und. prensio; — ~ haec praepropera (Galbae), Cie. Att. 1, 1. — prensito, are, v. a., intens. af preno: at tage deraf el. deri paa, Sidon. — preso, are, v. a., f. und. prehenso, — prensus, 3, f. prehenus und. prehendō.

presbyter, eri, m., πρεσβύτερος; I) „egenl.“: en af de Ældste (i Kirken), Tertull.; — II) „overf.“: en kristelig Præst, (efter episcopus, men foran diaconus), id.; df. — presbyteratus, us, m., (i. e. munus presbyteri); Præstembedet, Hieronym.

presse, adv. af pressus; I) „egenl.“: tryffet, ved at tryffes el. trænges; compar., pressius confictata etc., Capito ap. Gell. 10, 6; — b) df. fnapt el. fl. — vites putare pressius, Pallad.; — II) „overf.“: fnapt, fort, noiagtigen; a) om Udtalen; — ~ loqui (isse bredt), Cie. d. Or. 3, 12; cf. id. Off. 1, 37; — b) om Indtrykt i Jøredrægt; — attenuate presseque dicere, (ortfnapt, uden Værdstetighed, opp. sublata ampleque), Cie. Brut. 55; ligel. pressius et strictius scribere, (opp. hilarius et quasi exsultantius), Plin. Ep. 3, 18; — c) om en Bestemmelse el. Behandling: strængt, noiagtigen; — pressius definire, Cie., agere, id. Fin. 4, 10.

pressim, adv. af l. pressus: tryffende, ved at tryffe til sig; — ~ deoculari, Appul.; — b) tæt el. fast dertil, adglutinato linteolo, id. — pressio, onis, f., [premo]: Tryffen el. Trykning el. Tryk, cacuminis, Vitruv.; — II) „overf.“, ligefom hypomochlion: Underlag under Væstefangen, id. — presso, are, v. a., intens. af premo: tryffter fast derpaa; — Ubra dent saturae manibus pressanda capillae, (for at malke), Ovid. Met. 15, 472; cf. Virg. Ecl. 3, 99; — egf. absol.: Et nova pressantes inquinat uva pedes, Propert. 3, 15, 18.

pressor, oris, m., [premo]: som træffer el. træng; df. cistilag Jæger, Isid.; df. — pressorius, 3: borende til Trykning el. Presning, navnlig til Vin el. Oliepresen; — ~ vasa, Colum.; — II) df. subst. pressorium, i, n.: en Preske, en Klædepreske, Ammian. — pressuile, adv.: tryffet fast dertil, adhaerere, Appul.; men ~ saviari, (tryffende til sig), id.; af — pressutus, 3, dem. af l. pressus: noget nedtryffet el. indtryffet, rotunditas (ampullae), Appul.

pressura, ae, f., [premo]; 1) „egentl.“: Trykken, Trykning, Presning; — primae pressurae oleum, Colum.; cf. Plin. 18, 74; — 2) palpebrarum, (ceres Sammentrækning), Appul.; — 3) „bef.“: 1) Trykning el. Trængsel af Renselst, id.; — 2) Tryk af nedfaldende Vand, Frontin. Aquaed.; — 3) trykende Løst el. Bægt; — 4) levare Appul.; — 5) trykende el. unaturlig og langvarig Soven, Coel. Aur.; — 6) „fig.“: A) „overf.“: c. concret; den udprægede Gæst; — Corycii pressura erori, Lincan. 9, 809; — B) „ment.“: Tryk, Trængsel, Lidelse, Tertull., Lactant.

1. pressus, 3, part. o. adj. af premo. — 2. pressus, us, m., [premo]: Trykken, Trykning, Tryk; a) c. gen. subj.; — depellere pressum omnem pondum, Cic. Tusc. 2, 23; — b) c. gen. obj.; — pressu duplici palmarum, Cic. Arat.; men id. d. Or. 3, 11: lenitate vocis atque ipso oris pressu ac sono, (neml. i Modfatning af den brede Udtale).

prester, eris, m., προηρητο; oprdt.: brændende Legeme, Brand; df. 1) ildlig Hvirvelvind, der nedlader sig i Gestalt af en Jdsboile: vid. Plin. 2, 50, o. Lucr. 6, 422 flgd.; — 2) africanst Elangart, hvis Bie velt er brændende Tørst og Sullenhed, Lucan. 9, 791; porci-laca venena presterum restringui, Plin. 20, 81.

pretio, are, v. a., [pretium]: vurderer derefter, c. abl., Cassiod. — „pretiosus, adv.: foribart, prægtig; — caelata vasa, Cic.; — compar., rex haud pretiosus sepultus, quam si etc., Curt.; o. — pretiositas, aus, f.: Røstbarhed, anmli, Capito ap. Macrobi.; af — pretiosus, 3, [pretium]; 1) „alm.“: af stort Værd, meget foribart el. dyrt; — 2) equus, (opp. servus vilis), Cic. Off. 3, 23; — 3) possessiones, Nep.; — B) ogf. „overf.“: fortræffelig i sit Slægt; — pretiosior aere (argentea proles), vid. Ovid. Met. 1, 115, (af et ædlere Slægt); superl., — opus humani animi (lias), Plin. 7, 30; figel., — res, (opp. vilissimae), Cic. Fin. 2, 28; — 4) „bef.“: A) som forer meget at tilfredsstille el. holde; — 5) Thais, Propert. 4, 5, 43; — 6) fames, Martial. 10, 96; — pretio emere aliquid, (meget dyrt), Plaut.; — B) som anvender her Beføstning, Hor. Od. 3, 6, 31.

pretium, i, n.; 1) „egentl.“: A) „alm.“: Værd el. Værdi, Pris; — pretium meriti statuere, Plaut., constituere, Cic.; pretium conficere (om Præce): at udraabe til en vis Pris; vid. id. Quint. 15; figel. pretium facere: fige Prisen (om Selgeren), Plaut.; ogf. beder pretium facere: at giøre et Bud (om Kjøberen), Martial., Digest.; — annona, nisi in calamitate fructuum, pretium non habet, (Sæden er ikke i Pris), Cic. Verr. 3, 98; men jacent pretia praediorum: Værdendomme ere ikke i Pris, id. R. Com. 12; — esse in pretio: være i Pris; ut alibi ars, alibi materia esset in pretio, Plin. 33, 6; — majoris pretii (ager: som er mere værd), Ter. Heaut. 1, 1, 12; quantivis pretii (servus), Plaut.; parvi enim pretii est, qui jam nihil sit, Cic. Qu. Fr. 1, 2, 4; — B) „bef.“: 1) Vænge som Betalingsmiddel, Betaling; — pretio emere, mercari, Cic.; cf. Ter. Eun. 5, 8, 25; Precibus, pretio, etc.; men pretium pactum non asserre, (den accorderede Sum), Cic. Off. 3, 29; urbem Exiguam pretio posuit, Virg. Aen. 4, 211; imod Betaling (neml. for Grunden el. for Tilladelsen dertil); men ibd. 6, 622: fixit leges pretio atque refixit, (besjuffen el. købt dertil); parvo pretio redempta vectigalia habere, (imod en ringe Sum), Caes. B. G. 1, 18; — 2) Betaling for et Arbejde, Betaling el. Løn; — manus pretium: Arbejdslo, Cic. Verr. 1, 56, o. Liv. 34, 7; f. ogf. manupretium; — ogf. Løn el. Giengælt, (d. e. Belønning el. Straf); pretium recte et perperam facti, Liv. 5, 47; pretio afficere, (belønne), Virg.; habes pretium, (du er belønnet derfor), Hor.; — df. operae pretium (el. pretia):

Løn for den anvendte Umage; magna operae pretia mereri, Liv. 21, 13; — df. ogf. „poet.“, pretium certaminis: Kampens Pris, Ovid. Her. 16, 261, (om et Fruentimmer); cf. — carminis, id. Am. 2, 1, 31; — c) Vænge el. Mønt, Guld, Sølv, Rigdom; — In pretio pretium nunc est, (det er Rigdom, som nu bliver agtet), Ovid. Fast. 1, 217; cf. Hor. Od. 3, 16, 8, o. Ovid. Pont. 2, 8, 6; — 4) „fig.“: A) indre Værd el. Vægt, Agtelse el. Agtværdighed; — Judicio pretium res habet ista tuo, Ovid. Pont. 4, 8, 68; Sive aliquod morum... Est pretium, id. Trist. 1, 9, 13; cf. id. Fast. 5, 58; men Liv. 27, 17: quales etc., perinde operae eorum pretium faceret, (derefter skulde han vurdere deres Tjeneste); — B) Belønning el. Løn el. Pris; ogf. den forskyldte Straf; — majores... diversum pretium paravere bonis atque strenuis, etc., Cat. ap. Fest. s. v. optionatus, p. 201, (Müll.); haec tanta pretia vivendi etc., Plin. Ep. 1, 12; — hyppigst er: operae pretium est: det lønner Umagen, det er Umagen værdt, c. inf.; operae pretium est audire, qui etc., Liv. 3, 26, cognoscere diligentiam majorem, Cic. Agr. 2, 27; figel. operae pretium facere: giøre hvad der lønner Umagen, m. fig. si, Liv. praef.; men operae pretium habere libertatem civitatemque, (som Løn el. Belønning), id. 25, 6; — ogf. findes pretium at være udfaldet; faal. Plaut. Casin. 5, 2, 5: est operae, auribus percipere; emendat et gen. operae udfaldet, Tac. Ann. 1, 57: Germanico pretium fuit, convertere azenem, (han fandt det riensligt); cf. ibd. 2, 35; — Ego pretium ob stultitiam fero, Ter. Andr. 3, 5, 4; cf. Plaut. Men. 5, 6, 11, o. Hor. Od. 3, 21, 24; men Juvenal. 13, 105: Ille crucem pretium sceleris tulit, hic diadema; — ogf. om Beføstelse; adductus pretio ad hominem condemnandum, Cic. Caecin. 10; cf. ibd. 25: iudicem pretio corrumpere.

prex, eis, (nom. o. gen. sing. inus.), f.; oftest i pl.; 1) „alm.“: Bøn, Bæden el. at bede; — Nihil est precii loci relictum, Ter. Andr. 3, 4, 23; Nunc te oro per preces, Per fortunam incertam, etc., Plaut. Capt. 2, 1, 17; men hac te oro prece, Hor. Sat. 2, 6, 13; cum magna prece (scribere), vid. Cic. Att. 11, 15; prece humili, id., sollicita, Ovid.; — preces adhibere diis, (bede til Guderne), Cic.; omnibus precibus petere, Caes., orare, Cic. ad Caes. ap. Cic. Att. 9, 11, A.; men Virg. Aen. 5, 782: preces descendere in omnes; cf. Hor. Od. 3, 29, 58: ad miseras preces Decurrere, etc.; — 2) impensissimis cogi, Suet. Tib. 13; precibus flecti, Virg., moveri, Ovid., vinci, Senec., frangi, Ovid., (bøies el. overvindes deraf); preces aliequis audire, (bønne), Cic. Pis. 19; — 3) „bef.“: A) Bøn til at fremstige, Bønformular; — Hac prece adoravi superos ego, pluribus uxor, Ovid. Trist. 1, 3, 41; men incassum missae preces, (de bade forgeves), Liv. 2, 49; cf. Cic. Planc. 11, ogf. Hor. Od. 4, 5, 33; — B) Forbønne; — omnibus precibus detestatus etc., Caes. B. G. 6, 31; cf. Ovid. Met. 15, 505; — dog ogf. preces diras sundere: udgyde Forbønner, Tac.: cf. Hor. Epod. 5, 86; — C) Forbøn; — Jam prece Pollucis, jam Castoris implorata, Catull. 68, 64.

Priamēis, etc., f. und. flgd. — Priamus, i, m.: Son af Laomedon og Konge i Troja, ved Hecuba fæder til Hector, Paris, Polyxena, Cassandra, o. fl., ombragtes efter Trojas Fald af Achilles's Son, Pyrrhus; — vid. Cic. Tusc. 1, 35, Ovid. Met. 13, 401 flgd., o. Virg. Aen. 2, 596 flgd.; — not.: ogf. hans Sønneson (igienem Polites), Virg. Aen. 5, 561; — B) df. 1) Priamides, (men for Berets Skylt Priam.), ae, m., Πριαιίδης: Son af Priamus, Helenus, Virg. Aen. 3, 295; ogf. absol. Priamides, Ovid. Fast. 6, 15, (i. e. Paris); figel. in pl. Priamidas, (f. Priami filios), id. Met. 13, 182; — 2) Priamēius, 3, Πριαιήνιος, virgo, Virg. Aen. 2, 403, (hans Datter Cassandra); men — conjux, (i. e.

Hecuba), Ovid. Met. 13, 404; ∞ hospes, id. A. A. 2, 5, (i. e. Paris), heros, auct. Pan. ad Pison. 162, (i. e. Hector). — 3) Priamēis, idis, f., *Πριαμείς*, fem. adj., (sc. filia): P's Datter Cassandra, Ovid. A. A. 2, 405; cf. id. Am. 1, 9, 37.

Priapeia, orum, o. Priapēius, 3, f. und. Priapus. — *priapiscus, i, m., *πριαπισκος*: = satyrion, germ. Knabenfrucht, Appul.; e. — priapismus, i, m., *πριαπισμός*: hyggelig Erection i Lemmet, Coel. Aur.; — (best. m. flge.). — Priapus, (-os), i, m., *Πριαπος*: Guden før Søer og Vingaarde, høvi hans redmalete Billede, (med overnaturligt membrum, som Symbol paa Naturens frugtbarhed), blev opstillet; df. ∞ ruber, Ovid., hortorum tutela, id.; cf. id. Fast. 6, 319, o. Hor. Sat. 1, 8, 2; heder egf. frugifer, Colum.; — om hans Hertsomf og Gestalt, egf. om hans Dygtelse i Kampfene ved Hellesponten, vid. Hygin. Fab. 160, egf. Serv. ad Virg. G. 4, 111; II) df. egf. „overf.“: 1) fra Gestaltens Lighed m. d. priapiske membrum, ∞ vitreus (af Glas): etslags Drifsfar, Juvenal.; men ∞ siligeneus, (Brod af denne Gestalt), Martial.; hvoerem egf. Priapus a picture factus, Petron.; — 2) „alm.“: her fruentimmeren, Catull., Ovid.; — B) df. Priapēius, 3, metrum, Grammat.; — men Priapēia, orum, n., (sc. carmina): en Samling af Smaadigte til og om Guden; rimel. hideror denne Digtsamling fra flere Digtere; f. Bährs Gesch. d. röm. Literatur).

pridem, adv., [af d. foræld. pris, hof. egf. prior, primus, pridie, m. enclit. demonstr. -dem]: allerede, først el. forhen el. for længe siden; df. m. Regation, non el. haud pridem: for iffe længe siden, ret nyligen; — Spectavi ego pridem comicos... Sapienter dicta dicere, Plant. Rud. 4, 7, 23; cf. id. Casin. 2, 8, 27; men quod ad me pridem scripseras, Cic. Fam. 5, 6; men spørgende: quam pridem hoc nomen... in adversaria relistis? id. R. Com. 3; cf. id. Verr. 1, 48; — fide, egf.: for fort siden, nyligen; quo (furore) pridem in iram versus etc., Justin. 12, 6; — b) m. Regation; — Hoc ego mali non pridem inveni, Ter. Heaut. 2, 1, fin.; cf. Lucr. 5, 332, o. Hor. Sat. 2, 2, 46; ligel. nostra civitate non ita pridem dominatu regio liberata, Cic. Brut. 10.

pridianus, 3: hørende til d. feregaende Dag el. Gaarddagen; — pridiana et semesa opsonia (apponere), Suet. Tib. 34; ∞ cibus, id. Calig. 58; ∞ balinea, Plin.; ∞ pluvia, Appul.; af — pridie, adv., [af d. foræld. pris, f. pridem ab in., o. dies]: Dagen i forveien, den feregaende Dag; — ut quotidie Pridie caveat, ne faciat, quod pigeat postridie, Plant. Stich. 1, 2, 64; cf. Cic. Phil. 7, 4, o. Nep. Dat. 8; — egf. m. flge. quam; haec epistola est pridie data, quam illa, Cic.; cf. id. Alt. 5, 11; — egf. m. flgd. gen.; pridie ejus diei, Caes. B. G. 1, 17; pridie insidiarum, Tac. Ann. 15, 51; ∞ Calendarum, Digest.; — egf. m. flgd. acc.; pridie Idus, Cic.; ∞ eum diem, id.; ∞ Parilia, Liv. 40, 2; men Cic. Att. 6, 1: literarum datarum pridie Cal. Jan., (Brevet's Datum af 31 December, som Subject til d. flgd.) suavem habuit recordationem etc.; — II) „overf.“ (o. efterel.): flere Dage forud, el. alm.: forud el. i forveien; — pridie quam ex testamento ad libertatem perveniret, Digest.

Priēne, es, f.: Kostad i Jonien, den vise Bias's Fødested; vid. Plin. 5, 31, o. Cic. Parad. 1, 1; — B) df. 1) Priēnaeus, 3: prienatit, af Priene, Bias, Sidon.; egf. Priēneus (irisyll.), ei o. eos, m., Auson.; — 2) Priēnensis, e: prienensit, scammonium, (som vøer derem), Plin. 26, 38; — b) df. subst. Priēnenses, ium: Indvaanerne af Byen Pr., Val. Max.; — not.: Prieneus, (trisyll.), f. ovenf. primaevus, 3, [primus, aevum]: som er el. finder Sted i den første Ungdom el. i Jungskaarene; df. ung el. ungdommelig; — quorum primaevus He-

lenos etc., Virg. Aen. 9, 545; primaevio flore juvenus, ibd. 7, 162; fidens primaevio corpore, Clausus, ibd. 10, 345; cf. Lucan. 6, 562, o. Catull. 64, 402.

*primānus, 3: hørende til den første Legion; df. absol., primani, (sc. milites), Tac. Hist. 2, 43; o. — primarius, 3: den første el. ypperste i sit Slags, fornem el. anset, adolescens, Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5, femina, Cic., bellator, Plin., parasitus, Plaut.; — egf. om Ting og om Væbener; — Quin vos capitis conditionem (Parti el. Gissermaale) ex pessuma primariam? Plaut. Stich. 1, 2, 81; quae primario loco sunt, Cic. Fin. 3, 16; — [primus].

primas, ātis, comm., [primus]: meget fornem el. anset; (efterel. Ord); — apud feminam primatem, Appul.; primatum urbium notitia, Cod. Theod.; df. — primatus, us, m.: den første Plads, Jørrangen; — primatum apud reges obtinere, vid. Plin. 24, 102; alii dant primatum bonis pratis, Varro. — prime, adv. af primus: fortrinlig, proba fabula, Naev. ap. Charis.

primiciarius, us, m., Cod. Just.: den Første, som bestaaes af — primiciarius, i, m., [primus, cera]; (overf.): hvís Ravn staaer overf. paa Bortavlen, tabula cerata; df.: første Medlem af el. Chef for en Afdeling af den kejserlige Hofetat; — el. notariorum, (Cancellidirecteur), Cod. Theod.; — ∞ sacri cubiculi, (Overkammerherre), ibd.

*primigenius, 3: oprindelig, den første i sit Slags; — ∞ semina dedit natura, reliqua etc., Varr. R. R. 1, 40; ∞ verba: som iffe nedstamme fra andre, id. L. L. 6, 5; (hos Priscian.: primitiva verba); — II) subst., primigenia rerum: Tingenes Natur, Ammian.; Primigenii (Phrygii, neml. som de ældste Menneker), Appul.; — egf. er Primigenia, ae, Epitbet til Guindens Fortuna, Cic. Div. 2, 41; o. — primigenus, 3: oprindelig, den allerførste; — post mundi tempus genitate diemque Primigenum maris et terrae, etc., Lucr. 2, 1104; — [primus, gigno].

primipara, ae, f., [primus, pario]: som første Gang føder; sædd. om Dyrene: som første Gang kafter Unger; — quae femina (canis) sit ex primipara genita, Plin. 8, 62; ligel. ∞ oves, id. ibd. 72. — *primipilāris, e: hørende til Triarierne; — ∞ honor, fgm. jur. civ. antejust.; — II) subst. primipilāris, is, m., (sc. centurio): Capitain ved Triarierne; — testamenta primipilārum, Suet.; cf. id. Calig. 38; — B) „overf.“: 1) som har været primipilāris; — ∞ senex, Quintil. 6, 3, 92; — 2) eccles. egf. om en Biskop, Sidon.; — primipilāris, i, m.: = fgd., Seneo; o. — primipilatus, us, m.: den første Capitains Post ved Triarierne, Cod. Just.; af — primipilus (el. primophilus), i, m., f. primus pilus, f. und. 2) pilus. — primicerinus, 3, [primus, serinium]: Comptrolcheff, edl., Cod. Just.

primer, forcl. adv. af primus: først, allerførst, Pompon. ap. Non. — primitiae, arum, f., [primus], (sc. partes): de første Dele el. det første deraf; df. I) „egenl.“, m. o. ud. gen. frugum: førstegæden, naemt, som Offer; — frugum primitias solitos Delon mittere Apollini, vid. Plin. 4, 26; cf. Ovid. Fast. 2, 520: Primitias Cereri farra reseca dabant, egf. id. Met. 8, 274; ligel. Laribus... horti mittere primitias, Calpurn.; — II) „fig.“; A) „overf.“: det første Product; — ∞ vitis, (i. e. prima germina vitis), Colum.; ∞ metallorum, (den første Ralm af Gruben), Tac. Hist. 4, 53; — B) „ment.“: den første Begyndelse; — Primitiae juvenis miserae, (hans første ulykkelige Jersøg i at bruge Vaaben), Virg. Aen. 11, 156; primitias quasdam et quasi libamenta ingenuarum artium dedimus, Gell. N. A. epil.

*primitivus, 3, ligesom frgd.: som er den første i sit Slags; — ∞ flores: de første Blomster, Colum.; men ∞ verba, Stammeverber, Priscian., f. und. primigenius; o. — primitus, adv.: først, første Gang;

(foret. o. "poet."): — primitus quam exit vitis, (det første Stud deraf), Varro; — not.: for Verfets Styld findes ogs. primitu el. primitu', f. primitus, Catull. 19, 11; — [primus].

primo, adv.: først, f. und. primus. — primogenitalis, e: den først opstaaende, den oprindelige, Tertull.; af — primogenitus, 3, [primus]: først født el. baaren, vitulus, Pallad., porci, Plin. 11, 95; — not.: sild. e. ecel., ∞ filius, Lactant. — primopilus, f. und. primipilus. — primoplastus, i, m., [primus, πλαστός]: den førstfæbte, Prudent.

primordialis, e: allerførst el. oprindelig, lex, Tertull.; — df. adv. primordialiter: oprindelig, Claud. Mamert.; af — primordium, i, n., [primus, ordior]: den første Begyndelse; ogs. alm. Begyndelse, Ophav, Oprindelse; — a primordio urbis, Liv. praef.; a primordio sui, Tac. Hist. 3, 34, (om Byen Cremona); cf. id. Ann. 1, 7; — oftest in pl.: primordia rerum, Cic., mundi, Ovid., (terets Ophav); A Jove Musarum primordia, Cic. (poet.) Leg. 2, 3; — primordia dicendi, Quintil.; ∞ veterum vocum, Pers. 6, 3; — not.: m. Turefis og Zyperfien, Lucr. 4, 32: Quoque modo distracta rediret (animi natura) inordia prima, (f. in primordia); df. — primordius, 3: oprindelig; — avitus color primordii seminis, Colum.; inc., (al. primordius seminum).

primoris, e, [primus]; 1) "egentl.": A) i Tiden: den el. det første; — primoribus imbribus evocata (herba), Varro; ∞ dentes, (sem først komne frem), Plin. 7, 15; in primore pueritia, Gell.: primore aspectu, id.; — B) i Rummet: den el. det første; — Sic hoc digitulus duobus sumebas primoribus (med de toende Fingerspidsfer)? Plaut. Bacch. 4, 1, 21; men "alleg.": quae isti cum primoribus quidem labris attigissent, Cic. d. Or. 1, 19; nasi primoris acumen, (Næsetippen), Lucr. 6, 1191; usque in primores manus et prope in digitos etc., Gell. 7, 12; in primore libro, (i Begynd. Begyndelse), id. 1, 18; primori in acie versari, Tac. Hist. 3, 21; — II) "overf.": den første i Rang el. Anseelse; — primore juventute scripta, Liv. 24, 20; ∞ feminae, Tac. Ann. 2, 29; men ∞ venti, (Hovedvindene), Gell. 2, 22; — b) subst. primores, um, m.: de førsteste; vid. Hor. Sat. 2, 1, 69; ligel. civitatum primores atque optimates, Colum.; cf. Tac. Ann. 13, 30.

primotinus (el. primoticus), 3, [primus]: først opstaaen el. vorden, (opp. serotinus); — ∞ duracina, Apic. — primulum, adv., f. und. flgd. — primulus, 3, dem. af primus: først el. titligst; (foret.); — Primulo diluculo abivisti ad legiones, Plaut. Amph. 2, 2, 105; — b) df. neutr. primulum, som adv.: først; (foret.); — vid. Plaut. Men. 3, 3, 18, o. Ter. Ad. 3, 1, 2. — primum, adv., f. und. flgd.

primus, 3, superl., [af d. foræld. pris, hvf. ogs. prior, pridem, etc.]; 1) "egentl.": den el. det første el. allerførste; A) i Ordenen; — Aesculapiorum primus, Apollinis (filius; secundus aesculap., Cic. N. D. 3, 22; Primus sentio mala nostra, etc., Ter. Ad. 4, 2, 7; men verum primum, verum igitur extremum, Cic. Off. 3, 6; primae litterae monent etc., proximae etc., id. Att. 9, 6; — primus inter homines nobilissimos etc., (var den første iblandt dem, som osv.), id. Sest. 3; ligel. primi ex omnibus etc., id. Fin. 4, 7; ligel. primus Graeciae etc., (var den første Græker, som osv.), Nep. Alcib. 7; men Ovid. Her. 17, 105: Si te vidissem, primus de mille foissis; — df. in primis: iblandt de første; leonem primus aut in primis ferire, Sall. Jug. 6; cf. id. Catil. 69, ogf. Nep. Epam. 10, o. id. Paus. 5; — B) "overf.": i Rummet og i Tiden: den el. det første, den el. det første; — te in prima provincia velle esse, (i den første Del deraf), Cic. Fam. 3, 6; cf. Virg. Aen. 1, 541: Bella cient, primaque velant consistere terra; ∞ digitus, Catull.; ∞ dentes, Plin.; ∞ lingua, (Tungespidsen; opp. intima lingua), id. 11, 65; — ∞ sol, (i. e. sol oriens), Virg.; ∞ luna, (i. e. primus

dies lunae), Plin.; — primo quoque tempore: snarest muligt, Cic. Fam. 13, 57; cf. Liv. 3, 51, oftere; primo quoque die, Cic. Phil. 8, 11; ligel. me tibi primum quidque concedent, (brødsfombest, uden førstel), id. Acad. 2, 16; cf. id. Fin. 2, 32; — b) ogs. subst., prima, orum, n.: det første, Begyndelsen; — si prima (belli) satis prospera fuissent, Liv. 8, 3; men Lucr. 1, 187: e primis facta minutis, (af de første Elementer); men prima consiliorum (f. prima consilia), Tac. Hist. 2, 11; — hertil mærkes ogs. de adverbiale Dictioner; a primo: første, i Begyndelsen; vid. Ter. Phorm. 4, 2, 14, o. Cic. Orat. 8; — ligel. in primo: først el. først; vid. Sall. Jug. 71, o. Cic. Orat. 64; — II) "fig.": den el. det første i Rang el. Værd; fortrinligst el. ypperst el. bedst i sit Slags; — genere et nobilitate et pecunia non modo sui municipii, verum etiam ejus vicinitatis facile primus, Cic. R. Am. 6; cf. Hor. Ep. 1, 20, 23, ogf. Virg. Aen. 9, 785, o. Caes. B. C. 1, 35; — ogs. ud. gen.; a Lysonē ... homine primo etc., Cic. Verr. 4, 17; quia sum apud te primus, Ter. Eun. 1, 2, 10; suavia ... prima habere, (bedste Nydelsen for det Ypperste), id. Heaut. 5, 2, 9; cf. Sall. Catil. 3; — bb) hertil mærkes; a) primas partes el. absol. primas (sc. partes) agere: at ville Hovedrollen, at udmærke sig fortrinlig; — primas partes quiaget, etc., Ter. Phorm. prol. 27; men primas in causis agebat Hortensius, (var den ypperste Retstaler), Cic. Brut. 90; — primas ferre, (gaac af med Væben), id. ibd. 47; — primas dare actioni, (inde romme Actionen den første Plads, sætte den øverste), id. d. Or. 3, 56; men amoris erga me ... primas tibi defero, id. Att. 1, 17; — b) den adverbiale Diction: cum primis, e. in primis, (ogf. i et Ord, imprimis): iblandt de første, d. e. besynderligen el. fortrinlig; — homo domi suae cum primis locuples et honestus, Cic. Verr. 2, 28; cf. id. Div. 1, 32; ligel. vir magnus in primis, id.; cf. Nep. Att. 13; quum etc., imprimis nobis sermo de te fuit, Cic.; cf. id. d. Or. 3, 5, ogf. id. ibd. 1, 10; — III) endnu er at høre; A) primo, som adv.: først, for det første; — aedes primo ruere rebamur tuas, Plaut. Amph. 5, 1, 43; cf. Nep. Dat. 3; — oftest m. flgd. dein, post, postea, mox, denique, nunc, etc.: primo pecuniae, dein imperii cupido crevit, Sall. Catil. 10; primo quinque naves habuit, postea etc., postremo etc., Liv. 26, 39; men primo ... mox etc., id. 1, 50; men primo ... denique, Sall. Jug. 119; men Ter. Hec. 4, 1, 91: Neque illi credebam primo, nunc verum palam est; men Cic. Fin. 4, 7: ita re simpliciter primo collocata, reliqua etc.; — B) primum, som adv.: først, for det første; — i Dydslinger m. flgd. deinde, tum, etc.; — primum docent, esse deos, deinde quales sint, tum etc., postremo etc., Cic. N. D. 2, 1; cf. id. Div. 2, 56, o. id. d. Or. 1, 31; — ogs. m. d. førstfølgende omnium: allerførst; primum omnium ego ipse vigilo, assum etc., Cic. Catil. 2, 9; cf. id. Verr. 1, 11, o. Liv. 3, 55; ogf. m. quam; ut quam primum iter faceret Genabum Carnutum, Caes. B. G. 7, 11; cf. Cic. Fam. 2, 6, e. Plaut. Trin. 1, 2, 4; — primum m. ut, ubi, simulac, nunc, quum; saafnart som: — ut primum potestas data est etc., Cic. Fam. 10, 13; ubi primum potuit, istum reliquit, id. Verr. 2, 20; simulac primum niti possunt, id. N. D. 2, 48; f. ogf. Ter. Andr. 5, 4, 33: post illa nunc primum audio, Quid illo factum sit; ogf. Cic. Verr. 2, 23: tum assuecat, quum primum dati sunt judices; men tunc primum, Caes. B. G. 7, 11; — endel. ogf. foret. m. d. enclitiske dum, (hv. ogf. i et Ord primumdum), vid. Plaut. Mil. gl. 2, 3, 26, o. id. Trin. 1, 2, 61.

princeps, ipis, adj. e. subst., [primus, capio]; 1) "egentl.": den el. det første i Ordenen; den første el. førsteste; — princeps in proelio ibat, ultimus conserto proelio excedebat, Liv. 21, 4; cf. Caes. B. G. 1, 12; men princeps Horatius ibat, (først foran), Liv. 1, 26; men princeps ex omnibus ausus est poscere,

Cic. d. Or. 3, 32; — men princeps fuit ad conatum exercitum comparandae, id. Phil. 10, 11; men principes pecuniae pollicendae, (de forste dertit), id. ibd. 7, 9; principes in agendo, id. Div. in Caecil. 15; men principes se ex omnibus bellum facturos, Caes. B. G. 7, 2; cf. Cic. Verr. 2, 1: omnium exterarum nationum principes Sicilia se ad amicitiam populi R. applicuit; — II) „överf.“; A) „alm.“: den forste cf. Ypperste cf. fortrinligste; — quales in re publica principes essent, tales reliquos solere esse cives, Cic. Fam. 1, 9; cf. Hor. Ep. 1, 17, 35; men quasdam principes feminas etc., Plin. 8, 50; — princeps senatus, (den øverste paa Senatorernes Liste), Liv. 31, 41; ∞ juventutis, (som udmærket sig iblandt Ridderstanden), vid. Cic. Vat. 10; — under Keiserne er derim. ∞ juventutis: en Titel for Prinserne, Tac. Ann. 1, 3; — longe omnium, qui scripserunt, aut locuti sunt, princeps gravitate Plato, Cic. Orat. 19; Eudoxus in astrologia facile princeps, id. Div. 2, 42; — B) „bef.“; 1) Dphavsmænd, Stifter, Anfører; — quam ... ipsum principem architectumque sceleris absolveret, Cic. Cluent. 22; cf. id. d. Or. 3, 17: eorum omnium hic dux est atque princeps; men qui hujus consilii principes fuissent, (Dphavsmændene dertit), Caes. B. G. 2, 14; cf. id. ibd. 5, 52; men Liv. 8, 21, er principes sententiarum consulares: der først spørges om deres Mening cf. Botum; — ogs. Stamfader cf. Stamherre; hinc etc., genus a quo princeps nostrum, Virg. Aen. 3, 167; — 2) Formand cf. Dphavsmænd; (forst o. efterst.); saal. om en Advokat cf. Forvalter (villieus); ogs. om en magister pecoris, Varr. R. 1, 2; men magistri et principes officiorum, (vieste Embedsmænd under Keiserne), Lamprid. Al. Sever. 32; — 3) „poet.“ o. efterrang. f. Gyrtle cf. Regent; — Hic ames dici pater atque princeps, Hor. Od. 1, 2, 50; cf. Tac. Ann. 1, 1; men non oportere ... quemquam a sermone principis tristem discedere, vid. Suet. Tit. 8; cf. Ovid. Pont. 1, 2, 123; — 4) endel. ere principes i Krigs-sproget: den anden Slageren, (smellem hastati o. triarii), Liv. 8, 8; Varr. L. L. 5, 16, Veget.

principālis, e, [princeps]; 1) „alm.“: den cf. der forste cf. øprindelige; — principialis causis definitum et constitutum etc., Cic. Fat. 5; tropus est sermo a naturali et principali significatione translatus ad aliam, etc., vid. Quintil. 9, 1, 4; — II) „bef.“; A) den cf. der forste cf. fortrinligste cf. ypperste i sit Slags; ∞ viri, Appul.; — effecti om Ring og Begreber; ∞ genera gemmarum, Plin.; principalia aquatiliū, id.; causarum aliae sunt perfectae et principales, aliae adjuvantes et proximae, Cic. Fat. 18; ∞ quaestio, Quintil.; men principale fuit, (det var en Hovedsag), e. inf., Plin. 18, 5; — 2) i Statssproget o. efterau-gulst: hørende til Regenten cf. Keiseren, keiserlig; — ∞ curae, Plin. Pan., copiae, ibd.; cf. Vellej. 2, 56; ∞ matrimonium, Tac. Hist. 1, 22; ∞ fortuna, id., majestas, Suet.; cf. id. Calig. 39; — B) i Krigs-sproget: hørende til principes cf. til den anden Slag-orden; — ∞ gesta (de denne Trosskrig vedkommende Forbudsinger), Cod. Theod.; — 2) df. ogs. hørende til principia i Veiten; vid. Paul. ex Fest. p. 221, (Müll.); porta principalis dextra, Liv. 4, 19; manipulos legio-num principia via inducit, id. 10, 33.

principālitās, atis, f.: Fortrinlighed; (eftercl. Ord); — ∞ animae, Tertull.; o. — principā-liter, adv.; 1) „alm.“: fortrinlig, formemmeligen, Solin. 27; ∞ negotium gerere, Digest.; — II) „bef.“: fyrstelig cf. keiserlig; — ∞ dolere ... gaudere, Senec. Polyb. 36; mores juventutis quam principa-liter formas! Plin. Pan. 47.

principatus, us, m., [princeps]; 1) „alm.“: den forste cf. øverste Plads, Fortrinlighed cf. Ypper-lighed, odf.; — omnem naturam ... habere aliquem in se principatum, ut in homine mentem, etc., Cic.

N. D. 2, 11; Gallia hujus belli propulsandi principatum tenet, id. Phil. 12, 4; sol astrorum obtinet principa-tum, id. N. D. 2, 19; principatum in oleo Italia ob-tinet, Plin.; — II) „bef.“; A) den høieste Magt i Staten cf. i Hæren; — Cassio mea sententia princi-patum et dominatum dari, Cic. Phil. 11, 14; cf. Caes. B. G. 6, 7; — 2) df. ogs. Herredømme, Regering; — toto principatu suo, (i hans hele Regerings-tid), Plin. 7, 6; Nerva res olim dissociabiles miscuit, principa-tum et libertatem, Tac. Agr. 3; — B) Begyndelse, Dphav; — an mundus ab aliquo temporis principio ortus est? Cic. Univ. 2.

*principiālis, e: hørende til en Begyndelse, op-rindelig; — ∞ aliquod tempus (coeli et terrae), Lucr. 5, 247; cf. id. 2, 423; o. — principio, are, v. n.: begynder at tale, begynder, Augustin.; — [af flgd.].

*principium, i, n.; 1) „alm.“: Begyndelse, Dphav, Øprindelig; — origo principii nulla est ... nulla ex re alia nosci potest, Cic. Tusc. 1, 23; quid est, cujus principium aliquod sit, nihil sit extremum? id. N. D. 1, 8; nec prin-cipium nec finem habere, id.; cf. id. Coel. 23; — stetit (eam) apud principium pontis etc., Tac. Ann. 1, 69; apud principium agri Batavi, id. ibd. 2, 6; principio anni, Liv. 3, 22; — exallescere in principii dicendi, Cic.; cf. id. Vat. 6; men principium tanti facinoris capessivere, Tac. Ann. 15, 49; — b) som adv. heder principio, ogs. a principio, in principio: først, øprindelig; for det første, odf.; — principio generi animalium a na-tura tributum est, ut etc., Cic. Off. 1, 4; dixeram a principio ... ut etc., id. Brut. 42; ligel. in principio, id. d. Or. 1, 48; men Principio atque etc.: saafnart som, Plaut. Merc. prol. 40; — II) „bef.“; A) principia, orum, m.: Begyndelsesgrunde, Elementer, Grundvold cf. Grundlag; — ∞ rerum, ex quibus omnia constant, (Elementer, Grundstof), Cic. Acad. 2, 1; nunc principia Juris videmus, id. Leg. 1, 6; cf. id. Off. 3, 12; — men in sing.: id autem est principium urbis, et quasi seminarium rei publicae, id. ibd. 1, 17; — B) der gjør Begyndelsen, navn. som først afgiver sin Stemme, vid. Liv. 9, 38; quod Faucia curia fuit prin-cipium, etc.; — 2) df. „poet.“: Dphavsmænd, Stam-fader; — Graccia principium moris fuit, Ovid. Fast. 2, 37; mihi Velus avorum Principium, Sil. 15, 748; — C) i Krigs sproget o. in pl.; 1) den forreste Linie, Fronten; — in quos (clivos) post principia ... tutus receptus fuit, Liv. 2, 65; equites ... post principia col-local, id. 3, 22; cf. Sall. Jug. 54, o. Tac. Hist. 2, 43; — 2) offentlig Plads i Veiten, hvor Hovedkvarteret var med Feltherrens, Legaternes og Tribunernes Telt, ogs. Hærens Tænder; ogs. holdtes her Taler og Be-raadslagninger; — jura reddere in principis, Liv. 28, 24; nec in circulis modo ..., sed jam in principis ac praetorio etc., id. 7, 12; cf. Nep. Eum. 7, o. Tac. Hist. 3, 13; — D) Fortrin cf. Fortrang cf. den forste Plads; — principium ergo culmenque omnium rerum pretii margaritae tenent, Plin. 9, 54; — 2) eftercl. ogs. ligesom ἀρχή: Herredømmet, Tertull.; o. — principior, ari, v. dep. n.: at herse; (eftercl. Ord); — ∞ in nationes, Lactant., principibus, Sidon.; — ogs. „överf.“: sanguis in nostro corpore plus ceteris hu-moribus principatur, Augustin.; — [princeps].

prior, prius, oris, compar., [af inus. pris, hvs. ogs. superl. primus, ogs. adv. pridem, etc.]; 1) „egent.“: som er forst cf. tidligere cf. forud cf. foran; — me aedilem priorem, praetorem primum populus R. faciebat, Cic. Pis. 1; men id. Brut. 21: etsi utrique primas (se. partes), priores tamen lubenter Laelio defe-runt; men qui prior has angustias occupaverit, etc., Caes. B. C. 1, 66; cf. id. ibd. 82, ogs. Virg. Ecl. 5, 10: Incipe, Mopse, prior; men Ter. Phorm. 3, 2, 48: Utar mea lege, ut sit potior, prior ad dandum qui est; — priore aetate, Cic. Fam. 1, 9; priore loco causam dicere, id. Quint. 7; prioribus comitiis, id.; prior Dionysius,

Nep. Dion. 1; prius vinum, (fra forrige Mar), Plin.; — prioribus pedibus terram contingere, (med forbenene), Nep. Eum. 5; a priori parte capitis, (opp. ab aversa), Plin. 11, 47; — not.: archaisk egf. in neutr. prior (f. prius), Valer. Antias o. Quadrig. ap. Priscian.; — B) „poet.“ o. efteraug., priores, um, m., som subst.: forfærdene, Virg. Aen. 3, 693; priores nostri, Plin. Ep.; more priorum, Ovid.; cf. Phaedr. 4, 19; — II) „overf.“: fortrinligere, vigtigere, bedre, oel.; — Nunc et qui color est puniceae flore prior rosae, etc., Hor. Od. 4, 10, 4; men Ovid. Her. 18, 69: A Veneris facie non est prior ulla tuaque; men bellante prior, Hor. earm. saec. 51; ut nemo ... haberetur prior (ansæes for at overgåe ham), Liv. 27, 8; prior aetate et sapientia, Sall. Jug. 10; cf. id. ibd. 101; men Vell. 2, 52: neque prius neque antiquus quicquam habuit, quam etc.; — III) herfil er endnu at mærke adv. prius: for, tidligere; — quem fuit aequius, ut prius introieram in vitam, sic prius exire de vita, Cic. Lael. 4; oppidum Formiae Horniae prius olim dictum, Plin. 3, 9; — 2) m. flgd. quam: for end, (egf. i et Ord: priusquam); — prius quam lucet, assunt, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 115; Prius quam loqui coepisti, Cic. Vatin. 2; cf. id. Phil. 2, 1; men Caes. B. G. 1, 53: neque prius fugere destiterunt, quam etc.; — fan egf. hede: for, hellere, fnarene; faaf. prius ... quam etc., Cic. Tusc. 5, 27; cf. Caes. B. C. 3, 1, egf. Cic. Lig. 12; — „poet.“ egf. i omvendt Orden: quam prius (f. prius quam); — faaf. Propert. 2, 14, 12: Quam prius etc. — B) „alm.“ o. „poet.“: engang, fordm, tidligere; — Otium et reges prius et beatas Perdidi urbes, Catull. 51; ligel. id. 4, 25: Sed haec prius fuere; cf. Hor. Od. 2, 4, 2.

prioratus, us, m., [prior]: den første Plads, fortrin for et andet; — pro prioratu exciti (animi), Tertull. — priorsum, (-us), adv., [af inus. pris o. versus]: fremad, (opp. retrorsum), Macrobi. Sat. 7, 9, o. Claud. Mamert. d. stat. anim. 1, 18.

prisce, adv. af priscus: paa gammel Vis, d. e. alvorslign, strengt; — severe et graviter et prisce (agere cum aliquo: om Taleren), Cic. Coel. 14. — Priscianus, i, m., i heromt Grammatiker, der und. R. Justinianus frev: de Arte Grammatica libros xviii.; — II) Theodorus Priscianus: en Læge, der und. R. Gratianus frev: Medicinæ libros quatuor.

1. priscus, 3, [af inus. pris, hvf. prior, pridem, etc.]; I) „egenl.“; A) „alm.“: berende til Oldtiden el. forverdenen, aldaammel, ἀρχαῖος; (derim. antiquus: gammel i sit Slægt; pristinus: som har opfort at være); — veteribus et priscis, ut ajunt, viris, qui se progeniem deorum esse dicebant, Cic. Univ. 11; cf. id. Tusc. 1, 12; in priscis Graecorum litteris, (i deres Oldskrifter), id.; cf. id. Div. 2, 41, egf. id. d. Or. 3, 11: quod loquitur, priscum visum iri, si plane fuerit rusticum; ∞ verba, id. Brut. 21; verborum priscæ vetustas, id. d. Or. 1, 43; cf. Ovid. Pont. 3, 1, 115; — ∞ more, Ovid., ritu, Plin.; Prisca juvent alios, etc., Ovid. A. A. 3, 121; — ofte egf. m. Vibegreb af de Oldtidens tillagte fortrin; ∞ mores revocare, Liv.; ∞ castimoniae virgo, Tac.; ∞ virtute agere, id. Ann. 6, 32; ∞ pudor, Hor.; men ∞ aurum, (d. e. Guldsalderen), id. Od. 4, 2, 39; — II) „poet. overf.“: A) forrige el. tidligere; — Quid, si priscæ redit Venus? Hor. Od. 3, 9, 17; Paucæ tamen suberunt priscæ vestigia fraudis, Virg. Ecl. 4, 31; men ∞ nomen, Ovid. Met. 14, 850; — B) gammeldags, streng, barst; — Saeva quod horrebas prisci praecepta parentis, Catull. 64, 159; Ah, pereat, cui sunt priscæ supercilia (i. e. tristia)! Virg. Cop. 34. — 2. Priscus, i, m.: romersk Tilmænd; vid. Paul. ex Fest., p. 226, (Müll.).

prisma, atis, n., *πρίσμα*: Prismact, som fterometrikt figur, Capella. — prista, ae, m., *πρίστης*: Savfærcer, Brændfugger; vid. Plin. 31, 19. — 1. pristinus, 3, [af inus. pris, hvf. egf. priscus, prior,

etc.]; I) „alm.“: gammel, fordm, forhenværende el. tidligere; — ∞ dignitatem et gloriam consequi, Cic.; ∞ morem judiciorum requirere, id. Mil. 1; ∞ animum erga populum R. conservare, Liv. 31, 2; pro pristina amicitia, Nep. Eum. 4; ∞ consuetudine, Caes.; in pristinum statum redire, id. B. G. 7, 54; — egf. absol., in pristinum restituere, Nep. Timol. 1, (indsætte i den forrige forfatning); — II) „overf.“: A) den forrige el. næstforegående; — ∞ diei perfidia incitati (ved Gaardsdagens Treloshed), Caes. B. G. 4, 14; ∞ noctis somnium, Suet. Aug. 94; — B) ligesom priscus: gammeldags, gammel; — En mehereule in vobis resident pristini mores, Plaut. Truc. prol. 7; ∞ nomen possidere, Colum. 5, 1. — 2. pristinus, 3, sigus: Stjernebilledet Hvalfisken, Colum. 11, 2; af — pristis, f. und. pistris. — prius o. priusquam, f. und. prior.

privantia, ium, n., f. und. privo. — privatim, adv. af privatus; I) „alm.“: uden Hensyn til det Offentlige, for sig selv, privat; (opp. publice); — ∞ gerere aliquid, (opp. capessere remp.), Cic. Fin. 5, 20; publice privatimque petere gratiam amicitiamque alicujus, Caes. B. G. 5, 53; ∞ mandare (i en Privatfag), Cic. R. Am. 39; privatim degeneres, in publicum exitiosi, Tac. Ann. 11, 17; cf. Sall. Catil. 11; — II) „overf.“: A) affondret el. særskilt, for sig selv; — de iis privatim volum condidit, Plin. 6, 27; Quintil. 8, 2, 5; — B) ligesom domi: hjemme, (opp. in foro); vid. Liv. 23, 7. — *privatus, onis, f.: Affondring, Besættelse derfra; — ∞ doloris: at være fri for Smerte, Cic. Fin. 2, 9; cf. id. ibd. 1, 11; ∞ culpae, Gell. 2, 6; o. — privativus, 3: som betegner en Berøvelse; df. i Grammatikken: benægtende el. neggerende; — „ne“ particula privativa est, Gell. 13, 22; cf. id. 5, 12; — [privo] — privato, abl. som adv., f. und. flgd. — privatus, 3, partic. o. adj. af privo.

Privernas, atis, f. und. flgd. — Privernum, i, n.: By i Latium, (hod. Piperno); vid. Liv. 8, 1 o. 20, egf. Virg. Aen. 11, 510; — B) df. Privernas, atis, adj.: privernisk, ager, Cic., fundus, id., bellum, Liv., vina, Plin.; — men absol., in Privernati (se. praedio: paa et Landgods i det Priverniske), Cic. Cluent. 51; — h) subst., Privernates, ium, m.: Indvænerne af Byen Pr.; — qui Privernatium causam oppugnabant, Liv. 8, 21.

privigna, ae, f. und. flgd. — privignus, i, m., [f. privigenus, af privus o. gigno; opdel.: som dannet en egen el. særskilt Slægt]: en Stiffen, Cic. Cluent. 66, o. id. Qu. Fr. 3, 3; — privigna, ae, f.: Stiffætter, id. Att. 13, 20; — pl. privigni, orum, m.: Stifførn, Digest.; cf. Hor. Od. 3, 21, 18.

privilegiarius, i, m.: som har et Privilegium el. en Forret, Digest.; af — privilegium, i, n., [privus, lex]: Lov for el. Lov angaaende enkelte Personer; — in privos homines leges ferri noluerunt, id est enim privilegium, Cic. Leg. 3, 19; cf. id. Sest. 30, o. id. Parad. 4, 2, egf. id. Senect. 11; — II) efteraug.: den til enelt Mand Gaaet giøne forøring, Privilegium; vid. Plin. Ep. 10, 56, o. Senec. Benef. 3, 11; privilegium alicui eripere, Suet. Caes. 28.

privo, avi, atum, 1, v. a., [privus]; I) „alm.“: berøvet; a) e. abl.; — quum me aegritudo somno privaret, Cic. Att. 9, 10; ∞ se oculis, id., aliquem vita, id., patriam aspectu suo, id. Fam. 4, 9; — bb) forl. findes egf. f. abl.; a) gen.; — quum me privati tui (praesidii), Afran. ap. Non.; — b) acc.; — Quo in res vis hanc privari pulchras, quas uti solet? Nov. ibd.; — II) befrier derfra, e. abl.; — ∞ aliquem exsilio, Cic., dolore, id.; cf. id. Agr. 1, 4; — III) herfil mærfes; A) af part. privans, tis, er subst. privantia, ium, n.: det Berøvende (som Overfættelse af *στερητική*), Cic. Top. 11; — B) part. privatus, 3, som

adj.; 1) „afm.“: adfält el. affendret fra det Offenlige, hørende til en Privatmand, privat, (opp. publicus el. communis) — privati ac separati agri apud eos nihil est, Caes. B. G. 4, 1; cf. Cic. Off. 1, 7, v. Hor. Od. 2, 15, 13; men de communi (af Interessentfabrikat) quicquid poterat, ad se in privatam domum sevocabat, Cic. Quint. 3; cf. id. ibd. 4; — vir privatus, egf. absol. privatus: Privatmand, (neml. i Rødsætning af den, som beskæftiger et Embede): viro privato imperium extra ordinem dare, Cic. Phil. 11, 10; cf. id. Catil. 1, 1; men privatus, an cum potestate, id.; de privatis magistratibus audiendis, id. Leg. 3, 19; vita privata et quieta, id.; — in privato, (i private Huse, opp. in publico, offentlige), vid. Liv. 39, 18; — in privatum vendere, (til Privatbrug), id. 40, 51; — endel. ex privato (tributum) conferre: af Privatindtægten, id. 30, 44; — B) „bef.“: e. efterrang: som ikke berer til Keiseren el. til den keiserlige Familie; — privati hominis (i. e. Agricola) nomen supra principis attolli, Tac. Agr. 39; figel. summum fastigium privati hominis, (ent det tredje Consulat), Plin. Ep. 2, 1; — figel. ∞ spectacula, (som ikke gives af Keiseren), Suet. Ner. 21; — not.: sieten er abl. privat o som adv.: hjemme; — privato nos tenuissimus, Liv. fragm. ap. Priscian.

privus, 3. [rimel. best. m. *privus*, i. e. seco.] 1) epdrl.: endel. af særskilt, (men i denne Bemærkelse alene hos Lucr.); — Inque dies privos aborisei quaque creata, id. 5, 732; cf. ibd. 275, egf. id. 4, 570; — II) „overf.“: hver el. hvert; vid. Lucr. 4, 261; — saal. egf. Liv. 30, 43, i Jædelinger: ut privos lapides silices ... secum ferrent, (hver en); — B) eiendommeligt, egen, besynderligt; — aequae Nauseae ac locuples, quem ducit priva triremis, Hor. Ep. 1, 1, 92; cf. id. Sat. 2, 5, 11; men Liv. 7, 37: milites singulis bobus binisque privis tunicis donati; men privis vocibus (dicere res), Gell. 11, 16.

1. pro, adv. v. praepos., [epdrl. neutral Dativform f. proi, f. egf. prae s. l.; egf. best. m. Grækerne *πρό*]; epdrl. foran el. for; df. „overf.“: for, iføddet; — I) som adv.: men alene „overf.“ o. i de comparative Forbindelser: pro quam v. pro ut (egf. prout), ligesom prae quam v. prae ut, i Forhold der til, faaldes som; — Nec satis est, pro quam largos exaestuati aestus, (haffet ikke til i Forhold til el. formedelt dens stærke Udfloeding), Lucr. 2, 1136; — tuas literas, prout res postulati, expecto, Cic. Att. 11, 6; cf. id. Verr. 2, 34, egf. Liv. 38, 40 v. 50; — egf. som Correlat til ita; ejusque rationem ... ita haberi, prout haberi lege liceret, si etc., Cic. Phil. 5, 17; figel. id. Phil. 5, 10: prout nives satias erint, ita Nilum crescere; — II) som praepos. e. abl.; A) „egenl.“: o. localt; — sedens pro aede Castoris, Cic. Phil. 3, 11; cf. id. Mil. 1; pro foribus astantem, Suet. Oth. 3; castra pro moenibus locata, Liv.; cf. Caes. B. G. 4, 32, v. Vell. 2, 19; — figel. e. verbis motus; Caesar pro castris suas copias produxit, (frem foran Leiren), id. B. G. 1, 48; — 2) df. egf. m. Bidegreb af et Standpunkt el. af en Været paa Jæsteden el. paa den første Kant af et Sted, da pro undert. egf. kan bede: paa el. i; — hac re pro suggestu pronuntiata, (paa Tribunet), Caes. B. G. 6, 3; figel. pro tribunali quum aliquid ageretur, (paa Tribunet), Cic. Fam. 3, 8; laudati pro concione omnes sunt, Liv. 38, 23; pro munimentis castelli manipulos explicat, (foran el. paa Voldene), Tac. Ann. 2, 80; stabat pro litore diversa acies, id. ibd. 14, 30; men mox velaenta et infulus pro muris ostentant, (paa el. fra Murene), id. Hist. 3, 31; cf. Sall. Jug. 67; — uti pro consilio imperatum erat, (i Raadet), id. ibd. 29; cf. Liv. 4, 26; men id. 39, 5: ne suas quidem simulatas pro collegio exercere, boni exempli esse; — B) „overf.“: I) med Hensyn paa et Forfar el. en Vistand, odl.: for, (opp. contra); — contra omnia dici oportere, et pro omnibus, Cic. Acad. 2, 18; cf. id. Or. 3, 20, v. Liv. 34, 8; convenit

dimicare pro legibus, pro libertate, pro patria, Cic. Tusc. 4, 19; cf. id. d. Or. 2, 49, egf. Hor. Od. 3, 2, 13, efter; figel. spondere levi pro paupere, id. A. P. 423; — 2) med Hensyn paa en Indtræden i en anden Sted el. paa en Omvæling af det ene med det andet: for, iføddet, odl.; — ego ibo pro te (i dit Sted), si tibi non libet, Plant.; cf. Ter. Andr. 1, 2, 29; men Cic. Leg. 2, 5: pro salutaribus (medicamentis) mortifera (conseribere); — navul. egf. om et Ord's Omvæling med et andet; mutata (eo dico), in quibus pro verbo proprio subjicitur aliud, etc., vid. Cic. Orat. 27; cf. id. ibd. 45, egf. Hor. Sat. 1, 3, 61, v. Suet. Caes. 70; — bb) heril marcs endnu; a) pro hos en Embedstitel, om en Vicarius el. Lieutenant i et Embede el. i en Commando: saal. pro consule, pro praetore, pro quaestore, pro magistro, (hvis fild. i et Ord: proconsul, proprætor, etc.): Proconsul, Proprætor, osv.; — quum pro consule in Ciliciam proficiscens venissem Athenas, (som Proconsul el. Stattholder), Cic. d. Or. 1, 18; cf. id. Phil. 13, 10, egf. Liv. 35, 1; men operas in portu et scriptura Asiae pro magistro dare, (sine derved som Generalsforpagernes Jaldmagtig), Cic. Att. 11, 10; cf. id. Verr. 2, 70; f. egf. und. proconsul, proprætor, etc.; — b) om en Sælden el. Usænen derfor, om en Sammenligning dermed, odl.: for el. som el. ligesom, odl.; — hunc ... Edaxi a parvulo, habui, amavi pro meo, (for el. som min egen), Ter. Ad. 1, 1, 22; Cato ille noster mihi unus est pro centum millibus, Cic. Att. 2, 5; men Siciliam nobis ... pro aerario fuisse, id. Verr. 4, 2; de adventu Caesaris pro certo habebamus, (heldt det for viis, at osv.), Matus ap. Cic. Att. 9, 15, A; cf. Liv. 39, 49; figel. Sall. Catil. 51: potest falsum aliquid pro vero credi; — i Sammenligninger hedder pro eo atque el. ae, ac si, quasi: faaldes som, ret ligesom, som om, som naar, odl.; postea quam etc., sane quam pro eo ac debui molestie tui, (ganske som jeg burde), Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; pro eo ac si concessum sit, Cic.; pro eo est, atque si non adhibitus esset, Digest.; men pro eo, quod (derfor, at) etc.; vid. Cic. d. Or. 2, 18, v. Liv. 38, 49; — c) om en Værdi el. Værling el. Ven, odl.: for, til Giengæld for, odl.; — solvere (numos) pro vectura, Cic. Att. 1, 3; cf. Hor. Sat. 1, 2, 43; Ego pol te pro istis dictis et factis, scelus, Ulcisor, Ter. Eun. 5, 1, 19; cf. Suet. Aug. 57; — 3) endel. om et Forhold imellem tvende Giengænge: for, efter, ifølge, odl.; — laudare aliquem pro dignitate (overensstemmende dermed), Cic. R. Am. 12; reliqua tu pro tua prudentia considerabis, id. Fam. 4, 10; cf. id. ibd. 15, 15; minimam pro corpore vocem, (i Sammenligning dermed), Ovid. Met. 4, 112; men pro virili parte (efter bedste Evne), Cic. Sest. 66; men pro rata parte, egf. pro rata: i Forhold der til, f. und. ratus; pro se quisque: hver for sig, hver efter Evne, Cic. Off. 3, 14, v. Caes. B. G. 2, 25; — egf. forbindes: pro eo, quantum etc., (i Forhold der til), Cic. Fin. 4, 21; figel. pro eo, quanti te facio, id. Fam. 3, 3; men pro eo, ut etc., Metell. ap. Cic. Verr. 3, 54; — not. a: i Sammenligninger betegner pro dets „egenl.“: Stetforholdet fremad el. foran, odl., (procedo, procuro); dets „overf.“: til Forfar for, odl., (procuro, propugno); — not. b: d. epdrl. pro- (pródeo) bliver egf. undert. (m. Hensyn paa Grækerne *πρό*) til pró, (próiteor); dog prólogus (af *πρόλογος*).

2. pro, egf. prob, interj., som Udraab i Forundring og Klage: o! ad! — pro Juppiter, Ter.; egf. pro supreme Juppiter! id.; pro, dii immortales! Cic. Manil. 12; cf. Hor. Od. 3, 5, 7, egf. Ovid. Her. 3, 98: At mea, pro, nullo pondere verba cadunt! — bb) egf. at mærke; a) e. acc.; — pro deum atque hominum fidem, Ter., Cic. Tusc. 3, 16; b) elliptisk: pro deum immortalum! Ter. Phorm. 2, 3, 4; — b) e. gen.; — pro malae tractationis! Tertull.

prōdāgōrus, i, m., *προδῆγορος*, (*προήγ.*): den højeste Dyrighed i nogle Aar paa Sicilien, Cic. Verr. 4, 23 o. 29. — *prōdāmita*, ae, f., i. e. soror proavi, Digest. — *proarche*, es, f., *προαρχή*: en af de valentmste Høner, Tertull. — *prōauctor*, oris, m.: første Stamfader; vid. Suet. Claud. 24: Appiam Caecum, generis sui proauctorem, etc. — *prōavia*, ae, f.: Oldemoder, Suet. Calig. 10. — *prōavitus*, 3, [proavus]: hørende til el. nedarvet fra Oldeforsældrene el. Jorfædrene; (poetisk Dø): — ∞ regna, Ovid. Met. 13, 416; ∞ rura, Stat. — *prōāvunculus*, i, m., i. e. frater proaviae, Digest. — *prōavus*, i, m.: Oldefader; — Pater, avus, proavus, abavus, atavus, tritavus, Plaut. Pers. 1, 2, 5; el. proavus L. Murenar et avus praetores fuerunt, Cic. Mur. 7. — II) „overf.“: en af Jorfædrene; vid. Cic. Fam. 3, 11, o. Curt. 6, 11; — offere in pl.: Jorfædrene; — vestri proavi, Hor. A. P. 270; cf. Ovid. Am. 3, 15, 5, ogf. Stat. Theb. 10, 802.

**prōba*, ae, f.: Prove, Ammian. Cod. Just.; o. — *prōbābilis*, e; 1) rimelig, antagelig, troelig; — Galbae disputationem sibi probabilem et prope veram videri, Cic. d. Or. 1, 36; ∞ conjectura, id.; ∞ mendacium, Liv. 40, 29; cf. Tac. Ann. 6, 14; — II) „overf.“: antagelig, god, dygtig; A) om Personer; — ∞ orator, (opp. probatus), Cic. Brut. 76; men id. d. Or. 2, 36: jucundiorum et probatiorum huic populo oratorem fore, qui etc.; — B) om Ting og om Begreber; — aqua maxime probabilis, Plin. 31, 23; rosa nec odore nec specie probabilis, id.; ∞ genus est orationis, si etc., Cic. Part. or. 6; cf. Liv. 2, 13; men ∞ mores, Colum.; — ogf. om Dyrene, id. 6, 1; — [probo].

**prōbābilitas*, atis, f.: Sandsynlighed, Rimelighed; — ne ... umquam captiosa probabilitate salamur, Cic. Fin. 3, 21; cf. id. Acad. 2, 24, o. id. Tusc. 5, 11; o. — *prōbābiliter*, adv.; 1) sandsynlig, rimelig, troværdig; — ∞ rem exponere et aperte, Cic. Orat. 35; cf. id. d. Or. 2, 82; multa in eam partem probabiliter argumentatus, Liv. 33, 28; — compar., ∞ accusare, Cic. Inv. 2, 46; — II) „overf.“: bifaldsværdig, hæderlig el. dygtig; vid. Vell. 2, 16; eleganter et probabiliter hoc dictum est, Gell. 9, 16; — [probabilis].

prōbāmentum, i, n., [probo]: Provelse el. Prove, Cod. Theod. — *prōbata*, orum, n., *πρόβηται*: Jaar el. Jaarebioder, Plin. 7, 2; cf. — *prōbāticus*, 3, *πρόβητος*; df. ∞ porta, Jaareporten, (i Hierusalem), Hieronym. — **prōbatio*, onis, f.: Provelse, Besigtigelse, Underfølgelse, Konstring; — ∞ athletarum, Cic., equitum, Val. Max.; men ∞ croci sinceri, si imposita manu crepat, Plin. 21, 17; — II) „overf.“; A) Billigelse, Antagelse, navn. af et Værelse, Cic. Font. 4; — B) Bevisførelse el. Bevis; — vid. Quintil. 5, 10, 8; ogf. in pl., ∞ potentissimae, id.; ∞ oculorum: øiensynlig Bevis, Plin. 2, 2; — C) „bef.“ i Rhetoriken: den tredje Del af Tælen, ogf. confirmatio el. fides orationis, hvori neml. Tæleren opfyller sine Besiver, Quintil. 3, 9, in.

prōbatio, i, n., *πρόβασις*: en Benævnelse paa Vækten arnoglossa, Appul. — **prōbātivus*, 3: hørende til en Bevisførelse, Pseud. Quintil. Deel. 299; — *prōbātor*, oris, m.: fem billiget noget; — quid interest inter suasorem facti et probatorem? Cic. Phil. 2, 12; Ingenii certe, quo nos male sensimus usos, Artibus exceptis, saepe probator eras, Ovid. Pont. 2, 105; cf. Cic. Caecin. 29; o. — *prōbātōria*, ae, f., (sc. epistola): skriftlig Vitnesbyrd (af Hæfere) om nogenes Duglighed, Cod. Just.; — [probo]. — *prōbātus*, 3, partic. o. adj. af probo.

prōbe, adv. af probus: vel, rigtigt, fortrinlig; — Aedes ... factae probe, examissum, Plaut. Most. 1, 2, 18; illud probe judicas, Cic. Att. 7, 3; ∞ scire, id. Fam. 2, 12; satis probe ornatus auxiliis (exercitus), id. ibd. 10; probe definitur a Stoicis fortitudo, id.

Off. 1, 19; — II) „overf.“; A) i Dialogen som Udstryk af Bifalde: meget vel, edl.; — narras probe, (du bringer en god Tidende), Ter. Andr. 5, 6, 6; i Svar ogf. absol., Plaut. Mil. gl. 4, 1, 10: Ab se ut abeat; Acr. eu, probe, (det er fortraffeligst); men Ter. Ad. 3, 3, 61: D. hoc vitio datur; Syr. Probissime: fortraffeligst! — B) ligel. omf. og blot forstærkende: attelea, gauffe; — ∞ errare, Plaut., perire, id.; apotus probe, id.; nam tui similis est probe, (han er lig attelea lig), Ter. Heaut. 5, 3, 18.

Prōbianus, 3, f. und. 2. Prob. — **prōbitas*, atis, f.: Dygtighed, Hæderlighed, Næderlighed; — virtus, probitas, integritas ... in candidato requiri solet, Cic. Planc. 25; cf. id. d. Or. 1, 26; spectatae probitatis femina, Tac.; — ogf. Bæstendhed; fallitque plerumque, quod probitas vocatur, quae est imbecillitas, Quintil. 6, 4, 11; o. — *probitur*, adv., fercl. Biform af probe, Varr. ap. Non.; — [probus]. — *problēma*, atis, n., *πρόβλημα*: epistlet Dgagde, Problem, Suet. Grammat. 1; Aristotelis libri sunt, qui problemata physica appellantur, vid. Gell. 19, 4; — not.: abl. problematis (f. -ibus), f. und. emblemata.

prōbo, avi, atum, 1, v. a., [probus]; I) „alm.“: prøvet el. underføget, becomet el. bestemt; — militem ... probabat ... tantum a viribus, Suet. Caes. 65; tus probatur candore, etc., Plin. 12, 32; ∞ denarios (prøve deres Vgthed), id.; — b) ogf. „ment.“: tuo ex ingenio mores alienos probas, Plaut. Pers. 2, 2, 30; Vulgus amicitias utilitate probat, Ovid. Pont. 2, 3, 8; — II) „bef.“; A) hester el. erftender for god el. dygtig, billiger el. bifalder; — teque et istam rationem oti tui laudo vehementer et probro, Cic. Fam. 7, 1; men ∞ aliquid in aliquo (hos nogen), id. Fin. 2, 1; cf. Quintil. 10, 2, 2: omnis vitae ratio sic constat, ut, quae probamus in aliis, facere ipsi velimus; men Cic. Parad. proem.: Cato ea sentit, quae non probantur in vulgus; — 2) df. ogf.: ved Underfølgelse at finde god el. dygtig, at erklære for god el. dygtig; — domum tuam et totam aedificationem perspexi et vehementer probavi, Cic. Fam. 5, 6; navn. om Confereres Antagelse af de paa offentlig Befovning udsatte Arbejder; vid. Liv. 4, 22, o. id. 45, 15; — B) fremstiller el. anbefaler som god el. dygtig; df. ogf. ∞ alicui aliquid, (overbevise nogen om en Sags Vgthed); — libros oratorios ... ut spero, tibi valde probabo, Cic. Att. 4, 14; ligel. nos nostram (causam) per facile cuivis probaturos etc., id. Quint. 30; cf. id. Div. in Caecil. 22; — f. acc. findes ogf. de, id. Att. 16, 7: quibus de meo celeri reditu non probabam; — ∞ se alicui: at vinde nogenes Bifalde, Cic. Fin. 2, 25, o. id. Lig. 1; — C) gior trolig, beviser el. gøtgjor; — his epistolis recitatis (abl.) ... tantum te crimen probaturum putasti? Cic. Flacc. 37; men id. Verr. 1, 4: his ego judicibus (dat.) non probabo, m. acc. e. inf. ? cf. Caes. B. G. 1, 3; men quod etsi difficile est probatu etc., vid. Cic. Tusc. 5, 1; men passivt, Ovid. Met. 2, 91: Et patrio pater esse metu probor, (min fæderlige Brgt beviser, at jeg er din fæder); — III) partic. probatus, 3, ogf. som adj.; A) „alm.“: prøvet el. bevit, af prøvet Gødber, god el. dygtig i sit Slags; 1) om Personer; — ceterarum homines artium spectati et probati, Cic. Orat. 1, 27; cf. id. Top. 19; — superl., ∞ femina, id. Caecin. 4; — 2) om Ting og om Begreber; — probati argenti LX minae, Plaut.; rustici probatam experimento culturam in exemplum intuentur, Quintil. 10, 2, 2; probatissima statua, Plin.; — B) „overf.“: antagen el. yndet el. behagelig; — ut nemo probatior primoribus patrum esset, Liv. 27, 8; quibus quum fuerit probatissimus hodieque sit, omnibus esse se probatum debet sperare, id. Planc. 11.

prōbole, es, f., *πρόβολή*: Frembringelse, Tertull. — *proboscis*, idis, f., *πρόσθωξις*: Enabel el. Snude el. Tryne, edl.; — ∞ (ericii), Varro; —

navnl. ogf. Elephanthubel, Plin. 8, 7, v. Flor. 1, 18. — probrachys, γῶς, m., προβραχῆς, (sc. ποδὸς cl. pes), Versføten: — — —, (trédundáverunt), Diomed.

*pröbröse, adv.: paa en bestemmende Maade; — ∞ prostituere aliquam, Senec. Controv. 1, 2; ∞ obijcere etc., Gell. 17, 21; v. — pröbrösitas, atis, f.: Skændsel, Forargelighed; — ∞ morum, Salvia.; af — pröbrösos, 3, [probrum]; 1) „alm.“: bestemmende, flammelig; A) om Personer; — vita probrosus et opertus infamia, Tac. Ann. 3, 68; cf. Suet. Dom. 8: ∞ feminis lecticae usum ademit; — in superl., Claud. Mamert. grat. act. ad Jul.; — B) om Ting og om Begreber; — ∞ crimen, vid. Cic. Font. 12; natura saeva ac probrosa, Suet. Calig. 11; men ∞ carmina, (Emædeltig), Tac. Ann. 14, 48; ∞ sermones, id. ibd. 2, 50; men ∞ compellationes, Gell. 1, 5; men „poet.“: ∞ ruinæ, (i. e. clades ignominiosas), Hor. Od. 3, 5, 39.

probrum, i, n.; 1) „egenl.“; A) „alm.“: bestemmende cl. aredes Handling cl. Handlemåde; — quacunque dici aut lingi queunt ignaviae luxuriaeque probra, Sall. Jug. 44; cf. id. Catil. 38, v. Cic. Verr. 3, 69; — B) „bef.“: udsigt Handling, Utugtighed, Uegteskabshud, odt.; — Alenmenne insontem probri etc., Plaut.; probri insimulasti pudicissimam feminam, Cic. Phil. 2, 38; f. ogf. Fest. p. 241, (Mill.); — II) „overf.“; A) „alm.“: den af en snedig Handling opstaaende Bestemmelse, Skam cl. Skændsel, odt.; — quem censores probri gratia senatu moverant, Sall. Catil. 24; probro haberi (paupertatem: holdes for vanærende), ibd. 12; probro et crimini esse, (være bestemmende), Cic. R. Am. 17; cf. id. ibd. 21: cum probro et dedecore etc.; probum castis inferre, id.; servili probro respersus, tanquam ... furatus, Tac. Hist. 1, 48; — B) „bef.“: bestemmende cl. frættende Diale, Skældsord, odt.; — epistolas ... plenas in me omnium probrorum, etc., Cic. Att. 11, 9; ligel. probis omnibus maledictisque vexare, id. Flacc. 20; probra dicere alicui, Ovid., jactare in aliquem, Liv.; cf. Tac. Ann. 11, 37, oftere; df. — probus, 3: stændig, infam; — istiusmodi animalia spurca atque probra etc., Gell. 9, 2, (al. probrosa), inc.

pröbus, 3, [rimel. at sammenf. m. προῆναι, i. e. decere]: god, dygtig, brugbar, flink, brav, odt.; — „bef.“: ogf.: moralsk god, rettsaffen cl. retelig, ærlig, dydig, odt.; — frugi et probum esse, Plaut.; cf. id. Pseud. 1, 5, 23: Probum patrem esse oportet, qui gnatum suum Esse probiorem, quam ipsus fuerit, postulet; — artifex, Ter.; Illic est ad istas res probus, quas quaeritas, Plaut. Poen. 3, 3, 67; — 2) „bef.“: kynd, iugtig, dydig; — ∞ et modesta mulier, Ter. Ad. 5, 8, 7; Quamque adeo cives Thebani vero rumificant probam, id. Amph. 2, 2, 46; — B) om Ting og om Begreber; — curriculo affer duas clavos ... sed probas, Plaut. Rud. 3, 5, 19; ∞ argentum, id., v. ∞ numi, id., (god Mønt); ∞ merx, (god Værd), id.; ∞ navigium, Cic.; ∞ res, id. Orat. 51; ∞ æger, Colum., sapor, id.; — poeta peccat, quum probam orationem assignit improbo stulto ve sapientis, Cic. Orat. 22.

Proca, ae, m., f. ind. Procas. — *procacia, ae, f., cetercl. Biform af flgd., Auson.; — procacitas, atis, f.: Grædhet (i at fordræ), Uforstaaethed; — a petendo petulantia, a procando, id est poscendo, procacitas nominata, Cic. d. Rep. 4, 6; procacitatem hominis manibus coercere, Nep. Timol. 5; cf. Tac. Hist. 3, 11, v. Martial. 2, 41; — „overf.“ ogf. om Dyrene; ∞ galli gallinacci, Colum.; v. — procaciter, adv.: faadt, overgivent, toilesøst, ortus sermo, Curt. 8, 1; — compar., ∞ flagitare stipendium, quam ex modestia militari, Liv. 28, 24; cf. Tac. Ann. 5, 4; superl.: qui procacissime patris tui memoriae illudunt, Curt. l. c.; — [procax].

Procas, (Proca), ae, m.: Konge i Alba, Fader

til Numiter og Amulius; vid. Liv. 1, 3, v. Ovid. Fast. 4, 52, ogf. id. Met. 14, 622; — heter Trojanæ gloria gentis, som udbestemmende fra Trojanceren Menelaus, Virg. Aen. 6, 767.

*procatio, onis, f.: Jerdring paa Vægtstaf, Griert, Appul.; v. — procax, acis, adj.; 1) om Personer: fræk, faab, flammelig; — (leno) Procax, rapax, trahax, Plaut. Pers. 3, 3, 6; cf. Ter. Heaut. 2, 1, 15; faal. ogf. Cic. Coel. 20: non solum meretrix, sed etiam procax; te non esse procacem in lacessendo, id. Fam. 7, 13; ut quisque animo ignavus, ore procax, Tac. Hist. 2, 23; procax ingenio, id., moribus, id.; ogf. c. gen.: procax otii, id. Ann. 13, 46; — B) om Ting og om Begreber: fræk, overbærende, uregelmæssig, odt.; — procaes manus, (som rapse efter Alt), Plin. 22, 7; ∞ sermo, Sall., libertas, Phaedr.; procacibus scriptis (dissimulare aliquem), Tac. Ann. 1, 72; — compar., ∞ nequitiae, Martial. 5, 2; superl., ∞ luxurum ingenia, Tac. Hist. 2, 87; — ogf. er at mærke Plin. 14, 3, om Vitrancerne: per ramos procacibus brachiis scandescentes (vites); — endel. „poet.“: ∞ austris, Virg. Aen. 1, 536.

procēdo, cessi, cessum, 3, v. n.; 1) „egenl.“; A) „alm.“: at gaac cl. drage cl. fomme frem el. fremad; — ∞ ad forum, Plaut.; Age tu illuc procede, bone vir! id. Capt. 5, 2, in.; — ogf. om den Seilende; a portu ... stadia CXX processimus, Cic. Fam. 16, 9; men Hirt. B. G. 8, 27: equitatus procedit ante agmen; — bb) navnl. ogf.; a) i Krigsprog: at rykke cl. marchere frem; — longiusque procedens existimabat, Caes. B. C. 3, 34; men impens. pass.: qua temeritate in aciem processum est, Liv. 25, 21; cf. Caes. B. C. 1, 80; — b) om et Dyr: at fatte sig i Bævergælle, at stride frem; — funus interim Procedit, sequimur, Ter. And. 1, 1, 100; cf. Sil. 6, 444; — B) „bef.“; 1) at træde frem detaf, at fomme frem el. tilsyne; — foribus processi foras, Plaut. Pseud. 2, 2, 12; ∞ castris, Virg. 12, 169, extra munitiones, Caes., in medium, Cic. Verr. 5, 36; e tabernaculo in solem, id.; in pedes procedere nascentem, contra naturam est, Plin. 7, 6; men ∞ obviam alicui: gaac nogen imøde, Cic. Sest. 31; — 2) at træde frem el. at vise sig faa el. faa; — Caesar quo die primum enim purpurea veste processit, Cic. Div. 1, 52; men „alleg.“: Nunc volo subducto gravior procedere vultu, Propert. 2, 8, 13; — II) „fig.“; A) „alm.“: om enhver Fremstriden el. Fremrykken, odt.; faal. 1) om Planter og Værter: at fomme op, at være til; — ∞ longius (radices), Varro; plerumque germen de cicatrice procedit, etc., Colum. 4, 22; men gemma ... sine dubio processura, Pallad.; — 2) om Localiteter: at rage frem; — ut fossa in binos pedes procedat, Plin. 17, 35; Lydia super Ionium procedit (strækker sig), id. 5, 30; ogf. ∞ promontorium contra Peloponnesum, id. 4, 3; — 3) om Tiden: at stride frem, at hængaac el. ferlebe, odt.; — ubi plerumque noctis proressit, Sall. Jug. 24; cf. Virg. Aen. 3, 356; men dies procedens mitigat acritudinem, Cic. Tusc. 3, 22; men procedenti tempore, (i Tidens Løb), Plin. Ep. 6, 31; men cetercl.: in processa aetate, (i en fremrykket Alder), Scribon.; — bb) faal. ogf. om det, der sigesom følger med Tiden el. strider frem dermed el. stær deri; — si aetate processerit (ille: naar han er bleven ældre), Cic. Phil. 5, 18; ut qui etc., iis perinde stipendia procederent, ac si etc., Liv. 25, 5; men altera jam pagella procedit, (strider frem, er begyndt), Cic. Fam. 11, 25; — endel. comfist: Numquid processit ad forum hodie novi, (er der noget nyt passeret)? Plaut. Most. 4, 3, 7; — B) „bef.“; 1) at giøre Fremgang, at fomme el. naac videre el. deril; — quum in philosophia tantum processeris, Cic. Fin. 3, 2; is processisset honoribus longius, nisi etc., id. Brut. 48; ambitio et procedendi libido (Vyst til at stige høiere), Plin. Ep.; men procedere longius iras, Virg. Aen. 5, 461; ut

ratione et via procedat oratio, Cic. Fin. 1, 9; men eo vecordia processit, ut etc., Sall. Jug. 5; processit in id furoris, Vell. 2, 80; — 2) at have fremgang, at løbe vel af, at lyffes; — cui bene quid processerit, multum eum providisse, diciamus, id. Rah. Post. 1; cf. id. d. Or. 1, 27, o. id. Phil. 13, 19; — ogf. absol.: at lyffes, at have god lyffe; — Syre, processisti hodie pulchre, Ter. Ad. 5, 9, 22; si processit (annona: hvís Maret er godt), Cic. Verr. 3, 98; cf. Liv. 24, 26; — b) df. ∞ alieui: at fomme nogen tilgode, at nytte el. gavne nogen; — benefacta mea rei publicae procedunt, Sall. Jug. 87; cf. Ovid. Her. 9, 109; — 3) at fomme lige dermed, at have lige Værd; (for: o. efterel.); — si cui (ovi) vetustate dentes absunt, item binæ singulis ut procedant, (at tvende gælder for et), Varro; quod ita procedit (saaledes gaar op), si etc., Digest.; — 4) at fomme el. hidrøre derfra; (efterel.); — quae (res) ex privata eorum substantia procedunt, Cod. Just.; — not.: partic. pass.: in processa aetate, Scribon., f. ovenf.

proceleusmaticus, 1, m., προκελευσματοικός, (sc. pes el. ποῦς): Versfoden ∞ ∞ ∞ (abiete), Auson.; df. proceleusmaticum metrum, Dioned. — procella, ae, f., [procello]; 1) „egenl.“: heftig Storm el. Stormvind el. Svirvelvind; — imbres, nimbi, procellae, turbines, Cic. N. D. 3, 20; stridens aquilone procella, Virg. Aen. 1, 102; ∞ inaequales, Hor., praecipites, Ovid.; men turbida rapacior procella, Catull. 25; men e. gen.: validi venti collecta procella, Lucr. 6, 123; — II) „overf.“: a) voldsomme Storme el. Rystelser, navnfl. i de offentlige Forholde, vid. Cic. Mil. 2; ligel. procellam temporis devitare, id. Verr. Act. 1, 3; ∞ tribuniciae, Liv., seditionum, id.; ∞ civiles, Nep. Att. 10; cf. Cic. Cluent. 56; — b) i Krigsforproget: stormende Angreb af Vjender; — procellam equestrem exitum, oportet, si etc., Liv. 30, 18; cf. id. 37, 41, o. Tac. Hist. 3, 53; — ogf. „alm.“: Krigs Storme, Flor. 2, 6, o. Lucan. 8, 203; — c) „alleg.“: procellam eloquentiae effundere, vid. Quintil. 11, 3, 158.

procello, ēre, v. a., [af inus. cello, ζέλλω, i. e. pello, moveo]: faster ferover, faster ned; (forcl. Ord); — Sed procellunt se et proeumbunt dimidiati, (lægge sig til Vørs), Plaut. Mil. gl. 3, 1, 167. — procellöse, adv.: stormende, Augustin.; af — procellösus, 3, [procella]: fuld af Storme, stormende, ver, Liv., mare, Senec. Med.; — superl., ∞ pelagus, Augustin.; — ogf. som medfører Storme, Notus, Ovid., Noti, id. procer, ēris, fædd. in pl. proceres, um, m., [forcl. Biform af proeus; vid. Fest. p. 249, Müll.]: de Jernemste, de Store el. Mægtige; — ∞ Latinorum, Liv., juventutis, id., civitatis, Tac.; cf. Virg. Aen. 3, 58, o. Cic. Fam. 13, 15; — men signefæddis om Vierne: quasi procerum seditione etc., Colum. 9, 9; — b) fædd. in sing.; — Agnosco procerem, Juvenal. 8, 26; fædd. ogf. en Anfører, Capitolin. Maxim. 2; — II) „fig.“: Mesteren el. den Ypperste i sin Kunst; — proceres artis ejus, (i. e. mechanicæ), Plin. 29, 8; proceres sapientiae, id., gulæ, id.

procere, adv. af procerus: langt, i Længden; compar., ∞ projectum brachium, quasi quoddam telum orationis, Cic. d. Or. 3, 59. — proceres, um, f. und. procer. — *proceritis, atis, f., øpretl.: fremragning, fremragende Velsaaffenhed; df. 1) „alm.“: Længde; — ∞ aurium et cervicis, Plin. 8, 16; ∞ pediculi (glandis, opp. brevitatis), id. 16, 8; — df. „overf.“: proceritas pedum (Fødder med længere Quantiteter, opp. brevitatis pedum), vid. Cic. Orat. 63; — II) „bef.“: høi Værd, Høide; navnfl. høi Længdembygning; — candor lujus et proceritas etc., Cic. Coel. 15; cf. Tac. Ann. 12, 44; ∞ corporis, Plin. Ep. 1, 10; — ofte ogf. om Planter og Væxter; — proceri-

tates arborum etc., Cic. d. Senect. 17; palmetis est proceritas et decor, Tac. Hist. 5, 6; ∞ herbarum, Plin., tiliae, id.; o. — proceritudo, inis, f., fædd. Biform af fræd., Solin.; — [procerus].

procerulus, 3, dem. af fæd.: meget lang, manus, Appul. — procerus, 3, [procello]; 1) „alm.“: utiraft, lang; — proferre viat Proceros passus, Lucr. 4, 824; Proceros odisse lupos, Hor. Sat. 2, 2, 36, (de lange el. store af denne Juleart); — compar., thoes, genus luporum procerius longitudine, etc., Plin. 8, 52; — „overf.“ ogf. i Metrisen; ∞ syllabae (i. e. longae), Varro; procerior quidam numerus, Cic. d. Or. 3, 45; — men „poet.“: Plangebant aliae proceris tympana palmis, (med utiraft el. høvede Sænder), Catull. 64, 262; — II) „bef.“: høi af Værd, høi el. rang, øst.: — ∞ et tenue collum, Cic. Brut. 91; boves proceris cornibus, Colum.; homo proceræ staturæ, Suet.; habitu procerus, Tac.; ∞ membra, id.; ut procerior ... videretur, Suet. Aug. 73; cf. Ovid. Met. 13, 790; men procerissimum quemque Gallicum etc., Suet. Calig. 47; — ogf. em Planter og Væxter; — recto proceras stipite laurus, Catull. 61, 290; quid abiete procerius? Plin.; procerissimæ populi, Cic. Leg. 1, 5; ∞ silvae, Ovid., Plin. Ep.

processio, onis, f., [procedo]: fremdragen el. fremryffen, navnfl. en Krigsbærs; vid. Cic. Manil. 9. — 1. proceusus, 3, partic. af proceo. — 2. proceusus, us, m., [procedo]; 1) „egenl.“: fremdragen, fremfærdende Bevægelse, (mundi), Appul.; ogf. Vandets Løb el. Fald, Senec.; ogf. Tidens Løb el. fremdragen, Prudent.; — 2) fremdragen el. fremragning; — alter processus (maxillæ) etc., Cels.; — II) „fig.“: Tiltagen, Tilvæxt; — Sin in processu coeperit crudescere morbus, Virg. Ge. 3, 504; — ogf. „alm.“: fremdragen el. fremgang; itaque tantos progressus effiebat, ut etc., Cic. Brut. 78; cf. ibd. 65; ogf. id. Orat. 62, o. Atteij. Philol. ap. Suet. Gramin. 10; — ligel. in pl.: Sic tua processus habeat fortuna perennes, Ovid. Trist. 4, 5, 25; cf. Juvenal. 1, 39; men Senec. ad Polyb. 28: inimica semper alienis processibus invidia.

prochos agrios, πρόχος άγριος, ligesom saxifraga, (Stenbryderen): etlagd Plante, Appul. — Prochyta, ae, o. Prochyte, es, f.: Ø ved Kyren af Campanien, bod. Procidia; vid. Mela 2, 7, o. Plin. 3, 12, ogf. Virg. Aen. 9, 715, o. Ovid. Met. 14, 89.

1. procidentia, ae, f., [procido]: Legemstelenes fæggelige Udræden el. Udsælden af deres rette Leie; — ∞ oculi, Plin., sedis el. ani (Endetarrens), id., Cels. — 2. procidentia, ium, n., f. und. fædd. — proeido, eidi, 3, v. n., [eado]; 1) „alm.“: at falde ferover el. ned derfor; ogf. alm. at falde el. fælle ned; — ∞ ad pedes alieuius, Hor. Epod. 17, 13; men universi procciderunt (faldt paa Sna), Liv. 45, 25; ille praeceps cum armis proccidit ante proram, id. 26, 39; — muri pars ... procciderat, id. 31, 46; cf. Hor. Od. 4, 6, 11, o. Plin. 16, 6; — II) „bef.“: hos Lægerne om visse Legemstelen: at falde el. træde ud af deres naturlige Leie; — si proccidant interanea, Plin.; hvf. interanea proccidentia (Tarmebref), id. 22, 70; oculi proccidant, Cels.; sedem proccidentem sistere, Plin. 24, 67; — not.: df. subst. proccidentia, ium, n.: = 1. proccidentia, — procciduus, 3, [procido]; 1) „alm.“: som faster sig ned el. falder paa Sna, Stat.; men salix proccidua (faldet), Plin.; — II) „bef.“: hos Lægerne: spæstlig fremtrædende, sedes, Plin. 21, 87; ∞ umbilicis, id.; f. und. proccidentia.

proeicio, (ii), itum, 2, v. a.: fremfalder; (forcl. Ord); — matrem prociitum plurimi venerant, Liv. Andr. ap. Paul. ex Fest. p. 225, (Müll.). — proeinctualis, e, [2. procinctus]: hørende til (Værens) Øybrud, ornatus, Cassiod. — 1. proeinctus, 3, partic. af

inus. procingo: omgiørdet; *df.* udruftet, flaggfartig, classis, *Fab. Pict. ap. Gell. 10, 15.* — 2. *procinctus*, *us*, *m.*, [*cingo*]: „egentl.“: Omgiørdet *cl.* af omgiørdet *fig.* navn. til *Strid*; *df.* in *procinctu*: i fuld *Udstilling*, flaggfartig; — neque enim in *procinctu* et castris *habitos*, *Tac. Hist. 3, 2*; Haec in *procinctu* *carmina* *facta* *leges*, (*under* *Naaden*), *Ovid. Pont. 1, 8, 10*; *tendere* *ad* *procinctum*, (*drage* i *Strid*), *Plin.*; in *procinctu* *armorum* *excubare*, *id.*; — *tanquam* in *procinctu* *testamentum* *faceret*, *Cic. d. Or. 1, 5, 3*, (*quod* *miles* *pugnaturus* *nuncupat* *praesentibus* *commilitonibus* *etc.*, *Fest.*); *cf.* *Cic. N. D. 2, 3*; *men* *oratore* *armatum* *semper*, *ac* *velut* in *procinctu* *stantem* *etc.*, *Quintil. 12, 9, 21*, — *b)* *ordsfærgvis* *figes*: in *procinctu* *habere*, (*paa* *rede* *Naade*); *vid.* *Quintil. 10, 1, 2*, *o.* *Senec. Clem. 1, 1*. — *procingo*, *ere*, *f.* *und.* 1. *procinctus*. — *procitum*, *f.* *und.* *procio*.

**proclamatio*, *onis*, *f.* 1) „*alm.*“: *Udraaben*, *stærkt* *Naab* *cl.* *Strig*, *Pseud. Quintil. Deel.*; — 2) „*bef.*“: *∞* *ad* *libertatem*: *Dommerens* *Anraabe* *se* *til* *Frühedens* *Bestyrelse*, *Digest.*; *o.* — *proclamator*, *oris*, *m.*: *en* *værdig* *Striger*, (*om* *en* *flet* *Sagfører*), *Cic. d. Or. 1, 16*; *af* — *proclamo*, *avi*, *atum*, *1*, *v. n.* (*v. a.*); 1) „*alm.*“: *udraaber* *cl.* *striger*, *eplofier* *et* *Strig*; — *Adjuvat* *et* *magna* *proclamat* *voce* *Diores*, *Virg. Aen. 5, 315*; *cf.* *Quintil. 11, 3, 170*; *egf. m. acc. e. inf.*, *Liv. 1, 26*: *patre* *proclamante*, *se* *etc.*; — 2) „*bef.*“ i *Rets* *spørger*: *at* *anraabe* *om* *Bestyrelse*, *Digest.*; *cf.* *Cic. Verr. 5, 42*; *hertil* *hører* *egf. ∞* *ad* *cl.* *in* *libertatem*, *in* *ingenuitatem*, (*anraabe* *om* *retlig* *Viisland* *imod* *nogens* *Angreb* *derpaa*), *Digest.*; — *men* *om* *en* *flet* *Sagfører*: *proclamando* *pro* *sordidis* *hominibus* *etc.*, *vid.* *Liv. 22, 26*; *f.* *egf. Cic. l. e. und.* *proclamator*.

proclinatio, *onis*, *f.*: *Seining* *cl.* *at* *vare* *boiet* *forøder*; *df.* *concret.*: *det* *Udhaengende* *cl.* *Stemragende* *af* *en* *Mur*, *Vitruv.*; *figet.* *in* *pl.*, *id.*; *af* — *proclino*, *avi*, *atum*; *1*, *v. a.*: *beier* *forøder* *cl.* *udøver* *cl.* *dermed*; — *Tum* *mare* *in* *haec* *magnus* *proclinet* *litora* *Nireus*, (*lade* *Sævet* *overflomme* *dem*), *Ovid. Am. 2, 11, 39*; — *curvatura* *montis* *proclinata* *ad* *mare*, *Vitruv.*; *cf.* *id. 2, 8*, *egf. Ovid. Trist. 2, 84*; — 2) „*fig.*“ *in* *partic. pass.*: *boiet* *cl.* *vækkende*, *odl.*; — *proclinata* *jam* *re*, (*da* *Sagen* *nærmer* *sig* *til* *Udsat*, *opp. re* *integra*), *Caes. ap. Cic. Att. 10, 8, B*; *men* *id. B. G. 7, 42*: *adjuvare* *rem* *proclinatam*.

proclive, *fom* *subst. o. adv.*, *f.* *und.* *figd.* — *proclivis*, *e*, [*clivus*]; 1) „*egentl.*“: *nedadgaende*, *hældende*, *hængende*, *staa* *nedad*, *osv.*; — *∞* *via*, *Liv. 35, 30*; — *ofte* *subst.* *proclive*, (*proclivia*): *Hældning*, *Straaning*; *per* *proclive* *pellis*, *Liv. 5, 43*; *in* *proclive* *detrudi*, *Hirt. B. Al.*; *per* *proclivia* (*devo* *lare*), *Colum.*; *cf.* *Luer. 2, 154*; — „*poet.*“ *egf.* *om* *en* *Person*, *proclivior*: *fom* *gaar* *nedad*, *Claudian.*; — 2) „*fig.*“; A) „*alm.*“: *fom* *har* *Seining* *cl.* *Retning* *nedad*; — *proclivi* *cursu* *et* *facili* *etc.*, *Cic. d. Rep. 1, 28*; *jam* *proclivi* *senectute* (*der* *nærmer* *sig* *Enden*), *Appul.*; — *men* *absol.*: *proclivi* *currit* *oratio*, *Cic. Fin. 5, 28*; *cf.* *id. Tusc. 4, 18*; — B) „*bef.*“; 1) *tilbøielig* *cl.* *hængende* *cl.* *hængende* *tertil*, (*navnl.* *til* *det* *Værte*); *m.* *ad* *cl.* *e. dat.*, *cl. m. circa*; — *ad* *aliquem* *morbum* *proclivior*, *Cic. Tusc. 4, 37*; *cf.* *id. Lael. 18*; *men* *ita* *ut* *ingenium* *est* *omnium* *Hominum* *ab* *labore* *proclive* *ad* *lubidinem*, *Ter. Andr. 1, 1, 50*; — *secleri* *proclivis* *Egestas*, *vid. Sil. 3, 585*; — *circa* *modestiam* *proclivior* (*jude*), *Quintil. 4, 5, 21*; — 2) *let* *at* *giøre*, *let*; — *proclivia* *anteponunt* *laboriosis*, *Cic. Top. 18*; *in* *tam* *proclivi* *errati*, *Plin.*; *proclivior* *faciliorque* *jactus* *ex* *superis* *in* *infima*, *Gell. 9, 1*; *dictu* *quidem* *est* *proclive*: *det* *er* *let* *at* *fige*, *Cic. Off. 2, 20*; — *in* *proclivi* *quod* *est*, (*hvad* *der* *let* *lader* *sig* *giøre*), *Ter. Andr. 4, 2, 18*; *alia* *omnia* *in* *proclivi* *erant*, *Sall. fragm.*

**proclivitas*, *atis*, *f.*: *Hældning*, *Straaning*; — *∞*

parvulam *digressus*, *auct. B. Afr. 37*; — 2) „*fig.*“: *Tilbøielighed* *cl.* *Andag* *tertil*, *navnl.* *til* *det* *Værte*; — *∞* *ad* *agrotandum*, *Cic. Tusc. 4, 12*; *cf.* *id. ibd.*: *in* *bonis* *rebus* ... *facilitas* *nominetur*, *in* *malis* *proclivitas*, *ut* *significet* *lapsionem*; — *procliviter*, *adv.*; *epit.*: *nedad*; *df.* „*overf.*“ *in* *compar.*, *∞* *labi* *verba* *etc.*, *Cic. Orat. 57*; — *sædv.* *let*, *uden* *Meie*; — *∞* *persuadere*, *Gell. 1, 6*; *cf.* *Luer. 2, 791*; *o.* — *proclivium*, *i. n.*: *Hældning*, *nedadgaende* *Straaning*, *Frontin. Strat.*; — [*proclivis*]. — *proclivus*, 3, *Visform* *af* *proclivis*: *hældende*, *solum*, *Varro*; *cf.* *Luer. 6, 728*, *o.* *Senec. Apoc. 13*. — *proclūdo*, *ere*, *v. a.*, [*claudio*]: *lutter* *derfor*, *indeslutter*; — *∞* *fetus* *proprius* *cum* *unaquaque* *matre*, *Pallad. inc.*

Proene, (*oftere* *Progne*), *es*, *f.*, *Πρόγνη*: *Datter* *af* *K. Pandion* i *Athene*, *Søster* *af* *Philomela*, *o.* *Gemalinde* *af* *Tereus* i *Ibracien*; — *om* *begge* *Søstres* *Stekne* *og* *Forvandling*, *Proene's* *til* *en* *Svale*, *Philomela's* *til* *en* *Rattergal*, (*efter* *negle*: *omvædt*), *cf.* *Ovid. Met. 6, 440* *figd.*; — *b)* *med* *Penipillen* *derpaa* *heder* *proene*: *en* *Svale*, *Virg. Ge. 4, 15*, *o.* *Ovid. Fast. 2, 855*, *egf. id. Trist. 5, 1, 60*: *Hoc* *quarum* *proene* *halecyonemque* *facit*.

proeco, *are*, (*v. a.*), *egf.* *procor*, *ari*, (*v. dep. a.*), [*beff. m. precor*]: *ferter*, *forlanger*; *a* *procando*, *id* *est* *poscendo*, *etc.*, *vid.* *Cic. l. e. und.* *proacitas*; — *perit* ... *procar*, (*det* *nytte* *ifte* *at* *bede*), *si* *latet*, *auct. ap. Senec. Qu. N. 4* *praef.* — *procoeton*, *ōnis*, *m.*, *προκοιτών*: *Forværelse* (*til* *Sovetammeret*), *Plin. Ep. 2, 17*; (*hos* *Varro* *paa* *Græst*); — *procoetion*, *i. n.*, *προκοιτών*: *Forværelse* *paa* *Severet*, *o.* *latinske* *antiae*, *Veget.*

Proconnesus, *i. f.*, *Προκόννησος*: *∅* i *Propon-tis*, (*hod.* *Marmora*), *Mela 2, 7*, *Plin. 5, 41*; — B) *df.* 1) *Proconnessis*, *e*: *proconessif*, *marmor*, *Solin.*; — 2) *Proconnesius*, 3: = *figd.*; — *∞* *ancilla*, *Plin. 7, 9*; *∞* *marmor*, *id.*, *Vitruv.*

proconsul, (*egf.* *adffilt* *pro* *consule*, *f.* *und.* *pro*; *egf.* *afferttet* *procos.*), *ūlis*, *m.*: *en* *Proconsul*, *fom* *neml.* *efter* *at* *have* *været* *Consul*, (*dog* *egf.* *undert.* *uden* *at* *have* *været* *det*), *commanderer* *en* *Krigshær* i *en* *consularif* *Provinc*; — *quam* *multi* *anni* *sunt*, *quum* *bella* *a* *proconsulibus* *et* *propraetoribus* *administrantur*? *Cic. Div. 2, 36*; *si* *proconsuli* *aliter* *videretur*, *faceret*, *quod* *e* *re* *publica* *fideque* *sua* *duceret*, *Liv. 25, 7*; — *quum* *pro* *consule* *in* *Ciliciam* *proficiscens* *etc.*, (*fom* *Statholder* *med* *Commando*), *Cic. d. Or. 1, 18*; *cf.* *id. Manil. 21*; — *egf.* *staaer* *proconsul* *undert.* *f.* *propraetor*: *naar* *denne* *commanderer* *en* *Krigshær*; *vid.* *Liv. 39, 29*, *o.* *Cic. Verr. 3, 91*; — *den* *forste*, *der* *efter* *Consulatu* *commanderede* *en* *Krigshær*, *var* *T. Quintius* (*a. u. e. 200*), *vid.* *Liv. 3, 4*, *eftere*; — 2) *under* *Reisene* *heder* *proconsul*: *Statholderen* *i* *en* *af* *de* *til* *Senater* *overlakte* *Provincer*, *vid.* *Suet. Aug. 47*; — *not.*: (*non*) *agendas* ... *propraetoribus* *prove* *consulibus* (*f.* *aut* *proconsulibus*) *grates*, *Tac. Ann. 15, 22*.

**proconsularis*, *e*: *proconsularif*, *imperium*, *Tac.*, *jus*, *id.*; *men* *∞* *imago*, *f.* *tribunatus* *militum*, (*der* *neml.* *for* *en* *Tid* *maade* *ifstede* *for* *Consulatu*), *vid.* *Liv. 3, 2*; — *proconsularis* *m. e. ud.* *vir*: = *proconsul*, *Tac. Agr. 42*; *o.* — *proconsulatus*, *us*, *m.*: *Proconsulatu* *cl.* *en* *Proconsuls* *Embæde* *og* *Værdighed*; — *∞* *Africæ*, *Suet. Oth. 1*; *cf.* *Tac. Ann. 16, 23* *o.* *30*; — *egf.* *undert.* *om* *Propraeturen*; *vid.* *Suet. Aug. 3*: *proconsulatus* *Asiae* *administrantem* *etc.*; — [*proconsul*]. — *procor*, *ari*, *f.* *und.* *proco*.

procrastinatio, *onis*, *f.*: *Udsættelse* *cl.* *Dysættelse* *til* *i* *Morgen* *cl.* *fra* *Dag* *til* *Dag*; *Dysættelse* *cl.* *Nølen*; — *nam* *quum* *plerisque* *in* *rebus* *gerendis* *tarditas* *et* *procrastinatio* *odiosa* *est*, *tum* *etc.*, *Cic. Phil. 6, 3*; *af* — *procrastino*, *avi*, *atum*, *1*, *v. a.*, [*crastinus*]: *udsætter* *til* *i* *Morgen* *cl.* *fra* *Dag* *til* *Dag*; *egf.* „*alm.*“: *udsætter* *cl.* *opsætter*; — *∞* *rem*,

vid. Cic. R. Am. 9; res non procrastinatur, id. Verr. 4, 45; quae procrastinata sunt ab eo, Gell. — procraxe, f. procraxisse, fenseltmaende perf. inf.; cf. *procraxo*, i. e. clamo; at have streget, Lucr. 5, 1158.

*procreatio, onis, f.: frembringelse, Skabelse; — ∞ liberorum, (at avle Born), Cic.; dissimiles hominum procreaciones, (deres forskelligte medfødted Indlæg), id. Div. 2, 46; v. — procreator, oris, m.: frembringer, Skaber; — ille procreator mundi deus, Cic. Univ. 8; — ogf. en Gæder; a procreatoribus amari (af Gæderne), id. Fin. 4, 7; — cf. fem., procreatrix, i. e. frembringerinde cf. Moder; — laudandarum artium omnium procreatricem quandam ... philosophiam etc., id. d. Or. 1, 3; — [af flgde.].

procreo, avi, atum, i, v. a.; I) „egenl.“: at frembringe, at avle, navnfl. om Mennesker og Dyr, ogf. om Jorden; — quum ex tribus uxoris liberos procreasset, Nep. Reg. 2; Atque aliquam, de qua procreet, anguis habet, Ovid. Fast. 3, 191; cf. Cic. N. D. 2, 51, v. id. d. Senect. 15; — cf. pass.: hoc solum, in quo tu ortus es et procreatus, id. Leg. 2, 2; cf. id. Fin. 3, 19, ogf. Suet. Oth. 1: ut plerique procreatum ex eo crederent; — ogf. at lægge til, pullos e seminio, Varro; — II) „overf.“: at tilbringe en eliforarsfage; — sed quod natum est, id procreatum, Lucr.; Leges bonae ex malis moribus procreantur, (gammel Censens), Macrob. Sat. 2, 13; cf. Cic. Leg. 3, 8; inter arma civilia procreatum (ortum tribunatus) etc.

procreo, ere, v. n.; (for: o. eftercl. Dtd); I) „alm.“: at være op af frem, at blive til, at opstaae; — Ex igni, terra atque anima procreare et imbrui (omnia), Lucr. 1, 716; — B) „overf.“: — Unde queat vis immensi procreare morbi, etc., id. 6, 661; — II) „bes.“: vedblive at være, at tilfage i Væsten; — Et res progigni et genitas procreare posse, id. 2, 566; — B) „overf.“: — qui (tuus amor) si etc., non ultra myrtos laurosque procreseeret, quibus satis odoris, parum roboris, Fronto.

Procris, is e. idis, f., *Προκρίς*: Datter af K. Erechtheus i Athenen, og gift med Jægeren Cephalus; f. Ovid. Met. 7, 694 flgde.; — hverledes hendes aggrunde Mistanke tilføjte hende den dræbende Pil fra hendes egen Mands Haand, f. id. ibd. 795 flgde. — Procrustes, ae, m., *Προκρούτης*: en Morder og Morder i Attika, udfpandte af afhuggede hans Jægers Lemmer, indtil de passede til hans Seng; — cum Polypemone natus, Ovid. Ib. 409; cf. id. Met. 7, 438, v. id. Her. 2, 63.

procrebitor, oris, m.; pl. procrebatores ere navnfl. velites el. lette Drøpper, som om Ratten holde Bagt udenfor Ciren, Cat. ap. Fest. p. 253, (Müll.); — af — procrebo, are, v. n.: at ligge udftrakt, at strække sig; — ubi ... saxea procubet umbra, (hvor Alippens Skygge strækker sig ud), Virg. Ge. 3, 144; qualis ... procubant ... Gradivus in Haemo, Claudian.

procudo, di, sum, 3, v. a.; I) „alm.“: at lode el. drive frem el. ud el. videre; — Nam quum mittitur (imago), extemplo procudit agique Aëra, qui etc., Lucr. 4, 247, inc., (al. protrudit); — II) „bes.“: smeder el. hamter, former ved at smede el. hantse; vid. Lucr. 5, 1261; — enses, Hor. Od. 4, 15, 19; cf. Virg. Ge. 1, 261; — B) „fig.“: I) at frembringe, at avle; — ∞ ignem, Lucr.; ∞ prolem propagando, id.; men procudam ego hodie line multos dolos, vid. Plant. Pseud. 2, 2, 20; cf. Lucr. 3, 1094; — 2) uddanner til Guldfommenhed; — non solum acuenda nobis neque procuenda lingua est, sed etc., Cic. d. Or. 3, 30.

procul, adv., [procello]; I) „egenl.“ om Stedet: langt borte, fiernt el. i det Fjerne; ogf. langt borte fra, fra det Fjerne; ogf. langt borte; — non procul, sed hic praesentes (dii) etc., Cic. Catil. 2, 13; cf. id. d. Or. 2, 36, v. Virg. Aen. 3, 554; men ut procul tela concutiant (i en Uffand), Caes. B. G. 5, 34; cuja vox sonat procul? Plant.; procul abire, Ovid.; omnibus

arbitris procul amotis, Sall. Catil. 20; — ogf. m. andre Paraffler: sermonem (vestrum) ... procul hinc stans accepi, Ter. Heec. 4, 3, in.; non quaesivit procul alicunde, sed etc., Cic. Verr. 2, 20; — „bes.“ m. ab, der dog ogf. kan være udsatet; procul a conspectu, Cic., a castris, Caes., a patria, Virg.; — procul mari, Liv.; haud procul castris, Tac.; ∞ patria, vid. Eun. ap. Cic. Fam. 7, 6; — II) „overf.“ el. om andre Gæder: langt el. fiernt el. vidt derfra; (hvf. ogf. om: strævende: uden, foruden); — procul errant, Sall. Jug. 85: de tate meget felt; haud procul seditione res erat, Liv. 6, 16; procul ambitione, Hor., negotiis, id.: langt borte derfra, d. e. uden Ufgrættighed, uden Bryderi; procul dubio, (uafvælselig), Liv., Suet.; nam illud procul vero est, (er aldeles usandt), Colum.; — ogf. om en Værdi; aes ... procul a Corinthio, (meget ringere end det corinthiske Guld), Plin. 34, 3; — not.: „pect.“ ogf. om Tiden, durare procul: længe at vedblive, Stat. Theb. 12, 821.

*proculcatio, onis, f.; I) „egenl.“: Nedtræden; — obturbata proculcatio aqua, Plin. 8, 26; — II) „fig.“: ruina et proculcatio regni, Senec. Tranqu. 11; v. — proculcator, oris, m.: som træder foran; — cf. proculcatores: elslags Jortropper ved Rigsføren, (al. procursatores), Ammian. 27, 10; af — proculleo, avi, atum, i, v. a., [calco]; I) „egenl.“: nedtræde; — Is (aper) modo crescenti segetes proculcat in herba, Ovid. Met. 8, 290; men id. ibd. 12, 374, om en Centaur: pedibusque virum proculcat equinis; ∞ solum, Colum., aliqueum, Tac.; — II) „fig.“: nedtræde, foragter; — qui fata proculcavit, Senec. Phoeniss.; proculcato senatu, Tac. Hist. 1, 40; — III) partic., proculcatus, 3, ogf. som adj., ligesom truet: forslitet el. gemen; — verba proculcata vulgo et protrita, Gell. 18, 4.

Proculerjanus, (-hanus), 3, f. und. Proculus. — Proclejus, i, m.: en romersk Hæder, Ven af K. Augustus; vid. Hor. Od. 2, 2, 5: Proclejus ... Notus in fratres animi paterni; cf. Plin. 7, 46, v. id. 36, 59. — Proculus, i, m.: romersk Mandnavn; vid. Paul. ex Fest. p. 225, (Müll.); — iblandt flere af dette Navn nævnes her; A) den romerske Senator, for hvem den forgudede Romulus aabenbarees; vid. Liv. 1, 16, v. Cic. Leg. 1, 1; — B) en romersk Retslærd, Digest.; — b) cf. Proculianus, (-leiani), orum, m.: Tilhængerne af hans Lære, Digest.; — C) en libertus el. Hæder af K. Augustus; vid. Suet. Aug. 67.

procumbio, eui, eubitum, 3, v. n., [sinus. cumbo, hvf. cubo]; I) „egenl.“: at falde forever, at falde el. stynte el. stynte ned, at lægge sig ned; sædv. om Mennesker og om Dyr, dog ogf. om Ting; — procumbunt dimidiati, (lægge sig forever), Plant. Mil. gl. 3, 1, 167; ligel. om de Døende, Virg. Aen. 5, 198; men id. ibd. 11, 119: feretro Pallanta reposito Procumbit super, (falder sig over ham); cf. Caes. B. G. 2, 27; — navnfl. om den Døende: ∞ alicui ad pedes, id., ad genua alicujus, Liv., ogf. genibus alicujus, Ovid.; cf. id. Trist. 4, 2, 2; „pect.“ ogf. ∞ templis, Tibull.; — neque quietis causa procumbunt (alces), Caes. B. G. 6, 26; cf. Virg. Ecl. 8, 87; — ogf. at stynte løs derpaa, at everfalde; Quod ruet in tergum, vel quos procumbet in armos (leo)? Martial. 1, 61; — b) ogf. om Tingsubjecter; — frumenta in nubibus procubuerant, Caes.; ∞ tecta super habitantes, Quintil.; men ultus in aram ipsam procumbebat, (hæbende ud derover), Plin. 16, 57; cf. Caes. B. G. 1, 17; — II) „fig.“: at falde sammen, at gaar tilgrunde; — res postquam procubuerit meae, Ovid. Trist. 3, 4, 2; cf. Virg. Aen. 11, 395; men fluentem procumbentemque rem publicam restituere, Vell. 2, 16; — B) at nærlæ sig dertil; — ∞ ad infimas obstationes, Tac. Ann. 1, 12; men ∞ in voluptatibus, (stynte sig dertil, jomede sig dertil), Senec. Ep. 18. — procupido, inis, f.: jørgaende Altraa; (effertel. Dtd); vid. Minuc. Felix Octav. 26.

procuratio, onis, f., [procurro]; I) „alm.“: Besørgelse el. Forvaltning af et Anliggende; — ejus (aeditui) est procuratio hujus templi? Varro; — annonae, Cic., provinciae, Plin. Ep.; cf. ibd. 7, 31; men Cic. Acad. 1, 3: rei publicae non solum cura, sed quaedam etiam procuratio; mearum rerum ... procuratorem susceptam velim habere, (at du vil ansee Omforger derfor at hvile paa dig), id. Fam. 15, 13; — b) ogsf. Umage el. Anstrængelse derfor; — benignus est sine ulla procuratone recipiendae gratiae, Gell. 17, 5; — II) „bef.“: Besørgelsen af en Øffing el. af nogen anden Religionshandling, hvorved frueude Barfær el. stræffelige Forbrydere skulde afvendes; — ut sue plena procuratio fieret (efter et Jordfald), Cic. Div. 1, 45; — tanti prodigii, Liv. 7, 6; cf. Tac. Ann. 12, 8: poenas procuratonesque incesti exquirere; df. — procuratuncula, ae, f., dem.: siden Forretning el. Beskilling, Senec. Ep. 31.

procurator, oris, m., [procurro]; I) „alm.“: som besørger visse ham overtagne Forretninger; df. Opsynsmand, Forvalter; — ~ avari, Varro, peni, Plaut.; ogsf. Husformeister, Ovid. A. A. 1, 587: Inde procurator nimium quoque multa procurat, etc., (hvor „pect.“ præ- f. præ-); navn. Udsøforvalter, Cic. d. Or. 1, 58, Colum.; sit ex domino procurator, Senec. Ep. 14; — II) „bef.“: A) i borgerlige Anliggender og i Retssager: Guldmagtig el. Mandatarius, Agent, Procurator; — procurator ... alieni juris vicarius, vid. Cic. Caecin. 20; agere aliquid per procuratorem, id. Att. 4, 16; cf. id. Quint. 6; — ~ regni, Caes. B. C. 3, 112: en Udsøforstænder; — B) under Keiserne hede procuratores: visse Embedsmænd, som navn. forvaltede de keiserlige Provindser, Domæner og Indtægter; df. ~ Asiae, Galliae, etc., Tac., Suet.; undert. med Jurisdiction, vid. Tac. Ann. 15, 44; ~ fisci, Plin. Pan. 35; f. ogsf. Tac. Ann. 12, 60, v. Suet. Claud. 12; df. — procuratorius, s. hørende til en Procurator; — ~ nomine condemnari (som Mandatarius for nogen), Digest. — procuratrix, icis, fem. af procurator: Besørgerinde el. Befordrerisse; df. „fig.“: sapientiam totius hominis custodem et procuratricem esse etc., Cic. Fin. 4, 7.

procurro, (ogf. prœc., Tibull., Ovid.), avi, atum, 1, v. a. o. n.; I) „alm.“: a) in act.: forfølger, pleier, opvarter; — ~ pueros (om Ammer), Plaut.; ~ corpora, Virg. Aen. 9, 158; ~ sacrificia, Caes., sacra, Nep.; ~ arbores, Cato, semina, Pallad.; — b) in neut. c. dat.: at sørge derfor; (for: o. eftercl.); — bene procuas mihi, etc., Plaut. Stich. 1, 2, 37; el. victui potuique, Arnob.; — II) „bef.“: besørger el. forvalter nogenes Forretninger el. Anliggender; a) in act.; — ~ rationes negotiorum alicuius, Cic.; ~ hereditatem, id.; — navn. ogsf. ved en Religionshandling at udføre el. afvende et ondt Barfæl; vid. Cic. Div. 1, 2, o. id. ibd. 2, 63; ~ ostentum, Phaedr. 3, 3, fulgur, Suet. Galb. 4; — b) in neut.: at være forvalter; — ~ in Hispania, Plin. Ep. 3, 5; — eftercl. ogsf. c. dat.; ~ patri, Digest.; — „pect.“ ogsf. m. ne, Tibull. 1, 5, 13: Ipse procuravi, ne possent saeva nocere Somnia, etc.; — men impers.: simul procuratum est, quod etc., Liv. 40, 2.

procurro, cūcurri o. curri, cursum, 3, v. n.; I) „egenl.“: at løbe frem, ex castris, Caes.; df. pass. impers.: ut procureretur in vias, Liv. 4, 40; in jus Acres procurrunt, Hor. Sat. 1, 7, 20; cf. Ovid. Her. 2, 127; — navn. i Krigsforøget: at løbe el. springe frem (for at fægte), vid. Liv. 25, 11, o. Caes. B. C. 3, 93; Et conferre manum et procurrare longius audent, Virg. Aen. 9, 690; ogsf. pass. impers.: ne procurri quidem ab acie velim, Liv. 6, 12; — II) „fig.“: A) „alm.“ om en Veliggenhed el. Udstrækning; — Terra tribus scopulis vastum procurrit in aequor Trinaeris, Ouid. Fast. 4, 419; cf. Flor. 2, 2; — ogsf. absol.;

Infelix saxis in procurrentibus haesit, Virg. Aen. 5, 204; Miseni quod procurrit, etc., Plin. Ep. 6, 20; — B) „bef.“ ogsf.; I) at stride frem, at være el. tilfægte; — radix in longitudinem procurrans, Plin. 18, 34; men in ipso procurrentis pecuniae impetu, (under Midlerens stærke Tilvæxt), Senec. Ep. 101; — 2) om Personer: at giøre Fremgang, vdl.; — ut, productus studio, ultra facile procurras, auct. ad Her. 4, 47.

procuratio, onis, f., alene hos Liv. og i Krigsforøget: at løbe el. ille foran til Angreb; — ~ Numidarum, Liv.; a velitibus per procuratorem commissa pugna etc., id. 28, 33; o. — procurator, oris, m.; i Krigsforøget, procuratores: el. slags lette Fortrepper el. Blinkere, vdl., Liv. 42, 61; — [procursio]. — procuratio, onis, f., [procurro]; I) Loben el. at løbe fremad, (som en Besørgelse af Taleren), vid. Quintil. 11, 3, 126; — II) „overf.“: Digression i Taler, id. 4, 3, 9.

procurro, are, v. n., intens. af procurro; om Fortreppen: at løbe frem til en Forpøffægtning; — procurantibus ... qui lacerasset dies, Plin. 8, 5; men impers.: ibi quum per aliquot dies ab stationibus procuraretur, Liv. 27, 2. — procuratorius, 3, [procurro]: sem ille forud, index, Ammian. 31, 3, inc.

procursus, us, m., [procurro]; I) „egenl.“: Loben el. at løbe frem, el. alm. Loben el. Lob, (atomorum), vid. Lucr. 2, 454; navn. i Krigsforøget: procurso magis militum, quam ex praeparato, Liv. 22, 41; cf. Tac. Agr. 33, o. Virg. Aen. 12, 711; — II) „fig.“: A) om Værdiløst: at løbe frem el. ud, (om en Vandtunge), Plin. 5, 11; — B) „ment.“: Fremfæden el. Fremgang; df. in pl.: initia procursusque virtutis (palefacere), Val. Max. 3, 2, in.

procurro, are, v. a.: at frumme el. bøj forover el. nedad; — Pomiferique simul procurrant brachia rami, auct. Carm. d. Genesi, 14; men celsum procurvat Agylla Tydeus, (nedlægger, fælder), Stat. — procurvus, 3: frummet forover; — ~ falx, Virg.; ~ litora, id. Aen. 5, 765.

procus, i, m., [bef. m. proco, i. e. posco]: en Heiler el. Friar; — Penelope difficlem prociis etc., Hor. Od. 3, 10, 11; cf. Virg. Aen. 12, 27; men proci loripedes, vid. Plaut. Poen. 3, 1, 7; — II) „fig.“: ignotos et ignobiles procos (sc. eloquentiae, etc.): som uden Beskømt dertil ville hede Taleren), Cic. Brut. 96; — not.: gen. procum f. procurum, vid. Cic. Orat. 46.

Procyon, onis, m., Προκύων, (ligesom Forhund, d. lat. antecanis, Etiennebilleret: den lille Hund, (fordi den gaar op for den store Hund); vid. Cic. Arat. 222; jam Procyon furit, Hor. Od. 3, 29, 18.

prodauctus, 3, partic. af prodigo. — prodeambulatio, are, v. a.: gaar ud at spadser, Ter. Ad. 5, 2, 4. — prodeō, vi o. ii, itum, ire, v. n., [pro, eo]; I) „egenl.“: at gaar frem el. ud deraf el. derud; — ~ foras, Plaut.; men prodi, atque ostium aperi, id. Aul. 2, 6, in.; cf. Cic. d. Or. 2, 86; — ~ in proelium, Caes., in aciem, Cic., in concionem, Nep., in scenam, id.; ~ ad colloquium, Caes.; — ~ ex portu, id., obviam alicui, Cic. Mur. 33; — ogsf. m. blot abl.; ~ utero matris, Ovid.; ~ foribus, id., tumulo, id.; men in pass. impers.: eccui autem non proditur revertenti? Cic. Mur. 33; — B) „bef.“ ogsf. om Ting og om Væster: at komme op; — ea aliquanto serius prodit seges, Varro; folia ex radice prodeuntia, Plin.; cf. Colum. 11, 3; — 2) om visse Vægmætere: at staae el. rage frem; — immoedico prodibant tubere tali, Ovid. Met. 8, 807; — II) „fig.“: A) at komme frem, at vise sig; — nunc novae quae prodeunt comediae, (som fontem ud), Plaut. Casin. prol. 9; si haec consuetudo serpere ac prodire coeperit, Cic. Div. in Caecil. 22; cf. Ovid. A. A. 3, 171; — 2) at gaar fremad el. videre; — Est quadam prodire tenus, si non datur ultra, Hor. Ep. 1, 1, 32; ~ sumpto extra modum, Cic. Off. 1, 39; men in pass. impers., ne ad extremum prodeatur, id.

Inv. 1, 20; — not.: prodinunt f. prodeunt, Eon. ap. Fest. p. 229, (Müll.); — men prodient f. prodibunt, Lactant. — prodesse, f. und. prosum.

1. *prodicius*, (-tius), 3, [prodo]: ferraderst, Tertull. — 2. *Prodicius*, 3, f. und. *Prodicus*, — *prō.dico*, dixi, dictum, 3, v. a.; 1) „alm.“: at fer-udfige; — hominibus ea, quae sint etc., *prodici* ... ex quo prodigia, Cic. N. D. 2, 3; — b) men oftest i Nætsfproget; A) fastfættet, bestemmer; — ne, nisi *prodici*ta die, quis accusaret, Ps. Cic. Dom. 17; — B) udfastter Terminen i en Nætsdag; — ut diem ipsi ... *prodicerent*, Liv. 2, 61; ante ... quam dies *prodici*ta veniret, id. ibd.; die longiore *prodici*ta, id. 38, 51.

prodiciator, oris, m., ligesom Vicedictator: der udkætt. udvæntes af Høstet, før at han skulde udvæne en virkelig Dictator; f. Liv. 22, 8; ogs. *prodicator*, id. ibd. 31. — *prodicius*, 3, partic. af *prodico*. — *Prodicius*, i, m.: græst Philosoph fra Cæs. lærer for Euripides; vid. Gell. 15, 20, ogs. Cic. Brut. 8, id. d. Or. 3, 32. c. Quintil. 3, 1, 10 d. 12; — B) *df. Prodicius*, 3, Hercules, Cic. Off. 1, 32, (om hvem *Prodicius* fortæller).

prodigalitas, atis, f., [prodigus]: Udsælbhed, auct. Decl. in Catil. — *prodige*, adv. af *prodigus*: ødselt, vivere, Cic., spargere, Senec. — *prodigentia*, ae, f., [prodigo]: Udsælbhed; — per avaritiam et *prodigantiam* etc., Tac. Ann. 13, 1; — opum, id. ibd. 6, 14; cf. id. ibd. 15, 37.

prodigialis, e, [prodigium]; 1) naturlig el. vidunderlig el. paafaldende, res, Ammian.; — b) neutr. *prodigiale* som adv.: vidunderlig; — canens, Stat.; — 1) som afvænder ende Værker; — *prodigiali Jovi* ... *comprecatur* (te) oportuit, Plaut. Amph. 2, 2, 107; *df.* — *prodigialiter*, adv.: unaturlig, vidunderlig, paafaldende, accidisse, Colum.; Qui variare cupit rem *prodigialiter* unam, Hor. A. P. 29.

prodigiōse, adv.: vidunderlig, Plin. 11, 80; af — *prodigiōsus*, 3, [prodigium]: vidunderlig, unaturlig, uhyre; — *Prodigiōsa* loquor veterum mendaciatum, Ovid. Am. 3, 6, 17; *prodigiōsa* et monstris insignia corpora, (Vandfabninger), Quintil.; — defectus solis, Plin.; ogs. som Uraab: *prodigiōsum dictu*, Tac. Hist. 3, 56; — compar., quo nihil *prodigiōsius*, Trebell. Poll. — *prodigitas*, atis, f., [prodigus]: ligesom *prodigientia*: Udsælbhed, Lucil. ap. Non.

prodigium, i, n., [f. prodicium, af prodo el. praedico, m. forandr. Quantitet, f. und. prodico]; 1) „egent.“: Værkel el. Vidunder el. Zertegn, hvorefter noget forudsiges; — *prodigiorum coelestium peritus*, Liv. 1, 34; Nec tantis mora *prodigiis*, Virg. Aen. 5, 639; cf. Cic. Verr. 4, 49; accipere aliquid in *prodigium*, Tac., ogs. *prodigii loco* habere, id., (antagte som el. hælde for et Zertegn); — 11) „overf.“: vidunderlig el. unaturlig Begivenhed el. Ting, Vidunder el. Uhyre; — *Prodigiumque triplex* ... *Geryones*, Ovid. Her. 9, 91; non *furtum*, sed *monstrum* ac *prodigium* etc., Cic. Verr. 3, 73; *df.* ogs. om forbrudte Rættigheder, Cic. Catil. 2, 1, v. id. Pis. 4; men *atiles spectantur asparagi*, etc.; heu *prodigia ventris*! Plin. 19, 19.

prodigo, egi, actum, 3, v. a., [pro, ago]; 1) „egent.“: driver frem el. ud deraf, driver derhen; — *pullos in solem*, Varro, *pullos equinos in pabulum*, id.; — 11) bærer ud af Huset; *df. sedo. „qg.“*; A) forder el. tilføjer; — festo die si quid *proderis*, Profecto egere liceat, nisi pepereris, Plaut. Aul. 2, 8, 10; — aliena bene parata, Sall. fragm.; — opes, Suet. Ner. 30; cf. Tac. Hist. 1, 20; — B) *df.* ogs. forbruger, fortærrer, Digest.; — men somnus *prodat*us, (i. e. discussus), Tertull.

prodigus, 3, [prodigo]; 1) overf.: som pder el. giver rigeligen; *df. „poet.“*: rig, overflødig; — *Prodiga* ... *tellus*, vid. Ovid. Met. 15, 81; ogs. c. gen.: nec *multae prodigus herbae* (locus), Hor. Ep. 1, 7, 42; —

ogs. „alm.“: rigelig el. stærk, odor (unguentorum), Plin.; men ~ *alvus*, Auson., (tyf el. fior); — 11) oftest „overf.“; A) som giver flere Udgifter, ødselt; absol., ogs. c. gen., osv.; — duo genera largorum, quorum alteri *prodigi*, alteri *liberales*, etc., Cic. Off. 2, 16; men id. Catil. 4, 5: *largitor* et *prodigus*; cf. Suet. Vitell. 7; — *prodigus peculii sui*, Plaut., aeris, Hor. A. P. 164; in honoribus decernendis nimius et tamquam *prodigus*, Ps. Cic. ad Brut. 1, 15; men in cibos atque in Venerem prodigae libidines, Gell.; men Hor. Od. 1, 18, 16: *Arcanique Fides prodiga*, etc., (som rober det Betreede); — „poet.“ heder ogs. *prodigus vitae* el. animae: som høimodigen opoffer el. hengiver sit Liv; vid. Hor. Od. 1, 12, 38, v. Ovid. Am. 3, 9, 64; ligel. *vitae prodiga virtus*, Stat. Theb. 8, 106; — B) fastbar; d. e. som tener meget; — *margaritae, prodiga res*, Plin.; ~ *largitio*, Liv. 5, 20. — *prodinunt*, f. prodeunt, f. prodeo not.

1. *proditio*, onis, f., [prodeo]: Fremgaaen el. Dystaaen; — *cujus* (pernicii) *proditiōibus* deus obviat! Sidon. — 2. *proditio*, onis, f., [prodo]; 1) forræderst Udbetragning, forræderi; — *multorum in nos perfidiam* ... *proditiōnem* notabis, Cic. Fam. 5, 12; — men c. gen. obj.: *amicitiarum proditiōnes* et rerum *publicarum*, id. Acad. 2, 9; — ogs. absol.: per dolum ac *proditiōnem* prope libertas amissa est, Liv. 2, 3; id *nefas proditiōne* discussum est, Flor. 3, 18; — 11) Udsættelse el. Dystsættelse el. Genstyden; (forcl.); — te diem *prodidisse* militibus *tertia* legionis, quum *proditiōnem* (Næst til denne Udsættelse) non haberent, Cat. ap. Fest. s. voce *prodidisse*, p. 212, (Müll.).

proditor, oris, m., [prodo]; „alm.“: en forræder; — ~ *patriae*, Cic.; cf. id. Fam. 12, 3; exercitus *proditor* *militaris disciplinae*, Liv. 2, 59; men Ovid. Ib. 370: *Proditor ut saevi perit auriga tyranni*, etc., (i. e. Mytilus); — men „poet. overf.“: *latentes proditor* ... *puellae risus*, Hor. Od. 1, 9, 21; cf. Ovid. Am. 2, 8, 26; — *df.* fem. *proditrix*, icis: som rober el. forræder; — ~ *patriis*, Lactant.; cf. Serv. ad Virg. Ecl. 8, 30. — *proditus*, 3, partic. af *prodo*.

produs, adv., [prodeo], a *prodeundo* quasi porro eundo: nærmere, længere, Varr. ap. Non. — *prodo*, didi, ditum, 3, v. a., [do, dare]; 1) „egent.“; A) „alm.“: giver fra mig, frembringer el. fremtager; — *Prodit fumoso condita vina cado*, Ovid. Fast. 5, 518; — *setum canentis olivae* (om Jorden: at frembringe), id. Met. 6, 81; *parva prodite patria* (Ulysses: som nedslammer derfra), Attius ap. Apul.; cf. Virg. Aen. 4, 229: qui ... *gens alto a sanguine Tencri Proderet*, (skulde forplante Slægten); — ogs. at bringe ud af en Stilling, at forrykke; *Inclinata* *minent in eandem prodita partem* (lecta domorum: hældende til den samme Side), Lucr. 6, 562; — B) „bes.“; a) at overgive el. overlevere, aliquem ad mortem, Virg. Aen. 12, 42; navnlig at overgive el. efterlade som Arv; ~ *sacra suis posteris*, Cic. Mil. 30; cf. id. Verr. 5, 14; *men regnum* ... a *Tantalo* el. *Pelope* *proditum* etc., id. Off. 3, 21; — b) ~ *dies aliquot nuptiis*, Ter. Andr. 2, 1, 13, (egentl. at lægge nogle Dage dertil; *df.* at udsætte i nogle Dage); f. ogs. Cat. 1. c. und. *proditio*; — 11) „fig.“; A) „alm.“; 1) at give fra sig, d. e. at lade somme ud, at bekendtgjøre el. opstille; — quum decretum *proditur*, etc., Cic. Acad. 2, 9; *proditurum se* ... *hydraulam* el. *choraulam*, (vilde lade sig høre derpaa), Suet. Ner. 54; — ~ *exemplum* (opstille); vid. Liv. 1, 11: *prodendi exempli causa*, ne quid etc.; cf. Cic. Flacc. 11, v. Vell. 2, 119, ogs. Liv. 23, 47; — 2) *df.* ogs.; a) overleverer el. forplanter frugtfuld el. munde-ligen, fortæller el. beretter, navnlig som Historiefortæller; — quae *scriptores Graeci prodiderunt*, Cic. Tusc. 1, 13; ogs. tilføjes *memoriae* (til Umindrelse), vid. Nep. Hann. 13, v. id. Them. 10; ligel. ~ *memoria*, vid. Cic.

d. Or. 1, 40, v. Caes. B. G. 5, 12; men Cic. Fam. 5, 16: consolationes, quae sunt a sapientissimis viris usurpatae memoriaeque litteris proditae, etc.; men id. Rab. Post. 7: imago ad posteritatis memoriam prodita; — sicut proditur res (som Tingen fortælles), etc., vid. Liv. 8, 18; figet. ut produnt, Plin.; haec prodente me, (imedeus jeg beretter dette), id.; — haec monumenta litterae nobis prodiderunt, Cic. Plane. 39; cf. id. Arch. 7; — ∞ ritum piandi fulminis, Ovid. Fast. 3, 291, (befiendtgjøre, forplante); cf. Liv. 1, 32; — c) befiendtgjör nogenes Udnævnelse til et Embede, udnævner nogen dertil; — ∞ interregem, Cic. Liv., Flaminem, Cic. Mil. 10 c. 17; cf. id. Leg. 3, 4, (ex tabb.); — B) „bef.“ v. „ethist“; 1) befiendtgjör el. opdaget, rober el. ferraader; — homine enunciantem commissa, prodente socios, Cic. Tusc. 2, 13; Heu, quam difficile est crimen non prodere vultu! Ovid. Met. 2, 447; cf. Juvenal. 13, 23; — 2) df. ogf. a) ∞ aliquem el. aliquid: at giv et til Pris, at ferraade, at handle ferraaderst derimod, at udsætte for Hare el. Jordervelse, osv.; — rem et causam et utilitatem communem non relinquere solum, sed etiam prodere, Cic. Caeec. 18; cf. id. Pis. 24; ∞ urbem, Liv. 23, 50, patriam, Cic. Fin. 3, 9; — b) ferraaderst at forlade el. opoffre el. give til Pris, offere me. deserere; — quem ego sum secutus, is me deseruit ac prodidit, Cic. Flacc. 33; cf. id. Phil. 10, 3, v. Caes. B. C. 1, 30, ogf. id. ibd. 2, 32; ∞ officium, Cic., libertatem, Liv.; Prodita iudiciis fallacibus omnia primis, Lucr. 4, 522; — c) navnlf. ogf. at fortaade el. ferraaderst at overgive; — ∞ classem praedonibus, Cic. Verr. 5, 41, hosti rem publicam, Sall. Jug. 31; hosti acerrimo prodita senati auctoritas, proditum imperium vestrum, id. ibd.

prōdoceo, ere, v. a.: at lære offentlig; — haec Janus summus ab imo Prodocet, etc., Hor. Ep. 1, 1, 53. — prōdormio, ire, v. a.: forud el. fremdeles at sove; — sive prodormias, sive pervigiles, Fronto. — prōdromus, i, m., πρὸδρομος; 1) „egenl.“: Jorløber el. Jorbud; — Pompejani prodromi etc., Cic. Att. 1, 12; — 2) „overf.“; A) prodromi, (sc. venti): de Vinde af Jortnordvest, som blæse 8 Dage for Jumbefiersens Opgang, vid. Plin. 2, 47; — commode ... navigavi; remis enim magnam partem, prodromi nulli, Cic. Att. 16, 6; — B) prodromi: en tidlig Jigenart, Plin. 16, 49.

prōduco, xi, clum, 3, v. a.; 1) „egenl.“; A) „alm.“: fører el. bringer frem el. ud deraf; ogf. fører el. bringer derhen; — ∞ aliquem foras, Plaut., e latebris, Petron., exercitum castris, Plaut.; men pro castris suas copias produxit, Caes. B. G. 1, 48; — ∞ aliquem in concionem, Cic., Liv., ogf. absol., ∞ aliquem, Cic. Brut. 60: fore frem i Høfsterfamlingen; figet. ∞ ad populum, Liv.; cf. Sall. Jug. 33; ogf. ∞ harum rerum auctores testesque (sc. in iudicio), Cic. Verr. 5, 50; men ∞ propinquos, Quintil. 11, 3, 174, (neml. for at vasse Dømmenes Medlidenhed); — centuriatum producti milites idem jurant, Caes. B. C. 1, 76; — navnlf. heder ogf. ∞ aliquem: lade optræde som Asteur el. som Jægter, osv.; — is erat ante manumissus, quam productus, Cic. Att. 4, 15; cf. Suet. Ner. 4; men Cic. R. Com. 10: nihil ab hoc pravum produci posse; — ogf. at fremstille til Sals; Omnes (servos) produxisse aibas? Ter. Ad. 4, 2, 21; cf. id. Eun. 1, 2, 54; — offere: ∞ aliquem (ledsage paa Veien), vid. Ovid. Her. 13, 143; non tu eum rus hinc modo Produxe (f. produxisse) aibas? Ter. Ad. 4, 2, 21; men Plin. Ep. 2, 14: nisi aliquo consulari producente (neml. paa Jorunt); — ∞ funus: anfore et Ligetog, Lucr.; ∞ aliquem el. carcere (neml. til Døden), Cic. Verr. 5, 45; enef. ∞ bovem eunctantem (brive affied), Colum.; — B) „bef.“ ogf.; 1) fremdrager, frembringer, avter; — Filia mea, salve; ego is sum, qui te produxi, pater, (jeg er din Jader), Plaut. Rud. 4, 4, 129; cf. Cic. Verr. 1, 12, v. Ter. Ad. 3, 2, 16; „poet.“ ogf.: at lade

trives, Hor. carm. saec. 17; — ogf. om Bærterne; fici producant folia, Pallad.; „poet.“ ogf. at fremdrage el. epelfte (arbores), Hor. Od. 2, 13, 3; men cibi producant carnem, Cels.; — 2) trækker el. drager ud i Langden el. videre; df. om en Østoflister: dentibus ... producere pelles, Martial. 9, 74; ∞ ferrum incude, (strække paa Udbøften), Juvenal.; lineas ex argento nigras produci, Plin. 33, 31; — ogf. trækker el. drager frem, sætter derfor; — ∞ scamnum lecto, Ovid. A. 2, 211; — 11) „fig.“; A) „alm.“: fremdrager, aliquem ad dignitatem, Cic. Fin. 3, 16, ogf. omni genere honoris, Liv. 40, 56; — ogf. optrækker el. underviser el. danner; Cicerone nostro minore producendo, Cic. Qu. Fr. 2, 14; cf. Plaut. Asin. 3, 1, 40, v. Juvenal. 14, 228; — bb) df. ogf. a) fremdrager, rober, befiendtgjör; — Occulta ad patres produxit crimina servus, Juvenal. 8, 226; (cf. Liv. 2, 3 v. 4); — b) fremstøffer, vocem, Senec. Oct.; ogf. alm. løffer; dolo productum in proelium fugavit, Nep. Hann. 5; cf. Ovid. Met. 13, 323; — c) ∞ nubila menti (omtaage), Stat.; men ∞ malo aliquam moram (beviste et Øyhold deri), Ter. Andr. 3, 5, 9, (al. productare); — B) „bef.“; 1) uddrager el. forlænger; — ∞ convivium ad multam noctem vario sermone, Cic. d. Senect. 14; ogf. ∞ sermonem in multam noctem, id.; cf. Suet. Aug. 78; men ∞ spem vitae usque eo, etc., Tac. Ann. 12, 8; — ogf. ∞ noctem mero (ved Vinen), Martial.; men Ovid. Her. 12, 5: quicquid ab illo Produxit vitae tempore, poena fuit, (al den Tid, jeg derefter har levet); — bb) df. ogf. a) drager den el. uddrager el. udsætter; — ∞ rem in hiemem, Caes.; ∞ aliquem conditionibus etc., (henhælte el. stusse), Cic. Quint. 8; cf. Ter. Andr. 4, 1, 24; ∞ diem (forlænge el. udsætte en Termin), Cic. Qu. Fr. 2, 3, (al. producere); — b) ∞ syllabam, forlænge i Udtalen, udtale lang, (opp. corripere), Quintil. 1, 5, 18; cf. Ovid. Pont. 4, 12, 13, v. Cic. d. Or. 3, 47, ogf. id. Orat. 48; — f. ogf. productus, 3, nedenf.; — 2) bringer det dertil; — Tempus et in canas semen producit aristas, Ovid. Trist. 4, 6, 11; cf. id. Met. 8, 643; men Virg. Ecl. 1, 72: en, quo discordia cives Produxit miseros? men quadam nothia Septimii productus (sedet el. bevæget deraf), Caes. B. C. 3, 101; cf. auct. ad Her. 1, 2, v. id. ibd. 4, 47; — 11) part. productus, 3, ogf. sem adj.; A) foretrukken el. til at foretrække, hvf. hos Stoikerne: producta (Graefernes προσηγμένα), vid. Cic. Fin. 3, 16, v. Senec. Ep. 74; — B) udsatst el. forlængt el. lang; — nomen productum, ut Portunas a portu, sic Neptunus a nando, Cic. N. D. 2, 26; digitus paullo productior, (lidt mere udsatst), Quintil.; cf. Tac. Ann. 13, 40; productissimum flagellum, Colum.; — exitus (orationis) ... producti, (med længere el. rigere Periedbygning), Cic. d. Or. 2, 53; figet. productiora, id. Orat. 53; f. ogf. ibd. 48; — men Hor. A. P. 189: Neve minor, neu sit quinto production actu Fabula, quae etc., (liffe fortære, og liffe længere); — not.: produxe f. produxisse, Ter. Ad., f. ovenf.

prōducte, adv. af productus: langt el. forlængt (i Udtalen); — ∞ dici, (udtales langt), Cic. Orat. 48; — compar., ∞ pronuntiata (syllaba), Gell. 4, 17. — prōductio, onis, f., [productus]: Udsætning el. Jorlængelse, temporis, Cic. Fin. 3, 14; — 11) „bef.“ i Grammatiken; ∞ verbi: et Ordts Jorlængelse; vid. Cic. Top. 8; — ogf. den forlængede Udtale af en Stavelse, (opp. correctio); vid. Cic. d. Or. 3, 50, v. Quintil. 9, 3, 69. — prōducto, ere, v. a., intens. af produco: ligesom drager derfor, Ter. Andr. 3, 5, 9, inc.; f. und. produco, nr. II, A, c. — prōductus, 3, part. v. adj. af produco. — prōdux, ūcis, m., [produco]: Gren, som sættes i Jorden, for at slaae Hødder, Tertull.

proclia, orum, n., f. und. praebia. — procliaris, e, [proclium]: hørende til et Jæstlag; — Meaque pugnae procliaris plu-

rimae obtritae jacent (mine vædsige Jættislag)? Plant. Curc. 4, 4, 17; ∞ dies (pl.: beldige til Jættislag), vid. Paul. ex Fest. p. 226. (Müll.); ∞ dea, (d. e. Pallæs el. Krigs gudinden), Appul. — prociator, oris, m., [prociator]: vædsig Stridsmand el. Kriger; — nec minus prociator (Germanicus, quam Alexander), etc., Tac. Ann. 2, 73; men elephantis ... prociator insignis, vid. Justin. 15, 4.

proelio, are, v. n., f. und. flgd., not. — proelior, atus sum, l. v. dep. n., [proelium]; 1) „egenl.“: hofter et Jættislag, kæmper el. fægter; — ∞ ex loco superiore, vid. Caes. B. G. 2, 23; ∞ pedibus, id.; — egs. om Bjerne: ∞ inter se et cum alteris, Colum.; — 11) „overf.“: at kæmpe med Ord, navnfl. for Retten, vid. Cic. Att. 1, 16; — not.: proelio f. proelior, Enn. ap. Non.; — df. pass. impers.: grave bellum natum, in quo diu et varia victoria proelium fuit, Justin. 19, 1.

proelium, (prael.), i, n., [af prae el. pro v. ire: at ryffe frem]; 1) „egenl.“: Jættislag el. Slag, Træfning el. Fægting; — proelium committere, (secre et Slag), Nep., Cic., cum aliquo (imod negen), Caes.; ligel. ∞ facere, Cic., inire, conserere, conferre, edere, Liv., miscere, Propert., serere, Tac., acriter sumere, id.; cf. Suet. Caes. 60; ∞ secundis uti, (vinde Slag), Cic. Manil. 9; ∞ sedare, dirimere, Liv.; semper incerti exitus proeliorum sunt, Cic. Fam. 6, 1; proelium male pugnatum a suis etc., Sall. Jug. 54; men depugnato proelio (μετὰ τῆς μάχης: efter Slaget, for fildigt), Plant. Men. 5, 6, 31; — egs. om en Dvekamp, vid. Liv. 1, 25; — „vect.“ proelia f. proeliantes, Propert. 3, 9, 10; — 11) „overf.“: Kamp, Strid, Trætte, navnfl. med Ord; vid. Cic. Fam. 9, 11: proelia te mea causa sustinere; ligel. Strid imellem de Elfskende, vid. Ovid. Am. 1, 8, 96: Non bene, si tollas proelia, durat amor; men comiss om Enlytægtesken: proelium committere, (kæmpes ved Madsfædet), Plant. Pers. 1, 3, 32; — egs. om Clementerne, Virg. Ge. 1, 318: Omnia ventorum concurrere proelia vidi; men id. ibd. 3, 220, om de kæmpende Tyre: Illi alternantes multa vi proelia miscunt.

Proetides, um, f., f. und. flgd. — Proetus, i, m., *Ῥοῖτος*: Konge i Tiryns, Broder til Acrisius, blev, efter Ovid. Met. 5, 238 flgd., af Perseus forvandet til Sten; — B) df. Proetides, um, f.: hans Døtre, der, til Straf for deres Overmod imod Gudekoninginden Juno, træde sig forvandede til Kæer; vid. Virg. Ecl. 7, 48; — om deres Helbredelse, eg om Gudeindens Udsøning ved Melampus, f. Serv. ad Virg. l. c., v. Ovid. Met. 15, 325 flgd.

*profanatio, onis, f.: Vanhelligelse, Tertull.; v. — profanator, oris, m.: som vanhelliger, Prudent.; — [profano]. — *profane, adv.: vanhelliggen, ugudeligen, illudere, Lactant.; — profanitas, atis, f.: Vanhellighed; df. Bedensfæbet el. de bedenslige Forfattere, Tertull.; v. — profano, avi, atom, l, v. a.; 1) vanhelliger det forhen Indviende; — ut dies festi, sacra, sacerdotes ... profanarentur, Liv. 31, 44; cf. Ovid. Met. 4, 390; men id. Am. 3, 9, 19: Scilicet omne sacrum mors importuna profanat; — B) df. „overf.“: 1) at skænde el. besmitte, pudorem, Curt.; os profanatum (queri), Quintil. 11, 1, 81; — 2) ∞ secreta, (gaabenbare el. forraade), Appul.; — 11) fer- v. efterel.: at hellige el. offre noget til en Gudsdom; — ∞ dapem, Cato, deciman Herenli, Macrob.; — [af flgd.].

profanus, 3, [fanum]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: som ligger udenfor et indviet Sted; df. uindviet el. vanhellig el. almindelig; — loci consecrati, an profani, Cic. Part. or. 10; ∞ signa, id. Verr. 4, 2; res profanae et usu pollutae, Tac. Ann. 13, 57; quum omnia illa victoria sua profana fecisset, Cic. Verr. 1, 55; men Hor. Ep. 1, 16, 54: Sit spes fallendi, miscuisse sacra profanis; cf. Plaut. Merc. 2, 3, 27; — B) „bef.“: uindviet i den hemmelige Gudebetænkelse, (alts. til at bortføle derfra),

vanhellig; — procul, o, procul este, profani! Virg. Aen. 6, 258; Quis Cereis ritus ausit vulgare profanis? Ovid. A. A. 2, 601; — b) df. „pect.“: uindviet i Mufernes Helligdom, d. e. uærd, udannet, vulgus, Hor. Od. 2, 1, in.; — fild. egs. c. gen.: litterarum profani, Macrob.; — 11) „fig.“: A) „overf.“: hvad der som vanhelligt giver et ondt Værfel, altfl. inde: varfende, afstygt; — teetoeque profanus incubuit bubo, Ovid. Met. 6, 431; cf. id. ibd. 5, 543; — B) „ethif.“: ugudelig, syndig, forbrøderf; — verborum poenas mentisque profanae (capere), Ovid. Met. 2, 833; cf. id. Trist. 3, 5, 48, egs. id. Met. 11, 413.

profari, profaris, profatum, f. und. profor. — profatus, us, m., [profor]: Udtalen el. at udtale; df. Tælen; — effreno nimbo aequare profatu, Stat. Silv. 5, 3; cf. dictu profatuque etc., Gell. 18, 11.

*profecticus, (-tus), 3: som udgaar el. hiderører fra nogen, dos, Digest.; v. — profectio, onis, f.: Bortreise, Reffe; — consilium et profectiois et reversionis meae etc., Cic. Phil. 1, 1; ejus profectio in Hispaniam, id. Sull. 25; — egs. Bortmarfch, Caes. B. G. 5, 47; — 11) „overf.“ el. om Ting: Udgang derfra; — profectio ipsius pecuniae requiritur, (hverfra Pengene ere fomme), Cic. Cluent. 30; — [proficiscor].

profecto, adv., [pro facto]: i Gierningen, virkefgen, fæneligen; — ∞ nezare non potes, Cic. Verr. 2, 18; cf. id. Placc. 22: non est ita ... non est profecto; — egs. m. andre Forfættingspartifler; ∞ edepol, Plaut.; ∞ herede, id.; — egs. vundt el. fiftet, (som delvis bekræftende); vid. Cic. Off. 1, 1, v. Hor. A. P. 315.

1. profectus, 3, partic.; 1) af proficio; — 11) af proficiscor. — 2. profectus, us, m., [proficio]: Fremgang el. Tilgang el. Tilvæxt; — firmiores in litteris profectus alit aemulatio, Quintil. 1, 2, 26; blandiente profectu, Suet. Ner. 20; cf. Liv. 1, 15: ab illo enim profectu viribus datis tantum valuit, ut etc.; Verbaque profectu dissimulata carent, Ovid. Pont. 3, 9, 40, cf. id. Met. 9, 50: Ter sine profectu voluit etc.; — profectus non a summo petitus studiorum fructus el. effundit uberius, et fidelius continet, Quintil. 10, 3, 2; — egs. in pl., Vell. 1, 16.

proféro, tuli, latum, ferre, v. a.; 1) „egenl.“: A) „alm.“: bærer el. fører el. bringer frem el. ud; — ∞ pateram foras, Plaut., arma et tormenta ex opido, Caes., numos ex arca, Cic. R. Com. 10; — ∞ caput e stagno (om Froen), Phaedr.; ∞ manum, (løfte Haanden), Plaut.; cf. Quintil. 11, 3, 160; — et prolatis et non prolatis tabulis, (enten de fremlægges eller ikke), Cic. Verr. 1, 16; — prolatis pedibus velorum, (ved at udftræffe el. forlange Stederne), Plin., f. und. pes; — ∞ se: fomme frem el. vise fig: dracone e pulvino se proferente, Suet. Ner. 6; — B) „bef.“: 1) fører frem el. fremad; — ∞ gradum, Plaut., passus, Lucr., (stride frem); men ∞ longe pedem alterum, (satte langt frem), Quintil. l. c.; — (men Hor. A. P. 135: Unde pedem proferre etc., „overf.“: hverfra at fomme vert osv.); — men prolato aere (i. e. clypeo aereo) astitit, (helstende Stiedet hen for fig), Enn. ap. Fest.; — 2) at tilføje el. bringe, alicui aliquid; — Sed si tibi viginti minae argenti proferentur, Quo etc., Plaut. Asin. 3, 3, 61; cf. Gell. 16, 4: ad consulum proferes ... quicquid etc., (af en Edsformular); — 11) „fig.“: A) „overf.“ el. „alm.“: 1) at frembringe (Bærter, etc.); — ∞ laurum nitidissimum, Plin. Ep. 5, 6; ∞ semen, Plin. 17, 20; — 2) om Vocaliteter: at fremryffe el. udtide: — quantum ... castra protulerant, etc., Caes. B. C. 1, 81; ∞ pomorium, Gell. 13, 14; — 3) om Udtalen: at frembringe, at udtale; — plerisque extremas syllabas non proferentibus, dum priorum sono indulgent, Quintil. 11, 3, 33; — b) technijf egs. om Maleren: flærft at udfryffe el. fremstille; — articularis membra distinxit, venas protulit,

Plin. 35, 34; — 1) udsætter el. opfætter; — anctionis diem laxius proferre, Cic. Att. 13, 11; ∞ aliquid in posterum diem, Gell.; cf. Cat. ap. Gell. 7, 3; — B) „ment.” el. „bef.”; 1) bringer frem el. i Veiret el. videre; — qui se ipsi protulerunt, (seu seipso habere habet dem til Anseelse), Senec. Ep. 52; proferant se ingenia hominum, Plin. Ep. 1, 13; — fines officiorum paullo longius ... proferre, (udvide dem noget for langt), Cic. Mur. 31; cf. id. Sull. 23; si paullo longius ... pietas et fraternus amor eum protulisset; men ∞ memoriam alienius pulcherrimis operibus. (forlænge derved), Plin. Ep. 5, 12; — ogf. alm. at forlænge; Ille, ut depositi proferret fata parentis, etc., Virg. Aen. 12, 395; men Cic. Fin. 3, 22, inc.; — 2) at frembringe el. opfætte el. udfætte; — quae(ars) tum primum proferebatur, Cic. Acad. 2, 1; ∞ rem in medium, id.; cf. id. Mil. 37, e. Ter. Ad. 3, 2, 41; ∞ secreta animi, Plin. 11, 28; — b) df. ogf. at offentliggøre el. udgive, odf.; — orationem, (udgive den, opp. custodire), Cic. Att. 15, 13; ∞ artem, (offentliggen at forevise den), Suet. Ner. 25; — 3) at forebringe el. fremdrage, at anføre el. emmælde, odf.; — proferam testes, proferam legatos, excitabo laudatores, Cic. Balb. 18; cf. id. d. Or. 2, 61, e. id. R. Am. 16; — ∞ prandiorum apparatus, etc., id. Phil. 2, 39; commemorare aliquid in medium proferre, id.; — quae neque fieri Possunt, neque etc., profer, caruere, Plaut. Amph. 2, 1, 40; ∞ memoriter progeniem suam etc., Ter. Phorm. 2, 3, 48.

professio, onis, f., [profiteor]; 1) „alm.”: Beskændelse el. Indrømmelse, Tilfagn el. Tofte; — fructuosissimam esse professionem bonae voluntatis etc., Planc. ap. Cic. Fam. 10, 8; timidus ... quam professionem ejus congruebat, Vell. 2, 87; ∞ summa stultitiae, non ire obvia sceleribus etc., Gell. 7, 3; ∞ pietatis, Tac. Agr. 3; — B) df. „overf.” o. eftercl.: Tegnet el. Mærke derpaa; — ∞ vitiorum, Pallad. 3, 9; — II) „bef.”: A) offentlig Beskændelse el. Tilståelse, navnlig. Angivelse el. Opgivelse til det Offentlige af nogenens Navn og Stand, Formue, osv.; — posteaquam professionibus detecta est aeris alieni magnitudo, Liv. 35, 7; professionem conficere, Cic. Fam. 16, 23; ∞ peculii edere, Digest.; — 2) df. „overf.”: Fortegnelse el. Register over de opgivne Personer og Eiendomme, vid. Cic. Arch. 4; in Leontino jugerum subscriptio et professio etc., id. Verr. 3, 47; — B) offentlig Beskændelse el. Beskændelse af nogenens Syssel el. Haandtering; ogf. det Sag, hvortil nogen offentlig befinder sig; — vis oratoris professioque bene dicendi etc., Cic. d. Or. 1, 6; ∞ grammaticae, Suet. Grammat. 8; men satis poenarum ... in ipsa professione flagitii, (i at erklære sig for et offentlig Bruentimmer), Tac. Ann. 2, 85.

professor, oris, m., [profiteor]: som offentlig udgiver sig derfor, navnlig. for Lærer i en Videnskab; df. lærer, en offentlig Lærer, en Professor; — geometrae et grammatici, ceterarumque artium professores, Quintil. 12, 11, 20; expulsus sapientiae professoribus, (de offentlige Lærere i Philosophie), Tac. Agr. 2; cf. Suet. Rhet. 3; — ogf. absol.: scholas et auditoria professorum etc., Suet. Tib. 11; cf. Plin. Ep. 4, 11; df. — professorius, 3: hørende til en Professor el. Rektor; hvi. ∞ lingua, Tac. Ann. 13, 11, (leiet el. betalt Bestanden). — professor, 3, part. af profiteor.

profestus, 3, (vid. profanus ab in.): ifte festlig; — ∞ dies, Liv.; ∞ lux, Hor.: en Hverdags el. Arbejdsdag, (opp. dies festus, Liv., feriatus, Plin.); cf. Hor. Od. 4, 15, 25, o. id. Sat. 2, 2, 116; — II) „overf.”: ligesom profanus: vanhellig, uindviet; — ut ea (commentaria) ne attingat neve adeat profestum et profanum vulgus, a ludo Musico diversum, Gell. epil.

proficienter, adv.: med Virkning el. følger, Augustin.; af — proficio, feci, factum, 3, v. n.

(e. a.), [facio]; 1) „egenl.”: at rykke frem; — quum quinquereimis sola non proficeret, Plin. 32, 1; — II) efterl. „fig.”: A) om Personer: at stride fremad, at have el. gjøre Fremgang, at udrette noget, at bringe det dertil; ofte e. acc. comm. multum, tantum, nihil, etc.; — si modo in philosophia aliquid proficimus, Cic. Off. 3, 8; cf. Caes. B. G. 7, 20, e. Nep. Eun. 10; nihil proficere oratione, Cic.; — B) om Ting; 1) „alm.”: at tiltage el. vore; — quod humore proficit, (i. e. crescit), Colum.; non proficiente pretio, (da Prisen ikke steg), Plin. 14, 6; — men påstod: postquam nihil proficiebatur, id. 6, 30; cf. Cic. Att. 7, 13; sed etiam ad summam profectum aliquid puto; — 2) „bef.”: at nytte el. vore tienslig dertil, at bevise el. udrette el. tilveiebringe; ligel. oftere e. acc. comm.; — quaeque ... ubi plurimum proficere et valere possent, etc., Cic. Brut. 37; Profectura aliquid tum tua verba puta, Ovid. Pont. 3, 1, 138; — ogf. m. ad o. in; haec memoria ... usque ad mores proficet, Quintil. 1, 1, 36; ∞ in summam totius spei etc., Liv. 3, 61; — faad. ogf. om Røgemidter; ∞ ad strumas, Plin., in febris, id., contra fungos, id.; men absol.: Si etc., fugeres, radice vel herba Proficiente nili curarier? Hor. Ep. 2, 2, 149.

proficisco, ere, f. ind. flgd., not. — proficiscor, profectus sum, 3, v. dep. n., [facio, hvi. igiemnem factus er inus. facisor]; 1) „egenl.”: begiver mig paa Veien, drager afsted, reiser, maršcherer, gaaer, odf.; — ∞ ad eam domum, Cic. Verr. 1, 27; ∞ subsidio alicui, Nep. Iphier. 2; ∞ Puteolos, Cic., in Illyricum, Caes., in pugnam, id., ad bellum, Nep., peregre, Suet. Caes. 42; men comit: Quid causae est, quin hinc in pistrinum recta profisciscar via? Ter. Andr. 3, 4, 21; — ∞ ab urbe, Caes., ex castris, id., Athenis, Nep., de Formiano, Cic. Att. 2, 8; — B) „bef.” o. forcl.: agter at begive mig derhen; — detineo te fortasse; tu profectus alio fueras, Ter. Eun. 2, 2, 49; cf. Plaut. Trin. 3, 2, 2; — II) „fig.”: A) „alm.”: at gaae el. stride frem dertil; — nunc proficiscemur ad reliqua, si etc., Cic. Verr. 3, 5; — B) „bef.”: 1) at udgaae derfra, at begynde dermed; — ut inde profisciscatur oratio mea, unde etc., Cic. Manil. 2; — 2) at opstaae el. hidrøre derfra; — quaecumque a me ornamenta ad te proficiscuntur, etc., Cic. Fin. 2, 19; ligel. quae a me profecta sunt, id. ibd. 3, 1; cf. Nep. Att. 9; quae a Zenone profecti sunt, (hans Disciple), Cic. Div. 1, 3; cf. id. ibd. 35; — not.: proficisco, ere, forcl. Viiform af flgd., Plaut. Mil. gl. 4, 8, 9, e. Turpil. ap. Non. — proficius, 3, [proficio]: tienslig el. nyttig; — quibus mora potest esse proficua, Cassiod.

profiteor, fessus sum, 2, v. dep. a. (o. n.), [pro, fateor]; 1) „alm.”: befinder el. tilstaaer frit el. offentlig; — ita libenter constituitur, ut non solum fateri, sed etiam profiteri videatur, Cic. Caecin. 9; cf. id. Rab. perd. 5; — ogf. m. acc. e. inf.; profitentur, se nullum periculum recusare, Caes. B. G. 7, 2; cf. Cic. N. D. 1, 5; — ogf. m. de; ipsum postea de parricidio professum, Suet. Calig. 12; cf. id. Dom. 8; — II) „bef.”: A) se aliquem: befiende sig at være el. erklære sig derfor; — ∞ se grammaticum, Cic. Tusc. 2, 4; ∞ se legatum, Suet. Galb. 10; cf. id. Calig. 25; — 2) df. ogf. ∞ aliquid: at befiende sig dertil, navnlig. at udgive sig for en Lærer derti; — ∞ philosophiam, Cic. Pis. 29; men instituendum oratoreum professi, Quintil. 1, 1, 21; — b) efterangustit ogf. absol., profiteri: at være offentlig Lærer el. Professor, Plin. Ep. 2, 18, o. id. 4, 11; — B) frivilligen at løve el. tilfåge el. tilbyde; — ego vero tibi profiteor atque polliceor eximium et singulare meum studium in omni genere officii, Cic. Fam. 5, 8; cf. id. R. Am. 53, o. Caes. B. C. 3, 19; men Ovid. Fast. 2, 198: Sumunt gentiles arma professa manus, (de kampfardige Vaaben); — C) i Statsforøget: offentlig at angive el.

ammæbe; — ut aratores jugera sationum suarum profite-
rentur, Cic. Verr. 3, 15; ∞ greges ovium ad publicanum,
Varro; — ∞ nomina, (medse fig.), Liv. 26, 18; ligel.
profiteri ut. nomen, vid. Sall. Catil. 18, c. Vell. 2,
92; men Cic. Arch. 4: si sexaginta diebus apud præ-
torem essent professi; — men „overf.“: In his poëta hic
nomen proficitur sum, Ter. Eun. prol. in.; — 2) ∞
iudicium: giere Angivelse; navn. at angive sine
Medfyltstige; vid. Sall. Jug. 3, o. Tac. Ann. 6, 3; —
III) partic. professus, 3, egf. m. passiv. Sem.: be-
fiendt, indømmet, aabenbar; („poet.“ o. efterang.); —
Solaque deformem culpa professus facit, Ovid. Am. 3,
14, 6; ∞ dux, Justin.; — b) cf. som adv., ex pro-
fesso: aabenbarlig; — pars securitatis et in hoc
est, non ex professo eam petere, Senec. Ep. 14; —
etf. cf. egf. de professo, Appul.

proflatus, us, m., [profluo]; I) „egent.“: Blasen
el. Blæst; — ∞ æstivo refrigerari (plantas), Colum. 5, 9;
— II) „overf.“: Snorken el. at snørke; — Proflatu terrebat
equos, Stat. — profluctus, 3, [fligo], men alene
Gell. 15, 5, som forklaring af profligatus: fordærvet. —
“profligatio, onis, f.: Ødelæggelse, honorum,
Auson.; o. — profligator, oris, m.: en Øde-
lægger, en Ødelænder; — habebatur non ganeo el. pro-
fligator, ut plerique sua haurientium, sed erudit luxu,
Tac. Ann. 16, 18; — [profligo]. — profligatus,
3, partic. o. adj. af fligt.

profligo, avi, atum, 1, v. a., [fligo, ere]; I)
oprbl.: nedslaaer, slaaer til Jorden; cf. fædd. i strig-
sprog: ∞ copias hostium, (at slaae Jenden), Cic.;
∞ classem hostium primo impetu, Caes.; cf. Nep.
Dat. 6; profligatis obversis, Tac. Ann. 12, 14; men ibd.
14, 36, profligare proelia (f. proeliantes, i. e. hostes);
— II) etf. „fig.“; A) „alm.“: nedslaaer, fordærver,
mishandler; — quum suis consiliis remp. profligasset,
Cic. d. Or. 3, 1; cf. Liv. 33, 19, o. Nep. Pelop. 2; —
B) „bef.“: næsten at faldende el. afgjøre el. tilende-
bringe; — committere ac profligare bellum, opp.
commissum el. profligatum bellum conficere, Liv. 21,
40; cf. Cic. Fam. 12, 30, egf. id. Tusc. 5, 6; men
spersans profligari plurimum posse, (at der funde ud-
rettes meget), Suet. Oth. 9; — egf. bringer til Ende;
res magna ex parte profligata, Lentul. ap. Cic. Fam.
12, 14; cf. Liv. 3, 50; — III) partic. profligatus, 3,
egf. som adj.; A) „alm.“: nedslaaen, udfæstet, forvovet;
— quanto illum moerore afflictum esse et profligatum
putatis? Cic. Catil. 2, 1; — B) „etf.“: fordærvet,
forfalden, forbryderf., homines, vid. id. Arch. 6; egf.
in superl., ∞ omnium mortalium, id. Verr. 3, 26;
men ibd. act. 1, 3: judicia (Domstolene el. Retterne)
perdita profligataque etc.; f. egf. id. R. Am. 13; —
C) efterang. egf. om Tiden: fremyttet; — profligatae
aetatis homo, Senec. Ot. Sap. 29; men Gell. 15, 5,
absol. in profligato esse, (nærm fig. Enden).

profluo, avi, atum, 1, v. a.; I) „alm.“: at udbløse
el. udbyste; — ∞ flammæ, (om Tyren), Ovid. Fast. 1,
573; men Virg. Aen. 9, 32: tapetibus altis Exstructus
toto proflabat pectore summum, (ligesom udsnorfede
Sønnen; men om Elephanten: ∞ iras, (snese af
Harme), Plin. 8, 5; — II) „overf.“: blæsende at op-
løse el. smelte; — massa aeris proflatur in primis;
mox in proflatum additur etc., Plin. 34, 20.

†profluens, tis, partic. o. adj. af profluo; cf.
— profluentes, adv.: flydende; cf. „fig.“: let,
uden Anstød, Cic. Tusc. 5, 18; — etf. cf. egf. om
Talen: profluentius exsequi, (behandle udførligere),
Gell. 14, 1; o. — profluentia, ae, f.: Fremstrøm-
men; cf. „fig.“ om Talen: inanis quaedam profluentia
loquendi, (tomt Drggteri), Cic. Part. or. 23.

profluo, xi, xum, 3, v. n.; I) „egent.“: at flyde
el. strømme frem el. ud deraf el. ud derimod; — Mosa
profluit ex monte Vogeso, Caes.; profluit pituita
a naribus, Colum.; men Cic. Div. 1, 44: si lacus ... ad

mare profluxisset; — egf. absol. aqua profluens, Cic.,
Liv., quae profluit, Plin.; rindende Vand; egf. pro-
fluens (sc. aqua); in profluentem coniectus, Cic. Inv.
2, 50; egf. c. gen., profluens aquae, Vitruv.; — B)
„bef.“ om Legemet: at være i en oploft Tilstand; — an
astrictum corpus sit, an profluat, Cels.; profluit
venter, id.; — II) „fig.“: at flyde el. udbgaæ deraf,
navn. om Talen; vid. auct. ad Her. 4, 33; men Cic.
Coel. 3, „alleg.“: equidem ab his fontibus profluit ad
hominum famam etc.; men Tac. Ann. 11, 26: ∞ ad artes
incognitas, (forfaldte dertil); — III) partic. profluens,
tis, egf. som adj. (o. subst.); saal. profluens, tis, f.,
(sc. aqua: rindende Vand), f. ovenf.; — B) etf. „fig.“
om: Talen og Udtrykker: flydende; — ∞ genus sermonis,
Cic.; quodammodo profluens celeritas verborum, id.
Brut. 61; — egf. absol.: profluens quiddam ... et ca-
norum, id. d. Or. 3, 7; ∞ eloquentia, Tac. Ann. 13, 3.

†profluvius, 3: flydende frem el. ud deraf, el. alm.
flydende el. rindende; — profluvio recessu (maris) num-
quam destitui, Colum. 8, 17; ∞ lacrimae, Sidon;
— profluvium, i, n.; I) „alm.“: Udflyden el. Ud-
strømmen; („poet.“ o. efterang.); — ∞ sanguinis per
nares, Colum., egf. ∞ narium, Plin., (Næseblod);
cf. Lucr. 6, 1203; men ∞ urinae, Plin.; ∞ alvi, Cels.;
— II) „bef.“; A) tyndt Liv, Dursløb; — si profluvio la-
borat (corpus), Cels. praef.; — B) den maaenlige
Renselse, Plin. 7, 13; — C) ∞ genitale, egf. ∞ ge-
niturae: Sæden i det dyrste Legeme, Plin.; o. —
profluvius, 3: flydende; cf. „fig.“: profluvia fide
esse, (om den trefløse Elster), Caecil. ap. Priscian.; —
II) subst. profluvius, i, m., ligesom profluvium:
flaad, Veget.; — [profluo].

profor, fatus sum, 1, v. dep. a. o. n.; I) „alm.“:
udfiger el. udtaler; egf. alm. figer el. taler; — Tum
breviter Dido, vultum demissa profatur, Virg. Aen.
1, 561; cf. id. ibd. 4, 361; men Ovid. Met. 11,
290: quibus ille profatur, (hvist han sværer); men
vera profari, (høge Sandheden), Petron.; — II) „bef.“:
forudfiger, spaaer; — Pythia, quae tripode ex Phoebi
lauroque profatur, Lucr. 1, 740; Delio profante, Pe-
tron. Sat. 89; — III) egf. m. passiv. Sem.; — quam-
quam sunt a me multa profata, etc., Lucr. 6, 80; —
B) cf. subst. profatum, i, n.; Sæmning el. Sæntens,
εἰσώγῃ, Varr. ap. Gell. 16, 8; — not.: Jormerne
profor o. profer forekomme ifte.

profringo, ere, v. a., [frango]: at giennembrude,
at bryde el. brætte; — pariter cervicæ gementes Profrin-
gunt inarata diu Pangaea juveni, Stat. Theb. 10, 505. —
profrugto, fugi, 3, v. n. o. a.; I) neutr.: flygter bort el.
derfra, egf. derhen; egf. „alm.“: flygter, tager flugt; —
∞ ex oppido, Caes.; hinc ... extorres profugerunt, Cic.
Verr. 3, 51; ∞ domo, id., in exilium, id., pedibus
(over Vand) Hadrumentum, Caes.; — B) „bef.“: ∞
ad aliquem, (tage sin Tilflugt til nogen), Cic. Att. 15,
21; cf. Caes. B. G. 5, 41; — II) act. (o. efterang.): at
flygte el. flye el. flye; — ∞ conspectum civium suorum,
Senec., sedes suas, Colum.; ∞ natos, Plin. 7, 2,
dominos, Curt. 10, 2.

profrugus, 3, [profrugio]; I) „alm.“: flygtig el.
flygtende, som flygter el. som er flygter, — profugus
ad rebelles, Tac. Ann. 1, 57; — egf. c. gen.; profugus,
regni, id. ibd. 15, 1, vinculorum, Plin.; — men Ovid. Her.
4, 155, absol.: Depudat profugusque pudor sua signa
relinquit; — egf. som er slaaen paa flugt; — paucis
amissis, profugi discedunt, Sall. Jug. 56; — II) „bef.“;
A) fordrøven, landflygtig, forsvist; — Hannibal patria
profugus, Liv. 34, 60; ∞ Trojani, Sall.; men „poet.“:
∞ classis, (hvorpaa nogen drager i Landflygtighed),
Ovid.; men ∞ Penates, (som følge med de Landflyg-
tige), Propert. 4, 1, 39; — egf. absol.: Landforsvist
el. Erfulant; Quamque potes profugo, nam potes, asser
opem, Ovid. Pont. 2, 9, 6; cf. id. ibd. 3, 6, 39: An tu ...
Alloquio profugi credis inesse metum? — B) „overf.“:

flygtig el. omhynde, uden fast Bepælt; — Te Dacus asper, te profugi Scythae... metaunt, etc., Hor. Od. 1, 35, 9.

*profunde, adv: dybt; compar., ∞ mergere nares in hibendo, (om den drifvende Hest), Plin. 8, 66; e. — profunditas, atis, f.; I) „alm.“: Dybhed el. Dybde; (Efterel. Ord): — corporum tres dimensiones: longitudo, latitudo, profunditas, Macroh. Somn. Scip. 1, 6; — II) „fig.“: Dygt el. Bærdigbed, Anseelse; — civitas digna sui profunditate, Hadrian. ap. Vopisc. 8; ∞ disciplinae, Macroh.; — [profundus].

profundo, fidi, fūsum, 3; I) „egent.“: A) „alm.“: udgyder el. udhælder, aquas sub mensa, Plin., vinum (hæfde ud, spilde), Plant.; men Ovid. Met. 13, 636: Ture dato flammis viroque in tura profuso; Nilus e laeu profusus, Plin.; amnis profusus monte, id.; — ∞ vim lacrimarum, Cic. d. Rep. 6, 11; ∞ sanguinem suum, id.; figel. lacrimae se profundunt, id.; men Liv. 23, 20: in questus flibiles... sese profuderunt, (brøde ud deri); — II) „fig.“: A) „overf.“: I) at benstraffe el. henfætte; — quom somnus membra profudit, Lucr. 4, 761; df. med i a l: profusus gemitu marmuro, Pacuv. ap. Fest p. 228, (Müll.); — 2) udryfter el. udhæder el. frembringer deraf; — ∞ sonitus (pl.), Lucr., ignes, id.; men om Hørfelsen, id. 5, 226; — ∞ pectore voces, Catull. 61, 202; ∞ vocem, Cic., clamorem, id.; — quae... terrae fetu profunduntur, (Jorden's Frembringer), id. Leg. 1, 8; — 3) ∞ se: at udgyde sig, at flygte frem; — faal. om Hæerne: quum se nova profundunt examina, Colum.; men om de lette Træpper: omnis multitudo sagittariorum se profudit, Caes. B. C. 3, 93; — men om Hæerne: quae (vites) se nimium profuderunt, (med en altfor yppig Vært), Cic. d. Or. 2, 21; — B) „ment.“: I) henhæfter el. bortfæfter; — quae ego si non profundere et perdere videbor, etc., Cic. Fam. 5, 5; cf. Lucr. 4, 929; — 2) forbruger el. foræder; — Profundat, perdat, pereat, etc., Ter. Ad. 1, 2, 54; cf. Cic. Verr. 3, 67: ∞ patrimonium, id.; cf. id. Off. 2, 16; — men id. ibd. 1, 24, rosende: non modo pecuniam, sed etiam vitam profundere pro patria; — 3) ligefem udgyder derover; df. ancenter, forerbringer; — omne odium... in me profundistis, Cic. Pis. 7; men omnes profudi vires animi atque ingenii mei, Cic. Att. 1, 18; — 4) ∞ se: at udgyde sig, at flygte frem el. derover; — voluptates... subito se nonnumquam profundunt atque ejiciunt universae, Cic. Coel. 31; men id. Att. 7, 3: si totum se ille in me profundisset, (hævede udgydet sig imed mig, hævede vist mig udgrændset Tilfid); — III) partic. profusus, 3, egf. fom adj.; A) „egent.“: udbræbt, udstræft, uddhangende el. flagrende, vbl.; — cauda (houm) profusa usque ad calcas, Varro; equi coma et cauda profusior, Pallad.; — B) „fig.“: I) „alm.“: umaadelig, øvsel; — perditus ac profusus nepos, Cic. Quint. 12; cf. id. Verr. 1, 7; — egf. e. gen.; alieni appetens, sui profusus, Sall. Catil. 5; — egf. om Ting og Begreber; profusus sumptibus vivere, Cic. Quint. 30; ∞ luxuria etc., Vell. 2, 33; — 2) „bef.“: a) gæmild; — mente profusa etc., Stat. Silv. 3, 1; de munifica profusus arca, Martial. 8, 38; — b) festbar, betofielig, overdaadig; — ∞ epulae, Cic. Mur. 36, convivia, Stat.; — c) umaadelig, overgiven; — laetitia efficit profusam hilaritatem, Cic. Tusc. 4, 7; ∞ genus jocandi, id.; ∞ cupido, Tac.; profusissima libido, Suet. Claud. 53; — profundus, 3, [fundus, i]; I) „egent.“: dyb; — ∞ mare et immensum, Cic.; ∞ Danubius, Hor. Od. 4, 15, 21; ∞ fornax, Ovid. Met. 2, 229; ∞ valles, Stat.; — superl., profundissimus gurgis, Cic. Sest. 45; — B) df. subst., profundum, i, n.: Dybht; — esse in profundo aquae, Cic. Fin. 3, 14; ∞ maris, Suet. Tib. 40; profunda camporum, Justin. 41, 1; — 2) „bef.“ egf. a) Hæets Dyb el. Afgrund, Hæet; — petet ille fugam penitusque profundo Vela dabit, Virg. Aen. 12, 263; ∞ vastum, Val. Fl., indomitum, Ovid.; genitor profundi, (i. e. Neptunus), id. Met. 11, 202;

∞ Pamphylium, Colum.; — b) cemiff egf. Svælgel el. Mæven; faal. Plant. Capt. 1, 2, 79, i et Drefpit in fundus: Profundum vendis tu quidem, haud fundum, mihi; — II) „fig.“: A) „overf.“: I) dyb, tæt; — ∞ silvae, Lucr.; ursi villis profundioribus, Solin.; — 2) ligefem altus; hoi; — ire per omnes Terrasque tractusque maris coelumque profundum, Virg. Ge. 4, 221; — b) df. subst., profundum, i, n.: Hæide; — ∞ altum coeli, Manil.; — 3) i Hæet Mængde, umaadelig; — ∞ merum, Stat.; — B) „ment.“: el. om Begreber; I) dyb, bundløs, umaadelig; — ∞ libidines, vid. Cic. Pis. 21; ∞ avaritia, Sall.; ∞ vitia animi, Plin.; cf. Vell. 2, 125; — men om Udtryffets udtømmelige Gyld: Fervet immensusque ruit profundo Pindarus ore, Hor. Od. 4, 2, 7; — 2) subst., profundum, i, n.: a) Afgrund; — in profundum ultimarum miseriarum abjectus, Val. Max. 2, 10, 6; cf. id. 9, 1, extern. 2, 2; oftere; — b) det Illeffendte; — quae in profundo esse dicuntur (legata), Digest.

profuse, adv. af profusus ind. profundo; I) „egent.“: festbart, med fler Befestning; — aedes profuse extracta, Suet. Aug. 72; in superl., id. ibd. 75; — II) „fig.“: umaadeligen, uregelmæssigen, overgiven; — profuse tendentes in castra, (i Hæden), Liv. 10, 36; ∞ proflixque laudare, Gell. 5, 1; — compar., eo profusus etc., Sall. Catil. 13.

*profusio, onis f.; I) „egent.“: Udgydelse; — ∞ sanguinis: Vledindtømmelse, Cels.; ∞ alvi, id.; — b) fild. in pl. profusiones: Drifffere paa de Dødes Grave, Inscript.; — II) „overf.“: Bortfættelse, Bortfølsen; — infinitae sumptuum profusiones, Vitruv.; cf. Suet. Ner. 30; ∞ nimia, Plin. Ep. 2, 4; o. — profusor, oris, m.: fom foræder el. bortfæfter, (opp. dispensator), Tertull.; — [profundo]. — profusus, 3, partic. o. adj. af profundo.

progemmans, tis, partic., [gemmo]: fom sætter el. faaer Knepper; — palmis incipientibus et progemmantibus etc., Colum. 4, 27. — prögēner, i, m., i. e. maritus neptis, (Manden til en Sonnedatter el. Datterdatter), vid. Suet. Aug. 19, o. Tac. Hist. 5, 9; er Cerretat til prosocer o. prosocrus, Digest. — prögēnatio, onis, f.: Årling, Forplantning, Tilfølg; — ∞ mularum, jumentorum, Plin.; af — prögēnēro, are, v. a.: at arve el. forplante; fædd. om Dyr og Ågule; — nec... Progenerant aquilae columbam, vid. Hor. Od. 4, 4, 31; fetus quoniam modo progenerent (apes), Plin.; cf. Colum. 7, 3; — egf. om Hæerne; ut progenerare possit (rex) el. pampinariis, id. 3, 10.

*prögēnēs, ei, f.; I) „egent.“, in abstracto: Slægt, Stamme, Familie; egf. Hætemff; — quo propius aberat ab ortu el. progenie divina (antiquitas), Cic. Tusc. 1, 12; cf. Ter. Phorm. 2, 3, 48; men Cic. d. Rep. 2, 12: virtutem et sapientiam... non progeniem, quaeri oportere; — II) „overf.“ in concreto: den el. de Aftæmmende, Varn el. Born, Aftom el. Efterkommere, (egf. Slægt el. Familie); — se progeniem esse deorum etc., Cic. Univ. 11; tanta orbus progenie (Priamus, i. e. tot filiis), id. Tusc. 1, 35; cf. Virg. Aen. 10, 471, o. Nep. Cim. 1; men nepotum... liberorum progeniem etc., Liv. 1, 13; cf. id. 45, 41; — men absol. id. 42, 52: Macedonia progeniem ediderat, (ungt Mandffab); — egf. in pl., Senec. Consol. ad Polyb. 30: quid dicam duces ducumque progenies, etc.? — egf. om Dyrne: Ångel. el. Aftom; in omni genere quadrupedum... patri similior est progenies, quam matris, Colum. 7, 9; cf. Virg. Ge. 1, 414; — egf. om Hæerne; quum sint ipsa duo iugera (v. e. Plantningen derpaa) unius vitis progenies, Colum. 3, 9; — b) „poet. overf.“: en Diatning (fom Digterens Aftom); — Palladis exemplo de me sine matre creata Carmina sunt; stirps haec progeniesque mea est, Ovid. Trist. 3, 14, 13; — not.: forældet gen. sing. progenii, Pacuv. ap. Non.; o. — prögēnitor, oris, m.:

Stamfader el. Stamherre, Nep. Ages. 1; cf. Ovid. Met. 11, 319; — [progigno]. — progenitus, 3, partic. af progigno.

prōgermino, are, v. n.: at fremfsyre; — antequam surculus progeninat, Colum. 4, 10. — prōgero, gessi, gestum, 3, v. a.; 1) „alm.“: bærer el. bringer ud deraf el. videre; (efteraug. Drd); — ∞ defunctos (om Bierne), Plin. 11, 20; urcei, quibus oleum progeritur (hædres deraf el. deri), Colum. 12, 50; — 2) „overf.“: at bære foran el. til Eftur, Appul. — prōgestaus, tis, partic., [gesto]: bærende foran fig; — progrestans nucleos sinu, Appul.

prōgigno, gēnūi, gēnitum, 3, v. a.; 1) „egent.“: fremavler el. avler el. bringer til Verden el. for Lyset; — Neque gnatus, neque progeniturus... Cui factum melius velim, Plaut. Truc. 4, 1, in.; qui lumen illud (Catonem Uticensem) progeniuit, Cic. Off. 3, 16; men „poet.“: te sacvae progenure fæce, Ovid. Her. 7, 38; cf. Virg. Aen. 4, 180; — egf. om Bærerne: quæ ex iis (seminibus) progignantur, Cic. Div. 1, 56; cf. Catull. 64, 89; — 2) „poet. overf.“: at frembringe el. færaarsage; — ∞ novos rerum... motus, Lucr. 2, 80; cf. id. 4, 674.

prognāriter, adv., [gnarus]; epdrl.: meget fynbig el. dygtig; (forcl. Drd); — vid. Enn. Ann. 5, 6; men age, indica prognariter, (noie el. beftemt), Plaut. Pers. 4, 4, 39. — prognatio, onis, f.: Jædel, Capella; af — prognatus, 3, partic., [gnatus f. natus, af nascor]; 1) „egent.“: fød el. avlet el. udfprungten deraf; oftere c. abl. pers.; — Romulus deo prognatus, deus ipse, Liv. 1, 40; Divo prognatus patre, Plaut.; men ille... Tantalop prognatus, Pelope natus, (d. e. Atreus, Sønnef af Tantalus, Sen af Pelops), Cic. Tusc. 3, 12; Semet prognatus, (i. e. suos filios), Hor. Sat. 1, 6, 78; — egf. nedflammende derfra; ipsi erant ex Cimbris prognati, Caes. B. G. 2, 29; cf. ibd. 6, 17; — men Plaut. Casin. 2, 6, 46: Herculei prognati (subst.: hans Eftersommere); — 2) „overf.“ om Planter el. Væxter: opvæxer; — arundines in palude prognatae, Plin. 9, 23; cf. Catull. 64, in.: Deliaeo quondam prognatae vertice pinus.

Progne, es, f., f. mnd. Procne. — prognosticum, (-on), i, n., προγνώσκων, (i. e. praesagiendi vim habens, sc. οἰκτιρῶν): Værel, fcl. Veirmærke; — si prognostica nostra vera sunt, Cic. Att. 15, 16; — not.: Prognostica, orum, n., (ligesom Veirmærkerne), er Titelen paa Cicero's Oversættelse af Aratus's Digt προγνώσκου; de til os komne Brudstykker deraf har Orell.

progrāmma, atis, n., πρόγραμμα: Skriftlig Beskædning el. et Lovbud, opslaaet Edict el. Manifest; (eftercl. Drd); vid. Vuleat. Avid. Cass. 6, c. Cod. Just. — progredior, ère, f. mnd. figd., not. — progredior, gressus, 3, v. dep. n., [gradior]; 1) „egent.“: gaar el. drager el. tyffer frem el. fremad el. forud el. videre; — ut regredi, quam progredi mallent, vid. Cic. Off. 1, 10; ∞ foras, Plaut., ex domo, Cic. Coel. 24, in publicum, Justin.; egf. absolvere: de progrediendo cogitare, Cat. gaac ud, at komme i Lusten), Plin.; — df. ofte i Argesproget; progressus ante signa, Liv., longius a castris, Caes.; ∞ in locum iniquum, id. B. C. 1, 45; ∞ ad Inalpinos cum exercitu, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 4; ∞ ad urbem, ad annum, Liv.; men ∞ obviam alicui, id. 7, 10; cf. Virg. Aen. 11, 608; — naves audacius progressae, Caes. B. C. 3, 24; — 2) „fig.“: at gaac el. fride frem el. fremad el. videre frem derfril; — paulum acetate progressus, (noget til Mars), Cic. d. Senect. 10; progredientibus aetatibus etc., id. Fin. 5, 15; — procedere et progredi, id., in virtute, id.; quoad (hvordist) progredi potuerit hominis amentia, id. Phil. 11, 3; cf. id. Lael. 11; divinatio... ultra conjecturam progredi non potest, id. Div. 1, 14; men paulum aliquid ultra primas litteras progressi, Quintil. 1, 1, 8; absurdum in adulationem progressus,

Tac. Ann. 3, 47; — not. a: progredi (imperat.) f. progredere, Novius ap. Non.; — not. b: compar. progressior, Tertull. *progressio, onis, f.: Fremadgaac el. Fremadfriden; df. „fig.“: 1) „alm.“: Fremgang, Tilvæxt, Tiltagen; — suis progressionibus usa augentur (principia rerum), Cic. Fin. 5, 21; si qua est ad virtutem facta progressio, id. Off. 3, 3; cf. id. Tusc. 4, 1; — 2) som rbeterist figur: Overgangen til det Stærkere, Cic. d. Or. 3, 54; (cf. Quintil. 8, 4, 4, hvør egf. citeres Cic. Verr. 5, 66: facinus est, vincire civem Rom., scelus verberare, etc.); o. — prōgressor, oris, m.: som frider fremad, Augustin.; — [progredior].

1. prōgressus, 3, partic. af progredior. — 2. prōgressus, us, m., [progredior]; 1) „egent.“: Fremadgaac el. Fremadfriden; df. Reife el. Vortreife; — progressum praecipitem etc., Cic. Att. 2, 21; — egf. Fremrytten; progressu aliquem arcere, id. Phil. 11, 2; egf. fremadfridende Bevægelse, som Stærkernes, id. N. D. 2, 20; — 2) df. concret: fremfryngende Dam el. Dæmning; — aggeribus expediantur progressus, Vitrov. 5, 12; — 2) „fig.“: A) „alm.“: Fremfriden, Fremgang, Tilvæxt; — ∞ aetatis, Cic. Phil. 5, 17; in studiis tantos progressus facere, id. Tusc. 4, 19; cf. id. N. D. 1, 6, o. Nep. Cat. 3; — B) „bef.“: Begivenhedernes Udsvikling; — homo causas rerum videt, earum progressus et quasi antecessiones non ignorat, id. Off. 1, 4.

prōgubernator, oris, m.: Understyrmand, Caecil. ap. Non. — prōgymnastes, ae, m., προγυμναστής: som fortæger Legemsøvelser, for at anvise el. vejlede en anden dertil, Senec. Ep. 83.

proh, interj., f. mnd. 2. pro. — prōhibeo, ūi, itum, 2, v. a., [habeo]; 1) „egent.“: A) „alm.“: holder derfra, holder borte, afværgter, afvænter, forhindrer, aliekum el. aliquid, m. ab, el. c. abl., el. m. ut, ne, quominus, el. m. acc. c. inf., egf. m. blot acc., fcl. m. de el. m. dat. cl. gen.; — quo illum ab illa prohibeas, Plaut.; ∞ praedones procul ab insula Sicilia, Cic. Verr. 4, 64; ∞ hostem a pugna, Caes.; ∞ vim hostium ab oppidis, id.; ∞ se suosque ab injuria, id. B. G. 2, 28; men ∞ aliquem a familiaritate, etc., Cic. Phil. 2, 18; — ∞ exercitum itinere, Caes. B. G. 1, 10; cf. id. ibd. 15; men m. blot abl.: non prohibere aqua profluente, Cic. Off. 1, 16; — men vim de classe prohibuit Vulcaniam, Lucil. ap. Non.; — men obscuro, parentes meos mihi prohibeas? Plaut. Cure. 5, 2, 7; cf. id. Asin. 5, 1, 4; Pietas, pater, oculis dolorem prohibet; — men ∞ Poenos aquilae, Sil. 6, 27; — dii prohibeant, ut etc., Cic. R. Am. 52; quod potuisti prohibere, ne fieret, id. Div. in Caecil. 10; men hiemem prohibuisse, quo minus etc., id. Fam. 12, 5; — male etiam, qui peregrinos urbibus uti prohibent, etc., Cic. Off. 3, 11; audeat proloqui, se delectum haberi prohibeturum, Liv. 1, 2; — fremdeles m. blot acc.; Mars pater, ut tu morbos... prohibessis etc., Cat. R. R. 141; cf. Cic. Catil. 2, 12; hvf. pass., id. Off. 1, 25; prohibenda maxime est ira in puniendo; — df. ofte i Udraab: Si eveniat, quod dii prohibeant (hvad Guderne forbyde), discessio, Ter. Andr. 3, 3, 36; cf. id. Hec. 2, 1, 10; di mala prohibeant! figcl. Virg. Aen. 3, 265: Di prohibete minas! men deos quaeso, ut istaec prohibeant, Ter. Ad. 2, 4, 11; — B) „bef.“: forbyder, forhindrer; — lex recta imperans, prohibens contraria, Cic. N. D. 1, 11; figcl. lex prohibet, c. inf., Quintil. 5, 10, 104; hvf. id. 6, 1, 7, in pass.: Athenis affectus movere etiam per praekonem prohibebatur orator; — 2) beslyttende at holde (nøgen) borte derafra, at beslytte derimod; m. ab, el. m. blot abl.; — a quo periculo prohibere rem publicam, Cic. Manil. 7; cf. id. Brut. 96; — Haec... damna... Me uxore prohibent, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 105; ∞ cives calamitate, Cic., tenuiores injuria, id.; — forcl. egf. m. dobbelt acc.; id. Jupiter Prohibessit (derfra bevare 3.

fig)! Plaut. Pseud. 1, 1, 11; — not.: prohibessis, it, int, forcl. f. prohibueris, etc., Cato, Plaut., Cic. Leg. 3, 3, (e XII tabb.); — prohibeat, per synaeresin, fem dactylus, Lucr. 1, 976.

*prohibitio, onis, f.: Tilbageholdelse, Terhindring; — quamquam illa non poena, sed prohibitio sceleris fuit, Cic. frgm. ap. Quintil. 9, 2, 18; v. — prohibitor, oris, m.: fem belder neget berte; — ∞ Aesculapius valetudinum pessimarum, Arnob.; — [prohibeo]. — prohibitorius, 3, [prohibitor]: fem belder tilbage derfra; — ∞ avis, Plin. 10, 17; ∞ interdictum, Digest. — prohibitus, 3, partic. af prohibeo. — prohibere, adv., ligesom proinde: derfor, af den Grund, Appul.

proin, adv.; forteret af sigd.; bød Plaut. v. Ter. fædd. monosyll.: men dissyll., Catull. 20, 16. — proinde, adv.; (egf. dissyll., f. Virg. l. e. in fin.): 1) sammenhængende: netop saaledes, paa samme Vis el. Maade, ligesom; a) fædd. m. sigd. atque (el. ae), egf. m. quasi, field. m. ut el. in el. m. quam; — quoniam etc., proinde habeo, ac si scripsisses, etc., Cic. Att. 3, 13; proinde aestimans, ac si usus esset, Caes. B. C. 3, 1; cf. Lucr. 3, 1048; — Proinde expiscare, quasi non nosset, Ter. Phorm. 2, 3, 35; cf. id. Heaut. 1, 1, 13; sigel. proinde quasi etc., Cic. Mil. 31, v. id. Tusc. 1, 36; — proinde adeo, ut me velle intellegis, Plaut. Amph. 3, 3, 27; men i embynder Erling: Ideo quia, ut vos domi mihi eritis, proinde ego ero fama foris, Ter. Hec. 2, 1, 21; cf. Lucr. 4, 652; — b) absol.; — cultu non proinde speciosus, Petron. Sat. 83; ut, sive dulcis esset sapor uvae, sive acidus, proinde aestimarent, Colum. 11, 2; sigel. Justin. 41, 3; proinde secunda adversaque silentio tegunt; — II) tilføjende: derfor, altsaa, fremdeles, ifølge deraf; — Proinde hinc vos amolimini, Ter. Andr. 4, 2, 24; cf. id. ibd. 2, 4, 5; proinde aut exeat, aut quiescant, Cic. Catil. 2, 5; cf. Caes. B. G. 7, 38, v. Sall. Jug. 49; sigel. Virg. Aen. 11, 383; Proinde tona eloquio, etc.

projecite, adv. af projectus unde, projicio: stødssøst, Tertull. — *projecticius, (-tius), 3; henkastet, udfat; (for v. eftercl. Ved); — ∞ puella, Plaut. Cist. 1, 3, 43; men „overf.“: ∞ homo, (nekastet, yemng), Ammian.; v. — projectio, onis, f.: at faste frem el. fremad; — ∞ brachii, Armenis Udsfræning, Cic. Orat. 18, (opp. contractio); — II) „overf.“ v. cenzret: fremstaaende Del af Bygningen, en Udbygning; egf. Det til at have en faadan; — ∞ super vicini solum, Digest.; — [projicio].

projecto, are, v. a., intens. af projicio: henkaster; men alene „fig.“ v. forcl.: udfalster, bestammer, Plaut. Bacch. 3, 6, 38, inc., f. und. prolecto nr. II; men in pass.: projector, quod tu peccas, (jeg hører lide for dine Feil), Enn. ap. Ruffin. d. Fig. sentent. — *projectorius, 3, i d. fild. Medicin: afførende; — ∞ vis, Theod. Prisc.; ∞ virtutis herba, Aemil. Macer; v. — projectura, ae, f.: i Bygningstuen, ligesom projectio nr. II: det fremstaaende el. Udtrædende; — ∞ spirarum, Vitruv., cymati, id. — 1. projectus, 3, partic. af projicio. — 2. projectus, us, [projicio]: fremragning, Udsfræning; (men alene in abl.); — ∞ corporis, Lucr. 3, 1000; ∞ frondis, Plin. 17, 19.

projicio, jeci, jectum, 3, v. a., [jacio]; 1) „egenl.“; A) „alm.“; a) fæster ud el. bort, fæster fra mig; — ∞ aurum, Hor. Sat. 2, 3, 107; — ∞ galeam ante pedes, Virg. Aen. 5, 673; — egf. holder el. fræfter den for mig; projecto laeva scuto, Liv. 7, 10; cf. Nep. Chabr. 1; men Virg. Aen. 10, 587: projecto ... pede laevo; cf. Cic. d. Or. 3, 59; projecta lingua, Lucan; — b) fæster derfor el. derhen el. derpaa el. derti; — Projectum adoraris cibum, Hor. Epod. 6, 10; ∞ aliquid in ignem, Caes., in medium, Virg.; men id. Aen. 12, 255: praedamque ex unguibus ales Projectit fluvio (f. in fluvium); ∞ aquilam intra vallum, Caes. B. G. 4, 36; — ∞ se:

faste sig ned, styrte ned, ex navi, id.; Tum super examinem sese projectit amicum, Virg. Aen. 9, 444; ad pedes alicujus, Cic.; men ∞ se in forum, Liv., in flumen, Curt.; — b) projectus, 3; nedkastet (som bedende), ad pedes suorum, Caes., ante simulacra, id.; egf. henkastet, liggende: viridi projectus in antro, Virg. Ecl. 1, 76; men cadavera projecta, (henkastede), Varro; — c) fæster fra mig, bortfæster, arma, Caes. B. C. 3, 98; projectis insignibus etc., Hor. Sat. 2, 7, 53; men Plaut. Cist. 2, 3, 74: jussit parvam projici (lod hende udfatte); Ego eam projeci, etc.; — d) omstyrter, fæster til Jorden; — ∞ effigies alicujus, Tac.; men fontem qui projicit urna, (i. e. Aquarius), Manil.; men ∞ lacrimas (udgyde), auct. B. Al. 24; — B) „bef.“; 1) lader træde frem ved at bygge; byf. Jus projiciendi, Digest.: Det til at have en Udbygning; b) pass., projici: at staa el. rage frem; — quod ... tectum projiceretur, Cic. Top. 4; — 2) ligesom fæster ud, forlæger el. forriver; — quod tantam pestem (urbs) ... projecit foras, Cic. Catil. 2, 1; immeritumque pater project ab urbe, Ovid. Met. 15, 504; — egf. forriver, relæger, nepotem in insulam, Tac. Ann. 1, 3; cf. ibd. 4, 71; — II) „fig.“; A) bortfæster, lader fære, øygyver, formaacer; — nec pro his libertatem, sed pro libertate haec projicias, Cic. Phil. 13, 3; ∞ animos, Virg., patriam virtutem, Caes., spem salutis, Plin. Ep.; cf. Hor. A. P. 97; — men m. Personsubject: nonne extremam pati fortunam paratos projectit ille (øygav el. forlod dem)? Caes. B. C. 2, 32; — B) ∞ se; 1) at faste sig (begeerl.) deroever; — si qui se in hoc judicium forte projecterint, Cic. Coel. 9; — b) egf. m. Begrebssubject; — si etc., quo libido non se proripiet ac projiciet, etc.? id. Fin. 2, 22; — 2) at styrte sig i fære; — ne me projiciam etc., Cic. Att. 9, 6; cf. id. ibd. 10: si una projecteris te; — b) at nedlæse sig dertil; — in muliebres fletus se projicere, Liv. 25, 37; — C) at udfatte el. henfælde til en silbrigere Tid; — qui (candidati) ultra quinquennium projiciantur, Tac. Ann. 2, 36; — III) partic. projectus, 3, egf. som adj.; A) „egenl.“: udsfræst, henfræst, fremtrædende el. fremfryngende, vcl.; — urbs erat ... ita projecta in altum, ut etc., Cic. Verr. 4, 10; Hinc altas cautes projectae saxa Pachyni Radium, Virg. Aen. 3, 699; insula a septentrione in meridiem projecta, Plin. 3, 12; — venter projectus, projectior, Suet. Ner. 51, v. id. Tit. 3; — 2) df. subst., projectum, i, n.: det fremfryngende Del af en Bygning, Digest.; — B) „fig.“; 1) fremtrædende el. fremragende; ∞ audacia, Cic. Cluent. 65, justitia, id. d. Rep. 3, 7; — 2) hængiven dertil, umaadelig derti; — homo audendum projectus, (dumdriftig), Cic. Verr. 1, 1; homines in verba projecti, (mundfaede), Gell. 1, 15; — superl., projectissima ad libidinem gens, Tac. Hist. 5, 5; — 3) henkastet, daarlig, slet; — non esse ... omnino ... projectum consulare imperium, (saa aldeles nedværdiget el. afstræft), Liv. 2, 27; tam projectae servitium patientiae (taedere), Tac. Ann. 3, 65; — compar., quid nobis projectius? Prudent.; — b) df. vultus projectus et degener: nedslaaen el. forfnyet Mine, Tac. Hist. 3, 65.

prolabor, lapsus sum, 3, v. dep. n.; 1) „egenl.“; a) at glide el. falde forover, at bevæge sig fremad; — At canis ad caudam serpens prolaborit Argo, Cic. (poët.) N. D. 2, 44; men Liv. 44, 5: leniter prolabi, (om den paa en Straaning glidende Elefant); — b) at glide el. falde ned, ex equo, Liv. 27, 27; cf. ibd. 32; men id. 1, 56: velut si prolapsus cecidisset, (var gleden el. falden); prolapsus ex arbore, Plin.; cf. Propert. 1, 20, 47; men prolapsa Pergama, (det faldne Troja), Virg.; cf. Tac. Ann. 14, 27; — II) „fig.“; A) „alm.“: at gaac el. komme videre; at fride frem dertil; — libenter frater ad istam orationem tecum

prolaberer, Cic. Leg. 1, 20; me longius prolapsus esse, quam etc., id. Caecin. 35; ∞ in misericordiam, Liv. 30, 12, in rabiem, Tac. Ann. 1, 31, ad seditiones, id., ad iurgia, id.; cf. id. Ann. 11, 17; — B) „bes.“: 1) at falsæ cf. feile, at forvilde fig.; — ut permultis in rebus prolaberer, Cic. Quint. 21; se cupiditate prolapsos etc., id. Att. 1, 17; men Plin. 28, 29: virum alias sagacem nimio juvandi mortales studio prolapsus; — b) at uæsttære; — ab aliqua cupiditate prolapsus verbum etc., Cic. Font. 9; — 2) at forfælde cf. gaac til Grunde, at færværes cf. færdærvæ; — disciplina militaris prolapsa, Liv. 8, 7; rem prope prolapsam restituere, id.; cf. id. 23, 5; — ad id prolapsae (feminae: der vare faldne saa dybt), Tac. Ann. 12, 53; cf. Cic. Div. 2, 2: ita prolapsa (juventus), ut etc.; egf. absol. probati at forærmes, Tac. Ann. 3, 55; cf. — prolapsio, oms, f.; 1) Sænblen, falden, fald; — sine casu aliquo aut prolapsione (insistere aut ingredi), Cic. Cor. 17; — II) Sammenstyrtning cf. Jæthyrtinga, ædificiorum, Suet. Aug. 30. — prolapsus, 3, partic. af prolabor. prolatio, oms, f., [1. prolatus, profero]; „egenl.“: Joren cf. Bringen frem cf. fremad cf. videre; cf. særv. „fig.“; A) „alm.“: 1) Udvielfte, finium, Liv. 31, 5; — 2) cf. Udvielfte: — ad prolationem iudicii biduum etc., id. Rab. perd. 3; cf. rerum prolatio, (figefem res prolatae, f. unt. profero): Jæretningernes Udvielfte (cf. Jærieme), id. Att. 7, 12; — egf. uden gen.; omnium prolationem etc., Tac. Hist. 2, 82; men Quantumvis prolationum, Plaut. Mil. gl. 2, 98; — B) „bes.“: Jærmøeren, Jærieme, Anbringelse, Jærtælling; — ∞ exemplorum, Cic. Orat. 34; — men ∞ nominum Latinorum, (Udtafen tale), vid. Liv. 22, 13.

prolato, avi, atum, 1, v. a., [prolatus, profero]; I) „egenl.“: udvider, forfærrer; — ∞ agros, Tac., villam, Colum., rem rusticam, id.; — ∞ vitam, (væd: blibe at leve), Tac. Ann. 11, 37; cf. Lucr. 1, 982; — II) „æverf.“: udfætter cf. opfætter, consultationes, Sall., comitia, Liv.; prolatum bellum etc., Tac. Ann. 13, 34; dubitando et dies prolato, Sall. Catil. 43; men absol.: id (malum) opprimi sustentando ac prolato nullo pacto potest, Cic. Catil. 4, 3. — 1. prolatus, 3, partic. af profero. — 2. prolatus, us, m., [profero]: = prolato, in abl. sing., Tertull.

proleclibilis, e, [proleclio]: leffende, Sidon., inc. — proleclio, avi, atum, 1, v. a., intens. af proleclio; I) „egenl.“: fremleffer: — proleclante gaudio (æerimas), Appul., — II) „fig.“: leffer cf. forlecer cf. forfører dertil; — ∞ egentes et leves spe largitionis etc., Cic. Flac. 8; cf. Plaut. Bacch. 3, 6, 38: etiamne ultro tuis me proleclatis probris? (al. productas); Præda puellares animos proleclat inanis, Ovid. Fast. 4, 133. — prolepsis, is, f., *πρόληψις*, (i. e. anticipatio: Jærtudtagen): en Talefigur, hvorved et Navn, der endnu ikke var til, bruges som tilværende; faat. Lavinia litora, Virg. Aen. in.; cf. ibd. 6, 366, egf. Gell. 10, 16.

proles, is, f., [af pro e. oleo, olesco, hpf. egf. adolesco]: bød der vorer el. er veret til el. op, Jngel cf. Afkom; cf. navn. om Menneffer: Barn cf. Børn, Efterførmere: hpf. collectivi: Afkom cf. Slægt, progenies; (æstet „poet.“: hverom dog Cic. d. Or. 3, 38: nec fugerim dicere prolem aut subolem, aut effari, etc.); — tua postuma proles, (din næste Søn), Virg. Aen. 6, 763; men prolem est enixa gemellam, (d. e. Tvillingen), Ovid. Met. 9, 452; ∞ Apollinea (i. e. Aesculapius), id. ibd. 15, 533, Latøia, (i. e. Apollo et Diana), id. Trist. 5, 1, 57; ∞ altera Saturni, (i. e. Juno), Virg. Aen. 12, 830; ∞ rustica Bacchi, (i. e. Priapus), Tibull. 1, 4, 7; ∞ Minyeia (i. e. Minyeides, el. filiae Minyæ), Ovid. Met. 4, 389; men ∞ fulminis, (i. e. Bacchus), Senec. Med.; — propagando procudere prolem, Lucr. 5, 854; cf. Virg. Aen. 1, 75, v. Hor. Od. 3, 6, 38; men Virg. Aen.

7, 50: Filius huic, fato divum, prolesque virilis Nulla fuit, etc.; ∞ ferrea, Cic. N. D. 2, 63, (e poeta: Jernalderens Slægt cf. Menneffer); cf. Ovid. Met. 1, 113: Postquam etc., subiti argentea proles, Auro detrior, fulvo pretiosior aere; — egf. i Bæsa; Brutorum et Aemiliorum proles etc., Sall. Or. Lepidi ad populum: figel. ∞ illa, (hin Slægt), Cic. d. Rep. 6, 21; cf. id. ibd. 2, 22, und. proletarius; figel. Rhoetos, Tuscorum prolem etc., Plin. 3, 24; — egf. om Dyrene; hinc nova proles etc., Lucr. 1, 260; figel. ∞ duellica equorum, id.; cf. Virg. Ge. 3, 65 v. 511; si est generosa proles (caprarum), Colum.; — „poet.“ egf. om Plantern: prolem tarde nascentis olivæ, (Bærene deraf), Virg. Ge. 2, 3; men in pl.: privignasque rogat proles, Colum. (poet.) 10, 163; — II) „æverf.“: A) det unge Mænds fæb; — equitum peditumque prolem describunt, Cic. Leg. 3, 3, (e XII tabb.); Sternitur Arcadiae proles etc., Virg. Aen. 10, 429; — B) æfterel. ex pl. proles f. testes el. Jættæerne, Arnob.

proletarius, i, m., [proles]; cf. proletarii, (seem tiene Staten med deres Afkom), Cic. d. Rep. 2, 22: den af M. Servius Tullius indførte Benævnelse paa Bergere af den laveste og ubemidlede Klasse, ut ex iis quasi proles civitatis expectari videretur; opp. assiduus (ab assibus, i. e. aere dando); vid. frgm. XII tabb. ap. Gell. 16, 10, hver egf. f. Eun. 1, e.; cf. Liv. 1, 43, v. Fest. p. 222, (Müll.); — II) „æverf.“ o. adj.: lav el. almindelig; — Nam proletario sermone nunc quidem, hospes, utere, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 157. — prolevo, are, v. a.: træffer el. drager frem el. ud deraf, Tertull.

prolibo, are, v. a.: øffrer (Drifløffer); — ∞ diis vina, Plin.; men impers. pass.: scitilibus prolibatur simpuviis, id. 35, 46. — proliceo, cui, 2, v. u., [liquo]: at vinde el. flyde ud el. frem; — ubi prolicuit dulcis unda, Varr. ap. Isid. — prolicio, ere, v. a., [lacio]: leffer frem el. ud, Plaut. Cure. 1, 2, 2; cf. Ovid. A. A. 1, 718; egf. alm. leffer el. pirrer; ∞ aliquem ad spem, Tac. Ann. 3, 73. — prolimen, inis, n.: Sted foran Dørtærskelen, Hieronym. — proliquantus, 3, partic., [liquo]: flydendeigjort el. flydende, Appul.

prolixæ, adv. af prolixus; egf.: vidt el. vide; — ∞ foliata arbor, (med lange Blade), Appul.; — østet „fig.“: A) „alm.“: overflødig: — ∞ promittere, (giøre flere Løfter), Cic. Fam. 7, 5; (in delectu) parum prolixæ respondere (se. ad nomina: lade sig uagterne indfrive til Kræftene), id. Att. 7, 14; — compar., Accipit homo nemo melius prorsum neque prolixus, (ingen beder bedre), Ter. Eun. 5, 8, 52; — B) „bes.“: velvilligen, omhyggeligen; — age prolixæ, (vis dig gaemildt), Ter. Ad. 5, 8, 20; prolixius fovere aliquem, Suet. Tit. 7.

*prolixiitas, atis, f.; I) „egenl.“: vid Længde el. Udstrækning; (æfterel. Ørd); — ∞ terræ, Appul., (opp. latitudo); — ∞ temporis, Digest.; II) „æverf.“: Tælens Vidtløftighed, Arnob.; — prolixitudo, inis, f.: = frgd. nr. II; — ∞ sandi, Paen. ap. Non.; v. — prolixo, are, v. a.: udstrækker; — ∞ aciem ferramenti, Colum. 4, 24; — [af figel.].

prolixus, 3, [laxus]; I) „egenl.“: vidt udstrakt, vid, bred, lang, øst.; — Capillus sparsus, prolixus, etc., Ter. Heant. 2, 3, 49; ∞ cauda, (opp. brevis), Varro; ∞ arbores, id.; men corpore prolixo, figel. prolixior arator, Colum.; prolixiora quaedam nascuntur, Varro; — II) „fig.“: A) „alm.“: vid, udstrakt, lang; (fer. v. æfterel.); — prolixæ ætatis homines, (af en høi Alder), Digest.; prolixioris temporis spatium, ibd.; men non tam prolixo provolat ictu, Lucr. 4, 1238, (ikke saa langt); — superl., ∞ labor, Jul. Val. Res. g. Al. M.; — neutr. prolium egf. som adv.; ∞ ejulare, Appul.; — B) „bes.“: I) om Tælen: vidtløftig; — ne

sim proluxus, Macrob. Sat. 3, 7; — b) em Begreber: omfattende; — longe proluxius esse ... mortales, quam homines, Gell. 13, 28; — 2) em Ræsfærbolde, Begivenheder, edl.: gunstig, lyffelig; — solere plerisque hominibus rebus secundis aque proluxis atque prosperis animum excellere, Cat. ap. Gell. 7, 3; cf. Cic. Att. 1, 1: cetera spero proluxa esse; — 3) em Charakteren, Handemaaden, edl.: villig el. venlig, hijselig, edl.; — de tua proluxa beneficaque natura etc., Cic. Fam. 3, 8; cf. id. Att. 16, 16, C; men id. ibd. 6, 3: non in Pompejum proluxior, quam in Brutum.

prölöcutor, (-quitor, oris, m., [proloquor]: sem taler før nogen, Sægerer, Pseud. Quintil. Decl. — prölögium, i, n., *πρόλογος*: fortale, Pauc. ap. Paul. ex Fest. p. 226, (Müll.): egf. proloquium, ibd. — prölögus, i, m.: 1) *πρόλογος*: fortale, Indledning; navn. Proleg til en Comædie; — vid. Ter. Phorm. prol. 11, v. id. Andr. prol. 5; men Suet. Vit. Terent. 2: in prologo Adelphorum (Terent.); — II) den en Proleg foreragende Stuepiller; — orator ad vos venio ornatu prologi, Ter. Heec. prol. alter in.; cf. id. Heaut. prol. 11: Oratorem esse voluit me, non prologum. — prölögium, i, n., [proloquor]: en Sætning, sententia, in qua nihil disideratur, Varr. ap. Gell. 16, 8; a Cicerone dictum ... pronuntiatur, a dialecticis *ἀξιωμα*, Gell. 1, c.; — f. egf. prologium in fin.

prölögquor, cütus (quütus) sum, 3, v. dep. n. c. a.; 1) neutr.: taler forud, holder en fortale; — omitto proloqui, Ter. Phorm. 5, 6, 21; — II) oñtere act.: A) „alm.“ fremstiger el. indtaler, verbum, Ter. Andr. 1, 5, 21; Artem pudere proloqui, quam facites, Cic. Orat. 43, (e poet.); — egf. m. relat., auct. B. Afr. 44; egf. m. acc. e. inf., Liv. 4, 2; — B) „bef.“: forudtigger, spæker; m. flgd. or. dir.; — Proloquar ... Frangitur ipsa suis Roma superba bonis! Propert. 3, 11, 59; df. — prölögquor, f. und. prolocutor.

prölölüido, inis, f.: = flgd., Varr. ap. Non. — prölölüidium, i, n., [lobet]; 1) lyft el. Altraa, Ter. Ad. 5, 9, 28; — audiendi, Gell.; — II) heroiiske el. Rytiske, id. 5, 10; — libidinis, Appul. — prölölüeeo, xi, 2, v. d.: at lyse derfer, Senec. Ot. Sap. 32, inc.

prölölüdo, si, sum, 3, v. n.; 1) „egenl.“: at anfille et forspil el. en forøvelse; df. Virg. Ge. 3, 231, poet. om Tyren: et sparsa ad pugnam proludit arena; — II) df. „everf.“ om Talerne: quibus (sententiis) proluserunt, (som de have brugt i Indledningen), Cic. d. Or. 2, 80; men Juvenal. 5, 26: Jurgia proludent, (uegriue Begyndelsen); cf. Senec. Ep. 102, v. id. Qu. N. 3, 28.

prölölüo, üi, utum, 3, v. a.; 1) „alm.“: A) at bertsylle; — tempestas ex omnibus montibus nives proluit, Caes. B. C. 1, 48; ligel. Proluit ... silvas ... Eridanus, Virg. Ge. 1, 481; cf. id. Aen. 12, 686; — egf. „alleg.“: — pecuniam suam gurgitibus prandiorum, Gell. 2, 24; — B) at opstille el. opstæle; — genus omne tantum (i. e. piscium) ... fluctus proluit, Virg. Ge. 3, 541; — II) „bef.“: A) at bestille el. vasse el. vade, Ovid. Fast. 4, 778, inc.; — df. poet. om den Driffende; vid. Pers. prol. inc.: Nec fonte lacta prolui caballino, (har ifte vaded Læerne der, har ifte druffet af Musfildten); ligel. — praeordia mulso, Hor. Sat. 2, 4, 26; men Virg. Aen. 1, 739: pleno se proluit auro, (stillede sig dermed, utomte det fulde Guldbeget); df. pass.: ut cantat ... Multa proluit vappa nauta atque viator Certatim, Hor. Sat. 1, 5, 15; — B) at overflomme; — prolutas esse regiones imbris, Appul.

prölölüo, onis, f., [proluo]: forspil el. forøvelse og ligefem Præve, der forudstiftes Øvedsagen; — vid. Cic. d. Or. 2, 80; ligel. in hac prolusione etc., vid. id. Div. in Caecil. 14. — prölölüörüs, 3, f. und. perlusorius. — prölölütus, 3, partic. of proluo. — *prölölüyies, ei, f.: Overflommelse, Lucr. 5, 948; (men Cic. Qu. Fr. 3, 7, er alluvies den rette Læsem.); — ∞ alvi, Lucr., Colum., egf. ∞ ventris, Virg. Aen.

3, 216: Mavens Ubtømmelse; o. — prölölüyio, onis, f.: Overflommelse, Appul.; — df. prölölüyösus, 3: overflommende; — ∞ pestis, (almindelige udbrædt), auct. ap. Fulgent.; — [proluo]. — prölölüytae, arum, m., *πρόλυτα*: unge Zurifter, som af deres Læere dimitteres efter fem Aars Underviøning, Justinian.

prölölüteräta, ae, f., i. e. soror proaviae: en Stemmeters Søster, Digest. — *prölölüteräilis, e: hvermed der drives Handel, res, Colum., vestes, Suet. Grammat. 23; men ∞ aurum, (som anvendes i Pengehandelen), id. Caes. 54; o. — prölölüterium, i, n.: Handel, Kiebmandskab, Digest.; — [merx].

prölölüterö, üi, utum, 2, v. a. o. n., egf. prölölüterör. itus sum, 2; 1) „alm.“: fortiener, fortiener mig el. forstlyder (end el. godt); — quin dicam ea, quae promeres, Plaut.; hand promeruit, quamobrem etc., id. Amph. 5, 2, 12; Quid mali sum, here, tua ex re promeritus? id. ibd. 2, 1, 20; reus levius punitus, quam sit ille promeritus, Cic. Inv. 2, 28; men Promeruiti, ut ne quid ores, quod velis, quin impetres, Plaut. Men. 5, 9, 41; — II) „bef.“: at giere sig (vel el. ilde) fortiener af nogen; ofstet m. de el. absol., fiet. c. acc.; — Proinde ut tu promeritis de me, Plaut. Capt. 5, 1, 13; paratiores ad bene de multis promerendum, Cic. Off. 2, 15; — Promerenti optime hocce pretii redditur? Plaut. Asin. 1, 2, 2; cf. Cic. Mur. 34; — in promerendis sociis, Suet. Aug. 3; cf. Plin. Pan. 62; — III) af partie. promeritus, 3, er subst. promeritum, i, n.: det fortiente el. forstlydte; — Nec bene promeritis capitur, nec tangitur ira (natura divum), Lucr. 1, 62; cf. Ovid. Fast. 4, 391; male promerita ... ulcisci, Plaut. Trin. 5, 2, 49. — promeritum, i, n., f. und. flgd.

1. Prometheus (trisyll.), ei o. eos, m., *Προμηθεύς* (Herantanker): Son af Japetus, Broder til Epimetheus (Bageftertænkeren), og Fæder til Deucalion; efter at have dannet Mennesket af Ler, befieled han det med Jid, som han nedbøttede fra Himmelen; men til Straf berfer blev han smedet fast til Caucasus, heer en Ørbe fortærdere hans fædse paany udvørende Læver, indtil han blev befriet af Hercules; — vid. Ovid. Met. 1, 62, o. Hygin. fabb. 54 o. 141, egf. Serv. ad Virg. Ecl. 6, 42: Caucasaeque refert volucres, furtumque Prometheus; ligel. Propert. 3, 3, 29: O prima infelix fingenti terra Prometheus! — b) „poet. overf.“: en Pottemager, Juvenal. 4, 133; — B) df. 1) Prometheus (quadrisyll.), 3: prometheisk, berømt efter Prometheus, juga, Propert., rupes, Martial., saxa, Ovid., i. e. Caucasus; men ∞ lutum, Martial., ∞ creta, Colum., (hvoraf Br. dannede Mennesket); — 2) Promethides, ae, m., *Προμηθεΐδης*: Son af Prometheus, (i. e. Deucalion), Ovid. Met. 1, 390. — 2. Prometheus, 3, o. Promethides, ae, m., f. und. flgd.

prölölüico, are, v. n. o. a.: 1) neutr.: at stünne frem, d. e. at springe el. bryde frem; — promicant plumulae, Appul.; — II) act.: at lade frembryde; — multa longe promicanda est oratio, Naev. ap. Non. — *prölölüinens, tis, partic. e. adj. af promineo; df. — prölölüinenter, adv.: fremadvæget; compar., ∞ a lecto (langere derfra), Coel. Aur.; o. — prölölüinentia, ae, f.: fremadvæget el. Udspring, Vitruv. 6, 11; — in pl. em forberge, Solin. 27.

prölölüineo, üi, 2, v. n.; 1) „egenl.“: at rage el. staae frem; — ∞ penitus in altum, (strætte sig ud i Dybet), Liv. 37, 23; comia plurima torvos Prominent in vultus, Ovid. Met. 13, 841: Quum promineret ore, quantum etc., (da han med Ansigtet stod frem el. op af Jorden), Hor. Epod. 5, 35; cf. Caes. B. G. 7, 47; — II) „fig.“: ∞ in memoriam ac posteritatem, Liv. 28, 43, (udstrætte sig deril); — III) partic. promineus, tis, este som ad: fremadvæget el. udhvægende, fremhævet; — ∞ figuræ signorum (i Materiet), Vitruv.; ∞ oculi, Plin.; — egf. compar., aquila prominentiore cauda, id.; prominens collis, Liv. 27, 48, (udstrakt el. lauglig); — b) egf.

subst.: fremragning; - prominens litoris, Tac. Ann. 1, 53; prominentia montium, id. ibd. 2, 16. — *promino*, are, v. a.: at drive fremad ef. verben; - ∞ iumenta ad lacum, Appul. — *prominulus*, 3, [promineo]: noget fremragende ef. fremhængende, mammae, Solin., venter, Capitol.

promiscuam, adv., f. *promiscuam*, i. e. *promiscue*: = *flgd.*, Plaut. Pseud. 4, 5, 11. — *promisce*, adv., f. *promiscue*: ifleng, imellem hinanden, annotare, Gell. epil., dicere, id. — *promiscue*, adv. af *promiscuus*: sammenblandet, imellem hinanden, uden forstiel, ifleng; - ∞ aedificare, vid. Liv. 5, 55; cf. Caes. B. G. 6, 21; men ∞ spectare, (om Tilflugt), Suet.; cf. Liv. 1, 43, o. Sall. Jug. 26; ∞ toto ... frui, (i fælleskab med andre), Cic. Agr. 2, 31; aurium iudicium ... *promiscue* stultis ac sapientibus ab natura datum, id. Font. 6. — *promiscus*, 3, Biform af *promiscuus*, cogitatio, Gell., opinio, id.

promiscuus, 3, [miscuo]; 1) „egenl.“: sammenblandet; df. fælles, d. e. hvortil flere ef. alle tage lige Del; - ∞ operam dare, Plaut. Rud. 4, 4, 138; ∞ caedes omnium generum, Liv. 2, 30; comitia patribus et plebi *promiscua*, id. 4, 54; cf. id. 7, 1; - privatis et *promiscuis* copiis juvare militem, Tac. Hist. 1, 66; - ogf. e. inf.: muta ista et inanima (sc. teeta) intercidere et reparari *promiscua* sunt, id. ibd. 81, (sanne inden forstiel forstyrres ef. øprejtes); ∞ multitudo, id. Ann. 12, 7; ∞ spectaculum, (hvortil alle have Medgang), id. ibd. 14, 14; — B) „bef.“ ogf. i Grammatiken, ∞ nomen: = *epicoenium*, Quintil. 1, 4, 21; — II) „fig.“: af samme Slags, hvoipa ef. hvortilmellem der ingen forstiel gjøres; - divina atque humana *promiscua* habere, (ansee ef. behandle ensdan, foragte det ene som det andet), Sall. Catil. 12; cf. Liv. 29, 17: in *promiscuo* esse etc.; — B) df. „alm.“: ringe, flet; - *promiscua* et vilia mercari, Tac. Germ. 5; cf. Gell. 11, 16, o. id. 16, 13.

**promissio*, onis, f.: Løfte, Tilfagn, provinciae, Cic., auxilii, id.; scelorum *promissio* et iis, qui expectant, perniciosa est, et iis, qui promittunt, id. Phil. 8, 3; — *promissivus*, 3: sem beegner et Løfte; - ∞ tempus, (i. e. futurum; saaf. Jabo), Grammat.; — df. adv. *promissive*: lovende, i foran af Løfte, Tertull.; o. — *promissor*, oris, m.: sem løver; df. m. Lunc: som gjore Løfter, vid. Hor. A. P. 138, ogf. Quintil. 1, 5, 6, (Zumpt.); — [promitto]. — *promissum*, i, n.: et Løfte, f. und. flgd. — 1. *promissus*, 3, partic. o. adj. af *promitto*. — 2. *promissus*, us, m., [promitto]: Løfte, Tilfagn; in abl.: *promissu vitae*, Manil. 5, 779.

promitto, misi, missum, 3, v. a.; 1) „egenl.“: lader gaac fremad ef. videre, udlader, løslader, odf.; - ∞ ramos longius, (opp. compescere ferro), Colum.; ∞ se avidius, (om Gyren: styre raft i Seiren), Plin.; ∞ sonum, (forlænge ef. sløise), id. 10, 43; men ∞ capillum et barbam, Liv. 6, 16, (i Sprog at lade dem vøre); cf. Plin. 2, 22; — II) oftest „fig.“ om Talsen; A) forudsiger, spaaer; vid. Cic. Fam. 6, 1: quum ... id futurum ... exploratus possem promittere; men bene promittere secundis exitis, (varse fælt), id. Div. 2, 17; cf. Flor. 4, 7, ogf. id. 1, 6 o. 7; — ogf. forud at forstunde; stella ... vindemiae maturitatem promittens, Plin. 18, 74; — B) lever ef. tilføjer (noget noget); lader vente ef. haabe; c. acc., cf. m. Objectsføring, ef. m. de; - quae tibi promitto etc., Cic. Fam. 5, 8; cf. id. Off. 1, 10; - *promitto*, recipio, spondeo, Caesarem etc., id. Phil. 5, 18; men Sanum futurum, mea ego id promitto fide, Plaut. Men. 5, 4, 6; - nec minus ei prolixae de tua voluntate promisi, quam eram solitus de mea polliceri, id. Fam. 7, 5; men id. ibd. 3, 10: de me tibi sic ... *promitto* atque confirmo, me etc.; men id. Top. 4: promittere damni infecti, (love Statscerstanning); — b) ogf. om Tingsubjecter;

- terra ipsa promittit (aqua) candicantibus maculis etc., (lader flutte til Vand), Plin. 31, 27; cf. id. 35, 36; — 2) „bef.“ a) at love fig til Maaltid ef. som Gæst; vid. Cic. d. Or. 2, 7, Phaedr. 4, 21, o. A.; — b) at gjore Gæddemmen et Løfte; - donum Jovi dictum atque promissum, Cic. Verr. 5, 72; cf. Tibull. 3, 5, 33, o. Juvenal. 13, 233; — c) ved et Kiøb: at byde, at gjore et Bud; - pro domo ejus sestertium millies promittens, Plin. 17, 1; — III) partic. *promissus*, 3, ogf. som adj.: nedhængende, lang, coma, Varro, Liv.; Britannii capillo sunt promisso, Caes. B. G. 5, 14; - boves palearibus ... paene ad genua promissis, Colum.; sues ventre promisso, id.; — B) df. subst., *promissum*, i, n.: Løfte ef. Tilfagn; - satis est factum ... promissu nostro atque recepto, Cic. Verr. 5, 53; *promissum* absolvere, Varro, facere, Cic., exigere, id.; *promissum* inane, Ovid.; - in pl.; pacta et promissa servare, Cic. Off. 3, 21; cf. id. ibd. 1, 10; men Multa fidem promissa levant, Hor. Ep. 2, 2, 10; cf. id. ibd. 2, 1, 52, o. id. Sat. 2, 3, 6.

promo, mpsi (misi), mptum (mtum), 3, v. a., [pro, eno]; 1) „egenl.“: frembringer ef. fremhæfter, bringer tilføje; - quum tibi senatus ex aerario pecuniam prompsisset, Cic. Verr. 3, 81; cf. Liv. 3, 69; ∞ medicamenta de nartecio, Cic., vina dolio, Hor. Epod. 2, 47; cf. Tac. Ann. 15, 51; men ∞ aliquid in usus, Colum.; men cavo se robore promunt, (i. e. equo Trojano: gaac ef. fomme ud deraf), Virg. Aen. 2, 260; men vites promunt se (være til, slaae ud), Colum.; — II) „fig.“; A) „alm.“: fremdrager ef. fremhæfter; - est aliquid, quod ex obscuriore aliqua scientia sit promendum et assumendum, Cic. d. Or. 1, 11; cf. id. Top. 2, o. id. Att. 9, 13; men Virg. Aen. 5, 191: nunc illas promitte vires, Nunc animos, quibus etc.; — B) „bef.“: bringer for Løfte, aabenbarer, forklarer, forklarer; - ∞ omnia percunctanti, Plaut.; quae (verba) sensum animi nostri optime promunt, Quintil. 8, praef. 32; ∞ loquendo, quae concepimus mente, id. 2, 16, 15; — III) partic. *promptus*, 3, ogf. som adj.; A) „alm.“: tilføje, aabenbar ef. synlig; - aliud clausum in pectore, aliud promptum in lingua habere, Sall. Catil. 10; cf. Cic. R. Am. 40; *prompta* et *aperta* iudicare, id.; cf. id. d. Or. 3, 57; men Tac. Ann. 2, 20: *prompta*, *occulta* novisse; - superl., nihil tam clausum ... quod non istius cupiditati apertissimum promptissimumque esset, Cic. Verr. 4, 2; — B) „bef.“; 1) ved Haanden, færdig ef. raflet ef. beredt ef. dygtig ef. villig dertil; absol., cf. m. ad ef. in ef. adversus, ogf. e. abl. ef. gen. ef. dat., poet. ogf. e. inf.; - laudat *promptos*, segiores castigat, Caes. B. C. 1, 3; quae tibi a multis *prompta* esse certo scio, Cic. Fam. 4, 13; cf. Tac. Ann. 1, 71: quod cuique *promptum* ... offerentes; *prompta* et profluens eloquentia, Tac. Ann. 13, 3; - tuum *promptum* animum et alacrem ad defendendam rem publicam etc., Cic. Fam. 3, 11; homines acres, ad vim *prompti*, ad seditionem parati, id. Agr. 2, 30; paratior ad usum forensem *promptiorque* etc., id. Div. in Caecil. 13; - *promptus* in pavore, Tac., in adulationes, id.; *promptior* in spem et firmus adversis, id. Agr. 35; *Dalmatae* in latrocinia *promptissimi*, Flor. 4, 12; ogf. m. in e. abl.; vid. Cic. Brut. 42, e. Nep. Them. 1; - men truci eloquentia ... *promptus* adversus insontes, Tac. Ann. 6, 48; - *promptus* ingenio, Liv., lingua, id., sermone, Tac., animo, id.; men aetatis ejus haud quisquam manu *promptior* erat, Liv. 2, 56; — ogf. *promptus* animi, Tac.; belli *promptissimos* delegabant, Sall. frgm. ap. Arus.; cf. Gell. 10, 22; - *promptus* libertati aut ad mortem animus, Tac. Ann. 4, 46; liget. *promptus* seditioni, id., ultioni, id.; - men e. inf., Lucan. 7, 105: fortissimus ille est, Qui *promptus* metuenda patis, si etc.; — 2) let, begynde; - utriusque rei facilis est et *prompta* defensio, Cic. d. Or. 1, 56; moenia

... haud quamquam prompta oppugnant, Liv. 23, 1; promptus aditus, obvia comitas, Tac. Ann. 2, 2; — men promptum est m. Subjectssætning: det er let; sed nec mihi dicere promptum, Nec facere est illi, Ovid. Met. 13, 10; cf. Tac. Ann. 15, 41.

prōmontōrium, i, n., [mons]; 1) fremragende Del af en Biergstrækning, Skældinde; — in promontorio quodam, unde etc., vid. Liv. 21, 35; — ogf. en i Havet fremspringende Biergstrækning, et Herberg; — Leucopetra, quod est promontorium agri Rhegini, Cic. Phil. 1, 3; cf. Ovid. Met. 15, 709; (hvor det er quadrisyll.); f. ogf. Caes. B. G. 3, 12, Liv. 29, 27, v. M.

prōmōtio, onis, f., [promoveo]: Befordring til Crescesfer; (cetercl. Dre): vid. Lamprid. Anton. Diadum. 2, c. Firm. Math. 3, 7. — 1) prōmōtus, 3, partic. v. adj. af promoveo. — 2) prōmōtus, us, m., [promoveo]: = promotio, Tertull.

prōmōveo, ōvi, ōtum, 2, v. a.; 1) „eigent.“; A) „alm.“: bevæger el. bringer el. staffer fremad el. videre el. derhen; — ∞ saxa vectibus, Caes. B. C. 2, 11; ∞ pensiles hortos rotis in solem, Plin. 19, 23; ∞ castra ad Carthaginem, Liv. 28, 44; ∞ scalas et machinamenta, Tac.; ∞ calculeum (flytte en Sten i Bretter), Quintil.; ∞ pedem triclino, Phaedr. 4, 24; men Cic. Att. 4, 12: ibi te video et promovebo, (og jeg vil tage dig med mig); — B) „bef.“: rykker frem el. videre, udvider el. forstørker; — ∞ moenia Ostia tenus, Suet. Ner. 16; ∞ imperium, Ovid.; cf. id. Am. 2, 9, 17; — II) „fig.“; A) „alm.“: bringer fremad, d. c. bringer istand, udvider; (for: c. cetercl.); — Abibo hinc, praesens quando promoveo parum, Ter. Hee. 4, 4, 81; cf. id. Eun. 5, 3, 4; men ∞ abunde (se. se) in studio facundiae, Gell. 5, 10; — B) „bef.“: 1) forstørker, udvider; — Doctrina sed vim promovet insitam, Hor. Od. 4, 3, 33; men ∞ aliquem: beforder, bringe til Ansæelse, Suet., Plin. Pan. 90; — 2) bringer for Lyset, aabner el. aabenbarer, Hor. Epod. 11, 14, (hvor loco f. ex intimo corde); — 3) udfatter el. opfatter el. bemærker; — ∞ nuptias alieni, Ter. Andr. 4, 2, 28; — not.: synecerete former ere promotor, promosse, (f. moveram, movissem); — III) partic. prōmōtus, 3, ogf. som adj. em Tiden: fremrykket, d. c. siddig; — nocte promota, (langt ud paa Natten), Appul.; — B) df. subst. promota, orum, n., i Steiferes Sprog: hvad der er at forestraffe (neml. navn efter det absolute Gode), Overfartelse af Grækeres προσηύειν, Cic. Fin. 3, 19.

prōmptārium, i, n., f. und. promptuarium, Auson. — prompte, adv. af promptus: i Beredskab, paa rede Haand; df. 1) „alm.“: let, uden Vanskelighed, uden Umage; compar., ∞ expediam, quot etc., Juvenal. 10, 220; superl., ∞ licentiam subministrare, Val. Max. 6, 5, 1; — II) „bef.“: a) færdigen el. hurtigen, uden at nøle; — ∞ dare operam, Tac., subire necem, id.; cf. id. Hist. 1, 55, (hvor compar.); promptissime adesse alicui (neml. for Retten), Plin. Ep.; — b) villigen; — promptus, quam ut etc., Tac. Hist. 1, 74. — promptim, adv., sild. Biform af fr̄g., Tertull. — prompto, are, v. a., intens. af promo: giver ud deraf; — Si quidem hercle etiam supremi promptas thesauros Jovis, Plant. Pseud. 2, 2, 33, (om du saa var hans Statueher); df. comiss f. prodigo: forøder, id. Bacch. 3, 3, 61.

prōmptuārium, i, n., f. und. sild. — promptuārius, 3, [promo]: hvoeraf der tages el. udtages (det Opbevarede), armarium, Cato, cella, Appul.; et saadant Jærraadsammer; men ∞ cella, ogf. comiss f. Jængsel, Plaut. Amph. 1, 1, 4; — II) ogf. subst., promptuarium, i, n.: Jærraadsammer, Appul.; — B) df. „everf.“: — ∞ ornatissimum linguae, Symmach.; sigel. ∞ rationis et orationis, Appul.; — not.: af metriske Grunde findes promptuarium hos Auson. — prom-

ptilius, 3, dem. af promptus: ret færdig el. oplagt dertil, ad loquendum, Hieronym.

1. promptus, 3, partic. v. adj. af promo. — 2. promptus, us, m., [promo]: eyrdl. Udtagen el. Jærrtagen deraf; df. 1) „alm.“: Synlighed el. Tilfæsteværelse, men alene i Herbindelserne: in promptu esse, habere, ponere, etc.; — saal. quae sunt in promptu, (opp. reconditura, Cic. Acad. 2, 4, c. interiora, id. Div. 2, 69); cf. id. Off. 1, 27 v. 35; — ingenium in promptu habere (fille til Etac), Sall. Catil. 7; jam istaec insipientia est, Sic iram in promptu gerere, Plaut. Pseud. 1, 5, 33; — in promptu est, m. Subjectssætning, vid. Lucr. 2, 148 v. 216; — II) „bef.“ ogf.; A) in promptu esse: være i Beredskab el. ved Haanden el. nærværende; in promptu habere: have i Beredskab, osv.; — ea dicam, quae mihi sunt in promptu, Cic.; omnia, quae in promptu erant, diripere, Liv. 25, 29; men Cic. Off. 1, 30: semper in promptu habere, quantum etc., (altid at have for Hinc el. betænte, dsl.); — B) in promptu esse: at være let; — occulta pericula neque facere, neque vitare, bonis in promptu est, Sall. or. ad Caes. 2; Nec tibi quadrupedes... In promptu regere est, Ovid. Met. 2, 84, cf. id. 13, 161.

*prōmulgatio, onis, f.: offentlig Bekendtgørelse; — leges nulla promulgatione latae, Cic. Phil. 1, 10; cf. id. ibd. 5, 3: ubi promulgatio trinumum (i. e. promper trin.)? ogf. id. Leg. 3, 19; v. — prōmulgator, oris, m.: som offentlig bekendtgjør; — ∞ feriarum (Numa), Fronto; af — prōmulgo, avi, atum, 1, v. a., [sefter Fest. f. pruvulgo]: bekendtgjør offentlig; 1) sæd. i Lovsprog; — ∞ rogationem ad populum, uti etc., Sall. Jug. 40; cf. Liv. 3, 9, v. Caes. B. C. 3, 1; re (i. e. lege) multos dies promulgata et cognita, Cic. Flacc. 7; cf. id. Leg. 3, 4, (e XII tabb.), v. id. Att. 1, 17; — II) ogf. udenfor Lovsprog; — ∞ dies fastos, (meddele til enhver Kendskab derom), vid. Plin. 33, 6; cf. Cic. Mur. 14, (e poet.), ogf. Plin. 27, 2.

prōmulsiāre, is, n.: Jæd el. Basse, hvoerpaa Retten promulsis frembæbre, Petron.; in pl., Digest.; af — prōmulsis, idis, f., [mulsum]: Jæret el. forke Jæet, hvormed man skærpe Appetiten, (navnl. Væg og Saltstift med Vied el. mulsum), vid. Cic. Fam. 9, 16 v. 20. — prōmulsus, 3, partic., [mulceo]: som er slegen forever; — ∞ caproneae, Appul.

prōmus, 3, [promo]: hvoeraf der fremtages; — ∞ cella, (Jærraadsammer), Tertull.; — II) oftest subst., promus, i, m.: som fremtager og udlever Levenets midlerne, Skafferen, (opp. condus); hvs. Plaut. Pseud. 2, 2, 11: Condus, promus sum, procurator peni; cf. id. Poen. 3, 1, 6, v. Hor. Sat. 2, 2, 16; — B) df. sild. „everf.“ ∞ librorum, Appul.; — men Plant. Trin. 1, 2, 44: Ne admittam culpam, ego meo sum promus pectori, (jeg bevogeter mit Indre).

prōmūtus, 3, 1) der som Laan forstrækkes el. udtæles for Tiden; — publicanis imperabatur insequentis anni vectigal promutuum, Caes. B. 3, 32; ∞ vectura, (ferubetalt), Digest.; — II) df. subst. promutuum, i, n.: Jærfud el. Jærrubetaling, Digest.

prōnāos, (-us), i, m., προναος: Kortempel, d. c. betæftet Plads foran et Tempel, germ. Vorhalle, Vitruv. — prōnato, are, v. n.: at sømme frem dertil, ad Arionis cantum, Hygin. — 1. prōnatus, 3, partic. af prono, (væir). — 2. prōnatus, 3, f. prognatus: født el. avlet deraf, Tertull. — pronaus, i, m., f. und. pronaos.

prōne, adv. af pronus; (cetercl. Ord). 1) „eigent.“: boiet forever, Paul. Petroc. Vit. S. Mart.; — II) „fig.“: berødvilligen, hengiven; in compar., Ammian. 30, 8. — prōnecto, ere, v. a.: knytter videre; df. „pect.“: forlanger; — ∞ seriem morantis aevi, (om Værcerne), Stat. — prōnepos, otis, m.: Barnebarnsøn, (hvoertil sevar proavus v. proavia), Cic., Ovid. — prō-

neptis, is, f.: Barnebarnsdatter, Pers. 6, 53. — prōnis, e: Biform af pronus, trabes, Varro. — *prōnitas, atis, f.: Boining; df. „fig.“: Tilboielig; ligbed; — ∞ naturae ad malum, Senec. Contr. praef., inc.; o. — prōno, avi, atum, l, v. a.: boier forever el. nedad, Sidon.; df. partic. pronatus, 3: som falder forever, id.; — [pronus].

Prōnoea, ae, f., *ἡρόνοια*: Forsynet, d. latinske providentia; vid. Cic. N. 2, 64. — prōnomen, inis, n., i Grammatiken: Pronomen el. Jornavn el. Jorord; faal. ego, tu, Varro, Quintil.; df. — prōnōmīnalis, e: hørende til et Pronomen, constructio, Priscian. — prōnōmīnatio, onis, f.: omstrivende Betegnelse af et nomen proprium; faal. nepos Africani, f. Gracchus, auct. ad Her. 4, 13; af — prōnōmīno, are, v. a.: at benævne nogen ved et Pronomen, Priscian.

prōnūba, ae, f., [nubo]: Brudsfone, (der neml. forfølger Bruden med det Nødvendige; svarende til auser hos Brudgommen), Varr. ap. Serv. ad Virg. Aen. 4, 166; cf. Catull. 61, 186; — B) „bes.“ er Pronuba: Epithet til Juno, som Ægteskabets Skytsguinde, Virg. Aen. 4, 166; hvorm. et ulykkelig Ægteskab forvolder af Bellona, id. ibd. 7, 319; men af en Jurtie, Ovid. Her. 2, 117, Lucan., Appul.; — f. ogs. und. pronubus, 3. — prōnūbans, tis, partic.: som sifter Ægteskaber, Hieronym.; af — prōnūbus, 3, [nubo]: hørende til et Bryllup; — ∞ nox: Bryllupsnatten, Claudian.; ∞ fax: Brudefakkelen, id. — prōnūmēro, are, v. a.: at betale forud, Sidon.

*prōnunciābilis, (pronunt.), e: som lader sig udtale; — ∞ species orationis, ligesom enunciatum: en fuldstændig Sætning, Appul.; o. — prōnunciatio, (pronunt.), onis, f.; I) „alm.“: Udtalen el. at udtale; df. teknisk; A) i Rheteriken: Ordren el. Talsens Jorredrag, Actio, Declamation, Cic. Inv. 1, 7; f. ogs. „bes.“ Quintil. 11, 3: de pronunciatione, ogs. Plin. Ep. 2, 11; — B) i Logiken: en Sætning, Cic. Fat. 11; — C) ogs. ubert. Talsen el. Talsens Ord; — quod ex ipsa pronunciatione apparet, Digest.; ogs. et enftelt Ord i Talsen; Graeca pronunciatione strategema etc., Val. Max. 7, 4, in.; — II) „bes.“ ogs. i Statsforret; A) mundelig Bekendtgjørelse el. Befaling el. Ordre; — pronunciarī jubet, etc.; qua pronunciatione facta etc., Caes. B. C. 2, 25; — B) Afstiggelsen af en Dom; — lege et pronunciatione nondum condemnato etc., vid. Cic. Cluent. 20; — C) ∞ praecoris: Heroldens Udtaale, Val. Max.; — [pronuncio].

*prōnunciātivus, (pronunt.), 3, i Grammatiken: hørende til et Udsagn, modus, (i. e. indicativus), Diomed.; — df. adv. prōnunciātīve, Donat.; o. — prōnunciator, (pronunt.), oris, m.; I) som oplæser el. declamerer (en anden Tale), Fronto; — II) som beretter el. fortæller; — rerum gestarum pronunciator sincerus et grandis (Thucydides), Cic. Brut. 83; — [pronuncio]. — prōnunciātum, (pronunt.), i, n.: en Sætning, f. und. pronuncio. — prōnunciātus, (pronunt.), us, m., [pronuncio]: den rette Udtale el. Declamation; (afene efterel. o. in abl.); — et numerus in versu, et ratio in pronunciatu manet, Gell. 4, 17.

prōnunciō, (-nuntio), avi, atum, l, v. a. (o. n.); I) „egenl.“; A) „alm.“: udtaler el. fremtiller; — quum lector (Jorrelæseren) quaedam perperam pronunciasset, Plin. Ep. 3, 5; cf. Cic. Parad. 3, 2; ∞ verba corrupte, Gell., litteram fractim, id., syllabam productius latiusque, id.; — B) df. „techn.“; I) at oplæse el. recitere el. declamere, annales Ennii, Suet. Grammat. 2; cf. Cic. d. Or. 1, 19; — ogs. at declamere til Dødsel; vid. id. ibd. 61: summa voce uno spiritu versus multos pronunciarē; — 2) at foredrage; a) for Retten;

— tum ad extremum agere ac pronunciarē, ibd. 2, 29; men Quintil. 11, 3, 93; ∞ cubito (gesticulare med Albuen); — b) paa Scenen; — pronunciarit (comœdus ille) acriter, sapienter, apte, decenter etiam, Plin. Ep. 5, 19; ligel. ∞ in scena, (frille paa Scenen), vid. Plin. 7, 19; — II) df. „overf.“; A) i Stats- el. Jorretmingsforret; I) ∞ sententiam, Cic. Fam. 1, 2, om Consulen: at gientage en Senators Betum, for at lade stemme derever; — ostere om Dommeren: ∞ sententiam, (afgive en Kiendelse), Cic. Fin. 2, 12, e. Suet. Dom. 11; ligel. pronunciarē, m. figd. acc. c. inf.: at afgive en Kiendelse, at kiende for Ret, Cic. Verr. 2, 38, o. id. Off. 3, 16; men id. Brut. 22: quum ... amplius pronunciasset, (havde erklæret Sagen for udsat); — ogs. m. figd. de; ∞ de calumnia, Plin. Ep., de causa, Quintil.; — men pass.: Sejns servus pronunciat, (som ifølge Retten Kiendelse er en Slave), Digest.; cf. Suet. Vesp. 3, o. id. Caes. 71; — 2) ∞ aliquem praetorem: erklære for el. udtaale som Prætor; faal. Liv. 21, 27, em Jormandene for en Valgforfæmning i Syrakus; ostere om Herolderne el. praecones: at udtaale, victorum nomina magna voce, Cic. Fam. 5, 12; cf. Suet. Dom. 10; — 3) offentlig at bekendtgjøre, leges, vid. Cic. Phil. 1, 10; — navnl. ogs. i Krigsforret: at forkynde el. befale; ∞ iter, Liv. 30, 10; pronomiatur, prima luce ituros, Caes. B. G. 5, 31; ogs. m. figd. ut o. ne, vid. ibd. 33 e. 34; — 4) offentlig at tilføje el. love; — ∞ militi praemia, Liv. 2, 10, militibus donativum, Suet. Galb. 16, ostere; — men ogs. ∞ numos, em Bestikfeller af Dommerne, vid. Cic. Cluent. 29, ogs. af de Stemmende el. Valgende, vid. id. Plane. 18, (over pronunciarē, se. numos); — B) „alm.“; I) bekendtgjør, beretter, fortæller; vid. Caes. B. G. 4, 5, o. ibd. 7, 20 o. 38; — 2) angiver el. aabenbarer, vid. Cic. Off. 3, 16; — 3) yttre min Dom el. Mening derom, de tantis viris, Quintil. 10, 1, 26; ogs. m. figd. utrum etc., Plin. Ep. 5, 18; — III) af partic. pronunciaris, 3, er i Logiken, subst. prōnunciātum, i, n.: en Sætning, *ἀίσια*, vid. Cic. Tusc. 1, 7, ogs. Gell. 16, 8, und. proloquium.

prōnūper, adv.: ganske nyligen, Plaut. Trin. 2, 4, 26. — prōnūrus, us, f.: en Sonnenfens el. Datterfens Justru, Digest.; ligel. Pronurus et magni Laomedontis ero, (og skal jeg være en Gemalinde af Paris, L'is Sonnenfens?) Ovid. Her. 17, 206.

pronus, 3, *πρηνής*; I) „egenl.“; A) „alm.“: vendt el. boiet forever; — animal omne, ut vult, ita utitur motu sui corporis prono, obliquo, supino, Cic. Div. 1, 53; puerum pronom in ventrem equo imponere, Varro, cf. Virg. Aen. 10, 586, o. Ovid. Met. 8, 379; — illex paulum modo prona, Sall. Jug. 93; ligna prona et fastigata, Caes. B. G. 4, 17; Anxur, urbs prona in paludes, Liv. 4, 59; — ∞ crateres, (omfaldende), Stat.; men pronus in baculum, (som boier sig derover), Appul.; — ogs. om de Levende, (fordi de boie sig forever), vid. Ovid. Met. 10, 652; — B) „bes.“; I) med nedadgaaende Lob el. Retning, amnis, Virg. Ge. 1, 203, currus (pl.), Ovid. Met. 5, 421, via, id., vallis, Catull.; ∞ funibus regredi, (nedad Elterne, om Elefanten), Plin. 8, 3; — fremdeles om Himmellegerne: nedgaaende, som nærmer sig sin Aecgang, Orion, Hor. Od. 3, 27, 18, sidera, Propert. 1, 16, 23; Pronus erat Titan, Ovid. Met. 11, 257; — ogs. om Tiden: liende, som nærmer sig Enden; pronos Volvere menses, Hor. Od. 4, 6, 39; — ogs. absol.: per pronom ire, (nedad el. horevæltet), Senec. Ep. 123; ligel. per prona, Sil.; — 2) som boier sig el. som ligger derimod; m. ad, el. c. dat., osv.; — campo ad solem prono, Colum.; aedificii solum pronus orienti, id.; men urbs prona in paludes, f. ovenf.; — II) „fig.“; A) „overf.“: let, uden Banfælighed; — boves proni ad

domandum, Varro; pronum ad honores iter, Plin. Ep. 8, 10; Prona tibi vincti cupientem vincere palma est, (det er en let Scier), vid. Ovid. Ann. 3, 14, 47; omnia prona victoribus, Tac. Agr. 33; cf. Sall. Jug. 14; — liget. pronum est (det er let), c. inf., Tac. Agr. 1; men pronus ad fidem, (trefligere), Liv. 21, 28; — B) „ment.“ o. „eth.“: tilbedelig el. hengiven dertil, ad poeticam, Suet.; cf. Cic. d. Rep. 2, 26, o. Plin. Pan. 84; Alter, in obsequium plus aequo pronus, etc., Hor. Ep. 1, 18, 10; cf. Senec. d. Ir. 1, 2: ira in temeritate prona est; — ogf. c. dat.; pronus deterioribus, Tac. Agr. 41; cf. id. Ann. 4, 29; — „pect.“ ogf. c. gen.: inde ruendi in ferrum mens prona viris, Lucan. 1, 460; — b) pronus in aliquem, ogf. alicui: som er nogen hengiven, gunstlig el. velvillig derimod; vid. Suet. Galb. 12, o. Tac. Hist. 1, 13; — ogf. absol.: ∞ auribus accipere, Tac.; ∞ animis audire, id.

prooemior, ari, v. dep. n.: skriver el. ferdbrager en Indledning; — ∞ apte, Plin. Ep. 2, 3; af — prooemium, i, n., προοίμιον: Fortale el. Indgang, navn. til en Tale, vid. Quintil. 4, 1, in., o. Cic. d. Or. 2, 80; ogf. Fortale til en Bog el. Afhandling, vid. Cic. Att. 16, 6; ∞ legis, id.; — II) „overf.“: Begyndelse el. Ophav; — miserae cognosce prooemia rixae, Juvenal. 3, 288.

*propagatio, onis, f.; I) „egentl.“: Forplantning, vitium (Mankernes), Cic. d. Senect. 15, (arborum), Colum.; — II) „fig.“; A) Menneſſenes Forplantning el. Afſtem; — quae propagatio et soboles etc., Cic. Off. 1, 17; men ∞ nominis, (Mankens Forplantelse i Slægten), id. Tusc. 1, 14; — B) Udvikelse, finium imperii, id. Prov. cons. 12; ogf. Forølgelse el. Forſættelse, miserrimi temporis, id., vitae, id.; o. — propagator, oris, m.: som forplanter; df. „overf.“, Cic. Att. 8, 3: ∞ provinciae, (som forlanger negens Commando i en Provinds; al. prorogator m. f. Bem.); men Juppiter Propagator, (som udvider Grændserne), Appul.; — [1. propago].

*propages, is, f.: Afſkægger, Skad; vid. Paul. ex Fest. pag. 227, (Müll.); df. „overf.“: Afſtem el. Varn; — Salvete gemini, mea propagas sanguinis, Pacuv. ap. Non.; ∞ stirpis, Auson.; — propaginatus, 3: forplantet; — quot populi propaginati, Tertull.; o. — propagamen, mis, n.: Forplantelse; df. „fig.“: Forlængelse; — ∞ vitae, Enn. ap. Non.; — [af figd.].

1. propāgo, avi, atum, i, v. a., [af mus. pago, i. e. pango; I) „egentl.“; A) „alm.“: forplanter (navnl. Træer, ved at befæste Epiden af en Øren i Jorden, ogf. ved Afſkæggere); — castanea ex vicino pectica declinata propagatur, Colum.; propagari praeter vitum ... ficum, oleam, etc., Plin. 17, 21; — B) „bef.“ om Menneſſenes Forplantning; — ∞ stirpem prope in quingentesimum annum, (forplante ſin Slægt, osv.), vid. Cic. Phil. 1, 6; sui generis initium ac nominis a se gigni et propagari etc., (om Cato), id. Verr. 5, 70; propagando ... procudere prolem, (avle Børn), Lucr., producere saecula, id.; — II) „overf.“; A) forplanter i Rummet, d. e. udvider, forſtørret; — ∞ fines imperii, Cic. d. Rep. 3, 12; ∞ terminos urbis, vid. Tac. Ann. 12, 23, imperium, Suet. Ner. 18; propagatae civitates, Vell. 1, 14; cf. Gell. 2, 24; — B) forplanter i Tiden, d. e. forlanger, udvider; — haec fama celebrantur ... posteritati propagantur, Cic. Sest. 48; ∞ bellum, id.; men ∞ multa saecula reipublicae, (ophelde den i mange Aarh.); vid. Cic. Catil. 2, 5; ∞ aliquid in aevum, Plin.; — ∞ vitam aucupio, (ophelste el. friste Livet derved), Cic. Fin. 5, 11; — ∞ imperium consuli in annum, Liv. 23, 25, (forlænge hans Commandatid paa et Aar); cf. Suet. Caes. 24.

2. propāgo, inis, f., [af figd.]; I) „egentl.“: Øren af Vinſtoffen el. af et andet Træ, der, iden at af-

ſkæres, bliver befaſtet i Jorden, for der at ſlaae Rodder; — virgam a matre in terram deprimere ... ut propago non laedatur etc., Colum. Arb. 7; deprimere vitum in propaginem, Plin.; cf. Virg. Ge. 2, 26 o. 63; — ogf. Øren til Forplantning; propagines e vitibus, Fab. Piet. ap. Gell. 10, 15; ogf. det af en ſlig Øren opvæxte unge Træ, vid. Hor. Epod. 2, 9; — II) „overf.“ om Menneſſer: Afſtem, Varn, Slægt; — clarorum virorum propagines, (deres Slægter el. Etamtavler), Nep. Att. 18; ∞ Romana, (Menneſſelægten), Virg.; ogf. absol.: sed et illa propago etc., Ovid. Met. 1, 160; men ∞ vera, ibid. 2, 38, (virkelig Son); — ogf. om Dyrene: Afſtem, Angel, Race; — catulorum blanda propago, Luer. 1, 995; ∞ generosa (equorum), Nemes.

prō.pā.lam, adv.: offentlig, aabenbart el. aabent; — ∞ collocatis tabulis et signis, Cic. d. Or. 1, 35; ∞ rapere, Plaut. Epid. 1, 1, 10, dicere, Liv. 34, 33; opp. per occultum, Tac. Ann. 6, 7; — Metnoque et timeo, ne hoc tandem propalam fiat nimis, Plaut. Mil. gl. 4, 8, 38; df. — prō.pā.to, (avi), atum, i, v. a.: at offentliggøre el. aabenbare; (eſtercl.); — quae propalare dissimulat, Sidon.; propalata et publica veritas, Oros. — prō.pā.nus, 3, o. prō.pā.sus, 3, partic., [pando]: udbrædt el. udſtræft; — propansis (ogf. propassis) utrinque pinnis, Appul.

propātor, oris, m., προπάτωρ: Stamfader el. Stambrøder, Tertull. — prō.pā.truus, i, m., i. e. frater proavi: Oldetaders Brøder, Digest. — prō.pā.tūlus, 3: aaben, tilgængelig; — ante aedem Ceres in aperto ac propulato loco, Cic. Verr. 4, 49; — II) offtent. subst. propatulum, i, m.: det frie, fri el. aaben Plads; — in propulato aedium, (i Gaarden, paa Gaardspladsen), Liv. 24, 16; liget. in propulato abjicere, Nep. Hann. 9; liget. in propatulis, Liv. 5, 13; — men in propulato, Plin. Ep. 1, 8, (paa en offentlig Plads); cf. Mel. 1, 19: propulato (i. in pr.) vesci; — B) „overf.“: aabenbart el. offentlig, for Alles Øine; — foedum illud in propulato servitium, Tac. Ann. 4, 74; in propulato habere, (ſalbyde offentlig), Sall. Catil. 13; in promptu atque propulato esse, Gell. 18, 10.

prope, adv. c. praepos., [neutr. af adj. inus. propis, e]; I) ſom adv., m. compar. propius o. superl. proxime; — A) posit. prope; I) „egentl.“ el. om Rummet: nær, i Nærheden; — quis hic loquitur prope? Plaut.; Quis homo est, qui nostras aedes accessit prope? id. Most. 2, 2, 16; volebam prope aliquid esse, Cic. Fam. 9, 7; ∞ intueri aliquid, id. d. Senect. 14; — b) ogf. m. a b; — quum esset in Italia bellum tam prope a Sicilia, tamen in Sicilia non fuit, Cic. Verr. 5, 2; tam prope a domo detineri, id. ibid. 2, 3; — 2) „overf.“; a) om Tiden: nær, iſſe ſiænt; — quod partus instabat prope, Ter. Ad. 3, 2, 9; — offtent. prope adest el. est, m. figd. quando el. quum el. ut etc.: den Tid er nær, da osv.; prope est, quando Herus ... pretium exsolvet, Plaut. Men. 5, 6, 25; cf. Ter. Andr. 1, 1, 125, o. Liv. 40, 32; men prope factum est, ut etc., id. 25, 21; — b) „alm.“: næsten, paa det nærmeste; — Prope jam ut pro uxore haberet, Ter. Heaut. 1, 1, 46; prope firmissima ejus regionis civitas, Caes. B. G. 5, 20; prope annos nonaginta natus, Cic.; cf. id. Verr. 2, 4; — B) compar. propius; I) „egentl.“: nærmere; — ∞ spectare aliquid, Hor. Ep. 1, 1, 67; cf. Virg. Aen. 12, 218; men Hor. A. P. 361: Ut pictura, poësis erit, quae, si propius stes, Te capiat magis, etc.; — ogf. c. dat.: nærmere derved; ∞ Tiberi quam Thermopylis, Nep. Hann. 8; cf. Virg. Ge. 1, 355; — ogf. c. acc.; ne propius se castra moveret, Caes. B. G. 4, 9; ∞ aliquem accedere, id.; ∞ urbem, Cic.; ∞ mare, Sall.; — ogf. m. ab; stellae ... aliae propius a terris, aliae remotius, etc., Cic. N. D. 1, 31; cf. id. Tusc. 1, 12; ∞ ab urbe, Plin.; — 2) „fig.“ el. om Begrebet: ∞ accedere ad rem, (betragte Sagen nøiere), Cic. Fin. 4, 10, o. id. Part. or. 36; — a contumelia quam a laude propius fuerit, post Vitellium eligi, (var ſuarcere be-

flæmmende, end hædrende), Tac. Hist. 2, 76; nec quicquam propius factum est, quam ut etc., Cic. Cluent. 21; — C) superl. proxime, (-xime), adv.; D) „egenl.“ o. locatl: nærmest, næget nær; — quam proxime potest hostium castris castra communit, Caes. B. C. 1, 72; — egf. c. acc.; proxime Pompejum sedebam, Cic. Att. 1, 14; cf. id. ibd. 6, 5; proxime Hispaniam Mauri sunt, Sall. Jug. 22; — egf. m. ab; a Sura proxime est Philicum, oppidum Parthorum, Plin.; cf. Colum. 1, 6; — 2) „fig.“; a) om. Idem: fort. fort, nyligen; — quae civitates proxime bellum fecerant, Caes. B. G. 3, 29; opp. paullo ante, id. Part. or. 39; — egf. c. acc.; proxime solis occasum, Pallad.; men proxime abstinentiam, (fættar estær at man har fastet), Cels.; — b) om. en. Folge el. Ørten i Rang el. Værd el. Værfæfthed: næst el. nærmest; — proxime autem et secundum deos homines hominibus maxime utiles esse possunt, Cic. Off. 2, 3; me huic tuae virtuti proxime accedere, id. Fam. 11, 21; cf. Vell. 2, 121; — egf. c. acc.; proxime morem Romanum etc., Liv. 23, 48; cf. id. 30, 10; — faal. egf. m. atque; non possum ego non aut proxime, atque ille, aut etiam aequae laborare, Cic. Fam. 9, 13; — c) paa den mest pæfende Mæde; — ut proxime utriusque differentiam signem, etc., Quintil. 6, 2, 20; analogiam ... proxime ex Graeco transferentes in Latinum, proportionem vocaberunt, id. 1, 6, 3; — not.: d). eftercl. compar. proximus, Min. Fel. Octav. 19; — II) praepos. c. acc.; A) „egenl.“ o. locatl: nær, nær ved; — prope hostium castra, Caes.; prope oppidum, id.; Est ingens gelidum lucus prope Caeritis amnem, Virg. Aen. 8, 597; cf. Suet. Tit. 1; men Cic. Fam. 7, 23: ut non modo prope me, sed plane mecum habitare posses; — B) „overf.“; I) om. Tiden: nær, benimod; — prope lucem (imed Dag) etc., Suet. Claud. 41; — 2) med andre Begreber: nær ved, iffe langet fra, næften; — prope metum res fuerat, Liv. 1, 23; prope seditionem ventum est, Tac. Hist. 3, 21; dissoluta anegligentia prope dolum est, Digest.

propediem, adv., [prope, dies]: i den næste Dage, med det første; — propediem te videbo, Cic.; cf. id. Att. 2, 1, o. Sall. Catil. 56. — propello, (bes. Lucr. egf. præ-), pūli, pulsus, 3, v. a.; I) „egenl.“: driver frem el. fremad el. derhen; — ∞ pecus extra portam, Liv., oves in pabulum, Varro, oves potum (il Vandet), id.; Atque alium prae se propellens aëra volvit, Lucr. 4, 287; — ∞ nævem remis, Cic.; cf. Ovid. Her. 21, 42; (ventus) nubes propellit, Gell.; men (anima) corpus propellit et icit, (fættar i Bevægelse), Lucr. 3, 166; — egf. at drive paa flugt; hostes propelli ac submoveri jussit, Caes. B. G. 4, 25; cf. Tac. Hist. 2, 43; propulsa impetu ... legio; egf. ∞ hostem a castris, Liv.; — egf. at drive el. fæste ud, sacerdotem anum, Plaut. Rud. 3, 3, 9; — egf. at nedfæste el. nedflynge derimod, hastam metæ, Sit.; — egf. at nedfæste el. nedflygte, crates (se. in fossas), Caes. B. C. 3, 46; inque profundum Propulit et scopulo paritæ corpora natae, Ovid. Met. 8, 593; cf. „poet.“ ∞ muros, Senec. Herc. Oet., urbem, Val. Fl.; propulsa silva, (om. fæfter), Ovid.; — II) „fig.“; A) „alm.“: at fremdrive el. paaflýnde; — ∞ eruda adhuc studia in forum, Petron. Sat. 4; ∞ obscura initia impudentibus ausis, (pøns. fættar), Tac. Ann. 3, 66; — 2) egf. at drive el. tvinge dertil; — ∞ rudes animos ad corruipendum militiae morem, Tac. Ann. 6, 3; cf. ibd. 11, 2; — B) „bes.“: afvende el. afholdt derfra; — opposita propellens savia dextra, Propert. 2, 22, 39; ∞ periculum vitae ab aliquo, Liv. 40, 11; cf. Hor. Sat. 1, 2, 5: inopi dare nolit amico, Frigus quo duramque famem propellere possit.

propemodo, adv., fælb. Biform af flgd., Plaut. Pseud. 1, 3, 42, o. Liv. 24, 20. — propemodum, adv., [prope, modus]: næsten, paa det nærmeste;

— Verum propemodum jam scio, quid siet rei, Plaut. Men. 5, 2, 11; quid enim sors est? idem propemodum, quod micare, quod talos jacere, Cic. Div. 2, 41; syllabas propemodum dinumerare, id. Orat. 43; cf. id. R. Am. 44, egf. id. Off. 2, 8. — propempticon, i, n., προεμπτικόν, (sc. carmen): Afsteddigt, Stat. Silv. 3, 2, (in lemmate).

propendo, di, sum, 2, v. n.; I) „egenl.“: at hænge færover el. nedover el. ned; — scandens (ephedra) arbores, et ex ramis propendens, Plin. 26, 20; propendentes aures (canis), Colum.; — navul. egf. om. Bægtfaalen egf. om. en Bægt derpaa, vid. Cic. Tusc. 5, 17; — II) „fig.“; A) at have Overvægt, at veie el. gielde mere, at have Jærtin; — si ... majore ex parte bona propendit, etc., Cic. l. c.; — B) at have Ud-betelighed dertil; — si ... quo impellimus, inclinant atque propendent, accipio quod datur, Cic. d. Or. 2, 11; — C) at være hængven el. kunfig; — ut is ... qui etc., inclinatione voluntatis propendat in nos, id. ibd. 2, 29; — III) partie. propensus, 3, egf. fæm. adj.; A) „egenl.“: nethængende; — alces ... propenso labro superiore, Solm.; — compar. propensor, vid. Capitol. Gord. 19; — B) „fig.“; I) der hængfom boier sig dertil el. derimod, der nærmest sig dertil; — disputatio ... ad veritatis similitudinem propensor, Cic. N. D. 3, 40; — 2) overvægtende, vægtig; — quam illa unquam de mea pecunia Ramenta fiat plumbea propensor, (i. e. ditiore), Plaut. Bacch. 3, 4, 11; cf. Cic. Parad. 3, 2: quae (causa) quando utro accessit, id fit propensius, etc., — 3) tilbøjelig el. hængven dertil, m. ad, el. m. in c. acc., fæld. c. dat., egf. absol.; — natura propensi ad liberalitatem sumus, Cic. Lael. 9; cf. id. R. Am. 33; mecu si quis est paullo ad voluptates propensor, id. Off. 1, 33; — infimus quisque propensor in alteram partem, id. Att. 8, 3; propensor benignitas esse debet in calamitosos, id. Off. 2, 18; — in divisione regni propensor fuisse Alexandro videbatur, Justin. 16, 1; — propenso animo aliquid facere, Cic. Att. 13, 21; superl., propensissima civitatum voluntate, Hirt. B. Al. 26. — propendo, ere, v. n., færd. Biform af flgd.; — Nec dependis, nec propendis, quin malus nequamque sis, Plaut. Asin. 2, 2, 30. — propendulus, 3, [propendo]: nedhængende; — propenduli erines, Appul.

propense, adv. af propensus: hængfom hængende dertil; cf. „fig.“: med el. af Tilbøjelighed, tilbøjelig el. gietne, Lental. ap. Cic. Fam. 12, 15; — compar., ∞ cumulatiusq. etc., vid. Liv. 37, 52. — propensio, onis, f., [propendo]: Væning dertil; cf. „fig.“: Tilbøjelighed dertil, Stræben dertil, vid. Cic. Fin. 4, 17. — propensus, 3, partie. v. adj. af propendo.

*properabilis, e, [propereo]: ilende el. hurtig; — calor, Tertull. — †properans, tis, partie. v. adj. af propereo; — properanter, adv.: ilende el. hurtigen, Lucr. 5, 301; ∞ comitibus accipere, Tac. Ann. 16, 21; — compar., ∞ ire (diem) etc., Ovid. Fast. 4, 673; cf. Sall. Jug. 96; superl., ∞ asseri volumen ad comitum nostrum, Cod. Theod.; o. — properantia, ae, f.: Slægt, Slærdighed; — ex tanta properantia etc., Sall. Jug. 36; cf. Tac. Ann. 12, 20. — properatim, adv. af properatus, 3, unde. propereo: ilærdigen, Caecil. ap. Non.; ∞ pergere, Pompon. ibd. — properatio, onis, f., [propereo]: Slægt, Slærdighed; — ad properationem meam quiddam interest, te etc., Cic. Fam. 5, 12; cf. Qu. Cic. ibd. 16, 27. — properato, adv.: ilnde, f. unde. propereo nr. 1, bb. a. — properatus, 3, partie. v. adj. af propereo.

propere, adv. af propereus: ilende el. ilærdigen, i flættel. Bægt el. Stænging, Nep. Epam. 4, Liv. 23, 36; — navul. egf. comf. flærdende: Eloquere propere celeriter, Plaut. Rud. 5, 2, 36; cf. id. Stich. 2, 2, 14. — properiter, adv., færd. Biform af flgd.: hurtigen el. ilende, Pacuv. ap. Non.

prōpēto, avi, atum, 1, v. n. v. a., [properus]; 1) neutr.: iver, hæfter, stynder mig, (navnl. sem Retsfænde); — vid. Cic. Fam. 12, 25: ventis, remis in patriam omni destinatione properavi; cf. id. Mil. 19; men Ovid. Met. 6, 201: Ite sacris, propeate sacris (f. a sacris: betrieffner Eder derfra)! — egf. em den Tøfende el. Røttellende: alio properare, (ite til en anden Gienftand); Sall. Jug. 19; — egf. em en Hændling, fædv. c. inf.: ∞ inferre signa, Sall. Jug. 56; cf. id. Catil. 7, c. Virg. Aen. 4, 310; — f. inf. funder egf. supin.; ultro licentiam in vos auctum adjutumque properatis, Sall. fragm.; — egf. em Ting; mala...decerpi properantia, Plin. 15, 15; — bb) betil fan endnu mærfce; a) abl. prope-
perato, fem adv.: i en Hæft; — nec minus propeato ad mortem agitur, Tac. Ann. 13, 1; — b) pass. impers.: propeatum vehementer (est), quom etc., Cic. Sull. 19; cf. Flor. 2, 2; — II) act.: giv iver til at tilføjer iverfættig el. hurtig, stynder mig dermed; — ∞ obsonia, Plaut., prandium, id.; vascula iulus pure propeata atque elue, (f. propeata eluere), id. Aul. 2, 3, 3; ∞ laborem, Propert., coeptum iter, Tac.; cf. Hor. Ep. 1, 3, 28: Hoc opus, hoc studium parvi properamus et ampli; men id. Od. 3, 24, 62: ∞ heredi pecuniam, (jammen fkræbe til ham); — egf. pass., id. Epod. 12, 22, c. Virg. Ge. 1, 260; men Ovid. Am. 3, 1, 69: teneri properentur amores, Dum varat, (i. e. scribantur); — III) betil er endnu at mærfce; A) partic. propeans, tis, fem adj.: ifende, iverfættig; — at ille properans, festinans, etc., Cic. Phil. 9, 3; hæc properantes scripsimus, id. Att. 4, 4; — compar., propertior urget, Claudian.; — B) partic. propeatus, 3, fem adj.: fremfkyndet, ifem, hurtig; — propeato itinere, Sall. Jug. 112; — faal. eftet „æct.“; propeatae tabellæ, Ovid. Met. 9, 586; ∞ mors, id.; ∞ meta curribus, („alleg.“), Martial. 10, 50; — compar., ∞ tempus, (fertere Drægtigbed), Solin.; — b) absol.: Ergo accurato et propeato opus est, (der maa ifes), Plaut. Mil. gl. 3, 1, 210; cf. Cic. Mil. 19: erat nihil, cur propeato opus esset; — propeato, fem adv., f. evenf.

Prōpercius, i, m., Sext. Aurelius: remerft Egefger, nøget ældre end Sædus; — vid. Ovid. Trist. 4, 10, 53: Successor fuit hic (Tibullus) tibi, Galle, Propertius illi, Quartus ab his serie temporis ipse fui; — hans Libri iv Elegiarum ere ivermærfce ved finagfuld Rærdem, vid. Quintil. 10, 1, 93; byf. egf. facundus, Martial., blandus v. blandi oris, Ovid., tener, id.

properus, 3; ifende, iverfættig, travl; — Circumstant prope aurigæ, Virg. Aen. 12, 85; propeo agmine subvenit, Tac.; men spe ac juvenia properus, id. Hist. 4, 68; — sibi quisque properus, etc., id. Ann. 1, 65; — egf. c. gen.; Agrippina...oblatae occasionis propea, (fem begærligen greb deræfter), ibd. 12, 66; properus irac, id., vindictæ, id.; — egf. c. inf., quoquo facinore properus clarescere, id. Ann. 4, 52.

prōpes, ēdis, m.: Tøng, hvermed Slettes Efted befæftes; — si quis propedem misit, Turpil. ap. Isid. — prōpexus, 3, partic., [pecto]: fæmmet el. hængende forever el. nebover; — fusus propexam in pectore barbam (acc. græc.), Virg. Aen. 10, 838; Ille manu mulcens propexam ad pectora barbam, Ovid. Fast. 1, 259; cf. Sil. 13, 310.

prōphēta, (-es), ae, m., προφήτης: Propbet, Spaaemand; „bef.“ fom forfkyner Statsfvar; vid. Fest. p. 229, (Müll.); navnl. egf. om de ægyptifke Præfter, Macrob. 7, 13, eg om Magierne, Appul.; men om Jøderne Propbeter f. Lactant. 1, 4, 25; — prōphētalis, e: propbetif el. spaaende; — ∞ os, Hieronym. — prōphetia, ae, f., προφητεία: Propbeti el. Spaadom, Tertull.; 2f. — prōphētialis, e: = prophetalis; — ∞ patrocinium, id. — prōphētee, adv.: propbetif el. spaaende; — ∞ dictum est etc. Tertull.; af — propheticus, 3, προφητικός: propbetif, spaaende, Moyses, id. — prōphētis, idis, 1, pro-

phēte: Propbetinde, Spaaende, Tertull. — *prophetissa, ae, f.: = frgd., id.; — prōphētizo, are, v. a.: = fgd., Vulgat.; c. — prōphēto, avi, atum, 1, v. a.: propbeterer, spaaer, Tertull.; — [propheta].

*propinatio, onis, f.; 1) Tildriften; — propinationibus lacessere, Senec.; cf. id. Benef. 2, 21, c. Petron. Sat. 113; — II) æverf.: Begærlighedsge, Inscript.; af — propino, (egf. prō-, Martial.), avi, atum, 1, v. a. (c. n.), προπίνω; 1) „egenl.“; — ∞ poculum: at driffe ferft af Bageret (for at lade en anden driffe det ud), vid. Plaut. Cure. 2, 3, 80; 2f. fædv. driffer nogen til, m. o. ud. dat. v. acc.; nemo propinabit...tibi, Martial.; men Cic. Tusc. 1, 10: propino...hoc pulchro Critiae; cf. Martial. 2, 15; men Plaut. Stich. 3, 2, 16, cemit: Propino tibi salutem plenis faucibus; — II) æverf.: A) giver at driffe, fæder driffe, beverer dermed; — quom etc., Propinas modo conditum Sabinum, Martial. 10, 49; — egf. giver ind fem Medicin, radicem cum vino, Plin.; cf. id. 28, 2; — fild. egf. at ferefætte fem Spife, Capitol. M. Aurel. 15; — B) giver til Bæffe, overgiver, fæffer; (for: v. efterel.). — Hunc comedendum et didendum nobis propino, Ter. Eun. 5, 8, 57; Enni, pœta, salve, qui mortalibus Versus propinas flammeos medullitus! Enn. ap. Non.; — ∞ puellas alieni, (fæffe tilfæde), Appul.

*propinque, adv.: nær, i Rærdeden; (for: v. efterel.); — Attat eecam, adest propinque, Plaut. Truc. 2, 7, 21; cf. Front. Ep. ad Anton. Imp. 2, 2; c. — propinquitas, atis, f.; 1) „egenl.“: Rærtig; gænfed, Rærded; — ∞ (loci), vid. Cic. Inv. 1, 26; — cf. id. Off. 3, 11, v. id. Phil. 3, 6; ∞ hostium, Caes.; — egf. in pl.; ∞ silvarum ac fluminum petere, id. B. G. 6, 30; — II) „fig.“: Elægftab; — si pietate colitur propinquitat, etc., Cic. Quint. 6; cf. Nep. Dion. 1; ∞ arta, Plin. Ep.; — men Tac. Germ. 7: familiae et propinquitates etc., (Elægftinger); — B) æverf.: Benftab, Rørtelighed; — Quam ad probos propinquitat proxime te adjunxeris, Tam optimum est, Plaut. Aul. 2, 2, 59; — [propinquus].

propinquus, avi, atum, 1, v. a. c. n., [propinquus]; 1) „alm.“ (o. „poet.“): at bringe nær derfil, at fremfkynde; — ut rite propinques Augurium...diva, Virg. Aen. 10, 254; men ∞ mortem, Sil.; — II) „bef.“: at nærme fig; c. dat., egf. c. acc., egf. absol.; A) em Pæfener; — scopuloque propinquat etc., Virg. Aen. 5, 185; — men propinquant jam annem etc., Sallust. fragm. ap. Arus. Mess.; — B) em Ting eg om Begreber; — Parcarumque dies et vis inimica propinquat, Virg. Aen. 12, 150; non ante regressus est, quam domui ejus ignis propinquaret, Tac. Ann. 15, 39.

propinquus, 3, [prope]; 1) „egenl.“ em Localfæter: nær, nærliggende; — ∞ praedium, vid. Cic. R. Am. 46; ∞ finitimæque provinciae, id. Phil. 11, 3; — compar., Mitius exsilium paulloque propinquius opto, Ovid. Trist. 4, 4, 51; — b) 2f. subst. propinquum, i, n.: Rærded; — ex propinquo cognoscere, Liv., aspicere, id.; consulis castra in propinquo sunt, id. 24, 38; — II) „fig.“: A) em Tiden: nær; — ∞ reditus, Cic.; ∞ mors, id.; — B) om en Righed: fom femmer nær derfil, ligende; — si qui (motus animi) finitimi et propinqui sunt his perturbationibus etc., Cic. d. Or. 2, 44; ∞ significatio, Gell. 6, 16; — C) em en Bædsforbindele: befægter; — ut hos, qui tibi genere propinqui...sunt, caros habes; Sall. Jug. 10; cf. Nep. praef.: propinqua cognatione conjunctus; — b) 2f. subst. propinquus, i, m.: Elægfting; — tot propinqui cognatique optime convenientes, Cic. R. Am. 34; cf. id. Off. 1, 17 v. 18; — fem. propinqua, ae; — virgo Vestalis, hujus propinqua et necessaria, etc., Cic. Mur. 35.

propio, (avi), atum, 1, v. n., [prope]: at nærme fig derfil, c. dat., Paul. Nol.; — not.: pass., propiatu, 3,

id. — *propior*, us, ōris, adj. compar. [afinus. *propis*, bñf. egf. adv. *prope*], superl. *proximus*, 3: nærmest, nærmest; 1) compar. A) *propior*, us; „ægentl.“ e. localt; nærmere; — faal. absol.; *portusque patescit Jam propior*, Virg. Aen. 3, 530; — egf. c. dat., Ovid. Pont. 1, 2, 130: *Uti propior patriae sit fuga nostra*, roga; — egf. c. gen., Lucr. 4, 339; — egf. c. acc.; ipse *propior montem suos collocat*, Sall. Jug. 49; ligel. qui *propior hostem etc.*, Hist. B. G. 8, 9; — endel. c. inf.; *propiorque timeri*, Stat. Theb. 12, 223; — b) df. neutr. pl. subst., *propiora*: de nærmere Egne; vid. Tac. Hist. 5, 16; — B) „fig.“; 1) nærmere i Tiden, yngre el. tidligere; — *veniant inde ad propiora*, Cic. Tusc. 1, 48, *venio ad propiorem* (epistolam), id. Att. 15, 3; — 2) nærmere beslaget; — *quibus propior P. Quintio nemo est*, Cic. Quint. 31; cf. Ovid. Her. 3, 28: *Ille gradu propior sanguinis, ille comes*; — 3) fem. nærmere nærmere dertil. ligere; — *quae sceleri propiora sunt, quam religioni*, Cic. Verr. 4, 50; vero est *propior*: det er sandsynligere, Liv. 4, 37; — egf. c. acc.; *quod tamen vitium propius virtutem est*, Sall. Catil. 11; cf. Liv. 4, 17; — 4) nærmere forbunden dermed, nærmere vedkommende; — *tunica propior pallio est*, (ordf. *propius*: Sætten er nærmere end stollen), Plaut. Trin. 5, 2, 30; sua sibi *propiora esse pericula, quam mea*, Cic. Sest. 18; cf. id. Att. 14, 19; men irae quam timori *propior*, (mere tilbeiligt til Brede, end til Frygt), Tac. Ann. 16, 9; — II) superl. *proximus*, 3: den el. det næste el. nærmeste; A) „ægentl.“ e. localt; — se in proxima oppida recipere, Caes. B. G. 3, 12; cf. Hor. Ep. 1, 18, 84; quae proximum iter in Galliam per Alpes erat, Caes. B. G. 1, 10; ∞ vicinus, Ter., Cic.; — egf. c. dat.; *Belgae proximi sunt Germanis*, Caes.; cf. Cic. N. D. 2, 20, c. Hor. Sat. 1, 5, 45; — egf. c. acc.; qui te proximus est, Plaut.; qui ager proximus finem Megalopolitarum est, Liv. 33, 27; cf. Caes. B. G. 1, 54, id. ibd. 3, 7, c. Liv. 8, 32; — egf. m. ab; nærmest derfra (el. derved); ut quisque proximus ab oppresso sit, etc., Liv. 37, 25; cf. Cic. Orat. 61; men Proximus a domina, nullo prohibente, sedeto, Ovid. A. A. 1, 139; — b) df. neutr. subst., *proximum*, i, n.: Næstet el. Næstetab, oel.; — *Coelius ducit filiam? St. Vicini huius senis Euclionis e proximo* (fra Næstetab), Plaut. Aul. 2, 4, 10; huc locum in proximo conduxit, Cic. fil. 16, 21; cf. Flor. 2, 2; men per implavium hic desepi in proximum, (ned i Næstetab Sted), Plaut. Mil. gl. 2, 3, 16; — B) „fig.“; 1) nærmest i Tiden, næstefølgende, næstefølgende, sidste el. forrige, oel.; — vid. Cic. Catil. 1, 1; his proximis Nonis, quum etc., id. Lael. 2; men proxima nocte, (næste Nat), Caes. B. G. 1, 40; cf. id. ibd. 1, 12; — men die proximi (førelde. abl. f. die proximo), Cat. ap. Gell. 10, 21; f. egf. *erastinus o. pristinus ss. II.*; — 2) nærmest i Ordenen, i Rang el. i Værd, osv.; — vid. Cic. Inv. 2, 58; L. Domitium observat maxime, me habet proximum, id. Att. 1, 1; — men proximum est, ut ... quaeramus, id. Flacc. 12; cf. id. N. D. 2, 29; — id habendum est ... deo proximum, quod est optimum, id. Leg. 2, 16; cf. Hor. Od. 1, 12, 19, o. Virg. Ecl. 7, 22; — 3) nærbeflægt; — hic illi genere est proximus, Ter.; egf. proximus propinquitate, Nep., cognatione, Cic.; — bb) df. subst.; a) proximi, orum, m.: de nærmeste Slægtninger, opp. alieni, Cic. Off. 1, 14; — egf. de nærmeste Omgivelsel el. Fortrolige, id. Verr. 5, 61, c. id. Pis. 32; — b) proximus, i, m.: Næsten, Val. Max. 9, in.; — 4) ved Haanden, påsende el. let el. beqvem; — ∞ argumentum, Appul.; cf. Gell. 3, 11; — *Eunus ad me, ibi proximum est, ubi nutes*, (det best påsende Sted dertil), Ter. Eun. 3, 5, 64; — not.: df. compar., *proximior*, Senec. Ep. 108, c. Ulp. ap. Priscian.

**propitiabilis*, e: forsonlig, alicui, Enn. ap.

Non., Prudent.; — *propitiatio*, ōnis, f.: *herfening*, *herfeningsoffer*, Macroh. Somn. Scip. 1, 7; o. — *propitiator*, ōris, m.: en *herfener*, Hieronym.; — df. fem. *propitiatrix*, icis, Ambros.; o. — *propitiatus*, us, m.: *herfening*, Vulgat.; — [fig.]. — *propitio*, avi, atum, i, v. a.: [*propitius*]: *forfener el. udfener*, Venerem, Plaut.; *propitiata Juno per matronas*, Tac. Ann. 15, 41; egf. ∞ *manes alicuius*, Suet. Oth. 7; men *deos habet placatos et faventes*, quisquis sibi se *propitiavit*, vid. Senec. Ep. 110.

propitius, 3, [prope]; 1) „alm.“: *hængiven, gunstig, naadig*; — ita deos velim mihi *propitios*, Cic. Div. in Caecil. 13; cf. id. Coel. 16; men Ter. Phorm. 4, 3, 31: *Satin illi di sunt propitii*, (er han rigtig i Heredet)? — egf. om Mennesker: nisi te facio *propitium*, Plaut.; opp. *iratus*, Cic. Att. 8, 16; — II) „overf.“ om Ting og om Begreber; — ∞ *aurebus accipere*, Senec.; ∞ *Oceanus et tranquillus*, Flor. 3, 10; — ∞ *voluntate esse*, Nep. Dion. 9; ∞ *pax*, Plaut. Trin. 4, 1, 18; — *propius*, comp. adv. v. adj., f. und. *prope* e. *propior*. *proplasma*, atis, n., *πρόπλασμα*: *forbillede el. Model af Ver*, *hverrester el. Kunstværk forfærdiges*, Plin. 35, 45. — *propugnaculum*, (— *enim*), i, n., *προπυργιον*, d. latinske *praefurnium*, (Plads foran Tønnen); df. *Rammer til at ebyde*, Plin. Ep. 2, 17, Vitruv. 5, 11.

Propoetides, um, f., *Προποειδης*: faal. ved nogle cypriske Piger, der fornegtede Venus's Guddom; vid. Ovid. Met. 15, 226 figd. — *propōla*, ae, m., *προπόλις*: *Smaaehandler*, *Hoter*, Lucil. ap. Non.; panis et vinum a *propola* atque de *cupa*, Cic. Pis. 27. — *propōlis*, is, f., *προπόλις*: det tredje Grundlag i Bygget, germ. *Vienenhøj*, Plin. 11, 6. — *propollūo*, re, v. a.: *heiligen at bestemme*, Tac. Ann. 3, 65, (Rupert.; al. *propellere*). — *propōma*, atis, n., *πρόπομα*: *Drik til at tage for Maaltidet*, Pallad.

propōno, sui, situm, 3, v. a.; 1) „ægentl.“; A) „alm.“: *fremfætter el. fremlægger el. fremstillen til Etue el. offerlign;* — ∞ *vellum*, Caes. B. G. 2, 20; ligel. ∞ *signum pugnae*, Liv.; — ∞ *venale*, Cic. Verr. 2, 32, egf. absol. *proponere*, Suet. Ner. 16: *ut fuisse til Svalg*; — Sic ait, et *geminum pugnae proponit honorem*, (udsætter for at vinde), Virg. Aen. 3, 365; men *proposito argento*, (om en Udbylting), Cic. d. Or. 1, 35; cf. Hor. Ep. 2, 1, 265; — egf. at *fremstille el. opslaae til Befientgjørelse*; ∞ *populo fastos*, Cic. Mur. 11; ∞ *legem in publicum*, (neml. til Drosfelle, f. und. promulgo), id. Agr. 2, 5; cf. id. Att. 8, 9; men *vectigalia indicta, neque proposita*, vid. Suet. Calig. 41; — B) „bef.“; 1) *niller ligeverfor*; — *oppida Romanis proposita ad copiam commeatus*, Caes. B. G. 7, 11; cf. ibd. 19; men *lignessvis*: est hic ordo quasi *propositus atque editus in altum*, ut etc., (ligesom stillet til Etue), Cic. Verr. 3, 41; — 2) *sætter foran*, næml. i Tale og Skrift; — ut *proposueram*, Colum. 8, 17; de his, quae *proposueram*, etc., Cic. Fam. 15, 14; — men id. Inv. 1, 39: *quum aut proponimus* (epistulae *Epilogismens forfatning*), aut etc.; cf. ned nr. 111, B, a; — II) „fig.“; A) „alm.“: *fremstiller el. fremfætter i Skrift el. Tale*; df. 1) *forerager el. figer*, anfører el. beretter; — *tria quum proposuisset*, (hævede epistullen el. anført trede Punkter), Cic. Brut. 60; cf. id. Orat. 40, egf. id. Fam. 15, 11 (event.); — *concione habita*, rem *gestam proponit*, (fortæller el. forkynder det Skete), Caes. B. G. 5, 50; men ibd. 6, 10: ∞ *de Galliae Germaniaeque moribus*, et quo differant ... inter se, (berette); — ∞ *alicui voluntatem senatus*, (forhinde), id. B. C. 1, 3; men *proponit*, esse nonnullos etc., (erklærer el. angiver), id. B. G. 1, 17; men Cic. Lig. 11: ∞ *viros notissimos*, (anføre); egf. absol.: sicut plerique *proponunt*, (anføre el. påsætte), Cels.; — 2) df. egf.; a) *fortkynder*, tilfiger, lover, præmia alicui, Cic., Caes., *servis libertatem*,

Liv. 21, 45; cf. Suet. Ner. 7; ligel. proposuit, se daturum etc., Vell. 2, 6; men Suet. Tib. 48: proposito millies sestertio gratuito etc., (sed at tillyde et rentefrit Laan deraf); — egf. omvendt: at ferfynde el. bebude (et Unde), at true dermed: cui quum omnis metus ... proponeretur, (da han trues deraf el. dermed), Cic. Plane. 41; cf. id. Att. 2, 19; ~ poenam improbis, id. Fam. 2, 17; cf. Hor. Od. 1, 18, 3; — b) opstiller el. foreslægger, navn. til Besværelse; — ~ alieni quaestionem poetica, Nep. Att. 20; cf. Suet. Tib. 56; men sic est propositum, de quo disputemus, Cic. Tusc. 5, 4; men id. Att. 5, 10: mihi nihil erat propositum ad scribendum, (nig manglede Stof til et Brev), quia etc.; — c) foreslægt; — ~ remedia morbo, Nep. Att. 21: ~ conditionem, Hirt. B. G. 8, 3; — B) „bes.“; 1) fremfatter, foreslægger, bestemmer; — quod propositum sit arti, (Kunstens formaal el. Gienstand), Cic. Fin. 5, 6; cf. id. Brut. 92: omni huic sermone propositum est ... ut etc.; men propositum genus quaestionum, (i. e. finitum: som angiver bestemt Personer el. Gienstande), id. Top. 21; qui ordo industriae propositus est et dignitati, (som har Tilid og Værdighed til formaal, som har at lægge Binde derpaa), id. Verr. 3, 79; — b) df. egf. proponere m. o. ub. sibi: at foresætte fig., — si quid secreto ... agere proposuisset, Suet. Aug. 72; cf. Juvenal. 3, 24, o. Lucr. 3, 184; men Caes. B. G. 7, 47: quod animo proposuerat; — quod mihi ego extremum proposueram (sc. dicere), Cic. Manil. 1; egf. m. figd. ut (f. inf.), vid. id. Cluent. 50; — egf. pass.; propositum est mihi hoc facere, (jeg har foresat mig det), id. Brut. 36; men id. Fam. 1, 9: quum omnibus propositum esse debeat cum dignitate otium; cf. id. ibd.: neque mihi ... res tam erit ulla proposita, quam ut etc.; f. egf. id. Off. 3, 6: ergo unum debet esse omnibus propositum, ut etc.; — df. subst. propositum, foresat, f. nedens; — 2) fremstiller el. foresætter; — ~ aliquid oculis suis, Cic. Sest. 7; cf. id. Verr. 3, 23: vos ante oculos animosque vestros ... hos impetus ... proponite; ligel. propone animo etc., Liv. 30, 30; ligel. tute tibi ... apud animum propone etc., Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; men propone tibi duos reges etc., (foresæt dig dem), Cic. Deiot. 14; ~ sibi aliquem ad imitandum, id.; — cf. Caes. B. G. 7, 15, o. id. B. C. 3, 49; — b) df. pass. proponi, egf. propositum esse: at foresætte, at staa til at vente el. haabe el. frygte; — quod vel maximum ad timorem proponitur, Cic. Fam. 6, 3; huic hominum generi fateor ... multa proponi pericula, (af de trues deraf), Cic. Sest. 66; cf. id. Mil. 30; men id. Agr. 2, 2: cui errato nulla venia, recte facto exigua laus proponitur; men magna gloria proposita, (naar man lover sig en stor Gæder deraf), id. Fin. 2, 17; — III) partic. propositus, 3, egf. som adj.: udstillet, d. e. synlig, bekendt, aabenbar; — quod ita promptum et propositum est, ut etc., Cic. R. Am. 40; — B) df. subst. propositum, i, n.; 1) det foresatte; navn. a) teknisk, ligesom propositio: foresætningen i Sylogismen, Cic. d. Or. 2, 53; — b) i Retssproget: det foresatte el. antagne Tilfælde, egf. proposita species, Digest.; — c) den til Behandling foresatte Gienstand el. Dpagve; — sed jam ad propositum revertamur, Cic. Off. 3, 9; a proposito declinare aliquantulum, id., aberrare, id.; cf. Hor. A. P. 195; — 2) df. egf. a) foresat, foresættende, Plan; — quidnam propositi aut voluntatis ad dimicandum haberet, etc., Caes. B. C. 3, 84; tenere propositum: holde fast derved, Nep., Caes.; hys. propositi tenax, Hor. Od. 3, 3, in.; propositi victor, id. Ep. 1, 13, 11, memor, Ovid.; propositum peragere, Nep., servare, Phaedr., destituere, Ovid.; — b) leveplan el. levevis el. Wandel; — vir proposito sanctissimus, Vell. 2, 2; cf. Phaedr. 3, prol. 15, Juvenal. 9, 21, o. Hor. Sat. 2, 7, 7.

Propontis, idis o. idos, f., Προποντις, (hod. Mar di Marmora): Habet inellem Hellespontem o. d. thracisæ Bosphoros; — vid. Mela 1, 1 o. 3, o. Plin. 4, 24; Propontidis ora, Liv., fauces, Flor., angustiae, Tac.; cf. Ovid. Pont. 4, 9, 118; — B) df. Propontiacus, 3: propontif, orae, Ovid. Trist. 1, 10, 29; cf. Propert. 3, 21, 2.

pro-por-to, adv., d. forstærk. porro; I) fremdeles, videre, Lucr. 2, 978, ostere; — II) „overf.“: ganske el. overbøvedet, edl. id. 3, 276 o. 282. — ~proportio, onis, f.: Proportion, Analogi, Forhold el. Lighed; — ~analogia, Latine ... comparatio proportionis dici potest, Cic. Univ. 4; fuisse ... peraequa proportione cetera, Cic. Verr. 1, 21; egf. absol.: proportione reddere, (i lige Forhold), id. Univ. 5; df. — ~proportionalis, e: forholdsmaessig, termini, Frontin.; o. — ~proportionatus, 3: indrettet efter et Forhold, proportioneret, corpus, Jul. Firm.

propositio, onis, f.; I) „egenf.“: A) „alm.“: foresætelse el. fremstilling; navn. fremstilling af en Handling, (fortælle end narratio); hys. Quintil. 4, 2, 30: ut pro narratione sit propositio etc.; — b) Beskæftigelse el. Publication; — ~ edicti, Digest.; — B) „bes.“: det foresatte el. foresatte; df. a) Sovesætningen el. Themaet; — propositio, quid sis dicturus, Cic. d. Or. 3, 53; cf. Quintil. 4, 4, in.; — df. egf.: Sætning el. Paasand, vid. id. 7, 1, 47; — b) ligesom species facti o. casus: det opstillede el. omhandlede Tilfælde, Digest.; — c) foresætningen i Sylogismen; vid. auct. ad Her. 2, 18; cf. Quintil. 5, 14, in., egf. Cic. Inv. 1, 34 figd.; — II) „fig.“: A) foresætning i Selen; — ~ vitae hujus (derom), Cic. Tusc. 3, 18; — B) foresat el. Beslutning; — cum animi ampla quadam et splendida propositione, Cic. Inv. 2, 54. — propositus, 3, o. propositum, i, n., partic. o. subst. af propono.

pro-prae-to-ris, oris, m., egf. propraetore o. propraetore, (f. und. proconsul): Propraetor el. Vicepraetor, der, efter at have i et Aar været Praetor i Rom, som Statsholder besyger en Provinds, opdr. uden at commandere en Krigsflot, beofter dog hyppige Udstaetelser; — vid. Cic. Div. 2, 36, egf. Liv. 10, 26, ostere; — quaestor pro praetore: der i Praetors Graværelse forvalter hans Embede; vid. Sall. Jug. 111.

pro-pri-æ-ti-am, adv., fild. Bisiform af figd., Arnob. — propriæ, adv. af proprius; I) „egenf.“: besynderlig, d. e. hørende til el. vedkommende enstelt Memneker el. Forhold; df. egf. fortrindigen, fremfor andre; — causam nullus ordo proprie suscepere, Cic. Sest. 16; quod etc., id est proprie tuum, id. Fam. 9, 15; — II) „overf.“: A) „alm.“: eiendomme-ligen, som Eiendom; — si etc., tamen promiscue toto, quam proprie parva parte frui malitis, Cic. Agr. 2, 31; — B) „bes.“ om Utrykkel, (ligesom *zuglücks*): egen-ligen, i egenlig Forstand, niaagtigen; — o hominem nequam! ... magis proprie nihil possum dicere, Cic. Phil. 2, 31; cf. Quintil. 8, 2, 9: proprie dictum ... quo nihil inveniri possit significantius, etc.; proprie accipere nomen, (i dets egenlige Betydning), id.; cf. Cic. Part. or. 1, o. id. Off. 3, 3.

pro-pri-æ-ti-arius, 3: eiendommelig, res, Eiendom, Paul. Sent.; — B) df. subst., proprietarius, i, m.: Eiendoms, opp. fructuarius, Digest.; af — proprietatis, atis, f., [proprius]; I) „egenf.“: Besynderlighed, Eiendommelighed, Egenkab; — singularum rerum singulas proprietates etc., Cic. Acad. 2, 18; cf. id. Part. or. 12; multas frugum proprietates habere, (eiendommelige frembringelser), Liv. 45, 30; ~ terrae coelique, (Klimatet), id.; — II) „overf.“: A) „alm.“: Eiendom, d. e.; I) Eiendomsret; ~ jumentis, Suet., Salaminae insulae, Justin.; — 2) den Ting, som eies; — dominus proprietatis, Digest.; legare alicui proprietatem, deducto usufructu, ibd.; — B)

„bes.“ om Udtroffet: egenlig el. eiendommelig Betydning el. Bemærkelse; — ∞ verborum, vid. Quintil. 8, 2, in.; omnis quaestio juris aut verborum proprietate, aut aequi disputatione continetur, id. 12, 2, 19. — *proprio*, are, v. a., [proprius]: at giere påseende, at temperere, Coel. Aur. — *proprittim*, adv., forst. Biform af *proprie*, Lucr. 2, 971.

proprius, 3, [prope]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: egen, egenlig, eiendommelig, som alene findes hos enkelte Personer el. Forbæde; df. besværdelig, særskilt, ene i sit Slags; — *proprii* quidam soni, Quintil.; ∞ *tempus desiderare*, id.; *superbo decreto addidit propriam ignominiam*, Liv. 35, 33; — *naenl. egf. em* Ord eg Udtroff; *res ut ... propriis vocabulis nominantur*, Cic. Caecin. 18; cf. id. d. Or. 3, 37; — b) *df. neutr. proprium* hom subst.: Egenfab, Eiendommeligbed, Væsen; — *proprium autem est ... quod soli accidit, ut homini sermo, risus*, Quintil. 5, 10, 58; — *egf. e. gen.*; ut *proprium est boni, recte facere*, etc., id. ibd. 61; *quod est oratoris proprium*, Cic. Off. 1, 1; *egf. in pl.*: ad vestra propria veniamus, id. N. D. 1, 23; — B) „bes.“ *egf. at mærke*; a) *e. gen. el. dat.*; — *libertatem propriam Romani generis*, Cic. Phil. 3, 11; *figel. pudor Romani nominis proprius*, Plin.; — *Caesari proprium et peculiare sit clementiae insigne*, id.; cf. Tac. Ann. 4, 19; — b) *m. pronom. poss.*; — *sua propria facultate*, Cic. d. Or. 1, 10; *suo proprio proelio*, Liv. 3, 70; — c) *f. pron. poss.*; *saal. id. 2, 53*: *socios propriis viribus ... bella gerere*; *figel. proprio Marte*, (f. tuo Marte), Ovid. Pont. 4, 7, 14; — II) „everf.“; A) „alm.“: eiendommelig, tilførende nogen som Eiendom: — *tria praedia ... Capioni propria traduntur*, Cic. R. Am. 8; *figel. quae nostra erant propria*, id. ibd. 52; cf. Tac. Ann. 1, 71; *men med hunc*, Cic. Fam. 7, 30: *cujus ... proprium te esse mancipio et nexu (ligesem in haandsfaet el. tilføiende Eiendom) etc.*; — b) *df. neutr. proprium*, absol.: Eiendom; *saal. Phaedr. 1, 4*: *Amittit merito proprium, qui alienum appetit*; cf. Martial. 12, 78: *vivere de proprio*; — B) „bes.“; a) *sem vedbliver at være, varig el. bestandig*; — *quod ut illi proprium ac perpetuum sit*, etc., Cic. Manil. 16; cf. Hor. Sat. 2, 6, 5: *ut propria haec mihi munera faxis*; f. *egf. Virg. Ecl. 7, 31*, o. id. Aen. 1, 73, *egf. Ter. Andr. 4, 3, in.*, *ostere*; — b) *stikker el. tilførlæbelig*; — *victoriam propriam se eis brevi daturum*, auct. B. Afr. 32; cf. id. ibd. 82; ∞ *amor*, Lucr. 4, 1134; — c) *påsende el. tienlig, remedia*, Scrib. Larg.

propter, adv. o. praepos., [ctr. f. inus. propter af prope]; 1) *adv.*: i Nærheden, nær derer; — *serere in loco, ubi aqua propter siet*, Cato; *ibi angiportum propter est*, Ter. Ad. 4, 2, 37; *vident ... eum (virum) propter esse*, Cic. Manil. 5; cf. id. R. Am. 23, *ostere*; *men propter volans (cornix)*, Phaedr. 2, 6; — *praeter propter*, f. *umb. praeter*; — II) *praepos. c. acc.*; A) „egenl.“ o. *localt*: nær, nær ved, nær bes, tæt ved, oel.; — *hic propter hunc assiste*, Ter. Ad. 2, 1, 15; *in pratulo propter Platonis statum consedimus*, Cic. Brut. 6; *insulae propter Siciliam, quae est*, id. N. D. 3, 22; *propter aquae rivum*, Lucr., Virg.; — *staaer egf. efter sin Casus*; *saal. viam propter*, Tac. Ann. 15, 47; — B) „fig.“: *formeddelt, ifølge af*; — *parere legibus propter metum*, Cic.; cf. id. d. Or. 1, 16; *propter frigora frumenta in agris matura non erant*, Caes. B. G. 1, 16; — *propter hoc, propter quod*: derfor, hvorfor, Varro, Colum.; — *sied. hos Personer*; *propter quos vivit*, (hviste han har sit Liv at takke), Cic. Mil. 22; — *men om Ting*, Varr. R. R. 3, 2: *utrum propter oves, an propter aves fructus capias*; — *staaer egf. efter sin Casus*; *quod propter studium etc.*, Cic. d. Senect. 7; cf. Virg. Aen. 12, 177.

propterea, adv., [propter, is]: deraf, af den

Grund; — *quia etc.*, *Propterea te vocari ad coenam volo*, Plant. Capt. 1, 2, 71; *haec propterea de me dixi, ut etc.*, Cic. Lig. 3; cf. id. Lael. 2; *men propterea, quod etc.*, id. Fam. 9, 18; — *plenastiff er*: *id propterea*, Ter. Andr. 2, 5, 3; *figel. ergo propterea*, id. Hec. 1, 1, 6.

propudiosus, 3: *suld af Skandfel, utnagtig, lidelig*; (for: o. efterel.); — ∞ *uxorem ducere*, Gell.; *egf. som Skædsord*, Plant. Stich. 2, 2, 10; — *superl.*, Sidon.; af — *propudium*, i, n., [pudet]: beerever man ber skamme sig, en Skændigbed; — *qui propudii me ... Falso insinulavit*, Plant. Mil. gl. 2, 1, 11; f. *egf. Fest. p. 227*, (Müll.); — *egf. in pl.*: *propudia virorum inhiberi etc.*, Plin. 28, 32; — *egf. coneret som Skædsord*: *aiffeltigt Menneffe, et Ulyre*; — *quid ais, propudium?* Plant. Cure. 1, 3, 39; cf. Cic. Phil. 14, 3.

**propugnaculum*, i, n., [propugno]; 1) „egenl.“: *hvad der værner imod Njenden el. imod ydre Vold*; df. *saetv. i Stridsproget* (in pl.): *Normar, Bryfvarn, Skanse*; — *solidati muri, propugnacula addita*, Tac. Hist. 2, 19; cf. Virg. Aen. 9, 170; *egf. ∞ moenium*, Tac.; *men propugnacula navium*, Hor. Epod. 1, 2, (i. e. *naves turribus instructae*); — *egf. udenfor Stridsproget*; *propugnacula aequoris*: *Dæmning imod Havet, Stat.*; *domus ut propugnacula ... habeat*, (at det holdes luffet el. forvaret), Cic. Fam. 14, 18; — II) „everf.“: *Værn, Vestsittele, Forsvar*; — *propugnaculum Siciliae (classis)*, Cic. Verr. 3, 89; cf. ibd. 5, 34; ∞ *oppositum barbaris (Athenae)*, Nep. Them. 2; cf. Tac. Hist. 3, 24: ∞ *adversus Gallos (Cremona)*; — ∞ *tyrannidis (derimod)*, Nep. Timol. 3; *men Cic. Pis. 4*: *lex Aelia et Fufia ... propugnacula tranquillitatis etc.*; *Aristo purgare sese, et firmissimo propugnaculo uti, quod etc.*, (som det vigtigste Forsvar el. Væis), Liv. 34, 61; *men Cic. Verr. 3, 16*, „alleg.“: *si prius id propugnaculum deiecero*.

**propugnatio*, onis, f.; 1) „egenl.“: *et Stedets Forsvar imod Njenden*, Val. Max. 5, 1, extern. 4; — II) „fig.“: — ∞ *nostra ac defensio dignitatis tuae*, Cic. Fam. 1, 7; cf. id. ibd. 1, 9, 2; *egf. m. pro*, ibd. 5, 8; o. — *propugnator, oris, m.*; 1) „egenl.“: *Seldat el. Stridsmand, sem bar en Væst at forsvare*; — *nudati propugnatoribus muri*, Tac.; cf. Caes. B. G. 7, 25; *egf. om Sæfædster*, Cic. Verr. 5, 33; — II) „fig.“: *Forsægtel el. Forsvarer*; — ∞ *communis libertatis*, Cic., *senatus (gen.)*, id. Mil. 7; cf. id. d. Or. 1, 57, o. *Suet. Caes. 16*; — [af figd.].

propugno, avi, atumi, 1, v. n. (o. a.); 1) „egenl.“: *bryder frem for at kæmpe*; — *ipsi ex silvis rari propugnabant*, Caes. B. G. 5, 9; — *egf. „alm.“*: *kæmper derer*; ∞ *pro vallo*, Liv. 26, 6; *men Caes. B. C. 3, 45*, absol.: *uno tempore et propugnare et munire*; — *egf. om Dyrene*; ∞ *pro partu suo*, Cic. Tusc. 5, 37; — b) *egf. c. dat.*; ∞ *fratri lapidibus iactis*, Appul.; — II) „fig.“: *forsægtel el. forsvare*; — ∞ *acerrime pro salute alicujus*, Cic.; *fortitudo est virtus propugnans pro aequitate*, id. Off. 1, 19; — *egf. c. acc.*; ∞ *absentiam alicujus*, Suet. Caes. 23; *men Alter rivator de lana saepe caprina Propugnat, nugis armatus, etc.*, Hor. Ep. 1, 18, 15.

**propulsatio*, onis, f.: *Forsvævelse el. Afsvævelse*; — ∞ *hujus periculi*, Cic. Sull. 1; cf. Tiroap. Gell. 7, 3; o. — *propulsator, oris, m.*: *som fordriver el. afsvæder*; — ∞ *harum rerum*, Val. Max. 7, 8, 7; af — *propulsus*, avi, atumi, 1, v. a., intens. af *propello*; 1) „egenl.“: *forsdriver, hostem*, Caes., *bellum ab urbe et moenibus*, Liv.; *men Cic. Phil. 5, 4*: *ab ingressionem fori propulsare populum*; — II) „fig.“: *afsvæder, afsværgel, bryder borte*; — ∞ *(injuriarum) illatam*, (værgel sig derimod), Caes.; ∞ *frigus, famem*, Cic.; *egf. ∞ omnem suspicionem a se*, id. — *propulsor, oris, m.*, [propello]: = *propulsator*, Venant. Vit. S. Mart. — 1. *propulsus*, 3, partic. af *propello*. — 2. *propulsus*, us, m.,

[propello]: Etoden el. Driven fremad; (men alene in abl.); — *aera onerari, operatumque ... ventum propulso suo concitare*, Senec. Qu. N. 5, 14.

propylaeon, (-um), i, n., *προπύλαιον*: Etet foran Indgangen; navnlig den berømte Indgang til Bergen i Athen; — vid. Cic. Off. 2, 17: quod in praeterea illa propylaea tantum pecuniam conducerit; cf. id. d. Rep. 3, 32; — *egs.* in sing., Plin. 33, 36.

proquaestor, oris, m., *egs.* proquaestore (indecl.), oftere pro quaestore, (f. und. proconsul): Proquaestor el. Vicequaestor, d. e. Quaestor i Provindien, havde navnlig. Provindsens og Krigshærens Regnskabsvæsen at forestaae, og erhælder sæd. denne Væst efter at have været Quaestor i Rom; — quum Alexandriae pro quaestore essem, Cic. Acad. 2, 1; men id. Phil. 10, 11: Hortensium proconsulem cum quaestoribus proque quaestoribus etc. — proquam, *egs.* adfælt pro quam: efter hvad, i det Jærbeld at; f. und. pro. — *prōquiritō*, (avi), atum, i, v. a.; (eftercl. pro): udstriker el. udraaber offentlig, m. flgd. or. dir., Appul.; *egs.* ∞ legem, Sidon.

prora, ae, f., *πρῶρα*; I) *egentl.*: Etibets Jærstavn, (ligesom puppes, dets Bagstavn); vid. Caes. B. G. 3, 13; men, poet.: Obvertunt pelago proras ... et litora curvae Praetextunt puppes, Virg. Aen. 6, 3; *figel.* „pect.“: proras tutela, f. proraeta, Ovid. Met. 3, 617; — *egs.* mærkes Ordspæget: prora et puppis (*πρῶρα καὶ πύμνη*): det Hele el. Hovedsagen; vid. Cic. Fam. 16, 21; — II) „pect. overf.“: *egs.* f. navis; — fluctusque secabant (Nymphae), Quot prius aeratae steterant ad litora prorae, Virg. Aen. 10, 222; cf. Ovid. Met. 11, 163: cur, inquit, barbara Grajum Prora vehit?

prorēpo, psi, ptum, 3, v. n.; I) *egentl.*: at fryde el. uformærkt at komme frem el. ud deraf el. dertil el. derhen; — *eyrdl.* om Dyrene; cochleae prorēpunt e cavis terrae, Plin.; cf. Hor. Sat. 1, 3, 99: Quum prorēperunt primis animalia terris; — *egs.* om Menneſter; — ad solarium proximum, Suet. Claud. 10, ad conspectum alicujus, Plin. Pan. 22; — II) „overf.“: *egs.* om Ting; saal. om Væerterne: at spire frem; — pampinus prorēpsit a duro, Colum.; prorēpentes oculi, (i. e. gemmae vitis), id.; — *egs.* „alm.“: at udbrede sig, saal. om Nerterne i Legemet, Colum.; men Tardaque sudanti prorēpunt balsama ligno, (trænge ud deraf), Claudian.

prorēta, ae, m., *πρωτάτης*; (jer. o. eftercl.): den Styrmænd, der holder Røst i Jærstavn, Digest.; cf. Plaut. Rud. 4, 3, 75: Situ prorēta isti navies, ego etc.; f. *egs.* und. prora. — *prōreus* (disyll.), ei o. eos, m., *πρωρεΐς*: = prorēta, Ovid. Met. 3, 634.

proripio, ripiū, reptum, 3, v. a. (o. n.), [rapio]; I) *egentl.*: river el. driver voldsomt frem el. fremad el. dertil el. derhen; — hominem proripere etc., Cic. Verr. 5, 62; men ∞ pedes, Ovid. Am. 3, 7, 82, (løbe ifende); oftere ∞ se: ile el. flytte frem el. ud, ex curia, Suet., Cic., domo, Liv., e strato, Suet.; *egs.* ∞ se ex curia domum, Sall., Liv.; f. *egs.* Caes. B. C. 2, 12, o. Tac. Ann. 4, 45; ∞ se in publicum, (flytte ud paa Gaden), Liv. 8, 28, in proximam silvam, Suet. Oth. 6; — *egs.* und. Tilføielse af Etedet: ∞ se cursu, (ile affætt), Appul.; — „pect.“ *egs.* absol.: proripere (f. proripere se), vid. Virg. Aen. 5, 711: Aeneas, quo deinde ruis? quo proripis? inquit; — II) „fig.“: at opbide dertil, in eadem, etc., Hor. Od. 1, 8, 16; men quae libido non se proripiet ac projiciet occultatione proposita etc.? Cic. Fin. 2, 22.

prorito, are, v. a., [inus, rito, germ. reize, f. *egs.* irritō]; I) *egentl.*: at drive el. drage frem el. ud deraf; — *prociidentiam sedis*, Plin. 26, 58, (opp. retro agere); — II) „overf.“: at virre el. løffe; — ∞ stomachum, Scrib. Larg.; — quem spes proritat, Senec. Ep. 23; *figel.* proritat illos alicujus rei species, id. Tranqu. 12; nisi ... pretium proritat, Colum. 2, 10.

**prorogatio*, onis, f.; I) Jærlængelse af negens Embedetid el. Commando; — *prorogatio imperii non ante in ullo facta*, Liv. 8, 26; — II) Udsættelse af en Termin; — ego vero ular prorogatione dici, Cic. Att. 13, 43; ∞ legis, vid. id. Mur. 23; — not.: f. *prorogatio imperii*, Liv. 42, 30, er rimel. at læse propagatio imp., vid. Freund.; — *prorogativus*, 3: som taaler el. tillader Udsættelse; — ∞ fulmina, quorum minae differri possunt, Senec. Qu. N. 2, 47; o. — *prorogator*, oris, m., ligesom dispensator: som udsætteler el. udsætteler; — ∞ tritici, olei, etc., Cassiod.; — [af flgd.].

prorogo, avi, atum, i, v. a.; I) i Statsspæget: at afspørge Folket angaaende en Jærlængelse; *df.* ∞ alicui imperium, Liv. 9, 42, provinciam, Cic. Att. 5, 11: forlange negens Commandetid; cf. id. Phil. 2, 10; — *df.* „alm.“: at forlange, bellum, ibid. 12, 6; *egs.* benſtyder el. opfatter; vid. ibid. 2, 29: paucis tibi ad solvendum ... prorogatis diebus; — II) „overf.“: A) „alm.“: opretholder, bevarer, vitam hominibus, Plaut. Pseud. 3, 2, 38; men ∞ spiritum homini, (helde den Deene ilive), Plin. Ep. 2, 20; cf. Hor. Carm. Saec. 68; — *egs.* om Ting: ∞ tempus, (helde sig en Tid), Plin.; cf. id. 19, 39; — B) „bef.“: a) forplanter, subolem, Digest.; cf. Val. Max. 3, 4, 6; — b) betaler el. forudbetaler, pensionem integram, Digest.; f. *egs.* prorogator.

prorsum, adv., jer. o. eftercl. Biform af I. prorsus; I) *egentl.*: fremad el. frem; — Trepidari sentio, et cursari rursus prorsum, Ter. Hec. 3, 1, 35; — *egs.* ad den lige Vej el. ligeim; Simulato, quasi eas prorsum in navem, Plaut. Pers. 4, 5, 5; — II) „overf.“: aflees, gaaſſe; — prorsum nihil intellego, Ter. Heaut. 4, 5, 28; ∞ irritatus, Gell. 17, 3; ita sunt praedones, prorsum parcent nemini, Plaut. ap. Charis.

I. prorsus, adv., [et. af pro o. versus]; I) *egentl.*: A) lige fremad, lige frem; — Non prorsus, sed ex transverso edit, quasi cancer solet, Plaut. Pseud. 4, 1, 45; — B) ad den lige Vej, ligeim; — Obsecro, vide ne ille huc prorsus se irruat, Ter. Ad. 4, 2, 11; cf. Gell. 16, 19; — II) „fig.“: A) *alm.*: lige til, uden Omſvøb, visſeligen; *egs.* gaaſſe el. aflees; — ita prorsus existimo, Cic. Tusc. 2, 5; hoc mihi prorsus valde placet, id.; — Sed cesso, prius quam prorsus perii, currere? Plaut. Aul. 2, 3, 27; Enimvero prorsus jam tacere non queo, Ter. Hec. 4, 4, 51; neque solum nobis, sed prorsus omnibus etc., Cic. Fam. 4, 10; men si quando etc., verbum prorsus nullum intelligi, id. d. Or. 2, 11; — B) „bef.“: a) netop, puſt; — sed ea prorsus oportuna Catilinae erant, Sall. Catil. 16; cf. Varr. L. L. 5, 3; — b) overhovedet, fortælligen, med et Ord, (naar man neml. efter en Dyregneſſe vil ſamle alt i et eneste paaſaldende Draf); — saal. Sall. Catil. 25: prorsus multae facietiae multusque lepos inerat; cf. ibid. 15, oftere; *figel.* Tac. Hist. 2, 5: prorsus, si avaritia abesset, antiquis moribus par.

2. prorsus, 3, [f. proversus]; I) *egentl.*: som er vendt fremad; *df.* ligeim el. lige; — prorso tramite siste gradus, Avian., (al. proso m. f. Vem.); prorsi limites ... ad orientem directi, Fest. p. 235, (Müll.); — II) *df.* „overf.“ om Tælen: ligeim el. ubunden, d. e. profaisſt; — et prorsa et vorsa facundia, Appul.; cf. Donat. ad Ter. Eun. 2, 3, 14; *df.* sæd. prorsa oratio, *egs.* absol. prorsa (sc. oratio), f. und. prorsus, 3; — not.: Prorsa (sc. dea), recti partus praeses, Varr. ap. Gell. 16, 16, (al. Prosa); cf. Postverta.

prorumpo, rûpi, ruptum, 3, v. n. o. e. a.; I) neutr.; A) *egentl.*: at bryde el. flytte frem el. ud, navnlig i Krigspæget; — ∞ omnibus portis, Tac., per medios hostes, Caes.; cf. Virg. Aen. 10, 379; — *figel.* om Elementerne: In mare prorumpit (Tiberinus), id. ibid. 7, 32; praediis Tigellini incendium proruperat, Tac. Ann. 15, 40; men prorumpentes caules, (fremspirende), Colum.; — fremd. lacrimae prorumpunt, Plin. Ep.; — *egs.* om en Sygdom, Nep.

Att. 21; hvf. „alleg.“, Cic. Mur. 39: illa pestis prorupit, qua poterit; — B) „fig.“; 1) „everf.“; — nihil prorupit, quo etc., Tac. Hist. 4, 55, (intet fem ud el. blev befendt, hversaf osv.); — navnl. em den Talente; ad quod ... prorupit reus, (hvod ut), Tac. Ann. 11, 2; cf. ibd. 35: prorumpens ad minas etc.; — 2) „ment.“; — eo prorumpere hominum cupiditatem, etc., Cic. R. Am. 5; ∞ in externos mores, (ligesom at styrtte sig deri, pludseligen at forfalde detil), Tac. Hist. 2, 33; cf. id. Ann. 3, 52; — II) act., dog effent „pect.“ o. fild.: at lade styrtte el. bryde frem; faal. Virg. Aen. 3, 572, em *Quina*: Interdumque atram prorumpit ad aethera nubem; — in fugam se prorupit (cerva), Gell.; — cf. egf. pass.: hinc prorumpit in mare venti Vis, etc., Lucr. 6, 435, (styrtte sig derefter); men proruptus corpore sudor, Virg. Aen. 7, 459; ligel. II mare proruptum, id. ibd. 1, 216; — men „etfiff.“: prorupta audacia, (fremstyrtte el. rafende Dumdriffthæde), Cic. R. Am. 21.

proru. rui, ruium, 3, v. n. e. a.; 1) neutr.; A) at styrtte el. bryde frem, in hostem, Curt.; dextrum cornu ... ex parte, qua proruebat, etc., Caes. B. C. 3, 69; cf. Gell. 1, 11; — B) at styrtte el. falte forever; — ille in caput proruit, Val. Fl.; — egf. at styrtte el. falte sammen; motu terrae oppidum proruit, Tac. Ann. 15, 22; — II) act.; A) at omstyrtte el. nedstyrtte, at falte til Jorden; — ∞ vallum in fossas, Liv. 9, 14; dolabrae ... ad vallum prorundum, id. ibd. 37; prorutis (munitionibus), Caes.; ∞ urbem a fundamentis, Liv.; hostem profligare et proruere, Tac.; cf. Hor. Od. 4, 4, 66; terrae motibus prorutae domus, Tac. Ann. 12, 43; — men „pect.“, Ter. Eun. 3, 5, 51: Vix eloquent hoc, foras simul omnes prorunt se, (styrtte ud); — *proruptio, onis, f.: Uebred el. Udsalt, hostium, Aur. Vict.; o. — proruptor, oris, m.: fem gior Uebred el. Udsalt, Ammian.; — [prorumpo]. — proruptus, 3, partic. af prorumpo. — prorutus, 3, partic. af proruo.

prosā, ae, f., i. und. prosus, 3; cf. — prosai-cus, 3: prosaiiff, Venant. Fort.; — egf. subst., prosai-cus, i, m.: prosaiiff Jorfatter, id. — prosapia, ae, f., [af Appare, i. e. jacere, vid. Paul. ex Fest. p. 225, Müll.]: Slægt el. Stamme, (germ. Sippschaft), Plaut.; homo veteris prosapiae etc., Sall. Jug. 85; — not.: heder verbum vetus, (forældet), Cic. Univ. 11, insulsum, Quintil. 8, 3, 26. — prosāpies, ei, f., Biferm af fæde, Non. — prosārius, 3, [prosa]: profaiiff, Sidon. — prosātus, 3, f. und. 2. prosero.

proscēnium, i, n., *προσκήνιον*; 1) „alm.“: Jæfscen, d. e. den Plæc færan Scenen, paa hviffen Acteurerne udføre deres Roller, men omfatter fædv. egf. Scenen selv; — histriones ... in proscenio etc., Plaut. Amph. prol. 91; theatrum et proscenium ad Apollinis locavit, Liv. 40, 51; veteres ineunt proscenia Indu, Virg. Ge. 2, 381, cf. Suet. Ner. 12; — II) „everf.“: Jæatret selv, Claudian.; — prosciolus, i, m., *πρόσκιος*: en Underfærer, Augustin.

proscēndo, scidi, scissum, 3, v. a.; 1) „egenf.“: fenderriber el. afspiliter; — ∞ ferro quercum, (Hove), Lucan.; ∞ terram, Varro, Colum., bræffe, (ploie forfæ Gang); — men ∞ terram juvenis, Virg., campum ferro, Ovid., (ploie den); men Catull. 61, 12: Quae (carina) simul ac rostro ventosum proscidit aequor, (pleide Hævet); — II) „fig.“: mifhandler, frænter med onde Ord el. med anden Hædshæd; — vid. Ovid. Pont. 4, 16, 47, o. Suet. Calig. 30; Mamurra Catulli, carminibus proscissus, Plin. 6, 7; cf. — proscissio, onis, f.: Markens Brydning el. Plæmning, Colum. 2, 13. — proscissus, 3, partic. af proscindo.

proscribo, psi, ptum, 3, v. a.; 1) „alm.“: beffriber, betegner; — vultus ... proscriptos etc., Petron. Sat. 107; — II) „bef.“: A) befendtgior friffeligen, navnl. ved ffrevet Dpfag; — ut ... eo die Calendas Martias proscribere, (befendtgiorde el. befæmte, at den Dag ffulde

regnes for den forfæ Martii), Cic. Verr. 2, 52; ∞ auctionem, id. Att. 13, 37; egf. ∞ se auctionem facturum, id. Quint. 1; men id. Qu. Fr. 2, 6: Raelius tabulam proscriptis, se venditurum etc.; — ut leges ejusque publici ... proscriberentur, (ffulde offentlig befendtgiorde), Tac. Ann. 13, 51; carmina proscripta aut vulgata, Suet. Ner. 39; — B) opfflaaer el. udffyer til Sals el. til Jærfagning el. til Jæie; — proscriptis insulam, vendidit, Cic. Off. 3, 16; Italiae possessiones venales et proscriptas hac lege etc., id. Agr. 3, 4; — C) ved offentlig Dpfag at befendtgiorde Jædrægfelsen el. Confæscationen el. Salget af nogens Eiendom; — vid. Ps. Cic. p. Dom. 17; ligel. ∞ vicinos, (i. e. agros vicinorum: offentlig at fælge dem), id. Agr. 3, 4; men ibd. 2, 36: ∞ Pompejum, (fælge de af ham for Staten vandne Befiddere); — egf. ∞ bona alicujus, Plin. Ep. 8, 18; — D) ved offentlig Dpfag at erffære nogen for ffredlo, at proffcribere el. ffædseffæffe: — quom proscriberentur homines, Cic. R. Am. 6; quae (lex) proscriptos juvari vetat, id. Verr. 1, 17; — proscriptorum liberos honores petere pudit, vid. Plin. 7, 31; — b) ffid. egf.: nedffættiger, befæmmer; — ejus pudoris dignitas in concione proscripta sit, (er bragt i ond ffygte), Petron. Sat. 106.

“proscriptio, onis, f.: ffædlig Befendtgiorffæ; cf. 1) offentlig Jælfæffæffe, bonorum, Cic. Quint. 18, cf. id. R. Am. 41: quam ad diem proscriptiones venditionesque fiant; — II) Jædloeffærlæring, Jædloeffæ; — de capite civis et de bonis proscriptionem ferre, Cic. Sest. 30; — men Suet. Caes. 11: proscriptioe, (f. porfcriptionis Sullanæ tempore); o. — proscriptor, oris, m.: fem udffæder en Jædloeffærlæring; — ille proscriptor animus (Antonii), Plin. 7, 10; — [proscribo]. — proscripturio, ire, v. n., desid. af proscribo: viffe gierne foretage en Proffcription; vid. Cic. Att. 9, 10; egf. Quintil. 8, 6, 32. — proscriptus, 3, partic. af proscribo.

proscēco, cui, etum, 1, v. a.; 1) „egenf.“: afffærer ffærtil, el. alm. afffærer; — prosectis naso, auribus, Appul.; — II) „bef.“: A) giennemffærer ved at ploie, ploier el. bræffer; — quum primum prosectatur (solum), Plin. Ep. 5, 6; — B) afffærer de til Dffringen befæmte Dele; — qui ejus hostiae exta proscuisset, Liv. 5, 21; cf. Suet. Aug. 1; — ffid. egf. effæter, Tertull.; — b) cf. subst. prosectum, i, n., Varro, effætere prosecta, orum, (Dffærendffædene); — prosecta sub aethere ponit, Ovid. Fast. 6, 163; cf. id. Met. 12, 152; — egf. prosecta, ae, f., Lucil., (al. proscicia), Inc.

prosecro, are, v. n., [sacro]: offæter, daemonibus, Lactant.; — prosecta, ae, o. prosecta, orum, f. und. proseco. — *prosectio, onis, f.: Sonderffæren (i Anatomen), Salvan.; o. — prosector, oris, m.: en Sonderffærer, en Anatom, Tertull.; — [proseco]. — 1. prosectus, 3, partic. af proseco. — 2. prosectus, us, m., [proseco]: Sonderffæren; — prosectu gladiatorum, (ved Saar deraf), Appul., dentium, (ved Bid deraf), id.

*prosecutio (-quutio), onis, f.: Vedffægfæ, Cod. Theod., Prudent.; o. — prosector (-quutor), oris, m.: en Vedffæger, Digest., Sidon.; — cf. proscētōrius (-sequit.), 3: horende til en Vedffægfæ; cf. prosectoria (sc. epistola): Umbefalfingsffæffæffe, Cod. Just.; — [prosequor]. — proscētus (quutus), 3, partic. af prosequor.

proseda, ae, f., [sedeo]: offentlig Jæuentimmet, Plaut. Poen. 1, 2, 51. — prosedamum, i, n., i. e. pigritia equorum in generando, (farmatiff Ord), Plin. 26, 63. — proslētus, i, m., *προσλητος*: Antemmen el. Nyffemmen; cf. „everf.“: fem er emvendt fra ffædensffæbet til Jæedcommet, en Proffæfyt, Tertull.; — proseminator, oris, m.: en Jærfplanter, Tertull.; af — prosemino, (avi), atum, 1, v. a.; 1) „egenf.“: udfæaar

el. faaer; egl. ferplanter; — ∞ ostreas, Cic. frgm. ap. Non; — II) „overf.“: ferplanter el. fertfatter; — quum etc., proserinatae sunt quasi familiae dissidentes inter se, (ere eplataede), Cic. d. Or. 3, 16. — prō-sentio, sensi, 1, v. a.: mærker el. bemærker forud; — si proseritur Miles (sc. rem), Plaut. Mil. gl. 4, 1, 16.

prō-sēquor, eutus (quātus) sum, 3, v. dep. a.; I) „egent.“: følger el. ledsager fremad el. videre; — primus...procurrit, atque eum milites electi...sunt prosequuti, Caes. B. C. 3, 91; secuta exercitum plebs...prosequuntur conjuges liberique, Liv. 3, 52; — navul. ledsager fer at berise Hære; vid. Cic. Att. 6, 3, o. id. Verr. 1, 35; — men „pect.“: Tristis abis, oculis abentem prosequor udis, Ovid. Her. 12, 55; men Tac. Hist. 2, 9: datae trirèmes ad prosequendum, (tit. Ledsagelse el. Bedafning); — ∞ exsequias alicuius, (følge til Jorden), Cic., Ovid.; egl. ∞ defunctum, Petron.; hvi. em en udeleer Hing: videtur mihi prosequi se, Senec. Ep. 39; — b) egl. at ferfølge fiendeligen; — ∞ fugientes, Caes.; ad prosequendam hostem procur-rere, id., cf. id. B. G. 2, 11; — ∞ aliquem verbis vehementioribus, Cic. Verr. 2, 29, vocibus contumeliosis, Caes., lapidibus, Petron.; — II) „fig.“: A) „overf.“ em Ting og Begreber; — Prosequitur surgens a puppi ventus euntes, Virg. Aen. 3, 330; Catos saltus Hercynius prosequitur, (hræfter sig langs dæres Grændser), Tac. Germ. 30; quae aestimatio Quintium...usque ad rogam prosequatur, Cic. Quint. 31; (amici) mortui vivunt; tantus eos honos, memoria, desiderium prosequitur amicorum, Cic. Lael. 7; — B) „ment.“: 1) ferfølger el. fertfatter el. bestriver videre; — ∞ rem usque eo, quo opus est, auct. ad Her. 1, 9, inc., (al. pers.) egl. ∞ stilo rationem munificentiae, (fristilgen at giøre rede derfer), Plin. Ep. 3, 8; men ∞ pascua versu, (besynge el. bestrive), Virg. Ge. 3, 340; men absol., el. m. figd. or. dir.: Prosequitur pavitans (vedbliver), et ficto pectore fatur, Virg. Aen. 2, 107; cf. Phaedr. 3, 5; — 2) ligesem at ledsage dermed; — ∞ aliquem votis, omnibus, lacrimis, Cic.; cf. Virg. Aen. 6, 476; — b) lader veteres, sævd. begæer el. ærer dermed; ∞ aliquem beneficiis ac libertate, Cic.; ∞ virtutem alicuius grata memoria, (tafnemmeligen at mindes), id. Phil. 14, 11; ∞ aliquem laudibus, (rofe el. berømme), Liv.; ∞ aliquem testimonio, (gde nogen Vidnesbyrd), Plin. Ep.; egl. ∞ legatos cum donis, Liv. 39, 55; — egl. ut. abl.: ∞ aliquem largissime, (gide nogen rige Herænger), Suet.; men Hor. Od. 4, 5, 33: Te multa prece, te prosequitur mero etc., (beder og offrer til dig som til en Gud); cf. Nep. Att. 4, o. Vell. 2, 92; — 3) følger el. eftertænger som Jorbillende; — quum verbis, tum etiam ipso sono...prosequabatur atque imitabatur antiquitatem, Cic. Brut. 26; cf. id. d. Or. 2, 15.

I. prō-sero, ère, v. a.: stuffer el. strækker frem el. ud; (efferel. Ord); — proserit hydra caput, Avien.; ligel. profundo Proserit albeni se vertice (Thasus), id. — 2. prō-séro, (sevi), satum, 3, v. a.; I) „egent.“: lader spire el. vere; — non proserit ullam Flava Ceres segetem, spoliabat gramine campum Miles etc., Lucan. 4, 411; — II) „fig.“: A) „overf.“: at avle; — deus Jove pro-satus (Bacchus), Nemes.; — B) egl. „alm.“: at frem-bringe; — ex artibus artes Proserere, Gratian. Cyn. 9. Prōserpina, f., (o^o anc., Hor.), ae, f., Περσεφόνη: Ceres's Datter ved Jupiters, Gemaalinde af Pluto, og Underverdenens Dronning; — om hendes Bertførelse til Underverdenen f. Cic. Verr. 4, 48, Ovid. Met. 5, 391, o. Claudian. de raptu Proserpinae; — (Proser-pina dicta), quod sata in lucem proserpant, Arnob. — prōserpinā, ae, f.: = polygonon: eflags Plante, Plin. 26, 11, o. id. 27, 104. — prōserpinā-lis, herba: Drageurt, eflags Plante, Marc. Emp.

prō-ser-po, psi, plum, 3, v. n.; I) „egent.“: at fryde frem el. fremad; (for: o. efferel.); — Qui huc advenisti

...quasi proserpens bestia, (som en Slange), Plaut. Poen. 5, 2, 73; ligel. proserpit bestia, Appul.; — II) „overf.“: aformætt at stride el. komme frem; — ∞ in lucem, (em Særens Spiren), Arnob.; ∞ ad intima, (em et Saar), Seren. Samm.; malum proserpens, Ammian. — prōseucha, ae, f., προσηγή, (comprecatio), hos Jæderne: et til Ven el. Andagtsøvelse bestemt Etet; — in qua te quaero prosenchā? Juvenal. 3, 296.

prōsiciat, arum, f., (sc. partes), ligesom pro-secuta: de til Hffring afstaaende Kædelse, Solin.; o. — prōsicies, ei, f.: = frgd., Varro; — ligel. prōsici-um, i, n., Paul. ex Fest. p. 225, (Müll.); — [proseco].

prōsilio, ūi (vi, ū), 4, v. n., [salio]; I) „egent.“: springer frem el. op; — deinde repente prosiluerunt, Cic. Coel. 26; — ex tabernaculo (ud deraf), Liv., a sede sua (op deraf), id., de navi (ned deraf), Justin., egl. puppe, Lucan.; — ∞ in concionem, Liv., ad flumen, Sueton.; — II) „fig.“: A) „overf.“: 1) at springe el. trænge frem, at briste ud el. fremvælde; — Si quis adest, jussae prosilunt lacrimae, Martial. 1, 31; ligel. em Hæret af et Saar, Ovid. Met. 6, 260; ligel. em Gnister af Stenen, id. Fast. 4, 796; — 2) em en fremspringende Belligenhed; — quod prosiluit villae, (den fremragende Del deraf), Plin. Ep. 5, 6; cf. Plin. 4, 1; men em Bærgene: qui in altitudinem non prosilunt (frutices: som iffe blice høje), Colum.; men herba prosilit (spirer frem), id.; — B) „ment.“: — ∞ ad aliquid: overilet at foretage; — ∞ ad accusationem, Digest.: Prosiluit amicum castigatum innoxium, Plaut. Trin. 1, 2, 179; cf. Hor. Sat. 2, 7, 73: Jam vaga prosi-liet Irenis natura remotis. — prōsistens, tis, partic., [sisto]: fremstaaende el. fremragende; — foliis in modum radiorum proersistentibus, Appul. — proslambanōmēnos, i, m., προσλαμβανόμενος, (i. e. assumptus), i Musifen: Tønen a, Viruv. 5, 4.

prō-sōcer, eri, m.: Kønens Bedstefader, Digest.; f. egl. progener. — prō-socerus, us, f.: Kønens Bedstef-moder, Digest.; f. egl. pronurus. — prōsōdia, ae, προσῳδία: Accenten el. Ordets Betoning i Tale el. i Skrift, tilligem. de Regler, hvorefter Betoningen har at rette sig; — ∞ graves, Varr. ap. Gell. 18, 12; cf. Quintil. 1, 5, 22, hvor προσῳδία overføres ved accentus; cf. Gell. 13, 6; b) — prōsōdiacus, 3, profetist; — ∞ metrum (efficere), Mar. Vict.

prōsōpis, idis, f., προσωπίς: en Benævnelse paa Planten personata, Appul. — prōsōpōpoeia, ae, f., προσωποποιία; I) Prosopopeei, Verftedigning el. Personificering, (naar man neml. enten lader Tingene tale som Personer, el. fraværende Personer som nærværende); — vid. Quintil. 1, 8, 3, oftere; egl. paa Græsk, id.; — II) Dramatificering el. dramatist Fremstilling, id. 2, 1, 2, oftere. — prōsōpōpoeicus, 3, προσωποποιικός: personificerende, Jul. Firm.

prospecto, adv. af 1. prospectus: seende sig for, forsigtigen, Tertull.; superl., Augustin. — prospectivus, 3, [2. prospectus]: hørende til en Udsigt; — fenestrae, Cod. Just.

prospecto, avi, atum, 1, v. n. o. a., intens. af prospicio; I) neutr.: A) „egent.“: at see el. skue ud el. frem for sig, at tage en Udsigt; — pars ex fenestris prospectant, Liv. 24, 21; b) Tac. Ann. 3, 1, impers. pass.: qua longissime prospectari poterat; — B) „fig.“: I) „overf.“: navul. in partic. prospectans, tis; — ∞ late locus, (med vid Udsigt), id. Hist. 3, 60; men prospectantia vestigia pedum, (som vende fremad, opp. retro porrecta), Gell. 9, 4; — 2) „ment.“: at forudsee, Appul.; — II) act.; A) „egent.“: a) fecer el. skuer frem el. ud derpaa; — ∞ proelium equestre, Sall. Jug. 60; ∞ pontem e puppi, Ovid. Met. 3, 651; cf. id. ibd. 15, 842; — b) at see hæfter el. at følge med Vinene, euntem, Virg. Aen. 7, 813; egl. at see sig om; — Sinite me prius prospectare, ne uspiam insidiae sient, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 2; —

B) „fig.“; 1) overf. om et Sted: at hve ud derover, at have Udfigt dertil; vid. Tac. Ann. 14, 9, id. Hist. 5, 6, o. Phaedr. 2, 5; — 2) „ment.“: at see sig om derefter, d. e. at vente derpaa; — diem de die prospectans, equod auxilium appareret, Liv. 5, 18; df. alter „overf.“ med Ync, Cic. Verr. 5, 17: eam navem prospectare exsilium; ligel. „poet.“, Virg. Aen. 10, 740: te quoque fata Prospectant paria, (en lignende Skæbne venter dig). — prospector, oris, m., [prospicio]: en Hørførger, Tertull.

1. prospectus, 3, partic. af prospicio. — 2. prospectus, us, m., [prospicio]: 1) „e gent.“; A) „alm.“: at see hen for sig, d. e. Blif, Stue, Syn; — in prospectu populi R. producere, Cic. Verr. 1, 47; esse in prospectu, (være synlig el. til at see), Caes. B. G. 5, 10; procul navium prospectum præbere, (giøre, at de seer langt borte), Liv. 37, 23; — B) „bef.“: a) Udfigt el. Prospect; — ∞ maris, Plin.; prospectum impedire, Caes., prohibere, Sall., (betage Udfigten): cf. Liv. 10, 32, o. Virg. Aen. 8, 234, ogf. Cic. Aut. 11, 13; prospectum late petere, (see langt ud), Virg. Aen. 1, 181; cf. Liv. 1, 18; — b) Syn el. Stue el. Udsende; — ∞ pulcherrimo portu, Cic.; lugubri prospectu, Tac.; — c) „poet.“: Blifset el. Sine; — atque ita late Aequora prospectu metior alta meo, Ovid. Her. 10, 28; — II) „fig.“; A) Søn syn dertil; — prospectum officii deponere, Val. Max.; prospectum rei habere, Gell.; — B) ∞ humanus: menneskelig Hørføgtighed, Tertull.

prōspēciōr, ari, v. dep. n. e. a.; 1) neutr.: at see hen for sig; — quum de vallo prospectarentur, auct. B. Afr. 31; — B) „overf.“: spieende at see sig om, at speide; — Sicciūm ... prospectulatū ad locum castris capendum mittunt, Liv. 3, 43; — II) act.: at see ud derefter; — multitudo e muris adventum imperatoris Romani regisque prospectabat, Liv. 33, 11.

prosper, oftere prosperus, 3, [pro, spes]; A) mere passiv: lyffelig, heldig, efter Dufte; — prosperos exitus consequi, Cic.; cf. Liv. praef.: ut oris tanti operis prosperos successus darent; ∞ res (pl.), Cic.; men nihil esse prosperum nisi voluptatem, nihil asperum nisi dolorem, vid. id. Fin. 1, 21; — compar., ∞ terra frui, Ovid.; ligel. ∞ faum, id.; cf. Tac. Ann. 6, 51; — superl., ∞ eventa rerum, Vell.; ligel. ∞ augurium, Plin.; — b) prospera (pl.) ofte ogf. som subst.: lyffelige Tilværdigheder, Lyffe; — Germani prosperis feroces, Tac.; versis ad prospera fati, Ovid.; — ogf. e. gen.: prospera belli, Lucan.; cf. Plin. Pan. 7; — B) mere activ: gunstig, naadig, som bringer Lyffe; — Bellona ... Latio prospera semper adest, Ovid. Fast. 6, 201; — ogf. e. gen.; canentes ... Noctilucam (i. e. Dianam) Prospiram frugum, Hor. Od. 4, 6, 37, (som beforder deres Væst).

prospere, adv. af prosper: heldigen, lyffeligen, efter Dufte; — quae prospere ei cesserunt, Nep. Dat. 1; men minus prospere gesta, (ubeldig Hørføgtender), id. Alcib. 7; — compar., ∞ evolare, (med heldigere Væst), Gell.; superl., ∞ dinicare, Suet. Caes. 36; cf. Vell. 2, 97. — prospergo, (si), sum, 3, v. a., [spargo]: besprænger; — hausta aqua templum et simulacrum deae prosperum est, Tac. Ann. 15, 44. — prosperitas, atis, f., [prospere]: lyffelig el. heldig Betsfæst el. Begivenhed; — ∞ vitae, Cic., valetudinis, Nep.; men Cic. N. D. 3, 36, in pl.: improborum prosperitates resque secundae. — prosperiter, adv., foralt. Biserum af prospere, Enn. ap. Priscian.

prospero, avi, atum, 1, v. a. (o. u.), [prospere]: at giøre lyffelig; navn. om Guerne: at befordre el. velsigne; — saaf. af en Bonformular: uti populo R. Quiritium vim victoriamque prosperetis, Liv. 8, 9; cf. Tac. Ann. 3, 56; men Hor. Carm. Saec. 17: patrumque Prosperes decreta etc.; — men absol.: non prosperantibus avibus, (da de ifte gæve heldige Væstler), Val. Max. 7, 2, 5; men pass.: prosperata felicitas, (forøstet el. søvprist), Tertull.; — bb) dertil mærkes;

a) Propter eam rem hanc tibi nunc veniam minus gravate prospero, (giør dig lyffelig med denne Tilfælde), Plaut. Casin. 5, 1, 26; cf. id. Pers. 2, 11; — b) dens prosperatus: forøstet el. naadig, Prudent.; — prosperus, 3, partic. af prospergo. — prosperus, 3, f. ind. prosper.

*prospex, icis, adj.: forudsende, Tertull.; — prospectienter, adv.: seende sig for, forsigtigen, Gell.; o. — prospectientia, ae, f.; A) act.: at see hen for sig; df. „ment.“: Hørfør el. Omførg; — ut vacuum metu populū nostra vigilia et prospectientia redderemus, Cic. Phil. 7, 7; — B) pass.: Udsende; df. coneret: Gestalt, Form, Stun; in pl., Tertull.; — [figd.].

prospicio, spei, spectrum, 3, v. n. e. a., [specio]; 1) neutr.; A) „e gent.“: seer hen for mig, seer ud derfra el. hen derover; — neque post respiciens, neque ante prospiciens, Varr. ap. Non.; cf. Virg. Aen. 2, 733, o. Phaedr. 2, 4; ∞ ex superioribus locis in urbem, Caes. B. C. 2, 5; cf. Nep. Hann. 12; — nisi ... parum prospiciunt oculi, (hvist jeg ifte seer feil), Ter. Phorm. 5, 1, 8; quem (lucum) si exideris, multum prospexeris, (saafaaer du en vid Udfigt), Cic. Fam. 7, 20; — Venus prospiciens, (en Billedskotte paa Cyperen), vid. Ovid. Met. 14, 761, o. ibd. 698 figd.; — B) „fig.“; a) at forudsæ, at være forudsende; — ut spero, vel potius prospicio, Cic.; sapientes ac multum in posterum prospicientes, id. Mur. 26; — b) df. fædd. forudsæ el. betænke, anvender Hørføgtighed el. Omførg, ogf. fører derfor; absol., ogf. m. figd. ut el. ne, ogf. e. dat.; — plagae crescut, Nisi prospicis, Ter. Phorm. 5, 2, 16; quod ad vestram famam pertinet, prospicite, Cic. Verr. 1, 8; — prospicite, ut plus valuisse videantur etc., id. Font. 17; cf. id. Verr. 1, 58; men statuebat prospiciendum, ne quid sibi nocere posset, Caes. B. G. 5, 7; ligel. i Hetsproget: prospectum est, ne etc., Paul. Sent.; — ∞ sibi el. salutis suae, Cic., liberis suis, Nep., sociis, Cic., patriae, id., vectigalibus, id., rei frumentariae, Caes.; cf. Cic. Fam. 3, 2, o. Ter. Heaut. 5, 2, 8; — II) act.; A) „e gent.“: seer ud derefter; navn. ogf. seer i det Hjerne el. langt borte; — quem quum omnes prospicerent, Nep. Dat. 3; Hunc procul ut campo Turnus prospexit aperto, Virg. Aen. 12, 353; df. pass.: immensum mare prospectum, (hvordover man har seet), Plin.; — B) „fig.“; 1) „overf.“ om et Sted: at have Udfigt dertil, at ligge dermed; — Laudaturque domus, longas quae prospicit agros, Hor. Ep. 1, 10, 23; cf. Plin. Ep. 2, 17; freta prospiciens ... Tmolus, Ovid. Met. 11, 150; — 2) „ment.“; a) kaster et Blik derpaa el. ud derover; — ∞ vitam, Senec. Ep., senectutem, (vente at blive gammel), ibd.; — b) forudsæ; — ∞ ex imbris soles el. aperta serena, Virg. Ge. 1, 393; longe prospicere casus futuros rei publicae, Cic. Lael. 12; cf. id. Fam. 4, 3; — ogf. m. figd. relat.; jam nunc mente et cogitatione prospicio, qui concursus futuri sint, id. Div. in Caecil. 13; — c) drager Omførga derfor, forflyner el. forsørger dermed, tilbederbringer el. stifter; — qui sedem senectutis vestrae prospiciunt, Liv. 4, 49; cf. Plin. Ep. 1, 14; — ogf. pass.; commatus a praetore prospectos, Liv. 41, 16; cf. Cic. Sull. 19; men Ter. Heaut. 2, 4, 11: Nisi si prospectum interea aliquid est, desertae vivimus; — not: prospexti, f. prospexit, Ter. Ad. 1, 5, 55.

prospiciū, adv. af prospicius: seende sig for, forsigtigen el. omhyggeligen; — consulere in aliquem, Appul.; — prospicius, 3, forst. Biserum af figd., Naev. ap. Non., inc. — prospicius, 3, [prospicio]: som seer langt borte; — Sic ubi prospiciuae scandente limina turris ... aspexere draconem etc., Stat. Teb. 12, 15. — prospiro, avi, 1, v. n.: at dufte ud; — ea tabes si foras corporis prospiravit, Appul.

prostas, adis, f., προστας; Galleri med Jorværelse, Vitruv. 6, 10. — prosterno, stravi, stratum, 3, v. a.; 1) „e gent.“: frøer el. kaster hen derpaa; — df. fædd.: strætter el. kaster ned el. til Jorden (med

et. ud. Vold): — ∞ se ad pedes alicujus, (sem bedende et. fer at bede), Cic. Phil. 2, 18; ligel. ∞ se alicui, id. Plane. 20; men Liv. 9, 6: circa viam prosternebant corpora humi, (fastede sig ned paa Jorden); — hostem prostravit, fudit, occidit, Cic. Phil. 14, 10; et. Nep. Milt. 3, o. Ter. Ad. 3, 2, 21; — prostrati ad pedes, (sem bedende), Cic. Lig. 5; et. Ovid. Trist. 1, 3, 43; lapsu equi prostratus, Tac.; prostratus in gramine, Lucr.; — prostrata oppida et diruta, Sulp. ap. Cic. Fam. 4, 5; men pisces prostrati, (sladstift et. slænder), Colum.; — II) „fig.“; A) „overf.“: underlægger sem stof et. Materie; — si etc., tuis laudibus ... materiam campumque prosterni, Plin. Pan. 31; men ∞ alicui pudicitiam, (give til Pris for nogen), Suet.; — B) „ment.“ o. „etbiff.“: nedslaaer, jærstærver; — ∞ omnia furere, Cic. Cluent. 6; jaet ille num prostratus, id. Catil. 2, 1; et. id. Leg. 3, 17, ogf. Vatin. ap. Cic. Fam. 5, 9; — ogf. nedværdiger, bestæmmer; sic te ipse abjicies atque prosternes, ut etc.? Cic. Parad. 1, 3.

prosthesis, is, f., *πρόσθεσις*: Tilføjning; o. prothesis, is, f., *πρόθεσις*: Jærfætning; grammatiske figurer, naar nemt. et Begreb et. en Stavelse sættes færan Order, sem gnatus f. nams, tetuli f. tuli, Grammat. — *prostibilis, is, f. (se. femina): offensigt fruentimmer, (som et el. byder sig tilfals), Plaut. Pers. 5, 2, 56; — prostibula, ae, f. = frge., id. ap. Non., Tertull.; — prostibulum, i, n.; I) = frgd., id. Aul. 2, 4, 6; — ogf. „overf.“ om Mandfæst, Arnob.; — II) Røppe, Isid.: [prosto].

prostitutio, ūi, ūtum, 3, v. a., [statuo]: eprdel.: fæller foran, aliquem in limine, Arnob.; — df. „fig.“; A) offentlig en at give til Pris, at prostituere; — ∞ pudicitiam suam, Suet.; ogf. ∞ se, Catull.; ∞ aliquam populo, Plaut.; Et faciem lucro prostituisse suam, Ovid. Am. 1, 10, 42; — B) „overf.“ ogf. om Begreber; — ∞ famam alicujus, Cat. ap. Gell. 17, 3; et. Ovid. Am. 3, 14, 11; men Ingrato vocem prostituisse foro, id. ibd. 1, 15, 6; — II) partic. prostitutus, 3, ogf. som adj.: offentlig giben til Pris; — ∞ infans, Martial. 9, 7; ogf. superl., ∞ lupa, Tertull.; — ogf. subst., prostitutæ, (essellige fruentimre), Suet. Catig. 10, o. Plin. 30, 5; — b) „overf.“: sermones prostituti ac theatrales, Sidor.; df. — prostitutio, onis, f.: Hængivelse til Uugt; — ∞ corporum venalium, Arnob.; — ogf. „alm.“: Bestæmmelse, imaginum, Tertull.; o. — prostitutor, oris, m.; I) som holder et Værelse, leno, Tertull.; — II) „overf.“: som bestæmmer, id. — prostitutus, 3, partic. o. adj. af prostituo.

prosto, stiti, statum, stare, v. n., [sto, steti, etc.]; I) „egent.“: at staae et. rage frem; — angellis paulum prostantibus, Lucr. 2, 427; — II) „fig.“; A) „overf.“; I) om en Sælger: at holde (Varer) tilfals; — Hi saltem in oculentis locis prostant, vos in foro ipso, Plaut. Cure. 4, 2, 21; — 2) om en Værelse: at være udfillet til Eufor for sælges; — Scilicet ut prostes Sossiorum pumice inondus (neml. i deres Bøglade), Hor. Ep. 1, 20, 3; — B) „ment.“: at være tilfals, fædv. m. Vibegr. af Smudsfædv; — cujus vox in praeconio quaestu prostituit, Cic. Quint. 31; — navet. om essellige fruentimre, vid. Juvenal. 3, 65: jussas prostare puellas; et. Suet. Tib. 43; — men „poet.“: Illud amicitiae quondam venerabile nomen Prostat, (et tilfals, vurdere efter Jørmuen), Ovid. Pont. 2, 3, 19. — prostomis, idis, f., f. und. postomis.

prostratio, onis, f.: Nedkastelse; Nedværdigelse, disciplinæ, Tertull.; o. — prostrator, oris, m.: sem nedslaaer; — ∞ hostium, Jul. Firm.; — [prosterio]. — prostratus, 3, partic. af prosterno. — prostylos, on, *πρόστυλος*: sem har Støiler færan sig et. i Jronten, aedes, Vitruv. 3, 1, o. id. 7, praef. 17. — prostypus, 3, f. und. protypus.

prosubigo, ere, v. a.; I) at vprede; — ruit ... sus, Et pede prosubigit terram, etc., Virg. Ge. 3, 255; men

∞ molam pede, (træde der paa), Prudent.; — II) bearbejder, tumler; — fulmina Cyclops Prosubigit, (Vpnece), Val. Fl.

prosum, proflui, prodesse, v. n.; I) „alm.“: at være derfor et. til Jærdel; at nytte et. tiene; staaer absol., et. c. dat., ogf. m. ad et. in, osv.; — Aut prodesse volunt, aut etc., Hor. A. P. 333; et. Senec. Ep. 106: quae scire magis juvat, quam prodest; et. ibd. 45; — qui nec sibi, nec alteri prosunt, Cic. Off. 2, 10; — ad virtutem doctoribus nihil profuerunt (Graecae litterae), Sall. Jug. 85; in commune profutura, Quintil. 6, 1, 7; men c. infin., Hor. Od. 1, 28, 1: nec quicquam tibi prodest Aërias tentasse domos; men Ovid. Met. 13, 365: tu tantum corpore prodes, Nos animo; — II) „bef.“ ogf. om Vægemidler: at være tienslig derfor; — fabam voci prodesse, Plin. 22, 69; ∞ ad terminā, id., contra ignem sacrum, id.; men profuit, c. inf., Ovid. Med. 91.

prosumia, ae, f.: etflaag let Jagt et. Sveiderstib, Caecil. ap. Non.; f. ogf. Paul. ex Fest. p. 226, (Müll.). — Prosummus, i, m.: Guden Bacchus's Vedfager til Underverdenen, Arnob. — prosumo, mpsi, 3, urigtig Væsem. f. pro proprio perit, Plaut. Trin. 5, 2, 6, (vid. Freund.).

prosus, 3, den fædv. Jærm f. prorsus, 3, (i. e. proversus): fremadskridende, ligefrem; df. „overf.“ om Talen et. Jærdraget: ubunden, profasit, (opp. bunden et. metrist); — supra prosam orationem, et quam pedestrem Graeci vocant, etc., Quintil. 10, 1, 81; et. id. 11, 2, 39: sicut facilius versus ediscimus, quam prosam orationem, ita prosae vineta, quam dissoluta; ligel. ∞ eloquentia, Vell.; ∞ modi, Auson.; — b) df. absol.: prosa, (se. oratio); fael. Quintil. 8, 6, 35: quod rarum in prosa est; et. id. 9, 4, 52; — not.: Prosa (dea), f. und. 2. prorsus.

protagion, i, n.: en i sin Art fortærfellig Vin, vid. Plin. 14, 9. — Protagoras, ae, m.: Philosoph fra Abdera, Discipel af Democrit og ældre Samtidig af Socrates; vid. Cic. N. D. 1, 1 o. 23; — B) df. Protagorius, 3, hof. neutr.: Protagorion, i, *Προταγόριον*, (se. dictum), Gell. 5, 11; — protasis, is, f., *πρότασις*, (i. e. protensio: Indførning); fædv. „techn.“: en Sætning, (ligefom enunciatum), Appul.; — not.: f. ogf. Donat. Ter. Andr. praef. — protaticeus, 3, *πρωτατικός*: som findes et. færefommer i Styfets Begyndelse, persona, Donat. Ter. Andr. praef.

proteccio, onis, f., „egent.“: Bedækning; df. „fig.“: Beskyttelse et. Jærsvær, fidei, Tertull.; o. — protector, oris, m.; I) egentl.: en Beskytter et. Jærsværer; — ∞ legum, Tertull.; — II) „bef.“: en feiserlig Drabant et. Gardist, Ammian.; — df. protectorius, 3: hørende til den feiserlige Rvdragt, dignitas, Cod. Just.; — [protego]. — protectum, i, n., f. und. protego. — 1. protectus, 3, partic. v. adj. af protego. — 2. protectus, us, m., [protego]: Bedækning, tignorum, Digest.

protego, xi, clam, 3, v. a.; I) „egentl.“: bedækker fertil, ogf. „alm.“ bedækker; — ∞ rates ab utroque latere cratibus ac pluteis, Caes. B. C. 1, 25; qui me ... ramorum protegat umbra, Virg. Ge. 2, 188; protectae porticus, Colum.; portus naves a vento protegit, vid. Caes. B. C. 3, 42; ∞ caput contra solem, Plin.; — navet. ogf. dækker fer at beskytte; ∞ aliquem scuto, Caes.; men in pass.: Dum genitor nati parma protectus abiret, Virg. Aen. 10, 800; et. id. ibd. 2, 444; ogf. c. acc. graec.: scutis protecti corpora longis, id. ibd. 8, 662; — B) „bef.“ et. i Retsfproget: anbringer et frem staaende Jag et. Stiermtag derfor; — qui aedes protevisset, Cic. Top. 1; — ogf. ud. acc.: qui in suo (over egen Grund) protevisset, Digest.; jus protegendi, ibd.; — 2) df. subst. protectum, i, n.: Stiermtag, Digest.; — men Plin. 17, 18, protecta vinearum, (i. e. pergulae vitium): Rvdytter; — II) „fig.“; A) „overf.“: at holde ude, at værgede derimod; — protectura hiemes

(tegula), Stat.; — B) „ment.“; a) bedækker el. beskytter, vid. Liv. 42, 15; cf. „alleg.“: ego jacentem et spoliatum defendo et protego, Cic. Sull. 18; cf. id. Plane. 30; — ∞ aliquem precibus, Tac., adversus criminationes, id.; — b) dækker el. skjuler; — nequitiam supercilio truci protegens, Vell. 2, 110; cf. Justin. 38, 1; — III) partic. protectus, 3, egf. som adj.; A) „egenl.“: dækker med Skjermtag; byf. subst. protectum, protecta, f. ovenf.; — B) „fig.“: stifter el. stifter, status, Digest., men Cic. Phil. 13, 3, in compar., sapientia ... est omni ratione protector, (quam fortitudo).

protelo, avi, atum, 1, v. a.; [telum]; eyrel.: faster el. driver langt bort; (for: v. efterel. Ord); cf. I) „egenl.“: fordræber el. forjager; — ∞ Romanos impetu, Sisenn. ap. Non.; men ∞ aliquem saevitidis dictis, Ter. Phorm. 1, 4, 35; — ∞ hanc eladem de vestris manibus, Appul.; — II) „fig.“: A) i Hærsførgel: udfræfter el. udfrætter; — ∞ diem (en Termin), Digest., litem, Cod. Just.; — B) „alm.“; a) at fremdrage el. opholde, at holde tilbage, Tertull.; — b) at bringe el. føre derhen; — ∞ aliquem in portum („alleg.“), id.

protelum, i, n., [besl. m. frge.]; I) Spand, Hørsand; — protelo bonum extrahi, (trækkes i Vand, om fiske silurus), Plin. 9, 17; men protelis binis ternisse sic arant etc., id. 18, 48; — II) „overf.“: sammenhængende Række el. Hørfæstelse af ensartede Ting; — Undique protelo plagarum continuato, Lucr. 2, 531; cf. id. 4, 191: Et quasi protelo stimulator fulgere fulgur.

protendo, di, tum, (sum), 3, v. a.; I) „egenl.“: udfræfter, fræfter hen for mig; — hastasque reductis Protentum longe dextris, Virg. Aen. 11, 600; brachia ... In mare protendens, Ovid. Met. 14, 190; cf. Catull. 61, 127; filiam protendens, Tac. Hist. 3, 68; — cf. medial: at være udfræft el. rage frem; — inter digitos medius longissime protenditur, Plin.; — cf. partic. protentus 3: udfræft; — eques protentis hastis etc., Tac. Ann. 14, 37; men Virg. Ge. 1, 171: pedes terno protentus in octo, (otte fod lang); — II) „overf.“: uddræder el. forlænger; — ∞ utramvis partem in plura verba, (udvide ved Omfrykning), Appul.; — ∞ syllabas, (forlænge, udtale dem lange), Gell. 2, 17; — III) partic. protentus, 3, egf. som adj. in compar.: Lucis in ortum protentior (Phocis: længere udfræft derimod), Avien.; — men protentior via, (i. e. longior), Solin.

protensio, onis, f., [protendo]: Udfræft el. Udfræftning; men alene „overf.“ som Overfæstelse af protasis el. *πρότασις*, en Sætning, Appul. — protentatus, 3, partic., [tento]: hveepaa man har taget el. følt, manu (med Haanden), Avien. Arat. — protentus, 3, partic. v. adj. af protendo. — protenus, adv., f. und. protinus.

proterreo, are, v. a.: udfræfter el. uddræder; — ∞ fines: ryffe Grændserne udfor frem, Appul. — protero, trivi, tritum, 3, v. a.; I) eyrel. driver fremad el. bort; cf. „poet.“: ver praterit aestas Interitura, (fortrænger det), Hor. Od. 4, 7, 9; — II) cf. fæde.; A) „egenl.“: forterdræder, snuier; — Jam hercle ego hic te ... quasi sus catulos, pedibus proteram, Plant. Truc. 2, 2, 13; equitatus ... aversos proterere incipit, Caes. B. C. 2, 41; ∞ agmina curru, Virg. Aen. 12, 329; — B) „overf.“: nedslaaer, tilintetgjør, fordræver; — Et Marte Paenos proteret altero, Hor. Od. 3, 5, 31; protrita hostium acies, Tac. Hist. 2, 26; — egf. behandler med Høragt; sin istum semper ipsi domi proterendum esse et conculeandum putaverant? Cic. Flacc. 22; men „poet.“: quid inanem proteris umbram? Ovid. Trist. 3, 11, 25; — III) partic. protritrus, 3, egf. som adj. v. efterel.: forstødt el. almindelig; — ∞ verba, Gell. 5, 21, oftere.

proterrō, ūi, itum, 2, v. a.: forjager ved Skraf el. Trusler, bortfræfter; — Proterrui hinc (silium), Ter. Heaut. 3, 1, 37; egf. at jage paa Flugt; Tyrrenum Aulesten ... Adverso proterret equo, Virg. Aen. 12, 291; ligel. proterritis hostibus etc., Caes.

B. G. 5, 58; — Themistoclem patria pulsum atque proterritum, etc., Cic. d. Rep. 1, 3. — proterritus, 3, partic. af frge.

proterve, adv.; I) „egenl.“: faadt el. fræft; — Qui illic est, qui tam proterve nostras aedes arietat? Plant. Truc. 2, 2, in.; ∞ iracundus, Ter. Heaut. 3, 5, 53; — compar., Ut, quicquid facies dicere protervius aequo, etc., Ovid. A. A. 1, 599, superl., Augustin.; — II) „overf.“: frimodig; — confidenter pro se et proterve loqui, Plant. Amph. 2, 2, 207; — protervia, ae, f.: Raadhed el. Hædhed, procorum (Penelopes), Aulon.; — protervio, ire, v. n.: atvære faad el. fræft, Tertull.; — protervitas, atis, f.: Raadhed el. Hædhed; — de protervitate, de sumptibus, etc., vid. Cic. Coel. 12; cf. Ter. Heaut. 1, 6, 10; — egf. Overgibenhed el. Lure; Urit me Glycerae ... grata protervitas, Hor. Od. 1, 19, 6; v. — proterviter, adv. Biferm af proterve, Enn. ap. Non.; — [frge.].

protervus, 3, [protero, ligesom nedbrændende]; I) eyrel. v. poet.: vild, heftig, faad; — ∞ venti, Hor. Od. 1, 26, 2; cf. id. Epod. 16, 22, v. Ovid. Her. 11, 14; ∞ stella canis, (brændende), id. Am. 2, 16, 4; — II) „fig.“: faad, fræft, overgiven; — flexi fractique motus, quales protervorum hominum etc., Cic. Fin. 5, 12; Petulans, protervo, iracundo animo ... sum, Plant. Bacch. in.; Satyri ... turba proterva, Ovid. Her. 5, 135; — egf. navnfl. om den sværmende Ungdom; vid. Hor. Od. 1, 25, 2; ∞ rixae, id.; ∞ oculi, Ovid.; cf. Hor. Od. 2, 5, 15; — fremdeles: ∞ Musa, (overgiven), Ovid.; ∞ verba, (for nærmende Ord), id. Trist. 5, 6, 26; cf. id. lb. 521; men ∞ manus (pl.), id. Met. 5, 670; — ∞ sal, (bideende Vittighed), Martial. 10, 9; — compar., ∞ meretrix, Justin. 30, 2.

Protesilaus, i, m., *Προτεσίλαος*: thesalisk Hærfø, var den første Grækerhøvding, der faldt for Troja; om ham og om hans Gemalinde, Laodamia, f. Ovid. Met. 12, 68, v. Hygin. Fab. 103 frge.; egf. Propert. 1, 19, 7; — B) cf. Protesilaëus, 3. domus, Catull. 68, 74.

protestatio, onis, f.: Bevidnelse, Bevis, amoris, Symmach.; af — protestor, atus sum, 1, v. dep. a: bevidner el. siger el. beviser offentlig; — protestari, pietatis gratia id se facere, Digest.; — egf. anraaber; sidem praesidis clamore, Appul.; — „overf.“ egf. om Ting: at bevis el. godtgjøre; — floris species florem rerum protestatur, Macroh. Sat. 1, 17.

Proteus (disyll.), ei v. eos, m., *Πρωτεύς*: en Havgud, der vogter Nertuns Horder; — om hans Hørvandlinger og Spaadomme f. Ovid. Met. 8, 731 frge., v. Virg. Ge. 4, 388 frge.; egf. Ovid. Fast. 1, 367; men Virg. Aen. 11, 262, siacae Protei columnae f. fines Aegypti, ved hvilke Ryster han ofte færdes; cf. Hygin. Fab. 118; — „overf.“ egf. om den Begjæfsindede, Hor. Ep. 1, 1, 99; ligel. om den Rænsfulde, id. Sat. 2, 3, 71.

prothēōrēma, atis, n., *προθήωρημα*: foreløbig Betragtning, Capella. — prothēsis, is, f. und. prosthesis. — prothyme, adv., *προθύμως*: fornøiligh, til Fornøielse; — hanc diem sumpsimus prothyme, Plant. Pseud. 5, 1, 23. — prothymia, ae, f., *προθυμία*: Hørfommenhed; navnfl. Gæstindhæd; — Vides, benignitates hominum ut perire, ut prothymiae, Plant. Stich. 4, 2, 53. — prothymia, orum, n., *προθύμια*: I) hos Romerne: indbegreb Plads el. Gaardstrøm foran Døren, Vitruv. 6, 10; — II) hos Grækerne: fri Plads foran Døren, Grækerne *παράθυρα* el. l. e.

protinam, (-tenam), adv., forcl. Biform af protinus, continuitatem significans, Varro; navnfl. om Tiden: strax, uden Ophold, Plant., Ter. Phorm. 1, 4, 13. — protinis, (-tenis), adv., ligesom frge.: strax, ofv., Afran. ap. Non.; af — protinus, (-tenus), adv., [tenus]; I) „egenl.“: fremad, videre; — praecipisse, ut pergeret protinus, Cic. Div. 1, 24; cf. Virg. Ecl. 1, 13, egf. id. Aen. 7, 514; — II) „overf.“: A) i uafbrudt Række, sammenhængende; I) i Rummet; vid.

Plin. Ep. 5, 6, c. Tac. Germ. 43; — 2) i Tiden el. Tidsfelgen; — vid. Plant. Pseud. 2, 1, 13, c. Virg. Aen. 10, 349; figel. id. ibid. 7, 601: quem (morem) protenus urbes Albanæ coluere etc.; — B) strar, paa Stedet; — protinus ex eo loco ad flumen contenderunt, Caes. B. G. 2, 9; tu protinus ... die etc., Hor. Sat. 2, 5, 21; — men m. Negation, non ... protinus: ifte strar, ifte iust, Quintil. 10, 1, 3; — egf. m. ab: strar efter; ∞ ad partu, Plin.; ∞ ab adoptione, Vell. 2, 104; — endel. m. figd. ut, quam, quum, atque: protinus at percutus est, Cels.; protinus quam, Plin. 10, 10; protinus quum, id. 18, 41; protinus atque, Solin. 46.

Protogenes, is, m., *Πρωτογένης*: beremt Mæler paa Hæder; vid. Cic. d. Or. 2, 5, id. Plin. 35, 36, c. Gell. 15, 31. — protollo, ere, v. a., ferre v. efferre. Vis form af profero; 1) „egent.“: at ræffe frem el. udtræffe; — Manni si protollet, Plaut. Pseud. 3, 2, 71; — II) „fig.“: udtræffe; df. ferlanger; — Neque viri vitam sinet in crastinum protolli, Plaut. Casin. 3, 5, 43; Protollo mortem mihi, ibid. 2, 8, 11; cf. Gell. 3, 16: quod si ita (sc. est), neque ultra decimum mensem femina mulierum protolli potest, etc. — protomedia, ae, f., *πρωτομῆδία*: eflags udfættel Værr, Plin. 21, 102. — protomysta, ae, m., *πρωτομύστης*: Overpræsten ved den hemmelige Gudsdiensene, Sidon. — protōno, are, v. n.: at fremtredne; — sed tali prononat ira, Val. Fl. 4, 205.

protoplastus, i, m., *πρωτόπλαστος*: den først Hermede el. Skaber; df. in pl.: de første Menneſker, Tertull. — protopraxia, ae, f., *πρωτοπραξία*: Herret til at giere sin Jærding gieldende, Jus primæ actionis, Plin. Ep. 10, 109. — protostasia, ae, f., *πρωτοστασία*: Overefsynet med Skatternes Inddrivelse, Cod. Theod., c. Cod. Just. — prototōmus, 3, *πρωτοτόμος*: som er først afflaaren; — ∞ caules (brassicae), Colum., colliculi, Martial.: de første Raafloffe; egf. subst., id. 10, 48: prototomicæ rudes. — prototypia, ae, f., *πρωτοτύπη*: dens Embede el. Jæfretning, der utdager det unge Mandſkab til Krigstienſte, Cod. Theod. — prototypus, 3, *πρωτότυπος*: oprindelig, metra, Mar. Victorin.

protractio, onis, f., [protraho]: Jærlængſſe, (lineae), Macrob. Somn. Scip. 1, 12. — protractus, 3, partic. af figd. — protraho, xi, etum, 3, v. a.; 1) „egent.“: trækker el. drager ud deraf, el. frem el. fremad; — protractum (eum) e tentorio etc., Tac. Hist. 4, 27; hine in convivium protrahi jussit, Cic. Verr. 4, 10; figel.: vatem ... Protrahit in medios, Virg. Aen. 2, 122; cf. Suet. Ner. 53; ad operas mercenarias statim protrahi, Cic. Phil. 1, 9; men protrahi pedibus, Virg. Aen. 8, 265; — II) „fig.“: A) alim.: fremdrager, bringer dertil; — ∞ aliquid in lucem, Lucr. 4, 1182; cf. id. 5, 1387; ∞ aliquid ad indicium, Liv. 33, 28; — egf. bringer ien Tiden; Videtque ipse, ad paupertatem protractum esse se, Plaut. Trin. 1, 2, 72; — B) „bef.“: 1) bringer for Øyfel, aabenbarer; — ∞ aliquid auctorem facinoris, Liv. 45, 5; cf. id. 27, 3; men Ovid. Trist. 3, 4, 71: Nec meus indicio latitantes versus amicos Protrahet; — 2) fremdrager el. drager hen i Tiden, opfatter el. udtrækker; — stipendia militum protrahere ac differre, Suet. Ner. 32; ∞ convivia in lucem, id. Caes. 52; cf. id. Aug. 17: in serum dimicatione protracta; — 3) udtæder, udtrækker, færrer; — ∞ aliquid usque ad sermonem Graecum, Digest.; — ∞ rapacissimi victoris insolentiam dicti timore, Val. Max. 1, 5, 8.

protrepticum, (-on), i, n., (se. scriptum), *πρωτοτρῑτικόν*: Jørmanningskrift, Treb. Poll., Stat., Auson. — protrementum, i, n., [protero]: etflags Ret el. Epife med reyne el. fædte Ingredienser, Appul. — protritus, 3, partic. af protero. — protropium, i, n., (se. vinum, *πρωτότροπος οἶνος*): ligeflem Jærmelt, der flyeder af Druerne, inden de blive præſede, Plin. 14, 11. — prottrudo, si, sum, 3, v. a.; 1) „egent.“: ſtæder

frem el. fremad; — ∞ cylindrum, Cic. Fat. 19; cf. Lucr. 4, 889; protrudi penatibus, (fastes ud), Ammian., capite foras, Phaedr. 5, 7, extr.; — II) „overf.“: henflyder el. udfætter (m. Vibeg. af Anfrangſſe); — comitia, quantum facere possumus, in Januarium mensem protrudimus, Cic. Fam. 10, 26.

protubero, are, v. n.: at ſeulme el. vore frem (m. Vibeg. af Runding); — poma protuberant, Solin. 46; cf. id. 45. — protūmidus, 3: fertil hævet el. udvædet, luna, Appul., (al. pertumida).

proturbo, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egent.“: driver el. ſtøder el. jager fremad el. berti, næml. paa Flugt; — ∞ hostes telis missilibusque saxis, Liv.; egf. absol. vid. Caes. B. G. 2, 19; — egf. driver el. jager ud deraf, aliquem de domo, Appul., extra tecta, Colum., Laribus, Claudian.; men absol.: pigras et ignavas (apes) proturbant (udſtede el. ferrive), Plin. 11, 21; — B) „bef.“: a) bortjager el. bortſtrækker, aliquem conviciis, Tac.; egf. absol. proturbatis, qui etc., id. Hist. 2, 85; — b) nedſtøder el. emflytter; — obstantes proturbat pectore silvas (anguis), Ovid. Met. 3, 80; — II) „overf.“: fremſtøder el. udfædder; — Iraque anhelatum proturbat pectore murmur, Sil. 5, 601. — protutela, ae, f.: Viceremunderſtab, Digest. — protypum, i, n., *πρότυπον*: Jærbilledet, Medel, Plin. 35, 43, (eſter Salmas.: protypa, *πρότυπα*, d. e. basreliefs).

provi, adv. f. und. 1. pro. — provectio, onis, f., [proveho]: Væferdning, Lactant. — 1. provectus, 3, partic. af proveho. — 2. provectus, us, m., [proveho]; (eſterel. Ord); 1) Væferdning, honestiorum, Aur. Vict. Caes. 3; — II) Tilfagen, Tilværet; — provecti aetatis, (med Jærcen), Sidon.; praesentia domini provectus est acri, Pallad. 1, 6. — provegeo (-vigeo), ere, v. a.: bevæger fremad; — provegeo gradum illinc, Pacuv. ap. Non.

provehor, xi, etum, 3, v. a., men medial: provehor, vectus sum, 3; 1) „egent.“: færrer el. bringer afsted el. videre, færrer el. bringer el. fæffer derhen; — men medial: drager el. reifer afsted, bevæger mig el. fæddes, vel.; — Quia pol provexi (har bragt hende ombord), avehere non quivi miser, Plaut. Rud. 3, 6, 25; — uti ... Aër a tergo quasi provehat atque propellat, Lucr. 6, 1021; saxa navis provehit, Plin. Ep.; alios apum mulis provehant, Plin. 21, 43; — b) medial: 1) Provehimur portu, terraeque urbesque recedunt, Virg. Aen. 3, 72; cf. Caes. B. C. 2, 3; provectus ante stationes equo, Liv. 23, 47; naves provectae in altum, Caes.; cf. id. B. C. 3, 8; — II) „fig.“: at bringe fremad el. i Været, at befærrer; — ∞ quosdam ... ad amplissimos honores, Suet. Caes. 72, aliquem in consulatus etc., Vell. 2, 128; cf. Cic. Phil. 8, 11; ∞ in majus, vid. Hor. Od. 3, 1, 66; haec spes provexit, ut etc., Liv. 2, 50; cf. id. 40, 14; — „pect.“ egf. ∞ vitam in altum, (Galleg., at bringe i Jære), Lucr. 5, 1433; — b) medial: at trange frem, at gaac el. fomme videre; — sentio, me esse provectum longius, quam ratio postulare, Cic. Fin. 3, 22; quod si qui longius in amicitia provecti essent (vare gaacde fer vidt), tamen etc., id. Lael. 10; provectus ... in maledicta Romanorum, Liv. 33, 48; cf. Tac. Hist. 1, 7: ad continuas et infestas orationes provecti sunt; — egf. at ſtride frem i Tiden; eum jam aetate provectum etc., (da han allerede var æfterneget), Cic. d. Senect. 4; — egf. em Tiden ſelv; provecta aetate: i en høi Alder, id. Tusc. 1, 39; provecta nox erat, (var fremſtredet), Tac. Ann. 13, 20; — not.: eſterel. compar., provector: ælre, Arnob., Pallad.

provendo, ere, v. a.: bertsælger, servum, Afran. ap. Donat. ad Ter. Ad. 3, 4, 31, inc. — provēnio, veni, ventum, 4, v. n.; 1) „egent.“: A) alim.“: fæmmer el. trækker frem, in seenam, Plaut.; cf. Naev. ap. Cic. d. Senect. 6; — B) „bef.“: em Værrer: at fomme frem, at vore op; — ∞ angustus, vid. Caes. B. G. 5, 24; arbores sua sponte provenientes, Plin.; caudium

plumbum provenit (in ea insula), id.; — „pect.“ figer Clegien, Ovid. Am. 3, 1, 44: Hic ego proveni lena comesque deae, (i. e. Veneri: derfor er jeg bleven til, derfor er jeg stabt); — II) „fig.“; A) „alm.“: at fremstaae, at vise sig; — si id palam provenit (bliver fundebart), Plaut. Capt. 2, 1, 27; — egf. at finde Eted, at filtrage sig; quod certa ratione plerumque proveniat, Colum.; egf. c. dat. pers.; quod uni Alexandro ... simile provenisset ostentum, Suet. Aug. 94; — B) „bef.“; I) at have fremgang, at være eller trives; — quod nulla stirps melius provenit, Colum.; cf. Plin. 17, 35, 2; — egf. at gaae saa el. faa; ut initia belli provenissent, etc., Tac. Hist. 2, 20; Tranquille cuncta, et ut proveniant sine malo, Plaut. Most. 2, 1, 68; — 2) comit egf. om Personer: at komme derfra saa el. faa; — Edelpot proveni nequiter multis modis, Plaut. Rud. 3, 5, 57; men id. Truc. 2, 6, 35: Quum tu recte provenisti, (da du er kommen vel derfra); — bb) egf. at mætte; a) sem pass. impers.; — nimis proventum est nequiter, (det er gaaet splittergalt), id. Men. 5, 5, 61; — b) absol. heder provenisse: at have god fremgang, at lykkes vel; — Carmina provenient animo deducta sereno, Ovid. Trist. 1, 1, 39; cf. Plin. Ep. 8, 19; figel. si destinata provenissent, Tac. Hist. 4, 18; cf. id. ibd. 3, 41.

proventus, us, m., [provenio]; I) „egent.“: fremvoren, fremvært; — indicium veris (esse) papilionis proventum, Plin. 18, 57; — egf. Vært, Grede, frugt; ficus trifloro provent, Plin.; uberi vinearum proventu, (i et godt Vinsår), Suet. Claud. 16; egf. in pl.: hortensium proventus (tractare), Plin.; Proventuque oneret sulcos (seges), Virg. Ge. 2, 518; ∞ largior apum, Plin.; ∞ murium, id.; — II) „fig.“; A) „overf.“: Jorraad, Mængde; — magnum proventum poetarum hic annus attulit, Plin. Ep. 1, 13; ∞ clarorum virorum, Justin. 13, 1; novorum ... Proventu scelerum, Lucan.; — B) „ment.“; a) fremgang el. Udsald deraf; — ∞ peregrinationis, Appul.; — b) fædd.; lyffelig fremgang, god Lykke, heldigt Udsald; — magnitudo animi, superioris temporis proventus, etc., Caes. B. C. 2, 38; ∞ orationis, vid. Plin. Ep. 9, 13; men aliarum deinde secundarum rerum velut proventus secutus (sc. est), vid. Liv. 45, 41.

proverbialis, e: der nedsætter et Ordspreg, versus, Gell.; — df. adv. proverbialiter: som Ordspreg, Ammian.; af — proverbium, i. n., [verbum]; I) „alm.“: Ordspreg, Danksprog, Mundheld; — pares, veteri proverbio, cum paribus facillime congregantur, Cic. d. Senec. 3; cf. id. Lael. 22; figel. ut in proverbio est, (som det heder i Ordspreg), id. Orat. 71; in proverbii consuetudinem venire, id., egf. in proverbium venire, Liv., (blive til Ordspreg); — egf. in pl.; istius nequitiam in ore vulgi atque communibus proverbii esse versatam, Cic. Verr. 1, 46.

proversus, (-vorsus), 3, [verto, vorto]: som vender sig el. er vendt fremad, som bevæger sig fremad el. sigefrem; — Ut transversus, non proversus cedit, quasi cancer solet, Plaut. ap. Varr.; provorsum fulgur, vid. Fest. p. 229, (Müll.); — not.: af provorsus er prorsus eg prosum.

provide, adv. af providus: forsigtigen, eligere, Plin. 10, 50. — providens, tis, partic. o. adj. af providere; df. — providenter, adv.: forsigtigen, forsigtigen, betænksomt; — pro copia satis providenter, vid. Sall. Jug. 90; recte et providenter auspicari, vid. Plin. Pan. 1; — superl., sanctissime et providentissime constituta ratio, vid. Cic. N. D. 3, 40; cf. Plin. Ep. 10, 69: tu quidem providentissime vereris, ne etc.

providentia, ae, f., [providere]; oprel.: at see fremad; df. „fig.“; I) „alm.“: Jorudseen, Jorudviden; vid. Cic. Inv. 2, 33; men providentia antecipat (timorem), Senec. Ep. 5; — II) „bef.“; A) hos o. om Mennesker: Jorpsnlighed, Jorsigtighed, Omfarg; — ex pro-

videntia timorem asferre, vid. Sall. Jug. 7; plurimum tibi et usus et providentiae, Plin. Ep. 3, 19; — egf. c. gen. obj.: providentia filiorum hoc fecisse, (for at ferge for dem), Digest.; cf. Tac. Hist. 1, 29; — B) ∞ deorum: Gudeommens Jorferg og Jorrelse, Cic. Div. 1, 51; — df. egf. 1) absol. providentia: Jorfsynet; — an providentia regatur (mundus), Quintil. 7, 2, 2; cf. id. 10, 1, 109; Stoicorum *ἡγόρευον*, quam latine licet providentiam appellare, etc., Cic. N. D. 1, 8; cf. id. ibd. 2, 22; — 2) egf. personificeret; — in insula Delo aedes Providentiae etc., Macrobi. Sat. 1, 17.

provideo, vidi, visum, 2, v. a. o. n.; I) act.; A) „egent.“; 1) seer den for mig; — in tepebris, ubi, quid petatur, procul provideri nequeat, Liv. 44, 35; provisiva nave, Suet. Tib. 14, (da det blev seet langt borte); — 2) seer for et isereen; — Non hercle te providam, etc., Plaut. Asin. 2, 4, 41; cf. Hor. Ep. 1, 7, 69; — B) „fig.“; 1) „alm.“; a) ∞ morbum ingravescentem, Cic., (forudsee); haud facile animus verum providet, ubi etc., Sall. Catil. 51; plus animo providere et sentire, Caes. B. G. 7, 30; providere, quid futurum sit, Cic. Mur. 2; cf. id. Div. 1, 36; — b) forat at besørge el. anfætte, arma, frumentum, Liv., rem frumentariam, Caes.; frumento exercitui proviso, id. B. G. 6, 41; cf. Hor. Ep. 1, 18, 100; e. id. A. P. 311; — egf. absol. proviso, (neutr. abl. fem adv.): seende sig for; opp. temere, Tac. Ann. 12, 39; — 2) „bef.“: sørger derfor, drager Omfarg derfor; fædd. m. ut o. ne; — ut quam rectissime agantur (ceterae res) omni mea cura ... providebo, Cic. Fam. 1, 2; omnibus rebus cura et provide, ne quid ei desit, id. Att. 11, 3; — figel. pass. impers.: Provisum est, ne etc., (derfor er det sørget), Ter. Phorm. 5, 2, 14; cf. Liv. 36, 17; — egf. kan providere, ne etc., hede: at ferebygge; vid. Cic. Qu. Fr. 1, 1, 13; cf. id. Att. 10, 16; quae quidem consilio provideri poterunt; — II) neutr. fædd. „fig.“; A) „alm.“: er forsigtig, bruger Jorsigtighed; — actum igitur de te est, nisi provides, Cic. Fam. 9, 18; f. egf. nedensf. nr. III; — B) „bef.“: besørger el. betænker forud; — admirandum, tantum majores in posterum providis, Cic. Leg. 3, 19; multum in posterum provident, quod etc., id. Agr. 2, 33; cf. id. Phil. 3, 14; — egf. ∞ de aliqua re: drage Omfarg derfor; vid. Caes. B. C. 3, 34, o. Cic. Phil. 11, 11; — ostere c. dat.; ut ... provides saluti (hominum), Cic. Qu. Fr. 1, 1, 10; cf. id. Coel. 9; df. pass.; a diis hominum vitae consuli et provideri, id. N. D. 1, 2; — III) partic. providens, tis, egf. fem adj.: forsigtig, forsigtig; — homo valde est acutus et multum providens, Cic. Fam. 6, 6; — compar., id est ... ad reliquas res providentius, ibd. 3, 1; superl. providentissimus quisque, vid. Tac. Hist. 1, 85; Plin. Ep. 9, 13; — not. abl. proviso, som adv., f. evenf.

providus, 3, [providere]; oprel.: som seer fremad; df. „fig.“; A) „alm.“: forudseende; — c. gen.; mens provida rerum futurarum, Cic. N. D. 2, 57; opinio provida futuri, Liv. 23, 36; — egf. absol.; sanctum aliquid et providum etc., vid. Tac. Germ. 8; — B) „bef.“; 1) forsigtig, forstantig; — parum cauti providit etc., Cic. R. Am. 40; ne sit parum providum, c. infin., Plin. Ep. 2, 10; orator prudens et providus, Cic.; animal hoc providum, sagax, etc., (i. e. homo), id. Leg. 1, 7; — 2) forsergende, som drager Omfarg for noget; a) c. gen.; — natura, consultix et provida utilitatum opportunitatumque omnium, Cic. N. D. 2, 22; rerum vestrarum providus, Tac. Ann. 1, 38; — b) absol.; — haec omnia esse opera providae sollertisque naturae, Cic. N. D. 2, 51; ne etc., Cavit sacrati provida cura ducis, Ovid. Fast. 2, 59.

provincia, ae, f., [vinco]; I) „egent.“: en Provins, v. e. et af Romerne (ofteft ved Erobring) vundet Land udenfor Italien, der som faaant blev forbundet med Romerstaten, betalte visse aarlige Afgifter, og

bestyrelses af en fra Rom (aarlig) sendt Stattholder; cf. provincia consularis, (sem en Proconsul bestyrer); ~ praetoria, (sem en Praepreter el. Praetor bestyrer); cf. Cic. Phil. 1, 8: ne provinciae praetoriae plus quam annum ... obtinerentur; — Sicilia ... prima omnium ... provincia est appellata, Cic. Verr. 2, 1; — in formulam provinciae redigere, Vell. 2, 38; cf. Suet. Aug. 18: Aegyptum in provinciae formam redactam; — provinciam Asiam proconsulari imperio obtinere, Cic. Flacc. 34; cf. id. Att. 6, 1; provinciae Galliae praesesse, id.; — Narbonensis provincia (hodie Provence) pars Galliae etc., Plin. 3, 5; heder eftere absol. provincia, vid. Caes. B. G. 1, 7; men Sall. Jug. 13: profugit in provinciam, (d. e. til det færrige Carthage i Afrika); — provinciam deponere, (straffe sig den), vid. Cic. Pis. 21: provinciam prorogare, f. und. prorogare, ornare, f. und. orno; — ogs. findes pl. provinciae brugt om en enkelt Provinds, med Betydning paa dens flere Landstæder el. Deceeser: vid. Cic. Fam. 1, 7, e. id. Att. 5, 2; — under Stattholderen beforesages Provindens Pengevæsen af en Quaestor (egenl. Proquaestor), hverem Cic. Verr. 1, 3: quaestor ex senatusconsulto provinciam sortitus es; obligit tibi consularis, ut etc.; — men ogs. i Italien gaves der et Slags provinciae quaestoriae; saal. ~ Ostiensis, Cic. Mur. 8; — II) „overf.“; A) i det romerske Krigs- og Statsprog: dels Commandeen i en Krig, dels det Hæst, hverimod, el. det Eted, hver en Krig føres; — df. om Consulerne el. de Høifieldcommanderende: provincias partiri, Liv., comparare, id., sortiri, id., (seer Deceensens el. Forfatning af bestemte hvers Commande); saal. Liv. 2, 40: Licinio Volseio, Aquilio Hernici provincia evenit, (Krigen el. Commandeen imod dem); men id. 26, 22: consules ambobus Apuliam provinciam haberent; men id. 44, 1: cui classis provincia evenerat, (Commandeen over Flaaden); — ogs. findes provincia brugt om Præturen (i Rom), ogs. om en Stattholders Bestyrelse af en Provinds, ogs. om en ham overdragen Commande; vid. Liv. 25, 3, id. 32, 43, e. id. 33, 43; — B) „alm.“, dog oftest comit el. m. Løse, heder provincia: endver overdragen el. overdragen Forretning el. Syssels; saal. Ter. Phorm. 1, 2, 22: o Geta! provinciam Cepisti duram; men Cic. Sull. 18: illam sibi officiorum provinciam deponisset, ut etc.; cf. id. Coel. 26; — ogs. in pl.; heri ... dederam eas provincias etc., Plaut. Pseud. 1, 2, 15; cf. id. ibd. 25: ~ caudicalis, (at bugge Brænde).

*provincialis, e; I) „alm.“; A) berende til en Provinds; — ~ administratio, (opp. urbana), Cic. Qu. Fr. 1, 1, 15; ~ scientia, (sem færdes til dens Bestyrelse), id., molestia, (sem er forbunden med dens Forvaltning), id.; ~ abstinentia, integritas, (sem Stattholderen viser deri), id.; ~ ornamenta et commoda, (sem han nyder deri), id.; ~ quaerimoniae, (Provindernes sædvanlige Klager over Stattholderne), Plin., rapinae, (de deri af Stattholderne færdede Hverier), Tac.; — provincialis ager, opp. italicus, Colum.; — b) ogs. subst., provincialis, is, m.: Indvaaner af en Provinds; vid. Cic. Qu. Fr. 1, 1, 5; men Caes. B. G. 7, 7: ~ Ruteni, (sem her i provincia Narbonensis, hodie Provence); — opp. italicus, Plin. Ep. 9, 23; — B) „bef.“: ogs. provindsmæssig, d. e. sem ofte findes i Provindsen; — ~ parsimonia, (i Medfatning af Roms Lurus), Tac. Agric. 4; men Cic. Att. 6, 2, siger om sig selv sem Proconsul i Cilicien: aditus ad me minime provinciales etc., (Afgangen til mig er den medfatte af den sædvanlige Afgang til vere Stattholdere i Provindserne); o. — provinciātim, adv.: provindsmæssig, efter Provindser, distribuere legiones, Suet. Aug. 19; — [provincia], — providemiatōr, oris, m., (sem Overfattelse af ποταμολύτης, se. άρής: der gaar op for Vinbøsten): en meget klar Stjerne over Jomfruens høire Skulder, Vitruv. 9, 4.

provisio, onis, f., [provideo]; oprdt.: at see fremad; df. „fig.“; A) Herudseet el. Herudviden; — multum potest provisio animi ad minuendum dolorem, Cic. Tusc. 3, 13; — B) Herudbetænkning, Herfigtigbed; — omnium horum vitorum una cautio est atque una provisio, ut ne etc., id. Lael. 21; cf. id. Orat. 56; — C) Herfigtigbed el. Herfærd; — ~ posteri temporis, id. Part. or. 20; men ~ annonaria, (Proviantering), Treb. Poll. xxx Tyr. 18.

I. provisio, neutr. abl. sem adv., f. und. provideo. — 2. provisio, ere, v. n. e. a.: seer hen for mig, efterseer; — Provisio, quid agat Pamphilus, Ter. Andr. 3, 5, in.; men id. Eun. 3, 1, 4: huc provisio, ut etc.; men ~ saliquem: see efter nogen, Plaut. Stich. 5, 1, 2. — 1. provisor, oris, m., [provideo]; „oprdt.“: sem seer fremad; df. „fig.“; A) „alm.“: sem forudseer; — ~ ingruentium dominationum, Tac. Ann. 12, 4; — B) „bef.“: sem drager Omseer derfor; — Utulium tardus provisor, prodigus aeris, Hor. A. P. 164. — 1. provisorius, 3, part. af provideo. — 2. provisorius, us, m., [provideo], ligesom provisio, men alene in abl.: „oprdt.“: Seer el. at see fremad, df. „fig.“; A) „alm.“: Herudseet; — provisorius periculi, Tac. Ann. 1, 27; — B) „bef.“: Herfigtig el. Beforsægtelse; — provisorius rei frumentariae, id.; cf. id. Hist. 2, 2: men provisorius deum (f. deorum): ved Guderens Herfigtig el. Styrelse, id. Ann. 12, 6; men id. ibd. 12: cura, provisorius perinde agere, ac si hostis inruerit. — provivus, vixi, 3: vedbliver at leve; — quam ... spe sustentatum provivisse reor, Tac. Ann. 6, 25.

provocabilis, e, [provoco]: let at fremkalde el. vække, motus, Coel. Aur. — provocabulum, i, n.: Ord, sem staaer i færdet for et andet, auct. ap. Varr. — *provocaticus, -tus, 3: fremkalder, animatio, Tertull.; — provocatio, onis, f.: Fremkaldelse; df. „overf.“; A) i Krigsproget: Udfordring; — ocies ex provocatio victor, Plin. 7, 29; cf. Vell. 1, 12; — B) i Retsproget: Appel til en høiere Domstol; — ad populum provocatio esto, (der bor kunne appelleres der til), Cic. Leg. 3, 3, (e. xi tabb.); militiae ab eo, qui imperabit, provocatio ne esto, ibd.; men Liv. 3, 56: ~ adversus injuriam magistratum etc.; cf. Cic. d. Or. 2, 48; ogs. in pl.: tum provocaciones omnium rerum, id. d. Rep. 1, 40; o. — provocativus, 3: fremkalder el. fremtæller, Tertull.; — [provoco].

provocator, oris, m., [provoco]: sem fremkalder; df. A) i Krigsproget: sem udfordrer til Dvekamp, Liv. epit. 48, Justin., Gell.; — B) i Slags Gladiatør el. Circusfægter; — alios Samnites, alios provocatores, etc., Cic. Sest. 64; df. — provocatorius, 3: hørende til en Udfordring; — spolia militaria habuit multijuga, in his provocatoria pleraque, (for at have nedlagt den udfordrende Hænde), Gell. 2, 11. — provocatrix, icis, fem. af provocator: løffende, forførrer, improbitas, Lactant.

provoco, avi, atum, I, v. a. e. n.; I) act.; A) „egenl.“; 1) „alm.“: kalder ud el. frem; — herus sitinus domi est, quin provocas? Plaut. Pseud. 2, 2, 43; Provocator paedagogus, id. Bacch. 3, 3, 40; cf. Phaedr. 4, 24; — men „pect.“; Quamprimum roseo provocet ore diem (hunc Aurora: fremkalde hun den Dag)! Ovid. Pont. 1, 4, 58; cf. Tibull. 1, 9, 62; — ogs. om Værterne; ~ et elicere novas radículas, (frembringe), Colum.; — 2) „bef.“: a) ~ aliquid ad judicem, (fremkalde for Dommeren), Appul.; men ~ judicem, (f. ad judicem: appellere til ham), Digest.; ogs. ~ aliquid judicem, ibd.; — b) opfordrer el. udfordrer, aliquid in aleam, Plaut., ogs. tesseriis, Macrob., (til at spille i Bættet), men pedibus, (til Beddele), Plaut.; — ~ aliquid sponsione, f. und. sponsio, minimo, f. und. minimus; — provocare aliquid ad pugnam, (udfordre til Dvekamp), Cic., Liv.; si depugnavit provocatus, Cic. Fin. 2, 22; cf. Liv. 8, 7; — df. ~ arma Romana, Tac.

Hist. 2, 61; cf. Plin. Pan. 16; — B) „fig.“; 1) at prove Styffe el. at tappes dermed, funne sættes ved Siden deraf; — elegia Graecos quoque provocamus, Quintil. 10, 1, 93; men om en Måler: eaque pictura naturam ipsam provocavit, Plin. 35, 36, 16; men „poet.“ em Hæsten: cursibus auras Provocat, Virg. Ge. 3, 133; — egf. c. infin.: excogitare provocavit, (i. e. studuit anfrangere fig.), Plin. 9, 30; — 2) opfærdet el. opmuntrer el. opbider; — ∞ aliquem maledictis, Cic. Phil. 2, 18; cf. Suet. Calig. 27; men Cic. Fin. 1, 3: a te ipso id quidem facio provocatus gratissimo mihi libro; cf. Caes. B. C. 1, 74: his provocati sermonibus; — egf. ud. abl.; vid. Cic. Fam. 1, 7: non solum a me provocatus, sed etiam sua sponte etc.; cf. Justin. 5, 1; — 3) fremfæder, fremloffer, fremførtiger; — comitate et alloquiis officia provocans, Tac. Hist. 5, 1; ∞ sermones, Plin. Pan.; ∞ bella, Tac. Germ. 35; tot modis provocare mortem, Plin. 19, 1; — II) neutr. fædv. „fig.“; A) „bef.“: appellerer min Sag, appellerer; f. untr. provocatio; — ut de majestate damnati provocant ad populum, Cic. Phil. 1, 9; tribunos plebis appello et provocho ad populum, Liv. 8, 33; cf. ibd. 3, 56; — ufsædv. er Val. Max. 8, 1, 1: ad populum provocato judicio; — B) „alm.“: henviser dertil, betaaeder mig derpaa; — ne ad Catonem quidem provocabo, Cic. Att. 6, 1, 7; ∞ ad litteras, Appul.

prōvōlo, avi, atum, 1, v. n.; I) „egent.“: at flyve frem el. ud, (om fug e. eg Bier), Plin. 10, 79, c. id. 11, 19; — II) „overf.“: at flyve el. ile frem el. fremad el. frem dertil, navn. i Krigsfærd; — in primum infestis hastis provolant etc., Liv. 3, 62; ipse ad primores provolat, id. 1, 12; cf. Caes. B. G. 2, 19: ∞ omnibus copiis; — egf. „alm.“: Provolat in medium, Ovid. Fast. 6, 413; — „poet.“ egf. om llyciet: ardenti sonitus quum provolat ictu, Lucr. 6, 293.

prōvōlūtus, 3, partic. af fgd. — prōvolvo, volvi, volūtum, 3, v. a.; I) „egent.“; A) „alm.“: vælter el. ruller el. fæfser frem el. fremad el. derhen el. derpaa; — ∞ cupas ardetes in opera, Hirt. B. G. 8, 42; cf. Tac. Ann. 4, 51: ∞ congestas lapidum moles; men Ter. And. 4, 4, 37: Nisi puerum tollis, jam ego hunc in medium viam Provolum; cf. Virg. Aen. 12, 533; — egf. medial. in freta provolvi, Ovid. Met. 8, 586; cf. Lucr. 6, 552; men provolventes se simul cum armis, (rullende fig. neb), Liv. 44, 5; — navn. egf. om den Vedendes Knaafald: ∞ se ad pedes alicujus, id. 6, 3; cf. id. 34, 11: ad genua consulis provoluntur; figel. Tac. Ann. 12, 18: genibus ejus provolutus; men projectus e sella ac provolutus est, id. Hist. 1, 11; — II) „fig.“: at bortrive; — multique fortunis provolvebantur, (styrtebød fra deres Bestand), Tac. Ann. 6, 17; — provolutus effususque in iram, Gell. 1, 26; — egf. medial. Tac. Ann. 14, 2: usque ad libita Pallantis provoluta, (nedværgende fig. efter alle hans Lener); — not.: „poet.“ egf. m. Tinefød: proque voluta Corpora, Lucr. 6, 1262. — prōvōlō, ēre, v. a.: at udgyde, at udgyde af fig; hvf. Lucr. 6, 446: Turbinis immanem vim provomit atque procellae. — prōvorsus, 3, f. und. proversus. — prōvulgo, (-volgo), avi, atum, 1, v. a.: befiedtgaier offentlig; — duabus conjurationibus provulgatis, Suet. Ner. 36.

proxēnēta, ae, m., προξενής: Mellemhandler, Wægler, Martial. 10, 3, Senec. Ep. 119, Digest.; df. — proxenētium, i, n., προξενισμός: Wægler, len, Digest. — proximātus, us, m., [proximus]: det Embæde, som befæddes af proximus (etter magister sacrorum scriniorum), f. und. propior. — proxime, (-ūme), adv. superl., f. und. prope. — proximitas, atis, f., [proximus]; I) „egent.“: Stedets Nærhed, Nabofkab, Vitrus, Ovid. Nux 56; — II) „overf.“; A) Stægtskabetes Nærhed; — quum hic testamento, ille proximitate nitetur, Quintil. 3, 6, 95; cf. Ovid. Met. 10,

339: ipsaque damno Est mihi proximitas; — B) Næghed; — Et lateat vitium proximitate boni, Ovid. A. A. 2, 662; — C) Nærbindelse; — ∞ divini atque terreni, Appul. — 1. proximo, abl. fom. adv., f. und. proximus. — 2. proximo, are, v. n. e. a.: nærmere mig dertil, (etterel. Ord; thi Cic. N. D. 2, 41, er at fæste proxima; vid. Freund.); — ∞ in vicum, Appul., foribus, id.; egf. ∞ ripam maris, id.; egf. absol., luce proximate, id.; af — proximus (-umus), 3, f. und. propior.

prudens, tis, adj., etr. f. providens, eg ligefom dette, eprdt.: som fæer fremad el. frem for fig; df. „fig.“; A) forudfæende, forudvæende; — faaf. m. Objectsfæring; ob ea se peti prudens, Plin. 8, 19; — egf. absol.; quos prudentes possumus dicere, id est providentes, etc., Cic. Div. 1, 19; — B) „overf.“; 1) fom ved el. indseer noget; efterst e. gen.; egf. m. in; — prudens rei militaris, Nep. Con. 1; cf. Ovid. Her. 5, 159: Deficior, prudens artis, ab arte mea; Achaei locorum prudentes, Liv. 31, 28; animorum provinciae prudentes, Tac. Agr. 19; — compar., prudentiores rerum rusticarum, Colum.; superl., adulandi gens prudentissima, Juvenal. 3, 86; — prudens in jure civili, Cic. Lael. 2; — bb) fertil mærfes; a) jure prudens, egf. absol., prudens, ligefom juris peritus: retsfyndig, v. subst.; den Retfæyndige el. Retfærdige, Digest.; responsa prudentum, Just. Inst.; — b) ligefom sciens; væende, med Væende, færfættig; — quos ... Prudens praetereo, Hor. Sat. 1, 19, 87; cf. id. ibd. 2, 7, 66; — egf. m. sciens; amore ardeo, et prudens, sciens, Vivus vidensque pereor, Ter. Eun. 1, 1, 27; cf. Cic. Fam. 6, 5, (v. poeta); — 2) „alm.“; a) færfættig, fæg, indfægtfuld, dygtig; — vir natura peracutus ac prudens, Cic. Orat. 5; elegans in dicendo, ad existimandum admodum prudens, id. Brnt. 68; cf. id. Font. 15; quis Octavio ingenio prudentior, etc.? Cic. Cluent. 38; vos homines amicissimi et prudentissimi, id. d. Rep. 1, 16; circumspiciatissimus et prudentissimus princeps, Suet. Tib. 21; — b) egf. om Begreber; — Consilium prudensque animi sententia jurat, Ovid. Her. 21, 137; — c) færfættig, betænffom; — qui me ... malebant nimium timidum, quam satis prudentem existimari, Cic. Fam. 4, 11.

prudenter, adv. af fgd.: færfættigen, indfægtfuld, fægt; — prudenter facit (ille), qui etc., Cic. Fin. 5, 6; multa ab eo prudenter disputata, id. Lael. 1; cf. id. ibd. 2: vel provisa prudenter, vel acta constanter; — compar., non potuisse quemquam prudentius gerere se, quam etc., Augustus ap. Suet. Tib. 21; cf. Quintil. 9, 2, 41; superl., sententias suas prudentissime defendere, Cic. Div. 2, 72.

prudentia, ae, f., [prudens]; eprdt.: Seen el. at fæe fremad el. ud for fig; df. „fig.“; A) Forudfæende; — quum sit ... tanta memoria praetitorum, futurorumque prudentia, Cic. d. Senec. 21; id enim est sapientis, providere; ex quo sapientia est appellata prudentia, id. frgm. ap. Non.; — B) Rædfæbderom el. Indfægt deri; — ∞ juris publici, Cic., juris civilis, Nep.; physicorum est ista prudentia, Cic. Div. 2, 11; — C) Rædfæb, Nærfættigbed el. den praktiffe Nærfæb, den rigtigen avæende Indfægt, edf.; — prudentia constat ex scientia rerum bonarum et malorum, etc., Cic. N. D. 3, 15; cf. id. Off. 1, 43: prudentiam, quam Graeci γρόνησιν (appellant), ... quae est rerum expetendarum fugiendarumque scientia, etc.; men id. Fin. 4, 27: omnibus artibus prudentia attributam esse eam, quae communis appellatur prudentia, (almindelia Rædfæbderom); ∞ cernitur in defectu bonorum et malorum, id. ibd. 5, 23; cf. id. d. Inv. 2, 53; ut navigationis gubernatio, sic vivendi ars est prudentia, id. ibd. 5, 6; quam ad omnes res adhibes ... prudentiam etc., id. Att. 12, 1; men Ovid. Pont. 4, 12, 47: Crede mihi, miseros prudentia prima relinquit.

Prudentius, i, m., (Aurelius Prudentius Cie-

mens), af Calagurris i Hispanien, christelig latinisk Digter i den sidste Halvdel af det fjerde Aarh.

pruina, ae, f.; 1) Rim, (d. e. frosien Dug); — pruinau gigni ex rore gelido, Plin. 2, 61; pruina uredinem fieri, id.; nive pruinaque conerescit (aqua), Cic. N. D. 2, 10; cf. id. ibd. 1, 10; ogs. in pl., id. Catil. 2, 10, Lucr. 2, 520, o. Hor. Od. 1, 4, 4; ~ vitrea, Ovid., roseida, id.; — II) „overf.“; A) „pect.“ i Vinteren el. Vinterfulden; saal. Virg. Ge. 1, 230: Incipe, et ad medias sementem extende pruinas; — B) „alm.“: frosien Enc; ogs. alm. Enc: — nix aeri concreta pruina, Lucr. 3, 20; cf. Virg. Ge. 3, 368, o. Gell. 12, 5; df. — pruinösus, 3: rimet, fuld af Rim; — ~ herbae, Ovid.; El sine me ... Longa pruinoso frigora nocte pati, id. Am. 2, 19, 21; men id. ibd. 1, 6, 65: Jamque pruinosus molitur Lucifer axes, (i. e. matutinos); — II) „everf.“; — ~ panni, (Pialter til at fryste i), Petr. Sat. 83.

pruina, ae, f., [rimel. best. m. *πύρινος*, i. e. igneus]; gløende Kul, Glød, (men carbo: det sluffede Kul); — Subjunctivus veribus pruinas, et viscera torrent, Virg. Aen. 5, 103; pruinaeque batillum, Hor. Sat. 1, 5, 36; e palmis prunae vivaces, Plin. — prunitiis, 3, [prunus]: af Blommetræ; — torris, Ovid. Met. 12, 272. — prunulum, i, n., dem. af prunum: liden Blomme, Fronto. — prunum, i, n.: Frugten af Træet prunus, en Blomme; — vid. Ovid. Met. 13, 817; ~ cerea, Virg., cereola, Colum., cerina, Plin., cana, Martial.; cf. Plin. 15, 12 flgd.; — ~ silvestria, Elaeen, id. l. c. 13; af — prunus, i, f., *πρόννη*; Blommetræet, Plin. 13, 19; — prunus silvestris: Elaeaternen, Colum. 2, 2, o. Plin. 18, 7.

pruriginösus, 3; I) fuld af Kløe; df. skurret el. flabbet, Digest.; — II) „overf.“: som liden af Brynde, auct. Priap. 63, inc.; af — prurigo, inis, f.; 1) Kløen el. Kløe (som Svedsygdom); — ~ cutis, Plin., in capite, id.; — ogs. Scur el. Etab. Cels. 2, 8; — II) „fig.“: Brynde el. Gciffed, Martial.; af — prurio, ire, v. n.; I) „egenl.“: at kløe, at lide af Kløe; — frons prurit, Cels.; os prurit, Scribon.; cf. Juvenal. 6, 578; — comitæ ogs. om den, hvis Etind klør efter Sug, el. som venter sig Sug; — Timeo etc., ita dorsus lotus prurit, Plaut. Mil. gl. 2, 4, 41; perit, dentes pruriunt, id.; — II) „fig.“: at kløe derefter, at hige derefter; — Vitulusque inermi fronte prurit in pugnam, Martial. 3, 58; — bb) df. ogs.; a) om den erenise og epigrammatiste Digning: at vare faad el. overgiden; vid. Martial. 1, 36, o. Catull. 16, 9; — b) at vare geit, at lide af Brynde, Martial., Catull., Juvenal.; df. — pruriosus, 3: som vasser Kløe, squilla, Coel. Aur. — pruritius, 3: som vasser Kløe el. som liden deraf; — ~ ulcera, Plin. 19, 45; af — pruritus, us, m., [prurio]: Kløe; — pruritum facere, Plin., sedare, id.; pruritum scalpare attritu petrae, id.

Prusa, ae, f.: By i Bithynien, ved Vierget Olympus, (hod. Brussa), Plin. 5, 13; — B) df. Prusenses, ium, m.: Indvaanerne af Byen Pr., Plin. Ep. — Prusias, ae, m., *Προσιας*: Konge i Bithynien, optog den flygtende Hannibal, som han sidstige forraade til Romerne; — vid. Liv. 37, 25, oftere, Nep. Hann. 10 flgd., o. Cic. Div. 2, 24; — B) df. 1) Prusiasus, 3: prufik el. bithynisk; — ~ orae, Sil. 12, 588; — 2) Prusiasdes, ae, m.: mandlig Gieskerommer af en ælere Prusias; men om A. Prusias felse, Varr. ap. Non.

prytanes, el. prytanis, is, m., *πρύτανις*: en af de botiske Forrigheder i flere græske Stater, — consul, aut prytanes, aut ceryx, aut suffes, etc., Senec. Tranqu. 3; cf. Liv. 42, 45. — prytaneum, i, n., *πρυτανείον*: offentlig Bygning i flere græske Byer, hvori prytanes forsamledes, hvor ogs. fortiente Mand paa Livstid anvistes deres Underholdning; saal. i Athenen, Cic. d. Or. 1, 54, i Syracus, id. Verr. 4, 53, i Cyzicus, Liv. 11, 20, (hvor prytaneum ogs. heter:

penetrare urbis). — prytanis, is, m., f. ind. flgd.

psallo, ere, v. n., *ψάλλω*; 1) spiller paa Citbar (el. paa en Strengelæg); — psallere el. saltare, Sall. Catil. 25; cantare et psallere jucunde, Suet. Tit. 3; cf. Gell. 19, 9: qui canerent voce et qui psallerent; — ogs. at synge til Citbaren, el. at spille paa Citbar og synge dertil; ogs. „alm.“: at musicere; — saal. Hor. Od. 4, 13, 7: Doctae psallere Chiae (gen.); cf. id. Ep. 2, 1, 33; — II) „bef.“: heder i Kirkeprophet, psallere: at synge Davids Psalmer, Hieronym., Augustin.

psalma, ätis, n., *ψάλλμα*: hvad der synses til Citbaren, Psalme el. Sang, Augustin. — psalmiceen, inis, m., [psalmus, cano]: som synger Psalmer, Sidon. — psalmista, ae, m., *ψαλμοστής*: som gjør el. synger Psalmer, Hieronym. — psalmographus, i, m., *ψαλμογράφος*: en Psalmedigter, Sidon., Tertull. — psalmus, i, m., *ψαλμός*, ligesom psalma: Sang til Citbaren; df. en Psalme, Tertull., Lactant., o. A.

psalterium, i, n., *ψαλτήριον*; 1) Strangeinstrument af nogen Lighed med Citbaren; rimel. etflags Harpe, Augustin.; in psalterio tendamus nervias, Varr. ap. Non.; *ναυγες* som upassende for ærbare Personer, Quintil. 1, 10, 31; cf. Ps. Cic. Harusp. resp. 21; — II) „overf.“: en til Psalteren affungen Sang; df. A) ~ orthophallica, Varr. ap. Non.; ogs. *Μετρίσις* el. *Οδερική*, Paul. Sent.; — B) *ψάλτε*: Davids Psalter el. Psalmer, Hieronym. — psaltes, ae, m., *ψαλτής*: en Citbarspiller el. Citbarsanger, Quintil. 1, 10, 18. — psaltria, ae, f., *ψάλτριά*: Citbarspillerfise el. Harpepsalterfise; — qui in coelum mulierum pro psaltria adducitur, Cic. Sest. 54; cf. Ter. Ad. 3, 34, o. A.

Psamathe, es, f., *Ψαμάθη*; 1) en Datter af Argiverkongen Eretepos, Ovid. Ib. 575; — II) en Dæmnymphe, ved Helus Moder til Plocus, id. Met. 11, 338; — III) en Kilde i Laconien, Plin. 4, 9; ~ undisona, Val. Flacc. 1, 365. — psaronius, i, m., *ψαρόνιος*: etflags udfienet Gredtsken, Plin. 36, 43.

Pseas, adis, f., *ψεάς*: dryppende el. sprøttende; 1) Rævnet paa en Nymphy i Diana's Høle, Ovid. Met. 3, 172; — II) Rævnet paa en Slavninde, der balsamerer Juens Haar, Juvenal. 6, 491; men Coel. ap. Cic. Fam. 8, 15: Pseade natus, (f. ancilla natus: af ringete Etand); — pseagma, ätis, m., *ψήγμα*: Hammerfæl el. Affald ved Metallers Forarbejdelse, Plin. 34, 36, (al. *suegma* el. *spagma*). — psephisma, ätis, n., *ψηφισμα*, hos Grækerne: en Følkebestumning, (ligesom plebiscitum hos Romerne); — vid. Cic. Flacc. 6, oftere, ogs. Plin. Ep. 10, 52. — psephopaeetes, ae, m., *ψηφοποιήτης*: etflags Tælleuspiller, Jul. Firm., inc., (d. lat. praestigiator). — psetta, (psitta), ae, f., *ψήττα*, ligesom rhombus: en Gynderart, Plin. 9, 24.

pseudanchusa, ae, f., *ψευδάγχουσα*: nægte Dretunge, (etflags Plante), Plin. 22, 24. — pseudapostolus, i, m., *ψευδαπόστολος*: nægte Apostel, Tertull. — pseudenedros, i, m., *ψευδένεδρος*: forfikt el. opfiktet Gieskræbber, Jul. Firm. — pseudisodomos, i, *ψευδοσόδομος*: som er bygget el. muret ulige; — ~ genus structurae, Plin. 36, 51; cf. Vitruv. 2, 8. — Pseudoantoninus, i, m.: en falsk el. forfikt Antonia, Lamprid. Elagab. 8. — pseudobunion, i, n., *ψευδοβούνιον*: nægte Bunium, (etflags Builvart), Plin. 24, 96. — Pseudocato, önis, m., *Ψευδοκάτωρ*: en falsk el. nægte Cato, Cic. Att. 1, 14. — Pseudochristus, i, m., *ψευδοχρίστος*: en falsk el. nægte Christus, Tertull. — pseudocyperus, el. pseudocyperus, i, f., *ψευδοκύπερος*: nægte Cyperus, (etflags Builvart); vid. Plin. 17, 20: cyprus, et pseudocyperus frutex etc.

Pseudodamasippus, i, m.: en falsk el. nægte

Damastippus, Cic. Fam. 7, 23. — pseudodecimiana pira: en uægte Art af pira decimiana, Plin. 15, 16. — pseudodiacaonus, i, m., *pseudodiacaonos*: en falsk el. uægte Diaconus, Hieronym. — pseudodictamnus, i, n., *pseudodictamnus*, Plin. 25, 53, ogf. pseudodictamnus, i, f., Appul.: uægte Diptam. — pseudodipteros, on, *pseudodipteros*: der synes at have en dobbelt Soilerad (uden at have den); — *aedes*, Vitruv. 3, 1. — pseudopiscopus, i, m., *pseudopiscopus*: en falsk el. uægte Biskop, Cyprian. — pseudo-flavus, 3: iffe ret gul, uægte gul, color, Marc. Emp. — pseudo-liquidus, 3: iffe ret flydende, mel, Marc. Emp. — Pseudolus, i, m., [*ψευδής*, en Yngler]: Navnet paa en Comœdie af Plautus; cf. Cic. d. Senect. 14. — pseudomenos, i, m., *pseudomenos* (i. e. mentiis), i Yngsten: etslags falsk Slutningsmaade el. Syllogismus; — de sorte aut pseudomeno etc., vid. Cic. Acad. 2, 48; cf. Sener. Ep. 45. — pseudonardus, i, f., *pseudonardus*: uægte Narde, Plin. 12, 20. — pseudonedrus, i, m., *pseudonedrus*: som hemmeligen efterstræber, Firmic. Math. 3, 8. — pseudopatum, i, n., *pseudopatum*, pavementum facticum: falsk el. forterret Gulv, Cod. Just. — pseudoperipteros, on, *pseudoperipteros*: der alene synes at have Soiler rundt om, Vitruv. 4, 7. — Pseudophilippus, i, m., *pseudophilippus*: den falske el. uægte Philippus, falske Slaven Andriens, der under Navn af Philippus, og som foregiver Søn af Perseus, foranledigede den tredje macedoniske Krig; — vid. Vell. 1, 11, Liv. epit. 49, o. Flor. 2, 14. — pseudopropheta, ae, m., *pseudopropheta*: falsk el. uægte Prophet, Tertull. — pseudopropheta, ae, f., *pseudopropheta*: falsk el. uægte Epaphoni, id. — pseudopropheticus, 3, *pseudopropheticus*: som spæer falsk; — *spiritus*, Tertull. — pseudopropheticus, idis, f., *pseudopropheticus*: falsk Prophetinde, Tertull. — pseudoselinum, i, n., *pseudoselinum*: uægte Selinum, (etslags Plante), Appul. — pseudosmaragdus, i, m., *pseudosmaragdus*: uægte Smaragd, Plin. 37, 19. — pseudosphex, ecis, f., *pseudosphex*: uægte Hvepscart, Plin. 30, 30. — pseudothyrum, i, n., *pseudothyrum*; I) „egenl.“: falsk el. blind Dør, Bagdør el. hemmelig Dør, palatii, Ammian. — II) „fig.“: hemmelig el. forbergend Vei el. Maabe; — quemadmodum (ii nuni) ad istum per pseudothyrum revertantur, etc., Cic. Verr. 2, 20; cf. Ps. Cic. or. in Sen. 6: pseudothyro intronmissis voluptatibus. — pseudourbanus, 3: der efterligner Byen, ædificia, Vitruv. 6, 8. — psithium, i, n., *psithium*: liden Tæppe, liden Matras, Hieronym. — psitta, ae, f., (sc. vestis), [af *ψιλος*, i. e. rasus el. laevis]: Tæppe, som er glat paa den ene Side; — Psittacæ atque amphitapae, etc., Lucil. ap. Non. — psilothrista, ae, m., *psilothrista*: der spiller paa Cithra uden at synge deril, Suet. Dom. 4. — psilothrum, i, n., *psilothrum*; I) Salve til at borttage Haaret (el. glatte Huden), Plin. 21, 47, o. Martial. 6, 93; — II) en Benævnelse paa Væsten ampeloleuca, Plin. 23, 16. — psimythium, i, n., *psimythium*: Slybiid, ogf. cerussa, Plin. 34, 54. — psithia, ae, f., f. und. psythia. — psitta, ae, f. und. pseta. — psittacenus, 3: af en Papagei, collyrium, Scrib., papageifarvet Salve; af — psittacus, i, m., *psittacus*: en Papagei, Plin. 10, 58, Pers. prol. 8. — psöadicus, 3, *psöadicos*: som lider Smerte i de til Væffenet (clunes) hørende Dele (*psöades*), Coel. Aur. — psöleos, i, m., *psöleos*, i. e. membrum virile, auct. Priap. — Psöphis, idis, f., *Psöphis*, By i Arcadien, Ovid. Met. 5, 607; — B) d. Psöphidius, 3: fra el. af Byen *Psöphi*, Plin. 7, 47. — psöra, ae, f., *psöra*: Udsæt el. *Psöra*, (d. lat. scabies o. impetigo); — lichenes, psoras, lepras etc., Plin. 22, 32. — psoranthemis, idis, f., *psor-*

anthemis: en ufrugtbar Art af Rosmarinen, Appul. — psöriens, 3, *psöriens*: hørende til Udsæt; — *medicamentum*, Plin., collyrium, Scrib.; ogf. absol. psoricum, (sc. medicamentum), Cels.

Psyche, es, f., (*ψυχή*, i. e. anima): en Kongedatter, hvis Sønsden forlede Mennefsene til at forglemme Gudinden Venus's Dyrtelse; — hendes Jævel fortæller Appul. Met. 4 figd.; (vid. B. Thoriacii Opus. Acad. vol. 1). — psychicus, 3, *psychicus*: dyrt, med dyrt Tænkemaade, (opp. pneumaticus), Tertull. — Psychomachia, ae, f., *Psychomachia*, (Sielecamp el. Sielestrid), Navnet paa et Digt af Prudentius. — psychomantion (-teum), i, n., *psychomantion*: Sted, hvor de Afrodes Laster manes og adspørges; vid. Cic. Tusc. 1, 48, o. id. Div. 1, 58. — psychopthorus, i, m.: Sielemorder, (d. e. som fornægter den menneskelige Siel i Christus), Cod. Just. — psychrophon, i, n., *psychrophon*, (der vorer i Kulden), sædv. betonica: Betoncurt, Plin. 25, 46. — psychrolusia, ae, f.: *psychrolusia*: Badning i koldt Vand, Coel. Aur. — psychroluta (-les), ae, m., *psychroluta*: der bader sig i koldt Vand, Senec. Ep. 53, o. id. ibd. 83.

Psylli, orum, m., *Psylli*: Gøll i Afrika, sydfestlig for den store Syrte, befundet som Stangebesværgere, Suet. Aug. 17, Lucan., Plin. 7, 2. — psyllion, i, n., *psyllion*: Løppeurt, Plin. 25, 90. — psythia, ae, f. und. figd. — psythius, (psith.), 3, *psythius*, (*psith.*): Benævnelsen paa en Vinstok; — *vitis*, Colum., Plin., Virg. Ge. 4, 269, ogf. absol. psythia (sc. vitis el. uva), ibd. 2, 93; men psythium (sc. vinum): etslags Rosenvin, Plin. 14, 14.

-pte: Pronominalsuffix, navn. hos abl. af de adjective Pronomer meus, tuus, etc., forel. ogf. hos andre Pronomer o. Casus; omtr. vort: egen el. selv; — *suapte* pondere (ferri), Cels.; cf. id. d. Or. 2, 23; *Nostrapte* culpa facimus, ut etc., Ter. Phorm. 5, 2, in.; — *suapte* amicis (osculata), Plaut. Mil. gl. 2, 4, 38; *Mepte* potius fieri servum, quam etc., id. Men. 5, 8, 10; *mihipte*, Cat. ap. Fest.

Ptoleum, i, n., *Ptoleum*: By og Havn i Thessa-lien, Meta 2, 3, Liv.; — ogf. en By i Mesfenien, Plin. 4, 7; — ogf. en By i Jonien, id. 5, 31. — pteris, idis, f., *pteris*: etslags Bregne, Plin. 27, 55. — pteris, idis, f., *pteris*: den lige Stilk el. Stængel af en Plante, Plin. 21, 57. — pteroma, aïs, n., *pteroma*: Soiletsilling paa begge Sider af et græft Tempel, Vitruv. — pteron, i, n., *pteron*: Siderum paa en Bygning, Plin. 36, 4. — pterotus, 3, *pterotus*, (bedvinget); — *calices*, (med Hænke el. Øren), Plin. 36, 66. — pterygium, i, n., *pterygium*, eyrdl.: liden Vinge; sædv. overf.: liden vingeformet Skæl; cf. A) liden Hinde paa Diet; — *pterygia* et sordes oculorum etc., Plin. 31, 23; — B) Huden's Løsning ved Reglen el. paa Fingeren, Cels.; — *quae in digitis nascuntur* pterygia, Plin. 30, 37; — c) liden Sky el. Vlet i Beryllen, id. 37, 20. — pterygoma, aïs, n., *pterygoma*: vingeformet Gestalt el. Sammenføjning, Vitruv. 10, 11, inc.

ptisana, ae, f., *ptisana*; I) affallet Byg, Byggryn, Cels., Martial. 12, 72; — II) „overf.“: Bygsluppe el. Decoct af Byggryn; — ogf. Ristuppe; ex oryza ptisanam conficiunt (Indi), quam reliqui mortales ex hordeo, Plin. 18, 13; cf. id. ibd. 16. — ptisanarium, i, n., dem. af frgd. nr. n, Hor. Sat. 2, 3, 155, hvor Lægen tiltaler den Syge: Tu cessas? agedum, sume hoc ptisanarium oryzae, (denne Ristuppe).

ptöchrum (eum), i, n., *ptöchrum*, o. ptöchotrophium (-eum), i, n., *ptöchotrophium*: Fattighus, Cod. Just. — ptöchotrophus, i, m., *ptöchotrophus*: en Fattigforstander, Cod. Just.

Ptolemaeus, i, m., *Ptolemaeus*, Lagi (sc. filius); saal. hed den første græske Konge i Ægypten efter Alexan-der d. Stores Død; ogf. hans Efterfølgere bare dette

Ravn; — not. in pl.: Ptolemaeorum manes, Lucan, — B) df. 1) Ptolemaeus, 3, Pharus, Propert. 2, 1, 30: ptolemaici, ægyptii; — 2) Ptolemiacus, 3, — frgd.; — ∞ gymnasium, Cic. Fin. 5, 1, inc., (al. Ptolemaeum). — Ptolemāis, idis, f., *Ptolemaïs*: ptolemaici et ægyptii, aula, Anson, gaza, Sidon.; — bb) df. subst.; a) (sc. femina), Lucan. 10, 69, (i. e. Cleopatra); — b) Ravn et paa flere Byer; naval. paa en By i Ægypten, Cic. Fam. 1, 7; liget. paa en By i Phœnicien, d. tidligere Aec, (hoved. St. Jean d'Acre), Plin. 5, 17; — B) df. Ptolemenses, ium, m.: Indvaarnerne af Byen Pt., Digest. — ptjās, adis, f., *ptjās*, (syttende); en Ælanaart, vid. Plin. 28, 18.

„pubēda, ac, m., [pubes]: mandbar Inglig, Capella; p. — pubes, tis, adj.; I) „eçent.“: mandbar el. voren, frater, Claudian.; men ∞ anni, (Mandbarhæds-aarene), Auson.: — II) „overf.“ om Barterne: i fuld Kraft, — ∞ herbae, Virg. Ge. 3, 126, (fulvorne); ∞ frondes salicis, Auson.; ∞ rosae, Stat.; — [pubes]-puber, eris, f. ind. 2. pubes; df. — pubertas, tis, f.; I) Mandbarheden, d. e. Slægtens Mødenbe; — pubertatis et primæ adolescentiæ tempore, Suet. Dom. 1; circa pubertatem, Plin. 25, 95; — II) „overf.“: A) Mandbarhedens Mærke: — dentes et pubertatem natura existere, Cic. N. D. 2, 33; cf. Plin. 7, 17; — B) Manddomskraften el. Velskæften; — ∞ inexhausta, vid. Tac. Germ. 20; — C) f. puberes: Ungdommen el. unge Mennesker; — pubertas canis suum honorem reddebat, Val. Max. 2, 1, 10; — D) egl. hæs Planterne: den bløde Dum (som Mødenhedens Mærke); — incipientis uvæ pubertate, etc., Plin. 23, 1.

1) pūbes, egi. puber, (egi. pubis. Caes. ap. Priscian.), ēris, adj.; 1) "egenl.": manbbar, voren; - pubes et puber, qui generare potest, etc., Fest. p. 250. (Müll.); puero, priusquam pubes esset, etc., Nep. Dion 4; men ad puberem aetatem, Liv. 1, 3; — B) som Subst. puberes, un, m.: verne Menneiser, Mäntner; — omnes puberes armati etc., Caes. B. G. 5, 51; cf. Sall. Jug. 26, o. Tac. Ann. 13, 39; — II) "everf." om Planterne: med bløt Dm, meten; — ∞ folia. Virg. Aen. 12. 413: ∞ nyae. Fronto

2. pubes, is, f., [1. pubes]. 1) „e. ent.“: Mand-
barberens Tegnet cf. Marte, navn. Stægt og Stam-
baarene; - si inguen ... jam pube contigitur, Cels.;
cf. Plin. 31, 19; - II) „ecet.“; A) Baarene; - ∞ ci-
liorum, Capella; - B) Stamlelene; - vid. Virg. Aen.
3, 427, Ovid. Am. 3, 12, 22, v. Plin. 11, 83; - C) col-
lectivi; 1) mandbare Mennesker; navn. det unge, frug-
føre Mandstak; - cui senatus ... omnium Italiae pube-
m ... commiserat, Cic. Mil. 23; cf. Virg. Aen. 8, 518,
v. Tac. Ann. 6, 1; - b) „poet.“ egsf. om Drægt, Virg.
Ge. 3, 174; - 2) „alm.“ Jøstet, Mennesker; - Pube
praesenti, etc., vid. Plaut. Psend. 1, 4, 124; cf. Catull.
64, 4 v. 268, Virg. Aen. 7, 219, v. Hor. Od. 3, 5, 18,

pūbesco, bui, 3, v. inch. n., [1. pubes]: I) „egul.“: at blise mandbar; — quum primū pubescent (Hercules), Cic. Off. 1, 22; flos juvenum pubescentium ad militiam, Liv. 8, 8; cf. Virg. Aen. 3, 491; — pubescunt dulces malae, (faae & frag), Val. Fl.; pubescentia ora, Stat.; cf. Lucr. 5, 672; — II) „overf.“: A) at overtraffes dermes; — Prataque pubescunt variorum flore colorum, Ovid. Trist. 3, 12, 7; — pubescere lanugine (uvae), Plin. 14, 4, 3; — B) at vore til, at motnes; — pubescunt maturitatemque assequuntur, quae oriuntur e terra, Cic. N. D. 2, 19; cf. id. ibd. 1, 2; — egl. om Sinipeffen, Macrob., om den fig foryngende Phönix, Claudian. d. Phoen. 51; cf. id. d. rapt. Proserp. 50. — pubis, eris, f. und. 1. pubes.

Publicanus, 3, f. und. Publicus. — *publicanus*, 3: horende til det Offentlige, navnlt. til de offentlige Indkomster, og til disses Forpagtning og Opbehold; — *muliercula*, (en slig Forpagters Kone, Cic. Verr. 3, 31; — *II*) subst., *publicanus*, i, m.,

(se. redemptor): Korpagter af de offentlige Indkomster (vectigalia), navnlig af de offentlige Græsgange, af Koriaticiden og af Tolden; f. und. scriptura, decima e. portorium; vid. Ascend. ad Cie. Div. in Caecil. 10; — disse Herpagtere vare sædvy. romerske Hidsere, bys. Cie. Plant. 9: flos equitum R. ... publicanorum ordine continetur; cf. id. Rab. Post. 2: fortissimus et maximus publicanus; f. ogsf. id. Manil. 7; — ∞ Graeci, vid. id. Qu. Fr. 1, 1, 11; — publicani hede ogsf. de Entreprerenturer, som overlage offentlige Arbejder imod en vis Sum; vid. Liv. 25, 3, o. id. 27, 1; — o publicarius, 3: forstænder, Firmic. — Impublicus

*publicatio, oris, f.; ordel.: Offentliggørelse; — df. *overti*; — bonorum: Inderagelse af nogens Glemde i Statskassen, Confiscation, Cic. Catil. 4, 5, o. id. Plane. 11; v. — publisher, oris, m.: som befjendtgjor et. rober; — ∞ oculi, Sidon.; — df. fem.: publicatrix, icis, Arnob.; — [publico].

publice, adv. of publicans: 1) „*alm.*“: offentlig, paa Statens Vegne, efter offentlig Jeraanfaldning, paa offentlig Befordring, oel.; - *aes*, argentum, aurum publice signanto. (de bor udenomte Messierne med Statens Stempel), Cic. Leg. 3, 3, (e XII tabb.); sunt illustriora, quae publice fiunt, (paa offentlig Jeraanfaldning), id. d. Rep. 3, 12; cf. id. Brut. 62: publice interfectas esse; men Caes. B. G. 4, 3: publice maximam putant esse laudem (at det geraader Staten til storre Glore), quam latissime ... vacare agros; men publice polliceri, (paa Statens Vegne), id. ibd. 1, 16; publice privatimque (petere gratiam amicitumque imperatoris), id. ibd. 5, 55; cf. Liv. 4, 13, c. Cic. Verr. 1, 6; - ut filiae ejus publice alerentur, (paa offentlig Befordring), Nep. Arist. 3; elatus publice, id. Dion 10; cf. Liv. 10, 23: ∞ vinum ac tus praebitum (se. est); - 11) „*bel.*“: A) almindelig, tilfalden, uden at forstik; - publice exultatum ire, Liv. 5, 53; Labeo ... consulentibus de jure publice responsavit, Gell. 13, 10; - B) for alle Mennesker, offentlig, palam; - publice nuper disserens, Gell. 17, 21; jamque rumor publice crebuerat, Appul.

Publicianus, 3, f. und. **Publicius**. — **publicitus**, adv.: **Stipendii apud publicie**; 1) **efficitur**, **paa Statens** **Reque**, **paa Statens** **Beseffnung**; (**forcl.**) — **dare publicitus cibaria**, **Pompon. ap. Non.**; cf. **Enn. Ann. 3, 8**, (**egf. ap. Gell. 16, 10**); f. **egf. Plant. Bacch. 2, 3, 79**, **enire**; — II) **efficitur**, **per Alles Dine**; (**for: p. eitercl.**); — **ut fiat auctio Publicitus**, **Plant. Pers. 4, 3, 39**; **Ad plebem pergitur**; **publicitus defendendum est**, **Caelil. ap. Non.**; — **facil. est hoc Appul.**

Publicius, a: romersk Slægt: o. Personsnavn;
— efter Brødrene L. o. M. Publicius Malleolus be-
nævntes clivus Publicius; vid. Ovid. Fast. 5, 287 flad.;
— B) df. 1) Publicius, 3, clivus: en Hoi i Rom,
s. ovenf.; s. ogs. Ovid. l. c. 294, o. Liv. 27, 37; —
2) Publicianus, 3, locus, Cic. Att. 12, 38, rimel.
paa clivus Publicius; — not.: Publiciana actio, ogs.
absol. Publiciana (sc. actio): retlig Klage i Anledning
af Tilbageholdelsen af uogens Eiendom, Digest.; er
benævnt efter en Prætor Publicius.

publico, avi, anni, 1, v. a., [publicus]; D) gjer til offentlig Eiendom, tilseer Staten, inddrager i Stats-
sagen, konfirterer; - bona alicujus, Caes. B. G. 5, 54;
cf. Sall. Catil. 51: censeo publicandas eorum pecunias;
men - privata, liberare publicam, (gjøre Privat-eiendommen
til offentlig, og omvende), Cic. Agr. 2, 21; - lege re-
gnum alicujus, Caes. B. C. 2, 25; cf. Tac. Ann. 6, 19;
- II) meddele for offentlig, offentliggjøre, udfille; -
bibliothecae Graecae et Latinae, (aabne dem); vid.
Suet. Caes. 41; cf. Plin. 7, 31; liget. Suet. Aug. 29:
forum publicatum esse, (blev aabnet til offentlig Brug); -
ogf. at udfille til Est; publicare, si quid dignum
cognitu adiectum esset, etc., id. ibd. 43; simulacrum Felici-
tatis publicatum, (i. e. publice dedicatum), id. Tib. 5;
- df. - studia sua, (offentliggjøre af forfætte el. afslænge Bøger

derpaa), vid. Tac. Ann. 16, 4; cf. Suet. Claud. 3; ligel. ∞ se: lade sig bære (søm Virtuos), id. Ner. 21; — B) „bes.“ ogs.; 1) ligesom prostituere: at give til Vriis; — publicatæ pudicitiae nulla venia, Tac. Germ. 19; cf. Plant. Bacch. 4, 8, 22; — 2) at bringe til almindelig Kundskab el. Efterretning; — dies fasti publicati, (bleve offentlig bekendtgjorte), Plin. 33, 6; men ∞ reticenda, (robe el. forraade), Justin.; nærl. ogs. at udgive el. publicere, epistolas, vid. Plin. Ep. 1, 1, orationem, ib. 5, 13. — Publicola, æ, f. und. Poplicola;

publicus, 3, [ligesom f. populeus, af populus]; 1) „egent.“: offentlig, publik, (opp. privatus); cf. sædv. børende til el. vedkommende Staten el. Byen el. Communen el. deres Indvaanere, som er egen el. fælles derfor; — ∞ sumptu (naves alieni præbere), Cic. Verr. 5, 18; ∞ magnificentia, (opp. privata luxuria), id. Mur. 36; ∞ sacra et privata, Caes.; cf. id. B. G. 1, 12; ∞ poena, Liv. 2, 5, (som pålægges i Statens Ravn el. for en Herbyrdelse imod det Offentlige); ligel. id. 1, 25: ∞ imperium servitiumque, (om det hele Folk skulde være Herr el. Slaver); men id. 2, 1: pessimo publico (aliquid facere: med største Skæde for hele Staten); auctor publici consilii, (søm leder Senatets Beslutninger), Cic. Pis. 3; ∞ decora, Liv. 2, 13, (søm blive udmærkede af Staten); — loca publica, id., Cic., (offentlig Grund); ager publicus populi R., Liv. 40, 38, (Statens Jorder); — judicia publica, (søm angaa Herbyrdsel med det Offentlige, d. e. Criminalretter), Cic. Div. in Caecil. 1; ligel. ∞ causa, (en Criminalsag), id. R. Am. 21; f. ogs. und. iudicium e. causa; men Liv. 2, 56: ∞ causa, (Sag af offentlig Vigtighed); — fides publica, f. und. fides; res publica, ogs.: res publica: Staten, ogs. Statens Vælsker el. Færdel, f. und. res; — publicus, (sc. homo): offentlig Person el. Rigtighedsperson, opp. privatus, Caes. B. G. 6, 13; men Plaut. Truc. 2, 7, 5, comit: metuit publicos, (i. e. aediles el. Politici); men publica (sc. femina), Senec. Ep. 88, (offentlig Fruentimmer); — B) df. subst., publicum, i, n.; 1) offentlig Grund el. Grundejendom, Statens Jorder; vid. Cic. Agr. 2, 30, v. Liv. 31, 4; — 2) Statskasen el. Statskammeret; — bona alienius vendere, et in publicum redigere, Liv. 4, 15; cf. id. 10, 23, e. Nep. Timoth. 1; teneri publico, Suet. Calig. 40, (slyde til den offentlige Stat); — ogs. det med Statskammeret el. aerarium forbundne Arkiv; f. und. aerarium, ogs. Varr. R. R. 2, 11; — 3) Statens Indtæmter; — convivi de publico, (Imaue paa offentlig Besøining), Cic. Verr. 3, 44; — effecti med Hensyn paa deres Dyreborstel el. Forpagting, f. und. publicanus; — Pars hominum gestit conducere publica, etc., vid. Hor. Ep. 1, 1, 77; sædv. redimere publica, vid. Cic. Qu. Fr. 1, 1, 11; men publicum quadragesimæ agere, Suet. Vesp. 1, (hæve forpagtet denne offentlige Indtægt); men Senec. Const. sap. 14, comit: salutationum publicum exercere, (søm Dørbøger at tage Penges af de Dyrtænde); — ogs. den hithørende Forpagting af Staten el. Contract dermed; hys. publicum habere, Plaut. Truc. 1, 2, 11; publico frui, Cic. Prov. cons. 5; cf. Ps. Cic. p. Dom. 28; — ogs. om andre Contracter med det Offentlige; dum in eo publico essent, (saalænge denne deres Contract med Staten var gjældende), Liv. 23, 49; — 4) Publicum el. Staten, Byen el. Communen; — consulere in publicum, (sørge for Statens Færv), Plin. Ep.; in publico animadvertatur, Liv. 39, 18, (Straffen blev udført offentligen); — in publicum emere, (paa offentlig Besøining), id. ibd. 44; leges in res incisas publico proponere, (for Publicum, offentlig), id. 3, 57; — 5) Publicum, d. e. offentlig Sted, Gade el. Torv; — in publicum prodire, Cic., egredi, Tac., (offentligen at gaae ud); in publico esse el. versari, id., (vise sig offentlig); blandiorem in publico, quam in privato, (offentligen ... hjemme), Liv. 34, 2; lex in publicum proponitur, (epslaes offen-

ligen), Cic.; epistolam in publico proponere, (offentligen at bekendtgjøre), id.; — publico carere, Cic., abstinere, Tac., Suet., (holde sig hjemme); — II) „overf.“: A) almindelig, børende til Alle, hvori Alle tage Del; — ∞ cura (juvenum), Hor. Od. 2, 8, 8, (almindelig Gienstand derfor); ligel. ∞ favor, (Alles Gunst), Ovid. Pont. 4, 14, 36; lux ... publica mundi, (heder Solen), id. Met. 2, 35; — men ∞ vina, ogs. ∞ genera vinorum, Plin. 14, 4, 7, (søm være alle vegne); — ∞ verba, (almindelige el. gangbare Ord), Ovid. A. A. 1, 114; dialecticorum verba nulla publica sunt, Cic. Acad. 1, 7; men Quintil. 1, 6, 6: utendum plane sermone, ut numo, cui publica forma est; — ∞ dies, (søm Alle have fælles, neml. fra Morgen til Aften), Senec. Ep. 122; tralaticia et quasi publica officia, (søm Høflighed, søm dannede Menneker almindeligen iagttag imod Hverandre), Plin. Ep. 9, 37; — B) „overf.“: almindelig el. gemeen, flet el. ringe el. forslidt; oftest m. Negation om en Digning; — saal. Ovid. Pont. 1, 13, 5: Non quia mirifica est (structura mei carminis), sed quod nec publica certe; men Petron. Sat. 3: sermo non publici saporis; ogs. om Talentet, Juvenal. 7, 53: vatem ... cui non sit publica vena.

Publius, a: romersk Slægts- og Personnavn; — saal. Pubilia, æ: anden Gemalinde af Taleren Cicero; vid. Cic. Att. 12, 32; — B) df. Publius, 3: publicus, tribus, Liv. 7, 15. — Publior, oris, m., i. e. Publici puer (el. servus); pl. Publores, Quintil. 1, 4, 26; cf. Marciator. — Publius, i, m.: 1) romersk Fødselsnavn, skrives sædv. affortet P.; saal. P. Cornelius Scipio; — II) ogs. søm Mandsnavn; saal. Publius Syrus (fra Syrien), berømt Mimetist el. Mimograph, udmærket ved Tankefærd el. Sentenser, vid. Gell. 17, 14; — B) df. Publianus, 3, sententiae, Senec. Controv. 3, 18.

pūdefactus, 3, [pudeo, facio]: søm skammer sig; — pudefactus oris deformitate, (derover), Gell. 15, 17. — pūdendus, 3, partic. e. adj. af pudeo. — pūdens, tis, partic. e. adj. af pudeo; cf. — pūden-ter, adv.: med el. af Undseelse el. Skamrøme; be-fledet el. færdeligen; — ∞ vivere, Cic., sumere, Hor.; — compar., vel pudentius, vel inicitus etc., Cic. d. Or. 2, 82; cf. Gell. 12, 11; superl., ∞ petere, id. Att. 16, 15.

pūdeo, ūi, (ogs. pudium est). ēre: at skamme sig; — søm verb. fin. alene sieldt; — Ita nunc pudeo, etc., Plaut. Casin. 5, 2, 3; siquidem te quicquam, quod facis, pudet, id. Mil. gl. 3, 1, 30; cf. Ter. Ad. 1, 2, 4; men Plaut. Casin. 5, 2, 4: pudet, quod prius non puduit umquam est; — ogs. in pl.; Non te haec pudeat? Ter. Ad. 4, 7, 36; semper metuet, quem Saeva pudebant, Lucan. 8, 495; — B) effecti imperson., pudet, puduit el. pudium est, 2; ordent. e. acc. pers. o. gen rei, dog at der f. gen. ofte findes en Subiectsætning, el. inf., osv.; — sunt homines, quos infamia suae neque pudeat, neque tædeat, Cic. Verr. act. 1, 12: cuius eos non pudere demiror, Cic. Phil. 10, 10; men Plaut. Epid. 2, 1, ab in.: Ple-rique homines, quos, quum nihil refert, pudet; ubi pudendum est, ibi eos deserit pudor, quum usus est, ut pudeat; ligel. quem vero non pudet, hunc etc., vid. Cic. d. Orat. 1, 26; — ceteros pudeat, si qui etc., id. Arch. 6; cf. Hor. Od. 1, 35, 33, e. id. Epod. 11, 7; men Plin. 36, 21: tum puderet vivos, tamquam puitorum esset extinctos; — puderet me dicere non intelligere, si etc., Cic. N. D. 1, 32; cf. Ter. Heaut. 5, 4, 20, ogs. Hor. Ep. 1, 14, 36, o. id. ibd. 1, 19, 42; — men m. sup., pudet dictu, Tac. Agr. 32; — endel. in gerundio; non enim pudendo, sed etc., Cic. d. Or. 1, 26; — II) berisf. mættet endm; A) partic. pūdens, tis, søm adj.: skamfuld, undselig, befedet; — esset ex inerti aique improbo parente navis et pudens et probus filius, Cic. Verr. 3, 69; cf. Hor. A. P. 88; men nihil apparet in eo ... pudens, nihil pudicum, Cic. Phil. 3, 11; ∞ animus, Ter.; ∞ et liberalis risus, anct. ad Her.;

- compar., te pudentiorum fuisse etc., Cic. Pis. 17; superl., ∞ vir, id. Placc. 20; ∞ femina, id. Verr. 1, 37; — B) partic. pū dē dū s, 3, fem adj.: hvoerbet man maa skamme sig, skammelig, skæntig, hæslig; — nec mea, si etc., Esse potest domui vita pudenda tuae, Ovid. Pont. 2, 2, 107; ∞ vulnera, Virg. Aen. 11, 55; pudendis parentibus atque avis, (opp. stirpis antiquae), Suet. Vitell. 2; negotiationes pudendae vel privato, id. Vesp. 16; men pudendum dictu, si etc., Quintil. 6, 4, 7; hoc animal (sc. blatta) inter pudenda est, Plin. 29, 39; men fem lbraab: proli cuncta pudendi (3 skamlefe)! Sil. 11, 90; men ∞ membra, (skionsdelene), Seren. Samm.; — 2) df. efterl. subst., pū dē dā, orum, n.; a) skionsdelene, Auson., Augustin.; — b) Sagen el. Sædet, Minuc. Fel. Octav. 28.

pū dē s cīt, ēre, v. n. impers., efterl. incho. af pudet, pū deo: at skamme sig, Prudent.; — egs. e. gen.: quos prius taedescit impudicitiae suae, quam pudescit, Minuc. Fel. Octav. 28. — pudet, etc., f. ind. pū deo. — *pū dībī līs, e: skammelig, hæslig; — ∞ membra, (skionsdelene), Lamprid.; o. — pū dībū dū s, 3; 1) ligefem pudens, m. activ. Bem.: skamfuld, undselig; — pudibunda matrona, Hor. A. P. 233; ∞ vir, Justin.; ∞ ora, (skamrødme), Ovid.; — ∞ pavo ac macrens (cauda amissa), Plin. 10, 22; men Stat. Theb. 5, 295, *poet.: Exoritur pudibunda dices, (ligefem rødmende af skam); — 2) ligefem pudendus, m. passiv. Bem.: skammelig, hæslig, smudsig; — ∞ exitia, Val. Fl.; maternum illi (Hieron) genus sordidum, atque adeo pudibundum fuit, Justin. 23, 4; — [pū deo].

pū dī cē, adv. af pudicus: undseligen, ærbart, tugtig, beffedent; — Bene et pudice ejus docum atque eductum sinam ... ingenium immutatur? Ter. Andr. 1, 5, 39; Ut pudice verba fecit! Plant. Poen. 5, 4, 51; — compar., id. Merc. 4, 3, 15, o. Plin. Ep. 4, 13.

pū dī cī tī a, ae, f., [pudic]; Gølelse af skam el. af Undfeelse; df. Sædelighed, Erbarhed, Tugthged; — Sed pudicitiam et pudorem et sedatum cupidinem etc., Plaut. Amph. 2, 2, 210; cf. Cic. Cluent. 5, o. Sall. Catil. 13, ostere; men Lis est cum forma magna pudicitia, Ovid. Her. 16, 288; — navn. egs. ægtefællelig Trostfæ; spectatae pudicitiae matrona, Liv. 10, 23; — tillægges egs. Duct, Plin. 10, 52; — not.: fem Gudinde havde Pudicitia patriæ et Capel in foro boario; vid. Liv. 10, 23; fildigere havde egs. Pudicitia plebeja et Capel in vico longo; vid. id. ibd.

pū dī cū s, 3, [pudico]; 1) „alm.“: som skammer sig, skamfuld, undselig; — siquidem fies pudicus, hinc facessas, (vis der er nogen skam i dig), Plaut. Rud. 4, 4, 17; men ∞ oratio, Petron., (ufunflet, uren Øphævelser); — 2) „bef.“: A) ærbart, beffeden, anstændig, homo, Plaut., ingenium, Ter.; nihil apparet in eo ... pudicum, Cic. Phil. 3, 11; cf. Hor. Sat. 1, 6, 82; — B) med Hensyn paa skionsdriften: ærbart, tugtig, fydf; — erubescunt pudici etiam loqui de pudicitia, Cic. Leg. 1, 19; Tam a me pudica est, quasi soror mea sit, Plaut. Curc. 1, 1, 51; ∞ conjux, Hor., mulier, id.; men ∞ nupta, Ovid. Fast. 2, 794, (i. e. Lucretia); ∞ matres, id.; men absol., Sit tibi meus melior, saltemve imitere pudicas, id. Am. 3, 14, 13; — fraude pudica etc., (sem Venelepe), id. Pont. 3, 1, 107; ∞ mores, id.; — compar., ∞ matrona, id. Ib. 351; superl., ∞ matrona, Plin.; — not.: pudicabus, f. pudicis, Cn. Gell. ap. Charis.

pū dō r, ōris, m., [pudico]; 1) „egenl.“: skam (el. at skamme sig), skamfølelse, Undfeelse, Erbarhed, Sædelighed, Tugthged; (som det videre Begreb f. d. engere pudicitia); opp. petulantia, Cic. Catil. 2, 11, aviditas, Phaedr. 2, 1; moderator cupiditatis pudor, id. Fin. 2, 34; cf. id. Orat. 3; — res ... non sine pudore dicenda, Plin. 19, 43; paupertatis pudor, Hor. Ep. 1, 18, 21; men pudor est, e. inf., (jeg skammer mig derved), Ovid. Met. 14, 18; figel. sit pudor, (man

bør skamme sig derved), Martial. 8, 3 o. 64; — omnium, qui tecum sunt, pudor, (deres Grefsfølelse el. Samvittighedsfølelse), Cic. Qu. Fr. 1, 1, 6; Romani pudoris more etc., Quintil. 8, 3, 39; cf. Cic. d. Rep. 3, 18; — 2) „overf.“: A) hvad der medfører el. paafører skam, en Skandfel, ødt.; — vid. Ovid. Her. 11, 79; amicitiam, quae impetrata gloriae sibi, non pudori sit, etc., Liv. 31, 58; — ofte egs. illeraab: pro pudor, (o Skandfel)! Petron., Flor., Martial.; figel. o pudor! Val. Fl.; — B) „poet.“ egs.: Gudens passende Rødme el. Rødme; — miset justa pudorem Temperies, Claudian., df. — pū dō rātū s, 3; med skamrødme; df. fydf, tugtig, Vulgat. — pū dō rī cō lō r, ōris, adj., [pudor, color, m.]: med skamrødme, rødlig el. rød; — rubentem Auroram pudoricolorum appellavit (Laevius), vid. Gell. 19, 7.

pū ē llā, ae, fem. af puellus; 1) „egenl.“: A) „alm.“: Pige el. Pigebar; — Si puellam parerem, nolle tolli, Ter. Heut. 4, 1, 11; cf. id. Eun. 1, 2, 29; men ∞ infans, Hor.; pueri atque puellae, id.; cf. id. Carm. Saec. 36, o. Cic. Att. 1, 5; — B) „bef.“: 1) en Datter; faal. Hor. Od. 3, 11, 23; puellae Danai, (i. e. Danai filiae, Danaides); — 2) „overf.“: Pige, skæfte, f. fterinde; — vid. Hor. Od. 3, 26, in., egs. id. ibd. 1, 9, 22, Ovid. Am. 2, 2, 3 o. 34; figel. Propert. 3, 13, 21: tuam servire puellam; — „poet.“ egs. om en Gunbald, Martial. 1, 110; — 2) „overf.“: ungt fruentimmer, navn. en ung Kone; — vid. Hor. Od. 3, 22, 2; egs. Ovid. Fast. 2, 557; — faal. egs. puella, om Venelepe (ffiondt Kone og Møder), Ovid. Her. 1, 115; om Lucretia, id. Fast. 2, 810; fremdeles ∞ Cressa, id. Her. 4, 2, (i. e. Phaedra); ∞ Phasias, id. Pont. 3, 880, (i. e. Medea); men ∞ Lesbis, id. Her. 15, 100, Aeolia, Hor. Od. 4, 9, 12, (i. e. Sappho); ∞ Lyda, Ovid. Fast. 2, 356, (i. e. Omphale); cf. Tac. Ann. 16, 30, o. Gell. 12, 1.

pū ē llā rīs, e, [puella]: hørende til el. benævnt efter en ung Pige el. efter et ungt fruentimmer, barnlig el. ungdommelig; — puellares animos etc., vid. Ovid. Fast. 4, 433; cf. ibd. 5, 611, o. id. Her. 10, 20; ∞ aetas, Quintil. 6, proem. 5, suavitatis, Plin. Ep. 5, 16; men ∞ augurium, (som unge Kener anstille), Plin. 10, 76; df. — pū ē llā rī tē r, adv.: paa en ung Piges el. Kenes Vis, nescire aliquid, Plin. Ep. 8, 10.

*pū ē llā rī s, i, m.: der eftertager unge Piger, Petron. Sat. 13; — pū ē llā s cō, ēre, v. n. incho.: at blive forfælet som en Pige, Varr. ap. Non.; — pū ē llā tō rī s, 3: hørende til el. benævnt efter unge Piger; — ∞ (tibiae), Vornepiber, Solin. 6; o. — pū ē llā tō r, ari, v. dep. n.: at drive faade Stregger; — ∞ cum vetula, tanquam cum puella, Laber. ap. Non.; — [puella]. — pū ē llā lā, ae, f., dem. af puella: fiden el. ung Pige, Ter. Phorm. 1, 2, 31, Catull. 61, 57. — pū ē llā s, i, m., [ctr. f. puerulus, dem. af puer]: fiden Dreng, et Drengbar; (fercl. Dre), vid. Lucr. 4, 1245, Enn. o. Varr. ap. Non., Plaut. ap. Fest. p. 249, (Müll.).

pū ē r, ēri, m., [af d. laconiske πῶρ f. παῖς, hvf. egs. -por f. puer]; 1) „egenl.“: A) „overf.“: Barn, hvf. fercl. egs. som fem.: Proserpina puer Cereris, Naev. ap. Priscian.; figel. mea puer, poeta ap. Charis.; — df. in pl. pueri: Barn (af begge Køn); — in pueris elucet spes plannorum, Quintil. 1, 1, 2; cf. Cic. Att. 16, 11; pueri infantes, id. R. Am. 53; pueri tarde dentes, Plin. 30, 8; cf. Hor. Ep. 1, 7, 7; figel. Caes. B. G. 2, 13: pueri mulieresque etc.; — in pueris, ut in speculis, natura cernitur, Cic. Fin. 5, 22; veluti pueri trepidant atque omnia caecis in tenebris metunt, sic nos etc., Lucr. 2, 54; — B) „alm.“: Dreng el. Drengbar; egs. ungt Mennske el. Jyngling, (fercl. til d. 17de Aar, men ofte egs. længere); — puero dare mammam, Plaut., parare nutricem, Ter.; — semper esse puerum, vid. Cic. Orat. 34; cf. Hor. A. P. 174; — a puero, in pl. a pueris, (fra Barnshen, fra Drengearene,

fom Dreng el. Barn); — quem a puero audiui, Cic. Acad. 2, 36; nos jam a pueris nasci senes, Ter. Heaut. 2, 1, 2; cf. Cic. Tusc. 1, 24; — ex pueris excedere, (blive voren el. mandbar), Cic. Arch. 2; — ubert. ogf.: Ingling el. unat Menneffe; vid. Cic. Fam. 12, 25, o. id. Phil. 1, 1, (om d. 19aarige Octavius); cf. Sil. 13, 704; men Virg. Ecl. 2, 17: O formose puer, nimium ne crede colori! — II) „överf.“: A) „pect.“: en lille Sen el. Senille, en Sen; — Eumque filium suum esse, qui etc., ... Alterum tuum dixit esse puerum, Plaut. Amph. 5, 1, 71; cf. Virg. Aen. 2, 598; men pueri Leda, (i. e. Castor et Pollux), Hor. Od. 1, 12, 25; cf. Virg. Aen. 4, 94, til Venus: Tuque puerque tuus, (i. e. Cupido); ∞ Latona, Hor., Semeles, id.: ogf. fem Dittale af en Veste til en Ingte, vid. Hor. Sat. 2, 1, 60; (cf. ibd. v. 12); — B) „alm.“: Dreng el. Verient til Væbarmig; df. sæb. Tiener el. Dyvter el. Slave: — unus puer... ex tanta familia, Cic. R. Am. 28; cf. Nep. Hann. 12, o. Hor. Sat. 1, 9, 10; ligel. quum omnes servos pueros appellamus, Digest.; — men pueri regii, Liv. 45, 6, de kongelige Vaager, (Børn el. Inglinger af de første Familier); cf. Curt. 5, 2; — not. a: af nomin. puerus er ardsalstt voc. puero, Plaut.; — pueri plures (f. pueri plures), Lucil. ap. Quintil. 1, 7, 15; — not. b: eftercl. ogf. fem adj.; in pueram faciem (reflorescere), Paul. Nol. — pūera, ae. fem. af puer: ung Pige; (men sæb. forcl.); — properate vivere, puerae! Varr. ap. Non.; cf. Suet. Calig. 8. — pūeræso, ere, v. n. inch., [puer]; I) „egenl.“: at femme ind i Drengearene; — unus jam pueraescens etc., Suet. Calig. 7; — II) „överf.“ o. eftercl.: at fornyges, Auson.

pūerūlus, i, m., dem. af puer: liten Dreng, Arnob. — pūerīgēnus, 3, [puer, gigno]: fem avler Dreng, Fulgent., inc. — †pūerilis, e, [puer]; I) „egenl.“: barnlig, ungdommelig, hørende til en Dreng el. Ingling; — ∞ aetas, (Værnealderen), Cic.; ∞ vox, id. Sest. 4; ∞ anni, Plin.; ∞ tempus, Ovid.; men ∞ agmen, (i. e. puerorum agm.), Virg. Aen. 5, 548; ∞ specie... senilis prudentia (Tages), Cic. Div. 2, 23; ∞ regnum, Liv. 1, 3, (imedes Kongen endnu var Barn el. Ingling); ∞ doctrina, Cic., institutio, Quintil., (den barnlige Undervisning); — ogf. med Seniya paa Kiønnet: ∞ facies, (opp. virginea), Ovid. Met. 8, 323; — b) ogf. sensu obsceno, ∞ officium, Plaut., supplicium, Martial., ogf. absol. puerile, id.: Værtsk; — II) „överf.“: barnagtig, daarlige, enfeldtig; — acta illa res est animo virili, consilio puerili, Cic. Att. 14, 21; vestra puerili sententia etc., Ter. Phorm. 5, 8, 56; puerilest, (Vørnerier, Barnagtighed), id. Andr. 2, 6, 18; — compar., Si puerilius his ratio esse evincit amare, Hor. Sat. 2, 3, 250; df. — pūerilitas, atis, f.; I) „egenl.“: Værnealderen, Værnearene, (for: o. eftercl.), Varr. ap. Non., Val. Max. 5, 4, 2; — II) „överf.“: Barnagtighed, barnagtig Daarlighed, (opp. pueritia), Senec. Ep. 4; o. — pūerilitas, adv.; I) „egenl.“: barnlige, ludere, Phaedr., blandiri, Liv. 21, 1, — II) barnagtigen, daarligen, enfeldtgen; — quum dicunt etc., faciunt pueriliter, Cic. Acad. 2, 11; cf. id. Fin. 1, 6; elusit, ut vana pueriliter cupientem, Tac. Hist. 4, 86.

pūeritia, ae. (synop. puertia, Hor. Od. 1, 36, 8), f., [puer]; I) „egenl.“: Værndommen el. Værnearene (indtil d. 17de Aar, el. længere, f. und. puer); — puertitia adolescentia obrepit, (afloer den umærkelige), Cic. d. Senect. 2; cf. Quintil. 11, 3, 28; ligel. Tac. Hist. 1, 13: puertitiam incuriose, adolescentiam petulantier egerat; — a puertitia inflammatus (ad gloriam), id. Fam. 1, 7; in puertitia (fom Barn) artibus et disciplinis institui, id.: cf. id. Manil. 10; men Sall. Jug. 63: omnem puertitiam Arpini altus etc.; men Tac. Hist. 4, 14: est pleraque (Batavis) procerata puertitia; — II) „fig.“: A) Illid, Varr. ap. Non., inc.; — B) Begyndelse el. Dyb; in pl., Fronto. — pūeritiles, ei, f. fild. Viform af frgd., Auson.

pūerpera, ae. f., [puer, pario]: Værsefene, Ter.

Ad. 5, 7, 23; — ogf. fom bar Værseføer; — Tu Lucina dolentibus Juno dicta puerperis, Catull. 34, 13; cf. Plaut. Amph. 5, 1, 40; — ogf. adj.: ∞ verba, (fom man tiltraaber den fødende under Værne), Ovid. Met. 10, 511; ligel. Senec. Benef. 1, 35: puerpera uxor.

pūerperium, i, n., [puerpera]; I) „egenl.“: Værsef el. Værsefom el. Værsefning; — ut grvida quasi puerperio cubem, Plaut. Truc. 2, 5, 22; locus puerperio colonia Anitum fuit, Tac. Ann. 15, 23; — df. ligel. Sæfsef: alma tellus... velut aeterno quodam puerperio lacta, etc., Colum. 3, 21; — II) „överf.“: det fødte, Værsefugter el. Værsefret; — editis geminis raram esse aut puerperae aut puerperio... vitam, Plin. 7, 3; cf. id. 7, 9, o. Gell. 10, 2; — men Tac. Ann. 12, 6: feminam... puerperis... insignem. — puertitia, ae. f. und. puertitia. — pūerūlus, i, m., dem. af puer: liten Dreng, ung Slave; — servi... exules... puertili, Cic. Top. 4; cf. id. R. Am. 41. — pūerus, i, m., f. und. puer.

pūza, ae. f. und. pyza. — pūgil, ilis, m., [besf. m. pugnus, pūg, etc.]: Værsefagter el. Cefnufagter; — pugiles, cestibus contusi, ne ingemiscunt quidem, Cic. Tusc. 2, 17; cf. ibd. 23, ogf. Hor. Od. 4, 2, 18, o. ibd. 4, 3, 4; — om Castr. fom Værsefagter, vid. Ovid. Fast. 5, 700; — navnlf. fagtede puziles i de romeriske Kamplege paa Cirkus; vid. Hor. Ep. 2, 1, 186, o. Suet. Aug. 45; — II) „överf.“, os puzilis: Skamløshed, Ufforsammenhed, Asin. Gall. (poeta) ap. Suet. Gramm. 22.

*pūgilatio, onis, f.: Værsefamp el. Cefnufkamp; — ludi publici... sint corporum certationes cursu et pugilatione et luctatione etc., Cic. Leg. 2, 15; e. — pūgilator, oris, m., (eftercl. f. pugil): en Værsefagter, Arnob.; — [pugilor]. — pūgilatōrius, 3, f. und. pugillatorius. — pūgilatus, us, m., [pugilor], ligefom pugilatio: Værsefamp el. Cefnufkamp; — exercere se pugilatu etc., vid. Plaut. Bacch. 3, 3, 21; certare in pugilatu, Plin. — pūgilice, adv., [pugil]: fom en Værsefagter; df. comiff: ∞ valere, (være fruf og stærk fom en faadan), Plaut. Epid. 1, 1, 18.

pūgillar, aris, n., f. und. figd. — *pūgillāris e: hørende til Ræven el. Haanden; — ∞ cerae, (Værstavler til at fkrive paa), Prudent.; — oftere subst. pūgillares, ium, m., (se libelli el. codicilli), ogf. in pl., pugillaria, (se. scripta): Skrivertavler; — diſae pugillares ere efter Materien: citrei, eburnei, membranei, Martial., ex tubere acris, Plin.; men efter Vædenes el. Tærlernes Antal: duplices, triplices, etc., vid. Martial. 14, 3, figd.; — de brugtes navnlig til foreløbige Antegnelser el. forte Erindringer; hsf. Plin. Ep. 6, 5: respondere alicui ex pugillaribus, (opp. ex libello: efter en fuldstændig fkriven Tale); cf. Suet. Aug. 33, o. id. Ner. 52; — pugillarum usum fuisse etiam ante Trojanæ tempora, vid. Plin. 13, 21; df. ogf. til Skolebrug, vid. Senec. Ep. 108; — af sing. pugillar, Auson., er pl. pugillaria, Catull. 42; cf. Gell. 17, 9; — pūgillātor, oris, m.: Brevbud el. Voffbud, Sidon.; o. — pūgillatōrius, 3: hørende til Ræven, follis, Plaut. Rud. 3, 4, 16; — [pugillus]. — pūgillo, o. pūgillor, f. und. pugilor. — pūgilus, i, m., dem. af pugnus: en Værsefud el. Haandfud; — lentis, Cato, farris, Plin. — pūgilor, atus sum, 1, v. dep. n., [pugil]: er Værsefagter el. Cefnufagter, Appul., Trebell. Gall. 8; — „överf.“ ogf. om Væfen: at ſlaae ud, Appul.

pūgio, onis, m., [pungo]: etflags kort Kaarde, en Doff (til at fuffe med, ligefom ſica til at ſtare med); — undique se strictis pugioibus peti, etc., Suet. Caes. 82; cf. Cic. Phil. 2, 12; pugioe percussus, Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 12; pugioe fodere, Tac.; — pugio bares ogf. af Keiferne fom Tegn paa deres Magt over Bergæns Liv og Dø; vid. Suet. Galb. 11, o. id. Vitell. 15; — ligel. bares pugio under Keiferne af de høiere Officierer; vid. Tac. Hist. 1, 43, o. Martial. 14, 33; — men „alleg.“ om et lidet ſlaaende Bevīs:

o plumbeum pugionem! Cic. Fin. 1, 18; — cf. demin. pugionculus, i, m.: sicut Dolf, Cic. Orat. 67; — men „alleg.“: illo Hispaniensi pugionculo, (ved den til Hispanien sendte Cn. Piso), Cic. in C. Antonium, fragm. ap. Ascon.

pugna, ae, f., [pugnus]; 1) „egent.“: Kamp el. Strid imellem Mand og Mand, imellem tvende Hæere, osv.; — saal. om en Drefkamp, Liv. 7, 10, om et Slagsmaal, Cic. Verr. 5, 11, men ogs. f. proelium: Slag el. Fjendskab, Caes. B. G. 3, 23, oftere; men id. ibd. 4: diuturnitate pugnae defessi proelio excedebant; — magna pugna victi sumus, Liv. 22, 7; cf. id. 9, 37: pugnare pugnam claram; f. ogs. Cic. Mur. 16; — „equestris“: Fjendefægtning, Cic., pedestris, Virg.; men et navalis: Søslag, Cic. Arch. 9, v. Nep. Arist. 2; „gladiatorum“, Suet. Aug. 45; — „singularis“, (Drefkamp, Macrobi.; cf. Liv. 1, 25: segregat pugnam eorum (f. eos pugnantes); men in pl.: adde incertos exitus pugnarum etc., Cic. Mil. 21; cf. id. ibd. 18; „poet.“ ogs. omfærdende: certamen pugnae, Ovid.; ligel pugna certaminis, Lucr.; — pugnam facere, Nep., committere, Cic., (levare et Slag); ligel. pugnam conseruere, ciere, Tac., inire, Quintil., facessere, Justin.; — II) „overf.“: A) f. acies el. Slagordenen; — pugnam mediam tueri (i. e. mediam aciem: commandere i Centrum), Liv. 22, 45; cf. ibd. 5: ordinata ... pugna; — B) „alm.“: Kamp, Strid, Fægtning, navn. Drefstrid el. Drefst; — quanta pugna doctissimorum hominum etc., (imellem dem), Cic. Div. 2, 51; men pugnam certaminum forensium inire, Quintil.; men Cic. Att. 1, 16, om den bestige Taler: pugnas et strages edere, („alleg.“); — ogs. Strid el. Jægering; rerum naturae pugna secum, Plin. 2, 38; — b) hos Comiferne (o. „alleg.“): listig Streg; — Priusquam istam pugnam pugnabo, etc., vid. Plant. Pseud. 1, 5, 110; cf. Ter. Eun. 5, 2, 60: Dabit hic pugnam aliquam denuo; ligel. dein pugnam conserui seni, Plant. Bacch. 4, 9, 43.

*pugnacitas, atis, f.: Stridbarhed, Kamplyst, (perdicum), vid. Plin. 10, 51; — men „overf.“: „argumentorum“, Quintil. 4, 3, 2; o. — pugnaciter, adv.: stridbart el. stridlystent; men færd. „overf.“: paaftaaeligen, haardnaffet; — „certare cum aliis“, Cic. Acad. 2, 20; cf. ibd. 3: sententiam ... pugnacissime defendere; — alia lenius, alia pugnacius esse dicenda, Quintil. 9, 4, 130; — men Senec. Qu. N. 1, 2: sidera collectum aera luce levi non pugnaciter ferunt; — [pugnax].

*pugnaculum, i, n.: Etanfæ til at kæmpe fra; — deturbabo jam ego illum de pugnaculis („alleg.“), Plant. Mil. gl. 2, 3, 63; cf. Ammian. 21, 12; o. — pugnator, oris, m.: Stridsmand, Kæmper; — „fortissimus quisque etc.“, Liv. 24, 15; ogs. om Søfædter, Suet. Caes. 39; — men „overf.“: gallus (gallinaceus) pugnator: Kamphane, Plin. 30, 49; — [pugno]. — pugnatorius, 3, [pugnator]: til at fægte med; — in armis baturus, (opp. rudibus), Suet. Calig. 52; men ille pugnatorius mucro, vid. Senec. Contr. 2, praef. — pugnatrix, icis, fem. af pugnator: Hæteriske, subdola, Prudent.; ogs. adf. ligefom flgd.: stridbar; — „natio“, Ammian. 23, 6.

pugnax, acis, adj., [pugno]; 1) „egent.“: kamplysten, stridbar, frigerisk; — „centuriones et laceratos“, Cic. Phil. 8, 9; validam et pugnacem nationem etc., Tac. Agric. 17; — ogs. „poet.“: pugnax Minerva, Ovid.; ligel. c. infin.: pugnax instare veruto, Sil.; men Ovid. Trist. 5, 7, 48: Victaque pugnaci jura sub ense jacent, — compar. f. nerenf., superl., pugnacissimus quisque etc., Tac. Hist. 4, 60; — ogs. om Dyrene; „aries“, Colum.; gallos gallinaceos pugnacissimos duo etc., Petron.; — II) „alm.“: A) stridbar, heftig, navn. om Jæredraget; — exordium dicendi vehemens et pugnax etc., Cic. d. Or. 2, 78; cf. Plin. Ep. 2, 19: oratio pugnax et contentiosa; oratio pugnaciore, (opp. pacatior), Cic. Brut. 31; — B) haardnaffet, paaftaaelig; — nimis pugnax contra senatorem populi R. esse voluit, Cic. Pis. 28;

non est pugnax in vitiis, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 13; — C) om Ting og Vægreber: — quid ferri duritia pugnacius? sed etc., Plin. 36, 25; men pugnacia musta, (som ikke vil sætte sig), id.: „poet.“ ogs. c. dat.; ignis aquae pugnax etc., Ovid. Met. 1, 432.

*pugneus, 3: borende til Ræven, med el. af Ræven: df. comit.: tibi messis in ore fiet mergis pugneis, (af Ræveslag), vid. Plant. Rud. 3, 4, 58; o. — pugnitus, adv.: med knyttet Ræve, med Ræveslag; „pessundari“, Caecil. ap. Non.; — [pugnas].

pugno, avi, atum, 1, v. n. (o. a.), [pugnem] Stammen pug best. m. pugna o. pugnus]; 1) „egent.“: strider, kæmper, fægter, holder el. leverer Slag el. Fægtning; — „in hostem“, Liv., Sall., (med el. imod Fjenden), ogs. cum hoste, Cic., adversus aliquem, Nep.; „ex equo“, Cic., Liv., (fra Hesten, d. e. til Hest); „de genu“, (paa Kædterne), Senec.; „emittens glande vel lapidibus“, Sall.; men absol., conspici se pugnante, etc., Liv. 31, 21; cf. Caes. B. G. 3, 25; men ibd. 7, 84, impers.: pugnatur omnibus locis, (paa alle Punkter); ut in mari quoque pugnatur, velut e muris, Plin. 32, 1; — „pro commodis patriae“, Cic., de possessione, Gell., de loco. (slaaes om Pladsen), Ter. Hec prol. 2, v. 33; — ogs. om Dyrene; caprae inter se cornibus pugnare (stanges), Varro; — ogs. m. hominem acc.; Vicinus, o socii, et magnam pugnativum pugnare, Lucil. ap. Donat. ad Ter. Eun. 5, 2, 60; cf. Hor. Od. 4, 9, 49; df. pass.: proelium male pugnatum a suis, Sall. Jug. 54; cf. ibd. 102, o. Cic. Mur. 16: pugnataque in ordine bella, Virg. Aen. 8, 620; cf. Hor. Ep. 1, 16, 25; — „poet.“ ogs. c. dat., f. nerenf.; — II) „overf.“: A) „alm.“: strider, medfæter, medfægter, osv.; — pugnare Stoici cum Peripateticis, Cic. Fin. 2, 21; de diis immortalibus non magno opere pugnare, (ifft være synderligen paaftaaelig desangaaende), id. N. D. 3, 1; — noli pugnare duobus, Catull. 62, 74; cf. Virg. Aen. 4, 38, o. Propert. 1, 10, 21; — ut ... tecum ipse pugnare, (var i Modsigelse med dig selv), Cic. Phil. 2, 8; cf. id. Tusc. 1, 7: pugnancia loqui; — „poet.“ ogs. om Ting: subiecter; Frigida pugnabant calidis, humientia siccis, (vare i Strid dermed), Ovid. Met. 1, 19; men Lucan. 10, 3: Pugnavit fortuna ducis (caesaris) fatumque nocentis Aegypti, regnum Lagi Romana sub arma Iret an etc.; — B) „bef.“: at kæmpe el. stride derfor, at anstrænge sig el. stræbe, osv.; — illud pugna et enitere, ne etc., Cic. Fam. 3, 10, (for sig at lunge derfor); cf. Ovid. Her. 3, 25; men Cic. R. Am. 3: hoc solum hoc tempore pugnatur, ut etc.; — „poet.“ ogs. c. infin.; vid. Ovid. Met. 1, 685, o. id. ibd. 7, 772; — encl. ogs. m. Ting: subiect, vid. Lucr. 2, 204: quamquam Pondera ... deorsum deducere pugnent (flamas).

pugnis, i, m., [pugnem] Stammen pug best. m. pugno o. pugnis]; 1) „egent.“: Ræven el. den knyttede Ræve; pugnis a punctione, id est percussu, Paul. ex Fest. p. 219, (Müll.); — quum ... pugnum fecerat, (havde knyttet Ræven), Cic. Acad. 2, 17; pugnis ... conscissus, id. Verr. 3, 23; pugno ictus, Liv. 3, 13; pugnis caedere, Plant., Hor.; pugnis contudere el. obtundere, ogs. pectere, onerare, (overvælde med Ræveslag), Plaut.; pugnum alicui ducere, (give Ræveslag), Digest.; — B) „poet.“ ogs. f. pugilatus: Rævekamp el. Rævefægtning; — superare pugnis, Hor. Od. 12, 2, 25; pugno victus, id. ibd. 3, 12, 7; — II) „overf.“: som Maal: en Haandfuld, en Ræve, Cato; rosae siccae pugnos duos, Marc. Emp. pulchellus, (pulcellus), 3, dem. af pulcher: ret smuk; — „Bacchae“, (som Billethæfter), Cic. Fam. 7, 23; — b) med Luce el. ironisk: audiamus pulchellum puerum, Crass. ap. Cic. d. Or. 2, 63; men Cic. Att. 1, 16, oftere, er pulchellus spottende om Clodius f. Pulcher, som Litsavn i Claudiernes Slægt.

1. pulcher, chra, chrum, el. pulcer, cra crum; 1) „egent.“: smuk el. fien af Skabning el. af lidenste; A) om Personer; — o puerum pulchrum! Cic. Off. 1,

40; pulcher et decens, Suet. Dom. 18; — compar., quo pulchrior alter Non fuit Aeneadam, Virg. Aen. 9, 179; superl., forma pulcherrima Dido, ibid. 1, 496; met pulcherrime rerum, Ovid. Met. 8, 49; ostere, o. 2.; — egf. om Guderne; pulcher Apollo, Virg.; cf. id. Aen. 6, 142; hof. Eum. Ann. 1, 31; Venus ... pulera (pulchra) dearam; — B) om Ting og Begreber; — ∞ facies, Ter.; cf. Suet. Ner. 51; ∞ color, Lucr.; ∞ horti, Ovid.; ex aere opera pulcherrima, Plin.; (vite) quid potest esse ... aspectu pulchrius? Cic. d. Senect. 15; panis longe pulcherrimus, Hor. Sat. 1, 5, 89; — II) „fig.“: smukt el. fortrinlig el. pyperlig i sit Elags; — praeter ... ne se pulchrum ac beatum putaret, etc., Cic. Mur. 12; ut (res publica) ... ex pulcherrima ... pessuma facta sit, Sall. Catil. 5; quae majori parti videtur pulcherrima, Cic. Off. 1, 32; — pulcherrima consilia, Virg. Aen. 5, 728; nihil est virtute ... pulchrius, Cic. Fam. 9, 14; pulcherrimum exemplum, Caes., facinus, Sall.; — ∞ poemata, Hor.; ∞ dies, (lyffelig), id. Od. 1, 36, 10; egf. e. gen.: pulcherrimus irae, Sil. 11, 365, (i en resvartig el. edel Harme); — b) pulchrum est, m. Subiectifacina: det er smukt el. adelt el. berømmelig; — vid. Propert. 2, 2, 44; pulchrumque mori succurrit in armis, Virg. Aen. 2, 317; ligel. ∞ putare, Lucan., ducere, Quintil.; men Cui (juventuti) pulchrum fuit in medios dormire dies, vid. Hor. Ep. 1, 2, 30; — not.: om Abstractionen pulcher, f. pulcer, f. Cic. Orat. 18. — 2. Pulcher, chri, m.: Tilnæva i den claudisse Elagt; faaf. P. Claudius Pulcher, vid. Liv. 3, 35; f. egf. unde pulchellus. — pulchralis, (puler.), e. forcl. Bisferm af pulcher; df. pulchralia, f. hellaria, Cat. ap. Fest.

pulchre, (pulcere), adv. af 1. pulcher, (pulcer); I) „egent.“: smukt, sfont, af godt Udsfende; — aedes pulchre aedificatae, Plaut.; signum pictum pulcherrime, id.; — II) oftest „fig.“: A) „adm.“: smukt, artigen, fortrinlig; — pulchre et oratorie dicere, Cic.; pulchre ... dictum et sapienter, Ter.; — egf. vel. dygtigen, tilgavn, macerare salsamenta, Ter.; pulchre vendere, (salge med Fordel), Plaut.; cf. id. Epid. 3, 4, 36; ∞ callere, Ter.; ∞ placere, Ovid.; — pulchre est mihi, (jeg har det godt, lever i Rydselse), Cic. N. D. 1, 41; cf. Hor. Sat. 2, 8, 19; — egf. fem Udraab: sfont! bravo! recte ... probe ... pulchre, Ter. Eun. 1, 7, 3; cf. Hor. A. P. 428; — men ironisk: si etc., peristi pulchre, (foa er du smukt fra det, faa er du alreels forloren), Plaut. Mil. gl. 2, 4, 50; — B) „bef.“: egf.: smukt, mantigen, forstandigen; — secundam pulcherrime ferre fortunam, Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; omnia ... ab natura pulcherrime regi, Cic. N. D. 2, 32; — artigen, lüngen, smilet; Te credo subripuisse, quod pulchre negas, Phaedr. 1, 10; pulchre asseverat, se etc., Cic. Cluent. 26.

*pulchresco, ere, v. n. inch.: at blive smukt, at faae et bedre Udsfende; df. om et Saar: at læges, Seren. Samm.; — pulchritas, atis, f., forcl. Biform af flgd., Caecil. ap. Non.; o. — pulchritudo (puler.), mis, f.; I) „egent.“: Smukhet, Stenhed, smukt Udsfende; — ∞ corporis etc., Cic. Off. 1, 28; men pulchritudinis duo genera etc., id. ibid. 36; ∞ operis, (om en Vandteening), Plin. Ep. 10, 46; ∞ colorum, Cic.; — II) „fig.“: — ∞ verborum, Quintil.; praeclara et eximia species oratoris perfecti et pulchritudo, Cic. d. Or. 3, 19; — splendorem pulchritudinemque virtutis etc., Cic. Off. 2, 10; — egf. in pl.; per alienas pulchritudines etc., vid. Plin. 37, 46; — [pulcher].

pulegium, i, n., f. unde. pulejum. — pulejatus, 3: tilsat el. krydderet med Barten pulejum; — ∞ porca, Veget.; — b) pulejatium, i, n., (se. vinum); Pulegium, Lamprid.; af — pulejum, egf. pulegium, i, n.: Potet el. Løppeurt, (mentha pulegium L.): efflags vellugtende Plante, hvis Arter og Uvædende ere at eftersee Plin. 20, 54; cf. Cic. Div. 2, 11; men id. Fam. 16, 23, „alleg.“: ad cuius rutam (Bartshed) pulejo mihi

tui sermonis utendum est, (din milde el. venlige Tale). — pulex, icis, m.: Løppen; — ∞ aestivum animal, pennici saltu molestum, Plin. 9, 71; cf. Plaut. Cure. 1, 2, 14, Martial. 11, 83, Cels., o. 2.; — egf. Løppeppen, Colum. (poeta) 10, 321; cf. — pulicōsus, 3: fuld af Løpper, canis, Colum.

pullarius, 3, [1. pullus]: berende til unge Dyr, collectio, (Hob el. Hjord teraf), Veget.; — b) comit overf. — er feles pullaria: et Mennefte, som smukt el. forferer Drenge, Auson.; — II) subst., pullarius, i, m., i Religionsfyroet: Dypsynsmanden over de hellige Hens; vid. Liv. 10, 40; consul pullarium in augurium mittit, etc.; cf. Cic. Div. 2, 31, o. Planc. ap. Cic. Fam. 10, 12.

*pullastra, ae, f., (se. gallina): ung Høne, Varro; o. — pullatio, onis, f.: Uerngen, Colum. 8, 5; — [1. pullus]. — pullatus, 3, [3. pullus]: som bærer ferte el. smukke Klæder; df. I) i Sørgedragt; — Pullati proceres, Juvenal. 3, 213; — II) som bærer en smuk el. ringe Dragt; df. pullati, orum, m.: den ringeste Almue; — ne quis pullatorum media cavea sederet, Suet. Aug. 14; cf. Plin. Ep. 7, 17; df. ∞ turba, Quintil., o. ∞ circulus, id., (den store Hob).

pullaceus, 3, (former som violaceus), brugtes af R. Augustus f. 3. pullus, (d. e. fort); vid. Suet. Aug. 87. — pullicēsus, i, m., dem. af 1. pullus, (se. gallinaceus): ung Høne, Lamprid. — pulligo, mis, f., [3. pullus]: fort el. mørk Hæve; — ∞ ovis el. velleris, Plin. 8, 73. — pullinus, 3, [1. pullus]: af el. hos unge Dyr, dentes, (dentes forste Tænder); vid. Plin. 8, 69. — pulliprema, ae, m., [1. pullus, premo], i. e. puerorum plagiaris, Auson. — *pullities, ei, f.: Inget, Varro, navn. Duernes, Colum., Viernes, id.; o. — pullo, are, v. n.: at spire el. skyde frem, at faae ud; — Tunc etenim toto vernanti gramine silva Pullat, etc., Calpurn. Ecl. 5, 19; — [1. pullus].

pullulasco, ere, v. n. inch.: (begynde) at faae ud el. spire frem; — ita ex novello palmitis vitis pullulavit, Colum.; af — pullulo, avi, i, v. n. o. a., [1. pullulus]; I) neut.; A) „egent.“ om Bærterne: at faae el. springe ud, at spire frem, Virg. Ge. 2, 17; ligel. quo lactus pullulent vites, Colum.; — men „poet.“: at spire dermed, at blive ligesom beveren dermed; — Tam saevae facies, tot pullulat atra colubris (Alecto), Virg. Aen. 7, 329; — B) „overf.“: at fremspire, begynde at vise sig; — quae (luxuria) jam tum incipiebat pullulare, Nep. Cat. 2; — II) act., men alene fild. o. „overf.“: at føde eller frembringe; — terras Venerem aliam ... pullulasse, Appul.

1. pullulus, i, m., dem. af 1. pullus; I) „adm.“: unge el. ungt Dyr; — ne solus exedas tantum pullulum (det unge Efel), Appul.; — egf. som Klever: libet el. spædt Varn; — vidi pullulos tuos etc., Fronto; — egf. om Bærterne: ung Gren el. ungt Skud, Plin. 17, 12. — 2. pullulus, 3, dem. af 3. pullus: noget fort el. mørk, terra, Colum. 2, 2.

1. pullus, i, m., rimel. etr. af puellus; I) „egent.“: ungt Dyr, unge; — ∞ asinus, (Esfelsel), Varro, Plin.; ∞ equinus, Colum.; ∞ columbini, Cic., gallinacei, Liv.; ∞ ranæ, Hor., ciconiae, Juvenal.; pulli onagrorum, Plin., glirium, Varro, (dentes Inget); ex ovis pulli orti etc., Cic. N. D. 2, 48; — B) „bef.“: en Kylling; pl. pulli: unge Hens, Hor., Senec.; men om de unge Hens, hvaraf Varsler teges: quam cavea liberati pulli non pascerentur, Cic. N. D. 2, 3; — II) „overf.“: A) om Mennefter; I) som Klever: unge, etl.; — Meus pullus passer, mea columba, milepus! Plaut. Casin. a. 1, v. 50; cf. Hor. Sat. 1, 3, 45, o. Suet. Calig. 13; — 2) ∞ milvinus, (ligesom af Kalleflægen), d. e. roversk, Cic. Qu. Fr. 1, 2, 2; — B) om Bærterne: ungt Skud el. ung Gren, Cato, Pallad.

2. pullus, 3, dem. af purus: ren; (faaf. alene forcl.); — Ubi nitidi ephēbi veste pulla candidi, etc., Varr. ap. Non. — 3. pullus, 3, [bef. m. πᾶλλός]; I) „egent.“:

fortlig, mørk el. dunkel, (neml. af Naturen el. ved Smudsfighed, men ikke ved Kuns); — color lanæ (ovium) pullus atque fuscus, Colum.; — hostia, Tibull. 1, 2, 62; — capilli, Ovid. Am. 2, 4, 11; — myrtus, Hor. Od. 1, 25, 18, (mørk el. mørkegrøn); men — ficus, id. Epod. 16, 16, (som mørknes el. mednes); terra pulla, Plin., egf. solum pullum, Colum. (efslags let Muldjerd); — „bef.“ om Dragten el. Klædterne; pulla vestis: mørkegraa Klædning af ufarvet Uld, bæres nævnl. af de Sørgernde; faal. pullis pallis (feminae lugent), Varr. ap. Non., (dog med Uldtagelse, vid. Cic. Vat. 12 o. 13); — liget. af de fattige, Calpurn. Ecl. 7, 26; pulla sordida veste ... turba; — men om Verres: in officina ... cum tunica pulla sedere, Cic. Verr. 4, 21; — sem Dresfprog martes: non possum togam praetextam sperare, quum exordium pullum videam, Quintil. 5, 10, 71; — b) subst. pullum, i, n.: mørk Dragt; faal. Ovid. Met. 11, 48: obscuraque carbasia pullo etc., (i. e. pullo colore vestimenta); liget. cum pullo ... conspicuus etc., (i. e. cum veste pulla), Flor. 4, 2; cf. Liv. 45, 7; — liget. in pl.; Pulla decent nives; Briseida pulla decebant, Ovid. A. A. 3, 189; — II) „øverf.“ fra den mørke Sørge: dragt: forfælg, uløffelig; — Si mihi lanificae ducunt non illa sorores Stamina, etc., vid. Martial. 6, 58; cf. Ovid. Ib. 246: Nevit et infausta stamina pulla manu.

*pulmentāris, e: hørende til Sulmaden el. Eftersmeden; — i cibis, Plin. 18, 30; o. — pulmentarium, i, n.: I) „egenl.“: hvad der spises med el. til Brød, Sulet el. Sulmaden, egf. Grensager el. Krugter, etc.; — vid. Senec. Ep. 87, o. Plin. 15, 17; f. egf. id. 18, 19, und. pulis; — II) „øverf.“: A) pulmentarii vice, (sem Tillæg af bedre Væde el. Raring for Hjertræt), Colum. 8, 10; — B) „alm.“: Raring el. Spise; — in pulmentaria quaere Sudando, (sær Appetit ved Arbejde), Hor. Sat. 2, 2, 20; af — pulmentum, i, n., [etr. af pulpamentum, af pulpa]; I) „egenl.“: Sulmad el. Sildmad (neml. til puls el. panis, nævnl. Kiøds- og Kistepfiser); — vitam sine pulmento degere, vid. Justin. 3, 3; — II) „øverf.“ o. „alm.“: Spise, Raring, Hor. Ep. 1, 18, 48: Coenes ut pariter pulmenta laboribus empta, (det paa Jægtens vundne Bilde); cf. Plaut. Pseud. 1, 2, 84: — unctiusculum.

pulmo, ōnis, m., [bef. m. πνεύμων f. πνεύμων]; I) Lungen; — pulmo, spirandi officina ... ideo spongiōsus etc., Plin. 11, 72; egf. in pl., (sem beslaaende af tvende lobi); in pulmonibus inest raritas quaedam etc., Cic. N. D. 2, 55; — pulmonem risu agitare, (rykke den), Juvenal.; men Hoc satis? an deceat pulmonem rumpere ventis (alleg.: være opblæst) ... quod etc.? Pers. 3, 27; — not.: „bef.“ betragteres pulmo hos Offerdyrene, som varslende Feld el. Uheld; — quid habet haruspex, cur pulmo incisus ... dirimat tempus et proferat diem? Cic. Div. 1, 39; cf. ibd. 2, 12, o. Juvenal. 6, 548; — II) pulmo marinus: Selungen, egf. halpleudem, efslags Søeyr, Plin. 9, 71, estere.

*pulmōnāceus, 3: tinctig for Lungen, radicular, Veget.; — pulmōnārius, 3: lungeføttig el. lungesig, ovīs, Colum., sues, id.; o. — pulmōnēus, 3; I) „egenl.“: hørende til Lungen; df. emissi: — vomitum vomere, Plaut. Rud. 2, 2, 27; — II) „øverf.“: lungesig, svampet, Plin. 15, 15; men emissi: — pedes, Plaut. Epid. 5, 1, 21, (som flebe sig langsamt afstet); — [pulmo]. — pulmunculus, i, m., dem. af pulmo: liden Lunge; men særb. „øverf.“: lungesig el. svampet Udvart paa Kamelens Hov, Solin.; egf. paa Benene el. paa Ryggen af andre Dyr, Veget.

pulpa, ae, f.; I) „egenl.“: det faste Kiød paa el. i det dyrste Legeme, Cato; pulpm de petasone (vorare), Martial. 3, 77; — II) „øverf.“: A) den kiødagtige Del af Træfrugten; — pulpa caryotarum, Scrib., ficorum, Pallad.; — egf. en vis fast Del i nogle Træers Indre; in

quarundam arborum carnibus pulpaē venaeque sunt, Plin. 16, 73; — B) „poet.“, ∞ seclerata, Pers. 2, 62: et forbyrker Menneffe.

*pulpamen, inis, n., Biform af figd. o. af pulpamentum: Sulmad el. Kiømad, edl.; — sine pulpamine mandere panem etc., vid. Liv. epit. 48; o. — pulpamentum, i, n., ligesom pulpa; I) „egenl.“: den faste og kiøfulde Del i det dyrste Legeme, Plin. 9, 18; — II) df. „øverf.“: Læstferd el. Læstferd; vid. Plaut. Mil. gl. 3, 1, 59; men Ter. Eun. 3, 1, 56, f. und. lepus; men mihi est ... cubile terra, pulpamentum fames, vid. Cic. Tusc. 5, 32.

pulpito, are, v. a.: fammentomrer i en Straa: ning; — ∞ ventres carinarum trabibus, Sidon.; af — pulpitum, i, n.: fammentomret Jørbeining el. Stillaads til offentlige Udstillinger el. Jørdrag; vid. Juvenal. 6, 78, egf. Suet. Ner. 13; egf. sem Matheder el. Lærerstel til Jørrelæsninger og Recitationer; vid. Suet. Gramm. 4, o. Hor. Ep. 1, 19, 40; — egf. paa Theatret: den Jørbeining, hvorpaa histriones reciterede deres Roller, f. und. proscenium; bvi. Hor. A. P. 279: Aeschylus ... medicis instravit pulpitum tignis (dat.: byggede først en fast Scene); cf. ibd. 215; — Haud tamen invideas vati, quem pulpita pascunt, (Theaterdigteren), Juvenal. 7, 93; cf. Plin. Ep. 4, 25. — pulpo, are, v. n.: utrøffer Grubbens Skrig efter Væde, auct. eam. d. Philom. 27. — pulposus, 3, [pulpa]: kiøfuld; — ∞ toruli (in tergo equi), Appul.

puls, tis, f., πόλτος: efslags Øred el. Belling af Mel el. Bælgfrugter, edl., hvorefter Plin. 18, 19: pulle, non pane, vixisse longo tempore Romanos ... inde pulmentaria (den der til spise Sulmad) hodieque dicuntur; — dog vedblev puls at være de Tærbeliges og fattiges daglige Kost; vid. Juvenal. 11, 58, (hvør plur.); liget. pulles Clusinae, Martial. 13, 8, (i. e. ex farre Clusino); — egf. brugtes puls til visse Offeringer, vid. Plin. 18, 19; — nævnl. fædretes dermed de hellige Søns (pulli), hvorfra Værker teges; — si in ossam pulis invadit (pollus), et si aliquid ex ore cecidit, etc., Cic. Div. 2, 35.

*pulsabulum, i, n.: efslags Plekter, hvormed Strængelene slaaes, særb. pecten el. plectrum, Appul.; — pulsatio, onis, f.; I) „egenl.“: Slaaen el. Stød; — ∞ ostii, (at banke derpaa), Plaut.; ∞ scuturum, (deres Sammenbød), Liv. 31, 39; — egf. Slagsmaal; ∞ Alexandrinorum, Cic. Coel. 10; — II) „øverf.“, ∞ pudoris, (Søldtægt), Paul. Sent.; o. — pulsator, oris, m.: fem slaaer derpaa; — ∞ citharae (Apollo), Val. Fl.; — [pulso]. — pulsio, adv. af i. pulsus: med Stød el. Slag, Nigid. ap. Non. — pulsio, onis, f., [pello]: = pulsatio, Arnob.

pulso, avi, atum, 1, v. a., intens. af pello; I) „egenl.“: slaaer el. stæder derpaa el. dermed, driver afstet, sætter i stærk Bevægelse; — pulsari agitare incursione atomorum, vid. Cic. N. D. 1, 41; tu pulses omne, quod obstat, Hor. Sat. 2, 6, 39; — egf. at slaae el. prygle; videtis, pulsari alios et verberari, Cic. Verr. 3, 26; cf. id. ibd. 5, 54, egf. Liv. 3, 11, o. Juvenal. 3, 289; — ∞ ostium, Plaut., fores, Ovid.; egf. — ostiatum, Quintil.; — men om den Dansende el. Springende: Et viridem celeri ter pede pulsas humum, Ovid. Fast. 6, 330; cf. Hor. Od. 1, 37, 2; men om den Kiørende el. Riden, Virg. Aen. 10, 215: curru Noctivago Poebe medium pulsabat Olympum; cf. Ovid. Met. 6, 218: campus Assiduis pulsatus equis; — ∞ muros ariete, Virg. Aen. 12, 706; — chelyn, Val. Fl.; cf. Lucr. 4, 586: Tibia ... digitis pulsata canentum; men Jamque eadem digitis, jam pectine pulsas eburno, vid. Virg. Aen. 6, 647; — b) „poet.“ egf. m. Tingsubject; — Quam bene jactati pulsant arva liones, Ovid. Am. 3, 10, 31. Sic, ubi pulsant acres latera (navis) ardua fluctus, id. Met. 11, 529; — B) „bef.“ o. „poet.“: stødende at berøre; — ipse

(Cyclops) Jarduus (sc. est) atque pulsat Sidera, Virg. Aen. 3, 619; liget vasto qui vertice nubila pulsat, Val. Fl. — II) „fig.“: A) „alm.“: floder el. ryfter, sætter i stærk Bevægelse; forstyrrelse el. angst; — imagines, quibus pulsator animus, Cic. N. D. 1, 38; animos ... adventicia et externa visione pulsari, id. Div. 2, 58; exsultatantiaque haurit Corda pavor pulsans, Virg. Ge. 3, 105; quae te recordia ... pulsat? Ovid. Met. 12, 227; cf. Senec. Agam. 132; men ~ urbes rumoribus, (forfættede dem dermed), Petron.; men ~ pericula, (afvænde), Claudian.; — B) krænker, fortørner; — Pulsatos referens infecto foedere deos, Virg. Aen. 12, 286; — 2) i Retsfærgen: forfølgel for Retten, anklager, beklæder; — pulsari pro contractu aliquo, Digest.; pulsantibus respondere, ibd.; — b) ogf. udenfor Retsfærgen: at anklage, superos vocibus, Senec. Herc. Oct. 668; pulsari crimine falso, Claudian. *pulsuōsus, 3, (2. pulsus): med idelige Stød, dolor, Coel. Aur. — 1. pulsus, 3, part. af pello. — 2. pulsus, us, m., [pello]: 1) „egentl.“: Støden el. Elæsen, Stød el. Slag; — ~ remorum: Ræreslaget, Cic. d. Or. 1, 33; ~ pedum, (Trampen el. Stampen), vid. Virg. Aen. 12, 145; ~ lyrae, Ovid., cymbalorum et tympanorum, Liv.; — ~ arteriarum, (Pulselaget), Plin.; saal. pulsum venarum attingere, (føle paa negens Puls), Tac. Ann. 6, 50; — ~ terrae, Jordskælv, Ammian.; — inanimus est emine, quod pulsu agitatur externo, (ved Stød udenfra), Cic. Tusc. 1, 23; — II) „overf.“: Stød el. befiigt Indtryk paa Menneskets Indre; — nulla species cogitari potest, nisi pulsus imaginum, Cic. Div. 2, 67; cf. id. ibd. 61: externus pulsus animos dormientium commovet, liget, Gell. 9, 13: animus quatitur et afficitur motibus visibusque (sc. inter legendum). pultarius, i, m., [puls]; eydel.: Grodrotte; df. ogf. Kar til forskiellig Beskæmmelse, navn. Drifteskar, Plin. 7, 54; muls pultarium obducere, (adtomme), Petron.; — ogf. til Opbevaring af Druer, Colum.; — ogf. etflags Ræggelstær, Pallad.; — brugtes ogf. i iVangel af eucurbita til Rørfæmning, Cels. — pultatio, onis, f., [pulto]: Banken el. at banke derpaa; — Quid tibi ad hasce accessio est aedes aut pultatio est? Plaut. Truc. 2, 3. — pulticula, ae, f., dem. af puls; — ~ ex quolibet frumento cocta, Colum. — pultificus, 3, [puls, facio], far: voverat der laves Grod el. Bælling, Anson. — Pultiphagoides, ae, m.: comist Mandénavn, Plaut. Poen. prof. 54; af — pultiphagus, i, m., opifex, id. Most. 3, 2, 143, [puls, gayeris, i. e. comesse]: en Grodæder. pulto, are, v. a., Biferm af pulso, vid. Quintil. 1, 4, 14: banter el. slaar, fores, paa Døren, Ter.; ~ hasce aedes, Plaut.; ogf. absol.: i, puer, pulta (sc. fores: bank paa)! id. Asin. 2, 3, 2; — pultavi pedibus etc., (med Røspær), id. Most. 2, 2, 23; men Pectus digitis pulsat, (om den Grublen), id. Mil. gl. 2, 2, 47. pulver, eris, m., f. Biferm af pulvis, Appul. — *pulveraticum, i, n., (sc. donum), ogf. pulveratica, ae, f., (sc. pecunia): Gave (el. Driftspenge) for et tungt (og ligesom Høvudst) Arbejde, Cod. Theod.; o. — pulveratio, onis, f.: at knuse til Støv (navnl. Jersklumperne i Vingarden), vid. Colum. 4, 28, o. id. 11, 2; — [pulvero]. *pulvereus, 3; I) „alm.“: af Støv; — ~ nubes, Virg.: en Støvsy; ~ turbo, Claudian.: Støvsyrvæl; men ~ farina, Ovid. Met. 61: Mølstøv; — ogf. fuld af Støv, tilføvet; ~ solum, Ovid.; ~ aequor, (den med Støv fyldte Kampplads), Stat.; men gemma pulverei aspectu, Plin. 37, 61; — II) act.: der vøfter el. frembringer Støv; — Pulvereaque trahens per summa cacumina pallam, Ovid. Met. 6, 745; turba ... Pulvereis exultat equis, etc., Val. Fl. 4, 608; e. — pulverizo, atum, i, v. a.: gior el. knuser til Støv; — pulverizati turis drachma, Veget.; — [pulvis]. *pulvero, are, v. a. (o. n.), I) „alm.“: besøver, bestrøer med Støv; — aves ... pulverantes sese etc., Plin. 11,

39; ~ uvas pubescentes, id. 17, 5; cf. Plaut. frgm. ap. Gell. 18, 12; — II) „bef.“: bestrøer el. bestrøer med Støv (af den omkring Indfæstet opgravede Jord); — ~ vineam, Colum., vites, Pallad.; — II) ~ herbas, Calpurn. Ecl. 5, 88. (føde til Støv, pulverisere), o. — pulverulentus, 3; I) fuld af Støv, fløvet, via, Cic. Att. 5, 11; df. „pect.“: ~ aestas, (da det fløvet), Virg.; ~ Ceres, (Kornbøsten), Lucr.: men pulverulenta (Spartana: overfløvet fra Beddeløbene), Propert. 3, 12, 7; — II) „fig.“: majsommelig, som erbeværes med Meie; — Praemia militiae pulverulenta sequi, Ovid. Ann. 1, 15, 1. pulvillus, i, m., [etr. af pulvinulus, dem. af pulvinus]: liden Pude; — ~ serici, Hor. Epod. 8, 15. — pulvinar, (polv.), aris, n., f. pulvinare, [neutr. af adj. pulvinaris, o. se. stragulum]; I) „alm.“, ligesom pulvinus: Synde el. Pude til at siddes el. ligges paa; ogf. et dermed belagt Sted el. Sæde el. Leie; — in summo pulvinari collocatus, (paa den øverste Bærelse, overst til Bords), Appul.; — II) df. særv. Synde el. Bøstier el. Bøst Sæde, hvorpaa Gudebillederne benfittedes ved de samme forestalte Offerpiser; f. und. lectisterium; — in Capitolio pulvinar suscipi (i. e. institui) etc., vid. Liv. 5, 52; ogf. Romulus tilkendes som Guds et Pulvinar, Ovid. Met. 14, 827; men om Jul. Caesar f. Cic. Phil. 2, 43; — ad omnia pulvinaria supplicatio decreta est, Cic. Catil. 3, 10; liget, circa el. ad omnia pulvinaria, Liv., Tac.; cf. Hor. Od. 1, 37, 3; — ogf. dette Gudegastebud selv betes under, pulvinar, hvf. Cic. Tusc. 4, 2: deorum pulvinariibus ... fides praecium; — ogf. en Gudeoms Tempel el. Capel, vid. Cic. Mil. 27; — B) berstl. mæfets etnub: pulvinar geniale (f. lectus genialis) deae (Thetidis), Catull. 61, 47. (hendes Hæstefag); — hvf. ogf. pulvinus tilføges Iivia, Ovid. Pont. 2, 2, 71, ogf. Messalina, Juvenal. 6, 132; — f. d. ogf. om den kejserlige Lege el. Tribune paa Cirfas, vid. Suet. Aug. 45, o. id. Claud. 4. pulvinaris, e, [pulvinus]: hørende til el. siddende paa en Synde; df. comist: est malae linguae pica pulvinaris, (om et sladrrende Fruentimmer), Petron. Sat. 37. — pulvinarium, i, n., f. und. flgd. — pulvinarius, 3, [pulvinar]: hørende til Puder el. Synter el. Sæder; df. hørende til Gudeoms Offermaaltider; — ~ macellum, (Jerrad af Offerdyr derst), Prudent.; f. ogf. Freund.; — II) df. neutr. pulvinarium; A) ligesom pulvinar: Gudebøstier; vid. Liv. 21, 62; — B) „overf.“: Riggeplads; vid. Plaut. Casin. 3, 2, 27: Ibo intro, ut subducam navim rursum in pulvinarium, (allef.). — ~ pulvinatus, 3, [pulvinus]; særv. „overf.“: med pudeformede Jorheininger, calyx (Juglandis: den convexe Urheining paa Vatnerstallen), Plin. 15, 21; ~ labra (serobum: med afrundede Kanter), id.: ~ capitula columnarum, Vitruv.; liget. ~ columnae, (i. e. habentes capitula pulvinata), id. pulvinulus, i, m., dem. af flgd.; „egentl.“: liden Pude; df. „overf.“: liden pudeformig Jersforheining, Colum. d. Arb. 10, 4. — pulvinus, i, m.; I) „egentl.“: Synde el. Pude til at siddes el. ligges paa, Plaut., Cic. d. Or. 1, 7, o. Nep. Pelop. 3; pulvinus ... Melitensi rosa fartus, Cic. Verr. 5, 11; — ~ equester, Juvenal. 3, 151, (Gudeoms Sæder el. Banke i Ibearet); — ogf. Bærelse; super caput in pulvino etc., Sall. Jug. 71; — II) „overf.“ ifølge etflags Lighed; a) Jorheining el. Rabat el. Ved i en Gave el. paa Marken; — terra adruenda pulvinos fieri, Varro; cf. Plin. 19, 20; — ogf. Ettraaning el. Terraese til at siddes paa; vid. Plin. Ep. 5, 6: demissus inde (a xysto) pronusque pulvinus; — b) etflags Fremragning paa Gulve og Bagge i Lo og Lade, (hvormed nemlen en Spritte lufkes), Colum. 1, 6; — c) hos Scioff: Sandbanke i Havet, vid. Serv. ad Virg. Aen. 10, 302; — d) i Vandbygningen: opføiet Leie el. Dæmning af Sand og Sten, Vitruv. 5, 12; — e) paa Katapulten: ~ chelonium, id. 10, 15.

indbrændt Marke, Plin. Pan. 35; — b) det store Punkt el. Punctum i et Skrift, Auson., Diomed.; — c) det mathematiske Punkt, Cic. Acad. 2, 35; — d) Punkt el. Die paa Tærningen, Suet. Ner. 30, Auson.; — e) Punkt el. Prit, hvormed man, ser Stenmetallernes Indførelse, betegnede hver afslidne Stemme; cf. »overf.«: Vorum el. Stemme; vid. Cic. Plane. 22, id. Mur. 31, o. id. Tusc. 2, 26; — cf. »peet.«: Bisafid. Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci, Hor. A. P. 313; cf. id. Ep. 2, 2, 99; — bb) en liden Del; cf. a) en liden Bøgt, Pers. 3, 100; — b) liden Vandmaal, Frontin. Aquaed. 25; — c) liden Tidemaal, et Punkt, et Moment, (dog oftest m. tilføjet temporis, edl.); — vid. Cic. Sest. 24; ligel. nullo puncto temporis intermisso, id.; ogf. in pl., omnibus minimis temporum punctis, id. N. D. 1, 24; — ogf. ∞ horae, Hor.; ∞ diei, Lucr.; men absol., puncto brevissimo, Appul.; — d) et Punkt i Nummer; — quasi punctum ejus (terrae) etc., Cic. d. Rep. 6, 16; — e) endeligen i Tælen: liden el. kort Sætning, liden Stykke el. Ufsnit; — minutis interrogationibus et quasi punctis, quod propositum, efficit (Cato), Cic. Parad., prooem.; men id. d. Or. 2, 41, inc., (al. interpuncta).

pūnicans, tis, adj., [best. m. 2. punicus]: rød el. rødlig; ∞ phaleræ (Auroræ), Appul. — Pūnicans, 3, [Punicus]: punst el. caribagst; navn. af punst Arbeide, lectuli, Cic. Mur. 36, fenestras, Varro. — Pūnice, adv. af Punicus, f. und. Poen. — 1. Pūnicus, 3, Biform af Punicus, Ovid. lb. 284, inc. — 2. pūnicus, 3, [punicus]: rød el. rødlig, purpurfarvet; dog mærkes Tibull. 3, 62; Africa puniceum purpureumque Tyros (sc. colore praebat); ∞ crocus, Ovid.; cf. Virg. Aen. 5, 269, o. id. Ecl. 5, 17; men ∞ Rubicon, (af de røde Etene i dens Leie), Lucan.; ∞ eruo, Ovid. Met. 2, 607; cf. Virg. Aen. 3, 349. — Pūnicus (o. punicus), 3, f. und. Poen.

pūnio, (poen.), ivi el. ii, itum, 4, v. a., ogf. pūnior, itus sum, 4, v. dep. a., [poena, affli. f. poenio, etc.]; 1) straffer el. affraffer; a) i d. active Borm; ∞ sontes, Cic., maleficia, id.; ∞ aliquem supplicio, id., capite et tergo, Liv.; Philemonem non gravius, quam simplici morte, pūnit, Suet. Caes. 74; — pūnio alio, quam quem destinaverat, id. Calig. 30, cf. id. Tib. 61; quod non ego pūnior ipsa, Ovid. Met. 9, 778; — lex omnis aut jubet, aut pūnit, etc., Quintil. 7, 5, 5; legem esse, quod ea pūniat, id.; — b) som depon.; — qui pūnitur aliquem, Cic. Off. 1, 25; quum multi inimicos etiam mortuos pūniunt, id. Tusc. 1, 41; cf. id. Mil. 13; — c) i den ubesigtede Borm; — quid ille Terentianus Ipse se pūniens, (f. und. Heautontimorumenos), Cic. Tusc. 3, 27; ligel. in pūniendo, o. ad pūniendum, id. Off. 1, 25; — 11) ligesom uleiscor; hævner; — ut elatissimum hominum crudelissimum pūniretur necem, Cic. Phil. 8, 2; iracundia est cupiditas pūniendi doloris, id. d. Or. 1, 51; ∞ fana Græciæ, id. d. Rep. 3, 9. — pūnior, itus sum, f. und. frgd.

pūnitio, onis, f.: Affraffelse, Straf, Val. Max. 8, 1, 1; o. — pūnior, oris, m.; 1) som straffer, den Straffende; — desertorum ... pūnior acerrimus, Suet. Caes. 67; cf. Val. Max. 6, 1, 8; — 11) en Hævner; — ultor injuriæ, pūnior doloris sui, Cic. Mil. 13; ∞ stragis Crassianæ, Val. Max. 3, 4, 5; — [pūnio]. — pūnitus, 3, partic. pass. o. dep. af pūnio.

pūpa, æ, fem. af pupus; 1) »gentl.«: ung Pige; — Pupam se dicit Gellia, quum sit anus, Martial. 4, 20; — 11) »overf.«: Duffe, Barneduffe, Varr. ap. Non., Pers. 2, 70. — pūpilla, æ, f., dem. af pupa; »gentl.«: liden el. ung Pige; — cf. fædv.; 1) forasterløst og umyndigt Pigebarn, en Wyndling; — iste infanti pūpillæ fortunæ patrias ademuit, Cic. Verr. 1, 58; cf. ibid. 50; — 11) »overf.«: Pupilten i Diet, d. e. den Nabning i Die-

hinden, hvorigennem den Gienstand, navn. den Person, som vi see, helt afbildes, (hvf. Benævnelsen *ζόγη* o. pupilla); — vid. Plin. 11, 55; f. ogf. Cic. N. D. 2, 57, und. pupula, ogf. Lucr. 4, 219; — 11) cf. ogf. alm. f. Diet, Appul., inc.

pupillaris, e, [pupillus]: borende til el. bænvent efter den Forættelse og Umyndige; — ∞ pecuniæ, (Umyndiges Miel), Liv. 24, 18; si pupillari ætate essent, (i den umyndige Alder), Suet. Aug. 66; ∞ actiones, (angaende Umyndiges Miel), Quintil.; men ∞ substitutio, (Benævnelse af en Substitutarving i den Umyndiges Eter), Cod. Just.; — æorem ogf. pupillariter substituere, ibd.; — men ∞ testamentum, el. ∞ tabulæ; et faaant Testament, ibd.; cf. — pupillariter, adv., f. und. frgd. — pūpillo, are, v. n.: udfrykter Paafanglens Strig, anet. earm. d. Philom. 26. — pūpillus, i, m., dem. af pupulus: liden el. ung Dreng; cf. fædv. faderløs og umyndig Dreng, Wyndling el. Umyndig; — is mortuus est; reliquit parvum filium pūpillum, Cic. Verr. 1, 50; cf. id. d. Or. 3, 41, Juvenal. 6, 629, Suet. Claud. 73, ostere, o. A.

Pupinia, æ, f., (sc. regio): ufrugtbar Landstak i Karheren af Gabii, hvf. Liv. 26, 9; inde (i. e. ab Gabiis) in Pupiniam exercitu demisso etc.; men Pupinia, (sc. tribus), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 8; — 11) Pūpinus, 3, ager, Cic. Agr. 2, 35; — 2) Pūpiniensis, e, ager, Liv. 9, 4. — 1. Pūpinus, a: romersk Slægts- og Personnavn, hvoraf mærkes; 1) Pūpius, i, m.: romersk Tragædietigter; vid. Hor. Ep. 1, 1, 67; o. — 2. Pūpius, i, m.: en Almuetribun, efter hvem lex Pupia benævnes, Cic. Qu. Fr. 2, 13.

pūppis, is, acc. im (em), abl. i, f., »gentl.«: Bagstavnen; — remigatio navem convertens ad puppim, vid. Cic. Att. 13, 21; Prosequitur surgens a puppi ventus euntes, Virg. Aen. 3, 130; — her faaer ogf. Skibets Indsigte malet; hvf. pictas puppes, Hor. Od. 1, 14, 11; ogf. Styrmanden baade ber sin Plads ved Roret; hvf. Cic. Fam. 9, 15, (»alleg.«): sedebamus enim in puppi et clavum tenebamus, (jeg sad ved Statens Ror); — ertent. befæstede puppis til Landjorden; hvf. Virg. Aen. 6, 902: Ancora de prora jacitur, stant litore puppes; cf. ibd. 5; men Ovid. Her. 12, 23: Colchos advertere puppin, (at lante der); — b) cf. sammenliggende: extrema montis quasi puppis etc., Cic. Div. 1, 50; cf. Plin. 2, 81; — 11) »overf.«: A) »alm.«: Skibet selv; — vid. Virg. Aen. 1, 339: puppesque tuæ etc.; cf. Ovid. Her. 13, 97; — ogf. som Stjernebillede: Skibet Argo, Cic. Arat. 389; — B) »entst. ogf. Bagen el. Ryggen; — puppis Pereunda est probe, (for Ryggen er der ingen Væddning), Plaut. Epid. 1, 1, 69.

pūpula, æ, f., dem. af pupa; 1) »gentl.«: liden el. ung Pige, hvf. fem. Seleore: mea pupula, Appul.; — 11) »overf.«: Pupilten i Diet; faal. ogf. (dog m. l. v. pupilla), Cic. N. D. 2, 57; aciesque ipsa, quæ cernimus, quæ pupula vocatur, etc.; ligel. ibd.: ad claudendas pupulas ... et ad aperendas etc.; — men Ovid. Am. 1, 8, 15, om en Ser: oculis quoque pupula duplex Fulminat; cf. Plin. 7, 2; — ogf. f. Diet, Hor. Epod. 5, 40. — pūpulus, i, m., dem. af flgd.: liden Dreng, trusans, Catull. 56; — 11) ogf. »overf.«: liden Duffe, Arnob. — pūpus, i, m., [rimel. best. m. pūbes o. m. puer]: liden el. ung Dreng; — ad mammam lactis sugentem pascere pupum, Varr. ap. Non.; — ogf. sent Seleore, Suet. Calig. 13, f. und. pullus.

pūre, adv. af purus; 1) »gentl.«: rent, rensligen; — ∞ eluere vasa, Plaut.; — compar., f. neddsl.; superl., quam mundissime purissimeque fiat, Cato; — ogf. klart, flimrende; Pario marmore purius (splendore), Hor. Od. 1, 19, 6; — 11) »fig.«: A) »alm.«: rent, klart, tydeligen; — Plurima, quæ invadeant (i. e. prohibeant) pure apparere tibi rem, etc., Hor. Sat. 1, 2, 100: purissime describere, (høist tydeligen), Gell. 9, 13;

men Cic. d. Opt. gen. or. 2: pure et emendate loqui, quod est Latine, (rent, correct, uden fejl); — B) „bef.“ v. etbiff: rent el. styldfrit, uden Synd el. Brode; — actas pure acta, Cic. d. Senect. 5; pure et caste deos venerari, id.; Ter pure lecto ... libello, (med fremt Eind, med ren Su), Hor. Ep. 1, 1, 37; — cf. i Religionsføregot om en fyddf Abholdenbed: pure et caste a matronis sacrificatum, Liv. 27, 37; cf. Tibull. 1, 3, 23 flgd.; — C) i Rensføregot: ubetinget, afslut; — ubi pure contrahitur, Digest. — purefacio, ere, v. a., [purus]: renser; — februare positum pro purgare et purefacere, Non.

*purgabilis, v. et: let at rense, castanea, (sem let slipper Skallen), Plin. 15, 25; v. — purgamen, inis, n.; I) „egent.“: det Vortrensfede el. Udseide; navn. den af Vefas Tempel aarligen paa en vis Dag udførte Iltreber; vid. Ovid. Fast. 6, 713 e. 227; — II) „overf.“: A) Renselsesmiddel, Søningsmiddel; — Omne nefas omniemque mali purgamina causam ... tollere posse etc., Ovid. Fast. 2, 35; cf. ibd. 23; figel. purgamina caedis, id., mentis, id.; — B) Rensbed, Klarbed, Glans, Prudent.; — [purgo].

purgamentum, i, n., [purgo]. ligefom frgd.; I) „egent.“: det Vortrensfede el. ved Rensning Vortagne, Snavs el. Skarn; — cloacum maximam, receptaculum omnium purgamentorum urbis, sub terram agendam etc., Liv. 1, 56; ∞ purgamenta hortorum, Tac. Ann. 11, 32; succinum esse concreti maris purgamentum, Plin.; men id. 36, 60: ∞ coenae in pavimento; men purgamentis oris aliquem aspergere, Senee. Const. Sap. 2; — b) egf. sem Skalsærd: Bundfald af Menneskeheden, Skarn af et Menneske; vid. Petron. Sat. 74, e. Curt. 6, 11, e. id. 10, 2; — II) „overf.“: Sønesser el. Søningsmiddel; — quod purgamentum calcatis etc.? Petron. Sat. 134.

*purgare, adv. et: rent, klar, tydelig, Non.; — purgatio, onis, f.; I) „egent.“: Rengieren el. Rensfelse, cloacum, Trajan. ap. Plin. Ep. 10, 41; ∞ menstruae, Plin. 32, 46; egf. ∞ seminarum, id., egf. absol. purgatio, id., Senec.; ∞ alvi, (Læring el. Afforelse), Cic. N. D. 3, 22, figel. absol. purgatio, id. Fam. 16, 10; — II) „fig.“: A) religiøs Rensfelse el. Udsoning, expiatio; — ∞ caedis ... laurus, etc., vid. Plin. 15, 40; — B) Rensfelse, Undskyldning, Retfærdiggørelse; — vid. Cic. Inv. 1, 11; nescio quid peccati portat haec purgatio, Ter. Heaut. 4, 1, 12; v. — purgativus, 3: rensende, medicamentum, Coel. Aur.; — [purgo].

purgator, oris, m., [purgo]; I) „egent.“: sem renser; — ∞ cloacum, Jul. Firm.; men ∞ ferarum (Hercules: sem bestrer derfra), Appul.; — II) „fig.“: ∞ animae, Augustin.; cf. — purgatorius, 3; I) „egent.“: rensende, medicamentum, Symmach.; — II) „fig.“: ∞ virtutes, Macro. Somm. Scip. 1, 8. — purgatrix, icis, fem. af purgator: rensende; — ∞ aqua se expiare, Tertull. — 1. purgatus, 3, part. v. adj. af purgo. — 2. purgatus, us, m., [purgo]: — purgatio nr. 1; in abl., Cic. N. D. 2, 50, inc. — purgato, are, v. a., intens. af purgo; I) „egent.“: renser el. rengior; — quasi carnificis angiporta purgant, Plaut. frgm. ap. Non.; — II) „fig.“: undskylder; — Non mihi homines placent, qui, quando male fecerunt, purgant (se. se), Plaut. Aul. 1, 10, 23.

purgo, avi, atum, 1, v. a., [gtr. af purum ago]; I) „egent.“: A) „alm.“: renser, fjer ren, rydder; — ∞ locum et aperire, vid. Cic. Tusc. 5, 23; men absol., Plin. 18, 65: sarculo purgare verius, quam fodere; — ∞ domum muribus, Plaedr.; egf. ∞ oleam a foliis et stercore, Cato; ∞ pisces, Ter., pruna, (udtage Kiernen deraf), Plin.; purgatis igni vitis (aeris) excoctis, id.; — B) „bef.“: I) i Rensføregot; a) at rense ved Udtømmelser, ved Brastning el. Læring, osv.; — purgare se el. purgari vomitione et alvo soluta

Plin., utraque parte, id., per inferna, id.; Qui purgor hilem (acc. graec.), etc., Hor. A. P. 302; — „poet.“ egf. e. gen.: Et miror morbi purgatum te illius (se. esse), id. Sat. 2, 3, 27; — b) vortrenser, borttager ved at rense, fortræder el. bortfæfter; — ∞ pituitas, Plin., suppurationes, id., cicatrices et nubesulas, id. 27, 85; — 2) „alm.“: a) renser for at jævne, gior ret el. lige; — purgare viam ... ad libramentum proprium redigere, Digest.; — b) egf. rensende at bortfæfte; — ∞ ruderia, Suet. Vesp. 8; ∞ vermes clavo aeneo, Pallad.; — II) „fig.“: A) „alm.“: renser; — Veridicis igitur purgavit pectora dictis (Epicurus), Lucr. 6, 23; purga urbem, Cic. Catil. 1, 5; men Suet. Vesp. 9: amplissimos ordines ... contaminatos veteri negligentia, purgavit; men ∞ rationes, (bringe i det Rens, engiore), id. Calig. 29; — B) „bef.“: 1) renser fra en Vefkyndning, undskylder, retfærdiggør; — Et id hoc revorti, uti me purgarem tibi, Plaut. Amph. 3, 2, 28; quod te mihi de Sempronio purgas, accipio excusationem, Cic. Fam. 12, 25; cf. id. Att. 13, 10; men id. Phil. 14, 6: si parum vobis essem sine defensione purgatus; cf. id. Att. 1, 17; — Aut ea refellendo tibi aut purgando corrigemus, Ter. Hec. 2, 2, 12; — ∞ factum etc., vid. Liv. 1, 9; men ∞ crimina (gendrive), Cic. Cluent. 1; cf. Tac. Ann. 4, 42; men ∞ adolescentem crimine civilis belli, (fricende ham derfor), id. ibd. 3, 17; men e. gen.: purgantes civitatem omnis facti dictique hostilis adversus Romanos, Liv. 37, 28; — 2) i Religionsføregot, ligefom expio v. lustror: renser fra en Synd el. Brode, udfører, edl.; — Di patrii, purgamus agros, purgamus agrestes, Tibull. 2, 1, 17; cf. Ovid. Fast. 4, 640; myrtea verbera ... purgatos etc., Plin. 15, 36; men id. 25, 59: verberata ... domus purgantur Instranturque; — „poet.“ egf. m. Brodens Objekt; — Et purgante nefas novies mihi carmine dicto, Ovid. Met. 13, 952; cf. Lucan. 8, 517: jam crimen habemus Purgandum gladio, quod etc.; — III) part. purgatus, 3, egf. sem adj.; A) „poet.“: renset, ren; — Est mihi purgatam cerebro qui personet aurem, („alleg.“), vid. Hor. Ep. 1, 1, 7; purgatissima sonantia (mittere), Pers. 2, 57; — B) undskylder el. fristender; — ita fiducia, quam argumentis, purgatores dimituntur, Sall. frgm. ap. Non.

*purificatio, onis, f.: Rensfelse; — laurus purificationibus adhibetur, Plin.; religionis purificatione lustratus, Martial. 8, praef.; af — purifico, avi, atum, 1, v. a.; I) „egent.“: at rense fraydere Smuds; — lavis purificatis aqua, Plin.; purificandi agri causa (virgulta convellere), Gell.; — II) „fig.“ el. sem Cæremoni el. Religionshandling; — ∞ se etc., Suet. Aug. 94; purificata domus, vid. Plin. 30, 24; af — purificus, 3, [purus, facio]: rensende; — ∞ roris perfusio, Lactant.; — Purificumque Jovem Triviamque precatos, etc., Claudian., inc.

1. puritas, atis, f., [purus]: Rensbed, Klarbed; — puritatem sumere (om Sin): at blide klar, Pallad.; — fls. egf. „fig.“: ∞ vivendi, Capitolin. Ver. 3. — 2. puritas, atis, f., [pus], ligefom purulentia: Inflammation, sanguinis, Coel. Aur.; — puriter, adv., Biferum af pure: rent, renlig; — ∞ lavit dentes, Catull. 39, 14; — egf. „fig.“: Me miserum aspiciat, et, si vitam puriter egit, etc., id. 76, 19.

purpura, ae, f., πορφυρα; I) „egent.“: Purpurfueglen, (egf. ∞ pelagia, men forfættig fra conchylium, murex o. buccinum); befrædes Plin. 9, 60, flgd.; — II) „overf.“: A) Purpurfarve, Purpur, Plin. 9, 61; Certantem et avam purpurae, Hor. Epod. 2, 20; cf. Virg. Ge. 4, 275; — egf. gaves der nægte Purpur af Bær; vid. Plin. 1. e. 65, oftere; — brugtes egf. ligefom aurum o. gemmae, til Betægning af det Rensfæste; vid. Lucr. 5, 1422, v. Hor. Od. 2, 16, 7; — B) det Purpurfarvede, purpurfarvet Toi el. Klædeben; fædd. Purpurdragt el. en med Purpur besat Dragt; —

purpuræ usum semper Romæ fuisse etc., Plin. I, c. 63; — en sig Dragt bæres navn. af de høiere Ørigbedesverfener i Rom; hvf. novæ purpura fulget (om den nye Consul), Ovid. Fast. I, 81; ligel. septima purpura, (om det syvende Consulat), Flor. 3, 21; — men regum, Virg. Ge. 2, 195; hvf. purpura servit, Lucan. 7, 228; (i. e. reges servit); — faal. egf. fild. f. Ætternærdigheden; purpuram sumere, Eutrop. 8, 8; egf. f. Ætternæ felse; purpuram adorare, Ammian.; — om den overdaadige Brug af Purpur, vid. Cic. Cluent. 40, o. id. Catil. 2, 3; — egf. gaves der etflags nægte Purpur; ∞ plebeja ac paene fusca, Cic. Sest. 8; — b) egf. purpurfarver Mte, Senec. Qu. N. 1, 3; — egf. Purpurteppe; quid non adultus concupiscet, qui in purpura repti (neml. som Barn)? Quintil. I, 2, 6; men lectus auro et purpura stratus, (med guldfærfet Purpurteppe), Suet. Caes. 84; — bh) „poet.“, fildels af Ærens Lygbed; a) den purpurfarvede Haarløf, som Scylla berevede sin Fader Nisus, Ovid. Met. 8, 80; heter egf. purpureus crinis, ibid. 93; — b) f. porphyrites, (red Marmor), Stat.; egf. purpureus lapis, Lucan.; — c) purpurfarvet Blomst, Stat. Silv. 3, 3, 130.

purpurarius, 3, [purpura]: hørende til el. be-nægtet efter Purpur, officina, Plin., taberna, Digest.; — not.: subst. purpurarius, i, m.: en Purpurfarver, o. purpuraria, ae, f.: Purpurfarveri, Inscript. — purpurasco, ere, v. n., inch. af purpuro: at blive purpurfarvet; — maris unda, quum est pulsa remis, purpurascit, Cic. frgm. ap. Non. — purpuratōrius, Solin. I, 7, ex urigug Ælfem, f. purpuratorum. — purpuratus, i, m., e. purpurata, ae, f., [purpura]: I) „egent.“: iort Purpur; — ∞ mulier, Plaut. Most. I, 3, 131; — II) „bef.“ ere purpurati, orum, m.: hte Høfmedesmand, Cic. Tusc. I, 43, Liv. 42, o. Flor. I, 10.

Purpureo, ōnis, m., [purpura]: remerit Mands-navn, Liv. 35, 41. — purpureus, 3, πορφυρεός; I) „egent.“; A) „alm.“: af Purpur; df. æver. purpurfarvet; df. efter Purpurets mange Dørgange el. Ruancer egf. undert.: mørk el. dunkel el. violet, rødlig, etc.; — ∞ vestitus, Cic., amictus, Hor.; ∞ flos rosæ, id.; ∞ papavera, Propert.; ∞ viola, Plin., salix, id., ficus, id., uva, id.; ∞ color, Virg., pudor, Ovid., rubor, id.; ∞ genæ, id.; ∞ labella, id.; — ∞ Aurora, id., egf. ∞ manus Auroræ, (ῥοδοδάκτυλος), id. Am. I, 13, 10; ∞ axis, id. Fast. 3, 618, (v. e. Selgudens Vogn), arcus, (Regnbuen), Propert. 3, 3, 54; — ∞ crinis, Ovid., capillus, Virg., Nisus's Haarløf, f. und. purpura; hvf. egf. ∞ senex, Stat., (i. e. Nisus); men ∞ anima, Virg. Aen. 9, 349, (i. e. sanguis), inc.; ∞ merum, Ovid., mustum, Propert.; mare ... favonio crescente purpureum videtur, Cic. Acad. 2, 33; hvf. ∞ fluctus (pl.), Propert.; ∞ sol, Val. Fl.; — II) „everf.“; A) „poet.“ egf. f. purpuratus: purpurflædt el. purpurfmyttet; — ∞ rex, Ovid., tyrannus, Hor.; men purpureus pennis, Virg. Aen. 10, 722, (med purpurred Hielmbuif); men ∞ senex, (i. e. Nisus), f. evenf.; ∞ torus, Martial. 12, 17, (i. e. purpura stratus); — B) ligel. „poet.“: glimrende el. blændende fton i fit Elag; — ∞ Brachia purpurea candidiora nive, Albinov. 2, 62; purpureis ales coloribus, Hor. Od. 4, 1, 10; Laetaque purpurea luce refulsit humus, Ovid. Fast. 6, 252; ligel. ∞ ver, Virg., Colum.; men ∞ Amor, Ovid. Am. 2, 1, 38, (i. e. Cupido).

purpurissatus, 3; I) „egent.“: farvet el. finfter med purpurissum, buccæ, Plaut. Truc. 2, 2, 35; — II) fild. „everf.“, ∞ fasti, (i. e. consulares; fæti Consulerne bare Purpur), Sidon.; af — purpurissum, i, n., πορφυρίσσω, (i. e. purpuratus): etflags mørkere Purpurfarve, navn. til at male med; vid. Plin. 35, 12; egf. til Sminte; df. egf. Sminten felse; — Tum tu igitur cedo purpurissum, Plaut. Most. 1, 3, 104; — not.: masc. purpurissus, Hicronym.

purpuro, (avi), atum, I, v. a. e. n., [purpura]; I) act.; etrel.: gløt purpurfarvet; — Spiritus eorum virides quum purpurat undas, Furios ap. Gell. 18, 11; — B) „everf.“; I) flæter el. finfter med Purpur; f. purpuratus s. l.; — 2) „alm.“: præder el. finfter; — Horae rosas purpurabant omnia, Appul.; — II) neutr.: at være purpurfarvet; — purpurantes violæ, Arnob.; purpurantem pingit annum floribus, auct. Pervig. Ven. 12; — B) „everf.“: at være finst, at glimre; — quæ frondens purpurat auro, Colum. (poëta), 10, 101, inc. — purulentatio, ōnis, f.: Bøllensbed, Suppuration, Coel. Aur.; — purulente, adv.: med Edder el. Materie; — ossibus purulente limosis, Plin. 23, 4; o. — purulentia, ae, f.: Edder el. Materie, Hieronym.; — egf. „alleg.“: purulentia civitatis elicere, Tertull.; af — purulentus, 3, [pus]: fult af Edder el. Materie, aures, Plin., excreationes, id.; cancer albus purulentus est, Cato; — egf. absol., purulenta, orum, n.: Edder, Materie; — ∞ praecordiorum, Plin.; ∞ expuere, id.

purus, 3, [rimel. igiemem Stammen pu-besf. m. puto, affi. etrel. affigender el. atfist fra alt lved; fommende; f. nescit. nr. H, A]; I) „egent.“: renset el. ren, plectri, etc.; — puræ aedes, Plaut.; Et manibus puris sumite fontis aquam, Tibull. 2, 1, 14; — ∞ fons, Propert.; men Cic. Caecin. 27, „alleg.“: ut, quicquid inde haurias, purum liquidumque te haurire sentias; — Aere purior ignis, Ovid. Met. 15, 243; purissima mella, Virg. Ge. 4, 163; — terra pura, (renset el. lugt), Cic. d. Senect. 17; ∞ sol, (klar, fimmende), Hor. Od. 3, 29, 15; ligel. ∞ dies, Claudian.; men ∞ aurum, (renset), Plin. 33, 25; — egf. in neutr. absol., purum, i: klar Himmel; per purum etc., vid. Virg. Ge. 2, 364, o. Hor. Od. I, 34, 7; — II) fig.; A) „everf.“: ren el. fri fra alt lvedfommende, ublandet, naturlig, etc.; — ∞ argentum, (uden figurer; opp. caelatum), Cic. Verr. 4, 22 figd., o. Juvenal. 9, 141; ligel. coronarum aliae purae, aliae caelatae, Vitruv.; — vasa pura, (ifte begede), Colum. 12, 4; men ∞ locus, (ubebgygget), Varro, Liv. 24, 11; ligel. ∞ solum, id. 1, 44; ∞ hasta, (uden Jern el. ubeftaaet), Propert. 1, 3, 68; ∞ toga, (uden Purpurftrifer), Phaedr. 3, 10; — b) „poet.“ egf. renfende; — Ipseque te circum lustravi sulphure puro, Tibull. I, 5, 11; — B) „ment.“; I) „alm.“: ren el. fri terra, ubeftmitter, ublandet; — animus ... purus et integer, Cic. d. Senect. 22; cf. id. Div. I, 53; men estne quisquam ... purior, prudentior, etc.? id. R. Com. 6; cf. id. Tusc. I, 29; men Enn. ap. Gell. 7, 17: qui pectus purum et firmum gestitat; — navn. egf.: fri fra fæntelige Lyfter, ren el. hyst; vid. Cic. Verr. 3, 58, Plaut., Tibull., Martial.; men Cic. Leg. 2, 22: ∞ familia, (som har fultendt Begravelfesceremonier); men e. gen., vid. Hor. Od. I, 22, in.: Integer vitæ scelerisque purus etc.; — b) ofte egf. om Jorceragers Henbed; — oratio Catuli sic pura est, ut latine loqui paene solus videatur, Cic. d. Or. 3, 8; elaborant alii in lenitate et aequabilitate et puro quasi quodam et candido genere dicendi, id. Orat. 16; sermo purus et dilucidus, Quintil., quam purissimus, id.; men id. 10, 1, 91: multo est tersior ac purus magis (Horatius); cf. Cic. Brut. 75, fin.; — 2) „bef.“ i Mætspreger: ubeftiget, uden Untagelste, abfetur; — hic is, qui agit, iudicium purum postulat, etc., Cic. Inv. 2, 21; ∞ et directa libertas, Digest.; ∞ causa, ibid.

pūs, gen. puris, n., πῦρος; I) „egent.“: Edder el. Materie; — sanguinis et puris excreationes, Plin.; egf. in pl.: contra aurum purā, id. 21, 92; — II) egf. „everf.“ om et endt eg ligefom giftigt Mennefte, Lucil. ap. Non. 2, 31; egf. om en endt eg giftigt Dale, Hor. Sat. I, 7, in. pūsa, ae, fem. af pusus: ften el. ung Vige, Pompon. ap. Varr. — pusillanimitis, e, [pusillus, animus]: medles, fersagt, Tertull.; df. — pusillanimitas, atis, f., animi: Medloshed, Jorftagthed,

Lactant. — *pūsillitas*, aris, f., [pusillus]: Lidenhed; *df.* „overf.“: Ringbed, lidenbedelighed, Lactant. — *pūsillulus*, 3, dem. af *figd.*: meget liden; — *puer*, Varr. ap. Non., inc., (al. pusilli).

pūsillus, 3, dem. af *pusus*; *Uegenl.*: meget liden (af Vært el. Omfang, *edl.*); — *testis processit*, *vid. Cic. d. Or. 2*, 60; *cf. Juvenal. 15*, 70: Terra malos homines nunc educat atque pusillos; — *mus*, Plaut.; *epistola*, Cic., *vox*, Quintil.; *habuimus in Cumano Romam quasi pusillum*, (ligesom et liden Rom), Cic. Att. 5, 2; — *h) neutr.*, *pūsillum* *egf.* absol.: meget liden, en Smule, *edl.*; — *pūsillum laxamenti*, Trebon. ap. Cic. Fam. 12, 16; *pūsillo altior*, Plin. 27, 21; — *pūsillum a veritate discedere*, Quintil.; — *II) fig.*: ringe el. ubenydelig i sit Elags; — *infirmis causa pusilla nocet*, Ovid. Rem. 730; *figl.* *pusillae res*, (opp. *grandes*), Quintil.; *cf. Martial. 4*, 43: Quod dixi tamen, hoc leve et pusillum est; — *B) befs.* *egf.* om Gemyttet og Characteren; *1) aandefatig*, *ferknyt*, *edl.*; — *vid. Hor. Sat. 1. 4*, 17: inops ... pusillique ... animi (homo); — *causidicus*, (ubenydelig), Juvenal.; — *2) nedertagtig el. gemen*; — *illud vero pusilli animi ... quod etc.*, Cic. Fam. 5, 17; *cf. Vatin. ap. Cic. Fam. 2*, 9, v. *Martial. 3*, 62: *pūsio*, onis, m., dem. af *pusus*: liden Drengh, *Yngsling*; — *vid. Cic. Tusc. 1*, 21, *egf. id. Coel. 15*, v. *Juvenal. 6*, 31; — *egf. m. Yunc*: opleben Drengh el. Ånøs; — *belissimus*, Appul. — *pūsiola*, ae, f., dem. af *pūsia*: liden Ynge, Prudent.

pūsula, ae, f., [pus; f. *egf.* *pūsula* s. l.]; *1) paa Huden*: Blære el. Vlegn el. Åop, Cels.; — *pustularum eruptiones et ulcuscula*, Senec.; *egf.* *Blære efter et Trafmiddel*, Plin.; *egf.* *Blære i Haanden efter strængt Arbeide*; *Laederet aut teneras pustula rupta manas*, etc., *vid. Tibull. 2*, 3, 10; — *lucentes*, (glindsende af Materie), Martial.; — *II) paa andre Ting*: Blære el. Voble, navnlt. i fogende Vand, i Ralf, i Værst, *edl.*; — *in pustulas corae*, (dannes til Blærer), Plin.; *pustulas emittere*, Vitruv.; — *men om Kunstnerens opbeide Arbeide paa Solskar*, Martial. 8, 51: Et niveum felix pustula vincit ebur.

**pustulatio*, onis, f.: Blæret Bessaffenhed; — *∞* *facere*, Coel. Aur.; — *pustulatus*, 3: med Blærer; — *df.* „overf.“, *∞* *argentum*, Suet. Ner. 44: *indogat el. reuslet Sølv*; *cf. Marual. 7*, 86; *derom egf. argentum pusulatum*, Digest.; v. — *pustulesco*, ere, v. n. *inch.*: at faae Blærer, Coel. Aur.; af — *pustulo*, are, v. a. v. n., [pustula]; *1) act.*: at frembringe Blærer; — *ne usta pustulentur*, Coel. Aur.; — *II) neutr.*: at faae Blærer; — *si concha aliquid intrinsecus pustulat*, Tertull. — *pustulosus*, 3, [pustula]: fuld af Blærer; — *∞* *locus corporis*, Cels.

**pūsula*, ae, f., ligesom *pustula*, af *pus*; *1) „egenl.“*: Blære el. Vlegn paa Huden; — *pūsulas facere el. excitare*, Plin.; *cohibere el. comprimere*, id.; *cf. Martial. 14*, 167; — *II) i Gyrdesproget*: = *sacer ignis*, Colum.; *df.* — *pūsulatus*, 3: = *pustulatus*, *argentum*; — *∞* *Digest.*; v. — *pūsulosus*, 3: = *pustulosus*, *pecus*, Colum. — *pūsus*, i, m.: liden Drengh, *cf. Yngsling*, Pompon. ap. Varr.; *Lucr. 4*, 1020.

1) Puta, ae, f., [puto]: Omdebe for Trærnes Bessarelse, Arnob. — *2) putā*, adv., f. und. *puto*, in fin. — *putāmen*, mis, n., [puto]: Affald ved Trærns Bessarelse; *df.* „afn.“: Affald el. Faller el. Vælg, *edl.*; — *putamina nucum* (Nodestatter), Varro, *juglandium*, Cic.; *∞* *fabae vel ervi*, (Vælgens deraf), Plin.; *∞* *ovi*, *∞* *cochleae*, (Stallerne deraf), id.; *∞* *testudinum*, id.; — *df.* „alleg.“, Plaut. Capt. 3, 4, 122: Nucleum amisi, reliquit pigneri putamina.

pūtatio, onis, f., [puto]; *1) „egenl.“*: Renfien el. Putfen; navnlt. Trærnes Bessarelse; — *∞* *arborum ac vitium*, Cic. d. Or. 1, 58; *∞* *facere* (vinearum), Plin. Ep. 10, 21; — *II) fig.* v. *edl.*: A) Beregning; —

universam putationem imparem facere, (naar man til lige lægger illige), Macro. Sat. 1, 13; — *B) ∞* *personae*, Digest., (at holde el. antage nogen for en anden). — *pūtative*, adv.: fermentlig, Hieronym.; af — *pūtativus*, 3, [puto]: fermentlig el. formedet (men ikke virkelig); — *∞* *habitus, actus*, Tertull. — *pūtator*, oris, m., [puto]: som bessærer Trær, Varro, Plin.; *∞* *vitis*, Ovid.: Vingaardsmænd; *cf. Colum.* (poeta) 10, 228; *df.* — *pūtātorius*, 3: hørende til Trærnes Bessarelse, falx, Pallad.

pūteal, ālis, n., f. und. *figd.* — *pūteālis*, e: hørende til en Brend, af en Brend; — *∞* *lymphae*, Lucr., *undae*, Ovid., (Brendvand); *∞* *fonte irrigari*, Colum.; — *II) df. neutr.*, *pūteale* (sc. *operculum*), *factv.* *pūteal*: Brendlaag el. Brendhætte; *df.* *factv.* *etflags* *Indbegreb med Dæffel*; — *vid. Cic. Div. 1*, 17: *cotem delossam in comito*, *supraque impositum pūteal*, (nemt. til Betegning af Seters Sellighed); — *men id. Att. 1*, 10, *navnls. pūtealia sigillata* (i. e. sigillis ornata) som Ornamente for et Bibliothek; — *efter en filbigere Restauration heraf* *heder pūteal Libonis*, (egf. absol. *pūteal*): det Sted paa Tørvet, hvor Pengchandlere el. fenatores og deres Clienter havde deres Børrelinger; *vid. Hor. Ep. 1*, 19, 8, v. id. Sat. 2, 6, 35; *men Cic. Sest. 8*, „*meten.*“: *pūteali et fenatorum gregibus infestus etc.*; *cf. Ovid. Rem. 561*: Qui pūteal Janumque timet celeresque Calendas ... hunc etc. — *pūteanus*, 3: = *figd.*; — *∞* *aqua*, (Brendvand), Colum.; v. — *pūteārius*, i, m., (sc. *fossor*): en Brendgraver, Colum.: — [pūteus].

pūtefactus, 3, [pūteo, fio]: = *putrefactus*, Prudent. — *pūteo*, ere, v. n., *∞* *πύθοω*, *πύθομαι*; *1) „egenl.“*: at fiske, at lugte; — *quibus etiam alabaster unguenti putere videatur*, Cic. *trgm. ap. Non.*; *men mero putere diurno*, Hor. Ep. 1, 19, 11; *cf. id. Sat. 2*, 2, 42, v. Pers. 3, 73; — *II) f.* *putrere*: at være raadsden, Plaut. Most. 1, 2, 67, (al. *putrere*).

Pūteoli, orum, m.: Rysby i Campanien, ligesom *erfær Vaje*, med mineraliske Kilder, (hod. Pozzuolo), Aela 2, 4, *Prim. 3*, 9, Cic., Liv.; — *B) df.* *Pūteolānus*, 3: *pūteolant*, *sinus*, Plin., *ager*, id.; *men ∞* *pulvis*, id. 35, 13, Senec., (Pezzuolanjord); — *h) egf. absol.*: in Puteolano (sc. *praedio*), Cic. Fat. 1; *cf. id. Att. 16*, 1; — *Pūteolani*, orum, m.: Indvaanerne af Byen P., id. ibd. 5, 2.

puter, tris, tre, *vid. putris* af in. — *pūtesco*, (putisco), tui, 3, v. n., *inch.* af *puteo*: at raadne; — *∞* *semina*, Varro, *oleam*, Cato; Theodori quidem nihil interest, humine an subline putescat, *vid. Cic. Tusc. 1*, 43; *men om Evinet*: *animam illi pecudi datum pro sale, ne putesceret*, id. N. D. 2, 64; *cf. Hor. Sat. 2*, 4, 66, (hvor pers. *putuit*).

pūteum, i, n., *figd.* *Bisferum* af *figd.*; — *lacus et stagna et putea*, etc., Varr. ap. Non. — *pūteus*, i, m., [*vid. puto* af in.]; *1) „egenl.“*: graver Brend; — *haustam aquam ex jugi puteo*, Cic. Div. 1, 50; *cf. Hor. Ep. 1*, 15, 15: *Collectosne bibant imbres, pūteosne perennes Dulcis aquae etc.*; *puteum fodere*, Plaut., *effodere*, Colum., (grave); *∞* *brevis*, (ikke dyb), Colum., *altissimus*, Juvenal.; *cf. Plin. 7*, 57; — *egf. om en Cisterne*, auct. B. Al. 5; — *sem Drefprog marfcs*: *miserum est opus igitur demum fodere puteum, ubi sitis fauces tenet*, Plaut. Most. 1, 1, 32; *in puteum conjicere*, (kaste bort til llygte), Petron.; — *II) „overf.“*: Grube el. Hul i el. under Jorden; — *alteque jubebis In solido puteum denitti etc.*, (at deri graves el. dybt Hul), Virg. Ge. 2, 230; — *egf.* *Grube til Opbevaring af Korn*, Varro; — *navnl. egf.* i Biergeværker: *Grube el. Schacht*; *ad liberamentum aquae depressus puteis*, Plin. 37, 43; *in centenos pedes acti putei*, id. 17, 4; — *egf.* *Lufthul el. Væghul*, Vitruv. 8, 6, (høf Plin. *lumen*); — *endel. egf.* *Hul under Jorden*, hvori Slaver indespærredes,

Plaut. Aul. 2, 5, 21, Colum.; — *df.* som demin.: puticuli, orum, m., *ogf.* puticulae, arum, f., ligefom Brøndbuler; *df.* underjordiffe Suler paa Egeplihenboen, som Begravelseshøi for de Elaver og fattige, som iffe kunde beralde deres Forbranding; *vid.* Varr. L. 5, 5, Paul. ex Fest. p. 216, (Müll.).

putide, adv. af putidus, „egentl.“: stinkende; *df.* „overf.“ (fra Lugten til Horelsen): fedeligen, anstødeligen; navnlig om en affecteret Tydelighed og Længsømhed i Udtalen; — qui nec inepte dicunt, nec odiose, nec putide, Cic. Brut. 82; — compar., ∞ exprimi litteras, id. d. Or. 3, 11, (altsom noiaagtigen). — putiduseculus, 3, dem. af compar. putidior, alene „overf.“, (f. und. frge.): noget viedlofigt el. trættende; *vid.* Cic. Fam. 7, 5. — putidulus, 3, dem. af flgd., men alene „overf.“: noget affecteret; — Altera ridicula est, altera putidula, *vid.* Martial. 4, 20.

putidus, 3, [puteo]; 1) „egentl.“: stinkende, raadenden; — ∞ caro, Cic.; ∞ uvae, Varro; ∞ vinum (f. uvae), Plaut.; ∞ aper, (lugtende el. ankommen), Martial.; ∞ naves et sentinosae, Cato; — compar., v. superl., f. nedenf.; — 2) „fig.“: A) med Lunc el. Øragt om en udelvet Tosse: visen el. raaden el. afkægs, *odl.*; — *vid.* Plaut. Bacch. 5, 2, 14, v. Hor. Epod. 8, in.; — liget. m. Lunc v. in compar.: Putidus multo cerebrum est, mihi crede, Perilli, (langt værre forjipret el. ankommen), id. Sat. 2, 3, 75; — B) om Tølen: unaturlig, affecteret, overdreven; — haec vobis ... molesta el. putida videri, Cic. d. Or. 3, 13; *cf.* id. Orat. 8; — *ogf.* om Udtalen, f. id. Off. 1, 37; men id. Att. 1, 14: vereor, ne putidum sit, scribere ad te, quam sum occupatus; — superl., ∞ jactatio, Petron. Sat. 73. — putillus, i, m., (el. putilla, ae, f.), dem. af 2. putus, som Reclord: liden Dreng el. Pige, Plaut. Asin. 3, 3, 104. — putisco, ere, f. und. putesco.

puto, avi, atum, t, v. a., [ligefom putus o. puteus af inus. put]; 1) „egentl.“: pudsfer, renser; — „alm.“: — vellus lavari ac putari, Varr. R. R. 2, 2; liget. lanam ... putatam recte etc., Titinn. ap. Non.; ∞ dolia, Cato, inc.; men aurum putatum, id est expurgatum, Paul. ex Fest. s. v. putus, p. 216, (Müll.); — 2) „bef.“ i det botaniske Sprog: apudsfer el. befsarer (Træer el. Binsløffe); — vineas arboresque mature falce putare, Cato; ∞ vites, Virg. Ge. 2, 407; ∞ olivetum, Cato; ∞ arborem latius, strictius, Pallad. 1, 6; f. *ogf.* nedenf. Gell. 1. c.; — 3) „fig.“: ligefom at bringe i det Rene, at ordne; *df.* A) „alm.“ ∞ rationem el. rationes: at holde Regning, at faa mentegne el. afregne, *odl.*; *vid.* Gell. 6, 5, 6 flgd.; — ∞ rationem cum aliquo, Cato; putatur ratio cum argentario, Plaut. Aul. 3, 5, 53; *cf.* Cic. Att. 1, 11; — 2) *df.* „overf.“: quum eam mecum rationem puto, (overtanter), Plaut. Casin. 2, 25; — B) „bef.“: regner, beregner; — integra quae non erit tegula ... duae pro una putabuntur, Cat. R. R. 14, 4; — 2) „overf.“: a) vanderer faa høit, holder el. agder derfor, aestumo; — si denariis quadringentis Cupidinem illum putasset, Cic. Verr. 4, 7; magni putare honores, id.; quum unum te pluris, quam omnes illos puteum, id. Att. 12, 21; — contemnere aliquem et pro nihilo putare, id.; men aliquem aliquo in numero putare, id. Manil. 13; liget. ut hominem prae se neminem putet, id. R. Am. 46; — b) tanter derpaa, overveier, betænker; — dum haec puto, Praeterii imprudens villam, Ter. Eun. 4, 2, 4; in quo primum illud debes putare, etc., Cic. Plane. 4; men Constitit Aechia natus ... Multa putans, sortemque animo miseratus iniquam, Virg. Aen. 6, 331; — c) *df.* (som fælg af modent Overlæg): holder derfor, mener, træer, formoder, tænker, dommer, *odl.*; *vid.* Gell. 6, 5, 8; — aliquis forsan me putet non putare hoc verum, Ter. Andr. 5, 3, in.; Rem ipsam putasti, id. Ter. Phorm. 4, 5, 6; nec committere, ut aliquando

dicendum sit, non putaram, (det havde jeg iffe troet), Cic. Off. 1, 23; noli putare, me quicquam maluisse, quam etc., id. Att. 6, 1; Stare putes; adeo procedunt tempora tarde, Ovid. Trist. 5, 10, 5; *cf.* id. Her. 11, 85; Vagitus dedit ille miser; sensisse putares; — bb) berit er endnu at mærke; a) Parentesem puto, *ogf.* ut puto, (trøer jeg, som jeg træer); — Atque intra, puta, septimas Calendas etc., *vid.* Martial. 1, 100; *ogf.* uncert. ironisk: At, puto, non votis saepe petita meis, Ovid. Am. 3, 7, 2; men id. A. A. 1, 370: Ut puto, non poteris ipsa referre vicem; — b) puta (imperat. f. puta): antag: *cf.* som adv.: til el. for Exempel; — si ille, puta, consul factus fuerit, Digest.; Hoc, puta, non justum est, illud male, rectius istud, Pers. 4, 9, *cf.* Hor. Sat. 2, 5, 32; — liget. ut puta, (*ogf.* utputa): som for Exempel; illa constant ex nexu aut aevocatione, ut puta: linis, frumentum, navis, Senec. Qu. Nat. 2, 2.

putor, oris, m., [puteo]: Stank, stærk Lugt; — Puteoli a putore, (af Egens stærke Døvelagt), Varro; *cf.* Lucr. 2, 871; faal, *ogf.* Arnob. — b) putra men, inis, n., [putris]: Raaddenhed, Jorraadnelse, Cyprian. — putredo, inis, f., [putreo]: = frge.; — ∞ vulnorum, Appul. — putrefacio, feci, factum, 3, v. a.; pass. putrefio, factus sum, [putreo]; 1) „egentl.“: bringer til at raadne; — humor putrefacit semina, Colum.; ∞ stellationem in oleo, Plin.; nudatum tectum patere imbribus putrefaciendum, Liv. 42, 3; haec ... putrefacta per imbres, Lucr. 2, 897; — 2) „overf.“: gjør spred el. stior; — ardentia saxa infusa aceto putrefaciunt, Liv. 21, 37. — putrefio, factus sum, f. und. frgd.

putreo, ere, v. n., [putris]: at være oploft el. svæffet; *df.* „poet.“ om den lilevæde: Annis et aetate hoc corpus putret, Pacuv. ap. Non. — putresco, ere, v. n., incho. af putreo; 1) „egentl.“: at gaade i Jorraadnelse, at raadne el. oplofies; — ne ungulae putrescant, Varro; cui stragula vestis ... putrescat in area, Hor. Sat. 2, 3, 118; (men Cic. Tusc. 1, 13, et at laese putrescat); ∞ dentes, Plin.; — 2) „overf.“: at blive spred el. stior; — tophum (lapidem) calidioribus putrescere, Colum.; om Jorden: at muldne el. stiorne, id. — putribilis, e, [putreo]: sem let raadner; — ∞ tabula, Paul. Nol. — putridulus, 3; noget raadden; *df.* „overf.“: daartlig el. slet; — ∞ voces, Amulian.; demin. af — putridus, 3, [putreo]; 1) „egentl.“: raadden, dentes, Cic.; ∞ aedificium el. ruens, Senec.; — 2) *df.* „overf.“ om Jorden: stior el. spred el. mulden; — in putridis et calidis locis (serere), Plin. 19, 47. — putrilago, inis, f., [putris]: Raaddenhed, Non.

putris, (in mase. *ogf.* puter, Varro), tre, [puteo]; 1) „egentl.“: raadden, stinkende; — palus puter evertitur, Varro; — si ulcus magis putre est, Cels.; ∞ viscera, Ovid.; fervent examina putri De bove etc., *vid.* id. Fast. 1, 379; — *ogf.* broffaldig, forfalden, fanum, Hor. Ep. 1, 10, 42, navis, Propert. 2, 19, 43; ∞ domus, Lucan.; ∞ tegula, (affalten), Martial., funis, Appul.; men Ovid. Met. 7, 555: putria motis Poma cadunt ramis, (overmorne el. viente); men „poet.“: animam ... putrem exputare, (i. e. semlem), Propert. 4, 5, 67; — 2) „overf.“: A) ligefom visen el. henfalden el. slap; — ∞ mammae, Hor. Epod. 8, 7; men ∞ oculi, (smagende, navnlig af Vin el. Elskov), id. Od. 1, 36, 17; men ille In Venerem est putris, Pers. 5, 57; — B) „bef.“ om Jordsmættet: stior, spred, lød; — ∞ solum ac solum, (opp. densum), Colum.; liget. ∞ gleba, Virg. Ge. 1, 11, sulci, (som let muldene), id. ibid. 215; men Propert. 4, 3, 39: tellus ... putris ab aestu, (oploft i Støv); *cf.* Virg. Aen. 8, 596, und. quadrupedans; liget. „poet.“, ∞ cineres, Lucan.; men ∞ lapis el. graecilis, Plin. Ep. 10, 18, (spred el. stior, som let bræffes). — putror, oris, m., [putreo], ligefom putredo: Jorraadnelse el. Oplofning, Lucr.

2, 871 v. 928, Arnob.; df. — putuosus, 3: fuld af Materic, ulcus, Coel. Aur.

1. putus, 3. [ligesom d. best. purus af inus. pūo]: pudset el. renset; ren, klar, ublandet; men seer i Aerbundelsen: purus putus, ogf. purus ac putus: aldeles ren el. ublandet; — argentum putum, quasi expulatum et excoctum etc., Alfenus ap. Gell. 6, 5; — df. comit, ligesom ipissimus: netop han el. han selv; vid. Plaut. Pseud. 4, 2, 31; men ibd. 1, 7, 103: Purus putus hic scyophanta est, (livagtig el. aabendar Skjelm); — men ud. purus v. in superl., quam bonam meis putissimis orationibus gratiam retulerit, (overledes han har lønnet mine glimrende Vortaler), Cic. Au. 2, 9. — 2. putus, i. m., Biform af pusus: liden Dreng, Virg. Catal. 9. — puxis, idis, f., f. und. pyxis.

pycnitis, idis, f., πυκνίτις, d. lat. verbascom, d. e. Epscut, Appul. — pycnocomon, i, n., πυκνόκομον: eflags Plante, (rimel. scabiosa succisa L.), Plin. 26, 36. — pycnospylos, ou, πυκνόσπυλος: med tætte Soiler, Vitruv. 3, 2. — pycta v. pycles, ae, m., πύκτης, d. lat. pugil: Rævesfægter el. Sejlsfægter, Plin. 7, 48, v. Phaedr. 4, 21; — »overf.» ogf. om Pauen, Colum. 8, 2; df. — pyctalis, e: hørende til Rævesfægting, certamen, Serv. ad Virg. Aen. 5, 373. — pyctomacharius, i, m., [πυκτομαχῆω, i. e. pugilatu certo]: = pycta, Jul. Firm. — Pydna, ae, f., Ἰβόνα: By i Macedonien, (ved sinns Tharmaicus), Plin. 4, 17; ogf. befienet af R. Perseus's Hæderlag, vid. Liv. 44, 6; — B) df. Pydnaei, orum, m.: Indvaanerne af Byen P., id. ibd. 45.

pyga, (pūga), ae, f., πύγη: Wagen, Sædet, d. lat. nates, Hor. Sat. 1, 2, 133; — pl. pugae, Naev. ap. Non. — pygargus, i, m., πύργαρος, (Dværgstier); I en Dværgart, rimel. Julecornen, Plin. 10, 3; — II) Antilopen, eflags vild Gæt, id. 8, 79, Juvenal. 11, 138. — pygisiacus, el. pygiacus, 3: hørende til el. benævnt efter pyga, Petron. Sat. 140.

pygmaeus, 3, πυγμαῖος; I) »egenl.«: som holder trende Spand; df. meger liden, navn. Dværgagtig, virgo, Juvenal. 6, 506; cf. Plin. 7, 2; — II) df. subst., Pygmaei, orum, m.: Dværgeslægt el. Dværg, som altid fore Krig med Traneerne, Plin. 1. c., navn. ogf. i Thracien, id. 4, 18; cf. Juvenal. 13, 168; — B) df. adj. Pygmaeus, 3: pygmæisk; — quae Pygmaeo sanguine gaudet (avis, i. e. grus: Trane), Ovid. Fast. 6, 176; cf. id. Met. 6, 90: Pygmaeo fatum miserabile matris, (i. e. Geranae el. Oenoes).

1. Pygmalion, ōnis, m.: Connexion af Agener, og Son af Cithir, forestille sig i en af ham selv færdigst Billedstøtte, som ogf. af Venus blev levendegjort; — vid. Ovid. Met. 10, 243 flgd. — 2. Pygmalion, ōnis, m.: Broder af Dido, hvis Gemal Eideus han myrbede; — vid. Virg. Aen. 1, 317 flgd., hvor han beeder: seelere ante alios immanior omnes; cf. Justin. 18, 4; — B) df. Pygmalioneus, 3, »poet.» i tyrist el. phoenicisk; — ∞ terrae, Sil. 1, 21; — ligel. f. carthagisk; ∞ gens, id. 6, 532.

Pylades, ae, v. is, m.: Son af R. Strophius i Phocis, trefast Ven og Vedsager af Drejtes; — vid. Cic. Lael. 7, v. id. Fin. 2, 21, ogf. Ovid. Pont. 3, 2, 70 flgd.; — Ut praestem Pyladem, aliquis mihi praestet Orestem, Martial. 6, 11; cf. Ovid. Rem. 589; — B) df. Pyladæus, 3, amicitia, Cic. Fin. 2, 26, (sandt og berstigt Venkab); — not.: Pylades hed ogf. en beromt Panrominuit paa R. Augustus's Tider; vid. Suet. Aug. 15: ut... Pyladem urbe atque Italia submoverit, etc.

pylae, arum, f., πύλαι, (Porte el. Døre); men sæd. pylae el. Pylae; I) Biergepæser; — iter in Ciliciam per Tauri pylas etc., Cic. Att. 3, 20; cf. Curt. 3, 4: Pylas... aretissimas fauces etc.; Pylae Caspiae el. Caucasiae, Mela; — II) »bef.» markes Pylae i Theosatiæ, ved sinus Maliaens, Liv. 32, 4, ogf.

Thermopylae (af de derved liggende varme Bæde), id. 36, 15; — B) df. Pylaicus, 3, Πυλαῖος: pykisk; — ∞ concilium, Liv. 31, 32, v. ∞ conventus, id. 33, 35: de græske Staters Rationalsamling ved Thermopylae. — Pylaemenes, is, m., Πυλαίμηνος: Vapflagoniernes Anfører for Troja; vid. Liv. 1, 1, v. Nep. Dat. 2; — B) df. Pylaemenius, 3, gens, Plin. 6, 2. — Pylaicus, 3, f. und. Pylae.

Pylus, 3. f. und. flgd. — Pylus, (-os), i, f., Πύλος: Navnet paa tvende Byer paa Peloponnesos; den ene af disse Byer laa i Messenien, Liv. 27, 30, v. Mela 2, 3; den anden i Triphyllia, den sydlige Del af Elis, tilhorte Nestor; hvs. ∞ Nestorea, Senec. Here. Fur. 560; — Nos Pylon, antiqui Neleia Nestoris arva, Misimus, etc., vid. Ovid. Her. 1, 63; ligel. Nelea Pylos, id. Met. 6, 418; — B) df. Pylus, 3: pylisk, »poet.» ogf. nestorisk; — ∞ ides (pl.), v. ∞ senecta, Martial., (Nestors boie Alder); men ∞ agri, Ovid. Met. 2, 684, (i. e. Messenii); — ogf. subst. Pylius, (i. e. Nestor), id. ibd. 8, 365, oftere; — men Pylii, orum: Indvaanerne af Pylos, Mela 2, 3.

pyra, ae, f., πύρα: Brændestabel til at antændes; »bef.» Ligbaalet, Virg. Aen. 11, 185, (men rogus: det antændte Baal; bustum: det nedbrændte Baal; vid. Serv. ibd.); cf. auct. B. Afr. 91; — not.: Pyra: Sted paa Detaberget, hvor Hercules beileg Baalet, Liv. 36, 30. — Pyraemon, ōnis, m., Πυράμων: en af Cykloperne el. Vulkan's Smedesevende, nudus membra (acc. graec.), Virg. Aen. 8, 425; — men Pyraemonis, i, m.: Navnet paa en Centaur, securifer, Ovid. Met. 12, 460. — pyralis, idis, f., πυράλις: eflagsvinget Dyr, som siges at leve i Ilden; ogf. pyrausta, πυραύστης, Plin. 11, 42.

Pyrameus, 3, f. und. Pyramus. — pyramideus, 3: pyramideformet; — ∞ corpuscula, Cic. N. D. 1, 21; (men rimel. alene som Glossema); af — pyramis, idis, f., πυραμῖς: Pyramide el. Pyramideform; — conum et cylindrum et pyramidem etc., Cic. N. D. 2, 18; — not.: om de ægyptiske Pyramider ved Memphis f. Plin. 36, 16 flgd.; — pyramidum miracula, Martial. Spect. 1; cf. Propert. 3, 1, 57. — 1. Pyramus, i, m., Πύραμος: den flommende Thibes's Efler; begges Skabne og Undergang fortælles Ovid. Met. 4, 55; — B) df. Pyrameus, 3, arbor: Morbætræet, Seren. Samm. — 2. Pyramus, i, m., Πύραμος: Navnet paa en Flod i Sicilien, Mela 1, 13, Cic. Fam. 3, 11, Curt. 3, 7, oftere. — pyrausta, v. pyraustes, ae, m., f. und. pyralis.

pyren, ōnis, f., πυρην: eflags ubekendt Edelssten, Plin. 37, 73. — Pyrenaeus, (-eus), 3, v. Pyrenaeus, 3, f. und. flgd. — Pyrenae, (Pyr-, Tibull. 1, 7, 9), es, f., Πυρρήνη; I) en af R. Danaus's 50 Døtre, Hygin. Fab. 170; — II) en Datter af R. Bebrys, blev elsket af Hercules, og gav Pyrenæerne deres Navn, Sil. 3, 429 flgd.; — bb) df. »overf.«: a) den pyrenæiske Biergkædning el. Pyrenæerne, Tibull. 1, 7, 9, Lucan. 1, 689; — b) Hispanien, Sil. 16, 247; — B) df. 1) Pyrenaeus, 3: pyrenæisk; — ∞ montes, ogf. Pyrenaeus saltus: Pyrenæerne, Caes. B. G. 1, 1, oftere, Liv. 21, 33, Mela 2, 5, Plin., v. A.; — b) df. som har sit Navn af el. efter Pyrenæerne; — ∞ nives, Lucan.; men ∞ Venus, (som dyrkes paa Pyrenæerne), Plin. 3, 4; — 2) Pyrenaeus, 3: pyrenæisk; — ∞ nives, Auson. — Pyrenens, (trisyll.), ei v. eos, Πυρρηνός: en Songe i Thracien; vid. Ovid. Met. 5, 274 flgd. — pyrethrum, (-on), i, n., πύρεθρον: eflags Bæst, germ. Werram, (arthemis pyrethrum L.); vid. Plin. 28, 42; flava pyrethra, Ovid. A. A. 2, 418; saal. Cels., v. A.

Pyrgi, orum, m., (πύργοι, i. e. turres): Coloni i Etrurien, Plin. 3, 8, Liv. 36, 3, Virg.; — B) df. Pyrgensis, v. scorta, Lucil. ap. Serv. ad Virg. Aen.

10, 184; ∞ publicanus, Liv. 25, 3; — Pyrgenses, ium: Jndvaanerne af Byen P., Plin. 4, 10. — pyrgis, is, f., ligesom cynoglossa: Hundetunge, etflags plant, Appul. — Pyrgo, us, f.: Hime for S. Priamus's Børn; vid. Virg. Aen. 5, 645: Pyrgo, tot Priami natorum regia nutrix, etc. — pyrgus, i, m., πύργος, (i. e. turricula): etflags taarnfæstet, med Afstær forsynet Tragt paa Siden af Spillebrettet, hvorigennem de af Vegeret (stritillus el. phimus) udsprede Terninger falder ned i Brettet, Sidon.

Pyrrhphlegēthon, ontis, m., Πυρρηφλεγέθων, (Jæderbrænde): Navnet paa en Flod i Underverdenen, sæv. Phlegethon, Tertull., Arnob. — pyrites, ae, m., πυρίτης; I) Jærsten el. Jærteften, Plin. 36, 30; — II) Jærstis el. Svovelsis el. Markasit, ibd.; — III) en Møllesten, ibd. — pyritis, idis, f., πυρίτης: en os ubefrugt Jædersten, Plin. 37, 73.

pyrrocorax, acis, m., f. und. pyrrhocorox. — Pyrōis el. Pyroeis, ontis, m., Πυρόεις, (ildslæ): I) Planten Mars, Colum. (poēta) 10, 290; — II) en af Solens Heste, Ovid. Met. 2, 153. — pyrropocillos, lapis, πυρροποίλλος: en Porphyrit, Plin. 36, 13. — pyrropus, πυρρός, (der ser ud som Jld): etflags Blanding af Røber og Gulds, Guldbrønde el. Brønde, Plin. 31, 20, o. Ovid. Met. 2, 2, ogf. Propert. 4, 10, 21.

1. Pyrrha, ae, o. Pyrrhe, es, f., Πύρρα: Datter af Epimetheus, og Gemalinde af Deucalion, Ovid. Met. 1, 350 fgd.; — B) df. Pyrrhaeus, 3, saxa, Stat. — 2. Pyrrha, ae, f., faldtes den som Pigge forklædte Achilles, Hygin. Fab. 96, Sidon. — 3. Pyrrha, ae, f.: Navnet paa en By paa Lesbos, Plin. 5, 39; — B) df. 1) Pyrrhaeus, 3, nemus, (paa Den Lesbos), Plin. 16, 19; — 2) Pyrrhias, adis, f., Πύρριος, pl. Pyrrhiades ... puellae (paa Lesbos), Ovid. Her. 15, 15. — Pyrrhaeus, 3, f. und. 1. Pyrrha, ogf. und. 3. Pyrrha. — Pyrrhe, es, f., f. und. 1. Pyrrha. — Pyrrheum, i, n.: Sted i Umbrien; vid. Liv. 38, 5: adversus Pyrrheum, quod vocant, etc.

Pyrrhia, ae, f.: Navnet paa en Slavinde i en Comœdie af Titianus, Hor. Ep. 1, 13, 11. — Pyrrhias, adis, f., f. und. 3. Pyrrha. — pyrrhicha, ae, o. pyrrhiche, es, f., πυρρήχη: etflags Baabendans, hvorom f. Plin. 7, 57; men Suet. Caes. 39: pyrrhicham saltaverunt ... principum liberi, etc. (alts. etflags Ballet, som dansedes af begge Køn); cf. id. Ner. 12; df. — pyrrhichiarius, i, m.: en Baabendanser, Digest. — pyrrhichius, i, m., πυρρήχιος, pes: Versføden o o, (forør, age); vid. Quintil. 9, 4, 80, oftere; — ∞ versus: som bestaaer af saadanne Fødder, Grammat. — Pyrrhidae, arum, m., f. und. 1. Pyrrhus.

Pyrrho, ontis, m., Πύρρων: Philosoph fra Elis, samtidig med Aristoteles, og Lister af den stejpest Sect; — vid. Cic. Fin. 2, 11 o. 13, oftere, ogf. Gell. 11, 5; df. — Pyrrhōnei (o. -ii, ogf. Sceptici, d. e. Trivlere), m. o. und. philosophi: Tilhængere af Pyrrhus, Sceptikere, Gell. 1, c. o. Cic. d. Or. 3, 17. — pyrrhocorax, acis, m., πυρροκόραξ: Alperavn, en Havneart med rødligt Ræb (rostrum luteum), Plin. 10, 68. — Pyrrhonei (o. -ii), orum, f. und. Pyrrho.

1. Pyrrhus, i, m., Πύρρος: Son af Achilles, og Gemson af Pelene, hof. ∞ Achilles, Ovid. Her. 8, 3, ogf. Acacides, ibd. 7; cf. Virg. Aen. 2, 469 o. 526 fgd.; — blev slæd. Konge i Epirus, vid. ibd. 3, 294 fgd.; — b) Pyrrhi Castra: Sted i Laconien, ogf. Sted i Eriphyllia, Liv. 35, 27, o. id. 32, 13; — B) df. Pyrrhidae, arum, m.: Jndvaanerne af Pyrrhus's Rige i Epirus, Justin. 17, 3. — 2. Pyrrhus, i, m.: en sidste Konge i Epirus, der ogf. antaas for at nedstamme fra Achilles; hof. han ogf. „pect.“ heter Acacides, vid. Cic. Div. 2, 56; — om hans Krige og Jald

vid. Justin. 25, 3 fgd. — pyrum, i, n., o. pyrūs, i, f., f. und. pirum o. pirus. — pysma, atis, n., πύσμα: Sporgemaal, Capella.

1. Pythagoras, ae, m., Ὑπταγόρας: berømt græsk Philosoph fra Samos, omtr. 550 Aar for Chr.; — quae natura negabat Visibus humanis, oculis ea pectoris hausit; vid. Ovid. Met. 15, 60 fgd.; — efter vidsteftige Reiser kom han til Croton i Italien, (sef. Liv. 1, 18, und. R. Scro. Tull., efter Cic. Tusc. 4, 1, und. R. Tarq. Sup.), hvor han stiftede den italienske Sect, men drog siden til Metapontum; vid. Ovid. l. c., ogf. Just. 20, 4, o. Cic. Fin. 5, 2; — han var den første, der kaldte sig Philosoph, Cic. Tusc. 5, 3; ogf. lærte han Silevandringen; vid. Ovid. l. c., o. Pers. 6, 11; — hans Disciple slutte fremdeles afholdte sig fra Rydelsen af Bonner, f. nedent. Cic. Div. 1, 30; ogf. slutte de iagttag indtil 5 Aars Tausker, vid. Gell. 1, 9; om deres Bevisførelse: αὐτὸς ἔγα, ipse dixit, vid. Cic. N. D. 1, 5, o. id. Tusc. 1, 16; — endel mærkes: litera Pythagorae el. Bogkædet Y, som bivism Pythagorae, Auson.; cf. Pers. 3, 56: Et tibi quae Samios diduxit littera ramos; — B) df. 1) Pythagoreus, 3, Ὑπταγόρεος: pythagoreisk, somnia, Hor. Ep. 2, 1, 52; ∞ pavo, (hvori hans Siel engang havde været), vid. Pers. 6, 11; — b) df. subst. Pythagorei, (sc. philosophi), Cic. d. Or. 2, 37; — 2) Pythagoreus, 3, Ὑπταγορεύς, ligesom fgd.: pythagorisk, philosophia, Plin., libri, Liv. 30, 29; — b) df. subst.: Pythagoricis interdictum, ne faba vescerentur, (hans Disciple el. Tilhængere), Cic. Div. 1, 30; — 3) Pythagorissio, are, v. n.: efterligner Pythagoras, heder til hans Lære, Appul.

pythaula, o. pythaulae, ae, m., πυθαύλης; I) som paa Sløiten blæser Melodien af Sangen til d. pythiiske Apollo, Hygin. Fab. 273; — II) „overf.“: som paa Theatret med Sløiten ledsager Stuepillerens Ensfang el. canticum; — priusquam in orchestra pythaulae inflat tibias, Varr. ap. Non.; cf. Senec. Ep. 76: quis sit pythaulae bonus, etc.; df. — Pythaulicus, 3: hørende til en pythaulae nr. II, Diomed.

1. Pythia, ae, f., o. 2. Pythia, orum, n., f. und. Pythius. — 1. Pythias, ae, m., f. und. Phintias. — 2. Pythias, ae, f.: Navnet paa en Slavinde, Ter. Eun., ogf. paa en Comœdie af Caecilius, Hor. A. P. 238. — Pythicus, 3, Πυθικός, ligesom Pythius: pythisk el. delphisk, Apollo, Liv., sortes, id., divinatio, Val. Max. — pythion, i, n., (πυθίων): en Evibelart, Plin. 19, 30.

Pythius, 3, Πύθιος: pythisk el. delphisk el. apollisk; — ∞ Apollo, Cic. Off. 2, 22; ligel. ∞ deus, (i. e. Apollo), Propert.; ogf. ∞ incola, Hor. Od. 1, 16, 6; — ∞ oraculum, Cic. Div. 1, 1; ∞ regna, Propert. 3, 11, 52, (i. e. Delphi); — II) subst.; A) Pythia, ae, f., ἡ Πύθια, Nep. Milt. 1, o. Cic. Div. 1, 19: Apollo's Præstinde el. Prophetinde i Delphi, der, sidende paa den hellige Træfod, begjæftedes af Guden, og saaleeds meddelte de Sporgende Orakelsvar; — B) Pythia, orum, n., τὰ Πύθια (sc. ἱερά): Kampfede, som hvert fjerde Aar holdtes ved Delphi til Ære for den pythiiske Apollo; vid. Ovid. Met. 1, 447; f. ogf. und. Python; — men qui Pythia cantat Tibicen, didicit prius etc., Hor. A. P. 411, (f. qui in ludis Pythiis cantat etc.); ligel. superari ab aliquo Pythiis (f. in certamine Pythio), Plin. 35, 35.

1. Python, us, f., Πύθων: det ældste Navn paa den Egn ved Parnassus, hvor Byen Delphi laa; slæ. ogf. paa Byen selv, Lucan. 5, 131; Delphica Python, Tibull. 2, 3, 21. — 2. Python, ontis, m.: som Mand's navn, Liv. 44, 12. — Python, ontis, m., Πύθων: den store Slange ved Delphi, som Guden Apollo betvang med sine Hise, og hvorefter han har Tilmavnet Pythius, vid. Ovid. Met. 1, 438 fgd., o. id. ibd. 460.

— *pŷthōnīcus*, 3, *πυθωνικός*: spaaende; *df.* *ſlđ.* forberende, Tertull. — *pŷthōnion*, i, n., *πυθωνιον*: = dracontea *cl.* Drageurt, Appul.

pŷtisma, atis, n., *πύσιμα*: Vin, ſom man til Þvege tager i Munden og ſpytter ud; — *convitiis*, quod puculis et pŷtismatis (*f.* — *atibus*) effunditur, etc., Vitruv. 7, 4; *cf.* Juvenal. 11, 173. — *pŷtisso*, are, v. n., *πυτίζω*: tager i Munden og ſpytter ud: — *pytissando* modo mihi Quid vini absumpsit? Ter. Heaut. 3, 1, 18.

pyxacanthus (—os), i, c., *πυξάκανθα*: etſlags Ærn, germ. Burdern, Plin. 12, 15. — *pyxagathus*, i, m., (*πυξάγαθος*, Hom.): dygtig Ravefægter (*pugil*), Martial. 7, 57. — *pyxidatus*, 3: i Ærm af en pyxis; — ∞ commissurae tuborum,

Plin. 31, 31. — *pyxidicula*, ae, f., dem. af *pyxis*: ſiden Boſſe *cl.* Daafse, navn. til Salve, Cels. — *pyxinum*, i, n., *πύξινον*, (*sc.* collyrium), ligefom Burbomſalve, (der ncmf. pleiede at opbevares paa Burbomdaafer), Cels.

pyxis, (*puxis*, Scrib.), idis, f., *πύξις*; I) „egent.“: Boſſe *cl.* Daafse af Burbom; *egf.* af anden Materie, vid. Quintil. 8, 6, 35; — ∞ aurea, Suet., aerea, stannea, Plin.; — *men* ∞ *veneni*, Cic. Coel. 25; *hŷf.* Juvenal. 13, 25: *partos gladio vel pyxide numos*, (*i. e.* *veneno*); — *navnl.* *hŷre* *egf.* *pyxides* til mundus muliebris *cl.* til Toiletet, Martial. 9, 38, oftere; — II) „overf.“, *pyxis* ferrata: etſlags boſſeformet huſt Ærn paa Enden af Morterſtøderen, Plin. 18, 29.

Q

Q, q, det 16de Bogſtav i d. latiniſte Alphabet, og ſtaaer alſid m. ſlđb. „q“ foran en Vocal; — det er efter Quintil. 1, 4, 9, at ſammenligne med Grafernes Æppa (Q), men er efter nogle ſammenbraget af eu, (*vid.* Freund.); — *bb*) hertil ſan mærkes; a) d. latiniſte „q“ ſvaer ofte til Grafernes „π“; — ſaal. er quinque, equus, sequor, ſvarende til Graferns: *πέντε* (*πέντε*), *ἵππος*, *ἔλω*; *undert.* ſvaer „q“ *egf.* til „π“; ſaal. er quis, quid: Graferns *τίς*, *τί*, (*Ofſernes* pit); — *que* er Graferns *τε*, quatuor, d. graſte *τέτταρα*, (*d.* ofſte petora); — b) ſom Abbreviatur ſtaaer Q. (*cl.* Qu.) ofteſt f. Ærnnavnet Quintus, *egf.* *undert.* f. Quaestor, *egf.*; *navnl.* *egf.* f. — *que* i Ærbindelen: S. P. Q. R., (*i. e.* Senatus populusque Romanus).

quā, adv., [*abl.* ſem. af *qui*]; I) „egent.“ v. localt: paa hvilſen Side, *hŷr*; — *ad* omnes introitus, qua adiri poterat in fundum, etc., Cic. Caecin. 8; qua (arx) ad meridiem vergit, Nep. Chin. 2; si qua opus esset, Caes. B. G. 2, 8; Plurima qua silva est, etc., Ovid. Met. 14, 361; *men* Liv. 10, 12: *incerti*, qua victoria data esset, (paa hvilſen af Siderne); *cl.* id. 10, 28; — *men* qua longissime prospectari poterat, (*hŷr*fra), Tac. Ann. 3, 1; *men* Qua gressum extuleram (*hŷr*at), etc., Virg. Aen. 2, 753; *men* vagari, qua velit (*til* hvilſenſempeſt Side), Cic. d. Or. 1, 16; *men* qua visus erat, (ſaa langt man funde ſec), Sall. Jug. 101; *cl.* Ovid. Met. 1, 241: qua terra patet, ſera regnat Erinys; — II) „overf.“: a) *partitivet*; — *qua* ... *qua*: *deſs* ... *deſs*, ſaaſel ... ſem *egſaa*; — *rapere* ... *qua* *sacrum*, qua publicum, Plaut. Trin. 4, 3, 37; *qua* dominus, qua advocati, Cic. Att. 2, 19; — B) *ſaaſid* *cl.* *forſaaſid*; — *non* ultra attingere externa, nisi qua Romanis cohaerent rebus, Liv. 39, 48; *ſigf.* *qua* *competent* ... *qua* *repugnabant*, Quintil. 4, 1, 17; *cl.* Tac. Ann. 6, 10, v. Virg. Aen. 12, 147; — C) *paa* hvilſen Maade, *hŷr*etſedes; — *numquid* tute prospexti tibi, Quid fieret? qua fieret? etc., Ter. Ad. 4, 5, 55; Si qua fata sinant, Virg. Aen. 1, 18; *ſigf.* *qua* *poſſit*, Cic. Phil. 6, 3; *Qua* *ſicet*, Ovid. Pont. 2, 4, 31; *cl.* Virg. Aen. 11, 293.

quacumque, (*in* *imesi*) *qua* porro cumque, Lucr. 1, 509; *adv.*; A) „*alm.*“: *hŷr* end *cl.* *hŷr*ſompeſt, *overalt* *hŷr*; — *quacumque* *iter* fecit, Cic. Verr. 1, 16; *quacumque* *custodiant*, Liv. 21, 2; — B) „*beſ.*“: I) *hŷr*fra end, fra hvilſenſempeſt Side; — *hujus* (Annulii) erat Minerva (Minervabilēde) spectantem spectans, quacumque aspiceretur, Plin. 33, 37; — 2) *hŷr*ſompeſt *hŷn*; — *quacumque* *nos* *commovimus*, *ad* Caesaris acta revocamus, Cic. Att. 14, 17; — 3) *paa* hvilſenſempeſt Maade; — *Quod* nisi me quacumque novas incidere

lites Ante sinistra cava monuisset ab ilice cornix, etc., Virg. Ecl. 9, 14.

quadam *tenus* *cl.* *quadantenus*, (*egf.* *in* *imesi*: *quadam* ... *tenus*), *adv.*, [*quidam*, *tenus*]; I) „egent.“: *indtil* et *viſt* Punkt, ſaa *vidt* *cl.* ſaa *langt*; — *Est* *quadam* *prodire* *tenus*, si non datur ultra, Hor. Ep. 1, 1, 32; — II) „overf.“: *med* et *viſt* *ſenſyn*, paa en Maade, i *negen* Grad, *etl.*; — *citreis* *odor* *acerrimus*, *sapor* *asperrimus*, *quadantenus* et *cotoneis*, Plin. 15, 33; *cl.* id. 21, 76, oftere, *egf.* Gell. 17, 21.

Quadi, *orum*, m.: *germaniſt* *ſlŷk* i d. *myr.* Måhren, Tac. Germ. 42 *ſlđ.*, Eutrop. 8, 6. — *quadra*, ae, f., [*quadrus*, *quatuor*]: en *ſirkant*; A) „*alm.*“: — *qui* *locus* *gradibus* *in* *quadram* *formatus* *est*, Fest. s. v. Romanam portam, p. 262, (Müll.); — B) „*beſ.*“: I) i *Architecturen*; a) *det* *nedreſte* og *ſtørſte* *Membrum* *cl.* *led* af *Epitſtolen*s *Jedgængs*, *Grundſteen* *cl.* *Pladen*, Vitruv. 3, 3; — b) *ethvert* *mindre* *Membrum*, *der* *ſtær* *til* *Forbindelſe* af *tvende* *ſtørre*, id. ibd.; — 2) *Epitſebordet*, *der* *ordentl.* *var* *ſirkantet*, Varr. L. L. 5, 25; *men* Virg. Aen. 7, 115: *patulis* *nee* *pareere* *quadris*, (*om* *de* *Bredſtør* *cl.* *ſlđ*brod, *der* *brugtes* *for* *Tallerkener*); — *df.* Juvenal. 5, 2: *aliena* *vivere* *quadra*, (*ſom* *Enſtylgeſt* af *ſevde* *ved* *fremmed* *Bord*); — 3) *ſirkantet* *Etſtyk*; — ∞ *caſei*, Martial. 12, 32, *panis*, Senec.; *cl.* Hor. Ep. 1, 17, 49.

quadragenarius, 3: *ſem* *har* *cl.* *holdt* 40 i *ſit* *Etſags*; — ∞ *pupillus*, (*ſem* *endnu* i *ſit* 40 *Mar* *holdes* *umyndig*), Senec. Ep. 25; *men* ∞ *fistula*, Vitruv., Frontin., (*hŷis* *Viſt* *holder* 40 *Tommer*); ∞ *dolium*, Cato, (*hŷerpaa* *der* *gaaer* 10 *congii*); af — *quadragesim*, ae, a, num. *distr.* af *quadraginta*; I) „egent.“: *hŷer* 40, *cl.* 40 *til* *cl.* *paa* *hŷr*; *vid.* Cic. Verr. 1, 56; *octoginta* *conſecit* *centurias*, *quadragenas* *seniorum*, etc., Liv. 1, 43; *cl.* id. 38, 38; — II) *egf.* *undert.* f. *quadragesim*, *navnl.* i en *Talraſſe*; *ſaal.* Colum. 5, 2: *septuaginta* *centeni* *quadragesim* *fiunt* *novem* *millia* *et* *octingenti*.

**quadragesimus*, 3, num. *ord.* *til* *quadraginta*: *den* *cl.* *det* 10de; — ∞ *pars*, Cato; *nono* et *quadragesimo* *die*, Varro; — II) *ſnblt.* *quadragesima* (*sc.* *pars*), Suet. Calig. 40; — B) „*beſ.*“ *er* *egf.* *quadragesima*: etſlags *ſtat* *cl.* *Aſgjev*; *vid.* Suet. Vesp. 1: *publicum* *quadragesimae* *in* *Asia* *egit*; *cl.* Tac. Ann. 13, 51; — b) *eccles.* *egf.*: 40 *Dages* *ſaſte*, Hieronym.; v. — *quadragesies*, *adv.*: 40 *Gange*, Aur. Vict. d. Vir. III, 47; — *sestertium* *ter* et *quadragesies*, (*d. e.* 4,300,000 *sestertiorum*), Cic. Flacc. 13; *ſaal.* *egf.* *ud.* *sestertium*, Liv. 38, 55; af — *quadrā-*

ginta, adj. indecl. num. card., τεσσαράκοντα, 40; — annos natus magis quadraginta, Cic. R. Am. 11; Quatuor quadraginta... minae, Plaut. Most. 3, 1, 102. quadrangulatus, 3: firkantet, turris, Tertull.; af — quadrangulus, 3, [quatuor, angulus, i]: firkantet el. firkinflet, figura, Plin., caulis, id.

quadrans, tis, m., [quatuor]; D) „alm.“: en Hjerdedel; — ∞ diei noctisque, Plin. 18, 57; ∞ operae, Colum. 2, 4; — II) „bef.“: A) Hjerdedelen af ethvert Helt el. af enhver Maafe; — creditoribus quadrantem solvi, Vell. 2, 23; heres ex quadrante, (til en Hjerdedel af Formuen), Suet. Caes. 83; — B) den Hjerdedel af en M som Mont, el. 3 unciae; — quadrans ante teruncius vocatus a tribus uncis, Plin. 3, 13; nota (d. c. Pveg) in triente et quadrante rates, id. ibd.; — Et quadrans mihi nullus est in arca, Martial. 2, 44; — egf. af mærfc fom den læfste Bæderis, Hor. Sat. 1, 3, 137, o. Juvenal. 6, 447; — C) fom Rente: fire af Hundrede; — pro ea pecunia computari cum eo usuras quadrantes, Digest.; — D): = quarta pars jugeri, vid. Colum. 5, 1; — E) fom Bøgt: en Hjerdedel Pund; — Mittebas libram; quadrantem, Garrice, mittis, Martial. 11, 105; — egf. tilføies pondo; amomi pondo quadrans, Colum. 12, 20; — F) fom Maa for flyvende Sager: = quarta pars sextarii = tres cyathi; — Quadrantem duplica de seniore cado, Martial. 9, 94; ∞ vini, Cels.; — G) fom Rængemaal: = quarta pars pedis, Gell. 3, 10. quadrantal, ālis, n., f. und. flgd. — *quadrantalīs, e: fom holder en Hjerdedel af et viſt Maa; — mensa ... crassitudine quadrantalī, (af 1 Fods Tyffelfe), Plin. 13, 29; — II) df. subst. quadrantal (f. quadrantale), is, n.; A) sc. vas, fædv. amphora: = 8 congiī el. 48 sextarii; vid. Cat. ap. Fest. p. 258, (Müll.); men comiff: Capit quadrantal (haec anus), Plaut. Curc. 1, 2, 15; cf. Plin. 14, 16; — B) Tærring el. Cubus, Gell. 1, 20; o. — quadrantalīs, 3: betegnende el. høfende en Hjerdedel, navn. af en M; — ∞ res, (et faaant Vad), Senec. Ep. 86; men ∞ mulier, Cic. Coel. 26, (fom lader fig nøie med en quadrans); cf. Quintil. 8, 6, 53.

*quadrātarius, i, m.: en Stenbugger, Sidon.; o. — quadrāte, adv.: i en firkant; df. „overf.“: firkelt el. firkange; — Ternaque bis senis quadrate fingere signis, Manil. 2, 295, inc. (al. quadrata effingere etc.); — [quadratus]. — *quadrātio, onis, f.: en firkant; — quadrationis anguli, Vitruv. 1, 3; o. — quadrātūra, ae, f.: at forme til en firkant; — ∞ circuli, (dens Quadrering), Appul.; — df. egf. firkant el. firkantet Stykke, Vopise.; — [quadro]. — quadrātus, 3, partie. p. adj. af quadro.

quadrīdens, tis, adj., [quatuor, dens]: med fire Tænder; — ∞ rastro, Cato. — quadrīdium, f. und. quadruidum; — quadrīennis, e, [quatuor, annus]: fireaarig, fire Aar gammel, Aur. Vict. epit. 45; df. — quadrīennium, i, n.: Tid el. Tidrum af fire Aar; — quem (fundum) quadrīennium possedit Caesennia, Cic. Caccin. 7; quadrīennio post, id. — *quadrīfariū, adv.; I) firkelt, i fire Dele, dispertire, Varro; cf. Suet. Vitell. 13; conjurati quadrīfariū se dividērunt; pars etc., Liv. 38, 1; — II) „fig.“: paa en firkelt Maade; df. i el. med fire Betydninger, accipere, Digest.; o. — quadrīfariūter, adv.: = frgd. no. II; — proavus quadrīfariū intelligitur, Digest.; — [quatuor].

quadrīfidus, 3, [quatuor, findo]; D) „egent.“: firkaltet el. firklovet el. firkelt; — Quadrīfidasque sudes et acuto robore vallos etc., Virg. Ge. 2, 25; cf. id. Aen. 7, 509: Quadrīfidam quercum cuneis ut forte coactis Scindebat, (i fire Dele); ∞ ridicae, Colum.; — II) „poet. overf.“: firkelt, labor, Claudian. — quadrīfinalis, e: fom betegner fire Grændfer, area,

Innocent. ap. Goes.; af — quadrīfīnium, i, n., [quatuor, finis]: Sted, hvor fire Grændfer stede sammen, id. ibd.

quadrīfluvium, i, n., [quatuor, fluvius]: firkobbelt fied el. Stroom; men alene „overf.“: firkobbelt Udbredelse af Træets Aarer, Vitruv. 2, 9. — quadrīflūus, 3, [quatuor, fluo]: med fire Stroomme el. Arme, amnis, Prudent. — quadrīforis, e, [quatuor, fores]: med fire Døre el. Aabninger, nidus, Plin. 11, 21; men ∞ januae, (d. c. frydeds brækkede), Vitruv. 4, 6. — quadrīfrons, tis, adj., [quatuor, frons]: med fire Pander el. Anfigter, Janus, Augustin.

quadrīga, ae, f.; oftest pl., quadrīgae, arum; [f. quadrījugae, af quatuor, jugum]; D) „egent.“: A) „alm.“: firkpand el. Spand af fire, navn. af fire Heste; — duabus admotis quadrīgis etc., Liv. 1, 28; ∞ Potniades (sc. equae), Virg. Ge. 3, 268; — navn. brugtes quadrīgae i Bæddelobene paa Cirkus; quadrīgas agitare, Suet. Caes. 39; curru quadrīgarum vehi, Cic.; men om firkpandets Opfinder, Erichthonius, vid. Plin. 7, 57; cf. Virg. Ge. 3, 113; men Cic. N. D. 3, 23, tillægges denne Opfindelse Minerva; — „poet.“ tillægges quadrīgae egf. Solguden, ligef. Aurora og Ror; vid. Plaut. Amph. 1, 1, 206, egf. Virg. Aen. 6, 535, o. Tibull. 3, 4, 17; — undert. egf. in sing.; Est, quibus Eleae concurrat palma quadrīgae, Propert. 3, 7, 17; cf. Plin. 36, 4, 10; — egf. om andre Dyr; unae quadrīgae (asinorum), Varro; camelorum quadrīgae, Suet. Ner. 11; — B) „bef.“: en firkpand Bøgn; — quadrīgae falcatae, Liv. 37, 41; egf. in sing.; impulsu quadrīgae etc., Suet. Vitell. 17; — II) „fig.“: A) „overf.“: enhver Sammenfætning el. Sammenparring af fire; — quadrīgae tyrannorum, vid. Vopise. Prob. in fine; — egf. om Begreber; initiorum quadrīgae: locus et corpus, tempus et actio, Varro; — B) „alleg.“ f. Døgtighed el. Iver, Hurtighed el. Skynding; — navibus atque Quadrīgis petimus bene vivere, (til Vandets og til Landets, paa alle Maader, med al vor Stræben), Hor. Ep. 1, 11, 28; cf. Cic. Qu. Fr. 2, 15; men Plaut. Asin. 2, 2, 12: si etc., Numquam edepol quadrīgis albis indipiscet postea, (faa vil han iffe faa let osv.); men irarumque effundit quadrīgas, (lad din Harme frit Løb), Eun. ap. Serv. ad Virg. Aen. 12, 499; men Petron. Sat. 64: Jam quadrīgae meae decurrerunt, ex quo etc., (med min Glæde el. Stykke er det ude, fra den Tid osv.).

quadrīgamus, i, m., (quatuor, γάμος): fom firkange har været gift el. Bøgemand, Hieronym. — I. quadrīgarīus, 3, [quadrīgae]: hørende til el. firkpand el. til en firkpand Bøgn; — B) df. subst. quadrīgarīus, i, m., (sc. auriga): fom fierer el. firkpand paa Cirkus, Varro; in victoria (Sullae) quadrīgarīus, Cic. frgm. ap. Ascon.; cf. Suet. Ner. 16; — h) df. quadrīgarīus, 3: hørende til en faadan Rætkører, habitus, Suet. Calig. 19. — 2. Quadrīgātus, i, m., Qu. Claudius: romersk Historiefriever, famtibig med Sisenna, Vell. 2, 9; af ham høved alene Brudstifter hos Gell. o. A.; egf. anføres han ofte af Liv. — quadrīgātus, 3, numus, Liv. 22, 58: betegnet el. preget med en quadrīga; cf. Plin. 33, 13: nota argenti suere bigae atque quadrīgae; et inde bigati quadrīgatique dicti. — quadrīgeminus, 3, [quatuor]: firkobbelt, cornua, (fire Horn), Plin. 8, 35. — quadrīgēni, ae, a, f. und. quadrīgēni. — quadrīgūla, ae, f., dem. af quadrīga: firkelt firkpand (fom Afbilleing); in pl., Cic. Fat. 3; in sing., Plin. 34, 19, 22.

*quadrījūgis, e: firkpand; — ∞ equi, (fom udbgiore el. firkpand), Virg. Aen. 10, 571; ∞ currus (pl.), Appul.; o. — quadrījūgus, 3, ligefom frgd.: firkpand; — ∞ equi, Ovid. Trist. 4, 2, 51; egf. absol. quadrījugi (sc. equi), id. Met. 2, 168; men Quadrījugo vehitur curru, Virg. Aen. 12, 162;

certamen, (i. e. quod fit quadrijugis), Stat. Theb. 6, 370; — [quatuor, jugum].

quadrilaterus, 3, [quatuor, latus, eris]: fir-
fæet, Frontin. — quadrilibris, e, [quatuor, libra]:
fom bar el. eier fire Pund, aula, (i. e. olla), Plaut.
Aut. a. 5, v. 2. — quadrimanis, e, e. quadrima-
nus, 3, [quatuor, manus, us]: med fire Hænder, Jul.
Obsequ. — quadrimatus, us, m., [quadrimus]:
Uder af fire Aar, Colum. — *quadrimen-
struus, 3: = fgd., Cod. Just.; e. — quadri-
mestris, e: fer el. i fire Maanedre; — ∞ consu-
latum gerere, Suet. Ner. 14; — [quatuor, mensis].
— quadrimulus, 3, dem. af fgd.; — ∞ parvu-
lus, Plaut. Capt. 5, 3, 4; cf. id. Poen. prol. 85. —
quadrimus, 3, [quatuor]: fireaarig, infans, Liv.
27, 37; — ogf. om Dyrne; ∞ bos, Varro, taurus,
Plin.; — ogf. om Ting: = merum, Hor.; men qua-
drima (sc. die: efter en fireaarig Termin), Digest.

quadringenarius, 3: hver befaaende af 400;
— ∞ cohortes, Cic., Liv., (fom hver har 400 Mand);
af — quadringeni, ae, a, num. distr. til qua-
dringenti: hver 400, el. 400 til el. paa hver; — sin-
guli apparatus quadringenis millibus numum consti-
terunt, Suet. Vitell. 13; cf. Liv. 8, 11. — *quadrin-
genteni, ae, a: = fgd., Vitruv.; cf. Plin. 8, 68;
e. — quadringentesimus, 3, num. ord.: d.
400te; — ∞ annus, Liv. 5, 45; af — quadrin-
genti, ae, a, [quatuor, centum]: 400; — ∞ mil-
libus empta securicula, Martial. 14, 35; ∞ annos etc.,
Cic. Pis. 5; — men absol., quinque tabernae Qua-
dringenta parant (sc. sestertia), Juvenal. 1, 106; df.
— quadringenties, adv.: 400gange; — 48. (i. e.
sestertium) quadringentis accepisse te arguo contra
leges, (10 Millioner Sestertier), Cic. Verr. 2, 10; cf.
id. Phil. 2, 37. — quadri, ae, a, [quatuor],
Biform af quaterni: hver fire el. fire til hver, Varr.
L. L. 8, 30; trinis aut quadrimis diebus, Plin.; febris
quadri circuitus, id. 7, 51; ∞ cardines, Arnob.

quadrupartio, (ivi), itum, 4, v. a., [quatuor,
pars]: dele i fire Parter el. Dele, men fom verb.
fin. alene efterf.; vid. Dict. Cret. 1, 19; — II) df.
partic. o. adj., quadrupartitus, (-pertitus, Quin-
til.), 3: fom er delt i fire Parter el. Stykker, firdelt el.
firfødet; — ∞ distributio totius accusationis, Cic.
Verr. 1, 12; quadrupartito exercitu, Tac.; — men abl.
quadrupartito, fom adv.: i fire Dele el. Stykker, lo-
care, Colum.; df. — quadrupartitio, onis, f.:
Inddeling i fire Dele, Varr. L. L. 5, 1. — quadri-
pedus, f. und. quadrupedus. — quadrupertitus,
3, f. und. quadrupartio. — quadrupes, etc., f. und.
quadrupes.

quadrirēmis, is, f., [quatuor, remus], sc.
navis: et med fire Rader Nordskibet forsynet Skib, en
Dvadrirēme; — egreditur in ... quadrirēmi ... e portu,
Cic. Verr. 5, 33; cf. Plin. 7, 57, (ogf. Lucan. 3, 530). — qua-
drisemus, 3, [quatuor, opus, i. e. signum]: med fire
Stavelser el. Tidsekte, Capella. — quadrivium, i,
n., [quatuor, via]; 1) ligesom Hjørnet, d. e. Korsvej,
Juvenal. 1, 64; Nunc in triviis et angipertis etc.,
(paa Gader og Stræder), Catull. 58; — II) fild.
„overf.“ bruges quadrivium f. quator artes ma-
thematicae, (arithmetica, musica, geometria, astronomia),
Boeth. Arithm. 1, 1.

quadro, avi, atum, 1, v. a. o. n., [quadrus]; I)
act.; A) „egenl.“: gier firfæntet; — ad unguem qua-
drari, (om Lemmer), Colum. 11, 12, (der dog
ogf. „overf.“ fan hede, at aipafes dertil); ligel. ibd.:
per quadrata dolare materiam, (i Hjørnt el. paf-
fende); — B) „overf.“: at giøre til rette, bringe til at
pafse; — quadrandae orationis industria, Cic. Orat.
58; men Hor. Ep. 1, 6, 35: quae pars quadrat acer-
vum, (i. e. perfæit el. consummat); — II) neutr.:

at være firfæntet; df. „overf.“, (ligesom firfæntede Stene i
el. til Bygninger): at pafse dertil el. til hinanden;
faal. „æct.“ om en Træplænting, vid. Virg. Ge. 2, 277;
men ∞ eam conjunctionem etc., Cic. d. Or. 3, 44; men
omnia in istam quadrant, id. Coel. 29; ∞ ad multa,
id. Att. 4, 18; men quoniam tibi ita quadrat, (da du
faa vil have det), id. Brut. 11; — B) „bef.“ om en
Rekning: at træffe fæmten, at fæmte overens; —
quomodo sexcenta eodem modo quadrarint, Cic. Verr.
1, 36; — III) partic. quadratus, 3, fædv. fom
adj.; A) „egenl.“: firfæntet; — quadrata basis, Varro;
∞ pes, (Dvadratføde), Plin.; ∞ saxum, Liv. 10,
23, ogf. ∞ lapis, Plin., (Dvadratfæne); ∞ literae,
(fæne el. Verfalbogfæver), Petron. Sat. 29; — ∞
statura, (firfæaren), Suet. Vesp. 20; ogf. ∞ corpus,
Cels.; — ∞ agmen, (fom paa Marfchen former en
Hjørnt), vid. Cic. Phil. 13, 8, o. Sall. Jug. 105; — ∞
numerus, (Dvadratfælle), Gell. 1, 20; men ∞ ver-
sus, (med 8 Ved el. Hjørder), id. 2, 29; men qua-
drata Roma, (et ælfæie Næm paa Palatinerboien),
hverom f. Fest. p. 258, (Müll.); — bb) df. subst.; a)
quadratum, i, n.; e) Dvadrat el. Hjørnt; men
mutat quadrata rotundis, „alleg.“ om den Bægelfin-
dede, Hor. Ep. 1, 1, 109; de dimensione quadrati
(interrogare), Cic. Tusc. 1, 24; in quadratum, (i Hjør-
nt), Plin. 18, 51; — β) Astronemien betegner qua-
dratum: en Hjørdedel el. tre Tegn af Zodiaken; —
luna in quadrato solis dividua est, Plin. 2, 16; —
B) „overf.“: pafsende; — levis et quadrata, sed vi-
rilis tamen compositio, Quintil. 2, 5, 9; — not.:
subst. quadrans, tis, vid. s. 1.

quadula, ae, f., dem. af quadrus: fiden Hjørnt, Solin.
— quadum, i, n., [quatuor]; I) „egenl.“: Dvadrat el.
Hjørnt; — perticae dolantur in quadrum, Colum.; —
II) „overf.“: redigere in quadrum numerumque, (bringe
i god Orden), Cic. Orat. 61; cf. ibd. 70. — quadru-
pedans, tis, adj., [quadrupes]: gaacende paa fire,
navnl. om Hæsten: galepperende, Plaut., Plin.; men
om Høvelagets Lyb, Virg. Aen. 8, 596: Quadrupedante
putrem sonitu quatit ungula terram; — II) df. subst.:
den galepperende Hæst, id. ibd. 11, 614: perfractaque
quadrupedantum (gen.) Pectora etc. — quadru-
pedus, 3, fild. Biform af quadrupes: firfødet; df.
∞ gradu, (frybende paa fire), Ammian.; men ∞
curso, (i Gælep), Fronton.

quadrupes, (ogf. quadrupes), edis, adj., [qua-
tuor, pes]: med fire Hjørder, firfødet; — ∞ equus,
Enn. ap. Gell. 18, 5; ∞ cursus, Appul.; — II) oftest
subst.: firfødet Dyr, Dyret; a) masc.; — inter te
atque inter quadrupedem aliquem nihil interesse
etc., Cic. Parad. 2; — b) fem.; — bovem aut aliam
quamvis quadrupedem etc., Cato; ∞ nulla, Virg.
Ecl. 5, 25; — c) neutr.; — (crocodilus), quadrupes
malum, etc., Plin. 8, 37; ceteraque quadrupedia,
Colum. 11, 2; — B) ogf. om Mennefter, (naar deres
Arme betragtes fom Hjørben); — Cura asservandum
victum; atque audin? quadrupedem constringito, (fir-
bind hani), Ter. Andr. 5, 2, 24; ligel. (homines)
quadrupes cavea coercere, Suet. Calig. 27.

quadruplāris, e, [quadruplus]: firfødet; — nu-
merus duplāris, triplāris, quadruplāris, Macrob. Somn.
Scip. 1, 19. — quadruplātor, (ogf. quadripl.),
oris, m., [quadruplo]; I) „egenl.“: fom giør firfødet,
Appul.; — II) oftest „overf.“; A) „alm.“: fom mangfold-
diggiør, fom forfiorrer; — ∞ beneficiorum suorum, (fom
haver dem langt over deres fænde Værd), Senec. Benef. 7,
25; — B) „bef.“; 1) Gøldforpagter, der nyder en Hjørde-
del af Gølden, Sidon.; — 2) en Anflager el. Denun-
ciant, der erholder en Hjørdedel af den paaflaggede Gien-
fænds Værdi; df. Ciceron el. Lovtræffer, vbl.; —
quadruplatorum deterimus etc., Cic. Verr. 2, 8; cf.
Liv. 3, 72; f. ogf. Paul. ex Fest. p. 259, (Müll.).

quadruplex, icis, adj. [quatuor, plico; I] „egent.“: firføld, firdebbelt, ordo (navium), Liv. 30, 10; pecuniam quadruplicem abs te ... auferam, Plant. Curc. 5, 2, 21; (centumvirorum, neml. som delt i fire Kamre cf. Sectioner), Plin. Ep. 1, 18; — II) „pect.“ f. fire; — ∞ stellae, Cic. Arat. 92.

quadruplicatio, onis, f., [quadruplico]; — ∞ numeri, Capella, (Multipliciter med fire). — quadruplicatio, som adv., f. und. fige. — quadruplico, avi, atum, i, v. a., [quadruplex]: firføldiggjort cf. firebbelt; — lucrisque quadruplicavit rem meam, etc., Plaut. Stich. 3, 1, 1, (em Mercurius); — b) cf. quadruplicato, som adv.: for firedebbelt Priis, emere, Plin. 14, 5; men quadruplicato digredi a sole, (firegange saa langt), id. 2, 14.

*quadruplo, (avi), atum, i, v. a.: firføldiggjort; quadruplicatus numerus, Digest.; — cf. i Retsfregter: betaler cf. erstatte det firedebbelte, ibd.; — quadruplo, ari, v. dep. n.: at være en Angiver cf. Chicaneur, (f. und. quadruplator nr. B, 2); — Neque quadruplari me volo, Plant. Pers. 1, 2, 10; af — quadruplus, 3, τετραπλός, [quatuor], ligesom quadruplex: firføld cf. firedebbelt; — ∞ strenam de manu reddere, Suet. Tib. 34; ∞ pretium, Appul.; — II) subst., quadruplum, i, n.: det firedebbelte; — ∞ furem dupli condemnari, feneratorum quadrupli, Cato; iudicium se in aratorem in quadruplum daturum, Cic. Verr. 3, 13; figel. condemnatio in quadruplum, Digest.; egf. actio quadrupli, ibd.; — quadruplo major, Plin. — *quadrus, 3: firfattet; — ∞ terminus, auct. d. Lim. ap. Goes.; — not.: subst. quadrā, ae, o. quadrum, i, vid. ss. II.; v. — quadrūs, 3: firfattet; — Errabam riguis per quadra compita in hortis, Auson. Idyll. 14, 5; — men ∞ vis, (firføld), Prudent.; — [quatuor].

quaerito, are, v. a., intens. af quaero; I) „alm.“: søger cf. leder derom cf. derefter; — Marique terraque usque quaque quaeritat (cas), Plaut. Poen. prol. 105; cf. id. Men. 2, 1, 15; ∞ hospitium ab aliquo, (bete nogen omhuelse), id.; lana ac tela victum quaeritans, Ter. Andr. 1, 1, 48; — II) „bef.“: søger at eriate, spørger meget derom; — quid in id quaeritas, Plaut. Rud. 1, 2, 22; haec cur (ea) quaeritet, Ter. Eun. 3, 3, 17.

quaero, sivi e. ii, situm, 3, v. a., [af den ældre form quaeso]; I) „egent.“: søger, opfører, gaader cf. leder derefter; — Te ipsum quaerebam, Chreme, Ter. Heaut. 4, 8, 3; men Cic. Verr. 3, 27: quaeri in lautumiss; men Marsis quaesitae montibus herbae, (der ere opfattede cf. samlede der), Virg. Aen. 7, 758; men em Saenen: ∞ escam in sterquilinio, Phaedr. 3, 12; — B) „bef.“: 1) søger, søger at naae cf. erbyrde; — ∞ victum vulgo, Ter. Heaut. 3, 1, 38; qui honeste rem quaerunt mercatoris faciendis, Cic. Parad. 6, 3; — egf. absol., contrivi in quaerendo vitam etc., Ter. Ad. 5, 4, 15; men Liberatorum quaerendorum causa etc., Plaut. Capt. 4, 2, 9; — 2) søger det Mangfende, mangler cf. søgner; — ut in uberrima Siciliae parte Siciliam quaeremus, Cic. Verr. 3, 18; ∞ Phoebi comam, Tibull.; ∞ amnes, Stat.; — II) „fig.“: A) „alm.“: søger derefter, tænker derpaa, gjør mig Umage derfor; — Dum id quaero, tibi qui filium restituerem, Ter. Heaut. 3, 1, 83; cf. Sall. Catil. 34; ∞ fugam, Cic., remedium ad aliquam rem, id. Cluent. 9; — „pect.“ egf. e. inf., Ovid. Trist. 5, 4, 7; men id. Am. 1, 8, 51: Aera nitent usu, vestis bona quaerit haberi; — B) „bef.“: 1) søger at faae cf. erbetde, søger cf. stræber derefter; — ∞ sibi laudem, Ter., salutem alicui malo, id. Ad. 3, 2, 2; ∞ pudentem exitum suae impudentiae, id. Verr. 1, 1; ∞ invidiam in aliquem, id. Rab. Post. 17; — 2) m. Tings- og Begrebssubjuncter: at have nedsig, at behøve, requirere; — ne ... lites ex limitibus iudicem quaerant, Varr. R. R. 1, 15; nego esse quic-

quam ... dictum, quod cujusquam oratoris eloquentiam quaereret, Cic. Verr. 1, 10; cf. Liv. 8, 30; — 3) søger at erfare, spørger cf. udspørger; m. ab cf. de cf. ex; — quum ab his saepius quaereret (sc. rem), Caes. B. G. 1, 32; cf. Nep. Dion 2; — quaerebat paulo ante de me, quid etc., Cic. Pis. 9; cf. Liv. 4, 10; men Ovid. Pont. 4, 3, 18: Cura tibi de quo quaerere nulla fuit; — quaerit ex eo solo, quae etc., Caes. B. G. 1, 18; — b) egf. m. blot Objectis cf. Relativsatning; — quaero enim, num possit ... dici etc., Cic. d. Or. 1, 11; cf. id. Caecin. 5, egf. id. d. Or. 1, 40; quaesitum, unum coelum esset, an innumerabilia, Cic. Fam. 9, 26; — 4) retligen at undersøge, at anfille en Undersøgelse; — ∞ de pecuniis repetundis, Cic., de morte aliuquis, id. Mil. 22; men ∞ de servis in dominos, (pinligen af forberde dem), id. R. Am. 41; egf. ∞ aliquid per tormenta, Suet. Tib. 58; men quicquid in controversiam veniat, in eo quaeri solere, etc., Cic. d. Or. 1, 31; — 5) bertil mærkes endnu; a) si quaeris, si quaerimus, (hvís man ret undersøger Sagen, oprigtigt talt, i Sandhed cf. virkeligen, vdt.); — omnino, si quaeris, ludi fuerunt apparatissimi, Cic. Fam. 7, 1; cf. id. d. Senect. 18; figel. si verum quaeris, id. Fam. 12, 8; — b) noli quaerere! egf. quid quaeris? fert eg godt, med et Ord, vdt.; — vid. Cic. Fam. 4, 4, v. id. ibd. 3, 1; — III) partic. quaesitus, 3, egf. som adj. o. subst.; A) soat cf. undersøgt, overordentlig, befunderlig; — leges quaesitores, (opp. simplices), Tac. Ann. 3, 26; cf. id. ibd. 57; men quaesitissimi honores, id. ibd. 2, 53; — B) til det Være og i Medfatning af det Naturlige: segt, funstet, affecteret; — vitabit etiam quaesita ... quae plerumque sunt frigida, Cic. Orat. 26; quaesita comitas, Tac., asperitas, id.; — C) som subst., quaesitum, i, n.: et Spørgsmaal; — quoniam etc., Accipe quaesiti causam, Ovid. Met. 4, 792; Nec mora (sc. fuit), quaesiti reddita causa mihi (sc. est), id. Fast. 1, 278.

*quaesitio, onis, f.; I) „egent.“: Sagen cf. Vedn derefter; — ∞ Cupidinis, Appul.; — II) „bef.“: Undersøgelse, nænl. egf. pinligt Herber, Tac. Ann. 4, 15; v. — quaesitor, oris, m.; I) som søger cf. opfører (nænl. Metaller), Pacat. Paneg. Theodos.; — II) „bef.“: som undersøger; A) som anfille cf. leder en retlig cf. offentlig Undersøgelse; vid. Cic. Catil. 4, 5; fædden Prætor cf. Tilførsen, som præstere i Criminalretterne; — vid. Cic. Verr. act. 1, 10, v. Sall. Jug. 10; quaesitorem edere, Cic. Plane. 17; — cf. „pect.“: Quaesitor Minos urnam movet, (som Demmer i Underverden), Virg. Aen. 6, 432; — B) som videnffælligen undersøger, men alene efterd. som Overfættelse af ἀναζητός, vid. Gell. 11, 5; — [quaero]. — 1. quaesitus, 3, partic. v. adj. af quaero. — 2. quaesitus, us, m., [quaero]: Hersten cf. Sagen; (men alene in abl.); — fama tantum, inermi quaesito, cognatus, Plin. 5, 10.

quaeso, vi e. ii, 3, v. a., [den ældre form af quaero]; I) „alm.“: men alene færd: søger derefter, søger at erbetde; — vid. Enn. ap. Fest. p. 259. (Müll.); Quaeso, adveniente morbo, nunc medicum tibi, Plaut. ap. Non.; — II) „bef.“ v. classif. becer; a) m. ut, cf. m. blot conj. (ester d. udfatne ut); — Mars pater, te precor quaesoque, uti sies volens propitiusque mihi! (af en Sønfermular), Cat. R. R. 111; a te peto et quaeso, ut etc., Cic. Fam. 5, 4; ut id permittatis, quaesumus, Liv. 28, 39; cf. Cic. Caecin. 4; — P. Decium, quaeso, mecum consulum faciat, Liv. 10, 13; — b) absol. cf. indfindt i Sammenhæng: quaeso, quaesumus, (jeg becer, vi becer); egf. ofte blot forstærkende; — quaeso, quoties dicendum est tibi? Plaut. Most. 4, 2, 33; Bona verba, quaeso! Ter. Andr. 1, 2, 33; tu, quaeso, crebro ad me scribe, Cic. Att. 7, 10; quamobrem aggredere, quaesumus, et sume tibi tempus ad hanc rem, id. Leg. 1, 2; — quaeso, etiamne tu has ineptias ... valere apud me existimas? id. Fam. 3, 7.

quaesticulus, i, m., dem. af quaestus: siden Binding el. Jærdel, Cic. Div. 2, 15; v. id. Fam. 9, 16. — quaestio, onis, f., [quaero]; 1) „alm.“ v. forcl.: Sagen el. Væden dærefter; — cave, suas mihi in quaestione, (at du lader mig seds efter dig), Plaut. Pers. 1, 1, 52; tibi ne quaestioni essemus, id. Capt. 2, 2, 3; — 2) „bef.“; A) „egent.“: Underfølgelse, Underfølgning, Efterfølgel, ørl.; — quaestio est appetitio cognitionis, quaestionisque finis inventio, Cic. Acad. 2, 8; in disceptationem quaestionemque vocare, (at underføge), id.; øgf. quaestionem instituere, Quintil.; in quaestionem venire, id., in quaestione esse, (blive underføgt), Cic.; men immensa quaestionis est, (m. relativ Subjectsfætning), Plin. 7, 29; — 2) df. i Retsføget: criminel Underfølgelse; øgf. pinligt Forhør; — quum praetor quaestionem inter sciaros exercuisset, (havde anstillet en Underfølgelse angaaende Enigmord), Cic. Fin. 2, 16; cf. id. Phil. 11, 2; men habere quaestionem mortis paternae de servis paternis, id. R. Am. 28; ∞ ferre in aliquem, id., habere ex aliquo, Liv., facere alicui, Digest.; — ∞ de furto constituere, Cic. Cluent. 64; men ∞ habere de servis in caput filii, id. ibd. 65; — quaestioni praesesse, (som Dommer at seds en Underfølgelse), id. R. Am. 4; — heril høre de i Roms Nar 605 oprettede quaestiones perpetuae (el. bestandige Criminalreter, navn. majestatis, repetundarum, de falso, de sciaris, de injuriis, etc.); vid. Cic. Brut. 27; iudex quaestionis, el. Præsidenten i en saadan Ret, hos forresten under Prætors Øpfigt, Cic. Cluent. 54; — B) „overf.“: 1) Retten selv el. Rettens Personale; — totam quaestionem a severitate ad elementiam transtulit, Val. Max. 8, 1, 6; — 2) Underfølgens Gienstand, Materie, Thema, ødl.; — quaestio de Natura Deorum, Cic. N. D. 1, 1; — bb) øgf. i Rhetoriken: a) det omhandlede Stridsførgemaal; — quaestionum duo sunt genera, alterum infinitum, definitum alterum, etc., Cic. Top. 21; — b) Svedpaaftet i den omfærdne Materie; vid. Cic. Inv. 1, 13.

*quaestionaliter, adv.: underfølgelsesvis, Fulgent.; — quaestionarius, i, m.: som udfører Torturen, Vædselen, Cod. Theod.; — quaestionatus, 3: som er pinligt forhørt, Cyprian.; v. — quaestiuicula, ae, f., dem.: sidet Spørgemaal, siden Dgave; — quaestiuiculum alicui ponere, Cic. d. Or. 1, 22; cf. Quintil. 1, 3, 11; — [quaestio].

quaestor, ōris, m., [etr. f. quaestor af quaero]: Benavneffe paa en romersk Øvrigheds, der seds ledede Statens Pengesæsen, seds forresten visse criminale Underfølgelser; — quaestores a quaerendo, qui conquirent pecunias publicas et maleficia, quae triumviri capitales nunc conquirunt, Varr. L. L. 5, 14; cf. Paul. ex Fest. p. 221, (Müll.): parricidii quaestores appellabantur, qui solebant creari causa rerum capitalium quaerendum; — B) ørlentigen ere quaestores: Statens Statemestere, af hviste quaestor urbanus el. aerarii forrestod aerarium el. den offentlige Stat, beforgede de offentlige Indtægter og Udgifter, øvf.; imedens de Statholderne medgionne quaestores provinciales el. militares forte Provindsernes Regnskaber, udbetalte Tøpperens Sold, øvf., øgf. i Statholderens Graværelse overtogte disses Forreminger; — forresten er en Quaestors Embedet der nederste el. første i den høiere Statsieneste, og horte heril en Alfer af 25 Nar; — R. Augustus udnavnte visse quaestores, som skulde overbringe til Senatet Ræfrens Budskaber; disse hebe quaestores candidati, Lamprid., el. candidati principis, Digest.

quaestorius, 3, [quaestor]: qvæstor i st, hørende til el. benavnt efter en Quaestor; — ∞ officium, (hans Høgtforhold til Statholderen), Cic. Fam. 2, 17; (cf. id. Div. in Caecil. 19); ∞ scelus, id. Verr. act. 1, 4,

(som begaaes af en Quaestor); — ∞ aetas, (som udføres til Quaestorembetet), id. d. Rep. 1, 12; — ∞ scriba, (Quaestors Secretær), Suet. Dom. 10; ∞ scriptum, (denne Post el. Tieneste), id. Vit. Horatii; — ∞ ager, (der som erobret Land er bleven solgt af Quaestor), Sicut. Pl.; — ∞ porta, i Veiren, i Nærheden af Quaestors Telt, (egf. porta Decumana), Liv. 34, 47; ∞ forum, id. 41, 2; — 11) df. subst.; A) quaestorius, i, m.: som har været Quaestor, Cic. Brut. 76, id. Phil. 13, 14, v. Suet. Oth. 3; — B) quaestorium, i, n.; 1) sc. tentorium: Quaestors Telt i Veiren, Liv. 10, 32; — 2) sc. aedificium: Quaestorens Residens i Previdsen; vid. Cic. Planc. 42: Thessalicam me, in quaestoriumque perduxit.

quaestuarium, 3, [quaestus]: erhvervende; — ∞ mancipia habere, Digest.; ligel. quaestuarium n. v. ud. mulier, (offentligt Fructuummer), ibd., Senec. — quaestuose, adv.: fordelagtigen; compar., Plin. 19, 19; superl., Senec. Benef. 4, 3; af — quaestuosus, 3, [quaestus]; 1) „alm.“: fordelagtig, indbringende; — ut quaestuosus mercatura, fructuosa aratio, etc., Cic. Tusc. 5, 31; ∞ res alicui, (opp. calamitosa), id. Verr. 2, 19; men ∞ insula margaritis, Plin. 6, 28; — compar., hoc multo est quaestuosius, Cic. Agr. 2, 25; superl., ∞ annus, Plin., ∞ vitis, id.; — 11) „overf.“ om Personer: A) som ved el. søger sin Jærdel; — ∞ homo, Cic. Parad. 6, 3; Asclepiades orandi magister, nec satis in arte ea quaestuosus, (hvem hans Kunst el. Betsaltned bringer siden Jærdel), Plin. 26, 7; — 2) som har god Jærdel, velsaaende, velsævende; — ∞ milites et nitidi, Tac. Ann. 13, 35; gens Syrtica navigiorum spoliis quaestuosus, Curt. 4, 7.

quaestura, ae, f., [quaestor]: 1) en Quaestors Embede el. Værdighed, Quaesturen; — er primus gradus honoris, vid. Cic. Verr. act. 1, 4; quaesturam petere, Tac., gerere, Sueton.; — 11) „fig.“: Quaestorens Kasse; — translator quaesturae, (der overdrager til Udførelsen de ham som Quaestor betroede offentlige Penges), Cic. Verr. 5, 58.

quaestus, us, m., [quaero]; 1) „egent.“: Erhverv, den erhvervende Jærdel, egen Binding el. Gævnst; — Mercurium ad quaestus pecuniae mercaturasque habere vim, Caes. B. G. 6, 16; cf. Cic. Verr. 2, 3: eum quaestu compendioque etc.: pecuniam in quaestu relinquere, (paa Rente), vid. id. Manil. 13; — qui quaestui servant (medici: som curere paa deres egen Pung), Cels.; ligel. quaestui deditum esse, Sall.; cf. id. Jug. 31: quibus ... honesta atque inhonesta quaestui sunt; ligel. quaestui habere rem publicam, (berige sig af det Offentlige), Cic. Off. 2, 22; — som Ørdsprog mærkes: Non ... potest quaestus consistere, si enim sumptus superat, Plaut. Poen. 1, 2, 74; cf. id. Truc. a. 5, v. 40: Omnes homines ad suum quaestum callent et fastidium; — 11) „overf.“: indbringende Haandtering el. Forretning; saal. Synlæggens, Ter. Eun. 2, 2, 15; ligel. Haandværkens og Arbejderens; vid. Cic. Off. 1, 42: jam de artificis et quaestibus, qui liberales ... qui sordidi, etc.; cf. Plaut. Rud. 4, 3, 50; hos Comiferne om offentlige Fructuum: ∞ facere, (m. o. ud. corpore), Plaut., Ter.; — b) øgf. „alm.“: Gævnst el. Binding; — Istic est thesaurus stultis in lingua situs, Ut quaestui habeant, male loqui melioribus, Plaut. Poen. 3, 3, 12; men nullum in eo facio quaestum, (der ved vinder jeg inter), Cic. Fam. 15, 14; — not.: gen. quaesti f. quaestus, Ter. Hee. 5, 3, 38; men gen. quaestuis f. quaestus, Varr. ap. Non.

qualibet, (-lubet), adv. abl. af qualibet; 1) sc. parte: hvor det behager, hvorfombest; — Qualibet perambula aedes ... tanquam tuas, Plaut. Most. 3, 2, 122; cf. Quintil. 5, 13, 13; — 11) sc. ratione: paa hvistensombest Maade, hvorbansombest; — hoc qualibet officias, Catull. 76; cf. id. 40.

quālis, e, pron. adj., [quis]; I) i Særgsmaal og Ildraab: hvordeles beſtaffen, af hvilket Slægt, hvad for en; — Qualine amico mea commendavi bona? Plaut. Trin. 4, 4, 3; quali fide, quali pietate existimatis esse eos, qui etc.? Cic. Font. 10; — II) relativt, m. o. ud. b. correlative talis: hvilken, hvordan, hvordeles beſtaffen, (ogſ. ved Samfætning: ſom el. ligefom); — ut, qualem te ... præbuiſti, talem etc., Cic. R. Am. 4; cf. id. Off. 2, 12; men Liv. 27, 17: quales ... cognovit, perinde etc.; — rei natura qualis et quanta ſit, quærimus, Cic.; men id. Catil. 3, 10: quale bellum nulla barbaria ... gessi, (hvis Lige, Magen hvortil); men Liv. 8, 39: equitum acies, qualis quæ esse instructissima potest, (ſaa vel ruſtet, ſom muligt); ogſ. absol.: Quale ... Est iter in ſilvis, (ſom el. ligefom), Virg. Aen. 6, 270; — bb) hertil er endnu at mærke: a) qualis ſom adj. appos., ſ. adv. qualiter; — Qualia dividuae ſinuatur cornua lunæ, Ovid. Met. 3, 682; cf. Hor. Od. 4, 4, in.; — b) qualis qualis, quale quale, ligefom qualescumque: hvordan end el. hvordeles end (beſtaffen); — qualiqua obligatione interposita, Digest.; — c) qualis ſ. ut talis; — fuit talis, quales ſi omnes fuiſſent, numquam etc., Cic. Planc. 11; cf. id. Phil. 2, 7; — III) indefin., quale: ſom har en Beſtaffenhed; — prius aliquid esse debet, deinde quale esse, Senec. Ep. 117; cf. Cic. Acad. 1, 7: quum etc., putant ... illa effici, quæ appellant qualia.

quālis cum que, qualescumque; I) relativt: hvordeles el. hvordan end beſtaffen, af hvilkenſomhelſt Beſtaffenhed; — homines benevolos, qualescumque ſunt, (hvordanne de end forreſten etc.), etc., Cic. Att. 14, 14; — ogſ. m. ſigb. talis; qualescumque ſummi civitatis viri fuerunt, talem civitatem fuiſſe, (hvordanne de end vare); id. Leg. 3, 14; cf. Liv. 29, 17; — II) „overf.“ o. indefinite: hvolfomhelſt, enhver uden Gæſt; — ſi libertatem ſequimur, qui locus hoc dominatu vacat? ſin qualescumque locum, quæ est domeſtica ſede juncundior? Cic. Fam. 4, 8; cf. Tac. Hiſt. 4, 8; — not.: ogſ. m. Imeſis: quale id cumque eſt, Cic. N. D. 2, 30; cf. Ovid. Pont. 4, 13, 6; — qualislibet, qualelibet, pronom. indefin.: hvordeles end beſtaffen; (eſteret.); — qualeslibet piſces, Apic.; — not.: Cic. N. D. 2, 37, ſtrives Ordet adſtilt. — qualisnam, qualenam, pronom. relat.: af hvilken end Beſtaffenhed; — qualisnam accuſatio futura eſſet, Appul.

*qualitas, atis, f.: Beſtaffenhed, Egenskab; — quod ex utroque, id jam corpus et quasi qualitate quamdam nominabant, Cic. Acad. 1, 6; cf. ibd. 7: qualitates appellavi, quas Graeci ποιότητες, etc.; — ∞ coeli, Quintil., litoris nostri, Colum.; ogſ. in pl.: qualitatium differentiae, Plin.; cf. Quintil. 1, 4, 27; o. — qualiter, adv.; I) paa hvilken Maade, hvordeles; — reſert, villa qualiter ædificetur, Colum.; — ogſ. i Ildraab: Qualiter o vivam, quam large, quamque beate! Martial. 1, 101; — qualiter qualiter, ligefom qualitercumque: paa hvilkenſomhelſt Maade, Digest.; — II) ſom el. ligefom; — antiquis torus e ſtramento, qualiter etiam nunc in caſtris, Plin.; cf. Ovid. Am. 1, 7, 58; — ogſ. forbindes qualiter ... taliter: ligefom ... ſaaledes, Martial. 5, 7; liget. qualiter ... ſie, id. Spect. 7; — [qualis]. — qualitercumque, adv. af qualescumque: paa hvilkenſomhelſt Viſ el. Maade; — ∞ proclatibus cadendum eſſe, Juſtin. 2, 11; cf. Colum. 2, 10. — quātum, i, n., o. qualus, i, m., [μέτρον], Vind el. Mæling: ſletit Kurv til afſlægt Brug; — quala ſatoria, Cato; ſpiſso vimine qualos, (til Vinens Affining), Virg. Ge. 2, 241; ∞ vindicatorii, Digest.; ſ. ogſ. Hor. Od. 3, 12, 3.

quam, adv., [qui]; I) „alm.“: paa hvilken Viſ el. Maade, hvordeles, hvor meget; — quam nihil prætermittis etc.! quam nihil tamen ... explicas! Cic. Att. 9, 2; quam multa quam paucis! id. Fam. 11, 24;

— tam conſimilis eſt (imago), quam potest, Plaut. Men. 5, 9, 4; — Et, quam quisque potest (eſter enhveres Evne), aliqua mala noſtra levate, Ovid. Trist. 3, 1, 75; — ogſ. m. ſuperl.: Concede huc ab isto quam potest longissime, Plaut. Men. 5, 2, 81; cf. Cic. N. D. 2, 52; — ogſ. ub. poſſe; ut quam arctissime Pompejum contineret, Caes. B. C. 3, 45; cf. Cic. Fam. 13, 6; — ogſ. m. poſit.: vino quam potest excellenti, Plin. 20, 100; — II) „beſ.“; A) ſom, ligefom; nærmelt m. det correlative tam; — tam ego fui ante liber, quam gnatus tuus, Plaut. Capt. 2, 2, 60; quorum neutrum tam facile, quam tu arbitraris, conceditur, Cic. Div. 1, 6; — men undert. er tam alene at underforſtaac; homo non, quam iſti ſunt, gloriosus, Liv. 35, 49; men claris majoribus, quam vetustis, Tac. Ann. 4, 61, (mere nænſundige, end gamle), er magis at ſupplere i det forſte Led; — quam hos ſuperl., m. correlative, tam, heber: jo ... deſto; men acerbissima olea oleum facies, tam oleum optimum erit, Cato; cf. Sall. Jug. 31; men magis quam ... tam magis: jo mere ... deſto mere, Plaut. Bacch. 5, 1, 5; men m. udfaldet tam, Virg. Ge. 3, 309; men Plaut. Asin. 1, 3, 6, er det andet magis udfaldet; — fremdeles forbindes tam magis ... quam magis: deſto mere ... jo mere, Virg. Aen. 7, 787; men quam magis ... tanto magis: jo mere ... deſto mere, Lucr. 6, 459; cf. Plaut. Men. 1, 1, 19; — ogſ. m. dobbelt compar.; ne libentius haec in illum evomere videar, quam verius, Cic. Mil. 29; cf. Liv. 27, 48, o. id. 31, 35; men Cic. Deiot. 3, ſaaer hos tam ... quam: compar. ſ. poſit.; — quā m ſaaer fremdeles el. alene eſter Comparativer, men ogſ. eſter andre Sammenligningsord; — praetori majorem pecuniam polliceri, quam quantam hic dedisset, Cic. Verr. 2, 70; iniquum putabat, plus ſecum agi, quam quod erat in actione, id. d. Or. 1, 36; cf. Liv. 35, 12; men Cic. Verr. 4, 35: quid hoc tota Sicilia eſt clarius, quam omnes Segestæ matronas et virgines convenisse, quum etc.; cf. id. N. D. 1, 15; — ſaal. ogſ. eſter aequæ, contra, ſecus; nihil aequæ eos terruit, quam robur et color imperatoris, Liv. 28, 26; contra faciunt, quam proſeſſi ſunt, Cic. Leg. 2, 5; Ne me ſecus honore honestes, quam ego te, etc., Plaut. Capt. 2, 1, 50; — fremdeles eſter alius, aliter, m. ſigb. Negation; nihil aliud agens, quam ut etc., (intet andet, end ofv.), Liv. 44, 47; cf. id. 45, 25; ne aliter, quam ego velim, neminem laudet ingenium, (anderledes, end ofv.), Cic. Verr. 1, 9; — ogſ. eſter ſupra, ultra, diverſum; ſaepe ſupra feret, quam fieri poſſit, Cic. Orat. 40; ultra, quam ſatis eſt, producit, id. Inv. 1, 18; pransus atque potus diverſum valent, quam ſignificant, Quintil. 1, 4, 29; — fremdeles eſter Talbeſtemmelſer, der tiene til Sammenligning; — dimidium tributi, quam quod regibus ferre ſoliti erant, populo R. pendere, Liv. 45, 18; multiplex, quam pro numero damnum eſt, (laugt fløre, end ofv.), id. 7, 8; — ſaal. ogſ. eſter Tidbeſtemmelſer; die vigesima, quam creatus erat, dictatura ſe abdicavit, (20de Dagen eſterat ofv.), Liv. 6, 29; poſtero die, quam illa erant acta, Cic. d. Or. 2, 3; cf. Liv. 4, 7; — men eſter ſuperl.: bellum gerere cum tyranno quam, qui unquam, ſæviſſimo et violentiſſimo in ſuos, (den gruſomſte, der nogenſinde har været), Liv. 34, 32; — endel. ogſ. undert. eſter d. udfaldet magis el. potius; tacita bonaſt mulier ſemper, quam loquens, Plaut. Rud. 4, 4, 70; pacem, quam bellum, probabam, Tac. Ann. 1, 58; cf. Curt. 7, 7; — B) ſom blot forſtærkende: nunaadelig meget, overmaade, obl.; — admodum quam ſævus eſt, Plaut. Amph. 1, 3, 43; Nimis quam formido, ne etc., id. Most. 2, 2, 79; cf. Ter. Andr. 1, 1, 109; ſane quam reſixit, Cic. Qu. Fr. 2, 6; liget. mire quam, id. Att. 1, 11; cf. Brut. ap. Cic. Fam. 11, 13; — not.: arghaiſt Viſform af quam er quande el. quande; vid. Enn. ap. Feſt. p. 261, (Müll.), ogſ. Naev. ibd. p.

352, s. v. toppe; ligel. Lucr. 1, 610: magis inter inanes, Quamde graves etc. — *quamde*, f. und. frgd., not. *quandiu*, (field. *quandiu*, egf. adfist: *quam* voluit diu, Cic. Qu. Fr. 1, 1, 7, egf. som to Ord: *quam diu*), adv.: *hvor længe*, *saa længe* som et indtil et. imedens; — *quandiu* potuit, tacuit, Caes. B. G. 1, 17; disces, *quandiu* volēs; *tandiu* autem etc., Cic. Off. 1, 1; *quandiu* viride oleum conficitur, Colum. 12, 50; — egf. *spærgende*; *Quandiu* id factum est (*hvor længe er det fædt*)? Plaut. Capt. 5, 3, 3.

quamlibet, (-libet), adv.; I) „egnt.“: efter *Behag*, som det behager; — *quamlibet* esto *Unica* res *quædam*, Lucr. 2, 511; *quamlibet* *lambe otio*, Phaedr. 1, 25; — II) *af. alm.*: *hvor meget end*, *nef saa meget*; — *Occupat egressas quamlibet ante rates*, Ovid. Trist. 1, 10, 6; *men quamlibet parum sit*, (*hvor lidt det end er*), Quintil. 1, 1, 18; cf. Ovid. Am. 1, 7, 66; — not.: *fltr.* egf. f. *quavis*: *endfientet*, Solin. 9.

quamobrem, (egf. *ofte quam ob rem*), adv.: *af hvilken Grund*, *hvorfor*; I) *spærgende*; — *Sclestissimum te arbitror*; *Sos nam quamobrem?* Am. Quia etc., Plaut. Amph. 2, 1, 2; cf. Cic. Verr. 5, 29; — II) *relativt*; — *Multæ sunt causæ, quamobrem cupiam abducere*, Ter. Eun. 1, 2, 65; *men hoc Est homini, quamobrem vitam amet*, Plaut. Pseud. 5, 1, 10; *si res reperietur, quamobrem videantur etc.*, Cic. R. Am. 3; cf. id. Verr. 4, 60; — b) egf. i *Periodens* et. *Sætinægens Begyndelse* som *Overgangspartikel*: *hvorfor*, *af hvilken Grund*, (egf. *derfor*, *af denne Grund*); — *Quamobrem quæso a vobis, ut etc.*, Cic. Flacc. 27; *quamobrem, quoniam etc.*, *utar ea clausula, qua soleo, teque ... cohortabor, etc.*, Cic. Fam. 2, 4.

quamplures, (egf. *adfist quam plures*), a: *saare mange*; — *Sed curiosi sunt hic quamplures mali*, Plaut. Stich. 1, 3, 44; ∞ *palaestritæ*, Petron. Sat. 21. — *quamplurimus*, 3, f. und. plurimus. — *quampridem*, f. und. pridem. — *quamprimum*, (egf. *adfist: quam primum*), adv.: *med det første*, *snarest muligt*; — *quum has quamprimum ad te perferri literas magnopere vellemus*, Cic. Fam. 2, 6; cf. Caes. B. G. 4, 21; — egf. m. *posse*; *ut, quamprimum possis, redeas*, Plaut. Capt. 2, 3, 88; f. egf. und. *primum*, III, B.

quamquam, (quamquam), conj.; I) „alm.“: *ihvovet*, *emend et. emendfient et. sfient*; a) *ordentl. e. indic.*; — *Quamquam libenter escis alienis studes*, Plaut. Pers. 3, 1, 9; *quamquam nostri casus plus honoris habuerunt, quam laboris*, Cic. d. Rep. 1, 4; cf. Hor. Od. 1, 28, 35; — b) *dog egf. e. conj.*, *naar neut. Tænfærbindelsen selv uden quamquam vilde forde denne Modus*; — *quamquam illa ipsa exclamatio ... sit velim erabra*, Cic. d. Or. 3, 26; cf. id. ibd. 2, 1, v. id. Plane. 22; — c) egf. *bes en Subjunctætning*; — *quamquam ne impudicitiam quidem nunc abesse etc.*, Tac. Ann. 12, 65; *men e. abl. absol.*: *quamquam asserente matre, etc.*, Suet. Grammat. 21; cf. Liv. 4, 53: *Volcis, quamquam non publico consilio, capessentibus arma, etc.*; — II) „bf.“ som *reterist Overgangspartikel ved selvgiorte Indvendinger*: *ihvovet*, *eg dog, ovl.*; — *quamquam, quem potissimum Hercules colamus, scire velim*, Cic. N. D. 3, 16; cf. Virg. Aen. 5, 195.

quamvis, adv. v. conj.; I) adv.: *som du vil*, *saa meget du vil*, *nef saa meget et. nef saa, ovl.*; — *quamvis multos nominatim proferre*, Cic. R. Am. 16; *quidvis facere (eum) in ejusmodi rebus, quamvis callide, quamvis audacter, etc.*, id. Verr. 2, 54; cf. id. Tusc. 4, 26; — B) „alm.“ som *betegnende den høieste Grad*: *saa meget muligt*, *evnermade meget*, *umadelegen*; — *quamvis pernix hic est homo*, Plaut. Pseud. 4, 7, 79; *quamvis humanus et jocosus homo*, Varro; — egf. *høst superl.*; *quamvis mundissimis tabulis*

componitur (caseus), Colum. 7, 8; — II) *som conj.*: *hvor meget du end vil*, d. e. em *endog nef saa meget, hvormeg et end, emendfient et. ovl.*; a) *ordentl. e. conjunct.*; — *verum tamen homines, quamvis in turbidis rebus sint, tamen interdum animis relaxantur*, Cic. Phil. 2, 16; *quamvis prudens ad cogitandum sis, sicut es, tamen, nisi etc.*, id. Att. 12, 37; cf. id. R. Am. 8; — egf. i *negative Sætninger*; *quamvis non fueris suavor*, id. Att. 16, 7; — b) *e. indic.*, (*ifølge Prædicatets Bisher*); — *erat inter eos dignitate regia, quamvis carebat nomine*, Nep. Milt. 2; *Pollio amat nostram, quamvis est rustica, musam*, Virg. Ecl. 3, 81; cf. Liv. 2, 40, v. Hor. Sat. 2, 2, 29; ligel. Quintil. 8, 6, 73: *quamvis est enim omnis hyperbole ultra fidem, non tamen esse debet ultra modum*; f. egf. Nep. Att. 20; — c) *uden Værbum*; — *res bello gesserat, quamvis rei publicæ calamitosas, attamen magnas*, Cic. Phil. 2, 45; *si me audissent, quamvis indigna passi, honeste tamen viverent*, id. Fam. 7, 3.

quānam, adv., [quisnam]; I) „localit.“: *hvor dog, ad hvilken Dei*; — *quom circumparent, quam ... transirent*, Liv. 5, 31; — II) „overf.“: *hvorledes dog, paa hvilken Maade*; — *quamam audiant (delphini), mirum (se. est)*, Plin. 11, 50. — *quandiu*, f. und. *quandiu*.

quando, adv. v. conj.; I) adv.: *naar, til hvilken Tid*; A) *spærgende: naar?* — *vid. Ter. Eun. 4, 4, 30, v. Cic. d. Or. 1, 22; ligel. Hor. Sat. 2, 6, 60: O rus, quando ego te aspiciam?* etc.; *men Dic mihi, cras istud, Postume, quando venit?* Martial. 5, 58; — B) *relativt: naar, til hvilken Tid*; — (non intelligi), *quando obrepit senectus*, Cic. d. Senect. 11; *velut expectans, quando incipiendum sit*, Quintil. 11, 3, 159; — C) *indefinit. et. ubi*: *tem: til den et. den Tid, ubertiden, engang*; — *existit quæstio, num quando amici novi veteribus sint antepnendi*, Cic. Lael. 19; *si quando auditum sit, etc.*, id. R. Am. 13; cf. id. ibd. 50; — *men forfættet*: *si quando unquam ... meminerint, etc.*, Liv. 10, 14; — II) *conj.*; A) *em Tiden: naar, da, efterat*; — *tum, quando legatos Tyrum misimus*, Cic. Agr. 2, 16; *men id. Off. 2, 21: tum ... quando ... coepissent*; — B) *kaufst: da, efterfom*; — *Ita quæso, quando hoc bene successit, hilare hunc sumamus diem*, Ter. Ad. 2, 4, 23; ligel. *quando bellum suadebat*, Tac. Ann. 1, 57; — egf. *e. conj.*, Plin. 17, 3.

quandocumque, adv.; I) *relativt: naarfembest, til hvilkenfembest Tid*, *saa ofte et. saa snart, ovl.*; (*effest „pect.“*); — *Quandocumque trahunt invisa negotia Romam*, Hor. Ep. 1, 14, 17; cf. Propert. 2, 10, 17, v. id. 2, 1, 81; ∞ *fors obulerat*, Hirt. B. Al. 22; — II) *ubestemt: negensfide, til sin Tid*; — *si etc.*, *Quandocumque mihi poenas dabis*, Ovid. Met. 6, 543; *men Hor. Sat. 1, 9, 33, in tmesi: Garrulus hunc (puerum) quando consumet cumque, etc.* — *quandolibet*, adv.: *naarfembest, engang i sin Tid*, Lactant.

quandocumque, adv.; I) *relativt: naar engang, saa ofte*; — *Indignor, quandoque bonus dormitat Homerus*, Hor. A. P. 359; cf. Cic. d. Rep. 6, 22, v. Hor. Od. 4, 2, 34; ligel. Suet. Caes. 81: *quandoque ossa Capvis detecta essent, fore, ut etc.*; — II) *ubestemt*; A) *til sin Tid, engang i Tiden*; — *ne quandoque parvus hic ignis incendium ingens exusscit*, Liv. 21, 3; cf. Suet. Caes. 41, v. Senec. Ep. 117; *et tu ... quandoque degustabis imperium*, Tac. Ann. 6, 20; — B) *nu og da, under tiden*; — *quandoque fiunt trabes, quandoque clypei*, Senec. Qu. N. 1, 1; cf. Colum. 7, 3. — 2. *quandocumque* = *et quando*, f. und. *quandocumque*; — *quandocumque dem*, adv.: *efterfom nemlig, da dog, ovl.*; — *quandocumque tu istos oratores tantopere laudas*, Cic. Brut. 44; cf. id. Verr. 2, 3, v. Liv. 8, 33; f. egf. Virg. Ecl. 3, 55, (*hvor quandocumque*). — *quamquam*, f. und. *quamquam*.

quantillus, 3, dem. af *quantulus*: *hvor lidt stor, hvor lidt, hvor ringe*; I) *spærgende*; — *Quantæ e*

quantillis jam sunt factae (filiae meae)? Plaut. Poen. 5, 3, 48; cf. id. Most. 3, 1, 95; — II) relativt; — Ibo intro, atque intus subducami rationem, Quantillum argenti mihi apud trepizitani siet, id. Capt. 1, 2, 89. — quantisper, adv., [quantus, -per]: hvor længe; I) spørgende; — velim paulisper operari te! quantisper? non plus triduum, Caecil. ap. Non.; — II) relativt; — possum exorare te, ut recedas a me paulisper modo? quantisper sat habes, Pompon. ibid.

quantitas, atis, f., [quantus]; I) „alm.“: den relative Storrelse cf. Mængde, Quantiteten deraf; — vid. Vitruv. 1, 2; ∞ humoris, Plin.; ∞ modi seu numeri, Quintil., vocis, id.; — II) „bef.“: A) en vis Mængde cf. Sum; — ejus species quantitasque ostenditur, Digest.; — navnlf. egf. en vis Sum Penge; quantitatibus usuras praestandas, ibd.; — B) i Regifen: Sættningens relative Omfang og Vægfæthed (seu almindelig cf. besynderlig), Appul.

quanto, f. und. quantus. — quantocius, adv., [f. quanto ocius]: paa det hurtigste, jo før jo heller, Mamert. Grat. Act. ad Julian., Sulp. Ser. — quanto-pere, adv., [etr. af det ligesaa brugelig]: quanto opere]: hvor meget, hvor høiligen; som correlat til tantopere (cf. tanto opere), Cic. d. Or. 1, 35; dici non potest, quantumpere gaudeant, id. Att. 14, 6. — quantulus, dem. af quantus: hvor lidt stor, d. e. hvor liden cf. ringe; — sol... quantulus nobis videtur? Cic. Acad. 2, 26; cf. Juvenal. 10, 173; — id autem quantum est, (hvor lidt)! Cic. Leg. 2, 19; men mulieri reddidit, quantumvis visum est, (det lidt ham syntes), id. Div. in Caecil. 17; — egf. m. Effecttyr: quantumquam quantum (f. quantumcumque) auxilii ferre, (den Smule Hjelp man kan), Appul.; — neutr. quantum egf. fem adv.; nos, qui... quantum judicare possemus, ostendimus, Cic. Verr. 3, 1.

quantuluscumque, æcumque, quantumcumque: hvor liden end, nok saa liden; — quantulumcumque est (haec mea facultas), Cic. d. Or. 1, 3; ∞ effectus, Senec.; ∞ occasio, Juvenal.; — men in neutr., Cic. Orat. 30: quantumcumque dicebamus, (hvor ringe end mit Hæredrag var); egf. c. gen., ∞ aquae vel ciborum, (selv det minste deraf), Colum.; endel. in tmesi: quantum id cumque est, Cic. d. Or. 2, 23. — quantuluslibet, -alibet, -umlibet: hvor liden man vil, saa liden det skal være; — ∞ fabricula, (det mindste Hæbertssted), Digest. — quantulusquisque, quantulaqueque, quantumquodque: hvor liden end, nok saa liden; — cf. effect. c. in pl.: quantumcumque fuerint (progressus vitae meae), Geil. epil. — quantum, adv., f. und. quantus. — quantumcumque, quantumlibet, quantumvis, f. und. quantuscumque, etc.

quantus, a, um, l, [quam]: hvor stor; kan egf. som Correlat til tantus overfattet ved: som; — quanta esset insula, Caes. B. G. 4, 20; cf. Virg. Aen. 12, 701: Quantus Athos, etc.; — quanta mea sapientia est, Plaut. Stich. 1, 2, 62; quantus homo in dicendo, Cic. d. Or. 2, 12; — egf. in pl.: quae civitates quantaeque in armis essent, Caes. B. G. 2, 4; cf. ibd. 4, 20; videre mihi videor tantam dicationem, quanta numquam fuit, Cic. Att. 7, 1; men c. superl., tanta est inter eos, quanta maxima esse potest, morum studiiorumque distantia, (den muligst største Forskel), id. Lael. 2; — quantus quantus f. quantuscumque: hvor stor end cf. saa stor end; (førel.); — Quantum quantum ad eum erit delatum, (denegabit), Plaut. Poen. 3, 4, 28; men med Lunc: Tu, quantus quantus, nil nisi sapientia es, Ter. Ad. 3, 3, 40; — in quantum: hvor vidt cf. hvor langt, vid. Ovid. Met. 11, 71; in quantum poterit, (saa meget muligt), Plin. Ep. 10, 75; men m. frgd. tantum: saa vidt, som; vir in tantum laudandus, in quantum intelligi virtus potest, Vell. 1, 9; — fremdeles om en Mængde, f. quot: hvor mange; — Quid ais, quantum

terra tegit, hominum perjurissime? Plaut. Pseud. 1, 3, 117; cf. Ter. Heaut. 1, 6, 6; — men neutr. quantum som subst. c. genit., Cic. Verr. 3, 18: quantum est in Sicilia frumenti hominum; — cf. gen. quanti (sc. pretii): hvor høit, hvor dyrt, saa dyrt som; Pe. quanti emi potest minime? Ep. Ad quadraginta minas, Plaut. Epid. 2, 2, 110; men quanti locaverint, tantam pecuniam redemptori solvendam, Cic. Phil. 9, 7; — egf. „overf.“: vide, quanti apud me sis, (cf. quanti te faciam): hvor høit jeg agter dig, Cic.; men Quanti est sapere (hvor vigtig)? Ter. Eun. 4, 7, 21; men quanti ejus intersit, (hvor vigtig det er for ham), Digest.; — quanti quanti emitur bene, quod necesse est, Cic. Att. 12, 23; — quanto opere, (egf. quantopere): med hvilken Omhu, hvor overmaade omhyggeligen; quanto se opere custodiant bestiae, Cic. N. D. 2, 49; cf. id. Fam. 13, 7; f. egf. und. quantopere; — II) heril mærkes endnu som Adverbier; A) quantum: hvor meget, saa meget; — perge, ut facis, et scribe, quantum potes, Cic. Att. 9, 7; dog egf. rescribas ad me, quantum potest, (saa meget muligt), id. ibd. 4, 13; — quantum audio, (saa vidt jeg hører), Ter.; — quantum in te est, (for dit Beskæmmede), Cic. N. D. 3, 7; ligef. Quantum ad Pirithoum, Ovid. A. A. 1, 744; — egf. findes quantum hos comparat. f. quanto; vid. Liv. 3, 15, o. Sall. Jug. 85; — B) quanto: hvormegst, jo; nærmest hos Comparativer: — quanto diutius Abest, magis cupio tanto, (jo... desto), Ter. Heaut. 3, 1, 15; cf. Caes. B. G. 5, 41; men Cic. Acad. 1, 3: quanto magis philosophi delectabunt, si etc.; — egf. hos comparative Verber, vid. Nep. Hann. 1: quanto... antecedeat etc.; men hos Positiv, Tac. Ann. 6, 15: tanto acceptis in vulgum, quanto modicus privatis aedificationibus; — endel. hos ante, secus, aliud; quanto ante providerit, (hvor længe før), Cic. Sest. 3; videte, quanto secus ego fecerim, (hvor ganske anderledes), Cat. ap. Charis.; ut appareat, quanto sit aliud (hvor ganske andet det er) proximum esse, aliud secundum, Quintil. 10, 1, 53.

quantuscumque, æcumque, umcumque: hvor stor end, være sig nok saa stor; — quorum bona (Cien-domme), quantacumque erant, etc., Cic. Phil. 5, 8; cf. id. d. Or. 2, 28: quantuscumque sum ad judicandum; — men quantumcumque (sc. pretii) felix for den dyreste Pris etc., Senec. Ep. 80; — in neutr. (egf. fem adv., quantumcumque possum, (saa meget jeg kan), Cic. Fin. 1, 4; cf. Ovid. Trist. 1, 6, 35: — quantuluslibet, -alibet, -umlibet: hvor stor man vil, saa stor det skal være; — quantolibet ordine dignus, Ovid. Fast. 6, 663; quantalibet magnitudo hominis concipitur animo, (den muligste Storbed), Liv. 9, 18; cf. Juvenal. 7, 81: gloria quantalibet quid erit, si etc.? men quantumlibet intersit inter etc., Liv. 39, 37; — neutr. egf. fem adv.; te quantumlibet oderint hostes, dum perhorrescant, Eumen. Paneg. Constant.

quantusvis, -avis, -umvis: hvor stor man vil, saa stor det skal være; — satis amplus quantaevs classi (portus), vid. Liv. 26, 42; men Caes. B. G. 5, 28: quantavis magnas copias sustineri posse, (den allerførste Hær); Quum faciem (senis) videas, videtur esse quantvis pretii, vid. Ter. Andr. 5, 2, 15; — cf. neutr. quantumvis egf. c. gen.; quantumvis fiducia etc., Nazar. Paneg. Constant.; — b) neutr. quantumvis egf. fem adv.: saa meget, du vil, saa meget man vil; — quantumvis licet excellas, Cic. Lael. 20; — kan egf. hère: faare meget, høiligen; quantumvis facundus et promptus, Suet. Calig. 53; cf. Juven. 8, 15: Euganea quantumvis mollior agna; — egf. f. quamvis: endstændt; Post hac ille catus, quantumvis rusticus... inquit, Hor. Ep. 2, 2, 39; — men Senec. Ep. 85: ista, quantumvis exigua sint, in majus excedunt.

quaepropter, adv., [qui]: hvorfor, af hvilken

Grund; D) sporgende; — Quapropter id vos factum suspicamini? Plaut. Most. 2, 2, 52; cf. Ter. Andr. 4, 2, 33; — II) relativ; — te ... mirari, Quid sit, quapropter ... jussi, Ter. Hec. 5, 1, 6; — B) egf. „överf.“ i Övergången til en ny Gienstand; derfor, af den Grund; — quapropter hoc dicam, etc., Cic. Caecin. 27; cf. Phaedr. 3, 6; — not.: egf. m. Tmesis: Qua me propter examinationem citius eduxi foras, Ter. Hec. 3, 3, 4.

quāqua, adv., [epit. abl. af quisquis]: hvorfem; hvortil; hvorend; — quaqua incedit, Plaut. Mil. gl. 2, 1, 14; Quaque tangit, id. Epid. 5, 2, 9; quaqua versus, (til alle Sider), Appul. — quāquam, adv., [epit. abl. af quisquam]: nogensteds; — vid. Lucr. 1, 429; neque ... quaquam etc. — quaque, adv., [epit. abl. af quisque]: hvorfem; hvortil; hvorend; — quaque ierit (hasta, i. e. auctio publica), Manil. 5, 319, inc.

quare, adv., [quae, res]; I) „alm.“: hvorend, ved hvilket Middel; — multas res etc., quare luxuria reprimetur, Nep. Cat. 2; permulta sunt, quae dici possunt, quare intelligatur, etc., Cic. R. Am. 33; — II) „bef.“: af hvilken Aarsag, paa hvilken Grund; A) sporgende; — quare ausus? Plaut. Mil. gl. act. 5, v. 12; cf. Cic. d. Or. 1, 16; — B) relativ; — quateramus, quae tanta fuerint vitia in unico filio, quare is patri displiceret, id. R. Am. 14; — 2) „överf.“, som indledende en Sælgæftning; derfor, af den Grund, orl.; — quare pro certo habetote, vos etc., Sall. Catil. 52; quare sic tibi cum commendo, ut etc., Cic. Fam. 13, 71.

quartadecimani, orum, m., [quartus, decimannus]: Soldater af den 14de Legion, Tac. Hist. 2, 16. — quartana, ae, f., f. und. quartanus. — quartanarius, 3: som holder et. ngor en Fierdedel af et Felt, navn. af et jagerum; — tabula, Pallad.; af — quartanus, 3, [quartus]: benevent efter Talsførbildet fire; — febris, (en Fierdedagsfeber), Plin. 7, 51, v. Martial. 10, 77; — oftest absol., quartana, (sc. febris), Cic. Fam. 16, 11, ∞ frigida, Hor. Sat. 2, 3, 290; f. egf. Plin. 22, 72; — II) quartani, orum, m.: Soldater af den fjerde Legion, Tac. Hist. 1, 55, v. ibid. 4, 37.

*quartarius, i, m.: I) Fierdedelen, navn. af en sextarius (cf. romersk Pøt), en Pægel; — II) vini, vid. Liv. 5, 47; — farris, Plin. 18, 3; — II) Mølfebrøder, som faaer en Fierdedel (af Fragten), Lucil. ap. Fest. p. 258, (Müll.); v. — quartato, adv.: firegange et. fjerdegang; — verba tertio et quarto dicere quemquam prae metu, Cat. ap. Serv. ad Virg. Aen. 3, 314; — [quartus] — quarte, f. und. quartus, not. — quarto e. quartum, som adv., f. und. fgd.

quartus, 3, *τέταρτος*, num. ord. til quatuor: den fjerde; — ∞ pars copiarum, Caes.; quartis quibusque cohortibus (demptis: hver fjerde Cohort), id. B. G. 7, 37; — quartus ab Arcesila, (hans fjerde Eftermand), Cic. Acad. 2, 6; Piliusque illi quartus pater (i. e. abavus), Virg. Aen. 10, 619; — die quarto, (for fire Dage siden), Matius ap. Gell. 10, 21; (egf. om fire Dage; vid. not.); — B) subst.: I) quarta, ae, f., (sc. pars): en Fierdedel, navn. af en Irv; — decimas uxoriibus dari, quartas meretricibus? Quintil. 8, 5, 19; faal. egf. in Digest.; — 2) quartum, i, n., i Decenemien: det fjerde Korn; — frumenta ... quando cum quarto responderint, etc., Colum. 3, 2; — C) adv.: I) quartum: fjerde Gang; Quintio quartum consule, (i hans fjerde Consulat), — Liv. 3, 67; — 2) quarto, fjerde Gang; — Ter conata loqui, ter destitit; ausaque quarto etc., Ovid. Fast. 2, 823; — quarto fieri praetorem, (vælges som den fjerde Prætor), quartum fieri praetorem, (fjerdegang at vælges dertil), Varr. ap. Gell. 10, 1; — not.: die quarte (cf. quarti), (f. die quarto: om fire Dage), Pompon. ap. Gell. 10, 21. — quartus decimus, 3, num. ord.: den fjerdede; — ∞ pars, Vitruv., legio, Tac. Ann. 1, 70.

quasi, adv., [f. quamsi cf. quam si]; I) „egenl.“: som en, ligesom en; — quasi ego, quam dudum, rogem! Ter.

Andr. 5, 2, 9; egf. fortærl., quasi vero consilii sit res, etc., Caes. B. G. 7, 38, (ret ligesom om øvs.); cf. Cic. Fam. 3, 7; men Sall. Jug. 85: majorum gloria posteris quasi lumen est; cf. Cic. d. Or. 1, 3; liget. cum ipsa quasi republica collocutus sum, id. Fam. 1, 9; men c. abl. absol., vid. Caes. B. G. 5, 43: quasi paria jam ... victoria, etc.; — egf. forbundne quasi ofte m. Sammenligningsordene: sic, ita, perinde, proinde, etc.; — sic avide ... quasi etc., Cic. d. Senect. 8; quasi sua res agatur, ita diligenter etc., id. Quint. 2; proinde quasi ... possimus, id. Mil. 31; cf. id. Quint. 26; — egf. forbundne assimilare, quasi etc., (læde, som om øvs.), Ter. Eun. 3, 2, 8; — pleonastisk tilføies ubert. si; Quasi si esset ex se nata, Plaut. Casin. prol. 46; cf. Lucr. 4, 1008; — II) „överf.“: A) omtrent, næsten; — quasi talenta ad quindecim Coegi, Ter. Heaut. 1, 1, 93; quasi in extrema pagina, Cic. Orat. 13; — B) quasi ... quasi: dels ... dels; — quum diceret, quasi joco, quasi serio, omnes etc., Spartian. Get. 4; — not.: quasi (f. quasi), Lucr. 2, 291, c. id. 5, 728.

quasillaria, ae, f.: Spinderstfe, Petron. Sat. 132; af — quasillum, i, n., v. quasillus, i, m., dem. af qualus: Kury til fortællig Brug; — quasillum terra implere, Cato; — navn. Kury til Udarbejde et. Udfyldt; inter quasilla pendebatur aurum etc., (i Spinderstuen), vid. Cic. Phil. 3, 1; cf. Tibull. 4, 10, 3.

*quassabilis, e: til at rykke, som kan rykkes; — nullo quassabile ferro (munimen), Lucan. 6, 22; — quassatio, onis, f.: voldsom Rykkelse; — ∞ irrita capitum, Liv. 22, 17; men tussim ... et alias quassationes, Macrobi.; quassationes cymbalorum, Arnob.; — [quasso]: — quassatipennae, arum, f., [quasso, penna]: som rykke Bingerne, anates, Varr. ap. Non. — quassatura, ae, f., [quasso]: Rykkelse; df. „meton.“; A) den ved Rykkelse færdiggjorte Væsttægelse, Plin. Val.; — B) den bestfærdige Del af Legemet, Veget.

quasso, avi, atum, i, v. a. v. n., intens af quatio; I) „egenl.“: A) „alm.“: rykker stærkt, cf. alm. rykker, caput, Plaut., Virg.; — hastam tremementem, Virg. Aen. 12, 94; Quassanda est ista Pelias hasta manu (skal smiges i Kampen), Ovid. A. A. 1, 696; cf. Virg. Aen. 5, 855; — B) „bef.“: rykker fra hinanden, knuser, baceas myrti, Pallad., olivas, id.; — oftest in partic.: quassatis undique vasis Diffuere humorem, Lucr. 3, 435; quassata monumenta, Plin. Ep.; cf. Virg. Aen. 1, 555; — neutr. egf. e. gen.; quassata muri fissicere, Liv. 23, 17; — B) „fig.“: rykker, hvæfter, færdægger; — quassato corpore, (med hvæftet Legeme), Suet. Aug. 81; flamma quassatae rei publicae, Cic. Sest. 31; men Tempora (acc. graec.) quassatus (sc. mero: overvældet et. bedrevet deraf), Sil. 7, 202; — II) neutr.: at rykke et. at rykkes; — quassanti capite incedit, Plaut. Asin. 2, 3, 23; siliqua quassante legumen, (med rasende Vælg), Virg. G. 1, 74. — I. quassus, 3, partic. af quatio. — 2. quassus, us, m., [quatio]: Rykten et. Rykkelse; — in abl., Pacuv. ap. Cic. Tusc. 2, 21.

quate, facio, feci, 3, v. a., [quatio]: rykker; df. „fig.“: rykker et. hvæfter, aliquem, Ps. Cio. ad Brut. 1, 10. — quatenus, (quatinus), adv., [epit.]: qua tenus, sc. parte]: hvortil; saa vidt som; I) „egenl.“ om Stedet og om Tiden; — quatenus (inferior pars) inhabitari videtur (ab apibus), Colum.; — quatenus (hvortil) haberem (istos fasces)? Cic. Phil. 14, 5; — II) „överf.“: A) hvortil; — ∞ amor in amicitia progredi debeat, Cic. Lael. 11; cf. id. d. Or. 2, 58 v. 87, v. Liv. 2, 55; men Cic. Orat. 22, absol., videndum est: quatenus, (hvortil man tør gaac); — B) efter: som, fordi; — quatenus ... Virtutem incolument odinus, Hor. Od. 3, 24, 30; cf. Ovid. Trist. 5, 5, 21, v. Plin. Ep. 3, 7; — C) hvortil; — quod quatenus acciderit, exponam, Lactant.; — D) i det fisd. Retsprog: for at, paa det at, Digest.

quater, adv. num. til quatuor: firegange; — ∞ in anno parere, Varro; cf. Hor. Sat. 2, 3, in.; Cinnae, quater consulis, etc., Suet. Caes. 1; vid. Varr. ap. Gell. und. quartus; quater ducere (numerum aliquem multiplicare med fire), Colum.; quater tantum: firegange saa meget, auct. B. Afr. 19; — egf. med andre Taler; quater quinis minis, Plaut. Pseud. 1, 3, 111; — deni, 40, Ovid. Met. 7, 293; ∞ decies, (40gange), Cic.; cf. Hor. Ep. 1, 20, 27; — b) „poet.“ cf. ordipreggvis heder ter et quater, Hor.; ter... aut quater, Virg., egf. terque quaterque, id., Tibull.; ofte, mængdegange, overmaade.

quaternarius, 3: bestaaende af fire; — ∞ numerus, Plin. 28, 17; ∞ serobes, Colum., (i. e. quoquo versus pedum quatuor); af — quaterni, ae, a, num. distr. til quatuor; 1) „egenl.“: fire til el. paa hver, fire ad Gangen; — quaternos denarios exegisse in singulas amphoras, Cic. Font. 5; cf. Hor. Sat. 1, 4, 86; men quaternae centesimae (se. partes sortis, d. e. 48 Procent om Aaret); Cic. Att. 5, 21, o. ibd. 6, 1; cf. Nep. Att. 18; — 2) „overf.“: fire tilfammen; — primam aciem quaternae cohortes ex quinta legione tenebant, Caes. B. C. 1, 83; df. — quaternio, onis, m.: Jirtallet, (navnl. paa Terringen), Capella.

quatinus, f. und. quatenus. — quatio, quassi, quassum, 3, v. a.; 1) „egenl.“: A) „alm.“: ryfter, sætter i ryfende Bevægelse; — scuta super humeros, Tac.; ∞ caput, Ovid.; (men Liv. 8, 7, om en Hest); ∞ cymbala, Virg., catenas, Plin. Ep.; ∞ alas, Virg. Aen. 3, 226; men ibd. 29: horror Membra quatit; „poet.“ egf.; ventus quatit aquas, Ovid. Her. 18, 48; — B) „bef.“: a) slaaer el. sløder derpaa el. derimod; — quatit ungula campum, Virg. Aen. 11, 875; cf. ibd. 513: ∞ campos, (giennemstrøide dem); — b) sløder el. driver affted, aliquem foras, (kaster paa Døren), Ter. Eun. 2, 3, 67; ∞ (aliquem) prae se, (jage el. drive foran sig), Cic. N. D. 2, 42, (ex Arat.); — c) nedslaaer el. omstyrter; — ∞ muros arietibus, Liv. 38, 7; cf. id. 21, 10; — 2) „fig.“: A) „alm.“: ryfter el. rører, sætter i stærk Bevægelse el. rørfest; — vid. Gell. 9, 13; men quatiebatur his segne ingenium, ut etc., Tac. Hist. 1, 53; men Hor. Od. 1, 16, 5: quatit Mentem sacerdotum (Apollo: ryfter el. hvirvler el. begjstret dem); men ibd. 3, 3, 4: Mente quatit solida, (i. e. dejicit: berøver ham Jættung); cf. Cic. Tusc. 3, 6; — B) „bef.“: ryfter, plager, angster; — ∞ oppida bello, Virg. Aen. 9, 608; — extrema Galliarum, (hævie el. ødelægge), Tac. Hist. 4, 28; — 3) partic. quassus, 3, egf. som adj.; A) „egenl.“: bestaiget el. brøstfældig; — ∞ navis, Liv. 25, 3; cf. Hor. Od. 1, 8, 32; men ∞ aula, (i. e. olla: spruffen el. løf), Plaut. Cure. act. 3, v. 26; ligel. ∞ dolia, Plin.; men ∞ faces, Ovid. Met. 3, 508, (af sløvet Begjæret); — B) „fig.“: 1) vag, brudt; — ∞ vox, Curt.; ligel. quassa quodammodo (littera), Quintil. 12, 10, 29; men tempora quassa mero, (svæffede el. overvældede deraf), Ovid. Rem. 146; — 2) ødelagt, forøddet, ruineret; — ∞ domus, Senec. Hippol.; anima quassa malis, id. Here. fur.

quatrūdianus, 3: i el. giennem fire Dage, mortuus, Hieron.; af — quatrūdium, i. n., [quatuor, dies], se. spatium: Tidrum af fire Dage; — quae a nobis hoc quatrūdino disputata sunt, Cic. Tusc. 4, 38; men quatrūdino, quo haec gesta sunt, (fire Dage efter dem Begjendebd), id. R. Am. 7; quod (justitium) quatrūdium fuit, (varede i fire Dage), Liv.; quos (nummos) ... tibi reponam in hoc triduo aut quatrūdino, Plaut. Pers. 1, 1, 37. — quatrio, onis, m., [quatuor]: Jirtallet, navnl. paa Terringen, Isid.

quātuor, (quattuor), num. card. indecl., *tétragages* el. *tétrages*: fire; — ab his rebus, numero quatuor (fire i Tallet), etc., Cic. Univ. 5; Temporibusque parem diversis quattuor annum, Virg. Ge. 1, 258, (al. quātuor); vix tria aut quatuor... paria amicorum, Cic.

Lael. 4. — quatuordecies, adv. num.: 14gange; ∞ centena (millia passuum), Plin. 3, 13. — quatuordecim, num. card. indecl., [decem]: 14; — ∞ partes, Plin., anni, Flor.; sedere in quatuordecim ordinibus, Cic. Phil. 2, 18, egf. in quatuordecim (se. ordinibus), Suet. Caes. 39: siede paa Niderkænfene i Theatret: df. „overf.“: at være Jæder; cf. Senec. Ep. 41: multis quatuordecim sunt clausi, etc.

quātuorvir, f. und. quatuorviri. — quatuorviratus, us, m.: Quatuorvirat, d. e. Embede, som bestaedes af en Quatuorvir, f. und. figd.; — quatuorviratum (Gadibus) sibi prorogavit, Asin. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 32; af — quatuorviri, orum, m., [quatuor, vir], (ligesom Jættændene, d. e.): Commisio el. Collegium af fire Mælemmer med et eget offentlig Hverv; saal. i Rom: etflags Gadecommissio (under Hædserne), Digest.; — df. undert. i Municipiis og Coloniis: den hiesste Drigged paa Stedet; vid. Cic. Cluent. 8.

— que, conj., [best. m. Græfnes *te*]: og; betegner Begrebernes noie Herbindelse, og vedhænges altid Ordet; — ut res rationesque vestrorum omnium Bene expedire vultis, Plaut. Amph. prol. 4; omnia blandimenta otii voluptatisque, Cic. d. Rep. 1, 1; — ostere gientagen, el. m. d. frgd. et udtryffes samme ved: baade ... og, el. faavel ... som egjaa, el. dels ... dels, egf. ved og ... og; — terraque marique, Enn.; singulasque res definitum circumscripenteque completimur, Cic. N. D. 2, 59; jus et officium partesque, id. Quint. 9; — que vedhestes undert. Enstavellesord; saal. quique, Plaut., aque, Ovid., eque, Virg.; — undert. vedhestes — que det andet Ord, naar det forst er enstavelset; ad plurimosque, Cic. Off. 1, 26; in foroque, Nep. Cat. 1; dog egf. inter nosque, Cic. d. Or. 1, 1; — „poet.“ slaaer — que egf. efter flere Ord; vid. Tibull. 1, 3, 26, e. Propert. 2, 16, 12; — 2) „bef.“ kan egf. — que heder; A) meget mere, overimede; — non nobis solum nati sumus, ortusque nostri partem patria vindicat, etc., Cic. Off. 1, 7; — B) eller; — ubi ... Lycium Xanthique fluenta Deserit, Virg. Aen. 4, 143; cf. Hor. Sat. 2, 7, 58. — que is el. ques, f. und. qui, not.

quemadmodum, (egf. adfält: quem ad modum), adv.: paa hvilken Maade, hertil; 1) sporgende; — si etc., quemadmodum ab eo postea exegisti? Cic. R. Com. 18; quemadmodum asseruisti? id. Verr. 5, 27; — 2) relativt; — ego omnem rem scio, Quemadmodum est, Plaut. Bacch. 3, 3, 69; providi, quemadmodum salvi esse possemus, Cic. Catil. 3, 1; cf. id. d. Rep. 1, 14, e. Caes. B. G. 3, 16; — B) „bef.“: 1) m. tilsvarende sic, ita, etc.: ligesom el. som; — si, quemadmodum soles de ceteris rebus ... sic de amicitia disputaris, quid sentias, Cic. Lael. 4; saal. egf. med tilsvarende eodem modo, id. Fin. 2, 26; men m. tilsv. adaeque, Liv. 4, 43; — 2) ved Indførelsen af Exempel: ligesom, som; vid. Quintil. 2, 5, 20; ligel. id. 6, 3, 75: quemadmodum C. Caesar Pompeio ... inquit, etc.

quero, quivi o. qui, quuntum, 4, v. n.: fan, formaer; erlent. c. inf., der dog ofte er udsatzen; — non queo reliqua scribere, Cic. Fam. 11, 1; non quis, Hor. Sat. 2, 7, 92; Qui ipse sibi sapiens prodese non quit, nequiquam sapit, Cic. Fam. 7, 6, (e poeta); men Ter. Andr. 4, 5, 10: Ut quimus, ajunt, etc.; — quentum, Virg.; queam, queas, Hor.; queat, Sall.; queamus, Virg.; queant, Justin.; quirem, Plaut.; quiret, Tac.; quiverit o. quierit, Liv., Lucr.; loqui non quire, Gell.; neque in fructum convertere quisse, Lucr. 5, 1121; partic. quiens, Appul.; hsf. absol. quente, Cod. Just.; — b) df. egf. pass. c. inf. pass., dog alene fercl.; — Dum ... Suppleri summa queatur, Lucr. 1, 1044; cf. Plaut. Pers. 2, 2, 12; ligel. Ter. Hec. 4, 1, 57: forma in tenebris nosci non quita est; — men som depon.: ne sic quidem quitus est, Appul.

quercerus, 3, f. und. quercerus. — *quercer-

tum, (querquetum, Fest.), i. n.: Eggeffv, Varro; df. pl. quereta Gargani, Hor. Od. 2, 9, 7; o. — querceus, 3: af Eg, corona, Tac. Ann. 2, 83; af — querceus, us, f.; 1) „egenl.“: Egen cl. Eggetræct. (navnl. Sommeregen), var Juppiter bellig; — (querceus) arbor glandifera, procera, ramosa, etc.; vid. Plin. 16, 8; f. egf. Phaedr. 3, 17, o. Virg. Ge. 3, 332; ~ aëriae, id., rigidæ, id.; cf. Ovid. Met. 13, 799: Durior annosa quercu, fallacior unda (Galatea); ~ fatidica, Senec., f. und. Dodona; ~ glandifera, Cic., Lucr., f. nōdenf.; men font Centens: Saepæ Jovis telo quercus adusta viret, Ovid. Trist. 4, 9, 14; — 11) „pect. overf.“: A) hvar der er gjort af Eg cl. af Eggetræ; df. Efbet Negro, Val. Fl.; figcl. f. basta quercu, (Eggespud), id.; — „bef.“: en Eggetræ, der gives for en Forger's Treffe, f. und. civicus; cf. Lucan. 1, 358: Servati civis referentem prænima quercum; heder egf. quercus civilis, Virg. Aen. 6, 772; cf. Ovid. Fast. 4, 953: praetextaque quercu Stet domus, etc.; — B) Egen's Tragt el. Agern, som Menneffenes forfæ Raring; hvsf. Contingit homini veteris fastidia quercus, Juvenal. 14, 184.

quærela, ae, f., [queror]; 1) „egenl.“: Klage, Beflagelse, Bøvhæring; A) „alm.“: — quæ (querela) apud me de illo ipso habebantur, Cic. Qu. Fr. 1, 2, in.; querelæ de injuriis, id.; — egf. e. gen. obj. (f. de); ~ temporum, id.; figcl. id. Pis. 1: quæ sit hominum querela frontis tuæ; men querelæ tuæ cum Dejotaro, id. Dejot. 3; — vestrum illud beneficium ... nonnullam habet querelam, (giver nogen Anledning til Klage), id. Fam. 10, 21; — querelis incendere, Virg.; querelas compescere, Lucr., suppressere, Ovid., sistere, id.; — B) „bef.“: retlig Klage el. Anklage, Justin. 1, 5, Digest.; — 11) „overf.“: A) Klagesang el. flagende Rymnen, hvorefter Born dyses i Sørn, Stat. Theb. 5, 616; — B) enhver flagende Lyd el. Tone, som Troernes, Virg. Ge. 1, 378; (cf. Phaedr. 1, 2); figcl. Virg. Aen. 8, 215, om Hornvægtes Vrel; egf. om Hiertens Skrig, Ovid.; egf. om Evanernes Sang, Lucr.; men id. 4, 5: 8: dulcesque querelas, Tibia quas fundit, etc.; — C) egentlig Bøvhæring, (hvorefter man ofte beflager sig); — pulmonis et viscerum querelas levare, Senec. Qu. N. 3, 1; df. — querelans, tis: flagende, Serv. Argum. ad Virg. Bucol.

quæribundus, 3: flagende, beflagende; om Personer, Val. Fl.; — egf. om Begreber; magna et quæribunda voce dicere etc., Cic. Sull. 10; ~ senectus, Sil. 13, 983; o. — querimonia, ae, f., ligesom querela: Klage, Beflagelse; — querimoniae de tuis injuriis, Cic. Verr. 3, 57; deg egf. ~ criminis (f. de crimine), ibd. 4, 30; men ~ patriæ, (deraf), id. Catil. 1, 11; — ~ malæ, Hor. 1, 13, 19; ~ tristes, id.; men nullam umquam inter eos querimoniam intercessisse etc., Nep. Att. 17; — [queror]. — quæritor, ari, v. dep. n., intens. af queror: udbryder i beflige Klager; — dentes queriantesque, Tac. Ann. 16, 34; cf. Plin. Pan. 29.

quernæus, 3, [etr. f. quercuæus, quercueus, af querens]: af en Eg; — frons, Cato; ~ frutices, Colum.; ~ corona, Suet. Calig. 19. — quernus, 3, [poetiff. Biform af fræg]. af Eg; — ~ glandes, Virg.; ~ vimen, id.; ~ corona, (af Eggelev), Ovid.; ~ stipes, id.

quæror, questus sum, 3, v. dep. a. o. n.; 1) „egenl.“: flager, beflager mig; — e. acc. egf. m. de, cum, apud, egf. c. dat., egf. m. Obiectæstning, egf. m. quod, egf. absol.; — ~ injuriam, Cic.; cf. id. Flacc. 24; ~ fortunam, Ovid. Met. 15, 493; — queritur de Milone per vim expulso, Cic.; ~ de injuriis alienjus, id.; men nihil, nisi de nobis, queri possumus, Senec. Ep. 110; — ~ cum aliquo, (beflage sig hos nogen), Cic.; cf. Liv. 35, 8; men ~ cum deo, quod etc., Cic. Acad. 2, 25; — ~ apud novercam, Plant., apud aures deorum, Vell. 2, 130; — Nec queris patri (for ham)? Juvenal. 2, 131; — virtutes ...

ne querantur, se relictas esse, Cic. Tusc. 5, 5; — miserunt questum, quod etc., Nep. Chabr. 3; — nisi etc., querere, deum atque hominum fidem implorabis, Cic. Verr. 1, 9; — 11) „overf.“ om Dyrene: at give en flagende Tone fra sig, at strige; — faal. om Åben, Ovid. Met. 14, 190, om Hagen, Virg. Aen. 4, 463; egf. om Jæglens Qvædræn; Queruntur in silvis aves, Hor. Epod. 2, 26; men Ovid. Met. 11, 52, om et Instrument: Flebile nescio quid queritur lyra, etc.

querquedula, ae, f., [befl. m. ζερχορπίς]: en Andcart, rimel. Krybden, Varro, Colum. — querquæus, (quercerus), 3, [befl. m. ζερχορπίς, i. e. tremo]: zitterende el. ryttende; (for: o. eftercl.); — ~ febris, Plaut. ap. Priscian., o. Suet. ap. Gell. 20, 1; men absol., querquera, ae, f.: Koldfeber, Appul., inc., (al. querquerus). — Querquetulānus, 3: hørende til en Eggeffv el. benævnt dærfester; — ~ virae, (i. e. virgines: Eggeffers Nympher), Fest. p. 261, (Müll.); ~ sacellum, (rimel. som dem befliget), Varro; ~ mons, (en af Roms Høje, hed fild. mons Coelius), Tac. Ann. 4, 65; men ~ porta, Plin. 16, 15, (en af Roms Porte, imellem mons Coelius o. Esquilinus); af — querquetum, i. n., f. und. quercetum.

quæritōsus, 3: flagende; — ~ mirmuratores, Vulgat.; af — quæritus, 3, [queror]; 1) „egenl.“: som gjerne flager el. beflager sig; faal. heber Udgingen, Hor. A.P. 173: Difficilis, querulus, etc.; men calamitas querula est, Curt. 5, 5; — ~ dolor, Ovid.; ~ fastus (pl.), Martial.; ~ libelli rusticorum, Plin. Ep. 9, 15; — ~ vox, Ovid.; ~ ululatus, id., sonus, Propert.; — 11) „overf.“ om Dyrene: flagende, qvædrænde, etc.; — ~ cicadae, Virg.; men Ovid. Met. 77: querulus volucrum nidus; — fremdeles om Instrumenter; ~ tibia, Hor., tuba, Propert.; men ~ chorda, Ovid.; — endel. om Lyden af den rillende Åa, Petron.; men querulas impulit atra fores, Ovid.

ques el. queis, f. und. qui o. quis. — 1. questus, 3, partic. af queror. — 2. questus, us, m., [queror]; 1) „egenl.“: lydelig el. udtalt Klage el. Beflagelse; — qui questus, qui maeror, etc., Cic. Quint. 30; cf. Virg. Aen. 9, 480; in questus, lacrimas, vota effundi, Tac.; men id. Ann. 5, 36: multorum intimis questibus (tegi) etc.; — B) „bef.“ e. „pect.“: Klage, Anklage, Val. Fl.; egf. in pl.: solitus ... questus, id.; — 11) „overf.“ om Rattergalens Qvædræn: maestis late loca questibus implet (philomela), Virg. Ge. 4, 515.

1. qui, quæ, quod, pronom.; 1) interrog.: hviffen? hviffet? hvar for en el. nogen? men serv. som adject., (hverim. quis, quid, som subst.); — quis fuit igitur? Py. iste Chaerea; Th. Qui Chaerea? Ter. Eun. 5, 1, 7; cf. ibd. 2, 2, 11; figcl. Cic. d. Or. 2, 8: qui cantus dulcor ...? quod carmen aptius? etc.; men id. R. Am. 34: qui primus Ameriam nunciat? — b) figcl. i den indtrete Tale; — scribis, te velle scire, qui sit rei publicæ status, Cic. Fam. 1, 7; cf. Virg. Ge. 1, 3; — nescimus, qui sis, Cic. Div. in Caecil. 6; cf. ibd. 12, o. id. R. Com. 6; — 11) relativ.: hviffen, hviffet, som el. der; — collaria, quæ vocantur mælia, Varro; colonia, quam Fregellens appellat, Liv. 8, 23; sidus, quod Caniculam appellavimus, Plin.; — ofte retter dette Relationen sig efter d. flæg. Ord; est locus in carcere, quod Tullianum appellatur, Sall. Catil. 58; cf. id. Jug. 21; figcl. justa gloria, qui est fructus veræ virtutis honestissimus, Cic. Pis. 21; cf. id. Brut. 33, o. id. Sest. 42; — undert. retter det sig efter d. figd. Ord alene med Hensyn paa Meningen; abundantia eorum rerum, quæ prima mortales ducunt, Sall. Jug. 45; men sermonibus etc., quæ etc., Cic. Fam. 2, 8; — undert. viser det egf. til et fiernere Nomen; faal. Cic. Tusc. 1, 1 in fin., (hvor qui viser til d. fiernere Livius); cf. Liv. 21, 26; — egf. m. vedhængt ne interrog.; Quenne ego servavi etc.? Plant. Mil. gl. 1, 1, 13; cf. Ter. Andr. 4, 4, 29; — endel.

har det i Causalsætninger Coniunctivis efter sig; vid. Cic. Att. 5, 9; qui incommotissime navigassemus, (da jeg dog ofv.); cf. id. Arch. 10; liget. i Sænkingsætninger; praesto erit pontifex maximus, qui comitia habeat, Liv. 3, 54; — ex quo (sc. tempore: fra den Tid af, ofv.), id. 40, 10; cf. Virg. Aen. 2, 163; men ex quo, (af hvilkken Grund), Cic. Brut. 15; — II) indef.: nogenfømblest, nogen el. noget; — num quod officium aliud alio majus sit, Cic. Off. 2, 3; si qui ... equo deciderat, Caes. B. C. 1, 48; ne qui forte putet, Cic. d. Or. 1, 2; cf. id. Leg. 2, 26; nisi si qui ad eam rem publice constitutus esset.

2. qui, adv., [oprbl. abl. af 1. qui]; 1) *afm.*: hvorved, hvormed, hvoraf; — multa concurrunt simul, Qui conjecturam hanc nunc facio, Ter. Andr. 3, 2, 31; in tanta paupertate decessit, ut, qui efferretur, vix reliquerit, Nep. Arist. 3; — B) *df. ønsfende*: hvorledes dog! o at dog! — qui illum di omnes perdidit! Ter. Phorm. 1, 2, 73; men elstift; qui illi dii irati! Cic. Att. 4, 7; — II) *„bef.”*: paa hvilkken Vis el. Maade: a) *spørgende*; — qui, cedo? Ter. Andr. 1, 1, 123; qui potest esse in ejusmodi trunco sapientia? Cic. N. D. 1, 30; cf. id. ibd. 10; — b) *i den indirekte Tale*; — nimis demior, Qui illaec ... sciat, Plant. Amph. 2, 2, 133; — B) *hvorfor?* hvorledes? — faal. qui non? Plant. Bacch. 5, 2, 44; Qui dum? Ter. Eun. 2, 2, 42; men id. Hee. 2, 3, 6; nec qui hoc mihi eveniat, scio, (hvorfor); — C) *endel. hos Præstestemmelser, f. quanti*; — Indica, minimo daturus qui sis, qui duci queat! Plant. Pers. 4, 4, 41; cf. ibd. 10.

quia, conj., [oprbl. acc. pl. af qui, ligesom conj. quod oprbl. er acc. sing.]: eftersom, fordi; — Quia adeo fores nostras unguentis uncta ausa es accedere, Plaut. Truc. 2, 2, 34; cf. Cic. Tusc. 1, 8; quae (urbs), quia postrema aedificata est, Neapolis nominatur, id. Verr. 4, 53; men idcirco, quia, id. R. Am. 1; cf. id. Planc. 2; eo ante omnia insignis maestitia, quia etc., Liv. 2, 7; cf. Cic. Tusc. 1, 18; men res mirabilis propterea, quia non saepe fit, id. Div. 2, 22; men quia etc., propterea, id. Off. 3, 1; — B) *egf. ofte* me andre Varttiller; faal. Quiane, (spørgende): mon for? vid. Plant. Pers. 5, 2, 69, o. Virg. Aen. 4, 538; — quia enim: fordi nemlig, Plant. Amph. 2, 2, 34, o. Ter. Heaut. 1, 2, 14; — quia nam, egf. quia nam? hvorfor? — vid. Pacuv. o. Eun. ap. Fest. pag. 257, (Müll.); liget. Plant. Truc. 1, 2, 31, o. Virg. Aen. 10, 6; — quia nam o. quiane, f. und. quia.

quicquam, f. und. quisquam. — quicque, f. und. quisque. — quicquid, f. und. quisquis. — quicum, f. und. 1. qui. — quicumque, quaecumque, quodcumque, (egf. adftit), vid. Ter. Andr. 1, 1, 36; liget. quam se cumque in partem etc., Cic. d. Or. 3, 16; I: *hvo el. hvad istum, enhver el. ethvert som, hvorfombest el. hvorfombest, oel.*; — quicumque is est, ei me profiteor inimicum, Cic. Fam. 10, 31; quaecumque fortuna, (hvilkkenfømblest Etæbne), Caes. B. G. 1, 31; ut, quodcumque vellet, liceret facere, Nep. Dat. 10; men Liv. 10, 18; quum ea in Sannio, ejuscumque ductu auspicioque gererentur, (hvo saa end Anførerer var); — in neutr. egf. som subst. c. gen.; Eja, inquit, in commune, quodcumque est luci, Phaedr. 5, 6; liget. ut quodcumque militum contrahere poteritis, contrahatis, Pompej. ap. Cic. Att. 8, 12, A; cf. Virg. Aen. 1, 78; men absol., Hoc, quodcumque vides, etc., Propert. 4, 1, in.; — B) *„bef.”* egf. f. qualiscumque: hvorledes end bestaassen; — quaecumque mens illa fuit, Gabinius fuit, Cic. Rab. Post. 8; — II) *„øverf.”*: *hver multig, hvert multigt*; — quae sanari poterunt, quacumque ratione sanabo, (paa enhver multig Maade), Cic. Catil. 2, 5; cf. Liv. 9, 9, o. Propert. 1, 8, 31; de quacumque causa, Liv. 45, 23.

quidam, quaedam, quoddam, (subst. quiddam), pron. indef.: *en vis, et vist, nogen, noget, en, et*; — quidam ex advocatis, Cic.; quidam de collegis nostris, id.; Tages quidam, (en vis T.), id. Div. 2, 23; men

med Ringæagt: Mollius Glancia quidam, id. R. Am. 7; — quaedam certa vox, id. d. Or. 3, 12; quodam tempore, (engang), id. Fin. 5, 2; in quadam primi libri parte, (eftersd i den), Quintil. 11, 3, 31; — pl. nogle; exarserunt urbe quidam, alii etc., Liv. 45, 10; — egf. m. liget. gen.; quidam bonorum caesi, etc., Tac. Ann. 1, 49; — neutr. quiddam egf. som subst. c. gen., quiddam mali etc., Cic. Leg. 3, 10; men ubi gen., quiddam divinum, (noget Gudsdommeligt), id. Acad. 1, 9.

quidem, adv.; 1) *afm.*: *og det, og vissefagen*; — sibi quidem persuaderi, eum etc., Caes. B. C. 1, 10; tantum doleo, et mirifice quidem, Cic. Att. 2, 19; cf. id. ibd. 16, 16, A; — *ne ... quidem*: *ifft engang*; ne obsidibus quidem datis pacem redimere putasse, Caes. B. G. 1, 38; cf. Cic. Verr. 2, 3, oftere; egf. heller ifft, vid. Cic. R. Am. 1: ne istius quidem laudis ita sum cupidus, ut etc.; cf. id. Tusc. 1, 7, o. Caes. B. G. 5, 44; f. egf. und. ne; — *men nec ... quidem*: *og det ifft, de isto id, quod omnes videbant, neque ille quidem obscure, locutus est*, Cic. Verr. 2, 20; cf. id. Fam. 6, 6; — II) *„bef.”*: A) *i det mindste, vist nok, i alt fald*; — Unum quidem hercle certum promitto tibi, Plaut. Stich. 3, 2, 26; volui id quidem efficere certe, Cic. Brut. 3; cf. id. ibd. 46, o. id. Verr. 4, 2; nunc quidem profecto Romae es, id. Att. 6, 5; egf. færfærfende; neque hoc ... efficere potuit, quum quidem etc., Nep. Cat. 2; liget. qui quidem, Cic. o. A.; — *egf. i Ytring af Hvilkke: jo dog, vissefagen*; Nam istaec quidem contumelia est, Ter. Heaut. 3, 3, 5; — B) *ved Andførelsen af et Exempel: for el. id Exempel*; — vid. Nep. Att. 11 o. 14. — quidnam, f. und. quisnam. — quidni f. und. quid. — quidum, f. und. 2. qui. — quidquid, f. und. quisquis.

1. quies, etis, f.; D *egentl.*: *Stille fra Arbejde*; — locus quietis et tranquillitatis plenissimus, Cic. d. Or. 1, 1; mors laborum et miseriarum quies est, id. Catil. 4, 4; ex duntaxat labore quieti se dare, Caes. B. C. 2, 14; — *egf. in pl.*: ludo et joco uti licet, sicut somno et quietibus ceteris, Cic. Off. 1, 29; — B) *„bef.”*: 1) *Stilleged, navn. at hælde sig rolig el. neutral under borgerlige Illegheder*; — faal. Attici quies etc., Nep. Att. 7; — 2) *fredens Ro, fred*; — *∞ diurnurna*, Sall. Catil. 32; ingrata genti quies, Tac. Germ. 14; men *„poet.”*: quieti subdita etc., Ovid. Pont. 2, 2, 77; — 3) *fredens Ro, Sovnen, quietem capere, (sove ind)*, Ovid. Fast. 1, 205; *∞ alta*, Virg. Aen. 6, 522; ire ad quietem, Cic., egf. quieti se tradere, id., (begive sig til Hvile); secundum quietem, id., per quietem, Suet., (i Sovne); — 4) *den evige Hvile, Dødssovnen*; — *∞ dura*, Virg. Aen. 10, 715; cf. Propert. 2, 21, 27; — 5) *field. „poet.”* egf. Drømmen; — *∞ praesaga*, Stat. Theb. 10, 319; cf. id. ibd. 199; — II) *„øverf.”*: A) *om Glemmelserne: Stilhed*; — Si non tanta quies iret frigusque caloremque Inter, Virg. Ge. 2, 344; *∞ ventorum*, Plin.; *∞ pelagi*, Stat.; — *men ∞ lenis materiae*, (dens Stillehed el. Jevnhed), Plin. 16, 28; — B) *„poet.”* egf. Hvilens Sted, et Hvile, oel.; — *intactas fronde quietes etc.*, Lucr. 1, 496; — C) *Quies, per: fænficeret som Gudinde, Stat.*; in via Laviniana ad fannum Quietis, Liv. 4, 11; — *not.*: archaiskt abl. quie f. quiete, Naev. ap. Priscian. — 2. quies, etis, adj. f. quietus: *rolig, (forcl. Ord)*; — *mentem quietem (fæcere)*, Naev. ap. Priscian.

quiescentia, ae, f., (estercf. f. 1. quies): *Ro, Stille, Firmie*, Math. 1, 3; af — quiesco, evi, etim, 3, v. n., [quies]; 1) *egentl.* *hviler el. ndhviler, hviler sig rolig*; — Nunquam hodie quiescet, priusquam id, quod petiti, perficit, Plaut. Mil. gl. 2, 59; renovat (Carthago) pristina bella, nec potest quiescere, Cic. d. Rep. 6, 11; — *men impers. pass.*: Quibus quidem quam facile potuerat quiesci, si hic quiesset, Ter. Andr. 4, 2, 8; — B) *„bef.”*: 1) *at hælde sig udenfor de politiske Bevægelser, at blive neutral*; — *scribis ... probari, quod*

quierim, Cic. Att. 9, 10; liget. Suet. Caes. 16: — 2) brøder, fevør; — quievi in navi noctem perpetui, Plaut. Amph. 2, 2, 100; eo quum venio, praetor quiescebat, Cic. Verr. 4, 14; — b) „pect.“ egf. em Dødsfæmnen, Virg. Aen. 1, 245; men patrono meo ossa bene quiescant! Petron. Sat. 39; cf. Ovid. Ib. 305; — II) „fig.“ A) „verf.“ em Ting: at brøte, at ligge stille; — prato gravia arma quiescent, Virg. Aen. 10, 835; flamma quievit, (hørte op at brænde), id.; men quiescentes Nili aquae, (stillestående), Plin. 13, 22; ∞ terra, id., humus, Petron., (brøder, ligger braf); men ∞ voces, Ovid. Trist. 1, 3, 27, (brøle el. tie); — B) „ment.“; 1) religui at lade fæe el. tilfare; — si etc., tamen quiescat, rem adduci ad interregnum, Cic. Att. 7, 9; — 2) holder inde, opberer, afholder; — quiesce hanc rem ... Petere, Plant. Most. 3, 2, 51; — egf. e. gen.: ∞ pugnae, Quadrig. ap. Gell. 9, 12; cf. Hor. A.P. 380; — endl. e. infin.; Gell. 2, 28; men absol.: factoque hic sine quievit, Virg. Aen. 3, fin.; — III) partic. quietus, 3, oftest fem adj.; A) em Persener: reliq, fem holder sig reliq, men nyter Roelighed; — Sex ego te totos ... hos menses quietum reddam, Ne etc., Ter. Eun. 2, 2, 46; de istoc quietus esto, (var ubejlymret derfer), Plaut. Cure. 4, 2, 6; homines integri, quieti, otiosi, Cic.; homo quietissimus, id.; ∞ et solutus animus, id.; — 2) „bef.“ egf.; a) fem ifte tager Del el. Parti i en Strid, reliq, neutral; — quoad etc., domi quietus fuit, Nep. Pelop. 4; cf. Justin. 7, 6; — b) reliq, fredelig, uden Hægerighed; — vir rectus, integer, quietus, etc., Plin. Ep. 7, 31; — c) hvilende, sovende; — quos simul ... quietos nox habuerat, Tac. Ann. 1, 49; — cf. subst., quieti, orum, m.: de Silente, de Aferte, Nemes. Ecl. 1, 38; — B) em Ting e. Begreber: reliq; — ∞ amnes, Hor. Od. 3, 29, 40; Quietiore nec feratur aequore, id. Epod. 10, 11; ∞ aer, Virg.; ∞ res publica, (opp. perturbata), Cic. Catil. 2, 9; ∞ et remissus sermo, id. d. Senect. 9; — cf. subst. quietum, i, n.: stille Rust, Petron. Sat. 131; — quiete, adv.: roligen; — ∞ vivere, Cic.; ∞ acta vita, id. d. Senect. 5; — compar., ∞ bellare, Liv. 27, 12; superl., ∞ se recipere, Caes. B. C. 3, 46; af — quietus, 3, partic. v. adj. af quiesco.

quilibet, quaelibet, quodlibet, (subst. quidlibet), I) „egenl.“: brø der vil, enhver uden Hensigt, den første den bedste; — quem ament igitur? Sy. alium quemlibet, Plaut. Poen. 4, 2, 38; quaelibet minima res, (enhver nok saa ringe Omstændighed), Cic. R. Am. 3; ∞ nomen, Hor. Sat. 1, 2, 126; quibuslibet temporibus, (til alle Tider), Liv. 2, 19; — subst., quilibet unus ex iis, quos nominavi, id. 9, 17; — II) „bef.“ egf. m. Hibegeb af Hinge: agt: den første den bedste; — ut ... motus non quilibet, sed certus quidam etc., sic vita agenda est certo genere quodam, non quolibet, Cic. Fin. 3, 7; faal. quilibet, (opp. peritus), id. Div. 2, 31; ∞ injuria, (ubetydelig, ringe), Digest. — quilon el. cylon, i, n.: et: flags Gæle, Veget. — quimatus, us, m., [quinque]: Alder af fem Aar; — robur in quimatu, Plin. 8, 70, in., (al. quinquennatu).

quin, conj., [af 2. qui e. ne f. non]: I) fem Relativpartikel: at ifte; — ut nullo modo Introire possem, quin viderent me, Ter. Eun. 5, 2, 2; facere non possum, quin ad te mitam, Cic. Att. 12, 27; nihil abest, quin sim miserimus, id. ibd. 11, 15; si etc., quid recusare potest, quin et socii sibi consulant? Liv. 32, 21; — non esse dubium, quin ... possent (at el. at jo, osv.), Caes. B. G. 1, 3; liget. ibd. 4; neque abest suspicio, quin ipse sibi mortem conseriverit; quis ignorat, quin tria Graecorum genera sint, (at osv.)? Cic. Flacc. 27; men nullus fere dies est, quin domum meam ventitet, (at han jo el. at han ifte osv.), id. Att. 1, 1; — egf. f. qui (quar, quod) non; quum nemo esset, quin hoc se audisse liquido diceret, Cic. Verr. 3, 59; cf. Ter. Phorm. 4, 4, 16; — non quin ipse

dissentiam, (ifte fem em el. ifte forbi osv.), sed quod etc., Cic. Fam. 4, 7; cf. Liv. 2, 15: non quin brevier reddi responsum potuerit; — B) egf. bekræftende: ja, virkelig, endog, ødl.; — Hercle quin tu recte dicis; et tibi assentior ego, Plaut. Merc. 2, 3, 77; credo ...; quin mihi molestum est, Ter. Heaut. 3, 3, 20; cf. Cic. Fam. 7, 30; — liget. quin etiam: ja endog; quantum scribam die, quin etiam noctibus, etc., id. Att. 13, 26; cf. Liv. 25, 26: nihil ea res animum militaris viri immittit, quin contra plus spei nactus, etc., (meget mere el. tværtimod ødl.); — II) fem Spørgepartikel: hvorfor ifte? — i; quid stas, lapis? Quin accipis? Ter. Heaut. 4, 7, 3; Quin potius pacem ... Exercemus? Virg. Aen. 4, 99; quin concedimus equos? Liv. 1, 57; cf. Ter. Andr. 1, 1, 18; men Cic. Mil. 29: quin sic attendite, iudices, (saa giv der dog Agt derpaa)!

quinam, quaeam, quodam, pron. interr. adj.: hvo dog? hvad dog? (herel.); — Quinam homo hic ... conqueritur? Plaut. Aul. 4, 9, 17; Quodam ob facinus? Ter. Heaut. 5, 2, 3. — quinquarius, 3, [quini]: fem holder fem i sit Slags; — quinari (fistula) dicta a diametro quinque quadrantum, (hvis Stik holder 5 Tommer), Frontin.; quinari numus, egf. absol. quinari, (en halv denarius); denarius, quod denos aeris valebat, quinari, quod quinos, Varro; cf. Plin. 33, 13.

quincenti, f. und. quingenti. — Quinctianus, Quinctilianus, Quinctili, etc., f. und. Quintianus, etc. — quineuncialis, e; I) „egenl.“: fem indeholder fem Tolvtedele af et Selt, (af en Sed, ødl.); — ∞ magnitudo, (Størrelse af $\frac{1}{2}$ Sed), Plin.; ∞ herba, (af denne Heide), id.; — II) „bef.“: plantet i Formen af quincunx; — in disponendis arboribus ... quineuncialis ordinum ratio etc., Plin. 17, 15; af — quincunx, unciis, m., [quinque, uncia]: fem Tolvtedele af et Selt, (navnl. af en as, af et jugerum, af en sextarius, af et Bund, osv.); I) „egenl.“: — si de quincunce remota est uncia, (naar man drager fra $\frac{1}{2}$ As osv.), Hor. A.P. 327; men quincunx (sc. sextarii, i. e. quinque cyathi), Martial. 1, 28; oftere; — liget. $\frac{1}{2}$ af et jugerum, Colum. af en Akr, Plin.; — endl. fem Rente: fem af Hundrede el. fem Hreent, vid. Pers. 5, 119; faal. egf. i Apposition med usura: quincunces usuras spondere. Digest.; — II) „verf.“; den i Formen af en quincunx el. *** (egf. de fem Dine paa en tessera) udførte Traxplaning fremstiller d. figd. Figur:

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

— directi in quincuncem ordines (arborum), Cic. d. Senect. 17; quid illo quincunce speciosius, qui, in quaeumque partem spectaveris, rectus est? Quintil. 8, 3, 9; — egf. em andre Stændende, Caes. B. G. 7, 73. quincupedal, alis. n., [quinque, pes]: Maalestef af fem Sed, Martial. 14, 92, (i Overstruten). — quincuplex, icis, adj., [quinque, plico]: femfald; — quincuplici cera quum datur auctus honor, (paa den af fem Plader bestående Bortagte), Martial. 14, 1; ∞ Tolosa, (fem bestaer af fem Quarterer), Auson.

quindecies, adv. num. til quindecim: 15 gange; — cf. m. e. ud. sestertium el. HS., f. quindecies centena millia sestertiorum (el. 1,500,000 sestertii), Cic. Verr. 2, 25; cf. Martial. 7, 10: Dicere quindecies poteram, quod pertinet ad te; f. egf. und. sestertium. — quindecim, num. card. indecl., [quinque, decem]: femten; — ∞ minae, Plaut.; dies circiter quindecim, Caes. B. G. 1, 15. — quindecim, primi, orum, m., [primus]: et af 15 Medlemmer bestående Regeringsforsamling i Municipierne; faal. egf. i Massilien; vid. Caes. B. C. 1, 35; evocat ad se Massiliensium quindecimprimos. — quindecimvir, i, m., f. medenf.; — pl. quindecimviri, orum, varc navnl. i Sten:

et Collegium af 15 Mand ef. Medlemmer, fem tilfammen forvaltere en offentlig Befilling; — af faadanne markes; A) quindecimviri Sibyllini, der forvarede og afspurgte de sibylliske Bøger, ogf. forrettede visse offentlige Bønner, f. nedenf. Hor. l. c., altf. et ægtligt Collegium, f. nedenf. Gell. l. c.; — notioni quindecimvirum (gen. pl.) subijcere, Tac. Ann. 6, 12; ogf. m. Tmesis, vid. Hor. Carm. Saec. 70; — men in sing.; quindecimvir sacris faciendis, Gell. 1, 12; ogf. absol., Gallus quindecimvir, Tac. Ann. 6, 12; cf. Suet. Caes. 79; — not.: hede tilfigere: decemviri (af deres daværende Antal), f. und. decemvir; — B) quindecimviri agris dandis (i. e. dividendis), vid. Plin. 7, 45, hver gen. sing.: Metelli... quindecimviri agris dandis; df.: quindecimviriālis, e, sacerdotium: en Qvintdecimvirs Præfædomme, Tac. Ann. 11, 11; o. — quindecimviratus, us, m.: en Qvintdecimvirs Embede ef. Bæddigeb, Lamprid. Al. Sev. 49. — quindecim, 3, num. ord. til quindecim, (f. d. fædd. quintus decimus): den femtende, Marc. Emp. — quindenī, ae, a, f. und. quidenī.

quingēnārius, 3; I) hver bestaaende af 500; — cohortes, Curt. 5, 2; — II) af el. paa 500; — thorax, Plin.; — lanx, id., (fem veier 500 Pund); af — quingēni, ae, a, [syncop. af inus. quingenteni], num. distr. til quingenti: I) „egentl.“: 500 til el. paa hver, sestertii, Suet. Caes. 38, denarii, Cic. Att. 16, 8; — II) „overf.“ f. quingenti: 500; — duo millia quingeni, Colum. — quingentārius, 3: bestaaende af 500, cohors, Veget.; o. — quingentesimus, 3, num. ord.: dens 500ste; — prope quingentesimo anno, Cic. Flacc. 1; af — quingenti, ae, a, num. card., [quinque, centum]: 500, drachmae, Hor. Sat. 2, 7, 13; men Plaut. Mil. gl. 1, 1, 52: tu quingentos (sc. milites) simul, Ni hebes machaera foret, uno ictu occideres; cf. Justin. 2, 11; men numerum quingentorum flexo pollice efficere, vid. Quintil. 11, 3, 117; legatum revocare ad quingenta (sc. sestertia), Suet. Galb. 3; — not.: gen. quingentum (f. quingentorum), Gell. 7, 14; df.: — quingentes, adv.: 500gange; men quingentes HS. ef. sestertium, f. ∞ centena millia sestertiorum ef. 50,000,000 sestertii, Cic. Verr. 2, 38, o. Suet. Galb. 5; ogf. m. udfaldet HS. ef. sestertium, vid. Suet. Aug. 101: millies et quingentes etc.

quini, ae, a, num. distr. til quinque; I) „egentl.“: fem til el. paa hver; — stipati quini in lectulis, (paa hver Borrbænk), Cic.; quinos pedes altæ (fossæ), Caes. B. G. 7, 73; cf. Liv. 8, 8, o. Nep. Att. 18; men Hor. Sat. 1, 2, 14: Quinas hic capiti mercedes exsecat, (nemf. femdebblst Rente hver Maaned); — II) ogf. „overf.“ f. quinque: fem, Virg. Aen. 7, 538, o. Liv. 28, 26; — not.: ogf. in sing.: non altior quino semipede, (ifftan 2! Fod høi), Plin.; men quina vicenaria lex, (angaende Myndighedsalderen af 25 Aar), Plaut. Pseud. 1, 3, 69. — quidenī, (quini deni), ae, a, (ogf. quidenī), num. distr. til quindecim; I) „egentl.“: 15 paa el. til hver, Liv. 35, 40; pedum quidenum (f. quidenorum) latitudines, Vitruv.; — II) „alm.“ f. quindecim: femten; — quidenis... hastis transfigi, Plaut. Most. 2, 1, 11. — quiniūmo, f. und. quini. — quinio, ōnis, m., [quini]: Antal af fem, Tertull.; df. i Tærningsfillet: en Femmer, Isid. — quiniūvici, (quini vici), ae, a, num. distr., [quinque, viginti]: 25 til el. paa hver; — ∞ denarii militibus dati, Liv. 37, 59.

quingēnārius, 3: fem har el. holder 50 i sit Slægt; — ∞ grex equorum, Varro; men ∞ fistula (af 50 Sommer), Vitruv.; ∞ dolium, Cato, (fem holder 50 congios); ∞ urna, id.; ∞ homo, Quintil., (50 Aar gammel); — II) subst. quinquagenarius, i, m.: Hovdeemand for 50, Hieronym.; af — quingēni, ae, a, num. distr. til quinquaginta: 50 til el. paa hver; vid. Cic. Verr. 3, 28: in singulos HS. quin-

quagenis millibus damni; cf. Suet. Oth. 5; — ogf. in sing.: centena quinquagena fruge fertilem campum etc., Plin. 17, 3; ∞ filo, id. 19, 2; — II) „overf.“, ligesom quinquaginta: 50, Manil. 3, 607; — quinquagesies, adv., 2iform af quinquagies, Plaut. Men. 1, 9, 99, inc. — quinquagesimus, 3, num. ord. til quinquaginta: den 50de, annus, Plin.; — B) ogf. subst. quinquagesima (sc. pars), fom Måstift, vid. Cic. Verr. 3, 49; ∞ binæ, ibd. 1, 78. — quinquages, adv. num. til flgd.: 50gange; — ∞ centena millia, Plin. 7, 10; cf. id. 7, 25. — quinquaginta, num. card. indecl., Grækerne πεντήκοντα: 50; — ∞ intus famulae, Virg. Aen. 1, 703; ducentis quinquaginta millibus (sestertiorum), Cic. Att. 1, 2; cf. Plaut. Mil. 3, 1, 35.

quinquangulus, 3, [quinque, angulus, i]: femvinklet, Priscian. — Quinquatria, um el. ornm. n., sc. solennia: = flgd., Suet. Dom. 1; solennia quinquatrum, id. Ner. 34; abl. quinquatris, August. ap. Suet. Aug. 71. — Quinquatrus, num. f., [quinque, fermet fem sextus]: Fæst til Ære for Minerva, holdtes først post diem quintum Id. Mart., (hvoraf den ogf. har sit Navn), men fild. i fem Dage, Varro, Ovid. Fast. 3, 809 flgd.; — Quinquatribus: paa Minervafæst (Quinquatrus), Cic., Hor.; pridie Quinquatrus, Cic.; solennia Quinquatrum, vid. Ovid. l. c.; — ∞ minores, vid. ibd. 6, 651; men Varr. L. L. 6, 3: ∞ minuscule dictæ Junia Idus etc.; cf. Fest. p. 149, (Müll.).

quinque, num. card. indecl., πέντε: fem; — Quinque... sensibus auctam (animam), Lucr. 3, 626; eorum quinque stellarum motus etc., Cic. d. Rep. 1, 14; cf. Virg. Ge. 1, 233; quinque et viginti, Nep.; viginti quinque, Liv. — 2. quinque f. et quin, Plaut. Casin. 2, 8, 70. — quinquēfolius, 3, [quinque, folium]: fembladet, rosa, Plin.; — II) df. subst., quinquēfolium, i, n., ligesom pentaphyllon e. pentapetes: fembladet, vid. id. 25, 62. — Quinquēgentiāni, ornm. m., (quinque, gens): Føst i Cyrenaica, (det latiniferede Pentepolitani), Eutrop. 9, 22; — df. adj.: Quinquēgentianæ nationes, Aur. Vict. Caes. 39; — quinquēgenus, 3, [genus, eris]: af fem Slægt ef. Arter, Auson. — quinquējūgus, 3, [jugum]: med fem Aag, Jul. Val. Res. g. Al. M. — *quinquēlibralis, e, pondus: Aagt af fem Pund, Colum.; o. — quinquēlibris, e = frgd., patera, Vopisc. — [libra]. quinquēmestris, e, [mensis]: fem Maanedet gammel, agnus, Plin. — *quinquēnnālis, e, [hægent.]: femaarig, fom funder Sted hver femte Aar, certamen, Suet., ludicrum, Tac., agon, Plin. Ep.; cf. Cic. d. Or. 3, 32; ∞ vota, Liv. 31, 9; — II) fom vedbliver el. varer i fem Aar, censura, Liv. 1, 21; — B) df. subst., quinquēnnālis, is, m.: Dvrigbeedsperson i Municipie, hviis Embæde (magistratus) varer i fem Aar, Spartian., Appol.; o. — quinquēnnatus, us, m., f. und. quinquatus, [flgd.].

quinquēnnis, e, [quinque, annus]: femaarig; — ∞ filia, Plaut. Poen. prol. 85; ∞ vinum, Hor.; men ∞ Olympia, Ovid. Pont. 1, 6, 5, (først disse Lege holdtes i Begyndelsen af hvert femte Aar); df.: — quinquēnnium, i, n.: Tidrum af fem Aar, Cic. Leg. 3, 3, (e XII tabb.); in quinquēnnium, (i el. paa fem Aar), Tac.; duo quinquēnnia, (10 Aar), Ovid.; — ogf. absol. quinquēnnia. ornm. f. quinquēnnalia, lum: Fæst, fom høitidelighedsfæst hvert femte Aar; — Quam stata laudato canceret Quinquēnnia versu, Stat. Silv. 5, 3, 113.

quinquēpartitus (-pertius), 3, [partio]: femfeld delt, d. e. femfold, argumentatio, Cic. Inv. 1, 31; — b) df. neutr. abl. fem adv.: quinquepartito incisæ folia, Plin. 25, 29. — quinquēpedālis, e: af fem Fod, terminus, illyzin. — quinquēplicis, f. und. quinquiplico. — quinquēprimi, (ogf. adfift: quinque primi), ornm. m., i Municipie: de fem fornemste Borgere næst efter Dvrigbeden, Cic. Verr. 3, 28.

quinquērēmis, is, f., [remus], sc. navis: femrad-aæret Etib. cl. Gæli, en femradaær, Cic. Verr. 1, 16; — una etc., Liv. 42, 48; — ogs. i Appos. m. navis; decem quinquēremis naves, id. 41, 9. — *quinquertio*, onis, m.: sem over sig i Gensampen el. i *quinquertium*, (f. und. flgd.), Liv. Andr. ap. Fest. p. 257, (Müll.); af — *quinquertium*, i, n., [quinque, ars]: lng-dømmens femfælde Legemædelse, Grækerens *πένταθλον*, (neml. discus, cursus, saltus, lucta, jaculatio); — omnes æquales vincebat *quinquertio*, vet. poet. ap. Fest. l. c. — *quinquessis*, is, m., [quinque, as]: sem Aæses, Appul. ap. Priscian.

quinquēvertex, icis, adj., [vertex, m.]: med sem Jøfer el. Zinder el. Vøie; — u urbs, Jul. Val. Res g. Al. M. — *quinquēvir*, i, m., pl., *quinquēviri*, orum: Collegium el. Commission af fem Mænd el. Medlemmer, der tilfammen forvalte et Embede; — saadanne Commissarier nūvāntes sædv. i besæmte Indledninger; saal. *quinquēviri* Pompino agro dividundo, Liv. 6, 21; cf. Cic. Agr. 2, 7; figel. u muris turribusque reficiendis, Liv. 25, 7, minuendis sumptibus publicis, Plin. Ep. 2, 1; cf. Liv. 7, 21; — men *quinquēviri* eis et ultra Tiberim, (efslags Rattepoliti), Digest., — ogs. in sing., Cic. Acad. 2, 41, v. Hor. Sat. 3, 56; df. — *quinquēvirātus*, us, m.: en *Quinquēviris* Embede el. Værdighed, Cic. Prov. cons. 17.

quinquies, adv. num. til quinque: femgange; — u absolutus, Cic. Phil. 11, 5; u millies, Plin.; u mille stadia, (5000), id.; u tanto amplius, Cic. Verr. 3, 97. — *quinquifidus*, 3, [quinque, fides]: fem-flevet; — u tela, Venant. — *quinq. plico*, are, v. a., [quinque]: gjor femfold; — si etc., *quinq. plicari* prorsus magistratus, Tac. Ann. 2, 36.

quintadēcimani, (-decumani), orum, m., [quintus decimus]: Sælsater af d. femtende Legion, Tac. Hist. 4, 36; — *quintānus*, 3; 1) „alm.“: den femte i Rader el. i Ordenen el. i Tallet; — u Nonæ, (som indtræffe den 5te i Maaneten; opp. Nonæ septimæ), Varro; *quintanus* (sc. vicibus: ved hver femte Værl), vid. Plin. 17, 35, 7; — 2) df. subst. *quintāna*, æ, f., (sc. via): en bred Vei i den romerske Væir, der giennemfær de tvende Legioners Tætte saaledes, at den afslutte den femte Manipel og Turma fra den fætte; — næml. folgtes her Mæddere, ogs. Krigsbyttet, osv.; vid. Liv. 44, 2; — df. „overf.“ Suet. Ner. 26: *quintana* domi constituta, (ligesom Mærked el. Anker); — 3) „bef.“: hørende til d. femte Legion; df. subst. *quintāni* (sc. milites): Soldater af den femte Legion, Tac. Hist. 1, 55, o. ibid. 3, 36; o. — *quintarius*, 3: som indeholder fem; — u numerus, Vitruv. 3, 1, d. c. fem. (naar neml. Tallet ser antages som et Fælt); — [quintus].

Quintianus, 3, f. und. *Quintius*. — 1. *Quintilianus*, 3, f. und. *Quintilius*. — 2. *Quintilianus*, (Quinet.), i, m.: romersk Etagts o. Personsnavn, vid. Vell. 2, 117, o. Suet. Tib. 17, ogs. Hor. Od. 1, 21, offere; — fem. *Quintilia*, æ, Cautl. 95; — 3) df. *Quintilianus*, 3: benævnt efter en *Quintilius*; — u Luperci, Paul. ex Fest. s. v. Faviani p. 87, (Müll.). — *Quin-*

tipor, f. *Quinti* puer, Varr. ap. Non. — *Quintius*, (Quinet.), a: romersk Etagts o. Personsnavn, hvorfæ kan mærkes: T. *Quintius* Flaminius, der overvandt R. *Philippus* (R. *Perseus*'s Fæder) i Mæcetonien; vid. Liv. 32, 10 flgd.; — en *Quintius* *Cincinnatus*, vid. id. 3, 26; — 2) df. 1) *Quintius*, 3, gens, id. 3, 12, prata, ibid. 26; — 2) *Quintianus*, 3, exercitus, (den af *Quintius* *Cincinnatus* commanderede Hær), ibid. 28; u *judicia*, vid. Cic. Cluent. 41.

quinto o. *quintum*, sem adv., f. und. *quintus*. — *quintuplex*, icis, adj., [quintus, plico]: fem-feld, salarium, Vopise. Prob. 7. — *quintuplico*, f. und. *quinq. plico*. — 1. *quintus*, 3, num. ord. til quinque: den femte; — non quinto inde mense ... sed quinto inde die, quam etc., Liv. 31, 7; *quintus decimus*, f. und. *quintusdecimus*; — 2) df. som adverb.; A) *quintum*: den femte Gang (i Tiden); — declarati consules *quintum* etc., vid. Liv. 27, 6; — B) *quinto*: femte Gang (i Ordenen); — saal. *quinto* post conditam urbem, Liv. 8, 25. — 2. *Quintus*, i, m., som romersk Fornavn, fædtes sædv. Qu. (el. Q.); saal. Qu. *Fabius*. — *quintusdecimus*, 3, d. femtende; — *quintusdecimis* castris, (efter 15 Dage marcher), Liv. 45, 33; *quintodecimo* Cal. Dec., Colum. — *quinus*, 3, f. und. *quini*.

quippe, adv. e. conj., [quia, -pe; cf. nempe af nam o. -pe]; ligesom nempe, som Bækræftespar-tikel: vistnok, rigtigt nok, vel sandt, obli.; A) fæld. absol.; — recte igitur diceret, te resituisse? *quippe*; quid enim facilius est, quam etc., Cic. Cæcin. 19; saal. irenisk: kan jeg troe, obli.; vid. Virg. Aen. 1, 35; figel. Cic. Mil. 12: movet me *quippe* lumen curiae; f. ogs. Plaut. Amph. prol. 37, o. Ovid. Met. 14, 91; — 2) effecti i Hør-bindelse; aa) m. Causapartiklerne enim, etenim, quia, etc.: thi vistnok, eftersem dog, obli.; — leve nomen habet utraque res; *quippe* leve enim est hoc totum, risum movere, Cic. n. Or. 2, 51; cf. Lucr. 1, 104; figel. *quippe* quia, Ter. Heaut. 3, 2, 27; *quippe* quoniam ... desit (morbus), Plin. 26, 64; *Quippe* quando mihi nihil credis, Plaut. Capt. 4, 21, 16; nec reprehendo, *quippe* quam ipse istam reprehensionem non fegerim, Cic. Att. 10, 3, A; cf. Liv. 26, 30; *quippe* ubi, Lucr., o. Propert. 2, 1, 75; — bb) figel. ofte m. Ret-lævpronomen, qui, quæ, quod: som jo dog, obli.; a) e. indic.; — *quippe* qui intellexerat, etc., Plaut. Amph. prol. 22; cf. id. Bacch. 3, 1, 2: *quippe* quo (i. e. ad januam) nemo adventit, nisi etc.; figel. Liv. 5, 37: *quippe* quibus aegre ad undecimum lapidem occursum est; — b) e. conj.; — multa ... questus est Caesar, *quippe* qui ... vidisset, Cic. Fam. 1, 9; cf. id. Inv. 4, 45; figel. Nep. Dion 2: *quippe* quem venundari jussisset; — cc) forbinderd ogs.; a) „poet.“ m. etiam o. et; vid. Virg. Ge. 1, 268, o. Propert. 4, 5, 11; — b) eftercl. ogs. m. ut, Justin. 4, 3.

quippiam, f. und. *quispiam*. — *quippini*, (ogs. *quippini*), adv., [quippie, ni]: hvorfæ itte? (el. betrættende: vistnok); (ier- v. eftercl.). — *Quid?* illam meretricem esse censet? Ni. *quippini?* Plaut. Bacch. 1, 7, 41; cf. id. Men. 5, 9, 50, o. Appul. Met. 9, p. 611, (Ond.). — *quiqui*, pronom. indefin. f. *quisquis*: hvorfæmhest; — neque partem tibi Ab eo, *quiqui* est, inde posces, Plaut. Aul. 4, 10, 44.

Quiriana mala, ogs. *Quiriana mala*: en Hæleart, Cato, Varro, Plin. 15, 15. — *Quirina*, æ, f.: en romersk Tribus, a Curenshibus Sabinis appellata, vid. Fest. p. 251, (Müll.); o. Cic. Quint. 6. — *Quirinalis*, e, [1. *Quirinus*]: hørende til *Quirinus* (el. *Remulus*), *quirinalis*; — u flamen, (Dv's Præst), Varro; u lituus, o. trabea, (som de bæres af *Remulus*), Virg. Aen. 7, 187, o. p. 612; — u collis, (*Quirinalis*); vid. Varr. L. L. 5, 8, o. Fest.

p. 254, (Müll.); men Ovid. Fast. 2, 511: *Templa deo (Quirino) sunt; collis quoque dictus ab illo; heder* ogf. *Quirinale jugum*, id. ibd. 6, 218; — ∞ porta, vid. Paul. ex Fest. p. 255, (Müll.); — II) subst., *Quirinalia*, ium, n.: *Jest til Være for Dvirinus, (XII Cal. Mart. el. den 17de Febr.)*, Cic. Qu. Fr. 2, 3, id. ibd. 2, 13, o. Ovid. Fast. 6, 473. — *Quiriniana mala*, f. und. *Quiriniana mala*.

1. *Quirinus*, i, m., [af *quiris* el. *curis*, *sabinus* f. hasta; alif. oprbl. *Sanseveringeren*]; I) en *Benævneelse* paa *Romulus* efter hans *Jorgudelse*; — *Teque, Quirine pater! veneror, Horamque Quirini*, Enn. ap. Non.; cf. Ovid. Fast. 2, 475 fgd., o. Virg. Aen. 1, 292; — men „poet. overf.“: *geminus... Quirinos*, (d. e. *Romulus* o. *Remus*), Juvenal. 11, 105; — II) *Silnavn* til *Janus*; hof. om *St. Augustus*, Suet. Aug. 22: *Janum Quirinum... ter clusit*, (d. e. *Sanstemplet*); cf. Hor. Od. 4, 15, 9; — III) „poet.“ ogf. om *Augustus*, Virg. Ge. 3, 27; — men m. *Vunc* el. *spottende* om *Antonius*, Propert. 4, 6, 21; df. — 2. *Quirinus*, 3: *herende* til *Dvirinus* el. *Romulus*; — *Hic spolia ex humeris ausus sperare Quirinis*, Propert. 4, 10, 11, inc., (al. *Quirini*); — men: *lucum pete, colle Quirino Qui virei*, etc., (paa *Dvirinalshøien*), Ovid. Met. 11, 836.

1. *quiris* el. *curis*, i det *sabiniske* *Æpreg*: en *Sanse*; — *Sive quod hasta curis (al. quiris) praeis est dicta Sabinis*, Ovid. Fast. 2, 477. — 2. *Quiris*, itis, m.: en *Romer*, f. und. *Quirites*. — **quiritatio*, onis, f.: *Klagesfrig*; — *fuga comitum* el. *quiritatio facta*, Liv. 33, 28; o. — *quiritatus*, us, m.: = *frige*; — *audires infantium quiritatus, ululatus feminarum, clamores virorum*, Plin. Ep. 6, 20; ∞ *lamentabiles*, Val. Max. 9, 2, 1; cf. id. 6, 2, 8; — [*quirito*].

Quirites, ium o. um, m., [*Cures*]; I) „oprbl.“: *Dviriterne* som *Jubbaamerne* af den *sabiniske* *By Cures*; — *saal*. *Una ingens Amiterna cohors praeisque Quirites*, Virg. Aen. 7, 710, (Serv.); ligel. *Colum. praef. § 19*: *veteres illi Sabini Quirites atavique Romani*; — B) *efterat* *Romere* og *Sabiner* under *Romulus* vare *ferende* til et *Borgeriamfund*, *ferbendes* *Romani Quirites* med *statsborgerlige* *Ænsyn*, *hvorim*. *blot Romani (uden Quirites)* er den *sdv.* *Benævneelse* i *Ærigs* og *Ætats* *Æpreg*; — vid. Serv. ad Virg. Aen. 7, 710, o. Liv. 1, 13; — ogf. *ferbendes* *populus Romanus Quiritium*, Varro, Liv.; ligel. *populo Romano Quiritibus*, i en *gammet* *Jormular*, Gell. 1, 12, men Liv. 8, 6: *populo Romano Quiritibusque*, inc.; ogf. *ferbendes* id. 5, 41: *pro patria Quiritibusque Romanis*; cf. id. 26, 2, o. Plin. 16, 57; — af *Soldaterne* *ansaaes* *Benævnelser* *Quirites* *for* *bestemmende*; vid. Tac. Ann. 1, 42, Suet. Caes. 70, o. 2.; — *Quiritium fossae*, vid. Fest. p. 254, (Müll.); — *jus Quiritium*, (den *fulde* *romerske* *Borgerret*), Plin. Ep. 10, 22; cf. Suet. Claud. 19; — b) sing. *Quiris*, itis, m., *ofteft* „poet.“: en *romersk* *Borger*; — vid. Hor. Ep. 1, 6, 7, *oftere*, o. Ovid. Met. 11, 823, *oftere*; ligel. Pers. 5, 75: *heu steriles veri, quibus una Quiritem Vertigo facit*, (giore til *romersk* *Borger*); ligel. *Romani more Quiritis*, (i. e. *more civis R.*), Lucan. 2, 386; — II) „poet. overf.“ om *Biene*; — vid. Virg. Ge. 4, 201: *ipsae (apes) regem parvosque Quirites Sufficiunt*, etc.

quirito, are, v. n. e. a., [*Quirites*]; oprbl.: at *fælde* *Dviriterne* el. *de romerske* *Borgere* til *Dielp*; df. I) neutr.; A) „alm.“: at *hæve* et *Klagesfrig*, at *veflage*, at *jæmre* fig. odl.; — *quiritare* *dicitur* is, qui *Quiritum* *fidem* *clavianis* *implorat*, Varr. L. L. 6, 7; quod *prae* *ululatu... nulla* *vox* *quiritantium* *exaudiri* *poterat*, Liv. 39, 8; — B) „bef.“ om et *Joredrag* i *Retten*: at *frige*; vid. Quintil. 3, 8, 55; — II) act.: *frigende* el. *raabende* at *fremfige*; — *saal*. *in*. *figd.* *or. dir.*, Asin. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 32: *quom... illi misero* *quiritanti* c. R. *natus* *sum*, *responderet* *abi* etc.; — not.: ogf. *som* *depon.*; de *Fenestella* *quiritatur*, Varr.

ap. Diomed. — *quirrito*, are, v. n.: *Widsvænets* *Raturlid*; — *Quirritant verres*, etc., auct. earm. Philom. 55.

1. *quis*, quae, quid, pron. interrog., *hvarende* til *Græfens* *ris*: *hvo?* *hva?* *hviften?* *hvifst?* I) *egentl.*, i det *directe* *Æporgsmaal*; — *quis homo?* st., (bem der)? Ter. Andr. 5, 6, in.; *quis clarior* in *Graccia* *Themistocle* *corruptior*? Cic. Lael. 12; quid *est* *iudicium* *corrumpere*, si *hoc* *non* *est?* id. Verr. act. 1, 10; ligel. *quid* *ergo* *hoc* *fieri* *turpius... potest*, quam *eum*, *qui* *etc.*? Cic. d. Or. 1, 37; — lb) *beritl* *mærfes*; a) *quis* om *Personer* *som* *sem.*: (for: o. *eftercl.*); — *Sed* *haec* *quis* *mulier* *est?* Plaut. Truc. 1, 1, 76, *oftere*; — b) *som* *adj.* *heder* *quis*: *hviften?* *hvorfædes* *bestaften?* — *quis* *videor?* Cha. miser *aegue*, *atque* *ego*, Ter. Andr. 4, 2, 19; *quis* *ego* *sum?* *aut* *quae* *in* *me* *est* *facultas?* Cic. Lael. 3; — c) *in* *neutr.* c. gen.: *hvad* *for* *en?* *hviften* *deg?* — *quid* *mulieris* *Uxorem* *habet* (*hvad* *for* *en* *kvone*)? Ter. Hec. 4, 4, 21; *quid* *illuc* *est... Hominum* *secundum* *litus*, (*hvad* *er* *det* *for* *Jølf*)? Plaut. Rod. 1, 2, 60; *quid* *caelati* *argenti*, (*hviften* *Mængde* *deraf*)? Cic. R. Am. 46; — B) *neutr.* *quid* *ogf.* *som* *adv.* *interrog.*: *hvad?* *hvorfædes?* *hvorfes?* odl.; — *quid?* *eundem* *nonne* *destituisti?* Cic. Phil. 2, 38; *sed* *quid* *ego* *plura* *argumentor?* *quid* *plura* *disputo?* id. Mil. 16; *quid* *dicam* *consules?* vid. id. Sest. 7; — ogf. *in* *quid*, (*hvorf* *til*)? Senec. Benef. 4, 13; — *quid*, *quod* *etc.*, (*hvad* *saal* *man* *fige* *deritl*, at *ofv.*)? Cic. d. Senect. 23, *oftere*; men *quid* *ita?* *hvorf* *det?* *hvorf* *saalede?* id. N. D. 1, 35; — *quid* *ni*, ogf. *quidni*: *hvorf* *ifte?* Ter., Cic. d. Or. 2, 67; ogf. *adffist*: *Quid* *ego* *ni* *teneam?* Plaut. Pseud. 2, 57; cf. Ter. Ad. 4, 5, 28; men *plconastit*: *quid* *ni* *non?* Senec. Ep. 52; men *quid* *si* (*hvad* *om*) *etc.*? Caecin. ap. Cic. Fam. 6, 4; — II) i den *indirecte* *Tale*; — *quis* *sim*, *ex* *eo*, *quem* *ad* *te* *misi*, *cognosces*, Catil. ap. Sall. Catil. 41; *rogitat*, *quis* *vir* *esset*, Liv. 1, 7; men Cic. R. Com. 7: *considera*, *quis* *quem* *fraudaverit*, (*hvo* *den* *er*, *som* *har* *bedraget* *den* *anden*); cf. id. Orat. 28; ligel. Quintil. 1, 6, 16, *notatum* *in* *sermone* (sc. est), *quid* *quo* *modo* *caderet*, (al. *quid* *quoque* *modo* *caderet*); — ogf. c. gen.; *exponam* *vobis*, *quid* *hominis* *sit*, Cic. Verr. 2, 54; *sciturum*, *quid* *ejus* *sit*, id. Fam. 16, 2.

2. *quis*, (quae), quid, pronom. indefin.: *noget* *som* *bestit*, *noget*, *den* *el.* *den*, *man*, odl.; — *Simplicior* *quis* *et* *est*, *qualem* *etc.*, Hor. Sat. 1, 3, 63; men *amicorum* *ejus* *quantum* *quis* *clarior*, *minus* *fidus*, Tac. Hist. 3, 58; ligel. Cic. Fin. 3, 21: *alienum* *esse* *a* *sapiente*, *non* *modo* *injuriam* *cui* *facere*, *verum* *etiam* *nocere*; cf. id. Tusc. 1, 10: *vim* *omnem* *eam*, *qua* *vel* *agamus* *quid*, *vel* *sentiamus*, etc.; ligel. Liv. 5, 15: *lacus* *in* *Albano* *nemore* *sine* *ullis* *coelestibus* *aquis*, *causave* *qua* *alia*, *in* *altitudinem* *insolitam* *crevit*; — b) *saal*. *bef.* *efter* *si*, *ne*, *nisi*, *quom*, *ofv.*; — *si* *te* *in* *iudicium* *quis* *adducat*, Cic. Phil. 2, 14; *si* *tecum* *agas* *quid*, id. Off. 1, 2; *Si* *mala* *condiderit* *in* *quem* *quis* *carmina*, etc., Hor. Sat. 2, 1, 82; *sive* *Sulla*, *sive* *Marius... sive* *quis* *alius* *etc.*, Cic. Phil. 13, 1; — *ne* *cui* *falso* *assentiamur*, id. Fin. 3, 21; *ne* *quid* *nimis*, Ter.; *nisi* *quid* *existimas*, etc., Cic; men Propert. 1, 3, 30: *Neve* *quis* *invitam* *cogeret* *esse* *suam*; — II) *for* *rette* *quis* *etc.*, *finæ* *ogf.* *qui* *etc.*, (i *hvifst* *saal* *quae* *bliver* *til* *qua*); — *si* *qui... equo* *deciderat*, Caes. B. G. 1, 48; cf. Cic. Leg. 2, 26 und. *qui* *in* *fin.*: *nisi* *si* *qui* *etc.*; *quaeritur*, *num* *quod* *officium* *aliud* *alio* *majus* *sit*, id. Off. 2, 3; *si* *qua* *videnda* *essent*, id. Fam. 2, 12. — 3. *quis* *f.* *quibus*, f. und. *quis* *o.* *qui*.

quisnam, quaequam, quidnam: *hvo* *deg?* *hvad* *deg?* odl.; I) i det *directe* *Æporgsmaal*; — *quisnam* *igitur* *tuebitur* *P.* *Scipionis* *memoriam* *mortui?* Cic. Verr. 4, 36; *quidnam* *id* *est?* Plaut.; men Ter. Andr. 1, 4, 7: *Sed* *quidnam* *Pamphilum* *exanimatum* *video*,

(hvorfor el. hvorover)? — pſconafiftſt egf. m. num; num quisnam præterea? Cic. R. Am. 37; num quidnam... novi? id. d. Or. 2, 3; — quidnam egf. undert. adfiſt; quid tu, malum, nam me retrahis? Plaut. Rud. 4, 3, 8; — ſaaf. egf. quidnam ſem fem.; quis ea Est nam optima? id. Aul. 2, 1, 16; — endel. ſtaacer nam undert. „pect.“ foran quis? Nam quæ hæc anus est? Ter. Phorm. 5, 1, 5; cf. Virg. G. 1, 445; — II) i den indirekte Tale; — Reviso, quidnam Chaerea hic rerum gerat, Ter. Eun. 5, 4, in.; miserunt Delphos consultum, quidnam facerent etc., Nep. Them. 2; cf. Cic. Sest. 4.

quispiam, quæpiam, quodpiam, subst. quidpiam el. quippiam; ligefom figd.: nogen, en el. anden, den el. den, noget, osv.; — quid, si hoc quispiam voluit deus? Ter. Eun. 5, 2, 36; cf. Caes. B. G. 5, 35; — si cuiuspiam pecunia fortuna ademittit, Cic. Quint. 15; cf. id. d. Or. 1, 15; nec quispiam successorum ejus, Justin.; grammaticus de nobilioribus, Gell.; quispiam ex iis, qui etc., id.; — egf. in pl.: aliae quæpiam rationes, Cic. Fam. 9, 8; — b) neutr. quidpiam el. quippiam egf. ſem adv.: noget, i noget, noget ſidet; — nisi Si est osculando quippiam impudicior, Plaut. Curc. 1, 1, 51; cf. Ter. Andr. 2, 6, 7, o. Cic. N. D. 3, 35; — not.: enclit. -piam ſynes alene dialectiſt el. ſem Mundari at være forſtælligt fra enclit. -quam i figd.

quisquam, quæquam, quicquam (cf. quidquam): nogenſembelt, nogen, noget, odt.; — quid consolare me? an quisquam usquam gentium st aequè miser? Ter. Hec. 3, 1, 13; estne quisquam omnium mortaliū, de quo melius existimes tu? Cic. R. Com. 6; quicquam tu putas illa fuisse præ his de victoria gratulationibus? id. Att. 9, 4; percentanti cuidam, quisquamne in palatio esset, responsum, ne musca quidem, Aur. Vict. ep. 11; — nec (cf. neque) quisquam, ligefom nemo: iffe nogen, ingen; Nec quisquam sit, quin etc., Plaut. Amph. 1, 1, 6; cf. Virg. Aen. 5, 378, o. Sall. Catil. 37; ligel. id. ibd. 34: neque cuiquam nostrum licuit lege uti; — forbindes egf. med unus; quia nondum in quemquam unum saeviebatur, Liv. 3, 55; men id. 28, 37: nec quisquam alterius gentis unus tantum ea arte excellit; — hos nihil ſtaacer quicquam plenaſtiff; isti quod succenseam ipsi, nihil est; nihil quicquam meret, (neml. intet endt), Plaut. Asin. 1, 2, 20; cf. Ter. Andr. 1, 2, 63; — forcl. er quisquam ſem fem.; Neque digniorem censeo vidisse anum me quemquam, Cui etc., Plaut. Rud. 2, 3, 75; cf. Ter. Eun. 2, 3, 83; illarum neque te quisquam novit, quemque, etc.; — ſem. quamquam porculam har Plaut. Mil. gl. 4, 2, 68; men neutr. quicquam ſem adv., vid. Ter. Hec. 2, 1, 3: Neque declinatam quicquam... ullam reperias.

quisque, quæque, quodque, o. subst. quidque (cf. quicque), pronom. indefin.: hvo end, enhver el. hver, ethvert el. hvert, odt.; — ut, in quo quisque artificio excelleret, is in suo genere Roscius diceretur, Cic. d. Or. 1, 28; quod cuique obtigit, id quisque teneat, id. Off. 1, 7; cf. ibd. 3, 17: quid quemque cuique præstare oporteat; sibi quoque tendente, Liv. 21, 33; ut quæque stellæ in iis finitimisque partibus sint quoque tempore, (til enhver Tid, hele Tiden), Cic. Div. 2, 42; serobes ternum pedum in quamque partem, Plin.; proximis quibusque correptis, Flor. 1, 9; prout quique monitione indigerent, Suet. Aug. 89; — egf. c. gen.; quid ad te scribat tuorum quisque necessariorum, Cic. Fam. 1, 9; cf. Hor. Sat. 2, 3, 124; — men hos compar.: quo quisque est solertior, hoc docet laboriosius, Cic. R. Com. 11; bonus liber melior est quisque, quo major, Plin. Ep. 1, 20; — hos superl. utræque det en Almindeligbed; doctissimus quisque, (de Værdste, alle Værd) Cic. Tusc. 1, 31; optimum quidque rarissimum est, id. Fin. 2, 25; gravissima quæque grana serere, Plin. 18, 20; — ligel. hos Ordenstal til Betegnelse af en Almindeligbed; vix decimus quisque est, qui ipsus

sese noverit, Plaut. Pseud. 4, 2, 17; quinto quoque anno, Cic.; nænl. egf. hos primus; primo quoque tempore, (snarest muligt), id., Liv.; primo quoque die, Cic.; ut exercitui diem primam quamque ad conveniendum edicerent, (den første Dag den befste), Liv. 42, 48; primum quicque videamus, Cic. N. D. 3, 3; — egf. fndes sing. quisque m. Verbetſ Muralis; sibi quisque habeant, quod suum est, Plaut. Curc. 1, 3, 24; cetera multitudo sorte decimus quisque ad supplicium lecti, Liv. 2, 59; — forbindes egf. ofte m. se og sous; ut, quanti quisque se ipse faciat, tanti fiat ab amicis, Cic. Lael. 16; cf. id. Agr. 1, 9; suam quisque homo rem meminit, Plaut. Merc. 5, 4, 51; quum suo cuique iudicio sit utendum, Cic.; Quisque suos patimur Maues, Virg. Aen. 6, 743; suum quisque flagitium aliis objectantes, Tac. Hist. 2, 41; — quisque om te, f. uterque; duas civitates ex una factas; snos cuique parti magistratus, suas leges esse, Liv. 2, 41; consules... diversi ad suum quisque bellum proficiunt, id. 10, 20; cf. Ovid. Fast. 2, 715; — quisque ſem fem. forcl. f. quæque; Quo quisque pacto hic vitam vestrorum (f. vestrum) exigat, Ter. Hec. 2, 1, 19; cf. Plaut. Poen. prol. 107; — II) „overf.“ f. quicunque: hvoſembelt, enhver ſem, alt hvad der; (for o. eftercl.); — Quemque a milite hoc videritis hominem in nostris tegulis, etc., Plaut. Mil. gl. 2, 2, 5; cf. id. Asin. 1, 3, 47; ligel. At tu, quisque doles, amice lector, etc., Sidon.

quisquiliæ, arum, f., (egf. in neutr., quisquilia, orum, Petron., f. nedent.); [rimel. af quicque, ligefom altschaande Snaus]: I) Maffad af Træer, egf. Træſtær, odt.; vid. Fest. p. 257, (Müll.); — quisquiliæ volantes, venti spolia, etc., Caecil. ibd.; — II) „overf.“ om Menneſker og Dyr, om Ting og Begreber: hvad der iffe dæer i sit Slags, Maffad, odt.; — omitto Numerium etc., quisquiliis seditionis Clodianæ, Cic. Sest. 43; — egf. om fortæret Jift, Appul.; men Coricillum est, quod homines facit, cetera quisquilia omnia, Petron. Sat. 75.

quisquis, quæquæ, quodquod, o. subst. quidquid: hvo end, enhver, alle, alt; — hostem qui feriet... quisquis erit, Enn. ap. Cic. Balb. 22; Quisquis est, quicquid tibi nomen est, senex, etc., Plaut. Men. 5, 2, 60; Hoc ego in mari, quicquid inest, reperi, id. Rud. 4, 2, 20; esto igitur, ut hi sint (optimates), quiqui integri sunt et sani, etc., Cic. Sest. 45; liberos suos quibusquibus Romanis mancipio dabant, (til enhver Rømer uden Jæstiff), Liv. 41, 8; quoquo consilio fecit (i hvilken end Denſigt), fecit certe suo, Cic. Rab. Post. 8; quoquo modo se res habeat, (hvortædes det end bermed har figt), id. Fam. 1, 5; — egf. in sing. m. Verbetſ Muralis; Quisquis ubique, viri, dociles advertite mentes, Ovid. A. A. 1, 267; cf. Propert. 4, 5, 75, o. Tibull. 1, 7, 45; — egf. ſtaacer quisquis, oftere quicquid m. genit.; quisquis fuit ille deorum, Ovid. Met. 1, 32; cf. Hor. Od. 2, 1, 25; At o deorum quicquid in coelo regit! id. Epod. 5, in.; per quicquid deorum est: ved alle Gutter! Liv. 23, 9; cf. Cic. R. Am. 42; — quicquid egf. ofte ſem adv.; Jam provideo animo, quicquid progredior (hvortæn end, jo længere el. videre), in vastiorem me altitudinem inveni, Liv. 31, 1; cf. id. 7, 32; men Catull. 56, 3: Ride, quicquid amas, Cato, Catullum, (i. e. quantum amas); — endel. fndes quisquis ſem forcl. ſem.; — mulier, quisquis es, Plant. Cist. 2, 3, 66; cf. id. Rud. 4, 4, 102; quisquis es, Quæ etc. — quitus, 3, partic. af quæ.

quivis, quævis, quodvis, o. subst. quidvis: hvo el. hvad det ſkal være, enhver el. ethvert, odt.; — non minus, quam nostrum quivis, Plaut. Amph. prol. 27; quemvis nostrum, Cic. Verr. 4, 2; quævis alia mora, Plaut.; omnia sunt ejusmodi, quivis ut perspicere possit, etc., id. Quint. 27; ad quemvis numerum adire, (angrube et nos ſaa ſtort Antal), Caes. B. G. 4, 2; men

Cist. 1, 1, 48), adv., [qui, modus]: paa hvílfen Bís el. Maade, hvørleðes; 1) spærgende: hvørleðes? vid. Cic. Verr. 3, 10, v. Hor. Sat. 1, 9, 43; — b) egf. fortænde; — quomodo se venditant Caesari! Cic. Att. 8, 16; cf. id. Lael. 2; — 11) relatiiv: hvørleðes, faaleðes fóm; — quomodo nunc se artes eorum habent, etc., Cic. d. Or. 2, 32; men quomodo haec negotia se habeant, etc., vid. id. Fam. 2, 5; — men m. tilfærende sic: ligefem ... ligefaa el. faaleðes; et quo modo hoc est consequens illi, sic illud huic, id. Tusc. 5, 7.

quomodo cumque, adv.; 1) „egenl.“: hvørleðes end, paa hvílfen end Bís el. Maade; — quomodocumque dicatur, intelligi tamen, quid dicatur, potest, Cic. Fin. 5, 11; — 11) „øversf.“: det være fóm det vil, paa nøgenfombest Maade; — vid. Plaut. Poen. 3, 1, 33, v. Flor. 3, 23. — quomodo libet, adv.: hvørleðes end, Augustin. — quomodo nam, adv.: hvørleðes deg? — quomodonom, mi frater! de nostris versibus Caesar (se. judicat)? Cic. Qu. Fr. 2, 16.

quonam, adv. interrog.; 1) hvørþen deg? — quo tu te agis? Ch. quonam, nisi domum? Plaut. Trin. 4, 3, 71; cf. Cic. Att. 8, 3; — 11) „øversf.“: A) hvørtíl deg? — quonam haec omnia, nisi ad suam perniciem, pertinere? Caes. B. C. 1, 9; — B) quonam usque: hvør víðt deg, hvør langt deg; — quonam usque id fieri debeat, etc., Gell. 1, 13.

quondam, adv., [quum, -dam]; 1) til en við Tíð, engang, fortum; — Verum tempestas meminí quum quondam fuit, Quum etc., Plaut. Truc. 2, 4, 29; Olim ... quondam etc., vid. Ter. Eun. 2, 2, 15; men ejus illa quondam socrus, paulo ante uxor fuisset, Cic. Cluent. 66; cf. id. R. Am. 53; — matris tuae quondam mancipia, Cod. Just.; — 11) „øversf.“: A) til vísið Eíðer, undertíðen, mangengang; — saepe ... nonnunquam ... interdum ... quondam etc., vid. Cic. Div. 1, 94; cf. Hor. Od. 2, 10, 18; lígl. Virg. Aen. 2, 367: Quondam etiam victis redit in praecordia virtus; — B) (om fremtíðen): engang, i sin Tíð; — ad melius poterit transcurrere quondam, Hor. Sat. 2, 82; cf. Virg. Aen. 6, 877.

quoniam, adv., [quum jam]: da nu deg, eftersom deg, efterat; (neml. efter Fest. p. 261, Müll., ligesom *ἐπει*, baade f. quia v. postquam); — quoniam ambo, ut est libitum, satis nos delusistis, Plaut. Asin. 3, 3, 121; men Caes. B. G. 5, 3: quoniam civitati consulere non possent; — quoniam tu ita vis, Cic. Plane. 33; cf. Hor. Sat. 2, 3, 301; — men quoniam magna sequatur ubertas, Plin. 11, 14; cf. Nep. Milt. 7, v. id. Eun. 9.

quopiam, adv.: negenstæðen; — Vide sis, ne forte ad merendam quopiam devorteris, Plaut. Most. 4, 2, 50; men spærgende: Huran! Thais, quopiam es? Ter. Eun. 3, 2, 9; — quopiam, adv.; 1) „egenl.“: negenstæðen; — neque se quoquam movit ex urbe, Nep. Att. 7; cf. id. Verr. 2, 21; — 11) „øversf.“ f. in aliquam rem; — neque quoquam posse resolví, Lucr. 1, 1051.

1. quoque, conj.; 1) ogsaa; staaet efter et el. flere Ord i Sætningen; — vid. Caes. B. G. 1, 1; lígl. Cic. Rab. Post. 12: me scilicet maxime, sed proxime illum quoque fefellissem; cf. id. Fin. 2, 7, ogf. Hor. Od. 2, 16, 20; — forbindeð ogf. pleanastíð m. et el. etiam; Quin mihi quoque etiam est ad portum negotium, Plaut. Merc. 2, 2, 56; cf. Ter. Hee. 5, 1, 8, Lucr. 5, 518, v. Plin. 8, 21; — 11) f. quidem: endog; — sese ne id quoque ... facturos esse (isse engang det), Quadrig. ap. Gell. 17, 2. — 2. quoque, f. et quo, f. und. quo.

quoquo, (egf. arstíft: quo quo, adv.), [quisquis]: hvørþen end, hvørþen deg; — Hoc quidem hercle, quoquo ibo, mecum erit, Plaut. Aul. 3, 3, in.; cf. id. Pseud. 3, 2, 69; men ita, quoquo se vererint Stoici, etc., Cic. Div. 2, 9; — ogf. m. tilføiet gen.; quoquo hinc asportabitur terrarum, certum est persequi, Ter. Phorm. 3, 3, 18; quoquo hinc abducta est gentium, Plaut. Merc. 5, 2, 17. — quomodo, (egf. arstíft: quoquo modo),

adv., [quisquis, modus]: paa hvílfensombest Bís el. Maade, hvørleðes end; — quoquomodo se res habeat, Cic. Fam. 1, 5; tu, quoquomodo hominem investiges, velim, (paa enhver mulig Maade), id. Qu. Fr. 1, 2, 4; men id. Verr. 5, 37: tu quum esses praetor renunciatu quoquo modo (fem faa, paa en Maade, osv.).

quoquoversus (-um), el. quonovorsus (-um), adv.: i enhver Retning, til alle Eíðer; — legatos quoquoversus dimittere, Caes. B. G. 3, 23; cf. id. ibd. 7, 4; pedes decem quoquovorsum, Cato; cf. Cic. Phil. 9, 7. — quorsum v. quorsus, adv., [etr. af quo v. versum, -us]; 1) „egenl.“: i hvílfen Retning, hvørþen; — nescio hercle, neque unde eam, neque quorsum eam, Ter. Eun. 2, 3, 14; — 11) øftest „fig.“: A) „alm.“: hvørþen el. hvørtíl, med hvílfet Udsald; — sane curae est, quorsum eventurum hoc siet, (hvørleðes det vil løbe af), Ter. Hee. 1, 2, 116; cf. id. Andr. 1, 2, 5; Non dices hodie, quorsum haec tam putida tendant? (Hvør til denne Snaf skal føre)? Hor. Sat. 2, 7, 21; quorsum igitur haec spectat ... oratio? Cic. d. Or. 3, 24; — B) „bes.“: hvørtíl? til hvílfen Hensigt el. Nytte? — quorsum tandem aut cor ista quaeris? Cic. Leg. 1, 1; — quorsum, inquam, istuc? non enim intelligo, id. Brut. 85; Unde mihi lapidem? quorsum est opus, (hvørtíl bepeves den)? Hor. Sat. 2, 7, 116.

quot, adj. indecl.; 1) „egenl.“: hvør mange; — quot sunt? Sc. totidem, quot ego et tu sumus, Plaut. Rud. 2, 7, 6; quot homines, tot causae, Cic. d. Or. 2, 32; cf. id. Orat. 16; men id. Tusc. 1, 49: eras et quot dies erimus in Tusculano, etc.; — 11) „øversf.“: hos Tíðsbestemmesfer: faa mange der ere, d. e. alle el. hvør; — faal. quot annis (øftere quotannis): alle Aar, hvørt Aar, aarlígen; vid. Cic. Verr. 2, 53: ex census quotannis tributa conferre; faal. quot calendis, (den første i hvør Maaned), Plaut. Stich. 1, 2, 3; men quot mensibus, (hvor Maaned el. maanedtígen), Digest., lígl. quot diebus, (daglígen), ibd.; egf. quotdies, Appul. — quotannis, quotdies, f. und. frgd. nr. n.

quotcumque, adj. indecl.: hvør mange end, m. lígd. tot, Cic. Leg. 3, 3, (v. XII tabb.); men quotcumque (flores) ferunt campi, Catull. 64, 281. — quoteni, ae, a, num. distr. til quot: hvør mange til el. i hvør; — is ita partes fecit in ripa nescio quotenorum jugerum, Cic. Att. 12, 33. — quotennis, e, [quot, annus]: hvør mange Aar (gammel)? — quotenne vinum sit, nosse dicere, Augustin.

quotidianus (cot.), 3, [quotidie], 1) „egenl.“: daglígen, fóm finter Eíðer Dag efter Dag el. hvør Dag; — ∞ febris, Ter., consuetudo, Caes., vita, Cic.; ∞ labor, Caes., usus, id., sermo, Cic., victus, id., sumptus, Nep.; — b) „øversf.“ egf. f. quotidie; — Nisi quotidianus sesquipopus confeceris, etc., Plaut. Capt. 3, 5, 67; — 11) „øversf.“: daglígen, almindelig el. simpel el. ringe i sit Elag; — Taedet quotidianarum harum formarum, Ter. Eun. 2, 3, 6; ∞ verba, Cic. Fam. 9, 21; Cultus sindone non quotidiana (liber), Martial. 11, 1; — not. a: abl. neutr. quotidiano, egf. fóm adv.: = lígd., Cic. frgm. ap. Non., Plin. 11, 56; — not. b: quóti-, Martial. l. c.; men quóti-, Catull. 68, 139: in culpa flagrantem quotidiana etc.

quotidie (cotidie), adv., [quot, dies]: daglígen, hvør Dag; — Quid interea? ibatne ad Bacchidem? P. quotidie, Ter. Hee. 1, 2, 82; ut quotidie vehementius, te de me optime meritum esse, laetere, Cic. Fam. 1, 9; cf. id. Phil. 1, 2: quotidie magis magisque etc.; men id. Att. 5, 7: quotidie, vel potius in singulos dies litteras ad te mitto, etc. — quótidio, adv., lígl. Biform af frgd., Qu. Caepio ap. Charis.

quoties (quotiens), adv., [quot]: hvør øfte, hvør mange Gange; faa øfte fóm; — O quoties et quae nobis Galathea locuta est? Virg. Ecl. 3, 72; quoties et quot nominibus statuas a Syracusanis accipies?

Cic. Verr. 2, 59; men toties ... quoties etc., id. Fam. 7, 7; cf. Virg. Aen. 12, 383. — quotiescumque, adv.: hvor ofte end, saa ofte sem; — quotiescumque dico, toties mihi videor etc., Cic. Cluent. 18; cf. id. Tusc. 3, 31, v. id. R. Com. 6. — quotiesque, adv., seld. Biform af frgd., Colum. 6, 17.

quotilibet, adj. indecl.: hvor mange man vil, saa mange det skal være; — non in triginta partes ... sed in alias quotilibet futiones (dividi hemisphaerium), Hygin. Astron. 1, 6. — quot.quot, adj. indecl., [quot]; 1) „egnl.“: hvor mange end, saa mange sem; — si leges duae, aut si plures, aut quot.quot erunt, conservari non possunt, etc., Cic. Inv. 2, 49; men „poet.“: quotquot eunt dies, (alle Dage, hver Dag, dagligen), Hor. Od. 2, 14, 5; cf. Catull. 12, in.; — 2) „everf.“: alle, enhver; — ∞ annis, Varr. L. L. 5, 4.

quotumus, 3, hvissen (cf. hvormangen) i Ordnen; — Quotumas aedes dixerit, id ego admodum incerto scio, Plaut. Pseud. 4, 2, 7; quotumo die ... huc pervenisti? H. altero ad meridiem, id. ibd. 4, 7, 77; af — quotus, 3, [quot]: hvor mangen cf. hvissen i Tallet cf. Ordnen, (germ.: der wievielfte); — quotus erit iste denarius, qui non sit ferendus? (Cic. Verr. 3, 91; cf. Hor. Ep. 2, 1, 35; hora quota est, (Hvor er Kloften)? id. Sat. 2, 6, 44; men quotus esse velis, (hvør mandstark, med hvormange Gæster), id. Ep. 1, 5, 30; men quota pars laudis, (hvør stier, d. e. hvør liden Del deraf), Ovid. Am. 2, 12, 10; — b) quotus quisque, (egf. quotusquisque), heder, sem betegnende et ringe Antal: hvør saa? — quotus enim quisque philosophorum invenitur, qui ita moratus sit, ut ratio postulat (hvør mangen en, hvør saa)? Cic. Tusc. 2, 4; cf. id. Plane. 25; men forma quota quaeque superbit? Ovid. A. A. 3, 103; cf. Plin. Ep. 3, 20; — men auct. ad Her. 3, 17: ne ... impediamur, quo secius, quoto quaque loco libebit, etc., (hvør det end skal være). — quotusquisque, f. ind. quotus.

quovis, adv., [quavis]: hvørhen end, allevegne hen; — cibo perduci poteris quovis, Plaut. Most. 4, 2, 8; cf. id. Asin. 2, 1, 11: quovis admittunt aves; men c. gen. gentium; Immo abeat multo malo quovis gentium, (hvørhen han vil), Ter. Heaut. 1, 1, 55. — quousque, (egf. in tmesi: quo te sperabimus usque? Martial. 2, 64), adv.; 1) hvørhen i Tiden, hvørlange; — quousque humi defixa tua mens erit? Cic. d. Rep. 6, 17; cf. id. Catil. in.; egf. m. tilsvarende quoad (indtil), id. Att. 15, 23; — 2) „everf.“; A) hvør langt, hvør vidt; — reputare, quousque penetratura avaritia (sit), Plin. 3, 31; cf. Gell. 1, 3: ∞ degredi debeam, etc.; — B) saa vidt sem; — quousque ei permissum videatur peculium administrare, Digest.

quum, (egf. quom, egf. cum), conj., [qui]; 1) sem Tidspartikel: da, naar, efterat, siden, saafuort sem; saacer e. indic., sem ubetinger Tidseftemmelse; derim. c. conj. (imperf. cf. plusqupf.), naar denne Tidseftemmelse saacer i et fligt Causalforhold, at den ene Handling udviker sig af den anden; — saaf. altf.; a) e. indic.; — qui non defendit injuriam ... quum potest, injuste facit, Cic. Off. 3, 18; cf. id. R. Am. 37; — quum Collatio collegae Brutus imperium abrogabat, poterat videri facere injuste, id. Off. 3, 10; quum minime videhamur, tum maxime philosophabamur, id. N. D. 1, 3; cf. id. d. Or. 1, 30; men id. R. Am. 18: quum ab aratro arcescebantur, qui etc., (da man pleiede at bente dem fra Ploven, som osv.); men Virg. Aen. 7, 138: Postera quum prima lustrabat lampade terras Orta dies, etc., (saafuort den følgende Dag brød frem); — multi sunt anni, quum ille in meo aere alieno est, Cic. Fam. 15, 14; cf. id. Off. 2, 21: nondum centum et decem

anni sunt, quum ... lata lex est; — quum primum sapere coepit, acerbissimos dolores ... percepit, id. Fam. 1, 11; cf. id. Att. 1, 2: quum ad Clodium ventum est, cupit etc.; — quum palam ejus anuli ad palmam converterat, a nullo videbatur, (hvørgang han osv.), id. Off. 3, 9; cf. id. Verr. 5, 7: quum ver esse coeperat, etc., (hvørgang Jøraaret begyndte, osv.); f. egf. Ovid. Met. 15, 65; men Cic. Fam. 3, 7: quum ea consecutus nondum eram, quae etc., tamen etc., (medens jeg endnu ikke cf. stiondt jeg endnu ikke osv.); — quum recte navigari poterit, tum naviges, id. ibd. 16, 12; — ego in Epirum proficiscar, quum primorum dierum nuntios excepero, id.; cf. id. d. Or. 1, 13, v. id. Fam. 3, 7; ligel. id. Plane. 2: quae etc., haec mihi sunt tractanda ... et modice, ne etc., et tum denique, quum respondero criminibus, ne etc.; — navit. egf. i en levende Eksterting; tegebam tuas litteras, quum mihi epistola affertur a Lepta, id. Att. 9, 12; cf. id. d. Rep. 1, 12: dixerat hoc ille, quum puer nuntiavit, etc.; ligel. maris oras petivit, quum interim milites domum obsidere coeperunt, id. Pis. 38; — b) c. conj.; — Zenonem, quum Athenis essem, audiebam frequenter, Cic. N. D. 1, 21; ligel. quum omnes ... in sententiam ejus pedibus irent, Liv.; quum interrogaretur (Solon), cur etc., respondit, se etc., (engang, da han blev spurgt, svarede han, osv.), Cic. R. Am. 25; cf. id. Brut. 16; men quum ex eo quaereretur, quid etc., respondebat, (hvørgang han blev spurgt, pleiede han at svare, osv.), vid. id. Off. 3, 11; quum maxime circumvallaretur Capua, (just fem det allerbestigt blev belejret), Liv. 25, 23; men quum hic filius assiduus in praediis esset, occiditur ad balneas Palatinas ... Sex. Roseius, Cic. R. Am. 7; — quum in Africam venissem, nihil mihi potius fuit, quam ut etc., id. d. Rep. 6, 9; cf. id. d. Or. 1, 11; — men med verlende Rodus ifølge Jorftielligheden af Sætaingernes indre Sammenheng, vid. Cic. Coel. 24, 59; — B) sem befønderlige Jorbindelser mættet; 1) quum (cum) maxime, (egf. quummaxime): ganske fortrindgen cf. befønderlige; — atqui quum maxime Volo te dare operem, ut fiat, Ter. Heaut. 4, 5, 40; multos jam annos, et nunc quum maxime ... cupit, Cic. Cluent. 5; cf. id. Off. 2, 7: paretque quum maxime mortuo; ligel. Senec. Benef. 3, 3: nemo nostrum novit nisi id tempus, quod quum maxime transit; — 2) quum (cum) ... tum: saavel ... som egfsaa, cf. alene ... men egfsaa; — Fortuna quum in reliquis rebus, tum praecipue in bello plurimum potest, Caes. B. C. 3, 68; cf. Cic. Catil. 3, 5; ligel. id. Att. 7, 5: ex victoria quum multa mala, tum certe tyrannis existit; — egf. m. gientaget tum; velisque ... me hoc muneris quum ipsis amicis hominibus, tum municipio Caleno ... tum Leptae dare, id. Fam. 9, 13; — 3) sem Causalfartikel: da, eftersem; a) c. conj.; — quum sit in nobis consilium, ratio, prudentia, necesse est, deum haec ipsa majora habere, Cic. N. D. 2, 31; quum L. Flacci res agatur ... quumque ab hac virtute non degenerarit, in hoc ego reo, ne etc., pertimescam? id. Flacc. 11; quae quum ita sint, etc., id. Rab. perd. 2; men id. Off. 2, 7: quum uxorem Theben admodum diligeret (Alexander Phraeus), tamen etc., (omendstiondt han osv.); cf. id. d. Or. 1, 28; men id. N. D. 1, 10: quasi ... aer sine ulla forma deus esse possit, quum praesertim deum non modo aliqua, sed pulcherrima specie esse deceat, (da dog osv.); — quippe quum, v. utpote quum, f. ind. quippe v. utpote; — b) fercl. egf. e. indic.; — Ego te debinc, ut merita es ... tractare exsequar, Quum tu me, ut meritis sum, non tractas, Plaut. Asin. 1, 38. — quummaxime, (cum maxime), f. ind. frgd. nr. 1, B, 1.

R.

R, r, indecl. n., egf. (sc. littera), f.: d. syttende Bogstav i d. lat. Alphabet, og er efter Germanerne opstaaet af Grækerne *P* (*ῥω*, men udtales *er*); brugtes oprind. Aspiration, (arrabon f. ἀρραβών), sild. egf. i de af Grækerne tagne Ord, med Aspiration, navnlig i Dreies Begyndelse, (rhetor); men boder af dets fluerende Lyd: littera canina, Pers. 1, 109; — B) beritil kan mærkes; 1) Slagtskabet imellem „r“, v., „s“, „d“ v., „l“; — a) de ældre Romere brugte hyppigen „s“ f. „r“, (Fusus f. Furius); df. honor e. honos; lepos, hyppigere end lepor; arbos, labos, „poet.“ f. arbor, labor; egf. hore hid de beslagtede Germaner: quæso, quæsumus, v. quaero, quaerimus, nasus v. naris, etc.; vid. Varr. L. L. 7, 3, v. Cic. Fam. 9, 21; — b) Slagtskabet mellem „r“ v. „d“ viser sig i arkuisse f. adfuisse, i meridies, af medius dies; — c) ligel. viser sig Slagtskabet mellem „r“, v. „l“ i Germanerne: Latianus v. Lattialis, Parilia v. Palilia, egf. lilium v. *leigior*; — 2) Afslutningen af „r“, a) m. d. flgd. „l“, v. „f“, tenellus (af tener), intelligo (af inter v. lego), pellicio (af per v. lacio); — b) m. d. flgd. „s“ i dossuarius (af dorsum); — 3) Afslutningen af „r“, a) i pejero, (f. perjuro); — b) i Germanerne crebesco, rubesco, susum, (ved Eiden af crebresco, rubesco, sursum), etc.; — 4) som Abbreviatur staaer R. f. Romanus; (hv. S. P. Q. R., i. e. senatus populusque Romanus); egf. i Indskrifterne, f. Rufus, recte, reficiendum, etc.

rabide, adv.: rasende, oprdt. om Hunde; egf. om andre Dyr; df. egf. om Menneffer; i Raseri; — surentem videmus omnia rabide appetentem, Cic. Tusc. 5, 6; — compar., ∞ raptari, Augustin.; af — **rabidus**, 3, [rabies]; oprdt. om Hunde, ofte: gal; df. egf.; 1) „alm.“: ∞ canes, Lucr., Plin., leones, Hor., bimbembres, Ovid.; alios age rabidos, (i rasende Vegeirring), Catull. 63, 93; — II) df. „poet. overf.“: ∞ lingua, Propert.: fames (Cerberi), Virg.; ∞ furor animi, Catull. 63, 38; men Pertinet ad faciem rabidos compescere mores, Ovid. A. A. 3, 501.

rabies, om, e. (gen. rabies, Lucr. 4, 1076), f., [I. rabo]; 1) „egent.“: Galensteb, Raseri; oprdt. om Hunde og om andre Dyr, Colum., Plin.; df. egf. om Menneffer, id. 7, 1, v. Plaut. Capt. 3, 4, 26; — II) „fig.“: A) „alm.“: rasende Dybrusen el. Vidensteb, Vildhed, Hestighed, Afstinghet; — propter animi acerbitatem quandam et rabiem etc., Cic. Tusc. 3, 26; cf. Tac. Hist. 1, 63, Hor. A. P. 79, oftere; — ∞ civica, (Vergefrigens Raseri), id. Od. 3, 21, 26; cf. Tac. Hist. 2, 38, oftere, egf. Liv. 29, 8; — egf. rasende Elske, Ter. Eun. 2, 3, 10, v. Hor. Epod. 12, 9; — egf. rasende Vegeirring, Virg. Aen. 6, 49; — B) „bef.“ v. „poet.“ om Ting og om Vegeirer; navnlig om Clementerne; — ∞ ventorum, Ovid., nott, Hor.; ∞ coelique marisque, Virg.; cf. Hor. Ep. 1, 10, 16; men improba ventris ... rabies, (Uvbejger), Virg. Aen. 2, 357; — not.: som Person er Rabies egf. Vedfælgende af Krigegeuen, Val. Fl.

rabiose, adv.: i Raseri, i Afstinghet; — ∞ facere aliquid, Cic. Tusc. 4, 22; v. — **rabiosus**, comiff dem.: noget gal el. forstyrret; — ∞ litterae, Cic. Fam. 7, 16; af — **rabiosus**, 3, [rabies]; gal el. rasende; 1) oprdt. om Hunde og andre Dyr; df. egf. om Menneffer; — ∞ canis, Plin., Hor., homo, Plaut.; — II) „overf.“; — ∞ fortitudo, Cic. Tusc. 4, 22; ∞ barbaraque vox, Petron. Sat. 96, 5.

Rabirius, a: romersk Slægts- o. Personsnavn, hvoraf her mærkes; 1) C. Rabirius, hvem Cicero forsvarede imod en Anklage de perduellione i en Tale, som endnu haves; — 2) C. Rabirius Posthumus, hvem Cicero ligel. forsvarede imod en Anklage de repetundis i en Tale, som egf. haves endnu; — 3) en epist Digter; —

magnique Rabirius oris, Ovid. Pont. 4, 16, 5; cf. Quintil. 10, 1, 99; — B) df. Rabirianus, 3: benævnt efter en Rabirius, domus, Cic. Att. 1, 6.

I. rabo, ere, v. n.: at rase; — ∞ oculis, poeta ap. Cic. Div. 1, 31, (faste rasende Bliffe om fig); ∞ accerrime, Senec. Ep. 29. — 2. rabo, onis: comiff Jorfortning af arrabo, Plaut. Truc. 3, 2, 20. — **rabula**, ae, m., [I. rabo]: en flct Advecat (der gebarder sig som en Rasefene), en Rabulifst; — vid. Cic. Orat. 15, v. id. d. Or. 1, 46; forbindes m. latrator, Quintil. — **rabulanus**, 3, [rimel. af ravis, d. e. graafiq]; — ∞ pix, (ubefiendt Vegart), Plin. 14, 21. — **rabulatus**, us, m., [rabula]: Rabulifleri, Capella. — **rabusculus**, 3, [rimel. af ravis: graafiq]; — ∞ vitis, (etslags ubefiendt Vinstok), Plin. 14, 4.

racco, are, v. n., Tigerens Naturlyd, auct. carn. Philom. 49, (al. rancare). — **racemarius**, 3, [racemus]: hørende til Vindrueffiken: — ∞ pampini, (ufrugtbar Stub paa Vinffiken), Colum. 3, 18. — **racematio**, onis, f., [racemor]: Efterhøst i Vindbierget, Tertull. — **racematus**, 3, [racemus]: forsynet med Drueffikke el. med Druer el. med Vær, vid. Plin. 18, 10. — **racemifer**, a, um, [racemus, fero]: med el. i Raser; — ∞ uvae, Ovid. Met. 3, 666; — ∞ Bacchus, (befranfiet med Drueffaker), ibd. 15, 413; cf. id. Fast. 6, 483: racemiferos ... redimite capillos etc.

racemor, ari, v. dep. n.: holder Efterhøst i Vindbierget; df. „alleg.“: ∞ de reliquis, (bagefter at afhandle Støffen), Varr. R. R. 3, 9; v. — **racemōsus**, 3: fuld af Druer el. Vær; superl., Plin. 14, 4; — egf.: der ligner Drueffikter el. Drueffaker, flos, id. 13, 12; cf. ibd. 7; af — **racemus**, i, m.; [bef. m. *ῥαῖς*, i. e. acinus, gen. *ῥαγός*]; 1) „egent.“: Drueffik el. Frugtstilk; — alia (poma) racemis dependent, ut uvae, palmae, etc., vid. Plin. 15, 34; cf. id. 16, 48; lentis uva racemis, Virg. Cop. 21; — II) oftere „overf.“: Druer el. Drueffake, navnlig Vindrue el. Vindrueffake; — fert uva racemos, Virg. Ge. 2, 60; variis ... uva racemis, Ovid.; livenibus uva racemis, Propert.; lectis de vite racemis, Ovid. A. A. 3, 703; ∞ tumidi, Virg.; — ligel. den drue el. klaseformede Frugt paa andre Værter; faal. efter Plin. 16, 62, paa Vedbenen; cf. Virg. Ecl. 5, 6: aspice, ut antrum Silvestris sparsit raris labrusca racemis; — B) „poet.“ egf. f. Vinen selv; — Donec eras mixtus nullis, Acheloe, racemis, Ovid. Fast. 5, 313; — **Racilius**, a: romersk Slægts- o. Personsnavn; vid. Cic. Fam. 1, 7, oftere, v. Liv. 3, 26.

radiatilis, e, ligefem radians: straalende, umbra, Venant.; v. — **radiatio**, onis, f.: Straalen el. at straalte; — ∞ marmoris, Plin.; — in pl., Arnob.; — [radio]: — **radiatus**, 3, partic. o. adj. af radio.

radicatus, 3, f. umb. radior. — **radicesco**, ere, v. inch. n.: at staae Rodder, Senec. Ep. 86; v. — **radicitus**, adv.: fra Roden af, med Roden; 1) „egent.“: — ∞ effodere herbas, Cato; — ∞ concidere rosetum, Varro; ∞ evulsus arbor, Suet.; ∞ interire (sentes), Colum.; — II) „fig.“: fra Roden, fra Grunden, ganske og aldeles; — ∞ extrahere religionem ex animis, Cic., excutere opinionem, id., reperire malefacta, Plaut.; — [radix].

radicor, atus sum, 1, v. dep. n.: at staae Rodder, Colum.; frumenta multis radicantur fibris, Plin.; — II) partic. **radicatus**, 3, fædv. som adj.: redfænet el. redstaa; — ∞ semina, Colum.; — egf. „alleg.“: fixum radicatumque pectoribus humanis, ut etc., Sidon. — **radicosus**, 3: med mange Rodder; — ∞ brachia hederarum, Plin. 16, 62; v. — **radicula**, ae, f., dem.; 1) „egent.“: liden Rod, Cic. Div. 2, 66, Colum.; — II) „bef.“ egf. Rabnet paa nogle Værter; faal. A) Sæbeurt, Plin. 19, 18; — B) etflags Rodde, Colum. 11, 3, v. Cels. 2, 18; — [radix].

radio, avi, atum. 1; 1) [af radius nr. 1, B, 1], v. a.: forflyner med Stuleger; - rota radiata, Varro; - 2) [af radius nr. II], v. a. o. n.; A) act.: at bestraalet; hys. pass.: at være bestraalet, at straalet; - Senta sed et galeae geminis radientur et auro, Ovid. Pont. 3, 4, 103; - oftest in partic. perf. radiatus, 3, fem. adj.: bestraalet, straalende; - vid. Lucr. 5, 163; ∞ sol, Cic.; ∞ lumen (solis), Eun. ap. Cic. d. Or. 3, 40; men ∞ insigne diei, (i. e. sol), Lucr.; ∞ caput, (med en Straalenimbus), Plin. Pan. 52; cf. Suet. Aug. 94; - b) "overf.": quasi prospera ejus ... adversis radiarentur, Flor. 4, 2; - B) neutr.: at straalet, at fæste Straaler fra sig, at skinne el. lyse; - solum in tenebris fulgent radiantque oculi, Plin. 11, 55; cf. Propert. 4, 1, 27, o. Ovid. Met. 2, 4, oftere; - oftest in partic. praes. radians, tis: straalende, lumen, Virg., sidera, Lucr., Ovid.; ∞ lumina solis, id.; ∞ carbunculi innato fulgore, Plin.; - b) "poet. overf.": Ipse inter medios rosea radiante juvena, Val. Fl. 8, 2.

"radiolus, i, m., dem.; D) "egentl.": liden Stok; df. "overf." ifølge etslags Lighed; A) langagtig Stivenart, (ogf. radius), Colum. 12, 49; - B) en bregneagtig Pante, Appol.; - 1) en liden Straale, Ammian. 28, 4; o. - radiösus, 3; rig paa Straaler; - ∞ sol, vid. Plaut. Stich. 2, 41; - [figd.].

radius, i, m.; D) "egentl.": Stav el. Pæl, Pind, Etiske; A) "alm.": - adeo acuti, aliusque per alium immissi radii etc., Liv. 33, 5; ∞ ferreo (verberare), Plin. 10, 58; - B) "bef.": 1) Ege el. Stuleger, Plin. 16, 76; cf. Virg. Ge. 2, 444, id. Aen. 6, 616, o. Ovid. Met. 2, 817; - 2) i Mathematiken; a) geometrisk Stav el. Maalestok, navn. ogf. Vaseren, (hvormed Cirkellinien beskrives); - aliquem a pulvere et radio excitare, Cic. Tusc. 5, 23, (fra hans mathematisk Studie); cf. Virg. Ecl. 3, 41, o. id. Aen. 6, 851; - b) en Galviameter, en Cirkelradius el. Radius; hys. Cic. Univ. 6, om Cirkelen: cuius omnis extremitas paribus a medio radiis attingitur; - 3) i Naturhistorien; a) zoologisk: Sporen hos nogle Fugle, Plin. 11, 107; - b) en Stivenart, Virg. Ge. 2, 86, Colum., Plin.; - 4) i Anatomien svarer radius til *zeugis*: det smalle Hør i Forarmen, Albueroret, Cels.; - 5) endel. ogf. "tekn.": Svæverstjelen; vid. Ovid. Met. 6, 56, o. Virg. Aen. 9, 476; - 11) "overf.": Straalen af et lysende Legeme; navn. Solstraalen; - vid. Cic. Fin. 5, 24, o. Virg. Aen. 4, 119, ogf. Ovid. Met. 7, 801; - ogf. Lynstraalen; vid. Virg. Aen. 8, 429; - ogf. Diets Straale, vid. Gell. 5, 16; - endel. ogf. Straale af en Krans el. Krone; ∞ aurati etc., vid. Virg. Aen. 12, 163.

radix, icis, f., [bef. m. *ῥάδις* o. ramus]: en Rod el. Roden; D) "egentl.": A) "alm.": - quae terrae gignit, corticibus et radicibus valida servari, Cic. Fin. 5, 11; cf. Plin. 16, 56; figel. radices agere, (saae Rødder), capere, Cato, Plin.; ogf. descendunt radices, o. descendit arbor radice, id.; - arbores ab radicibus subruere, Caes. B. G. 6, 27; cf. Virg. Ge. 1, 319, id. Aen. 5, 449, o. Ovid. Met. 7, 226; - B) ogf. etslags spiselig Rod, vid. Caes. B. C. 3, 48; navn. ogf. Rødben, Pallad., Hor. Sat. 2, 8, 8, o. Ovid. Met. 8, 666; heter radix Syriaca, Colum. 11, 3; - ∞ dulcis, (Spødtæct), Scribon.; - 11) "fig.": A) "overf.": a) det nederste af en Gienstand, navn. Jorden af et Bierg el. af en Høi; - in radicibus Amani, Cic.; sub ipsis radicibus montis, Caes.; a Palatii radice etc., Cic. Div. 1, 45; - b) den Del, hvorefter et Legeme er fæstet og ligesom voret til et andet, el. hvorefter det sidder fast derpaa; ("poet." in sing. o. pl.); - radix micat ultima linguae, Ovid. Met. 6, 557; cf. ibd. 2, 583; validae saxi radices, Lucr.; cf. Ovid. Met. 14, 713; - B) "ment." (o. "alleg."): Rod el. Grundvold el. Dypbæ; (oftest in pl.); - vera gloria radices agit, etc., Cic. Off. 2, 12; cf. id. Phil. 4, 5, o. id. Tusc. 3, 6; - eo robore vir, iis radicibus (Pompejus: det staer

saa fast), Cic. Att. 6, 6; - ex iisdem ... radicibus natum (Marium: at han nedstammer fra det samme Sted) etc., id. Sest. 22; men in sing.: Apollinis se radice ortum, Plin. 35, 36; - endel. ogf. om et Ord's Rod el. Etymologi, Varr. L. L. 6, 5, oftere, o. 2.

rado, si, sum, 3, v. a.: straber el. fradser, rager el. glatter; D) "egentl.": - mulieres genas ne radunto, (for ikke rive sig dem i Stykker, neml. i Sorg), Cic. Leg. 2, 23, (e. xii tabb.); ∞ fauces, (saae dem), Lucr., Quintil.; ∞ terram pedibus, (om Hæben), Plaut.; - ∞ signa, (afbylte, glatte), Lucr.; cf. Virg. Ge. 2, 358; ∞ lapides palma, (seie dem dermed), Hor. Sat. 2, 4, 83; - ∞ nomen fastis, (udflette deraf), Tac. Ann. 3, 17; cf. Juvenal. 13, 151; men "poet." om Hveiret: ∞ arva imbribus, Hor. Epod. 16, 54; figel. ∞ terras, id. Sat. 2, 6, 25; - b) radere, (se. novacula, opp. tondere, se. forcice): rage, barbare, caput et supercilia, Cic. R. Com. 7; - navn. var ogf. radere caput: en Skit, dels ved Beskrivelse fra Sæveret, Liv. 34, 52, dels ifølge Løfte for Beskrivelse fra en stor Hare, Juvenal. 12, 81, navn. ogf. i Sorg, Suet. Calig. 5; - ∞ barbarum, Suet. Aug. 79; cf. id. Caes. 15; - 11) "fig.": A) "poet. overf.": 1) at stryge ind derpaa, at bestrøge el. berøre; - ripas radentia flumina, Lucr. 5, 257; cf. Ovid. Fast. 1, 242; navn. ogf. om de Scitende: ∞ litus, Virg. Aen. 7, 10; cf. ibd. 3, 700, oftere; men "alleg.", Propert. 3, 2, 23: Alter remus aquas, alter tibi radat arenas; cf. Ovid. Am. 3, 15, 2; men sicco freta radere passu, (torfvet at ile berøve), id. Met. 10, 651; men Virg. Aen. 5, 217: ∞ iter liquidum, (flyve igennem Lufsten); dog ogf. Suet. Ner. 48: trajectos surculos rasit, (trøb el. trængte sig derigennem); - 2) ligesom afgnaver el. forminbster; - vid. Pers. 3, 50; men "alleg.", vid. Martial. 2, 17; - B) "ment.": 1) ligesom affiler el. sliber; - Nota ... lima rasa recenti ("alleg."), Martial. 10, 2; cf. Pers. 1, 85; - 2) saarer el. kræfter; - ∞ aures tam delicatas, Quintil. 3, 1, 3; cf. Pers. 1, 107; men pallentes radere mores, (daale el. snærte dem), id. 5, 15; df. - radula, ae, f.: Strabciern, Colum. 12, 18.

Raeti, (ogf. Raeti), orum, m.: Raetierne, Biergsfolk imellem Donauen, Rhinen og Vechfloden; vid. Plin. 3, 21, Liv. 5, 33, Tac., o. Hor. Od. 4, 14, 15; - B) df. 1) Raeticus, (Raeti), 3: raetisk, oppida, Plin., arma, Ovid., Alpes, Tac. Germ. 1; ∞ vinum, (af fortrinlig Gødhed), Plin., Suet. Aug. 77, o. Martial. 11, 100; cf. Virg. Ge. 2, 95: quo te carmine dicam, Raetica (se. vitis)? - 2) Raetius, 3: = frgd., provincia, Tac. Germ. 41; - b) ogf. subst. Raetia, ae, f.: Raetien el. Raetiernes Land, Tac. Ann. 1, 44, oftere, o. 2.; - 3) Raetus, 3: = frgd., Alpes, Hor. Od. 4, 17.

raja, ae, f.: Røffen, etslags Sofist, Plin. 9, 40 o. 67. - rallum, i, n., [f. radulum af rado]: Rørtøi, hvormed Jorden stødes af Jernjernet, Plin. 18, 49. - rallus, 3, [rimel. f. rarulus, altf. dem. af rarus]: noget tynd el. fin, men alene i Forbindelsen: ∞ tunica, (opp. tunica spissa), Plant. Epid. 2, 2, 46.

ramale, is, n., Pers. 1, 97; oftere in pl., ramalia, ium, framus]: Grene el. Dvise el. Rås; - ∞ arida, Ovid. Met. 8, 614; cf. Tac. Ann. 13, 58. - ramenta, ae, f., forcl. Biform af ramentum, Plaut. - ramentösus, 3: som ligner Råsd el. Grums, grumset, Coel. Aur.; af - ramentum, i, n., [f. radimentum, af rado], (oftest in pl.): Råsd, Stel el. Spaan; - ∞ abietis, fraxini, etc., Plin.; ramenta ferri, (Hammerstak), Lucr., auri, (Guldsand, opp. massa auri), Plin.; ∞ e cornibus, id.; men ∞ fluminum, (den af Røder opstillede Sand), id.; men ∞ sulphuratum, (Svovelsulf), Martial. 10, 3; - 2) "overf.": det Allermindste; - patri omne (aurum) cum ramento reddidi, Plaut. Bacch. 4, 4, 29.

rameus, 3: af Grene; - ∞ fragmenta, ligesom ramalia: Grenebrænde, Virg. Ge. 4, 303; o. - ra-

mex, icis, m.; I) „egent.“: Gren el. Stang, Colum. 9, 1; — II) „verf.“: A) (in pl.): Lungearerne el. Lungefarrene, vid. Plaut. Merc. 1, 2, 27, oftere, Varro; — B) (in sing. o. pl.): (ligesom herua af *ramos*, i. e. ramus): etflags Brof el. Brofede, navn. Nærbrof og Yngbrof, Cels. 7, 18, Plin. 22, 57, o. A.; — [ramus]. — *ramicōsus*, 3, [ramex]: sem liden af Brof; — *ramicosis mederi*, Plin. 30, 47.

Ramnēs (etrurisk Form), ium, o. *Ramnenses* (latinisk Form), ium, m.; I) „egent.“: den efter Romulus benævnte lat. Stamme, sem i Forbindelse med: Titius (Sabiner), o. Luceres (Etrusker), udgikere de eptel. Bestandte af Romerstaten; — vid. Varr. L. L. 5, 9, Liv. 10, 6, o. A.; ogs. benævntes efter dem den ene af de trende ved Romulus oprettede Ryttercenturier, vid. Liv. 1, 13 o. 36; — II) Hor. A. P. 342, ogs. „overf.“: Niederstanden, (som den dannede Klasse).

ramōsus, 3, [ramus]: fuld af Grene, meget grenet; I) „egent.“: — *arbor*, Lucr., domus Silvani, Propert. 4, 4, 5; — II) „overf.“: — *cornua cervi*, Virg. Ecl. 7, 30; — *radices*, Plin. 21, 52; — compar., *folia*, id. 21, 32; superl., *eurallium*, id. 32, 11; — b) „poet.“ ogs.: *nubila*, Lucr. 6, 132; cf. Ovid. Met. 9, 73; men „alleg.“: *ramosa in compita etc.*, Pers. 5, 35; (hvertil f. id. 3, 56, und. ramus).

ramūlōsus, 3: fuld af Smaaagrene; — *folia ulmo etc.*, Plin. 16, 38; af — *ramūlus*, i, m., dem. af ramus: liden Gren, Cic. Div. 1, 54; ramuli vitium, Colum., laurae, Val. Max.

ramus, i, m.: Gren el. Dviff; I) „egent.“: — *patulus diffusa ramis* (arbor), Cic., ramum arboris defringere, id.; men „poet.“: *ramis felicibus arbos etc.*, Virg. Ge. 2, 81; cf. id. Ge. 2, 296, o. Hor. Epod. 2, 13; men tempora cingite ramis, Virg. Aen. 5, 71; — b) „poet.“ ogs. f. Træet selv; — *baeas lapidosaque corna dant rami*, Virg. Aen. 3, 649; — ligel. f. Træets Frugt; Sed rami (alebant), id. ibd. 8, 318; — men „alleg.“: *ramos amputare miseriarum*, Cic. Tusc. 3, 6; ligel. „alleg.“ om et Stamtræ, Pers. 3, 28; — II) „overf.“, navn. fra Gestaltens Lighed; a) den grenede Spids af Dyrnæs Horn; — vid. Caes. B. G. 6, 26; — b) Gren el. Knippe el. Kelle, (som den herculiske); — vid. Propert. 4, 9, 15, ogs. id. 1, 1, 13; — c) Gren el. Arm af et Bierg; — sub monte, qui est caucasi ramus, Plin. 6, 31; — d) ramos Samios (i. e. Pythagoreos) falser Pers. 3, 56, de trende ligesom Gren af d. græste Vegfrav Y, som Eindhvælt paa de trende medfætte Reie igiennem ligger; cf. Auson. Idyll. 12, 9. — *ramuscūlus*, i, m., flit. Biform af ramulus: liden Gren, Hieronym.

rāna, ae, f., [ab sua voce dicta, Varro]: Græn, navn. Levfroen, Plin. 32, 29, ogs. Mosfroen, vid. Phaedr. 1, 2, Hor. Sat. 1, 5, 14, o. A.; f. ogs. Plin. 11, 65, o. Ovid. Met. 6, 381, oftere; — Et veterem in limo ranae cecinere querelam, Virg. Ge. 1, 378; cf. Suet. Aug. 91: coxare ibi (ranas); — *rana rubeta*, Plin., ogs. absol. rubeta, id. 18, 45: Tørfroen; er giftig, vid. id. 8, 48; cf. Juvenal. 3, 44; — inflat se, tamquam rana, Petron. Sat. 74; cf. Phaedr. 1, 21, o. Hor. Sat. 2, 3, 314; — II) „overf.“ isofæ etflags Lighed; A) rana marina: Havfroen, Cic. N. D. 2, 49; ogs. absol. rana, Plin. 9, 40 o. 67; — B) etflags Sygdom paa Dyrnæs Tungge, Colum. 6, 8, Veget. 3, 3.

rancens, tis, part. af inus. *ranceo*: stinkende, raadden; (for: o. oftere.); — *viscera cadaverum*, Lucr.; — *axungia*, Seren. Samm. — *ranceo*, eo, ēre, v. n. inch., [best. m. fræ.]: at blive stinkende el. harsk, Arnob. — **rancide*, adv.: harsk el. stinkende; cf. „overf.“: anstoddelig, forfæret; — *quaedam verba ... ficta a poetis dunt ad rancide*, Gell. 18, 11; cf. id. ibd. 8; o. — *rancidūlus*, 3, dem.; I) „egent.“: noget ankommen el. stinkende; — *obsonia*, Juvenal. 11, 135; — II) „overf.“: noget anstoddelig el. harsk; — *Rancidulum quiddam ... locutus*, Pers. 1, 33; *ore loqui*, Martial. 7, 34; — [figd.].

rancidus, 3, [inus. *ranceo*]; I) „egent.“: raadden, stinkende, cadavera, Lucr.; men *aper*, Hor. Sat. 2, 2, 89, (harsk el. ankommen); — II) „overf.“: anstoddelig, harsk, aspectus, Plin.; — compar., *quid rancidius*, quam quod etc.? Juvenal. 6, 185. — *ranceo*, are, f. und. *ranceo*. — *ranceo*, oris, m., [inus. *ranceo*, *rancens*]; I) „egent.“: Harsk, harsk Lugt el. Smag, Pallad.; — II) „overf.“: gammelt Hæ, Hieronym.

rānūla, ae, f., dem. af rana; I) „egent.“: liden Fro, Appul.; — II) „egent.“: en Sygdom paa Dyrnæs Tungge, Veget. — *rānuncūlus*, i, m., dem. af rana; I) „egent.“: liden Fro; ogs. alm. en Fro, Cic. Div. 1, 9; — cf. comit. „overf.“ om Elfter af det rinælle Slægt; — *Uubris ... vim maximam ranuncolorum se commosse*, („alleg.“ o. m. Hensigten paa de mange Froer i de nærliggende Sump), Cic. Fam. 7, 18; — II) „overf.“ ligesom *batrachium*: etflags Plante, rimel. Hæfede, Plin. 25, 109.

rāpa, ae, f. und. rapum. — *rāpacia*, orum, n., [rapum]: Hæfeste, Plin. 18, 34; f. ogs. *rapicus* s. l. — *rapācīda*, ae, m., [rapax], ligesom en fort Røver, (comit. former et Aecida), Plaut. Aul. 2, 7, 8. — *rapācitas*, atis, f., [figd.]: Røvgierrighed el. røvert Adfærd, Vænen at røve; — *quis in rapacitate aviaro*? Cf. Coel. 6; cf. Suet. Tit. 7, o. Martial. 6, 72.

rapax, ācis, adj., [rapio]; I) „egent.“: sem voldsomt river til sig, røvert el. røvgierrig; ogs. subst., en Røver; — vid. Cic. Pis. 27, o. id. Verr. 3, 2; procuratorum rapacissimum quemque ... promovere, Suet. Vesp. 16; — „poet.“ ogs.: sem gierne mættager Gæder; vid. Hor. Ep. 1, 14, 33; ligel. Tibull. 2, 4, 25; — ogs. om Dyr: *lupi*, Hor. Od. 4, 4, 50; men mytisk: *Harpiae*, id. Sat. 2, 2, 49; ogs. subst. om Røver, Plin. 11, 101; — b) efter Tac. Hist. 2, 43, havde den 21de Legion Tilmærket: *Rapax* (sem scierrig river Alt med sig); ogs. *Scytharum* af denne Legion hede: *Rapaces*, id. ibd. 3, 22; — II) „fig.“; A) „overf.“ om Ting og om Begreber, navn. om Elementerne, o. oftest „poet.“: — *ventus*, Ovid., *ignis*, id., *nuda*, id., Cic. (poeta): sem river afsted el. burt med sig; ligel. *mors*, Tibull., *Oreus*, Hor.; men id. Od. 1, 34, 14: *Fortuna*, (voldsom el. røvert); cf. *Mars*, Propert. 4, 1, 105, (sem mytisk Etierne); — *dentes*, (Gortærterne), Veget.; — ogs. e. gen.; *chrysaeum rapacissimum ignium*, (sanger hurtigen), Plin. 37, 12; — B) „ment.“, men alene field. v. e. gen.; — *nihil est appetentius similium sui, nec rapacius, quam natura*, Cic. Lael. 14; cf. Senec. Ep. 95: *ista tam rapacia virtutis ingenia etc.*, f. ogs. Plin. 25, 2.

rāphanus, 3, *hagavinos*: tilberedt af Røder, oleum, Plin. 23, 49. — *rāphanitis*, idis, f., *hagavinos*: Sværdliden, Plin. 21, 19. — *rāphanos agria*, f., *hagavinos agria*: etflags vild Rødt, Plin. 25, 46. — *rāphanus*, i, m., *hagavinos*: Rødtiden, Plin. 19, 26, Colum., Cato; f. ogs. Catull. 15, fin.; — ogs. sem fem., Pallad.

rapīcius, 3, [rapum]: hørende til Røen, semen, Cato. — **rapide*, adv.: rivende, d. e. med stærk Gært; — *rapideque dilapsus* (Fluvius) etc., Cic. Leg. 2, 3; compar., *eo rapidius venire*, (i des stærkere Marscher), Tac. Hist. 4, 71; — b) ogs. „overf.“ om Gærdraget; — *quod* (genus) *quum rapide fertur*, etc., Cic. Orat. 37; — *rapiditas*, atis, f.: rivende Gært el. Hurtighed, navn. Stremmen; — *fluminis*, Caes. B. G. 4, 17, o. id. B. C. 1, 62; o. — *rapidūlus*, 3, dem.: noget hurtig, sonitus, Capella; — [af figd.].

rapidus, 3, [rapio]: rivende; I) „egent.“ (men alene „poet.“ e. field.); — *leones*, Lucr. 4, 716; men *ferae*, Ovid. Her. 10, 96, inc., (al. *rabidae*); *agmen*, (om Jagthundene), id. Met. 3, 242; — II) „fig.“; A) „overf.“: 1) bortrivende, fortærende; saad. om Hævet, Tibull. 1, 2, 40, om Lighaalt, Ovid. Trist. 1, 7, 20; ogs. stærk el. heftig, *ignis*, Virg., *austus*, id., *Sirius*, id., *sol*, id. Ge. 1, 92;

cf. Ovid. Met. 2, 123, oftere; — 2) oftest om en rivende el. hurtig Bevægelse, navnlig om Elementerne, om Himmellegemerne, edl.; — ∞ torrens, Virg., amnis, Hor., lapsus fluminis, id. Od. 1, 12, 10; ∞ procellae, Propert., undae, Ovid.; — superl., Caes. B. C. 1, 50; — ∞ turbo, Lucr., notus, Hor., ignis Jovis (Vulc), Virg., sol, Hor. Od. 2, 9, 12; ∞ axis (solis), Ovid., orbis, id.; ∞ coelum, Stat.; — rapidisque feruntur Passibus, Virg. Aen. 7, 156; cf. ibid. 11, 906; men ibid. 8, 441: nunc viribus usus, Nunc manibus rapidis; men ∞ agmine, (med Hæren i Zmarscher), Tac. Hist. 2, 30; ∞ equi, Ovid., currus, Virg.; superl., ∞ volucris, Ovid.; men ∞ venenum v. virus, (seu virifer hurtigt), Tac.; — B) „ment.“; — ∞ orationem coëreere, Cic. Fin. 2, 1; ferox rapidusque in consiliis, (coverilet, om M. Minucius), Liv. 22, 12.

1. rapina, ae, f., [rapio]; eyrel.: hurtig Sammenrasen eg Bortbringen, (opum suarum), auct. Aetn. 611; — df. særb.: A) voldsom Borttagen el. Bortfølelse, Røveri el. Røve, (oftest in pl.); — vid. Cic. Catil. 2, 5, v. Caes. B. G. 1, 15; men rapinas ... ad Opis fieri, (at man udflyndrede Skatammeret), Cic. Att. 14, 14; — in sing., Ovid. Met. 5, 492; men „overf.“; alimenti rapina, Plin. 17, 37, (naar den ene Plante underdrager den anden dens Røring); — B) „meton.“; det Røvede, Røvet; — abjurataque rapinae etc., Virg. Aen. 8, 263; ligel. Martial. 10, 59: Piscator ferat aequorum rapinas. — 2. rapina, ae, f., [rapum]: Røe; — rapinam serere, Cato; cf. Colum. 11, 2. — *rapinatio, onis, f.: Røveri; in pl., M. Aurel. ap. Front.; v. — rapinator, oris, m.: en Røver, Lucil. o. Varr. ap. Non.; — [1. rapina].

rapio, pui, ptum, 3, v. a., [best. m. ἀρᾶζω, i. e. rapio]: river el. stær voldsomt el. hurtigt affjed el. bort el. derhen; I) „egenl.“; A) „alm.“; — ∞ hostes vivos ex acie, Plaut.; ∞ torrem ab aris, Ovid. Met. 12, 271, infantem de sinu matris, ibid. 4, 516; ∞ comiteatum in naves, (hurtigen at bringe ombord), Liv. 41, 3; ∞ aliquem in jus ad regem, id. 1, 26, in carcere, Suet.; cf. Cic. d. Or. 2, 59; ∞ aciem in Teucros, (isfemt at fore den imed dem), Virg. Aen. 10, 308; men illum (remizem) in praecipis prono rapit alveus amni, etc., vid. id. Ge. 1, 203; ∞ sub divum, (fremdrage til Eue), Hor. Od. 1, 18, 13; men Nasonis carmina rapit (sem er forvist i det Jierne), Ovid. Pont. 4, 16, in.; — oftest m. Sibegreb af Hurtighed; ∞ arma, m. v. nd. manu, Virg., Ovid., hippenem dextra, Virg.; ∞ flammam, (hurtigen at fænge), Ovid. Met. 3, 374; ∞ nigrum colorem, (hurtigen at antage), id.; men absolut. Idem omnes simul ardor habet, rapiuntque ruuntque. (iflynde sig el. ile affjed), Virg. Aen. 4, 581; men ibid. 6, 7: pars densa ferarum tecta rapit, silvas, (giennemstreifer); men om Elangens bugtede Hveruller, id. Ge. 2, 153: ∞ immensos orbes per humum; — B) „bes.“; 1) røve, borttage el. bortføre voldsomt; — vid. Cic. Phil. 2, 25, o. ibid. 4, 4; ∞ armenta, Ovid., virgines, (bortføre), Sall., Liv., v. A.; ∞ Pergama, (udflyndre det), vid. Virg. Aen. 2, 374; ligel. ∞ Armeniam, Tac. Ann. 13, 6; — vgl. absol.: rapere et clepere etc., Cic. d. Rep. 4, 5; cf. Sall. Catil. 11, v. id. Jug. 41; — navnlig. ogs. m. Sibegr. af Hurtighed; castra urbesque primo impetu rapere etc., (strax at indtage el. erobre), Liv. 6, 23; ligel. ∞ Bithyniam, Flor.; — b) df. partic. perf. in neutr. sem subst., rapito vivere: leve af Røve el. Bytte, Liv. 7, 25, v. A.; ligel. Vivitur ex rapto, non hospes ab hospite tutus, Ovid. Met. 1, 144; vgl. rapto gaudere, Liv.; rapto uti, Vell.; — 2) om Døden, om Eygdom, edl.: at bortrive, at bortrykke; — improvisa leti Vis rapuit rapietque gentes, Hor. Od. 2, 13, 20; cf. Virg. Aen. 6, 428; men absol., vid. id. Ge. 3, 68; — II) „fig.“; A) „overf.“: river til mig, røve; — ∞ oscula, Hor.,

Tibull.; ∞ illicitas voluptates, Tac.; cf. id. Hist. 1, 13; — navnlig. ogs. m. Sibegr. af Hurtighed: griber dertil el. derefter, ither at bruge el. foretage; — rapinatus, amici, Occasionem de die, Hor. Epod. 13, 3; cf. Cic. d. Or. 3, 40, (e poeta); — ∞ viam, Ovid., iter, Sil.; men Virg. Aen. 1, 176: rapiuntque in fomite flammam, (tænde hurtigt Jds deri); ∞ bellum, (hurtigen at gribe dertil), Lucan.; ∞ nefas, id.; — B) „ment.“; 1) river el. drager besigten el. hurtigen med mig el. hen el. over dertil; navnlig. om Foredraget o. om Forestillingen; — vid. Cic. Fin. 3, 5, v. ibid. 2, 1; — Sed tu objurgans me a peccatis, rapis deteriorum in viam, (forfører mig til det Slektre), Plaut. Trin. 3, 2, 51; ∞ aliquem in invidiam, Cic. Agr. 3, 2; rapi in errorem, id. Leg. 2, 17; cf. Virg. Aen. 9, 211; rapere victoriae gloriam in se, Liv. 33, 11; — alium Quae rapit hora diem, Hor. Od. 4, 7, 7; cf. Virg. Ecl. 9, 18; — 2) lidensfabeligen at henrive, (navnlig. til det Bætte); — an ... impetu raptus sit, Quintil. 7, 241; ∞ judicem, id.; cf. Cic. Pis. 21, v. id. Fam. 16, 12, vgl. Hor. Epod. 7, 13, v. id. Sat. 2, 1, 10; — ad quas (res) plerique inflammati aviditate rapiuntur, Cic. Off. 2, 11; men ∞ huc illic, f. ibid. 1, 28; cf. Virg. Aen. 4, 286, v. ibid. 8, 21, vgl. Sall. Jug. 25; — undert. ogs. til det Bætte; vid. Cic. Div. 1, 49; ligel. id. d. Rep. 1, 2: quoniam maxime rapimur ad opes augendas generis humani; f. vgl. id. Fam. 5, 12: neque enim me solum commemoratio posteritatis ad spem quandam immortalitatis rapit, sed etiam illa cupiditas, ut etc.; — not. a: rapit f. rapuerit, Cic. Leg. 2, 9, (e XII tabb.); — raptus f. raptis (sem.), Gell. ap. Charis.

rapistrum, i, n., [rapum]: den røde Røe, Colum. 9, 4. — *rapo, onis, m., (sercl. f. raptor): en Røver, Varr. ap. Non.; — rapim, adv.; I) „egenl.“: rivende, gribende; — Indunt raptim pila, Nov. ap. Non., (rimel. spille Gribebold); — II) df. særb. „overf.“; A) bestigen, voldsomt; — vid. Plin. 17, 22; — B) hurtigen el. lidende; — haec scripsi raptim (i en Hast), ut etc., Cic. Att. 2, 9; men ∞ exstingui, (i Jæng, uden Jorifice), Tac. Ann. 16, 13; cf. Liv. 22, 19, v. Caes. B. C. 1, 5; men Exiguo gratoque fruaris tempore raptim, Hor. Ep. 2, 2, 198; v. — raptio, onis, f.: Bortfølelse el. Bortførelse; — affluisse in raptione etc., Ter. Ad. 3, 3, 2; ∞ Proserpinae, Arnob.; — [rapio]: — raptio, are, efter Gell. 9, 6, frequ. af figd.

rapto, avi, atum, 1, v. a., intens. af rapio: river el. stær voldsomt affjed, (oftest „poet.“); I) „egenl.“; A) „alm.“; — vid. Virg. Aen. 2, 272, v. id. ibid. 1, 483; ligel. om Phaeten: arbitrio voluerum raptur equorum, Ovid. Met. 2, 231; cf. Lucr. 5, 399, v. id. 1, 280, vgl. Tac. Ann. 1, 30; — navnlig. ogs. om personlig Mischandling; Quid me afflicta? quid me raptas? Plaut. Aul. 4, 4, 5; raptata conjux (est, se. ad tabulam Valeriam: blev slebt derhen), Cic. Sest. 69; cf. Ovid. Met. 12, 223; — B) „bes.“: røve el. plyndre; — ∞ Africam, (plyndre el. hære), Tac. Ann. 4, 23; men id. ibid. 12, 54: ∞ inter se, (plyndre i hinandens Land); — II) „fig.“; A) mishandler; navnlig. anklager el. næstfælder; — Nam quid ego heroas, quid raptum in carmina divos? Propert. 3, 9, 27; — B) „poet.“ om en Lidenskab: at henrive el. martre; — Ita me amor ... fugat, agit, appetit, Raptat, etc., Plaut. Cist. 2, 1, 8; sacer essera raptet Corda pavor, Val. Fl. 1, 799.

raptor, oris, m., [rapio]: sem voldsomt river til sig el. affjed el. bort; df. ogs. en Røver, en Bortfører; I) „egenl.“; A) c. gen.; — raptor hostium, Plaut. Epid. 2, 2, 115; raptore panis et peni, id.; raptore orbis (Romani), Tac. Agr. 30; men ∞ filiae, id. Ann. 1, 58; — B) adj.; — ∞ lupi, Virg. Aen. 2, 356, v. Ovid. Met. 10, 540; ligel. ∞ (milvus), Phaedr. 1, 31; — C) absol., rapta et raptore tradere, Plaut. Amph. 1, 1, 51; raptor, largitor, etc., Tac. Ann. 2, 86; — navnlig. ogs.

en Bortfører el. Jorfører, Ovid. A. A. 1, 680, Hor. Od. 4, 6, 2, o. M.; — II) „overf.“; — ∞ alieni honoris, Ovid. Met. 8, 438; ligel. „alleg.“, Vell. 2, 27; cf. — raptorius, 3: tienlig til at flebe el. trætte affied, machinamentum, Coel. Aur.

1. raptus, 3, partic. af rapio. — 2. raptus, us, m., [rapio]; A) „alm.“: veldfem Bertriven; vid. Ovid. Met. 3, 722; ∞ runcinarum, Plin.; — B) „bef.“: 1) Roberi, Plyndering; — ad praedam et raptus congregare, Tac. Ann. 2, 552; cf. id. ibd. 15, 38, oftere; — 2) Bortførelse; — ∞ virginis (Proserpinae), Cic. Verr. 4, 48; cf. Ovid. Fast. 4, 417; ogf. absol., Tac. Ann. 6, 1. — rāpūm, i, n., dem.: Iden Nec, Hor. Sat. 2, 2, 43, o. id. ibd. 2, 8, 8; af — rāpūm, i, n., (ogf. rapa, ae, f., Colum.): Røen, (brassica rapa L.), Varro, Colum., Plin. 18, 31 fgd.

rāre, adv. af rarus; 1) „egenl.“ om Stedet: tyndt, adspredt, ud fra hinanden, aabent; — nisi rare conseruit, Colum.; vimine rarius contextus saccus, id.; — II) „overf.“ om Tiden: fletten, ifte ofte; — (hic piscis) rare capitur etc., Plaut. Rud. 4, 3, 56; — (den hyppigere Jorm er raro, f. und. rarus); — compar., quod si rarius fiet, quam etc., Cic. Fam. 1, 7; superl., non affari, nisi rarissime, Suet. Claud. 3.

rārēfācio, feci, factum, 3, v. a., [rarus]: gjør tynd el. løst el. spredt, Lucr. 6, 870; ogf. m. Tænktes, ibd. 232; — pass., rarefio, factus sum; rarefieri ignem, (opp. denseri), id. 1, 649; corpus rarefactum etc., id. 3, 443. — rarefio, factus sum, f. und. fgd. — rārenter, adv., [rarus], for o. efterel. Biform af rare o. raro: fliedent, ifte ofte, Enn. ap. Non., o. Fab. Pict. ap. Gell. 10, 15, ogf. Gell. 17, 8; — ogf.: af eg til, undertiden; ∞ dare bibere, Cato.

rāresco, ēre, v. n. incl., [rarus]: at blive tynd, at tabe sin Tæthed el. Tæthed, at gaar fra hinanden; 1) „egenl.“; — quum rareseunt ... nubila coeli, Lucr. 6, 213; rareseit terra calore, (bliver spredt), id.; — quadripedibus senectute ... lanae rareseunt, Plin. 11, 91; men Rareseit ... miles, (Gledeerne blive tyndere), Sil. 17, 423; — II) „overf.“; — ubi ... angusti rareseunt claustra Pelori, (i. e. patefient, aabne fig), Virg. Aen. 3, 410; cf. Tac. Germ. 30: colles paulatim rareseunt; f. ogf. Propert. 3, 13, 33.

rārīpīlus, 3, [rarus, pilus, i]: tyndhaaret; — ∞ caprinum genus, Colum. 1, praef. — *rāritas, atis, f.: løst el. aaben el. bulet Veffaffenhed, Utæthed el. Næbened; 1) „egenl.“; A) „alm.“; — in pulmonibus inest raritas quaedam, etc., Cic. N. D. 2, 55; ∞ pontium, (naar man kan see igiennem dem), Plin.; — ogf. in pl.: raritates foraminum, Vitruv., venarum, id.; — B) „bef.“: Jaaber, ringe Antal; — ∞ capillorum, Suet., superciliorum, Plin., (deres Jaaber); ∞ stellarum, id., (opp. multitudine); cf. Suet. Aug. 43; — II) „overf.“; A) ∞ figuram, (deres fletbue Anvendelse), Quintil. 9, 3, 27; cf. Cic. d. Or. 2, 60: ∞ dictorum etc.; ∞ lavandi, (fletden Vædning), Suet. Aug. 82; — B) concret; — equi magna raritas, (en yderst fletden Hest), Plin. 8, 64; — ogf. in pl., Gell. 3, 16; o. — rārītūdō, is, f., fliet. Biform af rāritas; — rete a raritudine (dictum), Varro; mediocri raritudine terra, Colum. Arb. 3, 7; — [rarus].

rāro, abl. fem adv. f. rare, f. und. fgd. — rārus, 3, rareitas: bulet el. utæt, aaben el. tynd, (opp. densus); 1) „egenl.“; — A) „alm.“; ∞ ignes, (opp. densi), Lucr. 1, 655; ∞ terra, (spredt, flør, mulden), vid. Virg. Ge. 2, 227 fgd., hvorom ogf. „poet.“: ∞ uber, ibd.; men ibd. 1, 419, absol. em Luftten: erant quae rara modo, (opp. quae densa etc.); ∞ textura, (tynd el. fin), Ovid.; men ∞ manus, (med spredte Fingre, opp. cava), Quintil. 11, 3, 103; — compar., ∞ aer, Lucr., silvae, Tac. Agr. 37; superl., ∞ terra, Virg.; f. ogf. nedent.; — B) „bef.“; 1) hvad der er adspredt el. adfildt el. uftaaende fra hinanden; — raris et angustis in

locis, Cic. d. Rep. 6, 19; ∞ coma, Ovid.; ∞ capillus, Suet.; ∞ racemi, Virg.; cf. Hor. Od. 4, 1, 34; — 2) em Jorfører, nænt. i Strigspøget; — ut numquam conferti, sed rari ... proeliarentur, Caes.; cf. id. B. G. 5, 9 o. 17, oftere; ligel. Liv. 23, 27: rari in confertos illati; rariore acie, Tac.; cf. id. Agr. 37; — II) „overf.“; A) „alm.“: i ringe Antal, fem flieden er el. fliet, flieden; — in omni arte ... optimum quidque rarissimum, Cic. Fin. 2, 25; cf. id. Lael. 21, o. Caes. B. G. 3, 12, ogf. Liv. 6, 1, o. Hor. Od. 1, 3, 24; men ut antepontantur rara vulgariis, Cic. Top. 18; — rarus est, ut etc., Quintil.; men Plin. 18, 39: rarus dictu esse aliquid, cui proposit negligentia; — B) herifl mærkes adj. rarus, f. adv. raro; — nec Iliacos coetus, nisi rarus, adibat, Ovid. Met. 11, 766; ligel. rarus fuit el. reperiebatur, qui etc., Quintil.; cf. Tac. Ann. 4, 33: tum quod antiqui scriptoribus rarus obrectator, (at man flieden badler deres Jremfilling); Caesar rarus egressu, (gilt fliedent ud), ibd. 15, 53; leones in potu rari, (briffe fliedent), Plin.; Homerus circa picturas rarus, (taler fliedent derom), id. 33, 38; — B) „bef.“: flieden i fit Slags, overordenlig el. udmærket; — Rara quidem facie, sed rarior arte canendi, Ovid. Met. 14, 337; ligel. ∞ puella, Propert.; ∞ ministra deae, id. 4, 11, 52; ∞ vestis, Catull.; men ∞ avis, (om Vaauglen), Hor. Sat. 2, 2, 26; Artis opus rarae (lyra), Tibull. 3, 4, 37; — III) af neutr. rarum er abl. raro (sc. tempore) fem adv. f. rare: fliedent; — Si ... raro hoc fecit, Ter. Heec. 4, 1, 37; quod (maleficium) ita raro exstitit, ut etc., Cic. R. Am. 13; cf. Hor. Sat. 2, 3, in., o. Ovid. Met. 13, 117; — perquam raro, Plin.; raro admodum, id., Quintil.; raro unquam, id. 4, 1, 4; quam raro, Plaut. Bacch. 4, 4, 25; — compar. o. superl., f. und. rare.

*rāsamen, is, n.: det Afstræbende, Marc. Empir.; o. — rāsilis, e, fem forarbejdes glat, af el. med glat Arbejde, glat el. flet; — torno rasile buxum, Virg. Ge. 2, 449, (til at glatte); Rasilemque suhi forem, Catull. 61, 168; men ∞ argentum, Vell. 2, 56, (glat Sølvbiff); ∞ palmes, (afbarfett), Plin. 17, 35; men ∞ calathi, Ovid. Her. 9, 76, (af drevet Arbejde); ligel. ∞ fibula, id. Met. 8, 318; — [rado]. — rāsīs, is, f.: etflags raa Veg, Colum. 12, 20. — rāsito, avi, 1, v. a., intens. af rado: afrager el. barbarer; — ∞ faciem quotidie, Suet. Oth. 12; ∞ barbam, Gell.

rasta, ae, f., [germanisk Ord; d. flavisse Werst, isl. röst]; fem Vængdemaal: en Mil, Hieronym. — rastellus, i, m., dem. af raster: fleten Hæfte el. Nive; — rastello hominum effodere, Suet. Ner. 19; ab rasu rastelli dicti, Varr. L. L. 5, 31. — raster, stri, m., Biform af rastum, men alene in pl.; — rastri, quibus dentatis terram eruunt, Varro; fem Ordspreg mærkes, Ter. Heaut. 5, 1, 57: si etc., mihi illic vere ad rastros res reddit, (faa maa jeg grube til Spaden); — f. ogf. und. fgd.

rastrum, i, n., pl. rastra, f. nedent., (oftere rastri, orum, f. und. raster), [rado]: Hæfte med flere Tænder, Virg. Ge. 1, 91, o. id. Aen. 9, 608, (dog kan Jormen rastris ogf. Jensefes til pl. rastri); rastra attollunt et adigunt, Cels. ap. Non.; cf. Stat. Theb. 3, 588.

rāsūra, ae, f., [rado]; 1) „egenl.“: Straben el. Stræfen; — ∞ calami, Colum.; men ∞ barbae capitisque, (Ragning el. Barberen), Hieronym.; — b) „concret“: det Afstræbende; — ∞ eboris, (Spaaner deraf), Veget.; — II) „overf.“ o. efterel., ∞ gulae: Orientalernes raa el. hule Uetale af Strubebogflaverne, Hieronym. — 1. rāsus, 3, partic. af rado. — 2. rāsus, us, m., [rado]: Straben el. Stræfen; — vid. Varr. l. c. und. rastellus.

*rātāriae, arum, f., (sc. naves): fmaa Jartøier af fammenfæiede Viakter, Gell. 10, 25; o. — rātārius, i, m., (se. negotiator): fem driver Handel paa flige Jartøier, Digest.; — [ratis]. — rāthabitio, onis, f., [ratum, habro]; i Retsspøget: Erkiendelse el. Bekræftelse af det i en Sag Forhændte, Digest.

ratio, onis, f., [reor]: Afregning, Beregning, Regning; 1) „egenl.“; A) „alm.“; a) in sing.; — Postquam comedit rem, post rationem putat, Plaut. Trin. 2, 4, 15; cf. id. Aul. 3, 5, 53; Itur, putatur ratio cum argentario, (man gjør Afregning med ham); men direptio pecuniae, cuius ratio in aede Opis confecta est, Cic. Phil. 5, 6; cf. Caes. B. G. 1, 29, ostere, o. Cic. Verr. 5, 28; — fremdeles: ratione inita, (efter at have beregnet), m. fgd. acc. c. inf., Caes. B. G. 7, 71; ratio auri constat, Cic. Flacc. 28, (Regnskabet der over er rigtig); recte rationem tenes, (du regner rigtig), Plaut. Mil. gl. 1, 1, 47; tibi ego rationem reddam? id.; men Cic. Verr. 1, 39; ut quaestor sine praetore possit rationem referre; cf. id. Cluent. 57: qua lege ... a senatore ratio repeli solet etc.; f. ogsf. id. Verr. 1, 41; men id. Lael. 16: ut par sit ratio acceptorum et datorum; cf. Plaut. Most. 1, 3, 146: Bene igitur ratio accepti atque expensi inter nos convenit; — b) in pl.; — ut rationes cum publicanis putarent, Cic. Att. 4, 11; rationes conferre, ibd. 5, 21; rationes a colono accipere, id. Caecin. 32; men referre rationes (sc. in aerarium), vid. id. Fam. 5, 20; hvor ogsf. rationes in provincia relictas pro rellatis habere; cf. id. Sull. 9: falsas rationes inferre; men Hor. A. P. 325: longis rationibus (i lange Regneslyfter) etc.; — a rationibus: en Regnskabsfører, Inscript.; — B) „bef.“; 1) en til et Regnskab hørende Forregnelse cf. Lise; — cedo rationem carceris, quae etc., Cic. Verr. 5, 57; — b) Vost cf. Cum el. Tal i et Regnskab; — Quid, quod ego defraudavi? L. hem, ista ratio maxuma est, Plaut. Trin. 2, 4, 11; cf. id. Truc. 1, 1, 49: Ea nimia est ratio, etc.; — 2) Regnskab cf. Regnskabsførelse; Regnskabsbogen cf. Pengeregningen; ogsf. anden Forvaltning cf. Beførgelse; — qui res rationesque heri Ballionis curo, etc., Plaut. Pseud. 2, 2, 31; qui cum isto ... re ac ratione conjunctus esset, Cic. Verr. 2, 70; cf. id. Quint. 4, ogsf. Tac. Ann. 6, 16; — ∞ numaria, (Pengeantiggende), Cic. Att. 10, 11; ∞ aearia, id. Quint. 4, (Pengeens Værd cf. Courfen); — fori judicii ratio, (Beførgelsen af hvad der til hører), id. R. Am. 51; ∞ comitorum, (den der til hørende Forhandling), id. Mur. 17; ligel. id. Att. 9, 11, A: ad eam rationem etc.; — 3) Interesse, Fordele; — ego ... me ad ejus rationes adjungo (interesser mig for dens Fordele), quem etc., Cic. Fam. 1, 8; consideres, quid tuae rationes postulent, Sall. Catil. 41; cf. id. ibd. 56: alienum suis rationibus videri etc.; — II) „overl.“; A) „alm.“: Beregning, Betænkning cf. Underfølgelse, Afregning cf. Opfølgelse, Betænkning; — itidem hic, ut Acheronti, ratio accepti scribitur, (skrives alt til Indtægt, „alleg.“), Plaut. Truc. 4, 2, 36; men Cic. Verr. 5, 39: posteaquam etc., hanc rationem habere coepit, (at anstille følgende Beregning cf. Betænkning); cf. id. Fam. 3, 6; — fremdeles: rationem reddendum nobis, (at vi have et Regnskab at aflægge), id. Verr. 2, 11; cf. id. Div. in Caecil. 9: rationem ab altero vitare rescere eum, qui etc.; f. ogsf. Caes. B. G. 5, 30; men Cic. Planc. 27: magnorum virorum non minus otii, quam negotii rationem exstare oportere; men Tac. Ann. 1, 6: ut non aliter ratio constat (imperandi), quam si uni reddatur; cf. Caes. B. C. 3, 78; — B) „bef.“; 1) Forhold til en Gienstand cf. Hensyn derpaa cf. Forbindelse dermed; — cum hac (muliere) aliquid ... habuisse rationis, Cic. Coel. 20; cf. id. Verr. 2, 77; men cum Oro rationem habere, Varr., ponere, Colum., (høve paa et ifundt Efted); — quibuscum ratio huic aut est, aut fuit, (med hvem han lever cf. har levet i Forbindelse), Cic. Quint. 23; men id. R. Com. 14: quae ratio tibi cum eo interessit? cf. id. Phil. 4, 6, o. id. ibd. 14, 7; men id. Brut. 13: ad nostrorum annalium rationem veteres, etc.; — b) navnlf. ogsf. Hensyn der til cf. Omsorg derfor, (ofteft i

Forbindelsen: rationem alicujus rei cf. personae habere cf. ducere); — vid. Cic. Manil. 7, o. Caes. B. C. 3, 75; men id. ibd. 1, 9, o. 32: habere rationem alicujus absentis, (nemf. ved Bælgene); f. ogsf. Cic. d. Or. 2, 4, o. id. Off. 1, 39; — omnis hac in re habenda ratio et diligentia est ... ut etc., id. Lael. 24; habeo rationem, quid a populo R. acceperim, id. Verr. 5, 14; men id. ibd. 5, 15: neque illud rationis habuisti, (det har du ikke betænkt), m. fgd. acc. c. inf.; — non ullius rationem sui commodi ducit, id. R. Am. 44; cf. id. Quint. 16; — 2) Handlings cf. Gienstandens Forhold der til cf. derved; df. a) subjektivt: Afseende cf. Behandling, Vis cf. Maade, Metode cf. Plan; — vid. Plaut. Mil. gl. 3, 1, 175; ligel. tua ratio est, (det er din Plan), ut etc.; mea, ut etc., Cic. Verr. act. 1, 11; men mea ratio in dicendo haec esse solet, ut etc., id. d. Or. 2, 72; cf. id. Att. 12, 19: sed in eunda nobis ratio est, quemadmodum etc.; men inire rationem reponendarum (tegarularum), Liv. 42, 3; — ogsf. in pl.; vitae meae rationes ... susceptae etc., Cic. Manil. 1, ostere; — b) objectivt: Forhold cf. Vælfæst; ved, Art cf. Natur; — ratio ordoque agminis etc., Caes. B. G. 2, 19; ligel. ∞ rei militaris, ibd. 4, 23; ratio et usus belli, id.; men novae ... bellandi rationes, id. B. C. 3, 50; rationem pontis hanc instituit, id. B. G. 4, 17; — ita ratio comparata est vitae naturaeque nostrae, ut etc., Cic. Lael. 27; men id. d. Rep. 2, 20: civitas (Platonis) ... in qua ratio rerum civilium perspicere posset; — men eadem ratione, qua pridie, etc., Caes. B. G. 5, 40; cf. ibd. 7, 14; — ligel. in pl.; conatus tamen nihilo minus est, aliis rationibus per colloquia de pace agere, Caes. B. C. 3, 18, ostere; — III) pragnant ogsf.; A) den høiere Landskræft og Indsigelse, som ligger til Grund, navnlf. for Beregninger, ligesom for anden Landsvirksomhed, d. e. Fornuften; — duplex est vis animorum atque natura, una etc., altera in ratione, quae docet et explanat, quid faciendum sit, etc., Cic. Off. 1, 28; cf. id. ibd. 1, 4; men id. N. D. 3, 27: motum istum celerem cogitationis, acumen, solertiam, quam rationem vocamus, etc.; — forbindees m. consilium, id. Quint. 16, m. prudentia, Hor. Ep. 1, 11, 25; men Liv. 22, 39: moneo, ut agentem te ratio ducat, non fortuna; f. ogsf. Caes. B. G. 1, 40; men id. ibd. 7, 16: quantum ratione providi poterat; men Liv. 28, 28: quamquam nullum scelus rationem habet; — minari divisoribus, ratio non erat, (det var ufornuftigt), Cic. Verr. act. 1, 9; cf. id. Caecin. 5; ligel. minime rationis est, Colum. 3, 5; quibus ratio fuit, c. inf., (som fornuftigen skulde have ofv.), Tac. Hist. 3, 22; men Cic. Att. 12, 44: quod etc., ratione fecisti; — B) den fornuftige Grund der til, Fornuftgrund cf. Bevæggrund; — vid. Cic. d. Or. 2, 19, ogsf. id. Orat. 14; ligel. id. Div. in Caecil. 1: si mei consilii causam rationemque cognoverit; cf. Caes. B. G. 2, 10; men Cic. Verr. 3, 85: quam habet rationem, non quaero aequitatis, sed etc.? hvor ogsf.: si non bonam, at aliquam rationem afferre; men id. Div. 2, 50: cur sic opinetur, rationem subjicit; — ogsf. in pl.; rationes in ea disputatione collectae etc., Cic. Fam. 5, 13; cf. id. Fin. 1, 9, o. id. d. Rep. 1, 3; — navnlf. ogsf. i Hæfterken: Grunden der til, Begrundelsen af en Paastand; — ad propositum subjecta ratio, et item in distributis supposita ratio, Cic. d. Or. 3, 51; — 2) df. ogsf. den paa Fornuftgrunde berodende Ansigelse cf. Mening; — Mea sic est ratio, etc., Ter. Ad. 1, 1, 43; quum in eam rationem pro suo quisque sensu ac dolore loqueretur, Cic. Verr. 1, 27; cuius ratio, etsi non valuit, tamen etc., Nep. Milt. 3; men Cic. Att. 1, 11: duabus epistolis tuis in eandem rationem scriptis etc.; — C) Fornuftmæssighed cf. Regelmæssighed, Lov cf. Regel cf. Orden; — ut ratione et via procedat oratio, Cic. Fin. 1, 9; men ratione omnia

(eum) fecisse, si etc., id. Quint. 7; cf. Hor. Sat. 2, 3, 266, v. Cic. N. D. 2, 16; — 2) *df.* ogf.; a) en paa *fornuften* grundet *lære*, *Theori*, *System*, *Videnstabs*; — sine ulla arte aut ratione etc., vid. Cic. d. Or. 3, 50; ea ratio, quae est de natura deorum, etc., id. N. D. 1, 51; cf. id. Fin. 1, 5; *figel.* Stoicorum ratio disciplinae, id. Off. 3, 4; *figel.* ∞ Cynicorum, ibid. 1, 41; ∞ *vivendi*, (*Sædelæren*), opp. ∞ *civilis*, (*Statsvidenskab*), vid. id. d. Rep. 3, 3; men „*poet.*“: Improba navigii ratio, (den *forveene* *Semandsfart*), Lucr. 5, 1004; men ∞ *musica*, (*Tonkunsten*), Colum. praef.; — si huius rei ratio aliqua etc., Cic. Arch. 1; — b) i *Philosophien*: *Bevisførelse*, *Argumentation*; — quomodo efficiatur concludaturque ratio, Cic. Fin. 1, 7; cf. id. Div. 2, 10; men id. d. Or. 2, 48: ut judicent (dialektici), verane summa sit unius cujusque rationis; men ratio ipsa coeget, m. acc. c. inf., id. Fat. 16; cf. id. d. Rep. 3, 31: ut nunc ratio cogit.

**ratiocinabiliter*, adv.: efter en rigtig *Beregning*, Macrobi.; — *ratiocinatio*, onis, f.; *eprl.*: *Beregning*; *df.* „*fig.*“; A) i *Rhetoriken*: 1) *Betænkning* el. *Overveelse*, (opp. *impulsio*: *stidenskabelig* *Overveelse*); — vid. Cic. Inv. 2, 5; — 2) *fornuftslumning*, *Syllogismus*; — vid. Cic. l. c. 1, 34; *figel.* Quintil. 8, 4, 16: si ex alio colligitur aliud, etc.; — 3) *form rhetorisk* *figur*: *Overveelse* i en *sporgende* *form*; — ∞ est, per quam ipsi a nobis rationem poscimus, quare quidque dicamus, etc., auct. ad Her. 4, 16; — B) i *Architecturen*: *Theorien*, (opp. *fabrica* el. *Praxis*), Vitruv. 1, 1; — *ratiocinativus*, 3; A) i *Rhetoriken*: *hørende* til en *slutning* el. *Syllogismus*, *syllogistisk*, *genus*, Cic., *quaestio*, Quintil., *status*, id.; — B) i *Grammatiken*: ∞ *conjunctio*: *hørende* til *slutninger*; *saal.* ergo, igitur, osv.; c. — *ratiocinator*, oris, m.: *Regnemester*, *Regnskabsfører*; 1) „*egenl.*“: — *libertum* ego habeo ... *ratiocinatorem* etc., Cic. Att. 1, 12, Colum., *Digest.*; — II) „*overf.*“: — ut boni ratiocinatores officiorum esse possimus, etc., Cic. Off. 1, 18; — [*ratiocinor*].

**ratiocinium*, i, n.: *Beregning*, Colum. 5, 10, 2; v. — *ratiocinor*, atus sum, 1, v. dep. n. o. a.; 1) „*egenl.*“: *regner* el. *beregner*; — *metiendi* *ratiocinandi* *utilitate* etc., Cic. Tusc. 1, 2; ∞ *de pecunia* etc., id.; — *not.*: *pass.*: *proportiones* ... *ratiocinatio* ex sagittae longitudine, Vitruv. 10, 15; — II) „*overf.*“: *gier* en *slutning* *deraf*, *antager* el. *slutter* af *Omstændighederne*, Cic. Inv. 2, 20; cf. auct. ad Her. 2, 23; ogf. *ratiocinari*, an etc., Quintil. 7, 1, 61; men Cic. Verr. act. 1, 7: etenim sic ratiocinabantur, m. *slgd.* acc. c. inf.; men ut ipse ratiocinabatur, id. Mil. 12; cf. id. Phil. 2, 22; — *field.* c. acc.; ∞ *mores* *alicujus*, (*slutte sig dertil*), Appul.; — [*ratio*].

**rationalis*, e, [ratio]: *fornuftsmæssig*, *fornuftig*; — ∞ *natura*, vid. Senec. V. beat. 14; ∞ *sententia* et *vera*, *Digest.*; — *compar.*, *rationalius* esse videtur, etc., ibid.; *df.* — *rationalitas*, atis, f.: *fornuftsmæssighed*, *fornuftighed*, Appul.; v. — *rationaliter*, adv.: *fornuftsmæssigen*, *fornuftigen*, id.

**rationalis*, e, [ratio]; 1) „*egenl.*“: *hørende* til et *Regnskab*; — ∞ *litterae*, *Inscript.*; — b) *df.* subst.: *rationalis*, is, m.: *Regnskabsfører*, *Cassierer*, *Lamprid.*, *Capitolin.*; — II) „*overf.*“; A) „*adm.*“: *fornuftsmæssig*, *fornuftig*; — *homo* est *animal* ... *rationale*, (*begæret* med *fornuft*), Quintil. 5, 10, 56; a) *rationali* ad *rationale* (*translatio*), id. 8, 6, 13; ∞ *philosophia*, (v. e. *Logiken*), Senec. Ep. 89; *hæder* ogf. ∞ *pars philosophiae*, Quintil.; men ∞ *disciplina* el. *ars*, (*theoretisk* *Videnstabs*), Cels.; ∞ *medicina*, id.; ∞ *medici*, id.; — B) i *Rhetoriken*, *ligesom* *ratiocinativus*: *hørende* til en *slutning*, *syllogistisk*, *genus* (*quaestionum*), Quintil. 3, 5, 4, *offere*; ∞ *status*, id.; *df.* — *rationalitas*, atis, f.: *fornuftighed*, Tertull.; v. — *rationaliter*,

adv.: *fornuftigen*, Senec. Ep. 109. — *rationalarius*, 3, [ratio]: *hørende* til en *Beregning*; *df.* subst.; A) *rationalarius*, i, m.: en *Regnskabsfører*, *Digest.*; — B) *ratiocinarius*, i, n., (sc. scriptum): *statistisk* *forregnelser*; — ∞ *imperi*, *Suet.* Aug. 28.

ratis, is, f.: et *hætoi* af *ammenføiede* *Bælter*, (opp. *navis*), vid. Plin. 7, 57; *ratis* *navibusque* *transire* *Rhenum*, Caes. B. G. 6, 35; men *rates* *duplices*, id. B. C. 1, 25, (*tvende* *Rader* *deraf*); — *ratis* el. *rate* *jungere* *flumen*, (*slaae* en *Stikbro* *derover*), Liv. 21, 47, *hvor* ogf.: *rates* *resolvere*, v. *rateum* *solvere*, (*afsaæ*); — b) *ordsprogvis* *mærkes*: *servavisti* *omnem* *ratem*, (du *har* *reddet* den *hæle* *formue*), Plaut. Most. 3, 15; *figel.* *ratis* *navigare*, (ent en *Begynder*), vid. Quintil. 10, 2, 7; — B) „*poet.*“ ogf. f. *Daad* el. *hætoi* el. *Stib*, Virg. Aen. 1, 43, *offere*, Catull. 63, in., v. id. 64, 121, v. A.; *df.* — *raticus*, 3, *quadrans*, (*som* *bar* *Billet* el. *af* *Preget* af en *ratis*); — vid. Paul. ex Fest. p. 274, (Müll.), Plin. 33, 13, ogf. Lucil. ap. Varr. *raticulella*, ae, f., *dem.* af *ratio*; 1) „*egenl.*“: *liden* *Beregning* el. *Regning*; — *subduxi* *raticulam*, *Quantum* *aeris* *mih* *sit*, etc., Plaut. Cure. 3, 3, in.; cf. Ter. Phorm. in.: erat ei de *raticula* ... *apud* *me* *reliquum* *panxillulum*; — II) „*overf.*“; A) „*adm.*“: *liden* el. *svag* *Grund*; — ∞ *leves*, Cic. Tusc. 4, 19; cf. id. N. D. 3, 29; — B) i *Dialektiken*: *let* el. *svag* *fornuftslutning*; — *concludunt* *raticulas* *Stoici*, Cic. Tusc. 2, 12. — *rato*, abl. *form* adv., f. *ratus* und. *reor*. — *Rat* *mena* *porta*: en af *Roms* *Porte*; vid. Fest. p. 228, ogf. Plin. 8, 65. — *ratus*, 3, *partic.* v. *adj.* af *reor*.

rauca, ae, f.: *efslags* *Orm* paa *Wæternes* *Skæder*, Plin. 17, 30, *Digest.* — *raucedulus*, 3, *dem.* af *raucus*: *negt* *hæs*, *cornix*, Hieronym. — *raucio*, *rausum*, 4, v. n., [*raucus*]: *er* *hæs*; — *Rausuro* *tragicus* *qui* *carmina* *perdit* *Oreste*, Lucil. ap. Priscian. — *rauciscōna*, 3, [*raucus*, *sonus*, i]: *med* *hæs* *lyd* el. *Tone*, Lucr. 5, 1083, v. Catull. 64, 264. — *raucitas*, atis, f., [*raucus*]; 1) „*egenl.*“: *Svæshed*, Cels., Plin.; ogf. in pl., id. 22, 49; — II) ogf. „*overf.*“; A) *Suorten* el. *af* *suorke*, Capella; — B) *Trompetens* *dumpe* *lyd*, Plin. 11, 112.

raucus, 3, [et. f. *ravicus* af *raucus*]; 1) „*egenl.*“: *hæs*; — *Rogitando* *sum* *raucus* *factus*, Plaut. Epid. 2, 2, 16; cf. Propert. 1, 16, 39; men *nos* (sc. *oratores*) *saep* *raucos* *attentissime* *audiri* *etc.*, Cic. d. Or. 1, 61; ∞ *causidici*, Martial.; ∞ *Codrus* (*poeta* et *recitator*), Juvenal. 1, in.; — ∞ *cornices*, Lucr.; ∞ *palmibus*, Virg.; ∞ *vox* *ranarum*, Ovid.; cf. Hor. Ep. 1, 17, 62, v. Juvenal. 8, 59; ∞ *fauces*, Lucr.; ∞ *guttur*, Ovid.; — „*poet.*“ ogf. om *Evancere*, Virg. Aen. 11, 458; men Ovid. A. A. 3, 289: *illa* *sonat* *raucum* (*quidam*); — II) „*overf.*“; A) „*poet.*“ om *Gienstande*, *som* *give* en *ful* el. *dumpe* *lyd* *fra* *fig*: *dumpe* el. *flurende*; navnlf. om *Instrumenter* og *Waaben*, om *Vinden* og *Bandet*; — ∞ *cornu*, Propert., *aes* (i. e. *tuba*), Virg. Ge. 4, 71; men ∞ *aes*, id. Aen. 2, 515, (*det* *knagende* *Stied*); cf. Sil. 2, 244: *arma* *fragore* *icta* *gravi* *raucum* *gemere* etc.; ∞ *moritur* (*sc. nuda*), Virg. Ge. 1, 109; ∞ *Hadria*, Hor. Od. 2, 14, 14; men *Boreae* *post* *flamina* *pontus* *Rauca* *gemit*, Lucan. 5, 217; cf. Virg. Aen. 9, 125; — *compar.*, Capella; — *neutr.* *raucum* v. *rauca*, *form* adv., f. *ovenf.*; — B) *field.* om *Begreber*; — *nisi* *ipse* *rumor* *jan* *raucus* *erit* *factus*, (er *væstet* el. *afstager*), Cic. Fam. 9, 2.

Raudii *campi*: *Stette* i *Nærheden* af *Verona*, *hvor* *Marinus* *overvandt* *Cimberne*, Vell. 2, 12; ogf. in sing., *Raudius* *campus*, Flor. 3, 3. — *raudus*, (ogf. *rodus* v. *rodus*), eris, n., [best. m. *radis*]; *eprl.*: *liet* *umøntet* *Stykke* *Kobber*; *df.* *favv.* *liden* *Kobbertrum*; vid. Fest. s. v. *rodus*, p. 265, (Müll.). — *aes* *raudus* *dictum*, Varr. L. L. 5, 34; *figel.* *olim* *acra* *raudera* *dicebantur*, Val. Max. 5, 6, 3; *aeris* *acervi*, *quum* *rudera* *militis*,

religione inducti, jacerent ... inventi etc., vid. Liv. 26, 11. — Rauduscula cf. Raudusculana porta, [best. m. frgd.], imellem porta Naevia e. Lavernalis i det gamle Rom, Varr. L. 5, 34, o. Val. Max. 5, 6, 3. — raudusculum, (rod., rud.), i, n., dem. af raudus; I) "egenl.": liden Metastylske liden Rebbemont; (archaisk Ord); — vid. Fest. s. v. rodus, p. 265, (Müll.); — II) "overf.": liden Pengefum cf. liden Pengeferering; — de raudusculo Numeriano multum te amo, (er jeg dig meget forbunden), Cic. Att. 7, 2; cf. ibd. 4, 8.

Rauraci, Caes. B. G. 1, 5, oftere, o. Raurici, Plin. 4, 31, orum, m.: gallisk Folk ved Rhinen, i Nærheden af Basel, Raboer af Helvetierne; — B) df. 1) Rauracum, Ammian. 14, 6, e. Rauricum, i, n., deres Hovedstad, (hod. Augst), Plin. 4, 21; — 2) Rauracia colonia, Plin. 4, 31.

Ravenna, ae, f.: By med Havn, i Gall. Cispad., Plin. 3, 20, Caes., Cic., o. A.; — ∞ paludosa, Sil., aequorea, Martial.; — B) df. Ravennas, atis, adj.: ravennatisk, (vir), Cic. Balb. 2, 2, horti, Plin., ala, Tac., classis, id.; men abl. in agro Ravennate, Colum. 3, 13, Ravennati agro, Plin. 14, 1; — b) subst. Ravennates, ogf. Ravennatenses, ium, m.: Indvaanerne af Byen Ravenna, Inscript.

rāvīdus, 3, [rāvus]: graatig, noget graa; — ∞ oculi (gallinaecorum), Colum. 8, 2. — rāvīo, ire, v. n.: taler cf. striger mig hæs; (forcl.); — Nego et negando ... rāvīo, Plaut. Poen. 3, 5, 38; af — rāvīs, ravim, f., [best. m. rāvus o. rāucus]: ligefom rāucitas: Hæshed; (for: o. eftercl., o. alene in sing.); — Ubi, si etc., usque ad ravim poscam prius, Quam etc., Plaut. Aul. 2, 5, 10; ligef. ad raucam ravim, id. ap. Non.; men (tragoedi) boando purgant ravim, Appul. — rāvīvīus, 3, dem. af flge. nr. II: noget hæs; — ∞ choraulae, Sidon. — rāvūs, 3; I) graa, af cf. med graa Jarve; — ∞ lupa, Hor. Od. 3, 27, 3, sulix, Cic. (poëta) Div. 1, 8; ∞ orbes (i. e. oculi ravi coloris), Plin. 11, 55; men (mare illud) ... mane ravum, etc., vid. Cic. Acad. 2, 33, (al. flavum); — II) "overf." om Epen, ligefom rāucus (f. rāvicus): hæs; — ciere rāvos Cantus, Sidon. Ep. 8, 11.

rē-, ogf. m., „d“ demonstr. red-, (den sidste Form alene foran Vocalerne o. „h“, samt i reddo, o. m. Vindervocalen „i“ i redivivus; f. ogf. nedenf. not.), praepos. insepar.; a) tilbage; recedo, remitto; — b) imod; reductor; — c) igjen; recoquo; — B) ogf. „overf.“; a) om en Tilbageførelse i d. eyrel. Tilstand; redintegratio, restituo; — b) om en Overførelse cf. Dvergang til d. Modfætte; retracto, reprobō; — c) om Jernpelsen af en Virkomhed; resumo, reviso; — not.: alene sild. findes re- (f. red-) foran Vocaler; reaedifico; — ved Assimilatiōn af „d“ i red- m. flgd. Consonant opstode Formerne relliquiae, reccido, etc., hvf. atter ved Ulførelsen af d: relatum, reduco; — dog hersker heri megen Vilkaarlighed og Ulførelse.

rea, ac, f. und. reus. — reāduñatio, onis, f.: Gienforening, Tertull. — reāedifico, are, v. a.: bygger op igjen, Tertull. — reapse, adv., [ctr. af re o. eapse, foræld. abl. f. ipsa], f. re ipsa: i Gienringen, virkseligen; — vid. Plaut. Truc. 4, 3, 41; quae (formae) reapse nullae sunt, Cic. Div. 1, 37; non perinde, ut est reapse, etc., id. Fam. 9, 15; — ogf. m. Trefis; dum ne sit re tamen apse, Lucr. 2, 658.

Rēāte (in nomin., acc. o. abl.), n.: gammel By i d. Sabinske, (hod. Rieti), Plin. 3, 17, Liv. 25, 7, oftere; ∞ dicatum Coelicolum matri, Sil. 8, 417; — B) df. Rēātīnus, 3: reatinsk, ager, Plin. l. c., praefectura, Cic. Catil. 3, 2; — b) subst., Reatini, orum, m.: Indvaanerne af Byen R., Liv. 28, 45, Cic. o. A.; — ogf. in neutr., Reatinum, i: det Reatinsk, Varro. — reātus, us, m., [reus]; I) "egenl.": den Anklagedes Tilstand og Sittling; (efter Quintil. 8, 3, 34, først brugt af

Meßala und. R. Augustus); — vid. Justin. 4, 4: df. in reatu esse cf. agere, (være under Anklage), Digest.; cf. Martial. 2, 21; — II) "meton.": Præde cf. Jorbydelse, for hvilken nogen anklages og straffes, Appul.

rēbaptizo, are, v. a.: døber igjen, Cod. Just. — *rēbellatio, onis, f.: Krigen's Jernpelse, navn. af den Overvundne, Tac. Ann. 14, 31, Val. Max.; o. — rēbellatrix, icis, f.: som, efter at være overvunden, fornyer Krigen cf. gjør Oprør paany; — provinciam ingenio ferocem, rebellatricem ... confecisse, Liv. 40, 35; ∞ Germania, Ovid. Trist. 3, 12, 47; — [rebello].

*I. rēbellio, onis, f.: Krigen's Jernpelse (af den Overvundne), fornyet Opskand cf. Krafald, Caes. B. G. 3, 10, oftere; rebellionem parare, Tac., cooptare, id.; cf. Liv. 2, 16 c. 18; — ∞ Germaniae, Suet.; — ogf. in pl., Cic. frgm. Scaur. § 42; — 2. rēbellio, onis, m.: som atter gjør Oprør, (flst. Bifom af flge.), Treb. Poll.; — rēbellis, e; I) "egenl.": der fornyer Krigen, (navnl. som overvunden), rebelft, oprøst; — Gal-lumque rebellem (sternet), Virg. Aen. 6, 839; cf. ibd. 12, 185; ∞ colonia, Tac. Hist. 4, 72; — b) ogf. subst. rebelles, Oprørerne, id. Ann. 1, 40, oftere; — II) "overf.": Inferet arma tibi saeva rebellis amor, Ovid. Rem. 216; o. — rēbellium, i, n.: fornyet Opskand cf. Oprør, (Bifom af I. rebellio, ligefom consortium af consortio); vid. Liv. 12, 21; — [flgd.].

rēbello, avi, atum, l, v. n.; I) fædd. om Overvundne: atter at fornyer Krigen, atter at gjøre Oprør cf. Opskand, Liv. 8, 14, Quintil., o. A.; — men "poet.": tauro mutatus membra (acc. graec.) rebello, (fornyer jeg Kampen), Ovid. Met. 9, 81; — II) "overf.": atter at bryde frem cf. ud; — ∞ vitia (Sygdomme), quae craverint, Plin. 25, 109; cf. id. 13, 25; — men dejectus et pesum-datus Pudor rebellat, Senec. Agam. 134.

Rēbilus, i, m.: remerst Tilnavn; f. und. Caninius. — rēbito, ēre, v. n., [re, beto cf. bito]: vender tilbage; (forcl. f. redeo); — Si non rebitas huc, etc., Plaut. Capt. 2, 3, 20; cf. ibd. 3, 5, 89. — rēbōo, are, v. n. (o. a.): at tōne cf. Iyde tilbage cf. derimod; — vid. Virg. Ge. 3, 223; ubi tympana reboant, Catull. 63, 21; — ogf. e. dat., Lucr. 2, 28; ligef. reboat ... ura lupis, Val. Fl. 3, 634; — ogf. e. acc. comm.: reboat raucum retrocita cornua bombum, Lucr. 4, 559; men Te pinus reboat, etc., Nemes. Ecl. 1, 73. — rēbul-līo, ivi o. ii, ire, v. n. o. a., (afene hæs Appul.); I) neutr.: at sprude op cf. i Secret, Appul.; — II) act.: at udsprude cf. udspreite; ∞ oleum, id.; men ∞ spiritum, (ar udsædet), id.

rēcalcitro, are, v. n.; eyrel. om Hefien: at slaae bagud; df. "overf.": at vife cf. jage bort, at være utilgængelig; vid. Hor. Sat. 2, 1, 20. — rēcalco, are, v. a.: atter at træde sammen cf. derpaa cf. deri; — ∞ humum, Colum., vestigia priora, Appul. — rēcalefactus, 3, f. und. recalfacio.

rēcāleo, ēre, v. n.; I) "egenl.": at blive cf. være varm (efter at have været fald); vid. Virg. Aen. 12, 35; — II) ogf. "fig.": vid. Ammian. 28, 1, o. Auson. — rēcālesco, lui, 3, v. n. inch.; I) "egenl.": (at) ter at blive varm; — quum motu atque excitatione recalescunt (corporā), Cic. N. D. 2, 10; men Flor. 4, 2, 53, („alleg.“): Thessalici incendii cineres recalue-runt; — II) "fig.": — admonitu tepidam recalescere mentem, Ovid. Rem. 629; men ∞ ex integro (in scribendo) etc., Plin. Ep. 7, 9.

rēcalfacio, feci, 3, v. a.; pass. recalfacio, factus sum, fieri; I) "egenl.": varmer igjen, varmer cf. gjør varm, vid. Ovid. Met. 8, 444; — pass., rursus recal-fiant, Scribon.; men statim recalcato corpore, Coel. Aur., (hvor den epileptiske Form er at mærke); — II) "fig.": — Fac timeat de te, tepidamque recalface mentem, Ovid. A. A. 2, 445. — *recalvaster, stri, m.: stærkt skaldet, Staldepand, Senec. Ep. 66; o. — rē-

calvatio, onis, f.: Skaldethed, Vulgat.; af — rē.calvus, 3: noget el. stærkt skaldet; — eequem Recalvum ac silonem senem (vidistis venire)? Plaut. Rud. 2, 2, 11.

rē.candescō, dūi, 3, v. n.; I) „egent.“: (after) at blise hvid; — percussa recanduit unda, Ovid. Met. 4, 529; — II) „fig.“; A) „overf.“: (after) at blise bed el. gleeude; — (ubi tellus) ... recanduit aestu, ibd. 1, 131; cf. ibd. 7, 78; — B) „ment.“; — vid. id. ibd. 3, 707: audito clangore recanduit ira. — rē.cano, ēre, v. a.; I) „egent.“: ved Sang el. syngende at falde tilbage; — ut illa (perdix) recanat revocetque (marem), Plin. 10, 51; — II) „overf.“: at borttrylle, at opbyrde el. trylleri, id. 28, 4; (f. ogf. recino s. l.). — rē.canto, (avi), atum, 1, v. n. o. a.; I) neutr.: at gientone el. gientyde; — recantat echo, Martial. 2, 86; — II) act.; A) tilbagefalder (navnl. den i en Sang tilføiede Skælfelse); — ∞ opprobria, Hor. Od. 1, 16, 27; — B) tilbagetryller el. borttryller; — ∞ euras, vid. Ovid. Rem. 59.

rē.capitūlo, are, v. a.; [capitulum]: gientager noget efter det's Hovedpunkt, (Overføttelse af ἀρχαγοικαίω), Tertull. — rē.cavēo, cavi, cautum, 2, v. a.: giver Sifferhet el. caverer derimod, Cod. Just.; — b) df. subst., recavta, orum, n.: Dvittering, Nov. Just. — rē.cāvus, 3: indad hul el. fortybet, concav; — ∞ palatum, Prudent., speculum, id., laquearia, Paul. Nol.

rē.cēdo, cessi, cessum, 3, v. n.; I) „bef.“: gaaer el. viger tilbage, traffer mig tilbage (derfra el. derhen); A) „egent.“; — Pone nos recede, Plaut. Poen. 3, 2, 34; nec recedit loco (quisquam), quin etc., id.; cf. Caes. B. G. 5, 43; men Cic. Phil. 8, 7: illum ... ne a Mutina quidem recessisse; cf. recede de medio, id. R. Am. 38; men Caes. B. C. 2, 30: in castra recedendum (esse); — „poet.“ ogf.: Sed procul a telo Theseus veniente recessit, Ovid. Met. 12, 359; — fild. ogf. absol.; pigrigia recedendi, (Ulyss til at gaae til Hvil), Petron. Sat. 85; — B) „overf.“ om Ting eg om Begreber; — ut illae undae ad alios accedant, ab aliis recedant, Cic. Plane. 6; men om Ordene, vid. Hor. Ep. 2, 2, 113; men anni ... recedentes, (fortgaende el. svindende; opp. venientes), id. A. P. 176; — 2) navnl. ogf. om Localiteter: ligesom at træde tilbage, d. e. at ligge tilbage el. afstæde; vid. Virg. Aen. 2, 300, o. Catull. 64, 43; — figel. contra parietem zotheca eleganter recedit, Plin. Ep. 2, 17; — figel. om en bugtet Skjæ, Plin. 4, 17; men id. 6, 8: gens ... longissime recedens etc.; — figel. om Gienfæntene i et Mæteri; ut quaedam recessisse credamus, (opp. eminere), Quintil. 2, 17, 21; cf. Plin. Ep. 3, 6; — b) „poet.“ figes ogf. om Secret: recedere (vige tilbage), incedens vi bortferne os derfra; — vid. Virg. Aen. 3, 72, Ovid. Met. 8, 139, oftere, o. 21.; — II) „alm.“: gaaer bort, bortferner mig derfra, forlader, discedo; — A) „egent.“; — vid. Virg. Ge. 4, 191; figel. nec tamen permanent, sed ante finem recedunt, Plin. Ep. 1, 13; — B) „fig.“; I) „overf.“; a) om Ting: at fildes derfra; — ∞ carnes ab ossibus, Plin.; men „poet.“, ∞ caput eervice, Ovid.; ogf. ∞ caput cervice, id. Her. 16, 153; — b) om Begreber; — vid. Cato ap. Gell. 16, 1; nomen (hostis) a peregrino recessit, (er opført at bruges derom), Cic. Off. 1, 12; men ∞ minimum ab usu quotidiano, Quintil. 10, 1, 44; — „poet.“ ogf. m. in, Virg. Aen. 4, 705; figel. absol., Ovid. Met. 12, 36; — c) om Personer; — ∞ ab armis, (nedlægge dem), Cic. R. Am. 6; men ∞ a vita, id. Tusc. 4, 17, (at forlade livet); — 3) „ment.“; — Avius a vera longe ratione recedit, (si quis etc.), Lucr. 2, 229; si etc., ab officio nunquam recedemus, Cic. Off. 3, 4; ∞ penitus a natura, id. Fin. 4, 16; — ogf. om Begreber; ∞ spes, Lucan. 7, 688; f. ogf. ovenf. Cic. Off. 1, 12, ogf. Quintil. 9, 2, 1, oftere; — not. a: a) partice. recessus, 3, som adj., er compar. recessior; — Graeci habent scenam recessiorem, (som er mere truften tilbage el. mere bortfermet), Vitruv.

5, 8; — not. b: recesset f. recessisset, Plaut. Merc. prol. 73; figel. recesse f. recessisse, Lucr. 3, 69.

recello, ēre, v. n. o. a., [inus. cello, ἄλλω, i. e. pello]; I) neutr.: at slaae el. bœie fige tilbage; — inclinatur enim retroque recellit (terra), Lucr. 6, 572; men libramento plumbi recellit ad solum, Liv. 24, 34; — II) act. (o. efterd.): beier tilbage; — ∞ totum pondus corporis in extremos poplites, Appul.

reccens, tis, adj., (abl. recenti, ogf. recente, Catull., Ovid.; gen. recentium f. recentium, Hor. Od. 1, 10, 2; I) „egent.“: som nyligen er bleven til, frist el. ung, (opp. vetus, men forskelligt fra novus); — (piscis) nequam est, nisi recens, Plaut. Asin. 1, 3, 26; ∞ conglutinatō, (opp. inveterata), Cic. d. Senect. 20; quum e provincia recens esset (Verres), et invidia non recenti, sed vetere ac diuturna flagraret, etc., id. Verr. act. 1, 2; f. ogf. id. Mur. 8; — ∞ catuli, (spæde), Varro; ogf. m. cespites, Caes., flores, Hor., Ovid., sarta, Virg., prata, id.; ∞ sanguis, (nyligen udgydet), Catull.; men sub sole recenti, (b. e. i Høsten), Pers. 5, 54; — ∞ victoria, Caes., clades, Liv.; ∞ arma, (friske el. stærke), Ovid.; men ∞ umbrae, o. animae, (som nyligen have forladt Legemet), id. Met. 1, 434, o. id. ibd. 8, 488, oftere; — compar., Cic. Fam. 3, 11; unus ex amicis recentioribus, Quintil.; superl., Cic. Att. 8, 15; recentissima quaeque sunt correctae et emendatae maxime, id. Acad. 1, 4; Senones recentissimi advenarum, Liv. 5, 35; — bb) herfil er endnu at mærke; a) recens m. ab, ogf. m. in (c. abl.), el. m. blet abl.; — recens a vulnere Dido, (med sit friske Saar), Virg. Aen. 6, 450; cf. Liv. 21, 16; men haec vox, a qua recens sum, (som jeg nyligen har hørt), etc., Senec. Prov. 13; cf. Cic. N. D. 3, 5; — recentes in dolore etc., Tac. Ann. 3, 1; (verba) in usm recentia, Quintil.; — ut erat recens dolore et ira, Tac. Ann. 1, 41; recens victoria, id. Hist. 3, 77; — b) lldtryffet: recenti re: paa frist Gjerning, paa Etædet, Plaut. Poen. 3, 4, 18; men recenti re auditum etc., (strax efter), Cic. Verr. 1, 53; figel. in recenti, Digest.; — c) recentiores, (som subst. o. adj.): de Ryere, (navnl. de nyere Forfattere); vid. Cic. Fin. 2, 26; recentiores Graeci, Plin. 4, 30; — II) „overf.“: med friske Skrifter, frist, raist, usvækket, Caes. B. G. 5, 16, oftere; figel. ∞ equitatus, ibd. 7, 9; men ∞ animus (consulis), Liv. 21, 52; ∞ clamor, Plin. Pan. 23; compar., auct. B. Afr. 78; — III) recens som adv.: nyligen, nu først; — Recens natum puerum etc., Plaut. Cist. 1, 2, 17; cf. Lucr. 6, 791, oftere; figel. ∞ acceptum vulnus, Tac. Ann. 2, 21, oftere; figel. ∞ condita Roma, Suet. Tib. 1; — f. ogf. recenser s. l.

rē.censēo, sūi, sum e. situm, 2, v. a.: helt at tælle el. menføre el. giennemgaae; I) „egent.“; — ∞ exercitum, Liv., Suet., legiones, Liv., equites, (at monføre dem), id.; cf. Caes. B. G. 7, 76; — ∞ captivos pisces ordine, Ovid., pecus et familiam, Colum.; — men Suet. Caes. 41: qui recens (al. recensiti) non essent, (som ikke vare optagne paa Listen, neml. til at erholde Korn tilføit); — „poet.“ ogf. om den fysiske Bevægelse: Signa recensuerat bis sol sua, Ovid. Fast. 3, 575; — II) „fig.“: giennemgaae i Tanterne el. fortællende el. bedømmende; — vid. Virg. Aen. 6, 682; men Ovid. Her. 9, 105: I nunc, tolle animos, et fortia facta recense, (fortal dine tapre Bedrifter); men absol.: ipso, qui gesserat, recensente, (opp. referente alio), Plin. Ep. 1, 8; f. ogf. Gell. 17, 10.

*reccensio, onis, f.: Dpreegnen el. Dpætallen; df. Monstring el. Mandtal, navnl. Genfermeres; — vid. Cic. Mil. 27; men Suet. Caes. 41: reccensionis causa, (for at optage Mandtal til Kornuddeling); o. — reccensio, onis, f., fild. Biform af fragd; — ∞ servorum, (deres Giennemmonstring), Digest.; — [reccensio]. — reccensitus, 3, o. l. reccensus, 3, partice. af reccensio. — 2. reccensus, us, m. [re-

censeo]; *Mønstring*, *Dptælling*, *populi*, (neml. tilførnud-
deling), *Suet. Caes. 11*; — ogs. „overf.“, ∞ *vitae*, *Tertull.*
recenter, adv.: nyliken; — ∞ *capiti turdi*,
Pallad.; — *superl.*, ∞ *gestae res*, *Justin.*; cf. *Plin.*
18, 53; o. — *recenter*, *ari*, v. dep. n.: at førnye
fig; — *Jam jam albicascit Phoebus et recentatur* *Com-
mune lumen hominum voluptasque*, *Cu. Matus ap.*
Gell. 15, 25; — [recens]. — *Recentioris* *ager*:
en *Statûdomaine* paa *Sicilien*, *Cic. Agr. 1, 1, o. ibd. 2, 21*.
**receptaculum*, i, n., [recepto]; 1) „alm.“: *Sied*
til *Dptagelse* el. til *Dpbevaring* af en *Gienstand*,
Giemmesed el. *Magazin*; — *corpus quasi vas est*, aut
aliquod animi receptaculum, *Cic. Tusc. 1, 22*; ∞ *cibi*
et *potionis* (alvus), *id. N. D. 2, 51*; ∞ *frugibus*, *Tac.*
Germ. 16; ∞ *perdicum*, *Plin.*, *avium*, *Colum.*; —
∞ *aquae* (*Basin*), *Vitruv.*; cf. *Tac. Ann. 2, 61*, o.
Liv. 1, 56; — II) „bef.“ ogs. *Tilflugtssted*; ogs. *Til-
hold* el. *Smuthul*; — *vid. Liv. 44, 39*; *figel.* ∞
classibus nostris (*Sicilia*), *Cic. Verr. 2, 1*; cf. *Caes. B.*
C. 2, 8, o. *id. B. G. 7, 14*; — ogs. c. gen.: *illud tibi*
oppidum receptaculum praedae fuit, *Cic. Verr. 5, 23*; cf.
Liv. 6, 33; *figel.* ∞ *perfurgarum*, *Tac. Ann. 14, 29*;
men *Cic. Tusc. 5, 40*, „overf.“: *mors est aeternum*
nihil sentiendi receptaculum.

**receptatio*, *onis*, f.: *idelig Dptagen* el. *Meds-
tagen*; — ∞ *spiritus*, (det *gientagne* *Andedræt*), *Am-
mian. 20, 11*; o. — *receptor*, *oris*, m.: *som*
optager el. modtager (i *forvaring* el. til *Beskyttelse*);
df. *navnl.* en *Hæler*; — de *receptoribus*, *Digest.*; —
men „overf.“: ∞ *hostium atque defensor* (*Rhenus*),
Flor. 3, 10; — [recepto]. — **receptibilis*, e:
som kan gienneholdes, *Augustin.*; — *recepticius*,
(-tius), 3: *hvad man forbeholder fig*; — ∞ *servus*,
(*hroverer* *Konens* *forbeholder fig udelukkende* *Eiendom*),
Cato ap. Gell. 17, 6; — b) *stipuleret* el. *retligen* *be-
finget*, *dos*, (som i *Tilfælde* af *Konens* *Død* *efter*
Stipulation *falder tilbage*), *Digest.*; o. — *receptio*,
onis, f.: *Dptagelse* *deraf*; — *Quid tibi huc receptio*
ad te est virum meum? *Plaut. Asin. 5, 2, 70*; (cf. *ac-
cessio*, *curatio*, *factio*, ss. II.); — [recipio].

recepto, *avi*, i, v. a., *intens.* af *recipio*: (ofte)
at *tage* til *fig* el. *tilbage*, at *optage* el. *møtage*; *vid.*
Lucr. 2, 1000, o. *Lucan. 7, 810*; — *Meum receptas*
filium ad te *Pamphilum*, (du *optager ham hos dig*),
Ter. Hec. 5, 1, 17; cf. *Liv. 5, 8*; ∞ *obseratos* etc.,
(*give dem Tilhold*), *Tac.*; cf. *Ter. Heaut. 5, 2, 15*;
— *men* *basstame* *receptat* etc., (traffer *Spydet* *veidsomt*
ud), *Virg. Aen. 10, 383*; men *qua...* *multa litus se valle*
receptat, (i. e. *recedit*), *Pers. 6, 7*.

receptor, *oris*, m., [recipio]; 1) *som modtager* el.
optager til *Beskyttelse*, (navnl. ogs. *som Hæler*), *Digest.*;
cf. *Tac. Ann. 4, 23*; — *men* „overf.“: *ipse ille* *latro-*
nium occultator et *receptor locus*, *Cic. Mil. 19*; — II) *som*
tilbageerobrer; — ∞ *Orientis*, *Vopise. Aurel. 26*;
df. — *receptorius*, 3: *stifter* til *Dptagelse* el.
Mødagelse, *locus*, *Tertull.*; — b) *df. subst.*, *recep-*
torium, i, n.: *Dpholdsted* el. *Herberge*, *Sidon.*
— *receptrix*, *feis*, *fem.* af *receptor*: *som* *møtager*
el. *optager* i *fig*; — ∞ *omnium* (*terra*), *Appul.*; —
navnl. ogs. *Hætersse*; — ∞ *praedarum* *ac furtorum*
(*Messana tua*), *Cic. Verr. 4, 8*.

receptum, i, n., f. und. *figd.* — 1. *receptus*,
3, *partic. o. adj.* af *recipio*. — 2. *receptus*, *us*,
m., [recipio]; 1) *m. act. Vem.*: *Tilbagetagen*, *Til-
bageatragning*; — *spiritus nec brevis...* *nec in receptu*
difficilis, *Quintil. 11, 3, 32*; — B) „fig.“; — *se datu-*
rum tempus... *ad optatum nimis pertinacis sen-*
tentiae, (til *Tilbagefaldelse* *deraf*), *Liv. 1, 57*; — II) *m.*
reflexiv *Vem.*; A) *offest* i *Krigsforaget*: *Tilbageleg*,
Tilbagemarsch; — *quam receptus primis non esset*,
Liv. 28, 23; cf. *Caes. B. C. 3, 46*; *men* *haud facili inde*
receptu, *Liv. 29, 7*; *ne receptum amittam*, *Pompej.*

ap. Cic. Att. 8, 12, C.; *receptui* *canere*, *vid. Caes. B.*
G. 7, 47; f. ogs. *und. cano*; *men* *receptui* *signum*
etc., *Cic. Phil. 13, 7*; — „poet.“ ogs. in *pl.*: *cecinit*
jussos inflata receptus (*buccina*), *Ovid. Met. 1, 310*;
cf. *id. Trist. 4, 9, 31*; — 2) „meton.“ o. in *pl.*: *Til-*
flugtssted el. *ensomme* *Steder*; *vid. Virg. Aen. 11, 527*;
ogs. en *Inglerede*, *Solin.*; — B) „fig.“; 1) „overf.“:
Tilbageatragten; — ∞ et *recursus maris*, (d. e. *Ebbe*
og *Floed*), *Eumen. Paneg. Const.*; — 2) „ment.“:
Tilflugt; — ∞ ad *Caesaris gratiam*, *Caes. B. C. 1, 1*; ∞
tutus ad expertam elementiam, *Liv. 3, 2*; ∞ *tutissi-*
mus a malis consiliis, *id. 28, 25*.

**recessim*, adv.: *baglæds*, *cedere ad parietem*
etc., *Plaut. Casin. 2, 8, 7*; o. — *recessio*, *onis*, f.:
Tilbagegaaden, *Tilbagegang*; — in *pl.*: *inclinationibus*
et *recessionibus* (*venti*) etc., *Vitruv. 1, 6*; — [recedo].
— 1. *recessus*, 3, *partic. o. adj.* af *recedo*. —
2. *recessus*, *us*, m., [recedo]; 1) *egentl.*: *Tilbage-*
træden, *Tilbagevejen*, *Vortfiernelse*; (opp. *accessus*);
— *accessus* *ad res salutare*, a *pestiferis recessus*,
Cic. N. D. 2, 12; *men* in *pl.*, *id. Div. 2, 14*, (om *Ebben*);
— *men* i *Krigsforaget*: *recessumque* *primis ultimi*
non dabant, *Caes. B. G. 5, 43*; — B) „meton.“: *fiernt*
el. *affibes* *Sted*, *forbyrning*, *Vinkel*, *Uffrog*; — *mibi*
solitudo et *recessus provincia* est, *Cic. Att. 12, 26*;
cf. *Liv. 5, 6*; — *quam vox quasi in recessu oris auditur*,
Quintil. 1, 5, 32; ogs. en *forbyrning*, *Virg. Aen. 8, 193*; cf.
Ovid. Met. 3, 157, *ostere*; *men* *ibid. 1, 177*: *Ergo ubi* *mar-*
moreo Superi sedere recessu, (i *den dybe* *Marmorhal*);
— ogs. en *ryb* *fig* el. *Uagt* el. *fiere*; *vid. Plin. 3,*
16; — *figel.* in *pl.*, *Ovid. Met. 7, 670*, *Liv. 38, 45*,
o. *U.*; — II) „fig.“; — *tum accessus a te* *ad causam*
facti, *tum recessus* etc., *Cic. Fam. 9, 14*; *men* *id.*
Tusc. 4, 7: *recessum* *quendam animi* et *fugam* etc.,
(d. e. *Mødeløshed* el. *Frygt*); *men* *id. d. Or. 3, 26*:
habere umbram aliquam et *recessum* („alleg.“ om
fordraget: *Dybdhed* og *Uvør*); cf. *Quintil. 1, 4, 2*;
— ogs. in *pl.*: *vita hominum altos recessus magnasque*
latebras habet, *Plin. Ep. 3, 3*; cf. *Cic. Marc. 7*.

rechāmus, i, m., i *Mechaniken*, *ligesom* *trochlea*:
Nalle el. *Tælle*, *Vitruv. 10, 2*. — *rechāmido*, *are*,
v. a., [Charmides], *alene* *comit*, *Plaut. Trin. 4, 2, 135*:
Prointu te itidem, ut *charnidatus* es (*ligesom* *du* *har*
gjort dig til *Ch.*), *ursus recharnida*, (*faa* *opbør* *nu*
med *din* *Snak* *om* *ham*). — *recedivatus*, *us*, m.:
fornyelse, *carnis*, *Tertull.*; af — *recedivus*, 3,
[1. recido]: *som* *falder tilbage*; df. „overf.“: *som*
vender tilbage; — ∞ *febris*, *Cels.*, *Plin.*; *men* ∞
numus, *vid. Juvenal. 6, 363*; — b) df. „poet.“; —
Pergama, (*som* *reiser* *fig* el. *opbygges* *paany*), *Virg.*
Aen. 4, 314, *ostere*; *hvf.* ∞ *gens Phrygum*, (d. e.
Romerne), *Sil. 1, 106*, (al. *redivia*).

1. *re.cido*, *cidi*, *cāsum*, 3, (f. *re.cido* *findes* *ofte* *metrifi*:
recido, f. *und. re-*), v. u.; 1) „egentl.“: *falder tilbage*
(*derpaa* el. *derhen*), *ofv.*; — *vid. Lucr. 1, 1062*; *figel.*
Cic. N. D. 2, 26: *quia* et *recidant omnia* in *terras*, et
oriantur e terris; cf. *Ovid. Met. 10, 180*, o. *Propert.*
4, 8, 11; *men* *ramulum...* in *oculo* *recidis*, (*var*
flaen el. *prelet* *tilbage* *deri*), *Cic. Div. 1, 51*; — ogs.
nd. in; *etiamsi recta reciderat* (*navis*), *Liv. 24, 31*; —
II) „fig.“; A) (*m.* *Eftertryk* *paa* *re-*): at *falde* *til-*
bage, in *graviore* *morbū*, *Liv. 24, 29*; *men* *Cic.*
Brut. 91: *contentio nimia vocis reciderat*, (*var* *af-*
tagen); *men* ∞ in *antiquum* *servitute*, (*falde* *tilbage*
deri), *Liv. 24, 32*; — 2) *navnl.* om et *Uheld* el. om
en *Gienfæld*: at *falde* *tilbage* *derpaa*, el. at *gaade* *nd*
derover; — *vid. Cic. Phil. 4, 4*, *Liv. 36, 29*, o. *Cic. R.*
Am. 29; *men* *Caes. B. G. 7, 1*: *hunc casum* *ad ipsos*
recidere *posse*; — B) (*med* *Eftertryk* *paa* *cadere*):
at *falde* el. *geraade* *deri* el. *deril*; a) *m. ad*; — *vid.*
Liv. 2, 7, o. *Cic. Sull. 32*; *men* *id. Phil. 7, 9*: ∞ *ad*
nihilum, (*blide* *til* *intet*, *blive* *spist* el. *forgetes*);

figel. id. Att. 4, 16: id ad nihil recasurum; — b) m. in; — rex, ut in eam fortunam recideret, Liv. 41, 31; men Cic. Att. 1, 1: qui si in nostrum annum reciderit, (hvís han træffer til at blive Candidat i mit Aar); cf. id. Plane. 37; — c) m. Maalets adv.: at femine fertit el. faabydt; — hucine tandem omnia reciderunt, ut etc.? Cic. Verr. 5, 63; men Cic. R. Com. 15: quorsum recidat responsum tuum, (hværlædes det falter ud); cf. Liv. 30, 42, egf. Juvenal. 12, 54.

2. recido, cidi, cisum, 3, v. a., [caedo]; I) „egent.“: afbøgger el. bortbøgger, affårer; — ∞ malleolos ad inum articulum, Plin.; ima de stirpe recisum (sceptum), Virg. Aen. 12, 208; egf. ∞ laurum ima stirpe, Claudian.; men ∞ barbam falce, Ovid. Met. 13, 766; ∞ immediate vulnus, ibd. 1, 190, capillos, Plin., comas, Martial.; ∞ mella, (ud: tage), Pallad.; cf. Hor. Od. 2, 18, 4; — II) „fig.“: bortfårer el. indfårer; A) „everf.“: — ∞ mercedes scenicorum, Suet. Tib. 31; cf. Cic. Prov. cons. 12; men „poet.“: ∞ fulgorem sideribus, (hvæge dem deres (Stands)), Stat. Theb. 12, 310; — B) „ment.“: — ∞ inanem loquacitatem, Quintil. 10, 5, 22, ambitiosa ornamenta, Hor. A. P. 447; cf. id. Sat. 1, 10, 69; ∞ culpam supplicio, id. Od. 3, 24, 34; cf. id. Sat. 1, 3, 123; men Tac. Ann. 3, 53: ∞ aliquid prisum ad morem, (fore tilbage eg indfårer til de gamle Sæder); — III) partic. recisus, 3, egf. fem adj.: affåaaren, affortet, fort; — hujus tam recisi (operis materia) etc., Vell. 2, 89; cf. Plin. Ep. 1, 20: quae latius dixerit, postea recisa etc.; — compar., ∞ tempus, (opp. longins), Digest.

recinctus, 3, partic. af fige. — recingo, (cinci), cinctum, 3, v. a.: løsgjærdet, epføser det Om-gjærdede; — ∞ tunica, Ovid.; in veste recincta, Virg. Aen. 4, 518; recincta zona, Ovid.; — b) egf. metat.: recingo, (løser Alæderne op, aflæder mig), Ovid. Met. 5, 593; hvf. e. acc. „poet.“: sumptumque recingitur anguem, (tager den af fig), ibd. 4, 511; figel. ferrum recingi, Stat. Silv. 1, 4, 75.

recino, ere, v. n. e. a., [cano]; I) „egent.“: A) eptbl.: at gientone el. gientpde teras; a) neutr.: — quod in vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam et resonat urbanus, Cic. Brut. 46; — b) act.: — ejus recinet jocosa Nomen imago? Hor. Od. 1, 12, 3; — B) „alm.“: færtt at tene el. lade tene; I) neutr.: — Impios parvae recinentis omen Ducat, etc., Hor. Od. 3, 27, in.; — b) act.: — Haec recinunt juvenes dictata, etc., Hor. Ep. 1, 1, 55; — df. egf. besynger; Tu curva recines lyræ Latoniam, etc., id. Od. 3, 28, 11; — II) „fig.“: tilbagefælder i Sang el. syngende; — increpitu indignatum Amorem recinendo placasset, Appul.

recipero med Afstening, f. und. recupero. — recipio, cepi, ceptum, 3, v. a., [capio]; I) tager el. faaer tilbage; egf. træffer el. drager tilbage; A) „egent.“: I) „alm.“: — age ego recipie actutum (sc. argentum: de laante Venge), Plaut. Cure. 3, 3, 49; cf. Quintil. 5, 10, 111; men si velit suos recipere, obsides remittat, Caes. B. G. 3, 8; cf. Cic. d. Or. 2, 67; ∞ res amissas, Liv. 3, 63; men dandis recipiendisque meritis, (ved at yde eg modtage Tjenester), Cic. Lael. 8; — ∞ ensem, Virg. Aen. 9, 348, (drage ud af Særet); — egf. ofte i Krigsproget; vid. Caes. B. G. 7, 12, v. id. B. C. 3, 58; ∞ exercitum, Liv. 10, 42; men „poet.“: Illud ego ... medioque ex hoste recepi, Virg. Aen. 6, 110; — b) ∞ se: trække sig tilbage, begive sig tilbage, begive sig bort, ex hisce locis, Cic., Sicilia, id.; ∞ se ex fuga, Caes.; ∞ se hinc, unde etc., id.; sui recipiendi facultas, id. B. G. 3, 4; cf. Liv. 10, 28: se recipiendi spatium; — ∞ se ad suos, Caes.; men recipe te ad nos, Cic. Att. 4, 15; — ∞ se in silvas, Caes., in currus, id. B. G. 4, 33; men ∞ se retro in Brutios, Liv. 23, 37, in novissimos, id., intra munitiones, Caes., per declive, id., sub murum, id., trans

Rhenum, id., Larissam versus, id. B. C. 3, 97; — ∞ se domum, Plaut., illuc, huc, id., eo, Caes.; men id. B. G. 1, 48: si quo erat ... celerius recipiendum (sc. se); cf. Plaut. Bacch. 2, 3, 60: rursum in portum recipimus (sc. nos); — 2) „bef.“ egf. i Forretningsproget el. technit.: ved et Salg el. ved en Forhandling at holde tilbage, at forbeholde sig el. tilbage; — Posticulum hoc recepit, quum aedes vendidit, Plaut. Trin. 1, 2, 157; cf. Cic. d. Or. 2, 55, v. id. Top. 26; — B) „fig.“: faaer el. erholder tilbage, faaer igjen; — ∞ antiquam frequentiam (om en ødelagt By), Liv. 21, 3; men „poet.“: totidem, quot dixit, verba recepit, (fik til Svær), Ovid. Met. 3, 384; ∞ anhelitum, Plaut., animam, Ter., Quintil., (at faaer Betret, at femine til Hænde); men ∞ animum a pavore tanto, Liv. 2, 50; egf. ∞ animos ex pavore, id. 21, 5, (atter at fatte Mød); men ∞ vocem etc., vid. Cic. d. Or. 1, 59; — 2) df. egf.; a) ∞ se: trække sig tilbage, vende sig derfra el. derhen; — ∞ se a voluptatibus in otium, Plin. Pan. 82, ad frugem bonam, Cic. Coel. 12; cf. Caes. B. C. 3, 17; men ∞ se in principem, Plin. Pan. 76, (atter at antage en Serffermine); — b) ∞ se, ligefem ∞ animum: at faaer sin Samling, at femine til Hænde; — nullum spatium respirandi recipiendique se etc., Liv. 10, 28; figel. ∞ se ex terrore ac fuga, Caes. B. G. 2, 12, offerre; men nondum me tota mente recepi, Ovid. Met. 5, 275; ut me recepi, Cic. d. Rep. 6, 18; — II) tager dermed, tager til mig, antager, veltager; A) „egent.“: I) „alm.“: a) e. acc. absol. (personae el. rei); — ut in urbe manerent, Xerxemque recipient, Cic. Off. 3, 11; cf. Caes. B. G. 6, 39; men Ter. Eunn. 1, 2, 79: Ego excludor, ille recipitur; cf. Hor. Sat. 1, 5, 80, egf. Sall. Jug. 16; — Peneus accipit amnem Oron, nec recipit, Plin. 4, 15; men eo oppido recepto, (naar denne By var vunden el. erobret), Caes. B. G. 7, 13; figel. ∞ Aetoliam etc., id. B. C. 3, 55; men ∞ remp. armis, Sall. Catil. 11; men „poet.“: frenumque recepit (equus: lod sig det paalegge), Hor. Ep. 1, 10, 36; men Caes. B. C. 1, 76: plerosque hi, qui receperant, celant, et acc. nefactis; — b) m. tilføiet ad el. in e. acc.; — ∞ hominem amicum ad se, Ter.; ∞ aliquem ad epulas, Cic. Top. 5, in teotum, Plaut., in custodiam, id.; ∞ Tarquinium in civitatem, Cic. d. Rep. 2, 20; cf. Liv. 2, 5, v. Hor. Ep. 2, 1, 6; ∞ aliquem in fidem, Cic., Caes., in deditionem, id., Liv., in jus deditionemque, id. 21, 61; ∞ aliquam in matrimonium, Suet., Justin.; egf. ∞ aliquem domum suam, Cic. Arch. 3; — c) m. tilføiet in e. abl. loci, egf. e. abl. loci (ud. in); — quum hoc recipiamur in loco (neml. til Beværgning), Plaut. Stich. 5, 4, 3; cf. Liv. 21, 32; figel. recepta in parte tori, Ovid. Her. 6, 20; — ∞ aliquem tecto, Caes.; cf. Cic. Agr. 2, 33; (Romulum) coelo receptum (sc. esse), Quintil. 3, 7, 3; cf. Hor. A. P. 63, v. A.; — 2) „bef.“ egf. i Forretningsproget el. technit.: a) at tage ind, at erholde fem Indtægt; — ∞ pecuniam ex novis vectigalibus, Cic. d. 2, 18 v. 23; — b) om en Gladiator heder ∞ ferrum: at lade sig stiffe ned, at stille sig blot imod Doffen, Cic. Sest. 37, v. id. Tusc. 2, 17; egf. hører hertil, Cic. R. Am. 12; — c) i det fild. Lægesprog om et Medicament: at modtage el. optage i sig fem Ingrediens; — antidotos recipit haec, etc., Scribon.; — B) „fig.“: I) „alm.“: at antage el. bifælde el. indrømme; — vid. Plaut. Cist. 2, 1, 34; men iusjurandum oblatum non recipere, Quintil. 5, 6, 1; quae persuasione in mores recepta sunt, id.; cf. Cic. Off. 3, 33; men id. Lael. 26: qui eam (assentationem) recipit; men re jam non ultra recipiente cunctationem, Liv. 29, 21; — 2) df. egf. „bef.“: a) paa Dyforbrug at overtage el. paatage sig, (derimod suscipere, alm.: at overtage en Virksomhed); — recepi causam populi Rom., etc., vid. Cic. Verr. 2, 1; cf. id. Div. in

Caecil. 8, ogf. id. d. Or. 2, 24; men verebamini, Ne non id facerem, quod recepissem semel? Ter. Phorm. 5, 8, 8; ~ mandatum, Cic. R. Am. 38; ogf. ~ curam omnium prope officiorum ad se, Suet. Tit. 6; — b) ligesom ἀνάλογος: forpligter mig el. tilfiger el. løber; — ad me recipio (det svarer jeg for), Faciet, Ter. Heaut. 5, 5, 12; promitto in meque recipio, fore etc., Cic. Fam. 13, 10; cf. id. Phil. 5, 18; ogf. m. de, id. Att. 13, 1; ogf. c. dat., (i Analegi af promitto, o. fl.); vid. Plane. ap. Cic. Fam. 10, 21; men Cic. ibd. 1, 9; quid sibi is de me recepisset, etc.; cf. id. Att. 2, 22; — c) i Retsforproget om Præter: recipere nomen alicujus: antage el. tillade en Klage imod nogen; — vid. Cic. Verr. 2, 38, o. ibd. 2, 42; df. ogf. ~ reum, Tac. Ann. 2, 74, o. ~ aliquem inter reos, ibd. 3, 70; — III) partie. receptus, 3, som adj.: brugelig el. antagelig; — compar., Tertull., superl., Solin. præf.; — B) df. subst. receptum, i, n.: det Overtagne, Forpligtelse; — satis est factum... promisso nostro ac recepto, etc., Cic. Verr. 5, 53; cf. id. Phil. 2, 32; — not.: recepto, f. recepero, Catull. 14, 19; — recipie, f. recipiam, Cato ap. Fest. p. 286, (Müll.).

*reciprocatio, onis, f.; 1) „egent.“: Tilbagegang ad samme Vej; — ~ aestus, Plin., errantium siderum, Gell.; — II) „fig.“: ~ talionum: den tilbagevendende Gien- gæltelse, id. 20, 1; ~ animorum, (Gielevæbninger), Tertull.; o. — reciprocatus, us, m.: = frgd.; — [reciproco]. — reciprocicornis, e, [reciprocus, cornu]: med tilbagebøiede Horn, Laber. ap. Tertull.

reciproco, avi, atum, i, v. a. o. n., [reciprocus]; 1) act.; A) „egent.“: bevæger el. driver tilbage el. hid og did; — ~ animam, (at drage Anden, at ndaaende og indaaende), Liv. 21, 58; men Cic. N. D. 3, 10: In motu identitum reciprocando; — manu telum reciprocans, (svingende hid og did), Gell.; ~ serram, (træffe frem og tilbage), Tertull.; — ~ inquerentem in adversum aestum, Liv. 28, 30; cf. Plin. 4, 27; — B) „fig.“: vender el. dreier tilbage el. inverterer, navn. et Bev. — vid. Cic. Div. 1, 6; — II) neut.: at vende sig el. bevæge sig tilbage el. hid og did; — fretum ipsum Euripi... reciprocant, Liv. 28, 6; ~ mare, Curt., ogf. ~ aquae, Flor., (om Ebben; opp. accedere); men Plin. 9, 70: arcere a reciprocando (fra at vende tilbage); — not.: reciprocare pro ultro citroque poscere etc., Fest. p. 271, (Müll.).

reciprocus, 3, [f. und. frgd.: not.]; 1) „egent.“: som vender tilbage ad samme Vej; — ~ tela, Attius ap. Varr., navn. om Vandsk. Jæd el. Ebbe; vid. Plin. 5, 3, oftere, o. Tac. Ann. 1, 70; ogf. om Ebbe og Floed, Plin. 2, 99; df. poet. om Havet: ~ Tethys, Sil. 3, 60; — II) „overf.“: a) ~ voces, (som fæstet tilbage, d. e. Echo), Plin. 2, 44; ~ argumenta, (som funde vendes om, ἀναρρογορρε), Gell. 5, 10; — b) gienf. sig el. dobbelt; — ~ ars (naturae), vid. Plin. 11, 1; ~ taliones, Gell. 20, 1; — c) i Grammatiken: ~ pronomen, (tilbage- virkende, som sibi, se), Priscian.

*recisamentum, i, n.: det Afstkaarne el. Afstede, Affald; — in pl., ~ coronariorum, (Sammerfat), Plin. 34, 26; o. — recisio, onis, f.; 1) „egent.“: Afstæren el. Beskæren; — (rosa) resisione atque unctione proficit, Plin. 21, 10; — II) „overf.“: Indskrænkning, Formind- stelse; — ~ legatorum, Digest.; — [2. recido]. — recisus, 3, partie. o. adj. af 2. recido.

*recitatio, onis, f.; 1) publicitist el. i Rets- sproget: Oplesning af Documenter el. af andre Op- lysninger under en Retsforhandling; — vid. Cic. Cluent. 51, auct. ad Her., o. A.; — II) udenf. Retsproget o. efteraug.: en Forfatters Forelæsning el. Oplesning af hans Arbejder, Plin. Ep. 3, 15, Suet. Claud. 41; — ogf. in pl., Plin. Ep. 1, 13, Tac. Or. 10; o. — recitator, oris, m.; 1) publicitist el. i Retsproget: som under en Retsforhandling forelæser Sagens Documenter, Cic. Inv. 2, 47; — II) som forelæser sine (ogf. andres)

fristlige Arbejder; — ~ acerbus, Hor. A. P. 474; cf. Senec. Ep. 95, Plin. Ep. 1, 13, o. A.; — [figd.].

re.cito, avi, atum, i, v. a.; 1) publicitist: ved offentlige Forhandlinger at forelæse et Document el. en Beretning; — vid. Cic. Verr. 2, 8, o. ibd. 3, 10; tabulae in actione, quae reservandae, quae recitandae, etc., Quintil. 7, 10, 13; men ~ de tabulis publicis, Cic. Flacc. 17; ~ literas in senatu, id., in concione, id.; men ~ rogationem suam populo, Quintil.; ~ responsum ex scripto, Liv. 23, 11; ~ elogium de testamento, Cic. Cluent. 48; — ogf. m. Personsubjecter, dog sædd. in pass.; testamento si recitatus heres esset etc., Cic. Caecin. 19; in recitatio senatu, Ps. Cic. Dom. 32; men recitatis testibus, (ved at forelæse deres Udsagn), Quintil. 5, 7, 25; — II) „alm.“: forelæser el. foredrager offentligen; (navnl. fra St. Augustus om Forfattere, som offentligen el. for en For- samling foredrage deres Arbejder, el. lade dem fore- drage); — vid. Hor. Sat. 1, 4, 75, o. id. Ep. 1, 19, 12, ogf. Plin. Ep. 7, 17, oftere; ogf. c. dat., Hor. A. P. 438, oftere; — ogf. offentligen at fremføre, sacramentum, vid. Tac. Hist. 4, 59; ogf. at fremføre af Indkommelsen, Cels.; cf. Martial. 9, 85: qui recitare solent, (d. e. Stuepillerne).

*reclamatio, onis, f.: Skrigen derimod, skrigende Udryd af Misbilligelse; — ~ vestra (se. in Anto- nium), Cic. Phil. 4, 2; o. — reclamatio, are, v. n. intens.: skriger høit derimod; c. dat.; men alene „overf.“, Cic. R. Am. 22: reclamati istiusmodi suspi- cionibus ipsa natura; — [af figd.].

re.clāmo, avi, atum, i, v. n.; 1) „egent.“: at raabe el. skrige høit derimod, skrigende at yttre sin Misnoie el. Harm; — si etc., theatra tota reclamant, Cic. d. Or. 3, 10; — navn. ogf. om det misbilligende Skrig af en Forsamling; vid. id. Sest. 59; men Liv. 3, 21: recla- mantibus consulibus (uagtet deres høitige Indsigelse) etc.; — ogf. c. dat.: ~ promissis alicujus, (med Skrig at tilbagevise el. misbillige), Cic. Phil. 5, 8; ogf. ~ alicui, Quintil., Plin. Ep.; — ogf. m. acc. e. inf., Suet. Aug. 37; men m. figd. ne, Cic. Balb. 5; — „poet.“ ogf. m. abstract Subject; Quoi (f. cui) quoniam ratio reclamata vera, etc., Lucr. 1, 617; — II) „poet.“ ogf.; A) at skrige stærkt el. høit; — vid. Hor. Ep. 1, 17, 62; men e. acc.: at raabe stærkt el. ofte deraa; rursus Hyland... reclamant, Val. Fl. 3, 596; ~ dominam nomine, id.; — B) ligesom resonare, om Echoen: at gientene; — ~ aequora, Virg. G. 3, 261; ~ arva plangoribus, Stat. — reclango, ere, v. n.: at gientene el. gien- syde deraf; — ~ sonitu ruinarum, Ammian. 17, 7.

reclinis, e: som leuer el. boier sig tilbage; — Sic in gramine floreo reclinis, Martial. 9, 91; cf. Ovid. Met. 10, 558; figel. „poet.“ c. dat.: reclinis hastae, Senec. Phoen., oftere; men reclinis super pedes cubantis, Tac. Ann. 15, 5; men ibd. 14, 16, absol. (ut erat reclinis, etc.); af — reclino, avi, atum, i, v. a., [inns. clino, i. e. zlivno, boier]; 1) „egent.“: leuer el. boier baglens el. tilbage el. derimod; — hue (i. e. ad has arbores) quum se consuetudine reclinaverunt (alces), etc., vid. Caes. B. G. 6, 27, (hvor ogf. ita, paulum modo reclinatae, etc., f. nedent.), cf. Virg. Aen. 12, 130: et scuta reclinant; — effecti merial: reclinari ad suos (in dicendo), Quintil.; reclinatus in cubitum, Petron.; cf. Hor. Od. 2, 3, 7; — II) „fig.“: — in quem (se. Marcellum) onus imperii reclinare (cooperat, se. se), Senec. Consol. ad Marc. 2; men Hor. Epod. 17, 24: Nullum ab labore me reclinat otium, (ingen Svile flaster mig Limering). — reclinus, 3: fædt. Biform af reclinis, Vopisc. — reclivis, e, [clivus]: tilbagebøiet, f. raa, hældende; — campo ad solem reclivi, Pallad.

recludo, si, sum, 3, v. a., [claudio]; 1) „alm.“: A) „egent.“: lukker op igien, aabner, ostium, Plaut., fores, Lucr., Ovid., Tac., portam, Virg., Ovid., adyta, Virg. Aen. 3, 92, viam arcis, Ovid. Met. 14, 776, do-

Cic. Acad. 2, 10: mens alia visa ... recondit, e quibus memoria oritur; — II) partic. reconditus, 3, ogf. som adj.: affides, horfikeret, fiern, hemmelig el. forborgen; I) „egenf.“ — vid. Cic. d. Or. 1, 35, o. id. Verr. 3, 89; venae auri argentique, id. N. D. 2, 39; — h) ogf. subst., recondita, orum, n.: affides el. forborgne Stæber; — Pergami in oculis ac reconditis templi, Caes. B. C. 3, 105; dog ogf. in sing.: in recondito (suppellex) etc., Plin. 33, 6; — II) „fig.“; — interiores et reconditas literas scrutari, Cic. N. D. 3, 16; cf. id. Acad. 2, 4; men ∞ sententiae, id. Brut. 97, (dyblindige); men ∞ verba, vid. Suet. Aug. 86, (ufæddantige); — ∞ mores, (det forborgne i Charakteren), Cic. Leg. 1, 9. reconduco, xi, ctum, 3, v. a.: igjen el. paany at feie el. forpagte el. overtage; — repleto tempore conductionis ... reconduxisse (domum). Digest., cf. Plin. 29, 8: unum agrum HS. ducentis reconductum, (tagen i Kur og Meie). — reconflo, are, v. a.: blæfer op paany; cf. Lucr. 4, 925, „overf.“: Unde reconcillari sensus per membra repente Possit, etc., (væktes el. oplives paany). — reconsigno, are, v. a.: mærker el. betegner paany, Tertull.

recoquo, coxi, coctum, 3, v. a.; Dequil.: foger igjen; df. efter Jabelen om Pelias, (Ovid. Met. 7, 285): at fornye ved Kogning; vid. Cic. d. Senect. 23; — massa recocta etc., Martial. 11, 52, (i. e. caseus); men lana saepius macerata et recocta, (neml. for at farves), Senec. Ep. 71; cera post insolationem recocta, Plin. 21, 19; — II) „fig.“; A) „overf.“: forarbejder og tilbereder ved Jde, navn. emfukter el. omfukter; — vid. Virg. Aen. 7, 636, o. Flor. 3, 20, ogf. Virg. Aen. 8, 624; — B) „ment.“ o. lignelfesvis: (Cicero se) Moloni ... rursus formandum ac velut recoquendum dedit, Quintil. 12, 6, 7; — med Allusion til Jabelen om Pelias heder recoctus senex, Catull. 54: ungdommelig el. skift Olding; men recoctus scriba, Hor. Sat. 2, 5, 55, (omtr. vort: nybagt el. oppudset).

recondabilis, e: som let erindres el. huskes, numeri, Augustin.; ogf. absol. recordabilia, Claud. Mam. d. Stat. anim.; — recordatio, onis, f.: Erindring el. Mindelse om det forbigangne; a) e. gen.; — vid. Cic. Tusc. 1, 21; men id. d. Or. 1, 2: veteris ejusdam memoriae ... recordatio; men quorum memoria et recordatio etc., Cic. Brut. 2; — ogf. in pl., id. Fam. 5, 13; — b) nd. gen.: sapientes bona praeterita, grata recordatione renovata, delectant, Cic. Fin. 1, 17; cf. id. d. Or. 3, 1; — ogf. in pl., id. Att. 12, 18; cf. Tac. Ann. 4, 38; o. — recordatus, us, m.: = recordatio, Tertull.; — [recorder].

recondo, avi, atum, 1, v. a., for: v. efterf. Biform af fgd.; df. recordavit, Quadrig. ap. Non., o. pass. recordatus, 3, Sidon. — recordor, atus sum, 1, v. dep. a. o. n., [cor]: tænker tilbage paa det forbigangne, dvæler ved Mindet derom; df. I) „alm.“: mindes, husker; — vid. Cic. d. Senect. 21, o. id. Lig. 12; — faal. oftest e. acc.; vid. Cic. Arch. 1, o. id. d. Or. 3, 22; ligef. ∞ communes belli casus, Caes., antiqua damna, Ovid.; cf. Virg. Aen. 8, 156; — quum tuam virtutem ... essem mecum recordatus, Cic. Fam. 5, 17; si cum animis vestris recordari ... volueritis etc., id. Cluent. 25; men id. Sull. 9, pass.: ad ea ... recordanda et cogitanda; — field. et acc. nsfalden; sed, ut recorder, etc., id. Att. 13, 6; — bb) ogf. findes recordor undert.; a) m. Subject: el. Relativsætning; — vid. Caes. B. C. 3, 47, o. Ovid. Met. 15, 705; men Cic. Orat. 7, e. inf. praes., (efter Analogien af meminī); men admonitus re ipsa recorder, quantum etc., id. Mur. 34; cf. Caes. B. C. 3, 73; — b) e. gen.; — ipse certe ... flagitiorum suorum recordabitur, Cic. Pis. 6; — c) m. de; — si etc., velim scire, equid de te recordere, Cic. Tusc. 1, 6; cf. id. Plane. 42; — II) alene fide. findes recordari om det Tilfælle: at overvie

gl. betænke; — Nunc ego nec tantum, quae sum passura, recorder, Sed etc., Ovid. Her. 10, 79; cf. Justin. 5, 7. — reincorporatio, onis, f.: Vegemets fornyelse, Tertull.; ogf. Vegemets Selbredelse, Coel. Aur.; o. — reincorporativus, 3: hørende el. tienslig til Vegemets Selbredelse; — ∞ cucurbitae, Coel. Aur.; af — reincorporo, are, v. a.: forfnyer eller med el. Vegeme; — ∞ animum, Tertull.; — i Lægsproget: at helbrede, Coel. Aur. — recorro, rexi, rectum, 3, v. a.; I) „egenf.“: retter el. forbedrer paany; — ∞ costas, (atter at giøre dem lige), Petron. Sat. 43; — II) „ment.“: — formare animum et recorrigere etc., Senec. Ep. 50; ∞ aliquem ad regulam, Tertull.

recreatio, are, v. n., [crastinus]: vedbliver at udsætte fra Dag til Dag, Colum., Plin. — recreatio, onis, f.: forfriskelse, Selbredelse; — ∞ ab aegritudine, (efter en Sygdom), Plin. 22, 19; o. — recreator, oris, m.: som vederqvæger el. forfrisker; — ∞ corporum somnus, Tertull.; — [recreo]. — recrementum, i, n., [crastinus]: Afvendring, Affald, plumbi, Cels.; — pl., ∞ larris, (Hener), Plin. 18, 41; ligef. in pl.: Excrementum, Gell. 7, 11.

recreo, avi, atum, 1, v. a.; I) „egenf.“: atter el. paany at frembringe el. stæffe tilføde; — ∞ lumen, (om Solen), Lucr. 5, 758; cf. ibd. 278 o. 324; men ∞ carnes, (atter at stæffe blod paa Legemet el. paa Venene), Plin. 31, 46; — II) „poet.“ ogf.: Et recreaverunt vitam (neml. ved den opfyndte Igerdykning), legesque rogarunt (Athenae), Lucr. 6, 3; — II) „overf.“: igjen el. paany at iftandsætte el. styrke el. forfriske; A) legemligen, Plin. 12, 2; men recreandae voculae causa ... ambulare, Cic. Att. 2, 23; cf. Tac. Ann. 6, 50; men recreatus ex vulneribus, Liv. 29, 18; cf. Hor. Od. 3, 20, 13, o. ibd. 1, 22, 18; — B) aandigen el. „ment.“: — nunc vester conspectus ... reficit et recreat mentem meam, Cic. Plane. 1; cf. id. Manil. 9, o. id. R. Am. 47; animus quum se collegit atque recreavit, tum etc., id. Tusc. 1, 21; sic literis sustentor et recreor, id. Att. 1, 10; cf. Caes. B. C. 3, 74; — recreatus ex metu mortis, Cic. Verr. 5, 61; cf. id. Catil. 3, 4; ligef. me ab hoc maerore recreari, id. Att. 12, 14.

recrepo, are, v. n. o. a.: at gientene el. gientlyde; — cava cymbala recrepant, Catull. 63, 29; cf. Virg. Cir. 108. — recreaseo, crevi, crētum, 3, v. n.: igjen el. atter at vore frem el. op; df. Liv. 26, 41, lignelfesvis: velut accisis reerescit stirpibus (sophi etc.); cf. Ovid. Her. 2, 5; — partic. recetus crinis, (som atter er voret), Paul. Nol.

recredesco, dui, 3, v. n. inch.: atter at blive raa; df. I) om et Saar: atter at bryde op; bvf. Cic. Fam. 4, 6, „alleg.“: nunc autem ... etiam illa, quae consanuisse videbantur, recredescunt; — B) df. „overf.“: at blive værre el. haardere i sit Slags; — recrudescere seditione, Liv. 6, 18; paullisper recruduit pugna, id. 10, 9; recrudescit nefas, Senec. Phoen. 231.

recta, abl. fem adv.: ad den lige Vei; f. rectus, 3, und. rego. — recte, adv. af rectus, 3, und. rego; I) „egenf.“: ret, lige, i lige (perpendiculer el. horisontal) Linie, ὀρθῶς; — vitem deligato recte, flexuosa ne siet, Cato; recte ferri (lige op og ned, opp. oblique: om Altonerue), Cic. Fin. 1, 6; men recte currentes (Satyri, liget el. ligefrem), Plin. 7, 2; — II) „fig.“: ret el. rigtig, vel el. påfende; — fecisti edepol et recte et bene, Plaut. Capt. 5, 1, 20; recte atque ordine facere, Cic., Sall., Liv.; cf. Cic. Quint. 7; seu recte, seu perperam facere coeperunt, id. ibd. 8; cf. Sall. Jug. 31; men si recte conclusi, (opp. sin vitione), etc., Cic. Acad. 2, 30; men Caes. B. G. 7, 80: neque recte ac turpiter factum celari poterat, (ingen modig el. feig Hændling); — recte rationem tenes, (du regner rigtig), Plaut. Mil. gl. 1, 1, 47; recte auguraris de me, Caes. ap. Cic. Att. 9, 16; quum fuit,

cui recte ad te literas darem, (rigtigen el. fiftert), Cic. Att. 4, 1; cf. Caes. B. G. 7, 6; men tabernaculum recte captum; (efter Regelen), Cic., Liv. 4, 7; Indu recte facti, id.; cf. id. 34, 41; — ∞ valere, (at befinde sig vel), Plaut., o. Dolab. ap. Cic. Fam. 9, 9; apud matrem recte est, (fhaer Alt vel til), Cic.; ligel. apud te sunt rectissime omnia, id.; — recte sub manum succedere, Plaut.; absque eo esset, Recte ego mihi vidissem, Ter. Phorm. 1, 4, 11; Deos volo consilia vestra recte vortere, (vende el. lde til et godt Udsald), Plaut. Trin. 5, 2, 31; si recte licet vendere, (til gode Priser el. dyrt; opp. male vendere), Cic. Verr. 3, 98; — compar., Ad omnia alia aetate sapinus rectus, Ter. Ad. 5, 3, 46; cf. Liv. 3, 2, o. Hor. Od. 4, 9, 46; — superl., f. ncdens; — B) egf. „bef.“ at mærke; a) hcs adj. som forstærkende: ret, vedborligen; (forcl.); — sanas recte esse (oves) etc., Varro; Dummodo morata recte veniat, dotata est satis, Plaut. Aul. 2, 2, 62; — b) elipstiff, navnfl. i Omgangs-fregret: meget vel, det er godt; — vid. Ter. Eun. 4, 7, 3; o. id. Andr. 4, 5, 9; ligel. id. Ad. 5, 5, 3; quid fit? quid agitur? Syr. Recte, (det gaar an); f. egf. Quintil. 6, 3, 84: quom ... interrogasset: rectene omnia? dicenti: recte; mortuus est, inquit; — c) df. egf. undert. som høflig Undskyldning, el. som undvigende Svar; — Quid etc.? aut quid es tam tristis? Pa. recte, mater, (mig er intet i Veien, med mig er det vel), Ter. Hee. 3, 2, 20; ligel. id. Heaut. 3, 2, 7; quid tu istic? Syr. recte equidem; sed etc.; men ihd. 2, 1, 16: Tum quod dem ei, recte st, (det er smukke Løfter, el. at jeg siger ja); nam nihil esse mihi, religio st dicere.

rectio, onis, f., [rego]: Vedtæfte, Styrelse, Regering; — ∞ rerum publicarum, Cic. Fin. 5, 4; ligel. in pl., ibd. 4, 22. — rectitator, oris, m., [inus. rectito af rego]: en Styrrer, en Styrmænd; — ∞ ratis, poeta ap. Mar. Vict. — rectitudo, inis, f., [rectus]; 1) „egent.“: den lige Retning el. Bestaaffenhed, Aggen. ap. Frontin.; — II) „fig.“, ligesom æquitatis, (værdighed): det Recte el. Billige, Billighed, Hieronym.

recto, abl. som adv. af rectus, 3, und. rego. — rector, oris, m., [rego]: Styrrer, Leder, Fører, Regent; I) „egent.“: — tot navium rectores, Pacuv. ap. Cic. Div. 1, 14; ligel. om en Styrmænd, Virg. Aen. 5, 161; cf. Ovid. Met. 2, 186, ostere; ligel. f. auriga el. Stubb, id. A. A. 2, 433, Tac. Agr. 36, o. A.; ogf. en Mytter, vid. Suet. Tit. 4, o. Tac. Ann. 1, 65; ogf. ∞ elephantii, (dens Fører), Liv. 27, 49; men Plin. Ep. 8, 17: ibi boves, aratra, rectores (i. e. bubulci el. aratores); — II) „fig.“ om Uddømmen sem Vædens Styrrer; — vid. Cic. N. D. 2, 35, id. Fin. 4, 5, ostere; „pect.“ heder egf. navnfl. Juppiter: ∞ coelestium, Catull. 64, 204; ligel. ∞ deum, Ovid. Met. 13, 599; cf. Virg. Aen. 8, 572, Ovid. Met. 1, 668; ostere, o. A.; ligel. heder Reptunus: ∞ pelagi, maris, ibd. 1, 331, ostere, Stat., o. A.; — fremdeles: ∞ et gubernator civitatis, (Statsstyrrer, Statsmand), Cic.; cf. id. d. Or. 1, 48; ogf. f. dictator, Liv. 4, 14; ogf. f. Regent el. Mytter, Hor. Ep. 1, 16, 74; fremdeles om en Besatlingsmand i Provindsen, Tac. Ann. 2, 4, ostere, Suet. Aug. 89, o. id. Vesp. 8; ogf. om en Fører, Tac. Hist. 1, 87, ostere, o. Suet. Aug. 89; — navnfl. egf. om en Opfyndsmænd over Ungdommen, om en Hovmester el. Opdrager el. Pædagog; vid. Plin. Ep. 3, 3, Suet. Aug. 48, Tac. Ann. 1, 21, ostere, o. A.; — b) ogf. om abstrakte Gienstande; — animus ... rector generis humani agit atque habet cuncta, neque ipse habetur, Sall. Jug. 2; animus ille rector dominusque nostri, Senec.; men Quintil. 12, 10, 56: (judicis) vultus saepe ipse rector est dicentis.

rectrix, icis, fem. til rector: Lederske, Styrrerinde; — artes ministrare sunt; sapientia domina rectrixque, Senec. Ep. 85; cf. Plin. 37, 77. — rectura, ae, f., [rego], ligesom rectitudo: lige Retning el. Bestaf-

fenhed, Frontin. d. Colon. ap. Goes. — rectus, 3, partic. o. adj. af rego.

recubitus, us, m., [recumbo]: Nedfalden, Sald; vid. Plin. 21, 72. — recubo, are, v. n.: ligger baglens el. tilbage; alm. ligger el. hviler; — vid. Cic. d. Or. 3, 17, o. Lucr. 1, 39; — ostest „poet.“; ∞ toro, Tibull., solo, Virg., antro, ogf. in antro, id.; recubans sub tegmine fagi, id. Ecl. 1, in.; cf. Ovid. A. A. 2, 342. — recula, ae, f., dem. af res, i. e. parva res: en llybetilgighed, liden Jernmæ el. Gænge; — si quid imperes pro copia, pro recula, Plaut. ap. Priscian.; — egf. in pl., Appul.; — b) ogf. et libet Vandgæds, Donat. Vit. Virg. in. — recultus, 3, partic. af recolo.

recumbo, cubui, 3, v. n., [inus. cumbo af cubo]: at ligge el. lene sig tilbage el. baglens; I) „egent.“ om Persøner; A) „alm.“; — vid. Cic. Div. 1, 27, o. id. Deiot. 15; ogf. Nep. Dion. 9, o. Cic. d. Or. 2, 71; men „poet.“ Ovid. Met. 7, 539: medioque recumbere sulco (tauros: at de lægge sig, d. e. falde el. styrt); men Lucr. 6, 795, absol.: Castoreo ... sopita recumbit, (falder i Søvn); — B) „bef.“: at lægge sig tilbords; — vid. Hor. Ep. 1, 5, in., Plin. Ep., o. A.; — II) „overf.“ om Ting: at synke el. falde ned; — vid. Catull. 17, 4; men Ovid. Trist. 2, 83: Quom coepit quassata domus subsidere, partes in proclinas omne recumbit onus; cf. Virg. Aen. 9, 434; men campoque recumbunt (nebulae), id. Ge. 1, 401; cf. Hor. Od. 1, 12, 32; ligel. „poet.“ om en Scliggenhed, Martial. 4, 64.

*recupératio, (recip.), onis, f.: Gienrøsttæffe, Tilbagerøbring; — ∞ libertatis, vid. Cic. Phil. 10, 10; ∞ urbium, quas amiserat, Justin.; — recupérativus, (recip.), 3: som kan erhøves tilbage, Aggen. ap. Goes.; o. — recuperator, (recip.), oris, m.; 1) „egent.“: som erhøvel el. vinder tilbage; — ∞ urbis, Tac. Ann. 2, 52; — II) ostest ere i Retsproget recuperatores: Commission el. Domstol af 3 el. 5 Medlemmer, der udnævnes af Prætor, (om hvem det heder: dare recuperatores), oprkl. i Processer imellem Romere og Fremmede (el. peregrini), derefter ogf. i faadanne Gien døms- og Frihedsfager, som ikke taalte Udsættelse; — vid. Cic. Cæcin. 1 fgd., id. Verr. 3, 11 fgd., Liv. 26, 48, Suet., o. A.; — df. recuperatōrius, (recip.), 3: hørende til recuperatores; — ∞ judicium, Cic. Verr. 3, 11, Plin. Ep., o. A.; — [fgd.].

recupero, (recip.), avi, atum, 1, v. a., [capio]; I) „egent.“: erhøvel el. faaer el. tager tilbage; — consumpta replere, erepta recuperare, etc., Cic. Mur. 25; ligel. ∞ amissa, Caes. B. G. 7, 15; cf. Cic. Phil. 13, 5, ogf. id. Agr. 2, 16; ∞ obsides, Caes. B. G. 7, 43; cf. Nep. Pelop. 5, o. Cic. d. Or. 3, 28; — b) ∞ usum togæ, (igen at optage den), Suet. Galb. 11; — II) „fig.“ el. om abstrakte Objecter; — ∞ veterem belli gloriam libertatemque, Caes. B. G. 7, 1; cf. ibd. 76; ∞ vim suam, Cic. Verr. 5, 67; ∞ voluntatem alicujus, id. Att. 1, 11; ∞ pacem, Sall. Jug. 29; ∞ judicia, (den dommende Magt: om Riddertanken), Tac. Ann. 11, 22; — b) ogf. m. Persønsobjecter; — si et vos et me ipsum recuperare, (neml. ved at vende tilbage fra min Landflygtighed), Cic. Fam. 14, 1; cf. id. Qu. Fr. 1, 2, 4, o. Nep. Ages. 6.

recurro, (avi), atum, 1, v. a.; I) „egent.“: besørger el. forarbejder med Omhu; — ∞ chartam, Plin. 13, 23; — II) „bef.“: gælder; — Et me recuravi otioque et urtica, Catull. 44, 15. — recurro, curri, cursum, 3, v. n.: løber el. iler tilbage; I) „egent.“; — (puerum) ad me statim jussi recurrere, Cic.; ∞ ad rhedani, id. Mil. 10, in aream, Liv.; ∞ rure, Hor.; men comissi: recurrere petere, Plaut. Trin. 4, 3, 8; — in initia recurrendo, (om Maanen), Cic. N. D. 2, 19; cf. Tibull. 2, 4, 18; men Ovid. Her. 5, 30, om en Umulighed: Ad fontem Xanthi versa recurret aqua; cf. id. Am. 2,

1, 26; — „poet.“ ogf. om Tidenes Kredsløb, vid. Virg. Aen. 7, 100, o. Hor. Ep. 2, 1, 147; — figel. „poet.“ c. acc. comm.; Aemulus et coemptum saepe recurrit iter, Ovid. A. A. 3, 350, (om en Brille i Schafpiller); — b) ∞ ad coenam, Martial. 7, 20, (at ile derhen); — II) „fig.“; A) „alm.“: at vende cf. femme tilbage; — Naturam expellas furca, tamen usque recurrat, Hor. Ep. 1, 10, 24; — „poet.“ ogf. om Tiden, id. Od. 4, 7, 12, o. Ovid. Fast. 2, 851; — men Suet. Aug. 81: valetudines ... tempore certo recurrentes; — ogf. m. ad cl. m. adv.: at vende tilbage dertil; vid. Caes. B. C. 2, 16; men ibd. 1, 85: uti eo recurrant etc.; cf. Cic. Leg. 1, 23; figel. c. dat., vid. Plin. Pan. 88; — B) „bef.“: at tage sin Tilflugt dertil; — quoniam etc., ad eam rationem recurrunt, ut etc., Quintil. 1, 6, 13; ∞ ad eos auctores, qui etc., id. proem. 17.

rēcursio, onis, f., [recurso]: Tilbageløb, Capella. — rēcursitans, tis, partic.: som oftere løber cf. kommer tilbage, Capella; af — rēcurso, are, v. a., intens. af recurro; I) „egenl.“: løber cf. iler cf. vender tilbage; — Quid ego huc recurrem? Plaut. Most. 3, 1, 54; cf. Lucr. 2, 105; — II) „fig.“ m. e. ud. dat. animo: atter at rinde nogen i Sn; — Multa viri virtus animo ... recursat, Virg. Aen. 4, 3; figel. Tac. Hist. 2, 78: recursabant animo vetera omnia; — men sub noctem cura recursat, Virg. Aen. 1, 662; cf. ibd. 12, 802.

rēcursus, us, m., [recurro]; I) „egenl.“: Tilbageløb cf. Tilbagevenden; — vid. Liv. 26, 12; men om Hytterne: Inde alios ineunt cursus aliosque recursus, Virg. Aen. 5, 583; — dent modo fata recursus, (at vende tilbage), Ovid. Her. 6, 59; — ogf. Tilbagestrømmen; flexuosi amnis (Maecandri) recurisibus etc., Plin. 5, 30; cf. Ovid. Ib. 423; — b) concret: Tilbagegang, Tilbagevei; — (labyrinthi) occurus et recursus inexplicabilis, Plin. 36, 19; — II) „overf.“: — si etc., facilis ad bonam valetudinem recursus est, Cels.; ∞ ad iudicem, a quo fuerit provocatum, (Appel tilbage dertil), Coel. Just.

rēcurvus, avi, atum, 1, v. a.: frammer cf. befer tilbage; — ∞ colla equi, Ovid. Her. 4, 79; sarmentum recurvato capite demergere, Colum.; — men „poet.“: Quique recurvatis ludit Maecandros in undis, Ovid. Met. 2, 246; hamulus ... paulum mucrone intus recurvato, Cels. — rēcurvus, 3: frummer cf. bøiet tilbage; — Cornibus aëris atque in sua terga recurvis (capra), Ovid. Fast. 5, 119; ∞ cornu (i. e. buccina), Virg. Aen. 7, 513; men conchae ... ad buccinum recurvae, Plin. 9, 52; ∞ aera (i. e. hami), Ovid. l. c. 6, 240; ∞ tectum (i. e. labyrinthus), id. Her. 10, 71.

*rēcūsābilis, e: forfæstelig, Tertull.; o. — rēcūsatio, onis, f.; I) „alm.“: Afslag, Vægring; — haec ipsa recusatio disputationis etc., Cic. d. Or. 2, 7; cf. id. Phil. 7, 4, o. id. Catil. 3, 2, ogf. Caes. B. C. 3, 90; — B) „overf.“ ∞ stomachi, Møddydighed, Petron. Sat. 141; — II) „bef.“ i Retssproget; A) Indsigelse cf. Protest; — vid. Cic. Cluent. 53; poena violatae religionis iustam recusatorem non habet, id. Leg. 2, 16; — B) den retlige Vænegtelse, (oppetitio), Cic. Inv. 1, 5; cf. Quintil. 4, 4, 6, oftere; — [figd.].

rēcūso, avi, atum, 1, v. a., [causa]; I) „alm.“: anfører Grunde cf. gier Indvendinger derimod, af slaar, vægrer mig, vil ikke; a) oftest c. acc.; — ∞ aliquam (uxorem), Ter. Hee. 3, 1, 16; ∞ aliquem iudicem cf. disceptatorem, Tac. Orat. 5, o. Cic. Flacc. 38; — ∞ amicitiam alicujus, Caes.; cf. Virg. Aen. 12, 12; ∞ laborem, Caes., servitum, Sall.; cf. Cic. d. Or. 2, 29; men id. Planc. 1: nisi etc., nihil de poena recusabo; cf. Caes. B. C. 1, 32: qui, quod ab altero postularent, in se recusarent; — ogf. m. Tingssubjecter; cursumque recusant (genua), Virg. Aen. 12, 747; cf. Ovid. Met. 8, 837; men Plin. 37, 76: ∞ limae probationem (om agte Stene); — ogf.

pass.: Saepe recusati ... imperii (frena), Ovid. Pont. 4, 13, 28; men Liv. 1, 24, impers.: nihil recusator, (man indgaar Alt); — b) figel. absol., cf. m. de; — non recuso, non abnuo, etc., Cic. Mil. 36; ∞ de stipendio, quod etc., Caes.; cf. Cic. Verr. 1, 2; — c) c. inf., ogf. m. Objectssætning, ogf. m. ne cf. quin cf. quominus; — ad minora illa demittere me non recusabo, Quintil. proem. 5; cf. Caes. B. G. 3, 22; oftere „poet.“, vid. Virg. Aen. 2, 126 o. 607 o. 701, ogf. Hor. Ep. 2, 1, 208; figel. m. Tingssubject, id. Sat. 2, 7, 108, oftere; — quaestum esse vitae (rem medicam), recusabant (antiqui: det benegtede de), Plin. 29, 8; — sententiam ne diceret, recusavit, Cic. Off. 3, 27; cf. Caes. B. C. 3, 82; — non possumus, quin alii a nobis dissentiant, recusare, Cic. Acad. 2, 3; cf. Caes. B. G. 4, 7, oftere; — nec vero ... recusabo, quo minus omnes mea legant, Cic. Fin. 1, 3; cf. Caes. B. G. 1, 31; — II) „bef.“ i Retssproget: gier Indvending cf. Indsigelse imod en Klage, benægter en retlig Paastand, osv.; — in qua (causa) pars altera agentis est, altera recusantis, Quintil. 3, 10, 1; cf. Cic. Caecin. 28; figel. recusare, sub usuris creditam esse pecuniam, Digest.

rēcussābilis, e, [recutio]: som kan fastes cf. presse tilbage; — ∞ sphaera, (Kæftebolt), Coel. Aur. — 1. recussus, 3, partic. af recutio. — 2. rēcussus, us, m.: Tilbageflaen, Tilbagepreslen; — in abl., Plin. 8, 79, Fulgent; af — recutio, (cussi), cussum, 3, v. a., [quatio]: slaar tilbage, lader presse tilbage; — ∞ iugum, Augustin.; recusso aequore, Val. Fl.; men uteroque recusso Insonuere ... cavernae, Virg. Aen. 2, 52; — recussus somno, (rystet op deraf), Appul. — rēcūtītus, 3, [cutis]: hvís Hud er afslidt cf. afslaaen; — ∞ colla mulae, (som er klippet glat), Martial. 9, 58; men ∞ Judaei, (hvís Jorhuds er afslaaen, d. e. omflaaen), id. 7, 30; — hvf. „overf.“: recutitque sabbata palles, Pers. 5, 184, (du blegner i Antledning af de Omflaarnes Hvite cf. Overtro).

red-, f. re m. „d“ demonstr., f. und. re-. — red. accendo, (di), sum, 3, v. a.: antænder igræn, Tertull. — 1. redactus, 3, partic. af redigo. — 2. redactus, us, m., [redigo]: Indkomst cf. Indtægt; — ∞ fructum oleris, Digest.; ∞ venditionis, ibd. — red. adepto, avi, 1, v. a.: antager atter i Barns Sted, adpeterer paany; — ∞ filium denuo, Digest.

red. ambulo, are, v. n.: kommer tilbage fra at spadføre; — Bene ambula et redambula, Plant. Capt. 1, 2, 120. — red. amo, are, v. a.: efter igræn cf. til Giengjæld; — vid. Cic. Lael. 14: qui amare, vel, ut ita dicam, redamare possit. — red. amatio, are, v. a.: at danse derimod paa den salaristte Jæst for Guden Mars; vid. Lucil. l. c. und. amtro. — red. animatio, onis, f.: Giensoptivelse, Tertull.; af — red. animo, 1, v. a.: atter at levendeigøre, Tertull.

red. ardesco, ere, v. inch. n.: at brænde cf. lue op paany, Ovid. Rem. 731. — red. arguo, iiii, 3, v. a.: giendriver; — ∞ aliquem, Cic.; hvf. pass., nosque ipsos redargui resellique patiamur, id. Tusc. 2, 2; cf. id. d. Or. 2, 72; — ∞ crimen, Quintil., famosos libellos, Suet. Aug. 55; — ogf. m. Objectssætning; vid. Gell. 15, 9; — ogf. absol.: poterat autem impune (sc. negare id factum); quis enim redargueret? Cic. Fin. 2, 17; — ogf. m. abstracte Subjecter; vid. id. N. D. 3, 36, ogf. Virg. Aen. 11, 689. — red. armatus, 3, partic., [armo]: som atter er væbnet; — ∞ manus jaculis, Diet. Cret. — red. auspicio, are, v. n.: tager paany Auspicier cf. Værlser; df. commiff Plant. Capt. 3, 5, 108: nunc intelligo Redauspicandum esse in catenas denuo (sc. mihi: at jeg maa atter vende tilbage dertil).

redditio, onis, f., [reddo]: Tilbagegiveness; men alene „fig.“; A) ∞ rationis: Angivelse af en Marfag, Augustin.; — B) i Rhetoriken, ligesom ἀνόδοσις:

Efterfætning, Quintil. 8, 3, 77, oftere. — redditivus, 3, [redditiō nr. B]: hørende til Efterfætningen; — ∞ pars, (Efterfætningen), Diomed.; ∞ particulae (ita, sic), Priscian. — redditor, oris, m., [reddo]: en Betaler; — ∞ debitorum, Augustin. — redditus, 3, partic. af flgde.

reddo, didi, ditum, 3, v. a., [do, dare]; 1) egentl.: giver el. leverer tilbage; df. egf. betaler, erstatte; — reddere est, id., quod debeas, ei, cujus est, volenti dare, Senec. Benef. 7, 19; opp. dare o. mutuum dare (udlaane); vid. Plaut. Men. 4, 2, 109, o. id. ibd. 1, 3, 5, egf. Ter. Ad. 5, 9, 24, oftere; opp. accipere, Cic. Off. 1, 15, id. Lael. 8, e. 16; f. egf. Virg. Ge. 4, 172; — ut suis Restituam et reddam (virginem), Ter. Eun. 1, 2, 66; cf. Liv. 3, 68; — ∞ obsides, Caes., captivos, id., Liv., corpora (caesorum), Virg. Aen. 11, 103; — ∞ suum cuique, Cic., hereditatem mulieri, id.; men id. Orat. 49: sive paribus paria redduntur, (fætted derimod); — Redditus his primum terris (Daedalus), Virg. Aen. 6, 18; men Liv. 23, 9: se ipse convivio reddidit, (begav sig tilbage dertil); cf. Virg. Aen. 10, 684; — 2) "fig.": A) "alm.": at give fra sig, at overgive; — mihi abs te epistolam reddidit, Cic. Att. 1, 20; cf. Caes. B. C. 1, 1, oftere, o. Sall. Catil. 34; figel. ∞ mandata, Suet. Tib. 16; — 2) df. egf. navnlt.; a) at give el. yde det Værbørlige el. det et Forhold Tilkomende; — Pro benefactis ejus ut ei beneficium possim reddere, Plaut. Capt. 5, 1, 20; Talia qui reddis pro dulei praemia vita, Catull. 64, 157; cf. Virg. Aen. 2, 537; figel. ∞ gratiam alicui (f. d. sædv. referre), Sall. Jug. 110; — ∞ vitam, Lucr., egf. lucem (i. e. vitam), Ovid., (at doc); cf. Nep. Reg. 1; men Cic. Phil. 14, 12: pro patria reddita (mors); egf. ∞ ultimum spiritum, Vell., animam coelo, id.; — ∞ vota, Virg., tura Lari, Tibull., liba deae, Ovid., (yde el. offere); cf. Cic. Leg. 2, 9, (e xu tabb.), o. Tac. Hist. 4, 53; — ∞ alicui rationem, (afslæge Regnskab til nogen), Plaut. Aul. 1, 1, 6; cf. Liv. 41, 7: rationem redditurus eorum rerum, etc.; f. egf. und. ratio; men Sall. Jug. 14: impietatis graves poenas reddere; — egf. om Sorten: at frembringe el. yde, Ter. Phorm. 4, 3, 75; cf. Ovid. Pont. 1, 5, 26, o. A.; — b) med Hensyn paa Legemet's Functioner: at give fra sig; — respirare et reddere a pulmonibus eam animam, quae etc., Cic. N. D. 2, 54; men ∞ sanguinem, (spytte Blod), Plin. Ep.; ∞ bilem, Cels., alvum, id., urinam, calculum, Plin.; men "poet.": ∞ catulum partu (føde), Ovid.; cf. id. Met. 10, 513, oftere; — egf. om andre Legemer: at give fra sig, navnlt. en Yd; ut tibiae ... sonum reddunt, Quintil. 11, 3, 20; cf. Hor. A. P. 318; ∞ stridorem, (om en Dørhængsel), Ovid.; men om de til Lever Forvandlede: pro verbis murmura reddunt, id. Met. 10, 702; — c) at hengive dertil, at tilføje; — nulla quies est Reddita corporibus primis, (Elementerne hvide altsig), Lucr. 2, 94; figel. Virg. Aen. 12, 817: Una superstitio superis quae reddita divis (se. est: om Eden ved Etyr); figel. ∞ libertinis testimonium industriae, Quintil. 11, 1, 58; neque iis potentibus jus redditur, (de ere udelukkede fra Retterne), Caes. B. G. 6, 13; — saal. ofte i Statsforøget el. publicistisk: at tilføje el. forunde; egf. at lade beholde; vid. id. ibd. 7, 76, egf. Liv. 8, 14, o. id. 9, 43; figel. i Retsforøget: ∞ iudicium, (ansfille retlig Underfølgelse), Caes.; ∞ jus, (tilføje Ret, paastende en Retsfag), Tac. Ann. 6, 11, oftere, Suet., o. A.; — egf. udenf. Retsforøget: ∞ peccatis veniam, Hor. Sat. 1, 3, 75; ∞ nomina vera facto, (benævne med det rette Navn), Ovid. Trist. 3, 6, 36; — B) "bef.": 1) at giengive el. fremstille i Tale el. Skrift; df. a) overfætte; ∞ verbum pro verbo, Cic. d. opt. gen. Or. 5; egf. ∞ verbum verbo, Hor. A. P. 133; cf. Cic. d. Or. 1, 31; — b) angiver, beretter, fortæller, fordrager; — vid. Cic. Brut. 88; ∞ causas corruptae eloquentiae,

Quintil.; complecti animo, quae reddi fideliter possint, id.; ∞ dictata magistro, Hor. Ep. 1, 18, 14, (fremføje, cyranse); ∞ carmen, id. Od. 4, 6, 43, (afslæge); — c) svarer el. besvarer; ("poet."): — cur ... Non dator ... veras audire ac reddere voces? Virg. Aen. 1, 408; men ibd. 10, 530: Aeneas contra cui talia reddit; egf. mærked id. Ge. 3, 491: ∞ responsa; — 2) giengiver el. fremstiller (Gienstandens Væsen el. Væstændighed); — et qui te nomine reddit Silvius Aeneas, (som skal bære dit Navn), Virg. Aen. 6, 768; ∞ in loquendo paternam elegantiam, Quintil. 1, 1, 6; cf. id. 6, 3, 107; ∞ odorem croci saporemque, Plin.; — 3) giver dertil, bringer i en vis Tilstand; — ∞ vitam tutiorem el. opulentiorem etc., Cic. d. Rep. 1, 2; cf. Caes. B. C. 3, 79; men Quem docuit multaque insignem reddidit arte (Pallas), Virg. Aen. 5, 705; cf. Cic. Att. 4, 3; — moriri se misere mavolet, Quam non perfectum reddat, quod promiserit, Plaut. Asin. 1, 1, 108; figel. ∞ aliquid effectum el. actum, id.; figel. Ter. Heaut. 4, 5, 12: dictum ac factum reddidi, (som sagt, saa gjort); — not.: reddibo, reddibitur, f. reddam, reddetur, Plaut.

redemptio, onis, f., [redimo]; 1) "alm.": Røstfielselse; — quum redemptio captivis negabatur, Liv. 25, 6; ∞ capti (ducis), Quintil.; men ∞ sacramenti, (at fielse sig fri derfra), auct. B. A. 56; — 2) "bef.": egf.; A) Underkøben, Beskikkelse; — ∞ iudicij, Cic. Verr. act. 1, 6; — egf. in pl.: reorum pactiones, redemptions, etc., id. Pis. 36; — B) Forpagtning, Cic. Prov. cons. 5. — redemptio, avi, 1, v. a., intens.: løstfieler; — ∞ malefacta benefactis, (erstatte el. gødtgiøre dermed), Cat. ap. Fest. p. 286, (Müll.); af — redempto, are, v. a., intens. af redimo: løstfieler; — occulte redemptare captivos, Tac. Hist. 3, 31.

redemptor, oris, m., [redimo]; 1) "alm.": som overtager el. forpagter et Arbejde el. en Leverance, en Forpagter el. Leverandør; — redemptor, qui columnam illam ... faciendum conduxerat, (hvf. egf. conductor), Cic. Div. 2, 21; figel. ∞ tutelae Capitoli, Plin. 35, 4; — egf. absol.: Bygmester, Entrepreneur, Hor. Ep. 2, 2, 72; ∞ pontis, (som forpagter en Værbørlig), Digest., vectigalium, ibd.; — 2) "bef.": egf.; A) i Retsforøget: ∞ litis; a) som befrier en Debitor ved at betale hans Gæld, Digest.; — b) som imod en bestemt Betaling overtager Ansvaret af en Procces, ibd.; — B) ecel.: Forløseren, Frelseren, Augustin. — redemptrix, icis, fem. til fæd.: Forløserinde, Prudent. — redemptura, ae, f., [redimo]: Forpagtning el. Overtagelse af et Arbejde el. af en Oppebørsel, Plin. 23, 48; — mercatoris redemptorisque faciendis etc., Digest. — redemptus, 3, partic. af redimo.

redeo, ii o. iui, itum, ire, v. n.; 1) "alm." el. m. Eftertryffet paa re-: gaader el. kommer el. vender tilbage; A) "egentl.": — Bene re gesta salvus redeo, Plaut. Trin. 5, 2, 58; ∞ e provincia, Cic., ex illis concionibus etc., Liv. 3, 68; ∞ a portu, Plaut., a foro domum, id., a coena, Ter., a Caesare, Cic. Qu. Fr. 2, 6; ∞ rure, Ter., exsilio, Plaut., opsonatu, id., hinc, inde, id., Caes.; — ∞ in patriam, Plaut., in urbem, id., Liv.; ∞ in senatum rursus, Plaut.; saal. ∞ retro, Liv. 23, 28, oftere, Virg., o. A.; ∞ veram in viam, Plaut., in viam, Ter., Cic.; ∞ Romam, id., domum, Plaut.; huc, illic, intro, id.; — b) egf. om Ting og om Begreber; — amnes in fontes rediere suos, Ovid. Met. 7, 199; cf. id. Fast. 3, 161; qui in se redit (orbis), Quintil. 11, 3, 105; Arboribus redeunt detonsae frigore frondes, Ovid. Fast. 3, 237; cf. Hor. Od. 4, 7, in.; — 2) egf. at mærke; a) impers.; — dum stas, reditum oportuit, Plaut. Pers. 3, 3, 43; cf. Caes. B. C. 3, 16; — b) m. bemøgede Objetter; — redite viam, (af en gammel Formlær), Cic. Mur. 12; cf. Virg. Aen. 6, 122; — c) "poet." egf. e. inf., id. Cir. 172; — B) "fig.": — redit animus, Plaut., Ter.,

(Befindelsen vender tilbage); cf. Ovid. A. A. 3, 730: Et mens et rediit verus in ora color; men redit animo (res: minde atter om fig.), Plin. Ep. 8, 23; — ∞ in pristinum statum, Caes.; in gratiam cum uxore, Plant., cum aliquo, Cic.; cf. Caes. B. C. 1, 4, v. Nep. Att. 17; ∞ in memoriam mortuorum, (huse derpaa, erindre), Cic. d. Senect. 7; men redii mecum in memoriam, (har huseet mig om), Ter. Phorm. 5, 3, 19; — Si sperat fore clam, rursus ad ingenium redit, (da bliver han atter sig selv sig), id. Ad. 1, 1, 46; cf. Cic. Div. in Caecil. 17; — egf. heder ∞ ad se: atter at femme til Befindelse, Ter., Liv. 1, 41, Hor.; ligel. ∞ ad sanitatem, Cic. Fam. 12, 10; — In veram rediit faciem solitumque nitorem, (vende tilbage dertil), Ovid. Met. 1, 231; men in annos, Quos egit, rediit, (har oplevet dem paany), id. ibd. 9, 429; egf. in juvenem rediit, id. ibd. 11, 766; men qui redit in fastos, (som vender tilbage dertil), Hor. Ep. 2, 1, 48; cf. Tac. Hist. 1, 50; — „poet.“ egf. om en peridiist tilbagevendende Tid el. Begivenhed; vid. Hor. Od. 3, 18, 10; redeunt iterum solennia, Propert. 2, 24, in.; cf. Virg. Aen. 8, 47: Ex quo ter denis... redeuntibus annis, etc.; — egf. impers.; tum exuto iustitio reditum ad munia, Tac. Ann. 3, 7; cf. Liv. 29, 17; — 2) i Tælen at femme el. vende tilbage til en Giensstand; — mitte ista, atque ad rem redi, Ter. Ad. 2, 1, 31; cf. Cic. Lael. 1 v. 17; ligel. digredi a re et redire ad propositum suum, Quintil. 9, 2, 4; — II) „bef.“ el. m. Eftertrykkes paa ire, (f. redigo, recido, v. fl.); A) at gaac el. femme el. fride dertil, at geraac derpaa el. deri, (dog alene „fig.“); fædv. m. ad, fædv. m. in el. m. Localadverbium; — pillis omissis ad gladios redierunt, (grebe de dertil), Caes.; cf. id. B. G. 4, 48; men collis... leniter fastigatus paulatim ad planitiem redibat, (tabte sig deri), id. B. G. 2, 8; — ∞ ad aliquem, (om en fædv. at tilfælde nogen), Ter. Andr. 4, 5, 4; ligel. om en Bærlighed; vid. Caes. B. C. 1, 4, v. ibd. 3, 18, egf. id. B. G. 6, 11; — redit res ad interregnum, (det kommer dertil), Liv. 1, 22; ∞ res mihi ad rastros, (jeg maa gribe til Hæften), Ter.; ut ad pauca redeam, (for at være fort), id.; — ∞ in tabulas publicas, (blive indført el. protoolleret deri), Cic. R. Am. 44; men om en Bærlighed; ∞ in septentrionem ingenti flexu, (ubstræffe sig derimod), Tac. Germ. 35; in eum res rediit jam locum, Ut etc., (saavidt er det kommet), Ter. Heaut. 2, 3, 118; — quod si eo meae fortunae redeunt, (hvis jeg har den Skæbne, er saa ulykkelig), ut etc., id.; cf. Eun. 1, 2, 78, v. id. Andr. 3, 3, 35; — 2) navn. egf. om en Indtægt, obl.: at gaac el. femme ind; — quae ex metallis redibat (pecunia), Nep. Them. 2; cf. ibd. 10, egf. Martial. 4, 37; men om en ldsfæd: ∞ cum decimo, (at give tiendedel), Varro; possentne fructus pro impensa ac labore redire, id. R. R. 1, 2; — not.: redinunt (f. redeunt), Enn. Ann. 6, 34; cf. Fest. p. 286, (Müll.); — rediet (f. redibit), Appul.

redhælo, are, v. a.: atter at udtæmme, Lucr. 6, 522. — redhibeo, (iii), itum, 2, v. a., [hæbeo]; Depf.: giver el. leverer tilbage; — (viaticum) Salvo tibi... redhibeo, Plant. Men. 5, 7, 49; — II) df. fædv. i Hædelsspøget: at lade det Solgte femme tilbage til Eiermanden; alts. om Sælgeren: at tage det Solgte tilbage; vid. Plant. Merc. 2, 3, 84; men om Kriegeren: at levere det Røbtte tilbage; vid. id. Most. 3, 2, 113; df. egf. i Retsspøget: de redhibitione (titulus) etc., Digest., cf. Cic. Off. 3, 23, v. Gell. 4, 2, oftere; df. — redhibilio, onis, f., i Retsspøget: Tilbagegiver el. Tilbagetagen af det Solgte (følge en Feil derved), f. und. frg.; f. egf. Gell. 4, 2, v. Quintil. 8, 3, 14; v. — redhibitorius, 3, i Retsspøget: hørende til Tilbagetagelsen af den solgte Giensstand, actio, Digest., judicium, ibd. — redhostio, ire, v. a.: tilbagegiver, giengielder, Att. ap. Fest. p. 270, (Müll.).

redico, ère, v. a.: siger igien; siger oftere, Sidon. — Rediculus, i, m., [redeo]: Raynet paa en remerist Gæddem, hvis Capel ved porta Capena minde om Hannibals Tilbagegæd, Fest. p. 282, (Müll.); cf. Plin. 10, 60: in campo Rediculi appellato, etc.

redigo, ègi, actum, 3, v. a., [ago]; I) m. Eftertrykkes paa re-: forer el. driver el. bringer tilbage; A) „egenl.“; — ∞ tauros in gregem, Varro; — Et redigunt actos in sua rura boves, Ovid. Fast. 3, 61; — ∞ hostem in castra, Liv., turbam ferro in hostes, id. 37, 43; cf. id. 26, 12; — B) „fig.“; — ∞ rem ad pristinum rationem belli, Caes.; ∞ disciplinam militarem ad prisicos mores, Liv.; cf. Cic. d. Or. 3, 10, v. Suet. Aug. 31; — Ego redigam vos in gratiam, Ter. Phorm. 5, 8, 73; Ego pol te redigam eodem, unde orta es, ad egestatis terminos, Plaut. Asin. 1, 2, 13; ∞ in memoriam nostram, m. Objectsfætn., (at minde os derom), Cic. Phil. 2, 7; men Hor. Ep. 2, 1, 154: formidine sustis Ad bene dicendum delectandumque redacti, (bleve bragte dertil); — II) m. Eftertrykkes paa agere, (f. redeo nr. II, v. fl.): bringer el. driver derhen el. dertil; men fædv. „fig.“; A) „alm.“; I) bringer el. driver sammen, indbringer; — ∞ omnem pecuniam... ex vectigalibus, Cic. Agr. 2, 36; cf. id. Phil. 13, 5; egf. absol., ∞ pecuniam, (indrage, indfæsfere), id. Rab. Post. 13; ligel. Hor. Epod. 2, 69: Omnem redegit Idibus pecuniam, etc.; men Liv. 5, 16: quodque inde (i. e. ex auctione) redactum (est: det Indkomme), etc.; cf. id. 2, 42, hvor ∞ in publicum: at indbringe i Statskassen; f. egf. Cic. Verr. 3, 73; ligel. ∞ praedam in fisco, Tac., ad quae-storem, Liv. 5, 19; — 2) ved Tilbæstemmelsen, obl.: at bringe ned dertil, at indstræffe el. formindste dertil; — ∞ libros octo ad sex libros, (sammedrage dem dertil), Varro; ex hominum millibus LX vix ad D... sese redactos esse, Caes. B. G. 2, 28; men judicium ad duo genera judicium redegit, Suet. Caes. 41; ad semuncias redacta... versura, Tac. Ann. 6, 16; cf. Hor. Sat. 1, 1, 13; „poet.“ egf. redigi ad nihilum, Lucr., Ad minimum... onus, Ovid. Met. 14, 149; — B) „bef.“; I) at bringe i en Stilling el. Tilstand, at giøre dertil; oftest m. in, egf. m. ad el. sub; — ∞ Aeduos in servitutum, Caes., civitatem in ditionem potestatemque populi R., id.; cf. id. B. G. 7, 13, v. Cic. Phil. 4, 5; — ∞ Galliam in provinciam, Caes., in formam provinciae, Tac., Suet.; — in id redactus sum loci, ut etc., Ter.; cf. Hor. Od. 1, 37, 15; men Liv. 3, 40: re publica in tranquillum redacta; — ∞ in ordinem, quae invenimus, (bringe i en vis Orden), auct. ad Her.; men ∞ alios auctores in ordinem, (optage dem i Classifærnes Canon), Quintil. 1, 4, 3; ligel. ∞ aliquem (poetam) in numerum, id. 10, 1, 54; men Suet. Vesp. 15, hæter ∞ aliquem in ordinem: at vise nogen tilrette; f. und. ordo; — ∞ aliquem ad inopiam, Ter., ad incitas, (bringe til det Hærfte), Plant., ad interuentionem, Caes., ad desperationem, Suet.; ∞ victoriam ad vanum et irritum, Liv.; cf. id. 28, 31, v. id. 14, 15; — ∞ cicatrices ad planum, Plin. 20, 36; — men Suet. Tib. 13: redegit se... ad pallium et crepidulas (ligesom sank ned dertil); — ∞ incolas ejus insulae sub potestate Atheniensium, Nep. Milt. 1; cf. id. Timoth. 2, Caes. B. G. 5, 29, v. Liv. 28, 21, egf. Flor. 1, 9; — 2) egf. at mærfce; a) med Localadverbier el. absol.; — eo redigis me, ut etc., Ter.; quo redactus sum, (i hvilken Rød er jeg færd); id.; — men id. Heaut. 5, 1, 72: ut ejus animum... retundam, redigam, ut etc.; cf. Lucr. 1, 554; — c) endel. m. dobbelt acc.: giør dertil, (ligesom d. hyppigere reddo); — quae facilia ex difficillimis animi magnitudo redegerat, Caes. B. G. 2, 27; cf. ibd. 4, 3.

redimiculum, i, n., [figd.]: Bænd el. Bind, navn. Halsbænd el. Halsbind; — haec civitas mulieri redimiculum praehat, etc., vid. Cic. Verr. 3, 33;

ligel. habent redimicula mitrae, Virg. Aen. 9, 616; cf. Ovid. Met. 10, 265; — b) „alleg.“: Ut esset aliquis laqueus et redimiculum ... ut etc., (noget Baand cf. Middel), Plaut. Truc. 2, 4, 41.

redimio, ii, itum, 4, v. a., [stat være best. m. *deuæ*, d. e. Baand cf. Bind]: ombinder, emvinder, befranser; — ∞ (caput) Floribus et foliis, Lucr. 5, 1398; cf. Cic. Tusc. 3, 18; men Virg. Aen. 10, 538: Infula cui (sacerdoti) sacra redimibat tempora vitta; — ogf. „alm.“: omgiver; ∞ fastigium aedis tintinnabulis, Suet. Aug. 91; — etf. ogf. in part. perf. pass.; sertis redimiti, etc., Cic.; ∞ loca silvis, Catull.; men redimitus tempora lauro (acc. graec.), Tibull. 3, 4, 23; cf. Virg. Ge. 1, 349, Ovid. Fast. 3, 269, offere, c. 21.; — not.: redimibat f. redimebat, f. evenf.; df. — redimitus, us, m.: Befransning, Solin. 33.

redimo, emi, emptum, 3, v. a., [emo]; 1) fiøber tilbage; A) „alm.“: — eamque (domum) non minoris, quam emit Antonius, redimet, etc., Cic. Phil. 13, 5; men Plin. 6, 32: nihil invicem redimentibus (nemf. iftedetfor det Solgte); ligel. Aliam illi redimam meliorem (pallam), Plaut. Men. 1, 2, 110; — B) „bef.“: 1) „egenf.“: løstfiøber, udfriker, navnlf. fra fangenfab cf. Søfver; — ∞ captos a praedonibus, Cic., e servitute, id.; cf. Vell. 2, 42; men Liv. 26, 27: servi in publicum redempti et manumissi; — b) ogf. om andre fersføde; — ∞ se palam a iudicibus pecunia, (fiøbe sin friftenfelfe), Cic. Mil. 32: men ∞ se ab inquisitoribus auro, Suet. Caes. 1; cf. Liv. 22, 59; — 2) „fig.“: — ∞ armis civitatem (i. e. virtute), Liv. 9, 4; ∞ aliquem suo sanguine ab Acheronte, vid. Nep. Dion. 10; cf. Virg. Aen. 6, 121: Si fratrem Pollux alterna morte redemit; — II) tilfiøber mig cf. inføber; A) „egenf.“: 1) „alm.“: — essedum argenteum ... redimi concidit etc., Suet. Claud. 16; ∞ libros suppressos, id. Gramm. 8; — 2) „bef.“ v. technif i færemings- v. Hetsfproget: paatager mig efter Accord, overtager i færvagning cf. mod in vis Afgibt; — vid. Caes. B. G. 1, 18; ∞ picarias de censoribus, Cic. Brut. 22; si opus pupillo redimeretur, id. Verr. 1, 54; men id. R. Com. 12: societatis, non suas lites redemit, (overtog Anfæret derfor), quum etc.; men auditores conducti et redempti, (fiøbe cf. befutne), Plin. Ep. 2, 14; — B) „fig.“: 1) tilfiøber mig; df. erbyrver cf. vpaar; — vid. Cic. Verr. 5, 45; ∞ pacem alicujus (f. ab aliquo) obsidibus datis, Caes.; men ∞ voluntates militum largitione, id. cf. Tac. Agr. 6, v. Sall. Jug. 29; — 2) ligefom affiøber, d. e. afvender cf. berfærner; — quam (acerbitatem) a re publica meis ... incommodis redemissem, etc., Cic. Fam. 2, 16; cf. id. Verr. 5, 9, v. ibd. 5, 44; men Ovid. Pont. 3, 1, 105: Si mea mors redimenda tua, quod abominor, esset; — ∞ bellum, Justin., delatorem, Digest.; — 3) affiøber, erfiatter, udfletter; — quo (sc. aere alieno) flagitium aut facinus redimeret, Sall. Catil. 14; cf. Vell. 2, 87, v. Ovid. Am. 3, 3, 21.

redindutus, 3, [induo]: fom atter er iført noget, Tertull. — *redintegratio, onis, f.: færvælfse, færvælfte, Varr. ap. Macrob.; — ∞ verbi ejusdem, (Gientagelsen deraf), auct. ad Her.; v. — redintegrator, oris, m.: fom færvær cf. ifændfætter; — ∞ virium (sommus), Tertull.; af — red. integro, avi, atum, 1, v. a.: gior atter fuldfændig, ifændfætter paany; — ∞ venas fontium arantes, Senec.; ut diminutae copiae redintegrarentur, Caes. B. G. 7, 31; redintegratis viribus ... acrius impugnare etc., ibd. 3, 26; ligel. ∞ proelium, id., Liv., bellum, id.; cf. Brut. ap. Cic. Fam. 11, 9, v. Liv. 3, 56; ∞ pacem, id., spem, Caes., animum, id.; cf. Tac. Ann. 4, 33: retinere et redintegrare animum, (færvælfte); — men absol.: jucunditas in herba redintegrabit (sc. pecus), Varro. — red. inventio, ire, v. a.: finder igjen, Tertull. — redipiscor, sci, v. dep. a., [api-

scor]: faaer cf. erholder igjen cf. tilbage; — ∞ condalium, Plaut. Trin. 4, 3, 15. — red. is eo, ere, v. a.: læser igjen cf. paany, Venant.

*reditio, onis, f.: Tilbagegaen, Tilbagevenden, Tilbagefomst; — quid illi reditio etiam huc fuit? Plaut. Most. 2, 1, 30; cf. Caes. B. G. 1, 5: domum reditionis spe sublata; men celeritas reditionis, Cic. Verr. 1, 6; v. — reditus, us, m.; I) „alm.“, fige fom frgd.: Tilbagevenden cf. Tilbagegang, Tilbagefomst; — reditu vel potius reversione mea etc., Cic. Att. 15, 5; reditu interclusi (Romani), Caes. B. G. 4, 30; qui vero Narbone reditus? Cic. Phil. 2, 30; men absol., Virg. Aen. 2, 17; — animis reditum in coelum patere etc., id. Lael. 4; cf. id. Cluent. 42; men id. Phil. 8, 11: prohibere reditu ad aliquem; — „poet.“ ogf. in pl.; Hi nostri reditus expectatque triumph? Virg. Aen. 11, 51, offere; cf. Hor. Epod. 16, 35, v. 21.; — ogf. om fæmmelegemene færvælfte; solis reditu annum metiri, Cic.; ogf. in pl.; septenos octies solis annuif reditusque etc., id. d. Rep. 6, 12; — B) „fig.“: — reditus in gratiam cum inimicis, Cic. Att. 2, 2; reditus ad rem ... ad propositum, id. d. Or. 3, 53; — II) „bef.“: fændfomst cf. fændfæt; — omnis ejus pecuniae reditus, Nep. Att. 14; quod cessat ex reditu, Plin. Ep.; — ogf. in pl.; praeter reditus metallorum, Liv. 42, 52; cf. Ovid. Pont. 4, 5, 19: populi reditus positam componit ad hastam.

rediviae, o. rediviosus, 3, f. mnd. reduviae, etc. — redivivus, 3, [vid. re- ab in-]: fom atter bliver opfrifet; navnlf. om gamle Materialier, fom paany blive benyttede; — ∞ rudus, (opp. novum), Vitruv. 7, 1; ∞ lapis, Cic. Verr. 1, 56; cf. Fest. p. 273, (Müll.).

redo, onis, f.: etflags færvælfte uden Rygrad, Aulson. — red. oleo, ere, v. a. o. n.: at udbrede en Lugt, ad fugte deraf; 1) act.; A) „egenf.“: — frustis esculentis, vinum redolentibus, Cic. Phil. 2, 25; ∞ unguenta, Plin., thymum, Quintil.; ∞ foetorem aetoremque, Colum.; — B) „fig.“: — redolentes antiquitatem (orationes), Cic. Brut. 21; cf. id. d. Or. 2, 25; — II) neut.; A) „egenf.“: — fracta magis redolere videntur, (brækkede Ting fynes at have færvælfte Lugt), Lucr. 4, 700; cf. Ovid. Met. 4, 393; — ogf. c. abl.; Fervet opus, redolentque thymo fragrantia mella, Virg. Ge. 4, 169; cf. id. Aen. 1, 436; — B) „fig.“: ex illius orationibus redolere (ipsas Athenas), Cic. Brut. 82; cf. id. Sest. 10, (Orell.).

redomitus, 3, partic., [domo]: fom atter er betvungen; — improbi aques ... redomiti aques victi, Cic. Sull. 1. — red. dono, avi, 1, v. a.; I) „egenf.“: fæfter igjen cf. tilbage; — Quis te redonavit Quiritem Diis patriis etc.? Hor. Od. 2, 7, 3; — II) „fig.“: negen til Billie (alicui) om eftergive cf. lade ufræffet; — protinus et graves iras et inivisum nepotem ... Marti redonabo, id. ibd. 3, 30. — red. opto, are, v. a.: omfter tilbage, omfter igjen; — ∞ mortem, Tertull. — red. ordior, iri, v. dep. a.: læser op cf. tager op igjen; — labor redordienti fila rursusque tendi, Plin. 8, 20. — red. orni, ire, v. n.: fæver ind igjen, Cels., Plin. Ep. — redormitatio, onis, f., [dormito]: gientagen fændføven, Plin. 10, 98. — red. orno, are, v. a.: udflytter paany, Tertull.

reduco, xi, etum, 3, v. a.; I) m. Efttertryffet paa re-: færer cf. drager cf. bringer tilbage; A) „egenf.“: I) „alm.“: a) m. levende ffecter; — ∞ aliquem ex errore in viam, Plaut., de exilio, Cic., ab exilio, Quintil., socios a morte, Virg.; hunc ad Pyrrhum reducendum curavit, Cic. Off. 3, 22; cf. Virg. Ge. 4, 434; qui reduci in carcerem maluit, Cic. Att. 4, 6; cf. Caes. B. C. 3, 18; men „poet.“: quos Elea domum reduxit Palma, Hor. Od. 4, 2, 17; men ∞ uxorem, (atter at antage til fone), Ter., Nep., Suet., in matrimonium, id.; ∞ regem, (atter at indfætte), Cic. Rab. Post. 8; men ibd. 17: multos reductos (forte

tilbage el. redbede); — b) m. Tingsobjecter; — quas (falces) ... tormentis intorsus reducebant, Caes. B. G. 7, 22; ut calculum reduceas (trækker Stenen tilbage), si etc., Cic. ap. Non.; ∞ brachia in jaculando, Quintil., remos ad pectora, Ovid.; cf. Virg. Aen. 8, 689; — ∞ „pect.“ egf.: ∞ solem, id., diem, id., noctem, id. Aen. 11, 911; ∞ somnum, Hor. Od. 3, 1, 21, febrim, id. Sat. 2, 3, 291; — 2) „bef.“; a) ∞ aliquem domum, (føre el. ledsage hjem); vid. Liv. 4, 24, o. Martial. 2, 71; — b) i Krigsforret: ∞ exercitum (el. copias el. legiones: trække el. drage dem tilbage), Caes., Liv.; cf. Caes. B. C. 3, 46; ∞ suos incolumes, id.; cf. Liv. 43, 20, e. Caes. B. G. 7, 51; — B) „fig.“; — vid. Ter. Andr. 5, 1, 15; ∞ aliquem in gratiam cum aliquo, (forlige el. udføre demned), Cic.; men ∞ rursus Caesarem et Pompejum in pristinam concordiam, Balb. ap. Cic. Att. 8, 15, A; — ∞ propinquum ad officium, Nep., iudices ad justitiam, Quintil.; cf. Tac. Ann. 11, 18; — ∞ animum ad misericordiam, Ter.; ∞ verba declinata ad veritatem, Quintil. 1, 6, 32; ∞ in memoriam m. fige. Relativsetning, Cic. Inv. 1, 52; — deus haec fortasse benigna Reducet in sedem vice, Hor. Epod. 13, 7; cf. id. Od. 3, 21, 17; — b) vel instituere vel reducere ejusmodi exemplum etc., Plin. Ep. 4, 29; ∞ habitum vestitumque pristinum, Suet. Aug. 40; cf. ibd. 38; — II) m. Eftertrykket paa duo (f. d. sædv. redigo nr. II); A) i Defensiv: men: at udbringe deraf; — ∞ LX pondo panis e medio (milii), Plin.; — B) oftere ligesom redigo nr. II, B: bringer det dertil, (d. e. bringer noget i en bestemt form el. til en vis Bestaaelse); — lambendo mater (ursa) in artus Fingit (carnem), el. in formam, quantum capit ipsa, reducit, Ovid. Met. 15, 380; men ∞ cicatrices ad colorem, Plin. 27, 82; ∞ corpus ad maciem, id.; — III) partic. redactus, 3, egf. som adj.: tilbagetrukken, bortferiet, fiern; A) „egenl.“ o. „pect.“ om Vocaliteter; — vid. Virg. Ge. 4, 420, o. id. Aen. 1, 161; ligel. in valle deducta, id. ibd. 6, 703; cf. Hor. Epod. 2, 11; — compar.: alia eminentiora, alia redactora (in pictura), Quintil. 11, 3, 16; — B) teknisk hede producta et deducta (bona, som Overfattelse af Steirernes προσηύερα o. αποπροσηύερα): Gøder, som ere til at føretrække, el. til at tilbedsfætte, vid. Cic. Fin. 5, 30.

*reductio, onis, f.: Tilbageførelse, Gienindsættelse; — ∞ regis Alexandrini, Cic. Fam. 1, 7; — men techn.: per clypei reductiones et dimissiones, Vitruv. 5, 10; — reducto, are, v. a. intens.: fører el. trækker tilbage; — ∞ exercitum, Aur. Vict. Caes. 38; o. — reductor, oris, m.: som fører el. bringer tilbage; — ∞ plebis Rom. in urbem, Liv. 2, 33; — men „fig.“: litterarum jam senescentium reductor ac reformat, Plin. Ep. 8, 12; — [reduco]. — reductus, 3, partic. o. adj. af reduco.

reduleceō, (avi), atum, 1, v. a.: opriver el. optrækker igjen; — ∞ scabram partem punice, Colum. 7, 5; — egf. „fig.“: reduleceat dolor, Appul. — reducus, 3: som er frummet el. båret tilbage; — (cornua) aliis (animalibus) adunca, aliis reduca, Plin. 11, 45; — b) „pect.“ egf. f. frummet el. frum; — ∞ rostrum, Ovid. Met. 12, 562; ∞ ora, (i. e. rostrum), ibd. 11, 312.

redundans, tis, partic. o. adj. af redundo; df. — redundanter, adv.: overstrømmende; df. „overf.“: overflodigen, til Overflod; — ut illud immodice et redundanter, ita hoc jejune et infirme, Plin. Ep. 1, 20; — compar., Ambros.; o. — redundancia, ae, f.; 1) „egenl.“: Overstrømmen; in pl., Vitruv. 1, 6; — II) „fig.“: Jørebæragts altsor flere flyde og faa at liges Overstrømmen; — illa pro Roscio (Am.) juvenilis redundancia etc., Cic. Orat. 30. — redundatio, onis, f., [fig.]: Overstrømmen; — ∞ stomachi, (Opstigelse), Plin. 7, 5; cf. id. 11, 55; — men Vitruv. 9, 1, teknisk: reductiones astrorum, (deres Svævinger).

redundo, avi, atum, 1, v. n. e. a.; 1) neutr.; A) „egenl.“: at strømme el. flyde over; oprdf. om Vandet; vid. Cic. N. D. 2, 45, o. id. Div. 2, 32; men campisque redundat (Nilus, i. e. per campos), Lucr. 6, 712; men Ovid. Rem. 536, „alleg.“: Guttore fac pleno sumpta redundet aqua; — egf. om andre Vædsker o. absol.: quum pituita redundat aut bilis, Cic.; cf. id. Fat. 4: esse pituitosos et quasi redundantes; — men Flor. 3, 17: non ante ... quam sanguis in oculos et ora redundaret; — 2) men andre Gienstande; — ∞ sanguine, (ligesom at strømme i Blod), vid. Cic. Manil. 11, o. id. Catil. 3, 10; — B) „fig.“; 1) om Taleren: ligesom at strømme over, at være overgigen, oel.; — sed redundat (Stesichorus poeta) atque effunditur, vid. Quintil. 10, 1, 66; oftest in partic. redundans, vid. Cic. Brut. 13 o. 91, o. id. d. Or. 2, 21; — 2) om andre Gienstande: at overvælde, oel.; — qui (fluctus) per nos a communi peste depulsi, in nosmet ipsos redundarunt, („alleg.“), id. d. Or. 1, 1; cf. id. Sull. 9; men id. Verr. 3, 66: quod redundarit de vestro frumentario quaestu, (hvad deraf er blevet tilovers); cf. id. Coel. 23; men Plin. Ep. 5, 12: ejus (gloriae tuae) ad me pars aliqua ... redundat; cf. Cic. Lig. 3, o. id. Lael. 21; men ∞ in provincias nostras (gentes etc.: at de overflomme dem), Cic. Prov. cons. 12; — ex rerum cognitione ... redundet oportet oratio, (bør fremstrømme deraf), id. d. Or. 1, 6; men id. Parad. 6, 3: ex meo tenui vectigali ... aliquid etiam redundabit; cf. id. Rab. Post. 5; — b) at være i Overflod el. tilovers; e. abl.: at have Overflodighed deraf; — (in definitionibus) neque abesse quicquam, neque redundare, Cic. d. Or. 2, 19; cf. ibd. 3, 4; quorum (indicum) hodie copia redundat, id. Sest. 11; cf. Tac. Hist. 2, 93; — ∞ ornamentis omnibus et praesidiis, vid. Cic. Fam. 3, 10; ∞ clientelis, id. Orat. 36; men om en Taler el. Retshandling: ∞ hilaritate quadam et joco, id. d. Or. 2, 51; men Tac. Hist. 2, 32: Hispanias non ita armis redundare; — II) act.: at give fra sig i Rønde; — (Vulturum) Pandis talia faucibus redundat, (udspræder, d. e. fremfører, neml. som Slodgud), Stat. Silv. 1, 3, 71; df. partic. perf. redundatus, 3: som er fremmer over; df. f. d. sædv. redundans: overflømmende; — Amne redundantis fossa madebat aquis, Ovid. Fast. 6, 102; ligel. id. Trist. 3, 10, 57: Sive redundatas flumine cogit aquas (Boreas); — III) partic. redundans, tis, egf. som adj.: rigelig, overflodig; df. ofte om Taleren; med rigt Jørebærag; — compar., redundantis nitoris amputatio et decussio, Tertull.

reduplicatus, 3, partic., (duplico): som atter er fordoblet, Tertull. — reduresco, ere, v. incl. n.: atter at blive haard el. hærdet; — ∞ ferrum, Vitruv. 1, 4. — reduvia (rediv.), ae, f., [af inus. reduo, ligesom exuviae af exuo]; „egenl.“: Åreglered; — reduviam curare, „alleg.“, vid. Cic. R. Am. 44; — egf. in pl. reduviae, Plin. 30, 37; — II) „overf.“: reduviae escarum, conchyliorum, (Vævninger deraf el. dærfeser), Solin.; df. — reduviosus, 3: fulst af Åreglerødder; df. „overf.“: ru el. hvad el. gabende, Laev. ap. Fest. p. 270, (Müll).

redux, uis, adj., [reduco]; 1) m. act. Bem.: som fører el. bringer tilbage, bef. som Epithet til Jupiter og til Fortuna, navnlt. „pect.“ o. paa Jøndfisterne; — Et sua det reduci vir meus arma Jovi, Ovid. Her. 13, 50; Fortunae reducis ... templa, Martial. 8, 65; men id. 10, 70: reducesque choreae, (som ledsage hjem); — II) oftere m. pass. Bem.: som er ført el. bragt tilbage; som er vendt el. kommen tilbage; — Reducemque faciet liberum in patriam ad patrem, Plaut. Capt. prol. 43; cf. Ter. Hee. 5, 4, 12; ligel. Cic. Mil. 37: quid me reducem esse voluistis; cf. Liv. 29, 27: (militēs) necum domos reduces sistatis etc.!

men ∞ navis, id. 21, 50; ∞ socii, vid. Virg. Aen. 1, 390; cf. ibd. 397, v. Tac. Ann. 1, 70. — rēd.exinānio, ire, v. a.: uddømmer atter, in cacabin, Apic.

rēfabrīco, are, v. a.: bygger op igjen, Cod. Just. — *rēfectio, onis, f.: 1) „egentl.“: Zjandsfattelse, Ubeddring, Capitoli, Suet. Caes. 15; egf. in pl. Vitruv.; — 2) „overf.“: Jorfrifning, Restitution, Cels.; tempora ... ad quietem refectioemque nobis data etc., Quintil. 10, 3, 26; — egf. in pl. Plin. Pan. 15; v. — rēfector, oris, m.: som ijsandsfatter el. ubeddrer; — ∞ Coae Veneris, item Colossi, Suet. Vesp. 18; — [reficio]. — 1. rēfectus, 3, partic. af reficio. — 2. rēfectus, us, m., [reficio], ligefom refectio: Zjandsfattelse, Digest., — egf. „overf.“: Jorfrifning, Appul.

rēfello, felli, 3, v. a., [fallo]: gjendriver, afvejer; — nosque ipsos redargui refellique patiamur, Cic. Tusc. 2, 2; opp. confirmare, id. d. Or. 1, 20, v. Quintil. 3, 9, 6; cf. Cic. d. Or. 1, 19; neque sensus posse refelli, Lucr. 4, 481; men ita enim vivunt quidam, ut eorum vita refellatur oratio, Cic. Fin. 2, 25; men Virg. Aen. 12, 16: Et solus ferro crimen commune refellam; egf. absol.; nullius memoria jam refellente (sc. quod fingrem), Cic. d. Or. 1, 2.

rēfērcio, si, tum, 4, v. a., [farcio]: 1) „egentl.“: stopper addeles fuld, overfylder, tilstopper; — cloacas refeciri corporibus civium, Cic. Sest. 35; men ∞ horrea, (fylde dem), vid. Plin. Pan. 31; — 2) „fig.“: fylder dermed, sammentrænger deri; — quae Crassus ... refertur in sua oratione, Cic. d. Or. 1, 35; ∞ aures istis sermonibus, id. Rab. Post. 14; cf. id. N. D. 2, 21; — „poet.“ egf. m. Personsubject: at overvælde; — quem ... opibus donisque refertur opimis, Sil. 5, 265; — 3) partic. refertus, 3, fæd, som adj.: ligefom pæysfuld el. fuldstøppet el. overfyldt; a) c. abl., el. c. gen.; — vid. Cic. Verr. 1, 57, id. Manil. 8 v. 18, egf. Caes. B. C. 2, 11; ligel. (loca) referta praedā, Liv. 5, 41; cera referta notis, Ovid. Am. 1, 12, 8; — superl., ∞ theatrum celebritate, Cic. Qu. Fr. 1, 1, 14; — egf. om Persener, id. Tusc. 5, 7, v. Tac. Ann. 11, 7; — egf. om Vægreber; vita undique referta bonis, Cic.; cf. id. Qu. Fr. 2, 15, v. Tac. Ann. 4, 34; — fæd, c. abl. pers.; vid. Cic. Phil. 2, 27; ligel. quibus (invidis) referta sunt omnia, id. Orat. 41; — efferre c. gen. pers.; oppida hominum referta, Varr. ap. Non.; cf. Cic. Rab. Post. 8, v. id. d. Or. 2, 17; efferre; — b) m. de, egf. absol.; — vid. Cic. d. Or. 1, 19; — urbem opulentam refertamque etc., id.; cf. id. d. Or. 1, 35, egf. Tac. Hist. 2, 56; men disciplinae formulam ... plenam et refertam etc., Cic. Acad. 1, 4; — compar., id. Verr. 3, 87: tum refertius erit aerarium etc.

rēfērio, ire, v. a.: at flaae igjen; — vid. Plaut. Asin. 2, 2, 108; men absol.: referendo occasionem saepius ferendi dabis, Senec. d. Ir. 2, 35; — b) „poet.“ egf. in pass. om Ulyet og Lyden: at flaaes el. fæstes tilbage; — Opposita speculi refertur imagine Phoebus, Ovid. Met. 4, 319; ligel. om Ethen, Auson. — referiva, f. umd. refriva.

rēfēro, retuli (egf. retoli), relatum (egf. relatum), referre, v. a.: forer el. bærer el. bringer el. flaaer tilbage el. derhen, overbringer el. overgiver deril; 1) „egentl.“: A) „alm.“: — Nunc domum haec ab Aede Veneris refero vasa, Plaut. Poen. 4, 2, 25; auster adversus ... me ad tribules tuos Rhegium retulit, Cic. Fam. 12, 25; men „alleg.“: O navis, referent in mare te novi Fluctus? etc., Hor. Od. 1, 14, in.; men Ovid. Met. 2, 303: summae Retulit os in se, (traf det tilbage), digitos, quum summi coierunt, ad nos referre, (de samlede Fingerspidser), Quintil. 11, 3, 103; ∞ manum ad capulum, Tac. Ann. 15, 58; — ∞ pecunias in templum, Caes. B. C. 2, 21; cf. id. B. G. 7, 71, v. ibd. 88; — B) df. egf. „bef.“: 1) ∞ se aliquo: atter at gaac el. drag derhen, in castra, Caes.; cf. Nep. Hann.

11; ∞ se Romam, Cic.; cf. Hor. Sat. 1, 6, 115; men turrim fecerunt; huc se referebant, Caes. B. C. 2, 8; cf. Virg. Aen. 7, 286; ligel. Tac. Ann. 13, 32; qui ovans se de Britannia retulit; — 2) itaque me referunt pedes in Tusculanum, Cic. Att. 15, 16; cf. Plaut. Epid. 3, 4, 3; men Ovid. Fast. 6, 334: errantes ferique refertque pedes; egf. „overf.“ om Tæferen: ab iis, quae non adjuvant, pedem quam mollissime oportet referre, Quintil. 6, 4, 19; — b) df. i Krægsføget: pedem referre: at trække sig tilbage, Caes., egf. at vige i el. af Slaget, Liv., Caes.; derom egf. ∞ gradum (f. pedem), Liv. 1, 14, egf. medial: referri, (f. referre se), id. 8, 8; — 3) ligefom reddere: at bringe el. levere tilbage (navnl. det Skyltige el. Laante); — Dromo mercedem retulit? Plaut. Asin. 2, 4, 35; cf. id. Pseud. 2, 2, 29; men Ibant otonis referentes Idibus aera, Hor. Sat. 1, 6, 75, (betalte deres Skolepenge, f. umd. Idus); — 4) „fig.“: A) „alm.“: navnl. heder referri om Ulyet og om Lyden: at fæstes tilbage; vid. Lucr. 4, 323, v. Cic. Qu. Fr. 1, 1, 14; men referre sonum, vocem, (at fæste dem tilbage); vid. Hor. Ep. 2, 1, 204, v. Ovid. Met. 12, 47, egf. id. ibd. 3, 387; men Cic. Orat. 12, om den enslydende Ildgang af flere Sætninger: eundem sonum in cadendo referre; — „poet.“ egf. Tidens Kredsløb: Seculo festas referente lueces, Hor. Od. 4, 6, 42; O mihi praeteritos referat si Jupiter annos! Virg. Aen. 8, 560; cf. Hor. Od. 4, 13, 13; ofte egf. at bringe derhen el. med sig, vid. Plaut. Truc. 1, 2, 65, egf. Cic. R. Am. 38, v. id. Off. 1, 39; men Tac. Ann. 3, 21: quo proelio ... miles servati civis decus retulit; — egf.: at vende derhen el. hen derpaa; ∞ oculos animumque ad aliquem, Cic.; ligel. ∞ animum ad studia, ad veritatem, id., ad firmitudinem, Tac.; men Virg. Aen. 11, 425: Multa dies ... Retulit in melius; — ∞ se ad philosophiam, (lægge sig der- efter), Cic. Off. 2, 1; cf. id. Fam. 1, 9, 23; men Catull. 64, 177: Nam quo me referam? quali spe perditam nitar? (thi hvor skal jeg vende mig hen, osv.)? — B) „bef.“: 1) tilbagebetrækt, erstat, gjengjelder; — denique Par tu pari referto, etc., Ter. Eun. 3, 1, 51; cf. id. Phorm. prol. 21; ∞ alieni salutem, (bringe nogen en Hilsen), vid. Cic. Att. 16, 3; ∞ vicem, Ovid. A. 1, 370; — hertil hører egf. d. hyppige: ∞ gratiam (fæd, gratias): at yde Tak, (navnl. i Gjerningen), at gjengjælde en Tjeneste el. Vælgjerning; — Tempus tale eventurum, ut tibi gratiam referam parem, Plaut. Merc. 5, 4, 39; cf. Cic. Lael. 15, v. Caes. B. G. 1, 35, oftere; f. egf. umd. gratia; — 2) forer tilbage, d. e. indfører paany; — ∞ comocdiam, (atter at opføre), vid. Ter. Hec. prol. 1 v. 2; men Hor. Ep. 1, 18, 61: Actia pugna ... refertur (forstillees); cf. Lucr. 2, 633, v. Cic. d. Or. 3, 20; — hoc ... institutum referri et renovari etc., Cic. Div. in Caecil. 21; cf. Liv. 3, 55; ligel. ∞ antiquum morem, Suet. Caes. 20; men ∞ idem illud responsum, Liv. 37, 6, (gjen- tage det); — ∞ parentis sui speciem, (afdeles at ligne ham), Liv. 10, 7; cf. Plin. Ep. 5, 16, egf. Virg. Aen. 4, 329, v. ibd. 12, 318; — 3) overbringer mundtlig el. skriftlig Efterretning el. Beretning, forbynder el. anmeld- der, fortæller el. anfører; — certorum hominum sermones ... referebantur ad me, Cic. Fam. 1, 9; cf. Ovid. Met. 12, 160, v. Virg. Aen. 4, 438, egf. Liv. 6, 40; men quidam annales retulere, m. acc. c. inf., id. 4, 34; cf. Suet. Caes. 30; men Hor. Od. 3, 7, 13: Ut (hvor- ledes) ... impulit ... refert; men m. græst Attraction: quia retulit Ajax Esse Jovis pronepos, Ovid. Met. 13, 141; — egf. absol.: respondent etc.; refero ad Scapi- tum, (jeg mælder ham deres Svar), Cic. Att. 5, 21; cf. id. Brut. 57; men Hor. Ep. 1, 8, in.: Celso gaudere ... refer, (bring ham min Hilsen osv.); — b) df. egf. præ- gnant: bevarer el. bærer, m. v. u. de, dat., egf. undert. m. høfstaende or. dir.; — vid. Cic. Caes. 29, v. id. Fat. 13; men retices, nec mutua nostris Dieta refers, Ovid. Met. 1, 655; cf. Virg. Aen. 4, 31 v. 333; — c)

„poet.“ ogf. „afut.“: taler el. figer; — vid. Virg. Aen. 1, 208: Talia voce refert, etc.; — 1) df. ogf. publicitist el. m. Hensyn paa offentlig Forbættelse; aa) overbringer en offentlig Rættelse el. Beretning, mæder el. beretter el. forkynder offentlig; a) „alm.“: — legati haec se ad suos relatueros dixerunt, Caes.; ∞ legationem Romam, Liv.; ∞ mandata el. responsa ad aliquem, Caes., ogf. alieui, id.; cf. Cic. Deiot. 9; men m. Objectsfæm: Ubii... referunt, Suevos omnes etc., Caes. B. G. 6, 10; cf. Liv. 3, 38; — h) df. ogf. prægnant: ∞ ad senatum de aliqua re, (fæld. m. acc., el. m. Relativsfæm., el. absol.): at foredrage en Sag i Senatet, at giøre Senatet Forslag i Anledning deraf; — vid. S. C. ap. Coel. in Cic. Fam. 8, 8; f. ogf. Cic. Manil. 19, Sall. Catil. 48, v. Caes. B. C. 1, 1, (hvoraf seef., at denne relatio ad senatum nærmest tilkom Consulne); cf. Sall. Catil. 50; f. ogf. Cic. Catil. 1, 8; — c) ogf. findes: referre ad populum (f. denuo ferre ad populum), vid. Cic. Cluent. 49; derim. fæld. referre i denne Bem. om andre offentlige Beraadslagninger; vid. Nep. Eum. 12; — derim. ofiere „overf.“: de rebus et obscuris et incertis ad Apollinem censeo referendum, ad quem etc., Cic. Div. 1, 54; cf. Nep. Lys. 3; f. ogf. Cic. Quint. 16; — bb) indføjer fristilgen, noterer, indskræver, registrerer; — ∞ in tabulas publicas etc., vid. Cic. Sull. 9; ∞ nomen (en Gældspost) in tabulas, in codicem, id. R. Com. 1; — ∞ aliquem in reos, id.; cf. id. R. Am. 10; ogf. ∞ aliquem inter proscriptos, Suet. Aug. 70; men Cic. Fam. 12, 1: senatus consulta falsa referuntur (se. in aerarium: blivde indførte i de der opbevarede Registre); ligel. Liv. 26, 36; absol.: ut... nec scribae referendo sufficerent, (at de iffe kunde overføre dem Protocollerne i den deraf); men Plin. 33, 6: in annales relatum est, m. Objectsfæm.; ∞ epistolae in volumina (optage el. samle dem deri), Cic. Fam. 16, 17; cf. id. Brut. 23; — heril mærkes; a) ∞ rationes: at aflægge Regnskab; df. navn. om en fra Provindsen tilbagevendende Statholder el. Proconsul: ∞ rationes ad aerarium, vid. Cic. Fam. 5, 20; hvor ogf.: ex qua (pecunia) reliquum quod erat, in rationibus retuli;... de HS. non gentis milibus certe ita relatum est, ut etc.; men id. Verr. 3, 71: si hanc... pecuniam populo non retuleris, (iffe har fort samme Folket el. det Offentlige til Indtægt); — ogf. om anden Regnskabsafregning; relatis ad Caesarem publicis cum fide rationibus (se. a Varrone), Caes. B. C. 2, 20; men Cic. Flacc. 19: ∞ pecuniam operi publico, (ansere som anvender derpaa); — ogf. hører heril: ∞ acceptum, v. ∞ in acceptum, (føre til Indtægt, f. ind. accipio); — b) df. ∞ aliquem (aliquid) in numero el. in numerum, (ansere, d. e. regne el. tælle deriblandt); — vid. Cic. N. D. 1, 12, v. Suet. Caes. 88; ∞ aliquem inter deos, Cic.: ∞ diem inter festos, nefastos, Tac., Suet.; cf. Ovid. Met. 7, 302; — 5) referre aliquid ad aliquid, (føre den ene Gienstand tilbage til den anden, forbinde den dermed, ligesom Middelst med Hensigten); — ∞ ad voluptatem, Cic. Lael. 9; referri in historia quaeque ad veritatem, etc., id.; hunc ipsum finem... id esse, quo omnia... referuntur, etc., id. Fin. 2, 2; cf. id. d. Or. 1, 32, v. Hor. Od. 3, 6, 6; — fæld. m. in; ∞ in claritatem Herculis, quicquid etc., Tac. Germ. 31; ligel. fæld. om et Hensyn paa Personer; faaf. Cic. Deiot. 2: tuum est... quid mihi nunc animi sit, ad te ipsum referre.

re fert, -tūlit, -ferre, v. n. impers., [res, fero, uenit. ester Verrius ap. Fest. p. 282, (Mull.), f. rei fert]: ligesom ex re est: det er i Sagenes Interesse, det er tiensigt el. gavnligt, (συμφέρον, conducit, juvat); — om dette Drøds Forbindelser mærkes; A) der faaer alm. m. v. ud. nomin. pron. (hoc, id, etc.), el. m. Subjectsfætning, fremdeles m. v. ud. abl. pron. poss. (mea, tua, etc.), ogf. uddert. m. Verdiens gen., el. m. adv., (magni,

pluris, etc., nihil, quid, etc.), endel. ogf. uddert. absol.; — df. altf.; a) hoc mea refert (el. m. noun. v. abl.), Plaut.; id mea minime refert, Ter. Ad. 5, 4, 27; non adscripti id, quod tua nihil referebat, Cic. Fam. 5, 20; — men m. Subjectsfætning; quid mea refert, haec etc.? Plaut. Rud. 3, 1, 41; — b) hoc refert (ind. abl.); — ne illud quidem refert, consul, an... praetor sponderit, Liv. 9, 9; cf. Cic. Manil. 7; men id. Coel. 23: refert enim magno opere id ipsum; — ogf. m. Subjectsfætning; neque refert videre, quid dicendum sit, nisi etc., Cic. Brut. 29; cf. Virg. Ge. 2, 101; — plures e familia recognosci referre arbitror, Suet. Ner. 1; cf. Virg. Ge. 3, 518; — faaf. oftest m. relativ Subjectsfætning; magni refert, quid hic velit, Caes. ap. Cic. Att. 14, 1; cf. Cic. Lael. 8; ligel. Hor. Sat. 1, 2, 76: tuo vitio, rerumque labores, Nil referre putas? — c) refert ud. nom., m. v. ut. acc.; — Quid tua refert, qui etc., Plaut. Merc. 5, 2, 65; non plus sua referre, quam si etc., Cic. Quint. 5; — quid refert, si etc., Cic. N. D. 1, 28; — df. afseef. absol., Tac. Ann. 6, 2: bona ablata aerario, ut in fiscum cogerentur, tamquam referret, (som om heri laae nogen Forstift); — B) i Analogi m. conducit v. interest: refert hoc (el. res) ad aliquem el. ad aliquid, ogf. alieni el. alicujus, osv.; — Quid id ad me aut ad meam rem refert... quid etc.? Plaut. Pers. 4, 3, 11; men id. ibd. 4, 4, 43, in pl.: percontari volo, Quae ad rem referunt; — quoi (f. cui) rei id te assimilare retuli, (hvortil nytte de hin din Forstiftelse)? id. Truc. 2, 4, 40; cf. Hor. Sat. 1, 1, 49, ogf. Tac. Ann. 13, 65, v. Lucr. 4, 981; men plurimum refert soli cujusque ratio, Plin. 18, 50; cf. id. 11, 112; — faciendum aliquid, quod illorum magis, quam sua retulisse videretur, Sall. Jug. 111; cf. Tac. Ann. 4, 33; men plurimum refert compositionis, quae quibus anteponas, Quintil. 9, 4, 11; men Juvenal. 5, 123: nec minimo sane discrimine refert, Quo gestu lepores et quo gallina secetur. — refertus, 3, partic. v. adj. af refercio.

re.fer.ve.o, ere, v. n.; D) „egent.“: at være i stærk Røg; — in sartagine referenti, Plin. 16, 22; — II) „færd.“: stærkt at bruse, ofst.; — ut etc., sic referens falsum crimen etc., Cic. R. Com. 6; df. — re.fer.ve.co, v. inch. n.: at fuge el. bruse i Veiret; — vid. Cic. Div. 1, 23. — re.fer.sti.uo, are, v. n.: iter tilbage, Paul. Nol. — re.fer.bu.lo, are, v. a.: affpænder, aflæger et Spænde, Martial. 9, 28.

re.fer.ri.co, fæci, factum, 3, v. a., [facio]: igien el. paany at iftandfætte el. nedsætte; I) „egent.“; A) „alm.“; — vid. Lucr. 1, 558, Caes. B. C. 2, 15, v. Sall. Jug. 66; ligel. ∞ muros, classem, portas, Caes., naves, id., urbem, Liv.; quod (opus) ex mea pecunia reficiatur etc., Cic. Verr. 1, 51; men Caes. B. C. 3, 87: haec copiae ex delectibus... sunt refectae, (ere blivne completerede deraf); cf. Liv. 3, 10; — B) „bef.“; I) i Deconomien og i Handelsforreget: at faae tilbage, at tage ind (som Gævnit); — hostium vocant, quod ex uno facto olei reficitur, Varro; cf. Cic. Verr. 3, 50, v. id. Parad. 6, 1; quod inde refectum est, (hvad der kom ind deraf), Liv. 35, 1; — 2) publicitist; — ∞ aliquem consulem el. tribunum, etc., (igien el. paany at nedsætte el. nedsætte deril); vid. Liv. 3, 21; ligel. ∞ aliquem praetorem, id. 21, 9; cf. Cic. Lael. 25, v. Liv. 6, 36; — II) „færd.“; A) „alm.“: atter at bringe iftand; — in... reficienda salute communi, Cic. Sest. 6; men Tac. Ann. 6, 17: si reficere fides, (faaleeres blev Crediten gienoprettet); — B) „bef.“: atter at bringe til Kræfter, at iftætte el. forstætte, recreare; I) legem; — ∞ exercitum ex labore et inopia, Caes.; ligel. ∞ saucios cum cura, Sall.; Tironis reficiendi spes (hvaer om hans Hælbættelse) etc., Cic. Att. 7, 3; ∞ se ex magnis caloribus etc., id. Qu. Fr. 3, 1; ligel. se ex labore, Caes., ab imbecillitate, Plin.; ogf. absol. ∞ se, (forstætte sig), Cic. Fam. 7, 26; — vires cibo, Liv.; reficit smaragdus aciem (oculorum),

Plin. 37, 17; cf. Liv. 1, 7, o. Virg. Ge. 3, 337, ogf. Ovid. Fast. 3, 711; — ogf. medial: labore reflecti et reparari, Plin. Pan.; reflectus ex longo morbo, Senec.; cf. Tac. Ann. 13, 44; — 2) aandigen; — nunc vester conspectus ... reflectit et recreat mentem meam, Cic. Planc. 1; cf. id. Mil. 1, ogf. id. Arch. 6; ligel. Liv. 23, 26: reflecta tandem spe; men Quintil. 6, 1, 1: rerum repetitio et cogrogatio, quae etc., memoriam iudicis reflectit; — not.: af partic. o. adj. reflectus, 3, styrket el. forfristet, er sild. compar. reflectior, Capella.

reflectio, onis, f., [refugio]; ligesom reflectio: 3) standfættelse, Digest. — reflectio, xi, xum, 3, v. a.; 1) „egenl.“: nedriver el. nedtager (det Opfæstede el. Opbængte); — 2) spolia affixa, Plin. 35, 2; men „poet.“: clipeo reflexo (sc. de pariete), Hor. Od. 1, 28, 11; cf. Virg. Aen. 5, 360, o. Hor. Ep. 1, 18, 56; — men „alleg.“: ∞ se crucibus, (rise sig løs derfra), Senec. d. Vit. beat. 19; — b) nostra reficere deportareque tuto, (om en Rystning), Curio ap. Cic. Fam. 7, 29; — 1) publicitatis: ∞ tabulas el. aera el. leges, opdel.: nedtage de opbængte Retsakter; df. opbæve de derpaa indgravede Love, (opp. figere); vid. Cic. Phil. 12, 5, ibd. 3, 3, o. id. Fam. 12, 1.

reflectio, are, v. a.: paany at forme el. danne, Vulgat. — reflectio, ere, v. a.: paany at forme el. danne; — aulasque et cerea regna resingunt (apes), Virg. Ge. 4, 202; — b) „overf.“: lactiorem me resingens, (anfillede mig faaleres), Appul. — reformatus, 3, [firmo]: som atter er besættet el. sikkret, limes, Sext. Ruf. Brev. 14. — reflexus, 3, partic. af reflectio.

*reflectibilis, e: borteuflende, cibi, Coel. Aur.; o. — reflabrus, 3; df. ∞ venti, (etflags Væstevinde), Appul.; — [reflo]: — reflectio, are, v. a.: forbræ tilbage, Catull. 42, 7 o. 10. — reflectio, onis, f.: Ild-dumfning, Coel. Aur.; o. — reflectus, us, m.: Blæsen el. at blæse derimod, Plin. 9, 5; — b) ogf. concret: Mørvid; — reflectus hoc etc., Cic. Att. 12, 2; — [reflo].

*reflecto, xi, xum, 3, v. a. o. n.; 1) act.: boier el. vender tilbage el. bagover; A) „egenl.“: — ∞ caudam sub alvum, (om Hundens), Plin. 11, 111; ofte ogf. „poet.“: ∞ caput leviter, Catull., pedem inde, id. 64, 112; ∞ colla, Virg., oculos, Ovid.; — partic. perf.: dentes reflexi, (opp. recti atque proni), Plin.; ∞ cornu, (som Instrument), Senec. Oed.; men ∞ cornicula (scarabei), Plin.: ∞ cervix, Virg., Ovid.; — ogf. medial, vid. Virg. Aen. 8, 633; ligel. „poet.“ e. acc.: Inque caput erescit, longosque reflectitur unguis, (boier sig om deri, d. e. faar lange Kløer), Ovid. Met. 5, 547; — B) „fig.“: — vid. Ter. Ad. 3, 2, 9; men quibus (causis) mentes aut incitantur, aut reflectuntur, Cic. d. Or. 1, 12; cf. id. Sull. 16, ogf. Virg. Aen. 2, 741, o. ibd. 10, 632; — II) neutr.: at boie (sig) el. vende tilbage; — ubi jam morbi reflexit causa, reditque in latebras ater ... humor, Lucr. 3, 561; df. — reflexim, adv.: emvænt, Appul.; o. — reflexio, onis, f.: Tilbagebøining, Oceani, Appul.

reflo, avi, atum, 1, v. n. o. a.; 1) neutr.: at blæse imod; — sin rellantibus ventis rejiciemur, (fastes tilbage af Mørvid), Cic. Tusc. 1, 49, („alleg.“); etsi Etesiae valde reflant, id. Att. 6, 7; — B) „overf.“: — quum reflavit (fortuna) naar det gaar op imod, affligimur, id. Off. 2, 6; — II) act.: A) igitur eller atter at blæse fra sig; — Interiorem etiam partem spirantibus aer Verberat hic idem, quum ducitur atque reflatur (udaandes), Lucr. 4, 335; men ∞ folles, (ut labe Lusten detaf), Lamprid. Heliog. 25; — B) igitur eller atter at opbyse el. opblæse; — lacinium ventus reflabat, Appul.; ligel. veste reflata, (om Draperiet paa Sildestøtter), id.

refloresco, rui, 3, v. inch. n. a.: begynde atter at blomstre, atter at blomstre, Plin. 18, 43; — b) ogf. „fig.“: ceu prima reflorescente juventa, Sil. 15, 741. — refluumen, inis, n.: hvad der løber af; df. „alleg.“:

Paryula grammaticae lambens reflumina guttae, Venant.; af — reflectio, ere, v. n.: at flyde tilbage; (poetisk Ort); — Maeandros in arvis Ludit et ambiguo lapsu refluitque fluitque, Ovid. Met. 8, 162; cf. Virg. Aen. 8, 240; — ogf. neutralt: reflectui, (om Havets Flod), Plin. 2, 99; df. — reflectus, 3: som flyder tilbage; — ∞ mare, Ovid., Plin.; ∞ annes, Sil.; men ∞ litus, (hvorfra Vandet træder tilbage), Appul.

reflectillo, avi, atum, 1, v. a.: opvarmer el. forfrister el. vedvarmer paany; — vid. Senec. Benef. 3, 9; aegre refocillatus, Plin. Ep. 3, 14. — reflectio, fodi, fossum, 3, v. a.: paany el. atter at opgrave el. udgrave; — ∞ solum quam altissime, Plin.; summas radices, Colum.; refossus corpus Orestis, Plin. 7, 16.

*reformatio, onis, f.: Omformning, Forvandling, Appul.; — b) ogf. „fig.“: ∞ morum: Externæ Forbedring, Senec. Ep. 58; — reformator, oris, m.: som omformer; df. „fig.“: som forbedrer; — litterarum jam senescentium reductor ac reformator, Plin. Ep. 8, 12; o. — reformatus, us, m.: Omformning el. Forvandling; — ∞ aeternum, Tertull.; — [reformo].

reformidatio, onis, f.: ængstelig Tilbagetræden, stærkt Krygt; — aut spem aut reformidationem etc., Cic. Part. Or. 4; af — reformido, avi, atum, 1, v. a.: viger frygtfæm tilbage derfra, er meget ængstelig el. frygtfæm; a) e. acc.; — vid. Cic. Tusc. 5, 30; ∞ communem loquendi morem, Quintil.; ∞ bellum, Cic., erimen, id.; — b) e. inf., el. m. Relativsætning, el. m. quod, el. absol.: — refugit animus, eaque dicere reformidat, quae etc., Cic. Phil. 14, 3; ∞ ominari etc., Liv. 9, 34; — nec, quid tibi ... de se ipso occurrat, reformidat, Cic. Lig. 2; — neque se reformidare, quod etc., Caes. B. C. 1, 32; men absol.: vide, quam non reformidem, id. Lig. 3; cf. Hor. Sat. 2, 7, 2; — B) „poet.“ ogf. om Tingssubjecter; — vid. Virg. Ge. 2, 369; ligel. Ovid. Pont. 3, 4, 49: Utque reformidant insuetum lumina (i. e. oculi) solem; — ogf. absol.: ne reformidat oculus (sc. vitis), Colum. 4, 9, (skal blive tilbage).

reformo, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenl.“: atter el. paany at omforme el. forandre el. forvandle; — dum, quod fuit ante, reformet, (indtil han antager sin forrige Gestalt), Ovid. Met. 11, 254; cf. id. ibd. 9, 399: Ora reformatus primos lolaus in annos, (hvor ora er acc. graec.); — ∞ aliquem in alienam personam, Appul., (asinum) ad homines, id.; — II) „fig.“: at forandre; — ∞ bene latas sententias in pejus, Digest.; — b) df. „prægnant“: at forbedre, at reformere; — corruptos depravatosque mores (corrigere et reformare), Plin. Pan. 53.

refossus, 3: partic. af refodio. — reflectus, 3, partic. af figd. — reflectio, fodi, fossum, 2, v. a.; 1) „egenl.“: atter el. paany at opvarme el. forfriste el. pleie el. opbyse, etc.; — ∞ corpus, Ovid., artus admoto igne, Curt. 8, 4; cf. Tac. Ann. 12, 66; men Suet. Ner. 27: reflectus saepius calidis piscinis etc.; men Ovid. Am. 2, 19, 15, „alleg.“: tepidosque refoverat ignes; — b) ogf. m. Tingssubject; — leni afflatu simulacra refovente, Plin. 36, 22; — II) „fig.“: at gienopbyse, at opbyse, at opvuntre; — studia prope extincta refoventur, Plin. Ep. 3, 18; cf. Tac. Ann. 2, 24; men id. 15, 36: adversus fortuna, aspectu principis refoveri etc.; men Suet. Caes. 35: ∞ reliquias partium in Africa, (opbyse); f. ogf. Plin. Pan. 18 o. 69.

refractariolus, adj. dem.: noget stridbar el. trættekær; — ∞ iudiciale dicendi genus, Cic. Att. 2, 1; af — refractarius, 3, [refringo]: modstræbende; df. „fig.“: paafaaetlig, haardtastet, stridig; — contumaces esse et refractarios etc., Senec. Ep. 73. — refractus, 3, partic. af refringo. — refractio, refractio, f. und. refrenatio, etc.

*refragatio, onis, f.: Modstræben, Modstand,

Augustin.; v. — refragator, oris, m.: en Modstander; — ∞ Ciceronis, Ascon.; af — refragor, atus sum, 1, v. dep. n.; [rimel. at sammelt. m. ῥαζομαι, i. e. delibero, overlægger; opp. suffragor]; I) publicist: at arbeide derimod, stræbe at forbinde, modfatte sig (navnl. nogenes politiske Forrettagender); sædv. c. dat.; — ne refragari homini amicissimo videar, Cic. Phil. 11, 9; ∞ honori alicujus, Liv. 45, 40; cf. Cic. Mur. 23; — egf. m. ne, Vell. 2, 40; — II) „overf.“ fra Forrettingsforret: at modfatte sig noget, at være i Strid dermed el. til Hindring derfor; — iacita quaedam cogitatio refragatur his omnibus, Quintil. 5, 7, 2; cui non refragetur ingenium, id.; egf. absol.: si materia non refragetur, Plin. Ep. 2, 5.

refrenatio, onis, f.: Stændning, Bevingselse; — ∞ doloris, Senec. de Ira 3, 15; af — re-freno, avi, atum, 1, v. a.; I) opdel.: holder tilbage med Tømmen; — ∞ equos, Curt. 4, 16; — II) østet „fig.“; A) „overf.“: holder tilbage, hemmer el. standser; — vid. Lucr. 6, 530; Illa (sc. Medea) refrenat aquas, obliquaque flumina sistit, Ovid. Her. 6, 87; men Cic. Phil. 2, 1: impetum furentis (Antonii) ... a reditu refrenavit; — B) „ment.“: holder i Tømmen, tæmmer el. fænger; — vid. Cic. Coel. 31, v. id. Div. 2, 2; men id. Parad. 5, 1: refrenet primum libidinis (imperator iste), etc.; ∞ licentiam, Hor. Od. 3, 21, 29; cf. Quintil. 8 proem. 27.

refrigo, ūi, atum, 1, v. a. e. n.; I) act.: paany el. atter at opbrænde; — a) „egent.“, (dog sædv. „alleg.“); — Appii vulnera non refrico etc., Cic. Att. 5, 15; ligef. id. Agr. 3, 2: ∞ obductam jam cicatricem; — B) offerre „fig.“; — ∞ memoriam pulcherrimi facti, Cic. Phil. 3, 7; ∞ animum memoria (rei alicujus), id. Sull. 6; men id. Coel. 30: ut illa vetus fabula refricaretur; ∞ dolorem oratione, id.; men „poet.“: Admonitu refricatur amor, etc., Ovid. Rem. 729; — II) neutr.: paany el. atter at bryde frem el. ud; — crebro refricat lipitudo ... quae impediatur scriptionem meam, Cic. Att. 10, 17.

refrigeratio, onis, f.: Afkøling el. Relighed; — ∞ aestate etc., Cic. d. Senect. 14; ∞ aurae, Colum.; — b) egf. „overf.“: Vindring i en Sygdom, Veget.; — refrigeratorium, 3: afkølende; — ∞ natura (lentis), Plin.; cf. id. 25, 95; — refrigeratrix, icis, f.: afkølende; — ∞ natura omnibus (lactucis), Plin. 19, 38; v. — refrigerium, i, n.: Afkøling; df. „overf.“: Trøst, Gufvælfelse, Tertull.; — [figd.].

refrigo, avi, atum, 1, v. a.: paany el. atter at afkøle; — ∞ aquam decoctam demissam in nives, Plin.; cf. Cic. R. Com. 6; ligef. id. N. D. 2, 9: refrigerato et extincto calore etc.; refrigeratus aer, Varro; — egf. absol. Cic. N. D. 2, 46; ligef. ∞ novum (vinum: at det afkøler), vetus calfacere, Varr. ap. Gell.; ligef. refrigerant olera etc., Cels.; — egf. „medial.“: refrigerari: at afkøle sig, umbris aquisque, Cic. d. Senect. 16; refrigerandi sui causa, Suet.; — II) „fig.“: afkøler, afbrækker, afsmætter; — ira defessa, et refrigerata accusatione etc., Cic. Verr. act. 1, 10; cf. id. Fam. 3, 8; men refrigerato inventionis amore, Quintil. Ep. ad Tryph.; aliquo urbano dicto refrigerandus (testis), id.; men Suet. Claud. 41: refrigeratus saepe a semet ipso; — ∞ alicui, (stasse nogen en Vindring), Tertull.

refrugescentia, ae, f.: = refrigeratio, Tertull.; af — refrigesco, frixi, ēre, v. inch. n.; I) „egent.“: at blive kald el. afkølet; — ubi id vinum refrixerit, Cato; cf. Lucr. 4, 707, v. Ovid. Met. 12, 122; — II) „fig.“: atter at blive afbrættet el. svækket, atter at tabe sig el. vinde hen el. opbyrde; — illud crimen ... nunc refrixit, Cic. Planc. 23; interea belli apparatus refrugescent, id. Phil. 5, 11; men ceteris in locis sortes refrixerunt, (ere sowne af Brug, have tabt deres Betydning), Cic. Div. 2, 41; cf. id. Fam. 9, 10; — ∞ res, Ter., oratio, Quintil.; cf. id. 10, 7, 14: ∞ imagines mora sili; — quum a iudicis forum refrixerit, (naar Retssagerne

paa Forum ere aftagne el. opbyrde), Cic. Att. 1, 1; — men Scaurus refrixerat, id. Qu. Fr. 3, 2, (var som Candidat tilbagetrængt el. tilfidsfat); cf. id. Att. 4, 18.

refringo, fregi, fractum, 3, v. a., [frango]; I) „egent.“: bryder el. brækker igien el. tilbage, opbrækker, sprænger; — Cellas refringi omnes intus, reclusaque armarium, Plaut. Capt. 4, 4, 10; cf. Enn. ap. Hor. Sat. 1, 4, 61: postquam Discordia tetra Belli ferratos postes portasque refrexit; ∞ carcerem, Liv., fores palatii, Tac.; men „alleg.“, ∞ claustra nobilitatis, vid. Cic. Mur. 8; cf. Plin. Ep. 2, 14: nunc, refractis pudoris et reverentiae claustris, omnia patent omnibus; — ∞ glebam et resolve in pulvere, Colum.; byf. in refracto (sc. solo) serere, Plin. 17, 15; — „poet.“ egf. ∞ vestes, (opryde), Ovid. Met. 9, 208; — — egf. „alm.“: sonderbryder, afbryder, afbrækker, (ramum) cunctantem, Virg. Aen. 6, 210; cf. Catull. 63, 86; ∞ mucronem, Plin.; — II) „fig.“: ligefem af bryder, d. e. hindrer el. standser; — ∞ vim fluminis equitatu disposito (sc. in vado), Caes. B. G. 7, 56; — ∞ dominationem impotentem Atheniensium, Nep. Lys. 1; ∞ Achivos, Hor. Od. 3, 3, 28; men Liv. 5, 37: (fortuna) ubi vim suam ingruentem refringi non vult; — ∞ impetus ingeniorum, Plin. Ep. 9, 26.

refriva (referiva) faba, fem fra Udsæden bringes hjem (referitur), neml. for at offers til helligt Varsel for Arets Grøde, Plin. 18, 30; cf. Cincius ap. Fest. p. 277, (Müll.). — re-frondesco, ere, v. inch. n.: atter el. paany at faae Løv; — ∞ palmes, Sidon.

refugia, ae, comm.: bortløben Slave el. Slavinde, Digest.; af — refugio, fugi, 3, v. e. a.; I) neutr.; A) „egent.“: flyer el. flygter tilbage el. bort derfra, undviger el. undfemmer; — ∞ ex castris in montem, Caes., ex acie, id., egf. acie, id.; ∞ ex cursu ad aliquem, Liv. 23, 39; id. ad urbem, id., in aquam, id., intra lecta, Virg., per devios tramites, Suet.; ∞ Syracusas, Cic., domum, Sueton.; — b) egf. em Tingsubjecter; — vid. Enn. ap. Cic. d. Or. 3, 58, v. Virg. Ge. 1, 142; men ∞ vites a caulibus brassicisque, vid. Cic. N. D. 2, 47; — saal. egf. em Localiteter, der i en Afstand synes at berfjerne sig; refugit ... ab litore templum, Virg. Aen. 3, 536; cf. Ovid. Fast. 3, 590: visa refugit humus; men terrae refugientes (ferne el. afdes), Plin. 4, 21; — B) „fig.“: — ∞ a fortibus consiliis, (ferdade el. opgive dem), Cic. Sest. 23; ∞ ab iis, quae laedunt, ad ea, quae prosunt, Quintil. 4, 1, 41; — egf. absol., refugit animus etc., vid. Cic. Phil. 14, 3; cf. Virg. Aen. 2, 12; — 2) „bef.“ egf. ∞ ad aliquem el. ad aliquid: tage sin Tilflugt dertil, vid. Cic. Deiot. 11, egf. Petron. Sat. 118; — II) act.: flyer el. flygter tilbage derfor, søger at undvige el. undgaae (nogen el. noget); A) „egent.“: impetum armati Antiochi, ceterorumque tela atque incursum refugit, Cic. Caecin. 8; cf. Suet. Caes. 63, v. Virg. Aen. 2, 380; men ibd. 12, 753, c. acc. comm.: Mille fugit refugitque vias (cervus); — B) „fig.“: — aversusque refugit Foeda ministeria, (traf sig tilbage derfra), Virg. Aen. 7, 618; ∞ delicatam modulandi voluptatem, Quintil.; quae nunc memoriam meam refugunt, Colum.; — „poet.“ egf. c. inf. (v. Megasthen), vid. Hor. Od. 1, 1, 34, v. Ovid. Am. 3, 6, 5.

refugium, i, n.: Tilflugt; I) „egent.“; A) „abs.“: af fra et Sted; — ad quas (naves) refugium erat, Frontin. Strat.; — egf. in pl., Justin. 11, 4; — B) eitere „concret.“: Tilflugtssted; — silvae tutius dedere refugium, Liv. 9, 37; — egf. in pl.; refugium senatus, Cic. Off. 2, 8; (Tilflugt el. Redning el. Bælfelse); men Suet. Tib. 35: ne quod refugium in tali fraude cuiquam esset, (Tilflugt el. Smutbul); — egf. in pl.; refugia salutis, Justin. 11, 2; v. — refugus, 3: som flygter tilbage, som undflyr el. undviger; — nec Tantalus undam Captavit refugum, Ovid. Met. 10, 11; cf. id. Her. 18, 182; ∞ Nilus, Plin. Pan.; — men ∞ sponte equites, Tac. Hist. 2, 24; — egf. subst., ut ...

refugos non sequerentur, id. Ann. 13, 40; cf. id. Hist. 3, 60: quidam in castra refugii etc.; — [refugio].

rēfulgentia, ae, f.: tilbagestraalende Glānde; — lacunarium, Appul.; af — rēfulgēo, fulsi, 2, v. n.; I) „egent.“: at glānde el. stinne tilbage, at gienstraale, at givē Gienfijn; egf. at have stærkt Glānde; (osicf. „pect.“): — faal, em Etierne Cic. (poeta) N. D. 2, 14, egf. id. ibd. 41, e. Lucr. 2, 799; men Virg. Aen. 1, 588: claraque in luce refulsit (Aeneas: slied der i stinnende Lydglands); cf. id. ibd. 1, 402, v. 8, 623; men Liv. 7, 10: versicolori veste ... refulgens etc.; men Plin. 37, 25: carbunculi masculi acrius, at feminae languidius refulgentes; men absol., Hor. Od. 2, 17, 22: Jovis ... tutela ... refulgens, (Plancien Suppiter); — II) „fig.“: Splendidaque a docto fama refulget avo, Propert. 3, 18, 8; cf. Vell. 2, 103, e. Pers. prol. 12.

rēfundo, fidi, fnsim, 3, v. a.; I) „egent.“: gyder el. hælter tilbage, lader udgyde sig el. slyde tilbage el. ud deraf el. derben; — vid. Cic. N. D. 2, 16; men aequorque refundit in aequor (neml. ved at ofe), Ovid. Met. 11, 488; men imis Stagna refusa vadis, (som udgyde sig derfra), Virg. Aen. 1, 125; cf. ibd. 6, 107, egf. Tac. Hist. 1, 86; — men „pect.“: fletu super ora refuso, Ovid. Met. 11, 657; — II) „everf.“ em ifsejdyende Gienstande; vid. Virg. Aen. 7, 590; — navnfl. egf. giver tilbage el. erstatter rigeligen; vid. Plin. Pan. 40; — faal. ofte i Nedsjproget: ut dicamus refundere enim, qui accepit, Digest.; — „pect.“ egf.: iterumque refusa Conjugis in gremium, (udstærkt deri), Lucan. 8, 105; cf. — rēfusio, onis, f.: Hægydelse, humoris, Macrobi.; e. — rēfusorius, 3: horende til en Hægydelse; — cf. „everf.“: ∞ litterae, (Brev sem incheholter en Effergydelse), Sidon. — rēfusio, 3, partit. af refundo.

rēfutatō, onis, f., i Rheteriken: Gienrivelse; — vid. Cic. Top. 25, e. Quintil. lib. 5, cap. 13, oftere; — rēfutatōr, oris, m.: sem gienriverer, Arnob.; — cf. rēfutatōrius, 3: horende til en Gienrivelse; — e. preces, Cod. Just.; e. — rēfutatūs, us, m.: Gienrivelse; — in abl., Lucr. 3, 524; af — rēfuto, avi, atum, 1, v. a., [rimel. af fundo, e. m. d. erftl. Vem.: at slaae vedt Vand i det funder]; I) „egent.“: tvinger el. tranger tilbage; — illas nationes refutandas potius bello, quam lacessendas etc., Cic. Prov. cons. 13; — II) cf. „fig.“: A) „alm.“: tilbageviser, afviser, forfæjler; — cf. ∞ cupiditatem alienius, Cic. Fam. 1, 9; cf. id. Rab. Post. 16, e. id. Or. 3, 1; men ∞ temporis munera, longe stultissimum est, Quintil. 10, 6, 6; — men „pect.“: Fors dicta refutet! Virg. Aen. 12, 41; — B) „bef.“: ligesem redarguere o. refellere: igiemem Tælen at tilbageviser el. gienrivere; — nostra confirmare ... contraria refutare, Cic. d. Or. 2, 19; cf. id. Font. 16; — non tribunos modo, sed plebem oratione feroci refutando, Liv. 2, 52; cf. Cic. Fam. 9, 11; — m. Objectsfæm.: si quis corpus sentire refutat, (benegter), Lucr. 3, 351.

rēgaliōs, i, m., dem.: Rægnst paa en liden Jægl, rimel. Gierdfenge; — vid. Suet. Caes. 81: avem regaliorum etc.; af — rēgālis, e, [rex]; I) „egent.“: fengelig, horende til el. benænt efter en Kænge; — ∞ nomen, Cic., imperium, id., sceptrum, Ovid.; — virtutem et sapientiam regalem ... quaeri oportere, Cic. d. Rep. 2, 12; cf. id. ibd. 1, 45; men id. Div. 1, 40: ut sapere, sic divinare, regale ducebant; — „pect.“ egf. ∞ comae, Virg. Aen. 7, 75, (i. e. Laviniae comae); ∞ carmen, Ovid. Pont. 4, 16, 9; cf. id. Trist. 2, 553, men Hor. Od. 3, 30, 2: regalis situs pyramidum, (ferdt de vare byggede af Kænger); — comiff compar., Non ego nunc paratus sum, sed regum rex regalior, Plaut. Capt. 1, 2, 45; — b) filit. egf. subst., regales: de fengelige Prinsfer, el. den fengelige Familie, Ammian. 16, 12, Cod. Theod.; — II) „everf.“: fengelig, d. e. herlig el. prægtig, ornatus, Cic. Fin. 2, 21; ∞ impendia, Plin. 36, 21, 4; — egf. „ethiff“: ∞ animum in se esse, Liv. 27, 19; cf. —

rēgāliter, adv.: fengeliggen, som Kænge; faal. med fengelig Prægt, Liv. 42, 51; — men Ovid. Met. 2, 397: precibusque minas regaliter addit, (em Suppiter); — regammans, tis, adj., [gamma]: i Gensæt af et Døbbelgamma, limes, Aggen. ap. Frontin., linea, auct. d. Lim., (Goes.).

rēgēlatiō, onis, f.: Opteen, Aggen. ap. Frontin. (Goes.); af — rēgēlo, avi, atum, 1, v. a.: igien el. atter at opvarme el. optee; — ∞ solum aedificii, Colum.: vites regelatae, id.; — men vix media regelatur aestate (aetas mea), Senec. Ep. 67; cf. Martial. 3, 93; ligel. Succina virginea quod regelata manu (spirant), id. 11, 8. — rēgēm o, ere, v. n.: at gientene af et Ent, el. siffente at gientene el. gienlyde, Stat. Theb.

rēgēneratiō, onis, f.: Gienføddelse, Augustin.; af — rēgēnero, avi, atum, 1, v. a.: atter el. paany at avle el. frembringe; — quaedam signa naevosque ... quarto partu regenerari, Plin. 7, 10; hver egf.: qui etc., ipse avum regeneravit Aethiopem, (avlede en Søn, der var Eethiop el. Merian, ligesem Vedfødsfaderen). — rēgerminatiō, onis, f.: ferneret Jæmspiren el. Hælaen, Plin. 17, 31; af — rēgermino, avi, atum, 1, v. a.: igien el. paany at fyre frem el. slaae ud; — in Aenaria succisa regerminat (cupressus), id. 16, 60.

rēgero, gessi, gestum, 3, v. a.; I) „egent.“: fører el. bringer el. stæffer tilbage; — ∞ terram e fossa, Liv., humum (erfaste), Colum.; hvf. absol. regestum, i: den opfaste Jærd, id.; men tellure regesta, vid. Ovid. Met. 11, 188; — gemma ... regerens solis radios, (stæfende dem tilbage), Plin. 37, 47; — II) „fig.“: A) striftigen at infere el. udtræge el. ammarfe; — ∞ scholas in hos commentarios, Quintil. 3, 6, 59; cf. id. 2, 11, 7; — cf. subst., regesta, orum, n.: Jærgættelse el. Jærgifter, Vopisc., Prudent.; — B) fæjler eller fjæller el. fæjter dermed; — vid. Cass. ap. Cic. Fam. 15, 19; ∞ convicia, Hor. Sat. 1, 7, 29; — ∞ invidiam omnem in aliquem, Quintil.; cf. Tac. Hist. 3, 78; „pect.“ egf. ∞ erimen alicui, Senec. Hippol. 717. — regestum, i, e. regesta, orum, f. und. frgd.

rēgia, ae, f., f. und. regius. — rēgibilis, e, [rego]: sem lader sig fyre, juvenus, Ammian., acies, id. — rēgie, ae, af regius; I) „egent.“: fengeliggen, som en Kænge; — ∞ accubare, Plaut. Stich. 2, 2, 53; ∞ posita aedificia, Varro; — II) „everf.“: med fengelig Røntighed, vilfaarligen; — vid. Cic. Verr. 3, 48, e. id. Catil. 1, 12. — Regienses, ium, f. und. Regium.

rēgifice, adv.: fengeliggen, med fengelig Prægt; — ∞ instructa domus, Eon. ap. Cic. Tusc. 3, 19; af — rēgificus, 3, [rex, facio]: fengelig, fyrfelig; cf. „everf.“: glimrende, prægtfuld; — epulaeque ante ora paratae Regifico luxu, Virg. Aen. 6, 601; ligel. ∞ paratu, Val. Fl. — rēgifiugium, i, n., [rex, fuga]: (ligesem Kængesflugten), Rænet paa en i Infædning af Jærgæniernes Jærdrivelse fra Næm seiert Jæst, Anson.; (hæter „regis fuga“, Ovid. Fast. 2, 685). — rēgigno, ere, v. a.: atter el. paany at avle el. frembringe; — maxima mundi Quam videam membra ac partes consumpta regini, Lucr. 5, 244.

rēgillus, 3, dem. at regius: fengelig el. prægtig, inducula, Plaut. Epid. 2, 2, 39, tunica, Varr. — 2) Rēgillus, i, m.: I) Pp i det Eabinffe, hvofta Attus Clausus (el. Appius Claudius) med sine Elifter drog til Næm; vid. Liv. 2, 16; — hveder egf. Rēgilli, orum, Suet. Tib. 1; — B) cf. I) Regillanus, i, Claudius, Suet. Tib. 2; — 2) Regillensis, is, Claudius, Liv. 8, 15; — II) Eo i Latium, befienet af Dictatoren Posthumius's Eeier over Latinerne, Cic. N. D. 3, 5; hved egf. laeus Regillus, Liv. 2, 19; egf. Regilli laeus, Flor. 1, 11; — B) cf. Postumius Regillensis, Liv. 4, 49; — III) remerft Eimænen; — M. Aemilius Regillus, Liv. 24, 7. regimen, inis, n., [rego]; I) „egent.“: Regering, Eedelse, Styrelse; — ∞ equorum (exercere), Tac. Ann. 13, 3; ∞ classis, (Commandeen deroever), Vell. 2, 85; men

∞ (navis) impedire, Tac. Ann. 2, 23; — B) „poet.“: Ekibdrøret el. Høret; — ∞ carinae flectere, Ovid. Met. 3, 593; cf. id. ibd. 11, 552: Frangitur et regumen, etc.; — H) „fig.“: Overherredømmet, den høieste Magt, edl.; — vid. Lucr. 3, 95; ∞ totius magistratus etc., Liv. 3, 33, ogf. ∞ summae rei etc., Tac. Ann. 1, 31, (Xerxes el. Sypresen af det Sele); ∞ morum legumque, Suet. Aug. 27; men Tac. Ann. 3, 47: ommissa urbe, unde in omnia regimem, (overfra det Sele beherstedes); — B) „bef.“ ogf.: Statsstyrelsen el. Regeringen; — ∞ reip. suscipere, Tac. Ann. 4, 9; — 2) ogf. „concret.“: Leder, Styret, Befalingsmand; — vid. Liv. 4, 31. — regimentum, i, n., efterel. Biform af frage: Styrelse el. Regering; fædd. in pl., Digest., Ammian.

rēgina, ae, f., [rex]; I) „egenl.“: Dronning, Plaut., v. A.; df. ogf. navnfl. f. Cleopatra, Cic. Att. 14, 8 v. 20, Hor. Od. 1, 37, v. Suet. Aug. 69, men Virg. Aen. 1, 303, ostere, f. Dido; ogf. f. Amata (X. Latinus's Gemalinde), ibd. 12, 659; — h) ∞ sacrorum, heder Gemalinden af rex sacrificulus, Macrobi.; — B) „bef.“ ogf.: I) om og for visse Gudinder; — ∞ Juno, Plaut., Cic., Liv. 5, 21, Virg. Aen. 1, 46; regina Gaii Paphique (Venus), Hor. 1, 30, in.; cf. ibd. 3, 26, 11; men Siderum regina bicornis ... Luna, id. Carm. Saec. 35; men ∞ Calliope, id. Od. 3, 4, 2; — 2) Kongebatter, Prindsesse, Gyrdinde; saal. om Ariadne, Virg. Aen. 6, 23, om Medea, Ovid. Her. 12, in.; ogf. som appositum; ∞ sacerdos, (i. e. Rhea Silvia), Virg. Aen. 1, 273; — c) hos Comiferne ogf. om en fornem Dame el. Gru; — vid. Plaut. Truc. 2, 6, 50, v. Ter. Eun. 1, 2, 88; — d) endel. ogf. „poet.“: Anførelse, Stat. Theb. 4, 379; — ogf. den første el. Ypperste i sit Slægt; Appia ... regina viarum, id. Silv. 2, 2, 12; — H) „fig.“ el. om Begreber: Dronning el. Herkterinde, edl.; — Flexanima atque omnium regina rerum oratio, Paeuv. ap. Non.; cf. Cic. d. Or. 2, 44; (justitia) omnium est domina et regina virtutum, Cic. Off. 3, 6; cf. Hor. Ep. 1, 6, 37: Et genus et formam regina pecunia donat.

rēgio, onis, f., [rego]; I) „egenl.“: Næmningen dertil el. derimod, Linie, Råd, Rætte; — Sed nihil omnino recta regione via Declinare, etc., vid. Lucr. 2, 219; figel. si qui tantulum de recta regione deflexerit, Cic. Verr. 5, 68; cf. Virg. Aen. 2, 737, Liv. 21, 31, v. Caes. B. G. 6, 23, ostere; figel. Cic. Fam. 1, 7: eam esse naturam et regionem provinciae tuae, ut etc.; — B) dertil hører den adverbiale Diction: e regione; I) i lige Linie, lige; — ut alterum (individuum) e regione moveatur, alterum declinet, Cic. Fat. 9, (om Aemone); cf. id. ibd. 20, v. id. Fin. 1, 6; — 2) fra el. paa den modsatte Side, ligesoverfor; a) c. gen. el. dat.; — (Iuna) quum est e regione solis etc., Cic. N. D. 2, 40; cf. Caes. B. G. 7, 61, ostere; — esse e regione nobis e contraria parte terrae, qui etc., Cic. Acad. 2, 39; cf. Caes. B. G. 7, 35; — b) absol.; — acie e regione instructa, Nep. Mil. 5; — saal. ogf. sild. overf. f. contra: derimod, omvendt, Hieronym.; — H) „overf.“: A) den Diet modsatte Næmning el. Linie, d. e. Synklin, Grandseclinie, Grændse; saal.; I) Magsproget; — nempe eo (lituo) Romulus regiones direxit tum, quum urbem condidit, etc., Cic. Div. 1, 17; cf. id. Leg. 2, 8, (e X tabb.); — 2) „alm.“: Grandseclinie, Grændse; men oftest in pl.; — orbis terrae regionibus definiri, Cic. Arch. 10; cf. id. Catil. 3, 11, v. id. ibd. 4, 10; men id. Balb. 28, in sing.; — b) „overf.“: — vid. Cic. Arch. 11; figel. vix facile sese regionibus officii continere, id. Agr. 2, 35; — 3) oftest „poet.“: Himmeltegn; — media ab regione diei, Lucr. 6, 723; ∞ vespertina, Hor. Sat. 1, 4, 30; cf. Ovid. Ib. 38; men coeli in regione serena, Virg. Aen. 8, 528; endel. ∞ australis ... aquilonaris, Cic. N. D. 2, 19; — B) en medliggende el. modsaaende Jord: el. Lustflade af ubeftemt Udstrækning; df. I) „alm.“: Egn el. Strækning; — ad moenia ipsa ... regione portae Esquilinae accessere, Liv. 3, 66; in hac

regione Cistellam (quaerere), Plaut. Cist. 4, 2, 42; terrae maximas regiones inhabitabiles etc., Cic. N. D. 1, 10; — 2) „bef.“: a) Landskab, District, Canton; — vid. Caes. B. G. 5, 14, v. Cic. Flacc. 12, ogf. Liv. 45, 29; f. ogf. Caes. B. C. 3, 34 v. 41; — b) en bestemt fløire Del af Byen Rom el. af det dertil hørende Landskab el. Gebet, alts. Quarter el. Region: (under Serv. Tull. havde Byen 4 Regioner, men Laurent 26; under Augustus havde Byen 11 Regioner); — vid. Laelius Felix ap. Gell. 15, 27, Suet. Aug. 30, Tac. Ann. 14, 12, v. ibd. 15, 40; — c) endel. ogf. om Begreber: Aræa el. Ephære el. Vane; — Dum in regionem astutiarum mearum te induco, Plaut. Mil. gl. 2, 2, 78; Regionem fugere consilii, priusquam etc., id. ibd. 3, 3, 13; cf. Cic. d. Or. 2, 2; men id. Verr. 5, 70: haec eadem est nostrae regionis ratio et via; men localt; vid. Lucr. 3, 141: Idque situm media regione in pectoris haeret. regionalis, e: hørende til et Landskab el. til et District, concilium, Augustin.; — df. adv. regionaliter: = figel. Appul.; v. regionalitatem, adv.: districtvis el. regionvis, Liv. 45, 30, v. id. 40, 51; figel. Suet. Caes. 39: (editi) ludos regionatim urbe tota; — [regio]. — Regium (Lepidi): By i Gall. Cisalp., ved via Aemilia, (hod. Reggio), Brut. ap. Cic. Fam. 11, 3, v. id. ibd. 12, 5; — B) cf. Regienses, ium, m.: Indvaanerne af Byen R., Cic. Fam. 13, 7, Inscript.

rēgius, 3, [rex]: kongelig, hørende til el. benævnt efter en Konge; I) „egenl.“: — quum esset habendus rex, quicumque genere regio natus esset, Cic. d. Rep. 1, 33; ogf. m. nomen, Liv. 2, 2, potestas, id. 2, 1, mos, id. 2, 3; ∞ metus, (for Kongen), id. 2, 1; men ∞ injuria, vid. id. 1, 59; ∞ virgines, id. Tusc. 5, 20, (i. e. filiae regis); figel. ∞ puer, Virg. Aen. 1, 677, (i. e. Ascanius); cf. id. ibd. 7, 56: ∞ conjux, (i. e. regina); ∞ Juno, ibd. 7, 138; men ∞ anni, Cic. d. Rep. 2, 15, (da Kongerne beherstere Rom); — ∞ exercitus, Caes., praefectus, id.; ∞ tecta, Virg. Aen. 7, 668; men „poet.“: ∞ ales, (Ørnen), Ovid. Met. 4, 362; — B) df. subst., regia, ae, f.; I) (se. domus): Kongeborgen, det kongelige Pallads, Cic., Caes., Liv.; cf. id. 35, 31: regiam exaedificatam (se. esse), ut praesens semper in oculis habendus esset dominus; — b) navnfl. ogf. den ved via sacra og i Narheren af Vestas Tempel liggende Ruma's Kongberg; tiende sigligere til visse Øfringer, til Solig for Pentier, osv.; — vid. Ovid. Trist. 3, 1, 30, v. id. Fast. 6, 261; emtales ogf. Plin. Ep. 4, 11, Cic. Mil. 14, ostere, v. A.; — til denne regia hørte ogf. atrium regium, Liv. 26, 27; — bb) „overf.“ ogf.: a) det kongelige Telt i Leiren; — vid. Liv. 2, 12, v. Curt. 9, 5 fin.; — b) Høftet, den kongelige Familie el. Regering; — vid. Liv. 1, 46, v. id. 21, 22, ogf. Tac. Ann. 11, 29, v. id. 14, 13; — c) „poet.“ ogf., ligesom aula: Gaard for Øverget, Val. Fl. 5, 67; — 2) (se. urbs): kongelig Hestfensstad; — Croesi regia Sardin, Hor. Ep. 1, 11, 2; cf. Virg. Aen. 9, 737; Caesarea, Jubae regia, Plin. 5, 1; — 3) ligesom basilica: Gæstehal; — ∞ theatri, Suet. Aug. 31; cf. Augustus ibd. 76; — H) „fig.“: A) „overf.“: kongelig, pragtig, udmærket; — regiae moles, (Pragthygninger), Hor. Od. 2, 15, in.; — navnfl. ogf. om de ypperligste Arter Isantet Naturens og Kunstens Frembringelser; ∞ olea, Colum.; ∞ pira, id., Plin.; ∞ laurus, id., charta, Catull.; — men ∞ morbus, (Gulstør, efter nogle: ferri denne Sygdom først rer fælske Helbredelsesmidler), Cels., Varr. ap. Plin. 22, 53, v. Hor. A. P. 433; — endel. ∞ stella, (for Stjerne i Lyden, fædd. Regulus), Plin. 18, 61; — B) „ment.“: — Regia, crede mihi, res est, succurrere lapsis, Ovid. Pont. 2, 9, 11; — men omvendt: superbum istud et regium, nisi etc., Plin. Pan. 7; cf. Ovid. Fast. 6, 595: Regia res scelus est, etc.

reglesco, ère, v. n., [glisco]: atter el. paany at vore el. tiltage; — vid. Plant. ap. Fest. p. 178, (Müll.): (dolor) in dies misero mihi ... reglescit. — reglu-

lino, (avi), atum, 1, v. a.; 1) opføser det Rimede; cf. lader fare, slipper; — Quae nunc tuis ab unguibus regluntina et remitte, Catull. 25, 9; — II) fammentimer et fammentimer paany, Prudent.

regnator, oris, m., [regno] Regent, Herfter; (poetif Ørd); — deum regnator, (i. e. Juppiter), Virg. Aen. 1, 269; ligel. summi regnator Olympi, id. ibd. 7, 558; men ∞ omnium deus, Tac. Germ. 39; cf. Virg. Aen. 8, 77; ∞ freti, (i. e. Neptunus), Senec. Hippol.; ∞ lyricae cohortis (Pindarus), Stat.; ∞ agelli, (dens Besidder), Martial. 10, 61; — egf. c. dat.: occiduis regnator montibus Atlas, Val. Fl.; — egf. absol.: Unctis falciferi senis diebus, Regnator quibus imperat fritillus, etc., Martial. 11, 6; — cf. fem. regnatricis, icis, fem. adj.: berfende, befalende; — eductum (Neronem) in domo regnatrice, Tac. Ann. 1, 4. — regnicola, ae, m., [regnum, colo]: Indrænder af Riget, Augustin.

regno, avi, atum, 1, v. n. e. a., [regnum]; 1) neutr.; A) „egent.“: har den kongelige Magt, er Konge; — Romulus quum 37 regnavisset annos, Cic.; cf. id. Manil. 3; regnante Romulo, id.; Grajas regnare per urbes, Virg. 3, 295; ∞ Amyclis, id., in Colchis, Plin.; advenae in nos regnaverunt, Tac. Ann. 11, 24; „poet.“ egf., ligefem βασιλεύειν, c. gen., Hor. Od. 3, 30, 12; — egf. impers.; regnatum (est) Romae ... annos 244, Liv. 1, 60; cf. id. 1, 17, v. Virg. Aen. 1, 272; — B) „fig.“; 1) „overf.“: berfter, er Herre, har Magten; — ∞ in judiciis, Quintil. 10, 1, 112; (om Cicero); cf. Cic. Fam. 11, 16; men Hor. Ep. 1, 10, 8: vivo et regno (er min egen Herre, er fri et uafhængig), simul ista reliqui; — egf. om felftraget Bøftesherredømme over frie Borgere, Cic. Lael. 12, v. id. Mil. 16; f. egf. Liv. 24, 29; — b) en Ting og en Begreber: at berfte, at have Overhaand; (ofteft „poet.“); — humor regnavit in arvis, Lucr. 5, 396; cf. Virg. Ge. 2, 307, v. Martial. 10, 19; ligel. ubi sola pecunia regnat, Petron.; — 2) „ment.“: at berfte; — in quo uno regnat oratio etc., Cic. Orat. 37; cf. Quintil. 7, 4, 24; men ebrietas geminata libidine regnat, Ovid. Met. 12, 221; cf. ibd. 8, 829; — II) act.: beherfter, regerer; — Terra ... acri quondam regnata Lycurgo, Virg. Aen. 3, 13; cf. ibd. 6, 794, Ovid. Met. 8, 623, efier, Hor. Od. 2, 6, 11, efier, Plin., v. M.; men si unquam regnandum acceperit Albani, etc., Virg. Aen. 6, 770; Gothones regnantur etc., Tac. Germ. 43; cf. id. Ann. 13, 54.

regnum, i, n., [rego]; 1) „egent.“: den kongelige Negering, Kongedømmet; — quum penes unum est omnium summa rerum, etc., Cic. d. Rep. 1, 26; cujus majores regnum obtinuerant, Caes. B. G. 5, 54; cf. Virg. Aen. 2, 88; men Lucan. 1, 92: Nulla fides regni sociis, omnisque potestas Impatiens consortis erit; cf. Eunap. Cic. d. Off. 1, 8; egf. in pl.; vid. Virg. Aen. 7, 578; Teucros in regna vocati, etc. — B) „alm.“: Herredømme, Negering; — vid. Sall. Jug. 11, v. Caes. B. G. 5, 6; — men cretiff, vid. Hor. Od. 4, 1, 4; „poet.“ egf. regna vini, (førfædet i et Driftfelag), ibd. 1, 4, 18; — b) nærl. egf. i Romerftaten: den enftelte Borgers ufurperede Herredømme over hans Medborgere; — se ... regnum meum ferre non posse, (min uindøftaaelige Indflydelse paa de offentlige Anliggender), Cic. Sull. 7; cf. id. Verr. act. 1, 12: haec omnis dominatio regnumque iudiciorum etc.; men exercere regnum in plebe Romana, (tyrannifere Bøftet), Liv. 5, 2; — cf. egf. occupare regnum, (opftafte fig til Eneherfter), Cic. Lael. 12; ligel. appetere regnum, id. d. Senect. 16; men Vixit, ut occideret damnatus crimine regni, (om Marfins), Ovid. Fast. 6, 189; — 2) „fig.“ egf. om en viffaaelig Brug af Begreber og Førførelse; — abuteris ad omnia atomorum regno et licentia, Cic. N. D. 1, 23; cf. id. d. Rep. 1, 38; men „poet.“: sive aliquid regni est in carmine ... sive etc., (nogen uindøftaaelig Magt), Ovid. Met. 14, 20; cf. Propert. 4, 7, 50: Longa mea in libris regna fuere tuis; — II) „nærl.“ (abstr. pr. coner.): et Kongerige, det af en Konge regerede

Land; — vid. Caes. B. G. 5, 26, v. Sall. Jug. 92, egf. Cic. d. Rep. 6, 9; — „poet.“ fines egf. pl. f. sing., Hor. Od. 4, 14, 26; ligel. — „poet.“: cerea regna, (om Berbygningen i Bifubon), Virg. Ge. 4, 202; — B) „overf.“ om enhver fceal Befiddeffe (tilfødes med Lune); — nisi hic in regno tuo essemus, (paa din Grund et. Giendem), Cic. d. Or. 1, 10; cf. id. Att. 14, 16; ligel. mea regna, videns, Virg. Ecl. 1, 70: mine (forrige) Jøtter; cf. id. Ge. 3, 476.

rego, xi, ctum, 3, v. a.; 1) „egent.“: retter, flyrer, leder i en Retning; — navim ... manus una regit, Lucr. 4, 900; cf. Caes. B. G. 3, 13; men ∞ ratem arde Ovid., clavum, Virg., vela, Propert.; ∞ equum, Liv., Ovid., quadrupedes, id.; ligel. ∞ spumantia ora (equi), id., frena, id.; ∞ tela per auras, Virg., missum jaeulum, Ovid.; — Erabanda regens tenui vestigia filo (Theseus), Catull. 61, 113; cf. Virg. Aen. 6, 30; — b) nærl. egf. i Retfproget: ∞ fines, (af fuffe en Grændfe), Cic. Leg. 1, 21; cf. id. Mur. 9, v. id. Top. 10; finium regundorum, Cod. Just.; — II) „fig.“; A) „alm.“: regerer, leder et. flyrer et. fører til en Befømmelse et. efter en Plan edl.; — deus ... omnem hunc mundum regit, Cic. d. Rep. 6, 13; cf. Caes. B. G. 6, 17; men omnia nostra ... ita gerito, regito, gubernato, ut etc., Cic. Att. 16, 2; — ∞ motus animi, Cic., consilia senatus, Quintil., valetudinis principis (vare hans Livsfage), Tac. Ann. 6, 50; men Liv. 10, 13: jam regi leges, non regere; cf. Sall. Jug. 1; suscipere juvenem regendum, Cic.; ∞ aliquem specie obsequii, Tac. Hist. 3, 50; men absol.: nemo regere potest, nisi qui et regi, Senec. d. Ira 2, 15; — men m. ad, Quintil. 12, 10, 69; — B) „abf.“: fører Overherredømmet, regerer, beherfter; — ∞ rem publicam, Cic., civitates, id., summam rerum, id.; cf. id. d. Rep. 1, 27; men ∞ populos imperio, Virg.; ∞ legiones, Tac., exercitum, Plin. Ep.; — egf. m. abftraete Objecter; neque suos mores regere (posse), neque suorum libidines, Cic. d. Rep. 2, 25; men id. ibd. 23, in pass.: ut minus perpetua potestate ... regatur salus ... civium; — b) egf. underl.: at vife tilførelse, at føre paa rette Bøi; ut errantem regere posset, Caes. B. C. 3, 57; cf. Plin. Ep. 10, 30 v. 119; — III) partic. rectus, 3, egf. fem. adj.; A) „egent.“: i lige (horizontal et. vertical) Retning, ret, lige, oprett; — vid. Lucr. 2, 249, v. id. 4, 441; ∞ via, Plaut., Ter., platea, id.; quae (saxa) rectis lineis suos ordines servant, Caes. B. G. 7, 23; men Liv. 34, 28: velut rectae acies concurrissent; ∞ oculis intueri hanc urbem, Cic. Rab. Post. 17; ligel. „poet.“: ∞ acies, Ovid.; ∞ lumen, Lucan.; ∞ vultus, Stat.; — nærl. egf. lodret et. vertical; vid. Cic. Tusc. 1, 17; rupes ita rectis saxis, ut etc., Liv. 21, 36; ut rectus assistat (talus), Cic. Fin. 3, 16; egf. om Bæren, Catull. 10, 20; ligel. ∞ puella, Hor. Sat. 1, 2, 123; opp. loripes, Juvenal. 2, 23; men ∞ senectus, (rant et. oprett), id. 3, 26; — fremdeles: iterque Non agit in rectum, (flyver ifte ligefrem), etc., Ovid. Met. 2, 714; — compar., ∞ erus, Hor. Sat. 1, 2, 82; ∞ coma, Senec.; cf. Ovid. Met. 3, 78; — superl., ∞ linea, Quintil., via, id.; — B) „fig.“; 1) „alm.“: ret rigtig, vedderfig; — ut recta via rem narret ordine omnem, Ter. Heaut. 4, 3, 28; cf. id. Andr. 2, 6, 11; ∞ consilia aegrotis (dare), ibd. 2, 1, 9; quae sint in artibus recta ac prava, dijudicare, Cic. d. Or. 3, 59; cf. id. Off. 1, 36: quae sunt recta et simplicia etc.; — nærl. om Jøderdraget og Etifen; vid. Quintil. 9, 3, 3, v. id. 1, 13, 5; men ∞ sonus, ∞ vox, id., (opp. flexus, vocis); — recto et justo proelio (dimicare), Liv. 35, 4; coena recta, (fuldftændigt et. ordenligt Maaltid, opp. sportula), Suet. Dom. 7; egf. absol. recta, id. Aug. 74, v. Martial. 8, 50; men Cantos nominibus rectis expendere numos, (imod fiffre Førføring), Hor. Ep. 2, 1, 105; — in neutr. egf. absol.; vid. Cic. Acad. 1, 5, v. Quintil. 6, 3, 89; men mutare aliquid a recto,

id; Recta et vera loquere, Plaut. Capt. 5, 2, 7; — compar., Hor. Ep. 1, 6, 67; superl., Quintil. 2, 13, 3; — b) i Grammaticis: rectus casus, d. e. Nominativet (sem iffe betet, opp. casus obliqui), Varr., Quintil., Gell., v. A.; — 2) „bef.“ (e. etibst): ret. god, billig, (opp. pravus); oftest in neutr. sem subst.: det Rette, det Gode el. Dybtige; — vid. Cic. Lael. 22, v. id. Fin. 4, 6, 67. Ter. Heaut. 3, 1, 76, v. Liv. 1, 2, 7; men „pœt.“ curvo dignoscere rectum etc., Hor. Ep. 2, 2, 41; — a recta conscientia etc., vid. Cic. Att. 13, 20; cf. Hor. Od. 4, 9, 36, v. id. Sat. 1, 6, 66; — firmus et rectus (consularis), vid. Cic. Fam. 12, 5; ∞ iudex, Quintil., auditor, Plin. Ep.; vir rectus et sanctus, ibid.; men c. zen.: beatus est iudicii rectus, Senec. Vit. beat. 6; — encl. rectum est m. Subjectssæt., vid. Cic. Off. 1, 38, v. ibid. 3, 11, oftere; — 3) til rectus hœre entum de arverbale Dictioner; a) recta (sc. via): ligefrem, i lige Linie; — Perii herele, hie ad me recta habet rectam viam, Plaut. Mil. gl. 2, 6, 11, oftere, Ter.; cf. Cic. Off. 3, 20, v. id. Catil. 1, 9, oftere; ligef. Hor. Sat. 1, 5, 71; — b) recto (sc. itinere): ad den lige Vej, directe; — appellationes recto ad principem factae, Digest.

*regratio, onis, f.: Degradering, Cod. Just.; v. — regratio, 3: 1) degradatio, Hieronym.; — II) „everf.“; ∞ menses: sem (vet. Intercalering) ere bragte tilbage i deres tilfælgere Jærbøte, Solin. 1; — [gradus]. — regredior, gressus sum, 3, v. dep. n., [gradior]; I) „egenl.“ o. localt: gaaer el. vender el. femmer tilbage; — ut regredi, quam progredi mallent, Cic. Off. 1, 10; ut ab ostio, Plaut.; ex itinere regressi clam in castra etc., Liv. 21, 18; men ab Germania in urbem regressus, Suet. Tib. 20; — II) navn. egf. i Krigsfproget: at marschere el. træffe sig tilbage; — vid. Caes. B. C. 3, 15, oftere, v. Sall. Jug. 55; — II) „fig.“: i Tante el. Tale el. Sandhed at gaae tilbage deril; — vid. Cic. Verr. 1, 12, v. id. Fat. 15; men eodem regressus statui etc., vid. Sall. Catil. 4; men ad formandos animos ... regressi, etc., Quintil. proem. 14; Nunc edepol demum in memoriam regredior, audisse me etc., Plaut. Capt. 5, 4, 26; — regredo, ere, v. n., ford. Nisform af fræb.; — quo nunc ... gradum Regredere conare? Enn. ap. Non.

regressio, onis, f., [regredior]; I) „egenl.“: Tilbagevenden, Tilbagekomst, Appul.; — II) „everf.“: sem rherorist figur: Gientagelsen, Græfnes *ἐπ' ἀνόδος*, Quintil. 9, 3, 35; — I. regressus, 3, partic. af regredior; — 2. regressus, us, m., [regredior]; I) „egenl.“: Tilbagegang; — vid. Cic. N. D. 2, 20, brer plur.; men „pœt.“: Funditus occidimus, neque habet Fortuna regressum, Virg. Aen. 11, 413; — B) „ef.“ i Krigsfproget: Tilbagegæ, Rettræde; — ne ... regressus inde in tutum non esset, Liv. 38, 4; cf. Tac. Ann. 1, 51; — II) „fig.“: A) „alm.“: Tilbagevenden, Tilbagegæ; — neque locus ad poenitendum, neque regressus ab ira etc., Liv. 21, 26; ligef. nullo ad poenitendum regressu, Tac. Ann. 4, 11; — B) „bef.“: I) i Rettsfproget: retlig Værn el. Tilbøds, Regress; — ∞ adversus venditorem, Digest.; — 2) udenfor Rettsfproget: Tilflugt el. Tilbøds; — ut ... superesset artificis regressus ad veniam, Plin. praef.; cf. Tac. Ann. 12, 10; ut ... sit regressus ad principem etc.

regula, ae, f., [rego]; I) „egenl.“: I) „alm.“: et lige Stykke (af Træ el. Jern), hvorefter man retter noget; navn. Rethest el. Vinkel; — si etc., non egeremus perpendicularis, non normis, non regulis, Cic. ap. Non.; materia ... ad regulam et libellam exigitur, Plin. 36, 63; — B) „bef.“: I) lige Stof el. Stav el. Stjære (af Træ el. Jern); — quadratas regulas ... designant, Caes. B. C. 2, 10; cf. Plin. 15, 2, v. Vitruv. 5, 10; — 2) „tekn.“: a) i Mechaniken: Kolbestangen i Tryk-karret, Vitruv. 10, 12; — b) i Værktøjerne: Tryk-plens Ben, (germ. der Steg), Vitruv. 1, 3; — c) i Botaniken: den latinske Benævnelse af Planter basi-

lisca, Appul.; — II) „fig.“: Regel el. Rettesnor; — postremo habere regulam, qua vera et falsa judicarentur, Cic. Brut. 11; in his autem ipsis mediocritatis regula optima est, id. Off. 1, 31; men id. Brut. 71: nec utendum pravissima consuetudinis regula; ∞ loquendi et sermonis, Quintil.; ad legem ac regulam compositum esse oportere, quod etc., id. 12, 10, 50; cf. Hor. Sat. 1, 3, 117: assit Regula ... quae etc.

regularis, e, [regula]: hørende til en (linealfermel) Stang el. Stjære; — ∞ aēs, (der lader sig bære i Stænger, egf. aēs ductile), Plin. 31, 20; cf. — regulariter, adv.: efter en ret Linie; cf. „fig.“: efter en Regel, regelmæssigen; — ∞ dicere, Digest., Macrobi. — *regulatio, adverb. af regula: regelmæssigen, Veget.; v. — regulō, are, v. a.: indretter efter en Regel, Coel. Aur.; — [regula].

I. regulus, i, m., dem. af rex; I) „egenl.“: Kenge el. Jyrke over et liden Land, Græfnes *δυναστεύς*; — vid. Liv. 37, 25, oftere, Sall. Jug. 11, oftere, v. A.; — b) „ef.“: egf. Kenge el. kongelig Prins, Liv. 42, 21, v. id. 15, 11; — II) „everf.“: A) Stjængen, Varr.; — B) etflags liden Jægt, auct. eam. Philom. 13; — C) en Slangeart, Hieronym.; — 2. Regulus, i, m.: romerf. Tålnær; A) in gente Atilia, hvortil berie Consulen M. Atilius Regulus, om hvem f. Cic. Off. 3, 26, id. Fin. 5, 27, v. A.; — B) in gente Livineja, Cic. Fam. 13, 60, oftere, v. A. regusto, avi, atum 1, v. a., I) „egenl.“: atter el. oftere at smage derpaa; — bitem suam regustantes, Senec. Provid. 3; cf. Pers. 5, 138; — II) „fig.“: atter at løse el. behandle; — crebro regusto litteras; in his acquiesco, Cic. Att. 13, 13; cf. id. ibid. 4, 17; — regyro, avi, 1, v. n.: ligefom i et Xredstøb atter at vende tilbage deril; — bellum (civile) ... postremo in Hispaniam regyavit, etc., Flor. 4, 2.

reicio, f. und. rejicio. — reiculus, 3, f. und. rejiculus. — rejectaneus, [rejicio]: forkastelig; cf. rejectanea, orum, n.: sem Overkastelse af Steifernes *ἀπορρογνύειν*, Cic. Fin. 5, 26; (bræm: egf. rejecta, ibd. 3, 16, v. rejicienda, ibd. 5, 26, egf. rejicienda res, ibd.); — rejectatio, onis, f., [rejicio]: Tilbagekastelse el. Omkastning; — ∞ terrae, Solin. 5, inc.

rejectio, onis, f., [rejicio]; „egenl.“: Tilbagekastelse; cf. ∞ sanguinis, (Blodspyrning), Plin. 23, 76; — II) oftest „fig.“: Forkastelse, Urdømmelse; — vid. Cic. Fin. 3, 6, v. id. Balb. 12; — B) „bef.“: I) i Rettsfproget: ∞ iudicium: Forkastelse el. Udfældelse af de Dommere, hvis Ugum el. Partifæd er mistænkt af Parten i en Retssag, (f. und. rejicio); — vid. Cic. Verr. act. 1, 6, v. id. Plane. 15; egf. absol., id. Sull. 33; — b) egf. udenfor Rettsfproget o. lignelfævis; — velut rejectione facta ad optimum pervenire, Quintil. 7, 1, 34; ligef. ∞ quaedam publica eruditorum, Plin. praef.; — 2) sem rherorist figur: ∞ in alium, (at styde Stylden paa en Anden), Cic. d. Or. 3, 53; (cf. Quintil. 9, 1, 30); al. trajectio. rejecto, avi, 1, v. a., intens af rejicio: at fæste tilbage, atter at give fra sig; — vid. Lucr. 2, 330; men ∞ caseum, (eybrætte), Spartian.; — egf. at forfæste, praedam, Sil. — I. rejectus, 3, partic. af rejicio. — 2. rejectus, us, m., [rejicio]: ubekendt Del af Etibets Baghaen, Hygin. Astron. 3, 36.

rejicio (reicio), jeci, jectum, 3, v. a.; I) „egenl.“: fæster tilbage; A) „alm.“: a) om Tingobjecter: — ∞ tela in hostes, Caes., togam in humerum, Quintil., ab humero, Liv.; ∞ vestem ex humeris, Virg., Ovid., de corpore, id.; egf. absol.: ∞ penulam, Cic., amictum, Propert.; — ∞ manus post terga, Plin. 28, 11; cf. Asin. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 32; men ∞ scutum, (tage paa Ryggen, naar man flygter), Cic. d. Or. 2, 72; — ∞ a se, (høde tilbage), Ovid. Met. 9, 51; cf. Virg. Aen. 10, 473; — ∞ sanguinem, Plin. Ep., (spytte Blod); — ∞ bilem, Plin., vinum, Suet.; — b) m. levende Objecter, (sest „pœt.“); —

∞ capellas a flumine, Virg. Ecl. 3, 96; Tum illa... Rejecit se in eum, (fastele sig i hans Arme), etc., Ter. Andr. 1, 1, 108; cf. Lucr. 1, 35; — ∞ se in grabatum, Petron.; — B) „bef.“; a) i Krigsprog; — ∞ hostem (Isaac el. faste tilbage) in urbem, Caes., ab Antiochia, Cic.; cf. Caes. B. C. 3, 35; — b) i Semaandspøget heter rejici: at fastes tilbage; — vid. Caes. B. G. 5, 5, v. Cic. Att. 16, 7, ogf. id. Phil. 1, 3, oftere; — II) „fig.“; A) „alm.“: slaar el. viser fra mig, fordriver el. bortfører; — vid. Cic. R. Am. 53, v. Plin. Ep. 1, 11; men ille ad famem hunc ab studio studuit rejicere, Ter. Phorm. prol. 18; quorum ego ferrum et audaciam rejeci in campo, etc., Cic. Mur. 37; cf. Hor. Od. 1, 8, 16; — B) „bef.“; 1) viser fra mig, forsætter el. forsmæder; — ∞ omnem istam disputationem, Cic.; cf. id. Fin. 1, 2, v. id. Leg. 1, 23; f. ogf. Hor. Od. 4, 9, 42, v. id. Sat. 2, 3, 68; — bb) df. ogf.; a) publicistik om Partene i en Retsdag: at forfatte (en Del af de ved Vedfastning valgte Dommere; f. und. rejeccio); — vid. Cic. Plane. 17, v. id. Verr. 1, 7; — b) i Stofternes Terminologi ere rejicienda v. rejecta, ligesom rejectanea: Overfættelse af ἀπορρογμένα, (hvad der er til at forfatte el. indgaare), Cic. Fin. 3, 16, v. ibd. 5, 26; — 2) med Hensyn paa et bestemt Maal: at bortvise el. henvise dertil; — vid. Cic. Att. 9, 13, v. id. Sull. 28; men Balb. ap. Cic. Att. 8, 15, A.: si huc te rejicias, (lægger dig paa denne Sæd); — bb) df. ogf.; a) „publicistik“; — ∞ aliquid el. aliquem ad senatum, ad populum, ad consules, etc., (henvise en Sæd el. Person dertil); vid. Liv. 2, 27, v. ibd. 40, 29; men Caes. B. C. 3, 17: illi... totam rem ad Pompejum rejicere, etc.; men Cic. Fam. 10, 16; ut nihil huc (i. e. ad senatum) rejicias, etc.; — legati... ab senatu rejecti ad populum, etc., Liv.; ogf. absol.: tribuni appellati ad senatum rejecerunt, etc., id. 27, 8; — b) m. Hensyn paa Tiden: udsætter til et tidligere Tidspunkt; — vid. Cic. Qu. Fr. 2, 3, v. id. Att. 1, 4; df. — reijculus (reic.), 3; I) i Deconomien: forfæstelig el. slet el. ringe i sit Slægt; — ∞ oves, Varr. ap. Non., vaccae, id. R. R. 2, 5; ∞ mancipia, Senec. Ep. 47; — II) „overf.“: ∞ dies, (umyttig el. tabt), id. Brev. Vit. 7.

relabor, lapsus sum, 3, v. dep. n.; I) „egent.“: hurtigen el. umærkelig en at falde el. glide el. flyde tilbage el. berben; — prensore rudente relabi, Ovid. Met. 3, 616; cf. id. ibd. 11, 619; men Fleete ratem, Theseu, versoque relahere vento, (seil tilbage), id. Her. 10, 149; — ogf. om Bandet, Virg. Aen. 10, 307; cf. Hor. Od. 1, 29, 11. Pronos relabi posse rivos Montibus, (op ad dem: om en Umulighed); — II) „overf.“: at falde el. vende tilbage; — vid. Hor. Ep. 1, 1, 17; tunc mens et sonus Relapsus etc., id. Epod. 17, 17. — relambo, ere, v. a.: atter at opslutte, Sedul.

relanguesco, gūi, 3, v. inch. n.; I) „egent.“: atter el. gansse at udmattes el. affræstes; — moribunda relanguit ore, (segnede med døende Mine), Ovid. Met. 6, 291; — men om Vinden: at aftage el. fagtnes, Senec. Qu. Nat. 5, 8; men om en Eterne: at blegne el. fordukkles, Plin. 37, 51; — II) „fig.“: at blive slov el. ligegyldig; — iis rebus relanguescere animos etc., Caes. B. G. 2, 15; men Ovid. Am. 2, 9, 27: Quum bene pertaesum est, animoque relanguit ardor; cf. Liv. 35, 44; figel. Cic. Att. 13, 41: relanguisse se dicit etc.

relatio, onis, f., [refero]; I) „egent.“: Tilbageføren, Tilbagebringen; — crebra relatione (se. manus), etc., vid. Quintil. 10, 3, 31; — II) „fig.“; A) „alm.“: Tilbageføren el. Tilbageflyden af en Skyld el. Brode; — i criminis, quam etc., Cic. Inv. 1, 11; ∞ jurisjurandi, Digest.; — B) „bef.“; 1) Gieneristning el. Giengjælt, gratiae, Senec.; 2) „publicistik“: en Dørlighedspersonens Embedsberetning el. Foredrag; — post relationem Appii Claudii (decemviri) etc., Liv. 3, 39; cf. id. 32, 22; men ∞ ingredi, Tac. Ann. 2, 38; ∞ postulare in aliquid, ibd. 13, 19; men relationi intercedere,

(professere derimod), ibd. 1, 13; — b) df. ogf. udenfor Statsproget: Fortælling el. Beretning; — vid. Quintil. 2, 7, 4, oftere, v. Justin. 2, 1; i relatione gentium, (i Beretningen om dem), Plin. 7, 1; — 3) en rhetorisk Figur, Cic. d. Or. 3, 54, hvia Bem. dog er ubi; vid. Quintil. 9, 1, 35, v. id. 9, 3, 97; — 4) i Philosophien v. Grammatiken: Hensyn el. Forhold; — illud quoque est ex relatione ad aliquid, quod etc., vid. Quintil. 8, 1, 21.

relative, adv.: forholdsviis, Augustin.; af — relativus, 3, [refero]: som har Hensyn dertil, relativ, Arnob.; — b) df. i Grammatiken: ∞ pronomen, Priscian. — *relator, oris, m.: som aflægger en Embedsberetning, der som Embedsmand gjør et Forslag; — te auctore, illo relatore, etc., Balb. ap. Cic. Att. 8, 15, A.; — b) df. „alm.“: en Fortæller, Sidon.; v. — relatoria, ae, f.: Medtægelsesbrev, Cod. Theod.; — [refero]: 1. relatus, 3, partic. af refero. — 2. relatus, ns, m., [refero]: Embedsberetning el. Embedsforedrag; — ∞ de aliqua re, Tac. Ann. 15, 22; — b) ogf. „alm.“: Foredrag, Fortælling; — vid. id. Germ. 3, v. id. Hist. 1, 30.

*relaxatio, onis, f.: ligesom Rødsændelse el. Udvælsel; df. „fig.“: ∞ animi, (Sindets Dymning; opp. contentio), Cic. d. Or. 2, 5, v. id. Fam. 6, 26; — ogf. absol., id. Fin. 2, 29: quae est ista relaxatio, quom etc.? v. — relaxator, oris, m.: som løslæber el. aabner; — ∞ fluentium, Coel. Aur.; af — relaxo, avi, atum, 1, v. a.; I) „egent.“: paany el. atter at uddve el. opføre el. aabne; — alvus tum astringitur, tum relaxatur, Cic. N. D. 2, 54; cf. id. ibd. 2, 55, v. Virg. Ge. 1, 419; men ∞ vincula tunicarum, Ovid.; cf. Lucr. 6, 355; men id. ibd. 878: ∞ nodos (se. aquai: optoe); ∞ ora fontibus, Ovid. Met. 1, 281; ∞ glebas, (løse, giere dem spode el. muldne), Varr., Colum.; cf. Virg. Ge. 1, 89; ∞ claustra, Ovid.; men Cic. Att. 10, 6: quicquid ego astrinxi, ille relaxat, („alleg.“); — II) „fig.“: ligesom at affpænde el. uddve; df. at symmire el. forfriske; — relaxa paullum animum etc. Cic. Brut. 5; cf. id. Leg. 1, 4, id. Arch. 6, ogf. id. Or. 1, 8, v. ibd. 2, 58; men ∞ mores, (opføse el. straffe), Claudian.; — b) navn. ogf. ∞ se, c. abl., el. m. ab: at løse el. befrie sig derfra; — vid. Cic. d. Senect. 22; ∞ se a nimia necessitate, id. Orat. 52; — ogf. „medial“: homines, quamvis etc., tamen interdum animis (i. e. in animis) relaxantur, Cic. Phil. 2, 16; cf. id. Acad. 2, 17; — endel. absol.: dat enim intervalla (dolor) el. relaxat (se. se), Cic. Fin. 2, 29.

relectus, 3, partic. af 2. relego. — relegatio, onis, f.; I) „egent.“: Bortførelse, Bortførelse; navn. Jøvisning; — vid. Cic. R. Am. 15; men Liv. 3, 10: exsilio el. relegatione civium etc.; — II) „overf.“ id. sild. Retsprog: ∞ dotis, Digest., (Medgiftens Tilbagegivelse ved Testamente); af — 1. relego, avi, atum, 1, v. a.; I) „egent.“: sender bort el. bortfører, (navnl. for at straffe); A) „alm.“: — vid. Cic. Off. 3, 31, v. id. R. Am. 15; ligel. rejecti el. relegati longe a ceteris etc., Caes. B. G. 5, 30; — ogf. m. in c. acc., Hor. Od. 3, 11, 48, v. Virg. Ge. 3, 212; — „poet.“ ogf. c. dat.: sender bort, overgiver dertil, Virg. Aen. 7, 775; — B) „bef.“ v. „publicistik“: at forvise el. bortføre fra Rom paa en bestemt Tid, ogf. til et bestemt Sted el. i en bestemt Afstand, (uden at dermed fulgte yderligere deminutio capitis; f. deportatio v. exsilium ss. II.); — vid. Ovid. Trist. 2, 137, oftere, v. Cic. Sest. 12; men Tac. Ann. 3, 17: Piso in decem annos relegatus; men Suet. Claud. 23: quosdam... relegavit, ut ultra lapidem tertium vetare egredi ab arce; — ogf. forbittes relegatus in exsilium, Liv. 25, 6; — II) „fig.“; A) „alm.“: — ∞ dona Samnitium, (tilbagegiere dem), Cic. d. Rep. 3, 28; cf. Hor. Sat. 1, 10, 84; ∞ artes inimicas vitii, Plin. Pan. 17; — B) „bef.“ ogf. med Angivelse af Maalet: at henvise el. overføre dertil; — ∞ ad auctores, (opp. obstringere fidem suam), Plin. 7, 1; ∞ mala ad cri-

men fortunae, Quintil. 6, 1, 13; ∞ culpam in hominem, id.; — „poet.“ ogf. c. dat.; vid. Tibull. 4, 6, 5; — C) i b. sild. Neisþroga: sem þrv ef. aretligan at overþrage ef. forþrife, dotem, Digest., usum fructum, ibd.

2. re.lego, legi, lectum, 3, v. a.; 1) „egent.“: tager atter tilfammen; — Janua difficilis sile est inventa relecto, (ved atter at samle bin Ariadnes Straad), Ovid. Met. 8, 173; docilis relegi (abies: let at træffe tilbage), Val. Fl. 6, 237; — B) „bes.“ om localiteter: atter at tilbagelægge ef. glemmemrage ef. besøge; — Egressi relegunt campos, etc., Val. Fl. 8, 121; cf. Ovid. Trist. 1, 10, 24; ∞ spatia retro, Senec. Agam.; men Tac. Ann. 2, 51: relegit Asiam, (drager tilbage dertil); — II) „fig.“: atter at glemme ef. behandle ef. læse ef. overtænke; — vid. Hor. Ep. 1, 2, 2; figel. ∞ scripta, Ovid. Rem. 717, figd.; men id. Met. 1, 569: (dum) relegunt suos sermone labores; — ogf. absol.: deinde relegentes etc., Quintil. 11, 2, 23; men Cic. N.D. 2, 28: qui omnia, quae ad cultum deorum pertinerent, retractarent et tamquam relegerent, sunt dicti religiosi ex relegendo; — ogf. er dertil at hensefere partie. religiosus (f. relegens), som ad: gudsfrygtig; f. umb. religiosus.

re.lescesco, ere, v. n. incl.: atter ef. paamy at slappes ef. sloves; df. „fig.“: Neve relentescat saepe repulsus amor, Ovid. Am. 1, 8, 76. — *relevamen, inis, n.: Vettelse, Vindring; — ∞ partus, (fødsel), Priscian. Perieg. 440; v. — relēvatio, onis, f.: = frgd.; — ∞ oneris, Fronto; af — re.levō, avi, atum, 1, v. a.; 1) atter ef. paamy at hæve ef. reise; — ∞ e terra corpus, Ovid., membra in cubitum, id.; — men „alleg.“: ∞ caput, Lucan. 8, 268, Plin.; — II) gior let ef. letter; A) „egent.“: — vid. Cic. Att. 1, 13, 0. Ovid. Rem. 186; — df. pass.: sic — relevare catena, id. Am. 1, 6, 25; cf. id. Met. 9, 674: ut relevare labore; — B) „fig.“: skaffer Vindring ef. Befrielse fra et Onde; letter ef. formindsker et Onde; — quodsi etc., videbimur fortasse cura et metu esse relevati, etc., Cic. Catil. 1, 13; cf. Suet. Caes. 20; — dog oftest absol.; saal. Ovid. Pont. 1, 3, 17: Non est in medico semper, relevetur ut aeger, (at den Syge helbreddes); cf. Cic. Att. 3, 10: ut potius relevares me, (at du hellere skulde troste mig); men Ovid. Fast. 3, 301: Et relevant (silvestria numina) multo pectora sica mero; — ad relevandos sumptus etc., Suet. Dom. 12; ∞ aestus, Ovid. Met. 6, 815; ∞ sitim, famem, id.

re.licēor, (itus sum), eri, v. n. dep.: rimel. at giøre Underbud, at byde mindre; — non illiciteatorem venditor, non, qui contra relicatur, emptor apponet, Cic. Off. 3, 15, (Zumpt.). — re.licin us, 3: boiet tilbage ef. epover; — Marsyas coma relicinuis, Appul.; ∞ frons (Alexandri Magni: hoi ef. fri), id. — relictio, onis, f., [relinquo]: forladet, at lade i Stikken; — ∞ rei publicae, Cic. Att. 16, 7; cf. id. Verr. 1, 13. — 1. relictus, 3, partic. af relinquo. — 2. relictus, us, m., [relinquo]: forladet, Efterladet, forsovmelfe; — ut labor virilis — derelictui sit, (bliver forsoemt), Gell. 3, 1. — relictus, 3, f. umb. reliquus. — relido, (si), sum, 3, v. a., [laedo]; Hægent.: slaaer tilbage, slaaer; (efterel. Drd.); — relisa fronte, Prudent.; — II) „fig.“: forfæfker, fornægter, Auson. — *religamen, inis, n.: Baand ef. Bånd, Prudent.; v. — religatio, onis, f.: Opbinen ef. Opbinning; — adminiculatorum ordines — religatio et propagatio vitium, etc., vid. Cic. d. Senect. 15; — [religio]. — religios, tis, f. 2.relego, in fin.

religio, (for Verfets Skyld ogf. religio, rell.), onis, f., [ester Cic. N.D. 2, 28 af 2.relego; efter Laetant. af religo, are; her lægges den forste Etymologi til Grund; alst.], 1) den paa from Betragtning grundende Gudsfrygt ef. Gudsfrygt ef. Religiofitet, dels som indre Bevidsthed, dels som fremtrædende igiennem de religiøse former og Skikke; df. ogf. religio o. religiones, ligesom res divinae ef. sacrae: Religionen; — reli-

gione, id est culta deorum, etc., Cic. N. 2, 3; cf. id. ibd. 1, 42: quae (religio) deorum cultu pio continetur; opp. superstitio, id. Div. 2, 72; — medemini religioni sociorum, iudices, etc., id. Verr. 1, 51; men id. Flacc. 28: sua cuique civitati religio est, nostra nobis, etc.; f. ogf. Lucr. 6, 1271; men ∞ pristinam conservare, (om et Guderbilledet), vid. Cic. Verr. 1, 33; cf. id. ibd. 4, 35, oftere; — religio est, m. Subjectsætning, (bet er Religiofitet), Plin. 25, 11; figel. in pl.: qui etc., nonne expertes sunt religionum omnium? Cic. N.D. 1, 42; figel. id. Verr. 4, 55: in bello religionum et consuetudinis iura retinere; — Druides — religiones interpretantur, Caes. B. G. 6, 13; scientia — morum ac religionum rei publicae, Quintil. 12, 3, 1; — II) „overf.“: A) subjectivt; 1) den af Religiofitet opstaaende Betænkthed, Religiofithedsfølelse, Samvittighedsfølelse; — vid. Cic. Verr. 1, 31 o. 51, ogf. id. Phil. 2, 33; men id. Fam. 10, 12: recitatis litteris, oblata religio Cornuto est, (afbrødes han ved en Sindrang fra Religiofithedsfølelse); cf. id. Agr. 1, 2, ogf. Caes. B. C. 3, 72; — religionem alicui injicere, Cic. Caecin. 33; rein illam in religionem populo venisse, id. N.D. 2, 4; cf. id. Catil. 3, 6; figel. religio obstat, ne etc., Liv. 4, 30 o. 31; — religio est, c. inf., Liv. 2, 62, o. id. 6, 27; men c. gen. gerund., id. 29, 18; cf. id. 28, 15; — figel. in pl., Lucr. 1, 931, ogf. Caes. B. G. 6, 16 o. 37; figel. plenius religionum animis etc., Liv. 41, 16; — bb) df. ogf.: a) Religiofithedsfølelse ef. Brud paa Religiofitheden, (som man er sig bevidst); — nulla mendacii religio obstricta est, Caes. B. C. 1, 11; liberare templum religione, Liv. 45, 5; — ogf. in pl., vid. Cic. Phil. 1, 6; — b) ∞ jurisjurandi, ogf. absol. religio: den samvittighedsfulde Opfyldelse af en Ed; ogf. edelig Forpligtelse; vid. Cic. Font. 9, ogf. Caes. B. C. 1, 76; — ogf. absol., id. ibd. 2, 32; cf. id. ibd. 1, 67: timori magis, quam religioni consulere etc.; — 2) udenf. Religiofithedsfølelse: voligtig Betænkning, Puntlighed ef. Samvittighedsfølelse; — eorum religioni quum serviret orator (rettede sig efter deres tænfere Smag), etc., Cic. Orat. 8; cf. id. Brut. 82; — fide et religione vitae defendere aliquem, id.; ∞ testimoniorum, id.; ∞ privati officii, (samvittighedsfuld Opfyldelse deraf), id.; cf. id. Verr. 4, 5; — ogf. in pl., id. d. Or. 1, 8; — B) objectivt: den med religiøse Gienstande (Guderbilleder, Templer, osv.) forbundne Gudsdygtighed og Hellighed; — propter singularem ejus fani religionem etc., Cic. Verr. 1, 11; cf. Tac. Hist. 1, 10, o. Cic. Verr. 4, 57; — 2) df. „concret.“: Gienstanden for den religiøse Gudsdygtighed ef. Dyrdelse, Helligdom ef. Guderbilledet; — orant te, ut sibi religionem (i. e. simulacrum Dianae) — restituas, Cic. Verr. 1, 30; cf. id. ibd. 4, 43: ne inanes religionum revertantur.

*religiōse, adv.; 1) efter Religiofitheds Bud, religiøst, fromt; — compar., ∞ deos colere etc., Liv. 10, 7; cf. Plin. Ep. 3, 7; — superl., ∞ colere templum Junonis, Cic.; — II) „overf.“: betænksomt, omhyggelig, samvittighedsfuld; — ∞ testimonium dicere, Cic. Coel. 22; cf. id. Fam. 13, 17, o. Nep. Att. 15; figel. in compar., Plin. Pan. 63; — religiositas, atis, f.: Gudsfrygt, Religiofitet, Appul., Tertull.; v. — religiosulus, 3, dem.: negenlunde gudsfrygtig, Hieronym.; — [figt.].

religiōsus („poet.“ ogf. relig. ef. relig.), 3, [religio]; 1) „egent.“ ef. „afm.“: gudsfrygtig, religiøs; — qui etc., sunt dicti religiosi ex relegendo, Cic.; f. 2.relego, nr. II; natura sanctos et religiosos (senatores) etc., id. R. Com. 15; nostri majores, religiosissimi mortales, etc., Sall. Catil. 12; — religiosa iura, (viske Religiofithed), vid. Cic. Lael. 4; — religiosissimum erat, m. Subjectsætning, Plin. 30, 1, (bet var den største Religiofithed ef. den største Gudsdygtighed i den Religiofitheden); — religiosius credunt, (endnu helligere ef. frommere), m. fig. inf., id. 28, 5; — II) „fig.“: A) subjectivt; 1) som nævner en

religios Betænkfelighed *cf.* Engsteligbed, ængstelig *cf.* strupulos med Hensyn paa Religionen; — ∞ civitas etc., *vid.* Liv. 31, 9; — compar., ∞ agricolae, Colum.; *men* Liv. 2, 5: quia religiosum erat, (ferdi det var en Samvittighedsfølelse); *figel.* m. Subjectsfærmning, *id.* 3, 22: Iustrum condi... religiosum fuit; — b) *egf.* dædelende: alfter ængstelig, øvertroist: (i denne Hem. afene feret.); — *saal.* poëta ap. Gell. 4, 9: Religentem oportet esse, religiosum nefas; *cf.* Cato ap. Fest. s. v. repulsior, p. 286; (Müll.), *e.* Ter. Heaut. 4, 1, 37; — 2) udenfor Religionsføreget: uetiagtig, streng, samvittighedsfuld; — natio minime in testimonio dicendis religiosa, Cic. Flacc. 10; ∞ testis, *id.*, *id.*, Quintil.; — *men* Atticorum aures teretes et religiosas, (med sin øg ren Smag), Cic. Orat. 9; — B) *objektivt*, om en Gienstand for religiøs Dyrelse (som Tempel *cf.* Gudebilledet): ærværdig, hellig; — ∞ templum Herculis, Cic.; haec Cererem (rette Gudenens Billede) antiquissimam, religiosissimam, etc., *id.* Verr. 4, 19; ∞ limina deorum, Virg. Aen. 2, 365; ∞ vestes, Suet. Tib. 35; næml. herer ∞ dies: en ildevarslende Dag, paa hvilefen man ikke tør foretage noget; *saal.* dies Alliensis, *e.* dies atri; *f.* *egf.* Cic. Att. 9, 5, Liv. 6, 1, *offere*, *egf.* Suet. Tib. 61, *offere*, Gell. 4, 9, *e.* *fl.*

religo, avi, atum, 1, v. a.: 1) binder tilbage, binder op *cf.* sammen, *egf.* alim. binder dertil *cf.* binder fast; — trahit Hectorum ad currum religatum Achilles, Cic. Tusc. 1, 44; *cf.* Ovid. Met. 4, 671; ∞ manus post terga, Suet.; *men* Hor. Od. 1, 5, 4: Cui flavam religas comam? *figel.* pass. *e.* acc. *græc.*: religata comas *cf.* crines, *id.*; — ∞ navem injectis manibus ferreis, Caes.; ∞ tigna transversa axibus, *id.*; *men* ∞ descetam herbam, (binde Ho), Colum.; — 2) *bes.* *egf.* i Semantisføreget; — ∞ naves ad terram, Caes.; *men* religata in litore pinus, Ovid.; Solvitur herboso religatus ab aggere funis, *id.* Met. 11, 445; *cf.* Virg. Aen. 7, 106; *men* ∞ classem litore, Ovid. l. c. 13, 439; *men* Catull. 64, 171: utinam ne tempore primo... Perfidus in Cretam religasset navita funem, (om Ithacus), ∞ funes ex arboribus ripae, Digest.; — B) *overf.* *egf.* *o.* alleg.: quae (prudentia) si extrinsecus religata pendeat, et non oriatur a se, etc., Cic. Tusc. 3, 17; — II) *eplofer*; — At haec minax Cybele, religatque iuga manu, Catull. 63, 81; omnibus annis vitem resolveri et religari, Pallad.

relinno, levi, 3, v. a.: borttager Hærpiren af Spundset; — Reveli dolia omnia, omnes serias, (har aabnet dem), Ter. Heaut. 3, 1, 51; *men* absol., *f.* *neutr.*, *not.*; — b) *pect.* *egf.*: Si quando sedem augustam, servataque mella Thesauris relines, (udtager Senningen deraf, *egf.*), Virg. Ge. 4, 229; — *not.*: nulli relerimus postea (*f.* releverimus: ville ikke aabne Bindunken for nogen), Plaut. Stich. 5, 4, 38.

relinquo, liqui, licum, 3, v. a.: 1) med Eftertryk paa re: lader tilbage; A) *alm.*: lader blibe tilbage, efterlader; 1) *egentl.*: — Abeuntis ambo hinc tum senes me filiis Relinquant quasi magistrum, Ter. Phorm. 1, 2, 21; *cf.* Caes. B. G. 7, 40, *e.* Cic. Fam. 2, 15; *hvor* *egf.* quoniam alterum me reliquissem (neml. i mit Broder); — post tergum hostem relinquere, Caes.; *cf.* Lucr. 5, 625; — 2) *fig.*: — hanc ipsam excursionem relicturus ad Caesarem etc., Cic. Att. 9, 6; *cf.* *id.* Brut. 9; hic (Homerus) omnes sine dubio et in omni genere eloquentiae procul a se reliquit, Quintil. 10, 1, 51; — B) *bes.*: 1) ved Døden at lade tilbage, at efterlade *fig.*; — ∞ filiam adolescentulam, Ter., aliquem heredem, Cic. Quint. 4; *men* quod reliquit, Ter. Hec. 3, 5, 13, (hans efterladte Riser); *cf.* Cic. R. Am. 7, *egf.* Ovid. Met. 3, 585; — *egf.* *fig.*: Sibi vero hanc laudem relinquunt, etc., Ter. Hec. 3, 5, 11; *cf.* Cic. Arch. 12, *e.* *id.* Off. 2, 16; — ∞ scriptum etc., *id.* Brut. 19; *cf.* Quintil. praef. 1; *f.* *egf.* Ovid. Met. 13, 731; — 2) lader tilbage *cf.* til Rest, lader beholde,

overlader, bengiver, giver til Pris; — *vid.* Cic. Verr. 3, 48; *figel.* Ovid. Met. 6, 299: unam minimamque relinque (se. filiam mihi); *cf.* Hor. Ep. 1, 7, 19 *e.* 43, *e.* *id.* Epod. 16, 20, *offere*; — *egf.* *fig.*: ne qua spes in fuga relinqueretur, Caes.; *cf.* Cic. Agr. 1, 6, (hvor dat. er tilføjet); *men* Ter. Andr. 3, 4, 22: Nihil est precii loci relictum, jam perturbavi omnia; derim. Cic. Fam. 1, 1: plane nec precibus nostris nec admonitionibus relinquit locum, (han gier dem overflodige); *men* *id.* Quint. 15: vita turpis ne morti quidem honestae locum relinquit; ∞ aliquem poenae, Ovid., urbem direptioni et incendiis, Cic.; *egf.* *m.* ad, *id.* Fam. 13, 61: (ne) reliquas hominem innocentem ad alienus tui dissimilis quaestum; *men* *id.* Div. in Caecil. 8: malo (*id.*) in aliorum spe relinquere, quam in oratione male ponere; — *egf.* m. Objectsfærm., *cf.* *e.* *inf.*; *vid.* Lucr. 3, 40, *e.* Hor. Sat. 1, 1, 52; — *egf.* *pass.*; relinquitur illud, quod etc., Cic. Flacc. 34; *men* *id.* Att. 10, 8: relinquitur, ut... quiescamus; *cf.* Caes. B. G. 5, 19; *figel.* i Stutninger: relinquitur ergo, ut etc., Cic. Inv. 1, 9; *figel.* ita relinquitur, ut etc., *id.* Div. 2, 5; — 3) med dobbelt Prædicat: lader tilbage i en vis Tilstand; — quos Caesar... pacatos reliquerat, Caes. B. G. 4, 37; ut... pro effectis relinquant vixdum inchoata, Quintil. 5, 13, 34; *men* Caes. B. G. 7, 20: quod sine imperio tantas copias reliquisset; *cf.* Ovid. Met. 8, 277; — II) med Eftertryk paa Verbet: at forlade nogen *cf.* noget, at stille sig derfra, at gaae bort derfra; A) *alm.*: — Non ego te hic lubens relinquo, Plaut. Amph. 1, 3, 33; *cf.* Caes. B. G. 1, 44; *men* pavet haec (Europa), litusque ablata relictum Respicit, Ovid. Met. 2, 873; *cf.* Hor. Od. 1, 10, 14; *men* *e.* dat., Virg. Aen. 12, 382: Abstulit ense caput, truncumque relinquit arenae, (i.e. in arena); — *egf.* *overf.*: — quem vita reliquit, (den Afledte), Lucr.; *cf.* Ovid. Met. 11, 327: Conantemque loqui cum sanguine vita reliquit; *figel.* relinquit me animus, Caes., *o.* *fl.*, *egf.* anima, Nep.; *men* ∞ animam, Ter., vitam, Virg., lumen vitale, Ovid.; *men* Cic. Rab. perd. 8: tam ab omni honestate relictus, etc.; — B) *bes.*: lader fare, lader i Stiften, tilfødsfæter, forlader; — relinquit deseruitque me, Plaut.; *cf.* Ter. Andr. 4, 4, 5, *egf.* Ovid. Met. 8, 108; auctores signa relinquenti et deserendi castra, Liv. 5, 6; *cf.* Hor. Od. 2, 7, 10: relictia non bene parvula; — *egf.* *fig.*: opgiver *cf.* forfemmer, bryder mig ikke derom, agter ikke derpaa; *vid.* Cic. Caecin. 18; *men* omnibus relictis rebus, (med Tilfødsfættelse af Alst), Plaut., Ter., *o.* *fl.*; *cf.* Cic. Agr. 1, 1: relictas possessiones, (forfemte *cf.* nedbrædt); — quae ego nunc omnia pratero et relinquo, (forbigaaer, lader uomtalt), *id.* Verr. 3, 44; *cf.* *id.* Catil. 3, 8; *men* ∞ aliquem interfectum, (lade hans Mord ubæner), *id.* Manil. 5; — *pect.* *egf.* *e.* *inf.* *obj.*; si etc., mirari multa relinquant, (vil du høre op dermed), Lucr. 6, 653.

*reliquatio, onis, f.: Resten af en Sum, Digest.; — *ds.* *overf.*: ∞ aetatis *cf.* temporum, (hvad der endnu mangler deri), Tertull.; *e.* — reliquator, oris, m.: som styder en Rest, Digest.; — *ds.* *fem.*: reliquatix, icis, *men* *overf.*: ∞ delictorum, Tertull.; — [reliquor].

reliquia, ae, f.: Biform af *figd.*, Appul. — reliquiae (*pect.* *egf.* *rell.*), arum, f., [relinquo]: det Overblevne, det Derige *cf.* Resterne, Resten; 1) *egentl.*: A) *alm.*: — Haec bonorum ejus sunt reliquiae, Plaut. Rud. 1, 3, 17; ∞ copiarum, Nep.; ∞ cladis *cf.* pugnae *cf.* belli, Liv.; *men* ∞ Danaum, (hvad der ikke ved dem er fordærvet), Virg. Aen. 1, 30, *offere*; *cf.* Ter. Ad. 3, 3, 90; ∞ cibi (neml. i Legemæt), Cic. N. D. 2, 55; *men* absol. *f.* Excrementerne, Senec.; *men* reliquiae: Ruiner; *vid.* Virg. Aen. 8, 356; ∞ limae, (Alfald dererter), Plin.; — B) *bes.*: a) Resten af Væden *cf.* fra Taffelt; — *vid.* Plaut. Cure. 2, 3, 12, *e.* *id.* *ibid.* a. 3, v. 18; *men* Cic. Fam. 12, 4: vellem etc. etc., reliquiarum

nihil fuisset, (valleg."): — b) Resten af Resten af det forbrændte Læg; — c) Marii reliquias dissipari jussit Sulla victor, Cic. Leg. 2, 27; cf. Tac. Ann. 2, 63; Suet. Aug. 100, Virg. Aen. 5, 44, v. 21. — e) Suet. Aug. 1, bede reliquiae (i Mæstam af exta): Resterne (af den iffe forbrændte Del) af Offerfiødet; — II) "fig.": — vid. Lucr. 3, 656, v. Cic. Div. 2, 67; men id. Prov. cons. 8: instauratas maximi belli reliquias ac renovatas etc.; cf. id. d. Senect. 6, (hvor avi reliquias persequi, siges til den yngre Scipio om Carthago's Delagættelse).

reliquo, avi, I, v. a., Viferum af flgd.; — quae quis reliquavit, (hvad nogen er bleven stillet til Rest), Digest. — reliquor, at sum, I, v. dep. n. o. a., [reliquus]: stylder en Rest, alieui, (til nogen), Digest; reliquatus est amplam summam, ibid.

reliquus (relicuus, quadrisyll., Lucr.), 3, [relinquo]: som bliver tilbage af, tilføvers, øvrig; Dægentl.; A) "adm.": a) c. dat.; — vid. Ter. Heec. 4, 1, 55, v. id. Eun. 2, 2, 9; figel. quem (mulum) tibi reliquum esse dicis, Cic. Fam. 9, 18; men id. Verr. 1, 50: quae deprecatio est igitur ei reliqua, qui etc.? — in neutr.: quid enim est huic reliqui, quod cum in vita hac teneat? Cic. Sull. 31; — b) ud. dat.; — ex qua (familia) reliquus est Titurnus, Cic. Fam. 13, 39; men id. Prov. cons. 4: qui lucus ... tam sanctus, in quo ullum simulacrum reliquum sit? — in neutr.: Sed reliquum dat operam ne sit reliquum, Plant. Truc. prol. 15; men Cic. Off. 1, 18: videre, quae reliqui summa fiat; — egf. som subst. c. gen.: det Øvrige, Resten; quod vitae reliquum est, Plaut.; figel. reliquum vitae (tuto degere), Liv. 39, 13; cf. id. 26, 40; — egf. in pl.: reliqua belli perfecta, id. 9, 16; cf. Tac. Hist. 4, 2; — 2) herstil mæstkes Jærbindelse; aa) reliquum est, m. ut, el. c. inf.: det (el. der) bliver tilbage; — reliquum est, ut officiis certum inter nos, Cic. Fam. 7, 31; cf. Nep. Att. 21; — nunc hortari modo reliquum est, Sall. frgm.; — bb) reliquum facere (aliquem el. aliquid, egf. aliquid reliqui facere), som Omfærdighed af relinquere: a) at lade tilbage el. tilføvers, at lerne; — quibus aratum saltem aliquod ... Apronius reliquum fecit, Cic. Verr. 3, 55; cf. id. Att. 3, 8; — quos reliquos fortuna ex nocturna caede ac fuga fecerat, Liv. 9, 24; cf. Cic. Verr. 3, 41; — men in neutr. c. gen.: quod reliquum vitae virumque famae fecerat, id. etc., id. ibd. 5, 31; cf. id. Sull. 32; — saaf. østest m. Regation; vid. Sall. Catil. 11: hi nihil reliqui victis fecere; hof. pass.: capta urbe nihil fil reliqui victis, id. ibd. 59; cf. Cic. Verr. 3, 48, v. Liv. 7, 35; — b) at unde lade el. østet lade, (sæd. m. Regation); — quum etc., nihil ad celeritatem sibi reliqui fecerunt, Caes. B. G. 2, 26; me nihil reliqui fecisse, quod etc., (at jeg inter har forfemt), Nep. Att. 21; cf. Tac. Ann. 1, 21; men pass.: prorsus ab utrisque nihil reliquum fieri, Sall. Jug. 76; — B) "bef.": 1) hvad der i Tiden er el. bliver tilføvers, d. e. fildigere el. tilfømmende; — nos non de reliqua et sperata gloria jam laborare, sed etc., Cic. Qu. Fr. 1, 1, 15; cf. id. Sest. 34; in reliquum tempus, el. reliquum in tempus, (for Fremtiden el. f. d. flgd. Tid), Cic., Caes.; men ∞ tempus, Nep. Them. 2, (opp. praesens bellum); — men in neutr. absol.: quod reliquum est (sc. vitae: i mit følgende Liv), Plaut. Casin. 5, 1, 1; — 2) som adv.: in reliquum, (for Fremtiden el. herefter); vid. Liv. 23, 20, østere, Sall. Jug. 42, v. 21.; — 2) i Jæretimingsfregget om en Gield: tilbagestaaende el. restende; — vid. Ter. Phorm. in., egf. Cic. Att. 16, 16, A; østest som subst. o. in pl.: — maxime me angit ratio reliquorum meorum, id. ibd. 16, 3; men id. ibd. 15, 15: ex reliquis, quae Eros fecit (har opstammeret), etc.; cf. Plin. Ep. 3, 19; figel. reliqua habere, Digest., v. reliqua trahere, ibd., (sige inde med en Gield); — fied. in sing.: reliquum non exsolutae quantitat, ibd.; — egf. som Ordspil: Accipite reliquum, (hvor nu Resten af Jærtallingen), etc., vid. Plaut. Capt. prol.

16; — II) "øverst.": det Øvrige af en Helhed, el. den øvrige Del af en Samling; alts. øvrig, den el. det øvrige; pl. de øvrige, (forstillet fra ceteri); a) in pl.: — Servilius consul, reliquique magistratus etc., Caes. B. C. 3, 21; ad reliquos labores ... etiam hanc molestiam assumo, Cic. Plane. 1; — egf. ud. subst., vid. Cic. d. Rep. 2, 11, v. id. Att. 16, 15; egf. ud. Copula, id. Phil. 2, 12; — in quibus haec maxime spectantur: ira, odium, metus, cupiditas, spes; nam reliqua in horum species cadunt, Quintil. 7, 2, 35; reliqua vaticinationis brevi esse confecta, Cic. Div. 1, 32; audi reliqua, Plaut.; cf. id. Poen. 3, 4, 8; men Quintil. 9, 4, 121: aderat janitor carceris, et carnifex praetoris, reliqua, (omtr. vort: egf. saa videre); men ceteri: et reliqua, Vopise.; — b) in sing.: — reliquam partem exercitus etc., Caes. B. G. 5, 16; figel. id. ibd. 3, 3; neque de frumento reliquique comineatu satis esse provium; cf. Cic. Att. 5, 20, v. id. Verr. 3, 13; — men reliquum temporis, (den øvrige Tid), Suet. Ner. 34; — men i Øvergange: quod reliquum est, (ferresten, færgest), Cic. Fam. 13, 72, v. Plane. ibd. 10, 11; figel. de reliquo, id. d. Or. 1, 22, id. Att. 16, 13, c. østere. — relisus, 3, partic. af relido.

rellig-, reliqua-, f. and. relig-, reliqua- — relido, avi, atom, I, v. a.: igitur at udsæie el. bortferpagte, Digest. — reloquor, qui, v. dep. n.: at siges igitur, at svare; — vid. Varr. L. 6, 7. — relucere, xi, 2, v. n.: at lyse el. straae el. skinne tilbage; — relucens flamma, Liv. 22, 17; cf. Virg. Aen. 12, 300; men igni (abl.) freta lata relucunt, (give Gienfien deraf), id. ibd. 2, 312; cf. Ovid. Met. 11, 617; men Plin. 9, 43: piscis lucerna tranquillis noctibus relucet; 2f. — relucesco, luxi, 3, v. incl. n.: atter el. paany at lyse el. skinne frem; — nullaque obstante (sc. nube) reluxit (sc. sol), Ovid. Met. 11, 769; men caeco reluxit dies, Tac. Ann. 4, 81; — men impers: paulum reluxit, (det lysede liden), Plin. Ep. 6, 20.

relucto, are, v. n., cetercl. Viferum af flgd., hof. act. reluctabat, Appul., v. pass. reluctatus, 3, Claudian. — reductor, atus sum, I, v. dep. n.; I) "ægentl.": anfrænger mig el. kæmper el. frider derimod; — reluctantis et impulsæ (uxoris) vestigia etc., Tac. Ann. 4, 22; cf. Virg. Ge. 3, 301, v. Ovid. Am. 3, 1, 14; — B) "øverst.": egf. om Tingssubjecter; — quam (Myrales) deduxisse canendo Saepæ reluctantis constabat cornu lunae, Ovid. Met. 12, 263; men Senec. Herc. Oet. 1726: Refugit ignis et reluctantur faces; — II) "fig.": — quum etc., diu sum equidem reluctatus, Quintil. proem. 1; cf. Vell. 2, 102, v. Martial. 5, 35.

reludo, si, 3, v. n. o. a.: stemter el. spoger derimod; — sibi ipse reludat, Manil. 5, 170; temerarius mariti jocos reludit, Senec. Controv. 2, 10. — relumino, are, v. a.: belyser paany; — ∞ caecos, (giere dem seende), Tertull. — reluo, ere, v. a.: atter at indløse, vestem, aurum, Caecl. ap. Fest. s. h. v. p. 281, (Müll.).

Rema, ae, f.; derom Eun. Ann. 1, 99: (Romulus et Remus) Certabant, urbem Romanæ Remanæ vocarent. — remaeresco, erui, 3, v. incl. n.: atter at blive maver, Suet. Dom. 18. — remaledico, ere, v. n.: atter el. til Øiensgield at udsæide; — remaledici (maledicenti) civile fasque esse, Vespas. ap. Suet. Vesp. 9. — remancipio, avi, atom, I, v. a.: atter at emancipere; — ∞ filium patri, Gaj. Inst. — I. remando, (avi), atom, I, v. a.: lader siges el. mæstke tilbage; — remandatunque Pyrrho a senatu est, cum etc., Eutrop. 2, 13. — 2. remando, ere, v. a.: vager om igitur, el. vedbliver at tyffe; — 2f. ligeselfævis: taedium ... quasi eundem cibum remandendi, vid. Quintil. 11, 2, 41; men absol., Plin. 10, 93: Pontici quoque mures simili modo remandunt.

remaneo, mansi, 2, v. n.; I) "ægentl.": v. localt: bliver tilbage, forbliver; — ∞ Romae etc., Cic. Att. 7, 14; egf. absol., id. Catil. 1, 3, østere; ∞ in exercitu, id. Off. 1, 11; ∞ ad urbem cum imperio, Caes.,

domi, id., apud aliquem, id.; cf. id. B. G. 1, 2; men Nep. Epam. 9: quod (ferum) ex hastili in corpore remanserat; — II) „fig.“: vedblive at være; — ∞ animos post mortem, Cic. Tusc. 1, 12; cf. id. R. Am. 10, c. Ovid. Trist. 1, 9, 23, egf. Sall. Jug. 24; men ∞ nomen (hostis) in eo, qui etc., (vedblive at brugtes derom), Cic. Off. 1, 12; cf. Sall. Jug. 59; men Liv. 9, 1: ne quid ex contagione noxae remaneret penes nos; — egf. c. dat.: vobis aeterna sollicitudo remanebit, Sall. Jug. 31; — b) egf. m. tilføiet adj. fem Prædicat: at vedblive i en Tilstand; — quarum (sublicarum) pars inferior integra remanebat, Caes. B. G. 7, 35; cf. Cic. d. Rep. 2, 31: quae (potentia) gravis et magna remanebat. — 1. remano, are, v. n.: at flyde tilbage; — retroque remanat Materies humoris, Lucr. 5, 270, ostere. — 2. remano, are, v. n.: at gaac tilbage; f. ind. remeo, not. — remansio, onis, f., [remaneo]: Tilbagebliven el. forbliven paa et Sted, opp. profectio, Cic. Lig. 2; cf. id. Q. Fr. 3, 1, 5.

*remeabilis, c: fem venter tilbage; — ∞ saxum (Sisyphi), Stat.; ∞ anima in corpora, Tertull.; — remeaculum, i, n.: Tilbagevei (fra Underverden; opp. demeaculum), Appul.; o. — remeatus, us, m.: Tilbagevenden; df. „overf.“: Tilbage til at vende tilbage; — nemo potest commeatum remeatumve exsuli dare, nisi imperator, Digest.; — [remeo].

remediālis, is, [remedium]: helsebrænde; — ∞ vis, Macrob. Sat. 7, 16. — *remediatio, onis, f.: Helsebrænde, Scribon.; o. — remediator, oris, m.: fem helsebræder el. curer; — ∞ valetudinum, Tertull.; af — remedio, avi, atum, i, v. a.; o. remediator, atus sum, v. n., [remedium]: helsebræder, curer; 1) act., Scribon., Tertull.; — 2) dep., Hieronym., Appul. — remediator, ari, v. dep. a.: paany el. omhyggeligen atestertante, Senec. Ep. 72, (Gronov.), inc.; (at reminisci).

remedium, i, n., [medeor]: hvad der atter helsebræder el. læger; df. 1) egenl.: Lægemiddel el. Medicament; — Nec ratio remedi communis certa dabatur, Lucr. 6, 1224; men Cic. N. D. 2, 50: pantheras remedium quoddam habere, quo quum essent usae, non morerentur; — ostest hee Lægerne; in remedio est, si quis etc., Plin.; contra morsus remedio esse, id.; men Suet. Ner. 35: remedium ad fauces pollicitus etc.; — II) „fig.“: Middel el. Helsepenmiddel; — remedium ad magnitudinem frigorum (derimod), etc., Cic. Verr. 5, 10; cf. id. Tusc. 5, 26, o. Quintil. 5, 2, 5; ∞ aegritudinum, miseriarum, Ter., infirmæ memoriae (derimod), Quintil. 11, 2, 49; cf. Tac. Agr. 3: infirmitatis humanae tardiora sunt remedia, quam mala; men Cic. Phil. 13, 11, „alleg.“: qui tuis beneficiis remedia invenit, (derimod); figel. Liv. 3, 3: id remedium timori fuit; men Tac. Ann. 4, 72: hinc ira et quaestus, et postquam etc., remedium ex bello.

rememini, isse, (v. n.): atter at erindre sig; — priorum, Tertull.; — rememoro, are, v. a.: igien eller atter at omtale el. fortælle, Tertull. — remensus, 3, partic. af remetior. — remeo, avi, i, v. n.: gaac el. vender el. femmer tilbage; — ∞ in patriam, Ovid., patrias in sedes, Tac.; men rursus in terga remeans, (atter træffende sig tilbage), id. Ann. 3, 21; ne ad se remearent (legati), Liv. 9, 16; cf. Virg. Aen. 2, 95, o. Ovid. Met. 15, 569; ∞ ex Campania ad eum diem, Tac.; cf. id. Hist. 5, 22; — „poet.“ egf. c. acc., Virg. Aen. 11, 793; — B) „bef.“ egf.: at vende tilbage med Seier; — faal. ∞ triumpho, Stat., figel. pompa triumphii, Lucan.; men c. acc.: vetitos remeare triumphos, (drage hjem i den negtede Triumph), id. 7, 256; — b) egf. om Dyrene; — vid. Liv. 21, 3; figel. om Træfugle, Varr.; — ostere om Tingsubjecter; quum... neque remearet aer, (strømmende tilbage), Cic. N. D. 2, 46; cf. Tac. Ann. 12, 17, o. id. Hist. 1, 86; — II) „overf.“: — non segnis stat remeatque dies, Tibull. 1, 4, 28; — egf. c. acc.: A certis annis ævum remeare peractum,

Hor. Sat. 1, 6, 91; — not.: en forlængt Form af remeo er rimel. remano i forbindelsen: camposque remanant, Enn. Ann. 1, 66; cf. dannet f. dant, prodium f. prodeunt, o. fl.; f. egf. Fest. p. 282, (Müll.).

remergo, ere, v. a.: igien el. atter at nedsejke; df. „fig.“: soporis altitudinem remergi, Augustin. — remetior, mensum sum, 4, v. dep. a.: atter at maale tilbage; 1) „egenl.“: — Si modorite memor servata remetior astra, Virg. Aen. 5, 25; cf. Lucr. 2, 515; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) at tilbagelægge i Nummet, at vandre el. brage tilbage derad; — ∞ iter, Stat., stadia, Plin. 2, 73; — b) om visse lidtummelser af Jilder; — ∞ vinum vomitu, Senec.; cf. Martial. 6, 89; — c) om en fridvæs Tilbagegang el. Overgang i en Tilstand; — transmissum discrimen convalescendo remetiri, Plin. Ep. 8, 11; — B) „ment.“: — quum etc., totum diem... facta et dicta mea remetior, (giennemgaaet paany), Senec. d. Ir. 3, 36; ∞ fabulam, (gientage), Appul.; — not.: partic. remensus, 3, egf. m. pass. Bem.: hvorefter man er dragen tilbage; — pelagique remenso etc., Virg. Aen. 2, 181; cf. ibid. 3, 143: remenso... mari.

remex, igis, m., [remus, ago]: Rorskærl el. Rorskegt; — remiges exigere, (præse dent), Cic. Verr. 1, 34; ∞ exercere, Nep.; cf. Suet. Galb. 12; — „poet.“ egf. om Charon, Senec. Herc. Fur.; — b) sing. remex egf. collect. f. remiges; — vid. Virg. Aen. 4, 588, egf. Liv. 37, 11, o. Tac. Ann. 4, 5; men „alleg.“, Ovid. Trist. 5, 14, 44: Vela damus, quamvis remige puppis eat. — Remi, orum, m.: 1) gallisk Jøff i Egnen af d. nys. Rheims, Caes. B. G. 2, 3, ostere, o. Tac. Hist. 4, 67 figd.; — „poet.“ egf. in sing., Lucan. 1, 424; — II) fild. egf. Remernes Hovedstæd, (tilhørende Durocororum), Ammian.

remigatio, onis, f., [remigo]: Røen el. Røning; — vid. Cic. Att. 13, 21: remigatio navem convertens ad puppim, (naar man roer baglens). — *remigium, i, n.; 1) „egenl.“: Røen el. Røning; — homines remigio sequi, (roede bagsefter dem), Plaut. Bacch. 2, 3, 55; cf. Plin. 9, 2: sinus... duodecim dierum remigio enavigatus etc.; — II) „meton.“: A) Røerene; — Remigio veloque... festina et fuge, Plaut. Asin. 1, 3, 5; cf. Tac. Germ. 44, Hor. Od. 1, 14, 4, o. Virg. Ge. 1, 202; — som Drøfprog maffes: meo remigio rem gero, (jeg har ganske min Fjænde), Plaut. Mil. gl. 3, 1, 152; — 2) „poet. overf.“ egf. om Fuglenes Røing; — faal. Remigii oblitæ (aves), Lucr. 6, 743; cf. Virg. Aen. 1, 301, (hvort remigium alarum tilbagegæes Mercurius); f. egf. id. ibid. 6, 19, Ovid. Met. 8, 228, o. A.; — B) Rørsøfker el. Rørsøfkerne, Cic. Tusc. 5, 39; remigium classicique milites etc., Liv. 26, 51; cf. Tac. Ann. 3, 1, Virg. Aen. 3, 471, o. Hor. Ep. 1, 6, 63; o. — remigo, are, v. n.: roer; — vid. Cic. Att. 13, 21; ∞ contra aquam, vid. Senec. Ep. 122, fin.; cf. Caes. B. G. 5, 8, o. A.; — „poet.“ egf. c. acc.; Pado qui remigat alnum (i.e. navem), Claudian.; — om det pærfille Udtryk: volucres pennis remigare, vid. Quintil. 8, 6, 18; — [remex].

remigro, are, v. n.; 1) „egenl.“: at flytte el. drage el. vende tilbage, (navnl. for at bce paa et Sted); — ∞ in domum veterem c. nova, Cic. Acad. 1, 4; cf. Caes. B. G. 4, 4; — II) „fig.“: — ∞ ad argumentum, Plaut. Poen. prol. 17; ∞ ad justitiam, Cic. Tusc. 5, 21; men Remigrat animus nunc demum mihi, (nu først vender mit Mod tilbage), Plaut. Epid. 4, 1, 42.

reminiscens, arum, f.: Tilbageindringer, (som Overfættelse af *ἐναυρίσας*), Tertull.; af — reminiscor, sci, v. dep. n. o. a., [af inus. meniscor, af Stammen men-, hvi. mens, memini, f. egf. comminiscor]: atter at tilbagekalde i sin Sukommelse, atter at erindre el. at minde sig derom; — vid. Cic. Tusc. 1, 24; figel. reminiscentem recordari etc., id. Lig. 12; — egf. c. gen., vid. Caes. B. G. 1, 13, Nep. Phoc. 4, o. A.; — egf. m. Relativ. el. Objectsfæstning; reminiscere... quae tradantur mysteriis, Cic. Tusc. 1, 13; cf. Lucr. 2, 89, o. Ovid. Met. 1, 256; — egf. c. acc.; ea potius

reminiscere, quae etc., Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; cf. Virg. Aen. 10, 782, o. Ovid. Pont. 1, 8, 31; — b) *df.* *egf.* Nep. Alcib. 2: ved Tilbageerindring af udfinde el. udtænte.

remipes, *edis*, *adj.*, [*remus*, *pes*, *m.*]; 1) der bruger Jædderne som Arer, *auates*, Anson.; men *lambi*, *id.* — *remisceo*, (*miscui*), *mixtum* *el.* *mixtum*, 2, v. a.; 1) „*egent.*“: blander igitur dermed, *venenum cibo*, Senec. Constant. Sap. 7; — II) *estere* „*fig.*“: — *animus naturae suae remisceretur*, Senec. Ep. 71; f. *egf.* Hor. A. P. 151, o. *id.* O. 1, 15, 30.

**remissa*, *ae*, *f.*, *f.* *remissio*: Eftergivelse, peccatorum, Tertull.; *c.* — *remissarius*, 3: som lader sig give tilbage, *vectis*, (en sig Stang *el.* *Bem.*) Cato; — [*remitto*]. — *remisse*, *adv.* *af remissus*, men *scdv.* „*fig.*“; A) eftergivende, mildt; — *∞ agere*, (*opp. severe*), Cic. Coel. 14; *cf.* *id.* d. Or. 3, 26; men Suet. Claud. 30: *et remisse quid vel serio agentem (eum)* etc.; — *compar.*, *∞ disputare*, Cic. d. Or. 1, 60; *cf.* *id.* Verr. 4, 34; — B) efterladt, fratfælt; — *neque remisse*, *neque crudeliter* (*imperare servis*), Colum. 1, 8.

**remissibilis*, *e*, (*estere*); 1) tilgivelig, deliata, Tertull.; — II) *høs* Lægerne: *let*, *mild*, *digestio*, Coel. Aur.; — *remissio*, *onis*, *f.*: ligesom Tilbagefenden *el.* *Løslader* *el.* *Løsgjæren*; — 1) „*egent.*“: — *∞ splendoris*, Vitruv., (Tilbagekastelse *deraf*); — *egf.* *at lade vende tilbage*; (*∞ nova ludorum (deres Vintagelse)*, Petron.; men Cic. Off. 1, 41: *ex superciliorum aut remissione*, *aut contractione* etc.; — II) „*fig.*“; A) „*adm.*“: ligesom Løslader *el.* *Dpfosen*; *df.* 1) Dpføstning, Slapper; — *∞ animi*, (*opp. intentio*), Cic. Tusc. 2, 23; *cf.* Publ. Syr. 35: *Arcum intentio frangit*, *animum remissio*; — *binæ contentiones vocis et remissiones* etc., *id.* d. Or. 1, 61; men *∞ lenitatis* (*in oratione*: *det Bløde i Jørdraget*), *ibid.* 2, 53; — *egf.* *Aftagen*, *laboris*, Varro, Quintil.; *cf.* Cic. Fam. 7, 26; *figel.* *∞ febris*, Suet.; — 2) *navnl.* *egf.* *sem Genymstiltand* *el.* *Stemming*; a) *Eftergivende*, *Wildbed*, *Taalmodighed*; — *vid.* Cic. d. Or. 2, 17, o. *id.* Fam. 5, 2; — b) *Dymntring*, *Bederqvagelse*, *Evile*; — *ad omnem animi remissionem ludumque descendere*, Cic. d. Or. 2, 6; *i* *denne Bem.* *egf.* *absol.* *remissio*, *id.* Coel. 17, *egf.* *in pl.* *remissiones*, Quintil.; *cf.* Tac. Agr. 9; — B) „*bef.*“: *Efterladelse* *el.* *Eftergivelse* *af en Straf* *el.* *af en Jæfse*; — *∞ poenae*, Cic. Catil. 4, 6; men *remissionem petere*, (Rebættelse *i en Jørgagningsafgift*), Suet. Caes. 20; *cf.* Tac. Ann. 4, 13; men *∞ nuntiationis*, (Dpføttelse *af et Jærbud*), Digest.; o. — *remissivus*, 3; 1) *høs* Lægerne: *formildende* *el.* *fordelende*, *res* (*pl.*: *saadanne Midler*), Coel. Aur.; — II) *i* *Grammatikken*: *∞ adverbial*, (*formildende* *el.* *indfærdende*, *sem pedetentim*, *paulatim*, *sensim*), Priscian.; — [*remitto*]. — *remissus*, 3, *partic.* *o.* *adj.* *af remitto*. — *remistus*, 3, *partic.* *af remisceo*.

remitto, *mihi*, *missum*, 3, v. a. o. n.; 1) *act.*: *lader* *gaae* *el.* *fender tilbage*, *giver* *fra mig* *el.* *bertfærner*, A) „*egent.*“; 1) „*adm.*“: — *Nisi tu illam remittis ad me*, etc., *vid.* Plaut. Cist. 2, 1, 51; *∞ aliquem domum*, Caes., *mulieres Romam*, Cic.; *∞ partem legionum in sua castra*, Caes.; *∞ nuncium ad aliquem*, Cic., Caes.; men Caes. B. G. 3, 8: *si etc.*, *obsides sibi remittat*; *∞ alicui librum*, Cic., *litteras*, Caes.; *∞ argentum huc*, Plaut.; *∞ (naves) inanes ex continentibus*, Caes.; — *tigna trabesque* ... *humor aquae* ... *remittit* (*styre fra sig*), Lucr. 2, 136; men *∞ aquas* (*cautes*, *faste tilbage*), Senec. Hippol.; men *∞ cales* (*om Heste*: *at flaae bag ud*), Nep. Eum. 5; — *∞ muriam*, (*give fra sig*), Colum., Hor. Sat. 2, 8, 53; f. *egf.* *ibid.* 2, 4, 69; men *∞ aeruginem*, (*stætte Røst*: *om Kobberfar*), Colum.; — 2) „*bef.*“: *at lade gaae tilbage*, *d. e.* *at slappe* *el.* *opføse* (*det Spandte* *el.* *Fundne*), *at lade synke* *el.* *falde tilbage*; — *vid.* Cic. Div. 1, 54; men „*alleg.*“, *id.* Lael. 13; *figel.* *∞*

frena *el.* *lora*, Ovid.; *∞ manus*, *vincula*, (*løse dem*), *id.*; men *si brachia forte remisit*, Virg. Ge. 1, 202, (*hør ladet dem synke*); — *∞ mella*, (*opføse*: *om Barmen*), *ibid.* 4, 36; — b) *i* *Stetsføret*; *∞ nuncium* *el.* *repudium*, (*erhæve* *el.* *Erkættat* *el.* *en Hørløvelse*), f. und. *nuncius* *o.* *repudium*; — B) „*fig.*“; 1) „*adm.*“: *at sende tilbage*, *at flaae* *el.* *faste tilbage*, *at give fra sig*, *at bønne*; — *totidemque remisit Verba locus*, (*om Echo*), Ovid. Met. 3, 500; *cf.* Virg. Aen. 12, 929; *figel.* *∞ sonum acentum*, (*om Strængen*), Hor. A. P. 349; men *∞ simulacra*, (*om Spejle*), Lucan.; — *si etc.*, *vestrum vobis beneficium remitto*, Caes. B. C. 2, 32; *∞ integrum causam ad senatum*, (*visse tilbage* *derfor*), Tac. Ann. 3, 10; — *Quae nisi respuis ex animo longeque remittis* (*aldeles forfaster det*), Lucr. 6, 67; *cf.* Cic. Cluent. 2; — 2) „*bef.*“; aa) *giver efter* *el.* *Løslader*, *frigiver* *el.* *lader fare*, *forlader*; — (*sonorum vis*) *tum remittit animos*, *tum contrahit*, Cic. Leg. 2, 15; *cf.* Liv. 27, 31; *figel.* *∞ se*, Nep. Alcib. 1; *egf.* *∞ animos a contentione pugnae*, Liv. 5, 41; *cf.* Caes. B. C. 2, 14, o. Liv. 30, 3; *∞ bellum*, *id.*, *pugnam*, Sall.; men Liv. 9, 16: *ne nihil remissum* (*sc. esse vobis*) *dicatis*, *remitto*, *inquit*, *ne etc.*; *cf.* Caes. B. C. 3, 17: *si hoc sibi remitti vellent*, *remitterent ipsi* *de* *maritimis custodiis*, (*skulde de have Løslader af Skæfften*); men Cic. Tusc. 1, 1: *retuli me ... ad ea studia*, *quae retenta animo*, *remissa temporibus*, *longo intervallo intermissa revocavi*; men *ex eo*, *quod ipse potest in dicendo*, *aliquantum remittet*, *id.* Div. in Caecil. 15; *figel.* *∞ aliquid ex pristina virtute*, Caes., *aliquid ex cura verborum*, Quintil.; *nilhil ex arrogantia*, Tac., *nilhil ex solito luxu*, *id.*; — b) *egf.* *undert.* *c.* *infm.* *el.* *m.* *Objectsfættning*; — *neque remittit*, *quid ubique hostis ageret*, *explorare*, Sall. Jug. 52; *cf.* Hor. Od. 2, 11, 3; — *egf.* „*reflexiv.*“: *quum se furor ille remisit*, Ovid. Her. 1, 51; — *egf.* „*medial.*“: *quae (febres) ... ex toto remittuntur*, (*gaafte opføre*), Cels.; *figel.* „*medial.*“: *at fortrisse sig*; *eundem etiam*, *quum remittor*, *lego*, Plin. Ep. 1, 16; *cf.* *ibid.* 7, 9; — bb) *med* *Hensyn paa personlige Forholde*: *efterlader*, *eftergiver*, *stæfker* (*nogen noget*), *bønne* *el.* *opfører derfor*; — *∞ poenam alicui*, Liv. 40, 10; *cf.* Cic. Verr. 5, 9, o. *id.* Plane. 30; — *quod natura remittit* (*tilfælde*), *Invida jura negant*, Ovid. Met. 10, 330; *cf.* Caes. B. G. 1, 44, o. *id.* B. C. 2, 21; men *omnibus remissum* (*sc. frumentum* etc.), Liv. 42, 53; *cf.* Cic. Verr. 1, 11, o. *id.* *ibid.* 4, 9; *∞ patriae memoriam simulatium*, (*bringe som Offer*), Liv. 9, 38; *cf.* Tac. Ann. 1, 10; — *privata odia publicis utilitatibus*; men Liv. 8, 35: *ut sibi poenam magistri equitum remitteret*, (*at Dictatoren vilde stæfte Jøfker den Styldiges Straf*); — *egf.* *absol.*: *remittentibus tribunis plebis*, (*efter deres Tilfælde* *el.* *Jærbøttelse*), *id.* 6, 36; — „*poet.*“ *egf.* *c.* *inf.*; Sed *mora damosa est*, *nee res dubitare remittit*, (*tilfælde ingen Betænkning*), Ovid. Met. 11, 376; — II) *neutr.*: *at aflade* *el.* *opføre*; — *si forte ventus remisisset*, (*hævede lagt sig*), Caes. B. C. 3, 26; *figel.* *ubi primum remisissent imbres*, Liv. 40, 33; *cf.* Cic. Brut. 34; — III) *partic.* *remissus*, 3, *egf.* *sem* *adj.*; A) „*egent.*“: *sem* *giver efter*, *slap*, *løs*; — *ut onera contentis corporibus facilius feruntur*, *remissis opprimunt*, etc., Cic. Tusc. 2, 23; *vox ... quo remissior*, *hoc gravior et plenior*, Quintil.; *remisso arcu*, (*med slap Bue*), *vid.* Hor. Od. 3, 27, 67; men *Vere nitent terrae*, *vere remissus ager* (*opføet*), Ovid. Fast. 4, 126; *∞ adeps*, (*slibende* *el.* *smeltet*), Veget.; — B) „*fig.*“; 1) „*adm.*“: *faste* *el.* *mild*, (*om Clementerne*, *om Ydren*, *odl.*); — *remissiore vento*, Caes.; *cf.* *id.* B. G. 5, 12; men Cic. d. Or. 1, 60: *cantus remissiores* etc.; *cf.* Quintil. 11, 3, 17; — b) „*bef.*“ *o.* „*ethis.*“: *mild*, *eftergivende*, *overbærende*, *venlig*, *munter*; — *nisi valde leves et remissi sunt* (*principes*), Cic. d. Rep. 1, 43; *cf.* *id.* Coel. 6: *cum remissis ju-*

cunde vivere, etc.; ∞ animus, id.; men Suet. Aug. 98: remississimo ad otium ... animo; - navnli. egl. om Taten; vid. Cic. d. Senect. 9, Suet. Tib. 21, v. Cic. Lael. 18; ∞ Joci, (overgiven Sprog), Ovid. Met. 3, 319; (opp. curae graves); - egl. fædende; flev, frastøst, efterladet; tam remisso ac languido animo etc., Caes. B. C. 1, 21; cf. ibd. 2, 11; men Sall. Jug. 53: dolus Numidarum nihil languidi neque remissi patiebatur; - egl. absol.: Oderunt ... agilem gnavumque remissi, Hor. Ep. 1, 18, 89; cf. Cic. Mur. 26.

remivagus, 3, [remus, vagor]: sem bevæges el. drives af Mærcne, celox, Varr. ap. Non. — remixtus, (-mistus), 3, partic. af remisco. — Remixtus, -a: remiciffi Elægis: eg. fersensuavn; - vid. Tac. Ann. 2, 68, v. Suet. Gramm. 23; — B) cf. lex Remmia de (calumniatoribus), vid. Cic. R. Am. 19, v. Digest.

remollior, nus sum, 4, v. dep. a.: frænger tilbage, fæter fra mig; - Saepe remoliri luctatur pondera terrae (Typhoeus), Ovid. Met. 3, 351; cf. Senec. Qu. N. 6, 13; - not.: partic. remollitus, 3, egl. m. pass. Bem.; orbe remollito etc., Senec. Herc. Fur. — remollesco, ere, v. incho. n.; 1) „egentl.“: atter at blive blødt; - Sole remollescit, quae frigore constitit unda, Ovid. Met. 9, 661; — II) „fig.“: - ∞ homines ea re (i. e. vino) ad laborem ferendum, Caes. B. C. 4, 2; (blive færdig); cf. Ovid. Met. 1, 378. — remollio, (ivi), itum, 4, v. a.: atter at giøre myg el. blødt; 1) „egentl.“: - ∞ terram, Colum. 2, 11, grana humore, Appul.; men Ovid. Met. 4, 285: quare ... remolliat artus (Salmacis); — II) „fig.“: - eo se inhibuit et remollitum, quominus etc., Suet. Aug. 79, (derved var han bleven emflent eg bevæget); — remolneo, ere, (v. a.): paa mindet atter el. med Eftertryk, Appul., inc.

remora, ae, f.; 1) Dypede el. Hindring; (forcl.); - remorari facere rei etc., Plaut. Trin. 1, 1, 16; cf. id. Poen. 4, 2, 106; — II) det latinske Raen paa fæsten echensis, Plin. 32, 1. — *remoramen, mis, n.: fersinfætte, fersindring; - in pl., remoraminae ipsa nocebant, Ovid. Met. 3, 567; v. — remorator, oris, m.: en Røser, Appul.; — [remoror].

remorhescio, ere, v. n., [morbus]: atter at fælde i Sygdom, Enn. ap. Fest. p. 277, (Müll.). — remordeo, (mordi), morsum, 3, v. a.: bider igien, bider fra mig; men alene „fig.“, oftest „poet.“: plager el. angster igien el. til Giengielst; — Quin ... me remorsurum petis („alleg.“)? Hor. Epod. 6, 3; - navnli. egl. om Gambittigbedens Raag; Praetritisque admissa annis peccata remordent, etc., Lucr. 3, 839; cf. id. 4, 1128; egl. absol., Juvenal. 2, 35; - egl. om d. mederlige fersorg el. Beskyrning, vid. Virg. Aen. 1, 261, v. ibd. 7, 402; - men i Praef. Liv. 8, 4: sin tandem libertatis desiderium remordet animos.

remores aves in auspiciis dicuntur, quae acturum aliquid remorantur, vid. Fest. p. 277, (Müll.); (altf. bejl. m. flgb.); cf. Aur. Vict. Orig. gent. Rom. 21. — remoror, atus sum, 1, v. dep. n. v. a.; 1) neutr.: nøstende at blive tilbage, vedblive at nøse el. dvæle; - vid. Plaut. Casin. 1, 3, 7, egl. Lucr. 2, 157 v. 561; in Italia remorandi causam etc., Liv. 27, 12; Perge, ne remorare etc., vid. Catull. 61, 200 flgb.; — II) act.: belder tilbage, opbelder, forfinner, Plaut.; cf. Cic. Manil. 14, Sall. Jug. 38, v. Cic. Catil. 1, 2; men Propert. 1, 19, 17: Quamvis te longae remorentur fata senectae; men Sall. Jug. 95: ab negotiis nunquam voluptas remorata (sc. eum); — b) egl. m. Tings- v. Begrebsebjæcter; - vid. Sall. Jug. 50, v. Ter. Andr. 4, 3, 24, egl. Cic. Att. 3, 14; — not.: partic. remoratus, 3, egl. m. passiv Bem.: Et rursus pomi jactu remorata secundi, etc., vid. Ovid. Met. 10, 671.

*remote, adv.: fierner el. bortfierner; - compar., stellae ... aliae propius a terris, aliae remotius etc., Cic. N. D. 1, 31; superl., Augustin.; v. — remotio, onis, f.: Bortfiernelse; - ∞ tutoris, (hans Afstættelse),

Digest.; - men „overf.“: remotio criminis est, quam etc., vid. Cic. Inv. 2, 29; — [removeo]. — remotus, 3, partic. v. adj. af flgb.

removeo, movere, motum, 2, v. a.; 1) „egentl.“: bevæger el. træffer tilbage, flaffer el. bringer bort el. afveien; - ∞ pecora longius, Caes., equos ex conspectu, id.; ∞ dapes, mensam, Ovid., (tage bort); cf. Plant. Mil. gl. 3, 1, 161; men frenis ... remotis, (naar Bistlet er affættet, „alleg.“), Hor. Sat. 2, 7, 74; remotis arbitris, Cic. Off. 3, 31; - egl. m. ab, el. c. abl. (efter d. udsædne ab); ∞ cupas fureis ab opere, Caes. B. C. 2, 11; cf. Liv. 9, 24; ∞ comas a fronte ad aures, Ovid. 5, 488; cf. Cic. Off. 1, 35; men ∞ oculos profanos areanis, Ovid. Met. 7, 256; cf. id. ibd. 13, 467; ∞ togam inde, Quintil.; ∞ plura de medio, Cic. R. Am. 8; ∞ praesidia ex iis locis, Cic.; men Hor. Sat. 2, 6, 16: Ergo, ubi me in montes et in arcem ex urbe removi, Quid etc.? cf. Tac. Ann. 2, 50; — II) „fig.“: fierner el. afsejnder derfra; - (Numa) religionibus colendis ... sumptum removit, Cic. d. Rep. 2, 11; cf. Sall. Jug. 85; figcl. remoto metu, (uden Frygt), id., Tac.; remoto Joco, Cic. Fam. 7, 11; — ∞ formam anilem, Ovid. 6, 43, obstantia fata, id. Met. 13, 373; - ∞ ab se illam suspicionem, Cic.; ∞ aliquem a republica, Caes., Liv., a legibus (sc. ferenis), Cic. Qu. Fr. 2, 6; ∞ se ab omni ejusmodi negotio, id. Cluent. 15; cf. id. Lael. 21, v. id. Att. 4, 8; ∞ se a suspitione, id. Agr. 2, 8; - ex oratione removeri etc., id. d. Or. 2, 76; ∞ aliquem tribu, Liv. 45, 15, aliquem ordine, Tac. Ann. 13, 11, quaesturā, Suet. Tib. 35; cf. Ovid. Met. 3, 645; f. egl. Cic. Orat. 2; — III) partic. remotus, 3, egl. sem. adj.; A) „egentl.“: bortfierner, afsejnder, enfem; - silvestribus ac remotis locis, Caes. B. G. 7, 1; ∞ terrae, Lucr. 2, 531; cf. Hor. Od. 2, 1, 10; ∞ Britannii, id.; fontes, id.; ∞ pars domus, (i. e. penetralia), Ovid.; remotius antrum, id.; - remoto ab arbitris loco, Cic. Verr. 5, 31; cf. id. ibd. 3, 37, egl. id. Lael. 27; - quasi civitatis oculis remotus, Suet. Tib. 42; cf. Ovid. Met. 15, 62; — B) „fig.“: - scientia, quae est remota a justitia, etc., Cic. Off. 1, 19; cf. Lucr. 6, 853; - a vulgari intelligentia remotiora etc., Cic.; a forensi strepitu remotissimus (sermo Xenophontis), id. Orat. 9; - homo remotus a dialecticis (abdeses afyndig deri), id. Att. 14, 12; remotus ab inani laude etc., id. Fam. 15, 4; cf. Hor. Sat. 1, 6, 18, v. id. A. P. 384, egl. Quintil. 11, 1, 89; — b) i Steifernes Sprog er remota Overfættelse af Grækenes *αποφυγισ*: fierner el. mindre rigtige Gøder, (quae secundum locum obtinent), Cic. Fin. 3, 16.

remugio, ire, v. n.: at brede tilbage, brendende at giengylde el. tæne; - ad mea verba remugis, Ovid. Met. 1, 657; men antroque remugit, Virg. Aen. 6, 99; „poet.“ egl. om fævet, Hor. Epod. 10, 19; men Catull. 63, 29: Leve tympanum remugit, etc.; cf. Virg. Ge. 3, 45: Et vox assensu nemorum ingeminata remugit; figcl. id. S. 9, 504: coelumque remugit etc.

remulceo, si, sum, 2, v. a.; 1) „egentl.“: stryger tilbage; egl. „alm.“: beder tilbage; - ∞ caudam, Virg., aures, Appul.; — II) „fig.“: formilder, beroliger; - minas stimulatque corda remulce, Stat. Theb. 8, 93; — remulceum, (bos Amnian, egl. græciferende: rymulcum), i, (oftest in abl.), n., [af *ῥυμυλίζω*, f. *ῥυμυλίζω*]: Elebetonget, el. den Ræfine, hvormed det ene Skib trækkes af det andet; - vid. Caes. B. C. 2, 23, Liv. 25, 30, id. 32, 16, v. A. — remulsus, 3, partic. af remulceo. — 1. remultus, i, m., dem. af remus: liden Ræc, Turpil. ap. Non. — 2. Remulus, i, m., sem. Wandensuavn; 1) ∞ Silius, en Rønge i Alba, Ovid. Met. 14, 617, oftere, (heder Liv. 1, 3: Romulus Silius); — II) f. Remus, Sulp. Sat. 19; — III) Ravnnet paa en fingeret Felt, Virg. Aen. 9, 360, oftere, v. A.

*remuneratio, onis, f.: Giengielbelse af en Tjeneste el. Belgierning; - a quo expeditio ... re-

muneratio etc., Cic. Off. 2, 20; ∞ benevolentiae, id., officiorum, id.; v. — remunerator, oris, m.: som gjengjælder; — ∞ deus, Tertull.; — [remunero]. — remuneror, are, v. a., Biform af flgd., Digest.; — partic. remuneratus, 3, fem. pass., Tertull. — remuneror, atus sum, 1, v. dep. a.: atter at gjengjælte; a) c. acc. pers.; — vid. Cic. Att. 8, 1; men id. Fam. 9, 8: ut possem te remunerari quam similimo munere; men med Lunc: Ac te his suppliciis remunerabor, Catull. 14, 20; — b) c. acc. rei; — quasi remunerans meritum, Liv. 2, 12; men ∞ sophisma, vid. Gell. 18, 13; — c) absol.; — gratiam in remunerando cumulare etc., Cic. Fam. 2, 6; cf. id. Iuv. 2, 53; gratia, in qua . . . officiorum alterius memoria et remunerandi voluntas continetur, etc.

1. Remuria, orum, n., f. Lemuria, f. und. dette Ord. — 2. Remuria, ae, f., Aur. Viet. Or. g. Rom. 23, v. Remurinus ager, Fest. p. 277, Müll., (begge benævnte efter Remus). — remurmuro, are, v. n. o. a.; 1) „egenl.“: at murre el. murre derimod, (navnl. ogs. som Naturlyd); — fracta remurmurat unda, Virg. Aen. 10, 291; — ogf. c. dat., Stat. Silv. 5, 1, 153; — ogf. c. acc.; carmina . . . remurmurat echo, Calpurn. Ecl. 4, 29; — 2) „overf.“: siger derimod, modsiges; — si quis quid remurmurat, Fronto.

1. Remus, i, m., ῥήμω; 1) „egenl.“: Hare, Stibsaare, Plaut., Caes., Virg., o. A.; navnl. ogs. i Hørbindelserne: remis velisque, velis remisque, remis ventisque, ogf. ventis remis, (med Hare og Seil; ogf. ordspil: vis: af alle dræfter); — Ite citi, remis velisque impellite puppim, Sil. 1, 568; cf. Cic. Tusc. 3, 11, Virg. Aen. 3, 563, v. Cic. Fam. 12, 25; — 2) „poet. overf.“ ogs. om Hæglens Binger; — vid. Ovid. Met. 5, 528; ogf. om de Groommentes Hænder og Fødder, id. Her. 18, 215; — 3) lignelsesvis ogs. om Høretager, Cic. Tusc. 4, 5: quarebam igitur, utrum panderem vela orationis statim, an eam ante paululum dialecticorum remis propellerem.

2. Remus, i, m.: Broder af Romulus; — vid. Liv. 1, 5 o. 7, Cic., o. A.; — „poet.“ ogs. undert. f. Romulus som Romernes Stamfader; Glubit magnanimos Remi nepotes, Catull. 58, 5; — hvs. ogs. Romerne „poet.“ heds: turba Remi, Juvenal. 16, 73, ogf. plebs Remi, Martial. 10, 76; cf. Regnave prima Remi, etc., Propert. 2, 1, 23; Remi domus, id. 4, 1, 9, signa, id. 1, 6, 80.

ren, f. und. renes. — renalis, e, [renes]: hørende til Nyrerne, passio, Coel. Aur. — renarro, are, v. a.: fortælle igen; — ∞ fata Divum, Virg. Aen. 3, 717; ligef. ∞ facta, Ovid. Met. 3, 635, priora, id. ibd. 6, 316; — renascor, natus sum, nasci, v. dep. n.: igen el. paany at fødes el. opstaae el. vore; 1) „egenl.“: — de nihilo renata etc., Lucr. 1, 543; cf. Ovid. Met. 15, 402: Corpore de patrio parvum phoenicia renasci, (om Hæglen Phoenix, hvorom ogs.): renasci ex se ipsa, Plin. 13, 9; — men absol., Pythagorae . . . arcana renati, Hor. Epod. 15, 21; men Cic. Att. 4, 2, („alleg.“): nolunt eandem (pinna) renasci (sc. mihi); dentes renati, Plin.; men fibris renatis, (som fremvøxe paany), Virg. Aen. 6, 609; — 2) „fig.“; A) „overf.“: — velut ab stirpibus . . . renatae urbis etc., Liv. 6, 1; cf. Martial. 6, 4: Tot nascentia templa, tot renata; men om en Gled, som atter kommer frem af Jorden, vid. Ovid. Met. 15, 274; — B) „mentalt“: — vid. Cic. Tusc. 1, 23; bellum istic renatus mirantur homines, id. Fam. 11, 14; cf. Tac. Hist. 3, 59: ∞ bellum de integro; men „poet.“: Trojae renascens . . . Fortuna, Hor. Od. 3, 3, 61; cf. id. A. P. 70. — renatus, 3; 1) partic. af Ireno; — 2) partic. af renascor. — renavigo, are, v. n. (o. a.): seiler tilbage, in haec . . . Cumana regna, Cic. Att. 14, 16; ∞ ab Astura Antium, Plin. 32, 1, ex India, id.; — men „poet.“ in pass.: Acheron inivis Renavigari, Senec. Herc. Fur. 714.

renecto, ere, v. a.: binder fast dertil, Avien. Arat. 474. — reneo, ere, v. a.: ligesom spinder til-

bage, d. e. opviffer det Spundne, (poetisk Ord); — (dolet) Clotho fila reneri, (at Stæknens Bestumning blev forandret), Ovid. Fast. 6, 757; ligef. ∞ Parcarum fila, Stat. Silv. 3, 1, 171. — renes, um (iun., Plin. 21, 103, ostere; men in sing. atene i Biformen rien, Plaut. ap. Fest. p. 277, Müll.), [besl. m. qōrēs v. m. rēqōs]; 1) „egenl.“: Nyrerne; — laborare ex renibus, Cic. Tusc. 2, 25; cf. id. N. D. 2, 55, ogf. Cels. 2, 7, o. Plin. 11, 81; — 2) rimel. ifølge et slags Lighed heds renes canis: Sundens Lender, Nemes. Gynec. 112; cf. — reniculus, i, m.: liden Nyre, Marcell. Empir.

renidentia, ae, f.: Leen el. leende Mine; — in pl.: ∞ infantium, Tertull.; af — renideo, ere, v. n., [rimel. at samment. m. niteo, o. νίζω]: at finne el. glænde tilbage, at fæste et Glin el. en Glæde fra sig; — Nec domus argento fulget auroque renidet, Lucr. 2, 27; cf. Virg. Ge. 2, 282, o. Hor. Od. 2, 5, 19; ligef. ibd. 2, 18, in.: Non ebur, neque aureum Mea renidet in domu lacunar, etc.; men id. Epod. 2, 66: circum renidentes Lares, (sem navl. belyst af Harens 3ld); — 2) „fig.“; A) „alm.“: — Jam sola renidet in Stillichone salus, (staner frem el. viser sig), Claudian.; — B) „bes.“: 1) at straae af Glæde, at være synlig glad el. øyrent; — puer . . . Ore renidenti etc., Ovid. Met. 8, 195; — men om Høretager, Quintil. 12, 10, 28: quum etc., nescio quomodo hilarior renidet oratio; — ogf. m. Objectsfarming: at fryde sig el. glæde sig derved, Hor. Od. 3, 6, 12; — 2) ds. som synlig Hæring af Glæde: at lee el. smile, (ligesom emvendet ridere findes „poet.“ f. splendere, f. und. rideo); — saal. renidens: leende, Liv. 35, 49; cf. Tac. Ann. 15, 66; men id. ibd. 4, 60: Tiberius torvus aut falsum renidens vultu, (med forstilt leende Mine); f. ogf. Catull. 39, hvor ogs.: Tamen renidere usquequaque te nollem; Nam etc.; — b) ligesom aridire, c. dat.: ventigen at tilsmile, Appul.; ds. — renidescor, ere, v. inch. n.: at give Gienfald deraf; — Aere (i. e. armis) renidescit tellus, Lucr. 2, 328.

renisus, us, m.: Modstræben el. Modstand, Cels., Augustin.; af — renitor, ti, v. dep. n.: anstrænger mig el. stræber el. arbejder derimod; m. o. ud. dat.; — quoniam alter motus alteri renitur, Plin. 2, 81; men id. 15, 81: illae (arbores) renituntur, (modstaae Trykter); — 2) „fig.“, navnl. in partic.; — quum illi renitentes . . . dicerent etc., Liv. 5, 49; ligef. vel renitentibus vobis, Curt. 6, 3.

1. reno, avi, atum, 1, v. n. o. a.: svømmer tilbage; — Nullaque per Stygias umbra renavit aquas, Albinov. 1, 432; men Hor. Epod. 16, 25: simul imis saxa renarint Vadis levata, (ere duffere op deraf); men pass.: eodem renato stagno, Augustin., — 2. reno, (rhenno), onis, (celtisk Ord); 1) „egenl.“: et for Norden eicndommeligt Dyr, rimel. Rensdyr, (isl. hreinn); — vid. Caes. B. G. 6, 21; — 2) „overf.“: Rensdyrskind, navnl. som germanisk Dragt; — Germani renonibus corpus tegunt, Sall. fragm. ap. Isid.; rheno Gallica, (som gallisk Dragt), Varr. L. L. 5, 35.

renodis, e, [nodus]: øjst, løg, capillus, Capitolin. — renodo, (avi), atum, 1, v. a.: sefer op igen; — longam renodantis comam (pueri) etc., (som lader det hænge frit), Hor. Epod. 11, 28; renodata pharetris, (løst el. befriet derra), Val. Fl. — renormatus, 3, [normo]: som atter er indstelt el. afmaalt, ager, Frontin. d. Col. ap. Goes. — renosco, ere, v. a.: atter at kientes derved, Paul. Nol.

renovamen, inis, n.: Fornyelse, fornyet Gestalt; — vid. Ovid. Met. 8, 729; v. — renovatio, onis, f.; 1) „egenl.“: Gienfornyelse el. Fornyelse; — ∞ mundi, Cic. N. D. 2, 46, doctrinae, id. Brut. 71; — 2) „bes.“ ogs.; A) i Forretningsproget: Renfornyelse, Rensdyrte; — vid. Cic. Att. 6, 1: cum renovatione singulorum annorum etc.; — B) i Religionsproget; — instauratio sacrorum auspiciorumque renovatio, Liv. 5, 52; —

[renovo]. — *renovello*, are, v. a.: igitur el. atter at fornye; — *vineam*, (anlægge paany), Colum. Arb. 6.

renovo, avi, atum, 1, v. a.: atter at fornye el. istandfætte; A) „egenl.“; — Unde mare immensum volventes luminia fontes Assidue renovant, etc., Lucr. 2, 590; cf. Cic. N. D. 2, 46; liget. vides Virtutis templum ... a Marcello renovatum, ibd. 2, 23; men id. Agr. 2, 13: colonias deducere novas, renovare veteres; — *agrum aratro*, (empleie), Ovid.; cf. id. Met. 15, 125; men *agrum*, ibd. 1, 110, (ved Brat at fornye); cf. Propert. 3, 10, 35, e. Lucr. 6, 1071; — 2) „bef.“ egf. i forretningsføroget: renovato in singulos annos fenore, (estimat have beregnet el. tilføjet Rentenrente for hvert Aar), Cic. Att. 6, 3; f. egf. und. renovatio; — II) „fig.“; A) „alm.“; — *bellum*, Cic., Caes., e. A.; *proclium*, id., Sall.; men „pect.“: *casus omnes*, (atter at vove sig deri), Virg. Aen. 2, 750; cf. Cic. d. Or. 3, 1; men *virtute memoriam generis sui*, id. Mur. 7; cf. id. Fin. 1, 17; *sacra rite*, Liv. 5, 18, auspiciis, id.; *societatem*, Cic., foedus, Liv., dextras, Tac. Ann. 2, 58; — *annos Anchisae*, Ovid. Met. 9, 421; cf. id. ibd. 7, 215; men Liv. 28, 35: *florem aetatis ex morbo*; — *haec studia*, (atter at bringe dem i Udsætte), Cic. Div. 2, 2; *rem commemorando*, Quintil.; cf. Cic. Agr. 2, 10, e. id. Phil. 1, 1; — *entel*, egf. m. ut; vid. Liv. 3, 55; — B) „bef.“: fornyer el. forrister, vedtager el. fyrster; — *quies* ... renovavit corpora animosque ad omnia de integro patiunda, Liv. 21, 21; men Cic. Mur. 15: (Mithridates) expulsus regno, tantum valuit, ut se ... novis opibus copiisque renovavit; — *animum auditoris ad ea, quae restant*, id.; cf. Quintil. 6, 3, 1; liget. ars variandi renovat aures, id. 11, 3, 44.

renūbo, ēre, v. n.: atter at giste sig, (em fructum), Tertull. — *renūdo*, avi, atum, 1, v. a.: atter at blotte el. afstæffe; (estrel.); — *brachia humero tenuis*, Appul.; — *abl.*; *renudata laciniis* (i. e. vestibus), id.; — *tectum, parietes, etc.*, (blotte, giorde synlig), Arnob. — *renūdus*, 3: blotte, negen, Tertull., inc. — *renūmero*, avi, atum, 1, v. a.; I) „egenl.“: tilbagekæller, tilstaller; — *milia sagittarum XXX* ... Caesaris renumeraverunt, Caes. B. C. 3, 53; — II) „overf.“: tilbagebetaler, betaler el. udstaller; — e. dat., Plant. Bacch. 1, 1, 12: Nam haec si habeat aurum, quod illi renumeret, faciat lubens; men Sin etc., renumeret dotem hac! eat! Ter. Heec. 3, 5, 52.

**renunciatio*, (renunt.), onis, f.; I) „publicist.“: forsynderel, Besiddelseløse, Angivelse, Veretning; — *quia* ... renunciationem ejus ... tolli jusserat, etc., Cic. Verr. 1, 34; cf. id. ibd. 3, 39; liget. *suffragiorum*, id. Plane. 6; men id. Mur. 8: non eundem esse ordinem dignitatis et renunciationis (sc. magistratus), etc.; — II) „alm.“: opsigelse; — *voluntate distrahitur societas renunciatione*, Digest.; e. — *renunciator*, (renunt.), oris, m.: som forsynder el. beretter el. forraader noget; — *consiliorum nostrorum*, Digest.; *erroris tui*, Pallad.; — [sigde].

renuncio, (renuntio), avi, atum, 1, v. a.; I) forsynder el. mælder el. beretter tilbage el. som Svar; A) „alm.“: — *Quid nunc renunciem abs te responsum*, Chreme? Ter. Heaut. 4, 8, 18; men Suet. Ner. 47: quia nihil a quoquam renunciabatur, (fordi der intet Svar bragtes ham); — *egf. m. Objectsfæring*, vid. Ter. Andr. 3, 2, 19, estere; *egf. m. de*, vid. Plant. Men. 2, 3, 67; liget. *hæc impers.*; postquam mihi renunciatum est de obitu Tulliae, filiae tuae, Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 5; — *egf. absol.*; Rus abissi ajebant; nunc domum renuncio, Plant. Merc. 1, 5, 2; liget. Ita mihi renunciatum est, id. Poen. 3, 5, 19; cf. Ter. Andr. 3, 2, 21; — B) „bef.“ e. „publicist.“: i et offentlig forshold at afstætte en Veretning el. bringe en Rapport; — vid. Caes. B. C. 1, 35, e. id. B. G. 1, 22; *legationem*, (afstætte Veretning derom), Cic. Phil. 9, 1, e. Liv.

9, 4, estere; men id. 29, 3: haec dicta legatis, renunciatque in concilium; — liget. om en Embedsberetning af Pontifer, vid. Liv. 36, 1; liget. om en Erklæring el. Beslutning af Tribunerne, id. 45, 36; — *estest* om Besiddelseløse af et Valg el. af en Udsættelse til et Statsembede, (og da saavel om Udraaberen el. Prætor, som om Valgmedets Præfex); tu quom esses praetor renunciatus, etc., Cic. Verr. 5, 15; cf. id. Manil. 1, e. Liv. 5, 18, *egf. Cic. Mur. 1*; — *repudium*, f. und. dette Dre; — h) *df.* „overf.“: *assentior* vero, renuncioque vobis, nihil esse, quod etc., Cic. d. Rep. 2, 44; — II) (m. Esterttykker paa re som negtende): *later assige*, assige el. epfiger, frastiger mig el. siger mig løs derfra; — *jube* ... ad illud renunciare, (send ham Afbud), Plant. Stich. 4, 2, 18; men Cic. Verr. 2, 36: Sthenio ... hospitium renunciat, (erklærer deres Giestenstaf for ophævet); *alicui societatem*, Liv., amicitiam, id., Tac., e. A.; f. *egf. Liv. 36, 3*; *decisionem tutoribus*, (fersende dem Ophævelsen deraf), Cic. Verr. 1, 51; cf. id. ibd. act. 1, 6; men id. Att. 2, 1, absol.: *quid impudentius publicanis renunciantibus*, (som fragaar deres forpagtningssentralier); — *civilibus officiis*, (trætte sig tilbage derfra), Quintil., Plin. Ep.; *for*, Suet. Rhet. 6; men non multum ausit, quia vitae renunciarer, id. Galb. 11; — *nota*: *nsædd.* er Quintil. 12, 11, 10: qui renunciavit sibi, quantis tibi humani ingenii vis, etc., (rimel. som giorde sig rede derfor); *df.* — *renunciatus*, (renunt.), i, m.: som afstættet en Veretning, Plant. Trin. 2, 1, 23, e. Cod. Theod.

renūo, ūi, 3, v. n. e. a., [af inus. nuo, hys. nutus, abnuo]: negter el. afsejer el. afstaaer med Vink el. Mene; *df.* „alm.“: negter, afstaaer, misbilliger; I) neutr.; — vid. Hor. Ep. 1, 16, 49; *renuit Tiberius*, Tac. Ann. 1, 76; cf. Suet. Caes. 82; — *men renuente deo*, (ined Gudenemmens Billede), Ovid., Tibull.; *egf. renuente fato*, Sil.; men Ovid. Her. 17, 89: *oculo renuente negavi*; — *egf. e. dat.*; *vid. Cic. Rab. Post. 13*; men Tac. Ann. 15, 58; *Flavio annuenti*, (der med Rik spurgte), an etc., *renuit*, (gierde han en negtende Berættigelse); — II) act.; — *Quid dem? quid non dem?* *renuis* tu, quod jubet alter, Hor. Ep. 2, 2, 63; qui nullum convivium renuerit, Cic. Coel. 11.

renūto, are, v. n., intens. af *renuo*: afstaaer el. vægter; (for: e. estrel.); — *simulacra renutant* (se. transire vocem: lade itte Syden trænge igiennem), Lucr. 4, 604; *contra illa renutat*, (næser, giver sig Tid), Prudent. — *renutrīo*, ire, v. a.: atter at opføre el. opføre, alieque, Paul. Nol. — *renūtus*, us, m., [renuo]: afstaaende Vink, Afslag, men alene Plin. Ep. 1, 7: *simili nutu atque renutu respondere* etc., (m. Allusion til Hom. II. 16, 250).

reor, ratus sum, 2, v. dep. a., [af res, el. af *ῥεω*, i. e. dicere]; I) rimel. *eyrel.*: regner el. beregner; f. *ndent*, partic. ratus, 3, fem adj.; — II) *df.* sem verb. fin., *ῥεω*. „fig.“: *træer* el. mener, (ligesom censeo, puto, existimo, etc., men *estest* „pect.“; vid. Cic. d. Or. 3, 38); a) m. *Objectsfæring*; — *hoc servi esse officium*, reor, Plant. Aul. 4, 1, 7; in quibus eas virtutes esse remur, Cic. Off. 2, 9; cf. Hor. Ep. 2, 1, 70, Plant. Pseud. 1, 2, 34, e. Virg. Aen. 2, 25; men Sall. Catil. 55: *optimum factu ratus* (se. esse), e. inf.; f. *egf. Nep. Att. 2*; — b) *absol.*, (ligesom vert: sem jeg træer, el. træer jeg); — *Ut reor a facie*, Calliopea fuit, Propert. 3, 2, 38; cf. Virg. Aen. 10, 608, *egf. Liv. 31, 39*, e. Cic. Tusc. 1, 39; liget. id. Div. 2, 2: *quos quidem plures*, quam rehar, esse cognovi; — III) *partic. ratus*, 3, m. *passiv* Bem. *sem adj.*: *beregnet* el. *afmaalt*; *df. A) „alm.“*: *bestemt* el. *faisfar*, *fait* el. *vis* el. *siffer*; — *motus* (stellarum) *constantes et rati*, Cic. N. D. 2, 20; liget. *decretum* (quin) ... *stabile, fixum, ratum* esse debeat, id. Acad. 2, 9; *opp. irritus*, Cic. Phil. 5, 7, estere; men *testamenta*, *opp. rupta*, id. d.

Or. 1, 38; men id. d. Rep. 2, 32: populi comitia ne essent rata, nisi etc., (at de iffe hærde Gyltdighed, uden ofv.); — „poet.“ heder egf. ratum: hærde der gaaer i Dpfyldelse; vid. Virg. Aen. 9, 104, o. id. ibd. 10, 629, egf. Ovid. Met. 9, 703, oftere; men Virg. Aen. 12, 628: si ... haec Turno rata vita maneret, (at det var ham bestemt at leve); men Hor. Ep. 1, 5, 17: ebrietas Spes jubet esse ratas, (hiffør os Dpfyldelsen deraf); — 2) hertil kan mærkes som forcl.; a) superl., ∞ beneficia atque gratissima, Cato ap. Fest. p. 286, (Müll.); — b) „poet. overf.“ om Personer, ligesom certus: vis i sin Sag; — ibus (f. iis) polituratum Romulus, etc., (i. e. certus, se visse), Eun. Ann. 1, 133; — B) „bef.“ egf. at mærke i Forbindelse; 1) pro rata parte cf. portione, cf. secundum ratam partem, egf. absol. pro rata: i et bestemt Forhold, i et rigtigst Forhold, forholdsmaæssigen; — vid. Caes. B. C. 1, 17, Plin. 11, 15, o. Vitruv. 3, 3; men pro rata aliis etc., Liv. 45, 40; — 2) ratum facere (cf. efficere), ratum habere cf. ducere: lade gielte, antage at gielde, hælde for vist cf. hiffert, bekræfte cf. billige; men ratum esse alicui, (have Gyltdighed for nogen); — vid. Cic. Div. 1, 39, Ovid. Met. 4, 387, o. Liv. 1, 6; — ratum habere iudicium, (opp. rescindere), Cic. Part. or. 36; cf. id. R. Com. 1, oftere; qui non duxerint societatem ratam, etc., Liv. 27, 17; men Cic. Fam. 7, 23: ista ipsa, quae te emisse scribis, non solum rata mihi erunt, sed etiam grata; — bb) hertil mærkes; a) abl. rato som adv.: med Bished, Tertull.; — b) ratum, i, n., som subst.: Sikkerhed, Bished; — cavere de rato, (i. e. cavere, se ratum habiturum), Digest.

*répages, um, f., Biform af fgd., Fest. p. 281, (Müll.); o. — repagula, orum, n.; 1) „egentl.“: Elaa cf. Bom, hvormed Døren luffes indventigen; — valvae clausae repagulis, Cic. Div. 1, 34; men convulsis repagulis (templi) etc., id. Verr. 4, 43; cf. Ovid. Met. 14, 783, o. A.; — II) „overf.“ o. „alleg.“: Bom, Efrante, Grøndse; — ∞ omnia pudoris officique perfringere, Cic. Verr. 5, 15; cf. poeta ap. Cic. N. D. 3, 26; — [repango].

répandirostrus, 3, [repandus, rostrum]: med tilbageløbet Tryne cf. Smude; — ∞ pecus, delphini, (d. c. Delphiner cf. Marfvin), Pacuv. ap. Quintil. 1, 567. — ré.pando, ere, v. a.: atter at aabne, fores, Appul. — ré.pandus, 3: beiet cf. frummet tilbage, dorsum delphini, Plin.; ∞ (delphinus), Ovid.; men pecus ... rostrique repandum, Lucil. ap. Non., (Delphiner cf. Marfvin); — ∞ calceoli, Cic. N. D. 1, 29. — ré.pango, ere, v. n.: atter at lætte cf. plante; — ∞ semen ferulae, Colum.

*repārabilis, e: som lader sig erstatte cf. godtgjøre; — ∞ damnum, Ovid. Met. 1, 379; men id. Her. 5, 103: nulla reparabilis ars Laesa pudicitia est; men ∞ echo, (gentagende), Pers. 1, 102; — reparatio, onis, f.: Gienformelse, vitae, Prudent.; o. — repātor, oris, m.: som atter formyer cf. istandfætter; — immensi reparator maximus aevi, (i. e. Janus), Stat. Silv. 4, 1, 11; — [reparo]. — re.parco, ere, v. n., (for: o. eftercl.): svarer fra min Side; — Utinam ... rei item parcessem meae, Ut nunc repararis saviti, Plaut. Truc. 2, 4, 24; men Lucr. 1, 668: Scilicet ex ulla facere id si parte repricer, (i. e. abstinebunt).

ré.paro, avi, atum, 1, v. a.: paany at istandfætte cf. tilberede cf. tilbagevinde cf. erbyrde; 1) „egentl.“: — id perdere ... quod eodem ex agro reparare posset, Cic. Verr. 3, 86; ligel. reparare, quod amiseris, Plin. Ep. 6, 8, egf. res amissas, Hor. Sat. 2, 5, 2; ∞ exercitum, auxilia, Tac., bibliothecas incendio assumptas, Suet.; cf. Ovid. Met. 1, 11 o. 363, egf. ibd. 15, 253; — B) „bef.“ egf. i Handelsforreget: at indkøbe cf. indtuffe; — vid. Hor. Od. 1, 31, 12; his numis ... alios (boves) reparari, Digest.; ∞ merces, (atter at indkøbe), ibd.; — II) „fig.“; A) „alm.“: — quonam

modo tribuniciam potestatem ... repararent, (funde faae den gienprettet), Liv. 3, 37; ∞ bellum, id., proelium, Justin., (formye); men ∞ damna, vid. Hor. Od. 1, 7, 13; — B) „bef.“ egf. at forfriste cf. vederbørgelise cf. styffe; — labore refici ac reparari, Plin. Pan. 77; men ∞ fessa membra labori, vid. Ovid. Met. 4, 216. — reparituriens, tis, partic., [parturio]: som foder paany, Alcim.

re.pasco, ere, v. a.: foder cf. ernærer derimod cf. til (Gien)gæld; — ∞ parentes, Paul. Nol. — repastinatio, onis, f.; 1) „egentl.“: gientagen Dygraving cf. Gravning; — in pl., Cic. d. Senect. 15; cf. Colum. 2, 2; — II) „overf.“: gientagen Samarbejdelse cf. Behandling, Tertull.; af — repastino, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egentl.“: igien at emgrave cf. ombatte; — ∞ agrum, Plin.; egf. ut. acc.: ∞ altius, Varro; men absol.: repastinatum (sc. solum), Plin. 19, 11, oftere; — II) „overf.“: renser, angues, Tertull.; — egf. „ment.“: ∞ usum divitiarum, (i. e. coërcere: indstrænge), id.; ∞ commissionem injuriae, (afsende, forbinde), Digest. — repatrio, avi, 1, v. n., [patria]: vender tilbage til Fædrelandet; cf. alm. vender tilbage, Solin. 27 o. 33.

re.pecto, (xi cf. xui), xum, 3, v. a.: fammer igien cf. tilbage; — ∞ iustus, Stat. Theb. 6, 418; men Ovid. A. A. 3, 153: coma ... repexa modo est, (kæmmet, men iffe friseret). — repedabilis, e: som viger tilbage; — ∞ arbor, Venant. Vit. S. Mart.; af — repedo, avi, 1, v. n., [pes]: gaaer cf. vender tilbage; (for: o. eftercl.); — vid. Lucr. 6, 1278, egf. Ammian. 24, 7; egf. m. hemegeance: ∞ gradum, Pacuv. ap. Fest. p. 281, (Müll.).

re.pello, repuli (o. repp.), repulsum, 3, v. a.: driver cf. faster cf. støder cf. tranger tilbage; 1) „egentl.“: — ∞ aliquem foribus, Hor. Sat. 2, 7, 90; cf. Plaut. Bacch. 4, 3, 19: qui homines inermes armis, viris ... repulerit, etc., Cic. Caecin. 12; egf. ∞ hostes a ponte, ab castris, Caes.; egf. ∞ aliquem inde, Cic. d. Or. 3, 17; egf. ∞ hostes in silvas, in oppida, Caes.; men id. B. G. 5, 17, absol.; — egf. m. Tingseebjæter, (ofteft „poet.“); telum ... aere (i. e. elypeo) repulsum, (som preller tilbage derra), Virg. Aen. 2, 544; ∞ mensas, Ovid., aras, id., repagula, id.; cf. id. Met. 15, 292; — „poet.“ egf. om en Udgaan fra et Sted (der da ligesom stodes tilbage); vid. Virg. Ge. 4, 233, o. Ovid. Met. 4, 710, oftere; men aera repulsa manu, (der ligesom springe fra hinanden), Tibull. 1, 3, 24; cf. Ovid. Met. 3, 532: aera ... Aere repulsa; — II) „fig.“: at fordrive cf. bortførne derra; — ∞ oratorem a gubernaculis civitatum, Cic. d. Or. 1, 11; cf. id. Catil. 1, 10; ab hac spe repulsi, Caes. B. G. 5, 42; cf. Virg. Aen. 2, 13, o. Sall. Jug. 110; — ligel. repelli o. repulsus, (om Embedseandidater, som faae Afslag), Cic. Plane. 21, o. Liv. 39, 32; ligel. om forsmæctede Elstere, Propert. 2, 3, 2, o. Ovid. Met. 13, 735; — egf. m. abstracte Objæcter; vid. Cic. Fin. 1, 9; ∞ furores Clodii a cervicibus vestris, id. Mil. 28; men Lucr. 1, 879: Quod tamen a vera longe ratione repulsum est; — ∞ vin, (opp. inferre), Cic. Mil. 19, periculum, id., Caes.; crimen, Quintil., facinus, fraudem, Ovid.; men ∞ connubia nostra, (afflaae cf. forsmæctede), Virg. Aen. 4, 214; men Cic. Off. 1, 37: ut et severitas adhibeatur, et contumelia repellatur, (bedes borte); — not.: af partic. repulsus, 3, som adj.: bortførnet, fiern, et forcl. compar., publicis negotiis repulsi, Cato ap. Fest. p. 286, (Müll.).

re.pendo, di, sum, 3, v. a.; 1) „egentl.“; A) „alm.“: veier tilbage, veier derimod; — ∞ pensa herae, Ovid. Her. 9, 78; men Plin. 19, 4: Ravenna ternos (asparagos) libris rependi, (veier trente Alfp. paa hvert Pund); — B) „bef.“: tilveier (nogen) den samme Bøgt, betaler dermed; — vid. Cic. d. Or. 2, 67; ligel. Plin. 36, 25: pondus (magnetics) argenti rependitur; men „poet.“: Auro repensus ... miles, (i. e. redemptus: løskøbt), Hor. Od. 3, 5, 25; — II) „fig.“:

betaler el. giver el. yder lige for lige, giengjælder (Væst el. Dødt); *df.* *e. abl.*: at *epvce* el. giengjælte dermed; — *neu gratia facto* (*dat.*) *Nulla rependatur*, (at din Tieneste ikke skal blive ubetalt), *Ovid. Met.* 2, 693; *cf. ibd.* 5, 15; *men Virg. Aen.* 1, 239: *satis contraria fata rependens*, (*opværende dermed, stillende derimod*); *cf. Ovid. Her.* 15, 32; — *suum cuique decus posteritas rependit*, *Tac. Ann.* 1, 35; *men* *incolunitatem turpitudine*, (*fiobe el. betale sin Jæfse dermed*), *Plin. Pan.* 41; *cf. Ovid. Am.* 1, 8, 80: *Vanesat culpa culpā repensa tua*; *men Non*, *si etc.*, *Unquam rependam sceleribus poenas pares*, (*jeg vil aldrig lide den til Jærbrydelsen svarende Straf*), *vid. Senec. Oed.* 1030; — *facta rependens*, (*opværende dem*), *Claudian.*

1. *repens*, *tis*, *partic. af repo.* — 2. *repens*, *tis*, *adj.*, [*rimel.* at *sammant. m. ῥέπω*, *i. e. vergo*]; *pludselig, uforudset*; (*men næsten alene i nom. sing.*, *samt i Jernnen repente sem adv.*); — *∞ adventus hostium*, *Cic. Tusc.* 3, 22, *consulis*, *Liv.*; *∞ elades*, *id.*, *defectio*, *id.*, *fama belli*, *id.*, *religio*, *id.*; *∞ discordia*, *Virg.*, *seditio*, *Ovid.*; *∞ tumultus*, *Liv.*, *terror*, *id.*; *men in abl.*, *Lucr.* 5, 401: *repenti fulminis ictu*; *men Ovid. Fast.* 1, 96: *Bina repens* (*f. adv. repente*) *oculis obtulit ora meis* (*Janus*); — *b) egf. overf.* *f. recens*: *ny el. frisk*; — *vid. Tac. Ann.* 6, 7, *e. id. ibd.* 11, 24, *ostere*; — *II) sem adv.* *af repens* *gibder* *hormen repente*: *pludseligen*; — *Nescio*, *ita abrupit repente sese subito*, *Plaut. Mil. gl.* 2, 2, 21; *cf. Cic. d. Or.* 1, 59; *saaf. egf. repente e vestigio*, *id. Div. in Caecil.* 17; *egf. repente praeter spem*, *id.*; *figel. repente ex inopinato*, *Suet.*; — *modo egens*, *repente dives*, *Cic. Phil.* 2, 27; *men ∞ praecidere* (*amicitias*, *opp. sensim dissuere*), *id. Off.* 1, 33; *f. egf. Virg. Aen.* 1, 591, *e. Caes. B. G.* 6, 12.

**repensatio*, *onis*, *f.*: *Giengjædelse*, *veicistitudinis*, *Salvian.*; *e.* — *repensatrix*, *icis*, *f.*: *Giengjædelse*, *Capella*; *af* — *repensio*, *avi*, *atum*, *1*, *v. a.*, *intens. af rependo*: *opvæir el. erstatte*; — *∞ id incommodum uvarum multitudine*, *Colum.*; — *df. overf.*: *betaler el. giengjælder*, *merita meritis*, *injurias injuriis*, *Senec.*, *bona malis*, *Vell.*, *voluptatem damno*, *id.* — *repensus*, *3*, *partic. af rependo.*

repente, *adv. af repens*, *f. und. 2. repens.* — *repentine*, *adv. af repentinus*: *pludseligen*, *Lactant.* — *repentino*, *abl. fem adv.*, *f. und. figd.* — *repentinus*, *3*, [*2. repens*]: *pludselig, uforudset*; (*den hyppigste form for 2. repens*); — *vid. Cic. Agr.* 2, 22, *e. Suet. Caes.* 87; *men ∞ ac tumultuarius exercitus*, (*sem er samlet i en Hast*), *Liv.* 41, 10; *men ∞ ac praiceps* (*venenum*, *sem giver hurtigt*), *Tac. Ann.* 12, 66; *∞ motus Galliae*, *Caes.*; — *∞ homines*, (*sem hurtigt blive navnfundige*), *Cic. Brut.* 69; *cf. Liv.* 1, 31; — *de repentino*, *egf. sem adv.*: *pludseligen*, *Appul.*; — *compar.*, *∞ nimbus*, *Appul.*; — *II) df. abl. repentino sem adv.*: *pludseligen*, *Plaut. Pseud.* 1, 1, 37, *Cic. Quint.* 4, *egf. Afran. ap. Charis.*

**repercutibilis*, *e.*: *fom slaacer el. preller tilbage*, *sphaera*, *Coel. Aur.*; *e.* — *repercutio*, *onis*, *f.*: *Tilbageglaacen*, *Tilbageprellen*; — *∞ siderum vinorum*, (*deres Giengf.*), *Senec. Qu. N.* 7, 19; — [*repercutio*]. — 1. *repercussus*, *3*, *partic. af repercutio*. — 2. *repercussus*, *us*, *m.*, [*repercutio*]: *Tilbageglaacen el. Tilbageprellen*, *navnl. Lysets el. Lydens el. Vandets Tilbageglaacelse fra en Giengfand*; — *vid. Plin.* 37, 8, *Tac. Germ.* 3, *e. Plin. Ep.* 10, 69; *figel. Senec. Qu. N.* 1, 7: *ut scias*, *hic non imaginem solis esse*, *sed coloris imitationem ex percussu*; *men Plin.* 16, 2: *constat attolli colles occurrentium inter se radicem percussu*, (*ved deres Sammenstød*).

repercussio, *cussi*, *cussum*, *3*, *v. a.*: *slaacer el. driver el. sletter el. slafter tilbage*, *later slaac el. prelle tilbage*, *navnl. om Lyset o. om Lyden*; — *vid.*

Ovid. Met. 2, 110: *Clara repercusso reddebant lumina Phoeho* (*chrysoliti el. gemmae*); *cf. Virg. Aen.* 8, 22: *lumen ... Sole repercussum etc.*; *f. egf. Tac. Ann.* 1, 51, *e. Liv.* 21, 33; *figel. repercussum* (*discus*, *fom preller tilbage*), *Ovid. Met.* 10, 184; *cf. Val. Max.* 1, 8, 11; — *∞ excursus fontis*, *Plin. Ep.* 4, 30; *multa aciem nostram repercutunt*, *Senec.*; — *II) "fig."*: *ferdriker el. afvænder*; — *∞ fascinationes* (*despuendo*, *figefom aversari*), *Plin.* 28, 7; *∞ aliquem dicto*, (*giendrive*), *id. praef.*; *figel. ∞ aliena*, *Quintil.* 6, 3, 23; *figel. id. ibd.* 78, *absol.*: *repercutiendi multa sunt genera*.

reperio, (*"pect."* *egf. reper. el. repper.*), *reperi*, *reperitum*, *4*, *v. a.*, [*pario*]; *epvdl.*: *slafter tilbage*, *funder igjen*; *df. "alm."*: *funder el. udfunder*, *traffer derpaa*; *1) "egfcl."*: *Glycerium ... suos parentes reperit*, *Ter. Andr.* 1, 5, 11; *cf. ibd.* 5, 6, 5; *embyttis egf. m. invenio*, *vid. Plaut. Stich.* 1, 2, 53, *e. Ovid. Met.* 1, 651; — *reperiam multos etc.*, *Cic. Fin.* 2, 9; *cf. id. Fam.* 7, 23; *men furta reperta*, (*de opdagelse el. fundne Røster*), *Ovid. Fast.* 3, 846; — *II) "overf."*: *A) "alm."*; — *si quaerimus*, *cur etc.*, *causas reperiemus*, *verissimas duas*, *Cic. Brut.* 95; *nec vos exitum reperitis*, *id. N. D.* 1, 38; *perpauci ... sibi salutem repererunt*, *Caes. B. G.* 1, 53; *men m. Relativfætt.*, *Cic. Brut.* 2; — *B) "bef."*; *1) m. dobbelt Prædicat*: *funder at være saa el. faa*, *erfænder derfor*, *erfarer at være*; — *vid. Plaut. Epid.* 1, 2, 6, *e. Ter. Hec. in.*; *Hoc si secus reperies etc.*, *Plaut. Capt.* 3, 4, 92; *cf. Caes. B. G.* 2, 15; — *df. pass.*: *befundes at være*, *erfendes el. holdes derfor*; *si etc.*, *ceteris rebus aut pares*, *aut etiam inferiores reperiemur etc.*, *Cic. N. D.* 2, 3; *cf. id. Place.* 38; — *egf. findes her inf. f. det andet Re-minativ*; *nec ulli peritisse*, *nisi in proelio*, *reperiuntur*, *Suet. Caes.* 75; *cf. Cic. d. Rep.* 2, 15; — *2) udfunder*, *opfinder*, *opdaget*; — *∞ aliquid calidi consilii*, *Plaut.*, *aliquam astutiam*, *id.*; *cf. Cic. Verr.* 3, 46; *men nihil novi reperire*, *id. Acad.* 2, 6; *alia nativa*, *alia reperta* (*verba*), *Quintil.* 8, 3, 36; *medicina ex observatione salubrium reperta est*, *id.*; *cf. Ovid. Met.* 8, 216, *id. ibd.* 1, 687, *e. Hor. A. P.* 405; — *circumscissae*, *quae in quaestum reperta etc.*, *Tac. Agr.* 19; *figel. m. ad e. propter*, *Quintil.*; *egf. e. dat.*, *id.* 8, 6, 19; *men e. inf.*: *Indi gemmas ... adulterare repererunt*, *Plin.* 35, 20; — *b) df. fem subst.*, *Lucr.* 1, 733, *ostere*: *reperta*, *orum*: *Opfindelser el. Opdagelser*; — *not.*: *reperibitur f. reperietur*, *Plaut. Epid.* 1, 2, 48, *e. A.*

**reperator*, *oris*, *m.*: *Opfinder el. Opdagelsesmand*; — *∞ vitis*, (*i. e. Baccus*), *Varro*, *Ovid.*; *er egf.* *∞ mellis*, *id. Fast.* 3, 762; *men ∞ carminis et medicae opis*, (*i. e. Phoebus*), *id. Rem.* 76; *men Virg. Aen.* 7, 772: *∞ medicinae*, (*i. e. Aesculapius*); *men ibd.* 12, 829: *hominum rerumque repertor*, (*i. e. Jupiter*); — *∞ legum*, *Quintil.*, *novi juris*, *Tac.*, *pallae honestae*, *vid. Hor. A. P.* 278; *e.* — *repertorium*, *i. n.*: *Jortegnelse*, *Digest.*; — [*reperio*]. — *reperitrix*, *icis*, *fem. af repertor*: *Opfinderske*; — *∞ omnium artium paupertas*, *Appul.* — 1. *reperitus*, *3*, *partic. af reperio*. — 2. *reperitus*, *us*, *m.*, [*reperio*], (*alene in abl.*); *1) Giengfanden el. Giengfandelse*; — *∞ filiae*, *Appul.*; — *II) Opfindelse*, *id.*

**repetentia*, *ae*, *f.*: *Tilbagekaldelse i Grindringen*, *Gienerindring*, *Lucr.* 3, 863, *Arnob.* — *repetitio*, *onis*, *f.*; *1) i Retssproget*: *Tilbagefordring*; — *∞ habere* (*i. e. jus repetendi*), *Digest.*; — *II) i Sketorifen*; *A) "alm."*: *Giengafelse i Tale el. Skrift*; — *∞ frequentior ejusdem nominis*, *Quintil.*; *∞ brevis rerum*, *id.*; — *B) Giengafelse af det samme Ord i Begyndelsen af flere Sætninger*, (*ἀναφορά*), *Cic. d. Or.* 3, 51, *e. Quintil.* 9, 1, 24; *e.* — *repetitor*, *oris*, *m.*: *fom tilbagefordrer*; — *nuptae repetitor ademptae* (*Menelaus*), *Ovid. Her.* 8, 19; — [*repeto*]. — *repetitus*, *3*, *partic. af figd.*

rē.pēto, ivi o. ii, itum, 3, v. a.; 1) igien el. paany at gaee loð derpaa el. angribe, at stræbe der-
 efter; A) „egenl.“; — ∞ aliquem saepius cuspidē,
 (stikke dermed), Liv. 4, 19; ∞ mulam calcibus et canem
 morsu, Senec. d. r. 3, 27; — df. absol. i fægtersproget:
 his cavere, his repetere, etc., Quintil. 5, 13, 51; cf. Suet.
 Calig. 58; men Liv. 9, 28: ad Nolam armis repeten-
 dam; — B) „fig.“; 1) paany el. igien at anlægg for
 Netten; — si quem quis repetere vellet, Suet. Aug.
 32; — 2) vender tilbage dertil; a) c. acc.; — ∞ ali-
 quem, Ovid. Her. 3, 143; cf. Hor. Od. 3, 20, 6; ∞
 Penates etc., id. ibd. 3, 14, 3; — ∞ eam (viam),
 qua venisset, Liv. 35, 28; ∞ castra, id., domum,
 Hor., Ovid., patriam, id.; ∞ Africam, Liv.; ∞
 retro Appuliam, id. 22, 18; cf. Suet. Vitell. 1; ∞
 pugnam, Liv., expeditionem, Suet.; — b) egf. m.
 ad el. in; — onerariis retro in Africam repetere,
 Liv. 25, 27; ∞ ad prima vestigia, Gratian. Cyneg.
 215; — c) absol.; — quid enim repetimus (sc.
 patriam)? Liv. 5, 51; morbi repetunt, (vende tilbage),
 Cels.; — 11) henter el. falder el. tager tilbage; A)
 „egenl.“; — vid. Plaut. Bacch. 1, 6, 7, v. Caes. B. C. 3,
 76; men Suet. Calig. 39: ∞ ab urbe, quicquid etc.,
 (lade somme derfra); — B) „fig.“; 1) igien el. atter
 at begynde derpaa el. foretage, at gentage; — praetermissa
 repetimus, inchoata persequimur, Cic. d. Fin. 5, 19; ego
 eadem illa repetivi, id. Att. 15, 11; cf. Quintil. 7, prooem.
 3; ut ad verbum repetita reddantur, id. 11, 2, 39; cf. Cic.
 Verr. act. 1, 6, Hor. Ep. 1, 6, 48, v. id. Od. 1, 9, 20;
 ∞ auspicia de integro, Liv. 5, 17; men ∞ specta-
 cula ex antiquitate, (sørnye dem), Suet. Claud. 21; —
 egf. m. de, Quintil. 1, 7, 13; egf. m. Objectisatm.,
 id. 6, 3, 101; cf. Lucr. 1, 419; — „poet.“ faaer egf.
 partic. repetitus, 3, m. Alderbiabemærkelse: gien-
 tagende el. atter og atter; repetitaque robora caedit,
 Ovid. Met. 8, 770; cf. ibd. 5, 473; — bb) df. egf.; a) i
 Tanken el. i foredraget at gaee ud derfra el. begynde
 dermed; — ∞ ortum juris a fonte, Cic. Leg. 1, 6;
 ∞ stirpem juris a natura, id.; f. egf. id. d. Or. 1,
 20, v. id. Fin. 1, 20; — hanc ingressionei meam
 e media philosophia repetitam, id. d. Or. 3, 11;
 ∞ verba ex ultimis tenebris, Quintil.; tam alte re-
 petita oratio, etc., Cic.; ligel. repetam paullo altius
 etc., id. Cluent. 24; ligel. ∞ altius, Quintil., v. R.;
 ligel. ∞ longius, Cic., Quintil.; — endel. repetitis atque
 enumeratis diebus (naar de regnes tilbage), Caes. B. C.
 3, 105; ligel. repetita die, Digest.; — b) ∞ aliquid
 memoria, ∞ memoriam rei, egf. ∞ aliquid: til-
 bagefalde i Grindringen, erindre sig el. mindes noget;
 — vid. Cic. d. Or. 1, 1, ostere; egf. m. Objectisatm., Scip.
 Afric. ap. Gell. 4, 18; cf. Cic. Deiot. 7; — ∞ memoriam
 ex annalibus, Liv. 8, 18; cf. Cic. d. Or. 1, 2, v. id. Qu.
 Fr. 1, 2, 2; Quum repeto noctem, qua etc., Ovid.
 Trist. 1, 3, 3; cf. Virg. Aen. 12, 439; men m. acc. e.
 inf., Plin. Ep. 3, 5, ostere; endel. absol., inde usque
 repetens etc., Cic. Arch. 1; cf. Virg. Aen. 7, 123;
 — 2) forrer el. fræver igien el. tilbage, (navnl. det
 Laante el. Skyldige), indtræver en Gield; aa) „alm.“;
 — vid. Plaut. Trin. 4, 3, 45; ∞ suum, id., sua bona,
 Cic., creptas pecunias el. quae erepta sunt, id.; cf.
 Ter. Eun. 4, 6, 11; — ∞ obsides, Caes.; cf. Liv. 35,
 16; ∞ aliquem (tamquam suum civem), Cic. Arch.
 8; men ∞ aliquem ab aliquo, Caes. B. G. 5, 49; —
 b) ∞ dignitatem eam, quam etc., Cic. Flacc. 42;
 pro eo beneficio gratiam repetere, Liv. 1, 47; in re-
 petenda libertate (i Kampen for dens Wienerhol-
 delse) etc., Cic. Phil. 10, 10; men ∞ poenas ab ali-
 quo, id. R. Am. 24, v. d. Verr. 5, 63, (trængt at af-
 straffe); — endel. egf. impers.; repetitumque est, nti
 etc., (desblev atter fordrat, at ofv.), Liv. 3, 33; — bb)
 „bes.“ v. publicistisk; a) om ferialerne, ∞ res: fordrer
 det Nøvede tilbage, el. overbevædet: at fordrer Erstat-

ning, Varrø; cf. Liv. 1, 32, ostere, v. Cic. Off. 1, 11;
 — b) i Retsproget, ∞ res: retligen at tilbagefordre
 sin Gæld; — vid. Cic. Mur. 2, v. id. Div. in Caecil. 5;
 men „poet.“: Non ex jure manu consentum, sed mage ferro
 Rem repetunt, Enn. Ann. 8, 31; — c) pecuniae repetundae,
 egf. absol. repetundae: de af en Stattholder begaaede
 Udsættelser, for hvilke der forderes retlig Erstatning;
 fild. egf. enhver Besættelse af en Embedsmand; — L.
 Piso legem de pecuniis repetundis primus tulit, Cic.
 Verr. 3, 81; cf. id. Off. 2, 21; lege pecuniarum re-
 petundarum non teneri, id. Cluent. 53; cf. id. ibd. 37,
 v. id. Div. in Caecil. 3; men Tac. Ann. 1, 71: de pecu-
 niis repetundis ad recuperatores itum est; — re-
 petundarum causa, crimen, lex, Quintil., Tac., v. R.;
 repetundarum argui, Tac., postulari, id., Suet., con-
 vinci, id., damnari, Tac., absolvi, id.; f. und. arguo,
 etc.; egf. postulare aliquem de repetundis, Coel. ap.
 Cic. Fam. 8, 8; ligel. neque absolutus neque dam-
 natus de repetundis, ibd.; cf. Suet. Oth. 2: tantum
 opibus valuit, ut damnatum repetundis consularem
 virum etc. — repetundae, arum, f. und. frgd. fin.
 — repexus, 3, partic. af repecto.

re.pignero (repignoro), are, v. n.: igien el. atter
 at indløse et Pant, Digest. — re.pigro, (avi),
 atum, 1, v. a.: gior langsem; — ∞ impetum be-
 stiarum, Appul.; — not.; compar. repigrior: neget
 derst el. langsem, Capella. — re.pingo, ere, v. a.:
 atter at male el. aibilde; — ∞ oculos, Venant. Vit.
 S. Mart.

re.plaudo, ère, v. a.: lydende el. fladskende at
 flaae dermed; — ∞ frontem, Appul. — re.pleo, èvi,
 etum, 3, v. a., [inus. pleo]; 1) m. Efterslykkes paa
 re: igien el. paany at udfylde el. fuldstændiggjøre; —
 ∞ consumpta, (erstatte sin ødelagte Germue), Cic. Mur.
 25; men ∞ exhaustum aerarium innocentium bonis,
 Plin. Pan. 55; — ∞ exercitum, Liv.; cf. Plin. Pan. 28;
 — ∞ vulnera, (bedække med Rød), Plin., alopecias,
 (dække med Haar), id.; men „poet.“: replet succis
 (sc. corpus), Ovid. Met. 7, 287; men ibd. 8, 679: hau-
 stum cratera repleri Sponte sua etc.; — B) „overf.“;
 fuldstændiggjøre el. erstatte; — vid. Ovid. Her. 10, 37;
 quae (in oratione) replenda vel deicienda sunt, Quin-
 til. 10, 4, in.; — 11) med Efterslykkes paa Verbet:
 udfylder ganske, gior aldeles fuld; — ∞ campos strage
 hominum, Liv.; cf. Lucr. 6, 1270; ∞ sinus flore,
 Ovid.; ∞ corpora carne, (mætte dem dermed), id.;
 men id. Fast. 3, 121: decimum quom luna repleverat
 orbem, (hæve fuldstændigt sit tiende Årdsløb); ∞ nu-
 merum, Lucr., summam, Manil.; — egf. medial,
 Lucr. 3, 812; — B) „fig.“; — ∞ populos sermoni,
 Virg. Aen. 4, 189; egf. ∞ aures, Plaut.; cf. Lucr. 1,
 345 v. 379; — egf. medial; vid. Cic. d. Or. 1, 42; cf.
 Suet. Aug. 89: eruditione varia repletus est per etc.; —
 111) partic. repletus, 3, egf. fem adj.; A) „egenl.“:
 opfyldt el. fuld; — referto loro, repletisque omnibus
 templis, Cic. Manil. 15; ∞ amnes, Virg. Aen. 5, 806;
 — b) egf. e. abl., cf. e. gen.; — ∞ cornu pomis,
 Ovid.; cf. Lucr. 2, 805; repleto iis rebus exercito
 (efterat den var rigdeligen forsynet dermed), etc., Caes.
 B. G. 7, 56; men e. gen., ∞ semitas puerorum et
 mulierum etc., Liv. 6, 25; — B) „fig.“; — antiquum
 genus... pietate repletum, Lucr. 2, 1167; ut... cu-
 rantes (acc.) eadem vi morbi repletos secum traher-
 ent (aegri), Liv. 25, 26; df. — repletio, onis,
 f.: fuldstændiggjørelse, Cod. Just. — repletus, 3,
 partic. v. adj. af repleo. — replexus, 3, particip.,
 [plecto]: tilbagebejdet, cauda, Plin. 20, 3.

*replicabilis, e: værd at gentage, nomen,
 Venant.; v. — replicatio, onis, f.; 1) ligesom
 gentagende Dyrkning (af en Bog) el. Dyrkning af
 en Maskine; df. signelfævis: ut (is dens) replicatione
 quadam mundi motum regat atque teneatur, Cic. N.

D. 1, 13; — II) i Metasproget: Repliken, Digest.; — III) ∞ numeri: Tilbagevendten til Enheden, (opp. multiplicatio), Capella; — [fig.].

re-pli-co, (avi), atum, 1, v. a.; 1) „egenl.“: fælder el. ruller el. bærer tilbage; — ∞ labra, Quintil.; margine (conchae) ... intus replicato, Plin.; cf. Suet. Aug. 95; — b) Euhemerio replicato, (naar man oprukker hans Skrifter), Arnob.; — II) „fig.“: — ∞ annalium memoriam, (Ilaac op el. grænse deri), Cic. Sull. 9; cf. id. Leg. 3, 14, v. id. Div. 1, 36; men replicari in se (acumen Chryssippi: at hans Spidsfindighed forvikles i sig selv), Senec. Benef. 1, 4; — B) df. ogs.; a) østere el. embyggeligen at østertænke, Appul.; — b) i Metasproget: gier en Replik, Digest.; — not.: replicatus, 3, synecop. f. replicatus, Stat. 4, 9, 29.

re-plum, 1, n.: Rømme el. Indfaining om Derspindingen, Vitruv. 4, 6; — re-plu-m-b-o, (avi), atum, 1, v. a.: befrier fra Bly, argentum, Senec. Qu. N. 1, 2; ligel. argentum replumbatum, Digest.; — re-plu-m-is, e, [pluma]: sem atter har faaet gier el. Binger, Paul. Nol. — re-plu-o, ere, v. n.: atter at nedregne; — coelo repluunt (siphones, sem Exempel paa Jorferked i Metryffet), vid. Senec. Contr. 5, praef.

re-po, psi, ptum, 3, v. n., [besf. m. ῥοπος, i. e. serpo, repo]; 1) „egenl.“: at fryde, at bevæge sig frydende; nærmest om de Dyr, sem mangle Jødder; df. ogs. om Dyr og om Mennesker: at fryde paa fire; — inter saxa repentes cochleae, Sall.; muracnae in siccio quoque repunt, Plin.; repens formica, id.; cf. Hor. Ep. 1, 7, 29; — ∞ in purpuris, (om ferskede Bern), vid. Quintil. 1, 2, 6, und. purpura, II, B, b; men Nep. Hann. 3: qua unus homo inermis vix poterat repere; — II) df. „fig.“; A) „overf.“ om enhver langsom og ligesom frydende Bevægelse; faal. navn. om de langsomt Reisende, Hor. Sat. 1, 5, 25; men aequore in alto ratibus repentibus, Pacuv. ap. Varr.; quae pigro lapsu repit (aqua), Colum.; repitque per artus (ignis), Lucr. 6, 661; ogs. om Etyerne, id. ibd. 1119; navn. ogs. om Bæter og Rødder: qua repant (radices), Colum.; cf. Plin. 19, 24; — B) „ment.“: — sermones ... Repentes per humum, Hor. Ep. 2, 1, 250. (det lave og upyntede Jorredag, i Metseten af d. epist. Psell.). — re-polio, ire, v. a.: igien el. østere at reufe; — ∞ frumentum, Colum. — re-poudero, are, v. a.: at tilvæie; df. „overf.“: at giengjælde, Sidon.

re-pō-no, pō-sui, pō-situm, 3, v. a.: sætter el. lægger tilbage; I) m. Efterrytter paa re; A) „alm.“: sætter el. lægger tilbage paa det rette Sted, sætter el. indfætter i den forrige Stilling, giver el. bringer tilbage; navn. ifaantfætter el. gier tilrette; — quum suo quemque loco lapidem reponeret, Cic. Verr. 1, 56; — ogs. absol. ∞ columnas, id. ibd.; ∞ pecuniam raptam in thesauro, Liv. 29, 18, ogs. in thesauros, id. ibd. 19; men ∞ tantundem inaurati aeris, Suet. Caes. 54; ∞ semur, (bringe i Ved), Cels.; ∞ togam, Quintil., capillum, id., (atter at bringe i Orden); — excussus curru, et rursus repositus, Suet. Ner. 24; men Virg. Aen. 1, 253: sic nos in scepra reponis (indsætter os atter deri)? — Quos (numos) continuo tibi reponam (skal betale tilbage) etc., Plaut. Pers. 1, 1, 38; ligel. ∞ donata, Hor. Ep. 1, 7, 39; — ∞ ruptos vetustate pontes, (ifantfætte), Tac. Ann. 1, 63; cf. Virg. Aen. 5, 752; men ∞ amissa urbi, Tac. Ann. 16, 13; men ∞ coenam, Martial. 2, 37; navn. om Fremstættelsen af Deservinen, Virg. Aen. 7, 131, v. ibd. 8, 175; ogs. ∞ epulas, id., festas menses, Stat.; men ∞ se in cubitum, vid. Hor. Sat. 2, 1, 39; — 2) ogs. „fig.“: — reponi in memoriam, Quintil.; cf. id. 5, 7, 11: reponi velut in gradum testes; men reponi (virtutum) deterioribus etc., vid. Hor. Od. 3, 5, 30; men id. A. P. 190: reponi (fabulam: atter at blive opfort); cf. ibd. 120; ∞ injuriam, (opp. facere),

Senec. d. Ira 2, 28; men Cic. Fam. 1, 9: ne tibi ego idem reponam, (at jeg ikke skal lade dig høre det samme); cf. Juvenal. init.; — B) „bef.“ ogs.; 1) lægger el. bærer tilbage, cervicem, Quintil.; cf. Lucr. 1, 36: cervicem reposta; men mollia crura reponit (pullus), Virg. Ge. 3, 76; — 2) nedlægger til Opbevaring, opbevarer; — fructus ... condendi ac reponendi scientia etc., Cic. N. D. 2, 62; ∞ lecto (farris acervum), Virg. Aen. 1, 403, ∞ alimenta in hiemem, Quintil., caseum hiemi, Virg.; fremdeles: ∞ scripta in aliquod tempus, (benlægge for en Tid), Quintil.; men tellure repositi, (i. e. conditi: begravede), Virg. Aen. 6, 655; cf. Hor. Od. 1, 10, 17; — b) „fig.“: — opus est ... acquisita facultate el. quasi reposita, Quintil. 8, prooem. 29; quae scriptis repositimus, (hvad vi have nedlagt deri), id.; cf. Virg. Aen. 1, 26, v. id. Ecl. 3, 51; men ∞ odium, donec etc., Tac. Agr. 39; — 3) sætter derfor el. for et andet; — te meas epistolas delere, ut reponas tuas, Cic. Fam. 7, 18; men ∞ Aristophanem pro Eupoli, (ret ene Ravn for det andet), Cic. Att. 12, 6; — b) ogs. „overf.“: at vero praeclarum diem illis reposuisti, Verria ut agerent, id. Verr. 2, 21; — 4) atter at bortlægge el. henlægge; — arma reposita contactaque etc., Caes. B. C. 2, 14; ∞ cestus arteque, Virg. Aen. 5, 484; Telasque calathosque infectaque pensareponunt, Ovid. Met. 4, 10; — men „poet.“: Jam vinetae vites, jam falcem arbusta reponunt, (deres Bøffærelse opbyr), Virg. Ge. 2, 416; — ogs. „overf.“: ∞ fugam, (stantse el. ende den), Stat.; — II) m. Efterrytter paa Verbet: at nedlægge el. henlægge el. henfætte paa det rette Sted; A) „egenl.“: — ∞ colla et capita tergo praevolantium, (om Trænerne), Cic. N. D. 2, 49; cf. Ovid. Met. 10, 269; — men ∞ ligna super foco, Hor. Od. 1, 9, 6; cf. Ovid. Met. 15, 407; men ∞ nvas in vasa nova siccio loco, Colum.; ∞ mergum altius in terram, Plin.; — B) „fig.“: — ∞ spem omnem in virtute, Caes.; cf. Cic. d. Or. 2, 48, v. Liv. 1, 49; men ∞ plus (se. spei) in duce, quam in exercitu, Tac. Germ. 30; cf. Liv. 2, 33, ogs. id. 24, 37; — quos (viros) equidem in deorum immortalium coetu ac numero repono, (henregner dem deri), Cic. Sest. 68; men ∞ homines morte deletos in deos, Cic. N. D. 1, 15; — III) partie. repositus, (repostus), 3, ogs. som adj.: bortfærmet el. fern; — ∞ gentes, Virg. Aen. 6, 59, terrae, id. 3, 361; ∞ populi, Sil.; — not.: repositi f. repositi, Plaut.; — repositus, 3, synecop. f. repositus, Virg., v. 21, f. ovenf.

re-porrigo, ere, v. a.: raffer tilbage, phialam, Petron. Sat. 51. — re-porto, avi, atum, 1, v. a.; I) „egenl.“: bærer el. bringer tilbage; A) „alm.“: — vid. Plaut. Bacch. 2, 3, 92; ∞ candelabrum secum in Syriam, Cic. Verr. 4, 28; men ∞ spolia opima Fetrerio Jovi manibus suis, Flor. 1, 1; — ∞ milites navibus in Siciliam, Caes., exercitum duobus comitatibus, id., exercitum Britannia, Cic. Att. 4, 17; cf. Hor. Epod. 9, 24; — ligel. „poet.“ m. Tingsubjecter; quos ... Diversos variae viae reportant, Catull. 64, 10; ogs. ∞ se ad aliquem, auct. B. Hisp. 10; men „poet.“: ∞ pedem (f. redire), Virg. Aen. 11, 764; — B) „bef.“ om den feierlige Gælder: at bringe hjem el. tilbage; — faal. nihil reportare praeter laudem neque ex hostibus neque a sociis, Cic. Leg. 3, 8; cf. id. Manil. 3, 63; id. Agr. 2, 23; — II) „fig.“; A) at bringe tilbage derfra, at gaac af demer; — ∞ domum solatium aliquod etc., vid. Cic. Verr. 5, 49; cf. Hor. Carm. Saec. 71: Spem bonam certaque domum reporto; men em Edeeen, Ovid. Met. 3, 369: Ingeminat voces auditque verba reportat, (giver el. fafer dem tilbage); — B) „bef.“: bringer en Efterrættning, beretter el. mælder, (østf. „poet.“); — vid. Virg. Aen. 2, 115; ∞ pacem, ibd. 7, 285; ∞ fidem, (bringe fister Efterrættning), id. 11, 511; ogs. m. Objectsfættu., ibd. 7, 167.

1. reposito, ēre, v. a.: fordrer el. fræver tilbage, aliquid, egf. aliquid ab aliquo, egf. aliquem aliquid, egf. absol.; 1) „egf.“: — ∞, quae deposueris, Quintil.; ∞ pecuniam, Tac.; — ego ab hac puerum reposito, Plaut.; — quam tu virginem Me repositis? id. Cure. 5, 2, 15; ∞ Verrem simulacrum Cereris, Cic. Verr. 4, 51, Partos signa, Virg. Aen. 7, 606; — qui etc., propensiores ab bene merendum, quam ad repositendum (sunt), Cic. Lael. 9; — 11) „fig.“: fordrer som en Stykbrøder: el. „alm.“: fordrer; — vid. Lucr. 6, 920; quod natura repositit, id.; cf. Ovid. Met. 13, 235; ∞ gratiam, Plin. Ep., vicem, Martial.; — qui ab altero vitae rationem repositunt, Cic. Div. in Caecil. 9; men Liv. 39, 37: vos rationem reposititis, quod etc.; cf. Tac. Hist. 3, 13; men Catull. 50, 18: Nunc audax cave sis, etc.; Ne poenas Nemesias repositat a te; df. — 2. reposito, ōnis, m.: en Kræver, en Mæner, Ammian.

*repositio, ōnis, f.: Opbevaring, feni, palearum, Pallad.; o. — repositōrium, (repositorium, Capitol.), i, n.: hvorpaa el. hvori noget henlægt el. henlægt; df. 1) Understaal el. Bætte, Petron., Plin.; — 2) Cabinet til Opbevaring af Røstbarheder, Capitol. M. Aur. 17; — [repono]. — repositus, (repositus), 3, partic. o. adj. af repono. — repostor, (repositor), oris, m., [repono]: som atter opreiser el. istand-sætter; — Temporum positor, temporum sancte repostor, (til Keiser Augustus), Ovid. Fast. 2, 63. — repostorium, f. und. repositorium. — repostus, 3, f. repositus, f. und. repono.

repositio, ōnis, f., uvis Læsem. hos Varro f. repotia, o. m. f. Rem.; o. — repotia, orum, n.: Drifflæg efter et Byllup el. efter en Familiefest, Hor. Sat. 2, 2, 60, Gell. 2, 21, Varr. o. A.; — b) hos Appul. egf. „alm.“: Drifflæg efter Maaltidet; — ∞ coenae el. convivii, id.; — [poto].

repraesentāneus, 3: nærværende, potestas, Tertull. — *repraesentatio, ōnis, f.; 1) „alm.“: Fremstilling og ligeform Andførelse af noget som nærværende, billedlig Fremstilling; — plus est evidētia, vel, ut alii dicunt, repraesentatio, quam perspicuitas, Quintil. 8, 3, 61; cf. Plin. 9, 5, Gell. 10, 3, o. A.; — 11) „bef.“ i Sandelsproget: Betaling med vere Penge, contant Betaling; — explicare repraesentatione ... de Silianis, (høbe for contant Betaling), Cic. Att. 12, 31, oftere, Digest.; o. — repraesentator, oris, m., alicuius: som foreskilder nogen, Tertull.; — [figd.].

repraesento, avi, atum, 1, v. a.; 1) „alm.“: gjør nærværende, foreskilder som nærværende; — per quas (visiones) imagines rerum absentium ita repraesentantur animo, ut etc., Quintil. 6, 2, 29; cf. Cic. Sest. 11, o. Hor. Ep. 1, 19, 14; men volumina ... legentis modo repraesentare, Plin. 7, 24; — egf. at fremstille for Sandferne; ∞ saporem olivarum, Colum., faciem veri maris, id.; ∞ colorem constantius, (gingive el. bevare), Plin.; — egf. om den kunstfælle Fremstilling af en Gienstand; Niceratus repraesentavit Alcibiadem etc., Plin. 34, 19; — men ∞ se, (at fremstille fig. være tilfæde), Colum., Digest.; — 11) „bef.“: A) Sandelsproget: betaler strax el. contant; — ∞ pecuniam ab aliquo, (betale strax ved Anvisning paa nogen), vid. Cic. Att. 12, 25, o. Suet. Aug. 101, oftere; men Cic. Fin. 16, 14: dies promissorum (den lovede Termin) adest, quem etiam repraesentabimus, si etc.; men ∞ fideicommissum, Digest.; — B) df. „verf.“: at foretage el. udføre strax el. uden Dyld; — ut id, quod in diem suum dixeram debere differr, repraesentem, Senec. Ep. 95; cf. Caes. B. G. 1, 40, o. Cic. Fam. 5, 16; ∞ improprietatem suam, (fremfærd), id. Att. 16, 2; ∞ vocem, (strax at slynge), Suet. Ner. 21; ∞ tormenta poenaeque, (paa Stedet at anvende), id.; cf. id. Vitell. 10; men Liv. 2, 36: quum ... mias irasque coelestes, repraesent-

tatas casibus suis (som være derved gaaede i Dyfheldse), exposuisset, etc., Liv. 2, 36; cf. Cic. Phil. 2, 46: si repraesentari morte mea libertas civitatis potest, etc.; repraesentata iudicia, (som holdes paa Stedet), Quintil. 10, 7, 2.

reprehendo, (etr. reprodo, Hor., Ovid.), di, sum, 3, v. a.; 1) „egf.“: gribe at holde tilbage el. holde fast el. omfatte; — ∞ aliquem pallio, (gribe og holde derved), Plaut.; ∞ quodam manu, Liv. 31, 14; si reprehensi sunt (servi fugitivi), Plaut. Most. 4, 1, 6; cf. Phaedr. 5, 8; f. egf. Ovid. Met. 15, 526; — 11) „fig.“: A) „alm.“: drager el. holder tilbage el. derfra; — revocat virtus, vel potius reprehendit manu, („alleg.“), Cic. Acad. 2, 45; cf. Lucr. 3, 598; sed me reprehenditamen, (jeg holdt mig tilbage), Ter. Ad. 4, 4, 15; men ibd. prol. 14: locum rehusum (at Stedet er optaget og benyttet), etc.; — B) „bef.“: 1) holder den Bistfærende el. Hællende tilbage; df. „meton.“: viser tilreite, irettesætter el. dæler; — ∞ aliquem in eo, quod etc., (dæle deri el. derfor, at ofe.), Cic. Planc. 33 o. 31; egf. absol., si quos (aenles) habuisti in me reprehendendo, ibd. 21: ligel. ∞ aliquid, opp. defendere, Quintil.; egf. ∞ aliquid communi vituperatione, Cic.; cf. Caes. B. C. 1, 14; men ∞ aliena studia, (opp. laudare sua), Hor. Ep. 1, 18, 39; cf. id. Sat. 1, 10, 55; — ∞ aliquid in aliquo (hos nogen), Cic. Orat. 8, oftere; cf. Caes. B. G. 1, 20, o. Hor. Sat. 1, 10, 52; — endel. absol., tamquam ansas ad reprehendendum etc., Cic. Lael. 16; men id. Planc. 31: iridentis magis est, quam reprehenditis; f. egf. und. reprehensio; — 2) i Rhetoriken: at gienrøve; — quoniam etc., expone nunc de reprehendendo, Cic. Part. or. 12.

reprehensio, ōnis, f., [reprehendo]; oprdf.: Griben el. at gribe el. holde tilbage; df. „fig.“: A) Griben el. at holde inde i Tælen, Tælens Standsning; — (orationem) concinnam ... sine reprehensione, sine variatione, etc., Cic. d. Or. 3, 25; — B) Dadel; a) e. gen.; — gloriam in morte ... non culpae reprehensionem ... relinquere, Cic. Phil. 10, 25; ∞ vitae, id., negligentiae, Quintil.; — egf. in pl.; ∞ obscenitatis, infamiae, etc., id.; — b) absol., vid. Cic. Att. 10, 3; si etc., justa reprehensione caruisset, id. Off. 1, 40; sine reprehensione, Quintil., Tac., egf. citra reprehensionem, Quintil., (uden Dadel, uadælfægen); opp. cum reprehensione, id.; — egf. in pl.: in varias reprehensiones incurrere, Cic. Fin. 1, 1; — 2) df. egf.; a) „meton.“: Gienstanden for en Dadel, alts. Hællgæb el. Hæll; — ut ipsa ejus reprehensio laude aliqua non indigna sit, Quintil. 3, 11, 22; — b) i Rhetoriken: Gienrøvelse; — quoniam in confirmationem et reprehensionem diviseras orationis fidem etc., vid. Cic. Part. or. 12; cf. id. d. Or. 3, 51.

reprehensio, are, v. intens. a.: holder stærkt el. ivrigt tilbage; — quum vidisset etc., reprehensans singulos, ob-sistens, etc., Liv. 2, 10; o. — reprehensor, oris, m.: som holder tilbage; df. „fig.“: A) en Dæler; — duo genera reprehensorum, etc., Cic. d. opt. gen. Or. 6; men Delicti fies idem reprehensor et anctor, Ovid. Her. 17, 219; — B) som retter derpaa; — reprehensores comitorum, Cic. Planc. 3; — [reprehendo]. — reprehensans, 3, partic. af reprehendo. — re-prendo, ēre, o. reprensus, 3, f. und. reprehendo.

*repreſſe, adv.: tilbageholdt, med Waade; — compar., ∞ pudentiusque peccare, Gell. 12, 11; o. — repressor, oris, m.: som undertrykker el. ind-skrænker el. standser; — ∞ caedis quotidianae (Milo), Cic. Sest. 69; ∞ tributorum, Eutrop. 10, 8; — [re-primo]. — repressus, 3, partic. af figd.

reprimo, pressi, pressum, 3, v. a., [premo]; 1) „egf.“: trykker el. trængter el. holder tilbage, op-bælder, bemmer, standser; — si lacus Althaus ... re-

pressus esset, (opp. si redundasset), Cic. Div. 2, 32; — annem, Flor. 1, 1, fontes, Stat.; — navn. ogf. bød lægterne: ∞ alvum, Cels., sudorem, id.; byf. ogf. absol.: medicamenta reprimenda, id.; — men „poet.“: dextramque repressit, (bøstet el. traf den tilbage), Virg. Aen. 12, 939; cf. ibd. 2, 378; — ogf. i Krigsproget: represso jam Lucterio et remoto, (da han var tilbageraengt), Caes. B. G. 7, 8; cf. Cic. Mur. 15; men ∞ itinera, (marfshere langsemmere), Cic. Att. 10, 9; ∞ cursum, Caes., fugam, id.; — ogf. „adm.“: ∞ fletum, Cic., gemitum, Ovid.; men „alleg.“: omnis fetus repressus etc., Cic. Brut. 1; — II) ligel. „fig.“: undertrykker, begrædser, bømmer, odi.; — quod semel admissum coërceri reprimique non potest, Cic. Fin. 1, 1; cf. id. Manil. 5, v. id. Catil. 1, 12, ogf. id. Sest. 44, v. ibd. 55; men Caes. B. C. 3, 92: hanc (incitationem animi atque alacritatem) non reprimere, sed augere; — „poet.“ ogf. c. inf.; Aut occasus ubi tempus audere repressit, Enn. Ann. 8, 57; — b) ligel. m. Personløbj.: Quem etc., neque illum misericordia repressit, neque reflexit, Ter. Ad. 3, 2, 8; cf. Cic. Sest. 69; — men sed reprimam me, ne etc., Ter. Hec. 5, 1, 39; men Cic. Leg. 2, 17: reprimam jam (se. me) etc., (jeg vil nu holde inde el. standse); men ∞ se ac revocare ab omni contagione vitiatorum, Plin. Pan.; — ligel. mebl.: Vix reprimor, quin te manere jubeam, Plaut. Mil. gl. 4, 8, 58.

*reprobatio, onis, f.: forfælselse, Misbilligelse, Tertull.; v. — reprobatrix, is, f.: fem forfæster el. misbilliger, id.; af — re-probo, (avi), atum, 1, v. a.: misbilliger, forfæster; — quod ipsa natura ascescat et reprobet, etc., Cic. Fin. 1, 7; statuas reprobatas conflare, Digest.; — men absol., diis reprobantibus, (under deres lnaade), Quintil. 6, proem. 3. — re-probus, 3: falsk, uægte; (i d. fild. Nedsprog); — ∞ pecunia, Digest.; ∞ numi, ibd.

re-promissio, onis, f., i Neds. v. forretnings-sproget, ligesom restipulatio: Modforfættning, (Repromis), Cic. R. Com. 13 v. 18; af — re-promitto, misi, missum, 3, v. a.; I) „egenl.“: tover derimod el. til Giengjælte, opdel. i forretningsproget; — vid. Cic. R. Com. 13, v. Suet. Claud. 20; — b) ogf. udenf. Nedsproget: tilfiger, siger god derfor, Cic. Brut. 5, Plin. Ep. 4, 27; — II) atter el. end mere at leve el. tilfige; — imperatorum quoque brevi repromittens, etc., Suet. Oth. 1. — re-propitio, are, v. a.: atter at giøre naadig, Tertull.

*reptabundus, 3: frybende; — ∞ atque ebrius, (ravende el. famlende), Senec. d. Vit. beat. 12: — men „overf.“: (virtutem) ex intervallo ingenti reptabundus sequor, id. ibd. 18; — reptatio, onis, f.: Kryben el. at frybe; — ∞ infantum per manus et genua, Quintil. 1, 12, 10; v. — reptatus, us, m.: = frgd., (alene in abl.); — ∞ limacum, Tertull.; men „overf.“ om Væxterne; ∞ (vitium), vid. Plin. 14, 3; — [repto] — reptilis, e, [repto]: frybende, cochleae, Sidon.

repto, avi, atum, 1, v. n. o. a., intens. af repo; I) neutr.; A) „egenl.“: at frybe, (om Dyr og om Menneffer); — reptantium modo, (ligesom Krybdyrene), Plin.; anguis reptavit placido tractu, Claudian.; — B) df. „overf.“: ligesom at frybe, d. e. at gaad langsomt, Hor. Ep. 1, 4, 4, Lucr., Plin. Ep.; — ogf. om Væxterne: at snee sig el. slynge sig; reptantibus flagellis scandentes (cucumeres), Plin. 19, 21; — II) act.: ligesom at giennemfrybe; men alene in partic. perf. reptatus, 3, (høerigienne el. høerover man har frøbet); — ∞ ager (sc. ab angue), Stat. Theb. 5, 580; men ∞ Creta tenero Tonanti, Claudian.

re-pubescō, ere, v. inch. n.: atter at blive mandbar; df. „overf.“: nec revirescere, nec repubescere potest (senectus: kan ikke paany blive fæst og frastfult), Colum. 2, 1. — *repudiatio, onis, f.: Tilbagevisning el. Afvisning; — ∞ supplicium, Cic.

Mur. 4; ∞ fideicommissi, (frastge sig det), Cod. Just.; — ogf. absol.: mihi simulatio pro repudiatione fuerit, Cic. Att. 12, 51; v. — repudiator, oris, m.: som forsvaader el. ringegæster, Tertull.; — [figd.].

repūdio, avi, atum, 1, v. a., [repudium]; I) i Nedsproget; A) om forlovede og gite Personer: at forstøde, at stille sig el. lade sig stille derfra; — priorem (sponsam) ... virginem adhuc repudiavit, Suet. Claud. 26; ∞ uxorem, Suet. Caes. 79, sponsam, ibd. 21; men Ter. Andr. 1, 5, 14: Repudiatu repeto; — B) i Arvesager: at tilbagevise, lide at antage, at frastge sig; — ∞ bona, Digest., hereditatem, ibd.; ∞ legatum a se, ibd.; — II) „overf.“: tilbageviser, forfæster, forsvaader; — cuius vota et preces a vestris mentibus repudiare debetis, Cic. Cluent. 70; cf. id. d. Or. 3, 1; men Caes. B. C. 2, 32: His ducibus repudiatis; cf. Cic. Phil. 9, 6: repudiata rejectaque legatio; — ab his repudiata finitio, Quintil. 3, 6, 33; men iracundia omnibus in rebus repudianda est, Cic. Off. 1, 35; cf. id. Lael. 13 v. 17; — ∞ conditionem acquissimam, id., gratiam populi R., Caes.; men ∞ provinciam, Cic. Phil. 3, 10, (frastge sig den).

repūdiōsus, 3: forfælselig; — ∞ nuptias (facere), Plaut. Pers. 3, 1, 56; af — repūdiūm, i, n., [pudet]; fædd. om Vægtefsel, ogf. om forlovede: den ene Parts forstødelse af den anden; (divortium derim. alene om Vægtefselsfælsmisse); — ∞ renunciare el. remittere, Plaut., Ter.; ∞ remittere filiae (alicuius), Lucil. ap. Non., uxori, Suet.; men id. Calig. 36; ∞ mittere mulieribus absentium maritorum nomine; ∞ mittere (marito), Digest.; ∞ dicere, Tac. Ann. 3, 22, scribere, Tertull.; men repudio aliquam dimittere, Justin. 11, 11.

re-pūerascō, ēre, v. n.; I) „egenl.“: atter at blive til Barn, at vende tilbage til Børneaaarene; — ut ex hac aetate repuerasam, Cic. d. Senect. 23; — II) „overf.“: at blive barnagtig el. ligesom et Barn; — Ajunt solere eum (senem) rursus repuerascere, Plaut. Merc. 2, 2, 25; men ∞ incredibiliter etc., (atter at fornye sig el. blive ligesom ung), Cic. d. Or. 2, 6.

*repugnāter, adv.: giensfridgen; — patienter accipere (admonitionem), non repugnante, Cic. Lael. 25; — repugnātia, ae, f.: Modkamp; cf. concret; I) „egenl.“: forfvarsvaaben; — hanc repugnātiā (i. e. cuspidem) natura dedit apibus, Plin. 21, 45; — II) „overf.“: Modsigelse, Strid, rerum (derimellem), vid. Cic. Phil. 2, 8; cum utilitatis repugnātia comparari (honestum: færdenes med færdene, som ere uferne lige dermed), id. Off. 3, 4; cf. ibd. 3, 7, ogf. Plin. 22, 49; — repugnatio, onis, f., ligesom frgd.: Strid el. Modstand; — in plur., Appul.; v. — repugnātorius, 3: hørende til Modstand; — ∞ res (pl.: forfvarsværker), Vitruv. 10, 16; — [figd.].

re-pugno, avi, atum, 1, v. n.; I) „egenl.“: kæmper el. strider derimod, opdel. i Krigsproget; vid. Caes. B. G. 3, 4, oftere; men Pompej. ap. Cic. Att. 8, 12, c. et quibus (regionibus) repugnemus, (hvorfra vi fænde fore en forfvarsfri); — „poet.“ ogf. om Dyrene, Lucr. 5, 1036; ligel. „de praeda, (om Jæglene), id. ibd. 1081; — II) df. „fig.“: A) „alm.“: anstrænger mig el. stræber el. arbejder derimod; — consules neque concedebant, neque valde repugnabant, Cic. Fam. 1, 2; cf. Caes. B. C. 1, 32; men invita Minerva ... id est, adversante et repugnante natura, id. Off. 1, 31; — bb) ogf. at næste; a) c. dat.; — ∞ crudelitati, Cic. Rab. perd. 5, his perturbationibus, id. Tusc. 3, 11; men me in hoc uno tibi repugnare, Plin. Ep. 7, 11; cf. Cic. Fam. 5, 2; men his rebus unum repugnabit, quod etc., Caes. B. G. 1, 19; — ligel. pass. impers.: magnitudo animi quam facile posset repugnari obsistitque fortunae, etc., Cic. Fin. 7, 14; — b) i andre forbindelser: — resistere et repugnare contra veritatem,

Cic. R. Com. 17; circa quae si is, qui instituitur, non repugnauerit, Quintil. 8, prooem. § 5; — men. poet.: Hostibus e si quis, ne fias nostra, repugnat, Ovid. Her. 20, 121; figel. c. inf., ibid. 17, 137; — men pass.: sicut et a nobis repugnanda (est diversitas), Tertull.; — B) „bef.“: at være i Strid cf. i Modsigelse dermed cf. med hinanden; — quicquid repugnat, id etc., Cic. Top. 12; simulatio amicitiae repugnat maxime, id. Lael. 23; sed haec inter se quam repugnent, etc., id. Tusc. 3, 29; men id. Top. 4: repugnat, recte accipere, et invitum reddere; — III) partic. repugnans, tis, ogf. som adj.: modsigende cf. modsat; cf. i Modetrisen, repugnantia som subst., ligesom contraria: Modetrisninger; — locus ex repugnantibus, Cic. d. Or. 2, 40, ostere, Quintil. 5, 8, 5, ostere; — compar.: quo quid repugnantius? Lactant.

repullesco, ère, v. n. inch., [pullus]: igitur at staac ud cf. at spire frem, Colum. 4, 22. — repul-lulo, are, v. n.: = frgd., Plin. 16, 19. — repulsa, ae, f., [repello; opredl. partic., f. rupula petitio]; I) ostest publicistisk: Afvisning cf. Fortsættelse af nogets Ansøgning om et Statsembede; — se omnes magistratus sine repulsa assecutum (esse), Cic. Pis. 1; qui sine repulsa consules facti sunt, id. Agr. 2, 2; men id. Tusc. 5, 19: Laelii unum consulatum cum repulsa fuisse; hvor ogf. repulsam ferre: at lide Afvisning, forgeset at have søgt (navnl. Consulatu); vid. id. d. Or. 2, 69, o. Caes. B. C. 1, 4; dog ogf. repulsam consulatus asferre alicui, Cic. Off. 2, 17; — ogf. undertiden om de øvrige Statsembeder; vid. Tac. Ann. 2, 36; — figel. in pl.; vid. Cic. Off. 1, 21, o. Sall. Catil. 20; men Cic. Plane. 21: quid ego aedilicias repulsas colligo? — II) „overf.“ fra Statsisproget cf. „alm.“: Tilbagevisning, Afslag cf. Bægring, (ostest „poet.“); — nullam patiende repulsam, Ovid. Met. 2, 97, ostere; crescit ... dolore repulsae (amor), id. ibd. 3, 395; cf. Propert. 3, 12, 26. — repulsans, tis, partic., [pulsio]; fastende tilbage; — colles ... Verba repulsantes, (gientypdende deraf), Lucr. 4, 582; — men „fig.“: pectus repulsans vera dicta, (tilbagevisende, afvisende), id. 4, 512.

*repulsio, onis, f.: Afvisning, Coel. Aur. 4; o. — repulsiorius, 3; sem driver el. faster (gientden tilbage); — ∞ cohortes, Ammian.; — [repello]. — 1. repulsus, 3, partic. o. adj. af repello. — 2. repulsus, us, m., [repello]: Tilbagefflaacen el. Tilbageprellen, (navnl. Lydens og Lyfets; ostest „poet.“ o. in abl. sing.); — assiduo crebroque repulsa etc., vid. Lucr. 4, 105; f. ogf. Cic. (poëta) Div. 1, 7: scopolorum ... repulsi, (ved at faster tilbage derfra); figel. repulsi durioris materiae, Plin. 8, 68; — men in pl.: raucosque repulsi Umbonum, etc., Claudian. Bell. Gild. 433.

repūmicatio, onis, f., [pumico]: gientagen Statning; — ∞ et quaedam politura gemmarum (Snop-pernes), Plin. 17, 39. — repungo, ère, v. a.: stifte igitur; df. „fig.“: ∞ leviter animos hominum, Cic. Fam. 1, 9. — repurgium, i, n.: gientagen Renfelse; — ∞ formarum (aquae ductuum), Cod. Theod.; af — repurgo, avi, atum, l, v. a.; I) „alm.“: atter el. paany at rense, at rense derfra; — ∞ iter, (rydde), Liv. 44, 4; ∞ alveum Tiberis, Suet., ergastula, id.; ∞ os, dentes, Plin., vulnera, id.; men ∞ humum saxi, Ovid.; — B) „overf.“: — recisa et repurgata scripta (renfede el. rettede), Plin. Ep.; cf. Senec. Ep. 66; men „poet.“: repurgatum coelum, (opflaret el. klar Luft), Ovid. Met. 5, 286; — II) „bef.“: bortrenser, borttager ved at rense; — Quicquid in Aenea fuerat mortale, repurgat, Ovid. Met. 11, 603; cf. Plin. 8, 81; men ∞ aurum venis, (affondre), Flor. 4, 12.

repūtatio, onis, f., [reputo]; opredl.: Bestærelse el. Begrædning; df. „fig.“: A) Efterregning, Digest., ogf. in pl., ibd.; — B) Betragtning, Betænkning, Overveilelse; — veterum novorumque morum reputatio

etc., Tac. Ann. 2, 38; cf. Plin. 18, in., ogf. Gell. 12, 5. — reputesco, ère, v. inch. n.: igitur cf. atter at blive stundende, Tertull.

repūto, avi, atum, l, v. a., opredl.: bestærelse el. begrædelse; df. sædv. „fig.“: A) „alm.“: overregner el. beregner; — ex hoc die superiores solis defectiones reputatae sunt, usque ad illam, quae etc., Cic. d. Rep. 1, 16; cf. Tac. Hist. 2, 50: tempora reputantibus etc.; men ∞ infantiae annos, (at regne dem med), Plin.; ∞ alicui aliquid, (bringe med i Regning), Digest.; B) „bef.“: overtænker, betænker, overlægger; — Humanæ vitae varia reputantes mala, poëta ap. Cic. Tusc. 1, 48; haec ille reputans etc., Cic. Deiot. 13; figel. ∞ vim Romanam, Tac. Hist. 4, 21; men Ter. And. 2, 6, 11: Etenim ipsius eam rem recta reputavit via; cf. Nep. Alcib. 4, o. Sall. Catil. 52; figel. id. Jug. 13: cum animo suo reputans etc.; — b) ogf. m. Objectis: Relativsætning; — quum tibi nihil merito accidisse reputabis, Cic. Fam. 5, 17; cf. Tac. Ann. 6, 30, ostere, ogf. Suet. Aug. 28; — non reputat, laboris quid sit, Plaut.; reputans, quid ille vellet, Cic. Fam. 1, 9; cf. Sall. Jug. 62, o. id. ibd. 70, o. 83; — c) absol.: — vere reputantibus (naar man ret betragtede. Tingen), Gallias suismet viribus concidisse, Tac. Hist. 4, 17.

requies, etis, (gen. requie, Sall. frgm. ap. Priscian., f. ogf. nescit.), f.: Udbylden el. at hvile sig, Hvile, Vindring, Bedrøvelsel; — Nec requies erat ulla mali, etc., Lucr. 6, 1176; oblectatio animi requiesque curarum, Cic. Off. 2, 2; Nec mora, nec requies, Virg. Ge. 3, 110, ostere; — gen., tantum requietis etc., Cic. Att. 1, 18, in.; — acc., requietem, id. d. Senect. 15, o. id. d. Fin. 5, 19; ostere requiem, f. id. d. Or. 1, 52, Tac., Virg., o. A.; — voc., Calliope, requies hominum, divumque voluptas, Lucr. 6, 91; — abl., requiete, Cic. (poëta) Div. 1, 13; men requie, Ovid.; — (dat. sing. o. hcle plur. ferekomme ifte); — b) „poet.“ ogf. f. quies: Hvile el. Dophold cf. Dophør; — requieque sine alla etc., Ovid. Met. 15, 214; cf. Lucr. 4, 228, ostere.

requiesco, evi, (perf. syncop., requiescant, requiescent, Catull., requiesce, Liv.), etum, 3, v. n. o. a.; I) neutr.; A) „egenl.“: udbylder mig, hviler; — legiones ... invicem requiescere, etc., Caes. B. C. 3, 98; paulisper ut in ejus sella requiesceret, Cic. Div. 1, 16; ∞ lecto, Propert., hac humo, Ovid., sub umbra, Virg.; ut nullam partem noctis requiesceret, Cic. R. Am. 34; cf. Virg. Ecl. 1, 80; men Cic. Off. 3, 1: ille requiescens a rei publicae pulcherrimis muneribus etc.; cf. Ovid. Pont. 4, 5, 27: ∞ a turba rerum; — ogf. in partic. perf.; paululum requietis militibus (after at de havde hvilet sig en fort Tid), Sall. frgm. ap. Serv. ad Virg. Ecl. 8, 4; — b) ogf. m. Tingis: o. Begrebssubjectet, (ostest „poet.“); — vid. Tibull. 2, 1, 5, o. Liv. 26, 22; men ∞ vitis in ulmo, (hviler derpaa), Ovid.; ∞ labor ille, enjus etc., (ophører el. standser), Quintil. 11, 2, 43; ∞ stilus lectione, id.; — 2) „bef.“ ogf.: at hvile i Graven, at være el. ligge begravet; — ∞ in sepulchro mortuum etc., vid. Cic. Tusc. 1, 44; cf. Martial. 1, 94; — ogf. ofte i Gravstifter: hic requiescit, Petron., Martial.; — B) „fig.“: at hvile sig ud, at finde Ro el. Beroligelse; — ubi animus ex multis miseriis ... requievit, Sall. Catil. 4; men Cic. d. Or. 2, 57: ∞ in Caesaris sermone, quasi etc.; figel. requiescendum in hac lectione, Quintil.; f. ogf. Cic. Coel. 32; men id. frgm. ap. Priscian.: nisi eorum exitio, non requieturum; — II) act.: later hvile, bringer til Ro, (afene „poet.“; ostest m. homo-gent Object); — vid. Calvus ap. Serv. ad Virg. Ecl. 8, 4: Et mutata suos requierunt flumina cursus; cf. Propert. 2, 25, 75; — III) partic. requietus, 3, ogf. som adj.: udbyldt; — militem ... requietum, integrum etc., Liv. 41, 38; — „overf.“ ogf. om Jorden: Da requiem: requietus ager bene credita reddit, Ovid. A. A. 2, 351;

— compar., requietior terra et junior, Colum. 2, 1; — b) i Defonemien: sem bar ligget el. staet ben, (i Medsæt. af det friiske og Rye): — ∞ lae, Colum.; ∞ ova, id.; df. — requietio, onis, f.: Hvile, Dyder, Hieronym. — requietus, 3, partic. p. adj. af requiesco.

requirito, are, v. a. intens.: spørger nydgierrigen derom: (ferel.); — ∞ res novas, Plaut. Most. 4, 3, 11; af — requiro, sivi p. sii, situm, 3, v. a.; 1) „alm.“; A) m. Personer o. Tingsobjekter: atter el. paany at opspørge el. erfere el. undersøge; — Ego illam requiram jam, ubi est, Plaut. Epid. 3, 4, 56; cf. Ter. Phorm. 2, 1, 79; ostere; men illa redit, juvenemque oculis animoque requirit, Ovid. Met. 4, 129; men ∞ legatos, Sall. Catil. 10, (opføde dem); men Gell. 15, 22: cerva ... requisita, (sem man bar jaget efter); — ∞ libros, Cic. Fin. 3, 3; ∞ scripta Scitii oblita, Suet. Calig. 16; ∞ artus, ossa, Ovid.; ∞ cibos, Colum.; cf. Virg. Aen. 6, 366, v. Hor. Ep. 1, 15, 18; — B) m. Begrebsobjekter; — neque requirunt rationes earum rerum, quas semper vident, etc., Cic. N. D. 2, 38; quaedam requisita se occultant, et eadem forte succurrunt, Quintil. 11, 2, 7; qui vera requirunt, (som søge Sænder), Lucr.; cf. Ovid. Her. 6, 31; — bb) saal. egf. at mærke; a) m. Relativsætning: — requireres, Rogitares, quis esset, aut unde esset, Plaut. Merc. 3, 4, 48; cf. Cic. Quint. 29, v. Virg. Aen. 2, 506; — egf. impers.: requiratur fortasse nunc, quemadmodum etc., Cic. Manil. 9; — b) absol.: — Pande requirunt nomen terraeque tuumque, Ovid. Met. 4, 679; — c) i Forbindelsen: ∞ (aliquid) ex el. ab aliquo; — vid. Cic. Coel. 28; men ∞ ex historiis veterum notitia nomina hominum, Quintil.; — quae a me de Vatino et de Crasso requiris, Cic. Fam. 1, 9; cf. Nep. Att. 20; — II) „bef.“: forlanger el. fordrer sem en Nødvendighed, behøver, desidero; — omnes hoc loco cives Rom. ... vestrum auxilium requirunt, Cic. Verr. 5, 67; cf. id. de Senect. 10; men magnam res diligentiam requirerebat, Caes. B. G. 6, 34; — b) in pass.: at udfordres el. behøves; — in hoc bello virtutes animi magnae et multae requiruntur, Cic. Manil. 22; — B) „overf.“: bemærker sem manglende, sæner; — ∞ veterem consuetudinem fori etc., Cic. Mil. 1; cf. id. Manil. 2, v. Caes. B. G. 7, 63; — multos tamen inde requiro, Quos etc., Ovid. Met. 7, 515; men Cic. Fam. 6, 6: ne litterarum a me officium requiras; cf. id. Parad. 1, 1; — not.: af partice. requisitus, 3, er neutr. subst., requisitum, i: Behov el. Nødtorft; hvf. pl.: ad requisita naturae (se. discedere), Sall. fragm. ap. Quintil. 8, 6, 59; df. — requisitio, onis, f.: Underfølgelse; — ∞ historiae antiquioris, Gell. 18, 2. — requisitum, i, n., o. requisitus, 3, f. und. requiro.

res, gen. rei (merist egf. rei, Lucr., egf. rei sem monosyll., i), f., [best. m. ῥήμα, ῥέμα, ligesom vert: Sag m. fige, og analogt m. Ting af tænte, altf. eprbl.: hvad der figes, el. hvorefter noget figes]; Sag el. Ting, Giensind el. Væsen el. Begreb, Anliggende el. Begivenhed, Omstændighed el. Væstafsned el. Forbeld; hvf. egf. efter Sammenhængen undert. at oversætte ved: noget el. dette el. Al; i „alm.“; — divinarum humanarumque rerum, tum initiorum causarumque rei cognitio, Cic. Tusc. 5, 3; cf. Lucr. 1, 26; rerum natura creatrix, id. 2, 1116; qui res omnes inspicis (summe Sol), Enn.; f. egf. Lucr. 1, 384, ostere; — Haeret haec res, Plaut. Amph. 2, 2, 182; profecto, ut loquar, ita res est, id. ibd. 2, 1, 19; men Lucr. 6, 740: nomen id ab re impositum est, quia etc., (ifølge Sagen el. Væstafsneden); cf. Cic. Lael. 13: si res postulabit; egf. marces Hor. Ep. 1, 1, 19: Et mihi res, non me rebus subjungere conor; — Nec recedit loco, quin statim rem gerat, (bestaaer Kampen, kæmper), Plaut. Amph. 1, 1, 84; res gerere, (udføre Be-

drifter), f. und. gero; rerum scriptor, (Historieforfatter), f. und. scriptor; — res mala, (Fortræt), Plaut. Amph. 1, 1, 171. (Ulykke el. Uendighed), Sall. Catil. 20; ostere in pl.: Bonis tuis rebus meas res irrides malas, Plaut. Trin. 2, 4, 45; — navat. svarer egf. ∞ divina, bellica, etc., til vert: Religionsvæsenet, Krigsvæsenet, osv., (f. egf. ss. ll.: familiaris, judicarius, uxorius, etc.); egf. omfremdende c. gen.: Etruscum adversa belli res et indutiae quietum tenebant, Liv. 10, 6; men id. ibd.: satis pacatae foris res fuere, (der var Alt temmelig roligt); — forbundet m. Pron. el. Adiect. udtrykker res d. forstærkt. Begreb af d. tilsvarende Nævtrum; Ibi me inelamat Alcumena; jam ea res me horrore affecit, (allerede det el. dette), Plaut. Amph. 5, 1, 16; multa signa sunt ejus rei, Cic. Att. 1, 10; Estne hoc, ut dico? I. rectam instas viam, Ea res est, Plaut. Asin. 1, 1, 39; quarum rerum a nostris fieri nihil poterat, Caes. B. G. 3, 4; homines nulla re bona digni, Cic. d. Rep. 1, 5; f. egf. Hor. Ep. 1, 6, in., egf. Liv. 31, 23, v. A.; — ordspørgsiv mærket: Omnibus nobis, ut res dant sese, ita magni atque humiles sumus, Ter. Eun. 3, 3, 20; cf. poëta ap. Cic. N. D. 3, 26; — endel. foies gen. rerum forstærkende til Superlativet; sic ... rerum facta est pulcherrima Roma, Virg. Ge. 2, 523; ligel. bes. masc.; Est genus hominum, qui esse primos se omnium rerum volunt, Nec sunt, etc., Ter. Eun. 2, 2, 17; ligel. i Tistale: maxime rerum, Ovid. Her. 9, 107; pulcherrime rerum, id. A. A. 1, 213; ostere; dulcissime rerum, Hor. Sat. 1, 9, 4; men quae tempora rerum (fuerint), vid. Virg. Aen. 7, 37; — II) „bef.“; A) Sagen selv (i Medsæt. af Sætning el. Navnet); df. egf. Virkeligheden el. Sænderen el. Gierningen; — rem opinor spectari oportere, non verba, Cic. Tusc. 5, 11; cf. Matus ap. Cic. Fam. 11, 28; nominibus differentes, re congruentes (Peripatetici et Academicii), Cic.; cf. id. R. Am. 15 p. 42; — egf. absol.: Ecce res re exuper, quanti facias uxorem tuam, Plaut. Amph. 1, 3, 10; ostere re vera, el. re quidem vera, el. re autem vera: virkefægen, i Gierningen; vid. Cic. Quint. 2 p. 17, id. Fam. 1, 4, p. ibd. 3, 5, ostere; — B) Jermne, Cienom, Besidelse; — Quibus et re salva et perdita profueram et prosum saepe, Ter. Eun. 2, 2, 27; res (opp. fides: Credit), vid. Cic. Catil. 2, 5; augere rem bonis et honestis rationibus, id. Rab. Post. 14; f. egf. und. familiaris; men Hor. Ep. 1, 20, 20: in tenui re, (i ringe Kaar, med liden Jermne); cf. Cic. Att. 9, 7: sumptus, egestates tot egentissimorum nec privatas posse res, nec rempublicam, sustinere; — C) Interesse, Forbeld, Rytte; — Quasi istie minor mea res agatur, quam tua, Ter. Heaut. 2, 3, 113; cf. Hor. Ep. 1, 18, 84, v. Plaut. Men. 4, 2, 6; — i denne Vem. oftest m. in, ex, ob, ab, etc.; Quid melius est, quid magis in rem est, quam etc.? id. Rud. 1, 4, in.; Ex tua re non est, ut ego emoriar, id. Pseud. 1, 3, 104; non pudet Vanitatis? D. minime, dum ob rem, (naar Noget betaler sig), Ter. Phorm. 3, 2, 40; men Plaut. Trin. 2, 1, 12: ab re Consultit blandiloquentulus (raader til Skaden); — D) Aarsag, Grund; men saal. alene i Forbindelse: ea re, hac re, eam ob rem, sem adverbialt Udtryk: derfor, af den Grund; — vid. Lucr. 1, 173; ligel. illud ea re a se esse concessum, quod etc., Cic. Acad. 2, 31; Imo tibi ne noceat, neu quid ob eam rem succenseat, Plaut. Bacch. 1, 4, 39; — best. herm. ere Causaforbelderne: quare, quomobrem, f. m. f.; — E) Sag el. Forretningsag el. Forretning, Anliggende el. Syssel; — itaque rem cum Oppianico transigit, (slutter Handelen med ham), Cic. Cluent. 13; cf. id. Quint. 4: de tota illa ratione atque re Gallicana etc.; — hvorefter egf. Udtrykker: res est mihi cum aliquo, (jeg har en Sag el. Forretning at opgiøre med nogen): vid. id. R. Am. 30, Caes. B. G. 7, 77,

o. A.; — ogf. ud. dat.; quoniam cum senatore res est, Cic. Fam. 13, 26; — men hos Comiferne offerre: habere rem cum aliquo cf. cum aliqua, (drive Velsab der-med); elliptisk er Plaut. Merc. 3, 1, 35: quum mecum rem coepit (sc. habere); — F) Retssag el. Process, (hyppigere end causa); — quibus res erat in controversia, etc., Varro; cf. Cic. Mur. 12: rem an litum dici oportere, etc.; men Liv. 1, 32, (af en gammel Jermular): quarum rerum, litum, causarum etc.; men Cic. Verr. 2, 48: de rebus ab isto cognitis iudicatisque etc.; — G) res publica: Statuafunct, Staten, det Offentlige; ogf. Statsforvaltningen el. Statsstyrelsen; — erat tuae virtutis . . . de re publica vehementer laborare, Cic. Fam. 4, 9; cf. id. Catil. 1, 9, ogf. id. Att. 9, 7; — jubet Plato, tantum contendere in re publica, quantum probare tuis civibus possis, id. Fam. 1, 9; numquam praestantibus in re publica gubernanda viris laudata est in una sententia perpetua permansio, sed etc., id. ibd.; men utilitatis specie saepissime in re publica peccatur, id. Off. 3, 11; — quod etc., pulcherrime Auguratum est, rem Romanam publicam summam fore, Attius ap. Cic. Div. 1, 22; men Cic. d. Rep. 1, 7: dubitationem ad rem publicam aduendi tollere; — ogf. in pl.; hoc loquor de tribus his generibus rerum publicarum, Cic. d. Rep. 1, 28; cf. ibd. 29; — b) ogf. findes res f. res publica; — Hic Marcellus rem Romanam . . . Sistet, etc., Virg. Aen. 6, 858; cf. Hor. Carm. Saec. 66, o. id. Ep. 1, 12, 25; offerre ogf. hos Liv.; inter Fidenatem Romanamque rem etc., id. 1, 28; cf. id. 6, 41, ogf. id. 2, 16; — ogf. in pl.; res Asiae etc., Virg. Aen. 3, in.; cf. Hor. Od. 4, 15, 17; ligel. res sine discordia translatae, Tac. Hist. 1, 29; f. ogf. potiri rerum unde, potior.

resacro, are, f. und. resacro. — resacvio, ire, v. n.: atter at rase el. udbyrde i Raeteri; — ne mota resacvati ira, Ovid. Trist. 1, 1, 103; — resacvatio, onis, f., ligefom Gienbilsen; Besvarelse af en Silten; — resacvatio aliquid impertire, Suet. Ner. 37; af — resacvato, avi, atum, 1, v. a.: biler igjen, giengjælder en Silten; — ∞ aliquem, Cic.; ogf. ∞ aliquem nomine, Martial.; men id. 5, 57: Saepae etiam servum sic resaluto meum (sc. dominum). — resacvatus, 3, partic., [salvo]: paany forløst, Augustin.; — resacvato, nui, 3, v. n. inch.: atter at blive frisk el. frib; df. „fig.“: animique resanuit error, Ovid. Am. 1, 10, 9. — resano, are, v. a.: gior atter fund el. frisk, (men alene eftercl. o. „fig.“); — ∞ impio, Augustin.

resarcio, (sarsi), sartum, 4, v. a.: 1) „egent.“: atter el. paany at udbere el. istandsætte; — discidit Vestem, resarciatur, Ter. Ad. 1, 2, 11; ∞ fracta juga vitium, Colum.; referriue tegulas, et resarciri tecta jussit, Liv. 45, 28; — 2) „overf.“: godtgjort, erstatter; — ∞ quaestum, Colum. 11, 1; men Suet. Claud. 6: damnum liberalitate sua resarturum pollicente (Tiberio). — resarrio, ire, v. a.: atter el. paany at omhæfte el. behæfte; — ∞ campos, Plin. 18, 49.

rescindo, scidi, scissum, 3; 1) „egent.“: atter el. paany at oprive el. løsrive el. fenderive; — ∞ pontem, (afbyrde, affaste), Caes. B. G. 1, 7, offerre, Liv. 2, 10, o. A.; — ∞ vallum et loricae falcibus, Caes.; men ∞ tecta domusque in usum novae clas-sis, Flor. 2, 15, (nedrive); — ∞ vestem e membris, Tibull. 1, 10, 65; men ∞ teli latebram penitus ense, (opstære el. udfære), Virg. Aen. 12, 390; ligel. ∞ vulnera, Ovid., Plin. Ep., plagam, Flor.; — hpf. ogf. „poet.“ o. „alleg.“; vid. Hor. Ep. 1, 3, 32, o. Ovid. Met. 12, 543; men ∞ coelum, (om Giganterne), Virg. Ge. 1, 280, o. id. Aen. 6, 583; — B) „meten.“ (causa pro effectus): aabner; — ∞ vias, vid. Lucr. 2, 406; ∞ os ulceris ferro, Virg. Ge. 3, 153; men ∞ latentia vitia, vid. Quintil. 9, 2, 93; faaf. ogf. „alleg.“, Cic. Agr. 2, 1: et eum locum,

quem etc., mecum rescidistis, (have 3 sprængt); — 2) „fig.“: at fenderive, d. e. at opbære, at tilintet-gjøre (naenl. en Lov el. Beslutning); — ∞ acta Antonii, Cic.; cf. Ter. Phorm. 2, 1, 16; ∞ res judi-catas, Cic. Sull. 22; men em Augurene: ∞ posse comitatus et concilia etc., id. Leg. 2, 12; ∞ pactio-nes, id.; men ∞ voluntates mortuorum, vid. id. Verr. 1, 43; ∞ foedus turpe, Vell. 2, 90; — ogf. „alm.“: ∞ et irritas facere omnes istius injurias, Cic. Verr. 2, 26; men ∞ beneficium suum insequenti in-juria, Senec. Benef. 3, 13; — men „poet.“: Nec validas aevi valent rescindere leges, etc., (forstyrre Naturens Orden), vid. Lucr. 3, 59.

rescio, ire, v. a., anferes som Grandform til fige., Gell. 2, 19. — rescisco, scivi el. scii, scitum, 3, v. a. inch.: faaer at vide, erfarer el. op-dager (naenl. det Herbergne); — prius omnia re-scisco (mala nostra), Ter.; ligel. Omnia omnes ubi (i. e. in comediis) resciscunt, etc., id. Hec. 5, 1, 27; — ogf. m. Relativsaming; quid agetur, rescit, Nep. Dat. 2; ogf. m. fige. de, id. Eum. 8; — men pass.: Dum rescitum iri credit, etc., vid. Ter. Ad. 1, 1, 15.

rescissio, onis, f.: Sænderivelse; df. „fig.“ i Retssproget: Sphævelse, Tilintetgjærelse; — ∞ prioris decreti, Digest.; ∞ emptionis, ibd.; — ogf. i Rirke-sproget: ∞ mortis, Tertull.; e. — rescissorius, 3, ligel. i Retssproget: hørende til en Sphævelse el. Jædrægtelse; — ∞ actio, Digest.; — ogf. absol.: re-scissoria, ae, (sc. actio), ibd.; — [rescindo]. — rescissus, 3, partic. af rescindo.

rescribo, psi, ptum, 3, v. a.: skriver igjen; df. 1) skriver tilbage el. derimod, svarer skriftligen; A) „alm.“: — litteris tuis heri statim rescripti, etc., Cic. Att. 13, 23; litterae mihi redditae sunt a Pom-pejo; ei statim rescripti, m. acc. c. inf., id. ibd. 8, 1, ad eam (epistolam) rescribam igitur, ibd. 4, 16; cf. id. Fam. 1, 9; men quam (epistolam) ad eum re-scripteram, id. Att. 13, 6; men Hor. Ep. 1, 3, 30: Debes hoc etiam rescribere, si etc.; ∞ veteribus oratio-nibus, (skrive derimod), Quintil. 10, 5, 20; ligel. ∞ ora-torum actionibus, Suet.; cf. id. Aug. 85: rescripta Bruto de Catone; — cantus tui fuisse rescriptos vocum sonis et carmina, (at Sangstykker være ned-skrivne el. forfattede efter Roder el. Melodier), Cic. Tusc. 1, 2; — B) „bet.“: 1) publicistik, naenl. om de Retskerde og om Retsferne: skriftligen at svare paa et Retsforsøgmaal el. paa en Anføgning, el. alm. at svare; — 2) Tiberio . . . rescriptis (Augustus), se etc., Suet. Aug. 10; cf. id. ibd. 45 o. 51, offerre, o. Digest.; — b) df. subst. rescriptum, i, n.: kejserligt Rescript, Tac. Ann. 6, 9, o. Digest.; — 2) i Regnskabs-sager: at omfkrive (en Post) som betalt; df. at betale, naenl. ved Anvisning; — illud mihi Argentum rursum jube rescribi, Ter. Phorm. 5, 8, 28; ligel. reliqua re-scribamus, (vilde vi betale ved Anvisning), Cic. Att. 16, 2; cf. Hor. Sat. 2, 3, 76; — 3) i Krigssproget: omfkriver el. overfører til en anden Baabenart; — ∞ legionem ad equum, vid. Caes. B. G. 1, 42; — 4) skrives paany, d. e. omfkrives, omarbejdes; — (Caesarem commentarios suos) rescripturum et correctu-rum fuisse, Suet. Caes. 56; ∞ actiones, Plin. Ep. 5, 8; — B) „bet.“ ogf.: indskrives el. indskruller paany; — rescriptae ex eodem milite novae legiones, Liv. 9, 10; df. — rescriptio, onis, f., i Retssproget f. rescriptum: kejserligt Rescript, Digest. — rescriptum, i, n., f. und. rescribo. — rescrip-tus, 3, partic. af rescribo. — resculpo, ere, v. a.: paany at forme; — ∞ lineam, („alleg.“), Prudent.; — df. eel.: at forme, paany at udøve; — ∞ erimen, Tertull.

resceat, onis, f.: Bortskærelse; df. „fig.“: ∞ peccatorum, Salvian.; af — resceo, cui, etum, 1, v. a.: 1) „egent.“: afstærer el. bortstærer el. op-

frater; - scalpello resectae (linguae), Cic. Div. 2, 46; cf. id. Pis. 19; ∞ truncos enodes, Virg. Ge. 2, 78, capillos, Ovid., partem exiguum de tergore, id.; men ∞ partem unguis ad vivum, (indtil Riedet), Colum.; - II) „overf.“ (o. „alleg.“): bortffær, d. c. bortffærner, bortffaffer, indffærner; - nimia resecari oportere, naturalia relinquere, etc., Cic. Tusc. 4, 26; cf. id. Catil. 2, 5; men nactus locum resecandae libidinis etc., id. Att. 1, 18; cf. Hor. Od. 1, 11, 7; men Cic. Lael. 5: neque id ad vivum resecro, „alleg.“: tager det iffe faa neie; men id. Verr. 3, 50: de vivo igitur aliquid erat resecandum, (altsaa maatte germuen angribes), ut esset, unde etc.

resecro, (re.sacro, Nep. Alcib. 6), are, v. a.; I) „alm.“: oftere el. atter eg alter at befvarge el. befvalfe; - Resecroque, mater, quod dudum observavi, Plaut. Aul. 4, 7, 4; cf. id. Pers. 1, 1, 49: Obscrote, resecro, etc.; - II) „bef.“ i Religionsproget: løser el. befrier fra Bånd el. forbandelse, (opp. devovere), Nep. l. c. - resectio, onis, f., [resecro]: Befæren el. Befærelse, (navnl. Bæsternes), Colum. - resectus, 3, partit. af resecro. - resecutus, 3, f. und. resequor.

reseda, ae, f., etflags Plante, (∞ alba L.): Resedaen, Plin. 27, 106; af - resedo, are, v. a.: (paany) at fülle el. formilde; - ∞ morbos, id. l. c. - resemina, um, n., [resecro]: hvad der bliver affaaret el. bortffaaet, (affald), edl.; - ∞ unguum, Plin., papyri, id. - resermino, are, v. a.: atter at faae; df. „poet.“: atter at avle; - Una est, quae reparat seque ipsa reseminet, ales, (om Jægen Phœnix), Ovid. Met. 15, 392. - resequor, secutus (-quantus) sum, 3, v. a. dep.: følger derpaa el. derefter (navnl. fem Tælsende; men alene in perf. o. partit. perf.); - Nereis his contra rescuta (sc. est) Crataeide nata, Ovid. Met. 13, 749; cf. id. ibd. 6, 36, v. 8, 863; - b) fild. egf. om Echon, Auson.

reseratus, us, m., [2.resero]: Dpluffen el. Nabnen el. at aabne; - ∞ voluminis, Sidon. - I. resero, sevi, 3, v. a.: atter at befaae el. beplante, agrum, Varr.; - egf. atter at faae el. plante; ∞ vineta, Colum.; cf. Plin. 18, 49. - 2. resero, avi, atum, 1, v. a., [sero]: luffer op, aabner; I) „egenl.“: - hi (galli gallinae) magistratus nostros quotidie regunt, domosque ipsis suas claudunt aut reserant, Plin. 10, 24; ∞ fores, Tibull., Ovid., valvas, id., postes, Tibull., limina, Virg., januam, Ovid.; men „alleg.“: Omnia tradantur; portas reseravimus hosti, vid. Ovid. A. A. 3, 577; ∞ urbem, Virg. Aen. 12, 584; cf. Cic. Phil. 7, 1, o. Tac. Hist. 3, 2; men reseratae aures sunt, Liv. 40, 8; - men „poet.“: Et reserata viget genitabilis aura Favoni, Lucr. 1, 11; - II) „fig.“: A) „overf.“: - nec ita reseranda est (res familiaris), ut omnibus pateat, Cic. Off. 2, 15; men „poet.“: Ergo ubi, Jane biceps, longum reseraveris annum, etc., Ovid. Pont. 4, 4, 23; men „alleg.“: obsepta servitute ora reseramus, Plin. Pan. 66; - B) „ment.“: aabenbarer, bekendtgjor; - augustae reserabo oracula mentis, Ovid. Met. 15, 145; ∞ secreta, Val. Fl., commissa, Petron. (poeta) frgm. 28, 6.

reservo, avi, atum, 1, v. a.: lægger hen, sparer, opbevarer for fremtiden; a) m. ad. el. m. in; - reliquas merces comenueasque ad obsidionem urbis... reservant, Caes. B. C. 1, 36; cf. id. B. G. 3, 3, egf. Cic. d. Or. 1, 52, id. R. Am. 29 o. 52, oftere; - ∞ inimicitias in aliud tempus, id. Prov. cons. 20; cf. id. Coel. 24; reservari in aliud tempus (for at oftræse), Caes. B. G. 1, 53; cf. Liv. 7, 7; - b) c. dat.; - illis reservari, quaecumque etc., Caes. B. G. 5, 34; ∞ cetera praesenti sermone, Cic. Qu. Fr. 2, 8; cf. id. Mur. 21; ∞ se rei publicae, Liv., aliis temporibus, Cic.; men ∞ se alicui, (tit nogets Tieneste), id. Qu. Fr. 3, 1; reservans semina rebus (natura), Lucr. 1, 608; men Infelix,

cui te exitio fortuna reservat! Virg. Aen. 5, 625; cf. Cic. Att. 1, 16; - β) f. dat. fides egf. Genfigtsabverb. quo; - vid. Cic. Sest. 13: quid hoc homine facias? aut quo civem importunum reserves? - c) absol. el. m. blot acc.; - quum velis revocare tempus omnium reservandorum, etc., Cic. Fam. 5, 4; reservatis Aeduis etc., Caes. B. G. 7, 89; - men ironisk: retinete et reservate hominem tam expediti consili! Tac. Hist. 4, 42; - men Ovid. Met. 7, 656: parcumque genus etc., Quaesitque tenax, et qui quaesita reservent.

reses, idis, (nom. sing. inus.), adj., [resideo]: som bliver fiddende, ubereagelig, uvirksom, dørf; - ∞ aqua, (flaaende Vand), Varro; ∞ caseus in corpore, (ufordøiet el. ufordøjelig, opp. alibiis), id.; - ∞ plebs in urbe, (som forbliver i Byen), Liv. 2, 32; - egf. „fig.“: residues ipsi ac segnes, tanquam etc., id. 25, 6; cf. Virg. Aen. 6, 814; residues animi, id. ibd. 1, 722. - reses, ecis, (men alene i formerne resecem v. resecos), adj., [resecro], sc. palmes: affaaen ung Vinranke el. Vinqvist, Colum. 4, 21, oftere.

resibilo, are, v. n.: at pibe derimod, Sidon. - resideo, sedi, sessum, 2, v. n. o. a., [sedeo]; I) „egenl.“: sidder derpaa el. deri, bliver fiddende, vedbliver at sidde; bliver tilbage, forbliver; - Utiue piger pandi tergo residebat aselli, Ovid. Fast. 3, 749; ∞ in equo, id., in hoc antro, id.; cf. Cic. Mil. 19: ne ille in villa resideret; f. egf. id. Catil. 1, 5; men in oppido mallem resedisce, quoad etc., Cic. Att. 11, 6; cf. Tac. Ann. 4, 55; f. egf. Virg. Aen. 2, 739; men Ovid. Met. 7, 102: medio rex ipse resedit Agmine; - II) „overf.“: A) praegnant: sidder ledig, er uvirksom, egf. ferierer (f. nedent.); - vid. Plin. 34, 40; - b) df. act.: ferit el. holder (en Jætidag el. Jættid); - hvs. comist: Itaque venter gutturque resident esuriales serias, Plaut. Capt. 3, 1, 8; df. pass.: denicales... seriae... residentur mortuis, Cic. Leg. 2, 22; - B) „alm.“: at blive tilbage el. tilovers, at forblive deri; - En mehereule in vobis resident mores pristini, Plaut. Truc. prol. 7; etiam nunc residet spes in virtute tua, Cic. Fam. 12, 3; cf. id. Catil. 1, 13, o. Caes. B. G. 7, 77; - apud me plus officii residere, facile patior, Cic. Fam. 5, 7; men Liv. 40, 7: si qua ex certamine residet (ira), etc.

resido, sedi, (men sidi, inc.), 3, v. n.; I) „egenl.“: sætter mig ned el. nedlader mig paa et Sted; - mediisque resident Aedibus, Virg. Aen. 8, 467; cf. ibd. 5, 702; men ibd. 9, 539: retroque residunt in partem, quae etc., (traffe sig tilbage der til); - egf. om den fiddende Stilling, Plin. 10, 55; figel. in perf., Virg. Aen. 5, 290; - B) df. egf. om Ting: at synke ned, at lægge sig; - si montes resedissent, (om en Umfligbet), Cic. Pis. 33; (Nilus) residit (falder) iisdem, quibus accrevit, modis, Plin. 5, 10; ∞ maria in se, vid. Virg. Ge. 2, 480; men ex eo, quod resedit (conjecturam capere: spaae af Båndfæstet), Plin. 33, 21; residentibus flammis, Tac. Ann. 13, 57; - b) „poet.“ egf. at sætte sig fast derpaa; - Jam, jam residentur cribribus asperae Pelles, etc.; Hor. Od. 2, 20, 9; - II) „fig.“: at lægge sig, at afstaa, at fildes el. beroliges; - omnisque repente resedit Flatus, etc., Virg. Aen. 7, 27; men om et Distichon: Sex mihi surgat opus numeris, in quinque residat, Ovid. Am. 1, 1, 27; cf. Plin. 5, 2; - quum tumor animi resedisset, Cic. Tusc. 3, 12; cf. Caes. B. G. 7, 64; men Liv. 26, 18: ut jam resideret impetus animorum ardorque; cf. id. 10, 28, o. Virg. Aen. 6, 407.

residuus, 3, [resideo]: som er bleven tilbage el. til Rest, øvrig el. overbleven; egf. subst. el. absol.: d. Overblevne el. Resten deraf; egf. undert. c. gen.; - residuis lectis atque mensis, (som ere overblevne, neml. af hans Behave), Suet. Aug. 73; ∞ manus Spartaci et Catilinae, id. ibd. 3; men ∞ odium, Cic. Fam. 1, 9, 20; ∞ et vetus simulacra, Liv. 29, 37; ∞ irae bel-

lorum, Liv. 1, 30; ∞ bellum, Suet.; — residui nobilitum, (Nesten af Neden), Tac. Ann. 11, 23; residua diurni actus, Suet. Aug. 78; men quid potest esse in calamitate residui, quod non etc.? Cic. Verr. 3, 97; — b) navnlf. ogs. i Jorretningssproget: som referer af en Betaling; — ∞ pecuniae, Cic. Cluent. 31, summae, Digest.; quid (pecuniae) relatum, quid residuum sit, Cic. Agr. 2, 22; men residua vegetaliorum, (Jordfrugternes Restancer til det Offentlige), Suet. Aug. 101.

*resignaculum, i, n.: Seglets Måbning; df. „overf.“: ∞ similitudinis, (Jorrtæringen deraf), Tertull.; o. — resignatrix, icis, f.: som bryder et Segl; df. „overf.“: ∞ arboris Eva, Tertull.; af — resigno, avi, atum, i, v. a.; 1) „alm.“; A) „egentl.“: aabner el. bryder Seglet derpaa; — ∞ litteras, Cic., testamenta, Hor.; men ∞ oculos, (aabne et Glemme), Plin. 14, 14; cf. Virg. Aen. 4, 241, ogf. Sil. 17, 426; — B) „fig.“; a) oplofer, svæfter, forðarver; — ∞ fidem omnem tabularum etc., Cic. Arch. 5; ∞ pacta, Sil. 4, 790; — b) afbryder el. aabenbarer, venientia fata, Ovid. Fast. 6, 535; cf. Pers. 5, 28: totumque hoc verba resignant, Quod latet etc.; ∞ verba, (udbyr dem), Martial. 9, 36; — II) f. rescribo: overfører (Contoen), anviser (nogen til Betaling); — resignatis vegetalibus, (efter at deres Væbør er anvist el. betalt), Cato ap. Serv.; — df. ogf. „poet.“ f. reddo: giver tilbage, betaler; — si etc., cuncta resigno, Hor. Ep. 1, 7, 34; cf. id. Od. 3, 29, 54.

resilio, silii (silii, Quadrig. ap. Priscian.), 4, v. n., [salio]; 1) „egentl.“: springer tilbage; A) „alm.“; — resilientes ad manipulos velites, Liv. 30, 33; In gelidos resiliere lacus (ranas), Ovid. Met. 6, 374; cf. Flor. 3, 6; — B) prægnant ogs. om Tving: at presse el. springe tilbage derafra; — Omnia ... referri Ac resiliere ab rebus etc., Lucr. 4, 323; men Ovid. Met. 12, 480: Non secus haec resilit, quam tecti a culmine grando; ab ictu resilit ignis, Plin. 2, 55; — navnlf. ogs. om Lyden og om Væst: vox resiliens, Vitruv.; ∞ radii infracti, Plin.; men Cic. R. Am. 29, „alleg.“: ut ab hoc crimen resiliere videas; — II) „fig.“; A) „overf.“ om Tving: ligesom at springe tilbage, d. e. hurtigen el. stærkt at afstaa el. formindskes; — In spatium resiliere manus breve vidit, etc., Ovid. Met. 3, 677; ∞ a septentrione, (om Bierget Taurus), Plin. 5, 27; men ∞ mamma, (faster ind, indtørres), id.; — B) „ment.“ om Personer: pludseligen at aflade el. afstaa derafra; — ideoque ... resiliendum ab iis (se. est), quae etc., Quintil. 12, 10, 56; men ut liceret resiliere emptori, (at han kunde træde tilbage el. gaae fra Kjøbet), Digest.

resimplicatus, 3, partic., [simplicio]: forðoblet, dobbelt, linteum, Coel. Aur. — resimus, 3: som er boiet tilbage el. opad; — ∞ nares (simiarum), Ovid.; ∞ naribus patulcisque (boves), Colum.; ∞ lamina, Cels.; ∞ labra canum, Varro. — resina, ae, f., (best. m. ῥηίνη): Harpiz el. Gummi, vid. Plin. 16, 22, oftere, Martial., o. A.; df. — resinaceus, 3: harpiragtig, semen (rosmarini), Plin. 24, 59; — resinalis, e: med el. af Harpiz, Coel. Aur.; — resinatus, 3: ligesom harpiret; df. ∞ juvenus, (som borttager Haaret med Harpiz), Juvenal. 8, 114; ∞ vinum, (der tilføjes med Harpiz), Plin., Martial.; o. — resinosus, 3: harpiragtig, af el. med Harpiz, medicamenta, Colum., lentor, Plin., odor, id.; — superl., ∞ pix Brutia, id. 15, 7. — resinula, ae, f., dem. af resina; df. in pl.: ∞ Panchaicae, (arabisk Røgelse), Arnob.

resipio, ere, v. a. o. n., [sapio]; 1) som act. el. c. acc.; A) „egentl.“: at smage deraf, at have en Smag derafter; — mustum resipit ferrum, Varro; quod (vinum) sponte naturae suae picem resipit, etc., Plin. 23, 24; — B) „fig.“ el. om en indre Ligbed; — minimeque resipiens patriam (Epicurus), Cic. N. D. 2, 17; ligel. ∞ istas comoedias sulum Plautinum,

Gell. 3, 3; — II) som neutr.: at faae sin rette el. gode Smag tilbage; df. „alleg.“: laboravi, ut ... insula resipere, Anson. — resipiscencia, ae, f., hos Lactant. som Overfættelse af μετάνοια, d. e. Omvendelse; af — resipisco, vi o. ii (o. i), ogf. resipui, 3, v. n. inch., [resipio]; 1) om den pbyssede Tilstand: atter at komme til Besidsbed (navnl. efter en Besidmelse), Plaut. Mil. gl. 4, 8, 21 o. 35; ligel. Ter. Andr. 4, 2, 15, Suet., Plin.; quum primum resipisset, Cic. Sest. 38; — II) om den mentale Tilstand: atter at komme til sin sunde Sands (efter en Sindssvæbbed); — donec ... resipiscerent, Suet. Aug. 48; — men om den fra en Vidsførelse Tilbagevendende: vix aliquando, te auctore, resipui, Cic. Att. 4, 5; ligel. Ter. Heaut. 4, 8, 2; quum te intelligo Resipisse; cf. Liv. 36, 22; men Tac. Hist. 4, 67: resipiscere paulatim civitatem.

resisto, stiti, 3, v. n. inch.; 1) bliver staaende, staaer stille, standser, bliver tilbage; A) „egentl.“; — Dave, ades, resiste, Ter. Andr. 2, 27; Sed quaeso ubinam illic restitit miles modo? Plaut. Poen. a. 2, v. 22; cf. Caes. B. C. 2, 35; ligel. Ovid. Met. 1, 503: ad haec revocantis verba resistit; men Tac. Hist. 2, 87, (om en Rejsende): ∞ ad omnes amonitates etc.; men Cic. Att. 2, 24: ∞ cum aliquo, (neml. for at tale med ham); — navnlf. ogs. i Krigssproget: at blive staaende, at holde Stand; ut nemo pugnandi causa resisteret, Liv. 37, 21; cf. id. 2, 59, o. Caes. B. G. 5, 51; — b) figdel. m. Tingsubject; — sidere nusquam resistenti, etc., Senec. Qu. N. 1, praef.; Rota (Ixionis) resistat, Senec. Med. 714; — B) „fig.“: at blive staaende i Tælen el. i Jorredraget; — Incipit effari, mediaque in voce resistit, Virg. Aen. 4, 76; cf. Cic. Fin. 4, 18: sed ... ego in hoc resisto, (bliver staaende berøvet); men resistens ac salebrosa oratio, Quintil. 11, 2, 46; cf. Ovid. Her. 13, 121: verba resistunt, (Tælen afbrydes); — II) stendeligen at stille sig derimod, at modstaae, at giøre Modstand; A) i Krigssproget; a) c. dat.; — ∞ hostibus, Caes. B. G. 2, 22; ligel. id. B. C. 1, 55: ut venientibus resistant; — ogf. impers.: neque ulla multitudo ... resisti posse Romanis, Hirt. B. G. 8, 2; cf. Sall. Jug. 67; — b) absol.: — Germanorum consuetudo ... resistere, neque deprecari, vid. Caes. B. G. 4, 7; nihil de resistendo cogitare, id. B. C. 2, 34; men „poet.“: vix ... caeco Marte resistunt, Virg. Aen. 2, 334; — ogf. impers.; ab nostris eadem ratione ... resistitur, Caes. B. G. 5, 40; cf. id. ibd. 1, 37, oftere; — B) udenfor Krigssproget; 1) „alm.“: modstaaer, modarbejder; a) c. dat.; — si qua ego in re fratri tuo rei publicae causa resisterim, Cic. Fam. 5, 2; cf. id. d. Or. 2, 11; men ∞ factioni inimicorum, Sall. Catil. 34; men ∞ sceleri, Ovid. Met. 10, 322, (forbindre el. afbære); — ogf. impers.; omnibus his (sententiis) resistitur, etc., Caes. B. C. 1, 4; cf. Cic. Lael. 12; — f. dat. findes ogs. contra, Cic. R. Com. 17; — b) absol.; — restitit et pervicit Cato, Cic. Att. 2, 1; resistentibus collegis, Sall. Jug. 37; patricii contra vi resistent, Liv.; — ogf. impers.; quum a Cotta ... acriter resisteretur, Caes. B. G. 5, 30; — 2) „overf.“ m. Tings- og Begrebssubjecter; a) c. dat., etc.; — Quae nunc immotae perstant ventisque resistent (Symplegades), Ovid. Met. 15, 339; quae (gemmae) resistent sculpturae, Plin.; amiantus veneficiis resistit omnibus, (visker derimod), id.; — b) absol.; — ut ... praementia montium resistent, (fremragende træde os i Møde), Tac. Ann. 2, 16; men mollis ac minime resistens ad calamitates perferendas mens etc., vid. Caes. B. G. 3, 19; — III) ligesom resurgo: staaer op igen, (men alene „fig.“); — post ex fluvio fortuna resistit, Enn. Ann. 1, 51; nihil est jam ... ubi lapsi resistamus, („alleg.“), Cic. Mur. 39.

*resolubilis, e: som atter kan opløses, caementum, Prudent.; — resolute, adv.: opløst; df. „overf.“: teilesløst el. overgivent; — compar., Tertull.; o. — resolutio, onis, f.; 1) Opføsen el. Opføsning;

— ∞ lori, Gell. 17, 9; — II) effecti „fig.“; A) „overf.“, navn. hos Lægerne: Staphed, Staphelfe; — ∞ ventis el. stomachi, Cels.; figel. ∞ nervorum, oculorum, id.; — B) „ment.“; 1) Dyløsning, Dyløvelse, venditionis, Digest.; — 2) Dyløsning, Jærfklaring, sophismatis, Gell. 18, 2; — [resolv]. — resolutus, 3, partic. v. adj. af figd.

re.solvere, solvi, solūtum, 3, v. a.; I) „egent.“: atter at eplosse (det Binde) el. aabne (det Løsløse); — Ter jungat Titan terque resolvat equos, Ovid. Fast. 1, 180; ∞ ciuitas vestes, id.; ∞ fila, (eptage), id. Met. 2, 654; men Liv. 22, 19: resolutis oris in ancoras evehi, (effer at have løsgiert Jædbredderne, neml. fra Tugene); — ∞ aliquem (vincum), Colum., virginem catenis, Ovid., crura vinculis, id.; men (puella) resoluta capillos (acc. graec.), Ovid. Am. 2, 14, 39; — ∞ claustra, (eypluse, aabne), Lucr.; ∞ litteras, Liv.; ∞ venas, Tac.; cf. Ovid. Met. 1, 227: Obsidis unius jugulum mucrone resolvit; men Vix equidem fauces haec ipsa in verba resolvō, vid. id. ibd. 2, 282; cf. Virg. Ge. 4, 152; men id. Aen. 3, 457, absol.: Ipsa canat vocemque volens atque ora resolvat (Sibylla); — aurumque resolvit (ignis): eplosse el. smelter det), Lucr. 6, 966; figel. ∞ numeros, (udsmelte), Lamprid.; ∞ nivem, (eytce den), Ovid.; hys. pass.: resolutus repente Rheus (eytce), Suet. Dom. 6; — ∞ glebam in pulverem, Colum.; cf. Virg. Ge. 1, 41; „pect.“ ogf. at adlyfste el. fordrive; vid. Ovid. Met. 11, 400; men ∞ muros arietē, (sprange el. aabne dem), Sil. 5, 553; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) eplosse, slapper, svæfse (navnl. de physiske Kræfter); — felicitas hos lassat, illos ... totos resolvit, Senec. Ep. 36; men em den hyskræfte Cernus, Virg. Aen. 6, 422: immania terga resolvit, Fusus humi; men ∞ corpora (somno), Ovid. Met. 7, 328; cf. Propert. 2, 25, 42; — 2) betaler en Gæld; — ∞ argentum, Plant., minas viginti, id.; ∞ pro vectura, id. Asin. 2, 4, 27; ogf. eplyster det gjæne Løfte; vid. Cic. Phil. 14, 14; — B) „ment.“; 1) „alm.“: eplosse; df. forklarer el. aabenbarer, Lucr. 5, 771; men ∞ ipsas periodos majoribus intervallis, (giøre dem tydeligere el. lettere deres), Quintil. 9, 4, 127; — ogf. udeleer el. befrier; Teque piacula nulla solvent, Hor. Od. 1, 28, 34; — 2) „abf.“: eplosse el. epbæver; — Nil agit exemplum, item quod lite resolvit, Hor. Sat. 2, 3, 103; ∞ curas, Virg. Ge. 1, 302; ∞ tristitiam animi, Plin., dolos, Virg., stipulationem, Digest., emptionem, ibd.; — 3) eplosse el. ferniuder; — vel ad concitandos indices, vel ad resolvendos aliqua urbanitate, Quintil. 4, 2, 19; men ∞ disciplinam militarem, vid. Tac. Hist. 1, 51; — III) partic. resolutus, 3, ogf. som adj.; A) slap, seag, svæfse; — ∞ corpore juvenum et fluxo, Colum. praef.; — ogf. in compar., Martial. 10, 98; — B) ubunden; — ∞ tollens, gaudia, Sil. 11, 305.

*resonābilis, e: gientlydende; som Eytibet til Echoen, Ovid. Met. 3, 358, Auson.; e. — resonantia, ae, f.: Gientlyd, Vitruv.; af — resono, avi, 1, v. n. o. a.; I) neutr.; A) „egent.“: at gientene el. gientlyde; a) absol.: theatrum natura ita resonans, ut etc., Cic. Qu. Fr. 1, 1, 14; cf. id. Nat. 1, 40, e. Ovid. Met. 4, 333, ogf. Virg. Ecl. 7, 113; — b) c. abl., fiedt. m. ad, el. c. dat.; — Turba furit, resonant late plangorū aedes, Virg. Aen. 12, 607; cf. Hor. Sat. 1, 2, 129; figel. Virg. Ge. 2, 328: Avia tum resonant avibus virgulta canoris; ogf. findes her „pect.“ acc. f. abl., f. nescif.; — men testudo, resonare septem Callida nervis, Hor. Od. 3, 11, 3; cf. id. Sat. 1, 3, 8; — qui (cornus) ad nervos resonant in cantibus, Cic. N. D. 2, 59; — Suave locus voci resonat conclusus, (lyder el. tæner derimod), Hor. Sat. 1, 4, 76; — B) „fig.“; — in vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam et resonat urbanus, Cic. Brut. 46; cf. Quintil. 11, 3, 30; — men gloria virtuti resonat, tam-

quam imago, Cic. Tusc. 3, 2; — II) act.; — ∞ aliquid: gientone negot, tonende at gientage; vid. Virg. Ecl. 1, 5; men ∞ triste et acutum, Hor. Sat. 1, 8, 41; men Propert. 1, 18, 31: resonant mihi Cynthia silvae, (tene mig Cynthia imøde); — df. ogf. pass.: in sidi-bus testudine resonator (sonus), vid. Cic. N. D. 2, 57; — „pect.“ ogf. m. acc. af d. gientonende Eted; Dives inaccessos ubi Solis filia lucos Assiduū resonat cantu, Virg. Aen. 7, 11; figel. „pect.“ c. acc. f. abl., id. Ge. 3, 338; df. — resonūs, 3: gientenende, gientlydende; — quotiesque puer (Narcissus) miserabilis, Eheu, Dixerat, haec (Echo) resonis iterabat vocibus, Eheu, Ovid. Met. 3, 496; ∞ valles, Lucan.

re.sorbēre, ere, v. a.: igit at indløbe el. inddriffe; — vid. Ovid. Her. 12, 125, e. Virg. Aen. 11, 627; men mare in se resorberi etc., Plin. Ep. 6, 20; cf. Tac. Agr. 10, ogf. Hor. Od. 2, 7, 15, („alleg.“); — ∞ spiritum, (traffe Seiret stærkt el. huffende til fig), Quintil. 11, 3, 55; figel. ∞ fletum, Sil., lacrimas, Stat.

re.specto, are, v. n. o. a., intens. af respicio; I) „egent.“: seer el. fluer omhyggeligt tilbage el. derfor el. derhen; a) in neutr.; — Quid (hvorfor) respectas? nil periclit, Ter. Ad. 2, 1, 3; respectans ad tribunal, Liv.; cf. id. 8, 39, ogf. Virg. Aen. 11, 630; men Respecto identidem, ne senex etc., (em han iffe), Plaut. Casin. 5, 2, 12; — men Lucr. 5, 376: vasto respectat hiatus (janua leti); — b) in act.; — jacebat Funera respectans, id. 6, 1231; men Tac. Agr. 37: nec alius alium respectantes; cf. Vell. 2, 107; — II) „fig.“; a) in neutr.; — verum haec ita praetercamus, ut tamen intuentes et respectantes relinquamus, Cic. Sest. 5; cf. id. d. Senect. 23; men taciti respectabant etc., vid. Lucr. 5, 973; — b) in act.; — si qua pius respectant numina, (tage Hensyn til dem), Virg. Aen. 1, 603; men Cic. Plane. 18: ne par ab iis munus ... respectent, (sic imøde el. forvænte); cf. Catull. 11, 21: Nec meum respectet, ut ante, amorem, Qui etc.

1. respectus, 3, partic. af respicio. — 2. respectus, us, m., [respicio]; I) „egent.“: Tilbageblif, Tilbageflykt; — sine respiratione ac respectu (pugnare), Liv. 8, 38; cf. id. 32, 12, o. Cic. Div. 1, 32; — II) „fig.“; A) „alm.“: Hensyn derfor el. derpaa; — vid. Liv. 9, 14, o. id. 26, 1; men id. 2, 30: factione respectuque rerum privatarum (af Hensyn paa Privatsærførelse) etc.; faal. respectu c. gen.: med Hensyn derpaa el. derfor, id. 8, 28, oftere, Quintil., Ovid., o. M.; men sine respectu pudoris, Quintil., veniae, Tac.; cf. Liv. 29, 9; men ordspregis: occultae musicae nullum esse respectum, Suet. Ner. 20, cf. Gell. 13, 30; — B) „abf.“: Tilflugt el. Tilflugtssted el. Bivand; — nos omnium rerum respectum, praeterquam victoriae, nobis abseindamus, Liv. 9, 23; men ∞ ad Romanos, id. 42, 46; cf. Cic. Phil. 5, 18; men absol.: qui respectum habent, Liv. 21, 41.

†1. respergo, spersi, spersum, 3, v. a., [spargo]; I) „egent.“: overstranger, bespranger; — quum praetoris oculos praedonum remi respergerent, Cic. Verr. 5, 38; ∞ se sanguine, Liv. 1, 13; cf. Cic. R. Am. 24; ∞ rogam vino, Plin.; men Ovid. Met. 14, 603: Quicquid in Aeneia fuerat mortale ... respergit aquas (neml. fer at bortrense det); men Senec. d. Ir. 3, 6: alieubi respergi (tilstaaes); men „pect.“: nulla nube respersus jubar (acc. graec.), Herc. Oet. 722; — II) „fig.“; A) „overf.“; — ut nux radicem respergat, (tan ubræbe sin Rod), Pallad.; — B) „ment.“; — servili probro respersus est, tamquam etc., Tac. Hist. 1, 48; df. — 2. respergo, mis, f.: Besproiten; — ∞ marmoris, Prudent.; o. — respersio, onis, f.: Besprængt el. Besproiten, pigmentorum, Cic. Div. 2, 21; — ogf. absol.: ne sumptuosa respersio, (Gravens Besprængning med Vin), id. Leg. 2, 24, (e XII tabb.). — 1. respersus, 3, partic. af 1. respergo. — 2. respersus, us, m., [1. respergo]: Besprængt, Besproiten; —

in abl., *perspersu pennarum hostem obcaecantes* (aves), Plin. 10, 3; cf. id. 21, 102.

respicio, *spexi, spectrum*, 3, v. n. o. a., [specio el. spicio, *best. m. oxérrō*]; 1) "egent.": fecer el. fuer *tibbage*; *egf. fecer mig om*; *egf. fecer derefter*; a) neut.; — nusquam circumspicientem aut respicientem etc., Liv. 21, 22; cf. Cic. Div. 1, 24 v. 33; *ostere*; ∞ huc ad aliquem, Plaut., Ter.; f. *egf. Caes. B. G. 5, 43, o. Virg. Ecl. 8, 102*; — b) act.; — *Respice me*, Plaut. Stich. 2, 2, 7; cf. id. Merc. 5, 2, 30; — *proxima respiciens signa*, etc., Caes. B. C. 2, 39; *figel. Liv. 30, 20*: *respexisse saepe Italiae litora* (Hannibalem); cf. Virg. Aen. 2, 741; Et modo ∞ *Prospectu oceanus*, interdum *respicit ortus*, Ovid. Met. 2, 189; cf. id. ibd. 11, 354; — 11) "fig.": A) "alm.": fecer *hen el. tager* *Henryn dertil el. derpaa*; a) neut.; — quocumque respexit (animus) etc., Quintil. 10, 3, 23; non respiciendum ad haec, sed in promptu habenda, id.; cf. Caes. B. C. 3, 5; men ∞ ad utilitatem alicujus, (fecer *paa noegens* *Wedste*), f. *ndenf.*; — b) act.; — ∞ spatium praeteriti temporis, (fuer *tibbage* *derpaa*), Cic. Arch. 1; cf. Lucr. 3, 867; men Liv. 4, 46: quae (subsidia) respicerent in re trepida; cf. ibd. 17, Hor. A. P. 317, o. id. Ep. 1, 1, 195; — *egf. m. Metastastm.*; vid. Lucr. 5, 1415; — men m. *Objectastm.*; *Respicio*, nihili meam vos gratiam facere, (figer *betanfer el. indfer*, at 3 *ofv.*), Plaut. Cure. 1, 2, 68; — B) "bef.": tager *noie* *Henryn dertil*, forger *ombyggeligen* *derfor*; a) *ostet* *fou ael.*, *eg nærmest om* *de* *hælpene* *Guder*; — Dii homines respiciunt, Plaut. Rud. 5, 2, 29; cf. Ter. Phorm. 5, 3, 31, *egf. Hor. Od. 1, 2, 36, o. Virg. Ecl. 1, 28*; men Cic. Att. 7, 1: nisi idem deus, qui etc., respexerit rem publicam; *egf. absol.*: Fortuna respiciens, ad opem ferendam, vid. Cic. Leg. 2, 11; — *figel. om* *de* *stræffende* *Guder*, vid. Justin. 14, 4; — *df. egf. om* *andre* *hælsforholdte*; vid. Ter. Ad. 3, 2, 55, *ostere*; ubi ∞ *miseros respicis aratores*, Cic. Verr. 3, 10; cf. Caes. B. G. 7, 77, o. *Al.*; — *mox deos respexere*, (tanke *de* *paa* *Gudernes* *Dyrkeffe*); restitui Capitolium placuit, Tac. Hist. 4, 4; ∞ *commoda populi R.*, Cic. Verr. 3, 55; cf. id. Plane. 38; *figel. ∞ se*, (betænke *sit* *egst* *Wedste*), Ter. Heaut. 1, 1, 18; — b) *fou* *neutr. egf. m. ad*; — ∞ *ad utilitatem alicujus*, Quintil. 9, 2, 28; *figel. id. 10, 1, 120*: ut ∞ *saepius ad curam rerum ab elocutione respiceret*; — not.: perf. conj. *respexis* f. *respexeris*, Plaut. Aul. 1, 1, 19, *ostere*.

***respiraculum**, i, n.: *Ånderdraget*, Claud. Mam.; — *respiramē*, *onis*, n.: *hvorrigennem* *Ånden* *drages*, d. e. *Luftrøret*, Ovid. Met. 2, 828; — *respiramentum*, i, n.: at *drage* *Ånde*, at *aande* *frit*; — *df. "overf."*: *Bederqvælfte*, Augustin.; — *respiratio*, *onis*, f.; 1) "egent.": A) "alm.": *Ånden*; *df. færv.* *Ånderdraget*, Cic. Univ. 6, Plin., Quintil.; — B) "bef.": *egf. Uedunfning*, ∞ *aquarum*, Cic. N. D. 2, 10; — 11) "fig.": *figesom* *at* *puste* *ut*, at *hvile* *fig*; *df. Dphold el. Hvile el. Pause*; — *sine* *respiratione* *pugnare*, Liv. 8, 38; — *navnl. egf. Panse el. Dphold i* *Talen*; *distincta et interpuncta intervallo*, *morae*, *respirationesque* etc., Cic. Orat. 16; o. — *respiratus*, *us*, m.: *Ånderdraget*, Cic. N. D. 2, 55, *Appul.*; — [figd.].

respiro, *avi, atum*, 1, v. n. o. a.; 1) "alm.": at *blæse el. aande el. lufte* *tibbage* *el. derimede*; — vid. Lucr. 6, 567 *figd.*: Quod nisi respient venti etc.; men Cic. N. D. 2, 54: quum aspera arteria ∞ *eandem* (animam) a pulmonibus respiret et reddat; — "pect." *egf.*: ∞ *fistula*, (tenet *el. blæser*), Calpurn. Ecl. 4, 71; — 11) "bef.": A) "egent.": at *drage* *Ånde*, at *aande*, Cic. Fin. 4, 23; men *Sine* *respirare* *me*, tibi ut respondeam, Plaut. Pers. 3, 3, 12; men non respirare in hauriendo, (*ἀναπνέειν*), Plin. 14, 28; — B) "fig.": 1) *ostet* *et* *Arbeide* *el. en* *Ånstrængelse* *at* *fomme* *til* *Ånde* *el. fomme* *fig*, at *finde* *Hvile*, at *hvile*; a) *absol.*; — *namquam* *sinit* *eum* *respirare*

(improbis), etc., Cic. Fin. 1, 16; cf. id. R. Am. 8; men id. Att. 2, 21: *respiraro*, si te videro; cf. Quintil. 9, 4, 62: quo (intervallo) animi velut respirant ac reficiuntur; — *egf. impers.*; ita respiratum (sc. est), etc., Liv. 29, 4; — b) m. ab; — qui nunc primum ∞ paulum respirare a metu coepit, Cic. Cluent. 70; cf. Liv. 4, 25, o. Quintil. 1, 8, 11; — 2) om en *Ånstrængelse* *el. Videnstabs*, *figesom* *remittere* *o. cessare*: at *affæde* *el. affage* *el. formidets*; — si etc., *respirasset* *aviditas* *atque* *avaritia* *paulum*, etc., Cic. Quint. 16; men id. Phil. 8, 7: ne punctum quidem temporis, quum etc., oppugnationi respiravit.

resplendentia, ae, f.: *Gienstfin* *el. Gienstraalen*, men *alcue* *fild. o. "fig."*; — ∞ *veritatis*, Augustin.; *df. — resplendeo*, *ere*, v. n.: at *gienstraale* *el. gienstfinne*; — *resplendet* *fragmina* *arena*, Virg. Aen. 12, 741; *egf. om en* *Siernes* *Glaas* *el. Efin*, *Manil.*; — men "fig.": *resplendet gloria* *Martis*, *Claudian.*

respondeo, *di, sum*, 2, v. a., *oprdl.*: *lover* *derimede*; — *faal. par* *pari* (*dat.*) *respondere*, (*ydre* *fige* *før* *fige*, *navnl. i* *Evar*); vid. Plaut. Pers. 2, 2, 41, o. Ter. Phorm. 1, 4, 34; *figel. Cic. Att. 6, 1*: habes ad omnia ∞ *paria* *paribus* *respondimus*; — *df. pass.*, ibd. 16, 7: ut sit, unde *par* *pari* *respondeatur*, (*hvoraf* *man* *punktlig* *fæn* *tibbage* *el. betale*); — *faal. egf. Plaut. Capt. 4, 2, 119, i* *et* *Drtstil* *m. spondeo*; — 11) *df. færv.*; A) *svarer*, *alicui* *aliquid*, *egf. m. ad* *el. adversus* *el. contra*, *egf. absol.*; 1) "alm.": — si tibi, quod me rogas, respondeo, Plaut.; men *absol.*, prius respondes, quam rogo, id.; cf. Cic. Lael. 1; men ∞ *criminiibus*, (*giendrive* *dem*), id.; — *summa* *constantia* *ad* *ea*, quae quaesita erant, respondebat, id. Phil. 1, 1; nec absurde adversus utrosque respondisse visus est, Liv. 35, 50; cf. id. 8, 32; *ficta* *ad* *voluntatem* *alicujus* *respondeo*, Caes. B. G. 4, 5; men om et *vidne*: ∞ *multa* *contra* *patronos* *venuste*, Quintil. 5, 7, 31; men Hor. Sat. 2, 3, 233: *Accipe*, quid contra juvenis responderit aequus; — *egf. m. Objectastm.*; Respondit mihi ∞ *sibi* *esse* *magnum* *argenti* *inopiam*, Plaut. Cure. 5, 3, 54; cf. id. Mil. gl. 2, 2, 23, *ostere*, o. *Al.*; men Respondent, bello se et suos tutari posse (sc. se), id. Amph. 1, 1, 59; — *egf. in* *partic. perf.*: Quid nunc renunciam ab te responsum? Ter. Heaut. 4, 8, 18; — *egf. in* *pl.*; *multa* *ejus* ∞ *responsa* *acute* *feriebantur*, Cic. Lael. 2; — *endef. egf. in* *sup.*; (haec) ∞ *quam* *falsa* *rer*, *quam* *brevia* *responsu*, id. Cluent. 59; — b) "fig.": m. o. *nd. dat.*, *egf. e. acc.*: at *svare* *dertil*, *navnl. om en* *Gienstfig*; — *saxa* *et* *solitudines* *voci* *respondent*, Cic. Arch. 8; respondēt omnia silvae, Virg. Ecl. 10, 8; men respondent flebile ripae, Ovid. Met. 11, 53; men *absol. respondentia* *tympana*, Stat.; — men Cic. Catil. 2, 11: *urbes* *coloniarum* *respondebant* *Catilinae* *tumulis* *silvestribus*, (*vilde* *fanne* *forfvare* *fig* *derimede*); — 2) "bef.": a) *undervisende* *at* *svare* *el. befvare*, *navnl. om* *Hælsærdre*, *egf. om* *Præster* *el. Svaamand*; — *sibi* *hunc* *falsum* *de* *jure* *respondisse*, Cic. Plane. 25; cf. id. Mur. 4; *figel. ∞* *jus*, id.; cf. id. d. Or. 1, 15, o. *Al.*; *figel. Hor. Ep. 1, 3, 21*: ∞ *civica* *jura*; men Cic. Mur. 13: quae consulatur, minimis periculo respondentur; men id. Brut. 89, *absol.*: consulentibus respondendo etc.; o. *faal. ofte* *in* *Digestis*; — qui (haruspices) responderunt, nihil illo puero clarius fore, Cic. Div. 1, 36; cf. Liv. 27, 37, *ostere*, o. Suet. Aug. 94 v. 97; — possumus seniores amici quibet respondere (give *Åaad*), Tac. Ann. 14, 54; — b) *svarer* *til* *et* *Dpraab*; *df. "meten"*: *infænder* *mig* *el. er* *tillfæde*; — *quando* *citatus* *neque* *respondit*, *neque* *excusatus* *est*, Varr. ap. Gell. 11, 1; quum ad nomen nemus responderet, Liv. 2, 8; cf. Suet. Tib. 38, o. Hor. Sat. 1, 9, 36; men om *Debiter*, Cic. Att. 16, 2: non respondere ad tempus, (udebisse *fra* *Terminen*); — c) *df. "overf."* om *Begreber*: at *være* *tillfæde* *el. ved*

Haanden; — ipsi (pedes) se offerent, et respondebunt non vocati, Cic. d. Or. 3, 49; figel. om Ordene el. Udtryffet, Quintil. 10, 3, 9; men podagra ad tempus respondet (indfinder fig), Senec. Q. N. 3, 16; — B) at svare dertil, d. e. at paa se dertil, at stemme overens dermed; a) c. dat.; — ut verba verbis quasi demensa et paria respondeant, Cic. Orat. 12; cf. id. N. D. 1, 19, c. id. d. Fin. 5, 28; — ut et patri ... et tibi respondeat (puer: at han maa blive Over vartig), id. ibd. 3, 2; reponet tua virtus opinionio hominum, id. Fam. 2, 5; — ogf. „poet.“; — votis agricolae, (om Sæden), Virg. Ge. 1, 47; cf. Hor. Ep. 2, 1, 9; figel. ∞ fructus labori, Ovid.; men ∞ nominibus, (betale sin Gælder), Senec. Ep. 87; figel. ∞ colono fenore magno, Colum.; — ∞ alicui amore, (giengielte negens Kiærlighed), Cic. Fam. 15, 21; men cui rei publicae vicus ille respondet, (hverunder den herer), Digest.; — ogf. impers. in pass.; quibus (meis officii) si quando non mutae respondetur, (om mine Tienester skundom blive uaaflionne), Cic. Fam. 5, 7; — b) m. ad, field. m. ex; — respondere structuram ad perpendicularum, Plin.; cf. Liv. 28, 6; — ogf. m. tilføiet dat.; Papirio quoque brevi ad spem eventus respondit, iram evocet, Senec. Ep. 47; — c) absol.; — vid. Lucr. 4, 168, c. ibd. 214; men ∞ cum quarto, (give firfeld), Colum.; — „poet.“ ogf. om Localiteter; vid. Virg. Aen. 6, 23; — III) af partic. responsus, 3, er subst. responsum, i, n.: et Svar; A) „alm.“; — expectabatque suis lenissimis postulatis responsa (Caesar), Caes. B. C. 1, 5; haec ex illius ad nostra responsa responsis intelligitur, quorsum evasura sint, Cic. Att. 7, 17; ∞ ferre (ab aliquo: medtage, erholde), Cic., Caes.; men ∞ referre (ab aliquo: overbringe Svar fra nogen), Cic., Liv.; ∞ triste redditum, id. 9, 16; cf. Hor. Carm. Saec. 55; — B) „bef.“: Svar el. Kiendelse el. Anviisning, navnlt. af Retslærde, af Præster el. Spaamænd el. Dræfter; — vid. Cic. d. Or. 1, 56, c. ibd. 2, 27; — ex satis Sibyllinis haruspicumque responsis etc., id. Catil. 3, 4; cf. Ovid. Met. 3, 310 v. 527; men Liv. 23, 11: responsumque (oraculi) ex scripto recitavit; cf. Ter. Andr. 4, 2, 15: non Apollinis magis verum atque hoc responsumst; f. ogf. Virg. Aen. 6, 82, c. A.

responsio, onis, f., [respondeo]; I) „alm.“: Besvarelse el. Giendrivelse; — in quo erat accusatoris interpretatio indigna responsione, Cic. Balb. 16; — ogf. in pl.: ∞ omnes, (alle Indvendinger), Plant. Most. 3, 1, 63; — II) som rhetorisk figur mærkes: sibi ipsi responsio, (Indvendning, man gier sig selv, Selsgiendrivelse), Cic. d. Or. 3, 54. — responsito, avi, i, v. a., intens. af figd.; sædd. om Retslærde: at afgive Svar el. Erklæringer over det forelagte Retsstilfælde, Cic. Leg. 1, 4, Gell., Digest.

responsio, are, v. n., intens. af respondeo; I) „egent.“: svarer derpaa, besvarer, medfører; — Ne quisquam respondet (ingen maa svare), quando etc., Plant. Most. 2, 1, 56; men id. Men. 4, 2, 56: num ancillae aut servi tibi Responsant, (svare dig, fige dig imod)? — II) „fig.“; — ripaeque lacusque Responsant circa, (gientone el. giendryde), Virg. Aen. 12, 756; men Hor. Sat. 2, 4, 18: Ne gallina malum respondet dura palato, (skal være for haard for Gansen); — Responsare cupidinibus ... fortis, id. ibd. 2, 7, 85; men id. Ep. 1, 1, 68: ∞ fortunae; f. ogf. id. Sat. 2, 7, 103. — responsor, oris, m., [respondeo]: som svarer, som giver Svar; — Neque quem rogitem responsorem, quemquam interea invenio, etc., Plant. Rud. 1, 4, 7. — responsus, i, n., f. und. respondeo, nr. III. — I. responsus, 3, partic. af respondeo. — 2. responsus, us, m., [respondeo]: Tilsvaren; df. „fig.“: Overensstemmelse, Symmetri, Vitruv. 1, 2, v. id. 3, 1. respublica (res publica), f. und. res, nr. II, G.

— respuo, iiii, utum, 3, v. a.; I) „egent.“: udspytter el. udspyrer, Scribon.; men „poet.“ om den saarede Hest: cum sanguine frenos Respuat, Stat. Theb. 8, 542; — II) „fig.“; A) „overf.“: at fløde tilbage el. fra sig; — vid. Lucr. 2, 197; ogf. ∞ ferrum ab se, id., liquoem ab se, Vitruv.; cf. Cic. d. Or. 3, 25; — B) „ment.“; — utrum aperte hominem asperner et respuam, Cic. Att. 13, 38; cf. ibd. 7, 26, c. Liv. 2, 41; — quod respuunt (aures), immutandum est, Cic. Part. or. 5; — men m. Hensyn paa Jædholdet: horribilis oratio; sed eam usus, vita, mores, civitas ipsa respuat, id. Mur. 35; cf. Hor. Ep. 2, 1, 42; men ∞ aliquem auribus, (afstyre at høre nogen), id. Pis. 20; figel. absol.; respuent aures, id. Plane. 18; cf. id. Coel. 15; — not.: partic. praes. respuens, tis, ogf. c. gen., men alene Gell. 6, 15: communium vocum respuens nimis et fastidians.

restagnatio, onis, f.: Overflommelse, Euphratis, Plin. 6, 32; — men „overf.“: ∞ alvi, (Dyrligelse, Dvalme), id. 11, 66; af — restagnatio, are, v. n.; em Vand: at flyde el. frømme over, at danne Klar el. Stumper; — restagnantibus aquis etc., Plin. 5, 5; figel. ∞ lacus, Liv. 44, 46; cf. Ovid. Met. 11, 361; — „overf.“ ogf. om det overflommende Sted; late is locus restagnat, Caes. B. C. 2, 24; figel. Invia limosa restagnant arva palude, Sil. 4, 752.

restauratio, onis, f.; i Retsproget: Dyreistning; — ∞ servitutis, Digest., eremodicii, ibd.; af — restauro, avi, utum, i, v. a., [af inus. stauro, af sto, stare, hvf. ogf. instauoro]; I) „egent.“: atter el. paany at istandsætte; ∞ theatrum igne formito haustum, Tac. Ann. 3, 72; ∞ navem iisdem tabulis, Digest.; — II) „overf.“: fornyer, giemtager; — ∞ bellum, Justin. 2, 10, offerre; — offeri i Retsproget; ∞ accusationem cl. item, Digest., veterem obligationem, ibd.

restitarius, i, m., [restis]: Retslæger, Fronto. — restibilio, ire, v. a.: skaffer el. bringer tilbage, Pacuv. ap. Fest. s. v. sas, p. 325, (Müll.); af — restibilis, e, [stabilis]; sædd. i Defonien: paany istandsætt, atter fornyet; df. ∞ ager, (som Klar for Klar tilsaes; opp. novalis), Varro; figel. ∞ locus, Cato; hvf. ogf. absol. restibile, Colum.; — men ∞ platanus, (som vedbliver at bære Frugt), Plin.; — B) ogf. „overf.“; ∞ fecunditas (sc. mulierum: som vedbærer naafbrud), Plin. 28, 77. — resticula, ae, f., dem. af restis: siden Line el. Snor, Varro, Cic. frgm. — resticulum cl. resticulus, i, Biform af frgd., men alene in abl.; — ex resticulo suspena, Digest. — restillo, avi, i, v. n. o. a.; I) neutr.: at dryppe tilbage; — Ad propium restitell vena metallum, Prudent.; — II) act. o. „fig.“: atter at indgive; — vid. Cic. Att. 9, 7, (Orell.; al. instillarunt).

restinctio, onis, f., [restinguo]: Slukken el. at slukke; df. „overf.“: ∞ sitis, (at slukke Tørsten), Cic. Fin. 2, 3. — restinctus, 3, partic. af figd. — restinguo, stinx, stinctum, 3, v. a.; I) „egent.“: giæn at udslukke; — ∞ ignem aqua, Plaut.; cf. Cic. R. Com. 6; restinctus ignis, id., carbo, Plin., vapor omnis, Virg. Aen. 5, 698; cf. Ovid. Rem. 807: Nutritur vento, vento restinguitur ignis; ∞ flammam, Lucr., Cic., incendium, vid. Sall. Catil. 31, c. Cic. Mur. 25; men ∞ aggerem (sc. ardentem), Caes. B. G. 7, 25; — ogf. absol.: ad restinguendum concurrere, Caes. B. G. 7, 24; — men „poet.“: Praeclarum ... coeli restinguere solem, id. Lucr. 5, 121; — b) „tefn.“ ogf.: at afstøle el. læsse; — ∞ calcem, Plin., ferramenta oleo, id., exutum lapidem vino, id.; — II) „fig.“; A) „overf.“; I) sluffer, svæffer, formidter; — ∞ sitim, Cic., Virg.; ∞ venena, Plin., scorpionis ictus, id.; f. ogf. Hor. Od. 2, 11, 19: Restinguit ardentis Falerni Pocula ... lymphā; — 2) tilintetgior, borttager; — ∞ pilos (spuma illita), Plin.; ∞ morbos, id., nauseam, id.; — sensus morte restingui,

Cic. Sest. 21; cf. id. Fam. 11, 12; — B) „meut.“: at stille el. berøstige; — eorum mentes, qui audirent ... inflammatas restinguere, etc., Cic. d. Or. 1, 51; cf. id. N. D. 2, 59; ∞ omnium cupiditatum ardorem, id. Fin. 1, 13; ligel. ∞ odium, id., studia, id., Liv.

restio, onis, f., [restis]; Dægent.: en Restflager, Suet. Aug. 2; — II) comit. „overf.“: som bliver fæstet el. tæmpet med Vinet, Plant. Most. 4, 2, 2. — restipulatio, onis, f.: Modforstævning, Modstifterhed, Cic. R. Com. 13, Digest.; af — restipulator, ari, v. dep. n.: forstøver mig el. forpligter mig el. støver derimod el. til Giengæld, Cic. R. Com. 13, Appul.

restis, is, (acc. restim, ogf. restem, abl. reste, ogf. resti), f.; Dægent.: Line el. Strikke; — quae sunt de canab. lino, etc., ut funes, restes, tegetes, Varr. R. R. 1, 22; men propterans exsolvi restim, Plant. Rud. 2, 3, 37, (Skibstouget); caedi restibus, (blive tæmpet), id.; — ogf. brugtes restis ved de uengommelige Danse; hof. Ter. Ad. 4, 7, 31: Tu inter eas restim ductans saltabis; cf. Liv. 27, 37; — men som Drosprog: ad restim res rediit, (det er til at hængse sig over), Caecil. ap. Non., Ter. Phorm. 4, 5, 5; — II) restes allii, (de trevlede Løgblade el. Løgstikke), Plin. 20, 23; cf. Martial. 12, 32.

restitio, are, v. n., intens. af resto; I) „egenf.“: bliver staaende; — me miserum restitendo ... Lassum reddiderunt, Plaut. Capt. 3, 2, 3; contemptim restitans cedit (leo), Plin. 18, 19; — II) df. „overf.“: dvæler el. naler; — tu etiam restitas? Ter. Eun. 4, 4, in.; cf. Liv. 7, 39, id. 10, 19, v. id. 30, 31. — restitrix, icis, f., [resisto el. resto]: som bliver tilbage, Plaut. Truc. 4, 2, 5.

restitūo, ūi, ūtum, 3, v. a., [statuo]; I) „alm.“: sætter el. stiller paa det forrige Sted el. i den forrige Stand; A) „egenf.“: — senatus decrevit, ut Minerva nostra (Gudinden's Billede) ... restitueretur, Cic. Fam. 12, 25; cf. Suet. Calig. 31, v. id. Caes. 11; ligel. ∞ domum a Clodio disiectam, Vell. 2, 45; cf. Cic. Top. 3, ogf. Ter. Ad. 1, 2, 40, v. Caes. B. G. 1, 28; ∞ turbatas comas, Ovid., fontes et flumina, id. Met. 2, 407; men ∞ aciem (Slagerdenen), Liv., ogf. aciem inclinatam, Suet. Caes. 62; — navn. ogf. at helbrede, oculos, vid. Suet. Vesp. 7, visum, Plin.; hof. Cic. Div. 2, 46, (om Krøblinger): quin multi ... restituerentur el. corrigerentur a natura etc.; men „poet.“: ∞ aliquem a limine mortis, Catull. 68, 4; men Ovid. Pont. 3, 6, 35: Adde, quod exstinctos ... Nulla potest iterum restituissse dies; — B) „fig.“: atter at bringe paa Gode el. hjælpe tilrette; — virtus militum rem prolapsam ... restituit, Liv. 2, 63; cf. Ter. Andr. 3, 5, 13; men om Fabius Cunctator: Unus homo nobis cunctando restituit rem, Enn. Ann. 8, 27; cf. Cic. Off. 1, 24, ostere, v. A.; — ∞ tribunitiam intercessionem armis, Caes. B. C. 1, 7; cf. Cic. Agr. 2, 11; men id. R. Am. 22: restitue nobis aliquando veterem tuam illam calliditatem etc., (gib os engang en Prøve derpaa)! ∞ proelium, Caes., pugnam omnibus locis, id.; men Liv. 35, 27: quoniam satis suorum a pudore ignominiae maritumae restituit animi ... essent; — II) „bef.“: skaffer el. bringer el. giver tilbage; A) „egenf.“: — restituentur omnia (paterna bona filio), Plaut. Poen. 5, 2, 122; tribuni vobis amissa reddent et restituent? Liv. 3, 68; ∞ alicui locum majorem, Caes. B. G. 5, 25; ∞ agrum Vesentibus, Liv. 2, 13; — ogf. m. Personsubject; ut suis Restitutum ac reddam (virginem), Ter. Eun. 1, 2, 66; cf. id. Andr. 3, 3, 38, ostere, ogf. Caes. B. G. 1, 53; men qui te captum victori restituit, Liv. 9, 11; — ogf. ub. dat.; ∞ amissa, Caes., fraudata, id.; men Arpi restituit ad Romanos, Liv. 24, 47; cf. id. 2, 13 v. 49; men Ter. Andr. 4, 1, 57: Restitue in quem me accepisti locum, (f. in eum locum, in quo etc.); men restitui in antiquum

statum etc., Cic. Verr. act. 1, 1; ∞ in melius, Suet. Vesp. 17; — 2) publicitist el. i Statsproget; aa) m. Personsubjecter: atter at indfætte i en Retting el. Beredighed el. Besiddelse; navn. ogf. at tilbagefalde fra Landslygtighed; — ∞ tribunos plebis in suam dignitatem, Caes. B. C. 1, 22; ostere ogf. ∞ aliquem in integrum; vid. ibd. id. 3, 1, v. Cic. Cluent. 36; f. ogf. m. restitutio; — si etc., ita me restitui etc., Cic. Caecin. 29; — neminem exsulem, nisi ex auctoritate senatus, restituit, Suet. Claud. 12; cf. Cic. Mil. 14 v. 15, v. Liv. 7, 1; — bb) m. Ting: v. Begrebsobjecter; a) giver tilbage; ogf. erstatter el. godtgjor; — in utriusque bonis nihil erat, quod restitui posset, nisi etc., Cic. Verr. 2, 25; — b) berigtiger el. reiser en uretfærdig Dem el. den sidste Ret; — saal. id. ibd. 2, 26; alia judicia ... restituta sunt; cf. id. Caecin. 13: qui (praetor) dies totos aut vim fieri vetat, aut restitui factam jubet, etc.; men quod te absente hic filius Egit, restitui in integrum etc., Ter. Phorm. 2, 4, 10; — B) „fig.“: sætter tilbage el. over i en tidligere el. bedre Tilstand, el. indfætter deri; — ∞ cives ex servitute in libertatem, Liv. 28, 39; ∞ aliquem rursus in gratiam, Ter. Hec. 3, 1, 11; cf. Caes. B. G. 1, 18, v. Liv. 31, 31; men id. ibd. 32: quum praecipitata raptim consilia neque revocari, neque in integrum restitui possint; men id. 23, 7: ∞ se alicui, (atter at begive sig under nogen's Beskyttelse); — „poet.“ ogf. absol.: Bacchus peccasse fatentem Restituit, (satte ham tilbage i hans forrige Tilstand), Ovid. Met. 11, 134; cf. Hor. Od. 4, 7, 21: Quum etc., non te Restituet pietas.

restitutio, onis, f., [restituo]; I) „alm.“: Giengrejsning, Standsfættelse; A) „egenf.“: — ∞ domus incendio absumptae, Suet. Aug. 57; ∞ urbis in majus, Justin. 2, 14; — B) „overf.“: — ∞ afflictarum civitatum, (deres Dyppelselse), Suet. Tit. 8; men ∞ omnis pristinae fortunae, id. Ner. 40, libertatis, Val. Max., (Giengrejsning el. Beredighed); — II) „bef.“: A) Erstatning el. Tilbagegivelse af en Giendom, (men alene i Retsproget), Digest.; — B) Giengrejsning el. Restitutio, navn. den Domfældtes el. Forvildes i hans tidligere Tilstand; — ∞ damnatorum, Cic. Agr. 2, 4; men ∞ (mea) etc., (min Tilbagefættelse fra Landslygtighed), id. Pis. 15; — men i d. fild. Retsprog: omnes in integrum restitutiones, Digest.

restitutor, oris, m., [restituo]: som giengrejsrer el. istandsætter; — ∞ templorum omnium, Liv. 4, 20; — ogf. „overf.“: ∞ salutis meae, Cic. Mil. 15; df. — restitutorius, 3, i Retsproget: hørende til en Giengrejsning el. Giengrejsning el. Restitutio; — ∞ interdictum, Digest., iudicium, ibd.; ogf. absol.: in restitutorio (sc. iudicio), ibd.; v. — restitutrix, icis, f.: som tilbagegiver el. giengrejsrer; — ∞ omnium generum (terra), Appul. — restituta, 3, partic. af restituo.

resto, sili, 1, v. n., [sto, steti]; I) „alm.“: bliver staaende, staaer stille, (i denne Bem. fild. v. alene „poet.“ f. d. fædd. resisto); — Si resto, pergit, ut eam; si ire conor, prohibet betere, Pacuv. ap. Non.; — men „fig.“: qui Restat (amor: som bliver ved, som holder ud), Propert. 2, 19, 57; — II) „bef.“: A) staaer imod, gjør Modstand, (ogf. i denne Bem. hieldnere end resisto); I) navn. i Krigsproget; oftest absol.; fild. e. dat. el. m. adversum; — validam urbem, multos dies restantem, pugnando vici, Sall. frgm. ap. Non.; quia summa vi restare nunciabantur (milites), Liv. 4, 58; cf. id. 6, 30, ostere; ligel. Propert. 3, 6, 31; — ogf. impers.: ut, quia minima vi restatur, ea parte irrumpat, Liv. 31, 15; — qui ... nunc plures paucis vix restatis, id. 23, 45; restantibus laminis adversus pila et gladios, Tac. Ann. 3, 46; — 2) udenfor Krigsproget; — Nunc ratio nulla est restandi, nulla facultas, Lucr. 1, 111; ligel. dum resto,

Ovid. Met. 3, 626; ligel. Ter. Heaut. 5, 3, 7: In qua re nunc tam confidenter restas stulta? — egf. m. Tingsfubj.: Aerque ... claustris restantia etc., Lucr. 2, 450; ligel. restantia claustra, Sil.; — B) at blive el. vare evrig, vedblive at vare, (remanere); — ubi etiam hujus generis reliquias Restare video, Ter. Ad. 3, 3, 90; qui (aequales mei) pauci admodum restant, Cic. d. Senect. 14; cf. Virg. Aen. 11, 161; quod reliquum restat (persolvere), Plaut.; men unam sibi spem reliquam ... restare, Virg. Phorm. 1, 16; cf. Cic. Sull. 26: quae (studia) sola vi in malis restiterunt; men huic ... restare tertiam (partem) at han faaer tilbage med den ene Tredietel), Cic. Off. 3, 2; cf. Virg. Aen. 1, 679; — unum etiam restat amico nostro ad omne dedecus, ut etc., Cic. Att. 8, 7; illud etiam restiterat, ut etc., id. Quint. 9; men Restabat aliud nil, nisi oculos pascere, Ter. Phorm. 1, 2, 35; — b) navn. m. Hensyn paa Fremtiden: at vare tilbage, at vedblive for nogen, at forestaae el. at vente nogen; — quod restat, (for Fremtiden), Cic. Verr. 3, 89; men Lucr. 5, 228: Quoi (i. e. cui, sc. infanti) tantum in vita restet transire malorum; cf. Hor. Ep. 1, 6, 27, Virg. Aen. 7, 271, v. Ovid. Fast. 2, 749.

restricte, adv. af restrictus; eprdf.: sammenfnoeret; df. fadv. „fig.“; A) „overf.“: naapt, sparsomt, indskrænket; — cur id tam parce tamque restricte faciant, Cic. Fin. 2, 13; — compar. Augustin.; superl., Plin. Ep. 5, 8; — B) „ment.“: strængt, noiagtigen; — cetera non tam restricte praefinio, Cic. Leg. 2, 18; ∞ observare, ne etc., id. Lael. 16. — *restrictim, adv., ligesom frgd. nr. B: noiagtigen, omhyggeligen; — ∞ cogitare etc., Afran. ap. Non.; v. — restrictio, onis, f.: Indskrænkning, epularum, Augustin.; — [restringo]. — restrictus, 3, partic. v. adj. af flgd.

restringo, strinxi, strictum, 3, v. a.; I) „alm.“: trækker fast el. stærkt tilbage el. tilfammen, binder el. furrer fast; — ∞ laevam, (trække den stærkt tilbage, neml. fem Gestus af Taleren), Quintil. 11, 3, 131; puella restringitur vinculis, Tac. Ann. 14, 61; — oftest in partic., restrictis ad terga manibus, Plin.; men „poet.“; silicii restrictus membra catena (Prometheus), Catull. 64, 297; cf. Tac. Ann. 15, 57; — B) df. „fig.“: indtræger, indskrænket, begrænses, tilbageholder; — quom homines ad custodiam pecuniae natura restrinxerit, Plin. Ep. 1, 8; ∞ sumptus candidatorum, id. 6, 19; (haec) fatigant animum et moestitia restringunt, Tac. Ann. 16, 16; — II) „bef.“: at læggere el. aabne; — dentes ut restringerent, (at de visse Tænder, neml. ved at lee), Plaut. Capt. 3, 1, 26; ligel. restrictis labellis ridere, Appul.; — III) partic. restrictus, 3, egf. fem adj.: sammentrukken; df. A) „egent.“: trang, snæp; — togis neque restrictis, neque fasis, Suet. Aug. 73; ∞ alvus, (haardt Liv), Seren. Samm.; — compar., ∞ digiti pedum, (fertere), Suet. Dom. 18; — B) „fig.“: a) snæp, sparsomt, farrig, Cic. Off. 2, 18, oftere; egf. in compar., id. Fam. 3, 8; — b) nøisom; — an restrictius arbitraris, c. inf., Plin. Ep. 3, 19; — c) noiøefende, stræng; — vid. Tac. Ann. 15, 48; compar., ∞ judicatio, Appul.; — restructus, 3, partic. af flgd. — restruō, xi, ctum, 3, v. a.: atter at opføre el. bygge; — ∞ aras, Tertull., statuas dejectas, id.; — egf. „fig.“; ∞ fidem, (opp. destruere), id.

resudo, are, v. n. v. a.: paaay at svæde el. udsvæde; — som neutri, Curt. 5, 1; — som acti., Prudent. — resulso, are, v. a.: paaay at giennemsvæde; df. „poet.“: ∞ vulnera, (optraffe dem), Prudent. — resulto, (avi), atumi, 1, v. n. v. a., intens. af resilio; I) „egent.“: springe el. presse tilbage; A) „alm.“ el. om Ting; — conflictata resultant (corpora), Lucr. 2, 79; partim galea clypeoque resultant Irrita (tela),

etc., Virg. Aen. 10, 330; men ∞ aqua objectu lapidum, Quintil.; — B) „bef.“; a) om Taler el. Lyden: at presse el. fastes el. fare tilbage; — vocisque (ubi) offensata resultat imago, Virg. Ge. 4, 50; echo resultanti sono, Plin. 11, 21; — b) om de Gienstande, hvs. Lyden el. Tønen fastes tilbage; — pulsati colles clamore resultant, Virg. Aen. 5, 150; ligel. ∞ saltus, Tac.; ∞ tecta vocibus, Plin. Pan. 73; cf. Martial. 9, 69; — egf. m. homogen Object; ∞ sonum saxa, Appul.; — II) „overf.“ om Ordene egf. om Taler: ligesom at springe el. presse tilbage derfra el. fra hinanden, at vare ufaammenhængende og flodende; — ne brevium (syllabarum) contextu resultent (verba), etc., Quintil. 9, 4, 66; ligel. reprehenditur pronuntiatio vocis mutationibus resultans, id. 11, 3, 183; cf. Plin. Ep. 8, 4: ut barbara nomina Graecis versibus resultent, (istte paafe deri el. dertil).

resumo, sumpsi, sumptum, 3, v. a.; I) „egent.“: tager tilbage, tager atter for mig el. i Haanden, egf. faaer el. erholder tilbage; — Inque vicem sumptas (tabellas) ponit, positasque resumit, Ovid. Met. 9, 524; egf. ∞ librum in manus, Quintil.; ligel. ∞ pugillares, Plin. Ep.; — ∞ cito elapsum baculum, Suet. Ner. 21; ∞ arma, id., Tac.; ∞ praetextas, (opp. exuere), Plin. Pan. 61; men ∞ pennas, Ovid. Met. 4, 661; ∞ speciem coelestem, ibd. 15, 743; — II) „fig.“ el. m. Begrebsobjecter: paaay at faae el. erhelste; saal. ∞ vires, Ovid. Met. 9, 59 v. 193; ligel. ∞ animum, Suet. Vitell. 15; men ∞ somnum interruptum, Suet. Aug. 78; men ∞ nomen gentile, (opp. deponere), id. Ner. 41; ∞ pugnam, Tac., hostilia, id., (fornye); ∞ dominationem per arma, id. Hist. 5, 8; men ∞ instituta ... cultumque patrium, ibd. 4, 64; men id. Ann. 3, 6: proin repeterent solennia ... etiam resumerent voluptates, (neml. efter at have sørget over Germanicus's Død); — b) i d. flde. Lægesprog: ∞ aegrum, (helbrede), Coel. Aur., oftere; df. — resumptio, onis, f.: Helbrede, Coel. Aur.; — resumptivus, 3: hørende til den Syges Helbrede, odoramenta, id.; v. — resumptorius, 3: = frgd., adjutoria, id.

resupino, (avi), atum, 1, v. a.; I) „egent.“: boier el. vender el. dreier tilbage eller bagover; — Pone apprehendit pallio (se. me), resupinat, Ter. Phorm. 5, 6, 23; cf. Liv. 4, 19; ∞ nares plana manu, (bøje opad), Quintil.; ∞ colla (turtures, quum hibunt), Plin.; — „poet.“ egf. ∞ valvas, (voldesomt at opbræ), Propert. 4, 8, 51; men resupinatus Gallus, (der druffen ligger paa Ryggen), Juvenal. 8, 176; — II) „fig.“: vender op og ned derpaa, forvirrer el. forstyrer; — perturbas rem omnem atque resupinas, soror, Attius ap. Non.; — libet interrogare, quid tantopere te resupinet, (gjør dig overmødig), Senec. Benef. 2, 13.

resupinus, 3; I) „egent.“: beiet el. frummel tilbage el. bagover, liggende el. strækkende sig baglæns; — Et retro lentas tendo resupinus habenas, (liggende mig tilbage), Ovid. Met. 15, 520; humi jacentes, resupini, (liggende paa Ryggen), Plin.; men resupini spectantesque tectum, Quintil.; men resupinum fundere, (faste paa Ryggen), Ovid. Met. 13, 86; ∞ collum, id., caput, Plin.; — b) egf. knæfende, brystende sig; — qui haec resupinus dicit, Senec. Ep. 80; f. egf. Ovid. Met. 6, 275; — c) egf. om andre Gienstande; — ∞ vomer, (tilbageboiet), Plin.; — navn. egf. om en Veliggenhed: straalig, liggende paa en Skraaning; ∞ tori pulvinorum, (saadanne Hæveder), id.; ligel. ∞ Elis, Stat.; — II) „fig.“: uden en beilemt Retning el. Gørdning; df. blod, frættløs, enererret; — ∞ voluptate libidinosam hanc eloquentiam probare, Quintil. 5, 12, 20; men qui solvit, numquam ita resupinus est, ut etc., (er aldrig saa flødesløs, at osv.), Digest.; ligel. ∞ existimatio, ibd.

resurgo, surrexi, surrectum, 3, v. n.: atter at

reife sig. cf. staac op. cf. fremstaac; 1) „egent.“; — Nititur ille quidem pugnatque resurgere saepe, Ovid. Met. 5, 349; men nullo ad resurgendum nisu, Tac. Ann. 3, 46; — navnlf. egf. om en Giennevaelfest, Ovid. Trist. 3, 3, 23; — ∞ ab inferis, (fra de Døde), Lactant.; — b) egf. m. Tingefubj.; — resurgens herbae, Ovid. Am. 2, 16, 9; faal. egf. em et Træ; vid. Tac. Hist. 2, 78, o. Suet. Vesp. 5; — men „pect.“: Obruta de mediis cymba resurgit aquis, Ovid. Pont. 4, 8, 28; — resurgēbant ... cornua (lunae), id. Met. 2, 153; cf. ibd. 8, 11; men ibd. 7, 79 fgd.: Ut solet ... in veteres agitata resurgere vires (savilla); — men Tac. Ann. 15, 41: resurgens urbs, (som atter blivder opbygget efter en 3de brand); — 11) „fig.“; — quum res Romana ... velut resurgeret, Liv. 24, 45; cf. Virg. Aen. 1, 206, egf. Propert. 4, 1, 47 o. 71; — rursusque resurgens Saevit amor, Virg. Aen. 4, 531; — ∞ rabies, Tac. Ann. 1, 39; ∞ partes in Africa, ibd. 2, 43; cf. Vell. 2, 88: resurrexerit belli civilis initium; men ∞ in ultionem, Tac. Hist. 3, 2; df. — resurrectionis, onis, f.: Gienopstaaelse, Tertull.

*resuscitatio, onis, f.: Gienopstaaelse fra de Døde, Tertull.; o. — resuscitator, oris, m.: som gienopstaaer fra de Døde, Tertull.; af — resuscito, are, v. a.; 1) „egent.“, men alene eccles.: paany at opvække fra de Døde, Tertull., Prudent.; — 11) „fig.“: at fornye; — ∞ legatum, Digest.; men „pect.“: Inque vicem ponit positamque resuscitā iram, Ovid. Met. 8, 474; cf. ibd. 14, 495. — resūtus, 3, partic., [suo], ligesom dissutus: opsprættet, tunica, Suet. Aug. 91.

retae, arum, f.; efter Gabius ap. Gell. 11, 17: Traver, som bore paa en 3leddet el. i selve 3leddet; — df. rimel. det i et Ectet forekomende Verbum: retare (flumina: reise dem), vid. Gell. l. c. — retatio, are, v. a., [ratio, onis]: giver el. giengielser lige for lige; — vid. Gell. 20, 1.

retardatio, onis, f.: Forsinkelse, Dødsbøl, Rølen; — unde ... nisi ex retardatione et mora? Cic. Phil. 5, 11; egf. in pl., Vitruv. 9, 4; af — retardo, avi, atum, 1, v. a. o. n.; 1) act.; A) „egent.“: epbolder, forsiner, standser; — (Stellarum vagarum) motus tum incitantur, tum retardantur, Cic. N. D. 2, 40; cf. id. Phil. 10, 5; men „pect.“: instantique ora (anguis) retardat Cuspide praetenta, Ovid. Met. 3, 82; cf. Hor. Od. 2, 8, 23; — retardati menses mulierum, Plin.; — B) „fig.“: hinerer, standser; — impetus hostium repressos ac retardatos, Cic. Manil. 5; cf. ibd. 9; men id. Vat. 1: uti ... loquacitatem (nam) paucis meis interrogationibus irritam retardarem; men id. Fam. 5, 17: posteriora (tempora) me a scribendo retardant; cf. id. Arch. 6; egf. ∞ aliquem in persequendi studio, id. Manil. 9; men Plin. Pan. 22: non aetas quemquam ... retardavit, quominus etc.; — men absol.; vid. Cic. d. Senect. 16; — 11) neutr.: at dvæle el. blivde tilbage; df. Cic. N. D. 2, 20, em en Bevægeffe: tum antecedendo, tum retardando etc. — relexo, are, v. a.: paany el. med Eftersky af datle el. iettesatte; — ∞ aliquem, Suet. Vesp. 13.

rete, is, n.: Ret el. Garn, navnlf. hvori man fanger Fisk og Sugl; — Quasi in piscinam rete qui jaculum parat, etc., Plaut. Truc. 1, 1, 14 fgd.; men intra rete aves sunt omne genus, Varr. R. R. 3, 5; araneolae quasi rete texunt, ut etc., Cic. N. D. 2, 48; retia cervis ponere, Virg., tendere, Ovid.; ligesf. retia tendere, Ter., v. 2., praetendere, Plin., pandere, id., praetextere, id.; cf. Ovid. Met. 13, 922; — b) df. „alleg.“; — Tendis iners docto retia nota mihi, Propert. 2, 23, 70; cf. Lucr. 4, 1140; ligesf. Qui hic albo rete aliena oppugnat bona, Plaut. Pers. 1, 2, 22; — not.: af retis, is, l., et acc. retem, Varr., Plaut.; — abl. egf. rete, Ovid., Plin.; rete cannabina (abl.), Varr. R. R. 3, 5.

retextus, 3, partic. af figd. — retego, xi, etum, 3, v. a.; 1) „alm.“: afstæder el. afstylder, bletter el.

aabner; A) „egent.“; — ∞ thecam numariam, Cic. Att. 1, 7; ∞ caput, Plin., vultus, Lucan.; cf. Ovid. Met. 13, 159; men Pers. 3, 101: dentes crepuere retexti (blottede); men nullis sacra retexta viris, (som ikke oplades for dem), Propert. 4, 9, 26; men retextis pedibus, Suet. Aug. 78, (rimel. hvorefter intet Teppe er lagt); — B) „fig.“: 1) lader vise sig, gior synlig; — (ubi) Titan radiis ... retexterit orbem, Virg. Aen. 1, 118; ligesf. rebus luce retextis, ibd. 9, 461; cf. Ovid. Met. 8, in.; — 2) aabnbarer, opbager, røber; — caecumque domus scelus omne retextit, Virg. Aen. 1, 356; men ∞ occultata conjurationis, Tac. Ann. 15, 74; cf. Hor. Od. 3, 21, 16, egf. Ovid. Met. 13, 38 o. 336; — 11) „bef.“ o. fild.: atter el. paany at tilbætte el. bedætte; — ∞ plagam luto, Pallad.

retendo, di, tum el. sum, 3, v. a.: spænder tilbage, nedspænder; — ∞ arcum el. arcus, Ovid., Stat.; df. partic. perf.: arcus retentus, Ovid., retensus, Phaedr.; — egf. „everf.“: ea quoque, quae sensu et anima carent, velut alterna quiete retentuntur, Quintil. 1, 3, 8. — retensus, 3, partic. af figd.

retentator, oris, m., [1. retendo]: som (med Uret) holder tilbage el. beholder, Cassiod.; — df. fem. retentatrix, icis, Macroh. — retentio, onis, f., [retineo]; 1) „alm.“: Holder el. at holde tilbage; — ∞ aurigar, (naar han holder Hestens tilbage), Cic. Att. 13, 21; — B) „fig.“; — ∞ assensionis, (at hofse sin Dom tilbage, Graternes ἐποχή), Cic. Acad. 2, 18 o. 21; — 11) „bef.“ o. fild.: Beholder el. at beholde; — ∞ dotis, Digest., societatis, (Dyrettholdelse deraf), Lactant.; egf. in pl., Vitruv. 9, 4.

1. retento, avi, atum, 1, v. a., intens. af retineo; 1) „egent.“: holder fast tilbage, holder fast; — Cur me retentas? Plaut. Asin. 3, 3, in.; quo magis etc., eo impensius retentat agmen, Liv. 10, 5; ∞ fugientes, Tac., equos admissos, Ovid.; quae ... coelum ... a terris omne retentant, (som hofde den horfcerende deraf), Lucr. 2, 726; men ∞ sese, auct. ad. Her. 4, 49; — 11) „fig.“; A) at betvinge; — ∞ iras, Val. Fl.; — B) at vedligeholde el. bevare; — Quae (mens divina) penitus sensus hominum vitasque retentat, Cic. (poeta) Div. 1, 11.

2. retento, avi, atum, 1, v. a.: forfoger paany; — timide verba intermissa retentat, Ovid. Met. 1, 716; ∞ fila lyrae, ibd. 5, 117, studium fatale, id. Trist. 5, 12, 51; ∞ preces, id., vota, Val. Fl., memoriam, Senec. Ep. 72; — egf. e. inf., Ovid. Met. 9, 208; — egf. m. Begrebsubjecti; nec vana retentet Spes Minyas, (for ikke bevæge el. friske dem), Val. Fl. 5, 678. — retentor, oris, m., [retineo]: som holder tilbage, som standser, Appul.; — 1. retentus, 3, 1) partic. af retendo; — 11) partic. af retineo. — 2. retentus, us, m., [retineo], ligesom retentio: Tilbageholden; — „pect.“ o. in pl.: vivosque imitata retentus (manus abscissa), Claudian.

retergeo, tersi, 2, v. a.: atter el. paany at afstætte el. reufe; — ∞ vulnera, Coel. Aur., fossas, Ammian. — relexo, textui (texi, Manil.), textum, 3, v. a.; 1) „alm.“: atter el. paany at optage el. oplese det Bævede; A) „egent.“; — quasi Penelope telam relexens, Cic. Acad. 2, 29; cf. Ovid. Am. 3, 9, 30; Tardaue nocturno tela retexta dolo; — b) „pect.“ egf. om andre Gienfænder; — vid. Lucr. 1, 530, o. Ovid. Met. 7, 531; — B) „fig.“: atter at optage el. tilintetgøre, at optage el. casfere; — faal. „alleg.“, Cic. d. Or. 2, 38: multa ... quibus ante exorsa et potius delecta prope retextantur; novi terrores retextunt superiora, id. Fam. 11, 14; cf. id. Verr. 2, 26: ∞ praetura istius, (oppon. gerere suam); itaque jam relexo orationem meam, (forandrør el. tilbagefælder den), Cic. Phil. 2, 13; cf. Hor. Sat. 2, 3, 2: scriptorum quaeque retextens, (omarbejder el. retfærdiger dem); men Matus ap. Cic. Fam. 11, 28: an ... me ipse retextam, (ifal jeg

ligeform omformte el. omfabe mig selv)? — II) "bef.":
 atter et. paang at være; df. "fig.": at fjerne el. gien-
 tage; — Eurydices, oro, properata retextite fila, (for-
 længer atter hendes Livstraad, falder hende tilbage),
 Ovid. Met. 10, 31; men id. ibd. 15, 249: Inde retro
 redeunt, idemque retextitur ordo; cf. Virg. Aen. 12,
 763; — ordine mihi omnia retexe, (gientag el. forstel
 mig det), Appul. — rētextus, 3, part. af retexo.

retiarus, i, m., (sc. gladiator): ligesom Retfægter, havde (seruend en Dreuford el. fuscina) enflaag Ret el. Varn, som han fegte at fafte over Hovret ba sin Medftander (mirmillo el. secutor); — vid. Suet. Calig. 30, v. Quintil. 6, 3, 61, ogf. Val. Max. 1, 7, 8; dertil hører Drefpreeget: contra retiarium ferula (om frage Baaben imed den flarkt Ruffede), Martial. 2, praef.

rèticentia; ae, f., [figt.]; D) „egent.“; ðertien, ðort-
tiefse; — *Quid taces?* ðie; enicas me tua reticentia; *Plant.*
Merc. 5, 2, 5; — *posterorum*, *Cic.* *Phil.* 11, 12; — *napul.*
vgf. i ðertisþregot; ðertiefse af en ðeil ved det Solgte; *vid.*
id. Off. 3, 16; — II) fem rhetorifl figur, figefem apo-
spofis; *Alfkyðelfe*, at afþryðe figur felv mið i *Talen*;
— *vid. Cic.* d. *Or.* 3, 53, v. *Quintil.* 9, 1, 31, oftere.

reticēo, cūi, 2, [taceo], v. n. o. a.; D) neutr.: tier stille dertil, swærer icke, omfatter icke; - hic quum Sulpicius reticuisse, (var forbleven taus), Cic. d. Or. 2, 57; ∞ de Chelidone, id. Verr. 1, 53, de adversis, Tac. Ann. 1, 67, (lade nemtalt, forbigaa med Taus- bet); - men „poet.“: ∞ lyra, (tier), Claudian.; egf. om Matteredgen, veld. Plin. 10, 43; - b) c. dat.: at tie til nogets Spørgsmaal, icke at sware nogen; - nunc interroganti senatori... si reticeam, superbus videar, Liv. 23, 12; cf. Tac. Ann. 14, 49; figl. Ovid. Met. 3, 357: quae nec reticere loquenti, Nec prior ipsa loqui didicist, resonabilis Echo; - II) act.: at færtie; - nihil nec temere dicere, nec astute reticere debet, Cic. Qu. Fr. 1, 2, 1; cf. Sall. Catil. 23, o. Propert. 1, 10, 13; - men pass., Ovid. Her. 19, 63: Multaque praeterea, linguae reticenda modestae, etc.; egf. c. gen.; matrimonii reticenda publicare, Justin. 1, 7; - egf. absol.: Ne retine, ne verere, Ter. Heaut. 1, 1, 33; cf. Cic. Cluent. 1: nihil me subterfugere voluisse reticendo, nec obscure dicendo.

rētīcūlātus, 3: netformet, fenestra, (Gittervindue), Varr.; ∞ structura parietum, Vitruv.; ∞ distinctio concharum, Plin.; af — rētīcūlum, i, n., demt af rete: līcet Rēt; — ∞ minutis maculis, plenum rosae, vid. Cic. Verr. 5, 11; ∞ junceum aut līneum, Colum.; ∞ panis, (høiet man bærer Bred), Hor. Sat. 1, 1, 47; cf. Juvenal. 12, 60; vgsf. Rēt til el. om Hæret, Varr., Juvenal. 2, 96, vgsf. til Ansigtsst. el. Dineses Bedæftning, Plin. 12, 32, vgsf. til Seengembang, Lamprid., vgsf. til udslags Vetspsid, hvoem Ovid. A. A. 3, 361: Reticuloque pilae leves fundantur aperto; — endel. ∞ aeneum, (Gitter af Kobbertraad), Fest.; f. vgsf. Varr. R. R. 3, 5. — rētīcūlus, i, m., Biser af frøg., Varr., Plin. 12, 32, v. A.

Retinaculum, i, n.; 1) egentl.: hvad der holder tilbage, el. hvad der holder fast; df. *Band* el. *Vine*, *Hage* el. *Klemme*, *øst.*; (sædv. in pl.); - ∞ stuppea classis, *Ovid.*; cf. *Virg. Ge. I*, 265 o. 513, *Hor. Sat. I*, 5, 18, o. *Liv. II*, 28; - II) "fig.": det Bindende, *Band* el. *Forbindelse*; - *retinacula vitae* abrupti, *Plin. Ep. I*, 12; ∞ *desiderii*, *Appul.*; - not.: *retinaculum f. retinaculum*, *Prudent.*; - *retinax*, *acis*, *adj.*: som holder tilbage, *arbor*, *Symmach.*; - [*retineo*]. - *retinens*, *us*, *partic. v. adj.* af *retineo*; df. - *retinentia*, *ae*, *f.*: Tilbageholdende; df. "poet." *f. memoria* el. *Sufnement*; - ∞ *rerum actuum*, *Lucr. 3*, 675.

retineō, tūnī, tentum, 2, v. a., [teneo]; 1) m. Efftertryffet paa re-; A) „egenl.“: holder tilbage, standser, opholder; - abire hinc non sinam (te); Th. quid nunc me retines? Plaut. Epid. 1, 1, 61; concilium dimittit, Liscum retinet, Caes. B. G. 1, 18; ∞ milites in

loco, id., legiones ad urbem, id., cohortes apud se, id.; ut retinendus esset, (naml. som Gæst), Cic. Att. 13, 33; — biduum tempestate retentus, Caes. B. C. 3, 102; aegre sunt retenti, quin etc., ibd. 2, 13; — armorum parte tertia ... retenta, id. B. G. 2, 32; ∞ mercedem, (tilbageholdt cf. forbeholdt), Plaut.; ∞ alienum, Cic. Flacc. 23; men Ovid. Met. 9, 575: Vixque manus retines prestantis ab ore ministri, etc.; ∞ mulierem per vim, Plaut.; men te dextera retines manu, id; men ∞ arcum manu, vid. Cic. Verr. 4, 34; cf. Propert. 2, 22, 5; — B) „fig.“; — Pudore et liberalitate liberos Retinere, (holde dem i Afhængighed), Ter. Ad. 1, 1, 32; ligel. ∞ aliquem in officio, Cic. R. Am. 25; ∞ animos sociorum in fide, Liv. 25, 40; cf. Cic. Fam. 5, 12; men Ovid. Met. 14, 340: ∞ volucres, (samlge dem ved sin Sang); — II) m. Eftertrykket paa Verbet: vedligeholder cf. bevarer, opretholder cf. forsvare; A) „eigentl.“; faal. Cato ap. Cic. Fam. 15, 5: mansuetudine et innocentia imperatoris provinciam retentam esse et conservatam; ligel. ∞ oppidum, Caes.; men Diva ... retinens ... arces, Catull. 64, 8, (i. e. Minerva); ∞ animos observantia, rem parsimonia, Cic. Quint. 18; cf. Hor. Sat. 1, 1, 89; men Cic. Off. 2, 12: summus cum infimis pari jure retinere; — B) „fig.“; — haec ... retinet porro, ut etc., Plaut. Rud. prol. 28; ∞ jus, suum, Cic., Caes., pristinam virtutem, id.; ∞ officium, Cic., justitiam, id.; men retinere, ut etc., (vedligeholde den Stift), Quintil. 1, 5, 60; men ∞ commissa („poet.“ om Drene), Hor. Ep. 1, 18, 70; — entel. ∞ memoria, Cic., hvf. efterl., retinere: at minde, at crindre fig. Gell. 17, 9; ogs. m. Objectsfæm., Digest.; — III) partic. retinens, tis, ogs. som adj., c. gen.: som holder fast derved, som paastaaer; — homo ... sui juris dignitatisque retinens, Cic. Qu. Fr. 1, 2, 3; ligel. retinens avitae nobilitatis, Tac. Ann. 2, 38; ∞ antiqui moris, id.; — superl., Sallustius ... proprietatem in verbis retinentissimus, etc., Gell. 10, 20.

rētinnio, ire, v. n.: at gienklinge cl. gienlyde, Varr. R. R. 2, praef. — rētiolum, l, n., dem. af rete: sidet Rer. Appul. — rētis, is, f, f. und. rete, not. — reto, are, f. und. retae. — rētōno, are, v. n.: at tēne cl. tene tilbage cl. deirra; — Face cuncta mugienti fremitu loca retonent, Catull. 63, 82. — retonsus, 3, [tondeo]: som at er beffaaen cl. affaaen; — ∞ segetes, Plin. 18, 45.

re.torpesco, ēre, v. n. inch.: atter at blive slyv
 el. sløv; — *re.prīstini sensus*, Tertull. — *re.tor.queo*,
torsi, tortum, 2, v. a.; D. e.gent.: dreier el. vender el. bøier
 tilbage el. bort derfra el. derhen; — *Ille (anguis), dolore*
ferox, caput in sua terga retorsit, Ovid. Met. 3, 68; men
 ibd. 11, 163: post hunc sacer ora retorsit Timolus ad ora
 Phoebi, etc.; cf. Cic. Catil. 2, 1; men *Retorta tergo brachia*,
 Hor. Od. 3, 5, 22; cf. ibd. 1, 2, 13; e.gf. m. ab, Ovid.
 Trist. 1, 1, 84; men Virg. Aen. 8, 460: pantherae terga
 retorquens, (kassende Pantherhuden bagover); men
 "pect.": ∞ *viam*, (begive sig tilbage), Claudian.; —
 e.gf. medial, Caes. B. C. 1, 69: paulatim retorqueri
 agmen ad dextram, (at Toget boiede af el. traf sig
 derhen); — II) "fig.": ∞ *animum ad praerita*,
 Senec.; ∞ *seelus in auctorem*, Justin.; ∞ *crimina*
in aliquem, Digest.; ∞ *argumentum*, (vende det imod
 Modstanderen), Appul.; men Virg. Aen. 12, 841:
 mentem laetata retorsit, (omkædetes, blev tilfreds).

retorresco, *ēre*, v. n. *in*ch.; [*torreo*]: at blive fortorret; — ∞ *sata*, *Colom.* 3, 3, *offere*. — *retorridae*, *adv.*: i en fortorret *cl. in*torret *Tilfand*; — ∞ *natae* *herbae*, *Plin.* 17, 3; af — *retorridus*, 3: fortorret *cl. in*torret *cl. tor*; *D. negul.*; — ∞ *et muscosa* *prata*, *Varr.*; ∞ *plantae*, *Colom.*; ∞ *fructus*, *Plin.*; *men* ∞ *mus*, (*hammenstrumpet*, *rynfet*, *gammel*). *Phaedr.* 4, 2; — *II* *fig.*; — *ab alio* *genere* *vittae* *detriti* *et jam* *retorridi*, *Gell.* 15, 30; *vultu* *gravissimus* *et retorridus*, *Capitol.* — *retortus*, 3, *partic.* af *retor-*

queo. — *retostus*, 3, partic., [torreo]: som atter er ristet el. flegst, Plin. 13, 9.

**retractatio*, onis, f.; 1) „alm.“: Omarbejdelse el. Iibedring af et Skrift; hvs. *Retractiones*: Titelen paa et Skrift af Augustinus; — II) „bes.“: Tilbageviesning, Bægning; men alene i Forbindelsen: sine ulla *retractione*, (uden al Bægning), Cic. Phil. 14, 11, offere, o. Liv. 6, 28; o. — *retractator*, oris, m.: som vægrer sig derved; — *officiu*, Tertull.; — [retracto]. — I. *retractatus*, 3, partic. o. adj. af *retracto*. — II. *retractatus*, us, m., [retracto]; 1) „alm.“: Oientagelse deraf, Tertull.; — II) Bægning el. Betænkelighed, id. *retractio*, onis, f., [retraho]; 1) „egenl.“: Tilbagetræfning; — *graduum*, Vitruv.; — II) „fig.“: A) „overf.“: Formindskelse el. Afstagen; — *diemum*, (oppauktion), Macrob. Sat. 1, 11; — B) „ment.“: Bægning; — sine ulla *retractione*, Arnob. — *retracto* (i Haandskrifterne ogsaa ofte *retracto*), avi, atum, 1, v. a.; 1) „alm.“: paany at tage fat derpaa el. behandle el. foretage; — A) „egenl.“: — *arma*, Liv. 2, 30, (atter at gribe til Vaaben); „poet.“: ogf.: *ferum*, Virg.; men *vulnera*, (befole dem), Ovid.; cf. id. Met. 10, 288: *vota sua*, (den Elskedes Vilsede); — B) „fig.“: — vid. Cic. N. D. 2, 28, und. *relego*, Ovid. Met. 4, 568; men *tertius ille locus orationis* ... a me *retractandus*, Cic. Mur. 26; men *secum deae memorata*, vid. Ovid. Met. 7, 714; *leges retractavit*, (omarbejdede dem), Suet. Aug. 34; *librum leviter*, id. Vit. Pers.; *carmina diligentius*, id. Gramm. 2; cf. Hor. Od. 2, 1, 38; — ogf. absol., *augustinus enim dolorem retractando*, Cic. Att. 8, 9; — ogf. impers., *postera die retractatur*, Tac. Germ. 22; — II) „bes.“: viser tilbage fra mig, vægrer mig derved; ogf. absol.: vægrer mig, vil ikke; a) c. acc.; — *nihil est, quod dicta retractent etc.*, Virg. Aen. 12, 11; — *bs. ogf.*, ligesom *detrecto*: nedfætter el. ferringer; vid. Gell. 14, 3; — b) absol.: — *sive retractabiles, sive properabiles etc.*, Cic. Tusc. 1, 31; *icilium* ... *retractantem arripit jubet*, Liv. 3, 49; cf. Virg. Aen. 12, 889; — III) partic. *retractatus*, 3, ogf. som adj.: omarbejdet, rettet; — *compar.*, idem *obtrahere* nisi ad te *retractatus*, etc., Cic. Att. 16, 3. — I. *retractus*, 3, partic. o. adj. af *retraho*. — II. *retractus*, us, m., [retraho]: Tilbagetræfning; — *machinae bellicae*, Tertull. — *retrādo*, ēre, v. a.: igjen at overgive; — *ut si per vim res tradita sit, retrahatur*, Digest.

retrāho, xi, etum, 3, v. a.; 1) „alm.“: drager el. trækker el. henter el. falser tilbage; — A) „egenl.“: — *quid tu ... me retrahis?* Plaut. Rud. 4, 3, 8; men Cic. Fin. 2, 17: *Hannibalem in Africam*; men *aliquem in urbem*, Caes. B. C. 1, 9; cf. Cic. Coel. 26; men „poet.“, Virg. Aen. 10, 307: *retrahitque pedem simul unda relabens*; — *occulere aut retrahere aliquid* (pecuniae: holde tilbage, stikke tilside), Liv. 32, 38; men *se ab ictu*, Ovid. Met. 3, 87; men *se*, (trække sig tilbage); vid. Hor. Ep. 1, 18, 58, o. Catull. 30, 9; — ogf. *medial*, (corpusecula complexa) inter se *retrahuntur*, Lucr. 2, 154; — b) navn. ogf. at indbringe som Blygting; — *ut retractus, non reversus, videretur*, Cic. Phil. 6, 4; cf. Sallust. Catil. 39, o. Suet. Aug. 17, ogf. Caes. B. G. 5, 7, o. Liv. 25, 7; — *bs. ogf. comiss.*: *Retrahant hercle, opinor, ad me idem illud fugitivum argentum tamen*, Ter. Heaut. 4, 2, 11; — B) „fig.“: at afdrage derfra, osv.; — *quum duos consules a re publica ... retraxisset*, Cic. Sen. 15; cf. Nep. Epam. 8; men Aug. ap. Suet. Aug. 71, (om en Epiller): *sed ex magnis detrimentis ... retractus est*; — ogf. at hvedrage dertil el. indbringe derved; hvs. Cic. Part. or. 39: *deinde genus ejusmodi calliditatis et calumniae retrahetur in odium judicis, etc.*; ligel. *in imaginem nocturnae quietis ad speciem*, Tac. Ann. 16, 1; — ogf. at indfrænte

dertil, m. ad, vid. Suet. Caes. 41; *offere ubi ad*; *et verba*, (holde Ordene tilbage), Senec. Ep. 3; men ibd. 79: *et vires ingenii sui*; men „poet.“: *et noctes*, (serkede dem), Manil.; — II) „bes.“: atter el. paany at drage el. trække derved el. dertil; A) „egenl.“: — *Antistium Veterem ... ad dicendam majestatis causam retractit*, Tac. Ann. 3, 38; cf. ibd. 15, 45 o. 57; men *Treviros in arma*, id. Hist. 4, 70; — B) „fig.“: — *et obliterata aerarii nomina*, (atter at giøre forældede Bøddinger gjældende), Tac. Ann. 13, 23; cf. id. Hist. 4, 56; — III) partic. *retractus*, 3, ogf. som adj.: ligesom tilbagetrukken, d. e. bortfærnet, fiern; — *et emporium in intimo sinu*, Liv. 36, 21; cf. id. 26, 42; — ogf. *compar.*, *et murus a mari*, id. 31, 9; cf. Plin. Ep. 2, 17; men Senec. Contr. 1, 6: *retracti introversus oculi*, (som ligge dybt). — *retracto*, are, f. *retracto*, ab init.

retributio, ūi, ūtum, 3, v. a.; 1) „egenl.“: atter at tilbede el. tilfælde, at giøre tilbage, at erstatte, vsl.; — *qui (aer) nist contra Corpora retribuat rebus, etc.*, Lucr. 5, 277; *pro Siculo frumento pecuniam acceptam retribui populo*, Liv. 2, 41; cf. Cic. R. Com. 15; — II) „fig.“: — *vicem iis, qui sibi nocent*, (giengjælde, giøre Giengjæld), Lactant.; *bs. — retributio, onis, f.*: Giengjældelse; — *et vitae aeternae, id.*; *et meritum, Sidon.*; o. — *retributor*, oris, m.: som giengjælder, Tertull. — *retributus*, 3, f. und. *retribuo*.

retrimentum, i, n., [tero]: Afgang, Afkast, Skaller, navn. af prædike Oliver, Varr. R. R. 1, 61; ogf. Slagge el. Skæl af Metaller, Cels.; men *retrimenta cibi*, (Excrementer), Varr. ap. Non. — *retrituro*, are, v. a.: atter at tørste, Augustin. — *retritus*, 3: afsneden, afflittet; — *et rutabulum*, Naev. ap. Fest. s. v. *rutabulum*, p. 262, (Müll.).

retro, adv., [re-m. Prenominalaffixet -ter, ligesom i citro, ultro, intro, etc.]: tilbage, bagud el. baglens, ogf. bagved; 1) „egenl.“ i Rummet; 1) om en Bøvegælle; — *retroque repulsa reverti* (multa), Lucr. 2, 129; *saal. ogf. hos redire, regredi, etc.*, f. und. *disse Ord*; — *oraque retro Fleetit*, Ovid. Met. 15, 685; cf. Virg. Aen. 2, 753; *retro inhibita nave*, Liv. 30, 10; men id. 8, 19: *fugam ... retro ... spectante milite*; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 15, und. 2. versus; — b) hvs. lende; — *quid retro atque a tergo fieret, etc.*, Cic. Div. 1, 21; *retro Marsigni etc.*, Tac. Germ. 43; cf. Ter. Heaut. 5, 1, 29; — II) „overf.“: A) tilbage i Tid, *fordum el. forhen*; — *et deinceps retro usque ad Romulum*, (tilbage el. opad efter Drenen), Cic. d. Rep. 1, 37; — „bes.“: ogf. „poet.“: *Quodcumque retro est*, (dei Forbigangne), Hor. Od. 3, 29, 46; — B) om andre Forholde: tilbage, derimod, emvænt; — *ab ima (voce) ad summam, ac retro*, Quintil. 11, 3, 15; *quae sine honestate sunt, longe ac retro ponenda*, Cic. Tusc. 5, 31; men id. Part. or. 7: *idem quasi sursum versum retroque dicatur*; cf. id. Fin. 5, 28: *vide rursus retro*; f. ogf. Quintil. 5, 10, 74; — ligel. i d. flb. *Retrosprog*: *retro dare el. reddere*, Digest.; — *not.*: *Sammenfatningerne m. retro ere* (m. Undtagelse af retroversus o. retrorsus) ene efteraankuist; ogf. skriver man derfor undert. *vegge Ord adfille*.

**retroago*, ūgi, actum, 3, v. a.: driver el. fører el. vender el. beier tilbage el. bagover; — *et capillos a fronte contra naturam*, Quintil. 11, 3, 160; — *et festi* „overf.“: *et rursus litteras*, (tage el. læse Bøggaverne bagfra el. i den omvendte Orden, opp. recto contextu), id.; cf. id. 9, 4, 81: *huic (dactylo) parem, sed retroactum ... anapaeston etc.*; ogf. *et ordinem, id.*, expositionem, id.; — men *irani saepe misericordia retroegit*, Senec. d. Ir. 1, 16; cf. Plin. 7, 45: *quos non honores currusque illa sua violenta fortuna retroegit?*

retrocessus, us, m., [cedo]: Tilbagegaaen, Tilbagegang, (opp. processus), Appul. — *retroci-*

tus, 3: som kaster el. brier sig tilbage, tilbagekøjet, frum; — ∞ cornua, Lucr. 4, 550. — retro.duco (retro duco), ere, v. a., leder el. fører tilbage; — ∞ rursus lineam, Vitruv. 10, 2. — retrō.ō, ire, v. u.: at gaae baglens el. tilbage; — ∞ stellae (incipiant), Plin. 2, 13; cf. Senec. Qu. N. 7, 21. — retro.flecto (retro flecto), xi, 3, v. a.: brier sig tilbage, capillos, Petron. Sat. 126.

retrogrādatio, onis, f., [retrogrado]: Tilbagegaaen, Tilbagegang, (stellae), Capella. — retro.grādior, di, v. dep. n.: at gaae el. bevæge sig baglens el. tilbage, Plin. 8, 16; navn. egf. om Etiernerne tilbagegaaende Veægelfer, id. 2, 12 o. 14. — retrogradis, e, Biform af retrogradus: tilbagegaaende, fuga, Appul. — retrogrado, are, v. u.: Biform af retrogradior, Capella. — *retrogrādus, 3: som bevæger sig baglens el. tilbage, Appul.; navn. egf. om Etiernerne, Senec., Plin.; o. — retro.gressus, us, m.: tilbagegaaende Veægelfe, navn. Solens, Macroh. Sat. 1, 17; — [retrogradior].

*retro.pendulus, 3: som hænger tilbage; — ∞ globi crinium, (opp. antependuli), Appul. — retrorsum, o, retrorsus, f. ind. retrorsus. — retrorsior, f. ind. retrorsus, nr. 1, B, a. — retrorsicio, ere, v. a., [specio]: at see tilbage derpaa; — retrorsiciens orbem lunae (sol), Vitruv. 9, 4.

retroversum, adv.: tilbage; — ∞ cedentes radii, Claud. Mam. d. Statu anim.; af — retrōversus (-vorsus), o. synop. retrorsus, 3, [retrō, verto]; 1) „egenf.“: som vender sig tilbage el. baglens, bagvendt el. omvendt, (men som adj. alene fæld.); — er atmærke: a) i Formen retrorsus; — Ipse retrorsus etc., Ovid. Met. 4, 655; — b) i Formen retrorsus; — atque ita retrorsa manu ter dicat, Plin. 26, 60; figel. retrorsa respiciens mulier, Appul.; — B) „fig.“; a) tilbage i Tiden, d. e. tidligere el. forhenværende; men alene in compar. retrorsior (el. retrorsior), Tertull.; — b) retrorsum argumentum, (omvendt), Lactant.; — H) af det tilhørende adverb. marxēs fire Former: retrorsum, retrorsus, retrorsum o. retrorsus: baglens, tilbage el. omvendt; „egenf.“; a) i Formen retrorsum; — vid. Hor. Ep. 1, 1, 75, o. ibd. 1, 18, 88, estere; ∞ redire pari velocitate, Plin.; — b) i Formen retrorsus; — dare versa retrorsus Terga metu, Val. Fl. 3, 268; cf. Sil. 11, 513; — c) i Formen retrorsus; — faal. Plaut. frgm. ap. Non.: ∞ cedam; inuitabor nepam; — d) i Formen retrorsus; faal. Petron. Sat. 44: ∞ colonia crescit, tamquam coda vituli; — B) „overf.“; 1) tilbage i Tiden, for el. tidligere, (navn. i Rets-sprog); — retrorsum se actio refert, Digest.; figel. nec retrorsus (reducere conventionem), ibd.; — 2) en andre Forhold: tilbage, omvendt; a) i Formen retrorsum; — ex terra aqua, ex aqua oritur aër, ex aëre aether; deinde retrorsum ex aethere aër, etc., Cic. N. D. 2, 33; (f. egf. retro s. l.); — ut „viroz ac feminaz“, „diem ac noctem“ ... dicas potius, quam retrorsum, Quintil. 9, 4, 23; — b) i Formen retrorsus; — perinde haberi ac si retrorsus homo mihi venisset, Digest.

re.trūdo, (si), sum, 3, v. a.; 1) „egenf.“: støder el. triber sig tilbage el. afveien; — Quasi retruderet hominum me vis invitum, Plaut. Epid. 2, 264; men pass., Cic. Verr. 1, 3: simulacra deorum ab isto retrusa atque addita; men in metallum retrudendus, Cod. Theod.; — H) egf. „fig.“, men alene in perf. pass.; — haec sunt in media philosophia retrusa atque addita, Cic. d. Or. 1, 19; cf. Qu. Cic. d. Pet. cons. 11. — retrūsus, 3, f. ind. frgd.

re.tundo tūdi, tūsum, (retunsus, Plaut.), 3, v. a.; 1) „egenf.“: affletter det Etærpe el. Svagse, støver; — ejus nuper ferreter retuderim, („alleq.“), Cic. Sull. 30; cf. id. Catil. 3, 1; figel. „alleq.“, Hor. Od. 1, 35, 39; men ∞ ascias (tilla), Plin. 16, 76; cf. Ovid. Am. 2, 9,

13; — H) „fig.“: støver, svækker, affræster; — ∞ mucronem ingenii quotidiana pugna, („alleq.“), Quintil. 10, 5, 16; men Ter. Heaut. 5, 1, 72: ut ejus animus ... retundam, (for at tæmme el. tvinge hans Sind); men ∞ impetum erumpentium, Liv. 2, 33; egf. ∞ aliquem, (staae tilbage), Atticus ap. Cic. Att. 16, 15; ∞ linguas Aetolorum, Liv. 33, 31, sermones, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6; ∞ superbiam, Phaedr. 4, 23, improbitatem, Lentul. ap. Cic. Fam. 12, 14; — H) partic. rētūsus (retunsus), 3, egf. som adj.: støv; A) „egenf.“; — securis, Plaut.; ∞ tela, Ovid.; ∞ ferrum, Virg.; men ∞ aurum hebeti mucrone, Lucr. 5, 1273; — B) „fig.“; 1) „overf.“: svag, affræstet; (men alene „pect.“); — ∞ res, (svæffet Tilstand), Sil.; figel. egf. om Eyster: mat; crine retuso stella, (med mat Ekin), Claudian.; — 2) „ment.“: støv, svag, feleløs, sandstøst; — Mihi cor retunsum est etc., (jeg er aldeles støv), Plaut. Pseud. 4, 4, 8; aliae (terrae), quae acuta ingenia gignant, aliae, quae retusa, Cic. Div. 1, 36; — men retusius ingenium, Hieronym. — rētunsus, 3, partic. o. adj. af retundo.

retūro, are, v. a., [ligesom obturo, af inus. turo]: støpper fuld, fylder; — ∞ aures novae nuptae verbis, Varr. ap. Non.; men ∞ auriculas surdorum, Arnob. — retūsus, 3, partic. o. adj. af retundo.

Reudigni, orum, m.: Folk i Germanien, imellem Vesteren og Elben, Tac. Germ. 40. — reuñctor, oris, m., [ungo]; — reuñctores medicorum, (der af Lægerne brugtes til at salve el. indgvide de Øgge), Plin. 29, 2.

rēus, i, m., o. rea, ae, f., [res: en Retsfag], betegner i Retsproget eyrel. enhver, som har en Sag for Retten; vid. Cic. d. Or. 2, 43; figel. id. ibd. 79: reos appello, quorum res est; — H) i frangere Forband heter reus, rea; A) som retligen fylder Hvelsen af en Betaling el. Dpfyltelse af en Forpligtelse; — alium reum dare creditori, (en anden Debitor), Digest.; ejusdem pecuniae rei facti, ibd.; — 2) egf. „overf.“ fra Retsproget: paa hvem der bærer et Ansvar el. en Forpligtelse, ansvarlig el. forpligtet; — ut suae quisque partis tutelanda reus sit, Liv. 23, 39; voti reus, (da jeg fylder Dpfyltelsen af mit Løfte, neml. isølge Dpfyltelsen af mit Dnske), Virg. Aen. 5, 237; (hvortil f. Serv.: voti reus, i. e. debitor); — B) som retligen besværes el. anklages, den for Retten Anklagede el. Besværet, (opp. petitor el. Klageren), Cic. R. Com. 14; f. egf. id. Div. in Caecil. 16; men id. Mil. 15: reus ad populum accusante Clodio, (som af Cl. bliver anklaget for Jættets Denshol); cf. reus Milonis, (som er under Milo's Anklage), id. ibd. 13; — figel. in fem.; operam des, ut socrus adolescentis rea ne fiat, (at hun ikke bliver skænket for Retten, at hun ikke faaer en Retsfag), Cic. Fam. 13, 54; men id. Mil. 19: tota rea citaretur Etruria; — b) egf. tilseies Breden, dels in gen., dels m. de; — absentem aliquem rei capitalis reum facere, Cic. Verr. 2, 38; ∞ capitis, Quintil.; ∞ manifesti peculatus, id.; — qui est de vi reus, Cic. Sest. 35; reus de ambitu, id., de moribus, Quintil.; — men Cic. Vatin. 17: est enim reus uterque ob eandem causam et eodem crimine; — f. egf. Forbindelserne: reum facere, agere, peragere, postulare, inter reos referre, etc., under facio, ago, etc.; — 2) egf. „overf.“ fra Rets-sproget: som har el. bærer Skylden derfor, som er skyldig deri; — faal. Liv. 6, 24: reus fortunae ejus diei; cf. id. 9, 8; men Tac. Ann. 2, 66: maluit patrali, quam incepti facinoris reus esse; — egf. in fem.: Fortuna ... una accusatur, una agitur rea, Plin. 2, 5; men Quid fiet sentis, quum rea laudis agar? vid. Ovid. Her. 14, 120.

re.val.esco, lūi, 3, v. inch. n.; Degenf.“: atter at blive frisk el. sund, atter at komme til Skræfter; — ope qua

evalescere possim, etc., Ovid. Her. 21, 231; quod ex capitali morbo revaluisse, Gell. 10, 13; — II) *egf.* „fig.“: atter at frumblomsre, at naae sũ ferrige Anscelſe; — Laodicea, tremore terrae prolapsa ... propriis opibus revaluit, Tac. Ann. 14, 27; cf. id. Hist. 2, 54; revalescens astutia, Appul.

rē.vēho, xi, etum, 3, v. a.; D*egent.*“: forer cl. bringer tilbage; — Diana (Gutindens Billede) Segestam Carthagine revectora, Cic. Verr. 4, 35; cf. Liv. 1, 35, e. Ovid. Met. 13, 402; *egf.* ∞ aliquem domum, Plaut.; cf. Hor. Od. 2, 18, 36; — b) *medial*: drager (rider, fierer, seiser) tilbage; — ne quis reveheretur inde ad proelium, Liv. 3, 70; equo citato ad urbem revectoris, id.; figel. revectoris in castra, id.; men eques Rom. curru triumphali revectoris est, Plin.; cf. Hor. Sat. 2, 5, 4; — II) *egf.*“: — quam (famam quaesturae tuae) ex Bithynia optimam revectoris, Plin. Ep. 8, 21; ad paullo superiorem aetatem revectoris sumus (nem. i. Jorctræget), Cic. Brut. 63.

**rē.vēlātio*, onis, f.: Afhylling, Afæafning, pudendorum, Arnob.; — *egf.* „overf.“: Habenbaring, Tertull.; o. — *rē.vēlātor*, oris, m.: sem afhyller cl. aabenbarer, id.; [revelo]. — *rē.vēlātōrius*, 3, [revelator]: hørende til en Habenbaring, Tertull.

rē.vello, velli, vulsum, 3, v. a.: igitur cl. atter at festrive derfra; *egf.* „alm.“: veldfemt at festrive cl. afsondre cl. adfille derfra cl. fra binanden; *egf.* absol.: at festrive cl. fonderrive cl. opryffe; I) *egent.*“: — ∞ tela de corpore, Cic. Pis. 11, („alleg.“); ∞ cornu a fronte, Ovid., caput a cervice, Virg.; cf. id. Aen. 12, 787; men ∞ saxum e monte, *egf.* partem e monte, Ovid.; — *egf.* ∞ axem temone, id. Met. 2, 316, sudem osse, id. ibd. 12, 300; men Virg. Aen. 4, 515: quos Sidonia vix urbe revelli, (var ligesom opryffet derfra); — ∞ herbas radice (i. e. cum radice), Ovid. Met. 7, 226; cf. id. ibd. 12, 356; — ∞ illam crucem, quae etc., Cic. Verr. 4, 11; quae tabula tuo imperio revulsa est, id. ibd. 2, 46; cf. id. Pis. 10, o. Suet. Calig. 6; men ne revelli possent (stipites), Caes. B. G. 7, 73; cf. Hor. Od. 2, 18, 24; „poet.“ *egf.* ∞ signa, (ryffe op med Hæren), Lucan., Sil.; men ∞ humum curvo dente, (opryffe cl. ploie), Ovid. Am. 3, 10, 14; men ∞ sepulchra majorum, (forfyrre dem), auct. ad Her.; men Virg. Aen. 4, 427: Nec patris Anchisae cinerem manes revelli; — II) *egf.*“: — ejus totus consulatus est ex omni monumentorum memoria revulsus, Cic. Phil. 13, 12; cf. id. Att. 5, 20; figel. ∞ penitus falso- rum receptam persuasionem, Senec. Ep. 95; men Pers. 6, 92: Dum veteres avias tibi de pulmone revello, (ubrykker de gamle Jordenne af dit Jnderfel).

rē.vēlo, avi, atum, 1, v. a.; D*egent.*“: afhyller, afæaffer, blotter; — *revelato capite* (jumentu, opp. involuto), Suet. Galb. 7; men ∞ frontem (f. capillis spoliare), Tac. Germ. 31; men Ovid. Her. 11, 73: mentitiae sacra revelat Aeolus, etc.; ∞ pectus, Flor. 4, 2; — II) *egf.*“: at opbage cl. aabenbare; — ∞ fraudes, Appul.; ∞ omnia (tempus), Tertull.

rē.vēndo, didi, 3, v. a.: følger tilbage; — ∞ operas liberto, Digest. — *rē.vēnēo*, ii, 4, v. n.: at blife folgt tilbage; — si fundus revenisset, Digest. — *rē.vēnio*, vni, ventum, 4, v. n.: kommer cl. vender tilbage; — ∞ domum de hippodromo, Plaut.; ∞ in urbem trepidi, Tac.; ∞ ex longinquo, id.; — *egf.* „fig.“: In cum nunc haec revent res locum, ut etc., Plaut. Bacch. 4, 2, 21, ostere; *egf.* impers., id. Amph. 3, 2, 61: Inter eos rursus si reventum in gratiam est; *df.* — *reventus*, us, m.: Tilbagefemt, Suevius ap. Macrobr. Sat. 2, 14.

rēvera (re vera), f. und. res. — *rēverbero*, are, v. a.: at flaae cl. fafte tilbage; — ∞ incrementa duritiae suae, Colum. 3, 13; ∞ saxa, Senec.; — *egf.* „fig.“: sapiens omnem fortunae iram reverberabit

et ante se franget, Senec. Clem. 2, 5. — *rē.vē-rēcunditer*, adv.: ærefrygtstuldt, Enn.ap. Priscian. — *reverendus*, 3, partic. o. adj. af reverer. — *reverens*, tis, partic. o. adj. af reverer; *df.* — *reverenter*, adv.: ærbødigen, med Udfrygt af Agtelſe cl. Ærefrygt; — ∞ et fideliter colere amicos, Plin. Ep. 3, 21, ostere; — *compar.*, ∞ parere ducei, Tac. Hist. 2, 27; *superl.*, ∞ colere veteres caeremonias, Suet. Aug. 93; cf. id. Ner. 23.

rēverētia, ae, f. [reverer]: Undseelse ifølge Agtelſe, (*egf.* undert. ifølge Frygt); *df.* agtelſesfuldt Hensyn, Høiagtelse, Ærefrygt; — *adhibenda est quaedam reverentia adversus homines, et optimi ejusque et reliquorum, etc.*, Cic. Off. 1, 28; ut cuique personae debetur reverentia, Quintil.; — *iudex tacitus reverentiam postulat, id.*; men Maxima debetur puero reverentia, Juvenal. 14, 17; — *df.* *egf.* undertiden Frygt cl. Skam; ∞ vel discendi vel profitendi immensam disciplinam, Colum. 11, 1; figel. Propert. 3, 11, 13: Nulla est poscendi, nulla est reverentia dandi; — *bb)* *egf.* at marke; a) sem Ærestitel, Plin. Pan. extrem.: ego reverentiae vestrae sic semper inserviam, ut etc., (entrent vert: Gæds Ærestigget); — b) sem Perfector ere Honor, placidoque decens Reverentia vultu: Joræfere til Gudinden Majestas, vid. Ovid. Fast. 5, 23.

rē.vērēor, itus sum, eri, v. dep. a.; I) *undfer* mig cl. skammer mig derfor, navn. ifølge Agtelſe cl. Frygt; *df.* *egf.* agter cl. frygter; — *reveror* filium, Plaut. Epid. 2, 1, 5; Nizidium Cicero summe reveritus est, Gell. 11, 11; — *b)* ostere m. Ting: o. Begreb: object; — vid. Plaut. Mil. gl. 4, 4, 35, Tac. Or. 36, e. Ter. Phorm. 2, 1, 3; men Lucr. 2, 50: neque fulgorem reverentur ab auro; cf. Cic. d. Or. 2, 28; men Liv. 1, 48: nec reverita coetum virorum (Tullia); figel. Plin. Ep. 1, 10: reverearis occursum (ejus), non reformides; — Nec revereari (illa), minus jam quo redeat domum, Ter. Heec. 4, 4, 8; — *not.*: hōs Varr. ap. Non. *egf.* sem impers. (i. Analogi af pudet): non te tui saltem pudet, si nihil mihi reveretur? — II) *herfil* marſes endnu; A) *partic.* *reverens*, tis, sem adj.: ærbødig cl. ærefrygtstuldt, *egf.* undelig cl. skammfuld; — *sermo erga patrem imperatoremque reverens, de se moderatus*, Tac. Hist. 1, 17; *responsum parum reverens*, Massur. Sabin. ap. Gell. 4, 20; men Propert. 2, 23, 29: Nec tu virginibus (i. e. Musis) reverentia moveris ora, (bring dem ifte til at reſme); — *egf.* c. gen.; puella parentum suorum reverens, Appul.; — *compar.*, nihilo reverentior leniorve erga senatum, Suet. Calig. 26; cf. Plin. Ep. 6, 17; men Tac. Germ. 31, absol.: sanctius ac reverentius visum, de actis deorum credere, quam scire; f. *egf.* Flor. 4, 12, fin.; — *superl.*, reverentissimus mei, vid. Plin. Ep. 10, 18; — B) *partic.* *rēverendus*, 3, sem adj.: ærwærdig, til at ære, *egf.* frygtelig; — ∞ nox, Ovid. Ib. 75, facies, Juvenal. 6, 513; ∞ antiquitatis liber, Gell.; — *not.*: *fld.* *egf.* sem geistlig Titel, in *superl.*, ∞ episcopi, Cod. Theod.

rē.vergo, ere, v. n.: at boie sig cl. vende sig tilbage cl. derhen cl. dertil; *df.* „fig.“: ∞ illud in aliorum commoda, Claud. Mam. — *rē.verro*, ere, v. a.: igitur at feie fra binanden; — *reveram* hercle hoc, quod converri modo, Plaut. Stich. 2, 2, 64.

rēversio (revors.), onis, f. [revertor]: Tilbage-venden (fra en ufuldendt Reise, derim. reditus: Tilbagefemt); — *reditu*, vel potius reversione mea, etc., Cic. Att. 16, 7; cf. id. Phil. 1, 1: exponam vobis ... consilium et profectionis et reversionis meae; men Plaut. Truc. 2, 4, 12: Reversionem ut ad me faceret denno; — *b)* *egf.* Tilbagevenden (i Tiden); — ∞ febrium, Cic. N.D. 3, 10; — *navnl.* om Himmelfegemerne; ∞ annua solis, Appul.; *egf.* in pl., reversiones planetarum, id.; — *not.*: sem grammatisfisk figur, f. *ἀναστροφή*: Dendens omvendte Stilling, (saat. i mecum, tecum, qui-

bus de rebus), Quintil. 8, 6, 65. — *rēverso*, are, v. a., intens. af revertō: vender el. dreier tilbage el. omfring, Augustin. — *rēversus*, 3, partic. af revertō. — *rēverticūlum*, i, n., Tilbagevenden; — ∞ annua solis, Appul.; af — *rēverso* (revert.), ti, sum, 3, v. n., e. revertor (revert.), reversus (revors.) sum, 3, v. dep. n., [verto]: vender om, vender el. femmer tilbage; I) „egenl.“: — Inde illico revertor, domum ... eo, Plaut. Capt. 3, 2, 8; quum ex itinere quodam proposito revertisset (Dejotarns) etc., Cic. Div. 1, 15; cf. id. Tusc. 3, 15; men reversus ille ... iudicavit etc., Caes. B. G. 6, 12; cf. Quintil. 7, 8, 2: mulier, rogata ut rediret, non est reversa; reverti in castra, Sall., ad assuetas sibi sedes, Quintil. 11, 2, 6; cf. Vell. 2, 42, v. Tac. Ann. 12, 21, egf. Nep. Them. 5; — b) egf. m. Tinasubjiceret, navim. om. Himmellegemerne; vid. Lucr. 5, 615 v. 657; — egf. „alm.“: retroque a terra cuncta reverti, id. 1, 785; men Hor. Od. 1, 29, 12, „poet.“ om. en Ilmuligbed: Tiberim reverti etc.; — II) „overf.“: A) „alm.“: — nescit vox missa reverti, Hor. A. P. 390; reverti ad superiorem consuetudinem, Cic. Fam. 9, 24; ut enim etc., ad illum animum mentem reverti pristinum, ibd. 10, 28; cf. Caes. B. G. 1, 12; — ne omnis ira ... in tribunos centurionesque ... reverteretur, Tac. Hist. 3, 31; Poena reversura est in caput ista tuum, Ovid. A. A. 1, 340; — B) „bef.“ i. foreraget: ester en Digresstien at vende tilbage til den omhandlede Gienstand; — discedo parumper a somniis; ad quae mox revertar, Cic. Div. 1, 23; ligel. ut ad propositum revertamur, id. Fin. 2, 32; — not.: foraugustist er Actisfor men in tempp. perff. (reverti, etc.) den fæddanlige; efteraugustist bruges derfor perff. depp. reversus sum, etc.; dog at partic. reversus egf. tilhører den clastiske Periode; f. øvnt.; af praes. act. findes revertit, Lucr. 5, 1152. — *revestio*, ivi el. ii, itum, 4, v. a.: beklæder paany, Tertull.

**revibratio*, onis, f.: Gienfin, Hygin. Astron. 1, 14; v. — *revibratus*, us, m.: = frigd.; — in abl., Capella; af — *revibro*, avi, 1, v. n.: at give Gienfin, Capella; — egf. e. acc.; ∞ radios, id. — *revictio*, onis, f., [revinco]: Gienbrivelse, Appul. — *revictus*, 3, partic. af revinco. — *rēvideo*, ēre, v. n.: atter at see derhen, atter at besøge; — Nunc ad heram reveideo, Plaut. Truc. 2, 2, 65. — *rēvigescō*, ēre, v. inch. n.: atter at leve op el. komme til Kræfter, Juven. — *revilescō*, ēre, v. inch. n.: atter at blive ringere el. at tabe i Værd; — ne admota oculis revilescat (virtus), Senec. Tranqu. 15. — *revimentum*, i, n., [vico: binder]: en Læp, lacinia, (el. ester Freund. f. fibula: en Sæge), Fronto (Laud. Fumi). — *revincibilis*, e, [revinco]: sem lader sig giendrive el. afbevise, Tertull.

rēvincio, vinxi, vinctum, 4, v. a.; I) „alm.“: binder tilbage, ombinder, binder fast sammen; A) „egenl.“: — ancorae pro funibus ferreis catenis revinctae, Caes. B. G. 3, 13; tignis disclusis atque in contrariam partem revinctis, id. ibd. 4, 17; ligel. stipites ab infimo revincti, id.; cf. Ovid. Met. 11, 212; men id. ibd. 10, 379: zona summo de poste revincta; cf. Virg. Aen. 3, 76; men latus ense revincti, Propert. 3, 12, 11; — partic. revinctus, 3, egf. e. acc. graec., vid. Virg. Aen. 2, 57; ligel. Martial. 6, 41: Qui recitat, lana fauces et colla revinctus; — „poet.“ heder egf. Isen: latices in glaciem revincti, Claudian.; — B) „fig.“: Mentem amore revinciens, Catull. 61, 33; urbesque revinxi legibus, Claudian.; — II) „bef.“: udlofer el. løslader; — num villicus aut alligaverit quempiam, aut revinxerit, Colum. 1, 8.

rēvinco, vici, victum, 3, v. a.; I) „egenl.“: atter el. paany at overvinde el. befste; — victrices catervae Consilii juvenis revictae, Hor. Od. 4, 4, 23; men revictam conjunctionem (at den var bleven undertrykt),

etc., Tac. Ann. 15, 73: vires (ignis) revictae, Lucr. 5, 410; cf. id. 1, 587; — II) „fig.“: at giendrive el. afbevise (nogens Paastand); egf. at overbevise (om det Medfatte); — namquam enim hic, neque suo, neque amicorum iudicio revincetur, Cic. Arch. 6; men Tac. Ann. 6, 5, pass. e. acc. graeco: neque cuncta a primoribus civitatibus revincebatur, etc.; men homines in culpa revieti, Gell.; f. egf. Liv. 6, 26: crimina ... revicta rebus, verbis confutare, nihil attinet. — *rēvinctus*, 3, partic. af revinco.

rēvirēo, ēre, v. n.: atter at grønned; — *revirentes* arbores, Albinov. Eleg. 2, 113. — *rēviresco*, virui, 3, v. inch. n.; I) „egenl.“: atter at blive grøn el. frist; — laesasque jubet revirescere silvas, Ovid. Met. 2, 408; donec in novos fetus reviresceret arbor, Tac. Ann. 13, 58; — II) „fig.“: A) „poet.“: atter at fornyges el. blive yngling; — Arte suum parili revirescere posse parentem, Ovid. Met. 7, 305; — B) „alm.“: atter at opblømfere el. komme til Kræfter; — ∞ senatum ad pristinae auctoritatis spem, Cic. Phil. 7, 1; cf. id. Prov. cons. 14: quamquam sunt accisae (res hostium), tamen efferent se aliquando, et ad renovandum bellum revirescent; ∞ domum Germanici, Tac. Ann. 4, 12; ∞ partes, id. Hist. 3, 7.

rēviscērātio, onis, f.: atter at faae Riød paa sig; — ∞ ossium, Tertull. — *rēvisio*, onis, f., [reveideo]: Gienseen, Gienfyn, Claud. Mam. — *rēvisito*, are, v. a.: oftere at besøge; — ∞ urbem nundinis, Plin. 18, 3. — *rēvisio*, ēre, v. n. v. a.; I) neutr.: at see tilbage derpaa el. hen dertil; — ut ... ad me revisas, (at du seer til mig el. besøger mig), Plaut. Truc. 2, 4, 79; men „poet.“, Lucr. 5, 635: ad hanc (i. e. lunam) quia signa revisunt, (vende sig dertil); — men Reviso, quid agant, (kommer for at see), Ter. Andr. 2, 4, in.; men „poet.“, Lucr. 4, 1110: Inde ... furor ille revisit, (vender tilbage el. kommer igjen); — II) act.: atter el. oftere at befce el. besøge el. eftersee; — tu modo nos revise aliquando, Cic. Att. 1, 19; ligel. quum poteris ... revises nos, ibd. 12, 50; men ∞ rem Gallicanam, (besøge for at eftersee), id. Quint. 6; ligel. ∞ negotia sua quotidie, Colum. 12, praef.; — men „poet.“: multos alterna revisens Lusi, et in solido rursus fortuna locavit, Virg. Aen. 11, 426; men om Himmellegemerne, vid. Lucr. 4, 391.

revivificatus, 3, [vivifico]: sem atter er levende gjort, Tertull. — *revivisco* (—esco), vixi, 3, v. inch. n.; I) „egenl.“: at leve op paany, atter at blive levende; — reviviscat M. Curius etc., Cic. Parad. 5, 2; cf. id. Mil. 29, oftere; ligel. Ovid. Trist. 4, 5, 3: Cujus ab alloquiis anima haec moribunda revixit; ∞ apes, Varr. R. R. 3, 16: reviviscentes conchae, Plin. 9, 61; — II) „fig.“: A) „overf.“: atter at spire frem el. vore ud; — ∞ gramina, Colum.; ∞ avulsae pennae (insectorum), Plin. 11, 33; — B) „mentalt.“: atter at fornyges el. at komme til Kræfter; — ipsa causa ea est, ut ... necessario reviviscat et recreetur, Cic. Fam. 6, 10; qui ex illo metu mortis ... revivisset, id. Verr. 5, 61; cf. id. Att. 6, 2. — *revivo*, (vixi), victum, 3, v. n.: lever op igjen, Paul. Nol.; men Senec. Med. 476: Secare membra non revicturi senis.

**rēvocābilis*, e: som lader sig falde tilbage; men „poet. overf.“: som kan bringes tilbage el. indbentes; fædd. m. Regation; — quum jam revocabile telum Non fuit, Ovid. Met. 6, 264; ligel. Juro ego satorum nulli revocabile stamen, Propert. 4, 7, 51; — *rēvocāmen*, inis, n., ligefom figd.: Tilbagefaldefse; men alene „poet.“; — vid. Ovid. Fast. 1, 561; egf. in pl., id. Met. 3, 596; — *rēvocatio*, onis, f.: Tilbagefaldefse; I) „egenl.“: — ∞ a bello, Cic. Phil. 13, 17; ∞ domum, Digest.; — egf. in pl.; ∞ lunae a sole, (dens Gjernelse derfra), Vitruv. 9, 4; — II) „fig.“: — ∞ ad contemplandas voluptates, (løffelse

Indbydelse dertil). Cic. Tusc. 3, 15; — not.: ∞ verbi, som Talsfigur: Tilbagekaldelse el. Berigtigelse af et Ord el. Udtryk, Cic. d. Or. 3, 54, v. Quintil.; — revocātor, oris, m.: som falder tilbage; — ∞ animarum (magus), Quintil. Decl.; v. — revocātorius, 3: horende til en Tilbagekaldelse; df. absol., revocatoria, (sc. epistola): Tilbagekaldelseskrivelse, Cod. Just.; — not.: fild. egf. i Vægspillet: ∞ emplastrum, (tilbagestrækkende), Theod. Prisc.; — [figd.].

revoco, avi, atum, 1, v. a.; 1) falder tilbage; A) „egentl.“; 1) „alm.“: — quoties foras ire volo, me retines, revocas, Plaut. Men. 1, 2, 5; egf. ∞ aliquem voce, Suet. Claud. 15; cf. Cic. Fam. 10, 1; ∞ aliquem ex itinere, id., Suet.; revocatus ex exsilio, Liv., ex provincia, Suet.; — revocari in Italiam, Caes. B. C. 2, 18; figel. ∞ Samnites rursus ad Caudium, Liv. 9, 27; — egf. absol., heus, abiit; quin revocas? Plaut. Pseud. 1, 3, 12; figel. Ter. Eun. 1, 1, 4: Exclusit; revocat; etc.; cf. Hor. Sat. 1, 6, 61; — b) m. Tingøbjecter: drager el. træffer el. vender tilbage el. bort derfra el. derhen; (ofteft „poet.“); — revocataque rursus eodem Retuleram (lumina), Ovid. Met. 7, 789; men id. A. A. 1, 452: Et revocat cupidas alea blanda manus; men ∞ pedem ab alto, (em Næstguten), Virg. Aen. 9, 125; ∞ gradum, ibid. 6, 128; — dog egf. i Trefsa; ∞ deficientem capillum a vertice, (stygge det forevæ), Suet. Caes. 45; figel. ∞ terram proscissam in liram, Colum.; men Ovid. Met. 4, 248: in vivum... revocare calorem (artus gelidos); — 2) „bef.“; a) i Årgifspillet: at falde tilbage el. bort derfra; — legiones equitatumque revocari jubet, Caes. B. G. 5, 11; mutato consilio ab revocando ad cohortandos milites etc., Liv. 25, 14; ∞ milites certo signo, Caes., legiones ab opere, id.; men „poet.“, Ovid. Met. 1, 334, om Triton: flumina signa Jam revocare dato; — b) som scenist Udtryk: at falde tilbage, (for at gientage det foredragene); — quum saepius revocatus vocem obtudisset (actor), Liv. 7, 2; — egf. uidenter Theatret, navnlf. om en improviserende Digter; vid. Cic. Arch. 8; men om en Scenist el. Prætor, Liv. 33, 32; — egf. m. Versetis el. Talsens Object; primos tres versus revocasse etc., Cic. Tusc. 4, 29; cf. Plin. Ep. 3, 5; hvf. pass.: millies revocatum est, etc., id. Sest. 58; — B) „fig.“; 1) „alm.“: falder tilbage el. indstrækker, afdrager el. afbringer derfra; — facilius... revocantur ea, quae sese nimium profuderunt, Cic. d. Or. 2, 21; men id. Fam. 7, 26: si etc., facile illa (sc. vires et corpus) revocabo, (skal let gientinde dem); ∞ studia, (atter at indføre el. bringe i Gang), id. Tusc. 1, 1; figel. Hor. Od. 4, 15, 12, v. Tac. Ann. 1, 20; — nonnumquam animum incitatum revoco ipse et reflecto, Cic. Sull. 16; figel. sed ipse me revoco etc., id. Au. 13, 1; men id. Div. 2, 46: quum se ipsa revocasset (natura: havde ligesom rettet sig selv); — „poet.“ egf. c. infin.; Nec tamen illa suae revocator parcere famae, (hun bevæges ikke dertil), Propert. 1, 16, 11; — ∞ memoriam, (fornye et Minde, minde derom, fortælle), Senec. Benef. 5, 25; cf. Virg. Aen. 7, 40: et primae revocabo exordia pugnae; — ∞ aliquem a tanto scelere, (afdrage derfra), Cic. Catil. 3, 5; ∞ lapsos ab errore, Quintil. 2, 6, 2; ∞ perterritos animos a metu, id.; cf. Caes. B. G. 3, 17; men Cic. Tusc. 1, 16: magni est ingenii, revocare mentem a sensibus etc.; — ∞ disceptationem a rege ad Romanos, Liv. 41, 20; men Cic. Verr. 3, 90: quo me igitur aut ad quae exempla revocas? men id. Cluent. 49: quum tribunus pl. rem paene ad manus revocasset, (navnlf. havde bragt det til Udbrud af Vold); — ∞ se ad pristina studia, id., ad industriam, id.; — ∞ libertinos ingratos in servitutem, Suet. Claud. 25; in dubium incertumque revocari, vid. Cic. Caecin. 27; cf. Liv. 4, 35; men Senec. ap. Tac. Ann. 14, 54: quod temporis etc., (id) in animum revocabo, (vil jeg overføre paa Anden); — 2)

„bef.“; a) ∞ ad aliquid, (ligesom referre ad aliquid): fore tilbage el. henføre dertil, (v. c. betragte el. fremstille som hørende el. sigtende dertil); — ∞ omnia ad suam potentiam, Cic. Lael. 16; men ∞ ad res suas, quae de altero deplorentur, id. d. Or. 2, 52; ∞ omnia ad artem et ad praecepta, ibid. 2, 11; men id. Off. 3, 21: quum ad veritatem coepi revocare rationem, (at underordne Sandheden denne Lære); — b) tilbagefalder el. tilbagegaa; — si facta mihi revocare liceret, Ovid. Met. 9, 617: ∞ promissum, Senec., sententiam, Digest.; men libertatis revocandae jus etc., vid. Tac. Ann. 13, 26; ∞ litteras, Suet.; ∞ legatum ad quingenta, (indstrænge det dertil), id. Galb. 5; — 11) falder el. indbyder igjen el. til Gientagelse, (opp. vocare: at indbyde), Cic. R. Am. 18; cf. Phaedr. 1, 26; — df. „overf.“, Cic. Agr. 3: (tribuni plebis), quo provocati ad me venire noluerunt, revocati saltem revertantur; — 111) fremfalder el. optraader igjen el. paany; — revocaturus se eadem tribus (sc. in suffragium), Liv. 45, 36; cf. id. 40, 46: si revocemur in suffragium; — egf. indbyder anden gang; ∞ aliquem convivam in diem posterum, Suet. Claud. 32.

revolo, are, v. n.: at flyde tilbage; — Quum medio celeres revolant ex aequore mergi, Virg. Ge. 1, 361; cf. Cic. N. D. 2, 49, v. Ovid. Met. 9, 741; — egf. „overf.“ om Ting og Personer: el. revolat, nullo referente, cruentum (telum), ibid. 7, 684; sol... revolans, Manil.; men Vell. 2, 129: revolat ad patrem Caesar. — revolsus, f. revulsus, 3, partic. af revello. — *revolutibilis, e: som lader sig vælte el. rulle tilbage, som vatter eller ruller tilbage; — ∞ pondus, (i. e. saxum Sisyphei), Ovid. Ib. 193; ∞ orbita, Auson.; v. — revolutio, onis, f.: Tilbagevæltning; df. „overf.“: Tilbagevendelse; — post multas revolutiones (animae) per diversa corpora etc., Augustin.; — [revolu]. — revolutus, 3, partic. af figd.

revolve, volvi, volutum, 3, v. a.; 1) „egentl.“: vatter el. ruller el. vifter tilbage; A) „alm.“: — Torvi draco serpit, subter supraque revolvens Sese, etc., Cic. (poeta) N. D. 2, 42; cf. Colum. 8, 17; figel. Tac. Ann. 6, 33: quia... hibernus auster revolvit fluctus; cf. id. Hist. 5, 14, egf. Virg. Aen. 11, 627; — „poet.“ egf. om de Livsraaderne spintende Værcer, Senec. Herc. Fur. 181, v. id. Oed. 980; — figel. „poet.“: at tilbagelægge; vid. Virg. Aen. 9, 391, v. ibid. 10, 660; — df. med tal: atter at vende tilbage dertil; itaque revolvor identidem in Tusculanum, Cic. Att. 13, 26; men Virg. Aen. 4, 691: Ter revoluta toro est, (falder el. faar hun tilbage derpaa); cf. id. ibid. 5, 336, egf. Ovid. Met. 10, 63; — „poet.“ egf. om den tilbagevendende Tid; vid. Virg. Aen. 10, 256, v. Ovid. Fast. 4, 29; — B) „bef.“: igjen eller atter at oprulle el. opslaae (en Bog, for at lase op deraf); df. egf. at lase op igjen, at gientage; — tuas adversus te origines revolvam, Liv. 34, 5; devorare taedium illud et scripta et lecta saepius revolvendi etc., Quintil. 11, 2, 24; f. egf. Hor. Ep. 2, 1, 223; — 11) „fig.“; A) „alm.“: fører el. leder tilbage el. dertil el. derhen; — in iis, quae etc., summa paupertas (verborum) in eadem nos revolvit, Quintil. 12, 10, 34; iterum revolvare casus... Iliacos, (atter at gientnemgaae el. gientnemve dem), Virg. Aen. 10, 61; — b) faal. ofteft med tal, revolve: at fomme el. falde tilbage dertil, atter at geraade deri; — in eandem vitam te revolutum denuo Video esse, Ter. Hec. 4, 4, 69; figel. revolve in luxuriam, Justin.; cf. Ovid. Met. 10, 335: quid in ista revolvor? f. egf. Virg. Aen. 6, 449; — ad patris revolvor sententiam, Cic. Acad. 2, 48; ad vana et toties irrita revolutus etc., Tac. Ann. 4, 9; — primum eodem revolveris, Cic. Div. 2, 5; men Liv. 5, 11: eo revolve rem, ut etc.; — B) „bef.“: fortællende el. betænkende at tilbageføre; alts. igjen eller atter at fortælle el. betænkende, at gientage; — Sed quid ego haec autem nequiquam

ingrata revolve? Virg. Aen. 2, 101; men Tac. Agric. 46: ut omnia dicta factaque ejus secum revolvant; cf. id. Ann. 3, 18, v. Ovid. Fast. 4, 667.

revomo, iii. 3, v. a.: ved Bratning af ligesom ved Bratning atter at give fra sig; — ∞ salsos ... pectore fluctus, Virg. Aen. 5, 182; cf. Plin. 10, 92; men Ovid. Met. 3, 731, om Charybdis: vorat haec raptas revomitque carinas; cf. Lucr. 2, 199, ogf. Flor. 4, 11; men id. 2, 10, „fig.“: ∞ male partam victoriam. — reversio, f. und. reversio. — revertyo v. revertyor, f. und. revertyo. — revulsio, onis, f., [revello]: Løs-riven, Afreven; — ∞ unius schedae, Plin. 13, 21. — revulsus, 3, partit. af revello.

rex, gen. regis, m., [rego]: 1) Enchefereren af den øverste Hæder over en Stat, en Konge; — quum penes unum esset omnium rerum summa, regem illum unum vocamus, et regnum ejus rei publicae statum etc., Cic. d. Rep. 1, 26; simul atque se inflexit hic rex in donatum in justiorum, sit continuo tyrannus, id. ibd. 2, 26; men regem hominem esse, a quo impetres, ubi jus, ubi injuria opus sit, etc., vid. Liv. 2, 3; f. ogf. id. 9, 17: senatum ex regibus constare, etc.; — in pl. ogf. om den fengelige Samfund, vid. id. 2, 3: de accipiendis ... in urbem regibus colloquuntur; cf. id. 2, 2, oftere; — regem deligere, creare, constituere, f. und. disie Drc; — efter Tarquiniernes Hordræbelse fra Rom bleve selve Nævne rex o. regnum Romerne saa forhaædt, at derm. fædd. betegnede; dels forbrødte Angreb paa Statsforfatningen til Hæder for Encheferdommet, dels enkelte Borgeres grusomme Vilkaarlighed i Brug af deres Magt; vid. Cic. d. Rep. 2, 27 v. 30, id. Agr. 2, 6, navnlf. ogf. m. Hensyn paa Cæsar, id. Off. 3, 21; cf. id. Fam. 12, 1: non regno, sed rege liberati videmur, etc.; — hh) fertil mærkes; a) Benævnelser rex ved-blev ogf. i Republikens Tid i Religionsproget at bruges om visse Præster; hys. rex sacrificulus el. sacrificus el. sacerorum; f. und. sacrificulus; men rex Nemorensis: Præst for Diana Aricina, Suet. Calig. 35; — b) prægnant bruges ogf. rex, (ligesom hos Grækerne βασιλεύς), om Hæderkongen; — vid. Ter. Eun. 3, 1, 7, oftere, Nep. Milt. 7, oftere, v. A.; dog ogf. Persarum rex, Hor. Od. 3, 9, 1; men rex regum, om Agamemnon, f. idem, 11, B.; — II) „verci.“ er rex: hysp. Benævnelse paa Juppiter, som Gunders og Hæneffers Konge og Herre, quem unum omnium deorum et hominum regem esse, omnes doctrina expoliti consentiunt, Cic. d. Rep. 1, 36; cf. Virg. Aen. 1, 65, oftere; — ogf. om de øvrige Guder, som Hæberstere af de dem anstætte Riger, bruges Benævnelsen rex; saaf. heter Neptuneus: rex aquarum, el. ∞ aequoreus, Ovid. Met. 10, 606, v. ibd. 8, 603; ligel. Pluto: rex umbrarum el. silentium, ibd. 7, 249, v. 5, 356; men Antiqui rex magne poli mundique prioris, v. e. Saturnus, Mart. 12, 62; men em Cælus f. Virg. Aen. 1, 52; — B) ogf. „alm.“ f. Overhoved el. Hysp. el. Hæber: — vid. Virg. Aen. 1, 541 v. 575, oftere; saaf. ogf. rex regum, om Agamemnon, Vell. 1, 1; — ogf. Hysp. el. Prinds, Virg. Aen. 9, 223, Flor. 4, 9, v. A.; — „pect.“ ogf. den Rige el. Mægtige el. Hysp. el. sive reges, sive inopes erimus coloni, Hor. Od. 2, 14, 11; cf. id. ibd. 18, 34, oftere; ligel. Plant. Rud. 4, 2, 26: apud reges rex perhibebor, etc.; cf. id. Poen. 3, 3, 58; navnlf. ogf. Parasiternes Patron, id. Capt. 1, 1, 24, Ter. Phorm. 2, 2, 21, Hor. Ep. 1, 17, 20, v. A.; ogf. en Dyrerager el. en Hæmester, Hor. Od. 1, 36, 8; men ∞ mensae, Macrob. Sat. 2, 1, (Hormanden ved et Gæst); — h) „pect.“ ogf. om de Dyr, som man tillægger etflags Hæder; navnlf. om Løven, Phaedr. 4, 13, om Tyren, Stat., om Vidromningen, Virg. Ge. 4, 68; men om Drnen, Plin. 10, 95; — ligel. om mærkelige Hæder og Hæder; saaf. Fluviorum rex Eridanus, Virg. Ge. 1, 482; men ibd. 2, 98:

rex ipse Phanaeus, (Hæber paa Chios med en berømt Vin); — 2) „pect.“ ogf. som adj.: regerende, herkende, Virg. Aen. 1, 21: populum late regem belloque superbum; — not.; ogf. er Rex, Tilnavn i gente Marcia; saaf. Qu. Marcus Rex, cos. a. u. c. 686; cf. Sall. Catil. 30; ogf. anden Qu. Marcus Rex nævnes i et Drcshyl, som Evoger af Clodius, Cic. Att. 1, 16.

Rha, indecl., Pæ; 1) Floden Volga, Mela 3, 5, Ammian. 22, 8; — II) rha, indecl.: Røden af en ved denne Hæd værende Plante, Ammian. l. c.; hos Cels. 5, 23: rha Ponticum, ogf. radix Pontica, (Rheni rha-ponticum L.): Rabarbara. — rhados, i, f., ῥάδος: Stav el. Stok; v. etflags Meteor el. Lufthyn, Appul. — rhacomia, ae, f.: etflags Hæder, rimel.: = rha, Plin. 27, 105.

Rhadamanthus, i, m., Ῥαδάμανθος: Søn af Juppiter, og Broder af Minos, blev ifølge sin strænge Hæderlighed sat til Dommer i Underverdenen; — vid. Cic. Tusc. 1, 5, Ovid. Met. 9, 435, v. Virg. Aen. 6, 536. — Rhaeti, Rhaetia, Rhaeticus, Rhaetus, f. und. Raeti, etc. — rhagades, um, f., c. rhagadia, orum, n., ῥαγᾶδια, ῥαγᾶδια: Rifter el. Sprækker med Voldsomhed paa visse Dele af Legemet, Plin. 23, 44, oftere; hos Cels. paa Græsk. — rhagion, i, n., ῥαγῖον: liden giffig Hæder, Plin. 29, 27.

rhannos, i, f., ῥάννος: etflags Tornebush, (rhannus L.), germ: Wegdorn el. Kreuzdorn, Plin. 24, 76. — Rhamnus, untis, f., Ῥαμνός: den nordligste Lantåb i Italia, berømt af Guden Rhamnesis's Hæder, Plin. 4, 11, Lucan. 5, 233; — B) v. f., 1) Rhamnusius, 3: rhannusius; — ∞ sese abbat esse, Ter. Andr. 3, 4, 27; men ∞ virgo, Catull., dea, Claudian.; Guden Rhamnesis; ogf. absol. Rhamnusia, ae, f., Ovid. Met. 3, 406, oftere, Stat.; — 2) Rhamnusis, idis, f.: den Rhannusius, sc. dea, d. e. Rhamnesis; — memoremque time Rhamnusidos iram, Ovid. Met. 14, 691. — Rhamnusius, idis, e. Rhamnusius, 3, f. und. frgd. — rhapæion, i, n., ῥαπαῖον: etflags Plante, ogf. leontopetalon, Plin. 27, 72. — rhapsodia, untis, n., ῥαψῳδία: Slag med en Stok, Cod. Just. — rhapsodia, ae, f., ῥαψῳδία: en Hæder; — ∞ secunda, Nep. Dion. 6, (d. e. anden Sang af Iliaden).

1. Rheæ, ae, f.: Hæder, hvoraf her mærkes: Rhea Sylvia, Datter af J. Romer, og Moder til Romulus o. Remus; — vid. Liv. 1, 3, v. Flor. 1, 1; — not.: ogf. er Rheæ: det fingerede Hæder paa en Hæder, Virg. Aen. 7, 659. — 2. Rhæa, ae, f., Ῥαῖα: en Benævnelse paa Guden Cybele, Ovid. Fast. 1, 201, Auson.

rhætae, arum, m., ῥῆται: etflags Hæder, hvorved Jorden revner, Appul. — rheda, ae, f., [ester Quintil. 1, 5, 57: gallist Drc]: fribudet gallist Bogn; — vid. Caes. B. G. 1, 51; — hos Romerne fædd. som Hæderbogn; vid. Cic. Mil. 10, Hor. Sat. 2, 6, 42, v. A.; ∞ meritoria, (Hæderbogn el. Hæderbogn), Suet. Caes. 57; v. f. — rhædarius, 3: hørende til en Hæderbogn; — ∞ muli, (Hæderbognsmuler), Varr.; (ogf. equi ad rhedam), id.; — II) v. subst., rhedarius, i, m.; A) sc. auriga, en Ruds, Cic. Mil. 10; — B) sc. faber: en Bognmager, Capitolin. — Rhedones, um, m.: Hæder i Gallia Lugd., i Egnen af d. mæder. Rennes i Bretagne, Caes. B. G. 2, 31. — Rhégium (Reg.), i, n., Ῥήγιον: By i d. Hæder med fædd. Scium, (hæder. Reggio, i Calabria), Plin. 3, 14, Cic., v. A.; acc. graec. Rhegion, Ovid. Met. 14, 48, hys: Oppositamque petens contra Zancleia saxa Rhegion (sc. urbem), etc.; — B) v. adj. Rhéginus, 3: rhéginist, litora, Sil. 3, 94; — ogf. subst., Rhégini, orum, m.: Hæder v. Hæder af Hysp. Rh., Cic. Arch. 3, oftere.

Rhenanus, 3, f. und. Rhenus. — rheno, onis, f. und. reno. — Rhenus, i, m.: Hæder el. Hæderstrømmen; — vid. Caes. B. G. 4, 10, Tac. Germ. 1, Mela 3, 2 fige., Plin. 4, 28 fige., v. A.; — ∞ bicornis, (af

dens bedste Udsøb i Havet), Virg. Aen. 8, 727; — ogf. som adject., flumen Rhenum, Hor. A. P. 18; — b) „meton.“ ogf. f. de ved Rhinen boende Jætt; — vid. Ovid. Fast. 1, 286; o. id. Pont. 3, 4, 88; — ogf. in pl., Rheni, Pers. 6, 47; — B) df. Rhēnānus, 3: rhīnī, hørende til Rhinen, manus, vid. Martial. 9, 36. — Rhesus, i, m., „Pheos: en Konge i Thracien, blev, da han var sammen Troja til Hjælp, af Diomedes og Ulysses berøvet sine Heste, og selv ombragt; — vid. Cic. N. D. 3, 18, Virg. Aen. 1, 469, Ovid. Met. 13, 219 fgd., o. A.

rhētor, oris, m., ῥήτωρ; 1) „eigent.“: en Lærer i Betsalenheden, en Rhetor: vid. Cic. d. Or. 1, 18; (pneri) priusquam tradantur rhetori, Quintil.; f. ogf. Plin. Ep. 3, 3; — II) paa Grækerne Vis: en Taler, Nep. Epam. 6; f. ogf. Cic. d. Or. 2, 3, ogf. id. Off. 1, 18, (hvor campus rhetorum „alleg.“, f. Materie el. Stof); — not.: acc. pl. rhetoras, Quintil. 11, 3, 58.

rhētorica, ae, o. 1. rhetorice, es, f., f. und. rhetorice, — 2. rhetorice, adv.: rhetorisk el. med rhetorisk Udførelse, (opp. dialectice), Cic. Fin. 2, 6; men id. Brut. 11: ∞ et tragice ornare; cf. id. Tusc. 3, 26: quam rhetorice quam copiose! etc.; — rhetorico, avi, 1, Nov. ap. Non., o. rhetorico, ari, Tertull.: at tale som en Rhetor; o. — rhetoricocteros, i, m., adj. compar., ῥητορικώτερος: mere rhetorisk, mere betslende, Lucil. ap. Cic. d. Or. 3, 43; [f. fgd.].

rhētoricus, 3, ῥητορικός: hørende til en Rhetor el. Betsalenbedslærer; — nostro more aliquando, non rhetorico, loquimur, Cic. d. Or. 1, 29; ∞ ars: Lærebog i Rhetoriken, id. Fin. 4, 3; — B) df. subst., rhetorica, ae, o. rhetorice, es, f.: Rhetoriken el. Betsalenbedslæren; — den første Form har Cic. Fin. 2, 6; den anden Form har Quintil. 2, 1, 5, oftere; — bb) df. atter adj., rhetoricus, 3: hørende til en Rhetor, neml. i Færbindelse, ∞ doctores: Lærere i Rhetoriken, Cic. d. Or. 1, 19; o. ∞ libri: Lærebøger i Rhetoriken, id. ibd. 2, 3; — b) df. atter absol., Rhetorici, (se. ibd.), Quintil. 2, 15, 6, o. id. 3, 1, 20: Titelen paa de Bøger af Cicero, der utrigen have Overkriften: de Inventiones; hvorefter ogf. sing.: ex Ciceronis Rhetorico primo etc., id. 3, 5, 11; — entel. ogf. in neutr. pl. absol.: rhetorica mihi vestra sunt nota, Cic. Fat. 2. — rhētoriscus, i, m., dem. af rhetor: en liden Taler, Gell. 17, 20. — rhetorisso, are, v. n., ῥητορίσσω: rhetoriserer, taler som en Rhetor, Pompon. ap. Non. — rhetra, ae, f., ῥήτρα: Ord el. Udfærdig el. Udsagn, df. „overf.“: en Lov; — ex rhetris Lycurgi etc., Ammian. 16, 5.

rheuma, ātis, n., ῥέυμα; 1) oprdf.: Flod el. Strøm; — aestu quodam, quod rheuma vocant, Veget.; — II) „overf.“: Glaad i Legemet, ogf. Catarrh el. Rheuma, Hieronym.; ∞ oculorum, Theod. Prisc. — rheumatikus, i, m., ῥευματικός: som lider af Glaad el. Catarrh el. Enue, Plin. 29, 9. — rheumatismus, i, m., ῥευματισμός: Rheumatismus; — quas (fluxiones) Graeci rheumatismus vocant, etc., Plin. 22, 21, oftere. — rheumatizo, are, v. n., ῥευματίζω: lider af Rheumatismus, Theod. Prisc. — rhexia, ae, f., en Væbne paa Planten onochiles, (Eftelskab), Plin. 22, 25.

rhina, ae, f., ῥίνη, (i. e. lima el. Gyl): etflags Haffist (af dens hvasse Skind), Plin. 32, 53. — rhinenchytes, ae, m., ῥινηχῆτης: Instrument til Indspremning i Næsen, Scribon. — rhinion, i, n., ῥίνιον, (oprdf. limula: en liden Gyl); — ∞ collyrium: Salve til Berigtigelse af Ar el. haard Sub., Cels. — rhinoceros, ōtis, m., ῥινόκερος; 1) „eigent.“: Næsehornet; — unus in nare cornus, etc., Plin. 8, 29; f. ogf. Martial. Spectac. 9, o. 22, oftere; — II) df. „fig.“: A) „overf.“: 1) „metonym.“: et af Næsehornets Horn færdiget Kar (guttus) til Brug i Bader, Juvenal. 7, 130, o. Martial. 14, 52; — 2) spottende: et Menueste med fremstaaende Mund og Næse, Lucil. ap. Non.; (f. ogf. brochus); — B) „ment.“ o. „alleg.“: om en Spottefugl; — na-

sum rhinocerotis habere. (bespette alt), Martial. 1, 4, hvorefter ogf. rhinocerotica narem minari, (ttue med Spot), Sidon. — rhinoceroticus, 3, ῥινόκερῶτις, f. m. f. frgd. — Rhinocōlura, ae, f.: ægghist Kyllad ved Middelhavet, Plin. 5, 14, Liv., o. A. — Rhinthon, ōtis, m., fra Tarenten, Opføderen af den saakaldte Philaetragædie, Cic. Att. 1, 20, Varr. R. R. 3, 3, o. A.

Rhion (Rhium), i, n., Ῥίον, forbindet som Sund el. Estrade det jensef Hav med den corinthiske Bugt; vid. Liv. 27, 29; — ogf. el. derved liggende Fjorberg, Plin. 4, 3. — Rhipaei el. Rhiphaei montes, i det nordslige Eshythen: den Biergrafsning, hvorfra Danaos har sit Udsøb, Mela 1, 19, oftere, Plin. 4, 21, oftere, o. A.; feld. in sing. Rhipaeus mons, Mela l. c.; — B) df. adj.: Rhipaeus el. Rhiphaeus, 3: rhipaist; — ∞ arces, Virg., pruinæ, id.; ∞ Eurus, id.; ∞ grando, Stat. — rhizias, ae, m., ῥίζιας: en af Roden vunden Eft, Plin. 19, 15, (opp. caulias). — rhizotōmōmena, orum, n., ῥιζοτομώμενα: Beskrivelse over Legemidler af souterstaarne Uter, Plin. 20, 96. — rhizotōmos, i, f., ῥιζότομος: etflags Plante, navnlt. en Art af d. illyriske Iris, Plin. 21, 19.

rho, n., indecl., det græske Bogstav ρ, der svarer til Romernes „r“; — quum rho dicere nequiret, Cic. Div. 2, 46. — rhoa, ae, f., f. und. rhoa. — Rhodanicus, 3, o. Rhodanitis, idis, f. und. fgd. — Rhodānus, i, m., Ῥοδανός: Rhonen el. Rhodensfloden i Gallien, Mela 2, 5, Plin. 3, 5, Caes. B. G. 1, 1, o. 5, o. A.; — b) „meton.“: ogf. de omkring Rhodensfloden boende Jætt; — Rhodano Rhenoque subactis, Lucan. 5, 268; — B) df.: 1) Rhodanicus, 3: in pl., ∞ nautæ, (som befare Rhodensfloden), Inscript.; — 2) fide. adj. fem.: Rhodanitis, idis; df. ∞ urbes: som ligger ved Rhodensfloden, Sidon. — Rhodiaceus, 3, o. Rhodiensis, is, f. und. Rhodus. — rhōdinus, 3, ῥόδιος: tilhævet af Roser, anguentum, (Rosensalve), oleum, (Rosensolie), Plin. 13, 2, o. id. 15, 7. — rhōditis, is, f.: en os ubeficnet Udsletten, Plin. 37, 73. — Rhodius, 3, f. und. Rhodus. — rhōdōdaphne, es, f., ῥοδόδαμνη: Santarrose el. Oleander, Plin. 16, 33, oftere, Pallad. — rhōdōdendros, i, f., o. rhododendron, i, n., ῥοδόδενδρον: — fgd., Plin. 16, 33, oftere. — rhōdōmēli, n. indecl., ῥοδόμηλι: Rosenspenning, Pallad.

Rhōdope, es, f., Ῥοδόπη, som Biergrafsning i Thracien: en Del af Samuetsbjerg, Mela 2, 2, o. Virg. Ge. 3, 351; — efter Ovid. Met. 6, 87 fgd., vare begge blevne forvandlede fra Mennefter til Bierge; — b) „meton.“: ogf. f. Thracien, Virg. Ecl. 6, 30, o. Stat. Theb. 12, 181; — B) df.: 1) Rhōdōpeus, 3: rhōdopeist, oftere „poet.“ f. thracist; — ∞ arces, Virg. Ge. 1, 461; ∞ regna, (d. e. Thracien), Ovid. Ib. 347; ∞ vates, id. Met. 10, 11, heros, ibd. 50, (i. e. Orpheus); ∞ conjux, Stat. Theb. 5, 121, (d. e. Progne, Gemalinde af d. thraciske K. Tereus); — 2) Rhōdōpeus, 3: = fgd.; — ∞ saxa, Lucan. 6, 618. — Rhōdōpeus o. Rhōdōpeus, 3, f. und. fgd. — rhodora, ae, f.: Ravnst paa en Plante, Plin. 24, 112, (spiraea ulmaria L.).

Rhōdos, (Rhodus), i, f., Ῥόδος: en i Oldtiden ved Søsart og Rigdom udmærket Ø i det carpathiske Hav, paa Rykten af Carien; ogf. mærkelig ved dens Metalecos, ved en Rhetoristole, osv.; (hod. Rhodis); — vid. Mela 2, 7, Plin. 5, 36, Liv. 31, 15, o. A.; — ∞ Phoebea, (som helliget til Phœbus el. til Solen), Ovid. Met. 7, 365; men ∞ aspera (som bierg), Stat., clara (beromt), Hor. Od. 1, 7, in.; — bb) ogf. som Nymfpe var Rhodos i sin Tid bleven elstet af Phœbus, Ovid. Met. 4, 201; — B) df.: 1) Rhōdius, 3: hørende til el. benavnt efter Den Rhodens, rhodist; — ∞ classis, Ovid., Suet., uva, Virg., Colum., Plin.; ∞ marmor, id.; men ∞ opus, Martial. 1, 71, (Cōlōsen paa Rhodus); — ∞ oratores etc., vid. Cic.

Brut. 13; — b) df. subst., Rhodii, orum, m.: Jndvaanerne af Rhodus, Rhodiæne, Cic. Manil. 18, offere, Liv. 31, 15, o. A.; — 2) Rhodiæus, 3: = Rhodius; — ∞ glutinum, Plin. 28, 71, peristylum, Vitruv.; — 3) Rhodiensis, e: = frgd., hospes, Suet. Tib. 62, civitas, Gell. 7, 3; — b) df. subst., Rhodienses, ium, m.: Rhodiæne, Cato ap. Gell. l. c.

rhoea, ae, f., offere rhoeas, adis, f., *ῥοιᾶς*: vid. Balmuc, Plin. 19, 53, o. id. 20, 77. — Rhoetæus, 3, f. und. fgd. — Rhoetum, i, n., efter Plin. 5, 33: Landet paa Jorberget Rhoetum i Landstæbet Treas; — B) df. 1) Rhoetæus, 3, *ῥοιῦτος*: hørende til el. benavnt efter d. trejanske Jorberg Rhoetum; — ∞ profundum, (Hævet derom), Ovid. Met. 11, 197; ∞ litora, Plin. 5, 33; — ogf. subst. Rhoetum rapax (sc. mare), Ovid. Fast. 4, 279; — b) „poet.“ ogf. hørende til Treja, trejansk, ductor, Virg. Aen. 12, 456, (i. e. Aeneas); ∞ litora, Lucan., fata, Sil.; — 2) Rhoetæus, 3: uddædt Biser af frgd. o. „poet. overf.“ f.: romersk, (fordi Memerne nedstammede fra Trejanerne); — ∞ regnum, Sil. 7, 431; ∞ pubes, id. 9, 621. — 1. Rhoetæus, (trisyll.), 3, f. und. frgd. — 2. Rhoetæus (disyll.), ei, m.: Navnet paa en Rutuler, Virg. Aen. 10, 399 o. 402. — Rhoetus, i, m.: Navnet paa en Gigant, Hor. Od. 2, 19, 23, o. ibd. 3, 4, 55; — ogf. Navnet paa en Centaur, Ovid. Met. 12, 271, fgd. — Virg. Ge. 2, 156, o. A.; — not.: f. ogf. Ovid. Met. 5, 38, o. Virg. Aen. 10, 388 (Serv.). — rhōicus, 3, *ῥοῖκος*: hørende til Jorvetræet rhus, folia, Plin. 21, 54. — rhōites, ae, m., *ῥοῖτης*, (sc. *οἶκος*): Granatbælvn, Plin. 14, 19.

rhomboides, is, f., *ῥομβοειδής*, (sc. figura): rudeformet Gestalt med lutter flade Vinkler, Frontin., Capella. — rhombus, i, m., *ῥόμβος*: (rimel. oprd. Hæpe el. Vinde, af dens idelige Udveining; df.); 1) Trykblekt til Jorberelse; — vid. Ovid. Am. 1, 8, 7, Propert. 2, 21, 35, ogf. Martial. 9, 30; — II) af Gestaltens Lighed; A) Rist af Jlynderarten, efter nogle: Helleflynderen, (pleuronectes maximus L.); — vid. Plin. 9, 79, Hor. Sat. 1, 2, 116, offere, Juvenal., Martial., o. A.; B) fem mathematisk Figur: Svadrat med lutter ulige Vinkler, en Rhombus, Frontin., Capella. — rhomphaea, ae, f., *ῥομφαία*: langt Kæstespjyd, som brugtes af barbariske Jelfeslag; — vid. Enn. Ann. 14, 14, Liv. 31, 39, o. A.; — ogf. findes derfor rumpia, ae, f., Gell., Val. Fl.; df. — rhomphaealis, e: hørende til Kæstespjydet rhomphaea, Prudent.

rhonchisōnus, 3, [rhonchos, sono]: snorkende, rhinoceros, Sidon. — rhoncho, are, v. n.: at snørke, Sidon.; af — rhonchos, i, m., *ῥόγχος*; 1) „eigentl.“: Snorken, navnlig den Svæbende, Martial. 3, 82; — b) hos Appul. ogf. om Jreernes Svæbten; — II) „overf.“: spottende Snøsten el. Jnyfen, Spot, men sædv. in pl., Martial. 1, 4; figel. id. 4, 57: Nec rhonchos metues maligniorum. — Rhondes Iadionque... nomina piratarum, Fest., f. und. Iadion. — rhopalion, i, n., *ῥόπαλον*, (i. e. clava: Kelle), heter Planten nymphaea, af dens telformede Blod, Plin. 25, 37. — Rhōsiacus, 3, o. Rhōsius, 3, f. und. fgd. — Rhōsōs, i, f., *ῥῶσος*: Sy i Cilicien ved sinus Issicus; — vid. Plin. 5, 18, o. Mela 1, 12; — B) df. Rhōsiacus, 3, vasa (fictilia), Cic. Att. 6, 1; o. — Rōsius, 3, montes, Plin. l. c.

rhus, gen. rhois, (ogf. ved forærvet Udtales: roris, Colum., Pallad.), m., *ῥοῖς*: Baxten Sumach el. Jorvetræet; — vid. Plin. 29, 54 fgd., o. A.; acc. rhum, id. 24, 79, ogf. rhum, id. 29, 11, fin. — rhūsellonon, i, n., *ῥουσέλλονον*, ogf. apium rusticum: etflags Plante, Appul. — rhyparographos, i, m., *ῥυπαρογράφος*: sem maler smudstige el. lave Gienstande, vid. Plin. 35, 37. — rhypōdes, is, adj., *ῥυπώδης*: smudsig, emplastrum, Cels.

rhythmicus, i, m., *ῥυθμικός*: sem iagttager Rhythmus el. Tactlæren, som underviser deri, en Rhyth-

mifer; — rhythmicorum et musicorum acerrima norma, Cic. d. Or. 3, 49; cf. Quintil. 9, 4, 68. — rhythmos (us), i, m., (*ῥυθμός*): den ligeflgen afmaale Fremstiden el. Takt i Musikten og i Jorvetræget, deres Rhythmus, Capella, Quintil. 9, 4, 15, offere, (hvorefter rhythmus og pes adfille sig derved fra hinanden, at Dactylus og Anapæstus vel ere forfællige Fødes, men here dog begge til samme Rhythmus); — Cic. har alene den græske Form *ῥυθμός*, el. han derfor bruger numerus; vid. id. Orat. 20 o. 51. — rhytium, i, n.: hornformet Drifkekar, Drifkehorn, Martial. 2, 35.

rica, ae, f.: Elor el. Gvæbnd til at bære over Svædet, Plaut. Epid. 2, 2, 48; men Gell. 6, 10: caput rica velatus — riciniatus, 3: som er iført Dragen ricinium; — ∞ mimi, auct. ap. Fest.; af — ricinium, i, n.: etflags mindre Skæpe, navnlig til at bære af Jruentimure og i Sorg, Varr. L. L. 5, 30, o. Cic. Leg. 2, 23 o. 25. — 1. ricinus, 3, [rica]: tilføret; — ∞ mitra, Varr. ap. Non. — 2. ricinus, i, m.; 1) sierte Slags Løst el. Kryb paa visse Dyr, navnlig paa Jaaert, paa Hunden, esp., Cat., Varr., Colum., Plin. 22, 21; — II) ogf. Navnet paa en Bustvæxt, sædv. ciei o. croton, Plin. 15, 7.

rieto, are, v. n.: udtrykker Leopardens Strig, Spart. Get. 5. — rictum, i, n.: Biser af fgd., Lucr. 6, 1193; — ogf. in pl.; ∞ canum, id.; men Cic. Verr. 4, 43, om Hercules's Billede: ut rictum ejus ac mentum paullo sit attritus, (neml. af de Svæbendes Sværelser). — rictus, us, m., [ringor]: den opsvæbte el. aabnede Mund, Gæbet el. Svælgel; — ne immodicus hiatus rictum distendat, Quintil. 1, 11, 9; — ogf. in pl.; Sint modum rictus, (de maac ifte aabne Munden for stærkt), Ovid. A. A. 3, 283; cf. Hor. Sat. 1, 10, 7, o. Suet. Claud. 30; — ogf. hos Dyrene: Svælg el. Gab, Ovid. Met. 1, 741, offere; figel. in pl.: Caede leaena bonum spumantes oblita rictus (acc. graec.), ibd. 4, 97; figel. ∞ fulminei lupi, id.; ∞ Cerberae, id.; — b) „poet. overf.“ ogf. om de opsvæbte Plnc; — distento lumina rictu Nudantur, Lucan. 6, 757; cf. Seneca. Herc. Oet. 1272, offere. — ricula, ae, f., dem. af rica: lilet Elor, Turpil. ap. Non.

rideo, si, sum, 2, v. n. o. a.; 1) neutr.: leer, ogf. spoger el. stemter; A) „alm.“: Numquam... risi adaeque, Neque... plus risuram opinor (sc. me), Plaut. Casin. 5, 1, 4; men Cic. Verr. 3, 25: ridere convivae, cachinnare ipse, etc.; hvor ogf. cum in vino risisse etc.; men id. Fin. 5, 30: semel in vita risisse; men ridere secum, som Jegn paa Selvtillfredshed, id. ibd. 2, 23; — ridentem dicere verum, Quid velat? (leende, stemtende), Hor. Sat. 1, 1, 21; men Cic. Fam. 7, 25, m. h. omogen Object: ne... rideamus *γέλωτα Σαρδόνιον*, (fulle lee tyngent); — B) „bef.“: 1) venligen at lee el. smile; absol., el. m. ad. el. c. dat.; — Dum juvat et vultu ridet Fortuna secundo, Ovid. Trist. 1, 5, 27; Dulce rideat ad patrem (parvulus), Catull. 61, 219; cf. Hor. Od. 1, 22, 23; men cui non risere parentes, Virg. Ecl. 4, 62; — b) figel. „overf.“ m. Jingsubject: at have et venligt el. muntert Udseende; — large diffuso lumine ridet (aether), Lucr. 3, 22; — florumque coloribus almus Ridet ager, Ovid. Met. 15, 201; — tibi ridet aequora ponti, Lucr. 1, 8; cf. Hor. Od. 2, 6, 14, o. ibd. 1, 11, 6; — 2) spottende at lee derad, at spotte derover; — Et quandoque potentior Largis muneribus riserit aemuli, etc., Hor. Od. 4, 1, 17; — II) act.; A) leer derad el. derover, belee el. udleer; — Rideo hunc, etc., Ter. Ad. 4, 2, 9; cf. Hor. Od. 3, 16, 7, o. id. Ep. 1, 4, 16; joca tua... risisse me satis etc., Cic. Att. 14, 14; figel. id. Fam. 7, 11: haec ego non rideo, quamvis etc.; figel. Tac. Germ. 19: nemo illic vitia ridet; — df. pass.; haec enim ridentur vel sola vel maxime, quae notant et designant turpitudinem aliquam non turpiter, vid. Cic. d. Or. 2, 58; quae in mimis rideri solent, Quintil.; — B) „bef.“: spottende

at udsee, at belce el. spotte, at have til Bæstie, (dog mildere end deridere): — ∞ aliquem, vid. Cic. Fam. 2, 9; men om Quilius: Non ridet versus Enni gravitate minores? Hor. Sat. 1, 10, 51; ligel. risimus et merito nuper poetam, qui etc., Quintil. 8, 3, 19; cf. Ovid. Met. 3, 514 v. 657; — df. pass.; rideatur merito, qui etc., Quintil. 11, 1, 44; ridendi vero, qui etc., id. 4, 1, 62; ridenda poemata (latterlige), Juvenal.; cf. Cic. d. Rep. 3, 28, Hor. Ep. 2, 2, 106, id. Sat. 1, 3, 30, offere, v. M.; — not. a: usæde. er: quasi multi silent, Neque me rident (f. neque mihi rident: de see iffe ad mig, jeg faaer dem iffe til at see), Plaut. Capt. 3, 1, 20; — not. b.: rideatur alios, som dep., Petron.; df. — ridibundus, 3: lœnde, lattermild, Plaut. Epid. 3, 3, 32; cf. Gell. 11, 15.

ridica, ae, f.: Vinpæl af det tyffere Slægt; — vineae stabilidiores melior est ridica palo, Colum.; ligel. ∞ vitis, Varr.; df. — ridicula, ae, f., dem.: sden Stay; — vestimenta ridiculis diducta, Senec. Qu. N. 1, 3. — *ridicularius, 3: latterlig, pudserlig; (for v. eftercl.); — ridicularia fundere, Cato; cf. Plaut. Asin. 2, 2, 64, offere; — nimis ridicularius (is) fuit, Gell. 4, 20; — ridicule, adv.; A) latterlig, pudserlig, morsomt; — non modo acute, sed etiam ridicule et facete, Cic. d. Or. 1, 57; men Ridicule magis quam vere etc., Phaedr. 3, 4; ligel. ∞ rogitas etc., Plaut. Trin. 4, 2, 60; — B) til at see el. spotte ever; — homo ridicule insanus, ut eum pueri sectentur, etc., Cic. Verr. 4, 66; e. — ridiculösus, 3: latterlig, pudserlig, morsomt; (for v. eftercl.); — superl., ∞ paratus etc., Plaut. Stich. 2, 2, 61; men ridiculosa negotia, Arnob.; — [af flgd.].

ridiculus, 3, [rideo]: som vækker Latter; df. 1) „alm.“: latterlig, pudserlig, morsomt; — si ridiculum hominem quaeret quispiam, (en Spøgefugt el. Harlekvin), Plaut. Stich. 1, 3, 17; cavilator facie magis, quam facietis ridiculus, Cic. Au. 1, 13; men Plaut. Stich. 2, 2, 58: Quando adhibero ... tum sum ridiculissimus; ∞ res est, (et morsomt Vime), id. Asin. prol. 14; cf. Catull. 56: Res est ridicula et nimis jocosa; men ∞ dictum, (Bittighed, non mot), Plaut., Quintil.; ∞ vultus gestusque, id.; — ridiculum est, m. Subjectsfætning, id. 6, 3, 94; ligel. Ter. Heaut. 2, 3, 112: Ridiculum est, te istuc me admonere; men id. Andr. 3, 1, 16, absol.: Hui, tam cito! ridiculum, (det var morsomt)! — „poet.“ ogf. e. inf.: Ridiculus totas simul absorbere placentas, Hor. Sat. 2, 8, 24; — B) df. ogf. subst.; a) ridiculus, i, m.: en Spøgefugt, en Harlekvin, men sædd. comiff; — Quia inde jam a pauxillo puero ridiculus fui, Plaut. Stich. 1, 3, 24; cf. id. Capt. 3, 1, 10, v. Ter. Eun. 2, 2, 13; — b) ridiculum, n., pl. ridicula, orum, n.: det latterlige el. Pudserlige, Stemt el. Spøg; — vid. Cic. d. Or. 2, 58, id. Orat. 26, v. Quintil. 6, 3 (m. Overfskrift: de risu); per ridiculum dicere (i Spøg, ogf. severe), Cic. Off. 1, 37; ligel. ridiculi causa, Plaut. Amph. 3, 2, 36; cf. id. Stich. 3, 2, 2; saepe etiam sententiose ridicula dicuntur, Cic. d. Or. 2, 71; ridicula aut facinus aut dieimus, Quintil. l. c. 25; — II) „bes.“: latterlig, til at udsee el. bespotte; — hujus insaniam, quae ridicula est alii, etc., Cic. Verr. 4, 66; qui ridiculus minus illo (es)? Hor. Sat. 2, 3, 311; ∞ poemata, vid. Hor. Ep. 2, 1, 238; f. ogf. Juvenal. 3, 153; — est ridiculum, m. Subjectsfætning; vid. Cic. Arch. 1, v. id. Div. in Caecil. 18. — rien f. unde. renes.

*rigatio, onis, f.: Bånden el. Bånding; — quo (i. e. in quem locum) rigationem ministrari etc., Colum. 11, 3; v. — rigator, oris, m.: der væder el. befugter; — ∞ fletus, Tertull.; — [rigo]. — rigeo, feci, 3, v. a. [rigo]: gjør atlees fiv, — ∞ exercitum, Frontin. Strat. — rigens, tis, part. e. adj. af flgd. — rigeo, ere, v. n., [tefl. m. ῥίγνω, rigeo]; 1) „egent.“: er fiv, stæner; — ∞ frigore,

Lucr., Cic., (opp. uri calore, id.); ligel. rigentia gelu omnia etc., vid. Liv. 21, 32, v. Hor. Od. 1, 12, 3; cf. Liv. 21, 51; men „poet.“: riget horridus December, Martial. 7, 95; — df. ogf. om anden Stibhed; vid. Ovid. Met. 3, 100, v. ibd. 8, 281; men id. 11, 122: cerealia dona rigeant, (Brødet blev til Guld); men Virg. Aen. 11, 72: auroque ostroque rigentes (vestes); cf. ibd. 5, 405, v. ibd. 8, 621; — b) df. ogf. „poet.“: at flaae fiv, at stritte i Bæret; — Summa (pars scopuli) riget, etc., Ovid. Met. 4, 526; cf. ibd. 6, 573, offere; — II) „everf.“ (men alene fild.); at være uboelig; — At feritas immota riget, (om de vilde Tyre paa Arena), Martial. 5, 31; cf. Hor. Epod. 8, 17; — III) partic. rigens, tis, ogf. som adj.; fiv, ubevægtig; A) „egent.“: — ∞ aqua, (frosset), Martial. 14, 117; ∞ saxa, Senec. Herc. Oet.; ∞ oculi, (som flaae fiv i Svædet), Plin.; — superl.; ∞ pars mundi (i. e. frigidissima), Solin.; — B) „flg.“: — a summis ad ima rigens opus, (om en Billedstotte af et fivst og aande- løst Arbejde), Quintil. 2, 13, 9; men animus rigens, Senec. Hipp.; ∞ vir tot malis, id. Thyest.

rigesco, gui, v. n., inch. af rigeo: bliver fiv, stæner; 1) „egent.“: at fryse fiv; ogf. „alm.“: at stivne el. stæne; — vestesque rigescunt Indutae etc., Virg. Ge. 3, 363; ∞ aquae in grandines, Plin. 2, 63; cf. Ovid. Met. 2, 331; — „poet.“ ogf. om Forvandler til Ise el. Sten; vid. ibd. 9, 357, v. ibd. 14, 564; — II) df. „flg.“; A) „everf.“: at rive sig i Bæret, alts. in perf.: at flaae el. stritte i Bæret; — Obstupui, sensique metu riguisse capillos, Ovid. Fast. 1, 97; — B) „ment.“: — Numquam corrupta rigescunt Secula (blive stærke el. mandige), Claudian. in Eutrop. 2, 113.

*rigide, adv.; 1) „egent.“: stift el. fast; — ∞ obso- lidato tectorio, Vitruv. 2, 3; men ∞ mittere pilam, (lige ud, el. stærkt), Senec. Benef. 2, 17; — II) „flg.“: strængt; — ∞ submovere ab aliqua re, (strængt at borte fra derfra), Ovid. Trist. 2, 251; — compar., ∞ astringere disciplinam, Val. Max.; v. — rigiditas, atis, f.: Stæthed, Haardhed; — ∞ egregiam habere in usu (om visse Træsorter), Vitruv. 2, 9; — [af flgd.].

rigidus, 3, [rigo]; 1) „egent.“: fiv, fast, uboelig, navn. af Stude; — ∞ tellus, Virg., aqua, Ovid.; „poet.“ ogf. ∞ frigus, (som gjør fiv el. frosken), Lucr. 1, 356; — cervicem rectam oportet esse, non rigidam, aut supinam etc., Quintil.; cf. Suet. Tib. 68, v. M.; ∞ erura, Cic. N. D. 1, 36; — ogf. som staaer stift, som strider i Bæret; ∞ quereus (pl.), Virg. Ecl. 6, 28; ∞ columnae, Ovid.; cf. id. Fast. 1, 391, ogf. auct. Priap. v. Catull.; — ligel. „poet.“: Nec rigidas sitices ... in pectore ... gerit, Ovid. Met. 9, 613; ∞ mons, id.; cf. Hor. Od. 2, 9, 20; ogf. m. ferrum, Ovid., ensis, Virg., hasta, id., unguis, Ovid.; — II) „flg.“; A) „everf.“: haard, ra, fiv; — vox immanis, dura, rigida, Quintil.; men ∞ mors, (som medfører Stibhed), Lucr. 6, 1194; — men em Kunsthæfter: Canachi signa rigidiora esse, quam ut imitentur veritatem, Cic. Brut. 18; — ogf. haard, afhaardt, fossor, Martial. 7, 74; ligel. ∞ manus, Ovid. Met. 14, 647; — B) „ment.“: a) ra, utan- net, vild; — ∞ Sabini, Hor., Ovid., Getae, Hor.; — ogf. vild, grusom; rigidi certamina Martis, Ovid. Met. 8, 20; ∞ leo, Martial.; — b) stræng, uboelig; — vid. Hor. Ep. 1, 1, 17; men ∞ censor, Ovid., parens, id.; ∞ senes, id.; cf. Liv. 39, 40; men Lucan. 2, 389: rigidi servator honesti (Cato); — ogf. haardnakket el. ubetvingelig; df. superl.; ∞ stoliditas, Arnob.

rigo, avi, atum, 1, v. a.; 1) „alm.“: vander, væder, begynder; A) „egent.“: — (Nilus) rigat Aegyptum, Lucr. 6, 714; cf. ibd. 612, ogf. Hor. Od. 3, 3, 48; (Cic. har derfor irrigat); f. ogf. Liv. 1, 21; men ∞ campos Euphrate (accolae), Plin. 6, 31; men conspergi potius, quam rigari, Colum. 5, 6; — „poet.“ ogf. ∞ ora lacrimis el. fletibus, etc., Virg. Aen. 9, 251, Ovid., v. M.; — men absol.: nubes nimbiue rigantes, Lucr. 6, 520; —

B) „fig.“ ogf.; 1) „øverf.“; — ∞ vitali rore, (give Dæ), Cic. (poëta) *Divin.* 1, 12; cf. *Lucr.* 4, 203: ∞ coelum, (besvægt den); — 2) „ment.“ o. „alleg.“; — Ora Philetææ nostra rigavit aqua (Calliope: hun oplyste mig med en Philetææ's Digteraaend), *Propert.* 3, 2, fin.; cf. *Ovid. Am.* 3, 9, 26: Vatum Pieris ora rigantur aquis; — II) „bef.“ ligefem irrigo: henseder el. hensefæder (en Vædffe); A) „egenl.“; — vid. *Liv.* 5, 16; cf. *Plin.* 11, 69: ∞ vitalem sanguinem omnibus, (at tilføre); — B) „fig.“; — hinc motus per membra rigantur, (ledes el. føres), *Lucr.* 2, 262; *figel.* *Furius* ap. *Macrob.* *Sat.* 6, 1: Mitemque rigat per pectora somnum; — not.: hviis rigare oprindel. hed: at afstøle, vide det være act. til neutr. rigere; derim. viser nr. II til Slægtflæbet m. rivare.

rigor, oris, m., [rigeo]; 1) „egenl.“: Stivhed, Haardhed, Ubeleilighed; navn. den stivtroge Tilstand; — pigrumque rigorem Reddit (bruma), *Lucr.* 5, 745; — ogf. stræng Kulte; ∞ *Alpinus*, *Ovid.*; ∞ septentrionis, *Tac. Ann.* 2, 23; ∞ coeli et soli, *Plin.*; torpentibus rigore nervis, *Liv.* 21, 58; — ogf. anden Stivhed, el. Ubeleilighed, navn. i Legemet; ∞ cervicis, *Plin.*; ∞ immobilis faciei, *Quintil.*; men ∞ nervorum, (Krampe), *Cels.*; hyorum ogf. absol. rigor o. rigores, *Plin.*; — hos Aggrimentforerne er rigor: den lige Linie, (oppflexus), *Frontin.*, o. A.; men ∞ luminis, *Digest.*, (dens horisontale Retning); — ogf. alm. et Legemets Haardhed el. Fasthed; ∞ auri, *Lucr.* 1, 493; ∞ ferri, *Virg.*, lapidis, *Ovid.*, *Plin.*; ∞ arborum, *Vitruv.*, *Plin.*, o. A.; — II) „fig.“; A) „øverf.“: Haardhed, Stivhed; saaf. om Udtalen, *Quintil.* 12, 10, 33; — „poet.“ ogf. raat el. vildt Udsende; Te tuus iste rigor ... decet, *Ovid. Her.* 4, 77; — B) „ment.“: Strænghed el. Ubeleilighed; — nocuit antiquus rigor et nimia severitas, *Tac. Hist.* 1, 18; *figel.* ∞ animi, *id. Ann.* 6, 50, o. A.; ∞ disciplinae, *id. Hist.* 1, 83; ∞ juris, *Digest.*; df. — rigōratus, 3: som har en lige Retning; — ∞ traduces, *Plin.* 17, 35.

rigūs, 3, [rigō]; 1) ligefom act.: vaudende; — ∞ amnes, *vid. Virg. Ge.* 2, 185; — b) df. „øverf.“: lacte rigua bos, (som giver Mælk), *Solin.*; — II) oftest pass.: som bliver vandet, hortus, *Ovid.*, pratum, *Colum.*; ∞ mons scatēbris fontium, *Plin.* 5, 1; — df. ogf. subst., rigua: vandete el. vandtræ Egne, *id.* 9, 83; oftere; *figel.* in sing.: riguis, i, m., (sc. ager), *id.* 17, 41.

rima, ae, f., [runc. best. m. ringor]: Ræve, Spræffe; — ∞ patet, *Ovid. Met.* 4, 63; ∞ angusta, *Hor.*, cava, *Propert.*; rimas agere, (saac Spræffe); *vid. Cic. Att.* 14, 9, *Ovid.*; ∞ ducere, *id.*, f. ovenf.; ogf. rimas facere, *id. Trist.* 2, 85; — „poet.“ findes ogf. ignea rima micans, (f. fulmen el. Lynet, neml. som spaltende Skyerne), *Virg. Aen.* 8, 392; cf. *Plin.* 2, 43: coruscare igneas nubium rimas; — b) df. „comist overf.“: Plenius rimarum sum, (an ifte hælde tæ, sladdrer af Støle), *Ter. Eun.* 1, 2, 25; men *Plaut. Curc.* 4, 2, 24: aliquam reperitis rimani, (noget Smutbul); cf. *Propert.* 4, 1, 146: persuasæ (for den forfærdte) fallere rima sat est. — rimābundus, 3, [rimor]: efterførfende, betragtende, c. acc., *Appul.* — rimātim, adv., [rima]: igiennem en Spræffe el. Ræve; — ∞ speculabunda, *Capella.* — rimātor, oris, m., [rimor]: en forfærdt, *Arnob.*

rimo, (avi), atum, 1, v. a., for: o. efterd. Biform af fige.; a) som verb. fin.; — *vid. Attius* ap. *Non.*, ogf. poëta ap. *Fest.* s. v. *ruspari*, paz. 265, (Müll.); — b) in partic. pass., rimatus, 3, *Sidon.* — *rimor, atus sum, v. dep. a.; 1) „egenl.“: opridsr, spalttr, fløder, (navnl. Jordbunden ved at ploie); — aegre rastris terram rimantur, *Virg. Ge.* 3, 534; — ogf. om Dyrene: at gienneimrode (navnl. for at fæge efter Væde); — rimantur prata Caystri (volucres), *id. ibd.* 1, 384; *figel.* ∞ stagna et paludes, *Colum.*; — II) „fig.“; A) „øverf.“: at gienneimføge el. gienneimlede; — viscera rimatur

... epulis (vultur), *Virg. Aen.* 6, 599; men om en Varusper: Pectora pullorum rimatur et exta catelli, *Juvenal.* 6, 551; men *Tac. Hist.* 2, 29: ∞ tabernacula duois ipsamque humum pilis et lanceis; — partes rimatur apertas, (søger at finde el. opbæge), *Virg. Aen.* 11, 748; men ∞ naribus auras, (om Hunden), *Ovid. Hal.* 77; — endel. absol., quod cuique reperit Rimanti (sc. est), telum ira facit, *Virg. Aen.* 7, 507; — B) „ment.“: gienneimforfærdt el. udfærdt; — sed id quoque rimatur (ille), *Cic. Div.* 1, 57; mihi cuncta rimanti etc., *Quintil.*; cf. *Tac. Ann.* 6, 3: omnium secreta rimantem etc.; f. ogf. *id. ibd.* 14, 57; — rimōsus, 3: fuld af Ræver el. Spræffe; 1) „egenl.“; — ∞ fores, *Propert.* 2, 13, 72; ∞ cymba, *Virg. Aen.* 6, 114; ∞ vasa, *Juvenal.* 3, 270; ∞ aedificium, *Colum.*; — compar., ∞ pulmo, *Gell.* 17, 11; — II) „øverf.“: quæ rimosā bene deponunt in aure, (der ifte ved at bevare en Hæmmelighed), *Hor. Sat.* 2, 6, 46; o. — rimūla, ae, f., dem.: liden Ræve el. Spræffe, *Cels.*, *Lactant.*; — [rima].

ringor, ringi, v. dep. n.: at vrænge, at spærre Munden op; — Fit desubito hilaris, ridens ringitur, *Pompon. ap. Non.*; — oftest „fig.“: ligefom vrænger mig af Harme, ærgret mig, hærmed; — Dum sit, tibi quod placeat, ille ringitur, tu rideas, *Ter. Phorm.* 2, 2, 27; cf. *Senec. Ep.* 104, o. *Hor. Ep.* 2, 128.

ripa, ae, f.: Flodbred el. Mædre, (derim. litus: Strandbreen); hvi. *Ovid. Met.* 1, 42, om de i Hævet ulebne Floder: pro ripis litora pulsant; cf. *Lucr.* 5, 257: ripas radentia flumina redunt; — Romulus urbem perennis amnis posuit in ripa, *Cic. d. Rep.* 2, 5; ex altera ripa trajicere, (fra den modsatte Flodbred), *Liv.* 21, 28; cf. *id. ibd.*: impetu ipso fluminis in alteram ripam rapiente; men *id. ibd.*: ratem ... pluribus validis retinaculis parte superiore ripae religatam, (holere oppe til Flodbreden); cf. *Caes. B. G.* 1, 38: ex utraque parte ripae fluminis etc.; — ∞ sinistra, *Hor. Od.* 1, 2, 18, (naar man neml. vender sig imod Flodens Udløb); men *Ovid. Fast.* 1, 505: ∞ dextra, (som er til Høire af den Svømmende); f. ogf. *Virg. Ecl.* 3, 94: Parcite, oves, nimium procedere, non bene ripae Creditur, etc.; — „poet.“ forerkes ogf. ripa o. litus med hinanden; *vid. Hor. Od.* 3, 27, 24, o. *Virg. Aen.* 7, 797; f. ogf. *Plin.* 9, 20; — „comist overf.“ er *Plaut. Stich.* 2, 1, 6: Ripisque superat mihi atque abundat pectus laetitia meum.

Ripaeus, 3, f. unt. Rhipaeus. — *riparienses el. riparenses, ium, m., (sc. milites): de paa Flodbreden (af Donauen) opstillede Dropper, *Vopisc. Aurel.* 38, *Cod. Theod.*; — ripārius, 3: hørende til el. bekvæmt efter Flodbreden, hirundines, *Plin.* 30, 12; o. — ripensis, e: som befinder sig paa el. ved Flodbreden, Dacia, (som ligger ved Donauen), *Ammian.*; — men ∞ milites: = riparienses, *Cod. Theod.*; — [ripa]. — Ripaeus, f. unt. Rhipaeus. — ripūla, ae, f., dem. af ripa: liden Flodbred, *Cic. Att.* 15, 16. — riscus, i, m., *hizozos*: Ruffert, *Ter. Eun.* 4, 6, 16, *Digest.* — risibilis, e, [rideo]: som kan lee, homo, *Capella.* — risilōquium, i, n., [risus, loquor]: Tælen el. at tale med latter, *Tertull.* — risio, ōnis, f., [rideo]: Leen el. latter; (comist Ord); — Quot risiones, quot jocos, etc.? *Plaut. Stich.* 5, 2, 10. — *risito, are, v. intens. a.: belee el. udlee; — cachinnos, joca, dicta risitantes, *Naev. ap. Non.*; o. — risor, oris, m.: som gierne leet, en Spotter el. Spottefugl el. Parlequin, *Hor. A. P.* 225; — [rideo].

risus, us, m., [rideo]: Leen eller latter; (in sing. o. pl.); — quid sit ipse risus, quo pacto concitetur, ubi sit, quomodo existat, etc., *vid. Cic. d. Or.* 2, 58; f. ogf. *Quintil.* 1, 6, c. 3, der har Overfærdt: de Risu; — risum movere alicui, *Cic. Att.* 6, 3; movere risum iudicis, *Quintil.*, miros risus nos edere, *Cic. Qu. Fr.* 2, 10; risus captare, *id. Tusc.* 2, 7; risum tollere, *Hor.*

A.P. 381; — Nimis aegre risum continui, ubi etc., Plaut. Asin. 3, 2, 35; nequeo... risu me admoderari, id. Mil. gl. 4, 2, 81; men risu rumpi, Afran. ap. Non.; cf. Cic. Qu. fr. 2, 10: paene ille timore, ego risu corruis; — Risu omnes, qui aderant, emoriri, Ter. Eun. 3, 1, 12; men Virg. Ecl. 4, 60: Incipe, parve puer, risu cognoscere matrem; f. egf. Cic. Fam. 5, 2: medioeris quidam est risus consecutus, etc.; men risus, praecox ille et celerrimus ante quadragesimum diem nulli datur, vid. Plin. 7, 1; — not.: Risus sem Gudem hos Thez. salerne, Appul.

rite, adv., (skal være abl. f. ritu, dog saal. som subst. f. ritu alene i Hørbidelsen: rite nefasto libatibus, Stat. Theb. 11, 285); 1) „alm.“: paa en vedtagen cf. fædv. Vis og Maade, efter Skik og Brug; — manu retinentes pocola rite, Lucr. 1, 496; cf. Hor. Od. 3, 21, 10, o. Virg. Aen. 9, 352; — II) „bef.“: A) „prægnant“ i Religionsproget: med de vedderlige Religionsstikke cf. Cæremonier cf. Formaliteter; — quae (sacrificia) pro populo rite fient, Cic. Leg. 2, 9, (e xii tabb.); rite rebus divinis perpetratis, Liv. 1, 8; ∞ votum solvi, id. 31, 9; cf. Hor. 4, 6, 37, e. id. ibd. 4, 5, 28; — B) udenfor Religionsproget: paa den rette Maade, rigtignen cf. vedderligen; — hunc deum rite beatum dixerimus, (med Rette), Cic. N. D. 1, 20; cf. id. Fin. 2, 12; f. egf. Ovid. Met. 3, 261, o. Virg. Aen. 5, 25, oftere, egf. Hor. Carm. Sec. 13, o. A.; ∞ creatus tribunus, Quintil.; men Plaut. Poen. 5, 1, 18: Ut... rite venerim, (at jeg maa være kommen til rette Tid, cf. i en god Time).

rituālis, e, [ritus]: hørende til religiøse Skikke cf. Cæremonier; — rituales nominantur Etruscorum libri, in quibus etc., Fest. p. 285, (Müll.); df. — rituāliter, adv.: efter de religiøse Skikke, Ammian. 29, 1.

ritus, us, m., oprel.: Vedtagt cf. det Betægnende; df. I) „prægnant“ i Religionsproget: Religionsstik cf. Cæremoni; — Graeco ritu sacra facere, non Romano, Varr. cf. Liv. 1, 7; men Cic. Leg. 2, 8, (e xii tabb.): quo haec privatim et publice modo ritibus fiant, etc.; cf. ibd. 2, 9; men id. N. D. 3, 20: quae (tempestates) populi Rom. ritibus consecratae sunt; f. egf. Virg. Aen. 12, 836; men Tac. Ann. 2, 85; nisi... profanos ritus exnissent; f. egf. Ovid. Met. 10, 398; — II) udenfor Religionsproget: Skik og Brug, Vis og Maade, Sæder og Baner; aa) oftest i abl.; — qui pecudum ritu (sigesom Dyrene) ad voluptatem omnia referunt, Cic. Lael. 9; cf. Liv. 3, 47, o. A.; ritu latronum vivere, Cic. Phil. 2, 25; men Hercules ritu etc., Hor. Od. 3, 14, in.; men ritu fluminis, ibd. 3, 29, 31; — b) e. adj.; — cantherino ritu, (sem en Dødt), Plaut. Men. 2, 3, 44; Res sic quaeque suo ritu procedit, Lucr. 5, 921; cf. Hor. Od. 3, 1, 46; men ritu aleatorio, (sigesom i Hørdspil), Gell. 18, 13; — bb) i andre Casus; — cognosse Sabinae Gentis... ritus, etc., (dens Sæter cf. Skikke), Ovid. Met. 15, 5; cf. Suet. Tib. 36; men ritus moresque etc., Plin. 7, 1; cf. id. 11, 10; — de ritu nuptiarum, Digest.

rivalitēs, 3, lex, (angaende dem, der boe ved den samme Bæk), Fest. s. v. sisus, p. 310, (Müll.); af — rivālis, e, [rivus]; I) „egent.“: hørende til en Bæk; — ∞ alecula, (som lever deri), Colum. 8, 15; — II) df. subst., rivalet, ium, m.: der som Naboer have deres Vand cf. vandre deres Marker af den samme Bæk, Digest.; de aquae ductu cum rivalibus (negotium), Gell. 14, 1; — B) df. „fig.“, rivalis, is, m.: Medbedler cf. Rival, navn. i Elfsøesbænder; — ∞ Phaëdræ, Ter. Eun. 2, 3, 63; cf. ibd. 2, 37, e. 5, 8, 42; rivalen esse alicui, Ovid. Am. 2, 19, 60; cf. Suet. Oth. 3; abl. rivale, Ovid. Rem. 791; Eadem est amica ambobus; rivalet sumus, Plaut. Stich. 3, 1, 30; Rivalet socii... puellarum, Catull. 57; — egf. om Dyrene, Colum. 7, 3; — b) som Ordsprog mærkes: amare se sine rivali, (være uden Misundere); vid. Cic. Qu. Fr. 2, 8, o. Hor. A. P. 414; df. — rivalitas, atis, f.: sigesom

Medbedleri, d. e. Medbedlerens gienfærdige Had; — illa vitiosa aemulatione, quae rivalitati similis est, etc., Cic. Tusc. 4, 26; saal. egf. Appul. — rivatum, adv., [rivus]: sigesom en Bæk, sigesom i Bætte; — ∞ fluunt aquae de Ponto, Macroh. Sat. 7, 12.

rivifinalis, e, [rivus, finis]: som begrænses af en Bæk; — ∞ tractus, Sicul. Fl. ap. Goes. — *rivo, are, v. a.: afleder cf. benleeder; — ∞ fontes in atria, Paul. Nol.; o. — rivulus, i, m., dem.; I) „egent.“: siden Bæk; — ∞ Almonis, Prudent.; opp. fons o. amnis, f. nederst; — II) oftest „overf.“ o. „alleg.“; — rivulus consecrari, fontes rerum non videre, etc., Cic. d. Or. 2, 27; cf. id. Acad. 1, 2, o. id. Coel. 8; — men „alleg.“: influxit non tenuis quidam rivulus in hanc urbem, sed abundantissimus amnis illarum disciplinarum et artium, id. d. Rep. 2, 19; — [af sigd.].

rivus, i, m., [ῥιὸς τοῦ ῥέειν, Digest.]; I) „egent.“: en Bæk, siden Aa; — rivorum a fonte deductio, Cic. Top. 8; prostrati in gramine molli Propter aquae rivum, etc., Lucr. 2, 29; cf. Hor. Od. 3, 16, 29; Purae rivus aquae; sigel. Virg. Ecl. 5, 47: Dulces aquae saliente sitim restinguere rivo; f. egf. Hor. Ep. 1, 10, 21, oftere, egf. Virg. Ge. 4, 19, oftere; — ∞ perennes, Plin., mobiles, celeres, Hor.; ∞ pronus, id.; f. egf. Caes. B. C. 3, 37, o. 19, oftere; — „alleg.“: er Ovid. Pont. 2, 5, 22: e rivo flumina magna facis, (forfører en Uheldelighed); men Virg. Ecl. 3, fin.: Claudite jam rivus, pueri; sat prata biberunt; — som Centens kan egf. mærkes Ovid. Rem. 415: Grandia per multos tenuantur flumina rivus; — II) „fig.“: A) „overf.“: Vandrer cf. Vandrende, Vitruv. 8, 7, Digest.; ∞ novum parietibus imponere, ibid.; — 2) enhver Bætte; oftest „poet.“ o. hyperbolisk; — ∞ uberes lactis, Hor. Od. 2, 19, 10; cf. Lucr. 5, 1255; men rivi ignium, (Stjerner), Plin. 2, 110; ∞ sanguinis, Virg. Aen. 11, 668, Liv. 26, 23; — B) „ment.“ o. „alleg.“; — ut te Confestim liquidus Fortunae rivus inaurat, Hor. Ep. 1, 12, 8; tenuis facundiae rivus, Lactant.; (i denne Bem. hos Cic. rivulus).

rixa, ae, f., [rimel. at sammenl. m. ringor]; I) „egent.“: Trætte cf. Klammeri (ud. cf. m. Slagsmaal); — ecce autem nova turba atque rixa, Cic. Verr. 1, 66; cf. Liv. 2, 18, o. Hor. Od. 3, 21, 3; — in rixam ire, (somme i Trætte), Quintil.; magna rixa est mihi cum aliquo, vid. Cic. Fam. 9, 22; cf. Martial. 1, 37; — egf. in pl.; corrupta jurgis aut rixis disciplina, Tac. Hist. 2, 27; cf. id. Germ. 22; men ∞ sanguineae, Hor., immodice, id.; — II) egf. „alm.“: Kamp, Strid, (men alene fielt.); — major cum Oceano, quam cum ipsis navibus rixa, Flor. 3, 10; — saal. egf. om Dyrene; Deque tuo fiet... Insatiabilibus rixa corpore lapis, Ovid. Ib. 173; rixam furorum et apium saepe committi, Colum. 9, 15; cf. Plin. 11, 18.

rixator, oris, m., [rixor]: som trættes cf. flammer, (navnl. i cf. for Ketten), Quintil. 11, 1, 29; df. — rixatorius, 3: hørende til Trætte cf. Klammeri; — ∞ aliud, Fronto. — rix o, are, v. n., Bistorm af sigd., Varr. ap. Non. — *rixor, atus sum, 1, v. dep. n.; I) „egent.“: trættes, flammer; — quum esset cum eo de amica rixatus, Cic. d. Or. 2, 59; ∞ de lana caprina, (giøre Ophævelser over en Uheldelighed), Hor. Ep. 1, 18, 15; ∞ cum seculo, (deklamere derimod), Martial. 9, 28; cf. Lucr. 6, fin.; sigel. absol., rixantis modo, (sigesom stændende), Quintil. 6, 4, 9; — II) „overf.“ om Ting og om Begreber: at fride el. staae el. være derimod; — aridae factae rixantur (herbae: naar man nemt vil rykke dem op), Varro; men ∞ rami arborum inter se, (forvilles i hinanden), Plin.; ∞ cum ore concurrent, (rimel. om den Stæmmende), Quintil. 11, 3, 121; cf. id. 9, 4, 37; — egf. „ment.“: dum inter se non rixentur cupiditas et timor, Senec. Ep. 56; o. — rixosus, 3: som altid flammer; — ∞ aves, Colum. 8, 2; — [rixa].

Rōbigālia, (Rub.), ium, n., [Robigus]: Narsesfest (d. 25 April) til Ære for Gudinden Robigus, Varro, Plin. 18, 69. — *rōbigino (rub.), are, v. n.: at rustne, Appul.; v. — rōbiginōsus (rub.), 3: ferruſket, fuld af Rust, strigilis, Plaut.; — ∞ telum sanguine, Appul.; — b) egf. „alleg.“: — Robiginosis cuncta dentibus rodit (ille), Martial. 5, 28; — [ſigd.].

1. rōbigo (rub.), inis, f., [1. robus el. rubus, i. e. ruber; formet ſom aerugo o. ferrugo]; 1) „egenl.“: Ruſt paa Metaller; — rubiginem trahere, (at rustne), Plin.; aes ac ferrum robigo corripit, id.; cf. Ovid. Pont. 1, 1, 71, egf. Virg. Ge. 1, 495, o. ibd. 2, 220; — 11) „fig.“; A) „overf.“: iſolde eſſende Lighed; 1) Brand i Kernet, el. den ſaakaldte Meldeg, Varr., Colum., Plin. 18, 68 o. 69, o. Hor. Od. 3, 23, 7; f. egf. 2. Robigo o. Robigus; — 2) ruſtfarvet Met el. Stene, navnſ. paa Tandene, Ovid., egf. paa Melleskene, Plin. 36, 30; — B) „ment.“ o. „alleg.“: Dentaren el. Gerſalt; — Adde, quod ingenium longa rubigine laesum Torpet, etc., Ovid. Trist. 5, 12, 21; ſigd. ∞ animorum, Senec. Ep. 95. — 2. Rōbigo, inis, f., f. und. ſigd. — Rōbigus (Rub.), i, m., [1. robigo]: en remeſt Guddem, ſom tredede af bevare Kernet mod Brand el. med Meldeg, Varr. R. R. 1, 1, Plin. 18, 69, o. A.; f. egf. und. Robigalia; — not.: Ovid. Fast. 4, 907, o. Tertull. have: Robigo, inis, f., ſtædet for Robigus; ſaal. Ovid. l. c.: in antiquae lucum Robiginis etc. — rōbīus, 3, f. und. rubeus.

rōbōrārium, i, n., [robur]: Indbegning el. Bur af ſtærkt Træ til Fæstgænges Færing, (ſilt. vivarium), Scip. Afric. ap. Gell. 2, 20. — rōbōresco, v. inch. n. af roboro: at blive ſtærkt el. faſt, Nov. ap. Non. — *rōbōreus, 3: af Eg el. af andet haardt eg ſtærkt Træ; — ∞ pons, vid. Ovid. Fast. 5, 622; ∞ axes, (Egetømmer), Colum.; ∞ ligna, Plin. 28, 29; — rōbōro, avi, atum, i, v. a.; 1) „egenl.“: giør ſtærkt el. faſt, ſtyrker el. beſtæfter; — adulta aetas quum primum roborat annos, Lucr. 4, 1032; ∞ nidos stramento, (om Sværm), Plin.; equus roborandus largo cibo, Colum.; roborata solibus (herba), Plin.; — 11) „fig.“: at ſtyrke el. beſætte; — ſaal. om Cato: hanc (gravitatem quum) ipse perpetua constantia roborasset, Cic. Off. 1, 31; ∞ haec omnia exercitatione plurima, Quintil. 8, proem. § 28; cf. Hor. Od. 4, 34, o. Cic. Orat. 13; — not.: af partic. roboratus, 3, ſom adj.: ſtærkt, faſt, ſikker, er compar. roborator exitus, Tertull.; v. — rōbōrōsus, 3: ſiv el. uboelig, men alene i Veterinærſproget; — ∞ passio, quae animal rigidum facit, etc., Veget.; — [ſigd.].

rōbur, (foræld. egf. robus, Cato), ōris, n.; 1) „egenl.“; A) eprſl.: den haardſte Eg, Stenug; — vid. Plin. 16, 8 o. ſigd., (hvor robur adſtilles fra ilex, quercus, esculus, etc.); — B) df. „alim.“: Træ el. Bed af det haardſte Slægt; ſaal. „poet.“ om det vilde Oſietræ, Virg. Aen. 12, 783; egf. id. Ge. 2, 305, (cf. ibd. 302); ſigd. annoso el. antiquo robore quercus, Ovid. Met. 8, 743, o. Virg. Ge. 3, 332; men ∞ Massyla el. Maurorum, i. e. citri, Stat.; — egf. absol. f. Egen el. quercus, Ovid. Met. 3, 92; egf. f. Egetræ el. Egetømmer, Caes. B. G. 3, 13; cf. id. Acad. 1, 31: sapiens non est e saxo sculptus aut e robore dolatus, (er iſte af Sten og Sten); df. egf. „poet.“, Hor. Od. 1, 3, 9: Illi robur et aes triplex Circa pectus erat, qui etc.; — 11) „fig.“; A) „overf.“; 1) „metonym.“: hvad der er gjort af Eg el. af haardt Træ; — ferro praefixum robur acuto, (det jernſpidsede Egetræ), Virg. Aen. 10, 479; grave robur aratri, (den tunge Egetræ), id. Ge. 1, 162; men ∞ sacrum, id. Aen. 2, 230, (hin Minerva helligede Træſt); accumbere in robore, (paa Bænte af Egetræ el. paa Træbænte), Cic. Mur. 35; egf. bruges robur om Hercules's Rolle, Martial. 9, 44; egf. om en Murbrækker, Lucan.; — endel.

ſindes robur f. carcer roboreus; ut ... in robore et tenebris exspiret, Liv. 38, 59; saxum et robur militari, Tac. Ann. 4, 29; cf. Hor. Od. 2, 13, 19; f. egf. und. carcer o. Tullianum, egf. Fest. s. v. robum, p. 164, (Müll.); — 2) „poet.“: et Legemes overordentlige Haardbed og Styrke; df. egf. et Legeme af ſlig Beſtaffenhed; — aeternaque ferri Robora, Virg. Aen. 7, 609; ſigd. robore saxi (frangere fruges), Lucr.; cf. id. 2, 449; ∞ navium, Liv. 37, 30; men ∞ betae, (Stilken deraf), Colum.; egf. absol. robus f. robur: den vægtigſte Kornart, id. 2, 6; — b) endel. egf. hos Veget.: Lemernes Stibhed og Uboelighed, f. und. roborosus; — B) „ment.“; 1) „alim.“; a) Kraft, Styrke, Modenhed; — satis aetatis atque roboris etc., Cic. R. Am. 51; cf. id. Coel. 30, o. Virg. Aen. 2, 639; — b) egf. „meton.“: den ſtærkeſte el. pyperſte Del, Kernen el. Stammen; — vid. Cic. Orat. 10; ſigd. in pl., id. Cluent. 56; — ofteſt i Krigsſproget: et robur et suboles militum interit, Asin. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 33; ſigd. quod fuit roboris, Caes. B. C. 3, 87; men ∞ senatus, Liv. 5, 39, (den ſtærke og vaabenføre Del deraf); ſigd. in pl., Cic. Att. 6, 5; cf. Liv. 7, o. 12, oftere; — 2) „abf.“; a) Andens Kraft el. Styrke; — virtutis robore firmior, quam aetatis, Cic. Phil. 10, 8; cf. id. Off. 1, 5, o. id. d. Or. 2, 84; ſigd. ∞ incredibile animi, id. Mil. 37; — b) Vægt el. Styrke i Foredraget, i et Beviſ, odf.; — quae (pars) multo plus firmitatis et roboris habebat, Cic. Manil. 4; cf. id. Planc. 8; men ∞ oratorum adicere sententias, Quintil.; qui robur aliquod in stilo fecerint, id.; ſigd. cum robore discendi crescit etiam eruditio, id. 8, proem. § 3; df. — rōburneus, 3: af en Eg; — ∞ fruges, Colum. 9, 1.

1. rōbus, ōris, n, f. robur ab in. — 2. rōbus, 3, f. und. rubeus. — rōbuste, adv.: faſt, ſtærkt; — compar., ∞ alligare, Augustin.; af — rōbustus, 3, [robur]; 1) „egenl.“: af Eg el. af Egetræ; egf. af haardt el. ſtærkt Træ; — ∞ stipites, Cato; cf. Liv. 38, 5; ſigd. ∞ materia, (Egetømmer), Varro, Colum.; ∞ plaustra, Hor.; men ∞ carcer, Plaut.; — b) df. egf. om andre Legemer: haardt el. faſt, lapides, Plin., cornua, id., palmes, id.; — 11) „fig.“; A) „overf.“: ſtærkt el. kraftfuldt el. dygtig i ſit Slægt; — ∞ sarra, (ſtærkt Sæd), Virg.; compar., ∞ eibus, (mere nærende), Cels.; ſigd. ∞ tritum, Colum.; egf. superl., ∞ terra o. ∞ solum, (meget ſtærkt el. frugtbar), id.; — navnſ. egf. om den perſonlige Styrke; vid. Cic. Agr. 2, 31; men aetate robustior, id. Sull. 16; egf. absol., robustiores, (med ſtærkere Helbred; opp. infirmiores), Plin. 27, 10; men Robustus acri militia puer, (hærdet derved), Hor. Od. 3, 2, 2; men Ovid. Met. 15, 206, „alleg.“: Transit in aetatem post ver robustior annus, ſitque valens juvenis; — ∞ vires, Lucr.; corpore amplo atque robusto, Suet. Tib. 68; men id. Ner. 20: quinque amplius millia ... robustissimae juventutis; — B) „ment.“ el. om Begrebet; — ∞ et solida eloquentia, Quintil.; et stabilis fortitudo, Cic.; men id. Phil. 2, 25: quae robustioris improbitatis (sunt); cf. ibd. 5, 11, o. id. Off. 1, 20; men id. Planc. 8: solida et robusta ... frequentia, (ſom har megen Vægt el. Indflydelse paa Valgene).

rōdo, si, sum, 3, v. a.: gnaver, begnaver; 1) „egenl.“: — quod clupeos ... mures rosissent, Cic. Div. 2, 27; cf. Hor. Epod. 5, 48; men vivos et roderet ungues, id. Sat. 1, 10, 71; men ∞ vitem, (om Buften), Ovid. Fast. 1, 337; rosus tineis, Stat.; cf. Phaedr. 1, 22, egf. Hor. Ep. 1, 14, 40; — 11) „fig.“; A) „overf.“: at afſlide el. fortære el. forringe; — ∞ ripas (flumina), Lucr. 5, 257; men Roditur ... rubigine ferrum, Ovid. Pont. 1, 1, 71; ſigd. topus tectorii calce roditur, Plin.; — B) „ment.“ om hæfte og dædſelſge Menneſter;

— more hominum invident, in conviviis rodunt, etc., Cic. Balb. 26; ligel. absentem rodere amicum, (bagtale ham), Hor. Sat. 1, 4, 81; cf. id. ibd. 1, 6, 16: Quem rodunt omnes, m. figd. acc. c. inf., (lægge til Læst el. lade høre); — „alleg.“ er Martial. 13, 2: quid dentem dente juvabit Rodere, (hvortil af gnave paa Jilen)? cf. id. 5, 28; — men Pers. 3, 81: Murrura quum secum et rabiosa silentia rodunt, (hemmule dæres taufe el. indætte Harme). — rodus, roduscultus, f. und. raudus, etc.

rōgālis, e, [rogus]: hørende til Røgbaalet; — flammae, Ovid. Am. 3, 9, 41. — *rōgamentum, i, n.: Spørgsmaalst, Appul; e. — rōgatio, ōnis, f.; 1) offest „publicistisk“: Forfølgelse el. Rørlag til Røfset angaaende Antagelsen af en Lov, et Lovforslag, en Rogation; — quae (rogatio) de Pompejo a ... consulibus lata est, Cic. Balb. 14; rogationem ferre ad populum, Caes. B. C. 3, 1, ad plebem, Liv. 33, 25; men Cic. d. Rep. 3, 18: suasit rogationem, me ex senatusconsulto ferente; lator rogationis, (sem gior et Lovforslag), id. Att. 1, 14; — intercedere rogationi, (prestere derimod), id. d. Or. 2, 47; rogationem promulgare (besigtigere), vid. id. Sest. 10; men Liv. 10, 6: rogationem ergo promulgaverunt (tribuni plebis), ut etc.; ligel. id. 41, 6: quum tribuni plebis rogationem promulgarent, ne etc.; — rogationem per vim perferre, (ved Vold at staae den Lovskraft), Cic. Qu. Fr. 2, 2; cf. Liv. 3, 54; men id. 6, 39, om Røfset: de senore atque agro rogationes jubebant, (antogede dem), de plebejo consulatu antiquabant, (dem forsjaede de); — b) ogf. underf. den af Røfset antagne Lov; — recitabat carmen rogationis, (Røvnens Formular el. Loven selv), Liv. 3, 61; cf. Cic. Brut. 33 o. 34; — II) „overf.“ fra Statsforøget; A) „alm.“: Begering el. Dyrøring el. Ven, (ferdi neml. en Begering ofte fremstaaende spørgende); — ego Curtium non modo rogatione, sed etiam testimonio tuo diligo, Qu. Fr. 3, 1, 3; cf. id. Planc. 10; ∞ injusta amici, Val. Max.; — B) „bef.“ o. „tekn.“: Spørgsmaalst som rhetorisk Figur, Cic. d. Or. 3, 53; cf. Quintil. 9, 1, 29; — [rogo]: — rōgātio, ōnis, f., dem. af rōgō; 1) „egentl.“: ubetydeligt Lovforslag, Pseud. Cic. p. Dom. 20; — II) lidet el. spidsfindigt Spørgsmaal; — ∞ Chryssippi, Cic. Fin. 1, 11.

*rōgātor, oris, m.; 1) „publicistisk“; A) som gior et Lovforslag til Røfset; — rogator legum, Lucil. ap. Non.; — B) der ved Valgcommitterne spørger Røfset om dets Stemme, som famler Valgstemmerne; — vid. Cic. N. D. 2, 4, id. Div. 1, 17, ogf. id. Pis. 15; — II) udenfor Statsforøget; A) som gior et Rørlag; — quamquam haec epistola non svasoris est, sed rogatoris, Cic. Att. 16, 16; — B) den Bedende, Betler el. Tigger; — Interque rācos ultimus rogatores etc., Martial. 10, 5; o. — rōgātus, us, m.: indhændig Ven el. Begering, (afene in abl.); — Chilius te rogat, et ego ejus rogatu, Cic. Att. 1, 9; quum ad eum ... ipsius rogatu accessitque venissem, id. N. D. 1, 6; cf. id. Lael. 1, ostere; — [rogo].

rōgātio, ōnis, f., ligesom rogatio: Lovforslag el. Lov; — in pl., Plaut. Curc. 1, 2, 23; af — rogito, avi, atum, 1, v. a., intens. af rogo; 1) „alm.“: spørger ibrigen, (i denne Bem. ogf. absol. cl. m. Præpos., men næsten alene forcl.); — Rogitando sum rācus factus, Plaut. Epid. 2, 2, 16; cf. Ter. Eun. 3, 5, 6; Rogitant me, ut valeam, quid agam, etc., Plaut. Aul. 1, 2, 39; men Ter. Andr. 4, 1, 10: Satin' sanu's, me qui id rogites? cf. id. Heaut. 5, 1, 70; men rogito pisces, (spørger derom cl. om Prisen derpaa), Plaut. Aul. 2, 8, 3; — Multa super Priamo rogitant, super Heatore multa, Virg. Aen. 1, 750; — II) „bef.“: beder ibrigen; — ego cesso ... rogitare, ad coenam ut veniat? Ter. Eun. 2, 2, 34, inc., (al. rogare).

rōgo, avi, atum, 1, v. a.: spørger el. udspørger (nogen om noget); 1) „egentl.“; A) „alm.“, (men oftest forcl.); aa) c. acc.; og det; a) c. acc. rei et personae; — hoc, quod te rogo, responde mihi, Plaut.; ligel. rogare te unum hoc volo, id.; cf. Ter. Andr. 4, 4, 14, o. Plaut. Pers. 4, 4, 83, ogf. Phaedr. 4, 18; — b) c. acc. pers. cl. rei; — Nec quicquam, nisi: non est, sciunt mihi respondere, quos rogo, Plaut. Pers. 1, 1, 6; ligel. Ter. Andr. 4, 4, 10: quem ego igitur rogem, Qui hic neminem alium videam? — saal. ofte i Conversationsforøget: men' rogas? el. me rogas? ogf. rogas me? vid. Plaut. Merc. 3, 4, 48, Ter. Heaut. 4, 5, 32, o. id. Ad. 1, 2, 2, ostere; — hoc, quod rogo, responde, Plaut. Asin. 3, 2, 31; ligel. mitte id, quod scio; dic, quod rogo, Ter. Andr. 4, 4, 25; Cimper Tullius ... quasi aliquid rogaturus, propius accessit, Suet. Caes. 82; — bb) underf. ogf.; a) m. de; — Jam de istoc rogare omite, Plaut. Pers. 4, 4, 90; cf. Ter. Eun. 4, 4, 52; men Cic. Vatin. 4: tum memoriter respondeto ad ea, quae de te ipso rogabo; cf. ibd. 5; — b) m. Relativsætn.; — Rogant me servi, quo eam, Plaut. Curc. 2, 3, 83; cf. Hor. Ep. 1, 1, 70; ligel. Quae sit, rogo, etc., Ter. Andr. 1, 1, 97; rogo, num quid velit, id. Eun. 2, 3, 50; cf. Cic. Verr. 4, 12; men Hor. Sat. 1, 9, 63: unde venis? et Quo tendis? rogat et respondet; — ogf. m. si, vid. Ovid. Her. 5, 93: Quae (Helena) si sit Danaus reddenda, vel Hectora fratrem, Vel ... Polydamonta roga; — c) absol.; — Prius respondes, quam rogo, Plaut. Merc. 2, 3, 119; roganti respondebo, id. ibd. 3, 1, 17; ligel. quid ego deliqui? He. rogas? id. Capt. 3, 5, 2; cf. Cic. Mil. 22; ligel. an etiam rogas? Ter. Andr. 4, 4, 23; — B) „bef.“; 1) „publicistisk“ el. i Embedsforøget; a) ∞ aliquem (sententiam): spørge nogen (i Senatet) om hans Mening; — vid. Cic. Qu. Fr. 2, 1; ligel. id. d. Rep. 2, 20: quos priores sententiam rogabat; — bf. pass., id. Fam. 4, 4; men scito, primum me non esse rogatum sententiam etc., id. Att. 1, 13; cf. Sall. Catil. 50; men de qua (re) sententiae rogantur, Quintil. 3, 8, 18; — b) ∞ populum, ogf. ∞ legem: at adspørge Røfset angaaende Antagelsen af en Lov, at foreslaa Røfset en Lov til Antagelse; — vid. Cic. Phil. 1, 10: consules populum jure rogaverunt ... populusque jure scivit, etc.; ligel. ∞ plebem, id. Leg. 3, 3, (e xii tabb.); ∞ legem, id. Phil. 2, 29; bf. pass.: eas quoque leges esse, quae non in perpetuum rogentur, sed etc., vid. Quintil. 2, 4, 40; — ogf. absol.: ego eam legem, ut rogas, jubendam censeo, Liv. 10, 8; — ogf. impers.: nunc rogari, ut consules populus creet, Liv. 4, 2; — c) ∞ populum magistratum, ogf. blot ∞ magistratum, (foreslaa Røfset nogen's Valg til en Virgibedsforøget); — ut duo viros aediles ex patribus dictator populum rogaret, Liv. 6, 42; cf. id. 3, 65; — ut consules roget praetor etc., Cic. Att. 9, 15; — bf. pass.: in legibus magistratibusque rogandis, Liv. 1, 17; comitia consilibus rogandis (habere), id. 26, 22, Cic.; Romam proficisci ad magistratus rogandos, Sall. Jug. 29; — 2) i Rørlagsforøget; — ∞ milites sacramento, (ligesom at tilspørge dem under Sv; bf.) at tage i Sv el. at lade sværge; — vid. Caes. B. G. 6, 1, Liv. 32, 26, ostere, Quintil. 12, 2, 26; — 3) i Retsforøget er rogare (spørge el. tilspørge, om nogen vil indgaae en Forpligtelse) Correlat til spondere; — rogavit Titius, spondidit Maevius, Digest., cf. Plaut. Pseud. 1, 1, 112: roga me viginti minas ... gestio promittere; cf. id. ibd. 4, 6, 8, ostere; — II) „overf.“: spørger beude derom, anfører el. beider derom; a) c. acc.; — ∞ aliquem aliquid, o. ∞ aliquid ab aliquo, ogf. ∞ aliquem el. aliquid; — Quod (argumentum) tu me rogas, Plaut. Pers. 1, 1, 12; hoc te vehementer etiam atque etiam rogo, Cic. Fam. 13, 43; men id. Lael. 11: ut neque rogemus

res turpes, neque faciamus rogati; Otium divos rogat (nauta), Hor. Od. 2, 16, in.; men Taurum de aqua per fundum ejus ducenda rogabo, Cic. Qu. Fr. 3, 1, 2; men pass.: ambiuntur, rogantur, (de bedes om deres Etienne), id. d. Rep. 1, 31; cf. Caes. B. G. 1, 44; — ut consulatum peteres, vel potius rogares, (i hvissen Modfætn.: petere, bede, rogare, forlange cf. forðre; f. egf. nðenf. Cic. Plane. 10); — aquam, Plaut. Rud. 2, 3, 2; cf. id. Aul. 1, 2, 18: Quae munda vasa semper vicini rogant; men mittunt rogatum auxilium, Caes. B. G. 1, 11; — b) m. flgd. ut cf. ne; — id ut facias, te etiam atque etiam rogo, Cic. Fam. 13, 44; cf. ibd. 66; ligel. rogat et orat Dolabellam, ut etc., id. Verr. 1, 29; f. egf. Hor. Ep. 1, 9, 2; men Caes. ap. Cic. Att. 9, 7, C: de his rebus rogo vos, ut cogitationem suscipiatis; — egf. fan ut være udfaldet foran conj.; Caesar consulatus rogat, finem orandi faciat, Caes. B. G. 1, 20; imo, inquit, rogo, expectes, Quintil. 9, 3, 68; cf. id. 6, 3, 88; ligel. Ovid. Ib. 643: Di dent plura rogatis; — egf. m. ne; Heus, Demea, rogat frater, ne longius abeas, Ter. Ad. 5, 5, in.; cf. Cic. Fam. 13, 1: nunc a te illud primum rogabo, ne quid invitum mea causa facias; men id. ibd. 1, 9: rogavit, ut eam (causam) ne oppugnarem; — c) absol.; — valuit causa rogandi, non gratia ... neque enim ego sic rogabam, ut petere viderer, quia etc., Cic. Plane. 10; f. egf. ovenf. id. Phil. 2, 30; in blandiendo ... rogando lenis et summissa (vox), vid. Quintil. 11, 3, 63; rogantes pro vita, Suet. Aug. 13; — men som Ordsprog (om Ting af ringe Værd): malo emere, quam rogare, Cic. Verr. 4, 6.

rōgum, i, n., forel. Biform af flgd., Afrau. ap. Non. — rōgus, i, m.: Ligbaalet; — aliquem in rogum imponere, Cic.; inferri in rogum, id., rogo, Plin.; — rogum ascia ne polito, Cic. Leg. 2, 23, (e xitabb.); — »poet.» egf. in pl.; Diffugiunt avidos carmina sola rogos, Ovid. Am. 3, 9, 28; — b) »meton.» egf. f. Graven; — ubi portitor (i. e. Charon) aera recepit, Observatumbrosos lurida porta rogos, Propert. 4, 11, 8.

Rōma, ae, f., Ρώμη: Byen Rom, i det gamle Latium i Italien, Romerstatens Hovedstad, conditoris nomine appellata, vid. Liv. 1, 7, (om dens antet af Religionsgrunde hemmelige Navn f. Plin. 3, 9, v. Macrob. Sat. 3, 9), maxima rerum, Virg. Aen. 7, 602; aredes egf. som Gudsinde med Temples, vid. Liv. 43, 6, v. Tac. Ann. 4, 37; — med Hensyn paa de syv Høie, hvorfra Byen bestod, vid. Virg. Ge. 2, 531: rerum facta est pulcherrima Roma, Septemque una sibi muro circumdedit arcēs; — f. egf. Ovid. Pont. 1, 3, 37: Quid melius Roma? Scythico quid frigore pejus? Huc tamen ex illa barbarus urbe fugit; — B) df. 1) Rōmānus, 3: hørende til Byen Rom; df. egf. »alm.» romerff; — ∞ forum, (f. und. forum): populus Romanus (sæbð. affert. P. R.), f. und. populus; ∞ Juno, (opp. Argiva), Cic. N. D. 1, 29, ∞ Iudi, egf. Iudi magni, (de ælfste Lege i Rom); vid. Cic. Verr. 5, 14, Liv. 1, 35, offere, v. A.; res Romanae, (den romerffe Stat), Virg. Ge. 2, 198; men Liv. 21, 59: Primo concursu adeo res Romana superior fuit, ut etc., (det gif Romerne saa meget bedre, at osv.); — ∞ more, (paa romerff Vis, d. e. aabent eg ærligen), Cic. Fam. 7, 5, offere; — b) egf. ofte subst., Roman i, orum, m.: Romerne; — egf. in sing., vid. Hor. Epod. 7, 5: Non, ut superbas invadit Carthaginis Romanus arcēs ureret, etc.; men Romanus sedendo vincit, (opfrel. om Jabinus Cunctator), Varr. R. R. 1, 2; ligel. Romanus (sc. imperator), Liv. 21, 59; — bb) df. a) adv. Rōmāne, paa romerff Vis; — quaedam ... Romane et severe dixit, vid. Gell. 13, 31; — b) subst. Rōmānitas, ātis, f.: romerff Vis, Tertull.; — 2) de forel. Biformer; a) Rōmānicus, 3: = Romanus; — ∞ aratra, juga, (som ere forarbejdede i

Rom), Cato; — b) Rōmāniensis, e: = frgd.; — ∞ sal, Cato; — egf. Romanensis, e, Fest.; — c) Rōmānulus, 3: = frgd.; — ∞ porta, Varro; — d) Rōmulus cf. Rōmilius, 3: = frgd.; — ∞ tribus, id.; f. egf. Cic. Agr. 2, 29. — Rōmāne, adv., Romanicus, 3, Romaniensis, e, Romanitas, atis, Romulus, 3, Romanus, 3, Romilius, 3, f. und. Roma.

Romularis, e, v. Romuleus, 3, f. und. Romulus. — Romulidae, ae, tribus, f. und. Roma. — Rōmūlidae, arum, f. und. flgd. — 1) Rōmulus, i, m.: Romulus, Rom's Stifter og første Konge, blev efter sin Død dyrket under Navnet Quirinus; — vid. Liv. 1, 4 flgd., v. Plutarch. i hans Romulus; — B) df. 1) Rōmūleus, (egf. Rōmuleus, auct. Pervig. Ven. 72), 3: hørende til cf. benævnt efter Romulus, romuliff, ensis, Ovid., urbs, (i. e. Roma), id., casa, Petron.; cf. Virg. Aen. 8, 651; men ∞ fera, (hin Ulvenc), Juvenal. 11, 104; — b) »poet.» egf. f. romerff, Enn. Ann. init.; — 2) Rōmulus, 3: = frgd., ficus, Ovid. Fast. 2, 412, hasta, Propert. 4, 4, 26; ∞ tellus, (romerff), Virg. Aen. 6, 877, gens, (Romersffet), Hor. Od. 4, 5, in.; — 3) Rōmularis, e: = frgd., ficus, f. und. Ruminialis, populus, Sidon.; — 4) Rōmūlidae, arum, m.: Efterkommerne af Romulus, Romerne; — vid. Lucr. 4, 687, Virg. Aen. 8, 638, egf. Pers. 1, 31. — 2) Rōmulus, 3, f. und. 1) Romulus.

rōrarii, orum, m., [ros], sc. milites: etflags lette Dropper, hvormed Romerne begyndte Angrebet; — rorarii dicti a rore, Varro; cf. Liv. 8, v. 9; — egf. in sing., Lucil. ap. Non. — rōratiō, onis, f., [roro]: Dugfald cf. Bedugning; vid. Plin. 17, 37; — egf. in pl.; ∞ nocturnae, Appul. — rōridus, 3, [ros], ligefom roscidus: bedugget; — ∞ terga jugi, Propert. 4, 4, 48; ∞ specus, Appul. — rōrifer, a, um, [ros, fero]: dugbringende, Lucr. 6, 864, Stat. Theb. 1, 338. — rōriger, a, um, [ros, gero], ligefom rorifer: dugbringende, Fulgent. Mythol.

*rōro, avi, atum, i, v. n. v. a., men alene i 3die Person; I) »egentl.» a) intr.: at dugge, at vades med Dug; — croceis rorare genis, (om Aurora), Ovid. Fast. 3, 403; cf. id. Met. 13, 622; — offest impers.: ante rorat, quam pluit, Varro; si forte rorasset, Suet. Aug. 92; cf. Plin. 17, 14; — b) act.: at bedugge; — hvf. pass.: Mollis erat tellus rorataque mane pruina, Ovid. Fast. 3, 357; — II) »overf.» a) intr.: at dryppe, at være drubbende; — rorant pennaeque sinusque, Ovid. Met. 1, 267; cf. ibd. 1, 339, offere, egf. Virg. Aen. 8, 645, offere; — b) act.: at bedryppe, at vade; — Circumstant, lacrimis rorantes ora genasque, (vædende dem dermed), Lucr. 3, 470; ligel. ∞ saxa euore, Sil. 10, 263; — egf. em Bædfeens acc.; hvf. pass.: quam (sc. Junonem) ... Roratis lustravit aquis Thaumasias Iris, (med sprængt Vand), Ovid. Met. 4, 478; cf. id. Fast. 4, 728; — III) partic. rōrans, tis, fem adj.: som pder dræbendis; — pocula rorantia, (rimel. smaa Bægere), Cic. d. Senect. 14; (efter Freund. at sammenligning med *καυράδες*); men »poet.», juvenis rorans, Manil. 3, 488, (d. e. Rumbfensken Gagnymedes, som Stjernebilledet); — df. »fig.» minutis illis suis et rorantibus responsionibus etc., Macrob. Sat. 7, 9; v. — rōrulentus, 3: bedugget; — ∞ terrae, Cato, stirpes, ill., baccae, Colum.; — [flgd.].

ros, gen. rōris, m., [rimel. best. m. *ῥόσος*]; I) »egentl.» Duggen; — quo quaque (peendum) vocantes invitant herbae, gemmant rorē recenti, Lucr. 2, 318; ros si non cadit, Plaut. Capt. 1, 1, 13; ∞ nocturnum excipere ex pellibus, Caes. B. C. 3, 15; ∞ gelidus, Virg., peccori gratissimus, id., coelestis, Ovid., vitreus, id.; — egf. in pl.; neque in nube, neque in flatu cadunt rores, Plin. 18, 69; cf. Cic. (poeta) Div. 1, 8:

Quum primum gelidos rores aurora remittit; — II) *df. overf.*; A) enhver dryppende Vædse *el. Væde*; — infuso lympharum rore superne, *Lucr. 1, 497*; *figel. roremque liquorum etc.*, *ibid. 771*; *men ∞ salis*, (*Savvante*), *id. 4, 440*; *el. Ionio lassas ducere rore manus, etc.*, *Propert. 2, 20, 2*; *f. ogf. Virg. Aen. 6, 230*, *Hor. Od. 3, 4, 61*, *v. A.*; *ogf. in pl.*, ∞ *pluvii*, (*Regnifyer*), *Hor. Od. 3, 3, 56*; — fremdeles *ros lacrimarum*, (*Tæarer*), *Ovid. Met. 11, 708*; *figel. id. ibid. 10, 360*: tepido suffundit lumina rore; *el. Hor. A. P. 430*; *men natos Ueberibus gravidis vitali rore rigabat* (*med Relf af Iveret*), *vid. Cic. (poëta) Div. 1, 12*; *ogf. om Blødet*; *rores sanguinei*, *Virg. Aen. 12, 339*, *eruent*, *Stat.*; *men ros Syrius*, *Tibull. 3, 4, 28*, *v. ∞ Arabus*, *Ovid. Her. 15, 76*, (*v. c. Regelse*); *endel. ogf. om Purpurneglens Væste*, *Plin. 9, 69*; — B) *ros marinus* *v. marinus ros*, *ogf. (som et Ord) rosmarinus*, *ogf. (som Bisferu) in neutro, rosmarinum*: *Roßmarinen*; — *vid. Colum. 9, 1*, *Hor. Od. 3, 23, 15*, *Plin.*, *v. A.*; *ogf. ros maris*, *Ovid. Met. 12, 410*, *v. id. A. A. 3, 690*; *ogf. absol. ros*, *Virg. Ge. 2, 213*.
rōsa, *ae, f.*, [*besl. m. ῥόδον*]; I) *ægenl.*: *Rose*, *Plin. 21, 10*; *den silteigste iblandt Jæraarstøblerne*, *ibid. 38*, *hvf. sera*, *Hor. Od. 1, 38, 4*; *el. Cic. Verr. 5, 10*: quum rosam viderat, etc.; brugtes hyppigen til Indsmykning *el. Bekræftning el. Udstrøen*; — *pinguntque rosarum Floribus*, (*stroe Rose*), *Lucr. 2, 627*; *el. Hor. Od. 1, 36, 15*, *v. ibid. 2, 11, 14*, *Propert. 1, 17, 22*, *ogf. Tac. Hist. 2, 70*, *v. A.*; — *ogf. collectivt*: *rosa f. Rose* *el. Rosenfrænge*; *sertis redimiri et rosa*, *Cic. Tusc. 3, 18*; *el. ibid. 3, 26*: in viola... aut rosa dicere, (*under Ungveifsen af sandsefige Nydelfer*); *in rosa potare*, *id.*, *jacere*, *Senec.*, *vivere*, *Martial.*; *figel. multa...* in *rosa*, *Hor. Od. 1, 5, in.*; *el. Cic. Verr. 5, 11*; — *hvs Plaut. ofte som Æleford*: mea rosa! *ogf. Tu mihi... rosa (es)*, *id. Cure. 1, 2, 6*; — II) *overf.*: A) *Rosenolie*, *Cels. 8, 3*, *oftere*; — B) *Rosenbuxen*, *Plin. 8, 63*, *v. id. 18, 64*; — C) *Rosentiden* *el. Rosenmaanden*, *Inscript.*; — *not.*: om den hvide Rose, *f. Plin. 11, 41*, *v. id. 29, 30*.

**rōsacēus*, 3: *giort el. tilberedet af Rose*, *corona*, *Plin.*; ∞ *ceratum*, *id.*; *rosacennu m. v. ut. oleum*, (*Rosenolie*), *id.*; — *rōsārius*, 3: = *figd.*; — ∞ *absorptio*, *Suet. Ner. 27*, (*skal være etflags Rosenkrit*), *inc.*; ∞ *auxilium*, (*som ventes af deres Nydelse*), *Appul.*; *men ∞ venenum*, (*af den for giftig antagne Laurbarrose*), *id.*; — B) *df. subst.*, *rōsārium*, *i. n.*: *Rosenhæfte*, *Rosenhave*; — *in sing.*, *Colum. 11, 2*; — *oftere in pl.*, *id. praef.*, *Propert. 4, 5, 59*, *Virg. Ge. 4, 119*, *Ovid. Met. 15, 708*, *oftere, v. A.*; *v. ∞ rōsatus*, 3: *tilberedet af el. med Rose*; — ∞ *oleum*: *Rosenolie*, *Seren. Samm.*; *ogf. absol.*, *rosatum*, *i. n.*: *Rosenvin*, *Pallad.*; — [*rosa*].

Roscianus, 3, *f. und. 1. Roscius*. — *rosceius*, 3, [*ros*]; I) *ægenl.*: *bedugget, fuld af Dug*, *herba*, *Varro, mala*, *Virg.*, *nox*, *Plin.*; *men "pect."*, ∞ *dea*, (*i. e. Aurora*), *Ovid. A. A. 3, 180*; ∞ *Hesperus*, *id. Fast. 2, 314*; ∞ *Iris*, *Virg. Aen. 4, 700*; — II) *overf.*: *vædet el. vandet*; — ∞ *saxa ravis*, *id. ibid. 7, 683*; *el. Martial. 4, 18*. — I) *Roscicus*, *i. n.*: *romersk Slægt*; *v. Personshavn*, *hvoraf her mærkes*; I) *L. Roscius Otho*, efter hvem benævnes lex Roscia theatralis de quatuordecim ordinibus, der udelukkende bestemt for Ridderstanden; om den Tale, hvori Consulen Cicero forsvarede denne Lov af Roscius, *f. Plin. 7, 31*; *el. Cic. Phil. 2, 18*, *v. Hor. Ep. 1, 1, 62*, *ogf. Tac. Ann. 15, 32*; — B) *df. Roscius*, 3, *lex*, *f. ovenf.*; — II) *Qu. Roscius (comodius)*, beromt *Stuepiller*; — *vid. Cic. d. Or. 1, 28*: hoc... est consecutus, ut in quo quisque artificio excelleret, is in suo genere Roscius diceretur; *el. id. Brut. 84*; — *ogf. har Cicero forsvaret ham i en til os kommen Tale*; — B) *df. Roscianus*, 3, *imitatio*, *id. d. Or. 2, 59*; — II) *Sext. Roscius fra Ame-*

ria, blev a. n. e. 674 af Cicero forsvaret i en Tale, som endnu hæves. — 2. *Roscus*, 3, *f. und. figd.*

Rōsea (*Rosia*), *ae, f.*: Navnet paa en frugtbar Egn ved Neate i d. Sabinisk; — *campos Roseae Italiae sumen esse*, *Varro*; *el. Plin. 17, 3*, *ogf. Cic. Att. 1, 15*; — B) *df.*: I) *Rōseus* (*Rosius*), 3: *rosteif*; — ∞ *rura*, *Virg. Aen. 7, 712*; ∞ *cannabis*, *Plin.*; — 2) *Rōseanus*, 3: = *Roseus*, *equi*, *Varro*. — **rōsētum*, *i. n.*: *Rosenhæfte* *el. Rosenhave*, *Varro*, *Virg. Ecl. 5, 17*; *roseta instituere*, *Pallad.*; *v. ∞ l. rōsēs*, 3; I) *ægenl.*: af *Rose*, *giort el. bunden af Rose*, *strophium*, *Virg. Cop. 32*, *vinculum*, *Senec. Med.*; *men ∞ flores*, (*Rose*), *Claudian.*; ∞ *convales*, (*bevoerne med Rose*), *id.*; — II) *oftere*, *navnl. hvs Plin. v. "pect."*: *rosenfarvet*; — ∞ *pannus*, *Plin.*, *nitor quidam in purpura*, *id.*, *flos herbae*, *id.*; — ∞ *Aurora*, *Lucr.*, *ogf. ∞ dea*, *Ovid. A. A. 3, 81*; *ligesom hende tillægges*: ∞ *os*, *id.*, *ogf. ∞ equi*, *id.*, *Tibull.*, *v. ∞ bigae*, *Virg.*; — ∞ *Phoebeus*, *id. Aen. 11, 913*; ∞ *Eous*, *Propert. 3, 23, 7*; — *navnl. ogf. om den ungdommeligen blomstrende Skonhed og med Hensyn paa enstelte Egenstæde*; ∞ *labella*, *Catull.*, *labra*, *Martial.*; ∞ *os* (*Veneris*), *Virg.*; ∞ *genae*, *id.*; ∞ *cervix*, *id. Hor. Od. 1, 13, 2*; ∞ *juventa*, *Val. Fl.*; — [*rosa*]. — 2. *Rōseus* (*-ius*), 3, *f. und. Rosea*. — *Rōsia*, *f. und. Rosea*. — *rosina*, *ae, f.*, *herba*: *etflags os ubefiendt Bært*, *Veget. d. Re Vet. 6, 13*. — *rōsio*, *ōnis*, *f.*, [*rodo*]: *Ugnaven* *el. Ugniden*, *Cels.*; *ogf. in pl.*: *rosiones a medicamentis factae*, *Plin. 28, 33*, *oftere*. — *rosmarinum*, *i. n.*, *v. rosmarinus*, *i. m.*: *Roßmarinen*, *f. und. ros*, *nr. 11, B*.

**rostellum*, *i. n.*, *dem. af rostrum*: *siden Snabel*, *sidet Hæb* *el. Tryne*; — ∞ *pullorum* (*avium*), *Colum.*; ∞ *muris*, *Plin.* — *rostra*, *orum*, *f. und. rostrum*, *nr. 11, B, 2*. — **rostralis*, *e*: *hørende til Rostra* *el. Talerstolen*; — ∞ *tabula*, (*som er opslaaen derpaa*), *Sidon.*; — *rostrans*, *tis*, *adj.*: *snabelformet* *el. trynefermet*; — ∞ *vomere* (*arare*), *Plin. 18, 49*, *inc.*; *v. ∞ rostratus*, 3: *forpint med en Snabel* *el. med et Tryne*; *df. sædv. overf.*; A) *adm.*: *som fortil har en frum Spids*, *frummet* *el. hageformet*, *falces*, *Colum. 2, 20*, *vectis*, *Plin. 18, 18*; — B) *besl.*: — ∞ *navis*, (*som paa Forstavnen har et snabelformet Jæmspring til Krigsbrug*, *f. und. rostrum*); — *vid. Cic. Inv. 1, 32*, *Suet. Caes. 63*, *v. auct. B. Afr. 23*; — *men Plin. 9, 13*, *er ∞ prora*: *etflags Muelingestak* (*af dens Lighed med en Skibsnabel*); *el. id. 10, 32*; — *hb*) *beritl mærkes endnu*: a) *∞ corona*, *ligesom corona navalis*: *en med Skibsnabler smykket Værestang*, *som tildeltes den, som først besteg et fiendeligt Skib*, *Plin. 16, 3*, *v. id. 22, 4*; — *df. "pect. overf."* om *Agrippa*: *cui... Tempora navali fulgent rostrata corona*, *Virg. Aen. 8, 683*; — b) *Columna Rostrata*, *som paa Jerum var opreist til Minde om Romernes første Sejre over Carthaginienserne under Consulen Duilius* (*a. n. e. 491*); — *vid. Plin. 34, 11*, *Flor. 2, 2*, *Liv. epit. 17*, *v. Quintil.*; — *Fragmenter af Indskrifter paa denne Støtte ere, som det ældste romerske Sprogmonument, overst mærkbare*; *vid. Orell. Inscript. nr. 519*, *Freund. Anhang IV*, *v. A.*; — [*af figd.*].

rostrum, *i. n.*, [*rodo*]; I) *ægenl.*: *Snabel*, *Tryne*; — *aduncitate rostrorum* (*cibum capescere*), *vid. Cic. N. D. 2, 47*; *ibes aves... corneo proceroque rostro*, *ibid. 1, 36*; *f. ogf. Liv. 11, 13*, *Ovid. Met. 2, 376*, *oftere, v. A.*; *tillægges ogf. Bedderen og Gæden*, *Varro*; *navnl. ogf. Svinet*, *Cic. Ovid.*, *ogf. Svanden*, *id.*, *v. Iltven*, *Plin.*, *ogf. om Delfinen* *v. Skilpadden*, *id.*, *ogf. Vien*, *id.*; — *bliver ogf. undert. med Lune* *el. Ringagt tillagt Menneſter*; *Apud mensam plenam homini rostrum delles*, *Plaut. Men. 1, 13*; *f. ogf. Lucil. ap. Fest. s. v. squarrosus*, *p. 329*, (*Müll.*); — *men om et anfigtsformet Vandspring*: *ex quarum* (*sc. personarum*)

rostris aqua salire solet, Digest.; — II) cf. „overf.“; A) „alm.“, ifølge Gienfandens Lighed: den frumme Spids, navnlig paa falx vinitoria, Colum., paa Vov-jernet (cf. vomer), Plin., paa en Hammer, id.; ogf. et Lampenab, id.; — B) „bef.“; 1) en Skibsnabel, der anbragtes paa Jorshavnen af Krigsskibe, for dermed at bære de fiendelige Skibe i Grund; vid. Plin. 7, 57; — rostro ferire cf. percutere, Liv., rostro concurrere cum navi hostium, id.; — ogf. in pl., Hirt. B. Alex. 46, oftere; — 2) cf. „meten.“, Rostra: Talerstolen paa Forum, saaledes kaldet af de paa samme anbragte Skibsnabler, der vare (a. u. c. 416) tagne af de berøgnede Antiaters erebreere Skibe; vid. Liv. 8, 14, o. Plin. 34, 11; — ut in Rostris prius quam in senatu litterae recitarentur, Liv. 27, 50; cf. Cic. Pis. 3; cecendere in Rostra, id., Liv.; opp. descendere de Rostris, Cic. Vat. 11; cf. Caes. B. C. 3, 21; men Suet. Aug. 100: pro Rostris laudatus est, (fra Talerstolen); cf. id. Caes. 6, oftere; ligel. apud Rostra (laudare), Tac. Ann. 16, 6; — b) „poet.“ ogf. om Stedet omkring Rostra: — vid. Hor. Sat. 2, 6, 50; ligel. om det omkring Rostra forsamlede Folk; Campumque et Rostra movebat, Lucan. 8, 685; — rosulentus, 3, [rosa]; 1) „egent.“: fuld af Rofer, prata, Prudent.; — II) resensfæret, splendor, Capella. — rōsus, 3, partic. af rōdo.

rota, ae, f.; 1) „egent.“: Hjul cf. Vognhjul; — Vorsuntor es, quam rota figuraris, Plaut. Ep. 3, 2, 35; cf. id. Capt. 2, 3, 9; rotarum orbes, Lucr., Plin., radii, Virg., axes, Plin.; summae Curvatura rotae, Ovid. Met. 2, 107; — radiata, Varro, aquaria, Cato; — B) „bef.“ ogf.; a) Vottemagerhulet; — Currente rota, etc., Hor. A. P. 22; ligel. — Cumana, Tibull. 2, 3, 52; — b) Hulet som Vortrettesfab, Graeternes τροχός; — in rotam ... cecendere, vid. Cic. Tusc. 5, 9; — „poet.“ ogf. Vriens Hjul, Virg. Aen. 6, 616, o. A.; men „alleg.“: vorsor in amoris rota miser, Plaut. Cist. 2, 1, 4; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) (som pars pro toto): Begnen el. en Vogn; — Si rota defuerit, in pede carpe viam, Ovid. A. A. 2, 230; cf. id. Met. 1, 448, oftere, Propert. 1, 2, 20, oftere, ogf. Virg. Aen. 12, 671; — 2) hulsfermet el. fivesfermet Legeme; df. a) „poet.“; — ∞ solis, (Solfiben), Lucr.; ogf. ∞ flammae Phoebi, Senec. Herc. Oct.; ligel. absol. rota, Emm. ap. Isid., Val. Fl.; — b) etflags Sefst, ligefom Hulsfiben, Plin. 9, 3; — B) „ment.“ o. „alleg.“; a) om en pludselig Vending el. Omværling; — fortunae rotam pertimescere, Cic. Pis. 10; Versatur celeri Fors levis orbe rotae, Tibull. 1, 5, 70; cf. Propert. 2, 7, 32, o. Hor. Od. 3, 10, 10; — b) „poet.“ berer et Digt i det elegant Bersemaal: imparibus vecta Thalia rotis, Ovid. A. A. 1, 261; cf. id. Pont. 3, 4, 85: molles elegi ... disparatibus ... rotis.

rōtābilis, e, [roto]: som dreier sig i en Kreds, freesfermig, flexus, Ammian. — rōtālis, e, [rota]: forsynet med Hjul, carpentum, Capitol. — *rōtātilis, e: freesfermig, gyri, Sidon. trochaei, Prudent.; — rōtātum, adv.: freesfermig; — ∞ in orbem saltantes, Appul.; — rotatio, onis, f.: freesfermig Omdreining, circumi, Vitruv. 10, 3; — rōtator, oris, m.: som dreier el. svejger om i en Kreds; — Bassaridum rotator Euan, Stat. Silv. 2, 7, 7; cf. — rotatus, us, m.: freesfermet Omdreining el. Svejgning, armorum, id.; — [af flgd.].

*rōto, avi, atum, 1, v. a. o. n., 1) act.: dreier el. svejger el. flynger omkring el. freesfermig; — rapit et bis terque per auras More rotat fundae (Learehum), Ovid. Met. 4, 516; men id. A. A. 2, 374: Fulmineo rabidos quum rotat ore canes (aper); ∞ eusem fulmineum, (svejge), Virg. Aen. 9, 411; men comas executientem rotare (om Gests af Taleren), fanaticum est, Quintil.; rotantes ... fumum (flammae), Hor. Od. 4, 11, 11; — ogf. „medial“: circumque infraque rotantur (greges), Stat.; cf. Ovid. Met. 2, 71, o. id. ibd.

9, 221; — B) ogf. „fig.“: sermone rotato, (i et afrundet Syreg), Juvenal. 6, 449; — II) som neutr., findes rotare f. rotari, Virg. Aen. 10, 362, hvor saxa rotantia, (som rulle ned; cf. volventia plaustra, id. Ge. 1, 163); — ligel. rotare absol. om Paaflagen: at udfælde Halen, Colum. 8, 11; o. — rōtūla, ae, f., demin.: lidet Hjul, Plaut. Pers. 3, 3, 38, Plin. 18, 48, Colum., o. A.; — [af rota]; — rōtūlus, i, m., Vifernt af flgd., Calpurn. Ecl. 7, 51, inc.

rōtundatio, onis, f., [rotundo]: Afrundning; — linea rotundationis, (Kredslinien), Vitruv. — rōtūnda, adv. af rotundus; 1) „egent.“: rundt, i el. til en Rundning; — ut in orbem quam rotundissime fornetur, Colum.; — II) „fig.“: afrundet el. begrundet el. besjæmt; — ista ipsa ... a te quidem apte et rotunde (sc. exposita), Cic. Fin. 4, 3; — rotundifolius, 3, [rotundus, folium]: rundbladet, herbae, Appul.

*rotunditas, atis, f.: Rundning el. Rundhed, rund el. afrundet Gestalt; 1) „egent.“; — gemma rotunditatis absolutae, Plin. 37, 73, oftere; — II) „fig.“ o. „ment.“; — ∞ verborum, (deres Afrundning (cf. afrundede Sammenføjning), Macrobi. Sat. 7, 5; — rōtundo, avi, atum, 1, v. a.: gjør rund, afrunder; — ∞ tignum ad circinum, Vitruv.; herbae rotundantur in caulem, Plin.; men solis orbis rotundatus etc., vid. Vell. 2, 59; men ∞ (mundum) ad volubilitatem, vid. Cic. Univ. 10; — ogf. „fig.“: Mille talenta rotundentur, etc., (ber gjøres fuldstændige), Hor. Ep. 1, 6, 34; — rotundatus hendecasyllabos (elaborare), Sidon.; o. — rotundula, ae, f., demin. af flgd.: liden rund Sage, Appul.; — [af flgd.].

rōtundus, 3, [rota]: hulsfermet, d. e. rund; 1) „egent.“; — stellae globosae et rotundae, Cic.; mundum rotundum esse volunt, quod etc., id. N. D. 1, 10; cf. id. Univ. 6, 12: ut nihil effici possit rotundius; men id. Fin. 2, 12, absol.: quadratum, rotundum (quid sit, judicant sensus); cf. Lucr. 4, 505, ogf. Hor. Ep. 1, 1, 100; med Quintil. 11, 3, 139: ipsam togam rotundam esse, (rimel.: at den falser med Rundning omkring Legemet); — II) „fig.“; A) „alm.“: rund el. afrundet el. glat, (hvorpaa intet kan feste); df. med Lunc om den fligste Bife, Hor. Sat. 2, 7, 86: Fortis, et in se ipso totus, teres atque rotundus; — B) „bef.“ om Taler el. Joreedrag: afrundet, afsgrændet, ordnet, ord.; (dog hos Cic. endnu med quasi, el. med ut ita dicam); — elegans et apta et quasi rotunda constructio, Cic. Brut. 78; cf. id. Orat. 13: Theodorus praefractioni, nec satis, ut ita dicam, rotundus; men „poet.“: ore rotundo ... loqui, (have et flydende Joreedrag), Hor. A. P. 323; men ∞ distributio (magis quam vera), vid. Quintil. 3, 4, 16; ∞ volubilibus sententia, Gell.; — b) rund, d. e. affænderet el. usammenhængende; — quum illa rotunda et undique circumcisa insistere invicem nequeant, Quintil. 8, 5, 27.

rūbēdo, mis, f., [rubeo]: rødlig Farve, Firmie. — rubefacio, feci, factum, 3, v. a., [rubeo]: at gjøre rød, at farve rød; — exiguo rubefecit sanguine setas (arundo), Ovid. Met. 8, 383; cf. ibd. 12, 382, o. Sil. 16, 137. — *rūbellianus, 3: rødlig, vites, Colum. 2, 2; — rūbellio, onis, m.: etflags rødlig Jult, Plin. 32, 49; o. — rūbellulus, 3, demin.: neget rødlig, rhamnos, Veget.; af — rūbellus, 3, demin. af ruber: rødlig, vinum, Martial., Pers.; men ∞ vineae, vid. Plin. 14, 4; ∞ calvitium, Capella.

rūbens, tis, partic. o. adj. af flgd. — rūbēo, ere, v. n., [ruber]; 1) „alm.“: at være rød, at rødme; — Et simul ulceribus quasi inustus omne rubere Corpus, etc., Lucr. 6, 1164; men ibd. 209: ut merito rubent (nubes, nemf. af Sollystet); rubent aviaria baccis, Virg. Ge. 2, 430; quae (poma) candida parte, Parte rubent, Ovid. Met. 3, 483; cf. id. A. A. 3, 170: quae his Tyrio murice lana rubes; men Catull. 3, fin.: Flendo turgiduli rubent ocelli; rubens ferrum

igne, Ovid.; — II) „bef.“: at rødme af Skam; — rubeo, mihi crede; sed etc., Cic. Att. 15, 4; cf. id. Verr. 2, 76; — III) partic. rūbens, tis, ogf. som adj.: rødlig, rød, rødme; A) „afm.“: — minio suffusus ... rubenti, Tibull. 2, 1, 55; ligel. ostroque rubenti etc., Lucr. 2, 35; rubenti vere, Virg. Ge. 2, 319; men rubenti Dexterā, (bveri Lynet gløder), Hor. Od. 1, 2, 2; men in rubente folio, Plin. 16, 10; — compar., ∞ superficies, id. 37, 23; — B) „bef.“: skamrød; — ore non rubenti (legere: uden at rødme), Martial. 5, 2; Inficitur (virgo) teneras ore rubente genas (acc. graec.), Tibull. 3, 4, 32.

rūber, bra, brum, ῥοδρός; I) „gent.“: rød, blodrød, ildrød; — ∞ humor, Lucr., sanguis, Hor., crocus, id.; men ∞ Priapus, Ovid. Fast. 1, 415, (d. e. rødmalet); ∞ flamma, id.; „poet.“ ogf. om det af den opgaende el. nedgaende Sol farvede Ocean; vid. Hor. Od. 1, 35, 32, ogf. Virg. Ge. 3, 359; — compar., ∞ pilus, Plin.; superl., ∞ nitrum, Cels.; — men „poet.“: ∞ leges majorum, (af deres røde Overtrif), Juvenal. 14, 192; — II) som adj. propr.: A) Rubrum Mare: det røde Hav, d. e. d. arabiske og persiske Farvagt, Mela 1, 10, oftere, Plin. 6, 28, Cic. N. D. 1, 35, v. A.; — B) Saxa Rubra: Røvet paa et Sted (med Stenbrud) imellem Rom og Vej, Cic. Phil. 2, 31, Liv. 2, 49; — heder breves Rubrae, Martial. 4, 64.

rūbesco, būi, 3, v. n., inch. af rubeo; I) „afm.“: at blive rød, at rødme; — Janque rubescerebāt radii mare, etc., Virg. Aen. 7, 25; cf. ibid. 3, 521; men ibid. 8, 695: arva ... caede rubescunt; cf. Ovid. Met. 11, 18: saxa ... rubuere sanguine vatis; rosa rubescens, Plin.; vīna rubescētia, id.; — II) „bef.“: at rødme af Skam el. Harmes; — Et rubuere genae, totoque recanduit ore, Ovid. Met. 7, 78.

*I) rūbēta, ae, f.: etflags giftig Grø, som opholder sig i Tornebuste, Plin. 32, 18, Juvenal. 1, 70; ogf. rana rubeta, Plin. 8, 48, v. Propert. 3, 4, 27; v. — 2) rūbēta, orum, n.: Brombarbust el. Brombarbætte; — in duris haerentia mora rubetis, Ovid. Met. 1, 105; cf. Calpurn. Ecl. 3, 5; — [rubus]. — 1) rūbēs, (ogf. robens, robius o. robus, f. Fest. s. v. robum, p. 264, (Müll.), 3, [rubeo]: rød; — vaccae el. boves colore rubeo, Varro, Colum. — 2) rūbēs, 3, [rubus]: af Brombarbusten, virga, Virg. Ge. 1, 266.

Rūbi, orum, m.: By i Arpusien, hod. Ruvo, Hor. Sat. 1, 5, 94; — B) df. Rūbustini, orum, m.: Indvaanerne af Byen R., Plin. 3, 16. — rubia, ae, f., [I) rubeus]: Farverødt, Krapp, Plin. 19, 56, Vitruv. — Rūbico, (Rūbicon, Lucan.), ōnis, m.: Iken Grændseflod imellem Italien og Gallia Cisalpina, berømt ved Cæsars Overgang derover ved Bergetrigens Udbrud, (hod. Pisatello); — vid. Plin. 3, 20, Cic. Phil. 6, 3, Suet. Caes. 31; f. ogf. Lucan. 1, 213: parvis ... impellitur undis Puniceus Rubicon, quum etc.

rūbicundūlus, 3, dem.: noget rødlig, temmelig rød; — ∞ illa, Juvenal. 6, 425; af — rubicundus, 3: rødlig, rødfarvet, rød; — ∞ ore (homo), Plaut.; cf. Ter. Hec. 3, 4, 26; men ∞ matrona, Ovid. Med. fac. 13, (d. e. fedbrændt); cf. Martial. 6, 61, 3; ∞ luna, Plin.; men ∞ Ceres, (f. d. fædv. flava Ceres), Virg. Ge. 1, 297; men ∞ Priapus, (rødmalet), Ovid. Fast. 6, 319; — compar., Varro, Senec.; e. — rubidus, 3, ligesom frgd.: rødlig, rød, ampulla, Plaut. Stich. 1, 3, 77; men comit: torreto me pro pane rubido, (som brunt el. mørkt Brød), id. Casin. 2, 5, 2; men ∞ facies ex vinolenta, Suet. Vitell. 17; — [rubeo]. — rubigo, rubigalis, etc., f. ind. robigo, etc.

rūbor, ōris, m., [rubeo]: Rødhed, rød farve, (med Indbegreb af dens forskellige Nuancer, vid. Gell. 2, 26); I) „afm.“: — ille susus et candore mixtus rumor, Cic. N. D. 1, 27; cf. Ovid. Am. 3, 3, 6: niveo lucret in ore rubor; ∞ cocci, Plin.; — ogf. in

pl.; Vellera ... Tyrios incocta rubores, (i. e. colorem purpureae), Virg. Ge. 3, 307; — II) „bef.“: Skamrødme; — pudorem rubor ... consequitur, Cic. Tusc. 4, 8; haec audienti ... rubor suffusus etc., Liv. 30, 15; alius est irae rubor, alius verecundiae, Plin. 11, 91; cf. Virg. Aen. 12, 66; — comit: cf. Plaut. Capt. 5, 2, 9: At ego faciam, ut pudeat; nam in ruborem te totum dabo (sc. caedendo); — B) df. „meten.“, (causa pro effectu): Rødselsen af Skam, Skam el. Skamfuldhed; — orator praestet incontinentem et ruborem suum, verborum turpitudine et rerum obscenitate vitanda, Cic. d. Or. 2, 59; ligel. Liv. 45, 37: si nomen hoc (milites) saltem ruborem incutere ... possit; ligel. ruborem asferre, Tac. Ann. 13, 15; — ogf. in pl.: rubores elicere cuius, auct. ad Her. 4, 10; — b) df. ogf. (med fortat Metonymi): hvad man skammer sig over, Bestemmelse el. Skam; — censoris iudicium nihil fere damnato nisi ruborem affert, Cic. d. Rep. 4, 6; duas res ei rubori fuisse, unam, quod etc., Liv. 45, 13; ligel. rubori mihi est, quod etc., Tac. Ann. 14, 55; ogf. ub. dat.: nec rubor, inter comites aspicit, id. Germ. 13; cf. Ovid. A. A. 3, 167; men id. Her. 20, 202: Nil tua, Cydippe, facta ruboris habent; ogf. forbindes rubor ac dedecus, Tac. Hist. 1, 30.

*rubrica, ae, f., [ruber], sc. terra; I) „gent.“: rød Jord, Vitruv., Colum., Plin. 18, 36; — II) „bef.“: rød farvejord (som Rødsil); navn. Zimober el. Minie; vid. Plin. 3, 14; — Buccas rubricae, cera omne corpus intinxit tibi, Plaut. Truc. 2, 39; ligel. rubrica delibutus, auct. ad Her.; cf. Hor. Sat. 2, 7, 98; Pers. 1, 66, v. A.; — B) df. „overf.“: a) den eyrel. med rød farve freyve Trel af en Lov el. Forordning; — (quae) proponuntur sub rubrica: unde vi, Digest.; — b) df. atter „overf.“ om Loven selv; — ad album ac rubricas se transferre, (lægge sig efter Lovfyndigheden), Quintil. 12, 3, 11; ∞ Masuri, Pers. 5, 90; df. — rubrico, (avi), atum, 1, v. a.: farvet rød el. med Rødt, Tac. Priap. 73, 2, Venant.; v. — rubricōsus, 3: som er rig paa rød farvejord, ager, Cato, terra, id., solum, Colum.; cf. Plin. 18, 47; — rubrus, 3, feld. v. fild. Biform af ruher, Solin.

rubus, i, m., (f., Prudent.), [besl. m. ruber]; I) „gent.“: Brombarbusten, Plin. 16, 71, oftere; ∞ asper, Virg.; ∞ hisuti, Propert., hamati, Tibull.; Mixta fere duris utilis herba rubis, Ovid. Pont. 4, 4, 4; — II) Brombarret; — colligere rubos, Calpurn.; Et dare puniceis plena canistra rubis, Propert. 3, 11, 28; cf. Liv. 23, 20: strictis rubis (vivere).

*ructāmen, inis, n.: Røben, Dyrigelse, Prudent.; — ructatrix, icis, f.: røbende; df. „overf.“: ∞ mentha, (som foraarfager Røben el. Dyrigelse), Martial. 10, 48; af — ructo, avi, atum, 1, v. n. o. a., [rilligem. ructus af inus, erugo, rugo, Graef: nēs ῥοῦγος ῥεῦγος]; I) „gent.“: a) neutr.: røbet, har Dyrigelse; — ∞ alicui in os, Plaut. Pseud. 5, 2, 9; cf. Cic. Phil. 2, 25, oftere; — ogf. som dep., id. ap. Fest. p. 262, (Müll.); f. ogf. nederf.; — b) act.: ligesom at spræde, at røbe deraf el. derefter; — ∞ acida, Plin., glandem, Juvenal., aprum, Martial.; ogf. som dep.: ructari aves hospitales, Varro; — II) „fig.“: A) „overf.“: — ∞ fumum (terra), d. e. udsunster, Pallad.; — B) „ment.“, (men m. Ringegast): at give fra sig; — dum sublines ructatur (dep.) versus, Hor. A. P. 157; men ructans propinquitates semideum, (altså førende dem i Munden), Sidon.; — ructor, ari, som dep., f. ind. frgd. — *ructuō, are, v. a., fild. Biform af ructo, Augustin.; o. — ructuōsus, 3: fuld af Røben el. Dyrigelse; — ∞ spiritus, Coel. ap. Quintil. 4, 2, 123; af — ructus, us, m., [f. ructo ab in.]: Røben; — Exhalas acidus ex pectore ructus, Lucil. ap. Non.; ructus (liberos) esse oportere, Cic. Fam. 9, 22; ructus gignere el. ciere,

Plin., dissolvere, id.; — egf. „øverf.“, ∞ fontium, (deres Eyrtelsen), Vitruv.

rudectus, 3, [rudus]: fald af Grus, ligesom Grus; — df. om Jorrbunden: ter, maver, terra, Cato, locus, id.; — 1. rudens, tis, m., (egf. l., Plaut.), [rimel. best. m. 2. rudens, sc. funis cl. restis]: stærkt Yme, et Doug; df. 1) sæv.: Eftvæltne el. Eftvæltung; — rudentum sibilus, Pacuv. ap. Coel. in Cic. Fam. 8, 2; cf. Virg. Aen. 1, 87: stridorque rudentum etc.; egf. Hor. Epod. 10, 5, Ovid. Trist. 1, 11, 19, v. A.; excussos ... laxare rudentes, (neml. ser at fatte Seil til), Virg. Aen. 3, 267; hværem egf. velis immitte rudentes, Lucan.; men explicatio rudentis, Cic. Div. 1, 56; cf. id. Tusc. 5, 14: fortuna rudentibus apta, (Wælfart, som hænger i en Yme, el. Rigtigdom paa Eoen); men Ovid. Met. 3, 616: prenoque rudente relabi, (glide ned derad); — h) df. er egf. Rudens: Navnet paa en Comœdie af Plautus; — 2) Doug el. Yme paa en Krigsmæssig, Vitruv. 10, 11 fgd.; — 2. rudens, tis, partic. af rudo. — ruderarius, 3, [rudus]: Jørenten til Grus, cribrum, Appul. — ruderatio, onis, f.: Gulvets el. Grundens Bedækning med Grus, Vitruv. 7, 2; af — rudero, avi, atum, 1, v. a., [rudus]: bedækker med Grus, Vitruv. 7, 1; — 2) „øverf.“: ruderatus ager, (med grusagtig el. tor eg maver Jort), Plin. 24, 10.

Rudiae, arum, f.: By i Calabrien, Digteren Ennius's Jødefest, Plin. 3, 16, v. A.; — B) df. Rudinus, 3: fra el. af Rutia; — Nos sumu' Romani, qui fuimus ante Rudini, siger Ennius om sig selv, Enn. Ann. 18, 12; cf. Cic. d. Or. 3, 42, egf. id. Arch. 10. — 1. rudarius, i, m., [Lrudis], in pl.: rudarii ... qui nova saga poliant, Cincius ap. Fest. p. 265, (Müll.). — 2. rudarius, i, m., [2. rudis]: udtient Jægtter, som er bleven befestet med Jæghedsflæden (rudis), Suet. Tib. 7.

rudicula, ae, f., dem. af 2. rudis nr. 1: liden Stav el. Pind til Dyrning, Colum., Plin. — rudimentum, i, n., [1. rudis]: den første Prove, det første Jægtsteg; 1) oftest i Arisæfproget; — pro militari rudimento etc., Liv. 21, 3; ligel. in pl.; rudimenta militiae, Vell., belli, Virg.; cf. Liv. 31, 11; — 2) df. om andre Jægheds; — inter ... rudimentum primum puerilis regni (sc. Ascanii), Liv. 1, 3; ∞ rhetorices, (Begyndelsesgrundene dertil), Quintil. 2, 5, 1; cf. Suet. Aug. 64, id. Ner. 22, v. id. Tib. 8. — Rudinus, 3, f. und. Rudiae.

1. rudis, e: raa, uformet, uforarbejdet; (rudis est) omnis fere materia non deformata, etc., Cincius ap. Fest. p. 265, (Müll.); df. 1) „egentl.“ el. om Ting; — ∞ terra, (udvirket), Varro; ligel. ∞ ager, Colum.; campus, Virg. Gc. 2, 211; „pect.“ hedet egf. Chaos: rudis indigestaque moles, Ovid. Met. 1, 7; ∞ marmor el. saxum, (ikke tilbuggen, uforarbejdet), Quintil.; cf. Ovid. Met. 1, 406: ∞ signa (de marmore coepto); ∞ aes, (opp. signatum), Plin. 33, 13; ∞ lana, Ovid.; ∞ textum, (grov Væv, grovt Zei), id. Met. 8, 640; ∞ vestis, (af grovt Zei), id.; ∞ herba, (vildt), Martial., uva, (umeden), id.; — 2) „fig.“: A) „øverf.“: „pect.“: ung, up, uvaunt; — ∞ Amphitrite, (det endnu ubesleede Hav), Catull. 64, 11; ligel. ∞ Argo, Lucan.; ∞ agna, (spædt Lam), Martial.; ∞ filia, id.; — B) „ment.“: o. „ethisf.“: raa el. udannet, uistiftet el. udgygt el. uerfaren; 1) absol.; aa) om Begreber; — nunc etiam rude'st (consilium meum), Plaut. Poen. 1, 1, 61; navn. hede uistdende Mænds Ord: inchoata et rudia, Cic. d. Or. 1, 2; egf. rudia atque imperfecta adhuc etc., Quintil. 3, 1, 7; illa rudibus et incompositis similia etc., id.; ∞ stilus et confusus, id.; ∞ carmen, Hor., ingenium, id. A. P. 410; ∞ seculum, Quintil., Tac.; ∞ vita prisorum et sine litteris, Plin.; — bb) om Personer;

— rudem me et integrum discipulum accipe, etc., Cic. N. D. 3, 3; tam eram rudis? tam ignarus rerum? etc., id. Sest. 21; illi rudes homines primique, Quintil. 8, 36; men Hor. Od. 3, 21, 54: nescit equo rudis Haerere ingenuus puer; — b) egf. at mørke i fgd. Jæghedsfæst; a) m. in cl. c. abl.; — rudis in jure civili, Cic.; cf. id. d. Or. 1, 50, v. id. Fin. 1, 2; Aeschylus sublimis et gravis, sed rudis in plerisque et inkompositus, Quintil.; — Ennius ingenio maximus, arte rudis, Ovid. Trist. 2, 424; ligel. rudis studiis, Vell. 2, 73; — β) c. gen.; — imperiti homines, rerum omnium rudes ignarique, Cic. Flacc. 7, 16; cf. id. Off. 1, 1; rudis bonarum artium, Tac. Ann. 1, 3; rudis dicendi, ibd. 29; „poet.“ egf. rudis agnimum, Hor. Od. 3, 2, 9; men ∞ somni, (førværløse), Ovid. Met. 7, 213; — γ) m. ad; — rudem ad pedestria bella Numidarum gentem, Liv. 24, 48; Ad mala jam pridem non sumus ulla rudes, Ovid. Pont. 3, 7, 18.

2. rudis, is, f.: tynd Stav el. Stav, A) til at røre med i en Gryde, Cato; — ∞ ferrei, Plin. 34, 50; f. egf. und. rudicula; — B) til Døelse i Jægtning, alts. Jægtstæv, (Napier); — rudibus inter se in modum justae pugnae concurrere, Liv. 26, 51; mir-millonem e ludo, rudibus secum batuentem, etc., Suet. Calig. 32; cf. Ovid. A. A. 3, 515; — b) navn. gæves den udtiente Gladiatør en saadan rudis som Græstegn, f. und. 2. rudarius; — quum essedario ... indulsisset rudem, Suet. Claud. 21; — β) egf. ofte „øverf.“ fra Jæghedsproget: donari rude, el. accipere rudem: ligesom at have udtient el. at blive befriet fra en haard Tjeneste; — Sic igitur, tarda vires minuite senectae, Me quoque donari jam rude tempus erat, Ovid. Trist. 4, 8, 23; cf. Hor. Ep. 1, 1, in., v. Martial. 3, 36; ligel. „alleg.“ om Antonius's Af-søndring fra Cæsar's Sag: tam bonus gladiator, rudem tam cito accepisti? Cic. Phil. 2, 29.

ruditas, atis, f., [1. rudis]: Raahed, Uvidenhed, Appul. — ruditus, us, m.: Brølen; navn. Efelets Stryden, Appul.; af — rudo, i, i, itum, 3, v. n. o. a., [factum e sono, Varro]: at brøle el. ubrøle; 1) „egentl.“ om Dyrne, navn. om Løven, Virg., om Hjorten, id., om Bjørnen, Claudian., oftest om Efelets Stryden, Ovid. A. A. 3, 20, oftere, Pers., v. A.; — 2) „øverf.“ om Mennesker: at brøle, at ubrøle, obl.; — insueta rudentem (Cacus) Desuper Alcides telis premit, etc., Virg. Aen. 8, 248; Haec ... rudet ex rostris, Lucil. ap. Varr.; — h) field. om Ting: primusque rudentem Contorsit ... proram etc., Virg. Aen. 3, 561; df. — rudo, oris, m.: Brølen el. stærkt Larm, Appul.

1. rudus, eris, n.; 2) „alm.“: ∞ novum, sæv. absol. rudus: en med Emaalen blandet Kalkmasse til Overbygning af Vægge el. Gulve, obl.; vid. Plin. 36, 62 fgd., Vitruv. 7, 1, Pallad.; — rudus inducere, (bestryge dermed), Vitruv.; ligel. ∞ injicere, Plin., fistucare, id., aedificia tecta rudere, (med Sag af denne Masse), Aert. B. Al. 1; cf. auct. B. Hesp. 8; — b) rimel. oftest Mergeljord til Gødning; hværem Rudere tam pingui ... saturare jejunia terrae, Colum. (poeta) 10, 81; — 2) „bef.“: ∞ vetus, sæv. absol. rudus: Grus af ødelagte Bygninger, el. alm. Grus, obl., Tac. Ann. 15, 43; men in pl., Suet. Vesp. 8; cf. id. Aug. 30. — 2. rudus, eris, n., [f. raudus]: sidet Eftvælt Metal; df. egf. liden Jæghemont; — vid. Liv. 26, 11; f. egf. und. raudus. — rudusculum, i, n., f. und. raudesculum.

rufesco, ere, v. inch. n., [rufus]: at blive rødlig; — merula ex nigra rufescit, Plin. 40, 12, oftere. — rufus, i, m.: gulligt Ord f. chama: Hjorteløsen, Plin. 8, 28. — rufio, are, v. a., [rufus]: at gjøre el. farve rød el. rødlig; — ∞ capillum, Plin. 15, 4, oftere. — Rufuli, orum, m.; saal. hede de Krigs-tribuner i Hæren, som ifølge en Lov af en Rutilius

Rufus bleve udnævnte af Jælttherren; (opp. comitiati: der i Comitierne vare udnævnte af Jæltet); — vid. Liv. 7, 5: nam et ante, sicut nunc, quos Rufulos vocant, imperatores ipsi faciebant. — rufulus, 3, demin. af rufus: noget rødlig; — ∞ radices mandragorae, Plin. 25, 94; — b) ogs. absol.: Macilentis malis, rufulus (noget rødhaaret), aliquantum ventriosus, etc., Plaut. Asin. 2, 3, 20.

1. rufus, 3, *ῥυφός*: rød el. rødlig, color, vid. Gell. 2, 26; ∞ armenta, Vitruv. 3; ∞ vestes, Martial.; ∞ sal, Plin.; — compar., ∞ siligo Campana, etc., id. 18, 20; — b) „bef.“ hos Comiferne: rødhaaret; — Rufus quidam ventriosus, etc., Plaut. Pseud. 4, 6, 120; cf. Ter. Heaut. 5, 5, 17. — 2. Rufus, i. m.: romersk Tilnavn, f. ovenf. und. Rufuli; — B) bertil martens; 1) Curtius Rufus: befjendt Historikforfatter; — 2) Sext. Rufus (i d. fjerde år. Aarb.), har skrevet Breviarium el. Udtog af d. rom. Historie: ligesom ogs. Vogen: de regionibus urbis Romae, bærer hans Navn; — not.: f. ogs. Quintil. 1, 4, 25.

1. rüga, ae, f., [af *ῥυγώ*: træffer sammen]; 1) „bef.“: Rynte i Ansigtet; a) oftest in pl.; — Quin tibi... rugis vetus Frontem senectus exaret, etc., Hor. Epod. 8, 3; cf. Virg. Aen. 7, 417, Ovid. Met. 3, 276, oftere, o. A.; liges. Cic. Senect. 18: non cani, non rugae, etc.; — b) alene „poet.“ in sing.; — vid. Ovid. A. A. 1, 249, o. Juvenal. 13, 215; — II) „alm.“ o. efteraug.: enhver Gaald el. Rynte; — pruna siccata in rugas, Plin.; — navn. ogs. Gaald paa Klæder; in veste rugas et sinus (invenisse: om en Væler), id. 35, 34; men in sing.: vestes quoque... ruga consumit, Petron. — 2. Ruga, ae, m.: romersk Tilnavn, Gell., Val. Max.

Rugii, orum, m.: Rygterne, nordgermanisk Jølf (paa Rygen), Tac. Germ. 43. — ruginösus, 3, [ruga]: rynket, cutis, Coel. Aur. — rügio, ire, v. n.: Løvens Naturlig, Spari. Get. 5, auct. carm. d. Phil. 49; df. — rügitus, us, m.; 1) Løvens Brøl, Vopisc. Prob. 19; — II) „overf.“: ∞ intestinorum, (Rimlen i Tarmene), Coel. Aur.

rügo, avi, atum, i, v. n. o. a., [ruga]; 1) neutr.: at rynte sig; df. om Klæder: at slaae gaalder; — vide palliolum, ut rugat, Plaut. Casin. 2, 3, 30; — II) act.: at rynte; — ∞ frontem, Hieronym.; — ogs. „overf.“: testae (concharum) rugatae, (ligesom rynkede, d. e. ujevne el. hvaske), Plin. 9, 52. — rügositas, atis, f.: rynket Betsaffenhed, navn. Rynter i Vanden el. at slaae Rynter, Tertull.; af — rügosus, 3, [ruga]; 1) „egenl.“: rynket; — ∞ spadones, Hor. Epod. 9, 14; ∞ genae, Ovid. Am. 1, 8, 112; — compar., Rugosiorum quum geras stola frontem, Martial. 3, 93; — b) „poet.“ ogs.: ∞ senecta, Tibull.; men rugosus frigore pagus, (hvort alt er sammenstrumpet af Kulde), Hor. Ep. 1, 18, 105; men rugosaque sanna, (den Næsen rynkede Spot), Pers. 5, 91; — II) ogs. „alm.“ om Ting: med Gaalder, ujevne el. strumpen, ofst.; — ∞ arina, Colum.; ∞ cortex populi, Ovid. Her. 5, 28; ∞ piper, Pers. 5, 55.

*rüdus, 3: rimel. falende ned; df. ∞ pilum, Plin. 18, 23: den hyppigen nedfaldende Mortestøder; o. — rüina, ae, f.; I) in abstracto; A) „egenl.“: Styrtten, Styrtning, voldsomt at styrte el. falde ned, ofst.; — ∞ grandinis, (voldsom Hagelbyge), Lucr. 6, 155; ∞ jumentorum sarcinarumque, Liv. 44, 5; men ∞ Capanei, Propert. 2, 25, 40, (hans Gaald for Jupiters Lyn); — Lucr. 5, 1328: Permixtasque dabant equitum peditumque ruinas (apri: faldende dem overende); men Virg. Aen. 11, 613: ruinae bant sonitu ingenti, (styrte el. faldte, ofst.); cf. Hor. Sat. 2, 8, 54: aulae ruinas In patinam fecere, (styrte ned der); — b) navn. ogs. om Bygninger: Indstyrting; — turrens repentina ruina commoti (hostes) etc., Caes. B. C. 2, 11; cf. Cic. d. Or. 2, 68: ea ruina ipsum oppressum etc.; men effulsisse inter ruinas ignes, vid. Tac. Ann. 2, 47; liges. ∞ aedificiorum, Suet.,

amphitheatr., id., pontis, id.; cf. Hor. Od. 2, 19, 15; liges. om en Bygning, Virg. Aen. 2, 310: dare ruinae, (at styrte sammen); liges. trahere ruinae, ibid. 465; — ogs. in pl.: dare ruinas, Lucr. 2, 1145; cf. Hor. Od. 1, 37, 7, o. id. ibid. 3, 3, 8; f. ogs. Hirt. B. Al. 1 o. 21, ogs. Suet. Vesp. 8, o. A.; — B) „fig.“, tilfæld. ogs. „alleg.“: Omstyrting, Gaald, Jordærelse, Ulykke, Glendighed; ogs. Nederslag el. Undergang, ofst.; — ruina quaedam atque tempestas etc., Cic. Cluent. 35; cf. Catil. ap. Cic. Catil. 31, o. Cic. Mur. 25; in hac ruina rerum etc., vid. Liv. 26, 41; liges. ∞ urbis, id. 25, 1; men strage ac ruina fudere Gallos, id. 5, 48; men ruinae similem cladem eques... dedit, id. 4, 33; — ruina soceri (ved el. ifølge hans Gaald) in exsilium pulsus, Tac. Hist. 4, 6; men „poet.“: regni- que trahat patriaeque ruinae, (helt hidføre begges Undergang), Ovid. Met. 8, 498; cf. Hor. Od. 2, 17, 9; dog ogs. Plin. 17, 38: ∞ Neronis principis; — b) ofte ogs. in pl.; — vid. Cic. Catil. 1, 6, o. Hor. Od. 4, 14, 19; — saal. ogs. om en Bilsfarelse; vid. Lucr. 1, 741: Principis tamen in rerum fecere ruinas, (have de fæltet); df. m. Lunc: odere ruinas, Cic. Leg. 1, 13, (vise det Fælsagtige i et Lærebegreb); cf. id. Fin. 5, 28: utinam etc. Iam ruinas videres; — II) in concreto: det Indstyrte el. Nedstyrte, en Ruin; saal. coeli ruina, (Blegsthyt el. Strybt), Virg. Aen. 1, 129; liges. ∞ poli, (Tordenen), Val. Fl.; — b) navn. ogs. indstyrtet el. sammenstyrtet Bygning, en Ruin; oftest in pl.; — ruinis templorum templa aedificantem etc., Liv. 42, 3; cf. Ovid. Met. 15, 424; liges. in tugurio ruinarum Carthaginiensium etc., Vell. 2, 19; dog ogs. in sing.; flumina ad lavandam hanc ruinae jugis montium ducere, Plin. 33, 21; — [ruo].

rüinösus, 3, [ruina], om Bygninger: nedstyrrende, faldsfærdig; — ∞ aedes (pl.), Cic. Off. 3, 13; ∞ parietes, Senec.; — b) „poet. overf.“: som allerede er indstyrtet; — ruinosus occultit herba domos, Ovid. Her. 1, 56. — Rullus, i, m.: romersk Tilnavn, hvorfra her mærkes: P. Servilius Rullus, Mænetribun und. Cicero's Consul, imed hvem denne som Consul holdt de trede agrariske Løter, som vi endnu have.

1. rüma, ae, f.: fæld. o. uvis Biform af rumis, i. e. mamma, Varr. ap. Non. — 2. rüma, ae, f., fæld. o. uvis Biform af rumen, Svælg, Arnob. — rumen, inis, n.: Svælg el. Strube; — dum sit, rumen qui impleam, Pompon. ap. Non.; cf. Fest. p. 270 o. 306, (Müll.). — 1. rü mex, icis, m.: etflags Stubaaben, der ligner Gallerens sparum, Lucil. ap. Fest. p. 270, (Müll.); cf. Gell. 20, 25. — 2. rü mex, icis, f., ligesom lapathum: Bregne, Plaut. Pseud. 1, 2, 26, Plin. 19, 60, oftere.

Rumia, ae, f. und. Rumina. — rümifico, are, v. a., [rumor, facio]: emtaler el. stiller efter Rygte; — Quamque adeo cives Thebani vero rumificant probam, Plaut. Amph. 2, 2, 46. — rumigeratio, onis, f.: Ombærelse el. Inderbærelse af Rygte; — rumigeratione infami pasci, Lamprid. Heliog. 10; af — rümige-ror, ari, v. dep. a., [rumor, gero]: ombærer som Rygte, befjendtgjort, Fest. s. v. rümitant, p. 270, (Müll.); df. — rumigerulus, 3: som ombærer Rygte, Ammian. 11, 1, Hieronym. — rumigo, are, v. a., [rumen, ago]: tygger Drøv el. tygger igien, el. alm.: tygger el. æder, Appul., inc.

1. Rümina, (ogs. Rumia), ae, f., [best. m. rumis, i. e. mamma, alts. ofst.]: som giver Dic, el. som ernærer; df. Navnet paa en Gutinde, som havde et Tempel i Nærheden af det Tigentæ, hvorunder hin Ulvinde havde givet Romulus og Remus Dier, Varr. R. R. 2, 11, oftere; — B) df. 1) Rüminälis ficus: det ovennævnte Tigentæ, (der af nogle urigtigen kaldes Romularis ficus, som benævnt efter Romulus); — vid. Liv. 1, 4, Tac. Ann. 13, 58, o. A.; — 2) Rü-

mina ficus, Ovid. Fast. 2, 412, m. poetiff. ficus, f. ficus Ruminalis; — heder egf. ibd. urigtigen: Romula ficus, (som benævnt efter Romulus). — 2. Rumina ficus, f. und. 1. Rumina. — 1. Ruminalis ficus, f. und. 1. Rumina. — 2. ruminalis, e, [rumen]: drevtyggente, hostiae, Plin. 8, 77.

*ruminatio, onis, f.; D'egenl.: "Drevtyggen; — ∞ animalium, Plin. 11, 79; — II) df. "fig.": A) "overf.": — ∞ hiemis, (Vinterens Tilbagekomst, Eftervinter), Plin. 17, 35; ∞ corticis, (dens Jordbælling), id. 15, 25; — B) "ment.": gientagen el. almindelig Enaf el. Gladder; — de ruminatioe quotidiana etc., Cic. Att. 2, 12; v. — ruminator, oris, m.: som tygger Drev, Arnob.; af — ruminor, ari, v. dep. a., egf. rumino, are, v. n. o. a., [rumen]; 1) "egenl.": at tygge Drev; a) neutr.; — propter quae bos neque ruminat, neque etc., Colum. 6, 6; cf. Plin. 11, 61, oftere; — b) act.; — palentes ruminat herbas (bos), Virg. Ecl. 6, 54; cf. Ovid. Am. 3, 5, 17; — II) "fig.": ligesom tygger drev, d. e. gientager el. fortæller ildigen; (alene f. v. efterel.); — ruminat antiquitates, Varr. ap. Non.; ligel. ruminari Odysseam, vid. ibd.; dum carmina tua ruminas, Symmach.

Ruminus, i, m., [af rumis f. mamma, formet efter Analogien af Rumina]: Epithet til Juppiter, som den alt Ernærende, Augustin. — rumis, is, f., forcl. Drev, f. d. sædv. mamma: det diende Bryst; antiquo enim vocabulo mamma rumis etc., Varr. R. R. 2, 1, oftere; cf. Plin. 15, 20: lupa infantibus praebeens rumem, (ita vocabant mammam). — rumito, are, v. intens. n.: udbræder el. ombærer et Nygte; — simul alius aliunde ruminat inter se, Naev. ap. Fest. pag. 270, (Müll.); af — rûmo, are: = rumino, Fest. s. v. rumen, p. 270, (Müll.).

rumor, oris, m.: [gigenem frgd. rumo best. m. rumino o. ruminor, altf. eyrd. Drevtyggen]; df. 1) "egenl.": ildelig Gientagelse el. Fortælling, etc.; df. A) "alm.": Mængdens fortællende Ordte, en almindelig udbrædt men uiffert Efterretning, et Nygte; a) absol.; — his rumoribus atque auditibus permoti etc., Caes. B. G. 4, 5; hvor egf. incertis rumoribus servire; cf. ibd. 6, 20: falsis rumoribus teneri; hvor egf., aliquid a finitimis rumore ac fama accipere; f. egf. bef. Ovid. Met. 12, 55: Millia rumorum confusaque verba volutant, etc.; men perfecter multa etiam ipse rumor, Cic. Fam. 2, 18; cf. Hor. Sat. 2, 6, 50; — b) med Hensyn paa Indholdet af el. Gientagelsen for et Nygte, da bliver samme tilføjet dels som Relativ- el. Objektetsætning, ofte, dels m. de, si, etc. in gen.; — Meum gnatum rumor est amare, Ter. Andr. 1, 2, 14; men rem te valde bene gessisse, rumor erat, Cic. Fam. 1, 8; cf. Caes. B. G. 2, 1; men Cic. Mur. 21: serpit hic rumor, m. frgd. or. dir.; men Tac. Ann. 15, 73: vulgi rumore... tamquam etc.; ligel. ibd. 6, 36: subdito rumore, tamquam invasurus etc.; — nihil ad nos perfertur praeter incertos rumores de oppresso Dolabella, etc., Cic. Fam. 12, 9; ligel. extinctis rumoribus de auxiliis legionum, quae etc., Caes. B. C. 1, 60, oftere; cf. Liv. 28, 21; — erebris belli civilis rumoribus etc., Tac. Hist. 3, 45; cf. Suet. Caes. 2, o. id. Aug. 70; — B) "bef.": Mængdens bedømmende Ordte; df. det almindelige Orddomme; df. objektet: Nygte, Ravn, Dem, etc.; — adversus famam rumoresque hominum si satis firmus steteris, Liv. 22, 39; cf. Tac. Hist. 2, 91: omnem infimae plebis rumorem affectavit; men Liv. 27, 20: Marcellus etiam adverso rumore esse; cf. Tac. Ann. 15, 48, o. Hor. Sat. 1, 4, 125; — II) "poet. overf.": egf. om en Naturlyd: Murren el. Surren el. Brusen, etc.; — Subterlabentis tacito rumore Mosellae, Auson. Mosell. 22.

rumpia, ae, f. und. rhomphaca. — rumpo, rūpi, ruptum, 3, v. a.; I) "egenl.": brækker el. bryder i Stykker, senderriber, adskiltes, sprænger; — si mem-

brum rupit, (bar bræffet el. beffabiget), Gell. 20, 1, (e XII tabb.); ∞ vincula, Cic. Propert., o. 2.; ∞ caenas, Hor., obstantia claustra, id. Ep. 1, 14, 9; cf. id. Od. 1, 1, 28; — ∞ pontem (afbryde), Liv. 7, 9; cf. rupi torrentibus pontes, Quintil.; ∞ praecordia ferro, (gientæbryde), Ovid.; ∞ colla securi, (afbugge), id.; — Hoc sit, ubi interdum non quit vis incita venti Rumpere... nubem, etc., Lucr. 6, 430; men turbo ruptus, (sem splitter sig), Virg. Aen. 2, 416; — ∞ ramices, (sprænge dem, nemf. af Anstrængelse), Plaut. Poen. 3, 1, 37; ligel. reflexivt: me rupi currendo, id. Merc. 1, 2, 40; cf. Hor. Sat. 2, 3, 319; — egf. medial: rumpantur iniqui; Vicinus, etc., Propert., 1, 8, 27; cf. Hor. Sat. 1, 3, 136: non, si te ruperis, inquit, Par eris, etc.; — ofte egf. i Krigsføget: ∞ mediam aciem, Liv. 26, 5, ordines, id. 6, 13; cf. Virg. Aen. 12, 683; men Liv. 2, 50: eo nisi corporibus armisque rupere cuneo viam; cf. Virg. Aen. 10, 372: ferro rumpenda per hostes Est via, etc.; — "poet." egf. ∞ fontem, (om Pegasus's Hovslag: lade frembryde, aabne), Ovid. Met. 5, 257; men Unde tibi redditum certo subtemine Parcae Rupere, (have afbrudt el. afstaaet), Hor. Epod. 13, 15; — entel. absol., si quis rumpet occidit nesciens, etc., Liv. 22, 10, (af en Jermular); — II) "fig.": bryder, forstyrrer, tranfer, opbæver; — hunc scientem foedera... rupisse etc., Cic. Balb. 5; cf. Liv. 9, 1; ligel. Hor. Ep. 1, 3, 35: fratrum rumpere foedus; ∞ religionem sacramenti, Liv.; ∞ fidem induciarum, id. 9, 40; ∞ jus gentium, id. 4, 17; cf. Tac. Ann. 1, 42; ∞ edicta, Hor., decreta, Ovid., leges, Lucan., (forbryde sig derimod); — agnosendo rumpi testamentum, (at det des- ved bliver opbævet), Cic. d. Or. 1, 57; cf. ibd. 38: testamentorum ruptorum aut ratorum jura; — nec rupit tamen facti necessitate humanis consiliis, quin etc., Liv. 1, 42; cf. Virg. Aen. 6, 883: si qua lata aspera rumpas, etc.; — egf. "alm.": at afbryde; ∞ somnum, Virg., visum (et Syn i Dromme), Cic.; men ∞ silentia (se. verbis), Virg. Aen. 10, 64; cf. Hor. Epod. 5, 85; ligel. ∞ taciturnitatem, Tac., patientiam, Suet.; — ofte egf. "poet.": ∞ moras, (afbryde alt Dyd), Virg., Ovid., o. 2.; men Virg. Aen. 6, 814: Otia qui rumpet patriae, (sem skal bryde Freden); — Dat gemitum rumpitque has imo pectore voces, (frem- sieder el. lader frembryde, bryder ud deri), Virg. Aen. 11, 377; ligel. Tantos illa suo rumpebat pectore questus, ibd. 4, 553; men gemitumque ad sidera rupit, Sil. 4, 458.

rumpotinetum, i, n.: et med Bussvæxter til Vitranternes Opræt bevoxet Sted, Colum. 5, 7; af — rumpotinus, 3, [rumpus, teneo]: tienlig til at helde de spæde Vitranter i Veiret; — ∞ genus arbuti, Colum. 5, 7; ∞ arbores, id.; — b) egf. subst.: rumpotinus, i, f., (i. e. opulus, germ.: der Næsholder), Plin. 11, 3, o. id. 24, 112; — rumpus, i, m., [rumpo], ligesom tradux: Vitrante, der drages fra Træ til Træ, Varr. R. R. 1, 8. — rumpusculus, i, m., dem. af rumor: upaalideligt Nygte, daarlig Tælfemaf; — ∞ omnes aucupans, Cic. Leg. 3, 16; cf. id. Cluent. 38.

rûna, ae, f.; I) "egenl.": etflags Stundvaaben el. Ræstespjyd; — runis et iis scis, quas etc., Gracch. ap. Cic. Leg. 3, 9; — II) "overf." o. fild.: Runestrift; — ∞ barbara, Venant.; f. — runatus, 3, i. e. pilatus: forsynet med et Ræstespjyd, Enn. Ann. 1, 171. — *runcatio, onis, f.; I) "egenl.": Rugen el. Rugning, Colum., Plin.; — II) "concret.": det Dyluge, Ufrud til at udlugge, Colum. 2, 11; v. — runcator, oris, m.: som borttager Ufrudet, Colum. 2, 12; — [1. runco]. — 1. runcina, ae, f., *hezár*: Svelen, Plin. 16, 82, o. 2. — 2. Runcina, ae, f., [1. runco], *hez* Augustin.: Gudinde for Ufrudets Rugning. — runcino, are, v. a., [1. runcina]: afbryder, Varr., Arnob. — 1. runco, are, v. a., [af inus. runca, *hez* 2. Runcina]: luger el. ud- luger; — ∞ spinas, Cato, segetes, Varro; cf. Plin. 18,

50, o. A.; — II) *df.* „overf.“; A) at udryffe *Haarene*, at afhaare, *Pers.* 4, 36; — B) at afmeie, *frumenta*, *Augustin.*; *df.* — 2.runco, *onis*, m.: *Jern* *el. Hætte* til *Eugning*, *Pallad.*

ruo, *ruī*, *rūtum* (o. *rūtum*), 3, v. n. o. a., [*rimel*] at *sammenl.* m. *gōu*, i. e. *traho*; I) *neutr.*; A) *egentl.*: at *styrte* *el. falde* *ned* *el. sammen*; — *ruunt aedes*, *Plaut.*, *parietes*, *id.*; *ruunt tecta* (*supra aliquem*), *Lucr.* 4, 401; *lateres si veteres ruunt*, (*falder* *nd*), *Plaut. Truc.* 2, 2, 50; *ruubat murus latius*, *quam caederetur*, *Liv.* 21, 11; ∞ *templa deum*, *Hor. Sat.* 2, 2, 161; *cf. id. ibd.* 2, 8, 71; *men Cic. Manil.* 7, f. *nedenf.*; — „*pect.*“ *egf.* om *Personer*; *pariterque ruabant Victores victique*, (*faldet for Sværdet*), *Virg. Aen.* 10, 756; *men ibd.* 2, 2: *ruit alto a culmine Troja*; — *figel.* „*poet.*“ om *et lveir*: *ruit arduus aether*, *id. Ge.* 1, 324; *cf. ibd.* 313, o. *id. Aen.* 5, 695; *dog* *egf.* *Liv.* 40, 58: *coelumque in se ruere agebant*; *figel.* *Tac. Ann.* 1, 30: *nec frustra . . ruere tempestates*; *men* *seu Drøisprog* om *en Ummælighed*: *quid, si nunc coelum ruat* (*hvad om Himmelen faldet ned*)? *Ter. Heaut.* 4, 3, 41; *men* *seu Cæntens*: *In se magna ruunt*, *Lucan.* 1, 81; — 2) „*bef.*“ om *enhver hurtig Bevægelse*: at *styrte* *el. ile afsted*, at *fare* *el. drage hurtigen frem*, *navnl.* om *Personer*; — *illum* (*i. e. Caesarem*) *ruere nunciant*, *et jam jamque adesce*, *Cic. Att.* 7, 20; *quidam inermes ultro ruere etc.*, *Tac. Agr.* 37; *saaf.* *offte* i *Krigsprog*: ∞ *in vulnera ac tela*, *Liv.* 26, 44; ∞ *ad urbem infesto agmine*, *id.* 3, 3; — „*poet.*“ *egf.* om *Gloederne*: *ruunt de montibus amnes*, *Virg. Aen.* 4, 161; *figel.* *Exspatiata ruunt per apertos flumina campos*, *Ovid. Met.* 1, 285; *men ruit in Galliam Rhenus*, *Tac. Hist.* 5, 19; — *figel.* om *det Jæmbrædende*: *Veritür interea coelum, et ruit Oceano nox*, *Virg. Aen.* 2, 250; *cf. id. ibd.* 10, 256; — B) „*fig.*“; 1) „*overf.*“: at *styrte* *el. falde* *sammen*, at *gaae tilgænde*, *edf.*; — *ruere illum temp.* *etc.*, *Cic. Verr.* 5, 6; *figel.* *id. Manil.* 7: *ruere illa non possunt*, *ut hæc non eodem labefacta motu concidant*; *cf. Lucr.* 4, 510: *Non modo enim ratio ruat omnis, etc.*, *nisi etc.*; *figel.* *Tac. Hist.* 3, 61: *ne prosperis quidem parem, adeo ruentibus debilitatum etc.*; — 2) *offtere* „*ment.*“ o. „*ethist.*“ at *styrte* *frem*, *navnl.* m. *Sibereg* af *Bildfarelse* *el. af et Uheld*, *edf.*; — *emptorem pati ruere* (at *han overflet sig*) *etc.*, *Cic. Off.* 3, 13; *cf. Liv.* 3, 11; *men dum etc.*, *ruit in dicendo*, *vid. Cic. Fin.* 2, 6; *men absol.*, *quum quotidie rueret*, (*tog* *affted* *seu en Afstødighed*), *id. Sest.* 64; *cf. Tac. Hist.* 1, 56, *offtere*; — *egf.* m. *in* *cl. m.* *adv.*; *crudelitatis odio in crudelitatem ruitis*, *Liv.* 3, 53; ∞ *in exitum*, *Tac.*; *Perstat in incepto, stolidæque cupidine palmarum in sua fata ruit*, *Ovid. Met.* 6, 50; *cf. Virg. Ge.* 1, 199: *sic omnia fati (vidi) in pejus ruere, ac retro sublapsa referri, etc.*; *men Quo, quo, scelesti, ruitis?* *Hor. Epod.* 7, in.; „*pect.*“ *egf.* m. *tilføjet inf.*: *Quo ruis impudens vaga dicere facta, Propertii?* *Propert.* 4, 1, 73; — *egf.* *impers.*; *ut ferme fugiendo in media fata ruitur*, *Liv.* 8, 24; — II) *act.*: *nedstyrter*, *omstyrter*; A) „*alm.*“; — *Imbres fluctusque atque procellæ infensæ frangere malum*, *Ruere antennas, scindere vela, ni etc.*, *Plaut. Trin.* 4, 1, 17; *venti vis verberat incita pontum, Ingentesque ruit naves*, *Lucr.* 1, 272; *men Ter. Ad.* 3, 2, 21: *Ceteros ruerem, agerem, etc.*; *men emuloseque ruit male pinguis arenae* (*om Landmanden*: *fajner ud fra hinanden*, *d. e. jævner*), *Virg. Ge.* 1, 105; — B) „*bef.*“ *egf.* *figesem* *eruo*: *graver* *el. kaster* *op* *el. i Veiret*; — *Incuere mari, totumque a sedibus imis Una Euræ Notusque ruunt, etc.*, *Virg. Aen.* 1, 84; *cf. ibd.* 11, 211; *figel.* *Lucr.* 6, 725: *Quum mare permotum ventis ruit intus arenam*; *men Virg. Ge.* 2, 308: *et ruit atram Ad coelum picea crassus caligine nubem*

(*ignis*); *men Hor. Sat.* 2, 5, 21: *tu protinus, unde Divitias aerisque ruam, dic, augur, acervos*; — III) *af partic.* *rūtus*, 3, *fines* *neutr.* *subst.* *pl.*, *ruta* (*m. forandret* *Uvantiit* *f. ruta*), *men alene* i *Rets*: *spregget* *og i Jorbindelsen*: *ruta et caesa*, *i. ruta caesa*, (*de paa et Grundstykke udgræve* *el. fæfede* *og uforarbejdede Materialer*, *seu* *Sælgeren sæv.* *forbeholder sig at tage bort*); — *in rutis caesis ea sunt, quæ terra non tenentur, quæque opere structili tectoriove non continentur*, *Digest.*; *cf. Cic. Top.* 26, o. *Crass. ap. Cic. d. Or.* 2, 55.

rūpes, *is*, f., [*rimel*] at *sammenl.* m. *rumpo*]: *en Klippe*; — *Laeria, Virg.*, *ardua, praeceps*, *Ovid.*; *f. egf.* *Caes. B. G.* 2, 29; *men rupem munire, pandere*, (*baae sig* *Sei derover*), *Liv.* 21, 37; *ex rupe Tarpeja* (*dejicere agmen Gallorum*), *id.* 7, 30; *inter saxa rupesque* (*contusi*), *id.* 21, 40; *men* *o* *cavae*, (*Klippehuler*), *Virg. Ge.* 3, 253; *cf. id. Aen.* 3, 113: *Insanam vatem aspicias, quæ rupe sub ima fata canit*, (*om Sibylla*); — *egf.* *enfelt Klippe* *el. Skær*, (*scopulus*); — *velut rupes, vastum quæ prodit in æquor, etc.*, *Virg. Aen.* 10, 693; *rupes Cyaneæ*, (*i. e. Symplegades*), *Val. Fl.* 4, 636; *men* *id.* 3, 108: *Ac velut in medio rupes latet horrida ponto etc.*; *cf. Lucan.* 3, 511; — *seu* *Udraab mærkes Catull.* 61, 151: *Quænam te genuit sola sub rupe laena?*

rūpex, *icis*, m.: *raa* *el. grov* *Person*, (*for* o. *estrel.* *Drø*; *offest* *in pl.*); — *vid. Lucil. ap. Fest.* s. v. *squarrosi*, p. 329, (*Müll.*); ∞ *et agrestes*, *Gell.* 13, 9. — *rūpicapra*, *ae*, f., [*rupes*]: *Gems*, *vid. Plin.* 8, 79; (*derim.* *ihex*: *Stenbiffen*). — *rupico*, *onis*, m.: *Siform* *af rupes*, *Appul.* — *Rupilius*, *Rupilia*: *romersk Slægt*: o. *Personnavn*; — *navnl.* *er* *at* *mærke*: *P. Rupilius*, *cos. a. u. c.* 622, *fra* *hæm Leges Rupiliae*; — *vid. Cic. Lael.* 11, o. *id. Verr.* 2, 16, *offtere*; — *not.*: *en Jorvisk Rupilius Rex* *træder* *op* *Hor. Sat.* 1, 7. — *rūpina*, *ae*, f., [*rupes*]: *Klippefjeld*, *Klippehule*, *Appul.* — **ruptio*, *onis*, f.: *Jæmbrædelse*, *Beftættigelse*, *Digest.*; o. — *raptor*, *oris*, m.: *seu* *Jæmbrædende* *el. beftættiger*; *df.* „*fig.*“: ∞ *foederum*, *Liv.* 4, 13, *offtere*; ∞ *induciarum*, *id.* 8, 33, *pæcis*, *Tac. Ann.* 2, 13; — [*rumpo*]; — *ruptus*, 3, *partic.* *af rumpo*.

rūralis, *e*, [*rus*]: *landlig*; — ∞ *negotia*, *Amilian.*; *men* ∞ *Opus* (*Hesiodi*), *Macrob. Sat.* 5, 2; *df.* — *rūraliter*, *adv.*: *figesem* *paa Landet*, *Cassiod.* — *rūratio*, *onis*, f., [*ruo*]: *Landtvet*, *Appul.* — *rūrestris*, *e*, [*rus*]: *landlig*; — ∞ *opus*, *Digest.*; ∞ *arva*, *Appul.* — *ruricola*, *ae*, o. g., [*rus*, *colo*]: *seu* *dryter* *el. bearbejder* *el. beboer* *Jorden*, *egf.* *landlig*; — *seu* *masc.*; ∞ *Phryges*, *Ovid.*, *Fauni*, *id.*; ∞ *deus*, *id. Trist.* 1, 10, 26, (*i. e. Priapus*); *men* ∞ *dentes* (*paa* *Græden*), *Lucan.*; — *seu* *fem.*; ∞ *Ceres*, *Ovid. Am.* 3, 2, 53; ∞ *formicula*, *Appul.*; — *seu* *neutr.*; ∞ *aratrum*, *Ovid. Trist.* 4, 6, in.; — b) *seu* *subst.*, *ruricola*, *ae*, m.: *Landmand* *el. Jorbruger*, *Colum.*, *Nemes.*; *men* *Ovid. Met.* 15, 121, *absol.*, *ruricola* (*sc. bos*); *df.* — *ruricolaris*, *e*: *hørende* *til* *Jordens* *Dyrkning*, (*estrel.*); — ∞ *cultor*, *Venant.* — *Rurigena*, *ae*, f., [*rus*, *gigno*]: *seu* *er* *født* *paa* *Landet*; *df.* „*poet.*“: *en Landmand*, *Ovid. Met.* 7, 765. — **Rurina*, (*egf.* *Rusina*), *ae*, f.: *en romersk Markgærdinde*, *Augustin.*; o. — *rūro*, *are*, v. n., o. *rūro*, *ari*, v. dep. n.: *lever* *paa* *Landet*; — *Dum ruri rurant homines*, *Plaut. Capt.* 1, 1, 16; *dum in agro studiosius ruror*, *Varr. ap. Non.*; — [*rus*].

rursus o. *rursum*, (*de* *stille* *Jærm* *efter* *fort.*), *adv.*, [*etr.* *af* *revorsus*, *revorsum*, *af* *reverso*; *f. egf.* *prorsus* o. *sursus* ss. II.]; I) „*egentl.*“ *cl. localt.*: *om* *vendt*, *tilbage*, *baglens*, (*opp. prorsus*); — *Trepidari sentio et cussari rursus prorsum* (*frem* *og* *tilbage*), *Ter. Heec.* 3, 1, 35; *Non tu scis, quum ex alto pateo sursum ad*

summum escenderis, Maximum periculum inde esse, a summo ne rursum cadas? Plant. Mil. gl. 4, 14; men rursum vortum trahere, (frum og tilbage), id. Amph. 5, 1, 60; cf. id. Epid. 2, 2, 63; — II) oftest „overf.“; A) „alm.“: omvendt, derimod, tværtimod, paa den anden Side, (ligesom retro, contra, invicem); — Quicquid dicunt, laudo; id rursum si negant, laudo id quoque, Ter. Eun. 2, 2, 20; Capiunt (homines) voluptates, capiunt rursum molestias, etc., Plant. Amph. 3, 2, 58; — utrimque clamore sublati, excipit rursus ex vallo clamor, Caes. B. G. 7, 88; rem augere posse laudando, vituperandoque rursus affligere, Cic. Brut. 12; ligel. neque ... neque rursum, etc., id. d. Or. 1, 24; f. egf. Hor. Sat. 1, 3, 75, v. id. Ep. 1, 2, 17; — forbindes egf. undert. m. retro, cf. invicem, cf. contra; — vide rursus retro, Cic. Fin. 5, 28; cf. Caes. B. G. 4, 1, v. Hor. Sat. 1, 3, 28; — B) „bef.“ om en Tilbagevendt el. Gjentagelse i Tiden: igjen el. atter, (ligesom iterum o. denuo); — uti quaeque in sua corpora rursum Dissolvit natura, etc., Lucr. 1, 216; Te suas (partes) rogavit rursum ut ageres, Ter. Phorm. 5, 5, 8; rursus instare etc., Caes. B. G. 1, 25; cf. id. ibd. 2, 24, v. ibd. 3, 12, oftere; — egf. efte hos de m. re- sammenfatte Ord, som reverti, regredi, reducere, revocare, etc., f. und. diſſe Ord; — forbinde egf. m. denuo; Revertor rursus denuo Cathaginem, Plant. Poen. prol. 79.

rus, gen. rŕis, (in pl. alene in nomin. o. acc.), n.; I) „egenl.“: Landet (i Medſæt. af Byen), egf. Landgods el. Landſieb; egf. de dyrkede Jorder el. Marker; — ſaal. pascua reddere rura (opdyrte Græsſange dertil), Lucr. 5, 1247; men Virg. Ge. 2, 412: laudato ingentia rura, Exiguum colito; rure redire, venire, egf. ruri (abl.) redire, venire, (ſra Gaarde el. Landſtedet, neml. til Byen), Plant., Ter.; — rure esse, (opholde ſig paa Landet), Plant., Liv., Hor., Ovid.; dog derfor oftere ruri, Plant., Ter., Cic. Off. 3, 31, v. M.; — dog altid hos adj. rure; ſaal. rure paterno, Hor. Ep. 1, 18, 60; cf. Ter. Eun. 5, in.; — b) paa Spørgsmaalet hvorfhen? ſtaaer acc. absol. rus; — ego rus ibo, Ter.; senex rus se addidit, id.; — II) „pect. overf.“ egf. f. Raabed, Smagløshed, edl.; — Pleni ruri et infestiarum (annales), Catull. 36; cf. id. 22; ligel. Hor. Ep. 2, 1, 160: manent vestigia ruri.

ruscarius (rust.), 3, benævnt efter Tørnen ruscum (el. rustum); — ∞ falcular, (hvormed denne Tørn affkæres), Cato, Varro. — ruscŭlum, i, n., dem. af rus: liden Landſieb, Gell. 19, 9. — ruscum, (rustum), i, n.; Mufſtern, (ruscus aculeatus L.), Plin. 21, 50, oftere; Horridior rusco, Virg. Ecl. 7, 42; cf. id. Ge. 2, 413. — Rŕsina, ae, f., f. und. Rurina. — Rŕsor, oris, m., [rusus f. rursus]: en romerſk Gudsſmiſer de ſieſte tilbagevendende Begivenheder, Varr. ap. Augustin. — ruspŕ, ari, v. dep. a. a, ligesom scrutor: gienneſfoger; (forſk. Ord). — ruspantes ſilvas, Attius ap. Non.; ut latebras ruspans rimarem, poëta ap. Fest. p. 265, (Müll.); — egf. „fig.“: ruspanti animo Phrygas, Attius ap. Non.

russatus, 3, [russus]: som bærer røde Klæder; — ∞ factio (paa Circus), f. und. factio; ∞ auriga, (hørende dertil), Plin. 7, 54; — ſild. egf. „overf.“; sanguine suo russatus, Tertull. — russŭlus, 3, demin.: noget rødlig, sanies, Prudent.; af — rusŕeus, 3, [russus]: rødlig, tunica, Petron., fascia, Appul., color, Pallad. — russŭlus, 3, demin.: rødlig, fasciolae, Capitolin.; af — russus, 3, [runcel, af ſammenf. m. ῥυδρός]: rød, vela, Lucr., gingiva, Catull. 39; ∞ tunicae, Vopisc.; men Gell. 2, 26: russus enim color et ruber nihil a vocabulo rufi differt.

rustarius, 3, f. und. ruscarius. — rusticānus, 3, [rusticus]: hørende til Jordebbrug el. til en Jordebbruger el. Landmand; — haec attenta vita et rusti-

cana, Cic. R. Am. 15; hvor egf. ∞ municipia, (agerdyrkende); cf. id. Verr. 1, 48; ligel. id. d. Or. 1, 56: ∞ aliquis, (en Bondemand); men id. Verr. 5, 13; ∞ vir (vel en Landmand), sed plane vir; — b) egf. „overf.“, navn. om Stammen: bondeagtig, grov, raa; — vid. id. d. Or. 3, 11: si (illud) plane fuerit rusticum etc. — *rusticatum, adv.: bondeagtigen, paa Bonders Viſ, (alene forſt. f. rustice), opp. urbanatum, Pompon. ap. Non.; v. — rusticatio, onis, f.; I) „alm.“: Ophold paa Landet; — in pl.: etiam peregrinationes rusticationes communes, Cic. Lael. 27; — II) „bef.“: Landbruget el. Landhŕs hŕldninger, Colum. praef., oftere; — [rusticor].

rustice, adv. af rusticus: paa Bonders Viſ el. Maaner; men ſædv. „fig.“; A) „alm.“: bondeagtigen, raat, uſlebent; navn. egf. om Udtalen: non aspere (loqui), non vaste, non rustice, etc., Cic. d. Or. 3, 12; — bf. compar., quod Rusticius ionso toga defluit, Hor. Sat. 1, 3, 30; — B) „bef.“ o. „etſhif.“: raat el. grøvt, edl.; — urgent rustice sane, etc., Cic. Off. 3, 9; ligel. id. Att. 12, 36: ∞ facere (være uſſelig). — rusticellus, 3, dem. af rusticulus: noget bondeagtig el. uſleben, Varr. ap. Plin. 7, 19.

rusticitas, atis, f., [rusticus]; I) „egenl.“: Landbæfent, Landbruget, Pallad.; — B) bf. „concret.“: Landmandene el. Landfolket, id., Cod. Just.; — II) „fig.“; A) „alm.“: Bondens el. Landmandens eien-dommelige Viſ og Maade; ſaal. roſende: Landbæfnetis Simpelted og Strængbed; — quae (pars Italiae) multum adhuc verecundiae, frugalitatis, atque etiam rusticitatis antiquae retinet et servat, Plin. Ep. 1, 14; ligel. Plin. 35, 9: M. Agrippa, vir rusticitati propior, quam deliciis; — B) „bef.“: bondeagtig Raabed el. Plumpbed, Mangel paa den til nøgens Stand og Stilling paffende Dannelse; — urbanitas, cui contraria sit rusticitas, Quintil. 6, 3, 17; cf. Ovid. A. A. 3, 128, v. Suet. Caes. 53; — egf. ſalt udfælle, opp. pudor, Ovid. l. e. 1, 672; — b) navn. egf. Jordebdrægtis og Stemmens Raabed el. Urenbed; — ∞ verborum atque ipsius etiam soni, Quintil. 11, 3, 10.

rusticor, atus sum, 1, v. dep. n., [rusticus]; I) „alm.“: driver Landbæfent el. er en Landmand, Colum. 11, 1; egf. om Slaver: at forrette Markarbeide, id. 12, 3; — B) „overf.“: taler som en Bonde, taler grøvt el. uſlebent, Sidor.; — II) „bef.“: at reise omfring el. at opholde ſig paa Landet for at fornŕie ſig, Cic. d. Or. 2, 6; ligel. si qui dies ad rusticandum sunt dati, id. Leg. 1, 3; — men id. Arch. 7, om et abstract Subject: haec (studia) ... nobiscum ... peregrinantur, rusticantur, etc.

rusticŭlus, 3, dem. af rusticus: landſig el. bondeagtig; I) „egenl.“, men ſædv. som subst.; A) rusticŭlus, i, m., (sc. homo): Landmand el. Bonde, Cic. Sect. 38; — B) rusticŭla, ae, f., (sc. gallina): Gaſſelhenen, Plin. 10, 54, v. Martial. 13, 76, i Overſkriften, (hvor Contexten derfor har rustica); — II) „fig.“: noget bondeagtig og uſleben; — non rusticulum nimis libellum etc., Martial. 10, 19.

rusticus, 3, [rus]; I) „alm.“: hørende til el. benævnt efter Landet el. efter Landbruget el. efter Landmanden, landſig, landbæfentſig; — duae vitae ... rustica et urbana etc., Varr. R. R. 3, 1; cf. Cic. R. Am. 17 v. 27; ∞ praedia, ibd. 15; cf. id. d. Or. 1, 58: ∞ res (nostras) invisere, (være Gæſter, være Landhŕshŕldninger); men de Re Rustica (sc. libri el. opus: Skrift el. Bærf om Landhŕshŕldningen), f. und. Varro o. Columella; men ∞ opus facere, Ter. Heaut. 1, 1, 90, (forrette Markarbeide); — ∞ plebs, (opp. urbana), Colum.; ∞ homo, (en Bondemand), Cic. N. D. 3, 5; ∞ colonia, (en Bondene), Ovid. Fast. 2, 615; cf. Hor. Od. 3, 23, in.; — ∞ numina, (Landgudsbedemne), Ovid. Met. 1, 192; men ∞ Musa, (Synd-

digtet), Virg. Ecl. 3, 84; cf. ∞ carmina, Ovid. Am. 2, 4, 19; — B) df. subst.; Rusticus, i, m.: Landmand el. Bønde, Ovid. Met. 2, 699, v. Hor. Epod. 2, 68; ligef. id. Ep. 1, 7, 83: ex nitido fit rusticus, etc.; men id. ibd. 1, 2, 41: qui etc., Rusticus expectat, dum desluat amnis, at ille etc., (i. e. ut rusticus expectat, etc.); — plur., rustici, orum: Landfolk el. Bønder; omnes urbani, rustici, Cic.; cf. id. Orat. 24, v. A.; — 2) rustica, ae, f.; a) Bøndefene el. Landebyppe, Ovid. Met. 5, 583; — b) (se. gallina): Høsfelhenen, Martial. 13, 76; (f. ogs. und. rusticulus); — II) „fig.“: landlig; A) fjele. rosende el. uden Dadel: simpel, enfoldig, ligefrem el. oprigtig, edl.; — ∞ mores, Cic. R. Am. 27; men „poet.“, Martial. 10, 72: Siccis rustica Veritas capillis; — ogs. in compar., Senec. Ep. 88: sinus hoc titulo rusticiore contenti: o virum bonum! — B) oftere dæfende: bøndeagtig, raa, grov, uden Dannelsel og Levemaade, enfoldig, uforfærdig, uvildende; — sollicitat homines imperitos ... ipsi rustici atque agrestes, Cic. Phil. 10, 10; adest non rusticus hospes, (isfe udannet), Ovid. A. A. 2, 369; men m. Yunc: Rusticus es, Corydon, (ret enfoldig el. rofær), Virg. Ecl. 2, 56; men Rustica iudicio nostra querela tuo, Ovid. Her. 17, 13; — ∞ pudor, id. A. A. 1, 607, (falsk Indfælfel); — ogs. som Skældsord, Plaut. Most. 1, 1, 39; cf. Ovid. Met. 14, 522; — endel. ogs. om Talerens Stemme og Gesticulation; ∞ vox et agrestis quosdam delectat, etc., Cic. d. Or. 3, 11; cf. ibd. 12: ∞ asperitatem fugere etc.; men ∞ manus et indoctae, Quintil. 1, 11, 16. — rusum, foræld. f. rursum, (ligesom susum f. sursum), f. und. rursum.

1. rŭta caesa, f. und. ruo nr. III. — 2. rŭta, ae, f., *rutj*: Rude, germ. die Raute, enslags bitter Bært el. Plante, dels sativa, dels silvestris, Plin. 19, 45; f. ogs. Ovid. Rem. 801, o. Martial. 11, 31; — b) ogs. „alleg.“: Bitterhed el. Ubehagelighed; — vid. Cic. Fam. 16, 23, und. pulejum. — rŭtabŭlum, i, n., [ruo]: en Rager el. andet Bærfæl, hvormed man rører el. roder op deri; df. 1) Jædrager el. Denrager, edl., Cato, v. Suet. Aug. 75; — 2) Koffeste el. Stev, edl., Colum. 12, 20. — *rŭtāceus, 3: tilberedet af Bæren ruta, oleum, Plin. Val.; v. — rŭtātus, 3: tilfat med Bæren ruta; — ∞ mustum, Plin.; men ∞ la-certi (som Rut el. Spise: emgjerne termel), Martial. 10, 48; — [2. ruta]. — rŭtēllum, i, n., dem. af rutrum: liden Spade el. Skuffe, Lucil. ap. Non. — Rŭtēni, orum, m.: Jælt i Gall. Aquit., Caes. B. G. 1, 45, Plin. rŭtilans, tis, partic. o. adj. af rutilo. — rŭti-lesco, ēre, v. n. inch., [rutilus]: at blive rødlig,

Plin. 8, 81. — Rŭtilius, a: romersk Slægt: o. Personnavn, hvoraf mætes; 1) P. Rutilius Rufus, cos. a. u. c. 619, berømt som Taler, Hørsæder og Historieforfatter; — vid. Cic. Brut. 29 fgd.; — B) df. adj. Rŭtilianus, 3, narratio, Cic. l. c. 23, inc.; — II) P. Rutilius Lupus, berømt Hæter und. Aug. o. Tib., fæve de Figuris sententiarum et elocutionis; — f. ogs. Quintil. 9, 2, 102; — III) Claud. Rutilius Numatianus, en for sin Tid fortrinlig Digter und. K. Honorius, fæve Itinerarium i 10 Bøger.

rŭtilo, avi, atum, 1, v. a. o. n.; 1) act.: gior el. fævere rød el. rødlig; — ∞ comas, capillos, etc., Liv., Tac., v. A.; — II) neutr.: at være rød el. rødlig; df. „poet.“: at glindse el. finne i rødligt Skær; — ∞ auroram, Attius ap. Non.; ∞ arma, Virg. Aen. 8, 529; — III) partic. rutilans, tis, ogs. fem adj.: rød, rødlig, color, Plin.; men compar., rutilantior auro, Venant.; af — 1. rutilus, 3, [besl. m. *ερυθρός*, i. e. ruber]; 1) „egentl.“: rød („bet.“) som falser i det Gulde, hvi. ofte om Hæarer, navn. Germaner; ogs. ildrød el. blodrød; — e nigro rutilum aerique similem capillum reddere, Suet. Ner. 1; f. ogs. Tac. Germ. 4, o. id. Agric. 11; men ∞ fulgor (Martis, af Planeten Mars), Cic. d. Rep. 6, 17; ∞ ignis, Virg., Ovid.; ∞ cruor, id.; ∞ pellis, (det gyldne Skind), Val. Fl.; ∞ metallum, (i. e. aurum), Lucan.; — II) „poet. overf.“: glindende, straalende, thorax, Val. Fl., columnae, Claudian. — 2. Rŭtilus, i, m.: romersk Tilnavn, Liv. 3, 7.

*rutrum, i, n.: Bærtoft til Grævning el. Rydning, Spade el. Haffe, Cato, Varro; ogs. til Krigsbrug, Liv. 28, 45; cf. Ovid. Fast. 4, 843; — ogs. en Ralkspade el. Ralkolle, Vitruv., Plin.; v. — rŭtuba, ae, f.: ligesom Rore el. Dyrer; df. Uro el. Jernstyrkelse; — nunc sumus in rutuba, Varr. ap. Non.; — [ruo]. — rŭtŭla, ae, f., anføres Cic. Fam. 9, 22, fem dem. af Bæren ruta.

Rŭtŭli, orum, m.; 1) Jælt i d. gamle Latium, m. Hovedstaden Ardea; — vid. Plin. 3, 9, Liv. 1, 57, Virg. Aen. 7, 472, oftere, v. A.; — ogs. in sing.: Tros Rutulusve suat, id. ibd. 10, 108; — B) df. adj. Rŭtulus, 3: rutuliff; — ∞ rex, Virg. Aen. 9, 728, (i. e. Turnus); ∞ acies, id., caedes, id.; ∞ sanguis, id.; — II) Rŭtŭli, orum, bede ogs. Jættvaerne af Sægunt, fordi de vare Colonier fra Ardea, Sil. 1, 581, oftere. — Rŭtŭpiae, arum, f.: Rypstæd i Britannien, (rimel. d. nuv. Riephreugh i Kent); — B) df. Rŭtŭpinus, 3, litora, Lucan. 6, 67, fundus, Juvenal. 4, 141, ager, Auson. — rutus, 3, partic. af ruo; f. ogs. und. ruo nr. III.

S.

S, s, indecl. n., (ogs. m. underforst. littera, f.), d. attende Bogstav i d. lat. Alphabet, svarer til Grækerens Σ, men udtales: es; f. ogs. Quintil. 1, 7, 23; — herom er at mærke: 1) den eiendommelige Udtales af Bogstavet „s“; A) i Ordets Begyndelse og Midte har det en skarp Udtales, hvorfor det ogs. alene kan staa foran tenues (c, p, t), ligesom det efter en lang Vocal i d. ældre Språk blev fordebbet, vid. Quintil. 1, 7, 20; — B) i Enden af et Ord bliver dets Udtales blotere, hvorfor det ogs. kan have b foran sig; (f. plebs, urbs, v. fl. under Bogstavet B); — af samme Grund falder det ogs. hør de ferel. Digtere hyppigen ud, naar man vilde udgaade Vofitionen; faal. Pulvin' Nobilior, edl.;

vid. Cic. Orat. 48, v. Quintil. 9, 4, 48; ogs. Vocalen foran et saadant „s“ falder ud, naar d. fgd. Ord begynder med en Vocal, (for neml. at udgaade Siatius); faal. palm' et erinibus (f. palmis et cr.), f. Cic. Orat. 45; (de analoge Tilfælde m. „m“, f. und. Bogstavet M); — en lignende Afværging finder Sted i sat (f. satis), i mage (f. magis), i neutr. agreste, facile, (f. und. Bogstavet E), i Bisformerne: satere, satebare, etc., i gen. sing. af 1, 2 v. 5 Decl., (neml. aurai f. aurais, efter Jærmens regis, osv.), endel. i Jærmene: abin' (f. abis ne), satin' (f. satis ne), etc.; — C) foran en Vocal i Ordets Begyndelse svarer „s“ ofte til den græske Aspiration; faal. sal (ŭls), semi

(*ῥα-*), sex (ἑξ), super (ἐπέρ), sus (ῥς), si (εἰ), sero (ῥω), saltus (ῥσος), etc.; — egf. foran en Genfenant fattet under, „s“; faal. sculpo (af γλῶσσω); ligel. scruta (af ῥοτή); — omvendt er „s“ udsaldet i fallo (af ῥαλλω), v. i fungus (af ῥόγγος); — II) Omverklingen af Bogstavet „s“; A) oftest m. „r“; f. und. Bogstavet „R“; egf. mærket: ausculto (f. aureulto el. auriculto); — B) m. „d“; faal. er Claudius af det Sabiniske Clausus; ligel. er rosa at sammeln. m. ῥόδον; egf. mærket medius (af μέσος); — C) m. „l“; faal. i tensus e. tentis, i mertare, pulsare, (f. mersare, pulsare), e. fl.; (rimel. er egf. omvendt assensor f. assensor); — D) endel. m. „x“; f. und. dette Bogstav; — III) Afslutningen af Bogstavet „s“, navn. m. d. flgd. „l“ i Sammensætn. m. dis; faal. diffiero, difficilis, etc.; — omvendt staaer ved Afslutningen: „s“ f. „d“ i assumo (f. adsumo), v. i cessi (af cedo), f. „l“ i lassus (af fateor), f. „b“ i jussi (af jubeo), f. „m“ i pressi (af premo), f. „r“ i gessi (af gero); — IV) som Abbreveriat mærket: S. f. semissis, men S. C. f. senatus consultum, (en Senatsbeslutning); men S. P. Q. R., f. Senatus populusque Romanus.

Sāba, ae, f., *Σάβα*: en af dens Nøgler befærdt By i det lyftelige Arabien, turifera, Plin. 12, 30; — B) cf. Sabaeus, 3, *Σαβαίος*: sabaiisk, tus, Virg., odor, Hor.: — myrtha, Senec., herrem egf. ∞ ros, Val. Fl.; — terra, Ovid.; — egf. absol. Sabaea; militiam paras Non ante devictis Sabaeae Regibus, vid. Hor. Od. 1, 29, 2; — bb) cf. subst.; a) Sabaei, orum, m.: de efter Herodeshan Saba kendte Indvaanere i en stor Del af d. lyftelige Arabien; — Sabaei Arabum propter turā clarissimi, etc., Plin. 6, 32; f. egf. Mela 3, 8, Virg. G. 1, 57, offere, Flor. 4, 11, v. A.; — b) Sabaea, ae, f., f. vœuf. Hor. l. c.

Sabacius, i, Sabadia, orum, o. Sabadius, i, f. und. Sabazius. — Sabaea, Sabaeus, f. und. Saba. — sabaja, ae, f.: tilslags af Byg tilberedet Drif i Myrien, Ammian. 26, 8; bf. — sabajarius, i, m.: som tillader el. forhandler denne Drif, (som Skætsbør), id. l. c. — sabānum, i, n., *σάβανον*: linned Klud el. Inklæde til Indpylling el. Alttæring, navn. i Badet, Pallad., Veget., v. A. — Sabaoth, indecl., *Σαβαώθ*; [hebr. hebraisk Ord]: de himmelske Hærstær, (eccles.), Prudent., Tertull.

Sabata, (Sabb.), orum, n.: Kyfistad i Egipten, i Egen af d. nyr. Savona; — B) cf. Sabatius, 3: sabaiisk; — Vada Sabatia: By i Kærheden deraf, (hod. Vadi), Plin. 3, 7; egf. absol. Sabatia, Mela 2, 4; egf. absol. Vada, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 10 v. 13. — Sabāte, es, f.: Judo (rimel. egf. en By) i Etrurien; — lacus Sabate, Fest. p. 343, (Müll.); hod. lago di Bracciano; — B) cf.; 1) Sabātinus, 3: sabaiisk; — ∞ ager, Colum.; ∞ tribus, Liv. 6, 5; — 2) Sabātinus, 3: = frgd.; — ∞ stagna, Sil. 8, 492. — Sabatinus, 3, f. und. Sabate o. Sabatus. — Sabatius, 3, f. und. Sata o. Sabate. — Sabatus, i, m.: Glod i Campanien; — B) cf. Sabatini, orum, m.: et derved boende Folk, Liv. 26, 33.

Sabazius, (egf. Sebazius, el. Sebadius, el. Sabadius, el. Sabacius, Macro. Sat. 1, 18, Appul.), i, m., *Σαβάζιος*; 1) som Epithet til Bacchus el. Dionysos, Cic. Leg. 2, 15, v. Macro. l. c.; — B) cf. Sabazia, orum, n.: Æst til hans Ære, Cic. N. D. 3, 23, Arnob.; — II) som Epithet til Suppiter, Val. Max. 1, 3, 3, Inscript.

sabbāta, orum, n., *σάββατα*, (oprld. hebraisk Ord); 1) „egent.“: Jødernes Hviledag el. Sabbat, (efter Jødernes Høretilling: dets Hviledag, vid. Aug. ap. Suet. Aug. 76, v. A.); tiende egf. til Betegning af d. syvende Dag i Ugen, Suet. Tib. 32, v. Senec. Ep. 95; — II) „pect. overf.“ egf. en andre jødiske Hæfter: — Nec pluvias

vites, nec te peregrina morentur Sabbata, etc., Ovid. Rem. 219; cf. Pers. 3, 184; ∞ tricesima, (Jødernes Ny-maanefest), Hor. Sat. 1, 9, 69; cf. — sabbatarius, 3: hørende til Sabbaten; — ∞ luxus, Sidon.; — b) cf. subst. sabbatarii, orum, m., „pect.“ f. Jøderne; — jejunia sabbatariorum etc., vid. Martial. 4, 4. — sabbatismus, i, m., *σαββατισμός*: Sabbatens Hødelse, Augustin. — sabbatizo, are, v. n., *σαββαίζω*: holder Sabbaten, Tertull.

Sabellius, 3, o. Sabellus, 3, f. und. flgd., nr. II. — Sābelli, orum, m., [rimel. contr. f. Sabinuli sem. demin. af Sabinus]: den ældre (oftest poetiske) Benævnelse paa Sabinerne; — vid. Plin. 3, 17, Hor. Sat. 2, 1, 36, v. A.; — egf. in sing., id. Ep. 1, 16, 49, (hvor Digteren selv heder Sabellus, sem. Besiddet af et Lantgods i det Sabiniske); — B) cf. 1) Sabellus, 3: sabaiisk el. sabinisk, ager, Liv. 3, 1, cohortes, id.; cf. Virg. Ge. 2, 167: pubemque Sabellam etc.; ∞ ligones, Hor. Od. 3, 6, 38; men ∞ anus, id. Sat. 1, 9, 29, (Epaagvinde fra d. Sabiniske); cf. id. Epod. 17, 28: ∞ carmina, (Tryllefange); — 2) Sābellius, 3: = frgd., sus, Virg. Ge. 3, 255; — ∞ genus caulium, Plin. 19, 41.

Sabina, ae, f., f. und. Sabini. — Sābine, adv. af Sabinus: paa Sabinisk, i d. sabiniske Eproq, Varr. L. L. 5, 32. — Sabini, orum, m.: Sabinerne, ældgamle Rabefolk af Latinerne, eg. allereede under Remulus tilføjet forener med Nemerne under det fælles Navn Quirites; — vid. Plin. 3, 17, offere, Liv. 1, 9 flgd., offere, Cic. d. Rep. 2, 7 flgd., offere, Hor. Ep. 2, 1, 29, v. A.; — b) „meten.“ egf. f. d. Sabiniske el. Sabinerlandet; (cf. Brutii, Lucani, etc., ss. II.); — in Sabinis, Varro; eg. Sabinis, Liv. 1, 45; faal. egf. Sabini ardui (som Bierglænde), Hor. Od. 3, 4, 22; — II) cf. A) som adj., Sabinus, 3: sabinisk; — ∞ ager, Liv., Cic., Hor., v. A.; ∞ virgines raptae, Liv. 1, 9 flgd., Cic. d. Rep. 2, 7, v. A.; ∞ lingua, Varro; ∞ vocabulum, id.; ∞ ficus, id., salix, Colum.; ∞ oleum, Pallad.; — b) „bef.“ er at mærke: herba Sabina, germ. Sābenbaum el. Sadebaum, (juniperus Sabina L.), brugtes i de ældste Tider som Hæglese, Cato, Plin. 16, 33, Ovid. Fast. 1, 343, v. Propert. 4, 3, 58; — B) som subst.; 1) Sabinus, i, m.: en Sabiner, Liv. 1, 45; — bb) som Personens navn mærket; a) Sabinus, i, m.: romersk Digter und. N. Augustus, v. Ven af Ovidius; — vid. Ovid. Am. 2, 18, 27; (egf. tillægger man ham trende poetiske Breve, som findes i Udgaverne af Ovidius); f. egf. Hor. Ep. 1, 5, 27; — b) som Titnavn for Juristen Massurius; — hvf. hans Skrifter hede: libri Sabelliani, Cod. Just., ligesom hans Tilhængere hede absol. el. subst.: Sabiniani, orum, Digest.; — 2) Sabina, ae, f.: en Sabinerinde; — durasque Sabinas etc., vid. Propert. 2, 23, 103; cf. Ovid. Am. 2, 4, 15; — 3) Sabinum, i, n., (sc. vinum): Sabinervin; — ∞ vile, Hor. Od. 1, 20, in. — Sabiniani, orum, o. Sabinianus, 3, f. und. Sabini, nr. II. — Sabinus, 3, f. und. Sabini, nr. II.

Sabis, is, m.; 1) Glod i Gall. Belg., hod. Sambre, Caes. B. G. 2, 16 v. 18; — II) en Glod i Germanien, Mela 3, 8, v. Plin. 6, 27; — III) en Gndrom hos Sābærne, Plin. 12, 32. — sabucus, i, f. und. sambucus. — sabūleta, orum, n., [sabalum]: sandige Eder, Plin. 27, 41. — sabūlo, ōnis, m.: grovsternet Sand el. Kiseisand, Varro, Colum., Vitruv., v. A.; cf. — sabūlōsus, 3: fuld af Sand, meget sandig; — ∞ loca, Colum.; men absol., ∞ aprica (sc. loca), Plin. 21, 103; ∞ terra, id. — sabūlum, i, n.: = sabulo, Plin. 17, 3, offere, v. Curt. 7, 4.

saburra, ae, f., [besl. m. sabulo]: Eftibænt, Ballastsand; — onerarias (sc. naves) ducere, multa saburra gravatas, etc., Liv. 37, 14; cf. Virg. Ge. 4,

195: fluctu jactante saburram etc.; f. ogsf. Plin. 16, 76, v. id. 10, 30; cf. — saburralis, e: bestaaende af Sand; — sacoma, (Modvægt deraf), Vitrov. 9, 8; v. — saburro, (avi), atum, 1, v. a.; 1) „egenl.“: tilfælde af. forsynet med Vælfart; — (echini) saburrant sese arena, (Staffe sig ligevægt derved), Plin. 18, 87; — figel. metat: grues modicis lapillis saburrantur, Solin.; — II) „overf.“: forsynet af. fylder af. mætter; — ubi saburratae sumus, Plaut. Cist. 1, 2, in.

Sacca, arum, m., *Sacca*: Hæft i Nordafien, Mela 3, 7, Plin. 6, 19, Curt. 5, 9, v. Catull. 11, 6; — sing. Saces, ae, Claudian. — sacal, indecl.: ægyptisk Benaværlse paa electrum, Plin. 37, 11. — sacca-rins, 3, [saccus]: hørende til el. benævnt efter Sætte; — [navis, (ladet med Sætte af. m. Korn i Sætte), auct. ap. Quintil. 8, 2, 13; — b) df. subst.; 1) saccarius, i, m.: en Sættebærer, en Drager, en Sæber, Digest.; — 2) saccaria, ae, f.: Dragerarbejde, Sæveri; — ∞ sacariam facere, Appul. — saccaum, i, n., v. saccatus, 3, f. und. sacco. — saccellatio, onis, f.; hos Lægerne: Paaatagningen af en Kropdepose af. af et Omslag, Veget.; af — saccellus, i, m., dem. af saccus: liden Sæt af. Pøse; — ∞ sonantes acm, Petron. Sat. 110; — navn. ere hos Lægerne, ∞ calidi: varme el. tørre Omslag, Cels., Veget. — sacceus, 3, [saccus]: hørende til el. benævnt efter en Sæt, (Hud. Dred); — ∞ cingulum, v. ∞ tunica, Hieronym., (af grovt Sætteferred).

saccharum (-on), i, n., *σάκχαρον*: den af Bambusrørets Rønder udsvedende Sæft, Sukkersæft, Sukker, Plin. 12, 17. — saccibuccis, e, [saccus, bucca]: med oppuvsede Klæder, Arnob. — sacciperium, i, n., [saccus, pera]: Ranseel el. Bæsfat, hvortil Pengepungen bliver forvaret, Plaut. Rud. 2, 6, 64. — sacco, (avi), atum, 1, v. a., [saccus]: 1) „egenl.“: hær igiennem en Sæt af. igiennem grovt Ferred; — non saccata aqua (lavari), sed turbida, Sener. Ep. 88; cf. Plin. 18, 17, ostere; ∞ Caecuba (se. vina: filtrere), Martial. 2, 40; — II) „overf.“: — saccatu humor corporis, (d. e. Urinet), Lucr. 4, 1025; hvorefter ogsf. absol., saccatum, i, n., Arnob.

saccularius, i, m.: som driver Tassenspiller-lumfer, Digest.; — ogsf. „overf.“: saccularii, f. peculatores, (som bestaate det Offentlige), Aseon.; af — sacculus, i, m., dem. af saccus: liden Sæt af. Pøse, navn. til Filtrering af Vin, Lucil. ap. Cic. Fin. 2, 8, til Korn, Appul.; ostef. Pengepose el. Pengepung, Plin. 2, 52, Juvenal., Martial., Digest.; hv. comiss: tui Catulli Plenus sacculus est araneorum, (alts. tom for Penge), Catull. 13, 7.

saccus, i, m., *σάκκος*; 1) „egenl.“: Sæt til aflags Brug; — quum iste (Verres) civitatibus frumentum, coria, cilicia. saccos imperaret, (rimel. Kornstæffe), Cic. Verr. 1, 38; cf. Phaedr. 2, 7: tumentes multo saccos hordeo; men sacci nomorum, Hor. Sat. 2, 3, 149; cf. Martial. 10, 74; figel. Hor. Sat. 1, 1, 70: congestis undique saccis Indornis inhians; men ogsf. omvendt: ire ad saccum, (gribe til Diggerposen), Plaut. Capt. 1, 1, 22; saccus ∞ quo vinum liquatur, (hæres el. filtreres), Colum.; ∞ nivarius, Martial. 14, 104, (i Døverskriften); ogsf. Pøse til Omslag, Plin., Veget.; — II) „overf.“: Chorte af Sætteferred af. af Paardug, Hieronym., Augustin.

sacellum, i, n., dem. af sacrum; — (sacellum) est locus parvus deo sacratu cum ara, Trebat. ap. Gell. 6, 12, hvortil Fest. p. 318, (Müll.), lægger: sine tecto; alts. et liber Guderne helliget Sæt af. Rum med et Alter, og uden Tag; — sunt loca publica urbis, sunt sacella, Cic. Agr. 2, 14; men exaugurare sacra sacellaque etc., f. Liv. 1, 55; cf. Cic. Div. 1, 46, Propert. 2, 15, 13, v. id. 1, 3, 57.

sacer, sacra, sacrum, figiennem Etammen sac, tilligem. sancio, vell. m. *ἅγιος, ἅγιος*; som er indviet el. helliget til Gudeemmen; vid. Gallus Aelius ap. Fest. p. 318, (Müll.), s. v. sacer mons; 1) „alm.“; a) absol.; — Nec sacrum, nec tam profanum quicquam est, quin etc., Plaut. Merc. 2, 3, 27; figel. Cic. Verr. 4, 54: aedificiis omnibus, publicis, privatis, sacris, profanis etc.; cf. Nep. Them. 6, ogsf. Hor. Ep. 1, 16, 54; figel. sacra profanaque omnia pollueret, Sall. Catil. 11; cf. Cic. Leg. 3, 13: quum videret eorum villas signis et tabulis refertas, partim publicis, partim etiam sacris et religiosis, etc.; figel. rapere properant, qua sacrum, qua publicum, Plaut. Trin. 4, 3, 37; men (legum) genera sunt tria, sacri, publici, privati juris, Quintil. 2, 4, 23; men superl., per jura sacerrima lecti, Ovid. Her. 9, 159; sacrae lucres, (opp. profestae), Hor. Od. 4, 15, 25; — ∞ aedes, Cic. Fam. 13, 11, Quintil., Ovid., v. 2.; — ∞ pecunia, (opp. privata), Quintil. 4, 2, 8; cf. Liv. 5, 50; ∞ sanguis, (af Dødsret), Catull. 68, 75; men ∞ ales, (hvorf. der tages Augurier), Virg. Aen. 11, 721; — „poet.“ forbindes ogsf.: ∞ vitis (som Bacchus helliget), Hor. Od. 1, 18, in.; ∞ laurus, id. ibd. 3, 4, 18; ∞ robur, Ovid. Met. 8, 758; ∞ fontes, id.; — ∞ vates (som indviet til Apollo), Hor. Od. 4, 9, 28, v. Tibull. 2, 5, 114; cf. Hor. A. P. 391; — ogsf. f. sanctus (*ἅγιος*, hellig) om Gudeemmen selv; ∞ Vesta, Propert. 3, 3, 11, Cybele, id. 3, 21, 3; — ∞ ignis, lapis, mons, ∞ os, ∞ via, etc., f. und. ignis, lapis, etc.; — b) c. gen., ostere c. dat.; — vid. Hor. Od. 2, 12, 29; figel. ∞ sepulcrum Batti veteris, Catull. 7, 6; — figel. som Prædicat; illa insula eorum deorum sacra putatur, Cic. Verr. 1, 18; cf. id. Leg. 2, 18; — sacra Jovi quercus, Ovid.; ∞ cervus nymphis, id.; cf. Virg. Aen. 6, 474; men Tac. Ann. 15, 53: puzionem ∞ velut magno operi sacrum, (ligesom indviet el. helliget dertil); — ogsf. som Prædicat: Qui sacer est imis Manibus, imus erat (mensis), Ovid. Fast. 2, 52; — B) „overf.“ fra Religionsproget: hellig, ærbødig, ærefrygtfuld; — sacro digna silentio ∞ dicere, Hor. Od. 2, 13, 29; ∞ lingua (Ciceronis), Martial. 5, 69; figel. sacra memoria patris, Quintil. 11, 1, 59; — ostef. om de romerske Keisere; saal. ∞ lateris custos, Martial. 6, 76; cf. id. 7, 99: sacra Caesaris aure frui; — df. ogsf. i Nætsproget ofte f. keiserlig; saal. m. domus, serinia, largitiones, osv.; f. ogsf. Suet. Tib. 27; — II) „bef.“: som er Gudeemmen indviet til Jærdærvælsel. Hærdærvælsel. df. ogsf. absol.: forbandet, bandfat; a) c. dat.; — qui etc., ejus caput Jovi sacrum esset, Liv. 3, 55, (ex plebscito); quos (homines) leges sacros esse certis diis jubent, Maerob. Sat. 3, 7; — b) absol.: patronus si clientum fraudem fecerit, sacer esto, Serv. ad Virg. Aen. 6, 609, (c. xii tabb.); efterlignet Hor. Sat. 2, 3, 181; men Liv. 3, 55: eum, qui etc., sacrum sanciri; — B) „overf.“ fra Religionsproget: forbandet, afstyret, afstyret, osv.; a) om Personer; — malus ∞ sacer, scelestus, Plaut. Bacch. 4, 6, 13; figel. Turpil. ap. Non.: Etiamne irides me, pessime ac sacerrime? — b) om Ting og om Begreber; — Nii magni, horribilem et sacrum libellum! Catull. 11, 12; ∞ birrus alarum, id.; figel. Auri sacra fames, Virg. Aen. 3, 57; ∞ insania, Stat.; — not. a: forel. er pl. sacres porci, Plaut., Varro; — not. b: superl. f. evenf.; — (compar. spæds ifte af forekomme); — III) til sacer hører endnu neutr. subst. sacrum, i: en helliget el. indviet Gudestand, en Helligdom; ogsf. en hellig el. religiøs Handling, d. e. Offring, osv.; in pl. ogsf. „alm.“: Gudestieneste, (hvore sig med Hensyn paa hele Staten, el. paa enkelte gentes el. familier, el. paa enkelte Personer); A) „egenl.“; a) in sing.; — sacrum sacrove commendatum qui cleperit rapsitque, pariticia esto, Cic. Leg.

2, 9, (e XII tabb.); interiora velut hujus sacri (adire: ligem ind i Helligdommens Indre). Quintil. 1, 4, 6; apud Cloacinae sacrum, Plaut. Cure. 4, 1, 19; cf. Cic. Balb. 21; men sacrum factum Herculi etc., vid. Liv. 1, 7; sacrum facere Junoni, Propert. 4, 9, 43; men sacrumque id (dette Offer af de fiendlige Naaben) Vulcano cremavit, Liv. 41, 12; solemne Apollinis sacrum, Suet. Aug. 94; cf. Phaedr. 1, 11; — men Cic. Leg. 2, 9, (e XII tabb.): Graeco sacro (efter græff Religionsfift) etc.; cf. Hor. Od. 3, 2, 26; — b) in pl.; — non solum istum bona sua, verum etiam sacra deosque penates ex aedibus suis eripuisse, Cic. Verr. 2, 5; cf. Liv. 5, 40; quae sacrorum secum ferenda, quae ... relinquenda etc.; ligel. Pura coronatis portabant sacra canistris, (Helligdommene, de hellige Ting), Ovid. Met. 2, 713; cf. Virg. Aen. 2, 293 o. 717; men sicut in solennibus sacris fieri consuevit, Sall. Catil. 22; sacris anniversariis (coli), vid. Cic. Verr. 4, 39; sacra diis aliis Albano ritu, Graeco (ritu) Herculi facit, Liv. 1, 7; cf. Ovid. Met. 3, 26; men ipse (Numa) plurima sacra obibat, (ferrettede dem selv), Liv. 1, 20; — ∞ publica, vid. Fest. p. 211, (Müll.); faal. Liv. 5, 52; sacra publica, (opp. sacra gentilia); men propter religionem sacrorum, vid. Cic. Agr. 2, 7; sacra Cereris summa religione confici caerimoniaque etc., id. Balb. 21; — til disse sacra publica høre fremmedes: ∞ Baecilia, ogf. ∞ trieterica Baechi, Ovid. Met. 3, 518, o. ibd. 6, 587; ligel. ∞ Dianae, id.; ligel. ∞ Orphica (indstiftede af Orpheus), Cic. N. D. 3, 23; ∞ Isis, Suet., etc.; — sacra privata perpetua manento, Cic. Leg. 2, 9, (e XII tabb.); sacra gentilia ne in bello quidem intermitteri, etc., Liv. 5, 52; hvoer ogf. absol. sacra; eisdem uti sacris, Cic. Off. 1, 17; ligel. ut ... ignoret ... ejus sacrorum sit, Liv. 4, 2; cf. Cic. Mur. 12, o. id. Orat. 42; — ∞ nuptialia, Quintil., jugalia, Ovid., (Cæremnier, hvorede Ægtevielsen fuldfyredes); — bb) som Dreftrog mærkes; a) inter sacrum saxumque stare, (beståde sig i fier Nød el. Trængsel), Plaut. Capt. 3, 4, 84; — b) hereditas sine sacris, (i. e. fier Joridel uden Umage, fordi Vedligeholdelsen af Arvelærens sacra ofte var forbunden med fier Befømming), ibd. 4, 1, 8, o. id. Trin. 2, 4, 83; — 2) udenf. Religionsfregret betegner pl. sacra: det Hemmelige el. Hemmelighedsfulde el. Indre, navnli. i Videnfkab og Poesi, (nemli. m. Henspiilen paa Mysticismen); — peregrisse mihi videor sacra tradentium artes, Quintil. 5, 14, 27; ∞ litterarum colere, id. 10, 1, 92; men ∞ studiorum profanare, Tac. Orat. 11; — At mihi jam puero coelestia sacra placebant, (Poesien som Måsernes Helligdom), Ovid. Trist. 4, 10, 19; ligel. Ad sacra vatoni carmen affero nostrum, Pers. prol. 7; cf. Mart. 7, 6: ∞ Maronis etc.

sacerdos, otis, comm., [sacer]: Præst. el. Præstinde; — divis aliis alii sacerdotes, omnibus pontifices, singulis flamines sunt, etc., Cic. Leg. 2, 8, (e XII tabb.); sacerdotum duo genera sunt, etc., ibd.; in collegio sacerdotum esse, id. Brut. 33; ∞ publici, Liv. 5, 40, ostere; ∞ maximus (Syraensanorum), Cic. Verr. 2, 52; ∞ Jovis, Suet.; ∞ dialis, id.; — per Graecas sacerdotes etc., Cic. Balb. 24; ∞ Veneria el. Veneris, (Gutindens Præstinde), Plaut.; ∞ Vestae, (Veshalinde), Ovid.; ogf. ∞ vestalis, i en Jermular, Gell. 1, 12; cf. Cic. Font. 17; ∞ Troia, Hor., (i. e. Rhea Silvia); — ogf. som appos.; proximi a nobilissimis ac sacerdotibus viris, Vell. 2, 124; ligel. ∞ regina, (i. e. Rhea Silvia), Virg. Aen. 1, 273; — ∞ ille popularis, Cic. Sest. 30, (m. Luce om Cledius); men til Mentius, som flamen for Divus Julius: o detestabilem hominem, sive quod tyranni sacerdos es, sive quod mortui! id. Phil. 2, 43; — not.: ogf. ex Sacerdos; Talmann, navnli. in gente Licinia; vid. Cic. Verr. 1, 10, o. ibd. 40, ostere.

*sacerdotalis, e: hørende til en Præst, præst-

fig.; — ∞ ludi, (som af Præstene anstillede ved deres Embedsforbedelse), Plin. Ep. 7, 24; ∞ nomen, (som bruges af Præstene), Macrob. Sat. 3, 5; — b) fild. ogf. som subst., sacerdotalis, is, m.: som har beklædt et Præstembede, Cod. Theod.; o. — sacerdotium, i. n.: Præstedomme, Præstembede; — Jovis illud sacerdotium amplissimum etc., Cic. Verr. 2, 51; amplissimum sacerdotii collegium, id. Fam. 3, 10; men id. d. Senect. 17: eodem sacerdotio praeditus, (som ligel. var Pontifex Maximus); men om Auguratus: ∞ prisum et religiosum etc., Plin. Ep.; — b) ogf. in pl., Cic. Agr. 2, 7; ligel. id. Lael. 25: lex de sacerdotiis etc.; cf. Caes. B. C. 3, 82; — [sacerdos]. — sacerdotula, ae, f., demin. af fem. sacerdos: liden el. ung Præstinde, Varro. — sacersanctus, 3, fild. Viftem af sacersanctus, Tertull. — Saces, ae, m., f. mbr. Sacae.

sacōma, atis, n., σάωμα: Medvægt el. Ligevægt, Vitruv. 9, praef., o. ibd. 8. — sacondius, i, m., (indbiff Dyr): den hyacintfarvede Amethyst i Indien, Plin. 37, 40; f. ogf. sacos s. l. — sacoponium, i, n., σάκοννον: gummiagtig Saft af en Stierplante, Plin. 19, 52, o. id. 19, 75; skrives ogf. sazapenon, id. 12, 56, o. id. 19, 15. — sacos, (indbiff Dyr): Hyacintfarven hos Indierne, Plin. 37, 40.

sacramentum, i, n., [sacro], sædd. som term. techn. i Rets- og Krigsfregret om alt det, hvorede man forpligter sig selv el. en anden til noget; df. 1) i Retsfregret: en vis Pengesum, som de procesførende Parter maatte depencere, el. dog give Sikkerhed for hos tresviri capitales, og hvorefter den Tabenes Andel tilfaldet det Offentlige; — ea pecunia, quae in judicium venit in litibus, sacramentum a sacro; — qui judicio vicerat, suum sacramentum e sacro auferebat, victi ad aerarium redibat, Varr. L. L. 5, 36; cf. Gaji Inst. 4, 16, o. Fest. p. 344, (Müll.); hertil hører ogf. Cic. d. Rep. 2, 35: de multae sacramento consules comitiis centuriatis tulerunt; — 2) df. „meton.“: Processførelse el. Process; ogf. Paastand for Rette; — quom etc., decemviri ... sacramentum nostrum justum judicaverunt, Cic. Caecin. 33; cf. id. Mil. 27: non injustis vindiciis ac sacramentis etc.; — df. ogf. „overf.“: sacramento contendere (forfikkende el. med Bevifer at paaftaae), id. Fam. 7, 32; cf. id. d. Or. 1, 10; — B) i Krigsfregret; 1) oprel. e. tilfikkende (indtil Roms Aar 538): det udtagne Mandfæds forelobige Forpligtelse og Tilfagn om Opfyldelsen af en Soldats forfæ Pliqter; hvorefter Liv. 22, 38: milites tunc (i det ovennævnte Aar) ... jurejurando ab tribunis militum adacti etc.; nam ad eam diem nihil praeter sacramentum fuerat, et ... sua voluntate inter se ... conjurabant, se etc.; cf. Frontin. Strat. 1, 1, 4; — 2) fra ovennævnte Tidspunkt bruges i Krigsfregret sacramentum f. jurjurandum om den egenl. Soldatered el. Tienestefed og dermed forbundne Tienestepliqti, navnli. i Jorbindelsene: sacramentum dicere apud aliquem, (aflægge Ed hos el. til nogen), Caes. B. C. 1, 23; ogf. sacramentum dicere (se. apud aliquem), id. ibd. 86; men Tac. Ann. 1, 28, m. tilføiet alicui (f. apud aliquem); ligel. sacramento (abl.) dicere, Liv. 2, 24; ogf. sacramento dicere alicui, id. 24, 8; — men sacramento rogare (militen: lade dem aflægge Ed), id. 40, 26, alicujus, (til nogen), Caes. B. G. 6, 1; cf. Tac. Hist. 1, 76: adigere aliquos sacramento Othonis; men Suet. Galb. 16: adigere aliquos sacramento in nomen senatus; men Cic. Off. 1, 11: ut, si etc., secundo em obliget militiae sacramento; hvorefter ogf. sacramento priore amisso, (efter at hin Ed havde tabt sin Gyldighed); men sacramento solvi, (løses el. befries derfra, at faae sin Afsted), Tac. Ann. 16, 13; men ∞ mutare, Suet., exuere, Tac., (bryde sin Ed); — b) df. „overf.“ o. „alm.“: Ed, edelig Forfikkning, hellig Forpligtelse,

odl., Hor. Od. 2, 17, 10, Petron., Appul.; — II) i Kirkeføget er sacramentum: den religiøse Hemmelighed, Lactant., Prudent., v. A. — Sacrami, orum, m.: Gøtt i det gamle Latium; — B) dñ. Sacranus, 3; — ∞ acies, Virg. Aen. 7, 796, (Serv.).

sacram, i, n., [sacer]; 1) „egentl.“: Etet til Helligdommens Opbevaring, (brugtes ogs. undert. som Bæddemærke); — sacramum est locus, in quo sacra reponuntur, etc., Digest.; erat apud Hejnum sacramum magna cum dignitate in aedibus etc., Cic. Verr. 1, 2; men id. Fam. 13, 2: qui habitat in sacro tuo, (rimel. om en afsondret Bygning, der benævntes efter det deri værende sacramum); f. ogs. Ovid. Met. 10, 695; — b) c. gen.; — ∞ Bonae Deae, (hendes Capel), Cic. Mil. 31; ∞ Fidei, Liv. 1, 21; ogs. in pl., ∞ Vestae, Martial. 7, 73; men „poet.“: ∞ Ditis, (Underverdenen), Virg. Aen. 12, 199; liget. ∞ Mentis Bonae, (dens Helligdom cf. Underste), Propert. 3, 23, 19; — II) „overf.“: Caere, sacramum populi R., etc., vid. Liv. 7, 20; men ∞ seclerum tuorum etc., vid. Cic. Catil. 1, 9; cf. id. ibd. 2, 6, ogs. Senec. Qu. N. 7, 31.

*sacræ, adv.: helligt, fromt, vivere, Augustin.; — ogs. hemmelighedsfuldt el. mystisk, accipere, id.; — sacrificatio, onis, f.: Indvielse, Helligelse, Macrobi. Sat. 3, 7; v. — sacrificator, oris, m.: som helliger el. indvier, Augustin.; — not.: som nom. pr. vir., Virg. Aen. 10, 747; — [sacro]. — sacrificatus, 3, partic. v. adj. af sacro. — Sacravia, v. Sacravensis, f. und. via. — sacres, (porci), f. und. sacer, not.

sacrificola, ae, comm., [sacra, colo]: som besørger sacra el. Dftringerne, Dfstræner, Dfstræst; — turbata sacrificulorum inmixtus, Tac. Hist. 3, 74, (Suet. Dom. 1 høre de sacrificuli); — ogs. sem appos., ∞ reges, (offrende), Prudent. — sacrificer, a, um, [sacra, fero]: som bærer Helligdommen; — ∞ rates (Aeneae), Ovid. Fast. 4, 252. — sacrificialis, e, [sacrificium]: hørende til et Dfstr; — ∞ apparatus, Tac. Ann. 2, 69; ∞ epulae, Appul. — *sacrificatio, onis, f.: Dfstr el. Dftring; — vid. Cic. N. D. 2, 27; — sacrificator, oris, m.: som forretter et Dfstr, Tertull.; v. — sacrificatus, us, m.: Dftring; — nullum uspiam pecus sacrificatui, Appul.; — [sacrifico].

sacrificium, i, n., [sacrifico]: Dfstr el. Dftring; a) in sing.; — quum sacrificium publicum ageret (ille) cum laena, quod etc., Cic. Brut. 14; liget. id. d. Or. 3, 19: ut illud ludorum epulare sacrificium facerent; cf. Liv. 45, 27: sacrificio Apollini ... facto; ∞ lustrale, id. 1, 28; ∞ solenne et statum, Cic. Tusc. 1, 47; men „poet.“: Sacrifici genus est, sic instituere priores: Advena virgineo caesus ut ense cadat, Ovid. Pont. 3, 2, 57; — b) in pl.; — Druides ... sacrificia publica ac privata procurant, Caes. B. G. 6, 13; ∞ solennia, vid. Cic. Phil. 5, 9, v. Liv. 5, 52; sacrificiis interdicere, Caes. B. G. 6, 13; — rex sacrificiorum, f. und. rex.

sacrifico, (sacrifico, Plaut.), avi, atum, 1, v. n. o. a., [sacrum, facio]: vffret, forretter en Dftring; a) in neutr.; — ∞ apud aram, Nep. Hann. 2; principem in sacrificando Janum etc., Cic. N. D. 2, 27; cf. Liv. 25, 1, v. A.; — ogs. c. dat., hvortil undert. Dfstrer føies in abl.; si sacrificem summo Jovi, Plaut. Pseud. 1, 3, 31; ogs. ∞ summo Jovi vivo argento, id. Most. 1, 3, 84, Orco hostiis, id. Epid. 2, 1, 7; men ∞ hostiis (abl. ud. dat.), Liv. 41, 17; — ogs. impers.; pure et caste a matronis sacrificatum, id. 27, 10; cf. Plin. 3, 9; — b) in act.; — Illa quidem nullum sacrificavit (agnum), Plaut. Stich. 1, 3, 97; ∞ pecora, Liv. 41, 18; cf. Ovid. Fast. 4, 414; ∞ lustra Apollini pro exercitiis etc., Liv. 45, 41; in pelliculis sacrificatorum animalium, Plin. 36, 39. — sacrificor, atus sum, 1, v. dep. n., for: v. eftercl. Biform af

frigd., v. m. f. Bem.; offere hos Varro; cf. Gell. 18, 12; — dñ. eedl., sacrificati, orum: som have offeret, Cyprian.

sacrificulus, i, m., demin.: som tilbeder el. forretter et Dfstr, en Dfstræst (af det ringere Slags); — inter sacrificulos vanae superstitionis (sc. Isidos), Suet. Dom. 1; cf. Liv. 25, 1: sacrificuli et vates ceperant hominum mentes; — ogs. sem appos.: ∞ rex, (Dfstræst), f. und. rex; ∞ vates, Liv. 35, 48; af — sacrificus, 3, [sacrum, facio]: hørende til Dfstr el. Dftring, securis, Ovid., dies, id., ritus, id.; ∞ vestis, Sil.; ∞ os (den Dfrendes el. Bedendes), Ovid. Fast. 1, 130; men ∞ Ancus, (som drager Dfstr for Dftringer el. for Gudedyrselsen), id. ibd. 6, 803; liget. ∞ Numa, Lucan. 9, 478; men ∞ rex, f. und. rex.

*sacrilege, adv.: forbrøderst, ugudeligen, Tertull.; v. — sacrilegium, i, n.; 1) „egentl.“: Tempelrov; — sacrilegium est, rem sacram de templo surripere, Quintil. 7, 3, 10; cf. Liv. 29, 8, offere; men Phaedr. 4, 11: Onustus sacrilegio (for: med de stiaale Helligdommen); — ogs. in pl., Suet. Caes. 51; — II) „overf.“: Krænsele el. Vanhelligelse af det Hellige; — quum in coelum insanitis, non dico sacrilegium facitis, sed operam perditis, Senec. Vit. beat. 27; cf. Flor. 2, 17: non sine quodam sacrilegii metu et horrore; — [af flgd.].

sacrilegus, 3, [sacrum, lego]: som samler, d. e. staaer el. rover Helligdommen; dñ. subst.: en Tempelrover el. Tempeltyv; — fied. adj.; sacrilegas admovere manus intactis illis thesauris, Liv. 29, 18; — b) offest subst., sacrilegus, i, m., vid. Cic. Leg. 2, 16; liget. punit furta sacrilegus, Senec. d. Ira 2, 28; — II) „overf.“: som krænker el. staaer det Ufrænelige, ugudeligt, forbrøderst; — illum sacrilegum etc., Ter. Eun. 3, 1, 29; cf. id. Ad. 3, 2, 6: o genera sacrilega! ∞ ignes admovere templis, Tibull. 3, 5, 11; ∞ manus, id., dextra, Hor., Ovid.; men ∞ artes meretricum, id. A. A. 1, 435; men ∞ nclas (sc. Catilinae), Martial. 9, 71; — ogs. in superl.; Exi e fano, natum quantum est hominum sacrilegissime! Plaut. Rud. 3, 4, in.; — b) subst., navn. hos Comiserne som Skædsord; — parricida, sacrilege, perjure, etc., Plaut. Pseud. 1, 3, 128; cf. Ter. Eun. 3, 3, 2, offere, ogs. Sall. Catil. 14, v. Ovid. Met. 8, 792; — ogs. c. gen.; sacrilegus nuptiarum, Cod. Theod.; — ogs. in fem.; quid ais sacrilega? Ter. Eun. 3, 1, 13; cf. Ovid. Met. 11, 11.

Sacriportus, i, m.; 1) Landsby i Latium, i Nærheden af Praeneste, hvor Sulla overvandt den yngre Marius, Liv. epit. 87, Vell. 2, 26, v. Flor. 3, 21; ogs. m. Tmesis, vid. Lucan. 2, 134; — II) en By ved den tarentinske Bugt, Liv. 26, 39. — sacrium, i, n., efter Plin. 37, 11: stybtst Ravn paa Bernstenen.

sacro, avi, atum, 1, v. a., [sacer]; 1) „egentl.“: A) i Religionsføget; 1) „atm.“: invier el. helliger til en Gudem, m. v. ud. dat.; — praedam publicando sacrandoque etc., Liv. 5, 25; men Ovid. Met. 10, 615: quem (agrum) mihi prisci Sacravere senes, ∞ Jovi Capitolino donum ex auro, Suet. Tib. 53; cf. Virg. Aen. 7, 61: Quam (laurum) ... Phoebos sacrasse etc.; men id. ibd. 4, 200: vigilemque sacra-verat ignem; — dñ. ogs. in partic. perf.; vid. Ovid. A. A. 3, 389; liget. aris ibi Jovi Solique sacratas, Liv. 40, 22; liget. sacrae arae, Suet., mensae, Liv.; men sacrae humus, Ovid. Met. 15, 55, (i. e. sepulcrum); — 2) „dñ.“: invier til Jortærvelse, bandsætter; — (leges) de sacrandu cum bonis capite ejus, qui etc., Liv. 2, 8; cf. id. 10, 38; — B) „overf.“ fra Religionsføget: invier el. helliger el. overgiver dets til; — Quod patriae vocis studiis nobisque sacra, Cic. (poeta) Div. 1, 13; men Virg. Aen. 12, 140: hunc illi ... honorem Juppiter ... sacra-verat; — men id.

ibid. 10, 119: telisque sacrarunt Euandri (Halaesum Parcae: bestemte ham til at false derfer); — II) „meten.“; A) i Religionsproget: indvies, gior bellig el. ufranker; — quod (foedus) in Capitolio sacrum fuisse, etc., Liv. 38, 33; deinde sanctiones sacrandae sunt ... aut obtestatione legis, aut poena, quum etc., Cic. Balb. 14; — cf. leges sacrae; vid. Fest. p. 318. (Müll.), Liv. 2, 33; v. id. 7, 41, oftere, egf. Cic. Sest. 7; — b) cf. egf. em Gudmen: at bellig, at are som bellig; — haud frustra te patrem deum hominumque hac sede sacravimus, Liv. 8, 6; sacra Vesta, Ovid. Met. 15, 861; — B) egf. „everi.“ fra Religionsproget: gior ufergængelig, fereviger; — hunc fidibus novis ... sacrare etc., Hor. Od. 1, 26, 10; cf. id. Ep. 2, 1, 49; ligel. Liv. 39, 10, em den ældre Cato: vivit eloquentia ejus, sacra scriptis omnis generis; — III) partie. sacratus, 3, egf. som adj.: indvies, belliget, bellig; — Di. precor, et Pietas, sacraque jura parentum! Ovid. Met. 10, 321; cf. Virg. Aen. 2, 157; men ∞ dux, Ovid. Fast. 2, 60, (i. e. Augustus); — compar., Caesaris alma dies et luce sacratio illa, ... qua etc., Martial. 4, 1; superl., numen gentibus illis sacratissimum, Plin. 33, 21; egf. er sacratissimus: Epitbet til Kæiserne, Digest.

sacrō.sanctus. (egf. adstilt: sacro sanctus, v. m. Tineis: sacroque sanctus, Plin. 7, 45), 3, [sacer, sanctio]; epdel.: som ved religiøse Ceremonier er indsat el. indvies; cf. „meten.“ em Persener eg Hærbæde; I) som ved en Lov er gjort ufrankelig: — ipsis quoque tribunis (dat.), ut sacrosancti viderentur ... renovantur, etc., vid. Liv. 3, 55; cf. ibid.: tribunos vetere jurejurando plebis ... sacrosanctos esse, etc.; egf. id. 2, 33; ut plebi sui magistratus essent sacrosancti; ligel. ∞ potestas (tribunorum pl.), Plin. 7, 3; — si quidem sacrosanctum est (foedus Gaditanum), vid. Cic. Balb. 14; cf. ibid.: sacrosanctum esse nihil, nisi quod populus plebesse sanxisset; — b) egf. „alm.“: ut quis districtior accusator, velut sacrosanctus erat, Tac. Ann. 4, 36; men Liv. 27, 38: ∞ vacationem habere etc.; cf. Cic. Catil. 2, 8: ∞ possessiones etc.; — II) „everf.“: heibellig, bellig, ærværig; — cujus (viri) mihi memoria sacrosancta est, Plin. Ep. 7, 11; ∞ imago tua, Appul.; men de sacrosanctis ecclesiis, Cod. Just. — sacrifico, f. und. sacrifico. — sacrum, i, n., f. und. sacer.

Saddūcaei, orum, m., [hebraisk Dæ]: Sadduceæerne, Religionssect hos Jæderne, Tertull.; — B) cf. Sadducaeus. 3: sadducæiff, genus, Arnob. — saeculum, i, n., f. und. seculum. — saecularis, v. e. saeculum, i, f. und. secul. — saepe, adv. f. und. saepis. — saepenumero, adv. f. und. saepis. — saepes, is, f. und. sepi. — saepicula, adv., dem. af saepe: temmelig ofte, Appul. — saepio, ire, f. und. sepio.

saepis, e: fem fæer ofte, hyppig el. idelig; men som adj. alene fæel. v. in superl.; — saepissimam discordiam etc., Cat. ap. Priscian.; som egf. anferer compar. saepior; — II) cf. neutr. saepē, fem adv., (vid. abunde v. prope ss. II.): ofte el. hyppigen el. gientagten, (neml. m. ufræfente Mæstemur; derim. crebro: ofte paa el. efter hinanden); A) „alm.“; — quum saepe mecum ageres, ut etc., Cic. Lael. 1; cf. ibid. 17: saepe enim redeo ad Scipionem etc.; men quum saepe alias, tum paucis diebus ante etc., Liv. 25, 20; cf. Cic. Off. 3, 11; — in hac (causa) multum et saepe versatus, id. Quint. 1; ligel. saepe et diu, id.; interdum, vel potius nimium saepe, id.; bene saepe, Enn. Ann. 7, 95; men minime saepe, (i. e. rarissime), Caes. B. G. 1, 1; — bb) egf. at mærfæ; a) in compar.; — Ibi (i. e. in comitiis) habitant; ibi eos conspicias, quam praetorem, saepius, Plaut. Poen. 3, 2, 8; ego vero saepius (sc. mihi visus sum

irasci alicui), quam vellent, Cic. d. Rep. 1, 38; — oftere nr. fgd. quam; nonnunquam interdum, saepius noctu, etc., Caes. B. G. 1, 8; cf. id. ap. Cic. Att. 9, 6, A; semel atque iterum ac saepius ... coacti sunt etc., Cic. Font. 8; ut etc., iterum et saepius te rogo, id. Fam. 13, 42; an vero ipsi non bis ac saepius de eadem re dicimus? Quintil. 10, 5, 7; men magis saepe, Plaut. Most. 1, 3, 40; — b) in superl.; — Ecquid argutus est? Ch. malorum facinorum saepissime, Plaut. Pseud. 2, 4, 56; ut quum saepissime peccet amicus, Cic. Lael. 16; — B) „bef.“ egf. em det, fem ofte pleier at fæe; — saepe est, quibus in rebus etc., vid. Ter. Hee. 3, 1, 28; cf. Cic. Lael. 10; — ligel. in superl., bonum consilium surripitur saepissime, Si minus etc., Plaut. Mil. gl. 3, 1, 8; — III) saepenumero el. saepe numero, v. forsærl. saepe: meget ofte, gientagne Gange; — Aeduo fratres ... saepenumero a senatu appellatos, Caes. B. G. 1, 33, oftere; cf. Cic. d. Or. 1, 1, oftere, Sall. Catil. 52 e, 53, v. A.; — egf. in compar., Gell. 3, 16: gigni hominem ... saepe dono, saepius numero decimo mense. — saepiuscule, adv. af compar. saepius, saepius und. saepe; — ∞ peccas, Plaut. Casin. 3, 5, 59, inc.

saeta, saetiger, f. und. seta, etc. — saeve, adv. af saevus: vildt, rasende, grusomt; — ita saeve et atrociore etc., Suet. Tib. 59; ligel. ∞ facere omnia, Lucan.; — compar., Ovid. A. A. 3, 504; superl., Colum.; cf. Suet. Claud. 2: aliquem quam saevissime coërcere. — saevideus, 3, [saevus, dico]: som fises i Harme el. Arrigbed; — Ne te iratus suis saevideis diis protelet, Ter. Phorm. 1, 1, 35.

saevio, ii, itum, 4, v. n., [saevus]: at være rasende el. i Hærfæ, at rase; I) „egenl.“ em Dyrene, (men oftest „pect.“); faal. em Hingsten i Brunst, Lucr. 5, 1074; om den hungrige Hæ, Ovid. Met. 11, 369; ligel. em Elængen, Virg. Ge. 3, 434, em Løven, Val. Fl., em Pantheren, Phaedr.; — ∞ aper in pecudes, Ovid. Met. 8, 296; cf. id. ibd. 11, 345; ∞ canes semper in alios, Gell. 7, 1; — II) „fig.“, navn. em enbær befæg Eidenfab og Bevægelse: at rase, at være rasende afsted; A) em Persener eg om personlige Begreber; — ah, ne saevi tantopere! Ter. Andr. 5, 2, 27; cf. Virg. Aen. 6, 514; men ultra humanarum irarum fidem (saeviens turba), Liv. 8, 24; cf. id. 2, 44; — ligel. ∞ animis, Virg. Aen. 1, 119; men som Eentens: leniter qui saeviant, sapiunt, Plaut. Bacch. 3, 3, 1; f. egf. Sall. Catil. 10, Hor. Sat. 1, 4, 49, v. A.; nec se in obsides innoxios ... saevituros, Liv. 28, 34; cf. id. 3, 45, Tac. Ann. 3, 31, v. A.; — „pect.“ egf. e. dat.; Qui mihi nunc saevit ... amor (f. in me), Ovid. Her. 4, 148; cf. Tibull. 1, 2, 88; ligel. „pect.“ e. inf., Ovid. Met. 1, 200; — egf. impers.: per sex dies ... ea clade saevitum est, Suet. Ner. 38; in ceteros saevitum esse Trojanos, Liv. 1, 1; cf. Tac. Agr. 2, oftere; — B) em Ting eg em Begreber, navn. em Elementerne, em Eidenfaberne, ofst.; — ubi mare saevire ventis coepit, Sall. Jug. 78; cf. Hor. Od. 3, 3, 37, egf. Lucr. 1, 277; egf. om Vinden, Caes. B. G. 3, 13; egf. om en Hæd, Hor. Od. 4, 11, 27; men ∞ medius dies solstitio, Senec. Hippol.; men Hor. Epod. 3, 5: ∞ venenum in praecordiis; egf. ∞ venter (sc. fame), Appul.; egf. ∞ fames, (rafer el. græfærer), Val. Fl.; ligel. ∞ morbus, Gell.; men ∞ gula, Juvenal. 5, 94; — Saevit amor ferri, etc., Virg. Aen. 7, 161; Tantus in erepto saevit amor dolor, Propert. 2, 7, 21; men in quem mea saevit ira, Ovid. Met. 14, 193.

*saevitas, atis, f., fild. Biferm af saevitia: Hærfæ, rasende Hestighed, Prudent.; — saeviter, adv., fæel. Biferm af saeve: i Hærfæ, med rasende Hestighed; — ∞ ferro erunt de victoria, Enn. ap. Non.; cf. Plaut. Pseud. 5, 2, 3, oftere; — compar. v. superl. f. und. saeve; — saevitia, ae, f.: Hærfæ, rasende

Bildet; 1) „egenl.“ om Dyrene; — sicut ... ad saevitiam ferae gignuntur etc., Quintil. 1, 1, in.; ∞ canum, Plin.; — 2) oftest fig.; A) om Personer og personlige Begreber: Kaseri el. rasende Døstighed el. Videnkab, rasende Harm el. Strængbet; — Num meam saevitiam veritus? Ter. Eun. 5, 2, 15; ∞ iudicis, (opp. clementia), Cic. Part. or. 4; ∞ feneratorum, Sall., creditorum, Tac.; cf. Liv. 2, 58; men adhibere saevitiam in aliquem, vid. Cic. Off. 2, 7; — men in pl.; quibus saevitiis ... oppressa plebs, Sall. fragm. ap. Augustin.; — B) om Ting og om tinglige Begreber, navnlig om Clementerne, om en Tilstand, oel.: rasende Haardbet el. Strængbet; — ∞ maris, Vell., Plin., undae, Ovid., hiemis, Colum., Plin., corli, Curt.; men ∞ amoris, om den tyriske Brunt, Colum. 6, 37; — ∞ annonae, (stræffelig Dyrst), Tac.; e. — saevitudo, inis, f., forst. Biform af frugt: Kaseri, rasende Harm; — ∞ mala, Plaut. fragm. ap. Non.; — [af figd.].

saevus, 3: rasende, (el. som er bleven rasende; derim. ferus: vid af Naturen); 1) eprst. om Dyrene, (saal. oftest „poet.“); — ∞ leones, Lucr.; figel. ∞ secla leonum, id.; ∞ laena, Tibull., lea, Ovid.; ∞ lupi, Tibull., canes, Propert.; ∞ belua, Hor.; compar., Virg. G. 3, 216; superl., animalia ... saevissima dentibus, Plin. 11, 61; — 2) „fig.“; A) om Personer og om personlige Begreber: rasende, bestig, barst el. forteret el. ienstæbelig; — ille ... Clemens, placidus, etc.; Ego ille agrestis, saevus, tristis, etc., Ter. Ad. 5, 1, 9; men id. Phorm. 5, 1, 17: Conclusam hic habeo uxorem saevam; ∞ novercae, Virg.; ∞ Tisiphone, Hor., Proserpina, id., Necessitas, id.; — ∞ tyrannus, (grussem), Ovid.; cf. Liv. 34, 32: cum tyranno saevissimo etc.; figel. saevus metu, Suet. Dom. 3; aliquanto ... saevior, id.; cf. Ovid. Met. 12, 219: saevorum saevissimum Centaurorum; — saevus in armis Aeneas etc. (forfærdelig, stræffelig), Virg. Aen. 12, 107; figel. ∞ Hector, id., Ovid., Achilles, id.; — nimiumque in pellice saeva ... dea (Juno), Ovid. Met. 4, 516; men Tac. Ann. 11, 5: saevus accusandis reis Suillius; — „poet.“ egf. e. inf.: Quaelibet in quemvis opprobria fingere saevus, Hor. Ep. 1, 15, 30; figel. in compar., e. infin.: Saevior ante alios iras servasse repostas, Sil. 11, 7; — B) om tinglige og abstrakte Gjenstande, navnlig om Clementerne: brufende, i Dyrst; men om en Tilstand el. Videnkab: stræffelig, frøgtelig; — ∞ mare, Sall., pelagus, Ovid.; ∞ procellae, Lucr., tempestates, id., Liv.; ∞ turbines, poeta ap. Cic. d. Or. 3, 39; ∞ Orion, (hvis Dyrpaa medfører Storm), Virg. Aen. 7, 719; ∞ ignes, Propert., Ovid., Hor.; men ∞ tympana, (med frøgteligt Bulder), id.; ∞ catenae, id.; — ∞ bellum, Lucr.; ∞ verba, Hor. Epod. 12, 13; cf. Catull. 61, 159: Saeva quod horrebis prisci praecepta parentis; men ∞ iocus, (frænkende Skemt), Hor. Ep. 2, 1, 118, o. id. Id. 1, 33, 12; — Medea animo agra, amore saevo caucia, Enn. ap. Cic. Coel. 8; ∞ horror, Virg.; ∞ damna, Tac. Ann. 2, 26; — egf. absol.: quae sibi ... saeva vel prospera evenissent, id. ibd. 2, 5; cf. id. ibd. 3, 23, oftere; — not.: neutr. saevum, egf. fild. „poet.“ som adv.: Cui saevum aridens (med rædsemt el. grusomt Emil) etc., Sil. 1, 398; Rastraque et incurvi saevum rubuere ligones, Stat. Theb. 3, 589.

1. sāga, ae, (Svagaqinde), f. und. 1. sagus. — 2. sāga, ae, (Rappe), f. und. 2. sagus. — „sagacitas, atis, f.; 1) „egenl.“: skarpt el. skarst Jernemmesse, skarpe Sandser, „bef.“ egf. skarst Lygt; hvi. ∞ canum, (deres Sverkraft), Plin.; cf. Cic. N. D. 2, 63: canum ... iam incredibilis ad investigandum sagacitas narium; f. egf. Plin. Pan. 81; — 2) egf. „alm.“ om de øvrige Sandser: vires, forma, sagacitas sensuum, etc., Senec. Ep. 95; — 3) „fig.“ om den aantige Jernemmesse: Skarpsind, Skarpsigt, Skøgt; — qua est ipse sagacitate in his rebus, Cic. Verr. 1, 41; cf. Nep. Alcib. 5; egf.

consilii, Val. Max.; o. — sagaciter, adv.; 1) „egenl.“: med skarpe Sandser, navnlig med skarst Lygt, med skarst Sverkraft; — ∞ odorari advenientes, (om Sunden), Colum.; — compar., Plin.; cf. Hor. Epod. 12, 1, e. Cic. Att. 6, 1; superl., Plin.; hvi. egf. Cic. d. Or. 2, 11 („alleg.“): ut odoror, quam sagacissime possim, quid sentiant; — 2) „fig.“: skarpsindigen el. netagtigen, perversitære, quid etc., Cic. d. Or. 1, 51; ∞ perspicere naturam alienjus, Suet. Tib. 57; cf. Liv. 27, 28: ibi duo duces sagaciter moti sunt, alter ad inferendum, alter ad cavendum fraudem; f. egf. Quintil. 12, 8, 1; — [sagax].

sāgana, ae, f.; efter Priscian.: = saga, t. e. Svagaqinde, t. f. Sagana (sem nom. pr.): Rævet paa en Hæx, Hor. Epod. 5, 25, oftere. — sagapenon, i. n. f. und. sacopenium. — Sagaris, is, m.: Sked i Byrggien og Byghemmen, falter ud i Hærentis, hed egf. Sagaris, (hool. Sacaria), Plin. 6, 1; f. egf. Ovid. Pont. 4, 10, 47, e. Liv. 38, 18; — 2) „fig.“ 1) Sagaritis, idis, f., Nympha, (hæret Altis forstæde fig.), Ovid. Fast. 4, 229; — 2) Sanguarius, 3, puer, Stat. Silv. 3, 4, 11, (i. e. Altis). — „sagaris, 3: berende til el. benævnt efter Skappen sagum; — ∞ negotiatio, (Handelen med saga), Digest.; e. — sagatus, 3; 1) „egenl.“: som er iført Skappen sagum; — Galli sagati et braccati, Cic. Font. 11; cf. id. Phil. 11, 1; opp. togati, id. fragm. ap. Non.; — 2) „everf.“: af grovt Dei, af Ravaitei; — ∞ cuculli, Colum. 11, 1; — [sagum].

sagax, acis, adj., [bef. m. sagio; cf. solax, salio]: som har skarpe el. skarste Jernemmesse el. Sandser; cf. 1) „egenl.“; A) „bef.“: med skarst Lygt; navnlig om Sunden: med skarst Sverkraft; — ∞ canes, Cic. Div. 1, 31, o. Ovid. Met. 3, 207; men comit: sagax Nasum habet (haec anus), Plaut. Cure. 1, 2, 17; men „poet.“: Venandique sagax virtus, Ovid. Hal. 76; — 2) egf. „alm.“ om de øvrige Sandser; — saal. om Hørfelsen: Sollicitus canes, canibus sagacior anser, Ovid. Met. 11, 599; — men om Smagen: quorum (murium) palatum in gustu sagacissimum etc., Plin. 8, 55; — 3) „fig.“ el. om de aantige Jernemmesse: skarpsindig, sm, fleg, oel.; a) absol.: — animal hoc providum, sagax, etc., Cic. Leg. 1, 7, oftere; ∞ homo et astutus, Martial.; cf. Hor. Od. 2, 5, 22; men id. ibd. 4, 4, fin.: ∞ eurae, (epfindomme, flegte); — b) m. ad, el. e. gen., egf. m. in, el. m. bter abl., „poet.“ egf. e. inf.; — quem ad suspicandum sagacissimum fore etc., Cic. Catil. 1, 8; — Utimumque sazax rerum etc., Hor. A. P. 218; figel. in superl., sagacissimus prodigiorum, Justin.; — men id. 1, 9: vir in conjecturis sagacissimus; men Tac. Hist. 4, 11: civitas rimandis offensis sazax; — Aethionque sazax quondam ventura videre, Ovid. Met. 5, 116.

sagda, ae, f.: en lovgættet Hæfsten, Plin. 37, 67. — sagena, ae, f., σαγήνη: stort Hæfsegarn, Bundgarn, Manil. 5, 679. — sagenon, i. n., (indst Dyr): en Spalart i Jæten, Plin. 37, 16. — sagina, ae, f., [af σάγγω]; 1) „egenl.“; A) „abstrakt“ el. sem Handling: Ræring el. Mæskning el. Jæden; — ∞ anserum, Varr., Colum., gallinarum, Plin., cochlearum, id.; — cf. comit om en Ræppe, Plaut. Most. 1, 3, 78: diesque noctesque estur, Bibitur ... sagina plane est; men Cic. Flacc. 7: qui multitudinem illam non auctoritate, sed sagina, tenebat; cf. Tac. Hist. 2, 71; — 2) „concrer“: Epiie el. Ræring, som tiener til Mæskning el. til at giore fedt og skarst; — militibus cibos, ut gladiatorum saginam, (dividere), Tac. Hist. 8, 88; men Propert. 1, 8, 25: sagina (sc. gladiatoria); men Tac. Hist. 1, 62: temulentus et sagina gravis, (forst); — „poet.“ egf. in pl., Juvenal. 4, 67; — b) cf. „everf.“ o. lignelfesvæst: dulcior (herba) a sagina roris aut fluminis, (ved den rige Ræring deraf), Pallad.; men haec velut sagina dicendi etc., (d. e. Ræring for Tælen), Quintil. 10, 5, 17; — 3) „meton.“; A) det mæskede el. fedede Dyr, fedt Slagteqvæg; — Este,

effarcite vos, saginam caedite, etc., Plaut. Most. 1, 1, 62; — B) den af Vællevenet episthaede Jædme el. Jætervom, etc.; — saginam corporis ex nimia luxuria contrahere, Justin.; ∞ ventris, id.; — men „alleg.“: qui colorem furo el verum robur inani sagina mentiantur, Quintil. 2, 15, 25; df. — saginarium, i, n.: Etel el. Eri el. Etald til Kreaturnes Jædning el. Mæfning, Varr. R. R. 3, 10.

saginatō, onis, f.: Mæfning (f. d. sædv. sagina), Plin. 8, 77; af — sagino, avi, atum, i, v. a., [sagina]; I) „egenl.“: fedter el. fedet el. mæfter; — ∞ boves ad sacrificia, Varr., equum hordeo, Colum.; — egf. em Mennefter: at fedte rigeligen; velut saginatus nuptialibus coenis, Liv. 36, 17; men id. 6, 71, „alleg.“: ∞ plebem populares suos, ut jugulentur; — II) „overf.“: — terra... velut saginata (fedet el. gædet) largioribus pabulis, Colum. 2, 1; caule in tantum saginato (der er bleven faa tyf), ut etc., Plin. 19, 19; — egf. „alleg.“: rei publicae sanguine saginari, vid. Cic. Sest. 36; men septuagies sestertio saginatus, vid. Tac. Hist. 2, 42; — not.: af partic. perf. fem adj.: fed el. mæfter, er compar., saginator hostia, Hieronym.

sagīo, ire, v. n., [befl. m. sagax; f. egf. udeent.]: at have fcarpe Sænder el. Jørnemæfner; df. „ment.“: sagire sentire acute est; ex quo sagae anus... et sagaces dicitur canes; — qui ante sagit, quam oblata res est, dicitur praesagire, id est, futura ante sentire, Cic. Div. 1, 31.

sagitta, ae, f.; I) „egenl.“: Pilen fom Eftudvaaben; — quum... arcum mihi et pharetram et sagittas sumptero, etc., vid. Plaut. Trin. 3, 2, 99; sagittis configere, id., Cic.; ∞ missiles, Hor., celeres, id., hamatae, Ovid., venenatae, Hor.; sagittas tendere... arcu, id. Od. 1, 29, 9, nervo aptare, Virg.; cf. id. Aen. 9, 572, o. Ovid. Her. 16, 362; men Tac. Germ. 46: sagittas... ossibus asperant (Fenni); men sagittae pendebant ab humero, (om Dianae's Billedstøtte), Cic. Verr. 4, 34; — b) ofte egf. „poet.“ om Eftverens Pile; — vid. Hor. Od. 2, 8, 15; figel. sagittae Venenis, Lucr.; ∞ Cupidineae, Ovid.; men comist: savii sagittis percussus est, Plant. Trin. 2, 1, 46, inc.; — II) „meton.“ (ifølge etflags Lighed el. Sammenligning); A) det yverlie fcarde Eftud paa Vinramen, Colum. 3, 10, Plin. 17, 35; — B) den faaaltede Pileent, Plin. 21, 68; — C) fide.: Arelæderjern, Lancet, Veget.; — D) Eternebillede Pilen el. Sagitta, Hygin. Astron. 2, 15, o. ibd. 3, 14, Cic. Arat., Colum., Plin. 17, 30, etc.

sagittarius, 3, [sagitta]: hørende til en Pål, calamus (tindlig ventil), Plin. 16, 66, certamen, Diet. Gret.; — II) df. subst. sagittarius, i, m.; A) en Sæfkytte; sædv. in pl.: etflags fette Drøpper til Jods eg til Hæit; — vid. Caes. B. G. 2, 7, oftere, Cic. Fam. 15, 4, oftere, o. A.; — egf. in sing. fem Collectiv, Tac. Ann. 2, 16; — B) sagittarii, orum: Pilsmede, Digest.; — C) Sagittarius, i: Eternebillede Eftyrten, (egf. Arcitenens), Hygin., Cic. Arat., Plin. 17, 36, o. id. 30, 20. — sagittatus, 3, f. fem. sagitto.

sagittifer, a, um, [sagitta, fero]: fom bærer el. ferer Pile; (poetiske Drd); — ∞ pharetra, Stat.; ∞ Parthi, Catull., Gelones, Virg., (fem ere bærbænde med Pile); men ∞ pecus, (Pindfeint), Claudian.; — II) Sagittifer, ligefom Sagittarius: Eternebillede Eftyrten, Manil. — Sagittiger, i, m., [sagitta, gero]: = frgd. nr. II, Avien. Arat. 482. — Sagittipōtens, tis, m., [sagitta]: = frgd., Cic. Arat. 73. — sagitto, (avi), atum, i, v. n. o. a., [sagitta]; I) neut.: ftyder med Pile; — vid. Justin. 41, 2, o. Curt. 7, 5; — II) act., men alene in partic. perf. sagittatus, 3: flect el. faaret med en Pål, Coel. Aur. — sagittula, ae, f., demin. af sagitta: liden Pål, Appul.

sagma, ae, f., αἶγμα (rō): Paffaddel, Veget.; figel. sagma. atis, n., Vulgat.; df. — sagmarius, 3: hørende til en Paffaddel; — ∞ equus, (Pafhest),

Lamprid. — sagmen, inis, n., [figentnem Stammen sag befl. m. sacer o. m. sancio]: det hellige Græs, fom med Roden optoges paa Bergen, fer at medgives Jorbudefpræfterne og andre Gefandter, fom derved bleve aftræfkelige, Digest.; cf. Fest. p. 231, (Müll.), Plin. 22, 3, Liv. 1, 24, o. id. 30, 43.

sagochlamys, ŷdis, f., σάγχιλαμυς: etflags Krigsfappe, Valer. Imper. ap. Tribell. Claud. 14. — Sagra, ae, f.: Grænfefled imellem Ederierne o. Crotonierne, befident af et Elag imellem disse Følk, hvorefter (efter Cic. N. D. 3, 5) Drøfpreget: certiora, quam quae apud Sagram. — sagulatus, 3: fom er ifert fappen sagulum; — ∞ comites, Suet. Vitell. 11; af — sagulum, i, n., demin. af sagum: liden Kiortel el. Kappe, navn til Krigsbrug; — sagulo gracili amictus, etc., Liv. 7, 34; men manibus sagulisque terram exhaurire cogebantur, vid. Caes. B. G. 5, 42; f. egf. Cic. Pis. 23, hvor sagula opp. togulae; — deg egf., fom Hæfkerfappe af Purpur, Sil. 4, 519; hvf. egf. fom Væresgave, vid. Liv. 30, 17.

sagum, i, n., (f. egf. 2. sagus s. l.), αἶγος; [efter Polyb.: celtiff Drd]: Kappe el. Pams af tyft Døi; efter Cat. o. Digest.: Dragt fer Tyendet; bares egf. af Germanerne, Tac. Germ. 17, dog byppigt af Romerne, fom Krigsfappe el. Seldaterfappe; — sinistras sagis involvunt, etc., vid. Caes. B. C. 1, 75; cf. Liv. 10, 30; hvf. egf. sagum er Krigen's Symbol (ligefom toga er Jædens) i Udftrykene, saga sumere: anlægge Krigsdragt, (hviten i disse Tilfælde egf. anlages af de Bergere, fom ifte selv drøge i Krigen); — quum est in sagis civitas, Cic. Phil. 8, 11; cf. ibd. 5, 12: tumultum decerni, justitium indici, saga sumi dico oportere, etc.; — derem egf. ire ad saga, ibd. 14, 1; figel. in pass.: est enim ita decretum, ut, si etc., ad saga iretur, id. ibd. 6, 3; cf. Vell. 2, 16; — om en flig Krigstilftand figes: esse in sagis, f. evenf., Cic. Phil. 8, 11; men id. ibd.: vos saga parate, (adrufter Eder til Kamp); — derim. heder, saga ponere: at aflægge Krigsdragten, (at vende tilbage til Jædens Eftyle), vid. Liv. epit. 73.

Saguntinus, 3, f. ind. flgd. — Sāguntum, i, n., o. Saguntus (-os), i, f.: By i Hisp. Tarrae, ved Mittelhavet og hindes af Jæcerus, med hvis Sleifring og Jætagelse Hannibal begyndte d. anden puniffe Krig; — vid. Liv. 21, 6 flgd., Plin. 3, 3, oftere, o. A.; — havde fit Navn efter Moderftaden Zaenynthos, (heder nu Murviedro); — B) df. Saguntinus, 3: saguntiff; — ∞ lutum, (hvoraf Lætar forfærdiges), Martial.; ∞ clades, Liv., rabies, id.; — b) subst., Saguntini, orum: Jædaanerne af Sagunt, Liv. 21, 6 flgd., o. A.

1. sagus, 3, [efter Cic. Div. 1, 31, befl. m. sagio o. sagax; inc., vid. Freund.]: fpaende, prophetende, aves, Stat., clangores, id.; — II) oftere subst., saga, ae, f.; A) Epaafvinde; — vid. Cic. Div. 1, 31, ind. sagio; f. egf. Tibull. 1, 2, 42, Ovid. Am. 3, 7, 29, Hor. Od. 1, 27, 21, oftere, o. A.; — B) egf. etflags Kæblerfe el. Mæglerfe i Eftverfager; — At tu quam primum sagae praeccepta rapacis Desere, Tibull. 1, 5, 59; cf. Lucil. ap. Non., o. Turpil. ibd. — 2. sāgus, i, m.: forcl. Biferm af sagum, i, Eun. o. Varr. ap. Non., hvor egf. i et Citat af Eun. f. sagas coeruleos rimel. er at læfe, sagos caerulos.

Sāis, is, f., Σαῖς: By i Nederygypten, Mela 1, 9, o. Plin. 5, 11; — B) df. 1) Saites, ae, m., Σαῖτης: falfiff, nomos, Plin. 5, 9; — b) in pl. subst., Saitae, arum, m.: Saiterne el. Jædaanerne af Sāis, Cic. N. D. 3, 23; — 2) Saiticus, 3: falfiff, charta, Plin. 13, 23. — Saitae, arum, Saites, ae, o. Saiticus, 3, f. ind. Sais.

sal, gen. sālis, m., (bef. egf. forcl. n., hvortil egf. Bifermen sale hører; dat. pl., infusus salis, Fabian. ap. Charis.), [befl. m. ἅλς, i. e. sal]: Salt; I) „egenl.“: a) in masc.; — salem candidum sic fa-

cito, Varr.; sal aut facticius, aut natus, hic aut marinus, aut fossilis, Fabian. ap. Charis.; cf. Plin. 31, 39; — heril høre rimel. egf. de Steder, hvor genus iffe er bestemt angivet; cum sale panis, (farvelig Røst), Hor. Sat. 2, 2, 17; multos modios salis simul edendos esse, ut etc., Cic. Lael. 19; puri lucida mica salis, Ovid. Fast. 1, 338, (hvor Taler en em en Øffring); — egf. in pl.; quin aspergi solent sales, melior fossilis, quam marinus, Varr. R. R. 2, 11; salibus vitatur amaris (fluviis), vid. Ovid. Met. 15, 286; — b) in neutr.; in conviviis ita poni et mel et sal, Varr.; sal tritum, Veget.; — B) „melon.“; a) „poet.“: det salte Hav, Havet; — vid. Virg. Aen. 1, 173, ibd. 3, 385, oftere, o. A.; — egf. in pl.: Aequoreosque sales longo mitescere tractu, Lucan. 10, 257; — b) „techn.“: den saltformerede Salt paa Jordskæne, Plin. 37, 22; egf. in pl., id. 37, 8; — II) „fig.“; A) „ment.“: den aadige Skarphed og Fimbed, Yne og Vid, vittig Tale, oel.; — vid. Plin. 31, 41, hvor det egf. berer: omnisque vitae lepos et summa hilaritas laborumque requies non alio magis vocabulo constat (se. quam salibus); Caesar ... leporem quandam et salem est consecutus, (neml. som Taler), Cic. d. Or. 2, 23; cf. id. Tusc. 5, 19; in quo (Caesar) mihi videtur specimen fuisse humanitatis, salis, etc.; men id. Att. 1, 13: literae humanitatis sale sparsae; men Catull. 86, 4: Nulla in tam magno est corpore mica salis, men Hor. Sat. 1, 10, 3, em Lucilius: sale multo Urbem deficiuit („alleg.“); cf. Quintil. 10, 1, 91, om den samme: in eo (viro) ... acerbitas et abunde salis; — egf. in pl.: accedunt non Attici, sed salesiores ... Romani veteres atque urbani sales, Cic. Fam. 9, 15; cf. Hor. A. P. 271; men Cic. Orat. 26: sales ... in dicendo nimium quantum valent; quorum duo genera sunt, unum facetiarum, alterum diacitatis; — forcl. in neutr.: quicquid loquitur, sal merum est, Afran. ap. Priscian.; ligcl. Lucr. 4, 1155: tota (puella) merum sal; — b) egf. den gode Smag (naeml. i at brygge), vid. Nep. Att. 13; — B) „overf.“: Skarphed el. Fjrring i Legemet, naeml. hvorved Appetiten fremkaldes; — quae (se. calor et sanguis) aviditatem naturali sale augent, Plin. 10, 93.

salacaccabia, argum, n., *salacaccabia*: den i en Potte fegte Saltmad, Apic. — Salacia, ae, f., [salum]; 1) Havets Gubinde og Reptuns Genafstude; — vid. Cic. Univ. 11; men Varr. ap. Augustin.: Venilia unda est, quae ad litus venit, Salacia, quae in salum redit; f. egf. Serv. ad Virg. Aen. 10, 76; — II) df. fem appell. f. Havet; — Hinc saevitiam salaciae fugimus, Pacuv. ap. Fest. p. 327, (Müll.). — salacitas, atis, f., [salax]: Springstbed, Geilhed; — ∞ passeris, Plin. 9, 26. — salaco, onis, m., *salaxor*: ufterretteligt Mennefte, en Praler el. Bindmager el. Dpfarver, oel.; — istius salaconis iniquitatem etc., Cic. Fam. 7, 21.

salamandra, ae, f., *salamandra*: Salamanderen, en giftig Dgclart, Plin. 10, 86 figd., Martial. 2, 66. — Salambo, onis, f.: Ravn paa Venus hos Babylonierne, Lamprid. Heliog. 7. — Salamina, ae, f.: Bifper af Salamis, Justin. 2, 7. — Salaminicus, 3, f. und. figd. — Salamis, is, f., *Salakis*; 1) Den Salamis i d. faroniske Bugt, ligefoverfor Eleusis, (hod. Koluri), beromt af Demistofles's herlige Sofer over Perferne; — vid. Plin. 4, 20, oftere, o. Cic. Off. 1, 18; acc. Salamina, id. Tusc. 1, 46, o. Hor. Od. 1, 7, 21; — B) df. A) 1) Salaminus, 3: salaminst, tropaeum, Cic. l. c., victoria, Nep.; ∞ Teucer, Hor. Od. 1, 15, 23; — b) df. in pl. fem subst., Salaminii, orum, m.: Indvaanerne af Salamis, Cic. Arch. 8, Plin.; — 2) Salaminiaeus, 3, ligefem figd.: salaminst, mare, Lucan., tropaea, Sil.; — II) den af Teucer fra d. ovennævnte Salamis paa Cyperen anlagte By af samme Ravn, Mela 2, 7, Cic. Att. 6, 1, o. Ovid. Met. 14, 760, o. A.; — acc. Salamina, Hor. Od. 1,

7, 29, o. A.; — B) df. Salaminus, 3: salaminst, Jupiter, (som der bliver dyrket), Tac. Ann. 3, 62; ∞ insulae, (som ligge ligefoverfor Byen C.), Plin. 5, 35.

Salapia, (ctr. Salpia, Vitruv.), ae, f.: By i d. daarniske Apulien, Plin. 3, 16, Liv. 21, 20; — B) df. 1) Salapinus, 3, (ctr. Salpinus, Lucan.), palus, id. 5, 377; — b) in pl., o. fem subst., Salapini (Salpini, Vitruv.), orum: Indvaanerne af Salapia, Cic. Agr. 2, 27; — 2) Salapitani, orum, ligefem Salapini: Indvaanerne af Salapia, Liv. 27, 28. — salaputium, i, n.: comst Bevægelser paa et Mennefte af meget liden Vægt og med stærke Bevægelser; hof. Catull. 53, hvi Uraab om Taleren Calvus: di magni, salaputium disertum! cf. Senec. Contr. 3, 19.

salar, aris, m.: ung Lax, efter nogle: Jorellen, Auson. — Salaria (se. via), ae, f. und. salarius; df. (rimel.): — Salarianus, 3, castanea: en Kastanecart, Plin. 15, 25. — salarianus, i, m.: som faar Guld el. Løn, Digest.; af — salarium, i, n., f. und. figd.

salarius, 3, [sal]: hørende til Salt el. benævnt derefter; — ∞ annona: den aarlige Indtægt el. Indkomst af Saltværkerne og Saltthandelen, Liv. 29, 37; — b) som adj. pr.: Salaria via (Saltveien), gik fra porta Collina i Rom ind i det Sabinske; — vid. Plin. 31, 41; f. egf. Liv. 7, 9, Suet. Ner. 48, o. A.; — egf. absol. Salaria, (se. via), Cic. N. D. 3, 5, o. Martial. 4, 64; — II) df. subst.; A) salarius, i, m.: en Saltstf. hndler, Martial. 1, 42, o. id. 1, 87; — B) Salaria, ae, f., (se. via), f. evenf.; — C) salarium, i, n., (se. argentum, cf. calcearium, congiarium, etc., ss. II.), eprcl.: de Soldaternes givne Saltpenge; df. fra A. Augustus „alm.“: Vægsagve el. Vægslen el. Hønerar; — vid. Plin. 31, 41: (sal) honoribus etiam militumque interponitur, salarius inde dictus; cf. id. 31, 6, egf. Suet. Ner. 10; ∞ annuum, (aarlig Løn el. Pension), Digest.; cf. Tac. Agric. 42: salarium, proconsulari offerri solitum, etc.

salax, acis, adj., [salio; cf. sagax af sagio]: som gierne springer; df.; 1) springst, geil, galli, Varr., aries, Ovid.; — compar., ∞ animalia, Lactant.; superl., ∞ gallinae mares, Colum.; — II) „poet. overf.“: hvad der pիրrer Kiendskaben, eruceae, Ovid., bulbi, Martial., herba, (i. e. eruca), Ovid., Martial.

sale, is, n., forcl. Biform af sal, Emm. o. Varr. ap. Non. — salebra, ae, f., (eprcl. adj., se. via), [2. salio]: det Knudrede el. Hjørne paa en Bei, en Knudret el. ujevn Bei; D) „egenl.“: Luna ministrat equis, demonstrant astra salibus, Propert. 3, 14, 15; cf. Hor. Ep. 1, 17, 53; — II) „fig.“; — salebrae spiritus, (det afbrudte Mandedrag), Val. Max. 9, 12, extern. 6; men id. 6, 9, extern. 5: ∞ brevis tristitia (se. in vultu: et Dieblis mørke Mine); — B) „bef.“: det Knudrede og Størende i Joredraget; — faal. Cic. Fin. 5, 28, „alleg.“: proclivi eunt oratio; venit ad extremum, haeret in salebra; ligcl. signelfessvis, id. Orat. 12: Herodotus sine ullis salebris, quasi sedatus amnis fluit; cf. Martial. 11, 90; df. — salebratus, 3: knudret el. hvas, oel.; — ∞ obices saxorum, Sidon.; — salebritas, atis, f., 1) „egenl.“: Rubed el. Svagbed; — ∞ inaccessa (saxi), Appul.; o. — salebrosus, 3; D) „egenl.“: knudret el. ujevn, semita, Appul.; — II) „fig.“ egf. em Joredraget; — resistens ac salebrosa oratio, Quintil. 11, 2, 46; cf. Martial. 11, 2: Lectores tetrici, salebrosum ediscite Sanctram (en Digter af dette Ravn).

Salentini (Sall.), orum, m.: Folk i Calabrien (Statiens sydligste Del), Mela 2, 4, Plin. 3, 10, Liv. 9, 42; — b) egf. underf. f. Landstæbet selv; — in Salentinis aut in Bruttis (i det Salentinske el. Bruttiske), Cic. R. Am. 46; cf. Liv. 10, 2; — B) df. Salentinus (Sall.), 3: salentinst; ∞ campi, Mela 2, 4, Virg. Aen. 3, 40; ∞ Neaethus (se. fluvius), Ovid. Met. 15, 51;

men ∞ promontorium, (den sydligste Spids af Italien), Plin. 3, 26; ∞ cohortes, Sil. 8, 575. — *Saler-num*, i, n.: Rysstiad i d. Picentinske (ved d. etruskiske Hav, hod. Salerno), Plin. 3, 9, Liv. 32, 29, Hor. Ep. 1, 15, in, o. A.; — B) *df. Salernitanus*, 3: salernitanst; ∞ latebra, Plin. 13, 5; ∞ regio, Val. Max. 6, 8, 5.

salgama, orum, n., [besl. m. *Ellor*, d. e. Salt-lage]; det i Saltlage Redlagte, det Redsaltede, Colum.; *df.* — *salgamarus*, i, m.: der nedlagger Frugter i Saltlage el. som forbandler nedsaltede Frugter, id. 12, 56; men id. ibd. 46, er *salgamarus* (se. *liber*): et Skrift af C. Matius om Frugters Eylming.

1. *Saliaris*, e, [1. *Salii*]; *Dageent*": herende til el. benævnt efter *Saliernes* el. *Marépræsterne*; — ∞ *carmen Numae*, (som R. Numa havde bestemt til at aflynges af *Salierne*), Hor. Ep. 2, 1, 86; ∞ *sacra*, Macroh.; ∞ *saltus*, Senec. Ep. 15; — II) *df. æverf.*" fra *Saliernes* prægtige Maaltider, vid. Fest. s. *Salio*, p. 326. (Müll.): prægtig, herlig, edl.; — ∞ *dapes*, Hor. Od. 1, 37, in.; ∞ *epulae*, Appul.; ligel. *epulari Saliare* in modum, Cic. Att. 5, 9. — 2. *saliaris*, e, [2. *salio*]; dansende; *df.* som nom. pr.: ∞ *insulae*, vid. Plin. 2, 96. — *Saliatus*, us, m., [1. *Salii*]: en *Saliars* el. *Marépræsts* Bærdteged; — vid. Cic. frgm. or. p. Scuro, § 34, o. Capitolin. Aurel. 4.

saliacastrum, i, n., [salix]: cillags Vinstof (*larbruse*), som vover vilt i Pilekrat, Plin. 33, 15. — *saliectarius*, 3: herende til el. benævnt efter et Pilekrat; — ∞ *lupus*, (ligesom Pilebumle), Plin. 21, 50; — II) *df. subst.*, *saliectarius*, i, m.: som har Øyen over et Pilekrat, Cato; af — *saliectum*, i, n., [etr. f. *saliectum*, af *salix*]: Pilekrat el. Virebust el. Vireplantning, Cato, Plaut.; *egf.* in pl.; — *accedent* (eo: dertil) *saliecta* ad *Minturnas*, Cic. Agr. 2, 14; *cf.* Liv. 29, 17; men *densis obsessa salictis* (palus), Ovid. Met. 11, 363; *cf.* Virg. Ecl. 1, 55, o. Hor. Od. 2, 5, 8.

salientes, ium, f. und. 2. *salio*, nr. III. — *saligneus*, 3, Biform af flgd., Colum. 6, 2, oftere. — *salignus*, 3, [salix]: af Piletræ el. af Pilevidier, fustis, Hor. Sat. 1, 5, 22; *cf.* Ovid. Fast. 2, 363; men ∞ *crates umbonum*, Virg. Aen. 7, 632.

1. *Salii*, orum, m., [2. *salio*, eprdt. de Springende el. Hoppende]; *df.* et af R. Numa til Hære for Guden Mars indsat Præstecollegium, hvis Medlemmer aartigen i den første Halvdel af Marteemaaned, i Rusning og bærende Ancillæne (f. und. ancile), drog under Bærbændens og Sang i offentlig Procession omkring i Byen og paa dens hellige Pladser; — *Salii* a *saliando*, quod facere in comitio in sacris et solent et debent, Varr.; f. *egf.* Liv. 1, 20, o. Ovid. Fast. 3, 260 flgd., *egf.* Cic. d. Or. 3, 51, Hor. Ep. 2, 1, 86, oftere; *Hic exsultantes Salios*, etc., Virg. Aen. 8, 663; — *egf.* nævnes *Salii* som *Hercules's* Præster, ibd. 285, (hvortil f. *Serv.*); — not.: *Salias Virgines* har *Cincius* ap. Fest. p. 229, (Müll.); — men *Saliun* in morem, Hor. Od. 1, 36, 12, rimel. f. in *Saliorum* morem. — 2. *Salii*, orum, m.: *Salierno*, en Del af Frankerne, Ammian. 17, 8; — in sing. *Salinus*, i, Claudian.

salillum, i, n., demt. af *salinum*, (alst. f. *salinulum*): liden Saltfar, Catull. 23, 19; — men Plaut. Trin. 2, 4, 91, er *salillum animæ* rimel. Livégnisten selv. — 4. *salinae*, arum, f. und. *salinus* nr. 1; *df.* — *salinarius*, 3: herende til et Saltværk; — ∞ *areae*, Vitruv. 8, 3; o. — *salinator*, oris, m.: en Saltbønder, Arnob.; men ∞ *aerarii*: Salineforpagtere, Cato ap. Serv.; — not.: *Salinator*, som remsert Tilnavn, vid. Liv. 29, 37, o. Cic. d. Senect. 3. — *salinum*, i, n., f. und. flgd. nr. II.

salinus, 3, [sal]: herende til Salt, *df. subst.*; I) *salinae*, arum, f.; A) (se. *sodinae*): Saltværk, Saltgrube, Plin. 31, 39, Liv. 1, 33, o. A.; ∞ *Romanae*, vid. Liv. 7, 19; *egf. absol.* *Salinae*, id. 5, 45, oftere:

det af R. Aeneas Marcius ved Ostia anlagte Saltværk; men ∞ *Herenleae*, ved Herenlanum, Colum.; — b) med Hensigten paa sal nr. II, siger Cic. Fam. 7, 32, med Lunc: quod parum diligenter possessio salinarum mearum a te procuratore defenditur; — B) (em nomen pr.; a) Saltværket ved Ostia, f. *evenf.*; — b) en Plads i Rom ved Porta Trigemina, Front. Aquaed. 5; — II) *salinum*, i, n.: Saltfar, Plaut. Pers. 2, 3, 15, Hor. Od. 2, 16, 14, o. Pers. 3, 25; brugtes *egf.* ved Øffringer, Liv. 26, 36, Val. Max. 4, 4, 3.

1. *salio*, (ud. pers.), itum, 4; m. Biformen *salo* el. *sallo*, *salsum* (hvf. d. klassiske: *salsus*), 3, v. a., [sal]: indfalder el. nedfalder, oleas caducas, Cato, pernas, id. ap. Varr.; *saliturus* istaec, Naev. ap. Priscian.; *salita caro*, Fabian. ap. Diomed.; — not.: af Biformen *salo* el. *sallo* er *salunt*, Varr. ap. Diomed., *salerent*, Sall. ap. Priscian., *sallere*, Lucil. ibd., o. Varr., *salsum*, Mummius ap. Priscian.; — II) *partic. salsus*, 3, (f. *evenf.*), fædv. som adj.: saltet el. salt; A) *egenl.*"; — vid. Ter. Ad. 3, 3, 71; ∞ *caseus*, Colum.; ∞ *fruges*, (som brugtes til Øffring), Virg. Aen. 2, 133; — *compar.*, ∞ *cibi*, Plin. 7, 5; *superl.*, ∞ *sal*, qui sicciissimus, id. 31, 41; — *neutr. pl. salsae*, orum, *egf.* som subst.: *salte Sæger*; *Quasi salsae murticae*, etc., Plaut. Poen. 1, 2, 32; — b) *poet.* *egf.* som Epithet til Havet, til Vædet, til Taarer; — ∞ *mare*, Enn. ap. Non., *aequor*, Lucr.; ∞ *vada*, Catull., Virg.; *cf.* Lucr. 6, 173; *e salso ... momine ponti*; *comist* *egf.* om den af Søvand gien-nemvæde, vid. Plaut. Rud. 2, 1, 12; — *fremdeles* m. sanguis, Enn. ap. Macroh., m. *lacrimae*, Lucr., m. *sputa*, id., m. *sudor*, Virg., m. *rubigo*, id. Ge. 2, 220; — B) *fig.* o. *ment.*": Iudefuld, vittig, vitende; — vid. Cic. d. Or. 2, 67, o. id. Orat. 26, *egf.* Hor. Sat. 1, 7, 28, o. ibd. 1, 9, 65; men Cic. Att. 16, 12, m. Lunc: *negotia salsae*, (en morsom Sjelerie); — *egf.* in *neutr. pl.*, som subst.: *inveni ridicula et salsae multa Graecorum*, Cic. d. Or. 2, 54; — *egf.* om *Personer*; *esse quamvis facetum et salsum*, etc., Cic. d. Or. 2, 56; *cf.* id. Phil. 2, 17, o. Catull. 14, 16.

2. *salio*, ùi, saltum, 4, v. n. o. a., [besl. m. *Ellorua*, i. e. *salio*]; I) *neutr.*: springer, hopper; A) *egenl.*"; — *ambulant aliquae (aves) ... aliae saliant ... currunt (aliae)*, etc., Plin. 10, 51; ∞ *de muro*, Liv., *super vallum*, id., saxo, Plaut. Trin. 2, 1, 31, in *aquam maris*, Ovid.; — *hæsta*, disco, pugilatu, pila, *Saliendo exercere* se, Plaut. Bacch. 3, 3, 21; *cf.* Ovid. Fast. 4, 805, Virg. Ge. 2, 384, o. Propert. 4, 5, 52; ligel. *saliant* in gurgite ranae, Ovid. Met. 6, 381; — B) *æverf.*"; I) *høs Tingssubjeter* om enhver hurtig el. zittrende Bevægelse; — (*iacus*), ubi aqua saliat, Varr.; *personae*, e quarum rostris aqua salire solet, Digest.; *df.* in *partic.*, *salientis rivus*, Virg., unda, Ovid., aqua, Plin. Ep.; — *saliente ... grandine nimbi*, Ovid.; *cf.* Virg. Ge. 1, 449; *Farre pio placent et saliente sale* (mittrende), Tibull. 3, 4, 10; *hærem* *egf.* *salientis mica*, Hor. Od. 3, 23, 20, o. Ovid. Fast. 4, 409; — *salit cor*, (zitrer, banfer), Plaut.; *cf.* Pers. 3, 111; *tentat salientem pollicis venam*, Ovid.; *cf.* id. Met. 8, 606; men *salit supercilium*, (neml. som Bærfel), Plaut.; — *poet.* *egf.* om *Bærfærne*: *E ter-raque exorta repente arbusta salirent*, Lucr. 1, 188; — 2) om *Begreber*; — *aliena negotia centum Per caput et circa saliant latus*, etc., Hor. Sat. 2, 6, 33; — II) *act.*, men *alene* om *Dyrnes's* *Parving*: at bespringe, Varr., Ovid., Lucr.; — III) *af partic. salientis*, tis, er subst. pl. *salientes* (se. *aquae*): Vandspring, Cic. Qu. Fr. 3, 1, Plin. 36, 21, Vitruv., o. A.

salisatio (saliss.), onis, f.; eprdt.: Springen; *df.* *høs Yagene*: zittrende Bevægelse, Zitteren; — ∞ *cordis* (et pulsus), Marc. Emp.; o. — *salisatores*, um, m., efter Isid.: som tage Vandser af Dræfning el. Zitteren i Lemmerne; — [af *inus*, *saliso* f. 2. *salio*]. — *Salisubsuli*, orum, m., [Salii, subsilio], en af Ca-

tull. (17, 6) brugt Benævneelse paa Salierne el. de dansende el. springende Marspræster.

salitio, onis, f., [2. salio]: Springen el. at springe; — ∞ equorum, (at springe op derpaa), Veget. — ∞ salito, are, v. n., færl. Biform af salto, Varr. — salitura, ae, f., [1. salio]: Saltning, Tilfatning med Salt; — ∞ musti, Colum. 12, 21. — salitus, 3, partic. af 1. salio. — saliuca, ae, f.: den vilde el. celtiske Narde, (Valeriana Celtica L.), Plin. 21, 20; ∞ humilis, Virg. Ecl. 5, 17. — 1. Salius, i, (en Salier el. Marspræst), f. und. 1. Salii. — 2. Salius, i, (en Salier el. Granter), f. und. 2. Salii.

saliva, ae, f., [besl. m. *salvor*. i. e. saliva]; 1) „egenl.“: Spyt (neml. i Munden, el. „alm.“: derimod sputum: det allerede Udspyttede); — A te sudor abest, abest saliva, etc., Catull. 23, 16; ∞ spurca, id., pinguis, id., Senec.; cf. Juvenal. 6, 623; ∞ ciere el. facere, Plin., movere, Senec.; — egf. in pl., Lucr., Colum.; — II) df. „overf.“: A) om Tæng: enhver spyttagtig el. slimet Væske; — ∞ cochlearum, Plin., ostreorum, purpurarum, id.; salivæ lacrimationum, (Væster fra Pinene), id.; men id. 11, 12, om Høningen: sive quaedam siderum saliva (est); — B) som Væstfæstelse el. Begreb; a) obj.: den cietdemmelige Smag ved en Gienstand; — sna cuique vino saliva, Plin. 23, 22; cf. Propert. 4, 8, 38, o. Pers. 6, 24; — b) subj.: Væstsmag el. Appetit, Petron. Sat. 48; cf. Senec. Ep. 79: aut ego te non novi, aut Aetna tibi salivam movet; liget. Pers. 5, 112: ∞ Mercurialis, (Egft til Vinding).

salivarius, 3, [saliva]: slimet el. slimagtig; — ∞ lentor (muricium), Plin. — salivatum, i, n., f. und. flgd. nr. III. — ∞ salivo, (avi), atum, i, v. a.; I) at udspytte; df. „overf.“: at give en spyttagtig Væske fra sig; — II) lentorem cuiusdam ceræ, (om Hønpurpurskælene), Plin. 9, 60; — II) i Veterinarisproget: ved etflags Salivering af curere, aegrotum pecus, Colum. 6, 5, oftere; — III) af partic. salivatus, 3, er salivatum, i, n., (se medicamentum): Lægemiddel, som frembringer Salivering el. Spytning, Colum., o. A.; o. — salivösus, 3; I) fult af Spyt, labia, Appul.; ∞ aegrotans, Coel. Aur.; — II) „overf.“: slimagtig, humor (corticis ulmorum), Plin. 16, 72; — [saliva].

salix, icis, f., 1), „egenl.“: Pilen el. Piletræet, beskrives Plin. 16, 68; sive grandior seu pterialis, sive humilior seu viminalis, Colum.; f. egf. Virg. Ecl. 3, 83; liget. id. Ge. 2, 446; ∞ fecundæ viminalibus, etc.; ∞ amnicolæ, avic, teneræ, Lucr.; — II) egf. „meten.“ (ligesom ferrum f. ensis): Pidsft el. Nis af Vidier, Prudent.

Sallentini, f. und. Salentini. — saltio, ire, o. salto el. salo, ere, Biformer af 1. salio. — Sallustianus, 3, f. und. flgd. nr. I e. n. — Sallustius (Sal.), i, m.: romersk Mandsnaen, hvoraf her mærkes; I) C. Sallustius Crispus: berømt romersk Historieforfatter, om hvem Quintil. 10, 1, 101: nec opponere Thucydidi Sallustium verear, ligesom han, Tac. Ann. 3, 30, heter: Rerum Romanarum florentissimus auctor; men af hans Beretninger: Historiae Populi Romani, have vi alene Brudstykker; — om hans Brug af Hørdomsmer f. Suet. Aug. 86, o. id. Gramm. oftere; — II) df. Sallustianus, 3: salustianst; — ∞ illa brevis, Quintil., lectio, Gell.; — bb) df. som subst.; a) Sallustianus, i, m.: en Efterligner af Sallustius, Senec. Ep. 114; — b) Sallustianum illud (se. dictum): hint Udsyft af Sallustius, Gell.; — II) Sallustius Crispus: Høstiterens adopterede Sønnesøn, berømt af sin Nigdom; — vid. Hor. Od. 2, 2, o. Tac. Ann. 3, 30; — B) df. Sallustianus, 3, horti, Tac. Ann. 13, 47, o. Plin. 7, 16; men ∞ aes, (fra de ham tilhørende Viergeværter), id. 31, 2.

salmacidus, 3, [af salma, etr. f. salgama]: saltfur, sørlig og salt; — ∞ aquæ (et nitrosæ), Plin.

31, 22; ∞ Iluvii, Flor. 4, 10. — Salmacis, idis, f., *Saluacis*; I) Nilde i Carien, hvis Brug skal være affrættende og forfæltende; vid. Met. Ovid. 4, 286, flgd.; — df. egf. personificeret: denne Nildes Nymfhe, id. ibd. 337 o. 317; — II) df. „overf.“, som Tiltale til en feig Vellystning: Salmaci (voc.), da spolia sine sudore et sanguine! Ennius ap. Cic. Off. 1, 18.

salmo, onis, m.: en Varr, Plin. 9, 32, Auson. — Salmoneus (Trisyll.), eos, m., *Saluonæus*: Søn af Helus, og Brøder af Ephyppus, blev til Straf for overmodigen at have efterlignet Jupiters Torden, ved dennes Lynild nedstyrtet til Tartarus; — vid. Serv. ad Virg. Aen. 6, 583: Vidi et crudeles dantem Salmonea poenas, Dum etc.; — B) df. Salmōnis, idis, f., *Saluonoris*: Datter af Salmoneus, d. e. Tyro, der ved Neptunus, under Hedsuden Enipeus's Gieft, blev Næder til Pelæus o. Pelias; — vid. Propert. 3, 17, 13, Ovid. Am. 3, 6, 43, o. Hygin. Fab. 157.

salo (sallo), ere, f. und. 1. salio. — Salōmon, (egf. Salōmon o. Solomon), onis, m.: S. Davids's Søn og Efterfølger, Prudent., Lactant., o. A.: — B) df. 1) Salōmōnis, (Solom.), 3, templum, Lactant.; — 2) Salōmōniacus, 3, templum, Sidon. — Salōna, ae, Mela 2, 3, o. Plin. 3, 26, o. Salōnæ, arum, Caes. B. C. 3, 8 o. 9, f.: Kystby med Havn i Dalmatien. — salor, oris, m., [salum]: den segetenne Harde, Capella. — salpa, ae, f., *salpax*: etflags ringe Søfist, Plin. 9, 32, o. Ovid. Hal. 121. — salpicta o. salpista, ae, m., *salpigrævis* o. *salpigrævis*: en Trompeter; — den første Form har Varr, o. Arnob., den anden har Vopise. Carin. 19.

salsamen, mis, n., [salsus], ligesom salsamentum: det Redsaltede, saltede Sager, Arnob. — salsamentarius, 3: hørende til Saltfist, vasa, Colum., cadi, Plin., testa, id.; — II) df. absol., salsamentarius, i, m., (se. negotiator) en Saltfisthandler, auct. ad. Her., o. Suet. Vit. Kor.; af — salsamentum, i, n., [salsus]; I) Saltlage; — vid. Cic. Div. 2, 57; — II) df. færd. den deri uredsaltede Fisk, Saltfist; saal. oftest in pl., vid. Ter. Ad. 3, 3, 26, Varr., Plin., o. A.; — dog egf. in sing., Colum., o. Gell. 2, 24.

salse, adv. af salsus; epri.: med Salt; df. „ment.“: vittigen, bef. med vidende Vittighed; — vid. Cic. d. Or. 2, 68; liget. omnis salse dicendi ratio in eo est, ut etc., Quintil. 6, 3, 89; men in superl., ∞ dicere aliquid, Cic. d. Or. 2, 54. — salsedo, mis, f., [salsus]: Saltfist, salt Smag, Pallad.

salsilago, mis, f., [salsus]: undvædt Biform af salsugo: Saltfist el. salt Væstfæstelse, Plin. 18, 32, oftere. — salsipotens, us, adj., [salsus]: som beherstter Havet; — frater Junonis, (i. e. Neptunus), Plant. Trin. 1, 1, in. — salsitudo, mis, f., [salsus]: Saltfist el. salt Væstfæstelse, Vitruv.; egf. in pl.: ∞ corporis, Plin. 20, 54. — salsiusculus, 3, dem. af compar. salsius [af salsus]: som er noget mere saltet el. salt; — ∞ quaedam concedere, (nogen Saltmad), Augustin.

*salsugo, mis, f.: Saltvand i Gruber; egf. salt Sugtighed, som staaer ud af Vægge, etc., Plin., Vitruv.; men Plin. 35, 52: alumen, quod intelligitur salsugo terræ; o. — salsura, ae, f.; I) „absitrat“: Redsaltning; — de suicida el. salsura facienda, Colum.; men „omist overf.“: ita meae animæ salsura evenit, (jeg er saa ilde til Møde), Plant. Stich. 1, 2, 35; — II) „concret.“: A) Saltlage; — corpus suis, quod in salsura fuit, Varr.; — B) ligesom salsamentum: nedsaltet Fisk, Saltfist; af — salsus, 3, f. und. 1. salio, nr. II.

*saltabundus, 3: dansende, under Dans; — saltabundi caneant, quæ nunc stantes canunt, Gell. 20, 3; o. — saltatio, onis, f.: Dansen el. at danse, Dans, epri.: hos Læcedæmonierne, rimet. egf. hos de ældste Romere, forbunden med frigeriske Dvælfes; — vid. Quintil. 1, 11, 13 flgd.: sacerdotum nomine ac religione

durans ad hoc tempus saltatio, ibd.; (f. ind. 1. Salii); — paa Cicero's Tid var imidlertid den festlige Dans, navnlig igennem en overgiven Mimik, saa aldeles udartet, at det heter Cic. Mur. 6: nemo saltat sobrius, etc.; multarum deliciarum comes est extrema saltatio; ligesom saltator indføres ibd. sem en heift frænkende Benævnelse; men de saltatione, cui Titius nomen, f. id. Brut. 62; — om den mimiske Dans gælder ogs. Quintil. 11, 3, 66: ut saltatio frequenter sine voce intelligatur; — ogs. in pl., Plaut. Stich. 5, 2, 11; — ds. dem. saltatiuncula, æ, f.: liden Dans, Vopisc. Aur. 6; — [salto].

saltator, oris, m., [salto]: en Danser, navnlig en Balletdanser el. Pantomimist, hvorefter Quintil. 1, 12, 14: non comœdium in pronunciando, nec saltatorem in gestu facio, (jeg danter ikke den unge Taler deritil); — men saltator sem Skældsord el. maledictum imed en ærbar Næmer, f. ind. saltatio; cf. Cic. Off. 1, 42, o. id. Deiot. 10. — saltatorie, adv.: dansende el. springende, procurare, Appul.; af — saltatorius, 3, [salto]: hørende til en Dans el. til Danseskunsen; — ∞ ludus, (Danseskole), Scip. Afric. ap. Macrob. 2, 10; ∞ orbis, (Kredsdans, Runddans); quum illum suum saltatorium versaret orbem, vid. Cic. Pis. 10. — saltatricula, æ, f., demin.: liden Danserinde, Gell.; af — saltatrix, icis, fem. af saltator: Danserinde, navnlig mimisk Aetrice, Cic. Pis. 8; cf. Plin. 10, 33. — saltatus, us, m., [salto]: Dans, navnlig den religiøse, hvorefter Liv. 1, 20: cum tripudiis solennique saltatu etc.; — „pect.“ ogs. in pl.; saltatibus apta juvenus (Satyri), Ovid. Met. 14, 637.

saltem (saltim), adv., [etr. f. salutim af salvus, formet sem viritum af vir, alts. eprf. f. salva re: med Forbehold, edl.]; svarer sem indskrænkende Partikel, ligesom certe, til vort: vissefælg, i det mindste, og dog, (naar dette nemt kan ombyttes men hint); ds. 1) affirmativt; A) med Angivelse af en Medsætning; — si illud non licet, Saltem hoc licebit, Ter. Eun. 4, 2, 11; cf. Caes. B. C. 1, 6, o. Cic. Att. 9, 6; ligel. id. Fam. 9, 8: aliquo, si non bono, at saltem certo statu civitatis, etc.; f. ogs. id. R. Am. 19, oftere, o. A.; — ogs. i Spørgsmaal; Quis ego sum saltem, si non sum Sosia? Plaut. Amph. 1, 2, 282; — B) uden Medsætning, (der dog lei kunde suppleres af Stedets Sammenhæng); — Saltem aliquem velim, qui etc., Plaut. Rud. 1, 3, 29; saltem tenet hoc nos, Hor. Sat. 1, 6, 44; nunc saltem ad illos calculos revertamur, Cic. Att. 8, 12; antebac quidem sperare saltem licebat; nunc etiam id ereptum est, id. Fam. 12, 23; — II) m. Negationen non el. neque svarer saltem, ligesom ne... quidem, til vort: end ikke, iffe engang; — non deorum saltem, si non hominum memores, Liv. 5, 38; neque enim illud mihi saltem placet, quod etc., Quintil. 1, 1, 24; ut ipsum iter neque impervium, neque saltem durum putent, id. 12, 11, 11.

salticus, 3, [1. saltus]: hørende, dansende, puella, Tertull. — saltim, adv., Vifsem af saltem, Auson., Priscian. — saltito, are, v. n., intens. af salto: danser el. springer el. gesticulerer iverigen el. m. Eftertryk, (efterang. o. field.); saal. om en Saltar el. Marspræst, Macrob. Sat. 2, 10; men Quintil. 9, 4, 142, om den theatralfe Action for Retten: quotidie magis lascivimus, sintonorum more saltitantes.

salto, avi, atum, 1, intens. af 2. salto, v. n. o. a.: danser, (offest med Indbegreb af Selskabsspillet el. Mimiken; hvf. ogs. ofte m. dædende Vibeqr., f. ind. saltatio o. saltator); 1) neutr.; — ∞ (Indiones) ad tibicinis modos, Liv. 7, 2; men Ter. Ad. 1, 7, 34: Tu inter eas restim ductans saltabis, (sem Jerdanser); cf. Cic. d. Or. 3, 22; men Plin. Ep. 9, 34: me non minus male saltare, quam legere, (er Tælen om Jersaltens Gesticulation, imedens en anden evlæser hans Arbejde); —

ogs. impers.: cantatur ac saltatur per omnes gentes, Quintil. 2, 17, 10; — B) „overf.“ ogs. om det sammenhængende og ligesom Hørende i Fordraget, Cic. Orat. 57: dum imitari Lysian vult, saltat, incidens particulas; — II) act.: pantomimist at opføre el. fremstille el. efterligne, navnlig paa Theatret; — pantomimus Mæster Tragoediam saltavit, quam etc., Suet. Calig. 57; ∞ Turnus Virgili, (opføre en Ballet af dette Navn), id. Ner. 54; ∞ Cyclops, Hor. Sat. 1, 5, 63; ∞ Glaucum, Vell. 2, 83; — ds. pass.: Illic assidue ficti saltantur amantes, Ovid. Rem. 755; men id. Trist. 2, 519: Et mea sunt populo saltata poemata saepe, (mine Theatertykker ere ofte spillede for Folket).

saltuarius, i, m., [2. saltus]: Dyphsnemand over Skoven og Græsgangene el. Udmærkede, Digest.; ∞ fundi: Markbejger el. Markmand, ibd. — saltuarius, adv., [1. saltus]; 1) „egenl.“: hørende, springende; — ∞ currere singulis curibus, Gell. 9, 4; — II) „overf.“ om den striftlige Fremstilling: ligesom springende el. flagrende fra det ene til det andet; — vid. Sisenu. ap. Gell. 12, 15: ne vellicium ac saltuatum scribendo etc. — *saltuensis, e: hørende til Skovbeverne Græsgange; — ∞ fundi, (Grunde med saadanne), Cod. Just., coloni, (sem boe derpaa), ibd.; o. — saltuosus, 3: med megen Skov; ds. om en Egn: vild, skovrig, loca, Sall., Liv.; ligel. Tac. Ann. 6, 31: Iberi saltuosos locos incolentes etc.; — [2. saltus].

1. saltus, us, m., [2. saltio]: Springen el. at springe, et Spring (saavel i Veiret, sem i Længden, vid. Senec. Ep. 15); — nec enim excursionem, nec saltum... nderetur (senex) etc., vid. Cic. d. Senec. 6; cf. Luer. 5, 569; ligel. „pect.“: dare saltum, (gjøre et Spring), Ovid. Met. 4, 551; ligel. in pl.: dare saltus, id. ibd. 2, 165, oftere; men longis saltibus apta (erura ranarum), ibd. 15, 377; men Virg. Aen. 9, 815: Tum demum praeceptis saltu sese omnibus armis In fluvium dedit etc.; men Ovid. Trist. 1, 10, 21: Saltus ab hac terra (Samothracia) brevis est Tempyra petenti, (i. e. transmissus); — b) „pect.“ ogs. Høpen el. Springen til Hørfab el. sem eflags vild Dans; — vid. Ovid. Met. 14, 521.

2. saltus, us, m., [besf. m. ἄλσος, i. e. lucus el. saltus, hos Pind. ogs. ἄλσος]; 1) „egenl.“: Skovegn til Græsgang; — saltus est, ubi silvae et pastiones sunt, quarum causa casae quoque, etc., Ael. Gell. ap. Fest. p. 302, (Müll.); ogs. saltus pascuus, Digest.; — ogs. in pl.; saltibus silvestribus potius, quam pratis, (delectari pecus), Varr.; cf. Catull. 34, 11, o. Virg. Ge. 3, 40; ligel. id. Ecl. 6, 56: Dietaeae Nymphae, nemonum jam claudite saltus; men Cic. Quint. 6: de saltu agroque communi... vi detraditur; — B) „besf.“ ogs. at marke; a) hos Historikere: Skovpas el. Biergpas; — saltus Pyrenaeos occupari etc., Caes. B. C. 1, 37; cf. Liv. 42, 53, oftere; — b) „pect.“ ogs. f. Jagtgrund el. Vildteds Opholdssted; — scire plagis saltum canibusque ciere, Luer. 5, 1250; cf. Virg. Ge. 1, 140, oftere, ogs. Ovid. Met. 2, 498, o. A.; — c) hos Agrimenforerne, sem Afdeling af en Alminding: 4 Centuriæ el. 800 Jagera, Varr. R. R. 1, 10; — II) „overf.“ o. „alleg.“: ligesom Vildterede el. Jorvirring, edl.; — Neque utrum ex hoc saltu damni saluum scio eliciam foras (sc. herum), Plaut. Men. 5, 6, 30; — b) comiff ogs. f. pars, qua est femina, id.

saluber, bris, bre, o. salubris (sem masc., Cic. Div. 1, 57, o. Cels.), bre, [salus]; 1) ligesom act., el. m. Vibeqr. af Indvirkning: hedsbringende el. veldgiørende, tienlig el. sund el. nyttig, edl.; a) absol.; — sunt partes agrorum, aliae pestilentes, aliae salubres, etc., Cic. Div. 1, 36; ligel. utrum saluber esset locus, an non, Varr.; — compar., ∞ ager, id.; superl., saluberrimae regiones Galliae et Hispaniae, Caes. B. C. 3, 2; cf. Cic. Fam. 9, 12; ∞ silvae, Hor., aquae, id.;

∞ fluvius, Virg.; Parva, sed irriguis ora salubris aquis, etc., vid. Ovid. *Am.* 2, 16, 2; — salubrisne, an pestilens annus futurus sit, Cic. *Div.* 1, 57; ∞ aestates, Hor.; ∞ afflatus ex Appenninis, Plin. *Ep.* 5, 6; — ∞ pretium, (billig Pris), Colum.; cf. Martialis. 10, 104; — ∞ et moderato cultu atque victu etc., Cic. *Div.* 1, 29; — ogf. „ment.“ cf. em Begreber; quicquid est salum aut salubre in oratione, (aandfultet og dygtigt), Cic. *Orat.* 26; ∞ consilia, id. *Att.* 8, 12; cf. Tac. *Agr.* 21; men exemplo haud salubres (sententiae), Liv. 2, 30; cf. Hor. *A. P.* 198; — ogf. om Personer; ut salubrem magis, quam ambitiosum, principem scires, Suet. *Aug.* 12; men „poet.“: Utque facis, coeptis, Phoebe saluber, ades! Ovid. *Rem.* 704; men som comitit Eistale: O salute mea salus salubrior! Plaut. *Cist.* a. 3, v. 13; — b) c. dat., ogf. m. ad, ogf. m. contra; — salubre corpori (vinum), Colum.; cf. Hor. *Epod.* 2, 58; men Liv. 2, 3: leges, rem salubriorem inopi, quam potenti, etc.; — ad omnes res salubre est, Cato; — salubris contra regios morbos (icterias), Plin. 37, 61; — II) ligefom neutr., cf. em en Tilstand: sunt, frist; — ∞ genus hominum salubri corpore, Sall. *Jug.* 17; salubriora ... militiae, quam domi, juvenum corpora esse, Liv. 1, 31; cf. id. 3, 8; ligel. Tac. *Hist.* 5, 6: corpora hominum salubria et ferentia laborum; men Liv. 10, 25: negabat, utile esse, uno loco sedere exercitum; itineribus ac mutatione locorum ... salubriorem esse.

salubritas, atis, f., [saluber]: I) ligefom fund. cf. velgierende Intervirning, Sundhed cf. fund Vestsæfthenhed; — quorum (extorum) ex habitu atque colore tum salubritas, tum pestilientia signa percipi, Cic. *Div.* 1, 57; ∞ (loci), id. *Leg.* 2, 1; cf. Suet. *Tib.* 11, o. M.; ∞ aquarum, Liv., coeli, Colum., vinorum, Plin.; — ogf. in pl., Vitruv. 5, 3; — ogf. „ment.“ cf. em Begreber; a vobis salubritas quaedam, ab iis, qui dicunt, salus ipsa petitur, Cic. *Mur.* 13; men id. *Brut.* 13, om Vestsæfthenheden: omnem illam salubritatem Atticæ dictionis et quasi sanitatem perdere; — II) ligefom neutr. cf. em en Tilstand: Velværen, Velbefindende, Sundhed; — ad requiem animi aut salubritatem corporum etc., Tac. *Ann.* 2, 33; ogf. absol., salubritati magis condixisset, ibd. 5, 33; — ogf. in pl.; dicitur (Socrates) et a voluptatum lahe cavisse, et salubritates corporis retinuisse, Gell. 2, 1; cf. Vitruv. 6, 6, in.

salubriter, adv. af saluber cf. salubris: paa en for Helbrede velgierende Maade, til Sundhedens Befordring; — ut reliqua (cibaria) salubriter apparentur, Colum. 1, 8; — compar., ubi enim potest illa aetas ... umbris aquis refrigerari salubrius? Cic. *d. Senect.* 16; superl., haec (radix) bilem detrahit ... saluberrime cum mulso, Plin. 22, 14; — ∞ emere, (fiole billigst), Plin. *Ep.* 1, 24; cf. ibd. 6, 30; ut quam saluberrime reficiantur (se. laesa); — men Liv. 3, 62: trahi bellum salubriter, (med Rygte cf. Jorden); cf. Vell. 2, 89: leges emendatae utiliter, latae salubriter.

salum, i, n., (bes Etn. ap. Non. ogf. salus, i, m.), [salus]; I) „egenl.“: den aalte Sø, Dybet; — in salum nave evectus, Liv. 29, 14; pars (classis) in salo ... in ancoris stetit, id. 37, 13; ligel. in salo stare, id. ibd. 16; cf. Cic. *Caecin.* 30 fin.: non in salum, sed in ipsam urbem (restitui) etc.; — II) „overf.“; A) „poet.“ o. „alm.“ f. Sævet, navn. d. vilde cf. stormende Hav; — B) rabidum, Catull., immensum, Ovid., Aegaeum, Propert.; cf. Hor. *Epod.* 17, 55, o. Virg. *Aen.* 2, 209; — b) ligel. „poet.“: en flodss Strømning; — Saevit ... majore salo (amnis), Stat. *Theb.* 10, 862; — B) „bef.“; I) ligefom *salus*: det af stærkt Søgang opstaaende Ildbe-
findende, Søsyge; — tirones salo naseaque confecti etc., Caes. *B. C.* 3, 28; — 2) flit. „alleg.“; — quum in isto cogitationis salo fluctuarem, Appul.

salus, ntis, f., [salvus]: Velværen cf. Velbefindende, Sundhed cf. Helbred; Velsæd cf. Hælle cf.

Redning; D) „egenl.“; A) „alm.“; — disique bonam salutem valetudinemque mihi, domo familiaeque nostrae, (af en Benfermular), Cato *R. R.* 141; cf. Ter. *Andr.* 3, 2, 2, o. Cic. *N. D.* 3, 38; men Quod cum salute ejus fiat, (uden Etæde for hans Helbred), Ter. *Ad.* 4, 1, 3; bes Genistærne ogf. uden cum, vid. Plaut. *Baech.* 4, 9, 147, oftere; — certe in optimorum consiliis posita est civitatum salus, Cic.; opem indigentibus salutemque ferre, id.; cf. id. *Mur.* 13, und. salubritas; men id. *Verr.* 2, 63; is est nimirum soter, qui salutem dedit; cf. id. *d. Or.* 1, 8, bef. ogf. id. *Fin.* 3, 20, und. salutaris; men id. *d. Or.* 2, 49: saluti esse alieni, (at frelse nogen af Hæde); men Ter. *Eun.* 5, 4, 18: Nosse omnia haec, salus est adolescentibus; men Virg. *Aen.* 2, 354: Una salus victis, nullam sperare salutem; — b) oftere ogf. hos Plaut. som Hælsed; — quid agis, mea salus? id. *Casin.* 4, 3, 3; f. ogf. id. *Cist.* a. 3, v. 13, und. saluber; — B) „bef.“: (mundlig cf. skriftlig) Hilsen cf. Hilsning cf. Lyfsonfning, edl.; (ofteft hos Genistærne o. i Breve); — Lys. Charmideum ... Lysiteles salutatur! ... Call. Non ego sum salutis dignus? Lys. imo salve, Callicles! Plaut. *Trin.* 5, 2, 27: Quin tu primum salutem reddis, quam dedi, (giengjælder min Hilsen)! id. *Baech.* 2, 3, 11; — Terentia tibi multam impertit salutem, (læser dig bringe skriftlig Hilsen), Cic. *Att.* 2, 12; — navn. i Overkriften over Breve findes ved Abbreviatur: S. D. (i. e. salutem dicit); ligel. S. D. M. cf. S. D. P. (i. e. salutem dicit multam cf. plurimam); f. Overkrifterne over Cicero's Breve, hvor ogf. D. (cf. dicit) undert. ellipsist er indfaldet; saal. Cicero Attico S.; cf. Cic. *Att.* 14, 20; — usæd. er id. *Fam.* 7, 14: si etc., ego vero multam salutem et foro dicam et curiae, (vil jeg sigge dem Hævel, vil jeg træffe mig tilbage derfra); — salutem tibi ab sodali solidam nuncio, (jeg hilser dig fra ham), Plaut. *Baech.* 2, 2, 10; men Cic. *Fam.* 7, 14: salutem enim verbis tuis mihi nunciatur, (han havde bragt mig en mundlig Hilsen fra dig); derim. id. *Att.* 1, 5: salutem tibi plurimam ascribit Tulliola, (hun tilføjer sin forbindende Hilsen); — II) Salus, som personificeret kommerst Gudinde, havde (ab a. u. e. 447) sit Tempel paa en af Dvirinalpæens Epitær, (f. und. salutaris); f. ogf. Liv. 9, 43, o. Plin. 35, 7; — til denne Gudsdom er rimel. ogf. at henføre Augurium Salutis, der anstillettes for Statens Velsæd; vid. Cic. *Div.* 1, 47, Suet. *Aug.* 31, o. Tac. *Ann.* 12, 23; — hertil kan endnu mærkes som Træfning: Nec Salus nobis salutem jam esse, si cupiat, potest, Plaut. *Most.* 2, 1, 1; cf. Ter. *Ad.* 4, 7, 43, o. Cic. *Font.* 6. — Salustius, Salustianus, f. und. Sallustius, etc.

salutābundus, 3, [saluto]: hilsende; — ∞ Jovem, Capella. — salutāris, e. [salus]: borende cf. tienlig til nogenes Velværen cf. Velsæd, velgørende, frelsende, (navnl. som almindeligere Begreb f. salubris, der nærmest indskrænket sig til Sundheden); I) „alm.“; a) absol. — ut, quae mala et perniciosa sunt, habeantur pro bonis et salutaribus, Cic. *Leg.* 1, 16; cf. id. *N. D.* 2, 12; ∞ et vitalis calor, id.; salutare te mihi litteras misisse, (et velgørende Brev), id. *Att.* 9, 7; omis-
sis praecipitibus, tuta et salutaria capessens, Tac. *Ann.* 15, 29; ∞ orationem habere, Liv.; ∞ portus eloquentiae, Quintil.; — field. em Persener; tam beneficium, tam salutarem civem etc., Cic. *Mil.* 8; cf. Tib. *ap.* Suet. *Tib.* 29; — b) c. dat., cf. m. ad, field. m. contra cf. m. in; — hominum generi universo cultura agrorum est salutaris, Cic. *d. Senect.* 16; ∞ vox petentibus, Quintil.; ipsa mihi tractatio litterarum salutaris fuit, vid. Cic. *Brut.* 4; saliquid valetudini, Plin.; spasticis salutare est, e. inf., id. 21, 77; — Cic. *N. D.* 3, 9, ogf. in compar., nihil est eo (mundo) pulchrius, nihil nobis salutarius; — stella ... ad ortus puerorum salutaris, Cic. *Div.* 1, 39; ∞ deoctorum ad dentium dolorem, Plin. 21, 9; — herba ... salutaris contra serpentes, id. 25,

6; men id. 24, 92: dicunt (radicem) et in pestilentia salutarem esse in cibis; — II) „bes.“: A) fem adj. appellat.; — ∞ littera, Cic. Mil. 6, d. e. Beglævet „A.“ sem Abbreviatur paa Stemmetylæne f. absolvi, (opp. littera tristis, d. e. „C.“ f. condemnio); f. egl. und. Beglævet A.; — ∞ digitus, d. e. Beggefingern, (index, der neml. frugtes til Hilsener), Suet. Aug. 80, Capella; — B) fem adj. propr.; — Collis Salutaris: en af Østirialtheiens fire Epitser, saaledes benævnt efter Guden Salus, som her havde sit Tempel, Varr.; — quum eundem (Jovem) Salutarem (dicimus) ... hoc intelligi volumus, salutem hominum in ejus esse tutela, Cic. Fin. 3, 20; f. — salutāriter, adv.: paa en frelsende el. velgørende Maade; — a) absol.; — ∞ uti armis, (opp. gloriose), Cic. Brut. 2; ∞ recipere se, (uden Tæb), Planc. ap. Cic. Fam. 10, 23; cf. ibd. 24; — b) e. dat.; — quinque consulatus (Qu. Fab. Maximi) salutariter rei publicae administrati, Val. Max. 5, 2, 3.

salutatio, onis, f., [saluto]: Hilsen el. Hilsning el. at hilse; I) „alm.“: — quis te aditu, quis ullo honore, quis denique communi salutatione dignum putet? Cic. Pis. 10; inde ... inter exercitus salutationem factam, Liv. 1, 1; men Vitruv. 4, 5: ut praetercunt possint ... in conspectu (aedium sacrarum) salutationes facere, (ferrette deres Indtag); men Cic. Brut. 3, „overf.“ om en fristlig Tilgættelse; au mihi potuit esse gratior ulla salutatio ... quam illius libri, quo etc.; — II) „bes.“: Besøg el. Øppartning; navnlig Morgenbesøg af Clienter og Venner hos de romerske Etermænd; — mane salutamus domi bonos viros multos, (sej møttager deres Besøg); — ubi salutatio defluxit, litteris me involvo, Cic. Fam. 9, 20; figel. ibd. 7, 28: salutatio se dare, (mødtage Mangdens Besøg el. Øppartning); men Senec. d. Brev. VII. 14: per domos salutationem meritoriam circumferre, (giere Øppartning for at blive buet ind til Gæst, odt.); — b) fild.: Øppartning el. Cour el. Audiens hos Keiserne; — vid. Suet. Vesp. 4, oftere; egl. in pl., id. Aug. 53.

salutator, oris, m., [saluto]: I) „alm.“: som hilser paa nogen; hys. „pœt.“: ille salutator regum (psittacus), etc., Stat. Silv. 2, 4, 29; — II) „bes.“: som gior sin Øppartning; navnlig som aflægger Morgenbesøg hos sin Patron el. for en liden Jordeels Eftyl; — vid. Colum. praef. 9, v. Martial. 10, 74; — fild. egl. som gior Cour el. sejer Audiens hos Keiseren, Suet. Claud. 35; df. — salutatorius, 3: hørende til Besøg el. Øppartning; — ∞ cubilia (f. cubacula: Besøgsværelser), Plin. 15, 10; — not.: i Grammatikken, ∞ casus, i. e. vocativus, Priscian.; v. — salutatrix, icis, f., men altid fem appos.; I) „alm.“: den Hilsende; — ∞ pica, (som har lært at hilse ved Ravn), Martial. 7, 87; men ∞ charta, (Yskuffningsfriværlse), id. 9, 100; — II) fem aflægger Besøg, som gior sin Øppartning; — ∞ turba, Juvenal. 5, 21.

salutifer, a, um, [salus, fero], (pœtist Ørd, f. salubris): som bringer Sundhed el. Helse el. Lytte, frelsende, velgørende; a) e. dat.; — totique salutifer orbi ... puer! Ovid. Met. 2, 642, (til Aesculapius); cf. ibd. 15, 744; men id. Her. 21, 174, til Diana: Haque salutiferam jam mihi fratris opem; — b) fild. absol.; — vid. Martial. 3, 1, 6: Sive salutiferis candidus Anxur aquis. — saluificator, oris, m., [salus, facio], (cecl.): som bringer Helse, frelsende, Tertull.; (al. saluificator), inc. — salutiger, a, um, [salus, gero], (ciferd. Ørd); I) „alm.“: heldebringende, frelsende; — ∞ Juppiter, Auson., ortus, Prudent.; — II) „bes.“: som overbringer el. frembringer en Hilsen el. en Compliment; — ∞ libelli, Auson.; — b) egl. fem subst., salutiger, i: som bringer en Hilsen el. et Budskab, Appol.; f. egl. und. figt.; — df. demin., salutigerulus, 3: som overbringer Hilsener; — Salutigerolos pueros, vehicula, qui vehat, etc., Plaut. Aut. 3, 5, 28.

saluto, avi, atomi, 1, v. a. (v. n.), [salus]: I)

„pœt.“: bevare sig, lader vedblive, odt.; — sequenti anno palmites salutentur ... singuli, aut gemini, Plin. 17, 35; — II) fædv. „overf.“: A) „alm.“: hilser, (v. e. tilraader: salve el. salvus sis, odt.); — Eccestar equidem te certo heri adventientem illico El salutavi, et etc., Plaut. Amph. 2, 2, 82; quum ille eum salutasset, ut fit, etc., Cic. Planc. 14; men id. Att. 14, 12: quem quidem sui Caesarem salutabant, (hvem hans Egne hilser el. tilkalder med Ravn et Caesar); hys. Caes. B. C. 3, 71, pass.: atque ita se postea salutari passus est: men Cic. Att. 4, 11: Dionysius te omnesque vos salutat, (hilser Eder, lader Eder hilse); cf. Curius ap. Cic. Fam. 7, 29: ergo, patrone mi, bene vale, Tironemque meum saluta nostris verbis, (hils ham fra mig); — egl. i Religionsproget: ∞ deos, (at bevænde dem sin Øfresagt, at ferrette sin Indtag i deres Tempel, odt.); — quum deos salutatum aliqui venerint, Cic. R. Am. 20; men Deos atque amicos illi salutatum ad forum, Plaut. Bacch. 2, 3, 113; cf. Ter. Phorm. 2, 1, 81, v. Liv. 38, 51; — egl. at hilse de Nylende; vid. Plin. 28, 5: cur sternumentis salutamus, (fige vi salve ertill); — egl. at fige Jævel, at tage Hilsen; Etiam nunc saluto te, familiaris, priusquam eo, Plaut. Mil. gl. 4, 8, 29; men Ovid. Met. 15, 687: Assuetasque domos habitataque templa salutat; cf. Stat. Theb. 4, 31: puppem de rupe salutant; — B) „bes.“: besøger for at hilse, opvarter, odt.; — paulo post Curtius venit salutandi causa, Cic. Att. 13, 9; men ibd. 11, 20: continuo Pilam salutaturus, deinde etc.; figel. Hor. Sat. 1, 6, 100: Nam mihi continuo major quaerenda foret res, Atque salutandi plures, etc.; men Cic. Fam. 9, 20: at hilse paa de Besøgende, el. at giengæle deres Hilsen; f. und. salutatio; — fild. egl. at giere Morgenbesøg el. Cour ved dei keiserlige Hof; e media salutantium turba, Suet. Galb. 17; cf. id. Vesp. 21, oftere; figel. Tac. Hist. 2, 92: dum ambitu, comitatu el. immensis salutantium agminibus contendunt etc., (om tvende Hofmand).

salvator, oris, m., [salvo], (pœtist: Jrefser, Øpholder; hos Capella som Øversættelse af σωτήρ; df. Jrefseren, Augustin., Tertull., v. A. — I. salve, adv. af salvus: vel, i Velgaende, i god og lyftelig Tilstand, efter Dufte; men alene i Dmgangsproget; — Salva sis! salven! advenio (haaer alt vel ved min Ankomst)? salven! accessi jubes (se. mi)? Plaut. Men. 5, 2, 26; — oftere elliptisk; satin? salve (se. agis el. agitur)? vid. Ter. Eun. 5, 3, 8, v. Liv. 40, 8; figel. id. 1, 58: quaerenti viro: satin? salve (em alt fied vel til)? minime, inquit, etc. — 2. salve, imperat. af figd.

salvoe, ere, v. n., [salvus]; „pœt.“: er frisk el. sund, befunder mig vel; men saal. alene i et Ørdspil, f. nedenf. Plaut. Asin. 3, 3, 3; — df. fædv. som Hilsen el. hilsende Tiltale, salvoe, salveto: vær hilset! god Dag! (egl. salvebis, f. nedenf.); pl. salvete; — egl. hører hertil Dmskrivningen: jubeo te salvere (f. salve); A) „alm.“, i Dmgangsproget; — Cr. o Mysis, salve! M. salvus sis, Crito! Ter. Andr. 4, 5, 7; figel. Plaut. Rud. 2, 4, 3: Am. Salve, adolescens! Sc. et tu multum salveto, adolescentia! men id. Asin. 2, 2, 29: ibo ad vosum ... Jubeo te salvere voce summa; cf. id. ibd. 2, 4, 4, oftere; — ofte egl. i Breve; Dionysium jube salvere (hils ham fra mig)! Cic. Au. 4, 14; cf. ibd. 7, 7; men alene ibd. 6, 2, findes forbindelsen: salvebis a meo Cicerone, (du hilser fra ham); — som Ørdspil m. Hensyn paa den pœt. Bem. hidsætted: Plaut. Asin. 3, 3, 3: Ar. salve! Ph. salvere me jubes, quoi (f. cui) tu abiens affers morbum? figel. id. Truc. 2, 2, 4: As. Salve! St. satis mihi est tuae salutis; nihil moror; non salvoe; Aegrotare malim, quam esse tua salute sanior; — B) „bes.“: a) „pœt.“ som Tilraab, dels til Guden som, dels til andre venererede Gienfænde; — saal. Virg. Aen. 8, 301, til Hercules: Salve, vera proles Jovis, decus altitè divisi! men Salve, magna

parens frugum, Saturnia tellus, id. Ge. 2, 173; cf. id. Aen. 7, 120: salve, fatis mihi debita tellus, etc.; ligel. O salve, dixit, Lapithaeae gloria gentis ... Caene! Ovid. Met. 12, 530; f. ogf. Plin. 7, 31: M. Tulli ... salve, primus omnium parens patriae appellat! men c. dat., vid. Hor. Od. 1, 32, fin., (ad Iyram): mihi cumque salve Rite vocanti! — b) undert. ogf., ligefom vale, som Afstedebiften: lev vel, edl.; — Vale atque salve, Plaut. Capt. 3, 5, 86; ligel. vale, salve, Cic. Fam. 16, 9, fin.; — navnft. ogf. fom Afstedebiften til Afstøbe; vid. Varr. ap. Serv. ad Virg. Aen. 11, 97: salve aeternum mihi, maxime Palla, Aeternumque vale; ligel. salve supremum, senior mitissime patrum, Supremumque vale, Stat. Silv. 3, 3, 208.

salvia, ae, f.: Plante Salvie, Plin. 22, 71. — *salvificator, oris, m., f. und. salutificator; af — salvifico, are, v. a.; [fild. Ord]: frefter el. redder, Sedul.; af — salvificus, 3, [salvus, facio]: som bringer Gælle el. Hæning, Alcim. Avit. — salvo, avi, atum, 1, v. a., [salvus]; [fild. Ord]: frefter el. redder; — salvare potius, quam perdere, Lactant.

salvus, 3, [rimel. beft. m. servus f. servatus af servo]: ufædt, ufærfet, velbeholden; ogf. fund, griff munter; 1) „alm.“; — si res publica populi Romani Quiritium ad quinquennium proximum salva servata erit, etc., Liv. 22, 10, (af en Betistable); men ut haec retinere salva et incolumia possumus, Cic. Div. in Caecil. 22; ligel. salvus atque incolumibus (civibus), Caes. B. C. 1, 72; cf. Cic. Catil. 3, 10; men Plaut. Amph. 2, 2, 98: Amph. delirat uxor; Alc. Equidem ecator sana et salva sum; men ibd. 88: Equidem sana sum, et deos quaeso, ut salva pariam filium; cf. Ter. Hec. 4, 21: et tibi illam salvam, (hvor ogf. dat. er at mærke); f. ogf. Plaut. Pseud. 4, 6, 6; — b) ofte ftaaer salvus ogf. fællig. fit Rømen fom abl. absol., og fvaer da til vort: uden Kræftfe deraf, o. dt.; — ut ne quid agi cum populo aut salvis auspiciis, ant salva legibus ... possit, Cic. Fam. 1, 2; cf. id. R. Am. 1: salvo officio etc.; ligel. ibd. 34: quod salva fide possim; ligel. salvo poëtae sensu, Quintil.; salva causae ratione, id.; — 1) „bef.“ i Omgangsæfpreget: a) salvus sum, (jeg er reddet); o. salva res est, (alt ftaaer vel ti); — vid. Ter. Andr. 5, 6, 9, Plaut. Pseud. 4, 2, 18, oftere; f. ogf. Cic. Att. 16, 13 (i en Befæftelse): ne sim salvus, si aliter scribo, ac sentio; — Di me servant, salva res est; salvum est, si quid non perit, Plaut. Aul. 2, 2, 30; cf. id. Epid. 1, 2, 21; men Ter. Ad. 4, 5, 9: Erubuit; salva res est; cf. id. Eun. 2, 2, 37; — b) salvus sis, fom Hilsen el. hilsende Tilfæle; hof Plaut. dets Correlat til salve; — faaf. id. Stich. 2, 1, 43: G. Ibo atque hunc compellabo; Salvus sis; D. et tu salve; cf. id. Rud. 1, 2, 15; — dets absol.: Salvus sis, leno, id. Poen. 3, 5, 6; men id. Pers. 4, 1, 30, m. Genfpillen paa den eynd. Bem.: D. Salvus sis, adolescens! Sa. siquidem hanc vendidero pretio suo.

sam, f. und. suus. — Samaei, orum, f. und. Same. — samara, ae, f.: = samera, Plin. 16, 29. — samardacus (sarnad.), i, m., [afrikanft Ord]: etflags Øgler el. Harlequin, Augustin. — Samaria (ji) anc.), ae, f., *Σαμάρια*: Landfab i Mellem-palæftina, med Hovedftad af samme Navn, Plin. 5, 14; — B) df. 1) Samāritae, arum, m.: Indvaanerne af Samaria, Samaritanerne, Tac. Ann. 12, 51; — ogf. in sing., Samaritae, ae, Hadrian. ap. Vopisc. Saturn. 8; — 2) Samāritis, idis, f.: Samaritaner: inde, Juvenc., Alcim.; — 3) Samāritanus, 3: sammaritanft; — v. via, Sedul.; — 4) Samāriticus, 3: = frgd.; — ∞ mulier, Juvenc. — Samaritae, arum, etc., f. und. frgd. — Samārobriva, ae, f.: By i Gall. Belg., i Ambianernes Land, (hod. St. Quentin, el. efter Andre: Amiens); — vid. Caes. B. G. 5, 21, oftere, o. Cic. Fam. 7, 11, oftere.

Arnefen: Latinf-Banft Vericon. 11.

sambuca, ae, f., *σαμβύκη*; 1) „egentl.“: et frekanti Strængeftrument med en flarp og flærende Tone, (hvf. ogf. af det nærlere Slags), en Sambuka; — vid. Scip. Afric. ap. Macrob. Sat. 2, 10, o. Pers. 5, 95; — 11) „overf.“ ifølge etflags Lighed: etflags Beleiringsmafchine el. Størmbro, Vitruv., Veget. — sambuceus, 3: af Træet sambucus; — ∞ arbor, Plin.; ∞ baculum, Aur. Vict. Vir. ill. 10. — sambucina, ae, f., [sambuca, cano]: en Sambukafpillerfte, Plaut. Stich. 2, 2, 57. — sambucistria, ae, f., *σαμβυκίστρια*: = frgd., Liv. 39, 6. — sambucum, i, n.: Frugten af Træet sambucus, Scrib. Larg.; af — sambucus, i, f.: Hyldekræft el. Hylde, Plin. 16, 30, oftere, o. A.; — hof Seren. Sammon. ogf. sabbucus.

Sāmis, es, f., *Σάμις*: en anden Benævneffe af Den Cephalenia i det jonifte Hav, Virg. Aen. 3, 271, Ovid. Trist. 1, 5, 67, Sil.; (men efter Mela 2, 7, o. Plin. 4, 19: Navnet paa en fliden D i Nærheden af Den C.); — B) df. Samaei, orum, m.: Indvaanerne af Den Same, Liv. 38, 28, o. 29. — samara, (hof Plin. samera), ae, f.: Træet af Elmkræft, Colum. 5, 6. — samia, orum, f. und. Samus. — samiafor, oris, m.: fom poferer el. blanker, Edict. Dioel.; af — samio, avi, atum, 1, v. a., [Samius]: poferer med famift Sten, poferer el. blanker; (fild. Ord); — ∞ loricae, Veget., ferramenta, Aurel. ap. Vopisc. Aurel. 7. — Samiōlus, 3, demin.: famift; — ∞ potierum, (af famift Ver), Plaut. Stich. 5, 4, 12; af — Samius, 3, f. und. Samus.

Samnis, itis, Samniticus, 3, o. Samnitis, is, f. und. flgd. — Samnium, i, n., [etr. af Sabinium, af Sabin], vid. Varr. L. L. 7, 3: ab Sabinis orti Samnitis]; — Samnium el. det Samnitifte, Nabeland af Latium, med Indvaanere, der neflammede fra Sabinerne: — vid. Liv. 7, 32, Cic. Cluent. 69, id. Att. 11, 20, oftere, o. A.; — B) df. 1) Samnis, itis, adj.: hørende til Samnium, samnitift; — ∞ ager, Liv. 21, 20, exercitus, id.; ∞ bellum, Plin. 34, 12; ∞ ura, Sil. 4, 560; — lb) df. subst. pl., Samnites, itum, (dog ogf. tum, Cic. d. Or. 2, 80), m.; a) Samniterne el. Indvaanerne af Samnium, Varr. l. c., Liv. 7, 29 flgd., o. id. 8, 1 flgd., Cic. Off. 1, 12, oftere, o. A.; — acc. Samnitas, Flor. 1, 16; — sing. Samnis, fom Collectiv, Liv. 7, 35, Lucan.; ogf. Samnitis, Cato ap. Priscian.; — b) de med samnitifte Vaaben udrufte diaterer, Varr. L. L. 5, 32, Liv. 9, 10, Cic.; — ogf. Utaing., Lucil. ap. Cic. d. Or. 3, 23; — 2) Samniticus, 3: samnitift; — ∞ bellum, Suet. Vitell. 1, o. Flor. 1, 16; — ∞ vasa, Capitolin.

samolus, i, m., [eetift Ord]: etflags Plante, germ. Rüdenschelle, Plin. 21, 63. — Samos, i, f. und. Samus. — Samothracia, ae, etc., f. und. flgd. — Samothracia, ae, f.: en af Rabirernes myftifte Øyrfæle befændt D paa Øyfen af Thracien; — vid. Cic. N. D. 1, 42, oftere, Varr. L. L. 5, 10, o. Virg. Aen. 7, 208; — ogf. Samothrace, es, f., Varr. R. R. 2, 1, Mela 2, 7, Plin. 4, 23; — ogf. Samothracia, ae, f., Liv. 42, 25, oftere; — ogf. Thracia Samos el. Samus (*Θηρίων Σάμος*), Virg. l. c., o. Ovid. Trist. 1, 10, 20; — B) df. 1) Samothracicus, 3: samothracift; — ∞ ferrea, (etflags Jernringe deraf), Lucr. 6, 1012; — ∞ insula, (i. e. Samothracia), Plin.; ∞ gemma, (benævnt derefter), id.; — 2) Samothraeces, um, m.: Indvaanerne af Samothracien, Samothracierne, Varr. L. L. 5, 10, Stat.; — ogf. fom adj. Samothraeces dii, (d. e. Rabirerne), Varr. l. c., Macrob. Sat. 3, 1; ogf. absol. Samothraeces (sc. dii), Juvenal. 3, 141; — 3) Samothracenus, 3: samothracift, fra Samothracien; — ∞ Zaneles, (fra Samothracien), Plin. 11, 63; — 4) Samothracicus, 3: = frgd.; — ∞ religiones, Macrob. Sat. 3, 4; — 5) Samothracus, 3: = frgd.; — ∞ vates, Val. Fl. — Samothracicus, 3, etc., f. und. Samothracia.

sampsā, ae. f.: det blodgierte Kød af Oliven, Colum. 12, 49 (i Overstrøffen), offere. — Sampsicēramus, i, m.: saal. beder Pompejus med Lunc efter en af ham overvunden Konge i Cmesa, Cic. Att. 2, 14, offere. — sampsūchīnus, 3, *σαμψύχινος*: tilberedt af Majoran el. Meiran; — ∞ oleum, Plin. 21, 93. — sampsūchum, i, n., *σαμψύχον*: Majoran el. Meiran, (origanum majorana L.), Plin., Colum.

Sāmus el. Samos, i, f., *Σάμος*: 1) Den Samos, ved Kyten af Lilleasien, ligeoverfor Egehus, betonet sem Pythagoras's Fødested; egf. samiste Lersar vare meget udbredte; — vid. Mela 2, 7, Hor. Ep. 1, 11, 2 v. 21, Liv. 37, 10 figd., Cic. Manil. 12, v. 2.; (men Threicia Samos, f. und. Samothracia); — 2) df. 1) Sāmīus, 3: borette til Den Samos, samist; — ∞ terra, (dens Gæbet paa den ligeoverfor liggende Kyi), Liv. 1, c.; ∞ Juno, (sem blev dyrket paa E.), Cic. Verr. 1, 19; — ∞ vir, (v. c. Pythagoras), Ovid. Met. 15, 60; egf. ∞ senex, id. Trist. 3, 3, 62; egf. absol. Sāmīus, id. Fast. 3, 153; ∞ lapis (til Bygning), Plin. 36, 40; ∞ terra, (samist Ver), id. 35, 53; ∞ testa, (brændt leraf), Lucil. ap. Non., Tibull.; saal. egf. ∞ vas, Plaut.; ∞ catinus, Lucil. ap. Non.; egf. absol., Samia, orum: samiste Lersar, Plin. 35, 46, v. 2.; — men Plaut. Bacch. 2, 2, 24: Scis tu, ut confringi vas cito Sāmīum solet, med Hensyn paa d. frgd. Samia (Bacchis); — egf. subst. Sāmīi, orum, m.: Indvaanerne paa Samos, Sāmīerne, Cic. Verr. 1, 20, Liv. 33, 20; — 11) en Benævnelse paa Den Cephalenia, f. und. Same.

sānāhīlis, e, [sano]: helbredeelig, til at helbrede; — ∞ vulnus, Ovid. Pont. 2, 2, 59; men sanabiles (anini), vid. Cic. Tusc. 4, 37; ligel. „ment.“, Senec. Ep. 108: qui ad philosophorum scholas venit, aut sanior domum redeat, aut sanabilior. — Sanates dicti sunt... quasi sanata mente etc., vid. Fest. p. 318, (Müll.); cf. ibd. p. 321, egf. Gell. 16, 10. — *sānatio, onis, f.: Helbreddelse; — ∞ corporum, Cic.; — men „fig.“: ∞ malorum, id. Tusc. 4, 15; ligel. ibd. 4, 28: ∞ certa et propria (perturbationis) animi; v. — sānator, oris, m.: sem helbreder, Paul. Nol.; — [sano]: — sancaptis, idis, f.: fingeret Kryderurt, Plaut. Pseud. 3, 2, 43. — sanchromatōn, i, n.: en Benævnelse paa Bæsten dracōtea, Appul.

sancio, xi, etum, (sied. e. ferel. cii v. etum), 4, [giennem Etammen sac best. m. sacer, egf. n. *ἄγιος* v. *ἁγρός*]; pæf.: paa en religiøs Maade at giøre ufrankelig; df. 1) egentl. om en lovlig Anærmning el. anden offentlig Forhandling: uferanderligen at fastlatte el. bestemme el. ferordne; — saal. at mærke i figd. Forbindelse; a) ∞ legem; — ∞ leges de ambitu, Cic. Planc. 18: quasdam leges retractavit, et quasdam ex integro sanxit, Suet. Aug. 34; cf. Hor. Ep. 2, 1, 24; men pass.: haec igitur lex sancitur, ut etc., Cic. Lael. 12; cf. Liv. 10, 9: legem tulit diligentius sanctam etc.; — in quibus (legibus) et illa eadem sancta sunt, Cic. Verr. 2, 50; men Liv. 8, 7: quum aut morte tua scienda sint consulum imperia, aut etc.; — ∞ foedus, (asslutte el. befræfte), id., Cic., Tac.; men „poet.“, ∞ foedera fulmine, Virg. Aen. 12, 200; — b) ∞ lege aliquid el. de aliqua re, cf. m. figd. ut cf. ne; — qui... alia moribus confirmarunt, sanxerunt autem alia legibus, etc., vid., Cic. d. Rep. 1, 2; quae jure jurando... in aeternam memoriam sancta atque sacra sunt, etc., Liv. 39, 37; cf. Caes. B. G. 7, 2; — eadem fuit (causa)... nihil de hac re lege sancienti, Liv. 34, 4; men de jure praediorum sanctum apud nos est, ut etc., Cic. Off. 3, 16; men duodecim tabulis sanctum est, ne quis etc., Tac. Ann. 6, 16; cf. Cic. Flacc. 28; — β) saal. egf. ud. abl.; — ∞ acta Caesaris, Cic. Ann. 14, 21; men ∞ aliquem augurem, id. Phil. 13, 5; quum Solon de eo nihil sanxerit, quod antea commissum non erat, id. R. Am. 25; ligel. m. ut,

id. Fin. 2, 31; — c) lex sancit; — at hoc... Corneliae leges non sanciunt, Cic. Agr. 3, 2; ligel. lex sancit, ne qui magistratus etc., id. d. Rep. 2, 31; men id. Inv. 2, 53: postea res ab natura profectas... legum metus et religio sanxit; — d) „poet.“ egf. m. Relativsætning; — Et quid quaeque quant per foedera naturae, Quid porro nequeant, sanctum quandoquidem exstat, etc., Luer. 1, 180; — 11) „verf.“ om en Forbyrdelse: at lægge en vis Straf derpaa, at forbyde under en vis Straf; — incestum pontifices supplicio sanciunt, Cic. Leg. 2, 9, (e X tabb.); ligel. vis capite, avaritia multa, honoris cupiditas ignominia sancitur, id. ibd. 3, 20; men id. Planc. 19: observantiam sancire poena; cf. id. Off. 3, 13 v. 17; men id. Att. 10, 1: (Solon) capite sanxit, si qui in seditione non alterius utrius partis fuisset; — 111) partic. sanctus, 3, færv. sem adj.; A) ufrankeligen fastsat el. bestemt, ufrankelig el. uangribelig; (derim. sacer: sem er intværet til en Gudsdom); — quod sanctione quadam subnixum est, id sanctum est, etsi deo non sit consecratum, Digest.; sanctae res, veluti muri et portae, ibd.; cf. Cic. Rab. perd. 4: qui sanctum campum... defendo; men sanctique sunt (tribuni plebis), id. Leg. 3, 3, (e X tabb.); cf. Liv. 1, 20: virginitate aliisque caerimoniis venerabiles ac sanctas fecit (Vestales); ligel. Virg. Aen. 1, 426: Jura magistratusque legunt sanctumque senatum; cf. Cic. Arch. 8: Ennius sanctos appellat poetas; men id. Phil. 2, 24: ut vestris etiam legionibus sanctus essem, etc.; — servare sanctam societatem, vid. id. Off. 1, 8; ∞ fides induciarum, Liv. 8, 37; ∞ officium, Cic.; cf. id. R. Am. 38; ligel. sanctarum inscitia legum, Hor. Sat. 2, 1, 81; men aerarium sanctius, (sem alene i en stor Jære turde angribes), f. und. aerarium; — B) df. „verf.“: ærværdig, hellig, ren, guddommelig; om Mennefter egf.: from el. rettsfæffen, ødl.; — Te nunc, sancta, precor, Venus, et genetrix patri nostri, Enn. Ann. 1, 17; (cf. ibd. 20); ∞ numen, Luer.; ∞ sana, delubra, etc., id. 5, 75, v. id. 6, 416; ∞ augustusque fons, Cic. Tusc. 5, 12; sanctior (dies), Hor. Od. 4, 11, 17; men sancti ignes (til Dyrking), Virg. Aen. 3, 406; — fra Augustus egf. sem Erhævet til Keiserne; vid. Ovid. Fast. 2, 127, Val. Fl. 1, 11, v. 2.; — quum illo viro nemo neque integrior esset in civitate, neque sanctior, Cic. d. Or. 1, 53; cf. id. Lael. 11: quum illi sanctissimi viri fuerint; ligel. id. R. Com. 15: (viri) natura sancti et religiosi; veteres et sancti viri, Sall. ap. Macrobr.; cf. Hor. Ep. 1, 16, 61; — ∞ virgines, (rene, hybste), Hor. Od. 1, 2, 27: sanctissima conjux, Virg. Aen. 11, 158; ∞ pudor, Tibull.; ∞ mores, Juvenal.; — quod mihi est et sanctius et antiquius, etc., Cic. Att. 12, 19; men id. R. Com. 2: quod apud omnes leve et infirmum est, id apud judicem grave et sanctum esse ducatur? — sed est et sancta e gravis oratio (Calvi), etc., vid. Quintil. 10, 1, 115.

sancte, adv. af sanctus und. sancio: samvittig; høstfult, med religiøs Strænghed, fromt el. ærværdig; ødl.; — ∞ jurare el. adjurare, Plaut., Ter.; Isto tu pauper es, quum nimis sancte pius, Plaut. Rud. 4, 7, 8; — pie sancteque colere, Cic. N. D. 1, 20; auguste sancteque consecrare, ibd. 2, 24; men Disce verecundo sanctior ore loqui! Martial. 8, 1; men sanctissime se gerere, Cic. Qu. Fr. 1, 2, 4; — egf. nylagtigen, omhyggeligen; haec (adversaria) delentur statim; illae (tabulae) servantur sanctae, Cic. R. Com. 2; men sanctissime (me) esse observatum... quae etc., id. Fam. 5, 8; cf. Quintil. 1, 2, 4; men id. 8, 3, 44: ut ductare exercitum... apud Sallustium dicta sancte et antique, etc. — sanctesco, ēre, v. n., [sanctus]: at blive hellig el. ærværdig; — Per nos sanctescat genus (Pelopidarum), Attius ap. Non.

*sanctificatio, onis, f.: Gselliggjørelse, Tertull.,

Sidon.; — sanctificator, oris, m.: en Helliggiger, Tertull., Augustin.; o. — sanctificium, i, n.: Helliggjørelse; df. „concret“: en Helligdom, Tertull.; af — sanctifico, avi, atum, i, v. a., [sanctus, facio]: helliggjer el. helliger el. indvies, Tertull., Prudent.; df. — sanctificus, 3: som helliggjer, Juven.; — sanctiloquus, 3, [sanctus, loquor]: som fører en hellig Tale; — Lucas, Prudent.

*sanctimonia, ae, f., [af sanctus]: Hellighed, Renhed, Ryddighed; — scietur, (se) non habere domum clausam pudori et sanctimoniae, patenter... cupiditati et voluptatibus, Cic. Quint. 30; cf. id. ibd. 17; priscæ sanctimoniae virgo, Tac.; cf. id. Ann. 12, 6; df. — sanctimōnialis, e: hørende til Hellighed el. Renhed, hellig, religiøs, ødt.; (eccles.); — vita, (Klosterlivet), Cod. Just.; ∞ mulier, (en Renne), ibd.; ogf. absol. sanctimōnialis, is, f., Augustin.; df. — sanctimōnialiter, adv., degere tempus vitae, (leve i et Kloster), Cod. Just.

sanctio, onis, f., [sancio]: en med visse Straffe forbunden Løbetsstemmelse; — sanctiones sacrae sunt... aut obtestatione legis, aut poena, quum caput ejus, qui contra fecerit, consecratur, Cic. Balb. 14; cf. id. Verr. 4, 65: nisi legis sanctionem poenamque recitasset; men Liv. 4, 51: jacere tandem irritas sanctiones, quae de suis (i. e. plebis) commodis ferrentur.

sanctitas, atis, f., [sanctus]; I) egenf.: Ufræfslighed, Hellighed; — fretus sanctitate tribunatus, Cic. Sest. 37; ∞ regum, Caes. ap. Suet. Caes. 6; ∞ regii nominis, Sall. frgm. ap. Serv.; — ∞ templi insulaeque inviolatos praestabat omnes, Liv. 44, 29; cf. id. 45, 3; ∞ fori, Quintil.; — II) „overf.“: sædelig Renhed, Hellighed, Fromhed, Ryddighed; — quasi lumen aliquod... elucere sanctitatem et prudentiam et dignitatem tuam, Cic. Fam. 4, 3; cf. id. Phil. 3, 6: quod in juventute habemus illustrius exemplum veteris sanctitatis? men ut teneriores annos ab injuria sanctitas docentis custodiat, Quintil. 2, 2, 3; cf. Cic. Fin. 2, 22; — sanctitas est scientia colendorum deorum, id. N. D. 1, 41; cf. id. ibd. 1, 2; men in pl., id. ibd. 2, 2: deorum cultus religionumque sanctitates etc.; — ∞ matronarum, Cic. Coel. 13; feminarum pudorem sanctitatemque etc., Liv. 34, 6; — ∞ (orationis) Calvi, Quintil., f. and. sanctus; ligel. id. 1, 8, 9: sanctitas certe, et ut ita dicam, virilitas ab his (i. e. ab veteribus Latinis) petenda.

sanctitudo, inis, f., [sanctus], Biforum af frgd., (men oftest forcl.): Hellighed, Renhed; — ∞ Apollinis, Turpil. ap. Non.; ∞ fani, Quadrig. ap. Gell.; ogf. in pl., Attius ap. Non.; — dog ogf. ∞ sepulturae, Cic. frgm. ap. Non. — sanctor, oris, m., [sancio]: som forordner; — praecipuus Servius Tullius sanctor legum fuit, Tac. Ann. 3, 26. — sanctuarius, i, n., ligesom sacrum; I) Etet til Opbevaring af Helligdomene, Sacrifici, Aggen de Limit. ap. Goes.; — II) en Hørfes Geheimcabinet; — ∞ Mithridatis, Plin. 23, 77; af — sanctus, 3, partic. o. adj. af sancio.

Sancus, i, m.: en ogf. i Rom dyrket fabelst. Guds, identisk med Dins Fidius og med Semo; — vid. Varr. L. 5, 10, o. Ovid. Fast. 6, 213 figd.; men Liv. 8, 20: bona (ejus) Semoni Sancō consecranda; men Propert. 4, 9, 74, om Hercules: Nunc quoniam manibus purgatum sanxerat orbem, Sic Sancum Tatii composuere Cures; — f. ogf. Sil. 8, 422.

sandala, ae, f.: en Kornart af fortrinlig Hvidhed, Plin. 18, 11. — sandaliarius, 3, [sandalium]: hørende til Sandaler el. Tøfler; — ∞ Apollo, (som havde en Billedstøtte i Sandalegaden, i Roms 4de Region), Suet. Aug. 57; — ogf. absol., in Sandaliario (sc. vico), Gell. 18, 4. — sandaligerulæ, arum, f., [sandalium, gerulus]: som bære Sandalerne el. Tøflerne efter Gruen, Plaut. Trin. 2, 1, 22. — sandalis,

idis, f.: etflags Palmetræ, Plin. 13, 9. — sandalinum, i, n., *σαρδάλιον*: Sandale el. Tøffel, Ter. Eun. 5, 7, 4; — not.: Albinov. 2, 65, har pl. sandalia.

sandapila, ae, f.: den Helliges Væbbaare, (opp. den Bemidledes lectica), Suet. Dom. 17, Martial. 8, 75, o. Juvenal. 8, 175; df. — sandapilarius, i, m.: Sandapilbærer el. Væbbaarer, Sidon.; — sandaræa (-cha), ae, f., *σαρδαράνη (-χη)*: I) Sandaræd, etflags rødt Farvestof, Plin. 31, 56, o. Vitruv. 7, 12; — II) det saafaldte Vibtræ, ogf. *cerinthus o. erithae*, Plin. 11, 17. — *sandaracatus, 3: blandet med Sandaræd, acetum, Plin. 35, 50; o. — sandaracæus, 3: af Sandaræd; — ∞ color, Labeo ap. Fulgent.; — [sandaraca, nr. i]. — sandaracinus, 3, *σαρδαράκιος*: sandarædfarvet, os (merulae), Naev. ap. Fest. p. 325, (Müll.). — sandaræsus, i, f.: en i Judien og Irakien udgravet Edeffien, etflags Kæde, Plin. 37, 28. — sandix (-yx), icis (m. i, Propert., m. i, Gratian.), f., *σάνδις*: Monie el. mønneagtig Farve; — vid. Plin. 35, 12, oftere; men Sponte sua sandyx pascentes vestiet agnos, vid. Virg. Ecl. 4, 15; sandicis amictus, (opp. plebeius), vid. Propert. 2, 19, 81.

sane, adv. af sanus; I) „egenf.“: i en fund el. god Tilstand; — sane sarteque, vid. Chais. p. 195; — II) oftest „fig.“: A) fornuftigen, med fund Sant; — Nam bonum est, pauxillum amare sane, insane non bonum est, Plaut. Curc. 1, 3, 20; ligel. Novi herum, novi aedes nostras; sane sapio et sentio, (jeg er ved min fulde funde Sand); id. Amph. 1, 1, 292; men Hor. Od. 2, 7, 26: non ego sanius Baccabor Edonis, (ifft mindre vildt el. sværmende); — B) df. oftest; aa) som bekræftende Partikel (ligesom valde f. valide): sandeligen, sandt nok el. vist nok, virkeligen, i Gjæringen, ødt.; — Me volo curare; Ps. sane sapis et consilium placet, Plaut. Pseud. 2, 2, 67; sane ego sum amicus nostris aedibus, id. Asin. 2, 3, 7; — odiosum sane genus hominum officia exprobrantium, Cic. Lael. 20; si qui etc., humilem sane relinquunt ortum amicitiae, id. ibd. 9, f. id. ibd. 17; men (narratio) res sane difficilis, id. d. Or. 2, 66; cf. id. Att. 11, 7, ogf. id. Verr. 4, 2; — ogf. at mærke; a) i Svar; — te moneri numne vis? H. sane volo, (det vil jeg vist), Plaut. Poen. 5, 2, 119; cf. Ter. Heaut. 4, 8, 31; ligel. id. Eun. 2, 3, 70: Estne, ut fertur, forma? Pa. sane, etc.; — b) hos andre Næverbier; — res rustica sane bene culta, Cic. Quint. 3; — saal. ofte i Svar, bene sane: meget vel! Ter. Andr. 5, 2, 7, oftere; recte sane, id.; sane hercle, id.; sane quidem hercle, Cic. Leg. 2, 4; sane pol, Ter.; — saal. ogf. sane quam: hvor meget, d. e. faare meget, overmaade, (ligesom valde quam, o. admodum quam); vid. Cic. Leg. 2, 10, o. id. Qu. Fr. 2, 6; — c) m. Regation; — haud sane diu est, quum etc., (det er ifft længe siden), Plaut. Merc. 3, 1, 41; Edepol commissatorem haud sane commodum, Ter. Ad. 5, 2, 8; quod etc., non sane mirabile hoc quidem, Cic. Div. 2, 31; si etc., nihil sane esset, quod nos poeniteret, id. Qu. Fr. 1, 2, 2; cf. Hor. Sat. 2, 3, 138; — bb) som betinget bekræftende; a) i røffringerende Concessivsaetninger: vistnok el. rigtigt nok, vel, virkeligen, ødt.; — sane bonum... rei publicae genus; sed tamen etc., Cic. d. Rep. 2, 26; ligel. sit ita sane; sed etc., id. Lael. 5; cf. id. Acad. 2, 32; men poëtis permittamus sane ejusmodi exempla... non idem oratorem decebit, Quintil. 8, 3, 73; — b) ligel. concessivt hos Imperativer i Dugangsproget: viskeligen, i ethvert Fald, dog, ødt.; — Ubi ego Sosia nolim esse, tu esto sane Sosia! Plaut. Amph. 1, 1, 283; cf. id. Stich. 5, 4, 14, oftere, o. Ter. Heaut. 4, 7, 4, oftere.

sanesco, ere, v. n., [sanus]: bliver sund el. frisk; — insantes sub somno sanescunt, Cels.; diu dolent talia quoque ulcera, et difficile sanescunt, Plin. 17, 35; ∞ vulnera, Colum.; ∞ cutis, Cels.

Sangarius, i, f. mnd. Sagaris. — Sanguialis, e, f. mnd. Sanguialis. — sanguen, inis, n., for: o. eftercl. Biform af sanguis; — (non) refugiat timido sanguine, Enn. ap. Cic. Fin. 5, 11; cf. Cato ap. Gell. 3, 7, ogf. Lucr. 1, 837 o. 860, ogf. Petron. Sat. 59, 1, o. 21. — sanguiculus, i, m., demin. af sanguis: en Blødpeske, Plin. 28, 58. — sanguiolentus, 3, Biform af sanguinolentus, Scribon. — *sanguinalis, e, herba: = sanguinaria herba, f. mnd. flgd., nr. 1; o. — sanguinarius, 3: af Blod, hørende til Blod; cf. I) „egenl.“; — ∞ herba: en blodfildende Plante, ogf. πολύφωρον, Plin. 27, 91, Colum.; — II) „fig.“: blodtørstig el. blodgierrig; ogf. blodig; — ∞ juvenus, Cic. Att. 2, 7; saevum et sanguinarius natura fuisse, etc., Suet. Claud. 31; — ∞ bella et cruenta, Justin.; ∞ sententiae, Plin. Ep.; ∞ responsum, Plin.; — [sanguis]. — sanguinatio, onis, f., [sanguino]: Bløden el. at bløde, Coel. Aur.

sanguineus, 3, [sanguis]; I) „egenl.“: hørende til Blod, af el. med Blod, blodig; — Sanguineae manant tanquam de vulnere guttae, (ligesom Bløddraaber), Ovid. Met. 2, 369; ∞ dapes, Tibull. 1, 5, 49; ∞ manns, Ovid., humus, id.; ∞ caedes, id. Met. 13, 85; ∞ rixae, Hor. Od. 1, 27, 4; ∞ bellum, Val. Fl.; „poet.“ ogf. ∞ Mavors, Virg. Aen. 12, 332; men ∞ vir, Sil. 1, 40, (i. e. Hannibal); — II) „overf.“: blodfarvet, blodrød; — ∞ jubae anguium, Virg. Aen. 2, 207; ∞ luna, Ovid. Am. 2, 1, 23; ∞ color vini, Plin.; ∞ succus, id.; ∞ sagulum, Sil.

*sanguino, are, v. n.; oprkl.: at være blodig el. fuld af Blod; hvs. femina sanguinans, (som har det Maanedlige), Terull.; færb. „fig.“; A) „overf.“: at være blodfarvet; — ∞ unda purpureis profundis, poeta in Anthol. Lat. Burm. II, p. 354; coluber veneno noxia colla sanguinans, Appul.; — B) „ment.“: at være blodtørstig; — lucrosae hujus et sanguinantis eloquentiae usus, Tac. d. Or. 12; — sanguinolentus, 3; I) „egenl.“: blodig, fuld af Blod el. Blødsudgydelse; — torquem sanguinolentam etc., Quadrig. ap. Gell. 9, 13; ∞ pectora, Ovid.; men ∞ Allia vulneribus Latiis, id. A. A. 1, 414; ∞ seditiones, Varr. ap. Non.; — II) „fig.“; A) „overf.“: blodrød; — ∞ color, Ovid. Am. 1, 12, 12; — B) „ment.“: blodig, grusom, ødt.; — ∞ palma inimici, auct. ad Her. 4, 39; men ∞ centesimae, (Bløddræbner), Senec. Benef. 7, 10; men ∞ nulla littera, (frankene), Ovid. Ib. 4; o. — sanguinösus, 3; i d. flid. Lægesprog: fuld-blødig, Coel. Aur.; — [af flgd.].

sanguis, inis, m., (f. ogf. Biformen sanguen s. l.); I) „egenl.“: Blødet, (altid in sing.); — in quem (ventriculorum cordis) sanguis a jecore per venam illam cavam influit; eoque modo ex his partibus sanguis per venas in omne corpus diffunditur, Cic. N. D. 2, 55; cf. Quintil. 11, 3, 78: sanguis... mentis habitus movetur; men pugnam ingenti caede utrinque, plurimo sanguine, Liv. 2, 64; — quum sanguinem miserit, (har aarladet øst., f. nedenf.); ligel. ∞ emittere (aure, sub cauda), Colum.; ogf. ∞ demere e capite, Varro, ex auricula, Colum.; — men ∞ supprimere, Cels., cohíbere, Plin., sistere, id., (hille Blødet); — II) „fig.“; A) „overf.“: 1) Blødet, Blødsforbindelse; cf. a) „abstracr.“: Affiamning, Dødsdomst, Slægtstaf; — Qui tibi materno quamvis a sanguine junctus, Mente tamen... propior fuit, etc., Ovid. Met. 2, 368; etiamsi nobis sanguine cohaerent, (Cere beslagte med øst), Quintil. 8, 3, 75; men fore, qui... genus alto a sanguine Teucro Proderet, etc., Virg. Aen. 4, 229; cf. id. ibd. 1, 19; men sanguine cretus Sisyphio, Ovid. Met. 13, 31; — b) „concret.“: Nedslammende, Affom, Østet, ødt.; — seu deos, regesve canit, deorum sanguinem, etc., Hor. Od. 4, 2, 13; ligel. id. ibd. 2, 20, 6: non ego pauperum Sanguis parentum, etc.; ligel.

Ovid. Met. 5, 514: Proque meo supplex venio tibi, Juppiter, inquit (Ceres), Sanguine proque tuo, (i. e. pro Proserpina, filia tua ex me); cf. Virg. Aen. 6, 836; ligel. Tibull. 1, 6, 66: Quicquid agat, sanguis est tamen illa tuus; — 2) om andre Væsker el. Søfter; — Et viridis memori sanguis deccedit et herbis, Manil. 5, 212; men Plin. 14, 7: vinum poturus memento, te hibern sanguinem terrae; ligel. ∞ Baccheus, f. vinum, Stat. Theb. 1, 329; — B) „ment.“ o. „alleg.“: 1) „alm.“: Livsfraften, mgdommelig Styrke og Kyghed, Sæft og Kraft; — vos, o, quibus integer aevi Sanguis, ait, solidaeque sno stant robore vires, Vos etc., Virg. Aen. 2, 638; men Cic. Att. 4, 16: amissimus... omnem non modo sucum et sanguinem, sed etiam colorem et speciem pristinam civitatis; — ogf. om Vengemidler, navnlt. de offentlige; saal. „alleg.“: militere sanguinem provinciae: udfylndre el. forarme den), Cic. Att. 6, 1; cf. id. Verr. 3, 36: quae de sanguine detraxisset aerarii, etc.; — men missus est sanguis invidiae sine dolore, (Misdømmelsen med mig er utvænt, øst.), id. Att. 1, 16; cf. Quintil. 8, 6, 51; — 2) „bef.“: Talsens el. Foredragsst Kraft og Styrke; — succus ille et sanguis incorruptus etc., Cic. Brut. 9; cf. id. ibd. 82, ogf. id. Orat. 23; ligel. hic ornatus... sanguine et viribus niteat, Quintil. 8, 3, 6; illa (dieta), quamquam plena sanguinis etc., non convenient barbae illi atque tristitiae, id. 11, 1, 34. — sanguisuga, ae, f., [sanguis, sugo]: Blødgælen, Cels., Plin. 8, 10.

sanies, em, e, [sest Freund.: den spættede Blødtale af sanguis]; I) „egenl.“: det sygelige og fordærvede el. inflammation Blod; — vid. Cels. 3, 26; men „poet.“: saxa spargens tabo, sanie et sanguine etc., vid. Enn. ap. Cic. Tusc. 1, 44; cf. Ovid. Met. 7, 338; — ogf. andre fordærvede Væsker i Legemet; navnlt. Materien af et Saar, ødt.; — sanie vulnere exprimere, Gell.; ∞ emittere, Senec.; men sanie eructans (Polyphemus), Virg. Aen. 3, 632; men om en Balsplads, Tac. Ann. 4, 49: polliui euncta sanie, odore, etc.; cf. Virg. Aen. 8, 487; — II) „poet. overf.“ ogf. om andre lignende Væsker; saal. om Glængens og Dglens Gift, vid. Virg. Aen. 2, 221, Ovid. Met. 4, 493, o. 21.; men om Cerberus, vid. Hor. Od. 3, 11, 19; — ogf. om den Søft, der tiener visse Øst ifødestor Blod; — ∞ aranei, Plin., spongiarum (fem Dyrplanter), id. 31, 47; ligel. Purpursleglens Søft el. Blod, id. 9, 62; — 2) „ment.“ ogf. om andre Væsker el. Søfter; — ∞ olivae, vid. Plin. 15, 2; men id. 33, 2: ∞ auri, (i. e. chrysocola el. Berggrønt); men sanies pretiosa, (i. e. muria el. Løge), Manil. 5, 672. — sanifer, a, um, [sanus, fero]: helbredende, Paul. Nol. — sanösus, 3, [sanies]: med ferdærved Blod, med fordærvede Søfter; — ∞ partus, vid. Plin. 7, 13.

sanitas, ätis, f., [sanus]: Sundhed; I) „egenl.“: Legemet's Velbefindende; — est enim corporis temperatio, quum ea congruunt inter se, e quibus constant, sanitas, Cic. Tusc. 4, 13; sanitatem aegris medicina promittit, Cels.; qui incorrupta sanitate sunt, Cic.; si robur corporis bonum est, non minus sanitas, Quintil. 5, 10, 89; — ∞ pecoris, Varro, hostiae, id.; ∞ ossis, (dødt funde Tilstand), Cels.; cf. Phaedr. 5, 8; — II) „fig.“; A) „alm.“: Sielens Sundhed, navnlt. Frihed fra el. Væberfælle af Videnstaberne, Fornuftighed el. Besindighed, ødt.; — animi dicitur (sanitas), quum ejus judicia opinionesque concordant; vid. Cic. Tusc. 4, 13; sua quemque fraus, suum scelus, sua audacia de sanitate ac mente deturbat, id. Pis. 20; cf. ofte: ad sanitatem reverti, Caes., redire, Cic., (vende tilbage til den funde Sundhed); ligel. ad sanitatem se convertere, id. Sull. 5; men ego veteranos tuere debeo... eos, quibus sanitas est, (som opfyldte deres Pligter), id. Phil. 11, 14; men Liv. 2, 29: nihilo plus sanitatis in curia, quam in foro esse; — B) „bef.“: a) Talsens

cf. Jorebragets Sundhed cf. Naturlighed; - sanitatem autem et integritatem, quasi religionem et verecundiam orationis probant, vid. Cic. Brut. 82; cf. ibd. 80; f. ogf. ibd. 13, und. salubritas; men qui suae imbecillitati sanitatis appellationem ... obtinent, Quintil. 12, 10, 15; — b) sict. om andre Abstracter; - victoriar sanitas (dens Beskaen cf. Barighed), etc., vid. Tac. Hist. 2, 28; ∞ metri, (dens Regelmaessighed cf. Rigtighed), Macrobi. — saniter, adv. forcel. Biform af sane: sunt; df. „overf.“: rigtighen, forstændighen; — ∞ amare, Afran. ap. Non.

sanna, ae, f., [besf. m. flgd.]: efterabende og spottende Grimace cf. Gebærde; — vid. Juvenal. 6, 306, Pers. 1, 62, o. id. 5, 91. — sannaio, ōnis, m., *advocatus*: som gier Grimacer cf. andre Narcsfregter, en Farlequin, odf.; (dog for Romeren ikke uden minnst Værd); — vid. Cic. d. Or. 2, 61; men id. Fam. 9, 16: salis enim satis est, sannaion parum.

sāno, avi, atum, l, v. a., [sanus]; I) „egent.“: helbreder cf. læger, gier sund cf. frist; — quod ad sanandum me pertineret, Nep. Att. 21; cf. Cic. Div. 2, 66; Tarda Philoctetæ sanavit crura Machaon, Phœnicis Chiron lumina Phillyrides, Propert. 2, 1, 61; ∞ vomica, Cic., vulnera, id., o. A.; — usædv. er Plin. 12, 40: ad hunc sanandum (sc. nidorem: for at fermitte cf. afspejle den) urunt styracem etc.; — II) „fig.“: retter derpaa, lætter cf. bringer atter istand; — ut eas (rei publicæ partes aegras et labantes) his armis sanares et confirmares, Cic. Mil. 25; cf. id. Catil. 2, 5, o. id. Sull. 9; figcl. Caes. B. C. 1, 35: quæ ad eorum mentes sanandas pertinere arbitratur; cf. ibd. 2, 30; men id. B. G. 7, 29: id (incommodum) se celeriter majoribus commodis sanaturum; — figcl. „pect.“: ∞ curas, Tibull.; cf. Propert. 2, 1, 59: Omnes humanos sanat medicina dolores; f. ogf. id. 4, 7, 69.

Sanquālis, (ogf. Sangualis), e, [formet af Sanus, ligesom arquetus af arcus]: hørende cf. helliget til Guden Sanguis; df. ∞ avis, ogf. ossifraga, (Bendbryderen), vid. Plin. 10, 8, o. Liv. 41, 13; — not.: Sanguālis porta appellata est proxima aedi Sanci, Fest. p. 343, (Müll.). — santerna, ae, f., efter Plin. 33, 29: Borax cf. Berggrent, som er tilberedt til Guldteening. — Santōnes, um, m., Biform af Santoni, Plin.; sing. Santo, Probus. — Santōni, orum, m.: Jøst i Nabitanien, ved Udbøet af Garumna, figeoverfer Burdigalia, (hod. Santes); — vid. Caes. B. G. 3, 11, oftere, o. A.; sing. Santonus, Lucan., Auson.; — B) df. Santōnicus, 3: fontenist, Oceanus, Tibull., eucullus, Juvenal.; ∞ virgo, Martial.; ∞ herba, Scribon., (i. e. absinthium); vid. Plin. 27, 28.

sānus, 3, [besf. m. *adus*, *ōis*, i. e. salvus]: sund, frist, ved god Helbred cf. Sundhed, odf.; I) „egent.“: — ∞ pars corporis ... atque integra, vid. Cic. Sest. 65; ∞ corpora et integri sanguinis, Quintil.; ∞ homo, Cels.; cf. Hor. Ep. 1, 16, 21; sana et salva amica, Plaut.; men absol., Hor. Ep. 1, 2, 34: Si noles sanus, cures hydropicus, etc.; men sanus utrisque Auribus atque oculis, id. Sat. 2, 3, 281; men Cic. Off. 3, 21: si eo medicamento sanus factus sis; men „pect.“: Vulneraque ad sanum nunc coiere mea, Propert. 3, 23, 18; — compar., Aegrotare malim, quam esse tua salute sanior, Plaut. Truc. 2, 2, 5; superl., interim licet negotia agere ... perinde atque sanissimo, Cels. 7, 4; — II) df. „fig.“; A) „overf.“; a) „pect.“ f. saluber: sund, b. e. tiendig for Sundheden; — Aëra non sanum (forærvet Luft) etc., Lucan. 7, 830; — b) som er i Behold, i god Stand; — salva et sana sunt (armamenta navis), Plaut. Merc. 1, 2, 62; sict. em Begreber; sana et salva res publica, Cic. Fam. 12, 23; cf. Liv. 3, 17; — B) oftere „ment.“; a) „alm.“: aandigen sund, som har fin funde Sinds, forstændig cf. fornuftig; — cos sanos intelligi ... quorum mens motu, quasi

morbo, perturbata nullo sit, Cic. Tusc. 3, 5; figcl. ibd.: omnes insipientes esse non sanos; men Satin' sanus es (er du rigtig i Hovedet)? Ter. Heaut. 4, 3, 29, oftere; figcl. sanum' es? Plaut. Merc. 2, 4, 21, oftere; men id. Trin. 2, 4, 53: Satin' tu sanus mentis aut animi tui, Qui etc.? cf. Liv. 32, 21: vix sanæ mentis est; men Cic. Att. 9, 15: ego illum male sanum semper putavi, (at han havde en Æstreløs); men male sana (Dido), (rafende), Virg. Aen. 1, 8; berim. male sani poetæ (begejstrede), Hor. Ep. 1, 19, 3; men ∞ poetæ, id. A. P. 296, (b. e. ædruefig, odf.); Pro sano loquens, quum etc., (som forstændig), Plaut. Men. 2, 2, 24; cf. Caes. B. G. 5, 7, o. Liv. 39, 49; men id. 8, 27: tumultu etiam sanos consternante; cf. Virg. Ecl. 8, 66: sanos avertere ... sensus; — „pect.“ ogf. m. ab; ex hoc ego sanus ab illis (sc. vitiis), Hor. Sat. 1, 4, 129; men id. Ep. 1, 1, 8, absol.: Solve senescentem mature sanus equum, ne etc.; figcl. in compar., id. Sat. 2, 3, 241 o. 275; ogf. in superl., quisquam sanissimus etc.? Cic. Acad. 2, 38; cf. Vell. 2, 25; — b) „bef.“ om Jorebragets og om Taleren: sund cf. naturlig, odf.; — alii pressa demum et tenuia, et quæ minimum ab usu quotidiano recedant, sana et vere Attica putant, etc., Quintil. 10, 1, 41; nihil erat in oratione ejus, nisi sincerum, nihil, nisi sicum atque sanum, Cic. Brut. 55; cf. id. d. opt. g. Or. 3: Attici oratores sani et sicii; men Plin. Ep. 9, 26: orator rectus quidem et sanus, sed parum grandis et ornatus; cf. Cic. Brut. 13: Rhodii (oratores) saniores et Atticorum similiores, (sc. quam Asiatici).

sāpa, ae, f., [besf. m. *δρός*, i. e. sucus, *East*]: indtøgt og tyf Mest, Varro; musta ad sapa decoquere, Plin.; cf. id. 14, 11; til at driffe, Ovid. Fast. 4, 780; ogf. tilfættets Vin dermed, Colum. 12, 19. — Sāpaei, orum, m.: thræstiff Jøst ved Propontis, Plin. 4, 18, o. Ovid. Fast. 1, 389. — sapaenos, i, m., [indiff. Ord]: æmthysfarvet Vædsten i Indien, Plin. 37, 40; f. ogf. sacondius. — I. sāperda, ae, m., [sapi]: vis cf. flog; — omnes videmus nobis esse belli, festivi, saperdae, quum simus *σαπροι*, Varr. ap. Non.; cf. Fest. s. h. v., p. 325 (Müll.). — 2. sāperda, ae, m., *σαπρόδης*: ctslags ringe nedfættet Jøst cf. Sild fra d. ferte Hav, Pers. 5, 131. — sāpide, adv.: velsmagende; — superl., ∞ percoctum femur, Appul.; af — sāpidus, 3, [sapi]; I) „egent.“: velsmagende; — compar., ∞ avis, Apic.; superl., ∞ tucetum, Appul.; — II) „fig.“: fleg, forstændig; — ∞ puellæ, Alcim.

sāpiens, tis, partic. o. adj. af sapiō; df. — sāpienter, adv., oprtl.: med Smag; df. „fig.“: velsigefen cf. vilt, flogt, forstændig, fornuftig; — ∞ factum et consilio bono, Plaut. Aul. 3, 5, 3; ∞ dicta dicere, id. Rud. 4, 7, 21; ∞ providere, Cic.; cf. Hor. Ep. 1, 10, 44; figcl. id. Od. 2, 10, 22 („alleg.“): sapienter idem Contrahes ... vela etc., (du vil ogf. handle flogt i at træffe dem saummen, ofv.); — compar., qui edistis, multo fecistis sapientius, Plaut. Poen. prol. 7; nemo est, qui tibi sapientius suadere possit te ipso, Cic. Fam. 2, 7; — superl., quod majores nostros ... retinuisse sapientissime judico, id. d. Rep. 2, 37.

sāpientia, ae, f., [sapiens]; oprtl.: Smag cf. Velsmag; df. „fig.“; A) „alm.“: dyb Indsigt, fornuft cf. forstændig cf. flogst; — Non aetate, verum ingenio, adipiscitur sapientia, Plaut. Trin. 2, 2, 88; si parem sapientiam hic habet, ac formam, id. Mil. gl. 4, 6, 36; men Hor. Ep. 1, 1, 41: Virtus est, vitium fugere, et sapientia prima, Stultitia earuisse, etc.; cf. id. ibd. 1, 2, 17: quid virtus et quid sapientia possit, etc.; figcl. id. A. P. 396: fuit hæc sapientia quondam; f. ogf. Nep. Att. 20, o. A.; — B) „prægnant“, ligesom Græfens *σοφία*: Visdommen; — princeps omnium virtutum illa sapientia, quam Græci *σοφία* vocant, Cic. Off. 1, 43; cf. id. Leg. 1, 22: ita sit, ut mater omnium bonarum rerum sit sapientia, a cujus amore Græco verbo

philosophia nomen invenit; men sapientia mens est perfecta, Senec. Ep. 117; f. ogf. Cic. Lael. 2; ogf. c. gen. object.: saepenumero admirari solco ... quum ceterarum rerum tuam excellentem, M. Cato, perfectamque sapientiam, tum vel maxime, quod etc., id. d. Senect. 2; — ager jure possidetur, sapientia natura, Senec. Ep. 117; cf. id. ibd.: sapientia non discedit a domino; men Cic. Tusc. 3, 18, in pl., (sem tuncfald hyperb. efter Epicur): virtutes effluere et sapientias etc.; — 2) „bes.“: Visdommens faavel Jæbægreb, sem enfelte Dele, ender høiere Erkendelse el. Videnskab, navn. Philosophien; — sapientia est ... rerum divinarum et humanarum, causarumque, quibus eae res continentur, scientia, Cic. Off. 2, 2; cf. Lucr. 5, 10; — ogf. sem Visdommensfæls el. Sædelære; sapientia, quae ars vivendi putanda est, Cic. Fin. 1, 13; (cf. id. ibd. 3, 2: ars est philosophia vitae); figl. Senec. Ep. 117: sapientia ... ars vitae est, etc.; — fremdeles om Veltænkende, id. d. Or. 3, 15; men om Statistiken, id. ibd. 37; men om begge disse fæls, id. ibd. 3, 16; ogf. om Mathematiken, Suet. Tib. 14.

sapientialis, e, [sapientia]: berende til Visdommen, Tertull. — sapientipotens, tis, adj., [sapientia]: mægtig el. stærk ved sin Visdom; — Bellipotentia sunt magi, quum sapientipotentia (Acaciae), Enn. ap. Cic. Div. 2, 56. — sapineus (sapp.), 3: berende til el. benævnt efter Træet sapinus, nuces, Colum., pineae, Plin.; af — sapinus (sapp.), 1, f.: efflags Jyr: cf. Grantræ, Varro, Plin. 16, 23; — ogf. den nedre knæsfæle Del af dette Træ, Vitruv. 1, 2.

sāpio, nō v. ii. 4, v. n. o. a., [besl. m. *σῶπς*, *σῶπης*, *σῶπός*]; 1) „egenl.“ om det, sem nydes, el. høypaa der smages: at have en vis Smag, at smage saa el. saa — si etc., oleum male sapiet, Cato; figl. non dubium, quin ... (is) caseus jucundissime sapiat, Colum.; men Nil rhombus, nil dama sapit, (man bar ingen Smag derfor, de smage ikke), Juvenal. 11, 121; men comist: Occisam saepe sapere plus multo suum, Quum manducatur, etc., Plaut. Mil. gl. 2, 6, 104; — b) det, høypaa el. høypere neget smager, tilføies in acc.; — ut nollent attingere, nisi eodem die captum piscem, qui, ut ajunt, saperet ipsum mare, Senec. Qu. N. 3, 18; mella herbam eam sapiunt, Plin. 11, 8; cf. Phaedr. 3, 4: Quaesivit, quidnam saperet (simius), etc.; — c) om den Nydende: at smage, at have Smagens Gode, at kunne smage, men alene i et Drøspil m. sapere nr. 11; — nec enim sequitur, ut, cui cor sapiat, ei non sapiat palatus, Cic. Fin. 2, 8; — d) „meten.“: faaer sapere ogf. f. olere el. redolere: at lugte deraf el. dærefter; — meliora unguenta sunt, quae terram, quam quae crocum sapiunt, Cic. ap. Plin. 17, 3; — faal. ogf. i et Drøspil m. sapere nr. 11, Plaut. Pseud. 2, 4, 47: Sed iste servus ... quid sapit? Ch. Hircum ab alis; — II) „fig.“ v. „ment.“: aadigen at mærke el. erkende, at have Indsig el. Forstand el. Fornuft, at være indsigtsfuld el. forstandig el. fleg; A) in neutr.; — proinde ut quisque fortuna utitur, Ita praecellet, atque exinde sapere eum omnes dicimus, Plaut. Pseud. 2, 3, 13; cf. Ter. Hee. 4, 3, 2: Istuc est sapere, qui, ubicumque opus sit, animum possis flectere; men populus est moderator, quoad sentit et sapit, etc., Cic. d. Rep. 1, 12; intelligere (eum) et sapere plus quam ceteros etc., id. Off. 2, 14; cf. Hor. Ep. 1, 4, 9, v. ibd. 1, 18, 24; men qui (puer) quum primum sapere coepit, etc., vid. Cic. Fam. 14, 1; — sem Entens faa mærkes: Usque quaque sapere oportet; id. erit telum acerrimum, poeta ap. Cic. Fam. 7, 16; f. ogf. nedens; — si sapis, si sapias, si sapias, (hvis du er ved din Forstand, etc.), Plaut., Ter.; figl. si saperet, Cic. Quint. 4; men Caes. B. G. 5, 30: hi sapient, (disse blæve de fleg); — in vino ad rem suam, Plaut. Truc. 4, 4, in.; ∞ multum ad ge-

nium, (forfaae at giøre sig tilgode), id. Pers. 1, 3, 28; — pectus cui sapit, id.; men Cic. Fin. 2, 8: cui cor sapiat, f. evens; cf. Lucr. 3, 146; — B) in act.: vigtigen at forfaae, at have Indsigt deri: (i Vrofa c. aec. comm.); — recte ego rem meam sapio, Plaut. Pseud. 1, 5, 81; figl. Qui sibi semitam non sapient, alteri monstrant viam, poeta ap. Cic. Div. 1, 58; si recta saperet Antonius, Cic. Att. 14, 5; qui aliquid sapiat, vid. id. Fam. 7, 28; cf. id. Div. in Caecil. 17; figl. Hor. Ep. 1, 12, 14: Quum tu ... Nil parvum sapias, et adhuc sublimia cures, etc.; men Pers. 1, 11: Quum sapiamus patruos, (gebaer os paa deres Mæder); — om Drøspiget: sero sapient (Phryges), Cic. Fam. 7, 16, f. Fest. p. 343, (Müll.); — II) partie. sapiens, tis, ogf. som adj.; A) „adm.“: indsigtsfuld, forstandig, fleg, osv.; — vid. Cic. Off. 1, 5; figl. id. Cluent. 31: sapientissimum dicunt esse eum, cui, quod opus sit ipsi, veniat in mentem; rex aequus et sapiens, id.; men comist til Neptunus: Nec te aleator ullus est sapientior, Plaut. Rod. 2, 3, 29; figl. comist: Cogitato, mus pusillus quam sit sapiens bestia, id. Truc. 4, 4, 15; — ogf. c. gen.; qui sapiens esse rerum humanarum velit, Gell. 13, 8; — ofte ogf. absol. el. subst.: den Indsigtsfulde el. Forstandige el. Mæge, etc.; — omnes sapientes suum officium aequum est colere et facere, Plaut. Stich. 1, 1, 38; men dictum sapienti sat est, id. Pers. 4, 7, 19, v. Ter. Phorm. 3, 3, 8; cf. Hor. Ep. 1, 6, 15; — ogf. i Drøspil m. sapere nr. 1: Qui utuntur vino vetere, sapientes puto, et qui libenter veteres spectant fabulas, Plaut. Casin. prol. 5; cf. Hor. Sat. 2, 4, 44: Fecundi leporis sapiens sectabitur armos; — sapiens, som Epithet til en Socrates, en Cælius, v. Pl., f. netensf. und. nr. B, b; — b) ogf. indert. om Abstracter el. Begreber; — Edepol dedisti, virgo, operam ... Probam et sapientem et sobriam, Plaut. Pers. 4, 5, in.; quo posteaquam modica et sapiens temperatio accessit, etc., Cic. Leg. 3, 7; figl. ∞ verba, Ter.; ∞ consilium, Ovid.; ∞ facundia Homeri, Gell.; — B) sem frevende til *σῶπς* i den græske, navn. fælsite, Philosophi, heer sapiens: vis, el. subst.: den Visse; — vid. Cic. Tusc. 4, 17, v. id. Acad. 2, 3; f. ogf. Plaut. Trin. 2, 2, 84: sapiens quidem pol ipse fingit fortunam sibi, etc.; — b) faavel om Græfentands fyp Visse, (vid. Cic. d. Or. 3, 31, ogf. id. Fin. 2, 3), sem om andre historiske Personer (Socrates, Cælius, Cato, osv.), der kaldtes visse, (vid. Cic. Lael. 2, ostere), er besl. at mærke m. Hensyn paa d. fælsite Begreb *σῶπός* c. sapiens, hyad Cic. Off. 3, 4, anfører: nemo enim horum sic sapiens (fuit), ut sapientem volumus intelligi, etc.; cf. id. Lael. 5: numquam ego dicam ... quos sapientes nostri majores iudicabant, ad istorum (Stoicorum) normam fuisse sapientes; — not.: gen. pl. sapientum (f. sapientium), Cic. Agr. 1, 1, ostere.

Sāpis, is, m.: fleg i Gall. Cisalp., imellem Ravenna o. Ariminum, (hod. Saviu), Plin. 3, 20, Sil., Lucan.; — not.: rimel. benævnes dærefter d. umbriske Tribus Sappinia, Liv. 31, 2, v. id. 33, 37. — sāpo, ōnis, m.: Sæbe, (germanisk Dyr); — vid. Plin. 28, 51, ogf. Martial. 14, 26, (i Overstriften).

tsāpor, ōris, m., [sapio]; 1) „egenl.“: Smagen af det, sem nydes, (opp. gustatus: den Nydendes Smag); — qui ... non odore ullo ... non sapore capiat, etc., Cic. Coel. 17; cf. Lucr. 4, 223; figl. Virg. Ge. 4, 277: Asper in ore sapor, etc.; ∞ asper maris, Plin.; ∞ austerus, id., jucundus, id., dulcis, Hor.; f. ogf. Quintil. 1, 1, 5: sapor, quo nova imbuas, durat, etc.; — ogf. in pl.: saporum In genere est etc., Lucr. 4, 710; cf. Hor. Sat. 2, 4, 36, v. Plin. 11, 65, ostere; — b) „poet.“ ogf. f. gustatus; — vid. Lucr. 4, 488 fleg.; — II) „fig.“ A) „overf.“: a) concret.: det Velsmagende, Læstherb, vbl.; fædv. in pl.; — B) (Osiridi) jucundos primum matura sapes ... nva

adedit, Tibull. 1, 7, 35; cf. Virg. Ge. 4, 62, o. Plin. 9, 29; men Virg. Ge. 4, 267, in sing.: gallae...saporem, (Sæften deraf); — b) „meten.“ egf. om Lugten; — vid. Plin. 32, 39; — B) „ment.“ om Tælen: Ymne, Vittighed, odt.; — nescio quo sapore vernaculo etc., Cic. Brut. 46; sermo non publici saporis, (som ved sin. Mandfælscheden harer sig over det Almindelige), Petron.; df. — saporatus, 3: som er gjort velsmagende; — ∞ ossa medicatis frugibus, Petron.; ∞ cibi, Ammian.; — compar., ∞ sanguis, Arnob.; o. — saporus, 3: velsmagende, (estercl.); — ∞ merces, Lactant.

Sapphicus, 3, f. und. Sappho. — sapphiratus, 3, [sapphirus]: smykket med Sapphirer, lapilli, Sidon. — sapphirinus, 3, σαπφεινός: af Sapphir; — ∞ lapis, (d. e. Sapphiren), Plin. 37, 38. — sapphirus, i, f., σαπφειρός: Sapphirien el. Sapphiren, Plin. 37, 39. — Sappho, us, f., Σαπφώ: bekiendte græsk Digterinde fra Mytilene paa Lesbos; under hendes Ravn digtede Ovidius sin 15de Heroide: Sappho Phaoni; f. egf. Hor. Od. 2, 13, 25, o. Ovid. Trist. 2, 365; ligel. Hor. Ep. 1, 19, 28: mascula Sappho etc.; — B) df. Sapphicus, 3: sapphist, hørende til el. benævnt efter Sappho; — ∞ Musa, Catull. 35, 16, (d. e. Sappho selv, neml. som den riende Muse); ∞ versus, (d. sapphist Versemaal), Auson.; ∞ hendecasyllabum, Diomed. — Sappinia tribus (i d. Umbriske), f. und. Sapis. — sappium el. sappius, f. und. sapisus.

saprophaga, ðre, v. n., σαπροφάγειν: af spise anfonne Sager, Martial. 3, 77. — sapos, on, adj., σαπρός: ankommen, caseus, Plin. 28, 34. — sapsa, pron., [ctr. af sa f. sua, o. ipsa, f. und. suus]: sin egen; (forcl. Ord); — vid. Enn. ap. Fest. s. v. sas, p. 325 (Müll.); ligel. sapsa res, Pacuv. ibd.

Sara, ae, f., Βίσηρ af Sarra, Plaut. Truc. 2, 6, 58. — saraballa, ae, f., Βίσηρ af sigd., Hieronym. — sarābāra, orum, n., o. ae, f., [perstift Ord]: Orientalernes røde og lange Benklæder, Tertull., Hieronym. — Saraceni, orum, m.: Folk i d. sydlige Arabien, Ammian. 14, 4. — sarcasmus, i, m., σαρκασμός, som Talsagler: bidende Epøte, Charis.; (høst Quintil. 8, 6, 57, paa Græsk).

*sarcimen, mis, n.: Syning, af hse sammen, en Søm, Appul.; o. — sarcina, ae, f.: den sammenbundne Pafse el. Byrde; oftere in pl.: Dypfating; — sarcinam constringere, (vifte ind), vid. Plaut. Trin. 3, 2, 93; sarcinam gestare, id. ibd. 2, 4, 195, alieu imponere, id. Most. 2, 1, 83; ∞ chartae, Hor. Ep. 1, 3, 6; cf. Propert. 4, 3, 46; — egf. in pl.: legionem sub sarcinis aggredi, Caes. B. G. 2, 17; cf. id. ibd. 3, 24, oftere, Liv. 44, 38, o. Tac. Ann. 1, 20 o. 23; — B) df. egf. „peet.“; a) det sammenpaffede rørlige Gods; df. Cicentem, odt.; — vid. Martial. 2, 11: Salva est et uxor sarcinaeque servique, etc.; cf. id. ibd. 68; — b) Høfceret i Møderstøv; — qui matri sarcina quondam Prima suae fuerat, Ovid. Met. 6, 221; cf. Phaedr. 3, 15; — II) „fig.“: Byrde el. Beseværlighed, Tragfel el. Lidelse; — Jam tibi sentiri sarcina nulla potest, Ovid. Pont. 3, 7, 14; cf. id. Her. 4, 24: Sarcinae haec animo non sedet apta meo, etc.; — men id. Pont. 1, 2, 101: Utque diu sub eo sit publica sarcina rerum, (Statsstyrelsen); — [sarcio].

*sarcinālis, e, estercl. Biform af sigd.; — ∞ jumenta, Ammian.; o. — sarcinarius, 3: hørende til Dypfatingen; — ∞ jumenta: Læstyrene, Caes. B. C. 1, 81; — [sarcina]: — sarcinator, oris, m., [sarcio]: Lappestræder; — Sarcinatore esse summum, suere centonem optime, Lucil. ap. Non.; cf. Plaut. Aul. 3, 5, 41, o. Digest.; df. — sarcinatrix, icis, f.: Lappestræderisse, Varr. ap. Non., Digest. — *sarcinātus, 3: bepaffet; (for: o. estercl. Ord); — ∞ homo, Plaut. Poen. 5, 2, 19, Paul. Nol.; — sarcinōsus, 3:

stærkt betyngtet el. bekværet; (estercl. Ord); — ∞ lupi vastis corporibus, Appul.; o. — sarcinula, ae, f., dem.: liden Pofe el. Bytt; in sing., Gell. 19, 1; oftest in pl.; — Apts sarcinulis et expeditis, (med let Bagage), Catull. 28, 2; sarcinulas alligare, Plin. Ep. 4, 1; cf. Juvenal. 6, 146: Collige sarcinulas, etc.; — B) „peet.“ egf. rørligt Gods; cf. id. 3, 160: Quis gener hic placuit...puellae Sarcinulis impar, (naar hans Jomruue ikke svæter til den unge Kones Medgift)?

sarcio, sarsi, sartum, 4, v. a.; I) „egentl.“: iftandsfætte el. udbejere (et Væsttæget), larper el. boder derpaa; — ∞ limes veteres, Cato, centones, id., dolia quassa, Plin., pedamenta, Colum., aedes, Plaut. Most. 1, 2, 68, seminario, Plin.; ∞ rupta intestina, id., rimas pedum, id.; — men „peet.“: generis (apum) lapsi sarcire ruinas, Virg. Ge. 4, 219; — II) „fig.“: gottgjort el. erstatter, odt.; — ∞ acceptum detrimentum virtute, Caes.; cf. id. B. G. 6, 1; men damna vestra...praeda sarcientur, Liv. 9, 23; ∞ injuriam, vid. Cic. Phil. 9, 4; cf. id. Fam. 3, 1; men Hor. Ep. 1, 3, 31, „alleg.“: an male Sarta Gratia...rescinditur? — III) partic. sartus, 3, egf. som adj.: udbejert, iftandsjat, men alene i forbindelse sartus tectus som adj., oftere subst. neutr., sarta tecta: Bygninger, som ere i god Stand; — vid. Fest. p. 322, (Müll.), „bef.“ egf. Cic. Verr. 1, 50; ligel. ibd.: aedem Castoris sartam tectam tradere; ligel. ibd.: monumentum quamvis sartum tectum integrumque esset; cf. Liv. 42, 3; ligel. Cic. Fam. 13, 11: sarta tecta aedium sacrarum locorumque communium tueri etc.; — B) egf. „overf.“: — Sarta tecta tua praecepta usque habui mea modestia, Plaut. Trin. 2, 2, 36; ligel. m. Ymne: ut M. Curium sartum et tectum, ut ajunt, ab omnique incommodo sincerum integrumque conserves.

sarcion, i, n., σαρκιον; estercl. liden Stykke Kød; df. technist: etflags Fæil ved Smaragen, Plin. 37, 18. — sarcites, is, f., σαρκιτης: etflags ubekendt Vædsien, Plin. 37, 67. — sarcophagus, 3, σαρκoφάγος, (fiedærende); — fædd. ∞ lapis: en Kalksten, der bruges til Ligstøt (ifølge dens Egenfkab, i det Tid at fortære liget), Plin. 2, 98, o. id. 36, 27; — II) df. som subst. o. „overf.“: Graven, Juvenal. 10, 172, Digest. — sarcosis, is, f., σαρκοσις: fiedagtig Svælske el. Bullenhet hos Dyrene, Veget.

*sarculatio, onis, f.: Jordens Dypfating, Plin., Pallad.; af — sarculo, avi, atum, i, v. a.: opbaffer el. behaffer, frumenta (Jorden derem), Pallad.; men horti sarculati, (d. e. reniede fra Ukrud), Prudent.; af — sarculum, i, n., [sario el. sarcio]: Pafse til Jordens Bearbejdelse, Cato, Varro, Colum.; sarculis arare, Plin. 18, 49, (bruge Pafften for Jorden); men Hor. Od. 1, 1, 11: Gaudentem patrios findere sarculo Agros...Numquam demoveas, ut etc.; f. egf. Ovid. Met. 11, 35: vacuosque jacent dispersa per agros Sarculaque rastrique graves longique ligones, etc. — sarculus, i, m., fild. Biform af d. sigd.; hsf. Pallad. har sarculos vel simplices vel bicornes.

sarda, ae, f.; I) etflags Fæil til Nedfating, rimel. Sardellen, Plin. 32, 53; egf. sardina, ae, f., Colum. 8, 17; — II) etflags Vædsien, rimel. Caracellen, Plin. 37, 31. — sardachates, ae, m., σαρχαχάτης: Sardachaten el. Carneofachaten, etflags Vædsien, Plin. 37, 51. — Sardanapalus, i, m., Σαρδανάπαλος: bekiendte quindagtig Konge i Assyrien, der dog endte med at opbrænde sig selv med sine Skatte, Justin. 1, 3, Vell. 1, 6, Cic. Tusc. 5, 35, o. A.; — B) df. Sardanapalicus, 3: quindagtig; — Sardanapalicum in morem prandere, Sidon. — sardare, f. und. sardo. Sardes, ium, f., Σάρδεις: Priernes gamle Hovedstad ved Pactolus, R. Rhesus's 3 Rhesiden; — vid. Cic. d. Senect. 17, Liv. 33, 19, o. id. 37, 18; ligel. Ovid. Met. 11, 137: Vade, ait, ad magnis vicinum Sardibus amnem (i. e. Pactolum); cf. ibd. 152, o. A.; — B) df.

Sardiānus, 3: sardist, balani, Plin., jurisdictio, id. 5, 30; — b) df. pl. subst., **Sardiani**, orum, m.: **Indraanerne** af S., Cic. Fam. 13, 55.

Sardi, orum, m., [af *Σαρδῶ*, i. e. **Sardinia**]: **Indraanerne** af **Den Sardinien**, Cic. Off. 2, 11, eftere; vare berygtede for deres **Troloshed**; vid. Cic. Scaur. § 42 figd.; df. **fem Drøppeg**: **Sardi venales**, alius alio nequior, Cic. Fam. 7, 24; — B) df. 1) **Sardus**, 3: sardist el. sardiniist, **Tigellius** (fra **Sardinien**), Hor. Sat. 1, 3, 3; ∞ **mel** (pessimi saporis, schol.), id. A. P. 375; ∞ **triticum**, Plin.; — 2) **Sardōus**, 3, *Σαρδῶος* = frgd.; — ∞ **regna**, Ovid. Fast. 4, 289; ∞ **mare**, Plin.; ∞ **insula**, (i. e. **Sardinia**), **Claudian**; ∞ **herba** (**fem Giffylante**: **Hænfet**), Virg. Ecl. 7, 41; egf. **Sardonias herba**, Solin. 4; — 3) **Sardonias**, ae, f., (af d. græske *Σαρδόνιος*, sardiniist): **Den Sardinien**, **Mela** 2, 7, **Varro**, Cic., Liv. 23, 32 figd., v. A.; — 4) **Sardiniānus**, 3: sardiniist, **tapetes**, Varr. ap. Non.; — 5) **Sardiniensis**, e = frgd.; — ∞ **triumphus** (i. **Indserning** af **Sardinien** **Indterringelse**), Nep. Cat. 1. — **Sardiani**, orum, f. und. **Sardes**. — **sardina**, ae, f. und. **sarda**. — **Sardinianus**, 3, o. **Sardiniensis**, e, f. und. **Sardi**. — **Sardis**, f. **Sardes**, Hor. Ep. 1, 11, 2.

sardo, are, v. a., ligesom intelligere: at forståe; — quod bruti nec satis sardare queunt, Naev. ap. Fest. p. 322, (Müll.). — **Sardonia herba**, f. und. **Sardi**. — **sardōnychātus**, 3: **smukket med en Sardonix**; — ∞ **manus**, **Martial**. 2, 29; af — **sardōnyx**, **ychis**, comm., *σαρδόνυξ*: **Steffenen Sardonix**; — **fem fem**, Plin. 37, 23, **Pers.** 1, 16; **fem masc.**, **Martial**. 4, 28. — **Sardōus**, 3, o. **Sardus**, 3, f. und. **Sardi**. — **sargus**, i, m., *ἀργός*: **en af Røerne under Eofst**, Lucil. ap. Fest. p. 322, (Müll.), Plin. 9, 30, Ovid. Hal. 105, v. A.

sari, n., *σαρί*: **en Bufløvt** i **Nilen**, Plin. 13, 45. — **sario**, ire, **Biform** af **sario**, Colum. — **sārissa**, ae, f., *σαρίσσα*: **den lange macedoniske Luse**, Liv. 9, 19, eftere, Curt. 7, 4, Ovid. Met. 12, 466, v. A.; — „poet.“ egf. „overf.“ f. **Macedonierne**, **Lucan**. 8, 298; cf. auct. ad Her. 4, 32. — **sarissophōrus**, i, m., *σαρίσσοφος*: **macedonist Lusefærrer el. Lusefærrer**, Liv. 36, 18, v. Curt. 4, 15.

sarmadacus, i, f. und. **sarmadacus**. — **Sarmāta**, ae, f. und. figd. — **Sarmātia**, (egf. **Saurōmata**, Ovid., Plin., v. A.), arum, m., *Σαρματία*: **Sarmaterne**, **en stor slavisk Stofstamme mellem Weichselen og Donfoden**, i d. nvd. **Polen** og **Rusland**; — vid. **Mela** 1, 3, **Plin.** 4, 25, **Tac. Germ.** 1 o. 17, eftere, v. A.; — sing. **Sarmata**, **Lucan**, **Martial**, v. A., egf. **Sauromates**, Ovid. Trist. 3, 12, 30, v. **Sauromata**, Plin. Ep. 10, 13; — B) df. 1) **Sarmātia**, ae, f.: **Sarmatien** el. **Sarmaternes Land**, **Mela** 3, 4, v. **Plin.** 4, 25; — 2) **Sarmaticus**, 3: **sarmatist**; — ∞ **mare**, (d. forte **hav**), Ovid. Pont. 4, 10, 38; ∞ **gens**, (v. e. **Sarmaterne**), id.; ∞ **Ister**, **Martial**; **men** id. 7, 6, ∞ **laurus**, (**Domitians Eier** over **Sarmaterne**; cf. **Suet. Dom.** 6); — 3) **Sarmatis**, (**Sauromatis**), idis, f., adj.: **sarmatist**, **tellus**, Ovid., oia, id., **umbra**, id.; — **men** **Sauromatides Amazones**, **Mela** 3, 5, v. **Plin.** 6, 15. — **Sarmatia**, ae, f. und. **Sarmatae**. — **Sarmatice**, adv.: **paa Sarmatist**; — **Jam didici Getice Sarmaticeque loqui**, Ovid. Trist. 5, 12, 58; af — **Sarmaticus**, 3, f. und. **Sarmatae**. — **Sarmatis**, idis, f. und. **Sarmatae**.

sarment, inis, v., **forkortet Biform** af **sarmentum**, **Plaut. Most.** 5, 1, 65. — ***sarmenticius** (-tius), 3: af **Risbrænde** el. **Grenebrænde**, **cinis**, **Colum**; — II) subst. o. „overf.“, **sarmenticiis**, orum, m.: **de med Grenebrænde** (el. ved langsom Jtr) **forbrændte Christne**, **Tertull.**; o. — **sarmentōsus**, 3: **fuld af Grene** el. **Qvist**; — ∞ **psyllion**, **Plin.** 25, 90; af — **sarmentum**, i, n., [**sarpo**]: **Grene** el. **Ris**, **etl.**,

del **paa Træet**, **del** **til Brandstet** el. **Jyldning**, **etl.**; **hø** **Cic. o. Caes.** **alene** **in pl.**; — **ne silvescat** (**vitis**) **sarmentis**, Cic. d. **Senect.** 15; cf. **ibid.**: **ad articulos sarmentoram** **etc.**; **men sarmentis virgultisque collectis**, **etc.**, **Caes. B. G.** 3, 18; — **ex sarmento coles qui nati sunt**, **Varro**; cf. **Colum.** 3, 10; — **ligna et sarmenta circumdare**, Cic. **Verr.** 1, 27; **fascies sarmentorum**, Liv. 6, 10; f. egf. **Quintil.** 2, 17, 19.

Sarnus, i, m.: **Jed** i **Campanien**, ved **Pompeji**, (hod. **Sarno**), **Plin.** 3, 9, **Virg. Aen.** 7, 738, v. A. — **Sarpēdon**, ōnis, m., *Σαρπηδών*: **En af Jupiter** ved **Europa**, **blev for Treja fædret** af **Patroclus**, **Hygin. Fabb.** 106 o. 112, **Virg. Aen.** 1, 100, **Ovid. Met.** 13, 255; — acc. **Sarpedona**, **Gell.** 15, 21. — **sarpo**, (psi), ptum, 3, v. a., [**best. m.** *ἀρπάω* o. **rapio**]; i **Gartnerprøget**: **affærrer el. bestærrer** — **sarpta vinea putata**, id est **pura facta**; **sarpere enim pro purgare antiqui dicebant**, **Fest.** p. 322, (Müll.). — **sarptus**, 3, f. und. frgd.

Sarra, (Sara, **Plaut. Truc.** 2, 6, 58), ae, f.: **Byen Tyrus** i **Phoenicien**, **berømt** af **dens Purpurteier**; — **purpuram ex Sara tibi Attuli**, **Plaut.** l. c.; **men Pœnos Sarra oriundos**, **Enn.** ap. **Prob.** ad **Virg. Ge.** 2, 506; — B) df. **Sarrānus**, 3: **børende til el. benævnt** efter **Byen Sarra**, **farranist**; df. 1) **tyrifi**, ostrum, **Virg.** l. c., **aulæa**, **Juvenal**; **men** ∞ **Leptis**, **Sil.**, (**fem et anlagt af Tyrierne**); ∞ **violæ**, (**purpurtrøde**), **Colum.** 9, 4; — 2) **hø** **Sil.** „overf.“ f. **carthagist**; — ∞ **Juno**, (**fem tyrkedes i Carthago**), id.; ∞ **manus**, id. 9, 319. — **sarracum**, i, n., I) „egentl.“: **efslags Jragtvegn** el. **efslagsvegn**, (**men hører efter Quintil.** 8, 3, 21, **til det lavere Sprog**; f. egf. **ibid.** **Cic. Pis. frgm.**); f. egf. **Juvenal**. 3, 255, v. A.; — II) „overf.“: **Stjernebilleket Vøgnen**; — ∞ **frigida Bootae**, **Juvenal.** 5, 23. — **Sarrānus**, 3, f. und. **Sarra**. — **Sarrastes**, um, m.: **Jøff** i **Rærbeden** af **floden Sarnus** i **Campanien**, **Virg. Aen.** 7, 738, v. **Sil.** 8, 538.

***sarrio**, (sario), ūi o. i, itum, 4, v. a.: at **opbakke el. luge omkring Sæden** (**navnl. med sarcolum**); — ∞ **segetes**, **Varro**, **fabani**, **Colum**; **ne in sarriendo radices laedas**, **Cato**; — **men** **Martial.** 3, 93, **fem Drøppeg**: **sarrire saxum**, (**giøre et unyttigt Arbejde**); f. egf. **Plaut. Capt.** 3, 5, 5, und. **oeco**; df. — **sarritio**, ōnis, f.: **Ufrudets Dpfafning** el. **Udlugning** af **Sæden**, **Colum.** 2, 12; — **sarritor**, (egf. **sartor**): **fem opbakker el. udluger Ufrudet**, **Varro**, **Colum.** 2, 31; — II) df. **comist**: **Ty. quid ego deliqui? Ne, rogas? Sator sartorque scelerum et messor maxime!** **Plaut. Capt.** 3, 5, 2; — **sarritorius**, 3: **børende til Ufrudets Dpfafning** el. **Udlugning**, **opera**, **Colum.** 2, 13; o. — **sarritūra**, (sarrit., sart.), ae, f.: **Ufrudets Dpfafning** el. **Udlugning**, **Colum.** 2, 13; **ligel.** i **Jørmens sartura**, **Plin.** 18, 67. — **sarritus**, 3, partic. af **sarrio**.

Sarsina (egf. **Sassina**), ae, f.: **gammel By** i **Umbrien**, **Digteren Plautus's Fædeby**, **Martial.** 9, 59, **Sil.**; — B) df. **Sarsinātis**, e: **børende til el. benævnt** efter **Byen Sarsina**, **sarsinist**, **silva**, **Martial.** 3, 58; cf. **Plaut. Most.** 3, 2, 83; — pl. **Sarsinates**, inum, m.: **Indraanerne af Sarsina**, **Plin.** 3, 19. — **sartāgo**, inis, f.; I) „egentl.“: **ægefar**, **Bræpande**, **Plin.** 16, 22, v. **Juvenal.** 10, 63; — II) df. „fig.“: **forviret Blanding**; — **quærisne**, **unde hæc sartago loquendi Venerit in linguas?** **Pers.** 1, 80. — **sarte**, adv. af **sartus**, 3, und. **sarcio**; — **sarte pro integre**, **etc.**, f. **sane** **ab in**. — I) **sartor**, oris, m., [**sarcio**]: **fem udbærrer el. flisser**, **Non.** — 2) **sartor**, oris, m., f. und. **sarritor**. — I) **sartūra**, ae, f., [**sarcio**]: **Udbærrer**, **flissen**, **flistning**, **Colum.** 4, 26. — 2) **sartūra**, ae, f. und. **sarritura**. — **sas**, f. und. **suus**. — **Sassina**, ae, o. **Sassinatis**, e, f. und. **Sarsina**.

sat, adv., f. und. **satis**. — **sātāgēus**, 3, [**satago**]: **fem flæsser sig Bryderier**; — **istos satageus** **ac**

sibi molestos etc., Senec. Ep. 98. — satagito, are, f. und. satis, nr. II. — satago, ère, f. und. satis, nr. II. — satanaria herba: en Benævneise paa Baxten peucedanum, Appul. — Satanas, ae, o. Sātan, indecl. m., *Σατανᾶς*: Satan cf. Dievelen, Tertull.

satelles, itis, m. (o. f.); 1) „egenl.“: ligesom Sænt, navnfl. Drabant, Garder, Livvagt, odel.; — quom comprehendens (Mucium) satellites regii retraxissent, etc., Liv. 2, 12; cf. id. 34, 36 fin., ogf. Sall. Jug. 65, o. Hor. Od. 3, 16, 9; — in sing. ogf. collect.: circumfusque satelles, Ovid. Met. 14, 354; ∞ Caesaris, Tac., Sejani, id.; — II) „fig.“; A) „poet. overf.“: som ledsager; — satellites pinuata Jovis, (d. c. Ørnen), Cic. (poëta) Div. 1, 47; ∞ noctis, (Hvitemørken), id. (poëta) ap. Non.; ∞ Orci, (d. c. Cerberus), Hor. Od. 2, 18, 34; satellites Neptuni, (d. c. Stormene), Plaut. Trin. 4, 1, 14; ogf. om Vidringens Ledsagerinder, Plin. 11, 17; — B) „ment.“; a) sammentliguende; — (natura) sensus tamquam satellites (homini) attribuit ac nuncios, Cic. Leg. 1, 9; — b) „ethif.“: som befordrer en Daarstøb el. Misgjerning; — vid. Cic. Catil. 1, 3, o. id. Prov. cons. 3; figel. id. Fin. 2, 12: quas (virtutes) ... tu voluptatum satellites et ministros esse voluisti; df. — satellitium, i, n.: Vedatning el. Gæstgæst; — df. „overf.“: Bistand el. Hjelp; — ∞ scripturarum, Augustin.

satiante, adv., af satians, und. 1.satio: til Mætelse; — ∞ pasti equi, Appul. — satias, atis, f. [satis]; oprbl.: det Tilstræffelige, Tilstræffelighed; ogf. Mætelse; df. 1) „alm.“; (for: o. eftercl.); — ∞ sanguinis, Attius ap. Non.; sessus satiate videndi, Lucr.; cf. id. 5, 1390; men Plaut. Pseud. 1, 3, 100: Ut hodie ad litationem suppetat satias Jovi; cf. Macrobr. 7, 12, o. Lucr. 5, 40; — II) „bes.“ o. subjectivt: Mætelse el. Overmætelse el. Ufælsbed, (særb. in nominat.); — satias jam tenet (me) Studiorem inotum, Ter. Heec. 4, 2, 18; cf. id. Eun. 3, 1, 13, o. ibd. 5, 5, 3; figel. ∞ amoris, Liv. 30, 3; ∞ capit aliquem, Tac.; cf. id. Ann. 3, 54, o. ibd. 6, 38. — satiate, adv., [1.satio]: til Mætelse el. tilstræffelig; — saaf. Vitruv. 2, 9, c. gen.: ignis et aëris habendo satiate etc.; men ∞ eadem dicere, Arnob.; — superl., ∞ exhibere aliquid, Tertull.

Saticula, ae, f.: By i Campanien, Liv. 7, 32, oftere, Vell. 1, 14; — B) df. 1) Saticulanus, 3, ager, Liv. 23, 11; — b) subst. pl., Saticulani, orum, m.: Indvaanerne af Byen Sat., Liv. 27, 10; — 2) Saticulus, i, m.: Saticulanen; — saaf. collectivt: pariterque Saticulus asper etc., Virg. Aen. 7, 729.

satiētas, atis, f. [satis]: tilstræffelig Mængde, det Tilstræffelige; 1) „alm.“; (men alene sile.); — Neque eis (navi et mulieri) ulla orandi satis satietas est, Plaut. Poen. 1, 2, 6; — in pl.; quereus terrenis principiorum satietatibus abundans, Vitruv. 2, 9; — II) „bes.“ o. subjectivt: Mætelse el. Overmætelse el. Ufælsbed; A) „egenl.“; — ∞ cibi et fastidium etc., Cic. Inv. 1, 17; Gustu dat dulce (amor), amaram ad satietatem oggerit, Plaut. Cist. 1, 1, 72; figel. ad satietatem, (til Mætelse el. Overmætelse), Suet., Plin.; — b) „concret.“, ligesom saturitas: det Overblevne (af de nyde Spiser), Excrementerne, Solin. 2; — B) „fig.“ o. „ment.“: Overmætelse deraf, Uede dertil, Misfornoieise dermed; — ∞ provinciae, (opp. desiderium urbis), Cic. Fam. 2, 11; ab hac hominum satietate nostri discedere, id. Att. 2, 5; ut varietas satietati occurreret, id. Orat. 53; cf. id. d. Or. 3, 44, ogf. Sall. Jug. 31, o. Liv. 3, 59; men Plaut. Most. 1, 3, 39: te deseret ille aetate et satietate; — men in pl., Cic. Lael. 19: non debent esse amicitiarum sicut aliarum rerum satietates, — satin' o. satine, f. und. satis.

1.satio, avi, atum, i, v. a., [satis]; 1) „egenl.“: mætter, gior mæt; — satiat semodius cibi in diebus singulis vicenos et centenos turtures, Colum. 8, 9;

satians se (orca), Plin. 9, 5; — ∞ desideria naturae, (tilfredsstille), Cic. Fin. 2, 8, sitim, (slufte Tørsten), Martial.; — satiati agni ludunt, Lucr. 2, 320; — II) „fig.“; A) „overf.“: at mætte el. fylde el. tilstræffelig at forsyne dermed; — ∞ solum stercore, Colum., Plin., Tyrium colorem pelagio, id.; ∞ ignes odoribus, Ovid. Met. 4, 758; men om et Sted: satiari lumine Phoebi, (rigelig at belyses deraf), Martial. 8, 36; — B) „ment.“ o. „eth.“; 1) „alm.“: at mætte el. tilfredsstille, at stille en Altraa; — ∞ animum in aliqua re, vid. Cic. Phil. 11, 3; cf. Lucr. 3, 1017, o. Cic. Parad. 1, 1; ad odium satiandum, id. Part. or. 27; satiari delectatione, id. d. Senect. 15; teneras adhuc mentes ... satiari velut quodam jucundioris disciplinae lacte etc., Quintil. 2, 4, 5; — satiati et expleti etc., (opp. cupidi rerum talium etc.), Cic. d. Senect. 14; nec satiatus vivorum poena, etc., Liv. 29, 9; cf. Hor. Od. 1, 2, 37; — „poet.“ ogf. c. gen.; quum satiata ferinae Dextera caedis erat, etc., Ovid. Met. 7, 808; — B) „bes.“ ogf. subjectivt: ligesom overmætter el. overvælder; in pass.: har nok deraf, ætles dermed; — secretae (figurae) ... ut novitate excitant, ita copia satiant, Quintil. 9, 3, 5; cf. Cic. Orat. 64, o. id. d. Or. 3, 50; men assiduus ... satiatus aratro (agricola), Tibull. 2, 1, 51; cf. Tac. Hist. 3, 66, o. id. Agr. 39.

2.satio, ōnis, f., [1.sero]: Sæen el. Saaning, at saae; ogf. Plante el. Plamting; — in jugero Leontini agri medimum fere tritici seritur perpetua atque aequabili satione, Cic. Verr. 3, 47; ∞ matura, Colum., autumnalis, id.; Vere fabis satio, Virg. Ge. 1, 215; — sationis (vitiū) duo genera, malleoli et vivradicis, Colum.; Optima vinetis satio est, quum etc., Virg. Ge. 2, 319; cf. Liv. 32, 31; — ogf. in pl.; ut aratores jugera sationum suarum profiterentur, Cic. Verr. 3, 15.

tsatira, ae, f. satira, ae, und. satur; df. — satiricus (isfe satyricus), 3: hørende til den romerske Satire; — ∞ carminis scriptor (Horatius), Lactant.; — b) ogf. subst. satiricus, i, m.: en Satiredigter, id.; o. — Satiricon (m. græst Uendelse), i, n.: Titelen paa et Skrift af Pteronius. — satirographos (satyr.), i, m., *σατυρογράφος*: som skriver el. digter Satirer, Sidon.

satis, affortet sat, (men satin', ctr. f. satisme), adv.: nok, tilstræffelig, (neml. objectivt el. m. Hensyn paa den Ting, hvorfæ der er nok, men affatim, subjectivt el. at man har nok deraf); 1) „alm.“; A) in posit.; 1) m. adjectivt el. nominel Bem.; aa) i formen satis; — Duo talenta pro re nostra ego esse decrevi satis, Ter. Heaut. 5, 1, 67; cf. id. Andr. 4, 2, 22: dies mi hic ut satis sit, vereor; men satis esse Italiae unum consulum, Liv. 34, 43; cf. Cic. Orat. 63: animo istuc satis est, auribus non satis; men id. Fam. 9, 14: sum avidior etiam, quam satis est, gloriae; men ubi est: plus, quam satis, doleo, id. Verr. 5, 46; — satis est, si etc., Plaut.; cf. Cic. d. Or. 2, 11; figel. ars satis praestat, si etc., Quintil. 7, 10, 15; — satis superque habere (se), dicit, quod etc., Cic. R. Com. 4; cf. Sall. Jug. 75; men Hor. Sat. 1, 2, 65: poenas dedit usque superque, Quam satis est; — b) hertil faa mærfes; a) satis est, satis habeo el. credo, etc., m. inf., cf. m. Subject's el. Object'sætning; — satis est ceteris artificibus ... similem esse hominis etc., Cic. d. Or. 1, 28; figel. nunc libertatem repeti, satis est, Liv. 3, 53; cf. Sall. Jug. 31; — ogf. m. Negation; Non satis est, pulchra esse poemata, etc., Hor. A. P. 99; nec vero habere virtutem satis est, nisi utare, Cic. d. Rep. 1, 2; — fra Augustus ogf. c. inf. pf.; vid. Hor. A. P. 416: Nunc satis est, dixisse: ego etc.; cf. Quintil. 6, 3, 62; men m. Negation; vid. Ovid. Met. 15, 4; — β) satis c. gen.; — vid. Cic. Lael. 5; figel. id. Verr. 2, 1: ut ad dicendum temporis satis habere possim,

etc.; cf. Hor. Od. 1, 2, in.; men Cic. Lael. 13: satis superque esse sibi suarum cuique rerum; cf. Liv. 2, 42, ofttere, v. Hor. Epod. 17, 19; — bb) i Jermen sat, (men ofttest "poet."); — sat habeo, Ter.; paene plus, quam sat erat, id. Phorm. 5, 3, 14; tantum, quantum sat est, Cic. d. Senect. 14; si hoc sat est, Quintil.; — b) herfil fan mærkes; a) sat est, sat habeo el. credo etc., c. inf., cl. m. Subjectes: el. Objectsfætning; — nonne id sat erat, accipere ab illo injuriam? Ter. Phorm. 5, 2, 3; Perdere posse sat est, si etc., Ovid. Her. 12, 75; — β) c. gen.; — Sat habet favitorum semper, qui recte facit, Plaut. Amph. prol. 79; ∞ signi, Ter. Hec. 2, 1, 39; ∞ poenae, Propert.; — 2) m. adverbial Bem.; aa) i Jermen satis; a) hos Berber; — si sis sanus, aut sapias satis, Plaut. Amph. 3, 2, 23; ego istuc satis scio, Ter.; qui si unum satis omnia consequi posset, Cic. d. Rep. 1, 31; — ut satis superque vixisse videamur, id. Tusc. 1, 45; cf. id. N. D. 2, 1: contra Epicurum satis superque dictum est; ligel. Liv. 10, 11: Lucano populo satis superque erratum quondam (sc. esse); men satis superque ditare aliquem, Hor. Epod. 1, 31; — men m. dobbelt Negation: nec tamen sic, qui etc., non satis Graecorum gloriae responderunt, Quintil.; — b) hos Adjectiver; — Dummodo morata recte veniat, dotata est satis, Plaut. Aul. 2, 2, 62; satis multa restant, Cic.; satis superque humilis est, qui etc., Liv. 3, 53; — c) hos Adverbier og adverbiale Udtryk; — Satis pol superbe illuditis me, Ter. Phorm. 5, 8, 22; cf. id. Heaut. 4, 4, 7, v. Cic. Lael. 16; — ogf. svarer satis bene undert. til vort: ret vel el. temmelig vel, (assez bien); vid. id. Off. 2, 25; — bb) i Jermen sat; a) hos Berber; — sat scio, Plaut., Ter.; sat prata biberunt, Virg. Ecl. 3, fin.; — b) hos Adjectiver; — accusatorem sat bonum etc., Cic. R. Am. 32; cf. Hor. Od. 2, 19, 26; nec ... sat planum traditur etc., Liv. 6, 18; — ogf. formindskende: temmeligen, (assez); laetantibus omnibus bonis, etiam sat bonis, Cic. Att. 14, 19; cf. id. d. Or. 3, 22, o. id. Off. 3, 14; — c) hos Adverbier; — sat diu vixisse, Plaut. Capt. 4, 2, 12; ∞ commode, Ter.; ∞ recte, id.; — B) compar., sātius: mere tilfredsstillende, paa en bedre el. flueligere Maade, odt.; 1) m. adjectiv el. nominel Bem. i Forbindelsen: satius est, m. en Objectsfætning; — plus scire, satius est, quam loqui Servum hominem, Plaut. Epid. 1, 1, 57; cf. Ter. Andr. 2, 1, 7: Quanto satius't, te id dare operam, qui etc.? men Liv. 34, 33: satius multo fuisse, non moveri bellum, etc.; Mori me, satius't, Ter. Eun. 4, 7, 2; cf. Cic. Verr. 2, 36, v. Liv. 3, 70; — 2) m. adverbial Bem. hos et Verbum: bellere, potius; — ego, quod etc., satius dicam, Varr. R. R. 1, 2; — II) som bef. Forbindelser mærkes; A) sat agito (ogf. satagito): har nok deraf el. fuldt op dermed, har min flere Rod dermed; — Nunc agitas sat tote marum rerum, Plaut. Bacch. 4, 3, 23; cf. Ter. Heaut. 2, 1, 13; — B) satis ago el. sat ago, (ogf. satago); 1) i Forretningsproget: fyldestgjor el. betaler; — Nunc satagit (sc. is mihi) ... scribit numos etc., Plaut. Asin. 2, 4, 34; — 2) fadv.: har nok at giøre el. har min flere Rod dermed, er i Rod el. Trængsel; a) i Jermen satis ago; — jam apud vallum nostri satis agebant, Cato ap. Charis.; cf. Plaut. Merc. 2, 1, 4: In somnis egi satis et fui homo exercitus; f. ogf. Gell. 9, 11, ofttere; — ogf. impers.; pugnatur acriter, agitur tamen satis, (og dog har Sagen sin flere Banfælgelighed), Cic. Att. 4, 15; — b) i Jermen sat ago (sat-ago); — qui satagentibus occurrerent etc., auct. B. Afr. 78; — 3) har meget travlt dermed, famler mig hid og did; — (oratore) in agendo discursantem etc., non agere, sed satagere, etc., vid. Quintil. 6, 3, 54; ogf. c. acc.: interea haec satagens (drivende ivrigten derpaa), Petron.; — C) af Forretningsproget

mærkes fremdeles; — satis accipio: erholder fyldestgjærelse el. Caution, Cic. Quint. 13, ofttere, Plaut. Stich. 4, 1, 4, v. Digest.; — satis caveo: giver el. stiller Caution, ibd.; — satis do (satisdo), ligesom frbg.: giver el. stiller Sifferhed el. Caution, Cic. Quint. 13, id. R. Com. 12, ofttere, Digest.; — bf. satis dato (abl. partic.) cavere, promittere, debere, etc., (ifølge Borgen el. Caution), Cic. Att. 16, 6, ofttere, Digest.; satisdato exigere, ibd., ofttere; — D) satis facio (satisfacio): fyldestgjor el. tilfredsstillter; 1) aalm.; a) c. dat.; — ∞ alicui petenti, Cic. Orat. 41; ∞ domino vel populo, (em en Gladiator), id. Tusc. 2, 17; men id. Verr. 5, 49: satis officio meo factum esse etc.; cf. id. Phil. 14, 9, v. id. d. Or. 1, 47; — b) satisfacere in historia, Cic. Leg. 1, 2, in jure civili, id. d. Or. 1, 37; cf. id. Att. 17, 5; — c) absol.: quomobrem tandem non satisfaciit? Cic. Fin. 1, 5; cf. Quintil. 4, 5, 18; — 2) "bef."; a) i Forretningsproget: fyldestgjor el. tilfredsstillter en Creditor (ved Betaling el. Caution), betaler el. giver Sifferhed; — ipse tamen Fufis satisfaciit, etc., Cic. Flacc. 20, cf. Caes. B. C. 3, 60, v. Digest.; — ogf. c. gen. rei; donec ei totius dotis (sc. nomine) satis fieret, ibd.; — b) fyldestgjor den Fornæmde, undskylder el. erklærer en Krænkelse, bøder derfor; a) c. dat.; — si Aeduis de injuriis ... satisfaciunt, Caes. B. G. 1, 14; cf. id. ibd. 1, 41; men Cic. Phil. 2, 20: ut mihi satisfieri paterer a te; — β) absol.; — nisi publice satis factum sit, etc., Cic. Verr. 1, 31; cf. Caes. B. G. 5, 1 v. 51; men Quintil. 11, 3, 115: satis facientes aut supplicantes summittimus (manus); — II) Spørgsmaalet satin? (f. satis ne); a) field. m. adjectiv Bem.: not, tilfredsiggjort; — satin? est id ad illam abundantem bonis beatissimam vitam? Cic. N. D. 1, 41; — b) fadv. m. adverbial Bem.: not, ret, ganske; hvf. ogf. i Omgangsproget: dog, vel, i Sandhed; — Satin? ego oculis plane video? Plaut. Trin. 4, 3, 61; Satin? sanu's, qui me id rogitet? Ter. Andr. 4, 4, 10; Quid vos? quo pacto hic? satin? recte? id. ibd. 4, 5, 9; f. ogf. satin? salve, unde. salve; — ogf. m. Siffertryk: virkeligen dog, iffe sandt? Satin? ut commoditas usquequaque me adjuvat? Plaut. Mil. gl. 4, 3, 41.

satisacceptio (satis acceptio), onis, f., [satis, accipio, f. und. satis nr. II, C]: Antagelse af en Caution el. Sifferhed, Digest. — satisfatio (satis datio), onis, f., [satis, do, f. und. satis nr. II, C]: Stilling el. Ydelse el. Caution el. Sifferhed, Cic. Att. 5, 1, v. Digest.; — b) ogf. "overf.": ∞ capitalis, (at borge derfor med Vædet), Plin. 36, 4. — satisdato, abl. absol., f. und. satis nr. II, C. — satisdator, oris, m.: som stiller Caution el. Sifferhed, Sidon.; af — satisdo (satis do), f. und. satis nr. II, C.

satisfacio, f. und. satis nr. II, D; bf. — satisfactio, onis, f.; 1) Creditors Tilfredsstillte ved Caution; — satisfactio pro solutione est, Digest.; — II) fadv.: den for en Krænkelse ydede fyldestgjærelse el. Afgift el. Undskyldning; — (Caesar) Ubiorum satisfactionem accepit, Caes. B. G. 6, 9; cf. Cic. Fam. 7, 13; ligel. id. Att. 1, 6: ne aliquid satisfactio levitatis habere videretur; cf. Sall. Catil. 35; — "overf." ogf. om Duerne: mox in satisfactione (efterat de ere forligte) exosculatio, etc., Plin. 10, 52.

sātus, compar., f. und. satis. — sātivus, 3, [1. sero]: hvad der bliver saet el. plantet el. dyrket; (opp. agrestis, silvestris, etc.); — (suere naves) canabō et stappa ceterisque sativis rebus, Varr. ap. Gell. 17, 3; ∞ morus, Plin.; ∞ corna, id.; — neutr. pl. sativa, opp. silvestria, id. 19, 60.

sātor, oris, m.; 1) "egenl.": som saet el. planter; — ∞ vitis, Colum.; ∞ oleae, Plin.; silvestria (vilde Bærter), ad quae sator non accessit, Varro; — II) "fig.": ofttest "poet.": som frembringer el. avler el. faaber; —

tuque coelestem sator, (i. e. Jupiter), Cic. (poëta) Tusc. 2, 9; cf. Virg. Aen. 1, 251, oftere; ligel. ∞ rerum, Sil., aevi, id.; men Anonorum nitidique sator pulcherrime mundi, (i. e. Janne), Martial. 10, 28; cf. Cic. N. D. 2, 34; — B) ogf. „alm.“: Sphæremand el. Anstiter; — Sator satorque scelorum et messor maxime, Plaut. Capt. 3, 5, 3; ∞ litis, Liv. 21, 6, turbarum, Sil.: o. — satorius, 3: hørende til Sanning el. Plantning; — ∞ quala, Cato, trimodia, Colum.; — [I. sero].

satrapæa, ac, f. und. flgd., nr. II. — satrapes, (Satraps, Sidon.), is, pl. satrapæ, m., *σατραπῆς*, [persist. Ord]: Statholderen over en persist. Provinds, en Satrap; — vid. Nep. Lys. 4, (hvor gen. satrapis), o. id. Dat. 3, (hvor pl. satrapæ); acc. satrapen, id. Con. 2, men satrapam, Curt.; — II) df. satrapia o. satrapæa, ae, f., *σατραπεία*: Stattholderstab el. Satrapi, Plin. 6, 23, Curt. 5, 1. — satrapia, ae, o. satraps, pis, f. und. satrapes. — Satricum, i, n.: gammel By i Latium ved Via Appia, Cic. Qu. Fr. 3, 1, 2, Liv. 2, 39, oftere; — B) df. Satricani, orum, m.: Indvaanerne af Satricum, id. 9, 12.

satullo, are, v. a.: gjør mat, mæller; — Quibus (sc. cibis) satullem corpora et famem ventris, Varr. ap. Non.; af — satullus, 3, dem.: ret mat; — ut satulli agni fiant lacte, Varro; af — satur, ūra, ūrum, [satis]; I) „egent.“; A) „alm.“: som har spist sig mat, el. som er mat; — sutori (opp. esurientes), Plaut., Cic.; cf. Ter. Hec. 5, 2, 3; ligel. Plaut. Stich. 1, 3, 2: postquam natus sum, sator nunquam fui, etc.; men uti conviva satur, etc., vid. Hor. Sat. 1, 1, 119; — comiff ogf. om den frugtformelige, Plaut. Amph. 2, 2, 35; — ogf. fed el. mæstet; ∞ aves paludis, Martial. 11, 52; — B) „df.“ at mærke e. abl. el. gen.; — nepos... satur anseris extis, Pers. 6, 71; cf. Ovid. Met. 2, 120; — postquam intus sum omnium rerum satur, Ter. Ad. 5, 1, 3; ligel. satur altitum, Hor. Ep. 1, 7, 35; — compar., agnus saturior lactis, Colum. 7, 4; — II) „flg.“; A) „overf.“ el. om tinglige Gienstande; a) „df.“ om Jareen: mættet, rigelig, stærk; — ∞ color, Plin.; vestes Tyrio saturae ostro, Senec. Thyest.; cf. Senec. Qu. N. 1, 5; — b) „alm.“: rigeligen fuld el. opfyldt, rig el. overflødig; — ∞ praesepia, Virg. Ge. 3, 214; ∞ Tarentum, ibd. 2, 197; ∞ rus, Pers. 1, 71; ∞ anctum, Colum. (poëta) 10, 43; — B) „ment.“ el. m. Hensyn paa Joredraget: rigelig el. overflødig i sit Slags; — vid. Cic. Orat. 36; ∞ gestus (mangfoldig), Manil.; — III) df. subst., satura, ae, f., (sc. lanx); A) oprdl. el. med forskiellige Frugter el. Spiser opfyldt Fod; vid. Ascon. ad Hor. Sat. 1, 1, in., v. Fest. p. 314, Müll., flgd.); — df. sædv. „overf.“: per saturam, sammenblandet, imellem hinanden, isfeng, odf.; — vid. Sall. Jug. 29; ligel. passim et quasi per saturam collectum (opus), Justinian. in praef. Digest.; — B) satira (efterel. satura, f. ogf. satyra s. I.): Ravn paa en romersk Digtingsart af blandet Indhold og forskiellige Versemaal, hvs. ogf. dette Ravn tillagdes Roms ældste Theaterdigtninger; vid. Liv. 7, 2; — som didactisk Digt udvikles Satiren af Ennius o. Lucilius, indtil den af Horatius, Juvenalis o. Persius sit den form, hvori vi kende den hos disse Digtere. — I satura, ae: Satiren, f. und. satur nr. III. — 2. Satura palus, rimel.: en Del af de pontiiske Sumper i Latium; — vid. Virg. Aen. 7, 801, o. Sil. 8, 382.

*sätürämen, inis, n.: Mættelse, inopum, Paul. Nol.; — sätüratio, onis, f.: Mættelse, Augustin.; o. — sätürator, oris, m.: som mætter, Augustin.; — [satur] — saturatus, 3, partic. o. adj. af satur. — sätürēja, ae, f.: Saturei, etflags Skoven-væxt, ogf. cunila, Colum., Plin. 19, 50; — b) ligel. in neutr. pl.: satureja, orum, Ovid. A. A. 2, 415, o. Martial. 3, 75. — Sätürējaanus, 3: Benævnelse paa en Egn i Appulien; df. „poet.“ f. appuliff, ca-

ballus, Hor. Sat. 1, 6, 59, (hvortil f. schol. Porphy.). — sätürėjum, i, n., f. und. satureja nr. b.

*Sätürio, onis, m.: comiff Parasitnavn; — Esurio venio, non advenio Saturio, Plaut. Pers. 1, 3, 23; o. — sätüritas, atis, f.: Mættelse, Mæthed; I) „egent.“, (men alene for: o. efterel.); — offers mihi... saturitatem, Plaut. Capt. 4, 1, 2; ligel. ad saturitatem (f. d. sædv. satietatem), id. Rud. 3, 4, 53; — ogf. comiff personificeret, som Parasitgæinde, id. Capt. 4, 2, 97; — II) „overf.“; A) „df.“: Jareens Mættelse el. Fylde, vid. Plin. 9, 61; — B) rigeligt Jorraad; — ∞ copiae rerum omnium, quae etc., Cic. d. Senect. 16; — b) ogf. „concret“: det Overfløede af de fordøiede Spiser, d. e. Excrementerne, Plin. 10, 49; — [af satur].

Sätürnalia, ium, Saturnalicus (—tius), 3, Saturnalis, e, o. Saturnia, ae, f. und. Saturnus. — Saturnigena, ae, m., [Saturnus, gigno]: en Efterkommer af Saturnus, („poet.“ o. fild.) som Epitet til Jupiter, Auson., Sidon. — Saturninus, i, m.: romersk Tilnavn; — L. Appul. Saturninus: Goleftribud a. u. c. 654, blev, tilligem. Prætoeren Glaucia, erklæret for Statsforræder og ombragt, Cic. Catil. 1, 2, oftere, o. A. — Saturnius, 3, o. Saturnus, i, m., f. und. flgd.

Saturnus, i, m., [ab satu dictus, Varro], alff. oprdl. Agerdyrkningens Opfinder og Befordrer, hvortil ogf. hans salx henviser, tilligem. hans Egteskab med Ops el. Terra; — efter Mythen kom han paa sin Flugt fra Creta til N. Janus i Mellemitalien, hvem han fulgte i Regeringen, og kaldte Landet: Latium; — vid. Ovid. Fast. 1, 235, oftere, Virg. Aen. 8, 319 flgd., ogf. Tibull. 1, 3, 35, o. id. 2, 5, 9; under ham var ogsaa Guldbalderen, Varr. R. R. 3, 1; — hertil mærkes endnu hans Sammenl. m. Graekernes Κρόνος, hvs. han ogf., som Tidens Gud el. den personificerede Tid, selv fortæller sine Børn; vid. Cic. N. D. 2, 24, o. Ovid. Ib. 275; saal. bliver han ogf. Fader til Jupiter, Neptunus, Pluto, Ceres, Juno, ofl.; vid. Hygin., o. A.; — i hans Tempel i Rom var ogf. aerarium el. Statskammeret, Suet. Claud. 24, o. Plin. Ep. 10, 20; — om det Offer, der bragtes ham iskedet de tidligere Menestoffer, f. Ovid. Fast. 5, 621 flgd.; — b) endnu mærkes: Saturni sacra dies, (Jødernes Sabbat, el. vor Lørdag), Tibull. 1, 3, 18; ligel. Saturni stella, (Planeten Saturnus), Cic. N. D. 2, 20; heder ogf. absol. Saturnus, Hor. Od. 2, 17, 23; men Promontorium Saturni, ved Carthago Nova i Hispanien, Plin. 3, 4; — B) df. I) Saturninus, 3: hørende til el. benævnt efter Saturnus, saturniff; — ∞ stella, (Planeten Saturnus), Cic.; ∞ mons, (ældre Ravn paa mons Capitolinus), Varro; ∞ terra, (d. e. Latium), Ennius, Ovid.; cf. Virg. Aen. 8, 329; ∞ arva, ibd. 1, 569; men id. Ge. 2, 173, staaer et tellus f. Italia; — ∞ proles, Ovid. Met. 11, 320, (d. e. Picus, Son af Saturnus); ∞ Juno, (som Datter af Saturnus), Virg. Aen. 12, 156; cf. ∞ Jupiter, Ovid., ogf. ∞ pater (sc. superum), id., Virg. Aen. 4, 372; ∞ domitor maris, (d. e. Neptunus), ibd. 5, 799; ∞ virgo, Ovid. Fast. 6, 383, (d. e. Vesta); — ∞ versus: det ældste el. saturniffe el. fesceniffe Versemaal el. Metrum hos Romerne; vid. Fest. s. Saturno, p. 325 (Müll.); heder ∞ numerus, Hor. Ep. 2, 1, 158; — bb) df. subst.; a) Saturnius, i, m., Ovid. Met. 8, 703, f. Jupiter; men ibd. 5, 420, f. Pluto; — b) Saturnia, ae, f.; a) oftest „poet.“ f. Juno; — vid. Virg. Aen. 1, 23, o. Ovid. Fast. 1, 265, oftere; — β) den af Saturnus anlagte By paa Capitolinberget, Roms mythiske Ophav; — vid. Varr. L. L. 5, 5; f. ogf. Virg. Aen. 8, 358, Ovid. Fast. 6, 31, o. Plin. 3, 9; — 2) Saturnalis, e: hørende til el. benævnt efter Saturnus, saturniff, festum, Macrob. 1, 2; — bb) df. sædv. subst. o. in pl., Saturnalia, orum, ibus, etc., (cf. Bacchanalia, o. fl.): etflags

Stædesfest, der høitideligheds aarligen fra d. 17 December iagennem flere Dage til Høre for Guden Saturnus, Saturnalien; vid. Macrobi. Sat. 1, 7 flgd.; ligel. Liv. 2, 21 flgd., o. id. 22, 1 fin.; f. ogs. Cic. Att. 5, 20, o. id. Catil. 3, 4 fin.; — ∞ prima: den første Dag af Saturnalien; ligel. ∞ secunda, tertia, (den anden, tredje Dag deraf), Cic. Att. 13, 52; — b) cf. Saturnalicus (-tius), 3: hørende til Saturnalien, saturnalsk; — ∞ tributum: den til el. paa Saturnusfesten sendte Bøtting, Martial. 10, 17; ∞ nuce, id. 5, 30; ∞ versus, 11, 15; cf. id. 5, 19.

satūro, avi, atum, 1, v. a., [satur]; 1) „egenl.“: gior mæt, mætter; — mammarium ubertate saturantur (animalia paulo ante nata), Cic. N. D. 2, 51; cf. Virg. Aen. 8, 213, ogs. Ovid. Met. 10, 541; men ∞ famem (tilfredsstille), Claudian.; — 11) „fig.“; A) „overf.“: at fylde el. rigeligen at forsyne dermed; — vid. Virg. Ge. 1, 80, o. Colum. (poeta) 10, 82; men ∞ culta aquis, (vande dem), Martial. 8, 28; men Ovid. Met. 11, 166: ∞ pallam Tyrio murice, (rigeligen at møtte el. farve dermed); ∞ tabulas pice, (lade gjennemtræffe deraf), Vitruv.; — B) „ment.“ (o. „alleg.“): — mens erecta saturataque bonarum cogitationum epulis, Cic. Div. 1, 29; men ∞ se sanguine civium, id. Phil. 2, 24; cf. id. Planc. 8, ogs. Catull. 61, 220; men c. acc. graec.: Multa movens, necdum antiquum saturata dolore, Virg. Aen. 5, 608; — 2) „bes.“ ogs. (ligefom satiare): at overvælde dermed, giøre negen for meget deraf; c. gen.; — Hae res vitae me, soror, saturant, Plaut. Stich. 1, 1, 18; — not.: satura saturatus, 3, ogs. som adj. in compar.; — color in his plerumque saturatio, Plin. 21, 22.

1. satus, 3, partic. af l.sero. — 2. sātus, us, m.; 1) „egenl.“: Saaning el. Plantning; ogs. concret: Sæd el. Udsæd el. Plante, ebl.; — avium congestu, non hominum satu etc., Cic. Div. 2, 32; men id. d. Senect. 15: vitium ortus, satus, incrementa etc.; ligel. satui semen dedit nemini (villicus), Cato; — 11) „fig.“; A) „overf.“: den trykte Udsæd el. Gjortplantning; — a primo satus etc., Cic. Fin. 5, 23; ∞ genitalis, Lucr. 1, 1226; cf. Cic. Off. 1, 32; — B) „ment.“ o. concret: Sæd el. Udsæd; — (philosophia) praeparat animos ad satus accipiendos, Cic. Tusc. 2, 5.

satyriās, is, f., σατυρία: den af Ophidiske forarsagende Betændelse i Kiønsrelen, Coel. Aur. — 1. satyriens, 3, σατυρίς; 1) hørende til Satyrerne, satyragtig; — 2) signa: satyrformede Afbildninger, (navnl. Priapusbilleder til Opstilling i Haver), Plin. 19, 19; — 11) hørende til den græske Satire, satirisk; — ∞ genus scenarum, (ved Siden af tragicum o. comicum), Vitruv. 5, 6. — 2. satyricus, 3: hørende til den romerske Satire; f. und. satiricus. — satyrion, i, n., σατύριον: en Kiønsdriften pircende Plante, Plin. 26, 62; — b) ogs. en deraf tillavet Drif, Petron. Sat. 8, 4, o. ibd. 21, 1. — satyrisceus, i, m., dem., σατυρίσκος: liden Satyr, Cic. Div. 1, 20. — satyrogāphus, i, m., f. und. satirographus.

satyrus, i, m., σάτυρος; 1) en Abart; — vid. Plin. 7, 2, oftere; — 11) Satyr, orum, Σάτυροι: etflags visde og overgigle Skovvæsener med Buksfødder, (som opredt). Phantastien skabte af hine Uder; — Satyr, saltatibus apta juvenus, Ovid. Met. 14, 637; ogs. ere de i Bacchus's Jolge; bvf. id. Pont. 3, 3, 42: ∞ Phryx, (i. e. Marsyas); — B) „overf.“ ere satyri ogs. visde Theatordigte el. Efterpil, hvori hine Satyrer optræde; — satyrorum scriptor, (som forfatter saadanne Efterpil), Hor. A. P. 2, 35; men agrestes satyros nudavit (i. e. nudos induxit), ibd. 221; — ogs. er Satyrus: Epithet til Danseren Bathyllus, (ifølge hans lette Spring), Pers. 5, 123.

sauciatio, onis, f., [saucio]: Saarelse, Saar; — et sauciatio quaeretur (skal der være Spørgsmaal derom), quum etc.? Cic. Caecin. 15. — *saucietas,

atis, f.: Bessadigelse, Coel. Aur.; o. — saucio, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenl.“: saarer el. bessaadiger; — ipse in turba sauciatur, Cic. Verr. 1, 26; sauciari telo per latus alicujus („alleg.“), vid. id. Vatin. 5; men sauciari ietu tragulae, Sall. frgm. ap. Non.; ∞ aliquem virgis, Plaut., genas ungue, Ovid.; — ∞ radices, Plin.; — men m. Lunc: quem Brutus noster sauciavit, (er kommen til at saare el. mærke), Cic. Att. 14, 22; — 11) „fig.“; A) „overf.“, navn. om Jordbundens Ploining, ebl.; — ∞ terrae summam partem levi vomere, Colum. 2, 2; cf. Ovid. Rem. 172; — b) comiff er: haec anus... nimirum sauciavit se flore Liberi, (har beruset sig dert), Eon. ap. Fulgent.; — B) „ment.“: Eadem in usu... facta et famam sauciant, Plaut. Bacch. 1, 1, 29; — [af flgd.].

saucius, 3; 1) „egenl.“: saaret el. bessaadiget; — ex acie effertur saucius etc., Cic. Tusc. 2, 16; cf. Caes. B. G. 3, 4, oftere; men comiff: saucius factus sum in Veneris proelio, Plaut. Pers. 1, 1, 24; — ∞ taurus, vid. Virg. Aen. 2, 223; — ogs. c. acc. graec.: Cornuit ipse suo saucius ense latus, Propert. 2, 7, 84; ligel. stat saucia pectus, Tibull.; saaf. ogs. fra Quintil. i Prosa; vid. id. 9, 3, 18: jam vulgatum actis quoque: saucius pectus; — 11) „fig.“; A) „overf.“: svættet el. bessaadiget, ebl.; 1) om levende Væfener; — gladiatorum illi confecto el. saucio („alleg.“) etc., Cic. Catil. 2, 11; men til den Egg: Nunc, utcumque potes, stato gere saucia morem, Propert. 2, 21, 33; men belua... male saucia (udhungret), Sil. 15, 789; men om Drufte el. Bærfrø, Justin. 24, 8, oftere, o. Martial. 3, 68; — 2) om Ting; — securi Saucia trabs ingens, etc., Ovid. Met. 10, 372; cf. id. ibd. 1, 102, ogs. Hor. Od. 1, 14, 5; men glacies incerto saucia sole, (svættet el. smeltet deraf), Ovid. Met. 2, 808; — B) „ment.“, navn. „poet.“ om den af Elskov Saarede; — saaf. Eon. ap. Cic. Coel. 8: Medea... amore saevo saucia; cf. Virg. Aen. 4, in.; ligel. ∞ mens amore, Lucr.; cf. Hor. Od. 3, 10, 15; men Ipse... a nostro saucius igne fuit, Ovid. Her. 5, 151; — ogs. om andre lidende el. af lidenskab Betagne; — saucium ejus animum insedisae quasdam odiosas suspiciones, Cic. Att. 1, 17; men med Lunc: de repetundis saucius etc., Coel. ap. Cic. Fam. 8, 8; — efterel. ogs. c. gen.; Psyche saucia animi, Appul.

saunion, i, n., σαύνη: Sennep, Plin. 19, 51. — sauritis, is, f., σαυρίς: Dglestien, etflags ubekendt Urdelstien, Plin. 37, 67. — saurix, f. und. sorix. — Sauroctōnos, i, m., Σαυροκτόνος: Dglestræberen, Epithet til Apollo; cf. Navnet paa en Apollototte af Praxiteles; — vid. Plin. 34, 19; cf. Corinthius (af corinthiis Erts), Martial. 14, 172, (i Dverstriffen). — Sauromatae, arum, etc., f. und. Sarmatae. — savillum, i, n., [suavis]: Dstefage, Cato. — savio, savior, savius, f. und. suavio, etc.

Saxa, ac, m.: romersk Tilnavn, Caes. B. C. 1, 66. — *saxatilis, e: som findes el. dvæler paa Klipper, columbae, Varro, piscis, Colum.; ligel. absol. saxatiles (sc. pisces), Cels., Plin., ogs. in sing., Ovid. Hal. 109; ∞ piscatus, Plaut. Rud. 2, 1, 10; — saxetum, i, n.: stenigt Sted el. stenig Grund; — ∞ asperum, vid. Cic. Agr. 2, 25; men in pl., Colum. 5, 10, inc.; o. — saxeus, 3; 1) „egenl.“: af Sten, verruca, (Stendysse), auct. ap. Quintil. 8, 3, 48; ∞ moles, Ovid.; cf. Attius ap. Cic. N. D. 2, 35; ∞ teeta, (Stenbuse), Lucr., Ovid.; ∞ crepido, Plin.; men ∞ umbra, (som Klippen kaster fra sig), Ge. 3, 145; men Mater ad auditas stupuit, ceu saxea, voces, Ovid. Met. 5, 509; — 11) „fig.“; A) „overf.“: stenhaard; — ∞ dentes asini, Appul.; — B) „ment.“: — nisi etc., saxeus ferreusque es, Plin. Ep. 2, 3; — [saxum].

saxialis, e, [saxum]: af Sten; — ∞ termini, Frontin. — saxifer, a, um, [saxum, fero]:

som bærer Stene; — ∞ habenae, (som udslyngte dem), Val. Fl. — saxificus, 3, [saxum, facio]: som glori til Sten, som forstøener; (poet. Drb); — ∞ Medusa, Ovid., Sil., Lucan.; figel. ∞ vultus (pl.), Ovid. Met. 5, 217. — saxifragus, 3, [saxum, frango]: som knuser Stenene; — ∞ undae maris, poeta ap. Cic. d. Or. 3, 42; ∞ adiantum, (som knuser Sten i Legemet), Plin. 22, 30; ogf. ∞ herbae, Seren. Samm., o. A. — saxigenus, 3, [saxum, gigno]: født af fremstaaen af el. paa en Sten af Klippe; — ∞ semen, Prudent. — saxitas, atis, f., [saxum]: Stenhaardhed, Coel. Aur.

Saxōnes, um, m.: Sæksferne, Ammian. 27, 8; — acc. sing. Saxona, Claudian. — saxositas, atis, f.: Stenhaardhed, Coel. Aur.; af — saxosus, 3, [saxum]: Klippefuld af stenig; — ∞ montes, Virg. Ge. 2, 111; ∞ valles, id. Ecl. 5, 84; ∞ Euphrates, Plin. 5, 20; ∞ frutex, (som vører imellem Stene), id.; — in pl. ogf. subst., saxosa, orum, n.: stenige Steder af stenig Grund; vid. Quintil. 5, 10, 21; herba in saxosis nascens, Plin. 21, 103.

saxūlum, i, n., dem.: liden Klippe; — in asperimis saxulis (lithacae) etc., Cic. d. Or. 1, 14; af — saxum, i, n.; 1) „alm.“: Sten af Klippe af Klippestykke, (derim. rupes: den lille Klippe): — non enim est saxo sculptus (sapienti), aut e robore dolatus, Cic. Acad. 2, 31; cf. Lucr. 4, 266: lapidem digito quum tundimus ... duritium penitus saxi sentimus etc.; men glebis aut saxis aut fustibus aliquem praecipitem agere, vid. Cic. Caecin. 21; cf. Enn. Ann. 1, 81: pars Ludicre jactant, saxa inter se lictantes, etc.; magni ponderis saxa, Caes. B. G. 2, 29; cf. id. ibd. 7, 22, oftere; men om Sisyphus: adverso nixantem trudere monte Saxum, quod tamen etc., vid. Lucr. 3, 1013; men om Tantalus: Nec miser impendens magnum timet aëre saxum, vid. ibd. 993; — contusi ac debilitati inter saxa rupesque, Liv. 21, 40; cf. Enn. ap. Cic. Tusc. 1, 44; men saxa et solitudines voci respondent, vid. Cic. Arch. 8; men om Prometheus: aspiciet religatum asperis Vinculumque saxis, id. (ex Aeschilo) Tusc. 2, 10; cf. ibd.: Guttae, quae saxa assidue instillant Caecasi, etc.; faal. ogf. den rødfaste el. levende Klippe, (en Aas, et Skar, oel.); Jam primum saxis suspensam hanc aspice rupem, (om Caecus's Hule), Virg. Aen. 8, 190; cf. Lucr. 6, 191: Speluncasque velut saxis pendentibus structas, etc.; f. ogf. id. 1, 327; men Plaut. Rud. 1, 2, 89: Si ad saxum quo capessit, (nærmer sig til et Skar); cf. ibd. 76: Ab saxo avortit fluctus ad litus scapham; figel. Virg. Aen. 1, 108: Tres (naves) Notus abreptas in saxa latentia torquet; f. ogf. id. ibd. 11, 297: ceu, saxa morantur Quum rapidos amnes, sit clauso gurgite murmur, etc.; — ogf. som appos.; in saxis silicibus (i Kliffelsen), Vitruv. 8, 1; — b) som Drbtyg som mærkes: satis diu jam hoc saxum volvo, Ter. Eun. 5, 8, 55, (seber jeg paa denne Blov af Klod; rimel. m. Henspille paa Sisyphus's Sten); men inter sacrum saxumque stare, f. und. sacrum; — II) „bef.“: A) saxum (absol.) f. Rupes Tarpeja, (hvf. Jorbrødre nedsigteret); — Deicere e saxo cives, etc., Hor. Sat. 1, 6, 39; cf. Lucr. 3, 1029; figel. proposita cruce aut saxo etc., Cic. Att. 14, 16; f. ogf. Tarpejus; — B) en fortrinlig Art af creta Cimolia, Plin. 35, 57; — not.: Saxa Rubra, f. und. ruber. — saxūsus, Biform af saxosus, Sicul. Fl.

*scābellum (scabill.), i, n., dem., [besl. m. scamnum; vid. Quintil. 1, 4, 12]; 1) Stamme af Jorstamme, Varro, Cato; — II) „overf.“: etflags Trædebaelg, som Instrumet med ensformig stærkt Lp; — vid. Suet. Calig. 54, o. Cic. Coel. 27.

scāber, bra, brum, [scabo]; 1) „alm.“: ru, hvas, hæsli, (navnl. af Urenhed); — pectus illuvie scabrum, poeta ap. Cic. Tusc. 3, 12; ∞ manus, Ovid.;

∞ dentes robigine, id.; cf. Hor. Ep. 1, 7, 90; — ∞ toplus, Virg., Ovid.; ∞ robigo (pilorum), Virg.; ∞ cortex, (opp. levis), Plin.; ∞ folia, id.; — compar., aliqui similem junipero (dixere myrrham), scaborem tantum spinisque horridam, etc., id. 12, 31; — II) „bef.“: Skabet af med Udsat; — ∞ oves, Cato, Colum., o. A.; ∞ genae, Plin. 20, 87; — not.: efterel. ogf. om Vers: ru el. haard; — quod versus eorum nobis scabri videntur, Macrobi. Sat. 6, 3.

scābidus, 3: = scaber; — ∞ palpebrae, Marc. Empir.; — men „ethif.“: ∞ concupiscentia, Tertull.; af — scābiles, em, e, f., [scabo]; 1) „egenl.“: Beskaffenheden scaber, d. e. Ruhed, Hvasbed, Urenhed, (navnl. Rust af. anden Skerpe); — ∞ ferri, Virg.; ∞ mali, Juvenal.; — B) „bef.“ ogf.: Udsat paa Siden (hos Mennefter og Dyr); — ∞ est duritia cutis robicunda etc., Cels.; ∞ pecorum, Plin.; cf. Virg. Ge. 3, 411, o. Juvenal. 2, 80; ∞ mala, Hor.; — ogf. som Eggdom hos Værterne, Plin. 17, 35; — efter Prudent. ogf. personificeret; — II) „fig.“ o. „erb.“: ligesom Klee af floente Jernemmelse; df. sandfælig Voffelse af Brillelse; — quia dulcedine hac et scabie carent (quae natura bona sunt), etc., Cic. Leg. 1, 17; men Quum tu, inter tantam scabiem et contagia lueri, Nil parvum sapias etc., Hor. Ep. 1, 12, 11; figel. „alleg.“, Martial. 5, 60: Nos hac a scabie tenemus ungues. — scabillum, i, n., f. und. scabellum.

*scabiōla, ae, f., dem.: Udsat, Augustin.; — scabiōsus, 3: ru, ujev, corallum, Plin. 32, 11; ∞ far, (gammelt af bedæret), Pers. 5, 71; — b) „bef.“ ogf. om Mennefter og Dyr: med Udsat af Hudsygdom, oel.; — ∞ (homo), Pers. 2, 13; ∞ anguli oculorum, Plin.; ∞ boves, Colum.; o. — scabiūdo, inis, f.: Udsat, Klee, oel.; — df. „fig.“: brændende Idenstaf af Harme, Petron. Sat. 99, 2; [scabies]. — scabo, scabi, 3, v. a., [besl. m. σκαίρω, i. e. fodio]: straber, fraser, afstraber, oel.; — ∞ caput, Lucil. ap. Non.; cf. Hor. Sat. 1, 10, 71; ∞ aures, Plin.; ∞ se, id., tellurem pedibus, id.; ∞ laminas (dolorum), id.

*scabrātus, 3: som er ru el. ujevn; — ∞ vitis, (epriedet), Colum.; — scabrēdo, inis, f.: Udsat, Appul.; — scabres, is, f.: = fragd., Varr. ap. Non.; — scabridus, 3: ru af hvas; — ∞ lingua robigine, Venant.; — scabritia, ae, o. scabrities, em, e, f.: Ruhed af Hvasbed af Urenhed; — ∞ digitorum, Plin., ungulium, id., corticis, id.; ∞ arteriae, id.; — B) „bef.“ ogf. Udsat af Hudsygdom, Colum. 7, 5; o. — scabrōsus, 3: ru, hæsli; — ∞ sorde, Prudent.; [scaber].

Scaea porta, ae, f., Σκαία πύλη: Bæstporten i Troja, [αφοραία, eprcl. venstre; df. vestlig]; — vid. Plaut. Bacch. 4, 9, 31; figel. Virg. Aen. 3, 351: Scaeaque amplector limina portae, etc.; ogf. in pl. Scaea portae, ibd. 2, 612; ogf. absol. Scaea (sc. portae), Auson. — scaena, ae, f. und. scena. — I. scaeva, ae, f. und. scaevus. — *2. scaeva, ae, m.: den Keithaandede, Digest. — not.: Scaeva, som romersk Tilnavn, vid. Liv. 10, 43, Caes., o. A.; o. — scaevitas, atis, f.: Keithaandethed; (efterel. Drb); df. „fig.“: A) Jorsterhed, Utygghed, Gell.; — B) Ulykke, Elendighed, Appul.; — [scaevus]. — Scaevōla, ae, m., [overel. dem. af 2. scaeva: den Keithaandede]: Tilnavn til C. Mucius, a clade manus dextrae, vid. Liv. 2, 12 flgd., Flor. 1, 10, Cic. Sest. 21, o. A.; — df. hyppigt Tilnavn in gente Mucia, hvoraf kan mærkes: P. Muc. Scaev., cons. a. u. e. 621, vid. Cic. d. Or. 2, 70, oftere, o. Qu. Muc. Scaev., (augur): berømt Retslærd, Svigerfater af C. Laelius; vid. Cic. Leg. 1, 4, id. Lael. 1, oftere.

scaevus, 3, [det ved Digamma udryddede σκαίος]; 1) „egenl.“: venstre, paa el. til venstre Haaend af Side; — ∞ itinera portarum, Vitruv. 1, 5; — II) df.

„fig.“; A) forført, tøstet, skæv; — ∞ et caecus animi etc., Gell. 12, 13; ∞ mulier, Appul.; — B) om Skabben, em et Barfel, edl.: ugunstig, ulystelig; — ∞ fortuna, Appul.; ∞ praesagium, id.; — superl.; ∞ somnium, id.; — III) subst. scaeva, ae, f.: det (af Homerne) til Benjere bemærkede Barfel, (men alene forl.); f. ogf. ind. laevus); — bonae scaevae causa, etc.; ea dicta ab scaeva, id est sinistra, etc., Varr. L. 1. 7, 5, 99; ligel. bona scaeva est mihi, Plant. Pseud. 4, 7, 39; men id. Casin. 5, 4, 4: ∞ canina, (Barfel af en Hundes Gæen).

scala, ae, f., fælt. Biform af figd., Cels., Digest. — scaulae, arum, f., [af scando; cf. mala af 2. mando]: en [af flere Trin bestaaende] Trappe el. Stige; (em pl. f. Varr. L. 9, 39, efter, v. Quintil. 1, 5, 16); — scalas ut darem utendas sibi, etc., vid. Plant. Rud. 3, 1, 10; scalarum gradus si alios tollas, alios micidas, etc., Caecin. ap. Cic. Fam. 6, 7; ∞ positis murum ascendere, Caes.; cf. Sall. Jug. 60: ubi unae atque alterae scaulae committuntur; v. ibid.: murum scalis aggredi; f. ogf. Virg. Aen. 9, 507; — sub scalas tabernae se conjicere, Cic. Phil. 2, 9; cf. Hor. Ep. 2, 2, 15: In scalis latuit, etc.; men Martial. 1, 118: Et scalis habito tribus, sed altis, (trende høje Trapper el. Stiger i Veiret); — h) ogf. „poet. everf.“: Trin el. Trappetrin; — Haec per ducentas quom domum tulit scalas, id. 7, 20; df. — scālāris, e: hørende til en Trappe el. Stie; — ∞ forma, Vitruv. 5, 6; — h) in neutr. subst. scalaria, ium: en Trappe el. Stie, id. l. e.

Scaldis, is, m.: Skeldefloden, Caes. B. G. 6, 33; cf. Plin. 4, 28, (hvor acc. Scaldim). — scalenus, 3, *σκαληνός*, em en Triangel: afgeskædet; — ∞ figura geometrica, Anson. — scalmus, i, m., *σκαλμός*: Naretræet (hvert under Røningen Næren bevæger sig, el. hvortil den er bunden), ogf. Naretol el. Narepind; — vid. Vitruv. 10, 8, ogf. Cic. Brut. 53; men navicula duorum scalmorum, (taaaret el. med to Nære paa hvert Værd), id. d. Or. 1, 38; cf. Vell. 2, 43; — h) „metonym.“ ogf. id. Off. 3, 14: scalmum nullum videt, (ikke et Naretræ, ikke den mindste Baad).

scalpellum, i, n., (høst Cels. ogf. scalpellus, i, m.), demin. af scalprum: den chirurgiske Kniv; navnlig ogf. Nareladejern el. Knæst. — non est ea medicina, quom sanae parti corporis scalpellum adhibetur, Cic. Sest. 65; linguae ... scalpello resectae etc., vid. id. Div. 2, 46; sensum omnem scalpelli auferre, Plin. 28, 28. — scalper, pri, m., Biform af scalprum, Cels.

scalpo, psi, ptum, 3, v. a., [fæltet af *γλῆγω*, ligesom sculpo af *γλῆγω*]; I) „gentl.“: skraber, graver, skraber; — ∞ terram unguibus, Hor. Sat. 1, 8, 26; ∞ morsu vitiosum locum (em Dyrne), Colum.; ∞ caput digito, Juvenal. 9, 133; cf. Suet. Dom. 16; — men „poet.“ v. „fig.“: tremulo scalpuntur ubi intima versu, (pirres til Vellyst), Pers. 1, 21; — II) „bet.“ v. „technist.“: med Meiselen el. scalprum at udskære el. indskære, at fiske el. gravere, edl. (vid. Müller Archaeol. § 108, hvorefter scalpere, ligesom *ξύειν*, bruges om fladere Arbejder, derim. sculpere, ligesom *γλύφειν*, ogf. caelare v. *τοξεύειν*, em de stærkere fordybede el. opheiede); — ad fingendum, ad sculpendum ... apta manus est adnotatione digitorum, Cic. N. D. 2, 60; scalpi smaragdos, (at de stærke til Gemmer), Plin. 37, 4; vetuit (Alexander) in gemma se ab alio scalpi, quam a Pyrgotele, ibid.; Phidiam marmorā scalpsisse, id.; flores elegantem scalpti, Vitruv.; men Hor. Od. 3, 11, fin.: et nostri memorem sepulcro Scalpe querelam, etc.

scalpratus, 3, [scalprum]: forsynet med en stærk Væg; — ∞ ferramenta, Colum. 3, 15. — scalprum, i, n.: stærkt Skæreinstrument; df. navnlig Skomagerkniv, Hor. Sat. 2, 3, 106, Chirurgkniv el. Knæst, (f. evens. scalpellum), Cels.; ogf. Pennkniv,

Tac. Ann. 5, 8, ogf. ∞ librarium, Suet. Vitell. 2; ogf. Gartnerkniv, navnlig til Vinranernes Bestæring, Plin. 17, 26; men Colum. 4, 25: den forreste lige Del af Gartnerkniven; ogf. Meiselen; ∞ fabrilis, Liv. 27, 49; — scalptor, oris, m.: Stenkarer el. Graveur, (men sculptor: en Billethugger), Plin. 37, 15; ogf. scalptores marmorum, id.; cf. Vell. 1, 17; — scalptorium, i, n.: hvormed man skraber el. skraber, Skopind, edl., Martial. 14, 83 (i Overkriften); v. — scalptura, ae, f.; I) „gentl.“: Skæren i Sten, Stenkareri; — ∞ gemmarum, Plin. 37, 30; quae ad ectypas scalpturas aptantur (gemmae), ibid. 63; cf. Suet. Galb. 10; — II) „ceneret.“: udsaaet Arbejde el. udskaarne el. indgraveret Figur; — zophori scalpturis ornati, Vitruv. 4, 1; — [scalpo]. — scalpturatum, i, n., [scalptura v. II]: det Udskaarne, et med udskaarne Billeder forsynet Arbejde, Plin. 36, 61. — scalpturigo, (scalpurigo), inis, f.: Kratzen el. Klesen, Solin. 32; af — scalpturio, (scalpurio, Non.), ire, v. n., desid. af scalpo: skraber el. skraber; — ∞ unguis etc., (em Hænen), Plant. Aut. 3, 4, 8. — sculptus, 3, part. af scalpo; forvædet ofte m. sculptus.

Scamander, dri, m., *Σκαμάνδρος*: Flod i det Trejaniske, Mela 1, 18, Plin., Catull.; — not.: ogf. Ravnets paa en Fjergene, Cic. — scambus, 3, *σκαμβός*: frumbenet (v. latinske varus); — vid. Suet. Oth. 12: male pedatus scambusque. — scamellum (-illum), i, n., Biform af figd., Priscian. — scamillus, i, m., dem. af scamnum: liden Bænk el. Stamme; df. ∞ impares: de ulige Forhøjninger el. Udfæstet paa Støttecapitler, Vitruv. 3, 4. — scamma, atis, n., *σκάμμα*, eptl.: Grav el. Grøft; df. den (med Grøft omgivne) Kampplads i Palæstra, Coel. Aur.; — h) df. „meton.“: Kampen selv, Tertull. — scammonēa (-ia), ae, f., *σκαμμονία*, (convolvulus scammonia L.), germ. Jurgierkrant; — vid. Cic. Div. 1, 10, v. Plin. 25, 22; df. — scammonēum (ium), i, n.: Sæften af denne Rod, Cato, Plin. — scammonites, ae, m., *σκαμμονίτης* (se. *οἶνος*): Scammonien, Plin. 14, 19. — scammonium, i, f. ind. scammonium.

scamnatus, 3; df. hos Agrimenforerne, ∞ ager, (der har sine Jurer i Brede) el. fra Bøst med St; opp. strigatus, Aggen. ap. Goes.; af — scamnum, i, n., [scando]; I) „gentl.“: Stammen el. Bænk; a) til at træde paa el. under Jødderne, Varro, Ovid. A. A. 2, 211; — b) til at fæde paa; — Ante focos olim longis considere scamnis, Mos erat; Ovid. Fast. 6, 305; cf. Martial. 5, 41; — ogf. om Trærnes horisontale Grene, som tiene til Sæder, Plin. 12, 5; — men „poet.“, scamna regni, em en Throne, Enn. Ann. 1, 113; — II) „everf.“: A) det høiere, endnu ikke nedpleiede Jordsæmen, Colum. 2, 2, efter, v. Plin. 18, 49; — B) hos Agrimenforerne: Agerens Brede, (opp. striga: dens Længde), auct. rei agr. ap. Goes.

scandalizo, avi, atum, 1, v. a., *σκανδαλίζω*; (eeceles.): forfører til Ondt, Tertull. — scandalum, i, n., *σκανδάλον*; (eeceles.); I) Ansted imed en Sten, edl., Prudent.; — II) oftest „fig.“: Ansted, Forargelse, Forførelse, edl., Tertull. — Scandīnāvia (-novia, Mela), ae, f.: stor eg frugtbart D i Norden, efter Plin. 4, 27: insula incomptae magnitudinis; heder ogf. Scandia, id. 4, 30, er efter Manner: Eddesprosen af Evertige el. d. nuy. Skane. — scandix, icis, f., *σκανδιξ*: Varten Kervel el. Kervel, (scandix caeresfolium L.), Plin. 21, 65, v. id. 22, 35.

scando, di, sum, 3, v. a. v. n.; I) act.: besøger, søger op derpaa; A) „gentl.“: — quum alii malos scandant, etc., Cic. d. Senect. 6; ∞ arcem et Capitolium, Liv. 3, 68; saal. em den Triumpherende: ∞ Capitolium in curru, id. 45, 39; ligel. ∞ Capitolia curru, Lucan. 9, 600; men em de Stenmente: ∞ moenia, Liv. 22, 14, vallum, Caes.; men

scanditur tectum scalis, Plin. 14, 2; ∞ testudinem, Tac. Hist. 3, 28; men „pect.“: Scandam ego Theseae brachia longa viae, Propert. 3, 20, 21; figel. Scandenda est torvi publica cymba senis (i. e. cymba Charontis), id. 3, 16, 24; — B) „overf.“; ∞ gradus aetatis, vid. Lucr. 2, 1122; men Scandit aetatas vitiosa naves Cura, etc., vid. Hor. Od. 2, 16, 21; — hos Grammat. heter scandere versus: at maale dem efter deres Jødder; — II) neutr.: at fige i Veiret, at bære sig, etc.; — scandentem in aggerem hostem etc., Liv. 3, 67; ∞ in adversum, Quintil. 11, 3, 54, per aedificia conjuncta, Tac. Hist. 3, 71; men Ad nidum scandit volucris, vid. Phaedr. 2, 4; — ∞ in domos superas, vid. Ovid. Fast. 1, 298; men „alleg.“: scandenti circa ima labor est, etc., Quintil. 12, 10, 78; — B) „fig.“; I) „overf.“ el. om Tjing; — scandunt aquae in sublime, Plin. 31, 1; cf. id. 15, 14; ∞ sol ad aquilonem, id.; men absol.: scandens arx, (som hæver sig i Veiret), Propert. 4, 1, 125; — 2) „ment.“ el. om Begrebet og Personer; — ne supra principem scanderet, (at han ikke skulde have sig derover), Tac. Hist. 4, 8; men „pect.“ Hor. Od. 3, 1, 37: sed Timor et Minae Scandunt eodem, quo dominus, etc.

scandula, ae, f., [scando, men ofte m. Variatant scandula af scindo, *σζίνω*]; særv. in pl.: Tagbretter el. Tagpaaner el. Tæppepaaner, (der lige som trinvis fige over hjerantere), Colum., Plin., o. A.; ogf. in sing. fem Collectiv: scandula Romam contectam fuisse, id. 16, 15; — formen scindulis f. scindulis har Hirt. B. G. 8, 42 (Oudend.); df. — scandulāris, e: bestaaende af Tæppepaaner el. Tagbretter; — ∞ tectum, Appul.; o. — scandulāris, i, m.: som tæpper med Tagpaan, Digest. — *scansilis, e; I) bestigelig el. til at bestige, siens, Plin. 17, 16; — II) „overf.“; — scansili lege annorum (efter Leveaarenes trinvis folge) ... climacteras appellant, etc., id. 7, 50; — scansio, onis, f.; I) Stigen el. at fige i Veiret el. derop; — scansione simplici (scandere in lectum), Varro; — II) „overf.“; — ∞ sonorum, Vitruv.; — h) i Grammatiken: Versets metriske Læsning, Scansionen, Beda; o. — scansōrius, 3: til at bestige, genus machinarum, Vitruv. 10, 1; — [scando].

Scantia silva, o. Scantianus, 3, f. end. Scantius. — Scantinius, i, m.: romerit Mandnavn, vid. Liv. 23, 21; — II) efter en forresten ubekendt Folke-tribun, Scantinius, benævnes Lex Scantinia: de nefanda Venere, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 12, Suet., o. A. — Scantius, a: romerit Slægt: o. Personnavn; faal. Scantia, som fruentimernavn, Cic. Mil. 27: — B) df. I) Scantius, 3: scantiif, silva, (i Campanien), Cic. Agr. 1, 1, oftere; ∞ aquae, (rimel. famneste), Plin. 2, 111; — 2) Scantianus, 3: = frgd., mala, Cato, Plin., o. A.; ∞ vitis, Varr. ap. Plin.

scapha, ae, f., *σκάφη*: Baad el. Jolle; — desilire de navi in scapham, Plaut. Rud. prol. 75; ∞ biremis, Hor. Od. 3, 29, 62; ∞ piscatoriae, Justin.; f. ogf. Liv. 44, 42. — scāphe, es, f., *σκάφη*: etflags far: el. battenformet Solupr; — scaphen sive hemisphaerium Aristarchus Samius invenit, Vitruv. 9, 8. — scaphium, i, n., *σκαφίον*: baadformet Star el. Bættel, Lucr. 6, 1044, Vitruv.; — B) df. ifølge etflags Lighed; a) baadformet Væger el. Vocal, Plaut.; scaphia cum emblematis, vid. Cic. Fecr. 4, 17; — b) etflags Ratfar, Martial., Digest.; — c) det concave Solupr, Capella. — scaphūla, ae, f., dem. af scapha: liten Baad el. Jolle, Veget. — Scaptē-sūla, ae, f., [*Σκαπτή ὕλη*], ligesom Grubeistoren, af *σκάπτω*, i. e. fodio, o. *ὑλη*, i. e. silva]: By og Egn i Thracien med vigtige Biergærter; — vid. Lucr. 6, 810; cf. Fest. p. 230, (Müll.). — Scaptia, ae, f.: gammel By i Latium, Plin. 3, 9; — B) df. Scaptius, 3, tribus, Liv. 8, 17; cf. Scaptia pubes, Sil. 8, 397; bef. Scaptiensis, e, tribules, Suet. Aug. 40.

Scāpūla, ae, m.: romerit Tilmavn, auct. B. Hisp. 33, o. Cic. Fam. 9, 13, ogf. id. Quint. 4; — B) df. Scāpūlanus, 3, horti, (benævnte efter en Scapula), Cic. Att. 12, 10. — scapulae, arum, f.; I) „egenl.“: Skulterbladene el. Skulterene hos Menneſter og Dyr, Cels.: ∞ altae, Ovid.; dolor inter scapulas, Plin.; — II) „overf.“ f. Ryggen, navn. hos Coniferne; — vid. Plaut. Asin. 3, 2, 7, oftere; figel. scapulas perdere, Ter. Phorm. 1, 3, 26; ogf. et pro scapulis: Dverſkriſten af en Dale af d. ældre Cato, vid. Fest. p. 231, (Müll.); — ogf. kan bidrødes Senec. Ep. 17: ventri et scapulis summi reddere, (sørge for Jøde og Klæder); — h) ogf. de til Skulterene ſparende Dele hos Dyrene, som Bøve, etc.; — vid. Calpurn. Ecl. 7, 61, Plin. 11, 33, o. A.; — B) ifølge etflags Lighed; ∞ machinae, (de øvre Sider el. Dele deraf), Vitruv. 10, 2, figel. ∞ montium, Tertull. — Scapulanus, 3, f. end. Scapula. scāpus, i, m., [*σκάππος*, dor. f. *σκάππος*, af *σκάπτω*, stotter]: Skaf, Stav, Stok, Stilk, Stamme, el. hvad andet hvortil el. hervedaa noget stetter sig, el. hervedaa det hviler; df. „bef.“; a) Stilk el. Stok paa Værterne; — ∞ lupini, Varro, asphodeli, Colum.; scapus centum fabis onustus, Plin.; cf. Senec. Ep. 86; — b) Solſkafstet, Vitruv. 3, 3, oftere; — c) ∞ candelabri, (Eftelagens Læg el. Vibe), Plin. 34, 6; — d) ∞ sonantes, Lucr. 3, 1352: Stærerne paa Væverſammen; — e) ∞ trutinæ el. librae: Dværræet paa Vægten, Vægtbælken, Vitruv. 10, 3; — f) Trappeſteilen el. den Støtpe, herved Træene befastes, Vitruv. 9, praef.; — g) ∞ cardinales: Dværræet, hvori Dværræbellerne befastes, Vitruv. 4, 6; — h) encl. Stav el. Cylinder, hvedom Papyrus bliver rullet; df. „ment.“: Heste el. Bog Papir; — vid. Plin. 13, 23.

scārabēus, i, m., *σκαράβειος*, *σκαράβος*: Dør-biſten, Plin. 11, 34; om Væggernes Dyrkning af dette Inſect, f. id. 30, 30. — scardia, ae, f.: en Benævneſe paa Værten aristolechia, Appul. — scarificatio, onis, f.: Hudenſ Dyrkning, Kropſetning, etc., Colum. 6, 12; — ogf. Værkens Dyrkning Plin. 17, 42; — ogf. Jordens lette Møining forinden Gaaringen, id. 18, 39; af — scarifico, avi, atum, 1, v. a., *σκαρίφω*, germ. *ſchröpfen*: rader el. op-rader, gingivas, Plin., truncum arboris, Pallad.; men „fig.“: ∞ dolorem, (ved Dyrkning at fordrive), Plin. 28, 49; — h) pass. scarifico; — lumbi leniter scarificant, Scribon. — scarifio, i, m. end. frgd. — scaritis, idis, f., *σκαρίτις*: etflags Urdelſen, som af Jærre ligner Hſten scarus, Plin. 37, 72. — scārus (scārus, Enn. ap. Appul.), i, m., *σκάρος*: etflags hos Rømerne meget yndet Sotſt, (labrus scarus L.): Væbſt, Plin. 9, 29, Ovid. Hal. 9 o. 119, Hor. Sat. 2, 2, 22, id. Epod. 2, 50, ogf. Suet. Vitell. 13, o. A.

scatebra, ae, f.: Vandets Fremſpruden, el. en fremſprudente Vandmaſſe; — ∞ fonticuli semper emicant, Plin.; figel. in pl., scatebrae fontium, id.; cf. Virg. Ge. 1, 110: Saxa ciet (unda), scatebrisque arientia temperat arva, etc.: af — scātēō, ēre, (ſord. ogf. scatit, scatēre), v. n., (ſeſter Doederl. af scando, ligesom pateo af pando); I) „egenl.“: at fremſprude el. fremvælde; — Fontes scatere, etc., vid. poet. ap. Cic. Tusc. 1, 28; figel. Lucr. 6, 891: Qui scatit (fons), etc.; cf. id. 5, 930, oftere; — h) ogf. e. abl.; — si vino scatat (fons Pirene), Plaut. Aul. 3, 6, 22; — II) „fig.“; A) „overf.“ ligesom abundare; a) absol.: i Hylde el. Mængde at være tilſtede el. forhaanden, at vrime, etc.; — cuniculi scatent in Hispania etc., Plin. 8, 83; — h) ofteſt e. abl.: at ſprude el. vrime deraf, at være ſiſt deraf el. epſyſt dermed; — arx (Corinthus) ... scatens fontibus, Liv. 45, 28; Nilus scatet piscibus, Mela 1, 9; cf. Hor. Od. 3, 27, 26; — c) „pect.“ ogf. e. gen.; — terra ferarum Nunc etiam scatit, Lucr. 5, 40; — B) ogf. „ment.“; — ∞ ostentis volumen etc., Plin. 17, 38; — ut verbis, Gell. urtica .. vel pluri-

mis scatet remediis, Plin. 22, 15; — futes ogf. Plaut. Pers. 2, 1, 9, c. acc. comm.: id tuus scatet animus. — Scatinus, i, f. und. Scatinus. — scato, ere, f. und. scateo.

scaturēx, igis, m., [scaturio]: sprudende kilde, Varr. ap. Non. — "scaturiginosus, 3: fuld af Bæde, vandig, creta, Colum. 5, 8; af — scaturigo, inis, f.: sprudende Bunkilde el. kildevand; — palustris, Colum.: oftere in pl.; — turbidae primo et tennes emicare ... coeperunt, vid. Liv. 44, 33; cf. Plin. 31, 28: — perennes etc.; af — scaturio, ire, v. n., [scateo]; 1) "egenl."; A) at frembræde el. fremprude; — aqua scaturiens, Pallad.; — B) at vælde el. strømme over det; — quod (solum) fontibus non scaturiat, Colum. 3, 1, fin.; — ogf. id. abl.; summi scaturient montes, Senec. Qu. N. 3, 19; — II) "fig." ligesom scatere; A) "overf." at vrinkle el. vælde ud, at fremkomme i Mængde; — scaturientes vermiculi, auct. Priap. 46; — B) "ment."; — (Curio) totus, ut nunc est, haec scaturit, (forer altid en sig Tale i Munden), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 4; — men c. gen.; aurae scaturientes sermonis, Prudent.

Scaurīānus, 3, f. und. figd., nr. II. — scaurus, 3, *σκαῦρος*: med fremstående Knokler el. Anker, Hor. Sat. 1, 3, 48; — II) Scaurus, i, m.: romersk Tilnævn. "bef." in gente Aemilia; saal. M. Aemilius Scaurus, (Fader og Son); om den første som Daler, som Consul (a. u. c. 639), som princeps senatus, f. Cic. Brut. 29, oftere, o. Sall. Jug. 15; — om Sønnens Ørildet, f. Cic. Off. 2, 16, o. Plin. 36, 21; af Cicero's Forbarstale for denne Scaurus (oratio Scauriana, Capella) hæves alene Brudtyffer. — scazon, ontis, m., *σκαζων* (den Sinkende): jambisk Trimeter med en Spondens el. Trochæus i den sidste Fod, Plin. Ep. 5, 11, hvor pl.: scazontes (nostri); cf. Martial. 1, 97.

scēlērāte, adv.: forbrøderst; — peccavi et scelerate feci, Cic. Qu. Fr. 1, 3; — dicere, (opp. pie), id. Mil. 38; — susceptum bellum, id. Catil. 1, 10; — compar., — aedificata domus, quam eversa, Pseud. Cic. Dom. 58; superl., — machinatus insidias etc., id. Sest. 64; af — scēlērātus, 3, partic. o. adj. af scelero. — scēlērītas, atis, f., [scelus]: det forbrøderst, forbrøderst Beskaffenhet; — — facti, Digest.

1. scēlērō, (avi), atum, i, v. a., [scelus]: smitter el. vanhelliger med en forbrøderst, (som verb. fin. alene field. o. "poet."); — Parce pius scelerare manus, Virg. Aen. 3, 42; ligef. Catull. 64, 105: divos scelerare parentes; men Juvenal. 19, 25: — sanum etc., inc., (al. celebrare); — II) df. partic. scēlērātus, 3: bestræffet el. vanhelliger ved en forbrøderst; sædv. som adj.; A) "alm." om et Eneb, hvor en forbrøderst er begaaen el. straffet; a) som appell., men alene "poet."; — — terra, Virg. Aen. 3, 60; — limina Thracum, Ovid. Met. 13, 628; — b) som propr.; — — Vicius, (en Gade i Rom), vid. Liv. 1, 48, o. Ovid. Fast. 6, 609; — — Campus, (hvor de udførte Bestialinder bleve levende begravne), Liv. 8, 15; — sedes, (de Dødes Straffested i Tartarus), Tibull., Ovid.; ligef. — — limen, Virg. Aen. 6, 563; — — Porta, o. — Castra, f. næstf.; — B) "bef."; 1) subjectivt: fuld af forbrøderst, forbrøderst, syndig, (dog efter Doederl. mere om Handlingen, men scelestus mere om Charakteren); df. a) om Personer el. med Gensyn derpaa, (ogf. undert. som subst. m.: en forbrøder); — ut bonum illum virum sceleratum ... putet (civitas), Cic. d. Rep. 3, 17; est enim totum (hoc deliberantium genus) sceleratum et impium, id. Off. 3, 8; ligef. Caes. B. G. 6, 13: numero impiorum ac sceleratorum haberi; cf. Sall. Catil. 52, Liv. 1, 59, o. A.; — compar., sceleratio illo, Ni etc., Ovid. Met. 11, 781; superl., Liv. 4, 32; ligef. Sall. Jug. 31: homines sceleratissimi, etc.; cf. ibid. 14, o. A.; — — preces et nefaria vota etc., Cic. Cluent. 68; — arma capere, id. Phil. 11, 1; — con-

juratio, Liv., insania belli, Virg.; — — vox et inhumana, Cic. Fin. 3, 19; amor sceleratus habendi, Ovid. Met. 1, 131; — — compar., — — causa parricidii, Justin.; superl., — — res, Quintil.; ligef. — — frans ingenii humani, Plin.; — — "poet." ogf.: sceleratas sumere poenas, (at straffe en forbrøderst), Virg. Aen. 2, 576; — 2) navn. ogf. (som en Folge af forbrøderst): ulyskelig, fordærvelig; df. ogf. forbandet, affyvelig, edl.; — — frigus, Virg. Ge. 2, 256; — — lues, Martial.; — — herba, (som dræbende), Appul.; — — sinapis (sharp el. saarende), Plaut. Pseud. 3, 2, 28; men sceleratissimi serpentum haemorrhoids et prester, Plin. 24, 77; — — poëmata, Martial. 3, 50; — b) df. ogf. som propr.: — — Porta, (hvoraf de 300 Jæbier drøge ud, for ifte at vende tilbage; ogf. porta Carmentalis), Flor. 1, 12; cf. Liv. 2, 49; — — Castra, (hvori Drusus døde), vid. Suet. Claud. 1.

scēlērōsus, 3, [scelus]: fuld af forbrøderst, forbrøderst; straffelig, affyvelig; (alene for o. efterel.). — — illum scelestorum et impium (sc. hominem) etc., Ter. Eun. 4, 3, in.: ogf. absol. scelerosus: en forbrøder, Lucil. o. Varr. ap. Non.; — — et polluta mulier, Appul.; — — atque impia facta, Lucr.; diem scelestorum et indignum, Afran. ap. Non. — — scelestē, adv. af scelestus: forbrøderst, paa en forbrøderst Vis el. Maade; — — quaecumque ... scelestē atque impie facta essent, Liv. 24, 25; — — parva bona, Plaut.; — — insimulare, Vell. 2, 60; — — compar., scelestius, Augustin.; — b) ogf. med Luce: — — suspicari, (lisligen el. onde skabsfuldt), Cic. Att. 6, 1.

scēlēstus, 3, [af scelus; ligesom funestus af funus]: forbrøderst, underst; ogf. subst. el. absol.: forbrøder, forbrøderst; (oftere forel., hvorim. scele-ratus oftere elassif.); 1) "alm."; a) om Personer, (dog ifte saal. hos Cic.); — — ego scelestus, (opp. tu pius etc.), Plaut. Pseud. 1, 3, 121; o scelestum atque audacem hominem! Ter. Eun. 4, 4, 41; cf. Sall. Catil. 51 o. 52, o. Liv. 5, 27, Hor. Od. 2, 4, 17, oftere, o. A.; — — in compar., Plaut. Aul. 3, 2, 5, oftere; in superl., id. Amph. 2, 1, 2; — — ofte ogf. som Statsord: scelestē (voc. dn Eufri! edl.), o. scelestā; — vid. Ter. Andr. 1, 4, 51, oftere; f. ogf. id. Eun. 5, 1, in.: Pergin', scelestā, etc.; ligef. in superl.: Scelestissime, etc., Plaut. Amph. 2, 1, 11; — b) om Handlinger el. Tilstande, edl.: forbrøderst, affyvelig, edl.; — — ac nefarius facinus etc., Cic. R. Am. 13; cf. ibid. 22: res tam scelestā, tam atrox, etc.; men Liv. 5, 27: scelestō facinori scelestiorem sermonem addidit; — — nuptiae, Sall. Catil. 15; — — malitia, Phaedr. 2, 4; — II) "overf." ligesom scelestus nr. B, 2: ulyskelig, fordærvelig; — — Scelestiorem coenam coenavi tuam, Quam quae Thyestae quondam anteposita est et Tereo, Plaut. Rud. 2, 6, 24; men id. Most. 3, 1, in.: Scelestiorem ego annum argento seniori Numquam ullum vidi, (mere forbandet el. vanføslig).

scēlētus, i, m., *σκλητός*: Skellet el. Benrab, Appul. — scēlio, ōnis, m., [scelus]: forbrøderst Menneſke; — Hannibal homo vaſer et magnus scelio, Petron. Sat. 50, 5. — scēlōtyrhe, es, f., *σκλητοῦργη*: Lambed i Benne el. i Knæene, Plin. 25, 6.

scēlus, eris, n.; 1) "alm.": forbrøderst, forbrøderst Handling, hæfvere end facinus; — vid. Cic. Verr. 5, 66: facinus est vincire civem Romanum, scelus verberare, etc.; cf. Tac. Germ. 12, hvor scelera (de grove forbrøderst) opp. flagitia (Stændighebet, som llygt, edl.), o. delicta (forføder); men documentum Persarum sceleris sempiternum etc., Cic. d. Rep. 3, 9; men c. gen. obj.: scelus legatorum interfectorum, (det forbrøderst Word paa dem), Liv. 4, 32; hinc pietas, illine scelus, Cic. Catil. 2, 11; men ibid. 2, 4: quid sceleris ... quod non ille conceperit (hvori han ifte har gjort sig flydlig)? cf. id. Verr. 4, 32: hoc scelere conperto etc.; ligef. ibid. 1, 4: concipere sce-

lus in se; tantum sceleris admittere, id. Att. 9, 10; ∞ facere, id., perficere, id.; cf. id. R. Am. 9; — scelus anhelare, id., moliri, id., edere, id.; ogf. edere scelus in aliquem, id. Sest. 27; scelus suscipere, id., ogf. scelere se alligare, id., (begaaet en forbrydelse, giøre sig skyldig deri); ligel. scelere astringi, cf. obstringi, id.; — ∞ infestum et inmane, id., abominandum, Quintil., horrendum, Senec.; — sem Dresfreg fan mærfes: scelera non habere consilium, vid. Quintil. 7, 2, 44; cf. Liv. 28, 23: nullum scelus rationem habet, etc.; — II) „bes.“ o. „overf.“; A) hos Comiferne brugtes scelus ogf. „meton.“ f. scelus est: sceleratus: Etclm, Slynge, odel.; — Pol minime miror, navis si fracta tibi, Scelus, te ... quae vexit, Plaut. Rud. 2, 6, 21; cf. Ter. Andr. 2, 1, 17, o. ibd. 4, 1, 41, ostere; ogf. scelus veri, Plaut. Truc. 2, 7, 60; — ogf. c. pronom. m.: Ubi illic est scelus, qui etc.? Ter. Andr. 3, 5, m.; ligel. scelus Quemnam hic laudat? ibd. 5, 2, 3; — B) fremmedes ogf.; a) hos Comiferne og hos Martial.: en (ligesom at en forbrydelse følgende) Jordarvelse cf. Ulyffe, odel.; — perdidit unum filium, Puero quadrimum ... Major potius hostium est (er fangt af fjenden); quod hoc est scelus? Plaut. Capt. 3, 5, 101; cf. Ter. Eun. 2, 3, 35, o. Martial. 7, 14; — b) „poet.“ ogf. som Person cf. Genius i Underverden; — veniat inivisum Scelus, etc., Senec. Herc. Fur. 97; (cf. Virg. Aen. 6, 271 fgd.); — c) en fra Dyrene cf. fra Elementerne odel. hævende Jordarvelse cf. Udenlighed, dog rimel. alene hos Plin.; — nec bestiarum solum ad nocendum scelera sunt, sed interim aquarum quoque et locorum, id. 25, 6; cf. id. 29, 23; ligel. ∞ naturae, id. 2, 95, (om Jordstiaf); — d) endel. ogf. „poet.“ f. Straf, (poena, supplicium); — vid. Virg. Aen. 7, 307; cf. ibd. 2, 229: scelus expendisse merentem etc.

I. scena, (strives ogf. scaena), ae, f., *σκηνη*; odel., Forhytte cf. andet bedækket el. beskyttet Eter, navn. til de første Scuepilsforseg, vid. Ovid. A. A. 1, 105; ogf. „adm.“ vid. Virg. Aen. 1, 164; df. I) „egenl.“: Scenen, d. e. den Del af Theatret, hvor Scuepillerne gesticulere og foredrage; — dum histrio in scena siet, Plaut. Poen. prol. 20; in scenam prodire, ogf. ad scenam ire, (træde op paa Scenen), Nep. praef.; in scena esse, Cic.; scenam tenere, (være den første el. ypperste paa Theatret), Suet. Tit. 7; — ogf. in pl.; scenis agitata Orestes (i. e. in tragoediis), Virg. Aen. 4, 471; ligel. Aut agitur res in scenis, aut acta refertur, etc., Hor. A. P. 179; — b) „meton.“ ogf. for det hele Theatret; — vid. Liv. 41, 27, o. Virg. Aen. 1, 429; — c) om den romerske Scenes Udsmykning, f. Liv. l. c., „bes.“ ogf. Plin. 33, 16, o. id. 35, 7, ostere, ogf. Val. Max. 2, 4, 6; — II) „overf.“; A) offentlig Scueplads, Offentlighed el. offentlig Virksomhed, odel.; — quae si minus in scena sunt, (skalde mindre i Dinene, blive mindre bekendte), etc., Cic. Plane. 12; cf. Hor. Sat. 2, 1, 71: ubi se a vulgo et scena in secreta remorant etc.; f. ogf. Cic. d. Or. 2, 83; men deduci in scenas scholasticorum, qui rhetores dicuntur, (at anbringes til deres Udelser), Tac. Orat. 35; — B) den offentlige el. ydre (i uddels upaalidelige) Fremstilling af et Alligende, Tingenes ydre Etin, odel.; — scena rei totius haec est, etc., Coel. ap. Cic. Fam. 8, 11; nec minore scena (med ist minde Ophævelse) ... Mausoleo intulit (matris fratrisque cineres), Suet. Calig. 15; men scenam criminis parare, (træffe Forberedelse deri), Tac. Ann. 14, 7. — 2. scena, ae, f., etr. af sacena: etislags Univ. cf. Drc, vid. Fest. p. 318 o. 330, (Müll.).

Scenalis, e: hævende til Scenen el. Scuepladsen, scenist; — ∞ species, Luer. 4, 77, inc.; ∞ frondes, poeta in Anthol. Lat. B. II, p. 48; — scenarius, 3: = fgd.; — ∞ artifices, Ammian.; ∞ pictor, (Theater-

maler), Inscript.; — scenaticus, i, m.: Acteur el. Scuepiller, Varr. ap. Non.; o. — scenatilis, e, ligesom scenicus: hævende til Scenen, scenist; — ∞ modus, Varr. ap. Non.; [scena].

scenice, adv.: ligesom paa Scenen, paa Scuepillerens Vis el. Maade; — quum aliqua velut scenice fiunt, Quintil. 6, 1, 38; af — scenicus, 3, *σκηναῖος*: hævende til Scenen el. til Theatret, scenist el. theatralst, odel.; I) „egenl.“; — ∞ artifices, Cic., actores, Quintil.: Scuepillerne; ∞ ludi: Theaterforestilling, (i Modsetn. af Kamplegene); vid. Liv. 7, 2; ligel. id. 31, 4: ludi Romani scenici eo anno magnifice apparate facti; cf. id. 31, 51, o. Suet. Aug. 43, (hvor ogf. ∞ operae, opp. ∞ gladiatoriae); ∞ habitus, id., gestus, Cic., decor quidam, Quintil.; ∞ modulatio, id., venustas, Cic., dicacitas, Quintil.; men scibam (f. sciebam), dubium esse fortunam scenicam, vid. Ter. Hee. prol. 2, v. 8; — ogf. in neutr. absol., el. m. Subiectsføining; quod est imprimis frivolum ac scenicum, Quintil. 10, 7, 21; complodere manus, scenicum est, etc., id. 3, 1, 123; — b) ogf. subst. scenicus, a: Scuepiller, Scuepillerente; — orator ... plurimum abierit a scenico, Quintil. 1, 11, 3; cf. Cic. Off. 1, 31, ostere, Suet., o. M.; — men som Skalds ord: ille scenicus est, (om Nero), Tac. Ann. 13, 59; — fem. scenica, Cod. Just.; — II) „overf.“: forfaldt el. udsynelende, (i Modsetn. af d. virkelige); — dum haec ipsa contemnit populus Romanus ... invictus a veris regibus, ab illo imaginario et scenico rege (Andrisco) superatur, vid. Flor. 2, 11.

Scenitae, artum, m., *σκηναῖται*, (som doe i Teltte), Arabes, Plin. 5, 21, Nomades, id. 6, 32. — scenographia, ae, f., *σκηνογραφία*: perspectiv Fremstilling af en Bygninges Front og Sider; — vid. Vitruv. 1, 2; (al. sciagraphia, *σκιαγραφία*, m. f. Bem.). — Scepsis, i, f., *Σηψις*: By i Mylien, Plin. 5, 32; — B) df. Scepsius, 3, Metrodorus (af Byen Scepsis), Cic. Tusc. 1, 21, Plin.; — heder ogf. absol. Scepsius, Ovid. Pont. 4, 14, 38. — Sceptici, orum, m., *Σκεπτικοί*: Tvivlere, som filosofifikt Sect, f. Quintil. 10, 1, 124, (Gesn.); f. ogf. unde. Pyrrho; — scepticos, i, m., *σκηπτικός*: alim. Benavneelse paa det fra Lysten nedfyrrende Uleir, Appul.

sceptrifer, a, um, [sceptrum, fero]: sceptrbærende, manus Servi, Ovid. Fast. 6, 480; ∞ Tonantes, (d. e. Jupiter og Juno), Senec. Med. 59. — sceptriger, a, um, [sceptrum, gero]: = fgd.; — ∞ rex, Sil., Lajus, Stat. — sceptrum, i, n., *σκηπτρον*; odel., Iverpaa man støtter sig, Støttestav, odel.; df. I) Kongeslaven el. Scepteret; — (rex) sedens cum purpura el. scepro etc., Cic. Sest. 26; ∞ eburnum, Ovid.; cf. id. Met. 7, 506: in capulo sceptri nitente sinistra, etc.; f. ogf. Justin. 43, 3: quas (hastas) Graeci scepra vocabant; ∞ Jovis, Suet. Aug. 91; men ∞ Augusti, id. Galb. 1, (Imperatoris el. Triumphatoris Commandostav); men „poet.“, Virg. Aen. 12, 206: Ut sceptrum hoc ... semel in silvis imo de stirpe recisum, Matre caret, etc.; — ogf. til Tragedien hører Sceptret som kongeligt Insigne, hys. Ovid. Am. 2, 18, 13: Scepra tamen sumpsit, (har taget en Tragedie); — „poet.“ staer ogf. m. Eftertryk pl. f. sing., vid. Virg. Aen. 1, 57, ostere, o. Ovid. Met. 3, 265, ostere; — B) df. ogf. „bes.“; a) med Lunc: scepra paedagogorum, Martial. 10, 62; — b) ogf. er sceptrum: en Benavneelse paa Borten aspalathos, Plin. 12, 52; — II) „overf.“ ogf. som Symbol paa den høieste Magt: Kongedømmet el. Regeringen el. Riget; — vid. Virg. Aen. 1, 253: sic nos in scepra reponis? cf. ibd. 10, 852; men id. Ge. 2, 536: Ante etiam sceptrum Dietaei regis, (for Jupiter var Konge paa Creta); men Luer. 3, 1050: Homerus Scepra potius (neml. som Digterbæge). — sceptruchus,

Isocrate, Cic. Orat. 52; cf. **Caes.** B. G. 7, 22; superl., — animadvertere de coelo tacta, Cic. Div. 1, 41; — not.: **Plin.** Pan. 61, taces nu ester **Gierig.**: si sciens fessellisset (f. si scienter etc.).

scientia, ae, f., [sciens], **Viden** cf. **Videnstab**, **Rundstaf** (neml. den subjective, ligesem cognitio e. eruditio; opp. disciplina e. doctrina cf. den objective **Viden**); a) absol. (cf. ut. gen. obj.); — omnes ... trahimur ad cognitionis et scientiae cupiditatem etc., vid. Cic. Off. 1, 6; fugere scientiam alicuius, (unngaae nogenes **Rundstaf**), id. Manil. 10; men id. Phil. 2, 23: satisfacere vestrae scientiae; men duae res ... scientia atque usus militum, **Caes.** B. G. 2, 20; opinionibus, non scientia contineri, vid. Cic. d. Or. 2, 7; cf. ibid. 1, 20; men ibid. 1, 14: aliqua obscurior etc., (opp. usus forensis); — ∞ efficax, vid. **Hor.** Epod. 17, in.; ∞ trivialis, (den første **Stofslærdom**), **Quintil.**; — egsf. in pl.: tot artes, scientiae etc., Cic. d. Senect. 21; — b) e. gen. obj.; — omnium rerum magnarum atque artium scientiam consequens (orator), Cic. d. Or. 1, 6; ∞ regionum, ibid. 1, 11; ∞ futurorum (opp. ignoratio), id. Div. 2, 9; ∞ rei militaris, **Caes.**, linguae Gallicae, id.; ∞ deorum colendorum (sanctitas), Cic. N. D. 1, 41; ∞ aeris fundendi, **Plin.**; — c) field. m. in cf. de; — ∞ in affectibus movendis, **Quintil.** 10, 27; cf. Cic. Phil. 9, 5; men id. Sull. 13: cuius scientiam de omnibus constat fuisse, ejus ignoratio de aliquo purgatio debet videri; cf. — scientiōla, ae, f., dem.: liden cf. **ringe Rundstaf**; in pl.; — a) parvas artium concinnare, (frive **Clemenztarboget**), **Appul.**

scilicet, adv., [etr. af scire licet, hvæmmed det egsf. omverles h. **Luer.**; egsf. sem archaisht **Uetvst** hos **Liv.** o. hos **Cels.**]; eyrdl.: det er let at vide; cf. fædv. spærende til vort: vistseligen, aabenbart, det fershaer sig cf. det kan jeg tree, nemlig, edl.: cf. 1) „ahn.“; a) m. Objectsbetning, (men alene færel.); — ita scilicet facturam, (et fershaer sig, at hun maa giere saa), **Plant.** Asin. 1, 12; cf. id. Rud. 2, 3, 61. effere, egsf. **Ter.** Heaut. 2, 3, 117, e. ibid. 1, 8, 15, egsf. **Luer.** 2, 168, egsf. **Sall.** Jug. 4; — b) sem blet **Partifel** cf. absol.; — qua mente esset etc., pessima scilicet et infidelissima, nam etc., **Brut.** ap. Cic. Fam. 11, 1; **Brutus** terram osculo contigit: scilicet, quod etc., (aabenbart færdi), **Liv.** 1, 56: ne species quaedam commovet, inanis scilicet (vistnet), sed commovit tamen, Cic. Fin. 5, 1, (Madv.); — egsf. i det betræfende **Spergsmaal**: **Comites** secuti scilicet sunt virginem, (have uden Tvivl fulgt hende)? **Ter.** Eun. 2, 3, 55; — c) elliptisk (alene færel.), vid. **Luer.** 1, 809; navnlt. egsf. i betræfende **Svar**, vid. **Ter.** Eun. 5, 8, 10, e. id. Ad. 1, 7, 33; — II) „bes.“; a) m. irenisk cf. **sarcastisk** **Bem.**, (hvilsen da **Stedets** **Sammenhang** viser): kan jeg tree, naturligen, edl.; — vid. **Ter.** Andr. 1, 2, 14, o. **Virg.** Aen. 1, 379; ligel. Cic. Sull. 21: scilicet is sumi, qui etc.; ligel. **Tac.** Ann. 6, 23: scilicet ... defuerat tempus etc.; cf. ibid. 2, 30, e. ibid. 3, 65; — B) efteraug. egsf. sem blet ferslærende cf. bestemmende **Partifel** (**Græfneres** **δελονότι** cf. **δελωδῆ**), vort; nemlig; — sub nomine alieno, nepotum scilicet et uxoris etc., **Suet.** Aug. 29; ligel. id. Tib. 11: ignota scilicet tunc adhuc **Caesarum** potestate.

scilla o. squilla, ae, f., **σquilla**: I) **Sesvibelen**, (**scilla maritima** L.), **Plin.** 19, 30, effere, **Colum.**, o. **A.**; — II) **cislagss** **Sestrebss**, (**cancer squilla** L.; i denne **Bem.** offest squilla), egsf. pinnoteres, vid. Cic. N. D. 2, 18, o. **Plin.** 9, 66. — **scillinus**, 3, **αζιλλινος**: tillavet af **Sesvibler**, acetum, **Plin.** 23, 28; heder egsf. acetum **scilliticum** (**αζιλλινόν**), **Cels.**, **Colum.** — **scillites**, ae, m., **αζιλλίτης** (**οἶνος**): **Sesviblevin**, **Colum.**, **Pallad.**; cf. egsf. acetum **scillites**, **Plin.** 32, 47. — **scilliticens**, 3. i. und. scil-

linus. — **scimpodium**, i, n., **σκιμπόδιον**: **lav** **Zeng**, **heltieng** cf. **Veibent**, **grabatus**; — **cubans** in **scimpodio** **Græciensi**, etc., vid. **Gell.** 19, 10.

scin' f. **scisne**, f. und. **scio**. — **scincos** (-us), i, m., **αχιζος**: en i **Afien** og **Afrika** **hoppig** **Dyleart**, **Plin.** 8, 38, effere. — **scindo**, scidi, scissum, 3, (færel. perf. redupl. **scisideri**, **Enn.**, **Naev.**, **Attius** o. **Afran.** ap. **Priscian.**), v. a., [best. m. **αχιζω**, men efter **Doederl.** af **caedo**]: fenderriiser, flosser, spalter, edl.; I) „egenl.“: — quum saxum scisiderit, **Enn.** ap. **Priscian.**; ∞ crines, **Virg.**, **Ovid.**, capillos, id.; men id. **Met.** 8, 526: scissaeque capillos (acc. **græc.**) **Planguntur** matres etc.; cf. ibid. 1, 545: scissae cum veste capillos, etc.; ∞ epistolam, Cic. Fam. 5, 20; ∞ vestem, **Liv.**, **Hor.**, e. **A.**; ∞ vestem de corpore, **Propert.**; men Cic. Att. 13, 33, m. **Quæ**: ut non scinderem paenulam, (at jeg ikke beldt aliser stærkt paa ham, neml. fem **Beit**); ∞ sinus, **Quintil.**, latus flagello, **Ovid.**; scissa genas, **Lucan.**; — ∞ vallum, (**επρυττε**), Cic., **Liv.**, **Tac.**; ∞ pontem, (**αβρυπε**), **Plant.**; ∞ lignum (cf. **querum**) **enneis**, (**flexe** cf. **spalte** **dermet**), **Virg.**; ∞ aequor (i. e. humum) **ferro** (at **pleic**), id.; ∞ freta ietu (remorum), **Ovid.**; egsf. ∞ **aquas** (puppis), id.; men **Tac.** **Germ.** 13: dirivuit scinditque **Sueviam** continuum montium jugum; — ∞ se nubes (at **splittes**), **Virg.**; effere **medial**: **odors**, **fumus**, **vapor** ... Scinduntur per iter flexum, etc., **Luer.** 4, 88; ligel. Scinditur in geminas partes circumfluvius **amnis**, **Ovid.** **Met.** 15, 739; cf. ibid. 1, 123; — ∞ **aves** in frusta, (sem **ferskæret**), **Senec.**; ∞ **olsonia**, id.; men **Martial.** 3, 12: nihil scidisti (f. nullum cibum distribuisi); — **endel.** egsf. absol.: quod teligere (sentes), illico rapiunt; si eas ereptum, illico scindunt, **Plant.** **Casin.** 3, 6, 2; — II) „fig.“: — ne scindam dolorem meum, (fer ikke at **eyrve** **ten**), Cic. Att. 3, 15; men **Luer.** 3, 1007: scindunt curae (animum); (cf. id. 5, 16); — ∞ **verba** **fletu** (**αβρυπε**), **Ovid.**; men **fancium** vitio ... scinditur vox (bliver **afbrudt** og **farrende**) etc., **Quintil.** 11, 3, 20; — **Sic** genus amborum scindit se sanguine ab uno, **Virg.** **Aen.** 8, 142; ligel. scidit deinde se studium, **Quintil.** **proem.** 13; ligel. **medial**: scindi in duo, vid. **Senec.** **Ep.** 89; hi discordes ... in duas factiones scindebantur, **Tac.** **Hist.** 1, 13; cf. **Virg.** **Aen.** 2, 39: Scinditur incertum studia in contraria vulgus; — III) **partic.** **scissus**, 3, egsf. **sem** **adj.**; A) „egenl.“: **flexet** cf. **spaltet**; — **scissae** **aures** (**cervorum**), **Plin.**; ∞ **folia** pluribus divisuris, id.; ∞ **alumen**, (sem **fliver** sig, f. und. **scissilis**), **Colum.**; — men „overf.“: ∞ **genae**, **Propert.** 2, 14, 8. (med **Stenfer**); ligel. ∞ **venter**, **Martial.** 11, 60; — b) egsf. **subst.**, **scissum**, i, n.: **Rist** cf. **Sul**; — **scissa** **reficere**, **Plin.** 11, 28; — B) cf. „overf.“: — ∞ **genus** **vocum** (**afbrudt** cf. **flurrende**, edl.), Cic. d. Or. 3, 57; f. egsf. **evenf.**, **Quintil.** 11, 3, 20: scinditur vox, etc. — **scindula**, ae, f. und. **scandula**.

scintilla, ae, f., [best. m. **σπινθήρ**]; I) „egenl.“: **Gnist**, **Stagnit**; — segetes stipulamque videmus **Accipere** ex una scintilla incendia passim, **Luer.** 5, 607; cf. **Virg.** **Aen.** 1, 171, **Liv.** 38, 7, e. **A.**; egsf. in pl., **Virg.** **Aen.** 12, 102, **Quintil.**, e. **A.**; sem **Senten** **tan** **marcks** **Curt.** 6, 3: parva saepe scintilla contempta magnum excitavit incendium; — II) „fig.“: A) „overf.“: lysende **Punkt**; — ∞ **argenti**, **auri**, **Plin.** 33, 31; — B) „ment.“ cf. **em** **Begreber**: ligesem **Gnist**; **best.** **Cie.** **Acad.** 2, 19 („alleg.“): ne scintillam quidem ad dispiendum etc.; men id. d. **Rep.** 2, 21: ∞ **ingenii** etc.; — egsf. det **Ullermindste**; ut ne qua scintilla teterimi belli relinquatur, id. **Fam.** 10, 14; men **Plant.** **Trin.** 3, 2, 52: Ne scintillam quidem relinques, genus qui congliscat tuum. — **scintillatio**, onis, f.: **Gnistren**, **ceulorum**, (for **Pinene**, neml. **sem** **Dienfraghet**), **Plin.** 20, 33; af — **scin-**

lillo, avi, l, v. n., [scintilla]: at gnifire, at udfaste (gnifire, „rect.“ o. hæs Plin.); — ∞ templa coeli, Lucr.; scintillantia fulgetra, Plin.; cf. Virg. Ge. 1, 392; ∞ oculi, Plaut.; — men „fig.“: Agnovit juvenem, scintillavitque eruentis ira genis, etc., Sil. 9, 562. — scintillula, ae, f., dem. af scintilla: liden Gnift; — df. lignefcævis: in pueris virtutum quasi scintillas videmus, Cic. Fin. 5, 15; — men „fig.“, ∞ vitæ, (Væsgnift), Tertull.

scio, vi v. ð, itum, 4, (fem fercaflisse o. archaififte Æmer marces: imperf. scibam, as, etc., Plaut., Ter., o. Æ.; fut. scibo, is, etc., ibd.; byf. egf. pass. scibitur, Plaut. Capt. 4, 2, 5; scin' f. scisne, id., Ter.; men perf. syncope. scisti f. scivisti, Ovid., scisse, Cic., Quintil.), v. a.; 1) „alm.“: vœd cl. fender cl. ferfaæ: cf. Quintil. 10, 1, 13: nam et intelligo et sentio et video saepe idem valent, quod scio; a) c. acc.; — is omnes linguas scit, Plaut. Poen. prol. 112; ∞ literas, Cic., artem, Hor.; nemo omnia scire potest, Varr. R. R. 2, 1; men omnes in eo, quod scirent, satis esse eloquentes, vid. Cic. d. Or. 1, 14; — ∞ aliquid ex aliquo, (fra cl. af cl. igiennem negen), Plaut., Cic. Fam. 9, 17; sciam, ∞ aliquid de aliquo, f. nœenf.; — quod sciam, (faavîd jeg vœer), Plaut., Cic. Att. 16, 2, o. Æ.; ligel. quantum sciam, Quintil.; nec me ulla res delectabit, quam mihi uni sciturus sim, etc., Senec. Ep. 6; — df. pass.; ars earum rerum est, quæ sciuntur, Cic. d. Or. 2, 7; id de Marcello ... scrii potest, id. Att. 12, 22; Quod quum scibitur (f. scietur), per urbem irridebor etc., Plaut. Capt. 4, 2, 5; — b) c. inf.; oftene m. Objectsfatning; — qui est, utrum sciant pingere, an nesciant, non obscuro est, vid. Cic. d. Or. 1, 16; cf. Quintil. 10, 5, 19: si docere sciant et velint; ligel. Hor. Ep. 1, 17, 14: si sciret regibus uti, etc.; — scis (liber), In breve te cogi, etc., id. ibd. 1, 20, 7; cf. Cic. Lael. 2; faul. egf. scire licet (egf. ctr. scilicet) m. Objectsfatning; vid. Lucr. 1, 860 v. 893, oftene, egf. Liv. 1, 39, v. Æ.; — ligel. imperson.: quoad scitum sit, Sestium vivere, Cic. Sest. 38; — c) m. Relativfatning; — scin' (f. scisne), quam iracundus siem? Plaut. Bacch. 4, 2, 12; cuius facile est scitu, quam fuerim miser, Ter. Heu. 3, 1, 15; quum sciatis, quo quaque res inclinet, Cic. d. Rep. 2, 25; scisti (f. scivisti), qua cogere posses, Ovid. Fast. 4, 527; — egf. m. figd. ut (hvortecæs), Cic. Mur. 9, Hor. Od. 3, 4, 42, v. Æ.; ligel. m. eur (hværfæ), id. Ep. 1, 19, 35, v. ibd. 2, 187; — Qui scis, an, quæ jubeam, sine vi faciat? Ter. Eun. 4, 7, 20; cf. Hor. Od. 4, 7, 17, v. id. A. P. 462; men m. quod (f. acc. c. inf.), vid. Plaut. Asin. 1, 1, 70: Equidem scio jam, filius quod amet meus; cf. ibd. v. 37; — Talemaaden: haud scio an, f. und. an; — men pass.: Hic sciri potuit ... Quo studio vitam suam te absente exegerit, Ter. Heu. 2, 3, 38; — fercl. findes egf. undert. i d. relative Satning: indic. f. conj.; scitin' (f. scisne), quid ego vos rogo? Plaut. Men. 5, 9, 92; cf. id. Bacch. 2, 2, 24: Scis tu, ut confringi vas cito Samium solet? men Ter. Eun. 4, 4, 59: ego scibo ex hoc, quid siet; cf. Plaut. Amph. 1, 3, 26: (ut) Ex me primo prima scires, rem ut gessissem publicam; — d) absol. cf. m. Næverb.; — quum videbis, tum scies, Plaut. Bacch. 1, 2, 37; — navn. egf. fom Jndfærfæfatning; quem (Catonem), ut scitis, unice dilexi, Cic. d. Rep. 2, 1; cf. id. Lael. 21; ligel. jurato, scio, plus credet mihi, quam injurato tibi, Plaut. Amph. 1, 1, 281, oftene; men elliptif (o. truende): scin' Quomodo? id. Aul. a. v. 21, oftene; men c. inf. subj.: Scire tuum nihil est (din Viden cl. Jundfærfæ), nisi etc., Pers. 1, 27; — fremdeles pass.: plus, quam opus est scito, sciet, Ter. Phorm. 4, 1, 18; cf. ibd. 5, 9, 14; — scire Latine, Cic., Graece, id., (funne Latin et.

Græff); ligel. fidibus scire, (funne Citharist cl. Musif), Ter. Eun. 1, 2, 53; — e) endel. m. de; — de legibus instituendis, de bello, de pace, de sociis ... Solonem scisse melius ... quam Demosthenem, Cic. d. Or. 1, 13; cf. id. Sull. 13 fin.; ligel. Ovid. Fast. 4, 5: Scis, dea, respondi, de vulnere, etc.; — II) „bef.“: A) „publicist“, f. d. fædv. sciscere, om Jolfer: efter indbener Jundfærfæ af beflutte; — ut tribunus pl. rogationem ferret, sciretque plebs, uti etc., Liv. 26, 33; — B) fild. heder scire om Jonen, (ligefom cognoscere om Janden): at have Dmgang dermed, vid. Trebell. xxx Tyr. 30; — not.: in perf. er scisse (etc.): den byppigere Jorm f. scivisse; — neque scisse futura, Liv. 43, 5; cf. Cic. d. Or. 1, 13, v. Æ.; f. egf. Quintil. 1, 6, 17; — III) partic. sciens, tis, egf. fom adj.: A) vidende cl. Jyndig, ebf.; — utrum sciente (eo), an imprudente, sit factum, Nep. Con. 5; ut sis sciens, Ter. Andr. 3, 2, 28; cf. id. Heu. 4, 8, 32: te scientem faciam, quicquid egero; — b) „bef.“: fom er fig be vidst med Jendfyn paa en vis Handling cl. Jifftand; df. med Vidende, ferfættigen, (opp. imprudens), Ter. Phorm. 4, 3, 55, Cic.; opp. insciens, id.; an ille mentat sciens? Plaut. Amph. 2, 2, 29; men Ter. Eun. 1, 1, 27: prudens, sciens, Vivus vidensque pereō; — navn. egf. i etelige Jorffiffringer; vid. Scip. Afric. ep. Gell. 7, 11 fin., o. Plaut. Asin. 3, 2, 16; — Jormen: si sciens fallo, f. und. fallo; f. egf. und. scienter, not.; — B) Jyndig cl. bygtig i fit Slæg; a) absol.; — vites pampinari, sed a sciente, Varro; — compar., ∞ venefica, Hor. Epod. 5, 72; cf. Cic. Manil. 10; superl., ∞ gubernator, id.; — b) c. gen.; — sciens locorum, Sall. Jug. 97; ∞ pugnae, Hor.; ∞ citharae, id.; sciens linguae Latinae, Tac.; superl., ∞ vir regendae rei publicae, Cic. d. Or. 1, 49; — c) „pæc.“ egf. c. inf.; — non alius flectere equum sciens Aequæ conspiciat gramine Martio, etc., Hor. Od. 3, 7, 25.

sciolus, i, m., dem. af sciens: fom vœd libet, hælvtærd, ebf., Arnob. — Sciopodes, um, m., f. und. Sciapodes. — sciöthæricon, i, n., *σχιθῆριον*: eflagß Soluhr, Plin. 2, 78; — egf. sciöther, is, m., Hygin. — Sciapiades, ae, m., f. und. 2. Scipio. — 1. scipio, onis, m., *σκιπών, σκιπών*: Etet cl. Etay, ebf. til at fotte fig paa, cl. til at gaac vœd, Plaut. Casin. 5, 4, 6 v. 30, oftene; scipione eburno in caput (Galli) incurso, Liv. 5, 41; men Catull. 37, 10: scipionibus (i. e. baculis semiustis) etc.; — navn. bæres ∞ eburneus af de Triumphe rende, Liv. 5, 41, under Keiferne egf. af Confulerne, Vopise, Ammian.; egf. at mæfte fom Væsgave til venfabelige Jyrfter, Liv. 30, 15, o. id. 42, 14.

2. Scipio, onis, m.: heromt Jamilienen in gente Cornelia, hvortaf mærfes Scip. Afric. major (i d. anden punifke Krig), o. Scip. Aemilianus Afric. minor (i d. trediepunifke Krig); — not.: i Jexametret findes for Jærfes Ebfæ Jormen Scipio (f. Scipio), Lucan., Sil., v. Æ.; — B) df. 1) Sciapiades, ae, m.: en Sciapiades cl. en Scipio, alff. mærfif Biform af Scipio; vid. Lucr. 3, 1017; acc. sing. Sciapiadem, Hor. Sat. 2, 1, 17; cf. Virg. Ge. 2, 170: Sciapiadas duos bello etc.; — 2) Sciopönarius (men ifte Scipioninus), 3: scipionif, Varr. L. L. 9, 42.

Sciron, onis, m., *Σκίρων* cl. *Σκίρων*: en bærgæt Jæver paa de Jironifke Klipper (imellem Mægaris og Piræus), blev ombragt af Jhefus; — vid. Ovid. Met. 7, 444 figd.; — B) df.; 1) Scironius, 3: Jironif; — ∞ saxa, Mela 2, 3, v. Plin. 4, 11; — 2) Scironis, idis, adj. f.: Jironif; — ∞ petrae, Senec. Hippol.; — II) en i Athenen fra de Jironifke Klipper blæfende Nordvefvinde, Plin. 2, 46; cf. Senec. Qu. N. 5, 17: Atabulus Appuliam infestat, Calabriam Iapix, Athenas Sciron, etc. — Scironis, idis, o. Scironius, 3, f. und. Jrgd.

*scirpeus (sirr.), 3: som er giert af Her el. af Sivarten scirpus; — ∞ ratis, Plaut.; men ∞ simulaera, (Magerbiller af Siv), Ovid. Fast. 3, 621; f. ogs. und. Argei; derom ogs. ∞ imago, id. ibd. 659; men ∞ fila (i Bortlys), Prudent.; — II) df. subst., scirpea (sirr.), ae. f.: en af Heret scirpus stillet Begyndelse, (navnl. til Godesf), Varro, Cato, Ovid., v. A.; — scirpiculus (sirr., surp.), 3: børende til Herarten scirpus; men som adj. alene i Herbindelsen: ∞ falcis, Cato, Varro; — II) oftere som subst., scirpiculus (sirr., surp.), i, m.: en af scirpus stillet Kury, Norfure, ovl.; — surpiculi olerorum, Lucil. ap. Non.; cf. Propert. 4, 2, 10, v. A.; men ∞ piscarii, (Risserfuser), Plaut. Capt. 1, 2, 36; v. — scirpo (sirr.), (avi), atum, i, v. a.: stetter el. binder af Her el. Siv, Varro; scirpata dolia, id. ap. Non.; — [scirpus].

scirpula vitis: etflaas ubeftend Wintre, Plin. 14, 4; df. ∞ uva, id., Colum. — scirpus (sirr.), i, m.; I) egenl.: Her el. Sivart, Plin. 16, 79, oftere, Plaut. Rud. 2, 6, 39; — b) som Ordspreg mærkes: nodum in scirpo quaerere, (stabe sig selv Banfælig: beder, da neml. Sivarten scirpus er uden Knæer el. Knuder); vid. Eunn. ap. Fest. p. 330, (Müll.), v. Ter. Andr. 5, 4, 38; — II) Sivflemning el. Struse; df. „overf.“, ligesom aenigma: en Gaade; — in pl., Gell. 12, 6. — scirrhomia, atis, n., *ασιρρομία*: forberdet Hævelse i Legemet, Plin. 25, 42; — figel. scirros, i, m., *ασιρρος*, id. 7, 13.

*sciscitatio, onis, f.: Efterforskning el. Efterspørgsel, Petron. Sat. 24, 5; v. — sciscitator, oris, m.: som underføger el. efterforsker, Martial. 3, 82, Prudent.; — [sciscitor]. — sciscito, are, actio Biform af figd., Plaut. Merc. 2, 3, 52; df. pass. sciscitatus, 3, Ammian. — sciscitor, atussum, i, v. dep. a., [scisco]; I) egenl.: spørger mig for, efterspørger, underføger el. udforsker; a) c. acc. rei; field. c. acc. pers.; — ∞ sententiam alicujus ex aliquo, Cic. N. D. 1, 7; cf. id. d. Or. 1, 23; ∞ voluntatem consulis, Liv. 7, 26; figel. parendo potius ... quam imperia ducum sciscitando etc., Tac. Hist. 1, 81; — sciscitatum deos (per id specus descendere), Liv. 15, 27; men ∞ singulos, anne etc., Suet. Vitell. 7, oftere; — b) m. Relativfætning, el. m. de.; — Procul hinc lubet prius, quid sit, sciscitari, Ter. Eun. 3, 4, 10; cf. Liv. 1, 9, oftere; ab utroque sciscitor, cur etc., Cic. N. D. 1, 9; — de victoria sciscitantes, Cic. Div. 1, 31; cf. id. Phil. 14, 7, v. id. Att. 9, 15; — c) absol.; — comiter sciscitando etc., Liv. 6, 31; non sciscitandi gratia, sed instandi etc., Quintil. 9, 2, 7; — II) forføger el. prøver, an etc., Capitolin. Anton. Philos. 5.

scisco, scivi, scitum, 3, v. a., inel. af scio; I) egenl.: følger at erfare, efterforsker el. udspørger, (men alene forst.); — orius accuro, ut sciscam, quid velit, Plaut. Amph. 5, 1, 17; faal. ogs. Afran. ap. Charis., v. Attius ap. Non.; — b) df. ogs. (figel. forcl.): faar at vide; — Palam atque aperte, ut illi id factum sciscerent, Plaut. Bacch. 2, 3, 68; — II) „overf.“; A) „publicist“ om Jøiser: efterat Sagen er foredraget, el. efter anstillet Underføgelse af bestulte el. forerdrne; — quae scisceret plebes, aut quae populus juberet, etc., vid. Cic. Placc. 7; cf. id. Phil. 1, 10, (som Jermular): „consules populum jure rogarunt, populusque jure scivit“; men Liv. 12, 21: rogationem ... plebes scivit jussitque; figel. m. ut, id. 1, 17; cf. Cic. Off. 3, 11; men id. Balb. 11: si Gaditani sciverint nominatim de aliquo cive R., ut sit civis Gaditanus; — ogs. pass.: multa perniciosa ... sciscuntur in populis, id. Leg. 2, 5; figel. quae scita sunt in populorum institutis et legibus, ibd. 1, 15; — B) ogs. ubert. om enefte Personer, ligesom decernere af stemme derfor, at antage el. billige; —

— qui etc., ostendit, eam se sciscere legem, quam etc., Cic. Prov. cons. 15; cf. id. Planc. 11: Plancius primus scivit legem de publicanis, (satte den igien: nem); — III) partie. scitus, 3, ogs. som adj.; A) „alm.“; 1) om Personer: erfare, fleg, viltig, listig, ovl.; (ofteft „poet.“); — Ad eam rem usu'st hominem astutum, doctum, scitum et callidum, Plaut. Pseud. 1, 3, 151; eho, nimium scite scitus es, id. Casin. 3, 1, 8; cf. Ter. Eun. 2, 2, 23; ∞ convivor, (dygtig Bert), Liv. 35, 49; — compar., Non sum scitor, quae etc., (jeg er iffe for fleg, som osv.), Plaut. Cist. 1, 2, 12; — b) ogs. c. gen.: fyndig veri, dygtig derit; — scitusque vadorum, Ovid. Met. 9, 108; curvae scita Thalia lyrae, id. Fast. 5, 51; scitus pugnandi, Quintil.; — f. gen. fines ogf. inf., Sil. 17, 23; — 2) om Ting og om Begreber: dygtig el. artig el. fin i sit Slags; — Pulchre scripti; scitum syngraphum! Plaut. Asin. 4, 1, 57; scito sermone et Attico (scribere), Cic. N. D. 1, 33; — superl., ∞ oratio, Plaut.; quod (dictum) mihi scitum esse videatur, etc., Cic. Planc. 14; — oftere ogs. absol.; scitum est illud Catonis (sc. dictum: vittigt el. træfende el. aandfaldt Ord el. Udsagn), Cic. Lael. 21; cf. id. Div. 2, 21; men scitur, c. inf.: det er artig el. flegt el. forstandigt, Ter. Heaut. 1, 2, 36; cf. id. Phorm. 3, 1, 2; — B) df. „overf.“ paa det Ydre: smut, net, artig, (ofteft for: o. eftercl.); — Satis scitum filium mulieris, Plaut. Merc. 4, 4, 15; voce admodum scita et canora (legere), Gell. 18, 5; — C) subst., scitum, i, n.: en Betslætning; a) sædv. c. gen. plebis (plebei), el. i eet Ord dermed, plebiscitum: Jølfefæslætning, Plebifcit, (opp. senatusconsultum el. Senatsbeslætning); — scita plebis injuncta patribus, Liv. 3, 67; cf. id. 10, 22 fin., oftere; quo plebiscito etc., Cic. Fin. 2, 16; cf. id. d. Or. 2, 48; — not.: f. d. romerske plebis scitum bruges om andre Jølf: populi scitum, vid. Cic. d. opt. gen. Or. 7, v. Liv. 15, 25; Nep. Arist. 1, oftere, ogs. i eet Ord: populi-scitum; — dog har Tac. Ann. 3, 58, populi scita f. plebis scita; men Plin. 14, 28: scito legum diligenti contra fallacias etc.; — b) field. om enefte Ørighe- ders Beslætning; — vid. Liv. 1, 20, v. id. 3, 33; — 2) i det phitosephiske Sprog som Overfættelse af *δύναμις*: phitosephisk Lærefætning el. Grundfætning, decretum, Senec. Ep. 95.

*scissilis, e; I) til at fløve el. spalte, alumen, Cels.; — II) eftercl., ligesom scissus: sonderreven, centunculus, Appul., fasciae, Veget.; — scissim, adv.: fløvet el. adflitt, Prudent.; — scissio, onis, f.: Adfillelse el. Deling (navnl. Tallets), Macrobi. Somn. Scip. 1, 6; — scissor, oris, m.: en Hørfæter, Petron. Sat. 36, 6; v. — scissura, ae. f.: Son- derlemmelse el. Adfillelse; — ad scissuram Nili, (hvor den deler sig), Plin. 5, 9; — b) ogs. „meten.“: Dist, Aftæning, id. 31, 39; — II) „fig.“ ∞ domestica: indre Overagt, Prudent.; — [scindo]. — scissus, 3, partie. af scindo.

scitamenta, orum, n., [1. scitus]; I) læffe Spiser el. Læffereder; (for: o. eftercl.); — vid. Plaut. Men. 1, 3, 26, Matus ap. Gell. 20, 3, v. A.; — II) „fig.“: fæfillede Udtryk, Gell. 18, 8. — scitatio, onis, f., [scitor]: Efterspørgsel, Ammian. 18, 5. — scite, adv. af 1. scitus und. scisco; I) „alm.“: påfende el. dygtigen, flegt el. fin el. artigen, ovl.; — satis scite et probe, Plaut.; cf. Ter. Heaut. 4, 4, 7, v. Cic. Fam. 11, 16; ∞ et litterate perscriptae rationes, id. Pis. 25; ∞ et venuste facta (capella), id. Verr. 2, 35; ∞ loqui, (opp. strenue facere), Liv. 10, 19; — compar., scitius, Gell. 1, 11; superl., scitissime, Plaut. Stich. 1, 3, 116; — II) „bef.“: artigen el. smagfuldt el. galant, ovl.; — quia parum scite convivium exorno, Sall. Jug. 85; cf. Liv. 4, 44: (virginem Vestalem) coli sancte potius, quam scite, jussit (pontifex maximus).

scitor, atus sum, 1, v. dep. a., intens. af scio: efterfølgende el. efterfølgende, forlanger at vide el. erfare; (specif. Dnt; thi Cic. Orat. 16, er sciscitari: den rigtigere Væsemaade; vid. Freund.); — ∞ causam viae, Ovid. Met. 2, 511; ∞ digna relatu, ibid. 1, 792; cf. Virg. Aen. 2, 105; men Quid veniat, cognorat enim, scitatur, etc., vid. Ovid. Met. 11, 662; ogf. m. de, id. ibid. 10, 561; ∞ oracula, Virg. Aen. 2, 111; men ∞ ex aliquo, Hor. Ep. 1, 7, 60, ab aliquo, Ovid. Met. 1, 775.

scitule, adv.: ret fint el. artigen, Appul.; af — scitulus, 3, dem. af 1. scitus: ret fin el. artig el. smuk; (for: e. efterel. Dnt); — ∞ facies, Plaut.; ∞ forma atque aetatis, id. Rud. 4, 1, 3; ∞ caupona, Appul. — scitum, i, n., f. und. flg. — 1. scitus, 3, partic. v. adj. af scisco. — 2. scitus, us, m., [scisco], fild. Biform af scitum, o. alene i Forbindelsen: plebis scitu, (sigelse en Festselsning), Liv. 23, 7, hvor det betyder: de senatus sententia plebisque scitu etc.; ligel. Cic. Att. 4, 2, (ex decreto pontificum): neque populi jussu aut plebis scitu etc.

sciurus, i, m., *sciurus*: Egern, Plin. 8, 58, o. Martial. 5, 37. — sciurus, 3, [scio]: vidende, kyndig; (for: v. efterel. Dnt); — postquam etc., neque quicquam invenit scium, Pacuv. ap. Priscian.; — ogf. e. gen.; peritos ae rerum scios, Lactant.; — B) med Vidende, forsættigen; — prudentes el. scios mendacia defendenda suscipere, id.

scobina, ae, f.: etflags grov Sil el. Rase, Varr. L. 7, 3, ogf. Plaut. frgm. ibid., o. Plin. 11, 68; af — scobis. (scobs, Priscian.), is, f., (ogf. m., Vitruv., Pallad.), [scabo]: hvad der falder af for Silen el. paa lignende Maade, Silpaaen el. Silhø, ogf. Savspaan, ogf. Hammerfæl, Cels., Colum.; f. ogf. Plin. 34, 26, Hor. Sat. 2, 4, 81, Juvenal. 11, 67, o. A.; — ∞ citreus, (reden Citronsfal), Vitruv.; — men scobem cutis in facie oesypum extenuat, (rimel. Skæl paa Fuden), Plin. 30, 10.

scōlecia, ae, f., *scōlecia*: etflags Køberrust, (der seer ud som Ormeffil), Plin. 34, 28. — scōlecion, i, n., *scōlecion*: etflags Skarlagenbær (som let blive ormeffine), Plin. 21, 4. — scōlbrochon, i, n., *scōlbrochon*: en Venænefle paa Barten calitrichos el. capillus Veneris, Appul. — scōlopax, acis, m., *scōlopax*: Skovsneppe, Nemes. frgm. d. aucup. — scōlopendra, ae, f., *scōlopendra*; 1) Tusindben, etflags mangefødet Insekt, Plin. 8, 43; — 2) etflags Døffil, Plin. 9, 67. — scōlopendrion, i, n., *scōlopendrion*: = scolibrochon. — scōlymos, i, m., *scōlymos*: en Treflart med spisselig Blomsfærd, germ. die Kardene, (cynara cardunculus L.), etflags Artiskok, Plin. 20, 99. — scomber, bri, m., *scomber*: en Thunfist el. Matrelart, (scomber scomber L.), Plin. 9, 19, oftere, Plant. Capt. 4, 2, 71, Catull. 93, 8, Pers. 1, 43, Martial. o. A. — scomma, atis, n., *scomma*: spottende Litter, (v. dende Spot, Macrobi. Sat. 7, 3).

scōpa, ae, f.; 1) som sing. alene i Forbindelsen scopia regia: etflags Hanefø, (chenopodium scoparia L.), Plin. 21, 15, o. id. 25, 19; — 2) fæde. in pl. scopae, arum, f., (om plur. f., "scalae" ab in.): den grønne Top af Malturt, Hfarges, etc.; — ∞ absinthii, Plin., marrubii, id., asparagi, Pallad.; of. auct. B. Afr. 47; — B) df. "metron": en (af Rīs bunden) Jæfseff; — Munditias volo fieri; efferte huc scopas simulque arundinem, Plaut. Stich. 2, 2, 23; — b) df. som Dnt: spreg: scopas dissolvere, (alleg.): at bringe i Løden), Cic. Orat. 71; cf. id. Att. 7, 13; vidi L. Caesarem ... non hominem, sed scopas solutas; df. — scoparius, i, m.: som seier med en Skof, Digest. — Scōpas, ae, m., *Scōpas*; 1) berømt græsff Billedbugger fra Paros, Plin. 34, 19, Cic., Hor.; — 2) en Pengeemand i Thessalien paa Simonides's Tid,

Quintil. 11, 2, 11; cf. Cic. d. Or. 2, 86, (ogf. Phaedr. 4, 24). — scōpes, um, f., *scōpes*: en Ugleart, Plin. 10, 70; (cf. Homer. Od. 5, 66). — scōpio, onis, m.: Binkærret Stik, Cato, Colum.; heder hos Varro: scopus, i, m.

scōpūlae, arum, f., dem. af scopae: liten Rīs-fest el. Jæfseff, Cato, Colum.; ogf. in pl., id. — scōpūlosus, 3: fuld af Skippet; — ∞ atque infestum mare, vid. Cic. d. Or. 3, 19; ∞ colles, Sil. 7, 274; men montes scopulosae rupis, vid. Lucan. 2, 619; — ogf. absol.: per scopulosae et abrupta (dejectus Ganges), Plin.; df. "alleg.": intelligo, quam scopulosae difficulte in loco verser, vid. Cic. Div. in Caecil. 11; af — scōpulus, i, m., *scōpulus*: fremragende Skippe, navn. ver el. i Sæet; Dægent.; — ad scopulos allisa (pars remigum), Caes. B. G. 3, 27; dog i denne Bem. oftest "pect.": vid. Virg. Ec. 3, 261; ligel. id. Aen. 1, 111: acuto Detrudunt naves scopulo, etc.; cf. id. ibid. 5, 270; men id. ibid. 1, 180: Aeneas scopulum interea conscendit, etc.; cf. id. 162; ligel. Ovid. Met. 4, 524: Imminet aequoribus scopulus, etc.; cf. id. Trist. 1, 8, 39, oftere, o. A.; — ogf. om et Forbjerg, Hor. Od. 1, 3, 20; men ∞ errantes, (d. c. Symplegaderne), Val. Fl.; — ogf. om andre Skipper, f. Virg. Ec. 3, 253, oftere; saal. ogf. om Caesars Skippeffle, id. Aen. 8, 192: scopuli ingentem traxere ruinam; men ∞ Mavortis, (om Arcepagus el. Marsheien), Ovid. Met. 6, 70; — "pect." ogf. et enfold fætte Skippeffle, Stat. Val. Fl.; — 11) "everf.", (oftest "alleg."): Skippe, d. c. Jare el. Anføder, Myster el. Mødning, etc.; — hem, si quid velis, Huie mandes, qui te ad scopulum e tranquillo infkrat! Ter. Phorm. 4, 1, 8; ligel. Cic. Rab. perd. 9: si etc., numquam ... tuas rationes ad eos scopulos applissas, ad quos etc.; cf. id. d. Or. 2, 37, o. id. R. Am. 29; men id. Pis. 18: geminae voragines scopulique rei publicae (Piso et Gabinius); cf. Flor. 4, 9, ogf. Val. Max. 3, 7, 9; — df. "pect.": ire Ad scopulum, (at gaac til grunde), Lucr. 2, 1170; men Ovid. Met. 7, 33: Tum ferrum et scopulos gestare in corde fatebor (sc. me); cf. id. Trist. 3, 11, 3: Natus es e scopulis, nutritus lacte ferina. — 1. scopus, i, m.: Stik, f. und. scopio. — 2. scopus, i, m., *scopos*: Maal, hvor efter man fæder, Suet. Dom. 19; (men Cic. Att. 8, 11, oftere, paa Græff).

scordalia, ae, f.: Skanderi, Hæskeden; — in pl., Petron. Sat. 59, 1; af — scordalus, i, m.: Skander; gest, Hæskedand, Tøpser, Senec. Ep. 83, Petron. — scordilon, i, n., Biform af flg., Appul. — scordion, i, n., *scordion*: etflags Plante med Løglug, (Teucrium scordion L.), Plin. 25, 27. — scorditis, is, f., Biform af flg., Plin. 25, 27. — scōria, ae, f., *scōria*: Hammerfæl og anden Atræbet af Metaller, Plin. 33, 21; ∞ in argento, id. 33, 35; ∞ aeris, id. 31, 21; ∞ plumbi, Pallad.

scorpaena, ae, f., *scorpaena*: Skorpionen, Plin. 32, 53. — scorpiacum, i, n., (sc. medicamentum), *scorpiacum*: Middel imed Skorpionstik, Tertull. — scorpiacae, ae, f.: etflags Plante; ogf. proserpinaca, Appul. — scorpio, onis, m., ogf. scorpius (-os), i, m., *scorpius*, *scorpius*: Hugerormen el. Skorpionen, etflags giftigt Insekt, Plin. 11, 62, oftere; — Germen scorpius (acc. on), har Ovid. Fast. 4, 161, o. ibid. 5, 511; — 2) df. "everf.": A) Stjernebilleret Skorpionen, Cic. (poeta), Hygin., Ovid. Met. 2, 83, Petron., f. ogf. "bef.", Hygin. Astr. 2, 26; — B) etflags pigget Døffil, (collus scorpio L.), Plin. 32, 53, Ovid. Hal. 116; — C) etflags pigget Vært el. Plante, Skorpionurt, (spartium scorpius L.), Plin. 22, 17; — b) ogf. en Venænefle paa Buxvarten tragos, Plin. 27, 16; — D) i Krigssproget: etflags Raste- el. Styrcenafine, Caes. B. G. 7, 25, Liv. 26, 47 o.

49, Sall. frgm. ap. Non., Vitruv. 10, 1, o. A.; — E) hos Agrimenforerne: etflags spids Barde el. Etendypse som Grøndfæst, Sicul. Fl. ap. Goes.

scorpioctonon, i, n., *αζορνιζτόνον*, (som dræber Eforpioner): Solvende el. Solhste, etflags Plante, Appul. — scorpion, i, n.: etflags Plante, egf. thelyphonon, Plin. 25, 75. — scorpionius, i, f. [scorpio]: hørende til Eforpionen, benævnt derefter, genus cucumeris, Plin. 20, 3. — scorpions, i, f. und. scorio. — scorpitis, idis, f., *αζορνίτις*: etflags Væresten, der af Farve el. Gestalt ligner Eforpionen, Plin. 37, 72. — scorpioros, i, m., *αζορνιόρος*: Eforpiondale, Navnet paa en Plante, Appul.; veder egf. scorpionare, i, n., Plin. 22, 29. — scorpious, i, f. und. scorio.

*scortator, oris, m.: en Skortar, Plaut., Hor. Sat. 2, 5, 75; o. — scortatus, us, m.: Skerter, Appul.; — [scortor]. — scorticus, 3, [scortum nr. 1]; 1) af Etind el. af Leder, giort deraf, vel.; — 2) pulvinus, Cels.; — B) oftest giort; a) scortea, ae, f., (sc. vestis): Etindklædning, Senec., Martial.; — b) scortea, orum, n.: Lederet el. Lederfager, Ovid. Fast. 1, 629, Varro, Fest.; — H) „verr.“: sammenstrumpet, udsævet, scortum, Appul. — scortillum, i, n., dem. af scortum nr. H, Catull. 10. — scortor, ari, v. dep. n., [scortum nr. H]: at høre, at drive Utugt, Plaut., Ter., Varro.

scortum, i, n., [eprel. sibiliter Bisiform til corium af *χορῖον*], alff. eprel. Etind, Leder; — vid. Varr. L. L. 7, 5; ligel. Omphale in Herculis scorto, (d. e. i hans Løvedud), Tertull.; — H) cf. „verr.“: egentlig Fruentimmer, en Høre, vid. Fest. p. 330, (Müll.); f. egf. Ter. Ad. 5, 9, 8, oftere, Hor. Od. 2, 11, 21, id. Ep. 1, 18, 34, o. A.; — ligel. in pl., Plaut. Bacch. 4, 91, oftere, Cic. Catil. 2, 5, o. A.; — egf. om Mand: folk, som bruges til Utugt, Plaut. Cure. 4, 1, 12, Cic. Phil. 2, 18, oftere; egf. — virile, Aur. Vict. Caes. 28; df. egf. m. pronom. masc., Plaut. Poen. prol. 17.

Scoti, orum, m.: Skotterne, Jætt i d. nordlige Britannien el. id. nuy. Skotland, Ammian., Hieronym.; — egf. in sing. Scotus: en Skotlander, Claudian.; df. — Scoticus, 3: skotisk el. skotisk el. skotlandsk; — 2) tela, Claudian.; — scotia, ae, f., *αζοτία*, (Dunkelhed el. Jordunkling); df. i Architecturen; A) et indvælt, af tvende Quadranter sammensat Membrum paa Soilen, Vitruv. 3, 5; — B) en Jorrbjning paa Silestransen, (germ. eine Regenrinne am Kranzleichen), Vitruv. 1, 3. — Scoticus, 3, f. und. Scoti. — Scoticus, i, m., *Σκοτινός*, (den Dunkle): Tilnaen til Philosophen Heraclitus, cui cognomen Scoticum fecit orationis obscuritas, Senec. Ep. 12. — Scotus, i, f. und. Scoti.

scraptia (egf. scrata el. scratia el. scrattia), ae, f., forel. Benævnelse paa et usædeligt Fruentimmer, Plaut. frgm. ap. Varr.; f. egf. Gell. 3, 3; (skal være besl. m. figd., alff. den Hartende, som ved at harte giver Tegning, edl.). — *screator, oris, m.: som rømmer fig, som harter; — vid. Plaut. Mil. gl. 3, 1, 52: screator ... sum ... nimine mucidus, etc.; o. — screatus, us, m.: Harten el. Nommen el. at rømme fig, (navnl. for at give Signal); — Gemitus, screatus, tusses, risus abstinere, etc., vid. Ter. Neaut. 2, 3, 132; af — screo, are, v. n.: at harte, Plaut. Cure. 1, 2, 22.

*scriba, ae, m.: Skriver, Haandskriver, Secretar; heraf mærkes tvende Slags; A) scribae, som ere tilforderede de offentlige Autoriteter, hvorom Cic. Verr. 3, 79: ordo (scribarum) est honestus, quod eorum hominum fidei tabellae publicae periculaeque magistratum committuntur, etc.; cf. ibd. 78 o. 80; — heril hører egf. 2 aedilicis, quaestorius, etc., Suet.; cf. Cic. Agr. 2, 13: decemvros ornat apparitoribus, scribis, librariis, praeconiibus, etc.; men scribarum decuria, Suet. Claud. 1; — navnl. havde egf. scribae hos Røngerne vigtige Poster;

vid. Nep. Eum. 1, o. Plin. 12, 32, egf. Liv. 2, 12; — B) scriba librarius, (oftere absol. librarius): Privatsecretar, edl., Varr. R. R. 3, 2; 2) meus, Cic. Fam. 5, 20; cf. Hor. Ep. 1, 8, 2; men scriba ab epistolis, Inscript.; o. — scribatus, us, m.: Skriverembede, Secretariat, Cod. Just.; — [scribo].

scriblita, (skal være f. scriblita, i. e. notis in superficie inscripta), ae, f.: etflags Baggvart el. Terte; — dum scriblitae aestuant, Plaut. Poen. prol. 13; cf. Martial. 3, 17, o. A.; df. — scriblitarius, i, m.: som bager dette Baggvart, Afran. ap. Non.

scribo, psi, ptum, 3, (pers. syncop. scripsi, Plaut., scripsē, Aulon.), v. a., [besl. m. *γράφω*]; eprel.: ridses (et Træk el. en Linie, navnl. med Griffelen paa en Veriable); df. scribo: skriver; 1) „alm.“; — Quasi in libro quomo scribuntur calamo litterae, etc., vid. Plaut. Pseud. 1, 5, 131; quae (litterae) scribuntur aliter, quam enunciantur, Quintil.; Scripta „sorum“ fuerat, (hun havde skrevet Ordet soror), Ovid. Met. 9, 527; Fac, lapis his scriptus stet super ossa notis: Illic jacet etc., (med denne Indskrift), Tibull. 1, 3, 54; — b) egf. om anden Betsning el. Betegning; — si quis fugitivo stigmata scriperit, Quintil. 7, 4, 11; cf. Catull. 37, 10; men verbis praecipiens discibulis, unde, quo quaque lineam scriberent, (skulde drage hver Linie), Cic. Tusc. 5, 39; 2) formam (porticus: udsætte Tegning dertil), Plin. Ep. 9, 39; men „poet.“: quae ... Aulacis scribuntur acu, (hvad deri indbredsede), Sil. 11, 669; men Juvenal. 6, 205: scripto radiat Germanicus auro (i. e. sculpto); — B) cf. „fig.“; — etiam nunc mihi Scripta illa sunt in animo dicta Chrysidis etc., Ter. Andr. 1, 5, 47; (cf. Cic. d. Or. 2, 87); — men comiss: 2) in vento et aqua, (om den Vindstidige), Catull. 70, 4; — H) „bes.“; A) med Senfy paa en Mandsskræmpe under Strikningen: skriver el. forfatter, fremstiller el. meddelelser skriftlige, bestriver, vel.; a) e. acc.; — 2) historiam, Cic.; 2) bellum, res gestas, Liv.; qui (liber) est scriptus ad te de senectute, Cic. Lael. 1; cf. id. Fam. 1, 9: scripsi Aristotelis more tres libros in disputatione et dialogo de Oratore ... scripsi etiam versibus tres libros de temporibus meis; 2) defensionem el. laudem alicujus, Quintil.; 2) fabulam Graece, Latine, Plaut., Ter.; — 2) versus, carmina, poemata, etc., (sigte dem), Lucr., Hor. Sat. 1, 9, 23, o. ibd. 1, 10, 60, oftere; men id. Ep. 1, 16, 1: 2) alieni formam et situm agri (bestrive el. skildre); — ofte egf. om skriftlige Meddelelser ved Brev; scriberem ad te de hoc plura, si etc., Cic. Att. 6, 1; litterae extemplo Romam scriptae, Liv. 41, 16; non quo haberem, quod tibi scriberem, (Stof til et Brev), Cic. Att. 1, 1; — „poet.“ egf. m. Personsubject: Quis Martem ... Digne scriperit, (hvo skulde kunne værdigen fremstille el. besynges ham)? Hor. Od. 1, 6, 13; men ibd. in, in pass.: Scriberis Varro, (af ham skal du besynges); — b) m. Objecta: cf. Relativsætning; — quod ad te scripseram, me in Epiro futurum, etc., Cic. Att. 3, 13; cf. ibd. 15, 8, oftere, Hor. Ep. 1, 6, 13, o. A.; — saal. in pass. c. nom. el. acc.; eadem haec avis platea scribitur conchis se solere complere, etc., Cic. N. D. 2, 19; cf. ibd.: legi etiam scriptum, esse avem quandam, quae etc.; cf. id. Div. 1, 51: scriptum est item, quaevisse (eum), quid esset, etc.; — nec scribis, quam ad diem te expectemus, id. Att. 3, 7; cf. id. Fam. 7, 12: scribe aliquando ad nos, quid agas, etc.; — c) m. ut el. ne, etc.; — velim domum ad te scribas, ut tui libri mihi pateant, Cic. Att. 1, 11; egf. m. tilføjet dat., Liv. 10, 27; cf. id. 30, 23: Scipioni scribendum, ne bellum remitteret; ligel. c. conjunct. (efter d. ubstancie ut): scribit Labieno ... cum legione veniat, etc., Caes. B. G. 5, 46; men Tac. Ann. 15, 25, impers. c. infin.: scribitur tetrarchis ...

jussis Corbulonis obsequi; — d) absol.; — quo (Platone) nemo in scribendo praestantior fuit, Cic. d. Rep. 2, 11; men Hor. A. P. 38: Sumite materiam vestris, qui scribitis, aequam Viribus, etc., (3) Jersfætere, Digtere; cf. id. Sat. 2, 3, in: Sic raro scribis, ut etc.; men i en Jndstudsætning: quemadmodum scribit ille, Cic.; ut scribit, id.; navn. egf. i Brevstilen: ego te, ut scribis, cito videbo, id.; cf. id. Att. 3, 9; — ligel. m. ad; si etc., scribes ad me, ibd. 5, 4; ligel. m. de; de quibus (hermis) ad me scripsisti, ibd. 1, 8; cf. ibd. 2, 16 v. 25; — B) som term. techn.; 1) publicist el. i Statsfæret: affatter el. opsætter el. indtæstet (et Statsfæret el. en Lov, etc.); — qui leges scripserunt (decemviri), Cic.; men Liv. 31, 6; egf. „overf.“: inopiam et miseriam civitatis istam legem scripsisse, tamdiu mansuram, quamdiu causa scribendae legis mansisset; men Cic. Fam. 15, 6, haec senatusconsulta ab amicissimis... scribi solere, (af de bleve færdanligen nedskrevne el. protocollerede af dem); hvi. adesse senatusconsulto scribendo, el. adesse scribendo, el. esse ad scribendum, (som Virne at bivaane el. med sin Underkrift at befæste Udsættelsen af en Senatsbeslutning); vid. Cic. Fam. 12, 29, egf. ibd. 9, 15, v. id. Att. 1, 19; — d) som publicist Jærmel: „scribendo affuerunt etc.“, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 8; men Liv. 42, 12: nunquam ad scribendum amicitiae foedus adduci potuisse, (bringes til at indgaae el. slutte et Forbund); — 2) i Krigsfæret; — ∞ milites el. legiones el. supplementum, (udskrives til Krigstjeneste); vid. Sall. Jug. 43, id. Catil. 32, Cic. Fam. 3, 3, Liv. 9, 8 v. 19, estere, v. A.; men Liv. 10, 1: Albani in Aequos sex millia colonorum scripta; — b) „pect. overf.“: — Scribe tui gregis hunc, (optag ham deri), Hor. Ep. 1, 9, fin.; — 3) i Rets: eg Jærmelingsfæret, ∞ dicam (alieu): opsatte en Klage, indklage), f. und. dica; — d) navn.; a) om en Consulens el. Retslærd; — ∞ testamentum, (opsatte el. opsatte i fæstlig Jærmel), Cic. d. Or. 2, 6; ligel. om andre Formulæder, id. Leg. 1, 4; hværem egf. absol. scribere, id. Mur. 9, v. id. Fam. 7, 11; — b) m. Personobjekt; — ∞ aliquem heredem, (skriftlig el. ved Testamentum at indsætte til Arving), Cic. Mil. 18; cf. Caes. B. C. 3, 108, Sall. Tac., Hor., v. A.; ∞ aliquem coheredem, Tac. Agric. 43; ∞ aliquem tutorem liberis suis, Cic. Cluent. 14; — c) i Pengefager beder, ∞ numos (el. usuras alicui): anvis til Betaling, at indseer Anvisning derfor; — Nunc scribit... numos, Plant. Asin. 2, 4, 31; ∞ sibi creditam pecuniam, Digest.; ligel. scripsi, me accepisse etc., (har givet Bevist derfor), ibd.; men Hor. Sat. 2, 3, 69: Scribe decem (tabulas) a Nerio, (ubstet it af Ragerfæren Neris opsatte Jærmelinger); — III) af partie. scriptus, 3, er subst. scriptum, i, n.: det Skrevne; d) A) den skrevne el. dragne Linie, men alene i Jærmelingsfæren, duodecim scripta: erklægs Brevstål, hvæstil hvæ et Brev, der var betegnet med tolv Linier; — in lusu duodecim scriptis ludere; — B) skreven el. skriftlig Opsats, skriftlig Jærmelingsfæret. Jærmelingsfæret, Skrift el. Brev, etc., (sestet in pl.); — relinquere scriptum de aliqua re, Cic. Verr. 4, 56; quod a Platone in scriptis relictum esse dicunt, id. d. Or. 2, 46; cf. id. Off. 2, 1; — egf. Skrift el. Concept til at oplæse; hvi. dicere de scripto, (foredrage af Bladet el. efter Haandskrift), Cic. Plane. 30, estere, cf. id. Qu. Fr. 3, 8: laudavit pater (mortuum) scripto meo, (hæstet over ham en af mig skreven Tale); men id. Brut. 88: sine scripto verbis eisdem reddere etc.; — nomen ut nostrum scriptis illustratur luis (i el. ved dine Skrifter el. Bæfter), id. Fam. 5, 12; cf. Hor. Sat. 1, 10, 56, v. id. Ep. 2, 1, 29; — C) det skrevne Ord el. Udtryk (i

Modfætn. af Tænken el. Indholdet), vid. auct. ad Her. 1, 11; d) prægnet, ∞ legis, egf. absol. scriptum: Lovens udtryksfæste Beskrivelse, el. Lovens Ord el. Text, Cic. Agr. 2, 18; men id. Brut. 39: contra scriptum pro bono et aequo dicere, (imod Lovens Bæstfæst); cf. id. Inv. 2, 46 ligel.

Scribonius Largus: Røge under R. Tiberinus, har skrevet: de Compositione medicamentorum. — scribōlūm, i, n., dem. af ligel., Hieronym. — serinūm, i, n., [scribo], I) „egenl.“: Pult el. Kasse til skrevne Sager el. til Papirer, Boger, Breve, etc.; — serinūm cum litteris, etc., quas etc., Sall. Catil. 16; ∞ epistolatum, Senec., Plin.; d) Hor. Ep. 2, 1, 112: prius orto Sole vigil calamus et chartas et serinia posco, (rimel. Skriverpult el. Arbeids-pult); men ∞ curva, Ovid. Trist. 1, 1, 106, (rimel. aflaggs Bogstæb el. Rest); cf. Hor. Sat. 1, 1, fin.; — b) egf. alm. Skrin el. Kasse el. Kiste, navn. til Salve, etc.; — vid. Plin. 7, 3: ∞ unguentorum etc.; — II) under d. sild. rem. Røseve faantes der i Hof: cancelliet fire Serinia (Kamre el. Comptoirer), neml. ∞ memoriae, epistolatum, libellorum, epistolatum Graecarum, Cod. Just.

scriptum, i, f. und. scrupulus. — *scriptilis, e: som lader sig skrive, elementa, Ammian.; v. — scriptio, omis, f.; I) „alm.“: Skreven el. Skrivning el. at skrive; — quae (hippido) impedit scriptioem meam, Cic. Att. 10, 17; — II) „bes.“: skriftlig Jærmelingsfæret. Udarbejdelse, dets egf. til Døelse; — nulla res tantum ad dicendum proficit, quantum scriptio, Cic. Brut. 24; cf. id. Orat. 11, egf. id. d. Or. 2, 1 v. 64; — egf. det skriftlige Udtryk el. den bogstavelige Mening, id. Inv. 1, 38; — egf. Skrift el. Afhand-ling; saal. in pl., id. Tusc. 5, 41: impulsi sumus ad philosophiae scriptiones; — B) en Udsættelsesfærmel, Varr. ap. Non.; — [scribo].

scriptito, avi, atum, i, v. a., intens. af scribo: skriver ofte, pleier at skrive; — in palmarum foliis primo scriptitatum (esse), etc., vid. Plin. 13, 21; — „bes.“ om den skriftlige Udarbejdelse el. Udarbejdelse; haec... ad me scribas velim, vel potius scripites, Cic. Att. 7, 12; cf. Tac. Hist. 3, 52; — egf. absol. el. m. adv.; scriptitasse Othoni credebatur, ibd. 2, 86; cf. Cic. d. Or. 2, 23. — scriptiunculā, ae, f., dem. af scriptio: liden Skrift el. liden Afhandling, Salvian.

*scriptor, oris, m.; I) en Skriver, el. som skriver; I) „alm.“: Haandskriver, etc., Cic. Brut. 22, id. d. Or. 1, 30, v. Tac. Ann. 15, 63; men ∞ librarius, Hor. A. P. 351; — II) „bes.“: A) som skriftligen beretter el. opsætter, Skriver el. Jærmelingsfæret. Auct.; a) c) gen.; — omnium bonarum artium scriptores atque doctores etc., Cic. d. Or. 1, 34; ∞ rerum, (Historiskriver), Liv. 21, 1; cf. Cic. Arch. 10; ∞ carminum, minorum, Quintil., satyrorum, Hor. A. P. 235; men ∞ belli Trojani, (i. e. Homerus), id. Ep. 1, 2, in.; men scriptores rerum tuarum domesticis, (som aflægge dig Beret-ning derom), Cic. Fam. 2, 4; — b) absol.; — executi-ndum omne scriptorum genus (est), Quintil. 1, 4, 1; — navn. egf. som skriver Taler, f. und. Lysias, egf. Cic. Orat. 9, v. id. Brut. 9, el. som skriver Bæfter over Betænkningen, Quintil. 3, 4, in.; egf. en Historiker, f. Sall. Catil. 8, Liv. praef., v. A.; egf. en Digter, Hor. Ep. 2, 1, 62 v. 236, estere, Phaedr. 5, 1, v. A.; — B) „publicist“: Jærmelingsfæret. Concept; — ∞ legum (Numa), Cic. d. Rep. 5, 2; — ∞ alieni testamenti, Suet. Ner. 17; ligel. absol., Quintil. 7, 2, 53, v. id. 7, 6, 11; v. — scriptorius, 3: hværende til Skriv-ning, atramentum, Cels., calamus, id.; — [scribo].

scriptula, orum, n., dem. af scriptum nr. 1: Liniere paa Epillebrettet til Epiller duodecim scripta, vid. Ovid. A. A. 3, 364. — scriptulum, i, f. und. scrupulus. — scriptum, i, f. und. scriptus, 3,

und. scribo. — scriptura, ae, f., [scribo]: Skreven el. Skrivning; 1) „alm.“; — ut scripturae digitum ad-moveret, Suet. Aug. 80; mendum scripturae (Skriv-
feil el. Skrivfejl) quum tollatur litura, Caecili. ap. Cic. Fam. 6, 7; cf. Plin. 33, 40 fin.; men Martial. 1, 67: ∞ quanti constat (Skrivningen); (høst Cic. sædv. scriptio); — b) „concret“ ogf. ligesom scriptum: en Linie, Petron. Sat. 126, 15; — II) „bes.“: skriftlig Brevstilling el. Meddelelse el. Udarbejdelse, øst.; A) „abstract“, ligesom scriptio; — ∞ assidua ac diligens, vid. Cic. d. Or. 1, 33; scriptura aliquid persequi, id. Fam. 15, 21; genus scripturae, (Beretraget el. Ind-
flædningen), Liv. 25, 12; cf. Nep. praef. v. 4.; plura verbo quam scriptura mandata dedimus, (Hver Ting munde-
ligen end skriftligen), Planc. ap. Cic. Fam. 10, 8; men scriptura brevi, (med faa Ord), Suet. Caes. 41; — B) „concret“, ligesom scriptum: Skrift, Brev, Digt, øst.; — Ne cum poëta scriptura evanesceret, Ter. Hee. prol. alt. v. 5; ∞ diurna actorum, (i. e. acta diurna), Tac. Ann. 3, 3; cf. ibd. 4, 32: nemo Annales nostros cum eorum scriptura contenderit, qui etc.; — b) scriptura, v. in pl. scripturae: den hellige Skrift, eccles.; — C) df. ogf. 1) „publicist“, ligesom lex scripta: den skrevne Lov el. Lovbestemmelse; — per ignorantiam scripturae, Suet. Calig. 41; — b) den bedsteemte (skrevne el. contracterede) Grævningsafgift el. Græstold; — ex scriptura vectigal etc., Cic. Manil. 6; cf. Plaut. Truc. 1, 2, 44, ogf. Cic. Verr. 2, 70; — 2) i Hætsproget: en Testamentsbestemmelse; — vid. Cic. Inv. 2, 40, v. Quintil. 9, 2, 34.

scripturarius, 3, [scriptura]: hørende til Grævningsafgiften, ager, Fest. p. 333, (Müll.); — B) df. subst., scripturarius, i, m.: som indeaferer Grævningsafgiften, Lucil. ap. Non. — scripturio, ire, v. n., desid. af scribo: et skrivebysten, Sidon. — 1. scriptus, 3, partic. af scribo. — 2. scriptus, um, u, m., [scribo]: Skriverembede el. Secretarpost; (for: v. efterel.); — scriptum facere (beståde denne Post), v. scriptu sese abdicare (at frastige sig den), L. Piso ap. Gell. 6, 9; omnes, quibus... scriptus publicus... latus est, etc., Fronto. — scripularis, scripularum, o. scripulum, f. und. scrupularis, etc.

scröbicus, i, m., dem. af sgd.: liden Grube (til Planter, øst.), Colum. Plin. — scröbis, (Formen scröbis har Priscian., hos Colum. er den rettet til scriobis), i, m., ogf. f.; 1) Grube i Jorden (til Planter, øst.); — scröbis latus pedum duorum, Colum., oftere; scröbis sexagenos in dies (fodere), Plaut. fgm. ap. Priscian.; — platanus in sua scröbe reponuntur, Plin. 16, 57; cf. Ovid. Met. 7, 243; — scröbis excavare, Plin.; ramum ab arbore in scröbem demittere, id.; — II) ogf. „alm.“: Hul el. Jorddybning i Jorden; — vid. Pers. 1, 119; cf. Ovid. Met. 11, 189; df. oftere f. Graven; vid. Martial. 10, 97, Tac. Ann. 1, 61, v. Suet. Ner. 49.

scröfa (scröpha), ae, f., [rimel. d. sibilerede γροφάς]: Møderveinet el. Griseføn, Varro, Colum. 7, 9 v. 11, Juvenal.; — not.: Scrofa, ae, m., fem romersk Stnavn, Varro; df. — scröfinus, 3: af en Grisefø, perna, Marc. Empir.; v. — scröfio, önis, m.: Sted, hvor tvende Grandskeagre ligesom tryneformet el. fiskeformet flode sammen, Script. Rei Agr. ap. Goes. — scröfipascus, 3, [scröfa, pasco]: som fodrer el. holder Griseføer, piores, Plaut. Capt. 4, 2, 27. — scröfölae, arum, f., [scröfa]: etslags Skirtelslyge el. Krop hos Svine, Veget. — scrötum, i, n., [rimel. ved Dmsvæn. f. scortum ur. 1]: Ynggen, Cels. 7, 19 v. 20.

scröpäde, arum, f., rimel.: = ροπή, (med høje Dræfoc): en Bøvnelse paa løse Dvmsvæn, Plaut. fgm. ap. Gell. 3, 3, oftere. — *scröpus, 3: bestående af spidse Karpe Stene, fænet el. hvas el. ru; (væstet Ord);

— scrupus investita saxo atque ostreis (terga piscium), Enn. ap. Fest. p. 333, inc., (vid. Müll.); ∞ vada, Senec. Agam.; ∞ spelunca, Virg. Aen. 6, 238; ∞ ora (Isme-
ni), Stat.; — fild. ogf. „overf.“: raa el. haard i sit Slægt; ∞ schola (Achillis apud Chironem), Tertull.; ∞ difficultas, Auson.; v. — scruposus, 3: = frgd., Biform af scrupulosus; — ∞ specus, Attius ap. Non.; ∞ saxa, Lucan. 5, 675; ∞ via, Plaut. Capt. 1, 2, 82: ∞ ager, Appul.; — ogf. „overf.“: ∞ ratio, (haard el. vanfælig), Lucr. 4, 526; — [scrupus].

*scrupularis, e: som veier en Skrupel; — ∞ differentia, Plin. 33, 43; v. — scrupulatus, adv.: skrupelvis (el. efter Bøgt af Skrupel), Plin. 22, 56; — [scrupulus]. — *scrupulose, adv.: nøiagtigen el. angstelig; — ∞ in partes secta (divisio), Quintil. 4, 5, 6; — compar., ∞ scrutari omnia, id., tractare ventos, Plin.; superl., ∞ requirere, Colum. praef.; v. — scrupulösitas, atis, f.: smaalig Nøiagtig-
hed, Angstelighed, Colum. 11, 1 fin., Tertull.; af — scrupulösus, 3, [scrupulus], ligesom scruposus: fuld af spidse Stene, hvas el. ru el. ujevne; — ∞ specus, Pacuv. ap. Priscian.; men ligelsesvis; tam-
quam e scrupulosus cotibus etc., Cic. Tusc. 4, 14; ∞ ruminatio corticis, Plin. 15, 25; — II) „fig.“: yderst nøi-
agtig el. omhyggelig el. vanfælig; — quam multiplicem habeant quumque scrupulosam disputationem, Quintil. 9, 1, 7; ∞ multa in his voluminibus, Plin. Ep.; ∞ lector, Appul.; — compar., ∞ ratio ventorum, Plin. 18, 76; superl., ∞ cultus deorum, Appul.

scrupulum, i, n., f. und. sgd. — scrupulus, i, m., dem. af scrupus; 1) ægenl.: liden spids Sten; ga-
lactites, qui scrupulus, ipse ater, etc., Solin. 7; — II) df. sædv. „fig.“; A) „overf.“: en Skrupel, (neml. som den mindste Bøgt el. som 24de Delen af en Unze), i hvieste Bem. ogf. findes neutr. scrupulum, ogf. scripulum v. scriplum, ogf. (ifølge feilagtig Alæon. af scriptum) scriptulum v. scriplum; — vid. Varr. ap. Charis.; si ibi auri scrupulum imponatur, Vitruv. 7, 8; picis sex scrupula, Colum.; neque argenti scrupulum esse ullum in ea insula, Cic. Att. 4, 16; — 2) ogf. „bes.“; a) den 24de Del af en uncia agri, el. d. 288de Del af et jugerum, Varro, Colum. 5, 1; — b) den 24de Del af en Time, Inscript.; — in singulis scrupulis horarum, M. Aurel. ap. Frontin.; — c) den mindste Bøgt el. det mindste Maat i sit Slægt, en mindste Smule, Frontin. Aquaed. 26, v. Plin. 2, 7; — B) „ment.“: Angstelighed, indre Liv og Forskrækkelse, navnlig ifølge end Bestræbelse el. ifølge Forhølelsen Vanfæligbed; ogf. Betænkelighed, Grubleri; — hunc sibi ex animo scrupulum, qui etc., ut evellatis (af-
leg.), postulat, etc., Cic. R. Am. 2; homini Injeci scrupulum, Ter. Ad. 2, 2, 20; cf. Cic. Cluent. 28; men sine scrupulo, (uden Betænkelighed el. uden Fare), Colum.; sile. ogf. c. gen.; scrupulo questionis liberari, Appul.; — in his scrupulis, (i denne Dønselighed el. Forsvirring), Gell. 5, 15. — scrupus, i, m.: liden spids Sten; — per omnes scrupos trahere pedes eruentes, Petron. Sat. 79, 3; — men Cic. d. Rep. 3, 16, „overf.“ v. „allæg.“ (quod) improbis semper aliqui scrupus in animo haereat; (cf. Cic. R. Am. 2, und. frgd.).

scruta, orum, n., [sibilert Form af γροτή]: gammelt Kram (af Jernfang, Klæder, øst.); — et scruta quidem ut vendat, scrutarius laudat etc., Lucil. ap. Gell. 3, 14; cf. Hor. Ep. 1, 7, 65, v. Petron. Sat. 62, 1; df. — scrutarius, 3: hørende til Handelen med gammelt Kram; df. subst.; A) scrutarius, i, m.: Pjaltekrammer, f. und. frgd.; — B) scrutaria, ae, f.: Handelen med gammelt Kram; — scrutariam facere, (drive denne Handel), Appul.

*scrutatio, önis, f.: Gennemføgen; — ∞ domus, (Underføgelse el. Bistation deraf), Senec. Vit. b. 23; — ogf. „overf.“: ∞ versus Virgiliani, (Hræng Provøse deraf), Gell. 9, 10; v. — scrutator, öris, m.; 1) ægenl.: som

giennemføger el. vifterer; - saluatoribus scrutatores apposit, Suet. Claud. 35; - *df.* „pect.“, ∞ pelagi, (en fister), Stat.; men ∞ auri, (sem graver efter Guld), Lucan. 4, 298; - II) *egf.* „fig.“: sem efterføjer negel; - ∞ fati, id. 5, 122. - *scrutatrix*, icis, fem. af *figd.* nr. II, Alcim. - *scrutatus*, 3, partic. af *scruto* v. *scrutor*. - *scrutillus*, i, m.: Evine-pølse, Plaut. ap. Fest. p. 33; (Müll.). - *scrutinium*, i, n., [scrutor]: Giennemføgen el. viftering, Appul.

scruto, are, actv *Biform* til *figd.*; *df.* *scrutari* v. *scrutatus*, 3, m. passiv. *Bem.*, Ammian., Aur. Vict. Orig. 6. - *scrutur*, atus sum, i, v. dep. a., [scruta]: giennemføger el. giennemfører (indtil Vialterne el.) paa det nøieste, vifterer, *edl.*; I) „egenl.“: - ∞ furacissime domos omnium, Cic. Vat. 5; *figel.* ∞ loca abdita, Sall. Jug. 12; *scrutatus* sum, quae potui et quae vidi omnia; inveni etc., Cic. Verr. 2, 74; ∞ terrai abdita ferro, Lucr. 6, 809; *cf.* Hor. Sat. 3, 276; ∞ occulta saltum, Tac. mare, id.; men ∞ vestigia ferarum, (em Hund), Plin.; - *egf.* m. Personæobject.: vifterer, *edl.*; - non excutio te, si etc., non scrutor, Cic. R. Am. 34; *cf.* Asin. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 31; men Suet. Vesp. 12: consuetudinem salutantes scrutandi etc.; - II) *egf.* „overf.“ paa den søgte *Giensland*: søger derefter el. opføger; - ∞ venas melini inter saxa, Plin. 35, 19; ∞ iter, Claudian.; - II) „fig.“: giennemføger el. underføger; - scrutari omnes sordes, excutere unumquemque etc., Cic. Qu. Fr. 1, 1, 3; ∞ animos secretis sermonibus, Tac., voluntatem, Quintil.; ∞ interiores et reconditas litteras, Cic. N. D. 3, 16; ∞ origines nominum, Quintil., auctores exoletos, id.; *f.* *egf.* Cic. R. Am. 30, id. d. Or. 2, 34, o. id. Part. or. 3; - men Senec. d. Ira 3, 36, absol.: totum diem mecum scrutor, etc.; - II) „overf.“ paa den søgte *Giensland*: efterføjer el. udføjer el. opføger; - ∞ causas etc., vid. Cic. Orat. 15, o. Plin. Ep. 4, 30; ∞ mentes deum (i. e. deorum), vid. Ovid. Met. 15, 137; ∞ arcana alienius, Hor. Ep. 1, 18, 37; ∞ fata sua et Caesaris, Tac.; *cf.* id. Ann. 12, 52.

sculna, ae, m., [etr. *f.* *sculna* af *sequor*]: ligestem d. best. sequester: en Veltgistsmand, Varr. ap. Gell. 20, 11, Macrobi. Sat. 2, 13 fin. - *sculpo*, psi, ptum, 3, v. a., [fibileret af *πλάγω*, ligestem scalpo af *πλάγω*]: udbugger el. udskærer fluslign af el. i Sten el. Metal el. Træ; - non est e saxo sculptus, aut e robore dolatus (sapienti), Cic. Acad. 2, 31; Interea (Pygmalion) nivem mira felicitate arte Sculptis ebur (en Elfenbenstøtte), vid. Ovid. Met. 10, 217; *cf.* Hor. Sat. 2, 3, 22; in coronis denticuli sculpturam, Vitruv. 1, 2; imago Augusti ... Dioscoridis mann sculpta, Suet. Aug. 50; *cf.* Justin. 15, 1: anulum, in cuius gemma ancora sculpta esset, etc.; *f.* *egf.* Lucan. 3, 224; - II) „fig.“: - dice scripta ... plurima, et ut Demosthenes ait, si continget, et sculpta, etc., vid. Quintil. 12, 9, 16; in animo sculptum, Appul.; - not.: forverles este m. scalpo, *f.* m. *f.*

sculpōneae, arum, f., [rimel. Grækerne *χορὴ-παλα*]: etflags grove Træstoc el. Arbeidsstoc, Cato R. 59, o. Plaut. Cas. 2, 8, 59; *df.* - *sculpōneatus*, 3: sem bruger el. bærer dette Slags Stoc, Varr. ap. Non. - **sculptilis*, e: til at udskære, udskæren el. udbuggen el. forarbejdet; (poetisk Ord); - ∞ opus dentis Numidae, Ovid. Pont. 4, 9, 28; - *sculptor*, oris, m.: Stenfarer el. Billedefarer el. Græver, Plin. 29, 38, *estere*, o. Plin. Ep. 1, 10; v. - *sculptura*, ae, f.: Udskæren el. Udføring af Billede, Billedefarer-funkten, navnlig Stenfarer-funkten, Sculpturen; - vid. Quintil. 2, 21, 9, Plin. 16, 77, o. Vitruv. 2, 9; anulus ejusdem sculpturae, Justin. 15, 4; men Suet. Ner. 16, inc.; - *df.* adj. *sculpturatus*, 3, ars: Billedefarer-funkten el. Sculpturen, Venant.; - [sculpo]: - *sculptus*, 3, partic. af *sculpo*. - *scultatores*, um, m., [foræret *f.* auscultatores]: etflags Garbister, Veget.

scurra, ae, m., [efter Doederl. at sammn. m. *garrulus*], altf. *eyrl.*: fuldmundet Praler el. Snatter el. Dyrkater, hvorom Plaut. Trin. 1, 2, 162: Nihil est ... mendaciloquius ... Quam urbani assidui cives, quos scurras vocant, etc.; *cf.* id. Most. 1, 1, 14: urbanus scurra, deliciae populi, (som man har til Vedste, el. sem gjør sig til Nar); - *df.* *egf.* etflags *Harlequin* i de Stores Huse; *vid.* Hor. Sat. 1, 5, 52, ibd. 1, 8, 11, o. id. Ep. 1, 15, 28, *egf.* ibd. 1, 18, 4; *f.* *egf.* Cic. Verr. 3, 62, id. d. Or. 2, 60, o. id. Quint. 3; men ibd. 17, sem Ordspøg: de scurra multo facilius dives, quam pater familias fieri potest? men ∞ Catulli, Juvenal. 13, 111, (der opfører en Mime af Catullus, altf. en minifst Aletur, en Minifer); - II) *und.* de *figd.* *Skæfere* betegner *egf.* *scurra*: en Garbist (rimel. ifølge en Aftening a sequendo), Lamprid. Al. Sev. 61, *estere*.

**scurrilis*, e, [scurra]: naragtig el. latterlig el. *scurril*; - ∞ jocus etc., vid. Cic. d. Or. 2, 59; ∞ dicacitas, id., Quintil., Suet.; - b) *egf.* „alm.“: stemtende el. spøgende; *hvf.* ∞ lusus, (opp. res seriae), Val. Max. 8, 8, 2; *df.* - *scurrilitas*, atis, f.: munde-kaad *Smudfighed* el. *smudfig* *Wittigbed*, *edl.*, Quintil. 11, 1, 30, o. Tac. Orat. 22; v. - *scurriliter*, adv.: med *smudfig* *Overgiveness* el. *Mundtsadhed*; - qui ... tam scurriliter ludat, Plin. Ep. 4, 25. - **scurror*, ari, v. dep. n.: fører lystig Tale, gjør mig til Nar for at mere; - vid. Hor. Ep. 1, 17, 19, o. ibd. 1, 18, in.; v. - *scurrula*, ae, m., dem.: liden *Harlequin* el. *Hansnar*, Appul.; - [scurra].

scūta, ae, f., *Biform* af *scutra*, Lucil. ap. Priscian. - **scūtāle*, is, n.: Lederrem paa *Kæftelshyen*, *Slyngerem*; - triplex scutale crebris suturis duratum, Liv. 38, 29; - *scūtarius*, 3: hørende til et Stof; - ∞ fabricae, (Stofel-fabrikker), Veget.; - II) *df.* subst., *scutarius*, i, m.: a) en Stofsmager, Plaut. Epid. 1, 1, 35; - b) en Stofdrager; *hvf.* *scutarii*, rimel.: en Gardeafdeling under de *stidigere* *Skæfere*, Ammian. 20, 4; v. - *scūtatus*, 3: forsynet el. væbnet med det lange Stof (scutum); - ∞ cohortes, Caes. B. C. 1, 39; ∞ manus, Sil. 6, 212; *egf.* absol.: *scutati* (sc. milites), Liv. 28, 2; - [scutum].

scūtella, ae, f., dem. af *scutra*: liden *Driftestaal*; - ∞ dulcicolae potionis, Cic. Tusc. 3, 19; - *egf.* sem *Understaal* til *Vafer*, *edl.*, Digest. - *scūtica*, ae, f., [scūtios: Leder]: Lederrem el. Lederbånd (som Straffestrib, men mildere end flagellum), Hor. Sat. 1, 3, 119, Juvenal., o. Al.; *scuticæ* tremefactus habentis, Ovid. Her. 9, 81. - *scūtigerulus*, i, m., [scutum, gero], se. servus: Stofdrager el. Baabendrager, Plaut. Cas. 2, 3, 44. - *scutra*, ae, f.: etflags *flad Staal* el. *Pande*, (navnl. til at fæge i), Cat. R. 157, 11; *figel.* Plaut. Pers. 1, 3, 7: struthæ coluthæque appara, Bene ut in scutris concaleant etc. - *scutris*com, i, n., dem. af *figd.*, Cato.

I. *scūtula*, ae, *egf.* *scytala*, *egf.* *scytale*, es), f., [scūtikh]; I) *cylinderformet Stof*, *Balse* el. *Hulle*; - biremes subjectis scutulis traducere etc., Caes. B. C. 3, 40; - II) *hes* *Lacedæmonierne*: *hemmelig* *Skribselv*, (der neml. var streven paa Papyrusrinder, der vare rullede om en cylinderformet Stof); - vid. Nep. Paus. 3, (hvor *formen* *scytala*), o. Auson., (hvor *formen* *scytale*); men Cic. Att. 10, 10, paa *Græsk*; - III) en *cylinderformet* *Slange*, Plin. 32, 19, o. Lucan. 9, 717. - 2. *scūtula*, ae, f., ligestem *scutella*, dem. af *scutra*; I) „egenl.“: liden *flad* el. liden *Staal* (af næsten firkanet *form*), Cato, Martial. 11, 31, o. id. 8, 71; - II) „overf.“ (fra denne *figur*): *aflang* *flis* til el. en *Rude* (til *Indlægning*); - in scutulis aut trigonis aut quadratis sive favis (sc. pavimentorum), Vitruv. 7, 1; - *figel.* om en *taflet* el. *rude* *Teg*; *vid.* Plin. 8, 71: plurimis liciis texere Alexandria instituit, scutulis divitibus Gallia; *f.* *egf.* *und.* *figd.*; - men id. 17, 26: exempla scutula cortici; *cf.* Tac. Agr. 10; *df.* - *scūtulatus*, 3: *rudeformet*

cl. tablet; — rete (aranearum: gitterfermet), Plin. 11, 28; cf. id. 8, 73, ogf. Juvenal. 2, 97; men ∞ color equi, (rubret cl. skiolet), Pallad.

scūtulum, i, n., *demin.*; I) skiet Skield, Cic. N. D. 1, 29; — II) Skulderbenet cl. Skulderblad; — scutula aperta, Cels. 8, 1; af — scutum, i, n., [*σάκος*, i. e. corium: Skind]; I) det (ordentl.) med Læder overtrukne lange Skield, (verum. clipeus: det runde Kobber-skield); vid. Liv. 1, 43: scutum pro clipeo etc.; ∞ pedestre, id.; f. ogf. Cacs. B. G. 2, 21 o. 23; abjecto scuto fugere, Cic. Tusc. 2, 23; men rejecto scuto, (ved at tage det paa Ryggen, ved at dække Ryggen dermed), id. d. Or. 2, 72; cf. Tac. Germ. 6: scutum reliquisse, praecipuum flagitium; — II) overf. "o. alleg."; — scuto vobis magis, quam gladio opus est, (Beskyttelse imod Kræftelse), Liv. 3, 53; cf. Flor. 2, 6: ut imperii scutum vocaretur (Fabius: Statens Skield cl. Værn).

scybillites, ae, m., *αυβιλλίτης* (sc. *olivos*): en Vinart i Galatien, Plin. 14, 11. — Scyllaceum (ium), i, n., *Σκυλακεών*: Kystland i d. Brutiske, (hod. Squillace), Plin. 3, 15; ∞ navisfragum, Virg. Aen. 3, 553; cf. — Scyllaceus, 3, sinus, Plin. l. c., litora, Ovid. Met. 15, 702.

1. Scylla, ae, f., *Σκύλλα*: Klippe imellem Italien o. Sicilien, ligesoverfor Hæbhyrdens Charybdis; — vid. Plin. 3, 14, o. Senec. Ep. 79; f. ogf. Mela 2, 4 o. 7, Virg. Aen. 3, 420, Ovid. Met. 13, 730, o. A.; f. ogf. nat. Charybdis; — II) personificeret er denne Scylla en Datter af Phorcus, men blev af hendes Medbeislerinde Circe forvandelt til hint Havudyre, hvis Hoster ere omgivne af goende Hunde; — vid. Ovid. Met. 14, 52 flgd., Virg. Aen. 3, 424 flgd., Cic. Verr. 5, 56, o. id. N. D. 1, 38, o. A.; — B) cf. Scyllaeus, 3: scyllarist, litus, Sil., monstra, Stat.; ∞ rabies, Virg. Aen. 1, 200; — b) cf. Cic. Sest. 8, "alleg."; ne Scyllaeo illo aeris alieni in freto ad columnam adhaeresceret, etc. — 2. Scylla, ae, f., *Σκύλλα*: Datter af R. Nisus af Megara; for-raadte sin egen Fader til R. Minos, og blev til Straf forvandelt til Fuglen Ciris; — vid. Ovid. Met. 8, 8 flgd., o. ibd. 150 flgd., ogf. Virg. Cir. 488 flgd., o. A.; — dog forberke Digterne oftere denne Scylla med d. frgd.; vid. Propert. 4, 4, 39, Ovid. Am. 3, 12, 21, oftere, o. Virg. Ecl. 6, 74; — B) cf. Scyllaeus, 3, scyllarist; cf. "poet." f. megarist; — ∞ rura, Stat. Theb. 1, 333. — Scyllaeus, f. und. 1. Scylla o. 2. Scylla; — B) subst. Scyllaeum, i, n.; 1) Fjorberg i Calabrien, i Nærheden af Klippen Scylla, Plin. 3, 10; — 2) Fjorberg og By paa Peloponnesus, imellem d. argoliske og saroniske Bugt, Plin. 4, 9, Mela 2, 3.

scymnus, i, m., *σκύννος*: ung Dyr; — scymnique leonum, etc., vid. Lucr. 5, 1035. — scyphulus, i, m., *demin.*: skiet Bæger, Paul. Nol.; af — scyphus, i, m., *σκύφος*: Bæger, Bæsk, faginus, Tibull., argenteus, Varro; Et sacer implevit dextram scyphus, Virg. Aen. 8, 278; cf. Cic. Verr. 4, 14, Hor. Od. 1, 27, in., oftere, o. A.; inter scyphos (*παρ' οἶνον*: ved Driftesbordet), Cic. Fam. 7, 22.

Scyreus, idis, etc., f. und. flgd. — Scyros (cl. us), i, f., *Σκῆρος*, (hod. Scyro): Den Scyris, en af Ege-raderne, hvor Achilles holdtes skult hos R. Pyromaces, hvis Datter Deidamia ved ham blev Moder til Pyrrhus; — vid. Mela 2, 7, o. Plin. 4, 23; — B) cf. 1) Scyrius, 3: scyrist, lapis, Plin. 2, 106; — Deidamia, Propert., virgo, Claudian.; men ∞ juvenis, Senec. Troad., (i. e. Pyrrhus), om hvem ogf. — membra, Ovid. Her. 8, 112; men ∞ pubes, Virg. Aen. 2, 477, (hans Mantstak); — 2) Scyriensis = frgt.; — ∞ metallum, Plin. 31, 20; — 2) Scyrias, idis, f.: scyrist, puella, (i. e. Deidamia), Ovid. A. A. 1, 682; — b) cf. subst. Scyriades: Scyrienderne, Stat. Achill. 1, 368; — 4) Scyreus, idis, f.: Scyrienderne, id. ibd. 2, 147. — Scyris, i, f. und. Scyros.

scytala, ae, c. scytale, es, f. und. 1. scutula. — Scytalosagittipelliger, eri, m., [scytale, i. e. clava, sagitta, pellis, gero: den Kelle, Pile, Lovshud Værende], Epithet til Hercules, Tertull., Tertull. — scytatum, i, n.: Middel til Jarens Paavirkning; — vid. Plin. 33, 26: adduntur scytatum atque turbistum, etc.

Scythae, arum, m., *Σκύθαι*: Scythierne, alm. Benævnelse paa Nomadefolkene i Europa o. Asia, nordlig for det sorte Hav; — vid. Mela 2, 1, oftere, Plin. 1, 25, oftere, Cic. Hor., o. A.; — ogf. in sing. Scythas, Cic. Tusc. 5, 32, Hor. Od. 2, 11, in., o. ibd. 4, 14, 42; — B) cf. 1) Scythas o. Scythia, ae, som adj., comm., (f. Scythicus): scythist, Taurus, Senec. Hippol., pellis, Martial., smaragdus, id.; — 2) Scythia, ae, f.: Scythien cl. det af Scythierne beboede Land; — vid. Mela 1, 3, oftere, Plin. 4, 27, oftere, ogf. Justin. 2, 2, Cic., Ovid., o. A.; — 3) Scythicus, 3: scythist, Oceanus, Mela, Ister, Ovid.; men ∞ amnis, Hor. Od. 3, 4, 36, (d. c. Tanais cl. Donøden); — tegimen, vid. Cic. Tusc. 5, 32; ∞ Diana, (den tauriske), Ovid. Met. 14, 331; men ∞ herba, Plin. 27, 1, oftere absol., Scythice, es, id. 25, 43: ctslægs Røgeplante imod Saar; — 4) Scythia, idis, f.: en Scythier, Ovid. Met. 15, 360, Val. Fl.; ogf. absol.: den scythiske Emaragd, Capella; — 5) Scythissa, ae, f.: Scythinde cl. scythist; — ∞ mater, Nep. Dat. 1. — Scythas, ae, Scythia, ae, Scythice, es, Scythicus, 3, Scythias, idis, o. Scythissa, ae, f. und. Scythae. — scyzium vinum: ctslægs af Planten itaomelis tilberedt Vin, Plin. 14, 19.

1. se, pronom. refl., f. und. sui. — 2. se (sed); I) praepos. c. abl., d. archaiske Grundform til sine: uden; — se fraude esto, Cic. Leg. 2, 21, (o. xi tabb.); cf. Gell. 20, 1; — II) som praepos. insep.; A) som best. m. sine; a) uden; — securus, i. e. sine cora; — b) tilfide, for sig selv; — sepono, seditio; — B) f. semi: halv; — selibra, semodius; — C) f. sex; — semestris.

*sebacæus (sev.), i, m.; — in pl.: Talglæs, Apul.; o. — sebalis (sev.), e, af Talg; — ∞ fax, Ammian.; — [sebum]. — Sebazius, i, f. und. Sebazius. — Sebethis, idis, f. und. flgd. — Sebethos (-us), i, m.: liden Flod i Campanien, ved Neapel, Stat. Silv. 1, 2, 370; — B) cf. Sebethis, idis, adj. fem.: sebethist, Nympha, Virg. Aen. 7, 731, lympha, Colom. (poeta). — *sebo (sev.), are, v. a.: tilbereder af Talg; — ∞ candelas, (siede Talglæs), Colom.; o. — sebosus (sev.), 3: af Talg cl. ligesom Talg, tættet; — ∞ medulla, vid. Plin. 11, 86; — not: ogf. er Sebosus, i: romersk Etnavn, Cic., Plin.; af — sebum (sev.), i, n.: Talg cl. Tælle, Plaut. Capt. 2, 2, 31, Colom., Plin., o. A.

*seca-bilis, e: til at fenderisere, Lactant., Auson.; — secale, is, n.: en Kornart, rimel. Rugen, (secale Cereale L.), vid. Plin. 18, 40; o. — secamenta, orum, n.: Snitværk, udskaarct Træ, Plin. 16, 18; — [seco].

secedo, cessi, cessum, 3, v. n.: I) "egentl.": A) "alm.": gaar bort cl. tilfide cl. afveien, bortfierner mig, etc.; — secedant improbi, secernant se a bonis, etc., Cic. Catil. 1, 13; — de via, Plaut., de coetu, Ovid., a vestro lusu, Propert.; men ∞ corpore, f. Ovid. Met. 3, 467; — b) "poet." ogf. m. Tingsubjecter; vid. Lucr. 5, 705; — men in perf.: at være bortfiernet cl. fiern cl. langt borte; — Et quantum a summis, tantum secessit ab imis Terra etc., vid. Ovid. Fast. 6, 279; cf. Plin. Ep. 2, 17; — B) "bef.": a) at træffe sig tilbage, in abditam partem aedium, Sall. Catil. 20; ∞ ad deliberandum, Liv.; men absol., secedit, (soger Ensomhed), Ovid. Met. 11, 185; — navnlt. ogf. at træffe sig tilbage fra Jorreminger cl. begive sig i Ensomhed, etc.; statuit repente secedere, etc., Suet. Tib. 10; cf. Plin. Ep. 1, 9; ligel. ∞ ab urbe, Suet.;

∞ in insulam, Quintil., Rhodum, Suet.; — b) hjo-
riff ogf. om den romerske Annue under de borgerlige
Stridigheder: at drage bort el. affordre sig, Sall. Catil.
33; ligel. Suet. Tib. 2: (is) causa fuit plebi sece-
dendi rursum a patribus; ligel. om Borgerkrænen, Liv.
2, 32; cf. id. 7, 40; — II) „fig.“; — Nec prius a fesso
secedent corpore sensus, Quam etc., Catull. 61, 189;
men absol. c. „alleg.“, secedere at forlade en Me-
ning, Senec. Ep. 117; men ibid. 25: tunc in te ipse
secede, (træng ind i dit eget Indersie), quam etc.; men
∞ ad stilum, (give sig ifærd dermed), Quintil. 1, 12, 12.

se.cerno, creni, crenum, 3, v. a.: affendrer el. af-
stiller el. berofferner derfra el. fra hinanden; I) „egent.“;
a) m. blot accus.; — stamen seceruit arundo, Ovid.
Met. 6, 55; nihil (praedae) in publicum seceruendo,
(affordre el. henlægge derfra), Liv. 7, 16; cf. Hor.
Epid. 16, 63; men Lucr. 2, 726: quae ... terras ac
mare totum Seceruunt; — b) m. tilføjet ab el. ex,
ogf. („poet.“) m. blot abl.; — ∞ se a bonis, Cic.
Catil. 1, 13; hvor ogf.: muro denique seceruantur a
nobis; ∞ coelum a aëre, Ovid. Met. 1, 23; cf. Hor. Od. 3, 3,
47, e. Lucr. 5, 447; — ligel. in partic. perf.: secretus
(sucus) a reliquo cibo, Cic. N. D. 2, 50; quum nec quic-
quam secretum alter ab altero haberet, Liv. 39, 10; ligel.
om Personer: secreti ab aliis etc., id. 6, 25; — quod
e grege se imperatorum ... secevisset, id. 35, 14; ∞
unum e compluribus, Suet.; cf. id. Galb. 18; men me
... Seceruunt populo (f. a populo), Hor. Od. 1, 1, 30;
— II) „fig.“: stiller derfra, gior forstillet derimellem, ogf.
affendrer el. udelukker derfra; a) m. blot acc.; — vid. Cic.
Catil. 4, 7, o. id. Att. 1, 16, ogf. Suet. Vitell. 2; ligel. qui
etc., non satis accit, quae sunt seceruenda, distin-
guat, Cic. Top. 7; cf. id. Off. 1, 27, o. id. d. Or. 2, 81; ∞
ipsam prononciationem ab oratore, Quintil.; ∞ sua a
publicis consilia, Liv. 1, 57; men Cic. Lael. 25: se-
cerni blandus amicus a vero tam potest, quam etc.; —
∞ honestum turpi (f. a turpi), Hor. Sat. 1, 6, 63; ligel.
Publica privatis secernere, sacra profanis, id. A. P. 397;
cf. id. Sat. 1, 3, 113; — III) partic. secretus, 3, ogf.
som adj.: affendret el. forstillet, ogf. besynderlig el. for
sig selv; a) „alm.“; — ne ... secretum imperium pro-
priaque signa haberent, Liv. 1, 52; ∞ arva, Virg.
Aen. 6, 478; singularibus el. secretis vocabulis (ap-
pellari), Varro; — b) „poet.“ ogf.: adstiller derfra, lige-
som manglende noget el. uden noget; — vid. Lucr. 1,
174, o. id. 2, 842; — B) „bes.“; I) om locale forstelte
el. med Hensyn derpaa: affendret el. afstillet, forstillet
el. enfemt, edl.; — ∞ locus, Quintil., (opp. celeber);
cf. Hor. A. P. 298; men superl., ∞ locus navis,
Petron.; secreti montes, Ovid.; men ∞ colles, Tac.
Agr. 38, (enomme, forladte af Sjenden); — ogf. om
Personer og Hændinger, secretissimos (homines)
tumultus (invadit), Senec. Ep. 91; cf. Tac. Ann. 11,
21; ∞ studia, Quintil., (opp. forum); cf. Plin. Ep.
7, 9; — b) df. neutr. secretum, i, ogf. absol.:
Affendring el. Enfemthed („abstr.“ o. „concr.“); —
quum stilus secreto gaudeat, Quintil.; — ∞ longum,
Ovid., altum atque abditum, Plin. Ep.; — ogf. in pl.,
vid. Hor. Sat. 2, 1, 71, Virg. Aen. 6, 10, o. 21.; ogf. in
compar., in secretiora Germaniae (porrigi), Tac.
Germ. 41; — 2) som er unddraget der Kindskab, d.
c. hemmelig el. forberget; — secretas ... advocat artes,
vid. Ovid. Met. 7, 138; men ∞ libidines, Tac.; in
compar., ∞ praemia, id. Hist. 1, 21, (opp. publica
largitio); — „poet.“ ogf. f. adv. secreto (f. udenf.),
Virg. Aen. 4, 491, o. Hor. Sat. 2, 8, 78; — b) df. subst.
neutr. secretum, i: det Hemmelige, hemmelig Sam-
tale, Hemmelighed, hemmeligt Sted; — petere secre-
tum, (erlange hemmelig Sammenkomst el. Samtale),
Suet., Tac., o. 21.; ogf. in pl.: crebra cum amicis
secreta habere, Tac. Ann. 13, 18; men id. Germ. 9:
secretum illud, quod etc., (hint forborgne Tæsen);

oratio ... animi secreta detegit, Quintil. 11, 1, 30; ligel.
aperire secreta pectoris, Tac. Germ. 22; — men „concret“,
Ovid. Met. 2, 556: sua ne secreta viderent, (Gud-
indens Mysticere); ligel. Suet. Calig. 49: in secretis
ejus etc., (i hans hemmelige Gjemmer el. Papirer);
— β) df. atter abl. secreto som adv.: hemmeligen;
— Mirum, quid solas secum secreto ille agat, Plaut.
Amph. 3, 2, 73; secreto hoc audi, tecum habeto, Cic.
Fam. 7, 25; cf. Hor. Sat. 1, 9, 67; — 3) særdeles el.
usæbvanlig, udbvalgt el. fælden; — (Figurae) secretae et
extra vulgarem usum positae, ideoque magis nobiles,
etc., Quintil. 9, 3, 5; men interpretationem linguae
secretioris ... ediscere, (Forstærken af fældene el.
usæbvanligere Ord), id. 1, 1, 35; — 4) hos Lucr. ogf.
c. abl. el. c. gen.: adstiller derfra, som er berøvet noget,
som undværges noget; — secreta cibo natura animan-
tum, id. 1, 195; secreta teporis (corpora), id. 2, 842.

se.cespita, ae, f., [seco]: lang Øfferfærd, Suet.
Tib. 25. — secessio, onis, f., [secedo]: Gaacen el.
at gaac affides el. tilstide; — seductiones testium, se-
cessiones subscriptorum, etc., Cic. Mur. 24; f. ogf.
Liv. 21, 14, e. Caes. B. C. 1, 20; — B) „bes.“: polstift
Afstillelse el. Spild el. Tvedragt; — vid. Cic. Lig. 6;
navnl. ogf. Almuens el. Jæfets hermed forbundne
Vortgang el. Udvandring til et bestemt Sted; — in
Aventinum montem secessionem esse factam, Liv. 2,
32 figd.; cf. id. 3, 51, o. id. 7, 40.

secessus, us, m., [secedo]; I) „egent.“: Vort-
gaac, Afstillelse derfra; — ∞ avium, Plin.; — ogf.
ligesom secessio: den politiske Afstillelse; ∞ iratae
plebis, id.; — II) df. særde.; A) „egent.“: Uffendring,
Enfemthed, Suet. Vesp. 4, navnl. ogf. den Studerendes,
vid. Quintil. 10, 3, 28, oftere; ligel. Ovid. Trist. 1, 1, 41:
Carmina secessum scribentis et otia quaerunt; — b)
ogf. „meton.“: Enfemthed el. enfemt Sted, Virg. Aen.
1, 159; navnl. ogf. enfemt Sted til Forfriskning, vid.
Suet. Aug. 72, oftere; ligel. secessus amoenos promittit,
etc., Tac. Ann. 14, 62; — B) „fig.“: — in hos quoque
studiorum secessus excurrit, Quintil. 10, 5, 16; men
secessu, quam in fronte, beator (i sit Jøndre), Val.
Max. 7, 2, extern. 12, (al. recessu). — secius, adv.,
f. und. 2. secus.

se.cu.do, si, sum, 3, v. a.; I) „egent.“: affendrende at
udelukke, at udelukke el. affordre; — quo incientes oves in-
cludere possis (indespærre), Varro; seclusa aliqua aquula,
(indestuttet Vand; opp. universum flumen), Cic. d. Or.
2, 39; cf. Virg. Aen. 3, 416; men Propert. 1, 20, 2,
„meton.“: Ille sub extrema pendens secluditur ala, (smiler
sig derunder); — b) ogf. „alm.“: at affordre el. adstille
derfra, vid. Caes. B. C. 3, 69, o. 97; cf. Lucr. 5, 752: cur
luna queat terram secludere solis Lumine etc.; —
II) „fig.“: at udelukke derfra; — a communi luce se-
clusum (supplicium), Cic. Verr. 5, 9; men ∞ vitam
corpore, Plaut. Rud. 1, 4, in.; — Solvite corde metum,
Teneri, secludite curas, Virg. Aen. 1, 562; — III) partic.
seclusus, 3, ogf. som adj.: affendret el. fiern; —
∞ nemus, vid. Virg. Aen. 6, 704; men absol.: in
secluso, (paa et fiern Sted), Varro; df. — seclu-
sorium, i, n.: Afstillelse i et Jæglehus el. Jæglebur,
Varr. R. R. 3, 5. — seclusus, 3, partic. af secludo.

se.co, cui, etum (cāum, Colum. 5, 9), 1, v. a.:
flæter, afflæter, glemmefflæter; I) „egent.“; A) „alm.“;
— ∞ digitum vel aurem, Plaut. Merc. 2, 2, 38; pabulum
secari non posse, Caes. B. G. 7, 14; sectae herbae, Hor.;
men Virg. Aen. 3, 464: sectoque elephantu (dona: af
udflæret Eisenben); cf. Hor. Od. 2, 18, 17; f. ogf. Cic.
N. D. 3, 12: omne animal secari ac dividi potest; —
B) „bes.“ ogf.; I) at flæte el. operere el. amputere;
— ∞ membra, Plin., vomicae, Plaut., varices alicui,
Cic. Tusc. 2, 15; cf. id. ibd. 22: Marius quum secare-
tur; men id. Phil. 8, 5: si etc., id uri secarique pa-
timur, ut etc.; — b) df. absol., secta, orum, n.: de

opererede Legemsdele, Plin. 31, 47; — 2) at castrere, at berøve nogen Manddommen, Martial. 9, 7; cf. sectus Gallus, id. 3, 41; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) at rive el. rids el. faare; — tarmes secat (postes: sander gnaver dem), Plaut. Most. 3, 2, 140; men rigido... sectas ungue genas, etc., vid. Ovid. Fast. 6, 118; cf. Hor. Ep. 1, 19, 46; ligel. Virg. Ge. 3, 44: hirsuti secuerunt corpora vepres; men sectus flagellis, loris, Hor. Epod. 4, 11, o. Mart. 10, 35; men Catull. 71: Aut si quem merito tarda podagra secat, (marter, kvalter); — 2) at gien-nemstare el. flove el. dese, navnlt. om fleder, øst.; df. ogs. at løbe el. seile el. drage derigienem; — ∞ medios agros Tiberis, Plin. Ep. 5, 6; cf. Virg. Aen. 7, 717; ∞ agrum (limes), Plin.; coelum... secant zonae, Ovid. Met. 1, 45; cf. Hor. Od. 3, 27, 75; — ∞ aequor, pontum, fretum, (puppe, etc.), vid. Virg. Aen. 5, 218 o. 595; ligel. Ovid. Met. 7, in.: Jamque fretum Minyae Pagasae puppe secabant, etc.; men Quacuq; illa (avis) levem fugiens secat aethera pennis, vid. Virg. Ge. 1, 406; cf. id. Aen. 4, 237; men id. ibd. 6, 900: Ille viam secat, (drager frem derad); hvs. Quintil. 3, 1, 13, ligeselskabs: hinc velut diversae secari coeperunt viae; — B) „ment.“; 1) igiennem Tælen at medtage el. spytte, øst.; — secuit Lucius urbem (neml. som fæitst Digtet), Pers. 1, 114; — 2) (med Hensyn paa Jøredraget): at sønderlemme el. dese; — ∞ causas in plura genera, Cic. d. Or. 2, 27; cf. Quintil. 8, 6, 13; secantur haec in plures (sc. partes); — „poet.“ ogs. ligesom dirimere: afgjøre el. udvæne en Strid, øst.; Quo multae magnaeque secantur iudice lites, vid. Hor. Ep. 1, 16, 42; cf. id. Sat. 1, 10, 15; endel. mærkes Virg. Aen. 10, 107: quam quisque secat spem, (hvad Naab enhver følger, neml. m. Henspille paa d. Drenansforte secare viam). — secordia, ae, f., ind. socordia.

*secrētārium, i, n.: afføndret el. hemmeligt Sted; (efferst. Ord); — secretario terrae, Appul.; df. „bes.“: afføndret Joramlingssted, navnlt. for Dommerne, Cod. Just., Laetant, ogs. for Præstefabet, Sulp. Sev.; — secrete, adv.: hemmeligen, Tertull.; compar. secretius, Senec.; — secretim, adv.: = frgd., Ammian.; o. — secretio, onis, f.: Afsonbring, Afstillelse; — interitus quasi discessus et secretio ac dir-emptus earum partium, quae etc., Cic. Tusc. 1, 29; — [secerno]. — secreto, abl. fom adv., f. ind. secerno nr. III. — secretus, 3, partic. o. adj. af secerno.

secta, ae, f., [partic. perf. af seco], sc. via: den betraadte el. banede Vej el. Sti; df. „overf.“: den ligesom førtegnede Dantlemaate el. Vejard; I) „alm.“: hanc sectam rationemque vitae secuti es, (denne Levevis), Cic. Coel. 17; cf. id. Verr. 5, 70: horum nos hominum sectam atque instituta persequimur; men sectam alicujus secuti, (nogens Tilhængere), Liv. 8, 19; cf. id. 29, 27, o. Cic. ad Brut. 1, 3; ligel. Lucr. 5, 1114: Divitiis enim sectam plerumque sequuntur; — II) „bes.“: A) philosophij Etale el. Sect; — qui eorum philosophorum sectam secutus es, quorum etc., Cic. Brut. 31; ligel. certas in philosophia sectas sequi, Quintil.; Cynicam sectam professus, Tac.; cf. id. Ann. 14, 57; — B) filr. ogs. en Hvervæbte, Appul.; df. — sectacula, orum, n., men alene i Jorbindelsen, ∞ natalium: Stægtslinier el. Aner, Appul. secretarius, 3, [seco]: ftaaren, castreret, verxer, Plaut. Capt. 4, 2, 40; — not.: ∞ verxer effer Fest. p. 336 (Müll.): som gaacer foran Hjerden, af secta. — *se-ctatio, onis, f.: Efterfølger; — ∞ boni, (at lægge Bind derpaa), Tertull.; o. — sectator, oris, m.; 1) Veflager, Følgesvend; pl. Følge, navnlt. Candidaternes, vid. Cic. Mur. 34, hvor ogs. anføres: lex Fabia... de numero sectatorum; ogs. Tilhænger, Ven eller Client; — sectator domi, comes in publico, etc., Tac. Ann. 4, 68; cf. ibd. 16, 22; — II) „bes.“: Tilhænger af en Lære, øst.; — hic (Valerius Probus) non tam disci-

pulos, quam sectatores aliquot habuit, Suet. Gramm. 24; cohors sectatorum Aristotelis, Gell.; sectatores eloquentiae aut philosophiae, id.; — [1. sector].

*sectilis, e; I) ftaaren, flevet, tilbuggen, øst., ebur, Ovid., laminae, Plin., men ∞ pavimenta, (som bestaae af ftaarne Stene, alss. Refaltgulve), Vitrov. 7, 1, o. Suet. Caes. 16; — II) som lader sig fære el. flove; — ∞ porrum, (Snitlog), Juvenal., o. A.; ∞ lapides, Plin. 36, 44; — sectio, onis, f.: Stæren, Giennemstæren, Vertikæren; — ∞ corporum, Vitrov.; cf. Gell. 20, 1; derfra bes. den kirurgiske Operation; ante sectiones punctionesque etc., Plin. 25, 91; navnlt. ogs. Castrering, Appul.; — B) „overf.“: den rhetoriske Inddeling el. Tælens Sønderlemmelse; — de ratione dividendi, de sectione in infinitum, etc., Quintil. 1, 10, 49; — II) „publicist.“: offentlig Salg el. Kiøb (under Et) af Statens Andel i det erobrede Bytte el. af de Demfældtes el. Proferiberedes Gienkom; — illud sectionis seculi, Cic. Phil. 2, 26, (om Salget af Pompejus's Gøds); men ibd. 29: quam (pecuniam) pro sectione debebas (for Kiøbet deraf el. for det Kiøbte Gøds); cf. Suet. Vitell. 2, o. Tac. Ann. 13, 23; — b) „concret.“: det saaledes folgte el. Kiøbte Bytte el. Gøds; — sectionem oppidi vendere, Caes. B. G. 2, 33; reliquiae sectionum, Tac. Hist. 1, 90; o. — sectivus, 3: = sectilis, porrum, (Snitlog), Colum., Plin.; — [seco].

1. sector, oris, m., [seco]; I) „egent.“: som stærer el. vertikærer; — ∞ zonarius, Plaut.; ∞ collorum, f. nedens; ∞ feni, (som ftaar Hø), Colum.; — II) „publicist.“: som (til videre Udtykning under Et) kiøber Statens Andel af Byttet el. af confisteret Gøds; — vid. Cic. R. Am. 36; men ibd. 29: eosdem fere sectores fuisse collorum et honorum; men id. Phil. 2, 26: sector Pompeji, (i. e. ∞ bonorum Pompeji); ibd. ogs. absol.: quum sui populus, Lucan. 1, 178, (som følger sin Gumi).

2. sector, atus sum, 1, v. dep. a, intens. af sequor o. 1) „egent.“: ideligen el. overalt el. ivrigen at ledsage el. følge el. forfølge, dels fom Slave el. Betjent, dels som Tilhængere el. Discipel, øst., dels ogs. fiendtligen; — qui (servus) sectari solet meum Gnatum, Plaut. Epid. 3, 4, 50; cf. Cic. R. Am. 28; quae (manus equitum) regem ex more sectatur, Tac. Ann. 15, 2; men ibd. 33: quique Caesarem per honorem aut varios usus sectantur; men om Candidaternes Veflagere, vid. Cic. Mur. 33; men comit: sectari jussi (eum me, neml. med Henspille paa Philosophernes Følge), Ter. Eun. 2, 2, 31; „poet.“ ogs. ∞ matronas, (gaac el. jage derester), Hor. Sat. 1, 2, 78; ligel. „poet.“ ∞ oves, (fom Hyrer), Tibull. 1, 10, 45; cf. id. 2, 3, 7: ∞ aratum, (ploie); — ut eum sectentur pueri, (lebe efter ham), Cic. Verr. 4, 66; ogs. om andre Mischandling, vid. Hor. Sat. 1, 3, 119, o. Propert. 2, 7, 81; — B) „bes.“: at jage derester el. at jage; — ∞ apros, Virg. Ecl. 3, 75; cf. Plaut. Mil. gl. 2, 2, 7, effer, ogs. Hor. Sat. 1, 2, 106; men ∞ canes (sc. cervam), Ter. Phorm. prol. 7; — II) „fig.“: ivrigen at jage derester el. at bestræbe sig derter; — ∞ minima commoda non minimo discrimine, Suet. Aug. 25; cf. Caes. B. G. 6, 35: quid vos hanc miseram ac tenuem sectamini praedam? ∞ lites, (lægge sig efter Preceder), Ter. Phorm. 2, 3, 61; men ∞ eminentes virtutes, (opføge dem), Tac. Ann. 1, 80; — b) ogs. m. Relativsatn.; — vid. Hor. Od. 1, 38, 3; ogs. m. ut, Quintil. 1, 10, in.: non, ut omnia dicerem, sectatus, quod etc., sed ut maxime necessaria; — not.: Varr. R. R. 2, 9, ogs. m. pass. Vem.: qui vellet se a cane sectari.

sectōrius, 3, [1. sector]: børende til Kiøbet af confisteret Gøds, interdicitum, Digest. — sectrix, icis, fem. af 1. sector nr. II: som kiøber confisteret Gøds; — ∞ proseripcionum, Plin. 36, 24; — sectūra, ae, f., [seco]; I) „egent.“: Stæren el. Udskæren; — ∞ (gemmarum), Plin. 37, 33; ∞ (corticis talearum), id. 17, 28;

— 11) „concret“ o. in pl.: ∞ aerariae, (Ertzgruber), Caes. B. G. 3, 21, (al. structurae), inc. — 1. secl. us, 3, part. af seco. — 2. secl. us, us, m., [sequor]: Tiden; — in pl.: secl. aperire alicui, Capella.

seculatio, onis, f.: = flgd., Solin. 26; o. — seculatus, us, m.: at ligge el. seve fer sig selv el. alene, (nævn. egf. som Religiositet), Ovid. Am. 3, 10, 16; egf. in pl., id. ibd. 43; cf. Catull. 64, 381; af — seculo, ūi, 1, v. n.; D. „egent.“: at ligge el. seve fer sig selv el. alene; f. und. frgd. Ovid. l. c.; cf. Tibull. 1, 3, 26, egf. Liv. 39, 10, v. Suet. Tib. 7; — 11) dt. „överf.“: at leve i Ensenber; — Miles depositus annosus seculat armis, Propert. 2, 19, 41.

seculi, ae, f., [seco], brugtes i Campanien f. falx: Eggel, Varr. L. L. 5, 31. — secularis (saec.), e, [seculum]; 1) horende til et Seculum el. Aarhundrede; — ∞ ludi: Secularfest, hyverom f. Varr. e. Liv. ap. Censorin. de Die Nat. 17; f. egf. Suet. Aug. 31, id. Claud. 21, e. Plin. 7, 49, egf. Tac. Ann. 11, 11; ∞ carmen, (som affynges ved en Secularfest); vid. Hor. Carm. Sec. (til Secularfesten a. n. c. 737); cf. Suet. Vit. Hor.: — 11) [efter seculum nr. 1, 3]: verdslig, profan, betent; ∞ homines, (opp. monachi), Hieronym.; ∞ historia, Sedul.; ∞ feminae quaedam, (som Dido, Lucretia), Tertull.

seculum, („poet.“) ctr. seculum, hos Lucr.), i, n., [efter Freund. demin. af secus f. sexus, τέκος; Efrve-maaden saeculum henviser til Slægtskabet m. avum e. avor]; — altf. efter Fr. eprtl., ligesom genus o. soboles: den aflede Slagt, Generationen, (saaf. altid hos Lucr., o. sædv. in pl.); — Inque brevi spatio mutantur secula animantum, (Dyrelslagterne el. Dyrene), Lucr. 2, 77; men nigra virum percoctaque secla calore, (Negerracen), id. 6, 723; ligel. ∞ mortalia, (de Dødelige), id. 1, 1091, oftere; ∞ buccra, (i. e. hoves), id.; — men in sing.: ∞ muliebre, id. 4, 1220, oftere; cf. id. 2, 1078 flgd.; — 11) dt. „överf.“: A) i en engere Bemt.: en Menneffslægt, fædvanlige Forigbed el. en Menneffsalder, (sædv. et Tidsrum af 33 1/2 Aar); — herfil kan henføres Cic. d. Rep. 6, 22: in quo (anno vertente) vix dicere audeo, quam multa hominum secula teneantur, etc.; cf. Virg. Ecl. 4, 5: Magnus ab integro seculorum nascitur ordo; ligel. Liv. 9, 18: quum ex hac parte secula plura numerentur, quam ex illa anni; — 2) dt. „meten.“: den i en bestemt Tidsalder levende Menneffslægt el. den deri hørfende Tidsaaud; dt. egf. in vis Tidsalder el. Tid; — Novi ego hoc seculum, moribus quibus siet, Plaut. Trin. 2, 2, 6; men apud seculum prius etc., Ter. Eun. 2, 2, 15; men Serit arbores, quae alteri seculo prosient, Stat. ap. Cic. d. Senect. 7; minus erudita hominum secula, (den ulærde Elitid), Cic. d. Rep. 2, 10; men Tac. Germ. 19: nemo illic vitia ridet, nec corrumpere et corrumpi, seculum vocatur (Tidsaaud el. Møde); cf. Hor. Od. 3, 6, 17: Feunda culpa secula; men id. Epod. 16, 65: ferro duravit secula, (hørferte Jernalderen); cf. Ovid. Met. 15, 261; — B) i en videre Bemt., (neml. som Menneffets længste Levetid): Tidsrum af 100 Aar el. et Aarhundrede; — seculum spatium annorum centum vocatur, Varr. L. L. 8, 2 fin.; ligel. Cic. d. Or. 2, 37: duobus prope seculis ante ... quam etc.; cf. Hor. Od. 4, 42; — 2) dt. „alm.“: ligesom vort Aarhundrede, om el. for en ubestemt lang Tid, (saaf. sædv. in pl.); — sempiternis seculorum actibus etc., Cic. N. D. 2, 20; quum aliquot secula viginet (ea disciplina), id. Univ. 1; in multa secula ... rem publicam liberatam etc., id. Fam. 11, 14; cf. id. Phil. 2, 22; ligel. id. Acad. 2, 5: nihilne tui seculis ... explicatum putamus? ligel. ∞ multa, sexcenta, omnia, id.; vir seculorum memoria dignus, vid. Quintil. 10, 1, 104; factum in secula iturum, Sil. 12, 312; cf. Plin. Pan. 55; men „poet.“: Sed mihi tarda gelu seclisque effeta

senectus etc., (Astræfiet af Aarene), Virg. Aen. 8, 508, hyverom egf. in sing. Hor. Epod. 8, in.: longo ... seculis etc.; men Quintil. 10, 1, 113: Asin. Pollio a nitore ... Ciceronis ita longe abest, ut videri possit seculo prior; — C) endel. eccles., ligesom αἰών: det Profane; — Et servientem corpori Absolve vinculis seculi, Prudent; — dt. egf. f. Bedenktabet; videmus etiam seculi exempla, quae etc., Tertull. — seculum, (i. e. cum se); f. und. cum e. und. sui.

*secundani, orum, m., (se. milites): Soldater af den anden Legion, Liv. 31, 15 c. 46, Tac., Plin.; — secundarius, 3; 1) hørende til den anden Klasse el. Række, af anden (el. næst bedste) Sort, (sædv. i Desonomen); — ∞ mel, Colum., triticum, Plin.; ∞ panis, id., e. Suet. Aug. 76; — 11) „ment.“ el. om abstracte Gienstande: hvad der i Bigtighed er næst efter det Første; — vid. Cic. Inv. 2, 7; men id. d. Rep. 1, 42: habet statum res publica de tribus secundarium; o. — secundatus, us, m.: den anden el. næste Nads el. Rang efter primatus, Tertull.; — [secundus].

secunde, adv. af secundus: lyffeligen; — ∞ procedere, Cato ap. Gell. 7, 3. — secundicerius, i, m., [secundus, cera]: Embætsmand af anden Rang el. efter primicerius, Cod. Just. — 1. secundo, abl. som adv., f. und. secundus: 2. secundo, avitum, 1, v. a., [secundus]; 1) „egent.“: lemper derefter el. afpaaser derfil; — dum etc., tempus ei rei secundes, Plaut. Truc. 4, 2, 3; — 11) dt. sædv.: at befordre el. begynde; saaf. nævn. a) om Vinden; — Jam liquidum nantis aura secundat iter, Propert. 3, 20, 14; cf. Ovid. Her. 13, 136; men Tac. Ann. 2, 24, absol.: secundante vento, (med gunstlig Vind); — b) om Guderne og om den styrende Skæbne; — Tandem laetus ait: di nostra incepta secundant, Virg. Aen. 7, 259; cf. id. ibd. 3, 36: Rite secundarent visus, amenque levarent, etc., (at de vilde give Varfjerne en god Betyrning, osv.); cf. Lucan. 1, 635; ∞ cursum (Fortuna), Auson. — secundum, adv., f. und. figd.

secundus, 3, [sequor]: følgende; dt. 1) „alm.“: A) som følger derpaa i Tiden el. Ordenen, den næste el. nærmeste, den anden; — quoniam id secundum erat de tribus, Cic. Orat. 15; cf. id. d. Rep. 3, 11; men Quintil. 11, 3, 35: secundum est, ut sit oratio distincta, etc.; — prioribus equitum partibus secundis additis, Cic. d. Rep. 2, 20; Roma condita est secundo anno Olympiadis septimae, id. ibd. 2, 10; men Haec erit a mensis fine secunda dies, (den næstfeste Dag i Maa-neden), Ovid. Fast. 1, 710; ∞ heres: den næste (el. subsidiære) Arving, Cic., Hor.; ∞ mensa, (Deserten), Cic., Plin.; f. egf. Virg. Ge. 2, 101, v. Hor. Sat. 2, 2, 121; ∞ partes: den anden Hælle el. Virolsen, (egent. o. overf.), vid. Cic. Div. in Caecil. 15, v. Hor. Ep. 1, 18, 14; f. egf. und. pars; — bb) dt. absol., secundae, arum, f.; a) se. partes; — sicut spinifer secundarum, tertiarumque Pamphylus, etc., vid. Plin. 7, 10; cf. Cic. Brut. 69; ligel. secundas sortiri, Senec., ferre, Hor., deferre alieni, Quintil., agere, Senec.; — b) se. membranae: Efterbyrden, Cels., Plin., v. A.; ligel. e. gen.: secundae partus, id. 9, 15; — B) dt. „överf.“: den følgende el. næste el. anden i Rang el. Værd, øst.; — ut secundus sit (ordo) ad regium principatum, vid. Cic. Fin. 3, 16; secundus a rege potentia etc., Hirt. B. Al. C6; cf. Liv. 7, 1; ligel. Hor. Sat. 2, 3, 193: heros ab Achille secundus, (om Aar); men absol., vid. id. Od. 1, 12, 18 v. 51; ligel. Plin. 4, 18: ∞ nobilitas Falerno agro erat, etc.; men Nep. Pelop. 4: altera persona Thebis, sed tamen secunda etc.; — b) saaf. egf. m. Vibeg. af det Underordnede el. Ringere; — egregium hoc quoque, sed secundae sortis ingenium, Senec. Ep. 52; ligel. id. Benef. 5, 25: moneri velle ac posse, secunda virtus est; cf. Flor. 3, 20: servi quasi secundum genus hominum est; panis secundus, (ligesom p. secundarius),

Hor. Ep. 2, 1, 123; men Virg. Aen. 11, 441: Turnus ego, haud ulli veterum virtute secundus, etc., (som iffe viger for nogen deri); — „poet.“ ogf. c. infin., Stat. Theb. 2, 573: nec vertere cuiquam Frena secundus Halys; — II) „bef.“ om Vand og Vind: ligesom følgende cf. befordrende Skibets Bevægelse; df.: gunstig cf. tienlig, odl.; — ∞ flumine iter facere, (nædd cf. ned med floden), Caes. B. G. 7, 58; ligel. ∞ Tiberi, Liv., amni, Virg.; ∞ aqua deferri, Liv. 21, 28; cf. id. 21, 47: tota rate in secundam aquam labente; ∞ aestu, id., mari, id.; cf. Caes. B. G. 4, 23: ventum et aestum uno tempore nactus secundum, etc.; men Flectit equos, curruque volans dat lora secundo, vid. Virg. Aen. 1, 156; — ∞ vento, Plaut.; ligel. quoniam videam navem secundis ventis cursum tenentem suum, etc., Cic. Plane. 39; ligel. superl., ∞ vento etc., id. N. D. 3, 31; f. ogf. ovenf. Caes. B. G. 4, 23, ogf. Hor. Od. 2, 10, 23, oftere, o. A.; — b) df. ogf. om anden Bevægelse cf. Retning; — anniversarii (venti) secundo sole flant, (med el. efter Solens Vob), Nigid. ap. Gell. 2, 22; men squama secunda, (med Retning fra Hovedet til Hælen), opp. squama adversa, id. ap. Macrob.; — B) „fig.“: gunstig cf. bevaagend, heldig cf. lyffelig; — ∞ populo aliquid facere, (med Alles Bifald), Cic. Tusc. 2, 1; ∞ voluntas concionis, id.; ∞ rumor, Hor., clamor, Virg.; men ∞ aures, Liv. 6, 40, oftere; men secunda irae (dat.) verba, (som stemmende dermed cf. foragende den), id. 2, 38; — lactus tuum praesentibus ac secundis diis, id. 7, 26; cf. Virg. Aen. 4, 45, o. id. ibd. 10, 21; ∞ auspicia, Cic. Div. 1, 15; men per hypallagen: dum sacra secundus haruspex Nunciet, etc., Virg. Aen. 11, 739; — compar., reliqua militia secundo fama fuit, Suet. Caes. 2; superl., (ferre) leges secundissimas plebei, adversas nobilitati, Liv. 8, 12; — res secundae: Medgang el. Lykke; oppon. res adversae, Cic. Off. 1, 26, oftere, Hor. Sat. 2, 8, 74, o. A.; ligel. ∞ fortunae, Cic. Sull. 23, o. ∞ tempora, auct. ad Her.; men Virg. Aen. 10, 501: Nescia mens hominum... servare modum, rebus sub lactis secundis! cf. Hor. Ep. 1, 10, 30; — ∞ proelia, Caes.; ligel. ∞ motus Galliae, (som har Fremgang), id. B. G. 7, 59; cf. Hor. Od. 4, 11, 38; ∞ consilium, Caes.; superl., ∞ omnia nobis, adversissima illis accidisse, id. ap. Cic. Att. 10, 8, B; cf. Caes. B. G. 7, 62; — in n. pl. ogf. absol., secunda, orum, (f. res secundae), Hor. Od. 2, 10, 13; ligel. Nemo confidit nimium secundis, Senec. Thyest. 613; cf. Ter. Andr. 5, 6, 11: me in tuis secundis respice; ogf. in sing., si quid secundi evenisset, Nep. Alcib. 8; — not.: Secundus som romersk Tilnavn, f. und. Plinius; — III) hertil hører endnu; A) neutr. secundum; I) som adv.; a) bagved el. bagefter; — Age, i tu secundum; Se. sequor, subsequor te, Plaut. Amph. 2, 1, in.; — b) dernæst, for det andet; — animadvertendum est, primum, quibus de causis etc., secundum, qua fide etc., Varr. ap. Non.; — c) ligesom iterum: andengang, Liv. 7, 3; — 2) oftere som praepos. c. acc.; aa) i Nummet: følgende b. c. bagefter, ogf. bagved; (fordr.); — Ite hac secundum vos me, (bagefter mig), Plaut. Stich. 3, 1, 45; cf. id. Mil. gl. 4, 8, 39; ligel. id. frgm. ap. Priscian.: secundum ipsam aram aurum abscondi; — b) df. m. Bibege. af en Udbedelse el. Udstrækning: længs ad el. længs med, (hvf. ogf. indert.: ved el. nær; — ∞ mare superum (iter facere), Cic.; cf. Caes. B. G. 7, 34; — quid illuc est... Hominum secundum litus? Plaut. Rud. 1, 2, 60; cf. Caes. B. G. 2, 18; men secundum fontes nasci (libadion), Plin. 25, 31; men Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 12: vulnus in capite secundum aurem etc.; — bb) i Tiden og Ordenen: strax efter el. næst efter, odl.; — secundum ludos, (opp. ludis: derunder), Plaut. Casin. prol. 28; cf. Cic. Verr. Act. 1, 11: secundum binos ludos, (Oppon. ante primos ludos); ligel. ∞ proelium, Liv. 8, 10; men ∞ quietum, (efter at

være falden i Sovn, d. e. i Sovne el. i Drømme), Cic. Div. 1, 24, o. Suet. Ang. 91; — secundum patrem tu es pater proximus, Plaut. Capt. 2, 1, 42; secundum te nihil est mihi amicus solitudine, Cic. Att. 12, 15; cf. id. Off. 2, 3, o. Liv. 36, 17; ligel. in actione secundum vocem vultus valet, Cic. d. Or. 3, 59; secundum ea quaero etc., servarise etc., (dernæst el. derefter osv.), id. Vat. 6; ligel. Liv. 32, 33: secundum haec silentium fuit; — cc) „fig.“: efter, ifølge, påsende til el. overensstemmende med, odl.; — secundum naturam vivere, Cic. Fin. 5, 19, (opp. contra eam), Quintil. 12, 11, 13; men ∞ naturam fluminis, (efter Strømmen), Caes. B. G. 4, 17; ∞ legem, Liv., Quintil.; ∞ vetera exempla, Tac. Hist. 4, 8; cf. Quintil. 2, 20, 1; ∞ rationem, id.; f. ogf. Ter. Eun. 5, 8, 60; — b) df. „prægnant“: efter el. med, d. e. nogen til Billie, til nogets Fordel el. efter nogets Ønske, (navnl. i Retsforøget); — ∞ aliquem decernere, f. Cic. Att. 4, 2; ligel. id. Verr. 2, 17: de absente secundum praesentem iudicare; cf. Liv. 23, 4; men Suet. Claud. 15: secundum eos se sentire, qui vera proposuissent; men quae (res) undique secundum nos sit, Quintil. 3, 8, 34; cf. Tac. Hist. 3, 7; — B) neutr. abl. secundum, som adv. temp.; a) dernæst el. for det andet; — equidem primum, ut etc., maxime semper laboravi; secundo, ut etc., tertium mihi fuit illud, quod etc., Cic. Plane. 20; ligel. primo... secundo, etc., Phaedr. 4, 11; — b) andengang, Hirt. B. Al. 1; — c) tegange, Trebell. Gall. 17.

secur. adv. af securus; I) forsloj, ubefymret; — qui me secure ac prope negligenter expectant, Plin. Ep. 1, 4; cf. Vell. 2, 129: quam illum, ut honorate, ita nec secure continet? men Suet. Ner. 40: adeo lente ac secure (ferre aliquid); — compar., ∞ divites erimus, si etc., Senec. Ep. 18; — II) df. „overf.“: uden Fare, uden Frygt; — ∞ vivere, Val. Max. 4, 7, extern. 1, inc.; men in comp., vid. Plin. Ep. 2, 17.

securiculus (f. -culus), 3: spælsvandtøsemet; — ∞ cardines, Vitruv. 10, 10; — II) som subst. fem.: securicula, ae. (se. herba): etflags Ulrud i Linser, germ. Weiftraut, Plin. 18, 44, (al. securicula); af — securicula, ae. f., dem. af securis; I) liden Dre, Plaut. Rud. 4, 4, 114, (som hørende til erepundia), men Plin. 18, 49, (til Brug ved Moeningen); — II) „overf.“ (ifølge etflags Lygbed): fileformeret Klomme, el. den saakalte Svælsvandt, Vitruv. 4, 7. — securidaca, ae. f. und. securiculus, nr. II. — securifer, a, um, [securis, fero]: = figd.; — ∞ Pyramon, Ovid. Met. 12, 160. — securiger, a, um, [securis, gero]: øreførende, bevaagend med en Dre, puellae, (de med Stridsdøse bevaagende Amazoner), Ovid. Her. 4, 117, catervae, Val. Fl.

securis, is, f., [seco]; I) „egentl.“: en Dre el. Øren; A) „afm.“: som Høstgeraad el. Saaben til forstjælligt Brug, navnl. til Støvbragt; — vid. Ovid. Fast. 4, 619, o. id. Met. 9, 374; ligel. Virg. Aen. 6, 180: Procumbunt piceae; sonat ieta securibus illex; men Plin. 16, 75: quadragesimo die a securi (efterat Trærne vare faldede), etc.; fremdeles til Øfertynnes Slagting, Hor., Virg., o. A.; ogf. som Stridsdøse, Virg. Aen. 11, 656 o. 696, oftere, Hor. Od. 4, 4, 20, o. A.; men ∞ anceps, (Dobbeldtøre), Ovid. Met. 8, 397; endel. den til Hugning brugte Del af Ringaards mandens Segel, Colum. 4, 25; — B) „bef.“: Skarp retterøre; — saadanne securis vare Victorierne indbunde i fascies foran Øvrigheder; vid. Cic. Verr. 5, 9; hvf. Liv. 2, 5, om en Hænderfelle: missi victores ad sumendum supplicium nudatos virgis caedunt securique ferunt (halshugge); ligel. securi percutere, Cic., necare, Liv.; men securis de fascibus demit, (som symbolisk Erfiendelse af Folkets høieste Magt), Cic. d. Rep. 2, 31; f. ogf. Lucr. 3, 1009, o. Hor. Od. 3, 2, 19; men Virg. Aen. 6, 825: saevinnique securi...

Torquatum etc., (med Hensyn paa hans Søns Hensættelse); men ∞ Tenedia f. urd. Tenedos; — II) „overf.“ o. „allæg.“; — quam ... graviolem potuerunt rei publicae infligere securim (hvisken sierte Hylse funde de paafore Staten), quam quum etc.? Cic. Planc. 29; cf. id. Mur. 24: quam te securim putas injecisse petitioni tuae, quum etc.? — b) med Hensyn paa Drener i Jafæes bruges secures egf. om Stattholdernes vilkaarlige Grusomhed; — Gallia ... securibus subjecta, vid. Caes. B. G. 7, 77; cf. Tac. Ann. 12, 34; — men Hor. Carm. Sec. 54: Medus Albanas ... timet secures, (det romerske Overberedomme).

securitas, atis, f. [securus]: Særgsribed cf. Særgsleghed; dt. I) „egenl.“, A) til det Vætre: særgfri Tilstand cf. Sinders No; — securitas ... est animi tamquam tranquillitas, etc., Cic. Fin. 5, 8; cf. id. Tusc. 5, 15: securitatem nunc appello vacuitatem aegritudinis; f. egf. id. Off. 1, 21, estere, o. A.; men velut securitas inaffectata orationis, vid. Quintil. 11, 1, fin.; ∞ vocis ac vultus, Tac. Ann. 15, 55; egf. in pl., Plin. 23, 23, (hvor securitates mærfættets curae); egf. c. gen. obj.: ∞ mortis, id. 7, 54; — B) til det Vætre: Særgsleghed, Særgsribed; — ∞ esse initium calamitatis, Vell. 2, 118; quia res altera (neml. berstantig Dadel) taedium laboris, altera securitatem parit, Quintil. 2, 6; cf. Tac. Hist. 3, 83; — egf. c. gen. obj.: nulla scribendi securitate (laxari: ifte at svæffes cf. flappes ved Tillid til det Sætrene), Quintil. 10, 6, 2; — II) „overf.“ o. objectivt; A) en færefri Tilstand, Sæfferhed cf. Tryghed; — ∞ urbanae custos, Vell. 2, 98; securitati ante, quam vindictae, consulere, Tac. Ann. 11, 31; ∞ itinerum, Plin., annonae, Tac.; — b) egf. er Securitas sem Person: Romerstatens Særgsribed; — vid. Tac. Agric. 3, e. Inscript.; — B) Sæfferhed cf. Vorgen; — consequi securitatem ejus, quod sibi debetur, Digest.; ligel. in pl., Ammian. 17, 10.

securus, s. [se f. sine, cura]: særgfri cf. særgløs, ubeftymret cf. relig cf. uden Frygt; I) „egenl.“; A) til det Vætre; — cum his (hostibus) tam securis solutisque etc., Liv. 25, 39; ligel. securus (treende sig siffer) ... proficiscitur, Cic. Flacc. 20; ∞ gentes, vid. Ovid. Met. 1, 100; nata securata reperta (Ceres), id. ibd. 5, 572; — securus de facilitate credentis, Tac. Ann. 16, 2; cf. Cic. Att. 12, 52, o. Liv. 36, 41; — si etc., securus vos ab hac parte reddemus, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 24; — ligel. in compar., securior ab Samnitibus agere, Liv. 9, 22; — securi pro salute de gloria certabant, Tac. Agric. 26; cf. id. Hist. 4, 58; — ne sis securus futuri, Ovid. Met. 6, 137; cf. Virg. Aen. 7, 301, o. Hor. Ep. 2, 2, 17; men securus odii, Tac. Agric. 43; ∞ potentiae, id. Ann. 3, 28; ∞ vulgi, Pers. 6, 12; — endel. „pect.“ m. Relativtæm; post hoc Securus, cadat, an recto stel fabula talo, (ndefymret derfor), Hor. Ep. 2, 1, 175; securus ... quid praeparet auster Infelix pecori, etc., Pers. 6, 12; cf. Hor. Od. 1, 26, 6, o. id. Sat. 2, 4, 50; — b) dt. em Ting eg om Vægreber: særgfri, glåd, munter; — securum agere aevum, Lucr., Hor.; ∞ otia, Virg. Ge. 3, 376; ∞ convivia, Senec.; men ∞ olus, Hor. Sat. 2, 7, 30, (sem nydes cf. haves uden Beskyrning); — ∞ causae, (opp. sollicitae), Quintil.; men Senec. Ep. 97: tula scelera esse possunt, securam non possunt; securior materia, Tac. Hist. 1, 1; securos ab metu somnos (praestare), Plin. 28, 42; men vota ... securam repulsae, vid. Ovid. Met. 12, 199; — B) til det Vætre: særgløs, ligegyltig; — si contumax, arrogans, securus sit (reus), Quintil. 6, 1, 11; — ligel. om Vægreber; quia castrensis jurisdictioni securam cf. obtusior (sit), Tac. Agric. 9; — II) „overf.“ o. objectivt: uden Jare, siffer, hvoraf cf. hvor der inter er at frygte; (alif. f. d. fædv. talus); — nullum us-

quam tempus, nullum locum quietum aut securum esse (sinere), Liv. 39, 1; ligel. securas ac patentes domos (adeunt), Plin. Pan. 62; superl., ∞ urbs, Lamprid. Al. Sev. 18; men Tac. Or. 37: quorum (hominum) ea natura est, ut securam nolint; — egf. c. gen.; securam ejusmodi casuum (loca urbis), Tac. Hist. 1, 86.

1.secus, subst. neutr. indecl., [Biform af sexus, o. best. m. rezos]; ligefem sexus: Rionnet; hvf. oftest ∞ virile, (Mancken), vid. Plant. Rud. 1, 2, 19, o. Varr. ap. Gell. 3, 10; dog egf. ∞ muliebri, Auson., puerile, id.; — b) hos Sæfferne fædv. sem acc. absol., (med Hensyn derpaa); — liberorum capitum virile secus ad decem millia capta, Liv. 26, 47; athletarum spectaculo muliebri secus omnes submovit, Suet. Aug. 41; cf. Tac. Hist. 5, 13: multitudinem obsessorum ... virile ac muliebri secus etc.; cf. id. Ann. 4, 62: muliebri et virile secus omnis aetas.

2.secus, (compar. secius, m. antep. long., strives egf. sequius), [sequor]; I) adv.; eptel.: følgende cf. bagved, d. c. mindre cf. ringere (end et andet); dt. anterslede, iffe faalede; hvf. atter m. Negation (o. per litoten): iffe anterslede end, cf. aldeles faadum sem; A) in posit.; — si illuc, quod volumus, eveniet, gaudebimus; Sin secus, patiemur animis acquis, Plant. Casin. 2, 6, 24; credo te putasse etc.; quod quum secus erit, quid etc.? Cic. Att. 4, 17; quod si ita esset etc.; quod longe secus est, id. Lael. 9; — nobis aliter videtur; recte secusne, postea, (med Met cf. lret), id. Fin. 3, 13; ligel. recte, an secus, id.; honestis an secus amicis uteretur, Tac. Ann. 13, 6; pro bene aut secus consulto habere, Liv. 7, 6; artes utiles, aut secus, secundum mores utentium fiunt, Quintil. 2, 20, 1; — egf. m. flgd. quam cf. atque; ne quid fiat secus, quam volumus, quamque oportet, Cic. Att. 6, 2; cf. id. Or. 3, 30; — b) m. Negation; — hora fere undecima, aut non multo secus, Cic. Mil. 10; bibitur, estur, quasi in popina, haud secus, Plant. Poen. 4, 2, 13; veluti qui etc.; Haud secus etc., Virg. Aen. 2, 379; nemo dicit secus, Cic. Brut. 85; f. egf. Hor. Od. 2, 3, in., o. Tac. Ann. 6, 10; men ibd. 4, 5, c. gen.; neque multo secus in iis virium, (ifse synterlig ringere Stryke); — egf. m. flgd. ac cf. quam; illud ... non dixi secus, ac sentiebam, Cic. d. Or. 2, 6; cf. Sall. Jug. 79; ligel. Virg. Aen. 3, 236: Haud serus, ac jussi (se. sunt), faciunt; — haud secus, quam ex se simus natae, Plant. Rud. 2, 3, 79; cf. Liv. 5, 36, Ovid. Met. 2, 727, o. Tac. Ann. 4, 8; — egf. marfæs haud cf. non secus ved Jndførelsen af de pættiste Sæffer; vid. Virg. Ge. 3, 346, id. Aen. 8, 243 e. 391, o. Ovid. Met. 9, 40; egf. uden ac, Hor. Od. 3, 25, 8; — c) prægnant egf.: anterslede, end det burde, øbl., d. c. flet cf. ifte; — etiam si secus acciderit, (om end lld-fædet bliver flet), Cic. Fam. 6, 21; ligel. secus cadere, Tac., cedere o. procedere, Sall.; nihil a se eniquam de te secus esse dictum, Cic. Att. 1, 19; ligel. secus de aliquo loqui, Tac., scribere, Liv., existimare, Cic.; — B) in compar. secius, (egf. sequius); — impedimento est, quo secius feratur lex, auct. ad Her. 1, 12, (at mindre, d. c. at ifte); melius, an sequius, (vel cf. ifte), Colum. 3, 1 fin.; — b) oftere m. Regarien; — instat non secus (ifse mindre, ligefaa fædv.), Virg. Aen. 9, 411; Sed nihilo secius (ifse desto mindre, alligevel), Ter. Andr. 3, 2, 27; cf. Caes. B. G. 1, 49, o. Nep. Att. 22; ligel. nec hoc secius, Lucr., o. nec eo secius, Suet.; — egf. m. flgd. quam; Haec nihilo mihi esse videntur secius (al. secius m. f. Ven.), quam somnia, Plant. Men. 5, 7, 57; — c) egf. „prægnant“ ifte cf. flet; — sin ... ratio talis sequius acciderit, Afran. ap. Charis.; vercor, ne homines de me secius loquantur, Senec. Benef. 6, 42; — II) sem praepos. c. acc., forel. o. i d. flld. Gæffe-freg, f. secundum: ved cf. hos; — vid. Charis. p. 61,

thi Plin. 21, 85: secus fluvios (nasci), v. Quintil. 8, 2, 20: secus viam (stare), er rimel. f. secus at læse secundum; — dextra, sinistra foramina utrinque secus laminas, Cat. R. R. 21, 2; faal. ogf. Inscripti.; — not.: secus, som vedhængt Pronomenne, betegner Siden deraf; altrinsecus: paa den anden Side; utrinsecus: paa begge Sider; circumsecus: rundtom.

*secutio, onis, f.: Efterfølgelse, Efterligning, dei, Augustin.; — secutor, (sequutor), oris, m.: Vedfølgel. f. Følgesvend, Appul.; ogf. som Epitbet til Mars, id.; — II) „bes.“ hede secutores: det Slægt Gladiatører, som kæmpende efterfulgte de faaltede retiarier, Juvenal. 8, 210; — secutarius, 3: som følger derefter el. deraf, iudicium, Gaj. Inst.; v. — secutitilejus, 3: som løber derefter; — tamquam secutuleja mulier, Petron. Sat. 81, 5; — [sequor].

1. sed, (ogf. sel), conj., (et Ord m. 2. sed f. sine), alts. (epitbet): affendret el. undtaget at, ifkun at]; df. sæv.: men, ifkun; efter Negationer ogf.: men dog, alligevel, (naar dette kan embyttes med men); tiener til Indskrænkning el. Udelukning el. Rigtigelse af d. frgd., og det; 1) „alm.“; — Miser homo est, qui etc.; Sed ille est miserier, qui etc., Plaut. Capt. 3, 1, in.; perfectus litteris, sed Gracis, Cic. Brut. 70; non perfectum illud quidem, sed tolerabile est, id. d. Rep. 1, 26; difficile factu est, sed conabor tamen, ibd. 43; illa quidem tristis ... Sed regina tamen etc., Ovid. Met. 5, 506 fgd.; ligel. (spørgende): Sed autem, quid, si etc., (men dog, hvad om, osv.)? Plaut. Rud. 2, 5, 15; cf. Virg. Aen. 2, 101 nebens.; ligel. sed enim, (men vistnok, men naturligtvis), id. ibd. 1, 19, oftere; ligel. m. Eftertryk og spørgende: sed enim vero ... quid etc., (men vissest, hvad osv.)? Liv. 45, 19; — II) „bes.“ A) indskrænkende; a) ved Øvergang til en anden Gienstand; — vid. Cic. Brut. 33 v. 61, oftere, ogf. Plaut. Amph. 3, 3, 7, v. id. ibd. 5, 1, 20; df. ogf. efter en Værentbæls (omtr. vort: men, el. altsaa, el. siger jeg); vid. Cic. d. Or. 3, 12, v. id. Qu. Fr. 2, 3; — b) ved Talens Afbrydelse el. Standsning; — sed haec hactenus, Cic. Off. 1, 39; cf. Virg. Aen. 2, 101: Sed quid ego haec autem nequicquam ingrata revolvo? ligel. Cic. Att. 6, 1: sed enim ... si etc.; — B) efter Negationer o. negative Sætninger, som indskrænkende den negative Paastand; 1) i den blotte Nedsætning; — Haud doctis dictis certantes, sed maledictis, etc., Enn. Ann. 8, 32 fgd.; Non ego herus tibi, sed servus sum, Plaut. Capt. 2, 1, 41; neque hac nos lege patria genuit, ut etc., sed ut etc., Cic. d. Rep. 1, 4; gientagst ogf. oftere: non heros, nec dominos ... sed patriae custodes, sed patres et deos, ibd. 1, 41; cf. Ovid. Met. 5, 17 fgd., v. Tac. Ann. 1, 38; — 2) i et forstærkende Tillæg; a) non modo (el. non solum) etc. ... sed el. sed etiam (el. sed et, el. sed quoque) etc.: ei alene el. ifke blot ... men ogsaa el. men endog; — non modo in tot gentibus ... sed in una urbe etc., Cic. d. Rep. 3, 10; cf. id. Qu. Fr. 2, 3; neque vero se populo solum, sed etiam senatui commisit, etc., id. Mil. 23; f. ogf. id. Catil. 3, 10, v. Liv. 36, 35; — b) non modo (el. non solum) non ... sed el. sed etiam el. sed ne ... quidem: ei alene ifke, men el. men endog, men end ifke; — iudicetur non modo non consul, sed etiam hostis Antonius, Cic. Phil. 3, 6; cf. id. R. Am. 29; — dog kan ogf. foran u ... quidem det andet non være udsaldet; quod mihi non modo irasci, sed ne dolere quidem impune licet, Cic. Att. 11, 24; cf. id. Verr. 5, 51; (et videre herom f. und. non); — C) men ogf. til affirmative Sætninger følger sed undert. en Udvælsel. el. Mobilisation, ligesom vort: men, el. men endog, el. men ogsaa; — curriculo affer Dnas elavas ... sed probas, Plaut. Rud. 3, 5, 19; hic mihi primum meum consilium defuit, sed etiam obsit, Cic. Att. 3, 15; cf. id. ibd. 4, 16, v.

id. Fam. 13, 61, oftere, ogf. Phaedr. 4, 17, v. Suet. Calig. 16 v. 20. — 2. sed, f. se el. sine, f. und. 2. se.

*sedāmen, mis, n.: Middel til at stille el. berolige; — ∞ mali (mors), Senec. Hippol. 1183; — sedate, adv. stille; df. sæv. „fig.“; A) sagtfærdigen el. maadsholdent, loqui, Cic. Orat. 27; ∞ et placide ferre dolorem, id.; — compar., ∞ praecedere, Ammian.; — sedatio, onis, f.: Beroligelse af en Ridenstib; — ∞ perturbationum animi, Cic. Off. 1, 27; ∞ animi, id. Fin. 1, 19; sedationem maerendi afferre, id. Tusc. 3, 27; v. — sedator, oris, m.: som beroliger el. stiller; — ∞ insaniae, Arnob.; — [sedeo]. — sedatus, 3: partit. v. adj. af sedeo.

sedecennus, e, [sedecim, annus]: sextenaarig, matrona, Auson. — sedecies, adv. num., [sex]: sextengange; — ∞ centena millia passuum, Plin. 6, 35; — sedecim v. sexdecim, num. card. indecl., [sex, decem]: færtien; vid. Plaut., Ter., ogf. Caes. B. G. 1, 8, v. A; den anden Form har Liv. v. Nep.; skrives ogf. adfælt: decem et sex, Liv. 37, 40.

sedecula, ae, f., demin. af sedes: sidet Sæde el. siden Stol; — illa tua sedecula ... sub imagine Aristotelis etc., Cic. Att. 4, 10. — sedentarius, 3, [sedeo]: siddende, sutores, Plaut.; men ∞ opera, (som forrettes siddende), Colum.; — men ∞ necessitas assentiendi, (Nøddendigheden af, siddende at fremme for de Senatet foredragte Sager), Plin. Pan. 76.

sedeo, sedi, sessum, 2, v. n., [besf. m. ἴδος, ἕσσω]: sidder; 1) „egenl.“; A) „alm.“; a) absol.; — quum tot summi oratores sedeant, (blive siddende), Cic. R. Am. 1; sedens iis assensi, (uden at reise mig, uden at tage Ordet), id. Fam. 5, 2; Supplex ille sedet, (i en bedende Stilling), Propert. 4, 5, 37; — b) m. in, ogf. e. abl. (efter d. udsaldne in); — ∞ in sella, Cic., in solio, id.; cf. id. Lael. 1; ∞ in ara (som bedende), Plaut.; ∞ in equo, Cic., in leone, Plin.; — ∞ sede regia, Liv. 1, 41, sella curuli, id., humo, Ovid., equo, Martial.; men Ergo ubi marmoreo superi sedere recessu, etc., (da de havde sat dem der, osv.), Ovid. Met. 1, 177; — c) m. andre Localspartiller; — Inter ancillas sedere iubeas, lanam carere, etc., Plaut. Men. 5, 2, 46; ∞ ante fores, Ovid., ad tumulum, Tibull.; men gradu post me sedet uno, vid. Hor. Sat. 1, 6, 40; Proximus a domina, nullo prohibente, sedeto, Ovid. A. A. 1, 133; proxime Pompejum sedebam, Cic. frgm. ap. Diomed.; ∞ supra delphinos, Plin. 36, 4, super torum, Petron.; — d) pass. ogf. om Dyrne, sederi: at blive reben; — sederi equos non sinit, Spart. Hadr. 22; faal. ogf. Solin., v. A.; — B) „bes.“; a) fem Øvrighed el. Demmer at holde Sæsson, etc.; — ejus igitur mortis sedetis ultores, ejus vitam etc., Cic. Mil. 29; cf. id. R. Am. 53, v. id. Cluent. 37 v. 38; ligel. id. Rab. Post. 5: modo vos iidem in Gabinium iudices sedistis; — ogf. om Sidsidere el. andre Nærværende i Retten; vid. Cic. d. Or. 1, 37, v. id. R. Com. 4, ogf. Quintil. 5, 7, 32, v. id. 11, 3, 132; — b) bliver siddende el. dvælende, sæv. m. Vibege. af Uirfombed el. andet Øypst; — qui (venti) si essent, non Coreycrae non sederemus, (saa blev jeg ifte siddende der), Cic. Fam. 16, 7; sedemus desides domi etc., Liv. 3, 68; cf. Hor. Ep. 1, 17, 37: Sedii, qui timuit, ne non succederet; esto, (han blev hjemme); cf. Virg. Ge. 3, 456; — navn. ogf. at ligge til fælt; — hostium copiae magnae contra me sedebant, Cato ap. Charis.; cf. Liv. 2, 12: sedendo expugnare urbem, (ved at ligge derfor); ligel. id. 41, 27: quieto sedente rege ad Enipeum; — ogf. dvælende: quid aliud esse causas credemus, cur veteranus dux ... compressis, quod ajunt, manibus (med Hænderne i Skjød) sedas? id. 7, 13; men m. Allusion til Fabius Cunctator: Romanus sedendo vincit, vid. Varr. R. R. 1, 2; — II) „overf.“; A) „alm.“; at sætte sig, at lægge sig el. ned: lade sig, at synke el. dale ned; — Quod nec tam fue-

rim gravia, ut depressa sederent, Lucr. 5, 175; cf. Ovid. Fast. 1, 110; men om Taaagen, Liv. 22, 4; men sedisse immensus montes, Tac. Ann. 2, 47; men Hor. Sat. 2, 2, 72: memor illius escae, Quae simplex olim tibi sederit, etc., (som befom dig vel, osv.); ogs. om Tønesfaldet, Quintil. 9, 4, 94; men id. 11, 3, 40: vox... auribus sedens, (som trænger ind deri); — ogs. „ment.“: His dictis sedere minae, Sil. 10, 621; — B) „bef.“: at sidde fast, at blive siddende, at hvile, osv.; — Nunc sedet Ortygie, (opp. navit in undis), Ovid. Met. 15, 337; — navn. ogs. om indtrængende Taaaben; vid. id. Fast. 1, 576; figel. librata quum sederit (glans), Liv. 38, 29; — ogs. om et Saar; plagamque sedere Cedendo arcebat, Ovid. Met. 3, 88; — ita sedet melius (loga), Quintil. 11, 3, 110; hys. Plin. Pan. 10, „alleg.“: quam bene in humeris tuis sederet imperium; — b) figel. „ment.“: — ∞ fideliter in animo, (være Siedlen indprentet), Senec.; cf. Plin. Pan. 55 fin.; figel. ∞ coepit sententia haec, (har beskæftiget sig), Plin. 2, 5; figel. ∞ iudicium, Senec.; men Virg. Aen. 4, 15: Si mihi non animo fixum innotuque sederet, Ne etc.; cf. ibd. 5, 415: Idque pio sedet Aeneae, probat auctor Aestes; — figel. m. Subiectsfætn.; Si sedet Aegaei scopulos habitare profundi, Val. Fl. 2, 383; cf. Stat. Theb. 1, 324, o. id. ibd. 3, 159.

sedes, is, f., [sedeo]; 1) „egent.“: Sæde cf. Stof; — omnes in iis sedibus consedissee etc., Cic. d. Or. 1, 7; men haec sedes honoris, sella curulis, id. Catil. 4, 1; in regia sede pro curia sedens, (paa Thronen), Liv. 1, 47; f. ogs. Ovid. Met. 6, 72, v. Plin. Pan. 52; — ogs. in pl. em et enkelt Sæde: concedo tibi sedes meas, Cic. Div. 1, 46; ogs. „alleg.“: ∞ priores tenere, (sidde jeran, d. e. at være fortrinligere el. pperligere i sit Slægt), Hor. Od. 4, 9, 6; — b) hos Plin. ostere synecdochist: Sædet, d. e. Vægen; — II) „overf.“: A) „alm.“: Sæde, Ophøstested, Bolig; — sedem hominum ac domum etc., (i. e. terram), Cic. d. Rep. 6, 23; figel. eam sibi domum et sedem eligit, in qua etc., id. Cluent. 66; figel. in Italia... in sede ac solo nostro, Liv. 22, 39; cf. Virg. Aen. 11, 112; ogs. Sted el. Tempel, hvor Gudtemmen dyrkes, Liv. 1, 55, v. id. 5, 50; men Ovid. Met. 4, 456: ∞ scelerala (f. ∞ sceleratorum); cf. Cic. Cluent. 61; — f. ogs. Hor. Od. 1, 2, 10, c. id. ibd. 2, 6, 6; — b) figel. in pl., navn. naar Tælen er om flere; — vid. Caes. B. G. 1, 31 v. 44, Liv. 2, 1, Sall. Jug. 18, v. 21; figel. „pect.“: ∞ deum, Lucr.; cf. id. 5, 151; ∞ piorum, Hor.; ∞ silentium, Ovid.; — ogs. em Dyrnes Ophøstesteder, Quintil. 11, 2, 6; — ogs. undert. em en enkelt Sædel in pl.; in sedibus meis etc., Cic. Sull. 6; cf. id. Div. in Caecil. 5; figel. „pect.“, vid. Ovid. Met. 15, 22: patrias, age, desere sedes, etc.; — B) „bef.“ em Ting og om Begreber: Sæde cf. Sted el. Grund, hvorpaa noget holder el. beere, osv.; — moliri montes sede sua, Liv. 9, 3; cf. Ovid. Met. 11, 555; men Augustus ap. Suet. Aug. 28: salvam ac sospitem rem publicam sistere in sua sede; cf. Hor. Epod. 13, 8; — capere Vejoes sedem belli (cf. bello), Liv. 28, 44; cf. Tac. Hist. 1, 65, ostere; — men om Ordene om Tælen; neque verba sedem habere possunt, si rem subtraxeris, Cic. d. Or. 3, 5; cf. Quintil. 6, 1, 51, ogs. Hor. A. P. 257; figel. „ment.“, voluptas, quo est major, eo magis mentem e sua sede et statu demovet, Cic. Parad. 1, 3; men ut sola ponatur in summi boni sede (voluptas), vid. id. Fin. 2, 12; men Hor. Od. 1, 13, 5: Tum nec mens mihi, nec color Certa sede manet, etc.; — superbia in superciliis sedem habet, Plin. 11, 51; men patriam pulsam sede sua restituisse („alleg.“), Liv. 27, 34; — ogs. in pl.; in sedibus luxuriae etc., Cic. Agr. 2, 35; cf. id. Pis. 22, v. Virg. Aen. 2, 465; figel. ibd. 611: totamque ab sedibus urbem Eruit, etc.; — endel. ogs. om Jøredraget: ∞ argumentorum, Quintil.

5, 10, 20; cf. id. 8, 6, 63; — not.: gen. pl. sedum, Cic. Sest. 20, sedium, Liv. 5, 42, v. Vell. 2, 109.

sedigitus, a, [sex, digitus, i]: som har sex fingre paa en Haand, Plin. 11, 99; — ogs. som romerist Tit navn; vid. Gell. 3, 3, v. id. 15, 24. — *sedile, is, n.: Sæde, Stof; — Membra senex posito jussit relevare sedili, vid. Ovid. Met. 8, 639; cf. Virg. Aen. 8, 176, v. Senec. Ep. 70; — ogs. in pl., Hor. Epod. 4, 15, v. id. A. P. 205, ogs. Suet. Aug. 43; ogs. om Jørbænkene; Sub remis lusi per dura sedilia nautae, etc., vid. Virg. Aen. 5, 837; men sedilia e marmore, Plin. Ep. 5, 6; cf. Virg. Aen. 1, 167: Intus aquae dulces vivoque sedilia saxo; men ∞ avium, Varro; — B) „overf.“: Sidden el. at sidde, Cels. 1, 3; v. — sedimen, mis, n., Coel. Aur., v. sedimentum, i, n., Plin. 36, 15, inc.: Sundfæl, [sedeo].

seditio, omis, f., [af 2. sed f. se el. sine, v. itio]; oprb.: at gaac bort derfra, at afføentre sig derfra; df. ligesom secessio: Opstaa el. Oprør imellem Borgene el. i Hæren, quod seorsum eunt alii ad alios, Cic. d. Rep. 6, 1; — si qui in seditione non alterius utrius partis misset, etc., vid. id. Att. 10, 1; cf. Caes. B. G. 7, 28, v. id. B. C. 1, 87, ogs. Liv. 2, 16, v. Sall. Catil. 34, ogs. Virg. Aen. 1, 149, v. Hor. Ep. 1, 2, 15; ∞ ac discordiam concitare, Cic.; ∞ movere, Vell., coeptare, Tac.; — ogs. in pl.; vid. Cic. d. Or. 2, 28 v. 48, ogs. Liv. 4, 2, Hor. Od. 3, 3, 29, ogs. ibd. 6, 13, v. 21; — not.: ogs. findes Seditio, som Person og Iesefagende Fama, Ovid. Met. 12, 61; — II) „overf.“ fra de offenslige Jørbødelde: Strid el. Trætte el. Dvedragt; — ut... Filium darem in seditionem etc., Ter. Andr. 5, 1, 11; ∞ domestica, Liv. 45, 19, (oppo. fraterna concordia); ∞ pantomimorum, Suet. Ner. 26; cf. Ovid. Met. 9, 425: crescitque favore Turbida seditio; — b) df. ogs. om Begreber; — ∞ maris, (Havets Oprør) Stat.; ∞ pelagi, Manil.; f. ogs. Stat. Theb. 1, 36; men comist Perii, seditionem facit lien, etc., vid. Plaut. Merc. 1, 2, 14; — ogs. „ment.“, iracundiam... seditionem quandam animi (esse) etc., Cic. d. Rep. 1, 38.

seditione, adv.: oprørel el. paa Dyrørers Bisd el. Maade; — ∞ concitatis concionibus, Cic.; cf. Liv. 4, 6; — compar., ∞ agere, Tac. Hist. 5, 12; ∞ superl., ∞ multa quum diceret, Cic. Att. 2, 21; af — seditiōsus, 3, [seditio]: som affækkommer borgerlig Dvedragt, urelig el. oprørel; — ∞ el turbulentus civis, Cic. d. Or. 2, 11; cf. id. Phil. 1, 9; men med Lunc: Gellius, nutricula seditionis omnium, id. Vat. 2; — superl., ∞ quisque, Tac.; cf. Cic. d. Rep. 1, 19; — b) df. om Begreber og Jørbødelde; — ∞ conciones et turbulentiae, Cic.; ∞ atque improba oratio, Caes.; ∞ tribunatus, Suet.; ∞ voces, Liv.; — men Cic. Inv. 1, 3: ∞ vita, (Liv fuldt af Iiro og Befymring); — c) fæld. om Privatforbødelde: trættekær el. ufredelig; — vid. Cic. Att. 2, 1, om Clodia: ego illam odi... ea est enim seditionosa; ea cum viro bellum gerit, etc.

sedo, avi, atum, 1, v. a. v. n.; 1) act.; oprb.: bringer til at sidde; df. sædv. „overf.“ om Ting og om Begreber: stiller el. standser el. hemmer, bringer til Hæ, beroliger; — ∞ mare, flammam, Cic. d. Rep. 1, 42; ∞ pulverem, Phaedr. 2, 5; men „medial“, vid. Cic. Inv. 2, 51: sedatis fluctibus, etc.; figel. id. Verr. 1, 18: tempestas sedatur, etc.; — ∞ situm, Ovid., v. 21; cf. Lucr. 2, 662; ∞ jejunia carne, Ovid.; ∞ lassitudinem, vid. Nep. Eun. 9; ∞ pestilentiam, Liv. 7, 3, dolores aurium, Plin., cruditates, id.; — ∞ bellum, Nep.; cf. Cic. Catil. 2, 13; ∞ seditionem, id., tumultum, Caes., contentionem, Liv.; ∞ invidiam et infamiam, Cic. Verr. act. 1, 1; cf. id. Phil. 2, 18; ∞ lamentationem, Liv., fletus, Propert.; — saal. ogs. „ment.“ el. om Jørefællinger, Ydenskaber, osv.; — vid. Cic. d. Or. 1, 46: quemcumque in animis hominum motum res et causa postulet, eum dicendo vel exci-

tare ... vel sedare, etc.; cf. id. ibd. 1, 5, ogf. id. Off. 1, 29, o. id. Div. 1, 29; ∞ animos militum, Liv.; ∞ pavorem, rabiem, Hor.; - fidei. om Personsobjeciter; qui (Liber, i. e. quod vinum) ... te sedatum it, Plaut. Cure. 1, 2, 22; cf. Liv. 21, 20; - II) neutr.: at lægge sig, at tilføje; - postquam tempestas sedavit, Cn. Gellius ap. Gell. 18, 12; - III) partic. sedātus, 3, ogf. som adj.: fagtfærdig cf. relig. cf. mild i sit Slægt; - quasi sedatus amnis etc., Cic. Orat. 12; cf. Liv. 25, 37; ∞ gradu in castra abeunt; - compar., ∞ tempore, (i. en religiøs Tid), Cic. Cluent. 37; - h) oñst "ment.", om Stemningen og om Tælen; - oderunt ... sedatum celeres, Hor. Ep. 1, 18, 90; cf. Virg. Aen. 12, 18; Olli sedato respondit corde Latinus; ligel. haec scripsi sedatiore animo etc., Cic. Att. 8, 3; - numeris sedation (Isocrates), id. Orat. 52; quam sedatissima et depressissima voce uti, auct. ad Her. 3, 11.

sēdūco, xi, ctum, 3, v. a.; I) "egenl.": A) "alm.": fører tilføje el. affidre; - me solum seducti foras, Ter. Hee. 1, 2, 69; cf. Cic. Att. 5, 21; ligel. ∞ singulos separatim, Liv. 30, 5, aliquem in secretum, Phaedr.; quod a te seductus est (Antonius), Cic. Fam. 10, 28; cf. id. Phil. 13, 10; men "poet.", Pers. 2, 4; Quae nisi seductis nequeas committere divis; - B) "bef.": a) bortvender; - vacuos seducere ocellos, vid. Propert. 1, 9, 27; - ogf. om et abstract Subject: dum seducere aliquid cupit (avaritia), Senec. Ep. 90; - b) bringer bort el. afbriller el. affører derfra el. fra hinanden; "poet." o. field.; - Seducti terras haec brevis unda duas, Ovid. Her. 19, 142; cf. Lucan. 8, 291; byf. pass: Plura locuturi subito seducimur imbre, Ovid. Fast. 4, 385; ogf. c. abl., Virg. Aen. 4, 385; - II) "fig.": A) "alm.": - seducta aliorum conscientia (consilia habere), Liv. 2, 54; cf. Senec. Ep. 117, o. id. Consol. ad Helvium 16; - B) "bef.": o. eccles.: bringer paa Afveie, forleder, Tertull., Augustin.; - III) partic. sēductus, 3, som adj.: bortfører, færd; - seductas ... Despectat terras, Ovid. Met. 4, 622; - ogf. in compar., paulum a turba seductor etc., Pers. 6, 42; - b) "overf.": - ut non minus hos seductos et quasi rusticos verear, etc. (som leve afsondrede fra Selvstærke), Plin. Ep. 7, 25; ogf. absol.: quorum maxime paa derocto actiones sunt, etc. (som mest lægge Skud paa deres Hændlinger), Senec. Tranq. 3.

*seductilis, e: som lader sig forføre, Augustin.; - seductio, onis, f.; I) "egenl.": Joren el. at føre tilføje; - seductiones testium, Cic. Mur. 24; - b) Afbrillende derfra el. fra hinanden; - mors est corporis animaeque seductio, Lactant.; - II) "overf." o. eccles.: forførelse, Tertull.; o. - seductor, oris, m.: en forfører, Augustin.; - seductōrius, 3: forførende el. forførende, Augustin.; o. - seductrix, icis, f.: forførende, Tertull.; - [seduco]. - seductus, partic. o. adj. af seduco.

sēdūlaria, orum, n., [sedes]: Bognsæder el. Bognhynder; - rhodae el. sedularia, Digest. - *sedule, adv.: flittigen, omhyggeligen; - ∞ circumire alvearia, Colum.; o. - sedulitas, atis, f.: flittighed, Omhyggelighed, Træthed; - pro sedulitate ac diligentia etc., vid. Suet. Galb. 12; men simulata sedulitate, Cic. Caecin. 5; cf. id. Arch. 10; ligel. Hor. Ep. 1, 7, 8: Officiosae sedulitas etc.; men non sentitur sedulitate labor, vid. Ovid. Fast. 4, 434; - ogf. om Bierne, Plin. 11, 36; men Hor. Ep. 2, 1, 260: Sedulitas autem, quem stulte diligit, urget, etc. (alt for stor Tjenestelyst, Paatrængenhed, o. d.); - [sedulus]. - sedulo, som adv., f. mde. figd.

sēdūlus, 3, [sedeo, ligesom credulus af credo]; oprb.: som bliver fidsende derved el. derved; cf. sedv. flittig el. dristig el. ivrig el. stræbsom; - eloquentes ... non sedulos, conquirere etc., Cic. Brut. 47; ∞ spectator, (opp. lentus), Hor. Ep. 2, 1, 178; ∞

agricola, Plin., olitor, Colum.; ∞ nutrix, Ovid., Hor., mater, Phaedr.; ∞ apis, Tibull.; f. ogf. Hor. Od. 1, 38, 5; - ogf. om Ting og Begreber: ∞ brachia, Ovid.; ∞ labor, Senec. Hippol.; ∞ cura, Colum.; - b) "poet." ogf.: altfor ivrig el. tienstfærdig, paatrængende, ovl.; - vid. Hor. Ep. 1, 13, 5; ligel. Tibull. 2, 1, 42: Nec quisquam flammæ sedulus addat aquam; cf. Propert. 1, 3, 32; men Ovid. A. A. 3, 699, findes derfor: male sedulus; - II) ahl. neutr., sedulo ofte som adv.; A) "alm.": flittigen, omhyggeligen, ivrigten; - vid. Plaut. Bacch. 3, 3, 71, oftere; - ∞ dissimulare, Ter., negare, id.; ∞ comparare, quae opus sunt, Liv. 1, 41; ∞ facere, ut etc., (giøre sig megen Umage derfor), Ter., Cic., o. A.; men Ego sedulo hunc dixisse credo, (at han har talt meget betænksomt el. forstændigen), vid. Ter. Phorm. 2, 4, 13; - ∞ argumentari, quid sit sperandum etc., Cic. Att. 3, 12; ∞ audire, (med spændt Opmærksomhed), Liv. 2, 38; - B) "bef.": med flid, forsætteligen; - ∞ servare, Plaut. Capt. 2, 2, 8, oftere; fingit causas, ne det, sedulo, Ter. Eun. 1, 2, 58; cf. Liv. 31, 14: et ego sedulo, ne esset, feci; f. ogf. id. 28, 15; ligel. Quintil. 7, 1, 51: ∞ imitari quaerentem, ut quaerere doceam. - sedum, i. n.: Husløg, Plin. 18, 45, o. Colum. - Seduni, orum, m.: belvæst Jøst, (hvor d. mdy. Sitten), Caes. B. G. 3, 1 figd.

seges, eis, f., [rimel. best. m. τέξω, τίξτω, d. c. frenteringer, avler]; I) "egenl.": A) "prel.": Sæde-land el. Sædemark; - in segetem, ubi pabulum seras, (invehere stercus), Cato; ligel. Cic. frum. ap. Non.: ut enim segetes agricolae subigunt aratris multo ante, quam serant; ligel. Attius ap. Cic. Tusc. 2, 5: Probae etsi in segetem sunt deteriorem datae Fruges, tamen ipsae suapte natura emittunt; cf. Virg. Ge. 1, 47, o. Tibull. 1, 3, 61; ligel. quae interquievere (segetes), Plin.; men commixt stimulatorum seges, vid. Plaut. Aul. 1, 1, 6; - b) df. den tilføiede Mark; - segetes secundae et uberes non solum fruges ... effundunt, etc., Cic. Orat. 15; cf. Hor. Ep. 2, 2, 161; ligel. Martial. 5, 42: Non reddit sterilis semina iusta seges; - B) "meton.": I) den paa Marken vorende el. staaende Sæd; - culto stat seges alta solo, Ovid. A. A. 3, 102; cf. id. Met. 10, 655; (seges) prope matura, Caes.; seges it in articulum, Colum.; - ogf. in pl.; ∞ adultae, id., lactae, id.; cf. Cic. d. Or. 3, 38; - ogf. c. gen.; ∞ farris, Liv. 2, 5; ∞ lini et avenae, Virg. Ge. 1, 77; ∞ leguminum, Colum.; men "alleg.": Fertiliior seges est alienis semper in agris, Ovid. A. A. 1, 319; - b) df. ogf. "poet.": om de af Jorden opvoksende Menneker; - vid. Ovid. Met. 3, 110: crescitque seges elipeata virorum; cf. id. ibd. 7, 30, oftere, o. A.; - ligel. om en tat faumtængt Mængde; ferrea ... Telorum seges, Virg. Aen. 3, 45; cf. Catull. 48, 6; - 2) Mdsæden, Sædeforret; - segetem ne defrudes, (du maa ikke sæde for tyndt)! Cato R. R. 5, 4; cf. Plin. 18, 55: segetem ne defruges, (m. f. Bm.); - II) "overf.": A) "alm.": ligesom Mark el. Grund, d. c. Stof el. Materie; - quid odisset Clodium Milo, segetem et materiem suae laudis? Cic. Mil. 13; - men "alleg.": beneficium laud sterilis in segete ... te obsesse etc., Attius ap. Non.; - B) "meton.": Sæd el. Brugt el. Høst; - Uberius nulli provenit ista seges, Ovid. Pont. 4, 2, 12; cf. Juvenal. 7, 103: Quae tamen inde seges?

1. Sēgesta, ac, f., (sibileret af *Eγστα): By paa Nordhysten af Sicilien, i Nærheden af Bierget Eryx, Cic. Verr. 1, 33; - B) df. Sēgestānus, 3: segestansk; - ∞ civitas, Cic.; ∞ Diana, id. Orat. 62; - b) df. subst., in Segestano: i det Segestanske, Cic. Verr. 3, 40; - Sēgestāni, orum, m.: Inveaanerne af Segesta, Cic., Plin., Tac. - 2. Sēgesta, ae, f., f. mde. Segelia. - Sēgestes, is, m.: germanisk Høvding, Svigerfader af Arminius, vid. Tac. Ann. 1, 55 v. 57 figd. - segestre, is, n., [rimel. best. m. tegō]: Matte el. Dæffen el. Tæppe til Ind-

hylling af Begne el. Varer, Lucil. ap. Non.; — ogf. in pl., Varr., o. Plin. 13, 23; — ogf. etflags Kæppe, Suet. Aug. 83; segestri vel lodicula involutus, etc. — *segestria*, ae, f., Biform af frgd., Varr., **segetalis*, e: berende til Sæden: — ∞ *gladiolus*, (etflags Ulfrud der), Appul.; o. — *Segetia*, ae, f.: en Sæden befyttende Gudinde, Macrobr., Augustin.; heder ogf. *Segeta*, Plin. 18, 2; — [seges].

segmen, inis, n., [seco]: det Afstaaene, et afstaaet Stykke; — in pl.: *semina unguium et capilli*, Fab. Pict. ap. Gell. 10, 15; cf. Plin. 13, 23; — *men nulli... secabile segmen*, (om et Item), Auson. — *segmentatus*, 3: besat el. indlagt el. smykket med smaa Stykker; (ofteft citrel.); — ∞ *cunae*, Juvenal. 6, 89; ∞ *amicus*, Symmach.; — ogf. *æverf.*: *paginae Tulliano segmentatae auro*, (*alleg.*), id.; af — *segmentum*, i, n., [seco]: det Afstaaene, afstaaet Stykke, Afstnit el. Afdeling, (ofteft in pl.); 1) „alm.“: — ∞ *laxiora (marmoris)*, Plin.; *semina percae*, (Stykker deraf), Auson.; — 2) „æverf.“: A) i Geographien: *Himmelballe el. Jordballe*; — *segmenta mundi*, quae nostri circulos appellavere, Graeci parallelos, etc., Plin. 6, 39; *quinto segmento continetur Bactra etc.*, id. ibd.; — B) pl. *segmenta*: Besætning paa Damsklæder af Guldtråder el. Guldstøv, edl.; — vid. Ovid. A. A. 3, 169, o. Juvenal. 2, 124; ∞ *aurea*, Val. Max., *crepitantia*, Sidon.

segneseo, ere, v. n. incho., [segnis]: at blive langsomme, at aftage, (om Epytning), Coel. Aur. — *segnipes*, edis, adj., [segnis, pes]: som gaar langsomt, (equus), Juvenal. 8, 67. — *segnis*, e, [ceter Fr. af sequor: som følger sig bagæfter]: langsom el. derst el. neldende; a) absol.; — *quia tardius irent Propter onus segnes (servi)*, Hor. Sat. 2, 3, 101; *tardum et segne*, (i Jorderdraget, opp. praeeptes ac resultans), Quintil. 9, 4, 83; *bonus senior sit, ubi negligas*, Sall. Jug. 31; cf. Caes. B. C. 1, 3; ligel. Tac. Agr. 21: *laudando promptos et castigando segnes*; — *si cui adhuc videor senior fuisse*, Cic. Att. 8, 11, B; *men „poet.“: senior annis (equus)*, Virg. Ge. 3, 95; — ∞ *obsidio*, Liv., *pugna*, id., *mora*, id., Ovid.; ∞ *otium*, Tac., *imperium*, Liv.; ∞ *pes*, Hor. Od. 3, 12, 8; ∞ *Arar*, (som flyder langsomt), Plin.; ∞ *campus*, (ufrugtbar), Virg.; *superl.*, ∞ *corporis excrementum (lana)*, Appul.; — ogf. m. *Negation*: eo anno non senior discordia domi etc., Liv. 2, 43; cf. Virg. Aen. 4, 149, oftere; — b) ogf. m. flgd. ad, ogf. m. in; ogf. e. gen.; „pect.“ ogf. e. inf.; — *seniores ad imperandum*, Cic. Font. 3, ad respondendum, id. Fin. 1, 10; f. ogf. Tac. Ann. 14, 23; *senatu signiore in exsequendis conatibus*, Suet. Claud. 10; *men Virg. Aen. 11, 736: segnes in bella*; — *occasione haud segnis*, Tac. Ann. 16, 14; cf. id. ibd. 14, 33; — *Segnesque nodum solvere Gratiae etc.*, Hor. Od. 3, 21, 22; cf. Ovid. Trist. 5, 7, 19; — *not.*: *neutr. segne*, ogf. som adv., f. *segniter*, Liv. 38, 22, o. Ammian. 21, 10.

**segnitas*, atis, f.; (foref. f. *segnitia*): Langsomhed, Dorskhed; — *metu aut segnitie addubitare*, Attius ap. Non.; o. — *segniter*, adv.: langsomt, derst; — *segniter, otiose, negligenter, contumaciter omnia agere*, Liv. 2, 58; ∞ *injuriam laturus*, Tac. Hist. 2, 71; cf. Vell. 2, 69; — b) compar., *segnius homines bona quam mala sentiunt*, Liv. 30, 21; cf. id. 40, 27, o. Hor. A. P. 180; — β) faaf. ofte m. *Negation*: *non el. haud el. nihilo signius*, (stærkere end nihilo secius el. sequius, hvormed det underf. forveksles); *iffe langsomme, iffe mindre, desuagtet*; — *non ideo tamen signius precor*, Plin. Ep. 3, 18; *neque eo signius*, Suet. Ner. 20; *nihilo signius bellum parare*, Sall. Jug. 75; cf. Liv. 2, 47, oftere, Nep. Dat. 2, o. 2.; — *non signius et in silente luna etc.*, (iffe mindre el. lige saa vel), Plin. 28, 23; — c) *superl.*; — *nautae torpedinis tactu signissime torpuerunt*, Cassiod.; — [segnis].

segnitia, ae, f., o. *segnities*, em, e, f., [segnis]: Langsomhed, Dorskhed, edl.; a) *segnitia*; — *Nihil loci est segnitiae, neque socordia*, Ter. Andr. 1, 3, in.; ∞ *inertissimae est*, (m. Subjectssætning), Cic. Fin. 1, 2; *sine arrogantia gravis... sine segnitia verecundus*, Cic. Brut. 81; *ne temere coepta segnitiae insuper everteret*, Liv. 36, 15; *super veterem segnitiae notam*, Suet. Claud. 5; ogf. e. gen. obj.; *ob segnitiam non vindicatae fratris injuriae*, vid. Vell. 1, 1; *men ∞ populi in asserenda libertate*, Quintil. 6, 5, 8; *men ∞ maris*, Tac. Hist. 3, 42; — b) *segnities*; — *ut castigaret segnitiam populi*, Liv. 31, 6; cf. Cic. d. Or. 1, 41, o. Virg. Aen. 2, 374; *in desidiis segnitieque conversus*, Suet. Galb. 9; cf. Liv. 44, 7. — *segnities*, em, e, f. und. *segnitia*.

**segregatim*, adv.: for sig selv, besynderlig, Prudent.; o. — *segregatim*, onis, f.: Adskillelse el. Afsondring, Tertull.; — [segrego]. — *segregis*, e, f. und. *segrex*. — *segrego*, avi, atum, 1, v. a., [se f. sine, grex]; oprb.: *adfiller fra Diorden*; — *Ovesque segregatas (sc. a capellis) ostendit procul*, Phaedr. 3, 15; df. sætv. „alm.“: *affondrer, adfiller, bortferer*; A) „egenl.“: — *juventus jam ridiculos inopesque ab se segregat*, (flager Parasiten), Plaut. Capt. 3, 1, 10; cf. Cic. Phil. 5, 11, o. id. Arch. 2; ∞ *aliquem ab aliquo*, Plaut., Ter. Heaut. 2, 4, 6, oftere; ogf. ∞ *aliquem e senatu*, Plaut. Most. 5, 1, 9; ∞ *se ab aliquo*, Quintil., Plin.; — ogf. absol.: *captivus productus et segregatus*, Liv. 22, 58; *men Lucr. 1, 453, m. Incestis: sejungi seque gregari*; — B) „fig.“ o. „ment.“: — *haec (oratio) nos a vita immani et fera segregavit*, Cic. N. D. 2, 59; cf. id. Off. 3, 6; ∞ *virtutem a summo bono*, id. Fin. 3, 9; *men ∞ causam civitatis ab aliquo*, vid. Liv. 45, 22; ∞ *suspicionem et culpam a se*, Plaut.; cf. Liv. 45, 22 o. 23; ∞ *jam-bum frequentem ab oratore*, (negte ham den hyppige Brug deraf), Cic. d. Or. 3, 47; *men id. Tusc. 5, 28: comitatu pulcherrimo (sc. virtutis) segregata (vita beata) er ab salubri ut*; — ogf. absol. ∞ *sermone*, (at holde ude, at tie), Plaut.; *men Liv. 1, 25: ∞ pugnam eorum, f. eos pugnantes*. — *segregus*, 3, Biform af flgd., Auson. — *segrex*, egis, el. *segregis*, e, (nomin. inus.), [af se f. sine, o. grex]: *affondret el. cnsm*; — ∞ *vitam actura (animalia)*, Senec. Benef. 4, 18; cf. Senec. Hippol. 1204; *men segrege forma*, (af forskellig Figur), Prudent. — *segullum*, i, n., i Biergmandssproget: *det ydre Kænde-tegn el. Merke paa Guldminder*, Plin. 33, 21. — *Segusiani*, orum, m.: *Folk i Gall. Lugd.*, (i d. nuv. Dep. de la Loire), Caes. B. G. 1, 10, oftere, o. Cic. Quint. 25; heder ogf. *Secusiani liberi*, Plin. 4, 32.

Seja, ae, f.: Gudinde for Saaningen, ligesom *Se-monia* for Sædetorvet, og *Segetia* for Sæden; — vid. Macrobr. Sat. 1, 16. — *Sejanianus*, 3, f. und. flgd., ogf. und. *Sejus*, nr. n. — 1. *Sejanus*, i, m., L. Aelius, Søn af Sejns Strabo, praefectus praetorii, vid. Tac. Ann. 4, 1 flgd., o. Suet. Tib. 55 flgd.; — B) df. *Sejanianus*, 3, satellites, Senec. Consol. ad Marc. 1, jugum, id. ibd.

sejugae, arum, f., (ceter Jormen bigae, quadrigae), Biform af *sejuges*, f. und. 1. *sejugis*, nr. II, Isid. — *sejugatus*, 3, [af se f. sine, o. jugo]: *affondret el. adfillt*; — *animi eam partem, quae sensum habeat, non esse ab actione corporis sejugatus*, Cic. Div. 1, 32; ogf. ut. ab: *spiritus corpore sejugatus*, Appul. — 1. *sejugis*, e, [sex, jugum]: *serpændt*; — *sejuges currus*, Appul.; — 2) subst., *sejuges (sc. currus): serpændt Bog, et Serpænd*; — ∞ *aurati*, (som Monument el. Kunstværk), Liv. 38, 35; cf. Plin. 34, 10; — 2. *sejugis*, e, [af se f. sine, o. jugum]: *affondret el. adfillt*; — ∞ *gentes*, Solin. 4.

**sejunctim*, adv.: *affondret, adfillt*; — *Seu libeat*

duplici sejunctim cernere Marte, Tibull. 4, 1, 103; o. — sejunctio, onis, f.: Afsondering, Afstillelse; — ~ ab eo, quod est dictum, (som Talsfagur), Cic. d. Or. 3, 53; — ogf. „overf.“: Etid cl. Trætte, Flor. 1, 23: a sejunctione rediisse in gratiam; — [sejungo]. — sejunctus, 3, partic. af sgd. — sejungo, nxi, netum, 3, v. a.: afsonder, adstiller; 1) „egenl.“: — sejunge te aliquando ab iis, cum quibus etc., Cic. Fam. 10, 6; quae (Alpes) Italiani a Gallia sejungunt, Nep. Hann. 3; ogf. m. ex, Cic. Vat. 10; ogf. m. abl. (ud. praepos.), Stat.; ogf. m. blot acc., Lucr. 2, 727; men Justin. 4, 1, „medial.“: discedere ac sejungi promontoria, quae etc.; cf. Lucr. 1, 453; — II) „fig.“: — ~ liberalitatem ac benignitatem ab ambitu atque largitione, Cic. d. Or. 2, 25; cf. id. Coel. 3: ut, quantum a rerum turpitudine abes, tantum te a verborum libertate sejungas, (afholdet dig berfra): men Nep. Att. 10: nullam sejunctam sibi ab eo velle fortunam, etc.; faad. ofte in partic. perf.; sejunctus orator a philosophorum eloquentia, Cic. Orat. 20; — ogf. c. abl. (ud. praepos.), Lucr. 2, 17: qui (f. cui) Corpore sejunctus dolor absit, etc.

Sējus, i, m.: romersk Mandshavn, Varro, Cic., o. A.; — B) df. Sējanus, 3: horende til cl. benavnt efter en Sejpus, aedes, Varro, pastiones, id.; men ~ equus, o. Drdproget: ille homo habet equum Sejanum, vid. Gell. 3, 9; — not.: Sejanus, i, etc., vid. s. l.

sēlāgo, inis, f.: Vært cl. Plante, som ligner herba sabina, (lycopodium selago L.), Plin. 24, 62. — selas, n., selas: etflags idstigt Mæcer cl. Inflysn, Appul.; pl. sela, Senec. Qu. N. 1, 15. — *selectio, onis, f.: Udvalg deraf, Valg derimellem; — vid. Cic. Fin. 3, 4 o. 6, ogf. id. Leg. 3, 10; o. — selector, oris, m.: som udvalges deraf, som vælger derimellem, Augustin.; — [seligo]. — selectus, 3, partic. af seligo. — selenion, i, n., selhnyon: Værcen Pæonie, Appul.; ogf. selenogonon, id. — selenitis, idis, f., selhnyitis: Gipsfelenit cl. Marienglas, Plin. 37, 67. — selenitium, i, n.: en Veddecart, Plin. 16, 62. — selenogonon, i, u, f. ind. selenion.

Selenicia, ae, f.: Ravnst paa flere Byer, hvoraf her mærkes; 1) ~ Pieria, i Syrien ved Drentes, Plin. 5, 13, o. Cic. Att. 11, 20, (hod. Kepsæ); — II) ~ (Babylonia cl. Parthorum), Parthernes Hovedstad, Plin. 10, 67, o. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 14. — Selenicis, idis, f.: Landhaft i Syrien, hvori Byen Seleucia laa, Plin. 2, 67; — II) pl. Seleucides: etflags Jagle omkring Bierget Casius, vid. Plin. 10, 39. — Seleucus, i, m.: Ravnst paa flere Konger i Syrien, hvori Stamfader var Seleucus Nicator, en af A. d. Stores Felt herrer, Justin. 13, 4, o. id. 15, 4.

sēlibra, (ogf. sēlibra, Martial.), ae, f., [semi-]: halvt Pund; — ~ farinae, Cato; selibrae farinae (conferre), Liv. 5, 47. — seligo, legi, lectum, 3, v. a., [af se f. sine, o. lego]: bcsynderligen cl. færdigt cl. med sgd at udvælge; — ~ exempla, Cic. Orat. 29; ligel. id. ibd. 15: omnia expendit et seliget; men id. Fin. 3, 6: illud quasi seligendum, non expetendum; men id. N. D. 1, 30: illae selectae Epicuri sententiae etc.; — men „poet.“: selectaque pectora patres etc., vid. Ovid. Fast. 5, 71; — II) „bcf.“ mærkes; A) iudices selecti: de af Prætor i Criminafsager udvænte Dommere; — vid. Cic. Cluent. 43: praetores ~ iurati debent optimum quemque in selectos iudices referre; cf. Hor. Sat. 1, 4, 123, o. Plin. 33, 7; — B) Dii selecti ere hos Rømerne efter Varr. ap. Augustin.: 12 mandlige, neml. Janus, Juppiter, Saturnus, Genius, Mercurius, Apollo, Mars, Vulcanus, Neptunus, Sol, Orus, Liber Pater; o. 8 qvindelige, neml. Tellus, Ceres, Juno, Luna, Diana, Miurva, Venus, Vesta.

sēlinōides, is, (acc. -ea), adj., selinoeidhys: veddecartigt, brassica, Plin. 20, 33. — selinon, i, n.,

selhnyon, d. lat. apium: Veddecart, Appul. — Selinus, untis, f., Selinodes; 1) Kystby paa Sicilien, i Narheden af Lilybaeum, (hod. Selinonto), Virg. Aen. 3, 705, o. Sil. 14, 200; — B) df. Selinuntius, 3: selinunt, creta, Vitruv., Plin. 35, 27 o. 56; — 2) Selinuntii, orum: Indvaanerne af Selinus, Plin. 3, 14; — II) Kystby i Sicilien, (hod. Selenti), Plin. 5, 22, Liv. 33, 20; — ogf. en sld af samme Navn, Lucan. 8, 260. — seliquastrum, i, n.: Sied cl. Sæde; — a sedendo appellatae ~ sella, seliquastrum, etc., Varr. L. L. 5, 28; cf. Fest. p. 340, (Müll.).

sella, ae, f., [etr. f. sedela, af sedeo]: Sæde cl. Sted; — datin' isti sellam, ut assidat? Plant. Cure. 2, 3, 32; in sella sedere, requiescere, Cic. Div. 1, 16; — navnsl. ogf. Haandværkers Arbeidsstol, id. Catil. 4, 9, o. id. Verr. 1, 25; ogf. en Værkstol, id. Fam. 9, 18; oftere en Værkstol, (hvori man neml. bæres siddende, hvori man i lectica bæres liggende); vid. Suet. Claud. 25, oftere, Plin. Ep. 3, 5, Juvenal. 1, 124, o. A.; ogf. ~ gestatoria, Suet. Ner. 26; men Tac. Ann. 14, 4: gestamine sellae Bajae pervecta etc.; — ~ familiarica, (en Commoditet), Varro; ogf. ~ pertusa, Cato; ogf. absol., sella, Scribon.; — ogf. f. Ridesædel, Cod. Theod., o. Veget.; — B) „bcf.“ ogf. f. sella curulis, som de høiere Dvrighedspersoners Embædsæde; — vid. Cic. Phil. 2, 31: sedebat in rostris collega tuus ~ in sella aurea, etc.; cf. id. Verr. 5, 59; men ibd. 2, 38: palam de sella ac tribunali pronunciat, etc.; f. ogf. Liv. 6, 15, Hor. Sat. 1, 6, 97, o. A.; ogf. sella curulis, f. ind. curulis; — not.: som Drdprog mærkes: duabus sellis sedere, (høste med begge Værter), Laber. ap. Senec. Controv. 3, 18.

sellaria, ae, f., f. ind. sellarius; df. — sellariolus, 3: horende til Sidden cl. Dvælen paa smudsige Steder; — ~ popinae, Martial. 5, 70. — *sellarius, e: horende til en Stol cl. Værkstol cl. Ridesædel; (sejercel. Drd); — ~ gestatio, Coel. Aur.; ~ iumenta, (som bruges til Ridning), Veget.; o. — sellarius, 3, ligesom frage: horende til Sæder, med Sæder; df. subst.; a) sellaria, ae, f., ligesom Støffalen, d. c. Besogværelse med Sæder cl. Stole, Plin. 31, 19, o. id. 36, 21; — b) om A. Tiberius's Brug af sellaria o. sellarii vid. Suet. Tib. 43, o. Tac. Ann. 6, 1.

sellisternia, orum, n., [sella, sterno]: reliquist Gæstebud for Gædinderne (ligesom lectisternia for Gædnerne); — vid. Tac. Ann. 15, 41: et sellisternia ac pervigilia celebrare feminae, quibus mariti erant. — sellula, ae, f., demin. af sella: liden Stol cl. Værkstol, Tac. Hist. 3, 85; — df. sellularius, 3: horende til cl. benavnt efter en Stel, navnsl. efter Haandværkshøsten; — ~ quaestus (pl.: siddende Erhverv cl. Haandværk), Gell. 3, 1; ligel. ~ artes, Appul.; df. ogf. ~ artifex, (en Haandværker), id.; — ligel. absol., sellularii: de siddende Haandværkere, vid. Liv. 8, 20: opificum vulgus et sellarii, etc.; de plebeia faece sellulariorum, Cic. frag. ap. Augustin.

sembella, ae, f., [etr. af semi- o. libella]: en halv libella (som liden Sølvmont); — senbella ~ libellae dimidium, Varro. — semel, adv. num., 1) „alm.“: engang cl. en enstet Gang; — Semel fugiendi si data est occasio, Satis est, Plant. Capt. 1, 2, 8; Satis sum semel deceptus, ibd. 3, 5, 99; semel in mense, Cato; semel die, Colum.; semel anno (ogf. in anno), Plin.; semel in vita, Cic., Plin.; semel ac vicies, ogf. vicies et semel, id.; haud semel, sed centies, Plant. Poen. 1, 2, 118; non semel, sed bis, Cic.; non semel, sed saepe, id.; neque vero hoc semel fecit, sed saepius, Nep. Epam. 7; non plus quam semel eloqui, (engang fer alle at sige Prisen), Cic. Off. 3, 15; deo ogf. plus semel (f. plus quam semel), Varr. ap. Plin. 14, 17; semel atque iterum, (to gange), Suet. Aug. 22; men ogf. „alm.“: semel atque iterum ac saepius, (d. c. gientagne (Gange)), Cic. Font. 8;

figel. semel atque iterum, Caes. B. G. 1, 31, c. Liv. 27, 16; — II) „bef.“; A) ligefom *ἐναγ*: engang, d. e. iftum engang (og ifte oftere), engang for alle, ofst.; — quum facile ... tum semel exorari soles, Cic. Deiot. 3; cf. ibid. 14; figel. Liv. 25, 6: aut vitam semel, aut ignominiam finire; faal. ogf. Virg. Aen. 11, 118, v. Ovid. Her. 5, 104; — figel. om Tælen: engang for alle, med et Ord; ut sibi fundus ... semel indicaretur, (at man opgav ham Gaardens bestemte Puds), vid. Cic. Off. 3, 15; ut, quod sentio, semel finiam, Quintil. 5, 13, 3; figel. id. 11, 1, 66: ut semel plura complectar; figel. ut semel dicamus, Plin. 29, 32; — B) fom adv. num. ord.: engang el. den ene Gang, m. figd. iterum; — vid. Caes. B. C. 3, 10; figel. efter bis m. figd. iterum, Liv. 1, 19, v. Suet. Aug. 27; figel. efter ter m. figd. iterum v. tertio, Liv. 23, 9; ogf. absol. cl. m. figd. iterum; — unde semel profecta sunt (astra: hvorfra de engang el. først ere gaaede ud), vid. Cic. d. Rep. 6, 22; cf. Plaut. Amph. 1, 1, 118: Neque se luna quoquam mutat, atque uti exorta est semel; — C) endel. bruges semel, ligefom primum, til Betegnelse af Hændingens Antecedens, da det ogf. ofte er forbundet m. Particlerne: ut, ubi, quando, quum, si, etc.; det svarer da til vort tenfeste: engang, naar el. da engang; — verebimini, Ne non id facerem, quod recepissem semel? Ter. Phorm. 5, 8, 8; figel. Cic. Deiot. 14: qui semel a te sunt liberati timore; — semel ut enigravimus, etc., Plaut. Most. 2, 2, 40; cf. Caes. B. G. 1, 31; figel. m. ubi, Ter. Heaut. 2, 4, 12, m. quando, Liv. 10, 14, m. quum, Cic. Lael. 12, m. quoniam, id. Att. 14, 13, v. Ovid. Her. 12, 11; figel. Plaut. Truc. 1, 1, 22: Si semel amoris poculum accepit mere; — ogf. hos Particlerne; incitato semel militi (addere impetum), Liv. 2, 45; cf. id. 5, 6, oftere, figel. Quintil. 4, 2, 115, oftere.

Sēmēla, ae, v. Sēmēle, es, (den første Form alene in casib. obliq.), f., *Σελήνη*: Datter af Cadmus, ved Juppiter Moder til Guden Bacchus; men hvortledes hun selv blev ført af Juppiters Syn, vid. Ovid. Met. 3, 260 figd.; — Semeles puer, Hor. Od. 1, 19, 2, (i. e. Bacchus), ogf. proles Semelae, Tibull. 3, 4, 45; ogf. Liber deus Semela natus, Cic. Tusc. 1, 12; men Propert. 2, 21, 29: Narrabis Semelae, quod sit formosa periclo; — B) df. 1) Sēmēleins, 3: semeleiff; — ∞ proles, (i. e. Bacchus), Ovid. Met. 3, 520, oftere; figel. ∞ Thyoneus, Hor. Od. 1, 17, 22; — 2) Sēmēleus, 3, ligefom figd.: semeleiff, busta, Stat. Theb. 10, 898.

semen, inis, n., [glænnem Stammen „se“ best. m. sero, sevi: faaer]; 1) egenl.: A) „alm.“: Sæd el. ldsæd, Sædeforn, ogf. frø el. Kerne til ldsæd; — (terra) quum ... sparsum semen exercept, etc., Cic. d. Senect. 15; cf. ibd.: ex frugum et stirpium minutissimis seminibus etc.; semen manu spargere, id., committere sulcis, Virg.; Prima Ceres docuit turgescere semen in agris, Ovid. Am. 3, 10, 11; in semen exire el. abire, (fætte frø), Plin.; — b) fertrinligvis bruges ogf. semen (Sæden el. Kernen) om Kornarten zea, germ. Epelt; — vid. Plin. 18, 19 v. 55, ogf. Colum. 2, 12; — B) df. „bef.“; a) den dyrfte Sæd; — ∞ (asini), Varro; ∞ humanum, Ovid.; cf. id. Fast. 6, 285: creatas Semine Saturni (Jmonem et Cererem); ogf. Riffenes Regn, Colum. 8, 16; — b) Gren el. Stilf, der bruges til Forplantning; — Seminibus positus, superest etc., Virg. Ge. 2, 351; hvf. Colum. 5, 10: ∞ recta, levia, integro libro; cf. id. Arb. 20; — II) df. „fig.“; A) „overf.“; 1) Tingenes første Grundstof, (faal. „poet.“ o. in pl.); — vid. Luer. 6, 205, oftere; figel. Virg. Aen. 5, 6: quærit pars semina flammæ Abstrusa in venis silicis etc.; cf. Ovid. Met. 11, 144, v. 2; figel. „poet.“ om Etierne: seminibus densis micare (coelum), Manil.; — 2) Stamme el. Slægt; — ingenerantur hominibus mores tam a stripe generis ac seminis, quam ex iis rebus, quæ etc., vid. Cic.

Agr. 2, 35; cf. id. Phil. 4, 5; figel. Liv. 1, 47: ipsa regio semine orta (af fengelig Byrd); — b) „poet.“ ogf. anvendt: det Udsæd, Sæd el. Barn el. Uffom; — semina Phœbi, Ovid. Met. 2, 629, (i. e. Aesculapius); cf. id. Fast. 2, 383: Hia Vestalis coelestia semina partu Ediderat, etc., (hine Guderbørn); — c) ogf. Dyrenes Stamme el. Race, hvf. Var. R. R. 2, 2: ut boni seminis pecus habebas; — B) „ment.“: Sæd el. Epire, d. e. Ophay el. Grund el. Aarsag; om Personer: Ophaymand el. Anstifter; — stirps el. semen malorum omnium, Cic. Catil. 1, 12; figel. ut etc., sic hujus belli semen tu fuisti, id. Phil. 2, 22; — oftere in pl.; in animis quasi virtutum igniculi et semina etc., vid. Cic. Fin. 5, 7; figel. signefesvis: ejus (questionis) residua quaedam velut semina ... jam priore anno apparuerant, Liv. 40, 19; cf. Cic. Div. 1, 3; men semina discordiarum, Cic., futurae luxuria, id.; ∞ belli, Tac.; ∞ ejus facultatis, Quintil. 2, 20, 6, veteris eloquentiae, Tac. Orat. 33.

sementatio, onis, f., [semento]: Sæen, Sæning, ldsæd, Terull. — sementifer, a, um, [sementis, fero]: sæbbærende; df. fragibar, Seriphus, Virg. Cir. 477: — sementis, is, (acc. em o. im, abl. e o. i), f., [semen]; 1) „alm.“ el. abstract; A) „egenl.“: Sæden el. ldsæden; — quid sit sementis ac messis, Cic. d. Or. 1, 58; sementim (em) facere, (at tilfæe Jorden), Cato, Colum., Liv. 23, 48, v. 2; — ogf. in pl.: sementes quam maximas facere, ut etc., Caes. B. G. 1, 3; — sem Centenis fan marces Cic. d. Or. 2, 65: ut sementem feceris, ita metes; — B) „fig.“; — hanc tantam ... malorum sementem esse factam, etc., Cic. N. D. 3, 30; cf. id. Att. 9, 8: sementem fieri proserptionis etc.; — comist er Plaut. Men. 5, 7, 23: Hiscæ ego jam sementem in ore faciam, pugnosque oberam; — II) „bef.“ o. „meton.“; A) Sædetiden; — per sementim, Cato; sementi prima, media, novissima el. ultima, Colum.; — B) ldsæden el. det faaede Korn; — ubi venit imber, multorum dierum sementis uno die surgit (sommer op), Colum.; — C) pl. sementes: den opfomne unge Sæd paa Marken; — Vos date perpetuos teneris sementibus auctus, vid. Ovid. Fast. 1, 679; cf. Gell. 2, 29.

*sementivus, 3: hørende til el. benævnt efter Sædetiden, som da finder Sted; — ∞ seriae, Varr. L. L. 6, 3: Jæsttag efter den endte ldsæd, (høret til seriae conceptivæ); cf. Ovid. Fast. 1, 679, hvor denne Jæst hedder sementiva dies; — ∞ pira, (rimel. som først mødes i Sædetiden el. om Høsten), Cato; hvf. ogf. pirum sementivum serum, Cloat. ap. Macrob.; — ∞ genera frumenti (Vintersæd) vocant triticum, hordeum, etc., Plin. 18, 10; o. — semento, (avi), atum, 1, v. n.: at bære Sæd el. frø; men rimel. alene Plin. 18, 67: herbae sementaturæ; — [sementis].

semermis, e, f. und. semiermis. — 1. sēme-stris, e, [sex, mensis]: fermaanedlig el. halvåartlig; — ∞ dies, nox, (som varer i fer Maaned, neml. hviet oppe i Norden), Varr. R. R. 1, 2; ∞ regnum, Cic. Att. 10, 8, imperium, Caes. B. C. 1, 9; ∞ filius, (fer Maaned gammel), Plin.; ∞ tribunatus (militaris: som overdrages paa fer Maaned), Plin. Ep. 4, 4; cf. Juvenal. 7, 89: ∞ aurum, (ting, som betegner denne Værdighed); ∞ aves, (som forblive hos os i fer Maaned), Plin. 10, 36; — II) absol. ogf., semestria, inu, n.: Samling af de halvåartlige ferfelige Forordninger, Digest. — 2. *sēme-stris, e: halvmaanedlig; — ∞ luna, (d. e. Juldmaane), Appul.; o. — sēme-strium, i, n., (sc. tempus): en halv Maaned, Colum. 11, 2; — [semi-, mensis]: — sēmesus, (om Skrivemaaden semiesus, trisyll., vid. Wagn. ad Virg. Aen. 3, 578), 3, [semi-, edo]: halvådt, halvfortæret, praeda, Virg., pisces, Hor., lepus, Juvenal., opsonia, Suet. — semet, i. e. se, f. und. sui. — sēmetra,

orum, n., [af se f. sine, o. metrum]: det Uregelmæssige el. Uharmoniske; — ∞ dissona, Prudent.

semi-, (foran Becaler ogf. sem-, men foran libra, — metris af mensis, o. modus: se-), particula insep., [f. bileret af *hū-*], vort: halv; — vid. semestris, semesus, semideus, etc.; — b) df. ogf. „overf.“: liden el. tynd, ødt.; — vid. semicinctum, semifolium, o. fl.; — not.: ifkun faa af de m. semi- sammenfatte Ord ere for-
augstufte, derim. de fleste efterelastiske.

semilacerbus, 3: halvfur; — ∞ uvacae, Pallad. — semiladapertus, (i Vers quinquesyll.), 3, [adaperio]: halvåbnet, janua, Ovid. Am. 1, 6, 4. — semiladapertulus, 3, [adaperio]: næsten halvluffet, oculi, Appul. — semilagrestis, e: halvbondeagtig, Aur. Vict. Caes. 39. — semilambustus, (i Vers quadrisyll.), 3, [lamburo]: halvførbrændt, cadaver, Suet. Calig. 59; ∞ saxa, Sil. 14, 63; ∞ turba, id. 2, 681. — semilamicus, 3, [amicio]: halvpastlæbt, halv-
negen, Appul. — semilampūtatus, [amputo]: halvbefkaar, ramuli, Appul.

seminimis, (i Vers: quadrisyll.), e, field. semianimus, 3, [anima]: halvelente, halvød; a) semianimis; — ∞ digiti, Virg. Aen. 10, 396; cf. id. 11, 635, ogf. Liv. 1, 48, oftere, Suet. Aug. 6, oftere, o. A.; — b) semianimus; — ∞ corpus, Lucr. 6, 1266; cf. Phaedr. 1, 9, o. Juvenal. 4, 37; ∞ corpora, Liv. 28, 23; — II) ogf. „overf.“: halvød af Skæf, afblede forfærdet; — semianimes turmae, Lucan. 4, 339; cf. Liv. 1, 48; — not.: skrives ogf. semanimis, semianus; — semianus, 3, [annus, i]: halvårig, Marc. Capella. — semilaportus, 3, [aprio]: halvåbnet, halvåben, fores portarum, Liv. 26, 39. — semilatratus, 3: halv fortlædt, liberti, Varr. ap. Non. — semilaxius, 3, [axis], i. e. ad stipitem axis dimidii revinctus, Tertull.

semibarbarus, 3: halv barbarisk, Galli, Suet. Caes. 76, homo, Capitol. — semibos, bōvis, m.: Halvøse, Ovid. A. 2, 24, hvor Digteren fæder Minotaurus: Semibovemque virum semivirumque bovem; cf. id. Trist. 4, 7, 18. — semicanaliculus, i, m.: Halvforspyning paa Solictriglyppen, Vitruv. 4, 3. — semicanus, 3: halvgraa, comae, Appul. — semilæper, pri, m.: en Halvøbt, som Gæstet til Pan, Ovid. Met. 14, 515; men id. Fast. 5, 101: Semicaeper coleris succinctis, Faune, Lupercis. — semicentesima, ae, f.: halv Procent Afgift, Cod. Theod. — semicinctum, i, n., [cinctus], ligesom Halvbælte, d. e. smalt Bælte om Livet, Martial. 14, 153, (i Dødsfristen), o. Petron. — semicirculatus, 3: halvcirkelformet, ferramentum, Cels.; af — semicirculus, i, m.: Halvcirkel, Halvfreds, Cels.; — 2) ogf. adj.: ∞ ager, (halvfredsformet), Colum. — semiclausus (-clūsus), 3: halvluffet, os, Appul.

semicoctus, 3, [coquo]: halvfegt, halvdør, Colum., Plin. — semicombustus, 3, [comburo]: halvførbrændt, Prudent. — semiconfectus, 3, [conficio]: halvsforarbejdet, halvsferdig, Sidon. — semiconspicūus, 3: halvsynlig, Appul. — semicorporalis, e: = flgd., Firmic. — semicorporēus, ligesom frgd.: som viser sig med det halve Legeme; — ∞ signum (cancris), Firmic. — semicrematus, 3, [cremo]: halvførbrændt, stipes, Ovid. Met. 12, 287. — semicrudus, 3; I) „egentl.“: halvraa, exta, Suet. Aug. 1; — II) „overf.“: som alene har halvt forberedt, Stat. Silv. 4, 9, 48. — semicubitalis, e: som er en halv Alen lang, bastile, Liv. 42, 65. — semicūpae, arum, f., [cupa]: ligesom Halvkar; — df. som Skaldsord om en Lyfmaye, Ammian. 28, 4.

semideus, a: Halvgud, Halvgubinde; — semideique deique, etc., Ovid. Met. 14, 673; secula semideum (f. semideorum: Hæcernes Alder), Rutil.; — ogf. sem appos.: ∞ heroes, Stat., (d. e. Argonauterne),

ogf. ∞ reges, id.; ∞ manes, Lucan.; men ∞ canes, (i. e. Aunbis), id. 8, 832; — semideae Dryades, Ovid. Her. 4, 19; — men neutr.: semidenique genus, id. d. Ib. 82, inc.; cf. event. Rutil. l. c.: men semideumque pecus, (Pan og hans Gølge), Stat. Theb. 6, 112. — semidies, ei, m.: en halv Dag, Auson. — semidigitalis, e: halv Finger el. halv Lomme stor, foramen, Vitruv. 10, 16. — semidivinus, 3: næsten guddommelig, locus, M. Aur. ap. Front. — semidoctus, 3: halvfær-, — apud doctos et semidoctos etc., Cic. d. Or. 2, 12, cf. Plaut. Asin. 1, 3, 74: discipulum semidoctum abs te amoves, (for end han har udlært); ∞ grammaticus, Gell. 15, 9; ∞ manus villicii, Martial. 10, 92.

semiermis (semernis), e, o. semiermus, 3, (den første Form har Liv., den anden har Tac.), [arma]: alene halvbærbet, halv uden Baaben; — mille semerimes per agros palati sunt, Liv. 39, 31; cf. id. 22, 50, oftere; men Tac. Ann. 1, 68: hosti paucos ac semerimos cogitanti, etc.; cf. ibid. 3, 39 o. 45. — semiesus, 3, f. und. semesus.

semifactus, 3, [facio]: alene halvgjort el. halvfærdig, opera, Tac. Ann. 15, 7; cf. auct. B. Afr. 83. — semifastigium, i, n.: en Halvgavl, Vitruv. 7, 5. — semifer, a, um, [ferus], I) „egentl.“: halv Dyr; — ∞ species hominum, Lucr. 2, 701; men ∞ corpore Capricornus, (Stjernebilledet Stenbullen, som halv Bue og halv Fisk), Cic. Arat. 59; cf. Virg. Aen. 10, 212; — b) df. subst.: en Centaur; — in pl., Ovid. Met. 12, 406; men ibid. 2, 633, in sing., om Centauren Chiron: Semifer interea divinae stirpis alumnus Laetus erat; — II) „overf.“ om Dyrene: halvild; — ∞ animal (glires), Plin. 8, 82; ∞ genus (canum), Gratian.; — b) om Mennesker ogf.: af vilde el. raa Søder; — ∞ genus hominum, Plin. 6, 23; cf. Sil. 3, 542; ogf. om Cacus, Virg. Aen. 8, 267, (hvorfor semihomo, ibid. 194).

semiformis, e, [forma]: som har faaet sin halve Gestalt el. Uvækkelse, pulli, Colum.; men ∞ luna: Halvmaane, id. — semifultus, 3, [fulcio]: halvfjottet; — Subselliique semifulus extremo (derpaa el. derved), Martial. 5, 14. — semifumans, tis, adj., [fumo]: halvgjende; df. „overf.“: frist el. up, Sidon. — semifunium, i, n., [funis]: ligesom halv Line, d. e. tynd Line el. Strikke, Cato.

Semigaetulus, i, m.: en Halvgætuler, Appul. — Semigermanus, 3: halvgermanisk, Liv. 21, 38. — Semigraeco, adv.: paa Halvgræsk el. paa blandet Græsk; — ∞ quod dicimus, Lucil. ap. Vel. Long.; af — Semigraeco, 3: halvgræsk, pastores, Varro, poetæ et oratores, Suet. Gramm. 1; cf. Flor. 1, 18. — semigravis, e: noget tung; df. halvberuset, Liv. 25, 24. — semigro, avi, 1, v. n.: at flytte hen for sig selv; — reprehendistis, a patre quod semigravit, etc., vid. Cic. Coel. 7.

semihians, tis, adj., [hio]: halvåbnet, halvåben, labellum, Catull. 61, 220. — semihialeus, 3: = frgd., savium, poeta ap. Gell. 19, 11. — semihomo, mis, m.; I) „egentl.“: et Halvmenneske, d. e. halv Dyr; — ∞ Centauri, Ovid. Met. 12, 536; men ∞ mandragoras, (hvis Rod ligner Reberdelen af et Menneske), Colum. (poeta), 10, 19; — II) ogf. „overf.“, ligesom semifer: halvild, Cacus, Virg. Aen. 8, 191, (hvor gen. semihominis er quadrisyll.); cf. Sil. 11, 180: semihomines inter Nasamonas etc. — semihora, ae, f.: en halv Time, Cic. Rab. perd. 2, Petron., c. A. — semitruāis, (ogf. seminanis), e: halvdømt, ifkun halvfuld, orbis (lunae), vid. Plin. 2, 16. — semitintēger, gra, grunn: ifkun halvt el. tildeels hel el. ubeftaret, Ammian. 20, 5. — semijūnia, orum, n.: halv Jætte el. Halvdag, Tertull. — Semijudaeus, i, m.: Halvjøde, Hieronym. — semijūgerum, i, n.: halvt Jūngerum, Colum. 4, 18, o. id. 5, 1.

semilacer, a, um: halvt fonderrevet el. lem-

lactet, Ovid. Met. 7, 344. — *semiläter*, *ëris*, m.: *Salstiegl*, Vitruv. 2, 3; (ed. Schneid. bar berfer *semilatterium*, i, n.). — *semilautus*, 3: *halvvaestet* (cf. *halvsmundsig*), *crura*, Catull. 51, 2. — *semilibher*, *ëra*, *ërum*: *halvfrí*; — *semilibheri* saltem *simus*, Cic. Att. 13, 31; cf. Senec. d. Breu. Vit. 5. — *semilibra*, ae, f.: *halvst Pund*, Appul. — *semilixa*, ae, m.: *Salvmarkstender* (som *Skaldærb*), Liv. 28, 28, o. id. 38, 28. — *semilixula*, ae, f.: *Halvfringel* (som *Baggvarf*), Varr. L. L. 5, 22. — *semilunatius*, 3: *halvst* cf. *noget maanefyg*, Firmie.

semimadidus, 3: *halvvaad*, *fugtig*, Colum. 2, 4. — *semimarinus*, 3: *som halvst* cf. *med Halvdeelen* befunder sig i Havet; — *corpora* (Scyllarum), Lucr. 5, 890. — *semimas*, *aris*, m.; *I* „egentl.“: *Halvmand*, *Sermaphrodit*, *Ætelle*, Ovid. Met. 4, 381; cf. Liv. 31, 12: *abominati seminares*, *jussique in mare deportari*; — *II* „overf.“: *bereret Manddommen*, *castræti*, *capri*, Varro; *ovis*, (i. e. *vervex*), Ovid.; *Galli*, (Cybeles Præster), id. — *semimasculus*, 3: = *fræb*. nr. II, Fulgent. — *semimasturnus*, 3: *halvmeten*, Pallad. — *Semimædus*, i, m.: *Halvmedier*, Appul. — *semimætopia*, *orum*, n., [metopa]: *Halvmetoper* cf. *halve Interaller*, Vitruv. 4, 3. — *semimitra*, ae, f.: *Halvmitra*, *liden Mitra*, Digest. — *semimortuus*, 3: *halvdæd*, *membra*, Catull. 50, 15; saaf. ogsf. Appul.

seminalis, e, [semen]: *berende* cf. *tienslig* til Udsæd cf. til Aving, *vicia*, Colum.; *venae* (in corpore: *Sæbeaærenæ*), Lactant.; — b) ogsf. subst., *seminalia*, *ium*, n.: *Sæden*, Tertull. — *seminanis*, e, f. und. *seminanis*. — *seminarium*, i, f. und. *figb*. — *seminarius*, 3, [semen]: *berende* til *Sæden*, *pilum*, (hærmæd *Sæden* *frædes* cf. *knuses*), Cato R. R. 10, 5; — *II* oftest *som* subst. neutr., *seminarium*, i, n.; *I* „egentl.“: *Plantefæle* cf. *Træffæle*; — *seminaria* *facere*, Cato, Colum., *instituere*, id., *runcare* et *fodere*, id., *purgare sarculo*, Plin.; *seminaria omne genus serere*, Varro; cf. Plin. 17, 14; — *B* „fig.“: *Plantefæle*, *Stamme*, *Ophar*; — *id est principium urbis et quasi seminarium rei publicæ*, Cic. Off. 1, 17; cf. id. Catil. 2, 10; *senatus (eques)*, Liv. 42, 61; *men* id. 6, 12: *vix seminario exiguo militum relicto*; *men veterani, seminarium judicium tertiæ decuriæ*, Cic. Phil. 13, 2; *scelerum omnium (Bacchanalia)*, Liv. 39, epit.; cf. Cic. Pis. 40; *men seminarium hostilis exercitus (Hispania)*, Flor. 2, 6; *ducum*, Curt. 8, 6.

seminatio, *onis*, f.: *Befrugtelse* cf. *Aving*, Varr. R. R. 2, 6; o. — *seminator*, *oris*, m.: *som avler* cf. *frembringer*; — *et sator et parens omnium rerum (mundus)*, Cic. N. D. 2, 31; *men* „fig.“: *omnium malorum*, vid. id. ibd. 3, 26; — [semino]. — *seminex*, *ëcis*, adj., cf. *seminëcis*, e, (nominat. *forekommer* *istte*), [nex, eis]: *halvdæd*; — *et eum* ... *inventum* etc., Liv. 23, 15; cf. id. 29, 2; *men* Tac. Hist. 3, 28: *seminees cum expirantibus voluntur*; *men* Virg. Aen. 10, 462: *seminees* (i. e. *rapere arma eruenta*; *men* *seminees* ... *artus* (i. e. *palpitantes*), Ovid. Met. 1, 228; *men* *et vitam exhalare*, Sil. 10, 456.

seminium, i, n., (forcl. Ord); *I* „egentl.“: *den dyriske Aving*, Plant., Varro; cf. Lucr. 3, 742; — *II* *df*. „overf.“: *Stamme* cf. *Stace* til *Jorplantning*; — *boves quo sint seminio, querendum*, Varr. R. R. 2, 1; *in seminio legendo*, id.; — *sem in o*, avi, *tam*, i, v. a.; *I* „egentl.“: *udsaæter*, *tillaæter*; — *et triticum, hordenum*, Colum.; — *agrum*, id.; — *b* „poet.“ ogsf. *em* *Verterne*: *at frembringe*; — *viscum* ... *quod non sua seminat arbor*, Virg. Aen. 6, 205; — *II* „overf.“ ogsf. *om* *den dyriske Aving*; — *seminandis armentis idonei (tauri)*, Colum.; cf. Plaut. Amph. 1, 2, 20; — *sid*. ogsf. „ment.“: *at udbræde* cf. *forplante*; — *et cultum dei per totam*

terram, Lactant.; o. — *seminosus*, 3: *fuld af Sædfrø* cf. *Kæræ*, *encurbitæ*, auct. Priap. 51; — [semen]. — *seminudus*, 3: *halvnaeg*; — *prope seminudi sub jugum missi*, Liv. 9, 6, oftest; cf. Suet. Vitell. 17; — *sid*. ogsf. „ment.“: *et sententiae*, Fronto. — *Seminumida*, ae, m.: *halv Numidier*, Appul. — *semiobolus*, i, m.: *en Halvobol*, Rhemu. Fann. — *semiobritus*, 3, [obruo]: *halvbedæstet*, *halvbebrægt*, Appul. — *semiobustus*, 3: *halvbedet*, *med halv Ladning*; — *et naves*, Sisenn. ap. Priscian. — *semiobis*, is, m.: *Halvfræd*, Senec. Qu. N. 1, 8, Ammian. 20, 3, o. id. 22, 8.

sempaganus, i, m.: *halv Landsbymand* cf. *Lægmand*, navn. i *Digtstefen*, vid. Pers. prol. 6. — *sempatens*, *tis*, adj., [patere]: *som faaer halvaaben*, *vestibula*, Sidon. — *sempedalis*, e: *som høster* *en halv Jød*, Colum., Plin. — *sempedaneus*, 3: = *fræb*, Colum. — *semperactus*, 3, [perago]: *halvfuldend*, *homo*, Paul. Nol. — *sempereemptus*, 3, [perimo]: *halvfordæret*, Tertull. — *semperfectus*, 3, [perficio]: *halvfuldend*; — *et opera absolvi*, Suet. Calig. 21; — *men* „overf.“: *et virtutes* (*halvfuldennæ*), Appul. — *semperritus*, 3: *halvfyndig*, *forbædet* m. *seminoductus*, Fronto. — *Sempersa*, ae, m.: *en Halvperfer*, Appul. — *sempes*, *edis*, m.: *en halv Jød*; a) *som* *Langdemaal*, Varro, Plin.; — b) i *Metrisen*, Varr. ap. Gell. 18, 15; — *II* „overf.“: *som* *er* *laam* *paa* *den* *ene* *Jød*, Prudent. — *sempthalareia*, ae, f.: *liden* *Phalarica*, vid. Gell. 10, 25. — *sempiscina*, ae, f.: *liden* *Giffedam*, Varro. — *Semiplacentinus*, i, m.: *Halvplacentiner*, cf. *uægle* Pl., Cic. Pis. 6. — *sempiene*, adv.: *halvfuldstændig* cf. *ufdstændig*, Sidon.; af — *sempieneus*, 3: *halvfuld*; — *et naves*, (som *alcne* *have* *den* *halve* *Befætning*), Cic. Verr. 5, 25; cf. *stationes*, Liv. 25, 30; *figl.* *et legiones*, Vell. 2, 80; — *et favi*, Colum.; *et vas*, Pallad. — *sempuella*, ae, f.: *Halvpige* cf. *Halvmo*, *faldes* *en* *Eirene*, Appul. — *sempullatus*, 3: *halvskædt* i *Sort*, Sidon. — *semputatus*, 3: *halvbeftaaren*, *vitis*, Virg. Ecl. 2, 70.

Semiramis, is o. idis, f.: *berømt* *Dronning* i *Asyrien*, vid. Justin. 1, 1, Curt., Ovid., o. A.; — *men* *sarfastigt* *om* *en* *Bellyfing*, Cic. Prov. cons. 4; — *B* *df*. *Semiramis*, 3: *semitramis*, *sanguis*, Ovid. Met. 5, 85; *et acns*, (i. e. *Babylonica*), Martial. 8, 28. — *semirasus*, 3, [rado]: *halvraget* cf. *halvflippet*, Catull. 59, 5, Appul. — *semireductus*, 3, [reduco]: *halvtilbageøiet*; — *et Venus*, Ovid. A. A. 2, 614. — *semiréfectus*, 3, [reficio]: *halvtilstandet*; — *et classis laniata*, Ovid. Her. 7, 176. — *semirösus*, 3, [rodo]: *halvgnævet*, *panis*, Arnob. — *semirotundus*, 3: *halvrund*, Appul. — *semirutus*, 3, [ruo]: *halvnedreven* cf. *halvforlyret*; — *strage semiruti muri emulatus (locus)*, Liv. 32, 17; *et tecta*, id., *castella*, id.; *et urbs*, id., *patria*, id.; *et vallum*, Tac.; — b) *in* neutr. pl. ogsf. *absol.*; — *per semiruta transcendere*, Liv. 36, 24; *semiruta moenium*, Appul.

semis, *issis*, (høs Vitruv., Pallad., Frontin., som indecl.; *dividere in partes undecim semis*, Vitruv.; *duo semis pedes*, Pallad.; *passuum millium semis*, Frontin.), m., [af semi- o. as; vid. Varr. L. L. 5, 36: *semis*, al. *semissis*, *quod semias*, *id est*, *ut dimidium assis*]: *den* *halve* *Engh*, *Halvten*, *det* *Halve*, (naar *neul.* *det* *Hele* *kan* *antages* *at* *bestaa* *af* *12* *Dele*, f. as s. 1.); *I* „afnt.“ (cf. f. d. sædv. *dimidium*); — *semissis* *Africæ* (*Propriæ*) *possidere*, Plin. 18, 7; *semissis* *patrimonii* (*alicui* *restituere*), Digest.; *figl.* Suet. Ner. 32: *ut* *e* *libertorum defunctorum bonis* *pro* *semissis* *dextans* *e* *cogeretur*; ogsf. *som* *appos.*: *panem* *semissis* *ponebat* *supra* *torum*, Petron. Sat. 64, 6; — *II* „bef.“; A) *som*

Mont; a) en halv Ås; vid. Varr. l. c.; - sestertius pro dupondio ac semisse (est), vid. Plin. 33, 13; cf. Liv. epit. 60, o. Cic. Sest. 25; - men som Drdþil: simius, non semissis homo, (sem ifte er en Døit værd), Vatin. ap. Cic. Fam. 5, 10; - b) und. de fide. Kæfere som Guldmet: = en halv aureus el. en halv Ducat, Lamprid. Al. Sev. 39; - B) som Rentebestemmelse: halv Procent om Maanden (el. her Procent om Aaret); - semissibus magna copia (pecuniae) est, Cic. Fam. 5, 6; ogs. usura semissium, o. omvendt: semisses usurarum, Colum.; - ogs. som appos.; semisses usuras promittere, Digest.; - C) som Maal; a) det Halve af et jugerum; - bina jugera et semisses agri assignati, Liv. 6, 16; cf. id. 41, 13, Colum. 5, 1, o. Plin. 18, 49; - b) halv Fod; - campestris locus alte duos pedes et semissim infodiendus est, Colum.; - c) etflags Infurment, hør med Heste indbrændes, Veget.; - D) endel. hos Mathematikerne: Tallet 3, (neml. som det Halve af 6, naar dette antages som numerus perfectus), Vitruv. 3, 1; - not.: semis indecl. vil man ogs. sammenligne m. *ἡμισιον*, i. e. dimidium.

semisancius, 3: halvsaaret. cf. „fig.“: ∞ voluntas, Augustin. - semisenex, nis, m.: halv Dring, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 54, inc. - semisepultus, 3: [sepelio]: halvbegravet, - ∞ ossa virum, Ovid. Her. 1, 55. - semisermo, onis, m.: halv el. ufuldstændig Tale; - ∞ barbarus, Hieronym. - semisiccus, 3: halvtor; - ∞ thalli, Pallad. - semisomnus, 3: [somnia, i]: halvsovende, noget søvrig; - quum illi interea spectarent communes mimos semisomni, Cic. Fam. 7, 1; cf. Sall. Jug. 21, Liv., o. A.; - sopor, Coel. ap. Quintil. 4, 2, 121. - semisōnans, tis, adj., [sono]: halvlydende, littera, (Halvvoct), Appul. - semisōpitus, 3: [sopio]: halvinslumret, Appul. - semisoporos, 3: halvsovende, Sidon. - semispātha, ae, f.: liden spatha el. liden Sværd, Veget. - *semisālis, e: hørende til el. benævnt efter en halv Ås, navn. som maanedlig Procent; - ∞ usurae, Digest.; o. - semissarius, 3: hørende til en halv Ås el. til en Halvdæl; - ∞ coheres, Digest.; - [semis]. - semissis, is, m., f. und. semis. - semisso, are, v. a., [semis, nr. II, C, e]: indbrænder; - ∞ pedes eorum, Veget. - semisūpinus, 3: som boier sig halv tilbage el. bagover, Ovid. Her. 10, 10, oftere; ligel. Martial. 6, 35: potas semisupinus aquam.

semīta, ae, f.: smal Sti el. Gødi, Vici el. Sidevei, (forstikkelig fra via); ab ita iter ... qua id anguste, semita, ut semiter, dictum, Varr. l. L. 5, 6; I) „egenl.“; - Romam in montibus positam et convallibus, non optimis viis, angustissimis semitis, etc., Cic. Agr. 2, 35; cf. Martial. 7, 61: Et modo quae fuerat semita, facta via est; f. ogs. Caes. B. G. 5, 19, oftere; ligel. Liv. 9, 24: ∞ angustam et arduam etc.; men Suet. Ner. 48: per arundineti semitam aegre evasit; cf. Virg. Aen. 9, 383: Rara per occultos lucebat semita calles; f. ogs. Propert. 1, 11, 2; - som Drdþrog fan mærkes: Qui sibi semitam non sapiunt, alteri monstrant viam, Enn. ap. Cic. Div. 1, 58; cf. Plaut. Casin. 3, 5, 39: sciens De via in semitam degredere; - II) b. „fig.“; A) „overf.“: Bei el. Bane, Linie el. Forbindelse; „poet.“ o. hos Plin.); - Phruxi qua semita jungi Europaeque Asiamaque vetat, etc., (i. e. Hellespontus), Stat. Achill. 1, 408; opere omnis semita fervet, Virg. Aen. 4, 107; ∞ velox lunae, Claudian.; ∞ aratri, id.: arteriae, id est spiritus semitae, Plin. 11, 88; - B) „ment.“ el. om Begreber, bef. ogs. „alleg.“; - feratur ergo non semitis, sed campis (cloquentia), Quintil. 5, 11, 31; cf. Cic. Verr. 2, 23, om en Pengeum: via exire ... semita reverti; men fallentis semita vitae etc., vid. Hor. Ep. 1, 18,

103; cf. Juvenal. 10, 363: semita certe Tranquillae per virtutem patet unica vitae, etc.

semītactus, 3: halvberørt; let falsket; - Calvam trifilem (acc. gr.) semitactus inqueunto, Martial. 6, 71. - *semitalis, e: hørende til Høstier; - ∞ dei, (som der blivde dyrkede, *ἐνδοθι*), Virg. Catal. 8, 20; - semitarius, 3: = figd., Catull. 37, 16; o. - semitatio, adv.: paa Stedene, fugere, Tinn. ap. Charis.; - [semita]. - semitectus, 3: [tego]: halvbedækket, (halvogen), scapulae, Seneca, exercitus, Ammian. - semitōnium, i, n., [tonus]: halv Tone, Macrobi. - semittractatus, [tracto]: halv afhandlet, materia, Tertull. - semitrepidus, 3: halv sitrende, Appul. - semitritus, 3: [tero]: halvtrækket, frumenta, Colum. 1, 6, o. Pallad.

semīustūlo, (semustulo el. -ilo), (avi), atum, 1, v. a.: forbrænder halv el. tilfæld, (men alene in partic. perf. o. fut.); - quibus (facibus) semustulatus ille est, Cic. Phil. 2, 36; cf. id. Mil. 13; men corpus in amphitheatro semustulandum, Suet. Tib. 75. - semīustus, (semustus), 3: [uro]: halvforbrændt; - semistum fulmine corpus, Virg. Aen. 3, 578; cf. Liv. 26, 27; men tectorum vestigia semista, Tac. Ann. 15, 40; ∞ fax, vid. Ovid. Fast. 4, 167; - ogs. „overf.“ o. „alleg.“: se populare incendium priore consulatu seminum effugisse, Liv. 22, 40.

semīviētus, 3: halvvisfen, indtørret; - ∞ uvae, Colum. - semīvir, i, m.: Halvmand; I) „egenl.“; A) halv Menneſke og halv Dyr, navn. en Centaur, (som Chiron), Ovid. Fast. 5, 380; ligel. om Minotaurus, id. A. A. 2, 24; f. ogs. und. semibos; - B) Hermaphrodit el. Duettel, id. Met. 4, 386, o. Plin. 11, 110; - II) „fig.“; A) „overf.“: berøvet Manddom: men, castreret, navn. om en Cybeles Præst, Juvenal. 6, 513; - B) oftere „ment.“: umandig, qvindagtig; - faal. Virg. Aen. 4, 215: Et nunc ille Paris cum semiviro comitatu etc.; cf. id. ibd. 12, 99; - navn. ogs. som driver Ungt, Liv. 33, 28, o. Lucan. 8, 552. - semīvivus, 3: ifkun halvlevende, d. e. halvled el. næsten død, Cic. Verr. 1, 17, id. Att. 7, 2, o. id. Pis. 13, ogs. Nep. Eum. 4, o. Senec. d. Brev. Vit. 13; - II) ogs. „overf.“; - quum erat reclamantia semivivis mercenariorum vocibus, Cic. Sest. 59.

semīvocalis, e: halvlydende, halvlydende; - instrumentum rusticum ... vocale (i. e. servi), semivocale (i. e. boves), mutum (i. e. currus, aratra), Varr. R. R. 1, 17; cf. Veget. Mil. 3, 5: signum militare ... vocale (i. e. verba), semivocale (i. e. cornua), mutum (i. e. vexilla); - II) i Grammatiken ere semivocales (m. o. nd. litterae): Halvvocalerne, hør af de Gamle antoge fvd, neml. f, l, m, n, r, s, x; - vid. Quintil. 1, 4, 6, o. id. 1, 7, 14. - semīvōlucris, e: halvbevinget; - semivolucres puellae, (i. e. Sirenes), Symmach. - semizōnārius, i, m.: som forfærdiget Halvbælt, Plaut. Aul. 3, 5, 42.

Semōnes, um, m.: nordgermanisk Jælf (i d. nvd. Brandenburg), Tac. Germ. 39. - Sēmō, ōnis, m., [besl. m. semen, sero, affl. en Guld for Udsæden]: Epithet til Guden Sancus; - vid. Ovid. Fast. 6, 211, o. Liv. 8, 20. - semōdialis, e: som holder el. tager halv Skæppe, placenta, Cato, olla, Marc. Empir.; af - semōdius (f. semi.modius), i, m.: halv modius el. Skæppe, Cato. Colum., o. A. - Sēmōnia, ae, f., [semen, f. ogs. und. Semo]: romersk Guldinde for Udsæden, Macrobi. Sat. 1, 16.

semōte, adv.: afsondret, besynderlig, Marc. Empir.; af - semōtus, 3, partic. o. adj. af figd. - semōveo, mōvi, mōtum, 2, v. a.: bevæger el. flytter el. skaffer bort el. tilføje, forstærker el. afsonder derfra el. fra hinanden; I) „egenl.“; - Accessi; vos semotae, nos soli, etc., vid. Ter. Andr. 1, 5, 50; qui ante voce praeconis a liberis semovebantur, etc., Pseud. Cic.

Harnsp. 12; — II) „fig.“; — Strato ab ea disciplina semovendus est, Cic. Acad. 1, 9; ∞ te a curis, Lucr. 1, 46; ogf. ∞ cura metuque, id. 2, 19; ogf. m. blot acc.: si verba semoveris etc., Cic. d. Or. 3, 5; hof. pass.: voluptatem semovendam esse, id. Fin. 5, 8; — II) partic. *semotus*, 3, ogf. som adj.: fieri, afstede; — *semoto* a militibus loco, Caes.; men „pect.“: quae terris semota, suisque Temporibus defuncta etc., Hor. Ep. 2, 1, 21; cf. id. Od. 1, 3, 32; — B) „fig.“; — divini natura ... Semota a nostris rebus sejunctaque longe, (høist forskjelligt derfra), Lucr. 2, 618; — ogf. in compar., quo nihil ... a sapientis ratione semotius, Lactant.; — men Tac. Orat. 2: arcana semotae dictionis, (hemmetlig el. færdelig Meddelelse).

semper, adv., [rimel. f. semel per: engang for alle; el. efter Freund.: det fiblærende *æmperis*]; I) altid el. stædse; — quod semper movetur, aeternum est, Cic. d. Rep. 6, 25; nullum emolumentum esse tantum, semper ut timeas, semper ut ades, semper ut impendere aliquam poenam putes, id. ibd. 3, 16; men Lucr. 1, 125: semper florentis Honori ... speciem etc., (som Overfættelse af *æmæst*); cf. Plin. 14, 11: aegleus (*αἰγλήευος*) ... hoc est semper mustum; — ferretur et i herbitulæ pacis semper auctor (Liv. 30, 42), at underforstaae: qui fuit; cf. id. 5, 3, o. id. 8, 1; — b) med Esfærykt forbindes semper et ubique (altid eg allevegne); — quod omnes et semper et ubique deceat, etc., Quintil. 11, 1, 11, oftere; ogf. forbindes semper m. quotidie, perenne, assidue; vid. Plaut. Aul. prol. 21, id. Amph. prol. 14, o. Ter. Heaut. prol. 39, ogf. Cic. R. Am. 18, o. Ovid. Fast. 4, 686; — II) „bef.“ ogf. om en Vedbliven inden for et vist Tidspunkt; — fact. antehac ... semper etc., Plaut. Asin. 5, 2, 11; cf. Cic. d. Rep. 1, 23: quibus autem studiis semper fueris, tenemus; men horresco semper, ubi etc., (pærgang osv.), Ter. Ad. 4, 4, 25.

semperflorūm, i, n., [flos], ligesom sempervivum: Immergrønt el. Husled, Appul. — *sempervivus*, 3: altid levende; cf. ∞ herba, Appul., ogf. absol., semper viva, (se. herba), Pallad.; ogf. in neutr. (i Analogi af aizon el. *æizoor*), sempervivum, Plin. 25, 102: = frø.

**semperiternus*, adv.: stædse el. bestandig, Pacuv. ap. Non.; o. — *sempiternitas*, atis, f.: Bestandighed, evig Varighed, (efterel. Ord.), Appul., o. A.; — [sempiternus]. — *sempiterno*, neutr. abl. som adv., f. und. flgd. — *sempiternus*, 3, [af semper, ligesom besterius af heri, o. aeternus af aevum]: stædse værende el. bestandig, uforgængelig el. evig; — ∞ cursus stellarum, Cic., ignis Vestae, id. Catil. 4, 9; ∞ tempus spectare, (opp. in diem vivere), Cic. d. Or. 2, 10; men id. Rob. perd. 10, absol. (el. ud. tempus): nihil nisi sempiternum spectare; men tibi fore illum amicum sempiternum, Plaut. Most. 1, 3, 90; ∞ potentia, Tac.; ∞ memoria amicitiae nostrae, Cic. Lael. 4; ∞ consilium senatus, id. Sest. 65; — II) bf. som adv.; A) *sempiternum* (f. in sempiternum): for stædse; — quod tibi sempiternum salutare Sit etc., ita di faxit, Plaut. Aul. 2, 1, 26; — B) *sempiterno* (se. tempore), ligesom frgd.: for stædse; — ∞ permanet ea materia, Vitruv. 1, 5.

Sempronianus, 3, f. und. flgd. — *Semprōnius*, a: romersk Slægt: o. Personnavn, hvoraf her mæst, Annætribunerne: Tib. Sempr. Gracchus, o. C. Sempr. Gracchus, som ved deres forskjellige Love gien-nemførte flere vigtige Forandringer til Statsmagtens og Ciendommens ligeligere Fordeling; — vid. Liv. epit. 58 o. 60, Flor. 3, 14 flgd., Vell. 2, 2 flgd., Cic., o. A.; — B) bf. *Semprōnius*, 3: femprønif; — ∞ leges: de efter de evnemænte Tribuner benævnte Love, hvoriblandt mæst: lex agraria, vid. Liv. epit. 58, o. Cic. Sest. 48; lex frumentaria, vid. Cic. l. e., o. id. Tusc. 3, 20; lex judi-

ciaria, vid. Cic. Cluent. 56; lex de capite civis Romani, id. Verr. 5, 63, oftere, o. Liv. epit. 60; — 2) *Semprōnianus*, 3: femprønif, senatusconsultum, vid. Cic. Fam. 12, 29; men ∞ elades, vid. Liv. 4, 43.

**semuncia*, (f. *seminuncia*), ac, f., quod dimidia pars unciae, Varro: halv Unce el. d. 24de Del af en Lb; bf. I) „alm.“: d. 24de Del af ethvert Helt; — facit heredem ex deince et semuncia Caecina, Cic. Caecin. 6; — b) bf. „overf.“: det Allermindste, navnlt. en liben el. ringe Mængd, vid. Ascon. ad Cic. Mil. fin.; men Pers. 5, 120: sed nullo ture litabis, Haereat in stultis brevis ut semuncia veri; — II) „bef.“: a) som Slægt: 3, Pund; — ne qua mulier plus semunciam auri haberet, etc., Liv. 34, 1; — b) som Maaft: 3, jugerum, Colum. 5, 1; — not.: Cato R. R. 10, 3, er semuncia etflags 03 ubefindt økonomif Rædskab; bf. — *semuncialis*, e: som holder en halv Unze; — ∞ asses, (som vice 3, Pund), Plin. 33, 13; o. — *semuncarius*, 3: = frgd.; — *semunciarium* tantum ex uncario fenus factum, (blev fra 1 Procent om Maanden nedst til 1 Procent, el. fra 12 Procent om Aaret til 6 Procent), Liv. 7, 27. — *Semurium*, i, n.: Egn ved Rom med et Apollotempel, Cic. Phil. 6, 5, Macrobi. Sat. 1, 10. — *semustus*, 3, f. und. *semitustus*.

Sēna, ae, f.: Kystby i Umbrien, hvorved Hædru: bal blev slagen af Virius Sabinator (a. u. e. 517), vid. Liv. 27, 46 flgd., o. Eutrop. 3, 10; (hod. Sinigaglia); — ogf. Navnet paa en Flod derved, Sil. 8, 455, id. 15, 555, o. Lucan. 2, 407; — B) bf. *Sēnensis*, e, populus, Liv., proelium, Cic. Brut. 18; — not.: colonia Senensis, i Strutrin, (hod. Siena), vid. Plin. 3, 8, o. Tac. Hist. 4, 45.

senāculum, i, n., [senatus]: en vis til Senatets Forsamling bestemt Bygning; — vid. Varr. L. L. 5, 32: senaculum supra Graecostasin, ubi aedis Concordiae et basilica Opimia; ligel. ibd.: senaculum vocatum, ubi senatus, aut ubi seniores consisterent, dictum ut gensia apud Graecos; cf. Val. Max. 2, 2, 6; jld. ogf. „alm.“: Sted til Senatets Forsamling (m. Indbegreb af Curiet), vid. Fest. p. 347. (Müll.). — *senāriolus*, i, m., dem. af flgd. ur. II; — in pl.: lidet el. fort Vers el. Epigram i Senarier, Cic. Tusc. 5, 23. — *senārius*, 3, [seni]: bestaaende af fer i sit Slægt; — ∞ numerus, (Certalet), Macrobi.; ∞ fistula, (hvis Diameter er sex quadrantes), Frontin. Aquead. 25; — II) „bef.“ ogf., ∞ versus: det ferjoberede (sædv. jambiif) Vers, en Senar; vid. Quintil. 9, 4, 125, o. Phaedr. 1, prol. 2; — oftere absol., *senarius*, i, m., vid. Cic. Orat. 55: comicorum senarii propter similitudinem sermonis sic sunt abjecti, ut nonnunquam vix in iis numerus et versus intelligi possit; cf. ibd. 56, o. Quintil. 9, 1, 72; f. ogf. ibd. 140: ille comicus aequo senarius etc.

senātor, oris, m., [senex]: en Senator, en Raadspærrer, navnlt. i Rom, om hvem vid. Cic. Leg. 3, 18: huic iussa tria sunt: ut adsit, etc.; cf. Liv. 23, 32: consules edixerunt, quoties in senatum vocassent, uti senatores, quibusque in senatu dicere sententiam liceret ... convenirent; — om de romerske Senatorers Antal, oprbl. 140, fra Gracchus: 300, fra Augustus: 600, vid. Liv. 1, 8, id. epit. 60, o. Suet. Aug. 35; — deres Formue var bestemt til det Dobbelte af Riddernes, neml. fra 800,000 til 1,200,000 Esfærfter; vid. Suet. l. e. 41, o. A.; — iblandt deres Admæstels: fæstegn ere: tunica laticlavica, en Palæmaane paa Gødteit, o. Sæde i Orkestret, f. und. clavus, luna, orchestra; — b) i Municipierne hede Medlemmerne af Raadet sædv.: decuriones; — dog omtales ogf. Senatorer i de romerske Provindier; vid. Cic. Verr. 4, 65; ligel. i andre Stater el. Communer; vid. Caes. B. G. 2, 28, Cic. d. Rep. 3, 35, Liv. 45, 32, o. A.

senātorius, 3, [senator]: hørende til en Senator

cl. Raadsberre; — ordo, (Senatet), Caes., Cic. Flacc. 18; men id. Manil. 21: cuius aetas a senatorio gradu longe abesset (fra den til Indtrædelse i Senatet hørende Alder); ~ consilium, id. Verr. 1, 2, (den af Senatorer bestående Ret); senatoris muneribus liberatus, (fra de en Senator paaliggende Pligter), id. Tusc. 1, 1; men ~ litterae, id. Off. 2, 1, (om de i Senatet holdte Aaler); ~ albo eradere, Tac. Ann. 4, 42; ~ aetas, Gell. 11, 8; men quid tam senatorium, quam etc.? vid. Plin. Pan. 2; — b) egf. subst. senatorius, i, m.: en Senator, Sall. d. Rep. ord. 2, 11.

senātus, us, (gen. senati, Plant., Sall., Cic. Div. in Caecil. 5, o. A., feræld. egf. senatus, Senn. ap. Non.), m., [af senex, ligesom *pegorata* af *pegor*]: de Gamles Raad el. Oldingraad, el. Senatet, navnlf. i Rom, vid. Cic. d. Senect. 6: nisi etc., non summum consilium majores nostri appellassent senatum; ille Romuli senatus, (som af ham var indstiftet), etc., id. d. Rep. 2, 12; — om Senatus Rerhold til Dyrighedsperfonerne (magistratus) har id. Sest. 65: senatum rei publicae custodem, praesidem, propugnatorem collocaverunt; huius ordinis auctoritate ultimatus est; men id. Leg. 3, 12, om det Rerhold til Røstet: ex temperatione juris, quum potestas in populo, auctoritas in senatu sit; cf. id. d. Rep. 3, 22: nec vero aut per senatum, aut per populum solvi hac lege possumus; — senatus (senati) consultum, (Senatsbeslutning), f. und. consulo nr. III: senatus auctoritas. (Senatets Billie el. Besluttelse), f. und. auctoritas: senatus censuit, (besluttede), f. und. censeo; f. egf. decerno o. decreto s. l.; — bb) egf. kan senatus bede: a) Senatets Rorfamling el. det feramlere Senat; — senatum vocare, Liv., cogere, Cic., Suet.; senatum habere, Cic., Suet., agere, id.; eo die non fuit senatus, Cic.; dare senatum legatis, (give dem Afgang til at blive hørt af Senatet), id., Sall.: senatum dimittere el. mittere, (ophæve det Rorfamling), Cic.; cf. id. Lael. 3: senatu dimisso etc.; — c) omf. er Plaut. Epid. 1, 2, 26: Jam senatum convocabo in corde consiliarium; cf. id. Most. 3, 1, 158, o. ibd. 5, 1, 8; — b) Senatets Rorfamlingstid el. Rorfamling; — etiam in senatum venit, Cic. Catil. 1, 1; et in senatu et in foro etc., id. Lael. 2; in senatu sedere, Suet. Claud. 25; — c) om Senatets Recenfien, om Medbedelse deraf, ofv., kan mærkes Liv. 43, 15: senatum deinde censores legerunt ... septem e senatu cjecti sunt; f. egf. und. lego o. ejicio; — de senatu cooptando, Cic. Verr. 2, 49; cf. Liv. 23, 3; men Cic. Flacc. 18: in senatum venire non potuit, (hunde ifte blive Senator); men id. Lael. 2: multa ejus (Catonis) et in senatu et in foro vel provisus prudenter vel facta constanter ... ferebantur; f. egf. Cic. Verr. 2, 19, (hvort dog Talen er om Byer paa Sicilien). — senatusconsultum, f. und. consulo, nr. III.

Seneca, ae, m.: Tilmavn in gente Annaea, hvorf mærkes; I) M. Annaeus Seneca, berømt Rbeter und. Augustus o. Tiberius; men hans Skrifter (Controversiae o. Suasoriae) have alene i Brudstykker; — II) dennes Søn L. Annaeus Seneca, stofft Philosoph, o. Lærer for R. Nere, har efterladt os flere pbilosophiske Skrifter og en Samling af Breve, dertil et fænit Digt (Apocolocyntosis) over R. Claudius; — not.: de Tragcedier, som tilfægges en trede Seneca, synes at høre til en fildigere o. nris Tidsatder. — 1. senecio, onis, m. [senex]; I) en Olding, Afran. ap. Priscian.; — II) Senecio, onis, m.: romerf Tilmavn; — vid. Tac. Agric. 2, o. id. Ann. 13, 12, oftere. — 2. senecio, onis, m.: eiflægs Bart; egf. erigeron, germ. Arzupwur, Plin. 25, 106.

senecta, ae, f. und. flgd. nr. II. — 1. senectus, 3, [senex]: ulevet, affældig, (held. o. forcl.); —

Hic ille est, senecta aetate qui factus est puer, Plaut. Trin. 1, 2, 5; cf. id. Amph. 4, 2, 12, oftere, egf. Lucr. 5, 811 o. 894; membris exire senectis, vid. id. 3, 733; quibus senecto corpore animus militaris erat, Sall. fragm. ap. Priscian.; — II) oftere subst. senecta, (se. aetas), ae, f., (f. d. elæstfste senectus): Alder, demmen el. Oldingsalderen; — nimum ad rem in senecta attenti sumus (som Oldinger), Ter. Ad. 5, 8, 31; cf. Caecil. ap. Cic. d. Senect. 8: equidem in senecta hoc deputo miserrimum, Sentire etc.; f. egf. Virg. Aen. 6, 114, egf. Hor. Od. 1, 31, 19; ~ cana, curva, Tibull., extrema, vergens, Tac.; — som Sentens mærkes: Frustra, quum ad senectam ventum est, repetes adolescentiam, Publ. Syr.; — egf. om Dyr og om Bærter, vid. Virg. Ge. 1, 186; ~ equi, cervi, Plin., ulmorum, id.; egf. om andre Gienfænde, navnlf. om Vin, Martial., om Ferler, Plin.; — B) egf. „concret“, ligesom senectus nr. II, senecta (se. pellis et cutis): Skind el. Ham, som Slangen aarligen ftyder; — senectam exuendo etc., Plin. 20, 95; cf. id. 28, 48; figel. id. 30, 22: ~ serpentis ex aceto, etc.

2. senectus, nūs, f. [senex]; I) „egenf.“: Oldingsalderen, Alderdommen; — quasi qui adolescentiam: florem aetatis, senectutem: occasum vitae velit definire, etc., vid. Cic. Top. 7; — om Cicero's Skrift til Atticus: de Senectute, f. „bef.“ id. Lael. 1, o. id. d. Senect. 1; — ~ summa, id., extrema, Nep., proecta, Tac., tristis, Virg., victa situ, id., tarda gelu seclisque effeta, id. Aen. 8, 508; men id. ibd. 6, 304: cruda deo viridisque senectus (raft el. rørig), cf. Cic. d. Senect. 8; df. liqnelsteds (cf. m. quasi) om Talens Medved, id. Brut. 2: quum oratio nostra ... haberet suam quandam maturitatem et quasi senectutem; — „poet.“ egf. om Alderdommens Gnævnhed og Månøie; obstructa solvitur fronte senectus, Hor. Epod. 13, 15; — egf. om Dyr, vid. Plin. 11, 64, o. Virg. Ge. 3, 96; — endel. egf. „poet.“ om Ting, (f. vetustas), vid. Ovid. Am. 1, 12, 29: Quid precor iratus, nisi vos (tabulas) cariosa senectus Rodat, etc.? figel. ~ vini, Juvenal.; — men Ordspregt: ~ aquilae, f. und. aquila; — II) „concret“: den Sud el. Ham, som Slangen, egf. nogle andre Dyr aarligen ftyde, vid. Plin. 8, 49, o. id. 9, 59, oftere. — Senensis, e, f. und. Sena, not.

seneco, ere, v. n.: I) „egenf.“: at være ulevet; (men alene forcl. o. „poet.“); — quamquam aetas senet, Pacuv. ap. Priscian.; men Catull. 4, 25: nunc recondita Senet quiete (phaselus); — II) „overf.“: at være fræg el. aftraftet; — Corpus meum tali maerore, errore, maerore senet, Pacuv. ap. Non.; df. — senesco, nui, 3, v. inch. n.: at blive gammel, at ælde el. graane, edl.; — ita sensim aetas senescit, Cic. d. Senect. 11; cf. Ovid. Fast. 6, 771: Tempora labuntur, tacitisque senescimus annis; figel. in perf., Suet. Aug. 2: avus tranquillissime senoit; — egf. om Dyr og om Bærter: vid. Hor. Ep. 1, 1, 8, o. Plin. 16, 50; — usdv., er partic. fut. pass.: longissimum spatium senescendorum hominum (f. senescitum), Varr. L. L. 6, 3; — b) Quintil. 8, proem. 18, egf. ligesom consensescere: at ælde derover; — qui, omisa rerum diligentia ... quodam inani circa voces studio senescunt; — II) „overf.“ (causa pro effectu): at fende hen, at aftage el. aftraftes, edl.; A) om Personer: — ~ in dies, Liv. 22, 39; figel. ~ fama et viribus (med Hensyn derpaa), id. 29, 3; men om Camillus, id. 5, 13: quum diis hominibusque accusandis senesceret; cf. Hor. Ep. 1, 7, 85: Immoritur studiis, et amore senescit habendi; — b) egf. om Dyr, navnlf. om Lam, Varro, om Duer, Colum.; — B) om Ting og om Vægreber: at aftage el. at færinges i sit Slægs; — arbores ... hiemali tempore cum luna simul senescentes etc., Cic. Div. 2, 14; cf. Liv. 44, 37, oftere: continua messe senescit ager,

Ovid. A. A. 3, 82; ligel. ∞ prata, Plin.; ∞ uniones (blegne), id.; ∞ coma, (gaader ud), Domit. ap. Suet. Dom. 18; cf. Lucr. 5, 313: ∞ monumenta virum, (gaade tilgrunde); - laudem eorum jam prope senescentem etc., Cic. Or. 2, 2; ∞ civitatem otio, Liv. 1, 22; men Sall. Jug. 2: omnia orta occidunt, et aucta senescunt; men studium cum spe senescit, Vell. 1, 17; cf. id. 2, 11: gentium nunc florere fortunam, nunc senescere, nunc interire; f. egf. Ovid. A. A. 3, 594.

senex, gen. senis, (oprdf. senicis, Plaut. frgm. ap. Priscian. 1, m., adj., compar. senior, (nom. e. acc. neutr. pl. posit., e. neutr. sing. compar. forefomme iffe), [ctr. f. senicus, af senio]; 1) posit. senex: gammel cf. afbrende, e. subst.: den Gamle, en Olding; a) adj.; - vendere servum senem, Cato; tua amica senex, Papin. ap. Varr.; ∞ cervi, Ovid., cygni, Martial.; ∞ Bacchus, (i. e. ∞ vinum), id. 18, 23; hyperm. egf. ∞ autumni, id. 3, 58; men Cic. d. Senect. 7: nemo est tam senex, qui se annum non putet posse vivere; - Grandior hic vero si jam seniorque queratur, etc., vid. Lucr. 3, 968; tum est Cato locutus, quo erat nemo fere senior temporibus illis, etc., Cic. Lael. 1; cf. id. Leg. 2, 1: quae vis ... senior est, quam etc.; ∞ anni, Ovid. Met. 15, 470; men Cic. Brut. 43: senior, ut ita dicam ... oratio, etc.; - b) subst.; - ut tum ad senem senex de senectute, sic etc., Cic. Lael. 1; cf. id. d. Senect. 11: quos ait Caecilius comicos stultos senes, hos significat credulos, etc.; oppon. puer, Liv. 30, 30, (hvor den endnu iffe 50aarige Hannibal falder sig senem); f. egf. Hor. Ep. 1, 1, 24: quod ... Aequae neglectum pueris senibusque nocebit, cf. ibd. 55: haec recinunt juvenes dictata senesque, etc.; men ter aevio functus ... senex, id. Od. 2, 9, 11, (i. e. Nestor); - egf. fem fem.; hanc ... Commemorant merito, tot mala ferre senem, Tibull. 1, 6, 81; - II) compar. senior, (den Ældre cf. den Gamle), undert. egf. (bes. poet. og hos Hifterierne) f. senex; - Vix ea fatus erat senior (i. e. Anchises), vid. Virg. Aen. 2, 692; cf. Hor. Sat. 2, 5, 107, Ovid. Fast. 4, 514, v. A.; - centuriæ juniorum seniorumque, Liv. 1, 43; cf. Gell. 10, 28; men Hor. A. P. 341, staar centuriæ seniorum f. seniores; men seniores patrum, vid. Liv. 2, 39; cf. id. 3, 41; omnium seniorum ... precibus etc., vid. Caes. B. C. 2, 4.

seni, ae, a, num. distr. af sex; I) "egenl.": hvor fex, fex ad Gangen, oel.; - senis horis in orbem succedere proelio, vid. Liv. 6, 4; ut tribuni militum seni deni (egf. senideni) in quatuor legiones crearentur, id. 9, 30; cf. Cic. Verr. 2, 49: pueri annorum senum septenuumve denum etc.; - II) egf. "overf." f. sex; - sena leonum Vinxerat inter se connexis vellera nodis, vid. Ovid. Met. 12, 429; ∞ pedes, (d. e. Hexametret), Hor. Sat. 1, 10, 59; men ∞ ictus (pl.), id. A. P. 253, (om Senarien); f. egf. Vitruv. 6, 6. - senica, ae, f., [forcl. Biform af senex], Pompon. ap. Non. - seniculus, i, m., dem. af senex: gammel, daartlig Mand, Appul. - senideni, f. und. seni. - Seniensis Colonia, vid. Sena, not.

senilis, e, [senex]: hørende til en Olding; - puerili specie ... senili prudentia, (om Tages), Cic. Div. 2, 23; ∞ partes, (opp. viriles), Hor. A. P. 176; men absol.: in quo (adolescente) est senile aliquid, vid. Cic. d. Senect. 11; ∞ statua, (som forefæller en Olding), id. Verr. 2, 35; ∞ anni, Ovid.; men id. Met. 15, 212: ∞ hieus, (som den første Marstid); - ∞ animus, Liv. 10, 22; ∞ artes, Tac. Ann. 3, 8; df. - seniliter, adv.: paa Oldinger's Vis, tremere, Quintil. 1, 11, in. - senio, omis, m., [seni]: en Exer (paa Tærringen); - ∞ dexter, (som det heldigste Raad, opp. canis), Pers. 3, 48; cf. August. ap. Suet. Aug. 71: ut quisque canem aut senionem miserat, etc.; f. egf. Martial. 13, 1. - senior, f. und.

senex. - senipes, ædis, adj., [seni, pes]: med fex (metriske) Fodder, Sidon.

senium, i, n., [senex]; I) "egenl.": Alder: domstaaget cf. Altfærdig cf. Svættelse; - quod (opus) omni morbo seniove careret, Cic. Univ. 5 fin.; ∞ Galbae, (opp. juvena Othonis), Tac. Hist. 1, 22; cf. Suet. Aug. 38: curvata senio membra, Tac. Ann. 1, 34; - b) "concret" egf.: den Gamle, Ter. Eun. 2, 3, 11, fem Staldstøer; men Sil. 8, 467, alm. f. senex; - II) "fig.": A) "overf.": Senfalden, Aftagen, Døgher; - ∞ lunae, Plin. 7, 49; ejus lentae velut tabis senio etc., Liv. 7, 22; senium ... repellere templis, Sil. 3, 20; cf. Gell. 20, 1, 10; - B) "ment.": fortærende Nummer cf. Måstøtte; - senio et maerore consumptus etc., Liv. 40, 54; cf. Cic. Mil. 8: tota civitas confecta senio etc., (ironiif); men etsi etc., usque recusum, Curvus ob id minui senio (at nedbøies af Ærgrelse), Pers. 6, 14; - egf. mors Albor ligbed; ∞ triste morum, Senec. Hippol. 914; cf. Hor. Ep. 1, 18, 47, Pers. 1, 26; - not.: ille senius, Cic. d. Or. 3, 38, er fritst uiffert; vid. Orell.

Senones, um, m.; I) fælf i Gall. Lugd., med Hovedstaden Agendicum, (hod. Sens), Caes. B. G. 5, 54, oftere, v. Plin. 4, 32; - egf. in sing. Seno, Hirt. B. G. 8, 30; - II) et fra de ovennævnte Senoner nedfaldende fælf i Gall. Cisalp., Liv. 5, 35; - b) efter disse benævnes: bellum Senonicum, Gell. 17, 21.

senatus, 3: begavet med Hørførd; - ∞ homines, Jul. Firm.; - sensibilis, e: fornemmelig cf. til at fornemme igitnem Sandferne; - ∞ vox auditui, Vitruv. 5, 3; ∞ bonum, (opp. intelligibile), Senec. Ep. 124; - df. sensibiliter, adv.: igitnem Sandferne, Arnob.; v. - sensiculus, i, m., demin.: liten Sætning; - minuti corruptique sensiculi, et extra rem petiti, Quintil. 8, 5, 14; - [2.sensus].

sensifer, a, uni, [2.sensus, fero]: som medfører sandfælgige Fornemmelser; - ∞ motus, Lucr. 3, 273, oftere. - sensificator, oris, m.: som frembringer sandfælgige Fornemmelser, (som Fortfærling af Sentinus), Augustin.; af - sensifico, are, v. a.: begavet med sandfælgige Fornemmelser; - ∞ rupes tonis (musica), Capella; af - sensificus, 3, [sensus, facio]: som frembringer Fornemmelser; - ∞ spiramentum (cerebri), Macrobi. Sat. 7, 9. - sensilis, e, [2.sensus]: fornemmende, begavet med Fornemmelser; - Ex insensilibus ne credas sensile gigni, etc., Lucr. 2, 887; cf. ibd. 891, oftere.

sensim, adv., [sentio]; oprdf.: fornemmelig cf. mærkelig, (i Modfætn. af det Iforudsæte cf. Pludselig); df. lidt efter lidt, langfemt, umærkelig, oel.; - sensim modiceque Cancrum sole transeunt (crescit Nilus), vid. Plin. 5, 10; men Plin. Ep. 5, 6: villa teniter et sensim clivo fallente consurgit; ligel. sensim dissuere (amicitias; opp. repente praecidere), Cic. Off. 1, 33; sensim et pedetentim progrediens dolor, id. Tusc. 3, 22; ille sensim dicebat, quod causae prodesset, tu cursim dicis aliena, Cic. Phil. 2, 17; cf. id. Orat. 8; - kan egf. undert. bede: hemmeligen, i Stilhet, oel.; sed sensim ... reprehendebatur, quod etc., Nep. Att. 9; ligel. non jam sensim (iffe tilfærdigen), ut antea, sed etc., Liv. 2, 45; cf. Phaedr. 4, 16: Parce gaudere oportet, et sensim queri, (med Naadehold); cf. Ovid. A. A. 3, 565.

sensuālis, e, [2.sensus]: hørende til Sandferne, Appul. v. eccles.; df. - sensuālitās, atis, f.: sandfælg Fornemmelser, Sandfævnens, Tertull. - 1.sensus, 3, partic. af sentio. - 2.sensus, us, m., [sentio]; A) "egenl.": Fornemmelser, Følelser, Indtryk; df. I) legentlig cf. ydre Fornemmelser, navnlig igitnem Sandferne; df. egf. Sands cf. Sandfærdighed; - omne animal sensus habet ... nec potest ullo sensu jucunda accipere, et non accipere con-

traria; si igitur voluptatis sensum capit, doloris etiam capit, etc., vid. Cic. N. D. 3, 13; figel. tactus ... Corporis et sensus, etc., Lucr. 2, 431; ∞ oculorum, aurium, Cic.; figel. ∞ videndi, audiendi, id.; cf. id. Orat. 2: neque oculis, neque auribus, neque ullo sensu etc.; — si quis est sensus in morte, id. Phil. 9, 6; cf. id. Lael. 3, 4; — H) den aantige fornem-melse, følelse el. Anfølelse, Stemmung el. Eindruck el. Tænfemaade; — ita sensus mentesque (hominum) pertractat (orator), ut etc., Cic. d. Or. 1, 51; cf. ibd. 2, 45; men non sum tam vestri sensus ignarus, ut etc., id. Mil. 27; cf. id. Fam. 1, 9, 12: unum fere sensum fuisse bonorum omnium, etc.; ∞ humanitatis, id., amoris, id.; men sensus ejus de re publica, id. Att. 15, 7; voluntas erga nos sensusque civium etc., id. Mil. 16; men natura gigni sensum diligendi etc., id. Lael. 9; pro animi mei sensu ac dolore, id. R. Am. 44; — df. sensus communis, (almindelig fund Sætt), Cic. d. Or. 1, 3, v. ibd. 2, 16, oftere; cf. Hor. Sat. 1, 3, 66, Senec. Ep. 5, v. 105, Quintil., v. A.; ogf. in pl., Cic. l. c. 3, 50; f. ogf. ibd. 1, 23; ad vulgarem popularemque sensum accommodata genera dictionis etc.; — B) df. „bef.“; 1) ligesom mens o. ratio: Tænfæraften el. forstænden el. Ersttænfæn, (dog faal. alene „poet.“ o. i fikt. Profa); — misero quod omnes Eripit sensus mihi, etc., Catull. 51, 5; cf. Ovid. Met. 3, 631: redeant in pectora sensus etc.; hertil bærer ogf. Phaedr. 1, 7: quibus ... Fortuna ... sensum commune abstulit (almindelig Mennekesforstænd); — df. i Tænfesprog, sensum non habere: at være fra forstænden, Digest., — 2) ligesom sententia o. significatio: Mening el. Bemærkelse, (faal. ofte hos Quintil.); — quae, verbis aperta, occultos sensus habent, id. 8, 2, 20; ἀλλυγορία ... aliud verbis, aliud sensu ostendit, id. 8, 6, 44; cf. Hor. Sat. 1, 3, 103, v. Phaedr. 4, 5; — b) df. „conerere“: den med Ord ndtrykte Tænte el. Mening; df. Sætning el. Periode; — sensus omnis habet suum finem etc., vid. Quintil. 9, 4, 61; cf. id. 7, 10, 16, oftere; figel. verbo sensum eludere, multo, si compositio patitur, optimum est, id. 9, 4, 26; — df. sensus communes, ligesom loci communes, (Almindesfæder), Tac. Orat. 31.

sententia, ae, f., [ligesom f. sententia af sentio]: Mening, Dom, forstælling; 1) „egentl.“; A) „alm.“; — nihil aliud affirmare possum, nisi sententiam et opinionem meam, Cic. d. Or. 2, 34; de diis immortalibus habere ... stabilem certamque sententiam, id. N. D. 2, 1; cf. Ter. Andr. 1, 3, in., oftere; — de sententia demovere, deducere, decedere, desistere, etc., f. und. diæse Ord; men in hac sum sententia, ut etc., (er af den Mening), Cic.; faal. in sententia perstare, manere, f. und. diæse Ord; — sententia est, m. Objectforretning, Cic. Off. 3, 33; si honestatem tueri ac retinere, sententia est; cf. auct. ad Her. 3, 24; figel. Ovid. Met. 8, 67: Coepia placent, et stat sententia tradere mecum Dotalem patriam, etc.; — men absol.: sic stat sententia, ibd. 1, 243; — de sententia alicuius facere aliquid, (efter nogens Raad el. Ønske), Plaut., Cic.; cf. Liv. 38, 45; men mea quidem sententia, Ter., ogf. mea sententia, Cic.: efter min Mening; ex mea (tua) sententia: efter mit (dit) Ønske, id.; figel. ex sententia, id., Sall., Ter., v. A.; quam omnia essent ex sententia, si nobis animus ... non defuisset! Cic. Att. 3, 20; — som Ordsprog mærkes: quot homines, tot sententiae, Cic. Fin. 1, 5, v. Ter. Phorm. 2, 4, 14; — B) „bef.“ o. publicistisk: Mening el. Stemme, navn. for paa Øpførring afgivne i Senatet; — me primum sententiam rogavit etc., Cic. Qu. Fr. 2, 1, 2; accurate sententiam dixi ... factum est senatusconsultum in meam sententiam, id. Att. 4, 1; men id. Fam. 1, 2: in Hortensii sententiam multis partibus plures ituros; men id. ibd. 12, 4: ex senatus sententia; f. ogf.

id. d. Senect. 6; — ogf. Dommerens Stemme; omnibus sententiis absolvere, condemnare, vid. Cic. Verr. 4, 45; cf. id. Cluent. 26; — b) som Edsformular mærkes: ex animi mei (tui, etc.) sententia: efter min (dit) oprigtige Mening el. Overbevisning, ord.; — vid. Cic. Acad. 2, 47, Liv. 22, 53, v. id. 43, 15; hvi. ogf. Cic. Off. 3, 29: quod ex animi tui sententia juraris, id non facere, perjurium est; — (en forbering af dette Udtryk med det beslagtede ex sententia: efter Ønske, f. Cic. d. Or. 2, 64); — endel. staar ogf. ex animi sententia alm. bekræftende, vid. Sall. Jug. 85; — H) „overf.“ om Tælen; A) „alm.“: Mening, Berøgening, Bemærkelse, ogf. Begreb, Tænte, Indbødt; — quod etc., id habet hane, ut opinor, sententiam, etc., Cic. Off. 3, 3; cf. id. Leg. 1, 22: ejus praecepti tanta vis, tanta sententia est, ut etc.; — ∞ interditi, oppon. verba, id. Caecin. 20; cf. id. d. Or. 3, 52, oftere; — B) df. concret; 1) den med Ord ndtrykte Tænte el. Sætning el. Periode; — dum de singulis sententiis (epistolae) breviter disputo, Cic. Phil. 13, 10; cf. Hor. Sat. 1, 10, 9; men initia et clausulae sententiarum, Quintil. 9, 3, 45, oftere; — 2) præquant ogf.: filosofisk Sætning, Tæntesprog el. Sentens; — in illis selectis (Epicuri) brevibusque sententiis, quas appellatis *xeipias dōgas*, etc., Cic. N. D. 1, 30; cf. id. d. Or. 1, 8; figel. id. ibd. 2, 8: ∞ crebrae acutaeque etc.; men Quintil. 10, 1, 68: Sophocles et sententiis densus, et in iis, quae a sapientibus tradita sunt, paene ipsis par.

*sententialiter, adv.: i form af Sentenser el. Tæntesprog, Macrobi., Tertull.; v. — sententiola, ae, f.: kort og forfænglet Ordsprog el. Udtryk, Cic. Phil. 3, 9; cf. Quintil. 12, 10, 73: puerilibus sententiis lascivire; — b) fikt. ogf. uden dadlende Bibeber; — vid. Gell. 17, 12; — [sententia]. — sententiose, adv.: med fylde el. Rigtig af Tænter, dicere, Cic. Orat. 71; cf. id. Inv. 1, 55; — men id. d. Or. 2, 71: i form af Tæntesprog el. Sentenser; af — sententiōsus, 3, [sententia]: rig paa Tæntesprog el. Sentenser; — ∞ genus dictionis, Cic. Brut. 95.

sentietum, i, n.: Tornekrat, Plaut. Capt. 4, 2, 80, Appul.; v. — senticosus, 3: fuld af Torne; df. „overf.“: ∞ verba, Afran. ap. Fest.; ∞ merces, Appul.; — [sentis]. — sentifico, are, v. a., [sentio, facio]: begaber med fornemmesfædene; (fikt. Ord); — ∞ corpora, oculum, Claud. Mam. d. Stat. anim. — sentina, ae, f.; 1) „egentl.“: det stinkende Bundvand i Skibe; — quum alii ... sentinam exhauriant, etc., Cic. d. Senect. 6; cf. Caes. B. C. 3, 28; men Cic. Fam. 9, 15: nunc autem vix est in sentina locus (nobis: neerst i Skibet, „alleg.“); men Sall. Catil. 37, lignessessis: omnes, quos etc., ii Romani, sicuti in sentinam, confluerant; — H) „overf.“: den smudsfigte Del og ligesom Bundfadet af Mennefer; — vid. Cic. Catil. 1, 5, v. ibd. 2, 4; f. ogf. Liv. 24, 29, ogf. Val. Max. 2, 7, 1. — sentinaculum, i, n., [sentino]: Dse el. Pompe til Skibsvandet, Paul. Nol. — Sentinas, atis, adj.: hørende til Byen Sentinum (hos Frontin. Sentis) i d. Umrørte; — ∞ ager, Liv. 10, 27; men absol.: in Sentinate (sc. agro), Frontin.; — in pl. subst., Sentinates: Indvaanerne af Byen Sentinum, Plin. 3, 19; — sentinator, oris, m.: som ofter el. pumper Skibsvandet, Paul. Nol.; af — sentino, are, v. n.: at øse el. pumpe Skibsvandet, Paul. Nol.; — df. „ment.“ (o. forel.): at befinde sig i stor Rod el. Forlegenhed; — postquam sentinat satis, etc., vid. Caecil. ap. Fest. p. 339, (Müll.); v. — sentinosus, 3: fuld af Bundvand, naves, Cat. ap. Non.; — [sentina]. — Sentinus, i, m., [sentio]: den Gubdom, som giver de Rpfødte deres fornemmesfæder, Sandfer, Varr. ap. Augustin.

sentio, si, sum, 4, v. a.: legemlig el. aandigen at fornemme el. mærke, ord.; 1) om de legemlige el.

faufelige Fornemmelser; A) „alm.“: at mærke; a) e. acc., el. e. infin., (el. m. Objectsfætning), el. absol.: — ∞ varios rerum odores, Lucr., suavitatem cibi, Cic., varios rerum colores, id.; ∞ famem, Liv., morbos articulares, Plin.; men pass.: prius ... quam sentirentur, (for de blevde bemærkede), Caes. B. C. 1, 67; — sentio, aperiri fores, Plant. Truc. 2, 3, 29; cf. id. Merc. 2, 2, 40; figel. Lucr. 3, 605: Nec ... sentire ... Ire foras animam; men absol.: sed ita (corrunt), ut ne vicini quidem sentiant, Cic. Catil. 2, 10; figel. Perpetuo quoniam sentimus, etc., Lucr. 1, 229; — b) m. Tingsfubjecter; — nec aures Auditum per se possunt sentire, etc., Lucr. 3, 632; — men absol.: si quis corpus sentire refutat, id. ibd. 351; — B) „prægnant“: at præce el. erfare, (nænl. et Dnde); — faal. truende: sentit, qui siem, Ter. Eun. 1, 1, 21; cf. Phædr. 5, 2, ogf. Cic. Catil. 2, 12, v. Ovid. Met. 12, 861; f. ogf. Caes. B. G. 7, 52, v. Liv. 45, 28, ogf. Hor. Od. 2, 7, 10, v. ibd. 4, 6, 3; — b) ogf. em Tingsfubjecter; — nisi quod transitum exercitus ager senserat, etc., vid. Liv. 9, 41; cf. ibd. 37, ogf. Hor. Od. 3, 23, 5, oftere; figel. Virg. G. 1, 136: Tunc alios primum fluvii sensere cavatas; f. ogf. Plin. Pan. 31; — c) ogf. heber sentire morbum, cariem, etc.: at være udsat derfor; — vid. Plin. 9, 73, v. id. 12, 14, oftere; — H) em den aadige Fornemmelse; A) „egent.“: a) e. acc., el. e. infin., el. m. Objectsfætning, el. m. Relativfætning, el. m. de, ogf. absol.: — Primus sentio mala nostra, etc., Ter. Ad. 4, 2, 7; men Cic. Rab. Post. 1: nihil sensisse, (at have været dum; opp. multum providisse); cf. Caes. B. G. 7, 52: plus sentire, (vide mere, forstaa sig bedre derpaa); men „poet.“: Hoc Jovem sentire etc., (at han fornemmer el. hører vor Ven el. vor Løvsang), Hor. Carm. Sec. 73; figel. „poet.“: nec inania Tartara sentit (Pelides: han dør iffe), Ovid. Met. 12, 619; — postquam, nihil esse periculi, Sensimus, etc., Hor. Sat. 2, 8, 57; cf. Cic. d. Rep. 2, 3 v. 31; — quod, quid cogitent, me seire sentiunt, id. Catil. 2, 3; Scio ego et sentio ipse, quid agam, etc., Plant. Trin. 3, 2, 13; cf. Cic. Arch. 1 v. 6, v. Hor. Od. 4, 4, 25; — forældstif ogf. m. indie. i Relativfætninger: sentio, quam rem agitis, Plant. Capt. 2, 1, 14; — postquam ... de protectione eorum senserunt, Caes. B. G. 5, 32; — ogf. absol.: Vehementer nunc mihi esse irata; sentio atque intelligo, Plant. Truc. 2, 6, 64; figel. Cic. Sest. 21: mentes ... sentire et vigere, (opp. sensu carere); figel. Quintil. 9, 4, 52: ut in oratione frequenter, non sentientibus nobis, omnium generum excidant versus; cf. Cic. Orat. 57: ipsos non sentire, quum etc.; f. ogf. Plaut. Asin. 1, 1, 46: Tu primus sentis, nos tamen prænoscimus, etc.; — men impers.: non ut dictum est ... sed ut sensum sentio, Cic. d. Or. 3, 42 fin.; — B) „overf.“: 1) „alm.“: (følge foregående Sagttagelse el. Bemærkning) at tænke el. mene el. domme derom el. faa og faa; — fieri potest, ut recte quis sentiat, et id, quod sentit, polite eloqui non possit, Cic. Tusc. 1, 3; cf. id. Catil. 4, 7; figel. Senec. Ep. 75: quod sentimus, loquamur; quod loquimur, sentiamus, etc.; — ogf. m. tilføjet de; vid. Cic. Catil. 3, 2: qui omnia de re publica praeclara atque egregia sentierunt; — ogf. ub. acc.; mirabiliter de te et loquuntur et sentiunt, id. Fam. 4, 13; — ∞ cum aliquo, (være af nogens Mening, tage nogens Parti), Cic. R. Am. 49, v. id. Att. 7, 1; men Ter. Andr. 2, 1, 21: ne iste haud mecum sentit; — ogf. heber, sentire ab aliquo: at hebre med nogen, Plant. Rud. 1, 4, 56; men omvendt id. Capt. 3, 5, 52: qui abs te seorsum sentio, (er nemlig med dig); — 2) „bef.“ v. „publicistif“, ligesom censeo: stemmer el. voterer (nænl. i Senatet) derover el. faa og faa; — quum ego sensissem (havde fremsat min Mening el. gjort det Forslag), m. figd.

Objectsfætning, Cic. Fam. 11, 21; cf. ibd. 5, 2; figel. id. Verr. 2, 31: quae vult etc., omnia dicat et sentiat; men Gell. 5, 10: si iudices pro causa mea senserint; — III) af part. sensus, 3, er subst. pl. sensa, orum, n.: det Tænke, Tænke el. Mening; — sententiam veteres, quod animo sensissent, vocaverant ... non raro tamen et sic locuti sunt, ut sensa sua dicerent; nam sensus corporis videbantur, etc., Quintil. 8, 5, 1; cf. Cic. d. Or. 1, 8; figel. ibd. 3, 14: sensa mentis et consilia verbis explicare; — not.: senti, synecp. f. sensisti, Ter. Andr. 2, 3, 11.

1. sentis, is, m., (men f., Ovid. de Nuc. 113); 1) „egent.“: 1) Tern el. Tørnebusk, (ofteft in pl. o. poet.); — liberare arva sentibus, Colum.; ∞ asperi, Virg. Aen. 2, 379, hamati, Ovid. Met. 2, 799; f. ogf. Lucr. 2, 461, oftere, v. Virg. Ecl. 4, 29, oftere; figel. Caes. B. G. 2, 17: rubis sentibusque interjectis effecerant, ut etc.; men comit Plant. Capt. 1, 2, 85: He. Asper meus victus sane est; Er. sentesne esitas? etc.; — *zovóβeiov* ... nos sentem canis appellamus, (germ. Hahnbutenstrauch), Colum.; — II) ogf. „comit overf.“ em lange Jænger, vid. Plaut. Casin. 3, 6, in. — 2. Sentis, Nabnet paa en By, f. und. Sentinas, — sentiseo, ere, v. n., ineh. af sentio nr. II: iagttaget, bemærket, Lucr. 3, 394. — *sentix, is, m.: = cynosbatos, ogf. sentis canis, Appul.; — sentosus, 3: fuld af Tørne, Paul. Nol.; v. — sentus, 3: ternet, ru, ujævn, („poet.“ v. field.); — ∞ loca, (overgroede el. udyrkede), Ovid. Met. 4, 436; men Virg. Aen. 6, 462: Per loca senta situ etc.; — ogf. „overf.“: Video (hominem) sentum, squalidum, etc., (af forvildet Udsende, ofv.), Ter. Eun. 2, 2, 5; — [sentis].

seorsum, adv., f. und. figd. — seorsus, 3, [f. seorsus, af se f. sine, v. verto]: særskilt, afsondret, befjnderlig, separatus; 1) som adj. (alene for: v. eftercl.); — ∞ atque diversum pretium, Cato ap. Fest. s. v. optionatus, p. 201 (Müll.); ∞ vocabulum, id. ap. Gell. 7, 10; seorsa studia, Auson.; — II) oftere som adv., seorsum, (ogf. seorsus, Plaut., Lucr.; i begge former „poet.“ dissyll.): afsondret el. særskilt, separatum; a) m. ab el. m. blot abl.; — seorsum ab rege exercitum ductare, Sall. Jug. 70; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 9; men qui abs te seorsum sentio, (som er nemlig med dig), Plant. Capt. 3, 5, 52; — nequi ullam dispicere ipse oculus rem, seorsum (dissyll.) corpore toto, Lucr. 3, 562; cf. id. ibd. 631; — b) oftere absol.; — vid. Lucr. 5, 418 figd.; figel. ∞ in custodia habitus, Liv. 9, 42; cf. id. 22, 52; men Cic. d. Rep. 6, 1: ea dissensio civium, quod seorsum eunt alii ad alios, seditio dicitur; f. ogf. Ter. Ad. 5, 9, 14; figel. Catull. 20, 17: Manumque seorsum habebis, etc.

se.par, aris, adj., (men rimel. alene in abl. sing.): afsondret, forfælt, (alene „poet.“ v. i fild. Profa); — nec separe conteget urna (ossa humus), Val. Fl. 8, 58; figel. ∞ coetu, Stat.; men separi natura (flumina), Solin. — *separabilis, e: til at afsondre el. adfælle derfra; — nec separabilem a corpore esse (eam vim), Cic. Tusc. 1, 10; — separare, adv.: særskilt, for sig selv; — compar. separatus, Cic. Inv. 2, 21 fin.; v. — separatum, adv.: særskilt, afsondret, befjnderlig; a) m. ab; — nihil accidit ei separatim a reliquis civibus, Cic. Fam. 2, 16; cf. Caes. B. C. 1, 76; figel. Liv. 40, 47: tum separatim eos ab illis se consulturos; — b) oftere absol.; — qui non una aliqua in re separatim elaboraverunt, sed etc., Cic. d. Or. 1, 3; faal. ogf. hos singuli, Caes. B. G. 7, 36, v. Liv. 42, 44; figel. hos quisque, Caes. B. C. 3, 18, v. Sall. Catil. 52; — B) i Hjættorifen ogf.: = in abstracto; — vel separatim dicere de genere universo, vel definite etc., Cic. d. Or. 2, 27; — [separo].

*separatio, onis, f.: Udsillelse el. Afsondring; — distributione partium ac separatione etc., Cic. d.

Or. 3, 33; ∞ criminum, (opp. congregatio), Quintil. 7, 1, 31; men Tac. Hist. 4, 46: tamquam ea separatione (sc. militum) etc.; — separativus, 3: affillende, affondrende; — ∞ conjunctio, Diomed.; e. — separator, oris, m.: sem adfillel el. affondrer, Tertull.; — fem. separatrix, icis, f. Augustin.; — [separo]. — 1. separatus, 3, partic. e. adj. af separo. — 2. separatus, us, m., [separo]: = separato, Appul.

sē.pā.ro, avi, atum, 1, v. a.: affondrer el. adfillel derfra el. fra binanden; fortlager el. behandler for sig selv el. særstilt; 1) „eigentl.“; a) m. ab, (pect.) ogf. m. blot abl.; — Separat Aonios Octaeis Phocis ab arvis, Ovid. Met. 1, 313; cf. Plin. 4, 26; — men Ovid. Trist. 1, 10, 28: Seston Abydena separat urbe fretum; — b) m. blot acc.; — nec nos mare separat ingens, Ovid. Met. 3, 448; ligel. Cic. Agr. 2, 32: quum duo maria ... pertenui discrimine separarentur; men id. d. Rep. 2, 22: magno equitum numero ex omni populo separato; cf. Vell. 1, 18: ut corpora gentis illius separata sint in alias civitates, etc.; — II) „fig.“; a) m. ab; — qui (Graeci auctores) a perpetuis suis historiis ca, quae etc., bella separaverunt, etc., Cic. Fam. 5, 12; ∞ consilium suum ab reliquis, Caes. B. G. 7, 63; cf. Liv. 23, 20; men quem (oratore) a bono viro non separo, Quintil. 2, 21, 12; — b) m. blot acc.; — ∞ officium dantis testes et repellentis, Quintil.; virtus ipsa per se sua sponte, separata etiam utilitate, laudabilis, Cic. Tusc. 4, 15; — III) partic. separatus, 3, ogf. som adj.: særstilt, særsteltig, besynderlig; a) m. ab el. m. blot abl.; — separatae a complexu rerum (quaestiones), Quintil. 5, 8, 6; separata alienis (animalia) in unum quoque corpus congregantur, Vell. 1, 16; — b) absol.; — aliud quoddam separatum volumen (expectare), Cic. Att. 14, 17; privati et separati agri apud eos nihil est, Caes. B. G. 4, 1; separatae singulis sedes etc., Tac. Germ. 22; — „poet.“ ogf.: fiern el. afficēs, remotus; separatis ... in jugis, etc., vid. Hor. Od. 2, 19, 18; — compar., ∞ intellectus, Tertull.

sē.pē.lī.bī.lis, e: til at begrave el. stille; men atene comitē; — facito, ut facias stultitiam sepelibilem, Plaut. Cist. 1, 1, 64; af — sē.pē.lī.o, pelivi o. ii, pultum, 4, (perf. sepeli, Pers., partic. sepelitus, Cato), v. a., [sefer Freund. rimel. at faummenligne m. d. vrintel. spemo, d. e. affondrer el. bortfierner; df. sæd. ligefom condo]: bifættel el. begraver; — sepultus intelligitur quoquo modo conditus, humatus vero humo contactus, Plin. 7, 55; f. ogf. „bef.“ Cic. Leg. 2, 23 o. 24, ogf. Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 12; ogf. mærfes Liv. 8, 24: sepulchrum ... quod membrorum reliquum fuit, ossaque Metapontum ad hostes remissa; men Cic. Flacc. 38 (oratorij): vos ... trucidatos incendio patriae sepelire etc.; — II) ogf. „overf.“: ligefom begraver, d. e. gior en Ende derpaa, undertrykker, tilintgjør; — cerno animo sepulchrum patriam etc., Cic. Catil. 4, 6; quod bellum ... (Pompeij) adventu sublatum et sepulchrum (est), id. Manil. 11; ∞ dolorem, (ende), id. Tusc. 2, 13; men salutem in aeternum, (for fiedte at tilintgjøre), Lucr. 2, 570; men Plaut. Most. 5, 2, in., comitē: Ubi somnum sepelivi omnem, (naar jeg har udføret); men Ter. Phorm. 5, 7, 49: nullus sum ... sepultus sum, (det er ude med mig); — b) somno sepulhi, (som ligge i dyb søvn), Lucr.; cf. Virg. Aen. 2, 265; men assiduus lingua sepulta mero, (aftræftet deraf), Propert. 3, 9, 56; men Hor. Od. 4, 9, 29: Paulum sepulchra distat inertia Celata virtus.

1. sē.pēs, (saepes), is, (nom. seps, Val. Fl.), f., [at faummenl. m. σαρξός, i. e. septum, ligefom lupus m. λυξός]; 1) „eigentl.“: Hegn, Jæbhegning, Gierde; — ∞ viva, (opp. structilis), Colum.; cf. Virg. Ge. 1, 270; — ogf. in pl.; ∞ densissimae, Caes.; ligel. Texendae sepes etiam (sc. sunt), etc., Virg. Ge. 2,

371; cf. id. Ecl. 8, 37; men Ovid. A. A. 3, 562, „alleg.“: Cingenda est altis sepiibus ista seges; — II) „poet. overf.“ ogf. for enhver Jæbhegning; — ∞ portarum, Ovid. Trist. 4, 1, 81; ∞ scopulorum, Cic. (poeta) Div. 1, 7. — 2.sepes, edis, adj., [sex, pes]: med fer Hædder; df. comitē: ∞ populi, (i. e. formicae), Appul. — sepiæ, ae, f., opria: Blæfstræk, etflæg Søerim; — vid. Cic. N. D. 2, 50, e. Plin. 9, 15; — b) jordi tæns Gæst brugtes til Blæk, Pers. 3, 13, saa findes ogf. sepiæ surva f. Blæk, Anson. — sē.pī.cū.la (saep.), ae, f., dem. af 1.sepes: lillet Hegn, Appul. — sē.pī.mē.tum (saep.), i, n., [sepio]: Hegn, Jæbhegning, Varr. R. R. 1, 11, e. Cic. Leg. 1, 21. sē.pī.o (saep.), sepsi, septum, 4, v. a.; 1) „eigentl.“: omgiver med Hegn, indhegner el. omhegner, indeslutter el. indeslutter, etc.; — (Tullus Hostilius) sepsit de manibus comitum et curiam, Cic. d. Rep. 2, 17; ∞ fundum, Plaut., segetem, Colum., omnes fori aditus, Cic.; ∞ urbes mœnibus, id.; cf. id. Tusc. 5, 23: septum undique ... sepulchrum etc.; — „poet.“ ogf. ∞ saltum plagis, Lucr. 5, 1250; cf. Virg. Aen. 9, 551: Ut fera, quae, densa venantum septa corona, Contra tela fuit, etc.; men ∞ se tectis, (indeslutter sig deri), ibd. 7, 600; Albana pubes inermis ab armatis septa, Liv. 1, 28; cf. Suet. Aug. 65; — II) „fig.“: ligefom at indeslutte el. forvare; — post memoria sepiæ (inventæ), Cic. d. Or. 1, 31; cf. ibd. 2, 34: ubi eum locum omnem cogitatione seperis; ligel. id. Fam. 16, 23: nec videt, quibus praesidiis philosophiae septus sim; men id. Phil. 12, 10: quum septus sis legibus etc., (da du beslyttes deraf); men Liv. 3, 44: postquam omnia pudore septa animadverterat, etc.; cf. Tac. Germ. 19: septa pudicitia agunt (mulieres Germanorum); men Cic. Att. 3, 23: neque ulla est lex, quae non ipsa se septat difficultate abrogationis; — III) af partic. septus, 3, er subst. septum, i, n., ofiere septa, orum; A) „alm.“: Hegn el. Jæbhegning, Gierde el. Mær, etc.; — ut intra septa (villae) aquam habeas, Varro; nisi septis revulsis etc., Cic. Phil. 5, 4; cf. id. Sest. 37: fragmentis septorum et fustibus etc.; — navnlt. ogf. Hegn el. Afslutte el. Stald til Hjerden; septa repetit pecus, Colum.; cf. Virg. Ecl. 1, 34: Quamvis multa meis exiret victima sepiis; men in sing., septum venationis, (Pær til Bistdet, en Dyrchæve), Varro; „poet.“ ogf. septa domorum o. septa saxea, (Bægge, Mure), Lucr.; — B) „bef.“; a) Septa, orum: fier indhegnet Plads paa Campus Martius, hvor Romersfolket samlede sig til Bøtering, Cic. Att. 4, 16; cf. Ovid. Fast. 1, 53; ogf. holdtes her Været til Sælg, Martial. 9, 60; — b) septa, orum: Døre el. Lemmer i Sluseværket, Digest.; — c) hos Lægerne, septum transversum: Mellemgulvet, Cels. 1, 1, ofiere. — sē.pī.ō.la, ae, f., demin. af sepiæ: liden Blæfstræk; — vid. Plaut. Casin. 2, 8, 57: Emito sepias, lepidas, etc.

†Seplasia, ae, f., (Seplasia, orum, Varr. ap. Non.). Ravnet paa en Gade i Capua, hvori der selgtes Salve, Cic. Pis. 11, ofiere, Plin. 16, 18, o. 21.; df. — Seplasiarius, i, m.: en Salvefræmmer, Lamprid. Heliog. 30; o. — Seplasiuum, i, n., (se. unguentum): seplasiif Salve, Petron. Sat. 76, 6.

sē.pō.no, posui, positum, 3, (partic. syncop. sepositus, Sil.), v. a.; 1) „eigentl.“: lægger bort el. tilside, forvarer el. bortgjæmmer el. affænter; — seponi et occultari possunt (quaedam), ut etc., Cic. Au. 11, 21; men id. Verr. 1, 10: quod celari opus erat, habebant sepositum et reconditum; cf. id. Div. 2, 51, o. id. d. Or. 1, 35; — ogf. henlægger el. opbeværet til en Bestemmelse; quod etc., id. ego ad illud fanum sepositum putabam, id. Att. 15, 15; cf. Liv. 1, 53: ∞ pecuniam captivam in aedificationem templi; men id. 12, 52: et pecuniam et frumentum in decem annos

seposuisse; men egf. Ovid. Fast. 3, 730: ~ primitias Jovi; men id. Met. 5, 380: de mille sagittis Unam seposuit (affendrede el. udvalgte); — B) „bef.“ egf. om Verfører; — legere et seponere nonnullis ex principibus ad pompam, Suet. Calig. 47; cf. Plin. 8, 21; men Tac. Hist. 2, 33: seponi imperatorem, (at han blev bortfiernet; opp. interesse pugnae); men id. Ann. 3, 12: si etc., seponam (eum) a domo mea, (vil jeg bortfierne ham fra mit Hus, vil jeg forseie ham derfra); — b) saal. egf. ofte hos Tac. o. Suet. em en forvigning til et Eted; — ~ aliquem in secretum Asiae, in insulam, etc., vid. Tac. Hist. 1, 10, oftere, egf. Suet. Aug. 65, o. id. Tib. 15, oftere; — II) „fig.“; — ~ sibi partem, in qua elaboraret, vid. Cic. d. 3, 33; men id. Orat. 42: nullum sibi ad eam rem tempus seponere, (særstilt ad bestemmelse dertil); saal. egf. c. dat., Tac. Ann. 14, 54, o. id. Hist. 1, 1; egf. absol., seposuit Aegyptum, (forvaltede det paa en egen el. særstilt Maade), id. Ann. 2, 59; men Quintil. 1, 10, 26: quae de re sepositus nobis est locus, (hvorefter der bliver handlet særstilt); men Ovid. Met. 3, 318: curas seposuisse graves; — egf. m. ab; ~ a ceteris dictionibus eam dicendi partem, quae etc., (afførende derfra), Cic. d. Or. 1, 6; ligef. Quintil. 12, 2, 16: in consiliis quae ratio suadendi est ab honesti quaestione seposita? — endel. „poet.“ m. blot abl., vid. Hor. A. P. 273; — III) partic. sēpōsitus, 3, egf. font. adj., (men alene „poet.“ o. fig.); A) fieri, langt borte, remotus; — ~ fons, Propert. 1, 20, 24; ~ gens, Martial. Spect. 3; — B) opbevaret, d. e. udvalgt, fastbar, vestis, Tibull. 2, 5, 8; ligef. seposito de grege etc., vid. Martial. 2, 43. sēpōsitio, onis, f., [sepono]: Denlæggelse el. Afsondring, Digest. — sepositus, partic. o. adj. af sepono. — 1. seps, gen. sēpis, comm., *σῆψ*: liden Dyleart, hvis Bid frembringer Jorraadnelse, Lucan. 9, 764, Plin. 29, 32, o. id. 23, 29; — II) etflags Insect, sædv. millepeda, id. 20, 6, (Hard.). — 2. seps: Segn, f. und. 1. sepes. — sepsē, pronom. reflex. f. se ipse, se ipsa; saal. Cic. d. Rep. 3, 8: quae (virtus) omnes magis, quam sepsē, diligit etc., (citeres egf. Senec. Ep. 108).

septas, adis, f., *ἐννάς*: Syvtalet, Macrob. — septem, num. card. indecl., ligefom d. bef. *ἐννά*: syv; — septem sunt menses, quum etc., Plaut. Most. 2, 2, 39; ~ colles, Hor. Carm. Sec. 7; septem et decem, Cic., egf. decem et septem, Liv., decem septemque, Nep., rimel. egf. decem septem, Liv. 24, 15; f. egf. septemdecim s. l.; — sex ... aut septem, Lucr. 4, 581; men his mensibus Sex septem, Ter. Eun. 2, 3, 40; cf. Cic. Att. 10, 8, (Orell.): VI VII diebus; — II) „bef.“; A) septem, *οἱ ἑννά*: Graefenlands syv Bøge; — eos vero septem, quos Graeci sapientes nominaverunt, etc., vid. Cic. d. Rep. 1, 7; Bias, unus e septem, id. Lael. 16; Thales ... sapientissimus in septem, id. Leg. 2, 11; cf. id. d. Or. 3, 31, o. id. Off. 3, 4, oftere; — B) Septem aquae, i. d. Heantisse, vid. Cic. Att. 4, 15; — C) septem stellae, (i. e. Septentriones), Senec. Troad. 438.

September, bris, m., [septem]: d. syvende Maaned i det altside remerte Aar, der begynder med Mart's Maaned, dog sædv. m. mensis, Cic. Att. 1, 1, o. Suet. Aug. 31, oftere; egf. ut. mensis, Auson.; — b) egf. som adj. hos andre Substantiver; — Kalendis Septembribus, Cic.; Non. Sept. (d. 5te); Id. Sept. (d. 13te), Liv. 7, 3, Suet. Caes. 83, o. 21; men XIX Kal. Sept. (d. 14. August); pridie Kal. Sept. (d. 31. August); men „poet.“: Septembribus horis, Hor. Ep. 1, 16, 16; (i den for Sundheden saa farlige September).

septemdecim, f. und. septendecim. — septemfluvius, 3, [fluv]: syvfold firemmentede, Epithet til Nilen, Ovid. Met. 1, 422, oftere. — septemgeminus, 3: syvfold, (poetisk Ord), Nilus, (med syv Munding), Catull., Virg.; men ~ Roma, (som

ligger paa syv Bøge), Stat. Silv. 1, 2, 191. — septemestris, e, [mensis]: paa el. af syv Maaned, infans, Censorin.; egf. septimestris partus, id. — septemviria, ac, f., [nervus]: en Benævneise paa Barten plantago, Appul. — septem. pedālis, e: som høfter syv Fod, statua, Plaut. Cure. a. 3, v. 71. — septemplex, icis, adj., [plico]: syvfold, (poetisk Ord), clipeus, (med syv Lag Ordet), vid. Hom. Il. 7, 220 figd.), Virg. Aen. 12, 925, o. Ovid. Met. 13, 2; men ~ Nilus, (ligefom septemfluvius o. septemgeminus); med syv Munding el. Nløb, id. ibd. 5, 187; ligef. ~ Ister, id. Trist. 2, 189; ~ spiritus, Tertull. — septemtrio, f. und. septentrio.

septemvir, f. und. septemviri. — *septemviralis, e: hørende til Septemvirerne, auctoritas, Cic. Phil. 12, 9; — b) egf. subst. septemvires, ium, m.: Septemviralerne el. Syvmandene, ibd. 13, 12; o. — septemviratus, us, m.: Syvmandenes Embede el. Commission, Septemviratet, Cic. Phil. 2, 38, o. Plin. Ep. 10, 8; af — septemviri, orum, m., [vir]: Syvmandenes Collegium el. Commission; A) til Besorgelse af de til Gudernes Høre anstillede Gæstude; — saal. absol., Tac. Ann. 3, 64; egf. ~ Epulones, Gell.; egf. in sing. septemvir: et Medlem af dette Collegium, Lucan., Plin. Ep.; — B) til Forbedel af de offentlige Forer, Cic. Phil. 5, 7; cf. id. ibd. 6, 5: septemvirum acta sustulimus; — egf. in sing., id. ibd. 5, 12, o. id. Att. 15, 19.

septenarius, 3, [septem]: som indeholder syv, numerus, (Tallet syv), Plin. 11, 43, Gell. 3, 10, o. Macrobr.; ~ versus, (med syv Foder): en Septenarius, Diomed.; — egf. absol.: quum tam bonos septenarios fundat ad tibiam, Cic. Tusc. 1, 44; — ~ synthesis, (Opstalt af syv Bægere), Martial. 4, 46; ~ fistula, (med syv Tommers Giennemsnit), Frontin. — septendecim (septendecim), num. card. indecl., [decem]: syften; — nos in septendecim Siciliae populis numeramur, Cic. Verr. 5, 47; ligef. Liv. 38, 51; (dog skrives derfor ofte XVII); — for septendecim findes egf. septem et decem, Plaut., Cic., decem et septem, Liv., Plin. Ep., decem septemque, Nep. Cato 1, decem septem, Liv. 24, 15.

septēni, ae, a, num. distr. af septem; I) „gentl.“: hver syv, syv til el. paa hver; — duo fascēs ... septenos habuere libros, Liv. 40, 29; quae (seriae) sunt amphorarum septenum, Colum.; cf. Cic. Verr. 2, 49: pueri annorum senum septenumque denum; — II) „overf.“ egf. f. septem; — septenis fistula cannis, Ovid. Met. 2, 682; Et qua septenas temperat unda vias, (de syv Nismunding), Propert. 3, 21, 16; — egf. in sing. („poet.“ o. hos Plin.); Gorgite septeno rapidus mare submovet annis, (om Nilen), Lucan. 8, 445; ligef. ~ Ister, Stat. Silv. 5, 2, 136; men ~ circuitu, vid. Plin. 28, 66. — septennis, e, o. septennium, i, f. und. septuennis, etc.

septentrio, onis, f. und. septentriones. — *septentrionalis, e: hørende til el. benævnt efter Norden; — ~ pars (terrae), Varro, plaga, Senec., Plin.; ~ ventis, Colum.; — b) neutr. pl. septentrionalia, egf. som subst.: de nordlige Egne el. Lande, Plin.; ~ Britanniae, Tac. Agr. 10; o. — septentrionarius, 3: nordlig, ventus, (Norden vinden), Gell. 2, 22; — [af figd. nr. II]: — septentris, (septemtr.), um, (in sing. o. m. tmesis, f. nedentf.), m., [septem, tria]: oprbl.: de syv Nløboren; df. som Stjernebilledet: de syv Stjerner mod Nordpolen, som egf. benævnes den store og lille Bjørn el. Vognen; — neque se septentriones quoquam in coelo commovent, vid. Plaut. Amph. 1, 1, 117; erat a septentrionibus collis, quem etc., Caes. B. G. 7, 83; cf. Cic. Acad. 2, 20; egf. m. tmesis: Gurgite caeruleo septem prohibete triones, Ovid. Met. 2, 528; — sing. septentrio, Plin. 6, 21; ligef. ~ major, (den store Bjørn), Vitruv.

6, s. fin., o. ∞ minor, (den lille Bjørn), Cic. N. D. 2, 43; — II) „overf.“; A) Nørræn; — inflectens sol cursum tum ad septentriones, tum ad meridiem etc., Cic. N. D. 2, 19; cf. Caes. B. G. 1, 1: ad septentriones vergere; men id. ibid.: spectant (Belgae) in septentriones et orientem solem (med Nørdøst): f. egf. Gell. 2, 22, o. M.; — b) sing.; — latus, quod etc., oriens spectat; septentrio a Macedonia obijcitur, Liv. 32, 13; cf. Tac. Hist. 5, 6, ostere, o. M.; egf. in tmesi, Virg. Ge. 3, 381: Hyperboreo septem subjecta trioni Gens; cf. Ovid. Met. 1, 61; — B) m. o. ud. ventus: Nørdenvinden; a) pl.; — ex ea die fuere septentriones venti, Cic. Att. 9, 6; — b) in sing.; — ∞ acer, Liv. 26, 45; cf. Senec. Qu. N. 5, 16: a septentrionali latere ... medius septentrio, etc. — septenus, f. und. septeni.

Septiciānus, 3: hørende til el. benævnt efter en Septicius; — ∞ libra, (som under den anden ymniske Strig blev nedfat fra 12 unciae til 8!), Martial. 8, 71; derom egf. ∞ argentum, id. 4, 89. — septicolis, e, [septem, collis, is]; med el. paa fvy Høie, arx, (d. e. Rom), Prudent.; (cf. Hor. Carm. Sec. 7). — septicius, 3, *σηπτιζός*: borttærende, færtærende, vis, vid. Plin. 30, 10; cf. id. 34, 55. — septies, adv., num. af septem: syv gange, Liv. 28, 6; — milites sesterium (sing.), Cic. Phil. 2, 37, (hvor der efter Gronov. er at supplere: centies). — septifariam, adv., [septem, fari]: syvfold; — ∞ divinum volumen, Santra ap. Non. — septifolium, i, n., [septem]: Syvblad, etflags Plante, Appul. — septiforis, e, [septem, flos]: med fvy Huller el. Nabninger, fistula, Sidon. — septiformis, e, [septem, forma]: syvfold, Augustin.

septimana, ae, f. und. flgd. — septimanus, 3, [septem]: hørende til Tallet fvy; — ∞ Nonae: som faldt paa den syvende Dag i Maaned, (neml. i Martis, Mai, Juli og October, opp. quintanae), Varro, o. Macrobi.; ∞ feturae, (sem fødtes i d. syvende Maaned), Arnob.; — II) subst.; A) septimani, orum, m.: Soldaterne af den syvende Legion, Plin. 3, 5, o. Tac. Hist. 3, 25; — B) septimana, ae, f., fild. Ord f. hebdomas: en Uge, Cod. Theod. — septimatus, ium, f., [septimus]: en fvy Dage efter Idus holden Fæst, Varro, Tertull. — Septimius, Septimia: romersk Slægt: o. Personnavn, hvoraf fan mærkes: I) Digteren Titus Septimius, Samtidig og Ven af Horatius; — vid. Hor. Od. 2, 6, o. id. Ep. 1, 9; — II) Septimius Severus, romersk Keiser, Eutrop. 8, 10. — Septimontialis, e, f. und. flgd. — Septimontium, i, n., [septem, mons]: de fvy Høie, paa hvilke flstgigere Rom blev bygget, Varro, Fest.; — B) df. Syvboiefesten i Dec. Maaned, til Minde om alle fvy Høies Jndlemmelse i Byen Rom, Varro. L. L. 6, 3, Fest.; — heder egf. Septimontiale sacrum, Suet. Dom. 4; — men ∞ satio fabae, (som foretages samtidig dermed), Colum. 2, 10; — not.: Septimontius, i, m.: en Gudom, til hvis Ære Fæsten Septimontium blev holdt, Tertull.

septimus (septimus), 3, num. ord. af septem: den syvende; — Septimas esse aedes a porta, ubi etc., Plaut. Pseud. 2, 2, 3; cf. Ovid. Met. 4, 213; men intra septimas Calendas, (i. e. intra septem menses), Martial. 1, 100; cf. Hor. Sat. 2, 6, 10; men Cic. d. Rep. 2, 10: Roma condita est secundo anno Olympiadis septimae; men sententia septima decima etc., vid. id. Cluent. 27; egf. i et Ord: septimodecimo die, Vitruv.; — B) heril mærkes sem averterbale Dictioner; a) die septimi, (ligesom die crastini, o. fl.): paa den syvende Dag el. om fvy Dage, Plaut. Pers. 2, 3, 8, Gell. 10, 21, o. Macrobi.; — b) septimium: syvende Gang; — ∞ consul (Marius), Cic. N. D. 3, 32; — c) septimo, ligesom flgd.: syvende Gang; — ∞ creatum consulum (Marium), Quadrig. ap. Gell. 10, 1; — fild. egf. fvygange; lavare ad diem septimo, Trebell.

Vopise.; — not.: hos Grammatici findes egf. casus septimus (f. abl. ud. praepos.); f. egf. Quintil. 1, 4, 26. — septimusdecimus, 3, f. und. flgd.

septingēnarius, 3: hørende til el. bestaaende af Tallet, fvyhundred; — ∞ greges, Varro; af — septingēni, ae, a, num. distr. til septingenti: hver 700, 700 til el. paa hver; — ∞ bractea, Plin. 33, 19. — septingentesimus, 3, num. ord. til flgd.: den fvyhundredste; — ∞ supra annum, Liv. prooem. — septingenti, ae, a, num. card., [septem, centum]: fvyhundred; — ∞ amorum memoriam uno libro colligavit (Atticus), Cic. Orat. 34; ∞ millia passuum, id. Quint. 25; ∞ stadia, Plin.; — egf. absol.: Septingenta Tito debet Lupus (se. sestertia), Martial. 7, 10; df. — septingentes, adv.: 700 gange, Plin. 28, 50; men id. 36, 21: ∞ sestertium aeris alicui debere, f. und. sestertium.

septio (saep.), ōnis, f., [sepio]: Indbegning, Vitruv.; men ∞ urbis, Vopise. Aurel. 12, (Opførelsen af en Ringmur derom). — septipes, edis, adj., [septem, pes]: fvy Fod høi; df. fild. „poet.“: overmaade høi el. fier, Burgundio, Sidon. — septizōnium, i, n., [septem, zona]: Bygning i Roms 12te Region, rimel. med fvy Afsteling el. Etager, Suet. Tit. 1; — en anden saaran Bygning skal være opført af N. Septimius Severus, Spartian. Sever. 19 o. 35.

septuāgenarius, 3: hørende til el. indeholdende Tallet 70; — ∞ fistula, (af 70 Tommers Diameter), Frontin.; ∞ homo (70aarig), Digest.; af — septuagēni, ae, a: hver 70, 70 til el. paa hver; — pyramides in imo latae pedum quinquem septuagenum, Plin. 36, 19; egf. i et Ord: fistula septuagenumquinum, (af 75 Tommers Diameter), Frontin.; — egf. in sing., Plin. 26, 63. — septuagēniquini, f. und. flgd. — septuagenus, 3, f. und. septuagēni. — septuagesies, adv., Biform af septuages, Capella. — *septuāgesimus, 3, num. ord.: den 70de, annus, Cic. Div. 1, 23; men ∞ castra, Liv. 28, 16; o. — septuagesies, adv. num.: 70 gange, Colum. 5, 2; af — septuāginta, num. card. indecl., *ἑβδομακισία*: 70; — centum septuaginta aratoribus inanior ager etc., Cic. Verr. 3, 52; septuaginta et tres amissi, Liv. 35, 1; cf. Nep. Att. 21; egf. m. Taltegn: interficiuntur IV et LXX, Caes. B. G. 4, 12.

septuēnnis, (Biformen septennis har Capitolin.), e, [septem, annus]: fvyaarig, puer, Plaut. Bacch. 3, 3, 36, ostere; df. — septuēnnium, i, n.: Tidrum af fvy Aar, Tertull.; — af Biformen: septennium har Prudent.: duo per septennia. — septum, i, f. und. sepio, nr. III. — septuun, uncis, m., [septem, uncia]; I) „alm.“: fvy Toldbedele af et Vædt; — ∞ jugeri, Colum. 5, 1; cf. Liv. 5, 24: triumviri jugera et septunces viritum diviserant; men id. 23, 19: septunces auri in singulos pretium convenit, (fvy Unzer Guld); — II) „overf.“: fvy Stykker i sit Slags; navnli. i et Drifflag: fvy Glas, Martial. 8, 51; men id. 3, 82: Septunces multo deinde perditus stertit, (af mange Etaster, af megen Drif). — septuōse (saep.), adv., [septus, 3, sepio]: indhyllet el. tilhyllet; df. „overf.“ om Tælen: dunkelt, Liv. Andr. ap. Non. — septuplum, i, n., *ἑπτάπλοον*: det Syvfoldte, Augustin. — septus (saep.), 3, partic. af sepio.

sepulcrālis, e: hørende til en Grav el. til en Begravelse, arae, Ovid. Met. 8, 480; ∞ fax, (Ligstafelen), id. Her. 2, 120; o. — sepulcrum, i, n.: Begravelsesplads; — in sepulcretis ... ipso rapere de rogo coenam, Catull. 59, 2; af — sepulcrum, (sepulchrum), i, n., [af sepelio, ligesom fulcrum af foleio, o. fl.]: Gravsted el. Grave, Begravelse el. Gravmæle; — sepulcri appellatione omnem sepulturae locum contineri, etc., Digest.; cf. Cic. Leg. 2, 22: nec tamen eorum ante sepulcrum est, quam justa

(om Tiden, el. om hvad der følger i Tiden cf. Ordenen); — Aestatem auctumnus sequitur, post acer hiemps fit, Eum. Ann. 16, 31; sequenti anno, Plin. 10, 82; cf. Hirt. B. G. 8, 50: in sequentis anni ... petitione etc.; sequenti tempore, Quintil. 1, 5, 52; men quam primum luce sequenti, Ovid. Fast. 4, 675; secuto die, Plin. 13, 43; cf. id. 6, 26: secuta actas propioreu cursum tutioremqve indicavit; men Luce securata tutos pete, navita, portus, Ovid. Fast. 4, 625; cf. Lucan. 2, 528; men in sequenti volumine, Vitruv. 6, 8; dog egf. Africanus sequens, (i. e. minor), Plin. 7, 59; — sequitur hunc annum nobilis clade Romana Caudina pax, Liv. 9, 1; cf. id. 10, 38; men Intonuit dicente dea, tonitruumque secuti ... nimbi, etc., vid. Ovid. Met. 14, 542; cf. Virg. Aen. 9, 501: sequitur clamor, coelumque remugit, etc.; men Ovid. Met. 9, 780: lacrimae sunt verba secutae; cf. id. Fast. 1, 359: Verba fides sequitur, etc.; f. egf. id. ibid. 3, 305; men Cic. Att. 4, 2: post illas datas litteras secuta est summa contentio de domo; cf. id. N. D. 1, 2: quibus (sanctitate et religione) sublati, perturbatio vitae sequitur et magna confusio; men id. Orat. 49: qua tempestate Paris Helenam ... et quae sequuntur (eg det følgende Eter); cf. id. Leg. 2, 23: nostis, quae sequuntur, etc.; — saal. egf. om den hideriske folge og om Ordenen i Jorcerager; sequitur is rex, qui etc., Cic. d. Rep. 2, 21: sequitur, ut doceam etc., id. N. D. 2, 32; cf. id. Leg. 3, 18: deinde sequitur, quibus jus sit etc.; men sequitur videre de eo, quod etc., Digest. — b) som Besiddelse cf. Arv at folge nogen el. tilfalde nogen; — ut victorem res sequebatur, Liv. 28, 21; cf. id. 33, 13: ut belli praeda ... Romanos, ager urbesque captae Aetolos sequebantur; cf. Hor. Sat. 1, 8, 13, v. Plin. 9, 60; — c) praegnant egf.: Ictetigen at folge med el. at foie sig, at femme af sig selv; — herbae ... aridae factae ... celerius rumpuntur, quam sequuntur, Varro; cf. Virg. Aen. 6, 146: ipse (ramus) volens facilisque sequetur, Si etc.; men Liv. 38, 21: quum scrutantes, quae vellunt, telum non sequitur; cf. Ovid. Met. 12, 372; — ita flexibilis (oratio), ut sequatur, quorumque torqueas, Cic. Orat. 16; cf. id. Brut. 19: non quaesitum esse numerum, sed secutum; f. egf. Quintil. 2, 14, in., v. id. 10, 2, 27, ostere; — II) „fig.“; A) „alm.“: at tage til folge, at holde sig der til, at blive derved; — si verbum sequi volumus, (ville vi holde os til Beg- staven), Cic. Caecin. 17; — hanc (Caesar) in re publica viam, quae popularis habetur, secutus est, Cic. Catil. 4, 5; cf. Ovid. Pont. 1, 4, 38; figel. id. ibid. 2, 10, 18: Diversum quamvis quisque sequamur iter, etc.; men Liv. 4, 4: patrem sequuntur liberi, (følge faderens Stand); men Caes. B. G. 1, 4: damnatum poenam sequi oportebat, ut etc.; f. egf. Cic. Lael. 17; — B) „bet.“; I) at folge nogen's Autoritet el. Exempel cf. Partii; — nec minor iis (poena statuenda est), qui secuti erunt alterum, quam iis, qui etc., Cic. Lael. 12; cf. id. ibid.: ∞ amicum vel bellum patriae inferentem; men Lucan. 2, 531: O scelus ultiores, mellioraque signa secuti, etc.; men sequi auctoritatem alicujus, id., Caes., consilium Scipionis, id.; cf. id. B. C. 2, 32; figel. qui etc., quam rationem sequantur, vides, Cic. Div. 2, 6; f. egf. und. secta; figel. Liv. 31, 7: ut linguam (sc. Graecorum), ut nomen secutos credere, etc.; egf. absol.: si senatus sequatur, etc., Caes. B. C. 1, 1; men Cic. d. Rep. 5, 19: ∞ naturam optimam bene vivendi ducem; men ulteriora mirari, praesentia sequi, vid. Tac. Hist. 4, 8; f. egf. Ovid. Met. 7, 20: video meliora proboque, Deteriora sequor, etc.; — 2) at sege et formaal el. en Følgt, at stræbe el. fragte derefter; — natura bonos viros eam sequi iustitiam, quae sit, non eam, quae putetur, Cic. d. Rep. 3, 11; cf. id. Lael. 27, v. id. Mur. 27; ∞ commodum matris,

(drage Omforg derfor), Ter. Heer. 3, 5, 31; ∞ lites, id. Andr. 4, 5, 16; ∞ quae nocere (oppoñ. lugere), Hor. Ep. 1, 8, 11; cf. ibid. 1, 1, 72; — 3) at folge el. være folge deraf, navn. i den legiste Slutting; — nec si etc., sequitur illi, etc. eas causas etc., Cic. Fat. 12; saal. egf. m. Subjectsføining, id. Tusc. 5, 8; — ostere m. figd. ut; si haec enunciatio vera non est, sequitur, ut falsa sit, id. Fat. 12; cf. id. Fin. 2, 8, Quintil. 3, 8, 23, v. id. 3, 11, 17, v. A.; — III) partic. seq uens, tis, brugtes egf. efter Quintil. 8, 6, 10, af nogle fem subst. f. *litterarum*. — sequutio, sequutor, etc., f. und. sentio, etc.

Ser, eris, f. und. Seres. — sera, ae, i. [2.sero]: etflags Bøm el. Tvertræ, hvormed Tøren spærres indtæntra; — qua (sera) remota fores panduntur, Varro; exente poste seram, Ovid. Am. 1, 6, 21, estere; egf. in pl.; ejus (portae) Dempserat oppositas insidiosa seras, id. Fast. 1, 265; — Pone seram, (saa Slaen for), Juvenal. 6, 317; men Clauditur et dura janua firma sera, Tibull. 1, 2, 6; men Colum. 9, 1: seris transversis ita clathrare (vaceras), ne etc.

Serapeum, i, f. und. Serapis. — *serāpiās*, adis, f., *serapiās*: en Bøgnævelse paa Planten orchis, Plin. 26, 62; heter egf. serapion, i, n., Appul. — Serapicus, 3, f. und. Serapis. — *Serāpio*, (el. -on), ōnis, m., rimel. i Rom ortent. som Elæxnavn; df. som Sagnnavn til P. Corn. Scipio Nasica (cons. a. u. c. 616); — vid. Liv. epit. 55, egf. Plin. 7, 10, Cic. v. A. — *serāpiōn*, f. und. serapias.

Serapis, (ūde. egf. Serapis), is e. idis, m.: en bōi ægyptisk Gudhed, hvorom Macrobi. Sat. 1, 20: Serapis et solis eandem esse naturam, etc.; men colosseum Serapiu e smaragdo (Guden's Billedstøtte), vid. Plin. 37, 19; men ante ipsam Serapiu, (foran hans Statue og Tempel i Syracus), Cic. Verr. 2, 66; cf. id. Div. 2, 59, Tac. Hist. 4, 81, v. A.; — B) df. 1) *Serapēum* (e. -um), i, n.: et Serapisiempel, navn. i Alexandrien, Tertull.; f. egf. Tac. Hist. 1, 81; — 2) *Serapicus*, 3: børende til el. benavnt efter Guden Serapis; df. „overf.“: pragtig, coenar, Tertull. — *Serapium*, i, n., f. und. frgd. nr. B, 1.

sero, adv. af serus: sildigen, sent, langsomt, (men f. posit. ius. bruges særv. sero, f. und. serus); — df. compar., *serius*: sildigere; — modo surgis (Sol) Eoo Temperius coelo, modo serius incidis undis, Ovid. Met. 4, 197; cf. Liv. 31, 11, v. A.; men „pect.“: serius ocus, (ser el. siden, først el. først), Hor. Od. 2, 3, 25; cf. Ovid. Met. 10, 33: Serius aut citius sedem properamus ad unam; — superi, quam serissime, (saa sildigt muligt), Caes. B. C. 3, 75, v. Plin. 15, 18; — b) egf. heter serius: for sildigt el. altfor sildigt; — an serius venimus? Cic. d. Rep. 1, 13; men id. d. Or. 3, 20: ad quae (mysteria) biduo serius veneram; cf. id. Catil. 1, 2, v. Caes. B. C. 3, 8.

serenator, ōnis, m., [sereno]: som cyflarer Luften, Epithet til Juppiter, Appul. — *serēne*, adv. af serenus: klart, i klart Lyg; men alene in compar. v. „fig.“, Augustin. — *serēnifer*, a, um, [serenus, fero]: som bringer klart Veir, Aquilo, Avien. — **serenitas*, atis, f.; I) m. v. ud. coeli: Luftens Klarhed, klart el. smukt Veir; — quum sit tum serenitas, tum perturbatio coeli, Cic. Div. 2, 15; men ∞ auctumni, Plin.; men ∞ tranquilla, (opp. foeda tempestas), Liv. 2, 62; egf. in pl.; imbribus magis, quam serenitibus (offendi vineam), Colum.; — II) „overf.“: — modum imponere secundis rebus, nec nimis credere serenitati praesentis fortunae, prudentis hominis ... esse, Liv. 42, 62; men serenitatem alicujus obducere, (formørke nogen's lyse el. glæde Stemmning), Senec. d. Ir. 3, 25; — not.: egf. ex Serenitas Vestra, (Gæds Raade): en Titel, som tilkaldes de romerske Keisere, Veget.; v. — *serēno*, avi,

atum, 1, v. 52: at giere lys el. klar; (poetisk Ord); - Vultu, quo coelum tempestatesque serenat (Juppiter), etc., vid. Virg. Aen. 1, 255; ogf. absol.: percussus fulmine civis Luce serenanti (ved Dagens klare lys) vitalia lumina liquit, Cic. (poëta) Div. 1, 11; men serenatus Olympus (el. axis), Sil.; - ogf. „overf.“: Consilium vultu legit, ac spem fronte serenat, Virg. Aen. 4, 477; cf. Sil. 11, 369: tristia fronte serenant; men ~ nubila animi, Plin. 2, 4; ligef. Sil. 5, 181: Dona serenato referas sollemnia Phoebæ (i. e. placato); - [figd.].

sērēnus, 3; 1) klar el. lys, navn. om Lufte og om Veiret, (ofteft „poet.“); - ~ coelo, Luer., Virg., Cic. Fam. 16, 9, v. 2.; coeli in regione serena, Virg. Aen. 8, 528; men ibd. 5, 870: O nimium coelo et pelago confise sereno! men postquam ex tam turbido die serena et tranquilla lux reddit, etc., Liv. 1, 16; ~ nox, Virg., Cic.; ~ aer, Plin.; men compar., Coelo perfruitur serenior, Martial. 4, 64; ~ color, (opp. nubilus), Plin.; ~ aqua, id., vox, Pers. 1, 19; - „poet.“ ogf. om en Vind, der bringer klart Veir; Hic favonius serenulst, istie auster imbricus, Plaut. Merc. 5, 2, 35; cf. Virg. Ge. 1, 461: unde serenae Ventus agat nubes, etc.; - b) neutr. serenum ogf. som subst.: klar Luft el. Himmel, klart Veir; - in sereno, noctu, etc., Cato; oftere absol., sereno; Priverni sereno per diem totum rubrum solem fuisse, Liv. 31, 12; cf. id. 37, 3, ogf. Plin. 11, 28, (hvor der medsfattes nubilum); ligef. liquido ac puro sereno, Suet. Aug. 95; - in pl.: coeli serena, Luer. 2, 1099; cf. Virg. Ge. 1, 393; - II) „fig.“: lys, munter, froloft; - placidum degunt aevum, multumque serenum, (om Underne), Luer. 2, 1093; ~ vultu, id., Hor., v. 2.; cf. Cic. Tusc. 3, 15: tranquilla et serena (frons Socratis); Quumque serenus erit (Augustus), vultusque reniserit illos, Qui etc., Ovid. Pont. 2, 2, 65; men id. ibd. 2, 1, 5: Tandem aliquid, pulsa curarum nube, serenum Vidi, etc.; - not.: ogf. er Serenus: Epithet til Juppiter, Inscripct.; hof. ogf. Martial. 5, 6, falder R. Domitian: Jovem Serenum; - ogf. er Serenissimus: en Titel til de romerske Keisere, Cod. Just.; - III) Serenus, Serena, som Personnavn, hveraf mærkes; A) Qu. Serenus Sammonicus: Læge under Septimius Severus o. Caracalla; af ham haves et Dig af Medicin; - 2) Serena: Gemalinde af Ettilio, o. Svigermoder af R. Venerius; - vid. Claudian.: Laus Serenae Reginae.

Sēres, un, m., Sēres: Gæst i d. østlige Asien, beromt af dets silkeagtige Stoffer; - vid. Plin. 6, 20, Virg. Ge. 2, 121, Hor. Od. 3, 29, 27, o. id. ibd. 4, 15, 23, Ovid., v. 2.; - B) df. Sericus, 3: serisk, hørende til el. benævnt efter Sererne, Oceanus, Plin., hostis, Propert., sagittae, Hor.; - b) „bef.“ er at mærke: ~ vestes (af seriske Stoffer), Plin., Tac.; ~ pulvilli, Hor. Epod. 8, 15; ~ carpenta, (med Silkeforhang), Propert.; - ogf. absol.: serica, orum, (f. vestes sericae), Propert., Martial.; men in sing., sericum, i: serisk Stof, Ammian. 23, 6, Solin., v. 2.

1. seresco, ēre, v. inch. n., [serenus]: at blive tør; - dispansae in sole reserescunt (vestes), Luer. 1, 307. - 2. seresco, ēre, v. inch. n., [serum]: at blive til Vædd; - omne (lac) frigore reserescit, Plin. 11, 96. - Sergestus, i, m., efter Virg. Aen. 1, 510, oftere: Stamfader for den seriske Slægt i Rom. - Sergius: romersk Slægts og Personnavn; - L. Sergius Catilina: den berøgtede Stifter af den efter ham benævnte Sammenbrødsfælle; - C. Sergius Orata: berøgtet Vædding, Cic., Plin. 9, 79, v. 2.; - B) df. 1) Sergius, 3: benævnt efter en Sergius; - ~ tribus, Cic. Vat. 15, lex, Frontin., olea, f. nedenf.; - 2) Sergianus, 3: = frgd.; - ~ olea, Cato, Varro; heder ogf. Sergia olea, Colum., Plin.

seria, ae, f.: tendeformet Lækar el. Gad til Dy-

bevaring af flydende og tørre Sager, navn. ogf. til Retsfæltning; - Relevi dolia omnia, omnes serias, Ter. Heaut. 3, 1, 51; cf. Liv. 21, 10, Colum. 12, 52, v. 2. - *sericarius, 3: hørende til seriske Stoffer, textor, Firmic., v. - sericatus, 3: som er iført Klæder af serisk Stof, Suet. Calig. 52; - [sericus]. - serichatum, i, n.: etflags Krydoplante, Plin. 12, 45. - serico-blatta, ae, f., [sericus], se. vestis: purpurfarvet Silkekledning, Cod. Just. - sericus, 3, f. un. Seres, nr. B.

series, em, e, [2.sero]: sammenhængende Række el. Række el. Orden; 1) „egenl.“; A) „alm.“; - ~ vineulorum ita astricta, ut etc., Curt. 3, 1; ~ struetae (dentium), Plin. 7, 15; men ~ sparsa ramorum, (om Aarerne i Legemet), id. 11, 69; - ~ juvenum, (ceres Dansker), Tibull. 1, 3, 63; men custodiarum seriem recognoscens, (Rækken af Jængerne), Suet. Calig. 27; - B) „bef.“: uafbrudt Slægtsfølge; - sic ab Jove tertius Ajax; Nec tamen haec series etc., Ovid. Met. 13, 28; Digne vir hac serie, etc., vid. id. Pont. 3, 2, 109; ligef. Propert. 4, 11, 69: Et serie luleite genus, etc.; - II) „fig.“; a) c. gen.; - quanta series rerum sententiarumque sit, etc., Cic. Leg. 1, 19; cf. id. N. D. 1, 4; men id. Div. 1, 55: fatum ... id est ordinem seriemque causarum, quum causa causae nexa rem ex se signat; cf. Gell. 6, 2: fatum est sempiterna quaedam series rerum et caetena; - ~ annorum, Hor.; ~ temporis, Ovid., laborum, malorum, id.; - ogf. in pl.; ~ litium, Suet. Vesp. 10; cf. Vell. 2, 118: simulantes fictas litium series; - b) ud. gen.; - inexplicabili serie connectere („alleg.“), Quintil. 5, 14, 32; cf. Cic. Acad. 2, 7; navn. ogf. om Ordforbindelsen; quae bene composita erunt, memoriam serie sua ducent, Quintil. 11, 2, 39; cf. Hor. A. P. 242: tantum series juncturae pollet, etc.

seriētas, atis, f., [2.serius]: Alvorlighed, Auson. - seriilia, ium, n., [2.sero]: Læner; - ~ sparteae, Pacuv. ap. Fest. p. 313, (Müll.). - serio, abl. som adv., f. un. 2.serius. - seriola, ae, f., dem. af seria: liden Gad el. liden Tende, Pers. 4, 29, Pallad. - Seriphus (-os), i, f.: liden D i Ægærhavet, heneegnes til Cycladerne, (hod. Serfo el. Serfant); - vid. Plin. 4, 22, Cic. N. D. 1, 31, v. 2.; - B) df. Seriphus, 3: seriphisk, absinthium, Plin.; men Tac. Ann. 4, 21: saxo Seriphio consenuit; - b) ogf. subst. Seriphus, i, m.: en Seriphier, Cic. d. Senect. 3. - seris, idis, f., séris: en Endicæter, Plin., Varro. - serisapia, ae, f.: oplygtet Raavn paa en Ret el. Epife, [rimel. af serum, d. e. Syre, v. sapio], Petron. 56, 8. - seritas, atis, f., [serus]: silbig Antomst, Langsomhed; - ~ epistolaram, Symmach.

1. serius, adv. compar., f. un. sere. - 2. serius, 3, [rimel. bef. m. severus, der ordenl. bruges om Personer, ligesom serius om Begreber]: alvorlig; - res seriae, (opp. jocosae), Cic. Off. 1, 37; cf. ibd. 29: quum gravibus seriisque rebus satisfecerimus; ligef. rem seriam agere cum aliquo, Ter. Eun. 3, 37; ~ verba, Tibull., Hor., carmina, Plin. Pan.; ~ curae, ibd., partes diet, ibd.; - b) neutr. serius, i, oftere seria, orum, som subst.: Alvor, (opp. jocus); - heus tu, si quid per jocum Dixi, nolito in serium convertere, (optage det for Alvor), Plaut. Poen. 5, 5, 41; ligef. nihil ad serium, (intet alvorligt), Tac. Ann. 6, 14; - quicquid joca, seria, ut dicitur, etc., Cic. Fin. 2, 26; cf. Liv. 1, 4: cum his seria et jocos celebrare; f. ogf. Tac. Ann. 2, 13; ligef. Hor. Sat. 1, 1, 27: Sed tamen amoto quacramus seria ludo; cf. id. ibd. 2, 2, 125, oftere; men ille seria nostra, ille deliciae, (om en Jædelingsflæve), Plin. Ep. 8, 1; men Tac. Germ. 24: aleam ... sobrii inter seria exerceant; - c) df. abl. serio, ofte som adverb.: for

Alber, (Opp. joco): — Cum ea tu sermoem nec joco, nec serio Tibi habeas, Plaut. Amph. 3, 2, 25; cf. ibd. 50; men ibd. 3, 3, 9: An id joco dixisti? equidem serio ac vero ratus; f. egf. Ter. Heaut. 3, 2, 30, Liv. 7, 11, o. M. — *seriva*, ac, f., [a serendo: at knytte el. binde]: en Krans; rimel. Xæsem. Plin. 21, 2, (al. servia).

sermo, *ōnis*, m., [2.sero]: Samtale, mundfig Underholdning; — *sermo* est a serie ... ubi oratio cum altero conjuncta, Varr. L. L. 6, 7; I) „egenl.“; A) „alm.“; — vis orationis duplex est, altera contentio- nis, altera sermonis ... *sermo* in ... congressionibus familiarium versetur; sequatur etiam convivia, etc., Cic. Off. 1, 37; cf. Senec. Ep. 75: concordet *sermo* cum vita, etc.; men Cic. Off. 1, 38: quibuscum *sermonem* conferimus, etc.; men id. Fam. 1, 9: hac me mente fuisse ... in nostris sermonibus collocationibusque ipse vidisti; men mihi quae (uxor) hujus similes sermones serat, etc., Plaut. Mil. gl. 3, 1, 106; cf. Virg. Aen. 6, 160: Multa inter velle amicam *sermone* serebant; — esse in ore, in *sermone* omnium, etc., Cic. Phil. 10, 7; men Propert. 2, 17, 7: Et nunc inter eos tu *sermo* es, etc.; men Hor. Od. 3, 3, 71: Referre sermones deorum; (cf. ibd. v. 18 seq.); men jucundus est mihi *sermo* litterarum tuarum (din fristlige Underholdning el. Meddelelse), Cic. Fam. 7, 32; — B) df. „bef.“; 1) Mængdens Tale el. Snak i en bestemt Anledning, Dmtale el. Rygte; — Ita nunc per urbeis solus *sermo* est omnibus, Eum velle amicam liberare, etc., Plaut. Pseud. 1, 5, 4; faaf. m. Subjectsføtning, Cic. Flacc. 6, o. id. Att. 7, 23; — venire in *sermone* hominum etc., id. Verr. 4, 7; cf. id. Fam. 9, 3: dare *sermonem* iis, qui etc.; ligel. Tac. Hist. 4, 4: materiam sermonibus praebere; men *sermo* illius temporis etc., Cic. Rab. Post. 14; — 2) færd Samtale el. Underholdning, Disputation el. Dialog; — vid. Cic. d. Rep. 1, 11 o. 24, egf. id. Lael. 1; ligel. id. Fam. 9, 8: feci *sermonem* inter nos habitum in Cumano, quum etc.; men id. Leg. 1, 4: in longum *sermonem* me vocas, Allice! f. egf. Quintil. 6, 3, 44; — 3) df. egf. den rolige og jerne Tale, (som hørende til Omgangs- sproget el. til den mundblige Meddelelse); faaf. heder Philosophernes Foredrag: *sermo* potius, quam oratio, Cic. Orat. 19; cf. id. Brut. 68: statarius el. sermonis plenus orator; f. egf. Hor. Sat. 1, 4, 42 o. 48, egf. id. A. P. 95; — b) egf. „concret“: den Digtningst, som i Indhold og Form nærmer sig til almindelig Prosa; — vid. Hor. Ep. 1, 4, 11, egf. id. ibd. 2, 1, 250, o. 2, 2, 60; — II) „overf.“: Udtryksmaaden el. Udtrykket, Talem el. Sproget el. Dictionen; — faaf. Lucr. 3, 261: Abstrahit invitum patrii sermonis egestas, etc.; cf. Hor. A. P. 57; ligel. quae philosophi Graeco *sermone* tractavissent, etc., Cic. Fin. 1, 1; men Quintil. 1, 6, 43: fuerit paene ridiculum, malle *sermonem*, quo locuti sint homines, quam quo loquantur. Et sane, quid est aliud vetus *sermo*, quam vetus loquendi consuetudo? men quae (aves) *sermonem* imitantur humanum, Plin. 10, 59; cf. ibd.: turdum habuit ... imitantem *sermonem* hominum; men Cic. Brut. 35: fuit ... in Catulo *sermo* Latinus, (han talte godt Latin); cf. ibd.: incorrupta quaedam Latini sermonis integritas etc.; men Quintil. 2, 13, 5: ad iudicem omni *sermone* directo, an aliquando averso per aliquam figuram dicendum sit? f. egf. id. 12, 2, 3: qui leges, quae etc., numquam eruditore aliquo *sermone* tractavit, etc.

**sermocinatrix*, adv.: samtaltende, Sidon.; — *sermocinatio*, *ōnis*, f.: færd Underholdning el. Sam- tale, Disputation el. Dialog; — vid. Quintil. 9, 2, 31: *sermones* hominum assimilatos dicere *diabolos* malunt, quam, quod Latinorum quidam dixerunt, *sermocina- tionem*; — b) egf. en rhetorisk Figur; — vid. auct. ad Her.

4, 52, o. — *sermocinatrix*, *icis*, f., Quintil. 3, 1, 10, som Overførelse af d. platoniske *προσομιμωσις*, (altf. den Del af Rhetoriken, som udviser sig igiennem Dialogen); — b) egf. „alm.“: ∞ immodia, (uen- delig Snakkerise), Appul.; af — *sermocinor*, *atus* sum, 1, v. depon. n., [*sermo*]: hveder el. forer en Samtale, m. o. ud. cum aliquo; — ait ... se cum isto *sermocinaturam*, Cic. Verr. 1, 52; cf. id. Inv. 2, 17; — II) „bef.“ egf.: at fere en færd Tale el. Samtale, at disputere, oel.; — vid. Suet. Tib. 56, o. Gell. 5, 21. — **sermonialis*, e: hørende til Talem, talende, opp. rationalis, Tertull.; — *sermōnor*, *ari*, v. dep. n.: = *sermocinor*; — vid. Gell. 17, 2: *sermonari* ... rectius; *sermocinari* crebrius etc.; o. — *sermunculus*, i, m., dem.: Gøtkefnak, løst og ubemstet Rygte; — ex urbanis malevolorum *sermunculis* haec ab istis esse collecta, Cic. Deiot. 12; *sermunculum* sedare, id. Att. 13, 10; cf. Plin. Ep. 5, 8, o. id. 7, 17; — [*sermo*].

1.sero, *sevi*, *satum*, 3, v. a.: faer, udsaaer, planter; egf. besaaer el. beplanter; I) „egenl.“; — ∞ viciam, lentem, Varr., frumenta, Caes., oleum et vitem, Cic.; cf. Hor. Od. 1, 18, in.; ligel. Cic. d. Senect. 17: multae etiam istarum arborum mea manu sunt satae; men Serit arbores, quae alteri seculo prosint, vid. Caecil. ap. Cic. Tusc. 1, 14; men tum sit, ut tantum decumae sit, quantum severis, etc., Cic. Verr. 3, 47; men „poet.“: satas alio ... traducere messes, (neml. ved Hæret), Virg. Ecl. 8, 99; — iste serendus ager, Ovid. A. A. 2, 668; cf. Tibull. 2, 3, 74: Quid nocuit, sulcos non habuisse satos? men impers. o. som Ordspreg: Mihi istic nec seritur, nec metitur, Plaut. Epid. 2, 2, 80; — b) df. subst., sata, orum, n.: Sæten, Virg. Ecl. 3, 82, oftere, Ovid., Plin.; — II) df. „fig.“; A) „overf.“ el. om Menneſter: at for- plante el. avle, oel., (ofteſt in partic. perf. o. „poet.“); — exstisſe quandam maturitatem serendi generis humani etc., Cic. Leg. 1, 8; cf. id. Att. 14, 20, o. id. Tusc. 1, 49; — ex Pelope ... satus Atreus, poeta ap. Quintil. 9, 3, 57; — egf. m. de: Ilic cum Lauso de Numitore sati, Ovid. Fast. 4, 51; egf. m. ab; largoque satus Curetas ab imbre, etc., id. Met. 4, 282; dog ofteſt m. blot abl.; Sole satus Phaethon, Ovid. Met. 1, 751; sata ... Tiresia Manto, (hans Datter), id. ibd. 6, 157; cf. Virg. Aen. 6, 125; ligel. Liv. 38, 58: non sanguine humano, sed stirpe divina satum se esse; — df. egf. subst., satus (sata) aliquo: Søn (el. Datter) af nogen; satus Anchisa, Virg., (d. c. Æneas); satus Hammone, id., (i. e. Iarbas); satae Pelia, (hans Døttre), Ovid.; men id. Met. 14, 778: sati Curibus, (de fra Byen Cures Nedstammende, el. Ind- vaaernde deraf); — B) „ment.“ el. en Begreber: at fremavle el. forplante, at frembringe el. udbrede, oel.; — ∞ leges, instituta, rem publicam, Cic. Tusc. 1, 14; — ∞ lites, Plaut., civiles discordias, Liv. 3, 40; men id. 24, 23: ∞ crimina in senatum apud plebem; ligel. ∞ invidiam in alios, Tac.; ∞ rumores, Virg.; men ∞ sibi causas sollicitudinum, Senec. Ep. 104.

2.sero, (ui), *sertum*, 3, v. a., [iſtilleret af *εἶρω*, i. e. sero, necto]: knytter el. binder dertil el. til binanden; I) „egenl.“, dog alene in perf. partic.; — Accipiunt sertas nardo florente coronas, Lucan. 10, 164; sertis flores, Appul.; men sertae loricae, (Kling- pansere), Nep. Iphicr. 1; — B) df. subst. in neutr. pl., sertae, orum: Blomſterkrans; — coronas, sertae, unguenta etc., Plaut. Asin. 4, 1, 58; cf. Cic. Catil. 2, 5, Tibull. 1, 1, 12, o. M.; ligel. Ovid. Trist. 5, 3, 3: Festaque odoratis innectunt tempora sertis; ligel. id. Fast. 4, 616: Imposuitque suae spicea sertae comae; — ſield. in sing.: roseo venus aurea serto, Auson.; — egf. in fem.: sertae, ac, pſf. Propert. 2, 24, 37: Quum tua praependent demissae in pocula sertae; — II) „fig.“: ſammenknytter el. ſammenkæber el. for-

binder: - ex aeternitate causa causam serens, Cic. Fat. 12; cf. Liv. 25, 6: ejus (fati) lege immobilis rerum humanarum ordo seritur, (ordens i) Zusammenhängen; men Sall. frgm. Hist.: bella ex bellis serendo magni facti; ~ certamina cum patribus, Liv. 2, 1; cf. id. 27, 12, estere; ~ crebra proelia, Tac. Hist. 5, 11; men Plant. Cure. 1, 3, 37: Quod quidem mihi, polluctus virgis, servus sermonem serat, (verster Ord med mig); f. egf. und. sermo 1, A, Virg. Aen. 6, 160; liqel. ~ aliquid sermonibus occultis, Liv. 3, 43; cf. id. 7, 39, egf. id. 33, 32; liqel. ~ colloquia secreta cum aliquo, id. 31, 61; men id. 10, 19: ~ populares orationes, (sammenfæie el. udarbejde); cf. id. 7, 2: ~ argumento fabulam.

3.sero, abl. fem adv., f. und. serus; df. — serotinus, 3; I) estef i Decemorien: fem forctages el. finder Sted paa en fsteigere Tid; - festinatam sementem saepe decipere, serotinam semper, Plin. 18, 56; ~ pira, (fsteigt møene), id.; ~ pulli, Colum.; - ~ hiems, (opp. tempestiva frigora), Plin. 17, 2; - men ~ loca, (fom fsteigt bringe Væterne til Medenhet, opp. praecocia), id.; cf. id. 17, 16: transferri ... in frigidos et serotinos situs; — II) „everf.“: fem fsteigt er paa Jærde; - ~ raptor, Senec. Decl. 3, 21.

serpens, tis, f. (v. m.), f. und. serpo, nr. III; df. — serpentaria, ae, f., (sc. herba): Stangeurten, Appul. — serpentigena, ae, f., [serpens, gigno]: Stangeastem, Ovid. Met. 7, 212. — serpentinus, 3, [serpens]: berende til el. benævnt efter Stangen, Augustin. — serpentes, edis, m., [serpens, pes]: med Stangefødder, Gigantes, Ovid. Trist. 4, 17. — serperastrorum, n.: etflags Snæfinner el. Benfinner; - vid. Varr. L. L. 9, 5: qui pueris in geniculis alligent serperastrum, (neml. for at rette derpaa); — II) df. m. Yane „everf.“, Cic. Att. 7, 3, (rimel. om de lavere Officerer, fem brugtes til at holde Mandfabet i Orden): de serperastris cohortis meae, nihil est, quod doleas; ipsi enim etc. — serpillum, i, n., f. und. serpyllum.

serpo, psi, plumi, 3, v. u., [fibiliter af ἔρπω, bvi. egf. ved Begjævningsfærmig repo]: fryber; I) „egentl.“ om Dyrene, navn. om Stanger og Orme; (derim. repere egf. om anden frybende el. langfom Bevægelse); - ~ anguiculus, nare anates etc., Cic. Fin. 5, 15; cf. id. N. D. 2, 47; ~ anguis per humum, Ovid. Met. 15, 689; cf. id. Pont. 3, 3, 101, nedenf.; ~ draco in platano, id.; men serpentina secula ferarum, (i. e. serpentes el. Stanger), Lucr. 6, 766; men alene Solin. 32, in pass.: quum terra nullo serpat angue; — II) „fig.“; A) „everf.“ om Gienstande, fom bevæge sig langfomt el. umarfeliggen, (ofteft „pect.“, v. navn. em Clementerne, em Væterne, em Sygdomme, etc.); - Ister ... tectis in mare serpit aquis, (unter fit Jædræfte), Ovid. Trist. 3, 10, 29; cf. id. Met. 14, 598, v. Tibull. 1, 7, 11; ~ flamma per continua, Liv. 30, 6; vitis serpens etc., vid. Cic. d. Senect. 15; men jam per candida mollis Colla lber serpit, (udbreder sig tereber), vid. Ovid. Met. 9, 388; men prius quam Dira per incautum serpent contagia vulgus, etc., vid. Virg. Ge. 3, 468; egf. em Alderdommen; Ut verear, ne tarda prius per membra senectus Serpat, etc., vid. Lucr. 1, 415; ~ quies, somnus, Virg., Plin.; men „alleg.“: Livor, iners vitium, mores non exit in altos, Utque latens ima vipera serpit humo, Ovid. Pont. 3, 3, 101; — B) „ment.“: umarfeliggen at adbrede sig el. fsteige, edl.; faal. Cic. d. Or. 2, 50, em en Taler, fem fsterigt forbereder en Paastand; - estere om de polittife Sygdomme, vid. Cic. Catil. 1, 3, Liv. 28, 15, v. A.; men Cic. Verr. 2, 22: quam facile serpat injuria etc., (opp. quam non facile reprimatur); cf. id. Div. in Caecil. 21: si paullatim haec consuetudo serpere ac prodire coeperit, etc.;

- dog egf. em andre Jærfæste: serpit, nescio quo modo, per omnium vitas amicitia, id. Lael. 23; ~ rumor, id.; ~ fama per coloniam, id.; - endef. egf. „poet.“: Serpit humi tutus nimium, („alleg.“: helter sig ved Jorden), Hor. A. P. 28; — III) partic. serpens, tis, fem subst. fem. (sc. bestia), egf. masc. (sc. draco): frybende Dyr el. Kryb; df. A) Stangen; - quaedamque serpentes, ortae extra aquam, simul ac etc., aquam persequuntur, vid. Cic. N. D. 2, 48; liqel. in fem., Ovid. Met. 1, 417, estere, Hor. Od. 1, 37, 27, Nep. Hann. 10, v. A.; - fem masc., Virg. Aen. 2, 214, estere, Hor. Sat. 1, 3, 27, v. A.; egf. fem appos. af draco, Suet. Tib. 72; - men ud. Væfemmelte af genus og lignelæveis, Cic. Vatin. 2: repente te tamquam serpens e latibulis ... intulisti; — bb) df. „everf.“: Stiernefilleter Serpens el. Anguis; a) imellem den store og lille Bjørn, Ovid. Met. 2, 173, v. Hygin. Astr. 3, 1; — b) i Haanden af Ophiuchus el. Anguitenens, Vitruv. 9, 4, Hygin. Astr. 2, 11; — B) frybende Dyr el. Kryb paa det menneskelige Legeme, Nusen, Plin. 7, 32, Appul.

serpula, ae, f., [serpo]: liden Stange, Messala ap. Fest. p. 351, (Müll.). — serpyllum, i, f. und. serpyllum, — serpyllifer, a, um, [serpyllum, fero], catui, (hvorpaa serpyllum frembrædes), Sidon. — serpyllum, i, n., [fibiliter af ἔρπυλλον]: vild Timian, (thymus serpyllum L.), Colum., Plin., Virg., v. A.

serra, ae, f., [rimel. f. seera el. segra af seco, el. benævnt efter Lyden]: Sav el. Sagg; - stridor serrae, quum acuitur, Cic. Tusc. 5, 40; cf. Lucr. 2, 410: serrae stridentis acerbum Horrorem etc.; men argutae lamina serrae, Virg. Ge. 1, 113; - em Savens Dyndelste f. Ovid. Met. 8, 216, egf. Plin. 7, 57, v. Senec. Ep. 90; men fom Ordspøg: serram ducere cum aliquo, (have en Strid med nogen), Varr. R. R. 3, 6; — II) df. „everf.“; A) Sæffiken el. en Art deraf, Plin. 9, 1, el. id. 32, 52; — B) etflags farvermet Slagerten; - vid. Cato ap. Fest. p. 314, (Müll.), egf. Gell. 10, 9, v. Veget.; — 3) etflags Tærfevogn med taggede Stæl, Hieronym.

serrabilis, e, [serra]: fom lader sig save, Plin. — serraculum, i, n.: Skibstøret, (clavus navis), Digest., (al. servaculum), inc. — serrago, inis, f., [serra]: Sæffpaaner, Coel. Aur. — Serranus, (egf. Saranus, Inscripitt., alff. rimel. benævnt efter Bgen Saranum i Umbrien), i, m.: remerit Tidnaen in gente Attilia; - em C. Attilius Serranus, sem fra Pleven hentede til Consulater, vid. Cic. Sest. 33, id. R. Am. 18, egf. Virg. Aen. 6, 815, v. A. — serratim, adv., [serra]: farvermet, Vitruv. — serratōrius, 3, [serro]: børende til Savning, machinae, Annian. — serratula, ae, f.: en Benævnelse paa Værtten betonica, Plin. 25, 46. — serratūra, ae, f., [serro]: Saven el. Savning, arboris, Pallad. — serratus, 3: farvermet el. tagget, dentes, Plin., folia herbae, id.; ~ compages (ossium capitis), id.; ~ numi, (med tagget Mand), Tac. Germ. 5; — serro, are, v. a.: save, Pallad.; v. — serrula, ae, f., dem.: liden Sav, Cic. Cluent. 61, Varr., v. Colum.; — [serra].

1. sarta, orum, o. sarta, ae, f. und. 2.sero. — 2.sarta, ae, f., egf. sarta Campanica: Planten melilotus, Cato; egf. sertula Campana, Plin. 21, 29. — sertatus, 3, [1.sarta und. 2.sero]: befranset, Capella. — Sertorianus, 3, f. und. figd. — Sertorius, i, m.: en Tilhænger af Marius og ypperlig Hærfører, forsvarede sig længe i Spanien imod Sullanerne, indtil han blev ombragt ved Snigmord; - vid. Liv. epit. 90, Vell. 2, 25, Cic. Mur. 15, v. A.; — B) df. Sertōrius, 3, bellum, Cic., Flor., duces, Cic. Manil. 8, milites, id., tempora, id., arma, Senec. — sertula Campana, f. und. 2.sarta. — sertum, i, n., f. und. sertus, 3, partic. af 2.sero.

sērum, i, n., [rimel. fibileret af ὀρός]; D. „egent.“: Balte el. den vandige Del af saimmentøben Rest, Plin., Colum.; ligel. Virg. Ge. 3, 405: Veloces Spartae catulos aereque Molossum Pasce sero pingui, etc.; men Ovid. Fast. 4, 770: Dentque viam liquido vimina rara sero; — II) df. „øverf.“: de vandige Dele af andre Ting, navnlt. af Hærp, Plin. 16, 23. — sērus, 3, [efter Doederl. best. m. serius, o. øprel. ctr. af severus]; D. „alm.“: sildig; — sero ... trahunt a vespere nomen (vespertiliones), Ovid. Met. 4, 115; ∞ nocte, Propert. 1, 3, 10; cf. Virg. Aen. 7, 16: sera sub nocte rudentum (leonum) etc.; ad serum usque diem, Tac.; si hiems magis sera fuisset, Liv. 32, 28; ∞ anni, egf. ∞ aetas, (Ælterdommen), Ovid.; — ∞ gratulatio, vid. Cic. Fam. 2, 7; ∞ nepotes, o. ∞ posteritas, (sildig Efterfølgel), Ovid.; men ∞ eruditio, (Græfenes dygtighed), Gell. 14, 7; f. egf. nebenf. Hor. Sat. 1, 10, 21; egf. absol., qui etc., In herum matura, in se sera condecet capessere, Plaut. Aul. 4, 1, 3; — ∞ minus, Virg., ficus, Colum., (som vøxer sent el. langsomt); men rosa quo locorum Sera moretur, (hvør den sildige Rose maalet dyale el. findes), Hor. Od. 1, 38, 3; — compar., ∞ mors (opp. maturior), Caes.; (bellum) spe omnium serius, Liv. 2, 3; superl., ∞ (pura) Amerina (blive sildt modne), Plin. 15, 16; cf. Vell. 2, 131; — B) hertil fan mærkes; D) „poet.“ staaer egf. f. adv. sero: sildig; a) serius; — faal. Hor. Od. 1, 2, 45: Serus in coelum redeas, etc.; cf. id. Ep. 2, 1, 161, egf. id. Sat. 2, 7, 33; ligel. Ovid. Met. 15, 381: Et serosque pedes serasque assumere pennas; — b) neutr. sera; — nec sera comantem Narcissum, etc., vid. Virg. Ge. 4, 122; — c) neutr. serum; — Nocte sedens serum canit importuna per umbras (noctua), Virg. Aen. 12, 864; — 2) „poet.“ egf. hos Personer; a) c. gen.; — o seri studiorum! Hor. Sat. 1, 10, 21; cf. Sil. 3, 255: Consilio viridis, sed belli serius Hertes, etc.; — b) egf. c. infin.; — serus versare boves et plaustra Bootes, Propert. 3, 3, 57; — c) neutr. serum, i, egf. som subst.: sildig Tid (paa Dagen el. om Ratten); — quia serum erat dies, Liv. 7, 8; ligel. sero dies, Tac. Ann. 2, 21; f. egf. Liv. 10, 28: extrahabaturque in quam maxime serum diei certamen; — men absol., in serum dimicatione protracta, Suet. Aug. 17; cf. id. Oth. 11; — II) „bef.“ egf. altfor sildig; — Serum est tempus cavendi in mediis malis, Senec. Thyest. 485; quia serum auxilium post proelium venerant, Liv. 3, 5; men ibd. 46: improbum consilium serum, ut debuit, fuit; — hoc serum est, Martial. 8, 44; neque enim rectae voluntati serum est tempus ullum, Quintil. 12, 1, 31; ligel. m. Subjectsætning: dum deliberamus, quando incipiendum sit, incipere jam serum est, id. 12, 6, 3; — b) „poet.“ egf. f. adv.; — nunc sera querelis Haud iustus assurgis, etc., vid. Virg. Aen. 10, 94; cf. Ovid. Met. 2, 617, øftere; — III) abl. se ro som adv., (f. innsit. sere); A) „alm.“: sildigt el. Lentulus venit sero, Cic. Att. 7, 21; cf. id. Fam. 7, 22: etsi domum ... sero redieram, etc.; — b) (alm. i Tiden); — eloquentia ... quam sero proderit in lucem, Cic. Brut. 10; ligel. Quintil. 2, 17, 7: doctores artis ... sero repertos; men si unam rem sero feceris, omnia opera sero facies, Cato R. R. 5, 7; men ne nimis sero ad extrema veniamus, Cic. Phil. 2, 19; — comp. serius, o. superl. serissime, f. und. sere; — B) „bef.“ o. „øverf.“: altfor sildigen; — Idem, quando illac occasio perit, post sero cupit, Plaut. Aul. 2, 2, 71; cf. id. Capt. 4, 2, 90: sero post tempus venis; men id. Pers. 5, 1, 16: To. Temperi; Sa. mihi istuc temperi sero est; men hodie sero ac nequiquam voles, vid. Ter. Heaut. 2, 3, 103; — sero resistimus ei, quem

etc., Cic. Att. 7, 5, producam etc., qui te nunc sero doceam, iudices non sero, id. Verr. 5, 63; cf. id. Lael. 3: (Scipio) factus est consul his, primum ante tempus; iterum sibi suo tempore, rei publicae paene sero; men sero sapient Phryges, f. und. sapio, II, B; — compar., serius, f. und. sere.

serva, ae, f. und. servus. — servabilis, e, [servo]; I) til at glemme el. bevare, uvae, Plin. 11, 4; — II) „øverf.“: til at fæste el. redde; — Et tutare caput nulli servabile, si non, Qui etc., Ovid. Trist. 1, 5, 21. — servaculum, i, f. und. serraculum. — servans, tis, partic. v. adj., f. und. servo. — *servatio, ōnis, f.: Jagtagelse, (Regel, man følger), Pseud. Plin. Ep. 10, 121; v. — servator, oris, m.; I) øprel. o. „poet.“: en Jagttager; — Doctus ad haec satur tacti servator Olympi, vid. Lucan. 8, 171; men ∞ memoris, (som der lurer), Stat. Theb. 3, 353; — II) df. „prægnant.“: en Jæfser el. Øpholder, en Redningemand; — ∞ (rei publicae; opp. perditor), Cic. Planc. 36; ∞ patriae, Liv.; cf. id. 31, 50: servatorem liberatoremque acclamantibus; men Propert. 4, 6, 37: Mox ait: o Longa mundi servator ab Alba, Auguste! egf. er servator ligefom σωτήρ: Epithet til Juppiter, Plin. 31, 19, o. Inscript.; — B) „poet.“ egf. om Abstrakte: som overholder el. beværer el. øpplyder: — Justitiae cultor, rigidi servator honesti, vid. Lucan. 2, 389; ∞ foederis, Claudian.; — [servo]. — servatrix, icis, fem, til servator: Jæfserinde el. Beskytterne el. Øpholderisse; — vid. Ter. Hee. 5, 4, 16, o. Ovid. Met. 7, 50; egf. som Epithet til flere Gædinder, Inscript.; men Stat. Theb. 12, 616: servatricemque Medusam Pectoris etc., (b. e. Medusafjeldet); — b) sild. egf. som overholder el. jagttager; — ∞ convenientiae, Appul.

servia, ae, f. und. serva. — Servianus, 3, f. und. Servius. — serviculus, i, m., dem. af servus, Tertull. — Servilianus, 3, f. und. Servilius. — servilis, e, [servus]: hørende til el. benævnt efter en Slave, slavisk; — cum servili schema, Plaut.; ∞ vestis, Cic., vernilias, Quintil.; indoles minime servilis, Liv. 1, 5; humilis atque servilis gestus, Quintil. 11, 3, 83; ∞ jugum, Cic., mums, id.; — ∞ tumultus, (Slavefug), Caes.; egf. ∞ bellum, Flor. 3, 19; men ∞ terror, (Ægypten for et Slaveoprør), Liv. 3, 16; ∞ manus, (Slaveher), Hor. Epod. 4, 19; f. egf. id. Sat. 1, 8, 32, o. Tac. Ann. 16, 2; men Hor. Sat. 2, 7, 110: qui etc., Nil servile, gulae parens, habet? men m. Subjectsætning, Quintil. 1, 3, 13: caedi discentes, de forme atque servile est; — b) neutr. servile egf. „poet.“ som adv.; — servile genus, Claudian.; df. — serviliter, adv.: paa Slavers Vis, Petron. Sat. 117, 6; — øftere „ethisk“: ne quid serviliter mulieriterve faciamus, Cic. Tusc. 2, 23; cf. Tac. Hist. 1, 36; ligel. ∞ saevire, Flor. 1, 23.

Servilius, Servilia: romersk Slægts- og Personnavn; faal. C. Servilius Ahala, P. Servilius Rullus, etc.; — Servilia hed Brutus's Moder og Cæsars Veninde, Cic. Att. 15, 11, øftere, o. N.; — B) df. 1) Servilius, 3: benævnt efter en S.; — ∞ lex; a) judiciaria, af Qu. Serv. Caepio; — b) de pecuniis repetundis, af C. Serv. Glaucia; — c) agraria, af P. Serv. Rullus, (blev forfattet ifølge Consulen Cicero's træde Taler de Lege Agr.); — ∞ lacus: Sted i Rom, Cic. R. Am. 32, o. Senec. d. Prov. 3; cf. Fest. p. 290, (Müll.); — 2) Servilianus, 3: = frgd.; — ∞ horti, Tac.; cf. Plin. 36, 4. servio, vi o. ii, itum, 4, v. n., [servus]: er Træl el. Slave, forretter Slægtens el. Slavearbejde; er usrl el. afhængig el. underdanig; D) „egent.“: a) absol.; — Quid tu, servus es, an liber? Ps. nunc quidem etiam servio, Plaut. Pseud. 2, 2, 16; ∞ liberaliter, Ter. Andr. 1, 1, 11, utiliter, Hor. Ep. 1,

16, 70; qui ... libertate caret ... Serviet aeternum, etc., vid. ibd. 1, 10, 39; men servire juste, (opp. imperare injuste), Cic. d. Rep. 3, 18; men id. Phil. 6, 7: aut vincatis oportet ... aut quidvis potius, quam serviat! — *navnl.* egf. om de Overvundne, vid. Cic. l. e., Hor. Od. 3, 8, 21, o. Liv. 39, 37; — b) e. dat., cf. m. apud; — ea serviebat lenoni etc., Ter.; cf. Plaut. Bacch. 4, 9, 71; ligel. Cic. d. Rep. 1, 33: utrum comi domino, an aspero serviant, etc.; — si quis apud nos servisset etc., Cic. d. Or. 1, 40; cf. Plaut. Capt. 2, 2, 80, offerre; — c) m. homogen. acc., egf. m. homogen. abl.: — qui servitum servit, anforet som arðafiffið lðtrpf, Quintil. 7, 3, 26; f. egf. Cic. Top. 6, offerre, o. Liv. 40, 18, offerre; hos Plaut. egf. m. tilføiet dat. cf. apud; vid. id. Capt. 2, 3, 31, o. id. Mil. gl. 2, 1, 17; — men ibd. 2, 6, in: neque herile negotium Plus curat, quam si non servitute serviat; cf. ibd. 3, 1, 150; — II) „overf.“; A) „alm.“: at þengir sig dertil, at opoffre sig dertil, at beferðre cf. frembhefpe cf. betænke, odl.; — res vero ipsa publica, si loqui posset, ageret mecum, ut, quoniam sibi servissem semper, nunquam mihi ... jam mihi servirem, consulerem meis, Cic. Plane. 38; ∞ cupiditatibus, (være Slave deraf, opp. imperare), id. Lael. 22; ∞ commodis alicuius, (drage Dmsorg dertil), id.; f. egf. id. Brut. 69; men ∞ compendio suo privato, Caes. B. C. 3, 32; ∞ populo, Cic. Plane. 1, oculis civium, id. Phil. 8, 10, (føge at anbefale sig dertil); ∞ dignitati, id., laudi existimationique, id., laudi et gloriae, id., constantiae, id., (fortrinligen at lægge Bånd derpaa); — endel. m. Denfyn paa Jøresdraget: ∞ brevitati, id., gravitati vocum aut suavitati, id., venustati maxime, id., verbis praecedentibus, Quintil.; — egf. impers. in pass., Cic. Off. 1, 10: fundamenta justitiae, primum, ut ne cui noceatur, deinde ut communi utilitati serviat, etc.; ligel. id. d. Or. 2, 80: ut non brevitati servitum sit, sed magis venustati; — egf. m. homogene Subjecter; Tuis servi servitute imperiis et praeceptis, pater, etc., Plaut. Trin. 2, 2, 21; — b) egf. om Ting: at være tienslig cf. brugelig dertil, at blive brugt cf. anvendt dertil; — chartis serviunt calami, Plin.; quod domus Cassii servit domino non minori, Plin. Ep. 7, 21; men id. Pan. 40: exilis hereditas ... tota sepulcro, tota funeri serviet, (vil kunne anvendes dertil); — B) „bef.“ egf. i Retsproget om Bygninger og Grundstykker: at være underkøbt en Jorpligtelse cf. Servitum; — vid. Cic. Agr. 3, 2: quae serviebant (praedia), etc.; cf. id. Off. 3, 16, o. id. Or. 1, 39.

servitium, i, n., [servus]: Trældom cf. Trællestand; df. I) „abstrakt.“: Slavetieneste cf. Slaverei (Cic. har dertil servitus); A) „egenl.“; — hoc tibi pro servitio debeo, etc., Ter. Andr. 4, 1, 51; quum ... secum ipse reputaret, quam gravis casus in servitium ex regno foret, etc., Sall. Jug. 62; cf. ibd. 94: ductum se ab creditore ... in servitium etc., vid. Liv. 2, 23; cf. id. 41, 6: singulas justum pati servitium; — men „poet.“; Servitio premet etc., Virg. Aen. 1, 285; cf. Hor. Sat. 2, 5, 99; — B) „overf.“ om ender Tiensfægtelse og Afhængighed; — animi imperio, corporis servitio magis utimur, Sall. Catil. 1; men „poet.“: Illi etiam tauros primi docuisse feruntur Servitium, etc., (at have lært dem at gaac i Raget), vid. Tibull. 2, 1, 41; ligel. Ovid. Am. 1, 2, 18: servitium (amoris) ferre etc.; — II) „concret.“: Tyndet cf. Slavene; a) in sing.; — Ita nunc servitiumst, Plaut. Cure. 2, 3, 21; ligel. coeptum esse ... moveri servitium, (at der var giort en Begyndelse til en Slavepstand), Cic. Verr. 5, 4; men Tac. Ann. 12, 17: servitii decem millia offerre; men id. ibd. 1, 23: e servitio Blaesi (gladiatores); — b) in pl.; — incitare servitia ad caedem, Cic. Coel. 32; cf.

id. Leg. 3, 11; ligel. id. Placc. 38: operae facessant, servitia sileant; cf. Sall. Catil. 21, offerre, Liv. 2, 10, offerre, o. A.; — men Plin. 11, 11, liguelssvds: sunt autem fuci ... quasi servitia verarum apium. — servitor, oris, m., [servio]: Tjener cf. Vættent, auct. ap. Augustin. — servitritus, 3, [servus, tritus af tero]: afflikt cf. udflidt i Slaverei; df. som Skætsørd: ∞ stabulum, Plaut. Pers. 3, 3, 13. — servitudo, inis, f., [servus], field. Biform af fgd.: Slaverei, Trældom; — servitudinis indignitatisque homines expertos, etc., Liv. 24, 22, (Drakenh.).

servitus, utis, f., [servus]: en Slaves Stand cf. Bilsaar, Slaverei cf. Trældom; I) „egenl.“; — Domi fuistis, credo, liberi; Nunc servitus si evenit, ei vos morigerari, mos bonust, Plaut. Capt. 2, 1, 3; men id. Amph. 1, 1, 20: in servitute expetunt multa iniqua; cf. Cic. Phil. 3, 5: quum omnis servitus est misera, tum vero etc.; ligel. id. Off. 1, 23: mors servituti turpitudinique anteposenda (est); f. egf. id. Phil. 6, 7; men servire servitum, f. und. servio; opp. dominatus, Cic. Deiot. 11; men id. d. Rep. 1, 44: hunc nimis liberum populum libertas ipsa servituti afficit etc.; ... nimia illa libertas in servitum cadit; cf. id. Lael. 12: (Themistocles) quum servitute Graeciam liberasset; ligel. id. d. Rep. 2, 25: L. Brutus depulit a civibus suis injustum illud durae servitutis jugum; — b) Plaut. Amph. 1, 1, 12, egf. (fem verbale til servire) e. dat.: Opulento homini hoc servitus dura est, (f. opulento servire: at tiene den Rige); — c) egf. Dyrnes utric Tilstand, Colum. 8, 12 o. 15; — II) „overf.“; A) „alm.“: Tiensfægtelse cf. Afhængighed; — numquam, salvus suis, exiit servitus muliebris, Liv. 34, 7; men Cic. Plane. 30: hujus officii tanti servitum etc.; men Quintil. 7, 3, 16: illa ... servitus ... ad certa se verba astringendi; cf. id. 2, 16, 9: ut se ipsi homines ad servitum juris astringerent; — B) i Retsproget om Bygninger og Grundstykker: paabvilende Jorpligtelse, Servitum; — servitutes praediorum ... iter, actus, via, aquaeductus, Digest.; cf. Cic. Qu. Fr. 3, 1, 2: servitute fundo illi imposita; ligel. id. Att. 15, 26: specus ... servitutis ... aliquid habituros, etc.; — C) „concret.“: Tjenere cf. Slaverei; df. „poet.“ f. Tilbetene, Hor. Od. 2, 8, 18.

Servius, Servia; I) romersk Jørnævn in gente Sulpicia, f. und. Sulpicius; — II) df. Servianus, 3: benævnt efter den Retslærde Servius Sulpicius; — ∞ actio, egf. absol. Serviana (se. actio), Digest.; — II) Servius Tullius: Rom's fette Konge, f. und. Tullius; — III) Servius Maurus Honoratus: Grammatiker under R. Valentinian, skrev en Commentar over Virgilius.

servo, avi, atum, 1, v. a., [hiberet af ἑρῶω, ἐρῶμαι: udriber af Tiendevold; df. „alm.“]: frelser cf. redder, bevarer ihaft; I) „egenl.“; A) „alm.“; — qui ceteros servavi, ut nos periremus, Cic. Fam. 14, 2; cf. Hor. Ep. 2, 2, 139: Non servastis, ait, cui sic extorta voluptas (se. est); men vita ex telis hostium servata, Cic. d. Rep. 1, 3; cf. id. Arch. 9; men Liv. 22, 10, (af en Votivformular): si res publica ... salva servata erit hisce duellis, etc.; men servavi igitur rem publicam discessu meo, etc., Cic. Sest. 22; quoniam, inquit, me una vobiscum servare non possum, vestrae quidem certe vitae prospiciam, quos etc., Caes. B. G. 7, 50; men id. B. C. 2, 20: ut ... urbem insulamque Caesaris servarent; — ∞ rem, (passe paa, forvare), Hor.; men Virg. Aen. 7, 179: servans sub imagine falcem, (fem altid har den); men Cic. Tusc. 1, 30: qui se castos integrosque servavissent; cf. id. Catil. 3, 10; — di te servassint semper, vid. Plaut. Asin. 3, 3, 64; men id. Amph. 1, 1, 157, absol.: servaveris (se. me); „poet.“ egf. m. tilføiet infin.:

infectaque sanguine tela Conjugibus servans parvisque ostendere natis, (for at vise dem), Stat. Theb. 9, 187; — b) med abstracte Objecter: bevare. overholder, iagttager; — ∞ imperium probe, Plaut. Pseud. 2, 4, 7; cf. Enn. Ann. 16, 33; ∞ ordines, (under Marschen el. Slaget), Caes. B. G. 4, 26, ostere; men Liv. 36, 51: ∞ ordinem laboris quietisque; ligel. tenentem pugnae, id., institutum militare, Caes.; ∞ jura induciarum, id., aequabilitatem juris, Cic., illud, quod deest, id., dignitatem, id., aequam mentem, Hor. Od. 2, 3, in.; men Flere palam non vult (Romulus), exemplaque fortia servat, etc., vid. Ovid. Fast. 4, 847; — field. m. Tingsubject; vid. Caes. B. G. 7, 23; ligel. ∞ concentum (fides), Cic. Fin. 1, 27; cf. Hor. Ep. 1, 2, 69, ogf. Virg. Aen. 7, 3; — B) ogf. „bef.“: opbevare til en Genst.; — ∞ vinum in vetustate, Cato; cf. Hor. Od. 3, 21, 6; men ∞ vermes in melle, Plin. 30, 39; men Cic. Att. 5, 17: itaque eo me servavi, (har jeg udsat af strive); — ogf. e. dat.: forbeholde; esse quasdam res servatas judicio voluntatique multitudinis, id. d. Rep. 1, 45; cf. Liv. 10, 28: in id tempus, quo etc., quam integerrimas vires militi servabat; ligel. Hor. Ep. 1, 19, 43: Si etc., rides, ait, et Jovis auribus ista Servas, etc.; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) forvare el. bevogter (navn. el. Sted); B) „poet.“: o. forcl.: forbliver el. dvæler el. boer der og der; — Nunc te amabo, ut hanc hoc triduum solum sinas Esse hic, et servare apud me, Plaut. Cist. 1, 1, 106; men Ter. Eun. 1, 7, 10: solus Sannio servat domi; cf. Plaut. Most. 2, 2, 21: natus nemo in aedibus Servat, etc.; — ogf. er beritil af mærke Udbræbet: serva! paa paa el. giv Agt! oel., Plaut., Ter., Hor.; — Tu nidum servas („alleg.“), Hor. Ep. 1, 10, 6; cf. id. ibd. 1, 5, fin.: Atria servan-tem postico falle clientem; f. ogf. Virg. Ge. 4, 283 o. 459; ligel. id. Aen. 7, 52: Sola domum et tantas servabat filia sedes; — b) i det flitigere Retssprog, ∞ aliquid ab aliquo: erholde el. faae noget (en Betaling, oel.) af nogen; — posse me agere tecum mandati in id, quod minus ab illo servare potero, (som jeg ifte kan faae betalt af ham), Digest.; — B) „ment.“: har Opmærksomheden benyttet derpaa, iagttager, passer, beforger; I) „alm.“: a) e. acc.: — dum sidera servat etc., Virg. Aen. 6, 338; ligel. Ovid. Met. 5, 631: servat nubemque locumque; ligel. Caes. B. G. 5, 19: itinera nostra servabat; — B) „poet.“: at bevogte, oel.; Vestibulum exsomnis servat noctesque diesque, Virg. Aen. 6, 556; cf. Ovid. Met. 10, 383; — b) m. Relativ. el. Genstgtsfættning; — quid servas, quo eam, quid agam? quid id attinet ad te? Lucil. ap. Non.; si etc., Tuus servus servet, (lad ham passe paa), Veneri eas (coronas) det (ancilla), an viro? Plaut. Asin. 4, 1, 58; — quum ita ... servassent, ut unus fasces haberet, Liv. 3, 36; cf. id. 39, 14: ut servarent, ne qui nocturni coetus fierent; — 2) „bef.“ i Religionsproget: at iagttage Varler; — vid. Enn. Ann. 1, 96: secundam Solus avem servat, etc.; o. ibd. ligel.: servans genus altivolantum; men Cic. Phil. 2, 32: qui de coelo servare constituit, etc.; men ibd.: si qui servavit (se. de coelo); faaf. navn. om Augurerne, id. Vatin. 6, o. id. Sest. 61, ostere; — III) partic. servans, tis, ogf. som adj. o. e. gen.; — faaf. Virg. Aen. 2, 426: justissimus unus Qui fuit in Teucris, et servantissimus aequi.

servulicola, ae, f., [servulus, colo]: som holder til med Slaver; — ∞ sordidae, Plaut. Poen. 1, 2, 55. — servula, ae, fem. til figd.: liden Slavinde, Cic. Att. 1, 12. — servulus, i, m., den af servus: liden el. ung Slave, Plaut. Capt. 4, 2, 100, ostere, Ter. Andr. 1, 1, 56, ostere, Cic. Quint. 6, Plin. Ep., o. A. servus, i, m., o. serva, ae, f., [sibileret af *ἐρῶν*, *ἐρῶμαι*, alff. oprd. den Bortflebe el. Jangne; B).

A) subst.: Slave, Træl, Tiener: Slavinde, Trælskinde; (opp. dominus, domina); a) masc.; — contumelias servorum ancillarumque perferre, (om Illyskes), Cic. Off. 1, 31; cf. Cat. ap. Gell. 10, 3, ogf. Plaut. Aul. 4, 1, 3; — ogf. m. homo (per appositionem); non decet superbum esse hominem servum, Plaut. Asin. 2, 1, 61; cf. id. Stich. 1, 2, in.: Qui manet ut moneatur semper servus homo officium suum, Nec etc., servus is habitu haud probus est; f. ogf. Liv. 8, 15: Minucia Vestalis ... insimulata apud pontifices ab indice servo (i. e. ab indice, qui servus erat), etc.; — foruden de private Slaver gaves der ogf. servi publici, vid. Varr. ap. Gell. 13, 13, Cic. Phil. 8, 8, Liv. 9, 29, o. A.; — som Drejsprog tan mærkes: quot servi, tot hostes, Sinius Capito ap. Fest. p. 261, (Müll.); — ogf. „overf.“ o. „ment.“, Cic. Verr. 1, 22: vidit eos, qui judiciorum dominos se dici volebant, harum cupiditatum esse servos; men id. Cluent. 53: legum idcirco omnes servi sumus, ut liberi esse possimus; — b) fem.; — Quid ista ad vidulum pertinet, servae sint istae, an liberae? Plaut. Rud. 4, 4, 62; cf. ibd. 1, 3, 37: Nunc qui minus servio, quam si forem serva nata? ligel. Liv. 1, 47: servum servaque natum etc.; f. ogf. Hor. Od. 2, 4, 3; — B) adj. servus, a, um: slavisk, hørende til el. benævnt efter Slaverne; — octo millia liberorum servorumque capitum etc., Liv. 29, 29; cf. id. 38, 24: quod (corpus) servum fortuna erat, etc.; ∞ urbes et vectigales, (opp. liberae), id. 34, 58; ∞ civitas, id.; men „poet.“: ∞ aqua, (i. e. quam servi bibunt), Ovid. Am. 1, 6, 26; cf. Hor. Ep. 1, 19, 19: O imitatorum servum pecus! men Plaut. Pers. 2, 4, 9: Servam operam, linguam liberam herus me jussit habere; men serva omnia et subjecta imperio etc., Liv. 37, 51; cf. id. 42, 46; men statulibera quicquid peperit, hoc servum heredis est, Digest.; — II) i Retssproget hedder servus, 3, en Bygninger og Grundstykker: underkastet en forpligtelse el. Servitut; — libera (praedia) meliore jure sunt, quam serva, etc., Cic. Agr. 3, 2; ∞ fundus, Digest.; ∞ aedes, ibd.; f. ogf. und. servitus o. servio.

sēsāma, ae, f., Biform af sesamum, Colum., Plin. — sesaminus, 3, *σησαμίνος*: tilberedt af Sesam, oleum, Plin. — sēsāmōides, is, n., *σησαμωειδής*: en sesamagtig Plante, Plin. — sēsāmun (sisam-), i, n., *σησαμῶν*: Sesam, etflags orientalsk Bælgfrugt, hvorfra presses Olie, vid. Colum. 2, 7 o. 10, ostere, ogf. Plaut., o. A.; — II) i silvestre, er efter Plin. 15, 7, en Benævnelse paa Barten cic.

sescennāris, e, alene Liv. 11, 15, i Forbindelsen: sescennaris havis ... jecur defluxisse, (m. wijs Afledn. o. Bem.; dog efter nogle f. sexennis: sraarig; cf. bef. m. sacena, i. e. dolabra pontificalis, Fest.). — Sesculysses, f. unt. Sesquilysses. — sescuncia, ae, f., [sequi-, uncia]: halvbanden uncia; B). halvbanden Tolvtedel af ethvert Felt; — ∞ hereditatis, Digest.; ∞ jugeri, Colum.; men ∞ radiels laseris, (3 Ved deraf), id.; men fem adj., Plaut. Epid. 5, 1, 11: in manibus gestant copulas sescuncias, (af halvbanden Toimeds Tyffelse); B). — sescuncialis, e: som holder halvbanden Tolvtedel, crassitudo mensae, (af halvbanden Toimeds Tyffelse), Plin. 13, 29. — sescunx, eis, m.: = sescuncia; B). alene Plin. 36, 62: in pedes denos sescuncem (10 Ved 1½ Toimede). — sescuplex, f. unt. sescuplex. — sescuplus (sequipulus), 3, [sesqui-]: halvbandenfeld, som tages halvbanden gang; — ut tempora tria ad duo relata sescuplum faciant, etc., vid. Quintil. 9, 4, 47; cf. Plin. 2, 20.

sēsēli, n. indecl., Plin. 25, 52, o. seselis, is, f., *σέσλη* u. *σέσλης*: etflags Bær el. Plante, germ. Sesel, Cic. N. D. 2, 50, o. Plin. 8, 50. — Sesostris, is o. idis, m., *Σεσωστρίς*: berømt Konge i Ægypten, Lucan. 10, 276;

abl. Sesostre, Plin. 33, 15, men Sesostride (al. Sesoside), Tac. Ann. 6, 28. — sesquatus, 3; df. ∞ numeri: Talforholdet duo ad tria, tria ad quatuor, etc., Augustin.; af — sesqui, adv., [rimel. af semis o. qui]: med det Halve dertil el. med Halvdelen mere; men som eneftstående Ord alene Cic. Orat. 56: partem pedis, aut aequalum alteri parti, aut altero tanto, aut sesqui esse maiorem; — saal. ogf. i Sammenfættninger med Substantiver, som sesquialthus, etc.; — B) i Sammenfættning med et Talord betegner det Tilføielsen af en saadan Del, som det høistående Talord bestemmer; alts. sesquialter f. $\frac{3}{2}$ o. $\frac{4}{3}$ (d. e. $1\frac{1}{2}$); — vid. sesquitercius o. sesquioctavus, ss. II.

sesquialter, a, um, *ἐπιδύτης*: halvanden, Cic. Univ. 7, e. Vitruv. 3, 1, (som Overfattelse af *ἡμιόλιος*); f. ogf. frgd. — sesquicentarius, e, som holder halvanden centus, dolia, Colum. 12, 18. — sesquicentathus, i, m.: halvandet Beger, Cels. — sesquidigitalis, e: halvanden Finger el. Tomme stor el. vid, foramen, Vitruv. — sesquidigitus, i, m.: halvanden Finger el. Tomme, Vitruv. — sesquihora, ae, f.: halvanden Time, Plin. Ep. 4, 9. — sesquijugerum, i, n.: halvandet jugerum, Plin. 4, 15, o. id. 18, 49. — sesquilibra, ae, f.: halvandet Pund, Cato, Colum. — sesquimensis, is, m.: halvanden Maaned, Varr. — sesquimodius, i, m.: halvanden (romersk) Skæppe, Varr.; men in pl.: hi sesquimodii tritici etc., Cic. Verr. 5, 92. — sesquibobus, i, m.: halvanden Obol, Plin. — sesquioctavus, 3, *ἐπὶ οὐδός*: som holder ni Ottende, intervallum, Cic. Univ. 7. — sesquiopera, ae, f.: halvandet Dagvært, Colum. — sesquiopus, eris, n.: — frgd., Plaut. Capt. 3, 5, 67.

sesquipédalis, e; l) som holder halvanden Fod, mensura, Colum., uigna, Caes.; — II) df. „overf.“ o. „poet.“: uhyre lang el. alenlang, dentes, Catull. 96, verba, Hor. A. P. 97. — sesquipédans, is, m.: — frgd., cornua, Plin. — sesquipes, edis, m.: halvanden Fod, Varr., Colum., o. A. — sesquiplaga, ae, f.: halvandet Sug el. Dreng, Tac. Ann. 15, 67. — sesquiplaris, is, o. sesquiularius, i, m., (sc. miles): der til Tapperhedsbetønning erholder halvanden Station, Veget., Insuperit.; af — sesquimplex, icis, adj., [plicio]: halvandenfold, som tages halvandengang; — modus . . . aut sesquipleus, aut duplex, aut par, Cic. Orat. 57; — strives ogf. sescuplex, Quintil. 9, 3, 47. — sesquiplus, 3, f. und. sescuplus. — sesquitercius, 3, ligesom *ἐπιτρίτος*: som indeholder fire Trebiede, intervallum, Cic. Univ. 7. — sesquialysse, (ogf. sesculysse, Plin. praef.), ligesom halvanden Udsædes; df. et overmaade ligit Menneffe; (Ravner paa en Satire af Varro, citeres oftere af Nonius). — sesquunx, cis, f. und. sesunx.

Sessia, ae, f., [l. sero]: Gudinde for Udsæden, Tertull. — sessibulum, i, n.: Sæde el. Stol, Plaut., Appul.; — sessilis, e: hørende el. stiftet til at sidde paa; — ∞tergum (equi), Ovid. Met. 12, 491; — df. som sidder el. ligger fast; — obba, (med bred Fod), Pers. 5, 148; — pira, (af deres Gæftalt), Plin. 15, 16; — df. „overf.“ om Barterne: lav og bred; ∞ genus lactucae, Plin. 19, 38; cf. Martial. 3, 47; ∞ malvae, Pallad.; — sessimonia, i, n.: Sæde el. Sæfion el. Jorfamling; — ∞ deorum, (Guderraad), Vitruv. 7, praef.; o. — sessio, onis, f.: Sidden el. at sidde; I) „alm.“: status, incensus, sessio, accubitus, etc., (Maaden at sidde paa), Cic. Off. 1, 35; ogf. in pl., etiam sessiones quaedam etc., id. Fin. 5, 12; — B) „concret.“: Sæde, Plads at sidde paa; — saal. Cic. d. Or. 2, 5: tot locis sessiones gymnasiarum etc.; ligel. id. Fin. 5, 1: cuius (Polemonis) ipsa illa sessio fuit, quam etc.; — II) „bef.“; A) virksom Jorbliven paa et Sted; — illam

sessionem Capitolinam etc., Cic. Att. 14, 14; — B) Sæfion el. Jorfamling, consessus, navn. til philosophiske Underføttninger, Cic. d. Or. 3, 30; filr. ogf. i Retsfager: Retsens Høfdeste, Digest.; — [sedeo].

sessito, avi, l, v. n., intens. af sedeo: vedbliver at sidde; — quam deam (Suadam) in Periculis labris . . . sessitavisse, Cic. Brut. 15; sessitandi regio, (Sædet el. Bagen), Appul. — sessiuncula, ae, f., demin. af sessio: liden Jorfamling til Underføttning, Bertshuselsfab el. Klub; — in pl.: circulos aliquos et sessiunculas consecrari, Cic. Fin. 5, 20. — „sessor. oris, m.; I) „egenl.“: som sidder der el. som indtager et Sæde, navn. i Theatret, Hor. Ep. 2, 2, 130; — B) „bef.“ ogf. som sidder til Hest, en Rytter, Senec.; ligel. nec patientem sessoris alterius (equum), etc., Suet. Caes. 61; — II) „overf.“ ogf.: som opholder sig paa et Sted, Indvaaner, Indbyggere; — ∞ veteres urbis etc., Nep. Cim. 2; — sessorium, i, n.: Sæde el. Stol, Coel. Aur.; — ogf. „overf.“: Opholdsted, Solig, Petron. Sat. 77, 4; o. — sessus, us, m.: Sidden el. at sidde; — locum sessui impertire, Appul.; — [sedeo].

sestertiarus, i, m., [sestertius]: som næppe er en Sestertius værd, næppe værd at eje, homo, gladiatores, Petron. — sestertiolus, i, n., demin. af flgd.; — df. sestertiolum bis decies, Martial. 1, 59, (med Luce el. Ieroni: den lille Formue af 2,000,000 Sestertier). — sestertium, i, n., (Sum af 1000 sestertii), f. und. flgd.

sestertius, 3, [ctr. af semis tertius, i. e. duo asses et semis]: halvtrede; dog altid som subst.; df. I) sestertius (som Taltegn ogf. HS., i. e. HS. f. duo asses semis), i, m., (sc. numus): halvtrede Ås el. Tierdedelen af en Denarius, den sædvanlige romerske Mønt, hvorefter ogf. flere Summer blev beregnede; f. bef. Varr. L. L. 5, 36, 48: sestertius (est), quod duobus semis additur; dupondius enim et semis antiquus sestertius est, etc.; ligel. Vitruv. 3, 1: pars quarta (denarii) quod efficebatur ex duobus assibus et tertio semisse, sestertium vocitaverunt; — quum esset tritici modius sestertiis duobus (el. HSII.), pro frumento in modios singulos duodenos sestertios exegisse, Cic. Div. in Caecil. 10; dog ogf. m. numus, vid. Colum. 3, 3; — gen. pl. særd. sestertium, vid. Cic. Orat. 16, hvorefter ogf. Taltegn HS., vid. id. Verr. 1, 10; dog findes ogf. gen. sestertiorum, Colum. 1, e.; — b) af gen. pl. sestertium hos Talbestemmelser over mille, opstod først: nom. pl. sestertia, orum, derefter ogf. sing. sestertium, i, etc.; og betyder da sestertium (m. Udelæse af mille): en Sum af 1000 Sestertier, men hos de multiplicative Adverbier: decies, centies, etc., (m. Udelæse af centena millia): en Sum af 1,000,000 Sestertier, osv.; alts. decies sestertium: en Million; centies sestertium: 10 Millioner; — dena millia sestertia ex mille recipere, Varro; men Quintil. 7, 6, 11: sestertium numum quinque millia (legare); — daturum liberis ejus ducenta sestertia singulis, Tac. Ann. 2, 38; cf. Cic. Parad. 6, 3, Hor. Ep. 1, 7, 80, o. id. ibd. 2, 2, 33; — sestertium sexagies . . . Domitio reddit, Caes. B. C. 1, 23; cf. Cic. Off. 3, 21; men Liv. 45, 4: argenti ad summam sestertii decies in aerarium retulit; oftere centies sestertio coenare, Senec. Consol. ad Helv. 9; cf. Suet. Caes. 59, oftere, o. A.; — c) her til endnu at mærke det almindelige Udtryk, numo sestertio el. sestertio numo: for det allermindste, (for en Doit el. Stilling); — equis est . . . qui bona Rabirii numo sestertio sibi addici velit? Cic. Rab. post. 17; ligel. Liv. epit. 55: Matienus . . . sestertio numo venit (neml. som Defertur); cf. Senec. Ep. 95: quae etc., sestertio numo aestimanda sunt, (der aldeles ifte agtes); — fild. ogf. omvendt: sestertio amplo comparare, (for en stor Sum), Solin. 27; — B) under Keiserne findes sestertius ogf. som Kobber-

ment, der giekter fire Afses; — vid. Plin. 31, 2: in sestertiis dupondiarisque etc.; — II) i Vandbruget betegner sestertium ogs. som Maal: halvtredie Fæds Dydd; — saal. Colum. Arb. 1, 5: bipalo vertere, quod vocant rustici sestertium; cf. id. 3, 5.

Sestiacus, 3, f. und. Sestos. — Sestianus, 3, f. und. Sestius. — Sestias, adis, f., f. und. Sestos. — Sestius (Sextius), Sestia: romersk Slægts- o. Personnavn; — hertil høre: P. Sestius, for hvem en Tale af Cicero endnu hædes; Sest. Calvinius, en Taler, Cic. Brut. 34; Sest. Baculus, centurio principis, vid. Caes. B. G. 2, 23, oftere, o. A.; — B) df. 1) Sestius (Sextius), 3: hørende til el. benævnt efter en Sestius; — Tabula Sestia, (et Beretecomptoir, benævnt efter en ubekendt Sestius), Cic. Quint. 6; — Aquae Sestiae, f. und. aqua; — 2) Sestianus (Sext.), 3: = frgd.; — ~ dicta, (af den ebenævnte P. Sestius), Cic. Fam. 7, 32; ~ conviva, (hos en vis Sestius), Catull. 44, 10. Sestos (—us), i, f., Σητός: By i Thracien ved Hellesponten, liggeover Abydos; her var det, at Hero, Leanders Elskede, boede; hof. Leandri amore pernoxialis, Mela; f. ogs. Ovid. Her. 18 o. 19; cf. Plin. 4, 18, Liv. 32, 33, o. A.; — B) df. 1) Sestiacus, 3: scitiff, sinus, (i. e. Hellespontus), Stat., pelagus, Anson; — 2) Sestus, 3: = frgd.; — ~ puella, (i. e. Hero); vid. Ovid. Her. 18, 2; — 3) Sestias, adis, f.: Ecthieriden, (d. e. Hero), Stat. Theb. 6, 517. — Sestus, 3, f. und. Sestos.

set, vid. sed abin. — sēta (saeta), ae, f.; 1) tyft og fiber Dyrehaar, Vorfie, (Evinerorfie, vdf.); — Ut pluma atque pili primum setaeque creantur Quadrupedum in membris etc., vid. Lucr. 5, 786; saal. oftest i pl., f. nedenf.; — dog ogs. in sing.; gladium e lacunari seta equina aptum etc., Cic. Tusc. 5, 21, durissimae densaeque et nigrae setae græ (snuum), Colum.; cf. Virg. Aen. 7, 667; — in pl., vid. Ovid. Met. 8, 428, Propert. 4, 9, 45, Virg. Ge. 3, 312, o. A.; ligel. Plaut. Casin. 5, 2, 48: Ita quasi setis labra mihi compungit barba; — II) df. ogs. A) „overf.“: firidt Menneſſehaar; — vid. Virg. Aen. 8, 266, oftere; ligel. Ovid. Met. 13, 859: Barba viros hirtaeque decent in corpore comae, etc.; f. ogs. Juvenal. 2, 11, Martial., o. A.; — folia brevi seta, (paa Naaletræet), vid. Plin. 16, 18; — B) „mcten.“: hvid der er gjort af Haar eller Vorfie; df. en Anglesner el. Medefner; — vid. Ovid. Hal. 33: praedam pendente setis etc.; cf. Martial. 1, 56; ligel. en Malerpenſel, Plin. 33, 10.

Setabis (Saet.), is, f.: By i Hisp. Tarrae, (hod. S. Felice i Valencia): berømt af dens fortrinlige Vør, Plin. 19, 2, Sil., o. A.; — ogs. in pl. Setabes, Gratian. Cyneg. 41; — B) df. 1) Sētābitānī, orum, m.: Indvaa- nerne af Byen S., Plin. 3, 4; — 2) Setabus (Saet.), 3: setabiff, sudaria, Catull. 12; men absol., permutatis prioribus Setabis, Plaut. praef. — sētanīa, ae, f., o. sētanīum (—on), i, n., στανία, στανιον: en flørre Mispelart; den første Form har Plin. 15, 22, den anden har Plaut. Truc. a. 5, v. 16; — II) efter Plin. 19, 32, er setania ogs. en Svibelart; men efter id. 19, 30, er setanium en Art af Svibelvæxten bulbus.

Setia, ae, f.: Biergstad i Latium, (hod. Sesse el. Sezze), berømt af en kostelig Vin, (vinum Setinum), Plin. 14, 8; f. ogs. Liv. 6, 30, o. id. 7, 42, oftere; — men Setia, „poet.“ f. vinum Setinum, Stat. Silv. 2, 6, 31; — B) df. Setinus, 3: scitiff, ager, Cic. Agr. 2, 25, Liv., colonia, Vell., vinum, f. ovenf.; cf. Martial. 10, 74: Ex arce clivi ... Setini; f. ogs. Juvenal. 5, 31; — b) df. subst. Setini, orum, m.: Indvaaernerne af Byen S., Liv. 8, 1, oftere.

setiger (saet.), a, um, [seta, gero]: med Vorfier, (poetiff Drd); — ~us, Lucr., Virg., Ovid.; ~pecus, id.; — ogs. subst. setiger, „poet.“ f. aper el. Wild- ſveinet, Ovid. Met. 8, 376, o. Martial. 13, 93. — Seti- nus, 3, f. und. Setia. — sētoſus (saet.), 3, [seta]:

med borsket Haar, borsket, aper, Virg., Hor.; ~ aures tauri, Plin.; ~ frons, Hor.; lati atque setosi pectoris (corpus), Cels.; men ~ verbera, Propert. 1, 1, 25, (med en Riem af haare (Vedestind)). — setula (saet.), dem. af seta; in pl., Arnob.

seu, conj., f. und. sive. — severe, adv. af se- verus: alvorlig, strængt, med Eftertryk; — ~ se- ducere aliquem, (med alvorlig Mine), Cic. Fam. 1, 9; men ita graviter et severe voluptatem secernit a bono, vid. id. Fin. 2, 8; men severe vindicare mortem alicujus, Sall. Jug. 15; cf. Cic. Mur. 20; — compar., ~ adhibere aliquem, (strængt at irettesætte), Cic. Att. 10, 12; ~ scribere ad suos, Caes. B. C. 3, 25; — superl., ~ dicere jus, Suet. Caes. 43; ~ contemnere volup- tatem, Cic. Off. 1, 21; ~ exacta aetas, id. R. Com. 15.

severitas, ātis, f., [severus]; 1) Alvorlighed, Strængbet; — Tristis severitas inest in vultu, atque in verbis fides, etc., Ter. Andr. 5, 2, 16; severitatem in senectute probo ... modicam, acerbitatem nullo modo, Cic. d. Senect. 8; ~ censorum, id. d. Rep. 4, 6; men id. Pis. 4 fin.: vetus illa magistra pudoris et modestiae severitas censoria etc.; men Gell. 4, 20, in pl.: inter censorum severitates tria haec exempla etc.; men Cic. Mur. 31 (til Cato): si illius (proavi tui) comitatem et facilitatem tuae gravitati severita- tique asperseris, cf. id. Brut. 25 o. 10 o. 93, ogs. Sall. Catil. 51; men T. Torquatus, is, qui etc., quum illam severitatem in eo filio adhibuit, quem etc., Cic. Fin. 1, 7; cf. id. Off. 1, 37; — ~ judiciorum, vid. id. Sull. 33; cf. Caes. B. G. 7, 4: summae diligentiae summam imperii emendationem addit; men ingenia puerorum nimia ... emendationis severitate deficere, Quintil. 2, 4, 10; men quod si etc., remisisset aliquid profecto de severitate cogendi (se. in senatum), vid. Cic. Phil. 1, 5; — II) field. „overf.“; — hac severitate aurium læ- tor, (deres strange Dom), Plin. Ep. 3, 18; cf. Plin. 13, 4. — severiter, adv., for. o. eftercl. Biform af severe, Titin. ap. Non., Appul. — severitudo, mis, f., for. o. eftercl. Biform af severitas: Alvorlig- bet, Strængbet; — Quid illuc est, quod illi caperat frons severitudine? Plaut. Epid. 5, 1, 3; ~ morum, Appul.

severus, 3, [rimel. besl. m. 2. serius, men oftere om Personer]; 1) alvorlig, stræng; — Sed ipse egreditur, quam severus (med hvilken alvorlig Mine)! Ter. Heaut. 5, 3, 21; — Tubero (Stoicus) vita severus (suil) etc., Cic. Brut. 31; cf. Quintil. 1, 10, 15: quae (Stoi- corum seta) aliis severissima, aliis asperissima vide- tur; df. ogs. ~ agricolae, (haardføre el. afværdede), Lucr. 11, 1356; cf. Virg. Aen. 8, 638: ~ Cures; ~ Zethus, Hor. Ep. 1, 18, 42; men Catull. 5, 2: Rumor- esque senum severiorum (de alvorlige Gamles me- gen Snak) etc.; — saal. ogs. „poet.“: stræng el. afholden el. ædruelig, vid. id. 27, 6, o. Hor. Ep. 1, 19, 9; men Pareus ob heredis curam, nimiumque severus etc., id. ibd. 1, 5, 13; — ~ custodes legis, vid. Cic. Divin. in Caecil. 5; severus in iudicando, id. Manil. 13; hpor ogs. alios in se severos esse iudices etc.; men acerbè severus in filium etc., id. Off. 3, 31; severissimus auctor (Trogus), Plin. 11, 114; severissimi pictores, id.; — B) „poet.“ o. field. ogs. dadlende: haard el. grusomt; — Nam te omnes saevumque severumque atque avidis moribus commemorant, Plaut. Trin. 4, 1, 6, (til Neptunus); cf. Propert. 4, 11, 22: Eumenidum ... turba severa; — II) „overf.“; a) om Udfærdet el. Mincn; — qui (vultus) quo severior est et tristior etc., Cic. d. Or. 2, 71; cf. Hor. A. P. 107; ~ frons, Plaut.; — ogs. hvid der er alvorlig at sine; nox et noctis signa severa, Lucr. 5, 1189; cf. id. 4, 462; men Hor. Od. 1, 27, 9: severi ... partem Falerni (flarf, vdf.); — b) oftere om Begreber; — qualem nobis facere animum cognoscentis (i. e. iudicis), expediat, severum, an

mitem, etc., Quintil. 3, 9, 7; disciplinam, quae maxime severa fuerit, eligere, id. 1, 2, 6; imperia severiora, Cic., iudicia severa, id., severiora, Quintil.; leges severiores, id., severissimae, Vell.; ogf. om Jorcertraget, Cic. Brut. 30: in quodam tristi et severo dicendi genere versatus etc.; cf. ibd. 95: sententiis, non tam gravibus et severis, quam concinnis et venustis etc.; f. ogf. Quintil. 2, 4, 6, oftere; men Hor. Od. 2, 1, 9: severae Musa tragoediae; cf. id. A. P. 216; — ogf. absol.: Opinor hercle hodie, quod ego dixi per jocum, Id eventurum esse et severum et serium, Plant. Poen. 5, 3, 50; cf. Hor. Od. 3, 8, fin.: Dona praesentis cape laetus horae, et Linque severa; — not.: fild. ogf. in neutr. fom adv.; nunc severum vivitur, Prudent.; — B) „poet.“ ogf. dablente: haard, gruifom; — vid. Hor. Od. 1, 35, 19, v. Virg. Ge. 3, 37; men Lucr. 5, 36, absol. c. gen.: pelagique severa; men Plant. Cist. a. 3, v. 15, absol. o. ut. gen.: Haul! voluisti istuc severum facere (pve en faa ræfom Sæntling)? — II) Sævēr-us, i, m., fom nom. propr.; hværaf fan mærfes; A) Cornelius Severus: Digter under K. Augustus; — vid. Quintil. 10, 1, 89, ogf. Ovid. Pont. 4, 2, in.; — Septimius Severus: romerfæ Keiser, 193—211 efter Chr.; — B) Alexander Severus: romerfæ Keiser, 222—235 efter Chr.; — C) Sulpicius Severus: Bifkop i Gallien, af hvem hvæf: Historia sacra, ogf. Vita S. Martini, etc.

Sevianus, 3: benævnt efter en Sevius; — ∞ pira, Plin. 15, 16. — I) sevir cl. sexvir, i, m.: Medlem af Eximendenes Collegium; di. I) en af Jorftandberne for de fer Afdelinger af Equites, Inscript.; — II) ∞ Augustus: Medlem af Augustalernes cl. Augustæpræfærenes Collegium, Petron. Sat. 30, 2; — not.: fkrives ogf. vivir cl. miltvir; di.: seviralis, v: herende til en sevir nr. I, ludi, Capitol. M. Aur. 6; v. — seviratus, cl. sexviratus, us, m.: en Seviræ Embede cl. Bærtighed, Petron.

sevo, avi, atum, i, v. a.; I) „gentl.“: falder tilfide cl. affides cl. derhen; — ∞ singulos etc., Caes. B. G. 5, 6; cf. Cic. Phil. 2, 14: quum etc., tum te a Trebonio vidimus vocari; men Liv. 7, 16: ne quis postea populum sevocaret, (maatte føre Folket ud af Byen); cf. Cic. Mur. 7: plebes in Aventinum sevocanda etc.; — fild. m. Tingsobject; quicquid poterat, ad se in privatam domum sevocabat, Cic. Quint. 3; — II) „fig.“: at afbærg cl. affondre derfra; — ∞ animum a voluptate, a re familiari, etc., Cic. Tusc. 1, 31; cf. ibd. 30, ogf. Catull. 65, in.; figel. ∞ mentem ab oculis, Cic.; men id. Orat. 20: ab his non multo secus, quam a poetis, haec eloquentia, quam etc., sevocanda est; men comiff: Quid illuc est, quod ille solus se in consilium sevocat, (lægger Raad op med fig selv)? Plaut. Merc. 2, 3, 15. — sevu, f. und. sebum.

sex, num. card. indecl., [d. filderefte fæ]: sex; — hos dies sex... continuos etc., Plaut. Cist. 2, 1, 13; sex et quinquaginta millia passuum etc., Cic. R. Am. 7; decem et sex millia pedum, Liv. 37, 40; inter Bis sex... famulas, Ovid. Met. 4, 219; men his mensibus Sex septem, (i de fildte sex cl. fpy Maaneder), Ter. Eun. 2, 3, 40.

sexagenarius, 3: fom indeholder 60, fistula, (af 60 Tommers Bif), Frontin.; — II) di. „bef.“: 60 Aar gammel cl. 60aarig; — quod sexagenarius... virginem duxisset, Quintil. 6, 3, 75; cf. Suet. Claud. 23; — Ordspørgt: sexagenarios de ponte, Varr. ap. Non., tilfigter den Skif, hværfere 60aarige Personer funde tilbagefides fra den Bro, fom forte til Septa; cf. Cic. R. Am. 35; af — sexageni, ae, a, num. distr. til sexaginta: hvæ 60, 60 til cl. paa hvæ; — in plures ordines instruebantur; ordo sexagenos milites habebat, Liv. 8, 8; sexagenos in die (scrobes effodere), Plaut. frgm. ap. Priscian.; haec sexagena millia modium, quae etc., Cic. Verr. 5, 21. — sexageniquini, ae, a,

num. distrib.: hvæ 65, 65 til cl. paa hvæ; — fistula sexagenum quinum (af 65 Tommers Bif), Frontin.

sexagesies, adv. num., Biform til sexages, Capella. — sexagesimus, 3, num. ord. til sexaginta: den 60de; — anno denum quinto et sexagesimo, Ter. Ad. 5, 8, 15; cf. Augustus ap. Gell. 15, 7; men Cic. Att. 6, 1: post pugnam Leutricam (med Yme f. post Clodium interfectum) die septingentesimo sexagesimo quinto; — b) ogf. subst.; — quarundam rerum sexagesima denarii unius imperata, Plin. 29, 8. — sexagesies, adv. num. til sexaginta: 60gange; men oftest i Jorbindelsen: sexagesies sestertium, (fer Millioner Sestertier), f. und. sestertius, nr. I; di. ogf. absol. sexagesies (se. sestertium), vid. Cic. R. Am. 2. — sexaginta, num. card. indecl., [filderefte af fæxovra]: 60; — si sexaginta mihi denumerantur minae, Plaut.; abhinc sexaginta annis, id.; minores annis sexaginta, Cic. R. Am. 35; ante annos quinque et sexaginta, quam etc., Vell. 1, 6; — II) „overf.“ f. et ubeftemt fiort Tal; — faal. Martial. 12, 26: Sexaginta teras quum limina mane senator, — sexangulatus, 3: færvintlet, cl. færvantlet, crystallus, Solin.; af — sexangulus, 3, [angulus, i]: færvintlet cl. færvantlet; — ∞ cera, Ovid. Met. 15, 382; ∞ cellae (apium), Plin. 11, 12. — sexatrus, us, m., [sex], hvæ Tusulanerne: den fierte Dag efter Jhuus, Varr. L. L. 6, 3; cf. Fest. s. v. quinquatrus, pag. 254 (Müll.).

sexcenarius, 3: beftaaende af 600; — ∞ cohortes funditorum, Caes. B. C. 3, 4; af — sexcenti, ae, a, num. distr. til sexcenti: hvæ 600, 600 til cl. paa hvæ; — ∞ urnas vini praebuisse (singula jugera), Colum.; ∞ numos nautarum missioni constituere, Cic. Verr. 5, 25; sexcenta (annua sestertia), Plin. 29, 5. — sexcenteni, ae, a, Biform af fæx-, Colum.; men absol., Suet. Claud. 32: ut plerumque sexcenteni simul disumberent. — sexcentessimus (sexc.), 3, num. ord. af sexcenti: den 600fte; — ad Romulum, qui ab hoc tempore anno sexcentesimo (for 600 Aar fiden) rex erat, etc., Cic. d. Rep. 1, 37; anno urbis sexcentesimo quinquagesimo quinto, Plin. — sexcenti (sexc.), ae, a, num. card., [centum]: 600, numi, Plaut.; minus his sexcentis annis, (for mindre end 600 Aar fiden), Cic. d. Rep. 2, 10; — II) oftere „overf.“ fer et ubeftemt hvit Tal; — Sexcentae ad eam rem causae possunt colligi, Plaut. Trin. 3, 3, 62; cf. Ter. Phorm. 4, 3, 63; jam sexcenti sunt, qui etc., Cic. R. Am. 32; figel. id. Verr. 2, 48: Setium, Modium, equites Rom., sexcentos praeterea cives Rom... dixisse, se etc.; — in neutr. pl.: Sexcenta sunt, quae memorem, si sit otium, Plaut. Aul. 2, 4, 41; Sexcenta tanta reddam, si vivo, tibi, id. Baech. 1, 9, 111; cf. id. Pseud. 2, 2, 37, ogf. Cic. Att. 2, 19, oftere.

sexcenties (sexc.), adv. num. af sexcenti: 600gange; — ut etc., contemptissimus sexcenties HS. (60 Millioner Sestertier, f. und. sestertius), Cic. Att. 4, 16; cf. Plin. Ep. 2, 20; — II) ogf. „overf.“ om et ubeftemt hvit Tal; — Quin suspirabo plus sexcenties in die, Plaut. Men. 5, 4, 8. — sexcentoplagus, 3, [sexcenti, plaga]: der faaer 600 cl. utallige Slag; hvæ comiff, Plaut. Capt. 3, 5, 67: Nisi etc., Sexcentoplago nomen indetur tibi. — sexdecim, f. und. sedecim. — sexennis, [annus]: færaarig, fer Aar gammel, Plaut. Poen. 4, 2, 80; ∞ servi, Plin.; di. — sexennium, i, n.: 6 Aar, Tidrum af fer Aar; — Sexennio prius quidem, quam etc., Plaut. Poen. prolog. 67; figel. sexennio post, Cic. Phil. 8, 11; tribuni pl. tulerunt de provinciis... ille biennium, hic sexennium, id. ibd. 5, 3; cf. id. Att. 6, 1, oftere.

sexies, adv. num. af sex: færgange; — hostem sexies victum etc., Liv. 4, 32; id (ut secetur medica) sexies evenit per annos, Plin.; ∞ ducere, (multiplicare med fer), Colum.; — II) f. sextum, (d. c. fierte

(Gang.) — saaf. Vell. 1, 15: Mario sexies Valerioque Flacco Coss. — *sexis*, n. indecl.; 1) *Sextaltet*, Capella; — 11): = *sex asses*; — *neutra monoptota* ... *tressis*, *sexis*, id. — *Sexitanus*, 3: *hørende til cl. bæver* efter *Byen Sex* i *Hisp. Baetica*, *colias*, *Plin.*, *laectus*, *Martial.* — *sex. primi*, (egf. *adstitit sex primi*, cf. *decem primi und. decem*), *orum*, m., [*primus*]: *cu af sex Medlemmer bestaaende Magistrat i Provincialbyerne*, *Cic. N. D. 3*, 30.

sextā.dēcīmāni, *orum*, m., [*sextus*]: *Sofdaler af den firtende Legion*, *Tac. Hist. 3*, 22. — *sextānēus*, 3, [*sextus*]: *som indeholder Tallet sex*; — *∞ limes*, (i. e. *sextus*), *auctor de Lim. ap. Goes.* — *† sextans*, *tis*, m., [*sex*]: *den fiette Del af en as*; — *sextans ab eo*, *quod sexta pars assis*, *Varro*; — B) *df. fædd.* *den fiette Del af ethvert Helt*, *navul. af en Årv.*; — *testamento heres ex parte dimidia et tertia est Capito*; *in sextante sunt ii, quorum pars etc.*, *Cic. Fam. 13*, 29; *ex sextante heres institutus*, *Digest.*; — *fremdeles som Mont*; *exulit eum* (*Mencium Agrippam*) *plebs sextantibus collatis in capita etc.*, *Liv. 2*, 33; *df. servus sextantis*, (*daarlq. cf. unyftig*), *Laber. ap. Gell.*; — *egf. som Søgt*, *Plin. 26*, 74, o. *Ovid. Med. fac. 65*; *ligel. Martial. 8*, 71: *Octavus (se. annus) ligulam misit sextante minorem*; *egf. m. pondo*, *Scribon.*; — *høt Laandmaalene egf. den fiette Del af et jugerum*, *Varro, Colum.*; — *endel. som Maal for flydende Sager*: *den fiette Del af en sextarius el. to cyathi*, *Colum.*, *Suet. Aug. 77*, o. *Å.*; — II) efter *Vitruv.* *er sextans hōt Mathematikerne*: *den fiette Del af Sertallet (som numerus perfectus)*; *altf. Enheden el. en Ener*; *df.* — *sextantālis*, e: *som indeholder en sextans*, *fusi (af to Tommers Epseffe)*, *Vitruv. 10*, 2; o. — *sextantārius*, 3: = *fgdd.*; — *∞ as*: *som alene holder en Siettedel af den oprindelige Ås*; — *asses sextantario pondere*, *Plin. 33*, 13; *cf. Fest. p. 347*, (*Müll.*).

sextāriōlus, i, m., *dem. af fgd.*: *liden Pottemaal*; — *vid. August. ap. Suet. Vit. Hor.*: *itaque licet in sextariolo scribas*, (*paa det mindste Maal*, d. e. *paa el. i den mindste format*). — *sextārius*, i, m., [*sextus*]; 1) „*alm.*“: *den fiette Del af et vist Maal el. af en vis Søgt*, *Plin. 24*, 10; f. *egf. Fest. s. v. publica pondera*, p. 246 (*Müll.*); — II) *df.* „*bef.*“: A) *som Maal for flydende Sager*: *den fiette Del af en congius*, *germ. cin Nefel*, *Cic. Off. 2*, 16, *Hor. Sat. 1*, 1, 74, o. *Å.*; — B) *egf. „concret“*: *det betill svarende Maal el. Pottemaal*; — *∞ olearius*, *Cato*; — B) *som Maal for tørre Sager*: *en fiette Del af en modius*, *germ. eine Meze*, *Colum.*, *Plin.*, o. *Å.*

Sextianus, 3, f. *Sestianus und. Sestius*. — *Sextilianus*, 3, f. *und. Sextilis*. — *Sextilis*, is, m., (*sc. mensis*), [*sextus*]: *den fiette Maaned*, *neml. efter den aldfste romerske Tidregning*, (*der begynde Maret med Martins*), *men svarer til vor ottende Maaned el. Augustus*, (*om hyssen Benævneise af Maanedu Sextilis f. Macro. o. Suet. Aug. 31*); — *si in Sextilem comitia etc.*, *Cic. Fam. 10*, 26; *cf. Hor. Ep. 1*, 7, 2; — *egf. m. mensis*, *id. ibd. 1*, 11, 19; — B) *egf. som adj.*: *Calendis Sextilibus*, *Liv.*; *Nonae o. Idus Sextiles*, id. — *Sextilius*, i, m.: *romersk Mandsnavn*; — *vid. Caes. ap. Cic. Fam. 12*, 13; — B) *df. Sextilianus*, 3: *benævnt efter en Sextilius*; — *∞ pira*, *Cloas. ap. Macro.* — *Sextius*, *Sextia*, f. *und. Sestius*, etc.

sexto, abl. *som adv.*, f. *und. sextus*. — *sextula*, ae, f., (*se. pars*), [*demin. af sexta und. sextus*]: *den fiette Del af en uncia*, *altf. d. 72de Del af en Ås el. af et andet Helt*, *vid. Varr. L. L. 5*, 36; *df. som Arvelor*, *vid. Cic. Caccin. 6 fin.*, (*hvor Aebntio sextulam aspergit, om Testamentering af $\frac{1}{2}$ af formuen*); — *egf. som Del af et jugerum*, *Colum. 5*, 1 o. 2.

sextus, 3, *num. ord. af sex*: *den fiette*; — *sextus ab urbe lapis*, *Ovid. Fast. 2*, 682; *sextus decimus ab*

Hercule, *Vell. 1*, 6; *sexto decimo fere anno*, *Cic.*; — *men egf. i et Dtd*; *post sextumdecimum annum*, *Liv.*; *abdica (se magistratu) die sextodecimo*, *id. 4*, 31; *sextodecimo Calendas Jan.*, *Colum.*; — B) *tf. som adv.*; a) *sextum*: *fiettgang*; — *Mario, sextum consuli, cedendum esse duxit etc.*, *Cic. Pis. 9*; — B) *sexto*: *fergange*; — *lavit ad diem septimo aestate vel sexto*, *Tiebell. Gallien. 17*; — II) *Sextus*, (*affortet Sex*), *som romersk Hærmand*, *Sextus Pompeius*, o. *Å.*; — *not.*: *et Dtdsyd med begge Bem. f. und. annalis*, o. *Quintil. 6*, 3, 86. — *sextusdecimus*, 3, f. *und. sextus*.

sextuālis, e, [*sextus*]: *hørende til Kionnet*; — *∞ manus*, (*fruentiummerbaand*), *Coel. Aur.* — *sextuāgula*, ae, f.: *med fere Åleer*, d. e. *meget røderf*, (*meretrix*), *Plaut. Truc. 2*, 2, 57. — *sextus*, us, m., [*best. m. secus e. m. τξος*]: *Kionnet (som Santien og Hunkion)*; — *liberi sextus virilis*, *Suet.*; *tres (liberi) sextus feminini*, *id.*; *liberi utriusque sextus*, *id.*; *parere virilem sexum*, *Plin.*; *men Liv. 27*, 11: *Sinuusae natum ambiguo iuter marem ac feminam sexu infantem etc.*; — *egf. in pl.*; (*συνεγγυεινον*) *jungit et diversos sextus*, *ut quum marem feminamque filios dicimus*, *Quintil. 9*, 3, 63; *ligel. lavacra pro sexibus separavit*, *Spartian.*; — *egf. om Dyrrene*, *vid. Plin. 27*, 2; — II) *egf. „verf.“*: A) *om Planter og Mineralier*; — *vid. Plin. 13*, 7, o. *id. 36*, 25, *offere*; — B) *om Kionnsdelene*, *Plin. 22*, 9; — *not.*: f. *egf. det herm. best. 1. secus*. — *sextvir*, f. *und. sevir*.

si, *conj. condit.*, [*det sibilerede el*]: *derfont*, *hvis*, *naar*, *egf. om*; 1) „*egentl.*“: a) e. *indic.*; — *saaf*, m. *praes.*; si *quaerimus*, *cur etc.*, *causas reperimus duas*, *Cic. Brut. 95*; *cf. id. Catil. 1*, 3, o. *id. Lael. 7*; *men id. Fam. 7*, 23: *si quid generis istiusmodi me delectat*, *pictura delectat*; *cf. id. d. Senect. 13*: *si aliquid dandum est voluptati etc.*; *si populus plurimum potest*, *omniaque ejus arbitrio reguntur*, *dicatur illa libertas*, *est vero illa licentia*, *id. d. Rep. 3*, 14; *cf. ibd. 1*, 32: *si pecunias aequari non placet*, *si ingenia omnium paria esse non possunt*, *jura certe paria esse debent*; — *forbundes egf. ofte m. modo*; *vid. id. Tusc. 3*, 1: *si modo est ulla virtus*, *etc.*; *cf. Plaut. Truc. 4*, 4, 37: *sine cum ipsum adire huc*; *sine*, *si est modo*; f. *egf. und. modo*; — *men si quae sunt de genere eodem*, (*hvad der maatte høre til det samme Slags*), *Cic. Tusc. 4*, 7; *cf. Liv. 21*, 37: *si quid est pabuli*, (i. e. *quicquid est pabuli*); *ligel. Cic. Tusc. 1*, 11: *avaritia, ambitio ... violentia ... et si quia similia (se. sunt)*; — *ligel. m. imperf.*: *si quis antea mirabatur*, *quid esset*, *quod etc.*, *ex hoc tempore miretur potius*, *si etc.*, *Cic. Sest. 1*; *cf. id. ibd. 3*; *ligel. id. d. Rep. 1*, 27: *si ... nihil nisi populi scitis ac decretis agebant*, *etc.*; *men id. Brut. 8*: *ante hunc (Isocratem) verborum quasi structura ... nulla erat*, *aut*, *si quando erat*, *etc.*; f. *egf. id. Quint. 5*: *nec mirum (se. est)*, *si ejus utebatur consilio*, *ejus etc.*; *men id. N. D. 1*, 9: *non enim*, *si (omend) mundus nullus erat*, *secula non erant*; *men Hor. Sat. 2*, 1, 6: *peream male*, *si non Optimum erat (f. esset)*, *etc.*; — *offere m. perf.*: *si quid scelesti fecit*, *lingua pro illo pejerat*, *Plaut. Asin. 2*, 2, 27; *si ita sensit*, *ut loquitor*, *est homo impurus*; *sin aliter etc.*, *vid. Cic. d. Rep. 3*, 21; *si quisquam fuit unquam semotus ab iuani laude*, *ego profecto is sum*, *id. Fam. 15*, 4; *cf. id. d. Rep. 1*, 42: *si quando etc.*; *men si modo in philosophia aliquid proficimus*, *id. Off. 3*, 8; *men si quidem Homerus fuit et Hesiodus ante Romam conditam*, *etc.*, *vid. id. Tusc. 1*, 1; *cf. Justin. 15*, 4; *men Cic. Tusc. 1*, 2: *si qui magnis ingenis in eo genere exstiterunt*, (*hvem der osv.*); — *fibd. egf. m. plurquampl.*; *si improbum ... existimaverat*, *Cur me huic locabas nuptiis?* *Enn. ap. auct. ad Her. 2*, 24; *cf. Hor. Sat. 2*, 1, 31: *neque*, *si male cesserat*, *unquam Decurrens alio*, *etc.*; — *ligel. m. fut. simpl.*;

id persequar, si potero, subtilius, Cic. d. Rep. 2, 23; cf. Plaut. Asin. 1, 3, fin.; figel. alte spectare si voles, etc., Cic. d. Rep. 6, 23; cf. id. ibd. 6, 26, egf. ibd. 1, 19, e. id. Att. 1, 10; figel. si modo id consequi potero, id. Sest. 2; cf. id. d. Rep. 5, 3; f. egf. Ovid. Fast. 1, 716: Si qua parum Romam terra timebit, amet: — ostere m. fut. exact.; si te secundo lumine (i. e. sec. die) hic offendero, etc., Enn. ap. Cic. Att. 7, 26; cf. id. d. Rep. 2, 1, e. id. Phil. 7, 9, egf. Cat. ap. Gell. 16, 1; figel. de iis te, si qui me forte locus admonuerit, com-monebo, Cic. d. Or. 3, 12; cf. id. Lael. 1: pergratum mihi feceris, si de amicitia disputaris: men si modo interpretari potuero, id. Leg. 2, 18; cf. id. Off. 3, 23, ostere; men tum magis assentire, si ad maiora per-venero, (naar jeg osv.), vid. id. d. Rep. 1, 40; cf. id. Lael. 16: si prius, quid etc., edixero; f. egf. id. Verr. 3, 5; — b) c. conjunct.; — faal. m. praes.; haec si habeat aurum, quod etc., faciat lubens, Plaut. Bacch. 1, 1, 12; cf. ibd. 2, 2, fin.; figel. Cic. d. Rep. 1, 5: quum etc., si cupiant, non quant; men si ad verba rem deflectere velimis, vid. id. Caccin. 18; cf. id. d. Rep. 1, 32, egf. id. Tusc. 4, 28, ostere, egf. Virg. Aen. 6, 187; — figel. m. imperf.; si unus omnia consequi posset, nihil opus esset pluribus, etc., vid. Cic. d. Rep. 1, 34; cf. id. ibd. 2, 22; figel. id. Verr. 5, 51: quod certe non fecisset, si suum numerum naves haberent; cf. id. Lael. 4; men id. Quint. 16: si res ista gravissima sua sponte videretur, tamen etc., (omend osv.); cf. Cic. Verr. 1, 64, ostere; — figel. m. perf.; perit, si me aspexerit, Plaut. Amph. 1, 1, 164; cf. ibd. 272, e. Enn. Ann. 17, 7; figel. Cic. d. Rep. 3, 5: id tibi verendum est, si ea dixeris, quae contra iustitiam dici solent, ne sic etiam sentire videare; — endel. c. pluperf.; mansisset eadem voluntas in eorum posteris, si regum similitudo permansisset, Cic. d. Rep. 1, 41; cf. id. Lael. 23, v. id. Phil. 13, 1; figel. id. Lael. 7: tum magis id diceris, si nuper... affuisses, etc.; cf. id. d. Rep. 1, 4; — c) „elliptif“; — aut nemo, aut, si quisquam, ille sapiens fuit, Cic. Lael. 2: educ tecum omnes tuos, si minus, quam plurimos, id. Catil. 1, 5; cf. id. d. Or. 2, 16; figel. si non, id. Fam. 7, 3; men id. Verr. 1, 53: hic venit in iudicium, si nihil aliud, saltem, ut etc.; cf. Liv. 2, 43, ostere; men Cic. d. Or. 3, 12: vereor, ne nihil sim tui, nisi suppositionem pedis, imitatus...; et aliquem, si forte, motum; — d) for si fhaer egf. quod si, navn. i Begyndelsen af en Periode, for noiere at ferbinde den m. d. frgd.; — quod si fuit in re publica tempus ullum... tum profecto fuit, etc., Cic. Brut. 2; cf. id. Lael. 7, e. id. Arch. 7; — B) „bef.“ fhaer egf. si i den logiske Slutningsfølge; — si oportet velle sa-pere, dare operam philosophiae convenit; oportet autem velle sapere, etc., Cic. Inv. 1, 36; cf. id. Fat. 6; — II) „overf.“ fhaer si: om. cf. om. maaste, hos afhængige Spørgsmaal, egf. hos livshedsfat-ninger, næsten som num, dog svagere forbindende: — primum ab iis quaesivit, si... imposuissent etc., Liv. 29, 26; figel. id. 34, 3: nulla lex satis commoda omnibus est; id modo quaeritur, si majori parti et in summum prodest; men Virg. Aen. 4, 101: Sed fatis incerta feror, si Juppiter unam Esse velit Ty-ris urbem Trojaque profectis; — hanc (paludem) si transirent nostri, hostes expectabant, Caes. B. G. 2, 9; cf. id. B. C. 2, 34, ostere; men ibd. 1, 8: Helvetii... si perrumpere possent, conati; cf. Liv. 1, 57, e. Cic. Phil. 9, 1; — undert. er egf. Mellembegrebet (forfølgende ord.) at supplere af Sammenhæng; Minucium... praemiitit, si quid celeritate itineris proficere possit, Caes. B. G. 6, 29; cf. id. 7, 20, e. 55, ostere; figel. Liv. 42, 67: castra movet, si oppido potiri posset, etc.; f. egf. Plaut. Cist. 1, 4, 37, e. A.; — not. a: Hor. Epod. 1, 5, fhaer si m. abl. absol.: Quid nos, quibus te

vita si superstitie (i. e. si superstes eris) jucunda (sc. est), etc.? — not. b.: Virg. Aen. 6, 31, er si ude-ladt: tu quoque magnam Partem opere in tanto, si-neret dolor (i. e. si sineret dolor), leare, haberes.

siagones, um, m., *σάγονες*, o. siagonitae, arum, m., *σαγονίται*: kindemufflerne, Coel. Aur. — sibe, f. sibi unde. sui. — *sibilatix, is, f.: floi-tende, pibende, fistula, Capella; o. — sibilatus, us, m.: Piben el. at pibe, Coel. Aur.; af — sibilo, avi, atom, 1, v. n. e. a., [1. sibilus]; 1) neutr.: at pibe el. floite, at bhiffe el. fufe, edf.; — Arctetice horret (serpens) squamis, et sibilat ore, etc., vid. Virg. Aen. 11, 751; cf. Propert. 4, 7, 54: si fallo, vipera nostris Sibilet in tumulis; (f. egf. und. fgd.); — egf. at floite, (at give Signal ved at floite), Plaut. Merc. 2, 3, 72; — „pect.“ egf. om Ding; Stridet (ferrum igne rubens), et in trepida submersum sibilat unda, etc., vid. Ovid. Met. 12, 279; figel. om Tougne's Hviten og om Luftens Lufen, Sil. 16, 258, e. Lucan. 2, 698; — II) act.: at upibe, Cic. Att. 2, 19; cf. Hor. Sat. 1, 1, 66: populus me sibilat, at mihi plaudo Ipse domi, etc.

1. sibilus, i, m., (forcl. abl. sibilu, Sisenn. ap. Priscian.; pl. sibilu, for Metrect'skyd, hos Cic. sibili), [vox a sono facta el. Naturlyd, Quintil. 8, 6, 31; cf. auct. ad Her. 4, 31]: Piben, Sufen, Sviffen; — iuden-tum sibilus, poeta ap. Cic. Fam. 8, 2; venientis sibilus austri, Virg. Ecl. 5, 82; men sibilu dare signum, vid. Liv. 25, 8; — b) pl.; — sibila calamorum, Lucr., pa-storia, Ovid.; men ∞ horrenda (serpentis), vid. id. Met. 3, 38, ostere; stridentis sibilu telli, Sil. 9, 247; — II) „overf.“ o. spottende: Piben el. llypifning; — sibilum metuere, Cic. Pis. 27; — b) ostere in pl.; — vid. Cic. R. Com. 11; men id. Att. 2, 19: qua dominus, qua advocati sibilis consessi; cf. ibd. 2, 18; sibili gladiatorii, id. frgm. ap. Charis.; df. — 2. sibilus, 3: pibende eller fufende, (specif. Drt, men af metrifte Grunde alene i Jermen sibila); — ∞ colla (colubri), Virg. Ge. 3, 421; cf. id. Aen. 2, 211; men torvae coma sibila frontis (Panis), Val. Fl. 3, 50.

sibina el. sibigna, ae. f., *σιβήνη*: etflags Jagtspyd, Enn. ap. Fest. p. 336 (Müll.), o. Tertull.; — rimcl. hore egf. bertil sibioaes, Gell. 10, 25. — sibones, f. und. frgd.; — sibus, i. e. callidus, acutus, Fest. p. 336 (Müll.); f. egf. persibus. — Sibuzates, Joff i Gall. Aquit., (hodie Souhesse, ved Adour), Caes. B. G. 3, 27.

Sibylla, ae. f., *Σιβύλλα*: Sibylla, Spaagvinde, Propheetinde; — terrae vis Pythiam Delphis incitabat, naturae Sibyllam, Cic. Div. 1, 36; cf. ibd. 2, 51: Si-byllae versus observamus, quos illa furens fudisse dicitur; — i den romerske Mythus er bef. at mærke; a) den enmæftige Sibylla paa Aeneas's Tid; — vid. Virg. Aen. 6, 10 fgd., o. Ovid. Met. 14, 104 fgd.; — b) den fildigere Sibylla, der folgte til Tarquinius (Su-perbus) de Spaadomsbøger, som i den følgende Tid opbevarede paa Capitolium, og som under Romerska-tens Jærer raadspurgtes af et dertil befliffet Præste-collegium (oprd. duumviri, ftd. decemviri o. quin-decemviri, f. und. disfe Drt); f. egf. Gell. 1, 19, Plin. 13, 27, Cic. Div. 1, 43, ostere, egf. Liv. 38, 15, o. A.; — B) df. Sibyllinus, 3: hørende til eller benævnt efter en Sibylla, ftylffint; — ∞ libri, vid. Gell. l. c., Cic. Verr. 4, 49, Liv. 5, 13, ostere, o. A.; — (hede egf. absol. libri, Liv. 3, 10, ostere, egf. libri fatales, id. 22, 10); — ∞ vaticinationes, Cic.; ∞ fata, id.; ∞ versus, id. Div. 1, 2; cf. Hor. Carm. Sec. 5. — Sibyllinus, 3, f. und. frgd.; — sibyna, ae. f. und. sibina.

sic, adv., [apocop. af sic, hvor si er fiberet af *z*, i. hvf. is, ita]: saa el. faalede, paa denne Vis el. Maade, *utroque*; 1) „adm.“; — sive sic est, sive illo modo etc., Cic. Div. 2, 58; quae aliis sic, aliis secus... videntur, id. Leg. 1, 17; haec inter eos sit honesta certatio; men sic et utilitates ex amicitia maxime

capientur, id. Lael. 9; sic est, (saaledest forholder det sig), m. flgd. orat. dir., Hor. Epod. 7, 17; cf. Cic. Orat. 63; men sic habeto, m. flgd. Objectsfætt., id. d. Rep. 6, 13; cf. ibd. 6, 21: tu enitere, et sic habeto, non esse te mortalem, sed corpus hoc; — II) "bef.": A) i Sammenligninger, oftest svarende til ut, ligesom undert. til quemadmodum, tamquam, quasi, etc.; — quid dulcius, quam habere, quicquam omnia audeas sic loqui, ut tecum? Cic. Lael. 6; liget. id. ibd. 4: si, quemadmodum etc., sic etc.; men id. Fam. 13, 69: apud eum sic fui, tamquam domi meae; liget. sic avide ... quasi etc., id. d. Senect. 8; — B) som betegnende en hoiere el. ringere Grad; df. a) saa høitgen, odt.; — vitæ instituta sic distant, ut Cretes et Aetoli latrocinari honestum putent, Cic. d. Rep. 3, 9; cf. Caes. B. G. 5, 17; — sic, absol. cl. und. flgd. Effectfættning; non latuit scintilla ingenii, quæ etc.; sic erat in omni vel officio vel sermone sollers, (som Cærvius Tullius), vid. Cic. d. Rep. 2, 21; — b) saa saa, saa smaat, saa temmeligen; — Quid rei gerit? Ge. sic tenuiter, Ter. Phorm. 1, 2, 95; cf. id. Heaut. 3, 2, 12: sic satis, etc.; f. ogf. Hor. Od. 2, 11, 14; men Ter. Andr. 1, 2, 4: Mirabar, hoc si sic abiret, (om dette løb saa let af), — C) som betegnende en Bestaaffenhed: saaledest, saadan; — sic sum, (saaledest er nu jeg); si placeo, utere, Ter. Phorm. 3, 2, 12; cf. id. Andr. 5, 4, 16; men sic est vulgus; ex veritate pauca ... aestimat, Cic. R. Com. 10; men id. R. Am. 30: sic vita hominum est, ut etc.; — D) endel. ogf.; a) bekræftende el. bejaende; — itane ... ais ... Phanium relictam solam? Ge. sic, Ter. Phorm. 2, 2, in.; et illud vide, si etc.; L. sic, inquit, etc., Cic. d. Rep. 1, 38; — b) "poet." ogf. befværgende el. vustende: saa sandt el. saa vist, odt.; — sic has deus æquoris artes Adjuvet, ut etc., Ovid. Met. 8, 866; cf. Propert. 1, 18, 11; men Ovid. l. e. 857: sic sit tibi piscis in unda Credulus ... Dic, ubi sit, etc.; cf. Hor. Od. 1, 3, in., o. Virg. Ecl. 9, 30 flgd.; — not.: f. ogf. sicce o. siccline ss. II.

sica, æ, f., [rimel. at sammene. m. sece]; I) "egent.": en Døft, Cic. Catil. 1, 6, ibd. 2, 10, Suet. Calig. 32, o. A.; — b) df. ogf. "meton.": Døftemord, Enigmord; — hinc sicæ, hinc venena, etc., Cic. Off. 3, 8; cf. id. N. D. 3, 30: tum hæc quotidiana: sicæ, veneni, peculatus, testamentorum ... quaestiones, etc.; — II) "overf." om Vildsvinet: exacnere sicæ dentium, (de spidse el. døftseformede Tænder), Plin. 18, 1.

Sicambri, f. und. Sigambri. — Sicani, orum, m., *Sicari*: eldgammel Jøffestamme ved Tiberen, hvoraf flgd. en Del udvandrede til Sicilien, Virg. Aen. 5, 293, oftere, ogf. Sil. 14, 34; — B) df. 1) Sicanus, (ogf. Sicānus, Sil., Sicānus, Auson.), 3, *Sicari*: a) sicani, gentes, (i. e. Sicani), Virg. Aen. 8, 328; — b) oftere "poet.": scilicet el. scilicet, fluctus, Virg. Ecl. 10, 4, pontus, id. Aen. 5, 24, montes, Ovid. Her. 15, 57; ~ Aetna, Hor., pubes, Sil.; — 2) Sicānius, 3: sicani, df. "poet.": scilicet el. scilicet; — ~ latus, Virg. Aen. 8, 416, fretum, Val. Fl.; ~ arenae, Ovid. Met. 15, 279, urbes, Lucan.; — 2) df. som subst. fem., Sicania, æ, f., *Sicaria*: Sicilien, Ovid. Met. 5, 464 o. 495; cf. Plin. 3, 14: Sicilia, Sicania Thucydidi dicta; — 3) Sicanis, idis, f.: sicani, d. e. sicani, scilicet; — vid. Ovid. Ib. 600: Plurima qua flammæ Sicanis Aetna vomit, etc.; — Sicania, æ, Sicanis, idis, Saeanus, 3, o. Sicanus, 3, f. und. frgd. nr. 11.

sicarius, i, m., [sica]: en Døftemorder; ogf. alm.: en Enigmorder el. Morder; — vid. Quintil. 10, 1, 12, ogf. Cic. R. Am. 3 o. 11, ogf. Hor. Sat. 1, 4, 4; men Suet. Caes. 11: in exercenda de sicariis quaestione, eos quoque sicariorum numero habuit, qui etc.; — inter sicarios accusare, Cic. R. Am. 32, defendere, id. Phil. 2, 4, (i Anferning af Enigmord); liget. quaestio inter sicarios, id. Cluent. 53; men quæ-

stio de sicariis, f. evenf., Suet. l. e.; lex (Cornelia, i. e. Sullae) de sicariis, Tac. Ann. 13, 41, ogf. Justin. Inst.

Sicca, æ, f.: By paa den østlige Grændse af Numidien, (hødt. Keft), Plin. 5, 2, o. Sall. Jug. 56; — B) df. Sicenses, ium, m.: Judæanerne af Byen S., id. ibd. — sicabilis, e, [sico]: tørrende, Coel. Aur. — "Siccaneus, 3: af tør Bestaaffenhed, (oppon. rigus); — ~ genus prati, Colum.; ogf. absol., de sicaneis et riguis, id.; o. — sicaneus, 3: af tør Bestaaffenhed; — ~ ulmi, (opp. riguae), Plin. 16, 19; — [sicus]. — "siccatio, onis, f.: Tørren el. at tørre; — lenis ... refrigeratio et siccatio (vulneris), vid. Plin. 31, 33; — siccativus, 3: tørrende, malagma, Coel. Aur.; o. — siccatorius, 3: = frgd., origanum, Theod. Prisc.; — [sico].

1. sicce, adv., [d. forhavf. sic; f. ogf. -ce s. l.]: saaledest, paa en flig Maade; — vid. Plaut. Rud. 2, 4, 12: sicce placide bellam belle tangere etc. — 2. sicce, adv. af sicceus: tørt; — ut bos sicce stabuletur, Colum. 6, 12; — II) "overf.": om Jørdraget; — eos solos Attice dicere, id est, quasi sicce et integre, (ligesom fast el. solid), Cic. d. opt. gen. Or. 4. — Sicenses, ium, f. und. Sicca. — siccesco, ere, v. inch. n., [siccus]: bliver tør, tørres, Vitruv. 2, 10, Colum. 12, 28, Plin. 18, 77, o. A.

siccificus, 3, [siccus, facio]: som gjør tør, tørrende; — ~ vis (aëris), Macrob.; — siccline, adv. interrog., f. sicne: saaledest? (oftest hos Comiferne og dablende); — Siccline agis, (bærer du dig saaledest ad)? Ter. Eun. 4, 7, 34; Siccline hoc fit? foras aedibus me ejici? Plaut. Asin. 1, 2, in.; siccline hoc tibi facere? id. Pers. 1, 1, 43; — dog ogf. Catull. 64, 132, oftere, Propert. 2, 12, 6, oftere, ogf. Appul.

siccitas, atis, f., [siccus]: Tørhed; (in sing. o. pl.); I) "egent.": — in ejus (uvæ) siccitate, (naar den er tør, d. e. i tørt Veir), Plin.; liget. ~ palmae, id.; — B) df. "bef.": a) om Localiteter; — in Siphontina siccitate, vid. Cic. Agr. 2, 27; propter siccitates paludum, Caes. B. G. 4, 38; — b) om Veirer: Tørhed el. Tørse; — siccitate et inopia insignis annus, Liv. 40, 29; quod frumentum ... propter siccitates angustius provenerat, Caes. B. G. 5, 24; — c) det menneskelige Legems Tørhed og Tørfhed, (som Udryk af Sundhed, og i Modfætt. af Svæd el. Sved, odt.); — vid. Varr. ap. Non.: eam (Persæ) sunt consecuti corporis siccitatem, ut neque spuerent, neque etc.; cf. Cic. Tusc. 5, 34: quæ (siccitas) consequitur hanc continentiam in victu, etc.; — f. ogf. id. d. Senect. 10; — II) "fig." om Jørdraget: Tørhed (navnl. som Bortfiernelse af al oratorisk Udflytning); vid. Cic. Brut. 82; cf. ~ orationis, id. N. D. 2, 1; — men ogf.: den aadrløse Tørhed, hvorom auct. ad Her. 4, 6, "alleg.": quum arescant ipsi (magistri) siccitate.

sicco, avi, atum, i, v. a. o. n., [siccus]; I) act.: tørrer, udtørrer, gjør tør; — saal. "poet." om Solen og Vinden, Lucr. 5, 391; cf. Ovid. Met. 4, 82: Solque pruinosa radiis sicceverat herbas, etc.; — sævd.: ~ aliquid sole, id., Plin., in sole, Colum., Plin., ad lunam, id. 21, 36; — ~ cruorem veste, Virg., frontem sudario, Quintil.; ~ vellera, Virg.; men lacrimas siccare cadentes, vid. Propert. 1, 19, 23; men Ovid. Fast. 3, 509: Occupat amplexu, lacrimasque per oscula siccant; cf. id. Met. 9, 395, ogf. ibd. 8, 469; men ~ genas, vid. ibd. 10, 362; — ~ paludes, Cic., paludem, Suet., fluvios, fontes, Ovid.; palustria aestate siccantur, Plin.; agri siccant, Suet.; — "poet." ogf.: ~ ubera, (tomme), Virg. Ecl. 2, 42; cf. Hor. Epod. 2, 16; df. siccata ovis, (masket), Ovid. Am. 3, 5, 14; liget. ~ calices (udtomme), Hor. Sat. 2, 6, 68; cf. id. Od. 1, 35, 27; men "alleg.": Quum siccare sacrum largo Permissida posset Ore, etc., (endstændt han funde udtomme Digterfilden, osv.), Martial. 8, 70;

- endel. m. græft Construction: manu siccata capillos (Arethusa), Ovid. Met. 5, 575; — B) „bes.“: bortfættet el. bortfættet de lygkelige Bæffer, (offest hos Plin. v. „poet.“); — ad pituitam ovis siccandam, Plin.; ∞ suppurata, id., strumas, id.; ad corpora siccanda, (til at give dem Hæfiver), vid. id. 31, 33; ligel. ∞ corpus pila, (ved Bødsfæl), Lucil. ap. Non.; — „poet.“ ogf. ∞ vulnera lymphis, (hille el. læge dem), Virg. Aen. 10, 834; — men m. græft Construction: siccati vulnera lymphis (juvenes), Stat. Theb. 1, 527; — II) tør; og efterel. in neut.: at blive tør, at tørres; — ubi pluerit et siccaverit, Cato; faal. ogf. hos Apic. — siccoculus, 3, [siccus, oculus, i]: som har tørre Øine, (som ikke græder); — genus nostrum semper siccoculum fuit, Plaut. Pseud. 1, 1, 75.

siccus, 3; I) „egenl.“: A) „alm.“: tør; — siccum et sine humore nullo solum, Quintil.; ∞ agri, Hor.; cf. id. Epod. 16, 55; ∞ lacus, Propert.; ∞ via, (opp. palustris), Digest.; men vasa in horreum siccissimum reponi, Colum.; ∞ oculi, Quintil., Hor.; ogf. ∞ lumina, Tibull., v. ∞ genae, Propert., Ovid.; hvi. „poet.“: siccus aerumnas tuli, Senec. Herc. Oct.; — ∞ pocula, (tenne), Tibull.; men ∞ urna, vid. Hor. Od. 3, 11, 23; ∞ panis, (uden Eul), Senec. Ep., Plin.; — ∞ ensis, (ubletig), Stat.; cf. Propert. 4, 10, 12: Ipse dedit (Acon spolia), sed non sanguine sicca suo; — ogf. e. gen.; siccus... sanguinis enses, Sil. 7, 213; — ∞ carinae, (som faae paa Vænt), Hor. Od. 1, 4, 2; men ∞ signa, (som ikke dulle ned i Havet, d. e. som ikke gaar ned), Ovid. Trist. 4, 9, 18; cf. ibid. 4, 3, 2; men ∞ aquae, Martial. 4, 3, (3fen el. Encen); „poet.“ ogf. ∞ vox, (tør el. hæs), Ovid. Met. 2, 278; — b) df. neut. siccum, i, o. sicca, orum, som subst.: det Tørre, tørr Sted, tørre Steder el. Ægne; — siccum tenere, vid. Virg. Aen. 10, 301; ligel. in sicco, (paa Syffen el. Hødbredde), vid. id. Ge. 1, 363, Liv. 1, 4, Plin.; — ut aqua piscibus (convenit), ut sicca terrenis, etc., vid. Quintil. 12, 11, 13; quae in siccis provenit (arundo), Plin.; — B) „bes.“: I) em Beiret: tør, uden Regn; — sicco vere, (opp. vernis aquis), Plin.; aestivi tempora sicca Canis, Tibull. 1, 4, 6; cf. Hor. Od. 3, 29, 20: Sole dies referente siccus; f. ogf. Ovid. Met. 1, 119; ∞ coelum, Plin.; ∞ ventus, id.; luna sitiens, hoc est sicca, id. 17, 24; — 2) m. Hensyn paa d. menneskelige Ægnee: tør, (d. e. fund og fast; opp.: øjlelt, d. e. fuld af Enne el. anden Hundsber); — siccum, succidam etc. (mulierem), Plaut. Mil. gl. 3, 1, 192; men Catull. 43, 3: nec ore sicco (puella: som ideligen spytter); corpora gracilliora siccioraque, Plin. 34, 19; — ogf. vinder el. flindmaver; f. Catull. 23, 12: Atqui corpora sicciora cornu... habetis; — 3) m. Hensyn paa Drifte, vdl.: tør (i Hæf), tørstig; — Egon salva sum, quae siti sicca sum? Plaut. Curc. 1, 2, 26; cf. id. Pers. 5, 241: nimis diu sicci sumus; ligel. Hor. Sat. 2, 2, 14: Quum etc., siccus, inanis Sperne cibum vilem, nisi etc.; — b) „overf.“: ædruelig, maadeholden; ogf. ædrn el. fæltende; — meum virum fui rata Siccum, fragi, continentem, etc., Plaut. Asin. 5, 2, 6; cf. Cic. Acad. 2, 27, ogf. id. Agr. 1, 1, hvor siccorum consilia, (opp. violentorum somnia); ligel. siccum ac sobrium esse, vid. Senec. Ep. 18; men Hor. Od. 1, 18, 3: Siccis omnia ∞ dura deus proposuit; cf. id. Ep. 1, 19, 9; f. ogf. id. Od. 4, 5, 39, v. id. Ep. 1, 17, 12, oftere; — II) „fig.“ o. „ment.“: navnlig om Tæfene og Hædertræget: tør, d. e. fund og solid; — (Attici) sani duntaxat et sicci habeantur, etc., Cic. d. opt. gen. Or. 3; nihil erat in ejus oratione, nisi sincerum, nihil, nisi siccum atque sanum, id. Brut. 55; — dog ogf. dæblende: tør el. haard, vdl.; adeo durus et siccus est (Asinius), Tac. Orat. 21; cf. Suet. Grammat. 4: ne sicci omnino atque aridi pueri rhetoribus traderentur; — „poet.“ ogf.: uden Vand og

Høstelse; faal. Ovid. A. A. 2, 686: Siccacque de lana cogitat ipsa sua; ligel. Propert. 2, 9, 17: Quid tibi jucundum est, siccis habitare medullis, (sødt i dit Jætre, uden Æfse)?

sicelicon, i, n., σικελικόν, ogf. psyllion: Løppeurt, Plin. 25, 90. — Sicelis, idis, f. und. Siculus. — sicera, n., σικερα, (hebraisk Drb): etflags beruende Drif, Echerbet, Tertull., o. A. — Sichaeus, i, m.: Tidts Øiemal; — vid. Virg. Aen. 1, 343 figl., oftere, ogf. Ovid. Her. 7, 97 figl.; — B) ogf. adj. Sichaeus, 3; hvi. Non servata fides, cineri promissa Sichaeo, Virg. Aen. 4, 552.

Sicilia, ae, f. und. Siculus. — Sicilissito, are, v. n.: at fremstille siciliske Characterer; — hoc argumentum Graecissat, tamen Non Atticissat, verum Sicilissat, Plaut. Men. prol. 11. — sicilicula, ae, f., dem. afsicillis: liden Segl el. Væ (som hørende til crepundia), Plaut. Rud. 1, 4, 125. — sicilicus, (ogf. sicilicus), i, m., [rimel. besf. m. sicilis]: en fjerde Del af en uncia, el. d. 48 Del af en 16 el. af ethvert Felt, navnlig af en År, Digest.; ogf. som Længdemaal i Romme, Frontin., Plin.; 1/8 Del af et jugerum, Colum.; fremdeles som Vægt: to Drachmer, Rhemm. Fann.; ogf. 1/4 Time, Plin.; — not.: hos Gramm. svarer sicilicus til vort Komma. — Siciliensis, e, f. und. Siculi. — sicilimenta, orum, n.: Efterføl, Cato; o. — sicilio, ire, v. a.: slaaer bagefter el. holder Efterføl; — ∞ prata, Varr.; sicilire, i. e. quae fenesciae praeterierunt, secare, Plin. 18, 67; af — sicilis, is, f., [sica]: Væktio til at støre med, Segl el. Væ el. Sværd, vdl.; — Incedit veles vulgo sicilibus latis, Enn. Ann. 16, 6; cf. Plin. 6, 15. — sicinnista, ae, m., σικιννιστής: som danser Satyr-dansen Sikkinnis, en Sikkinnisdanser, Attius ap. Gell. 20, 3, hvor denne Dans selv heder sicinnium, (Grækerne σικιννίς). — sicinnium, i, n., f. und. frgd. — sielus, i, m.: en Sefel, (som hebraisk Mønt), Hieron., o. A. — Sicōris, is, m.: Bistof af Jberns ved Jbera, i Hesp. Tarrac., Caes. B. C. 1, 40, oftere, Plin. 3, 4, ogf. Lucan. 4, 14, oftere, o. A.

sicubi, adv., [f. si. ubi. ligesom sicunde f. si. unde]: om el. hvort ingensted, om el. hvort oftes; — sicubi nactus eris (me), Cic. Tusc. 1, 43; sicubi est certamen, Liv. 9, 41; cf. Ter. Eun. 3, 1, 13: tum sicubi enim satias Hominum ∞ ceperat, etc.; — ac sicubi esset (sc. exceptum), Cic. Balb. 14; cf. Virg. Ge. 3, 332 figl., ogf. Suet. Caes. 26, oftere; men Virg. Aen. 5, 677, elliptisk: et sicubi concava fortim Saxa, etc.

sicula, ae, f., dem. af sica: liden Døsf; df. „overf.“ f. membrum virile, Catull. — Siculi, orum, m., Σικελιοί: Siculanere; eprbl. italiensk Høflesamme ved Tiberen, hvorfra den blev fortrængt, og udbandrede derefter dets til den efter samme benævnte Ø, Sicilien; vid. Plin. 3, 9, Varr. L. L. 5, 20, v. Colum. 1, 3; — df. hede Siculi sædv.: Indvaanerne paa Sicilien, Cic. d. Or. 2, 51, oftere, o. A.; — gen. pl. Siculum, Lucr. 6, 642; — in sing., Siculus, i: Sicilier el. Sifuler, Plaut., Cic. d. Or. 2, 69, o. A.; — B) df. 1) Siculus, 3: siciliff el. sifuliff, tellus, (d. e. Sicilien), Virg., mare, Hor., unda, id., Virg.; ∞ oratores, Cic. Orat. 69; cf. Hor. Ep. 2, 1, 58, v. id. A. P. 463; ∞ tyrannus, (i. e. Phalaris), Ovid. Trist. 3, 11, 41; cf. ∞ juvenes, (hans Kæbberere), Pers. 3, 39, v. ∞ aula, (hans Hof), Juvenal. 6, 486; — ∞ fuga, Propert. 2, 1, 28, (i. e. fuga Sex. Pompeii); cf. Suet. Aug. 16; — ∞ conjux, Juvenal. 13, 50, (i. e. Proserpina); ∞ virgo, Stat. Silv. 2, 1, 10, (d. e. en Sirene); hvi. ∞ cantus, (hendes Sang), Juvenal. 3, 950; — 2) Sicilia, ae, f., Σικελία: Den Sicilien; — vid. Mela 2, 7, Plin. 3, 14, Senec. Qu. N. 6, 29, Plaut. Rud. o. Men., Cic. Verr. 2, 1, oftere, o. A.; — 3) Siciliensis, e: siciliff, fretum, Cic.; ∞ quaestura mea, id. Fam. 13, 38;

hyorum ogf. ∞ annus, id. Brut. 92; men ∞ fisci, o. ∞ pecunia, vid. id. Verr. act. 1, 8 e. 9; — 4) Sicellis, idis, f., *Sicellis*: ficutilff; ogf. subst. Eituler inde; — 5) puellae, Ovid. Hor. 15, 51 flgd.; heor ogf. Sicelis esse volo; men ∞ Musae, (i. e. Musae Theocriti cl. Musae bucolicae), Virg. Ecl. 4, in. — Siculus, 3, f. und. Siculici, nr. B. 1.

sicunde, adv., [f. si. unde, ligesom sicubi f. si. ubi]: om el. hys nogenstedfra; — sicunde potes, erues, qui etc., Cic. Att. 13, 20; sicunde spes aliqua se ostendisset, Liv. 26, 38; cf. Suet. Calig. 4: quoties aliquo adveniret, vel sicunde discederet.

sic. ut, ogf. sicuti, adv.: saaledes som, ligesom, som; 1) „alm.“; A) i en særffilt Ectning: a) uden tilsvarende ita el. sic, etc.; — haec sunt, sicut praedico, Plaut. Mostell. 3, 2, 84; cf. id. Aul. 2, 4, 15, offere; sicut intueri solem nequitis adversum, Cic. d. Rep. 6, 18; sicut sapiens poeta dixit, id. Parad. 5, 1; sicut ante dictum est, Liv. 25, 5; — sicuti ego accepi, Sall. Catil. 6; sicuti dignum erat, Quintil. 11, 3, 148; — b) m. tilsvarende ita el. sic, etc.; navn. i Besværgelser; — vid. Plaut. Asin. in.; ligel. Liv. 8, 9, (af en gammel Formular): sicut verbis nuncupavi, ita etc.; cf. Caes. B. G. 6, 30: sicut magno casu accidit, ut etc., sic magna fuit fortunae, ut etc.; ligel. id. B. C. 3, 15: sicuti ... ita etc.; men Plaut. Mil. gl. 3, 133: Sicuti meriti pretium statui ... itidem etc.; — B) uden særffilt Verbum; a) uden tilsvarende ita el. sic, etc.; — provinciam suam hanc esse Galliam, sicut illam nostram, Caes. B. G. 1, 44; cf. Cic. Lael. 2 e. 19, ogf. Hor. Epod. 11, in.; men Cic. Fam. 6, 6: familiares quidem ejus (me amplectuntur), sicuti neminem; — b) m. tilsvarende ita el. sic, etc.; — vid. Cic. d. Or. 1, 26, o. Liv. 28, 28; ligel. Quintil. 3, 1, 20: praecipuum lumen sicut eloquentiae, ita praeceptis quoque ejus, dedit ... M. Tullius; ligel. id. 12, 1, 13: sicut in vita, in causis quoque, spes improbas habent; — II) „bes.“; a) m. uansat Bibebrø: ligesom el. efterfom; — Sicut cras hic aderit, hodie non venerit, Plaut. Epid. 2, 2, 87; ligel. id. Mil. gl. 4, 1, 27: Quin tu illam jube abs te abire, quo lubet, sicut soror Ejus huc gemina venit Ephesus; — b) faal. ogf. pragnant; — sicut est el. erat, etc., som Befrættelse af den anførte Paa- stand; som det virkelige er el. var; — sit ista res magna, sicut est, Cic. Leg. 1, 5; cf. id. R. Am. 8; ligel. secundam eam, sicut erat, victoriam ratus, Liv. 45, 7; — ogf. hos andre Verber; quod fore, sicut accidit, videbat, Caes. B. G. 5, 58; cf. Cic. Off. 3, 33; ogf. m. tilføiet re vera, Nep. Eum. 1; — c) som tilføiede en Sammenligning, heder sicut: ligesom, tamquam; — vid. Cic. d. Or. 1, 29, o. id. ibd. 2, 3, ogf. Caes. B. G. 6, 26, o. A.; — d) derim. som tilføiede et Exempel: som el. ligesom, (for el. til Exempel); — vid. Cic. d. Or. 1, 56, Quintil. 9, 3, 89, offere, Suet. Aug. 56 o. 85, o. A.; — e) sicut eram, (os *εἶπον*), sicut erat, etc., betegner en vis uforandret Tilstand under nye Forhold, ont. vort: som jeg var, oel.; — Sicut eram, fugio sine vestibus, etc., Ovid. Met. 5, 601; cf. Stat. Theb. 7, 820, Suet. Claud. 31, o. A.; — c) endel. hos Sall., ligesom quasi: som om el. ligesom om; — alii, sicuti populi jura defenderent, pars etc., id. Catil. 28; cf. id. Jug. 60, offere. — sicuti, f. und. frgd.

Sicyon, onis, m., *Σικιών*: Hovedstaden i Land- skabet Sicyonia paa Peloponnesus i Arghiden af Sisyphus, men henregnes ogf. ofte til Achaia, beromt som Aratus's Hodeby; vid. Plin. 4, 6, Cic. Off. 2, 23, offere, ogf. Ovid. Plaut., o. A.; — not.: abl. (loci): Sicyoni, f. Sicyone, Plaut.; — B) df. Sicyonius, 3: sisyonist, ager, Liv. magistratus, Cic., Aratus, id. Off. 2, 23; ∞ calcei, (etflags sine Damstoe), id. d. Or. 1, 54; ∞ bacea, Virg.; — bb) df. pl. subst.; a) Sicyonii, orum, m.: Indvaanerne af Sicyon, Cic. Att. 1, 19 e. 20, offere;

— b) Sicyonia, orum, n.: sisyonist Skoe, Lucil. ap. Fest., Lucr. o. A. — sicyos agrios, *αἰσῶς ἀγρίος*: vildt Hørte, etflags Plante, Appul.

Sida, ae, (ogf. Side, es, Plin. 5, 26), f.: By i Pamphylien, Cic. Fam. 3, 6 e. 12, Liv. o. A.; — B) df. Sidetae, arum, m., *Σιδαι*: Indvaanerne af Byen Sida, Liv. 35, 48. — sideralis, e, [sidus]: hø- rende til Stjerneerne, scientia, Plin., difficultas, id. — sideraticus (-ius), 3: som lider af Solstik, jumen- ta, Veget.; af — sideratio, onis, f., [sideror]; 1) Himmellegemernes Standpunkt, en Constellation, Firmic.; — II) df. „overf.“: en fra Himmellegemene el. fra Luften, navn. fra Heden hidrørende Eggdom hos Planter og Væxter, vid. Plin. 17, 37; — cf. ogf. hos Tyrene: Lambed el. Størbed el. Stjernebetændelse, Marr. Empir., Scribon. — sideratus, 3, partic. af sideror.

siderens, 3, [sidus]; I) „egent.“: med Stierne el. bestieret; (pectus Ord); — ∞ coelum, Ovid., hyorum ogf. ∞ arx mundi, id. Am. 3, 10, 21, o. ∞ sedes, id. o. Virg. Aen. 10, 3; ∞ dea, (i. e. Nox), Propert.; ∞ ignes, (d. e. Stjerneerne), Ovid. Met. 15, 665; men ∞ ignes, ibd. 1, 779, (om Solen); ligel. ∞ aestus, (Solheden), ibd. 6, 341; ∞ Canis, id. Fast. 4, 911; men ∞ con- jux, (d. e. Ceyx, som Een af Lucifer), id. Met. 11, 445; endel. ∞ Pedro, (som besynger Stjerneerne el. Himme- len), id. Pont. 4, 16, 6; cf. ∞ artes, Stat. Silv. 2, 2, 112; — ∞ deus, (i. e. Sol), Martial. 12, 60; hys. ∞ colos- sus, (indvæit til Solguden), id. Spect. 2; — II) df. „overf.“: himmelf.; — ∞ arcus, Colum.; men ∞ sang- uis, (af Gudernes Blod), Val. Fl.; — B) offere „alm.“: straalende el. glimrende, hertig, pyperlig; — sidereos diffusa sinus (Venus), Val. Fl.; ∞ ore (Pollux), id.; ∞ vultus (Baechi), Senec. Oed.; men Virg. Aen. 12, 167: Sidereo flagrans clipeo et coele- stibus armis (Aeneas); ligel. ∞ ministri, Martial. 10, 66; endel. ∞ vates Maro, Colum. (poeta) 10, 431.

siderion, i, n., *αἰθῆρ*: Jernurt, vid. Plin. 25, 15, e. id. 26, 87. — siderites, ae, m., *αἰθῆρ*; I) Mag- neten, Plin. 36, 25; — II) etflags Diamant, id. 37, 16. — sideritis, is, f.: = helliotropium, Appul., (al. sideritis m. f. Bem.). — sideritis, is, f., *αἰθῆρ*; I): = siderion, Plin. 25, 19; — II) etflags Urdsten, Plin. 37, 67, heor ogf. sideropocillos anføres som en ætievist Art deraf. — sideropocillus, i, m., *αἰθῆρ- ποικίλος*, f. und. frgd. nr. II. — sidēror, atus sum, 1, v. dep. n., [sidus]: at lide af Solstik; sidere af- fari, Plin. 9, 25; — siderati (sc. homines), id. 28, 63; sideratum jumentum, Veget. — Sidetae, arum, f. und. Sida. — Sidicini, orum, m.: Felt i Cam- panien, med Hovedstaden Teanum, Liv. 7, 29, offere, Cic. Phil. 2, 41; — B) df. Sidicinus, 3: sidicinst, ager, Liv., aequora, Virg. Aen. 7, 727, olivae, Plin.

sido, sidi, 3, v. n., [sibiteret af *ἴσω*]; I) „egent.“: at sætte sig, at nedsætte sig; — saal. Virg. Aen. 6, 203: Sedibus aptatis geminae super arbore sidunt (colum- bae); cf. Ovid. Met. 1, 307: Quaesitisque din terris, ubi sidere detur, etc.; men canes sidentes, Plin. 10, 83; — b) offere om Ting: at sætte sig el. sætte sig, at synke ned, oel.; — ∞ picem, Colum.; gummi sedit in aqua, Plin. 12, 54; men membris incussam sidere cretam, (at den som Stov sætter sig derpaa), Lucr. 3, 383; df. ogf. „peet.“: cave lectica ... sidat etc., (forbyd, at sætte den ned), Propert. 4, 8, 77; ligel. Prius- que coelum sidet inferius mari ... Quam etc., Hor. Epod. 5, 79; — II) „bes.“; A) „egent.“: at sætte sig fast, at blive siddende; — ut nullae ancorae sidant, (sætte sig i Bunden), Plin. 6, 24; cf. Propert. 4, 3, 31; — b) navn. ogf. i Sammensproget: at blive siddende, at komme paa Grund, oel.; — ubi cae (cym- bae) siderent, Liv. 26, 45; cf. Tac. Ann. 1, 70; ogf. at synke, vid. Nep. Chabr. 4; ligel. an mediis sidat onusta

vadis (navis), Propert. 2, 11, 30; — B) „fig.“: at synke, at svinde hen, at gaae tilgrunde, at ephøre; 1) „overf.“; — in cineres arcem sidisse ... Cadmi, Propert. 3, 7, 37; — 2) „ment.“ o. „alleg.“; — (Cato) adversus vitia civitatis degenerantis et pessum sua mole sidentis stetit solus, etc., vid. Senec. Const. Sap. 2; figl. sidientia imperii fundamenta, Plin. 15, 20; men Tac. Hist. 2, 15: sidente paullatim metu.

Sidon, ōnis, (egf. ōnis), f., Σιδών: gammel og berømt By i Phoenicien, Næderfloden til Tyrus, (hødt. Saida), Mela 1, 12, Plin. 5, 17, o. A.; — B) df. 1) Sidonius, 3: hørende til Sidon, sidonist; „poet.“ egf. f. phoenicist; — ∞ urbs, Virg., (d. e. Sidon); figl. ∞ moenia, Ovid.; — ∞ amor, Martial., raptus, Stat., (om Jupiters Vortførelse af Europa); — ∞ hospes, Ovid. Met. 3, 129, (i. e. Cadmus); — ∞ murex, Tibull., ∞ ostrum, Hor., (phoenicist Purpur); — ∞ vestis, Propert., chlamys, Virg., (som er deraf); — „poet.“ egf. f. carthaginienst, (fordi Carthago var en phoenicist Colon); ∞ duces, Sil.; ∞ miles, id.; — figl. „poet.“ f. thebanst, (fordi Cadmus, Thebens Stifter, var kommen fra Phoenicien); faal. Sidoniae comites, (i. e. Ismenides), Ovid. Met. 4, 542; figl. ∞ turres, Stat.; — b) df. pl. subst. Sidonii, orum, m.: Indvaanerne af S., Sall. Jug. 78; poet. egf. f. Phoenicierne, Ovid. Fast. 3, 107; — 2) Sidonius, 3: sitonist; — ejus civitatis legum cultusque pleraque Sidonica, Sall. Jug. 78; — 3) Sidonis, idis, f.: sidonist el. phoenicist; — tellus, Ovid. Met. 2, 840, (d. e. Phoenicien); figl. ∞ concha, (phoenicist Purpur), id.; — oftere subst.: Sidonierne el. Phoenicierne; faal. om Europa, Ovid., Stat., om Dido, Ovid., om Anna, id., Sil. — Sidonius, 3, Sidonis, idis, o. I. Sidonius, 3, f. umb. Sidon. — 2. Sidonius Apollinaris: christl. Forf. i det 5te Aarh., hvis Carmina o. Epistolae endnu hæves.

sidus, eris, n., [sibileret af εἶδος]; Dægm.: Stjernebillede; — vid. Macrob. Sonn. Scip. 1, 14: sunt stellae quidem singulares ... sidera vero, quae in aliquod signum ... formantur, ut Aries ...; sic apud Graecos ... aster stella una est, astron signum stellis coactum, quod nos sidus vocamus; df. altf.; a) in pl., (faal. altid hos Cic., Caes., Quintil.); — illi sempiterni ignes, quae sidera et stellas vocatis, Cic. d. Rep. 6, 15; cf. id. N. D. 2, 62: circuitus solis et lunae, reliquorumque siderum; men solem lunamque, praecipua siderum, etc., vid. Quintil. 2, 16, 6; „poet.“ egf. sidera solis, (i. e. sol), Ovid. Met. 14, 172; men ∞ errantia, (Planeterne), Plin. 2, 6; cf. Cic. Div. 2, 42: eam vim varie moveri ab iis sideribus, quae vocantur errantia; men sidera Arcturi, Virg. Ge. 1, 204; cf. Hor. Od. 3, 7, 6: Post insana Caprae sidera, etc.; f. egf. id. Carm. Sec. 35; — (ne) frustra siderum motus intueremur, Cic. d. Rep. 3, 2; men id. Tusc. 5, 24: quom sidera viderit innumerabilia, coelo inhaerentia; f. egf. Caes. B. G. 6, 14, Lucr. 1, 232, oftere, o. A.; — b) figl. in sing.: Stjernebillede, Stjerne; — ∞ Ariadneus, (Ariadnes Krone), Ovid. Fast. 5, 346; ∞ Vergiliarum, Liv. 21, 35, heber Plin. 9, 38: ∞ auctumale, (i. e. Vergiliae el. Syeffierne); egf. om Arcturus, id. 18, 74; (men in pl. Arcturi sidera, Virg. Ge. 1, 204, f. ovenf.); egf. om Saturnus o. Venus, id.; egf. om Solen og Maanen, id.; men sidus utrumque, Petron. (poeta) Sat. 119, 2, (den op- og nedgaende Sol); — II) „overf.“; A) om Himmelen; — vid. Ovid. Met. 1, 180, (hvor terram, mare, sidera forbindes); cf. Juvenal. 11, 63: flammis ad sidera missus (Hercules); — b) „bef.“ egf. om Ratten, (da Stjerneerne vise sig); — exactis ... sideribus, (ved deres Vortgang, el. ved Rattens Ende), Propert. 1, 3, 38; figl. vario producent sidera ludo, Stat. Theb. 8, 219; cf. Juvenal. 5, 22; — B) med Hensyn paa en Beskaffenhed; 1) om en fortrinlig Stjube; — ad sidera niti,

(være meget høit, om Træer), Virg. Ge. 2, 427; cf. Propert. 3, 1, 57, (om de flybde Pyramider); figl. sidera pulsata (arbor), Martial. 8, 36; — b) df. atter „overf.“ om Epiden af Lyffe el. Strømmelse; — Et dis grata ferar, et vertice sidera tangam, Ovid. Met. 7, 61; cf. Hor. Od. 1, 1, 36, o. Virgil. Ecl. 9, 29; figl. Propert. 1, 8, 43: Nunc mihi summa licet contingere sidera plantis; men Virg. Ecl. 5, 43: Daphnis ego in silvis, hinc usque ad sidera notus, etc.; — 2) om det Straalende el. Glimrende, navn. om Skionheden, faal. om Dinene, Ovid. Am. 2, 16, 44, o. Propert. 2, 2, 24; men om en Gestalt el. Figur, vid. Hor. Od. 3, 9, 21; — b) df. egf. „concret.“: Glæde el. Smykke; — O sidus Fabiae, Maxime, gentis, ades, Ovid. Pont. 3, 3, 2; cf. ibd. 4, 6, 9; — df. egf. som Skæder, Suet. Calig. 13; — 3) om Aarstiden, Climaet, Veiret, odt.; — quo sidere terram Vertere ... conveniat, Virg. Ge. 1, in.; men hiberno sidere, id. Aen. 4, 309; cf. Tac. Ann. 1, 70; men Virg. Aen. 5, 627: Quom freta, quom terras omnes, tot inhospita saxa, Sideraque emensae, ferimur etc., (d. e. Himmelfægt); cf. Juvenal. 12, 103: nostro sub sidere etc.; men grave sidus (vitare), Ovid. Met. 5, 281, (Uveiret); figl. ∞ triste Minervae, (det af hende paaferte Uveir), Virg. Aen. 11, 260; men ∞ confectum, (Ende paa det af et Himmellegeeme forarsagede Veir el. Uveir), Plin. 18, 57; — 4) endel. om Himmellegeemene (af de Gamle forudsatte) Indflydelse paa Menneftenes Sundhed og Stæbne; — haud secus, quam pestifero sidere icti, Liv. 8, 9; faal. sidere afflari, (at lide af Solstik, ἀστροβολεῖσθαι), Plin. 2, 41; f. egf. sideror o. sideratio ss. ll.; — om Chaldeærnes hisebrende Lære vid. Cic. Div. 2, 43: quom ortus nascentium luna moderetur, eaque animadvertant et notent Chaldaei sidera natalicia, quaecumque luna juncta videantur, etc.; cf. Catull. 64, 330: adveniet fausto cum sidere conjux; men Vivere me duro sidere, certus eris, Propert. 1, 6, 36; cf. Ovid. Trist. 5, 10, 45: tam grave sidus habenti etc.; men Stat. Silv. 3, 4, 63: o sidere dextro Edite! etc.

siem, sies, etc., f. umb. sum ab in. — Sigalion, ōnis, m., [σιγάω, tier]: Tandskædens Gud hos Ægyptierne, Auson. — Sigambri (egf. Sycambri, Sugambri), orum, m.: germanist Folk ved Floden Elbe; vid. Caes. B. G. 4, 16 o. 18 flgd., Hor. Od. 4, 2, 36, oftere, egf. Tac.; — B) df. 1) Sigamber, bra, brum: figambrist, cohors, Tac. Ann. 4, 47; — men subst., Sigambra, ae, f.: en Sigambriinde, Ovid. Am. 1, 14, 49; — 2) Sigambria, ae, f.: Sigambrienes Land el. Sigambrien, Claudian. — Sigaeus, 3: Biform af Sigeus, Ovid. Her. 1, 33. — Sigeum, i, n., Σιγεον: Forbjerg og By i det Trojanste, hvor egf. Achilles's Gravhøi; vid. Cic. Arch. 10, o. id. Fam. 5, 12, egf. Liv. 44, 48; — B) df. Sigeus, 3: sigicist, litora, Mela, freta, Virg.; — „poet.“ egf. f. trojanst, Stat. Achill. 1, 84; — hvf. atter „overf.“ f. romerst, Sil. 9, 203. — Sigeus, 3, f. umb. Sigeum.

sigilla, orum, (sing. sigillum, f. nedenf. nr. II), n., demin. af signa, signum; 1) smaa Billeder el. Figurer, navn. figl. til Indfatning; — vid. Cic. Verr. 4, 22: in qua (patella) sigilla erant egregia; egf. til anden Prydelse; vid. Ovid. A. A. 1, 407: ornatus ... sigillis (Circus); figl. sigilla aedificiorum, Plin. 36, 59; figl. Tyrrhena sigilla, Hor. Ep. 2, 2, 180; — egf. indvæbde Billeder, Ovid. Met. 6, 86; — navn. figl. Billeder i Signetringe; faal. Cic. Acad. 2, 26: quid, si in ejusdemmodi cera centum sigilla hoc anulo impressero? — „poet.“ egf.: Segl til Lukning el. Forbarring, Hor. Ep. 1, 20, 3; — II) efterl. egf. in sing.: Ægu el. Spor el. Mærke, Venant.

“Sigillaria, orum, ibus o. iis, n., faal. kaldtes de sidste Dage af Saturnalerne, da man forærede hverandre smaa Billeder, altf.: Billedfesten; — vid. Macrob. Sat. 1, 10; cf. Tiber. ap. Suet. Claud. 5: qua-

draginta aureos in Saturnalia et Sigillaria misisse (se) ei; — (høt Auson. ogf. festa sigillorum); — II) „overf.“ A) de paa Sigillariene overfendte Billeder, Senec. Ep. 12; hede ogf. sigillaria, Spart. Hadr. 17; — b) df. ogf. eccles.: Afguds billeder, Tertull., Arnob.; — B) Sted i Rem, hvor saadanne Billeder folgtes, Billedtorvet, Suet. Claud. 16, Gell., Digest.; — sigillariicius (—lius), 3: hørende til Forsegling, anulus, (en Signetring), Vopisc. Aurel. 50; — II) df. subst., sigillaria, orum, n.: smaa Billeder; f. und. sigillaria, nr. II, A; o. — sigillatus, 3: forsynet el. indlagt med Billeder, scyphi, Cic. Verr. 4, 14, putealia, id. Att. 1, 10; — [sigilla]. — sigilliola, orum, n., demin. af sigilla: smaa Billeder el. figurer, Arnob. — sigillum, i, n., f. und. sigilla. — sigla, orum, n., [etr. af sigilla]: Afkortnings tegn el. Abbreviaturer, Cod. Just., (hvor Brugten af disse sigla, el. leges per siglorum obscuritates conscribere, strængt forbydes Afskriversne).

sigma, ætis, n., σίγμα: d. græske Bogstav Sigma; df. ifølge Sigmaets ældste Form C; 1) en Epistofa, Martial., Lamprid.; — II) et halbrundet Bædder, Sidon. — *signaculum, i, n.: et Tegn; (eftercl. Drd); — ∞ corporis, (Omstærkesteget), Tertull.; men ∞ frontis, (Korsets Tegn derpaa), Prudent.; — II) et Signet, Appul., Digest.; — signanter, adv.: betegnende, tydeligen; (sld. Drd f. significanter); — ∞ indicare, Auson.; — signate, adv.: = frgd.; — ∞ loqui, Gell. 2, 6; compar., Ammian.; — signatio, onis, f.: Betegning el. Betegning; (eftercl. Drd); — ∞ furtiva crucis, Tertull.; o. — signator, oris, m.; 1) der som Både besejler et Document, og det navn.; a) et Testamente; — ex illis testes signatores falsos commodare, Sall. Catil. 16; cf. Suet. Aug. 33, o. Digest.; — b) en Eftgæftsbcontract, Juvenal. 10, 336; — II) som præger Penge, en Montmefier, Inscript.; — [signo]. — signatorius, 3, [signo]: hørende til en Besejling; — anulus, (en Signetring), Val. Max., Digest. Signa, æ, f.: gammel By i Latium, (høt. Segni), Liv. 1, 56, oftere, ogf. Plin., o. Sil.; — B) df. Signinus, 3: signinist, vinum, Cels., Martial., pira, Plin., o. A.; men ∞ opus: etflags Raftblanding til Overfyrgning af Gulbe og Bæge, Vitruv. 2, 4, Colum. 1, 6, oftere; ogf. absol. Signinum, i, n., Colum., Plin.; — b) pl. subst. Signini, orum, m.: Indvaanerne af Byen S., Liv. 27, 10, o. Plin. 3, 9.

signifer, a, um, [signum, fero]; 1) „egenl.“: som fører el. bærer Tegn el. Billeder, puppes, Lucan., crater, Val. Fl.; — II) „bef.“ (o. elæstif); A) som har Stierne billeder el. Stierner, som er prydet dermed, aether, Lucr., coelum, Lucan.; men ∞ orbis, Lucr., polus, Lucan., (d. e. Dyrtsredsen); cf. Cic. Div. 2, 42: signifero in orbe, qui Græce ζωδιακός dicitur; heder ogf. absol. signifer, Senec. N. Qu. 7, 12, Plin., o. A.; — B) i Krigsforøget o. subst., signifer, i, m.: Bærebærer, Jænder, Caes. B. G. 2, 25, oftere; figel. Cic. Div. 1, 35: quum signifer primi hastati signum non posset movere loco; cf. Liv. 6, 8, oftere; — comiss et Ovid. Am. 2, 12, 14: Ipse eques, ipse pedes, signifer ipse fui; ogf. lignelsevis: qui nostrae causae duces et quasi signiferi fuissent, Cic. Planc. 30; — b) saaf. ogf. „overf.“: Anfører el. Formand, juvenutis, Cic. Sull. 12; cf. id. Mur. 25: qui esset futurus dux et signifer calamitosorum, etc. — signifex, icis, m., [signum, facio]: som forfærdiger Billeder, Billedarbejder el. Billedhugger, Appul., Arnob., o. A.

significabilis, e, [significo]: betegnende, tydelig; gjerude; — ∞ vox, (med bestemt Bemarkelse), Varr. — *significans, tis, partic. o. adj. af significo; df. — significanter, adv.: betegnende, tydeligen, med Eftertryk; — ∞ ordinem rei proferre, Quintil., rem indicare, id.; — compar., ∞ defendere dignitatem alicujus, Cic. Fam. 3, 12; ∞ appellare aliquid,

Gell.; superl., quam fieri potest brevissime et significantissime comprehendere, Pseud. Quintil. Decl.; o. — significantia, æ, f.: et Drds betegnende Kraft el. tiendommelige Eftertryk ex Velydningsfuldhed; — tanta in quibusdam (verbis) ex periculo petitis significantia, Quintil. 10, 1, 121; — b) ogf. „alm.“: Velydning, Tertull., Arnob., o. A.

significatio, onis, f., [significo]; 1) „alm.“: Tilkiendegivelse, Forfyndelse, Angivelse, Tegn el. Mærke el. Signal; — non demonstratione, sed significatione declarans (rem gestus oratoris), vid. Cic. d. Or. 3, 59; cf. id. Fam. 1, 9: quidam homines, et iidem illi, quos saepe significatione appello, etc.; men id. Div. 2, 25: quae est ista a diis profecta significatio etc.? — df. i Krigsforøget: Signal (med 3id el. Reg el. Mustrig, ofcl.), Caes. B. G. 2, 33, oftere; figel. c. gen. subj., id. B. G. 7, 12: ex significatione Gallorum etc.; figel. una significatione litterarum etc., vid. Cic. Manil. 3; — oftere c. gen. obj.; quo clamore significatione victoriae fieret, Caes. B. G. 5, 53; quum etc., in ipsa significatione hujus voluntatis mortuus est, Cic. Cluent. 11; cf. id. Fam. 5, 7: exiguam significationem tuae erga me voluntatis etc.; — figel. in pl.; significationes valetudinis, Cic. Div. 2, 69, rerum futurarum, id. N. D. 2, 66; — men Plin. 18, 85 figd.: Vermærke, ofcl.; est et aquarum significatio etc.; ... coeli quidem murmur non dubiam habet significationem; — fiedt. m. Objectsfætn., vid. Cic. Off. 1, 36; figel. in pl., Suet. Ner. 37; — II) „bef.“: A) prægnant: Bifaldstegn el. Bifaldsraab, Cic. Sest. 49 o. 57; cf. Caes. B. C. 1, 86; — ogf. in pl., Cic. Qu. Fr. 1, 14, o. Liv. 31, 15; — B) „tegn.“: a) i Grammatiken: Ordets Betydning el. Mening, Ordbeværkelsen; — ejusdem verbi contraria significatio, Quintil. 9, 3, 68; cf. Cic. Part. or. 31 o. 38; men Quintil. 9, 1, 4: est igitur tropus: sermo a naturali et principali significatione translatus ad aliam, etc.; — b) i Rhetoriken: Tælens el. Ordets tiendommelige Eftertryk; herom Cic. Orat. 40: significatio saepe erit major, quam oratio; cf. id. d. Or. 3, 53: significatio est, quae plus in suspitione relinquit, quam positum est in oratione.

*significativus, 3: betegnende el. tilkiendegivende; c. gen., Digest.; — significatorius, 3: = frgd.; figel. c. gen., Tertull.; o. — significatus, us, m., (efteraug. f. significatio); 1) Forfyndelse el. Værfel; — ∞ tempestatum, Vitruv.; figel. in pl., Plin. 18, 59; — II) „overf.“ o. „tegn.“ el. i Grammatiken: A) Bemarkelse; — „ve“ particula duplicem significatum ... capit, Gell. 5, 12; — B) Betegning el. Benævnelse; — unde bellis significatum dedit (antiquitas)? Arnob.; — [figd.].

significo, avi, atum, 1, v. a., [signum, facio]: gior el. giver et Tegn, betegner, tilkiendegiver, giver et forstaae; 1) „alm.“: a) e. acc.; — verba demonstrantia ea, quae significari ac declarari volumus, Cic. d. Or. 3, 13; cf. Lucr. 1, 13, ogf. Cic. Att. 4, 1; men ∞ deductionem (necnl. med Gebærter), Caes. B. G. 7, 40; cf. id. ibd. 4, 14; men quodque in nostro corpore si minima ex parte significetur, molestum sit, cur hoc idem etc.? (hvís det mærkes el. yttres sig, osv.), vid. Cic. N. D. 1, 10; — b) m. Object: el. Relativfætn.; — tibi que non significandum solum, sed etiam declarandum, nihil mihi esse potuisse tuis litteris gratius, Cic. Fam. 5, 13; cf. Caes. B. G. 2, 13; — sed neque unde, neque quo die datae essent (tuae litterae), significabant, Cic. Fam. 2, 19; cf. Ovid. Met. 3, 613; figel. Cic. Sest. 4: ut jam puerilis tua vox possit aliquid significare inimicis nostris, quidnam, quum etc., effectura esse videatur; men Caes. B. C. 1, 86: quum etc., et voce et manibus universi ex vallo significare coeperunt, ut statim dimitterentur; — c) m. de, cf. absol.; — ∞ de fuga Romanis, Caes. B. G. 7, 26;

men impers.: est aliquid de virtute significatum tua, Cic. Planc. 21; — diversae platee ... Neve inter vos significetis, ego erio paries, Plaut. Truc. 4, 3, 13; cf. Cic. d. Or. 1, 26 fin.; f. egf. Caes. B. G. 2, 7, v. id. ibd. 7, 3, egf. Cic. R. Am. 20; — II) „bes.“; A) at forsynde det Tilfæmende: — Quid mihi significant ergo mea visa? Ovid. Met. 9, 491; ligel. Cic. Div. 1, 1: significari futura, et a quibusdam intelligi et praedici posse, etc.; men Ovid. Met. 15, 576: Quid sibi significant, trepidantia consulit exta; — b) navnlf. egf. at forsynde Veiret, at bare Mærke derpaa; — ∞ ventus Africus tempestatem, Colum. 11, 2; ∞ imbrem (occasus Librae), Plin. 18, 66; f. egf. id. 18, 84; — B) em Ordene: at betegne el. betyde el. bemærke; — „carere“ igitur hoc significat, egere eo, quod habere velis, Cic. Tusc. 1, 36; ligel. id. Caecin. 30: hoc uno verbo „unde“ significari res duas, et ex quo et a quo loco; ligel. Varr. L. L. 5, 1, 4: multa verba aliud nunc ostendunt, aliud ante significabant, ut „hostis“, etc.; — III) partic. significans, tis, egf. fem adj., navnlf. em Tælen egf. Udtrykker: betegnende, træffende, tydelig; — ∞ descriptio locorum, Quintil.; ∞ et nuda verba Latina, id. 11, 1, 2; ligel. ∞ demonstratio, Plin.; — men „overf.“ em Tælene: solos esse Atticos et tenues et lucidos et significantes, Quintil. 12, 10, 21; — compar., quo (dicto) nihil inveniri possit significantius, id. 8, 2, 9; superl., ∞ vocabulo appellari etc., vid. Gell. 1, 15.

Signinum, i, o. Signinus, 3, f. und. Signia. — signitēns, tis, partic., [signum, teneo]: sem barer Stiernebiller, sem er prydet dermed; — ∞ bigae (Noctis), Enn. ap. Varr.; cf. signifer s. 1.

signo, avi, atum, 1, v. a., [signum]: forsyner med et Tegn el. Mærke, tegner el. betegner el. mærker; I) „egenl.“; A) „alm.“; — signare ... limite campum, Virg. Ge. 1, 126; cf. Ovid. Met. 1, 136; ∞ moenia aratro, id. Fast. 4, 819; men ∞ humum pede certo, (trade siffert derpaa), Hor. A. P. 159; men Virg. Ge. 3, 171: summo vestigia pulvere signent (juvenci); men ibd. 2, 269: coeli regionem in cortice signant, (ut scire deri); — rem carmine, id. Aen. 2, 287; men ∞ saxum carmine, Ovid. Met. 2, 326; ∞ ceram figuris, id. ibd. 15, 169; men id. ibd. 13, 751: Signarat teneras dubia lanugine malas (juvenis: havde faaet det første Stæg paa Haagen); — vocis qui videbantur infiniti soni, paucis notis inventis sunt omnes signati et expressi, Cic. d. Rep. 3, 2; cf. id. Fat. 19: visum obiectum imprimet et quasi signabit in animo suam speciem; — B) „bes.“; I) forsyner med et Egnal, forsegler el. besegler; — accepi a te signatum libellum, quem etc., Cic. Att. 11, 1; cf. Hor. Ep. 1, 13, in.; ∞ arcanas tabellas, vid. Ovid. Am. 2, 15, 15; signat lagenam (anulus), Martial. 9, 88; ∞ testamentum, Plin. Ep.; ligel. absol., signare (sc. testamentum), Martial. 10, 70, egf. Quintil. 5, 7, 32, v. Suet. Ner. 17; — bb) bf. egf. „pect.“; a) besegler, bestemmer el. fastsætter, jura, Propert. 3, 19, 15; egf. ∞ jura Suevis, Claudian.; — b) beslutter, ender; — Ut, qui prima novo signat quinquennia lustris, Impleat etc., Martial. 4, 45; — 2) forsyner med Freg el. Stempel, præger el. mæter, etc.; — aēs, argentum, aurumve publice signanto (magistratus), Cic. Leg. 3, 3, (e XII tabb.); cf. Plin. 33, 13: Servius rex primus signavit aēs ... signatum est nota pecudum, unde et pecunia dicta; men ∞ denarium ex auro, ibd.; men navis plena argenti facti atque signati, vid. Cic. Verr. 5, 25; denarius signatus Victoria, (prydet med prædes Billedet), Plin. 33, 13; cf. Liv. 44, 27, v. Ovid. Fast. 4, 230; — bb) bf. „poet.“; a) Signatum memori pectore nomen habet, (intpræget), Ovid. Her. 13, 66; cf. Martial. 6, 27; — b) betegner for at smykke, fnyfker; — ∞ coelum corona, Claudian.; cf. Virg. Aen. 6, 781; — II) „fig.“; A) betegner el. antyder el. udtrykker, (f. d. sædv. significo); — trans-

latio ... signandis rebus ac sub oculos subjiciendis reperta est, Quintil. 8, 6, 19; suis verbis signare nostra, (om Graefen), id. 2, 14, in.; Fama ... signata loco est, vid. Ovid. Met. 14, 433; cf. Virg. Aen. 7, 4, egf. Martial. 9, 17; — egf. m. Objectsfætn., Vell. 2, 115; — B) bemærker eller iagttager; (poet.); — vid. Virg. Aen. 2, 423: ora sono discordia signant; ligel. ibd. 12, in.: ut videt ... Se signari oculis; — III) partic. signatus, 3, egf. fem adj.; A) forseglet; bf. tilkuffet, forværet; — signata sacra esse desierunt, Varr.; nec te signata juvabunt Limina, Propert. 4, 1, 115; men signata (puella: ufræfket), Lucil. ap. Non., vidua, Tertull.; — B) betegnet el. tydelig; (æfterel. f. significans); — quid expressius atque signatus in hanc causam? Tertull.

signum, i, n., [rimel. besl. m. εἶδών, εἰδός: Bilde el. Afbildning, alff. fihileret deraf, ligesom sidus af εἶδος]: Tegn el. Mærke, beorjaa noget fiendes; I) „alm.“; — ut ... signa ostendam haec (i. e. crepundia), Ter. Eun. 4, 7, 38; ut fures ... signa commutant, sic etc., Cic. Fin. 5, 25; Aut pecori signum ... impressit, Virg. Ge. 1, 263; med signa vides, (Mærkene el. Mærkene), Ovid. Met. 12, 444; men scutum illud signi gratia positum (sem Skildet), Quintil. 6, 3, 38; cf. Virg. Aen. 5, 130; men signa pedum, (fødder), Ovid.; egf. bfet signa, Virg. Aen. 8, 212; — oculis mihi signum dedit, Ne se appellarem, Plaut. Mil. gl. 2, 1, 45; cf. Ter. Eun. 4, 7, 11, v. Cic. Div. 2, 26; men quae adsolent ... Signa esse ad salutem, omnia huic esse etc., vid. Ter. Andr. 3, 2, in.; — ∞ animi pudentis, id. Heaut. 1, 1, 68; cf. id. Andr. 5, 3, 7: Numnam ejus color pudoris signum usquam indicat? faal. egf. signa doloris ostendere, Cic.; ∞ timoris mittere, (ytire), Caes. B. C. 1, 71; egf. signum/st. m. Objectsfætn., Ter. Heaut. 2, 3, 57, egf. Nep. Att. 17; men Ter. Eun. 4, 1, 14: Hoc est signi (f. signum), ubi primum poterit, se illine subiacet, scio; — b) navnlf. egf. Tegn el. Bærfel el. Mærke paa hvad der vil skee; faal. ∞ mortis, Lucr.; cf. Cic. Div. 2, 70: signa quaedam ex venis etc.; f. egf. Virg. Ge. 3, 440 v. 503, ostere; egf. fan hidsføres Cic. Div. 1, 33: obiecto signo etc.; — II) „bes.“; A) i Krigsforæget; I) Mærke el. Hærmærke, Stændart el. Fane, etc.; — tam densa caligo ... ut ... nec signa milites cernebant, etc., Liv. 33, 7; men id. 28, 14: ut procul signa legionum fulgentia videret; ligel. ∞ militaria, Caes. B. C. 3, 99, ostere; — signa ferre, (bryde ep), id., Liv., v. A., egf. tollere, Vell.; sub signis legiones ducere, (lade mandsk i slagfærdig Tilstand), Liv., Tac.; men em Mandskabet: signa subsequi, (mændene i Elagorden), Caes. B. G. 4, 26; opp. ab signis discedere, id. B. G. 5, 16, ostere, Liv.; cf. Sall. Catil. 9: signa relinquere, (at beskrivere); — signa vertere, Liv., convertere, id., Caes., (vende tilbage, giøre en Vending); signa inferre in aliquem, (rykke frem til Angreb), Caes., Sall., Liv.; signa conferre cum aliquo, (severe nogen en Træfning), Cic.; egf. collatis signis pugnare, id., Liv.; — men egf. beider conferre signa: at bringe Stændarterne til et Sted, Caes. B. G. 7, 2, v. Liv. 37, 21; — not.: egf. „alleg.“ em de Anslagende: infestis prope signis inferri in aliquem, vid. Cic. Font. 16; — b) egf. bruges signa undert. em de mindre Dreppesædelingers Stændarter, (i Medsfætn. af Legionstændarterne aquila); vid. Cic. Catil. 2, 6, Tac. Ann. 1, 18, Plin. 13, 4, v. A.; — c) bf. egf. „meton.“ signum o. signa, om viske Underafdelinger af Krigsfølfet, som Cohorti el. Manipel; — octo cohortes in fronte constituit, reliqua signa in subsidio, Sall. Catil. 59; cf. Liv. 8, 9, id. 25, 23, ostere, v. A.; — 2) Signal el. Commendo, som af Heltserren gives med tuba el. med tessera el. med vexillum, el. paa andre Mærker; egf. Hærfel el. Hæstraab, Væfent, etc.; — ∞ dare tuba, Caes. B. G. 2, 20; ∞ proclii committendi, ibd. 21; men ibd. 7, 52: signo recipiendi dato; ligel. ∞

dare receptui, Liv. 4, 31; signum cani (jubere: lade blæse til Angreb), ibd.; men signum canit (f. canitur), id. 27, 47; f. egf. Caes. B. C. 3, 92; Sall. Catil. 59, Liv. 1, 1, o. A.; — tribuno signum petenti (sem forlangte Værelse cf. Jælttraabet), etc., Suet. Calig. 56; cf. id. Claud. 42; men Virg. Aen. 7, 637: it bello tessera signum; — B) „tegn.“; 1) kunfligen forarbejdet Billede cf. Billedehætte; — nego, signum nullum aeneum, marmoreum, eburneum (suisse), quin etc., Cic. Verr. 4, 1; cf. Lucr. 1, 317: athena signa manus dextras ostendunt attenuari Saepae saltantum tactu; cf. Virg. Aen. 5, 267, oftere; men pallam signis atroque rigentem, (med indsyede gyltne figurer), ibd. 1, 648; cf. Lucr. 5, 1427; men Plaut. Merc. 2, 2, 41: quasi sit signum pictum in pariete; men e Pario formatum marmore signum, Ovid. Met. 3, 419; — 2) Billede i Signet; — vid. Cic. Catil. 3, 5; egf. Signet cf. Signatur, id. Quint. 6, o. Hor. Sat. 2, 6, 38; egf. alm. Segl cf. Forsegling; sub signo habere, Cic. Att. 9, 19; cf. id. Agr. 1, 7; — 3) Stjernebilledet cf. Himmelsegene, (f. und. sidus); — coeli subter labentia signa, Lucr. 1, 2; cf. id. 5, 691 o. 710; men Cic. d. Rep. 6, 22: signis omnibus ad idem principium stellisque revocatis; in signo leonis, id.; ∞ pluviale Capellae, Ovid.; coelo diffundere signa, (om den frembrændende Nat), Hor. Sat. 1, 5, 10; cf. id. Od. 2, 8, 11.

1. sil, gen. silis, n.: en gnsagtig Jordart, Offer cf. Biergskuff; — vid. Plin. 33, 56 fgd., egf. Vitruv. 7, 11, o. A. — 2. sil cf. sili, f. und. sesilis. — Sila, ae, f.: stor Biergskov i det Bruttiiske, med vigtige Begynderier, Cic. Brut. 22, o. Plin. 3, 10; f. egf. Virg. Ge. 3, 219, o. id. Aen. 12, 715. — silācūs, 3, [1. sil]: efteragtig cf. Biergaul, color, Plin., cunei, Vitruv. — silānus, i, m.: Vandspring, (hvis Vand sæv. spring ud af et Silenhoved, f. und. Silenus), Lucr. 6, 1263, Cels., Hygin. — Silarius, i, m.: Grændefæld imellem Lucanien og Campanien, (hod. Selo), Plin. 3, 9, Virg. Ge. 3, 146; egf. Silerius, Mela, o. Siler, Lucan. — silaus, i, m.: en Vandbæver, germ. Wasserreppich, (apium graveolens L.), Plin. 26, 56.

silenter, adv. af silens und. sileo: stille, stille, juvene. — silentiarius, i, m., [silentium]; 1) efterslag Betjent cf. Kortrolig, Salvan.; — II) under de stille. Reisere: efterslag høiere Hofembædermand, Geheimraad, odt., Cod. Just. — silentiose, adv.: meget taust cf. stille, Cassiod.; af — silentiosus, 3, [silentium]: meget taust cf. stille cf. rolig, Appul.

silentium, i, n., [sileo]: Stilhed (naar der nemlig ingen lyd cf. Larm cf. Tale høres); egf. Tausched cf. at tie; I) „egenl.“; A) „alm.“; — Nunc turba non est; otium et silentium est, Ter. Heaut. prol. att., v. 35; ceteris silentium fuit, (de vedblæve at tie), Cic. d. Or. 3, 33; cf. id. ibd. 1, 35; men tenuere silentia cuncti, vid. Ovid. Met. 1, 206; men silentio auditus, (sem bliver hørt med taust Opmærksomhed), Cic. Qu. Fr. 2, 1; cf. Caes. B. C. 3, 19; men comiss: huic facietis fabulae silentium, (3 ville høre Stykket med taust Opmærksomhed), Plaut. Amph. prol. 15; cf. Ter. Eun. prol. 44, oftere; — te silentium fieri jussisse, Cic. Div. 1, 38: silentium classico facere, (ved Signal med Trompeten at tilbedebringte Stilhed), Liv. 2, 45; figel. silentio facto, id. 24, 7; men Ovid. Met. 1, 208: Juppiter hoc iterum sermone silentia rumpit; men silentio transmittere aliquem, (ikke at besvare nogets Fordrag), Tac. Ann. 1, 13; men Cic. Brut. 22: ut nulla fere pars orationis silentio praeteriretur, (at næsten ingen Del deraf blev hørt uden Bifaldsraab); derim. id. Prov. cons. 12: qui illas res omnes egi silentio, (uden at blive afbrudt cf. modsigt); — silentium agere de omnibus aetatis suae oratoribus, vid. Quintil. 10, 1, 38; de Partho silentium est., (derom er det stille), Cic. Att. 5, 16; ab oblivione hominum atque ab silentio

vindicare, (frelse derfra), id. d. Or. 2, 2; men Ovid. Met. 2, 700: furto ... silentia deme, (forst det ikke længere); — silentio noctis, Caes. B. G. 7, 36, egf. in silentio noctis, (i den taufe Nat, i Rattens Stilhed), id. ibd. 7, 26; cf. Liv. 5, 32; men paulo ante mediam noctem silentio ex oppido egressi, etc., Caes. B. G. 7, 11; men nocte silentio, Liv. 8, 23; — „poet.“ egf. in pl.; mediae per muta silentia noctis, vid. Ovid. Met. 7, 181; cf. Lucr. 1, 462; figel. Virg. Aen. 2, 255: tacitae per amica silentia lunae; f. egf. Lucr. 1, 587; egf. om Vandets Stilhed, Ovid. Met. 1, 232: Territus ille fugit, nactusque silentia ruris, Exululat, etc., (om Lyden); men om Træ, sem buges uden at knage, Plin. 16, 28; — B) „bes.“ i Augurbøger: Jæstribed ved Jagttagelsen af Værter; — id silentium dicimus in auspiciis, quod omni vitio caret, Cic. Div. 2, 34; — II) „overf.“: Stilhed (i Medfæm. af Begynderie og Birkfomhed); — ∞ perpetuum judiciorum ac fori, Cic. Pis. 14; cf. Tac. Agr. 6: ∞ praeturae; men Sall. Catil. 1: omnes homines ... summa ope niti decet, vitam silentio ne transeant; cf. Sil. 3, 115.

Silenus, i, m., Σειληνός: Opdrager og Vedfager af Guden Bacchus, vid. Hor. A. P. 239; men Ovid. A. A. 1, 543: Ebruius, ecce, senex pando Silenus asello Vix sedet; f. egf. Cic. Tusc. 1, 48, o. Virg. Ecl. 6, 13 fgd.; — II) pl. Sileni, orum, m., figel. Satyri: Godevæder i Bacchus's Hølge; vid. Serv. ad Virg. l. c., o. Catull. 64, 253; — not.: egf. er Silenus: en græs Difterikfriser, Nep. Hann. 13, egf. Cic., o. Liv.

sileo, ūi, 2, v. n. e. a.: er taust cf. stille, tier; tier derom cf. fortier; I) „egenl.“; a) absol., cf. m. de; — quasi muti silent, Plaut. Capt. 3, 1, 20; optimum quemque silere, Liv. 39, 27; men obstreptentes ranas silere jussit, Suet. Aug. 94; — de re publica ut sileamus, Cic. Brut. 42; cf. id. Div. 2, 30; — figel. impers.: de jurgio siletur, Ter. Phorm. 5, 2, 13; cf. Cic. Div. in Caecil. 10, o. Sall. Catil. 2; — b) e. acc., egf. m. Relativ: o. Objectsfætn.; — tu hoc silebis, (berom skal du tie), Cic. Att. 2, 18; men Hor. Od. 1, 12, 21: Proeliis audax, neque te silebo, Liber, etc., (skal ikke lade dig ubeslunget); — egf. pass.; ea res siletur, Cic. Flacc. 3; cf. id. Mil. 7, o. Liv. 27, 10; figel. Tac. Agr. 41: quae (tempora) sileri Agricola non sine-rent; — men m. Relativfætn.: Quia tulerit mercede, silet, etc., Ovid. Met. 7, 688; — men e. infin.: ut sileat verbum facere, auct. B. Hisp. 3; — B) egf. om Begrebssubj., (men oftest „poet.“); — intempesta silet nox, Virg. Ge. 1, 247; cf. id. Ecl. 9, 57; figel. ∞ aer, Ovid.; figel. ∞ venti, Colum.; silent laeta loca, Virg. Aen. 9, 190; cf. Ovid. Met. 10, 446: Tempus erat, quo cuncta silent, etc.; — men m. Objectsfætn.: Si chartae sileant, quod bene feceris, etc., Hor. Od. 4, 8, 21; — II) „overf.“: at vare stille cf. uirksom, at hvile cf. ophøre, (høst Cic. alene om Begrebssubj.); — Carmina ... silerent, etc., Lucr. 2, 506; silent diutius Musae Varronis, quam solebant, Cic. Acad. 1, 1; silent leges inter arma, id. Mil. 4; si quando ambitus sileat, id. Leg. 3, 17; nec ceterae nationes silebant, (høst sig heller ikke relige), Tac. Hist. 3, 47; — egf. impers.; captum erat forum audio superiore, etc.; silebatur, (man fandt sig der), Cic. Sen. 39; — III) cf. partic. silens, tis, (neutr. pl.: silentia loca, Laevius ap. Gell. 19, 7), sem adj.: stille, taust, rolig; — nocte silenti, Ovid., egf. silente nocte, Tibull.; silente coelo, (i stille Veir), Plin.; men silenti agmine ducam vos etc., Liv. 25, 38; per lucos ... silentes, Virg. Ge. 1, 476; — umbraeque silentes, (de taufe Skogge), id. Aen. 6, 251; oftere absol.: umbrae silentium, silentium rex, odt., Ovid.; — Silentes hede egf. efter Ovid. Met. 15, 66: Pythagorae Disciple i deres forste 5 Skoleaar, hvorefter anni silentes, Claudian.; — luna silenti, (naar det ikke er maanedlyst), Cato, Colum.; —

endel, om Værterne: silentes vineae, sureuli, etc., (som iffe slaac ud), Colum.; men ∞ ovum, (hver der iffe spores nogen Kylling), id. 8,5.

1.siler, eris, n., rimel. en Vidicart, (vid. Rost.), Plin. 16,31, id. 24,44, v. Virg. Ge. 2,12, (Serv). — 2.Siler, en Slod, f. ind. Silarus. — sileseo, ere, v. n., incl. af sileo: at blive stille; — dum hae silescunt turbae, Ter. Ad. 5, 2, 10; intermissique silescunt (venti), Ovid. Trist. 2, 151; cf. Catull. 46,3; men Virg. Aen. 10,101: eo (Jove) dicente deum domus alta sileseit.

silex, icis, m., (poet. ogf. fem.): Kampsten el. Riststen; — silicem caedere, Cic.; vias sternendas silice in urbe, etc., Liv. 41, 27; men silici scintillam excudit, Virg. Aen. 1, 171; medios silicem jaculatus in hostes, Ovid. Met. 7, 139; — ogf. m. lapis v. saxum; nam tu es lapide silice stultior, Plaut. Poen. 1, 2,79; cf. Liv. 30, 43; men id. 1, 24: porcum saxo silice percussit; — b) „poet.“ ogf. f. Slippe, vid. Virg. Aen. 8,233, v. Lucr. 6,683; — II) „overf.“ ogf. om et haardt og ubrødt Gemyt; — non silice nati sumus, Cic. Tusc. 3, 6; oftest „poet.“, vid. Ovid. Met. 9,304 v. 613; figel. id. Trist. 3, 11,4: Et dicam silices pectus habere tuum; cf. Tibull. 1, 1,63: Non etes... nec in tenero stat tibi corde silex.

Silianus, 3, f. ind. Silius. — silicarius, i, m., [silex]: en Brelægger, Frontin. — silicernium, i, n.: Begravelsesmaalstid, Varr. ap. Non.; men som comit. Skælsord: gammel knar, (som seer ludente ned i Profetie), Ter. Ad. 4, 2, 48, (Donat); — II) etflags Vofte, Arnob. — siliceus, 3, [silex]: af Kampsten, saxa, Vitrov. — silicia, ae, f., lige som fenum Graecum: Jemmel el. Bufflehorn, Plin.; heber ogf. siliqua, Colum. — silicula, ae, f., dimin. af siliqua: liden Bælg (af Bælgfrugt), Varr.

*siliginarius, i, m.: som bager Brød af Hvede, el. som handler med Hvede, Digest.; v. — siliginus, 3: af Hvede, farina, Cato; siliginus panis, (Hvedebrod), opp. panis cibarius el. plebejus el. malus, Senec., Varr.; — Priapus, Martial.; af — siligo, inis, f.: den bedste Hvede el. Winterhvede, (triticum hibernum L.), Varro, Colum.; cf. Plin. 18, 20, nr. 1: siliginem proprie dixerim tritici delicias, etc.; v. siligine lautissimus panis, etc.; — ogf. „overf.“: Hvedemel, Plin. 1, c., v. Juvenal. 5,70.

siliqua, ae, f., I) Bælgen paa el. af Bælgfrugter; — vid. Varr. R. R. 1, 23, v. Plin. 18, 30; figel. Virg. Ge. 1, 74: siliqua quassante legumen etc.; cf. ibd. v. 195; — B) df. in pl. „overf.“: Bælgfrugter; — vivit siliquis et pane secundo, etc., vid. Hor. Ep. 2, 1, 123; cf. Pers. 3, 55, v. Juvenal. 11, 58; — II) siliqua Graeca, germ. Johannisbrot, Colum. 5, 10, oftere; ogf. absol. siliqua, Plin. 15, 26; ogf. er en Art detas: ∞ Syriae, id. 23, 79; — III) = fenum Graecum, f. ind. silicia; — IV) som Betegnelse paa en liden Bægt: $\frac{1}{2}$ scrupulus, Rhemm. Fann.; df. som liden Mont: $\frac{1}{4}$ solidus, Cod. Just. — siliquastrum, i, n.: etflags Bægt, heber ogf. piperitis, Plin. 19, 60, v. id. 20, 66. — siliquor, ari, v. dep. n., [siliqua nr. 1]: at sætte el. faae Bælg, Plin. 17, 6, v. id. 18, 10.

Silius, Silia: romersk Slægts- o. Personnavn, berøst for mærkes: C. Silius Italicus, (cos. a. u. c. 821, da Nero omkom), har skrevet Punicorum libros xvii, (historisk Digt om den anten puniske Krig; men efter Plin. Ep. 3, 7: majore cura, quam ingenio); — B) df. Siliānus, 3: hørende til el. benævnt efter en Silius, villa, negotium, Cic. Att. 12, 27 v. 31.

sillographus, i, m., *αἰλλογράφος*: som skriver Spottebilde (*αἰλλοεις*, vid. Gell. 3, 17), Ammian. 22, 16. — sillybus, i, m., *αἰλλυβος*: Pergamentsfrimmel, som vedbedstes Bogrullerne, for derpaa at skrive Bogens og Forfatterens Titel, Cic. Att. 4, 5 v. 8. — silo, ōnis, m., forcl. Biform af silus, Plaut. Rud. 2, 2, 11, v. Varr.

ap. Non.; — not.: Silo, som romersk Silnavn, vid. Plin. 11, 59. — silphium, i, n., *σίλπιον*: = laserpitium, Cato, Plin. 19, 15. — silurus, i, m., *σίλουρος*: etflags Fledflis, rimel. silurus glanis L., germ. der Wels, Plin. 9, 17, Juvenal. — silus, 3, lige som silo v. *σιμός*: med opadboet el. stump Rase, stump næst; — silos, flaccos, frontones, etc., Cic. N. D. 1, 29; — not.: Silus, i, som romersk Silnavn, vid. Cic. d. Or. 2, 70, Liv. 32, 27, Tac., v. A.

silva (sylva), ae (gen. silvai, Enn., ogf. trisyll. silua, Hor.), f., [sibileret v. m. Digamma af *ὑλη*]: en Skov; I) „egentl.“: — quum mane me in silvam abstrusi densam et asperam, Cic. Att. 12, 15; Per nemora ac montes magnos silvasque profundas etc., Lucr. 3, 42; cf. Cic. Div. 1, 50: multos nemora silvaeque... commovent; men silvas maritimas publicare, vid. id. d. Rep. 2, 18; cf. Caes. B. G. 2, 19: silvas caedere etc.; figel. ibd. 2, 19: in silvas ad suos se recipere, etc.; men silvis horrentia saxa, (skogroede Slipper), Ovid. Met. 4, 777; — dea silvarum, (i. e. Diana), id. ibd. 3, 163; men silvarum numina, Fauni, Et Satyri fratres, etc., vid. ibd. 6, 392; — B) oftest „poet.“: a) Træplantning, Lysskov, Plantning el. frodig Bægt; — Atque inter silvas Academii quaerere verum, etc., vid. Hor. Ep. 2, 245; cf. Cic. Verr. 1, 19: quae (signa) apud te nuper in silva disposita sub divo vidimus; silva aequalis, Colum.; cf. Virg. Ge. 1, 76 v. 152; — b) „poet.“ ogf. om enkelte Træer, vid. Virg. Ge. 2, 26; — figel. f. lignum el. Ved, obf., fractis... obtundunt limina silvis, Stat. Theb. 2, 248; — II) „overf.“: enhver tæt el. saummentrangt Mængde el. Tylde; (saaf. hos Cic. undert. m. quasi); — omnis ubertas et quasi silva dicendi ducta ab illis (Academicis) est, etc., Cic. Orat. 3; cf. ibd. 40; men id. d. Or. 3, 26: primum silvarum... comparanda est; cf. ibd. 30; men Plaut. Mil. gl. 4, 4, 17: nunc quam maxime Opus est dolis; Pl. domi esse ad rem video silvae satis; men „poet.“: densam... ferens in pectore silvam (sc. telorum: en hel Skov af Pile), Lucan. 6, 205; — reliquit (Probus) non mediocrem silvam observationum sermonis antiqui, Suet. Gramm. 24; — not.: ogf. mærkes Silvae, som Bogtitel, vid. Gell. epit. 6; — figel. er Silvae: Ravnets paa en Digtfamling af Statius.

*Silvānus (Sylv.), i, m.: Skovgud, der ogf. lærte el. foreskød Træplantningen; dyrketes ogf. efter Cato af Landbesitter under Ravnets Mars Silvanus; f. ogf. Virg. Aen. 8, 600, id. Ge. 1, 20, v. id. Ecl. 10, 24, ogf. Hor. Epod. 2, 22, oftere, v. Cic. N. D. 2, 35; — II) in pl. ogf. „overf.“, Silvani, orum: Skovguder; — vid. Ovid. Met. 1, 193, v. Lucan. 3, 403; v. — silvaticus, 3: hørende til Skovene; — ∞ faeces, Cato, Varr.; ∞ laurus, pirus, etc., Cato; men „overf.“ om Dyrene: vildt; — ∞ sus, Varr., mus, Plin.; — [silva].

*silvesco, ere, v. n. incl.: at blive til en Skov; df. sædb. om Vinstokken: at styde el. vore altsfor stærkt; — ne silvescat sarmentis (vitis), Cic. d. Senect. 15; cf. Colum. 4, 11; v. — silvestris (sylv.), e; I) „egentl.“: med Skov, skovgroet, skovrig; — collis... ab superiore parte silvestris, Caes.; figel. ∞ tumulus, Liv.; ∞ loca, Cic.; men ∞ ager, Hor. Ep. 2, 2, 186, (urpædet); ∞ situs (opp. campestris), Colum.; — b) df. ogf. ofte: som findes i Skovene eller i den vilde Natur; — ∞ secla ferarum, (Skovens Dyr), Lucr. 5, 965; cf. Cic. Tusc. 5, 27; ∞ materia, (Tømmer), Liv. 44, 6; men ∞ umbra, (Træernes Skygge), Ovid.; — men ∞ homines, (som leve i Skovene), Hor. A. P. 391; — II) overf.: A) om Dyr og om Værter: vildt; vorende, vild; — tauri silvestres majores agrestibus, Plin.; ∞ arietes (et ferri), Colum.; ∞ gallinae, id.; — silvestres ac feracae (arbores) sui cuiusque ingenii poma vel semina gerunt, id. 3, 1; ∞ pruni, id.; ∞ oliva, Ovid.; ∞ corna, Hor.; — compar., silvestriora omnia tardiora,

Plin. 16,50; — B) „poet.“ f. agrestis, landlig; — *Fistula silvestrem* ne cesset fundere Musam, (landlig Hjørdefang), Lucr. 4, 593; cf. Virg. Ecl. 1, 2; — [silva].

Silvia, ae, f. und. 1. *Rhea*. — **silvicola* (sylv.), ae, comm.: som beboer Skoven; (poetisk Drb); — ∞ viri, Propert.; ∞ Faunus, Ovid.; ∞ Pales, id.; v. — *silvicultrix* (sylv.), icis, f.: = frgd., cerv., Catull. 63, 72; — [silva, colo]. — *silvifragus*, 3, [silva, frango]: som brækker el. knuser Skoven el. Træerne, Plabra, vid. Lucr. 1, 276. — *silviger*, a, um, [silva, gero]: skovbærende, med Skov, montes, Plin. 31, 26. — *Silvius*, i, m.: Ravnets paa flere Rønger i Alba Longa; f. bef. Liv. 1, 3, ogf. Virg. Aen. 6, 769, o. Ovid. Met. 14, 610; — II) df. fem. *Silvia*, ae, f. und. 1. *Rhea*.

silvōsus, 3, [silva]; I) „eigent.“: med megen Skov, skovrig, saltus, Liv. 9, 2; — II) df. „overf.“: ligesom el. lignende en Skov; — ∞ arbores, (med mange Grene), Vitruv.; cf. Plin. 12, 11. — *silvula* (sylv.), ae, f., demin. af *silva*: liden Skov, Colum., Sidon. — *silvum*, i, n., *silvōsus*: tidselagtig Plante, germ. die Gündelke, Plin. 22, 2, o. id. 26, 25.

simā, ae, f., i Arkitekturen: den indboiede Del af Skillekransen, germ. der Rinnleisen, Vitruv. 3, 5. — *simia*, ae, f. (o. m.), feld. *simius*, i, m., [simas]: Aben el. Abefatten; — vid. Plin. 8, 80, o. id. 11, 100; f. ogf. Enn. Ann. 11, 15: *Simia* quam similis, turpissima bestia, nobis; — Formen *simius* hæves Phaedr. 1, 10, o. Martial. 14, 202; f. ogf. nedent; — II) ofte ogf. „overf.“ om Menneſter, ſom Skælsbørd; — Quis est hic simia, qui etc.? Afran. ap. Charis.; f. ogf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 12, o. Vatin. ibd. 5, 10; — nænl. ogf. m. Hensyn paa en aandeløs Efteraber: Stoicorum simiam etc., Plin. Ep. 1, 5; cf. Hor. Sat. 1, 10, 18: *simius iste* etc.

simila, ae, f.: det fineste Hvedemel, Cels., o. Martial. 13, 10, (i Dverſkriften); — heder ogf. *similago*, Plin. 18, 20. — *similago*, inis, f., f. und. frgd. — *similigenus*, 3, [similis, genus, cris]: af en lignende Art, Coel. Aur. — *similis*, e, (forcl. masc. *simil'is*, Plaut.), [ſibiſeret o. m. Adjektivendelse af *simā*, *duos*, *duos*, alif. oprdt.: med ſamme el. lige Beſtaffenhed]: lig (men par: lige), lignende, og det ſaavel om den indre ſom den ydre Lighed); e. gen. (oftere foraug.), el. c. dat. (oftere efteraug.), ogf. m. inter o. atque, ogf. absol.; a) c. gen.; — Phidias ſui ſimilem ſpeciem incluſit in clipeo Minervae, Cic. Tusc. 1, 15; cf. id. Laet. 25; ligcl. Liv. 1, 20: plures Romuli, quam Numae reges ſimiles. . . fore, etc.; f. ogf. Hor. Sat. 1, 4, 69; men propria et ſincera et tantum ſimilis ſui gens, Tac. Germ. 4; cf. Cic. Laet. 14, o. Lucr. 5, 828; ligcl. Cic. Tusc. 1, 19: eaque ei (animo) demum naturalis eſt ſedes, quum ad ſui ſimile penetravit, etc.; — orator ſimile tantum veri petit, Cels. ap. Quintil. 2, 15, 32; cf. Liv. 5, 21: quae ſimilia veri ſint; f. ogf. und. verus; — compar., Rhodii (oratores) ſaniores, et Atticorum ſimiliores, Cic. Brut. 13; ſuprl., quid eſſet ſimillimum veri, Cic. Tusc. 5, 4; cf. id. R. Com. 18; — b) c. dat.; — ſimiles quidem alios aro, et ex geminis quoque alterum patri, alterum matri, etc., Plin. 7, 10; cf. Plaut. Mil. gl. 2, 2, 85: Tam ſimilem (ſc. ſorori), quum lacte lacti eſt, etc.; ſimilis metuenti, Hor., fluctuanti, Liv., flenti, Ovid., legenti, Quintil.; quamquam ſimilia veris erant, etc., Liv. 10, 20; Primus ad extremum ſimilis ſibi, vid. Hor. A. P. 254; men Liv. 3, 40: oratio fuit precibus, quam jurgio ſimilis (i. e. ſimilior); ogf. mæſtes Sall. Catil. 14: facile par ſimilisque ceteris efficiebatur; — compar., ſiunt omnia caſtris, quam urbi, ſimiliora, Liv. 4, 31; cf. Plaut. Men. 5, 7, 29 ſgd.; ſuprl., media ſimillima veris ſunt, Liv. 26, 49; cf. Hor. Ep. 2, 2, 120: puro . . ſimillimus amni, etc.; — c) hertil ſan endnu mæſtes;

a) *similis* forbindes undert. baade m. gen. o. dat. hos binanden; vid. Cic. N. D. 1, 32, ogf. Lucr. 4, 1204 ſgd.; — β) ogf. bliver Conſtructionen undertiden næſt ſølge Ordformen; ſaal. Caes. B. G. 5, 47: fugae ſimilem protectionem etc.; — ligcl. iſølge Laſemaadens Uoib; hed; ſaal. Suet. Caes. 52: quem nonnulli ſimilem quoque Caesaris (al. Caesar) et forma et incesso tradiderunt; — d) m. inter ſe; — homines inter ſe cum forma, tum moribus ſimiles, etc., Cic. Cluent. 16; res inter ſe ſimiles, Quintil.; men Cic. Leg. 1, 10, m. dobbelt Conſtruction: nihil eſt unum uni tam ſimile, tam par, quam omnes inter noſmetipſos ſumus; — e) m. atque (el. ac), ut ſi, tamquam ſi; — ſimili ratione, atque ipſe fecerit, etc., Caes. B. G. 7, 38; ſimilesque ſunt, ut ſi qui eſt, Cic. d. Senect. 6; ligcl. id. Div. 2, 61: ſimiles ſunt dii, ſi etc., tamquam ſi etc.; — f) absol.; — Laudantur ſimili prole puerperae, Hor. Od. 4, 5, 23; Ecce autem ſimilia omnia; omnes congruunt, Ter. Phorm. 2, 1, 31; cf. Cic. R. Am. 40, hvor ſimilis o. par aſtoſe binanden; hvorim. Liv. 45, 43: *Similia* magis, quam paria, (om Jorboldte, ſom have mere ydre, end indre Lighed); cf. Quintil. 10, 1, 102: pares magis, quam ſimiles, (om Dhtyprides og Saluſtius); — poet. ogf. Ariſtoſtelem ſimilem (emere: hæns Bilſede), Juvenal. 2, 6; — in neutr. ogf. ſom ſubst.; ſimili utuntur, (bruge en Lignelſe); ligcl. hoc ſimile ponitur etc.; vid. Cic. Fin. 3, 14 o. 16; men i Dpægninger: latitatio, metus, ſimilia (og lignende Tilfælde), Quintil. 7, 2, 46; cf. id. 9, 1, 19; — compar., nihil hoc ſimili eſt ſimilius, Plaut. Amph. 1, 1, 290; ſuprl., ſimillimas Dicitio eſſe, Mil. gl. 2, 2, 91.

**similitas*, atis, f., feld. *ſiſiform* af *similitudo*: Lighed el. at ligne; — ∞ morum, Caecil. ap. Non.; — ogf. in pl.; eadem habere inter ſe naturae rerum ſimilitates, Vitruv. 2, 9, o. — ſimiliter, adv.: paa lignende Viſ el. Maade; ogf. ligesaa el. ligedan, paa lige Viſ el. Maade; a) absol.; — omnia fere ut ſimiliter atque uno modo dicerentur, Cic. Brut. 66; ligcl. ∞ deſinere, o. ∞ cadere, id. d. Or. 3, 54; — compar., multo ſimilius imitatum etc., Phaedr. 5, 5; ſuprl., ut etc., ſimillime animus intentione ſua depellet preſſum omnem ponderum etc., Cic. Tusc. 2, 23; — b) m. atque (el. ac), ogf. m. et, ogf. m. ut ſi; — neque vero illum ſimiliter, atque ipſe eram, commotum eſſe vidi, Cic. Phil. 1, 4; ſimiliter facere eos, ut ſi nautae certarent, etc., id. Off. 1, 25; ligcl. ſimiliter et ſi dicat, etc., id. Fin. 2, 7 (Madv.); — men ſuprl., hic excipit Pompejum, ſimillime atque ut illa lege Glaucippus excipitur, id. Agr. 1, 4; — c) endel. c. dat., Plin. 11, 30: ſimiliter his et ſcorpiones . . pereunt etc.; — [similis].

similitudo, inis, f., [similis]: Lighed; a) c. gen.; — id (genus radicis) ad ſimilitudinem panis efficiebant, Caes. B. C. 3, 48; cf. Tac. Germ. 23: in quam ſimilitudinem vini corruptus (humor etc.); men Cic. Phil. 7, 2: ſtudiorum etiam ſocietas ſimilitudoque etc.; cf. id. d. Or. 2, 87, o. id. Off. 3, 4, ogf. id. Laet. 21 fin.; — b) ud. gen.: ducere ſimilitudinem ex aliquo (om ſamſtæren: at hente Ligheden derfra el. at efterligne et Jorvillede), Cic. Orat. 2; cf. id. d. Or. 2, 23: hanc ſimilitudinem imitatione aſſequi; men id. Leg. 1, 8: eſt igitur homini cum deo ſimilitudo; men id. Brut. 16: eſt nonnulla in iis etiam inter ipſos ſimilitudo; — ogf. in pl.; ſunt quaedam animi ſimilitudines cum corpore, id. Tusc. 2, 23; — II) „bef.“ ogf.; a) „meton.“: Billede el. Afbildning; — ex argilla ſimilitudines facere el. exprimere, Plin.; f. ogf. enſf. Cic. Orat. 2; — b) „teſn.“: Lignelſe el. Sammenligning; — vid. Cic. d. Or. 2, 40, Quintil. 8, 3, 72, o. auct. ad Her. 4, 45. — *simiolo*, are, f. und. *simulo*.

simininus, 3, [simia], herba: Abent, etſlags Bært, Appul. — *simiolus*, i, m., demin. af *simius*:

iden Abe eller Abekat, som Skætsbørd, Cic. Fam. 7, 2. — simitu, adv., forst. Biform af simit: tilfille; — Non ego cum vino simitu exhibi imperium tuum, Plant. Amph. 2, 1, 81; men ut simitu, (saa snart som), id. Truc. 1, 2, 6. — simius, i, f. und. simia.

1. simo, avi, atum, i, v. a., [simus]: boier eyad, trykker flad, Lucil. ap. Non., c. Vitruv. — 2. Simo, onis, m.: comit Mandagayn [a simis ductum naribus, Plin. 9, 7], Plant., Ter.; cf. Hor. A. P. 238. — Simois, entis, m., *Σιμός*: flod i det Drejanfte, Plin., Virg., Hor., Ovid. — 1. Simon (cl. Simo), onis, m.: en jettist Anfører, Tac. Hist. 5, 9, c. 12. — 2. Simon, onis, m.: beremt Villerbugger, Plin. 31, 19. — Simōnides, ae, m., *Σιμωνίδης*: beremt lyrist Digter fra Den Cea, Cic., Quintil., c. 11.; — B) *df.* Simōnideus, 3: simenidist; — ∞ lacrimae, (hans rørende Digtinger), Catull. 38, 8; (cf. Quintil. 10, 1, 64: praecipua ejus in commovenda miseratione virtus); — Simonideus, 3, f. und. figd.

*simplicis, e: enkelt; *df.* i Krigsørfænet: ∞ armaturae, (som erhelde enkelte Stationer; cf. duplaris s. 1.); c. — simplicius, 3: enkelt; *df.* i Retsforaget: ∞ venditiones, ubi venditor de simpla tantum re promittit, Digest.; — [af simplus].

simplex, icis, adj., [rimel. af semel o. plico]: enkelt (i Mødsam. af d. Sammenfatte cl. Blandede cl. Forvirkte); 1) „alm.“: aut simplex est natura animantis... aut concreta ex pluribus, Cic. N. D. 3, 14; men id. Fat. 13: quaedam sunt in rebus simplicia, quaedam copulata; men ∞ et directum iter, (opp. flexuosum), id. N. D. 2, 57; — ∞ ordine (i Krigsforaget: i en enkelt Linie), Liv. 41, 12; figel. simplici directae acie, Virg. B. Al. 37; men ∞ ordine (se. remorum) agi, vid. Tac. Hist. 5, 23; — ∞ mois, (uden Tortur), Suet. Caes. 74; cf. Liv. 40, 21 fin.; — ∞ mytus, (hvortil der intet andet føies), vid. Hor. Od. 1, 38, 5; ∞ esca, id.; ∞ cibus, Plin. 11, 117, c. Tac. Germ. 23; plus vice simplici, (offere end engang), Hor. Od. 4, 11, 13; — in re aperta et simplici etc., Cic. Caccin. 2; cf. id. d. Or. 1, 53: ∞ ratio veritatis; men id. Att. 12, 7: simplex est manere, illud (se. proficiendi) anceps; men unum est et simplex aurium iudicium, id. Font. 6; simplex officium atque una est bonorum omnium causa, id. Sull. 3; — compar., ∞ quantitas... qualitas magis varia est, Quintil. 11, 3, 15; superl., e simplicissima quaque materia etc., id. 10, 5, 10; — II) „bef.“ o. „eibist“: [simpel, ligefrem, oprigtig cl. uferstilt, ord.]; — quum de bono viro quaeritur, quem apertum et simplicem volumus esse, etc., Cic. d. Rep. 3, 16; cf. id. Off. 1, 19, offere; tuum erga me animum simplicem atque amicum etc., Matius ap. Cic. Fam. 11, 28; cf. Cic. Att. 10, 6: nihil simplex, nihil sincerum (neml. i hans Character); ∞ virtus, (uden Praleri), Vell. 2, 129; ∞ cogitationes, Tac. Gerol. 22; men Hor. Od. 1, 5, 5: Simplex munditiis, (simpel i sin Vont); — ogf. undert: enfoldig cl. trefoldig, puella, Ovid. Her. 12, 90; hvf. ogf. „poet.“ om Dren: animal... Innocuum, simplex, natum tolerare labores, etc., id. Met. 15, 120; men Liv. 24, 10: ∞ ac religiosi homines, (noget overtrofste); — compar., Simplicior quis (noget ligefrem), et est, qualem etc., Hor. Sat. 1, 3, 63; superl., simplicissimi omnium habentur iracundi, Senec.; ∞ mens, Petron.; ∞ dux, Vellej. 2, 116.

simplicitas, atis, f., [simplex]; 1) Enkelthed, (i Mødsam. af d. Sammenfatte); — Sunt igitur solida primordia simplicitate, Lucr. 1, 603; men ∞ indigesta (ligni: Aarernes lige Retning), Plin. 13, 30; — II) „bef.“ o. „eibist“: Ligefremhed cl. Simplethed, Oprigtighed cl. Aabenbød, ord.; ogf. Enkelthed; — sicut non minor simplicitatis, quam artis (Apelles), Plin. 35, 36; cf. ibd.: pinxit (Parrhasius)... et pueros duos, in quibus spectatur securitas, et aetatis simplicitas; — sermo (le-

gatorum) antiquae simplicitatis fuit, vid. Liv. 40, 47; cf. Quintil. 11, 1, 93: simplicitas illa, et velut securitas inaffectata orationis; figel. Mart. 11, 20: Qui seis Romana simplicitate loqui, etc.; men plurimum tamen facit illa callidissima simplicitatis imitatio, etc., vid. Quintil. 4, 2, 57; cf. id. 11, 1, 21: aperte gloriari, nescio an sit magis tolerabile vel ipsa vitii hujus simplicitate, etc.; men simplicitate eorum et fiducia motus, etc., vid. Suet. Claud. 25; cf. Ovid. Am. 2, 4, 18; figel. id. ibd. 1, 3, 14: Nuda... simplicitas, etc.; ∞ puerilis, vid. Liv. 40, 8; cf. id. 40, 23: quum simplicitatem juvenis incauti... captalet, etc.; men vir generosissimae simplicitatis, vid. Vell. 2, 125; cf. Ovid. Her. 16, 314: Ut ere non vafri simplicitate viri; men id. A. A. 1, 241: aevo rarissima nostro Simplicitas, etc.; — endel. mærkes ogf.: a simplicitate tua peto, ut etc., vid. Plin. Pan. 14.

simpliciter, adv. af simplex; I) „eent.“: enkelt, ligefrem, slet og ret; — ∞ positae (frondes, i. e. sine arte), Ovid. A. A. 1, 106; — offest m. Hensyn paa Taleren; — si est simpliciter breviterque dicendum, Cic. Off. 2, 9; cf. Liv. 34, 57: quum simpliciter ad amicitiam petendam venissent; men ∞ ludere, id. 41, 20, (opp. insanire); — compar., ∞ sparsum (molluscum: har mindre grende Aarer; opp. intortius crispum bruscum), Plin. 16, 27; — II) „fig.“: ligefrem, oprigtig, aabent; — ∞ et candide ponere inimicitias, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6; qui se simpliciter credunt amicis, Plin. Ep. 6, 22; ante finem recedunt, alii dissimulant et furtim, alii simpliciter et libere, id. ibd. 1, 13; compar., quo simplicius tibi confitebor, ibd. 5, 19; men Tac. Hist. 3, 53: ∞ nutrire simultates etc.; men superl., id. ibd. 1, 15: ego ac tu simplicissime inter nos hodie loquimur, ceteri etc.

simplicio, are, v. a., [simplex], men alene hos Pallad.: ∞ radicem, (saae en eneste Rod); — simplus, 3, Biform af simplex: enkelt; som adj. alene hos Prudent.: ∞ mors; — II) offest subst.; A) simplum, i, n.: det Enkelte; — ut liceat simplum solvere, (opp. duplum), Plaut. Poen. 5, 6, 25; cf. Cic. Top. 11; men Liv. 29, 15: vix, si simplum ex formula imperetur (det enkelte Antal af Krigsfødt), enisuros; — B) simpla, ae, f.: den enkelte Pris, cl. Riobesammen engang tagen, Varro, Digest. — simplum, i, n.: licet Mefar, quo vinum in sacrificiis libabatur, Varro, Appul., ogf. Fest. p. 337 (Müll.); — *df.* som Dretsfor: excitare fluctus in simpulo, (giøre stor Larm over ingen Ting), Cic. Leg. 3, 16. — simpulvium, i, n.: Offerkar cl. Offerkaal til Libationer; — vid. Plin. 33, 46: in sacris ∞ ficitilibus probatorum simpulviis; cf. Juvenal. 6, 343: Simpulum ridere Numae etc.; f. ogf. Cic. d. Rep. 6, 2.

simul, adv., [ligefrem similis, sibi feret af *quae*, i. e. simul]; 1) „alm.“: tilfille, tilfammen, (naadn. i Dren cl. paa Stedet); a) absol.: — nam hitres tum simul Anabant, Ter. Andr. 1, 1, 60; trium simul bellorum victor, Liv. 6, 4; quando nihil sit (se. ei: naar han intet er lig mere), simul amare desinat, Plaut. Pseud. 1, 3, 73; figel. id. Capt. 1, 1, 10: Ubi res prolatae sunt... Simul prolatae res sunt nostris dentibus; — men Caes. B. G. 1, 19: cum eo colloquitur; simul commonefacit, quae etc.; — quum simul essemus complures dies, Cic. d. Rep. 1, 8; cf. id. Att. 5, 10; saal. ogf. elstift: qui simul erant missi, id. R. Am. 38; cf. id. Lael. 19; — b) m. cum; — abii mane cum luci simul, Plaut. Merc. 2, 1, 31; quas (res) tecum simul didici, Cic. Div. 1, 1; men nobiscum simul moritura omnia, id. Arch. 12; cf. id. d. Or. 2, 33; — ogf. forstærket ved una; i mecum, obsecro, una simul, Plaut. Most. 4, 3, 43; cf. Ter. Eun. 3, 5, 66; — β) ogf. m. blot abl., (ligefrem *quae*, c. dat.); — Quippe simul nobis habitat discrimine nullo Barbarus, etc.,

vid. Ovid. Trist. 5, 10, 29; cf. Hor. Sat. 1, 10, 86; ligel. quindecimviri septemviris simul etc., Tac. Ann. 3, 64; cf. ibd. 4, 55, ogf. ibd. 6, 9; ligel. Sil. 5, 417; avulsa ... est protinus hosti Ore simul cervix, etc.; cf. id. 3, 268; — c) m. et cf. m. -que, ogf. m. et ... et, ogf. m. atque cf. ac, etc.; — Nunc operam potestis ambo mihi dare, et vobis simul, Plaut. Men. 5, 9, 40; cf. id. Most. 3, 2, 105, oftere, ogf. Ter. Heaut. 4, 5, 55; men Cic. Att. 1, 1: demonstravi haec Caecilio; simul et illud ostendi, etc.; cf. id. Qu. Fr. 1, 1, 11; ligel. Virg. Aen. 8, 182: Vescitur Aeneas, simul et Trojana juvenus, Perpetui tergo bovis, etc.; — Simul flare soboreque hand facile est, Plaut. Most. 3, 2, 104; cf. Liv. 6, 18; — simul et cursu et spatio pugnae defatigati, Caes. B. G. 7, 48; cf. Cic. d. Or. 3, 3; — quum ... uni invideret, eximio simul honoribus atque virtutibus etc., vid. Liv. 6, 11; cogitare optima simul ac deterrima, Quintil. 12, 1, 4; salve, simul autem vale, Plaut. Merc. a. 5, in.; simul lassitudine, procedente jam die, fame etiam deficere, Liv. 21, 54; — II) „bef.“ mærfes; A) Jorbutseferne; a) simul ... simul, (ligefom *ἄμα μὲν ... ἄμα δέ*), omtr. vort: tilfille ... tilfille, faabel ... som, delø ... delø; — simul sui purgandi causa, simul ut etc., Caes. B. G. 4, 13; — oftest hos Liv.; vid. id. 1, 9, v. id. 2, 10, oftere; ligel. Tac. Agr. 41: simul suis virtutibus, simul vitis aliorum etc.; f. ogf. Virg. Ge. 3, 201, v. id. Aen. 1, 513, oftere; — b) simul atque (simul ac), ogf. fom et Ord: simulatque (simulac), ogf. simul ut: faafnart som; færv. c. perf.; — simul atque increpuit suspicio tumultus, etc., Cic. Mur. 10; cf. Caes. B. G. 5, 3; men simulatque sibi hic annuisset, numeratum se dicebat, vid. Cic. Quint. 5; cf. Suet. Caes. 29; — simul ac mihi collibitum est, praesto est imago, vid. Cic. N. D. 1, 38; cf. Virg. Aen. 4, 99, v. Ovid. Met. 2, 167; — omne animal, simul ut ortum est, se ipsum diligit, Cic. Fin. 2, 11, (Madv.); — B) f. simulatque etc. faaer ogf. alene simul: faafnart fom, faafnart; — simul inflavit tibi, a perito carmen agnoscat, Cic. Acad. 2, 2; cf. id. Tusc. 4, 6, oftere, ogf. Ter. Phorm. 5, 4, 4; ligel. Caes. B. G. 4, 26: nostri, simul in arido constituerunt, etc.; cf. id. B. C. 1, 30; ogf. Liv. 3, 62, oftere; f. ogf. Virg. Ge. 1, 232; — ogf. forstærkt ved primum; vid. Liv. 6, 1: simul primum magistratu abii, etc.; men m. pluplf. vid. Ovid. Fast. 1, 473: Quae (Carmenis) simul aetherios animo conceperat ignes, Ore dabat vero carmina, etc.

simulac, f. und. simul no. II, b. — simulacrum, i, n., [similis]: Billede, Afbildning; I) „egent.“; A) „alm.“ fom Kunstværk: Billedstøtte, Portræit, cf. anteu Efterligning; — ejus (Mithridatis) effigiem simulacrumque servare, Cic. Verr. 2, 65; cf. id. Arch. 12; men ~ sanctissima (deorum) ex delubris tollere, id. Div. in Caecil. 1; cf. Caes. B. G. 6, 16, oftere, Tac. Ann. 12, 22, Virg. Aen. 2, 172, v. A.; — ~ magnus Herculis, vid. Liv. 9, 44; men Tac. Hist. 2, 3: simulacrum deae non effigie humana; — simulacra oppidorum (in triumphis), Cic. Pis. 25; simulacra pugnarum picta etc., Liv. 41, 28; cf. id. 24, 16; — „poet.“ ogf. om d. trojanste Hest (fom Kunstværk), Virg. Aen. 2, 232; — b) fom Metverbaldiction mærfes: ad simulacrum templi Veneris (ester Jorvillede deraf), Suet. Caes. 84; cf. Flor. 4, 2; — B) „bef.“: Billede el. Afbildning i et Øyrel el. i Bænder; ogf. Styggebillede; ogf. Jantastbillede (*εἰδωλον* cf. spectrum); — Ut per aquas quae nunc rerum simulacra videntur, Lucr. 1, 1059; cf. Ovid. Met. 3, 432: quid Credule, quid frustra simulacra fugacia captas? men simulacra ... functa sepulcris, (de Begravne el. Døds Stygger), id. ibd. 4, 435; cf. Virg. Aen. 2, 772; — ~ inania somni, (Drommebilleder), Ovid. Her. 9, 39; cf. Lucr. 4, 1094, Virg. Ge. 1, 477, v. Plin. Ep. 7, 27; — frem-

deles: Jantebillede el. Jorestilling; vid. Lucr. 4, 131 v. 150 figd.; naenl. ogf. med Den syn paa Sufommelsen, Cic. d. Or. 2, 86; — encl.: beffrivende Afbildning, Charakterfildring, etc.; non inseram simulacrum viri copiosi, quae dixerit, referendo, Liv. 45, 25; — II) „fig.“: det blotte Billede el. Stin (i Medfæt. af Tingen selv), fom Efterligning, etc.; — ea simulacra libertatis senatui praebebat (Tiberius), Tac. Ann. 1, 77; cf. Liv. 26, 51: simulacris navalis pugnae expirari, v. Lucr. 2, 41: belli simulacra cientes; men Cic. Off. 1, 15: simulacra virtutis, (etflags Lighed dermed el. Efterligning deraf); men id. Fam. 10, 1: nec omnino simulacrum aliquod ac vestigium civitatis etc.; men ~ vindemiae, Tac. Ann. 11, 31.

*simulamen, inis, n.: Afbildning el. Efterligning; „poet.“ e. in pl., Ovid. Met. 10, 727: Annua plangoris ... simulamina nostri, (Jdentseften); e. — simulamentum, i, n.: = figd.; df. in pl., ~ commenticia: forfille el. digtede Joregivender el. Udfagn; vid. Gell. 15, 22, (in titulo); — [simulo]. — simulans, tis, partic. v. adj. af simulo; df. — simulanter, adv.: forfille, paa Ekstrem, Appul. — *simulāte, adv.: forfille el. paa Ekstrem, etc.; — sive ex animo id fit, sive simulate, Cic. N. D. 2, 67; cf. id. Qu. Fr. 1, 1, 4: fiete ac simulate quaestus causa est; — compar., simulatus, Petron.; e. — simulatilis, e: efterlignet, umbra, Venant.; — [simulo].

simulatio, onis, f., [simulo no. II]: det ydre Stin, Jorstillelse, Skuffelse, Øyfleri, etc.; a) e. gen.; — quae voluptate ad officium impellitur, ea non est virtus, sed fallax imitatio simulatione virtutis, Cic. Acad. 2, 46; simulatione stultitiae etc., vid. id. Brut. 14; ~ timoris, Caes., deditiois, id.; men muliones cum cassidibus, equitum specie ac simulatione, colibus circumvehi jubet, vid. id. B. G. 7, 45; men provocare arma Romana simulatione numinum, (under Paasfud af guddemælig Jodgælfse), Tac. Hist. 2, 61; cf. Cic. Sull. 19: gladiatores emptos esse Fausti simulatione, (under Paasfud el. Joregivende af, at det var til el. for ham); — b) absol.; — ex omni vita simulatio dissimulatione tollenda est, Cic. Off. 3, 15; cf. id. ibd. 2, 12; ligel. id. N. D. 1, 2: in specie fictae (al. ficta) simulationis ... pietas inesse non potest; cf. Caes. B. G. 4, 13; men fronte atque vultu simulatio facillime sustinetur, vid. Cic. Fam. 1, 9, 17; men non mea est simulatio, (det er ikke min Vis, at forfille mig), Ter. Heaut. 4, 5, 31; optima est simulatio contra simulantem, Quintil. 6, 3, 92; — in pl., Tac. Ann. 4, 54, ibd. 6, 45, v. Plin. Pan. 72.

simulātor, oris, m., [simulo]; I) „egent.“: en Efterligner; — Excitat artificem simulatorem figurae, Morpheia, etc., vid. Ovid. Met. 11, 631; — II) fom antager Stin deraf, fom anstiller sig saa el. faa, en Øyfler; a) e. gen.; — cujus rei libet simulator ac dissimulator (animus Catilinae), Sall. Catil. 5; ~ segnitiae, Tac. Ann. 14, 57; — b) absol.: in omni oratione simulatorem, quem *εἰσώμεν* Graeci nominarunt, Socratem accepimus, Cic. Off. 1, 30; cf. Tac. Ann. 13, 47: Cornelium Sullam ~ callidum et simulatorem interpretando. — simulat-que, f. und. simul. — simulatrix, icis, f., [simulo]; fom fornær ved Efterligning; df. „poet.“ ~ Circe, (fom omstæder Mennester til Dyr), Stat. Theb. 4, 551.

simūlo, avi, atum, i, v. a., [similis]: bringer til at ligne, efterligner el. eftergier, fremstiller el. afbilder; I) „egent.“; (oftest „poet.“); — Demens, qui nimbos ... pulsu simularet equorum, (om Salmoneus), Virg. Aen. 6, 590; cf. Hor. Ep. 1, 19, 13; ligel. simulaverat artem Ingenio Natura suo, etc., vid. Ovid. Met. 3, 158; men ~ anum, (antagende hendes Gestalt), id. ibd. 3, 275; — men pass. c. dat.: Homer illa Minerva simulata Mentori, Cic. Att. 9, 8; cf. Lucr. 1, 688; ligel. Virg. Aen. 3, 319: simulataque

magnis Pergama, etc.; — men absol.: simulata Troja, (opafaldt), Ovid. Met. 13, 721; cf. evenf. Virg. Aen. 3, 319; f. egf. id. ibd. 4, 512; — ∞ cupressum, (afbildet), Hor. A. P. 20; cf. Sil. 15, 430: Antrum ingens juxta (se. est), quod acus simulavit in ostro, etc.; — egf. m. Objectsfættning, Ovid. Met. 6, 80: Percussamque sua simulat de cuspide terram Prodere cum baccis fetum canentis olivæ; — men Hor. Ep. 2, 1, 240, „overf.“ om Rumbærfætt: æra Fortis Alexandri vultum simulantia, (som forføffillede cl. afbildede hans Ansigt); — II) „bef.“ o. „ment.“: foregiver noget at være, som ifte er til, udgiver det for, hvad det ifte er; (derim. dissimulo: foregiver det Tilværende ifte at være); a) c. acc.; — nec ut etc., quicquam simulabat aut dissimulabat vir bonus, Cic. Off. 3, 15; — mortem (infantis) verbis, (foregive detis Død), Ter. Heaut. 4, 1, 23; ∞ deditioem ac deinde metum, Sall. Jug. 36; ∞ ægrum, (anfille fig fyg), Liv. 25, 8; ∞ furem, Senec. Herc. Oet.; — cf. pass.: Si modo, quem præfers, non simulatur amor, Ovid. Her. 17, 36; cf. id. ibd. 21, 199: Nec loquor, et tecto simulatur lumine (i. e. oculo) somnus; ligel. tum pol ego is essem vere, qui simulabar, Ter. Eun. 3, 5, 58; men ad simulanda negotia etc., Sall. Jug. 95; — oftest in partic. perf.; fictio officio simulataque sedulitate etc., Cic. Caecin. 5; cf. id. R. Am. 38: cur meis commodis officio simulato officiis? ligel. Tac. Ann. 2, 40: hortatur, simulata conscientia adeant; — men quum esset aliud simulatum, aliud actum, (som Definition paa dolus malus), Cic. Off. 3, 14; — b) ofte egf. m. Objectsfættning; — Qui omnia se simulant scire, nec quicquam sciunt, Plaut. Trin. 1, 2, 168; cf. Cic. Cluent. 9, v. Caes. B. G. 4, 4; men Ovid. Met. 2, 697: simulat Jove natus (i. e. Mercurius) abire (se. se); cf. Suet. Oth. 2; men pass.: schema, quo aliud simulatur dici, quam dicitur, Quintil. 9, 1, 14; — c) for Objectsfættninger har Plaut. egf. oftere quasi; — vid. id. Amph. 1, 1, 45: Verumtamen, quasi affuerim, simulabo, etc.; cf. id. Pers. 4, 5, 5; — d) absol.; — Quid igitur sibi vult pater? cur simulat? Ter. Andr. 2, 3, in.; cf. id. Heaut. 4, 5, 34; men id. ibd. 5, 1, 28, impers.: Quid est, quod amplius simuletur? — III) partic. simulans, tis, egf. som adj.: efterlignende cl. efterabende; — Non fuit in terris vocum simulantior ales (psittaco), Ovid. Am. 2, 6, 23; — not.: egf. er Simulans: den forffillet, Rævnet paa en Comœdie af Afranius, hvorfaf Brudfyffer havde.

simultas, atis, [simul]; oprdl.: tvende Personers cl. Parters fiendlige Sammenfød; cf. færv.: Møds arbejde cl. Rivalisering, Strid el. Fjendskab, oel.; a) oftest in pl.; — simulates exercere cum aliquo, Cic.; de loco summis simulatibus contendebant, vid. Caes. B. G. 5, 4; men Liv. 39, 5: suas simulates pro magistratu exercere; hvar egf.: alienarum simulatium cognitorem fieri; ∞ finire, id.; ∞ paternas obliterare, id.; men Suet. Caes. 73: simulates nullas tam graves excepit, ut non occasione oblata deponeret; — b) in sing.; — non simulatatem meam Revereri saltem, Ter. Phorm. 2, 1, 2; huic ... simulas cum Curione intercedebat, Caes. B. C. 2, 25; ∞ humanissime deponere, Cic.; men Ovid. Rem. 661: ubi nulla simulas Incidit, admonitu liber aberrat amor; men Hygin. Fab. 84, oftere, simulatatem constituere: anfille en Veddeford; — not.: gen. pl. simulatium, Liv., f. evenf. — simululus, 3, demin. af fgd.: noget stumpnæset, Lucr. 4, 1162. — simus, 3, *simūs*: stumpnæset cl. fbdnæset; — ∞ pecus Nerei, (cl. c. Marfvincne), Liv. Andr. ap. Non.; cf. Plin. 9, 7: ∞ rostrum delphini; ∞ capellæ, Virg. Ecl. 10, 7; (puer) sima nare, Martial. 6, 39.

sin, conj. advers., [apocop. af si.ne]: hvís der imod, men derfor, men om, oel.; I) m. fgd. si,

etc.; — vid. Cic. Catil. 1, 7 fin., v. Caes. B. C. 1, 32, egf. Ter. Andr. 1, 3, 5; ligel. Si ... velint etc.; sin aliter sient animati, etc., vid. Plaut. Amph. 1, 1, 51 fgd.; — egf. blot sin aliter (m. underforff. Verbum); vid. Ter. Phorm. 1, 2, 66, v. Cic. Caecin. 24, oftere; ligel. sin secus, Plaut. Casin. 2, 6, 25; — det samme gælder om sin minus, Cic. Inv. 2, 29, v. id. Att. 9, 15; — egf. findes i Brevffilen blot: sin, elliptiff f. sin aliter cl. sin minus; faal. Cic. Att. 16, 13: si pares æque inter se, quiescendum; sin, latius manabit; — egf. bliver sin forffættet ved autem, (fiel. ved vero); id si ita est, etc.; sin autem alia veriora etc., id. Lael. 4; cf. id. Caecin. 1: si sunt viri boni, me adjuvant ... sin autem minus idonei, me non laedunt; f. egf. id. N. D. 1, 6, oftere; — i Brevffilen egf. elliptiff; si vir esse velit, etc.; sin autem, erimus nos, qui solemus, Cic. Att. 10, 7; men Colum. 7, 3: si etc.; sin vero etc.; — b) ligel. faaer sin efter nisi, Plaut. Poen. prol. 51; egf. efter quando, id. Ter. 1, 1, 16; egf. efter dum, id. ibd. 1, 2, 10; — II) ud. fgd. si cl. nisi, etc.; — primum danda opera est, ne etc.; sin tale aliquid evenit, ut etc., Cic. Lael. 21; ligel. orat ac postulat, rem publicam suscipiant; sin timore defugiant etc., Caes. B. C. 1, 32; cf. Ter. Ad. 3, 4, 46, v. Cic. d. Or. 3, 24 fin.; — i Brevffilen egf. elliptiff; vid. Cic. Att. 13, 22: ego adero ... atque utinam tu quoque eodem die; sin quid, multa enim, utique postredie; egf. forffættet ved autem, vid. Cic. R. Am. 47, oftere, Caes. B. G. 5, 35, v. A.

sinapi, (is), n., v. sināpis, is, f., *σίμηγι*: Senep, Plin. 10, 54, oftere, v. A.; abl. sinapi, Plaut. Truc. 2, 2, 60, sinape, Varro. — sināpismus, i, m., *σινάπις*: Senepsomslag, Coel. Aur. — sināpizo, are, v. a., *σινάπιζω*: befægger med Senepsomslag; — ∞ partem corporis, Veget., Coel. Aur.

*sincere, adv.; I) oprigtig, ærlig; — si istuc crederem Sincere dici, Ter. Eun. 1, 2, 96; cf. Catull. 108, 4; ligel. ∞ loqui, Cic., pronunciare, Caes.; — compar., Gell. 7, 3 fin.; superl., Augustin.; — sinceritas, atis, f.: ublandt el. ren og ufordærvet Tilstand; *ἡμετέρι*; — ∞ pura (olei), Plin.; ∞ capitis, Pallad., corporis, Val. Max.; — II) „fig.“; — nec summum bonum habebit sinceritatem suam, si etc., Senec. Vit. beat. 15; ∞ summa vitæ, (de renefic Sæder), Val. Max.; men Phædr. 4, 13: ad perniciem solet agi sinceritas, (Opriktighed el. Ærlighed); ligel. ∞ verborum, Gell. 2, 23; v. — sinceriter, adv., Biform af sincere, Gell. 13, 16; — [fgd.].

sincerus, 3, [after Donat. sine cera, alff. oprdl. om Honning, inc.]: ublandt, ufordærvet, ren, ufordærvet; *ἡμετέρι*; — omnia fucata et simulata a sinceris atque veris (internosci posse), vid. Cic. Lael. 25; ∞ corpus, (i. e. sine vulnere), Ovid. Met. 12, 100; cf. ∞ tergum e. corium, Plaut. Rud. 3, 4, 51 fgd., v. id. Most. 4, 1, 13; men ∞ vas, (rent), Hor. Ep. 1, 2, 54, f. und. vas; ∞ gemma, (opp. sordium plena), Plin. 37, 32; ∞ crocus, (egte), id.; — compar., ∞ corpusculo factum (me dicit medicus), vid. Gell. 18, 10; superl., ex amphora primum, quod est sincerissimum, effluit, Senec. Ep. 108; — propriam et sinceram et tantum sui similem gentem etc., Tac. Germ. 4; cf. id. Hist. 4, 64, v. Suet. Aug. 40; ligel. ∞ nobilitas, Liv. 4, 4; men id. 30, 11: ∞ equestre proelium, (hvori Jodfføttet ifte tager Del); — b) neutr. sincerum, egf. som adv.; — non sincerum sonere, (ifte lyde rent), etc., Lucr. 3, 886; — II) „fig.“; — prudens sincerumque judicium (Atheniensium), Cic. Orat. 8; nihil erat in ejus (Cottæ) oratione, nisi sincerum, etc., vid. id. Brut. 55; ∞ illa sermonis Attici gratia, Quintil. 10, 1, 65; — ∞ Minerva, (i. e. casta: ren el. fgd.), Ovid. Met. 8, 664; men ∞ fama, (upfættet), Gell.; ∞ gaudium,

(fuldsommen el. ublandet), vid. Liv. 34, 41, oftere; ligel. ∞ voluptas, Ovid.; - navn. ogf. om en forfatter: oprigtig, troværdig; Thucydides rerum gestarum pronuntiator sincerus, Cic. Brut. 83; cf. Gell. 5, 4, oftere; men verus atque sincerus Stoicus, id. 1, 2; - mirabilia multa; nihil simplex, nihil sincerum, etc., vid. Cic. Att. 10, 6; cf. id. Quint. 1 fin.: nihil est jam sanctum, neque sincerum in civitate, quod etc.; men id. Div. 2, 57: jam tum ... in oraculis aliquid non sinceri fuisse; men ∞ fides, Liv. 39, 2, concordia, Tac., caritas, id.

sinciput, pitis, n., [semi, caput], *ἡμικεφάλιον*; I) „egenl.“: det halve hovede, (høvedet); navn. om det røgede Schwevede, Plaut. Men. 1, 3, 28; ligel. sincipita verrina, Plin. 8, 77; f. ogf. Pers. 6, 70, o. Juvenal. 13, 85; - II) „overf.“: A) comit' f. Siernen; - non tibi Sanum est, adolescens, sinciput, Plaut. Men. 3, 2, 40; cf. id. ibd. 4, 2, 69; - B) eftercl. Ogs. f. Hovedet, Sidon. - sincipu, ōnis, f., *σινίπυον*: fint Tof af Bismuld, Musfelin, Martial. 2, 16, oftere, ogf. Auson.

sine, praepos. c. abl., [sest Fr. af se, ligesom: for sig; cf. Fest. p. 348; rimel. at sammenf. m. *σύν*, germ. *ohne*]: uden; - age sis, tu sine pennis vola, Plaut. Asin. 1, 1, 80; sine custode etc., vid. id. Capt. 2, 3, 97; ligel. ut sine regibus sit (urbs) etc., Cic. d. Rep. 1, 37; - effecti m. ullus (f. omnis); ut plane sine ullo domino sint (cives), Cic. d. Rep. 1, 43; sine ulla dubitatione, f. und. dubitatio; deg ogf. hos omnis, vid. Ter. Andr. 2, 3, 17: Sine omni periculo, etc.; - non sine magna spe etc., Caes. B. G. 1, 41; cf. Hor. Od. 3, 6, 29, oftere; ligel. non sine floribus, ibd. 3, 13, 2; - bliver ogf. gientaget; me nihil suscepturum sine praesidio et sine pecunia, Cic. Att. 8, 3; ligel. uden et; vid. Coel. 32: hominem sine re, sine fide, sine spe, sine sede, sine fortunis, etc.; cf. Liv. 9, 5; - men Cic. Att. 8, 3, ud. Casus; age jam, cum fratre, an sine? - fattede ogf. „poet.“ efter sin Casus; vid. Hor. Sat. 1, 3, 68: Nam vitii nemo sine nascitur, etc.; cf. ibd. 1, 5, 99; „bef.“ mærkes ogf. Ovid. Met. 1, 19: pugnabant ... Mollia cum duris, sine pondere habentia pondus, (i. e. cum iis, quae sine pondere erant); - II) i Sammenfatninger betegner se- (foran Vocaler sed-): en Afsonering el. Afstillelse el. Bortfiernelse el. Bortgang; - vid. secudo, secerno, seditio, ss. II.

singilio, ōnis, m., [singulus], rimel. enfelt el. tynd og fort. Klædning; in pl. Gallien. ap. Trebell. Claud. 17, inc. - singillarius, 3, [singularis]: enfelt, motus, Tertull. - singillatim, adv., [singuli]: enfelt; - quid ego de ceteris civium Romanorum suppliciiis singillatim potius, quam generatim atque universe loquar? Cic. Verr. 5, 5; cf. id. Tusc. 5, 31, o. id. Div. in Caecil. 15; ligel. id. Phil. 2, 36: civitas non jam singillatim, sed provinciis totis dabatur; cf. Caes. B. G. 3, 2: compluribus singillatim ... absentibus, etc.; f. ogf. id. ibd. 5, 4, oftere, ogf. Sall. Catil. 49, Suet., o. A.; - f. ogf. singultum s. l. - singilärter, adv.: metriskt Biform af singulariter, Lucr. 6, 1065, (Forb.). - singulärte, adv. af singularis: enfelt, Cic. ap. Charis.

singuläris, e, [singuli]: hørende til den el. det Enfælde, besynderlig, eneste i sit Slægt; I) „egenl.“: A) „alm.“; - non est enim singulare, nec solivagum genus hoc, (i. e. genus hominum), vid. Cic. d. Rep. 1, 25; ∞ homo, (et enfelt Menneske), Caes. B. G. 7, 8; cf. ibd. 4, 26: aliquos singulares ex navi egredientes etc.; men singularem hunc mundum atque unigenum etc., vid. Cic. Univ. 4; cf. id. Acad. 1, 7; men ∞ natus, Plin. 28, 42; ∞ locus in edito, vid. Suet. Aug. 72; - ∞ imperium, (Enevoldsmagten), Cic. d. Rep. 1, 33; sunt quaedam in te singularia, (opp. communia cum multis), id. Verr. 3, 88; ∞ odium,

(opp. communis invidia), id. Sull. 1; - B) „bef.“; I) i Grammatiken: hørende til Enheden el. til Singularitet; - vid. Varr. L. L. 10, 3; ∞ numerus, Quintil., casus, id.; ogf. absol.: in singulari (se. numero), id., Varro; - 2) subst., singulares, ium, m.; a) etslags udvalgte Trepper, Væggrænser, obl., Tac. Hist. 4, 70, o. Hygin.; - b) i den sild. Reiser: tid: etslags Hurtigskrivere, (notarii per sigla scribentes), Cod. Just.; - II) „overf.“: enfelt el. besynderlig el. overordenlig i sit Slægt, (vare sig til det Bedre el. til det Værre); - Aristoteles ... in philosophia prope singularis, Cic. Acad. 2, 43; cf. id. Brut. 85; ∞ homines ingenio atque animo, id.; ∞ et incredibilis virtus, id.; cf. Cic. d. Or. 1, 38, o. id. Manil. 1; men ∞ gratias agere alicui, id. Fam. 13, 41; cf. id. Catil. 4, 3: ∞ verbis gratias agere alicui; - ∞ nequitia, id., impudicitia, id., audacia, id.; ∞ et nefaria crudelitas, Caes. B. G. 7, 77.

*singuläritas, atis, f.: at være enfelt el. ene; (eftercl. Ord); df. I) Colibatet el. ngist Stand, Tertull.; - II) i Grammatiken: Singularet, Charis.; - singulärter, adv.; I) „egenl.“: A) „alm.“, (men alene for: o. eftercl.); enfelt; - vid. Lucr. 6, 1066, (hvor den metriske Biform singulariter); ∞ sedere, (afsondret), Paul. Nol.; - B) „bef.“: i Singularet; - pluralia singulariter et singularia pluraliter (efferrit), Quintil. 1, 5, 16, oftere; - II) „overf.“: fortrinligen el. besynderligen; - ∞ diligere aliquem, Cic. Verr. 2, 47; cf. Plin. Ep. 1, 22; o. - singulärus, 3: enfelt el. besynderlig el. eneste i sit Slægt; (fer: o. eftercl., f. d. classiske singularis); I) „egenl.“: - ∞ natura et unica, Turpil. ap. Non.; ∞ catenae, (rimel. ligesom simplices cat.: enfelte), Plaut. Capt. 1, 2, 3; men ∞ litterae, ligesom sigla: Abbreviaturer, Gell. 17, 9; - II) „overf.“: overordenlig el. fortrinlig i sit Slægt; - ∞ velocitatis homines, vid. Gell. 9, 4; - [singularis]. - singulätim, adv., field. Biform af singillatim.

singulti, ae, a, (singulus, 3, alene for: o. eftercl., f. nedenf.), num. distrib., [rimel. bejl. m. semel]: hver en, el. en paa el. til hver; - describere censors binos in singulas civitates, Cic. Verr. 2, 53; ligel. id. Agr. 2, 31: duodena describit in singulos homines jugera; cf. Liv. 40, 4; ligel. plures deorum omnium, singuli singulorum sacerdotes, Cic. Leg. 2, 12; cf. Caes. B. G. 1, 48; ogf. mærkes Hor. Ep. 2, 2, 55: Singula de nobis anni praedantur euntes, etc.; - sing. har Gell. 18, 13: nummo singulo multari; - b) som adverbial Diction mærkes, in dies singulos: for hver Dag, el. Dag for Dag, el. dagligen, Cic. Catil. 1, 2; ligel. id. Att. 5, 7: quotidie vel potius in dies singulos etc.; - II) „alm.“: hver enfelt, hver især; - honestius eum (agrum) vos universi, quam singuli, possideretis, Cic. Agr. 2, 31; men refert, qui audiant, frequentes, an pauci, an singuli, id. d. Or. 3, 55; - meliores erimus singuli (naar vi leve i Ensomhed), Senec. Const. Sap. 1; cf. id. Qu. N. praef.: quod est miserrimum, numquam sumus singuli; men Hor. A. P. 92: Singula quaeque locum teneant sortita decenter, (hver enfelt Ting, osv.); - men in sing.: singulum vestigium, Plaut. Cist. 4, 2, 34; singulo numero dicenda (coelum, triticum: i Singularet), Gell. 19, 8.

singultum, adv.: contraheret o. metriskt Biform f. singillatim, Hor. Sat. 1, 6, 56: singultum paucis locutus, etc. - *singultum, ire, v. n.; I) „egenl.“: at fuffe, Cels., Plin. 23, 21; ogf. at bulste (som græbende), Appul.; - II) „overf.“: A) gallina singultiens, (fluffende), Colum. 8, 11; - B) „poet.“ ogf.: at zittre af Belyst, Pers. 6, 72; o. - singulto, (avi), atum, l, v. n. o. a.; I) neutr.: at fuffe; - brevia illa atque concisa singultantium modo ejecturi, Quintil. 10, 7, 10; - B) „overf.“ o. „poet.“ om den Døendes

Rallen, Virg. Aen. 9, 333, Sil., c. A.; ogs. om den afbrudte Tale, Stat. Silv. 5, 5, 26, c. Calpurn.; ogs. om Vandets Gulpen igtiguen en Abning, Sidon.: — II) act.; — ∞ animam, (ligesom at utralle el. rullende at ergive Anden), Ovid. Met. 5, 131, Stat.; af — singultus, us, m., [rimel. af singuli, alts. eprcl.: enkelt Eyd el. Tønc]: Hulken, huffende Stennen, vdl.; — multas lacrimas et fletum cum singultu etc., Cic. Plane. 31; ligel. pectus atque ora singultu quatiens, Tac. Hist. 3, 10; — ogs. in pl., Catull., Ovid., Hor.; b) Giffe, men færb. in pl.; — faal. Plin. 20, 73: anisum singultus olfactum inhibet; — B) „everf.“ om den Døendes Rallen, Virg. Aen. 9, 415, v. id. Ge. 3, 507; om Senens Klaffen, Colum., Pallad., om Ravnens Sfrig, Plin. 18, 87, om Vandets Gulpen igtiguen en Abning, Plin. Ep. 4, 30. — singulus, 3, f. und. singuli.

Sinis, is, m., *Sinus*: berygget Neyer paa den cerintfide Jibmus, bandt sine Kanger til sammenbeide Træer, for faaledes at fonderfides, indtil han fæl paa denne Maade blev ombragt af Thefus; — Arboreas cruces Sinis (non valuit curvare), vid. Propert. 3, 21, 37; cf. Ovid. Met. 7, 440, v. id. Her. 2, 70.

sinister, stra, strum, (compar. sinisterior, f. necenf., superl. sinistimus, Priscian.): venstre, til el. paa venstre Haand el. Side; — ∞ manus ... dextrae se frequenter accommodat (in gestu), Quintil. 11, 3, 114; ∞ brachium, id., latus, id.; — ∞ humerus, id.; — ∞ cornu, (hoire flet af Hæren, opp. dextrum c.), Ter., Caes.; ∞ anulus eastrorum, id. B. C. 3, 66; ∞ pars, id., ripa, Hor. Od. 1, 2, 18; — rejicere a sinistro togam, Quintil. 11, 3, 144; ligel. in sinistram, ibd. 109, oftere: — compar. (med posit. Bem.); ∞ cornu, (opp. dexterius), Galb. ap. Cic. Fam. 10, 30, brachium Suet.; ∞ equus funalis, id. Tib. 6; — II) „everf.“; A) forfært, bagvendt, upaßfende; — ∞ mores, vid. Virg. Aen. 11, 347; ∞ liberalitas, Catull. 29; ∞ instituta (Judeorum), Tac.; — B) ugunstlig el. ullyffelig el. ferdarvelig, flet el. daartlig; — Arboribusque satisque notus peccorique sinister, Virg. Ge. 1, 444; ∞ sermones de aliquo, Tac.; ∞ rumor lenti itineris, id.; ∞ interpretatio erga eminentes, Tac. Agr. 5; ∞ diligentia, Plin. Ep.; — ogs. c. gen.; Ingenio motus avidus, fideique sinister (Hannibal), Sil. 1, 56; — ogs. in neutr.; si qua (matrona) est studiosa sinistri (henfalten til Daarlighed), vid. Ovid. Trist. 2, 257; — C) færdi den renerfse Flugt vender Angifter imod Syden, (medfat af Grafernes Skif), eg alts. har Ofen til Venstre, faa betegner avis sinistra: et lyffelig Varfel; — vid. Cic. Div. 2, 39: ita nobis sinistra videntur, Grajis et barbaris dextra, meliora, etc.; cf. ibd. 35: fulmen sinistram auspicium optimum habemus ad omnes res, praeterquam ad comitia; men Plaut. Epid. 2, 2, in.: habete animum bonum; liquido exeo foras Auspicio, avi sinistra; cf. id. Pseud. 2, 4, 72; ligel. ∞ cornix, Virg. Ecl. 9, 15; ∞ volatus avium, Plin. Pan. 5; ligel. Ovid. Trist. 1, 9, 49: tonitruve sinistri; — b) dog findes sinister ogs. paa Grafernes Vis brugt om ullyffelige Varfler; — Di. precor, a nobis omen removeve sinistram, Ovid. Her. 13, 49; ligel. ∞ avibus, ibd. 2, 115; ligel. ∞ auspiciis, Val. Max.; ∞ approbatio, Catull. 45, (opp. dextra); — III) ogs. subst., sinistra, ae, f.; A) (se. manus): den venstre Haand, den Venstre; — vid. Caes. B. G. 1, 25, oftere, c. A.; men Nec clipeus ... Convenit timidae nataeque ad furta sinistrae etc., vid. Ovid. Met. 13, 110; cf. Catull. 47: duae sinistrae Pisonis, (hans tvende Dyrehænder); men (med Henfyn paa, at den hoire fører Sværdet, den Venstre Skieldet): bonam dextram, malam sinistram habere, („alleg.“: at være stærk til Angreb, men fag til Forsvar), vid. Quintil. 6, 3, 69; — B)

(se. pars): den venstre Side; — vid. Cic. Div. 1, 39: cur a dextra corvus, a sinistra cornix faciat ratum? ligel. aspice a sinistra ... statuam etc., id. Phil. 6, 5; cf. Plaut. Merc. 5, 2, 38: aspice nunc ad sinistram; men Caes. B. C. 2, 15: miles dextra ac sinistra muro tectus; men Cic. Acad. 2, 40: supra infra, dextra sinistra, ante post, etc.; cf. Sall. Jug. 101, f. ogs. Caes. B. G. 5, 8: sub sinistra Britanniam relictam conspexit; — flet. in pl.; sinistris ... additae vires, vid. Liv. 9, 27.

sinisteritas, atis, f., [sinister no. II, A]: Gørfærdhed, Bagvendthed, Plin. Ep. 6, 17, v. id. 9, 5. — sinistimus, 3, f. und. sinister ab in. — sinistra, ae, f., f. und. sinister no. III. — sinistre, adv. af sinister no. II, B: ugunstigen, ifde; — vid. Hor. A. P. 452, o. Tac. Hist. 1, 7; ligel. Plin. Pan. 45: non tam sinistre constitutum est (se. a natura), ut etc. — sinistrorsum, c. sinistrorsus, (ogs. ud. Contraction: sinistroversus, Lactant.), [sinister, vorto el. vortoj: vendt til Venstre, paa el. til Venstre; — den første Form har Hor. Epod. 9, 20, v. id. Sat. 2, 3, 50; den anden har Caes. B. G. 6, 25, o. Suet. Galb. 4, ogs. Frontin., c. A. — sinistroversus, adv., f. und. frgd.

sino, sivi (sii), situm, 3, (archaistif conj. praes. sinit, Plaut. Cure. 1, 1, 27, Virg. Cir. 239; ligel. perf. sinit, Scaur. ap. Diomed., c. plusqupf. sinisset, Rutil. ibd.; — af perf. sii, Varr. ap. Diomed., er syncope. sistis, Attius ap. Cic. Sest. 57, conj. siris, Plaut., ogs. Liv. 1, 32, af en færmular, ogs. sirit, id. 28, 28, siritis o. sirint, Plaut.; plusqupf. sisset, Liv. 27, 6, sissent, id., c. Cic. Sest. 19), v. a., [rimel. fibilceret af inus. *ἴσω*, *ἴσως*, *ἴσως* v. *ἴσω*]; eprcl.: nedlader el. nedlægger el. henlægger; dog findes denne Bem. alene in partie. adj. situs c. i compos. pono (f. posino, f. pono s. l.); df. færb. „everf.“; I) „alm.“: lader el. lader fæc, tillader el. faaler; a) m. Objectsfætning; — vinum ad se omnino importari non sinunt, Caes. B. G. 4, 2; cf. Cic. Lael. 24, o. Hor. Od. 1, 2, 51; ligel. Sine sis loqui me, Plaut. Pseud. 3, 2, 50; quin tu ergo itiner exsequi meum me sinis! id. Merc. 5, 2, 88; men id. Poen. 3, 3, 11: Nec fore, nec fortunam id situram fieri, etc.; — ogs. pass.; vinum fermentari sinunt (in dolio), Colum.; hic accusare eum, a quo etc., non est situs, (fik iffe Tilladelse dertil), Cic. Sest. 44; — b) m. ut el. c. conj. (effer b. ud. faldne ut; faal. efferi hæs imperat.); — Dum etc., sivi, animum ut expleret suum, Ter. Andr. 1, 2, 17; ligel. Haud facies, neque sinam, ut etc., id. Hec. 4, 2, 15; — ligel. Sine, me expurgem, etc., id. Andr. 5, 3, 29; ligel. et tamen dicat, sine, ibd. v. 24; cf. Hor. Ep. 1, 16, 70, ogs. Virg. Aen. 2, 669; men Ovid. Met. 3, 376: natura repugnat, Nec sinit, incipiat; — c) c. acc.; (hvor dog ofte inf. let fupplæres af Sammenhængen); — sinite arma viris, et cedite ferro, Virg. Aen. 9, 620; cf. id. ibd. 10, 598: Vir Trojane, sine hanc animam, et miserere precantis; men id. Ge. 4, 47: Non propius tectis taxum sine, etc.; cf. Plin. 6, 17; men Ter. Ad. 3, 3, 42: sinerem illum (se. facere haec)! ligel. Sine me (lad mig i fæd el. lad mig arbejde)! id. Heaut. 1, 1, 38; — d) endel. absol.; — Nate, cave, dum resque sinit, tua corrige vota, Ovid. Met. 2, 89; ligel. scentibus nobis, Plin. Ep. 4, 10; men Quid ego nunc faciam? domum ire cupio, at uxor non sinit, Plaut. Men. 5, 5, 60; cf. Cic. Catil. 1, 5: non feram, non patiar, non sinam, etc.; — II) „bef.“; A) i Omgangsproget; a) sine: lad fun, el. maa end, c. conj.; — sine veniat, Ter. Eun. 4, 6, in.; ligel. Virg. Ecl. 9, 43: Hue ades; insani feriant sine litora fluctus; — men absol.: lad faa være, el. bryd dig iffe derem; pulchre ludificor; sine, Plaut. Truc. 2, 8, 6; cf. Ter. Eun. 2, 3, 90; ligel. sic sine, Plaut. Truc. a. 5, v. 4; — b) sine modo: lad fun forst, d. e. naar fun forst; — patiar; sine modo adveniat senex!

Sine modo venire saluum! Plaut. Most. 1, 1, 10; — B) i Besværgesler m. Regation hedet: ne di sirint (f. siverint, i. e. sinant): det forbytte Guterne! Plaut. Merc. 3, 4, 28; cf. id. ibd. 2, 2, 51, oftere; figel. illud enim nec di sinant, ut etc., Plin. Ep. 2, 2; cf. Liv. 28, 28: ne istuc Iuppiter O. M. sirit, urbem etc.! — III) partie. situs, 3, oftest fem. adj.: henlagt cf. henfat (positus), beliggende cf. som befinder sig der, odt.; A) „egenl.“; 1) „alm.“; — Quae (pluma) sita cervicis circum, etc., Lucr. 2, 801; Proba merx facile emptorem reperit, tametsi in abstruso sita est, Plaut. Poen. 1, 2, 129; in ore sita lingua est, Cic. N. D. 2, 59; sitae fuere et Thespiades (statuae) ad aedem Felicitatis, Plin. 36, 4; — socios amicos procul juxta sitos etc., Sall. frgm.; cf. Tac. Ann. 12, 10, o. id. Agr. 30; figel. eis Rhenum sitarum gentium animos etc., Vell. 2, 120; — saal. ogs. om localiteter: qui locus ... in media insula situs etc., Cic. Verr. 4, 48; cf. Liv. 30, 24, o. Plin. 5, 1, oftere; — 2) „bef.“ ogs.; a) liggende cf. hvilende, d. e. begraven, conditus; — vid. Cic. Leg. 2, 2 o. 22; figel. situs est (Aeneas) ... super Numicum flumen, Liv. 1, 2; figel. in qua (arca) Numa situs fuisset, etc., Plin. 13, 27; df. ofte paa Gravfrister: hic situs est etc., vid. Tibull. 3, 2, 29, o. Inscript.; — b) liggem conditus: antagt cf. opbygget; deq. rimel. alene hos Tac.; — vid. id. Ann. 3, 38: Philippopolim, a Philippo sitam, circumcisdunt; cf. ibd. 6, 41; figel. ibd. 2, 7: veterem aram, Druso sitam, deiecerant; — B) „overf.“; a) in promptu situm alicui, (hvad der altid er nærværende for nogen), Enn. ap. Gell. 2, 29; men Plaut. Truc. 1, 2, 76: In melle sunt linguae sitae vestrae atque orationes etc.; — b) situm esse in aliquo cf. in aliqua re: at herce derpaa, at somme an derpaa, at være begrundet cf. befestet derved cf. deri; — quantum est situm in nobis, (saavidt det faaer til os), Cic. Arch. 1; figel. est situm in nobis, ut etc., id. Fin. 1, 17; cf. id. Mur. 39: hujusce rei potestas omnis in vobis sita est, judices; men id. Tusc. 1, 2: summam eruditionem sitam ... in nervorum vocumque cantibus; — in officio colendo sita vitae honestas est omnis etc., vid. id. Off. 1, 2; cf. id. N. D. 1, 13; figel. in armis omnia sita, etc., vid. Sall. Jug. 51; cf. id. ibd. 54; f. ogs. Cic. Tusc. 5, 12 o. 33.

Sinon, onis, m.; vid. Virg. Aen. 2, 57 flgd., heet det hedet om ham: in utrumque paratus, Sen versare dolos, seu certas occumbere morti, etc. — Sinope, es, f., Σινώπη: Sy i Naphlagonien, ved Pontus Eurinus, Fødeby for Diogenes den Cyniker, (hod. Sinub); vid. Plin. 6, 2, Cic. Verr. 1, 34, o. id. Manil. 8, ogs. Tac. Hist. 4, 83 flgd.; — B) df. 1) Sinōpensis, e: sinopist, Colonia, Digest.; — b) df. subst. pl., Sinopenses, ium, m.: Indvaanerne af Byen S., Liv., Tac.; — 2) Sinōpēus, 3: = frgd., Plaut., Ovid.; — 3) Sinōpicus, 3: = frgd., minium, Cels.; o. — 4) Sinōpis, idis, f., (sc. terra): en sinopist Jordart som farvestof, vid. Plin. 35, 13, Vitruv. 7, 7, o. A.; — not.: f. ogs. Sinuessa ab in. — Sinopensis, e, Sinopeus, 3, Sinopicus, 3, o. Sinopis, idis, f. und. Sinope no. II.

*Sinuāmen, inis, n.: Krumning, Prudent, o. A.; — sinuātio, onis, f.: = frgd., Fulgent.; — [sinuo]. — Sinuēssa, ae, f., (tidligere Sinope): latinsk Coloni i Campanien, ved Minturnæ, Plin. 3, 9, Liv. 10, 21, Cic., o. A.; — B) df. Sinuēs-sānus, 3: sinuēsist, diversoriolum, Cic.; men absol., mansi in Sinuessano, id. Att. 15, 1; ∞ aquae, Plin. 31, 4; ∞ lacus, Martial. 11, 7; f. ogs. Hor. Ep. 1, 5, 5. — Sinuēssānus, 3, f. und. frgd.

sinum, i, n., ogs. sinus, i, m., (men f. sinu, Varr. ap. Non., vil man læse sino), [rimel. af 2.sinus m. forlænget Dvantiitet, cf. efter Freund. best. m.

[Sinos]: bugformet rundt Driftetar, navn. til Vin og til Vælt, Varro, Plaut., Virg., Colum., Martial.

sinuo, avi, atum, 1, v. a., [2.sinus], 1) „egenl.“: frummer cf. boier buermet; (oftest „pect.“); — ∞ corpus in flexos orbes, (om Slangen), Ovid. Met. 9, 64; cf. Virg. Aen. 2, 208: sinuantque immensa volumine terga, etc.; men om Deften: sinnet ... alterna volumina crurum, id. Ge. 3, 192; — ∞ orbes, (om den følgende flød), vid. Tac. Ann. 6, 37; cf. Ovid. Met. 11, 51: Fervens erat gurgis, curvos sinuatus in arcus, etc.; men muri ... introrsus sinuati, Tac. Hist. 5, 11; men id. Germ. 35: sinuari in Chattos, (strætte sig buermet ind i deres Land); — II) „overf.“: buermet at udbule (om ende Væfser); — ne quis humor intus ... adhuc sana rodendo sinnet, Cels. 7, 2.

sinuōse, adv.: i Bugter cf. Krumninger; df. „overf.“: forefælt cf. fustig; — compar., ∞ atque sollertius dicturum fuisse, si etc., Gell. 12, 5; af — sinuōsus, 3, [2.sinus], 1) „egenl.“: fuld af Bugter og Krumninger cf. Jordebninger; — Macander ita sinuosus flexibus, ut etc., Plin. 5, 31; navn. ogs. om Slangen, Virg. Ge. 1, 214, o. id. Aen. 11, 753; ∞ vela, Propert., Ovid.; ∞ vestis, (med mange folder), id.; — II) „overf.“ om Taler: vildfloelig, udsvævende; — ut sit (historia) neque arida prostrus atque jejuna ... neque rursus sinuosa, etc., Quintil. 2, 4, 2; ∞ questiones, Gell. 14, 5; men sinuoso in pectore (figere: i den dybe Barm), Pers. 5, 27.

1.sinus, i, f. und. sinum. — 2.sinus, us, m., [best. m. sino]: buerformet Krumning cf. Jordebning, Bugt cf. flød, odt.; 1) „alm.“; — Perque sinus crebros et magna volumina labens, (om Slangen), Ovid. Met. 15, 721; men sinu ex toga facto, (efter at have formet liggem om Høse deraf), Liv. 21, 18; saal. ogs. Jordebningen i Slangen, id. 42, 65; figel. den rulleformede Del af Høstergarnet, Plaut. Truc. 1, 1, 15, o. Juvenal. 4, 41, af Jærgergarnet, Martial. 13, 100, o. Gratian.; — ogs. om Spindelvæven, Plin. 11, 28; — fremdeles ∞ velorum, ogs. absol. sinus: de for Bunden fæulmende Seil; Velorum plenos subtrahis ipse sinus, (indtager selv de fulde Seil, „alleg.“), Propert. 3, 7, 30; men sinus implere secundos, Virg. Aen. 3, 455; cf. Ovid. A. A. 3, 500: Plenaque curvato pandere vela sinu; f. ogs. Tibull. 1, 3, 38; fremdeles om Haarfrisuren, Ovid. A. A. 3, 148, o. id. Am. 1, 14, 26; endel. om den frummede Del af Eggen, (opp. scalprum), Colum. 4, 25; ogs. Venenes Krumninger i Legemet, Cels.; ogs. Særets Jordebning cf. Pulhed, id., Colum.; — II) „bef.“; A) den omkring Bryfset fustigste faldende Del af Tøgaen, hvormed der ogs. dannedes oftlags Bryfselemme; ogs. den tilsvarende Del af Legemet cf. Varmen, hvf. ogs. (bef. overf.): Varmen cf. Støvet; 1) „egenl.“; — veteribus nulli sinus; perquam breves post illos fuerunt, Quintil. 11, 3, 137; men om den faldende Cæsar: sinistra manu sinum ad ima crura deduxit, (Togaens flig), Suet. Caes. 82; men id. Aug. 35: praetentato sinu, (efter at haas Barm cf. Bryfselemme var underføgt); cf. Cic. Verr. 5, 57: cedo mihi ex ipsius sinu litteras etc.; f. ogs. Hor. Od. 2, 18, 27: In sinu ferens deos etc.; — Plin. 28, 7, har: spuer in sinum, (som Udtryk af religiøs Indmyghed); men sinu fovere, vid. Phaedr. 4, 18; men sinum opponere, vid. Tac. Hist. 3, 10; — bb) df. ogs. „mecton.“; a) den i Varmen forværende Pengepung, Pungen cf. Kassen; — Semper amatorum ponderat illa sinus, Propert. 2, 13, 12; cf. Ovid. Am. 1, 10, 18: Quo pretium condant, non habet ille sinum, (om Amer); figel. praedam omnem in sinum conferre, Lamprid.; men Plin. 36, 21, hedet M. Scaurus: rapinarum provincialium sinus; cf. Tac. Hist. 2, 92 fin.: abditis pecuniis per occultos aut ambitiosos sinus; men Senec.

Ep. 19: sinum laxa (inf Pungen op), merum lucrum est; cf. Senec. Thyest. 428: cur bonis tantis sinum Subducis? — b) „pect.“ egf. f. Dragt cf. Klädning; — Indue regales, Laodamia, sinus, Ovid. Her. 13, 36; cf. id. Fast. 2, 309: Maeonis (i. e. Omphale), aurato conspicienda sinu, etc.; ligel. Virg. Aen. 1, 320: Nuda genu, nadoque sinus collecta fluentes; ligel. Tibull. 1, 9, 70: Tyrio prodeat apta sinu; — 2) „fig.“ a) Barm, Ravn, Sked; df. ofte f. interlig Dmhu og Vestyttelse, cf. f. en Klærlighed, edl. (ofteft i Forbindelse: in sinu esse, in sinu habere, tilføds „alleg.“); — iste vero (filiolus meus) sit in sinu semper et complexu meo, Cic. Fam. 14, 4; cf. Ter. Ad. 4, 5, 75: hinc non gestandus in sinu'st? f. egf. Cic. Phil. 13, 4; men in sinu avi, Tac. Ann. 6, 46, (i hans Sked, cf. i hans fortrolige Omgang); men Plin. Pan. 6: confugit in sinum tuum concussa res publica; cf. Cic. Verr. 1, 50: negotium sibi in sinum delatum etc.; — b) det Indre cf. Inderside hos en Gicufand cf. i et Forhold; — in sinu urbis sunt hostes, Sall. Catil. 52 fin.; cf. Tac. Hist. 3, 38: in urbe ac sinu cavendum hostem; ligel. in intimo sinu pacis, (i den dybeste Fred), Plin. Pan. 56; — c) det Hemmelige cf. Jerbergene, (naar man neml. med Hnd søger at stule noget); — ut in sinu gaudeant, gloriose loqui desinant, etc., Cic. Tusc. 2, 21; cf. Propert. 2, 19, 70: In tacito cohibe gaudia clausa sinu; f. egf. Senec. Ep. 105; — B) Havbugt, Bugt, Vig; — sinus maritimos obsidere, Cic. Verr. 5, 56; cf. id. ibd. 5, 12, o. id. Att. 16, 6, oftere, egf. Caes. B. C. 2, 32, o. Sall. Jug. 78; ligel. Thesprotius sinus, Liv. 8, 24; cf. Virg. Aen. 1, 243, Hor. Od. 1, 33, 16, o. id. Epod. 10, 19; f. egf. Virg. Aen. 1, 161: Frangitur inque sinus scindit sese unda reductos etc.; cf. id. Ge. 4, 420; — 2) egf. „overf.“ a) Egnen omring en Havbugt, Liv. 28, 5, oftere, Tac. Ann. 14, 9, oftere, Plin. 6, 8, o. A.; — b) ligel. en andre locale Forbyrdninger; — faat. ∞ vallum, Plin.; ∞ montium, id.; men ∞ terrae: Jordskæft cf. Jordskælg; bñf. Senec. Oed. 582: immenso sinu laxata patuit (terra).

sion, i, n., σιον: etflags Bænde cf. Engplante, (sium latifolium L.), Plin. 26, 56. — siparium, i, n., [best. m. supparum; af σιπαρος, eptl.: lidet Seil; df. „overf.“]; I) et mindre Forhang paa Theatret, (forstillet fra aulaeum), Appul.; post siparium, (bag Tæppet, i Smug), Cic. Prov. cons. 6, (hvor siparium opp. in exostra); cf. Juvenal. 8, 186; — b) „meton.“ egf. f. Comœdien, (opp. cothurnus), Senec. Tranqu. 11; — II) Forhang omring Tribunallet til Vestyttelse imod Eolen; — vid. Quintil. 6, 1, 32 (Spalding.): depictam in tabula sipariove imaginem rei etc.; cf. id. ibd. 3, 72. — siphon, onis, m., σιφων: lidet Rør; df. I) Hævert, diabetes, Colum. 3, 10; — aquam in modum siphonis exprimere, Senec. Qu. N. 2, 16, o. Plin. 2, 66, o. A.; — egf. et lidet Drifteror, Cels.; — II) Sprotte cf. Brantsprotte, Digest., Plin. Ep. 10, 42; — df. demin. siphuncululus, i, m.: lidet Vandspiring, Plin. Ep. 5, 6, oftere.

Sipontum, i, n., Σιποντις: By med Havn i Apulien, Plin. 3, 16, Liv. 9, o. A.; — den græske Form Sipus har Sil. o. Lucan.; — B) df. Sipontinus, 3: sipontinæ, siccitas, Cic. Agr. 2, 27. — siptachora, ae, f., (indstf. Ord): etflags Træ i Indien, hvoraf Electron (etflags veltugende Hærp) udfædes, Plin. 37, 11. — Sipus, untis, f., f. und. Sipontum. — Sipylus, i, m., Σιπυλος: Bierg i Lydien, hvor Niebe blev forvandet til Etan, Plin. 5, 31, Propert. 2, 16, 8, Ovid., Cic., o. A.; — B) df. Sipylæus, 3, cautes, Auson., o. Sipylæus, 3, genetrix, (i. e. Niebe), Stat. — siquidem (si quidem), f. und. si. — siracum, i, n., σιραιον: indføgt Mos, d. lat. sapa, Plin. 14, 11. — sircitula, ae, f.: en Bindrue-

art, Colum. 12, 45. — sircula, ae, f.: en Bindrue; art, Plin. 14, 4. — Sircēdōnes, um, f.: = Sirenes, Auson. — sirempes, egf. sirempes, adj., [efter Fest. p. 314 (Müll.), etr. f. similis re ipsa]: aldeles lig! cf. ligedan; (men alene af cf. i det foræld. Retsprog); — siremps lex, SC. ap. Frontin.; cf. Cato ap. Fest. l. c., o. Senec. Ep. 91; men sirempes legem jussit esse Juppiter, vid. Plaut. Amph. prol. 73.

Siren, enis, o. Sirenaeus, 3, f. und. figd. — Sīrēnes, um, f., Σειρήνες: Sirenerne, ere efter Mythen: Nigle med Jomfruausfigter, der opbelde sig paa Italiens Cyclus, hvor de med deres Tryllesang løste til sig de Forbiflende, som de derefter embringe; — vid. Ovid. Met. 5, 555; men quae de Sirenum cantibus finxerit (Homerus), etc., vid. Cic. Fin. 5, 18; cf. Hor. Ep. 1, 2, 23, Propert. 3, 16, 34, Martial., o. A.; — sing. Siren har Sil. 14, 473; f. egf. nedenf.; — Sirenum scopuli, Virg. Aen. 5, 864, o. Ovid. Met. 14, 88: trende Klipper paa Kysten af Campanien; egf. Sirenum petrae, Mela 2, 4; — b) df. „overf.“: Cato Grammaticus, Latina Siren, (d. lat. Siren cf. Sangerinde), etc., poëta ap. Suet. Gramm. 11; cf. Juvenal. 14, 19, (hvor acc. Sirena); f. egf. Hor. Sat. 2, 3, 14: vitanda est improba Siren, Desidia, etc., (den onde Forførelse); — B) df. Sīrēnius, 3, scopuli, Cell., Ammian.; o. Sīrēnaeus, 3, cantus, Hieronym.; — II) sīrēnes, um, ligefom fuci: Humlebie cf. Vambier, Plin. 11, 16.

siriacus, 3, σιριακός: hørende til Hundestiernen, calor, Avien. Arat. — siriāsis, is, σιριακός: Coltsk; df. ter Hede med Rathed, (som Bornepgdem), Plin. 30, 47, oftere. — sirium, i, n., egf. artemisia, germ. Syflus, etflags Plante, Appul. — I. Sīrius, i, m., Σειριος: Hundestiernen; — arentes quum findit Sirius agros, Tibull. 1, 7, 21; cf. Hygin. Astron. 3, 34; men Virg. Ge. 4, 425: Jam rabiidus torrens sitientes Sirius Indos Ardebat, etc.; df. — 2. sīrius, 3: af cf. fra Sīrius cf. Hundestiernen; — ∞ ardor, Virg. Aen. 10, 273, vapor, Prudent.; — sirpe, is, n.: = silphium, Plaut. Rud. 3, 2, 16, egf. Solin. — sirpea, ae, f. und. sirpeus. — sirpiculus, i, f. und. sirpiculus. — sirpicus, 3: hørende til cf. tilberedt med Barten sirpe; — ∞ lac, Solin. — sirpo, are, f. und. sirpo. — sirpus, i, f. und. sirpus. — sirus, i, m., σειρός: underjordst Grube til Opbevaring af Korn, Plin. 18, 73, Colum., Curt., o. A.; — hos Varr. paa Græft.

sis; I) conjunctiv. af sum; — II) etr. f. si vis, f. und. volo, vellet. — Sisāpo, onis, f.: liden By i Hisp. Baet., med rige Zinnobergruber, Plin. 3, 3, o. Cic. Phil. 2, 19; — B) df. Sisāpōnensis, e: sifsa-pōniss, regio, Plin. 33, 40, miniaria, ibd. — sisāra, ae, f.; hos Eubeerne: en Venæbælle af cryce cf. Lyng, Plin. 11, 16, o. Varro. — Sisenna, ae, m., L. Cornelius: en romersk Historieforfatter, fød a. u. c. 635; Brudstykker af hans Historiae findes i Krause Vit. et Frgm. Hist. Rom.; f. egf. Cic. Brut. 64, o. A.; — not.: en Etandegest Sisenna, nævnes Hor. Sat. 1, 7, 8. — siser, eris, u., (beg pl. siseres, m., Plin. 20, 17), σισαρον: Plante med spiselig Rod, (sium sisarum L.): Sukkerrod cf. Rumskeire, Plin. 19, 28 figd., o. Colum. — Sisichthon, onis, m., Σεισιχθων: Jordpytteren, Epitbet til Neptuneus, Ammian. 17, 7. — sison agrion, i, n.: en Venæbælle paa Barten peucedanus, Appul. — sispes, sispita, f. sospes ab in.

sisto, stiti, stātum, 3, v. n. o. a., [sibileret af ιστω, ιστημι]; I) act.: stiller cf. henstiller cf. bringer derhen; A) „alm.“; — Annam, cara mihi nutrix, huc siste sororem, (staf hende hnd), Virg. Aen. 4, 634; ∞ cohortes summis montium jugis etc., Tac. Hist. 3, 77; cf. Virg. Aen. 2, 245; ∞ victimam ante aram, Ovid. Met. 15, 132; — egf. m. in c. abl.: Officioque meo

ripa sistetur in illa Haec etc., vid. id. ibd. 9, 109; cf. Virg. Aen. 10, 323; men ~ cadum capite (paa Hovedet el. ombendt), Plaut. Mil. gl. 3, 2, 36; — B) „bef.“; 1) i Retsføget; a) ~ aliquem: fremstille for Retten, bringe tilfælde; — ligel. sistere se, o. medial sisti, (at indfinde sig for Retten); vas factus est alter ejus sistendi, ut, si etc., Cic. Off. 3, 10; cf. Liv. 3, 45: quin ducat puellam, sistendamque ... promittat, etc.; ligel. Cic. Quint. 7: ut Quintium ... sisti promitteret; faal. ogs. si status non esset (in judicio), Digest.; — hertil hører ogs. ~ vadimonium, Cic. Quint. 8; cf. Nep. Att. 9; — b) publicistif. ogs. m. en Tidssbestemmelse; — status dies cum hoste, (en til Dygtigheden af en Strid med en Fremmed fastsat Termin), Cic. Off. 1, 12, (e XII tabb.); cf. Cinc. ap. Gell. 16, 4; — c) ogs. „overf.“ fra Retsføget, sistere se: at indfinde sig; — vid. Cic. Att. 3, 25, o. ibd. 10, 16; — 2) bringer (det Bevægete) til at faae stille, standser el. hemmer, odt.; — Verbaque ter dixit (Medea) ... Quae mare turbatum, quae concita flumina sistant, etc., vid. Ovid. Met. 7, 153; cf. Virg. Aen. 4, 489: Sistere aquam fluviis, et vertere sidera retro; ~ gradum, id., Propert., pedem, Ovid., equos, Virg. Aen. 12, 355; ~ aliquem cuspide el. ense, id.; men ~ invehentem se Samnitem, vid. Liv. 10, 14; cf. id. 6, 29: non prius se ab effuso cursu sistunt, quam etc.; — b) „overf.“; — sistere tuas, ingrate, querelas, etc., vid. Ovid. Met. 7, 711; ~ lacrimas el. fletus, id., metum, id.; ~ fugam, (standse de Flygtende), Liv. 1, 12; cf. Tac. Ann. 12, 39; ~ bellum, id. Hist. 3, 8, Ovid.; men id. Met. 3, 153: Sistite opus praesens, nodosaque tollite lina, etc.; men Tac. Ann. 4, 48: dum populatio lucem intra sisteret; ~ situm, (opp. alere), Ovid. Pont. 3, 1, 18; — 3) prægnaant: besæfter (det Væltende); — ~ dentes mobiles, Plin.; ~ ruinas („alleg.“), Plin. Pan. 50; — oftest „overf.“; Ego istum in tranquillo et tuto sistam, Plaut. Merc. 5, 2, 49; ligel. Ego vos salvos sistam, id. Rud. 4, 4, 5; cf. August. ap. Suet. Aug. 28: ita mihi salvam ae sospitem rem publicam sistere in sua sede liceat; faal. ogs. Virg. Aen. 6, 858: Hic rem Romanam, magno turbante tumultu, sistet, etc.; — b) df. ogs. hos Tac. oftere, (ligesom *ιστάται*): at, begrunde el. anlagge el. opføre (Bygninger el. Mindesmærker, odt.); — faal. id. Hist. 4, 53: ut templum iisdem vestigiis sisteretur; cf. id. Ann. 4, 37, ogs. id. ibd. 15, 18 o. 72; — II) neutr.: at stille sig der, at faae der, odt.; A) „afm.“; — Quin cadat, quin capite sistat in via de semita, (stiller sig el. faaer paa Hovedet), Plaut. Cure. 2, 3, 8; — B) „bef.“; a) at indfinde sig for Retten, Digest.; ligel. Quintium non stitisse, et se stitisse, etc., Cic. Quint. 6; — b) at standse, at blive staaende; — solstitium, quod sol eo die sistere videbatur, Varro; faal. „poet.“ om Vandet, Lucr. 4, 417, o. Virg. Ge. 1, 479; men om de Omflakkende, id. Aen. 3, 7: Incerti, quo fata ferant, ubi sistere detur; men om Krigsføket, ibd. 11, 872: Nec quisquam ... valet ... sistere contra, (holde Stand); men sistere legionem in aggre jubet, Tac. Hist. 3, 21; — c) om det hertil Væltende: at blive staaende; ogs. at bestaae, at vinde fasthed el. Bestandighed; — qui rem publicam sistere negat posse, nisi etc., Cic. Verr. 3, 96; — df. ofte, navn. hos Liv., impers., sisti non potest: man kan ikke bestaae, el. Alt gaar tilgrunde; si etc., non potuisse sisti, (faa havde Medning ikke været mulig), id. 3, 9; cf. id. 2, 29, oftere, ogs. Plaut. Trin. 3, 2, 94, Tac. Ann. 4, 52, o. A.; — d) sistere f. existere: at fremstaae, at vise sig, at være, har Manil. 3, 529, o. 4, 546; — III) partie. status, 3, ogs. som adj.; A) „egenl.“: fastsat el. bestemt, som periodif. vender tilbage; a) i Religionsføget; — ad solenne et statum sacrificium vehi, vid. Cic. Tusc. 1, 47; nec

stata sacra facit, Ovid. Fast. 2, 528; cf. Liv. 27, 23: ut hi ludi in perpetuum in statum diem voverentur; cf. id. 42, 32; — b) utenf. Religionsføget; — stato tempore id evenit, Plin. 11, 65; cf. Liv. 28, 6; ligel. statos aestivis flatibus dies etc., Tac. Hist. 4, 81; ligel. ~ flatus ventorum, Senec., cursus siderum, Plin.; men statae stellae, (opp. vagae), Censorin.; — B) „overf.“: proportioneret el. væsende; — ~ forma (mulieris), Enn. ap. Gell. 5, 11.

sistratus, 3: forsynet med et sistrum, f. und. flgd.; — ~ turba, (d. c. Zisterasterne), Martial. 12, 29; af — sistrum, i, n., *σίστρον*: etflags Metalflapper til Brug ved den ægyptiske Zisterastelse, ogs. ved andre overgibne Fester; — ~ tinula, Ovid., garrula, Martial.; Quum sedeat Phariae sistris operata juvencae, Ovid. A. A. 3, 635; cf. id. Am. 2, 13, 11, o. Virg. Aen. 8, 696. — sisurna, ae, f., *σισύρνα*: etflags grovt Uldstæffen, Ammian. 16, 5. — symbrium, i, n., *σισύριον*: en vællagende og Venus helletiget Plante, rimel. etflags Mynte, Plin. 20, 91, oftere, ogs. Ovid. Fast. 4, 869.

Sisyphæus, 3, o. Sisyphides, ae, f. und. flgd. — Sisyphus, i, m., *Σίσυφος*: En af Solus og Konge i Corinthen, berømt ved sin Klogt el. Enghed, men blev som Stratenøver ombragt af Theseus, ligesom han ogs. i Underverdenen valter ordet en stæbe tilbagekullende Sten; — vid. Hygin. Fab. 60, Ovid. Met. 4, 459 flgd., Propert. 4, 11, 23, Hor., o. A.; — Ulixi Sisyphice prudentia, Virg. Tusc. 1, 41; ~ vaser, Hor. Sat. 2, 3, 21; — B) df. 1) Sisyphus, 3: flsyphif., labores, Propert. 2, 13, 63; ~ portus, (d. c. Corinthen), Stat., Isthmus, (den corinthiske Tange), Sil.; men sanguine cretus Sisyphio (Ulives, hvem Nereiden Anticlea havde undfanget ved Sisyphus, for hun blev gift med Laertes), Ovid. Met. 13, 31; — 2) Sisyphæus, 3: flsyphif., vinela, (hans Hgteskab med Nerepe), Avien. Arat. 597; — 3) Sisyphides, ae, m.: En el. Efterkommer af Sisyphus, d. c. llypsfæs, Ovid. A. A. 3, 313; — not.: efter Hor. Sat. 1, 3, 47 schol., var Sisyphus ogs. Navnet paa en Antonius tilhørende Dværg. — sisyrinchion, i, n., *σισυρίχιον*: etflags Svibelvart, Plin. 19, 30.

sitānūs, 3, *σῑτάνιος*: fra dette Nar; — a) panis (af Gæmmebrødet), Plin. 22, 68. — sitarchia, ae, f., *σιταρχία*: Reiserproviant, Appul.; — „meton.“ ogs. f. Madbomme el. Foderstæf, Vulgat. — sitella, ae, f., demin. af situla: liden Kar, som (halvopfyldt med Vand) brugtes til Vedtæstning, alts. Lyffepotte, odt.; — vid. Plaut. Casin. 2, 4, 17, oftere, ogs. Cic. Corn. frgm., Ogl. Liv. 25, 16, o. id. 41, 18.

Sithon, onis, f. und. flgd. — Sithonii, orum, m., *Σιθώνιοι*: thracif. Gøllefænnme; df. „poet.“ f. Thracierne, Plin. 4, 18, o. Hor. Od. 1, 18, 9; — B) df. 1) Sithonius, 3: sithonif. el. thracif., nives, Virg., Hor., aquilo, Ovid., rex, id.; — 2) Sithon, ōnis, adj. = frgd.; — Sithonas et Seythicos ... triumphos etc., vid. Ovid. Fast. 3, 719; — 3) Sithōnis, idis, f., som adj. = frgd., nnda, Ovid. Her. 2, 6; — b) ogs. subst.: Thracierinde, Ovid. Rem. Am. 605. — Sithonis, idis, o. Sithonius, 3, f. und. frgd.

sitīcīnes, um, m., [i. situs, cano]: som holder Igmuffet, Cato ap. Gell. 20, 2. — siticilōsus, 3, [i. situs]; 1) „egenl.“: meget tørstig; — ~ quidam, Sidon.; — II) fædv. „overf.“ om Ting: meget tør el. fortorret; — ~ Appulia, Hor. Epod. 3, 16; ~ et peraridum solum, Colum. 3, 11; men ~ calx, Vitruv.; — men ~ aestas, auct. Priap. 63; — II) act.: som færaarsager Tørst, hvorefter man tørster; — melimela ... siticilosa, aestuosa, Plin. 23, 55. — sistenter, adv.: tørstigen el. tørstende; df. „fig.“: begerligen el. heftigen; — ut nec sitienter quid expetens ardeat desiderio, nec etc., vid. Cic.

Tusc. 4, 17; ∞ incumbere hauriendis voluptatibus, Lactant.; af — sitiens, tis, partic. o. adj. af figd. sitio, ivi o. ii, 4, v. n. o. a.; 1) neutr.: liber af Torsit, terrier; — Ego esurio et sitio, Plaut. Casin. 3, 6, 6; cf. Lucr. 4, 1093: In medioque sitit torrenti flumine potans, etc.; men ne homines sitirent, (isse fiske have Vandmangel), Suet. Aug. 42; — silb. egf. c. gen.: cochleae quum sitiunt aëris, etc., Symmach.; — som Dredfreg mærked: sitire in mediis undis, Ovid. Met. 9, 760; — b) „everf.“ om Torsen, em Bærterne, edl.: at trænge til Vand, at være tør el. festerret; — vid. Cic. Orat. 21, c. Quintil. 8, 6, 6; men Tosta sitit tellus, Ovid. Fast. 4, 910; cf. Virg. Ecl. 7, 57: vitio moriens sitit aëris herba; figel. ∞ arbores, Plin. 17, 40; men Cic. Qu. Fr. 3, 1, 4: quoniam ipsi jam fontes sitiunt, (alleg.); — II) act.: at tørre tørrester; A) „egenf.“: — ∞ Tagum ... Salomonem, vid. Martial. 10, 96; men Ovid. Fast. 1, 216, pass.: Quo plus sunt potae, plus sitiuntur aquae; — B) „fig.“ ∞ sanguinem, vid. Cic. Phil. 2, 7, Plin. 14, 28, c. 26; men „pect.“: sitit hasta ... cruores, Stat. Theb. 12, 605; men sitio honores, nec desidero gloriam, Cic. Qu. Fr. 3, 5; populus libertatem sitiens, id.; — III) partic. sitiens, tis, egf. som adj.: terfug; — ∞ Tantalus, Hor. Sat. 1, 1, 68, viator, Ovid. Am. 3, 6, 197; ∞ secla ferarum, Lucr. 5, 945; — b) df. „everf.“ om Stedet eg Bærter: som mangler Vand, tør el. festerret, hortus, Ovid.; men „melen.“: ∞ Afri, Virg. Ecl. 1, 65; — ∞ olea, Plin.; men ∞ luna, (uden Skyer), id.; men ∞ Canicula, (hødt el. brændende), Ovid. A. A. 2, 231; — in neutr. pl. egf. absol.: tørre Stedet el. Egne; nasci in sitiuntibus, Plin. 25, 88; cf. id. 12, 61; egf. c. gen.: sitiencia Africae, id. 10, 94; — B) „fig.“: begærlig el. higende, edl.; — quo etc., eo gravior ardentiusque sitiētem etc., Cic. Tusc. 5, 6; men til Etskeren, Ovid. Rem. 247: Quid, quod, ut absteris, avidus sitiensque redibis? men Cic. Att. 2, 14, m. Lunc: fac venias ad sitiētes aures; — egf. c. gen.: sitiētem me virtutis tuae desertisti, id. Planc. 5; sitiens pecuniae, Gell. 12, 2, famae, Sil. 3, 578.

sitis, is, f.; 1) „egenf.“: Torsit, Torsien; — miserum est opus, igitur demum fodere puteum, ubi sitis fauces tenet, Plaut. Most. 2, 1, 32; cf. Hor. Sat. 1, 2, 114: Num tibi, quum fauces urit sitis, anrea quaeris Pocula? etc.; men Cic. Fin. 1, 11: quum cibo et potione fames sitisque depulsa est; sitim explere, id., extinguere, Ovid., restinguere, Virg., pellere, finire, Hor., sedare, Lucr., Ovid., levare, id.; men Fessa labore sitim collegerat, etc., vid. id. Met. 5, 446; — II) „fig.“; A) „everf.“, navnfl. om Stedet eg Bærter: Tørre el. Tørhed; — Et Canis arenti terreat arva siti, Tibull. 1, 4, 42; cf. Virg. Ge. 2, 353, c. id. Aen. 4, 42, egf. Plin. 19, 8, c. 26; — B) „ment.“: høftig Altraa el. Begærlighed; — neque expletur umquam, nec satiatur cupiditatis sitis, Cic. Parad. 1, 1; — oftere c. gen. obj.; quum inexplēbiles populi fauces exaruerunt libertatis siti, id. d. Rep. 1, 43; cf. Hor. Ep. 1, 18, 23: Quem tenet argenti sitis importuna famaeque, etc.; figel. Quintil. 6, 3, 19: in dicendo habent quiddam, quod nobis faciat audiendi sitim; f. egf. Juvenal. 10, 140: tanto major famae sitis est, quam Virtutis, etc.

sitistus, 3, σιτιστός, (i. e. altilis): fult af Næring, ova, Plin. 29, 11. — sitites, ae, m., σιτις: etflags Vedfæst, Plin. 37, 25. — sititor, oris, m., [sitio]: den Tørstige; — ∞ aquae, vid. Martial. 12, 3; — df. „everf.“: ∞ novitatis, Appul. — sitōna, ae, m., σιτωνής: som opføder Korn el. Proviant til Hæren, Digest. — sitōnia, ae, f., σιτωνία: Hærens Proviantering, f. und. figd., Digest. — sittace, es, f., [indif. Ord]: Papageien, Plin. 10, 58.

— sitūla, ae, f.: fiden Spand el. Vandspand, Plaut. Amph. 2, 2, 39, Digest.; — egf. ligesom sitella: Kar med Vand til Vedfæstning, Plaut. Casin. 2, 6, 7. — situlus, i, m.: Biform af situla, Cat. R. R. 10, 2, oftere, Vitruv. 10, 4, c. Paul. Sent.

1. situs, 3, partic. o. adj. af sino. — 2. situs, us, m., [sino], eprl.: at være beslagt el. at ligge hen; df. 1) „alm.“: Reie el. Maaden at ligge paa; oftest localt: Veliggenhed; — ejus (urbis) hic situs est, Cic. Verr. 5, 10; cf. Caes. B. G. 7, 68, oftere; figel. Liv. 5, 6: urbes naturali situ inexpugnabiles; — loci ejus, quem incolebant, situs etc., Cic. Acad. 2, 19; ∞ agri, Hor. Ep. 1, 16, 4; ∞ Africae, Sall., castrorum, Caes.; figuram situmque membrorum etc., Cic. N. D. 2, 61; men Hor. Od. 3, 30, in., „pect.“: monumentum ... situ pyramidum altius etc., (høiere, end deres) Structur el. Bygning; cf. 1. situs und. sino f. conditus: bygget, Tac. Ann. 3, 38, oftere; — egf. in pl.; non esse opportunissimos situs maritimis urbibus iis, quae etc., Cic. d. Rep. 2, 3; figel. erant hujus modi fere situs oppidorum, ut etc., Caes. B. G. 3, 12; ∞ terrarum, Cic. Div. 2, 46; — qui sial situs partium (corporis), etc., id. Acad. 2, 39; men revocare situs (foliorum), etc., vid. Virg. Aen. 3, 451; — latitudo terrae a meridiano situ ad septentrionem, Plin. 2, 112; — egf. in pl.; (pantherae) repleturae illos situs, id. 27, 2; — II) „bef.“; A) „egenf.“: den ved lang Henliggeren opstaaende Smudsfighed el. Skimmel el. Ruff, edl.; — quae in usu sunt ... numquam periculum situs adeunt, Senec. d. Benef. 3, 2; arma squalere situ ac rubigine, Quintil. 10, 1, 30; cf. Tibull. 1, 10, 54; men immundo pallida mitra situ, Propert. 4, 5, 70; figel. ne ... vestis condita situ dilabatur, Colum.; loca senta situ, Virg. Aen. 6, 462; cf. id. Ge. 1, 72; men contrahere situm (mugne), Colum.; redolere situm, (lugte mug, gent), Plin.; egf. om Legemets Smudsfighed og Baurugt, poetia ap. Cic. Tusc. 3, 12, Ovid. Met. 7, 290 c. 303, c. Plin. 21, 17; — B) „fig.“: aandig Henfalden el. Svæffelse el. Støvhed; — victa situ verique effeta senectus etc., Virg. Aen. 7, 410; marcescere otio situque civitatem, Liv. 33, 45; cf. Vell. 2, 126: sepultae ac situ obsitae (virtutes) etc.; men Quintil. 1, 2, 18: (mens) quandam velut in opaco situm ducit; cf. id. 12, 5, 2; — b) egf. Jørglemmelse el. Undergang; — quantum apud Ennium et Attium verborum situs occupaverit, etc., Senec. Ep. 58; cf. Hor. Ep. 2, 2, 118, egf. Propert. 1, 7, 18; f. egf. Gell. 20, 1: passus est (populus Romanus), leges istas de tam immodico supplicio situ atque senio emori.

sive, o. apocop. seu, conj., [si.ve]; som disjunctiv Betingelsespartikel: eller om, eller dersom, (vel si), haaer; 1) ent. engang, eg da m. Eftertryk paa det betingende si; (saal. oftest forcl.); a) efter frgd. si; — Nam si in te aegrotant artes antiquae tuae, Sive immutare vis ingenium moribus, Aut si etc., Plaut. Trin. 1, 2, 34; Si media nox est, sive est prima vespera, id. Curc. 1, 1, 4; si nocte, sive luce, etc., Liv. 22, 10, (c. vet. rogat.); dog egf. Cic. Fin. 1, 6: si omnes atomi declinabunt ..., sive aliae declinabunt, aliae etc.; cf. Caes. B. G. 4, 17; — si ego volo, seu nolo, Plaut. Cist. a. 3, v. 14; cf. id. Merc. 2, 2, 40, oftere; f. egf. Ter. Andr. 1, 5, 57: Si ... sive ... seu, etc.; — h) uden frgd. si; — Dehinc postulo, sive aequum est, te oro, Dave, ut etc., Ter. Andr. 1, 2, 19; cf. Virg. Aen. 11, 327; figel. id. ibd. 12, 935: Et me, seu corpus spoliatum lumine mavis, Redde meis, etc.; saal. egf. Ovid. Trist. 1, 3, 89: Egredior, sive illud erat sine funere ferri, etc.; f. egf. Hor. Sat. 2, 5, 11, oftere, egf. Quintil. 12, 2, 13; — II) el. det gientages med Eftertryk paa Disjunctionen, eg heder da sive (seu) ... sive (seu) ...: det være at ... eller at ..., (hvad) enten ... eller ...

odl.; — qui improbus est, sive subhibet, Sive adeo caret temet, tamen ab ingenio est improbus, Plaut. Truc. 4, 3, 58; cf. Cic. Tusc. 4, 3: sive ..., sive etiam etc.; men id. Leg. 2, 1: sive quid mecum ipse cogito, sive quid aut scribo aut lego; cf. Caes. B. G. 7, 32; men Virg. Aen. 3, 262: Sive deae, seu sint dirae obscaeque volucres, etc.; ligel. Sive dolo, seu jam Trojae sic fata ferebant, etc., id. ibd. 2, 34; cf. id. ibd. 4, 240, ostere; men seu ... sive, id. ibd. 1, 218, ostere, Ovid. Met. 4, 321, ostere, o. A.; — seu recte, seu pervorse facta sunt, Plaut. Trin. 1, 2, 146; cf. Caes. B. G. 5, 31, ostere, o. Virg. Aen. 2, 62, ostere, o. Quintil. 7, 4, 41; men hos abl. absol., vid. Liv. 10, 19: Appium addubitasse ferunt, cernentem, seu pugnante, seu quieto se, fore collegae victoriam; — gientages o. ostere; vid. Cic. Acad. 2, 19, o. id. d. Or. 3, 6, o. Virg. Aen. 10, 397, o. Hor. Sat. 2, 1, 57; faal. o. m. tilsparende si, vid. Cic. Div. 2, 72; — II) hertil mærkes endnu: paa Grund af denne Partikels disjunctive Bemærkelse bliver undert. f. d. ene sive fat aut el. vel, o. Spørgsmaalsspartiklerne u. el. an; — vid. Virg. Aen. 12, 685, o. Flor. 4, 2, o. Virg. Aen. 2, 739, Tac. Ann. 11, 26, o. id. ibd. 14, 59; — b) af samme Grund staar sive o. g. alene m. disjunctivt Bem.; — Platonis illud, seu quis dixit alius, Cic. d. Rep. 1, 17; cf. id. Att. 8, 3; ligel. id. Qu. Fr. 1, 1, 1: quapropter hoc te primum rogo, (ut) ... erigas (animum), ac resistas, sive etiam ultro occurras negotiis; faal. o. Quintil. 1, 4, 20: Aristarchus, et aetate nostra Palaemon ... vocabulum, sive appellationem nomini subiecerunt; cf. id. 12, 10, 59; men Justin. 2, 9: ducenta milia Persae eo proelio, sive naufragio, amiserunt, (Celsi i Slaget, detts ved Skibbrud); cf. id. 38, 3: ad Romana bella sive Asiana etc.; ligel. Tac. Ann. 2, 24: miracula narrabant visa, sive ex metu credita.

smaragdinens, 3, ostere. Biform af figt., Capella. — smaragdinus, 3, *σμεράγδινος*: hørende til el. benævnt efter Smaragden, emplastrum, (af detts grønne farve), Cels., prata, Prudent. — smaragdus, (o. g. smaragdus, Martial. 5, 11), i. comm., *σμεράγδος*: etflags lysgrøn og giennemskigtig Gvæstten, Smaragden, (dog o. g. m. Indbegreb af Beryllen, Sapphiren o. Malachiten), Plin. 37, 16 figd.; f. o. g. Lucr. 2, 804, o. Ovid. Met. 2, 24, o. g. Tibull. 1, 1, 51, o. Propert. 2, 13, 43. — smarīs, idis, f., *σμερίς*: liden og ringe Sofist, Ovid. Hal. 120, o. Plin. 32, 34, ostere. — smecticus, 3, *σμεκτικός*: afstørende, tørrende, rensende, vis, Plin. 30, 10. — smegma, ātis, (dat. pl. smegmatis, Plin.): Renselsesmiddel, Plin. 22, 74; o. g. Middel til Hurens Glatning, id. 24, 28. — smerdälēos, 3, *σμερδαλέος*: forførelsig, res, auct. Priap.

smila, ae, f., *σμίλη*, scalprum: Gravstifte, Buggejern, Arnob., inc. — smilax, ācis, f., *σμίλαξ*, (smilax aspera L., germ. die Etschwinde): en Væbeendart, Plin. 16, 63, o. id. 24, 49; — b) efter Mythen var Smilax: en til denne Vært forvandet Vige, Ovid. Met. 4, 283; — II) efter Plin. 16, 8 o. 20, er smilax o. g.; a) en Art af Egetræet; — b) en Art af Taxustræet. — smilion, i, n., *σμίων*: etflags rensende Pienfalte, Marcell. Empir. — 1. Smintheus (disyll.), ēi, m., *Σμινθεύς*: Gyphet til Apollo; cf. Ovid. Fast. 6, 429; acc. Sminthea har id. Met. 12, 585; f. o. g. Serv. ad Virg. Aen. 3, 108; — B) df. 1) Smintheus, 3, spolia, Senec. Agam. 173, (i. e. Astynome, Datter af Apollonpræsten Chrysis); — 2) Sminthius, 3, mures, (som efter Mythen Apollo havde udrpdet), Arnob. — 2. Smintheus, 3, o. Sminthius, 3, f. und. frgd.

1. Smyrna, ae, f., *σμίρνα*: Myrrha cf. Myrrhesafve, Digest.; men Lucr. 2, 503, inc. — 2. Smyrna, ae,

f., *Σμύρνη*: blomstrende Sofad i Jonien, efter nogle o. g. Homers Rodeby, (hod. Smyrna), Plin. 5, 31, Cic. Flacc. 29, ostere, o. A.; — B) df. Smyrnaeus, 3; *σμύρναϊς*, sinus, Mela, conventus, Plin. 1. e.; — ∞ vates, Lucan., (i. e. Homerus), breviti o. g. herer: ∞ plectra, Sil.; — h) pl. subst. Smyrnaei, orum, m.: Smyrnaerne, Cic. Arch. 8, o. Liv. 37, 16. — 3. Smyrna, ae, f.: Datter af R. Cinyras, f. und. Myrrha; — herde var det at Cinnu befang i det tabte Diat Smyrna, hvorom f. Catull. 91. — Smyrnaeus, 3, f. und. 2. Smyrna nr. B. — smyrnion, i, n., *σμίρνιον*: en myrrheagtig Vært, (smyrnium olus atrum L., germ. Pierdesfige), Plin. 27, 109, o. id. 19, 48. — smyrhiza, ae, f., *σμύρριζα*: en Venæneise paa Værten myrrha cf. myrrhus, Plin. 24, 97. — smyrus, i, m., *σμίρος*: etflags ubefindt Jist, Plin. 32, 53.

soboles, sobolesco, f. und. soboles, etc. — sobrie, adv. af sobrius; I) „alm.“: ædrueligen, afholdent; — quamque honestum (sit vivere) parce, continenter, seque, sobrie, Cic. Off. 1, 30; — II) „bes.“: forstandigen, betænksomt, prudenter; — Si quam rem accures sobrie aut frugaliter, Plaut. Pers. 4, 1, in.; cf. id. Mil. gl. 3, 1, 217. — sobrius factus, 3, partic., [sobrius nr. II, facio]: som er gjort el. bleven forstandig, Appul. — sobrietas, ātis, f., [sobrius]; I) „egentl.“: Ædruelighed, navn. Maadehold i Drif, Senec. Tranqu. 15, o. Val. Max. 6, 3, 9; — II) „fig.“: A) Maadehold, Afholdenhed; — ∞ vitae, Digest.; — B) Befindighed el. Betænksomhed; — ∞ consiliorum, Ammian. 31, 10.

sobrinus, i, m., o. sobrina, ae, f., [etr. f. sororinus, sororina, af soror; alff. oprst. sobriini, sobrinae: Børn af tvende Sostre; men i denne Bem. bruges rigtigere consobriini, etc., vid. Donat. ad Ter. Andr. 4, 5, 6: sobriini sunt consobrinorum liberi; ligel. in Digest.: consobrinus proprii sobriino]; alff. in pl.: Rætsfæstendebern; a) in masc., Ter. 1. e., id. Phorm. 2, 3, 37, o. Cic. Off. 1, 17; — b) in fem., Plaut. Poen. 5, 2, 108, Tac. Ann. 12, 6 o. 64.

sobrio, are, v. a.: giør ædru, Labor. Nol.; af — sobrius, 3, (compar. sobrior, Labor. ap. Charis.); [etr. af se f. sine, o. ebrius]; I) „egentl.“: som ifte er drucken, alff. ædru, (opp. vinolentus); — vid. Cic. Acad. 2, 17: ne violenti quidem quae faciunt, eadem approbatione faciunt, qua sobrii; men Martial. 3, 16: Ebrius es; nec enim faceres id sobrius umquam; men Senec. Ep. 18: siccus et sobrius, (opp. ebrius et vomitans); cf. Hor. Sat. 2, 3, 5; men male sobrius, Tibull., Ovid., (i. e. ebrius: drucken); — II) „fig.“: A) „overf.“: I) om Begreber og Ting: som er forbunden med en ædru Tilstand; — ∞ pocula, Tibull. 1, 6, 29; men ∞ lympha, (i. e. mixta mero), id.; ∞ nox, (som ifte beruser), Plin.; sobrii convicius, Tac. Ann. 13, 15, (opp. temulenti); non sobria verba, (den Drunkens Tale), Martial. 1, 28; — 2) om Personer: ædruelig, afholden el. maadeholden; — ruri esse parcam ac sobrium (fratrem), Ter. Ad. 1, 2, 15; homines ... plane frugi ac sobrii, Cic. Verr. 3, 27; cf. Hor. Od. 2, 10, 8; — B) „ment.“: befintig el. forstandig, etc.; — Satin' sanus es, aut ebrius? Ter. Heaut. 4, 3, 29; vigilantes homines ... sobrii ... industrii, etc., Cic. Coel. 31; cf. id. d. Or. 2, 32: diligentes et memores et sobrii oratores etc.; — ligel. om Begreber: Edepol dedisti operam ... sapientem et sobriam, Plaut. Pers. 4, 5, in.; ingenium siccum ac sobrium, Senec. Ep. 114; modesta et sobria dicere, (opp. violenta et rapida), vid. Gell. 7, 14 fin.

soccatus, 3, [soccus]: som bærer Godtøiet socci, Senec. Benef. 2, 12. — soccifer, a, um, [soccus, fero]: = soccatus; — ∞ Menander, (som Comœdiedigter), Sidon. — socculus, i, m., demin. af

soccus, (f. und. flgd.), Senec., Suet. Vitell. 2, Plin.; - ogf. som de comiste Ateuerers Jætte, Plin. Ep. 9, 7, Quintil. — soccus, i, m.; Den lav og let Etø el. Hælsstøtse, som opbr. bærte af Grækerne til Palladium, og dernæst af de comiste Ateuerer paa Scenen; - vid. Plaut. Epid. 5, 2, 60, oftere, ogf. Cic. d. Or. 3, 32, o. id. Rab. Post. 10; - dens Brug af Romere blev forresten dækket som Tegn paa Umanlighed, Suet. Aug. 52, o. Senec. Benef. 2, 12; - II) ifølge Brugen deraf i Comædien haaer soccus ogf. ofte „meten.“ f. Comædien selv, (ligesom emment den tragiske Jættebedæftning cothurnus sættes f. Tragedien); - vid. Hor. A. 80 o. 90; ligel. Ovid. Rem. 376: Usibus e mediis soccus habendus erit, etc.; cf. Martial. 8, 3, Plin. 7, 31, ogf. Quintil. 10, 2, 22.

socer, (ogf. socerus, Plaut.), eri, m., [sibileret af *ἐξυπός*]: Svigerfader, Plaut., Cic. Lael. 1, Caes., Ovid., Hor., o. A.; (f. ogf. socrus); men Martial. 9, 71: Quum gener atque socer diris concurreret armis, (om Cæsar og Pompejus); cf. Virg. Aen. 6, 831; - pl. soceri: Svigerforældre, Virg. Aen. 2, 457; men Ter. Heer. 5, 2, 4: socer f. consocer: Connens Svigerfader; - endel. er i Retsprog, ∞ magnus: Mandens el. Kenens Væddsfader, Digest.; dog findes derfor ogf. socer, ibd. — socerus, i, f. flgd. ab in.

sociā, ae, f. und. socius. — sociābilis, e, [socio]: til at forbinde el. forene, forræglig el. forligelig; - ∞ (nos) fecit (natura), Senec. Ep. 95; cf. Liv. 40, 8; ∞ consortio inter binos Lacedæmoniorum reges; men Plin. 16, 82: ∞ abies glutino. — sociālis, e, [socius]: hørende til et Forbund el. Statsforbundsforb.; d. I) „alm.“: selskabelig; - ∞ animal (homo) et in commune genitus, Senec. Benef. 7, 1; ∞ res est, m. Subjectsætning, id. ibd. 5, 11; - II) „bef.“: A) hørende til Forbundsforb. el. socii, (saal. classis); - haec lex socialis est, Cic. Div. in Caecil. 5; ∞ foedus, Liv. 34, 57; ∞ exercitus, (Forbundsforb.), id.; ∞ copiae, Tac., turmae, id.; men ∞ bellum, (som feres imod Forbundsforb. el. socii), Flor. 3, 18, o. A.; - ogf. absol.: cuncta socialia prospere composita, (Forbundsforb. el. Inliggende), Tac. Ann. 2, 57; - B) hos Ovid. ogf. f. conjugialis: ægteskabelig, amor, id. Met. 7, 800, torus, id. Fast. 2, 729; ∞ foedera, id., jura, id., sacra, id.; men ∞ carmina, id. Her. 12, 139, (i. e. epithalamium).

*sociālitās, atis, f.: Selskabelighed, Plin. Pan. 49, o. — sociāliter, adv.: selskabeligen; df. med Lune om Berøftedernes påfende Forbindelse, Hor. A. P. 258; — [socialis]. — *sociatio, onis, f.: Forening, Forbindelse; - ∞ rata inter eos, Capella; o. — sociātrix, icis, f.: som forener el. forbinder, Val. Fl.; — [socio]. — sociennus, i, m., comist Biform af socius: Statsbroder, Kammerat; - Illi socienno tuo jam interstringam gulam, Plaut. Aul. 4, 4, 32.

societas, atis, f., [socius], ligesom conjunctio e. consociatio: Statsbroderskab el. Selskab, Forbindelse el. Selskab; I) „alm.“: - seu ob insidiam societatem regni, seu quia etc., vid. Liv. 1, 14; cf. nedens. Enn. ap. Cic. Off. 1, 8; men nati sumus ... ad societatem communitatemque generis humani, id. Fin. 4, 2; men id. ibd. 5, 23: conjunctio inter homines, et quasi quaedam societas et communicatio utilitatum; cf. id. Leg. 1, 10; men societatem cum aliquo coire, dirimere, id. Phil. 2, 10; ∞ consiliorum omnium, id. Brut. 1; men ∞ gravitatis cum humanitate, id. Leg. 3, 1; ∞ belli, Sall., nominum, Plin.; men Enn. ap. Cic. Off. 1, 8: Nulla sancta societas nec fides regni est; - II) „bef.“: A) Handelsforb. el. Handelsforbindelse; a) „abstract“: facere societatem cum aliquo earum rerum, quae etc., Cic. Quint. 3; societatem magna fide gerere, id. ibd.; ogf. in pl.: societates contrahuntur sive universorum honorum, sive etc.,

Digest.; - b) „concret“: Compagni el. Interessentskab, navnlig af Tøldforpagtere; - vid. Caes. B. C. 3, 3: magnam (pecuniam) societates earum provinciarum, quas etc., sibi numerare coegerat; men ex familiis societatis milites deligere, ibd. 103; cf. Cic. Plane. 13; ligel. ∞ vectigalium, id. Sest. 14; - B) Statsforbund el. Alliance; - vid. Caes. B. C. 3, 107; forbindes m. amicitia o. foedus, Sall. Jug. 77, ogf. Caes. B. G. 6, 2; men Tac. Ann. 12, 13: induere palam societatem alicujus, (offentlig at forbinde sig med nogen).

socio, avi, atum, i, v. a., [socius]: forener el. forbinder med hinanden el. dermed, tager Del deri el. deler dermed; - coetus multitudinis, juris consensu et utilitatis communione sociatus, (som Definition paa populus), Cic. d. Rep. 1, 25; omne genus hominum sociatum inter se esse, id. Leg. 1, 11; men id. Flacc. 9: quid, si testium studium cum accusatore sociatum est? men ∞ periculum vitae cum aliquo, (dele nogenes Livsfare), id. Plane. 30; ∞ diligentiam cum scientia, Colum. 3, 3; cf. Cic. d. Or. 3, 32; - ∞ se alicui vincolo jugali, Virg. Aen. 4, 16; men ∞ cubilia cum aliquo, Ovid.; - ogf. absol.: ne societur sanguis, (neml. ved indgaaende Ægteskab), Liv. 4, 4; men ∞ carmina nervis, (forbinde dermed, sefsage), Ovid. Met. 11, 5; cf. Hor. Od. 4, 9, 4: Verba loquor socianda chordis, etc.; men sociatus labor, (hver sit fere tage Del), Ovid. Met. 8, 546; sociare paricidium, vid. Justin. 10, 1; - endel. „medial“: sociari facinoribus, (tage Del deri), Liv. 39, 13. — sociofraudus, i, m., [socius, fraudo]: som bedrager sin Statsbroder, Plaut. Pseud. 1, 3, 128.

socius, i, m., socia, ae, f., [vincl. af sequor, alif. opbr. Vædsager; df. socrv.]: Statsbroder el. Kammerat, Deltager el. Compagnon; Selskabsfælle el. Deltagerinde; som adj.: forbunden el. fælles, vdl.; I) „alm.“: a) masc.; - hujus belli particeps et socius et adjutor etc., Cic. Att. 9, 10; cf. id. Brut. 1: quod ... socium et consortem gloriosi laboris amiseram; men ∞ esse alicui in negotiis, Ter. Heaut. 3, 1, 9; men comist: Illic homo socium ad malam rem quaerit, quem adjungat sibi, Plaut. Asin. 2, 2, 22; - „poet.“ ogf. ∞ generis el. sanguinis, (Ægteskab), Ovid.; ∞ tori, (Ægteskælle), id.; - „poet.“ ogf. som ventlig og nedladende Tilfælde: O socii! etc., Virg. Aen. 1, 198; cf. ibd. 2, 387; - b) fem.; - si etc., vitae socia virtus, mortis comes gloria fuisset, Cic. Font. 17; cf. id. Brut. 12: (eloquentia) pacis est comes otique socia; men nulla (ingen af de mange Røer) pro socia obtinet (nyder Højrens Ret), Sall. Jug. 80; men „poet.“ heder Jumo: socia generisque torique, (som Jupiters Hustru og Gemal), Ovid. Met. 1, 620; cf. id. ibd. 4, 3: sociasque sorores Impietatis habet; - nocte socia, (ved dens Hjelp), Cic. Phil. 2, 18; men „poet.“: ulmus cum socia vite, Ovid. Met. 14, 661; - c) adj.; - Hic socium summo cum Jove nomen habet, Ovid. Fast. 1, 608, (om Keiser Augustus); cf. id. ibd. 6, 73; men absol.: ∞ regnum, id., sepulcrum, id.; ∞ ignes, id., anni, id.; ∞ spes, id.; ∞ amoenitates fontis etc., vid. Plin. 12, 5; - II) „bef.“: A) i Handelsforb. el. Medinteressent el. Compagnon; - socios istius fuisse decumanos ... nam socii putandi sunt, quos inter res communicata est, etc., Cic. Verr. 3, 20; cf. id. R. Am. 40; - B) ogf. de romerske Tøldforpagtere heder socii, Cic. Fam. 13, 9, o. Plin. 33, 40; - b) df. i Retsforb. pro socio damnari, (comfædtes for Ewig imod Interessentskabet), Cic. Flacc. 18, id. Quint. 3, o. Digest.; - B) „publicistisk“ heder socii: de Forbunde el. Allierede, (men oftest m. Sibcar. af Roms Supremati over dets Væstlinger); - vid. Caes. B. G. 1, 14 o. 15, oftere, Liv. 29, 17, oftere, o. A.; - ogf. in sing.: socius et amicus populi R., etc., Sall. Jug.

24; - i Forbindelsen socii et Latini, ostere socii et nomen Latinum, betegnede socii: de italicis Forbundsfolk udenfor Latium; vid. Sall. Jug. 39, 40, c. 95, o. Liv. 29, 27, o. id. 41, 8; derimod id. 40, 36: socii Latini nominis, (de latiniske Forbundsfolk); cf. id. 22, 38; - ∞ navales, f. und. navalis; - b) fem adj.: forbunden el. allieret; - ∞ urbs, Liv. 27, 1; ∞ civitates, id.; ogf. civitas socia nobis, Tac. Ann. 13, 57; ∞ agmina, Virg. Aen. 2, 371; men Quum tilint socias anxia Roma manus, (de imod Rømerne forbundne Tropper i bellum sociale), vid. Ovid. Am. 3, 15, 10; - not.: gen. pl. socium (f. sociorum), Liv. 23, 1, o. id. 32, 8, ogf. hos Plaut. o. Sil.

socordia, (sēcordia), ac, f., [socors]: Mandsfraværelse el. Mandsøshed; cf. I) „alm.“: Eløvhed, Dummhed, Stupiditet; - vid. Suet. Claud. 3; men Tac. Ann. 4, 35: quo magis socordiam eorum irridere libet, qui praesenti potentia credunt extingui posse etiam sequentis aevi memoriam; - II) „bef.“: Ugegyldighed, Dorstighed, Efterladenhed; - vid. Ter. Andr. 1, 3, in: nihil locis segnitiae neque socordiae; men Plaut. Pseud. 1, 2, 11: nisi somnum socordiamque ex pectore oculisque amovetis; cf. Sall. Catil. 4, o. 58; men id. socordiane, an casu acciderit, id. Jug. 79; socordiane an violentia etc., Tac. Ann. 12, 67; opp. industria, ibd. 2, 38; men id. Agric. 31: nisi felicitas in socordiam vertisset; cf. Liv. 7, 33; men Quintil. 1, 2, 5: si non caeca ac sopita parentum socordia est.

socorditer, adv. af flgd.; - men alene in compar.; socordius res actae, Liv. 1, 22; ligef. ∞ agere, Tac. Hist. 2, 15. - socors, (sēcors, Prudent.), dis, adj., [se f. sine, cor]: aandsløs; cf. I) „alm.“: aandsløs el. sløv, dum el. stupid; - socors ipsius natura negligensque etc., Cic. Brut. 68; cf. Tac. Ann. 13, 47: ∞ ingenium ejus etc.; men homines non socordes etc., Cic. N. D. 1, 2; cf. Liv. 9, 34; - compar., socordior, Sidon.; superl., socordissimus, Appul.; - II) „bef.“: dørst, forømmelig, efterladen; - (me) tam socordem esse, quam sum, etc., Plaut. Cist. 4, 2, 5; cf. Sall. Jug. 100; - ogf. c. gen.: Nolim ceterarum rerum te socordem eodem modo, Ter. Ad. 4, 5, 61; futuri socors (miles), Tac. Hist. 3, 31.

Socrātes, is, m., Σωκράτης: befjendt græft Philosoph, philosophiae parens, Cic. Fin. 2, 1, fons et caput, id. d. Or. 1, 10; ab Apolline sapientissimus dictus, id. Acad. 1, 4; cf. Plin. 7, 31; men Cic. Tusc. 5, 4: (Socrates) primus philosophiam devocavit e coelo, et in urbibus collocavit, etc.; men ut tu censeas ... Socratem tecum loqui, etc., vid. Plaut. Pseud. 1, 5, 49; - sem Appellativ ogf. in pl.: Socratae simul et Antisthenae et Platones multi etc., Gell. 14, 1; - B) df. Socrāticus, 3: fceratist, philosophi, Cic. Off. 1, 29, viri, id. Att. 14, 1; ∞ sermones, id., Hor.; ∞ domus, id. Od. 1, 29, 14; ∞ lepos subtilitatisque, Cic.; ∞ chartae, Hor. A. P. 310; ∞ sinus, (hængiven til Philosophien), Pers. 5, 37; - b) in pl. ogf. subst., Socratici, orum, m.: Socraterne, d. c. Tilhængere el. Discipler af Socrates, Cic. d. Or. 3, 16, o. id. Off. 1, 1; - not.: ogf. er Socrates Navnet; a) paa en græft Maser, Plin. 35, 40; - b) paa en græft Villedbugger, id. 36, 4. - Socraticus, 3, f. und. flgd.

socrualis, e: efter en Evigermoder, hereditas, Sidon.; af - socrus, us, f., (epndl. comm., hys a socru suo: af sin Evigerfader, Attius ap. Priscian.), [ligesom socer, sibilret af εὐργός]: Evigermoder; - uno animo omnes socrus oderunt nurus, Ter. Hee. 2, 1, 4; cf. id. ibd. 2, 3, 4, ostere; ligef. Ovid. Fast. 2, 626: Quae premit invsam socrus iniqua nurum, etc.; f. ogf. Cic. Cluent. 12, Juvenal. 6, 231, o. A.; - b) i Retsproget heder socrus magna: Mandens el. Konens Vedstemmer; ligef. ∞ major: deres Oldemoder, Digest.

sodaliciū m (-tium), i, n., f. und. flgd. - sodalicius (-tius), 3, [sodalis]: hørende til en Staldbroder el. Kammerat, (sodalis); - Jure sodalicio qui mihi junctus erat, Ovid. Trist. 4, 10, 46, (al. sodalicii); cf. Justin. 20, 1; men ∞ collegia, Digest., f. netenf.; - II) df. subst. sodaliciū (-tium), i, n.: Staldbroderstaf el. Broderstaf el. Kammeratstaf; A) „alm.“; - Fraternum vere dulce sodalicium, Catull. 99, 4; in tertium sodalicium gradum recipere, Val. Max. 4, 7, extern. 1; - B) „bef.“; 1) Selskabsmaaktid el. Sammenstiftelse af sodales; vid. auct. ad Her. 4, 51: in quibus (aedibus) erat eodem die sodalicium futurum; - 2) hemmelig og løvfridig Forbindelse (navnl. for at kiøbe Stemmer, vdl.); - quae est de sodaliciis (lex), Cic. Plane. 15; men ∞ Mariana rapinarum provincialium etc., vid. Plin. 36, 21; - b) df. adj.: collegia sodalicia, (slige hemmelige Forbindelser), Digest.

sodālis, is, (abl. sodale, f. d. sædv. sodali, Plin. Ep.), m., [rimel. af sedeo, ligesom socius af sequor]: Staldbroder, Kammerat, vdl.; I) „alm.“; - Tuus amicus et sodalis, etc., Plaut. Merc. 2, 4, 7; cf. id. Baech. 3, 3, 71; ligef. Plin. Ep. 2, 13: quid illo sodale ... jucundius? men Si frater aut sodalis esset, qui magis morem gereret? Ter. Ad. 4, 5, 74; cf. Cic. d. Or. 2, 49: pro meo sodali, qui mihi in liberum loco esse deberet, etc.; cf. Hor. Od. 2, 7, 5, o. id. Ep. 1, 7, 58, ogf. id. Sat. 2, 1, 30; men Cic. Verr. 1, 36: ille quoque sodalis istius erat in hoc morbo et cupiditate; - f. ogf. „bef.“ id. d. Senect. 13, (hvor sodalitates synes at være eflags afsluttede fæstfællelige Foræninger, ligesom vore Klubber, hvis Medlemmer navnl. stift el. smaae tilfammen); primum habui semper sodales, (f. ogf. nedenf. und. sodalitas) ... epulabatur igitur cum sodalibus omnino modice, etc.; - b) „pœt.“ ogf. som adj.; - Quae relevet luctus, turba sodalis abest, (Vennekof), Ovid. Rem. 586; ligef. „pœt. overf.“ paa Ting; - Aridas frondes hiemis sodali Dedicat Hebro, etc., vid. Hor. Od. 1, 25, 19; cf. id. ibd. 3, 18, 6; - II) „bef.“; A) Medlem af et Collegium el. af et Broderstaf; - sodales sunt, qui ejusdem collegii sunt, quam Graeci *ἐταῖροι* vocant, Digest.; navnl. hede Medlemmerne af visse Præstecollegier: sodales (Augustales, Titii, etc.); cf. Cic. Coel. 11, Suet., Tac., o. A.; - B) dadelende heder sodalis: en Deltager i nogen hemmelig og utilfælgelig Forbindelse, (navnl. for at kiøbe Stemmer, el. for at befordre en Sammenstiftelse, vdl.); - vid. Cic. Plane. 19: Plancium ... habuisse in petitione multos cupidos sui gratiosos; quos tu si sodales vocas, officiosam amicitiam nomine inquinat criminoso; cf. Plaut. Pers. 4, 4, 12: tu in illis es decem sodalibus, etc.

sodālitas, atis, f., [sodalis]; I) „alm.“: Staldbroderstaf el. Broderstaf, Kammeratstaf, (ogf. ubert. m. Vibegr. af Patronens og Klientens gienfærdige Forhold; - vid. Cic. Verr. 1, 37: officia tutelae, sodalitates familiaritatisque (flagitare ab aliquo); cf. id. Brut. 45; - b) navnl. ogf. (fra Cato d. Vidres Tid): eflags afsluttede Epistefæstaber, vid. Cic. d. Senect. 13; hvor det ogf. heder: sodalitates autem me quaestore institutae sunt sacris Idaeis etc.; - II) „bef.“ ogf.; A) religios Forbindelse, el. præstefigt Broderstaf, vid. Cic. Coel. 11; - B) en sluttet selskabelig Kreds, Broderstaf el. Klub; - f. ovenf. Cic. d. Senect. 13; - C) hemmelig el. utilfælgelig Forbindelse (navnl. for at kiøbe Stemmer, vdl.), vid. Cic. Qu. Fr. 2, 3, o. id. Plane. 15. - sodalitiūs, 3, etc., f. und. sodaliti.

sōdes, interj. el. Udraab, [efter Cic. Orat. 45, etc., f. si audes, i. e. si audies, alif. epndl.: hvis du vil høre mig]; sædv. i Omgangsproget; a) ostentat hos imperat. o. betegnende: jeg leter, el. gunstigt, el.

deg, edf.; — die sodes mihi, Bellane videtur specie mulier? Plaut. Bacch. 4, 7, 39; i sodes intro, Ter.; mane dum sodes, id.; jube sodes numos curari, vid. Cic. Att. 7, 3; vescere, sodes, Hor. Ep. 1, 7, 15; cf. id. A. P. 438, ogf. Catull. 102; — b) undert. ogf. i andre Forbindelser; — at scin? quid, sodes? Ter. Heaut. 4, 1, 16; cf. id. Hee. 5, 1, 27, ogf. Hor. Sat. 1, 9, 41. — Sōdōma, orum, n.: Byen Sodoma i Palästina, Tertull.; — ogf. Sodoma, ae, f., Sulpic. Sev.; ogf. Sodomum, i, n., Solin.; ogf. Sodomii, orum, m., Tertull.; — B) df. 1) Sōdōmitae, arum, m.: Indvaanerne af Sedom, Prudent.; — in sing. ogf. adj.; Sodomita libido, id.; — 2) Sōdōmiticus, 3: fedemitit, peccatum, Hieronym.

sōl, gen. sōlis, m., [sibillet af *hēlios*]: Sōlen; — (sol) dux et princeps et moderator luminum reliquorum, mens mundi et temperatio, etc., vid. Cic. d. Rep. 6, 17; cf. id. Tusc. 1, 28, id. Acad. 2, 26, c. id. d. Or. 3, 45; ligef. id. N. D. 2, 19: sol, qui astrorum obtinet principatum, etc.; f. ogf. „bes.“ Plin. 2, 4; men Cic. Fin. 2, 8: asoti, qui solem, ut ajunt, nec occidentem umquam viderint, nec orientem; sol obscuratus, id.; sol paululum a meridie jam devexus, id. frgm. ap. Macrobi.; sol declivis in occasum, Plin.; (sol) jam praecipitans etc., Cic. d. Or. 3, 55; cf. Flor. 2, 17: cadentem in maria solem etc.; ~ occidens, Ovid.; cf. id. Met. 15, 30: Candidus Oceano nitidum caput addiderat sol; sole orto, Liv. 4, 9; prius orto Sole, Hor. Ep. 2, 1, 112; surgente a sole, id. Sat. 1, 4, 29; veniens sol ... discedens, id. Ep. 1, 16, 6; cf. id. Od. 3, 6, 41; ligef. id. ibd. 4, 5, 40: Quum sol Oceano subest, etc.; f. ogf. Virg. Aen. 7, 130: primo ... cum lumine solis etc.; men Plin. 31, 45: corporibus nihil esse utilius sale et sole; men solis gemma, (Solfstenen: en sø udfæstet i Solfsten), id. 37, 67; — men lignescēvis: solem e mundo tollere etc., vid. Cic. Lael. 13; cf. id. Att. 9, 10, (om Pempsejus's Undergang): sol exidisse mihi e mundo videtur; — ogf. kan sem Ordsprog mærkes: nondum omnium diem sol occidit, Liv. 39, 26; — ogf. mærkes: sole ipso est clarius, Arnob.; — B) sem Person er Sol: Solguden, Græfernes Apollo o. Phoebus, vid. Cic. N. D. 3, 19 c. 20, oftere, Varr. R. R. 1, 1, ogf. Plaut. Bacch. 2, 3, 21, oftere; ligef. Ovid. Met. 4, 170 figt., hvor det hedder om ham: videt hic deus omnia primus, etc.; cf. id. ibd. 9, 735, oftere, o. A.; — ogf. mærkes: dies Solis, (Søndagen), Inscript.; — II) „overf.“: A) Solfstii el. Solfvarme; — quum in sole ambulem, Cic. d. Or. 2, 14; cf. id. Att. 7, 11, ogf. Ter. Ad. 4, 2, 46, o. A.; men Cic. Tusc. 5, 32: nunc quidem paululum a sole (sc. recede); f. ogf. Virg. Aen. 1, 430: apes aestate nova ... exerceat sub sole labor, etc.; men id. ibd. 7, 720: quum sole novo densae torrentur aristae, (d. e. i Joraaarværmene); — ofte ogf. „alleg.“: processerat enim in solem et pulverem, (Var fremtraadt offentlig, nemlig som Taler og Statsmand), vid. Cic. Brut. 9; cf. id. Leg. 3, 6; men id. Mur. 14: cedat stilus gladio, umbra soli, (Jærens Arbejder vige for Krigen)! — „poet.“ ogf. in pl.: Solfstraalerne el. Solfsteden, vid. Lucr. 5, 253; ligef. Hor. Epod. 2, 41: perusta solibus Pernicis uxor Appuli, etc.; cf. id. ibd. 16, 13, ogf. Ovid. Met. 1, 435, oftere, o. A.; men Ovid. Trist. 5, 8, 31: Si numeres anno soles et nubila toto (Solfstinstage og Regndage), etc.; — deg ogf. Quintil. 11, 3, 27: vitandos soles atque ventos, etc.; — B) „poet.“ ogf.; a) f. Dagen; — huncine solem Tam nigrum surrexe mihi! Hor. Sat. 1, 9, 72; ligef. in pl., Lucr. 6, 1217: Nec tamen omnino temere illis solibus ulla Comparabat avis, etc.; cf. Virg. Aen. 3, 203; ligef. Sil. 3, 554: Bis senos soles, totidem per vulnera saevas

Emensi noctes, etc.; — b) f. Mæret, Nemes. Cynege. 122; — C) ogf. finctes sol undert. af betægne en dødsmerkt Person; — quo anno P. Africanus, sol alter, extinctus est, Cic. N. D. 2, 5; cf. Hor. Sat. 1, 7, 24: Solem Asiae Brutum appellat, etc.; f. ogf. ovenf. Cic. Att. 9, 10.

sōlāgo, inis, f., [sol]: = heliotropium, Appul. — *sōlāmen, inis, n.: Trøst el. Trøstmiddel; (pectist Drt f. solatium); — ea sola voluptas Solamenque mali, etc., vid. Virg. Aen. 3, 660; cf. id. ibd. 10, 859; men Quisquis honos tumuli, quicquid solamen humani est, Largior, etc., vid. ibd. 493; f. ogf. Lucan. 7, 181, o. A.; o. — sōlāmentum, i, n.: Trøst el. Lindring, Paul. Nol.; — [solor]. — sōlānum, i, n., ogf. strychnos: Rattspæge, etflags Plante, Plin. 27, 108, Cels.; — Sōlānus, i, m., [sol], sc. ventus: Østenvinden, Vitruv. 1, 6; oftere Subsolanus.

*sōlāris, e: hørende til el. benævnt efter Selen, lumen, Ovid., arens, (som danner sig lige for Selen), Senec., circulus, (Solbanen), Plin.; men ~ herba: = heliotropium, Appul.: o. — 1. sōlārium, i, n., (sc. horologium): Solbræt, in quo horae in sole inspiciebantur etc., Varro; ogf. m. tilføjet horologium, Plin. 7, 60; — B) „overf.“: a) ad Solarium, hed en Samlingsplads i Karthagen af det paa Torvet opstillede Solbræt; — non ad Solarium versatus est, (har ikke dannet sig der), Cic. Quint. 18; cf. anet. ad Her. 4, 10; — b) enhver Tidsmaaler, saal. ogf. om Vandurbræt; — quum solarium aut descriptum aut ex aqua contemplare, Cic. N. D. 2, 34; — II) den Del af el. ved en Bygning, der er anlagt for at bestimmes af Selen, el. for at man der kan sele sig, Altan, Balkon el. Terrasse, edf.; — vid. Plaut. Mil. gl. 2, 3, 69, o. id. ibd. 2, 4, 25, ogf. Suet. Ner. 16, oftere, o. Digest.; — [sol]. — 2. sōlārium, i, n., [solum], sc. veetigal: Grundafgift el. Grundstaf, Digest.

sōlātiolum, i, n., demin. af figd.: en liden Trøst, doloris, Catull. — sōlātium, i, n., [solor]; I) „egenl.“: Trøst, Lindring, Lindringemiddel, (in sing. o. pl.); — adversis (rebus) peragium ac solatium praebere, Cic. Arch. 7; vacare culpa, magnum est solatium, id. Fam. 7, 3; id solatio est, Plaut. Amph. 2, 2, 13; cf. Caes. B. C. 1, 22; men id. B. G. 7, 15: hoc sibi solatio proponere, quod etc.; — haec solatia, haec fomenta dolorum, Cic. Tusc. 2, 24: oblectamenta et solatia servitutis, id.; men ejus luctus nullo solatio levare potest, id. Phil. 9, 5; — ogf. om den Hævn, der bringer den Mishandlende Trøst, id. Verr. 5, 49, o. Phaedr. 1, 9; ligef. Ovid. Met. 7, 483: tumulo solatia posco; cf. Tac. Germ. 3, 12: vos et liberos Germanici, et nos parentes, justis afflicte solatiis; — II) df. „overf.“: Middel til dertil el. derimod, edf.; — saal. hedde Cic. Agr. 2, 29, de romerfæ Domæner: horreum legionum, solatium annonae, etc.; cf. Tac. Ann. 15, 39: solatium populo ... campum Martis ... patefecit; — „poet.“ ogf. Opiumtrængemiddel; saal. Ovid. Fast. 1, 441: (aves) solatia ruris; cf. id. Pont. 4, 2, 45; — B) i Retsproget: Etadserstatning; — solatium domino praestare pro re aliqua, Digest.; o. — sōlātor, oris, m.: en Trøstler, Tibull. 1, 3, 15; ~ mitis lugentum, Stat. Silv. 5, 5, 40; — [solor]. — sōlātus, 3, [sol]: angreben af Solbrand, sole correptus, vid. Plin. 29, 38; cf. Fest. p. 301, (Müll.).

soldārii, orum, m., [celstift Drb]: etflags Livgarde el. Drabanter hos Magnaterne i Gallien; vid. Caes. B. G. 3, 22. — soldus, 3, f. und. solidus. — sōlēa, ae, f., [solum]: Saafe, (som alene dækker Rodsaalen, og sem bindes om Venet), Snorefaale el. Sandale, edf.; bestrives Gell. 13, 21; — soleae bare

nærmest af *Fructum*; vid. *Propert.* 2, 22, 40, o. *Ovid. A. A.* 2, 212; — derim. bæres soleae af *Mand-*
folf alene *hiemem*, men afstøges under *Maasfædet*; vid.
Martial. 3, 50; cf. *Plant. Truc.* 2, 4, 16: *deme soleas*;
cedo (sc. vinum), bibam; o. ibd. v. 12: *cedo soleas*
mihi; *Properat*; *auferte mensam*; *saal*, ogf. *deponere*
soleas, *Martial.* 1. c.; men *poscere soleas*, *Hor. Sat.* 2,
8, 77; — *Brngen* af soleae udenfor *Hiemmet* holdes for
Tegn paa *Umanlighed*, vid. *Cic. Verr.* 5, 33, und. *so-*
leatus; — II) „overf.“ fra *Gestaltens* *Lighed*; A)
etflags *Gødblof*; — ∞ *lignae*, *Cic. Inv.* 2, 50; — B)
etflags *Saale* cf. *Gødbekæftning* paa *Dyrene* (istædfor
vore *Hestefce*), *Catull.* 17, lin., *Suet. Ner.* 30, o. 21;
— C) en *Diepseef* el. en *Del* deraf, *Colum.* 12, 50;
— D) *Thunfiften*, en *Glynderart*, germ. *Scholle*, (*pleu-*
ronectes solea L.); — vid. *Ovid. Hal.* 124: *Fulgentes*
soleae candore, etc.; *saal*, ogf. *Colum.* e. *Plin.*; f.
ogf. *Plant. Casin.* 2, 8, 59; — E) efter *Verrius* ap.
Fest. p. 301 (*Müll.*): *Gødsfyfset* under en *Bæg*; —
F) *Dyrets* *Gødsaa*, *Veget.*; *bf.* — *sōlēaris*, e.
af *Gestalt* som en *Stofsaale* cf. *Snørefaale*, *cella*,
Spartian.; — *sōlēāris*, i, m.: som *ferskærdiger*
Snørefaaler, *Plant. Aul.* 3, 5, 40; o. — *sōlēātus*, 3:
som *bærer* *Snørefaaler*, (hvad der udenfor *Hiem-*
met holdes *uansægt* for *Mand*, f. und. solea); —
stetit soleatus praetor populi Rom. cum pallio pur-
pureo tunicaque talari, vid. *Cic. Verr.* 5, 33; cf. id.
Pis. 6, *Senec.*, *Martial.*, o. 21; — [*solea*].

solemnis (cf. *solennis*), e, m. *Åfledn.*, f. und.
sollennis. — *sōlen*, enis, m., *σολήν*: etflags *Sol-*
måfning, (*solen* L., germ. *die Mefferfcheide*), *Plin.*
32, 53, oftere. — *solennis* (cf. *solemnis*), e, m.
Åfledn., f. und. *sollennis*.

sōlēo, itus sum, 2, (pf. *soliū* f. *solitus* sum,
Cato o. *Enn.* ap. *Varr.*), v. n.; I) „afm.“: *pleier*, er
vant; a) c. inf.; — qui *mentiri* solet, *pejorare* con-
suevit, *Cic. R. Com.* 16; *Nihil ego in occulto agere*
soleo, *Plaut. Trin.* 3, 2, 86; qua (ratione) *quondam*
solitus sum uti, *Cic. d. Or.* 1, 30; id quod *optimo*
cuique *Athenis* *accidere solitum* est, vid. id. ibd. 2,
13; *Quaeruntque in scirpo, soliti quod dicere, nodum*,
Enn. Ann. 18, 17; — ofte ogf. c. inf. pass.: *Verum*
illud verbum st, *vulgo* quod *dici solet*, *Ter. Andr.* 2,
5, 15; cf. *Cic. Off.* 1, 39; men id. d. *Senect.* 3: *quod*
spernerentur ab iis, a quibus essent cōti soliti; —
b) absol.; — me ... *artior, quam solebat, somnus*
complexus est, *Cic. d. Rep.* 6, 10; *Agedum, ut soles*,
Ter. Phorm. 5, 3, in.; *ligel.* ut *solitus es*, *Plaut.*;
men ut *solet*, (*ligesom* det ofte er *Tilfælfet*), *Cic.*
Cluent. 59; cf. id. *Fam.* 9, 16: *non, ut olim solebat*
... *sed ut nunc fit*, etc.; — *Lubens fecero, et solens*
(efter min *Sædvan*), *Plaut. Casin.* 5, 1, 14; cf. id.
Amph. 1, 1, 43; men id. *Truc.* 1, 2, 29: *solens* sum,
etc.; f. ogf. id. *Epid.* 2, 2, 53; — II) „bef.“, ∞ *cum*
aliquo: *hæve* *legemlig* *Dingang* med *nogen*, *Plaut.*;
cf. *Catull.* 112; — III) *partic. solitus*, 3, ogf. *som*
adj., o. m. *pass.* *Bem.*: *hvortil* man er *vant*, *sæd-*
vanlig; — *ad solitum rusticus ibat opus*, *Ovid. Fast.*
4, 168; *solita insolitaeque alimenta*, *Tac. Hist.* 4, 60;
∞ *ars*, *Ovid.*, *virtus*, *Virg.*; ∞ *honores*, *Tac.*; ∞
exercitationes, *Suet. Tib.* 13; — ogf. c. dat.: *arma-*
menta Liburnicis solita, *Tac. Hist.* 5, 23; — ogf. in
neutr.; *quod solitum* *quicquam liberae civitatis* *fiseret*,
(opp. *res desueta*), *Liv.* 3, 38; *Proinde tona eloquio!*
solitum tibi, (det er *saa* *din* *Banc*), *Virg. Aen.* 11,
383; *ligel.* in pl.: *aliaque solita regibus*, etc., *Tac.*
Hist. 5, 8; — *aliquid ex solito* (*variare*), *Vell.* 2, 41;
praeter solitum, (*ufædvanlig*), *Virg.*, *Hor.*; *ligel.*
supra solitum, *Senec.*; — „bef.“ ofte in *abl.* *høf*
compar. *adj.* el. *adv.*; *solito uberior*, *Ovid.*, *eractor*,
Suet.; *solito citius*, *Ovid.*; ∞ *plus*, id., *Liv.*; ∞
magis, id. — *solers*, tis, m. *Åfledn.*, f. und. *sollers*.

Sōli, (*Soloe*, *Mela*, *Plin.*), orum, m., *Σόλοι*; I)
By i *Cilicien*, *sidd.* *Pompejopolis*, *Cic.*, *Liv.*; — II)
di. Sōlensis, e, o. *Soleus* (*disyll.*), ei, m.: af
el. fra *Byen* *Soli*, *Plin.* 11, 9, o. id. 35, 40; — II) *By*
paa *Cyperen*, id. 3, 35. — *sōliar*, aris, n., [*so-*
lium]: etflags *Gødbekæftning*, *Varr. ap. Non.* — *sō-*
licanus, 3, [*solus*, *cano*]: som *fynger* *afene*; — ∞
Musae, *Capella.* — *sōlicatio*, onis, f., [*sol*]:
Solen el. at *sole*, *ἡλιώσας*, *Coel. Aur.*

**solidāmen*, inis, n.: *Befæftningsmiddel*, *Be-*
fæftning, *Venant.*; — *solidāmentum*, i, n.: =
frag.; — ∞ *corporis* (*ossa*), *Lactant.*; — *solidatio*,
onis, f.: *Substets* *Tætning*, *Vitruv.* 5, 3, oftere; o. —
solidatrix, icis, f.: som *fæstgjer* el. *befæfter*; — ∞
ossium, *Arnob.*; — [*solido*]. — *sōlide*, *adv.* af
solidus: *tæt*, *fæst*; — *solide* et *crassis* *vinimibus* *con-*
texta cista, *Colum.*; — men *comiff*: *meum nostrum*
solide natus est: der er et *tomt* *Rum* (*vacuum*) i
en *hver* *Mave*, *Petron.*; — *compar.*, ∞ *concreta aqua*,
Gell. 19, 5; — II) „fig.“: *ganffe* el. *fuldstømmet*, med
Bisbed; — ∞ *gaudere*, *Ter. Andr.* 5, 5, 8, *scire*, *Plaut.*
Trin. 4, 2, 8; men *Ille homo solide* *sycephanta* *est*,
vid. id. ibd. v. 37. — *sōlidesco*, ere, v. *inch.* n., [*so-*
lidus]: at *blive* *fæst*, at *groe* *fæst* *fammen*; — ∞ *mole*
sub aqua, *Vitruv.*; ∞ *rupta cartilago*, *Plin.* 11, 87.

sōlidipes, edis, *adj.*, [*solidus*, *pes*, m.]; om
Dyrene: med *hel* *Fov*, (i *Mørfæm* af den *spaltede*
Åflev), *Plin.* 10, 84 o. 93. — *sōliditas*, atis, f.,
[*solidus*]: *Tætbed*, *fæstbed* (*atomorum*); vid. *Cic. Fin.* 1,
6: (*ἀρόυος*) *propter soliditatem* ... *in infinito inani*
ferri, ut etc.; cf. id. *N. D.* 1, 19, o. id. *Univ.* 5; — II)
„overf.“; A) *Tyffbed*; — ∞ *arboris* et *vitium*, *Pallad.*;
— B) *Tætning* el. *Udfæftning* (med *Kalf*, *odl.*);
Vitruv. 2, 6; — in pl. ogf. „concret“, *soliditates*:
fæste *Mæfser*, id. 7, 3; — C) i *Retsfproget*: *Selvheden*,
(i *Mørfæm* af *Delene*); — ∞ *possessionum*, *Di-*
gest., *Cod. Just.*

sōlido, avi, atum, 1, v. a., [*solidus*]: *gjør* *tæt*
el. *fæst*; — ∞ *locum* *fistulationibus*, *Vitruv.*; cf.
Virg. Ge. 1, 179: *et creta solidanda tenaci* (*area*);
men ∞ *aedificia* *sine trabibus saxo* *Gabino*, *Tac.*
Ann. 15, 43; cf. id. *Hist.* 2, 19; men ∞ *fistulas*
stanno (*fammenfødde*), *Plin.*; men *nervi incis* non
solidantur, (*groe* *iffe* *fammen*), id.; ∞ *ossa fracta*,
id., *Plin. Ep.*; — II) „overf.“: *imperium Rom. ex*
diuturna convulsione solidatum, *auct. Paneg.* ad
Constant. 1; *illud etiam constitutione solidamus*, *Cod.*
Theod.

sōlidus, 3, (ctr. *soldus*, *Hor. Sat.* 1, 2, 113),
[*solum*]; I) „egenf.“: *tæt* el. *fæst*, *compact* el. *mæfsv*,
odl.; — *eadem* *illa individua et solida corpora*, (i. e.
atomi), *Cic. Fin.* 1, 6; a *corporibus solidis* *fluere*
imagines, id. *Div.* 2, 67; *terra solida et globosa* etc.,
id. *N. D.* 2, 39; ∞ *cornua cervis*, (*opp. cava*), *Plin.*
11, 45; ∞ et *duri lapides*, (*opp. pumicosi et leves*),
Senec.; ∞ *sphaera atque plena* (*mæfsv*), *Cic.*; ∞
parietes (*opp. fornicati*), id.; men „poet.“: *Crateres*
... *auro solidi* (af *mæfsv* *Guld*), *Virg. Aen.* 2, 765;
men *Nunc solida* *est tellus*, *quae* *suit* *ante lacus*,
vid. *Ovid. Fast.* 6, 401; ∞ *ripa*, id. *Met.* 14, 49; men
solidae sedes, (*opp. ær*), vid. id. ibd. 2, 147; —
compar., ∞ *caseus factus*, *Colum.*; *superl.*, ∞ *cor-*
pora, *Lucr.*; ∞ *tellus*, *Ovid. Met.* 15, 262; — ogf. in
neutr. absol.; ex *solidis* *globus*, ex *planis* *circulus*,
etc., *Cic. N. D.* 2, 18; cf. id. 1, 27, e. id. *Univ.* 4; f.
ogf. *Hor. Sat.* 1, 2, 113: *inane abscondere soldo*; men
ibd. 2, 1, 77: *fragili quaerens illidere dentem*, *Of-*
fendit soldo; men *Tac. Ann.* 4, 62: *neque funda-*
menta per solidum subdidit, (*paa* *fæst* *Grundfæst*);
men *solido procedere*, vid. *Liv.* 44, 5; — II) „fig.“; A)
„overf.“: *fuldstændig* el. *høf*, *integer*, *totus*, (i *Mød-*
fætning af det *Delte* og *Ufammenhængende*); — *mi-*

litia semestri solidum stipendium accipere, (Sen. cl. Geld for det hele Aar), Liv. 5, 4; ~ usura, (den fulste Rente), Cic. Att. 6, 1; cf. Hor. Sat. 2, 3, 210; — ~ viscera taurorum, Virg. Aen. 6, 253; men ~ cervos taurosque (haurire, om Elanger), Plin. 8, 14; decem annos solidos errasse etc., Varr. ap. Non.; cf. Hor. Od. 1, 1, 20; figel. Liv. 1, 19; desunt dies solidi anno, qui etc.; ~ hora, Juvenal. 11, 205; men ut eo magistratu parum solidum consulatum exlerent, vid. Liv. 4, 8; — egf. in neutr. absol., solidum, i: den hele Sum; ut solidum quum cuique solvatur, Cic. Rab. Post. 17; cf. Hor. Sat. 2, 5, 65, Tac. Ann. 6, 17, o. A.; — b) „bef.“ egf. solidus, i, m., (sc. numus), under Heisterne: en Guldent, der gjælt 25 Denarier, men ferringedes efterhaanden til det halve, Digest., Appul., Lamprid.; — B) „ment.“: blivende cf. virfelig, reel cf. solid, etl.; — est enim gloria solida quaedam res et expressa, non adumbrata, Cic. Tusc. 3, 2; cf. id. Off. 3, 17; figel. ~ veraque laus, id.; ~ laus ac vera dignitas, id.; ~ libertas, Liv. 2, 2; ~ beneficium, Ter., gaudium, id.; men ~ mens, Hor. Od. 3, 3, 4, (fast cf. urvfelig Character); men solida ac virilis ingenii vis, Quintil.; ~ et robusta eloquentia, id.; — egf. in neutr. absol., praesentia bona nondum tota in solido sunt, Senec. Benef. 3, 4; cf. Virg. Aen. 11, 427.

solifer, a, um, [sol, fero]: som bringer Solen; — ~ plaga, (o. c. Østen), Senec. Herc. Oet. 159. — soliferreum, i, f. und. soliferreum. — solifuga, ae, f. und. solipuga. — solifundium, i, n., [solum, fundus], rimel.: Grundstykke, Fronto. — soligēna, ae, comm., [Sol, gigno]: avlet af Solguden; — Aetes, Val. Fl. — soliloquium, i, n., [solus, loquor]: Enetale cf. Meneleg, Augustin. — solinus, i, m., C. Julius: remskiff Jersfatter i det trede kristl. Aarh., fives under Titelen Polyhistor: et Ueteg af Plinii Historia Naturalis. — solipuga, ae, f.: en giftig Myreart, Plin. 29, 29, oftere; egf. solpuga, Lucan., egf. solifuga, Solin. — solistimum tripudium, i, Augustpreget: det lyttelige Barsel, at Hønsene sluger deres Ude saa graadigen, at neget deraf falder dem af Enadelen paa Jorden, Cic. Div. 1, 15, o. id. ibd. 20, 34, egf. Liv. 10, 40; — egf. solistimum, Fest. p. 298, (Müll.).

1. solitāneus, 3, [solitus, soleo]: sædvanlig, dolores, Marc. Empir. — 2. solitāneus, 3, [solus]: enstet cf. besynderlig, libellus, Theod. Prisc. — solitānus, 3, conchae: en afrikansk Muslingart, (rimel. benævnt efter promontorium Solis, Plin. 5, 1), Varro, Plin. 6, 82. — solitārius, 3, [solus]: ene cf. enstet cf. affondret; — natura solitarium nihil amat, etc., Cic. Lael. 23; cf. id. ibd. 22: quoniam solitaria non posset virtus ad ea, quae summa sunt, pervenire, etc.; men ~ homo, (som forer et enstet Liv), Cic. Off. 2, 11; ~ vita, Quintil.; men ~ coena distentus, (som fraaser alene), vid. Plin. Pan. 49. — solitās, atis, f., [solus]: Ensomhed, (fer: o. eftercl. f. solitudo), Attius ap. Non., Appul., Tertull.; bf. — solitātis, adv.: ensomt, Fronto. — solitaurilia, f. und. suovetaurilia. — solito, avi, i, v. n., intens. af soleo: pleier, er vant; — Scipionem Africanum solitavisse in Capitolium ventitare, Gell. 7, 1.

solitudo, inis, f., [solus]: ensom Tilstand, Ensomhed, Tømhed, (in sing. o. pl.); I) „salm.“: — in solitudine secum loqui etc., Cic. d. Nact. 1; opp. frequentia hominum, id. Lael. 23; cf. id. Pis. 22: nonne tibi nox erat pro die? non solitudo pro frequentia? etc.; opp. celebritas, id., Plin. Pan.; men Cic. Verr. 4, 51: quae solitudo in agris etc.; cf. Ter. Andr. 2, 2, 25, o. Sall. Jug. 93; men Cic. Brut. 63: erat ab oratoribus quaedam in foro solitudo; men Plin. Pan. 48: ~ facere, (fræmme alle Menneffer

bert); cf. Martial. 3, 41; — egf. Difen cf. øde Sted; seque in solitudinem atque silvas abdidierunt, Caes. B. G. 4, 18; cf. Cic. Verr. 5, 67, o. Liv. 5, 53; men Tac. Ann. 11, 32: id repente solitudinis erat, (saa forlæst var hun pludseligen); — figel. in pl., Cic. Pis. 22, oftere, egf. Caes. B. G. 6, 23, o. A.; f. egf. Cic. Arch. 8, und. saxum nr. 1; — II) „overf.“: forlæst Tilstand, Mangel paa Beskyttelse, Enghed; — Per tuam fidem, perque hujus (orbis) solitudinem, Te obtestor, ne etc., vid. Ter. Andr. 1, 5, 55; ut illum solitudo et pueritia quam firmissimo praesidio munita sit, Cic. Verr. 1, 58; figel. liberorum ac parentum solitudinem conqueri (om Taleren), Quintil. 6, 1, 18; men Cic. Quint. 1, (om Dømmene: praesidio esse) contra vim et gratiam solitudini atque inopiae; men Liv. 6, 35: ea solitudo magistratum (Mangel paa Derigthedspæfener) per quinquennium urbem tenuit. — solitus, 3, partic. o. adj. af soleo.

solium, i, n., [rimel. af sedeo]; I) „alm.“: opbeiet Stæde; A) for Konger og Guder, altf. Throne cf. Kongesæde; — Praefatus divos solio rex inist ab alto, Virg. Aen. 11, 301; cf. Cic. Fin. 2, 21: ornato regali in solio sedentem etc.; men ~ Jovis, Hor., Suet.; cf. Virg. Aen. 10, 116, egf. Ovid. Fast. 6, 353; — 2) bf. egf. „meten.“: Thronen cf. Herkstermagten; — Ille ferox solus solio sceptroque potitur, Ovid. Her. 14, 113; cf. Lucr. 3, 1135: subversa jacebat Pristina majestas soliorum et scepra superba; figel. Hor. Od. 2, 2, 17: Reddittum Cyri solio Phraaten etc.; — B) for Retsstæde, som derfra meddelte Svar paa det Omfurgte; hvorem Cic. Leg. 1, 3: quum non recusarem, quo minus, more patrio, sedens in solio, consentientibus responderem; cf. id. d. Or. 2, 33; — bf. egf. „poet.“ f. sella curulis, Claudian.; — II) ifølge eflags Righed, cf. med Hønsyn paa en Jertybning i Høistædet, hever solium egf. „bef.“; A) et Babefar, Lucr. 6, 800, Liv. 44, 6, o. Suet. Aug. 82; egf. Rar til anden Brug, Plin. 19, 8; — B) eflags Særopbag; — vid. Suet. Ner. 50, o. Flor. 4, 11; — not.: Cic. Pis. 27, er der rimel. efter Orell. o. Freund. f. de solio (ministrare vinum) at læse: de dollio etc.

solivagus, 3, [solus, vagor]: som ranter om i Ensomhed cf. affendret fra sit Slægt; — eorum (bestiarum) partim solivagas, partim congregatas etc., Cic. Tusc. 5, 13; figel. id. d. Rep. 1, 25: non est enim singulare nec solivagum genus hoc; f. egf. solitarius s. l.; — II) enstetstaaende, enstet cf. ene; — coelo solivago, etc., vid. Cic. Univ. 6 fin.; men id. Off. 1, 44: nisi ea virtus, quae etc., contingat cognitionem rerum, solivaga cognitio et jejuna videatur, (indsfrænket til sig selv, cf. enstidig, cf. mangelfuld).

sollennis, e, f. und. flgd. — sollennis, (egf. undert. sollennis, solennis, sollempnis), e, [af inus. sollus, i. e. totus, o. annus], overcl.: aarlfig; bf. i Religionsproget om en Gæst cf. Øfring, overcl.: aarligen vendende tilbage; — sollenne, quod omnibus annis praestari debet, Fest. p. 298, (Müll.); cf. ibd. p. 344; — bf. egf. „alm.“: fassat cf. befemt; — ad sollenne et statum sacrificium curru vehi (sacerdotem), vid. Cic. Tusc. 1, 47; figel. ~ sacra, id., sacrificia, id., Liv. 1, 31; figel. sacra stata, sollennia, capite sancta, Cato ap. Fest. l. c.; men quid (dicam) eos dies, qui quasi deorum immortalium festi ac sollennes sunt adventu meo redituque celebrati? vid. Cic. Pis. 22; men Liv. 3, 15: statum jam ac prope sollenne in singulos annos bellum etc.; — II) bf. „overf.“; A) med Hønsyn paa det religiøse Møment: religiøs, festlig, høitidelig; — ~ religiones expiandas etc., Cic. Mil. 27; ~ precatio ... comitorum, id. Mur. 1; ~ coetus ludorum, id.; cf. Hor. Od. 4, 11, 17, o. Cic. Quint. 6; — superl., ~ preces, Appul.; — b) neutr. sollempne, is, egf. ofte som subst.: Høi

tidelighed el. Heitid, festlig Handling el. Offring, festlige Lege el. Dyring, odf.; — sollenne clavi figendi, Liv. 7, 3; men id. 1, 21: et soli Fidei sollenne instituit, (særstilt Offring); cf. id. 1, 5 o. 9; men nuptiarum, Suet., funeris, Tac.; — ogf. in pl.: sollennia ejus sacri, Liv. 9, 29; ∞ Quinquatrum, Suet. Ner. 31; men Virg. Aen. 6, 380: Et statuunt tumulum, et tumulo sollennia mittent; — B) med Hensyn paa en fast Bestemmelse: tilsvant, sædvanlig, brugelig, consuetus, solitus; — Imperium sollenne socer (habeto), Virg. Aen. 12, 193; ∞ cursus bigarum quadrigarumque, Suet. Dom. 4; cf. Hor. Ep. 1, 18, 49: Romanis sollenne vis omnis (venatio); ∞ numerus (testium: det vedberlige Antal), Digest.; — sollenne fuit el. erat, c. inf.: det var en Skik el. Vædtagt, vid. Hor. Ep. 2, 1, 103, o. Suet. Aug. 44; — men absol.: nostrum illud sollenne servemus, ut etc., (der gamle Skik el. Vane), vid. Cic. Att. 7, 6; — ligel. in pl.; inter cetera sollennia etc., Liv. 2, 14; men Tac. Ann. 3, 6: proin repeterent sollennia, (deres sædvanlige Eysler); men sollennia juris, (de vedberlige Formaliteter), Digest.; — endel. m. Adverbialtem.: insanire ... sollennia, (rase paa almindelig Vis), vid. Hor. Ep. 1, 1, 101.

*sollennitas (ogf. sollema, solenn. o. solemna), atis, f.; (esterel. Ord); I) Heitidelighed, Fæstlighed; — per diem varias sollennitates, Gell. 2, 21; ∞ pristina ludorum, Solin. 7; — II) en bestemt Form, Formalitet; — quae sollennitatem juris desiderant, Digest.; — sollenniter (ogf. sollema, solenn. o. solemna); I) paa heitidelig el. religiøs Vis el. Maade; — omnibus (sacris) sollemitter peractis, Liv. 5, 46; — II) paa sædvanlig Vis el. Maade, efter Skik og Brug; — ∞ aqua circumspergi, (om Elephanterne), Plin. 8, 1; — oftest i Retssproger; ∞ Jurare, Digest., cavere, ibd.; ∞ acta omnia, ibd.; o. — sollennitus, adv., forcl. Biform af frgd.: paa heitidelig Vis el. Maade, Liv. Andron.; — [sollennis].

sollers (ogf. solers), tis, (abl. -te f. -ti, Ovid. Pont. 4, 14, 35), adj., [af inus. sollus, i. e. totus, o. ars]; I) „egenl.“ om Personer: kunstfærdig el. kunstsud, opfindsom, flink, dygtig; — quae liberum Scire aequum est adolescentem, sollertem dabo (indefaaer jeg for hans Dygtighed), Ter. Eun. 3, 2, 21; sic erat (puer Tarquinius) in omni vel officio vel sermone sollers, Cic. d. Rep. 2, 21; pictor ingeniosus et sollers in arte, Plin.; cf. Ovid. Her. 29, 26; — compar., quo quisque est sollertior etc., Cic. R. Com. 11; superl., sollertissimus omnium factus est, Sall. Jug. 96; ∞ hostis, Suet. Caes. 35; — bb) ogf. at mærke; a) c. inf.; — vid. Hor. Od. 4, 8, 8, o. Ovid. Am. 2, 7, 17; — b) c. gen.; — Musa tyrae sollers, Hor. A. P. 407; Sollers cunctandi Fabius, Sil. 7, 126; — II) „overf.“ om Ting og Begreber: findrig, kunstig, flågtig, odf.; — haec omnia esse opera providae sollertisque naturae, Cic. N. D. 2, 51; sollerti animo rem novam excogitat, Liv. 7, 14; ∞ corde Prometheus, Catull.; ∞ astu, Ovid.; frugum ... custodia sollers, Virg. Ge. 4, 327; cf. Cic. Brut. 67, o. id. N. D. 2, 47; — compar., quibus (insitionibus) nihil inventi agri cultura sollertius, id. d. Senect. 15; superl., fundum ... uti quam sollertissimum habeat, Cato; df. — sollertior (ogf. solertior), adv.: kunstigen, findrigen, træffende, dygtigen; — quam (naturam) imitata ratio, res ad vitam necessarias sollertior consecuta est, Cic. Leg. 1, 8; ∞ patefacere vultu, Tac. Ann. 6, 21; — compar., ∞ exprimere ... vultum etc., Ovid. Met. 11, 635; cf. Cic. N. D. 2, 35; superl., tu operum lineamenta sollertissime perspicis, Cic. Verr. 4, 44.

sollertia (sollert), ae, f., [sollers]: Kunstfærdighed, Opfindsomhed, Dygtighed; — data est quibusdam bestiis machinatio quaedam atque sollertia, Cic. N. D. 2, 48; nulla ars imitari sollertiam naturae

potest, id. ibd. 1, 33; — est gens (Gallorum) summae sollertiae etc., Caes. G. 7, 22; ∞ ingenii, Sall. Jug. 7; men tanta ratio atque sollertia etc., Cic. d. Rep. 1, 16; men id. Off. 1, 10, talis sollertia: flii Rumi el. Arasti; — ogf. in pl.; egregiis ingeniorum sollertiis, Vitruv. 7, praef.; — b) ogf. c. gen. obj.; — in perspicentia veri sollertiaque (versari), Cic. Off. 1, 5; cf. id. ibd. 1, 44: (adhibere) agendi cogitandique sollertiam; ∞ judicandi, id. d. opt. gen. Or. 4.

*solllicitatio (ogf. solio), onis, f.; Dybdelfelse, Forførelse; — milites ab omni omnium solllicitatione aversos etc., Plane. ap. Cic. Fam. 10, 24; ∞ illa Allobrogum, Cic. Catil. 3, 9; — ogf. in pl., tot solllicitationibus expugnari non posse, Senec. Controv. 2, 15; o. — solllicitator (ogf. solio), oris, m.: en Forfører; — ∞ alienarum nuptiarum, Digest.; cf. Senec. Controv. 2, 15; ∞ servi, Digest.; — [solllicito]. — sollcite (ogf. solio), adv. af solllicitus; eprcl.: i stærkt Bevæggelse; — df. „fig.“; A) ængstelig, betymret; ∞ laetus, Sil. 6, 572; — B) med ængstelig Omhu, meget omhyggelig; — ∞ se custodire, Senec. Ep. 116; ∞ recitare, Plin. Ep. 6, 15, eptere; — compar., id. ibd. 1, 4, eptere; superl., Senec. Ep. 93, c. Suet. Claud. 18.

solllicito (ogf. solio), avi, atum, 1, v. a., [solllicitus]; I) „egenl.“: fatter i stærkt Bevæggelse, ryser el. tumler stærkt el. heftigen; — (mundum) Solllicitare suis ... de sedibus, Lucr. 5, 163; cf. id. 2, 964; men teneram ferro solllicitavit humum, (slede den), Tibull. 1, 7, 30; ligel. ∞ tellurem, Virg. Ge. 2, 418; men ibd. 503: ∞ freta remis, (at roe stærkt); men id. Aen. 12, 404: nequiequam spicula dextra Solllicitat, (neml. for at træffe det ud); men ∞ stamina docto pollice, Ovid. Met. 11, 169; — ∞ stomachum vomitu, alvum purgatione, (i. e. ciere), Cels.; — II) „fig.“; A) „alm.“: oprører el. ryser, bringer i Uro, ængster el. forvirrer; — Cur meam senectutem hujus solllicito amentia? Ter. Andr. 5, 3, 16; multa sunt, quae me solllicitant anguntque, Cic.; cf. id. Qu. Fr. 3, 3, in; men anxido semper ipsa se solllicitans, id. d. Rep. 2, 41; cf. id. Fin. 1, 16; men Virg. Aen. 4, 379, ironis: Scilicet is superis labor est! ea cura quietos Solllicitat! men de posteris nostris ... solllicitor, Cic. d. Rep. 3, 29; men mala copia quando Aegrum solllicitat stomachum, Hor. Sat. 2, 2, 42; cf. id. Od. 3, 1, 26, o. id. ibd. 4, 13, 6; men ira Jovis solllicitati prava religione (fernterret derover), Liv. 1, 31; men ∞ pacem, (forstyrre Freden), id. 1, 21, o. id. 31, 16; ligel. ∞ statum quietae civitatis, id. 21, 10; — B) „tef.“: opbider til el. foretagende, navnlig til Dyrer el. Affale, driver el. forfører el. løkker dertil; — ∞ civitates, Caes. B. G. 2, 1, eptere; ∞ servitia urbana, Sall. Catil. 21; men solllicitatus ab Arvernus pecunia, Caes. B. G. 7, 37; cf. Ovid. Met. 6, 163; — bb) ogf. at mærke; a) „poet.“ m. Begrebobject; — donis ... pudicam Solllicitare fidem, Ovid. Met. 7, 721; cf. id. Her. 16, 80; — ogf. ud. abl.; ∞ legitimos toros, id., fidem luminis, id.; — b) med Angivelse af Maaset ved ad, ut, ne, etc.; — ∞ servos ad Lentulum eripendum, Sall. Catil. 50; cf. Cic. Cluent. 16; men id. Fam. 15, 2: se solllicitatum esse, ut regnare vellet; cf. Caes. B. G. 3, 8; men Ovid. Met. 9, 682: ∞ maritum, ne etc.; men ogf. m. causa c. gen., Cic. Catil. 3, 2; — endel. ogf. „poet.“ c. inf.; quum etc., Solllicitor nullos esse putare deos, Ovid. Am. 3, 9, 36; — c) uden dækkende Begreb; — in his (praediis) multa me solllicitant (sc. ad emendum), Plin. Ep. 3, 19; cf. ibd. 3, 6; ligel. solllicitandi ad hunc laborem erant (parentes), Senec. Benef. 3, 11; cf. Lucr. 1, 1189, o. Lucan. 5, 69.

solllicitudo (ogf. solio), onis, f., [solllicitus]; eprcl.: Rykkelse; df. „fig.“: indre Uro, Besværgning el. Summet; — solllicitudo (est) aegritudo cum cogi-

tatione, Cic. Tusc. 4, 8; Quanta me cura et sollicitudine afficit Gnatius! Ter. Phorm. 2, 4, in.; cf. id. Heaut. 1, 2, 3, ogf. Hor. Sat. 2, 8, 68; men qua sollicitudine animi, quo timore (surrexi)! Cic. Cluent. 18; — ogf. in pl., id. Off. 3, 21, oftere, Hor. Od. 1, 18, 4, oftere, c. A.; — b) ogf. c. gen. object.; — nuptiarum sollicitudo, Ter. Andr. 1, 5, 26; faal. ogf. ∞ gemmarum, (Grygt fer deres Væftabigelse), Plin. 33, 6.

sollicitus (ogf. solici.), 3, [af inus. solus, i. e. totus, o. cieo]; I) „egent.“, oftest „poet.“: helt el. stærkt bevæget el. rystet el. ørøret; — Ut mare sollicitum stridit refluentibus undis etc., Virg. Ge. 4, 262; men Utile sollicitae sidus uterque rati, (em Cæster og Pollux), Ovid. Fast. 5, 720; cf. Lucr. 6, 1036: Sollicito motu semper jactatur (aër, qui etc.); — II) „fig.“; A) „alm.“: befymret, ængstelig, sørgende, ørl.; — ante sollicitus eram et angebar, Cic. Att. 9, 6; quam sum sollicitus, quidnam futurum sit? id. ibd. 8, 6; sollicitum esse te, cum de tuis communibusque fortunis, tum maxime de me etc., id. ibd. 11, 6; men ne necesse sit, unum sollicitum esse pro pluribus, id. Lael. 13; men Quorumque nos negotiis absentum, ut est æquum, Sollicitae ... soror, sumus semper, vid. Plaut. Stich. 1, 1, 5; men sollicitum habere aliquem, (ferurelig, ængst), Cic. Plaut.; sollicita civitas suspicione, Cic.; anxio animo et sollicito esse, id.; f. ogf. Ovid. Fast. 3, 362; Sollicitae mentes speque metuque pavent; — ogf. om Dyrne; canes ... sollicitum animal ad nocturnos strepitus, Liv. 5, 47; ∞ canes, Ovid., equi, id.; ∞ lepus, id.; — compar., sollicitiorem hominem neminem puto fuisse, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 18; cf. Tac. Hist. 4, 58; superl., illorum brevissima et sollicitissima aetas est, qui etc., Senec. d. Brev. Vit. 15; — B) „bef.“: em Ting og Begreber: befymret el. ængstelig, ørl.; (oftest „poet.“): — Ducere sollicitae jucunda obliuia vitae, Hor. Sat. 2, 6, 62; ∞ senectae, Ovid. Met. 6, 500; ∞ prece, id., Hor.; men ∞ justitia, (ængstelig, vakkende), Cic. d. Rep. 3, 27; — ogf. som fremfaldet Befymring; in tyrannorum vita ... omnia semper suspecta atque sollicita, Cic. Lael. 15; ∞ timor, Ovid., amor, id.; men sollicito carcere dignus eras, vid. id. Am. 1, 6, 64; cf. id. A. A. 1, 101: Primus sollicitos fecisti, Romule, ludos.

solliciterreum (ogf. solici.), i, n., (sc. telum), [af inus. solus, i. e. totus, o. ferrum]: et Studvaaben el. Kæstespjæ, som er helt af Jern, Liv. 34, 14; f. ogf. Fest. s. v. solitautilia, pag. 293 (Müll.). — **solo**, avi, atum, i, v. a., [solus]: gjør ensom el. øre; (poetisk Ord); — ∞ urbes populus, Stat. Theb. 4, 36; cf. Senec. Oed. 4. — **Soloe**, f. und. Soli. — **soloeismus**, i, m., *soloeismus*; I) „egent.“: ugrammatisk el. fejltagtig Ordforbindelse, en Soloeismus, quum in pluribus verbis consequens verbum superiori non accomodatur, auct. ad Her. 4, 12; cf. Quintil. 1, 5, 16; — B) „overf.“ o. „alm.“: en Feil, Martial., Hieronym. — **soloeicista**, ae, m., *soloeicistis*: som taler fejltagtign, Hieronym. — **soloecum**, i, n., *soloeicum*: = soloecismus, auct. ap. Gell. 5, 20; cf. Gell. 7, 2.

Solon el. **Sōlo**, ōnis, m., *Sōlon*: Atheniensernes berømte Lovgiver, ogf. en af de spy Bise; — vid. Cic. Brut. 7 o. 10, ogf. id. d. Or. 1, 44, oftere, ogf. Liv. 3, 31, o. A.; — not.: ogf. er Solon Rænet paa en Befalingsmand, Liv. 44, 45. — **Solonium**, i, n.: Egn ved Lanuvium, Cic. Div. 1, 36, oftere; — derom ogf. Solonius ager, Liv. 8, 12.

solor, atus sum, i, v. dep. a.; I) „egent.“: troster, tilstøder trostende; („poet.“ o. i fild. Prosa f. d. clæstte consolor); — lenire dolentem Solando, Virg. Aen. 4, 394; ∞ inopem et aegrum, Hor. Ep. 2, 1, 131; ∞ (aliquem) verbis amicis, Ovid. Fast. 5,

237; cf. id. Trist. 5, 4, 42, ogf. Quintil. 1, 10, 16; — II) „overf.“ om Ting: og Begreb: objecter: at formitte el. lette el. lindre; — ∞ lahorem cantu, Virg. Ge. 1, 293; ∞ famem, id. ibd. 1, 159; cf. id. ibd. 4, 461, ogf. Hor. Od. 2, 5, 7, o. Plin. Ep. 9, 11; ∞ curas, metum, Ovid.; ∞ cladem Lugdunensem, Tac. Ann. 16, 13; cf. Virg. Aen. 1, 238: Hoc equidem occasum Trojae tristesque ruinas Solabar, etc.; ∞ repulsam, Tac. Ann. 2, 36. — **sōlox**, ōcis, adj.; I) „egent.“ (for: o. eftercl.) om uforberedt Uld: strib, grev, filtret; — vid. Titian. o. Lucil. ap. Fest. p. 300, (Müll.); ligel. pallium philosophorum soloci lana, Fronto; — II) „overf.“: grev ulden Klædning, Tertull.; — men „alleg.“: elaboratam filo soloci cantilenam etc., Symmach. — **solpuga**, f. und. solipuga.

solsæquium, i, n., [sol, sequor]: = heliotropium, Appul. — **solstitiālis**, e; I) „egent.“: hørende til Sommerfejvers, (oppo. brumalis), Lucr. 5, 616; ∞ dies, Cic.; ogf. ∞ tempus, Ovid.; men ∞ nox, (den forreste Sommer), id.; ∞ circulus, (Krebsens Vendecirkel), Varro, Plin., ogf. ∞ orbis, Cic. N. D. 3, 14; — II) „overf.“; A) hørende til Midsommer el. til Sommerheden; — ∞ herba (af sort Værigbed), Plaut. Pseud. 1, 1, 36, o. Plin. 26, 14; ∞ tempus, Liv. 35, 49; — B) ligesom solaris: hørende til Solen; — qui (annus) solstitiali circumagitur orbe (ved Solens Omkøb), vid. Liv. 1, 19; men ∞ plaga, (d. e. Syden), Solin. 25; af — solstitium, i, n., [sol, sisto]; I) „alm.“: den Tid, da Solen synes at staa stille i Krebsen og Stenbullen, (Sommer: el. Vinter: Solhverv); — ∞ aestivum, oppo. ∞ hibernum el. brumale, Colum.; cf. Plin. 2, 106; — II) „bef.“; A) „egent.“: Sommerfejver el. den længste Dag; — motus solis ... a bruma ad solstitium; solstitium, quod sol eo die sistere videbatur, Varr. L. L. 6, 2; cf. Cic. N. D. 2, 7, oftere, Plin. 8, 68, o. A.; — B) „overf.“: Midsommer, Sommerheden, ørl.; — (quod) Paenula solstitio, etc., Hor. Ep. 1, 11, 18; cf. Virg. Ge. 1, 100, ogf. Ovid. Trist. 5, 10, 7; ligel. Solstitium pecori defendite, Virg. Ecl. 7, 47.

sölubilis, e, [solvo], (eftercl. Ord); I) pass.: opløselig, til at opløse el. afstille; — ∞ pons, Ammian.; ∞ mundus, Minuc. Octav. 34; — II) act.: opløsende; — ∞ aër, Coel. Aur. — **1.sōlum**, i, n.; I) „egent.“: det Nederste af en Viesstand, Underlag el. Grund el. Bund, ørl.; navn. ogf. Gulvet el. i Værelse el. i en Bygning, ørl.; ogf. Vunden af en Grav el. af et Kar, ørl.; ogf. Jordbunden el. Jorden; ogf. Jødsaaie, Støfsaie, ørl.; — aurata tecta in villis et sola marinorea, Cic. Parad. 6, 3; cf. Ovid. Met. 15, 672; — ut ejus (fossae) solum tantum pateret, quantum etc., Caes. B. G. 7, 72; ∞ inum stagni, Ovid.; trabes in solo collocantur, Caes.; solo aequata omnia (sc. incendio), Liv. 24, 47; cf. id. 30, 26; jus soli, Digest.; — Et ferro coepere solum proscindere terrae, vid. Lucr. 5, 1294; sibi praeter agri solum nihil esse reliqui, Caes. B. G. 1, 11; quod solum tam exile et maerum est, quod etc.? Cic. Agr. 2, 25; cf. id. Brut. 4, ogf. Hor. Od. 3, 24, 39; — solum hominis, (Jødsaaie), Varr. R. R. 1, 47; cf. Cic. Tusc. 5, 32: mihi calcamentum solorum callum; faal. ogf. Lucr. 1, 925: peragro loca, nullius ante Trita solo; men (canes) solo, nec ut corneo, nec nimium duro, Varro; men Plaut. Bacch. 2, 3, 98: Qui auro habeat soccis suppectum solum (Støfsaalen); — fremdeles cereale solum: Underlag af Brod (el. Hæbbrod), vid. Virg. Aen. 7, 111; men ibd. 5, 199: Subtrahiturque solum (Hævet under Skibet); men Astra tenent coeleste solum (Himmelsbælvængen), vid. Ovid. Met. 1, 73; — som Ordspog mærkes: quodcumque el. quod in solum venit, (hvad der falder til Jorden, hvad der falder fra nøgen; bf.

tillfødselig Tale el. Snaf), Varro, v. Cic. N. D. 1, 23; ogf. elliptisk: loquor, quod in solum, ut dicitur, Cic. Fam. 9, 26; f. ogf. und. bucca; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) „alm.“: Grund el. Jordbund; df. ogf. Sted el. Egn el. Land; — sum amicor factus ... huic omni solo, in quo etc., Cic. Leg. 2, 2; ∞ patriae, id., Liv., ogf. ∞ patrium, id.; v. ∞ natale, Ovid., d. c. Jødeslandet; men oratoris: sola terrarum etc., Cic. Balb. 5; men „poet.“: Romani nomen uterque soli, Ovid. Fast. 3, 292, (om Venus og Jannus); — df. Udtrykket solum vertere, (forlade Landet, navnlt. at gaa i Landflygtighed); vid. Cic. Caecin. 34; men id. Quint. 28: exsili causa solum vertisse etc.; cf. Liv. 3, 13, ostere, o. A.; men Cic. Balb. 11: ante ... quam hujus solum civitatis mutatione vertissent; faaf. ogf. solum mutare, id. Parad. 4, fin.; — 2) i Retssproget, res soli: ligende Grund, fast Eiendoms, (opp. res mobiles: rørligt Gods); — omnes res ... sive mobiles sint, sive soli, Digest., (quaerere) de omnibus, quae solo continentur, Senec. Qu. N. 2, 1; duas patrimonii partes in solo collocare, (anlægge i Grundstykker), vid. Suet. Tib. 48; — B) „ment.“: Grund el. Grundvold, Dyrk af Aarsag, odf.; — solum quidem et quasi fundamenta oratoris vides locutionem emendatam atque Latinam, Cic. Brut. 74; cf. id. d. Or. 3, 37; — men „poet.“: solum el. sola regni, (d. e. Thronen), Enu.; — men emendat, solo aequare: afdele at tilintetgiere el. oprive, vid. Liv. 6, 18.

2. solum, adv., f. und. 1. solus. — solummodo, adv., f. und. 1. solus. — Solutinus, 3, f. und. 2. Solus. — 1. solus, 3, (gen. m. soli f. solius, Cato ap. Priscian.; dat. fem. solae f. soli, Plaut., Ter.); 1) „egentl.“: ene, alene, eneste; — quod egomet solus feci (i Enrum), Plaut.; quam etc., cum omnibus potius, quam soli perire voluerunt, Cic. Catil. 4, 7; men m. Quae: licebit eum solus ames; me aemulum non habebis, id. Att. 6, 3; hem, tot mea Solius solliciti sint causa, ut etc.? Ter. Heaut. 1, 1, 76; qui hoc noctis solus ambulem, Plaut. Amph. 1, 1, 2; men Cic. d. Rep. 1, 76: se numquam minus solum esse, quam cum solus esset; — De modo viginti ... Restabam solus, Ovid. Met. 3, 687; soli Stoici ex omnibus etc., Cic.; ligel. solus tu ex omnibus, id. Fam. 2, 17; — ego meorum solus sum meus, Ter. Phorm. 4, 1, 21; cf. Plin. 10, 33: cothurnices ... solae animantium etc.; men solus inter omnes etc., Martial. 4, 2; — med Efserstf tilføies ogf. per se; vid. Cic. d. Or. 1, 5, ostere, Liv. 1, 49, ostere, o. A.; paa samme Maade forbindees dermed unus; unam ille quidem hanc solam (uxorem habet), Ter. Phorm. 5, 1, 27; cf. id. Ad. 5, 3, 47; men te unum solum sum depeccatorem, vexatorem, etc., Cic. Pis. 40; — ogf. ucert. f. adv. solum; Quantum ... argenti? Ph. solae triginta minae, Ter. Phorm. 3, 3, 24; ligel. solos novem menses etc., Cic. Att. 5, 17; cf. Suet. Aug. 97; — endel. ogf. in vocat.; Felix lecture talibus sola amoribus! Attius ap. Priscian.; — B) „bes.“ o. pregnant: som staaer alene, alene, forladt; — sola sum; habeo hic neminem, etc., Ter. Eun. 1, 2, 67; cf. id. Ad. 3, 1, 4, ostere; — II) „overf.“ om Localitet: ensom el. odf. forladt af Mennefter, desertus; — quum in locis solis maestus errares, Cic. Div. 1, 28; cf. Lucr. 6, 395, o. Sall. Jug. 103; ligel. ∞ terrae, Plaut.; ∞ agri Libyae, Virg.; sola sub rupe, id.; solo in monte, Tibull.; — III) neutr. solum ofte ogf. som adv.; A) affirmativt: alene, ifsum, blot; — de re una solum dissident, etc., Cic. Leg. 1, 20; nos (augures) nunciationem solum habemus, consules ... etiam spectationem, id. Phil. 2, 32; cf. id. Tusc. 3, 5; — 2) forstærkes ogf. ved modo, hvort med det sammendrages til et Ord; — unam solummodo Zenonis statum etc., Plin. 34, 19; (Cic. har derfor tantummodo); — B) m. Negation: non solum, nec (neque) solum ... sed (verum) etiam (et), etc.; iffe alene (blot) ... men ogsaa, osv.; — importantur non

merces solum adventiciae, sed etiam mores, Cic. d. Rep. 2, 4; cf. id. ibd. 2, 3; — non solum natura et moribus, verum etiam studio et doctrina etc., vid. id. Lael. 2; cf. Hor. Sat. 1, 6, 81; men non solum ... sed etc., Caes. B. G. 1, 20; men Cic. d. Rep. 2, 2: ut genere etiam putarentur, non solum ingenio esse divino; — f. ogf. under non o. sed. — 2. Solus, untis, f., Solus: By paa Nordkysten af Sicilien, (hod. Castello di Solanto), Plin. 3, 14; — B) df. Solutini, orum, m.: Jndvaanerne af Byen C., Cic. Verr. 3, 43; ogf. in sing., ibd. 2, 42.

solute, adv. af solutus, 3, und. solvo: ukundet, frit, uhindret; oploft, slapt, odf.; færd. „fig.“; — si animus ... solute moveatur et libere, Cic. Div. 2, 48; neque refert videre, quid dicendum sit, nisi id quae solute et suaviter dicere (frit el. let), id. Brut. 29; men Nero quo solutius lasciviret, Tac. Ann. 13, 47; — in stationibus solute ac negligenter agentes (militēs), Liv. 23, 37; cf. Senec. Qu. N. 6, 3. — *solutilis, e: sem let oploft el. adfillees; — ∞ navis, Suet. Ner. 31; v. — solutim, adv., ligesom solute: oploft, Tertull.; — [solvo].

*solutio, ōnis, f.; I) „egentl.“: Løsen el. Opførsel el. Opførsning; — ∞ linguae, (dens frie Bevægelse), Cic. d. Or. 1, 25; men ∞ totius hominis, (dets opførsel el. enervere Tilstand), vid. id. Tusc. 3, 25; — ogf. in pl.: sanare solutiones ventris et stomachi (deres Afstræfelse), Plin. 23, 60; — II) „fig.“; A) „overf.“: Udløsning af en Gield, d. e. Betaling; — quae (fides) nulla esse potest, nisi erit necessaria solutio rerum creditarum, Cic. Off. 2, 24; ∞ justī crediti, Liv. 42, 5; ∞ numorum, Digest.; men solutione impedita etc., Cic. Manil. 7; — ogf. in pl., Caes. B. C. 3, 20, Propert.; — B) „ment.“: Udløsning af en Gaaede odf., Jorflaring el. Erklæring, Senec. Benef. 5, 12; ∞ captivis sophisticae, Gell. 13, 2; v. — solutor, oris, m., (esterel. Ord); I) „egentl.“: som løser el. opførs; — ∞ signaculi, Augustin.; — II) „overf.“: en Betaler, Tertull.; — df. fem. solutrix, icis: en Udløserinde, malorum, Diomed.; — [solvo]. — solutus, 3, partic. v. adj. af flgd.

solvo, solvi (ogf. solvi, trisyll., Catull., o. soluisse, quadrisyll., Tibull. 4, 5, 16), solutum, 3, v. a.; I) „egentl.“; A) „alm.“: løse (det Bundne), opførs, adfille; (derfor i Prosa ostere dissolvere); — non recte vinetu'st ... jube solvi, Ter. Andr. 5, 4, 52; cf. Plaut. Truc. 4, 3, 63; men ∞ ergastula, (aabne Jængslerne), Brut. ap. Cic. Fam. 11, 13; — solutus canis, Phaedr. 3, 7; men ∞ equum senescentem, (spænde den fra), vid. Hor. Ep. 1, 1, 8; ∞ vincla jugis (boum), Tibull. 2, 1, 7; — ∞ corollas de fronte, Propert.; ∞ crines el. capillos, Tibull., Hor., Ovid.; ∞ lunicas, Tibull., zonam, Hor., nodum, id.; — ∞ commissas acies, (fille dem ad), Propert. 4, 4, 59; ∞ amicos, id. 2, 25, 5; cf. Virg. Aen. 5, 581, o. Ovid. Met. 13, 898; — ∞ cistulam, (aabne den), Plaut.; ∞ epistolam, Cic., fasciculum, id.; — ∞ pontem, (afbræde), Tac.; men navim Auster ... solvit, Ovid. Met. 11, 664; — ∞ venam cultellō, Colum.; ∞ ventrem, alvum, id., Cels.; — ∞ nivem, (smelte den), Ovid.; men ∞ silices fornace, id. Met. 7, 107; cf. Lucr. 1, 493; — ∞ ora, (aabne Munden, begynde at tale), Ovid. Met. 1, 181, ostere; ogf. ∞ linguam ad jurgia, id. ibd. 3, 261; — homines volucresque ferasque Solverat alta quies, id. ibd. 7, 185; men illi solvantur frigore membra, Virg. Aen. 12, 951; cf. id. ibd. 1, 92; faaf. solvi (morbo, morte, etc.): at omfomme, Flor. 4, 11 o. 12, Petron.; faaf. ogf. absol. solvi, Ovid. Am. 2, 10, 36; — B) „bes.“ o. teknisk, ∞ navem, ancoram, (oram), ogf. absol. solvere, opbrl.: at løse Eftbet fra Styken; færd.: at løse el. fæppe Anker, at afseile, at stifte i Seen, odf.; — Interea e portu nostra navis solvitur, Plaut. Bacch. 2, 3, 54; ∞ naves, Caes.;

∞ ancoram, Cic.; ∞ funem arena, Propert.; Ovid.; ∞ retinacula navis, id.; ∞ vela, Propert.; ∞ oram, Quintil.; — ogf. absol. cf. uten navem: ∞ a terra, Caes.; cf. Cic. d. Off. 3, 12; men id. Mur. 2: portu solventibus (præcipere); cf. id. Fam. 16, 9; — endef. ogf. om Eshibene selv; naves ex superiore portu levi vento solvantur, Caes. B. G. 4, 28; — II) „fig.“; A) „overf.“ o. technist: løser en forpligtelse, navnlig be-
taler en Gæld; ∞ pecunias creditas, Caes. B. C. 3, 1; eam (pecuniam)... mulieri solvit, Cic. Cluent. 12; ∞ pecuniam reliquam ad diem, id. Att. 16, 16; cf. id. Verr. 3, 72; ∞ pro vectura (for Transporten), id. Att. 1, 3; men ∞ ab aliquo, (betale med Anvis-
ning paa nogen), id. Att. 7, 18; cf. Plaut. Cure. 5, 2, 20; ∞ de meo, Plin. Ep.; ∞ pretium operæ præ-
ceptoris, Senec.; ∞ dotem matri (tilbagebetale), Dig-
est.; — solvendo enim non erat (ille: funde ifte be-
tale), Cic. Att. 13, 10; cf. id. Off. 2, 22; men Liv. 31, 13:
quum etc., nec tamen solvendo aere alieno esset rse
publica, inc., (al. aeri alieno etc.); ad solvendum non
esse, Vitruv. 10, 2; — accipere in solutum, (antagte som
Betaling), Senec. Benef. 2, 26, Digest., ogf. pro soluto,
ibd.; — ogf. m. Personsobject; Ego ad forum autem hinc
ibo, ut solvami militem, Plaut. Bacch. 4, 9, 137; hys.
pass.: si (actor)... solutus non fuisset, Digest.; —
b) df. alter „overf.“ fra Forretningsforret: at opfylde
el. efterkomme (et Tilfagn el. Løfte, etc.); — si sol-
veris (quæ polliceris), etc., Cic. Brut. 4; oftere ∞
vota, (opfyldte et religiøst Løfte), id. Phil. 3, 4, Propert.
4, 2, 17, Inscriptt.; ogf. ∞ grates Dianæ, Vell. 2,
25; men ∞ omnia justa paterno funeri, Cic. R. Am.
8; cf. Virg. Aen. 7, 6, v. Tac. Ann. 1, 61; neque tu
verbis solves umquam, quod etc., (du skal ifte snatke
dig derfra), Ter. Ad. 2, 1, 10; men solvisti fidem, (du
har holdt Ord), id. Andr. 4, 1, 19; liget. ∞ fidem,
Flor., v. M.; men ∞ se fide, Val. Max. 7, 3, extern.
5; — ∞ poenas capite, (bøde med Livet), Sall. Jug.
69; men ∞ injuriam magnis poenis, Ovid. Fast. 5,
304; — B) „ment.“; 1) „alm.“: løser el. opløser el.
ophæver; — qua via captiosa solvantur, etc., Cic. Fin.
1, 7; ∞ argumentum, Quintil.; ∞ versum (epose i
Prefa), id.; cf. Hor. Sat. 1, 4, 60; — Solvite corde
metum, Virg. Aen. 1, 562; ∞ lassitudinem, Plin.,
ebrietatem, Cels.; men ∞ morem etc., vid. Liv. 1,
49; ∞ tristes affectus, Quintil., rem totam risu, id.;
cf. id. 11, 3, 58, v. Plin. Ep. 6, 16; — 2) „bef.“: ud-
løser el. befrier derfra; — ∞ aliquem cura et negotio,
Cic.; cf. Hor. Epod. 17, 45; — ∞ se longo luctu, Virg.
Aen. 2, 26; — ego somno solutus sum (aaagnebe),
Cic. d. Rep. 6, fin.; men id. Cæcinn. 34: ut religione
civitas solvatur; cf. Liv. 7, 3; — ∞ aliquem caede,
(ved Senoffet at rense nogen fra Mord), Ovid. Fast.
2, 40; men Hor. Od. 4, 2, 54: Me tener solvet vitulus,
(skal indbringe mit Løfte); — ∞ aliquem legibus, (befrie
el. undtage derfra), vid. Liv. 31, 50; cf. Cic. Rab. Post.
5; ogf. e. gen.: ∞ aliquem legum, vid. id. Sest. 7; —
men „poet.“: Nec Rutulos solvo, (undtdrager dem ifte
fra deres Ståbne), Virg. Aen. 10, 111; — III) partic.
solutus, 3, ofte som adj.; A) „egenf.“: opløst, løs,
slap, odf.; — ∞ terra (løs, spredt), Colum.; liget. ∞
solum, Plin.; — compar. solutior, id. 25, 57; — ∞ sto-
machus, (vækket el. frag), Scribon., Petron.; — B)
ostere „fig.“; 1) „alm.“: ubunden, fri; df. dablende:
reglles el. toilesløs el. forvillet, odf.; — omnes, so-
luti a cupiditatibus, liberi a delictis, Cic. Agr. 1, 9;
animo semper soluto liberoque esse, id. Verr. 2, 75;
solutos omni fenore, Hor. Epod. 2, 4; ogf. e. gen.:
Cum famulis operum solutis, id. Od. 3, 17, 16; men
absol., solutus, (ubefymret, fergløs), id. Ep. 1, 5, 20;
— populi quamvis soluti effrenatique sint, Cic. d. Rep.
1, 31; soluta P. Clodii praetura, (toilesløs, vilskaarligh),
id. Mil. 13; libido solutor, Liv. 2, 3; solutissimæ lin-

guæ esse, Senec.; — mea lenitas adhuc si cui solutior
visa est, Cic. Catil. 2, 12; solutiora dicta factaque,
Tac. Ann. 16, 18; — pueri soluti et fluentes, Quintil.;
men solutum ac delicatum (est), m. Subjectsfætning,
id. 11, 3, 146; — 2) „bef.“; aa) om Taler el. For-
drager; a) ubunden, fri, uden Versemaal, profaist; —
de oratione soluta duo (libros), de poetica uno etc.,
Varr. L. L. 6, 11; cf. Cic. d. Or. 3, 18; men Quintil. 10,
1, 31: (historia) quodammodo carmen solutum; men
Seribere conabar verba soluta modis, vid. Ovid. Trist.
4, 10, 24; — b) ubunden, fri el. løs el. henfattet, odf.;
— est oratio alia viuncta atque contexta, soluta alia,
qualis in sermone et epistolis etc., Quintil. 9, 4, 19;
cf. Cic. d. Or. 3, 44, ogf. id. Brut. 68 v. 79; hys. ogf.
om Pindar, med Hensyn paa hans frie Versemaal:
numerus... fertur Lege solutis, Hor. Od. 4, 2, 11; —
hb) ogf. om Taleren: som bevæger sig med Frihed og
Lethed; — a natura ad dicendum satis solutus atque
expeditus, Cic. Brut. 70; men id. ibd. 48: omnium
oratorum solutissimus in dicendo; — men id. ibd. 62:
tam solutus et mollis in gestu, (saa toilesløs og uman-
dig i sine Gørdar), ut etc. — Solyma, orum o.
ae, Solymii, orum, o. Solymus, 3, f. und. Hiero-
solyma.

somnia tor, oris, m., [somnia]: som har Dromme;
som troer paa Dromme; — vid. Senec. Controv. 3, 22;
ogf. om Joseph, Tertull. — somniculose, adv.:
søvningen, dross; — ∞ agere aliquid, Plaut.; cf. id.
Amph. 2, 1, 75; af — somniculosus, 3, [somnia];
1) ligesom neutr.: søvning, som gjerne vil sove; df.
„overf.“: dross el. efterladet; — ∞ senectus, vid. Cic.
d. Senect. 11; ∞ villicus, Colum.; — ∞ glires,
Martial. 3, 58; — II) act.: søvnbringende; — ∞ aspis,
(som fremfader Dødsfønen, trængende), Cinna ap. Gell.
9, 12, v. Laber. ap. Non. — somnifer, a, um, [som-
nus, fero]: søvnbringende; — ∞ vis papaveris, Plin.,
virga (Mercurii), Ovid. Met. 1, 672; men ∞ aspis,
Lucan., (f. und. frgd.); cf. Ovid. Met. 9, 693; —
somniaficus, 3, [somnia, facio]: = frgd.; — ∞
medicamentum, Plin. 37, 57; cf. id. 21, 17.

somnia, avi, atum, 1, v. a., [somnia]; I)
„egenf.“: drommer; — ∞ somnium, vid. Plaut. Rud.
3, 1, 5, ostere; ogf. ∞ aliquid, id. Ter.; ∞ aurum,
Plaut., ovum, Cic. Div. 2, 65; cf. ibd. 59; ∞ speciem
Fortunæ querentis, Suet. Galb. 18; men Me somnias,
me expectes, Ter. Eun. 1, 2, 113; — ogf. m. Dø-
jectsætning; Nam videbar somniare, memet esse mor-
tuum, Enn. ap. Cic. Acad. 2, 16; cf. Cic. Div. 1, 20, v.
id. ibd. 2, 65, ogf. Suet. Aug. 91, v. M.; — ogf. m. de;
hanc credo causam de illo somnianti fuisse, Cic.
Div. 2, 67; cf. Suet. Aug. 94; — ogf. absol.; totas
noctes somniamus, Cic.; cf. id. Acad. 2, 16, v. Suet.
Ner. 46; — men impers.; plurimum somniami circa
ver et auctumum, etc., Plin. 28, 14; — II) „overf.“:
ligesom at dromme, at tænke el. tale hen i Secret,
odf.; — quas tu mihi tabulas... quos Summanos
somniaas? Plaut. Cure. 4, 3, 13; cf. Cic. Att. 9, 13; — O
stulte! tu de psaltria me somnias Agere? Ter. Ad. 4,
7, 6; — quæne... vigilans somniat? etc., vid. Plaut.
Amph. 2, 2, 65; portenta et miracula non disserunt
philosophorum, sed somniantium, Cic. N. D. 1, 8; —
not.: som depon.: hic aedes non somniiatur, Petron.

somniaum, i, n., [somnia]; I) „egenf.“: en Drom;
— vid. Cic. Div. 1, 20, v. ibd. 2, 58, ogf. Plin. 10, 98;
dum huic conficio somnium, (tyder ham hans Drom),
Plaut. Cure. 2, 2, 3; — ogf. in pl.; per somnia saepe
loquentes etc., Lucr. 5, 1157; cf. Cic. Fin. 5, 20; — b)
Somnia som personificerede Væsen, vid. Cic. N. D.
3, 17, v. Ovid. Met. 11, 588 v. 614 frgd.; — II) „overf.“:
Drom, Taabelighed, Gtanteri, odf.; — Tu, quantus
quantus, nil nisi sapientia es; Ille somnium, Ter.
Ad. 3, 3, 40; men de argento somnium, id. ibd. 2, 1, 50;

cf. id. Phorm. 3, 2, 9; Et vigilans stertis; nec somnia cernere cessas, Lucr. 3, 1061; men Cic. N. D. 1, 16: non philosophorum judicia, sed delirantium somnia; cf. id. ibd. 1, 15, v. Hor. Ep. 2, 1, 52.

somnia. ac, f.: Søvning, Sidon.; af — somnulentus, 3, [sommus]: søvrig, Appul., Solin. — somnurnus, 3, [sommus]: søvrende til Søvn; — ∞ imagines, (sønt fæd i Søvn), Varr. ap. Non.

somnus, i, m., [sibiteret af ὕπνος]; 1) "egenl.": Søvn; — rogitant, noctu ut somnum ceperim, (hvordeds jeg har søvet), Plaut. Mil. 3, 1, 115; cf. Cic. Tusc. 4, 19; men Ter. Heaut. 3, 1, 82: Somnum herc'e ego hac nocte oculis non vidi meis; cf. Cic. Fam. 7, 30; men id. Brut. 80: somnum isto loco vix tenebamus, (kunde næppe holde Søvn nede); somno se dedisse, (have lagt sig at søve), id.; men artior (me), quam solebat, somnus complexus est, id. d. Rep. 6, 10; cf. Caes. B. C. 2, 38: hos oppressos somno, etc.; men somno quibus est opus alto, etc., vid. Hor. Sat. 2, 1, 8; excitare aliquem ex (cf. e) somno, Cic.; ego somno solutus sum, (jeg vågnede), id.; palpebrae somno conniventes, id. N. D. 2, 57; — videre aliquid in somnis, Plaut., Cic., Virg., v. A., ogf. per somnum, Cic., Liv., Virg., ogf. per somnos, Plin.; men quae somno visa fuerunt, Liv. 8, 6; men ea si cui in somno accidant, Attius ap. Cic. Div. 1, 22; — servus ad somnum, (som holder Vagt over den Sovende), Curt. 6, 11; — ogf. dablende; vid. Cic. Sest. 66: qui se patriae ... non somno ... natos arbitrantur; cf. Sall. Catil. 2, Vell. 2, 1, Plin. 14, 1, Tac., v. A.; — b) personificeret som Væsen cf. Guddom er Somnus: Søn af Erebus v. Nox, Hygin., Ovid. Met. 11, 586, oftere, Stat., Tibull., v. A.; — II) "poet. overf.": A) f. Ratten; — Libra die (f. diei) somnique pares ubi fecerit horas, Virg. Ge. 1, 208; — B) somnus longus, niger, frigidus, etc., v. c. Døden, Hor. Od. 3, 11, 38, Sil., Val. Fl.; — C) Hæblis; — Ante rates pigro torpebant aequora somno, vid. Stat. Silv. 3, 2, 73; cf. id. Theb. 3, 256.

sōnābilis, e, [sono]: tonende, klingende; — ∞ sistrum (crepuit), Ovid. Met. 9, 783; — sōnans, tis, partic. v. adj. af sono. — sōnax, acis, adj.: tonende, klingende; — ∞ concha, Ovid. Met. 1, 333; ∞ auritus dentium (apri), Appul. — sonchus, i, m., σόγχος: en Tidseleart, (sonchus oleraceus L.), Plin. 22, 44.

sonipes, edis, adj., [sonus, pes, m.]: med tonende cf. lydende Gødder cf. Gødrin; — ∞ turba (in Isidis sacris), Gratian. Cynege. 43; — b) østet som subst. om Hesten; — fremit aequore toto Insultans sonipes, Virg. Aen. 11, 559; cf. Catull. 63, 41, Sil., Stat.; — not.: Cic. d. Or. 3, 47, har sōnipēdes som Exempel paa den fjerde Væsen. — sōnito, are, v. n., intens. af sono: at tone stærkt cf. idellig; — ∞ cicadae, Solin. 2, inc.; (al. sonant).

sōnitus, us; (gen. soniti, Pacuv. ap. Non.), m., [sono]: Tonen cf. Lyden, Larm cf. Brusen, oel., (in sing. v. pl.); — At tuba terribili sonitu tarantant dicit, Enn. Ann. 2, 32; men Inde loci litus sonitus effudit acutus, id. ibd. 8, 42; ∞ ungularum, Plaut.; ∞ forum, (af Dørene), id.; ∞ armorum, Lucr., ventorum, id., remorum, Caes., pedum, Ovid.; ∞ stertentium, Plin.; men ∞ Olympi, Virg. Aen. 6, 586, (Tordenens Bragen); men quo sonitu reddito, etc., vid. Cic. Tusc. 1, 40; men id. d. Rep. 2, 3: quasi fragore quodam et sonitu ipso etc., (om et Værel for Krigen); — men verborum sonitus inanis etc., id. d. Or. 1, 12; men id. Att. 1, 14: nosti jam ... sonitus nostros (min tordnende Tale); cf. id. Orat. 28: quae (eloquentia) cursu magno sonituque ferretur. — sōnivius, 3, [sonus]: tonende, lydende; men aene i Gørdindelsen: sonivium tripudium, (om Lyden af Værelssøvnens paa Gørden faldende Væde), Cic. Fam. 6, 6, Plin. 18, 24, v. Fest. p. 297 fgd., (Müll.).

sōno, ūi, itum, 1, (forcl. Biformer af 3 conj. ere: sonit v. sonunt, Enn. v. Att. ap. Non., v. inf. sonēre, Attius ibd., v. Lucr.; — men part. fut. sonaturum, Hor. Sat. 1, 4, 44; perf. sonaverint, Tertull.), v. n. o. a.; 1) neutr.: at tone cf. lyde, at stralde cf. klinge, oel.; — fides ... aera ... plectra ... sonant, Propert. 4, 7, 61; cf. Hor. Od. 2, 13, 26; ∞ tympana, Caes. B. C. 3, 105; eujanam vox prope me sonat? Plaut.; ∞ mare, id.; cf. Hor. Epod. 13, 3; men ∞ clamore viri, stridore rudentes, Ovid. Met. 11, 493; ∞ omnia passim mulierum ... ploratibus, Liv. 29, 17; men hirundo ... sonat, Virg. Aen. 12, 474; (cf. Martial. 14, 223); — men om Ord og Stavelser: ∞ graviter, acute, vid. Cic. d. Rep. 6, 18; men comiff: inanis edis, dicta non sonant (Snat er ifte Penge), Plaut. Pseud. 1, 3, 71; — men impers.: jubet tibi agere; sonatur, Appul.; — II) act.: at lade tone cf. lyde; at udraabe cf. fortynde cf. syngge, oel.; navn. ogf. om Udtalen; — Cotta sonabat contrarium Catulo, subagreste quiddam planeque rusticum, Cic. Brut. 74; cf. id. Arch. 10, v. Ovid. A. A. 3, 286 fgd.; men Virg. Aen. 1, 323: nec vox hominibus sonat, (lyder ifte som et Menneskes); men Tale sonat populus, (striger og raaber saa), Ovid. Met. 15, 606; men avorum antiqua sonantem Nomina, (berømmende sig deraf), Virg. Aen. 12, 529; men magna sonare, (at strige, at anstränge Stemmen), Juvenal. 7, 108; cf. Hor. Sat. 1, 4, 13: os magna sonaturum etc.; — re unum sonare, (i Grunden at have samme Betydning; oppon. verbo inter se discrepare), Cic. Off. 3, 21; cf. id. Fin. 2, 2; — men "poet.": furem sonare juvenem, (robete ham), Propert. 4, 9, 13; men ∞ carmina, (spille eller syngge dem), id. 2, 23, 16; cf. Hor. Epod. 9, 5; men Te lyra pulsa manu, te carmina nostra sonabant, (salle besyngge dig), Ovid. Met. 10, 205; hvf. pass.: lyra ... sonari, (at besynges dertil), Hor. Epod. 17, 39; cf. Ovid. A. A. 1, 206: Et magno nobis ore sonandus eris; — not.: partic. sonans, tis, ogf. som adj. in compar.; — meatus animae ... gravior et sonantior, Plin. Ep. 6, 16; ut tibi tumidius videretur, quod est sonantius et elatius, etc., id. ibd. 7, 12.

sōnor, ōris, m., [sono]: stærkt Lyd cf. Tone, Skrald cf. Larm, oel.; (poetif. Ord, dog ogf. hos Tac., v. f.); — summaeque sonorem Dant silvae, Virg. Ge. 3, 199; fgd. reddere sonorem, Lucr. 4, 574 fgd.; men laeto cantu et truci sonore, Tac. Ann. 1, 65; ∞ proelii, id.; — ogf. in pl.; sacra sonoribus arma, Virg. Aen. 9, 651; men mixtum sonoris imbrem, Val. Fl.; sonores animalium, Appul. — sōnōre, adv.: lydeligen, høit cf. stærkt, osciare, Gell. 4, 20; af — sōnōrus, 3, [sonor]: tonende cf. lydende, klingende cf. klangfuld, straldende cf. larmende; (oftest "poet." f. sonans); — ∞ cithara, Tibull.; ∞ aes, Claudian.; Luctantes ventos tempestatesque sonoras, Virg. Aen. 1, 53; cf. id. ibd. 12, 139; ∞ nemus, Stat.; men ∞ Phocis, (hvor neml. det delystte Drakel lyder), id.; men ∞ insula fluctibus, (gientlydende deraf), Claudian.

sons, gen. sentis, adj.; eyrol.: fladelig; vid. Fest. p. 297, (Müll.); df. færv. "overf.": styldig cf. strafstyldig; hvf. subst.: den Styldige, en Gørdyrder; — Omnes per mortes animam sontem ipse dedissem, Virg. Aen. 10, 851; cf. Ovid. Met. 6, 618; "poet." ogf. c. abl.; fraterno sanguine sontem etc., id. ibd. 11, 268; men id. ibd. 13, 563: foedatque sanguine sonti ("poet." f. sentis) ... loca etc.; — punire sontes, Cic. Off. 1, 24; cf. Liv. 3, 58: nullo sonte relicto; men vincla sontium servant, Cic. Leg. 3, 3, (e xii tabb.); f. ogf. id. Phil. 2, 8, v. Ovid. Met. 2, 522, oftere; — not.: gen. sontium (f. sontium), Stat.; df. — soniticus, 3; eyrol.: fladelig; df. "overf.": farlig; df. færv. morbus soniticus, (der hindrer nogen fra at møde for Retten cf. til Kræftenske, oel.); — vid. frgm. xii tabb. ap. Fest. p. 290, (Müll.); f. ogf. Gell. 20, 1, v. Cincius

ap. Gell. 16, 4, ogf. Plin. 36, 34, c. Digest.; — b) *df.* „overf.“, sonica causa: som opstaaet af en morbus soniticus; *df.* rigtig i sit Slags; — *vid.* Cat. ap. Fest. p. 314, (Müll.), c. Naev. *ibid.*, p. 209, ogf. Tibull. 1, 8, 51.

sōnus, i, m., [sono]: Tone el. Lyd, Klang el. Stralt, Varm el. Brusen, etc.; — *tympana*... *raucis* Obstrepuere sonis, Ovid. Met. 4, 391; men Index laetitiae fertur in astra sonus, *vid.* id. Fast. 4, 328; ∞ tubae, Caes., signorum, *id.*; cum ingenti sono fluminis etc., Liv. 21, 28; ∞ lingua Latinae, *id.* 29, 17; men sonis homines, ut aera tinnitu, dignosceimus, Quintil. 11, 3, 31; — tantus et tam dulcis sonus etc., Cic. d. Rep. 6, 18; *cf.* *id.* *ibid.*, 2, 42; men ab acutissimo sono usque ad sonum gravissimum (fra den høieste Discant til den dybeste Bas) etc., *vid.* *id.* d. Or. 1, 59; men inanes sonus fundere etc., *id.* Tusc. 5, 26.

sōphia, ae, f., *σοφία*: Vidsemmen, sapientia; — *vid.* Enn. Ann. 1, 15, ogf. Afran. ap. Gell. 13, 8, o. Martial. 1, 112; men Cic. Off. 1, 43, paa Graeff. — *sophisma*, atis, n., *σοφισμα*: falsk Slutning, captio, Senec. Ep. 45, o. Gell. 18, 13; — *not.*: Cic. Acad. 2, 21, forflarct *σοφισματα* ved: fallaces conclusiones; — *sophistes*, ae, m., *σοφιστής*: en Sophist; — *vid.* Cic. Acad. 2, 23: (sophistae) appellabantur ii, qui ostentationis aut quaestus causa philosophabantur; *cf.* *id.* Fin. 2, 1, o. id. N. D. 1, 23; — men Lucil. ap. Donat. ad Ter. Eun. 2, 3, 10: Di te perdant, senium atque insulse sophista! — 1. *sophistice*, adv. af sophistens: *sophistice* el. spidsfinnig; — ∞ interpretari legem et cavillari, Cod. Justin. — 2. *sophistice*, es, f., *σοφιστική* (se. *τέχνη*): Sophistert, Spidsfinnhed, Appul. — *sophisticus*, 3, *σοφιστικός*: *sophistice*, spidsfinnig; — res admodum insidiosa et sophistica etc., Tiro Tullius ap. Gell. 7, 3; ∞ captio, Gell., ostentatio, Arnob.; ut concidant sophistica, Prudent.

Sophocles, is o. i, *Σοφοκλῆς*: den ypperste græske Tragediedigter; *vid.* Cic. Fin. 5, 1, id. d. Senec. 7, ostere, ogf. *id.* Off. 1, 40, (hvor voc. Sophocle), o. Hor. Ep. 2, 1, 163; — B) *df.* *Sophocleus*, 3: *sophocleus*; — an pangis aliqui Sophocleum (frøyer en Tragedie i hans Maner)? Cic. Fam. 16, 18; ∞ cothurnus, Virg., Ovid. — 1. *sophos* el. *sophus*, i, m., *σοφός*: en Videmand, den Vise; — te *sophos* omnis amat, Martial. 7, 32; — ogf. *adj.*: *vis* el. *flog*; Tum victor *sophus*, Phaedr. 3, 14; *cf.* *id.* 4, 16; — *not.*: ogf. *er* *Sophus*: romertsk Tilnavn, Liv. 9, 45, o. *id.* 10, 9. — 2. *sophos*, adv., *σοφῶς*, som Vidskabsraab: bravo! *obl.*; — At tibi tergeminum mugiet ille: *sophos*, Martial. 3, 46; *cf.* *id.* 1, 50, ostere. — *Sophron*, onis, m., *Σώφρων*: Navnet paa en græsk Rimedigter, Varr., o. Quintil. 1, 10, 17. — *sophus*, i, f. und. 1. *sophos*.

sōpio, ivi o. ii, itum, 4, v. a., [sopor]; 1) „egenl.“ bedøver; *bes.* ogf. dysser i Sovn, bringer til at sove; — impactus... saxo, ut sopiretur, (beskæmte, faldt i Afmægt), Liv. 8, 6; *cf.* *id.* 1, 41, o. Plin. 9, 25; — alii alios... invitant, ut vino oneratos sopiunt, Liv. 9, 30; *cf.* *id.* 24, 46, Tibull. 3, 4, 19, Ovid. Met. 7, 149 o. 213; — ostent in partic. perf.; tollentes sopitum vulnere, Liv. 42, 16; *cf.* Lucr. 6, 794, o. Plin. 9, 8; — ut sopito corpore (under Vegemets Sovn) ipse (animus) vigelet, Cic. Div. 1, 51; *ligel.* adortus sopitus vigiles, (den sovende Bagt), Liv. 25, 9; *cf.* Ovid. Met. 9, 470, Virg. Aen. 10, 642, o. A.; men Liv. 9, 37: quod sopitae maxime quietis tempus est, (da man sover fastest); — B) „poet.“ o. *pragmant*: at dysser i den evige Sovn, at ombringe, *obl.*; — quem funda... Sopierat, Sil. 10, 152; men Homerus... eadem aliis sopitu quiete est, Lucr. 3, 1050; — II) „overf.“ om Tings- og Begrebsobjecter: at berøse el. stille el. neddysser, *obl.*; — venti medio diei aut noctis plerumque sopiuntur, Plin. 2, 48; sopito mari, (under Havblis), *id.* *ibid.* 81; men sopitos excitat ignes, Virg. Aen. 5, 743;

cf. *id.* *ibid.* 8, 542; haec omnia imperatoris maturitas sopiit et sustulit, Vell. 2, 125; quibus (blandimentis) sopita virtus connaveret, Cic. Coel. 17; *cf.* Lucr. 1, 31; sopita gloria (vitiis), Val. Max. 9, 1, extern. 1; sopitae artes, Claudian.

sōpor, oris, m., [sibiliter af *σῶπος*]; *oprbl.*: Val: mucfast; — e nigro papavere sopor gignitur incisio scapo, Plin. 20, 76; — II) *sdv.* „fig.“; A) „overf.“; 1) „alm.“: Sovedrift; — sopore sumpto (dormire), Senec. Ep. 83; (opp. veneno potio morituum); *cf.* *id.* Benef. 5, 13, ogf. Nep. Dion. 2; — 2) „bes.“ (som causa pro effectu): den ved Bedøvelse frembragte dybe Sovn, Bedøvelse, „poet.“ ogf. f. somnus el. Sovnen; — ejus (junci) semine somnum allici, sed modum servandum, ne sopor fiat, Plin. 21, 71; sopore placans artus languidos, Attius ap. Cic. Div. 1, 22; men Lucr. 4, 455: quum suavi vinxit membra sopore Somnus; *cf.* Virg. Aen. 4, 522; — *navnl.* ogf. som Person findes Sopor f. Somnus, Virg. Aen. 6, 278, Propert. 1, 3, 45, o. Stat.; — *bb)* *df.* ogf. a) *pragmant* f. Bedøvelsen; — *vid.* Plaut. Amph. 1, 1, 148 *figd.*; *ligel.* Lucr. 3, 466: gravi lethargo fertur in altum Aeternumque soporem; — b) *figefom* d. germaniske *Schlaf*: Zindigen paa Sovedrift; — laevumque soporem... tetigisse sagitta, Stat. Silv. 2, 3, 29; — B) „ment.“: Sovnighed, Dørlighed, Efterladenhed, *obl.*; — torpere ultra etc., sopor et ignavia videretur, Tac. Hist. 2, 76; *ligel.* Martial. 7, 42: Inde sopor nobis et placet alia quies.

soporatus, 3, f. und. *soporo*. — *sōporifer*, a, um, [sopor, fero]: sovbringende, dyssende el. bringende i Sovn; — ∞ papaver, Virg. Aen. 4, 486; ∞ lac, Plin. 19, 38; — „poet.“ ogf.: ∞ aula Somni, Ovid. Met. 11, 586; ∞ Lethe, *id.* Trist. 4, 1, 47. — **sōporō*, (avi), atum, 1, v. a.; 1) „egenl.“: dysser i Sovn, bedøver; — si iterum soporatur, (at der bedøves), Plin. 28, 29; — ostent in partic. pass.: soporatos invadere... hostes, Ovid. Am. 1, 9, 21; soporata aquatilia etc., *vid.* Plin. 10, 97; — II) „overf.“ m. Tings- o. Begrebsobjecter: A) stiller el. slæmmer, *obl.*; — soporant Imbre rogam, (sluffe), Stat.; recruduit soporatus dolor, Curt. 7, 1; — B) forlymper men veddyssende el. sovbringende Kraft; — Vique soporatum Stygia (ramum) etc., Virg. Aen. 5, 855; *cf.* *id.* *ibid.* 6, 420: melle soporatum... offam etc.; o. — *sōporus*, 3: hørende til Sovnen; (poetisk Ord); *df.* 1) sovbringende, nox, Virg., Lucan.; — II) sovnerulsen; — vinoque soporos (invadunt), Val. Fl.; — [sopor].

Sōra, ae, f.: romertsk Coloni ved Trieste, isse langt fra Arpinum, Plin. 3, 9, Liv. 7, 28, ostere; — B) *df.* *Sōranus*, 3: foranst, ager, Liv., transfuga, *id.*; men ∞ augur, Cic. Div. 1, 47, (med Hensyn paa Soranernes Dyrctro). — *Sōraete* (ogf. Saurate), is, n.: høit Værg i Cetrurien, med et Voldstempel, Plin. 2, 95, Hor. Od. 1, 9, in., Virg. Aen. 7, 696, o. A.; — som mafculin Biform har Plin. 7, 2: ad montem Soractem. — *sōræcum*, i, n., *σώρακος*: Kurv el. Kiste til at bære i, Plaut. Pers. 3, 1, 64; *cf.* Fest. p. 297, (Müll.). — *Soranus*, 3, f. und. *Sora*.

sorbeo, iui, 2, v. a., [sibiliter og omsat af *σώρω*]: søber i mig el. indsøber; — ∞ erudum ovum, Plin., margaritas aceto liquefactas, Suet. Calig. 37; — *co-* mist *er*: sorbet dormiens, (om den Snorkende), Plaut.; men som Ordspøg: Simul flere sorbereque, haud facile est, *id.* Most. 3, 2, 101; — II) „fig.“ (men alene poet. o. efteraug.): at inddriffe i sig, *navnl.* et Eggdoms- hof, Lucr. 6, 1128; *ligel.* alm. at opsluge, *obl.*, *vid.* Virg. Aen. 3, 422, o. Plin. 2, 82; „poet.“ ogf. om Zifden, Ovid. Met. 9, 172: sorbent avidae praecordia flammae; — B) „ment.“: — quid eum non sorbere animo? quid non haurire cogitatione? etc., (med el. i Tanterne at opsluge el. tilegne sig Alt), Cic. Phil. 11,

5; men id. Qu. Fr. 3, 9: ut ejus ista odia non sorbeam solum, sed etiam concoquam (ei alene indæder det i mig, men ogs. finder mig deri).

*sorbilis, e: til at sebe el. driffe, ovum, Cels., cibi, Colum.; — sorbillo, are, v. a.: smaafeber el. smaa-drifter, cyathos, Ter. Ad. 4, 2, 52; men „overf.“: sorbillantibus saviis etc., Appul.; — sorbilo, adv.: sebede; df. „overf.“ ligesom mundfuldvis el. draabevig; — ∞ vititandum mihi (d. e. i Trang), Plaut. Poen. 1, 2, 185; — sorbitio, onis, f.: Søben el. Driften, men sædv. concret: Driffe el. Suppe; — ∞ liquida, (Søbemad), Phaedr.; navnlf. Eygesuppe, Cels., Senec.; ∞ ex farina: Melisuppe, Plin.; men „poet.“: sorbitio tollit quem dira cibus, Pers. 4, 2, (d. e. Socrates); o. — sorbitium, i, n.: = frgd., Seren. Sammon., inc.; — [sorbeo]. — sorbitunculā, ae, f., demin. af sorbitio, Marc. Emp., Hieronym. — sorbum, i, f. und. flgd. — sorbus, i, f.: Spurvetræet, (sorbus domestica L.), Colum., Plin. 16, 30; — df. sorbum, i, n.: Berret el. Frugten deraf, Colum., Plin., Virg. Ge. 3, 380.

sordēo, ēre, v. n., [sordes]: at være smudsig el. uren, obf.; i „egentl.“: — Jam lavisti? ... Ph. Num tibi sordere videtur? Plaut. Truc. 2, 4, 27; non splendeat toga, ne sordeat quidem, Senec. Ep. 5; cf. Gell. 9, 2: incola sordentium ganearum; — II) „fig.“: A) „overf.“: at være uanselig el. ringe i sit Slag; — haud sordere visus est Festus dies, Plaut. Poen. 5, 4, 6; ignobilia nimis et sordentia (verba), Gell. 19, 13; cf. id. 2, 23; — B) „ment.“: at være lidet anset, at være ringagtet, obf.; — adeo se suis etiam sordere etc., Liv. 4, 25; quibus sordent omnia, quae natura dictavit, Quintil. 8, proem. 26; cf. Virg. Ecl. 2, 44, Hor. Ep. 1, 11, 4, o. id. ibd. 1, 18, 18.

sordēs, is, f.: Smudsigbed, Urenhed; i „egentl.“: a) oftest i pl.; — in sordibus aurum inhaerescere, Cic. N. D. 2, 57; sint sine sordibus ungues, Ovid.; cf. Hor. Od. 2, 10, 7; — b) in sing., vid. Hor. Ep. 1, 2, 53, o. Lucr. 6, 1269; — II) „fig.“: A) „overf.“: den sædv. smudsige Sørgebragt; df. ogs. f. Sorg; — te nunc ... sic jacere in laerimis et sordibus, Cic. Fam. 14, 2; cf. id. Pis. 36, oftere, Liv. 6, 16, Suet. Vitell. 8, o. Tac. Ann. 4, 52; — B) „ment.“ el. „ethisf.“: 1) „alm.“ om en Person el. et Forbødsdinghed el. Elstbed el. Foragtelighed og saa at lige Smudsigbed; — ex summis et fortunae et vitae sordibus etc., Cic. Brut. 62; neque alienis unquam sordibus obsolecit (virtus), Cic. Sen. 28; illum in infamia relinqui ac sordibus, id. Att. 1, 16; taedio sordium etc., vid. Liv. 4, 56; men sordes illae verborum, (vulgare el. pøbelagtige Ord el. Udtryk), Tac. Orat. 21; — b) df. concret: den smudsigste og nedrigste Del af Høvelen; — apud sordes urbis et saecum etc., Cic. Att. 1, 16; cf. Plin. Ep. 7, 29; men sordes et obscuritas partium etc., Tac. Hist. 1, 84; — ogs. som Skældsord: o tenebrae ... o sordes, (du smudsige Menneske!) etc., Cic. Pis. 26; — 2) „bef.“: smudsig Gierrighed, Gnieragtighed, Narighed, obf.; a) in pl.; — vid. Cic. Mur. 36: (P. R.) non amat profusas epulas, sordes et inhumanitatem multo minus; ligef. Quintil. 6, 3, 74: incensus ejus sordes etc.; cf. Plin. Ep. 2, 6: istam luxuriae et sordium novam societatem etc.; men sordes obicere alicui, Hor.; cf. id. Sat. 2, 5, 105; — b) in sing.; — nullam in re familiari sordem etc., Cic. Flacc. 3; cf. Tac. Hist. 1, 52: sordem et avaritiam alicujus integre mutare. — sordescō, dui, 3, v. n., incho. af sordēo: at blive tilsmudset; — manibus sordescere vulgi, vid. Hor. Ep. 1, 20, 11; ∞ manus, Plin.; — men „overf.“: ∞ ager, (bliver overgroet el. forømt), Gell. 4, 12. — sordiculā, ae, f., demin. af sordes; ringe el. lidet Snaus, Marc. Emp. — sordidatus, 3, [af sordidus, ligesom albus af albus, etc.]: som bærer smudsig

klæder; — Scin' hanc, quam dicit sordidatam et sordidam? Ter. Heaut. 2, 3, 56; ∞ servi, Cic.; ∞ mancipia, id.; — bef. bares flige klæder som Tegn paa Sorg, oftest isølge en Anklage, ogs. isølge Dødsfald el. anden Ulykke; — quum excitavi maestum ac sordidatum senem, Cic. d. Or. 2, 47; men id. Pis. 41: nec minus laetabor, quum te semper sordidum, quam si paulisper sordidatum viderem; f. ogs. Liv. 3, 47, o. id. 6, 20; ligef. Cic. Verr. 2, 25: Romani venerunt sordidati, maxima barba et capillo etc.; f. ogs. Suet. Vitell. 15; — b) ogs. „ment.“, men alene efterel., o. in superl.: ∞ conscientia, Sidon.

sordide, adv. af sordidus: smudsig, i Snauset; — superl., ∞ tractus per plateas, Lamprid. Heliog. 33; — II) „fig.“: A) „overf.“: smudsig, lavt, gement, obf.; — quo sordidius et abjectius nati sunt, Tac. Orat. 8; eum (victum) sordide invenisse etc., Gell. 15, 4; — B) „ment.“ o. „ethisf.“: — ∞ dicere, Cic. d. Or. 2, 83, concionari, id. Att. 15, 2; — men ∞ facere: at haudie smudsig el. farrigt, obf., Suet. Dom. 9; ligef. ∞ gerere consulatum, Plin. Ep. 3, 9; cf. Cic. d. Or. 2, 86. — *sordido, are, v. a.: tilsmudset, Sidon., Lactant.; o. — sordidulus, 3, demin.: noget smudsig el. uren; ∞ toga, Juvenal. 3, 149; — ogs. „fig.“: neget flet, obf.; ∞ servuli, Plaut. Poen. 1, 2, 58; — [af flgd.].

sordidus, 3, [sordeo]: smudsig, tilsmudset, uren; i) „egentl.“: — ∞ amictus, Virg. Aen. 6, 301, fumus, Hor.; ∞ mappa, id., lana, Ovid.; ∞ nati, Hor. Od. 2, 18, 28; cf. id. ibd. 2, 1, 22; — compar., ∞ toga, Martial.; superl., ∞ puer dentibus, Petron.; — calcatis sordibus ovis (Auctumnus), Ovid. Met. 2, 29; men ∞ terga suis (som roget), id. ibd. 8, 648; — som Sentens fan mærkes: Saepē est etiam sub polliolo sordido sapientia, Caecil. ap. Cic. Tusc. 3, 23; — b) navnlf. ogs. om Landet (i Modfætn. af Syen, oftest „poet.“); — ∞ rura, Virg., aratra, Claudian., tecta, Lucan.; ∞ otia, (i. e. ruris otia), Martial. 1, 56; dog ogs. ∞ villula, Cic. Att. 12, 27; men ∞ panis, Plaut., Senec.; — II) „fig.“: A) „overf.“: smudsig, d. e. flet el. tinge i sit Slag; — homini egenti, sordido, sine honore, sine censu, etc., Cic. Flacc. 22; cf. id. Att. 8, 4: nunquam reo cuiquam, tam humili, tam sordido ... tam praecise negavi, quam hic mihi; — ligef. in superl., ∞ cuique agrum divisisse, etc., Liv. 1, 47; men id. 22, 25, om Hødselen: loco non humili solum, sed etiam sordido ortus; — B) „ment.“ o. „ethisf.“: smudsig el. uren, uædel el. nederbrægtig, obf.; 1) „alm.“: — ut quisque sordidissimus videbitur etc., Cic. Phil. 1, 8; homo furiosus et sordidus, id.; cf. id. Pis. 41; hær sordidus modestus sordidatus; — ligef. om en Haandtering el. Svøfsel, ogs. om andre Forbødsel, navnlf. ogs. om Tæsen; illiberales et sordidi quaestus etc., Cic. Off. 1, 42; ∞ lucrum, Quintil.; cf. Ovid. Am. 1, 10, 48; sordidissima ratio et inquinatissima, Cic. Off. 2, 6; ∞ repulsa, (bæffæmmende), Hor.; ∞ nomen (sarracum), Quintil. 8, 3, 21; ∞ verba, id.; ogs. absol.: sordidum est, m. Subjæctesætning, (det er smudsig el. nedværdigende), Cic. d. Rep. 1, 5; ligef. id. Off. 2, 14: tum etiam sordidum ad famam (est), committere, ut etc.; ligef. id. Lael. 17: qui pecuniam praeferre amicitiae sordidum existiment; — 2) „bef.“: smudsig, d. e. farrigt el. gniæagtig; — vid. Hor. Sat. 1, 1, 65 o. 96; ligef. ∞ cupidio, id. Od. 2, 16, 16; opp. sumptuosus, Plin. Ep. 2, 6. — *sorditudo, inis, f.: Smudsigbed; — Ut mihi absterseunt omnem sorditudinem! Plaut. Poen. 5, 2, 10; o. — sordulentus, 3: som bærer smudsig klæder, Tertull.; — [sordes].

sorex, (Ogs. sorex), icis, m., [sibileret af *ῥοαξ*]: Epidisnusen, hverem Ordspregt: sorex suo indicio perit; vid. Donat. ad Ter. Eun. 5, 6, 23; hær. ogs. so-

ricina nenia, Plaut. Bacch. 4, 8, 48; f. egf. Plin. 2, 41, cftere, o. A. — *sorcinus*, 3, f. und. frgd. — *sorites*, ac, m., *σοριτης*: en ved Grundenes Sammenhebnng tilveiebragt falsk Slutning, egf. acervus cf. acervalis, Cic. Div. 2, 4; men id. Acad. 2, 16; quum aliquid minutim et gradatim additur aut demitur, sortitas vocant etc.; cf. Senec. Benef. 5, 19. — *sorix* cf. *saurix*: etflags udsigtstingl. Mar. Viet.

soror, *oris*, f.: *Søster*; — *mea soror gemina germana*, Plaut. Mil. gl. 2, 4, 30; ligel. *germana*, Cic. Mil. 27; *Jovis*, (d. c. *Juno*) *Hor.*, Ovid.; *Phoebe*, (d. c. *Roma*) *id.*; *doctae*, Tibull., Ovid., e. *novem*, *id.*, (d. c. *Mufterne*); men *genitae nocte*, egf. *crinitae angue*, egf. *viperae*, (d. c. *Kurierne*) *id.*; endel. *tristes*, Tibull., egf. *tres*, Propert., *Hor.*, Ovid., (d. c. *Parcerne*); — *sem Ordis fregit mactes*: bonae mentis soror est paupertas, Petron.; — *b) poet.* c. absol. *finde* egf. *sorores*: f. *Mufterne*, Propert. 3, 1, 17, f. *Parcerne*, Catull. 61, 326, Ovid., Martial., f. *Danaiderne*, Propert. 4, 7, 67, e. Ovid. Her. 14, 15; — *II) overf.*: A) *Beninde*, *Kæreste*, cel., *vid.* Virg. Aen. 1, 322, o. Martial. 2, 4; — *B) em Ting*, *sem ere* cf. *hvisse ligesem parvis ferbundne* cf. *sammenligende*; — *faal. om Dænderne*, Plaut. Poen. 1, 3, 9, *em Dæderne*, Catull. 66, 51, *em Værter*, Plin.; *faal. id. 13, 9*: minus speciosae sed sapore caryotarum sorores, etc.

sororecula, ae, f., demin. af *soror*: *liten Søster*, Plaut. frgm. ap. Priscian. — *sororecida*, ae, m., [*soror*, *caedo*]: en Søstermorder, Pseud. Cic. p. Dom. 10. — *sororculata vestis*, Plin. 8, 74 (*Haid.*, *isal rimel. hede orbiculata*, d. c. m. *runde figurer*), *inc.* — **sororio*, are, v. n.: *ligesem Søstre paa engang at vere* cf. *tilstige*, navn. *em Grytterne*, Plaut. frgm. ap. Fest., o. Plin. 31, 33; e. — *sororius*, 3: *føsterslig*, *coena*, (i *Udsedning af den fundne Søster*), Plaut. Cure. 5, 2, 60; *moenia*, (som *Søstern Dido havde bygget*), Ovid. Fast. 3, 559; men *oscula*, (ligesem det gives til cf. *af en Søster*), *id.*; — *not.*: *Sororium Tigillum* hed et *Juno* dedragt Sted i Rom; *vid.* Liv. 1, 26 fin., e. Aur. Viet. Vir. ill. 4; — [*soror*].

sors, *tis*, (nom. *sortis*, Plaut., abl. *sorti*, *id.*, Virg. Ge. 4, 165, o. A.), f., [2. *sero*]: 1) *egentl.*: *Lod* (til *Lodfastning*); — *conjicere sortes in situlam*, Plaut., in *hydrium*, Cic. Verr. 2, 51; ligel. *sortes ponere in situlam*, Liv. 41, 18; egf. absol.: *sortes conjicere*, Plaut. Casin. 2, 6, 34, o. Cic. Lig. 7, egf. *dejicere*, Caes., Virg.; cf. Liv. 21, 42: quum in id sors dejecta esset, (da man faldede *Lod* derom); *sortes miscere*, Cic., *ducere* cf. *educere*, *id.*; men *id. Att. 1, 19*: quum de consularibus mea prima sors exisset; cf. Liv. 21, 42: ut cujusque sors exciderat; — egf. *Lod i et Lotteri*, Suet. Aug. 75, o. Spartian.; — *II) overf.*: A) *abtract*, *offici publicifit*: *Lodfastning*; — *quaestorem habes... eum*, quem sors dedit, Cic. Qu. Fr. 1, 1, 3; men *id. Verr. 2, 6*: simul atque ei sorte provincia Sicilia obvenit; men Liv. 4, 37: cui ea provincia sorte evenit; men *id. 28, 45*: Caccilio sorte evenit, ut etc.; men *id. 35, 6*: comitia suae sortis esse; — *sorte ductus*, Cic., Tac., o. A.; *sorte agros legionibus assignare*, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 20; de se ter sortibus consultum, Caes. B. G. 1, 53; extra sortem renunciari, *vid.* Cic. Verr. 2, 51; cf. Suet. Caes. 20: extra sortem agrum Campanum dividere; — *B) det ved Lodfastning* cf. *ved anden Tilfældigse Erholdte* cf. *Tidste*; *df. navn.*: 1) et *Drafløst*, (der ofte meddeltes *strevet paa etflags Lodsfedel* cf. *Tablle*); — *vid.* Cic. Div. 1, 31; ligel. *id. ibd. 2, 56*: quum illa sors edita est opulentissimo regi Asiae, etc.; men Enn. *ibd. 1, 21*: Quo sese vertant tantae sortes somnium (f. *somniorum*: *Værker i Drømme*); cf. *responsa sortium*, Liv. 1, 56; men *sortes Liciae*, (fra *Apollon's Drafløst* i

Pyrien), Virg.; *Phoebeae*, Ovid., *faticinae*, *id.*, *sacrae*, *id.*; — 2) *Lod* cf. *Stabne* cf. *Bestemmelse* cf. *Del*; — *Nescia mens hominum fati sortisque futurae*, Virg. Aen. 10, 501; cf. *Hor. Sat. 1, 1, in.*, e. *id. Od. 2, 10, 14*; in alienae sortis exemplo, (ved at *stue andres Kamp* cf. *Stabne*), Liv. 21, 43; men *ultima sortis homines*, (af ringeste Stand cf. *Biskaar*), Suet. Aug. 19; — *seminea sors*, (Vindekonnct), Ovid., egf. *altera sors*, *id.*; men *id. Fast. 6, 30*: Saturni sors ego prima fui, (hans første Barn); — egf. c. gen.; nobis quoniam prima animi ingenique negata sors est, Liv. 22, 29; cf. *id. 1, 34*: in nullam sortem bonorum natus, (opp. omnium bonorum heres); — 3) i *Forrettingsproget*, *erf.*: *formue*; *df. den paa Rente udsættende Capital*; — *Et sors et senus*, Plaut. Most. 3, 1, 122, *ostere*; cf. *Ter. Ad. 2, 2, 35*; men Liv. 6, 14: multiplici jam sorte exsoluta; men *sors sit ex usura*, Plin. praef. med.; f. egf. Cic. Att. 6, 1, o. Martial. 5, 42; — *sorsum* (—us), f. und. *seorsum*.

sorticula, ae, f., demin. af *sors*: *liden Lodsfedel*; — *sorticula in urnam cum ceteris demissa*, etc., Suet. Ner. 21. — *sortifer*, i, m., [*sors*, *fero*]: *sem giver Drafløst*, *Eftet til Jupiter Ammon*, Lucan. 9, 512; (al. *sortiger* m. f. *Bem.*). — *sortiger*, a, um, [*sors*, *gero*], f. und. frgd. — *sortillegus*, 3, [*sors*, *lego*]: *spaaende* cf. *propheterende*, Delphi, *Hor. A. P. 219*; — *II) subst.* *sortilegus*, i, m.: *sem udslyder Drafløst*, *Regnudsætter*, *Epaamant*, Cic. Div. 1, 58, e. *id. ibd. 2, 53*, egf. *Lucan. 9, 581*.

sortio, *ire*, *activ* *Visform* af *sortior*: *faster Lod*, *sem verb. fin. alene ferd.*; — *Tibi permitto, tute sorti*, Plaut. Casin. 2, 6, 43; ligel. *inter se sortiant*, Varr. ap. Non.; egf. c. acc.: *Inter se sortiunt urbem aique agros*, Enn. *ibd.*; — *II) deriv.* egf. *classit* in *partie. perf.* *sortitus*, 3, m. *pass.* *Bem.*: *phorum der er faster Lod*, *bestemt ved Lodfastning*; — *ab his consiliis, quae erant sortita in singulos candidatos*, etc., *vid.* Cic. Att. 4, 16; cf. *Propert. 4, 7, 55*, e. *id. ibd. 11, 20*; — *hb) df. abl.* *sortito*, *sem adv.*; a) *efter* cf. *ved Lodfastning*; — *Jovis sacerdotem sortito capi* etc., Cic. Verr. 2, 51; cf. *Suet. Aug. 30*, o. A.; — *b) efter en Stabne* cf. *Tilfældigse*; — *vid.* Plaut. Merc. 1, 2, 25, o. *Hor. Epod. 4, in.*

sortior, *sortitus* *sum*, 4, v. *dep. n. o. a*; *I) neutr.*: *faster Lod*; — *Conjiciam sortes in sitellam*, et *sortiar Tibi* et *Chalino*, Plaut. Casin. 2, 5, 34; men *Cic. Verr. act. 1, 8*: quum praetores designati sortirentur etc.; men *Tac. Hist. 2, 41*, *em Legionerne*: *de ordine agminis*; cf. *Suet. Claud. 7*: *sortiri de altero consulatu*; — egf. *er Sortientes*, (*Κληρούμενοι*, de *Lodfastende*): *Ragnet paa en Comedie af Dithilus*, *vid.* Plaut. Casin. prol. 32; — *II) ostere act.*: A) *egentl.*: *faster Lod derom*; in *tempp. perf.*: *erholder ved Lodfastning*; a) c. acc.; — *ut consules inter se provincias compararent sortirentur*, Liv. 42, 31; (men *id. 38, 35*, *er provincias alene underforstaaet*); egf. *de provinciam cum collega*, Cic. Fam. 1, 9; — *frmdelcs* *judices*, *id.*; *dicas*, *id. Verr. 2, 17*; men *poet.*: *regna vini talis*, *Hor. Od. 1, 4, 18*; cf. *id. ibd. 3, 1, 15*; — *sortius* *est peregrinum* (*provinciam*), Liv. 39, 45; cf. *Suet. Caes. 18*, o. *Plin. Ep. 6, 22*; — *b) m. Relativ.* *fastning*; — *ut inter se sortirentur*, *uter etc.*, Liv. 42, 4; non considerare, sed quasi sortiiri, quid loquere, Cic. N. D. 1, 35; cf. *id. Fat. 20*; — *B) overf.*: a) at *dese imellem sig* cf. *overtage tilfammen*; — *pariterque laborem Sortiri*, etc., Virg. Aen. 8, 444; cf. *ibd. 3, 634*, e. *ibd. 9, 174*; — *b) udvælger* cf. *epfoger*; — *subolem armento sortire* etc., Virg. Ge. 3, 71; men *fortunam* (i. e. *locum*) *oculis*, (soge med *Vinene*), *id. Aen. 12, 920*; *matrimonium*, *Justin.*; — *c) opnaar* cf. *erholder*; (*faal. oftest in tempp. perf.*); — *mediterranea Asiae sortiti* etc., Liv. 38, 16; cf. *id. 3, 58*: gens

Claudia, regnum in plebem sortita, etc.; f. ogf. Hor. Sat. 1, 6, 53, effere, ogf. Suet. Aug. 99; ligef. Plin. Ep. 1, 3: reliqua rerum tuarum post te alium atque alium dominum sortientur; hoc numquam tuum desinet esse; men fata quis tam tristia Sortitus unquam? Senec. Phoen. 244.

sortis, is, f., vid. sors ab in. — sortitio, onis, f., [sortior]: Løstafning; — dum sortes aequantur, dum sortitio fit, Cic. Corn. frgm.; ∞ provinciarum, (derom), id. Phil. 3, 10, offere, o. A.; — ogf. in pl., Suet. Aug. 29. — b) df. sortito, abl. fem adv., f. und. sortio. — sortitor, oris, m., [sortior]: fem kastet Løb; — ∞ urnae, Senec. Troad. 982. — 1. sortitus, 3, part. af sortio o. sortior. — 2. sortitus, us, m., [sortior]: Løstafning; — Si etc., etiam specula in sortitu'st mihi, Plaut. Casin. 2, 4, 26; — ogf. in pl.; quae (virgo) sortitus non pertulit ullos, (hvorend der aldrig er kastet Løb), Virg. Aen. 3, 323; — B) „meten.“: Løb el. Tæring (til Løstafning); in pl., Stat.; — b) df. „overf.“: Løb el. Stæbne, ligef. in pl., id. — sōry, ŷos, n., σῶρυ: en Gidsart, rindel. Aramantfænen, Plin. 34, 30.

sos, f. eos, vid. „is“ ab in. — Sōsius, Sosia: romerst Elægtis: o. Personønavn; vid. Cic. Att. 6, 1, oftere, ogf. Suet. Aug. 17; — ogf. marfus Sosii fem ansete Boghandlere i Rom paa Heratius Tid; vid. Hor. Ep. 1, 20, in., o. id. A. P. 315; — B) df. Sōsianus, 3: benævnt efter en Sōsius; — ∞ Apollo, (en Villkørlig stotte af Guden Apollo, der af en Dæmper Sōsius var bragt fra Syrien til Rom), Plin. 13, 11, o. id. 36, 4.

sospes, itis, (fem. ogf. sospita, ae), adj., [rimel. best. m. sōs, i. e. salvus]; 1) act.: frelsende el. reddende; best. subst.: Frelser, Frelserinde; — Ennius sospitem pro servatore posuit, Fest. p. 300, (Müll.); templum Junonis sospitae, vid. Cic. Div. 1, 2; cf. id. N. D. 1, 29, o. id. Mur. 41, ogf. Ovid. Fast. 2, 56; — II) pass.: frelst, reddet, ufrædt, ufrænt el. lyffelig, salvus; — filium Tuum modo in portu... vivum, salvum et sospitem Vidi etc., Plaut. Capt. 4, 2, 92; cf. August. ap. Suet. Aug. 28; men Liv. 2, 49: ut (dii eos) sospites brevi in patriam restituant; cf. Hor. Od. 3, 14, 10; men ibd. 1, 36, 4: Hesperia sospes ab ultima; ligef. ibd. 1, 37, 13: Vix una sospes navis ab ignibus etc.; — ogf. om Begreber: gunstig, lyffelig, dæns, Plaut. Poen. 5, 4, 15, cursus, Hor. Carm. Sec. 40.

sospita, ae, vid. sospes ab in. — *sospitalis, e: frelsende; (for: o. efterel. Død); — Qui tibi sospitalis fuit, etc., Plaut. Pseud. 1, 3, 18; ∞ sol, Macrob., deus, id.; o. — sospitas, atis, f.: Frelse el. Sundhed, (opp. pestis), Macrob.; — [sospes]. — sospitator, oris, m.: en Frelser, (etterel. Død), Appul.; — ∞ nostri generis, (i. e. Christus), Arnob.; — df. fem. sospitatrix, icis: Frelserinde el. Frelsende, dea, Appul.; af — sospito, are, v. a., [sospes]: redder el. bevarer el. opholder; (archaisk Død, best. i Religionsfproget); — Regnumque nostrum sospitent superstientque, Enn. ap. Non.; cf. Liv. 1, 16, (af en Bonfermular); ligef. Catull. 34, fin., til Diana: Romulique Ancique, ut solita es, bona Sospites ope gentem! — men utens. Religionsfproget, vid. Plaut. Asin. 3, 93.

Sōtādes, is, m., Σωτῆδης: Navnet paa en unglig Digter, Martial. 2, 86; — B) df. 1) Sōtādēus, 3: fotadist, versus, Quintil. 9, 4, 90, Auson., o. A.; — 2) Sōtādīcus, 3: = frgr., versus, Plin. 5, 2; ogf. absol.: in Sotadicorum libro etc., Gell. 7, 9.

sōter, ēris, m., σωτήρ: en Frelser el. Opholder, qui salutem dedit, vid. Cic. Verr. 2, 63; — ara Jovis Soteris, vid. Serv. ad Virg. Aen. 8, 632. — sōtēria, orum, n., σωτήρια: Helbredelsesfest, Martial. 12, 56; — ogf. som Titel paa et Lyfkoningsdigt el. Anbetning af en Helbredelse, Stat. Silv. 1, 4. — Sōtiātes, um, m., Caes. B. G. 3, 20, o. Sotiates, Plin. 4, 33: Goff i

Gall. Aquit., (hod. Sôs, Dep. du Gers). — sozusa, ae, f., σῶζουσα. (den Frelsende): en Benævnelse paa Bæren artemisia el. serpyllum majus, Appul.

spadicarius, 3, [spadix]: fem farver fastaniebrun, Jul. Firm. — spadiceum, i, n., Biferum af figd., Ammian. 24, 3. — spadix, icis, comm., σπῆδῖς; 1) „egent.“: en med Frugten afsvæven Palmegren, avulsus e palma termines cum fructu, vid. Gell. 2, 26; — II) df. „overf.“: A) adj.: fastaniebrun, (neml. lige som Palmens Frugt el. Daddelen), vid. Gell. l. c.; men Virg. Ge. 3, 81: honesti Spadices glaucique (sc. equi); — B) subst.: eflags vledt el. umantigt Strangeinstrument, Quintil. 1, 10, 31, (hvore acc. pl. spadices).

spado, ōnis, m., σπάδων: fem er berøvet Manddommen el. Aflekræften; hvf. ogf.: qui natura spadones sunt etc., Digest., — df. „bef.“ Eunuch el. Castrat el. Gilding; vid. Liv. 9, 17, Hor. Epod. 9, 13, Juvenal. 14, 91, o. A.; — II) „overf.“ om ufrugtbare Planter, (der neml. ikke sætte Frø), Colum. 3, 10, o. Plin. 13, 8; saal. ogf. om en Sivart, id. 16, 66; df. — spādōnatus, us, m.: Manddommens Graværelse el. Berøvelse, Tertull. — spadōnis, 3, [spado nr. II], om Bærtene: ufrugtbare el. uden Frø, laurus, Plin. 15, 39, mala, id. 15, 15. — spaerita (f. spaeerita), ae, f., σπαίρις: eflags rund Kage, Cat. R. R. 82. — spagas: eflags Beg i Åfen, Plin. 14, 25.

sparganion, i, n., σπαργάνιον: eflags Plante, germ. Jgelstelte, Plin. 25, 63. — 1. spargo, rsi, rsum, 3, (inf. parag. spargier, Hor. Od. 4, 11, 8), v. a., [best. m. σπάρω]; 1) „egent.“: stroer el. udstroer el. bestrøer, sprænger el. spretter, besprænger el. besproitter, odf.; — ∞ semina, (af saae), Cic., Quintil., Ovid.; cf. Cic. R. Am.: quem sua manu spargentem semen etc.; men „pect.“: ∞ dentes, (saee Dragetænderne), vid. Ovid. Met. 3, 105, o. ibd. 4, 572; — ∞ numos de rostris, Cic. Phil. 3, 6; ∞ flores, Virg., Hor.; men ∞ hastas, tela, etc., (udflynge), Virg., Ovid.; cf. Enn. Ann. 8, 46: Hastati spargunt hastas, sit ferreus imber; — ∞ arenam pedibus, (spærse i Veiret), Virg.; men ∞ humum foliis, (bestroee dermed), id.; ligef. ∞ caput mola salsa, Hor. Sat. 2, 3, 200; ∞ humerum capillis, id.; men m. græf Construction: sparsus temporis canis, vid. Ovid. Met. 8, 567; cf. id. ibd. 15, 790; — ∞ nubes humorem etc., Lucr. 6, 629; cf. Hor. Epod. 5, 26; men ∞ aram agno immolato, (besprænge med Blodet deraf), id. Od. 4, 11, 8; cf. ibd. 2, 6, 23; — aureis maculis sparsus (anguis: sprængt af pletter), Ter. Heaut. 5, 5, 18; f. ogf. Virg. Ecl. 2, 41; ligef. tectum... auro aut coloribus sparsum, Senec.; ligef. Ovid. A. A. 1, 71: praeclis sparsa tabellis (porticus); — endel. i Deconomien, absol.: Age, sparge (spræng Vand), etc., Plaut. frgm. ap. Gell. 18, 12; ligef. verrite aedes, spargite munde, Titinn. ap. Charis.; cf. Cic. Parad. 5, 2: qui verrunt, qui spargunt, etc.; — ligef. absol. i Skrigsfproget, Quadrig. ap. Gell. 9, 1: sagittarius cum funditore utrinque... spargunt fortissime; — II) „fig.“: A) „overf.“: udstroer i Mængde, udbreder el. fordeler, odf.; — fluere ac miti spargique etc., Lucr. 6, 923; men ruit spargitque canes (aper), Ovid. Met. 8, 343; ligef. sparsam tempestate classem etc., Liv. 37, 13; cf. Tac. Hist. 3, 46: exercitum spargi per provincias; men spargit natura cornua in ramos, Plin.; ligef. spargit radios in orbem (gemma), id.; men Distat enim, spargas tua prodigus, an etc., (om du berikstet dit Gødd, eller osv.), Hor. Ep. 2, 2, 195; — ∞ se in fugam, Liv. 33, 15; men „pect.“: Saee solet scintilla suos se spargere in ignes, Lucr. 4, 610; men om Ålmen: ∞ se in lacus... in amnem Mosam, Plin. 4, 29; cf. spargi in sulcos, Lucan. 4, 142; — B) „ment.“: 1) „alm.“: at udstroee el. udbrede; — deos immortales sparsisse animos in corpora ho-

minum, Cic. d. Senect. 21; cf. id. Arch. 12, o. Ovid. Met. 8, 267; — 2) „bef.“: at indstree i Tælen el. at udstree igrænnem Tælen (neutr. fem. Rygte el. Måstauke, edl.); — ergo nunc ... Sparge subinde, (indstree el. lad fælde, edl.), Hor. Sat. 2, 5, 101; men em en Lærefætning: et adhuc spargetur omnibus locis, (vil blive indstreet), Quintil. 8, 3, 58; men id. 7, 2, 12: quas (suspiciones) spargere quam maxime varie oportebit; cf. Virg. Aen. 2, 98: hinc spargere voces In vulgus ambiguas; f. ogs. Quintil. 9, 2, 80; men Tac. Hist. 2, 58, m. Subjectisfactu: spargebatur, Albinum etc.; — III) partic. sparsus, 3, ogs. fem. adj.: udbredt el. grenet; — cuius (vitis) minor acinus, sparsior racemus, Plin. 16, 62; men For ... triplici sparsus, (i. e. vagus per tria fora), Martial. 8, 44.

*2. spargo, inis, f.: Etroen el. Sprængen, salis. Venant; — sparsilis, e: som lader sig adspredt, adspredt, Tertull.; — sparsim, adv.: adspredt, hift og her; — ∞ defluere, Appol.; cf. Gell. 11, 2; — sparsio, onis, f.: Besprængen (navnl. Tæatrets med veltugende Bænde); — in pl., Senec. Contr. praef. 5, o. id. Qu. N. 2, 9; — b) ogs. Udstroen el. Udfæsten af Bætaringer i Tæatret, Stat. Silv. 1, 6, 67; o. — sparsivus, 3: til at udfæste el. udslynge; — ∞ pila, Petron. Sat. 27, inc., (al. prasina); — [1. spargo]. — sparsus, 3, partic. v. adj. af 1. spargo.

Sparta, ae, f., „poet.“ ogs. Sparte, es, Σπάρτη: Sparta, Høvedstaden i Lacenien, offere Lacedaemon, (hod. Misitra); vid. Plin. 4, 8, Cic. Off. 2, 22, offere, Virg. Aen. 2, 577, o. A.; — den anden Form har Propert. 3, 12, in., Ovid. Met. 6, 411, offere, o. A.; — B) df. 1) Spartānus, 3: spartanff, virgo, Virg. Aen. 1, 316; cf. Propert. 1, 4, 6; ∞ disciplina, Liv. 38, 17; ∞ canis, Lucan.; men ∞ saxum, Martial. 1, 56, (spartanff Marmor); — b) df. subst. Spartāni, orum, m.: Spartanerne, Justin.; ogs. in sing., Plaut. Poen. 3, 5, 25; — 2) Spartiāticus, 3, res, Plaut. Poen. 3, 4, 9; — ogs. Spartiācus, 3, Taenarus, Appul., o. Sparticus, 3, myrtus, Virg. Cul. 399, ligesom Spartanus: spartanff; — 3) Spartiātes, ae, m., Σπαρτιάτης: en Spartaner, Plaut. Poen. 3, 5, 35, Cic. Tusc. 1, 43, offere, ogs. id. Div. 1, 34.

Spartiācus, i, m.: den bekjendte thraciske Gladiator, som forte Gladiatortrigen imod Romerne; — vid. Liv. epit. 96, Flor. 3, 20, Vell. 2, 30, ogs. Hor. Od. 3, 14, 19, o. id. Epod. 16, 5; — b) „meton.“ ogs. om Antonius, Cic. Phil. 4, 6. — Spartanus, 3, f. und. Sparta. — spartiārius, 3: hørende til el. benævnt efter Bæxten spartum; — ∞ Carthago (i Hispanien), Plin. 31, 43; — b) in neutr., spartaria (sc. loca: Egnen derom), id. 11, 8. — spartiōlus, i, m.; in pl.: etflags Brandfolk, rimel. benævnte efter de Ræstfiger el. Ræstlin, som de forte med sig, Tertull., o. schol. ad Juvenal. 14, 305; af — spartēus, 3: som er forfærdiget af Bæxten spartum; saal. m. funis, Cato, m. urnae o. amphorae, id.; — ∞ solea, Colum., hvf. ogs. absol. spartae, ae, f., id., Pallad., o. A.

Sparti, orum, m., Σπαρτοί, (af σπειρω: saacer, alts. de Saade el. af Ead Øpørne); saalees fastbes de hærnisskætte Mænd, som vorde op efter de af Cadmus saade Dragetænder, Hygin., Ammian. 19, 8, o. Varr. ap. Gell. 17, 3. — Spartiācus, 3, o. Spartiātes, ae, f. und. Sparta. — spartiōpōlios, i, f., σπαρτοπόλιος, (med isprængte graa Saar): Navnet paa en ube kjendt Udbesfen, Plin. 37, 73. — spartum, i, n., σπάρτον: en haapectig Bæxt, hvoraf snocæ Zeuge, sines Matter, osv., (f. und. sparteus); sandtes opvdl. i Hispanien omkring Carthago, og er rimel.: stipa tenacissima L., germ. Vfricmegræs; — vid. Plin. 19, 7, o. Varr. ap. Gell. 17, 3; magna vis sparti ad rem nauticam congesta, Liv. 22, 20; — II) „overf.“: en af Bæxten spartum snocet Line, Plin. 28, 11, o. id. 35, 40.

spārulus, i, m., demin. af 2. sparus: Brafen, en Fiskeart, Ovid. Hal. 106, o. Martial. 3, 60. — 1. spārns, i, m., (neutr. pl. spara, Lucil. ap. Fest.): etflags frum Eftudraaben, Etyd el. Lande, edl.; — vid. Liv. 34, 15; men Virg. Aen. 11, 682: Agrestisque manus armat sparus; cf. Sall. Catil. 56. — 2. spārns, i, m.: Guldbrafen, en Fiskeart, (sparus aurata L.), Plin. 32, 53, o. Cels. 2, 18. — s p a m a, atis, n., σπάμα: = figd., Plin. — spasmus, i, m., σπασμός: Krampe, Plin. 22, 9, offere; saal. ogs. hos Seribon. — spasticus, 3, σπαστικός: som lader af Krampe, Plin. 20, 29, offere.

spātangius, i, m., σπάγγος: etflags Øigel, Cod. Theod. — spātha, ae, f., σπάθη; I) „egenl.“: etflags aflangt og fadt Ræstflab til at røre famnen med, Eke el. Eter, edl.; — ∞ lignea permiscere, Colum.; cf. Plin. 34, 26, o. A.; — II) df. ifølge etflags Lighed: a) en Bæverfke; — spatha coire coguntur (stamen et subtemen), Senec. Ep. 90; — b) etflags bredt tvæagget Sværd uden Epids, Tac. Ann. 12, 35, Veget., o. A.; — c) Palme gren, el. dens Rapsel el. Bælg; vid. Plin. 16, 28; — III) efter Plin. 12, 62, o. id. 23, 53: er spatha el. spathe ogs. en Benævneffe paa Træet elate. — spāthaliū (spatal), el. -ion, i, n., σπαθάλιον el. σπατάλιον: en Palme gren, Martial. 13, 27, (i Dverfstriften); — II) etflags Armbaant, Plin. 13, 52, Tertull.

spātiator, oris, m., [spatio]: som gaacer el. spadferer; df. „overf.“: en Dagdriver; vid. Cato ap. Fest. p. 344, (Müll.). — spātiōliū, i, n., demin. af spatium: lidet Rum, Pallad. — spātiōr, atus sum, 1, v. dep. n., [spatium]; I) „egenl.“: gaacer el. spadferer, gaacer for at more mig el. for Bæstredens Etyd; — ∞ in xysto, Cic., Pompeja sub umbra, Ovid., o. Pompeja in umbra, Propert., (i. e. in porticu Pompeja); ∞ aggere in aprico, Hor. Sat. 1, 8, 15; ogs. ∞ summa arena, Ovid. Met. 2, 573; men absol., vid. Cic. R. Am. 21; — B) df. „alm.“: gaacer el. drager el. strider frem el. forbi, edl., incedo; — saal. Virg. Aen. 4, 62: Aut ante ora deum pingues spatiaur ad aras (Dido); cf. Ovid. Met. 4, 87, ogs. Quintil. 11, 3, 131 o. 135; men Virg. Ge. 1, 389: (cornix) sola in sicca secum spatiaur arena; f. ogs. Propert. 2, 10, 19; — II) „overf.“ om Ting: at udbrede sig; — spatiantia passim Brachia (arboris), Ovid. Met. 14, 629; ligel. spatiantes alae (aquilae): vide el. udftrætte, id. ibd. 4, 364; ligel. radices in summa tellure spatiantur, Plin.; cf. id. 17, 4: intus, ut in metallis, spatiente vena; men (Nilus) certis diebus ... per totam spatiatu Aegyptum (udbrede sig derover), secundus innatat terrae, id. 5, 10.

*spātiōse, adv.; I) i et vidt Rum, vide omfring; — (inula) fruticat spatiose, Plin. 19, 29; cf. id. 25, 53, offere; — compar., ∞ increvit fluvius, Ovid. Am. 3, 6, 85; — II) „overf.“ om Tiden: lange; — in compar., Tu quoque, qui aestivos spatiosus exigis ignes, Phoebe, etc., Propert. 3, 19, 3; o. — spātiōsitas, atis, f.: Rummelighed, Sidon.; af — spātiōsus, 3, [spatium]; I) „egenl.“: som indtager et stort Rum, rummelig, vid; df. ogs. „poet.“: stor, lang, bred, edl.; — ∞ stabulum, Colum.; ∞ insula, Plin.; ∞ loca, Quintil.; ∞ taurus, (opp. parva vipera), Ovid. Rem. 421; ∞ corpus, id. Met. 3, 56; ∞ limes, id.; ∞ frons cornibus, id. Met. 3, 20; men ∞ voces (med mange Etævfer), Quintil.; — compar., ∞ aedificia, Vitruv.; men Ovid. A. A. 2, 615: spatiosior aequo (Andromache: større el. høiere); superl., ∞ sedes hominum decorumque (Campus), Plin. Pan. 63; — II) „overf.“ om Tiden: lang, langvarig; — spatiosam fallere noctem, Ovid. Her. 1, 9; ∞ senectus, vetustas, id.; ∞ aevum, tempus, bellum, id.; — B) om andre Gienstande el. Begreber: vid, omfattende; — magna et spatiosa res est sapientia etc, Senec. Ep. 88.

spātiū, i, n., [rimel. best. m. pateo]; I) „egenl.“:

aabent cf. vidt Rum; A) „afm.“; — Per totum coeli spatium diffundere sese (solis lucem), Lucr. 4, 202; men id. 1, 427: spatium, quod inane vocamus, etc.; cf. ibd. 1001, ostere, ogf. Virg. Ecl. 3, 105; ligel. reliquum spatium, qua flumen intermitit, Caes. B. G. 1, 38; cf. id. B. C. 3, 61; — B) „bef.“; 1) begrændset cf. afmaalt Rum, Mellemrum cf. afmaalt Estræning; — longo itineris spatio etc., Caes. B. C. 1, 24; ligel. paribus intermissae spatiis (trabes), id. B. G. 7, 23; cf. Ovid. Met. 8, 794: Neve viae spatium te terreat, etc.; men Cic. N. D. 2, 19: spatiis immutabilibus etc.; magnum spatium abesse, (være langt borte), Caes.; ab tanto spatio (institui: saa langt borte), vid. id. B. G. 2, 30; — quod sit homini spatium a vestigio ad verticem, Plin. 7, 17; cf. Ovid. Met. 3, 95; men ∞ oris et celli, id. ibd. 2, 671; men trahit (aures) in spatium, (trækker dem i Røngden), ibd. 11, 176; — 2) Rum cf. Plads til en vis Bestemmelse, navn. Spadsfergang, Vedfølsøsbane, odf.; — vid. Cic. Leg. 1, 4 o. 5, id. d. Or. 3, 12 o. id. Fin. 5, 1; men velut decurso spatio, id. d. Senec. 23; cf. Ovid. Met. 2, 167: tritumque relinquunt Quadrijugi spatium, etc.; men Cic. d. Rep. 1, 26: delubris distinctam spatiisque communibus (urbem: med offentlige Pladser); — „poet.“ ogf.: det indre Rum i en Bygning; vid. Ovid. Met. 7, 670; — b) ogf. abstræct: Spadsfergang cf. Spadsfering, Gaaden cf. Gang, odf.; — duobus spatiis tribusve factis, Cic. d. Or. 1, 7; cf. id. Mur. 34, o. Suet. Aug. 83; — 11) „overf.“; A) om en Tidsbestemmelse; 1) „afm.“: Tidsrum cf. Tidsskrift cf. Tid; — quantum fuit diei spatium, Caes.; cf. id. B. G. 6, 18: spatia omnis temporis numero... noetium finiunt; ligel. Cic. Arch. 1: respicere spatium praeteriti temporis; ∞ annum, Caes.; ∞ dierum triginta, Cic.; in brevi spatio, Lucr. 2, 77, o. Ter. Heaut. 5, 2, 2; brevi spatio, Sall. Catil. 56; men tam longo spatio, vid. Cic. Off. 2, 23; cf. id. d. Or. 2, 86; men Hor. Od. 1, 11, 6: spatio brevi Spem longam reseces; — 2) „bef.“; a) den til en vis Røstfomhed befæmte Tid cf. Risthed cf. Fæstighed; — nisi tempus et spatium datum sit, etc., Cic. Quint. 1; cf. Ter. Hee. 3, 3, 14: neque, ut etc., tempus spatium ullum dabit; men spatium sumamus ad cogitandum, Cic. Fin. 4, 1; cf. Caes. B. G. 7, 40, o. Ter. Andr. 1, 2, 11; men Ovid. Rem. 277: Ne properes oro; spatium pro munere posco; — b) det metriske cf. rhetoriske Tidsmaal; — trochaeus ... est eodem spatio, quo choreus, Cic. Orat. 57; cf. Quintil. 1, 5, 18: quae (vitia) sunt spatio, etc.; — B) Bane cf. Løbbane, Bei cf. Sti, odf.; — Prope decurso spatio, Ter. Ad. 5, 4, 6; f. ogf. Cic. Brut. 90: quemadmodum simul in spatio Hortensium ipsius vestigiis persecuti; cf. id. Lael. 12; men Lucr. 6, 91: Tu mihi ... spatium praemonstra, callida Mus!

1. spātūla, (spath.), ae, f., demin. af spatha; 1) bredt og aflangt Stykke; — ∞ porcina, (Køllen af en Stinke), Apic.; — 11) liden Palmegren, Vulgat. — 2. spātūla, ae, f., spatula: Belyst cf. Uagt; — Spatula eviravit omnes Venerivaga pueros, Varr. ap. Non.

spēciālis, e, [species]: besynderlig, speciel; — illud generale ... hoc speciale, Quintil.; ∞ quaestiones, id., tractatus, id.; f. ogf. „bef.“ Senec. Ep. 58; — b) quod speciale semper habuerunt, (deres Gienbommelighed), Trebell. xxx Tyr. 14; df. — spēciālitas, aus, f.: Besynderlighed, Tertull.; o. — spēciāliter, adv.: besynderlig, særskilt, (opp. generatim), Colum. 12, 2; — ∞ exprimere (særskilt at angive), de cuius dolo quis queratur, Digest. — *spēciālius, 3: besynderlig; — ∞ dona, Caes. B. C. 3, 53, inc.; — spēciatim, adv.: besynderlig, opp. generatim, Capella; o. — spēciātus, 3: som har faaet sin egen Form cf. Gestalt, Tertull.; — [af flg.].

spēcies, ei, (gen. specie o. specii, Matus ap.

Arnesen: Latinsk-banft Lexicon. 11.

Gell. 9, 14), f., [specio]; 1) act.: Synet, Bliffet, Synstræften; — speciem quo vortimus, etc., Lucr. 4, 243; cf. id. 5, 705 o. 723; oculi speciem fallere, Vitruv.; — ogf. kan hidsfæres: prima specie, (ved første Digtast), Cic. Fin. 4, 22; cf. id. d. Or. 3, 25; ligel. ad speciem, (afteftit, opp. ad sensum et cogitationem), id. Verr. 1, 22; — 11) effect pass.: hvad der viser sig hos den bestude Gienstand, det ydre Skue, Udsende cf. Udsigt, Form cf. Gestalt; A) „egenl.“; 1) „afm.“; — quae species formae etc.? Cic. Tusc. 5, 39; cf. Lucr. 4, 49: Quod speciem ac formam similem gerit ejus imago, etc.; men Cic. R. Am. 22: esse aliquam humanam specie et figura, qui etc.; ligel. Bellan videtur specie mulier? Plaut. Bacch. 4, 7, 40; cf. id. Most. 1, 3, 23, ostere; men Urbis speciem vidi, hominum mores perspexi parum, id. Pers. 4, 4, 2; cf. Cic. d. Rep. 3, 32: ∞ praeclara oppidi (Athenarum) etc.; men ∞ navium etc., vid. Caes. B. G. 4, 25; cf. ibd. 2, 31, ostere; men Cic. d. Senec. 16: agro bene cultio nihil ... nec usu uberius, nec specie ornatus; men id. Catil. 2, 8: horum hominum species est honestissima, etc.; — b) df. ogf. „ment.“: det i Munden Udsende, Jdeen cf. Begrebet; — hanc illi idēat appellabant; ... nos recte speciem possumus dicere, Cic. Acad. 1, 8; ligel. ∞ eloquentia, id. Orat. 5 o. 14; ligel. species, forma et notio viri boni, id. Off. 3, 20; f. ogf. Hor. Sat. 2, 3, 208; — 2) det blotte Stm cf. ydre Androg (i Morskæt. af Ristfægheden), navn. i Forbindelse: specie quidem ... sed reapse etc., Cic. Lael. 13; ligel. specie ... opp. re vera, Liv. 35, 31; ligel. per speciem etc., (under det Naaford), opp. re ipsa, id. 39, 35; — similitudinem quandam gerebant specienque sapientium, vid. Cic. Off. 3, 4; cf. id. Coel. 6: specie quadam virtutis assimilatae etc.; f. ogf. id. Off. 3, 33: habere speciem utilitatis; — ligel. ad speciem, (for Syns Styk), Caes. B. C. 2, 35, ostere; — b) df. prægnant: Stm, Glands, Smykke, odf.; — adhibere quandam in dicendo speciem atque pompam, Cic. d. Or. 2, 72; cf. id. Brut. 62; men Liv. 31, 52: praebuerunt speciem triumpho capitis rasis secuti; f. ogf. Hor. Ep. 1, 6, 49, ostere; — B) „overf.“; 1) concret f. simulacrum, o. ligesom Ildol; a) Drommebillede, Syn i Dromme; — faat. Lucr. 1, 125: Homeri ... speciem etc.; cf. Liv. 8, 6: eadem ... species viri etc.; ligel. per nocturnas species etc., id. 26, 19; cf. Ovid. Met. 9, 472; — b) Billede, Billedstøtte, Statue; — vid. Cic. poëta Div. 1, 12: Sancta Jovis species etc.; — 2) den besynderlige Gienstand iblandt flere, hvorpaa Bliffet cf. Synmarksbønden er reist, Arden (i Morskæt. af Slagten cf. genus); — vid. Cic. d. Or. 1, 42, o. Senec. Ep. 58, ogf. Cic. Top. 7 o. 18, o. id. Orat. 10; — b) i d. f. Retsfprog: besynderlig Tilfælde; — ponitur apud cum species talis, etc., Digest.; — c) f. ogf. (ligearbejde) Specerier cf. Krydrier, Macrobi. Digest., Pallad.

spēcillatus, 3, [inus. specillum, som demin. af speculum]: forsynet cf. indlagt med Spejlglas; — ∞ patina argentea, Vopise. Prob. 4. — 1. spēcillum, i, n., [specio]: Kirurgisk Instrument til Undersøelse af et Saar, en Sonde, Cic. N. D. 3, 22, Cels., Plin. — 2. spēcillum, i, n., f. nunt. specillatus.

spēcimen, inis, n., [specio]; 1) hvorpaa noget kendes, Kientemærke, Prove, Exempel; — Hoc etiam imprimis specimen verum esse videtur, Quam etc., Lucr. 4, 210; men comit: nunc specimen specitur, (vi faae nu Syn for Sagen), Plaut. Casin. 3, 1, 2, ostere; men ingeni specimen est quoddam, m. Subjektivt, (er etflags Værdi derpaa), Cic. d. Or. 3, 40; cf. id. Brut. 50; men id. Div. in Caecil. 8: qua in re non modo ceteris specimen aliquod dedisti, sed etc.; men Solis avis specimen, (Tegn paa hans Rødstammen derfra), etc., vid. Virg. Aen. 12, 164; — temperantiae

prudētiaēque specimēn est Qu. Scaevola, Cic. N. D. 3, 32; mēn em P. Nūtīlīus: quod specimēn habuit haec civitas innocentiae, id. Pis. 39; — II) „överf.“: hvad der tiener andre til Exempel, Exempel, Exempel, Menfcer, Trede; — specimēn naturae caeli... ex optima quaque natura etc., Cic. Tusc. 1, 14; cf. id. Leg. 3, 3, (e XII tabb.): is ordo (i. e. senatus) vitio vacato, ceteris specimēn esto; mēn id. Tusc. 5, 19: in quo (Caesare)... specimēn fuisse humanitatis, salis, suavitatis, leporis; mēn Liv. 38, 17: servantes antiquum specimēn animorum (Galli); f. egf. Lucr. 5, 187: Si non ipsa dedit specimēn naturae creandi, etc.

spēcio (specio), spexi, 3, v. a.: stuer el. seer; (ferel. vrd); — vid. Varr. L. L. 6, 8, egf. Fest. pag. 330 (Müll.), hvor egf. citeres Plaut. Mil. gl. 3, 1, 100: quo supercilio spicit! f. egf. id. Casin. 3, 1, 2, unt. specimēn; mēn id. Truc. a. 5, v. 8: nisi mihi credis, spece, inc., (al. espice). — *spēciose, adv.: med smuk ydre Nstænd, smukt, prægtigen; — ∞ vehi, (paa smykke Eftbe), Plin. 35, 31; — compar., ∞ insatius equus, quam uxor vestita, Liv. 34, 3; cf. Hor. Ep. 1, 18, 52; superl., ∞ contorta hasta (et optime emissa), Quintil. 9, 4, 8; — II) „ment.“: — speciose dictum, Quintil., translaturum, id.; — egf. in superl., ∞ usus etc., id. 8, 6, 18; c. — spēciositas, atis, f.: Eftønhed; — ∞ naturalis, Tertull.; — [af fige].

spēciosus, 3, [species]: smukt af fer til, med godt Nstænd, smukt, glimrende, prægtig; I) „egenl.“: — hunc... speciosum pelle decora, (opp. introrsus turpem), Hor. Ep. 1, 16, 45; ∞ corpora atque robusta, vid. Quintil. 11, 3, 26; — compar., ∞ familiam nemo producit, Senec. Ep. 87; superl., ∞ homo (Alcibiades), Quintil. 8, 4, 23; — II) „fig.“: smukt el. antagelig, sem vel lader sig fige el. høre; — ∞ has causas reversionis etc., Cic. Att. 16, 7; mēn ut titulo uti etc., (bruge et ret arrigt Paafud), Liv. 35, 16; cf. id. 1, 23: si vera potius, quam dictu speciosa, dicenda sunt; — ∞ genus dicendi, Quintil.; ∞ vocabula rerum, Hor. Ep. 2, 2, 116; cf. id. A. P. 144 v. 319; mēn Ovid. Met. 11, 133: speciosoque eripe damno (fra hin glimrende Ulyffe); Conjugiumque vocas, speciosaque nomina culpae imponis... tuae? id. ibd. 7, 69; — compar., ∞ rhetorice, quam dialectice, Quintil.; — egf. absol. m. Subiectsfætn.: gestarum rerum ordinem sequi, speciosius fuit, id. 3, 7, 15; — superl., longe speciosissimum genus orationis, id. 8, 6, 49.

spectabilis, e, [specto]; I) „egenl.“: spyltig; — spectabilis undique campus, Ovid. Met. 3, 709; cf. id. Trist. 3, 8, 35, egf. Cic. Univ. 8; — II) „överf.“: feværtig, anfelig, udmærket; — Vestibus intexto Phrygiis spectabilis auro (Niobe), Ovid. Met. 6, 166; ∞ mons topiario naturae opere, Plin. 14, 15; ∞ victoriam edere, Tac. Agric. 34; — B) under de sigbigere Keisere er spectabilis: in Titel for viske hve Embetsmand, Cod. Just.; df. — spectabilitas, atis, f.: den Værdighed, sem svarer til spectabilis nr. II, B.

spectaculum, (etr. spectaculum, Propert. 4, 8, 21), i, n., [specto]; I) „alm.“: Eftue el. Eftuepil; — Quum mihi obtulisti hoc tam lepidum spectaculum, Plaut. Poen. 1, 1, 81; f. egf. Cic. N. D. 2, 56, und. spectator; cf. Hor. Epod. 5, 34; ∞ praebere hominibus, Cic. N. D. 2, 62; mēn id. Att. 10, 2: homini non amico nostra incommoda... spectaculo esse nolim; cf. id. Phil. 10, 4; mēn Liv. 10, 40: ut hostium quoque magnificum spectaculum esset, (at ogsaa Zienden gav et glimrende Eftue); mēn Spectaculum ipsa sedens, (sem Gienstand for Alles Bliffe), Propert. 4, 8, 21; — II) „bef.“: A) „egenl.“: det paa Theatret el. i Circus ofv. opførte Eftuepil; — spectacula sunt tributum data, Cic. Mur. 34; ∞ apparatus, id.; ∞ gladiatorium, Liv.; egf. ∞ gladiatorum, id., Plin.; egf. ∞ circi, Liv., ludorum, athletarum, naumachiae, Suet.; — B) „överf.“:

Theatret, Eftuepladsen; egf. Sted el. Stilsats for Tilfuerne; — tantus est ex omnibus spectaculis... plausus excitatus, Cic. Sest. 58; cf. Liv. 1, 35: loca... ubi spectacula sibi quisque facerent; ligel. Tac. Ann. 14, 13: exstructos, qua incederet, spectaculorum gradus.

spectamen, inis, n., [specto]; I) ford. f. specimēn: Preve, Bevis; — Spectamen bono servo id est... ut etc., Plant. Men. 5, 6, in.; — II) „efterf.“: f. spectaculum: Eftue el. Eftuepil, Appul. — spectate, adv. af spectatus und. spectro: anstuefigen; df. „överf.“: fertrintigen; — in superl., quae spectatissime floreat, celerrime marcescere, Plin. 21, 1; cf. Ammian. 28, 3.

*spectatio, onis, f.; I) „egenl.“: Bestuen, Beskue, navn. med Hensyn paa de romerfke Eftuepil; — vid. Cic. Att. 13, 44: est quiddam, animum... levare cum spectatione, tum etiam etc.; mēn c. gen.: ∞ apparatus etc., id. Fam. 7, 1; egf. in pl.: quae ad spectationes populo comparantur, Vitruv. 10, praef.; — B) „bef.“: egf.: Prevede el. Preve af den Mont, hvori en Betaling seer; — vid. Cic. Verr. 3, 78: deductiones fieri... pro spectatione etc.; — II) „fig.“: Hensyn el. Betragtning; — Macedonicum bellum nomine amplius, quam spectatione gentis fuit, Flor. 2, 7; c. — spectativus, 3: hørende til en Betragtning; df. theoretisk; — thesin a causa sic distinguunt, ut illa sit spectativae partis, haec activae, Quintil. 3, 5, 11; — [specto].

spectator, oris, m., [specto]: sem bestuer el. betragter; I) „alm.“: — sunt homines quasi spectatores superarum rerum atque coelestium, quarum spectaculum ad nullum aliud genus animantium pertinet, Cic. N. D. 2, 56; cf. id. d. Or. 1, 24, c. id. Off. 2, 7; mēn ∞ unicus coeli siderumque (Archimedes), Liv. 24, 34; — II) „bef.“: A) Tilfuer ved Eftuepillede; — Nunc, spectatores... clare plaudite, Plaut. Amph. fin., efferre; — B) sem underseer el. bedømmer; — quam elegans formarum spectator siem, etc., Ter. Eun. 3, 5, 18, (Donat.). — spectatrix, icis, fem. til frgb.; I) sem bestuer el. betragter, en Tilfuerende, Plaut. Merc. 3, 4, 12, v. Senec. Consol. ad Marc. 18; mēn Ovid. Am. 1, 12, 26: Spectatrix animos ipsa juvenca dabat; — II) „fig.“: sem bedømmer; — ∞ incorrupta praeteritorum (posteritas), Ammian. 30, 8. — spectatus, 3, partic. c. adj. af spectro.

specio, onis, f., [specio]; I) Augursproget: at iagttagelse Auspicierne; Dvrigbedepersonernes Ret til at ndyde eg anvende de givne Væfker, hvorefter Cic. Phil. 2, 32: nos enim (sc. augures) nuntiationem solum habemus, consules et reliqui magistratus etiam speculationem; cf. Varr. L. L. 6, 8, v. Fest. s. h. v., p. 333 (Müll.). — spectro, avi, atum, 1, v. a. (v. n.), intens. af specio: seer opmærksomt derhen el. derpaa, bestuer el. betragter; I) „egenl.“: A) „alm.“: a) c. acc. el. m. en Relativsfætning; — speculum a speciendo, quod ibi se spectant, Varr.; ut spectare aliquid velimus et visere, Cic. Tusc. 1, 19; quid illos spectas, (seer paa dem el. betragter dem)! Plaut.; cf. Hor. Ep. 1, 6, 19; mēn E terra magnum alterius spectare laborem, etc., vid. Lucr. 2, in.; — tacitus te sequor, Spectans, quas tu res hoc ornatu geras, Plaut. Bacch. 1, 2, in.; — b) absol., el. m. ad el. in, el. m. Localadvrb.; — alte spectare si voles, Cic. d. Rep. 6, 23; mēn Hor. Ep. 1, 6, 60: populo spectante, (for Alles Duce); — quaeso huc ad me specta, Plaut.; mēn quae (domus) spectat in nos solos (ene af os venter Dielp) Cic. Off. 1, 17; mēn Plaut. Pseud. 3, 2, 69: Quoque hic spectabit, eo tu spectato simul; — egf. m. Subiectsfætn., vid. Plin. 10, 89: quum plausu congregari pisces ad cibum... spectetur; — B) „bef.“: seer et Eftuepil el. en Eftuepillede, en Tilfuer derover, vbl.; — ∞ fabulam, Plaut., Hor., ludos, id., Suet., pugiles, Circenses, id.; mēn spectavi, m. Objectsfætn., vid.

Plaut. Rud. 4, 7, 23; egi. absol., mulieres tacitae spectent! id.; — II) „fig.“; A) „verf.“; 1) „alm.“: at befigtig el. præc; — ∞ (argumentum præc dets [Egheb]), Plaut. Pers. 3, 3, 35; cf. Ovid. Trist. 1, 5, 25; hvi. Cic. Off. 2, 11, („alleg.“) hunc igni spectatum arbitrantur, (at han har bestaaet en Iteprøve); — 2) om localiteter: sigesom at see derhen, d. e. at være ventet el. have betning deris el. derived; m. ad, in, inter, etc., egi. m. localadverbium, egi. e. acc.; — ∞ ad orientem solem, ad meridiem, vid. Caes. B. G. 5, 13, o. id. ibd. 7, 69; figel. ∞ ad fretum, Cic., in ventum Favonium, Varr.; cf. Liv. 5, 5; men ∞ inter occasum solis et septentriones, Caes. B. G. 1, 1; Omnia te adversum spectantia (vestigia), Hor. Ep. 1, 1, 75; men quo spectent portibus (villae), Varr.; — qua parte spectat Orientem (insula), Sall. frgm.; cf. Liv. 33, 17; figel. ∞ Hispaniam, Plin. 4, 36; — egi. „meion.“ om Jndraanerne, vid. Caes. B. G. 1, 1; figel. Liv. 28, 17: Masaesyli in regionem Hispania spectant; — B) „ment.“; 1) „alm.“: sigesom at see hen til el. Maal, eller at sigte derester; df. at stræbe el. fragte derester, at have el. tage Hensyn deris el. derpaa, egi.; — magna spectare, (fætte sig et høit Maal), Cic. Off. 2, 13; cf. id. Fam. 1, 9: non idem semper dicere, sed idem semper spectare debemus; men nihil spectat, nisi fugam, (tænker paa intet andet), id. Att. 8, 7; quid vos in iudicando spectare oporteret, id. Mil. 6; men Caes. B. G. 5, 44: quem locum probandae virtutis tuae spectas (venter el. hier du paa)? — noli spectare, quanti homo sit, etc., Cic. Qu. Fr. 1, 2, 4; me... spectasse semper, ut etc., id. Fam. 5, 8; — ∞ ad suam magis gloriam, quam ad salutem rei publicae, id. Sest. 16; cf. Virg. Ecl. 3, 48: Si ad vitulum spectas, (med Hensyn paa den), etc.; — b) m. abstracie Subjecter; — rem spectare ad arma, Cic. Fam. 14, 5, ad seditionem, Liv. 25, 3, (at det seer ud deris el. fruer dermed); f. egi. id. 1, 9, o. Cic. Off. 2, 23; men ∞ ad religionem, id. Leg. 2, 23, (at have Hensyn deris); cf. id. Off. 1, 3, egi. id. ibd. 2, 21; figel. id. d. Or. 1, 20: in unum exitum spectantibus (rebus) etc.; men id. Lig. 5: res eo spectat, ut etc.; cf. id. Phil. 7, 9: quorsum haec omnis spectat oratio? — 2) „bef.“: at betragte el. bedømme derester, fædv. m. ex; — qui tuum animum ex animo spectavi meo, Ter. Andr. 4, 1, 22; cf. Cic. R. Com. 10; men id. Tusc. 2, 10: non igitur ex singulis vocibus philosophi spectandi sunt, sed ex perpetuitate atque constantia; figel. ex meo otio spectro tuum, id. Att. 12, 39; — egi. absol.: betænker, vurderer; spectra rem modo, Plaut.; cf. Cic. d. Or. 1, 61, o. Lucr. 3, 55; — III) partic. spectatus, 3, egi. som adj.; A) „alm.“: bevist, antagen, erftendt; — ceterarum homines artium spectati et probati etc., Cic. d. Or. 1, 27; figel. quam (fidem meam) habent spectatam jam et diu cognitam, id. Div. in Caecil. 4; figel. homo in rebus iudicandis spectatus jam et cognitus, id. Verr. Act. 1, 10; men rebus spectata Juventus, Virg. Aen. 8, 151; — ni virtus fidesque vestra mihi spectata forent, Sall. Catil. 20; men in superl., id. cuique spectatissimum sit, quod etc., Liv. 1, 57; (compar., f. nedenf.); — men m. Subjectsfætn.: mihi satis spectatum est, Pompejum etc., Sall. frgm.; — B) „bef.“: agtet, anseter, beremt; — in perfecto et spectato viro, Cic.; cf. id. Div. in Caecil. 7; — compar., quo non spectator alter etc., Sil. 1, 440; superl., clarissimi et spectatissimi viri auctoritas etc., Cic. Fam. 5, 12; — b) egi. om Ting: navntundig, bekendt, (Plin.); — spectator paeninsula, vid. id. 4, 32; spectatissima laurus in monte Parnasso, id. 15, 40. — *spectrum, i, n., som Overfættelse af εἰδωλον: Afbildning, Billede, (f. d. fædv. simulacrum el. species); — vid. Cic. Fam. 15, 16, (hvor pl.: ∞ Catiana); cf. Cass. ibd. 15, 19; o. — spectus, us, m., (forcl. f. aspectus): Bestuelse, Etue; — amplus, rubicundo colore, et

spectu protervo, etc., Pacuv. ap. Fest. s. h. v., p. 330 (Müll.); — [specio].

1. specula, ae, f., [specio]; 1) „egent.“: høit Sted til at see ud fra, Ildsig el. Ildsig; — specula, de qua prospicimus, Varr.; navn. egi. til Equater; vid. Cic. Verr. 5, 35: ignis et specula sublatus etc.; cf. Virg. Aen. 3, 239; men liquet scilicet, Cic. Fam. 4, 3: multo ante, tamquam ex aliqua specula, propexi tempestatem futuram; — egi. in pl.: speculas ponere in promontoriis (Vagtaarne), Liv. 29, 23; cf. Plin. 7, 57; — B) „rect.“ egi.: høit Sted, en Høi, egi.; — vid. Virg. Aen. 11, 526: in speculis simulacra in vertice montis; egi. om en Biergsfpids, id. Ecl. 8, 59; egi. den høie Mur omkring Hyen, id. Aen. 11, 877: e speculis ∞ clamorem coeli ad sidera tollunt; — II) „verf.“ o. „alleg.“: in speculis esse, (have Opmarksomheden hende paa en Gienstand, agte el. lure derpaa); — nunc homines in speculis sunt, observant, quemadmodum sese unusquisque vestrum gerat, Cic. Verr. act. 1, 16; cf. id. Deiot. 8, o. id. Mur. 37; — egi. om anden Omfærg, vid. Plin. Pan. 86: stetit Caesar in illa amicitiae specula, etc. — 2. specula, ae, f., demin. af spes, (sigesom recula af res): lidet el. svagt Haab; — estne quid in te speculae? Plaut.; cf. id. Casin. 2, 4, 27; men hac tamen oblectabor specula, (m. Dets jectsfætn.), Cic. Fam. 2, 16; cf. id. Cluent. 26.

*speculabilis, e: som sees i lang Afstand, Sunion, Stat.; — speculabundus, 3: spicende el. lurende, for at spide el. lure; — ubi speculabundus substitit, Tac. Hist. 4, 50; — egi. e. acc.: speculabundus... signa, Suet. Tib. 63; o. — speculamen, inis, n.: Blif el. Etue, Prudent.; — [speculor]. — specular, aris, n., [f. specular, som neutr. af figl.]: Bindue el. Binduesrude, corneum (af Horn), Tertull.; — ostet in pl., specularia, ium o. orum: Binduesruder el. Glasruder; df. fædv. Glasvinduer; — vid. Plin. 19, 23, o. Plin. Ep. 2, 17; cf. Juvenal. 4, 21: Quae vehitur clauso latis specularibus antro; men Senec. Ep. 90: nostra demum prodise memoria... speculariorum usum, etc. — *specularis, e, sigesom i et Speil; — speculari ratione effici visum, (sigesom ved Afspjelling), Senec. Qu. N. 1, 5; — II) ∞ lapis: en giennemgigtig Stenart, Speilsten el. Marienglas, Plin. 36, 45, Petron. Sat. 68; o. — specularius, i, m.: en Speilmager, Cod. Theod.; — [speculum].

*speculatio, onis, f.: Udspeiden, Efterforsning; (efterel. Ord); — in pl.: speculationibus doctus, Ammian. 26, 10; — speculator, oris, m.; 1) i Krigsfærgen: en Speider; egi. en Espion; — quem repentinum speculatorem fuisse dicis, Cic. Verr. 5, 63; cf. Caes. B. G. 2, 11, ostere, o. Liv. 3, 40, ostere; — b) i hver Legion fandtes en Afdeling under Benævnelser: speculatores, (Speidere el. Winfere el. Herposttroyer, egi.); vid. anet. B. Hisp. 13, o. Tac. Hist. 1, 25; — navn. vare egi. rids speculatores under Keiserne etlags Jeltjagere el. Courrerer (el. Ordennauer), egi., Suet. Calig. 44, ostere, Tac. Hist. 1, 24, id. ibd. 2, 73, o. A.; — II) „verf.“ o. „alm.“: en Speider, en Espion el. Lurer; — diligentia mea speculatorem reformidat, Cic. Div. in Caecil. 16; cf. Liv. 10, 7, egi. Propert. 2, 22, 31; men Liv. 22, 33: speculator, qui biennium fefellerat, etc.; — egi. „ment.“: som efterforsker el. underseger; vid. Cic. N. d. 1, 30: non pudet physicum, id est, speculatorem venatoreque naturae, ab animis consuetudine inbutis petere testimonium veritatis? — men Plin. 11, 8, om Vienne: speculatores ad pabula ulteriora mittunt; — [speculor].

*speculatorius, 3: hørende til el. benævnt efter en Speider el. Espion, navigia, (Speiderfibe), Caes. B. G. 4, 26; figel. ∞ naves, Liv.; egi. absol., speculatoriae, id. 22, 19; — ∞ caliga, (som speculatores pleiede at bære), Suet. Calig. 52; egi. absol., specula-

toria, Tertull.; v. — spēcūlātrix, icis, f.: Spei-
derit; — Furiar deae sunt speculatrixes... et vindices
facinorum et scelerum, Cic. N. D. 3, 18; cf. Senec.
Controv. 1, 6; — II) „poet. overf.“: speculatrix villa
profundi, (beorfaa der er liggir over Hævet), Stat.;
— [speculator]. — 1. speculator, 3, partic. af
speculor. — 2. spēcūlātus, 3, [speculus]: forsynet
med Speile, cubiculum, Suet. Vit. Iul., inc.

spēcūlor, atus sum, 1, v. dep. a., [1. specula]:
udspeider el. udspejener, udsferer el. undersøger; —
Quid hic speculare? P. nihil equidem specular, Plaut.
Casin. 4, 2, 12; ∞ omnia et perscrutari, Cic. Tusc. 5, 20;
cf. id. Catil. 1, 2; praemissus... speculatum consilia
Boechi, Sall. Jug. 108; ∞ dicta factaque alicujus, Liv.
42, 25; ∞ noctem incustoditam, Tac. Ann. 2, 40; —
ogf. „poet.“: ∞ obitus et ortus signorum, (agte der-
paa), Virg. Ge. 1, 257; cf. ibd. 4, 166; ∞ aquas et
nubila coeli (om Viene); f. ogf. id. Aen. 5, 515: Jam
vacuo laetam coelo speculatus (avem); — b) ogf. m.
figd. Relativ, el. m. ne, ogf. absol.; — ut speculare-
tur, quae... suorum fortuna esset, Liv. 33, 10; specu-
latur, ne quis... Nostro consilio venator assit,
Plaut. Mil. gl. 1, 13; — an speculandi causa (veni-
rent)? Caes. B. G. 1, 47; men Ovid. Met. 1, 667: unde
sedens partes speculatur in omnes.

spēcūlum, i, n., [specio]: hvort man ser sig,
d. c. Speilet, quod in eo speculum imaginem,
Varr.; — ubi se primum speculi projecit imago, Lucr.
4, 280; speculorum levitas, Cic. Univ. 14; cf. ibd. 13;
saepe in speculum inposui, vid. Plaut. Amph. 1, 1,
286; men inspicere, tamquam in speculum, in vitas
omnium etc., vid. Ter. Ad. 3, 3, 61; cf. ibd. v. 74; ∞
concavum, (Sulpsell), Plin.; speculo placere, (ære
pyntet), Ovid.; — em de Gamles Speile, deres Ma-
terie, osv., vid. Plin. 33, 45, v. id. 37, 16 v. 25, oftere;
— men Plaut. Most. 1, 3, 94: Quid opus speculo tibi,
quae tute speculo speculum es maximum? cf. Hor.
Od. 4, 10, 6, ogf. Lucr. 4, 315; — B) „poet.“: — Lym-
pharum in speculo, (i Bant-speilet, paa Bant-fladen),
Phaedr. 1, 4; — II) „overf.“: Afspæiting, Afslidning,
Vilfare, (dog oftere m. tamquam el. ut, f. ovenf. Ter.
1, c.); — speculum... futuri Temporis etc., vid. Lucr.
3, 987; (parvos et bestias) esse specula naturae, vid.
Cic. Fin. 2, 10; men opus Virgilianum de quodam
Homeric operis speculo formatum est, Macrobi. Sat. 5, 2.

spēcus, us (v. i. f. nedentf.), m., ogf. f., v. n.,
[best. m. σπῆος]: Hule el. Grotte, ogf. Alest el. Grotte,
(som Vandrende, edl.); a) oftest in masc.; — Inferum
vastus specus, Enn. ap. Non.; paucos specus... sub-
terraneos, Cic. Att. 15, 26; cf. Hor. Od. 3, 25, 2, Ovid.
Fast. 4, 495, v. Liv. 7, 6; — ogf. fan hideres altis
specis (efter and. Decl.), Attius ap. Non.; — c) in fem.,
(for v. eftercl.); — specus concava, Enn., scruposa,
Att. ap. Non.; cf. Gell. 5, 14: specum quandam nactus
etc.; — c) in neutr., (fercl. v. poet.); — Hic specus
horrendum... Ditis, vid. Virg. Aen. 7, 568; — figel. efter
and. Decl., specia apposita, Cato ap. Priscian.; — II)
„overf.“: enhver Hule el. Hordybning, (men alene
poet.); — ∞ atri vulneris, Virg. Aen. 9, 700; men
alvi... tartarico specu, Phaedr. 4, 6; cf. Sil. 6, 276.

spēgma, atis, f. und. spēgma. — spēlaeum
(-eum), i, n., σπήλαιον: Hule el. Grotte; — in silvis,
inter spelaea ferarum, Virg. Ecl. 10, 52; in spelaeo
initari, Tertull.; — spelta, ae, f.: Spelt, en Korn-
art; — totidem speltas numerare, (saa mange Korn-
deraf), Rhem. Fann. d. Pond. 10. — spēlunca, ae,
f., σπήλυξ (-vyyos): Hule el. Grotte; — in spe-
lunca jacere, Cic. Fin. 2, 29; cf. id. Verr. 4, 48, oftere,
ogf. Virg. Aen. 1, 60, oftere; men Propert. 3, 2, 27:
Hic erat affixis viridis spelunca lapillis; cf. Ovid.
Am. 3, 1, 3: speluncaque pumice pendens; — II) ogf.
er Spelunca Navnet paa en R. Tiberius tilhørende

Villa ved Terracina, Tac. Ann. 4, 59, Suet. Tib. 39, v.
Plin. 3, 9; df. — spēluncōsus, 3: fuld af Huler,
loca, Coel. Aur.

spera, ae, f. und. sphaera. — spērābilis, e,
[spero]: til at haabe; men m. Negation, Plaut. Capt.
3, 3, 3: Hic ille est dies, quum nulla vitae meae
salus sperabilis est. — speratus, 3, partic. o. adj.
af spero. — Sperchēis, idis, f. und. figd. —
Sperchēos (-us), v. Sperchios (-us), i, m., Σπερ-
χέιος: en paa Pindus udspringende Flod i Thessalien,
Mela 2, 3, Plin. 4, 14, Liv. 36, 14, Ovid. Met. 1, 579,
v. A.; — B) df. 1) Sperchēis, idis, fem. adj.: sper-
chēist, undae, Ovid., ripae, id.; — 2) Sperchiōni-
des, ae, m.: som der ved Sperchiosfloden, Ovid.
Met. 5, 86. — speres, speribus, f. und. spes. —
sperma, atis, n., σπέρμα: Sæd, Sulpic. Sev. Hist.
sacr.; df. — spermaticus, 3: hørende til Sæden,
σπερματικός; — ∞ pori, (Sædegangene), Coel. Aur.

spernax, acis, adj.: foragltende; — spernaees
mortis (viri), Sil. 8, 465; ogf. m. Negation, Sidon.;
af — sperno, spēvi, spētūm, 3, v. a., (perf.
syncop. sperunt, Prudent.); 1) „egent.“, ligesom se-
grego o. separo: bortførner, (men alene forel.); — jus
atque aequum se a malis spernit procul, Enn. ap.
Non.; cf. Plaut. Capt. 3, 3, 2: Nunc spes, oppes auxi-
liaque a me segregant spernuntque se; — II) oftest
„fig.“: forsmaaer, feragter, forfaster; — Ille illas sper-
nit segregatque ab se omnes etc., Plaut. Mil. gl. 4, 6,
17 figd., hvær ogf.: Ne... ejus elegantia meam ex-
templo speciem spernat; — sperni ab aliquo, (opp. coli),
Cic. d. Senect. 3; cf. id. Lael. 15; men Hor. Ep. 1, 1,
97: mea quum... sententia... Quod petiti, spernit,
etc.; cf. ibd. 1, 7, 20: quod spernit et odit; men ante
doctrinam deos spernentem natus, etc., vid. Liv. 10, 40;
cf. id. 41, 10: ab eo quoque spretum imperium con-
sulis est; f. ogf. id. 30, 45: baudquaquam spernendus
auctor (Polybius); men Tac. Ann. 14, 40: neque morum
spernendus habebatur; — poet. ogf. c. infin., Hor. Od. 1,
1, 21; figel. Ovid. Met. 9, 117: obsequio deferri spernit
aquarum. — spernor, ari, v. dep. a., eftercl. Vi-
form af frgd.: forsmaaer el. foragter; — ∞ pietatem,
Fronto.

spēro, avi, atum, 1, (v. n. v. a.), [efter Doederl.
best. m. specere]: ser imøde, forventer, formoder;
df. 1) „alm.“: venter paa det Gorenstede, d. c. haaber
el. venter, lover mig noget el. smigrer mig dermed;
a) absol.; — quoad etc., sperare non destitui, Cic. Att.
9, 10; opp. timere, id. Cluent. 7; men bene sperare,
id. Deiot. 14; recte sperare, id. Att. 13, 17; — fael.
ogf. ut spero, ibd. 7, 2, oftere, v. quemadmodum spero,
id. Arch. 2; men Plaut. Asin. 5, 2, 67: exorari, spero,
poterit; cf. Ter. Heaut. 3, 2, 42, oftere; — b) c. acc.,
(dog hos Cic. v. Caes. oftest c. acc. comm.); — a quo
nihil speres boni, quia non vult, etc., Cic. Att. 1, 13;
a quo genere hominum victoriam sperasset, Caes. B.
C. 3, 96; men omnia ex victoria... sperarent, vid. ibd.
6; cf. ibd. 60; men ibd. 85: hoc sperans, ut etc.;
figel. nunc spero meliora, Cic. Att. 14, 16; quod sa-
pienter speravimus, perseveranter consecrari, Colum.
praef.; cf. Hor. Od. 2, 10, 13; men diis sum fretus,
deos sperabimus, Plaut. Casin. 2, 5, 38; cf. id. Mil. gl.
4, 5, 10, oftere; — df. pass.; ne speratam praedam ex
manibus dimitteret, Caes. B. G. 6, 8; cf. Cic. Qu. Fr.
1, 1, 15: non de reliqua et sperata gloria jam labo-
rare, sed de parta dimicare; — c) oftest m. Objectis
faem., navnlig c. inf. fut., dog ogf. c. inf. praes. v.
perf.; — ex quibus sperant, se maximos fructus esse
capturos, Cic. Lael. 21; figel. spero, fore, ut id con-
tingat nobis, id. Tusc. 1, 34; — spero, esse, ut volu-
mus, id. Att. 12, 6; cf. ibd. 1, 1; f. ogf. Hor. A. P.
331, v. Virg. Aen. 4, 338; — men Cic. Att. 1, 1: spero,
tibi me causam probasse; cf. Ter. Eun. 1, 2, 123; —

ogf. „elliptisk“: Qui semper vacuam, semper amabilem Sperat (sc. te fore), Hor. Od. 1, 5, 10; — not.: Propert. 2, 7, 45, i en græft Construction, ogf. m. nomin. partic.: Visura et quamvis nunquam speraret Ulyssen (i. se nunquam visuram) etc.; — d) flect. m. de; — neque de otio nostro spero jam, etc., Cic. Att. 9, 7; — II) flect.: inoderefer el. formoder et Ulysses el. et Unde, frygter derfor; (saal. hos Cic. alene med Negation, ogf. ironisk); — Haec merui sperare? Propert. 2, 4, 3; cf. Virg. Aen. 4, 419: Hunc ego si potui tantum sperare dolorem, etc.; (cf. Quintil. 8, 2, 3); figel. Virg. Aen. 1, 542: Si etc., At sperate deos memores faudi atque nefandi; beg ogf. Suet. Caes. 50: quum minime quis moturum speraret; cf. Flor. 3, 1; — men m. Negation, vid. Plant. Most. 1, 3, 39: te deseret... Ph. Non spero; Se. insperata accidunt magis saepe, quam quae speres; figel. Cic. R. Am. 4: id quod non spero, (for hvilet jeg ingenlunde frygter); cf. Qu. Metell. ap. Cic. Fam. 5, 1 fin.; men med Lume, Cic. d. Or. 3, 13: quoniam haec satis spero... molesta et putida videri; — III) partic. speratus, 3, ogf. fom adj. o. subst.; df. a) speratus, sperata: den forventende, d. e. den forventende, (for: o. eftercl.); — me... mecum speratum adducere, Afran. ap. Non.; sperata, salve! Plant. Poen. 5, 4, 97; cf. Hygin. Fab. 31 o. 33; — b) fom adj.: længe forventet el. fæbnet, uxor, Plaut. Amph. 2, 2, 44.

spes, gen. spēi, (pl. nom. o. acc. speres, Enn., o. abl. speribus, Varr. ap. Non.), f., [rimel. etr. f. speres af spero]; I) sæv.: forventningen af et Held el. af et Dødsfald Dødsfælde, oel., d. e. Haabet; A) „egenl.“; I) „alm.“; a) absol.; — si spes est expectatio boni, etc., Cic. Tusc. 4, 37; ut aegroti dum anima est, spes esse dicitur, sic etc., id. Att. 9, 10; men bona spes, (opp. omnium rerum desperatio), id. Catil. 2, 11; spe exigua extremaque pendere, id. Flacc. 2; men spes sibi quisque (sc. est), vid. Virg. Aen. 11, 309; hac spe lapsus, Caes.; ab hac spe repulsi, id.; de spe conatuque depulsus, Cic.; spem pro re ferentes, Liv. 56, 40; cf. Cic. R. Am. 38; men id. Att. 3, 22: ego jam aut rem, aut ne spem quidem expecto; men id. Coel. 32: homo sine re, sine fide, sine spe, etc.; — praeter spem evenit, Ter.; cf. Plaut. Rud. 2, 3, 69, ogf. Cic. Fam. 4, 4; — ogf. in pl.; ubi sunt spes meae? Plaut.; cf. Ter. Phorm. 3, 1, 6, oftere; figel. Liv. 10, 17: vultis vos pro virtute spes gerere? f. ogf. Cic. Catil. 3, 7, Hor. Od. 4, 12, 19, o. A.; — beg alene eftercl. i Pluralformerne sperum o. spebus, Eumen. Paneg. Const., o. Paul. Nol.; — b) c. gen. obj.; — nec in praemiis humanis spem posueris rerum tuarum, Cic. d. Rep. 6, 23; cf. id. d. Or. 1, 7, Ter. Heaut. 4, 3, 35, o. id. Phorm. 5, 4, 7; figel. Cic. Lael. 9: non spe mercedis adducti etc.; men id. ibd. 16: spes amplificandae fortunae fractior; cf. id. Verr. 1, 7, fin.; — c) m. Objectsfætn.; — si quis vestrum spe ducitur, se posse etc., Cic. Agr. 1, 9; men Caes. B. G. 1, 42: magnam in spem veniebat, fore, uti etc.; cf. Cic. Tusc. 1, 41: magna me spes tenet, bene mihi evenire, quod mittar ad mortem; — d) flect. m. ut el. m. de; — si spem afferunt, ut... fructus appareat, Cic. Lael. 19; — Spes est de argento, Plaut. Most. 3, 1, 40; men Caes. B. G. 2, 10: de flumine transeundo spem se festissime; — 2) „bef.“ ogf.; a) Haabet om en Arv (cf. ligefom Expectance derpaa); — in spem secundam nepotes pronepotesque... scripserat, Tac. Ann. 1, 8; cf. Hor. Sat. 2, 5, 47; — b) fom fæleord; — o spes mea! Plaut.; o salutis meae spes! id.; — c) Spes foom romerisk Gættinde havde i Rom flere Temples; — vid. Cic. Leg. 2, 11, oftere, Liv. 2, 51, oftere, Tac. Ann. 2, 49, Ovid. A. A. 1, 445, o. A.; — B) „overf.“ o. „concret“ om den Gienstand, hvortil man sætter sit Haab; — vestras spes uritis, (de Skibe, der skulde frelse Eder), Virg. Aen. 5, 672; figel. Spe potitur tan-

dem, (i. e. sperata), Ovid. Met. 11, 527; — b) „bef.“ ogf. haabefulde Børn; df. ogf. om anden Inget; ogf. om Jordens Afgrøde; — Devovit nati spemque caputque parens, Ovid. Her. 3, 94; — ogf. in pl. om et Børn; per spes surgentes Iuli, Virg. Aen. 6, 361, oftere; figel. o meae spes inanes! Quintil. 6, prooem. 12; — derim.: gemellos, Spem gregis, etc., (om Kirkedne), Virg. Ecl. 1, 14; men Ovid. Met. 15, 113: spem... anni, (Aarets Børn); — II) flect.: forventningen af el. frygten for et Uheld el. et Dødsfald; — nobis... mala res, spes multo asperior, Sall. Catil. 20; cf. id. Jug. 88: contra spem suam etc.; figel. id quidem (bellum) spe omnium serius fuit, Liv. 2, 3; figel. id. 9, 23: quod... cetera contra spem salva invenit.

spetile (spectile) vocatur (caro) infra umbilicum suis etc., Fest. (ex Paulo), p. 330 (Müll.). — Spensippus, i, m., Σπενσίππος: Philosophen Plato's Efterfølg, ogf. hans Efterfølger i Academic, Cic. Acad. 1, 4, id. N. D. 1, 13, oftere, o. A. — spensitius, 3, σπενσίτιος: fom gløres farbig i en Fast; — ~ panes, (efslags Brød), Plin. 18, 27.

sphacos, i, m., σφακος; I) = sphagnos, Plin. 24, 17; — II) ligefom elelisphacos: etflags Sæbe, Plin. 22, 71. — sphacra, (eftercl. Viform spæra, Prudent.), ae, f., σφαίρα: en Kugle, globus; I) „alm.“; — sphacra pugnum altis facito, Cato; cf. Cic. N. D. 2, 18 o. 21; — II) „bef.“; A) den aftenomfiste Himmel: fagle el. Himmelsglobus; — vid. Cic. d. Rep. 1, 14 o. 17, o. id. d. Or. 3, 40, oftere; — B) en Epillebold, Coel. Aur.; df. — sphacrales, c: hørende til en Kugle, forma, Macrob., motus, id. — sphacraeus, 3, σφαίρακος: hørende til en Kugle, motus, Macrob. — sphacraion, i, n., σφαίριον, i Medicinen: liden Kugle, en Pille, Cels. — sphacrista, ae, m., σφακιστής: en Boldpiller, Sidon. — sphacristætion, i, n., σφακιστήριον; I) „egenl.“: Sted el. Bærelse til Boldpiller, Plin. Ep., o. Suet.; — II) ogf. „overf.“: Boldpillet selv, Lamprid. — sphacroides, is, adj., σφακροειδής: fagleformet, schema, Vitruv. — sphacromachia, ae, f., σφακρομαχία: Rævekamp med Jernfugler, Senec. Ep. 80, Stat. Silv. 4 praef. — sphagnos, i, m., σφαγνός: etflags vel: lugtende Røds paa Træer, Plin. 12, 50; ogf. sphacos, id. 24, 17.

sphingion, i, n., σφίγγιον: en Alcart, rimel. Hundebæn, (simia cynocephalus L.), Plin. 6, 31 fgle. — Sphinx, ingis (o. ingos, Stat.), f., Σφίγξ; I) i Mythologien: et quindefigt Ihyre i Karthæen af Theben, ferelagde de Jorbigaagende Gaader at opløse, og sender ved derester dem, som ikke vidste at give rigtig Svær; afbildes sædv. som halv Drinde, halv Love, osv.; — vid. Auson. Id. 11, 40; men Senec. Oed. 92: Nec Spingia, caecis verba noctentem modis, Fugit; cf. id. Phoen. 119; — b) ogf. Billedet af en Sphinx; — vid. Suet. Aug. 50, o. Plin. 37, 4; men Spingem aeneam magnae pecuniae etc., vid. Quintil. 6, 3, 98; — II) en Alcart; — vid. Plin. 8, 30, o. Mela 3, 9.

sphondylus, i, f. unt. spondylus. — sphragis, idis, f., σφραγίς (cf. Egel el. Signet); I) en til Egelnetstene brugt Stenart, Plin. 37, 37; — II) en Benavneelse paa den i forslegede Papper folgte femmiste Jord el. Seglring, Plin. 35, 14; — III) i Medicinen: etflags Mæsterfugler, pastilli, Cels. — sphragitis, idis, f., σφραγιτις: det paatrykte Egel el. Mærke, Prudent. — sphragmus, i, m., σφραγμός: Pilsflaget, Vitruv. — sphyraena, ae, f., σφύραενα: en Benavneelse paa Histen sudis, Plin. 32, 51.

spica, ae, f., (spicuum, i, n., Varr. ap. Non.; f. ogf. nedenf. Cic. d. Senect. 15, o. id. poeta N. D. 2, 42; o. spicus, i, m., poeta ap. Fest.); oppel.: en Spids; df. sædv. Ar el. Kornar; — fruges ab herba ad spicam perducere, Cic.; seges spicis uberibus et cre-

bris, id.; cf. Ovid. Am. 3, 10, 3; Flava Ceres tenues spicis redimita capillos; men id. Met. 8, 292: Et Cererem in spicis intercipit (aper); men in segetem spicas (fundero: om et unyttigt Arbejde), id. Trist. 5, 6, 44; — frugem spici, Cic. d. Senect. 15, rimel. af neutr. spicum, f. neutrum; — H) „æverf.“ ifølge Gestaltens Lighed; A) den ærfermede Dyr paa flere Væxter, Plin. 21, 23; saaf. spica Cilissa, (i. e. crocus), Ovid.; — uardi, Plin., Veget., egf. absol. spica: Martusplanten (el. Lavendel); men spicae alii (i. e. nuclei), Cato, Colum.; — B) Bærerne, den hvide Etterne i Etternibilletet „Gomfruen“; — spicum illustre, Cic. (poeta) N. D. 2, 42, egf. spica Virginis, Colum., egf. absol. spica, Manil.; — C) en Pile; — contra lapidum coniectum spicarumque, etc., Luer. 3, 199, (Forb.); — D) = testacea: Brandfien til ærfermet Indlægning, Vitruv. 7, 1; — F) spicus criminalis (al. spicum el. spiculum crinale): spids Haarnaal, Capella. — spicatus, 3, f. und. spico.

spiceus, 3, [spica]: bestaaende af Ar, corona, Tibull., Hor., Plin.; hæl. ∞ sarta, Tibull., Ovid.; men ∞ messis, (Kornhøsten), Virg. Ge. 1, 314; ∞ coma, (i. e. spica), Propert. 4, 2, 14. — spicifer, a, um, [spica, fero]: ærbærende, befranset med Ar, Eftbet til Ceres, Manil., Senec. Herc. Ocl., egf. til Nilen, Martial. 10, 71. — spicilegium, i, n., [spica, lego]: Årefamling, Varr. R. R. 1, 53, eftere. — spicio, ere, f. und. specio. — spiculum, i, f. und. spiculum. — spico, (avi), atum, i, v. a., [spica]: forsyner med et Ar el. med en Ertid; oftest in partic. perf.; — grana in stipula spicantur (formet til Ar), Plin. 18, 10; herbarum spicatarum genus, id.; — testacea spicata, (ærfermet Indlægning af Teglfien), Vitruv. 7, 1; spicatae faces, Gratian.; cf. id. Cyneq. 118: Quam longa exigui spicant hastilia dentes, (tilspids).

spicula, ae, f., demin. af spica; df. ligesom chamaepitys: Markpyresfen, Appul. — spiculator, oris, m., f. und. speculator. — spicula, avi, atum, i, v. a.: forsyner med en Ertid el. Braad, tilspids; — telum (animalium) ... quo spiculavit ingenio (natura)? Plin. 11, 1; cauda aculeo spiculata, Solin. 52: af — spiculum, (etr. spiculum, Capella, al. spicum, inc.), i, n., demin. af spicum, [f. spica ab in.]: Ertid, Braad; navn. Vens, Virg. Ge. 4, 237, Ertiensens, Ovid. Fast. 5, 542, Svayfens, id. Met. 11, 335; — B) „æverf.“: Ertid el. Dyr, navn. Ræstspidets og Vilens; — sibi avelli spiculum, (om den falske Exammonas), Cic. Fam. 5, 12; cf. id. Pis. 26; f. egf. Hor. Od. 1, 15, 17, o. Ovid. Met. 8, 375; — 2) df. „meten.“ (sem pars pro toto): Ertibraaben; navn. Ræstspid; — vid. Cic. d. Rep. 3, 9: quos (agros) spiculo possent attingere, etc.; cf. Virg. Aen. 7, 163, o. 657; men om Nilen; id. Ecl. 10, 60: torquere ... spicula; cf. Ovid. Met. 12, 601 figd.; ligel. poet. om Cupides Pile, Propert., Ovid.; — fild. egf. f. pilum, Veget.; — b) fild. poet. egf. ∞ solis, (d. e. Solstraalen), Prudent.; df. — spiculus, 3: spids, tilspids, lumen lucernae, Tertull.; — spicum, i, n., e. spicus, i, m., f. spica ab in.

spina, ae, f., [rimel. best. m. spica, nemf. etr. af spica el. spina, vid. Freund.; alts. eprf. det Ertide el. Stiffende; df.]; I) „ægent.“: Dorn; — quum lubrica serpens Exiit in spinis vestem, Luer. 4, 58; cf. Virg. Ecl. 3, 39, Hor. Ep. 2, 212, Plin. 21, 51, o. 2.; Consortium tegumen spinis, Virg. Aen. 3, 594; cf. Tac. Germ. 17; men Ovid. Pont. 2, 2, 31: Saepae creat molles aspera spina rosas; — b) df. egf. om de enkelte Dornarter; ∞ alba: Ertidern, Colum., Plin.; ∞ Aegyptia: ægyptisk Slaaentern, id.; ∞ Arabica: d. arabisk Slaaentern, id.; — II) „fig.“; A) „æverf.“ ifølge Gestaltens Lighed; 1) Fig. el. Braad hos visse Dyr; saaf. Cic. N. D. 2, 47: animalium aliae ... spi-

nis hirsutae; ligel. hystrices spina contectae, Plin.; cf. id. 9, 85: (spinas) serratas in dorso etc.; — 2) Nygraden; — caput spina excipit, etc., Cels. 8, 1; cf. Plin. 11, 68: cervix spinarum annectitur, spina lumbis, etc.; f. egf. Virg. Ge. 3, 87, o. Ovid. Met. 8, 806; — df. egf. „poet.“ f. Nyggen, ibd. 6, 380, eftere; — men spinarum (piscis: Giltfien), id. ibd. 8, 244; ligel. humus spinis piscium cooperta, Quintil.; — 3) spina hed egf. den Circus i lige Linie giennemstrøende laxe Mur, omkring hvilkens Veddeløbene fandt Sted, Cassiod.; — 4) ∞ argentea (sem Tandstifter), Petron. Sat. 32, fin.; — B) „ment.“: det Dornede og Haarde el. Ustødelige i Tanke og Tale; — (Stoicorum) Panaetius nec acerbiter sententiarum, nec disserendi spinas probavit, etc., Cic. Fin. 4, 28; cf. id. Tusc. 4, 5; — „poet.“ egf. stikkende el. martrende Sorger, vid. Hor. Ep. 1, 11, 4: Certum spinas animo ego fortis, an tu Evellas agro, etc.

spinalis, e, [spina]: hørende til Nygraden; — ∞ medulla, (Nygmærken), Macrobi. Sat. 7, 9. — spinæ, ae, f.: en Benaendelse paa Vinstøffen spionia, Plin. 14, 4. — *spinæola, ae, f., (rosa, eprf.): Dornrose; df.: etflags smaa-bladet Rose, Plin. 21, 6; — spinescere, ere, v. n. inch.: at blive til Dorn el. ligesom Dorn, Capella; — spinetum, i, n.: Dorn; hæl. el. Dornbusk, Virg. Ecl. 2, 9, Plin. 10, 95; — spineus, 3: af Dorn; — ∞ vincula, vid. Ovid. Met. 2, 789; — frutices, Solin.; e. — Spiniensis, is, m., (deus): sem bestyrtet Marterne imed Dorn og Tidler, Augustin.; — [spina]. — spinifer, a, um, [spina, fero]: sem bærer Dorn, pruni, Pallad., rubus, Prudent.; cf. Cic. Arat. 178. — spiniger, a, um, [spina, gero]: = figd.; — ∞ stirpes, Prudent.

Spino, onis, m.: liten Glob ved Rom, vid. Cic. N. D. 3, 20. — spinosulus, 3, demin.: noget torret; df. „æverf.“: umkel, spidsfingig, Hieronym.; af — spinosus, 3, [spina]: fuld af Dorn, med Dorn, ternet, loca, Varr., fructea, Plin.; ∞ herbae, Ovid. Met. 2, 810; egf. m. caulis, Plin., m. cortex, id.; — compar., ∞ arbor, id.; — II) „fig.“; — ∞ genus disserendi (Stoicorum), vid. Cic. Fin. 3, 1; cf. id. d. Or. 1, 18, o. id. Orat. 32; — superl., ∞ disciplinae, Augustin.; — men Catull. 61, 72: Spinosa Erycina serens in pectore curas, (martrende Sorger). — spinther, eris, n., rimel. af *σπινθηρ*: et Armbaand, Plaut. Men. 3, 3, 4, eftere. — spinthria el. spintria, ae, m., [af *σπινθηρ*]: en Muffel i Sædet; etflags utugtig Person, Tac. Ann. 6, 1, Suet. — spinturnicium, i, n.: etflags liden Muffelsfugl, hvf. comiff, Plant. Mil. gl. 4, 1, 42: pithecium haec est prae illa et spinturnicium; demin. af — spinturnix, icis, f., *σπινθρις*: etflags bæslig ferresten ubetjendi Fugl, Plin. 10, 17, o. poeta ap. Fest., p. 330 (Müll.). — spinula, ae, f., demin. af spina: liden Dorn, Arnob.; — egf. „æverf.“: liden Nygrad, Appul. — spinus, i, (abl. spinu, Varr. ap. Charis), f., [spina]: Slaaenternen, (prunus spinosa L.), Virg. Ge. 4, 145, Pallad. — spionia, ae, f.: etflags Vinstøf el. Vinranke, Colum. 3, 2, eftere; df. — spinicus, 3, gustus, (d. e. Vinen deraf), id. 3, 21.

spira, ae, f., *σπῆρα*; I) „ægent.“: det Eneede el. Klettede el. Bunkene, Krumning el. Elyngning, navn. Elangens, vid. Virg. Ge. 2, 153: neque tanto Squameus in spiram tractu se colligit anguis, etc.; cf. id. Aen. 2, 217, o. Ovid. Met. 3, 77; ligel. om Marernes Elyngninger i Træet, Plin., egf. om Jæderstene, Lactant.; — II) df. „æneret.“: et fneet el. sløngformet Legeme, Fest. p. 330, (Müll.); df. navn. A) Jørgesims paa Seiden, Vitruv., Plin.; — B) etflags Vagværk el. Tætte, Cato; — C) egf. det sig slængende Eftbæug; — quid essentis, socii, ejicere spiras sparteas? Pacuv. ap. Fest. l. e.; — egf. en Haarflæmning, Plin. 9, 58; — egf. Saand,

hvormed et Hovedet bindes under Hagen, Juvenal. 8, 208; — D) sammenhøbet Mængde af Mennesker; — spiras legionibus nexuit, Enn. ap. Fest. l. c.

*spirabilis, e: tienslig til Jædaantning; — terra circumfusa hac animali spirabilis natura, cui nomen est aer, etc., Cic. N. D. 2, 36; cf. ibid. 6, fin.; ostere; — B) poet. overf.: tienslig til Livets Ophold; — Per superos atque hoc coeli spirabile lumen, Virg. Aen. 3, 600; — II) act.: som fan indaande ef. tienslig dertil; — ∞ viscera, Plin. 9, 6; o. — spiraculum, i, n.: Lufthul, Åbning til Luftræt, odt.; — Hic specus horrendum, saevi spiracula Diis, vid. Virg. Aen. 7, 568; cf. Lucr. 6, 492; men Plin. 2, 95: spiracula vocant alii Charoneas scrobes, etc.; ∞ in dolio, Pallad.; — [spiro] — spiraea, æ, f., *σπαιραία*: etflags Plante, (spiraea L.), germ. Spierhaude, Plin. 24, 29.

*spiramen, inis, n.: 1) Lufthul, (poet. o. fild.; sebb. in pl.); — spiramina naris, Enn., Lucan.; sunt, qui spiramina terris Esse putant, vid. id. 10, 247; — II) »abstract.: Anden ef. Lufsten ef. Blæsen, (poet. o. i eftercl. Prosa), vid. Lucan. 6, 90; ∞ ventorum, Ammian.; ∞ ignis, Stat.; — spiramentum, i, n.: 1) Åbning til Lufstens Gienneangang, Lufthul, odt.; — Seu plures calor ille vias et caeca relaxat Spiramenta etc., Virg. Ge. 1, 89; cf. ibid. 4, 39; figel. ∞ cavernarum (Aetnae), Justin. 4, 1; cf. Ovid. Met. 15, 343; ∞ talparum, Pallad.; men ∞ animae, Virg. Aen. 9, 580, (d. e. Luftrører); — B) overf.: Mellemrum i Tiden, Ophold ef. Afbrøddelse; — non jam per intervalla ac spiramenta temporum, etc., Tac. Agr. 44; men sine spiramento ac mora, Ammian.; — II) »besf.: Lufstning ef. Uddunstning, Vitruv. 7, 12, Macrob.; ∞ venti, (Træluft), Vitruv. 4, 7; — spiratio, onis, f., (eftercl. Ord); 1) »egenl.: Anden ef. at aande, Scribon.; — II) »concret.: Anden ef. Andedraget; — odor spirationis, id.; o. — spiratus, us, m.: Anden ef. Andedraget, Plin. 11, 2; — [spiro].

*spiritalis ef. spiritalis, (begge former findes neml. forveksle med binanden), e, [spiritus]; 1) »egenl.: hørende til Lufsten ef. til Andedraget; — ∞ genus machinarum, (Lufstergel ef. anden Vindmaskine), Vitruv.; ∞ partes pulmonum, Lactant.; ∞ arteriae, Arnob.; — II) »fig. (o. eccl.): aandig ef. aandelig; — ∞ substantiae quaedam, Tertull.; df. — spiritalitas ef. spiritalitas, atis, f., (eccl.): den aandige ef. aandelige Natur, Tertull.; o. — spiritaliter ef. spiritaliter, adv., (eccl.): efter ef. i Anden, Tertull. — spiritalis, spiritalitas e. spiritaliter, f. und. spiritalis, etc.

spiritus, us, m., [spiro]: Lufstning ef. at lufte, den bevægede Luft; 1) »egenl.: A) »alm.: ∞ vehementior ventus est, invicem spiritus leviter flans aer, Senec.; cf. Plin. Ep. 5, 6: semper aer spiritu aliquo movetur, etc.; f. egf. Virg. Aen. 12, 365; figel. ∞ austri, Cic. (poeta) N. D. 2, 44; men ibid. 2, 7: ∞ uno divino et continuato (contineri); cf. id. Arch. 8; fremdeles: spiritus, quem ... aëra appellant, Plin. 2, 4; figel. circumfusus nobis spiritus, Quintil. 12, 11, 13; cf. Cic. R. Am. 26, o. id. Catil. 1, 6; — ∞ unguenti, (Duften deraf), Lucr. 3, 223; men ∞ foedi odoris, Cels.; — B) »besf.: den indaandende Luft ef. Livsluft; — sanguis per venas diffunditur, spiritus per arterias, Cic. N. D. 2, 55; cf. id. ibid. 54: cibo, potione, spiritu (teneri vitam animantium); ∞ ducere, (at drage Ande, at aande), id.; cf. id. Arch. 12; figel. Quintil. 11, 3, 63: neque enim potest esse longus spiritus, quum immoderate effunditur; men uno spiritu, (i et Andedragt), vid. Cic. d. Or. 1, 61, o. id. ibid. 3, 47; men extremo spiritu, (i sit sidste Andedragt), id. Tusc. 1, 40; f. egf. id. d. Senect. 9; men id. Verr. 5, 45: filiorum suorum postremum spiritum ore excipere; — 2) figel. »abstract.: Anden ef. at aande; — quae (anima) ducta sit spiritu, Cic. N. D. 2, 54; cf.

id. ibid. 55: nam quae spiritus in pulmones anima ducitur, ea calescit primum ab eo spiritu, deinde etc.; figel. aer spiritu ductus, ibid. 39; cf. Ovid. Met. 12, 517; — b) df. egf. Livsaanden ef. Livet; — eum spiritum, quem etc., patriae reddere, Cic. Phil. 10, 10; cf. Vell. 2, 87: aliquem spiritu privare, (berøve nogen Livet; hvor egf. spiritum reddere: lade Livet ef. omkomme); — c) poet. egf. et Sæt; — Surge et invitis spiritus in lacrimis, Propert. 1, 16, 32; cf. Hor. Epod. 11, 10; — B) i Grammatiken: spiritus, d. e. Beaadning; ∞ asper, lenis, Priscian.; — II) »fig.: A) »alm.: Ophæbbed, Overmed ef. Støtbed, odt.; a) in sing.; — quem hominem! qua ira! quo spiritu! etc., Cic. Qu. Fr. 1, 2, 2; cf. id. Agr. 2, 31; figel. tantum fiducia ef. spiritus etc., Caes. B. C. 3, 72; figel. inflata ... muliebri spiritu, Liv. 21, 22; cf. Hor. Sat. 2, 3, 311; — b) in pl.; vid. Cic. Manil. 22, Caes. B. G. 1, 33, o. id. ibid. 2, 4; figel. Liv. 4, 54: quum spiritus plebes sumpsisset; figel. Tac. Ann. 16, 26: cohibuit spiritus ejus Thræsa; — B) »besf.: 1) Anden, Medet, Beæffring; a) in sing.; — Spiritum Phoebus mihi ... dedit, Hor. Od. 1, 6, 29; cf. id. ibid. 2, 16, 38; figel. ∞ divino tactus, Liv. 5, 22; men Quintil. 10, 1, 41: elatior ingenii vis ... et alti spiritus plena; figel. ∞ generosi imperator (Al. M.), Plin. 8, 61; — b) in pl.; — qui spiritus illi! etc., Virg. Aen. 5, 648; figel. Liv. 2, 35: hostiles jam tum spiritus gerens; — 2) Vell. 2, 123, ligesom anima: den effæde Gienstant; — subrefectus conspectu alloquioque carissimi sibi spiritus; — 3) eftercl. (o. eccl.) er Spiritus: en And; saal. bef. Spiritus Sanctus, Cod. Just., Auson.; men in pl.: ∞ nigri, (Mørkets Anden), Sedul.

spiro, avi, atum, i, v. n. o. a.; 1) neutr.: at blæse ef. aande; A) »egenl.: 1) »alm.» (ef. om Glemmerterne); — spirantibus incita flabris (freta), Lucr. 6, 427; cf. Ovid. Met. 7, 532; figel. quia spiraturus est ventus, Plin.; figel. »alleg.: Dum licet, et spirant flamina, navis eat, Ovid. Fast. 4, 18; egf. om Anden ef. Lucr., id. Met. 8, 356, om Uddunstningen ef. Lufsten, Virg. Ge. 4, 31; cf. Pers. 6, 35: seu spirent cinnama surdum, (lugte fragt); endef. egf. om Vædet: at brufe, odt., Virg. Aen. 10, 291, o. id. Ge. 1, 327; — 2) »besf.: at drage Ande, at aande; — dum quidem spirare potero, Cic. N. D. 3, 40; cf. id. R. Am. 23; ∞ vehementer et crebro, (om den Syge), Cels.; men poet.: Quod (illa) querulum spirat (aander flagende ef. livende), Martial. 2, 26; — B) »fig.: 1) »overf.: a) at aande, d. e. at være ilde, endnu at leve, (oftest in partic. praes.); — ab eo (Clodio) spirante forum potuisse defendi, cuius etc., Cic. Mil. 33; cf. Sall. Catil. 61; men poet.: spirantia consulit exta, (som endnu ere levende ef. varme), Virg. Aen. 1, 61; cf. Tac. Agr. 12: margarita viva ac spirantia saxis avelli; — b) om Bogstaverne: at tone ef. lyde; — quibus (litteris, se. q., etc.) nullae apud eos dulcius spirant, Quintil. 12, 10, 27; — 2) »ment.: a) at aande ef. leve, at være livfuld ef. kraftig; — videtur Laelii mens spirare etiam in scriptis, Cic. Brut. 21; cf. Hor. Od. 4, 9, 10; — navis, egf. om den livfulde Jæmtiling igiennem Kunsten; saal. Virg. Aen. 6, 818: Exeunt alii spirantia mollis aera; cf. id. Ge. 3, 31; men Martial. 7, 81: Spirat et arguta pieta tabella manu; — b) at være movig ef. overmøtig; — spirantibus altius Poenis, Flor. 2, 2, (da de stræbte høiere, være overmøtig); — men poet.: Quod si tam facilis spiraret Cynthia nobis, Non ego etc., Propert. 2, 18, 85; — II) act.: at udfuse ef. udaande ef. udfuse; A) »egenl.: — flammam ... spirantes ore Chimaerae, Lucr. 2, 704; cf. id. 5, 29: spirantes naribus ignem (equi); men Liv. 22, 17: veluti flammam spiritantum (bourn) miraculo etc.; men Virg. Aen. 1, 403: Ambrosiaequae comae divinum vertice odorem Spirare; — B) »fig.: 1) ligesom at udfuse, d. e. at give

fra fig; — vastos telluris hiatus Divinam spirare fidem, (i. e. oracula fundere), Lucan. 5, 82; men Juvenal. 7, 111, „alleg.“: Tunc immensa cavi spirant mendacia folles (i. e. pulmones rabularum); — 2) ligesom at aande noget, d. e. at være fuld betaf, tydeligen at robe noget, odt.; — ∞ bellum, Lucr., amorem, Hor. Od. 4, 13, 19; cf. Liv. 3, 46: tributum etiam nunc spirantem (hominem: der endnu viste en Tritons Overmød); — dog oftest m. neutr. adj. (som acc. comm.); qui nunc magnum spiramus amantes, (ere saa medige), Propert. 1, 12, 53; men spirat tragicum satis, (har Aand fra den tragiske Digting), Hor. Ep. 2, 1, 166; men rapta spirans immane securi, (i fnyfende Harme), Virg. Aen. 7, 510. — spirula, ae, f., demin. af spira (nr. II, B): liten Røge el. Skumfuge, Arnob.

spissamentum, i, n., [spisso]: hvormed man tæfter el. styrrer, Propert. 1, 12, 53; (effertaug. Ord); — ∞ firmiore opus est etc., Senec. Ep. 31; ∞ feniculi, (Hærf), Colum. — spisse, adv. af spissus; 1) „egenl.“: tætt el. sammentrængt; — ∞ calcare carbones, Plin.; — compar., ∞ serere, (opp. rarius), Colum.; — II) „overf.“: A) langfomt el. tungt; — tu nimis spisse atque tarde incedis, Naev. ap. Non.; cf. Cic. Brut. 36; compar., nascimur spissius, quam emorimur, Varr. ap. Non.; — B) hyppigen; — in compar., Petron. Sat. 18, 4. — spissesco, ere, v. inch. n., [spissus]: at blive tætt el. tykt; — ∞ nubem, vid. Lucr. 6, 173; men spissescens intus humor hominis, Cels.; — spissigradus, 3, [spisse, gradior]: fem gaader langfomt; — superl., ∞ hos homines etc., Plaut. Poen. 3, 1, 3.

*spissitas, atis, f.: Tæthed el. Tæsthed; — spissitas (querens, opp. raritas), Vitruv.; ∞ tritici, Plin.; — spissitudo, inis, f.: = frgd.; — ∞ aeris crassi, Senec., mellis, Scribon.; v. — spisso, avi, atum, 1, v. a.; 1) „egenl.“: giør tætt el. fast el. tykt; — lac igne spissatur, Plin.; men spissatus in aëra transit (ignis), Ovid. Met. 15, 250; cf. Lucan. 4, 77; men ∞ corpus, Cels., corpora, Plin., (at give dem Tæsthed); — II) „overf.“: hyppigen at giøre noget, at giengatte ofte, Petron.; af — spissus, 3; 1) „egenl.“: tætt el. fast, sammentrængt, compact; — ∞ nubes, Ovid.; cf. Lucr. 6, 126; ∞ liquor, Ovid., sanguis, id.; Non tam spissa viris (corona, neml. til Jorshvar paa Færvolden), Virg. Aen. 9, 509; cf. ∞ theatra v. sedilia (fulde af Tilskuere), Hor.; f. ogs. id. A. P. 381, ogs. id. Od. 2, 15, 9, v. ibd. 4, 3, 11, oftere; ∞ arena, Virg.; ∞ litus, Ovid.; men ∞ tunicae, (af tætt el. tykt Tøj), Plaut.; men ∞ navis, (vandtæt), vid. Senec. Ep. 76; ∞ compar., ∞ semen, Colum.; ∞ ignis, Lucan.; superl., ∞ arbor (ebenus et buxus), Plin.; men Senec. Ep. 81, ligelfesværd: quod pessimum ex illa (nequitia) est, et, ut ita dicam, spississimum, etc.; — II) „fig.“: A) om Tiden; a) langfomt; — ita omnia tarda adhuc et spissa, Cic. Att. 16, 18; cf. id. d. Or. 2, 53; — b) fildig; (saa. afene forf.); — vid. Plaut. Cist. 1, 1, 77; Spissum istud amanti est verbum: veniet, nisi venit; ligel. (haruspices) si quid boni promittunt, pro spisso evenit, etc., id. Poen. 3, 5, 47; — c) ligesom ereber: tætt efter hinanden, hyppig el. itelig; — spississima basia, Petron. 31, 1; — B) om en Handling el. Tilstand: vanstelig at gienneføre el. bevirke, sem fester Arbejde og Møje; — spissum sane opus et operosum, Cic. Qu. Fr. 2, 11, (om Bøgerne „de Republica“); sin id erit spissius, (opp. illud, quod facile est), id. Fam. 2, 10; cf. id. d. Or. 3, 36. — spithāma, ae, f., σπιθαμή: Spand, palmus, Plin. 7, 2.

splen, enis, m., σπλήν: Miltten, (det laimeste lien), trædes at være Latterens Sæde, hvf. Pers. 1, 12: Quid faciam? sed sum petulanti splene cachinno; cf. Plin. 23, 16, Colum. 7, 10, v. A. — splen-

dæo, v. n., [efter Doederl. at henføre til plenus, ligesom candeo til canus]: at glindse el. glimre, odt.; — jam splendet mihi (oculi), Plaut. Poen. 1, 2, 101; (saa. oftest „poet.“): varios splendere decores (scenae), Lucr. 4, 980; cf. Virg. Aen. 7, 9: splendet tremulo sub lumine pontus; f. ogs. Hor. Ep. 1, 5, 6, v. id. Od. 2, 16, 14; ligel. Plin. Ep. 5, 6: cubiculum a marmore splendet; — ligel. „poet.“ om den personlige Skønhed; vid. Hor. Od. 1, 19, 6, v. id. ibd. 3, 3, 25; — splendens stella candida (Arcturus), Plaut. Rud. prol. in.; — II) „fig.“: at glimre el. udmærke sig, odt.; — virtus lucet in te-nebris ... splendetque per sese semper, etc., Cic. Sest. 28; men splendere aliena invidia, vid. Liv. 38, 53; men auctores splendentes, (i. e. illustres el. elari), Plin. 9, 4; hf. — splendesco, dui, 3, v. n. inch.: at blive glindsende, at faae Glæds; — incipiat iam tum ... sulco attritus splendescere vomer, Virg. Ge. 1, 45; ∞ succo olivi, vid. Ovid. Met. 10, 177; men ∞ coelum flamma, id. Pont. 2, 10, 23; — II) „fig.“: — ∞ oratione, vid. Cic. Parad. proem.; ligel. ∞ canorum illud in voce, id. d. Senect. 9; cf. Plin. Ep. 5, 11: nec jam splendet lima (opus absolutum), sed attetur.

splendico, are, v. n., flb. Biform af splendo; — ∞ gemmae (glindse el. flimre), Appul. — *splendico, adv.; oprdt.: glindsende, flimrende; hf. A) „overf.“: prægtigen el. herliggen; — ∞ adornare convivium, Cic. Quint. 30; — B) „ment.“: berømmeligen, hæderliggen; — acta aetas honeste ac splendide, Cic. Tusc. 3, 25; ligel. in compar., Hirt. B. Al. 24; ogs. om Jorædrægt, vid. Cic. Off. 1, 1; men superl., ∞ natus, (af meget hei Byrd), Senec. Ep. 47; v. — splendido, are, v. a.: giør glindsende; — ∞ dentes, Appul.; af — splendidus, 3, [splendeo]; 1) „egenl.“: glindsende, flimrende; — signa coeli, Lucr., lumina solis, id.; compar., fons splendidior vitro, Hor.; cf. Ovid. Met. 13, 791; superl., ∞ candore elucens (circulus), Cic. d. Rep. 6, 16; men ∞ bilis (χοχλὴ ξανθή: den gule Galde), Hor. Sat. 2, 3, 141; (cf. vitrea bilis, Pers. 3, 8); — II) „fig.“: A) „overf.“: med ydre Glæds el. Prægt, glimrende, prægtig, herlig; — quorum in villa ac domo nihil splendidum, nihil ornatum fuit, praeter ipsos, Cic. Parad. 5, 2; cf. Virg. Aen. 1, 637; men ∞ et virilis cultus, Quintil.; — ogs. om en Personlighed: ut eum (virum) splendidum ac hilarem potius, quam luxuriosum ac desidem, diceret, Vell. 2, 105; — ogs. om en Tilstand; secundas res splendidiores facere, Cic. Lael. 6; — B) „ment.“ el. om det indre Værd: glimrende el. herlig, udmærket el. berømt; — eques Romanus etc., Cic.; cf. id. Verr. 4, 18; men compar., ∞ aliquem tribunatu facere et sibi et avunculo suo, Plin. Ep. 4, 4; superl., ∞ vir et ornatissimus suae civitatis, Cic. Flacc. 20; ligel. ∞ ingenia, id. Off. 1, 8; men absol.: splendidissimum videri, quod etc., id. ibd. 18; — ∞ facta, (berømmelige Bedrifter), Hor. Ep. 2, 1, 237; men causa splendidior fiet, si nequissimo cuique resistetur, Cic. R. Am. 49; — navn. ogs. om Jorædrægt: ∞ quandam rationem dicendi (tenere, ont Cæsar), Cic. Brut. 75; cf. ibd. 55 v. 58, oftere; ogs. ∞ vox etc., ibd. 55; men ∞ arbitria, (glimrende el. hæderlig Dom), vid. Hor. Od. 4, 7, 21; — b) „bef.“: ogs. om det ydre Skin, (i Modfatning af Virkeligheden), ligesom speciosus: glimrende el. flimst; — non tam solido, quam splendido nomine, Cic. Fin. 1, 18; cf. Ovid. Rem. 210: Praetendens culpae splendida verba tunc. — *splendifico, adv.: flimrende, glindsende, intermicans, Fulgent.; v. — splendifico, are, v. a.: at giøre lys el. flimrende; — ∞ diem, Capella; — [splendeo, facio].

splendor, oris, m., [splendeo]; 1) „egenl.“: Glæds el. Skin; — splendor, quicumque est acer, adurit Saepo oculos, etc., Lucr. 4, 330; ∞ flammae,

Ovid., argenti, Hor., vestis, Lucr.; ∞ aquai, id., aquarum, Frontin.; ∞ lapidis phengitae, Suet. Dom. 14;—egf. in pl., splendoris auri, Gell. 2, 6; — II) „fig.“: A) „overf.“: ydre Glans el. Pragt (navnt. som Jolge af Magt el. Rigdom); — in imperio omnia ad gloriam splendoremque revocare, Cic. Flacc. 12; cf. id. Coel. 31 fin.; ∞ domus et victus, Gell. 1, 14; — B) „ment.“: Glans, Anseelse, Berømtbed; — ∞ summo ac virtute praeditus, vid. Cic. Cluent. 69; cf. id. d. Or. 1, 45: summorum hominum splendore celebrari; ∞ ordinis (senatorii), vid. id. Caecin. 10; figel. ∞ equester, id. R. Am. 48; men ∞ imperii vestri, id. Manil. 14; ∞ vitae, Liv. 3, 35; men ∞ harum rerum etc., vid. Cic. Off. 1, 20; — b) navnt. egf. om Ordene og om Stemmene: Klarbed el. Tydelighed, ebl.; — ∞ verborum, vid. Cic. Orat. 31 o. 49, egf. Hor. Ep. 2, 2, 111, o. 2.; ∞ vocis, Cic., Plin.; f. egf. Cic. Brut. 68. — splendorifer, a, um, [splendor, fero]: glansbringende, lumen, Tertull.

splēnēticus, i, m., [splen]: den Miltfyge, Apul. — splēniātus, 3, [splenium]: forsynet med Plaster, beplasteret, mentum, Martial. 10, 22. — splēnicus, 3, σπληνικός: miltfyg; df. subst.: den Miltfyge, Plin. 20, 31, ostere, Pallad. — splenium, i, n., σπληνιον: Miltturen, Plin. 23, 20; — II) (isølge Formens el. Fargens Lighed med en Milt): Plaster el. Omslag, Plin. 29, 38, Martial. 2, 29, o. Plin. Ep. 6, 2.

spōdium, i, n., σπόδιον; 1) Metastase, Plin. 31, 33 figd.; — II) „overf.“: vegetabilf Afse, id. 23, 38. — spōdos, i, m.: Metastase, Plin. 34, 33. — Spōletium, (sib. egf. Spōletum; dog findes begge Former ostere forvekslede med hinanden), i, n.: By i Umbrien, hod. Spoleto, Liv. epit. 20, ostere, Flor. 3, 21, Suet. Vesp. 1, o. 2.; — B) df. 1) Spōletinus, 3: horende til el. benavnt efter Spōletum, populus, Cic. Balb. 21; men Cominius Spoletinus, (fra el. af Spōletium), id. Brut. 78; ∞ lagenae, (med Spōletinervin), Martial.; egf. absol., Spoletina (sc. vina) bibere, id.; — egf. subst. Spōletini, orum, m.: Spōletinerne, Liv. 27, 10, o. id. 45, 43, egf. Plin. 3, 19; — 2) Spōletānus, 3: = Spōletinus, Priscian.

spōliārium, i, n., [spolium]: Sted i Amphitheatret, hvorhen de faldne Gladiatører bleve slebte, for at affores deres Klæder; — aliquem esse tam stulte cupidum vitae ... ut jugulari in spoliario, quam in arena, malit? Senec. Ep. 93, Lamprid.; — II) „overf.“: Mordergrave el. Morderbane, Senec. Provid. 3; figel. Plin. Pan. 36: nunc templum (est) illud (aerarium) ... non spoliarium civium.

*spōliatio, onis, f.: Plyndering, Berøvelse; — in tanta spoliatioe omnium rerum, Cic. Sest. 21; ∞ sacrorum, Liv. 29, 8; — egf. in pl., ∞ sanorum atque oppidorum, Cic. Verr. 4, 59; — II) „def.“ egf.: at berøves et Embede, ebl.; — ∞ consulatus, id. Mur. 40, dignitatis, id. Phil. 2, 11; o. — spōliator, oris, m.: som udplynder; — ∞ vexatoremque (inonumentorum) etc., Cic. Verr. 4, 36; ∞ templi, Liv. 29, 18; ∞ pupilli, Juvenal. 1, 46; — [spolio]. — spōliātrix, icis, fem. af spoliator: en Plynderer; — illam tuam spoliatricem spoliare ornamentis etc., Cic. Coel. 21; cf. Martial. 4, 29. — spoliatus, 3, partic. o. adj. af figd.

spōlio, avi, atum, 1, v. a., [spolium]; 1) „afm.“: affore nogen hans Klæder el. Risting; — consules spoliari hominem ... jubent etc., vid. Liv. 2, 55; cf. id. 8, 32; men Cic. Verr. 4, 40: illum spoliatum stipatumque lictoribus etc.; — ∞ corpus hostis caesi, Liv., jacentem veste, Nep.; cf. Liv. 6, 42; — II) „overf.“: berøve, udplynder el. plynder; a) m. blot acc. (aliquem el. aliquid); — me miserum spoliavit, Plaut.; cf. id. Pseud. 2, 1, 8; men Cic. R. Am. 50, (si etc., spoliasti), er acc. udfalden; — spoliatis domi-

bus, vid. Caes. B. C. 3, 42; ∞ fana sociorum, Cic.; — spoliandae dignitatis gratia etc., vid. id. Coel. 18; cf. id. ibd. 2, o. id. Pis. 16; — b) ∞ aliquem el. aliquid aliqua re; — (hunc) argento omni spoliati et depeulatus es, Cic. Verr. 4, 17; spoliari fortunis ... dignitate, id. Planc. 9; sociis spoliavit Ulixen (Scylla), Ovid. Met. 14, 71; ∞ provinciam exercitu, Liv.; cf. Caes. B. G. 5, 6; — ∞ aliquem iudicio, vid. Cic. Acad. 2, 19; men id. Brut. 2: quum forum ... voce erudita ... spoliatum orbatumque videret; cf. id. d. Or. 1, 55; — c) egf. m. græst Construction: Aut spoliati suos aut quos habet alba capillos (Hiems), vid. Ovid. Met. 15, 213; — II) partic. spoliatus, 3, egf. som adj.: udplyndret el. udtømt; — nihil illo regno spoliatus, etc., vid. Cic. Att. 6, 1.

spolium, i, n., [βελ. m. σπῆλον]; eprdt.: Dyrets aftrufne Hud; („poet.“ o. field.); — spoliis corpus vestire ferarum, Lucr. 5, 952; figel. id. 4, 60: Ollorum (i. e. illorum, sc. serpentum) spoliis vepres volitantibus auctas; men spoliisque leonis (gravis Alcides), Ovid. Met. 9, 113; figel. ∞ apri, id.; men ∞ pecudis (i. e. arietis Phrixus), id. Her. 6, 13; men ∞ viperis monstri (i. e. Medusae), id. Met. 4, 614; — B) df. sædv.: den en fældet Hjende fratagne Rustning; egf. alm., det Hjende fratagne Bytte; (østest in pl.); — om spolia opima, (som den ene Hærfører afvinder den anden), vid. Liv. 1, 10; f. egf. m. optimus; cf. Ovid. Met. 8, 151: spoliis decorata est regia fixis; — ∞ cruenta detrahare, Cic. R. Am. 50, („alleg.“); men ∞ legere, vid. Liv. 3, 36, ostere; men ∞ jacentis hostium exercitus etc., id. 41, 45; f. egf. Tac. Ann. 12, 54; men ∞ classium, Cic. Manil. 18, (i. e. rostra); f. egf. Flor. 1, 11; figel. ∞ navalia, Suet. Aug. 18; — II) „overf.“: Rov el. det Rovede, el. det med Bøds og Ilret nogen Fratagne; — ni aliorum spoliis nostras facultates augeamus, Cic. Off. 3, 5; cf. Tac. Ann. 15, 52, o. id. Hist. 1, 2; — b) in sing., vid. Virg. Aen. 10, 500, o. id. ibd. 12, 91, egf. Suet. Caes. 64, o. Justin. 19, 3; figel. Ovid. Met. 8, 86, (om Nisus's Datter: Sphylia): praedaeque potita nefanda, Fert secum spolum scelceris, (b. e. den Faderen forbyrderst fratrøvede Lov).

sponda, ae, f.: Jordstykket el. Jodderne og Bunden af en Seng el. Sepha; — sponda pedibusque salignis (torus), vid. Ovid. Met. 8, 656; cf. Petron. Sat. 97; — II) df. „overf.“: Seng el. Sepha el. Lovbænk, ebl.; vid. Virg. Aen. 1, 698, Hor. Epod. 3, 22, Ovid., Martial., o. 2.; — b) ∞ Orciniana, Martial. 10, 5, b. e. Rigbaaren. — spondaicus, 3, σπονδαίος: beslaende af Spondeer, spondeist, versus, Diomed. — spondalium m. spondaulium, i, n.: en (af Støiten ledsaget) Offerfang, Diomed.; men pl. spondalia illa etc., vid. Cic. d. Or. 2, 46, (Orell.). — spondaulia, orum, f. und. frgd.

spondēo, spōndi, spōndi (spēpondi, vid. Gell. 7, 9), sponsum, 2, v. a., [σπένδω, i. e. libo]; 1) „bef.“, i Ret: egf. Statsforret: botidstigen el. retstigen af love el. tilfige; — qui stulte spondet, qui cupide aedificat, etc., Cato; si quis quod spondidit ..., si id non facit, etc., Cic. Caecin. 3; cf. id. R. Com. 5: stipulatus es? ... quo praesente? quis spondidisse me dicit? f. egf. Liv. 3, 5; men id. ibd. 9: ea demum sponsio esset, quam populi jussu spondidissenus; — quod ... pro multis spondiderit, (fordi han er gaaen i Borgen for mange), Cic. Planc. 19; cf. id. Att. 12, 14; men sponsum descendam, quia promisi, Senec. Benef. 4, 39; cf. Hor. Ep. 2, 2, 67; — endel. bruges ved Forlovelse om Pigen's Fader el. Børge „spondere“: at love hende bert el. forlove hende med nogen; vid. Plaut. Trin. 5, 2, 33, ostere, egf. Sulpic. ap. Gell. 4, 4; — II) „afm.“: lover el. forfitter paa det Bestemte; m. Objectsfætn., m. de,

egf. c. acc.; — promitto, recipio, spondeo, Caesarem talem semper fore civem, qualis este, Cic. Phil. 5, 18; cf. id. Mur. 41, offere; men Liv. 28, 38: spondabant animis, (levete sig selv det, fattede det faste Haab), etc.; — quod ego non modo de me tibi spondere possum, sed de te etiam mihi, Cic. Fam. 15, 21; cf. Suet. Tib. 12; — Nec solam spondere fidem, etc., vid. Ovid. Met. 10, 359; cf. Cic. Att. 11, 6; men Virg. Aen. 5, 17, absol.: non, si mihi Juppiter auctor Spondeat, etc.; — b) spond. m. Tings: o. Begrebssubjeter; vid. Ovid. Ib. 217, o. Justin. 7, 6; — III) partic. sponsus, 3, egf. sem subst.; A) sponsus, i, m., e. sponsa, ae, f.: den Jorlovæde, Brudgæmmen, Bruden; — sponsi nomen appellans etc., Cic. Inv. 2, 26; ∞ regius, Hor. Od. 3, 2, 10; „poet.“ egf. om Penelepes's Bræder, id. Ep. 1, 2, 28; — Sponsam hic tuam amat, Ter. Andr. 2, 1, 24; cf. Hor. Od. 4, 2, 21; men sem Ordspog, Cic. Au. 14, 20: suam cuique sponsam, mihi ineam; — B) sponsus, i, n.: indgaan Jorpligtelse; — ex sponso agere, Cic. Quint. 9; cf. Varr. L. L. 7, 6.

spondeum, i, n., σπονδεῖον: Skaal til Libation el. til Dristoffer, Appul. — spondeus, i, m., σπονδεῖος: hørende til et Dristoffer; df. (af dens langsemme og høitidelige Betægtelse): Versføten Spondeus, Cic. Orat. 64, Quintil. 9, 4, 80 flgd., Hor. A. P. 256, o. A. — spondyle, es, f., σπονδύλη: etflags Redderne angribende Insekt, Plin. 27, 118. — spondylium (-um), egf. sphond., i, n., σπονδύλιον (σφονδ.): Planten Biernefko, (heracleum sphondylium L.), Plin. 12, 58, o. id. 21, 16. — spondylus (sphond.), i, m., σπόνδυλος (σφόνδ.): Løb el. Hvirvel i den øvre Rygrad, Plin. 29, 20, Veget.; — II) rimel. af etflags Lighed dermed; A) en Muslingart, (spondylus gaederopus L.), Plin. 32, 43, Senec., Martial., o. A.; — B) den fiødsfulde Del i Hers og andre Muslinger, Plin. 32, 31 o. 54.

spongia, ae, f., σπογγία: Svampen; — vid. Plin. 9, 69, offere, o. Lucr. 4, 622, egf. Cic. N. D. 2, 55, o. Martial.; men Suet. Vesp. 16: quibus quidem (procuratoribus) vulgo pro spongiis dicebatur uti, etc.; cenniff er: in spongia incubuit, (om den med Svampen udsleitede Tragœdie Mjar), August. ap. Macrob. Sat. 2, 4; — II) df. ifølge etflags Lighed; A) et svampformet Farniff, Liv. 9, 40; — B) den porøse Sammenfyngning af visse Redder, navnlt. af Asparter, Colum., Martial., o. A.; f. egf. Plin. 19, 42 o. 47; — C) en porøs Stenart, Pimpfin el. Svampsten, Vitruv. 2, 6, Pallad.; — D) en Mesart, Plin. 19, 22; — E) smeltet Jern af en vis Eftierbed, id. 34, 41; df. — spongio, are, v. a.: afstører med en Svamp, Apic. — spongiola, ae, f., demin. af spongia; df. navnlt.; A) Rosenfsvampen, vid. Plin. 25, 6; — B) liden Redfyngning el. Red af Asparter, Colum. 11, 3. — spongiolus, i, m., demin. af spongia; df. en Svampart, germ. Wiffertling, Apic. — spongiōsus, 3, [spongia]: svampagtig, porøs, pulmo, Cels., Plin., pumices, id., panis, id. — spongitis, idis, f., σπογγίτις: Svampstien, etflags Edelsen, Plin. 37, 67. — spongiō, are, v. a., σπογγίζω: afstører med en Svamp, Apic.

sponsa, ae, f., f. und. spondeo, nr. III. — sponsalicius (-tius), 3: hørende til en Jorlovælse; (efferel. Ord); — ∞ arrha, Cod. Just., donatio, Sidon.; af — sponsalia, ium, f. und. flgd. — sponsalis, e, [sponsus]: hørende til en Jorlovælse; — quo die sponsum erat, sponsalis, Varro; ∞ tabulae, Hieronym.; — II) df. subst.; A) sponsalia, ium, (egf. orum, Senec., Suet.), n.; a) Jorlovælse; — sponsalia dicta sunt a spondendo; nam moris fuit veteribus, stipulari et spondere sibi uxores futuras, Digest., f. egf. Sulpic. ap. Gell. 4, 4; factis sponsa-

libus, vid. Cic. Att. 6, 6; cf. Liv. 38, 57, egf. Ovid. Her. 20, 29; dies sponsatorum, Suet. Aug. 53; — b) Jorlovælsesmaalstid, Cic. Qu. Fr. 2, 6; — c) Jorlovælsesgave, Cod. Just.; — B) sponsale, is, n.: Brudefengen, Tertull.

sponsio, onis, f., [spondeo]; fædb. i Retsfproget o. publiciff: høitidelig Jorpligtelse til Opfyldelsen af en Overenskomst el. af et Jorbund, obl.; egf. den for nogen giøve Borgen el. Eftierbed el. Caution; I) „alm.“; — sponsio appellatur omnis stipulatio promissioque, Digest.; men Cic. Leg. 2, 16: voti sponsio, qua obligamur deo; — non foedere pax Caudina, sed per sponsionem facta est; sponderunt consules, etc., vid. Liv. 9, 5; cf. id. ibd. 9; men id. ibd. 11: tunc sponsio el. pax repudietur etc.; f. egf. id. ibd. 41; men Sall. Jug. 79: per inducias sponsionem faciunt, uti etc.; — II) „bef.“ egf. i Civilprocessen: Parternes gjensidige Jorpligtelse angaaende den Sum, sem den Tabende skulde betale; — vid. Cic. Quint. 8, id. Caecin. 16, id. Verr. 3, 59, offere, o. A.; — b) df. egf. „meton.“: den ifølge en Stipulation beyonerebe Sum, Varr. L. L. 6, 7; df. — sponsiuncula, ae, f., demin.: liden Jorpligtelse, Petron. Sat. 58.

sponso, are, v. a., [1.sponsus]: gjør en Jorlovælse, forløver, aliquam, Digest., Tertull.; — egf. „overf.“: ∞ animam, Paul. Nol. — sponsor, oris, m., [spondeo]: som forpligter sig for nogen, Borgen, Cautioniff; I) i Jorretningssproget; — quod sponsor es pro Pompejo, Cic. Fam. 6, 18; sponsores et creditores alienius convenire, id. Phil. 6, 4; egf. ∞ promissorum alicujus, id. Att. 15, 15; — B) „overf.“: — si Pompejus ... sponsor est illi (Caesari) de mea voluntate, Cic. d. Prov. cons. 18; cf. Senec. Ep. 82; men quasi sponsor humanitatis tuae, Cic. Fam. 7, 5; — „poet.“ egf. om Guden Hymenaeus, Ovid. Her. 2, 34; ligel. „poet.“ om en Gubinde, id. ibd. 16, 114: Sponsor conjugi stat dea picta sui; — II) eccles.: Jædder el. Daabærdne, Tertull. — sponsus, i, n., f. und. spondeo nr. III, B. — 1.sponsus, 3, o. sponsus, a, partic. o. subst., f. und. spondeo, nr. III. — 2.sponsus, us, m., [spondeo]: Jorpligtelse, „bef.“ Jorlovælse; — quod sponsu erat alligatus, Varr. L. L. 6, 7, (hver egf. agi posse cum aliquo ex sponsu); f. egf. Cic. Au. 12, 19: de sponsu si quid perspexeris; cf. Sulpic. ap. Gell. 4, 1.

spontālis, e, [sponte]: frivillig; (efferel. Ord); — ∞ parricidium, Appul.; df. — spontāliter, adv.: frivilligen, facere, Sidon. — spontāneē, adv.: af sig selv, apparere tumores, Theod. Prisc.; af — spontāneus, 3: frivillig el. fri; — agilitas spontaneus motus est, Senec. Ep. 121; ∞ mors, Macrob., voluntas, Cod. Just.; af — sponte, abl., o. spontis, gen., af nom. inus. spons, [af spondeo, alff. egenf.]: frivillig Jorpligtelse, i Modfækt. af den udenfra paaforlede; I) sponte, (i classiff. Prosa alfid m. mea, tua, sua, derim. „poet.“ o. efteraug. egf. absol., el. e. gen.): frivilligen, af egen Drift el. Tilfældelise, af sig selv; — sponte valet: a voluntate, Varr. L. L. 6, 7; sua sponte aut voluntate fecisse, (opp. imprudenter, aut necessitate, aut casu), Cic. Part. or. 37; cf. Ter. Ad. 1, 1, 50: Sua sponte recte facere (potius), quam alieno metu; ligel. Cic. d. Rep. 1, 2: ut id sua sponte facerent, quod cogenter legibus; ligel. Caes. B. G. 1, 44: non sua sponte, sed rogatum etc.; cf. Liv. 10, 25: sive sua sponte, sive acutus etc.; ligel. initio mea sponte, post autem invitatu tuo etc., Cic. Fam. 7, 5; men sponte ipsam suapte adductam, Lucil. ap. Varr.; ligel. sponte mea, Virg. Aen. 4, 341; o. sponte nostra, Quintil. 3, 6, 8; — b) absol.; — Italiam non sponte sequor, Virg. Aen. 4, 361; multitudo ... sponte et ultro confluens, Suet. Caes. 16; ligel. sponte atque consensu, id.

Aug. 57; cf. Plin. Ep. 6, 29: ut ea potissimum jubear, quae me deceat vel sponte fecisse; men Tac. Ann. 3, 16: nec illum sponte extinctum, verum immisso percussore; cf. Ovid. Met. 11, 486, v. M.; — c) e. gen.; — seu sponte deum, seu etc., Lucan. 1, 231; ligel. sponte principis, Tac. Ann. 2, 59, ostere; — B) „overf.“: ved egen Kraft, el. paa egen Haand, (alts. uden fremmed Hjelp el. Bistand); — neque etiam quoc Pedibus mea sponte ambulare, Plant. Truc. 2, 6, 45; nec sua sponte, sed eorum auxilio, qui etc., Cic. Fam. 7, 2; cf. Caes. B. G. 1, 9; men Cic. Verr. 2, 10: si sua sponte venisset, (paa egen Haand); cf. Caes. B. G. 5, 28, v. ibd. 7, 65; — 2) df. ogf. om Ting og om Begreber; — aliae (arbores) ... ipsae Sponte sua veniunt, Virg. Ge. 2, 10; cf. Hor. Ep. 1, 12, 17: Stellae sponte sua, jussuacne vagentur et errent; ligel. quod ipsum ex se sua sponte moveatur, (opp. quod pulsu agitur alieno), Cic. N. D. 2, 12; clamor sua sponte ortus, Liv.; cf. id. 9, 7; men Cic. Leg. 1, 17: ut vera et falsa sua sponte, non aliena judicantur, sic etc.; ligel. id. d. Rep. 3, 16: sapientem sua sponte ac per se bonitas et justitia detectat; — b) absol.; — ut numeri sponte fluxisse ... videantur, Quintil. 9, 4, 147; — II) gen. spontis fore: fommer alene i Forbindelsen: suae spontis (esse): at være sin egen Herre, at have sin naturlige Frihed; — vid. Varr. L. L. 6, 7; ligel. sanus homo, qui et bene valet, et suae spontis est, etc., Cels. 1, 1; — hos Colum. ogf. om Ting, spontis suae f. sponte sua: af sig selv; cytisus est sativa, et altera suae spontis, (som voxer af sig selv), id.; neque manu illatam, neque suae spontis aquam ministrari, etc., id. — spontis, f. und. fragd.

Spórades, um, f., (sc. insulae, Σποράδες νῆσοι: de spredte Øer), hede Øerne i Ægeærbugten imellem Græta og Egecladerne, Mela 2, 7, v. Plin. 4, 23. — sporta, ae, f., [rimel. af σπορίς]: flectet Kurv til at bære el. glemme i; — juncea vel sparteae, Colum.; frumenti, Digest.; cf. Plin. 18, 17. — sportella, ae, f., demin. af figd.: liden flectet Kurv, navnsl. til Madvarer, vid. Suet. Dom. 4; rimel. ogf. til frugter el. andre fine Retter, Cic. Fam. 9, 20. — sportula, ae, f., demin. af sporta: liden flectet Kurv til at bære i, Plaut., Appul.; — II) „overf.“ el. „meton.“ ere sportulae: Madportioner, som i smaa Kurver uddeltes til Gæsterne, ofte, (opp. coena recta); — vid. Martial. 8, 50, v. Suet. Ner. 16; — ogf. en Pengeforæring, som gives i Gæstefor Madvarer, vid. Martial. 1, 60; — ogf. „alm.“ Pengeforæring el. Deuceur, Plin. Ep. 2, 14, v. id. 10, 118; ogf. Hetsportler, Cod. Just.; — Venævnelsen sportula om visse Skueførelser, vid. Suet. Claud. 21.

*spratio, onis, f.: Foragt el. foragtelig Dm tale, alicuius, (om nogen); — faal. Liv. 40, 5: ex composito sermones ad sprationem Romanorum trahebant; v. — sprator, oris, m.: en Foragter, („poet.“ c. field.); — spratorum, Ovid. Met. 8, 613; morarum, Nemes. Cyneg. 79; — [sperno]. — 1. spratus, 3, part. af sperno. — 2. spratus, us, m., [sperno]: Foragt, Appul., Sidon.

spuma, ae, f., [spuo]: Skum af Munden, af Hævet, af Røgning, vdl., (in sing. v. pl.); — quum spumas ageret in ore, arderent oculi, etc., Cic. Verr. 4, 66; ogf. spumas agere ore, (fraade af Munden), Plin.; ogf. absol., spumas agere, Lucr. 3, 488; f. ogf. Ovid. Met. 3, 74, v. id. ibd. 8, 288; — Venus altera, spuma procreata, vid. Cic. N. D. 3, 23; cf. Ovid. Met. 4, 537; men spumas salis aere ruebant, vid. Virg. Aen. 1, 35; — spumisque tumebant albet (medicamen, neml. under Røgningen), Ovid. Met. 7, 263; cf. id. Am. 3, 5, 13; men Stridentemque novo spumam cum sanguine fundit, vid. id. Met. 8, 417; — II) „bef.“,

spuma argenti: Sølsifum, Sølsørgled, Plin. 33, 31 figd., v. id. 31, 58; — caustica, ogf. Batava: etflagas Skum: sæbe, hvormed Saaret (hos Dentonierne) farvedes rødt, vid. Martial. 8, 33, v. id. 11, 26.

*spumabundus, 3; flummente, fraadende, Appul.; v. — spumatus, us, m.: Skummen, Skum; — anguis abundat spumatu, Stat.; — [spumo]. — *spumesco, ere, v. inch. n.: at blive flummente; — aequora remo, Ovid. Her. 2, 87; — spumens, 3: flummente, fraadende, Nereus, amnis, Virg. Aen. 2, 419 v. 496, aper, Martial., rabies, Lucan., succus malorum, Plin.; — men „overf.“: a color equorum, Pallad.; v. — spumidus, 3: = frgd.; a tabes, Appul.; — [spuma]. — spumifer, a, um, [spuma, fero]: flumforende, flummente, amnis, Ovid., fons, id. — spumigena, ae, comm., [spuma, gigno]: øvlet el. opstaaen af Skum, Epithet til Venus, Capella. — spumiger, a, um, [spuma, gero]: flumforende, flummente, sus, Lucr., lupi, Manil.

*spumo, avi, atum, 1, v. n. v. a.; I) neutr.: at flumme, at fraade; — spumanti ut in aequore salso, Lucr. 3, 492; spumans aper, Virg.; spumat plenis vindemia labris, id. Ge. 2, 6; cf. id. Aen. 11, 548; spumans bilis, Cels.; postquam desiderit spumare (acetum), Plin.; — II) act.: at bestumme, at overflumme, at berøste med Skum; — faal. Cic. (poeta) Div. 1, 7: Saxaque cana, salis niveo spumata liquore, etc.; — B) „fig.“; — iste spumans ex ore scelus, auct. ad Her. 4, 55; men spumant obliuia linguis (equi Plutonis), Claudian.; v. — spumosus, 3: fuld af Skum, flummente; („poet.“ v. i efterang. Prosa); — a litora, Catull.; v. undae, Ovid.; — compar., a Addua, Claudian.; — „fig.“ ogf. om Dictionen; nonne hoc spumoso et cortice pinget, (ruusligt og haardt)? Pers. 1, 96; — [spuma].

spūo, ūi, ūtum, 3, v. n. v. a., [rimel. befl. m. πρῶν]: spytter, udspytt; I) neutr.: — veniam quoque a diis spei alicuius audacioris petimus, spuo in sinum, Plin. 28, 7; men Solin. I med.: non spuisse, (aldrig at have spyttet); — II) act.; — siccō terram (i. e. pulverem) spuit ore viator Aridus, Virg. Ge. 4, 97; — III) af part. sputus, 3, er subst. spūtum, i, n.: det Udsyttede, Spytt; — spatum edere rosam, eruentum, Cels.; — ostere in pl.; Tenia sputa minuta, etc., Lucr. 6, 1186; cf. Propert. 4, 5, 66, v. Martial. 2, 28; ligel. Cato voces improbas et sputa pertulit, Senec. Const. 1; — B) „poet. overf.“: Bladguld el. Guldblikt, vdl.; — vid. Martial. 8, 33: Hoc linitur sputo Jani caryota Calendis.

spureāmen, inis, n., [spurco]: Skarn, Møg; in pl., Prudent. — spurce, adv. af spurcus: paa urene Steder, i Skarnet; — a versari in pabulatione (om Grinet), Colum. 7, 9 fin.; — II) ostere „overf.“; — aliquid spurce proferre, (føre smudsig el. anstødelig Tale), auct. ad Her. 1, 5; men Cic. Phil. 2, 38: qui in illam miseram tam spurce, tam impie dixeris, (ved at bebrejde hende Udydighed, osv.); — compar., a foedare, Cato ap. Plin. 29, 7; men superl., deinde perscribit spurcissime (i de mest frastende Uctryf), quas ob causas etc., Cic. Att. 11, 13. — spurcidicus, 3, [spurcus, dico]: som fører el. har en smudsig Tale; — Neque spurcidici insunt versus, Plaut. Capt. prol. 56. — spureificus, 3, [spureus, facio]: som bantler smudstigen; — te omnes ... commemorant Spurcificum, immanem, etc., Plaut. Trin. 4, 1, 6. — spurciloquium, i, n., [spureus, loquor]: smudsig Tale, Tertull.

*spureitia, ae, f.: Skarn, Smuds, Smudstighed; — spureitiam eximere, Colum.; — ogf. in pl., Varro, Plin.; — II) „fig.“; — ostendam illius facta et spurcitiam improbi, Afran. ap. Non.; — spurcities, ae, f., Biseren af frgd.; — in nomin., Lucr. 6, 977;

in abl., Appul.; v. — spurco, avi, atum, I, v. a.: tilsmudset, befudlet; — si quis aliquem ... aqua spurcaverit, Digest.; — men ~ nasum, (om end Lugt), Plaut. Men. I, 2, 57; — II) „fig.“; — Spureata impuris moribus (senectus), Catull. 107, 2; — [af figd.].

spureus, 3, [skal være sibiliter af poreus, altf. oprdt.: sibilat]; I) „egent.“: smudsig, uren, afel; — spureaque gravesque (res), vid. Lucr. 6, 782; cf. Lucil. ap. Non.: quaque aspectu sunt spurca et odore; ~ saliva, Catull.; — compar., si quid est urina spurcius, Gell.; superl., ~ tempestate iter facere, Cic. frgm. ap. Non.; — II) „fig.“ om Stand eg Stilling, om Characteren, edf.: smudsig, foragtelig; — Samnis (gladiator), spureus homo, vita illa dignus loquere, Lucil. ap. Cic. Tusc. 2, 17; cf. Hor. Sat. 2, 5, 18; — compar., Sordidus nihil est, nihil est te spurcius uno, Martial. 4, 56; superl., homo avarissime et spureissime, etc., Cic. Verr. 1, 37; cf. id. Phil. 11, 1: duo haec capita nata sunt post homines natos deterrima et spureissima, etc.

Spurinna, ae, m.: romersk Tilnavn; om Haruspexen Spurinna, vid. Suet. Caes. 81, o. Cic. Div. 1, 52; — II) om Vestricius Spurinna, vid. Tac. Hist. 2, 11, efterl. S. Plin. Ep. 2, 7, efterl. — spūrium, i, n.: etflags Eotyr, Appul. — I. spūrius, i, m., [best. m. σπόρα, i. e. generatio]: af uægte Jødsel, uægte Barn (neml. som iste veed sin Fæder, derim. nothus el. νόθος: som af en bestemt Fæder er avlet udenfor Ektefæb), Digest., Appul.; — spurii falses ogf. Partheniæne (Partheniae), Justin. 20, 1; — II) „everf.“: uægte, versas, Auson.; men ~ vates (flet), id. — 2. Spūrius, i, m.: romersk Jernavn, forf. Liv. 2, 41, o. id. 4, 13, Cic., o. A.

*spūtāmen, inis, n.: Epyt, Prudent.; — spūtāmentum, i, n.: = frgd., Tertull. — spūtātīliensis, 3: til at spytted af, foragtelig, crimina, vid. Sisen. ap. Cic. Brut. 74; v. — spūtātor, oris, m.: som iteligen spytter; — Minime sputator, creator sum, vid. Plaut. Mil. gl. 3, 1, 52; af — spūto, are, v. a., intens. af spuo: udspytt; ogf. spytter derad; — jamdudum spūto sanguinem, Plaut.; qui spūatur (morbis), d. c. Epytifer, vid. Plin. 10, 33), Plaut. Capt. 3, 4, 18. — spūtum, i, n., vid. spuo, nr. III. — spūtus, us, m., [spuo]: Epytten el. Epytning, Coel. Aur.

squalentia, ae, f.: Smudsigbed, Tertull., inc.; af — squalēo, ūi, 2, v. n., [best. m. σζέλλω: forterrer el. forhærdet]; I) „alm.“: at faae sitv, at sitte i Beiret, at være ru el. hvas el. frid, edf.; ogf. om Jæren: at sitte af, at være spetlet, at glindse; — squalentes conchae (hvasse el. skarpe), Virg. Ge. 2, 348; squalabant pulvere fauces, Lucan. 9, 503; Per tunicam squalentem auro, Virg. Aen. 10, 314; pecti squalentia terga lacerti, id. Ge. 4, 13; men squalentia tela venenis, Ovid. Fast. 5, 397; — II) „bef.“: at være sitv eg ligefom overgroet af Smudsigbed el. Rust el. Skimmel, edf.; — squalere situ ac rubigine (arma; opp. fulgore innesse), Quintil.; Ita mihi supellex squalet, atque aedes meae, Plaut. Pers. 4, 8, 2; cf. Ovid. Met. 2, 760: nigro squalentia tabo Teeta (Invidia); men squalent abductis arva colonis, (sigge udrybde el. overgreede), Virg. Ge. 1, 507; ligel. squalentes campi, Sil.; squalens litus, Tac. Ann. 15, 42; — B) „everf.“: at være smudsigge Klæder, som Tegn paa Sorg, (f. mdr. sordes o. sordidatus); df. at foræge, at være i Sorg; — vid. Cic. Sest. 14: squalabat civitas, publico consilio mutata veste; f. ogf. id. Mil. 8, hvor ironist. squalent municipia, etc.

squales, is, f., [squalēo], forcl. Biform af

squalor: Rubed el. Smudsigbed; — æger ... periret squalē, scabieque, illuvie et vastitudine, Varr. ap. Non. — “squalide, adv.: smudsig; df. „everf.“ om Udtryffet: haardt, smagløst; — sed vos (Stoici) squalidius etc., (neml. i Sammentigning med Peripatetikerne), vid. Cic. Fin. 4, 3; v. — squaliditas, atis, f.: Smudsigbed; df. „everf.“: Forvirring, Dumfæbed, Ammian.; af — squalidus, 3, [squalēo]: ru, hvas, sitv; — quum squalida constant (corpora), Lucr. 2, 468; ~ membra, id.; — II) „bef.“: som er sitv af Smudsigbed el. Vanrogt, smudsig, hvaslig; A) „egent.“: — squalida septus stola, Enn. ap. Non.; Video sentum, squalidum, etc., Ter. Eun. 2, 2, 5; cf. Plaut. Truc. a. 5, v. 41 figd.; ligel. Ovid. Met. 15, 38: ~ reus; men tristi mora squalidos tenuit, Tac. Hist. 2, 60; — ~ robigo, Catull.; ~ humus, Ovid.; — B) „everf.“ om Talen el. Udtryffet: sitv, haard, stødende; — sed quia sua sponte squalidiora sunt, etc., Cic. Orat. 32. — squālitas, atis, f., v. squālītūdo, inis, f., [squalēo], forcl. Biformer af figd., Attius ap. Non.

squālor, ōris, m., [squalēo]: Stibbed el. Rubed, ru el. ujeen Overflade; — Non aliquo sine materia squalore etc., Lucr. 2, 425, (opp. levor); — II) „bef.“: Stibbed ifølge Smuds og Vanrogt, Smudsigbed, forfalden el. forærvet Tilstand; — immundas fortunas aequum est squalorem sequi, Plaut. Cist. 1, 1, 116; squaloris plenus ac pulveris, Cic.; cf. Liv. 21, 40, o. Tac. Germ. 31; men obsita erat squalore vestis, etc., Liv. 2, 23; — b) navn. ogf. om smudsigge Klæder som Tegn paa Sorg; — aspiciet squalorem sordesque sociorum, Cic. Verr. 5, 48; ligel. squalore sordidus, id. Mur. 40; f. ogf. Liv. 29, 16, o. Tac. Hist. 1, 54; — B) „everf.“ v. „alleg.“: — deo terro rudis seculi squalore, Quintil. 2, 5, 23. — I. squālus, 3, forcl. Biform f. squalidus: smudsig; — Lavere lacrimis vestem squalam et sordidam, Enn. ap. Non. — 2. squālus, i, m.: etflags Eotyr, Varro, Plin. 9, 40, Ovid. Hal. 123.

squāma, ae, f., [rimcl. best. m. squaleo v. σζέλλω]; I) „egent.“: Skal (hos Fiske, Stanger, osv.); — animaliant ... pluma alias, alias squama videmus obduetas, Cic. N. D. 2, 47; cf. Ovid. Met. 3, 63; men Arctictesque horret squamis (serpens), Virg. Aen. 11, 754; men Ovid. Met. 4, 576: Durataeque cuti squamas increcere sentit; ogf. er Bifongen: rutilis clarus squamis, Virg. Ge. 4, 93; men Juvenal. 4, 23, faaer squama „ment.“ f. en Skælf el. „alm.“ f. en Fisk; — II) df. „everf.“ ifølge etflags Ligbed: enbyr skalformet Plade el. Bedækning, navn. Vandseret; — vid. Virg. Aen. 11, 488 o. 771, ogf. id. ibd. 9, 707; — fremdeles ~ ferrea el. ferri, (Hammerfæl), Plin., Cels.; ~ aeris, id.; ~ milli, (Skal el. Høne deraf), Plin.; ~ in oculis, (Hinde el. Star paa Hinde), id. 29, 8; — b) (etfercl.) ogf. „ment.“: ~ sermonis: det Haa el. Uflebe i Epytoet, Sidon.

*squāmātim, adv.: skalformet; — ~ compacta nucamenta, Plin. 16, 19; — squāmātus, 3: fuld af Skal, Tertull.; v. — squāmēus, 3: med Skal, anguis, Virg.; ligel. ~ terga, id.; ~ membrana, Ovid.; — men „everf.“: clypeatus et auro squameus, (i Vandserets Guldskal, el. i det gylne Vandser), Claudian.; — [squama]: — squāmifer, a, um, [squama, fero]: skalbærende, med Skal, orbes (anguis), Lucan. — squāmiger, a, um, [squama, zero]: = frgd.; — ~ cervicis (anguis), Ovid. Met. 4, 716; — ogf. subst. squamigeri, (i. e. pisces), Lucr. 1, 163, efterl.; cf. Plin. 11, 50. — squāmōsus, 3, [squama]: fuld af Skal, med Skal, draco, Virg.; cf. Propert. 3, 21, 27; men Ovid. Met. 3, 41: Ille volubilibus squamosis nexibus orbes Torquet, etc.; men ~ pecus, (i. e. pisces), Plaut.; — II) „everf.“: ~ lin-

gua, (ru el. hvas el. tor), Lucan. 4, 325; ∞ smaragdus, Plin. 37, 18. — squamula, ae, f., demin. af squama: sidet Skæl, Cels.

squarrōsus, 3, [etter Fest. befl. m. squama, altf. rimel.]: med Skæl el. Skurv, survet, oel.; — Varonum el. rupicum squarrosa incondita rostra, Lucil. ap. Fest. — squatina, ae, f.: en Haisfisk, (squatus squatina L.), Plin. 9, 14, oftere. — squatus, i, m.: = frgd., Plin. 32, 53 (Hard.). — squilla, ae, f., f. und. scilla. — squinu anthos (gen. -us), n., (σχοινον ἄνθος, i. e. flos juncei): Ramefho el. Ramefstraa, etflags Plante, Pallad.

1. st! interj.: si! stille! — Harpocrates, digito qui significat st, vet. poeta ap. Varr.; st! litteras tuas exspecto, Cic. Fam. 16, 24; ofte ogs. hos Plaut. o. Ter. — 2. st el. 'st, f. est, vid. sum ab in. — Stabiæ, arum, f.: siden Rpfstid i Campanien, i Rartheben af Pompeji, (tilligemed hyssen By den ogs. gif til Grunde); vid. Plin. 3, 9, Plin. Ep. 6, 16, o. A.; — B) df. Stabiānus, 3, litus, Senec.; — b) df. subst., in Stabiano: i Egnen ved Stabiæ, Plin. 31, 5; men Stabianum, i, n.: en M. Marius tilhørende Villa ved Stabiæ, Cic. Fam. 7, 1.

*stabilimen, mis, n.: Befæstningsmiddel el. Befæstning; — Coelestem pater Prodigium misit regni stabilimen mei, Cic. N. D. 3, 27, (e poeta); o. — stabilimentum, i, n.: = frgd.; — ∞ sanorum, Plin. 11, 6; — II) df. „everf.“ o. in pl.; — Haec sunt ventri stabilitamenta (panis, etc.), Plaut. Curc. 2, 3, 88; ligel. ∞ bellorum (Sicilia et Sardinia), Val. Max. 7, 6, 1 fin.; af — stabilio, ivi, itum, 4, v. a., [stabilis]: gæst fast el. uroffelig, stotter el. befæstet, oel.; — semita nulla pedem stabilibat, Eunn. Ann. 1, 48; confirmandi et stabilendi causa etc., vid. Caes. B. G. 7, 73; stabiliendis vineis habilis (castanea), Colum.; men ∞ dentes mobiles, Plin.; — II) „fig.“; — ∞ regnum alicui, Plaut., libertatem civibus, vid. Attius ap. Cic. Sest. 58; ∞ rem publicam, Cic. Fin. 4, 21, (opp. evertere); ∞ leges, id., matrimonia, id., pacem, concordiam, Sall.

stabilis, e, [sto]; I) „egenf.“: til at staae fast paa; som staaer fast, som bliver staaende, fast el. uroffelig; — plana et stabilis via, (opp. praeceps et lubrica), Cic. Flacc. 42; ∞ locus ad insistendum, Liv. 44, 5; ∞ domus, Plaut.; ligel. Cic. Lael. 7: quae domus tam stabilis, quae tam firma civitas est, quae etc.? men ∞ insula, vid. Ovid. Fast. 4, 303; — „bef.“ ofte i Krigsfproget; ∞ gradu excipere impetum hostium, Liv. 6, 12, dirigere vulnera, Tac. Hist. 2, 35; Romanus stabili pugnae assuetus, Liv. 28, 2; ∞ acies, id.; ∞ proelium, Tac.; men communus stabilior et tutior ... Romanus erat, (holdet bedre Stand), Liv. 44, 35; — II) „fig.“: fast, varig, uforanderlig, uryffelig el. standhaftig; — firmi et stabiles et constantes (amici), Cic. Lael. 17; cf. id. Acad. 2, 9: stabile, fixum, ratum esse (debere decretum); ligel. stabilem et certam sententiam de diis immortalibus habere, id. N. D. 2, 1; men id. Tusc. 5, 14: nisi stabili et fixo et permanente bono beatus esse nemo potest; cf. id. Off. 1, 2, ogs. id. d. Or. 1, 28; men id. Mil. 34: si vultum semper eundem, si orationem stabilem et non mutatam videtis, etc.; — ∞ spondei, (ligesom stabige), Hor. A. P. 256; ligel. ∞ pedes, syllabae, etc., Quintil. 9, 4, 97 flgd.; — compar., ∞ imperium etc., Ter. Ad. 1, 1, 11; superl., ∞ quaestus, Cato; — b) stabile est, ligesom certum est, m. flgd. Subjectsfærmning: det er fast besluttet; — Profecto stabile est, me patri aurum redde-re, Plaut. Bacch. 3, 4, 25.

*stabilitas, atis, f.: Fasthaeden, Varigheden, Uforanderligheden; — stirpes stabilitatem dant iis, quae sustinent, Cic. N. D. 2, 47; ∞ peditum, (opp. mo-

bilitas equitum), vid. Caes. B. G. 4, 33; ∞ dentium, Plin.; — II) „fig.“; — quis poterit ... fortunae stabilitate confidere? Cic. Tusc. 5, 14; benevolentiam ... stabilitate et constantia judicare, id. Off. 1, 15; quae (sententiae) stabilitatis aliquid habeant, id. Tusc. 5, 30; men id. Fin. 1, 20: quo loco stabilitas amicitiae vacillare videtur; o. — stabilitor, adv.: fast el. fasthaaende, uroffelig, includere tympanum, Vitruv. 10, 9; — compar., ∞ fundare molem, Suet. Claud. 20; — [stabilis]: — stabilitor, oris, m., [stabilio]: som befæstet el. bevaret, Senec. Benef. 4, 7.

stabulārius, 3, [stabulum]: hørende til et Dyholdsted, navn. til Staldene; df. oftest subst., stabularius, i, m.: Staldknægt, Colum.; — ogs. Staldvert, d. e. som holder Stald, etflags Beretshushold, mand af det ringeste Slægt, Digest., Appul.; men Senec. Benef. 1, 14: nemo se stabularii aut cauponis hospitem judicat; — b) df. flgd. adj., stabularia mulier: Staldvertinde el. Vestsidderesse, Augustin. — stabulatio, onis, f., [stabulor]: Dyphalen, at holde paa Stald; ∞ hiberna, Colum. 6, 3. — *stabulo, are, v. n. o. a.; I) neutr.: at opholde sig paa et Sted; — Centauri in foribus stabulant, vid. Virg. Aen. 6, 286; — „bef.“ om Hjorden: at staae paa Stald; ∞ pecus sub Haemo, Stat. Theb. 1, 275; — II) act.: at bringe el. holde paa Stald; — ∞ alienum pecus in suo fundo, Varro; o. — stabulator, ari, v. dep. n., (fædv. om Dyrene): at have sit Dyhold paa et Sted, at være el. holde paa Stald; — multae stabulantur in antris (pecudes), Ovid. Met. 13, 822; ∞ pisces in petris, (opholte sig der), Colum.; — men „poet.“: Tartessos stabulant conscia Phoebo; (naar han ligesom vender hjem el. gaar til Hvile), Sil. 3, 399; — [af flgd.].

stabulum, i, n., [sto]; I) oprb.: Standquarтер el. Dyholdsted; — Neutrubi habeam stabile stabulum, si etc., Plaut. Aul. 2, 2, 56; cf. id. Most. 2, 1, 3: Occidit spes nostra; nusquam stabulum est confidentiae; — II) df. fædv.; A) Dyholdsted for Dyrene, et Sted hvor de holdes, navn. Stald, oel.; — praesepia et stabula (ovium), Varro; ∞ pecudum, boum, Colum.; cf. Virg. Ge. 3, 295 o. 302, Hor. Od. 1, 4, 3, o. A.; colles Italiae et pastorum stabula praedari, vid. Cic. Sest. 5; — b) df. „poet. everf.“ f. Hjøren selv; — stabuli nutritor Iberi, (som holder spanske Gaar), Martial. 8, 28; ligel. ∞ mansueta, Gratian. Cynege. 154; — B) Dyholdsted for Mennesker af den fimpleste Klasse, navn. Beretshushold med Stald; — cauponam vel stabulum exercere, Digest.; cf. Plin. Ep. 6, 19, Martial. 6, 94, Appul., Petron., o. A.; — og forti smudsige Dvindsfolk pleiede at opholde sig paa disse Steder, saa findes stabulum ogs. f. lupanar, vid. Cic. Phil. 2, 28; df. ogs. hos Plaut. som Skalds ord: ∞ flagitii el. nequitiae; ligel. ∞ servitritium, id. Pers. 3, 13.

stachys, ūs, f., στάχυς: etflags Plante, germ. Rospolci, Plin. 24, 86. — stacta, ae, o. stacte, es, f., στακτή: Myrrhoelie; den sorte Form har Lucr. o. Plaut.; den anden Form har Plin. 13, 2; — ogs. forbinde myrrha stacta (el. stacte), Scribon. — stacton, i, n., στακτόν: etflags Stenfalve (til at trykke), Scribon. — stacula, ae, f., ligesom sir-cula: etflags Vinstof, Plin. 14, 4.

*stadiālis, e: som holder et Stadium, ager, auct. grom. ap. Goes.; o. — stadiātus, 3: forsynet med en Veddelefsbane, porticus, Vitruv. 5, 11; — [stadium]: — stadiodromos, i, m., stadiodromos: en Veddeleber paa Stadium, Firmic.; — ogs. Navnet paa en Villedstøtte af Nyslon, Plin. 31, 19. — stādium, i, n., στάδιον: Stadium, græsk Længde-maal af 125 Skridt el. 625 Fod; — vid. Plin. 2, 21; navn. ogs. et Betspille af denne Længde; vid. Cic.

Fin. 5, 1: sex illa a Diplostadia etc.; cf. id. Acad. 2, 31: ex hoc loco proficisci Puteolos triginta stadia; — II) „bef.“: den et Stadium lange Vedtelseshane; — qui stadium currit, eniti debet, ut vincat, Cic. Off. 3, 10; cf. id. Tusc. 2, 23: ut in stadio cursores etc.; — B) „verf.“: Vedtelsesrit, contentio; cf. „alleg.“: in stadium artis rhetoricae prodire, vid. auct. ad Her. 4, 3; cf. Cic. Brut. 64: me ... in stadio ejusdem laudis exereuit; — not.: acc. pl. masc. studios har Macrob. Somn. Scip. 1, 15.

Stagira, orum, n., *Στάγιρα*: By i Mæcedonien, Aristoteles's Fæderby, Plin. 4, 17, Ammian.; — B) *Stagiritæ*, æ, m., *Σταγίριται*: Etagiriteren, d. e. Aristoteles's, Cic. Acad. 1, 4; *stirix* Stagiritæ, Varr. R. R. 2, 1. — **stagnatilis*, e: herende til staaende Vand el. til et Æar, edl., pisces, Plin. Val.; v. — *stagnensis*, e: = frgd., aves, Augustin.; — [1. *stagnum*]. — *stagnus*, 3, f. und. *stanneus*. — *stagninus*, 3, [stagnum]: som ligner staaende Vand, color perviridis, Frontin. Aquaed. 7, inc.

1. *stagno*, avi, atum, 1, v. n. e. a., [1. *stagnum*]; 1) neutr.: at blive til Æar el. Sump el. staaende Vand; — ubi evagatæ stagnat (aquæ Nili), Plin.; aquæ stagnantes, (staaende Vand), id.; cf. Virg. Ge. 4, 288: effuso stagnante flumine Nilum; men Plin. 31, 21: stagnantes pigrasque aquas damnare; — B) „verf.“ om Eder: at staa under Vand, at være overflommet; — liquidis stagnare paludibus orbem, Ovid. Met. 1, 324; ligel. ∞ solum, Plin. 17, 40; men „rect.“: ∞ regna sanguine, Sil.; egf. absol.: in stagnantibus, (paa overflommede Eder), Plin. 2, 82; — II) act.: at giere (Vandet) staaende; — quo (bitumine) aqua omnis stagnatur, Justin. 36, 3; — B) „verf.“ om Eder: at sætte under Vand, at overflommet; — Tiberis plana urbis stagnaverat, Tac. Ann. 1, 76; stagnata paludibus hument (loca), Ovid. Met. 15, 269. — 2. *stagno*, avi, atum, 1, v. a., [inus. *stagnum* f. *stannum*]; 1) „egenl.“: overtræffer med *stannum*, Plin. Val.; — II) „verf.“: befæfter el. fætter el. styrker; — ∞ se adversus insidias (neml. ved at driffe Mødgj), Justin. 37, 2; tribus potionibus stagnata animalia, Veget.

stagnosus, 3: fuld af staaende Vand; — ∞ Liternum, Sil.; ∞ loca, Appul.; egf. absol. *stagnosa* (se. loca), Ammian.; af — 1. *stagnum*, i, n.: staaende Vand, Dant el. Æar, Sump el. Byt, edl.; — vid. Enn. ap. Fest. p. 59 (Müll.); men super ripas effusus lenibus stagnis (Tiberis), Liv. 1, 4; f. egf. Cic. (poëta) Div. 1, 9, Hor. Od. 2, 15, 4, o. Ovid. Met. 1, 38; men ∞ loquacia, Virg. Aen. 11, 458, (som gientene af Evamæus's Sang); — *stagnum* salinarum, auct. B. Afr. 80; ∞ navale (i. e. ad nau-machiam), Stat. Silv. 4, 4, 283; men *stagnum* calidae aquæ, Tac. Ann. 15, 64, (Vad el. Badefar med varmt Vand); — II) „rect. overf.“ f. Vædet, navn. egf. f. Havvædet el. Havet; — vid. Virg. Aen. 1, 125: inis Stagna refusa vadis; ligel. per maxima Nerei Stagna, id. ibd. 10, 764; ligel. rubri stagna profunda, Lucan. 8, 853, e. Phrixææ stagna sororis, (d. e. Hæle-penten), Ovid. Fast. 4, 278. — 2. *stagnum*, i, n., rimel. Biferum af *stannum*, hpf. 2. *stagnus* v. *stagnus* f. *stanneus*.

stagonias, æ, m., *σταγονίας* (dryppende): en Regelfært, Plin. 12, 32. — *stagonitis*, idis, f., *σταγονίτις*: Hærpix af Galbantræet, Plin. 12, 56. — *stalagmias*, æ, m., *σταλαγμίας*: den i naturlig el. eprindelig Tilstand neddryppende Vitriol, Plin. 34, 32. — *stalagmion*, i, n., *σταλάγμαον*: draabe-formet Guldsperle til at hænge i Øret, Caecil. ap. Fest., p. 317 (Müll.); in pl., Plaut. Men. 3, 18.

**stāmen*, inis, n., *στήμων*: Rendingen el. Ræden

i de Gamles eyrctstaaende Sær, (opp. subtemen: Jfættet); — vid. Ovid. Met. 6, 55: Tela jugo vineta est; stamen seernit arundo; Inseritur medium radiis subtemen acutis; cf. id. ibd. 576, egf. ibd. 4, 275; f. egf. Senec. Ep. 90: (stamen dictum) quod, quia stantes texebant, stamen suspensus ponderibus ad perpendicularum exigebant; — II) *st.* „overf.“: A) Traad paa Tænen el. sem spinde; — Rejse suc-cinctos operoso stamine colos, Ovid. A. A. 1, 695; men *stamina* torquere digito el. pollice, (at spinde), id.; *stamine* fallere somnum, (holde sig vaagen ved at spinde), Propert. 1, 3, 41; — b) „rect.“ egf.: Ræd-traaden; — fatalia nentes *stamina* (Parcae), Tibull. 1, 7, in.; cf. Ovid. Met. 8, 453, offere; men Juvenal. 10, 252: nimio de stamine (queri: over et altfor langt Liv); — B) egf. anden Traad; — Quom patuit lecto stamine torta via (ved Ariadne's Traad), Propert. 4, 4, 42; men Ovid. Met. 11, 170: tum *stamina* docto Pollice sollicitat (Pyrens's Strænge); — egf. Traaden i et Ræt el. Garn, Plin. 19, 2; — b) egf. ifølge etflags Lighed: Vederteprens's Spind, Plin. 11, 28, o. Ovid. Met. 6, 145; ligel. Vilsens's Edertraade, Plin. 21, 11; ligel. Trævleren i Træ, id. 16, 73; — C) som pars pro toto: vævet Tøj; *st.* navn. Præsternes Hovedbind, Propert. 4, 9, 52, o. Sil. 3, 25; ligel. „rect.“ f. en Klædning, Claudian.; id. — *stāminatus*, 3: beflaaende af Traade, Petron. 41, inc.; v. — *stāmineus*, 3: beflaaende af Traade el. fuld af Traade, rota rhombi, Propert. 3, 4, 26; — ∞ vena ligni, (der ligner Trævler), Plin. 16, 83.

stanneus, (egf. *stagnus*), 3: beflaaende af *stannum* el. gjort deraf, vasa, Plin. 30, 19, pyxis, id., cacabus, Colum., numi, Digest.; af — *stannum*, (rimel. egf. *stagnum*, f. 2. *stagno*), i, n., sparer først sildigere til vort Tin, men betegner Plin. 34, 47, oitere: etflags Blandning af Bly og Sølv, germ. Werkslei.

stāphís, idis, f., *σταφίς*: etflags Plante, rimel. Luseurt, Plin. 23, 13. — *stāphýlinus* (os), i, f., *σταφύλινος*: en Art af Barten Pastinak, Plin. 19, 27, Colum. — *stāphýlōdendron*, i, n., *σταφύλόδενδρον*: Himmeredetræet, (staphylea pinnata L.), Plin. 16, 27. — *stāphýlōma*, atis, n.: etflags Zeil paa Øiet i Gestalt af en Rindkerne, Veget.

stātānum vinum: en fortrinlig Vin i Campanien, Plin. 14, 8, o. id. 23, 21. — **stātānus* v. *stātūlinus*, i, m.: Gubdom, til hvilken man effrede, naar Bøerne lærte at staa, Varro, Augustin.; — den hertil svarende Gubdine hed *stātina*, Tertull.; v. — *stātārius*, 3: hørende til at staa fast, staaende fast, staaende, (men alene fælden f. d. fædv. stabilis); 1) „alm.“; — *stātarius* uterque miles, ordines servans, etc., Liv. 9, 19; men hostem gravem armis *stātariumque* etc., id. 22, 18; — ∞ prandium, (som man indtager staaende), Mamert. grat. act. ad Jul.; — II) „bef.“; — ∞ comœdia, benævnes saaledes af Etæspillernes religiøse Høvelning el. Action, (i Mæd-sættn. af comœdia motoria, hvort alt gaar larmende til); vid. Ter. Heaut. prol. 35 flgd. (Donat.); *st.* ∞ actores, (som spille i comœdia stataria), Cic. Brut. 30; hpf. egf. id. ibd. 68, „overf.“: C. Piso, *stātarius* et sermonis plenus orator; — [sto].

stāter, eris, m., *στάτης*: en Sølvmont hos Jøderne, i Bævi: = fire Drachmer, Hieronym.; — *stātera*, æ, f., [rimel. best. m. *στάθμη*, i. e. linea el. rubrica]: en Vægt (med el. uden Staaer), Vitruv. 10, 3, Suet., Plin., o. A.; ∞ auraria, (Guldvægt), Varr. ap. Non.; egf. ∞ aurificis, Cic. d. Or. 2, 38; — II) *st.* „verf.“: A) af Gestaltens Lighed el. om Ting; a) ligesom jugum: Hægt (paa Bøgen), Stat. Silv. 4, 3, 34; — b) etflags Madsaal, Nep. ap. Plin. 33, 52;

— B) som Begreb: en Ting's Vardi el. Pris, Plin. 12, 57: sequens pallido (succo panacis) statera, (i. e. villus est pretium etc.).

státice, es, f., *στατική*: Raynet paa en afstringerende Plante, (statice armeria L.), Plin. 26, 33. — státiculum, i, n., [statua]: liden Stillede, Plin. 34, 48, hvor pl. ∞ aurea, argentea; — ogs. et Afgrubstillede, Tertull. — státiculus, i, m., [2-status]: etflags langsom Dands, Plant. Pers. 5, 2, 43; státiculos dare, Cato ap. Macrob. — Státiellum, orum, m.: Gølf i Figurien, Plin. 3, 7, o. Liv. 42, 21, med Hovedstaden Aquae Statiellorum, Plin. l. c.; — B) St. Státiellas, atis, adj., ager, Liv. 42, 7; — St. pl. subst. Státiellates, ium, m.: Indvaanerne deraf, id. ibd. 8 o. 21; — hede ogs. Státiellenses, ium, m., Brut. ap. Cic. Fam. 11, 11. — Státilius, i, m.: romersk Mandsnavn; vid. Sall. Catil. 17, oftere; — en (Augur) L. Státilius omfalds Cic. Att. 12, 13 o. 14; f. ogs. id. R. Com. 10.

státim, adv., [sto]; I oprb.: staaende fast el. holdende Stand, (men alene forel.); — qui rem cum Achivis gesserunt statim, Enn. ap. Non.; cf. Plaut. Amph. 1, 1, 84; ligel. ibd. v. 118: Neque se Luna ququam mutal, etc.; Ita statim stant signa; — II) „overf.“: A) „alm.“: faststaaende, regelmæssigen, Attius ap. Charis.; ligel. ex iis praediis talenta argenti bina Capiebat statim, Ter. Phorm. 5, 3, 6; — B) „bef.“ om Tiden, ligesom vort: paa Eteret, d. e. strax, uden Ophold; a) absol.; — utrum igni statim necaretur, an etc., Caes. B. G. 1, 53; cf. Cic. Orat. 59, o. id. Lael. 21; ligel. primo statim adventu, etc., Liv. 4, 53; cf. id. 3, 22, o. A.; — b) i Forbindelse m. ut, simul ac, atque, quam, quom, el. c. abl. absol., el. m. ab el. post; — ut heri me salutavit, statim etc., Cic. Att. 2, 12; cf. id. d. Or. 2, 77; statim se iturum, simul ac etc., id. Att. 15, 12; ligel. statim atque, o. statim quam, (saa snart som), etc., Digest.; ligel. semen statim quum spargitur etc., Pallad.; men statim m. figl. abl. absol., vid. Cic. Orat. 10, o. Nep. Cim. 2; — statim a prima luce, Colum.; a prima statim maturitate, Plin.; statim post civilia bella, Suet. Aug. 83; — C) fiedt. o. efterel. f. recenter el. modo: nyligen; — vervecis statim occisi etc., Pallad.; — not.: státim f. státiim, Avien. Arat. 397. — Statina, ae, f., s. f. und. Statanus.

†státio, onis, f., [sto]; I) „agent.“: Staaen el. Stillestaen; ogs. Stilling; — Quae manet in statione (navis: som ligger stille), Lucr. 4, 389; cf. ibd. 397; ligel. In statione locata (nubila), id. 6, 192; men Ovid. Met. 9, 34: In statione etc., (i min fæste Stilling som Rømpende); men Plin. 2, 15, om et Himmellegeme: numquam stationem facere, (aldrig at staa stille); — b) St. Vitruv. 1, 2, „overf.“ som Overfættelse af *ἡμετέριος*: det faststaaende el. fastsatte el. Positive; — is (decor) perficitur statione ... seu consuetudine, aut natura; — II) færd. „concret.“: Sted el. Stilling, hvori man bliver staaende, el. hvori man forbliver, Station el. Standquarter, Opholdssted el. Ophold, odt.; A) „alm.“: — saal. Ovid. Fast. 2, 674, til Guden Terminus: Quia positus fueris in statione, mane; cf. Virg. Ge. 4, 8, o. id. Aen. 5, 128; — ∞ equorum, Pallad., jumentorum, Digest., (en Stald); — plerique in stationibus sedent, etc., (paa offentlige Pladser, odt.), Plin. Ep. 1, 13; cf. Suet. Ner. 37, Juvenal. 11, 4, o. A.; dog ogs. Cic. Att. 6, 9: Athenis statio mea nunc placet (mit Ophold i Ath.); — b) „poet.“ ogs. om Ting; — Pone recompositas in statione comas, (paa deres rette Sted el. Plads), Ovid. Am. 1, 7, 68; cf. id. A. A. 3, 434; — B) „bef.“: I) i Krigsproget: Post el. Bagt el. Station, odt.; — ex statione et praesidio emissae cohortes etc., Caes. B. G. 9, 42; ligel. quae (cohortes) in stationibus

erant, id. ibd. 4, 32; men „poet.“: in statione manebant (holdt Bagt), etc., Ovid. Met. 1, 627; — offere ogs. „alleg.“: de praesidio et statione vitae decedere, vid. Cic. d. Senect. 20; ligel. imperii ... statione relicta, Ovid. Trist. 2, 219; cf. Vell. 2, 121 o. 131, ogs. Suet. Claud. 38; — b) ligesom vort: Post el. Bagt (Stildevagt), „overf.“ paa Mandstabet; oftest in pl.; — vid. Caes. B. G. 5, 16, oftere; ligel. stationes equitum, id. B. C. 1, 95; ogs. in sing.: disposita statione etc., Suet. Tib. 72; men ibd. 24: statione militum, hoc est vi et specie dominationis assumta; — 2) i Sovasenet heder statio: Vied el. Ankerplads el. Bagt; — quietum nactus stationem etc., Caes. B. C. 3, 6; cf. Lentulus ap. Cic. Fam. 12, 15: statione, quae extra urbem erat, (prohiberi); f. ogs. Caes. B. C. 1, 56, oftere, Ovid. Liv. 28, 6, oftere, o. A.; men Vell. 2, 72, som Centens: tempestatem fugientibus statio pro portu est; ligel. „alleg.“, Ovid. Her. 7, 89: Fluctibus ejectione tuta statione recepti; — 3) fild. ogs.; a) i Retsproget: visse Provindsøvrigheds Opholdssted el. Hovedquarter; ogs. undert. visse Øvrigheds selv, Cod. Theod. o. Cod. Just.; — b) en Position, Inscript.; — hof. stationarii: Postmestere el. Posthædere, Cod. Theod.; — c) eccles.: de Christiæ religiose Sammenkomster el. Forsamlinger, Tertull.; St. — stationalis, 3: stillestaaende, stella, Plin. 2, 12; o. — stationarius, 3: hørende til en Post el. Bagtpost, militis, Digest.; — men subst. stationarii: Postmestere, (s. und. statio nr. II, B, 3, h).

Státius, i, m., efter Gell. 4, 20, oprb. Tralle navn; men findes ogs. som romersk Fornavn, Cic. Cluent. 4; — II) romersk Tilnavn, hvoraf der mærkes; A) Caecilius Statius, fra Jufabrien, Comedietegner, (den. a. u. c. 566); — B) P. Papinius Statius: Digter und. R. Romitan; af ham haves: Digtsamlingen Silvae, Helletigtede Thebais, o. (d. ufulstendte) Achilleis. — státivus, 3, [sto]; I) „alm.“: faststaaende el. stillestaaende, (alene forel. o. efterel.); — de stativis aquis, ut sunt lacus et stagna, etc., (staaende Vand), Varro; men stativa tarditate subsistere, (om visse Etierne), Firmic.; — II) „bef.“: A) i Krigsproget: hørende til en Militærpost, odt.; — ∞ praesidium, Liv. 41, 1, oftere; men Cic. Phil. 12, 10, „alleg.“: haec mea sedes est ... hoc praesidium stativum; — ∞ castra, (hvori Hæren forbliver i længere Tid), Caes. B. C. 3, 30, oftere, Sall. Jug. 44, Tac., o. A.; — ogs. absol., stativa, orum, n., (se. castra), Liv. 37, 37, oftere, Tac. Hist. 1, 66, o. A.; men absol. stativæ (se. mansiones), alene Lamprid. Al. Sev. 45; — b) „overf.“: stativa, orum, n.: Vedesteder el. Svilesteder for Reisende; — quia ... stativis absumentur (neml. formebedst Hæren), Plin. 6, 26; — B) i Religionsproget: stativæ feriae, (fæde. statæ feriae): fastsatte el. bestemte Fester, Macrob. Sat. 1, 16.

1. státor, oris, m., [sto]: Velient hos en Øvrighedsperson; — ut ad te statores meos et liatores cum litteris mitterem, Cic. Fam. 2, 19; cf. Planc. ibd. 10, 21, o. Digest. — 2. státor, oris, m., [sisto]: som bringer til at staa fast, en Begrunder el. Opholder, odt.; Epithet til Suppiter, efter Liv. 1, 12, fordi han standsede Romernes Flugt; f. ogs. Cic. Catil. 1, 5 o. 13, o. id. Fin. 3, 20, o. A., ogs. Ovid. Fast. 6, 793; — ogs. in pl.: inter Statores et Tonantes et Feretrios, etc., Plin. 2, 54.

statūa, ae, f., [statuo]: Billedstøtte el. Støtte el. Statu, (efter Quintil. 2, 21, 10, færd. stæbt, dog hos Vitruv. ogs. af Marmor); — statuas et imagines etc., vid. Cic. Arch. 12; men id. Pis. 38: statuam istius persimilem etc.; cf. id. Phil. 5, 15: eique statuam equestrem inauratam in rostris statui placere; men Hor. Od. 3, 21, 27: Si quaeret pater urbium

Subscribi statuis, etc.; — b) egf. tiener statua til Betegnelse af det Overvælgelige el. Stumme el. Støve, edl.; — Vos ite intro; interibi ego ex hac statua verbere volo Erogitare, quid etc., Plaut. Capt. 5, 1, 31; cf. id. Pseud. 4, 1, 7, c. Hor. Ep. 2, 2, 83; df. — statuarius, i, m.: hørende til Villedstøtter el. Statuer; — ∞ ars, Plin. 36, 4, 6, etc., egf. absol. statuaria (sc. ars), ibid., (Villedstøberteknikken); men ∞ temperatura aeris, id. 31, 20; — II) df. subst.; A) statuarius, i, m.: en Villedstøber, Quintil. 2, 21, in., Senec. Ep. 88, c. Plin. 34, 16 figd.; — B) statuaria, (sc. ars), f. eentf.

statuliber, a, f. und. status. — Statulinus, i, m., f. und. Statanus. — statumaria, ae, f.: en Værdnelse paa Væsten proserpinaca, Appul. — statumen, inis, n., [statuo]: Støve el. Vel el. Underlag, hvorefter neget stottes el. holdes i Væsten, navn. en Vimpel, Colum.; — egf. Underlag el. Grundlag af Sten, Vitruv. 7, 1; f. egf. Plin. 13, 24; — men Caes. B. C. 1, 54, ere statumina (sc. navis), ligesom costae navis: de Krumbelter, hvortil Siderbordene befæstes. — statuminiatio, onis, f.: Underlag el. Grundlag, Vitruv. 7, 1; af — statumino, are, v. a., [statumen]: stottes ved et Underlag; — ∞ oras fossarum, Plin. 18, 8; — men impers.: tum statuminetur saxo, (bor der lægges Underlag af Sten), Vitruv. 7, 1. — statuncula, ae, f., demin. af statua: liden Villedstøtte, Petron. 50, 6, inc.

statuō, ūi, ūtum, 3, v. a., [statuo af sto]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: bringer til at staa, stiller hen el. opstiller, stiller fast, edl.; — ∞ navem, (staaende dets Veb), Plaut.; Statuite hic lectulos, etc., id. Pers. 5, 1, 7; cf. Virg. Aen. 1, 724; ∞ captivos in medio, Liv. 21, 42; ∞ aliquem ante oculos, Cic. d. Or. 1, 57; f. egf. Hor. Od. 1, 29, 8; men i Krigsførelse: ∞ aciem arte, Sall. Jug. 52; cf. Liv. 23, 16; — B) „bef.“: opreiser, opretter, opfører, statuam alicui in rostris, Cic. Phil. 5, 15, columellam super terrae tumulum, id. Leg. 2, 26, carceres in foro, Liv. 8, 20; ∞ tabernacula (opstaae), Caes.; men ∞ moenia, (bygge en Stad), Virg. Aen. 2, 295; ∞ machinas (opstille), Plaut. Pseud. 1, 5, 137; men ∞ arborem agro (sætte el. plante derpaa), Hor. Od. 2, 13, 10; — II) „fig.“; A) at forstille sig som vist, at tree, at antage, at bestå derfor, edl.; oftest m. Subiectsføtning (hvorefter egf. undert. findes dobbelt Accusativ, edl.), egf. m. flgd. Relativum, egf. absol.; — ego ... sic statuo et judico, neminem etc., Cic. d. Or. 2, 28; cf. id. Off. 1, 2: voluptatem summum bonum statuens; men id. Leg. 3, 2 fin.: Plato Titanum e genere statuit eos, qui etc.; men Caes. B. G. 1, 11: non expectandum sibi statuit, dum etc.; cf. ibd. 3, 14; men Cic. Lael. 11: quod si rectum statuerimus, m. flgd. infin.; — neque tamen statuere possum, utrum magis mirer te etc., an etc., id. d. Or. 3, 22; cf. Liv. 34, 2: vix statuere apud animum meum possum, utrum etc.; — men absol., ut ego mihi statuo, Cic. Mur. 14; — B) at fastsætte el. bestemme, at beslutte el. afgjøre; a) c. acc.; — ∞ finem orationi, Ter. Heec. 1, 2, 21, modum cupidinibus, Hor. Sat. 1, 2, 111, poenam improbis, Cic. Lael. 12; ∞ tempus locumque colloquio, Liv. 28, 35; cf. Tac. Ann. 3, 13; — statuta die, (paa en bestemt Dag), Liv. 31, 29; statutis diebus, Suet. Claud. 42; — quas (res) Caesar statuisse, decrevisset, egisset, etc., Cic. Att. 16, 16, C; ∞ omnes partes religionis sanctissime, id. d. Rep. 2, 14; ∞ jura tenuissimarum rerum, id. Caecin. 12; ad summam arbitrum me statuebat ... hujus rei, id. Att. 15, 1; cf. Hor. Sat. 2, 130; — b) m. d. e., fids. m. in el. contra; — quae (lex) de capite civis Rom., nisi comitiis centuriatis, statui vetaret, Cic. d. Rep. 2, 30; ∞ de aliquo causa cognita, Caes. B. G. 1, 19; men

Tac. Ann. 6, 29: qui de se statuebant (euphemistisk f. fem embragte sig selv); — ne quid gravius in fratrem statueret, Caes. B. G. 1, 20; men quos contra statuas, Cic. Orat. 10; — c) c. inf., egf. m. ut c. ne; — statuerat proelio decertare, Caes. B. C. 3, 86; men Cic. Verr. 3, 41: sic habuisti statutum cum animo ac deliberatum, omnes iudices rejicere; — men elliptisk: statueram recta Appia Romam (sc. ire), id. Att. 16, 10; — statuunt, ut etc., Caes. B. G. 7, 21; figel. Cic. Off. 3, 11: quum statuerent, ut naves conscenderent; men qua (tabula fixa) statuitur, ne sit Creta provincia, id. Phil. 2, 38; — d) m. Relativsføtning; — si habes statutum, quid tibi agendum putes, Cic. Fam. 4, 2; figel. id. Att. 7, 26: ut statuerem, quid esset faciendum; men statuere, quid sit sapiens, vel maxime videtur esse sapientis, id. Acad. 2, 3; — not.: partic. statutus, 3, forcl. egf. fem adj.; opreist, hoi el. rank af Væst; — senem statutum etc., Plaut. Rud. 2, 2, 11.

statūra, ae, f., [2. status af sto]; opreist: staaende el. opreist Stilling; df. fædd. „overf.“; A) om Menneſker: Størrelse el. Væst, Gestalt el. Skabning; — velim dicas mihi ... qua facie fuerit, qua statura, etc., Cic. Phil. 2, 16; totaque figura et forma et statura (corporis nostri) etc., id. Fin. 5, 12; homines tantulae staturae (af saa liden Væst), Caes. B. G. 2, 30; cf. ibd. 6, 21: hoc ali staturam, hoc ali vires; — B) om Dyr og om Planter: Størrelse el. Væst; — vaccae humilis staturae, Colum.; figel. producere videm in tantam staturam, quantum permittit agricola, id.

1. status, 3, partic. c. adj. af sisto. — 2. stātus, us, m., [sto]: Staaen, staaende Stilling; df. Stilling, Tilstand, osv.; 1) „egenl.“; A) „alm.“: — status, incesus, sessio, etc., (Staaen, hvorpaa man staaer, gaar el. sidder), Cic. Off. 1, 35; cf. id. Orat. 18: ∞ erectus et celsus, etc.; men Plaut. Amph. 1, 1, 110: quoniam formam cepi hujus in me et statum, etc.; — egf. om en Villedstøtte, Cic. Att. 6, 1: quam (statuam) esse ejusdem, status, amictus, anulus, imago ipsa declarat; — egf. in pl.: crebro commutatus status (sine Stillingen), Plaut. Mil. gl. 2, 2, 51; effingere status quosdam, Quintil. 11, 3, 89; — B) df. „bef.“; a) den Ræmpendes Stilling el. Holdning; — in statu senex, Ut etc., (færdig til Angreb), Plaut. Mil. gl. 4, 9, 12; turbare ac statu movere (hostem), Liv. 39, 18; cf. Hor. Od. 3, 4, 54; — b) df. egf. udenfor Krigsførelse og „allæg.“; — adversarios de statu omni dejicere, Cic. Orat. 37; men constanter in suo manere statu, id. Univ. 13; f. egf. id. Cluent. 38: non dubito, quin ii tales viri suspicionem aliqua percussi repente de statu suo declinarint, (have forandret deres Mening); — 2) egf. f. statura: Størrelse el. Væst; — mediastinus (servus) qualiscumque status esse potest, Colum.; scrofae longissimi status, id.; plantae majoris status, Pallad.; — II) „fig.“: Stilling, Tilstand, Væstfæst; A) „alm.“; a) c. gen.; — ex eodem de toto statu rerum communium cognoscere, Cic. Fam. 1, 8; praestare nostrae civitatis statum ceteris civitatibus, id. d. Rep. 2, 1; men ibd. 1, 20: ut explicet, quem existimet esse optimum statum civitatis; figel. ∞ rei publicae, id., municipii, id., optimationi, id.; men quoniam etc., dicam, ego de omni statu P. Sestii, etc., vid. id. Sest. 2; non jam ... quem vitae statum amiserim, cogito, id. Att. 10, 4; iste non dolendi status non vocatur voluptas, id. Fin. 2, 9; men id. Div. 2, 44: qui eodem statu coeli et stellarum nati sunt; — b) absol.; — restitui in antiquum statum nullo modo posse, Cic. Verr. act. 1, 4; eo tum statu res erat, ut etc., Caes. B. G. 6, 12; cf. Liv. 26, 5: quum in hoc statu res esset; men Cic. Parad. 1, 3: voluptas mentem e sua sede et statu dimovet; — egf. in pl.; regum status decemviris donabantur, Cic. Agr. 1, 1; ad omnes vitae status subsidia sibi parare, id. Fam. 9, 6; — B) „bef.“; 1) en

ligger el. fast el. gunstig Stilling; — nullum habentes statum, (Mennester uden fast bergerlig Stilling), Vell. 2, 72; — ogs. in pl.: multorum exvisi status, Tac. Ann. 3, 28; — 2) bergerlig Etand, (navnt. som patriet el. plebejst); — saal. in pl., Cic. Leg. 1, 7: quod ... agnationibus familiarum distinguuntur status; — 3) i Metesprøget: Mennefets naturlige Etand (som fri el. Slave), Digest.; — bb) heril markes; a) statu liber, a, ogs. i et Ord statuliber, a: Slave el. Slaveinde, som ved Testamente faaer sin Frihed under en vis Betingelse, Digest.; — b) status om Mandssalteren el. Myndighedsalteren (25 Aar); — ad statum suum pervenire, (at blise myndig), Digest., Cod. Just.; — 4) encl. technisk; a) i Rhetoriken: Underfølelses Standpunkt, *oratio*, Cic. Top. 25, o. Quintil. 3, 6, in.; — b) i Grammatiken: Verbs Motus, Quintil. 9, 3, 11. — statutio, onis, f., [statuo]: Opstilling el. Ræisning, tegn, Vitruv. 10, 2. — statutus, 3, partic. o. adj. af statuo.

stēatilis, idis, f., *stēatilis*: etflags ubeftindt Vædften, rimel. germ.: der Evedftein, Plin. 37, 71. — stēatōma, atis, n., *stēatōma*: etflags fectagtig Hævelse, Plin. 26, 87. — stēga, ae, f., *stēga*: Skibsdæk, Plaut. Baech. 2, 3, 44, o. id. Stich. 3, 1, 12. — stēgnus, 3, *stēgnos*: sammentrækkende, februs, Plin. 23, 23, oftene. — stēla, ae, f., *stēla*: Pille el. Soile, Plin. 6, 32. — stēlēphnūs, i, f., *stēlēphnūs*: etflags Plante, (rimel. saccharum Ravennae L.), Plin. 21, 61. — stēlis, idis, f., *stēlis*: Misset paa Tyrre: og Væftrækt, Plin. 16, 93.

stella, ae, f., [stella] væt demin. af *stēlē*, neml. f. sterula, ligesom puella f. puella: men efter Doederl. at hense til *τέλλειν*, hv. *τέλλεσθαι*, i. e. oriri: en Stjerne, (opp. sidus: Stjernebillede); — quae sidera et stellas vocatis, Cic. d. Rep. 6, 15; coelum stellis fulgentibus aptum, Enn.; cf. Lucr. 6, 356, (hvor dog stellae fulgentes ogs. fortales om Lynene); — ∞ errantes, (Planeterne), Cic.; cf. id. N. D. 2, 20; ligel. ∞ vagae, id. ibd. 1, 13; men ∞ comans, (en Comet), Ovid. Met. 15, 749; — „poet.“ ogs. undert. f. Stjernebillede el. sidus; ∞ stella romana, Virg. Ge. 1, 222; ∞ vesani leonis, Hor. Od. 3, 29, 19; pragant ogs. om Solen, Ovid. Fast. 6, 717: ubi etc., Et cinget geminos stella serena polos; — II) „overf.“ paa andre Gjenstande, isølge Gensaltens Lighed; A) „alm.“: fjerneformet Figur el. Gestalt; — viis in stellam dividatur, etc., Colum. 4, 17; cf. Plin. 18, 23; men etiamvis distincta aureis stellis, Suet. Ner. 25; — B) „bes.“ ogs.; a) Glædespunktet i en Vædften, Plin. 37, 25; — b) Stierne i Diet, Claudian.; — c) Stjernefiften, Plin. 9, 86; — d) Zehannismormen, Plin. 18, 67.

stellans, tis, f. und. stello. — stellāris, e, [stella]: hørende til en Stjerne; — animam esse scintillam stellaris essentiae, Macrobi. Somn. Scip. 1, 14. — Stellatis ager el. campus: Egn i Campanien, i Narberden af Cales, Cic. Agr., Liv., Suet.; — B) df. Stellatinus, 3, tribus, Liv. 6, 5. — stellatūra, ae, f., [rimel. befl. m. *stēllēin*, i. e. mittere: give Drøv el. permittere]; et af Krigstribunerne oppebaaret Afdrag af Soldaternes Rationer, Spartian., Lamprid. — stellatus, 3, f. und. stello.

stellifer, a, um, [stella, fero]: fjernebærende, fjernt; — ∞ cursus coeli, Cic. d. Rep. 6, 18; ∞ polus, Senec. Hippol. — stelliger, a, um, [stella, gero]: = frgd.; — ∞ orbes, Cic. Arat.; ∞ polus, Stat., Olympus, Senec. Herc. Oct., apex, Sil. — stellimicans, tis, adj., [stella, mico]: funkende af el. med Stierne; — ∞ signa, Varr. ap. Prob. ad Virg. Ecl. 6, 31. — stellio, onis, m., [stella]: en Dglsart, hv. Ryg er ligesom tegnet med Stierne, (lacerta gecko L.), Plin. 29, 28, Virg. Ge. 4, 243,

Knusen: Latinist-læst Lexicon. II.

Colum.; — II) „overf.“: listigt el. bedragerisk Mennefe, Plin. 30, 27, Appul. — stellionatus, us, m., [stellio nr. II]: det Slags Bedrageri el. Hærfalskning, som ikke i Væene bar en særskilt Benævnelse, Digest.; ligel. ibd.: ubicumque igitur titulus criminis deficit, illic stellionatum obijciemus.

stellio, (avi), atum, i, v. n. o. a., [stella]; I) neutr.: at være besat med Stierne el. beftindt, dog saal. alene in part. stellans, tis, (poetisk Ord); — stellans coelum, Lucr., Virg.; ∞ Olympus, Cic. (poeta) Div. 1, 12; ∞ ora (Tauri), Ovid. Fast. 5, 603; — B) „overf.“: — ∞ geminae (in cauda pavonis), Ovid. Met. 1, 723; ∞ volatus (cicindelarum), Plin. 18, 66; ∞ frons (med fjerneformet Tegning), Martial. 2, 29; — II) act.: besætter med Stierne; — qui coelum stellat formis, Capella; cf. Plin. 37, 28; — oftest in perf. part.; stellatus Cepheus, (der som Stjernebillede er sat paa Himmelen), Cic. Tusc. 5, 3; ∞ aether, Val. Fl.; ∞ domus (deorum), Claudian.; — B) liget. „overf.“: — stellatus Argus, (med de mange Øine), Ovid. Met. 1, 664; stellatus iaspide solva (ensis: som sraaler deraf), Virg. Aen. 4, 261; men m. græst Construeren: variis stellatus corpora guttis, (rige-ligen besat dermed), Ovid. Met. 5, 461; cf. Plin. 37, 66, o. A. — stellula, ae, f., demin. af stella: liden Stjerne, (som Stritregit, sæv. asteriscus), Hieronym. Stemma, atis, n., *stēma*: en Krans; I) „alm.“, Prudent.; — II) „bes.“: den Jorfaendens Billeder el. Buxer omgivende Krans; — vid. Senec. Benef. 3, 28; men Plin. 35, 2: apud majores in atriis expressi cera vultus singulis disponebantur armariis, in etc.; stemmata vero lineis discurrerant ad imagines pictas; — B) df. „meton.“: Stamtræ el. Stamtræ, Slægtsregit el. Genealogi; — saal. Senec. Ep. 44: quod stemma non inspicit (philosophia); ligel. in vetere gentili stemmate etc., Suet. Ner. 37; cf. id. Galb. 2, ogs. Pers. 3, 28, Juvenal. 8, in., Martial. 5, 35, o. A.; — b) df. „emiss. overf.“: stemmata argenti, (Metier, hvor gamle Solværene ere, hrem de have tilhørt, etc.), Martial. 8, 6.

Stēna, orum, n., *stēna*: inævert Pas ved Antigona i Chaonten, Liv. 32, 5. — stēnōdōriasis, is, f., *stēnōdōriasis*: Puppilens Sammentrækning, som Densygtem hos Heste, Veget. — Stentor, oris, m., *stēntor*: beftindt Striger i den græske Hær for Treja, Juvenal. 13, 112; — B) df. Stentōreus, 3: vagitus, Arnob.

stēphānē, es, f., *stēphānē*, eprbl. en Krans; vid. Cic. N. D. 1, 11: commenticium quiddam coronae similitudine etc.; stēphanen appellat, etc. — Stēphaneploos, i, f., *stēphaneploos*: Kranseletterfien, Mæleri af Pausan., Plin. 35, 40; benævnt ogs. Stephanopolis, *stēphanopolis*: Kransefelgerfien, ibd. — stēphānitis, idis, f., *stēphānitis*: en transformigen vorende Buranke, Plin. 14, 4, Macrobi.; — ogs. stēphānites, ae, m., *stēphānites*, Colum. 3, 2. — stēphānōmēlis, is, f., *stēphānōmēlis*: etflags Ræbsted grilende Plante, Plin. 26, 84. — Stēphānōpōlis, idis, f. und. Stēphaneploos. — stēphānos, i, m., *stēphānos*, (en Krans): Rævnet paa flere Planter; saal. ∞ Alexandri, Plin. 15, 39; ∞ Aphrodites, Appul.

*stercerja, ae, f.: quae puerulos ab stercore purgat, Tertull., ogs. som Skaldsørd, Petron. Sat. 75, 9, (al. sterteja af stertēre), inc.; o. — stercōrārius, 3: hørende til Gødsel; — ∞ crates, Varro; — [stercus]. — stercōrātio, onis, f., [stercoro]: Gøden el. Gøtning, Varro, Colum., Plin. — *stercōrēus, 3: fuld af Stærn el. Møg; — df. „overf.“ som Skaldsørd: farnagtig, smudsig, Plaut. Mil. gl. 2, 1, 12; — stercōro, avi, atum, i, v. a.; I) gøder: — ∞ loca, agrum, etc., Varro, Cic. d. Senect. 15, Colum., Plin., o. A.;

humilis stravit pavor, Virg. Ge. 1, 330; men Cic. Tusc. 3, 29: afflictos se et stratos esse, (angerfulde og vrymge); — III) af part. stratus, 3, er subst. neutr. stratum, i; A) Sengenlarpe, Jude ef. Dyne, obl.; — lecti mollia strata, Lucr. 4, 817; cf. Suet. Calig. 51; — b) oftere „meten.“ (sem pars pro toto): Vriet ef. Sengen; — Haud segnis strato surgit, Virg. Aen. 3, 513; quies neque molli strato ... arecessita, Liv. 21, 4; — B) Sestieracken, Sadel ef. Ridesaddel, vid. Plin. 7, 57, o. H.; ogf. Passaddel; — mulis strata detrahi, Liv. 7, 14; — sem Drefpog siges: qui asinum non potest, stratum caedit, Petron.; — C) Brofagning; — strata saxea viarum, Lucr. 1, 316; cf. id. 4, 417, o. Virg. Aen. 1, 422.

sternumentum, i, n.: Nysen ef. at nyse, (Viform f. sternutamentum, Plin. 2, 5, Gell.; — II) „overf.“: Nysemiddel ef. Nyspulver, Plin. 25, 86, o. 109; af — sternūō, ūi, 3, v. n. o. a., [best. m. πύρρυν]; I) neutr.: nyser; — adorare aliquem, quom sternuerit, Plin. 2, 40; — B) „overf.“ em Nyset: at gniste; — sternuit et lumen ... et nobis prospera signa dedit, Ovid. Her. 19, 151; — II) act.: tilnyse (nogen et Nyse); — Num tibi nascenti ... Aureus argutum sternuit omen Amor? Propert. 2, 2, 34; ligel. ∞ approbationem, Catull. 45, 9, o. 18. — *sternutamentum, i, n.: Nysen ef. at nyse; — faal. in pl.: si nobis ... sternutamenta erunt observanda, Cic. Div. 2, 39; men Plin. 28, 5: cur sternutamenti salutamus? cf. id. 21, 93; — II) „overf.“: Nysemiddel ef. Nyspulver, Cels. 6, 7; o. — sternutatio, onis, f.: Nysen, Appul., Scribon.; af — sternūto, avi, 1, v. n., intens. af sternuo: nyser Næst; — ter continuo ita sternutavit, ut etc., Petron. Sat. 98, o. 102.

Stērōpe, es, f., Στερόπη; I) en af Plejaderne, Ovid. Fast. 4, 172, o. id. Trist. 1, 11, 14; — II) en af Solens Hæste, Hygin. Fab. 183. — Stērōpes, is, m., Στερόπης: en af Cyfeperne i Vulkan's Bæthed, Virg. Ovid., Claudian. — sterquilinum, i, n., (ogf. sterquilum, Phaedr. 3, 12). [stercus]: Mordingsgrube, Cato, Varro, Colum., Phaedr. l. c.; — ogf. som Skætsdord, Plant. Pers. 3, 3, 3. — Stertinus, i, m.: stift Pbliseph, Hor. Sat. 2, 3, 33; — B) df. Stertinus, 3: stertniff; — Empedocles, an Stertinum deliret acumen, id. Ep. 1, 12, 20. — sterto, (ŭi), 3, v. n., [best. m. Στερω, διαγνώω]: snorker, noctem totam, Plaut. Asin. 5, 2, 22; cf. Hor. Ep. 2, 2, 27, oftere; men med Ync, Cic. Acad. 2, 29: per me vel stertas licet, non modo quiescas; men „poet.“: qui vigilans stertis, Lucr. 3, 1061. — Stēsichōrus, i, m.: graff Lyriker fra Himara paa Sicilien, vid. Hor. Od. 4, 9, 8, Quintil. 10, 1, 62, o. H.

Stēnēboea ef. Sthenoboea, ae, f., Σθενέβοια (Σθενόβη): Gemaltne af St. Proetus i Argus, dræbte sig selv ifølge formaacet Kartighed til Bellephophon; vid. Juvenal. 10, 327, o. Hygin.; — B) df. Sthenoboeus, 3, heros, (i. e. Bellephophon), Sidon. — Stēnēlus, i, m., Σθενέλος: fader til Eurytheus, eg en af Heltene fra Treja, Hor. Od. 1, 15, 24, o. id. ibd. 4, 9, 20; — B) df. I) Stēnēlēus, 3: spheneliff, Eurytheus, Ovid. Met. 9, 273, fæder ∞ hostis, id. Her. 9, 25; men ∞ proles, id. Met. 2, 367: den til en Evane forvandlede Søn af Stēnēlus, (i. e. Cyenus); o. — 2) Stēnēlēis, idis, adj. fem.: spheneliff; — ∞ volacris: den til en Evane forvandlede Søn af Stēnēlus, Ovid. Met. 12, 458.

stibadium, i, n., στίβδιον: halvelfformet Episcypha, sæv. sigma, Plin. Ep. 5, 6, c. Martialis. 14, 87 (i Dverfstrifen). — stibium, i, n., ogf. stibi, is, o. stimmi, στίβη, στίβη: Epydglas (ef. Epydglas), Antimonium; brugtes pulveriseret, dels som fæst Emske til Dienbrynene, dels som Densalve;

vid. Plin. 33, 33, Cels., Scribon. — sticha ef. stica, ae, f., ligefem apiana: etilags Sinfet, Plin. 14, 11. — Stichus, i, m.: cerniff Stavende, hvorefter en af Plautus's Comedier benævnes. — sticula, ae, f., demin.: etilags Sinfet, Colum. 3, 2.

stigma, atis, n., (acc. sem. stigmam, Petron. Sat. 45), στίγμα; eyrdl. Stif; df. et ved Stifning paafat Næst; „best.“ brandt Næst ef. Brandemærke, der paafaldes dødsdømte Slaver, hvorefter: fugitivum stigmata scribere, Quintil. 7, 4, 14; cf. Senec. Benef. 1, 37; ogf. som bestemmende Straf over Domsfælte, Suet. Calig. 27; — sld. paafatte man ogf. Næst og brandt Næst, Veget.; — b) „meten.“: ogf. Sramme i Ansigtet eller en fufferagtig Barberer, Martialis. 11, 85; — II) „overf.“: Bestæmmelse, Infam; — sibi versiculis (Catulli) de Mamura perpetua stigmata imposita etc., Suet. Caes. 73; cf. Martialis. 6, 61. — stigmatias, ae, m., στυγμιας: en brandemærket Slave; — vid. Cic. Off. 2, 7: qui fideliorum et barbarum et stigmatum putaret, quam uxorem. — *stigma, avi, 1, v. a.: betegner med et Brandemærke, Prudent.; o. — stigmōsus, 3: med indbrandte Mærker; ogf. afm. iuld af Strammer ef. Nr, Petron. Sat. 109; cf. Plin. Ep. 1, 5; — [stigma].

Stilbon, onis, m., Στίλβων, (den Glindsende ef. Glantsfude): Epitet til Planeten Mercurius, Auson., Hygin., (men paa Græsk, Cic. N. D. 2, 20). — Stilleho, onis, m.: beromt Heltberre under St. Theod. d. St. og hans Sønnen; ogf. Evigerfader til St. Hieronius; vid. Claudian. de Laudibus Stilichonis; — B) df. Stilichonius, 3, virgo: hans Datter (Maria), f. eventl. id. ibd.

stilla, ae, f., [efter Boederl. etr. f. stigula af στίλβω: en Draabe (nævn. den fumlige; opp. gutta: d. naturlige); — ∞ muriae, Cic. Fin. 3, 11; ∞ (adipis) Plin.; sicca et sine stillis arbor, Vitruv. 2, 9; — B) df. „overf.“: ∞ olei, (en liden Del ef. Smule deraf), Martialis. 12, 79; ∞ pauculae temporum, Augustin. — stillaticius (-tius), 3, [stillo]: dryppende, resina, Plin. 16, 22. — stillatim, adv., [stilla]: draabevis; vid. Varr. l. c. und. stillicidium. — *stillatio, onis, f.: Neddrybhen, pluviae, Hieronym.; o. — stillativus, 3: neddrybbende, mel, Plin. Val.; — [stillo]. — stillicidium, i, n., [stilla, cado]: de nedfaldende Draaber, drybbende Røgighed; — stillicidium eo, quod stillatim cadat, Varr. L. L. 5, 5; df. I) „alm.“; — stillicidii casus lapidem cavat, Lucr. 1, 511; men ∞ urinae, Plin., vesicae, id.; ∞ arborum, id.; — II) „best.“ i Næstspøget: Neddryb ef. Dagdryb; — jura parietum, luminum, stillicidiorum, Cic. d. Or. 1, 38; f. ogf. Vitruv. o. Digest.

stillo, avi, atum, 1, v. n. o. a., [stilla]; I) neutr.; A) „egenl.“; I) „alm.“: at drybbe, at falde draabevis; — (vas) unde aqua stillat lente, Varro; stillat cera super igni, Lucr.; ∞ eror ferro (ned deraf), Propert.; ligel. ∞ unguentum e capillo, Tibull., mella de ilice, Ovid.; — ogf. „alleg.“: stillat gutta (daledinis) in cor, Lucr. 4, 1056; — 2) „best.“: at drybbe deraf, draabevis at nysse, m. o. ud. abl.; — ut in speluncis saxa ... guttis manantibus stillent, Lucr. 6, 944; ligel. ∞ coma Syrio rore, Tibull. 3, 4, 28; cf. Ovid. Am. 1, 8, 11, o. H.; — qui stillantem prae se pugionem tulit, Cic. Phil. 2, 12; cf. Lucr. 5, 949, o. Juvenal. 6, 109; — B) „overf.“; — stillantes voces, (enfælte ef. usammenhængende Lyd), Calpurn. Ecl. 6, 12; cf. Senec. Ep. 40, hvær ∞ orationem (opp. currere); — II) act.: at drybbe ef. lade drybbe; — ∞ amieis ex oculis rorem, Hor. A. P. 423; ligel. ∞ lacrimam, Plin.; men stillata cortice myrrha, Ovid. Met. 10, 501; cf. ibd. 2, 361: stillataque sole rigescunt De ramis electra novis; — ogf. „overf.“, Juvenal. 3,

122: quum facilem stillavit in aurem Exiguum de naturae patriaeque veneno, (bar indyget veri).

stilo, avi, l. v. n., [stilus]: at styde Etill; — simulatque semina stilaverint, Colum. 4, 33. — Stiplo cl. Stilpon, onis, m., *Στίλπον*: Philosoph fra Megara; vid. Cic. Fat. 5, ostere, o. Senec. Ep. 9. — stilus (stylus), i, m., *στίλος*: etværet spistit eg eprellaende legeme; df. I) „alm.“: en Væst cl. Vig; — extra vallum stili caeci ... consiti, auct. B. Afr. 31; (hede stimuli, Caes. B. G. 7, 73); — egf. et tilspidset Værtef, hværmæd Planterne befries fra Træne, fra everflørdige Etud, edl., Colum., Pallad.; egf. Etillen cl. Etangelen paa visse Planter, navnlt. paa Asparter, Colum. l. c., ostere; — II) cf. egf. „alleg.“; inest (in oratione Sulpicii) luxuries quaedam, quae stilo depascenda est, vid. Cic. d. Or. 2, 23; — II) „bef.“: den styde Griffel (hvæ. af Jern), hværmæd Homerne sfæve paa Vortavler; — effert cito ... stilum, ceram, etc., Plaut. Bacch. 4, 4, 63, ostere; men Cic. Brut. 24: quum otiosus stilum prehenderat, etc.; cf. ibd. 45: ut paene Attico stilo scriptae esse videantur (orationes Titii, „alleg.“); figl. respicere stilum Plautinum, vid. Gell. 3, 3; — forði man med den øvre eg brede Ende af stilus funde udbringe det Sfævene, saa heder vertere stilum: at udslætte cl. udtrædere; — vertit stilum in tabulis suis, etc., Cic. Verr. 2, 41; cf. Hor. Sat. 1, 10, 72: Saepæ stilum vertas, etc.; — B) cf. „fig.“; I) ligefem scriptio o. scriptura: Næstfæring cl. stilsig Afætning, Concipering cl. Compesition; — quum exercitatione (sc. dicendi), tum stilo ... formanda est oratio, Cic. d. Or. 3, 49; cf. ibd. 1, 33 o. 69; figl. ∞ exercitatus (en evet Pen) efficiet facile hanc viam componendi, id. Orat. 44; men tardior stilus cogitationem moratur, rudis et confusus intellectu caret, Quintil. 1, 1, 28; men id. 10, 7, 4: quid porro multus stilus et assidua lectio et longa studiorum aetas facit, si etc.? men id. 1, 9, 2: narrare sermone puro ... deinde eandem fragilitatem stilo exigere, etc.; — B) eftercl. egf.: det sfævene Betum cl. den sfævene Etæmme; — eunctorum stilis in unum sermonem congruentibus, Appul.; — 2) ligefem genus cl. forma dicendi: Metryksmaaden cl. Jørcdraget cl. Etillen; — saal. Cic. Brut. 26: unus sonus est totius et idem stilus (der samme Jørcdrag); f. egf. ovenf. ibd. 45, o. Gell. 3, 3; — ∞ pressus demissusque, Plin. Ep. 1, 8; ∞ pugnae et quasi bel-latorius, ibd. 7, 9; f. egf. Suet. Aug. 85, o. id. Tib. 70.

stimuli, f. ml. subium. — Stimūla, ae, f., [stimulus]: en til Vætsfæmbed ansporende Gudinde, Augustin.; men Ovid. Fast. 6, 503: Lucus erat; dubium, Semelae Stimulaene vocetur. — *stimulatio, onis, f.: Ansporen, Tilstyndelse, Spore; — sed ingens haec stimulatio etc., Plin. 35, 2; men ex libidine servitii privata cuique stimulo, Tac. Hist. 1, 90; o. — stimulator, oris, m.: en Styndeser cl. Tilstynder; ∞ Martis, Claudian.; — [stimulo]. — stimulatōrix, icis, fem. af stimulator, Plaut. Most. 1, 3, 46. — stimuleus, 3, [stimulus]: med Braad cl. Vig; — ∞ supplicium, (som Slavestraf), Plaut. Mil. gl. 2, 6, 31.

*stimūlo, avi, atum, l. v. a.; I) „egenl.“: stiffer med en Braad, stiffer, sporer; — ∞ equos calcaribus, Val. Max.; cf. Sil. 4, 441; men stimulus suo icu ipse se sauciat (aries), Colum. 7, 3; — II) „fig.“: stiffer cl. martrer, quæser cl. angster; — crucior, agitor, stimulator, etc., Plaut. Cist. 2, 1, 4; men id. Capt. 3, 4, 66: jam deliramenta loquitor, larvæ stimulant virum; men te conscientiae stimulant malefactorum tuorum, Cic. Parad. 2; cf. id. R. Am. 2; men Liv. 44, 44: consulens stimulatib cura de minore filio; — B) „alm.“: sætter i Bevægelse, ansporer cl. driver, tilstynder; a) m. blot acc.; — stimulat ... tibia mentes,

Lucr. 2, 621; ira ... stimulante animos, Liv. 1, 12; cf. ibd. 22: tum ... tum avita quoque gloria animum stimulat; men id. 3, 68: istos ... vestra vos causa incitare et stimulare etc.; men pass.: stimulatque pellicis ira etc., Ovid. Met. 4, 234; — egf. m. Tingæ obiecter; persicorum succus sitim stimulat, Plin. 36, 67; — b) m. ad o. in; — quem ad perturbandam rem publicam inopia atque mali mores stimulant, Sall. Catil. 18; cf. Liv. 1, 23, o. Cic. Plane. 28; — injuria dolor in Tarquinium ... eos stimulat, Liv. 1, 40; cf. id. 21, 11: animos eorum ira in hostem stimulando; men Tac. Hist. 2, 41: ad iram saepius, quam in formidinem stimulantur; — c) m. ut cl. ne, „pecti.“ egf. e. inf.; — ut vetus nostra simulas antea simulabat me, ut caverem, sic etc., Cic. Fam. 3, 12; figl. non minus rubore, quam praemiis stimulantur, ne etc., Tac. Orat. 37; — stimulare metu, fati praenosceret cursus, Lucan. 6, 423; cf. Sil. 12, 504; o. — stimuleus, 3: fuld af Styndeser, ephidsende, desiderium, Coel. Aur.; — [af figd.].

stimulus, i, m., (neutr. stimulum, l, Plaut. Men. 5, 2, 112), [bscl. m. *στίλιν*, inus. stigo, stiffer]; I) „egenl.“: stikkende cl. spistit Værtef cl. Instrumēt, Braad cl. Vig, edl., navnlt. hværmæd man driver Dyr eg Slaver; — Aut stimulo tardos increpuisse boves, Tibull. 1, 1, 30; cf. Ovid. Met. 14, 647; stimulo fodere servum, Plaut. Curr. 1, 2, 40; men forsaffst: num expectas, dum te stimulis fodiam? Cic. Phil. 2, 34; — som Staldserd om Slaver bruges egf.: stimulator seges, Plaut.; — som Styrdspør mærkes: Si stimulus pugnis caedis, manibus plus dolet, id. Truc. 4, 2, 55; figl. advorsum stimulum calces (sc. jactare), Ter. Phorm. 1, 2, 28; — b) „bef.“ egf. i Krigspregel: tilspidset Væl, som bliver nedrammet for at holde Jæntene ude, Caes. B. G. 7, 73; — II) „fig.“; A) Braad, d. e. hvad der quæser cl. angster, Dval cl. Engstelse; — mens sibi conscia facti ... adhibet stimulos torretque flagellis, Lucr. 3, 1032; cf. ibd. 887: subesse caecum aliquem cordi stimulum; men Cic. Tusc. 2, 27: non modo stimulos doloris, sed etiam fulmina fortunae contemnimus licebit; — B) Spore, d. e. Tilstyndeser cl. Dymnæring cl. Styndeser; — ad hanc voluntatem ipsius naturae stimulis incitatur, Cic. d. Rep. 1, 2; cf. Quintil. 10, 7, 16: ad dicendum etiam pudor stimulos habet; — defendendi Vatini etiam ille stimulus, (hvad der tilstyndede cl. tvang mig til at forsvare ham), id. Fam. 1, 9; cf. Ovid. Met. 6, 480: Omnia pro stimulis facibusque ciboque furoris Accipit; f. egf. Cic. Arch. 11 fin.; men Tac. Hist. 3, 45: qui ... propriis in reginam stimulis accendebantur; — egf. m. blot gen. subj.; agrariae legis stimulus plebs furebat, Liv. 2, 54; cf. id. 6, 11; — egf. absol.; suis stimulis excitos etc., Tac. Hist. 3, 53; men Hor. Sat. 2, 7, 97, „alleg.“: et acres Subjectat lasso stimulos.

stinguo, ère, v. a., [bscl. m. *στίλιν*, egf. m. inus. stigo: stiffer, hvæ. instigo]: udslukter cl. udsletter; (men alene „pecti.“ f. d. sfæve. extinguo); — Evanesce paulatim stinguique colorem, Lucr. 2, 828; men id. 4, 1091: humor Non datur, ardorem in membris qui stingere possit; men id. 1, 667: Ignes in coetu stingui etc.; cf. Cic. (poëta) frgm. ap. Priscian.: stinguens praecleara insignia coeli.

stipa, ae, f., efter Serv. ad Virg. Aen. 1, 437, fige: sem stipula: Etæra cl. Salin, navnlt. til Indpætning cl. Tæmning; cf. Fest. s. v. stipatores; men egf. har Serv. ad Virg. Aen. 5, 682: veteres „stipam“ pro stupa dixisse. — *stipatio, onis, f.: Sammen-trængen; df. „bef.“: Jøstæmmet cl. Menneftetrængsel omkring nogen, d. e. talrig Ledfælgelse, edl., vid. Varr. l. c. und. figd.; ejus (Autronii) ... stipatio, greges hominum perditorum, Cic. Sull. 23; figl. tanta sti-

patione cetera tenebantur, Plin. Ep. 4, 16; — ogf. om en Glos Gæd, Plin. 10, 27; — b) ogf. „fig.“ om Jæderdraget: confertam esse (orationem) aggressio-
nam et entymematum stipatione etc., Quintil. 5, 14, 27; c. — stipator, oris, m.; esteft i pl., stipatores: som frange fig omkring nøgen, (f. und. frgd.); df. en Stormands Vedfagere, Sølge el. Suite, odl.; (hos Romerne fædd. dæfende); — latrones dicti ab latere, qui circum latera erant regi, quos postea a stipatione stipatores appellarunt, Varr. L. L. 7, 3; — praemittebat de stipatoribus suis (af fin Liv. pagt), qui etc., vid. Cic. Off. 2, 7; cf. Hor. Sat. 1, 3, 138, Tac. Ann. 4, 25, c. A.; — men Cic. Agr. 2, 13: stipatores corporis etc.; cf. Sall. Catil. 14; — [stipo]. — stipatus, 3, partic. c. adj. af stipo.

*stipendiālis, e, eftercl. Viform af figd.; — ∞ foedus, (som er forbundet med Stat el. Tribut), Sidon.; — stipendiārius, 3; 1) publicist: hørende til Tribut el. Stat, fæstfyldig, (navnl. som betaler en Pengeafgift; derim. vectigalis: som alene betaler el. leverer Naturpræstationer); — vid. Liv. 37, 55: civitates ... quae Attali stipendiariae etc., quae vectigales Antiochii etc., (hvorfor ogf. de forf. have fættet Vilfaar, end de fide); ∞ civitas, Caes.; ∞ Aedui, id.; men ∞ vectigal, Cic. Verr. 3, 6, (bestemt aarl. Pengeafgift el. Contribution); — b) i pl. ogf. som subst., stipendiarii, orum, m.: de Statfædige; — socii stipendiarii que populi Romani, Cic. Div. in Caecil. 3; cf. Caes. B. G. 7, 3, c. A.; opp. vectigales, (som yde Naturpræstationer), Cic. Verr. 4, 60; cf. Liv. l. c., c. id. 24, 47; — 11) i Krigsfproget: som faaer Sold, som tiener for Sold; — postquam stipendiarii facti sunt (Romani), Liv. 8, 8; ∞ cohortes, auct. B. Afr. 43; c. — stipendior, atus sum, v. dep. n.: tiener for Sold, (men rimel. alene i figd. Exempler): regi eorum peditum sexcenta millia ... per singulos dies stipendiantur, Plin. 6, 22; — men „overf.“: (infantes Pontici) butyro stipendiat, (som faaer Smør til deres Underholdning), Tertull.; — [af figd.].

stipendium, i, n., [etr. f. stipendium, af stips o. pendo]; 1) „publicist“: Stat el. figst el. Contribution, (navnl. i Penge, opp. vectigal: Naturalpræstationer); — ∞ capere jure belli, Caes. B. G. 1, 44; ∞ imponere victis, ibd.; de stipendio recusare, quod ... ante id tempus pependerint, ibd.; stipendio liberare aliquem, ibd. 5, 27; Sardos agris stipendioque multare, Cic. Balb. 18; — B) „overf.“: Bøder el. Straf, odl.; ogf. anden Hæfse; — dira ferens stipendia tauro (Theseus), Catull. 64, 173; men quod me manet stipendium (byllen Straf)? Hor. Epod. 17, 36; men Colum. 1, 1: alii tamen (scriptores) ... aliquod stipendium nostro studio contulerunt, (noget Biderag deril); — 11) i Krigsfproget: Sold el. Løn; — vid. Liv. 4, 59 c. 60, Plin. 33, 13; men Caes. B. C. 1, 87: quum stipendium ab legionibus flagitaretur, etc.; stipendium militibus numerare, Cic. persolvere, id.; dare pecuniam in stipendium, Caes.; cf. Liv. 27, 9; men stipendio exercitum afficere, Cic., angere, Caes., fraudare, id.; — ogf. utenf. Krigsfproget, „alm.“: Løn; vid. Liv. 1, 20: his (virginibus Vestae), ut etc., stipendium de publico statuit; — B) df. „overf.“: Krigssteneffe; (fædd. i pl.); — meruisse stipendia in eo bello ... virtutis (fuit); ... finem stipendiorum patris victoriam fuisse, felicitatis fuit, Cic. Mur. 5; figel. stipendia merere (c. mereri) at giøre Krigssteneffe, id. Coel. 5, c. id. d. Or. 2, 64; figel. ∞ facere, Sall., Liv.; men ∞ emereri, (at fælde Krigssteneffen, at faaer udtient), id. 25, 6, Cic. d. Senect. 14, Sall. Jug. 81, c. A.; f. ogf. Cic. Manil. 9 fin.: qui (militēs) jam stipendiis

confecti erant; men decimum annum delectibus, stipendiis exhaustos esse, etc., vid. Liv. 27, 9; — ogf. in sing.: homines ... multarum imaginum ac nullius stipendii, Sall. Jug. 85; cf. Tac. Ann. 1, 17; — b) „bef.“ ogf.: det enfelte Tienestkaar, enfelt Jæsttog; — tricena aut quadragena stipendia etc., Tac. l. c.; cf. Liv. 31, 8 fin.: qui eorum minime multa stipendia haberent; — ogf. in sing., Hist. B. G. 8, 8; figel. secundo stipendio (i hånd andet Jæsttog) etc., Plin. 7, 29; — 2) utenf. Krigsforholdet ogf. „alleg.“: functus omnibus humanæ vitæ stipendiis, (efter at have opfyldt alle detd. Pligter), Senec. Ep. 93; men Cic. d. Senect. 14, alene lignelfesvis m. tamquam.

stipes, itis, m., στέπος: Stav, Pæl, Stof, Stamme; — vid. Caes. B. C. 1, 27, o. id. B. G. 7, 73; men religant a stipite funem, Ovid.; cf. Tibull. 1, 1, 11, c. A.; — men ogf. som Skælsførd: Mors el. Morderian, Ter. Heaut. 5, 1, 4; men Cic. Pis. 9, lignelfesvis: qui, tamquam truncus atque stipes, si stetit, etc.; — 11) „poet. overf.“ ogf. om en Træ, Ovid. Fast. 3, 37; ogf. om en Trægren, Martial. 13, 19; df. — stipidōsus, 3: florsformet el. trægtig, radix, Appul.

stipo, avi, atum, 1, v. a., [bef. m. σείρω, i. e. caleo]; 1) „agent.“: stopper el. paffer tætt sammen; — quod (asses) in aliqua cella stipabant, id est componebant, etc., Varr. L. L. 5, 36; stipatque carinis Ingens argentum, Virg. Aen. 3, 465; figel. (apes) aliae purissima mella Stipant, id. Ge. 4, 163; — ofte ogf. in partic. perf.: materies ... stipata etc., Lucr. 1, 346; Graeci stipati, quini in lectulis, saepe plures, Cic. Pis. 27; in arto stipatae naves, Liv. 26, 39; cf. id. 33, 18: usque dum ordine et veluti stipata phalanx constabat; — men „poet.“: stipare Platona Meandro, (paffe dem sammen), Hor. Sat. 2, 3, 11; Custodum gregibus seu quum se stipat euntem, Seu etc., Propert. 3, 6, 13; — 11) „overf.“: fplder ganffe dermed; men m. Personsobjecter: i Mængde at omgive el. ledsage; ogf. underet: at omgive el. indelutte med en Mængde; — ut pontes impedimentis stipatos reperit, Suet. Calig. 51; arto stipata theatro (Roma), Hor. Ep. 2, 1, 60; cf. Ovid. Pont. 3, 1, 143: Curia quum patribus fuerit stipata verendis; — quum ad forum gregibus amicorum stipati descendimus, Cic. Att. 1, 18; cf. id. Mur. 21: stipatus choro juvenutis, oftere; men absol.: magna stipante caterva, Virg. Aen. 1, 136; cf. Liv. 12, 39; — qui senatum stipant armatis, Cic. Phil. 3, 12; cf. id. Verr. 4, 40; — not.: partic. perf. som adj. ogf. in superl.: ab omni ordine stipatissimus, Sidon.

stips, gen. stipis, (nomin. alene Varr. L. L. 5, 36), f., [bef. m. stipo, alst. den opstabilede Smaaem; df. „bef.“]: det i Stillement (el. Smaapenge) ydede Biderag; df. Pengebiderag el. Gave el. Almisse, odl.; — stipem esse numum signatum ... quod datur in stipendium militi, etc., vid. Fest. p. 296 c. 297, (Müll.); stipendium a stipe appellatum, quod per stipes, id est modica aera, colligatur, Digest.; stipem cogere, (samle midte Gaver el. Almisse), vid. Cic. Leg. 2, 9, (c. XII tabb.), hvorom ogf. exiguæ stips aera, Ovid. Pont. 1, 1, 40; cf. Suet. Aug. 91, c. Liv. 38, 45; men passimque injecta fundamentis argenti aurique stipes (Møntstykker el. Mønter), Tac.; ogf. figelom strenua liben Pengeforæring, Suet. Calig. 42; cf. Ovid. Fast. 1, 189; — 11) ogf. „overf.“: Stilslingen, d. e. Jærdel el. Binding; — pastiones non minimam colono stipem conferunt, Colum. 8, 1; qui ... fructum non ex stipe advocacionum, sed ex animo suo petet, etc., vid. Quintil. 1, 12, 18.

stipula, ae, f., [stipa, Grammat.]: Halm, Kornhalm el. Sædehalm; — Frumenta in viridi stipula

lactentia turgent, Virg. Ge. 1, 315; cf. Plin. 14, 19, ostere; ligel. Salmen efter det afstaaende Korn; — qui e segete ad spicilegium reliquit stipulam, Varro; stipulam colligere, Ter., men exurere, (afficere), Virg. Ge. 1, 85; cf. Ovid. Trist. 5, 8, 20; — ogf. om Hø; de pratis stipulam rastellis eradi, Varro; df. ogf. Hø cf. Strabo, Ovid. Fast. 1, 205; — ogf. om Hø, Virg. Ecl. 3, 27, v. Plin. 37, 67; ligel. om Bennebatun, Ovid. Fast. 4, 725; — som Sentens har Ovid. Trist. 5, 8, 20: Nos quoque florimus; sed flos fuit ille caducus; Flammaque de stipula nostra brevisque fuit!

stipulatio, onis, f., [stipula]; i Retsføreget: det mundtligen affærdede og giorte Løfte cf. Tilsagn om Opfyldelsen af en Forpligtelse, en saaledes indgaaen Forpligtelse, en Stipulation; — stipulatio est verhorum conceptio, quibus is, qui interrogatur, daturum facturumve se, quod interrogatus est, respondet, Digest.; — stipulatione aliquem alligare, Cic. R. Com. 12; ut pecunia ex stipulatione debeat, id. Leg. 2, 21; ogf. in pl., Cic. d. Or. 2, 24; df. — stipulationicula, ae, f., demin.: Tilsagn cf. Stipulation angaaende en Ulyktsdelighed, Cic. d. Or. 1, 38. — *stipulator, oris, m.; i Retsføreget: som lader sig give et formeligt Tilsagn, (opp. promissor: som giver et sligt Tilsagn), en Stipulant, Digest., Suet. Vitell. 14; v. — stipulatus, us, m.; i Retsføreget: formeligt Tilsagn, Stipulering; — ex stipulatu agere, Digest.; — [figd.].

stipulator, atus sum, 1, v. dep., [rimel. m. Varr. L. L. 5, 36, at ostere af stipis cf. stipis; cf. Fest. p. 296: quum spondetur pecunia, quod stipulari dicitur]; 1) i Retsføreget: at lade sig ved mundtligt Tilsagn formeligen løve noget; — vid. Plaut. Pseud. 4, 6, 14 figd., v. Varr. R. R. 2, 3 v. 5; ligel. Cic. R. Com. 4: reliquum est, ut stipulationem se esse dicat; — stipulatus es? ubi? quo praesente? quis spondidisse me dicit? cf. Juvenal. 7, 165: Quantumvis stipulare, (forlang saa meget du vil); — II) „overf.“ v. „alm.“, ligesom promitto: lover cf. tilfiger, forpligter mig; — si quis usuras solverit, quas non erat stipulatus, Digest.; — not.: partie. stipulatus, 3, ogf. m. passiv Vem., Cic. R. Com. 5: haec pecunia, necesse est, aut data, aut expensa lata, aut stipulata sit.

stiria, ae, f., [f. und. stircidium]: den fædne Draabe, en Støp; — Stiriaque impexis induruit horrida barbis, Virg. Ge. 3, 366; cf. Plin. 31, 32, v. Martial. 7, 37; df. — stiriacus, 3: fædnen, gutta, Solin. 27. — stircidium, i, n., [stiria, cado]: Enesald, Cato ap. Fest. p. 344; cf. ibd. p. 345: stiria principale est, stilla deminutivum.

stirpes cf. stirpis, som Biform af nomin. stirps, vid. Drakenb. ad Liv. 1, 1, ostere. — *stirpesco, ĕre, v. n. incho.: at blive cf. vore til Stamme; — ∞ asparagus, Plin. 9, 42; v. — stirpitus, adv.: med Stamme og Rod; fra Roden af; — ex seminario, id est stirpitus, arborem transferre, Digest.; — ogf. „overf.“: barbam stirpitus evellere, Sidon.; — II) „fig.“; — hunc errorem ... stirpitus philosophia se extracturam pollicetur, Cic. Tusc. 4, 38; — [figd.].

stirps, (Biformen stirpes, vid. s. l.), gen. stirpis, f., (ogf. m., f. nerenf.): den nederste Del af Plantens Stamme med Indbegreb af Roden, Rodstøtten cf. Roden; — radices stirpesque (arborum), vid. Cic. Orat. 43; quae a terra stirpibus continentur, etc., id. N. D. 2, 33; cf. ibd.: stirpes terrae inhaerent; — imo de stirpe recisum (sceptrum) etc., Virg. Aen. 12, 208; arundo omnis ex una stirpe numerosa, Plin.; milites palmarum stirpibus alebantur, vid. Cic. Verr. 5, 38; cf. Virg. Aen. 12, 781, (hvortil i en stirpe omhyttes med: lenta in radice); — ogf. undert. ligesom m., ut cf. velut cf. quasi; velut a stirpi-

bus laetius feraciusque renata urbs, Liv. 6, 1; cf. Cic. Fin. 4, 2: quae (pars) quasi stirps est hujus quaestionis; — B) df. ogf. „mcton.“; a) Plante cf. Vært cf. Buskægt; — Theophrastus stirpium naturas (persecutus est), Cic. Fin. 5, 4; cf. ibd. 11: quum arborum et stirpium eadem paene natura sit; ligel. id. N. D. 2, 61: ex quibusdam stirpibus et herbis etc.; — b) Stammen; — Mutua dum inter se rami stirpesque teruntur, Lucr. 5, 1099; cf. Colum. 3, 5: probatissimum genus stirpis deponere (i. e. malleolis); — II) „fig.“; A) „overf.“ om Mennefsstægt; a) Stægt, Stamme, Familie, Hørfømt; — propter ignorantem stirpis et generis, Cic. Lael. 19; cf. id. d. Or. 1, 39: de toto stirpis et gentilitatis jure (dicere); men id. Leg. 2, 1: hinc orti stirpe antiquissima sumus, etc.; cf. Virg. Aen. 5, 711, Sall. Jug. 14, v. Caes. B. G. 6, 34; — b) Stub cf. Affom, Stægt cf. Stamme; — ∞ liberum, Liv. 45, 11; men Filius, anne aliquis magna de stirpe nepotum? vid. Virg. Aen. 6, 865; cf. ibd. 4, 622, ogf. Tac. Ann. 2, 37, v. Liv. 1, 1 fin.; ligel. id. 41, 8: qui stirpem ex sese domi reliquerunt; — B) „mct.“: Oprindelse cf. Ophav, første Grund og ligesom Roden dertil; — ita sunt altae stirpes stultitiae etc., („alleg.“), Cic. Tusc. 3, 6; ut etc., sic superstitionis stirpes omnes sunt ejiciendae, id. Div. 2, 72; cf. id. Catil. 1, 12; men repetam stirpem juris a natura, id. Leg. 1, 6; a stirpe generis et seminis (ingenerari mores), id. Agr. 2, 35; cf. Liv. 37, 8: nondum exoleta stirpe gentis. — stiva, ae, f., [a stando, Varr. L. L. 5, 31]; Høsfloerten, Virg. Ge. 1, 174, Ovid. Met. 8, 218, Colum. 1, 9.

stlata, ae, f.: etflags bredt og lavt Jærtoet, en Gladbunder, genus navigii... a latitudine sic appellatum, vid. Fest. p. 312; f. ogf. Gell. 10, 25 fin., v. Auson.; df. — stlarius, 3: hørende til cf. benævnt efter Jærtoiet stlata; — ∞ bellum, (rimel. som forst med cf. imellem Handelsstæb), Petron. Sat. 108, 12, inc.; men Tyrio stlaria purpura filo, (hentet paa Skibe, d. c. søjbar), Juvenal. 7, 134, (schol.). — stlembus, 3, (i. e. gravis, tardus), Lucil. ap. Fest. p. 312 figd. — stlis, foræld. f. lis, vid. Quintil. 1, 4, 16. — stlocus, foræld. f. locus, vid. Quintil. l. c. — stlopus cf. stlopus, i, m., (a sono factum, neml. etflags Smæffen med de oplysende Klæver; df. „alleg.“): stloppo... rumpere buccas, (føre et hvulstigt Sprog), Pers. 5, 13, (al. sloppo cf. slopo m. f. Vem.).

sto, steli, statum, 1, (steterunt, f. steterunt, Virg., Ovid.), v. n., [besl. m. stao, fæd. storgu]; staaet, (i Nærfømt. af: sidder cf. gaeret), staaet stille, bliver staaende; D) „egent.“; A) „alm.“; — quum virgo staret, et Caecilia in sella sederet, Cic. Div. 1, 46; Si iste ibit, ito; stabit, astato simul, Plaut. Pseud. 3, 2, 74; ∞ ante aedes, id., ante ostium, Ter., ad januam, Cic. d. Or. 2, 86; men id. Cluent. 23: ∞ propter in occulto; qui proximi steterant, Caes. B. G. 5, 35; cf. Cic. Phil. 7, 8: men stans pede in uno, Hor. Sat. 1, 4, 10; — b) ogf. om Billedstøtte, ødl.; — quorum statuæ steterunt in rostris, Cic. Phil. 9, 2; cf. id. Verr. 1, 23, ogf. Hor. Od. 1, 35, 14; men id. Sat. 2, 3, 183: aeneus ut stes, (d. c. at den Billedstøtte kan staa der, cf. at dig der reises en Billedstøtte); — ligel. „poet.“ om Bygninger: at staae der, at være opført cf. færdig; — Jam stabant Thebae, Ovid. Met. 3, 131; cf. ibd. 11, 205, v. Hor. Od. 3, 3, 42; — c) navnlf. ogf. om Personer: at blive staaende, at dvæle, at opbolde sig, ødl.; — quos stare ad curiam, etc., Cic. Catil. 2, 3; cf. id. Pis. 6, v. id. Phil. 2, 4; — ligel. om Opvartere: neque pueri eximia facie stabant, C. Gracchus ap. Gell. 15, 12; ligel. stare alicui ad cyathum et vinum, Suet. Caes. 49; — B) „besl.“ ogf.; 1) at staa fast cf. urystet, at bestaae; — si etc., nec domus ulla, nec urbs stare poterit, Cic. Lael. 7; cf. Enn. ap. Cic. Tusc.

3, 19; men Liv. 38, 5: ut praeter spem stare muros videntur; — „poet.“ egf. om Eftuvaaben: at blive staaende (cf. fideute); Isal. Ovid. Met. 5, 132: Illius in obliquo missum stetit inguine ferrum; men Quae (hasta) radice nova, non ferro stabat adacto, (fab fast), ibid. 15, 562; ligel. „poet.“: stat glacies iners, Hor. Od. 2, 9, 5; cf. Ovid. Met. 4, 730: (scopolus), qui vertice summo Stantibus exit aquis; — 2) i Krigspøget; a) at staae opnuilet til Kamp cf. i Kampen; — ∞ i acie, o. ∞ sub armis, auct. B. Hisp. 28, v. auct. B. Afr. 42; men Liv. 26, 41: primo hand impari stetero acie; — b) at staae fast el. holde Stand i Kampen, at bestaae en Kamp, vid. Cic. Tusc. 2, 23; cf. Liv. 22, 60, o. Caes. B. C. 1, 47; — c) df. om Kampen selv; at staae el. holdes el. finde Sted el. vedblive; — ibi aliquandiu atrox pugna stetit, Liv. 29, 2; cf. id. 7, 7: primo stetit ambigua spe pugna; ligel. id. 8, 38: ita anceps dicitur certamen stetisse; — 3) i Sømandspøget; at ligge for Anker, at holde Stand; — ∞ classis instructa in portu, Liv. 37, 11; cf. id. 45, 2; men id. 37, 16: nec ante hostium portus in salo stare poterant; derim. „poet.“: stant litore puppes, Virg. Aen. 6, fin.; — 4) at staae stød frem el. i Beiret; (ofstet „poet.“); — ∞ papillas Pectore marino, Lucil. ap. Non.; cf. Plin. 28, 77; men steteruntque comae, Virg., Ovid.; cf. id. Met. 6, 672: cui (volueri) stant in vertice cristae; men ibid. 10, 655: stantes percurrere aristas; — b) df. m. tilføiet ahl.: at staae el. være fuld el. sitv el. stritteende deraf, (ligel. „poet.“); — cupressi stant rectis foliis, Enn.; stat ager sentibus, Caecil. ap. Non.; cf. Hor. Od. 1, 9, in.; men jam pulvere coelum Stare vident, (være tyf deraf), Virg. Aen. 12, 407; men ibid. 6, 300, (om Chareu): stant lumina flamma; — II) fig.“; A) „alm.“: ligesom at staae epræft el. at blive staaende, at bestaae, at vedblive; — utinam res publica stetisset, quo coeperat statu, nec etc., Cic. Off. 2, 1; cf. id. Phil. 2, 10, o. Liv. 8, 7; ligel. id. 4, 7: non tamen pro firmato jam stetit magistratus ejus jus; men Cic. Fam. 7, 2: qui, me stante, stare non poterant; cf. id. Att. 5, 18: stamus animo, et, quia consiliis utimur bonis, speramus etiam manu; ligel. Stas animo, Hor. Sat. 2, 3, 213; men id. A. P. 69: Nedium sermonum stet honos et gratia vivax; men Cic. Fam. 1, 4: quum in senatu pulcherrime staremus, (talte med Overvægt el. seirrende); — b) heril hører endnu: ∞ in aliqua re, egf. ∞ aliqua re, efterel. egf. ∞ rei alicui; at blive staaende el. holde fast el. berøttige sig derved; — sed in fide non stetit, (holdt ikke sit Væst), Cic. Rab. perd. 10; ligel. sin in eo, quod ostenderit, non stat, etc., id. Att. 2, 4; cf. id. Fin. 1, 14: stare oportet in eo, quod sit judicatum; — sapientis est proprium... suis stare iudiciis, Cic. Tusc. 5, 28; cf. Caes. B. G. 6, 13; ligel. facere promissa, stare conventis, Cic. Off. 3, 25; ligel. ∞ iurjurando, Quintil.; — ligel. impers.; quae pars major erit, eo stabitur consilio, Liv. 7, 35; cf. id. 21, 19, o. id. 7, 6; — men alene i d. fild. Retsfprog: ∞ volutati patris el. defuncti, Digest.; ligel. ∞ rei iudicatae, ibd.; — c) stat sententia el. aliquid, o. impers., stat: det er en fast Beslutning, det er fast besluttet; — vide, quid agas! Ph. stat sententia, Ter. Eun. 2, 1, 18; men Liv. 21, 30: postquam ipsi sententia stetit, c. infin.; men Cic. Fam. 9, 2: modo nobis stet illud, una vivere in studiis nostris; men absol.: Stat, casus renovare omnes, (det er min faste Beslutning), Virg. Aen. 2, 750; — B) „bef.“ egf.; 1) med Hensyn paa Theatret: at staae, d. e. at behage; — vid. Ter. Phorm. prol. 9, o. id. Hec. prol. att. 7, egf. Hor. Ep. 2, 1, 176, o. id. Sat. 1, 10, 17; — 2) stare ab el. cum el. pro aliquo el. aliqua re: at staae paa nogenes Side, at være en Tilhænger deraf, at arbejde derved; — ut nemo contra civium perditorum demen-

tiam a senatu et a bonorum causa steterit constantius, Cic. Brut. 79; ligel. ∞ a mendacio contra veritatem, id. Iuv. 1, 3; ∞ nobiscum adversus barbaros, Nep. Ages. 5; cf. Liv. 26, 11; men id. 2, 12: si pro mea patria ista virtus staret; ligel. ∞ pro iure gentium, id.; men „poet.“: Stabant pro signis jusque piumque tuis, Ovid. A. A. 1, 200; — 3) ∞ per aliquem: at fomme an paa nogen; — per me stetisse... Quominus etc.: at jeg var Skyld deri, at ikke ofv., Ter. Andr. 4, 2, 16 flgd.; cf. Caes. B. C. 1, 11, o. ibid. 2, 13, egf. Liv. 6, 33; ligel. Suet. Aug. 28: quasi per ipsum staret, ne redderetur; — 4) endel.: at staae i en vis Pris, at koste saa meget; — centum talentis eam rem stetisse, Liv. 31, 50; cf. Virg. Aen. 10, 191, o. Hor. Sat. 1, 2, 122; ligel. Liv. 3, 60: si etc., haud scio, an magno detrimento certamen statum fuerit; f. egf. Ovid. Fast. 2, 812; ligel. id. ibid. 4, 885: Stat mihi non parvo virtus mea, etc.; men Senec. d. Ir. 1, 2: nulla pestis humano generi pluris stetit.

stoebe, es, f., *στροβή*: en Bængvælsse paa Planten pheos, Plin. 21, 51. — Stoechades insulae, *Στοιχάδες*: Øgrube paa Kylen af Gall. Narb., i Ræveheden af Massilien, (hod. Isles d'Hyères), Plin. 3, 11; — II) df. *βενεώνες*: stoechas, ædis, f., (sc. herba): *Στοιχάδων* (lavandula stoechas L.), Plin. 27, 107.

*Stoíce, adv.: paa Stoicernes Vis el. Måner; — agit mecum austere et Stoice Cato, Cic. Mur. 35; ∞ dicere, id.; o. — Stoiceida, ac, m., (Bellsyfting, der udgiver sig for stoic Philosopher), Juvenal. 2, 65; af — Stoíceus, 3, *Στωικός*: hørende til den stoiciske Philosophi, stoic, schola, Cic., secta, sententia, id., turba, Martial.; men Stoicum est, m. figd. Subjectis sætn., Cic. Acad. 2, 26; — b) subst. Stoíceus, i, m.: en stoic Philosopher, en Stoiker, Cic., egf. Hor. Sat. 2, 3, 160 o. 300; oftere in pl.: Stoici, orum, Cic. Mur. 29, oftere, o. M.

stōla, ae, f., *στόλη*: lang Overklædning el. Kappe; I) „oprkl.“, ligesom hos Graekerne, til Brug for begge Køn; — squalida septus stola, Enn. ap. Non., oftere; ∞ muliebris, Varr. ibd.; — II) silb. navn. hos Rømerne, som Fruentimmerdragt; — vestimenta muliebricia... quibus vir non facile uti potest sine vituperatione, veluti stolae, pallia, tunicae, etc.; quale (est) vir fortis stolam indutus, Senec. Vit. be. 13; ligel. (Dianae) signum eum stola, Cic. Verr. 4, 34; — egf. er Stolaen at mærke, som Tegn paa Kyffhed og Værbærd; vid. Hor. Sat. 1, 2, 99; hof. egf. Ovid. Pont. 3, 3, 52: Scripsimus haec istis, quarum nec vitta pudicos Contingit crinis, nec stola longa pedes; cf. id. Trist. 2, 252, Martial. 3, 93, o. M.; — dog bæres stola egf. af en Bellsyfting, Hor., af en Citbaree, Varr., af Jæspræstierne, Appul.; — B) „meton.“ egf. f. en fornem Dame el. en Matrone; — vid. Stat. Silv. 1, 2, 235: Hic eques, hic juvenum coetu stola mixta laborat; cf. Plin. 33, 12, o. Val. Max. 2, 1, 5; df. — stolatatus, 3: som bæres en Stola, mulieres, Vitruv.; — egf. absol. stolatae (sc. matronae): ærbare Matrener, Petron. Sat. 44, 18; — B) „overf.“: ∞ pudor, (som egner ærbare Damer), Martial. 1, 36; men ∞ Ulyxes, (om Ulixia), vid. Suet. Calig. 23.

*stōlide, adv.: taabelig, dumt; — id non promissum magis stolidè, quam stolidè creditum, Liv. 25, 19; cf. id. 7, 5 o. 10; — egf. in compar., Ammian.; — b) „overf.“ egf. om Ting, (ligesom vort: umadeflig, rørende); — stolidè tument pulmones (malis), Plin. 15, 15; o. — stoliditas, atis, f.: Taabelighed, Dumbhed; (efterel. Ord); — vid. Flor. 3, 3, o. id. 4, 12, egf. Gell. 18, 4; — [af figd.].

stolidus, 3, [rimel. beil. m. stolo: vildt Stød, obli.; f. egf. stultus]: taabelig, tøstet, dum; — vid. Enn. ap. Cic. Div. 2, 56; Stulti, stolidi, etc., Plaut. Bacch.

5, 1, 2; cf. ibd. 3, 6, 19, ogf. Hor. Ep. 2, 1, 184; men vix tandem sensi, stolidus! Ter. Andr. 3, 1, 12; — compar., perincertum, stolidior, an vanior, Sall. frgm. ap. Gell. 18, 4; superl., o vatum stolidissime, falleris, Ovid. Met. 13, 774; — B) „overf.“ ogf. om Ting og om Værdier; — nullum est hoc stolidius saxum, Plaut. Mil. gl. 4, 2, 33; cf. id. Trin. 1, 2, 162; f. ogf. Ovid. Met. 11, 175, o Pers. 2, 28; — ∞ vires, (sem brugtes uden forstænd) Liv. 28, 21; ∞ impudensque postulatio etc., id. 21, 20; liget. ∞ fiducia, id., superbia, id., audacia, Tac.; men Cic. Top. 15: hujus generis causarum alia sunt quæta, nihil agentia, stolidia quodammodo, ut locus, tempus, materiae...; alia quædam etc. — stōlo, onis, m., [rimel. best. m. στέλλω, emittere: styre]: Støtstud el. Rødstud, (som undrager Stammen dens Røring, og derfor er at borttage); vid. Varr. R. R. 1, 2; — not.: om Tilsætnet „Stolo“ in gente Licinia, vid. Plin. 17, 1 o. 31.

stōmācēce, es, f., στομαχέζη: Dndt i Munden, Skorbug, vdl., Plin. 25, 6; — *stōmāchābundus, 3: ærgerlig el. sem ærger sig, Gell. 17, 8; o. — stōmāchantes, adv.: ærgerligen, Augustin.; — [stomachor]. — stōmāchicus, 3, στομαχικός: som lider af Smerte i Mæden, Senec. Ep. 24, o. Plin. 20, 39, oftere. — stōmāchor, atus sum, 1, v. dep. n. (o. a.), [stomachus nr. II, B]: ærger mig, er ærgerlig el. harnfuld; — si stomachabere et moleste leres, plura dicemus, Cic. Fam. 15, 16; men ibd. 10, 26: stomachatus sum in extremo etc.; ogf. ∞ ob aliquid, Hor. Ep. 1, 1, 101; men ∞ cum aliquo, (trættes el. flammes med nogen), Cic. d. Or. 2, 66; — b) sem act. alene c. acc. comm.; — amariorem me senectus facit; stomachor omnia, Cic. Att. 14, 21; liget. si quid stomachor, etc., Aug. ap. Suet. Tib. 21; cf. Ter. Eun. 2, 3, 31. — stōmāchōse, adv.: ærgerligen, hestigen; — compar., ∞ rescripsi ei, cum joco tamen familiari, Cic. Att. 10, 5; af — stōmāchōsus, 3, [stomachus nr. II, B]: ærgerlig, fortvædlig, eques, Hor. Ep. 2, 15, 12; — sædv. om Udtryk; faal. Cic. d. Or. 2, 69: ∞ illa et quasi submorsa ridicula etc.; cf. id. Brut. 67; men ∞ genus irarum, Senec. d. Ir. 1, 4; — compar., ∞ litteræ, Cic. Fam. 3, 11.

stōmāchus, i, m., στόμαχος; 1) den nedre Del af Evoxlet, Episcroter; — linguam ad radices ejus (oris) haerens excipit stomachus, Cic. N. D. 2, 51; liget. stomachus, intestinorum principium... cum ventriculo committitur, Cels. 4, 1; f. ogf. Plin. 11, 66; — II) df. ligesom ventriculus: Mæden; — stomachi calore concipere, vid. Cic. N. D. 2, 49; stomachi resolutio... quum cibi non tenax est, Cels.; cf. Lucr. 4, 632; ∞ latrans, jejunos, vid. Hor. Sat. 2, 2, 18 o. 38; f. ogf. Juvenal. 5, 49, o. Plin. Ep. 6, 16; — B) df. „fig.“; 1) „alm.“: ligesom Sædet for de Jernemmelser, hvorefter man tager sig noget tungt el. let (el. ligesom fordoier noget); df. sædv. diæse Jernemmelser selv, navnli. Pirsombed el. Irritabilitet; — locus ille animi nostri, stomachus ubi habitabat olim, concealluit, Cic. Att. 4, 16; cf. ibd. 15, 15, o. id. Fam. 9, 2; men Quintil. 2, 3, in.: bono sane stomacho (homines) sem let tilfreds-filles); hvs. ogf. absol.: at finde sig deri, Daalmodighed el. Resignation, vdl.; vid. Cic. frgm. ap. Quintil. 6, 3 fin.: hæc aut animo Catonis ferenda sunt, aut Ciceronis stomacho; — b) df. ogf. den Smag el. Interesse, som man finder for et i noget; — ludi apparatissimi, sed non tui stomachi, etc., Cic. Fam. 7, 1; cf. Plin. Ep. 1, 21; — 2) „bef.“: Værgrelse, Fortvædelse, Dpfærenhed; — homo exarsit iracundia et stomacho, Cic. Verr. 2, 20; epistola plena stomachi et querelarum, id.; me in stomacho solere ridere, id. Fam. 2, 16; cf. id. Att. 16, 3; ∞ alicui movere, (opbringe), id. Mur. 13, facere, id. Att. 5, 11; non sine ali-

quo meo stomacho etc., id. Qu. Fr. 3, 3; f. ogf. Suet. Tib. 59, o. Hor. Od. 1, 6, 6.

stōmāticē, es, f., στοματική: Middel el. Medicin imed Dndt i Munden, Plin. 22, 11, oftere, Scribon. — stōmōma, atis, n., στόμαμα: det fæsteste Hammerstet, Plin. 34, 25; (hos Cels. paa Græsk). — storax, acis, etc., f. und. styrax. — stōrēa (storia), æ, f., [rimel. best. m. sterno o. στορννννν: udbreder]: Stetting el. Støttet Matte af Stræa el. Tøugværk; vid. Liv. 30, 3, o. Caes. B. C. 2, 9.

strābo, onis, m., στράβων: med forbreiede Øine, som steler sigt; — strabonem Appellat paetum pater, Hor. Sat. 1, 3, 44; cf. Cic. N. D. 1, 29; — b) ogf. „fig.“: som steler el. ser stærkt dertil, misundelig, vdl., Lucil. ap. Non., o. Varr. ibd.; — not.: Strabo, onis, m., som romersk Tilsavn, hvorefter f. Plin. 11, 35. — strabōnus, i, m., Bismen af strabo, Petron. Sat. 68, 8. — strābus, 3, forcl. Bismen af strabo; — de Venere paeta strabam facit, Varr. ap. Non.

strāges, is, f., [sterno]: Ræsten el. at fæste til Jorden; Rødhjerten el. Rødbals; „meton.“ ogf. Hob el. Dyng af de sammenhængende Dele; 1) „alm.“; a) c. gen.; — strage armorum septa via, Liv. 42, 63; ∞ ruinae o. ruinarum, id., accidiorum et hominum, Tac. Ann. 1, 76; f. ogf. Liv. 10, 34, o. Ovid. Met. 7, 536; — b) absol.; — (nimbus) dedit ille ruinas arboribus stragemque satis, Virg. Aen. 12, 454; men Liv. 5, 13: impetu facto, strage et ruina fudere Gallos; — II) „bef.“: Rødbælgning, Nederlag, Mandfald; dog ogf. undert. i Mødsfæm. af caedes; — faal. Liv. 7, 23: impulsu retro ruere alii super alios; stragemque inter se, caede ipsa foediorum dedere; cf. Tac. Ann. 14, 36; men Virg. Aen. 6, 830: quantas acies stragemque ciebant? men caedem... stragemque vereri, Cic. (poëta) Div. 1, 12; — ogf. in pl.; quas fecit strages, ubiqueque etc.? Cic. Phil. 3, 12; liget. strages edere, id. Leg. 3, 9; cf. Virg. Aen. 9, 526 o. 781; — b) df. „alleg.“, Cic. Att. 1, 16: quum etc., quas ego pugnas et quantas strages edidi!

strāgūlum, i, n., f. und. flgd. — strāgūlus, 3, [sterno]: tienlig til at brede el. dække derover (navnl. over et Sæde el. Leie); df. ∞ vestis, (saadanne Tæppeener el. Hynder, vdl.; bare ofte meget fofsbare), vid. Cic. Verr. 4, 26, id. R. Am. 46, o. Hor. Sat. 2, 3, 118, ogf. Liv. 39, 6, o. 21; — II) df. subst. strāgūlum, i, n.: Tæppe el. Hynde el. Bøfser; — hac (i. e. super culcitam) quicquid internebant, a sternendo stragulum appellabant, Varr. L. L. 5, 35; cf. Cic. Tusc. 5, 21, o. Plin. 8, 83, oftere; f. ogf. Martial. 14, 147; men Senec. Ep. 87: ex duabus paenulis, altera stragulum, altera opertorium est; — ogf. om et lig. flade, Petron., o. Suet. Ner. 50; men om et Sæddetæppe el. Stabcrat: ∞ veredi, Martial. 14, 86; endel. om et Lag under Jngle paa Tæg, Plin. 10, 51.

strāmen, inis, n., [sterno]: Stræa el. Palm, navnli. til Stroeelse, til Tæfning, vdl.; — sub stramine ovorum, Plin.; virenti stramine composuere toros, Sil.; cf. Virg. Aen. 11, 67; — tectam stramine casam Forte vidit, Ovid. Met. 5, 417; liget. in pl.: Aspicte de canna straminibusque domum, id. Fast. 3, 184; cf. id. Met. 8, 703: Stramina flavescent, (Stræataget vor der gylfent).

*strāmentārius, 3: hørende til Stræa; — ∞ faeces, (hvormed Palmen el. Stræet stæres), Cato R. R. 10, 3; — strāmenticius (-tius), 3: bestaaende af Stræa, casae, auct. B. Hisp. 16, Petron.; o. — strāmentor, ari, v. dep. a.: famler el. henter Stræa; — Idmon quum stramentatum exisset, Hygin. Fab. 14; af — strāmentum, i, n., [sterno]: hvad der tiener til Stroeelse el. anden Tæfning; df. 1) Stræa el. Palm, Stroeelse, Stræa til Tæfning; — faeces stramentorum, (Stræabundter),

Hirt. B. G. 8, 15; desectam cum stramento segetem etc., Liv. 2, 5; stramenta si deerunt, (Salm til Stroeße), Cato; cf. Phaedr. 2, 8; men antiquis torus e stramentis, etc., Plin. 8, 73; cf. Nep. Ages. 8, o. Hor. Sat. 2, 3, 117; casae stramentis tectae, Liv. 25, 32; cf. Caes. B. G. 5, 39; — II) Dæffen el. Hædedæffen, oel.; — e mulis stramenta detrahi, Caes. B. G. 7, 45; men vestimenta et stramenta, Digest. 50, 16, (rimel. Gangklæder og Sængeklæder). — stramineus, 3, [stramen]: af Straa el. Salm; — e casae (tæffede med Salm), Ovid. Am. 2, 9, 18; men ∞ Quirites, id. Fast. 5, 631, (ligesom ibd. 621, simulacra scirpea): Straaduffer, som aartigen fastedes i Liberen.

strangias, ae, m., *στραγγίας*: en græff Hvedeart, Plin. 18, 12. — *strangulabilis, e: til at quæle, til at aflive ved Dvælning, Tertull.; — strangulatio, onis, f.: Dvælning, Aflivelse ved at berøve Luften, Plin. 23, 13; — b) df. ogs. Sammentræfning el. Krampe, id. 20, 57; — strangulatio, oris, m.: som quæler el. afliver med Striffen el. ved at berøve Luften, Spartian. Al. Sev. 14; — df. fem. strangulatrix, icis, Prudent.; e. — strangulatus, us, m., ligesom strangulatio: Møderkrampe, Plin. 20, 75; — [af flgd.].

strangulo, avi, atum, l, v. a., *στραγγυλλώ*: ved Trykning el. Tilsværgning at berøve Luften el. quæle el. aflive; — ∞ aliquid, vid. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 15; men Tac. Ann. 6, 25: strangulata laqueo, (qvælt ved Striffen), etc.; men „poet.“: Et tua sic Stygius strangulet ora liquor, Ovid. Ib. 592; — strangulari difficultate respirandi, Cels.; ne nimio sanguine stranguletur pecus, Colum.; strangulatae in oleo ranae, Plin.; men strangulari (blive qvælt) in haustu lactis uno pilo, id.; ogs. om Krampe, id. 22, 15; cf. Cic. Fam. 9, 22; men om Jæstigen af Tøgen: nec strangulat, nec fluat, Quintil. 11, 3, 140; — II) „fig.“: A) „overf.“ om Tings o. Begrebsobjecter; — hedera arbores sugit et strangulat, Plin. 16, 62; ligel. ∞ solum, (giøre ufrugtbar), id.; ∞ sata, Quintil.; — fauces tumentes strangulant vocem (qvæle den), obfusae obscurant, rasae exasperant, id. 11, 3, 20; ligel. ∞ sonitum, Plin.; men „poet.“: non tibi... strangulat arca Divitias, Stat.; — A) „ment.“: quæler, angster; — strangulat inclusus dolor etc., Ovid. Trist. 5, 1, 63; cf. Juvenal. 10, 12: Sed plures nimia congesta pecunia cara Strangulat; men venditor exponat causas, quibus strangulatur, (hveraf han tvinges til Salg el. Dpbud), Cod. Theod. — stranguria, ae, f., *στραγγυρία*, i. e. difficultas urinae, (Vandskighed ved Urinens Udømmelse), Cic., Plin. 27, 14; (høf Cels. paa Græff); — df. stranguriosus, 3, (som lider af denne Sygdom), Marc. Empir.

stratēgēma, atis, n., *στρατήγημα*: en Hæstherres Krigslist el. Krigspuds, consilium imperatorium, vid. Cic. N. D. 3, 6, (hvor Ordet faaer paa Græff); cf. Val. Max. de Strategematis 7, 4, „bef.“ ogs. S. Julii Frontini: Strategematicon libros quatuor; — II) „overf.“: List el. Puds; — strategemate aliquid percutere, (spille nogen et Puds), Cic. Att. 5, 2. — stratēgēmaticus, 3, *στρατηγικαὺς*: hørende til et Krigspuds; df. Strategematica: det ovennævnte Skrift af Frontinus. — strategia, ae, f., *στρατηγία*: Gouvernement (Birk el. Amt el. Eysfel, oel.); — Thracia in strategias quinquaginta divisa, Plin. 4, 18. — strātēgus, i, m., *στρατηγός*: Hæstherre, Plaut. Curc. 2, 3, 6; — ogs. „overf.“ o. comit: Hvermanden ved et Gæstebud; — strategum te facio huic convivio, id. Stich. 5, 4, 20.

stratiōtes, ae, m., *στρατιώτης* (i. e. miles): etflags Vandplante i Mien, rimel. Banzaløen, (stratiotes aloides L.), Plin. 21, 105; — heder ogs. stratiotice, es, f., Appul. — stratioticus, 3, *στρατιωτικός*: hørende til en Soldat el. Krigsmand, homo,

Plaut., nuncius, id.; ∞ mores, id.; — II) subst. stratioticum, i, n.: etflags Mienplante, Scribon. — Stratiōnea, ae, f.: By i Carien, Plin. 5, 21, o. Liv. 33, 18, ostere; — B) df. 1) Stratiōneus, 3, Metrodorus (deraf el. terra), Cic.; — 2) Stratiōneus, e, ager, Liv. l. c.; — b) df. subst. Stratiōnenses, ium, m.: Indvaanerne af Byen Str., Tac. Ann. 3, 62. — Stratiōneum, i, n.: Tempel for Venus Stratiōneis, (f. und. flgd.), Vitruv. 5, 9. — Stratiōneis, idis, f., *Στρατιωνείς*: Epithet el. Tilnavn til Gudinden Venus hos Smyrnerne, Tac. Ann. 3, 63.

stratōpēdon, i, n., *στρατόπεδον*: en Leir, Jul. Obsequens de Prodigis 116. — *strator, oris, m.: som fædler op, en Hærfører, Spartian., Ammian., Digest.; o. — stratōrius, 3, ligesom stragulus: hørende til Overbak el. Bedatning, vestes, Paul. Sent.; — [sterno]. — stratum, i, n., f. l. stratus, 3, und. sterno. — strātūra, ae, f., [sterno]: 1) Strøtægning; — ∞ viarum, Suet. Claud. 24; ∞ arcae, Pallad.; — II) Lag (af Gød el. Gødsel, oel.), id. — 1. stratus, 3, partic. af sterno. — *2. stratus, i, m., Biform af stratum: Leie el. Sæde, oel., Favorin. ap. Gell. 15, 8; o. — 3. stratus, us, m., ligel. Biform af stratum: Dæffen el. Hædedæffen, Solin. 45; — [sterno].

strebulus, 3, *στρεβλός*, i. e. flexuosus; — strebula (i. e. caro circum coxendices: Høfteløbet af Dsyrdyrene); — vid. Plaut. frgm. ap. Fest. p. 313, ogs. Varr. L. L. 7, 3; carnem strebulam etc., Arnob. — strēna, ae, f.: 1) hos Plaut.: Barfel el. Omnen; — bona scaeva strenae obviam obsecssit mihi, Plaut. Stich. 5, 2, 24; cf. ibd. 3, 2, 8: quum strena obscaevavit mihi, spectatum hoc mihi est; — II) df. „overf.“: den som gøet Barfel el. Omnen giøre Nytaarsforæring (høf. etrennes), Suet. Calig. 12, ostere; f. ogs. Fest. p. 313. — Strēna, ae, f.: Gudinde for de romerske strenae el. Nytaarsgæver, Varr. L. L. 5, 8; — not.: efter Symmach. hed denne Gudinde ogs. Strenua; men efter Augustin. er denne sidste: dea, quae strenuos facit.

Strenua, ae, f., f. und. figgd. not. — *strēnūe, adv.: hurtigen, dristigen, raft, muntert; — vin' tu facere hoc strenue? Plaut.; ligel. abi prae strenue, ac aperi fores, Ter. Ad. 2, 1, 13; cf. Cic. Fam. 14, 5; men ∞ aedificare domum, id. Qu. Fr. 2, 4; men som Udraab: euge strenue! Plaut. Most. 3, 1, 59; superl. strenuissime, Veget.; — strēnūitas, atis, f.: Hurtighed, Dristighed, Raftbed el. Munterhed; — al. strenuitate strenni, Varr. L. L. 8, 5; Strenuitas antiqua manet, (om den til Besel forvandlede Galantis), Ovid. Met. 9, 320; o. — strēnūo, are, v. n.: at vere hurtig el. virksom; — dum tu strenuas, res erit soluta, Plaut. Pseud. 2, 2, 31; — [af flgd.].

strēnūs, 3: hurtig el. raft i sin Gienning, dristig, virksom, munter, oel.; — ∞ mercator, Cato; Strenni nimio plus prosunt populo, quam argui et cati, Plaut. Truc. 2, 6, 12; — compar., ∞ villicus, Lucil., (opp. deterior), Plaut. Epid. 3, 4, 19; superl., ∞ milites, Cato; cf. Tac. Hist. 4, 69: strenuissimi ejusque periculo bellum geri; — ∞ et fortis in proeliis, Quintil.; men Cic. Phil. 2, 32, (med Lunc): ut cognosceret te, si minus fortem, attamen strenuum; dog strenuus ac fortis etc., Hor. Ep. 1, 7, 46; men Liv. 8, 22: lingua magis strenua, quam factis (gens); strenui ignavique in victoria idem audent, Tac. Hist. 2, 11; opp. iners, ibd. 1, 46, o. Hor. Ep. 1, 2, 70; — ogs. e. gen.; strenuus militiae, Tac. Hist. 3, 33; — stelnere dæfende; vid. ibd. 1, 52: multi in utroque exercitu, sicut modesti quietique, ita mali et strenui; — II) „overf.“ om Ting og om Begreber; — operam rei publicae fortem atque strenuam perhibere, Cat. frgm. ap. Gell. 3, 7; ∞ facie (adolescent), Plaut. Rud. 2, 2, 8; ∞

manus (chirurgi), Cels.; ∞ toxica, (som virke hurtigt), Colum.; men ∞ navis, (som strider rask frem), Ovid. Trist. 1, 10, 34; men Hor. Ep. 1, 11, 28: Strenua nos exercet inertia, (trælt Værgang).

strēpito, are, v. n., intens. af strepo: stærkt at larme el. bruse el. tene, („pect.“ o. field.); — Inter se foliis strepitant (corvi), Virg. Ge. 1, 413; strepitant per urbem (Iugentes), Albinov. 1, 183. — strēpitus, us (gen. i, Enn. ap. Non.), m., [strepo]: brusende Larm el. Råsten el. Bragen, larmende Skrig el. Dummel og Forvirring af Mængden; — strepitus, fremitus, clamor tonitruum etc., poetā ap. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 2; cf. Plaut. Amph. 5, 1, 10; men ∞ molarum, Enn. ap. Non.; ∞ fluminum, Cic.; ∞ valvarum, jannae, Hor., rotarum, Caes.; magno cum strepitu ac tumultu castris egressi, id.; men Liv. 2, 27: neque decretum exaudiri consulis prae strepitu et clamore poterat; men Cic. Verr. act. 1, 15: non strepitu, sed maximo clamore etc.; men inter strepitum tot bellorum etc., Liv. 4, 1; men ∞ vanissimus sententiarum, Petron. Sat. 1, 2; — egf. in pl., vid. Liv. 5, 47, o. id. 39, 15; — b) „pect.“ egf. om Larmen el. Lyden af Instrumenter; — ∞ testudinibus antrae, Hor. Od. 4, 3, 18; cf. id. Ep. 1, 2, 31.

strēpo, ni, 3, v. n. o. a.: brusende at larme el. rask el. brage el. tene, etc.; — ∞ vocibus truculentis, Tac. Ann. 1, 25; ∞ apes in alveo, Plin.; ∞ litui, Hor. Od. 2, 1, 18; cf. Virg. Aen. 8, 2: men ibd. 9, 808: strepit assiduus ... Tinnitu galea (ffirrer); men ∞ fluvii, vid. Hor. Od. 4, 12, 3; — ∞ omnia terrore ac tumultu, Liv. 25, 25; cf. Virg. Aen. 6, 709, o. Tac. Hist. 2, 81; ∞ aures clamoribus plorantium, Liv. 22, 14; cf. Tac. Ann. 2, 23; — b) egf. „overf.“; — ∞ gloria equorum, (være betemmeligen udraabt for de ypperste Heste: om Egherne), Plin. 8, 64; — c) alene field. e. acc.; — haec quum ... streperent (hostes: stræge derpaa), Liv. 2, 45; qui (Iucus) Capitolium montem strepit, (flyder denne Høi med Larm), Frontin. Ep. ad M. Caes. 3, 9. — strepsiceros, ōtis, m., στροψικερος: en afrikansk Dyrart med frumme Horn, egf. addax, Plin. 11, 45. — streptos, om, στροπτός (vunden el. fneet), vva: en Bindetræ, Plin. 13, 4.

strīa, ae, f.: Stride el. Jure el. Jorddybning; — vid. Vitruv. 4, 1 o. 4, v. Plin. 22, 46. — striatūra, ae, f., [strīo]: striber el. furet Vælsaffenhed, Vitruv. 4, 3, Sidon. — sriblīgo, inis, f.: rimel. befl. m. στροβλός: frummet el. fneet, (for: o. efterel. f. soloecismus): en Epyrogeil; — soloecismus ... vetustioribus Latinis sriblīgo dicebatur ... tanquam strobiligo quaedam, etc., vid. Gell. 5, 20 in.; egf. in pl., Arnob. — sribūla, ae, f., f. und. strebula. — sriblita, ae, f. und. scriblita.

*strīcte, adv.: trangt el. knægt, Pallad.; — compar., id.; superl., Gell. 16, 8; o. — strictim, adv., lige som frgd.: trangt, knægt, tæt; — ∞ iondere, (opp. per pectinem), Plaut. Capt. 2, 2, 18; ∞ juncta crates, Pallad.; — II) „fig.“: let, overfladisk; — ∞ aspicere, Pallad. Cic. d. Or. 1, 35; cf. sædv. fæsteligen; videamus nunc strictim ... quae etc., id. R. Am. 34; cf. id. Cluent. 10, hvor breviter strictumque dicere, opp. copiosissime; f. egf. id. N. D. 3, 8; ligel. ∞ subjungere de ceteris artibus, Quintil. 1, 10, in.; ∞ scribere de aliqua re, Suet. Tib. 73; — [stringo]: — strictivillae, arum, f., [stringo, villus]: rimel.: som berøve sig Haarene, (en Væsnævnelse paa smudsige Øyndstelt), Plaut. ap. Gell. 3, 3. — strictivus, 3: som strygges af Træet; — ∞ oleae, Cato; — strictior, oris, m.: som stryger (Krugten) af Træet; — ∞ olearum, Cato; o. — strictivus, ae, f.; I) „alm.“: Sammentrækning, stomachi (opp. solutio), Coel. Aur. v. A.; — II) „meton.“: den tilberedede Jernmaske, Stanagjern, Plin. 34, 41, Virg. Aen. 8, 421; — [stringo]. — strictus, 3, partice. v. adject. af stringo.

strīdeo, di, 2, o. strīdo, di, 3, v. n., [stibileret af στίζω]: at fusc el. furre el. bruse, at fuge el. brage el. fuitre, etc., (ofteft „pect.“, men lige bruges lig i begge former), navn. om Baabnens Hvinen o. Klirren; — Tum clipei resonant, et ferri strident acumen, Enn.; men om det smedde el. i Vand afsløede gleeende Jern: Ut calidiss candens ferrum e fornacibus olim stridit, ubi in gelidum propter demersimus imbrem, Lucr. 6, 149; cf. Virg. Aen. 8, 420 o. 450, o. Ovid. Met. 9, 171; — fremdeles om Slangens Hviisen, om Jernens Dvæst, etc.; vid. Tibull. 1, 3, 72, Ovid. Fast. 6, 110, o. Plin. 29, 39; — men om Sævens stærkende Lyd: serrae stridentis acerbus Horror, Lucr. 2, 410; egf. om Knirsen el. Knagen af Døre og Bogne, Virg. Aen. 1, 449, o. id. Ge. 3, 536; egf. om Pilens Lusen, id. Aen. 12, 319; men om Sævens Brusen og Tongenes Hvinen, ibd. 2, 418, o. Ovid. Trist. 1, 11, 19; endel. ubi aeger dentibus stridet, (stærkt Tænder), Cels. — strīdo, ēre, f. und. frgd.

*strīdor, ōris, m.: Surren el. Brusen, Bragen el. Knærten; — ∞ serpentis, (dens Hviisen), Ovid., elephantorum, (deres Skrig el. Hviisen), id.; cf. Liv. 30, 18; Troglodytis stridor, non vox, Plin. 5, 8; ∞ Aquilonis, Cic. (poeta) Div. 1, 7; ∞ procellae, Propert., rudentium, Virg., Ovid.; ∞ januae, id., dentium, Plin., pennarum, id.; cf. Hor. Od. 1, 34, 15; egf. in pl., stridores aurium, Plin. 20, 21; — egf. „overf.“ om den heftige Jøkketaleres giennemtrængende Jørdedrag, Cic. Agr. 2, 26: ut veri et fortis tribuni plebis stridorem unum perferre non possit; o. — strīdūlus, 3: susende el. furrende, fuitrende el. knagende, etc.; — sonitum dat stridula cornu (i. e. hasta), Virg. Aen. 12, 267; ∞ plaustra, Ovid. Trist. 3, 12, 30; ∞ et tenuis vox, Senec. Ep. 58; — [strideo].

1. strīga, ae, f., [stringo]: oprbl. Streg; df. sædv.: Råd el. Rætte afmeiet Sæd el. Hø, Colum. 2, 80; — b) egf. Jure el. Møjsure efter Længden (el. fra Syd mod Nord), Frontin., o. Aggen. ap. Goes. — 2. strīga, ae, f., [1. strix]: gammel Hø, som udsuer Bletet af spæde Børn, Petron. Sat. 63; cf. Fest. s. v. strigem, p. 314. — strīgātus, 3, [1. striga, b], ager: som har Jurer efter Længden, (opp. scamnatus), Aggen. ap. Goes. — striges, um, f. und. 1. strix. — strīgilecūla, ae, f., demin. af figd.: liden Strigle, Appul. — strīgīlis, is, f., [stringo]: Strigle el. Straber el. Strabejern, navn. til Brug i Badet, Plaut., Cic. Fin. 4, 12, Suet. Aug. 80, o. A.; — II) df. „overf.“: A) striglefermet kirurgisk Instrument til en Væstes Jærdybning i Dret, Cels., Plin. 25, 103; — B) i Hispanien: liden massiv Guldklump, auri parvula massa, vid. id. 33, 19.

strīgimentum, i, n., [stringo]: det Afstræfede el. Afstræber, Plin. 20, 8; — b) navn. egf. den i Badet afstræbende Smudsighed, Cels., Plin. 9, 74, o. A. — strīgo, are, v. n., [2. strix]: holder inde el. stander under Vloiningen, Plin. 18, 49; — men Phaedr. 3, 6: ubi strīgandum, (opp. ubi currendum), inc.; — II) „overf.“: at fvinde den, at være afstræfet, Virg. Catal. 8, 19. — strīgōsūs, 3, [stringo]: sammenstrumpet, maver, tynd; I) „egenl.“: — equus nimis strīgōsus et male habitus, Massur. Sab. ap. Gell. 4, 20; ∞ canis (opp. obesus), Colum.; — compar., ∞ equi, Liv. 27, 47; superl.: ∞ corpus (capellae), Colum. 7, 6; — II) „overf.“ om Taleren: maver, tør, etc.; — vid. Cic. Brut. 16 (om Taleren Lysias): verum est toto genere strīgōsus.

stringo, inxi, ictum, 3, v. a., [bejl. m. στρογγύω]; I) „egenl.“: A) „alm.“: trækker el. fnoerer el. binder fast sammen el. dertil; o. ten ... hodie stringam ad carnarium, Plaut. Pseud. 1, 2, 65; stringit vitta comas, Lucan.; stricta frigore matutino vulnera, Liv. 22, 51; ligel. mare gelu stringi et consistere, Gell.; ∞ ar-

cum, (spænde), Plin. Ep.; ∞ habenam, (at stramme, at trække til sig), Stat.; — B) „*absc.*“: 1) streifer ind derpaa, berører streifende; — Litus ama et laevas stringat, sine, palmula cautes, Virg. Aen. 3, 163; cf. Ovid. Met. 11, 733; ligel. ∞ metas interiore rota, id. Am. 3, 2, 12; (tela) stringentia corpus, (som faare let), Virg. Aen. 10, 331; cf. Senec. Benef. 2, 6; idem gladius stringit (ridser) et perforat; — 2) *df.* streifende at trække el. plukke el. skære deraf; — ∞ oleam, Cato, baccam, Varro, quernas glandes, Virg., folia ex arboribus, Caes.; ∞ hordea culmo (afsmic), Virg., arbores, Colum.; — ∞ gladios, (trække af Eskeen, træffe), Caes.; ligel. ∞ gladium, ense, ferrum, Virg., Ovid., Liv.; ∞ cultrum, Liv. 7, 5; — II) „*fig.*“: A) „*overf.*“ o. „*poet.*“: — Non timeo strictas in mea fata manus (som true med Volds), Ovid. Am. 1, 6, 14; — B) „*oftere*“, „*ment.*“: 1) om Tælen: at sammentrænge, at sammenfatte i Kæthed; — narrationis loco rem stringat, etc., Quintil. 4, 2, 128; cf. Sil. 8, 48; — 2) holder i Tømmen, beherstter; — quacunque meo gens barbara nutu stringitur, Claudian.; — 3) berører smerteligst, kræfter el. faarer; — Strinxerit nomen fabula nulla meum, Ovid. Trist. 2, 350; cf. ibid. 5, 6, 21, o. Virg. Aen. 9, 291; — III) *partic. strictus*, 3, *egf.* som *adj.*; A) „*egent.*“: sammentrukket el. tiltrukket, stram el. trang, *oel.*; — strictissima janua, Ovid. Rem. 233; strictior pedatura, Hygin.; men ∞ emplastrum (tykt), Scribon.; ∞ venter, (fast), Veget.; — B) „*fig.*“: a) om en Tæler: fort el. ordsnæv, vid. Quintil. 10, 1, 77; ligel. id. 12, 10, 52: qui (Demosthenes) est strictior multo (quam Cicero); — b) om en Lev, *oel.*: som tager (noget) strengt el. efter Bogslaven; — stricto jure, (efter den strenge Ret), Digest.; — c) om Charakteren: streng el. ubøielig; — strictos nec crede Catones, Manil.; ∞ mentes, id.; *df.* — stringor, oris, m.: Sammentrækning; — gelidai stringor aquai, Luer. 3, 693.

strio, (avi), atum, l, v. a., [stria]: forspjner med Striber el. Jurer el. Jordebninger; — columnas striari viginti striis, Vitruv.; concha striata, (opp. levis), Colum. 9, 32. — strito (stritto), are, v. n.: at gaade langsomt, Varr. L. L. 7, 3; — not.: *egf.* læses stritandum (f. strigandum), Phaedr. 3, 6. — strittivillae, arum, f. und. strictivillae.

1. strix, igris, l, *στρογῆς*, [af *στροῖω* el. *τροῖω*, *altf.* den Strigende el. Tudeude]: etflags Raugle el. Raufagl el. Harpyie, der trædes at udsue de spæde Børns Blod; — vid. Ovid. Fast. 6, 133 flgd., Plin. 11, 95, Tibull. 1, 5, 52, Propert. 4, 5, 17, o. A. — 2. strix, igris, f., [best. m. 1. striga v. stria]: Jure el. Jordebning el. Udbylning, Vitruv. 3, 3 fin., *oftere*.

ströbilas, i, m., *στροβίλος*: en Roddeart, germ. Zirbelsnæs, Digest. — ströbilas, i, m.: Træ i Carmanien med vellytende Harpir, Plin. 12, 40; — II) *egf.* en Benaevnelse paa Verten laudanum, id. 12, 37. — ströma, atis, n., *στρομα*, ligesom stragulum: Tæppe el. Hynde, Capitol. Ver. 4. — strombus, i, m., *στρομβός*: en hvirvelformet Snegleart, Plin. 32, 39. — strongyla, ae, f., *στρογγύλη*: et Bryllbillede, Tertull.; — strongyle, es, f., *στρογγύλη*: en Munnart, Plin. 35, 52.

ströpha, ae, f., *στροφή*: I) Stropben i Chorene i det græske el. romerske Drama, Macrob. Somn. Scip. 2, 3; — II) *df.* „*fig.*“: liggig Bending, Løb el. Kæmpe, (offtest in pl.); — vid. Phaedr. 1, 11, Senec. Ep. 26, o. A.; dog *egf.* in sing., Martial. 11, 7: jam strophæ talis abii, (det Judds duer ige længere); cf. Plin. Ep. 1, 18: ego aliquam stropham inveniam. — Strophades, um, f., *Στροφάδες*: toende Der liggende Rylen af Mesfienien, tidligere Plotæ, og befindende i Mythen som Harpyiernes Opholdssted, (hod. Strivali); — vid. Mela 2, 7, Plin. 4, 19, Virg. Aen. 3, 210, o. A.

*strophiarus, i, m.: som forfærdiger el. sælger strophia el. Bryllbind, Plant. Aul. 3, 5, 42; o. — ströphidolum, i, n., *demim.*: liden Krans, Plin. 21, 2; af — ströphium, i, n., *στροφίον*: sneet Baand el. Bind el. Linc; *df.* 1) Bryllbind, som bæres af Jruentimre, Varr. o. Cic. ap. Non., Catull. 64, 65; — II) Hovedbind; Virg. Cop. 32, bef. som bæres af Præstierne, vid. Fest. p. 313, s. v. stropus; — III) Strikke el. Linc; — ∞ ancoralia, (Ankertønge), Appul. — Ströphius, i, m., *Στροφίος*: Konge i Phocis, Rader til Pylades, Ovid. Pont. 2, 6, 25. — ströphöma, atis, n., *στροφημα*: = strophus, Hieronym. — ströphösus, 3; som ligger af Bugbrød, Veget., Venant.; af — ströphus, i, m., *στροφός*: Bugbrød, Veget., Appul., Scribon., o. A. — stropus, i, m., f. und. struppus.

*structe, adv.: ordnet, efter god Orden; *df.* „*fig.*“: ærligen, smukt; — ∞ scribere historiam (opp. incondite), Fronto; — compar., ∞ prodire, (mere pyntet), Tertull.; — structilis, e: hørende til Sammenfoining el. Dymning, *oel.*; — ∞ canales, (murede), Vitruv., cloacae, id., columnae, Digest., bases, ibid.; vivam sepe structili praeferre, Colum.; ∞ caementum, (tienstigt til at mure med), Martial. 9, 76; — structio, onis, f.: Sammenfoining, (esteref. Ord); — inter spatia structiois (olivorum: imellem Lagene, *oel.*), Pallad.; — II) „*overf.*“: Tilberedelse, Apparat, Firmic., Tertull.; o. — structor, oris, m.: 1) som opfører en Bygning, Byggesker; in pl.: Bygningsføls (Murere, Tømrere); — res agebatur multis structoribus, Cic. Qu. Fr. 2, 6; cf. id. Att. 14, 3, Digest., o. A.; — II) som forærer Mæden, som lægger Retterne for, Martial. 10, 48, Juvenal. 5, 120, o. id. 11, 136; — *df.* structorius, 3: hørende til en Bygning, operae, Tertull.; — [af struo].

structura, ae, f., [struo]: Sammenfoining; I) „*egent.*“: A) „*adm.*“: — ossa in manu ... structura quadam inter se connectuntur, Cels.; ∞ membranarum, Plin.; quod sibi ... offensus fortuito structuram togae destruxerat, Macrob. Sat. 2, 9; — B) „*absc.*“: den architectoniske Sammenfoining, Byggen el. Bygning; 1) „*abstract.*“: parietum structura tegi (ved Bygningsmaaden), Caes. B. C. 2, 9; cf. Liv. 21, 11: caementa ... interlita luto, structurae antiquo genere; men ∞ reticulata, (Bygningsværk), Plin. 36, 51; ∞ saxorum rudium, Quintil.; *egf.* in plur.: in structuris lapidum implitorum, id.; — 2) „*concret.*“: Bygning el. Murværk, *oel.*; — ∞ subterranea, Plin.; structurae, quae in aqua futurae sunt, Vitruv.; men ∞ aerariae, (Kobbergruber), Caes. B. G. 3, 21, (al. sectorae); — II) „*overf.*“ om Tælen: ordenlig Bygning el. Sammenfoining; — et verborum est structura quaedam duas res efficiens, numerum et levitatem, Cic. d. opt. gen. Or. 2; cf. id. Orat. 41; men id. Brut. 8: ante Isocratem verborum quasi structura et quaedam ad numerum conclusio nulla erat; f. *egf.* Quintil. 8, 5, 27, *oftere*. — structus, 3, *partic. af struo*.

*strues, is, f.: sammenfoiet Mængde, Høb, Stabel, Dyrge, *oel.*; — ∞ laterum, Cic., corporum, Liv.; ∞ rogi: Byggaale, Tac.; men Liv. 44, 41: (militis Macedonici) confusa strue implicatur; — II) „*absc.*“ i Religionsproget: etflags Ophadling el. Stabel af Offerflager, Cato; cf. Ovid. Fast. 1, 276: Haec adoleo flammis cum strue farra suis; cf. Fest. p. 310, *egf.* id. p. 85 s. v. feretum; o. — struix, icis, f., (for. o. esteref. Biform af frige); — tantas struices concinnat patinarias, Plaut. Men. 1, 1, 26; quo Castalia per struices saxae lapsu accidit, Liv. ap. Fest. p. 310; men lignorum struicibus incensis, Arnob.; — *egf.* „*overf.*“: struix malorum, Naev. ap. Serv. ad Virg. Aen. 4, 267; — [struo].

*struma, ae, f.: Krop el. Kropbyld el. Halsbyld,

Cels., Plin. 8, 77, ostere; men Cic. Sest. 65 signefcævis: qui exsecant pestem aliquam, tamquam strumam civitatis; men id. Aut. 2, 9, „overf.“: Vatinii strumam sacerdotii *δυσάγω* vestiant, (lad dem befælde den Pestbyld Vatinii med det præstelige Purpur); — not.: Struma, æ, m., romersk Tiltæen, Catull., Plin.; ðf.: — strumaticus, 3: som lider af Krepbyld cf. Halsbyld, Firmic.; — strumæa, æ, f., (sc. herba): en imed Krepbyld tiendigt Plante, Plin. 25, 119; — strumella, æ, f., demin.: liden Krepbyld, Marc. Emp.; — strumösus, 3: som har Krepbyld cf. Halsbyld, Colum. 7, 10; c. — strumus, i, m.: en Krepbylder belfredende Plante, hedet egf. strychnos c. cuculus, Plin. 27, 44, Appul.

struō, xi, clum, 3, v. a., [besf. m. sterno o. *στρογγύω*]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: foier el. ordner sammen el. til hinanden el. dertil; — ita fastigato atque ordinatim structo (musculo), ut etc., Caes. B. C. 2, 10; men „poet.“; Aliaque congestos struxisse ad sidera montes, Ovid. Met. 1, 153; ~ arbores in pyram (opstabile), id.; fundere frugum spici ordine structam etc., vid. Cic. d. Senect. 15; ~ avenas (sammenfoiet), Ovid.; ~ acervum (sammenhebe), Hor. Sat. 1, 1, 35; ligel. ~ opes, rem, (sammenhebe), Petron.; egf. ~ congeriem armorum, Tac. Ann. 2, 22; fremdeles ~ penum ordine longo, (opstæffe), Virg. Aen. 1, 704; men „poet. overf.“: ~ altaria donis, (besætte dem dermed), ibd. 5, 54; men si ... pedem struit, (leber el. flygter bort), Fest. p. 313 (e XII tabb.); men absol.: aliae (apes) struunt, aliae poliunt, etc., Plin. 11, 10; — B) „besf.“; 1) bygger ved at sammenfoie, sætte, bygger el. opfører el. opreiser, gjer færdig, edl.; — fornacem lateribus, Cato.; saxo structa vetusto (templa), Virg. Aen. 3, 84; Per speluncas saxis structas asperis pendentibus, Enn. ap. Cic. Tusc. 1, 16; cf. Lucr. 6, 194; men Ovid. Her. 21, 99: structam de cornibus aram etc.; ~ viam, (i. e. muntre), Propert.; ~ stagnum (sc. ad naumachiam), Tac. Ann. 12, 54; men ~ convivium (tilberede), ibd. 15, 37; — egf. absol.: qua (structura reticulata) frequentissime Romae struunt, Plin. 36, 51; — af partie. perf. er subst. neutr.: saxorum structa, Lucr. 4, 263; — 2) navnl. egf. i Strigisproget: ordner, stiller i Orden; — ~ copias ante frontem castrorum, Caes. B. C. 3, 37; cf. Liv. 42, 51; ligel. ~ aciem, id.; cf. Virg. Aen. 9, 42; — H) „fig.“; A) med Genfyn paa Heredragets Sammenfæining el. Bygning: at ferbinde, at erene, edl.; — collocationis est, componere et struere verba sic, ut etc., Cic. d. Or. 3, 43; cf. id. Orat. 70: bene structam collocationem (dissolvere); men Quintil. 10, 7, 8: dum proxima dicimus, struere ulteriora etc.; — h) egf. findes struere brugt om Ordnes Sammenfæining: faal. id. 1, 5, 67: ex prepositione et duobus vocabulis dure videtur struxisse Pæuvius repandirostrum etc.; — B) „alm.“: flogtigen el. liggende at beviste el. berede el. anstille (navnl. hvad der sigter til nogets Skæde el. Fortræd); — aliquid calamitatis filio ... struere et moliri etc., Cic. Cluent. 61; ligel. ~ odium in aliquem, id., insidias alicui, Liv., mortem alicui, Tac.; — ~ sycophantias, Plaut., crimina et accusationes, Tac., controversiam de nomine, auct. ad Her.; cf. Tac. Ann. 2, 42, o. Caecin. ap. Cic. Fam. 6, 7; men Cic. Att. 5, 21: dices, me ipsum mihi sollicitudinem struere, (at jeg selv stæber mig Sorgen).

struppus, (stroppus), i, m., [*στρογγύω*]: Vaand el. Line el. Sten, (Strepe); (sercl. Ord); — remos ... religare struppis, Liv. Andr. ap. Isid.; cf. C. Gracchus ap. Gell. 10, 3: struppis, quibus lectica deligata erat, etc.; men Plin. 21, 2: (tenuiores) coronas ... stroppos appellantes (antiqui), unde nata strophila.

struthëus (-ius), 3, *στρούθιος*: benævent efter en Spurre, mala, ligesom Spurrecabler, Plin. 15, 10, o. A.

— struthio, onis, m., *στρούθιον*, fild. Biform af struthiocamelus, Capitolin., Lamprid. — struthiōcāmēlinus, 3, *στρούθιοκαμήλιος*: hørende til Strudsfuglen, af en Struds, sevum, Plin. 29, 31. — struthiōcāmēlus, i, m., *στρούθιοκάμηλος*: Strudscamelen el. Strudsen, Plin. 10, 1 o. 29. — struthion, i, n., *στρούθιον*: Sæbeurt, (saponaria officinalis L.), Plin. 19, 18. — struthopus, ödus, adj., *στρούθόπους*: med Spurrefødder, Plin. 7, 2.

strychnos, i, m., *στρογγύος*: en Art af Barten Ratsfugge, Plin. 27, 44; hedet egf. trychnos, id. 21, 105. — Strymon, (nomin. Strymo, Senec. Qu. N. 1, praef.), ödus, m., *Στρυμών*: Floden Strymon i Thracien, paa Grændsen af Macedonien, (hod. Struma), Mela 2, 2, Plin. 4, 17, o. A.; — „poet.“ egf. f. Thracien, Stat. Theb. 5, 188; — B) ðf. 1) Strymönus, 3: hørende til el. benævnt efter Floden Strymon; — ~ græus, Virg. Ge. 1, 120, hyperon egf. ~ grex, Martial. 9, 30; — b) „poet.“ egf. f. thraciff el. nordiff; — ~ matres, Ovid. Ib. 602; ~ Arctos, Stat.; — 2) Strymönis, idis, f.: en Thracierinde; ðf. en Amazone, Propert. 4, 4, 70.

studeo, üi, 2, v. a. o. n., [ligesom studium, besf. m. *σπουδή*, *σπουδάω*]: ivrigt at anstrænge sig el. at gjøre sig stor Umage derfor, at drive med Ild og Zver, at lægge Sind derpaa, edl.; 1) „alm.“; a) absol., el. m. in (c. abl. cf. acc.), el. m. ut; — Ita, ut aequum fuerat, atque ut studui, etc., Ter. Eun. 5, 2, 31; si qui in ea re studebat, Cat. ap. Gell. 11, 2; in quam rem studendum sit, Quintil. 12, 6, 6; cf. id. 10, 2, 6; men Hirt. B. Al. 1: Caesar maxime studebat, ut etc.; — b) c. acc., (dog effct c. acc. comm.); — Horum ille nihil egregie praeter cetera studebat; et tamen omnia haec mediocriter, Ter. Andr. 1, 1, 31; cf. id. Hec. 2, 1, 2; ligel. ut illud ipsum, quod studebat, facere posset ornatus, Cic. Fin. 5, 2; cf. id. Fam. 7, 31: quod semper studui etc.; ligel. ~ id, ut etc., Ter. Heaut. 2, 4, 2; ~ id, ne etc., Liv. 40, 56; cf. Cic. Phil. 6, 7, c. Hor. Ep. 2, 1, 120; men Plaut. Mil. gl. a. 5, v. 41: si etc., Magis metuant, minus has res studeant; — c) ostere c. inf. cf. m. Objectsfætning; — scire studeo, quid egeris, Cic.; fieri studebam ejus prudentia doctior, id. Lael. 1; ligel. verum audire ex te studeo, Plaut.; ligel. Cic. d. Rep. 1, 2: studemus, nostris consiliis vitam humanam tutiorem reddere; — ille tenuis ... gratum se videri studet, id. Off. 2, 20; cf. Sall. Catil. 1, o. Lucr. 1, 25; ligel. Plaut. Asin. 1, 1, 52: Atque ego me id facere studeo; men rem ad arma deduci, studebat, Caes. B. C. 1, 4; cf. Matius ap. Cic. Fam. 11, 23: dissensionem nascentem exstingui, summe studui; — d) ligel. ofte c. dat.; — illi rei studet; Vult etc., Plaut. Asin. 1, 3, 30; men Caes. B. G. 7, 14: omnibus modis huic rei studendum, ut etc.; men Cic. Fin. 1, 18: frustra se aut pecuniae studuisse, aut imperiis, etc.; — ~ novis rebus, id., Caes., agriculturae, id., sacrificiis, id.; ~ litteris, Cic., scientiae cf. arti alicui, id., medicinae, Quintil.; ~ juri et legibus cognoscendis, Cic.; cf. id. d. Or. 2, 55; — e) atene fild. o. fercl. c. gen.; — qui te nec amet, nec studeat tui, Attius ap. Cic. N. D. 3, 29; — H) „besf.“; A) er ivrig el. virksom for nogen, begunstiger el. ynder, faveo, fæde, c. dat.; — cur quemquam, ut studeat tibi, ut te adjuvet, rogas? Cic. Mur. 36; ligel. id. Coel. 4: multi boni adolescentes illi homini nequam atque improbo (i. e. Catilinae) studuerunt; cf. Ovid. Am. 3, 2, 67; — ~ rebus Atheniensium, Nep. Lys. 1; cf. Hirt. B. Al. 62; — b) fild. absol.; — neque studere, neque odisse, sed minime irasci decet, Sall. Catil. 51; — B) lægger mig efter Videnskaberne, studere er, (besf. Cic. alid m. arti cf. litteris, etc.); — ita demum studere liberos suos, si etc., Quintil. 2, 7, 1; ~ apud aliquem, (oplære hos el. under nogen), id. 11,

3,7; men *id.* 3,2,7: *id.* multos a proposito studendi fugat, quod etc., (afstrækker dem fra Studeringer); in Tusci venor studeoque, *Plin. Ep.*; cf. *ibid.* 5,5: in lectulo suo compositus in habitu studiosi.

stūdiōlum, *i. n.*, *dem.* af *studium*; cf. „meten.“: *liden* Øfsat cf. flygtigt Udsat, *Mare. Aur. ap. Fronton.*; — *not.*: flitrigere ogf.: *liden* Studererkammer, *Inscript.* — *stūdiōse*, *adv.* af *studiosus*: ivrig, omhyggelig, flittig; — (quae ego) ... *studiose* diligenterque curabo, *Cic. Att.* 16, 16; *pueri* *studiose* discunt, diligenter docentur, *id.* *Qu. Fr.* 3, 3, 1; ∞ *investigare*, *id.*, *cavere*, *id.*; — *compar.*, ego cum antea *studiose* commendabam *Marcium*, tum multo nunc *studiosius*, quod etc., *id.* *Fam.* 13, 54; cf. *Nep. Ages.* 3; *superl.*, haec coelestia vel *studiosissime* quaerere, *Cic. d. Rep.* 1, 10; cf. *id.* *Off.* 3, 28, *Suet. Calig.* 54, o. 21.

stūdiōsus, 3, [*studium*]: *fem.* er ivrig cf. omhyggelig derfor, ivrig, driftig, flittig, *edl.*; 1) „*alm.*“: a) *c. gen.*; — *venandi* aut pilae *studiosi*, *Cic. Lael.* 20; ∞ *florum*, *Hor. Od.* 3, 27, 29; ∞ *dicendi*, *Cic. Quintil.*; ∞ *musicis*, *id.*, *juris*, *Suet. Ner.* 32; *summe studiosus* omnium *doctrinarum*, *Cic. Fam.* 4, 3; — *compar.*, ille restituendi mei, quam retinendi, *studiosior*, *id.* *Att.* 8, 3; *superl.*, *munditiarum* *litterarumque* *studiosissimus*, *Suet. Caes.* 46; — b) *facti*, *c. dat.*; *vid.* *Plaut. Mil.* gl. 3, 1, 20; — *cl. m. ad*; *operarios studiosiores* ad opus fieri, *Varr. R. R.* 1, 17; — *cl. m. in*; in argento plane *studiosus sum*, *Petron. Sat.* 52, 1; — c) *absol.*; — *homo* valde *studiosus* et *diligens*, *Cic. Acad.* 2, 31; cf. *id.* *opt. gen. Or.* 5; *men* *Plin. Ep.* 6, 16: quod *studioso* animo *inchoaverat*, *obit* *maximo*; — 11) „*bes.*“: A) *fem.* er ivrig for nogen, *fem.* er nogen gunstig cf. *hængiven*; *offici* *c. gen.*; — *habet* *certos* *sui studiosos*, *Cic. Brut.* 16; *semper studiosus* *nobilitatis* *sui*, *id.* *Acad.* 2, 40; — *men* *absol.*: *ad* *vos*, *studiosa*, *revertor*, *Pectora*, *qui* etc., *Ovid. Trist.* 4, 10, 90; — *compar.*, ∞ *alterius partis*, *Suet. Tib.* 14; *men* *te studiosiorem* in *me* *colendo* *fore*, *Cic. Fam.* 5, 19; *superl.*, *quem* *existimationis* *meae* *studiosissimum* *cupidissimumque* *cognossem*, *id.* *Verr.* 2, 47; — B) *fem.* lægger sig efter *Videnfaberne*, *interende*, *lærd*; (*bes.* *Cic. alene* *c. gen.* *litterarum* *cl.* *doctrinarum*, etc.); — ∞ *cohors*, *vid.* *Hor. Ep.* 1, 3, 6; *ipse* *est* *studiosus*, *litteratus*, etc., *Plin. Ep.* 6, 26; *ne* *quid* *studiosi* *requirant*, *Quintil.*; — b) cf. „*overf.*“ *em* *abfracte* *Gienstande*; — *ut* *inter* *eos* *non* *forensem* *contentionem*, *sed* *studiosam* *disputationem* *credere* *incidisse*, *id.* 11, 1, 70; *ligel.* ∞ *otium*, *Plin. Ep.* 1, 22; — *not.*: cf. *Studiosus*: *Titlen* *paa* *et* (*tabt*) *Bæst* *af* *den* *ældre* *Plinius*, *Plin. Ep.* 3, 5.

stūdiūm, *i. n.*, [*studeo*]: *Over* *cl.* *ivrig* *Straben*, *megen* *flid* *cl.* *Umage*, *heftig* *Altraa* *cl.* *Begering*; *defineres* *Cic. Inv.* 1, 25: *studium* *est* *animi* *assidua* *et* *vehemens* *ad* *aliquam* *rem* *applicata* *magna* *cum* *voluntate* *occupatio*, *ut* *philosophiae*, *poëticae*, etc.; — 1) „*alm.*“: a) *absol.*; — *suo* *quisque* *studio* *maxime* *ducti*, *Cic. Fin.* 5, 2; cf. *Hor. Sat.* 2, 1, 27: *quot* *capitum* *vivunt*, *tot* *studiorum* *Millia* etc.; *men* *Cic. d. Senect.* 20: *sunt* *pueritiae* *certa* *studia* ... *sunt* *extrema* *quaedam* *studia* *senectutis*; *men* *id.* *R. Am.* 32: *me* *non* *studio* *accusare*, (*ikke* *isølge* *min* *egen* *Lyft* *cl.* *Drift*); — b) *c. gen.*; — *studio* *quaestus* *ad* *studium* *fallendi* (*vocari*), *Cic. Agr.* 2, 35; cf. *Ovid. Fast.* 4, 443: *Carpendi* *studio* *paulatim* *longius* *itur*; *men* *quid* *ego* *de* *studiis* *diam* *cognoscendi* *semper* *aliquid* *atque* *discendi*? *Cic. Lael.* 27; ∞ *doctrinae*, *id.*, *dicendi*, *id.*, *scribendi*, *id.*; — 11) „*bes.*“: A) *Over* *cl.* *Hængivenhed* *for* *nogen*, *Gunst* *cl.* *Besværlig*; — *quod* *studium* *et* *quem* *favorem* *secum* *in* *scenam* *attulit* *Panurgus*? *Cic. R. Com.* 10; *pro* *suo* *studio*, *quod* *in* *vos* *semper* *habuit*, etc., *id.* *Inv.* 1, 34; cf. *Tac. Ann.* 4, 55; — b) cf. ∞

partium: *Partiquis* *cl.* *Partiffed*; — *quasi* *vero* *id.* ... *studio* *partium* *fecerit*, *Cic. Verr.* 1, 13; — *ligel.* *absol.*, *studium* *e. studia*; *quo* *minus* *cupiditatis* *ae* *studii* etc., *Liv.* 24, 28; cf. *Tac. Ann.* 14, 42: *in* *quo* (*senatu*) *erant* *studia*; *ligel.* *ultio* *senatum* *in* *studia* *diduxerat*, *id.* *Hist.* 4, 6; — B) *vienstabelig* *Straben* *cl.* *Anfrangelse*, *Studering*; *in* *pl.* ogf.: *Stutierne* *cl.* *Vienstaberne*; — *studio* *et* *doctrina* *esse* *sapientem*, etc., *Cic. Lael.* 2; *ligel.* *aliquid* *tamquam* *pabulum* *studii* *atque* *doctrinae*, *id.* *d. Senect.* 14; *utinam* ... *haec* *inter* *nos* *studia* *exercere* *possemus*, *id.* *Fam.* 9, 8; cf. *id.* *d. Rep.* 1, 10: *ilum* *se* *et* *hominibus* *Pythagoreis* *et* *studiis* *illis* *dedisse*; f. ogf. *Hor. Ep.* 1, 2, 36, o. *ibid.* 2, 82; *men* *id.* *Sat.* 1, 10, 21: o *seri* *studiorum* (*i. e.* *øymagelse*); — b) cf. *fld.* o. „*meten.*“: *Et* *til* *Studering* *cl.* *Disputering*, *Capitolin.* *M. Aur.* 26; *ligel.* *studia* *privatarum* *aedium*, *Cod. Theod.*

stulte, *adv.* af *stultus*: *daarligen*, *taabeligen*, *dumt*; — ∞ *facere*, *Plaut.*; cf. *id.* *Trin.* 2, 4, 11; ∞ *et* *incaute*, *Cic.*; *men* *med* *hunc*: *haud* *stulte* *sapis*, *Ter. Heaut.* 2, 3, 82; — *compar.*, *stultius* *atque* *intemperantius*, etc., *Liv.* 30, 13; *ligel.* *quid* *enim* *stultius*, *quam* etc.? *Cic. Rab. Post.* 8; *superl.*, *haec* *et* *dicuntur* *et* *creduntur* *stultissime*, *Cic. N. D.* 2, 28. — **stultiloquentia*, *ae*, *f.*: *daarlig* *cl.* *taabelig* *Tale*, *Plaut. Trin.* 1, 2, 185; o. — *stultiloquium*, *i. n.*: = *frgd.*, *Plaut. Mil.* gl. 2, 3, 25; af — *stultiloquus*, 3, [*stultus*, *loquor*]: *fem.* *tafer* *daarligen* *cl.* *enfels* *tigen*, *Plaut. Pers.* 4, 3, 45.

stultitia, *ae*, *f.*, [*stultus*]: *Taabelighed*, *Dumbhed*, *Enfældighed*; — o *delirationem* *incredibilem*! *non* *enim* *omnis* *error* *stultitia* *est* *dicenda*, *Cic. Div.* 2, 43; *mis* *erius* *stultitia* *quid* *possumus* *dicere*? *id.* *N. D.* 1, 9; ∞ *loquax*, (*opp.* *indiserta* *prudencia*), *id.* *d. Or.* 3, 35; *opp.* *malitia*, *Ter. Phorm.* 4, 3, 54; *men* *est* *proprium* *stultitiae*, *aliena* *vitia* *cernere*, *oblivisci* *suorum*, *Cic. Tusc.* 3, 30; cf. *Plaut. Stich.* 1, 2, 82: *Stultitia* *est* ... *venatum* *ducere* *invitas* *canes*; f. ogf. *Cic. d. Or.* 1, 27: *stultitia* *excusationem* *non* *habet*, *quia* etc. — *stultivus*, 3, [*stultus*, *video*]: *fem.* *seer* *urigtigen*, *Plaut. Mil.* gl. 2, 3, 64.

stultus, 3, [*best. m. stolidus*]: *taabelig*, *dum*, *enfeltig*; — *Stulti*, *stolidi*, *fauli*, *fungi*, *bardi*, *blenni*, *buccones*, *Plaut. Bach.* 5, 1, 2; cf. *Ter. Heaut.* 5, 1, 4; *men* *homini* *homo* *quid* *praestat* *stulto* *intelligens*? *id.* *Eun.* 2, 2, in.; *men* *ibid.* 23: *hic* *homines* *prorsum* *ex* *stultis* *insanos* *facit*; cf. *Cic. Phil.* 3, 9: *ut* *hominem* *stultum* *magis* *infatuat*; *men* *te* *non* *stultum* ... *non* *improbum* ... *sed* *dementem* *et* *insanum* etc.; *id.* *Parad.* 4, 1; cf. *id.* *Font.* 6; *men* *id.* *d. Or.* 2, 68: *ut* *vel* *non* *stultus*, *quasi* *stulte*, *cum* *sane* *dicat* *aliquid*; f. ogf. *Plaut. Poen.* 3, 3, 12: *Istic* *est* *thesaurus* *stultis* *in* *lingua* *situs*, *Ut* *quaestui* *habeant*, *male* *loqui* *melioribus*; — *compar.* *c. superl.*: *nisi* *sis* *stultior* *stultissimo*, *Plaut. Amph.* 3, 2, 26; cf. *Cic. Lael.* 26; — b) „*overf.*“ *em* *Begreber*; — ∞ *et* *barbara* *arrogantia* *elati*, *Caes.*; — *laetitia*, *Sall.*, *levitas*, *Phaedr.*; ∞ *dies*, (*fem.* *benkeves* *i.* *Daarfab*), *Tibull.*; *ligel.* ∞ *vita*, *Senec. Ep.* 15; *infelix* *consilium* *stultissimum* *facere*, *Liv.* 45, 23; — *quod* *cavere* *possis*, *stultum* *admittere*, *Ter. Eun.* 4, 6, 23; *quid* *autem* *stultius*, *quam* etc.? *Cic. Lael.* 15.

stupa, *ae*, *f.* *und.* *stuppa*. — *stūpēfācio*, *feei*, *factum*, 3, *v. a.*, [*stupeo*]: *bringer* *til* *at* *stude*, *be* *dever*; a) *fem.* *verb. fin.*; — *privatos* *deinde* *luctus* *stupefecit* *publicus* *pavor*, *Liv.* 5, 39; *men* *pass.*: *Sed* *magis* *ut* *nostro* *stupefiat* *Cynthia* *versu*. *Propert.* 2, 10, 7; — b) *in* *part. perf.*: *quem* *stupefacti* (*homines*) *dicentem* *intuentur*? *Cic. d. Or.* 3, 14; cf. *Ovid. Her.* 11, 97, o. *Virg. Ge.* 4, 365. — *stupefio*, *factus* *sum*, *f. und.* *frgd.*

stūpēo, ūi, ēre, v. n. e. a., [stiberet af τῆν, τῆνδ' αἰ, und. τῆνδ' αἰ: bliver floeret]; 1) neutr.: stut fer, beerev, femmer fra Sants eg Samling; a) absol.: — quum hic etiam tum senisomus ... stuperet, Cic. Verr. 5, 36; cf. id. Att. 7, 10: adhuc in oppidis coartatus et stupens (Pompejus); men quae quum intuerer stupens, etc., vid. id. d. Rep. 6, 18; cf. Virg. Aen. 1, 495; — egf. e. gen. animi (i Siclen), Liv. 6, 38: tribuni capti et stupentes animi; — b) m. figd. abl., cl. m. in e. abl., egf. m. ad; — dum expectatione stoptent (animi), Liv. 8, 13; stupet Albius acie, Hor. Sat. 1, 4, 20; cf. id. Od. 2, 13, 33; men ∞ in titolis, id. Sat. 1, 6, 17; men Mater ad auditas stupuit, ceu saxea, voces, Ovid. Met. 5, 509; cf. Martial. 12, 52; — b) »everf.« om Ting eg om Begreber: at siene el. stande, af siiae stille; — pigro quae stupet unda lacu, (opp. fons, qui sicut), Martial. 9, 100; men ∞ flumina bruma (fryse til), Val. Fl.; cf. Plin. 14, 27: ∞ ad frigus; — Stupuit Ixionis orbis, (stante sedē), Ovid. Met. 10, 42; — stupente ita seditione, Liv. 28, 25; — II) aet.: stutfer beerev el. beerev, (men alene »pect.«); — Pars stupet innuptae donum exitiale Minervae, Virg. Aen. 2, 31; cf. Martial. 12, 15; figd. dum omnia stupeo, Petron. Sat. 89; — filr. egf. in partic. fut. pass., stupendus, 3: til at siue ever, vidunderlig; — virtutibus ... stupendus, Val. Max. 5, 7, in. — stupescere, ēre, v. n., incl. af stupeo: geraader i Stuten el. Herbaufelse; — ut ... spiciat. admiratur. stupescat, Cic. d. Or. 3, 26. — stūpēus, 3, f. und. stupēus.

*stūpiditas, atis, f.: Santsfleske, Eleved, Dumbet; — in quo incredibilem stupiditatem hominis cognoscite, Cic. Phil. 2, 32; v. — stūpido, are, v. a.: at beerev el. everealde, Capella; af — stūpidus, 3, [stupeo]: stutfer, beerev el. fletet, samt fletet; egf. aantet el. dum; — quid stas stupida? Plaut.; cf. id. Poen. 5, 4, 79: ita stupida sine animo asto; men Echionis tabula (Maleri af ham) te stupidum detinet aut signum aliquod Polycteti, Cic. Parad. 5, 2; — ∞ esse et bardum etc., id. Fat. 5; — superfl., ∞ homo, Varr. ap. Non.; — II) »everf.« v. efterel. egf. om Ting: — ∞ colles, (som intet fernemme, neml. ved at bearbejdes), Venant.

stūpor, oris, m., [stupeo]: beerev Tilstand, Beerevelse, Eleved el. Dumbet; — morbo aliquo et sensus stupore etc., Cic. Phil. 2, 45; cf. id. Tusc. 3, 6, hvor immanitas in animo v. stupor in corpore medietate finand; men stupor omnium animos ... tenet, Liv. 3, 2; cf. Virg. Ge. 3, 523; — propter stuporem cordis etc., Cic. Phil. 3, 6; men stupor silentiumque etc., Liv. 6, 40; — egf. »pect. everf.«: corvi stupor, Phaedr. 1, 13; men Catull. 17, 21: talis iste meus stupor (min Dummheit) nil videt, nil audit; df. — stūpōratus, 3: hvorever man stutfer, el. som man beunerer; ∞ gloria, Tertull.

*stuppa, (egf. stūpa v. stipa), ae, f., στέπη (stēpē): den grevere Del af Heren, Vlaar, Plin. 19, 3; telum stuppa circumligare, Liv.; cf. Caes. B. C. 3, 101, v. Virg. Aen. 5, 682; df. — stuppiarius, 3: berende til Vlaar; — ∞ malleus, Plin. l. c.; v. — stuppius, (stuppius), 3: beflaende el. giort af Vlaar; — ∞ vincula, Virg., retinacula, Ovid.; cf. Virg. Ge. 1, 309; men id. Aen. 8, 694: ∞ flamma, (te brandende Vlaar); men ∞ messis, (Hørhejen), Grat. Cyneg. 36.

stūprator, oris, m., [stupro]: som stander (Hærenture), Quintil., Suet., Senec. Hippol. — stūpre, adv., [af inus. stuprus, 3, af stuprum]: stantigen, Neleus ap. Fest. p. 317, s. v. stuprum. — *stūpro, avi, atum, l, v. a.; I) »alm.«: stenter, stenter, Pseud.-Cic. Har. Resp. 15; stuprandis moribus, Tertull.; — II) »bef.«: at stande med Utugt el. at forjøre detil;

— ∞ aliquam, Plaut., Cic., Liv.; egf. ∞ aliquem, Quintil.; cf. Liv. 39, 15; v. — stūprōsus, 3: hængiven til Utugt; ∞ mens, Val. Max. 6, 1, 8; — [af figd.].

stūprum, i, n.; I) »alm.«: Skandfel, Beskæmmelse, urpitudō; (i denne Bem. alene ferel.); vid. Fest. p. 137, hvor egf. Naevius: seseque ii perire mavolunt ibidem, quam cum stupro redire ad suos populares; — II) »bef.«: Utugt el. utugtig Ungang, Horeeri; — vid. Plaut. Amph. 3, 2, 2 e. 17; cf. Cic. Tusc. 4, 35, hvor ban forbinder stupra et corruptelas et adulteria incesta denique; figd. ∞ inferre alicui, id., in domum aliquam, id.; cf. id. Mil. 27, v. Sall. Catil. 23; bef. egf. Hor. Od. 4, 5, 21; — egf. om Dyrene, Colum. 7, 6; — egf. »pect. everf.«: stupra Clytaemnestrae (i. Clytaemnestrae adulteria), Propert. 4, 7, 57. — sturnus, i, m., σῆν: Størten, (sturnus vulgaris L.), Plin. 10, 35 v. 59, Martial., v. A.

Stygialis, e, v. Stygius, 3, f. und. Styx. — stŷlobātes, is, cl. stŷlobāta, ae, m., στυλοβάτης: Støtstøt el. Støtstøt, Vitruv. 3, 3, Varr. — stylus, i, m., f. und. stilus. — stymma, atis, n., στυμμα (i. e. spissamentum): sammentræffende el. fortyllende Stof el. Ingreterns (i en Salve), Plin. 13, 2. — Stymphalicus, 3, etc., f. und. figd. — Stymphalus, i, m., v. Stymphalum, i, n., Στυμφαλος: Egn i Arcadien med By eg Vieg eg Sø af samme Navn, er i Mythen navnkundig af de affyrlige Hovfugle, som plagede Indvaanerne, indtil de bleve nedstret af Hercules, Plin. 1, 10, Lucr. 5, 32, v. A.; — B) df. 1) Stymphalicus, 3: stymphalisk, aves, Plaut. Pers. in.; — 2) Stymphalius, 3: = fragd., monstra, Catull. 68, 113; — 3) Stymphalis, idis, f., ligesom fragd.: stymphalisk, undae, Ovid., silva, id.; ∞ aves, Hygin.; egf. absol.: Stymphalides (se. aves), Martial., Claudian.; egf. in Sieg, Senec. Phoen. 422.

stypteria, ae, f., στυπτήρια: Afsm, Digest., Plin. Val. — stypticus, 3, στυπτικός: sammentræffende, forstærkende, medicamenta, Plin. 24, 73; ∞ natura herbae, id.; men ∞ vinum, (med bitter el. surperende Smag), Pallad. — stŷrax, acis, m., στυράξ: Storax, v. e. Gummi el. Harpir af Storaxtræet; egf. dette Træ selv, Plin. 12, 55; ∞ Idaeus (fra Tra paa Creta), Virg. Cir. 167; — strives egf. storax, Solin. 33.

Styx, ŷgis, f., Στῆξ: Rille i Arcadien ved Menafis, hvis islette Vand var dræbende, (hvi. egf. »meren.« i Gist, Senec. Oed. 163); vid. Plin. 2, 106, Senec. Qu. N. 3, 25, Curt. 10, 10, v. A.; — II) efter Mythen er Styx: en Gled i Underverdenen, ved hvilken Guderne sværge; — vid. Cic. N. 3, 17, egf. Ovid. Met. 3, 290, hvor den hedder timor et deus ille deorum; men Virg. Ge. 4, 480: quos ... novies Styx circumfusa coëcet; — b) »pect.« egf. f. Underverdenen, ibid. 1, 213, Ovid. Met. 10, 13, eftere, v. Martial. 4, 60; — B) df. 1) Stŷgius, 3: berende til Styx el. (»pect.«) til Underverdenen; — ∞ palus v. ∞ aquae, Virg.; ∞ cymba, (Charens Vaar), id.; ∞ Juppiter, (i. e. Pluto), id. Aen. 4, 638; ∞ Juno, (i. e. Proserpina), Stat.; ∞ umbræ, Ovid.; ∞ canes, Lucan.; — b) df. »pect.«: ulfskik, skrællik; — ∞ vis (dræbende), Virg. Aen. 5, 855; ∞ nox, (d. e. Døden), Ovid. Met. 3, 695; — 2) Stŷgialis, e: siggigt, sacra, Virg. Cir. 373.

Suada, ae, f. und. suadus. — *suādēla, ae, f.: Tiltale el. Tilskyndelse el. Dværtalelse; (for: v. efterel. Dret); — vid. Plaut. Cist. 2, 3, 24: Jam perducebam illam ad me suadela mea; egf. in pl.: his et hujusmodi suadelis, Appul.; — II) Suadela som Person: Dværtalelsens Gudsinde, Grækerens Παιδα, Hor. Ep. 1, 6, 38; e. — suadenter, adv.: overrættende; — ∞ loqui, Arnob.; — [af figd.].

suādēo, si, sum, 2, (suādēt, trisyll., Lucr. 4,

1150), v. n. e. a.: raader cf. tilraader, tilflynder cf. overtaler fertit; 1) „alm.“; a) absol.; — numquam destitit suadere, orare, etc., vid. Ter. Andr. 4, 1, 36; non jubeo, sed, si me consulis, suado, Cic. Catil. 1, 5; Vos fenore (væd Nager), hi male suadendo et lustris lacerant homines, Plaut. Cure. 4, 2, 22; plurimum in amicitia amicorum bene suadentium valeat auctoritas, Cic. Lael. 13; men taliter suades, qualis es, Plaut.; sane hercle pulchre suades, Ter.; — egf. m. tilføiet dat. person., Cic. Phil. 2, 11; cf. id. Fam. 2, 7: nemo est, qui tibi sapientius suadere possit te ipso; — b) c. acc. rei (ud. e. m. dat. pers.), field. c. acc. pers.; — Modo quod suavit, dissuadet, etc., Plaut. Cist. 2, 1, 10; cf. Ovid. Met. 7, 20; coepi suadere pacem, Cic. Fam. 7, 3; digito... silentia suadet, Ovid. Met. 9, 691; — tu quod ipse tibi suaseris, idem mihi persuasum putato, Cic. Att. 13, 38; Quid mi igitur suades? Hor. Sat. 1, 1, 101; — egf. in pass.; Minus placet, magis quod suadet; quod dissuadet, placet, Plaut. Trin. 3, 2, 44; — haec eo spectant, ut te hortet et suadam, Cic. Fam. 13, 4; f. egf. uddenf. id. Prov. cons. 17; men tunc uxorem ejus suasi ac denique persuasi, secederet paululum, Appul.; — c) m. Objectivum, egf. m. ut e. ne, egf. c. conj. (ester d. uesaltne ut); — Juturnam misero... succurrere fratri, Suasi etc., Virg. Aen. 12, 813; cf. Suet. Tib. 32; figel. Cic. Arch. 6: nisi... mihi ab adolescentia suasisses, nihil esse in vita magnopere expetendum, nisi laudem; men Quintil. 10, 2, 24: ne hoc quidem suaserim, uni se alicui proprie addicere; quod suades, ut ad Quintum scribam etc., Cic. Att. 11, 16; postea me, ut sibi essem legatus, non solum suavit. verum etiam rogavit, id. Prov. cons. 17 fin.; — qui suadet, ne praecipitur editio, Quintil. Ep. ad Tryph.; cf. Tac. Hist. 4, 8; — Proinde istud facias ipse, quod faciamus, nobis suades, Plaut. Asin. 3, 3, 54; cf. Nep. Con. 4; — 1) „everf.“ em Begreber, (Ostest æpect.); — Suadet enim vesana fames, Virg. Aen. 9, 340; figel. ita suadentibus annis, Plin. Ep. 3, 7; — Tantum religio potuit suadere majorum! Lucr. 1, 102; cf. Virg. Aen. 2, 9; f. egf. Ter. Hee. 3, 5, 31; c. Virg. Ecl. 1, 56; — 1) „æf.“ c. „yubliktijf“; — legem el. rogationem etc.: at anbefale et Værforslag, cf. at tale til detes Jærfvar; — vid. Cic. d. Senect. 5: legem Voconiam magna voce et bonis lateribus suasi; cf. id. Brut. 23; egf. Liv. 45, 21, (pær ~ legem: opp. dissuadere); in hac rogatione suadenda, Cic. Mil. 18; — suasoris de pace, bello, etc., haec duo praecipue nota esse voluit (Cicero), vires civitatis et mores, Quintil. 8, 8, 14; men id. ibd. § 15, absol., in suadendo et dissuadendo etc.; — not.: af partice. suasus, 3, et subst. suāsum, i, n.: det overtalende Drt; — ne ob meum suasum indigne injuria afficiatur, Ter. Phorm. 5, 1, 3; faal. egf. Ter. tull., o. A.; men suasus, 3: overtalt, alene bøs Appul.; df. — suādus, 3: titaltende el. overtalende; (poetijf Drt); — ~ facundia, Symmach.; ~ eruo, Stat.; — 1) Suāda, ae, f.: personificeret sem Over-taltesfens Gudinde, Grækrnes Παιδα; — Suada medulla (Cethegus), vid. Enn. ap. Cic. Brut. 15, estere; cf. Gell. 12, 2, o. Quintil. 2, 15, 4.

suārius, 3, [sus]: herende til el. benævnt ester Evin; — ~ negotiator: en Evinchandler, Plin.; ~ forum, Digest.; — 1) df. subst. suārius, i, m.; A) en Evinchandler, Plin. 8, 77; — B) en Evinchandler, Symmach. — „suāsio, onis, f.: Tilraaden el. Tilflyndelse; 1) „alm.“; — non tantum praecipientem, sed etiam suasionem etc., Senec. Ep. 95; — 1) „æf.“; A) „publicijf“; — ~ legis: Anbefaling af et Værforslag; — in suasionem legis Serviliae etc., Cic. Cluent. 51; — B) i Hæverifen: det tilraadende el. tilflyndende Jærdrag; — praeccepta dare de suasionibus, id. d. Or. 2, 81; cf. id. Orat. 1, o. — suāsor, oris, m.: sem til-

raader el. tilflynder el. overtaler; — me suasore et impulsore id factum, etc., Plaut. Most. 3, 3, 13; quid interest inter suasorem facti et probatorem? Cic. Phil. 2, 12; cf. id. Att. 16, 7, e. Ovid. Fast. 4, 75; men Quintil. 3, 8, 42: suasoris finis est utilitas ejus, cui quisque suadet; — 1) „æf.“ c. „publicijf“; ~ legis: sem tilraader Antagelsen af et Værforslag; — vid. Vell. 2, 44: Caesar legem tulit, ut etc., suasore legis Pompejo; men Cic. Att. 16, 16: haec epistola non suasoris est, sed rogatoris; [suadeo].

suāsorius, 3, [suadeo]: tilraadende el. tilflyndende el. overtalende; — df. „everf.“: ~ oscula, Appul.; — B) „æf.“ i Hæverifen: herende til det tilflyndende el. tilraadende Jærdrag; — pars deliberativa, quae etiam suasoria dicitur, officii constat duobus, suadendi et dissuadendi, Quintil. 3, 8, 6; figel. ~ materiae, id. 2, 10, 1; — b) df. subst. suasoria, ae, f. (sc. oratio): Tale, hvæved man tilraader el. tilflynder, id. 3, 5, 18, estere; — not.: Suasoriae (sc. orationes el. declamationes): Bærf af Hæverfen M. Seneca. — suasum, i, f. und. suadeo, not. — 1. suasus, 3, partice. af suadeo. — 2. suāsus, us, m., [suadeo]: Tilraaden, Tilflyndelse; (fer: o. efterel. Drt); — suasu atque impulsu meo, Plaut. Pers. 4, 4, 48; cf. Ter. Phorm. 5, 1, 3; figel. per vim, vel per suasum, Digest.

suātim, adv., [sus]: paa Evinenes Maade, Nigid. ap. Non. — suāve sem adv. f. suaviter, f. und. suavis. — suāvēolens, (egf. suave olens), tis, adj., [suavis, oleo]: veltugtende, amarus, Catull., mala, id.; df. — suāvēolentia, ae, f.: Veltugt, Sidon., Augustin. — suāvilitas (sav.), onis, f., [suavior], Kvæfen; (fer: o. efterel. Drt); — ~ suavis, Plaut. Bacch. 1, 2, 8; egf. in pl.; ~ puerorum, Gell. 18, 2. — suāvificus, 3, [suavis, dico]: fødtalende el. veltugtende; — ~ versibus etc., Lucr. 4, 181. — suāvifico, are, v. a., [suavis, facio]: gier fed el. behagelig, Cassiod. — suāvillum (sav.), i, n., [suavis]: estlagg fed Ræge, Cato R. R. 84. — suāviloquens, tis, adj., [suavis, loquor]: fødtalende; (væd iif Drt); — suāviloquenti Ore Cethegus, Enn. Ann. 9, 5; cf. Cic. fram. ap. Gell. 12, 2: Menelao quaedam fuit suāviloquens jucunditas; ~ carmen, Lucr. 1, 944; df. — suāviloquentia, ae, f.: behagelig Tale el. Udtale; — et suāviloquentiam tribuit (Ennius Cethego, f. mte. fræd.), Cic. Brut. 15. — suāviloquus, 3, [suavis, loquor]: ~ suāviloquens; — ~ versibus, Lucr. 2, 529. — suāviludius, i, m., [suavis, ludus]: en Evin-spilgender, Tertull.

suāvio (sav.), are, v. a.; (fer: o. efterel. Viform af suavior): hvæfer, Pompon. ap. Non.; — partice. perf. suaviatus, 3, m. passiv. Bem., Fronton. — suāvolum, i, n., demin. af suavius: litet Rys, Catull. 99, 2 o. 14. — suāvior, ari, v. dep. a., [suavius]: hvæfer, aliquem; vid. Cic. Att. 16, 6, estere; men Catull. 9, 9: ~ os oculosque.

suāvis, e, [rimet. fideret af εὐδός, ἡδύς, i. e. suavis]; 1) behagelig fer Sædferne; alif. behagelig at smage el. lugte el. see el. høre, est.; — quod suave est aliis, aliis fit amarum, Lucr. 4, 662; ~ odor et jucundus, Cic.; men emist: Elixus esse, quam assus, soleo suavior, Plaut. Most. 1, 5, 66; cf. Hor. Sat. 2, 8, 92: suaves res (velmagende Ræter), si etc.; men suavissimī gustus et odoris radix, Plin. 25, 61; men suavior et lenior color, id. 9, 65; ~ cantus, Plaut., sermo, id., accentus, Quintil.; ~ appellatio litterarum, id.; — b) „æf.“ egf. neutr. suave sem adv., f. suaviter; vid. Hor. Sat. 1, 4, 76; Virg. Ecl. 4, 43, o. ibd. 8, 63; — 1) behagelig fer Mæden el. fer de mere Jørnemæfser; alif. elifelig, yndig, indtagende, est.; — suavis, sicut fuit, videri maluit, quam gravis, Cic. Brut. 9; qui est amor suavissimus etc.,

Plaut. Cist. 1, 5, 43; cf. Lucr. 1, 141: sperata voluptas Suavis amicitiae; men Cic. Fam. 13, 26: quam suavis esset inter nos et quanta conjunctio; ∞ modis accipi, (blide pyperligen bevertet), Plaut. Cist. 1, 1, 17; — ut rei servire suave est! id. Truc. 2, 3, 21; cf. Ter. Heaut. 3, 1, 78: tibi porro ut non sit suave vivere; f. egf. „bes.“ Lucr. 2 in.

suāvitas, atis, f., [suavis]: Behagelighed; I) for Sønderne, (f. suavis ab in.); — is (piscis) habet succum, is suavitatem, (er fastig og velsmagende), Plaut. Asin. 1, 3, 27; cf. Cic. Phil. 2, 45; men ∞ odorum, qui efflantur e floribus, id. d. Senect. 17; quandam etiam suavitatem coloris etc., vid. id. d. opt. gen. Or. 3; — navn. egf. Stemmens el. Urtalens Behagelighed, vid. id. d. Or. 3, 11; men id. Qu. Fr. 3, 1: mirifica suavitae te villam habiturum, etc.; — egf. in pl.: ut conquirat undique suavitates (sandsfellige Ryddelser), id. Off. 3, 33; — II) for Anden el. for de indre Fornemmelser; afst. Elffelighed el. Yndet, odt.; — mira quaedam in cognoscendo suavitatis et delectatio, Cic. d. Or. 1, 43; cf. ibd. 55; liget. id. Lael. 18: ∞ quaedam sermonum atque morum etc.; men id. Coel. 11: in hac suavitae humanitatis ... perjuvande versari etc.; men Plin. Ep. 3, 1: mira carminibus ejus ... suavitatis etc.; — egf. in pl., propter multas suavitates ingenii (tui) etc., Cic. Fam. 3, 1.

suāviter, adv. af suavis: behageligen; I) for Sønderne, (vid. suavis ab in.); — quam suaviter voluptas sensibus nostris blandiatur, Cic. Acad. 2, 45; odore suaviter gravi (pucedanum), Plin. 25, 70; — navn. egf. om Urtalen: vid. Cic. d. Or. 3, 11, v. id. Brut. 29; liget. in superl., ∞ legere, Plin. Ep. 3, 15; — II) for Anden el. for de indre Fornemmelser, d. e. elffeligen, yndigen, odt.; — jucunde ac suaviter meminisse secunda, Cic. Fin. 1, 17; copiose et suaviter scripta epistola, id. Fam. 15, 21; — liget. in superl., ibd. 13, 18; — men Hor. Sat. 1, 9, 5, m. Eune: suaviter, ut nunc est, (sc. ago: for Nidtilfset befunder jeg mig meget vel). — suāvītudo, inis, f., [suavis]: Behagelighed, (siede. Biform f. d. classiske suavitatis), Plaut. Stich. 5, 14, v. Turpil. ap. Non.; men ∞ pronunciationis, vid. auct. ad Hor. 3, 12.

suāvium (sav.), i, n., [suavis]: eprst. den tilspidende Mund; (men afene forcl.); — ∞ semihuium, poetae auct. Gell. 19, 11; men valgis suavis etc., Plaut. Mil. gl. 2, 1, 16; — II) overf.: et xps; (ofteft forcl., navn. hos Plaut.); — da savium, prius quam abis, id.; liget. in pl., id. Bacch. 3, 3, 25; — men fom Silfen, Cic. Att. 16, 11: Atticae ... meis verbis suavium des; — egf. fom Jelseord: mea salus, meum savium, etc., Plaut. Poen. 1, 2, 153, oftere; cf. Ter. Eun. 3, 2, 3.

sūb, praepos. c. acc. v. abl.; [subileret og apocyperet af ὑπό; cf. super af ὑπέρ, c. ab af ἀπό]: under; I) c. abl., til Betegning af den Gienstand, hvorunder noget befunder sig, el. hvorunder noget kommer frem, (Graefernes ὑπό τι, v. ὑπό τινας); A) i Rummet; 1) „alm.“; — habitare sub terra, vid. Cic. N. D. 2, 37; — sub pellibus hiemare, Caes. B. C. 3, 13; liget. sub divo morari el. vitam agere, Hor.; cf. id. Od. 1, 1, 25; sub sole etc., vid. Virg. Aen. 1, 431; men sub templo, (i Tempel), id. ibd. 453; cf. Ovid. Met. 11, 277: opaca sub valle reliquit (armata); men Saepo est etiam sub palliolo sordido sapientia, Caecil. ap. Cic. Tusc. 3, 23; cf. Hor. Sat. 1, 3, 34; — in fore boario sub terra etc., vid. Liv. 22, 57; cf. id. 3, 28: mittere Arquos sub jugo; — b) egf. „ment.“; — non parvum sub hoc verbo furtum latet, Cic. Agr. 3, 3; cf. id. Phil. 12, 7: quoniam sub nomine pacis bellum lateret, etc.; f. egf. id. R. Am. 43; — 2) „bes.“ om en umiddelbar Narhed ved et høiere Sted, omtr. vort: ved Jorden deraf el. tæt ved el.

feran, odt.; — castra promovit, et sub monte consecret, Caes. B. G. 1, 48; cf. ibd. 7, 36 v. 49, oftere; liget. est ager sub urbe hic nobis, Plaut. Trin. 2, 4, 107; cf. Ter. Ad. 5, 8, 26; liget. sub Veteribus, Plaut., sub Novis, Cic., (i Narheden af disse Steder); — omnia sub oculis erant, Liv. 4, 28; men Caes. B. C. 1, 57: sub oculis domini suam probare operam studebant; cf. Vell. 2, 21; — B) i Tiden: under, imetens, odt.; — ne sub ipsa protectione ... irrumperent, Caes. B. C. 1, 27; liget. sub adventu Romanorum, Liv. 45, 10; liget. sub luce, (da det var blevet lyst el. Dag), id. 25, 24, v. Ovid. Met. 1, 494; (men Hor. A. P. 363: sub luce videri, berer end, frgd.); cf. Ovid. Fast. 5, 491; men sera sub nocte, (i den fildrige Nat), Virg. Aen. 7, 16; cf. id. ibd. 87; — C) i andre Forhold, hvor man kan tænke sig en Bæren derunder el. en Narhed deraf, el. hvor Tiden er om en Underordnet el. Afhængighed el. Betingelse, odt.; — esse sub armis, sub sarsinis, Caes.; sub ditione et imperio alicujus esse, id. B. G. 1, 31; esse sub rege, Cic., Hor., sub Hannibale, Liv.; cf. Hor. Ep. 1, 2, 25; liget. adhuc sub iudice lis est, id. A. P. 78; — sub pacto abolitionis etc., vid. Quintil. 9, 2, 97; sub conditione, ut el. ne el. si, Suet. Tib. 44, id. Aug. 21, v. id. Caes. 78, oftere; men Accipe sub certa conditione preces, vid. Ovid. Fast. 4, 320; — sub poena mortis, servitutis, Suet. Calig. 48, v. id. Tib. 36; — II) c. acc., til Betegning af den Gienstand, hvorunder el. hvorindunder noget kommer el. bevæger sig el. udviter sig, odt., (Graefernes ὑπό τι); A) i Rummet; 1) „alm.“; — quum tota se luna sub orbem solis subjecisset, Cic. d. Rep. 1, 16; sub jugum mittere v. mitti, Caes.; sub fuream ire, Hor. Sat. 2, 7, 66; sub divum rapere, id. Od. 1, 18, 13; sub terram defodi, Liv. 8, 15; — b) egf. „ment.“; — sub iudicium sapientis et delectum cadere, Cic. Fin. 3, 18; cf. id. Acad. 2, 23: quae sub eos (sensus) subjecta sunt; — 2) „bes.“ om en Narhmelse el. Adstrækning tæt til el. ind imod et høiere Sted; omtr. vort: ind under, tæt til, odt.; — sub montem succedunt milites, Caes. B. C. 1, 45; sub ipsos muros struxere aciem, Tac. Hist. 5, 11; aedes suas detulit sub Velam, Cic. d. Rep. 2, 31; cf. Hor. Sat. 2, 1, 35; liget. id. ibd. 2, 2, 32: pontesne inter jactatus, an amnis Ostia sub Tusci; men Ovid. Met. 12, 389: (hostem) medium ferit ense sub alvum; — B) i Tiden, om en Narhmelse; 1) til det Jølgende: imed, hentmod, odt.; — Pompejus sub noctem naves solvit, Caes. B. C. 1, 28; cf. Hor. Ep. 2, 2, 169, oftere; liget. sub vespertum claudi portas etc., Caes.; frequentior senatus erat ... sub dies festos, Cic. Qu. Fr. 2, 1; Sub galli cantum, Hor. Sat. 1, 1, 10; — 2) til det Jørgaaende; omtr. vort: strax efter, strax derpaa, odt.; — sub eas (litteras) statim recitatae sunt tuae, Cic. Fam. 10, 16; liget. sub haec dicta etc., Liv. 7, 31; cf. Hor. Sat. 2, 8, 43: sub hoc heus etc., (herpaa el. hermed el. derefter); men sub idem fere tempus, (omtr. til samme Tid), Liv. 37, 45; — C) i andre Forhold, hvorved man kan tænke sig en Kommen derunder; — succedere sub manus, (have god Fremgang, falde beqvemt, odt.); vid. Plaut. Mil. gl. 3, 2, 59, oftere; sub manum Scipionis in castra submittere (milites: til hans Tieneste), auct. B. Afr. 36; cf. Suet. Aug. 49: quo celerius ac sub manum annunciari cognoscique posset, (al. sub manu); — III) i Sammensætninger med sub vedligger „b“ uforandret foran Vocalerne vs liact. foran b, d, j, l, n, s, t, v; — foran de vordige Consonanter (c, f, g, m, p, r) assimileres da ordet ligen, (hvorved dog, ligefom ved ab, ad, m, etc., Naanskrifterne ofte ere afvigende); — udtelt. bliver egf. foran c, p, t, af en Biform suos (analog med abs) „b“ udtelt; hos. suscipio, suscito, suspendo,

sustineo, sustuli, sustollo; — foran „s” m. flgd. Consonant indstødes endnu „s” i Ordene suspicio, suspirio, suspiro; hyerim. substerno, sustino, substruo, etc.; — B) med Hensyn paa Bemærkelsen betegner sub; 1) nærmest: en Væren derunder, en kommen el. Bringen derindunder el. nedendra og ud deraf; — subaeratus, subdo, subedo; ogs. om et Skul derunder el. bag noget; subausculto, suborno; — 2) „overf.”: at være underordnet; subcenturio; — ogs. at være derunder el. ringere med Hensyn paa en Gænskab el. en Virksomhed, omtr. dori: lidet el. temmeligen; saal. i subatbus, subacenso.

subabsurde, adv.: lidet el. paa en Maade el. forfjilt) urimeligen; — quae a prudentibus, quasi per dissimulationem non intelligendi subabsurde salseque dicantur, vid. Cic. d. Or. 2, 68; af — subabsurdus, 3; lidet el. paa en Maade el. forfjilt) urimelig; — vid. Cic. d. Or. 2, 67 o. 71; cf. Quintil. 6, 3, 99: subabsurda constant stultis simili imitatione; — men — tempus discussus, Cic. Att. 16, 3, (noget forfjilt).

subaccuso, are, v. a.: lidet el. noget el. paa en Maade at anfange el. dæle; — ∞ discussum alicujus, Cic. Plane, 35; men id. Att. 16, 7: addebant etiam, me desiderari, subaccusari. — subacidus, 3: noget sur, syrlig, vinum, Catull., sucus, Plin. — *subactio, onis, f.: Stoffets Betvægelse el. Bearbejdelse, (som Raskflagnig, otl.); in pl., Vitruv. 2, 4 fin.; ligel. subactiones ciborum, (Matens Tugning), Arnob.; — II) „fig.”: Bearbejdelse, Udvising el. Danne; — subactio mihi ingenio opus est, etc.; subactio autem est usus, auditio, lectio, litterae, Cic. d. Or. 2, 30; o. — subactor, oris, m.: som betvænger el. bringer under sig, Lamprid.; — [subigo]. — 1. subactus, 3, partic. af subigo. — 2. subactus, us, m., [subigo]: = subactio; — in subactu, (ved Deiens Htning), Plin. 18, 12.

subadjuva, ae, f., [adjuvo]: Medhjælperse, Cod. Theod. — subaeratus, 3: derunder el. indvendigen af Kølber; — Ne qua subaerato mendosum tinniat auro (species, „alleg.”), Pers. 5, 106. — subagito, are, (m. Afreninger), f. und. subigito. — subagrestis, e: noget bonetagt el. raa el. afseben; — saal. om Stemmen og Jovedraget, Cic. Brut. 74: sonabat (Cotta)... subagreste quiddam planeque subrusticum; — men ∞ consilium, (om Planen til Zabernerindnes Nov), id. d. Rep. 2, 7; ∞ ingenium, Ammian. 14, 11.

subalaris, e: til at have under Armen, telum, Nep. Alcib. 10; ∞ culcitae, (Armpuder el. Arelpuder), Lamprid. Heliog. 19; — II) df. subst. subalare, is, n.: etflags Livbælte, Edict. Diocl. — subalbentis, tis, adj.: hvidlig, som falder i det Hvide; ∞ prasinus, Cassiod. — subalbicans, tis, adj.: = frgd.; ∞ palea rubra, Varro. — subalbidus, 3: noget hvidlig; ∞ pars corrupta, Cels.; ∞ folia, Plin. — subalbus, 3: noget hvid, hvidlig; ∞ sabulo, Varr. — Subalpinus, 3: som ligger under el. ved Alperne, montes, Plin., Italia, id. — subalternicum, i, n.: en rødlig Art af Electrum el. Versafin, Plin. 37, 11.

subāmarus, 3: noget bitter; — ut alios dulcia, alios subamarā delectant, Cic. Fat. 1; — men neutr. som adv.: subamarum aridens, Ammian. — subāpērio, ire, v. a.: aabner indenfra, (efterel. Ord); ∞ nivem, Arnob. — subāquāneus, 3, [aqua]: som befinder sig under Vandet, Tertull. — subāquīlus, 3: mørk af farve, brunlig, (for: o. efterel. Ord); — ∞ corpus, Plaut. Rud. 2, 4, 9; ∞ vultus, Trebell. xxx Tyr. 30.

subārator, oris, m.: som pløjer ind derpaa el. ind derunder, Plin. 17, 37. — subārescens, tis, [aresco]: som tørres noget; ∞ trullissatio, Vitruv. — subargūtūlus, 3: noget spidsfindig; — si forte

iidem garruli natura et subargutuli sunt, Gell. 15, 30. — subarmalis, e, [armus]: som befinder sig under Armen, (efterel. Ord); — ∞ vestis, (riafel. som slaas tilbage under Armen), Capella; ligel. absol. subarmale, is, n., Spartian., Vopisc. — subāro, avi, atum, 1, v. a.: underpløier (Værterne); — quae subarantur etc., Plin. 16, 50; subarata oculus senescunt, ibid. 51. — subarrōgauer, adv.: noget overmodigen, facere, Cic. Acad. 2, 36.

subasper, a, um: noget ru el. brast, (om Udflæt paa Huden), Cels. — subassentiens, tis, partic., [assentio]: som paa en Maade stemmer dermed el. passer dertil; — manus subassentientibus humeris movetur, Quintil. 11, 3, 100. — subasso, (avi), atum, 1, v. a.: sletter langsomt el. lidet, Apic. — subātio, onis, f., [subo]: Evinens Brust el. Brusttid, Plin. 8, 77.

subaudio, ire, v. a. o. n., (efterel. Ord); 1) act.: ligesom hører derunder el. derhos, ∞ e. underforstaaer; — subaudio: jubere, Digest.; — II) neutr.: hører der efter, lytter dertil; — ∞ vocibus nocturnis, Appul.; df. — subaudito, onis, f.: Underforstaaelsen af et udsat Ord; (efterel. Ord); Serv. ad Virg. Aen. 10, 80, Hieronym. — subauratus, 3: noget forgyldt, annulus, Petron. Sat. 32. — subausculto, are, v. a.: hører hemmeligen efter, lurer for at høre; — omnes... subauscultare videntur, quae loquor, Cic. Att. 10, 18; — oftest absol.; vid. id. d. Or. 2, 36, o. id. Top. 20; — ogs. m. Relativsætning: Tace, subauscultemus, equid de me fiat mentio, Plaut. Mil. gl. 4, 2, 3. — subausterus, 3: noget bitter el. suerpene, vinum, Cels.

subbalbe, adv.: noget flammende; — ∞ canorus, Spart. Get. 5. — Subballio, onis, m., ligesom Underballio; (omist forment Ord); vid. Plaut. Pseud. 2, 2, 13: Tunc es Ballio? Pseud. imo vero ego ejus sum Subballio. — subbasilicanus, i, m., [basilica]: som spædferer el. driver omkring under basilicae el. i Karbeden deraf; — in pl., Plaut. Capt. 4, 2, 35. — subbibō, bibi, 3, v. a.: drikker noget lidet, Suet. Ner. 20; sive subbibit (har en lille Hus), sive adeo caret temeto, Plaut. Truc. 4, 3, 58. — subblandior, iri, v. n.: seler liltigen derfor, viris alienis, Plaut. Casin. 3, 3, 22; ogs. absol.: seler noget el. lidet, id., Lucil.; — not.: fut. subblandibitur (f. subblandietur), Plaut. Bacch. 3, 4, 19. — subbrēvis, e: noget el. temmelig kort, folium, Plin. 21, 20. — subs-, f. und. suce-.

subdēalho, are, v. a.: gior hvidlig, Varr. ap. Non. — subdēbilis, e: noget lam el. svagt, senur, Suet. Vitell. 17. — subdēbilitātus, 3, [debilito]: noget svækket el. affræftet; — df. „fig.”: noget mødøs el. nedslaaen; vid. Cic. Att. 11, 5: te subdebilitatum novas rationes tuendi mei quaerere. — subdeficio, ēre, v. n.: bliver noget affræftet el. udmattet, Curt. 7, 7; men si in labore subdeficimus, adjutorium imploremus, Augustin.

subdiacōnus, i, m.: Underdiakonens, Cod. Just. — subdiālis, e, [dius]: som befinder sig under aaben Himmel el. i fri Luft, inambulationes, Plin., petrae, id.; — b) ogs. subst. subdialia, lum, n.: Altan, (som Overfættelse af Grafernes *ὑπαιθρα* el. *ὑπαιθρα*), Plin. 36, 62. — subdifficilis, e: noget vanskelig, quaestio, Cic. Lael. 19. — subdiffido, ēre, v. n.: fatter nogen Mistanke el. Mistillid; — quo die etc., subdiffidere coepi, Cic. Att. 15, 20. — subdimidius, 3: under det Halve, numerus, (opp. superdimidius), Capella. — subdisjunctivus, 3: som er hinanden mødest faaledes, at afsvende antagne Ting muligen hverken den ene el. den anden finder Sted; — ∞ oratio, Digest.

*subditicius, (-tius): underfjdt, nægte; (for: o. efterel. Ord); — ubi hominem exornavero, Subditiuum

fieri ego illum militis servum volo, Plant. Pseud. 2, 4, 62; cf. Lamprid. Heliog. 17; v. — subditivus, 3, ligesom frøge: underfæst, nægte, archipirata, vid. Cic. Verr. 5, 27; men fratrem tui subditivum arguere, vid. Suet. Ner. 7; — not.: Subditivus, i, m.: Rævnet paa en Cemeetie af Cæcilius; vid. Gell. 15, 9; — [af subdo]. — subdito, are, v. a., intens af subdo: anbringer derunder; df. „pect.“: indbringer deri; — vis ipsa periculi Subditat hunc stimulum ... timoris, Lucr. 6, 604. — subditus, 3, partic. af subdo. — subdival, ālis, f. ind. flgd. — subdivallis, e, fult. Piferum af subdivialis, Ammian.; — b) df. neutr. subst.: subdival domus, (Sufsets Høtt), Tertull. — subdivido, isi, isum, 3, v. a.: bringer i Underafdeling, Augustin., Tertull.; df. — subdivisio, onis, f.: Underafdeling, Cod. Just., Hieronym. — subdivisus, 3, partic. af subdivido.

subdo, didi, ditum, 3, v. a., [do, dare]; 1) fægger el. fætter el. bringer derunder; A) „egenl.“; — ∞ ignem, Cic., Liv., facies, Lucr.; ∞ furcas vitibus, Plin.; ∞ calcaria equo, (give af Sporerne), Liv.; men ∞ (tauros) aratro, Tac. Ann. 12, 24; ∞ se aquis, (tuske sig deri), Ovid. Met. 4, 722; men populi Haemo subditi, (sem ligge el. bære derunder), Plin. 4, 18; — B) „fig.“: 1) „everf.“: at underfæste el. undertvinge, subjicere; — Plutonis subdita regno Magna deum suboles, Tibull. 4, 1, 67; ∞ Oceanum sceptris el. legibus, Claudian.; — b) udfætter derfor; — ∞ rem tam magnam iisdem tempestatibus etc., vid. Plin. Ep. 3, 19; — 2) „ment.“: anbringer el. indbringer deri (navnl. for at epbidse el. tilskynde; tildele egs. „alleg.“); — ∞ ignem ac materiam seditioni etc., vid. Liv. 8, 32; cf. id. 6, 31; men id. 7, 40: si cui honores subdere spiritus poterant; men Ingenio stimulos subdere fama solet, Ovid. Trist. 5, 1, 76; cf. Quintil. 1, 2, 25; — II) fætter isædet derfor; A) „alm.“; — quos in eorum locum subditos etc., Cic. Verr. 1, 5; qui in locum erasorum subditi fuerant, Plin. Pan. 25; egs. ∞ verbum verbo, Gell.; — B) „bef.“: fætter falskeligen isædet derfor, underflyder, ovl.; — subditum se suspicatur, Ter. Heaut. 5, 3, 12; cf. Liv. 40, 9: me subditum et pellice genitum appellant; men Quintil. 1, 4, 3: libros, qui etc., tamquam subditos summovere familia; ∞ reos, vid. Tac. Ann. 15, 44; ligel. ∞ crimina majestatis, id., rumorem, id., testamentum, id.; men id. Ann. 4, 59: assimilabat iudicis partes, subditis, qui accusatorum nomina sustinerent.

subdōcēo, ēre, v. a.: underviser sem Underlærer el. Sidelærer; — Cicerones nostros meo potius labore subdoceri, quam etc., Cic. Att. 8, 4; men ∞ grammatico, Augustin. — subdoctor, oris, m.: Underlærer el. Sidelærer, Auson. — subdole, adv.: liffigen, blandiri, Plant. Trin. 2, 1, 12; cf. Cic. Brut. 9: nihil acute ... nihil, at ita dicam, subdole, nihil versute etc.; af — subdōlus, 3, [dōlus, i]: liffig, snu, bedragerf.; — subdola viro (dat., imod ham), Plaut., in senem, id.; cf. Tac. Ann. 6, 51: occultus et subdolis fingendis virtutibus; men Sall. Jug. 38, c. infin.: subdolis ejus augere dementia; — b) „everf.“ egs. em Vægter; — ∞ animus, Sall., Vell.; ∞ lingua, Ovid., modestia, Tac., oratio, Caes. B. G. 7, 31; men Tac. Hist. 5, 14: incertis vadis subdola (forma locorum) etc.; cf. Lucr. 2, 559: Subdola quum ridet placidi pellacia ponti; — fiele. om Ting: Tendit rete subdolum turdis, Martial. 3, 58. — subdōmo, are, v. a.: tæmmer og betvinger paa en Maade, Plaut. Asin. 3, 3, 112.

subdūbīto, are, v. n.: er noget tvivlsom el. ubis; — vid. Cic. Att. 14, 15; men id. Fam. 2, 13, m. flgd. Relativisatn.: ∞ te, quæ essem erga eum voluntate. — subdūco, xi, ctum, 3, (perf. syncope. subducti, Ter. Eun. 4, 7, 25, inf. subduxe, poetā ap. Varr.), v.

a.; 1) træffer el. drager el. bringer nedendra og op el. ud deraf el. i Veiret; A) „alm.“; — cataractam ... funibus subducunt in tantum altitudinis, ut etc., Liv. 27, 28; cf. Plaut. Aul. 2, 7, 4; men subductis (tunicis, opp. demissis), vid. Hor. Sat. 1, 2, 26; men ∞ supercilia, (ryffe Panden), Senec., v. 21.; cf. Propert. 2, 8, 13: Nunc volo subducto gravior procedere vultu; — B) „bef.“ egs.; 1) i Comandspørg; — ∞ naves in aridum, (træffe paa Land), Caes. B. G. 4, 29; ligel. Liv. 45, 42 fin.: naves regiae ... in campo Martio subductae sunt; cf. id. 31, 22, v. Cic. Off. 3, 5; — 2) i Krigspørg; at fore (Mandstabet) fremad (fra detts tidligere Stilling); egs. at fore el. lade ryffe derhen el. derimod; — ∞ triarios ex postrema acie, Liv.; cf. id. 27, 48, offere; men Sall. Catil. 59: ab his (signis) centuriones ... et evocatos ... in primam aciem subducit; — ∞ copias in proximum collem, Caes.; ∞ agmen in acquiorem locum, Liv. 7, 34; — II) underdrager el. borttager el. bortfører; A) „egenl.“; 1) „alm.“; — lapidibus ... subductis etc., vid. Caes. B. C. 2, 11; cf. Cic. Fin. 4, 15: ∞ fundamenta rerum illarum; men fidum capiti subduxerat ensem, Virg. Aen. 6, 524; — men subdue eibum unum diem athletae, Cic. Tusc. 2, 17; cf. Virg. Ecl. 3, 6; men „poet.“: ∞ aliquem pugnae, (underdrage el. redde deraf), Virg. Aen. 10, 50 v. 615; cf. Vell. 2, 72; — ∞ se pedibus (terra), Lucr.; ∞ se ab vulnere (fera), Ovid.; ∞ vela, (underdrage), Hirt. B. Al. 46; — 2) underdrager hemmeligen, stikker el. røver; — Condormiscit; ego ei subduco anulum, Plaut. Curc. 2, 3, 81; cf. Hor. Ep. 1, 17, 54: subducta viatica etc.; f. egs. id. Od. 1, 3, 30; men Liv. 9, 11: furto eos (obsides) subduxistis; — ofte egs. ∞ se, (lisse sig borti); cum eo etiam te subduxit mihi, Ter. Eun. 4, 7, 25; is (Cato) ... se de circulo subduxit, Cic. Qu. Fr. 3, 4; men Quintil. 8, proem.: tamquam lateant illa, seseque subducant; — df. „poet.“: qua se subducere colles Incipiunt, (at sænke sig el. afstige), Virg. Ecl. 9, 7; cf. Plin. Ep. 5, 6: hic fons nascitur, simulque subducitur, (taber sig, bliver borte); — B) „ment.“; — ∞ rationem: drage den ene Mægtighedsøst fra den anden; df. at bergne, at overvæle el. betænte; — subducamus summam, Cic. Att. 5, 21; ligel. ibd.: assidunt, subducunt, ad numum convenit; — rebus meis omnibus rationibusque subductis, id. Fam. 1, 9; cf. id. N. D. 3, 29, v. id. Fin. 2, 19; f. egs. Ter. Ad. 5, 4, in.; — not.: partic. subductus 3, egs. som adj., ligesom remotus: bortfiærnet el. underdragen deraf; — cubiculum subductum omnibus ventis, Plin. Ep. 2, 17; — compar., ∞ terra, Capella.

*subductārius, 3: hvormed man træffer i Veiret, fuses, Cato; v. — subductio, onis, f.; 1) „tegn.“: Træffen el. at træffe (Stibene) paa Land; — subductiones (navium), vid. Caes. B. G. 5, 1; — II) „fig.“: Værgning; — non his subductionibus, quas isti docent, etc., Cic. d. Or. 2, 30; — [subduco]. — subductus, 3, partic. af subduco. — subdulcis, e: noget sød, sødlig; — ∞ radix, Plin. — subdūrus, 3: noget hårdt; — ∞ (genus verrucae), Cels.; — II) df. „fig.“: — illud alterum subdurum, tibi ... suadere etc., Qu. Cic. d. Pet. Cons. 12.

subdō, ēdi, 3, v. a.: nedendra at udæde el. forfære; — e scopulo, quem rauca subederat unda, etc., Ovid. Met. 11, 783. — subdō, ii, itum, ire, v. n. v. a.: at femme el. gaæ ned el. ind derunder; at somme el. gaæ nedendra el. frem el. op deraf; 1) neutr.; A) „egenl.“; 1) „alm.“; — ∞ sub falas, Plaut. Most. 2, 1, 10; men Ovid. Met. 4, 600: in oppositi nemoris subiere latebras (angues); cf. Hirt. B. Al. 74; — men absol.: testudine facta subeunt, (ryffe frem), Caes. B. G. 7, 85; — ∞ ad urbem, (ryffe imod den), Liv. 31, 45; ∞ ad hostes iniquo loco, id. 2, 31; — ∞ muro, Virg., luco, id., men portu (f. portui), id.

Aen. 3, 292; men ∞ ingenti feretro, id. ibd. 6, 222; — **Pone subito conjux**, (følger efter), id. ibd. 2, 725; cf. **Ovid. Met.** 1, 114: subit argentea proles; men ibd. 3, 648: subit ipse (sc. ministerio) meumque Explet opus; men **Liv.** 27, 2: primae legioni... tertia subit, (følger den nærmest); — **b)** ogsf. om Ting; — **subte-**men, quod subit stamini, **Varr.**; quum luna sub orbem solis subisset, **Liv.** 37, 4; — **Ne subeant herbae**, (skulle vore op), **Virg. Ge.** 1, 180; ligef. ∞ barba, **Marial.**; men ∞ aquam in coelum, (stige op, neml. som Dunst), **vid. Plin.** 31, 21; men **Cels.** 3, 6: venae nonnumquam... subeunt, (ligesom sanke sig el. stule sig); — **2)** „bef.“: hemmeligen at komme derhen, at snige sig el. lise sig derind, („poet.“); — **vid. Propert.** 1, 9, 26: Acrius illa subit, Pontice, si qua tua est (ancilla); cf. **Ovid. A. A.** 1, 742; — **B)** „fig.“: 1) „alm.“: at komme tilsted derfor, at følge derester, at indfinde sig, at finde Sted; — **vid. Ovid. Met.** 1, 130, o. **Virg. Ge.** 3, 67; ligef. **Quintil.** 5, 10, 100: duo pariter subierunt incommoda; f. ogsf. **Ovid. Pont.** 4, 15, 30: Ne subeant animo taedia tua; cf. id. **Met.** 3, 259; — **2)** „bef.“: at komme nogen i Tanter, at falde nogen ind; — **persona**que subeant (sc. nobis), **Quintil.** 11, 2, 17; men **Ovid. Met.** 15, 307: Plurima quum subeant, audita aut cognita nobis; cf. **Virg. Aen.** 2, 560 figb.; — **men om Ord og Tanter**: ∞ sub acumen stili, (at indfinde sig), **vid. Cic. d. Or.** 1, 34; — **b)** hørt mærkes ogsf. impers. subit, m. Subjectsfa. el. Relativfa. ; — **vid. Ovid. Met.** 2, 755: subit, hanc arcana profana Detexisse manu; ligef. c. infin.: subit, antiquitatem mirari, **Plin.** 12, 1; men **Ovid. Trist.** 3, 8, 38: et quid sim, quid fuerimque, subit; — **II)** act.; **A)** „egenl.“: 1) „alm.“: — ∞ tectum, (somme under Tag), **Caes. B. G.** 1, 36; men ∞ tecta, **Quintil.**, **Ovid.**, **penates**, id., (gaac led derind); f. ogsf. **Hor. Ep.** 1, 7, 33; — **men ∞ paludem**, **Ovid.**, **aquam**, id., (dusse sig ned der); — ∞ currum, **Virg.**, **jugum**, **Plin.**, (blive spændt derfor); men ∞ onus dorso, (blive læstet paa), **Hor. Sat.** 1, 9, 21; — ∞ locum iniquissimum, (trænge frem el. op derimod), **Caes.**; ∞ muros, **Liv.**; cf. **Hor. Sat.** 1, 5, 25; men ∞ aliquem, **Virg. Aen.** 9, 344, (gaac led derpaa el. angribe); cf. **Quintil.** 4, 5, 5: interim... variis artibus subeundus (est iudex); men precibus subire aliquem, (henvende sig bedende til nogen), **Stat.**; — **b)** ogsf. om Ting; — **vid. Hor. Od.** 3, 4, 8, o. **Plin.** 3, 31; men **Ovid. Met.** 8, 700: furcas subire columnae, (træakte i beres Sted); men ibd. 14, 612: clarum subit Alba Latium, (kommer under hans Regering); men ista, quum subierint ventrem, etc., **vid. Senec. Ep.** 110; — **2)** „bef.“: hemmeligen at komme derhen, at snige sig el. lise sig derind, **Ovid. Met.** 3, 282; men id. **Her.** 19, 56: subit fortim lumina fessa sopor, (overlister dem); — **B)** „fig.“: 1) „alm.“: at paaforme nogen, at falde nogen ind, at komme nogen i Tanter, odf.; — sera deinde poenitentia subit regem, **Curt.** 3, 2 fin.; — deinde cogitatio animum subit, indignum esse, etc., **Liv.** 33, 20; cf. **Quintil.** 1, 2, 28; men **Ovid. Met.** 12, 472: mentemque subit, quo praemia facto... pararis; — **2)** „bef.“: ligesom at ubergaae el. overtage el. paa- tage sig, at udbefte el. bære el. lide; — quamvis... subire vim atque injuriam malui, quam etc., **Cic. Prov. cons.** 17; cf. id. **Pis.** 35, ogsf. id. **Fam.** 6, 1, o. ibd. 15, 4; men id. **R. Am.** 11: licet etc., succurrant atque subibo (sc. ea pericula); men pass.: inimiciae sunt, subeantur; labores, suscipiantur, id. **Verr.** 5, 75; cf. id. **Tusc.** 2, 5; — ∞ iudicium imperitiae multitudinis, (være udfat derfor), id. **Flacc.** 1; ∞ dupli poenam, (bøde der dobbelte), id. **Off.** 3, 16; men ∞ verbera, (faac Sug), **Hor. Sat.** 1, 3, 121; ∞ minus sermonis, (blive mindre omtalt), **Cic. Att.** 11, 6; — **III)** partic. subitus, 3, fædv. som adj.: som ufor-

mødenligen el. pludseligen træder frem el. finder Sted, uformedet, pludselig; — ita res subita est etc., **Plant. Curc.** 2, 3, 23; in rebus tam subitis tamque angustis, **Cic. Fam.** 10, 16; ∞ tempestas maris, (opp. ante provisa), id. **Tusc.** 3, 22; cf. ∞ pugna, non praeparata, **Quintil.** 7, 1, 35; men ∞ consilia (Gallorum) et repentina, **Caes. B. G.** 3, 8; ∞ ministeria belli, **Liv.** 4, 27; tam novae rei ac subitae admiratio etc., id. 2, 2; — ∞ miles, **Tac. Hist.** 4, 76, (concret: som pludseligen er høvret el. samlet; oppon. vetus et expertus belli); — ogsf. unt. f. adv.: Trapezuntem subitus irrupit, **Tac. Hist.** 3, 47; cf. **Plin. Ep.** 1, 13: quum etc., subitum (Caesarem) recitanti inopinatumque venisse; — **B)** bf. subitum, i, n., absol.: det Ufor- mødede el. Pludselige; — aperite propere... ita subitumst etc., **Plant. Trin.** 5, 2, 51; cf. id. **Pers.** 4, 4, 36: si tibi subiti nihil est; ogsf. **Cic. Fam.** 13, 2: subitum est ei, remigrare etc.; — ligel. in pl.; etiam fortes viros subitis terreri, **Tac. Ann.** 15, 59; cf. **Suet. Aug.** 84; — ogsf. c. gen.; ad subita belli, **Liv.** 6, 32; ad subita rerum, id. 9, 43; — **b)** ogsf. mærkes de adverbiale Dictioner; per subitum: pludseligen, **Sil.**; ligel. in subitum, id., ad subitum, **Cassiod.**; — **2)** abl. subito, ogsf. ofte som adv.: uformødenligen, pludseligen; — ut subito, ut propere, ut valide tonuit! **Plaut. Amph.** 5, 1, 10; men id. **Mil. gl.** 2, 2, 21: ita ahripuit repente sese subito; f. ogsf. **Ter. Phorm.** 1, 4, in.; men **Cic. Font.** 15: quum tot bella... subito atque improvisa nascentur; cf. **Hor. Sat.** 4, 71, ogsf. **Liv.** 41, 3, o. **Caes. B. G.** 1, 39; — ∞ dicere, (uden Forberedelse); **vid. Cic. d. Or.** 1, 33, ogsf. **Quintil.** 10, 3, 30, offere; ligel. ∞ inventa, id. 4, 5, 4, (opp. domo allata); men **Cic. Div.** 1, 33: alia autem (divinandi genera) subito ex tempore conjectura explicantur, ut etc.

suber, eris, n.: Korkegen el. Korfrækt, (quercus suber L.), **Plin.** 16, 18 o. 41; raptus de subere cortex, **Virg. Aen.** 7, 742. — **suberectus**, 3, partic. af suberigo. — **sübērēus**, 3, [suber]: af Korkegen, cortex, **Seren. Samm.**, **robur**, **Colum.** — **sübēries**, ei, f., fercl. Biform af suber, **Lucil. ap. Fest.** p. 294. — **süb.ērigo**, (exi), ectum, 3, v. a.: hæver el. rejser nedentra el. i Veiret; — **Isthmum curvata sublime suberigit unda** (caurus), **Sil.** 15, 155; suberectus in torum, **Appul.** — **sübērīnus**, 3, Biform af subereus, **Sidon.** — **süb.erro**, are, v. n.: at flasse om; fring dered; df. „poet.“ om Gloderne: ∞ montibus Italiae, **Claudian.**

sub.exhibēō, ēre, v. a.: fremstiller derunder; — ∞ praesentiam numinum simulacris, **Arnob.** — **süb.explīcans**, tis, partic. [explico]: udfoldende nedentil el. nedentra, **Arnob.** — **süb.f.**, be faaf. beg. Ord f. und. suff. — **subg.**, f. und. sugg. — **süb.haerēō**, ēre, v. n.: at hænge el. sidde fast derunder el. bagved noget; — df. „fig.“: ∞ in suspitione et crimine, **Val. Max.** 6, 3, 10. — **süb.hastārius**, 3, [hastā]: som sælges ved offentlig Auction; — ∞ possessiones, **Cod. Theod.** — **süb.hastatio**, onis, f.: offentlig Sælg til den Højtydende, **Cod. Just.**; af — **süb.hasto**, avi, atum, 1, v. a., [hastā]: sælges ved offentlig Auction; — ∞ res pignori datas, **Cod. Just.** — **süb.horresco**, ēre, v. iuch. n., om Havet: at oprøre nedentra el. fra Grundten, **Sisenn. ap. Non.** — **süb.horridus**, 3: noget stræng el. hårt; — quia subborridum et inculturn (eum) videbant, **Cic. Sest.** 9. — **süb.hūmidus**, 3: noget fugtig, oculi, **Cels.**

***sübīces**, um, f., [subjicio], (eprdf.: Underlag); — **Per ego deum sublines subices humidus etc.**, **Enn. ap. Gell.** 4, 17, 14, (d. e. Lusten el. Dunstfreden som Underlag for Østheren). — **subicio**, vid. subjicio ab in. — **sübīcūlum**, i, n., [subjicio]: Underlag; hf. comst: subiculum flagri, (Pryglebøt), **Plaut. Pers.** 3, 3, 14. — **sübīdus**, 3: virende, **poeta ap. Gell.** 19, 9.

*subigitiatio (subag.), onis, f.: utugtig Dm-gang; — in pl., Plaut. Capt. Grex 2; o. — subigita-trix (subag.), isis, f.: utugtig Gruentimmer, Plaut. Pers. 2, 2, 45, af — subigito, (ogf. sub.agito), are, v. a. intens.: har utugtig Dmgang dermed; (ferel.): — aliquam, Plaut.; — II) „overf.“: bevæger el. bringer nogen dertil, (efterel.); M. Aurel. ap. Front., Appul.

subigo, ēgi, actum, 3, (subigiti, Cic. poeta Div. 1, 47), v. a., [ago]; I) „egenl.“; A) „alm.“: driver ind derunder el. nedentra el. i Veiret el. derhen; — ∞ sues in umbrosam locum, Varr.; — qui adverso flumine lembum Remigii subigit, (roer den imed Etremmen), Virg. Ge. 1, 201; cf. id. Aen. 6, 802; men ∞ naves ad castellum, Liv. 26, 7; men ∞ saxum contra ardua montis, Sil. 13, 610; men ∞ sonipedes jugo, (spænde dem fer), Senec. Hippol.; — B) „bef.“: driver frem el. ud deraf; ef. ogf. bearbejder el. behandler (navnl. Jorden); — ∞ segetes aratris, Cic. frgm. ap. Non.; — ∞ agrum bipalo, Colum.; ∞ glebas, Cic., arva, Virg.; ∞ farinam (alte til De), Cat.; ligel. ∞ panem, Plin.; ∞ corium pilis, (garve), Cat.; men „poet.“: seu digitis subigebat opus, (om den Erindende), Ovid. Met. 6, 20; men subigunt in cote secures, (bevæge dem), Virg. Aen. 7, 627; — manu subigere terga pecudum, (guide el. styrge med Haanden), Colum. 6, 30; men ∞ vitulos, (tæmme dem), id.; men Cic. d. Rep. 2, 40, (ligelfesvis om Sindet): non unam aut faciliem ad subigendum (beluam) frenat et domat etc.; — II) „fig.“, A) „overf.“; I) „alm.“: undertvinger, befvænger; — ∞ tertiam partem orbis terrarum, Cic. R. Am. 36, urbes atque nationes, Sall. Catil. 2; cf. Cic. Balb. 10: quos armis subegimus etc.; men Varr. L. L. 9, 11: poetæ consuetudine subigere aures populi debent; ogf. absol., mors amici subigit, (ned-slaar), Attius ap. Non.; — 2) „bef.“ ogf. m. flgd. ut, el. ad, el. in, ogf. e. infin.: driver el. tvinger el. bringer el. bevæger dertil; — tu me nunquam subiges, reddidit ut reddam tibi, Plaut. Curc. 4, 3, 8; men id. Pers. 2, 2, 12: nec subigi queantur umquam, ut etc.; ut ederet socios, subigi non potuit, Tac. Ann. 2, 40; ∞ aliquem ad deditionem, Liv., ogf. ad necessitatem dedendi res, id. 9, 1; men id. 28, 43: post tot urbes ∞ metu subactas in deditionem; cf. Curt. 7, 7; — vis subigit, rerum fateri, ita etc., Plaut. Truc. 4, 3, 9; cf. Liv. 9, 41; — B) „ment.“: aantigen at bearbejde el. danne; — subacto mihi ingenio opus est, ut etc., Cic. d. Or. 2, 30; f. ogf. und. subactio; men Liv. 42, 42: ipsi a pueris ∞ tot subacti atque durati bellis, (indovede og hårdere); ef. — Subigus, i, m., efter Augustin.: en Gudsom for Rygiste.

subimpūdēns, tis, adj.: noget uforsømmet; — faal. med Lunc, Cic. Fam. 7, 17. — subinānis, e: noget tom; noget forfængelig; ef. absol. o. m. Lunc: quod est subinane in nobis, (min Smule forfængeliger), Cic. Att. 2, 17. — subinde, adv. temp.; I) „alm.“: strax derpaa el. strax efter; — aliud subinde bellum ortum, Liv. 8, 27; cf. id. 30, 7, oftere; f. ogf. Tac. Agric. 14, o. Hor. Ep. 1, 8, 15; ligel. Tac. Ann. 6, 2: semperne eosdem, an subinde alios; — II) „bef.“ om en gentagen Handling; fra Tid til anden, af og til, oftere, atter og atter; — quod subinde spolia ∞ domos mittebant, Liv. 35, 21; ligel. id. 10, 17: ego subinde suggeram, quae vendatis; men ∞ jactare, (føre ofte i Munden), vid. Suet. Calig. 30; cf. Plin. Ep. 2, 7, ogf. Martial. 3, 39.

subinfēro, tili, ferre, v. a.: foier endnu dertil; — subintulit de omnibus, Augustin. — subinflātus, 3, partic., [influo]: noget opblæst el. høvet, vultus, Coel. Aur., pectus, Arnob. — subinflūo, ēre, v. a.: at flyde ned derunder; — ∞ terras, (om Vandet), Senec. Qu. N. 3, 30. — subinfectus, 3, partic.,

[infectio]: som lægges derunder; — ∞ manu etc., Senec. Controv. 13. — subinsulsus, 3: noget smagløs; — si quid (in sententia) absurdum ∞ aut subinsolus est, Cic. d. opt. gen. Or. 3. — subintel-ligo, ēre, v. a.: mærke noget dertil, Hieronym. — subintro, avi, 1, v. n.: umærkeligen el. hemmeligen at komme derind; ef. „fig.“: at indsejge sig deri el. derhos; — populo bellico ludorum sceniceorum subin-travit insania, Augustin. — subintrōdūco, ēre, v. a.: indfører derhos, aliquem, Augustin. — sub-intrōdo, ire, v. a.: gaar ind deri, antager; — ∞ speciem Hammonis, Arnob. — sub.invidēo, (di), sum, 2, v. a.: et lidt misundelig derpaa, misunder; — subinvideo tibi, m. flgd. acc. c. infin., Cic. Fam. 7, 10; — II) ef. partic. pass. subinvisus, 3, som adj.: noget forbyttet; — vid. Cic. Rab. Post. 14: subinvisum apud malevolos Postumi nomen, etc. — sub-invito, avi, 1, v. a.: indbyder el. opfordrer under-haanden; — ∞ aliquem, ut etc., Cic. Fam. 7, 1.

subīrascor, iratus sum, 3, v. depon. neutr.: bliver noget vred, (in disputando), vid. Cic. Fin. 2, 4; ogf. c. dat., id. Fam. 11, 24; cf. id. d. Or. 1, 16; men m. flgd. quod (ferdi), id. Att. 9, 7; — not.: partie. subiratus, 3, hos Appul. ogf. som adj. in compar. — subis, is, f.: en forfæstet ubefindt Fugl, der efter Nigid. ap. Plin. 10, 17, sonderbrøder Dræns Væg.

*subitāneus, 3: pludselig, imber, Colum. 1, 6; o. — subitarius, 3: pludselig, som sker i en Hast; — ∞ milites, Liv. 3, 4; (forfæres ved repentina auxilia: som i en Hast bringes paa Benene); ligel. ∞ exercitus, ibd. 39; men ∞ aedificia, (som reises i en Hast), Tac. Ann. 15, 39; cf. id. ibd. 14, 20: ∞ gradus theatri etc.; — men Plaut. Mil. gl. 2, 70: hanc rem age; res subitaria est; men ∞ dictio, (uforbereet el. extemporeret foredrag), Gell. 9, 15; — [af subitus]. — subito, adv., f. und. flgd., und. subeo, nr. III. — subitus, 3, partic. o. adj. af subeo.

subjācēo, ēre, v. n.: at ligge derunder el. derved; m. o. und. dat.; — fenestris subjacet vestibulum villae, Plin. Ep. 2, 17; campus ∞ aedificio subjacet, Colum.; subjacens fenestra, Plin. Ep. 1, c.; subjacentes petrae, Curt.; — II) „fig.“: at befinde sig el. høre derunder, at indbefattes deri; — cui causae plurimae subjacent lites, Quintil. 3, 6, 27; quantitas plerumque eidem (qualitati) subjacet, id. 7, 4, 41; quaestiones velut subjacentes, id. 3, 6, 91; vita ∞ multis casibus subjacet, (et ubi at derfor), Appul. — subjacto, are, f. und. subjecto.

subjecte, adv. af I. subjectus und. subicio: underkastet, med Underkastelse el. Underghed; — faal. in superl., Caes. B. C. 1, 84: haec quam potest demississime atque subjectissime exponit. — subjectio, onis, f., [subicio]: Læggen el. Stiften derunder; — rerum, quasi gerantur, paene sub aspectum subjectio, Cic. d. Or. 3, 53; cf. Gell. 10, 3, 7; — B) ef. „bef.“; — ∞ testamentorum, (Ceres Underfyndelse el. forfæstning), Liv. 39, 18; — II) „overf.“: Tilseining, Tilfatsning, østl.; — quod confirmatur subiectione rationis, auct. ad Her. 4, 17; ogf. in pl., Vitruv. 9, 7; — B) „bef.“ ogf. i Mytoterken: det Spørgsmaalsfiguren tilføiede Svar, auct. ad Her. 4, 23, o. Quintil. 9, 3, 98. — subjective, adv.: hørende til Subjectet, Capella; af — subjectivus, 3, [subicio]: hørende til Subjectet, subjective, pars, Appul., Tertull.

*subjecto, (subjecto, Varr.), are, v. intens. a.: lægger el. foier el. anbringer derunder; faster nedentra el. i Veiret; (ofteft „poet.“); — subjectatae manus, (holder dem derunder), Ovid. Met. 4, 354; cf. Hor. Sat. 2, 7, 94: Subjectat lasso stimulos, etc.; — nigramque alte subjectat arenam (unda), Virg. Ge. 3, 241; cf. Lucr. 6, 701; — o. subjector, oris, m.: som underfynder; — ∞ testamentorum, Cic. Catil. 2, 4; — [af subicio].

— 1. subjectus, 3, partic. o. adj. af subjicio. — 2. subjectus, us, m., [af flg.]: Lægen, cf. at lægge derunder el. derpaa, (navnl. fom Lægemiddel); — fotu vel subjectu etc., Plin. 26, 90.

subjiēō, (subjiēio), jēci, jectum, 3, v. a.: fæster el. lægger el. bringer derunder el. nedsætter oq frem el. op; 1) „ægent.“; — ægnum sub mammam alterius (ovis), Varr.; ∞ ova gallinis, Plin.; ∞ manum ventri el. sub femina (boun), Colum.; — urbi... subjectos prope jam ignes (restinguer), Cic. Catil. 1, 3; cf. id. Verr. 1, 27; ogf. ∞ faces, id. Mil. 35; subjectis scutulis (subducere naves), Caes. B. C. 3, 40; men Cic. N. D. 2, 55: quae (ossa) subjecta corpori, mirabiles nexu habent; men id. d. Rep. 1, 16: quum tota se luna sub orbem solis subjecisset; — ∞ res sub oculis, Quintil.; ogf. ∞ aliquid oculis, id., Cic., Liv.; — ∞ oves sub umbriferis rupes, Varr.; ∞ legiones el. aciem castris alicujus, (fere ind. derunder el. lige dertil), Caes.; ogf. ∞ se locis iniquis, id.; — corpora saltu Subjiciunt in equos, Virg. Aen. 12, 288; men ∞ aliquem in equum, Liv. 31, 37; men Virg. Ecl. 10, 74: Quantum vere novo viridis se subicit alnus, (hvor i Bæret el. vorer); — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) „alm.“: underskøder, sætter el. lægger el. anbringer derunder eller isæter derfor, (sævv. B. Vægr. af Svig el. Lst); — 2) testamēta, vid. Cic. Phil. 14, 3; liget. — 2) testamētum mariti, Quintil.; ∞ partum, Digest.; men ∞ aēs pro auro in pignore dando, ibd.; — subicitur Metellus... qui hanc rem distrahat, (man sætter el. formæder el. forleder ham dertil), Caes. B. C. 1, 33; ∞ testes, (indsætte el. fremsætte dem), Quintil. 5, 7, 12; — 2) „bef.“: underkaster el. underlægger, giver til Præs el. hengiver; — ∞ se imperio alterius, Cic. Off. 2, 6; cf. Caes. B. G. 7, 1; men Liv. 26, 49: tristi subjectae servitio (gentes) etc.; liget. Gallia securibus subjecta etc., Caes. B. G. 7, 77; — ejus vinctus vestitusque necessarius sub praecone subjectus est, (neml. for at ndraabes til Sals), vid. Cic. Quint. 15; liget. ∞ bona civium voci praeconis, id. Off. 2, 23; cf. Suet. Calig. 38, o. id. Tit. 8, (hvor absol.: delatores subijci ac venire etc.); — ∞ navigationem hiemi, (udsætte dem derfor), Caes. B. G. 4, 36; liget. ∞ domum universam periculo, Quintil. 7, 1, 53; men Cic. d. Or. 1, 46: seelus fraudemque nocentis... dicendo subijcere odio civium; cf. id. Plane. 23, o. Liv. 38, 48; men Cic. Tusc. 5, 1: si virtus subjecta sub varios incertosque casus famula fortunae est; cf. auct. ad Her. 4, 17; — B) „ment.“; 1) lægger derunder el. indlægger deri (navnl. en Bemærkelse); — sub hac voce honestatis quae sit subjicienda sententia etc., Cic. Fin. 2, 15; cf. id. ibd. 2, 2: quid sonet haec vox voluptatis, id est, quae res huic voci subjiciatur; — 2) underlægger det ene det andet, henstillter el. henfører el. afshandler derunder el. foier dertil; — df. pass.: at vare underlagt el. andet el. at indholdes derunder; vocabulum sive appellationem nomini subjecerunt, tanquam species ejus, Quintil. 1, 4, 20; liget. quae (formae) cuique generi subjiciantur, Cic. Top. 8; quae (species) sunt generi subjectae, Quintil. 3, 6, 57; dicere apte, plerique ornatui subjiciunt, id. 1, 5, 1; — ogf. om moraliske Begreber: sub metum subjecta sunt pigritia, pudor, etc., Cic. Tusc. 4, 7; liget. fas, justum, (etc.), subijci possunt honestati, Quintil. 3, 3, 25; — 3) lægger el. sætter derunder el. foier dertil, (navnl. i Skrift el. Tale); — an sit narratio prooemio subjicienda, Quint. 4, 2, 24; cf. id. 9, 1, 36, offerre; — et quidem, cur sic opinetur, rationem subijcit, Cic. Div. 2, 50; cf. Plin. Pan. 50: edicto subjecisti, quid etc.; men Virg. Aen. 3, 314: vix pauca furenti subijcio, (sæarer med faa Ord); men Quintil. 9, 2, 15: non expectare responsum, et statim subijcere, (tilføie el. vedblive); — 4) ligefom indgiver, milder derom, bringer i Erindring;

ogf. indgiver el. bibringer, (navnl. en Hørefilling el. et Raad); — si meministi id, quod olim dictum est, subijce, (saa mind mig derom el. husk mig derpaa), Ter. Phorm. 2, 3, 40; liget. cupio mihi ab illo subijci, si quid forte praetereo, Cic. Verr. 5, 10; — quae in tali re dolor... querentibus subijcit, Liv. 3, 48; cf. id. 45, 18; men Propert. 1, 7, 20: Nec tibi subijciet carmina serus amor; — III) df. partic. subjectus, 3, ogf. fom adj.; A) „ægent.“ om Localforbølte: liggende el. beliggende derunder el. derved; — in subjectum viae campum etc., Liv. 2, 38; cf. Caes. B. C. 3, 37 o. 79, ogf. Hirt. B. Al. 28 o. 35; men Cic. d. Rep. 6, 2: hic alter (cingulus terrae) subjectus aquiloni, quem incolitis; — B) „overf.“: underkaster, undergiver, underdanig; — subjector in diem et horam invidiae, (mere oq mere udsat derfor), Hor. Sat. 2, 6, 47; cf. Ovid. A. A. 2, 411: Tum neque subjectus solito, nec blandior esto; — b) df. subst., subjectus, i, m.: Undergiver el. Underkaster el. Undermand; — qui ab subjecto discit (villicus), Colum.; ab omnibus subjectis singula exquirens (Mithridates), Plin. 25, 3; — not.: i Grammatiken, men atene filte.: subjectum, i, n., (se. nomen): Subjectet, Capella, Appul.

subjūgālis, e: fom befinder sig i Aaget, beluae, Prudent. — subjūgator, oris, m., [subjugo]: en Betvinger, malorum, Appul. — subjūgus, 3, [jugum]: fom findes paa Aaget, lora, Cato, Vitruv. — subjūgo, avi, atum, i, v. a.; (efferel. Ord): læter gaae under Aaget, Arnob.; — II) „alm.“: bringer under Aaget, underkaster; — ∞ hostes, Claudian.; si etc., poenae subjūgabitur, Digest. — subjūgus, 3, [jugum]: fom er spændt i Aaget, Appul.; — II) subjūgum, i, n., (se. animal): etflags ubefærdigt Dyr, Plin. 30, 52.

*subjunctivus, 3: hørende til en Forbindelse; — df. i d. sild. Grammatik, ∞ modus: Coniunctivus, Diomed., Priscian.; men ∞ conjunctiones, (si, quum, etc.), Charis.; v. — subjunctōrium, i, n.: en forspændt Bogu, Cod. Theod.; — [subjugo]. — subjunctus, 3, partic. af flg.

subjungo, nvi, netum, 3, v. a.; 1) „ægent.“: spænder under Aaget el. i Aaget, spænter for; — curru subjungere tigres (i curru), Virg. Ecl. 5, 29; cf. Plin. 11, 109: subijunctas carpento suo equas etc.; — B) df. „alm.“: sætter el. foier dertil; bvf. Virg. Aen. 10, 157, m. græst Construction: rostro Phrygios subijuncta leones (puppis): hvorpaa Løver vare sættede el. anbragte); — II) „fig.“; A) „overf.“: 1) lægger derunder, underbvinger, underkaster; — ∞ urbes multas sub imperium populi Romani ditionemque, Cic. Verr. 1, 21; cf. id. Agr. 2, 36; liget. ∞ novas provincias imperio nostro, Vell. 2, 39; — men „poet.“: Et mihi res, non me rebus, subijungere conor, Hor. Ep. 1, 1, 19; — 2) sætter isæter derfor: exempta una littera sonitus vastioris, et subijuncta levioris, Gell. 1, 25, 8; — B) „ment.“; 1) lægger derunder, henfører dertil; — ∞ omnes artes oratori, (tilføie ham dem, som hans Sag), Cic. d. Or. 1, 50; men ∞ haec ipsa translationi, (henlægge derunder), id. Orat. 27; men „poet.“: Calliope... haec percussis subijungit carmina nervis, (forbinder dermed, spjæter dertil), Ovid. Met. 5, 340; — 2) lægger derunder el. lægger til Grund; — ∞ rebus fundamenta, quibus etc., (alleg.), Lucr. 2, 562.

sublābium, i, n.: etflags Plante, sævv. Hundetunge, Appul. — sublābor, lapsus sum, 3, v. dep. n.: falder el. spænter nedad el. ned; — vid. Senec. Ep. 71; sublābentur autem imperfecta, nisi ire el. niti perseveraverint, ibd.; aedificia vetustate sublapsa, Plin. Ep. 10, 75; — II) „fig.“; A) „overf.“: bemærkligen el. umærkligen at følge sig ind el. at nedreke sig, (som en Svagdom el. Smitte), vid. Virg. Aen. 7, 351; men sublapsa vetustas, (som umærkligen strider frem el. over-

litter), ibd. 12, 686; — B) „ment.“: at henfvinde; — retro sublapsa referri Spes etc., Virg. Aen. 3, 169; ligel. „poet.“: longo lassa sublabens situ (memoria senum), Senec. Oed. 817. — sublabro, are, v. a., [labrum]: stifter i Munden, alicui aliquid, Novius. ap. Non. 170, 8.

Sublaccensis, e, f. und. Sublaqueum. — sub-lacrimans, tis, partic., [lacrimo]: ligesom grædende, med Tårer, oculi, Veget. — sublamina, ae, f.: Bistplade, Underbiff, Cato. — sublapsus, 3, partic. af sublabor. — Sublāquēum, i, n.: liden By i d. Caprici, i Latium, (hod. Subiaco), Plin. 3, 17, Tac.; — B) df. Sublaccensis, e: sublaccensist villa, (som tilhorte Nero), Frontin.; ∞ viae, (som bare anlaagte derved af Nero), id.

sublate, adv. af sublatum und. tollo: høit, op høiet; compar., ∞ fluere, (om Rilen), Ammian.; — II) „fig.“: — sublate dicere, (sere et høit Eprege), Cic. Brut. 55; men Pseud. Cic. pro Domo 36: sublatus de se dicere, (ephoie sig selv). — sublatio, onis, f., [tollo]: Opheien, at op høie el. have i Veiret; df. I) „technist.“: — a sublatione ad positionem (fra Taltens Anslag til dens Eantning), etc., vid. Quintil. 9, 4, 48; cf. id. ibd. 55; — II) i Hetspreget; — ∞ iudicii, (Op høvelse el. Casfering af en Retssdom), id. 7, 1, 60; — II) „ment.“: Dyblacstet el. Zudbildning; — ∞ animi, sine ratione opinantis, se magno bono frui, (som høist Definition paa voluptas), Cic. Fin. 2, 4. — sublatus, 3, partic. v. adj. af tollo. — sublavo, are, v. a.: vasser el. bader nedenfra el. de nedre Dele, Cels., o. A.

sublectio, onis, f., [sublego]: Efterfamlng, Tertull. — sublecto, are, v. intens. a., [lacio]: løfker, har til Bedste; — ut sublecto os (ei)! Plaut. Mil. gl. 4, 2, 71. — sublectus, 3, partic. af flgd. — sublēgo, legi, lectum, 3, v. n.; I) „egentl.“: famler nedenfra, epfamler, bæcam (den affaldne Olive), Colum. 12, 52; cf. Hor. Sat. 2, 8, 12; — B) „fig.“: I) „overf.“: optager el. fratager hemmeligen; — ∞ liberos (parentibus), Plaut. Rud. 3, 4, 44; — 2) „ment.“: belurer el. epfnapper; — ∞ sermonem alicujus, Plaut. Mil. gl. 4, 2, 18; cf. Virg. Ecl. 9, 21; — II) vælger i Nogens Sted; — collegae, qui una lecti, et qui in eorum locum suppositi, sublecti, additi, affecti, Varr. L. L. 6, 7; ∞ (senatores) in demortuorum locum, Liv. 23, 23; ∞ familias in numerum patriciorum, Tac. Ann. 4, 25; f. egf. Val. Max. 4, 6, 1.

sublestus, 3, [fetter Doederl. rimel. Biform af sublevatus, affl. eprcl.]: let, uden Bægt; df. „overf.“: flet, ringe; — ∞ fides, Plaut. Bacch. 3, 6, 13; — ligel. compar., ∞ fides, id. Pers. 3, 1, 20; f. egf. Fest. p. 294 flgd.: sublesta antiqui dicebant infirma et tenuia, etc.; hvor egf. efter Plaut. citeres superl., ∞ vinum.

sublevatio, onis, f., [af flgd. nr. II]: Rettelse, Rindring; — vid. Cic. d. Rep. 2, 34: salutis omnium causa aliqua sublevatio et medicina quaesita est. — sub-lēvo, avi, atum, 1, v. a.: løfter nedenfra el. der under, løfter el. hæver el. reiser i Veiret; — qui non sibi ad pedes stratos ne sublevabat quidem, Cic. Att. 10, 4; men sublevati a suis, Caes. B. C. 2, 34, offere, o. Liv. 5, 47; men iubis equorum sublevati, Caes. B. G. 1, 48; f. egf. Suet. Vesp. 34; men ∞ retia furcis, (hænge derpaa), Plin. 9, 9; — II) „fig.“: løfter el. lønner (cu Modgang el. Videlse), opnumtr el. trøfter el. hjælper (den Lidende); — ∞ aratores, (opp. evertere), Cic. Verr. 3, 92; cf. id. Tusc. 4, 20: ad calamitates hominum sublevandae etc.; men id. Caecin. 9: non minus nos stultitia illius sublevat, quam laedit improbitas; — ad sublevandum omnium rerum inopiam, Caes. B. C. 3, 80; men ibd. 73: si etc., fortunam esse industria sublevandam; men Tac. Ann. 14, 4: id blandimentum sublevavit metum; — b)

„bef.“ egf.: hjælper tilrette dermed; — ∞ oppidanos re frumentaria, Hirt. B. G. 8, 34; cf. Caes. B. G. 1, 16: quod ab iis non sublevetur (sc. frumento).

sublica, ae, f., [skal være best. m. ὑποβλήs]: nedrammet Væl el. Bialste; — vid. Liv. 23, 37, o. Caes. B. C. 3, 49; — navn. egf. om Brepæle, Caes. B. G. 4, 17, o. Liv. 1, 37; df. — sublicius, 3: bestaaende af el. høilende paa Væle; df. Sublicius pons: en af R. Anens Marcus over Tiberen slaen Træbro el. Vælebro; vid. Liv. 1, 33, Plin. 36, 23, o. A. — sub-lido, ere, v. a., [laedo]: støder op el. ud deraf; — ∞ murmur tenerum voce minuta, Prudent.

*subligaculum, i, n.: etflagsk fort Skjort el. Skjoldstrik, edl., Cic. Off. 1, 35; — subligar (f. subligare), is, n.: = frgd., Martial. 3, 87, Juvenal. 6, 70; men in pl., Plin. 12, 32; o. — subligatio, onis, f.: Underbinding, uvarum, Pallad.; af — sub-ligo, avi, atum, 1, v. a.: binder derunder, opbinder, vites, Cato; — egf. binder derfil, ensem lateri, Virg. Aen. 8, 459; cf. ibd. 11, 11; — men „poet. overf.“: quem balteus asper subligat, (omgiorder), Val. Fl.; — men Martial. 7, 67: Harpasto quoque subligata ludit, (med opbundne Hæder).

sublimator, oris, m., [sublimo]: som op høier, Salvan. — sublime, som adv., f. und. flgd. — sublimis, e, (Biformen sublima, som fem. sing. o. neutr. pl., have Attius o. Sall. ap. Non.; f. egf. Lucr. 1, 341), [rimel. af sublevo; vid. Fest. p. 306]: hævet i Veiret, op høiet; I) „egentl.“: — ∞ aliquem rapere el. arripere el. ferre, Plaut. Ter.; cf. Virg. Aen. 5, 255, o. Ovid. Met. 4, 363; — ∞ arma, (som bæres høit), Liv. Serv. ad Virg. Aen. 11, 602; men hoc sublime candens, (denne høie klare Lust), Enn. ap. Cic. N. D. 2, 25; — ofte egf. som appos. subjecti, cf. f. adv.; sublimis abit, (høit igiennem Lusten), vid. Virg. Aen. 1, 415, egf. Liv. 1, 16 v. 34; ligel. apparet ... sublimis etc., Virg. Aen. 1, 404; cf. Tibull. 2, 6, 83: Hanc Venus ex alto flentem sublimis Olympo Spectat; — ligel. fecat: Hic vertex nobis semper sublimis, etc., Virg. Ge. 1, 242; ∞ cacumen montis, Ovid.; ∞ tectum, id., atrium, Hor.; ∞ arcus (Iridis), Plin. 2, 60; — ∞ os, (epreift), Ovid. Met. 1, 85; men ∞ vertex (fueifende), Hor. Od. 1, 1, fin.; men absol., id. A. P. 457: dum sublimis versus ructatur, (fueifende); men ∞ flagellum, (som svejges høit), id. Od. 3, 26, 11; — compar., quanto sublimior Atlas etc., Juvenal. 11, 54; superl., in illo sublimissimo curru, Tertull.; — b) neutr. sublime, egf. absol.: Høide el. det Høie; navn. egf. Lusten; — in sublime factare, (faste i Veiret), Suet., Plin.; per sublime volare, id.; men in sublimi posita facies Dianae, (paa et høit Sted), id.; ex sublimi devoluti, id.; — egf. in pl.; Antiquique memor metuit sublimia casus, Ovid. Met. 8, 259; men per maria ac terras sublimiaque coeli, etc., Lucr. 1, 341; — II) „fig.“: høi el. op høiet, idmærket el. synlig; A) „alm.“: — Mens tua sublimis supra genus eminet ipsum, Ovid. Pont. 3, 3, 103; ligel. ∞ pectora, id. Fast. 1, 301; men Hor. A. P. 165: sublimis cupidusque etc., (som stræber høit, sværmede); men id. Ep. 1, 12, 15: quum tu ... sublimia cures, (sunderer Philosophien); — compar., quia claritate ... nihil sublimius duco, Plin. 22, 5; cf. Juvenal. 8, 232; superl., ∞ iudices, Cod. Just.; — B) „bef.“ om Taler, osv.; — ∞ oratio, Quintil.; ∞ actio, (opp. causae summissae), id.; — egf. absol., si quis sublimia humilibus misceat, id.; — egf. „overf.“ om Taler og Digtere; natura sublimis et acer, vid. Hor. Ep. 2, 1, 165; sublimis et gravis et grandiloquus (Aeschylus) etc., Quintil. 10, 1, 66; cf. ibd. 119; med Lunc har Juvenal. 7, 28: Qui facis in parva sublimia carmina cella; compar., ∞ cothurnus (Sophocles), Quintil. l. c. 68; ligel. (in) suadendo sublimius aliquid senatus, concitatus populus poscent,

id. 8, 3, 41; cf. ibd. 75; — III) neutr. sublime ogf. som adv., f. sublimiter; — humine, an sublime putrescat, (i Lufften, d. e. paa Skovet), Cic. Tusc. 1, 43; cf. id. Div. 2, 31: scuta sublime fixa etc.; figel. ∞ volare, Lucr., ferri, id., Cic.; cf. Liv. 21, 30: eos ipsos... non pennis sublime elatos Alpes transgressos; men sublime expulsum (segetem) etc., vid. Virg. Ge. 1, 320.

*sublimitas, atis, f.: Høide, Højhed; A) „egenl.“; — corporis, (høi Væxt), Quintil.; ∞ cellarium, Colum.; — ogf. in pl.; ∞ lunae, Plin. 2, 13; — II) „fig.“: Højhet, Mandsøjhed; A) „natl.“; — ∞ incomparabilis invicti animi, Plin. 7, 26; haec est in pictura summa sublimitas, id. 35, 36; — B) „bes.“ om Jøredraget; — ∞ heroici carminis, Quintil.; cf. id. 10, 1, 27: ab his (poëtis) in rebus spiritus, in verbis sublimitas petitur; men Platoniscam illam sublimitatem et latitudinem effingere, Plin. Ep. 1, 10; — sublimiter, adv.: høit, i Høiden, i Veiret; — ∞ stare (staae opreist), Cato; ∞ volitare, Colum.; — compar., ∞ attulit caput, Ovid. Hal. 69; — II) „fig.“: høit, med høi And; — in compar.: alia sublimius... alia gravius esse dicenda, Quintil. 9, 4, 130; — sublimitus, adv.: høit, i Veiret; — ∞ equum insilire, Fronto; o. — sublimo, avi, atum, 1, v. a.: hævder i Veiret, opbejder; (for: o. eftercl. Dr.); I) „egenl.“; — in coelo sublimavit faciem (sol), Enn. ap. Non.; sublimata granaria, (sem anlaagte paa høie Eder), Vitruv.; — men sublimata in altum avolat, Appul.; — II) „fig.“: hævder til Været. Bærdighed; — ∞ in maximum decus, Cato ap. Fest.; praetoriis ornamentis sublimatus, Aur. Vict. epit. 4; — [sublinis]. — sublimus, 3, vid. sublinis ab in.

sublingio, onis, m., [lingo]: ligesom Underlifter; — ∞ coqui: Røffedrenge, Plaut. Pseud. 3, 2, 103; — sublinio, ire, Biform af figd.; hys. partic. perf. sublinium os (f. sublitum os), Plaut. Mil. gl. 2, 1, 75; — sublino, levi, litum, 3, v. a.: besmorer nedenfra el. nedentil; — ∞ chrysocollam atramento, vid. Plin. 33, 27; ∞ argentum vivum, id. 33, 32; — II) „overf.“: beslægger el. bedækker dermed; — ∞ maeeriam calce, Cato; sardonix argenteis bracteis sublinitur, Plin. 37, 31; — B) df. ofte „alleg.“: ∞ os alieni, (etter Non. eyprl.: at bestryge el. besmore den Severenes Ansigt); df. fæds.: at smøre nogen em Munden, at have til Bedste, at føre bag Lyset; — hic emit illam; pulchre os sublevit patri, Plaut. Merc. 3, 4, 19, oftere. — sublitus, 3, partic. af sublino. — sublividus, 3: blåafg el. noget blåa, pustulae, Cels., locus, id. sublivicanus, 3, [lux]: imod Dag, imod Morgen; — ∞ temporibus, Plin. 11, 12; — sublucēo, ere, v. n.: at skinne el. lyse, at give et Stin fra sig; — Qualia sublucent fugiente crepuscula Phoebus, Ovid. Am. 1, 5, 5; cf. id. Her. 21, 217; men violae sublucent purpura nigrae, (stinner frem derunder), Virg. Ge. 4, 273; — men Plin. 14, 25: si fragmenta (picis) subluceant, — sublucidus, 3: noget lys, lucus, Appul.

subluo, (ub. perf.), lutum, 3, v. a.: at afstille el. afvaste nedentil el. nedenfra; — ∞ aliquid aqua calida, Cels., Colum.; cf. Martial. 2, 42; — II) „overf.“ om Jøder: at besstille nedentil, at styde ved Jøden deraf; — hunc montem flumen subluobat, Caes. B. C. 3, 97; cf. id. B. G. 7, 69; — sublustris, e, [lux]: noget el. temmelig lys; — ∞ nox, Hor. Od. 3, 27, 31, o. Liv. 5, 47; men ∞ umbra (noctis), Virg. Aen. 9, 373, Val. Fl.; — II) „overf.“: eloquentiae exorientis lumina quaedam sublustria, Gell. 13, 21; — sublūtēs, 3: gulagtig, noget gul, color, Appul., Arnob. — sublutus, 3, partic. af subluo. — sublucius, em, e, [subluo]: det Bortvaskede, d. e. Smudfghed, Snavs; — ∞ coenosa, Appul., limosa, Ammian.; — II) etflags Klovhyge el. Klovhyld hos Gaarer; ogf.

Ragelhyld hos Menneffer; — Colum. 7, 5, Plin. 30, 23; — subluvium, i, n., Biform af figd., Marc. Emp.

subm-, f. dep. n. — subnascor, natus sum, 3, v. dep. n.: at være op el. komme frem derunder el. derefter, at følge derpaa; — Num vada subnatis imo videntur ab herbis, Ovid. Hal. 90; qui (cortex) subnascente alio expellitur, Plin. 17, 37; figel. subnascentibus aliis foliis, id.; ogf. subnasci pilum quadrupedibus, id.; ∞ plamas, id.; ∞ ulcera, Senec. Brev. Vit. 5; ∞ aqua, id. Ir. 2, 10; ∞ ignis, Sil. 14, 65; — subnato, are, v. n.: at svømme derunder; — pars subnata unda Membrorum, pars exstat aquis, Sil. 14, 182; figel. hos Appul. — subnatus, 3, partic. af subnascor.

subnecto, (xvi), xum, 3, v. a.; I) „egenl.“: binder derunder, binder op deril, binder sammen; — antennis totum subnectite velum, Ovid. Met. 11, 483; cf. Virg. Aen. 1, 492; men id. Ge. 3, 167: laxos tenui de vimine circulos Cervici (vituli) subnecte; men id. Aen. 4, 139: subnectit fibula vestem; — ogf. m. graff Construction: erinem subnectitur auro, Val. Fl.; — II) „fig.“: i Tælen el. Jøredraget at fagte el. føie deril el. forbinde dermed; — ∞ inventioni iudicium, Quintil. 3, 3, 5; ∞ fabulam, Justin.; figel. subnectit, m. figd. Objectscæm., id. 14, 1, fin. — subneco, avi, 1, v. a.: paa en Maade at negte el. afslaae; — quod praesenti tibi prope subnegaram certe, absenti debere non potui, Cic. Fam. 7, 19; — Subneco, onis, m., ligesom en Undernero el. en anden Nero, (om A. Domitianus), Tertull. — subnervo, avi, 1, v. a., [nervus]: nedentil el. nedenfra at overskære en Nerve; df. „overf.“: enerverer el. svækker, Tertull.; ogf. ∞ calumniam, Appul. — subnexus, 3, partic. af subnecto.

subniger, gra, gram: noget sort el. mørk; — (homo) subniger (mørkladen), magno capite, etc., Plaut. Pseud. 4, 7, 120; ∞ oculi, id.; ∞ color (cutis), Cels. — subnisus, 3, f. und. figd. — subnixus, (ogf. subnisus), 3, partic., [nitor]; I) „egenl.“: som nedenfra el. nedentil støtter el. læner sig derpaa; — (duos) circulos coeli verticibus ipsis... subnixos etc., Cic. d. Rep. 6, 20; cf. Virg. Aen. 3, 402; men m. graff Construction: Moenia mentum mitra... subnixus, (under hviss Hage bin Mitra er bunden, el. med Hagen underbunden deraf), ibd. 4, 217; men comitit: subnixis alis me inferam, (med hævde Været el. Arme), Plaut. Pers. 2, 5, 6; — II) „fig.“: støttet derpaa, d. e. forladende sig el. støende derpaa; a) c. abl.; — Hannibalem subnixum victoria Cannensi etc., Liv. 25, 41; cf. id. 41, 19; figel. victoriis divitiisque subnixus, Cic. d. Rep. 2, 25; f. ogf. Tac. Ann. 1, 11, o. ibd. 11, 1; figel. Cic. d. Or. 1, 58: qui ejus artis arrogantia... subnixi ambulant; — b) m. ex; — subnixo animo ex victoria etc., Coel. (el. Quadrig.) ap. Non.; cf. Gell. 17, 24; — c) absol.; — ubi subnixus et fidens innocentiae animus esset, quaerebat, Liv. 4, 42.

subnotatio, onis, f.: Undertegning el. Underkrift, Cod. Just.; af — subnoto, avi, atum, 1, v. a.: optegner el. anmærker derunder, Appul.; men ∞ nomina palam, Suet. Calig. 41, (optegne el. nedskrive); men Plin. Ep. 1, 10: ∞ libellos, (at underkrifte); — II) „overf.“: hemmeligen at lagtage el. bemærke, el. lægge Mærke deril; — Et non sobria verba subnotasti, Martial. 1, 28; cf. id. 6, 82; — subnuba, ae, f., [nubo]: Medbeilerte, Medbustru; — ∞ lecti nostri, vid. Ovid. Her. 6, 153; — subnubilus, 3: noget stygt el. overtrukket el. dunkel, nox, Caes. B. C. 3, 54; men Ovid. Rem. 399: Limes erat tenuis longa subnubilus umbra, etc.

subo, are, v. a., [besl. m. vs e. sus]: at være i Brum, Plin. 8, 53, o. Lucr. 4, 1193; — ogf. „overf.“ om Menneffer, Hor. Epod. 12, 11, Tertull., e. A. — subobscenus, 3: noget smudsig el. anstøffelig; —

ridiculo (uti) ... nec subobsceno, ne mimicum (sit), nec petulanti, ne improbum, Cic. Orat. 26. — subobscure, adv.: neget dunkelt, dicere, Gell. 10, 1; af — subobscurus, 3: neget dunkel, men alene „overf.“ om Taleren og Jorredraget; — vid. Cic. Brut. 7, o. id. d. Or. 3, 11. — subocularis, e: som findes under Diet, venae, Veget. — subodiosus, 3: neget fedsommelig el. forirædelig; — quod erat subodiosum (m. bestaaende Subjectsfærmning), Cic. Att. 1, 5. — suboffendo, ere, v. n.: paa en Maade at stee for Jorvedet el. franke; — ∞ apud faciem populi etc., Cic. Qu. Fr. 2, 6.

suboleo, ere, v. n.; eprdl.: at give en Lugt fra sig; cf. sæv. „overf.“: hoc el. id subolet mihi (tibi, etc.), egf. subolet (mihi, tibi, etc.): jeg (du, vi.) ligesom lugter, d. e. aner el. mærker el. forhaaer Tingen; (alene forcl.); — vid. Plaut. Pseud. 1, 5, 7: id jam pridem sensi et subolet mihi; ligel. video, subolet, sentio, id. Trin. 3, 1, 11; cf. Ter. Phorm. 3, 1, 10, o. id. Heaut. 5, 1, 26.

suboles (soboles), is, f., [2. oleo, hpf. olesco]; 1) „egenl.“ om Væxterne: Rotfud, Stind, Spire; — serere alium ex subolibus, Colum.; cf. Plin. 17, 12: multorum radicibus pullulante subole densa; — egf. om den nye Haarvæxt, Varr. ap. Non.; Appul.; — II) „overf.“ om Menneſter og Dyr: den opvoksende Slagt, Ingal el. Afkom, Efterfølg, Efterkommere, ebl.; — vid. Cic. d. Or. 3, 38; ligel. haec propagatio et suboles etc., Cic. Off. 1, 17; cf. id. Leg. 3, 3, (e xii tabb., hvor pl. suboles); ∞ iuventutis, id. Phil. 2, 22; ∞ militum, (det unge Mandſkab), Pollio ap. Cic. Fam. 10, 33; men fortunati patris matura suboles, si etc., Liv. 40, 6; cf. id. 26, 41, o. Virg. Aen. 4, 328; men Lucr. 4, 1228: Sive virum suboles, sive est muliebris origo; men cara deum suboles, (deres Afkom), Virg. Ecl. 4, 49; — f. egf. Hor. Carm. Sec. 17, o. id. Od. 4, 3, 11; — b) egf. om Dyrene, Hor. Od. 3, 13, 8; ∞ capellae, Colum.; ∞ armentorum, Plin. 7, 2. — subolesco, ere, v. incho. n.: at vore til el. at fremſtaaere deretter el. ifødet derfor; — iuventutem frequentiore pro tot caesis exercitibus suboleſcentem etc., Liv. 24, 3. — subolfacio, ere, v. a.: lugter, mærker af Lugten, m. flgd. quod (at), Petron. Sat. 45.

suborior, iri, v. depon. n.: at epſtaa el. vore frem, el. blive til derſter el. efter hinanden; — nisi materiai Ex infinito suboriri copia posset, Lucr. 1, 1034; cf. Plin. 2, 95. — subornator, oris, m., [af flgd. nr. II]: en Jorſerker el. Dphidſer; (eſtercl. Ord); — ∞ servorum, Lamprid.; proinde subornatores et delatores puniuntur, Paul. Sent. — suborno, avi, atum, 1, v. a.; 1) (m. Eftertryk paa Verbet): at udruſte el. forſyne el. forſørge — ∞ aliquem pecunia, Anton. ap. Cic. Phil. 13, 16; egf. ud. abl.; vid. Plane. ap. Cic. Fam. 10, 23; — men in modum lictorum .. subornati, (forſtebte ſom Lictorer), Val. Max. 7, 3, 10; — b) egf. „ment.“: — quemadmodum a natura subornatus in vitam venerit, Cic. Leg. 1, 22; cf. Senec. Ep. 21; — II) (m. Eftertryk paa Præpoſitionen): hemmeligen el. liſtigen at ſtille nogen derimod, at forſeee nogen til en Udaad, ebl.; — fictus testis subornari solet etc., Cic. Caecin. 35; ∞ medicum indicem, id. Deiot. 6; ut percussorem sibi subornatum etc., Suet. Ner. 34; ∞ aliquem ad caedem alicujus, Liv. 42, 15; men id. 44, 44: ab subornato ab se per fallaciam in tabellarii speciem litteras in foro medio accepit. — subortus, us, m., [suborior]: Jremſtaacen el. Dphaaen; — solem ... Ex alio atque alio lumae jactare subortu, Lucr. 5, 304. — subostendo, di, sum, 3, v. a.: viſer underhaanden el. derhos, Tertull. — subp., f. supp. — subr., f. surr.

subsalus, 3: neget ſalt, aqua, Cels.; ∞ herba gustanti, Plin. 21, 103. — subsanno, are, v. a.,

[sanna]: forbaaner med ſpottende Gebærder; forhaaner, ſpetter, Tertull., Hieronym. — suscribendarius, i, m.: underordnet Embedsmænd, som beſørger Underſkrifter, ebl., Cod. Theod.; af — subscribo, psi, plum, 3, v. a.: ſkriver derunder; 1) m. Eftertryk paa Præpoſitionen; A) „alm.“: — status ... subscripsit, m. flgd. Objectſætn., Cic. Cluent. 36; men Suet. Caes. 80, m. flgd. or. direct.; f. egf. Hor. Od. 3, 24, 28, o. Ovid. Met. 9, 563; men quarum (litterarum) exemplum subscripsit, (har aſſkrevet nedenfor), Balb. ap. Cic. Fam. 12, 16; — B) „bef.“: 1) i Retsſproget: under en Anklage (ene el. med Andre), at ſkrive ſit Navn, tilſigede med Anklages Grund; cf. „overf.“: at anklage nogen; — in Popillum subscripsit Gellius, quod etc., Cic. Cluent. 47; men id. Qu. Fr. 3, 3: Gabinium de ambitu reum fecit Sulla, subscribente Memmio, etc.; men Vell. 2, 69: Capito Agrippae subscripsit in Cassium; — men Tac. Agr. 45: quum suspiria nostra subscriberentur, (antegnedes ſom Jorbrødder); — 2) „publiciſt“ om Cenſor: at ſkrive under en Perſons Navn, hvad der hos en ſaadan ſaantest at dable; — vid. Cic. Cluent. 42, 44 o. 45, egf. id. Div. 1, 16; ligel. Quintil. 5, 13, 33: quod censores de ceteris subscripserunt; — c) „civilifiſt“ el. i Jorretmingsſproget: at ſætte ſit Navn (egf. en Slutningsformular el. Hiſſen) under et Document; — ∞ rationibus, testamento, Digest.; egf. ∞ rationes, ibd.; — subscribens numerum puniendorum etc., Suet. Calig. 29; cf. id. Ner. 10; f. egf. id. Tib. 32, under subscriptio; — C) „overf.“: ligesom giver min Stemme dertil, billiger el. bifalder; — ∞ odiis accusationibusque alicujus, Liv. 33, 27; Neve, precor, magni subscribe Caesaris irae, Ovid. Trist. 1, 2, 3; cf. Phaedr. 3, 10; men Colum. 1, 2: si fortuna voto subscriperet; — b) egf. ∞ alicui ali-quid: at indrømme nogen noget, Tertull.; — II) (m. Eftertryk paa Verbet): optegner, noterer; — numerus aratorum quotannis subscribitur, Cic. Verr. 3, 51; ligel. nec tanta sit acturo memoriae fiducia, ut subscribere audita pigeat, Quintil. 12, 8, 8; cf. Suet. Aug. 27: ∞ quaedam etc.

“subscriptio, onis, f.; 1) Underſkrift; A) „alm.“: — in Serapionis subscriptione (statuarum) etc., Cic. Att. 6, 1; — B) „bef.“: 1) i Retsſproget: Underſkrift el. Medunderſkrift under en Klage el. Anklage; — qui subscriptionem sibi postularunt, Cic. Divin. in Caecil. 15; ∞ in crimen, Digest.; — 2) „publiciſt“: Cenſorens ſkriftlige Tilføiſe til nogens Navn af den paatatte Jorſeſte; herom egf. ∞ censoriae; — ne subscriptio censoria non minus calamitatis civibus, quam illa acerbissima proscriptio, possit afferre, Cic. Cluent. 44; cf. ibd. 42; — 3) „civilifiſt“: Underſkrift under et Document el. Retſtykke dels af den Skrivendes Navn, dels af en Slutningsformular el. Hiſſen; — quodcumque imperator per epistolam et subscriptionem statuit, legem esse constat, Digest.; quod litteras publicas sine subscriptione ad se dederant ... tantum modo jussus subscribere remisit, Suet. Tib. 32; — II) Jor-tegnelſe; — ∞ et professio iugerum in agro Leontino etc., Cic. Verr. 3, 47; o. — subscriptor, oris, m.; 1) ſom (ene el. med andre) undertegner en Anklage; — vid. Cic. Divin. in Caecil. 15 o. 16, o. id. Qu. Fr. 3, 4; — II) ſom billiger el. bifalder noget, (eſtercl.); — hujus sententiae legisque fundus et subscriptor etc., Gell. 19, 18; cf. id. 5, 21: subscriptores approbatoresque hujus verbi (plurium); — [subscribo]. — subscriptus, 3, partic. af subscribo.

subscus, udis, f., [sub, eudo]: eiſlags Træklemme (i Form af en dobbelt Svaleſtiert), der holder tvende Breiter ſammen; (for: o. eſtercl. Ord); vid. Fest. p. 306, egf. Vitruv. 4, 10, oftere, o. Cato; — not.: f. pl. subscudes finder egf. Viſormen subscudines, Augustin.

subsecivus, (egf. subsicivus, o. v. Omfætn. subsecivus cf. succisivus), 3, [sub, seco]: hvad der ved Agerfordringer berøstet af. berstaler cf. bliver tilføjet; hof. egf. subst. subseciva, orum, n.: saadanne Vødder cf. Grundstykker; — subseciva, quae divis per veteranos agris superfuert, etc., Suet. Dom. 9; cf. Varr. R. R. 1, 10: in subsidium esse unciam agri, (til Rest); — II) „overf.“ o. „alm.“: hvad der som Viding hører til det Vigtigere cf. til Hovedsagen, som er øvrig cf. tilføjet derfra; — ∞ quaedam tempora (Sitimer cf. Fristid, odel.) incurrunt, quae etc., vid. Cic. Leg. 1, 3; ligel. ∞ temporis aliquid (nogen Del af min Fristid), etc., Plin. Ep. 3, 15; men c. gen.: haec temporum velut subseciva, Quintil. 1, 12, 13; men Cic. Phil. 2, 3: ∞ operis (ved mine Arbejder) perfecisse (me), ut etc.; men Senec. Ep. 53: non est res subseciva (philosophia), ordinaria est; — b) ∞ sollicitudo, (som endnu er tilbage), Appul.

subsecō, cūi, etiam, 1, v. a.: afstærer nedensfra; egf. alm. afstærer cf. bestærer; — ut quemque (manipulum) subsecuerunt (messores), ponunt in terra, Varr.; ∞ herbam, id., legumina, id., radices, Colum.; men ∞ novas frondes...tauro, vid. Ovid. A. A. 1, 299; — ∞ unguis ferro, id.; men ∞ papaveras comas ungue, id. Fast. 4, 138. — subsecutus, 3, partic. af subseco. — subsēsundārius, 3: som kommer cf. følger derefter cf. dermed; — ∞ tempora et subseciva, Gell. epil.

subsellium, i, n., [sella]: en lavere Bænk, (quod non erat plane sella, Varr.); df. I) „alm.“: enhver Bænk til at sidde paa (i Dømmet, cf. i Theatret, cf. i Curiet, cf. i Retten, osv.); — tiente undert. som lectus (cf. Episcopia), Plant. Stich. 5, 4, 21; hof. subsellii inui vir, (som sidder nedest), id.; cf. Suet. Vit. Ter. 2; men Martial. 1, 27: bibis, quantum subsellia quinque, (f. convivae quinque subselliorum); — subsellia i Theatret anføres Plaut. Amph. prol., o. id. Poen. prol.; f. egf. Suet. Aug. 43 o. 44, oftere; — subsellia omkring Talerstolen ommæles Cic. Brut. 84; ligel. subsellia senatus, id. Phil. 5, 7, oftere; — men sedere in subsellis accusatorum, Cic. R. Am. 6; cf. id. Vatin. 13, o. Quintil. 11, 3, 132, oftere; — II) „bef.“ egf. Dømmet: bænken cf. Dømmet: (ligel. oftest in pl.); — accusare ad subsellia, (opp. in concionibus), Cic. Cluent. 34; cf. ibd. 40: rem ab subsellis in rostra deferre; — B) df. „overf.“: Retten; — vid. Cic. d. Or. 1, 8, egf. id. Brut. 84; homo ab subsellis, (som ideligen er tilfæde i Retten), id. Div. in Caecil. 15, hvorom egf. habitare in subsellis, id. d. Or. 1, 62; men id. Fam. 13, 10: versatus in utrisque subsellis, (som Dømmet og som Sagfører), etc.; men ibd. 3, 9: longi subsellii...judicatio et mora, (hvad der fordrer lang Betænkning).

subsentator, oris, m., [sentio]: formet efter Analogien af assentator: en Smigrer; — ∞ subsidii, Plaut. frgm. ap. Fronton. — subsentio, si, 4, v. a.: mærker hos mig selv cf. i Stilhed; — etsi subsensi id quoque, illos ibi esse, etc., Ter. Heaut. 3, 1, 62.

subsequer, adv.: efter hinanden, efter Ordren, Messal. Corvin. d. progen. Aug. 23; af — subsequor, cutus (quantus) sum, 3, v. dep. n. e. a.: umiddelbart at følge derpaa cf. derefter; I) „egentl.“ a) c. acc.; — Age, i tu secundum; Sos. sequor, subsequor te, Plaut. Amph. 2, in.; ∞ signa, Caes. B. G. 4, 26; cf. id. B. C. 1, 83: has (cohortes) subsidiariae ternae subsequebantur; men Ovid. Her. 20, 133: subsequor ancillam; — b) absol., Morare hercle, quum verba facis; subsequere, Plaut. Most. 3, 2, 116; cf. Caes. B. G. 2, 19, oftere, o. Liv. 27, 31; ligel. Ovid. Met. 3, 17: subsequitur, pressoque legit vestigia gressu; men id. Fast. 2, 336: Et praefert cautus subsequiturque manus; — 2) egf. om Tings: egf. Begrebssubjecter, navnli. om Himmellegemerne, Cic. N. D. 2, 20 o. 43; —

men om Haanden og Gesticulationen, vid. id. d. Or. 3, 59: manus...digitis subsequens verba, non exsequens; ligel. ibd.: omnes hos motus subsequi debet gestus; — ligel. om en Rætte (af Skrifter), id. Div. 2, 1; — men om den historiske Sammenhæng, Liv. 8, 36: si ducis consilia favor subsecutus militum foret; cf. Cic. Phil. 13, 10; — endel. om Tilfølgel: subsequenti tempore, Vell., anno, Plin.; — II) „fig.“: at følge nogens Forestillingsmaade cf. Exempel cf. Afsæd; at rette sig derefter; — subsequens Chrysippum, (følgende hans Lære), Cic. Div. 1, 3; te imitari te subsequi student, Plin. Pan. 81; ligel. Cic. Fam. 3, 1: mirifice ipse suo sermone subsecutus est humanitatem litterarum tuarum; cf. Liv. 8, 35; ligel. ∞ voluntatem orationis alicujus, (rette sig derefter), Digest.

subsericus, 3: halv af Silke, vestis, Lamprid. Elag. 26, o. M. — 1. subsero, ere, v. a.: saae cf. planter derefter, Colum. 4, 15, Digest. — 2. subsero, (nd. perf.), sertum, 3, v. a.; (esteref. Ord): stikker cf. anbringer ind derunder; — subsertis manibus exsolvit suam sibi fasciam, Appul.; — men „fig.“: ∞ pauca super aliquo, (tilføje), Ammian. — subsertus, 3, partic. af sergo. — subservio, ire, v. n.; (forcl. Ord); I) „egentl.“: at betjene, at være underdanig; c. dat.; — quae viros subservire sibi postulant, dote fretae, Plaut. Men. 5, 2, 10; — II) „fig.“: at lempe cf. indrette derefter; ligel. c. dat.; — tu ut subservias orationi, utenique opus sit, verbis, vide, Ter. Andr. 4, 3, 20. — *subsessā, ae, f.: fiendigt Baghold, Veget.; cf. Serv. ad Virg. Aen. 11, 265; o. — subsessor, oris, m.: som duffer ned for at lure, som ligger paa Lur, en Lurer; — vid. Serv. l. c.; men subsessores cum venabulis etc., Petron. Sat. 40, 1; — II) „fig.“: ∞ matrimonii alieni, Val. Max. 2, 1, 5; ∞ et adulteri, Arnob.; — [subsidio].

subseivus, 3, f. und. subseivus. — subsidia, ae, f., [subsidio]: at sætte sig, at synke til Bunden; df. „concret.“: Bundfald; — quae ex aquarum subsidientia etc., Vitruv. 8, 3. — subsidio, ere, f. und. subsidio. — *subsidiālis, e, (fild. Biform af fild.): hørende til Reserven, acies, Ammian., manus, id.; — subsidiārii, 3: hørende til Reserven, cohortes, Caes. B. C. 1, 83, Liv. 9, 27, o. Tac. Ann. 1, 63, acies, auct. B. Afr. 59; ∞ naves, Hirt. B. Al. 14; — b) df. subst. subsidiārii, orum, m.: Reservertropperne, Reserven, Liv. 5, 38, o. id. 6, 8, oftere; — II) „overf.“ fra Krigsproget: som havet i Reserve cf. til Redmiddel, palnes, Colum.; men ∞ actio, (Søgsmaal til Oprøisning), Digest., Cod. Just.; o. — subsidiōr, ari, v. dep. n.: at tiene til Reserve; — perterriti...etiam qui longius subsidiari consueverant, Hirt. B. G. 8, 13; — [af fild.].

subsidium, i, n., [subsideo]; I) oprel.: de i trede Slagorden (cf. bag principes) som Reserve staaende Tropper, Reservesinen cf. Triarierne; — vid. Fest. p. 306, egf. Varr. L. L. 5, 16, hvor: quod hii subsidebant, ab eo subsidium dictum; — hos Liv. sedo, in pl.; vid. id. 1, 48, oftere; — II) df. „alm.“: Reserve, Dieptrupper; egf. „abstract.“: Krigsbielp, Undsætning, Forstærkning; — neque ullum esse subsidium, quod submitti posset, etc., Caes. B. G. 2, 25; cf. ibd. 22; men Sall. Catil. 59: post eas (cohortes) ceterum exercitum in subsidii locat; — quum alius alii subsidium ferrent, Caes. B. G. 2, 26; cf. ibd. 7; ligel. missi in subsidium equites, Tac. Ann. 12, 55; men proficisci (marsfære) cum exercitu provinciae Galliae subsidio, Cic. Phil. 5, 17; men Tac. Ann. 1, 5: commune in Germanos Gallosque subsidium octo legionis etc.; — II) ofte egf. „overf.“ fra Krigsproget: Tilhold cf. Tilflugt, Bielp cf. Bistand cf. Beskyttelse; a) in sing.; — vid. Cic. d. Or. 1, 45; ligel. ibd. 60: subsidium bellissimum esse senectuti otium;

figel. id. Att. 12, 3: ut illud subsidium (i. e. bibliothecam) senectuti parem; men id. Quint. 1: quo minus ingenio possum, subsidio mihi diligentiam comparavi; cf. id. Cluent. 1; — fidissimum annonae subsidium, Liv. 27, 5; Maroboduus ... non aliud subsidium, quam misericordia Caesaris, Tac. Ann. 2, 63; — b) in pl.: — ∞ industriae etc., Cic. Catil. 2, 5; qui nulla sibi subsidia ad omnes vitae status paraverunt, id. Fam. 9, 6; cf. id. Manil. 12; men Suet. Calig. 12: deserta desolataque reliquis subsidiis aula; cf. Tac. Ann. 4, 67.

sub.sido, sēdi, sessum, 3, (af Bisformen subsideo cr subsidens, Ammian. 28, 4, inc.; f. ogsf. nederf., Quintil. 2, 1, 3), v. n. o. a.; 1) neutr.: at sætte sig el. nedsæde sig paa et Sted, at synke el. dale; A) „egenl.“; 1) „alm.“; — Agite nunc, subsidite omnes, quasi triarii, Plant. fragm. ap. Varr. e. Fest.; saaf. i Krigs sproget: subsidunt adversus emissa tela ab hoste, Liv. 28, 2; men ibd. 1, 14: ∞ in insidiis etc.; men Poplite subsidens, Virg. Aen. 12, 492; cf. Liv. 44, 5: subsidentes clunibus (elephanti); cf. Ovid. Met. 9, 297: subsidit in illa Ante fores ara, (sætte sig el. fad derpaa); — b) ofte ogsf. om Ting; — ∞ valles, Ovid. Met. 1, 43; cf. Lucr. 5, 491: neque enim poterant subsidere saxa; — navnlf. ogsf. om Vandfald hos fluda; vid. Senec. Ep. 108, e. Plin. 28, 19; men Hirt. B. Al. 5: ∞ aqua, (sætter sig, bliver fladt); men „poet.“: ∞ undae, (lægger sig el. stille), Virg.; hvsf. „overf.“: ∞ venti, Propert., Ovid.; — ligel. „poet.“: galeaque ima subsidit Aeestes, (hans Led blev nederf.), Virg. Aen. 5, 498; men Ovid. Met. 10, 284: subsidit digitis (ebur: gav efter el. blev blødt el. ligesom færdig sig under Jangrene); — ligel. „poet.“: at synke, at gaac filgrunde; multae per mare pessum Subsedere suis pariter cum civibus urbes, Lucr. 6, 588; cf. Lucan. 1, 646; ogsf. er at hidsere Liv. epit. 112: dom etc., in Nilo navicula subsidit (sæn); — 2) „bef.“; a) at sætte sig saft el. nedsæde sig, at blive siddende, at forblive; — itaque subsedi in ipsa via, dum etc., Cic. Att. 5, 16; cf. id. Fam. 6, 8: in Sicilia subsidias, an etc.; f. ogsf. Caes. B. G. 6, 36; men Nuceriae subdisse, (have bosat sig der), Suet. Vitell. 1; cf. id. Vesp. 1; men Virg. Aen. 12, 836: commixti corpore tantum (førendet til eet Folk med Landets ædre Indvaanere), subsidunt Teucri (stille de bosatte sig); men Quintil. 2, 1, 3: ut aetas (illa) ... in schola minore subsidat, (bliver siddende der; al. subsidat m. f. Vem.; vid. ab. in.); — b) bliver siddende el. liggende for at befale el. overfalde; vid. Cic. Mil. 19; — c) „poet.“ o. fikt. om Hænen under Hæringen; vid. Lucr. 4, 1194, p. Hor. Epod. 16, 31; — B) „fig.“: at lægge sig, at aftage el. opføre; — ∞ impetum dicendi etc., Quintil. 3, 8, 60; ligel. om Stemmen, id. 11, 3, 24; men Senec. Ep. 94: ubi etc., vitia subsidunt, quorum etc.; cf. ibd. 13; — H) act.: befaler for at overfalde; — devictam Asiam (i. e. Agamemnonem victorem Asiae) subsidit adulter, Virg. Aen. 11, 268; ∞ leonem, Sil.; ∞ homines copiosos, Ammian.; men ∞ regnum, Lucan. 5, 226, (al. regno), inc. — subsiduus, 3, [subsideo]: som fynter til bunds; — ∞ fraces, Gratian. Cynege. 474.

subsignanus, 3, [signum]: som befinder sig el. som er under Standaarderne el. Jænerne; — ∞ miles (collect.), o. ∞ milites, (rimel. etflags Forskrifnings tropper el. flyvende Colonne); vid. Tac. Hist. 1, 70, o. ibd. 4, 33. — subsignatio, onis, f.: Underkrift, Paategning; — subsignatum dicitur, quod ab aliquo subscriptum est; nam veteres subsignationis verbo pro subscriptione uti solebant, Digest.; — df. „overf.“: Forskrift el. Løfte; ∞ poenitentiae, Tertull.; af — sub.signo, avi, atum, 1, v. a.: skriver el. tegner el. anfører derunder; — ∞ traditas notas Catonis verbis,

Plin. 18, 7; cf. ibd. 61; f. ogsf. und. frgd.; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) at indføre el. indføre i de offentlige Register; — subsignari apud aerarium, apud censorem (praedia alicujus) etc., vid. Cic. Flacc. 32; — 2) panisfætter ved en kristlig Paategning, Cod. Just.; — B) df. „ment.“: borger el. siger god derfor, d. e. forfætter paa det Bestemte; — vid. Plin. Ep. 3, 1, o. id. ibd. 10, 3.

sub.silio, ūi o. ūi, 4, v. n., [salio]: springer op el. i Seiret; (ofteft „poet.“); — non subsilis ac plaudis? Varr. ap. Non.; — men comit: Pessuli ... subsilite, obsecro, Plaut. Cure. 1, 2, 60; men Propert. 4, 8, 46, om de færdede Tærringer: Semper damnosi subsiluisse canes; men om en Jæstue, Lucr. 2, 191; — men Senec. Ep. 13, „alleg.“: saepe fortuna supra te fuit; tamen ... subsiluisti, etc. — subsimilis, e: som har etflags Lighed dermed, e. dat., Cels.; — ogsf. absol., ∞ aliquid, Digest. — subsimus, 3: med en noget opadsvigt Ræst; — ∞ boves, Varro. — subsipio, ēre, v. n., [sapio]; df. om Ting: (subsipit), quod non plane sapit, (hvad der ifte har synberlig Smag), Varr. L. L. 5, 28.

sub.sisto, stiti, v. n. o. a.; 1) neutr.: at stille sig hen paa et Sted, at staa stille, at blive staaende; A) „egenl.“; 1) „alm.“; — ∞ in itinere, Caes., in locis campestribus, id.; men Quintil. prooem. „alleg.“: ∞ circa ima, (opp. ad summa niti); ∞ audacius (at holde Stand), Caes. B. G. 1, 15; cf. Virg. Aen. 12, 492; men oculatus subsistebat (stillede sig paa forborgent Sted), si etc., Liv. 22, 12; — b) ogsf. om Ting: at staa se i sin Bevægelse; saaf. om Tiberfloden, Virg. Aen. 8, 87: tacita refluens ita substitit unda (Tibris) ... ut etc.; cf. Plin. Pan. 30; ligel. ∞ lacrimae, Quintil.; cf. Plin. 27, 47; — B) „bef.“; a) at blive staaende el. at forblive el. at opholde sig paa et Sted; — (locus) ubi nationum subsisterent legati, qui etc., Varr. L. L. 5, 32; cf. Plin. Ep. 4, 1, o. id. ibd. 6, 16; ligel. ut domi subsisteret, (stude blive hjemme), Vell. 2, 57; — b) at holde Stand el. at bestaa derimod; — nisi suffulcis firmiter, non potes subsistere, etc., Plaut. Epid. 1, 1, 78; Nec clipeo juvenis subsistere ... valet, (staa imod dermed), Virg. Aen. 9, 806; — men Liv. 27, 7, e. dat.: vix Hannibali atque ejus armis subsistentem (Italiam) etc.; — c) absol. ogsf. om Ting: at holde, vdl.; — quod neque ancorae fusesque subsisterent, neque etc., Caes. B. G. 5, 10; — B) „overf.“; 1) „alm.“; a) at staa stille, at holde inde, at standse, navnlf. om Taleren, Quintil. 4, 5, 20; men id. 8, 5, 27: subsistit enim omnis sententia, (danner etflags Opførelse); men ∞ intra priorem paupertatem, (nedsæt med sin ferrige Armod), vid. Tac. Ann. 12, 53; — men in servo (procuratore) subsistimus, (have vi Betænkelsigheder), Digest.; — b) om Begreber el. Tilstande, vdl.: at standse el. opføre; — substituit ut clamor etc., Ovid. Met. 1, 207; cf. id. Her. 15, 196: dolor artibus obstat, Ingeniumque meis substitit omne malis; — 2) „bef.“; a) at modstaa, at holde ud, el. være (noget) voren, e. dat.; — non si etc., subsistere sumptui possem, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 10; ∞ tantis periculis, Claudian., liti, Digest.; — b) i Steds sproget absol.; — sententia adversus te lata subsistit, (bliver i Kraft, vedbliver at være gældende), Cod. Just.; — c) hos Appul. heder ogsf. ∞ aerumnis alicujus, (at somme negens Vælsker til Sielf, at formide dem); — II) act.: holder Stand derimod, modstaaer el. opholder; — praepotentem armis Romanum nec acies subsistere ullae ... nec urbes poterant, Liv. 9, 31; ligel. id. 1, 4: jam non feras tantum subsistere, sed etc. — subsistus, 3: som ligger el. er liggende derunder, Appul.

sub.solanus, 3: liggende imod Østen, østlig; — ∞ montes, Plin.; — b) ogsf. subst., subsolanus,

i, m., (sc. ventus): *Winden*, Senec., Plin.; ogf. in pl., Cels. — *subsono*, are, v. a.: giver hemsigmeligheden af forstaaet, m. flg. Relativsætning, Sisen. ap. Charis. — *subsortio*, titus sum, 4, v. depon. a.; i *Reisssproget*: vælger ved Lodkastning i nogenes Sted, iudicem, (en anden Dommer istædt for den af Parterne foreslåede); vid. Cic. Cluent. 34 o. 35, o. id. Verr. act. 1, 10; df. — *subsortitio*, onis, f., iudicium, (det ovennævnte Bælg ved Lodkastning af nye Dommere), Cic. Cluent. 33, o. id. Verr. 1, 61; — men Suet. Caes. 41, er *subsortitio*: Bælg ved Lodkastning el. alm. Bælg af de Børgere, som i de Afvædes Sted skulle erholde Korn af det Offentlige. — *subspargo*, ere, v. a.: udstroer hemsigmeligheden; — df. „fig.“: *semina versutis haereticorum*, Tertull.

substantia, ae, f., [substo]: det Bæstentlige el. Bæstaaende, Bæsen el. Substant; — *~* (hominis: nogenes Personlighed), Quintil. 7, 2, 5; *verba ipsa sine rerum substantia*, id. 2, 21, 1; *haue ejus* (i. e. rhetorices) *substantiae maxime conuenit: rhetorice esse bene dicendi scientiam*, id. 2, 15, 34; aut de substantia quaestionem esse, aut de qualitate, id.; men Senec. Ep. 58: *substantiam non habere*, (istte at være til); — men Quintil. 6 proem.: *quos ingenii igniculos, quam substantiam placidae et altae mentis ostenderit*; — *earum rerum pretium non in substantia, sed in arte positum*, Digest.; — *~ facultatum*, Tac. Or., *paternorum honorum*, Aur. Vict., *rei familiaris*, Paul. Sent., (Jormue el. Mæter).

substantialis, e, [substantia]: hørende til Bæsenet, bæstentlig, (estrel. Drb); — *~ differentia*, Tertull.; — df. „overf.“: *sefstandig*; — *~ potestates*, (Manderne), Ammian.; df. — *substantiāliter*, adv.: bæstentlig, Tertull. — *substantiāla*, ae, f., demin. af *substantia*: *iden Jormue*; — *~ palterna* et *materna*, Hieronym. — *substantiālis*, e: *sefstandig*, forma, Tertull.; af — *substantivus*, 3, [substantia]: *sefstandig*, res, Tertull.; — II) df. i d. sild. gramm. Sprog: *~ verbum*, d. e. Verbet sum, (som Overførsels af *ἡναι ἀπαρχίζον*), Priscian.

substerno, strāvi, strātum, 3, v. a.; I) „egenl.“: A) „alm.“: *frøer el. bræder el. lægger derunder*; — *ulvam ... substernito ovibus*, Cato; cf. Plin. 20, 56; — ofte ogf. ud. dat.; *~ verbenas*, Ter. Andr. 4, 3, 12; cf. Ovid. Met. 15, 398; *~ semina hordei*, Colum., *fucum marinum*, Plin.; — *partic. substratus* alieu, (udstrakt el. liggende derunder), vid. Liv. 22, 51; men absol.: *pelage (nomin. pl.) late substrata*, (vide udbredte el. udstrakte Hav), Lucr. 6, 20; — ogf. absol.: *male substravisse pecori colonum*, Plin. 18, 53; — men in pass. impers.: *pecori et bubus diligenter substernatur*, Cato; — B) „bef.“: *beslør el. tildekker*; — *~ solum paleis*, Varro; *gallinae nidos ... quam possunt molissime substernunt*, Cic. N. D. 2, 52; *~ fundamenta calcatis carbonibus* (abl.), Plin.; *~ lectum veste stragula*, Appul.; — II) „fig.“: *lægger derunder*, *underordner*, *hængiver dertil*, *giver til Pris* derfor; — *tum denique (deus) omne, quod erat concretum atque corporeum, substernebat animo*, Cic. Univ. 8; men id. d. Rep. 1, 4: *totam rem publicam substravit libidini suae*; cf. Suet. Aug. 68; men Lucr. 2, 22, „poet.“ ogf. ud. dat.: *Delicias quoque uti multas substernere possint* (se. sibi: for at blive frøer derover).

substillus, 3, [stillo]; (for: o. estrel. Drb): *dryppende*, som falder dråbevis; — *~ lotium*, (d. e. Stranguri), Cato; — b) df. subst. *substillum*, i, n.: *Smaaregn*, Fest. p. 306, Tertull. — *substitūo*, ūi, ūtum, 3, v. a., [statuo]; I) *fætter el. stiller el. lægger derunder* el. bagved noget; A) „egenl.“: — *~ lapides plantae*, Pallad.; *~ armaturas leves post elephantos*, auct. B. Afr. 59; — B) „fig.“: *under-*

lægger; — *substituerat animo speciem quoque corporis amplam et magnificam*, (havde foreslået sig hans Gestalt saaledes), Liv. 23, 35; men *~ aliquem crimini*, Plin. Ep. 6, 31; *~ aliquem arbitrio*, Digest.; — II) *fætter istædt derfor*, *substituerer*; A) „alm.“: — *~ et supponere cives Romanos in locum eorum, quos etc.*, Cic. Verr. 5, 28; men Suet. Tib. 4: *~ pontificem in locum alienjus*; cf. Nep. Alcib. 7; — *nunc pro te Verrem alterum substituit civitati*, Cic. Verr. 3, 69; cf. Liv. 38, 42; men *~ philosophiam nobis pro rei publicae procuratore*, Cic. Div. 2, 2; — *~ sibi aliquem*, (sætte el. udnævne i sit Sted), Vell. 2, 58; cf. Liv. 29, 1: *ita trecentis Siculis Romani equites substituit*; — ogf. om Ting og om Begreber; — *~ alia semina demortuis*, Colum.; *~ fortunam culpae*, Quintil.; — *quas (personas) ipsi substitutus etc.*, id. 3, 8, 51; cf. Suet. Ner. 15; — B) „bef.“ i *Reisssproget*: *~ aliquem heredem (alicui)*: *indsætte til anden el. subsidiar Arving* (efter nogen); — *heredes institui primo gradu, substituti secundo vel tertio*, Digest.; men Suet. Tib. 76: *eo testamento heredes aequis partibus reliquit ... nepotes, substitutique invicem*; cf. id. Galb. 9, ogf. Quintil. 6, 7, 9, o. 21; df. — *substitutio*, onis, f.: *Sæten el. at sætte istædt for en anden*, *Substitucering*, Arnob.; — ogf. i *Reisssproget*: *Substitucelle til anden el. subsidiar Arving*, Digest. — *substitutivus*, 3: *betinget*, *propositio*, Appul.; af — *substitutus*, 3, *partic. af substituo*.

substo, are, v. n.: *at være derunder el. derved el. tilføde*, (nævn. i *Lægsproget*); — *pure substantive*, Cels.; *nullo dolore substantive*, id.; — II) *staar imod el. holder Stand*, *subsisto*; — *metuo, ut subsitet hospes*, Ter. Andr. 3, 4, 11. — *substomāchans*, tis, *partic.*, [stomachor]: *noget ærgerlig*, Augustin.

substramen, inis, n., [substerno]: *Stroelse*; — *~ molle e palea aliave aliqua re*, Varro. — *substramentum*, i, n.: = *frgd.*, Cato, inc. — 1. *substrātus*, 3, *partic. af substerno*. — 2. *substrātus*, us, m., [substerno]: *Stroen el. Læggen derunder*; men *alene in abl. sing.*; vid. Plin. 18, 72, *ostere*. — *substrepens*, tis, *partic.*, [strepo]: *som alene svagt lader høre el. lyde*; — *substrepens verba*, Appul.

substrictus, 3, *partic. o. adj. af substringo*. — *substridens*, tis, *partic.*, [strido]: *sidt el. noget flurence*, Ammian. — *substringo*, ūvi, ctum, 3, v. a.: *binder derunder el. underbinder el. opbinder*; — *~ crinem nodo*, Tac. Germ. 38; *~ caput equi loro*, Nep. Eum. 10; *~ carnem* (en Gæderts) *fascia*, Suet. Galb. 21; — II) df. „fig.“: *sammenstrækker el. indstrækker*; men m. Lucr. Hor. Sat. 2, 5, 95: *~ aurem*, (spidse Øret, lytte opmærksomt); *~ lacrimas*, (standse dem), Marc. Empir.; — b) ogf. „ment.“, Quintil. 10, 5, 1: *omissa supplere, effusa substringere* (indstrække); men *~ bilem* (tanke el. tvinge), Juvenal. 6, 433; — III) df. *partic. substrictus*, 3, ogf. *sem adj.*: *sammenstræket*; df. *suav el. suap el. trang*, edl.; — *~ ilia*, Ovid. Met. 3, 216; — *~ crura*, ibd. 11, 752; *~ et breves tunicae*, Gell.; — *compar.*, *~ venter tauro etc.*, Colum. 6, 20.

substructio, onis, f., [substruo]: *ligesom Underbygning*, d. e. den massive Grundvold til en fløire Bygning; — *ostet in pl.*; vid. Caes. B. C. 2, 25, o. Cic. Mil. 20; *ligel. ibd. 31: substructionum insanæ moles etc.*; — men in sing.: *substructionem super Aquinacium in Capitolio etc.*, Liv. 38, 28. — *substructum*, i, n.: = *substructio*, Vitruv. 8, 6; af — *substructus*, 3, *partic. af flgd.* — *substrūo*, xi, ctum, 3, v. a.: *bygger derunder el. fra Grunder*; — *~ intervalla montium ad libramenta*, Vitruv.; *locus substructus, ubi nationum subsisterent legati*,

qui ad senatum essent missi, Varr. L. L. 5, 32; Capitolium saxo quadrato substructum, Liv. 6, 4; — men „cemiss“ everf.: ∞ fundamentum liberorum, Plaut. Most. 1, 2, 40; — men absol.: substruendo iter facere, Digest.; — b) vias ... extra urbem glareas substruendas (locare, em Censuræ: sicutere terreæ Brestagging), Liv. 41, 24.

*subsultim, adv.: springende, heppende; — ut in extremis spatiis subsultim decurreret, Suet. Aug. 63; c. — subsulto, are, v. intens. n.: springer ef. hepper i Veiret, navnlf. af Glæde ef. Overgivenhed; — vid. Plaut. Casin. 2, 7, 10; men id. Capt. 3, 4, 104: Tu subsultas; ego miser vix asto præ fortitudine; — II) „fig.“ egf. em Herætraget; — ne sermo subsultet imparibus spatiis ac sonis, Quintil. 11, 3, 43; cf. id. 9, 4, 42: necesse est, compositio, multis clausulis concisa, subsultet; — [af subsilio].

sub.s.u.m. (ut. perf.), subesse, v. n.: at være derunder ef. nedenfor ef. bagved ef. derhæd, odf.; — ubi in suo quisque est gradu firmiter collocatus, et non subest, quo præcipit et decidat, Cic. d. Rep. 1, 45; df. „pect.“ c. dat., vid. Lucr. 3, 886, Virg. Ge. 3, 388, Hor. Ep. 1, 1, 96, c. id. Od. 4, 5, 40; — fremdeles em Localforhædte: quod mons suberat, circiter M. passuum (i en Rarhed af omkring 1000 Etrid), Caes. B. G. 1, 25; cf. id. B. C. 1, 65 o. 79; figlf. ∞ planities, Liv. 27, 18; men c. dat.: Tempia mari subsunt, etc., Ovid. Met. 11, 359; cf. Plane. ap. Cic. Fam. 10, 21; — b) egf. em et Tidspunkt: at være nær, at næppe fig.; — etsi ... vox jam suberat, Caes.; quod hiems jam suberat, id.; cf. Cic. Mil. 16; — II) „everf.“: em en Mærsk, osv.; — non temere famam nasci solere, quin subsit aliquid, auct. ad Her. 2, 8; cf. Cic. R. Am. 10; men id. Off. 1, 12: quum etc., causas omnino subesse tamen oportet easdem, quas etc.; — egf. c. dat.; si his vitis ratio non subesset, id. N. D. 3, 28; men id. Att. 3, 25: si ulla spes salutis nostrae subesset; — egf. at indbefatted ef. stime fig derunder, vid. Quintil. 3, 5, 9; figlf. Tibull. 1, 9, 18: Saepæ solent auro multa subesse mala; men Ovid. A. A. 1, 397: si etc., Notitiæ suberit semper amica tuæ, (du skal da altid hente hendes Jærd).

sub.surdus, 3: næsten döv; df. „everf.“: ∞ vox: neget utværlig, Quintil. 11, 3, 32, in. — subsultus, 3, partic., [suo]: som er syet ef. udhvet nedenil; — ∞ vestis (med Garnitur ef. Bræmme), Hor. Sat. 12, 29.

sub.tabidus, 3: neget henskændende ef. beangstet, Ammian. 21, 6. — sub.tacitus, 3: neget taus ef. stille, Prudent.; — subtegmen, inis, f. und. subtemen. — sub.tēgo, xi, 3, v. a.: bedækker nedenil ef. nedenfra, Ammian. 19, 7. — sub.tēgū.lānēus, 3, [tegula]: som befinder sig under Tag; — ∞ pavimenta, Plin. 26, 61.

sub.tēmen, (egf. subtegmen), inis, n., [ctr. af inus. subtemen, af sub o. texto; cf. mala af maxilla, etc.]: bræd der bliver indvævet ef. indvirket deri; færv. Jilat i Bæren, (opp. stamen): saaf. Ovid. Met. 6, 56: Inseritur medium radiis subtemen acutis, etc.; cf. Virg. Aen. 3, 483, Plin. 11, 28, o. A.; — II) df. „meton.“ (ef. sem pars pro toto): det Bæved ef. Spundne, Bæv ef. Spind ef. Garn, (ofteft „pect.“); — ∞ nere, Plaut., Ter.; ∞ Tyrium, Tibull., croceum, Val. Fl.; — B) navnlf. egf. „pect.“: Parcernes ef. Etæbñens Træad; vid. Hor. Epod. 13, 15; figlf. Catull. 64, 328: Currite, ducentes subtemina, currite, fusi! — sub.tendo, (di), tum, 3, v. a. o. n.; I) act.: spænder derunder, bespænder; — ∞ lectos loris, Cato; — II) neutr.: at udstrække sig derunder; — linea subtendens, (sem præfter sig under en anden Linie), Frontin. — sub.tēnēo, ēre, v. a.: holder derunder, hof. Cat. R. 25, (Schneid): subtento, ctr. f. subteneto. — sub.tentus, 3, partic. af subtendo. — sub.tēnūis,

e: neget tynd ef. temmelig tynd; — ∞ setae (ju-barum), Varr. R. R. 2, 7.

subter, adv. o. præpos., [af sub, sigesem inter af in.]; I) som adv.: nedenunder, nedenfor, nedenil; — quæ supra, et subter, etc., Cic. d. Or. 3, 5; men suptr superaque, id. (poëta) N. D. 2, 42; cf. Lucr. 6, 537: subter item ut supra etc.; men id. 6, 915: subter adhaerens (annulus); cf. Cic. d. Rep. 6, 17: deinde subter mediam fere regionem sol obtinet; — II) som præpos. c. acc. ef. abl.: under, nedenfor, nedenil; egf. nær dertil; a) c. acc.; — iram in pectore, cupiditatem subter præcordia locavit, Cic. Tusc. 1, 10; umbrosi subter pineta Galesi, Propert. 2, 25, 67; cf. Virg. Aen. 8, 366; men Ovid. Met. 5, 502: subterque imas ablata cavernas, Hic caput attollo; cf. Liv. 8, 9: manu subter togam ad mentum exserta; men id. 31, 20: equo citato subter murum ... advehitur (nær dertil); — b) c. abl.; — virtus omnia ... subter se habet, Cic. Tusc. 5, 1; Rhoeeto subter litore, Catull. 65, 7; cf. Virg. Aen. 9, 514; — III) i Sammenfætninger betegner subter (ligesom sub); A) „egenl.“: derunder; (subterfugio); — B) „overf.“: hemmeligen; (subterfugio); — not.: egf. er det underd. uvist, em ifte subter er som adverb. at skrive afslit fra d. flæg. Ord.

subter.tractus, 3, partic., [ago]: som drives (ef. været) derunder, radices, Cels. — subter.ānhēlo, are, v. n.: at stonne derunder, Stat. — subter.cavātus, 3: nedenil udhulet, Solin. — subter.cūtānēus, 3, [cutis]: som befinder sig under huden; — ∞ morbus: Væterset, Aur. Vict. epit. 14; figlf. ∞ humor, Veget. — subter.dūco, xi, 3, v. a.: hemmeligen at unddrage; (forcl. Ord); — ∞ se: at unddrage sig, at lisse sig bort, Plaut. Mil. gl. 2, 3, 72; men id. Asin. 2, 2, 12: si huic occasione tempus sese subduxerit, (er gaet forbi, er forløbet).

subter.flūo, ēre, v. n. o. a.: at flyde derunder; — annis ex lacu sub montes desertos subterfluens, Vitruv.; cf. Plin. 8, 76; — b) flid. egf. „everf.“ c. acc.; — ita eos felicitas ingrata subterfluit, ut etc., Eumen. Paneg. Const. 15. — subter.fūgio, fūgi, 3, v. n. o. a.: hemmeligen at undflye ef. løbe bort ef. slippe derfra, odf.; I) neutr.; — subterfugisse sic mihi hodie Chrysalum! Plaut. Bacch. 4, 6, in.; men qui (servus) recedit, hoc est, qui subterfugit, etc., Digest.; — II) oftere in act.: at undflye, at redde sig derfra; — ∞ mare, Plaut. Merc. 1, 2, 83; ∞ vim eriminum (om den Anklagede), Cic. Verr. act. 1, 3; men ibd. 4, em Skidbarheder: ∞ imprudentiam avarissimi hominis, (blive ubemærket deraf); ∞ militiam, (unddrage sig derfra), id. Off. 3, 26; men ∞ tempestatem Punici belli, (blive reddet derfra), Liv. 31, 10. — subter.fundo, are, v. a.: at begrunde ef. grundlægge derpaa ef. derunder; — quum terra subterfundaretur, Lactant.

subterior, us, gen. oris, compar. adj. af adv. subter; (flid. Ord f. d. færv. inferior): som befunder sig nedenfor ef. derunder; — per subteriora (igienem de nedre Dele), Aem. Mac. — subter.jacēo, ēre, v. n.: at ligge derunder, Alcin. — subter.jācio, ēre, v. a.: fæster ef. lægger derunder, Pallad. — subter.lābor, labi, 3, v. depon. n.: at glide ef. flyde hen derunder, (c. acc. præpos.), Virg. Ecl. 10, 4, o. id. Ge. 2, 157; men Liv. 30, 25: neque rostro ferire celeritate præterlabentem (navem) poterant, neque etc. — subter.lino, ēre, v. a.: bestryger nedenunder; — ∞ plantas aegri, Plin. 28, 23. — subter.luo, ēre, v. a.: at bespile nedenil, at flyde derunder, Claudian.; df. — subter.lūvio, onis, f.: Bespyllen ef. at bespile nedenil, Claud. Mam.

subter.mēo, are, v. n.: at gaac derunder, Claudian. — subter.nātans, tis, partic., [nato]: svømmende derunder, Solin. — subternus, 3,

[subter]: som befinder sig derunder; (sild. o. eftercl. f. infernus); — ∞ antra, Prudent.; ∞ nox, id. — sub.têro, trivi, tritum, 3, v. a.: nedentil at afstøde el. afstige; — boves ne pedes subterant, Cato; ligel. ∞ pedes et ungulas, Colum.; — men ∞ sextarium salis (stede el. knuse), id., Plin. — subter.pen.dens, tis, partic., [pendeo]: hængende derunder, nebhængende; — ∞ mala, Tertull.

*subterrâneus, 3: underjertigt; — paucos specus ... et eos quidem subterraneos etc., Cic. Att. 15, 26; ∞ structura, Plin.; ∞ regna, Juvenal.; men cuniculo el. subterraneis dolis etc., Flor. 1, 12; — b) ogs. subst., subterraneum, i, n.: underjertigt Dule, Appul.; — subterrênus, 3, sild. Biform af frgd.; — ∞ plagae orbis, Appul.; o. — subterreus, 3: = frgd.; ∞ divi, Arnob.; — [sub, terra]: — subter.tênũo, are, v. a.: slider tynd nedentil el. indentil; — Anulus in digito subterratur habendo, Lucr. 1, 313. — sub.tertius, 3, Græernes ἐπὶ τριτος: som er en Trediedel mindre, (alts. forholde 3 til 4); — ∞ numerus, Capella. — subter.vacans, tis, partic., [vaco]: nedentil tom, locus, Senec. Qu. N. 6, 25. — subter.volo, are, v. n.: flyder derunder; "poet." c. acc. praepons.; — vasto subtervolat astra tumultu (fragor), Stat. Theb. 3, 669.

sub.texo, xui, xtum, 3, v. a.; cypsel.: bærer derunder el. dertil; df. sædv. sætter el. foier dertil; 1) "egenl.": — Appositam nigrae lunam subtexit alutae, (i. e. senator factus est), Juvenal. 7, 192; — b) oftere: ligesom drager derfer; — ∞ nubes patrio capiti (i. e. soli, om Circe), Ovid. Met. 14, 368; nox subtexta polo, Lucan.; — ogs. m. den beæffede Gienstand som Object; Corpore concreto subtexunt nubila coelum, Lucr. 3, 467; cf. Virg. Aen. 3, 582; ligel. ∞ diem atra nube, Senec. Phoen.; ∞ aethera ferro, Lucan.; — II) "fig.": foier el. lægger dertil (som fortællende, ovl.); — his subtexitur argumentum, Quintil. 4, 2, 13; subtextit deinde fabulae, m. fige. Objectsfættning, Liv. 37, 48; ligel. m. fige. Relativsfættning, Suet. Aug. 94: non ab re fuerit subtexere, quae etc.; cf. Vell. 1, 14; men Colum. 11, 1: ut olitoris curam subtexerem villici officiis; — b) sammenfoier, udarbejder, forfærdiger, carmina, Tibull. 4, 1, 21; ∞ originem familiarum, Nep. Att. 18. — subtextus, 3, partic. af frgd.

subtililôquentia, ae, f.: fin el. fridsfæindig Tale, Tertull.; af — subtililôquas, 3, [subtilis, loquor]: som fører en fin el. slegen Tale, id. — subtilis, e, [sub, tela]; alts. cypsel. med fin Bæd, ovl.; df. A) "alm.": fin el. tynd i sit Slags; 1) "egenl.": — ventus subtili corpore tenuis, Lucr. 4, 902; cf. id. 4, 86: Quae vulgo volitant subtili praedita filo; f. ogs. Catull. 54, 3; ∞ acies gladii, Senec. Ep.; ∞ farina, Plin.; ∞ mitra, Catull. 64, 63; ∞ ignis, Lucr.; cf. id. 4, 121: ∞ et minuta primordia rerum; — compar., ∞ arundo, Plin.; ∞ semen raporum, id.; superl., ∞ sacus et dulcissimus (mel), id. 11, 4; — B) "bef.": o. "poet." om Smagens Sæds; — ∞ palatum, Hor. Sat. 2, 8, 38; ligel. subtilior gula, Colum.; — II) "fig.": fin, noiaagtig, accurat, ovl.; A) "alm.": — sollers subtilisque descriptio partium, etc., Cic. N. D. 2, 17; ligel. ∞ definitio, (opp. vulgaris opinio), id. d. Or. 1, 23; ligel. ∞ observatio, Plin., sententia, quaestio, argumentatio, id.; — ∞ epistola, Cic. Att. 3, 14; superl., ∞ curatio, Cels.; ∞ inventum, Plin.; — B) "bef.": ogs.; 1) om den æsthetiske Smag el. Sæds el. Dommekraft, (el. med Hensyn derpaa): fin, rigtig, træffende; — ad illud sincerum et subtile iudicium etc., Cic. Fam. 15, 6; cf. Hor. Ep. 2, 1, 212; — dog ogs. om Personer: med fin Smag, smagfuld; vid. Hor. Sat. 2, 7, 101, o. Plin. Ep. 4, 14; — 2) i Rhetoriken, el. om Jorcedraget

og om den Jorcedragende: fin el. noiaagtig; navn. som oisender al Hensynfættning; — subtile (genus dicendi) in probando, (opp. modicum in delectando, vehemens in flectendo), Cic. Orat. 21; cf. ibd. 5 o. 23, ogs. id. d. Or. 2, 23; men Quintil. 12, 10, 58, absol., subtile, quod ἰσχυρὸν vacante; men Cic. Fin. 3, 1: Stoicorum non ignoras, quam sit subtile, vel spinosum potius dicendi genus; — men om den Jorcedragende: ∞ disputator, (fin el. skarpsindig Dialektiker); vid. Cic. Off. 1, 1; cf. id. Brut. 9: ∞ scriptor atque elegans; ∞ praeceptor, Quintil.; cf. Cic. d. Or. 1, 39, id. ibd. 3, 8, ogs. id. Brut. 17, o. Plin. Ep. 4, 17.

subtilitas, atis, f., [subtilis]: Jæmhed el. Tyndhed i sit Slags; 1) "egenl.": — ∞ linearum, Plin., ferramentorum, (dæres Skarphet), id.; ∞ inenarrabilis florum, (Ceres sine Bygning), id.; ∞ immensa animalium, (om Insecterne), id.; men ∞ muliebris, Vitruv. 4, 1; — encl. ogs. om Rumfens Arbejder; vid. Plin. 35, 1: ∞ morosa caelandi fingendique ac tingendi; — II) "fig.": A) "alm.": Jæmhed, Skarpsindighed, Noiaagtighed, Grundighed, ovl.; — ∞ sententiarum, vid. Cic. N. D. 2, 1; men leporem Socraticum subtilitatemque sermonis om obscuritate Pythagorae contexere, id. d. Rep. 1, 10; — ogs. absol., subtilitatem plerumque deesse militibus ingentis etc., vid. Tac. Agric. 9; cf. Senec. Ep. 113: si mihi accomodaveris subtilitatem et intentionem tuam; ligel. ∞ immensae vir (Aristoteles), Plin.; cf. id. 2, 112, (om Crato rhēnses); men ∞ perversa grammaticorum, id. 35, 1; — b) "bef.": i Rhetoriken: den Jæmhed og Simpelsked el. Noiaagtighed, som bortfører al overflødig Fyrdelse; — vid. Cic. Orat. 23, o. id. Brut. 84; tilkægges navn. den attiske Daler ὕψιστος; vid. Cic. d. Or. 3, 7; men id. Fam. 4, 4: facile cedo tuorum scriptorum subtilitati et elegantiae.

subtiliter, adv. af subtilis; 1) "egenl.": fint el. med Jæmhed, ovl.; — per crebra foramina ... subtiliter insinuat (aër), Lucr. 6, 1030; ∞ connexae res, id.; ∞ dividere aliquid, Plin.; ∞ fodere, (stte dybt), Pallad.; — II) "fig.": A) "alm.": fint el. skarpsindigen, noiaagtigen, grundtigen; — qui haec subtiliter iudicat, Cic. Verr. 4, 57; — haec ad te scribam alias subtilius, id. Att. 1, 13; ∞ exsequi numerum, Liv. 3, 5; cf. Cic. d. Or. 1, 21; men id. Flacc. 7: de hoc teste ... disserunt et subtiliter et copiose Hortensius; cf. id. Balb. 22: a quo haec ... subtilissime sunt omnia perpolitae; — B) "bef.": i Rhetoriken: fint el. simpelt, navn. med Afsondring af al overflødig Fyrdelse; — is est eloquens, qui et humilia subtiliter, et magna graviter, et mediocria temperate potest dicere, Cic. Orat. 29; cf. id. ibd. 7, o. id. Fam. 9, 21, ogs. Quintil. 8, 3, 10.

sub.ti.me.o, ère, v. n.: er noget bange el. ængstelig, m. fige. ne (at), Cic. Phil. 2, 11. — sub.tinnio, ire, v. n.: liden el. svagt at klinge el. tone, Tertull. — sub.titũbo, are, v. n.: at vasse noget; — ∞ pede, Venant.; — men "fig.": subtiubante side, Prudent.

subtractus, 3, partic. af frgd. — sub.trāho, xi, etum, 3, v. a.: træffer el. drager nedentra el. henmeligen, undrager el. bortrever el. bortfører; 1) "egenl.": — ∞ viro (peculium), Plaut. Casin. 2, 2, 28; ∞ colla iugo, Ovid. Trist. 3, 2, 41, (uallæg.": at undrage sig en Pliigt); men ∞ aggerem cuniculis (abl.), Caes. B. G. 7, 22; cf. Lucr. 6, 604: Ne pedibus raptim tellus subtracta feratur In barathrum etc.; — ∞ hastatos ex acie, Liv. 10, 14, milites ab dextero cornu, id.; cf. Cic. Qu. Fr. 2, 6: ∞ se a curia et ab omni parte rei publicae; ligel. ∞ se, (træffe sig tilbage), Liv. 44, 16, o. A.; — men ogs. ud. se; vid. Suet. Caes. 65; cf. Plin. Pan. 86: praefectum praetorio non ex ingentibus (se), sed ex subtrahentibus legere; — men "medial": subtrahiturque solum, (ligesom

traffer sig bort el. viger), Virg. Aen. 5, 199; cf. Tac. Ann. 1, 70: subtractoque solo, etc.; — II) »fig.«; — si rem subtraxeris etc., Cic. d. Or. 3, 5; necessaria cum periculo subtrahuntur, (det er farligst, at udelade dem af Taten), Quintil. 4, 2, 44; men subtractis candidatorum nominibus, (med Udeladelse deraf), Tac. Ann. 1, 81; men subtractus militum irae, id. Hist. 3, 7; men subtrahente se quoque, (da enhver traf sig tilbage), ut etc., Liv. 28, 25; men id. 6, 1: cui iudicio cum mors adeo opportuna subtrahit, etc.; cf. id. 8, 29. — subtristis, e: noget bedrovet; (for e. eftercl. Ord); vid. Ter. Andr. 2, 6, 16; — in compar., Hieronym. — subtritus, 3, partic. af subtero. subturpiculus, 3: noget hæslig; næsten til at flamme sig ved; — vid. Cic. Att. 4, 5. — subturpis, e: noget anstødelig el. hæslig; — vid. Cic. d. Or. 2, 66. — subtus, adv., [af sub, ligesom intus af in]: nedenunder, nedenfor, nedenil; (ofteft forcl.); vid. Lucr. 1, 1060, ogf. id. 6, 865, v. 2.; — dog ogf. Liv. 36, 25: subtus Macedones cuniculis oppugnabant, (opp. supra terram etc.). — subtussio, ire, v. n.: at hoste noget, Veget. inc. — subtusius, 3, partic., [tundo]: noget sledt el. høven el. flaaet; faal. Tibull. 1, 10, 55, m. græst Construction: Flet teneras subtusa genas (puella).

sübücula, ae, f., [af inus. suburo, i Analogi af exuo]: den indre Tunica, (svarende til vor Skjorte); hvozem Varr. ap. Non.: postea quam binas tunicas habere coeperant, instituerunt vocare subuculam et indusium; cf. Hor. Ep. 1, 1, 95, v. Suet. Aug. 82; — not.: subuculam ... ex alicia et oleo et melle etc., (som Uffertage), vid. auct. ap. Fest. p. 308 v. 309. — sübüla, ae, f., [best. m. suo, sutor]: Syl el. Eftemagerfyl el. Naal, ord., Martial. 3, 16; ~ aenea, Colum.; — som Ordsprog mærket: subula leonem excipit, Senec. Ep. 82; cf. ibd. 85; in aciem descendere ... subula armatum etc. — sübuleus, i, m., [sus; efter Analogi af bubuleus]: Svinehyrde, Varro. — sübülo, onis, f.; 1) efter Fest. p. 309 hos Enn. eturist f. tibicen: Høitespiller; cf. Varr. L. L. 7, 3; — II) efter Plin. 11, 45, er subulo en Art af Diorteflagten, rimel. Epidischæten.

Sübura, ae, f.: Gade i Rom's anden Region, hvor der var stærk Hærfel og Larm, hys. clamosa, Martial. 6, 66; »bef.« folget her Levnetsmidler; ogf. er denne Gade bekendt som Opholdssted for løse Fruentimmer; — stal efter Varr. L. L. 5, 8, være f. Succusa, a pago Succusano, hys. Hørfæringene Suc. (f. Sub.); cf. Quintil. 1, 7, 29; f. ogf. Martial. 7, 31, oftere, Pers. 5, 32, v. Juvenal. 11, 141; — B) df. 1) Sübüranus, 3: suburanst, regio, Varr. l. c., tribus, id., Cic. Agr. 2, 29, Plin.; men ~ clivus, Martial. 5, 57, (d. e. Cæquilinerhøjen); men ~ magistra, (f. meretrix Suburana), id.; — 2) Sübüranenses, ium, m.: Beboerne af Gaden Subura, vid. Fest. s. v. October, p. 178.

süburbanitas, atis, f.: Naboskab med el. Nærhed af Byen Rom; — ~ hujusce provinciae (Siciliae), Cic. Verr. 2, 3; af — süburbanus, 3: som findes i Nærheden af Byen Rom, rus, Cic. R. Am. 46, fundus, id., ager, id.; ~ regio Italiae, Colum.; ~ Italia, Plin.; ~ caulis, Hor. Sat. 2, 4, 15; ~ peregrinatio, Tac. Ann. 3, 47; — II) df. subst.; A) suburbanum, i, n., (sc. praedium): Landgods i Nærheden af Rom, Cic. Att. 16, 13, id. Verr. 1, 20, oftere, ogf. Suet. Tib. 11, Martial., v. 2.; — B) suburbani, orum, m.: Indboerne af Byerne omkring Rom, Ovid. Fast. 6, 58. — süburbanus, 3, i d. silt. Retsprog, Biform af suburbanus: fra el. i Omegnen af Rom, regiones, Cod. Theod. — süburbiu, i, n., [urbs]: Høstid el. Landby ved Rom; — nuper in suburbium ... ire non sum ausus, Cic. Phil. 12, 10. süburgéo, ére, v. a.: driver nær dertil el. deri-

mod; — dum proram ad saxa suburget, Virg. Aen. 5, 202. — sübüro, (ussi), ustum, 3, v. a.: brænder let, svier; — ~ crura nucis ardenti, Suet. Aug. 68; subustum corpus, Paul. Nol.; df. — sübüstio, onis, f.: Opheden nedenfra, at giøre Jib derunder; — ~ thermarum, Cod. Theod. — subustus, 3, partic. af suburo.

subvades, um, m., [vas], ligesom Undercautio: nister el. Contra cautionister, Gell. 16, 16, 8, (e xii tabb.). — subvectio, onis, f., [subveh], Tilsføren el. Tilførsel, frumenti, Liv. 44, 8, v. Tac. Ann. 13, 51; — ogf. in pl., duris subvectionibus (sc. frumenti), Caes. B. G. 7, 10; ~ marinae, Vitruv. — subvecto, avi, atum, i, v. a., intens. af subveho: fører el. bringer el. flaffer tilføde, tilfører el. tilbringer, (navnl. bærende, el. paa Lastdyr, el. til Skib); sild. m. Vi begrebet: nedenfra el. til el. høiere Sted); — ~ saxa humeris, Virg. Aen. 11, 131; cf. Plaut. Asin. 2, 2, 74; men Tac. Ann. 15, 43: quae (naves) frumentum Tiberi subvectavissent; men Virg. Aen. 6, 303: Et ferruginea subvectat corpora cymba (Charon). — subvector, oris, m., [subveho]: som fører el. bringer tilføde, Avien. Perieg. 199. — 1. subvectus, 3, partic. af subveho. — 2. subvectus, us, m., [subveho]: Tilførsel; — provisi ante commeatu, quorum subvectu etc., Tac. Ann. 15, 4.

subvêho, xi, ctum, 3, v. a.: fører el. bringer el. flaffer tilføde, tilfører el. tilbringer, (navnl. bærende, el. paa Lastdyr, el. til Skib, tilføds ogf. m. Vibeggr.: nedenfra, el. til el. høiere Sted); — Ast alium (aërem fluere) subter, contra qui subvehat orbem, Lucr. 5, 516; — ofte om Transporter; quod (frumentum) flumine Arari navibus subvexerat (Caesar), Caes. B. G. 1, 16; cf. Suet. Calig. 15: cineres ... Tiberi subvectos etc.; liget Tac. Ann. 15, 39: subvecta utensilia ab Ostia; men Liv. 24, 40: Philippum lembis ... flumine adverso subvectum etc.; men id. 9, 15: quas (vias) commeatu ex Samnio subvehantur; — men Virg. Aen. 11, 477, om en Procession: ad templum ... Subvehitur magna matrum regina caterva. — subvello, (velli), vulsum (volsum), 3, v. a.: udrykker Harene, afbaarer; (eftercl. Ord); — Radior, subvellor, desquamor, etc., Lucil. ap. Non.; feminibus subvolvis, Scip. Afr. ap. Gell. 7, 12.

subvênio, vëni, ventum, 4, (subvenio f. subveniam, Plaut. Men. 5, 7, 20), v. n.; 1) »egenl.«, sædv. om Personer: at komme dertil, navnl. for at hjælpe; ofrl. i Krigsprog om Hæfæren: at rykke frem til Hjælp el. Undsætning; vid. Hirt. B. G. 8, 19; a) c. dat.; — dum circumvento filio subvenit (pater), Caes. B. G. 5, 35; cf. ibd. 44: laboranti subvenit; — men ogf. ofte udenfor Krigsprog: at komme til Hjælp, at hjælpe el. frelse, ovl.; — ~ et opulitarius patriae, Cic. Off. 1, 43; cf. Sall. Jug. 15; men ~ saluti suae acrioribus remediis, Cic. Cluent. 24; cf. ibd. 1: vestri auxilii est, iudices, hujus innocentiae, in hac calamitosa fama ... subvenire; — ~ morbo, Plin.; cf. Cic. Att. 16, 14; — men subvenire huic meae sollicitudini, id. Fam. 2, 6; — ogf. impers.: Bruti opera ... provinciae Galliae ... esse subventum, Cic. Phil. 5, 13; cf. id. Off. 2, 4; — b) absol.; — Age, si benignus, subveni, Plaut. Pers. 1, 1, 39; circumvenior, nisi subvenitis, Cic. Brut. 15; cf. id. Div. 1, 11; liget. Et subventuros auferet unde deos, Ovid. Am. 2, 16, 28; — ogf. impers.: priusquam ex castris subveniretur, Sall. Jug. 55; cf. Liv. 29, 25; — II) »overf.« om Ting og om Begreber: at komme dertil; — in eo (sæle) mirabile est, quod tandumem nocte subvenit, quantum die auferas, Plin. 3, 39; — men Gell. 19, 7: ut quaeque vox digna animadverti subvenerat (var forefættommen), memoriae mandabamus. — subvento, are, v. n., intens. af subvenio: kommer el. iler til Hjælp; — Spes bona, obsecro, subventa mihi, Plaut.

accendo ab in.]; 1) „egenl.“: tander derunder, tander nedentil; — succensis ignibus etc., Cic. Pis. 18; men u aggerem cuniculo, (ved Hielp deraf el. deriggenem), Caes. B. G. 7, 21; men u arma etc. face subdita, Liv. 45, 33; ∞ pimus (i. e. faces) ab Aetna, (antande derved), Ovid. Met. 5, 443; men u aras, (tande i3d derpaa), Senec. Herc. Oel.; — b) df. „poet.“: illi rubor igneus ora Succendit, (bragte det til at gløde), Lucan. 9, 792; — II) „fig.“: opflammer, sætter i uestig ildenskab, edl., (sæd. „poet.“); — succendit Castora Phoebe, (væste hans Elsker), Propert. 1, 2, 15; cf. Ovid. Her. 15, 167: Pyrrhae succensus amore; men in bella succensi mero (Lapithae), Senec. Herc. Fur.; succensus ira, Sil., luctu, Val. Fl.

succenseo, sui, sum, 2, v. n., [af succensus, succendo]: er opflammet af ildenskab, navn. af Brede, vrede, uestigen; a) c. dat.; — hominibus irasci et succensere (deos etc.), Cic. R. Com. 16; nec vero iis ... habeo, quod succenseam, id. Tusc. 1, 41; cf. id. d. Or. 3, 20, o. id. Arch. 6, egf. Caes. B. C. 1, 84; — b) absol. (cl. ud. dat.); — nihil fecit, quod succenseas, Ter. Phorm. 2, 1, 33; cf. Liv. 22, 29: aliud iurgandi succendendique tempus erit; men m. figt. acc. c. inf., id. 7, 13: quis tandem succenseat, milites non esse, non servos vestros? egf. ∞ propter aliquid, Suet. Vesp. 5; — c) ceterel. egf. pass., peccata hominum et delicta non succensenda sunt etc., Gell. 6, 2. — 1. succensio, onis, f., [succendo]: Tanden el. at tande derunder; — ∞ lavari, Ammian.; — men „overf.“, ∞ matutina, (Morgenslyst el. Morgenscen), Tertull. — 2. succensio, onis, f., [succenseo]: Brede el. Harmme, Symmach. — succensus, 3, partic. af succendo.

*succentivus, 3: som tener dertil, tibia, Varro; o. — succentor, oris, m.: som tener el. synger dertil; — df. „overf.“: som opmuntrer el. tilskynder, Ammian. 19, 2; — [af succino]. — 1. succenturio [f. sub.c.], (ud. pers.), atum, 1, v. a.: fuldtalfiggiør el. Centurie el. et Compagni; df. „overf.“: fuldtalfiggiør, erhatrer, sætter i3sted derfer; vid. Plaut. o. Caecil. ap. Fest. p. 306; men ego in insidiis hie ero Succenturiatus, (egenl. sem Reserve), Ter. Phorm. 1, 4, 51; (hvortil f. Donat.); et alia esca ... succenturiatur, Favor. ap. Gell. 15, 8. — 2. succenturio [f. sub.c.], onis, m.: ligesom Undercenturion, d. c. Lieutenant el. Unterofficier, Liv. 8, 8. — succensus, us, m., [succino]: Syngen el. at synger dertil, Capella.

succerno [f. sub.c.], crevi, cretum, 3, v. a.: figt el. fier derfra; — ∞ vinaceos recentes, Cato; cf. Plin. 18, 29; — men „alleg.“: nam iste quidem gradus sucereturst cribro pollinario, (en flig Gang el. Jremsfriden er ligesom figtet igennem et Mølsaal, er yderst laugsem), Plaut. Poen. 3, 1, 10; — II) „overf.“ o. „poet.“: giennemryfster, Sever. Aetna 492.

*successio, onis, f.: Kommen el. at komme i en anden3 Sted, følgen el. at følge efter nogen i en Jorvaltning el. Besiddelse; — Neronis principis successionem, (ta N. blev Keiser), Plin. 7, 11; men Tac. Ann. 4, 12: quorum non dubia successio (sc. ad principatum); figt. Suet. Calig. 12: ad spem successionis adnoveri; — ofte egf. in pl.; per annuas successiones, vid. Justin. 3, 3; jura successionum, Tac. Germ. 32; — b) selv. om en blot følge i Tiden; saal. Cic. Fin. 1, 11: ut enim ... sic in omni re doloris amotio successionem efficit voluptatis; — II) god Jremgang; — omne institutum voluntatemque omnem successio prospera consecuta est, Cic. frgm. ap. Augustin.; o. — successivus, 3: følgende paa el. efter hinanden, successiv; ∞ proles, Lactant.; — [af succedo nr. II].

successor, oris, m., [succedo nr. II]: en Efter-

følger (navnl. i en Jorvaltning el. Commando, i en Besiddelse, i Tiden, osv.); — saal. successor, Cic. Fam. 3, 3, (opp. qui provinciam tradit); cf. id. Scaur. frgm. 33: successori decessor invidet; men si etc., successorem sibi cum valido exercitu mitterent, Liv. 23, 27; — successores Alexandri, Quintil. 12, 10, 6; cf. Ovid. Met. 3, 589: studiis successor et heres; figt. id. Trist. 4, 10, 53, (om den romerske Digter, følge under R. Augustus): Successor fuit hic (Tibullus) tibi, Galle, Propertius illi (Virgilio), etc.; men id. Rem. 462: Successore novo vincitur omnis amor; — not.: „poet.“ egf. sem appos. sem.: Phoebe, Fraternalis successor equis, Corn. Sev. ap. Charis.; df. — successorius, 3: hørende til en Arvefølge el. Succession, edictum, Digest.; ∞ jure, Ammian. 14, 8.

1. successus, 3, partic. af succedo. — 2. successus, us, m.; [efter succedo nr. I]: Jremryffen el. at ryffe derimod; — vid. Caes. B. G. 2, 20: temporis brevitates et successus et incursum hostium etc.; — II) df. „overf.“ o. ceterel.: Jremgang el. Jule under Jorden; — terrarum successibus abscondi, Arnob.; — II) [efter succedo nr. II]: følgen el. at følge derpaa el. efter hinanden i Tiden, Tidsfølge; (ceterel.); — continuo totius temporis successu etc., Justin. 1, 8; — B) df. „fig.“ (o. classif.): god el. lyffelig Jremgang; — multo successu Fabius crescere audaciam etc., Liv. 2, 50; figt. successu rerum ferocior, Tac. Hist. 4, 28; cf. Virg. Aen. 2, 386, ibd. 12, 914, Ovid. Met. 6, 130, Suet. Aug. 13, o. A.; — figt. in pl.; pleni successibus anni, Ovid. Met. 8, 273; figt. id. Her. 2, 85: careat successibus opto, Quisquis ab eventu facta notanda putat; cf. Liv. praef.: ut (dii) orsis tanti operis successus prosperos darent.

succidanēus, 3, f. ind. succedaneus. — succidia, ae, f., [2. succido]: et afbugget større Stykke Kød, en Kelle; navn. Glasfide, Varro; cf. Cic. d. Senect. 16: hortum ... succidiam alteram etc.; — II) „overf.“: Stagten el. Myrden; — df. in pl.: succidias humanas facere, Cato ap. Gell. 13, 24.

1. succido, idi, 3, v. n., [sub. cado]; 1) „afm.“: at falde derunder; df. Varr. L. L. 5, 24, om en overfort Benævneise; — lorica, quod e loris etc.; postea succidit Gallica e ferro sub id vocabulum; — II) „bef.“: at synke ned el. falde sammen; A) „egenl.“: genua inedia succidunt, Plaut. Curc. 2, 3, 30; cf. Virg. Aen. 12, 911: in mediis conatibus aegri succidimus; men Lucr. 5, 110: Succidere horrisso posse omnia victa fragore; — B) „fig.“: succidere mentem, et incurvari, et succumbere etc., Senec. Ep. 7.

2. succido, idi, isum, 3, v. a., [sub. caedo]: affarer el. afbugger nedentil el. nedentil, giennemstær el. fenderstær el. affarer el. affarer; — quosdam ... succisis feminibus poplitibusque etc., Liv. 42, 21; cf. Virg. Aen. 10, 700; figt. ∞ crura equis, Liv., nervos equorum, id.; men crebris arboribus succisis etc., Caes. B. G. 5, 9; — ∞ frumenta (netmeic), id.; cf. id. B. G. 4, 38; figt. ∞ Cererem, Virg., segetem, Sil.; men id. 14, 134: gregem ... succidite ferro, (nedbugger el. nedfabler den); — men „poet. overf.“: succisa libido ferro, (om Manddommens Berøvelse), Claudian. — succidus, 3, f. ind. succidus. — succidiuus, 3, [1. succido]: som falder el. synker sammen; (poetif Ord); — succidiuus ... proebuissae genu, Ovid. Her. 13, 24; ∞ poples, id., gradus, Stat.; ∞ flammae, (opbørende), id.; — figt. „fig.“: ∞ benedictio, Sidon.

*succincte, adv.: forteltigen, i Kortbed, docere, Ammian.; — compar., ∞ sari, Sidon.; o. — succinctum, adv.: = frgd.; — ∞ denotare, (i Kortbed), Claud. Mam. d. Stat. Anim.; — [succinctus]: — succinctorium, i, n., [succingo]: etslags fort Eliert el. Stykstrind, Augustin. — succinctulus, 3,

demin.: nogenledest el. paa en Maade omgiordet, Appul.; af — *succinctus*, 3, partic. o. adj. af *succingo*. — *succinērius*, 3, [sub. cinis]: som er baget i el. under Åften; (sild. Ord); — *panis*, Hieronym. — *succineus*, 3, f. unt. *succineus*.

succingo, [f. sub.c.], cinxi, cinctum, 3: omgiorder el. ombinder nedenfra el. nedentil; omgiorder el. omgiver; 1) „egentl.“: Crure tenuis medio tunicas succingere debet, Juvenal. 6, 446; cf. Gratian. Cyneget. 271: astricti succingant ilia ventres; — oftest in pass., ordenl. c. abl., ogf. c. acc. graeco, ogf. undert. absol.; cultro *succinctus*, Liv. 7, 5; cf. Anton. ap. Cic. Phil. 13, 16; liget. lugubri *succincta stola*, Enn. ap. Non.; men vestem ritu *succincta Dianae*, Ovid. Met. 10, 536; men ibid. 9, 89, absol.: ritu *succincta Dianae*; men ibid. 13, 732, med begge casus: Illa feris atram canibus succingitur alvum; — *succincta anus*, (med opbesættede Klæder), Ovid.; cf. Plant. Rud. 2, 3, 80; — „poet.“ ogf. *succincta comas pinus*, Ovid. Met. 10, 103, (som er berøvet sin Krone el. Topp); cf. ibid. 15, 603: Qualia succinctis... Murmura pinetis fiunt, etc.; — II) „fig.“: udrusser el. forsyner dermed; — *se canibus*, vid. Cic. Verr. 5, 50, („alleg.“ om Verres, der sammenlignes med Skylla); — frustra se terrore *succinxerit*, qui etc., Plin. Pan. 49; his animum *succingent bonis*, Petron. Sat. 5 fin.; — *succincta portubus* (Carthago), Cic. Agr. 2, 32; cf. Liv. 21, 10: *succinctus armis legionibusque* etc.; men Quintil. 12, 5, in.: horum scientia debet esse *succinctus*, etc.; — III) partic. *succinctus*, 3, ogf. som adj.; A) som er færdig el. beredt dertil; — proni atque *succincti ad omnem clausulam*, Quintil. 2, 12; — B) sammentruffen, fort, liden; — *libellus*, Martial. 2, 1; — compar., arbores graciles *succinctioresque* et enodes, Plin. 16, 17; — brevitas, Augustin., — *succingulum*, i. n., [succingo]: det indre Løbbaelt el. Underbaelt; ogf. alm. Bælte el. Giord, Plant. Men. 1, 3, 17.

succino, ere, v. n., [sub. cano]: spynger dertil, accompagnerer, Petron. Sat. 59; — *canibus aliqujus*, Calpurn.; — II) „overf.“: at stemme i dermed; — (agricultura) *succinit pastorali*, quod etc., vid. Varr. R. 1, 2, 16; men Hor. Ep. 1, 17, 48: *succinit alter* (striger ham i Munden), etc. — *succinum*, i, f. und. *sucinum*. — *succinus*, 3, f. unt. *sucinus*. — *succipio*, ere, vid. *suscipio* ab in. — *succisio*, onis, f., [2. *succido*]: Afhuggen el. Afstæren, pilorum, Sidon. — *succisivus*, 3, f. und. *succissivus*. — *succisus*, 3, partic. af *succido*.

succlāmatio, onis, f.: et derpaa følgende el. tilførende Skrig el. Raab, Liv. 28, 26, oftere, o. Suet. Ner. 24; af — *succlāmo*, [f. sub.c.], avi, atum, i, v. n.: striger el. raaber dertil el. derpaa el. derefter; — *alicui*, m. flgd. Objectsfærmung, Liv. 3, 50; ogf. absol.: *succlāmare*, m. flgd. orat. dir., id. 44, 45; — ogf. impers., vid. Brut. ap. Cic. Fam. 11, 13, o. Liv. 10, 25, oftere; — b) in pass.: *succlāmatus omnium maledictus*, Quintil. Decl.

succo, onis, f. und. *suco*. — *succoelestis*, [f. sub.c.]: under Himmelen, subluarisk, hebdomas, Tertull. — *succoeno*, [f. sub.c.], are, v. a.: spiser el. fortærer nedenfra; vid. Quintil. 6, 3, 90 (Spald.). — *succoeruleus*, 3, f. und. *succaeruleus*. — *succollo*, avi, atum, i, v. a., [sub. collum]: tager op paa Halsen el. Skuldrene; — *fessum regem*, (om Bjerne), Varr. R. R. 3, 16; cf. Suet. Claud. 10, o. id. Oth. 6. — *succentūmēliōse*, [f. sub.c.]: noget haanligen el. frænfende, tractari, vid. Cic. Att. 2, 7. — *succōquo*, [f. sub.c.], ere, v. a.: foger lidt, omnia igni, Marc. Emp. — *succortex*, [f. sub.c.], icis, m.: den inder Bark, Veget. — *succosus*, 3, f. und. *sucosus*.

succrassulus, [f. suber.], 3, demin., [sub. Arnefen: Latinsk-Bauß Lexicon. II.

crassus]: noget tyk, Capitol. Gord. 6. — *succresco*, [f. sub.cr.], crevi, 3, v. n. inch.: at vore op neden; under el. nedenfra, at vore frem, at vore derefter; — *sub ordine naturali pilorum* etc., Cels.; *Succrescit ab inno... cortex*, Ovid. Met. 9, 352; (nec pati) herbam *succrescere*, Colum.; cf. Plant. Trin. 1, 1, 9; — II) „overf.“: atter at tage til; — per seque vident *succrescere vina*, Ovid. Met. 8, 681; — navnlig om Personer: at fremvære el. fremblomstre derefter (og ligesom at fornye de Hæders Berømmelse); c. dat.; — vid. Cic. d. Or. 3, 61; liget. Liv. 10, 13: et se gloriae seniorum *succrevisse*, et etc. — *succrētus*, 3, partic. af *succerno*.

succrispus, [f. sub.cr.], 3: noget fruset el. frosset; — *capillo niger*, vid. Cic. Verr. 2, 41; *sub juba equi*, Varro. — *succrōtillus*, 3, [sub. crotalon, inc.]: noget tynd el. spæd el. fin; — *vox* el. *vocula*, Titinn. o. Afran. ap. Fest. pag. 301, o. *cruscula*, Plaut. ibid. — *succrūdus*, [f. sub. crudus], 3: noget rødt, baltvædt el. baltvægt, brassica, Cato; ogf. absol., *succrudum incidendum*, ne etc., Cels. 6, 13. — *succrūentus*, [f. sub. cruent.], 3: noget blodig; — *livor facie contusa*, Cels. 5, 18.

succūba, ae, comm.; I) som ligger derunder, Prudent.; — II) „overf.“: Medbeider el. Medbeiderisse, Appul.; af — 1. *succūbo*, [f. sub.c.], are, v. n.: ligger derunder, Appul.; df. — 2. *succūbo*, onis, m.: = *succuba* no. 1, Titinn. ap. Non. — *succulentus*, 3, f. und. *suculentus*. — *succulatro*, are, v. a., [sub. cultus]: giennemstærer med Kniven, pulpas, Apic.

succumbō, [f. sub.c.], cūbui, cūbitum, 3, v. n.; I) „egentl.“: at lægge sig el. falde el. synke ned derunder; A) „alm.“, m. o. ud. dat.; — *incipiti succumbens victima ferro*, Catull. 64, 370; omnes *Succubuisse oculos*, (at de vare tilfaldne el. sunkede), Ovid. Met. 1, 714; (Augustus) *Nolae succubuit*, (lagde sig fyg, blev liggende fyg), Suet. Aug. 98; — B) „bef.“ om Trængsel: *alicui*, i. e. rem habere cum aliquo, Varro, Catull., Martial., o. A.; — II) „fig.“: at ligge under el. give efter derfor, at blive overvunden deraf, at tabe Modet; a) c. dat.; — *nec umquam succumbet inimicis*, ne fortunae quidem, Cic. Deiot. 13; cf. id. Off. 1, 20: quum persuasum sit, hominem oportere nulli neque homini, neque perturbationi animi, nec fortunae succumbere; liget. qui Cannensi ruinae non succubuisse, etc., Liv. 23, 25; — *labori*, Caes., oneri, Cic., Liv., malis, Ovid., culpa, Virg., Ovid.; men *tempori*, (give efter derfor), Liv. 3, 59; liget. *precibus*, Ovid. Her. 3, 91; — b) absol.; — *non esse viri debilitati dolore, frangi, succumbere*, Cic. Fin. 2, 29; cf. Nep. Eum. 5; — c) c. inf.: *nec ipsam (mortem) perpeti succubuisse*, si non etc., Arnob.; df. — *succumbus*, i, m.: en Grandsejten, auct. d. Lim. ap. Goes. — *succūnēātus*, 3, partic., [sub. cuneo]: som nedentil er forsynet med Åller, postes, Vitruv.

succūrator, [f. sub.c.], oris, m.: Undercurator, Digest. — *succurro*, [f. sub.c.], curri, cursum, 3, v. n.; I) „egentl.“: løber hen el. ind derunder, løber derhen el. dertil; — *lunae*, (hænge sig dertil), vid. Lucr. 5, 764; — B) „bef.“: iler derhen el. dertil for at hjælpe; — *laborantibus*, (neml. for Retten), Cic. d. Or. 1, 37, (ogf. i Slaget), Caes. B. C. 2, 6; liget. *suis cedentibus auxilio*, id. B. G. 7, 50; men *Non ignara mali miseris succurrere disco*, Virg. Aen. 1, 630; men Cic. Rab. perd. 1: est boni consulis... succurrere salutis fortunisque communibus; men om Elæverne: *domino*, Cic. Mil. 10; — ogf. om Begreber; his tantis malis haec subsidia succurrebant, quo minus etc., Caes. B. C. 3, 70; — navnlig ogf. om Medicamenter: *venenis fungorum (nitrum)*, Plin. 31, 46; — ogf.

impers.; si celeriter succurratur, Caes. B. C. 3, 80; cf. Liv. 3, 58: cuius adversae fortunae velit succursum; figel. Ter. Ad. 5, 3, 6: paratae lites, succurrendum st; — II) „fig.“; A) „alm.“: at ille el. gaee imode, at overtage el. paatage fig; — licet etc., succurram atque subibo, Cic. R. Am. 11; — B) „bef.“: at fomme nogen i Tanfer, at falde nogen ind; m. o. ud. dat.; — ut quidque succurrit, libet scribere, Cic. Att. 14, 1; legentibus ... illud succursurum, unde etc., Liv. 6, 12; cf. Quintil. 3, 4, 6, ostere; — et illud annotare succurrit, unum omnino etc., Plin. 7, 49. — succurvus, [f. sub.c.], 3: neget frum, Ammian. 26, 9.

succus, i, f. unt. sucus. — *succussator, oris, m.: som fieder el. faster i Veiret, caballus, (hest, som fieder stærkt), Lucil. ap. Non.; o. — succussatura, ae, f.: Hestens stødende Gang, Non.; — [succussio], — *succussio, onis, f.: Hystelse, at rystes i Veiret, (nærml. om Jordskælv), Senec. Qu. N. 6, 21; — succussio, are, v. intens. a.: fieder ved at ryste el. fælde i Veiret; — vultus ne succussus gressus, Attius ap. Non.; o. — succussor, oris, m.: = succussator, sonipes, Lucil. ap. Non.; — [af succutio]. — I. succussus, 3, partic. af succutio. — 2. succussus, us, m., [succutio]: heftig Rysten el. Hystelse; — Ne succussu arripit major Dolor, Pacuv. ap. Cic. Tusc. 2, 21. — succustos, [f. sub.c.], ödus, m.: Underopphængsmænd, Plaut. Mil. gl. 3, 2, 54.

succütio, cussi, cussum, 3, v. a., [sub, quatio]: ryster nedenufra, ryster og faster i Veiret; — Succütiturque alte ... currus, Ovid. Met. 2, 166; cf. Lucr. 6, 551; ∞ mare, Senec., caput, Appul.; — sild. egf. „overf.“ o. „alleg.“: vultus brevi tristitiæ salebra succussus, Val. Max. 6, 9, extern. 5.

sücerda, ae, f., [sus, cerno, f. excerno]: Evincmoq, Lucil. ap. Non. — süeidus (succ.), 3, [suc-]: fastig el. frist, solum, Appul.; oftest i Hørbindelsen: ∞ lana, i. e. recens tonsa, (som den klippede af Haaret), Varr. R. R. 2, 11, Martial., Juvenal.; om Brugen deraf til Omflag vid, Cels. 8, 3, o. Plin. 29, 9, 10, hvor derfor ogf. findes ∞ sordes; — ∞ puella, (frist el. fyldig), Plaut. Mil. gl. 3, 1, 193.

sücinëus (succ.), 3: forfærdiget af Ræv el. Værsten; — ∞ novaculae, (hvís Greb el. Skæfter ere deraf), Plin. 22, 47; af — sücinum (succ.), i, n., [sucus]: Ræv el. Værsten, (sædv. electrum), Plin. 37, 11, Martial., Juvenal., o. A.; df. — sücinus (succ.), 3: bestaaende af sucinum, gutta, Martial., gemma, id.

süco (succ.), onis, m., [sugo]: en Euer el. Udsuer, en Blodfuer el. Agerfar, Cic. Att. 7, 13. — sücösitas (succ.), atis, f.: Saffuldhed, Coel. Aur.; af — sücösus (succ.), 3, [sucus]: saffuld, poma, Cels., solum, Colum.; ∞ resina, Plin., radix, id.; — compar., ∞ liber (stirpium), Colum. 4, 29; — egf. „overf.“: valde sucosi sunt (f. pecuniosi), Petron. Sat. 38. — I. suctus, 3, partic. af sugo. — 2. suctus, us, m., [sugo]: Euen el. af fuc, Varr. ap. Non.; figel. Plin. 10, 98: somniat infans, et suctum imitatur.

I. sücüla, ae, f., demin. af sus; I) „egenl.“: liden Evin; findes saal. imellem crepundiae, vid. Plaut. Rud. 4, 4, 125 figd.; — df. sædv. „overf.“: Vinden el. Spillet i en Mastine, Vinde el. Fæste, odt., Cato, Vitruv., o. A.; — nævnl. egf. som Del af Vinpresfen, Cato, Digest. — 2. sücüla, ae, f., [sübiliter af süe, i. e. pluit: det regner], pl. Süculae: Regnsfærmerne el. Hyaderne, som Overfættelse af Yüdes, Tiro ap. Gell. 13, 9, o. Plin. 2, 39; f. egf. „bef.“ Cic. N. D. 2, 43: has Graeci stellas Yüdes vocitare suerunt a pliendo, Yüv enim est plueri, nostri imperiti Süculas, quasi a subus essent, non ab imbribus, nominatae. — I. sücüulentus (succ.), 3, [sucus]: saffuld, frastig,

Appul., Paul. Nol. — 2. sücüulentus, 3, [sus]: svinf, faist, furores, Prudent. — sücülus, i, m., demin. af sus: liden Evin, Justin. 2, 1.

sücus (succus), i, m., [sugo]; I) „egenl.“: Søft; — sucum sentimus in ore ... quum etc., Lucr. 4, 621; stirpes ex terra sucum trahant, etc., Cic. N. D. 2, 47; cf. ibd. 55: sucus is, quo alimur etc.; men Plaut. Capt. 1, 1, 13: suo sibi suco vivunt (cochleae), ... si etc.; men „poet.“: sucus ambrosiae, Virg., Ovid.; cf. Tibull. 1, 10, 47: Pax aluit vites et sucos condidit uvae; men corpus solidum et suci plenum, Ter. Eun. 2, 3, 26; — B) „bef.“ egf. i Medicinen: Søft, Yægedrif, odt.; — bibe ... purgantes pectora sucus, Ovid. Pont. 4, 3, 53; cf. id. A. A. 2, 491: Illa Machaonios superant medicamina sucus; — II) „fig.“: Fæstkræft, Vandkræft, Vand; — omnem non modo sucum et sanguinem, sed etiam colorem et speciem pristinum civitatis amisisse, Cic. Att. 4, 10; nudae illae artes omnem sucum ingenii bibunt („alleg.“), Quintil. prooem.; — b) nævnl. egf. Høredragets ciens dommelige Kræft og Fylde; — retinebant illum Periclis sucum, sed etc., Cic. d. Or. 2, 22; cf. ibd. 3, 25; figel. id. Orat. 23: orationis subtilitas ... habeat sucum aliquem oportet, etc.; f. egf. id. Brut. 9, o. Quintil. 10, 1, 31.

südäbundus, 3, [súdo]: svedende, turba, auct. Carm. ad Pis. — südäriölum, i, n., demin. af figd., Appul. — *südärium, i, n.: Evdebug el. Vommeterflæde, Catull., Martial., Suet., o. A.; südario frontem tergere el. siccare, Quintil.; — südätio, onis, f.: Evden el. at fæde, Senec. Ep. 56; egf. in pl., Cels.; — II) „concret.“: Evdefammer; — ∞ concamerata, Vitruv.; — südätör, oris, m.: som svæder stærkt el. meget, Plin. 23, 23; — südätörus, 3: hørende til Svædning, unctiones, Plaut. Stich. 1, 3, 73; — II) df. subst. sudatorium, i, n.: Evdebad el. Evdefammer; — in pl., Senec. Vit. beat. 7; o. — südätrix, icis, f.: Evdende; — ∞ toga, (hvörti man svæder), Martial. 12, 18; — [súdo].

südes el. sudis, gen. is, f.; I) „egenl.“: Pæl el. Stav, nævnl. til Krigsbrug; (i denne Bem. synes nom. sing. ifte at forekomme); — sudes stipitesque praecutos defigere, Caes. B. C. 1, 27; cf. id. B. G. 5, 18, o. Virg. Aen. 7, 521; egf. in sing., Ovid. Met. 12, 299; — egf. som Vaaben, Liv. 40, 6, o. 8; — b) sild. ∞ saxae, (Skjærpidsjer), Appul.; — II) „overf.“ egf. f. esox sphyaena L.: erflæg (Giede, Plin. 32, 54, hvor Formen sudis. — südicölum, i, n., [sudor]: df. Plaut. Pers. 3, 14: ∞ flagri, (rimel. som svæder under Hidsfen). — sudis, is, f. unt. sudes.

südo, avi, atum, I, v. n. o. a.; I) neutr.: svæder; df. A) „egenl.“; a) absol.; — sudavit et alsit, (sed Svæde og Kulde), Hor. A. P. 413; sudantibus ... lacertis (juvenum), Ovid. Met. 4, 707; men Cic. d. Or. 2, 55, f. nectens; men deorum sudasse simulacra, (som Jættegn el. Mirakel), id. Div. 2, 27, ostere; — b) c. abl.: at svæde el. dryppe deraf; — sudabant sanguine fauces, Lucr.; cf. id. 6, 942: ut in speluncis saxa superna Sudent humore, et guttis manantibus stillent; men scuta duo sanguine sudasse, Liv. 22, 1; — egf. „poet.“; sudat litus sanguine, Virg. Aen. 2, 582; — figel. „poet.“ om en Væsse: at svæde el. dryppe ned derfra; sudantia ligno Balsama, Virg. Ge. 2, 118; figel. humor sudavit ab aris, Sil.; — B) „fig.“: ligesom svæder af Anstrængelse, d. e. har stor Møie el. Vanskelighed dermed, behandler el. bearbejder med stor Anstrængelse; vdf. Cic. d. Or. 2, 55: se sine causa sudare, (hvilket Udtryk Modparten optager egenlig); sudabis satis (du vil faae nok at befille), si etc., Ter. Phorm. 4, 3, 23; cf. Lucr. 5, 1128: incassum defessi sanguine sudant, Angustum per iter luctantes ambitionis; ∞ pro communibus commodis, Cic., in

redhibitione mancipii, Quintil.; men Propert. 1, 1, 70, („alleg.“): Ilas meus ad metas sudet oportet equus; — „poet.“, egsf. m. Objectsfætning; sudant claustra moliri, Stat.; — egsf. impers.: ad supervacua sudatur, Senec. Ep. 4; — II) act.; A) a.slm.“: at udføde, fyedende at give fra sig; — vid. Virg. Ecl. 4, 30, e. 8, 51; figel. ∞ balsamum, Justin.; egsf. pass.: ubi tura et balsama sudantur, Tac. Germ. 45; cf. Ovid. Met. 10, 308: sudatque ligno Tura etc.; — 2) „overf.“: m. Svøb og Roie at tilføiebringe el. forarbeide el. udholde el. befaae; — multoque labore Cyclopum Sudatum thoraca capit, Sil. 4, 436; ∞ laborem, id., Stat.; ∞ deunee, (udpine ved Vager), Pers. 5, 149; — B) „bef.“: tilføeder el. giennemføeder; — in sudata veste durandum, Quintil. 11, 3, 23; men sudatae aestates, (som tilbringes under Anfrængse), Pacat. Paneg. Theod.

sūdōr, oris, m., [súdo]: Svēd cf. Svēden; - nec sanguis, nec sudor nisi e corpore est, Cic. Div. 2, 27; Hercules simulacrum multo sudore manavit, id. Div. 1, 34; men „rect.“: sudor fluit undique rivis, Virg.; cf. id. Aen. 2, 171; egf. in pl.: sudores existere corpore toto, Lucr. 3, 153; — II) „fig.“; A) „everf.“ egf. om engher anten Væffe cf. Jūg. tigged; — ∞ maris, Lucr., Smyrnae, id., veneni, Ovid. Met. 2, 198, picis, Plin.; men id. 11, 12, om Sennetinget: sive ille est sudor coeli etc.; — II) „ment.“: Svēd, d. e. fior Antrængelse og Ilmage; — Salmaci, da spolia sine sudore et sanguine, Enn. ap. Cic. Off. 1, 18; qui (exercitus) suo sudore ac sanguine etc., Liv. 7, 38; cf. Cic. Font. 2; men id. d. Or. 1, 60: stilus ille tuus multi sudoris etc.; cf. Quintil. 5, 7, in., c. Vell. 2, 128; men Creditur... habere Sudoris minimum (comoedia: at føste mindst Ilmage), vid. Hor. Ep. 2, 1, 169; df. — sūdōrus, 3: svēd drøppende, corpus, Appul.

sūdus, 3, [se f. sine, udus; vid. Fest. p. 294 flgb.]; uden Både el. Augtigbed, tør; df. om Veiret el. Tiden, odf.: klar, uden Styer; - ∞ flamina ventorum, Lucil. ap. Non.; ∞ flamen venti, Varr. ibd.; ∞ ver, Virg. Ge. 4, 77; ∞ nubes, Appul.; — b) neutr. sudum, ogf. som adv.: klart el. skinnende; - ∞ praenites (lux), Prudent.; - men subst. sudum, i, n.: klart Veir el. Solstik; vid. Plaut. Mil. gl. in.; ogf. Tørveir; vid. Cic. Fam. 16, 18: mittam libros, si erit sudum; men Virg. Aen. 8, 528: Per sudum rutilare (arma): hvor Luften viser sig klar imellem Eterne).

sūēō, ēre, (suemus ogf. disyll., Lucr. 1, 302), v. n.: pfcier, er vant; - nec voces cernere suemus, Lucr. 1. c.; cf. ibd. 55, v. id. 4, 307; sf. — sūesco, sūēvi, sūētum, 3, (perf. syncop. suesti, suerunt, suesse, etc., f. uctenf.), v. inch. n.: at vāne sig dertil; in tempp. perf.: at vāre vant dertil, at pfcie; - a) in tempp. praes.; - ut suerescet militiae, Tac. Ann. 2, 44; cf. ibd. 52; — b) in tempp. perf.; - a te id, quod suesti, peto, me absentem diligas, Cic. Fam. 15, 8; ut pronos qui morbus mittere suerit, Lucr. 6, 791; cf. Cic. (poëta) N. D. 2, 23, Propert. 4, 10, 17, v. 2.; — c) in partic. perf. suetus, 3, ligel. c. infin., cf. c. dat.; - discordia et ambitio, secundis rebus (abl.) oriri sueta mala, Sall. frgm. ap. Augustin.; men Liv. 5, 43; abstinere suetus ante talibus consiliis; cf. Virg. Aen. 3, 511; - sueti latrocinis, Tac. Ann. 2, 52; cf. id. Hist. 5, 6; - men absol. c. dat. pers.: sueta Cheruscis apud paludes proelia, id. Ann. 1. 61.

Suessa, ae, f.: gammel By i Latium, med Tit-
nens Pomelia p. Aurunca, Cic., Liv., o. A.; hod.
Sessa; besf. "at mare seu Digteren Lucilii Jereby;
— B) df. Suessānus, 3: succsant, municeps,
Cic., (rus), Cato; — pl., Suessani, orum, m;
Indreagerne af Byen &, Digest.; men neutr. sing.: in

Suessano, (idet Suesfante), Cato. — S u e s s i o n e s, um, m.: gallisk Helt i Egnen af d. nrb. Soissons, Caes. B. G. 2, 3, efterre. — S u e t ō n i u s, i, m.: romersk Elæxte: og Mandénavn, hvoraf mærkes: Cajus Suetonius Tranquillus, Samtidig med og Ven af den yngre Plinius, forfatter til de tolv første romeriske Keiseres Levnetsbeskrivelser, m. m.; — hans Fader, Suetonius Lenis, omtales Suet. Oth. 10. — s u e t ū s, 3, partic. af suesco.

Suevi, orom, m.: Sveverne, udbredt germanisk
folkestamme, optr. i det nordøstlige Tyskland, Caes.
B. G. 4, 10, Tac. Germ. 38; — B) df. 1) Sūēvus, 3:
svevisti, natio, Caes. B. G. 1, 53; men ∞ erinis, (som
bæres paa Svevernes Biser), Sil. 5, 131; — 2) Sūē-
via, 3a, f.: Svevernes Land, Tac. Germ. 43 c. 47;
— 3) Sūēvici, 3: svevisti, mare, Tac. l. c. —
Suevia, ac, f., Suevici, 3, Suevus, 3, f. unbr.
Suevi.

Sufes (Sufes), etis, m., [phœnicisk Ord, eyrdt. en Dommer]; en Sufet, Rænet paa den høieste Magistratsperson i Carthago, svarende til d. romerske Consul; — vid. Liv. 28, 37, o. 30, 7, egf. Senec. Tranq. 3; f. egf. Fest. p. 309. — suffarcino, [f. sub.f.], avi, atum, i, v. a.: flopper el. paffer fuld, befatter el. oppaffer, (for- o. efterel.); — qui incedunt suffarci- nati cum libris, etc., Plant. Cure. 2, 3, 10; cf. Ter. Andr. 4, 4, 31; — egf. *superf.*: ∞ aliquem mune- ribus, Appul. — suffarraneus (-ius), 3, [sub, far]: som fører el. bringer Korn, mulio, Cic. ap. Plin. 7, 14. — *suffectio, onis, f.; (efterel. Ord); I) Tilførsel, angustorum, Arnob.; — II) Sættel el. at sætte istedet derfor, Tertull.; o. — suffe- ctura, ae, f.: Tilførsel, Tertull.; — [sufficio]. — suffectus, 3, partic. af sufficio. — sufferer, 3, f. ubt. suffectus. — sufficientia, ae, f., [suf- fero]: Taalmedighed el. Udboldenhed under Lidelser, Tertull. — suffermentatus, 3, partic., [sub, fermento]: noget færet, Tertull.

suffero, [f. subf.], (sustuli, sublatum), sufferre, v. a.; epril: bringer cf. lægger derunder, (sield. v. fercl.); - ut...tu corium sufferas, (lægger dit Eend til), Plaut. Poen. 4, 2, 33; - II), alm., A) bringer derben, yder cf. flækker; - quod neque mater potes sufferre lac, Varr. R. R. 2, 4; ∞ hiis aestimationem (betale), Digest.; - B) bærer paa mig cf. bærer; I) "egen.", (men alene sield.); - an ipse se sufferat (mundus: holder sig i Veiret), Arnob.; cf. Suet. Calig. 50: colligere semet ac sufferre (vix posse); - 2). fig.: udholder en Besværlighed cf. lidelse; - ∞ plagas, Plaut., vulnera, Lucr.; men ∞ poenas sui sceleris, (silde Straf derfor), Cic. Catil. 2, 13; cf. Ter. Andr. 5, 3, 12: An ut pro hujus peccatis ego supplicium sufferam? ligel. Plaut. Amph. 3, 4, 19, oftere: poenas sufferre alicui, (ligesom poenas dare alicui: blive straffet af nogen); - ∞ sumptus alienus, (ubetale cf. betrieste), Ter. Heaut. 3, 1, 14; - ∞ laborem, solem, sitim, Plaut.; egs. om Vindstøffen: ∞ ventos et imbres, Colum.; men "poet.": nec claustra, nec ipsi Custodes sufferre valent (se. vim hostilem: modstaae), Virg. Aen. 2, 491; ligel. Quod superest, sufferre pedes! Propert. 3, 20, 21; - egs. absol.: Syre, vix suffero, (kan neppe holde det ud), Ter. Heaut. 2, 1, 20; men Plaut. Curc. a. 3, v. 6, elliptisk: Si etc., ad praetorem sufferam (se. me rapi); - not: sustuli, sublatum, auferes sæv. me. tollo.

suffertus, 3, (cogn. sufferctus, Lucil. ap. Gell. 4, 17), [sub, facio]: fultropper, fult; vid. Lucil. l. c.; - *df. vererf.*“, Suet. Ner. 20): aliquid se sufferti timenturum (noget fultidnendo). — suffervēfacio, [f. sub.f.], (ud. perf.), factum, 3, v. a.: heder et. varner nedentra; (alene hōs Plin.); — lapillos, qui suffervēant, rumpi, id. 27, 51; suffervēfactum acetum, id.

14, 21. — suffervefio, fieri, f. ind. frgd. — suffervēo, [f. sub.f.], ēre, v. n.: at faac et Dpfog, Appul. — Suffes, ētis, m., f. ind. sufes.

suffibulum, i, n., [sub, fibula]: et firantet hvit Eler, der fem Hveretbedæning bæres af de re-merste Præster og Præbinder; — vid. Varr. L. L. 6, 3, o. Fest. p. 348. — tsufficiens, tis, partic. e. adj. af sufficio; df. — sufficienter, adv.: tilstrækkelig, habere, vid. Plin. Ep. 10, 29, alere et vestire, Digest.; o. — sufficientia, ae, f.: Tilstrækkelighed, det Tilstrækkelige, Tertull., Sidon.

sufficio, feci, factum, 3, v. n. o. a., [sub, facio]; 1) act.; A) „alm.“; 1) „egent.“: anbringer derunder el. derpaa, giver el. yder el. medfører; — qui combibi purpuram volunt, sufficiunt prius lanam medicamentis quibusdam, Cic. ap. Non.; men nubes sole suffecta, (farvet el. gienemstraalet deraf), Senec. Qu. N. 1, 5; cf. Lucr. 6, 480; liget. id. 3, 703: Ut cibus in membra atque artus quum deditur omnes, Disperit, atque aliam naturam sufficit ex se; liget. Virg. Ge. 2, 424: Ipsa satis tellus ... sufficit humore etc.; cf. ibd. 2, 435; — men partic. perf. egf. c. acc. graec.: Ardentesque oculos suffecti sanguine et igni (augues), Virg. Aen. 2, 210; — eos (milites) excursionibus (dat.) sufficiendo etc., (ved at anbringe dem dertil, ved at lade dem tage Del deri), Liv. 3, 61; — 2) „fig.“: indgiver (i Etien); — Ipse pater Danaus animos viresque secundas Sufficit, etc., Virg. Aen. 2, 618; cf. ibd. 9, 803; — B) „bef.“; 1) vælger derefter el. ifædet derfor, (navnl. om et nyt Bælg af en Dyrighedsversen i den for Tiden Afgaaede Etet); — suffectus e. suffici in locum alicuius, vid. Liv. 2, 8, o. id. 5, 31; men Cic. Mur. 39: consul ... in sufficiendo collega occupatus, (naar neml. Murana blev domfælet); — egf. om anden Succesfion; vid. Tac. Ann. 4, 16: patri suffectus filius; f. egf. Phaedr. 3, 10; — men „poet.“ om Bierne, Virg. Ge. 4, 202; — 2) „overf.“: foier el. sætter dertil el. derefter el. derunder el. ifædet derfor; — Atque aliam ex alia generando suffice prolem, Virg. Ge. 3, 65; men alios (dentes) suffici, (at de vere atter frem), vid. Plin. 7, 15; men singulis (partibus coeli) ventos hinos suffectos dant, Senec. Qu. N. 5, 16; — II) neutr.: ligesom at afgjøre Sagen, odf.; at strække til, at være nok, at bølge ud; a) absol.; — quamquam nec scribae sufficere ... potuerunt etc., Cic. Phil. 2, 7; cf. Liv. 36, 45: quoad sufficere remiges potuerunt; — liget. om Ting og om Vegreber; et non sufficiebant ... muri etc., id. 21, 8; neque potest iudex credere, satis esse ea potentia, quae non putamus ipsi sufficere, Quintil. 5, 12, 8; men med Subiectæthn.: sufficit dicere: e portu navigavi, id. 4, 2, 41; liget. suffecerit, haec retulisse, Suet. Ner. 31; — b) c. dat.; — nec vires sufficere cuiquam, nec etc., Caes. B. G. 7, 20; men Liv. 29, 31: mons ... hominum ... abunde sufficiebat alimentis; cf. Quintil. 10, 1, 119: pronuntiatio vel scenis suffectura; men Martial. 9, 1: mihi parva locuto Sufficit in vestras saepe redire manus; — c) m. ad el. adversus el. in; — inopi aerario, nec plebe ad tributum sufficiente, etc., vid. Liv. 29, 16; liget. ibd. 17: quomodo nos ad patiendum sufficientiam; — nec suffecturam duceam unum ... adversus quatuor populos, id. 10, 25; — Nec locus in tumulos, nec sufficit arbor in ignes, Ovid. Met. 7, 613; cf. id. Am. 2, 7, in.: Ergo ego sufficiam reus in nova crimina semper! — d) m. ut el. ne; vid. Plin. Ep. 9, 21 o. 32; — endel. c. iulin.; vid. Virg. Aen. 5, 21: Nec nos obniti contra, nec tendere tantum Sufficimus; — III) partic. sufficiens, tis, egf. som adj.: tilstrækkelig; liget. m. ad. el. c. dat.; — vid. Liv. 2, 8, o. Suet. Vitell. 13; egf. absol., — testes, Digest.; — superl., ∞ definitio, Tertull.

suffigo, [f. sub.f.], xi, xum, 3, v. a.: sætter el.

bæfter el. læaer fast derunder el. dertil el. derpaa; — antennae sufficit lintea etc., Lucan.; liget. aureis clavis suffigere crepidas, Plin. 33, 14; men huic suffixa tigillo (janua), Catull. 67, 39; — ∞ aliquem cruci, vid. Cic. Pis. 18, o. A., (fæstfæste); liget. ∞ aliquem in cruce, Catull., Hor., o. A., egf. in cruce, Justin.; caput hasta suffixum, Suet.; egf. absol., caput suffixum, Tac. Hist. 1, 49; — egf. „overf.“ o. „alleg.“: quid est ... quod novos suffixerit stimulos dolori? Senec. Phoen. 206.

suffimen, inis, n., [suffio], „poet.“ f. suffimentum: Regelse, Ovid. Fast. 4, 731. — suffimento, are, v. a.: tilroger el. indroger, totum bovem, Veget.; af — suffimentum, i, n.: Regelse, Cic. Leg. 1, 14; cf. Fest. p. 348 frgd.; af — tsuffio, ivi o. ii, itum, 4, v. n. o. a., [sub, inus, fio af θύω, ligesom servo af θέγω]: roger el. beroger; 1) neutr.: roger, anfæller en Røgning; — ∞ sertā et schoeno et palma, (roge dermed), Cato; liget. ∞ thymo, Virg. Ge. 4, 241, odoribus, Colum.; — II) oñest act.; A) beroger el. tilroger, navnl. egf. renser ved Røgning; — ∞ locum, vid. Propert. 4, 8, 84; ∞ et purgare domos, Plin.; ∞ se tetris odoribus, Lucr.; — B) antænder el. forbrænder for at roge; — carnem recentem haedorum pilo suffint, eoque nidore fugant serpentes, Plin. 28, 42; suffintum anisum, id. 20, 73; — b) „poet. overf.“ egf.: at varme, Lucr. 2, 1096: Quis ... potis est ... omnes Ignibus aetheris terras suffire feraces? df. — suffitio, onis, f.: Røgning el. Berøgning, Colum., Plin. 25, 5; cf. Fest. p. 3; o. — suffitor, oris, m.: som roger, som forretter en Røgning el. at Røgeffer; — puerum suffitorem fecit (som Villedstætte), Plin. 34, 19. — 1. suffitus, 3, partic. af suffio. — 2. suffitus, us, m., [suffio]: Røgen el. Røgning; — ∞ ejus herbae, (Røgen dermed), Plin.; — egf. in pl.; in suffitus pro thure sumitur (herba Sabina), id. 24, 61; — II) egf. „concret.“: Røgen af de forbrændte Ting, id. 21, 69: suffitum herbae ejus ore excipere. — suffixus, 3, partic. af suffigo.

sufflabilis, e, [sufflo]: til at indaaende, anima, Prudent. — sufflāmen, inis, n., [sub, glāw, i. e. frango]: Hiufto el. Hiuftvinge, Juvenal. 8, 148, Prudent.; — II) „overf.“: Dphold el. Standsning, litis, Juvenal. 16, 50; df. — sufflāmino, are, v. a.: hemmer el. standser med Hiuftøen; — ∞ Ixionis rotam, Senec. Apocol. 14; — II) „overf.“: sufflaminandus est, (om den, som taler for hurtigt), Senec. Exc. Contr. 4 praef. — sufflāmmo, [f. sub.f.], are, v. a.: optænder el. opflammer; df. „ment.“ (o. efterel.): opbiter; — ∞ calumniam invidia, Sidon. — *sufflātio, onis, f.: Dphlæsning; — ∞ ballantium aquarum, (Stummet deraf), Plin. 9, 6 o. 46; o. — sufflātus, us, m.: Blæsen el. at blæse derpaa; — sufflatus (serpentis), Senec. Clem. 1, 25, inc.; — [sufflo]. — sufflāvus, [f. sub.f.]: noget gul el. blond, capillus, Suet. Aug. 79.

sufflo, [f. sub.f.], avi, atum, 1, v. a. o. n.; 1) act.: blæser nedenfra, opblæser, blæser derpaa el. derti; — suffla celeriter tibi buccas, (til Hloitespilleren), Plaut. Stich. 5, 4, 42; sufflatae cutis distento ietus arcant (meles), Plin. 8, 58; ∞ ignes languidos, id.; quos si sufflasset, (hæbde du blæst paa dem), cecidissent, Petron. Sat. 45; — egf. „ment.“: Nescio, quid se sufflavit uxori suae, (har opblæst sig el. er opbragt imod hende), Plaut. Casin. 3, 19; — II) neutr.: blæser el. puffer deraf el. derpaa; — Sufflavit buccis terque quaterque suis, Martial. 3, 17; cf. Plin. 11, 19; — egf. „ment.“: suffla; sum candidus, (blæst dig op, puer dig til), Pers. 4, 20; — III) partic. sufflatus, 3, egf. som adj.; A) „egent.“: oppuffet og ligesom høven; — Persae eam sunt consecuti cor-

poris siccitatem, ut neque expuerent, neque emungerentur, sufflatove corpore essent, Varr. ap. Non.; — B) *effere* "fig.": opblæst el. overmødtig; — Pa. sufflatus ille huc venit; Pl. disruptum velim, Plaut. Baech. 4, 2, 21; neque auro, aut genere, aut multiplici scientia sufflatus, Varr. ap. Non.; — b) *bes.* "ogf. om Jorebragel og den Jorebragende: fustlig, bombastisk, ordl.," vid. auct. ad Her. 4, 10, c. Gell. 7, 14.

*suffocabilis, e: qvædende, Coel. Aur.; o. — suffocatio, onis, f.: Tilsnøren; — ∞ mulierum, (deres Moderfræmpe), Plin. 20, 15; af — suffoco, avi, atum, 1, v. a., [sub, faux]: ved Tilsnøren el. Sammentrykning af Væretret at qvæle el. myrde; — ∞ patrem, vid. Cic. Mur. 29; quæ crassior saliva suffocat, Senec.; — in pass. ogf. om Stemmen: at fordunkles, Quintil. 11, 3, 51; men suffocatae mulieres etc., (som lide af Moderfræmpe), Plin. 20, 27; — II) *overf.*: suffocante injuria, (naar Raufens Opbinkning hinder Sæfernes Omleeb), Plin. 17, 35; ∞ urbem et Italiam fame, (urhungre), Cic. Att. 9, 7.

suffodio, [f. sub.f.], lodi, fossus, 3, v. a.: graver el. siffer nedentra el. nedentil, giennemborer el. giennemsiffer, undergraver el. omhyrter; — ∞ ilia (equorum), Liv.; ogf. ∞ equos, Caes., Tac.; ∞ radices frumenti, Plin.; ∞ muros, Tac.; — Alexandria est fere tota suffossa (undermineret), Hirt. B. Al. 5; men sacella suffossa (omhyrte), Pseud. Cic. d. Har. Resp. 15; df. — suffossio, onis, f.: Undergraven, Underminering; df. *concret.* "o. in pl.: Miner el. Gange under Jorden, Vitruv. 1, 5, Senec. Ep. 49. — suffossus, 3, partic. af suffodio.

suffraenatio, onis, f. unte. suffrenatio. — *suffragatio, onis, f.: den ved Stemmegivning ydede Anbefaling el. Understøttelse, el. Borgernes Stemmer for Candidatens Befordring; — noli putare, legibus istis id actum esse, ut suffragatio, ut observantia, ut gratia tolleretur, Cic. Plane. 18; ligel. in pl., ibd. 6: extinctæ suffragationes etc.; ∞ militaris (af Borgere, der havde tiemt i Hæren), id. Mur. 18; f. ogf. Liv. 4, 44, Suet. Claud. 11, c. A.; — ogf. c. gen.; ∞ consulatus, (Anbefaling dertil), Cic. Mil. 13, o. Sall. Jug. 5; — suffragator, oris, m.: som med sin Stemme anbefaler den Sægende, som stemmer for nogen, Tilhænger el. Ven; df. Cic. Mur. 21, om Candidaten: non placet mihi ... testium potius, quam suffragatorum comparatio; — ogf. *adm.*: en Vælger, ibd. 7; — ogf. *overf.*: Belynder el. Beforderer, Varro, Suet. Vesp. 23, o. A.; — suffragatorius, 3: hørende til en Anbefædendets Anbefaling, amicitia, Qu. Cic. d. Petit. cons. 7; — [suffragor]. — suffragatrix, icis, fem. af suffragator: Belynderisse el. Befordererisse, Augustin.

suffraginösus, 3, [suffrago]: som har Skæde el. som liber af Eggdom i Hæfene; — ∞ mala, Colum.; — suffragium, i, n., [rimel. befl. m. suffrago, altf. oprdl. Knokkel el. andet afbrudt Stykke, Poëticaar, odf., hvormed man afgav sin Stemme i Høsteforsamlingerne; vid. Nep. Them. 8: testatur suffragiis e civitate ejectus; df.]; I) *egenl.* "o. *publicifist*": Stemmetablet, odf.; df. *adm.*: "Stemme el. Bøtum; — suffragia magistratu mandando, reo judicando, clam an palam ferre, melius esset, etc., Cic. Leg. 3, 15; cf. ibd.: nihil ut fuerit in suffragiis voce melius; men ibd. 16: suffragiis aut scitis multitudinis probari; men id. Verr. 2, 51: quum suffragiis tres ... creati sunt, res revocatur ad sortem; — ∞ inire, (at stemme, at afgive sin Stemme), Liv. 3, 17; hværom ogf. id. 25, 37: suffragium ita per omnes; men Cic. Fam. 11, 27: te suffragium tulisse in illa lege etc.; cf. id. d. Rep. 1, 31: ferunt enim suffragia (omnes) etc.; men Varr. R. R. 3, 2: dum diribuntur suffragia; men om Consulen: centurias in suffragium

mittere, Liv. 31, 7; — men Cic. d. Rep. 2, 22: equitum centuriæ cum sex suffragiis, (med sex Stemmer); ∞ tacita, Plin. Ep. 3, 20, (hemmelig Afstemning); — II) *overf.*: A) ligel. *publicifist*: Ret til at stemme, Stemmeret; — populi esse, non senatus, suffragium, quibus velit, impartiri, Liv. 38, 36; cf. Cic. Agr. 2, 7; — ogf. in pl.: suffragia populo reddere, Suet. Calig. 16; — B) *adm.* "el. udenfor Statsforret": Dom el. Mening; vid. Cic. Phil. 2, 17; cf. Plin. 11, 16; — navnfl. ogf.: Bistigelse, Bistand; Non ego ventosae plebis suffragia venor, Hor. Ep. 1, 19, 37; cf. ibd. 2, 2, 103; ligel. suffragio prosequi aliquem, (arbejde paa nogens Befordring), Plin. Ep. 10, 18; men Plin. 7, 29: ∞ numerosissima habere, (have de fleste Forfatteres Mening for sig).

suffrago, inis, f., [sub, frango, f. frgd. ab in.]: Hæfen hos de firfærdede Dyr, (opp. armus); vid. Plin. 11, 101: quæ animalia ante se genua flectunt et suffraginum artus in aversum; — tilføjes ogf. Juges, ibd. 102: aves curvant ... suffragines in posteriora; — II) *overf.* fra Gæstlens Egebe: etflags Stod (suboles) paa Vinstøffen, Colum. 4, 24.

suffragor, atus sum, 1, v. dep. n., [suffragium]; I) *publicifist*: at stemme for nogen, at give nogen sin Stemme el. Anbefaling til et Embede, Cic. Mur. 31; cf. Liv. 28, 38: conveniant undique, non suffragandi modo causa, sed ete.; — II) *overf.*: beguntiger el. understøtter el. anbefaler; a) c. dat.; — tibi Hortensius suffragator, me oppugnat, Cic. Div. in Caecil. 7; cf. id. Leg. 1, 1; — ligel. om Ting og Begreber; domus ... suffragata domino ... ad consulatum putabatur, (at have været ham en Anbefaling dertil), Cic. Off. 1, 39; hujus consilio etiam suffragabatur ea res, quod etc., Caes. B. C. 1, 61; — b) absol.: Fortuna suffragante videris res maximas consecutus, Cic. Fam. 10, 5; si memoria suffragatur, tempus non deficit, Quintil. 11, 2, 45.

suffrenatio, onis, f., [sub, freno]: den indre faste Forbindelse el. Sammenkntning; — ∞ lapidis, Plin. 36, 49. — suffrendens, tis, [sub, frendo], partic.: der ligesom stærer Bænder; Ammian. 15, 13. — suffricio, [f. sub.fr.], are, v. a.: gnider el. sflurer nedentil, afgræder el. afsturer; — ∞ vasa, seriam, Colum.; — ogf. indgnider; ∞ palpebras medicamentis, Cels.; — suffrigide, adv.: noget fædt el. aandelst, Gell. 2, 9, 4; af — suffrigidus, [f. sub.fr.]: noget fædt; df. *fig.*: noget aandelst el. mat, argumentum, Ammian. — suffringo, ere, v. a., [sub, frango]: brækker el. bryder el. knuser nedentra el. nedentil, fenderbryder; — ∞ talos alicui, Plaut. Rud. 4, 4, 15; cf. Cic. R. Am. 20.

suffugio, [f. sub.f.], fugi, 3, v. n. o. a.; I) neutr.: flygter ind derunder el. berind; — ∞ in tecta etc., Liv. 21, 46; — II) act.: undflyr derfra, undgaar; A) *egenl.*: — ut ... per genua orare conantem ita suffugerit, ut etc., Suet. Tib. 27; — B) *fig.*: — ∞ sensum, Lucr. 4, 361; ligel. manuum tactum suffugit et ictum (natura deorum), id. 5, 151; df. — suffugium, i, n.: Tilflugtssted; — ∞ nimbum vitantibus (nux), Ovid. d. Nuce 119; cf. Tac. Germ. 16: ∞ hiemi etc.; men ∞ nullum aut imbris aut solis, Plin. Ep. 9, 39; — ogf. in pl.: suffugia adversus coeli rigorem, Senec.; — II) *overf.*: Tilflugt el. Redemiddel; — haec deverticula suffugia sunt infirmitatis, Quintil. 9, 2, 78; men Tac. Ann. 4, 66: quod unum urgentium malorum suffugium in tempus erat.

suffulcio, [f. sub.f.], fulsi, fultum, 4, v. a.; I) sætter el. lægger derunder, støtter el. stæder; (for o. eftercl.); A) *egenl.*: Porticus ... paribus suffulta columnis, Lucr. 4, 428; lectica Syris suffulta, (som bæres af dem), Martial. 9, 3; — men absol.: nisi suffuleis firmiter, etc., Plaut. Epid. 1, 1, 77; — B)

„overf.“: ut suffuleat artus (eibus), Lucr. 4, 868; cf. ibd. 951; — II) sætter noget som Støtte el. Støtte derunder; — saaf. comiss: columnam mento suffulsit suo, Plaut. Mil. gl. 2, 2, 54. — suffultus, 3, partic. af fgd.

suffūmīgātio, onis, f.: Røgen el. at roge derunder, Veget.; af — suffūmigo, [f. sub.f.], are, v. a.: roger derunder, berøger; — si etc., suffūmīgandum, Varro; — ∞ vasa rore marino, vel lauro, etc., Colum. — suffūmo, [f. sub.f.], are, v. n.: ligesom at ryge (el. luge) deraf el. derafter, Hieronym.

suffundātus, 3, [sub, 2.fundo]: neblagt i Grunden el. som Underlag; — latericiis lapidibus suffundatis, Varr. ap. Non. — suffundo, [f. sub.f.], fudi, fūsum, 3, v. a.: gyder el. hældes el. lader flyde derunder el. dermed el. deri; I) „egen.“; — imbrium aqua ... tacite suffunditur, (løber derunder), Senec. Qu. N. 3, 21; cordi suffusus sanguis, Cic. Tusc. 1, 9; men Ovid. Fast. 1, 215: quibus intumuit suffusa venter ab unda, (som lide af Vatterfot); — mane, suffundam aequulam, (skal komme sit Vand derpaa), Plaut. Cure. 1, 3, 3; men som Ordbrug o. „alleg.“: aquam frigidam subdole suffundunt, (besejre el. fræste), id. Cist. 1, 1, 37; — ∞ mare (i. e. aquam marinam) vinis, id. Rus. 2, 7, 30; ∞ merum in os mularum, Colum.; ∞ jus, id., acetum, Vitruv.; — b) navn. ogs. om Væserne i Vægemet, suffundi, suffusus: at underløbe, underløben; — si erore suffundantur oculi, Plin.; suffusi erore oculi, id.; o. m. omvendt Construction: sanguis oculis suffusus, id.; ligel. felle suffusi, (gulfottige), id.; o. omvendt: bilis suffusa, (den underløbne el. udløbne Galle), id.; men Ovid. Met. 2, 777: lingua est suffusa veneno, (Gist er derunder); — II) df. „fig.“; A) „overf.“: ligesom at drage el. udbrede derunder, at dække el. blande dermed; — Suffunduntque sua coelum caligine (nebulæ), Lucr. 6, 478; men Cic. N. D. 2, 21: æquabili calore suffusus aether, (blandet el. forsynet dermed); men Virg. Ge. 4, 430, om Maanen: si virginem suffuderit ore ruborem, (viser fig rød); — b) „bcf.“ om Skændeme: suffundi ora rubore, Ovid. Met. 1, 484; cf. id. Am. 3, 3, 5: roseo suffusa rubore; ligel. Liv. 30, 15: Masinissæ hæc audienti non rubor solum suffusus, sed lacrimæ etiam obortæ; — fild. ogs. absol. suffundi (sc. rubore el. pudore: at blive skamrød el. udselig), Tertull.; — B) „ment.“ el. om Begreber: at indgyde el. indgive, etc.; — omnia suffundens mortis nigrore (metus), Lucr. 3, 39; novi animum (tuum) ... nulla malevolentia suffusum etc., Cic. Fam. 1, 9; ad quas ille voces ... multo pudore suffunditur, Plin. Pan. 2; — not.: partic. suffusus, 3, ogs. som adj.: udselig el. bly; hvs. compar. suffusior sexus, Tertull.

suffūrōr, [f. sub.f.], ari, v. dep. n.: bortfieler listigen el. under Haanden, Plaut. Truc. 2, 7, 14: hæc Quum video fieri, suffuror, suppollo, de præda prædam Capio. — suffuscūlus, 3, demin.: noget brun, brunlig, homines Aegyptii, Ammian., Appul.; af — suffuscus, [f. sub.f.], 3: brunlig el. mørkebrun, margarita, Tac. Agr. 12. — *suffusio, onis, f.: Gyden el. at gyde derunder el. derpaa, Paagdyning, vini, Apic.; men ∞ cucumeris, Pallad.; — navn. ogs. Væssernes Udtræden i Vægemet; df. ∞ fellis: Gulfot, Plin.; ∞ oculi, ogs. in pl.: Densygdom ifølge det i Diet udløbne Blod, Cels.; navn. den graa Stær, Plin. 33, 14; o. — suffusōrium, i, n.: etflags Dsekar, Hieronym.; — [suffundo]. — suffusus, 3, partic. af suffundo.

Sugambri, orum, f. und. Sigambri. — suggēro, [f. sub.gr.], gessi, gestum, 3, v. a.: bringer el.

anbringer el. sætter derunder, bringer el. skaffer derhen el. dertil; — ∞ flammam costis aheni, Virg. Aen. 7, 463; men Propert. 4, 4, 8: Fidaque suggesta castra coronat humo; — cur tu his rebus sumptum suggeris? Ter. Ad. 1, 1, 37; ∞ cibum animalibus, Tac. Hist. 3, 36; cf. Ovid. Met. 15, 82: Prodigia divitiis alimentaque mitia tellus Suggestit etc.; ligel. Plin. Ep. 2, 8: lacus piscem, feras silva ... affatim suggerit; — men ego subinde suggeram, quæ vendatis, vid. Liv. 10, 17; men absol.: aliae (apes) struunt ... aliae suggerunt, Plin. 11, 10; — II) „fig.“: tilveiebringer el. indleber el. indfører; — ∞ materiam interrogationi, Quintil.; si etc., aut Drusoludus suggerendus est (vi maa spille ham et Pydæ), aut etc., Cic. Att. 12, 44; cf. Liv. 3, 11: accusator pati reum ruere, invidiaque flammam ac materiam suis criminibus suggerere; — b) „bcf.“ ogs.: tilføier (i Tælen el. i Fortællingen), forbinder dermed, lader følge derpaa; — ∞ copiam argumentorum singulis generibus, Cic. d. Or. 2, 27; cf. id. N. D. 3, 29; men ∞ verba, quæ desunt, id.; men Liv. 2, 8: Bruto statim Horatium suggerunt, (lade B. følge strax efter Br., neml. i Consulact); men id. 4, 20: nihil præter nomina consulum suggerunt (anales: berette el. anføre); — ogs. om andre Forbindelser; saaf. Cic. Phil. 2, 27: suggererebant etiam saepe damna aleatoria, (forbandtes dermed, sluttede sig dertil); — not.: neutr. subst. suggestum, i, af 1. suggestus, 3, f. und. 2. suggestus; — suggestio, onis, f., [suggero]: Tilføining el. Tilføining, etc., Coel. Aur.; — II) df. fædd. „fig.“; A) Tilføieslen (som rhetorisk Figur); — vid. Quintil. 9, 2, 15: per suggestionem, i. e. per adjectionem; — B) Indgivelse, Paamindelse, Erindring, Raad, Vopise. Aurel. 14 o. 19, o. 21.

suggestum, i, n., f. und. 2. suggestus. — 1. suggestus, 3, partic. af suggero. — 2. suggestus, us, m., o. suggestum, i, n., [suggero]; I) [efter suggero ur. I]: det Opfattede, opfattet Forhøining el. oppeiet Sted; A) „alm.“; — labrum in suggestu positum, Cato; ex suggestu faleris ... prodeunt anates in stagnum, (alf. etflags Dønning), Varr. R. R. 3, 5; cf. Plin. 12, 21: ejusdem insulae excelsiore suggestu lanigeræ arbores; — men om Cæsar: honores ... nimis recepit, ut ... statuum inter reges, suggestum in orchestra (oppeiet Stæde), Suet. Caes. 76; cf. Flor. 4, 2, o. Plin. Pan. 51; men „poet.“: suggestumque comæ (aspice: den optaarne De Grisur), Stat. Silv. 1, 3, 113; — B) „bcf.“: Tribune el. Talerstol, hvorfra der tales til Folket el. til Soldaterne; — quum in communibus suggestis consistere non auderet, etc., vid. Cic. Tusc. 5, 20; — C. Maenius in suggestu rostra, devictis Antiatibus, fixerat, Plin. 31, 11; men hac re pro suggestu pronunciata etc., vid. Caes. B. G. 6, 3; cf. Tac. Hist. 1, 36 o. 55; f. ogs. Liv. 31, 29: excelsio in suggestu superba jura reddentem (praetorem Rom.) ... vident; — men „alleg.“: se de tanto fortunarum suggestu pessum dejicere, Appul.; — II) „fig.“; A) „overf.“: Tilveiebringelse el. Tilberedelse, Circensium, Tertull.; — B) „ment.“, ligesom suggestio ur. II, B: Indgivelse, Paamindelse, Raad, Digest.

sugglūtio, [f. sub.gl.], ire, v. n.: har nogen Sifke, bifter noget, Veget. — suggranda, [f. sub.gr.], e: temmelig stor el. rummelig, cubiculum, Cic. Qu. Fr. 3, 1. — suggrēdiōr, gressus sum, 3, v. dep. n. o. a., [sub, gradior]; I) neutr.: gaar hen dertil; — suggesti propius speculatores, Tac. Ann. 2, 12; cf. ibd. 15, 11; — II) act.: angriber; — quos dux Romanus acie suggestus, etc., Tac. Ann. 4, 47. — tsuggrunda, [f. sub.gr.], ae, f.: fremspringende Tag,

Halvtag el. Weirtag, Varro, Vitruv., Digest.; df. — suggrundarium, i, n., efter Rutil. ap. Fulgent. Expos. serm. ant.: Gravsted for spæde Born, (rindel. af det derover anbragte Halvtag); o. — suggrundatio, onis, f.: = suggrunda, Vitruv. 4, 2. — suggrunio, [f. sub-gr.], ire, v. n.: at smaaagrynte; — ∞ sus, Paul. Nol.

sugillatio, onis, f., [sugillo]: blaa Plet (efter et Slag el. Stød), Plin. 32, 24; — II) „fig.“: Beskæmmelse, Kræftelse, Forbaanelse; — non sine sugillatione consulum etc., vid. Liv. 43, 14; cf. Plin. 7, 46: majestatis ejus (imperatoris) foeda sugillatio; men ad sugillationem domini facere aliquid, (behandle en Slave paa en for hans Herre kræftende Maade), Digest.; df. — sugillatiuncula, ae, f., demin.: liden blaa Plet, Claud. Mam. d. Stat. anim.

sugillatus, us, m., (eftercl.) f. sugillatio, Tertull.; af — sugillo, avi, atum, l, v. a., [rimel. at afstede af sub o. cilium, hvf. sugillo ap. Victorin., altf. oprdt.: at slaae nogen et blaa Die]; I) „eigent.“: slaaet brun og blaa; — oculi ex ictu suffusi eruere et sugillati, Plin. 31, 45; men qui nunquam sugillatus est, (som aldrig er bleven mærket i en Nævekamp), Senec. Ep. 13; ogs. absol.: sugillata aut liventia, (blaa Pletter), Plin. 20, 23; men ∞ oculos alicui, (rimel. ubstlaae), Varr. ap. Non., inc.; — II) „fig.“; A) beskæmmer el. forbaaner; — viros spectatos ... sugillatos, repulos etc., Liv. 4, 35; Sulla repulsa praeturae sugillatus est, Val. Max. 7, 5, 5; noli sugillare miserias, Petron.; ∞ pudorem, Digest.; — B) ligesom inculco: indgiver el. bringer; — sciat hic, quis illi verba sugillet deus, Prudent.; — sugo, xi, cum, 3, v. a.: suer el. udfuer; — (animalium) alia sugunt, alia carpunt, etc., Cic. N. D. 2, 47; ∞ mammam matris, (om Lammene), Varro; porca ... frequentiore numero sucta, etc., Pallad.; — ogs. „overf.“: quae (sationes) minus sugunt terram, Varro; — ogs. „alleg.“: ut paene cum lacte nutricis errorem suxisse videamur, Cic. Tusc. 3, 1.

sui, gen., (Grækerens *οὗ*), sibi, se el. sese: fin (el. af sig, fra sig, odt.), sig; — viset egentl. som pronom. recipr. til d. næstføregaaende Subject el. Nominativ, ubent. ogs. til Føvefatningens Subject, f. nedenf. Cic. Tusc. 5, 20, oftere; — omnino est amans sui virtus, Cic. Lael. 18; cf. id. Att. 13, 1: vehementer tua sui memoria delectatur (ille); men Caes. ibd. 9, 16, A: nihil malo, quam et me mei similem, et illos sui; men sui recipiendi facultas, etc., Caes. B. G. 3, 4; cf. ibd. 3, 6, o. Cic. Catil. 1, 7; — qui (optimates) hoc sibi nomen arrogaverunt, id.; quae (perfugia) sumunt sibi ad excusationem, id. d. Rep. 1, 5; men ibd. 2, 10: (is) in concione dixisse fertur: a se visura esse Romulum; eum sibi mandasse ... ut sibi eo in colle delubrum fieret; se dum esse, et Quirinum vocari; ligel. id. Tusc. 5, 20: Dionysius instituit, ut (filiae) ... barbam sibi (i. e. Dionysio) adurerent; qui tranquillo mari gubernare se negent posse, id.; si etc., ne ipse quidem ... mihi persuasisset, ut se dimitterem, id. Orat. 28; f. ogs. ovenf. id. d. Rep. 2, 10; men Caes. B. G. 2, 6: nuncios mittit, nisi sibi subsidium mittatur, sese etc.; cf. id. B. C. 1, 60; — quod bellum summa inter se contentione gesserunt, Cic. d. Rep. 1, 16; — quia habet aliud magis ex sese (som ligger hant nærmere) et majus, Ter. Andr. 5, 4, 51; — bb) heril markes entnu; a) cum i formen secum; — animum secum esse, secumque, ut dicitur, vivere, Cic. d. Senect. 14; cf. id. Att. 5, 6: ut secum et apud se essem quotidie; — b) d. forstærkende Anhangspartikel —met; — ne ... semet aperiret, (fulde selv robe sig), Liv. 2, 12; cf. id. 2, 41, o. Hor. Sat. 1, 6, 78; — II) „bef.“ er ogs. at mærke; A) ad se, o. apud se, bruges ogs. i Omgangsproget

med Hensyn paa Siemmet; — ut veniam ad se, rogat, (hiem til sig), Cic. Att. 15, 4; cf. ovenf. id. ibd. 5, 6; — men Ter. Hec. 4, 4, 85, „fig.“: num tibi videtur esse apud sese (at være ved sin fulde Forstand)? — B) sibi, som dat. eth. el. intens.; — quid sibi vult pater? Ter. Andr. 2, 3, 1; cf. id. Eun. 3, 5, 10; ligel. Liv. 44, 12: quidam sibi repentinus clamor vellet; — 2) ligel. i Forbindelse m. suus, som intens. el. forstærkende; — suo sibi hunc gladio jugulo, Ter. Ad. 5, 8, 35; cf. Plaut. Capt. prol. 50: Ita nunc ignorans suo sibi servit patri; f. ogs. ibd. 1, 1, 13; ligel. Cic. Lael. 3: factus est consul bis, primum ante tempus, iterum sibi suo tempore.

*suile, is, n.: Svinefi, Colum. 7, 9; o. — suillus, 3: hørende til el. benævnt efter Svine, pecus, Colum.; genus, Plin., rostrum, id., lac, id., grex, Liv. 22, 10, caro, Varro; — b) ogs. subst. suilla, ae, se. caro: Svinefod el. Flest, Cels., Plin.; — II) „overf.“: ∞ fungi: cflags flette Jordsvampe, Plin., Martial.; — [sus]. — Suiones, um, m., efter Tac. Germ. 45: Folk ved det nordlige Deean, ere Indvaanerne i d. nuv. Sverige.

*sulcamen, inis, n., ligesom sulcus: Jure; in pl., Appul.; o. — sulcator, oris, m.: som drager Jurer, som giennemfurer el. giennemfæster; — ∞ campi el. agri, Prudent., Avien.; — II) df. „overf.“: ∞ navita ponti, Sil.; ∞ pigri Averni, (i. e. Charon), Stat.; men siccae sulcator arenae: som vader i Sand, Lucan. 4, 588; af — sulco, avi, atum, l, v. a., [sulcus]: furer, giennemfurer, giennemfæster; — ∞ agros, Tibull., humum el. campos vomere, Ovid., Sil.; men Colum. 2, 2, absol. el. ut. acc.: alternis (versibus) recto plenoque (aratro) sulcare; — II) „poet. overf.“: ogs. at giennemfæste, giennemflyde, odt.; — ∞ fossas, Varro; Litoream tractu squamae erepitanis arenam Sulcat (anguis), Ovid. Met. 15, 726; ∞ undas rate, id., maria arbore, Plin.; cf. Virg. Aen. 5, 158: longa sulcant vada salsa carina; men ∞ regna volatu (giennemflyde), Lucan.; men Ovid. Met. 3, 276: Sulcavitque cutem rugis, (furede el. rypede den).

suleus, i, m., [sibileret af *ὄλκος*]: Jure el. Plovfur; — quum aratrum lacunam facit, sulcus vocatur, Varr.; sulco vario ne ares, Cato; sulcum ducere, Colum.; proseindere jugerum sulco, Plin.; patefacere sulcum aratro, Ovid.; men sulco tenui arare, Plin.; cf. Cic. Div. 2, 23: quum sulcus altius esset impressus; men committere semina sulcis, Virg., Ovid.; — II) „overf.“; A) „abstract.“: Ploien el. Ploining; — hordeum altero sulco seminari debet, Colum.; ligel. ∞ quarto, quinto, Plin.; ∞ nono, Plin. Ep. 5, 6; — B) isølge Geistens Lighed; 1) langagtig Jorphybning i Jorden, Grav el. Groft, Cato, Colum.; ligel. Plin. 19, 20: areas hortorum ambiri singulas tramitum sulcis etc.; cf. Virg. Ge. 2, 24 e. 289; — 2) enhver anden Jorphybning; ligel. Skaar el. Indsnit, odt.; navnlt. Vognspor el. Hjulspor, Stat.; men om tvende Skibe: Infundunt pariter sulcos, Virg. Aen. 5, 142; ogs. om Hundens Rynker, Martial. 3, 72; ligel. om andre Jorphybninger i Legemet, Lucr., Virg.; ogs. Vinel. Etride efter et Lusten giennemfærende Meteor, Virg. Aen. 2, 697; men sulci calami, (Bogstavtræfene), Prudent.

*sulfur, (sulphur), ūris, n., (ogs. m., Tertull., Veget.): Svovel, hvorom vid. Plin. 35, 50, hvoerfter det ogs. bruges til Renfæstelse; cf. Tibull. 1, 5, 11: Ipsaque ter circum lustravi sulfure puro; ligel. Propert. 4, 8, 86: Terique meum tetigit sulfuris igne caput; — ogs. in pl.; ∞ lurida, Ovid., lutea, id., vivacia, id., viva, Virg.; f. ogs. Quintil. 12, 10, 76; — II) „overf.“ o. „poet.“: Lynet, (efter Plin. 35, 50, af dets Svovellig); ∞ aetherum, Lucan., sacrum, Stat. 2, 24; df. — sulfureans (sulph.), tis, adj.: svovelholdig, aquae, Tertull.; — sulfuraria (sulph.), ae, f.: Svovelf;

grube el. Svovelbælt, Digest.; — sulfüratio (sulph.), onis, f.: underjordist Svovlengang, Svovelteie, Senec. Qu. N. 3, 15; — sulfüratus (sulph.): med Svovel, svovlholdig el. svovlet, fontes, Vitruv., aqua, Plin.; — compar., ∞ gehenna, Terull.; — H) df. subst., sulfurata, orum, n.; A) (sc. fila): Svovelsfister, Martial. 1, 42; — B) (sc. loca): Svovlengange el. Svovelaarer, Plin. 31, 28; — sulfureus (sulph.): 3: af el. med Svovel, svovlagtig, odl.; — ∞ aqua, Virg.; ∞ fornaces, Ovid. Met. 15, 340; ∞ color, Plin., odor, id.; o. — sulfurosus (sulph.): 3: fuld af Svovel el. stærkt svovlet, fontes, Vitruv. 8, 3.

Sulla, (mindre rigtige Sylia), ae, m.: romersk Titlarnavn i d. corneliske Slægt, hvoraf bef. mærkes: L. Cornelius Sulla, Roms befættende Dictator, var titligere Dvæster id. jugurthiniske Krig under Marius, men sidstigere dennes og Jostepartiets blodige Overvinder; — vid. Sall. Jug. 100, oftere; ligel. Flor. 3, 15, hvor han hedder: vir armis optimus; f. ogf. id. 3, 21, Vel. 3, 17 fgd., o. Cic. Div. 1, 33; — B) df. 1) Sullanus, 3: sulfianst: hørende til el. benævnt efter Dictatoren Sulla, tempus, Cic. Parad. 6, 3; ∞ ager, o. ∞ assignationes, id. Agr. 2, 36, o. ibd. 3, 1; — 2) Sullatūrio, ire, v. n.: vilde gierne efterligne Dictatoren Sulla el. spille hans Rolle; — ita sullaturit animus ejus (Pompeji) et prosperitūrit, Cic. Att. 9, 10; cf. Quintil. 8, 3, 32; — not.: Dictatorens Son, Faustus Sulla, omtales Cic. Agr. 1, 4, oftere; — en Slægning af Dictatoren, P. Cornelius Sulla, var anslaget de ambitu, og blev forsvaret af Cicero i en endnu for Haanden værende Tale. — Sullanus, 3, o. Sullatūrio, ire, f. und. Sulla.

Sulmo, onis, m.: By i det Veliguisse, i Nærheden af Cerninum, Digteren Ovids Fødested, hvorom Ovid. Trist. 4, 10, 3: Sulmo mihi patria est, gelidus uberrimus undis, Millia qui novies distat ab urbe decem; cf. id. Fast. 4, 80; f. ogf. Cic. Att. 8, 4, o. ibd. 13, A.; — B) df. 1) Sulmōnensis, e: sulmonensist, ager, Plin. 3, 17; — pl. Sulmonenses, ium, m.: Jndvaanerne af Sulmo, Sulmonenserne, Caes. B. C. 1, 18, Plin. 3, 17; — 2) Sulmontinus, 3: = frgd., colonia, Frontin. d. Colon. ap. Goez.; — not.: ogf. er Sulmo Rævnet paa en Krigsbelt, Virg. Aen. 9, 413, oftere.

sulphur m. Afledn., f. und. sulfur. — 1. Sulpicius, Sulpicia: romersk Slægts- og Personnavn, hvoraf her mærkes: — Serv. Sulpicius Galba, vid. Cic. d. Or. 1, 10, o. id. Brut. 22; — C. Sulpicius Gallus, vid. ibd. 20, id. Off. 1, 6, o. id. Lael. 27; — P. Sulpicius, om denne Almuetribun vid. Liv. epit. 77, Flor. 3, 21, o. Vell. 2, 18; — Serv. Sulpicius (Rufus): stor Retslærd, vid. Cic. Mur., o. Digest., ogf. Cic. Fam. ab in.; — Sulpicius Apollinaris: en Grammaticus, Lærer f. A. Pertinax, vid. Gell. 3, 16, o. 4, 17; — Sulpicia: romersk Digterinde under A. Domitian, Martial. 10, 35 o. 38; — B) df. 1) Sulpicius, 3: hørende til el. benævnt efter en Sulpicius, horrea, Hor. Od. 4, 12, 18; men ∞ lex, af d. ovennævnte Almuetribun, P. Sulpicius, vid. Flor. l. c.; — 2) Sulpiciānus, 3: = frgd.; — ∞ classis, (som commanderedes af Prætoeren Sulpicius), vid. Caes. B. C. 3, 101; ∞ seditio, (der vaskes af d. ovennævnte Almuetribun P. Sulpicius), Quintil. 6, 3, 75. — 2. Sulpicius, 3, f. und. 1. Sulpicius. — sultis, vid. volo (velle) ab in.

1. sum, fui, esse, (af dette Ord's ærkeaiske Former mærkes her: — fut. escit f. erit, Gell. 20, 1, 25, e XII tabb., Lucr. 1, 612; — perf. o. plupf. fuimus f. fuimus, Enn. ap. Cic. d. Or. 3, 42, fuisset f. fuisset, Enn. ap. Gell. 12, 4; — praes. conj. siem, sies, etc., Plaut.; cf. Cic. Orat. 47; ogf. suam, suas, Plaut., suat, id., Ter., Lucr., Virg. Aen. 10, 108; suant, Plaut.); — [efter Varr. L. L. 9, 57, er praes. sum oprd. f. inus. esum (el. esumi), befl. m. *eiui* f. inus. *ēui*, *ēouai*],

perf. fui, etc., [af inus. suo, Graefernes *qūo*]: er; inf. at være; df. 1) substantivst.: at være til el. tilfælde el. for Haanden, at leve el. eristere, at være el. beseinde sig effids, at finde Sted; A) „alm.“: — quae (res) sunt, (opp. quae intelliguntur), vid. Cic. Top. 5, hvor ogf.: esse ea dico, quae cerni tangique possunt, etc.; ligel. Quintil. 3, 6, 81: non statim, quod esse manifestum est, etiam, quid sit, apparet; cf. Cic. d. Or. 2, 38: id aut esse, aut non esse, etc.; men (homo nequissimus) omnium, qui sunt, qui fuerunt, qui futuri sunt, id. Fam. 11, 21; cf. ibd. 6, 3; men id. d. Senect. 22: nolite arbitrari, me, quum a vobis discessero, nusquam aut nullum fore; men id. Fam. 2, 16: si erit ulla res publica... sin autem nulla erit, etc.; men qui post Ciceronem fuerunt, Quintil. 11, 3, 143; men duxit Albinus filiam, ex qua hic est puer, etc., vid. Cic. Sest. 3; — quum non liceret, quemquam Romae esse, qui etc., id. Verr. 2, 41; ligel. id. Fam. 2, 8: quum Athenis decem ipsos dies fuissim; men id. d. Or. 2, 7: ut hic sitis hodie, (at 3 blive hos mig, neml. som Gæster); ligel. esse apud aliquem, (opholde sig hos nogen), id. d. Rep. 1, 14; ligel. esse cum aliquo, (at leve med nogen, at omgaaes nogen), id. Fam. 5, 21; ligel. id. d. Rep. 1, 8: Smyrnae quum simul essemus complures dies; men id. Att. 10, 16: quum ad me hene mane fuit, (gjorde mig tidlig en Besøg); — quum est in sagis civitas, (er isort Krigsdragten), id. Phil. 8, 11; cf. Ovid. A. A. 2, 297; men Cic. Verr. 4, 6: in suis numis multis esse et semper fuisse, (beside og have altid besiddet stor Formue); men esse in probis, in laudibus, (blive dælet, blive rost), id. Off. 1, 18; — B) „bef.“: 1) sunt, qui (el. quae), etc.: der gives Mennesker (el. Ting), som osv.; a) c. indic., naar der betegnes en Virkelighed; — sunt enim, qui, quod sentiunt, non audent dicere, Cic. Off. 1, 24; sunt qui spiritum non recipiunt, sed resorbent, Quintil.; cf. Liv. 43, 3, o. Hor. Sat. 2, in., oftere, ogf. som noiere Betegnelse af Subjectet; sunt quidam, qui etc., Cic. Lael. 20; sunt bestiae quaedam, in quibus inest aliquid simile virtutis etc., id. Fin. 5, 14; ligel. fuere complures, qui etc., Sall. Catil. 39; — b) c. conj., naar en Udviished el. en Forestilling betegnes; — sunt, qui in rebus contrariis parum sibi constant, Cic. d. Off. 1, 21; cf. Hor. Ep. 1, 1, 77; — ligel. m. Angivelse af Subjectet; erat nemo, in quem ea suspicio conveniret, Cic. R. Am. 23; cf. Hor. A. P. 347; — not.: poetist Efterligning af Graefernes *ἐστὶν οἷς*, er Proport. 3, 7, 17: Est, quibus etc.; — 2) esse alicui aliquid: at nogen har noget; — Unde esset adolescenti... quod etc., Ter. Heaut. 3, 2, 23; cf. Hor. Od. 2, 15, 13; men nomen Mercurii est mihi, (jeg heber M.), Plaut. Amph. prol.; men cui (fonti) nomen Arethusa est, Cic. Verr. 4, 53; cf. Liv. 25, 2; — b) esse alicui (aliquid) cum aliquo: have med nogen at gjøre, have noget i Fællesteb el. i Forbindelse med nogen; — tecum nil rei nobis... est, Ter. Phorm. 2, 3, 74; cf. Cic. Phil. 2, 31: sibi cum illa mima posthac nihil futurum; men id. Quint. 6: quicum familiaritas fuerat (sc. ei), societas erat etc.; cf. id. Fam. 15, 10: si mihi tecum minus esset, quam est cum tuis omnibus; — c) esse cum aliquo (el. aliqua): være i Fællesteb dermed; — ejus soror est cum Quintio (er gift med Q.), Cic. Quint. 2, 4; cf. id. d. Or. 2, 1; df. ogf. at have legemlig Omgang med nogen, id. Coel. 20, Ovid.; — d) ephemerist in temp. perf.: at have været, at have opført at være, at være borte el. forloren el. død, odl.; (poet.); — Nunc illud est, quum me fuisse, quam esse, mavelim, Plaut. Capt. 3, 3, 10; ligel. Sive erimus, seu nos fata fuisse volent, Tibull. 3, 5, 32; cf. Ovid. Her. 17, 193, o. Virg. Aen. 3, 325; — 3) m. Eftertryk: virkelige at være eller finde Sted, at være Tilfældet; a) absol., navn, i Formerne: est o. esto; — quid vis

tibi dicam, nisi quod est? Plaut.; figel. sunt ista etc., Cic. Lael. 2; esto (lad saa være), ipse nihil est, nihil potest; ut etc., Cic. Div. in Caecil. 15; cf. Virg. Aen. 7, 313, ogf. Hor. Ep. 1, 1, 9, o. A.; — b) i forbindefferne: est ut el. ubi el. quom el. quod, el. m. figd. Subjectsfætning: det fier el. det er tilføjet, at osv., det er tilføjet, at, el. man fan, oel.; — sin est, ut velis etc., Ter. Phorm. 5, 7, 32; cf. ibd. 2, 1, 40; men est, ut id maxime deceat, Cic. Orat. 59; figel. id. Coel. 20: quando denique fuit, ut, quod licet, non liceret? figel. id. Div. 1, 56: non est igitur, ut mirandum sit, etc.; cf. Hor. Ep. 1, 12, in., o. Lucr. 5, 977; — erit, ubi te ulciscar, si vivo, Plaut. Pseud. 5, 2, 26; est, ubi id isto modo valeat, Cic. Tusc. 5, 8; — fremdeles auct. ad Her. 4, 26: est, quom non est satius, si etc.; — men Si etc., non est, quod multa loquamur, Hor. Ep. 2, 1, 28; figel. si etc., est, quod referam ad consilium; sin etc., Liv. 30, 31; Quod timeas, non est, Ovid. Her. 19, 159; — offert ut. Subjectsfætning; Est, quadam prodire tenus, si non datur ultra, Hor. Ep. 1, 1, 32; cf. Virg. Aen. 6, 596; figel. Liv. 42, 41: quae, verbo objecta, verbo negare sit; figel. Tac. Ann. 16, 31: ut conjectare erat intentione vultus; ogf. m. tilføjet dat.; vid. Virg. Ecl. 10, 46, o. Propert. 1, 20, 13; figel. Sall. Jug. 110: fuerit mihi, eguisse aliquando amicitiae tuae; — B) endel. ogf. i Omgangsproget, esse m. in c. acc.: at femme derhen; — quo die in Tusculanum essem futurus, Cic. Att. 15, 4; figel. Suet. Aug. 16: neo prius militibus in conspectum fuisse etc.; figel. eequid in mentem est tibi, etc.? Plaut. Bacch. 1, 2, 53; — II) som copula heder sum, esse: at være saa el. saa; A) „alm.“, el. alene m. figd. adject. el. subst. el. pronom., men ogf., navn. i Omgangs- el. Jøffelsproget, m. blot adverb.; — et praeclara res est, et sumus otiosi, Cic. Lael. 5; quod in homine multo est evidentius, ibd. 8; cf. ibd. 7: Orestem se esse etc.; figel. Hor. Ep. 1, 2, 27: Nos numeri sumus; men quom fuero (sapiens: naar jeg er bleven vis), vid. Senec. Ep. 117; — Ego tu sum, tu es ego, unanimi sumus, Plaut. Stich. 5, 4, 49; tuus sum (er til din tjeneste), tibi operam dedo, id. Bacch. 1, 1, 60; domus non ea est, quam parietes nostri cingunt, Cic. d. Rep. 1, 13; is enim fueram, cui etc., id. ibd. 1, 4; — sic sum, ut vides, Plaut.; sic, inquit, est, Cic.; est, inquit, ut dicis, id.; quod ita quom sit, id.; dato, qui (abl.) bene sit; ego, ubi bene sit... dabo, Plaut. Bacch. 1, 1, 51; f. unde bene; — apud matrem recte est, Cic. Att. 1, 7; f. ogf. id. Deiot. 7; men Liv. 2, 25: frustra id inceptum Volscis fuit; figel. dicta impune erant, Tac. Ann. 1, 73; men Cic. R. Am. 5: hanc quaestionem haud remisissis futuram, etc., inc.; — B) „bef.“; I) m. Bestaffenzhebend el. Gegenfakend gen. el. abl. c. adj.; — disputatio non mediocris contentione est, Cic. d. Or. 1, 60; cf. id. Sest. 16: nimium me timidum, nullius me animi, nullius consilii fuisse confiteor; cf. id. Fin. 5, 12; — si fuerit is injustus, timidus, hebeti ingenio, aut nullo, id. Tusc. 5, 15; si quis ea asperitate est, et immanitate naturae, ut etc., id. Lael. 23: bono animo sint et tui et mei familiares, id. Fam. 6, 18; cf. Hor. Ep. 1, 7, 51: quo sit patre quove patrono; — 2) m. Værdigheds genit. el. abl.; — a me argentum, quanti est (servus), sumito, Ter. Ad. 5, 9, 20; ager nunc multo plurius est, quam tum fuit, Cic. R. Com. 12; magni erunt mihi tuae litterae, (jeg vil sætte megen Pris derpaa), id. Fam. 15, 15; neque pluris pretii coquum, quam villicum habeo, Sall. Jug. 85; parvi sunt foris arma, nisi est consilium domi, id. Off. 1, 22; f. ogf. id. Att. 12, 28, o. id. Parad. 6, 2; — quum sestertii binis modis tritici esset, etc., Cic. Verr. 3, 81; cf. Liv. 29, 37: sextante sal et Romae et per totam Italiam erat; — 3) c. gen. possessivo; — teneamus eum cursum, qui semper fuit optimi cuiusque, id.

d. Rep. 1, 2; cf. id. d. Or. 2, 20, o. id. d. Senec. 6; figel. qui Romanae partis erant, etc., Liv. 35, 51; cf. id. 38, 3; men id. 43, 29; Ptolemaeus propter aetatem alieni arbitrii erat; est adulescentis, majores natu vereri, Cic.; cf. id. Fam. 5, 16; men Caes. B. G. 1, 5: est hoc Gallicae consuetudinis, uti etc.; — 4) c. dat. respect.; — vitam hanc rusticam probro et crimini esse oportere etc., Cic. R. Am. 17; ut divites conferrent, qui essent oneri ferendo, Liv. 2, 9; cf. id. 31, 13: solvendo aeri (al. aere) alieno non esse, (isse funne betale, være infolvent); quae humoris extrahendo sunt, (hvad der er tienligt derif), Cels.; — b) ogf. m. tilføjet dat. person.; — quibus... bono fuit etc., (som havde Gødslen deraf), Cic. R. Am. 5; quorum singuli salutis huic civitati fuerunt, id. d. Rep. 1, 1; cf. id. Verr. 2, 37: haec tam parva civitas praedae tibi et quaestui fuit; — 5) id est, el. hoc est, m. figd. Prædicatsfætning: det er el. heder, ogf. m. Eftertryk: hvad der vil fige saa meget som, el. hvist betydes; — sed domum redeamus, id est, ad nostros revertamur, Cic. Brut. 46; figel. id. Acad. 1, 2: meos amicos... in Graeciam mitto, id est, ad Graecos ire jubeo; figel. ibd.: si Epicurum, id est, si Democritum probarem. — 2. sum, f. eum, f. unde. is.

sumen, inis, n., [etr. f. inus. sugnen af sugo]: Bryt el. Jæer med Nælf, el. til at nie; — manus lactanti in sumine sidat, Lucil. ap. Non.; — B) „bef.“: Scens Jæer, (der hos Homerne gaalet for en Læffebød), Plaut., Plin., Martial.; — b) df. „meton.“ f. Scen selv, Juvenal. 12, 73; — II) „overf.“: den fædte Del el. Jædshøffet; — campos Rosae Italiae esse sumen, etc., Varr., Plin. 17, 3; df. — suminatus, 3: hørende til el. Søgyer; (Efterdel. Ord); — ∞ caro: Søgyeret, Arnob.; ∞ sus, (med Nælf i Jæret), Lamprid. Al. Sev. 22.

*summa, ae, f., f. unde. superus, nr. iv. — summaestus, [f. subm.], 3: noget bedrevet, Ammian. 30, 1. — summālis, e, [summa]: som indeholder den hele Sum, hef el. ganffe, Tertull. — Summanalia, ium, f. unde. Summanus. — summānus, tis, partic., [sub, mano]: flydende derunder; — ∞ aquae sub terra, Vitruv. 3, 1. — Summanes, [f. Subm.], ium, m.: etflags Underguder, Capella. — summāno, are, v. a.: ligefom Summanus (el. Pluto) at holde fast; (comiff formet Ord), Plaut. Curc. a. 3, v. 43 figd.; allf. af — Summanus (Subm.), i, m.: romerff Guddom, som man tilføjer de natlige Lyn, efter Capella: = Pluto, vid. Ovid. Fast. 6, 731, Plaut. Bacch. 4, 8, 51, Cic. Div. 1, 10, Plin. 2, 53, o. A.; — df. Summanalia, ium, n.: en Jæst til denne Guds Jære, Fest. p. 348 figd.

*summārium, i, n.: fært Indhold; efter Senec. Ep. 39: det ældre og rigtigere Ord f. d. færd. brevīarium; — summae, stis, adj. comm.: af hef el. fornem Jædsel, hef el. fornem, (for o. efterdel.); — ∞ vir, Plaut.; ∞ matronae, id.; ∞ dea, Appul.; — summātim, adv.; I) „gentl.“: paa Overfladen, overfl.; — ∞ eruere radices, Colum., ablaquere vitem, id.; — II) „fig.“: overfladiff, overhøvedet, almindeligen, summariff; — de re pecuniaria breviter et summam percurrem, Varr.; cf. Suet. Tib. 61: quem (commentarium) de vita sua summam et breviter composuit; f. ogf. Cic. Att. 5, 16, o. id. Fam. 10, 28; men Suet. Aug. 85: poëticam summam attigit (alene overfladiff); o. — summatus, us, m., ligefom principatus: Dvæthærdedømmet, Lucr. 5, 111: Imperium sibi eum ac summam quisque pebat; — [summo].

summe, adv. af summus: paa det Høieste, i høieste Grad el. Maade, høist el. yderst, oel.; — ∞ cupere aliquid, Cic., Caes.; ∞ contendere, Cic., diffidere, id., admirari, Quintil.; tale tuum iudicium... non potest mihi non summe jucundum esse, Cic. Fam.

13, 18; ∞ disertus vir, Quintil. 12, 1, 23; ∞ munitus locus, Hor. Ep. 2, 2, 31.

summējo, [f. sub.m.], ēre, v. a.: at giøre vaadt derunder; ∞ se, Marc. Emp.; df. — summējūlus, i. m.: som giør vaadt under sig, id. — summērgo, [f. sub.m.], mersi, mersum, 3, v. a.; 1) „egenl.“: duffer el. sanker ned deri el. ned derunder; — summērus equus voraginibus etc., Cic. Div. 1, 33; egf. absol.: quot genera partium summersarum, partium fluctuantium et innatantium beluarum, id. N. D. 2, 39; ∞ navem, Tac.; cf. Caes. B. C. 3, 39: summersam onerariam navem etc.; f. egf. Virg. Aen. 1, 69; men ibd. 40: ipso... summēgere ponto; men Liv. 24, 8, „alleg.“: jam alioq. procellis summersi paene sumus; — 11) „fig.“: nedfænket i Glemsel, undertrykker; — summēsa tenebris virtus, Claudian.; ∞ lectionem publicatam, (undertrykker), Arnob.; df. — summērsio, onis, f.: Nedfænkning, Arnob., Firm. — 1. summēsus, 3, partic. af summēgo. — 2. summēsus, us, m., [summejo]: Nedfænkning, Tertull. — summērus, [f. sub.m.], 3: næsten ren; — ∞ vinum, (næsten ublandet), Plaut. Stich. 1, 3, 116.

summinia, ae, f., [sub, minium]: etflags Fructimmedragt, Plaut. Epid. 2, 2, 48. — *sumministratio, onis, f.: Tilveiebringelse, forsyning, Tertull.; — sumministrator, oris, m.: som tilveiebringer, som forsyner dermed; df. „everf.“: en Befordrer; — ∞ libidinum testisque, Senec. Ep. 114 fin.; o. — sumministratus, us, m.: = sumministratio; — ∞ exiguus cibi, Macrobi.; af — sumministro, [f. sub.m.], avi, atum, 1, v. a.: ligesom giver i Haanden, yder el. rækker el. skaffer, alieui pecuniam, Cic. Deiot. 9; ∞ tela ad manum, Quintil.; ∞ lapides telaeque, Caes.; ∞ tabellarios, Cic.; — 11) „fig.“: — ∞ quaerenti occasiones, Suet. Tib. 61; cf. Cic. Inv. 1, 5; men Senec. Ep. 104: ipsa pax timores sumministrabit, (skal medføre el. fremkalde).

*summissē, adv.: nedladt el. nedstemt; df. A) „fig.“: om Joredraget: sagte, mildt, rolig, dicere, Cic. d. Or. 2, 53; — compar., ∞ dicere, id. ibd. 3, 55, (opp. contentius); cf. id. Orat. 8: summissus a primo... deinde pressus etc.; — B) om Charakteren: nedladende, ydmygt; — ∞ supplicare alicui, Cic. Plane. 5, scribere alicui, Tac. Hist. 3, 9; men Quintil. 6, 5, 5: aspere, an leniter, an etiam summissis loqui expedit; men Multaque summissis, multa minuter agat, Ovid. A. A. 3, 582; — compar., ∞ se gerere, vid. Cic. Off. 1, 26; o. — summissim, adv.: sagte, med lav Stemme, fabulantes, Suet. Aug. 74; men ∞ ridere, (smaalede), Gell. 17, 8; — [1. summissus, 3, ind. summittito].

summissio, onis, f., [summittito]: Nedladelse, Sanken el. Sænkning, navn. Stemmens; — ex contentione vocis el. summissione etc., vid. Cic. Off. 1, 41; — egf. „everf.“: Nedfættelse; parium comparatio nec elationem habet nec summissionem; est enim aequalis, id. Top. 18. — 1. summissus, 3, partic. o. adj. af summittito. — 2. summissus, us, m., [summittito]: Tilfældelse el. Tilfættelse, Tertull. — summitas, atis, f., [summus]: det Øverste deraf, Top. el. Epitē; vid. Plin. 37, 37; ∞ vitis, Pallad.

summittō, [f. sub.m.], misi, missum, 3, v. a.; 1) m. Eftertrykker paa sub; A) sender el. lægger el. stiller el. bringer ned derunder el. nedenfra og op, bærer el. bringer opad el. i Veiret; 1) „alm.“: — ∞ singulos agnos binis nutricibus, (lade die), Colum. 7, 4; men ∞ vacas in feturam, (hvorom egf. absol.: ∞ equas, Pallad.); — ∞ tellus flores, Lucr.; cf. Propert. 1, 2, 9, o. Hor. Od. 4, 4, 63; men ∞ palmas el. manus, (som bedende at have dem i Veiret), Sil., Senec. Oed.; hvf. med græsk Construction: summissi palmas etc., Sil. 1, 673; — 2) „bef.“ i Defonemien om Dyr og Vaxter: at lægge til, at lade vore, at lade el.

høste tilbage; — ∞ arietes, Varr., tauros, Virg.; cf. id. Ge. 3, 73 o. 159; — ∞ materiam vitis constituendae causa, Colum.; ∞ pampinarium in resece, id.; men ∞ prata in fenum, (lægge ud til Hø), id.; — B) nedfader, nedfænkter, (demitto); 1) „egenl.“: — ∞ se ad pedes alicujus, Liv. 45, 7; ∞ se patri ad genua, Suet. Tib. 20; ∞ caput in herba, Ovid., genu, id., Plin., oculus, Ovid., faciem, Suet.; ∞ aures, (opp. subrigere), Plin.; ∞ fascies, id.; cf. Cic. Brut. 6; — ∞ capillum el. crinem el. barbam etc., (lade vore), Plin., Ep., Senec., Tac., Suet., o. 2.; — men „medial“: Tiberis aestate summittitur (synker, tager af); — 2) „fig.“, ∞ se: nedlade sig, vise sig nedladen, Cic. Lael. 20; cf. id. Planc. 10: appellavi populum, tributum summissi me et supplicavi; men ∞ se in humilitatem causam dicentium, Liv. 38, 52; — egf. med Hensyn paa Joredraget: ∞ multum etc., Cic. Div. in Caecil. 15; cf. id. Plin. Ep. 3, 13: ut etc., ita orationem tam summittere, quam attollere deet; figel. ut illud lene aut ascendit fortiora, aut ad tenuiora summittitur, Quintil. 12, 10, 67, ostere; — egf. med Hensyn paa Nebet el. Stemmningen; ne... ad minores calamitates summitterent animos, (Hude derved lade Nebet synke), Liv. 23, 25; figel. neque ulli periculo summittere animum, Brut. et Cass. ap. Cic. Fam. 11, 3; ∞ animos amori, Virg.; cf. id. Aen. 12, 532: inceptum frustra summitte furem, (lad fare); men ∞ se culpae, (jorfe fig), Ovid. Her. 4, 151; — 11) med Eftertryk paa Verbet: sender el. stiller derhen, (navnl. til Hjelp); egf. sender i nogens Sted; egf. tilfæller el. tilføder ligesom under Haanden el. hemmeligen; — ∞ auxilium laborantibus, Caes. B. G. 7, 55; cf. ibd. 2, 6, o. ibd. 5, 58; — huic vos non summittitis (se. successorem)? Cic. Prov. Cons. 4; cf. Planc. ap. Cic. Fam. 10, 21; men „poet.“: Vineas summittit capreas non semper edules, Hor. Sat. 2, 4, 43; — summittēbat... qui moneret eos, etc., Cic. Verr. 3, 38; men ibd. 1, 41, absol.: tametsi etc., tamen ad matrem summittēbat; — 111) partic. summissus, 3, egf. som adj.; A) „egenl.“: nedladt el. nedfænket; — stantibus primis, secundis summissioribus, Liv. 44, 9; men capillo... summissiore, Suet. Tib. 68; — B) „fig.“, 1) „ment.“, navn. om Stemmnen og om Joredraget: sænket el. sagte, mild el. rolig, iffe høftig, øst.; — ∞ vox, (opp. contenta), Cic. Orat. 17; cf. Quintil. 11, 3, 63, Ovid. Met. 7, 90, o. 2.; — oratio placida, summissa, lenis, Cic. d. Or. 2, 43; — egf. compar.: ∞ oratio, Quintil.; — egf. absol.: miscens elata summissis, id.; — figel. „everf.“ om Taleren; vid. Cic. Orat. 23 o. 26; — 2) „ethif.“ el. om Charakteren; a) (dadlende): nedrig, lav, frybende, øst.; — ne quid humile, summissum, etc., Cic. Tusc. 4, 30; cf. id. Off. 1, 34: neque summissum el. abjectum, neque se esserentem etc.; ∞ adulatio, Quintil.; — b) (rosende): eftergivende, foelig; — non dubitabat, quin (civitates)... summissiores essent futurae etc., Hirt. B. G. 8, 31; ∞ preces, Lucan.; men summissa (neutr. f. adv.) precari, Val. Fl.

Summoenianus, 3, f. ind. figd. nr. II. — Summoenium, i, n., [sub, moenia]: ligesom Bagmuren, Ravnet paa et Sted i Rom, hvor løse Fructimre drede derved Sanken, Martial. 1, 35; — B) df. adj. Summoenianus, 3, uxores, Martial. 3, 82, (saadanne løse Fructimre). — summoestus, 3, f. ind. summaestus. — summoeste, adv.: noget fortrædeligen; — ∞ fero, te non esse Romae etc., Cic. Att. 5, 21; af — summoolestus, [f. sub.m.], 3: noget befærlig el. fortrædelig; — illud mihi est summolestum, quod etc., Cic. Att. 16, 4.

summonēo, [f. sub.m.], ūi, 3, v. a.: paaminder el. advær under Haanden; — summonuit me Parmeno, etc., Ter. Eun. 3, 5, 22; men absol.: nullo summonente, Suet. Aug. 53. — summonstro, [f.

sub.m.], are, v. a.: viser under Haanden; — ∞ responsa, Arnob. — summōpere, (ogf. summo opere), adv., [summus, opus]: med storste Ilmage cf. Anstrængelse; — quae summopere vitare oportebit, Cic. Inv. 1, 18; cf. Lucr. 4, 1179. — summōrōsus, [f. sub.m.], 3: noget gaaven cf. ærgerslig cf. bideude; — illa stomachosa ... et quasi summosa ridicula etc., Cic. d. Or. 2, 69. — summōtēnus, adv.: lige til det Øverste, florescere, Appul. — summōtor, oris, m., [summoveo]: som driver til Side cf. som gier Plads; — ∞ aditus, (i. e. lictor), Liv. 45, 29. — summotus, 3, partic. af flgd.

summoēo, [f. sub.m.], mōvi, mōtum, 3, (syncop. plupf. conj. summosses, Hor. Sat. 1, 9, 48): flaffer tilside cf. af Væien, berisfner; 1) „egenl.“; A) „alm.“; — ∞ hostes a porta, Caes., ex muro et turribus, id., ex agro Romano trans Anienem, Liv. 4, 17; men ∞ aliquem urbe atque Italia, (forvise derfra), Suet. Aug. 45; ∞ concione, Cic.; cf. Liv. 26, 38; — men „poet.“: ∞ litora etc., (neml. ved at bygge ud i Egen), Hor. Od. 2, 18, 21; — ogf. m. Tingsubject; ubi Alpes Germaniam ab Italia summovent, (afstille cf. offendre), Plin. 3, 23; cf. Ovid. Met. 5, 389: sniske Frontibus ... Phoebeos summovet ictus (silva); — B) „bef.“; 1) om en Victor, ∞ turbam: flaffe Mængden tilside, (giøre Plads derigennem); vid. Liv. 3, 48, 4, 56, oftere, o. A.; — men impers.: cui summovetur, (for hvem der gieres Plads, alts. Øvrigheden; opp.: quem lictor semita dejicit), Senec. Ep. 94; men absol.: summoto, (da der var gjort Plads), Liv. 28, 27; — men „alleg.“: neque consularis Summovet lictor ... curas, Hor. Od. 2, 16, 9; — 2) i Defonien: ∞ oves, Colum., agnos, id., (flaffe dem bort ved Salg); — II) „fig.“: at holde borte, at afholde derfra; — ∞ aliquem administratione rei publicae, Suet. Caes. 16; men pass.: a re publica summoverti, Cic. frgm. ap. Quintil. 11, 1, 5; ad summo-vendos a bello reges etc., Liv. 45, 23; men Cic. R. Am. 25: ut ... magnitudine poenae maleficio summo-ventur; men absol.: summovendum est utrumque ambitionis genus, Quintil. 12, 7, 6.

summūla, ae, f., demin. af summa: liden Sum, Senec. Ep. 77, Appul. — summūrmūro, [f. sub.m.], are, 1, v. n.: mumler cf. murrer i Stilhed, Augustin. — summus, 3, f. und. superus. — summussi, [f. sub.m.], orum, m., i. e. murmuratores: Murrere, Naev. ap. Fest. — summūto, [f. sub.m.], avi, 1, v. a.: ombytter cf. ombyrder dermed cf. med hinanden; — quia quasi summutantur verba pro verbis, etc., Cic. Orat. 27.

sumo, sumpsi, sumptum, 3, (syncop. perf. inf. sumpse, Naev. ap. Gell. 2, 19), v. a., [rimel. af sub. e. emo]: tager cf. optager, tager dertil, antager, odf.; — si ego fustem sumpsero, Plaut.; postremo a me argentum, quanti est, sumito, Ter. Ad. 5, 9, 20; — in manus legem, Cic., orationes, Quintil., (neml. for at læse dem); qui ad me interficiendum ferrum sumpserunt, Liv. 40, 11; ligef. ∞ arma, Quintil.; men ∞ panem etc., Suet. Aug. 77, (tage til fig. nyde); ligef. ∞ potinnculum, id.; ∞ togam virilem, (antægge), Cic., Suet.; men ∞ latum clavum, vid. poet. ap. Suet. Caes. 20; ∞ anulos ferreos, (opp. deponere), Suet. Aug. 100; — ∞ pecuniam mutuam, (tage tillaans), Cic., Sall.; — b) ogf. om Begrebsobjecter; — tantos sibi spiritus sumpserat etc., Caes. B. G. 1, 33; men sumpsi animum, Ovid. Fast. 1, 147, (jeg fattede Mod); men sumptis inimicitias, Cic. Vat. 11, (efter at have overtaget dem); cf. Sall. Jug. 83: omne bellum sumi facile, (var let at begynde), ceterum aegerrime desinere; ogf. ∞ bellum eum aliquo, Liv. 1, 42; men ∞ supplicium de aliquo, Cic., Caes.; ∞ poenam ex sanguine scelerato, Virg. Aen. 12, 949; — II) „bef.“; A) efter Valg at udtage cf. tage til fig., at vælge cf.

antage; — totum igitur philosophiae studium mihi ipse sumo, Cic. Acad. 1, 2; cf. Hor. A. P. 38; ∞ judicem, vid. Cic. R. Com. 14; cf. id. Quint. 9; men sumat aliquem ex populo monitorem officii, Sall. Jug. 85; cf. ibd. 10: ne ego meliores liberos sumpsisse videar (neml. ved Adeption), quam genuisse; — b) „poet.“ ogf. m. Objectsfatn.; — vid. Hor. Od. 1, 12, 2, o. id. Ep. 1, 3, 7; — c) ∞ aliquam, vid. Martial. 10, 81, o. Ovid. A. A. 3, 90; — B) sumo mihi: tiltager mig som Ret cf. Eiendom, tilseger mig, odf.; — vid. Cic. Plane. 1; ligef. id. Att. 8, 11, D: sed mihi non sumo, ut etc.; cf. id. Fam. 13, 29 o. 50; ligef. Caes. B. C. 3, 51: ne imperatorias partes sibi sumpsisse videretur; — b) tager cf. faar ved Riib, fiøber; faal. Cic. Fam. 7, 23: quanti etc., tanti ista quatuor aut quinque (signa) sumpsisti; cf. Hor. Sat. 2, 7, 106; — C) tager cf. antager til en Hensigt, anventer cf. bruger dertil; — in mala uxore atque inimico si quid sumas (giver ud), sumptus est, etc., vid. Plaut. Mil. gl. 3, 1, 74 flgd.; cf. id. Trin. 2, 1, 9 o. 12; ∞ frustra operam, Ter., laborem, Caes.; hos quasi sumptos dies etc., Cic. Rab. Post. 16; men hilarem hunc sumamus diem etc., Ter. Ad. 5, 3, 68; — D) med Hensyn paa et Fordrag, odf.; 1) at antage cf. opstille cf. forsvare, odf.; — beatos esse deos, sumpsisti, Cic. N. D. 1, 31; cf. id. Div. 2, 50; men Alterum fataris enim sumasque, necesse est, Lucr. 1, 973; men Liv. 39, 28: ∞ pro non dubio etc.; — 2) at antage cf. anfore som Grund cf. Kiendsgierning, odf.; — verum homines notos sumere etc., Cic. R. Am. 16; cf. ibd. 34: unum hoc sumo, quod etc.; ligef. id. Sest. 13: quid enim quisquam potest ex omni memoria sumere illustrius, quam etc.?

sumpsio, onis, f.: Biform af sumptio, Cato. — sumptificatio, feci, 3, v. a., [2.sumptus]: giør Udgift deraf, tilskaffer cf. spilder; — si etc., meam operam luserim, Et praeter operam restim sumptificerim, Plaut. Casin. 2, 7, 2. — *sumptio, onis, f.: Tageren cf. at tage, hvad der tages sammen cf. under Et; — ∞ operis, Vitruv. 1, 2; — II) i Løstien, ligefem *λῆψις*: Forsætningen cf. Sumptionen; — vid. Cic. Div. 2, 23, (hvør pl.); o. — sumptio, are, v. intens. a.: tager til mig cf. tager imod oftere cf. i Mængde; — ∞ helleborum, Plin. 25, 21; — [sumo].

sumptiarius, 3, [2.sumptus]: hørende til en Udgift cf. Beføining; — ∞ rationes nostrae, Cic. Att. 13, 47; ∞ lex, (som indskrænker Udgifterne, navnsl. ved Gæstebude, til en bestemt Sum), ibd. 7; cf. Suet. Aug. 34.

*sumptuose, adv.: med stor Beføining, Catull., Suet. Claud. 16; — compar., ∞ insolentius se jactare etc., Cic. Catil. 2, 9; cf. Plin. Ep. 9, 12; o. — sumptuositas, atis, f.: stor Beføining, Silon.; af — sumptuosus, 3, [2.sumptus]; 1) om Ting: forbunden med stor Beføining, befoielig, forbar, dyr; — ∞ coenae, Cic. Fam. 9, 23; ∞ hostia, Hor. Od. 3, 23, 18; ∞ dignitas, Plin. Ep.; — compar., ∞ Indt., Cic. Qu. Fr. 3, 8; superl., ∞ operis portum fecit, Suet. Ner. 9; — II) om Personer: som giør store Udgifter, odfel, mulier, Ter. Heaut. 2, 1, 15; cf. Varr. R. R. 2, 4, o. Cic. d. Or. 2, 31; men Plin. Ep. 2, 6: quidam sordidus simul et sumptuosus; men ∞ in libidines, Suet. Caes. 50.

1. sumptus, 3, partic. af sumo. — 2. sumptus, us, (forcl. gen. sumpti, Plaut., o. A.), m.: den derpaa anvendte Sum, Beføining cf. Udgift, odf.; — quae (pecunia) sumptus suppediet ... necessarios ... liberales, Cic. Off. 2, 13; ligef. in pl., ibd. 16, o. id. Leg. 2, 23; cf. Liv. 32, 27: sumptus, quos in cultum praetorum socii facere soliti erant, circumcisi aut sublatis; — ligef. in sing.; sumptum nusquam melius posse poni, Cic. Qu. Fr. 3, 1; cf. id. Att. 5, 14: adventus noster nemini ne minimo quidem fuit sumptui; men magnum numerum equitatus suo sumptu alere, etc., vid. Caes. B. G. 1, 18; cf. Hor. Od. 2, 15, 19; men qui

opere rustico faciendo facile sumptum exerceat suum (servi: som fortiene, hvad de føie), Ter. Heaut. 1, 1, 91; men ordprogvis: necesse est, facere sumptum, qui quaerit lucrum, vid. Plaut. Asin. 1, 3, 65. — sumtio, sumtus, etc., f. und. sumptio, etc.

Suniei, Tac. v. Sunuci, Plin., orum, m.: Røst i Gall. Belg. — Sunium (-on), i, n., *Solunor*: Jorbjerg i Attica, med en By af samme Navn, Plin. 4, 11, Ter. Eun. 1, 2, 35, o. 3, 3, 13, Liv. 28, 8, oftere, c. 3.

sūo, sūi, sūtum, 3, v. a.: 1) er el. flækker el. feier sammen el. til binanden; — tegumenta corporum vel texta vel suta, Cic.; cf. Ovid. Trist. 3, 10, 19; — naves loris suebat etc., vid. Varr. ap. Gell. 17, 3; cf. Virg. Ge. 4, 33: corticibus ... suta cavatis (alvearia); — 2) aspartie. perf. et neutr. subst.: perque aerea suta (igiennum Røbberpandsker) etc., Virg. Aen. 10, 313; — ogf. „overf.“ o. „alleg.“: Metuo lenonem, ne quid suo suat capiti (udrænser), vid. Ter. Phorm. 3, 2, 6. — sūopte, (i. e. suo ipsius), f. und. suus. — sūōvē-taurilia, (færdet ogf. solitaurilia, vid. Fest. p. 203), ium, n., [sus, ovis, taurus, vid. Quintil. 1, 5, 67, o. Fest. 1. c.]; et navn. ved Illustrationen bruges lig Døer, besiddende af et Evin, et Jaar og en Dre; — en hidsende Benformular har Cat. R. R. 141 o. 144; f. ogf. Varr. R. R. 2, 1, Liv. 1, 43, oftere, ogf. Fest. s. v. opima, p. 189. — supat, (id est jacit), mæfkes sem simpl. til dissipat, c. fl.; vid. Fest. p. 310 flg.

sūpellectilearius, 3: hørende til Høsgeraadet el. Jndbeet; — ∞ servi, (som have Døstigt derover), Digest.; af — supellex, gen. lectilis, f.: Høsgeraad el. Jndbe; men alene in sing.; — ∞ est domesticum patris familias instrumentum, Digest.; ∞ multa et lauta, rustica, Varr.; cf. Virg. Ge. 1, 165; men Hor. Sat. 1, 6, 118: ∞ Campana, (Berdfar af campanisk Ler); f. ogf. Cic. Parad. 1, 2; — II) „lignelfes-vis“ o. „alleg.“ (parare) amicos, optimam et pulcherrimam vitae, ut ita dicam, supellectilem, vid. Cic. Lael. 15; verendus erit usus oratoriae quasi supellectilis, Cic. Orat. 24; cf. id. d. Or. 1, 36; figel. ∞ copiosa verborum, Quintil.; men Pers. 4, 52: Tecum habita, ut noris, quam sit tibi curta supellex, (hvor lidt Jerraad af Jorstand du har).

1. super, (a, um), feret. Visform af superus, men alene Cat. R. R. 149: super inferque vicinus etc., c. Lucr. 1, 650: super ignis etc. — 2. super, adv. o. praepos., [subleitet af *ὑπέρ*]; over; 1) adv.: eventit, evenpaa, evenerer, edl.; A) „egenl.“ om Stedet; — infra superque Saxeus (af Eten), Stat.; eo super tigna injiciunt (reterer), Caes. B. C. 2, 10; cf. Virg. Aen. 9, 168: Haec super e vallo prospectant; figel. Purpureasque super vestes (reponunt), ibd. 6, 221; men renes tunicis super conteguntur, Cels. 3, 1; — B) „overf.“; 1) med Hensyn paa Tal og Maal: derover, mere endnu; desuden el. desforuden, endnu dertil; — satis superque esse sibi snarum cuique rerum, (nok og derover, mere end nok), Cic. Lael. 13; cf. Hor. Sat. 1, 2, 63: poenas dedit usque superque, quam satis est; f. ogf. Virg. Aen. 2, 71; figel. Ovid. Met. 12, 205: voto deus ... Annuerat, dederatque super, ne etc.; — men Liv. 22, 3: super quam quod etc.; cf. id. 27, 20; — 2) med Hensyn paa en Røst el. paa de øvrige Jorholde: tilbage, tilovers, mere, edl.; færd. m. esse, ogf. ofte m. tilføier dat.; — Atheniensibus praeter arma et naves nihil erat super, Nep. Alcib. 8; cf. Virg. Ecl. 6, 8; dog ogf. elliptisk: nec spes ulla super, Val. Fl.; cf. Liv. 4, 58: quid super sanguinis (se. sibi esse)? f. ogf. Virg. Aen. 3, 498; — II) praepos. c. acc. e. abl.: over, evenerer, evenpaa; A) c. acc.; 1) „egenl.“ om Stedforholde; — super lateres coria inducuntur, Caes. B. C. 2, 10; super aspidem assidere, (sætte sig derpaa), Cic. Fin. 2, 18; cf. Liv. 24, 39: quum alii super aliorum capita rue-

rent; men Ovid. Met. 13, 477: super terram ... labens; — b) om en local Række el. om en Belliggenhed; — esse (cl. eubare) super aliquem, (ovenfor ham, neml. ved Beret, opp. infra), Hor. Sat. 2, 8, 23, o. Curt. 8, 5; — super Numidiam Gaetulos etc., Sall. Jug. 19; cf. Virg. Aen. 6, 795; — 2) „overf.“; a) med Hensyn paa Tiden el. om en famtidig Vedvaren: over, ogf. under el. imedens; — super coenam (loqui de re aliqua), Plin. Ep. 4, 22; figel. super vinum, Curt.; super hos divom honores, (imedens denne Dsfring varede), Stat.; — b) med Hensyn paa det fra et Tal el. Maal Overstyende el. Øvrige: over el. udover el. fremfor; ogf. foruden el. til, edl.; — vox ... super omnes tragoedos, Quintil. 12, 5, 5; super modum ac paene naturam, id.; super ceteras (coenas), Suet. Vitell. 13; super LX millia, Tac. Germ. 33; super quadraginta reos, Suet. Calig. 38; cf. id. Caes. 26; — exercitum super morbum etiam fames affecit, Liv. 28, 46; cf. id. 2, 31: super solitos honores etc.; alii super alios, id.; vulnus super vulnus, id.; — ogf. et at mæfke den adverbiale Dictien, super omnia: fremfor Alt, besynderligen, edl.; faal. Liv. 31, 18: aetas, et forma, et super omnia, Romanum nomen te ferociorem facit; cf. Quintil. 12, 9, 2, Ovid. Met. 6, 526, o. Virg. Aen. 8, 303; — B) c. abl.; 1) „egenl.“ om Stedforholde: (ofte) „pect.“; — super qua (navi) turrim ... opposuit, Caes. B. C. 3, 39; ensis cui super cervice pendet, Hor. Od. 3, 1, 17; men id. Epod. 7, 3: campis atque Neptuno super, (til Lænds og til Vands); men Fronde super viridi, Virg. Ecl. 1, 81; — 2) „overf.“; a) med Hensyn paa Tiden, el. om en famtidig Vedvaren: imedens, i, edl.; — Nocte super media etc., Virg. Aen. 9, 61; — b) om et Hensyn, f. d. færd. de: over, om, angaaende, edl.; — hac super re scribam ad te Rhegio, Cic. Att. 16, 6; sed hac super re nimis (se. dixi), id. ibd. 10, 8; multas ea super re rumor, Tac.; quid nuncias super anu? Plaut.; cf. Virg. Aen. 1, 750, Hor. Od. 3, 8, 17, o. id. Carm. Sec. 18; — III) i Sammenfættninger heder super: derover; (superfluo, supergredior); ogf. undert.: tilovers, tilbage; (superum, superstes).

sūpēra, epl. Germ f. supra, Lucr. 4, 674, Cic. (poeta) N. D. 2, 42. — sūpērabilis, e, [supero]; til at overfuge, overfugelig; — ∞ murus vel medioeribus scalis, Liv. 25, 23; — II) oftere „overf.“: overvindelig el. betvingelig, (dog alene m. Negation el. i en Epergasmalsfættning); — Scilicet ut non est per vim superabilis ulli ... sic etc., Ovid. Trist. 5, 8, 27; cf. Tac. Ann. 2, 25; men id. Hist. 4, 81: an talis caecitas et debilitas ope humana superabiles forent, (om de lode sig helbrede)? — *sūpērabundanter, adv.: overflødigen, rigeligen; — ∞ facere omnia, Vulgat.; o. — sūpērabundantia, ae, f.: rigelig Jyde, stor Overflødigbed, Hieronym.; af — sūpērabundo, avi, 1, v. n.: at flyde over, at være i Mængde, Tertull., Macrobi.

sūpēraecommōdo, are, v. a.: lægger derpaa, påfører dertil; — ∞ serulas, (lægge el. anbringe Benfinner derom), Cels. — sūpēraecervo, are, v. n.: høber sammen el. over binanden, Tertull. — sūpēra-addo, (ud. perf.), ditum, 3, v. a.: tilføier endnu, sætter endnu dertil, anbringer endnu derpaa; — et tumulo superaddite carmen, Virg. Ecl. 5, 42; cf. Propert. 2, 10, 33: Et sit in exiguu laurus superaddita busto; f. ogf. Virg. Ecl. 3, 38. — sūpēraaddūco, ēre, v. a.: medbringer el. tilføier endnu el. desuden; — quin etiam superadducas (ancillas), quae mihi comedant cibum, Plaut. Truc. 2, 6, 53. — sūpēradjicio, jeci, 3, v. a.: føier eller lægger endnu dertil, Pallad., o. A. — sūpēradornatus, 3, partie., [adorno]: endnu dertil udsmykket el. forskænket, materia, Senec. Qu. N. 4, 2. — superadisto, -adspingo, -adsto, f. und.

superassisto, etc. — *süpērādultus*, 3, [adolesco]: fuldførmement voksen el. moden; — *~ virgo*, Vulgat.

süpēraedificatio, onis, f.: Byggen el. at bygge derover, Tertull.; af — *süpēraedificio*, are, v. a.: bygger derpaa el. derover, Paul. Nol. — *süpēragēro*, are, v. a.: tæmmer el. opfører en Dæmning derover; — *~ scrobem*, Colum. — *süpērambūlo*, are, v. a.: gaader el. frider frem derover, Sedul. — *süpēramētum*, i, n., [superor]: det Øverblevne el. Resten; — in pl.: materiarum, Digest. — *süpērautēactus*, 3, partic.: forhen tilendebragt el. fuldtændt; — *~ aetas*, (som man tilsligere har levet), Lucr. 3, 672. — *süpēraugmētans*, tis, partic., [argumentor]: som fører Bevis derfor, Tertull. — *süpēraspergo*, ēre, v. a.: streer derpaa, farinam, Veget. — "*supēratio*, onis, f.: Øvervindelse, Vitruv. 3, praef.; o. — *süpērator*, oris, m.: en Øvervinder; — *~ Gorgonis* [Perseus], Ovid. Met. 4, 698; cf. id. Fast. 1, 641; — [superor].

superbe, adv. af superbus: overmodigen, stolt, respondere, Nep., imperare, Caes.; forbindes m. crudeliter, insolenter, contemptum, Liv.; — compar., *~ appellati legati*, Cic. Manil. 5; superl., *~ repudiare*, id. Pis. 27. — *superbia*, ae, f., [superbus]; 1) alm.: Højmod, Stoltthed; — in rebus prosperis... superbiām, fastidium, arrogantiamque fugiamus, vid. Cic. Off. 1, 26; cf. id. Part. or. 23: magnitudinem superbia imitatur in animis extollendis; men Sall. Catil. 2: pro continentia et aequitate lubido et superbia invasere; men superbia in vultu, (stolt Minc), Ovid.; silentium ipsius in superbiām accipiebatur, Tac. Ann. 6, 13; — ogf. in pl.; superbiae decent fortunas secundas, (passe dertil), Plaut. Stich. 2, 1, 28; — fild. „overf.“ om Ting; album opus propter superbiām candoris fumum concipit, Vitruv. 7, 3; — II) „bef.“: ædel Stoltthed, retfærdig Selvbejelse; — vid. Hor. Od. 3, 30, 14: sume superbiām Quaesitam meritis; — fild. „overf.“ om Ting; vid. Plin. 15, 15 fgd., und. superbus.

süpērbībo, ēre, v. n.: drifter derpaa el. derefter; — *~ iugi ebrietati*, Plin. 23, 23. — *süpērbificus*, 3, [superbus, facio]: som gjer stolt el. overmodig; — *~ manus*, Senec. Herc. Fur. — *süpērbiloquentia*, ae, f., [superbus, loquor]: overmodig el. stolt Tale, poet. ap. Cic. Tusc. 4, 16. — *süpērbīo*, ire, v. n., [superbus]: er stolt el. overmodig; — si habes, quod liqueat, neque respondes, superbis, Cic. Acad. 2, 29; — effect „poet.“; *~ nomine avi*, Ovid. Met. 11, 218; cf. Propert. 4, 1, 63: Ut nostris tumefacta superbiat Umbria libris; — dog ogf. superbire nimis triumphatur suo, (om Antonius), Plin. 9, 59; cf. Tac. Ann. 1, 19: superbire miles, quod etc.; — „poet.“ ogf. e. inf.: spoliare superbiit (er for stolt dertil) etc., Stat. Theb. 8, 588; — II) „overf.“ om Ting (og rofende): at være prægtig el. kostelig, odt.; — Et quae sub Tyria concha superbit aqua, Propert. 4, 5, 22; hac (gemma)... fabulae superbiunt, Plin. 37, 33. — *süpērbiter*, adv., forf. Biform af superbe: stolt, overmodigen, Afran. ap. Non., Enn. ap. Priscian.

süpērbus, 3, [super, el. at sammensl. m. *ἐπέρβιος*]: som troer sig havet over andre, stolt, overmodig; — *~ reges*, Lucr.; Non decet superbum esse hominem servum, Plaut.; superbum se praebuit in fortuna, Cic. Att. 8, 4; utrum superbiorem te facit pecunia, an quod te imperator consulit? id. Fam. 7, 13; men Hor. Epod. 15, 17: quicumque... meo nunc Superbus incedis malo; men homines nocentissimi iidemque superbissimi, Sall. Jug. 31; — comf. er Plaut. Amph. 1, 1, 201: faciam ego te superbum (skal have dig i Betret)... auferere, non abibis, si etc.; — b) ogf. „overf.“ om Ting og om Begreber; — superbas aures habemus, si etc., Liv. 31, 5; *~ oculi*, Ovid. Met. 6,

169; cf. Hor. Epod. 7, 5; men id. Sat. 2, 6, 57: *~ dens*, (æf. el. vanfellig); — non est superba (virtus), Cic. Lael. 11; *~ pax*, Liv. 9, 12; *~ mutatio vestis*, ibd. 18; quorum (aurium) iudicium est superbissimum, (meget stræng el. vanfellig at tilfredsstille), Cic. Orat. 44; — in neut. ogf. absol., reliqua multitudo neque exclunderetor suffragiis, ne superbum esset, etc., Cic. d. Rep. 3, 22; liget. superba loqui, Propert. 1, 10, 22; — not.: Superbus, som Tilmavn til Tarquinus, Roms sidste Kænge; vid. Liv. 1, 49, Ovid. Fast. 3, 718, o. A.; — II) alene „poet.“ o. fild. som rofende: fremragende, udmærket, prægtig, glimrende; — belloque superbum (populum), Virg. Aen. 1, 21; *~ triumphus*, Hor.; cf. id. Epod. 2, 7, oftere; — b) „bef.“ ogf. om visse fortrinlige Væster; — *~ pira*, (en fortrinlig Værcart), Colum.; cf. Plin. 15, 15 fgd.; *~ olivae*, vid. id. 15, 4; men *~ herba*, i. e. chamaemeli, Appul.

süpērcalco, are, v. a.: træder derpaa; — *~ tabulatum*, Colum. — *süpērcerno*, ēre, v. a.: sigter el. sætter derpaa; — *~ terram eribris*, Plin. — *süpērciliōsus*, 3: med stærke Dienbryn; df. særb. „overf.“: mørk, stræng, stolt, Senec. Ep. 123, Atrob.; — ogf. in compar., Capella; af — *süpērcilium*, i, n.: Dienbryn; vid. Fest. p. 43; a) in pl.; — ex superciliorum aut remissione aut contractione etc., vid. Cic. Off. 1, 43; caput et supercilia penitus abrasa, id. R. Com. 7; liget. in pl., Plin. 11, 51, o. Quintil. 11, 3, 78, oftere; — b) in sing.; — altero ad frontem sublato, altero ad mentum depresso supercilio, Cic. Pis. 6; cf. Quintil. 11, 3, 71, Virg. Ecl. 8, 34, o. A.; supercilium salit (som lyffelig Værel), Plaut. Pseud. 1, 1, 105; — II) „fig.“ A) „overf.“: den dienbrynsmet fremragende Del, navnlt. af en Hoi, odt.; — *~ clivosi tramitis*, Virg. Ge. 1, 108; *~ tumuli*, Liv. 34, 29; liget. ad levem armaturam, infimo stantem supercilio, ducit, (paa den nederste Afstæs), id. 27, 18; men *~ quoddam excelsum nacti*, auct. B. Afr. 38; cf. Liv. 27, 18; ogf. d. fremspringende Del paa Søiler, Vitruv. 3, 3; — B) „ment.“ o. „alleg.“: Dienbrynene som Sæde for Højmod el. Overmod; df. ogf. f. Højmod el. Stoltthed; — Campano supercilio et regio spiritu etc., Cic. Agr. 2, 34; fronte et supercilio contegere libidines, id. Prov. cons. 7; cf. id. Sen. 8: nam quid ego de supercilio dicam? etc.; men Martial. 11, 2: Triste supercilium durique severa Catonis Frons, etc., (stræng Dædt); cf. id. 1, 5: „alleg.“ ogf. f. Harme, odt.; ne tollat rubra supercilia, Catull. 67, 47.

süpērcœlestis, e: overhimmelsk, Tertull. — *süpērcompōno*, ēre, v. a.: lægger sammen derover, pisces, Apic. — *süpērconeido*, ēre, v. a.: slæder derover, minutias coliculatorum, Apic. — *süpērcontēgo*, xi, 3, v. a.: dækker derover; — renes tunicis supercontingunt, Cels.; cf. Sil. 16, 42. — *süpērcorruo*, ēre, v. n.: styrer ned derover, vid. Val. Max. 5, 6, 5. — *süpērcrēatus*, 3, partic., [creo]: som er væren el. opstaaen dertil, Coel. Aur. — *süpērcresco*, eiei, 3, v. n.: at være derover; — *~ carcinoma* el. caro, Cels.; — ogf. „overf.“: at komme dertil, e. dat., Quintil. Decl. 5, 14. — *süpērcūbo*, avi, 1, v. n.: at ligge derover el. derpaa, Colum., Appul. — *süpērcurro*, ēre, v. n.: at løbe ud derover; — df. „overf.“: at overgaade; *~ large vectigali* (ager), Plin. Ep. 7, 18.

süpērdimidiūs, 3, betegner Forholdet 3 til 2; — *~ numerus*, Capella. — *süpērdo*, dedi, datum, 1, v. a.: lægger derpaa el. derover (et Smilag, odt.), Cels.; giver (en Medicin) dertil el. derefter, Coel. Aur. — *süpērdūco*, xi, etum, 3, v. a.: fører el. drager derover, pampinum, Solin.; — df. „overf.“: *~ libetis novercam*, (føre dem paa Halsen), Capitolin. M. Aurel. sin.

süpēreditus, 3: opheiet el. havet derover, Lucr.

5, 707. — *sūp̄erēdo*, ēre, v. a.: spiser derpaa el. derefter; — ∞ *radicem betae*, Plin. 19, 31. — *sūp̄erēfflūo*, ēre, v. n.: at være i Øversfod el. tilovers; Paul. Nol. — *sūp̄erēmico*, are, v. a.: at springe op derefter; — ∞ *terram (unda)*, Sidon. — *sūp̄erēmīnētia*, ae, f.: fremragning; — *df.* „overf.“: Ørbeide, Høibed, dei, Augustin.; af — *sūp̄erēmīnēo*, ēre, v. a. o. n.: rager frem derefter el. høit i Veiret; I) act.; — *victorque viros supereminet omnes*, Virg. Aen. 6, 857; cf. ibd. 10, 765, egf. Ovid. Trist. 1, 2, 49; — b) ud. acc.; — *herba supereminens extra aquam*, Plin.; — *men absol.: in jus supereminēat*, (at Lagen staaer derefter), Colum. 12, 49. — *sūp̄erēmōrior*, mori, v. dep. n.: at dee derefter el. derpaa, Plin. 10, 2. — *sūp̄erēnāto*, are, v. a.: at frømme derefter; — ∞ *annem*, Lucan. — *sūp̄erēnātus*, 3, partic., [*nascor*]: som er voren op derefter, Plin. 19, 15.

sūp̄erērectus, 3, partic., [*erigo*]: som staaer ledret derefter, sol, Ammian. — *sūp̄erērogo*, avi, 1, v. a.: giver ud derefter el. cidnu mere, Cod. Just. — *superescit*, (f. *supererit*), f. und. *superum*. — *sūp̄erexactio*, onis, f., [*superexigo*]: pterligere Øvrævning, (neml. af mere end det Skylrige); — in pl., Cod. Just. — *sūp̄erexaltātus*, 3, partic., [*exalto*]: høit opheiet, deus, Augustin. — *sūp̄erexcellens*, tis, adj.: høit forintlig, Salvan. — *sūp̄erexcurro*, ēre, v. n.: at løbe el. strække sig ud derefter, Digest. — *sūp̄erexeo*, ire, v. n.: at gaac ud derefter, Auson. — *sūp̄erexigo*, ēre, v. a.: indtræver derefter (el. over det Skylrige), Cod. Just. — *sūp̄erextollo*, ēre, v. a.: hæver op derefter, Tertull.

sūp̄erfēro, (ud. perf.), lātum, ferre, v. a.: fører el. bærer el. bringer derpaa el. derefter; — *superlatus pes parturienti*, (som fattes derpaa), Plin. 28, 27; *men in pass.: superferri pisces*, (at de frømme derefter), id. 9, 25; ligel., *superferri curru*, (at fiore derefter), Appul.; — II) „overf.“: si parvus superferatur, (baars over Tiden), Plin. 33, 46; — III) *df. partic. superlatus*, 3, som adj.: overdreven el. hyperbolisk; — *verba ... translata et superlata etc.*, Cic. Part. or. 15; cf. Quintil. 8, 3, 43. — *sūp̄erfēto*, are, v. n., om Hunnen: atter at undfange, (forinden det tidligere Gøstjer er baaret), Plin. 10, 83.

**sūp̄erficiālis*, e: hørende til Øverfladen; — ∞ *numerus*, (som beregner Fladeindeholdet), Cassiod.; — *men „fig.“: overfladisk el. unøjagtig; — officia*, Tertull.; o. — *sūp̄erficiālius*, 3; som befinder sig paa fremmed Grund, praedia, Digest.; — b) *df. lignelsevis: mathematica*, ut ita dicam, *superficiaria est*, in alieno aedificat, etc., Senec. Ep. 88; — II) *df. subst. superficiarius*, i, m.: som eier en Bygning paa fremmed Grund, Digest.; — [*figd.*].

superficies, ei, f., [*super, facies*]; I) „egentl.“: den øvre Del el. Øverfladen deraf; — ∞ *testudinum*, (den øvre Skaf deraf), Plin. 6, 24; ∞ *aquae*, (det Øverflade), Colum.; ∞ *arborum*, (hvad deraf er over Jorden), id., Plin.; ∞ *aedis*, Plin.; ∞ *candelabri*, (Øverdelen deraf), id.; — II) „bes.“: A) i Retssproget: den paa en Grund staaende Bygning; — *quum aedes ... consistit ex solo et superficie*, Digest.; de *superficiebus*, ibd.; cf. Cic. Att. 4, 1: *superficiem consules ex senatus consulto aestimabant*; *men ibd. 4, 2: nobis superficiem aedium consules de consilii sententia aestimantur* HS. vices; (hvor Talsen er om Institutionen af Ciceros ved Cletius odelagte Hus); f. egf. Colum. 1, 5, o. A.; — B) i Mathematiken: Fladeindeholdet, (d. e. Længde og Brede), Plin. 11, 10, 8. — *sūp̄erficiūm*, i, n., Bisform af superficies, Inscrip.

superfio, ierī, v. n.: at være øvrig el. tilovers; — si *superfiat locus*, (om der bliver Plads), Plaut. Stich. 4, 3, 12; cf. id. Trin. 2, 4, 118: is (ager) de

stultitia mea solus superfit, praeter vitam, reliquus; *men Colum. 12, 1: quae superferri possunt.* — *sūp̄erfixus*, 3, partic., [*figo*]: fæstet el. opstøtten derpaa; — *superfixa capita hostium portantes etc.*, Liv. 42, 60.

sūp̄erflexus, 3, partic., [*necto*]: som er flettet derefter; — ∞ *crates*, Sidon. — *sūp̄erflōrescens*, tis, partic., [*floresco*]: overblomstrende; — ∞ *sibi cucumis*, Plin. 19, 24. — **sūp̄erflūe*, adv.: overflodigen, Augustin.; o. — *superfluitas*, atis, f.: Øversfodighed, pampinorum, Plin. 14, 3; — [*superfluus*]. — I. *sūp̄erflūo*, ēre, v. n. o. a.; I) neutr.: at flyde el. strømme over; A) „egentl.“: leniter coquantur, ne superfluant, Cels.; — egf. om en Rilde: ∞ *aestate tantum*, Plin. 31, 28; *men superfluens*, Nilus, Tac. Ann. 2, 61; — B) „overf.“: I) at være tilfiede i Øversfodighed; — *pecunia non superfluens etc.*, Senec. Benef. 1, 11; — b) *df. at være overflødig el. formegen*; — *nihil neque desit, neque superfluat*, Quintil. 8, 3, 22; *quem (fortuitum serinonem) jurgantibus etiam mulierculis superfluere video*, Plin. 4, 81; — 2) at have Øversfodighed derpaa; — *nec non ... Aquileja superfluit armis*, Sil. 8, 606; egf. absol., orator ... *supra modum exultans et superfluens*, Tac. Or. 18, (men Cic. Brut. 91: *utroque superfluens som Glosfemia*); — II) act.: at flyde el. fare forbi; — *nec, quae dicentur, superfluent aures*, Quintil. 3, 5, 13. — 2. *sūp̄erfluo*, abl. som adv., f. und. *figd.*

sūp̄erflūus, 3, [*superfluo*]; I) „egentl.“: flygende el. strømmende over; — ∞ *flamma campis*, Plin. Pan. 82; — II) „fig.“: A) „alm.“: overflodig, unødvendig, tilovers, (opp. necessarius), Senec. Ep. 45; — B) „bes.“ i d. fild. Retssprog: som bliver til overs el. tilbage el. til Rest; — *fructus superfluos restituere*, Digest.; ligel. bonorum superfluum restituere, ibd.; — not.: neutr. abl. *superfluo* som adv., f. *superflue*: overflodigen, i Øversfod, Augustin., Cod. Just.

sūp̄erforānēus, 3, [*super, forum*]: som gaac og driver paa Torvet; *df.* „overf.“: overflodig el. unyttig, labor, Symmach. — *sūp̄erfōre*, f. *super futurum esse*, Digest., f. und. *superum*. — *sūp̄erfōro*, are, v. a.: ovenil el. ovenfra at giennem; bore, Scrib. Larg. — *sūp̄erfrūctio*, are, v. n.: at være el. flyde op derefter el. paany; *df.* „overf.“ el. „alleg.“: ∞ *talía ingenia*, Tertull. — *sūp̄erfūgio*, ēre, v. a.: at flygte bort el. hen derefter; — ∞ *undas*, Val. Fl. — *sūp̄erfulgēo*, ēre, v. a.: at skimne el. glimste derefter; — *templa superfulges*, Stat. Silv. 1, 1, 33.

sūp̄erfundo, fudi, fūsum, 3, v. a.; I) gyder el. hælder derefter, udtryk el. udslyrter derefter; A) „egentl.“: — ∞ *oleum*, Colum., *unguentum*, Plin. Ep.; *men ∞ magnam vim telorum*, Tac. Agr. 36; — egf. „medial“: at strømme el. udgyde sig derefter; Tiberis ... *demissioribus ripis alte superfunditur*, Plin. Ep. 8, 17; *men Liv. 7, 3: Circus Tiberi superfuso irrigatus*; cf. Ovid. Met. 2, 459: *Nuda superfusus tingamus corpora lymphis*; — *men jacentem hostes superfusi oppresseunt*, (som i Mængde slyttede over ham), Liv. 33, 49; *men superfusa montibus Caucasii gens*, Plin. 16, 15; cf. id. 13, 2; — B) „fig.“: *superfundenti se laetitiae vix temperatur etc.*, Liv. 5, 7; cf. id. 45, 9: *Macedonum fama ... superfudit se in Asiam*; — II) overgyder el. overvælder el. bekræfter (noget dermed); — ∞ *compositum oleo*, Colum.; *superfundi aqua*, Scribon., vino, id.; — *men Tac. Hist. 3, 2: sedecim alarum conjuncta signa ... superfundunt ... equites equosque*; *df.* — *sūp̄erfūsio*, onis, f.: Overgyden; (fild. Ord); — ∞ *aquarum coelestium*, Ammian.; *men ∞ pavimenti testacea (ligefrom Dørling el. at dække dermed)*, Pallad. — *superfuturus*, 3, f. und. *superum*.

sūp̄ergestus, 3, partic., [*gero*]: som er baaren

cl. bragt derpaa; — ∞ terra, Colum.; — men ∞ orificio (cistulae: efterat cens Nabning var tilstoppet cl. Laaget lukket), Appul. — supergradior, di, o. supergradio, ēre, f. und. flgd. — supergrēdiōr, (ogf. super.gradior, Plin. 27, 68), gressus sum, 3, v. dep. a. o. n., [gradior]: gaader cl. strider cl. drager hen cl. børt derover; — ∞ limen, Colum., castrorum, Plin. 32, 46; cf. id. 8, 76; — II) .fig.: overvinder, overgaar; — is demum necessitates supergressus est etc., Senec. Ep. 32; mulier supergressa aetatis suae feminas pulchritudine, Tac. Ann. 13, 45; omnem laudem supergressa mater, Quintil. 6, prooem.; — not. a: den active Bisform supergradio, gressi, har Appul.; — not. b: partic. supergressus, 3, m. passiv. Bemærkelse, har Pallad. — 1. supergressus, 3, partic. af supergradior: Overstriden; df. „overf.“, per supergressum: over af Maade, Tertull.

süpër.håbeo, ēre, v. a.: har cl. lægger derpaa; — superhabendum cataplasma etc., Cels. 7, 20; (strives ogf. adskilt). — supër.hümërale, is, n., [humerus]: etflags Gærbånd cl. Kaahe, som bæres af Ypperstepræsten, Hieronym.

süpëri, orum, m., f. und. superus. — supër-illigo, are, v. a.: binder derover cl. derpaa, Plin. 29, 11. — supër-illino, (ud. perf.), -litum, (m. Bisformen superlinium, Appul.), 3, v. a.: 1) overfmører cl. overstryger dermed; — ∞ totum corpus bulbis contritis, Cels.; — II) fmører cl. stryger noget derover; — idque superillitum panniculo (smurt paa en Klud) etc., id. 6, 18. — superillitus, 3, partic. af flgd.

süpër.imminëo, ēre, v. n.: rager frem derover; — Podalirius Alsum Pastorem... Ense sequens nudo superimminet, etc., Virg. Aen. 12, 304; terra superimminente, Senec. Qu. N. 5, 15. — supër.immitto, ēre, v. a.: faster tillige hen derpaa, jecur, Apic. — supër.impendens, tis, partic., [impendeo]: hængende ud derover; — Tempe (neutr. pl.), quae silvae cingunt superimpendentes, Catull. 64, 287. — supër.implëo, ēre, v. a.: overfylder; df. Virg. Aen. 6, 697, adskilt og omfat: Implenturque super puppes, (al. supra). — supër.impono, (ud. perf.), positum, 3, v. a.: lægger derover cl. derpaa, saxum ingens, Liv. 39, 50; superimposita manu etc., Quintil. 1, 2, 27; — strives ogf. adskilt; vid. Ovid. Met. 4, 100; — oftest hos Lægerne; ∞ cataplasmata, Cels. — superimpositus, 3, partic. af flgd.

süpër.incendo, ēre, v. a.: optænder cl. opflammer endnu heftigere; — df. „fig.“: ∞ famam, Val. Fl. — supër.incidens, tis, partic., [incido]: som ovenfra falder derpaa; — ∞ tela, Liv. 2, 10; cf. id. 23, 15; ∞ coelestis aqua, Colum. — supër.incido, ēre, v. a.: ovenlil af flere deri; — ∞ eutem, Cels. — supër.inresco, ēre, v. n.: at være frem derover cl. derpaa; — ∞ nimius callus, Cels. — supër.incubans, tis, partic., [incubo]: som ligger derover cl. derpaa; — substratus Numida mortuo superincubanti Romano vivus, Liv. 22, 51. — supër.incumbo, cubi, 3, v. n.: at lægge sig derover cl. derpaa, (navnl. for at pleie den Syge cl. Døende), vid. Ovid. Her. 11, 57 o. 117. — supër.incurvatus, 3, partic., [incurvo]: frumbøiet derover, Appul.

süpër.indictio, onis, f., oftere supëriindictum, i, n.: overordenligt Paabud af en Stat cl. af en Øvelse, (i d. sld. Retsprog); — de superindicto, Cod. Just. — supër.induco, xi, ctum, 3, v. a.: drager cl. trækker derover, bedækker; — dum pedum terra superinducta, Plin. 15, 18; men Quintil. 5, 8, 2, „alleg.“: nervis illis... adjuicium superinductio corporis speciem; — ogf. „overf.“: at indføre dertil cl. at tilføie (i en Forklaring), Tertull.; df. — supëriinducticius (-itius), 3: underfodet, uægte, fratres, Tertull.; — supëriinductus, 3, partic. af superinduco. — supëri-

përiinductum, i, n.: Overflødning, Tertull.; af — superinduo, ii, ctum, ēre, v. a.: ifører mig derover; — ∞ paenulam, Suet. Ner. 48; — ogf. „overf.“ o. eccles., Tertull. — supëriindutus, 3, partic. af flgd.

süpër.infundo, (ud. perf.), fūsum, 3, v. a.: gyder derover cl. derpaa, aquam, Cels., mel, id. — superinfusus, 3, partic. af flgd. — supëringëro, (ud. perf.), gestum, 3, v. a.: fører cl. bringer cl. hober derpaa cl. derover; — ∞ acervos leguminum, Plin. 18, 73; men „poet.“: Quippe ubi non umquam Titan superingerit ortus, (bør Solen aldrig gaader op), Tibull. 4, 1, 157. — supëringestus, 3, partic. af flgd. — supërinjectus, 3, partic. af flgd. — supërinjicio, jeci, jectum, 3, v. a.: faster endnu derpaa cl. derover; — ∞ raras frondes, Virg. Gc. 4, 46; Quo superinjecit textum rude, Ovid. Met. 8, 611; ∞ finium, Plin. — supërinspicio, ēre, v. a.: fører Øfligt derover, (eccles.); — ∞ sacra ecclesiae, Sidon.

süpër.insterno, strāvi, strātum, 3, v. a.: breder cl. lægger derover, tabulas (Stræder), vid. Liv. 30, 10; superin-trati tori pelle leonis, Sil. 7, 288. — supëriinstillo, are, v. a.: drypper cl. lader dryppe derpaa; — ∞ olei modicum, Apic. — supëriinstrepo, ēre, v. n.: at knage cl. brage derover; — ∞ axis perforatis ossibus, Sil. 2, 186. — supëriinstructus, 3, partic. af flgd. — supëriinstruo, (ud. perf.), ctum, 3, v. a.: bygger derover, hober cl. stiller ovenpaa hinanden; — ∞ concameratis (dat.), Cod. Just.; ∞ ordines vasorum in altitudine, Colum. — supëriinsultans, tis, partic., [insulto]: springende om derpaa, Claudian.

süpër.intëgo, ēre, v. n.: tildekker, ora fossarum, Plin. 18, 8. — supër.intendo, ēre, v. n.: fører Øfligt derover, Augustin.; df. — supërintentor, oris, m., som Overfættelse af episcopus: Øpfynsmænd over Kirken, Augustin. — supër.inundo, are, v. n.: at flyde cl. strømme over; — df. „overf.“: ∞ ejusmodi eloquiis, Tertull. — supër.inungo, ēre, v. a.: besmører cl. overstryger dermed, oculos collyrio, Cels. — supër.invëho, ēre, v. a., „poet.“ om Binden: at fore cl. bringe derover cl. derop cl. derhen; — ∞ speciem monstri, Avien. Arat. 1157. — supërior, oris, f. und. superus. — superius, compar.; A) af superior, f. und. superus; — B) af supra.

süpër.jacëo, ēre, v. n.: at ligge derover cl. derpaa; — ∞ emplastrum, Cels. — supër.jacio, jeci, jectum, (ogf. jactum, vid. Tac. Hist. 5, 6), 3, v. a.: 1) faster (noget derover) cl. derpaa, folia, Colum., aggerem terrenum, Suet. Calig. 19; men Ovid. Her. 16, 222: Membra superjecta quum tua veste fovei; cf. Hor. Od. 1, 2, 11: Et superjecto pavidae natarunt Aequare damae, (overstrømmende cl. overflovmende); — ogf. c. dat.; ∞ se rogo, Val. Max.; cf. Plin. 5, 41: Phrygia Troadi superjecta; — B) ogf. „overf.“: overdriver; — superjocere quidam augendo silem, Liv. 10, 30; — II) faster derover (med noget); — scopulosque superjacet undā Spumens (pontus), Virg. Aen. 11, 625; cf. Plin. 7, 2: arbores tantae proceritatis, ut sagittis superjaci nequeant.

süpër.jacto, are, v. a.; 1) faster i Beiret; — ∞ infantes, Val. Max. 9, 2, 4; — II) faster cl. springer derover; — mngiles tantae velocitatis sunt, ut transversa navigia superjacent (se. se), Plin. 9, 51. — supër.jactus, 3, f. und. superjacio. — supërjectio, onis, f., [superjacio]: Kasten cl. faste derover; — ∞ vestium, Arnob.; — II) „overf.“ i Rhetoriken: Overdrivelse, Hyperbelen, Quintil. 8, 6, 67. — 1. supër.jectus, 3, partic. af superjicio. — 2. supër.jectus, us, m., [superjacio]: Springen cl. at springe op derpaa, Colum. 6, 36. — supër.jumentarius, 3, v. a.: over-

i, m.: Dyphnōmand over jumentarii, altf. etilagē Stadmeier, Suet. Claud. 2.

superlabor, hi, v. dep. a: at glide hen derover; — in aperto jacentes sidera superlabebantur, Senec. Ep. 90 fin. — superlacrimo, are, v. n.: derester at udgyde Taarer; men olene „overf.“ om den bestaarne Rinfhof, Colum. 4, 21. — *superlatio, onis, f.; 1) i Rbeterien: Overrivelfe cf. Hyperbelen; — vid. Cic. d. Or. 3, 53: tum augendi minuidique causa veritatis superlatio atque trajectio; cf. Quintil. 9, 2, 3; — 2) i Grammatiken: Superlativet; — per comparationes et superationes etc., Quintil. 1, 5, 45; o. — superlativus, 3, nomen, (som staaer i Superlativet), Charis.; af — superlatus, 3, partic. o. adj. af superfero. — superlino, (ud. perf.), litum, 3, v. a.: smorer derover cf. derpaa; — ∞ radicem etc., Plin. 27, 21; — ogs. overfimerer dermed; ∞ laser visco, id. 22, 49; bi. — superlittio, onis, f.: Overfimeren, Marc. Emp.

supermando, ēre, v. a.: tygger derpaa cf. derester, raphanos, Plin. 31, 33. — supermēo, are, v. a.: at gaade cf. holde sig ovenpaa; — quaedam aquae inter se superneant alias, (flyde ovenpaa andre), Plin. 2, 106; ogs. absol.: superneantes naves, Solin. — supermētior, mensus sum, v. dep. a: tilmaader cf. tildele rigeligen, alieni aliquid, Tertull. — supermitto, misi, 3, v. a.: faaer cf. haafer cf. gyder deri, aquam potioni, Justin. 12, 14. — supermundialis, e: hørende til Oververdenen, substantiae, Tertull. — supermunio, ire, v. a.: befaaer cf. daffer ovenfra cf. eventil; — ∞ alycra porticibus, Colum. 9, 7.

supernas, atis, adj., [supernus]: hørende til de høiere cf. øvre Egne, abies, (som voxer ved mare Superum, opp. abies infernas: som voxer ved Tyrche-nørhædet), Plin. 16, 76; ∞ persica e Sabini, id.; men ∞ ventus, (en Nørøstvind), Vitruv. 1, 6; — adamas supernas, ester Macrob. Sat. 2, 4, ligesom Tiberinum margaritum: comitē Tistale af Augustus til Maccenas. — supernāto, are, v. n.: at svømme derpaa cf. derover, at svømme cf. holde sig ovenpaa, Colum., Plin. 7, 13. — supernātus, 3, partic., [nascor]: som opstaaer derpaa cf. derester; — ∞ vulnera, Cels.

*superne, adv.: eventil, ovenpaa, paa cf. med Overfelen; — vid. Hor. A. P. 4; men Lucr. 1, 1098: Neve ruant coeli tonitralia templa superne; men gladium superne jugulo desigit, Liv. 1, 25; cf. id. 7, 10; men Plin. 19, 25: ∞ tendere (epat, opp. in terram); o. — supernitas, atis, f.: Høifed; — ∞ supernitatum, Tertull.; — [supernus]. — supernōmino, are, v. a.: tillægger (nogen) et Vinayn; — ∞ (ali-quem) Philadelphum, Tertull. — supernūmērarius, 3: overtallig; — accensi ... quos nunc supernumerarios appellant, Veget.

supernus, 3, [super]: som befinder sig derover, som er eventil cf. ovenpaa; — Divorsas ire in partes, inferna supernis, Lucr. 5, 646; cf. Gell. 9, 1: jactus ex supernis in infima etc.; ∞ vulnera, (paa den øvre Del af Legemet), Plin.; cf. Hor. Od. 2, 20, 11; men id. Epod. 1, 29; ∞ Tusculum: høifliggende, (men skal ester Bentl. rimel. hede Supinum; cf. id. Od. 3, 4, 23); — ∞ numen (himmelff), Ovid.; ∞ dei, Lucan.

superō, avi, atum, 1, v. a. o. n., [2. super]; 1) neutr.: at gaade cf. drage cf. fride op cf. frem der over, at rage frem cf. op cf. i Beiret; A) „egenf.“; — radiosus ecce sol superabat ex mari, Plant. Stich. 2, 2, 41; men ibd. 2, 1, 6, „alleg.“: Ripis superat mihi atque abundat pectus laetitia meum; men Virg. Aen. 11, 514: Per deserta juga superans adventat ad urbem, (fridende frem derover); men ibd. 2, 219: superant capite et cervicibus altis (angues); — B) „overf.“; 1)

at fomme foran, at være den fortrinligere cf. dygtigere, at feire, at giøre sig gieldende; — numero hostis, virtute Romanus superat, Liv. 9, 32; cf. Caes. B. G. 1, 40, o. ibd. 3, 14; — superat sententia Sabini, id. ibd. 5, 31; si tamen superaverit morbus, Plin. 7, 3; — 2) rigeligen cf. i Overfod at være tilfede cf. ved Haanden; — in quo et deesse aliquam partem, et superare, mendosum est, Cic. d. Or. 2, 19; cf. Sall. Catil. 20: illis divitias superare, etc.; men id. Att. 13, 46: si quid aeri meo alieno superabit; men superabat humor in arvis, Lucr. 5, 804; — men absol.: superante multitudine, Liv. 3, 5; ligel. velut quum superat otium, ibd. 17; — 3) at være tilbage cf. tiloverd cf. til Rest; — quae superaverint animalia capta etc., Caes. B. G. 6, 17; nihil ex raptis commeatibus superabat, Liv. 22, 40; cf. ibd. 49: paucos superantes etc.; men i et Regneslyffe: quid superat (bliver til Rest)? Hor. A. P. 328; men Liv. 45, 24: quid igitur superat, quod purgemus? — uter horum vita superarit, (bliver den længstlevende), Caes. B. G. 6, 19; men Virg. Aen. 3, 339: superatne et vescitur aura, (er han i Live)? men ibd. 2, 643: captae superavimus urbi, (have overlevet dens Fald); — II) act.: at gaade derover, at overfide cf. overfride; at rage op cf. frem derover, odl.; A) „egenf.“; 1) „alm.“; — ∞ munitiones, Liv., montes, Virg., hoc jugum, id. Aen. 6, 676; cf. ibd. 2, 303; men Caes. B. C. 1, 48, om Vandet: ∞ summas ripas fluminis; — ∞ retia saltu, (om Ræven: at springe derover); men Liv. 2, 50: effuso cursu superare insidias, (fomme forbi Baghødet); cf. Caes. B. C. 1, 69, o. Cic. Tusc. 1, 19; — superat cacumine nubes (Parnassus), Ovid. Met. 1, 317; cf. ibd. 15, 378; — 2) „bef.“ i Eomandspøget: ∞ promontorium, (seile cf. påføre derforbi), Liv., Tac., o. Pl.; cf. Serv. ad Virg. Aen. 1, 244; ligel. ∞ Euboeam, Nep. Them. 3; men ∞ Isthmum cursu, Ovid. Trist. 1, 11, 5; cf. Virg. Aen. 1, 244 (Serv.); men „alleg.“, Enn. Ann. 7, 3: Quum neque Musarum scopulos quisquam superarat; — B) „overf.“: ifølge en Egenfab (som Størrelse cf. Bardi, odl.) at overgaade cf. overtraffe; 1) „alm.“; — ne in ea re sumptus fructum superel, Varr.; Vel cursu superare canem, vel viribus aprum, Hor. Ep. 1, 18, 51; qui summam spem civium virtute superavit, Cic. Lael. 3; men id. ibd.: inferiores non dolere (debent), se a suis aut ingenio, aut fortuna, aut dignitate superari; cf. id. Plane. 2, o. id. d. Or. 1, 44; — 2) „bef.“ i Krigsfproget: at overvinde cf. befære; — quos integros superavissent etc., Caes. B. C. 2, 5; cf. id. B. G. 1, 40; men bello superatos etc., ibd. 45; men „poet.“: Clam ferro incautum superat (fælder cf. nedlægger han), Virg. Aen. 1, 350; — bb) df. ogs. udenfor Krigsfproget: — Quem nemo ferro potuit superare, nec auro, (om G. Curtius), Enn. ap. Cic. d. Rep. 3, 3; men in quo (genere officii) ... omnes facile superabo, Cic. Fam. 5, 5; cf. id. d. Or. 1, 33, o. id. Catil. 4, 11; — ∞ difficultates omnes, Vell.; cf. Liv. 9, 4; men Virg. Aen. 11, 241: Atque iter emensi casus superavimus omnes; — III) partic. superans, tis, ogs. som adj.; A) fremragende, høi; — mons Vesulus superantissimus inter juga Alpium, Solin. 2; — B) „overf.“: som faaer Overhaand; — Quum semel in terris fuerit superantior ignis, Lucr. 3, 395.

superobductus, 3, partic., [obduco]: som er trukken derover, pallium, Paul. Nol. — superobrūo, ūi, ūtum, 3, v. a.: ryfter cf. flyter ud derover, overvælter cf. tildækker; — Dixit, et ingestis comitum superobruit arnis (Tarpejum), Propert. 4, 4, 91. — superobrutus, 3, partic. af frgd. — superoccidens, tis, partic., [occido]: som gaaer ned derpaa cf. derester; — ∞ luna soli antecedenti, Macrob. Somn. Scip. 1, 18.

superparticulāris, e, numerus: som indeholder

foruden Tallet ogfaa en Aligvotdel deraf, Capella. — *superpartiens*, tis, adj., [partio], numerus: som indeholder foruden Tallet flere Aligvotrele deraf, Capella. — *superpendens*, tis, partic., [pendeo]: hængende ud el. frem derved; — *~ saxa*, Liv. 37, 27. — *superpingo*, (pinxi), pictum, 3, v. a.: overmaaler, Solin. 17, Avien. — *superpietis*, 3, partic., af *frgd.* — *superplaudo*, ere, v. n.: klapper derved el. derpaa; — *~ pinnulis*, Solin. 2. — *superpondium*, i, n., [pondus]: Overvægt, Appul. — *superpono*, pōsi, pōsitum, 3, v. a.: sætter el. stiller el. lægger derved el. derpaa; I „ægent.“; — *humano superpositum capiti decus*, (om en Hovedbedækning, pileus), Liv. 1, 34; villa colli superposita, Suet. Galb. 4; men Ovid. Her. 21, 190: Aegra superposita membra fovere manu; men Plin. 5, 8: desertis Asiae duas Aethiopias superponunt, (henfætte el. forlægge dem derved, neml. i deres Veretninger); men absol.: Galatia superposita, (ligger ovenfor, ibd. 42; — b) navn. ogs. hos Lægerne: at pålægge (Plaster el. Omflag), Cels., Plin.; — II) „fig.“; A) sætter derved; — in maritimam regionem superpositus, ut etc., Liv. frgm. L. 91; men superpositus medicorum, Inscript.; — B) fortræffer; — *~ huic* (generi) aliud etc., Senece. Ep. 58; — C) sætter endnu dertil, tilføjer; — quia interim plus valent ante gesta, idque levioribus superponenda sunt, Quintil. 9, 4, 25; df. — *superpositio*, onis, f.: Sygdommens Paropsmus, Coel. Aur. — *superpositus*, 3, partic., af *superpono*.

superquartus, 3, numerus: Talforsholdet 5 til 4, eller $1\frac{1}{4}$, Capella. — *superquintus*, 3, numerus: Talforsholdet 6 til 5 el. $1\frac{1}{5}$, Boeth. — *super-rasus*, 3, partic., [rado]: som er stræbet ovenpaa; — *~ clavi pedum*, Plin. 22, 44. — *superrius*, 3, f. und. superus. — *super-rūo*, ere, v. a. o. n.: at falde derpaa, at styrte derved; — *~ aliquem*, Appul.; *~ corpori* (mortui), id. — *super-sāpio*, ere, v. n.: at have en fortrinlig Smag, Tertull. — *super-scando*, (ogs. superscendo), ere, v. a.: stiger el. skrider derved; — *super-scandens* vigilum strata somno corpora, Liv. 7, 36; *~ sentes*, Colum. — *super-scendo*, f. und. *frgd.* — *super-scribo*, psi, ptum, 3, v. a.: skriver derved (for at rette); — ita multa et deleta et inducta et superscripta inerant, Suet. Ner. 52; ligel. Gell. 20, 6, o. Digest.

super-sēdēo, sēdi, sessum, 2, v. n. o. a.: sidder derved el. derpaa; — *~ eques Rom.*, elephanto supersedens, Suet. Ner. 11; ligel. *~ tentorio* (aquila), id. Aug. 96; *~ corio* (damnati), Ammian.; men *~ an-sam* (aspis), Appul.; — II) df. „fig.“; A) har Jers-fædet derved; — *~ villicus* ... litibus familiae supersedeat, (bør afgjøre Tjendets Trætter), Cato; — B) bliver sidende, bryder mig ikke derom, forsonner el. efter-lader; a) orden. c. abl.; — ut supersedeas hoc labore itineris, Cic. Fam. 4, 52; *~ proelio*, Caes. B. G. 2, 8; ligel. *~ istis rebus*, Plaut., istis verbis, id., (afholdt sig deraf); — ligel. imperson.: supersederi litibus et jurgiis, Liv. 38, 51; ligel. id. 7, 27: tributo ac delectu supersessum est; men Cic. Inv. 1, 21: quod quum acciderit, omnino oratione supersedendum est; — b) alene field. c. dat. el. c. acc.; — *~ pugnæ*, anct. B. Afr. 75; — *~ operam*, quam dare rogati sunt, supersederant, Gell. 3, 29; df. pass., anct. ad Her. 2, 17: hæc causa non visa est supersedenda; ligel. istis omnibus supersessis, Appul.; — c) ogs. c. inf. obj.; — si etc., supersedissem loqui apud vos, Liv. 21, 40; cf. Suet. Aug. 93: deflectere ad visendum Apin supersedit; cf. id. Tit. 7, o. Val. Max. 2, 8, 6.

super-sēmīnātor, oris, m.: som faaer derved, Tertull.; af — *super-sēmīno*, avi, atum, 1, v. a.: faaer derved el. derpaa, Tertull. — *superessus*,

3, partic., af supersedeo. — *supersiliens*, tis, partic., [salio]: springende derved, volueris, Colum. — *super-sisto*, snui, 3, v. a.: at stille sig el. at træde derpaa; — *~ tribunal*, Appul.; men *~ sicarium*, (holde Stand dermed), id. — *super-sper-sus*, 3, partic., [spargo]: overstrøet el. besprængt; — *~ gemma stellis puniceis*, Solin.

super-stagno, avi, 1, v. n., om en Hled: at danne Riar el. Sumper udenfor sine Bredder; — *~ si amnis Nar*, in rivis deductus, superstagnavisset, Tac. Ann. 1, 79. — *super-stātūmino*, are, v. a.: at lægge derpaa som Underlag; — *~ rudis*, Pallad. — *super-sterno*, (stravi), stratum, 3, v. a.: streer el. breder el. dækker derpaa el. derved; — *~ pavimenta testacea*, Colum.; obrutum superstratis Gallorum cumulis erat (corpus consulis), Liv. 10, 29.

superstes, tis, adj., [super, sto]; I) som er derved, som er tilstede el. nærværende; df. et Vidne; — *nemo his adest superstes*, Plant. ap. Fest. p. 30; ligel. Cic. Mur. 13; af en gammel Rettsformular: suis uterque superstibus praesentibus etc.; — II) som bliver tilbage, (navnl. efter nogens Død), alff. som overlever nogen; a) c. dat.; — Ita mihi atque huic sies superstes, ut etc., Ter. Haut. 5, 1, 7; cf. Cic. N. D. 2, 28: qui totos dies precabantur et immolabant, ut sui sibi liberi superstites essent; ligel. Liv. 1, 31, o. Suet. Calig. 7; men superstitem esse rei publicae etc., Cic. Fam. 6, 2; men Liv. 2, 7: se superstitem gloriae suae ad crimen atque invidiam superesse; — b) c. gen.; — *~ superstes omnium meorum*, Quintil. 6, proem.; cf. Suet. Tib. 62, ogs. Tac. Ann. 3, 4; ligel. id. Agric. 3: pauci, et, ut ita dixerim, non modo aliorum, sed etiam nostri superstites sumus; ligel. Cic. Qu. Fr. 3, 1, 3: te non solum vitae, sed etiam dignitatis meae superstitem etc.; — c) absol.: superstibus liberis, Suet., Quintil.; men Suet. Aug. 59: *~ aliquem* relinquere, (dce for nogen); men Ter. Andr. 3, 2, 7: ut sit superstes (puer: at han maa leve); — ogs. „poet. overf.“; Illam aget penna tuentem solvi Fama superstes, Hor. Od. 2, 2, 8; ligel. Ovid. Am. 3, 15, 20: Post mea mansurum fata superstes opus; men Roma ... superstita, (faa længe Rom staar), vid. Lucan. 7, 660; — not.: comit. ogs. om en Levning fra Berdet, Martial. 10, 48: coeniscus tribus huius perna superstes.

super-stillo, are, v. a.: at dryppe (el. lade dryppe) derpaa el. derved; — *~ oleum*, Apic. — *superstitio*, onis, f., [super, sto], (oppel.): at blive staaende derved isølge en Frygt el. Kædsel, navn. med Hensyn paa Guddommen); df. I) „alm.“: Overtro el. overtroist Frygt; (opp. religio: den religiøse Overfrygt el. forstantige og fromme Gudsfyrkelse); — nec vero superstitione tollenda tollitur religio, Cic. Div. 2, 72; cf. id. N. D. 1, 42: (tollere) superstitionem, in qua inest timor inanis deorum; — ogs. in pl.; — *~ aniles*, ibd. 2, 28, magicae, Tac. Ann. 12, 59, novae, Quintil. 4, 4, 5; df. — II) „bef.“: ogs.; A) f. religio; — vid. Senece. Ep. 95: virtutis quadam superstitione teneantur, etc.; cf. Justin. 29, 3; *~ templi*; f. ogs. id. 41, 3; — b) df. ogs. „poet.“ o. obiectiv: Gienstanden for en hellig Frygt el. Overfrygt; vid. Virg. Aen. 12, 817; — B) udenfor Religionsfrygt: angstelig Frygt el. Røisagtighed; — *~ superstitione praceptorum contra rationem causae trahi*, Quintil. 4, 2, 85.

superstitiosus, adv., I) „alm.“: overtroist; — *~ aut aniliter* dicere aliquid, (opp. physica constantique ratione), Cic. N. D. 3, 39; cf. id. Div. 1, 55, o. Suet. Dom. 15; — II) „bef.“: altfor angstelig; — *~ inhaerere* cogitatis, Quintil. 10, 6, 5; af — *superstitiosus*, 3, [superstitio]: fald af Overtro, overtroist, (opp. religiosus), Cic. N. D. 2, 28; *~ religio*, Nigid. ap. Gell. 4, 9; *~ sollicitudo*, Cic.; ligel. Liv. 6, 5: tum etiam ab recenti clade superstitiosus principibus;

egf. absol.: ∞ ista concipere, id. Div. 2, 39; — superl., ∞ saeculum, Tertull.; — II) „fig.“: spaaende cf. fornedsigende, (forcl.); — Superstitiosus hic quidem est, vera praedicat, Plaut. Cure. a. 3, v. 27; cf. id. Rud. 4, 4, 95, o. poeta ap. Cic. Div. 1, 31.

superstito, are, v. a. o. n., [superstes]; (forcl. Ord); I) act.: hølster i live, øphølster, bevarer; — Regnumque nostrum ut sospitent superstitesque! Enn. ap. Non.; — II) neutr.: at være tilbage cf. i forraad cf. ved Haanden; — Ut mihi supersit, suppetat, superstite (cibus), Plaut. Pers. 3, 1, 3. — super.sto, are, v. a. o. n.: at staae derover cf. derpaa; — cum columnis, quibus superstabat (statuae), Liv. 40, 2; cf. Suet. Galb. 23; ∞ corporibus hostium, Liv. 7, 24, rupibus, id.; — lapsumque superstans Immolat, etc., Virg. Aen. 10, 540; cf. Ovid. Her. 10, 123: Ossa superstabant volucres inhumata marinae; — pondere superstantium in fossam procubuit (male densatus agger), Liv. 10, 5; cf. id. 44, 9.

superstratus, 3, partic. af supersterno. — superstrictus, 3, partic. af figd. — superstringo, strinxi, strictum, 3, v. a.: træffer cf. binder sammen øventil; — ∞ manus, Appul.; ∞ latera balteis, Siron. — superstructus, 3, partic. af figd. — superstruō, xi, etum, 3, v. a.: bygger derover cf. derpaa; — neque etc., neque firmis nexibus ligneam compagem superstruxit, Tac. Ann. 4, 62; men Quintil. 1, 4, 5: quicquid superstruxerit, corruet; cf. Senec. Contr. 1, praef.

super.su.m, fūi, esse, (fut. superesse, f. supererit, Enn. ap. Fest.; men m. Tmesis): Jamque adeo super unus eram, Virg. Aen. 2, 567; f. egf. Nep. Alcib. 8), v. n.; I) at være øvrig cf. tilovers; A) (som Rest): at være tilbage cf. i Behold cf. ved Haanden; — ex eo proelio... superfuert etc., Caes. B. G. 1, 26; cf. id. B. C. 3, 87: perexigua pars illius exercitus superest; figcl. Cic. Catil. 3, 10; men id. Verr. act. 1, 4: quantum... satiati ejus superfuert; figcl. quantum ipsi (patriae) superesse potest, (hvad det selv kan have tilovers), id. d. Rep. 1, 4; — omnino biduum supererat, quum etc., Caes. B. G. 1, 23; cf. id. B. C. 3, 51; — quod superest (forresten, iøvrigt), scribe, quaeso, etc., Cic. Att. 9, 19; men Ovid. Fast. 3, 675: Nunc mihi, cur contentus superest dicere; cf. id. Met. 14, 145; men superest, ut etc., vid. Plin. Ep. 1, 1; — 2) „bef.“: at overleve, endnu at være i live; — Lucumo superfuit patri etc., Liv. 1, 34; cf. id. 27, 49, o. Plaut. Asin. in.; men Suet. Claud. 21: quum superessent adhuc, qui spectaverant; — B) (som Overflod): rigeligen at være tilstede cf. ved Haanden; — Cui tanta erat res, et supererat? Ter. Phorm. 1, 2, 19; cf. ibd. 1, 3, 10: Aliis, quia defuit, quod amant, aegre st; tibi, quia superest, dolet; figcl. Cic. Fam. 13, 63: superesse mihi verba... quae dixeram defutura; — df. „poet.“: modo vita supersit (strækker til, oel.), Virg. Ge. 3, 10; cf. ibd. 136; — 2) figd. dablende: at være formeget; — ut neque absit quicquam, neque supersit, Cic. d. Or. 2, 25; — II) f. adesse: at komme til Sted, at yde Bistand; — si superesset (sc. amico in jure) etc., Suet. Aug. 56; cf. Gell. 1, 22, 2.

superlectus, 3, partic. af figd. — super.tēgo, xi, etum, 3, v. a.: daffer derover, tildækker; — Candidaque ossa super nigra favilla (quum) teget (Tmesis), Tibull. 3, 2, 10; ∞ vasa congesti culmorum et frondium, Colum. — super.tērrēnus, 3: som befunder sig over Jorden, Tertull. — super.tērtius, 3, numerus: Talsforholdet 4 til 3, cf. 1, (som Overfattetse af entiquos), Censorin. — super.traho, ēre, v. a.: træffer cf. drager derover; — ∞ crates dentatas, Plin. 18, 48.

superunctio, onis, f., [superungo]: Overfalten cf. Overstrygen, Coel. Aur. — superunctus, 3, partic. af superungo. — super.undo, are, v. n.: at flyde

cf. fremme over; df. „fig.“ (o. eccles.): ∞ gratia, Paul. Nol. — super.ungo, xi, etum, 3, v. a.: at overfalde cf. overstryge, Cels., Scribon. — super.urgens, tis, partic. [urgeo]: som ovenfra trænger ind; — fluctu superurgente etc., vid. Tac. Ann. 2, 23.

superus, a, um, [2. super]: som befunder sig ovenpaa cf. derover, den cf. det øvre; I) posit.; A) „alm.“: — omnes dii deaque superi, inferi, etc., Ter. Phorm. 4, 4, 6; men Plaut. Cist. 2, 1, 36: At ita me dii deaque superi atque inferi et medioximi; men dii superi, (opp. Manes), Hor. Ep. 2, 1, 138; men ex tam alto dignitatis gradu ad superiores deos potius, quam ad inferos, pervenis etc., Cic. Lael. 3, oftere; — Limen superum inferumque salve, Plaut. Merc. 5, in.; ut omnia supera, infera... videremus, Cic. Tusc. 1, 26; ∞ rerum atque coelestium quasi spectatores, id. N. D. 3, 56; cf. Virg. Aen. 6, 788: omnes coelicolae, omnes supera alta tenentes; men ∞ lumen, Lucr.; templum superi Jovis (i. e. Capitolini), Catull. 55, 5; — mare superum: det adriatiske o. joniske Hav, (opp. mare inferum cf. Æpyrhænerhavet), Plin. 3, 10, Suet. Caes. 31 o. 41; — de supero, (ovenfra), Plaut.; egf. ex supero, Lucr.; — B) „bef.“: I) Superi, orum, m., (sc. dii): de øvre cf. himmelste Guder, cf. „alm.“: Onderne; — Aspiciunt Superi mortalia, Ovid.; ratio Superum coelique tenenda, Lucr. 6, 33; cf. Virg. Aen. 1, 4; dog egf. exemplo Superiorum etc., Ovid. Trist. 4, 4, 19; Scilicet is Superis labor est, Virg. Aen. 4, 379; cf. Hor. Od. 1, 6, 16, egf. Virg. Aen. 7, 313, o. ibd. 10, 34; figcl. Superis deorum Gratus et imis, Hor. Od. 1, 10, 19; — 2) i Modfatning af Underverdenen: som befunder cf. som findes i Oververdenen cf. paa Jorden; — supera ardua linquens, Virg. Aen. 7, 562; superasque evadere ad auras, ibd. 6, 128; ∞ orae, ibd. 2, 41; ∞ lumen, (Livsljset), ibd. 6, 680; figcl. Vell. 2, 48, om Pompejus: si etc., quam apud superos (i Oververdenen cf. iblandt de Levende) habuerat magnitudinem, illibatam detulisset ad inferos; — II) compar., superior, us; A) „egenl.“ om Stedet: som findes cf. ligger høiere; høiere, øvre, paa Overdelen; — superiorem partem collis etc., Caes. B. G. 7, 46; tota domus superior vacat, Cic. Att. 12, 10; ∞ accumbere (ovenfor cf. paa den høiere Plads), Plaut. Most. 1, 1, 42; de loco superiore (dixisse, d. e. fra Tribunale), Cic. Verr. 2, 42; cf. id. Fam. 3, 8; men ex loco superiore (proclari), vid. Caes. B. G. 2, 23; cf. id. B. C. 3, 98; men Cic. Inv. 2, 40: ex superiore et ex inferiore Scriptura etc.; — B) „overf.“: I) om Tiden cf. om en Tidsfølge: tidligere, forløben cf. forbigangen; egf. m. Hensyn paa Aarene cf. Alderen: ældre, oel.; — quid proxima, quid superiore nocte egeris, Cic. Catil. 1, 1; cf. id. Fam. 1, 9, 20, o. Caes. B. G. 7, 58; ∞ annus, Cic. Sest. 6; ∞ men tempora, (opp. inferiora), Suet. Claud. 41; in superiore vita etc., vid. Cic. d. Senect. 8; — omnis juvenis, omnesque superioris aetatis (af en mødnere Alder), Caes. B. C. 2, 5; superior Africanus, (den ældre Afr.), Cic. Verr. 3, 10; — 2) som staar høiere ifølge nogen Egenkab, høiere, fortrinligere, pærligere, oel.; a) c. abl. resp.; — multi Gnaethonum similes, quom sint loco, fortuna, fama, superiores, Cic. Lael. 25; cf. id. Off. 1, 26; men numero superiores etc., Hirt. B. G. 8, 12; cf. Caes. B. G. 7, 65; — b) absol., qui superiores sunt, summitem se debent etc., (Opp. inferiores), Cic. Lael. 20; figcl. id. Off. 1, 26: ut quanto superiores simus, tanto nos geramus summissius; cf. id. d. Or. 2, 52: invident homines maxime paribus, aut inferioribus... sed etiam superioribus invidetur; f. egf. Vell. 2, 101; — II) superl., supremus, supremus, summus; A) superimus, 3, findes alene Varr. L. 7, 3, o. Charis. p. 130; — B) supremus, 3: den øverste cf. høieste cf. pærligste; I) „egenl.“ om Stedet, (dog alene „poet.“); — montesque supremos Silvifragis vocat flabris, (de høieste Bjeldtinder cf.

Bjergsvidser), Lucr. 1, 275; cf. Virg. Ge. 4, 161, o. Hor. Epod. 17, 69; ∞ rupes, Senec. Oed.; ∞ arx, Claudian.; — 2) „øverf.“; aa) i el. efter Tiden el. Tidssfølge: den el. det yderste el. sidste, den yderste el. sidste Del deraf, ultimus, a) „alm.“; — sol occasus suprema tempestas esto, Gell. 17, 2, 10, (e xu tabb.); cf. Varr. L. L. 6, 2, hvor ogs. absol., suprema (sc. tempestas); f. ogs. Plin. 7, 60; ligel. hæder supremo ... sole: ved Solens Nedgang, Hor. Ep. 1, 5, 3; ligel. jubare exorto jam nocte suprema, (ved Rattens Døds), Colum. (poëta) 10, 294; men Ovid. Rem. Am. 114: Supremam bellis imposuisse manum (den sidste Døds); — β) neutr. supremum ogs. som adv.: sidste Gang, (opp. primum); faaf. Ovid. Met. 12, 526: Quae mihi tunc primum, tunc est conspecta supremum; — b) „bef.“ som hørende til den sidste Time el. Dødstimen: den el. det sidste; — dies, Cic. Phil. 1, 14, o. Hor. Od. 2, 13, 30, oftere; ligel. ∞ tempus, id.; ∞ hora, Tibull.; men ∞ supplicio sancire, (forbyde under Dødsstraf), Cic. Leg. 2, 9, (e xu tabb.); ∞ sors, (d. e. Døden), Hor.; ogs. ∞ iter, id.; men ore supremo, (med døende Mund), Ovid.; Augusti suprema cura, Plin. 7, 46; cf. id. 37, 10; — ∞ honor: den sidste Ære, (d. e. hæderlig Begravelse), Virg. Aen. 11, 61; ∞ tori, (Ligbaalet), Ovid.; ligel. ∞ ignes, id.; ∞ judicia hominum, (deres sidste Vilje el. Testamente), Quintil., Plin. Ep.; ∞ tituli: en Gravskrift, id. 9, 19; — β) supremum ogs. som adv.: sidste Gang, Virg. Aen. 3, 68; ligel. supremo, Plin. 11, 115; — c) endnu er berørt af mærke subst. suprema, orum, n.: Livets Ende el. Dødstimen; — ut me in supremis consolatus est! Quintil. 6, proem.; cf. Tac. Ann. 6, 50; — ogs. Begravelsen; vid. Plin. 7, 3: supremis divi Augusti etc.; cf. Tac. Ann. 1, 61, o. ibd. 3, 49; — ogs. den Hæderes sidste Vilje; nihil ... agi, nisi de supremis Augusti, Tac. Ann. 1, 8; miles in supremis ordinandis etc., Digest.; — endel. ligesom reliquiae: Resten af det forbrændte Lig, Ammian., Solin.; — bb) ifølge en Grad el. Rang: den el. det yderste el. højeste el. stærke i sit Slægt; — multa suprema, id est: summa et maxima, Gell. 11, 1, 2 figd.; cf. Virg. Aen. 3, 590: suprema macies etc.; — Jupiter supreme, serva me, Plaut. Men. 5, 9, 55, oftere; cf. Ter. Ad. 2, 1, 42; men Plaut. Pseud. 1, 1, 14: tu med antichas Supremum habuisti comitem consilii tuis; — c) summus, 3, [etr. af supinus el. supinus, af inus. supus f. superus]: den el. det overste el. højeste el. yderste; den øverste el. højeste el. yderste Del deraf; 1) „egenl.“, (supremus derim. oftere „pect.“), om Stedet; — ∞ jugum montis ascendere, Caes.; ligel. ∞ locum castrorum petere, id.; qui est in summa sacra via, (i den øverste Ende af den Gade), Cic. Plane. 7; cf. Hor. Ep. 1, 1, 54: Janus summus ab imo, (fra den ene Ende til den anden); qui ad aquam jam summam appropinquant (til det Øverste, neml. nedendra), Cic. Fin. 4, 23; men apud summum puteum, (paa Hønden deraf), Plaut. Mil. gl. 4, 4, 16; — Jubeo te salvare summa voce etc., Plaut. Asin. 2, 2, 30; cf. Hor. Sat. 1, 3, 7; ligel. ∞ vox, (opp. ima), Quintil. 1, 3, 15; — ogs. absol., si quid de summo petas, (fra et høit Sted), Plaut.; men summus ego, Hor. Sat. 2, 8, 20, (jeg laa øverst til Verds); cf. Cic. d. Senect. 8; ligel. Plaut. Asin. 5, 2, 41: a summo dare (bibere: stenge først for den øverste); — ab ejus (frontis) summo etc., vid. Caes. B. G. 6, 26; a summo inflexum baculum (fra den øverste Ende), Cic. Div. 1, 17; men Plin. Ep. 2, 17: sunt enim in summo (fontes: paa Øverfladen); men orisprogenis: desinit in adversa niti, qui pervenit in summum, Quintil. 12, 10, 78; men Senec. d. Ir. 2, 3: oratori ... summa rigerunt, (Extrimiteterne el. Lemmerne); men e. gen.: caput et summa pectoris etc., vid. Cic. Fam. 1, 9, 15; — b) neutr. summum som adv.: højest, i det højeste; —

expectabam hodie aut summum eras ab eo tabellarios, Cic. Att. 13, 21; ligel. bis terve summum etc., id. Fam. 2, 1; cf. id. Mil. 9, o. Liv. 21, 35, oftere; — 2) „øverf.“; a) om Tiden el. om en Tidssfølge: den yderste el. sidste; — Haec est praestituta summa argento dies, Plaut. Pseud. 1, 3, 140; cf. Virg. Aen. 2, 321, — ad summam senectutem, Cic.; men Quintil. 6, 4, 22: ut potentissima (argumenta) prima et summa ponantur (først først og sidst); men absol.: primo (el. initio) ... medio, summo (ponere: først, midterst, sidst), id. 7, 1, 10; ligel. summi, (opp. primi), Lucan. 2, 211; — β) neutr. summum ogs. som adv.: sidste Gang, Albinov. 1, 137: Nunc ego te infelix summum teneoque torque; — b) med Hensyn paa en Egenkab el. Rang, øst.: den højeste el. yderste; den ypperste el. fortrinligste; meget høit el. vigtig i sit Slægt; — ∞ spem civium (superare), Cic. Lael. 3, cf. ibd. 7; ligel. qui in virtute summum bonum ponunt, ibd. 6; ∞ loco nati, Caes.; in summo magistratu, id.; men Cic. Manil. 17: in uno Pompejo summa esse omnia; ∞ turpido, id.; ∞ scelus, Sall.; ∞ hiems, (den strængeste og haardeste Vinter), Cic. Verr. 4, 20; ligel. ∞ aestate, id. ibd. 5, 31; men ibd. 5, 2: non agam tecum summo jure (efter den strængeste Ret); unius optimi et summi viri diligentia (sustentari), id. d. Rep. 1, 35; men absol.: quum par habetur honos summis et infimis, ibd. 31; quum hoc natura tulerit, non solum ut summi virtute et animo praestent imbecillioribus, sed ut hi etiam parere summis velint, id. ibd.; ligel. ∞ amicus, (ypperste Ven), Ter. Phorm. 5, 8, 60, oftere; men absol.: is nostro Simulo fuit summus (sc. amicus: var hans bedste Ven), id. Ad. 3, 2, 51; — summo rei publicae tempore, (i dens højeste Ære), Cic. Phil. 5, 17; men ∞ res publica: Statens højeste Vel, Statens Tilværelse el. Staten selv, id. R. Am. 51, oftere; men „pect.“: Quo res summa loco, Panthu? hvorledes staar det til med Staten el. med det Høje? Virg. Aen. 2, 322; men ibd. 9, 199: Mene igitur socium summis adjungere rebus, Nise, fugis? (at lade mig deltage i det høje Værf); men ad summa tendendum est, vid. Quintil., proem. 19; — bb) df. som subst. summa, ae, f., (sc. res): det Højeste el. Vigtigste i el. ved en Sag, Hovedsagen el. Hovedpunkter, Indbegrebet el. Summen; a) „alm.“; — lectis rerum summis, Liv. 40, 49; cf. Cic. Leg. 2, 7: sed ipsae summae rerum sententiaeque (vedentur a me); men id. Fam. 13, 75: summa est ... si curaveris etc.; cf. id. Quint. 9; men Plaut. Truc. 4, 2, 15: solus summam habet hic apud nos (indtager den første Plads hos os); men Quintil. 3, 2, 1: summam (haec dederit) ratio et exercitatio (fuldendelse, øst.); ad summam universi belli pertinere, Liv. 32, 17; — b) „bef.“ om en Regning: Summen el. Hovedtallet, som omfattede de enkelte Poster; — si aera singula probasti, summam, quae ex his confecta sit, non probare (soles)? Cic. frgm. ap. Non.; cf. id. Off. 1, 18 („alleg.“): addendo deducendoque videre, quae reliqui summa fiat; ligel. summam subducere el. facere, (opgiøre, øst.), id.; de summa nihil decedet, Ter. Ad. 5, 3, 30; men Liv. 32, 17: trecenti numi in capita etc.; hac summa redempti; — men Cic. Fam. 1, 9: summam feci cogitationum mearum omnium, (har samlet dem under Et); men Suet. Aug. 9: proposita vitae ejus velut summa; — summam summa, (Indbegrebet af det Høje el. Universet, øst.), Lucr. 3, 817; cf. Senec. Ep. 40; ligel. summa summa, Lucr. 6, 679; — ad summam (som adverbial Diction): fæst og godt, overhovedet; ad summam, non posse istae sic abire, Cic. Att. 14, 1, oftere; cf. Hor. Ep. 1, 1, 106, o. Juvenal. 3, 79; ligel. in omni summa, Cic. Qu. Fr. 3, 5, 5; — c) „øverf.“: Højheden el. det Høje, (i Mærket af de enkelte Dele); — non in summa exercitus tuenda, sed in singulis

militibus conservandis, etc., Caes. B. G. 6, 34; cf. id. B. C. 1, 67; etsi aliquo accepto detrimento, tamen summa exercitus salva etc.; — *df.* summa totius belli: Overanserfelen, id. B. G. 2, 4; men ibd. 1, 41; neque de summa belli suum iudicium esse, sed imperatoris; cf. id. B. C. 3, 5: libere ad summam rerum consulere, (opp. omnia ad praescriptum agere); men Cic. d. Rep. 1, 26: quum penes unum est omnium summa rerum, (Redelsen af det Hele, Statens Styrelse); — *df.* esse summa rerum: Statens Belfard el. Statens felse; vid. Liv. 10, 14 o. 27; ligel. ∞ consilii, (den overste Raadsbetslutning), Cic.; cf. id. Catil. 4, 7; men Caes. B. G. 7, 21: penes eos... summam victoriae constare, (at den afgjørende Seier berede paa dem); — men Ter. Phorm. 2, 2, 3: Ad te summa solum, Phormio. rerum redit, (at Røtning berede paa dig).

supervacaneus, 3, [vacuus]: overflødig, tilovers, unyttig; — ∞ vasa, Cato; ∞ operis aucupium et venatio, (som Bjarbeide), Cic. d. Senect. 16; ∞ oratio, Liv., defensio, id.; — omnia ita nata... ut nihil eorum supervacaneo sit, etc., Cic. N. D. 2, 17; cf. ibd. 1, 33 o. 35; — de tempore supervacaneo est dicere, Sall. Catil. 51; cf. ibd. 58; men Liv. 2, 21: quin alter consul pro supervacaneo et inutili habeatur; — *sem* adv. fintes abl. supervacaneo, Fronto; — *not.*: m. Hermerne: supervacua, supervacaneus, fan sammentignes: siccus, sicaneus, o. fl.

supervacuo, are, v. n.: at vare overflødig, Gell. 1, 22, (som Herflaring af superesse). — *supervacue*, adv. af supervacuos: overflødig, tilovers, Paul. Sent., Tertull. — *supervacuus*, abl. som adv., f. undt. figd. — *supervacuus*, 3: overflødig, overvendig, unyttig; — Omne supervacuum pleno de pectore manat, Hor. A. P. 337; men Quintil. 12, 8, 7: non tam obstet, audire supervacua, quam ignorare necessaria; cf. id. 4, 2, 44; men quae est virtus, supervacua contemnere? Senec. Ep. 110; men quod monere supervacuum fuerat, Quintil.; egf. m. labor, id., doctrina, id.; men ∞ honores (sepulcri), vid. Hor. Od. 2, 20, 24; cf. id. Ep. 1, 15, in.; ∞ metus, Ovid., cultus lupini, Colum.; — vel ex supervacuo (praecevere: endog uden Nødvendighed), Liv. 2, 37; in supervacuum (tumultuans iracundia: hen i Veiret, uden al Grund), Senec. d. Ir. 2, 11; pro supervacuo haberi, Digest.; — neutr. abl. supervacuo, egf. som adv., f. supervacuae, Plin. 11, 30, Digest.

super.vado, ere, v. a.: drager el. strider derover; — ∞ omnes asperitates, Sall. Jug. 75; cf. Liv. 32, 24. — *super.vagor*, atus sum, 1, v. dep. n.: umaade: ligen at udbræde sig, (som Vindrænken), Colum. 4, 21 o. 22. — *super.vector*, ari, v. dep. n.: at fare hen derover, Tertull. — *super.vehor*, vectus sum, 3, v. dep. a.: at fare el. drage derover el. derferbi; — ∞ montem, Catull. 66, 43, promontorium, Liv. 42, 48.

super.veni, venni, ventum, 4, v. n. o. a.: at komme derover el. derop el. dertil; 1) „egenl.“; A) act.; — velut unda supervenit undam, Hor. Ep. 2, 2, 176; cf. Ovid. Met. 10, 490: crura loquentis Terra supervenit; ligel. vineae superveniunt jugum, Colum.; — B) neutr.; m. o. ut. dat.; — tuiusdi supervenit Aegle, Virg. Ecl. 6, 20; cf. id. Aen. 12, 356, o. Liv. 34, 29 o. 40, ostere; — quum etc., Laelius Fulviusque ab Roma... supervenerunt, id. 30, 25; ligel. ∞ nuntii ab urbe, Suet. Galb. 11; men Hor. Ep. 1, 4, 14: Grata superveniet, quae non sperabitur, hora; — *not.*: bef. egf. om Dyrenes Parring, Colum., Plin.; — II) „overf.“: at komme derover el. dertil; — ne tempus opimandi quintam et vigesimam lunam superveniat, Colum. 8, 7; men om en Elmar el. Herflarthing i Herstyret, Quintil. 9, 4, 23: aliud enim majus alio supervenit etc.; *df.* — *superventores*, um, m.: en Treppert (rimel. til Overfald), Ammian.; o. — *superventus*, us, m.: Kommen el. at komme der-

over el. dertil; — ∞ legionis, Tac. Hist. 2, 54; — egf. Bererelse med en Væste, Plin. 7, 13; — b) i d. flid. Aftagesprog: Overfald, Veget.

super.vinco, ere, v. a.: overbinder, Tertull. — *super.vivo*, vixi, ctum, 3, v. n.: overlever; — Olympias non diu filii supervixit, Justin.; men ∞ gloriae suae tringinta annis, Plin. Ep. 2, 1, (vedblev at leve haderet); f. egf. Flor. 2, 2, 14. — *super.volito*, avi, 1, v. a. o. n.: ofte at flyve derover; — ∞ tecta, Virg. Ecl. 6, 81; men concionanti... tantum volucrum supervolavit, ut etc., vid. Tac. Hist. 3, 56. — *super.volo*, are, v. a. o. n.: at flyve derover; — totumque supervolat orbem, Ovid. Met. 4, 624; — supervolantes alte alites, Plin.; men „poet.“: at tremebunda supervolat hasta, Virg. Aen. 10, 522. — *super.volutus*, 3, partic. af figd. — *super.volvero*, volvi, volutum, 3, v. a.: at væste el. rulle derover; — ∞ se quinque partibus, Avien. Arat. 970; supervoluto cylindro, Colum. 11, 3.

supinālis, e, [supinus]; efter Augustin., Epithet til Jupiter; der nedboier eg forligger efter Tyffe. — *supinatio*, onis, f., [supino]: Tilbagebøining; men alene i Aftagesproget: ∞ stomachi, (naar Mæven ikke beholder Epitærne), Coel. Aur. — *supine*, adv. af supinus: tilbagebøiet; *df.* „fig.“: stodesløst, ligegyldig, uagtsomt; — alius beneficium accipit supine, ut dubium praestanti relinquat, an senserit, Senec. Benef. 2, 24. — *supinitas*, atis, f., [supinus]: tilbagebøiet Legemsstilling, hvorom Quintil. 11, 3, 122: est odiosa omnis supinitas; — Planasia (insula) de supinitate sic vocata (af dens flade Bestaaenhed), Solin. 3.

supino, avi, atum, 1, v. a., [supinus]: boier el. strækker el. lægger tilbage el. bagover el. baglens; — manus modice supinata, Quintil.; supinata testudo, (som ligger paa Ryggen), Senec.; juvenem... in terga supinat, Stat.; men pass. c. acc. graec., Hor. Sat. 2, 7, 38: nasum nidore supino, (statter Næsen i Veiret for at lugte); men Virg. Ge. 2, 261: Ante supinatas Aquiloni ostendere glebas, (se omvendt el. ompløiede Jorcklumprer); men supinantur... dexera jugi, (løbe straaligt nedad), Stat. Theb. 12, 213; — b) „alleg.“ er Senec. Benef. 2, 13: quid tantopere te supinat (bringer dig til faaletes at knise, gjør dig saa fielt)?

supinus, 3, [af Stammen sup- el. *sup-*, o. *best.* m. super]: som er boiet el. senet tilbage el. baglens; 1) „egenl.“; — animal omne, ut vult, utitur motu sui corporis prono, obliquo, supino, etc., Cic. Div. 1, 53; steritque supinus, Hor.; cf. ∞ cubitus, (at ligge paa Ryggen), Plin.; ∞ caput, (tilbagebøiet), Quintil.; ligel. ∞ cervix, id.; ∞ ora, Cic. Univ. 14; tendoque supinas Ad coelum... manus, (neml. med Hænden vendt opad, som Vedente), Virg. Aen. 3, 176; cf. Hor. Od. 2, 23, in.; — utpote supino Jactu, (ved at fæste nedenfra el. opad), Liv. 30, 10; — compar., in arborum tonsura supiniore, Plin. 17, 35; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) om en Værgælfse: tilbagebøiet el. tilbagevendt, tilbagegaende, oel., (men alene „poet.“); — Nec redit in fontes unda supina suos, Ovid. Med. Fac. 40; cf. id. Pont. 4, 5, 43: Fluminaque in fontes cursu reditura supino; men ∞ carmen, (Berelsang), Martial. 2, 86; — 2) om en Veliggenhed: sanket el. dalende, henstrakt el. udbrædt; — ∞ collis, Virg. Ge. 2, 276; ∞ vallis, Liv. 4, 46, ostere; ∞ solum, Plin. Pan., mare, Plin., Tibur, Hor. Od. 3, 4, 23; — B) „ment.“; 1) som ligger udforsom, d. e. efterladt el. stodesløs, oel.; — otiosi et supini (oratores), etc., Quintil. 10, 2, 17; cf. id. 11, 3, 3; El supinum animum in gravi derelinquere coeno, Catull. 17, 25; ∞ cogitatio, Quintil., ignoratio, Digest.; — compar., ∞ deliciae, Martial. 2, 6; — 2) fneisente, d. e. fielt el. opblæst; — Haec et talia dum refert supinus, Martial.

5, 8; ligef. honore supinus, Pers. 1, 129; — C) „æthn.“ hæder supinum (sc. verbum); a) Verbalformen paa um, u, (der m. substantiv Casusentelste ligefom høier sig hen til Verbet), Charis., Priscian.; — b) Verbalformen paa dum, (ædv. gerundium), Charis., Priscian. — supō, (sipo): fæster ud fra hindaenden, spæder; — vid. Fest. p. 311; Abtorque proram, et tortas copulas supa, Attius ap. Non.

suppactus, 3, partic. af 1. suppingo. — suppaetulus, [f. sub.p.], 3; noget stelfende; — ∞ oculi nigellis pupulis, Varr. ap. Non. — suppallidus, [f. sub.p.], 3; noget bleg, Cels. — suppalpor, [f. sub.p.], ari, v. depon. n.: smigrer el. feler el. logrer derfor; (for: o. efterel. Drd.); — matri suppalparier vino, ornamentis, etc., Plaut. Mil. gl. 2, 1, 28; men absol., suppalpandi nescius, Symmach.

suppar, [f. sub.p.], åris, adj.: næsten lige, m. o. ud. dat.; — huic aetati supares etc., Cic. Brut. 7; men suppari aetate, (næsten paa samme Tid), Vell. 1, 17. — suppārāsitor, [f. sub.p.], ari, v. dep. n.: ligefom en Enslægtst af tale nogen efter Munden el. smigre el. hiøple tilrette; v. dat.; (plautinsk Drd.); — ∞ amanti, Plaut. Amph. 3, 4, 10, patri, ibd. 1, 3, 17. — supparātūra, æ, f.: Gienopreislning el. Børnepske; — ∞ generis, Tertull.; af — 1. supparō, [f. sub.p.], are, v. a.: foier derester el. påser dertil, exuvias ... capiti, Tertull. — 2. supparō, avi, 1, v. a., [sub, par]: gior næsten lige dermed, bringer til at ligne; ∞ aliquid alicui, Tertull.

supparum, (ogf. siparium), i, n., v. supparus, i, m.; 1) esflags liined Dragt el. Kiortel, hvorefter Varr. L. L. 5, 30: indntui alterum, quod subtile, a quo subucula; alterum, quod supra, a quo supparus; nisi quod Osce dicitur, (atf. el. østif Drd.); — som Kruentimmerdragt, Plaut. Epid. 2, 2, 48, Lucan. 2, 634; fem Manddragt, Varr. ap. Non.; — 2) lidet Søl paa Formasten, Topseil; — summaque pandens Suppara velorum, Lucan. 5, 428; cf. Senec. Ep. 77, hvor ogf. supparum Alexandrinarum (navium) insigne. — supparēo, [f. sub.p.], ere, v. n.: at være bafvaaben nedentil; (alene hos Appul.); — ∞ fovea, id.; campi suppatentes, id.

suppēdānēum, i, n., [sub, pedaneus]: Skammel el. Bordskammel; — ∞ pedum, Lactant. — suppeditatio, onis, f.: Tilveiebringelse el. Forsyning; Forsaad el. Overflod; — ∞ honorum, nullo malorum interuentu, vid. Cic. N. D. 1, 40; af — suppedito, avi, atum, 1, v. intens. n. o. a; [rimel. af inus. suppetito el. sub.p., af suppeto]; D neuter; A) „egenl.“: rigeligen el. overflødigten at være tilstede el. ved Haanden; — unde mare ... fontes ... flumina suppeditant, Lucr. 1, 232; quod multitudo suppeditabat, Liv. 6, 24; men m. Yucc: ne chartam quidem tibi suppeditare, (at dig endog mangler Papir), Cic. Fam. 7, 18; men id. Brut. 70: cui si vita suppeditavisset, (høvede han levet saalænge); cf. ibd. 48; men Liv. 28, 27: ad vos quemadmodum loquar, nec consilium, nec oratio suppeditat; men „poet.“ m. Subjectsfætn.: At neque cur faciant ipsae, quareve laborent, Dicere suppeditat, Lucr. 3, 730; — B) „overf.“: 1) ligefom abundare: at have Forsaad deraf, at være rigeligen forsynet dermed; — quibus (rebus) nos suppeditamus, eget ille, Cic. Catil. 2, 11; men Plaut. Trin. 5, 1, 3: ita gaudiis gaudium suppeditat; — 2) at forfætte til, at være nok; m. ad el. in, el. c. dat.; — parare ea, quae suppeditent et ad cultum et ad victum, Cic. Off. 1, 4; men quae etc., vix in fundamenta suppeditavere, Liv. 1, 55; — men Ter. Eun. 5, 9, 46: amor alicujus, (ligefom at hengive sig dertil); — 2) act.: at hengive el. forfætte el. yde, oel.; — ∞ cibos (om Jorden), Cic. Leg. 2, 27; quibus (fistulis) aqua suppeditabatur templis, id. Rab. perd. 11; cf. id. Att. 8, 1; men ∞

pecunias contra aliquem, id. Qu. Fr. 2, 2, 3; ∞ multa ad luxuriam iritamenta, id. d. Rep. 2, 4; men ∞ sumptum a sociis, vid. id. Agr. 2, 13; — ogf. m. Begrebssubjecter; ∞ oratoribus et poetis mirabilem copiam dicendi, Cic. Top. 18; cf. Lucr. 3, 10; — b) ogf. absol., Si illi pergo suppeditare sumptibus, etc., Ter. Heaut. 5, 1, 57; quod Cicero suppeditas (at du forsyner ham), gratum, Cic. Att. 11, 20; men ibd. 11, imperson., ut ei suppeditetur ad usum et cultum copiose. — suppedo, [f. sub.p.], ere, (i. e. paululum pedere), Cic. Fam. 9, 22.

supperatus, 3, [sub, perna]; — supperati, quibus femina sunt succisa in modum suillarum pernarum, (hvis Laar ere afhugne ligefom Skinker), Fest. p. 304 o. 305; f. ogf. Eun. ibd.; df. „poet. overf.“: supperata securi (alms: afhugget el. fæfket), Catull. 17, 19, (o. Fest. l. c.).

suppetiæ, as, f., [suppeto]: hvad der kommer til Hielp, Hielp el. Bistand, (men alene in nomin. o. acc.); — quicquid ego male feci, sunt auxilia mihi et suppetiæ domi, Plaut. Epid. 5, 2, 12; ligel. Non metuo, quin meae uxori latae suppetiæ sient, id. Amph. 5, 1, 51; cf. Suet. Vesp. 4: legatum ... suppetias ferentem etc.; — b) hos Bevægelsesverberne: ire, venire, etc., fætted ace. suppetias (f. ad suppetias: til Hielp); — Nae tibi suppetias tempore adveni modo, Plaut. Men. 5, 7, 31; ligel. suppetias proficisci, occurrere, ire, auct. B. Afr.; df. — suppetiatus, us, m.: Hvilse af Hielp el. Bistand, Hielp el. Bistand, Appul.; o. — suppetitor, atus sum, 1, v. dep. n.: kommer til Hielp, hielper; — de Patulciano nomine (angaaende min Forsikring til P.) quod mihi suppetiatus es, etc., Cic. Att. 14, 18; — østet hos Appul.; suppetiatum decurrunt, (ile til Hielp), id., østere.

suppeto, [f. sub.p.], ivi el. ii, itum, 3, v. n.; øyrel.: at komme dertil el. til Hielp, (neml. petere best.). m. bitere o. pedare, i. e. ire); df. sædv.: at være tilstede el. ved Haanden el. i Forsaad; — Ut mihi supersit, suppetat, superstitet (cibus), Plaut. Pers. 3, 1, 3; si cui haec suppetunt etc., Cic. Off. 2, 8; cf. id. d. Or. 3, 35; men Caes. B. G. 1, 16: ne pabuli quidem satis magna copia suppetebat; cf. Liv. 5, 39; men id. 4, 22: quibus suppetebant vires ad arma ferenda; men Cic. Fin. 1, 4: scribentur fortasse plura, si vita suppetet; cf. Liv. 19, 56; — fide. m. Personsubj.: Deos oro, ut vitae tuae superstes suppetat (uxor), Plaut. Trin. 1, 2, 19; f. ogf. nedentil.; — 2) „overf.“, ligefom sufficere: at være nok el. at straffe til, at være noget voren, at være dertil, oel.; — ut ambitionis quotidianis sumptibus copiae suppetant, Cic. Tusc. 5, 32; men Hor. Ep. 1, 12, 1: Pauper enim non est, cui rerum suppetit usus; — Utinam, quae diets, dietis facta suppetant (maa være dertil), Plaut. Pseud. 1, 1, 106; cf. id. Asin. 1, 1, 11; ligel. Liv. 2, 56: rudis in militari homine lingua non suppetebat libertati animoque; men id. 4, 48: ut pro se quisque, jam nec consilium sibi suppetere, diceret; — „poet.“ ogf. m. Personsubj.: Novis ut usque suppetas doloribus, (at du stedse gives til Pris derfor), Hor. Epod. 17, 61.

suppilo, (avi), atum, 1, v. a., [sub, pilus]: et Haar: borttager hemmeligen el. bortfjæder; m. Personsubj.: befjæder; (ferel. Drd.); — quum pallam atque aurum meum Domo suppilas uxori tuae (fra hende), Plaut. Men. 5, 1, 39; — supplies clam domi uxorem, id. Asin. 4, 2, 6; ligel. ∞ aliquem, Pompon. ap. Non., o. Caecil. ibd. — 1. suppingo, (ut. perf.), pactum, 3, v. a., [sub, pangol]: slaar el. befæder derunder; beslaar; — ∞ lumentas socis, Plaut. Trin. 3, 2, 91; ∞ clavos aureos erepidis, Val. Max. 9, 1, extern. 4; — Qui auro habet socis suppactum solum, Plaut. Bacch. 2, 3, 98; cf. Plin. 33, 14. — 2. suppingo, [f. sub.p.], ere, v. a.: overmaler el. overgyder; df. „poet.“: ∞

ora ignito rubore, Avien. Arat. 1454. — suppinguis, [f. sub.p.], e: neget fed, cuis, Cels.

supplantator, oris, m.: sem sætter Venet for nogen; *df.* „overf.“: en Bedrager, Hieronym.; af — supplantio, avi, atum, 1, v. a., [sub. planta]: sætter Venet for nogen, *επισκελίζω*; — supplantare est pedem supponere. Non.; qui etc., supplantare enim, quicum certet, aut manu depellere, nullo modo debet, Cic. Off. 3, 10; — II) „overf.“: sætter el. slaaer ned el. til Jorden, (navnl. i Gartnerisproget); — *~* vitum, Colum., vites in terram, Plin., vvas. id.; men *~* sulturas, (bertrive, em Vandet), Vitrov.; — men „poet.“: tenero supplantat verba palato, (udføder el. henfaster), Pers. 1, 35. — supplantando, ere, e. supplaudio, onis, f. und. supplodo, etc.

supplémentum, i, n., [suppleo]: Middel til Udfyldning el. Erstatning af det Manglende: I) „alm.“: — in supplementum gregis (reservari), Colum.; men Suet. Aug. 80: cornu circuli supplemento (ved Hielplæraf) etc.; men Vell. 2, 81: speciosum adjectum supplementum Campaniae coloniae; — II) „bef.“ i Krigsproget: Tropperens Indtællingsliste el. Rekruttering; *df.* ceneret: Rekrutteringsmandskab el. Rekruter; — *~* scribere legionibus, Cic.; cf. Liv. 42, 10, v. Caes. B. G. 7, 9; ligl. in supplementum classis etc., Liv. 37, 37; ligl. ad supplementum remigum, id. 26, 47.

suppleo, [f. sub.p.], evi, etum, 2, v. a.: udfylder paa ny, udfyldtægger, tilføjer det Manglende; — dum suppleri summa queatur, Lucr. 1, 1014; de bibliotheca tua supplenda etc., Cic. Qu. Fr. 3, 4; men *~* usum provinciae, (afhjælpe en Fjernendeb i Provindsen), vid. id. Verr. 4, 5; men *~* librum etc., vid. Suet. Caes. 56; men Ovid. Met. 7, 291: Adjectoque canae suppletur corpore rugae; cf. id. ibd. 7, 628; — *~* multis damna incendiorum, (erstatte dem deres Tab), Suet.; cf. id. Aug. 11, v. Tac. Ann. 1, 71; *~* alicui locum parentis, (være nogen i Fædres Sted), Senec. Hippol.; — *egs.* at udfyldte en Mening af det Høregaaende, Cic. d. Or. 2, 26, el. i Zanferne, id. Phil. 12, 6; men id. Flacc. 17, absol.: supplet enim iste nescio qui, etc., (han tilføjer det Manglende); — II) „bef.“ i Krigsproget: at fultælliggjøre el. rekruttere; — cum sex legionibus iisque suppletis etc., Anton. ap. Cic. Phil. 8, 9; *~* legiones subito detecta, Tac.; *~* naves remigio, Liv. 26, 39; *egs.* *~* remigium, Virg. Aen. 3, 471. — suppletus, 3, part. af frgd.

supplex, ieiis, adj., [sub. plico] (eyrcl.: sem høier Kna, knæfaldende; *df.*): ydmygt bedende el. henfaldende; a) absol.: — supplex te ad pedes abjiebas, Cic. Phil. 2, 24; cf. id. Lig. 5; ligl. Et genua amplectens, effatur talia supplex, Virg. Aen. 10, 523; men „alleg.“, Cic. Catil. 1, 9; — quum se . . . etiam supplicem pro me profiteretur (Pompejus), id. Pis. 32; cf. Caes. B. G. 2, 28; men Hor. Epod. 17, in.: do manus supplex; cf. id. Ep. 2, 103: Quum scribo, et supplex populi suffragia capto; — b) c. dat.; — ut tibi supplex fierem, Plaut.; ligl. Cic. Tusc. 1, 29, em Scædæ: nec iudicibus supplex fuit; cf. Ter. Phorm. 5, 6, 47, Ovid. Her. 7, 185, v. R.; — c) undert. *egs.* sem subst. m. pronom. poss., cf. e. gen.; — vester est supplex, iudices, vestram fidem attestatur, Cic. Mur. 49, ceteræ; cf. Hor. Od. 3, 10, 16; — quem supplicem vestrae misericordiae etc., Cic. Coel. 32; men supplex dei, Nep. Paus. 4; — tui numinis, Senec. Agam.; — II) „overf.“ om Ting og em Begreber: sem beregner el. indeholder en Bon; — tendit ad vos virgo Vestalis manus supplices, Cic. Font. 17; cf. Hor. Od. 3, 14, 8; ligl. *~* dona, Virg., vota, id.; men *~* libelli, (Anføgninger), Martial. 8, 31; *~* verbis (orare, ut etc.), Cic. Au. 12, 32; demisso vultu, voce supplici etc., Sall. Catil. 21; men Quintil. 11, 1, 3: si genus dicendi minax supplicibus in causis adhibeamus.

*supplicamentum, i, n., cetercl. Biform af

figd.; — in pl.: *~* sollennibus rem divinam procurat (sacerdos), Appul.; — supplicatio, onis, f.; i Religionsproget: heiligtelig Bedefest el. Bededag, som offentlig anstillet isølge nogen vigtig (lykkelig el. uheldig) Begivenhed; — quorum (prodigiorum) averruncandorum causa supplicationes in biduum senatus decrevit, Liv. 10, 23; ligl. ibd. 47: unum diem Aesculapio supplicatio habita, (neml. i Udsedning af en Smilet); men id. 31, 19: supplicationibus habitis jam etc., (neml. i Udsedning af den forestaaende Krig); — navnl. anerkendtes flige Bedefester (el. Tæffester) i Jæstherrens Navn efter en stor Seier, (hvorefter sædd. fulgte en Triumfb); vid. Caes. B. G. 2, 35, v. Suet. Caes. 24; *hvs.* der *egs.* om den i Consulen Cicerus's Navn anerkendte Tæffest i Udsedning af den undertrykte catilinariiske Sammensværgelse heer (Cic. Sull. 20); cui uni togato supplicationem senatus decrevit; cf. Cic. Catil. 3, 6 v. 10; o. — supplicator, oris, m.: den Bedende el. Bønsfaldende, Prudent., Augustin.; — [supplicio].

supplicium, i, n., [supplex]; eyrcl.: Knælen, navnl. ser at bede, el. for at lide en Straf; *df.*: I) ydmyg Bon til Gudsdommen, *egs.* den dermed forbundne Gudsdienselse el. Døring, etc.; — supplicis votisque fatigare deos, Liv. 27, 50; cf. Sall. Catil. 52: non votis, neque supplicis muliebribus auxilia deorum parantur; men ibd. 9: in supplicis deorum magnifici (ved Gudernes Dyrkelse el. Døring) etc.; ligl. Liv. 22, 57: quibus precibus supplicisque deos placare possent; f. *egs.* Plaut. Rud. prol. 51; ligl. Varr. R. R. 2, 5: quos (boves) . . . ad deorum servant supplicia; — B) „overf.“ fra Religionsproget: indstændig Bon el. Begering, Sall. Jug. 46 v. 66; — II) den Strafsfæltiges Knælen el. Nedboining; *df.* „overf.“: Afstraffelse, Straf, Pinsel; — *~* est poena peccati, Cic. Pis. 19; omni supplicio exercitatus, id. Manil. 5; summo cruciati supplicioque perire, id. N. D. 3, 33; cf. Caes. B. G. 6, 17; men *~* sumere de aliquo, (at afstraffe), vid. Ter. Andr. 3, 5, 17; cf. Cic. Verr. 2, 37; men Ter. Heaut. 1, 1, 86: Interea illi de me supplicium dabo, (vil jeg lide Dødt for min Uret imod ham); ligl. satis supplicii tolisse (se: de være straffede haardt nok) etc., Caes. B. C. 1, 84; men „poet.“: quid . . . Si non supplicio culpa reciditur, Hor. Od. 3, 21, 34; — b) ligl. in pl., Cic. Off. 3, 27, Caes. B. G. 6, 17, v. Hor. Sat. 1, 3, 79; ligl. Cic. d. Rep. 3, 16: quod . . . semper iis (improbis) ante oculos iudicia et supplicia versantur.

supplicio, avi, atum, (perf. conj. supplicassis, Plaut.; in tmes: sub vos placo, auct. ap. Fest. s. v. sub, p. 309), v. n. v. a., [supplex]: beder ydmygt, henfalter; I) „alm.“: a) c. dat.; — ipsum hunc orabo; huic supplicabo, Ter. Andr. 2, 1, 12; *~* populo Romano, Cic. Plane. 29; *~* Caesaris pro aliquo, id. Fam. 6, 14; cf. id. Font. 11; men ibd. 14: quum tot res sint, quae vestris animis pro huius innocentia supplicent; cf. Ovid. Met. 6, 376: neque jam filia Coei Supplicat indignis; — b) absol.: venire domum ad eum, precari, denique supplicare, Cic. Parad. 5, 3; cf. id. Lael. 16, v. id. d. Or. 1, 53; ligl. Sall. Jug. 38: missitare supplicantes legatos; — c) c. acc., (afene fer: c. cetercl.); — *~* imperatores nostros, Digest.; — II) „bef.“: forreder en Bon til Gudsdommen, offerer under Bønner; — Ea mihi (Lari) quotidie aut vino aut aliqui semper supplicat, Plaut. Aul. prol.; cf. id. Rud. prol.; men Sall. Jug. 63: Mario per hostias diis supplicanti etc.; — *egs.* impers.; Iliacis temporibus ture non supplicabatur, Plin. 13, in.; men Sall. frgm. ap. Macrobius: Metello venienti ture, tamquam deo, supplicabatur. — supplicue, adv., [supplex], *hvs.* Appul. cetercl. Biform f. suppliciter: ydmygt, underdanig; — *~* respondere, id.

supplodo, (egf. supplaudo, f. sub.pl.), si, 3, v. a. o. n.; I) ∞ pedem: stampe med Foden, (som Ge-
sius af den Tælendes Fødemål), Cic. d. Or. 1, 53, c.
Senec. Ep. 75; — II) „overf.“: A) tilklapper Bistale,
alieui, Tertull.; — B) ∞ calumnia (tilintetgjøre),
Macrob.; df. — supplōsio, onis, f.: Stampen,
pedis, med Foden, (navnl. som Gæst af Taleren);
vid. Cic. d. Or. 3, 12 v. 59, id. Brut. 38 v. 80, Quintil.
— supponit, [f. sub.p.], ēre, v. impers., c.
acc. pers. o. gen. rei: paa en Maade el. i nogen
Grad at fortrøde el. ærgre nogen; — nam illam (Caes-
sarem) furoris, et hunc nostrum (Pompejum) copia-
rum supponit, Cic. Att. 7, 14. — supponitor,
[f. sub.p.]: som afpunder el. afsnitter, Laber. ap. Non.

suppono, [f. sub.p.], sūi, sūm, 3, (perf. sup-
posui, ivit, Plaut.; partic. syncop. supposita, Virg.),
v. a.: lægger el. stiller el. sætter derunder; I) „egenl.“;
A) „alm.“; — ∞ ova anatum gallinis, Cic.; men
„poet.“: ∞ caput fontibus, (nedbøtte derunder), Hor.
Ep. 1, 15, 8; ∞ cervicem polo, Ovid. Fast. 5, 180;
∞ aliquem terrae el. tumulo el. humo, (begrave),
id.; men ∞ dentes terrae, (saae dem deri), id. Met.
3, 102; — ∞ falcem maturis aristis, (neml. for at
mæde dem), Virg. G. 1, 348; ∞ cultros, (for at slagte),
ibid. 3, 492; men Hor. Od. 2, 1, 7, „alleg.“: incedis
per ignes Suppositos cineri doloso; — B) „bef.“: I)
sætter iheret derfor; — in eorum locum ∞ substituere
et supponere coepit cives Romanos, Cic. Verr. 5, 28;
cf. ibid. 30; men id. Dejol. 15: ∞ se reum criminibus
illis pro rege; — ∞ stannum et aurichalcum pro
auro et argento, Suet. Vitell. 5; (in his rebus) operae
nostrae vicaria fides amicorum supponitur, Cic. R.
Am. 38; — 2) ind sætter el. indbringer noget forstillet
el. vægte deri, underskuffer el. underskæder; — herae
meae supposita est parva (puella), Plaut. Cist. 4, 2,
19; cf. Ter. Eun. prol. v. ibd. 5, 3, in., egf. Liv. 3,
44, v. 2.; supposita persona testamentum falsum ob-
signandum curare, Cic. Cluent. 44; ∞ falsa testa-
menta, id.; men Supposita de matre (creare), Virg.
Aen. 7, 283; — II) „fig.“; A) „alm.“: feier el. sætter deril
(skriftlig el. mundlig); — ∞ exemplum epistolae
Domitii, (tilføie en Afskrift deraf), Cic. Att. 8, 6; ∞
rationem, id. Inv. 2, 21 v. 23; cf. ibd. 1, 6 v. 9; — B)
„bef.“: I) underskæfter el. underslægger; — Nil ita sublime
est ∞ Non sit ut inferius suppositumque deo, Ovid.
Trist. 4, 8, 47; men om de forste Etiernefyndige:
Aetheraque ingenio supposuere suum, id. Fast. 1, 306;
men Me tibi supposui, (hengav mig til din Undervis-
ning), Pers. 5, 36; — 2) sætter tilføie derfor, ringe-
agter derimod; — Poeniteat, Sparten Argosque ∞ Et
veterem Latio supposuisse Sannum, Ovid. Fast. 6, 48.

supporto, [f. sub.p.], avi, atum, 1, v. a.: fører
el. bringer derhen el. deril, navnl. Krigsforudenbæder
og Proviant; — miles ∞ operi quaecumque usui sunt
∞ supportat, Caes. B. C. 2, 15; ut satis commodè sup-
portari posset (frumentum), id. B. G. 1, 39; ligef.
∞ commeatus terrestri itinere, navibus, Liv. 41, 18; ∞
omnia hinc in castra, id. 41, 1.

*suppositicius (-tius), 3: som sættes iherdestor
en anden; — ∞ gladiator, (som aflever sin Hermand),
Martial. 5, 24; — II) „overf.“: underskuffet, vægte; — ∞
mater, Varr.; ∞ explorator, Plaut. Pseud. 4, 7, 71; —
suppositio, onis, f.: Væggen el. at lægge derunder;
— ∞ ovorum, Colum.; — II) „bef.“: Indbringelse o.
Understykket af et vægte Værn, Plaut. Cist. 1, 2, 25,
oftere; — ∞ suppositorius, 3: som er anbragt
derunder; — ∞ cellae (in balneis, i. e. tepidariae,
der neml. findes under cellae frigidariae), Vopise.
Carin. 17; — [suppono]. — suppositus, 3, partic.
af suppono. — suppostrix, icis, f., [suppono],
puerorum, (som underskæder vægte Værn), vid. Plaut.

Truc. 4, 2, 50. — suppostus, 3, partic. syncop. af
suppono.

*suppressio, onis, f.: Nedtrykken el. Nedtrykning;
df. „overf.“: I) Understøb med Penge el. Forvanskning
deraf; — ad easdem sibi praedas et suppressiones
judiciales (sc. pecuniae) revertendum, Cic. Cluent.
25; — II) hos Lægerne ere suppressiones nocturnae:
qvælende Trykning, Marcell. etc., Plin. 27, 60; o. —
suppressor, oris, m.: en Hæler; — ∞ alieni servi,
Digest.; — [supprimo]. — suppressus, 3, partic.
o. adj. af figd.

supprimo, pressi, pressum, 3, v. a., [sub,
premo]; I) „overf.“: trykker ned el. nedad; men saal.
alene i Sotrigesproget: ∞ navem el. naves, (at sænke
at bore i Grund); — vid. Liv. 22, 19, oftere, o. Justin.
2, 9; — II) „bef.“: A) holder tilbage, standser; I)
„egenl.“; — ∞ classem, Nep. Timoth. 3; men ∞
iter, (opsatte Marschen), Caes. B. C. 1, 66; men ibd.
45: ∞ hostem, (trænge tilbage); men ∞ fugam,
(standse paa Flugten), Ovid.; cf. id. Met. 6, 709; — ∞
sanguinem, (hemme det), Cels., Plin.; ∞ alvum,
(forstøppe), Cels.; — ∞ vocem, Ovid.; cf. id. Met. 5,
193; ∞ impetum militum, Liv. 31, 18; — 2) „fig.“;
— ∞ aegritudinem, nec pati manare longius, Cic.
Tusc. 3, 31; men ∞ iram, Liv. 2, 35, o. Ovid. Pont.
1, 8, 69; ∞ querelas, id. Fast. 4, 83; nisi supprimis
tuam stultiloquium, Plaut. Mil. gl. 2, 3, 21; — B) til-
bageholder el. bringer tilbage, skuler el. undertrykker;
I) „egenl.“; — ∞ pecuniam, (hemmeligen at tilsege
fig el. at stifte under Støl el. stiele), vid. Cic. Cluent.
25 figd., o. ibd. 36; — quae (senatus consulta) antea
arbitrio consulum suppressabantur vitiabanturque, Liv.
3, 55; ∞ testamentum, Suet.; ∞ alienam ancillam,
(helde skult hos fig), Digest.; — 2) „fig.“; — ejus de-
creti suppressa fama est Vejis, Liv. 5, 1; cf. Tac.
Hist. 1, 17: male coërcitam famam suppressantes;
men ibd. 2, 96: suppresso nomine Vespasiani, (med
forbigaaelse deraf); ∞ indicium conjurationis, Curt.
6, 8; — III) partic. suppressus, 3, egf. som adj.:
tilbageholdt; df. A) fort; — ∞ mentum, Varr.; — B)
ofstet om Stemmen: tilbageholdt, nedstemt, dæmpet; —
∞ voce dicere de re aliqua, vid. Cic. Sull. 10; men
id. Orat. 25: erit enim (is orator), ut voce, sic etiam
oratione suppressor. — supprimus, [f. sub.p.],
i, m.: Underkasser, Risterfynd, Plaut. Mil. gl. 3, 2, 12.

suppūdet, [f. sub.p.], ēre, v. impers.: paa en
Maade el. næsten at undse sig; — quod eorum me
suppūdebat, Cic. Fam. 9, 1; egf. ud. gen.: puto te
jam suppūdere, id. ibd. 15, 16. — *suppuratio,
onis, f.: Bullenbed el. Byld med Materie, Cato, Co-
lum.; — suppuraciones ∞ Graeci vocant apostemata,
Plin. 20, 8; e. — suppuratōrius, 3: hørende til en
Byld med Materie, medicamenta, Plin.; af — sup-
purō, avi, atum, 1, v. n. o. a., [sub, pus]; I)
neutr.: at buse derunder, at sætte Materie; — si
strumae suppuraverint, Plin.; contra suppurantia,
id.; — B) „overf.“; — quum voluptates ∞ suppurare
coeperunt, (at vise deres skadelige følger), Senec.
Ep. 59; — II) act.; A) „egenl.“: at frembringe Bul-
lenbed el. Materie; saal. alene in partic. suppurat-
us, 3: bullen, med Materie; — ∞ aures, Plin.;
egf. absol. suppurata, orum: Bullenbed el. Inflam-
mation, id.; — B) „overf.“; — scorpion terra sup-
purat, (frembringer den ligesom en Byld), Tertull.;
men suppurata tristitia, (hvorunder et Dnde skuler sig),
Senec. Ep. 89. — suppus, 3, rimel.: ∞ supinus; —
vid. Lael. ap. Fest. p. 2. 10: si vero das, quod rogat, et
si suggeri suppus, (i. e. remissus: eftergivende).

*supputārius, 3: hørende til en Beregning; —
∞ gesticuli digitorum, Tertull.; (al. supputatorii m.
f. Bem.); — supputatio, onis, f.: Beregning el.
Udregning, Vitruv., Arnob.; — supputator, oris,

m.: cu Regnemeſter, Firmic.; o. — ſuppūtātō-
rius, 3, f. und. ſupputari; af — ſuppūto, [f.
sub p.], avi, atum, 1, v. a.; I) „egenl.“: beſtæter
nedenfra, beſtæter el. beſlipper; — ∞ oleas teneras,
Cato, ſemina fruticantia, Plin.; — II) „fig.“: efterregner
el. udregner, Pallad.; — At reditus jam quiſque ſuos
amat, et ſibi quid ſit Utile, ſollicitis ſupputat arti-
culis, Ovid. Pont. 2, 3, 17, (al. computat).

ſuprà, (f. ſuprà), adv. o. præpoſ., [ſuperus]:
derover, over; I) adv.: ovenpaa, ovenit, derover,
over; A) „egenl.“: I) „alm.“ el. om Etædet; — omnia
haec, quae ſupra et ſubter, unum eſſe, Cic. d. Or.
3, 5; in flumine ſupra et infra (conſtituere), Caes.
B. C. 1, 64; cf. Virg. Aen. 8, 149: Et mare, quod
ſupra, teneant, quodque alioit infra; men ibd. 11,
683; et toto vertice ſupra eſt, (rager frem derover);
men ſupraque impositum puteal, etc., Cic. Div. 1,
17; cf. Ovid. Met. 3, 56; — compar. ſuperius;
quom ſol proceſſit, alia ſuperius rapiuntur, alia
diffunduntur tepore, Senec. Qu. N. 5, 8; — B)
„overf.“: I) om Tiden: for, tidligere, ovenfor, (navn-
om det tidligere Inſortet); — uti ſupra demonſtravi-
mus, Caes. B. G. 2, 1; ligel. quae ſupra ſcripsi, Cic.;
men ſupra repetere, Sall. Catil. 5, o. id. Jug. 5, (at
gaae længere tilbage); — compar., dixi ſuperius etc.,
Phaedr.; f. egf. auct. B. Hiſp. 28; — 2) om Tal og
Maal: derover, derubover, mere; — liciti ſunt
uſque eo, quoad etc.; ſupra adjecit Aeschro, (gjorde
Overbud), Cic. Verr. 3, 33; cf. Hor. Ep. 2, 2, 165; —
b) ligel. om andre Begreber; — eos (dialogos) confe-
ci... ita accurate, ut nihil poſſet ſupra, Cic. Att. 13,
19; men Ter. Ad. 2, 3, 11, abſol.: nihil pote ſupra, (intet
fan være bedre); men Hor. Od. 2, 18, 11: nihil ſupra deos
laeſſo, (begærer intet videre af dem); — egf. m. figd.
quam, (ſield. m. quod): mere end; ſaepe ſupra feret,
quam fieri poſſit, Cic. Orat. 40; cf. Sall. Catil. 5:
corpus patiens inediae, ſupra quam eniquam credi-
bile eſt; — ſupra quod capere poſſum, Digest.; —
II) præpoſ. c. acc.: over, ovenfor, op over el.
ud over; A) „egenl.“ el. om Etædet; — qui... num-
quam exiſſent ſupra terram, vid. Cic. N. D. 2, 37;
ſupra eum locum duo tigna transversa iniecerunt,
Caes. B. C. 2, 9; ligel. ſupra me Atticus (ſe. accu-
berat), infra Verrus etc., Cic. Fam. 9, 26; — men
„allæg.“ el. ſom Ordſprog: ſupra caput eſſe, (ſitue
med Hovedrøſſe), Sall. Catil. 52, o. Liv. 3, 17; —
b) egf. om en Beliggenhed; — quod (oppidum Syene)
eſt ſupra Alexandriam quinque milliſis ſtadiorum,
Plin. 2, 75; — B) „overf.“: I) om Tiden: over, for;
— paullo ſupra hanc memoriam, Caes. B. G. 6, 19; cf.
Liv. præf.: ſupra ſeptingentiſimum annum etc.; —
2) om Tal og Maal: over, udover, pøl.; — caeſa
eo die ſupra viginti millia, Liv. 30, 35; ſupra duos
meſes, Colum.; ſupra tres cyathos, Hor. Od. 3, 19,
15; — b) egf. om andre Begreber og Forholde:
over; — ratio recta conſtansque, quae ſupra homi-
nem putanda eſt, deoque tribuenda, Cic. N. D. 2, 13;
cf. id. Leg. 2, 16: ſupra hominis fortunam eſſe etc.;
men Liv. 2, 13: ſupra Mucios Coelitesque id facinus
eſſe; ſupra modum, id. 21, 7; ∞ morem, Virg. Ge.
2, 227; men ſupra belli metum id quoque acceſſe-
rat, quod etc., (ſan egf. hære: feruden), Liv. 2, 18;
— b) ſitd. egf. om et Embæde el. om en Forretning:
over; — ſupra rationes poſitum eſſe, Quintil. Decl.;
— III) Sammenſættingerne m. ſupra ere næſten alle
uſſiffre; ſaaſt blive ſupradictus, ſuprafatus, ſupra-
natus, etc., rigtigere ſtrene ſom to Ord; dog med
Undtagelſe af figd.

ſupràſcændo, ère, v. a.: ſiger el. ſtrider der-
over; — hæc cum ſines ſupràſcandit, etc., Liv. 1,
32. — ſuprēmitas, atis, f., [ſupremus]: det
Hørſte el. Høieſte; df. „overf.“, (men alene efterel.);

I) Høieſt Ende, Døden, Ammian.; — II) den høieſte
Høre, in pl., Claud. Mam. d. Stat. Anim. — ſupremo,
ſupremum, ſupremus, f. und. ſuperus.

ſūra, æ, f.: Pæggen el. den fiødfulde Del paa
Venet; — ſurae homini tantum, Plin. 11, 105; ∞ crassa,
Plaut., teretes, Hor.; — „melon.“ egf. f. hele Venet;
vid. Virg. Ecl. 7, 32, o. id. Aen. 12, 430; — II) i
Anatomen: den mindre Knoffel, høvi Skinnedenet
bevægtes, Cels. 8, 11.

ſurelo, are, f. ſureculo no. II. — *ſurecūla-
cūs, 3: træagtig; — ∞ dunties ſeminum, Plin. 19, 36;
— ſurecūlāris, è: ſom fremdriver Skud el. Grene,
terra, Colum. 3, 11; — ſurecūlarius, 3: hørende
til Skud el. Grene, ager, (beveger med unge Træer),
Varro; ∞ eciada, (ſom holder fig i Kræfter), Plin.; o.
— ſurecūlo, are, v. a.; I) renſer fra Skud, be-
ſtæter; — ∞ plantas, Colum.; — II) binder ſammen
med Skud el. Grene, (i denne Bem. ſurelo), Arnob.;
— [ſureculus]. — ſurecūloſe, are: ligefom Træ
el. Grene; — ∞ areſcit herba, Plin.; — af ſurecū-
loſus, 3: ligefom træagtig, radices, Plin., herba,
id.; af — ſurecūlus, i, m., [ſurus]: ſiden Gren
el. Øviſt, ſaaſt paa Træet, ſom egf. afſtaaren; — vid.
Virg. Ge. 2, 87; men turis ſureculis nidum conſtruere,
Plin. 10, 2; — men Cic. d. Or. 3, 28, ſigneſcēvīs: ex
jure civili ſureculo deſtrigendo etc.; — II) „beſ.“:
A) Øviſt til Hørring, en Hødeqvist, Plin. 17, 13, Co-
lum., o. A.; men m. Lune, Cic. d. Or. 2, 69: da
mihī ex iſta arbore, quos ſeram, ſureculos; — B)
Vulſtræt el. Høbfund; — ſureculo conſitus ager, Co-
lum.; cf. id. 4, 28.

*ſurdaster, ſtra, ſtrum: noget døv; — vid. Cic.
Tusc. 5, 4: ſurdaster erat (M. Crassus); ſed aliud
moſtius; male audiebat, (hørte ilde, havde ond
Høgte); — ſurde, adv.: med ſvag Hørfel; — ∞
audire, (høre ſlet), Afran. ap. Charis.; — ſurdeſco,
ère, v. inch. n.: at blive noget døv; — ∞ aures, Augu-
ſtin.; — ſurdigo, inis, f.: Døvhed, (ſicrd. Si-
form af figd.), Marc. Empir.; o. — ſurditas, atis,
f.: Døvhed; — in ſurditate quidnam eſt mali? Cic.
Tusc. 5, 40; cf. Cels. 6, 7; — [af figd.].

ſurdus, 3: døv; I) „egenl.“: — Utinam aut hic
ſurdus, aut hæc muta facta ſit! Ter. Andr. 3, 1, 5;
— oculis captus... aut ſi ſurdus ſit, Cic. Div. 2, 3;
∞ auribus eſſe, Tibull.; — compar., Hor. Epod. 17,
54, eſtere, f. necenſ.; ſuperi., Auguſtin.; — ſom Drd-
ſprog mærkes: ſurdo narrare el. canere, etc., (tale
el. ſynge for døde Dren); — quae (praecepta), veroer,
ne vana ſurdīs auribus cecinerim, Liv. 40, 8; cf.
Hor. Ep. 2, 1, 200, Propert. 4, 8, 47, Ter. Heaut. 2, 1,
10, o. A.; — II) „fig.“: A) døv derimod, ſom iſte
hører, el. ſom iſte vil høre; egf. ſom iſte kan høre,
ſom iſte forſtaaer noget; — non ſurdum iudicem etc.,
Cic. Pont. 7; Ille quidem... ad mea munera ſurdus,
Ovid. Her. 7, 27; derom Ovid. „poet.“: ∞ auriſ, o. ∞
aures, Propert.; men Ovid. Pont. 2, 8, 28: Per num-
quam ſurdos in tua vota deos; men ∞ mens, (ſom
iſte lader fig troſte), id. Met. 9, 654; ligel. „poet.“:
litora ſurda, Propert. 4, 11, 6; men Liv. 2, 3: leges,
rem ſurdam, inexorabilem, etc.; men ∞ tellus, (iſte
til at dyrke), Plin. 18, 4; — ergo hi in illorum et
illi in horum ſermone ſurdi, (de forſtaaer iſte hinan-
dens Sprog), Cic. Tusc. 5, 40; — compar., ſurdior
ſcopulis leari etc., Hor. Od. 3, 7, 21; f. egf. ovenſj.,
id. Epod. 17, 54, egf. Ovid. Met. 13, 801, oſtere; —
b) c. gen.; — Mars genitor, votorum haud ſurde meo-
rum, Sil.; ligel. ſurdus veritatis, Colum.; — B) om
Ting: ſom giver en dump el. dunkel Lyd el. Tone,
uſtirket til Lydens Forplantning; — ∞ theatrum, Varr.;
∞ locus, Vitruv. 3, 3; — høs Quintil. egf. om Stem-
men og om Drøene, vid. id. 11, 3, 32, o. id. 12, 10,
28; — C) paſſ.: ſom iſte høres, lydloſ el. ſtille; —

Istius tibi sit surda sine arte lyra, Propert. 4, 5, 56; ∞ buccina, Juvenal.; ∞ ictus, Plin.; Non erit officii gratia surda tui, (skal ikke blibe uhejsungen), Ovid. Pont. 2, 6, 31; men Juvenal. 13, 194, „alleg.“: quos diri conscia facti Mens ... surdo verbere caedit; — D) endel. om Lugten, Synet, Nødsen, og om deres Gienstande: slev el. afstumpet, svag el. dunflet; — spirant cinnamia surdum, Pers. 6, 36; ∞ color, Plin. 37, 18 o. 20; ∞ materia, vid. id. 13, 30; ligel. ∞ res, et sensu carentes, ibd. 20, ostere.

1. sūrena, ae, f.; 1) en Ristcart, Varr. L. L. 5, 12. — 2. Sūrena, ae, m.; hos Partherne: Rævnet paa den høieste Statsværdighed efter Kongen, Minister el. Besir, vdl., Tac. Ann. 6, 42, Ammian. 24, 2.

surgo, surrexi, surrectum, 3, (epdrl. former ere: surrigit, Virg., Senec., surriguntur, id., surrigens o. surrigere, Plin.; syneperece former ere: surrexti, Martial., surrexe, Hor.), v. a. o. n., [ctr. af surrigo, af sub o. rego]; 1) act.: nedensfra at reise el. hæve i Veiret, at erejse, vdl.; — lumbos surgite atque extollite, Plaut. Epid. Grex; surgit caput Apenninus, Avien.; — tot surgit aures, Virg. Aen. 4, 183; cf. Senec. Qu. N. 6, 4; men paulatim surgens se, Plin. 9, 47; ogf. medial; surriguntur capilli, Senec. d. Ir. 1, 1; — surrecta cuspidē, Liv. 8, 8; surrecto mucrone, id.; surrectae aures furentibus, Plin. 11, 50; — II) oftest sem neutr.; A) „egent.“: at reise sig, at staa op, at hæve sig i Veiret; — ∞ a mensa, Plaut., a coena, Plin. Ep., e lecto, Ter., de sella, Cic. Verr. 4, 65; men Virg. Aen. 10, 116: solio tum Juppiter aureo (dissyll.) Surgit, etc.; cf. Ovid. Met. 3, 273; ligel. ∞ humo, id., toro, id.; men Virg. Aen. 7, 720: ab umbris ... ad lumina surgere vitae; — nānl. ogf. om Taleren: ∞ ad dicendum, Cic., ad respondendum, id.; cf. Ovid. Met. 13, in.; — ogf. absol., Cic. R. Am. 1; ligel. Quintil. 12, 5, 4: nolo eum, qui dicturus est, sollicitum surgere; — ligel. om Mergenen at staa op af Sengen el. fra Veiret; ∞ ante lucem, Cic. Att. 16, 13; ∞ cum die, Ovid. Met. 13, 677; — B) „fig.“, (men oftest „poet.“); 1) „alm.“: at hæve sig el. reise sig, at vore el. tilstaa; — surgat pignus ab ara, Ovid.; ∞ mare, id., Virg. Aen. 3, 196; ∞ sol, (den staaer op), Hor.; ∞ tenebrae, Senec. Thyest.; cf. Ovid. Met. 4, 92; men ibd. 1, 44: Jussit ei ... lapidosos surgere montes; — ogf. om Bærterne: ∞ eacumina oleae in altum, Quintil.; cf. Hor. Sat. 2, 2, 124; — endel. ogf. om Bysninger; vid. Virg. Aen. 1, 366, Lucan.; men Plin. Ep. 6, 16: area cinere ... surrexerat, (hævede hævet sig, var bleven høiere); — 2) „ment.“: at hæve sig el. opstaae, vdl.; — ∞ multum supra prosam orationem, Quintil. 10, 1, 81; quae nunc animo sententia surgit? Virg. Aen. 1, 582; ∞ rumor, Tac., discordia, Virg.; men Ovid. A. A. 1, 185: suis velocius annis Surgit (ingenium); cf. Virg. Aen. 4, 274: Ascanium surgentem etc.

surio, ire, v. n.; om Hannen: at være i Brunst, (ligesom subare om Humen), Appul., Arnob.; f. ogf. Fest, s. v. suillum, p. 310. — surpiculus, i, f. und. scirpiculus. — surpuit, surpere, etc., f. und. surripio. — surradio, [f. sub.r.], are, v. a.: lader fremstaae, forsynder, Tertull. — surrādo, [f. sub.r.], si, sum, 3, v. a.: fræder el. stræber nedentil; (for o. efterel. Ord); — ∞ ficos, Cato, arbores, Pallad.; — ogf. „overf.“ om en Jæb: at bespylle, barbarorum fines, Ammian. — surrancidus, [f. sub.r.], 3: noget ankommen el. hæst, caro, Cic. Pis. 27. — surrasus, 3, partic. af surrado. — surraucus, [f. sub.r.], 3: noget hæst; — vox permanens, verum subrauca natura, vid. Cic. Brut. 38.

surrectio, onis, f., [af surrigo el.urgo]; (efterel. Ord); 1) Opreisning (af en Pal., vdl.), Arnob.; — II) Opstandelsen, Arator. — surrectito,

avi, 1, v. n., intens. af surgo: reiser mig el. staaer op, Cato ap. Gell. 10, 13. — 1. surrectus, 3, partic. af surgo no. 1. — 2. surrectus, [f. sub.r.], 3: temmelig lige, locus, auct. rei agr. ap. Goes.; compar., ∞ vallis, ibd. — surrefectus, [f. sub.r.], 3: noget vedræget; — surrefectus (Augustus) aspectu alloquioque carissimi sibi spiritus, Vell. 2, 123. — surregulus, [f. sub.r.], i, m.: liten Rypke, Basal, Ammian. — surremāneo, [f. sub.r.], ere, v. n.: bliver tilbage, Tertull. — surremigo, [f. sub.r.], are, v. n.: tilfæle el. dertil at ree; — ipsa ... laeva tacitis subremigat undis, Virg. Aen. 10, 227; men brachiis subremigans, (om Møstingen nautilus), Plin. 9, 47; — II) „overf.“ e. „alleg.“: nedvirket dertil; — duce luxuria, surremigante vel potius velificante nequitia, Calpurn. Fl. Decl. 20. — surrenālis, e, [f. sub.r.]: som befinder sig under Ryprene, morbus, Veget. — Surrentum, i, n.: Rypby i Campanien, (hødt Sorrento), Mela 2, 4; — B) df. Surrentinus, 3: surrentinif, montes, Plin. 3, 19, vna, id. 14, 8; men Martial. 13, 110, absol.: Surrentina bibis (sc. vna); — b) df. subst., Surrentinorum, m.: Surraenerne af Surrentum, Liv. 22, 61.

surrepo, [f. sub.r.], psi, ptum, 3, (perf. synecop. surrepsi, Catull.), v. n. o. a.: at krybe derunder, nedensfra at krybe frem el. derhen, uanfærligen at nærne sig el. komme dertil; oftest e. dat. el. absol., fæld. e. acc.; 1) „egent.“; — quum sub tabulas surreperat, Cic. Sest. 59; surrepti lacertae (insidiari), Plin. 34, 19; ∞ clathris facile, Colum.; in surreptum (i. e. latenter) scandere scilium modo, Plin. 10, 20; — ∞ moenia urbis, Hor. Sat. 2, 6, 100; — b) „poet.“ ogf. m. Tingsfælder; — mediis surrepit pinea muris, (ryfter nærmere), Lucan.; Insita ... surrepere persica prunis, (være frem derpaa), Calpurn. Ecl. 2, 43; — II) „fig.“; — Sicine surrepsi mihi (har du sniit dig ind paa mig)? Catull. 77, 3; Blanda quies victis surripit ocellis, Ovid. Fast. 3, 19; — Jam surrepet iners aetas, nec amare decebit, Tibull. 1, 1, 71; — insinuatō surrepat animis, Quintil. 4, 1, 42; men id. ibd. 5, 20, impers.: ita surrepetur animo iudicis; — ∞ dissimulata actio, id.; ∞ vitia, Senec. Ep. 90; — ∞ terror pectora, Sil. 15, 136.

*surrepticius (-tius), 3, (plantinf Ord); 1) „egent.“: staaalen, bortrevet ved Rist; — ∞ puellae ingenuae, Plaut. Poen. 5, 2, 2; — II) „overf.“: tilstiftet, hemmelig; — ∞ amore uti, vid. id. Cure. 1, 3, 49; — surreptio, onis, f.; (efterel. Ord): hemmelig Bortfæppen, Tyveri; — ∞ nullam factitasse, Appul.; — per surreptionem dicere, (med Rist el. Beræg), Cod. Just.; e. — surreptivus, 3: tilfægen el. tilstiftet el. staaalen; — ∞ defensio, Cod. Theod.; — [surripio]. — surreptus, (f. sub.r.), 3; 1) partic. af surrepo; — II) partic. af surripio.

surrideo, [f. sub.r.], risi, 2, v. n.: smaafer el. smiler dertil; — subridet ... veterator, Cic. R. Com. 8; sinis subrisit ocellis, Ovid.; cf. Virg. Aen. 10, 742; men subrisit crudele pater, Claudian. — surridicule, adv., [sub, ridiculus]: noget latterlig el. comif; vid. Cic. d. Or. 2, 61. — surrigo, ere, f. und. surgo. — surriguus, [f. sub.r.], 3: noget ledes vandet, noget vaad; — ∞ ager, Plin. 17, 30. — surringor, [f. sub.r.], gi, v. dep. 3: at smaae vrænge, at være lidt ærgerlig; — ii surringentur, qui etc., Cic. Att. 4, 5.

surripio, ripui, reptum, 3, (df. synecop.: surpita, Hor., surpere, Lucr., surpuit, Plaut., surpuerat, Hor.; men surrepsit f. surripuerit, Plaut.), v. a. o. n., [sub, rapio]: underhaanden el. hemmeligen at beratte el. bortvende, at staae el. rane, vdl.: 1) „egent.“; — (quaeritur), fur sit, an sacrilegus, qui vasa ex privato sacro surripuerit, Cic. Inv. 2, 18; cf. id. Brut. 19;

quum multos libros surripisset, etc., id. Fam. 13, 77; — ∞ sacram coronam Jovi, Plaut., mappam praetori, Martial.; men ∞ de mille fabae modis unum, Hor. Ep. 1, 16, 55; — surripisti te mihi dudum de foro, (bar underaget dig fra mine Bliffe), Plaut.; cf. Hor. Od. 4, 13, 20: quae se surpuerat mihi (puella); men id. Sat. 2, 3, 283: unum me surpiste morti; men id. ibd. 126, absol.: quare, Si etc., perjuras, surripis, aufers Undique? — II) „fig.“: — quanti est aestimanda virtus, quae nec eripi, nec surripi potest? Cic. Parad. 6, 3; ne actor quidem est is, cui reus tam nocens ... aut occulte surripi, aut impune eripi possit, id. Verr. 2, 4; — motus quoque surpere debent (primordia), Lucr. 2, 314; Crimina sunt oculis surripienda patris, Ovid. Her. 11, 66; cf. id. Pont. 4, 2, 40.

surrogo, [f. sub.r.], avi, atum, 1, v. a.; (publicistiff Ord); I) om Valgbeviserne i Comitierne: at lade velge (negen) i en andens Sted; — qui nec collegam surrogaverat in locum Bruti, Liv. 2, 7; ut dictator ad consules surrogandos veniret, id. 23, 24; cf. Cic. d. Rep. 2, 37, ostere; — II) feier el. lægger dertil; — lex subrogatur, id est, adjicitur aliquid primae legi, Digest. — surrostrāni, orum, m., [sub, rostram]: Høft el. Dagdrivere, som øpholde sig under el. i Rærbøden af rostra el. Talerstolen el. paa Jerum; — vid. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 1. — surrotatus, 3, partic., [sub, roto]: som bevæges paa underlagte Hjul, aries, Vitruv. 10, 13. — surrotundus, [f. sub.r.], 3: noget rund, rundagtig; — radícula, Cels.

surrubeo, [f. sub.r.], ere, v. n.: at være rødlig el. noget rød; — Plena ... purpureo subrubet uva mero, Ovid. A. A. 2, 316; ∞ grossi, Pallad. — surruber, [f. sub.r.], bra, brum: rødlig el. noget rød, caro, Cels. — surrubēus, [f. sub.r.], 3: = frage; — ∞ color ostri, Non. — surrubieundus, [f. sub.r.], 3: noget rød, rødlig, vultus, Senec., ulcus, Cels., cauliculi, Plin. — surrufus, [f. sub.r.], 3: noget rødlig, color, Plin.; men Plaut. Capt. 3, 4, 115: surrufus aliquantum, crispus, cinnamatus, (med rødlig Haar). — surrumo, are, v. a., [sub, inus. rumis]: at lægge til Jæret, at lade die; — ∞ fetus ovium, Colum., agnos, id. — surrumo, [f. sub.r.], ere, v. a.: at bryde el. brætte nedenfra; df. „fig.“: at forstyrre, Arnob. — surrumus, 3, [sub, inus. rumis]: som endnu holdes ved Jæret, som endnu tier, agni, Varro; cf. Fest. s. v. rumis, p. 270, (Müll.). — surruncivus, 3, [sub, runco]: som nedentil el. nedenfra er luget, limes, Hygin. d. Lim. ap. Goes.

surruo, [f. sub.r.], ūi, ūtum, 3, v. a.; I) „egenl.“: nedenfra at udvælde el. forstyrre, at undergrave og omflytte; — aut a radicibus surruunt at accidunt arbores, Caes. B. G. 6, 27; ∞ robora, Ovid. Met. 13, 228; ∞ murum, Caes. B. G. 2, 6; cf. Liv. 33, 17; ogf. ∞ moenia cuniculo, id. 5, 21, muri partem ariete incusso, id. 31, 46; ∞ turrim, Caes., vallum, Tac.; — men „pect.“: ubi ... speluncas surruit aetas, Lucr. 6, 545; ∞ arces mundi, Propert. 3, 3, 53; cf. id. 3, 7, 55; — II) „fig.“: at undergrave, at færdætte el. edelægges; — nosti am ipsorum libertatem surruo et tentari patimur, Liv. 41, 23; animum quod laudis avarum Surruat aut refecit etc., vid. Hor. Ep. 2, 1, 179; men ∞ animos militum variis artibus, Tac. Hist. 2, 101; cf. Hor. Od. 3, 16, 14; men omnis Surruat natura, Lucr. 1, 863.

surrustice, adv.: noget bendeagtigen el. ufint el. ufiebent, Gell. epil. 10; af — surrusticus, [f. sub.r.], 3: noget bendeagtig el. raaf el. grov; — subagreste quiddam planeque subrusticum (sonare: have en grov og bendeagtig Stemme), Cic. Brut. 74; men id. Orat. 48 (en Elstionen: omnibu' princeps,

etf.); quod jam subrusticum videtur, olim autem politius etc.; men pudor quidam paene subrusticus, id. Fam. 5, 12. — surrutilo, [f. sub.r.], are, v. n.: at finne med rødlig Skar; om en Jaspisart, Hieronym.; — ogf. „fig.“: at fremfinne, at vise sig, Claud. Mamert. d. Stat. Anim. — surrutilus, [f. sub.r.], 3: noget rødlig, color, Plin., frutex, id., aetites, id. — surrutus, 3, partic. af surruo.

sursum, (ogf. sursum, Lucr., men susum, Cato, Augustin.), adv., [ctr. af sub o. vorum]; I) en en Bevælgelse: nedenfra, opad, (opp. deorsum); — quum ex alto puteo sursum ad summum escenderis, Plaut. Mil. gl. 4, 4, 11; Quid nunc supina sursum in coelum conspicias? id. Cist. 2, 3, 78; men subduco susum animam, Cato; flammae expressae sursum, (opp. deorsum ferri), Lucr. 2, 202; reliqui (gestus) et sursum et deorsum aliquid ostendunt, Quintil. 11, 3, 105; — b) pleonastiff ogf. m. versus, (versum, vorum); — vid. Lucr. 2, 188; ligef. quum gradatim sursum versus redditur, Cic. Orat. 39; cf. id. Part. or. 7; — c) sursum deorsum: op og ned; — sursum deorsum, ultro citroque comitantibus (his naturis), Cic. N. D. 2, 33; cf. Ter. Eun. 2, 2, 47; — ogf. „fig.“: omnia ista ... sursum deorsum fortuna versavit, Senec. Ep. 41; cf. Petron. 65 fin.: quod sursum est, deorsum faciunt; — II) en en Beviigthed el. Stilling el. Vocalitet: ovenfor el. eventil, edl.; — qui sursum colunt: som bœ paa høiere Steder, (opp. qui deorsum etc.), Varr. R. R. 1, 6; cf. Ter. Ad. 4, 2, 35; men Cic. N. D. 2, 56: nares ... recte sursum sunt. — sursus, i, m.: Øren el. Ønd; — vid. Enn. ap. Fest. p. 279, (Müll.).

sūs, gen. suis, (nomin. suis, Prudent., gen. sueris, Plaut. ap. Fest. s. v. spectile, p. 330, Müll., dat. pl. subus, Lucr., Plin., ogf. suhus, Lucr., Varro), comm., [sibilaret af s]; Svinet, Soven; — sus vero quid habet, praeter escam? etc., vid. Cic. N. D. 2, 64; cf. Hor. Ep. 1, 2, 75, Plin. 29, 23, ogf. Plaut. Stich. 1, 2, 7, o. 26.; — sus fera, (Viltsvinet), Martial. Spect. 14, hverom ogf. absol. sus, Ovid. Met. 10, 710, Varro; — b) som Ordspreg mærkes: sus Minervam (sc. docet, naar nogen vil lære andre, hvad han iffe selv forstaaer); vid. Fest. p. 310, (Müll.); f. ogf. Cic. Acad. 1, 5, o. id. d. Or. 2, 57, ostere; — II) Naenst paa en Gistart, Ovid. Hal. 130. — Sūsa, orum, u., Sōsae, tē: Persiens gamle Hovedstad, Plin. 9, 31, Curt. 5, 1, o. Propert. 2, 10, in.; — B) df. I) Sūsiane, es, f.: det Landstæb, hvori Byen Susa ligger, Plin. l. c.; — 2) Sūsiani, orum: Indvaanerne af Byen Susa el. af Landstæbet Sūsiana, Plin. l. c.; — 3) Sūsīs, idis, fem. adj.: fuffiff el. perfiff, ora, Sidon., aula, id.

suscipio, onis, f.: Overtagen el. Overtagelse, at paatage sig, at foretage, edl.; — ut etc., sic ea, quae proficiuntur a virtute, susceptione prima, non perfectione, recta sunt iudicanda, Cic. Fin. 3, 9; — laborum dolorumque, id.; ∞ causae, id.; — suscepto, avi, 1, v. intens. a.: overtager, optager mig, aliquid pro aliquo, Appul.; o. — susceptor, oris, m.; I) „alm.“: som overtager noget, en Entrepriseur, conductor, redemptor, Justin. 8, 3; men ∞ defensorve causarum, Cod. Theod.; — II) „bef.“: A) som har Oppebørsefer, edl., en Casferer, Cod. Theod., Ammian.; — B) som holder Spilleshus, som optager el. stuler flette Personer, Digest., Paul. Sent.; — [suscepio]. — susceptus, 3, partic. af fagd.

suscipio, (høst grammat. ogf. succipio), cepi, ceptum, 3, [af sub, subs-, sus-, o. capio]: tager derunder, løfter i Været, optager el. opfanger, øpholder el. holder, edl.; I) „egenl.“: A) „alm.“ (men alene „pect.“ o. i efteraug. Prosa); — suscipiunt famulae (eam) etc., Virg. Aen. 4, 391; cf. ibd. 11, 806; ogf.

∞ cruorem pateris, ibd. 6, 219; men ∞ ignem foliis, (opfange den deri), ibd. 1, 176; — quibus (mollibus) porticus et ... tecta suscipimus, Senec. Ep. 90; ∞ theatrum futuris et substructionibus, Plin. Ep.; ∞ labentem domum, Senec.; men Graminea suscepta crepidine ... balnea, (som etc anlagte der paa), Stat.; — B) „bef.“; 1) infantem el. puerum, edf.; optage af Borden den Nyfødt, antage el. erfiende el. operage, edf.; — nam pollicitus sum, suscipiturum (me puerum), Ter. Andr. 2, 3, 28; cf. Cic. Tusc. 3, 1, o. id. Att. 11, 9; — b) df. ∞ liberos ex aliqua, (faae el. have Børn dermed); — ∞ filiam ex uxore, Ter.; ∞ liberos ex libertini filia, Cic. Phil. 3, 6; men unde (i. e. ex qua) haec suscepta tibi, Ter. Phorm. 5, 8, 74; men Cic. Verr. 2, 69: suscepas liberos non solum tibi, sed etiam patriae; cf. Virg. Aen. 4, 327; — 2) optager el. antager i et forhold, (navnl. til Beslyttelse, til Udoverensning, edf.); — Cato quum esset Tusculi natus, in populi R. civitatem susceptus est, Cic. Leg. 2, 2; ∞ aliquos erudiendos, Quintil.; cf. id. 2, 5, in.: susceptos a se discipulos etc.; men suscepi candidatum, (har paa taget mig haens forfremmelse), Plin. Ep. 6, 6; — not.: df. fild. susceptus, 1, m.: antagen Klient, (brvs Sag man fører), Prudent., o. A.; — II) „fig.“; A) „alm.“: overtager (en vis Virksomhed el. forpligtelse), paatager mig el. underkaster mig (en Vefvarlighed el. Retselse); — aut inimicitias, aut laborem, aut sumptus suscipere nolunt, Cic. Off. 1, 9; neque est consentaneum, ullam honestam rem actionemve aut non suscipere, aut suscipientem deponere, id. Lael. 13; ∞ bellum, (begynder den), id., Caes.; ∞ gravissimam partem rei publicae, Cic., causam populi, id.; men ∞ sibi legationem ad civitates, Caes. B. G. 1, 3; omnia alter pro altero suscipiet, Cic.; ∞ aes alienum amicorum, id.; — ∞ sacra, (forstage Offeringer), id. Vat. 6; ∞ pulvinar (anstille), Liv. 5, 52; men ∞ prodigia (afseene), id.; men ∞ votum, (forpligte sig ved et Løfte), Plaut., Ter., Ovid.; cf. Cic. d. Or. 1, 22: magnum quiddam suscipere et profiteri; — ∞ dolorem, id., molestiam, id., invidiam atque offensionem apud populos, id. Verr. 5, 55, (underkaste sig dem, udsætte sig derfor); men ∞ sibi tantum auctoritatis in re publica, (paa tage sig el. tilsege sig den), id. ibd. 58; hys. id. Cluent. 36: irridebatur persona suscepta boni viri, (man lo ad haens paa tagne Masse); — suscepit vita hominum ... ut etc., (har antaget el. vedtaget det), Cic. N. D. 2, 21; men ∞ m. fild. Objectsfactum, id. Tusc. 1, 32, (paa tage sig at bevise); — B) „bef.“: at optage Talsen, at vedblive el. fortsætte, edf.; — suscipit Stolo: tu, inquit, invides, etc., Varr. R. R. 1, 2; ad quod ille quidem conticescit; sed sermonem suscipit Polus, Quintil. 2, 15, 28; cf. Virg. Aen. 6, 723.

*suscitabulum, i, n.: Middel til at pirre el. vække; — ∞ vocis, Varr. ap. Non.; — suscitatio, onis, f.: Dyravfælle fra de Døte, Tertull.; o. — suscitator, oris, m.: som opvækker fra de Døte, Tertull.; — egf. „fig.“: som fornyer el. optilver; — ∞ litterarum quodam modo sepulturarum, Sidon.; — [af figb.].

suscito, [f. snb.c.], avi, atum, 1, v. a.; I) „egenf.“; A) „alm.“: hæver el. rejser i Veirer; (faal. afene „poet.“); — faal. ∞ terga (i. e. humum: opstaa med Ploven), Virg. Ge. 1, 97; ∞ undas (Nilus), Lucan.; ∞ lintea (aura: blæser Scilene ep), Ovid. Her. 5, 51; ∞ vulturnum a cano capite (opstaa derfra), Catull. 68, 121; — B) „bef.“: rejser el. opfører en Bygning, bygger; (faal. for: o. eftercl.); — ∞ delubra deum, vid. Lucr. 5, 1165; ∞ basilicas ... in tantam altitudinem, ut etc., Eumen. Paneg. Const.; — II) „fig.“: at vække af Søvn, at sætte i Bevægelse, at fremskaffe,

edf.; — Miltiadis tropaeis se e somno suscitari, Cic. Tusc. 1, 19; cf. Catull. 80, 4; men quae me somno suscitet, Plaut.; ∞ (servum) ad suum officium, id. Rud. 4, 2, 17; ∞ viros in arma, Virg. Aen. 9, 463; men Cic. R. Com. 13: te a tuis subsellis contra te testem suscitabo; f. egf. Hor. Od. 2, 10, 19, o. id. ibd. 3, 27, 11; men Vesvius attonitas acer quum suscitatur urbes, (forstyrer el. forfærder), Val. Fl.; — b) egf. m. Tings; eg Begrebssjæfter; — ∞ ignes sopitos, Virg., hesternos, Ovid.; ∞ crepitum, Propert. 2, 3, 4, clamores, (Bifalderaaab), Phaedr. 5, 5; — ∞ bellum civile, Brut. et Cass. ap. Cic. Fam. 11, 3; men vim suscitatur ira, Virg. Aen. 5, 151.

Susiane, es, o. Susiani, orum, f. und. Susa. — susinatus, 3: tilberedet af Visker, oleum, Marc. Emp.; af — susinus, 3, σοῦσινος: tilberedet af Visker, unguentum, Plin. 13, 2. — Susis, idis, f. und. Susa.

suspectio, onis, f., [1. suspicio]; I) Mistanke, (ford. f. 2. suspicio); — Saeviter suspicionem ferre falsam, solum est, Enn. ap. Non.; — II) Henscen derpaa; df. „fig.“: Hoiagtelse, Arnob. — 1. suspecto, avi, atum, 1, v. a., intens. af 1. suspicio; I) „alm.“: befeer el. betragter noiagtigen; — suspectans tabulam quandam pietam (virgo), Ter. Eun. 3, 5, 36; — men absol.: leo suspectans, Plin.; — egf. m. fild. ne, id. 11, 35; — II) „bef.“: betragter med Mistanke, mistanker, holder for mistaent; in pass.: er mistaent; — Agrippinam ... suspectans, Tac. Ann. 12, 65; men omnem prolationem ut inimicam victoriae suspectabant, id. Hist. 3, 82; men suspectante Nerone, haud falsa esse, quae etc., id. Ann. 15, 51; — men pass.: ne suspectaretur pellicis (uxor), id. ibd. 4, 3; — not.: fild. egf. som depon., (i Analogi m. suspicor), hi, quos suspectati sunt, etc., Ammian. 28, 1. — 2. suspecto, abli. som adv., f. 1. suspectus, 3, und. 1. suspicio. — 1. suspector, ari, f. und. 1. suspicio, ur. 11, not. — 2. suspector, oris, m., [1. suspicio]: som seer op derpaa; df. „fig.“: en Vænder; — ∞ morum vestrorum, Sidon.

1. suspectus, 3, partic. o. adj. af 1. suspicio. — 2. suspectus, us, m., [1. suspicio]; I) „egenf.“: Seer el. at see el. hve op derpaa el. opad, det opad rettede Blik; — color aspectu nigricans, idemque suspecta refulgens, Plin. 9, 62; — II) „fig.“; A) „poet. overf.“ om en Høide; — Quantus ad aetherium coeli suspectus Olympum, Virg. Aen. 6, 579; figel. Turris erat vasto suspecto, etc., id. ibd. 9, 530; — B) „ment.“: Hoiagtelse, Vemdring; — Protinus intravit mentes suspectus honorum, Ovid. Fast. 5, 31; nimius sui suspectus, etc., Senec. Benef. 2, 26; men quanto meruit suspecto etc., id. Consol. ad Marc. 5; — egf. in pl., Vitruv. 7, praef.

suspensio, di, sum, 3, v. a., [af sub, subs, sus, o. pendo]; I) „egenf.“; A) „alm.“: hænger op, hænger; — ∞ pernas in vento, in fumo, in canario, Cato; suspensae in litore vestes, Lucr.; religata ad pinnum muri reste suspensus, etc., Liv. 8, 16; ∞ aliquid ex pinu, Virg., ab malo, id., tignis, id.; ∞ arcum humeris, id., aliquid collo, Plin., egf. e collo, id.; ∞ allium super prunas, id., vitem sub ramo, id.; — men „poet.“: Nee sua credulitas pi- eum suspenderat hamo, Ovid. Met. 15, 101; figel. e. acc.

græc.: Laevo suspensi loculos tabularum lacerto (pueri), Hor. Ep. 1, 1, 56; oftere; — B) „bef.“: 1) hænger, quæler ved at hænge; — faaf. ∞ se, Plaut.; cf. Cic. Verr. 3, 56; men id. d. Or. 2, 69: uxorem suam suspendisse se de fieu; figl. ∞ se e fien, Quintil.; men hominem corripit et suspendi iussit in oleastro, Cic. Verr. 3, 23; — 2) ephænger (og indvier) som Tempelgave; — votas suspendere vestes, Virg. Aen. 12, 769; ∞ arma capta patri Quirino, id. ibd. 6, 860; cf. Hor. Od. 1, 5, 15; — 3) hæver (en Bygning) i Veiret og holder den ligesom svævende; d. bygger som Svæving, hvæver; — primus balneola suspendit, Cic. frgm. ap. Non.; men id. Top. 4: quod ita aedificatum est, ut suspendi non possit; men ∞ cameras arundinibus, Plin.; cf. Caes. B. C. 2, 9; men Quintil. 11, 3, 125, (cum en Gæstus af Taleren): male dexter pes attollitur, aut summis digitis suspenditur, (hæves paa Tæerne); — b) d. (med Hensyn paa det Underliggende): at flette el. fæve; — ∞ insulam agentem rimas incredibili arte, Senec. Benef. 6, 15; tellus (i. e. terra) ligneis columnis suspenditur, (naar man neml. græver efter Metaller), Plin. 33, 21; dolia subjectis lapidibus suspenduntur, Colum.; — II) „fig.“: A) „alm.“: at giøre afhængig; sædv. pass.: at være afhængig; — non aliunde pendere, nec extrinsecus aut bene aut male vivendi suspensas rationes habere, Cic. Fam. 5, 13; men genus, ex quo ceterae species suspensae sunt, Senec. Ep. 58; — B) „bef.“: 1) giør uvis el. usifter el. tvivlsom, sætter el. holder i Uvished; — ∞ diu animos iudicium, Quintil.; ∞ senatum ambiguus responsis, Suet. Tib. 21; cf. Ovid. Met. 7, 309; — 2) holder tilbage, binder el. standser; — ∞ fletum, Ovid., spiritum, Quintil.; men ∞ rem medio responso, Liv. 39, 29; quo loco sustinendus et quasi suspendendus sermo sit, Quintil.; — ∞ fluxiones oculorum, Plin., epiphoras, id.; — 3) ligesom hænger derved, d. e. hæfter el. retter derpaa; — Suspendit (Graecia) picta vultum mentemque tabella, Hor. Ep. 2, 1, 97; — 4) ∞ aliquem el. aliquid naso (adunco): rynte Nasen derad, drive Øyet dermed; — nec ... naso suspendis adunco Ignotos, Hor. Sat. 1, 6, 5; men id. ibd. 2, 8, 61: Balatro, suspendens omnia naso; — III) partic. suspensus, 3, egf. som adj.; A) „egentl.“: opbøiet, høi, svævende; — Romam coenaculis sublatam atque suspensam etc., Cic. Agr. 2, 35; saxis suspensam hanc aspice rupem, Virg. Aen. 8, 190; fluctu suspensa tumentis (illa: svævende hen derved), id. ibd. 7, 810; ∞ mare, (som af Stormen driven i Veiret), Sil.; men aura suspensa levisque, Lucr. 3, 197; ∞ terra, (spred el. fløit), Colum.; faaf. egf. suspensissimum pastinatum, id. 3, 13; — B) „overf.“: som bevæger sig svævende el. let, svævende el. let, edl.; — suspensio gradu placide ire perrexerit, Ter. Phorm. 5, 6, 28; figl. ∞ gradu, Ovid.; men ∞ pede, Phaedr. 2, 4; figl. ∞ vestigia, Sil., Virg. Cir.; men suspensa manu commendare alicui alicui, (med let Haand, d. e. uden Eftertryk, varfemt, edl.), Plin. Ep. 6, 12; men suspensis dentibus (canes: uden at støde sammen), Lucr. 5, 1068; cf. Colum. 12, 51: mollis suspensis (frangi olivum, naar neml. Løberen ikke berører Liggeren); — 2) „ment.“: aandigen svævende el. vakkende, uvis, ubeftemt, usifter; — suspensam et incertam plebem R. obscura spe et caeca expectatione pendere, Cic. Agr. 2, 25; cf. id. ibd. 1, 8; figl. Liv. 8, 13: tot populos inter spem metumque suspensos animi habetis; — tu ... suspensum me tenes, Cic. Att. 10, 1; men maneo Thessalonicae suspensus, id. ibd. 3, 8; — quam suspensio animo et sollicito etc., id. ibd. 1, 18; men animus suspensus ... curis maioribus, id. Phil. 7, 1; egf. in compar., exercitus ejus suspensiore animo etc., auct. B. Afr. 48; — suspensus incertusque

vultus, Cic. Cluent. 19; ne ... suspensa expectatio vestra teneatur, id. ibd. 3; cf. Planc. ap. Cic. Fam. 10, 8; men omnia erant suspensa etc., Cic. Fam. 11, 8; — suspensam dubiamque noctem spe ac metu exegimus, Plin. Ep. 6, 20; men Munera suspensi plena timoris erant, Ovid. Her. 16, 84; Tiberio ... suspensa semper et obscura verba, Tac. Ann. 1, 11; — est suspensum et anxium, m. Subjectsfætning, Plin. Ep. 6, 4; in suspensio esse, Digest.

suspense, adv. af suspensus, 3, und. suspendo: hængende el. svævende; d. „fig.“: tvivlsomt, uafgjort, Augustin. — *suspensio, onis, f.: Svæving, hvævet Bue, Vitruv. 5, 10; e. — suspensura, ae, f.: = figl.; — ∞ balneorum, Senec., cellarium, Pallad.; — [suspendo]. — suspensus, 3, partic. o. adj. af suspendo.

*suscipabilis, e: som berøer paa Formodninger; — ∞ ars (medicina), Arnob.; o. — suspicax, acis, adj.; 1) figl. som act.: mistænkelig, tilføielig til Mistænke; — minime malus et suspicax frater, Liv. 40, 11; ∞ animum alicujus perstringere, Tac. Ann. 1, 13; — II) figl. som pass.: som vækter Mistænke, til at mistænke, betænkelig, edl.; — ∞ silentium, Tac. Ann. 3, 11; est aliquis malignus, est suspicax, etc., Senec. d. Ir. 2, 29; — [suspicio].

1. suspicio, spexi, spectrum, 3, v. a. o. n., [af sub, subs, sus, su, o. specio]; 1) „egentl.“: seer nedentra og opad, seer el. fluer op dertil el. op derpaa; — ∞ coelum, Cic., Suet.; cf. Ovid. Met. 11, 506; ∞ astra, Cic.; f. egf. id. Acad. 2, 35: neque ipsi (piscis) nos suspicere possunt; — men „poet.“: nubes suspexit Olympus, (stuede, d. e. ragede op derind), Lucan.; men Ovid. Met. 2, 840, om et Jorðstreg, ∞ (Plejadem: ligge el. være vendt derimod); — ∞ in coelum, Cic. d. Rep. 3, 2, o. id. ibd. 6, 9; — egf. absol.: nec suspiciet, nec circumspiciet, id. Div. 2, 34; figl. vultus suspicientes, despicientes (formare), Plin. 35, 34; — II) „fig.“: A) „alm.“: seer el. fluer deryp, hæver Anden el. Jorðstillingen op dertil; — nihil magnificum ac divinum suspicere possunt, qui etc., Cic. Lael. 9; — b) oftere: seer beundrende op derpaa, beundrer, hviagter; — itaque eos viros suspiciunt ... qui etc., Cic. Off. 2, 10; figl. ∞ aliquem, Suet. Claud. 28; — ∞ eloquentiam, Cic. Orat. 28; et eam naturam suspiciendam admirandamque humano generi etc., id. Div. 2, 72; figl. Hor. Ep. 1, 6, 18: I nunc, argentum ... et artes Suspice! men Vell. 2, 146: suspiciet potentem humilis, non timet; — B) „bef.“: seer hemmeligen el. mistænkelige derefter, d. e. mistænker; — suspectus regi, et ipse eum suspiciens, Sall. Jug. 70; — III) partic. suspectus, 3, ofte egf. som adj.: mistænkt, mistænkelig, hvorpaa der hviler en Mistænke; A) om Personer; — neque tu me habebis falso suspectum, Plaut.; cf. Sall. Jug. 71: ne super tali scelere suspectum se haberet; — egf. in compar., quo etc., hoc in visor et suspectior etc., Cic. Off. 2, 4; cf. Liv. 35, 14: ut regi ... suspectior ad omnia fieret, etc.; — suspectus in quadam causa, Quintil., in morte matris, Suet.; men suspectus societate consili, Vell. 2, 35; — egf. c. gen., Tac. Ann. 3, 60: suspecti rerum capitalium; cf. id. ibd. 29; men id. Hist. 1, 46, c. inf.: suspectus consilia ejus fovisse; — fremdetes c. dat.; tibi me esse suspectum, (at jeg mistænkes af dig), Ter. Hec. 4, 2, in.; cf. Cic. Catil. 1, 7, egf. ovenf. Liv. 35, 14; men Cic. Off. 3, 25: patri suspectus de noverca; men id. Fam. 2, 1: suspectus alicui nomine negligentiae; — endel. in superl., ∞ quemque sibi ... opprimere, Suet. Tib. 6; — B) ofte egf. om Ting og om Væbter; — ut in suspecto loco, Liv. 21, 7; cf. Suet. Aug. 43; metuit ... Suspectos laqueos (accipiter), Hor. Ep. 1, 16, 50; ∞ aqua frigida, Plin. 20, 23; ∞ tumores, id.; — invidiosum nomen

est (voluptatis), infame, suspectum, Cic. Fin. 2, 4; cf. id. Lael. 15, o. Liv. 41, 14; promissum suspectus, Quintil. 1; men Cic. Tusc. 3, 1: medicina animi pluribus suspecta et invisa; - in neutr. egf. m. Subj. tæstætning, Ovid. Met. 1, 618: non dare, suspectum etc.; - neutr. abl. suspecto egf. fom adv.: paa en mistænkelig Maade, Digest.

2.suspicio, onis, f., [suspicor]: Mistænke; - improborum facta primo suspicio insequitur, deinde etc., Cic. Fin. 1, 16; ∞ est mihi, vos nunc suspiciari, Me, etc., Plaut. Pseud. 1, 5, 149; cf. Cic. Fam. 2, 16: moveo nonnullis suspicionem, velle me etc.; men id. Flacc. 13: venire alicui in suspicionem nullo suo delicto; cf. id. Phil. 11, 10: in eandem suspicionem cadere non posse; men id. Verr. 5, 29: illam suspicionem levare, atque a se removere; men id. Fam. 13, 24: omnem offensionem suspicionis deponere; men fom Sententia: Ad tristem partem strenua est suspicio, Publ. Syr. 7; - egf. in pl.; quum ad has suspensiones certissimae res accederent, Caes. B. G. 1, 19; multae causae suspicionum offensionem dantur etc., Cic. Lael. 24; cf. Ter. Eun. 1, 1, 15, o. A.; - b) c. gen. obj., ne cui suspicionem fide reconciliatae gratiae darem, Cic. Fam. 3, 12; figel. in suspicionem vocari conjurationis, id. Verr. 5, 4; cf. Caes. B. G. 4, 32; figel. ibd. 7, 51: ne videretur ... dare timoris aliquam suspicionem; - II) „overf.“ o. „alm.“: Formodning el. Førefilling el. Jde; - ut apud eos nulla suspicio deorum sit, Cic. N. D. 1, 23; cf. ibd. 3, 25: non modo comprehendere animo (non posse), sed ne suspicione quidem attingere etc.; - b) egf. objectivt: libet Regn. el. Mærke, det blotte Eftin; - nullo suspicionis vulnere laesus, Petron. Sat. 94.

suspiciōse, adv.: mistænkelige, paa en Mistænke vækkende Maade; - quod possit criminose ac suspiciōse dicere, Cic. R. Am. 30; cf. Quintil. 4, 2, 81; - compar., ∞ dicere, Cic. Brut. 31; af - suspiciōsus, 3, [2. suspicio]: fald af Mistænke; df. I) ligefom act.: fom nærer Mistænke el. Mistro, mistroiff; - est boni viri ... ne ipsum quidem esse suspiciōsum, Cic. Lael. 18; men ∞ esse in aliquem, id. Qu. Fr. 1, 1, 4; men id. Flacc. 28: in tam suspiciōsa ac maledica civitate etc.; - II) ligefom pass.: fom vækter Mistænke, mistænkelig; - quae erant ante suspiciōsa, haec aperta ac manifesta etc., Cic. Cluent. 19; cf. id. R. Am. 7; ∞ crimen, id.; - superl., ∞ negotium, id., tempus, id. - suspiciet, adv., fild. Bisform af suspiciōse; ∞ circumspicere, Non.

suspicio, arc, v. a., Bisform af figd., Plaut. Casin. 2, 6, 42. - suspicor, atus sum, 1, v. dep. a., [1. suspicio no. II]: mistænker; a) c. acc.; - quid homines suspicentur, videtis, Cic. Lael. 3; nihil mali suspicians etc., id. Cluent. 9; cf. id. Mil. 23; men summum nefas suspiciatus de uxore, Quintil. 9, 2, 80; - fild. m. Personføbjekt; vid. Plaut. Asin. 5, 2, 38: quod ancillas nunc Suspiciabar, etc.; men Hor. Od. 2, 4, 22: fuge suspicari (se. me), Cuius etc.; - b) oftere m. Subj. tæstætning; - Suspicio est mihi, nunc vos suspiciari, Me etc., Plaut. Pseud. 1, 5, 149; figel. Caes. B. G. 1, 44, o. Hirt. B. G. 8, 16; - II) „overf.“ o. „alm.“: formober, troer, antager; a) c. acc.; - ut majus quiddam de L. Crasso ... suspicietur, etc., Cic. d. Or. 3, 4; cf. id. N. D. 1, 11; - b) m. Subj. tæstætning; - placitum tibi esse librum meum, suspicabar, Cic. Qu. Fr. 2, 9; ex loco tumuli suspicari, non esse monumentum, Quintil. 7, 3, 34; figel. Cic. d. Rep. 6, 16: erant eae magnitudines (stellarum), quas esse nunquam suspicati sumus; men id. ibd. 1, 10, m. Relativtætning: quae vix conjectura, qualia sint, possumus suspicari.

*suspiratio, onis, f.: Suffen el. at suffice; egf.

suffende Hæraab; - suspiratione sollicitudinem fateri, Quintil. 11, 3, 158; men illa Ciceronis suspiratio: O te felicem, M. Porci, etc., Plin. H. N. praef., (bint Hjertefuf); - suspiratus, us, m.: = frgd.; - sine suspiratu (non posse videre aliquem), Cic. Att. 1, 18, (al. sine suspiritu); - egf. in pl.: suspiratus haustis (dixit) etc., Ovid. Met. 11, 129; - suspiriosus, 3: fom suffer dybt, fom bar besværligt Hænderdrag, Plin. 23, 63; o. - suspiritus, us, m.: = suspiratus; - crebro suspiritu et gemitu etc., Liv. 30, 15; f. egf. und. suspiratus; - egf. in pl., Simul emicato suspiritus (din Hænderpuffenhet), Plaut. Merc. 1, 2, 1; - [suspiro].

suspirium, i, n., [suspiro]: dybt Suf el. at suffice dybt; I) egent.; A) fom Udtryk af en Sindsbævælgelse; - ut petivit Suspirium alte! Plaut. Cist. 1, 1, 57; si quis est in rerum natura ... sine cura, sine suspirio, Cic. Tusc. 4, 31; - egf. in pl.; Odi ego, quas nunquam pungunt suspiria, somnos, Propert. 3, 6, 27; cf. Tibull. 3, 6 fin., Ovid. Met. 1, 656, oftere, o. A.; - B) fom Begjæmsvæghed: tungt el. besværligt Hænderdrag, Trangbrudligghed; - qui (morbus) satis apte dici suspirium potest, Senec. Ep. 54; men suspirio laborantes oves, Colum. 7, 5; - II) „poet. overf.“: Hænderdraget; - vid. Lucan. 9, 928, m. Sil. 11, 221.

suspiro, avi, atumi, 1, v. n. o. a., [af sub, subs, sus, su, o. spiro]; I) neutr.; A) „egent.“: aander dybt, suffer, (færv. fom Udtryk el. Udbrud af en Sindsbævælgelse); - quum diu occulte suspirassent, postea jam gemere, ad extremum vero loqui omnes et clamare coeperunt, Cic. Att. 2, 21; cf. ibd. 1, 13: quocum ... suspirare familiariter possumus; men „poet.“: suspirat ab inis pectoribus, Ovid. Met. 2, 655; figel. id. Her. 21, 201: Ingemit et tacito suspirat pectore; men ∞ in aliquo, Catull. 61, 98, in aliqua, Ovid. Fast. 1, 417, (suffe derfor, være føreføjet deri); - B) „overf.“; a) om Ting: at uddunfje; - vapore suspirans (tellus), Sil. 12, 136; quo (foramine) aestuante vina suspirent, Pallad.; - b) „poet.“ egf. om Begreber; - curis sumptus suspirantibus, (fortæret el. greben af suffende Sotger), poet. ap. Cic. Div. 1, 21; - II) act.; A) liges fom at udsuffe, at suffice derefter, med Suf at udraabe; - ∞ amores, Tibull. 4, 5, 11; ∞ Chloë, Hor. Od. 3, 7, 10; ∞ lucra, Prudent.; - suspirat arator, m. figd. Subj. tæstætning., Lucr. 2, 1163; men Hor. Od. 3, 2, 9: suspiret, (lad hende suffice el. suffende udraabe), m. figd. or. dir.; - B) „overf.“: at uddunfje, fom Dunkt at give fra sig; - nec tenues ventos suspirat Anauros, Lucan. 6, 370; cf. Sil. 4, 779.

susque deque, adv., [sus af subs f. sub, o. -que; de, -que]: neden el. oven, under el. over, (fom betegnende det ligegjældende el. ligegjældige); - vid. Gell. 16, 9, om Udtrykke: susque deque fero el. habeo; jeg holder det for ligegjældigt, jeg byder mig imet derom; o. susque deque est: det er ligegjældigt el. ligemeget; f. egf. ibd. Laber., Varr., Lucil.; f. egf. Plaut. Amph. 3, 2, 5; figel. odiosa erant illa etc.; nam de Octavio susque deque, Cic. Att. 14, 6.

*sustentaculum, i, n.: en Støtte; df. Tac. Hist. 2, 28, „alleg.“: sin victorica sanitas, sustentaculum, columen in Italia verteretur etc.; - df. „overf.“: Underhøbstning, Hæring; ∞ sumptuosum corporis, Augustin.; - sustentatio, onis, f.: Hænholden, Dphold, Udsættelse; - utrum habeat aliquam moram et sustentationem (lex), Cic. Invent. 2, 49; - ∞ sui, (Selvbetvingelse), Suet.; - b) egf. fom rhetorisk Figur; - vid. Cels. ap. Quintil. 9, 2, 22; - II) i d. fild. Retsfprog: Underhøbstning, Ernærelse; - mulieris sustentationem sufferre, Digest.; o. - sustentatus, us, m.: Hølden el. at holde i Veiret, Oprættholden, ibd.; levit sustentatui, gravia demersui, Appul.; figel. in abl., Auson.; - [af figd.].

sustento, avi, atum, 1, v. a., intens, af sustineo; 1) „egent.“; A) „alm.“: holder i Veiret, holder epræst, holder el. bærer, edl.; — fratremque ruentem Sustental dextra (Alcanor), Virg. Aen. 10, 338; cf. Plin. 8, 61, egf. Lucr. 5, 97; men Hercule ... quondam sustentante polum, Claudian.; — B) „bef.“: holder tilbage, epholder, standser, udsætter; — rem, dum etc., Cic. Fam. 13, 64; ligel. id. Qu. Fr. 2, 7: aedificatione ad tum adventum sustentari etc.; men id. Catil. 4, 3, absol.: sustentando ae prolato etc.; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) „alm.“: understøtter el. epholder, understøtter el. ernærer; — solus omnem familiam Sustental, Ter. Ad. 3, 1, 35; ligel. eo (frumentum) sustentata est plebs, Liv. 2, 31; men aër spiritu ductus alit et sustentat animantes, Cic. N. D. 2, 39; cf. id. Tusc. 1, 19, oftere; — extremam famem pecore adacto etc., (medsaae el. holde ude), Caes. B. G. 7, 17; — egf. medl.; mutando merces sustentabatur, (ernære sig dermed), Tac. Ann. 4, 13; — men Plant. Stich. 4, 2, 8, absol.: Valustin? bene? P. sustentavi sedulo (se. me: har holdt mig, edl.); bñf. id. ibd. 3, 2, 14, impers.: sustentantist sedulo; — 2) „bef.“: udholder el. bærer, staar imod, gjør Modstand; — morbum, Suet., maerorem, etc., vid. Cic. Pis. 36; — nærl. egf. i Krigsprog: aegre is dies sustentatur; e. impers.: aegre eo die sustentatum est, Caes.; men hostem, Tac., bella, Caes. B. G. 2, 14, impetus legionum, auct. B. Hisp.; men Liv. 34, 18, absol.: nec, nisi etc., ultra sustentaturi fuerint; — B) „ment“: opretholder, vedligeholder, bevarer; — res publica ... magnis meis laboribus sustentata etc., Cic. Mur. 2; cf. id. R. Rep. 2, 1; men tu velim tete, ut debes et soles, virtute sustentens, id. Fam. 6, 4; men id. Mil. 36: per omnes difficultates animo me sustentavi; men Caes. B. C. 3, 49: ipsa spes inopiam sustentabat; men Virg. Aen. 10, 608: Venus ... Trojandas sustentat opes; ligel. nec destitit amicos suos fide sustentare, Cic. Rab. Post. 2; men Tac. Ann. 2, 17: Arminius manu, voce, vulnere sustentabat pugnam; ligel. o aciem, ibd. 1, 65, oftere.

sustineo, tui, tentum, 2, v. a., [sus af subs f. sub, teneo]; 1) „egent.“; A) „alm.“: holder derunder, holder i Veiret, holder opret el. epræst, holder el. bærer; — humeris bovem vivum, Cic. D. Senect. 10; vix arma membraque sustinentes, Liv. 23, 45; men spectacula (om et Vælerart), vid. id. 1, 35; cf. Hor. Sat. 1, 6, 117; vas ad sustinenda obsonia, Plin.; men aër volatus avium sustinet, Cic. N. D. 2, 39; men omnium, quos terra sustinet, sceleratissimus, Sall. Jug. 14; — se se, (holde sig epræst), Caes. B. G. 2, 65; — se a lapsu, Liv. 21, 35; — B) „bef.“: at epholder el. tilbageholder, at standse el. hemsse; — Sustineat currum, ut bonu saepe agitator, equosque, (allg.), Lucil. ap. Cic. Att. 13, 21; cf. Caes. B. G. 4, 33, v. Cic. Lael. 17; — manum, vid. Ovid. Fast. 5, 302; — flumina lyra, Propert. 3, 1, 42; — agmen, Liv. 25, 36, exercitum, Caes. B. C. 1, 71, (lade standse); men Cic. Tusc. 4, 18: — se etc., (at standse i Galser); — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) „alm.“: epholder el. understøtter, understøtter el. ernærer; — hac vero (se. re frumentaria ex Sicilia) alimur et sustinemur, Cic. Verr. 3, 5; men id. Rab. Post. 16: veterem amicum suum fulsit et sustinuit re, fortuna, fide, hodieque sustinet; f. egf. Liv. 6, 15, v. Virg. Ge. 2, 515; men Cic. Div. in. Caecil. 8: non tibi in mentem venit, quid negotii sit, causam publicam sustinere? — 2) „bef.“: epholder el. udholder, holder tilbage el. modsaar, nærl. egf. i Krigsprog; — impetum hostis, vid. Caes. B. G. 1, 24 v. 26, oftere; ligel. id. B. C. 2, 26: qui (equites) primum impetum sustineant et morentur; — oppugnationem ad noctem, id. B. G. 5, 37; — rem in noctem, Liv. 5, 35; — bellum consi-

lio, id. 3, 60; — assensus lubricos, Cic. Acad. 2, 34; cf. ibd. 15: — se ab omni assensu; — B) „ment.“; 1) „alm.“: at epholder el. vedligeholder el. bevarer; — dignitatem et decus civitatis, Cic. Off. 1, 34; f. egf. epræst. id. Div. in. Caecil. 8; men id. Off. 3, 2: sustines non parvam expectationem imitandae industriae nostrae, (du har at epholder el. fyldestgjøre den); — 2) „bef.“: udholder el. bærer el. lder; — qui (labores) sint re publica defendenda sustinendi, Cic. d. Rep. 1, 3; non posse ejus imperia diutius sustineri, Caes. B. G. 1, 31; — men om en Ørdsind: vix sustinere poterat ea, quae etc., (han kunde neppe forstaae sig dermed), Cic. Acad. 2, 6; men Liv. 31, 13: senatus eos querentes non sustinuit, (tunde iffe lade deres Klager upaaagte); — b) m. Objectsfætt., (ofteft m. Negation); — non sustineo esse consensu mihi dissimulati iudicii mei, (jeg fan iffe tilbageholder, jeg vover ifte, edl.), Quintil. 3, 6, 64; cf. Ovid. Met. 13, 584: non ... Sustinuit spectare parens; — ligel. i negtende Spørgemaal: sustinebunt tales viri, se tot senatoribus ... non credidisse? Cic. Verr. 1, 4; ligel. Quintil. 12, 9, 10: hoc quidem quis hominum sustineat, petulans esse ad alterius arbitrium? — dog egf. affirmativt; quae se praefere Dianae Sustinuit, (som havde Mod dertil, som vovede det), Ovid. Met. 11, 321; cf. Phaedr. 4, 15.

sustollo, ere, v. a., (sus af subs f. sub, tollō); (fer. o. efterel. Ørd); 1) „egent.“; A) „alm.“: hæver el. løfter i Veiret; — Amiculum hoc sustolle saltem, Plant. Cist. 1, 1, 117; (navem) Levi sustollit machina nixu, Lucr. 4, 504; — signa, Catull. 64, 210; — B) „bef.“: reiser el. ephører (en Pygning, edl.); — novum opus audacius, quam consuetius, Cod. Theod.; — II) „overf.“: borttager el. bortøver; egf. bortriver el. forstyrer; — filium aliequus, Plant. Cist. 2, 3, in.; men id. Mil. gl. 2, 3, 39: si etc., credo hercle has sustollat aedes totas etc. — susum, f. uad. sursum.

*susrāmen, mis, n.: Mumlē; — magiciam, Appul.; — sūsurrātim, adv.: mumlende, Capella; v. — sūsurrātor, oris, m.: en Mumlē; — in pl., sussurratores, (som høifte ubiøse Mygler), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 1; af — 1. sūsurre, avi, atum, 1, v. n. o. a., [en Naturlyde; egf. at sammenf. m. vort: surr, summer, ofl.]: mumler el. hvisler; I neut.; — Tum sonus auditur gravior, tractimque susurrant (apes), Virg. Ge. 4, 260; — Aut ego cum cara de nutrice susurro, Ovid. Her. 19, 19; ut vaga fama susurrat, id. ibd. 21, 233; — II) act.; — Cantica qui Nili, qui Gaditana susurrat, Martial. 3, 63; ligel. — verum Persii, (nyrne el. smaafløge), Lamprid. Al. Sev. 44; cf. Ovid. Met. 3, 643; men impers.: jam susurrari audio, m. Subjectsfætt., Ter. And. 4, 4, 40; bñf. — 2. sūsurre, onis, m.: en Mumlē el. Hvister, en Dretuder, edl., Sidon., Hieronym.

1. sūsurre, i, (abl. susurra, Appul.), m., [1. susurro]: Mumlē el. Murren, Sufen el. Viben el. Hvisten, edl.; — illo susurro delectari ... aquam ferentis mulierulae etc., Cic. Tusc. 5, 36; men tacito mala vota susurro Concipiant, Lucan. 5, 104; — egf. om en Naturlyde, vid. Virg. Ecl. 1, 56; — egf. in pl., blandos audire susurros, Propert.; cf. Hor. Od. 1, 9, 19, v. Pers. 2, 6; — personificerede ere Susurri: led-sagere af Fama, Ovid. Met. 12, 61; bñf. — 2. sūsurre, s: mumlende, hvissende; — Procin adit, linguæque refert audita susurrā, Ovid. Met. 7, 825.

sutela, ae, f., [suo]; epræst.: Sammenflynning; bñf. „overf.“ v. in pl.: liffig Etreng, edl.; (plantiff Ørd); — sutelas tuas etc., Plant. Capt. 3, 5, 34; ligel. sutilis tuis etc., id. Casim. a. 1, v. 7; cf. Fest. p. 310 fgd. — Suthul, indecl.: Sy i Numidien, Sall. Jug. 37 fgd. — sūtilis, e, [s uo]: sammenflet, sammenfløket, sammenfjætt, baltens, Virg., cymba, id.; cf. e. naves, Plin.

24, 40; ∞ domus (af Etind), Val. Fl.; ∞ coronae, (bundne af Røser), Ovid., Martial.; cf. Plin. 21, 8; df. ∞ rosa, Martial. 9, 91; men ∞ lapilli, (som anbringes af beklædte transformering), Prudent.

†sutor, oris, m., [suo]: en Skomager cf. Skoflister; ∞ crepidarius, Asell. ap. Gell. 13, 21; ∞ sedentarii, Plaut.; men sutorum regulus, (Rauget's Bormand), Martial. 3, 16; — men Cic. Flacc. 7: quod etc., id sutores et zonarii conclamarunt, (den ringeste Del af Jøkket); cf. Juvenal. 3, 294; — som Drejsprog kan mærkes: sutor ne supra crepidam iudicet: Skomageren blive ved sin Læst! vid. Plin. 35, 36; cf. Val. Max. 8, 12, extern. 3; — II) egs. „fig.“: som sammenflister Fortællinger, Sidon.; df. — sutoricius (itius), 3, sild. Biform af fige.; — ∞ atramentum, Marc. Empir.; — sutorius, 3; hørende til el. bekvæmt efter en Skomager; — ∞ atramentum: Skomagermærke, Cic., Plin. 20, 48; ∞ fistula: Skomagerstøb, (af dens rorformede Gestalt), id. 17, 23; — men absol.: Turpionem sutorium (E., en forbeholdende Skomager) etc., vid. Cic. Att. 6, 1; — ∞ atrium (Skomagerhallen), Rabnet paa et Sted i Rom, Varr. L. L. 6, 30; o. — 1. sutrinus, 3, [etr. f. sutorinus]: hørende til el. bekvæmt efter en Skomager, taberna, Tac., ars, Plin.; — II) df. subst.; A) sutrina, ae, f.; a) (se. taberna el. officina): Skomagerbed el. Skomagerværksted, Plin. 10, 43; — b) (se. ars): Skomagerhaandværket, Varr. ap. Non., Vitruv.; — B) sutorium, i, n., (se. artificium): Skomagerhaandværket, Senec. Ep. 90. — 2. Sutrini, 3, f. und. figd.

Sutrium, i, n.: By i Etrurien, (hødt. Sutri), Liv. 6, 3; — som Drejsprog figes: quasi eant Sutrium, (forberedte el. rustede ligesom Camillus' forrum til Erobringen af Sutrium), Plaut. Casin. 3, 1, 10, Fest.; — B) df. 1) Sutrini, 3, ager, Liv. 26, 34, colonia, Plin.; — b) pl. subst., Sutrini, orum, m.: Jndvaanerne af Byen Sutr., Liv. l. c.; — 2) Sutrini, 3: = frgd., — ∞ tecta, Sil. 3, 493. — sūtūra, ae, f., [suo]: Syning el. Sammenfjøning; — triplex scutale crebris suturis duratum, Liv. 38, 29; oras vulneris suturis comprehendere, Cels.; — II) „overf.“: Sammenfjøning; — raro calvaria solida sine suturis etc., id. 8, 1. — sūtus, 3, part. af suo.

sūs, 3, (gen. pl. suum, Ter. Ad. 3, 3, 57; af Formen sus, sa, sum, sibi feret af ūs, har Enn. ap. Fest. p. 300 figd.: sas virgines, o. sis oculis), pron. poss., [af agōs, agēos]: sin, sit, hans, deres; 1) „egenl.“, „alm.“, 1) adj.; — qui etc., Quasi lumen de suo lumine accendat, facit, Enn. ap. Cic. Off. 1, 16; hunc sui cives e civitate eiecerunt, Cic. Sest. 68; suus cuique erat definitus locus, Caes. B. G. 7, 81; illum ulciscuntur mores sui, Cic. Att. 9, 12; men id. Brut. 1: cessit e vita suo magis, quam suorum civium tempore; Stat sua cuique dies, Virg. Aen. 10, 467; men Cic. Verr. 5, 51: si suum numerum naves haberent, (havde deres fulde Besætning); — b) egs. tilføies med Eftertryk: sibi, egs. proprius; — suo sibi hunc gladio jugulo, Ter. Ad. 5, 8, 35; f. egs. Plaut. Il. ec. und. sui; — ni suo proprio eum proelio Volsci equites tenuissent, Liv. 3, 70; cf. Cic. Sest. 7; — c) egs. forstærket suus ved d. tilføiede -pte o. -met; — suapte nutu et suo pondere, Cic. Tusc. 1, 17; ligel. suapte manu interfectus, id.; capti suismet ipsi praesidiis, Liv. 8, 25; cf. Sall. Catil. 23; ligel. id. Jug. 31: suomet ipsi more praecipites eant; — 2) egs. subst. el. absol.; — Caesar suos a proelio continebat (sine Krigere), Caes.; cf. id. B. G. 5, 13; ligel. Cic. Att. 14, 13; quem (Octavianum) sui Caesarem salutabant, (hans Venner el. Tilhængere); — meum mihi placebat, illi suum, Cic. Att. 14, 20; ne suum adimeret alteri, Plaut.; cf. Cic. Off. 1, 15: in hominum societate tuendatribuendoque suum cuique (versatur honestum); men

illum ... quam facillime ad suum pervenire, id. Fam. 13, 26; men id. ibd. 31: quid quisque habeat sui, (hvad der er hver egs. el. ligesom mættet); se suaque omnia in fidem potestatemque populi Rom. permittere, (den selv med alt deres), Caes. B. G. 2, 3, 6; ostere; — B) „bef.“ el. præquant; 1) egen el. ciedoms-melig; — ancilla, quae mea fuit hodie, sua nunc est, (er nu sin egen, er nu fri), Plaut. Pers. 4, 3, 3; men Ovid. Met. 8, 35: vix sua (virgo: næsten uden Besiddelse, næsten affindig); ligel. non suus est (furius), Digest.; (qui est) suus in disputando, (som er Herre over sit Venne), Cic. Fin. 4, 4; men Senec. Ep. 75: inestimabile bonum est, suum fieri, (at blive nærbangig, osv.); — 2) gunstig el. hengiven, rigtig el. efter Ønske; — Alphenus utebatur populo sane suo, (havde sine Venner iblandet Jøkket), Cic. Quint. 7; cf. Ovid. A. A. 3, 581: Saepè perit ventis obruta cymba suis, (ved ofter stærkt Medbrag); — II) „overf.“; A) undert. egs. f. ejus; — sufficit suus servus poenas, Sotia, Plaut. Amph. 3, 4, 19; cf. Ter. Hec. 4, 4, 38: P. quamobrem reducam? L. mater quod suasit sua; ligel. Cic. Att. 6, 2: non destiti rogare et petere mea causa, suadere et hortari sua; cf. Ovid. Fast. 5, 221: Et manet in folio scripta querela suo; — B) sild. f. gen. obj. sui; — ab Scipione ... nimis leviter latam suam injuriam ratus etc., Liv. 29, 9; ligel. Sall. Catil. 51: neque cuiquam mortalium injuriae suae parvae videntur; — c) i d. sild. Drejsprog fattes sui juris egs. til forste Person Plur.; — si sui juris sumus, (hvis vi ere myndige), Digest.

syagrus, i, f., σῡαγρος: en Art af Palmetræet, Plin. 13, 9. — Sybaris, is, f., Σῦβαρις: By i Lucanien, ved d. tarentinske Bugt, i Nærheden af en Bled af samme Navn; var berøgtet ved Bellsig og Overdaad, blev forhyret af Eretionierne, og bed, efter at være gienopbygget: Thurii, Varr., Plin. 7, 22, Cic., Ovid., o. N.; — B) df. 1) Sybarita, ae, m.: en Sybarit, en Jndvaaner af Byen Sybaris, Senec., Quintil.; — 2) Sybāritanus, 3: sybaritisk, ager, Varr., exercitus, Plin.; — 3) Sybāriticus, 3: = frgd., libelli, (overgivne el. faade), Martial. 12, 96; — 4) Sybaritis, idis, f.: Navnet paa et faadt Digt, Ovid. Trist. 2, 417. — Sybaritis, etc., f. und. frgd.

sycāminus (-os), i, f., σῡκᾰμῖνος: Mørkebærtræet, Cels.; egs. sycaminon, omis, Digest. — syce, es, f., σῡκῡ (i. e. fucus: figentræet); df. 1) eflags Plante, egs. peplis, Plin. 27, 93; — II) eflags Begreb, id. 16, 19; — III) rindende Byld i Diefrogen, id. 20, 21. — sycion agrion, som Plante: = cucumis anguinus, Appul. — sycites, ae, m., σῡκῡτης (se. oivos): figenvin, Plin. 14, 19. — sycitis, idis, f., σῡκῡtis: figenfarvet Vædsken, Plin. 37, 73. — Sycōlatrōnīdæ, arum, m.: cemist digtel Jøfkenavn, Plaut. Mil. gl. 1, 1, 43.

sycōphanta, ae, m., σῡκοφαντᾰς; (eprdl.: som angiver de imod Forbudet fra Africa udforte figener; df. „alm.“): lülig Betrager el. Rantsmed; — At hercle te hominem et sycophantam et subdolum, qui etc., Plaut. Poen. 5, 2, 72; cf. Ter. Andr. 4, 5, 20, c. ibd. 5, 1, 16; — II) „overf.“: der lüigen indsmigrer sig som Elfter, oel.; — nimis hic scitus est sycophanta, etc., Plaut. Amph. 1, 3, 8. — sycōphanta, ae, f., σῡκοφαντᾰ: Rante el. Betrager; — per sycophantam atque per doctos dolos, Plaut. Pseud. 1, 5, 70, ostere; — ligel. iupl., id. ibd. 1, 159, ostere, — *sycōphantiōse, adv.: rantsfuldt, agere aliquid, Plaut. Pseud. 4, 7, 113; o. — sycōphantor, ari, v. dep. n.: spilder et Puds; — Ego nunc sycophantae huic sycophantari volo, Plaut. Trin. 4, 2, 116; cf. ibd. 3, 3, 57; — [sycophanta]. — sycōphyllon, i, n.: = tabiscum: en Vedbendart, Appul.

Syēne, es, f., Σῡνή: den sydligste Ørandsky i

Deetægypten, (hod. Assuan), Mela 1, 9, Lucan., Mar-
tial., - b), meten. vgl. den derved udbuggete rede Gran-
nit, Stat. Silv. 4, 2, 27; - B) *Syēnites*, æe, m.:
fra el. af *Æyene*, Phorbas, Ovid. Met. 5, 74; ∞ lapis:
red Granit, Plin. 36, 13; - pl. *Syēnitæ*, arum:
Indraænerne af *Æyene*, id. 6, 35. — *Sygambri*,
orum, f. und. *Sigambri*.

Sylla, ae, f. und. Sulla. — syllaba, ae, f., *σύνταξις*: en Stavelse; — si unam percavisses syllabam, (teg Æil deraf), Plant. Bacch. 3, 3, 29; si versus pronuntiatus est syllaba una brevior aut longior, Cic. Parad. 3, 2; cf. id. d. Or. 3, 16; men Syllaba longa brevi subjecta etc., Hor. A. P. 251; — II) spect. everf. in pl.: Vers cf. Digt.; — Verona docti syllabas amat vatis, (i. e. Catull), Martial. 1, 62; cf. — syllabatum, adv.: stavelskæb, efter enkelte Stavelse; cf. „everf.“ med yderle Reetagtighed, dictere alicui, vid. Cic. Att. 13, 25; liqel. id. Acad. 2, 38: quum tuus iste Stoicus sapiens syllabatum tibi ista dixerit. — syllabus, i, m., *σύνταξις*: Regissir cf. Hørigælsse, Augustin. — syllepsis, is, f., *σύνληψις*, (Zammen- tagen); i Grammatiken: den Figur, der forbinder Sæt- ningens Dele mere legist end grammatisk; (saal. Demosthenes cum ceteris erant expulsi, Nep. Phoc. 2; f. egi. Virg. Aen. 1, 16, e. Ter. Andr. prol. 3), Charis., Diomed. — syllogisticus, 3, *συνλογιστικός*: be- staande af Syllogismer, brevilokium Aristotelis, Fulgent. — syllogismus, i, m., *συνλογισμός*: Rønt- nistfluming, Syllogismus; i. vid. Gell. 2, 8, e. Quintil. 7, 8, in., egi. Plin. Ep. 2, 3, e. Senec. Ep. 108. — syllogisticus, 3, *συνλογιστικός*: forente til en Syl- logismus, syllogistisk; — ∞ statum rationatum appellat (Cicero), vid. Quintil. 5, 10, 6. — sylva, ae, f. und. silva.

Symaethus, etc., f. und. flgd. — *Symaethum*, l. n., cl. *Symaethus*, l. m., *Συμαῖθος*: flet med en derved liggende *Ph* paa *Diktyon* af Sicilien, i *Narhæden* af *Calma*, *Plin.* 3, 14, *Sil.*; — B) df. 1) *Symaethius*, 3: *symaethis*, *flumina*, *Virg.*; men *heros*, *Ovid. Met.* 13, 879, i. e. *Acis*, *Gen* af *Symaethus*-fledens *Nymfhe*; men subst. *Symaethi-orum*, m.: *Indraanerne* af *Byen C.* og dens *Omegn*, *Plin.* 3, 14; — 2) *Symaethus*, 3: = *frap.*; — *aequae*, *Ovid. Fast.* 4, 472; — 3) *Symaethis*, idis, f. = *frad.*, *nympha*, *Ovid. Met.* 13, 759.

— *symbola*, ae, f., *συμβολή*: Vengebidrag til et Gællemaaltrik; collecta; (ier: o. efcerd. Ord); — *symbolarum collatores* etc., Plaut. Curc. 4, 1, 13; ut de symbolis essemus etc., Ter. Eun. 3, 4, 2; cf. ibd. 3, 5, 59; — *cemist* ogs. om et Bidrag af Prygl, Plaut. Epid. 1, 2, 22; men Gell. 6, 13, om aandrige Berdtaler. — *symbolice*, adv.: bisseftigen, symbelift; vid. Gell. 4, 11; af — *symbolum*, i, n., Biform af flæd. Appul. — *symbolus*, i, m., *σύμβολος* (-ov): Rindemærke, Mærke, Tegns, Cato ap. Fronton.; anulum ... poetæ et Graeci et nostri symbolum (appellavere), Plin. 33, 4; cf. Plaut. Pseud. 1, 1, 53 flæd.: ea causa miles hic reliquit symbolum, Expressum in cera ex anulo suo imaginem, Ut, qui ejus afferret similem symbolum, Cum eo simul me mitteret; cf. ibd. 2, 2, 26 flæd., ogs. Justin. 2, 12.

Symmachus, 1, m., Qu. Aurelius, Consul o. praefectus urbis imed Eren af d. fiende Chrifl. Aarh., udmærket Taler, egl. Forfatter af 10 Bøger Breve, fom endnu haves; — vid. Macrob. Sat. 5, 1, c. Sidon. Ep. 1, 1; — B) df. *Symmachianus*, 3, dictum, Sidon. — *symmetria*, ae, f., *συμμετρία*; Velenss reite Maal og Forhold, navnli. i et Kunflværk, Vitruv.; non habet Latinum nomen, Plin. 24, 19. — *symmetros*, on, adj.: fyfmetrifk, Vitruv. — *symmysta*, ae, f., *συμμύστης*; den Metindviede, Metapraft, Appul., Hieronym.

sympasma, atis, n., σύνπασμα: Pulver til

Ψαφτρονίη, Coel. Aur. — sympathia, ae, f., *συμπάθεια*: Sympathi (cf. ligefom Samlitzen); — quam sympathiam lumbi ad oculos habere, Varr. ap. Non.; — B) cf. *fabv.*: Ouerenshemnelse cf. *Harment*; — vid. Plin. 37, 15: de discordia rerum concordiaque, quam antipathiam et sympathiam appellant Graeci, etc.; cf. id. 28, 23, *effere*.

symphōnīa, ae, f., *συμφωνία*: Concert cf. Sympheni; - quum in eis convivis symphonia caneret, Cic. Verr. 3, 44; cf. Liv. 39, 10, Hor. A. P. 374, v. 11.; - egf. in pl., Cic. Coel. 15, Cels.; - b) egf. etflags krigsfignaf, Prudent.; - 11) ffb. egf. etflags mufikalt Inftrumt, Isid., Hieronym. - symphōniācus, 3, *συμφωνικός*: borende til Concert cf. til Mufik; - ∞ pueri, Cic. Mil. 21, servi, id. Div. in Caecil. 17, (fom bore til en Magnats Capel); ligef. ∞ homines, id. Verr. 5, 15; - 11) ∞ herba: = hyoscyamos, germ. Wifentraut, Pallad., Veget. - symphylon, i, n., *συμϕυλον*: = alum, germ. Weimell, Plin. 27, 24; - 11): = helonium, id. 14, 19.

Symplegædes, um, f., Συμπληγæδες, (de Sammenfleaendes): Navnet paa enende Der el. Skjæper i Pentus Curinus, der efter Mythen fore sammen el. floge imod hinanden, indtil de ved Argonauternes Giennemfart bleve befæstede, Mela 1, 7, Plin. 4, 27, Val. Fl., Ovid.; — ogs. in sing. Symplegas, ados, Val. Fl., Lucan.; — II) „overf.“ o. appellativt: Sammenfæstning, Herbefæstelse; — ∞ lini, (Masse af epistoller Dynd), Rutil. lin. 1, 461; men comitit ∞ gemina, Martial. 11, 99, (de sammenfæstende Arisbakter). — symplegma, atis, n., συμπλεγµα, (Sammenfæstning el. Sammenfængning); cf. A) en Gruppe af Kampende, (som Kunstværk), vid. Plin. 36, 4; — B) crotit ∞ Diarmelse el. Ræntag, Martial.; — C) fild. findes ogs. symplegmata om Jorstifflingerne i de ministe Etuafsil, Arnob. — symplōce, es, f., σνυπλοχή, (Sammenfæstning): rhetorisk Figur, hørefæstet det samme Ord oftere gængaages, Capella.

symposiācus, 3, συμποσιακός: hørende til et
Gjæstebud; - ∞ quaestiunculæ, Gell. 6, 13; - b)
df. neutr. pl. Symposiaca, orum, (Vertalerf.).
græft Skrift af Plutarchos, Gell. 4, 11, (f. d. sædv.
Symposium). - Symposium, i, n., (συμπόσιον,
Gjæstebudet): Rættet paa en heromt Dialog af Plaro,
Gell. 1, 9, Nep. Alcib. 2; - egl. et Skrift af Xenopho-
non; vid. Plin. 34, 19. - symposalma, atis, n.,
συμπολμα: Sammenspil, Augustin.

συναέρσις, is, f., *συναίρεσις*: tvende Vocalers Sammentræfning, (saal. naar dveys læses tolværfser, vsl.), Grammat. — *συναγωγή*, ae, f., *συναγωγή*, (Korfsamling): Iodernes Synagoge el. Gudsbus, Tertull. — *συναλοεπία*, es, f., *συναλογία*, (conglutination), fem grammatistisk Figur: Sammenfæltning af tvende Stavelser til en, enten ved Cæsår, el. ved Effisen, (saal. i Vers: ant' illum f. ante illum), Grammat. — *σύνanche*, es, f., *συνάχη*: Halsbetændelse el. Halsbrænde, Gell. 11, 9, Coel. Aur. — *συνανεμία*, 3, *συναγνός*: herende til Halsbetændelse el. Halsbrænde, passio, Coel. Aur. — *Συναποθνήσκοντες*, *Συναποθνήσκοντες*, (Commo- rientes: de Sammentværende): Navnet paa en Comœdie af Diphilus, Ter. Ad. prol. 6. — *Συναριστώσα*, (*Συναριστώσα*: de Til sammenfroskiferende): Navnet paa en Comœdie af Menander, Plin. 23, 81, ogs. af Cæcilius, Gell. 15, 15.

synceæstum, i, n., *συγγέστυον*, (det Sammenblandede): en af forfæltige Ingrederier tilberedes det el. Spise; — *Monos synceastro perit, pernis, glandio*, Plaut. fragm. ap. Varr. L. L. 7, 3, (hvort det overfattes ved: *omnimodum edulium*). — *synchrisma, atis, n.*, *σύνχρισμα*: Salvelse, Veget. — *synchro-nus, 3*, *σύνχρονος*, (samtidig); df. subst. *ἑσυνα-*

drende, Hieronym. — *synchysis*, is, f., *σύνχυσις* (Korvirring); df. Ordenes altfor stærke Omfattning, Grammat. — *syncope*, es, el. *syncopea*, ae, f., *σύνκοπή*: Afmagt, Veget.; — II) i Grammatikken: Ordets Fortærmning i Midten ved Udsiddelse af et Bogstav el. af en Stavelse, Grammat.; df. — *syncopea*, are, v. a.: at falde i Afmagt, Veget. — *syncrasis*, is, f., *σύνκρασις*, (Sammenblandning); df. en af Conerne, Tertull. — *syndicus*, i, m., *συνδίκος*, (i. e. defensor); df. Deputeret el. Repræsentant for en Commune, Digest.

synecdōche, es, f., *συνεκδοχή*, (ligesom Medunderforståen); df. den Talefigur, hvorefter man sætter en Del for det Hele, el. omvendt, ligel. Marfag for Virkning, el. omvendt, ligel. et nomen proprium f. et Appellativ, osv.; — vid. Quintil. 8, 6, 18 fgd., Charis., Diomed.; df. — *synecdōchice*, adv.: *synecdōchist*; — ∞ intelligitur totum ex parte, Hieronym.

synedrus, i, m., *συνεδρος*, (Bisidder); df. hos Macebonierne: Medlem af Raadet, d. lat. senator, Liv. 45, 32. — *synēmēnon*, i, n., *συνημένον*, (i. e. connexum): det forbundne el. Sammenhængende, (som Benævnelse paa en Toneart, Vitruv. 5, 4. — *Synēphēbi*, orum, m., *συνήφῃοι*: Nærværelsesmænd, Rævner paa en Comedie af Statius Caecilius, Cic. N. D. 1, 6, o. id. d. Senect. 7, oftere. — *synēsis*, is, f., *σύνεσις*: Forståen; df. en af Conerne, Tertull.; — II) som grammatisk Figur: Ordforbindelse efter Treen, (men ikke efter d. ydre Form; saak. Pars in frusta secant, Virg. Aen. 1, 212); heber ogs. *synthesis*.

syngrapha, ae, f., *συνγραφή*: Gjeldsforfættning el. Brev, edl.; — tamquam syngrapham, non epistolam, attulisses, (en Brev, ikke et Brev), Cic. Fam. 7, 17; el. id. Mur. 17: tamquam ex syngrapha agere cum populo; men id. Verr. 1, 36: pecunias occuparat ... syngraphas fecerat, (havde gjort Forfættninger). — *syngraphus*, i, m., *συνγραφεύς*; I) en skriftlig Contract, Plaut. Asin. 4, 1, 1 o. 57; — II) et Recept, Plaut. Capt. 2, 3, 90. — *synizēsis*, is, f., *συνίζησις*: = *synaeresis*, Serv. ad Virg. Aen. 1, 698.

Synnada, orum, n.: By i Sterpyrbrygen, berømt af dens Marmor, Plin. 5, 29, Cic. Fam. 3, 8, oftere; ogs. *Synnada*, ae, f., Claudian., e. *Synnas*, ādis, f., Martial., Stat.; — B) df. 1) *Synnadensis*, e: *synnadiſt*, forum (Ting), Cic. Att. 5, 21; — 2) *Synnadicus*, 3: = frgd., lapis, Plin. 35, 1; — 3) *Synnas*, ādis, f., ligesom frgd.: *synnadiſt*, columnae, (af *synnadiſt* Marmor), Capitulin. — *Synnas*, ādis, f., f. und. *Synnada*.

synōchitis, idis, f., *συνόχης*: etslags ubeffectu Udsien, Plin. 37, 73. — *synōdalis*, e, [synodus]: hørende til en Synode el. Kirkeforfæmning, Nemausum, Venant.; — b) df. neutr. pl. subst., *synodalia*, ium: Synodalbeslutninger, id. — *synōdicus*, 3, *συνωδικός*: sammenhængende; — ∞ luna, (som træffer sammen el. falder ind med Solen), Firmic. — *Synōditae*, arum, m., *συνωδίται*: de Sammenhængende el. Sammenlevende, Rævner paa etslags Munte, Cod. Just. — *synōdontitis*, idis, f., *συνωδοντίτις*: etslags Udsien, som skal findes i Hiernen af Fiske synodus, Plin. 37, 67. — 1) *synōdus*, i, f., *σύνωδος*: Sammenkomst; df. fædd. Kirkeforfæmning, Synode, Cod. Just., Ammian.; — II) *Prænecollegium*, Inscript. — 2) *synōdus*, ontis, m., *συνώδους*: en Fiskeart, etslags Bræsen, (sparus L.), Ovid. Hal. 107.

synōcēum, i, n., *συνώκειον*: fælles Værelse, Petron. Sat. 93. — *synōnēton*, i, n., *συνώνητον*: Sammentalen af flere Ting, Cod. Theod. — *synōnymia*, ae, f., *συνωνμία*: Ordnes Ensigtyghed,

Sammenføjning af ensigtige Ord, Capella; (paa Græsk, Quintil. 8, 3, 16, hvor det heter: quum idem frequentissime plura significant, quod *συνωνμία* vocatur, etc.). — *synophites*, ae, m., *συνωφίτης*: etslags Udsien; heter ogs. *galactites*, Plin. 37, 59. — *synopsis*, is, f., *σύνopsis*: fort Overfigt, fort Korttegnelse; — ∞ *pupillarum* honorum, Digest. — *synōris*, is, f., *συνωρίς*: et Spand el. Fortspand, Hieronym.

syntaxis, is, f., *σύνταξις*: Ordenes ordenlige Sammenføjning, Priscian., o. A. — *syntecticus*, 3, *συντηκτικός*: som liter af Tæring, Plin. 22, 19, Veget. — *syntexis*, is, f., *σύντηξις*: ligesom Henfælt el. Optøjning; df. Tæring el. Lungebet, Plin. 22, 61, Theod. Prisc. — *synthēma* o. *synthēma*, ālis, n., *σύνθημα*, *σύνθημα*, (afstalt Tegnet); df. Reife fort el. Recept, Hieronym. — *synthesis*, 3, *συνθέσις*: hørende til et Sæt (Rader); df. Suet. Ner. 51: *synthesim* indutus (sc. vestem, rimel. i Elebret). — *synthesis*, is, f., *σύνθεσις*, (Sammenfætning el. Sammenføjning); df.; 1) i Medicinen: Composition, Mixture, Seren. Samm.; — II) Forbindelse el. Sæt af flere sammenhørende Bortfar, en Cereis; — ∞ *septenaria*, (som bestaaer af syv Stykker el. Rar), Martial. 4, 46; cf. Stat. Silv. 1, 9, 44; — III) det hele Forraad af Rader, Gardere, edl., Digest.; ogs. hver enkelt Draat: — Sic micat innumeris arcula synthesisibus, Martial. 2, 46; — b) df. ogs. etslags Hæderagt el. Elebret, edl., Martial. 2, 79, o. id. 14, 1; (f. ogs. Suet. Ner. 51 und. frgd.)

syntōnum, i, n., *σύντονον*, (Samfremmede): etslags multitalf Infrument; — *syntonorum* modis saltitantes, Quintil. 9, 1, 142. — *syntrophium*, i, n., *συντροφίον*: Bærbærbuften, Appul. — *syntrophus*, i, m., *σύντροφος*: som er opdragen til ligesom nogen, en Forbrøder, Tertull. — *Syphax*, ādis, (acc. *Syphæa*, Claudian.), m.: en Konge i Numidien under d. anden puniske Årg, Svigerfæ af Hæderbal; — vid. Liv. 24, 48, o. id. 30, 5 fgd., o. A.

Syracōsius, 3, f. und. fgd. — *Syracūsæ*, arum, f., *συνάκουσαι*: Byen Syracus paa Sicilien, (hod. *Siragossa*); — vid. Cic. Verr. 4, 52 fgd., e. Liv. 24, 3 fgd., ogs. Ovid. Fast. 4, 873, o. A.; — B) df. 1) *Syracūsānus*, 3: hørende til el. benævnt efter Syracusae, *syrafusanf*, lautmiaae, Cic. Verr. 5, 27, mensae (beryggede for Overdaadighed), id. Fin. 2, 28; — b) pl. subst., *Syracusani*, orum, m.: Indvaanerne af Syracusae, *Syracusānerne*, Cic. Verr. 5, 28, o. A.; men sing., *esne tu Syracusanus*? Plaut. Men. 5, 9, 56; — 2) *Syracūsīus*, 3, *συνάκουσιος*: = frgd.; — *vita plena Italicarum Syracusiarumque mensarum*, Cic. Tusc. 5, 35; — b) som poetisk Biform deraf el. *Syracōsius*, 3, *συνάκουσιος*; — *Syracosio* . . . ludere versu, (i. e. Theocriteo), Virg. Ecl. 6, in.; ligel. ∞ *arx*, Ovid. Fast. 6, 277, (d. e. Tævningen *Alphredina*); ∞ *senex*, Claudian., (d. e. *Archimedes*). — *syreōn*, i, n., *σύνεον*: etslags Plante, heter ogs. *tordylion*, Plin. 21, 117.

Syria, ae, f., *Συρία*: Landet Syrien, Mela 1, 11, Plin. 5, 13, Cic. Div. 1, 41, oftere, o. A.; — ogs. undert. f. *Asyrien*, Cic. Tusc. 5, 35; cf. Suet. Caes. 22 (Ondend.); — B) df. 1) *Syrius*, 3: hørende til el. benævnt efter Syrien, *syrist*, triticum, oleum, Plin.; ∞ *ros*, (syrist Rardus el. Rarte), Tibull., Propert.; ∞ *dea*, (rimel. Cybele), Suet. Ner. 56, Flor.; — 2) *Syrus*, 3, ligesom frgd.: *syrist*, vīna, Hor. Od. 1, 31, 12, ∞ *Orontes*, Juvenal.; — b) pl. subst., *Syri*, orum, m.: Syrierne, Plin. 7, 57, Cic. Verr. 3, 33, oftere; — not.: *Syrus*, som *Slavenavn*, Ter. Heaut., oftere; — 3) *Syriacus*, 3, ligesom frgd.: *syrist*, praetor, Cic. Qu. Fr. 1, 2, 2; ∞ publican, ibid. 3, 13; — 4) *Syriacus*, 3: = frgd., mala, Colum.,

Plin.; — 5) *Syriaticus*, 3: = fragd., legiones, Flor., calami, Pelag.; — 6) *Syriscus*, 3, demin. af Syrus: syrisk, fra Syrien, servus, Ter. Ad. 5, in. — *Syriacus*, 3, f. und. Syria. — *Syriarcha*, ae, m., *Syriarchys*: Overpræsten i Syrien, Cod. Theod.; cf. — *Syriarchia*, ae, f., *Syriarchia*: hans Embete, ibd. — *Syriaticus*, 3, o. Syricus, 3, f. und. Syria.

Syringatus, 3, [syrinx]: der er udbulet som et Rør, haedus, Apic. — *syringias*, ae, m., *syringias*: en til Rørbøer tienstg. Rørrart, Plin. 16, 66. — *syringitis*, idis, f.: etslags ubekendt Vædesten, Plin. 37, 67. — *syringotomium*, i, n., *syringotomium*: Instrument til Operation af en Julestade, Veget. — *Syrinx*, ingis, f., *Syrinx*: en til Rørførende Rømppe, Ovid. Met. 1, 691 flgd.; — II) pl. *syringes*, um, f.: Gulst. el. Kloster, Ammian. — *Syriscus*, i, f. und. Syria. — *syriles*, ae, m., *syriles*: etslags Sten, som danner sig i Uvæns Blære, Plin. 11, 83. — I. *Syrius*, 3, f. und. Syria. — 2. *Syrius*, 3, f. und. Syros.

syрма, atis, n., *сырма*, τό: fløbende Dragt el. Kaabe, Senec. Oed. 423, (hvor ∞ fluidum, som Dragt for Guten Vædus), estere; barets navn. af de første Stuepiller, Juvenal. 8, 229; — II) df. ogs. „meton.“ f. Tragødien selv, Martial. 12, 94; cf. id. 4, 49: Musa nec insano symate nostra tumet; f. ogs. Juvenal. 15, 30; — not.: cum versibus et syma, Valerius ap. Priscian., er syma abl. I decl. — *symaticus*, 3, *symaticus*: fløbende, jumentum, (lændelam, høstende), Veget.

Syroecilix, is, m., *Syroecilix*; pl. *Syroecilices*, um: Andvaanerne paa Ørandsen af Syrien og Cilicien, Meta 1, 2. — *Syrophenix*, ae, fem. af flgd., Hieronym. — *Syrophenix*, is, m., *Syrophenix*: en Syrophenicier, (paa Ørandsen af Syrien og Phoenicien), Lucil. ap. Non.; ligel. Juvenal. 8, 159:

Ebrius assiduo Syrophenix udus amomo. — *Syros*, i, f., *Syros*: D i Egeerhavet, en af Cycladerne, Ovid. Met. 13, 175, o. Plin. 4, 22; — II) df. 1) *Syriacus*, 3: syrisk, genus (sitis), Plin. 33, 56; — 2) *Syrius*, 3: fra Den Syriske, Pherecydes, Cic. Tusc. 1, 16.

Syrticus, 3, f. und. flgd. — I. *Syrtis*, is, (idis, Lucan.), f., *Syrtis*: en Syrt, d. e. en Sandbanke i Havet, navn. paa Nordlysten af Afrika, hvor neml. Syrtis major ved Cyrenaica, (hod. Sidra), o. Syrtis minor ved Byzacene, hod. Cabes; bestrebes Sall. Jug. 78; f. ogs. Plin. 3, 4 o. 5, o. Liv. 29, 33, estere, o. A.; men Lucan. 9, 503: Syrtis ... natura ... in dubio pelagi terraeque reliquit; f. ogs. Hor. Od. 2, 6 o. 20, estere; — not.: en d. figurl. Brug af Syrtis, scopulus, etc., vid. Cic. d. Or. 3, 41; — II) df. 1) *Syrticus*, 3: hørende til Syrtierne el. benævnt detsfærd; — ∞ mare, Senec.; ∞ solitudines, Plin.; ∞ gentes, (som her derved), Senec. Ep. 90; — 2) *Syrtis*, idis, fem. adj.: sortist; — ∞ gemmae, Plin. 36, 67. — 2. *Syrtis*, idis, adj., f. und. flgd. — I. *syrtis*, i, m., [syrtis, i. e. verro]: Jættest, fædd. scopula, Varr. ap. Non. — 2. *Syrtis*, 3, o. Syrtis, i, m., f. und. Syria. — not.: Publius Syrtis: berømt Mimetist i Rom, f. und. Publius.

systalticus, 3, *συσταλτικός*: sammentrækkende, forterende; — ∞ tropi in rhythmicopoeia, Capella. — *systema*, atis, n., *σύστημα*: et af flere Ting bestaaende Sætt, et System, Capella. — *systole*, es, f., *συστολή* (correptio): Forterning af en af Naturen lang Stavelse, (opp. diastole, i. e. prodductio), Grammat. — *systylos*, i, m., *σύστυλος*, (med tætte Stiler), i Arkitektur: den Stilerorden, hvorefter de enkelte Stilers Afstand udløser alene to Stilerstæder, Vitruv. 3, 2. — *syzygia*, ae, f., *σύνζυγία*: Sammenføjning; — per syzygias (exponere hos aenas), Tertull.

T.

T, i, indecl. n., el. (m. undersøft. littera), f., d. nittende Bogstav i d. latinske Alfabet, har i latinske Ord af Consonanterne alene „r“ umiddelbart efter sig i samme Stavelse, (traho, tremo); i Ord af d. Ørætt forbindes ogs. „t“ o. „m“ (Tlepolemus, tmesis); derim. er „t“ udfaldet foran „l“ i latus (partic. af fero) f. latus, (af τλήτος, τλήμι); — af de sibilerede former stlata (genus navii), stlembus (i. e. tardus), stlis (f. lis), silocus (f. locus), findes endnu alene i Retsproget: silibus iudicandis; — hh) herit er endnu at mærke; a) Udtalen af ti som si el. isi foran en Vocal tilhører først en tidligere Tid; — b) Aspirationen af „t“ (el. th f. t) blev først hyppig paa Cicero's Tid; — vid. Cic. Orat. 48; f. ogs. und. Bogstavet C; — c) Omvekslingen af „t“ med d, e o. s, f. und. disse Bogstaver; — d) „t“ assimileres m, „s“ i quassus af quatio, fassus af fator, missus af mitto; — derim. er „t“ udfaldet i usus (af utor), ligel. estere foran Entebogstavet „s“ in nomin. 3 decl., lyf. nomin. civitas, salus, mens, etc., af de in genit. synlige Stammer: civitat(is), salut(is), etc.; ligel. er „t“ udfaldet i flexi o. flexus af flecto, o. i lignende Former; — e) Abbreviaturerne: T. f. Titus, (men Ti. f. Tiberius), TR. f. Tribunus, T. P. f. tribunitia potestas.

tabanus, i, m.: Bremes el. Stifflue, ogs. asilus,

Varr., Plin. 11, 34, estere. — *tabefactus*, 3, [tabes, facio]: smeltet el. optøst; (estere. Ord); — *tabefactus* nivibus, Solin.; *Tabefacta* senescere (enuncta), Prudent.

tabella, ae, f., demin. af tabula: liden Tavle, liden Brev; I) „alm.“; — Hec quantum sati parva tabella vehit! (hverpaa neml. Remus og Remus vare udfatte), Ovid. Fast. 2, 408; ∞ liminis, (Dørtærskelen), Catull. 32, 5; incidere (indskære el. fliske) in tabella aenea (i en Kobberplade), Plin. 33, 6; — ogs. om Schakbrettet, Ovid. A. A. 3, 365: Parva tabella capit ternos utrimque lapillos; — ogs. en Brevstift el. tynd Røge, Martial. 11, 31: Hinc et multiplices struit tabellas (pistor); — II) „bef.“; A) Skrivertavle; „meton.“ ogs. det derpaa Skrevne, (som Brev el. Contract el. Testament, ovl.); — vix sumptae Musa tabellae Imponit pigras paene coacta manus, Ovid. Pont. 1, 2, 27; ligel. Quintil. 1, 1, 27: litteras tabellae quam optime insculpi, ut per illos velut sulcos ducatur stilos; men puerum tenentem tabellam (som Kunstværk) etc., Plin. 31, 19; — tabellas proferri iussimus etc., vid. Cic. Catil. 3, 5; tu quidem tabellis obsignatis merum agis (alleg.), id. Tusc. 5, 11; ∞ publicae, (offentlige Protocoller el. Fortegnelser), id. Arch. 4; tabellae quaestionis, (Forbudsprotocoller), id. Cluent. 65; tabellae dotis, (Vegtskabscontract), Suet. Claud. 29; ∞ laureatae (som Cæsarbudskab), Liv. 45, 1; men

∞ falsas obsignare, Juvenal. 8, 112, (salfik Testamente); — B) Stemmetyale; 1) i Comitterne, dels til Valget af en Dyrighedsperson, (da Valgeren paa-fæstede Taelen den Candidats Navn, som han ønskede valgt), dels til Antagelse el. Forfæstelse af et Lovfor-slag, da Antagelse skede ved Stemmetyalens Paateg-ning med „U. R.“, (i. e. uti rogatus), hvorm. For-fæstelsen ved Paategningen m., „A“, (i. e. antiquo); — vid. Cic. Pis. 1: me universa civitas non prius ta-bella, quam voce, priorem consulens declaravit; cf. id. ibd. 40, o. id. Phil. 11, 8; — 2) i Retterne, hvor Dommeren afgav sin Stemmetyale med Paategningen „A“, (i. e. absolvo), som fæstende den Anklage, men med Paategningen „C“, (i. e. condemnio), som fordemnende, encl. m. Paategningen „N. L.“, (i. e. non liquet), som udsættende Sagen; — quam tabella vobis dabitur, iudices, etc., Cic. Flacc. 39; ligel. id. Verr. 2, 32: huic (homini) judicialis tabella committitur? — men „poet.“: Quamlibet austeras de me ferat urna tabellas, Propert. 4, 11, 49; — f. ogs. Caes. B. C. 3, 83: ternas tabulas dari ad iurjurandum ... unam fore tabellam (sc. eorum), qui etc.; cf. Suet. Ang. 33; — C) malet Taelen el. Bret, sidet Maleri; — exhedria tabellis ornare, Cic. Fam. 7, 23; priscis sparsa tabellis Porticus, Ovid. A. A. 1, 71; cf. Hor. Ep. 2, 2, 180, oftere; — D) Vættetyale el. Mindetyale, som de fæstede efter Løfte ophængte i den frelsende Guddoms Tempel; — Et posita est meritae multa tabella deae, Ovid. Fast. 3, 268; cf. Tibull. 1, 3, 28, o. Hor. Sat. 2, 1, 33; ∞ memores, Ovid. Met. 8, 746.

tabellarius, 3, [tabella]: hørende til en sådan Tælle; df. 1) (efter tabella nr. II; A): hørende til Breve, oel.; — ∞ naves: Postitube el. Pasterbaade, Senec. Ep. 77; — b) df. subst., tabellarius, i, m.: Brevbud el. Postbud el. Post; — quam (epistolam) attulerat Phileros tabellarius, Cic. Fam. 9, 15, oftere, o. A.; — II) (efter tabella nr. II, B): hørende til Stemmetyallerne el. til Vætteringen med Stemmetyaller; — ∞ lex (Gabinia, Cassia, Papiria, Coelia, vid. Orell. Index Legg. p. 277 fgd.); f. ogs. Cic. Leg. 3, 15 fgd., id. Sest. 48, Plin. Ep. 3, 20, o. id. ibd. 4, 25; — tabellio, onis, m., [tabella nr. II, A]: som fer-fatter Documenter el. Contracter, en Notarius, Digest.

tabeo, ere, v. n., [rimel. best. m. τῆζω, dor. τῆζω]: smelttes, opløses, sminder hen; (poetisk Drb); — vid. Ovid. A. A. 2, 89, om Icarus: Tabuerant ceræ, etc.; men id. Met. 7, 541: Sponte sua ... corpora tabent; ligel. tabentesque genæ, Virg. Aen. 12, 221; cf. Lucr. 4, 1258; — ogs. at hventares af Elskov; vid. Propert. 1, 15, 20, und. tabesco; — ogs. „overs.“ om Udelæggelsen af en Formue; Bisque tuum decies non toto tabuit anno, Martial. 9, 83; — men sale tabentes artus, (fortømne af Søvaner), Virg. Aen. 1, 173.

taberna, ae, f., [af inus. taba, vid. tabula ab in.]: Bredeskur el. Bredespytte, Bod el. Boutif af Breder el. Sommer; — (taberna), aedificium ... quod tabulis clauditur, Digest.; pauperum tabernas Regumque turres, Hor. Od. 1, 5, 13; cf. id. A. P. 229; — II) „bes.“: Høstebod el. Gaardvæstebod el. Høstalsboutif, oel.; — oclusis tabernis, (naar Boderne lukkes), Cic. Catil. 4, 8; cf. id. Acad. 2, 47; ∞ libraria: Bogs-lade, id. Phil. 2, 9, ogs. absol. taberna, Hor., Mar-tial.; — ∞ sutrina, Tac., ogs. absol. taberna, Hor. Sat. 1, 3, 132; ∞ deversoria, (Værtshus), Plaut., ogs. ∞ cauponaria, Digest.; men ad tabernas, quibus nunc Novis est nomen, vid. Liv. 3, 48; — men Cic. Acad. 2, 47, med Ynæ: ut seditiosi tribuni solent, ocludi tabernas iubes; — not.: Tres Tabernæ heb-ogs. et Sted ved via Appia, iffe langt fra Forum Appii, Cic. Att. 1, 13, oftere.

tabernaculum, i, n., [taberna], oprdel.: Bredeskur

el. Høstebod; vid. Fest. p. 356; — df. fædv. Telt el. Reistelt; vid. Cic. Pis. 23; ogs. undert. Høstelt el. Sommerfelt; in litore tabernaculo posito, id. Verr. 5, 33; cf. id. ibd. 12; — „bes.“ ogs. Værtelt, (oftest af Stind, Fest.); tabernacula statui (at de reistes), etc., Caes. B. C. 1, 81, ∞ detensa (affpænde el. nertagne), id. ibd. 3, 35; men ∞ stantibus castra relinquere, Liv. 22, 42; ∞ militare, Cic., regium, Liv.; — men lignet-seeris: qui in una philosophia quasi tabernaculum vitae suae collocarunt, Cic. d. Or. 3, 20; — II) „bes.“ heer i Religiønsproget, ∞ capere: for Afholdelsen af Comitterne, udenfor Byen at vælge sig et Sted, eg-der at opslaae et Telt, for at tage Ansigt; — de tabernaculo recte capto, (recte, d. e. efter Ritualforfærdelsen), Cic. Div. 2, 35; men id. ibd. 1, 17: quum tabernacu-lum vitio cepisset imprudens; cf. Liv. 4, 7, o. A.

tabernarius, 3, [taberna]: hørende til en Bod el. Høstebod; df. „overs.“: gemen el. smudsig, bland-tilaa, Appul.; men ∞ tabulae, (Høstebodshytter), Diomed.; — h) ogs. subst., tabernarii, orum, m.: Høstere el. Prangere, oel.; — vid. Cic. Flacc. 8: opifices et tabernarios atque illam omnem faciem civitatum etc.; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6; — ta-bernula (-ola, Varro), ae, f., demin. af taberna: liden Bod, Høstebod, Stippe, Suet. Ner. 26; — not.: Tabernola, Sted i Rom, Varr. L. L. 5, 8.

tabes, is, f., [tabeo]; 1) „egentl.“: Sønfrinden el. Søntærelse, tærende Sygdom; ogs. Opøsning el. For-raadnelse, oel.; — aegritudo habet ... tabem, cruciatum, etc., Cic. Tusc. 3, 13; orta ex utroque (af Ruske og Svinger) tabes, Tac. Ann. 12, 59; men ∞ oculorum, id. Hist. 4, 81; men ∞ cadaveris, (dets Opøsning), Liv., Suet.; — ogs. om et Træes Udgaaen, Plin. 17, 37; men ∞ soli, (Jordbundens Forsald el. Ufrugtbarhed), id. 8, 33; — B) lignetseeris o. „alleg.“: — tanta vis morbi, ut tabes, plerosque civium animos invaserat, Sall. Catil. 36; cf. id. Jug. 32, o. Liv. 7, 22; men id. ibd. 38: in urbe insidentem tabem ... lenoris etc.; f. ogs. Tac. Hist. 1, 26, o. Virg. Aen. 6, 422; — II) „overs.“ o. „concret.“: den opløste el. smeltede Væske; — saal. Jævand el. Jovand, Liv. 21, 36, o. Senec.; ∞ sanguinis, Liv. 30, 34; men ∞ funesta veneni, Ovid. Met. 3, 49; ∞ pituitae, Plin.; (acetum) in tabem margaritis resolvit, id. 9, 58.

tabesco, hui, ere, v. inch. n.: at smelte el. sminde hen, at færtares el. opløses; — ∞ calore, (om Isten), Cic.; cf. Lucr. 6, 514: igni ... super calido ... tabescens (cera); f. ogs. Ovid. Met. 15, 363; men ∞ tetra odore (om Legemets Forraadnelse), Lucr. 3, 580; — II) „fig.“; A) „overs.“ o. „alm.“: at aftage, at formindskes; — Crescere itemque dies licet, et ta-bescere noctes, Lucr. 5, 679; ligel. ∞ senex dies, Plaut. Stich. 5, 1, 8; — saal. ogs. at blive maver, vid. id. Capt. 1, 2, 31; — B) oftest „ament.“: at færtares af Sorg el. Kummer, af Lidenskab, af Elskov, oel.; — ut nec tabescat molestiis, nec frangatur amore, etc., Cic. Tusc. 4, 17; ∞ desiderio alioquus, id. Catil. 2, 4, luctu aeterno, Lucr. 3, 921; — ∞ amore, Ovid. Met. 3, 545, o. id. ibd. 4, 259; cf. Propert. 1, 15, 20: Ut semel Aemonio tabuit hospitio (Hypsiopyle); men ∞, quod etc., Hor. Sat. 1, 1, 111, (at færtares af Misundelse droever); men Cic. Att. 3, 25: ex quibus litteris per-spicio, nobis in hac calamitate tabescendum esse.

*tabidus, 3: sønfrindende, udtæret, Tertull.; (al. tabiosus); o. — tabidulus, 3, demin.: lang-fermt tærende; — ∞ mors, Virg. Cir. 181; af — tabidus, 3, [tabeo]: som opløses el. sminder hen, som hventares, oel.; — in tabida nive volutari, Liv. 31, 36; ∞ juveni (ubmarvere el. affærtede), Se-nec. Oed.; men tabido corpore, (efter at det var gaaet i Forraadnelse), Suet. Tib. 51; — b) ogs. „ment.“, Ovid. Pont. 1, 1, 67: Nil igitur mirum, si mens mihi

tabida facta etc., (fortæret af Kummer osv.); — II) „overf.“ v. act.: fortærende el. udtrærende el. fordærvelig, venenum, Tac., vetustas, Ovid., lues, Virg., pestis, Martial.

tabificabilis, e: fortærende: — pernici ... leto et tabificabili, Attius ap. Non.; — af — tabificus, 3, [tabes, facio]: fortærende; — radii solis (som smelte Cneen), Lucr. 6, 737; men venenum lentum et tabificum, Suet. Tib. 73; — II) ogs. „fig.“; — ut hae tabificae mentis perturbationes sunt, acritudinem dico et metum, Cic. Tusc. 4, 16. — tabiflūs, 3, [tabes, fluo]; (filb. Ord); I) neutr.: som flyder hen el. opføres, corpus, Prudent.; — II) act.: fortærende, epiflores, morbus, Venant.; — tabiosus, 3, f. und. tabidosus. — tabitudo, inis, f., [tabidus]: Udtæring, Erindret; — alicui peculiariter longo morbo ad tabitudinem redactis subvenit, Plin. 22, 61.

tablinum, i, f. und. tabulinum. — tabūla, ae, f., demin. af ius. taba. [tilligem. d. befl. taberna rimel. at benføre til *teō* el. *teōw*, sædv. *teivōw*, straffer]: Tavle, Bret; I) „alm.“; — tabulam de naufragio arripere, Cic. Off. 3, 23; tabula navis, Juvenal.; latera (fossarum) eluduntur tabulis, Plin.; summa pars scenae et tabulis inauratis, id.; — II) „bef.“; A) Skrivtavle; ogs. den beskrevne Tavle; ogs. „meton.“: det paa en Tavle Skrevne, navn. Brev, Contract, Regning, Testamente, vdl.; — Nec cerata adeo tabula (sit in aedibus), Plaut. Asin. 4, 1, 18; men tabulae ... litteris Graecis confectae etc., Caes. B. G. 1, 29; men ~ litteraria, (hvorpaa Børn lære at skrive), Varro; navn. ogs. Regnetavle, vid. Hor. Sat. 1, 6, 61, o. Juvenal. 9, 41; — in tabulis deberi (argumentum: efter Regnskabsbøgerne), Cic. Top. 3; men id. Verr. 2, 77: de tabulis in libros transferri; cf. id. Flacc. 9; men tabulas conficere, (føre Bøg over Indtægt og Udgift), id. d. Or. 2, 23, oftere; — ~ Sestia: etflags Vexelbank, (der benævntes efter en ukendt Sestius); ~ novae, (nye Gældesforhøringer el. Pantebøger, hvorved neml. de ældre gjordes ugyldige), Cic. Phil. 6, 3, oftere; f. ogs. Caes. B. C. 1, 1 o. 21; — fremdeles adesse ad tabulam, Cic. Caein. 6, ad tabulam venire, id. Att. 12, 4: at indfinde sig ved Auctionsbordet el. ved en Auction; qui de tabulis publicis recitat, (af de offentlige Protoceffer), Cic. Flacc. 17; cf. id. Arch. 4, o. Liv. 26, 36; men Plin. 34, 21: tabulae aereae, in quibus publicae constitutiones inciduntur; men indicant Xii Tabulae compluribus legibus, Cic. d. Rep. 2, 31; om disse Love f. vgl. id. d. Or. 1, 43 o. 44; figl. Gell. 20, 1: trecentesimo namque anno post Romam conditam tabulae compositae scriptaeque sunt, etc.; men Cic. Phil. 1, 1: ne qua tabula ullius decreti Caesaris aut beneficii figeretur, etc.; men ~ Sullae (hans Proscriptionstafel), Juvenal. 2, 28, Martial. 5, 69; — In tabulas multis haec via fecit iter, (har banet dem Veien ind i Testamentet), Ovid. A. A. 2, 332; cf. Plin. Ep. 2, 20, Juvenal. 2, 58, oftere, o. Martial. 5, 39; — endel. høre tabulae Dicaearchi, Cic. Att. 6, 23, (D's Landfort); cf. Propert. 4, 3, 35: e tabula pictos ediscere mundos; — B) maalet Tavle, et Maleri; — ejus (Epicuri) imaginem non modo in tabulis, sed etiam in poculis et in anulis habent, Cic. Fin. 5, 1; cf. id. d. Or. 1, 33, Plin. 35, 36, o. 21.; derfor ogs. tabula picta, Plaut., Ter.; — som Ordspøg kan mærkes: manum de tabula tollere: vide at holde op, ifte at forsvinde; vid. Plin. 35, 36; men Cic. Fam. 7, 2: høre op at skrive, ende et Brev, vdl.; — 2) navn. ogs. en Boistavle, (neml. med Afbildningen af et Skibbrud); — vid. Hor. Od. 1, 5, 13; figl. Pers. 6, 32: ne pietus oberret Caerula in tabula; cf. Juvenal. 14, 30; — C) filb. ogs.; I) en tavleformet Afdeling el. Strækning el. Flugt af en Mark, Pallad.; — 2) tavleformet Gold paa Klæder, Tertull.

tabulamentum, i, n., [tabula]: Bredebestædning; — tabulamentis consternere, Frontin. — tabularia, ae, f. und. tabularius, nr. II. — tabulāris, e, [tabula]: hørende til Tavler; — ~ temperatura aeris, (den Barmegrad, som hører til Kobberets Samring el. Støbning i Tavler), Plin. 34, 20; — II) df. subst.; A) tabularia, ium: etflags Tavler el. Kobbertavler (som Torturetskæber), Senec. d. Ir. 3, 19; — B) tabulare palati: Gummebet, Veget. — tabulārium, i, n., f. und. flgd. — I. tabulārius, 3, [tabula nr. II, A]: hørende til Documenter el. Protoceffer, vdl.; men alene subst.; I) tabularius, i, m.: som fører Dygt over Documenter, vdl., en Archivarius el. Registrator el. Regnskabsfører, Senec. Ep. 88, Digest.; — II) tabularia, ae, f.; A) Arkivet, (f. d. hyppigere tabularium), Cland. Aug. ap. Non.; — B) Registratur el. Regnskabsførelse, Cod. Just.; — III) tabularium, i, n.: Archiv el. Documentssamling, Cic. Arch. 4, oftere, Liv. 43, 16, o. Digest.; men tabularia populi, Virg. Ge. 2, 502, „poet.“ f. de offentlige Retsbøger; men solido ... tabularia ferro (Parcum), vid. Ovid. Met. 15, 810. — 2. tabularius, i, m., f. und. I. tabularius.

tabulātim, adv., [tabula nr. II]: efter Martens Strækning el. Flugt i Rader; — ~ disponi genera vitium, Pallad. — tabulātio, onis, f., [tabula]: Lag el. Bestædning el. Stofværk af Breder el. Tømmer; — ~ complures theatrorum, Vitruv.; cf. Caes. B. C. 2, 9. — tabulātum, i, f. und. flgd. — tabulātus, 3, [tabula]: belagt el. beklædt med Breder; — qui (transitus) suspensus et tabulatus etc., Plin. Ep. 2, 17; — II) oftest subst., tabulatum, i, n.; A) Gulv el. Stofværk af Breder el. Tømmer; — turris tabulaturum quatuor, vid. Caes. B. G. 6, 29; cf. id. B. C. 2, 9, ogs. Virg. Aen. 2, 461; in terra et tabulato (paa Jorden og paa Gulvet) etc., Cato, vgl. alm. Løst til Opbevaring, (Selsk, vdl.), Colum. 2, 21; — B) Lag el. Råd af Frugter, som lægges paa hinanden, Colum. 12, 39; — C) in pl. ogs.: ligesom Udsatter el. Etager, hvortil Træerne kunne formes ved en vis Bestæringsmaade; — vid. Plin. 12, 15, oftere, o. Colum. 5, 6. — tabulīnum, (etr. tablinum), i, n., [tabula]: Udbygning af Breder, el. Udbygning, Altan el. Valfen el. Stale, vdl.; — (coenitabant) rure in corte, in urbe in tabulino, quod Maenianum possumus intelligere, tabulis fabricatum, Varr. ap. Non.; — II) ogs. f. tabularium: et Archiv, Vitruv., Plin. 35, 2; — III) Billedsal el. Billedgalleri, Appul.

tabum, o, um, n., (men masc.: tabum fluentem, Senec. Herc. Oet.), [tabes]: forraadnet Væske, navn. Eddermaterie el. forfænet Blod, vdl.; — saxa spargens tabo, Sanie, sanguine atro, Enn. ap. Cic. Pis. 19, oftere; cf. Virg. Aen. 3, 29 o. 629, vgl. id. Ge. 3, 557; figl. insecta tabo humus, (om en Bøstads), Tac. Hist. 2, 70; men tabo munus imbutum etc., Hor. Epod. 5, 65; men Ovid. Met. 2, 760: nigro squalentia tabo Tecta (Invidiae); cf. id. ibd. 6, 646, oftere; — B) „poet.“ vgl. ligesom sanies: Blodet af Purpurneglen, Stat. Silv. 1, 2; — II) „overf.“ o. „abstr.“: tærende el. smitsom Syge, Pest, vdl.; — vid. Liv. 4, 30: nec corpora modo affecta tabo, etc.; f. vgl. Virg. Ge. 3, 481 o. 557. — Taburnus, i, m.: liden Biergkæde sydlig for Candium, imellem Samnium o. Campanien, (hod. Tavorno), Virg. Ge. 2, 38, Grat. Cyne. 509.

taceo, cūi, citum, 2, v. n. o. a., [rimel. af *ἀέωω*, i. e. tacitus, m. forslag af „t“]; I) neutr.: tier, tæler ifte, (men sileo: er stille); — ne oburba ae tace; Mil. Taceo; Ag. si tacuisses, jam istuc „taceo“ non natum foret, Plaut. Poen. 1, 2, 49; utrum praedicemne, an taceam? Ter. Eun. 4, 4, 53; men tacendo

loqui, vid. Cic. Sest. 18; hic Ahdera, non tacente me, id. Att. 4, 16; an me taciturnum tantis de rebus existinavistis? id. Verr. act. 1, 9; — ogf. impers.: taceri si vis, vera dicito, Ter. Eun. 1, 2, 26; cf. Cic. Agr. 3, 2; ut doceam Rullum, posthac in iis saltem rebus tacere, in quibus de se et suis factis taceri velit; — B) »overf.« f. silere: være stille cf. Iphed. el. uden Larm; ogf. om Ting og om Begreber; (»støft« »poet.«); — Vere prius volucres taceant, aetate cicadae, Ovid. A. A. 1, 271; cf. Virg. Aen. 4, 525; — figel. Plectra dolore tacent, Ovid. Her. 15, 198; essedo tacente, (som bevæger sig uden Larm), Martial. 4, 64; men Ister tacens, (som tilfreds), id. 7, 84; men tacentes loci, (»de der tænder«), Tac. Hist. 3, 81; men Liv. 9, 6: tacere indolem illam Romanam, (man mærkede intet dertil); men Ovid. Am. 1, 4, 66: Blanditiae taceant, (du afsløbe dig derfra)! — II) act.: fortier; — quod adhuc semper tacui et tacendum putavi, Cic. d. Or. 1, 26; commissa tacere Qui nequit, Hor. Sat. 1, 4, 84; men id. Epod. 5, 49: Quid dixit? aut quid tacuit? men ut alios taceam, Ovid.; cf. Virg. Ge. 4, 102; men Plin. 28, 1: tacebimus, quid in ipso homine homini prosit; — df. pass.: Aureus in medio Marte tacetur amor, Ovid. Am. 2, 18, 36; figel. Hor. Ep. 1, 17, 72: dicenda tacenda locutus; cf. Ovid. A. A. 2, 604: tacenda loqui; figel. Martial. 1, 50: Vir Celtiberis non tacende gentibus; — III) part. tacitus, 3, esse ogf. som adj.; A) pass.: som bliver fortiet el. nemtalt el. forbigaaet; — ut illud ... tacitum, tamquam mysterium, teneant, Cic. d. Or. 3, 17; quod quum ab antiquis tacitum praetermissumque sit, etc., Liv. 6, 12; si etc., non feres tacitum, (det skal ikke blive upaatakt), Cic. Att. 2, 3; cf. Liv. 1, 50, c. id. 3, 45; men id. 7, 1: non patientibus tacitum tribunis, quod etc., — 2) df. »overf.«; a) i Retsforret: siltende, d. e. som let forstaaes el. antages, uden at være utrykkelig bevæget; — faal. Cic. Inv. 2, 47: quaedam, quae perspicua sunt, tacitis exceptionibus caveri; figel. »conventio, Digest.; » fideicommissum, Quintil. 9, 2, 74; men Liv. 2, 18 o. 64, oftere: tacitae induciae, (som inde Sted uden formelig Afslutning); — b) som fæst el. som foretages i al Stilhed, hemmelig; — ut tacitum iudicium ante comitia fieret, etc., vid. Cic. Att. 4, 16; figel. ibd.: comitia dilata ex Scio, dum lex de tacito iudicio ferretur; men Vell. 2, 93: ob tacitas cum Marcello offensiones; — »støft« »poet.« om en forborgen Lidenkab; » vulnus, Virg. Aen. 4, 67; » affectus, Ovid. Met. 7, 147, pudor, id.; — men tacitus f. adv. tacite: i Stilhed el. hemmeligen, Virg. Aen. 4, 305: sperasti ... tacitus ... mea decedere terra? (uformærkt); — men absol.: taciti vulgatores, (som røber en Hemmelighed), Ovid. Am. 3, 7, 51; — c) neutr. abl. tacito, som adv. f. tacite: hemmeligen, fugam moliri, Justin. 18, 4; — B) act. el. neutral: som ikke taler, tiende el. taus, stille el. forborgen; — tacita bona? mulier semper, quam loquens, Plaut. Rud. 4, 4, 70, (»hvor bona f. melior«); figel. comissi: tacitus tace modo, id.; cf. id. Epid. 5, 1, 41; — men Cic. Catil. 1, 8: voluntas tacitorum, (opp. auctoritas loquentium); me tacito, (uden at jeg taler), id. Verr. 2, 73; cf. id. Caelin. 18: tacitis vobis; men Liv. 40, 9: si mori tacitum (me) oportet, (uden at jeg forbereder mig), taceamus; » figura hominis, Cic. R. Com. 7; » vestra expectatio, id. Cluent. 23; cf. id. Mil. 5; men Luminibus tacitis, (med siltende Blister), Virg. Aen. 4, 363; men » fulmen, (uden Torden), Lucan.; » nox, Ovid.; » nemo, (stille el. taus), Virg.; — men absol.: per tacitum, (med stille Løb); vid. id. Aen. 9, 30: Ceu, septem surgens sedatus amibus, altus Per tacitum Ganges (refluit); men Lucan. 10, 252: trahiturque Gangesque Padusque Per tacitum

mundi, (sigtlemem underjordiske Guder); — men (Somnus) per tacitum allapsus, (i Stilhed el. umærkeligen), vid. Sil. 10, 354; — C) sem nom. pr. mærket; 1) Tacitus, i, m.; a) C. Cornelius: berømt romersk Historieforfatter i d. første Aarh. efter Chr., var samtidigt med og Ven af d. yngre Plinius; — hans Hovedværker f. und. annalis o. historia, hvortil komme hans mindre Arbejder: Germania, Vita Agricola, c. Dialogus de Oratore; — b) M. Claudius: romersk Aedil 275 efter Chr., var en Efterkommer af Historikeren; — 2) Tacita, ae, f.: Tausherens Gudinde, hed ogf. Muta, Ovid. Trist. 2, 572.

Tacita, ae, f., f. frsg. in fin. — tacite, adv. af tacitus, 3, und. taceo: siltende, stille, i Stilhed; — hi vos, quoniam libere loqui non licet, tacite rogant, Cic. Manil. 5; cf. id. Mil. 4; men » auscultemus, Plaut.; » execrari praeteritum, Liv. 2, 58; men Cic. Quint. 15: de quo etc., huic ne perire quidem tacite obscureque conceditur; — men Liv. 5, 28: » non ferre aliquid, (ikke at lade ubemærket, ikke at tage Hensyn dertil); » labens annus, (umærkeligen), Ovid. Fast. 1, 65, — tacito, abl. som adv., f. tacitus und. taceo. — tacitulus, 3, demin. af tacitus: taus, Varr. ap. Non. — taciturnio, ire, v. desid. n., [taceo]: vil gierne tie, Sidon.

taciturnitas, ais, f.: Tien el. at tie, Tausshed, Fortielse; — » testium, Cic. R. Com. 5; men iudicium taciturnitatis, (den giennem selve Tausheden utrykte Dom, opp. contumelia vocis), id. Catil. 1, 7; men Suet. Ner. 23: taciturnitatem pudoremque quorundam pro tristitia et malignitate arguens; men Cic. Fam. 1, 5: nostri hominis tarditatem et taciturnitatem, (hans dorste Tausshed); cf. Hor. Od. 4, 8, 23: si taciturnitas Obstaret meritis invida Romuli (Digternes Tausshed); — sed ... Fide et taciturnitatem (opus est), Ter. Andr. 1, 1, 7; cf. Suet. Aug. 66: desideravit enim nonnumquam ... Maecenatus taciturnitatem; f. ogf. Aurel. Vict. Epit. 1, 18; af — taciturnus, 3, [tacitus]: som af Naturen er taus, taus el. stille el. religi; — quia tristem semper, quia taciturnum ... videbant, Cic. Sest. 9; » obstinato, Nep. Att. 22; — » offere »poet.«; » silentia, Lucr., Ovid.; » loca, Propert.; cf. Hor. Od. 3, 29, 24; men id. Ep. 1, 20, 12: » (liber: henlagt el. ulast); — compar., statua taciturnus (ingenium), id. ibd. 2, 2, 83; men comissi superl., Plaut. Cure. 1, 1, 19: valetne ostium? Ph. Bellissimum hercle vidi et taciturnissimum. — 1. Tacitus, 3, part. c. adj. af taceo. — 2. Tacitus, i, m., f. und. taceo nr. III, C.

tactilis, c: sem lader sig berøre; — Tactile nil nobis quod sit, contingere debet (natura deorum), Lucr. 5, 152; c. — tactio, onis, f.: Berørelse, Berørelse; 1) »gentil.«, (navnl. hos Plaut., sem nomen verbale, c. acc.); — Quid tibi hanc digitio tactio est? id. Poen. 5, 5, 29; cf. id. Aut. 3, 2, 9, o. id. ibd. 1, 10, 11; — II) »overf.«: »sølelsens Tands el. »sølelsens: qualis est haec aurium (delectatio), tales sunt oculorum et tactuum et odorantium (voluptates), Cic. Tusc. 4, 9; — [tango].

1. tactus, 3, part. af tango. — 2. tactus, us, m., [tango]: Berørelse el. Bøvelsen, at føle el. tage derpaa; — attenuari ... salutantum tactu etc., vid. Lucr. 1, 319; quae (chordae) ad quemque tactum respondeant, etc., Cic. d. Or. 3, 57; men Hor. Od. 3, 2, 11: asperum Tactu leonem (taccere); men croti: tactuque viriles Virgineo removeve manus, Ovid. Met. 13, 166; cf. id. ibd. 10, 434; — B) »overf.«: Berørelse, Indvirkning, Indflydelse, navnl. af Glemmerne; — is solis tactus est ... ut etc., Cic. N. D. 2, 15; figel. » lunae, id. Div. 2, 16; » coeli, Virg. Aen. 3, 138; — ogf. alm. om Ting: Berørelse el. at berøres deraf; tactumque vereri Assilientis

aquae, Ovid. Met. 6, 106; — II) „concret“: Jælsens Sæns, Jælsen; — tactus toto corpore aequabiliter susus est, ut etc., Cic. N. D. 2, 56; sub aspectum et tactum cadere, vid. id. Univ. 5; habere tactum atque gustatum, Plin.; men tactu intimo (sentire dolorem, voluptatem), vid. Cic. Acad. 2, 24; — men em Gienstænden fer en Paaselen: non odore ullo, non tactu, non sapore (capi), id. Coel. 17.

taeda, (teda), ae, f., [best. m. *deis*, *dēs*]; oprdel.: Begræet el. Jyrretræet, (pinus combra L.), Plin. 16, 19, eftere; men Hor. Od. 4, 4, 43: Ceu flamma per taedas (igienem Jyrretræet) etc.; — II) østest „overf.“ o. „meten.“: Jyrretræet el. Bret; saal. Juvenal. 12, 59: si sit latissima taeda (neml. som Etidsbunde); — ogf. navn. Stoffe Jyrretræet til at antænde, Caes. B. G. 2, 11, o. id. ibd. 3, 101; — B) df. sædv.: Jæffel af Jyrretræet, el. alm. en Jæffel; — inflammiasse taedas iis ignibus, qui etc., (om Ceres), Cic. Verr. 4, 48; cf. Ovid. Fast. 4, 494; men ~ ardentes Furiarum, Cic. R. Am. 24; ogf. som Torturedskab, Lucr. 3, 1030, o. Juvenal. 1, 155; — 2) navn. ogf.; a) Brudefæfelen; — vid. Ovid. Met. 4, 758: taedas Hymenaeus Amorque Percutunt; cf. id. Her. 4, 121, Virg. Aen. 4, 18, o. A.; — df. ogf. „poet.“ f. Bryllup el. Gæstefab; vid. Ovid. Met. 9, 722 e. 769; df. ogf. „alm.“ f. Ellev el. f. den østeste Gienstand, Propert. 1, 8, 21; — b) taedaeque ad funera versae, (de omvendte baarne Ligfæfeler), Sil. 2, 184; cf. id. 13, 547; — not.: hos Arnob. ogf.: smaa Jæfeler til Dørring.

taedescit, ere, v. inch. impers.: begynde at afles derved; — quos prius impudicitiae suae taedescit, quam pudescit, Minut. Oct. 28; af — taedet, taediuit o. taesum est, ere, v. impers.: at fedes el. afles el. ledes derved, at have el. føle Uvished el. Lede dertil; — ordenl. e. acc. pers. o. gen. rei, hvoraf dog den ene el. den anden kan være udsalden; ogf. undert. e. inf. rei; — taedet eos vitae: de ere fede af Livet, Cic. Att. 5, 16; cf. id. Verr. act. 1, 12, o. id. Flacc. 42; men Plaut. Most. 1, 4, 5: ita me ibi male convivii sermonisque taesum est; — taedet ipsum Pompejum vehementerque poenitet, Cic. Att. 2, 22; cf. Ter. Eun. 3, 2, 11; — Ab eo intro; taedet sermonis tui, Plaut. Casin. a. 1, v. 54; cf. Ter. Eun. 2, 3, 6; — men id. Phorm. 3, 2, 2: at enim taedet audire eadem millies; — not.: sild. ogf. som personl. Verbum; coepi taedere captivitatē, Hieronym.

taedifer, a, um, [taeda, fero]: Jæffelbærende, dea, Ovid. Her. 2, 42, (d. e. Gutmænen Ceres, som ved Vinas Ild tænde en Jæffel, for at opføge sin Datter). — taedio, avi, atum, i, v. n., [taedium]: feler Lede el. afles el. fæder mig derved; (efterel. Ord); — neque unquam taediauit, aut morosus resedit, Lamprid. Al. Sev. 29; cor taedians, Tertull.; men animal taedians, (som ikke vil æde), Veget. — taediōse, adv.: fedelig, Appul.; af — taediōsus, 3, [taedium]: fuld af fedelighed el. Lede el. Mødebydelighed, vdl.; — ∞ sarcina lucis, Firmic.

taedium, i, n., [taedet]; I) subjektivt: fedelighed el. Uvished el. Mødebydelighed, Lede el. Ulyst dertil, vdl.; a) e. gen.; — taedio rerum adversarum etc., Sall. Jug. 62; quoniam ipsos belli ... taedium cepit, Liv. 8, 2; taedio curarum fessus, Tac. Ann. 12, 29; ∞ laboris, Quintil.; ∞ lucis, id.; — „poet.“ ogf. in pl.: longi taedia belli etc., Ovid. Met. 13, 213; ligel. ∞ tui, id. A. A. 1, 718; — b) absol.; — taedium alicui asferre, vid. Liv. 34, 34; supervacua enim taedio dicuntur, Quintil. 4, 241; men id. 9, 4, 43: quum virtutes etiam ipsae taedium pariant, nisi gratia vaerietatis adjuget; ogf. „poet.“: Nuper sollicitum quae mihi taedium (se. eras), Hor. Od. 1, 14, 17; — II) „overf.“ o. objectivt: den Lede og Lede el. Uvished og Mødebydelighed vækkende Vætsæfthed el. Gienstand;

— vetustas olco taedium affert, (harst el. mødebydelig Smag), Plin. 15, 3; — taedia animalium, (Ulei), id.; ligel. id. 34, 50: ea taedia, (i. e. muscae et culices).

Taenarides, ae, etc., f. und. flgd. — Taenarus (-os), i, comm., o. Taenarum (-on), i, n., *Taenagos*, *Taenagor*: Jorbiærg i Latenien med en derved liggende Berg og et Reptunstempel; — efter Mythen fandtes her ogf. en Gule, der førte ned til Underverden; — endel. vandtes her en fort Marmorstatue; — vid. Mela 2, 3, o. Plin. 4, 8, „bef.“ ogf. Stat. Theb. 2, 32 flgd., o. A.; — b) „poet.“ ogf. f. Underverden, Hor. Od. 1, 34, 10, o. Senec. Troad. 402; — B) df. 1) Taenarius, 3: hørende til el. benævnt efter Tanaros, tanarist; „poet.“ ogf. f. spartansk el. latinsk; — Taenariis sulca columnis domus, (af tanarisk Marmor), Propert. 3, 1, 49; ogf. ∞ lapis, Plin. 36, 29; ∞ litus, id.; ∞ humus, Ovid.; — ∞ deus, Propert. 1, 13, 22, (d. e. Reptunus); men ∞ fauces, alta ostia Diis, (som Jædgang til Underverden), Virg. Ge. 4, 467; hvorom ogf. ∞ porta, Ovid.; men id. Fast. 4, 612: ∞ vallis, (Underverden); — ∞ Eurotas, (spartansk), id. Met. 2, 247; ∞ marita, (d. e. Helena), id. Her. 13, 45; — 2) Taenarides, ae, m.: en Tanaride; df. „poet.“: en Latenier, (om Spacanthus), Ovid. Met. 10, 183; — 3) Taenaris, idis, f.: tanarist; df. „poet.“ f. latinsk; — ∞ ora, Ovid. Her. 17, 6, terra, id. ibd. 16, 30.

taenia, ae, f., *tavia*: Bænd el. Bånd, navn. Hovedbånd el. Haarbånd; — taenia ... ornamentum laeum capitis honorati, Verrius ap. Fest. p. 360; f. ogf. Enn. ibd.; ligel. Virg. Aen. 5, 269: Puniceis ibant evincti tempora taeniis (taes taenjis); — II) df. „overf.“ o. ifølge et slags Lighed; a) en Bændelform, (taenia solum o. vulgaris L.), Cato, Plin. 11, 38, eftere; — b) Bændhæften, (cepola taenia L.), Plin. 32, 24; — c) i Architecturen: en opbøiet (bændformet) Stribe paa Støiler, Vitruv. 4, 3; — d) Stribe i Papiret, Plin. 13, 25; — e) en Bånd el. Rætte af fremragende Klæppepindser i Hævet, Plin. 3, prooem.; — hvorfra ogf. en Art Purpurfægle, der findes paa flige Klipper, heder: taeniense genus purpurarum, id. 9, 61; — taeniensis, e, f. und. taenia nr. II, e. — taeniōla, ae, f., demin. af taenia: liden Bænd; — tribus algae taeniolis involuta (radix), Colum. 11, 3. — taesum est, f. und. taedet. — taeter, tra, trum, f. und. teter.

tagax, acis, adj., [tago]: som gjerne tager; df. prægnant: tyvagtig; — ∞ manus, Lucil. ap. Fest. p. 359, hvor ogf. tagax, surunculus, a tangendo; men Cic. Att. 6, 3: etenim est levis, libidinosus, tagax, (al. rapax), inc. — Tages, is, (ogf. etis, Stat.), m.: en Son af Genius, o. Sonneson af Jupiter, fremsteg af Jorden igienennem en Morsure, og lærte der efter Erufserne Spadensfunktion (artem haruspicionam); vid. Cic. Div. 2, 23, hvor det ogf. heder: puerili specie dicitur visus (ille Tages), sed senili fuisse prudentia; cf. Ovid. Met. 15, 558, o. A.; — B) df. Tageticus, 3: benævnt efter sin Tages, tagetist, sacra, Macroh. Sat. 5, 19. — tago, xi, 3, v. a., [ford. Grundform til tango]: berører, tager derpaa; — si quisquam me tagit, Pacuv. ap. Fest.; cf. Plaut. Asin. 2, 2, 106; men Varr. ap. Non.: ne meum taxis libellum (i. e. tetigeris). — Tāgus, i, m.: Flod i Lusitanien, (hod. Tejo), efter Plin. 4, 35: auriferis arenis celebratus; f. ogf. Ovid. Am. 1, 15, 34, o. id. Met. 2, 251, ogf. Liv. 21, 5, o. A.

Talaionides, ae, f. und. Talas. — talaria, ium, f. und. flgd. — talaris, e, [talus]: hørende til Ankeren el. Ankeltøderne; — ∞ tunica, (som gaar ned derved, alst. meget fald), Cic. Catil. 2, 10; ligel. id. Verr. 5, 13: quum iste cum pallio purpureo, talarique tunica, versaretur in conviviis muliebribus;

— B) oftest som subst. pl.: *talaria*, ium, n.; 1) (sc. ossa cl. loca): Anferne cf. Ansfeldderne; — qui *talaria* coepit intendere (morbus, i. e. podagra), Senec. Ep. 53; — 2) (sc. calcamenta): Ansfeldder; navn. egf. Saaler med paaheftere Binger, der tilslægges *Mercurius*, Virg. Aen. 4, 239: pedibus *talaria* necit *Aurea*, quae etc.; cf. Ovid. Met. 2, 736; disse *talaria* tilslægges egf. *Perseus*, id. ibd. 4, 667 v. 730, egf. d. femte *Nerva*, Cic. N. D. 3, 23; — som Ordspøg kan mærkes: *talaria* videamus, (vi ville se os om efter Rejsesko, vi ville tænke paa at femme bort), Cic. Att. 11, 21; — 3) (sc. vestimenta): en til Anferne nedhængende Draqt, Ovid. Met. 10, 591; — II) = flgd.; — fori sanctitatem ludorum *talarum* licentia solvere, Quintil. 11, 3, 58. — *talarus*, 3, [talus m. II]: hørende til el. benavnt efter Tærninger el. Tærningspil; — ludus: *Spillehus*; nec umquam turpius in ludo *talario* consessus fuit, Cic. Att. 1, 16; men id. Off. 1, 42: adde ... saltatores totumque ludum *talarum*, (neml. „meton.“ f. *Spillefæld* cf. *Spillere*); men *lex*, (angaaende Tærningspil), vid. Plaut. Mil. gl. 2, 2, in.

Talasio (Tallasio), onis, cl. *Talladius* (*Talladius*), i, m., hos Romerne: lykønskende Tilraab til Bruden, (ligesom Grækerne *Υμνὸν δὲ ἐμύναε*), vid. Liv. 1, 9, v. Fest. p. 350 flgd.; — df. egf. „pect.“: dels Bryllupsguden, dels Bryllupet selv; vid. Martial. 1, 36, o. id. 12, 42; *Tallasio* servire, (holde Bryllup), Catull. 61, 134. — *Talaus*, i, m., *Ταλαός*: en Argonaut, Fader til *Adrastus* o. *Eriphyle*, Ovid. Ib. 356; — B) df. *Talasionides*, ae, som adj. comm.: nedkommende fra *Talaus*; om *Adrastus*, Stat. Theb. 5, 18; om *Eriphyle*, Ovid. A. A. 3, 13.

talæa, ae, f., [tal være best. m. *τῆλε*, i. e. germen, alts. oprd. i Gartnersproget]: afstaaen Gren el. Øvst til Udplantning, Varro, Colum. 4, 31, Pallad.; — df. egf. fild.: *Misgissit* el. *Stud*, Seren. Samm.; — II) „overf.“; A) i Architecturen: liden Tørrer, som holder Murværket sammen, Vitruv. 1, 5; — B) i Krigsproget: liden Stof el. Stav med Tærnfrø, som nedgraves i Jorden, for at ephele det fiendtlige Rydteri; — *talæae*, pedem longae, ferreis hamis infixis, totae in terram infodiebantur, Caes. B. G. 7, 73; — C) hos Britannerne ere *ferreae*: Tærnfløt el. Tærnsjuffer, som brugtes ihedsefter Penge, Caes. B. G. 5, 12.

talentarius, 3: hørende til Vægten af et Talent (el. af 60 Pund); — *balista*, (som ubdøser en Vægt af 60 Pund), Sisenn. ap. Non.; af — *talentum*, i, n., *τάλαντον*, (oprd. en Vægt, det Veide; df.); I) en græsk Vægt af omt. 60 Pund; — *thymi*, Plin., turis, id.; men Virg. Aen. 11, 333, „pect.“ in pl.: Munera portantes aurique eborisque *talenta*, (en ubefier stor Vægt el. Nasse deraf); — II) oftest en Pengefum, (men tildeels af forskellig Størrelse i de forskellige Stater); — det attiske Talent holdt 60 Miner el. 6000 Drachmer, og svarede omt. til 12 el. 1300 Rdr. courant; decem millia *talentum* (f. *talentorum*), Cic. Rab. Post. 8; f. egf. Varr. ap. Plin. 35, 40, Rhem. Fann. d. Pond. 37 flgd., o. A.; — f. *talentum* Atticum funder 60 *talentum* magnum, C. Gracchus ap. Gell. 11, 10, v. Plaut.; — Liv. 38, 38, omtales et Talent af 80 Miner. — *talēōla*, ae, f., demin. af *talæa*: liden afviggen Gren til Udplantning, Colum. 3, 17, oftere.

talio, onis, f., [talis]: Giengjældelse af Lige for Lige, navn. af Dndt for Dndt; — si membrum rumpit, ni cum eo pacit, talio esto, Fest. e. XII tabb.; cf. Gell. 20, 1, 33 flgd.; men Plin. 7, 55: (Sullam) veritum talionem etc.; men Martial. 12, 64: corrumpit sine talione coelebs, (uden at frygte Giengjæld).

talīs, e; I) „alm.“: saaledes beskaffen, saadan el. flg; a) m. tilsvarende qualis, atque el. ac, ut, qui;

— ut facillime, quales simus, tales esse videamur, Cic. Off. 2, 13; cf. id. Mur. 11: quom esset talis, qualem te esse video; — honos tali populi Rom. voluntate paucis est delatus, ac mihi, id. Vatin. 4; cf. Ter. Phorm. 5, 9, 39: Faxo eum tali mactatum, atque hic est, infortunio; — haec ... talia esse scio, ut anres, ut animi audientium sint, Liv. 42, 42; cf. Cic. Off. 1, 26: tales nos esse, ut jure laudemur; — Ultima talis erit, quae mea prima fides, Propert. 2, 16, 31; men Cic. Fam. 10, 6: talem te esse oportet, qui primum te ab impiorum civium societate sejungas; — b) absol.; — aliquid tale putavi fore, Cic. Att. 16, 8; haec taliaque vociferantes, Liv. 5, 2; cf. Tac. Ann. 11, 21: his atque talibus haud permotus princeps; — c) m. Hensyn paa d. flgd., navn. paa d. flgd. or. dir.; — ac talia fatur: „Salvo“, etc., Virg. Aen. 5, 79; cf. Ovid. Met. 8, 705; liget. id tale est: occidisti hominem, etc., Quintil. 7, 1, 6; — II) „bef.“: af en saa besynderlig (god el. flet) Beskaffenhed, saa udmerket el. fortvinslig, flg el. saadan; — quibus rebus tantis, talibus gestis, etc., Cic. Phil. 2, 29; men id. Quint. 13: quid negotii geritur, in quo ille tot et tales viros defatigat? cf. Ter. Ad. 3, 1, 10: Talem, tali ingenio atque animo, natum tanta familia, etc.; men quae tua sponte faceres in hominem tantum et talem, etc., Cic. Fam. 13, 66; cf. ibd. 15, 1; — talem nuncium attulisse, etc., Caes. B. C. 1, 53; pro tali facinore, id. B. G. 6, 31; cf. Virg. Aen. 11, 303, v. A.; men Sall. Jug. 63: tamen is ... talis vir etc.

taliscum que, *talicumque*: omtrent saa beskaffen, omtrent saadan; — Quale fuit malum ... *Talicumque* puer imposuit mensae, etc., auct. Priap. 15. — *taliter*, adv., [talis]: paa en saadan Vis el. Maade, m. tilsvarende qualiter, Martial. 5, 7; — egf. absol.: taliter adornari (cameras), Plin. 35, 40. — *talitrum*, i, n., [rimel. af talus]: Åno paa Fingerridet, el. et Elag deraf; — caput adolescentis talitro vulnerare, Suet. Tib. 68.

talla, ae, f., [rimel. best. m. *τῆλε*]: en Svibelbinde el. Løgbinde, Lucil. ap. Non. — *talpa*, ae, f., (egf. m., Virg. Gc.): Muldevarpen, Cic. Acad. 2, 25, Plin. 9, 6; df. — *talpāna*, ae, f., vitis: etslags Vinranke, (rimel. af dens Muldevarpfarve), Plin. 14, 4; o. — *talpinus*, 3: muldevarperter; — *animal*, Cassiod. — *Talθύβιος*, i, m., *Ταλθύβιος*: Agamemnon's Herold, Ovid. Her. 3, 9, v. Plaut. Stich. 2, 1, 33.

talus, i, m., [efter Cic. Orat. 45, utr. f. *taxillus*]: Anfelben el. Anfelbenet, Cels., Plin. 11, 106, Ovid. Met. 1, 343; — II) df. „overf.“; A) den nederste Del af Foden, navn. Hælen; — usque ad talos demissam purpuram etc., Cic. Cluent. 10; cf. Hor. Sat. 1, 2, 2, oftere; men talos a vertice ... ad imos etc., Hor. Ep. 2, 2, in, (fra Top til Taal, fra Hæl til Ratte); men id. ibd. 2, 1, 176, „alleg.“: post hoc Securus, cadat, an recto stet fabula talo, (bliver staaende opreist, d. e. hester flg paa Scenen, vinder Bisald); cf. Pers. 5, 101: tibi recto vivere talo (at føre en retfærdig Vandf), Ars dedit; — B) den (oprd. af visse Kuelser i nogle Dyr's Vagben, vid. Plin. 11, 106, forarbejdede) langagtige Tærning (*δοράγυλος*), der paa de to Sider el. Enden var rund, alts. alene paa fire Sider belegnet med Tal, (hvorm. den kubiformere tessera el. *κύβος* havde Tal paa alle fire Sider); forrejen spillere man med fire tali, men med 3 tesserae; og var det lyffeligste Kæft (Venus, jactus Veneris), naar hver talus vilde et forskelligt Tal, hvorm. der ulffeligste Kæft (canis) var, naar de opliggende Sider alle vilde det samme Tal; — quatuor tali, jacti casu, Venerem efficiant, etc., Cic. Div. 1, 13; cf. Suet. Aug. 71: talis enim jactatus etc.; f. egf. Cic. d. Or. 3, 15: homines quom etc., ad pilam se, aut ad talos, aut ad tesseras conferunt; men id. Fin. 3, 16: ut talus rectus assistat, (bliver staaende paa Enden, altsaa intet Tal viser); — talis

sortiri, (erhøide ved Tæringstaf), Hor. Od. 1, 4, 18; talis ludere, vid. Plin. 31, 19.

tam, adv., [Accusativformen τῆς, analog m. quam], correfat Demonstrativpartikel til Betegning af den sammentegnende Grad, omtr. vort: saavidt el. forsaavidt; dsf. egf.: saa meget, i saadan Grad, saaledes; a) m. flgd. quam; — tam ego fui ante liber, quam gnatus tuus, Plaut. Capt. 2, 2, 60; cf. Cic. Orat. 30: tam multa ... quam multa etc.; ligef. Quintil. 12, 1, 7: nihil est ... tot et tam variis affectibus concisum, quam mala mens; — egf. hos Verber; quasi vero quicquam sit tam valde, quam nihil sapere, vulgare, Cic. Div. 2, 39; ligef. tam magis ... quam magis etc., Virg. Aen. 7, 787; — egf. hos Verber; Tam hoc scit me habere, quam egomet, Plaut. Aul. 3, 6, 12; ego haec tam esse, quam audio, non puto, Cic. Qu. Fr. 1, 2, 3; cf. Ovid. Met. 4, 613; ligef. id. ibd. 3, 659: adjuro, tam me tibi vera referre, Quam majora fide; — egf. hos Substantiver; quoniam orationis tam ornatus, quam perspicuitas, aut in singulis verbis, aut in pluribus positus, Quintil. 8, 3, 15; — endel. hos Pronomer; tam tibi istuc credo, quam mihi, Plaut. Epid. 1, 2, 25; — b) m. flgd. atque, cf. ut, cf. qui, cf. quasi; — tam consimilest, atque ego, Plaut. Amph. 1, 1, 287; — non se tam barbarum ... ut non sciret, etc., Caes. B. G. 1, 44; cf. Cic. d. Or. 2, 90; men Quintil. 10, 1, 76: tanta vis in eo, tam densa omnia, ita quibusdam nervis intentata sunt, ut etc.; — quis est tam lynceus, qui in tantis tenebris nihil offendat? Cic. Fam. 9, 2; — Tam a me pudica est, quasi soror mea sit, Plaut. Cure. 1, 1, 51; — c) esten absol.; — in hac tam clara republica natus, Cic.; tam necessario tempore etc., Caes. B. G. 1, 16; tam ob parvolum Rem, Ter. Ad. 2, 4, 10; quae causa frontis tam adductae? Quintil.; in corporibus tam parvis atque tam nullis, Plin. 11, 2; — ligef. hos Verber; quia, si etc., tam graviter cadere non possunt, Cic. Off. 1, 21; cf. Caes. B. G. 1, 14: tam insolenter et tam diu etc.; cf. Cic. d. Or. 1, 55; — ligef. hos Verber; quid tam properas? S. ita negotium est, Plaut. Pers. 4, 6, 11; ligef. Vell. 2, 88: nec etc., sed non tam concupivit; — endel. hos Substantiver; cur tam tempore exclamavit etc., Cic. Sest. 37; — B) „bef.“ egf. at marce i flgd. Jordbæddelser; 1) hos Superlativ: saa meget, saa overmaade el. uhyre, vel., (esteti forcl.); a) m. tilsvarende quam; — quam citissime conficies, tam maxime expediet, Cato; venterosus quam plurimum bibit, tam maxime sitit, id. ap. Fest. s. v. veterosus, p. 369; men ita quam quisque pessime fecit, tam maxime tutus est, Sall. Jug. 31; — b) absol.; — nondum erat vestris tam gravissimis tamque multis judiciis concisus, Cic. Phil. 12, 5; tam maturime comparavisse, Cato ap. Charis.; — 2) non tam ... quam etc., omtr. vort: iffe saa meget ... som (suarere); egf. mindre ... end, osv.; — utinam non tam fratri pietatem, quam patriae praestare voluisset, Cic. Brut. 33; quum flentes non tam narraret, quam ostenderet, Quintil. 4, 2, 114; ut non tam fides non habenda, quam ratio quae-renda sit, Cic. d. Rep. 1, 10; — fiedt. hos compar.; per dextram istam te oro, non tam in bellis et proeliis, quam in promissis et fide firmiorem, Cic. Deiot. 3; — not.: heril funne endnu marfede forcl. Dictioner: tam modo (egf. i et Ord: tammodo): saa netop nu, ganfte upsligen, vid. Plaut. Trin. 3, 1, 8; — tam f. tamen; vid. Enn. o. Titinn. ap. Fest. p. 360.

tāma, ae, f.: Sævelse i Jæderne, høve Ben, Lucil. ap. Fest. p. 360. — tāmārice, es, f., Plin. 13, 37, o. tamariscus, i, f., Pallad. = flgd. — tāmārix, icis, f.: Tamarisfen el. Tamarisfebusfen, Colum. 8, 15, Lucan. 9, 616. — Tāmāscus, 3: hørende til Byen Tamasos (paa Cyperen), ager, Ovid. Met. 10, 644.

tam.diu, (egf. tandiu, egf. adfistit tam diu), adv.:

saa længe; a) m. tilsvarende quamdiu, quam, dum, quoad, ut; — tandiu requiesco, quamdiu ad te scribo, Cic. Att. 9, 4; vixit tandiu, quam licuit in civitate bene beateque vivere, id. Brut. 1; tandiu laudabitur, dum memoria rerum Rom. manebit, id. Off. 2, 12; men tandiu autem velle debetis, quoad etc., id. ibd. 1, 1; cf. Nep. Att. 11 fin.; — b) absol.; — te abfuisse tandiu a nobis, dolui, Cic. Fam. 2, 1; cf. id. N. D. 2, 1; ligef. Tac. Germ. 37: ducenti ferme et decem anni colliguntur; tandiu Germania vincitur.

tāmen, adv., [rimel. bef. m. tam, alif. oprbll.: forsaavidt; m. adverbialt Bem.]: dog, saa dog, des-uagret, alligevel; a) m. de tilsvarende Concessiv- el. Betingelsespartikler: quamquam, quamvis, etsi, etiamsi, tametsi, licet, si, quum, etc.; — verumtamen, quamquam abest a culpa, suspicione tamen non caret; tametsi miserum est, tamen etc., Cic. R. Am. 20; cf. Plaut. Amph. 1, 2, 29; quamvis sit magna (expectatio), tamen eam vinces, Cic.; etsi abest maturitas aetatis, jam tamen personare aures ejus hujusmodi vocibus, non est inutile, id. Fam. 6, 18; men id. d. Rep. 1, 16: etiamsi etc., virtus tamen in coelum ducitur (eum) sustulisse; ligef. id. Att. 3, 12: licet etc., tamen intelligo, te etc.; ligef. ut verum esset etc., tamen arbitraret etc., id. d. Rep. 1, 6; — nemo est tam agrestis, quem non, si ipsa minus honestas, contumelia tamen et dedecus magno opere moveat, id. Part. or. 26; cf. id. Off. 3, 9; — quum ea consecutus nondum eram, quae etc., tamen ista vestra nomina numquam sum admiratus, id. Fam. 3, 7; cf. id. ibd. 1, 2; — b) absol.; — hi (scrupuli) non sunt permolesti, sed tamen insident et urgent, id. Att. 1, 18; difficile factu est, sed conabor tamen, id. d. Rep. 1, 43; men id. ibd. 1, 3: ut possint eam vitam, quae tamen esset reddenda naturae, pro patria potissimum reddere; cf. Caes. B. G. 1, 32; men Ovid. Met. 4, 535: aliqua et mihi gratia ponto est, Si tamen etc.; men Plin. Ep. 6, 21: nisi quod tamen poetis mentiri licet; — c) sporgende brugses tamenne; — si etc., tamenne patientini etc.? Cic. Agr. 2, 28; cf. id. Flacc. 10; — dog findes egf. tamen sporgende f. tamenne; tamen his invitissimis te offers? id. Div. in Caecil. 6; ligef. tamen a malitia non discedis? id. Fam. 9, 19; — d) endel. findes tamen forklarlet ved nihilominus; — vid. Cic. Cluent. 28, o. id. Fam. 13, 15.

tāmen.etsi, cf. tamen etsi, conj.; ligesom det hyppigere tametsi: omentifient, ihyverel, Enn. ap. Cic. d. Or. 3, 42; cf. Cic. Att. 5, 17, o. Catull. 68, 138; — egf. m. flgd. tamen, Caes. B. G. 5, 34, o. Ter. Andr. 5, 2, 23. — Tāmēsīs, is, m.: Floren Tje m fen i Eng-land, Caes. B. G. 5, 11 o. 18; heter egf. Tamesa, ae, Tac. Ann. 11, 32. — tametsi, conj., [etr. af tamenetsi]: omentifient, ihyverel; — orentl. c. indic.; Tametsi fur mihi es, molestus non ero, Plaut. Aul. 4, 10, 38; metuit hic nos, tametsi sedulo Dissimulat, Ter. Phorm. 2, 3, 81; ligef. tametsi vulgo audieram etc., Cic. Verr. 3, 25; cf. id. Fam. 3, 7; men id. Verr. 4, 9: tametsi, quae est ista laudatio, quum etc.? — afene fiedt. c. conj.; Memini, tametsi nullus moneas, Ter. Eun. 2, 1, 10; — b) egf. m. flgd. tamen; — quae tametsi intelligebat, tamen, quam mitissime potest, legatos appellat, Caes. B. G. 7, 43; cf. Cic. R. Am. 20, offere, Sall. Catil. 3, o. 3.

tāmīacus, 3, *ταμιᾶκος*: hørende til den kejserlige Skat; — ∞ praedia: de kejserlige Domæner, Cod. Just.; — b) dsf. subst. tamiacus, i, m., (sc. colonus): en Domænebonde, ibd. — taminia uva: etflags vid Drue, Cels., Plin. 23, 13; af — tannus, i, m.: den vilde Rante, hyorpaa uva taminia vore, Colum. 10, 373, Plin. 21, 50.

tam.quam, (tanquam), adv.: saaledes som, ligesom; egf.: som om, saa af fige, ord.; — Nostin' ... ejus natum Phaedrum? D. Tamquam te, Ter. Phorm. 1, 2,

14; quod video tibi etiam novum accidisse, tamquam mihi, Cic. Att. 6, 1; repente te, tamquam serpens, e latibulis intulisti, id. Vat. 2; ligel. Inspicere, tamquam in speculum, in vitas omnium etc., Ter. Ad. 3, 3, 61; gloria, tamquam umbra, virtutem sequitur, Cic.; cf. id. d. Senect. 23, eqf. Liv. 1, 12; — h) eqf. m. tilførende sic el. item; — apud eum ego sic fui... tamquam domi meae, Cic. Fam. 13, 69; neve te obrui, tamquam fluctu, sic magnitudine negotii, sinas, id. Qu. Fr. 1, 1, 1; cf. Ter. Eun. 2, 2, 32; — II) »bef.« eqf. m. si i betingende Sammenligningsføtninger: som om, ret som om; — tamquam si claudus sim, cum fusti est ambulandum, Plaut. Asin. 2, 4, 21; cf. Cic. R. Am. 32; ligel. id. Fam. 2, 16; de Dolabella quod scripsi, suadeo, videas, tamquam si tua res agatur; cf. Liv. 40, 9: ita me audias, tamquam si mihi quirantiti intervenisses; — b) eqf. findes tamquam f. tamquam si: som om; — tamquam clausa sit Asia, sic nihil perfertur ad nos, Cic. Fam. 12, 9; tamquam regum arcanis interestet, omnia scit, Liv. 11, 21; ceteri, tamquam ita necesse sit, sequuntur, Quintil. 12, 10, 15; tamquam non iidem ubique dii immortales sint, sed spoliis aliorum alii colendi exornandique, etc., Liv. 42, 3.

Tānāger, gri, m.: flet i Eucanien, Virg. Ge. 3, 151. — Tānāgra, ae, f., *Távραχος*: Sy i Beroetien, Plin. 5, 12; — B) df. 1) Tānāgraeus, 3: tana-graiff, meretrix, Pseud. Cic. pro dom. 43; — 2) Tānāgricus, 3: = frgd., galli, Varr., Colum. — Tānais, is, m., *Tάναϊς*: Tanais el. Denfleden, Mela 1, 1, oftere, Plin. 4, 21, Hor. Od. 3, 10 c. 29, c. 31; — B) df. 1) Tānāitae, arum, m.: de omfrigt Denfleden boende fofst, Plin. 6, 7; — 2) Tānāitis, idis, ligesom fem. sing. til frgd.; df. en Amazone, Senec. Hippol.; — 3) Tānāiticus, 3: berende til Tanais, tanaiff, potor Scythicae undae, Sidon.; — not.: eqf. findes Tanais som nom. pr. vir., Virg., Hor. — Tānāquil, ilis, f.: den ved Herfeshage udmærkede Gemalinde af R. Tarquinus Priscus, vid. Liv. 1, 34; — df. appellatiet f. enhver herfeshage Kone, Juvenal. 6, 566, o. Anton.

tandem, adv., [af tam o. Demonstrativendelsen -dem, affs. oprdl.: netop faavidd; hvf. om Tiden: efter faa lang frift, edl.; o. navnli. med Henpaa en Døveln el. Bønten]: endeligen, omfrider; — tandem cognosti, qui siem, Ter. Andr. 3, 4, 7; tandem reprimere iracundiam, id. Ad. 5, 3, 8; tandem... pedem referre cooperunt, Caes.; cf. id. B. G. 7, 67; ligel. Ovid. Met. 1, 734: Finit ut poenam tandem; rogat; — b) forfærfes eqf. ved jam, aliquando, denique; — me perfecturum, ut jam tandem illi fateantur, etc., Cic. Agr. 2, 37; ligel. Virg. Aen. 6, 61: Jam tandem Italiae fugientis prendimus oras; men tandem aliquando etc., vid. Cic. Catil. 1, 7, c. 2, 1, oftere; ligel. Ter. Hec. 4, 4, 61: Aliquando tandem huc ut animum adjungas tuum; men tandem denique etc., Appul.; — II) »bef.« A) i fpergende Sætninger: dog el. da, engang el. endeligen; — quod genus est tandem istud ostentationis et gloriae? Cic. Rab. Post. 14; cf. id. Catil. 1, io, c. ibd. 2, 1; ligel. quonam tandem modo? id.; ligel. quorsum tandem, aut eur ista quaeris? id. Leg. 1, 1; ligel. Sall. Catil. 20: quae quousque tandem patiemiini? men utrum noluit tandem, an non potuit accedere etc.? Cic. Caecin. 17; — Ain? tandem? Plaut., Ter.; ligel. itane tandem? Plaut., Ter.; — B) alene fibd. »overf.« f. denique: endeligen, (neml. i Slumringen af en Sætningssætte): — sed virum (instituiimus) cum ingenii natura praestantem, tum etc., datum tandem rebus humanis singularem etc., Quintil. 12, 1, 25.

tangibilis, e: til at berøre el. tage paa; (esterel. Drbt); — quae sunt tangibilia manu, Lactant.; af —

tango, tetigi, tactum, 3, v. a., [af det forcl. tago]; 1) »egentl.«: rører derved el. tager derpaa, berører; — Tangere enim et tangi, nisi corpus, nulla potest res, Lucr. 1, 305; tange utramvis digitulo minimo modo, (truende), Plaut. Rud. 3, 4, 15; cf. Hor. Sat. 2, 5, 42: enbito stantem prope tangens, etc.; f. eqf. Ovid. Met. 11, 308; men genu... terram tangere, (som Gens af Taleren), vid. Cic. Tusc. 2, 21; — B) »bef.«: 1) rører derved, tager deraf; df. eqf. ftinger derpaa, frifer el. driffer deraf; — Tetigin? tui quicquam? Aesch. si attigisses, ferres infortunium, Ter. Ad. 2, 1, 21; idcirco agros nominare non possum, quia tangam nullum (agrum) ab invito (possessore), Cic. Agr. 2, 25; men quae Locris... tacta, violata, etc., Liv. 23, 20; — Nisi multa aqua usque et diu macerantur (muriatica), Olent, salsa sunt, tangere ut non velis, Plaut. Poen. 1, 2, 31; cf. Ovid. Met. 7, 550, c. Hor. Sat. 2, 6, 87; men Superorum tangere mensas, (om Tantalus), Ovid. Met. 6, 173; men tetigit calicem clanculum, (har druffet deraf), Plaut. Mil. gl. 3, 2, 10; — 2) om et Stedforhold; a) at naae el. fomme dertæn; — quo die tetigi provinciam, Cic.; cf. id. Verr. 1, 10; — ofteft »poet.«; ∞ portus, Virg., lucum gradu, Ovid.; men ∞ terminum mundi armis, Hor. Od. 3, 3, 51; ∞ castra nocturno dolo, Ovid. Her. 1, 42; — b) om Stedet selv: at grandse dertil; — qui (Hundi) Tiberim fere omnes tangunt, Cic. R. Am. 7; ligel. id. Mil. 19: eum ad villam suam, quae viam tangeret, deversurum; ligel. haec civitas Rhenum tangit, Caes. B. G. 5, 3; — 3) at berøre med Slag, edl., at slaae el. fuffe el. træffe, edl., (ofteft »poet.«); — ∞ chordas, (slaae Strangene), Ovid.; men Hor. Od. 3, 26, fin., »alleg.« til Venus: sublimi flagello Tange Chloën; ligel. id. ibd. 3, 13, 10, (om Selitraafen); — oftere om Vpnet; aera legum de coelo tacta, (truffe deraf), Cic. Div. 2, 21; cf. Liv. 23, 7: de coelo tactus; f. eqf. Virg. Ecl. 1, 17; ligel. fulmine tacta Jovis (ulmus), Ovid. Trist. 2, 144; — ∞ aliquam, Plaut., Ter., Catull., Hor., (have Omgang dermed); — endel. fem Træfreg: tetigitur acu (rem: du traf det paa en Pift), Plaut. Rud. 5, 2, 19; — 4) berører el. befrøger el. væder dermed; — sparsa tangere corpus aqua, Ovid.; cf. id. Met. 6, 140; men Propert. 4, 8, 86: Terque meum tetigit sulfuris igne caput; men ∞ palpebram superiorem saliva, Plin. 28, 1; — II) »fig.«: A) at røre el. bevæge; — minae Clodii contentionesque... modice me tangunt, Cic. Att. 2, 19; cf. Liv. 1, 5, c. id. 3, 17; ligel. religione tactus hospes, id. 4, 45; f. eqf. Virg. Aen. 1, 462, c. Hor. A. P. 98; men Ovid. Met. 4, 161: Vota tamen tetigere Deos, tetigere parentes; — B) at overflide el. fuffe el. bevæge, (forcl.); — Ut probe tactus Ballio est! (er bleven taget ved Råfen), Plaut. Pseud. 5, 2, 13; istis adeo te tetigi triginta minis, (har fnyet dig for dem), id. Epid. 5, 2, 10; men id. Bacch. 5, 2, 59, »alleg.«: tactus vehementer visco est, (er bleven bangende ved Vinfangen, er fanger i Garnet); — b) at træffe el. fnerfe el. faare (med en bideende Tale, edl.); — quo pacto Rhodium tetigerim in convivio, Ter. Eun. 3, 1, 30; — C) rører derved el. tager fat derpaa, (neml. om en Håndfærfkombe); — Aversis utinam tetigisses carmina Musis, Ovid. Am. 3, 12, 17; — b) df. ofte: berører i Talem el. i Høre drager, omfaler el. omvælder; — tametsi neque omnia dicam, et leviter unumquodque tangam, Cic. R. Am. 30; ligel. illud tertium, quod a Crasso tactum est, id. d. Or. 2, 10; cf. Liv. 23, 22; f. eqf. Anton. ap. Cic. Phil. 8, 9: ne tangantur rationes ad Opis, (at der iniet Regnskab aflægges fer disse Venge).

tantacae, arum, f.: smalle Strimler af flet, Varr. R. R. 2, 4. — tanos, i, m.: etilags es ubeficent Værlighen, Plin. 37, 19. — tanquam, adv., f. und. tamquam. — I. Tantalus (trisyll.), i, *Tανταλεύς*, Biform af Tantalus, men alene in dat.: Fallax Tan-

taleo corripere liquor, Propert. 4, 11, 21, inc. — 2. Tantalus, 3, Tantalides, ac, o. Tantalus, idis, f. und. flgd. — Tantalus, i, m., *Távταλος*: Konge i Ørkyien, efter Nythen: Sen af Suppiter, o. Jader til Pelers o. Niebe; men fordi han, efter at have været Ginterens Gæst, forraadte deres Hemmeligheder til de Dødselige, maa den Trolose, midt i Vandet, og omgivet af de ædleste Frugter, plages af Hunger og Tørst: hvortil en overhængende Alippe stiede truer med at kaste ham; — vid. Hygin. Fab. 82, Ovid. Am. 2, 2, 44, estere, Hor. Epod. 17, 66, estere, Tibull. 1, 3, 77, egi. Cic. Tusc. 1, 5, o. 4, 16, e. A.; — B) d. 1) Tantalus, 3: berende til el. benavnt efter Tantalus, tantallist, manus, Propert. 2, 1, 68, sors, id. 2, 13, 61, mensa, Stat.; — 2) Tantalides, ac, m.: mandlig Efterkommer af Tantalus, en Tantalide; navn. om Pelers, Ovid. Trist. 2, 385, om dennes Sonner, Alreus o. Thyestes, poeta ap. Cic. N. D. 3, 38, o. Ovid. Fast. 2, 627, endel. om Alreus's Son, Agamemnon, id. ibd. 5, 307, estere, o. A.; — 3) Tantalus, idis, f.: Efterkommerinde af Tantalus, en Tantalideinde; om Niebe, Ovid. Met. 6, 211, e. A.; om Hermione (Datter af Menelaus), id. Her. 8, 122; — egi. adj.: ~ matres (Tantalideinderne), ibd. 66.

tantillus, 3, demin. af tantulus: saa liden, saa ringe; in neutr. egi. fem subst.: saa liden, (ofteft forst.); a) m. Correlativsætning; — Tantillum esse (febreum), ut etc., Cels.; — tantillum loci, ubi catellus cubet, etc., Plaut. Stich. 4, 2, 40; — b) absol.; — En monstrum mulieris! tantilla tanta verba frondidat! Plaut. Poen. 1, 2, 61; Quem ego modo puerum tantillum in manibus gestavi meis, Ter. Ad. 4, 2, 24; Tun' tantilli doni causa... Amas hominem non nanci? Plaut. Truc. 2, 7, 48; cf. id. ibd. 2, 6, 56: hocine... tantillum, (en saadan Smule); f. egi. Catull. 98, 6.

tantisper, adv., [tantus, enclit. -per]: i saa lang Tid, saalange, imidlertid; a) m. flgd. dum el. quoad; — latendum tantisper ibidem, dum defervescat haec gratulatio, Cic. Fam. 9, 2; cf. Ter. Heaut. 1, 1, 54: Ego te meum esse dici tantisper volo, Dum, quod te dignum est, facies; — ut viveret tantisper, quoad fieret permutatio, Gell. 6, 4; — b) absol.; — Quid? ego hic astabo tantisper cum hac forma et factis sic frustra! Plaut. Mil. gl. 4, 2, 30; totos dies scribo, non quo proficiam quid, sed tantisper impediatur, etc., Cic. Att. 12, 14; cf. id. Tusc. 5, 7; f. egi. Liv. 1, 3 o. 22.

tantopere, adv., f. tanto opere, f. und. tantus. — tantulus, 3, demin. af tantus: saa liden el. saa ringe; in neutr. fem subst.: saa liden, istum saa meget; — hem non tantulum Usquam intermittit tempus, quin eum nominet, Plaut. Baech. 2, 2, 31; ex fici tantulo grano... tantos trunco (procreare), Cic. d. Senect. 15; homines tantulae staturae, etc., Caes. B. G. 2, 30; tantulo spatio interjecto, id. ibd. 7, 19; nec quiequam post-hac non modo tantum, sed ne tantulum quidem praeterieris, Cic. Att. 15, 27; — si ex eo negotio tantulum in rem suam convertisset, (det allermindste), Cic. R. Am. 39; cf. id. ibd. 40; men ibd. 45: cur tantulo venierint, (for en flig Spotpris); cf. Hor. Sat. 1, 1, 59: qui tantuli eget, quantum est opus; men Cic. Tusc. 2, 27: (nt) debeas existimare... dolorem tantulum malum esse, ut a virtute obruatur; — egi. e. gen.; si tantulum morae fuisset, quominus etc., Cic. Verr. 2, 38. — tantum fem neutr. subst. o. fem adv., f. und. tantus nr. II o. III. — tantummodo, adv., f. und. tantus nr. III, B. b. — tantundem, f. und. tantusdem.

tantus, 3, [af tam, ligesom quantus af quam]; 1) fem adj.; A) „alt.“: saa stor, af en saadan (relativ) Størrelse; a) m. flgd. (el. tilførende) quantus, el. ut, el. qui, el. quam; — nullam nunquam vidi tantam (concionem), quanta nunc vestrum est, Cic. Phil. 6,

7; cf. Caes. B. G. 2, 11: tantam multitudinem hostium interfecerunt, quantum fuit diei spatium; — non fuit tantus homo Roscius... ut etc., Cic. R. Am. 43; cf. id. d. Rep. 1, 1: tantam esse necessitatem virtutis generi humano a natura, tantumque amorem ad communem salutem defendendam datum, ut etc.; — tantum esse illud maleficium, quod non modo non occultari per se, sed etiam aperiri illustrarique deberet, id. Sull. 2; cf. id. d. Rep. 1, 42: aut mare ullum, aut flammam esse tantam, quam non facilius sit sedare, quam effrenatam insolentia multitudinem; — maria aspera juro, Non ullum pro me tantum cepisse timorem, Quam etc., Virg. Aen. 6, 351; — b) absol.; — hocine mihi ob labores tantos tantillum dari? Plaut. Truc. 2, 6, 56; tanta haec in re tamque immensa, Cic. d. Or. 2, 20; quae tua sponte faceres in hominem tantum ac talem etc., id. Fam. 13, 66; — ita tanta mira in aedibus sunt facta, (saa mange Mirakler), Plaut. Amph. 5, 1, 5; ligel. sexcenta tanta reddam, si vivo, tibi, id. Pseud. 2, 2, 37; men id. Baech. 1, 2, 16: qui tantus natu deorum nescis nomina; — si studia Graecorum vos tanto opere delectant (saa høi ligel.), Cic. d. Rep. 1, 18; ligel.: cur tanto opere extimueras? Plaut. Most. 2, 2, 92; egi. i et Ord: quod tantopere didicit, (med saa megen Umage), Cic. Mur. 10; egi. m. tilførende quantopere, Caes. B. G. 7, 52; egi. i omvendt Orden: te opere tanto quaesere, etc., Plaut. Baech. 2, 2, in.; — endel. egi. e. gen.: tantus ille ventorum, Plin. 2, 46; — B) „bet.“: saa liden el. saa ringe; in neutr. saa liden; ordenf. m. flgd. ut; — ceterarum provinciarum vectigalia tanta sunt, ut his etc., Cic. Manil. 6; (senatus) auctoritas tantam vim habet, ut etc., id. Fam. 1, 7; ligel. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 10: si bellum tantum erit, ut etc.; f. egi. nedenf. Caes. B. G. 6, 35, o. id. B. C. 3, 10; — II) af neutr. absol. marces; A) tantum: saa meget; — neque tantum molestiae, quantum gloriae (habuerunt casus nostri), Cic. d. Rep. 1, 4; decutio argenti tantum, quantum mihi libet, Plaut. Epid. 2, 3, 4; — men praesidii tantum est, (Befæmngen er saa liden), ut ne murus quidem eingi possit, Caes. B. G. 6, 35; ligel. tantum navium, id. B. C. 3, 2; — men Liv. 3, 17: tantum hostium intra muros est, (saa mange Gjender); men Cic. Verr. 3, 43: sexies tantum, quam quantum satum sit, ablatum esse etc.; men etiamsi alterum tantum perdendum est, Plaut. Epid. 3, 4, 81; men e. gen.: ibi tantum temporis retenti (se. sunt), dum etc., Liv. 45, 2; — tantum abest, ut etc., f. und. absum; — b) af Omgangsforget mærkes, tantum est: saa meget, el. inter videre, el. det er alt; — numquid amplius? S. tantum est, Plaut. Merc. 2, 2, 12; cf. Ter. Eun. 5, 6, 26, o. id. Hec. 5, 3, 15; — B) gen. (pretii): tanti, (for saa meget, for el. til en saadan Pris); — frumentum tanti fuit, quanti iste aestimavit, Cic. Verr. 3, 84; men tanti habitare, (at boc saa dyrt), Plin. 17, 1; men Plaut. Baech. 4, 7, 23: tanti est, quanti est fungus putidus; — b) d. „overf.“, est tanti: agtes saa meget, er af flig Værd, obf.; — tanti ejus apud se gratiam esse, uti etc., Caes. B. G. 1, 20; men Cic. Catil. 2, 7: est mihi tanti, (det er mig ligegyldigt), m. flgd. Subjektivsætning; men id. Mil. 22: etsi id quidem non tanti est, quam etc.; men Ovid. Met. 2, 424: sunt, o sunturgia tanti, (det sonner sig, at ubi satte sig derfor); — C) abl. (bes compar.), tanto; — quantum opere processerant, tanto aberant ab aqua longius, Caes. B. C. 1, 81; cf. id. B. G. 5, 45; men Cic. Verr. 3, 97: quinquies tanto amplius (frumentum), quam quantum etc.; cf. ibd. 45: tantone minoris... quam etc.; — Bis tanto amici sunt inter se, quam prius, Plaut. Amph. 3, 2, 62; bis tanto plurius, id. Men. 4, 3, 6; multo tanto miserior, id. Rud. 2, 6, 37; si non tanto ante fugisset, Cic. Verr. 5, 34; cf. Virg. Ge. 3,

476: post tanto etc.; — field. hos Verber sammenlig-
nende; tanto praestitit ceteros imperatores, quanto
etc., Nep. Hann. 1; in doctrinis tanto antecessit con-
discipulos, ut etc., id. Epam. 2; cf. Ovid. Met. 13, 368; —
„pect.“ ogf. hos superl.; Tanto pessimus omnium
poeta, Quanto tu optimus omnium patronus, Catull.
49, 6; — b) i Dimgangsfyregel, sem refende cf. dæ-
fende lleraab; — tanto melior: saa meget bedre! fortæf-
felig! Plaut. Pers. 2, 5, 21, v. Senec. Ep. 31; figl.
tanto hercle melior, Ter. Heaut. 3, 2, 38; figl. Plin.
Pan. 71: tanto major, tanto augustior! stor, hørlig;
men omvendt: tanto nequior! standig! den Stæn-
dige! Ter. Ad. 4, 1, 2; cf. Plaut. Men. 2, 3, 97; — d)
in tantum: saa vidt cf. saa meget; — in tantum pro-
ducere notitiam muneris sui, in quantum etc., Senec.
Benef. 2, 23; quaedam aquae fervent in tantum, ut non
possint esse usui, id.; cf. Plin. 7, 10; figl. deprimere
humum in tantum, donec etc., Colum.; men Liv. 22, 27,
absol.: in tantum suam felicitatem virtutemque en-
tuisse; — III) tantum sem adv.: A) saa meget; —
de fano illo dico, de quo tantum, quantum me amas,
velim cogites, Cic. Att. 12, 18; id. autem tantum abest
ab officio, ut etc., id. Off. 1, 14; cf. Nep. Con. 4; men
tantum moratus, dum etc., Liv. 37, 39; — qua ratione
hic tantum apud istum potuerit, Cic. Verr. 2, 54; cf.
Virg. Ge. 1, 102: nullo tantum se Mysia cultu laetati;
— ogf. hos Abfæctiver; nec tantum dulcia, quantum Et
liquida (mella), id. ibd. 4, 101; cf. Hor. Sat. 2, 3, 313,
o. id. ibd. 2, 5, 80; figl. Vell. 2, 11: Marius quantum
bello optimus, tantum pace pessimus; — B) [after
tantus nr. 1, B]: iffun, blot cf. alene, fun saa me-
get (cf. liden); — nomen tantum virtutis usurpas;
quid ipsa valeat, ignoras, Cic. Parad. 2, 17; notus
mihi nomine tantum, Hor. Sat. 1, 9, 3; f. ogf. Liv.
27, 39: edocuerat, viam tantum Alpes esse, etc.; men
Quintil. 11, 1, 7: apte dicere, non elocutionis tantum
genere constat, sed est cum inventione commune;
figl. nec tantum... sed etiam etc., id. 3, 8, 33; eftere;
— b) forfærfes ogf. ved modo, (da det ogf. fan færfes
i et Ord: tantummodo); — ut tantummodo per stirpes
alantur suas, Cic. N. D. 2, 32; tantummodo humeris
et pectore exstare, Caes. B. C. 1, 62; velis tantummodo,
(du behøver alene at ville), Hor. Sat. 1, 9, 54; men
Suet. Tib. 11: unum hoc tantummodo, neque prae-
terea quicquam etc.; — efter Negation ogf. m. fgd.
sed, Cic. d. Or. 3, 14: neque eum oratorem tantum-
modo, sed hominem non putant; figl. m. sed etiam,
Liv. 9, 37; — 2) hørlig høre endnu de bef. forbindelser;
a) tantum non, (Græfærfes *μόνον οὐκ*: netop iffe,
d. e. næften cf. paa det nærmeste, (neml. til Væteg-
nelfen af en endnu iffe ganfte tilendebragt Handling);
— quum... vineae tantum non jam inunctae mœni-
bus essent, Liv. 5, 7; cf. id. 34, 40; figl. id. 4, 2:
quum hostes tantum non accesserint; f. ogf. Suet.
Tib. 11 o. 67; — forfærfellig herfra er det Tilfælde, naar
non høret til Verbet, (men iffe til tantum); vid. Liv.
4, 57; figl. id. 35, 18: tantum non eunctantum esse,
etc.: iffun turde man iffe nefe; cf. Quintil. 6, 2, 4; —
b) tantum quod: iffun at, d. e. netop cf. i Die-
bliffet (om en umiddelbar Rærfed i Tiden); — tantum
quod ex Arpinati veneram, quum etc., Cic. Fam. 7,
23; cf. id. Att. 15, 13; figl. quae (navis) tantum
quod appulerat, Suet. Aug. 98; tantum quod pueritiam
egresso, ibd. 63; cf. id. Vesp. 5; (men Liv. 22, 2, eftere,
hører quod iffe til tantum, men til Verbet); — c) ta-
num quod non: iffun at iffe, det mangler iffun, at ofv.;
— tantum quod hominem non nominat, etc., Cic. Verr. 1, 45.
tantusdem, tantadem, tantundem: netop saa stor;
(fom adj. alene for o. efterd.); — Male benefacere
tantundem est periculum, Quantum bono malefacere,
Plaut. Poen. 3, 3, 20; quia tantandem pecuniam Titio
debit, Digest.; — II) neutr. absol.: A) netop saa meget;

— ut ejus (fossae) solum tantundem pateret, quantum
summa labra distabant, Caes. B. G. 7, 72; qui... tan-
tundem capiat, quantum omnes heredes, Cic. Leg. 2,
19; cf. id. Att. 12, 35; men tantundem ut perceret
idemque, Qui etc., Hor. Sat. 1, 3, 115; figl. id. ibd.
1, 1, 52: Dum ex parvo nobis tantundem haurire re-
linquas; — ogf. e. gen.; tantundem argenti, quantum
debit, etc., Plaut. Pseud. 4, 7, 61; undique ad inferos
tantundem viae est, Cic. Tusc. 1, 43; figl. tantundem
apud posteros meruit bonae famae, quantum malae,
Tac. Hist. 2, 50; — B) gen. (pretii) tantidem: for cf.
til netop den samme Pris; — Ob malefacta haec tan-
tidem emptam postulat sibi tradier, Ter. Ad. 2, 1, 45;
voluntatem decurionum... tantidem (i. e. tam parvi),
quanti fidem suam, fecit, Cic. R. Am. 39; men tan-
tidem est... quasi etc., Plaut. Merc. 2, 2, 4.

taos, i, m., ταός: en paaflugfæret, forførfen ube-
færfet Værfen, Plin. 37, 72. — tapanta, fild. comiff
Ord, f. *τὰ πάρα*: det Hefe, ofv.; — (qui) Trimal-
chionis tapanta est, (hans fæctum), Petron. Sat. 37. —
tāpēte, is, n., (af Viformen tapes et acc. tapeta fulgen-
tem, Sil., v. pl. tapetas fulgentes, Virg.; af Viformen
tapetum et abl. tapetis, id., Martial.): Tæppe til Be-
færfning af Vægge, Gulve, Borde, Sofaer, ofv.; —
nomin. tapete, Sil.: pl. tapetia, Plaut., tapetibus, Virg.,
Ovid. — tāpīnōma, atis, n., ταπεινός: nedrigt cf.
lavt liden, Sidon. — Taprobāne, es, f.: D i d.
intiffe Hav, (hod. Ceilon), Mela, Plin., Ovid. Pont. 1,
5, 8; ogf. Taprobana, ae, Appul. — tapulla lex,
(comiff f. lex convivalis), Lucil. ap. Fest. p. 363.

tarandus, i, m.: en nordiff Dyrcat, rimel. Rens-
dyret, Plin. 8, 52, Solin. 30. — Tarānis, is, m.;
efter Lucan. 1, 446: den galliffe Venævneffe paa Jap-
piter. — Tāras,antis, m., Ταρός; I) en Son af
Neptunus, Stifter af Byen Tarent, Stat. Silv. 1, 1, 103;
— II) Byen Tarent, Lucan. 5, 376. — Tārātalla:
comiff Venævneffe paa en Ref, Martial. 1, 50: si tibi
Mistyllos coeus... quare non Taratalla mihi, comiff
fordærfet efter Hom. Il. 1, 465: *Μισυλλὸν ἢ ἄρα ἢ
ἄλλα*, (i. e. secabant et alias res). — taratantara:
onomatopœtiff Vætegnelfe af Trompetens Skrald; — At
tuba terribili sonitu taratantara dixit, Enn. Ann. 2, 35;
cf. Serv. ad Virg. Aen. 9, 508. — Tarbelli, orum,
m.: Holf i Aquitanien, imed Alperne, (i Rærfeden af
d. nvd. d'Aqs); — vid. Caes. B. G. 3, 72, o. Plin. 4, 33;
— B) df. Tarbellus, 3: tarbelliff, Pyrene, Tibull.
1, 7, 10; — ogf. Tarbellius, 3, æquor, Lucan. 1, 421;
— ogf. Tarbellicus, 3, Atrius; fæden liden, Auson.
tardābilis, e, [tardo]: fom glor langfom, rigor,
Tertull. — tarde, adv. af tardus: langfomt cf. fent;
ogf. fildigt; — quod ipse celeriter arripuit, id. quum
tarde percipi videt, discrediat, Cic. R. Com. 11; ∞
navigare, id.; tarde, quae credita laedunt, Credimus,
Ovid. Her. 2, 9; proles tarde crescentis olivae, Virg.
Ge. 2, 3; — men cur vesperi? quid necesse est tarde?
Cic. Mil. 20; — compar., ∞ ingredi, id., moveri, id.,
(opp. celerius); men id. Acad. 2, 1: triennio tardius,
quam etc.; — superl., ∞ (judicare rem, opp. matu-
rissime), id. Caccin. 2; men id. Fam. 2, 9: quo (hæc-
hen)... tardissime omnia perforantur. — tardesco,
ere, v. inch. n., [tardus]: at blife langfom; — cur...
tardescit lingua? madet mens? etc., vid. Lucr. 3, 478.

tardicors, dis, adj., [tardus, cor]: med fløv Be-
greb, fløv cf. tærf, Augustin. — tardigemulus,
3, [tardus, gemo]: fom fuffer langfomt; — ∞ senio
oppressus, Laev. ap. Gell. 19, 7, (al. tardigenulo, i. e.
tardigrado). — tardigrādus, 3, [tardus, gradior]:
fom færfder langfomt frem, quadrupes, Pacuv. ap. Cic.
Div. 2, 61. — tardilōquus, 3, [tardus, loquor]:
fom taler langfomt, Senec. Ep. 40. — tardipes,
edis, adj., [tardus, pes]: fom gaar langfomt; df.
„poet. overf.“: hælende cf. hælende, (fem Epithet til

Vulcanus): — ∞ deus, Catull. 36, 7; heder ogf. absol. Tardipes, Colum. (poeta), 10, 419.

tarditas, atis, f. [tardus]: Langsomhed el. Senher, Dørlighed el. Eterlæghed, vdt.; ogf. Dørlighed el. Forsueltse; I) „egentl.“ om en Bevægelse el. Virksomhed; — celeritatis tarditas, non debilitas (contraria est), Cic. Top. 11; ∞ pedum, vid. id. Rab. perd. 7; men id. Qu. Fr. 2, 15, „alleg.“: cursu corrigam tarditatem etc.; ∞ navium, Caes.; mula ... tarditatis indomitae, Plin. 8, 69; — moram et tarditatem bello afferre, Cic.; ∞ et procrastinatio etc., vid. id. Phil. 6, 3; cf. id. Sest. 47; men id. Fam. 1, 5: nosti hominis (i. e. Pompeji) tarditatem et taciturnitatem; cf. id. Brut. 12: Balbi ... in utraque re consideratam tarditatem etc.; ∞ operis, id., veneni, Tac., aurium, Plin.; — ogf. in pl.: ne tarditibus utamur in ingressu mollioribus, Cic. Off. 1, 36; cf. id. Univ. 9; — II) „fig.“: Landskræfternes Langsomhed el. Størhed el. Dørlighed; — ingenii tarditate et laboris fuga etc., Cic. Orat. 68; cf. id. Pis. 1, o. Quintil. 1, 1, in.; men Cic. Leg. 1, 19: quid abiectionis tarditate et stultitia dici potest? cf. id. d. Or. 1, 27: cuius in dicendo aliquid reprehensum est, aut aeterna in eo, aut certe diuturna valet opinio tarditatis. — tardities, ei, f.: Langsomhed el. Forsømmelighed, (feret. Biform af tarditas), Attius ap. Non. — tarditudo, inis, f.: = frgd., (liget. feret. Biform f. tarditas), Plaut. Poen. 3, 1, 29, o. Attius ap. Non. — tardiuscule, adv.: neget langsomt el. sent, venire, M. Aur. ap. Fronton.; af — tardiusculus, 3, demin. af tardus: neget langsomt el. neget søv; (feret. Ord); — ∞ mulier, Plaut. ap. Non.; ∞ servus, Ter. Heaut. 3, 2, 4.

*tardo, avi, atumi, 1, v. a. e. n.; 1) act.: forsinke el. opbøder, hindrer el. standser; — aut impedire profectionem meam, aut certe tardare, Cic. Fam. 7, 5; ∞ pedes (alta arena), Ovid. Her. 10, 20; cf. Hor. Od. 2, 17, 25; ∞ Romanos ad insequendum, Caes. B. G. 7, 26; cf. Cic. Verr. 3, 57: quum ejus animus ad persequendum non negligentia tardaret, sed conscientia sceleris refrenaret; men id. Phil. 11, 10: ne exercitus nostri tardarent animis; men id. Caecin. 27: quod ... me similis ratio pudoris a praesentis laude tardaret; — ogf. e. inf.; ut reliqui ... propius adire tardarentur, Caes. B. C. 2, 43; — II) neutr., (men alene flect.): noster el. dyaser; er dørlig el. eterlæghed; — numquid putes rei publicae nomine esse tardandum nobis, Cic. Att. 6, 7; men Plin. 11, 11: tardantes (fucos) sine clementia puniunt (apes); o. — tardor, oris, m.: Langsomhed, (feret. f. tarditas); — ∞ versuum, Varr. ap. Non.; — [af flge.].

tardus, 3: langsomt el. sen; I) „egentl.“ med Hensyn paa en Bevægelse el. Virksomhed; — velox an tardus sit, Cic.; ∞ asellus, Virg.; tarda aliqua et languida pecus, Cic. Fin. 2, 13; tarda amico nihil est quicquam iniquius, Plaut. Poen. 3, 1, in.; liget. Tardi sumus nos, ibd. 66; cf. ibd. 6: Sciebam aetate Tardiores, etc. o. ibd. 7: Nequicquam hos procos mihi elegi loripeles, tardissimos; men Fatuus est, insulsus, tardus, etc., Ter. Eun. 5, 9, 59; vulnere tardus, (haltende deraf), Virg.; — ut sint ad injuriam tardiores, Cic.; tardior ad judicandum, id.; men id. Att. 7, 3: in discedendo erit, ut audio, tardior; — b) ogf. om Ting og om Begreber; — tardiores tibicinis modos facere, Cic. d. Or. 1, 60; ∞ subvectio (frumenti) erat, Liv. 44, 8; omnia tarda adhuc et spissa, Cic. Att. 10, 18; Tarda venit dictis difficilisque fides, Ovid. Fast. 3, 350; men Sic mihi tarda fluunt ingrataque tempora, quae etc., Hor. Ep. 1, 1, 23; ∞ noctes, (sem femme fildigt), Virg. Ge. 2, 482; ∞ menses, (de lange Sommermaaneder), id. ibd. 1, 32; ∞ podagra, (som gier langsom), Hor.; ∞ sapor, (som varer længe), Virg. Ge. 2, 126; — c) „poet.“ ogf. e. gen.; — tardusque fugae, Val. Fl.; — liget. e. infin.; nectere tectos Numquam

tarda dolos, Sil. 3, 233; — B) „bes.“ ogf. om Ildtsfen el. Jærettaget, vid. Cic. d. Or. 2, 53; liget. Quintil. 10, 3, 5: sit vel tardus, dum diligens, stilius, (Redskrivningen el. Censureringen); cf. ibd. 7, 22: tum et tardior pronuntiatio moras habet etc.; — II) „fig.“ o. „ment.“: aandigen langsom, søv el. dum; — hui! tardus es! Ter. Heaut. 4, 5, 27; sensus omnes hebentes et tardos, Cic. Acad. 1, 8; tardi ingenii est, m. Subjectssætning, id. d. Or. 2, 27; ∞ ingenio esse, id. Agr. 3, 2; — navnlig ogf. med Hensyn paa Taleren; quum tardus in cogitando, tum etc., id. Brut. 59; cf. ibd. 70: non tardus sententiis, non inops verbis.

Tarentinus, 3, f. und. flgd. — Tarentum, i, n., („poet.“ ogf. Tarentus, i, m., Sil.), Tártae: Byen Tarent i Stergrækenland, stiftet af de spartanske Parthenier, (hod. Taranto), Mela 2, 4, Flor. 1, 18, Justin., Cic. d. Senect. 4, Hor., Ovid., o. A.; — B) df. Tarentinus, 3: hørende til el. benævnt efter Tarent, tarentinsk, sinus, Plin. 3, 16; ∞ lanae, Varr., oves, Colum.; — b) in pl. subst., Tarentini, orum, m.: Indvaanerne af Tarent, Tarentinerne, Cic., Liv. 8, 37, o. A. — Tarichæa, arum, f.: By i Galilæa, ved Søen Tiberias, Cass. ap. Cic. Fam. 12, 11; ogf. Tarichæa (el. aea), ae, Plin., Suet. — tarmes, itis, m.: en Tærarm; — Postes ambo ab infimo tarmes secat, Plaut. Most. 3, 2, 140; cf. Vitruv. 2, 9; (frides ogf. termes, Isid.).

Tarpējanus, 3, f. und. flgd. — Tarpējus, a: romersk Yersens: o. Slægtstavn; df. — Tarpeja, ae, f.: en romersk Jemfru, om hvis Jæretteri og Sen f. Liv. 1, 11, Flor. 1, 1, o. A.; — B) df. 1) Tarpējus, 3: tarpejisk, mons: en Epith af d. capitolinske Hoi, hvorfra Jærbrydere nedskyldes, Varr., Liv. 1, 55; ogf. ∞ saxum, id. 6, 20, o. Tac. Ann. 6, 19; ogf. ∞ rupes, id. Hist. 3, 71; men absol., in Tarpejo fidentes, Plin. 28, 4; — ∞ arx: Borgen paa Capitolium, Propert., Ovid.; ∞ pater: d. capitolinske Juppiter, Propert.; men ∞ dei, (som dyrkes paa Capitolium), Lucan.; ∞ coronae, (som gives til Seirvinderne i de capitolinske Lege), Martial. 9, 4; hværom ogf. ∞ quercus, id. 1, 51; — 2) Tarpējanus, 3: = frgd.; — ∞ haedus, (fra d. tarpejiske Hoi), Apic.

Tarquinius, e, f. und. flgd. — Tarquinius, orum, m.: By i Etrurien, Liv. 1, 34, o. 47, østere; — B) df. 1) Tarquinius, i, som Mandstavn; bes. ogf. aa) Navnet paa den fra Byen Tarquinius nedstammende Tarquinius Priscus, Rom's femte Konge; — vid. Cic. d. Rep. 2, 28 flgd., o. Liv. 1, 34 flgd.; — bb) Navnet paa den fra ham nedstammende Tarquinius Superbus, Rom's syvende og sidste Konge; — vid. Cic. d. Rep. 2, 24 flgd., Liv. 1, 46 flgd., o. A.; — b) df. adj. Tarquinius, 3: hørende til Tarquiniernes Familie, tarquinsk, nomen, Liv. 1, 47, factio, id. 2, 18; — 2) Tarquinius, e: hørende til Byen Tarquinius, ager, Cic.; hværom ogf. absol.: in Tarquiniensi, Varr.; — b) df. pl. subst., Tarquinienses, ium, m.: Indvaanerne af Tarquinius, Liv. 2, 6 flgd., østere, Plin. 3, 8. — Tarquinius, i, m.: Navnet paa en Etrusker, som strev om Scarpicerne, Macrobi. Sat. 3, 7; — B) df. Tarquitiāni libri, (hans Skrifter), Ammian. 25, 2.

Tarracina (Terr.), ae, f.: By i Latium, ved Tiber; liget. Anxur, Mela 2, 4, Plin. 3, 9, Cic.; — heder ogf. Tarracinae, arum, Liv. 4, 59; — B) df. Tarracinen-sis, e: tarracinenisk, af el. fra Tarracina, Sall. Catil. 46; — b) df. subst., Tarracinenes, ium, m.: Indvaanerne af Tarracina, Tac. Hist. 4, 3. — Tarraco, onis, f.: By i Spanien, (hod. Tarragona), Plin. 3, 4, Cic., Liv., o. A.; — B) df. Tarracōnen-sis, e: hørende til el. benævnt efter Byen Tarraco, conventus, Liv., colonia, Tac.; men ∞ Hispania, Plin. 3, 2, provincia, ibd. 3. — Tarsenses, ium, f. und. flgd. — Tarsus, i, f.: Hovedstaden i Cilicien,

Cic. Fam. 2, 17; — B) *df.* Tarsenses, ium, m.: *Indvaanerne af Byen T.*, id. ibd. 12, 13.

Tartareus, 3, o. Tartarinus, 3, f. und. *figd.* — Tartarus (-os), i, m., pl. Tartara, orum, n., *Tάρταρος, Tάρταρα*: Underverdenen el. Tartarus; (poetisk Ord, i Prosa: Inferi); — Tartarus ipse Bis palet in praecipites tantum... Quantus ad aetherium coeli suspectus Olympum, Virg. Aen. 6, 578; cf. Lucr. 3, 1025, Hor. Od. 3, 7, 17, o. A.; — *efstet in pl.*: — impia, (som de Jordemtes Øpholdssted), Virg., inania, (hvor ingen Vegemer findes), Ovid.; cf. Hor. Od. 1, 28, 10; — b) personificeret findes pater Tartarus f. Pluto, Val. Fl.; — B) *df.* 1) Tartarus: *hørende til el. be- nævnt efter Underverdenen, tartarisk, custos, (i. e. Cerberus), Virg., rex, (i. e. Pluto), Claudian.;* — Acheron, Virg., Phlegethon, id.; men *et sorores, (i. e. Furiae), id.; men et volucres, (i. e. Harpyiae), Val. Fl.;* — antrum: Underverdenen, Lucan.; men *et specus, (rødselsfuld el. skræffelig), Phaedr. 4, 6; et vox (Furiarum), Virg. Aen. 7, 713;* — 2) Tartarinus, 3, ligesom *figd.*: *underjordisk; cf. poet. overf.*: skræffelig, Enn. ap. Varr.; cf. Fest. p. 359.

Tartessiacus, 3, etc., f. und. *figd.* — Tartessus (Tartēsus), (el. -os), i, f.: gammel Kyllind i Hisp. Baet., ved Udsøbet af Floden Batis, Mela 2, 6, Plin. 3, 3, Sil.; — B) *df.* 1) Tartessus (Tartēsius), 3: tartessisk, litora, Ovid. Met. 14, 416, stagua, Sil.; — "poet." *egs. f. hispanisk el. spansk, tellus, Sil.;* — 2) Tartessiacus (Tartēsiaeus), 3: = *frgd.,* aequor, Sil., thyrsi, (Latinsk), Colum.; — "poet." *egs. f. hispanisk el. spansk, arenae, Claudian., Iberus, Sidon.;* — 3) Tartessis (Tartēsis), idis, f.: = *frgd.,* lactuca, Colum.

tarum, i, n.: *Mocetræt, Plin. 12, 14.* — Tarusates, ium, m.: *Golf i Gall. Aquit., Caes., Plin. 4, 33.* — Tarvisium, i, n., el. Tarvisus, i, f.: *By i d. Venetianiske, (hod. Treviso el. Trevigio), Paul. Diae., Venant. — taseonium, i, n.: etslags hvid Lerjord til Digler, Plin. 33, 21.* — tasis, is, f., *raōis*: Spanden el. Stræffen; *df.* "overf.", *et vocis*: Stemmens Anstrængelse, Capella.

ta, interj., som Ildraab i Jorndring: *hei el. heida!* otl., Plaut. Truc. 3, 1, 13; f. *egs. tatae, — tata, ae, m., i Borneproget: fallende Benaevnelse f. Papa (el. Fader), Varr. ap. Non.; — egs. som Releord f. Fader el. Jorserger, Martial. 1, 101.* — tatae, interj.: = *ta, Plaut. Stich. 2, 7, 3.* — Tatiensis, e, f. und. *figd.* — 1) Tātius, i, m.: *Konge i d. Sabinske, der efter Metreget af R. Romulus; — vid. Liv. 1, 10 figd., Propert. 4, 2, 52, o. A.; — B) df.* 1) Tātius, 3: *hørende til el. benævnt efter R. Tātius; — Ignēs castrorum et Tatiae praetoria turmae, Propert. 4, 4, 31;* — 2) Tatiensis, e: = *frgd.; df. subst., Tatienses (egs. efter Jornavnet Titus: Titienses), ium, m.: en af de trende oprindelige romerske Ryttercenturier, Liv. 1, 13, Ovid. Fast. 3, 131; f. egs. Varr. L. L. 5, 8 figd.* — 2) Tātius, 3, f. und. 1. Tātius.

tau, f. taurus, vid. Quintil. 8, 3, 28, o. Auson. Technopaegn. — Taulantii, orum, m.: *Golf i Syrien, Plin. 3, 26;* — B) *df.* Taulantius, 3: *taulantisk, incola, Sil., Lucan. — Taurum, i, n., (hod. Firth of Tay): Fjord med Ebbe paa Grændsen af England og Skotland; — vastatis usque ad Taurum (aestuario nomen est) nationibus, Tac. Agr. 22.* — Taurus, i, m.: *Taurusbierget i d. vestlige Tydskland, (imellem Frankfurt o. Mainz, hod. die Höhe), Mela 3, 3, Tac. Ann. 1, 56.*

taura, ae, f., *raōa*: *guld Re, Varr., Colum. — taureus, 3, [taurus]: af en Tyr el. Dre, vinela, (Rennmer af Dreleder), Lucr. 6, 1070, terga, (Drebuder), Virg. Aen. 9, 706; — "meton." egs. f. Pauke, Ovid. Fast. 4, 342; — b) df. subst., taurea, ae, f.: *Pydsk el. Svøbe af Dreleder, Juvenal. 6, 492, Tertull. —**

Tauri, orum, m.: *Taurierne, thracisk Stamme paa Chersonesus Taurica, (d. nav. Crim), vare berøgtede fer deres Mennekesføre, Mela 2, 1, Cic. d. Rep. 3, 9;* — B) *df.* Tauricus, 3: *hørende til el. benævnt efter Taurierne, taurisk, Chersonesus, Plin. 4, 26, terra, Ovid. Pont. 1, 2, 80, ara, id. Trist. 4, 4, 66.* — tauricornis, e, [taurus, cornu]: *som har Tyrebern, Epithet til Juppiter, (m. Penspiller paa hans Bortførelse af Europa), Prudent. — Tauricus, 3, f. und. Tauri. — taurifer, a, um, [taurus, fero]: som fremfører el. opføder Tyre; — *et campi, Lucan. 1, 473.* — tauriformis, e, [taurus, forma]: *med en Tyrs Gestalt, (Epithet til Gleden Aulicus), Hor. Od. 4, 11, 25.* — taurigenus, 3, [taurus, gigno]: *avlet af en Tyr; — et semine ortum, an humano? Attius ap. Macroh.**

Taurii ludi: *Spil el. Ramplege i Rom paa Cirtus Flaminius, til Ære for de underjordiske Guder; — vid. Varr. L. L. 5, 32, Liv. 39, 22, o. Fest. p. 350 figd.; — b) df.* Taurium aes, quod in Taurios ludos consumitur, Fest. p. 360. — Taurini, orum, m.: *Golf i d. nordlige Italien, (hvor nu Turin, Augusta Taurinorum), Plin. 3, 21, Liv. 21, 38 figd., Tac. Hist. 2, 66;* — B) *df.* Taurinus, 3: *hørende til el. benævnt efter Taurierne, taurinsk; — et saltus, Liv. 5, 31; et campi, Sil. — 1. taurinus, 3, [taurus]: hørende til el. benævnt efter en Tyr, (poet. "poet."); — et vultus Eridani, Virg. Ge. 4, 371; men Hyades, Taurinae cornua frontis, (paa Himmelen), vid. Ovid. Fast. 6, 197; — et gluten, Lucr., fel, Plin., sumum, id.; men et tergum: Drebad, Virg. Aen. 1, 368; hof, egs. et tympana, (Dremer el. Pauker deraf), Claudian.; et pulsus, (Slag paa sadlans Pauker), Stat. — 2. Taurinus, 3, f. und. Taurini. — Tauris, idis, f.: *D ved Kyren af Syrien, Hist. B. A. 45.* — Taurius, 3, f. und. Taurii.*

taurobōlium, atus sum, i, v. dep. n.: *forretter Oftringen taurobolium, Lamprid. Heliog. 7; af — Taurōbōlium, (Tauropol.), i, n.: et med visse Cæremonier forbundet Offer af en Tyr til Cybele, Inscrip. — Taurōis, entis: et Maskestenferne tilberende Setafel i Gall. Narb., (hod. Tarento), Caes. B. C. 2, 1, Mela 2, 5. — Taurōmenium (o. -minium), i, n.: *By paa Østhyen af Sicilien, Plin. 3, 11, o. Cic. Att. 16, 11; egs. Taurōmenon, i, Ovid. Fast. 4, 475; — B) df.* Taurōmenitānus, 3: *taurōmenitansk el. taurōmenisk, civitas, Cic. Verr. 3, 6; et curipus, Plin. 2, 100; et colles, id.; — b) som subst. pl., Taurōmenitani, orum, m.: Indvaanerne af Byen T., Cic. Verr. 2, 66, eitere. — taurophthalmon, i, n., ταυρόφθαλμος: Tyrevie, etslags Rosmarin, Appul. — Taurōpōlos, i, f.: Epithet til Diana, som under dette Navn havde et Tempel ved Amphipolis; — concursus matronarum in templum Dianae, quam Tauropolon vocant, etc., Liv. 41, 44.**

taurūlus, i, m., demin.: *liden Tyr, Petron. Sat. 39; af — taurus, i, m., raōos*: *Tyren, Varr., Colum., Plin., Virg.; egs. "alm.": Dren; hof. fessi vomere tauri, Hor. Od. 3, 13, 11; ligel. Virg. Ge. 1, 61: terrae Pingue solum... Fortes invitant tauri; — not.: om den af Perillus for Tyramen Phalaris fersvædgede Kobberore vid. Cic. Verr. 4, 33, Ovid. Trist. 3, 11, 41, o. Plin. 34, 19; — H) df.* "overf." *etlge etslags Lighed; A) som nom. appell. 1) Stierneblisset i Tyren i Dyrfredsen, Hygin., Virg. Ge. 1, 218, Plin. 2, 41. — 2) etslags-liden Juhl, der efterligner Drens Brøl, Norddrummen, Plin. 10, 57; — 3) etslags Drebist, Plin. 30, 12; — 4) en Dreder, f. nedens. Quintil. l. c.; — 5) ligesom Grakernes ὄρχος: Stedet under el. bag Skionsdelene, Fest.; — B) som nom. pr.: 1) Biergrafsning i Asien, beskrives Plin. 5, 27; cf. Cic. Fam. 15, 2, o. Liv. 35, 13; — b) hertil hører egs.: Tauri promontorium i Syden, Mela 1, 15, o. Tauri Pylae: Biergpaas imellem*

Cappadocien o. Cilicien, Cic. Att. 5, 20; — 2) Navnet paa en Flod (omtr. paa Grændsen af Pamphylien o. Pisidien), Liv. 38, 15; — b) egs. Navnet paa en af Rileens Canaler, Plin. 5, 54; — 3) romersk Mandssnavn, Plin., Cic.; — not.: hertil kan endnu mæntes Quintil. 8, 2, 13: sicut in his, quae homonyma dicuntur, ut Taurus animal sit, an mons, an signum in coelo, an nomen hominis, an radix arboris, nisi distinctum, non intelligitur. — tautolōgia, ae, f., *tautologia*: Tilfældse af et Ord el. Udtryk, som alene indeholder el. gientager, hvad der allerede er sagt, Capella; paa Græsk, Quintil. 8, 3, 50.

tax: comiss. Taxidtyd til Betegningen af Vidstesslag, ebl.; — tax, tax tergo meo erit; non euro, Plaut. Pers. 2, 3, 12; — taxa, ae, f.: en Art af Laurbærtræet, Plin. 15, 39. — taxatio, onis, f., [taxo]: Taxering el. Vurdering; — ejus rei taxationem nos fecimus etc., Cic. fragm. Or. pr. Tull. 7; hoc super omnem taxationem est, Plin. 7, 10; — II) „bef.“ i Retskyrger: Beskæmmelse af en Sum el. af et Antal i Contracter el. Testamenter, ebl., Digest.

taxāda, ae, f.: gallisk Benævnelse paa Gæst, Afran. ap. Isid., Arnob. — taxōta, ae, m., *taxōtis*: rimel. etslags Dyrighedstæner el. underordnet Embedsmand, Cod. Just. — *taxūs, 3: af Tærnstræet, silva, Stat.; o. — taxicus, 3: = frøg; — ∞ venenum, Plin. 16, 20; — [taxus]. — taxillus, i, m., [sef. Cic. Orat. 45, Grundformen til det deraf sammensatte talus]: en Tærning; — dum etc., taxillos perdidit, Pompon. ap. Priscian. — 1. taxim, perf. conj. syncop., f. unb. tango. — 2. taxim, adv., [tango, tango]: med let Berørelse, d. e. ufermærkt, Varr. ap. Non., Lucil. ibd.

taxo, avi, atum, i, v. a., intens. af tago, tango: berører stærkt, tager fast derpaa, navnsl. for at veie el. vurdere; I) „egenl.“: — taxare: pressius crebriusque ... tangere, vid. Gell. 2, 6; cf. Macrobi. Sat. 6, 7; — II) „fig.“: A) „overf.“: taxere, vurdere; — talentum Atticum denarii sex millibus taxat Varro, Plin. 35, 40; cf. Suet. Aug. 41: senatorum censum ... pro octingentorum millium summa duodecies HS. taxavit; figel. id. Calig. 38: taxato prius modo summae; — egs. om andre Beskæmmelser; Agrippa hoc intervallum XL millibus passuum taxavit, Plin. 6, 38; f. egs. Flor. 2, 6: dignitas equestris taxata mensura (sc. annulorum); figel. om en Vare: taxari in libris denariis septem, Plin.; — B) „ment.“: I) „alm.“: vurdere el. bedømme; — tanti quodque malum est, quanti illud taxavimus, Senec.; uni sapienti notum, quanti res quaeque taxanda sit, id. Ep. 81; — 2) „ment.“: stifter derpaa, snæver el. dædler; — Cassius Parmensis quadam epistola sic taxat Augustum: materna tibi farina etc., Suet. Aug. 4; cf. id. Dom. 10; men Plin. 15, 16: in piris taxatur superbia cognomine, (visse Værer bede superba el. de stolte). — taxōninus, 3: hørende til el. benævnt efter Maaren (lat. meles, germ. Dachß); — ∞ adeps, Marr. Emp. — taxus, i, f.: Tærnstræet, (brist Vær holdtes for giftige); vid. Plin. 16, 20, o. Virg. Ecl. 9, 30; — taxo se exanimare, Caes. B. G. 6, 31; — som giftigt hører Tærnstræet egs. til Underverdenen, Sil., Lucan.; cf. Ovid. Met. 4, 432; — II) „poet. overf.“: Rastepædet, Sil. 13, 210.

Tāygetē, es, f., *Taiyētē*: Datter af Atlas ved Plejone, en af Plejaderne, Virg. Ge. 4, 232, Ovid., Cic. Arat. — Tāygetus, i, m., *Taiyētov*: Biergstrafning i Lakonien, Plin. 2, 81, Cic., o. A.; — egs. Taygeta, orum, n., Virg. Ge. 3, 488.

1. tē, dig, f. unb. tu. — 2. -tē, Pronominalsuffix i Gormerter: tute, tete, etc., f. unb. tu. — Teānum, i, n.: Navnet paa yende Byer i Italien; I) Teanum Appulum, Plin. 3, 16, o. Cic. Att. 7, 12, offere; — B) df. Tēanenses ex Appulia, Liv. 9, 20; egs. absol.

Teani, Plin. 1, e.; — II) Teanum Sidicinum i Campanien, (nod. Teano), Plin. 3, 9, Cic. Att. 8, 11 B, offere. — Tēate, es, f.: By i Italien, ved d. venezianiske Havbugt, Sil.; — B) df. Tēātini, orum, m.: Indvaanerne, Plin. 3, 17. — Tēates Appuli: Folk i Appulien, Liv. 9, 20. — Tēba, ae, f., efter Varr. R. R. 3, 1, i det Sabinse: en Bøt, (collis).

techna, ae, f., *τέχνη*: Kunstgreb el. listig Streg, list el. Puds, (fercl.); — falli technis per servolum, Ter. Heut. 3, 1, 62; cf. Plaut. Capt. 3, 4, 109; technam de auro facere, id. — technicus, i, m., *τεχνικός*: Lærer i Kunsten, en Techniker, Quintil. 2, 13, 15. — Technōpaegnion, i, n., *Τεχνοπαιγνιον*, (Kunstspl): Titelen paa et Digt af Anonius. — Tecmessa, ae, f.: Datter af R. Teutbras, Hjarðs (Talamons Søn) Elskede, Hor. Od. 2, 4, 6, o. Ovid. A. A. 3, 517. — tēcolithos, i, m., *τεκόλιθος*, (Stensmelteren): etslags ubekendt Stenart, Plin. 36, 35.

tecte, adv. af tectus und. tego, ligesom tildekset, d. e. skjult, hemmeligen; — tecte quicquid est datum, etc., Cic. Att. 1, 14; nec satis tecte declinat impetum, nisi etc., Cic. Orat. 68; — compar., ∞ appellare, id. Fam. 9, 22; figel. ∞ cupere, Ovid., optare, Tibull. — tectōnīcus, 3, *τεκτονικός*: hørende til Bygning; — ∞ formae: Grundrids til Bygninger, Auson. — tector, oris, m., [tego]: som overtrækker med Gæb, ebl., Stuccaturarbejder el. Bagmaler, Varr. R. R. 3, 2, Vitruv. 7, 3. — tectōriolum, i, n., demin.: liden Afdeling af Stuccaturarbejde; — in pl.: bella tectoriola, Cic. Fam. 9, 22; af — tectōrium, i, n., f. unb. figd.

tectōrius, 3, [tego]; I) „asm.“: hørende til Bedækning el. Dækning, ebl.; — Quasi ventus (disflavit) folia aut paniculam tectoriam (Tæffestraa el. Tæffepalm), Plaut. Mil. gl. 1, 1, 18; — B) df. subst. tectorium, i, n.: Laag el. Dækl.; — tectoria doliorum, Cato; — II) „bef.“: hørende til Overdragning (el. Ræfning) af Mure el. Vægge, til Stuccaturarbejde el. Bagmalerier; — parietes opere tectorio loricandi, Varr.; neque id (sepulcrum) opere tectorio exornari, Leg. 2, 26; f. egs. Plin. 35, 25; — B) df. subst.: Ræfning el. Stuccatur el. Bagmaleri, ebl.; — ex qua (columna) tantum tectorium vetus delitum sit, et novum inductum, Cic. Verr. 1, 55; tectorium ter arenato, bis marmurato inductum etc., Plin. 35, 56; ∞ gregale, Senec.; — b) comiss. er Juvenal. 6, 467: tectoria prima reponit, (det første Lag af Bredder til Hødens Conservering); — c) „alleg.“ er Pers. 5, 21: dignoscere ... Quid solidum crepet, et pictae tectoria linguae (opsminket Tale, ebl.). — Tectōsāges, um, m.: Folk i Gall. Narb. imellem Pyrenæerne og Rhonen, Plin. 3, 5, Caes.; — bede egs. Tectosagi, orum, Liv. 38, 16.

*tectūlum, i, n., demin.: liden Tag, Hieronym.; af — tectum, i, n.: Taget; — Ita omnes de tecto deturbavit tegulas (ventus), Plaut. Rud. in.; Neque quum subsiliunt ignes ad tecta domorum, Lucr. 2, 191; aedis culmen ... tecto in datum, etc., vid. Liv. 27, 4; men ad tectum paene pervenisse, (om en Bygning, som spores), Cic. Att. 4, 3; men Hor. Sat. 1, 2, 41: Ille se praecipitem tecto dedit; — II) „overf.“: det med Tag forspænde Baaningshus, Hus el. Vælg el. Dvært, ebl.; — et „tectum“ pro „domo“ recipit (prosa), vid. Quintil. 8, 6, 20; qui inter annos quatuordecim tectum non subsissent, Caes. B. G. 1, 36; vos, Quirites, in vestra tecta discedite, Cic. Catil. 3, 13; tum erat ager incultus sine tecto, nunc est cultissimus cum optima villa, id. R. Com. 12; cf. id. Att. 5, 16; men id. d. Rep. 1, 26: ejusmodi conjunctionem tectorum oppidum vel urbem appellaverunt; cf. Virg. Aen. 1, 627, o. Hor. Sat. 2, 3, 10; men solidis clauditur in tectis, (i et stærkt fængsel), Ovid. Met. 3, 697; ∞ aurata, Cic., laqueata, Hor.; cf. Cic. Parad. 1, 3,

o. Eum. ap. Cic. Tusc. 1, 35; — „poet.“ egf. om Dyrenes Teic: tecta ferarum, Virg.; v. — tectura, ae, f.: Dæfning el. Overfyrgning med Rast, odt.; — ∞ parietum, Pallad.; — [tego]. — tectus, 3, partic. o. adj. af tego. — tecum, f. cum te, f. und. tu. — ted, f. und. tu. — teda, f. edum, f. und. taeda, etc. — Tēdignilōquides, m., [i. e. te digna loquens]: comiff formet Navn, Plaut. Pers. 4, 6, 22.

Tēgēa, ae, (Tegea, es, Stat.), f., Tēgēa: gammel By i Arkadien, i Nærbæden af d. m. v. Tripoliza, Mela, Plin. 4, 10; — „poet.“ egf. f. Arkadien, Stat., Claudian.; — B) dñf. 1) Tēgēus el. Tegeaeus, 3: hørende til el. benævnt efter Tegea, tegeiff el. tegeatiff; dñf. egf. „poet.“ f. arkadiff; — vid. Virg. Aen. 5, 299, o. id. ibd. 8, 459; men til den arkadiffse Hyrdegud Pan: Adis, o. Tegeae, favens, id. Ge. 1, 18; — ∞ virgo, Ovid. A. A. 2, 55, (i. e. Callisto); men id. Met. 8, 317, er Tegea f. Atalanta (fra Ecyros i Arkadien); ∞ aper (f. Erymanthius), id.; ∞ parens, Ovid. Fast. 1, 627, sacerdos, ibd. 6, 531, (i. e. Carnienta); cf. ibd. 1, 515: ∞ domus, (i. e. domus Euandri); ∞ volucer, (i. e. Mercurius), Stat. Silv. 1, 5; — 2) Tēgēatēus, 3: = frgd.; — ∞ volucer el. ales, (i. e. Mercurius), Stat.; — 3) Tēgēatae, arum, m.: Indvaerme af Tegea, Tegeatæne, Cic. Div. 1, 19; — 4) Tēgēatis, idis, f.: tegeatiff; dñf. „poet.“ f. arkadiff; — ∞ mater, (d. arkadiffse Atalanta), Stat. Theb. 9, 571; ∞ capra, Sil. — Tegeaeus, Tegeatae, etc., f. und. frgd.

Tēges, ētis, f., [tego]: en Matte; — ∞ cannaeae, palmaeae, Colum.; ad texendas tegetes (juncus), Plin.; cf. Juvenal. 6, 117; dñf. — tēgētīcūla, ae, f., demin.: liden Matte; — ∞ cannabinae, Varr.; cf. Martial. 9, 93. — tēgile, is, n., [tego]: Dæffe el. Bedæfning, Appul., inc. — tegillum, i, n., demin. af tegulum: liden Dæffe el. liden Kiortel, Plaut. Rud. 2, 7, 18; navnlt. liden Regnuffierm el. Regnuffat, Varr. ap. Non.

tēgimen, (egf. tegumen o. tegmen, f. nctenf.), inis, n.: Bedæfning el. Dæffe, odt.; — faal. Cic. Tusc. 5, 32, i en Overføttelse af d. Græffe: mihi amietui est Scythicum tegimen; men „poet.“: tegimen direpta leoni Pellis erat, Ovid. Met. 3, 52; cf. Tac. Ann. 2, 21: Geranicus, quo magis agnosceretur, detraxerat tegimen capiti; — consertum tegumen spinis, Virg. Aen. 3, 594; cf. Liv. 1, 20; — men Lucr. 5, 1319: Nexilis ante fuit vestis, quam textile tegimen; cf. Virg. Aen. 7, 666 o. 712, Liv. 5, 48, Quintil. 9, 4, 4, o. A.; — b) dñf. egf. „poet.“: sub coeli tegmine, Lucr. 1, 987, oftere; ∞ fluminis, (denis Jædæffe), Laev. ap. Gell. 19, 7. — tegimentum, i, f. und. tegumentum. — tegmen, inis, f. und. tegimen. — tegmentum, i, f. und. tegumentum.

tēgo, xi, etum, 3, v. a., στέγω: dæffer el. bedæffer; 1) „egenl.“; A) „alm.“; — bestiae aliae coriis tectae sunt, etc., Cic. N. D. 1, 47; cf. Lucr. 4, 937, o. Hor. Od. 1, 6, 13; men m. græff Construction: prima tectus lanugine malas, Ovid. Met. 12, 291; men absol.: ut tecti esse possemus, Cic. N. D. 2, 60; — stramentis tectae casae, Caes.; cf. id. B. C. 2, 10; men naves longae tectae, (Langffibe med Dæf), id.; (opp. naves apertae, Liv. 36, 43); — ∞ latus alicui, (som Tiener) at gaac ved nogenes Eide, Hor. Sat. 2, 5, 18; cf. Suet. Claud. 24; — sarta tecta, vid. sartus, 3, und. sarcio; — B) „bef.“; 1) dæffer el. bedæffer for at ffille, ffuiler el. forvarer; — tectis insignibus suorum, etc., Caes. B. G. 7, 45; fugientes silvae tixerunt, id.; cf. Ovid. Met. 13, 822; men fæae latibulis se tegunt, Cic. Rab. Post. 15; — 2) om Jorden: at bedæffe den Døde; — Me ffiet unda ferat, te modo terra tegat, Propert.; ffigcl. Ossa tegit tumulis, Ovid. Am. 2, 6, 59; cf. id. Met. 15, 56; — II) „fig.“; A) dæffer el. bedæffer for at befffytte, befffytter el. bevarer; — ut eum tegas et tueare, Cic. Fam. 13,

66; men Caes. B. C. 3, 26: portus ab Africo tegebatur, etc.; cf. ibd. 27: tempore commutato tempestas et nostros texit, et naves Rhodias afflixit; men Ter. Heaut. 4, 2, 5: triumpho, si fficet me latere tecto abscedere (med Dæffet ffianke, d. e. befffundet); — pericula facile innocentia tecti repellemus, Cic. Manil. 24; ut legatos cura magistratum magis, quam jus gentium, ab ira impetueque hominum tegeret, Liv. 8, 6; cf. Cic. d. Or. 1, 59: clarissimorum hominum auctoritate leges et jura tecta esse, etc.; ffigcl. id. Lael. 12: talis improborum consensio non modo excusatione amicitiae tegenda non est, sed potius supplicio omni vindicanda; — B) dæffer el. ffilbyffer, befster hemmelig el. ffuiler el. befffuyffer derunder; — triumphi nomine tegere atque velare cupiditate suam, Cic. Pis. 21; summam prudentiam simulatione stultitiae tegere, id. Brut. 14; illis artificio opus est, ut turpia facta oratione tegant, Sall. Jug. 85; cf. Caes. B. C. 3, 22; ∞ commissa, Hor.; men Ovid. Trist. 3, 6, 10: Pectoribus dabas multa tegenda meis; — III) partic. tectus, 3, ofte egf. fom adj.: bedæffet el. ffuilt; — tectos cuniculos agere etc., vid. Hirt. B. G. 8, 41; — B) dñf. ofteff „fig.“: hemmelig el. forborgen, odt.; — tectis verbis ea ad te scripsi, quae etc., Cic. Fam. 9, 22; ffigcl. sermo verbis tectus etc., id. ibd.; occultior atque tectior cupiditas etc., id. R. Am. 36; — b) navnlt. egf. om Personer: serbheholden, fom iffe rober ffig, odt.; — tecti esse ad alienos possumus, etc., id. ibd. 40; cf. id. Fin. 2, 17; men id. d. Or. 2, 73: unum te in dicendo mihi videri tectissimum.

Tēgūla, ae, f.: Tagflen, Tegfflen til Dæfning; egf. Dæffelpaan el. Dæffffis, odt.; — tegulam illum in Italia nullam relicturum, Cic. Att. 9, 7; men Ovid. A. A. 2, 622: quum solem nondum prohibebat et imbrem Tegula; cf. Martial. 7, 36, o. A.; — ofteff in pl.; Tagfflenene el. Taget felt; — heus, quid agis tu, inquam, in tegulis? Plaut. Mil. gl. 2, 2, 22; cf. Ter. Phorm. 4, 4, 27; men Cic. Phil. 2, 18: quum tu ... per tegulas demittere; men demptis tegulis, (ofteffat Taget var afreffet), id. Verr. 3, 50; habitare sub tegulis, (under Taget, paa et Voff), Suet. Gramm. 9; v. — tēgūlum, i, n.: Dæfning el. Tag; — tegulo aquaticarum arundinum opere domos, vid. Plin. 16, 61; — [tego]. — tēgūmen, inis, f. und. tegimen. — tēgūmentum, (egf. tegimentum o. tegmentum, f. nctenf.), i, n., [tego]: Bedæfning el. Indbyfflling, ffylffer el. Dæffe; — tegumenta corporum, vel tecta, vel stula, Cic. N. D. 2, 60; f. egf. Liv. 1, 43, oftere, Senec. Ep. 90, o. Suet. Calig. 55; — ad tegumenta scutis detrahenda etc., Caes. B. G. 2, 21, oftere; — palpebrae ... sunt tegmenta oculorum, Cic. N. D. 2, 57; — II) egf. „fig.“: Værn, Befffyttelfe; — Istaec ego mihi semper habui aetati tegumentum meae, Ne etc., Plaut. Trin. 2, 2, 32. — Teius, 3, f. und. Teos.

tēla, ae, f., [rimel. ctr. f. texela, vid. Cic. Orat. 45]; 1) „egenl.“: Bæven el. det Bævede; — textem telam studiose etc., Ter. Heaut. 2, 3, 44; men Cic. Acad. 2, 29: Penelope telam retexens; men lana et tela victum quaeritans, Ter.; cf. Ovid. Fast. 4, 699: exercet brachia telis; men plena domus telarum, Cic. Verr. 4, 26; f. egf. Virg. Aen. 4, 264, o. Ovid. Met. 6, 69; — egf. om Vedderfoppens Bæv, Plaut., Catull., o. A.; — B) dñf. „ncten.“; a) Nctningen i Bæven; — radio stantes perennere telas, Ovid.; cf. Virg. Ge. 1, 294; addere licia telae, id.; annexere licia telis, Tibull., (at Bævede); — b) egf. Bævertræct el. Bæverffolen, Cato, Ovid. Met. 6, 576; — C) „alleg.“: et Paafund, odt.; — quamquam ea tela textitur ... ut etc., Cic. d. Or. 3, 69; ffigcl. Plaut. Pseud. 1, 1, 6: Neque ad detexendam telam certos terminos (habes); cf. id. Bacch. 2, 3, 116.

tclamo o. tclamon, ōnis, m., τελαμὼν (Bæve

ren); cf. i Architecturen: mandlig figur, som bærer Bæltet af Atlas, Vitruv. 6, 7. — 2. Telamo el. Telamon, onis, m., Τελαμών: en Argonaut, Søn af Neleus, Broder af Pelæus, fader til Ajax o. Theseus, Hygin., Ovid. Met. 7, 476 fgd., o. id. ibd. 11, 216 fgd.; — B) cf. 1) Telamoniades, i, m.: Søn af Telamon, d. e. Ajax, Ovid. Met. 13, 191, oftere; — 2) Telamoniades, ae, m.: Efterkommer af Telamon; df. Telamones Søn, Ajax, Ovid. Met. 13, 231. — telanae ficus (pl.): en sort Figenart, Catop. Plin. 15, 29.

Telchines, um, m., Τελχίνες, efter Nycten: en fra Creta indvandret Præstefamilie paa Rhodus, Ovid. Met. 7, 365; cf. Stat. Theb. 2, 271. — Teleboae, arum, m., Τηλεβόαι: Jødt el. Høverstamme i Arkadianen, Plin. 4, 19, e. Plaut. Amph. 1, 1, 56, oftere; — en Celeni deraf beboede sydligere Den Capreae, Virg., Tac. Ann. 4, 67. — Telégōnus, i, m., Τηλέγονος: Søn af Ulysses og af Circe, ombragte sin fader (uden at finde ham), og byggede derefter Byen Tæculum; — vid. Hygin. Fab. 127, e. Hor. Od. 3, 29, 8, o. f. Propert. 2, 23, 12, Ovid. Fast. 3, 92, o. A.; — b) Ovid. Trist. 1, 1, 114, hede hans Libri de arte auandi: Telegoni, forti de havde gjort deres Hørfatter udflydlig. — Telēmāchus, i, m., Τηλέμαχος: Søn af Ulysses og af Penelope; — vid. Hygin. Fab. 127, Ovid. Her. 1, Hor. Ep. 1, 7, 40, o. A. — Telēmus, i, m., Τηλέμος: Navnet paa en Augur el. Spaamand, Ovid. Met. 13, 77, Hygin.

telēphion, i, n., τηλέφιον: en perulafagtig Plante, (sedum telephium L.), Plin. 27, 110. — Telephus, i, m., Τηλεφος: en Søn af Hercules o. Kænge i Mysien, blev for Troja faaret af Achilles's Lanse, men sildigere egl. helbreddet ved Ruslen deraf; — vid. Ovid. Met. 12, 112, oftere, Hor. A. P. 96 o. 104, oftere; — II) en Samtidig og Ven af Digteren Sora-tius; — vid. Hor. Od. 1, 13, oftere. — telēta, ae, f., τελετή: Indvielse, Indvielsesceremoni, Appul. — tēletus, i, m., τελετός, (indfommnen); df. en af Høer-nerne, Tertull. — telicar dios, i, m.: eflags ubeficnt Hødesfen, Plin. 37, 68. — tēliger, a, um, [telum, gero]: som bærer Skurvaaben, puer, (i. e. Cupido), Senec. Herc. Oet. 543. — tēlinum, i, n., τηλινον: en af Planten telis tilberedet kostbar Salve, Plin. 13, 3. — telirrhizo, i, f.: eflags ubeficnt Hødesfen, Plin. 37, 68. — tēlis, is, f., τηλīs: Buffegras el. Jemmetel, (trigonella fenum graecum L.), Plin. 21, 120.

Tellūmo, onis, m.: en mandlig Gudtem, der svarer til Tellus, alst. Jorden's frembringende Kraft personificeret; f. Varr. ap. Augustin. und. tellus; — heter egl. Tellurus, i, m., Capella. — Tellūrus, i, f. und. frga: — tellus, ūris, f., [skal være best. m. terra, el. en blodere Urdale deraf]: Jorden (i Medfatn.), dels af de andre Himmellegerne, dels af Havet; — ea, quae est media et nona, Tellus, neque movetur, et infima est, et in eam feruntur omnia natu suo pondera, Cic. d. Rep. 6, 17; — men oftest sem Digteret, vid. Lucr. 6, 579, o. Ovid. Met. 1, 15; men ibd. 102: nec ullis Saucia vomeribus per se dabat omnia tellus; cf. Hor. Epod. 16, 43; figel. Virg. Ecl. 4, 39: omnis feret omnia tellus, etc.; men id. Ge. 1, 99: Exercetque frequens tellurem etc.; — B) personificeret er Tellus: Jorden som den ernærende Gudtem; — unam eandemque terram habere geminam vim, et masculinam, quod semina producat, et femininam, quod recipiat atque enutriat; inde a vi feminina dictam esse Tellurem, a masculina Tellumonem, Varr. ap. Augustin.; cf. id. R. R. 1, 1: primum (invocabo), qui omnes fructus agriculturae coelo et terra continent, Jovem et Tellurem, etc.; f. egl. Hor. Ep. 2, 1, 113; men Cic. N. D. 3, 20: si est Ceres a gerendo, terra ipsa dea est; quae enim est alia Tellus? — in aede Telluris, id. Qu. Fr. 3, 1; figel. in Telluris (sc. aede), id. Att. 16, 14; — II) „overf.“: Land el. Landflak el. Egn; — a) barbara Seythiae, Tibull. 3, 4, 91; ∞ Delphica, Ovid., Gnosia,

Virg.; ∞ Jubae, Hor., Assaraci, id.; f. egl. id. Od. 1, 7, 29: tellure nova etc.; df. — tellustres silvicolaeque divi, Capella. — tellustris, e, f. und. frga.

Telmessensis, e, etc., f. und. fige. — Telmessus el. Telmissus, i, f., Τελεμισσός el. Τελεμισσός: By paa Grændsen af Carien o. Lycien, navnfuldig egl. af Jævaanerens Spaadomskunst, Cic. Div. 1, 41; cf. Plin. 30, 2, e. Liv. 38, 39; — B) df. 1) Telmessius (Telmiss.), 3: telmessiſt, sinus, Liv. 37, 16; — 2) Telmessius, 3: = frga., Ptolemaeus (af el. fra T.), Liv. 37, 56; — b) df. subst. pl., Telmissii, orum, m.: Jævaanerne af Byen Telm.; byf. Castra Telmissium (f. Telmissiorum), som Stedsnavn, Liv. 1, e.; — 3) Telmessenses, ium, m., ligefom Telmissi: Jævaanerne af Byen Telmissus, Tertull.; — 4) Telmessis, idis, f.: telmessiſt, unda, Lucan. 8, 248. — tēlōnārius, i, m.: Tølber, Dp-fyndmand over Tølden, Cod. Theod.; af — tēlōnium, i, n., τηλώνιον: Tøldhus el. Tøldbod, Tertull.

tēlum, i, n., [ἀπό τοῦ τηλός, i. e. procul, Digest.]; 1) „egenf.“; A) „bef.“: Skudvaaben el. Rastevaaben, (opp. arma); vid. Sall. Catil. 42: armorum atque telorum portationibus etc.; figel. arma, tela, equos et cetera instrumenta belli parare, id. Jug. 47; men Lucr. 1, 969: si quis jaciat volatile telum; figel. Liv. 38, 26: velut nubes levium telorum conjecta etc.; o. id. 44, 35: omni genere missilium telorum etc.; cf. Caes. B. G. 3, 4, oftere, Virg. Aen. 12, 284, e. Hor. Od. 4, 9, 17; men Cic. Quint. 2, „alleg.“: tela depellere ... quum etiam telum adversarius nullum jecerit; — B) „alm.“: Angrebsvaaben, Sværd el. Dre, edf.; vid. Cic. Catil. 3, 3, o. Liv. 1, 40; — men esse cum telo etc., (bære Vaaben, være væbnet), Cic. Mil. 4; cf. id. Catil. 1, 6, o. Sall. Catil. 27; f. egl. Ovid. Met. 3, 535, o. Hor. Sat. 2, 1, 43; — men telum frontis f. cornu, Ovid. Met. 8, 885; egl. em Cēlus, Virg. Aen. 5, 438, Stat.; — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) „poet.“; a) ligefom βέλους: Skudvaabene; — Non radii solis, neque lucida tela diei, Lucr. 1, 148, oftere; — b) Lynet, Ovid. Fast. 3, 316; figel. id. Am. 2, 5, 52: Exeunt irato tela trisulca Jovi; — c) erottſt egl. f. meutula, Martial., o. A.; — 2) hos Lægerne: Sting i Siden, Seren. Samm.; — B) „ment.“ el. om Begreber: Vaaben el. Middel el. Måde, hvorved noget bevirkes; df. 1) Angred el. Brankelse el. Videlse; — Pompejo ... de corpore rei publicae tuorum scelerum tela revollente („alleg.“), Cic. Pis. 11; ut omnibus telis fortunata proposita sit vita nostra, id. Fam. 5, 12; cf. Ovid. Pont. 4, 6, 36: linguae tela subire tuae, (blive anlagt af en saa stor Taler); — 2) Værn derimod el. Vistand dertil; — Usque quoque sapere oportet, id erit telum acerrimum, poetā ap. Cic. Fam. 7, 16; men id. Lael. 17: non mediocriter telum ad res gerendas etc.; men Liv. 6, 35: quandoquidem etc., isto ipso telo (i. e. intercessione) tutabimur plebem; cf. id. 4, 28; figel. Sall. frgm.: vis tribunicia, telum a majoribus libertati paratum.

Tēmēnos, (τὸ τέμενος, i. e. templum): Sted ved Syracusa, hederet benavnes: 1) Tēmēnites, ae, m., Apollo, en Apollonstotte paa dette Sted; — vid. Cic. Verr. 4, 53, o. Suet. Tib. 73; — 2) Tēmēnitis, idis, f., (sc. κοίτη, i. e. fons): en Kilde paa dette Sted, Plin. 3, 14. — tēmēnārie, adv.: paa Slump, ubestigten, Cod. Just., Tertull.; af — tēmēnārius, 3, [temere]; 1) „alm.“: tilfældig, ubestemt; — Non temerarium est, ubi dives blande appellat pauperem, Plaut. Aul. 2, 27; cf. id. Asin. 2, 1, 14: quid hoc, quod piceus olim tundi? non temerarium est; — II) df. „bef.“: ubestemt som el. ubestindig, overlagt el. overflet; — ∞ mulier, Ter. Andr. 1, 4, 2; figel. ∞ homines atque imperitos etc., Caes. B. G. 6, 20; cf. id. ibd. 1, 31, o. Martial. 4, 43; — quid tam temerarium ... quam aut falsa sentire, aut etc.? Cic. N. D. 1, 1; consilium prima specie temerarium magis, quam audax etc., Liv. 25,

37; ∞ vox, id. 23, 22; men ∞ virtus, Ovid. Met. 8, 407; ∞ bella, id., tela, id.; men id. Met. 12, 59: Illic Credulitas, illic temerarius Error, vanaque Laetitia est; — temerarium est, secundis non esse contentum, Plin. Ep. 4, 9; cf. Plin. 17, 35. — *tēmērātor*, oris, m., [temero]: som forgruber sig derpaa; — Apollineae temerator matris, (i. e. Tityos). Stat.; ∞ legis, Cod. Just.; — *df.* ogs. en Hæstner, Digest.

tēmēre, adv.: tilfældigen, som det træffer sig, uden Grund el. Narfag, uden Overlæg, *etl.*; — quam saepe forte temere Eveniunt, quae non audeas optare? Ter. Phorm. 5, 1, 30; id forte temere ab uno exclamatum *etc.*, Liv. 41, 2; men Cic. Fat. 3: si ... forte, temere, casu *etc.*; ligel. id. evenit non temere, nec casu, id.; cf. id. Off. 1, 29, o. Liv. 2, 28 in.; ligel. inconsulte ac temere, Cic.; temere ac nulla ratione, id.; ligel. Sall. Catil. 31: ne quid de se temere crederent; — compar., temerius, Attius ap. Non.; — II) *df.* „*bcf.*“: A) non temere est: det er ikke tilfældigt, det har noget at betyde, m. flgd. quod, Plant. Aul. 4, 3, in.; ogs. absol., Ter. Heaut. 4, 1, 7; — B) non temere, ligesom non facile: ikke let; — non temere incerta casuum reputat, quem fortuna numquam decepit, Liv. 30, 30; cf. Caes. B. G. 4, 20, Hor. Ep. 2, 1, 120, *ostere*; f. ogs. Cic. Qu. Fr. 1, 1, 20; ligel. Quintil. 1, 3, 3: illud ingeniorum velut praecox genus non temere unquam pervenit ad frugem.

tēmēritas, atis, f., [temere]; I) „*alm.*“: det Tilfældige, en Tilfældighed; — in quibus nulla temeritas, sed ordo apparet, *etc.*, Cic. N. D. 2, 32; cf. id. Div. 2, 41: quibus in rebus temeritas et casus, non ratio, nec consilium valet; ligel. id. Lael. 6: illa superiora caduca et incerta, posita non tam in consiliis nostris, quam in fortunae temeritate; — II) „*bcf.*“: Ubetænksomhed, Ubesindighed, Oserthede; — omnis actio vacare debet temeritate et negligentia, Cic. Off. 1, 29; cf. id. N. D. 1, 1: quid est enim temeritate turpius? *etc.*; ligel. id. Off. 1, 15: multi faciunt multa temeritate quadam, sine ordine et modo; f. ogs. Caes. B. G. 7, 52; men temeritas est florentis aetatis, prudentia senescentis, Cic. d. Senect. 6; cf. Liv. 22, 25, *ostere*; — ogs. in pl.: non offert se ille istis temeritatibus, ut *etc.*, Cic. Sest. 28. — *tēmēriter*, adv., forcl. Biform af temere: tilfældigen el. overhængt, Enn. ap. Priscian., Attius ap. Non. — *tēmēritudo*, inis, f., [temere]: forcl. Biform af temeritas: Ubesindighed, Pacuv. ap. Non.

tēmēro, avi, atum, 1, v. a., [temere]; *eyrdl.*: befandter ubesindigen; vid. Fest. p. 563; *df.* sædv.: vanærer, vanhelliger, besmitter; — ∞ sacra hospitii, Ovid., templa Minervae, Virg.; deorum delubra, sepulcra majorum temerata ac violata, Liv. 26, 13; ∞ aliquam, vid. Tac. Ann. 1, 53; men ∞ aures incestis vocibus, Ovid. Trist. 2, 503; men castra infasta temerataque, Tac. Ann. 1, 30, (smittet med Dyrer); men Ovid. Met. 9, 627: Et scripsi, et petii; temerata est nostra voluntas.

Tēmēsa, ae, ogs. *Tēmēse*, es, o. Tempsa (Temsa), ae, f., *Τεμίσση*, *Τεμψή*: By i det Brutiske, med Ertsgruber, (hod. Torre del Lupi); Temesa, Mela 2, 4; Temese, Ovid., Stat.; Tempsa (Temsa), Plin., Liv.; — B) *df.* 1) *Tēmēsaeus*, 3, aera, (Robberbæfner), Ovid. Fast. 5, 441; — 2) *Tempsanus*, 3, ager, Liv. 34, 45; men ∞ incommodum, vid. Cic. Verr. 5, 15.

tēmētum, i, n., [fortænger form af inus. temum ved Bogstavomsætning. f. *μῆδρ*]: enhver berusende Drik, Misd. el. Vin, *etl.*; (estlet forcl. o. poet.); — sive subbitit, Sive adeo caret temeto, Plant. Truc. 4, 3, 58; cf. id. Aul. 2, 6, 6, Hor. Ep. 2, 2, 163, Plin. 14, 14, o. A.; — b) comist er temeti timor, (om en Parasit), Nov. ap. Fest. p. 364.

Temnites, ae, o. Temnius, 3, f. und. Temnos. — *temno*, ēre, v. a., [timel. besc. m. temere, alts. *Aruefen*: Larinsf.—antf. Lexicon. II.

eyrdl.: bedømmer ubesindigen; *df.* sædv.]: foragter, forsmaacer, (poet. o. fælt. f. d. classiske contentum); — Sed quia semper aves, quod abest, praesentia temnis, Lucr. 3, 970; cf. Hor. Sat. 2, 2, 38; men Virg. Aen. 6, 620: Discite justitiam, moniti, et non temere divos; cf. id. ibd. 7, 236, o. Hor. Sat. 1, 1, 116; men haud temendae manus ductor, Tac. Hist. 3, 17. — *Temnos*, i, m., *Τήνως*: By i Melien, (hod. Menimen), Plin. 5, 32; — B) *df.* 1) *Temnites*, ae, m.: en Temniater; — pl. *Temnitae*, arum, vid. Cic. Flacc. 18 o. 19; — 2) *Temnius*, 3; *df.* *Temnii*, orum, m.: = *frgd.*, Tac. Ann. 2, 47.

1. *tēmo*, onis, m.: en Bognsang, Varr., Colum. 6, 2, Caes., Virg. Ge. 3, 173, Ovid., o. A.; — II) „*overf.*“: A) (pars pro toto): Bognen, Juvenal. 4, 126; — b) *df.* Stiernebilletet Bognen, Enn. ap. Varr., Stat., Ovid. Met. 10, 447; cf. Cic. (poeta) N. D. 2, 42; — B) en Stang; — transversis sex temonibus, Colum. 6, 19. — 2. *tēmo*, onis, m., [timel. besc. m. *τιμῶν*, i. e. aestimo]: den ved Vurdering bestemte Løsepenge for en Hicrut, Cod. Theod.; *df.* — *tēmōnarius*, 3: hørende til Recrutpenge, onera, Cod. Just.; — h) subst.: temonarius, i, m., (sc. exactor): som indtræver Recrutpenge, Cod. Just.

Tempe, n. pl. indecl., *τὰ Τέμνη*: yndig floddal i Thessalien, imellem Pivergene Olympus o. Ossa, og giennemstrømmet af floden Peneüs, Mela 2, 3, o. Plin. 4, 15; beskrives Liv. 41, 6: sunt Tempe saltus transitu difficilis, *etc.*; ogs. ∞ Thessala, Hor., Ovid., Penēia, Virg., viridantia, Catull., Zephyris agitata, Hor.; — II) „*overf.*“ heter tempe: enhver yndig Dal el. dalformet Egn; — ∞ frigida, Virg. Ge. 2, 469, Heliconia, Ovid.; men paa Græsk, Cic. Att. 4, 15: Reatini me ad sua *τέμνη* duxerunt.

**temperaculum*, i, n., ligesom temperatura: rigtig Blanding; — ∞ ferri: Zernets Bearbejdelse, Appul.; o. — *temperamentum*, i, n.: rigtig Blanding el. Jordecning, rigtig Maal, rigtig Væsfæfning; — I) „*alm.*“ el. om Naturgængslande; — ut frigori fervor immixtus temperamentum aequet, Plin. 19, 44; cf. Colum. 3, 14; ligel. ∞ coeli: Lustens rette Væsfæfning, Justin.; — II) *df.* *ostet* „*fig.*“ o. „*ment.*“: inventum est temperamentum, quo tenuiores cum principibus aequari se putant, Cic. Leg. 3, 10; egregium principatus temperamentum, si *etc.*, Tac. Hist. 2, 5; cf. id. ibd. 1, 83; ligel. orationem habuit meditato temperamento, id. Ann. 3, 12; — [tempero].

temperans, tis, adj. o. partic. af tempero; *df.* — *temperanter*, adv.: med Maatshold, bestedent, adjungere (tilføie i Tælen), Tac. Ann. 15, 29; — compar., si hic temperantius egerit, Cic. Att. 9, 2; o. — *temperantia*, ae, f.: Maatshold el. Maatdelighed (i moralsk Forstand, Græfens *σωφροσύνη*); — vid. Cic. Tusc. 3, 8: temperans, quem Graeci *σωφρονα* appellant, eamque virtutem *σωφροσύνην* vocant, quam soleo equidum tum temperantiam, tum moderationem appellare, nonnumquam etiam modestiam; cf. id. Fam. 1, 14, ogs. id. Off. 1, 5, o. ibd. 3, 25 o. 33; — ogs. med Senfyn paa Jerebraget, id. d. Or. 2, 60: dicacitatis moderatio et temperantia *etc.*; — men summam fuisse ejus in victu temperantiam, id. Tusc. 5, 20; cf. Tac. Germ. 23, o. Plin. Ep. 1, 12.

temperate, adv. af temperus, 3, und. tempero: maadeligen, pæfeliggen; — arbores humoris temperate, parum terreni habentes, Vitruv. 2, 9; — II) „*fig.*“: maatsholdent, agere, Cic. Att. 12, 32; ut neque severius, neque temperatius scribi poterit, id. ibd. 13, 1; temperatissime et castissime, Augustin., — *temperatio*, onis, f., [tempero]: rigtig Jnddeling el. rigtig Forhold, rigtig Væsfæfning el. Organifation; I) „*alm.*“ el. om Naturgængslande; — ∞ corporis, Cic. Tusc. 4, 13; cf. ibd. 1, 10 o. 28; men ∞ aeris (Corinthii: den dertil

hørende Metalblandning), id. Verr. 4, 44; cf. id. Acad. 2, 26; — vgl. in pl.: caerulei temperationes primum sunt Alexandriae inventae, (Silberbleffen af Staalblaat), Vitruv. 7, 11; temperatio coeli, Cic.; cf. id. N. D. 2, 5; ∞ caloris, ibd. 2, 10; — II) „bef.“ o. „æthist“; — de disciplina et temperatione civitatis (loqui), Cic. Tusc. 4, 1; cf. id. Leg. 3, 5; men hac ordinum temperatione etc., vid. Liv. 9, 46; ∞ juris, Cic. Leg. 3, 12; ∞ vitii, ibd.; — men „concret“: mens mundi et temperatio (sol: ligesem det ordnende Princip), id. d. Rep. 6, 17.

*temperativus, 3: forelsende, lindrende, medicamina, Coel. Aur.; — temperator, oris, m.: som vedberstigen indretter el. ordner; — magni igitur iudicii, summae etiam facultatis esse debet moderator ille et quasi temperatio huius varietatis, Cic. Orat. 21; men ∞ voluptatis, (søn nyter med Maadehold), Senec.; men Martial. 4, 55: ∞ armorum (Salo fluvius: som giver dem den rigtige Haardhed el. Temperatur); o. — temperatūra, ae, f.: rigtig Inddeling, rigtig Maal el. Forhold, rigtig Betsaffenhed; — ∞ coeli, Varr. ap. Non., corporis, Senec. Ep. 1, aeris, Plin. 34, 20; — [tempero]. — temperatus, 3, partic. o. adj. af tempero.

temperi (f. temporis, i. e. tempore), adv., f. und. tempus nr. III. — temperies, ei, f., [tempero]: den rigtige Inddeling, rigtig Blandning, rigtig Betsaffenhed; 1) „alm.“ el. om Naturgesandte; — tertium (genus aeris Corinthii), in quo aequalis omnium temperies fuit, Plin. 34, 3; alia temperies (resinae) ad crapulam (facit), id. 16, 22; ∞ coeli, Ovid., Plin. Ep.; ∞ aquarum, Ovid.; cf. id. Met. 1, 51 o. 430, vgl. id. ibd. 15, 211; — II) „bef.“ o. „æthist“ ligesem temperantia nr. II: Maadehold, oel.; — ∞ tranquilla morum, Stat.; temperies (docet), ut casta pectus, Claudian.

tempero, avi, atum, 1, [praes. conj. temperint f. temperent, Plant. Truc. 1, 1, 11], v. a. v. n., [tempus, oprstl.: Affnit, Del]; 1) act.: inddele vedberstigen, bringer i ret rigtige Forhold, blander rigtign, formidler, oel.; A) „egentl.“: — nec vero, qui simplex esse debet (finis bonorum), ex dissimilibus rebus misceri et temperari potest, Cic. Off. 3, 33; ea tria ... unam in speciem temperavit, id. Univ. 7; ∞ aes, ferrum, Plin.; ∞ unguentum, (tillæge), id.; men ∞ acetum melle, (tillæge dermed), id.; ∞ pocula, Hor., venenum, Suet.; etesiarum flatu nimii temperantur calores, Cic. N. D. 2, 53; cf. id. ibd. 2, 19; liget. vitis solem umbra temperans, Plin.; men quis aquam (i. e. balneum) temperet ignibus (sunker el. varmer det), Hor. Od. 3, 19, 6; men Virg. Ge. 1, 110: scatebrisque arentia temperat arva, (vander dem); — B) „fig.“: 1) „overf.“: indretter el. ordner, styrer el. leder; — rem vero publicam nostri majores certe melioribus temperaverunt et instituit et legibus, Cic. Tusc. 1, 1; cf. id. Acad. 2, 1, vgl. Hor. Od. 1, 12, 16, o. id. ibd. 3, 4, 45; liget. ∞ orbem, Ovid., undas, id., ratem, id.; men ∞ senem delirum, Hor. Sat. 2, 5, 71; ∞ annum, id., Plin.; qui natale temperat astrum (Genius), Hor. Ep. 2, 2, 187; men Propert. 2, 25, 79: quale Cynthus impositis temperat articulis (carmen: anfører el. istemmer); cf. Hor. Od. 4, 3, 18, o. Ovid. Met. 10, 108; men Suet. Tib. 31: ∞ annonam maecelli quotannis, (fastsætte taalelige Priser); — 2) „ment.“: — iras, vid. Virg. Aen. 1, 57; men Hor. Od. 2, 16, 27: amara lento Temperet risu; f. vgl. Cic. Phil. 12, 11; men id. d. Rep. 1, 43, „alleg.“: quum (populus) ... non modice temperatam, sed nimis meracam libertatem sitiens hauserit; — navn. vgl. om Fordraget, id. d. Or. 2, 29 o. 58, oftere; — II) neutr.: A) „alm.“: holder den rette Maade, viser Maadehold deri el. der-ved, er maadeholden el. afholden; a) m. in c. abl.; oftere c. dat. rei; vgl. m. ab. el. m. blot abl., el. c. inf.; — quum in amore temperes, Plaut. Epid. 1, 2, 8; — ∞

linguae, id., Liv., manibus, id., irae, id., victoriae, Sall.; — neque ... temperatus ab injuria el. maleficio etc., Caes. B. G. 1, 7; ∞ a lacrimis, Virg., vgl. ∞ lacrimis, Liv., Tac.; ∞ risu, Liv. 32, 34; — ∞ maledicere alicui, Plaut. Poen. 5, 2, 76; — b) m. sibi el. animis; — neque sibi homines ferociter temperatos, quin etc., Caes. B. G. 1, 33; neque mihi temperare, quominus etc., Plin.; — vix temperare animis, quin extemplo impetum facerent, Liv. 5, 45; — c) imper-sonio; — nec temperatum manibus foret, ni etc., id. 2, 23; cf. id. 5, 7, o. id. 7, 20; — B) „bef.“: skæner el. sparer; c. dat. el. m. ab; — si cuiquam ulla in re umquam temperaverit, ut vos quoque ei temperetis, Cic. Verr. 3, 6; cf. ibd. 2, 2, o. Hor. Od. 3, 24, 18; — in quo a sociis temperaverat, Liv. 6, 17; cf. id. 39, 10; — vgl. impers.; vid. Liv. 1, 29, o. id. 24, 31; — III) partic. temperans, tis, vgl. som adj.: maadeholden el. afholden; — aut temperantem (dices), qui se in aliqua libidine continerit, in aliqua effuderit? Cic. Parad. 3, 1; cf. id. Font. 14; — superl., ∞ homo, ibd. 13; — vgl. m. ab; temperantiores a cupidine imperii, Liv. 26, 22; — vgl. c. gen.; Ter. Phorm. 2, 1, 41: Si est ... culpam ut in se admiserit, Ex qua re minus foret aut famae aut rei temperans; cf. Plin. Pan. 52; liget. potestatis temperantior, vid. Tac. Ann. 13, 46; — IV) partic. temperatus, 3, vgl. som adj.; A) „egentl.“: i god Orden, vedberstigen indretter; — ∞ prela, Cato; — ds. sædv.: afsæfset el. passelig, mild el. tempereret; — ∞ escis medicisque potionibus etc., Cic. Div. 1, 51; ∞ regiones coeli, (opp. aestuosae et frigidae), Vitruv.; liget. ∞ loca, Plin.; liget. compar., ∞ loca etc., vid. Caes. B. G. 5, 13; mitis et temperatus annus, Colum.; superl., ∞ tempus anni, Varr.; — B) „fig.“, navn. ethist el. om Charakteren, vgl. om Fordraget: maadeholden el. mild, sat el. rolig; — est autem ita temperatis moderatisque moribus, ut etc., Cic. Fam. 12, 27; cf. id. Att. 4, 6; men Coel. ap. Cic. Fam. 8, 15: equem Caesare ... in victoria moderatiorem etc.? men Hor. Od. 2, 3, 2: Servare mentem ... ab insolenti temperatam Laetitia etc.; cf. ibd. 3, 4, 66: Vim temperatam etc.; — oratio modica et temperata, Cic. Orat. 27; cf. id. Off. 1, 1; vgl. in compar., neque est ulla temperatio oratio, quam illa, quae etc., id. d. Or. 2, 53.

tempestas, atis, f., [tempus]; 1) „alm.“: Tidss affnit el. Tidrum el. Tidspunkt, vgl.; — vid. Cic. d. Or. 3, 38; liget. sol occasus suprema tempestas esto, Gell. 17, 2, (e XII tabb.); ea tempestate flos poetarum fuit etc., Plaut. Casin. prol.; cf. Ovid. Met. 1, 183; liget. Propert. 4, 9, in.: qua tempestate etc.; men Cic. poeta Div. 1, 25: tertia ... tempestas etc., (den tredje Dag, efter Hom. Il. 9, 363: ἡγουμένη καὶ τρίτη etc.); men fuere ea tempestate, qui crederent, etc., Sall. Catil. 17; cf. Liv. 27, 37; — vgl. in pl.: Cis ... paucas tempestates, Plaut. Most. 1, 1, 17; liget. Sall. Jug. 96: in paucis tempestatibus etc.; cf. Liv. 1, 5; — II) „bef.“: Tiden med Hensyn paa dens Betsaffenhed; A) „egentl.“: Veitret el. Veitrliget; — ∞ liquida, Plaut.; vgl. ∞ liquidissima coeli, Lucr.; ∞ clara, Virg.; cf. Caes. B. G. 4, 23, o. Cic. Att. 9, 13; men tempestatem praetermittere, (forfemme den gunstige Vind), id. Fam. 14, 4; cf. Lucr. 2, 32; vgl. in pl., id. 1, 179, o. Cic. Fam. 16, 1; — ∞ turbida, (Uveit), Lucr., Caes., saeva, Plaut., foeda, Liv., horrida, Hor.; men tanta tempestas cooritur, ut etc., Caes. B. C. 1, 48; liget. Cic. N. D. 2, 66: si segetibus ... tempestas nocuerit; liget. id. d. Rep. 1, 44: vel in tempestate, vel in agris, vel in corporibus etc., (efter Plato's: ἐν ὥραις καὶ καὶ ἐν γροῖσι, καὶ ἐν σώμασι); — bef. vgl. stormende Veir, Storm el. Uveit; tempestas venit, Confringit tegulas imbricesque, Plaut. Most. 1, 2, 27; cf. Caes. B. C. 1, 48, o. Cic. Phil. 5, 6; liget. si tempestas a ver-

tice silvis Incubuit, Virg. Ge. 2, 310; f. ogsf. Senec. d. Provid. 4: gubernatorem in tempestate, in acie militum intelligas, etc.; — ligef. in pl.; etiam summi gubernatores in magnis tempestatibus admoneri solent, Cic. Phil. 7, 9; cf. id. Off. 2, 6, oftere; — 2) ved Personifikation ere Tempestates: Veitets el. Stormens Gubinder; — vid. Ovid. Fast. 6, 193, Cic. N. D. 3, 20, o. Hor. Epod. 10, 24; — B) „fig.“: Storm el. Uro, Forsyrrelse, Ulykke, odt.; faal. ofte „alleg.“ om de politiske Storme; vid. Cic. Plane. 4: qui in hac tempestate populi jactemur et fluctibus; cf. id. Sest. 47, o. id. Att. 10, 4; men id. Verr. 2, 37: istam communem Sicularum tempestatem (i. e. Verrem) etc.; men „poet.“: ~ turbida telorum, Virg. Aen. 12, 284; men Hor. Ep. 1, 15, 31: ~ macelli (scurra): som forðærver el. opsluger det hele Gerraad); — ogsf. in pl.; vid. Cic. d. Or. 1, 1, oftere, o. Hor. Ep. 2, 2, 85, o. A.

*tempestive, adv.: betimelig, til rette Tid, passende, odt.; — ~ percipere fructus, Cic., legere uvas, Colum.; ~ sepulti, Ovid. Trist. 4, 10, 31; — compar., Hor. Od. 4, 1, 9; o. — tempestivitas, atis, f.: Betimelighed, rigtig el. passende Tid; — sua cuique parti aetatis tempestivitas est data (en vis Modenhed), ut etc., Cic. d. Senect. 10; cf. Plin. 10, 52, oftere; — II) „overf.“: rigtig el. god Bestaenhed; — faal. in pl.: stomachi totiusque corporis tempestivitates, Plin. 29, 38; — [tempestivus]. — tempestivo, abl. f. adv., f. und. flgd.

tempestivus, 3: [tempestas]: betimelig, til el. paa den rette Tid, passende el. egnet dertil, odt.; I) „alm.“: — quam tempestivos dedit (natura) ... omnibus ... ventos etestas! Cic. N. D. 2, 53; men id. Manil. 12: nondum tempestivo ad navigandum mari; ~ temporibus (aggressus), Liv. 45, 19; veniet narratibus hora Tempestiva meis, Ovid. Met. 5, 499; men Cic. Tusc. 1, 45: multa mihi ipsi ad mortem tempestiva fuerunt; — f. ogsf. Hor. Ep. 2, 2, 142; men ~ oratio, vid. Liv. 5, 12; ~ caesura arborum, Plin.; cf. id. 16, 74: caedi tempestivum, quae decorticentur; — b) abl. tempestivo, som adv. f. tempestive, Plaut. Truc. 1, 1, 41, inc.; — II) „besf.“: A) om Barter og Dyr: moden el. fuldbaaren, fructus, Cic. Off. 2, 4; cf. id. d. Senect. 2; ~ pinus, Virg. Ge. 1, 256; men ~ examina pullorum, Lucr.; — compar., ~ sementes, Gell. 2, 29; — B) om Personer: moden, voksen, manbar; — faal.; ~ virgo (m. o. ud. viro); vid. Hor. Od. 1, 23, 12, o. ibd. 3, 19, 27; men tempestivus coelo (Aeneas), Ovid. Met. 14, 584; — C) tidlig; — sani atque tempestivi, (som faae tidligt op, som ere tidligt paa Jarde), Plin. 7, 53; men ~ convivia, (som begynde allerede om Dagen, alts. tidlige), Cic. Arch. 6; cf. id. Mur. 6, oftere; men ~ epulis delinitus, Tac. Ann. 11, 37; — tempestuosus, 3, [tempestat, nr. II]: stormende, Sidon.

*templaris, e: hørende til et Tempel, fines, auct. d. Lim. ap. Goes.; o. — templātiis, adv., (formet ligesom vicatim af vicus): tempestvis el. igennem Tempelne, Tertull.; af — templum, i, n., [ctr. af templum, som demin. af tempus, oprdt. Afstnit]; I) i Augustsprog: afgrændset Rum, som Augusten med sin Etas bestemmer, for indenfor samme at tage Aufspicer; — vid. Varr. L. 7, 2; liget. Liv. 1, 6: Palatium Romulus, Remus Aventinum ad inaugurandum templa capiunt; — B) of. „overf.“: viet el. fiort Rum, en vis Omkreds, (ofteft „poet.“); — Nec mare, nec telus, neque coeli lucida templa, etc., Lucr. 1, 1013; men mundi magni et versatiles templum, (d. e. Verdensrummet), id. 5, 1435; f. ogsf. Cic. d. Rep. 6, 15: quae (globum) in hoc templo medium vides, quae terra dicitur, etc.; — ogsf. om Underverdenen: Acherusia templa alta Orci infera, Enn. ap. Varr.; — ogsf. om Høvsfaben, Plaut. Mil. gl. 2, 5, 3, o. id. Rud. 4, 2,

4; — men om det indre Rum i Munden, Lucr. 4, 628: Humida linguae circum sudantia templa; — II) fremdeles i Religionsproget; A) „alm.“: helligt el. indviet Sted, en Helligdom; — vid. Cic. Leg. 2, 8, (e xii tabb.): urbem et agros et templa liberata et effata habento (sacerdotes); — navnlt. ogsf. om Talerstolen el. Neftra; vid. Liv. 8, 14, oftere, Cic. Vat. 10, oftere, liget. om Curiet, Liv. 1, 30, oftere, om Tribunaler, id. 23, 10, om Aplet, id. 2, 1; — b) of. „fig.“: Helligdom; — humanum in pectus templaque mentis, Lucr. 5, 104; cf. Cic. Mil. 33, hvor Curiet hedder: templum sanctitatis, amplitudinis, mentis, consilii publici; — B) „besf.“: et til en bestemt Gudsdom indviet Sted, et Tempel; — ~ Hercules ... sane sanctum apud illos et religiosum etc., Cic. Verr. 4, 43; ~ antiqua deorum, Hor. Sat. 2, 2, 104; cf. id. Od. 3, 6, 2: donec templa refeceris; ~ Vestae, id., Junonis Sospitae, Cic., Virtutis, id.; — b) ogsf. Gravmonument for en Hæros; — vid. Virg. Aen. 4, 157, o. Sil. 1, 81 flgd.; — III) i Architecturen: en horizontal Tværbjælke, Vitruv. 4, 2, 6, 7; cf. Fest. p. 307.

1. temporālis, e, [tempus]: som er el. varer alene i en vis Tid; — ~ causa, Senec.; liget. Quintil. 6, 2, 10: ~ ad hoc temporale esse, liget. ~ concessio, Digest.; — B) „besf.“ ogsf. i Grammatiken; — ~ verbum, (som betegner Tiden), Varr.; ~ nomen (mensis, annus), Priscian.; — ~ adverbia (priem, nunc, modo), id. — 2. temporālis, e, [2. tempus]: hørende til Tindingerne, vnae, Veget. — *temporālitās, atis, f.: Tilværelse i Tiden, (opp. aeternitas), Tertull.; o. — temporāliter, adv.: for en Tid, Tertull.; — [1. temporalis]. — temporāneus, 3, [1. tempus]: som steer el. kommer til rette Tid, (efterel. f. tempestivus), Augustin.

*temporārie, adv.: til el. for en Tid, Salvan.; af — temporārius, 3: hørende el. indskrænket til en vis Tid, som steer el. finder Sted deri; — ~ liberalitas, Nep. Att. 11; ~ amicitiae, Senec.; ~ motus animi (ira: forbigaende), Quintil.; ~ ingenia, (forunderlige), Curt.; — non ergo temporarium et subitum est, quod etc., Plin. Pan. 91; o. — temporātim, adv.: i Tiden, til sin Tid, Tertull.; — [1. tempus]. — tempōri, som adv., f. und. 1. tempus. — Tempsa, ae, o. Tempsanus, 3, f. und. Temesa.

1. tempus, ōris, (abl. tempori o. temperi, som adv., f. nedent. nr. III), n., [best. m. τῆμος, τῆμος, stærer, alts. oprdt. Afstnit, Afstetling, navnlt. af Tiden]; I) „egenl.“: A) en vis Del af Tiden, Tiderum el. Tidsafsnit; — ut tempus est diei, (som det er til Dags), Ter. Heaut. 1, 2, 38; men ~ extremum diei, Cic. d. Or. 1, 7; ut, quocumque noctis tempore etc., vid. Liv. 25, 8; — ~ matutina, (Morgentimerne), Cic. Fam. 7, 1; omni tempore anni, id. Verr. 4, 48; cf. Caes. B. G. 1, 54, o. id. ibd. 7, 8; ~ hibernum anni, Hirt. B. Al. 43; hiemali tempore, Cic. Div. 2, 14; temporibus aestivis, id. Verr. 5, 31; men Lucr. 2, 32: quum ... anni Tempora conspungunt viridantes floribus herbas, etc.; f. ogsf. Cic. N. D. 1, 2: tempestates ac temporum varietates, etc.; — B) en vis Tid el. en Tid, el. Tiden; I) „alm.“: — tempus est pars quaedam aeternitatis etc., Cic. Inv. 1, 26; cf. Varr. L. 6, 2: tempus esse intervallum mundi motus etc.; f. ogsf. Cic. Univ. 9: hos siderum errores id ipsum esse, quod rite dicitur tempus, etc.; — neque, ut celare posset, tempus spatium ullum dabat, Ter. Hec. 3, 3, 14; men nisi tempus et spatium datum sit, etc., Cic. Quint. 1; ex hoc tempore, id. Sest. 1; cf. Ovid. Fast. 4, 151; ex quo tempore, Cic. Fam. 3, 4; men ab infinito tempore etc., vid. id. N. D. 1, 9; men ad infinitum tempus, (opp. a principio), id. ibd. 1, 1; men tempus in omne, Ovid. Trist. 1, 3, 34; men id temporis, (paa den Tid), Cic. Catil. 1, 4; cf. Flor. 2, 17; eodem tempore, (til samme Tid), Liv. 25, 5; liget. uno eodemque

tempore, Cic. Sest. 10; cf. Caes. B. G. 2,5, ostere; men flagrantissima eo in tempore gratia etc., vid. Tac. Ann. 11, 29; cf. Ovid. Met. 1, 314; longo tempore, (lange), Ovid. A. A. 1, 38; cf. Liv. 2, 1; brevi tempore, (i en fort Tid), Cic. N. D. 1, 3; cf. id. Acad. 2, 31, ogf. Ovid. Her. 3, 24; omni tempore, (hele Tiden, bestandigen), Caes. B. G. 17; cf. Ovid. Met. 10, 135; men tempore in omni etc., vid. Lucr. 1, 27; nullo tempore, (aldrig), Ovid. Am. 1, 15, 20; quodam tempore, (engang), Cic. Fin. 5, 2; cf. id. d. Rep. 1, 28; ligel. Ovid. Met. 13, 734; aliquo quoque tempore virgo, etc.; praesenti tempore, (for nærværende Tid), Ovid. Fast. 3, 478; men primo tempore, (først), id. ibd. 3, 440; - ∞ nascendi, Cic., committendi proelii, Caes.; ∞ edendi, Hor., curandi, id.; a primo tempore actatis, Cic. N. D. 1, 3; cf. Caes. B. C. 1, 86; men in ipso immolationis tempore etc., vid. Cic. Div. 1, 52; - ogf. in pl.; ∞ certis, ogf. ∞ quibusdam, (til visse Tider), id.; ligel. ∞ superioribus, id. Fam. 5, 17; cf. id. ibd. 1, 9; men Ciceronis temporibus, Quintil. 1, 7, 20; circa tempora illa, id. 11, 3, 113; men ∞ optimis, Cic. Sest. 2; - 2) „bef.“: den rette el. påsænte Tid, det rette Tidspunkt, *καιρός*; - mihi quoque Tempus tale eventurum, ut etc., Plant. Merc. 5, 4, 38; cf. Cic. Phil. 7, 9; tempus habes tale, quale nemo habuit umquam; ligel. Plaut. Mil. gl. 4, 3, 8: Dicasque, tempus maximum esse, ut eat domum; - tempus est, c. inf., Cic. d. Or. 2, 42; ligel. ∞ conari etiam majora, Liv. 6, 18; cf. Virg. Aen. 5, 638, c. Hor. Ep. 2, 2, 215; - II) „overf.“: A) Tiden med Hensyn paa en vis Beskæftigelse; cf. Tidsemsændighed, Tilstand el. Ståbne, ovl.; in pl.: Forhelte el. Omstændigheder, ovl.; - quid a me ejusque tempus poscat, Cic. Planc. 32; cf. id. Manil. 1, c. id. Arch. 6; men tempori cedere, id est, necessitati parere, semper habitum est sapientis, id. Fam. 4, 9; in rei publicae magnum aliquod tempus (pecuniam conferre), id. Off. 3, 24; men indignatus, dici ea in tali tempore, audirique, etc., Liv. 30, 37; - incident saepe tempora, quum etc., Cic. Off. 1, 10; cf. id. Fam. 2, 18: tempora rei publicae qualia futura sint, quis scit? men cedere temporibus, vid. id. Mil. 1; cf. Hor. Od. 4, 9, 36; ogf. *marfæs* Virg. Aen. 7, 37: quae tempora rerum (fuerint), etc.; - B) „teknisk“: a) i Rhetoriken o. i Prædicationen: Tidemaalel el. Dramatiteten; - rhythmici spatio temporum constant, Quintil.; cf. Hor. Sat. 1, 4, 58, c. Cic. Orat. 57; - b) i Grammatiken: Verbetis Tid el. Tempus, Varr., Quintil.; - III) som adverbiale Dictioner *marfæs*; aa) tempore, ogf. (sem adv.) tempori o. temperi: til rette Tid, bestemtligent; - qui vult sua tempori conficere officia, Plant. Rud. 4, 2, 16, ostere; - Temperi huic hodie anteveni, id. Trin. 4, 2, 66; cf. id. Men. 2, 3, 90, ostere; - ego renovabo commendationem, sed tempore, Cic. Fam. 7, 18; data tempore prosunt (vina), Ovid. Rem. Am. 131 fgd.; f. ogf. Phaedr. 4, 11: scelera... puniri tempore, etc.; men Ovid. Fast. 1, 476: Multa... tempore nacta fidem, etc., (med Tiden, i Tidens Længde); - b) compar. temperius: tidligere, (opp. serius), Ovid. Met. 4, 198; ligel. temporius, Colum. 8, 4; - men Cic. Fam. 9, 16: temperius fiat, (mere maadefæstent el. sparsomt); - bb) ad tempus; a) til rette Tid, til den bestemte Tid; - ad tempus redire, Cic. Att. 13, 45; cf. Liv. 38, 25; - b) for en Tid, for en fort Tid, for et Døbtid; - quae (perturbatio animi) plerumque brevis est, et ad tempus, Cic. Off. 1, 8; cf. Liv. 28, 42: dux tumultuarius... ad tempus lectus; - cc) ex tempore: strax, i Døbtid, uden Øphold, ovl.; vid. Cic. d. Or. 1, 50, c. id. Arch. 8; - dd) in tempore: til rette Tid; - In tempore ad eam veni, Ter. Heaut. 2, 3, 133; cf. Liv. 8, 7, c. id. 33, 5; men Tac. Ann. 1, 58: quo ludibrio conflictatus sit, in tempore memorabo, (til sin Tid); - ee) heril

marfæs endnu; a) in tempus: for en Tid el. for en fort Tid; - scena in tempus structa etc., Tac. Ann. 14, 20; - b) per tempus: til rette Tid, (forcl.); - per tempus subvenistis mihi, Plaut.; cf. id. Men. 1, 2, 30, c. Ter. Heaut. 5, 1, 10, ostere; - c) pro tempore: efter Omstændighederne; - ut... consilium pro tempore et pro re caperet, Caes. B. G. 5, 8; cf. Sall. Jug. 49, c. Ovid. Trist. 4, 2, 23; - d) post tempus: for fide; vid. Cic. Quint. 17.

2. tempus, oris, n.: Tindingen; [ligesom fgd. af *τέμνω*: at skære, neml. som Grændselinie el. Forbindelse, sutura]; vid. Cels. 8, 1: duae suturae super aures tempora a superiore capitis parte discernunt; - (kan ogf. sammenlignes m. Grækerne *τὰ καίμα*, (det rette Sted, forbi et skærfere Slag derpaa er dødbringende); - ∞ dexterum capitis, Vitruv.; per tempus utrumque, Virg. Aen. 9, 418; cf. Flor. 4, 12; - ostere in pl.; vid. Virg. Aen. 5, 416, c. Hor. Od. 1, 7, 23; - b) „poet.“ ogf. f. *φορδēt*; - jacuit pulsus tria tempora ramo Cacus, (i. e. tria capita), Propert. 4, 9, 15; ligel. Usque dum tremulum movens Cana tempus anilitas Omnia omnibus annuit, Catull. 61, 161; - ligel. „poet.“ f. *insigitet*; vid. Propert. 2, 18, 83, c. id. 2, 18, 2. - Tempura, orum, n.: By i Thracien, Liv. 38, 41, Ovid. Trist. 1, 10, 21.

**tēmūlenter*, adv.: i Druffenstak, Colum. 8, 8; o. - *tēmūlentiā*, ae, f.: berufl. Tilstand, Druffenstak, Plin. 14, 14, ostere; af - *tēmūlenter*, 3, [best. m. temetum]: druffen el. berufl.; - ∞ mulier, Ter.; qui... temulentus etc., Cic. Sest. 9; - ogf. om en Tilstand; apud Vitellium omnia indisposita, temulenta, etc., Tac. Hist. 2, 68; compar., temulentior, Sison.; - B) ogf. „overf.“: caesariem ambrosia temulentam etc., (dryppende deraf), Appul.

ten, f. tene, f. ind. tu. - *tēnācia*, ae, f.: Fastholden; df. „overf.“: Ureglerlighed el. Billedhed, (som Hensens), Enn. ap. Non.; - *tēnācitas*, atis, f.: Fastholden; - partim unguium tenacitate (i. e. unguibus tenacissimis) arripiunt (cibum animalia), partim aduncitate rostrorum etc., Cic. N. D. 2, 47; - II) „overf.“: Fastholden el. Gæteri; - aliquam tamen causam tenacitatis etc., Liv. 34, 7; o. - *tēnāciter*, adv.: fast; ogf. holdende fast derpaa, Ovid. Her. 9, 21; compar., ∞ *infigi*, Macrobi.; - II) ogf. „fig.“: vedholdende el. haardnakket; - An miseros tristis fortuna tenaciter urget? Ovid. Her. 3, 43; superl., ∞ *dissimulare*, Appul.; - [tenax]. - *tēnācūlum*, i, n., [teneo], ligesom retinaculum: det Rødstak, hvormed noget holdes fast el. tilbage, Ter. Maur. praef.

tenax, acis, adj., [teneo]: som holder fast, som holder; I) „egentl.“; A) „alm.“: - dente tenaci Ancora fundabat naves, Virg. Aen. 6, 3; cf. id. ibd. 12, 404: prensatque tenaci forcipe ferrum; men ∞ vinculum, id., Ovid.; ∞ heder arborum implicat, Catull. 61, 64; men Tac. Ann. 1, 63: ∞ loca gravi coeno; - ogf. c. gen.; ∞ (herba) vestium, Plin. 27, 15; ligel. in compar., cutis tenacior capilli, id. 23, 39; - b) ogf. subst., tenaces: som holder fast, navn. Saad el. Lær, hvormed Frugter opbindes, Pallad.; - B) „bef.“ o. „neutral.“: fast, som sidder fast, som holder sig fast dertil; - ∞ gramen, Hor. Epod. 2, 24; men glebis tenacissimum solum, Plin. Ep. 56; men ∞ ceræ, (fleubede fast), Virg.; men Turpe, referre pedem, nec passu stare tenaci, Ovid. Pont. 2, 6, 21; men pondere tenacior navis, Liv. 28, 30; - II) „fig.“; A) „overf.“: som holder fast derpaa el. som spærer derpaa, sparsomt el. farrig; - filius familias patre parco ac tenaci, Cic. Coel. 15; restrictos et tenaces etc., id. Planc. 22; men med Lære: tenaxne ejus pater est? Th. immo edepol pertinax, Plaut. Capt. 2, 2, 39; cf. Ter. Ad. 5, 4, 12; - ogf. c. gen.; quo tenaciore armorum essent, etc., Suet. Caes. 67; cf. Ovid. Met. 7, 657; - B)

„ment.“; 1) til det Petre: som holder fast derved, udholdende, beständig, standhaftig; m. o. ud. gen.; — natura tenacissimi sumus eorum, quae rudibus annis perecepimus, Quintil. 1, 2, 5; memoria tum etiam tenacissima est, id. 1, 19; tenax propositi, id., Hor.; ligel. tenax ficti praeque (Fama), Virg.; men Ovid. Am. 2, 6, 14: Et stetit ad finem longa tenaxque fides; — 2) ogs. dærende: hålsfarrig el. utømmelig, hårdnæffet; — Vidi ego nuper equum contra sua vincula tenacem, Ovid. Am. 3, 4, 13; men id. Pont. 1, 2, 63: Quum video, quam sint mea fata tenacia, frangor; ∞ ira Caesaris, id.; men ∞ morbi, Suet. Claud. 2. — Tenchteri, el. Teneteri, orum, m.: germanisk Gølf ved Rhinen, (hvor nu Cleve og Berg), Caes. B. G. 4, 1 o. 4, oftene, Tac. Germ. 32, oftene.

tendicula, ae, f.: liden Slyng; ds. „overf.“; — tum aucupia verborum et litterarum tendiculis in invidiam vocant, etc., Cic. Caein. 23; af — tendo, v. tendit, tentum o. tensum, 3, v. a. o. n., [besl. m. *tervo*, i. e. tendo]; Dact.: spænder, udspænder, udstrækker; A) „egent.“; — ∞ plagas, Cic., retia (alienu), Propert.; cf. Tibull. 1, 6, 6; ∞ arcum, Hor.; men id. Od. 1, 29, 9; ∞ sagittas arcu; ligel. ∞ spicula cornu, Virg. Aen. 9, 606; cf. id. ibd. 5, 508: pariterque oculos telumque tendit; men ∞ barbiton, (hemme den), Hor.; men ∞ lora manu, (stramme dem), Ovid. Am. 3, 2, 71; men Lucr. 2, 618: Tympana tenta tonant palmis; men tenta, orum, ogs. tentus, i, (sensu obsceno), Catull., Martial.; — ∞ grabatos restibus, Lucil. ap. Non.; tenta cubilia, Hor. Epod. 12, 12; alterum illi jubet praetorium tendi, Caes. B. C. 3, 82; men „poet.“: Tendunt vela noti, Virg. Aen. 3, 268; — men Lucr. 5, 482: qua nunc se ponti plaga caerulea tendit, (udstrækker sig); — ∞ manus ad aliquem el. alieni, (bedende at udstrække sine Hænder derimod), Cic. Font. 17; cf. id. Catil. 4, 9; ligel. ∞ manus ad coelum, Caes., brachia orantia ad aliquem, Ovid. Pont. 2, 9, 65; men Cic. Phil. 10, 4, „alleg.“: quae quidem (Graecia) nunc tendit dextram Italiae, (rækker den Hænden for at hjælpe); — ogs. rækker hen for at give; vid. Virg. Aen. 2, 674, o. id. Ge. 4, 535; — b) „bes.“: at rette el. styre, vdl.; — unde et quo cursum tenderent? Liv. 23, 34; ∞ iter ad naves, Virg. Aen. 1, 656; men Lucr. 5, 630: cum signis tendere cursum, (om Maanen: følge dermed); — B) „fig.“; — ∞ insidias alieni, (lægge Snarer derfor), Cic. R. Com. 16, Sall. Catil. 17; — ∞ animum, (anspænde), Stat.; men ultra legem tendere opus, (udstrække det over den rette Grænse el. ellers vidt), Hor. Sat. 2, 1, in.; men sermone benigno Tendere noctem, (tilbringe dermed), id. Ep. 1, 5, 11; — praesidium clientibus atque opem amicis ... porrigentem atque tendentem (lige som rættende) etc., vid. Cic. d. Or. 1, 40; — II) neutr.; A) „egent.“: at rette el. vende sig selv el. sin Bei derhen, at stræbe el. drage derhen; — cursuque amens ad limina tendit, Virg. Aen. 2, 321; cf. Suet. Caes. 85; ∞ ad metam, Ovid.; men Plin. Ep. 1, 5: quum alter ad alterum tenderemus; men unde venis, et quo tendis? Hor. Sat. 1, 9, 62; tendimus huc omnes, Ovid. Met. 10, 34; — ∞ Venusiam, Cic., Beneventum, Hor.; — b) ogs. om Ting o. om Begreber; — levibus in sublime tendentibus, Plin.; sursum tendit palmes, Colum.; cf. Lucr. 4, 180: In quemcumque locum diverso numine tendunt (simulacra); cf. ibd. 613; — „poet.“ ogs. m. Maalets acc.; tunc aethera tendit ... fragor, Lucan. 7, 477; — ofte ogs. om Vocaliteter; gula tendit ad stomachum, is ad ventrem, Plin. 11, 66; — quae (via) Ditis magni sub moenia tendit, Virg. Aen. 6, 541; Taurus mons ad occasum tendens, Plin.; Portae Caspiae ... per Iberiam in Sarmatas tendunt, id.; men „poet.“: ceu mollis qua tendit Ionia, (udstrækker sig), Propert. 1, 6, 31; — B) „fig.“; 1) „overf.“

f. tendere tentoria: opslaae Telte; ds. at leve under Telte, at være leiret, at campere; — qui sub vallo tenderent etc., Caes. B. G. 4, 37; cf. Virg. Aen. 2, 29, o. ibd. 8, 605; ligel. ut iisdem castris tenderet, Liv. 44, 13; cf. Tac. Hist. 1, 55: iisdem hibernis tendentes; men ibd. 59: Lugduni tendentes, (som der laae i Qvarter); — 2) „ment.“; aa) „alm.“: ligesom at sigte el. stræbe derefter, at rette sin Dmhu el. Opmærksomhed derpaa; — ad reliqua alacri tendebamus animo etc., Cic. Div. 2, 2; ∞ ad altiora el. non concessa, Liv. 4, 13; men Ovid. Trist. 4, 10, 17: Frater ad eloquium viridi tendebat ab aevo, (lagde sig efter Bellsaligheden); — ∞ ad Carthaginienses ... ad societatem Romanam, vid. Liv. 21, 5; cf. ibd. 28: quum alii alio tenderent; — tenes, quorsum haec tendant (i. e. spectent: hvad det sigter til el. betyder)? Plaut.; cf. Hor. Sat. 7, 21; — b) saal. ogs. m. Maalets el. Hensigtsens Infinitiv; — vid. Virg. Aen. 2, 220, o. Hor. Ep. 1, 7, 31; ligel. quod efficere tendimus, Quintil.; cf. Liv. 6, 38: si tamquam captiae civitati leges imponere tenderent; cf. Hor. Od. 3, 4, 51, oftene; — bb) „bes.“: at arbejde el. stræbe derimod el. derfor, at kæmpe el. stræve derimod el. derfor; — nec tendere tantum Sufficimus, Virg. Aen. 5, 21; cf. ibd. 13, 553: vasto certamine tendunt; ligel. magna vi tendere, (kæmpe af alle Kræfter), Sall. Catil. 60; men Liv. 31, 31: adversus tendendo, (ved at arbejde derimod); cf. ibd. 21, 31: si ultra tenderent, (erfem de gif videre); men acius tendenti (alieni) concedere, Tac. Ann. 2, 74; men Liv. 3, 15: eo acius contra tribuni tendebant, ut etc.; ligel. m. figd. ne, id. 4, 8; men Cic. Fin. 2, 5: quid tendit (hvi strider han)? quum etc.; men Virg. Aen. 9, 377: nihil illi tendere contra, (de svarede intet); — III) partic. tensus (o. tentus), 3, ogs. sem. adj.: spændt el. stramt el. stram; — via rectissima linea tensa, Quintil.; tensum collum, id.; remissis magis, quam tensis (digitis), id.; — ogs. in compar., vox ... quo tensior etc., vid. id. 11, 3, 42; ds. — tendor, oris, m.: Ans pændelse el. Anstrængelse; — ∞ faucium, Appul.

Tēnēa, ae, f., *terēa*: By paa Peloponnesus, imellem Corinthen og Mycenae, Cic. Att. 6, 2. — tēnēbellae, arum, f., demin.: Mørke, Claud. Mam. d. Stat. Anim.; af — tēnebrae, arum, (sing. tenebra, ae, Lamprid.), f.: Mørke, (emtr. imellem obscuritas o. caligo); I) „egent.“; A) „alm.“: — quum obscurato sole tenebrae factae essent repente, Cic. d. Rep. 1, 16; tenebrae et caligo, id. Agr. 2, 17; cf. Sall. Catil. 55; primis tenebris, Liv. 3, 47; ipsis noctis tenebris, Quintil.; cf. Virg. Ge. 1, 218: obtenta densantur nocte tenebrae; men Cic. Fin. 3, 11: homines tenebras et solitudinem nacti, nullo dedecore se absteineant; — B) „bes.“: a) Rattens Mørke el. Ratten; — luce, non tenebris (redire), Cic. Phil. 2, 30; primis tenebris (movere: brække op), Liv. 31, 23; saal. ogs. tenebris, (om Ratten), Tibull., Ovid., per tenebras, Lucan.; — b) Mørke for Dinen (under en Beskæftigelse); — oculorum vertigines tenebraeque, Plin.; cf. Ovid. Met. 2, 181, o. Virg. Aen. 11, 824; ligel. Plaut. Cure. 2, 3, 29: tenebrae oboriuntur, genna inedia succidunt; — c) Døds- mørke el. Døden, („poet.“ o. field.); — vid. Propert. 2, 16, 17; men Plaut. Pseud. 1, 1, 88, m. lunc: Certum est mihi, ante tenebras (i. e. ante noctem) persequi tenebras (i. e. mortem); — d) Vindhed, (ligel. „poet.“ o. field.); — vid. Lucr. 3, 416, o. Ovid. Met. 3, 515 o. 525; — 2) „concret.“: mørkt Sted, og det navn. om et mørkt Sted, Martial. 2, 14, om et Kængsel, Sall. Jug. 19, om et Smutthul, Catull. 55, 2; men om Underverdenen, id. 3, 13: ∞ malae Orci; ligel. ∞ infernae, o. Stygiae, Virg.; cf. Ovid. Met. 15, 151; — II) „fig.“: Mørkermørke el. Mørkeforvirring, Hviledød, Dunskehed, vdl.; — obducere tenebras rebus clarissimis, (formørke dem), Cic. Acad. 2, 6; cf. ibd. 19; men comiss: Quas

tu mihi tenebras eudis? Plaut. Epid. 3, 4, 40; — quae jacèrent in tenebris (vare aldeles ubefiende), nisi etc., Cic. Arch. 6; cf. id. Att. 7, 11: quaeos, quid hoc est? ... mihi enim tenebrae sunt; men id. Pis. 26, som Skædsord: o tenebrae! o lutum! etc.; — qui tibi ... error, quae tenebrae erunt? id. Div. in Caecil. 14; cf. Lucr. 2, 15: Qualibus in tenebris vitae quantisque periculis Degitur hoc aevi, quodcumque est!

tēnēbrārius, 3, [tenebrae], homo, Yopisc. Firm. 2, rimel.: = tenebrio; inc. — tēnēbratio, onis, f., [tenebro]: Germorfelse, visus, Coel. Aur. — tēnēbresco (cl. -asco), ēre, v. inch. n., [tenebrae]: at blive mørk, Augustin. — tēnēbrico, avi, i, v. n., [tenebricus]: at blive mørk; — sol tenebricavit, Tertull. — *tēnēbricōsitas, atis, f.: Mørke el. Dunkelhed for Dinene, Coel. Aur.; af — tēnēbricōsus, 3: fuld af Mørke el. Dunkelhed; mørk el. formørket; — ∞ sensus esse, (non obscuros), Cic. Acad. 2, 23; ∞ popina, id. Pis. 8; men ∞ libidines, (som drives i Ekstas el. hemmeligen), id. Prov. cons. 4; men superl., ∞ illud tempus ineuntis aetatis tuae, id. Vatin. 5; — men „poet.“: ∞ iter, (til Underverdenen), Catull. 3, 11; af — tēnēbricus, 3, [tenebrae]: mørk, dunkel, plaga, (d. e. Underverdenen), Cic. (poeta) Tusc. 2, 9: ∞ vestis, (fort), Tertull.

tēnēbrīo, onis, f.: som helst færdes i Mørke, en Bedrager el. Skuffer, Afran. ap. Non., Varr. ibd.; o. — tēnēbro, are, v. a.: formørket, Appul., Ammian.; — [tenebrae]: tēnēbrōse, adv.: mørkt el. dunkelt, Hieronym.; af — tēnēbrōsus, 3, [tenebrae]: mørk el. dunkel; 1) „egenl.“: — Aëra dimovit tenebrosum, Virg. Aen. 5, 839; ∞ Tartara, Ovid.; ∞ sedes, id.; — compar., ∞ carcer, Tertull.; — 11) „fig.“: — ∞ cor, Prudent.; superl., ∞ error, Tertull.

Tēnēdōs, 3, f. und. figd. — Tēnēdos (-us), i, f., Tēnedos: Di Ugaerhavet, ved Kysten af Troas, benævnt efter den, ifølge hans strange Hærfærdighed, som Guddom dyrkede R. Tēnes el. Tēneses, Mela 2, 7, Plin. 5, 39, v. M.; f. egf. nedenf.; — B) df. Tēnēdius, 3, tēnediss, securis, (som Ordsprog om en streng Hærfærdighed, f. ovenf.), Cic. Qu. Fr. 2, 11, 2; — b) in pl.: Tēnedii, orum m.: Indvaanerne af Tēnedos; — Tēnedo Tenen ipsum abstulit (hans Vistede), qui apud Tēnedios sanctissimus deus habetur, etc., Cic. Verr. 2, 19.

tēnellūlus, 3, demin.: yderst fin el. blød, haedus, Catull. 17, 15, manus, Laev. ap. Priscian.; af — tēnellus, 3, demin. af tener: yderst fin el. blød; — Bellam el. tenellam Casinam, etc., Plaut. Casin. a. 1, v. 20; men Epirota (grammaticus) tenellorum nutricula vatum, vid. Dom. Mars. ap. Suet. Gramm. 18; ∞ vultus, Stat.; ∞ ungulae pullorum equinorum, Varro.

tēnēo, tenui, tentum, 2, v. a. v. n.; 1) act.: holder (i Haanden, edl.), har; 1) „egenl.“: — Tene sis argentum! etiam tu argentum tene? Plaut. Pers. 3, 3, 9; cf. id. Merc. 5, 2, 43; men quum pyxidem teneret in manu, Cic. Coel. 26; ligel. ∞ manu aliquid, Quintil., Ovid., Hor.; ligel. ∞ aliquid dextra, digitis, lacertis, etc., Ovid.; ∞ cibum ore, Phaedr.; egf. ∞ decoctum in ore, Plin.; ∞ aliquem in sinu, Ovid., egf. aliquem sinu, id.; — ordsprogvis herer, manu tenere aliquid: ligesom at have i Haanden, d. e. at have fuldt Bevist derfor; quum res non conjectura, sed oculis el. manibus teneretur, Cic. Cluent. 7; cf. id. Off. 3, 17; — B) „fig.“: 1) „overf.“: aa) har el. holder i Besiddelse, besidder el. ejer; — propterea quod ... multa hereditatibus ... tenebantur sine injuria, Cic. Off. 2, 23; ∞ locum, (have inde el. beherst), Liv. 1, 5, v. Hor. Od. 3, 17, 8; cf. ibd. 3, 14, 15: tenente Caesare terras; ∞ rem publicam, Cic. Sect. 19, oftere; ∞ summam imperii, Caes. B. G. 3, 22; ∞ scenam, (have inde), Suet. Tib. 7; men ∞ centurias equitum, (raade

ever deres Stemmer), Cic. Fam. 11, 16; — navn. egf. om Besiddelsen af den elste Gienstand; Te tenet; absentes alios suspirat amores, Tibull. 1, 6, 35; ligel. Virg. Ecl. 1, 32: dum me Galatea tenebat; f. egf. Ovid. Her. 2, 103, v. id. ibd. 15, 88; men Ter. Heaut. 2, 4, 27: Teneone te, etc.? — b) men egf. holder teneo te: har dig (neml. fangen), Cic. Quint. 20; ligel. id. Acad. 2, 48: teneo te, inquam, nam etc.; — bb) holder fast derpaa, beholder, bevarer, forsvaret, obf.; — legio ... locum non tenuit etc., Caes. B. C. 1, 44; cf. Virg. Aen. 8, 653; — egf. at holde i forbaring el. i fangenstøb; vid. Hor. Ep. 1, 16, 77, v. id. Od. 3, 11, 44; — fremdeles: ∞ cursum, (holde el. flyre den rette el. lige Vej), Cic. N. D. 3, 34; cf. Caes. B. G. 5, 8: cursum non tenuit etc.; men Virg. Aen. 1, 370: quove tenetis iter? — b) df. egf. ∞ locum el. regionem: at naae el. komme derhen; — vid. Liv. 1, 37, v. id. 30, 25; ligel. ∞ Hesperiam, Ovid. Fast. 1, 498; ∞ portus, id.; — cc) holder fast el. holder tilbage, opholder el. stander; — quem (tabellarium) diutius tenui, quia etc., Cic. Att. 11, 3; hof. pass. teneri: blive opholdt el. forsinket, id. Fam. 16, 7; men ibd. 11, 16: non tenebo te pluribus; hof. id. Verr. 1, 13: ne diutius teneam (sc. vos); men tenuit mora nulla vocatos, vid. Ovid. Met. 1, 167; — Texendae sepes etiam, et pecus omne tendendum, Virg. Ge. 2, 371; men Vix a te videor posse tenere manus, Ovid. Am. 1, 4, 10; cf. Hor. Sat. 2, 7, 44, egf. id. Od. 1, 18, 13; — ∞ sese castris, loco idoneo, (holde sig el. forbiude der), Caes. B. G. 3, 17; ∞ sese ab accusando, Cic. Qu. Fr. 3, 2; nec se tenuit, quin etc., id. Acad. 2, 4; ligel. „medial.“: teneri non potui, quin etc., id. Att. 15, 14; men Sed te, ne faceres, tenuit reverentia famae, vid. Ovid. Met. 7, 146; — 2) „ment.“ v. „ethist.“: aa) aandigen at holde el. have, d. e. at fatte el. begribe, at vide el. indsee; — tenes, quid dicam, (forstaaer du det)? Ter. Heaut. 4, 3, 22; quae a Romanis auguribus ignorantur, a Cilicibus ... tenentur? Cic. Div. 1, 2; Quin id erat curae, quo pacto cuncta tenerem, Hor. Sat. 2, 4, 8; — egf. c. infin.; Nullus frugi potest esse homo, nisi qui et bene et male facere tenet, Plaut. Bacch. 4, 4, 10; egf. m. Objectsfatning, Lucr. 3, 649; — bb) holder fast derved, overholder el. opretholder, forsvaret; — si consuetudinem meam ... tenero, Cic. Phil. 1, 11; cf. ibd. 5, 13; est boni viri, haec duo tenere in amicitia, etc., id. Lael. 18; si eum (morem) teneremus, id. Off. 3, 10; cf. Virg. Aen. 3, 408; ∞ propositum, vid. Caes. B. C. 3, 43; ∞ auctoritatem, imperium in suos, Cic. d. Senect. 11; — plebs tenuit, ne etc., Liv. 4, 30; ligel. m. figd. ut, Plin. Ep. 6, 5; — ∞ memoriam alicujus cum benevolentia, Cic. Fam. 6, 2; men memoriā tenere, m. Objectsfatning, id. Catil. 3, 8, oftere; — egf. absol., tenere (sc. memoria): at minde, at huske; numeros memini, si verba tenerem, Virg. Ecl. 9, 45; cf. Hor. A. P. 336; — cc) opnaer det Sogte el. Utraade; — teneri aliter res non potest, Cic. Fam. 1, 1; ∞ regnum, vid. id. Agr. 2, 17; cf. Liv. 42, 11: quae etc., admirando rerum successu tenuisse (Persea); — b) df. egf.: har inde, har i min Magt, er Herre derved; — quum rem publicam opes paucorum, non virtutes, tenere cooperunt, Cic. d. Rep. 1, 31; cf. ibd. 38: si consilio pulso, libidines iracundiae tenerent omnia; — dd) tilbageholder el. indstranker, binder el. forspigter, obf.; — ∞ iracundiam, Cic., cupiditates, id.; ∞ risum, id., Hor.; men ∞ ea, quae occurrunt, etc., (tilbageholde sine Indfald), Cic. d. Or. 2, 54; — quamquam leges cum non tenent (forspigte ham ifte), Cic. Phil. 11, 5; men teneri ea poema, quae est de vi, (vare derunder), id. Qu. Fr. 2, 3; teneri testibus honestissimis in re perspicua, id. Caecin. 2; teneri caedis, (vare flydtig deri el. overbevist derom), Quintil.; teneri repetundarum, Tac.,

facti, Digest.; — quae te tanta pravitas mentis tenuerit ... ut etc., Cic. Vatin. 6; men magna me spes tenet, bene mihi evenire, quod militat ad mortem, id. Tusc. 1, 41; cf. Sall. Jug. 3: nisi forte quem inhonesta et perniciose libido tenet; — teneri studio philosophiae, Cic., amore magno, Virg.; neque ira, neque gratia teneri, Cic.; men id. Fin. 5, 18: ut pueri pompa, ludis ... teneantur; ligel. id. Acad. 2, 7: ut oculi pictura teneantur, aures cantibus; — ee) at intefolde el. omfatte; — ut homines deorum agnatione et gente teneantur, Cic. Leg. 1, 7; cf. id. Off. 1, 45; faaf. ogf. Hor. Sat. 2, 3, 46: haec magnos formula reges ... tenet; men Cic. Verr. 3, 98: ipsam rationem arandi spe magis ... quam fructu atque emolumento teneri; — II) neutr.; A) egenl.: at holde Stand el. at epholde fig paa et Eled; — qua abscissae rupes erant, statio paucorum armatorum tenebat, Liv. 32, 5; cf. id. 3, 62: nam quum etc., duo extra ordinem millia tenere; — B) ef. „fig.“; I) „overf.“: at have inde, at beffede; — tenent Danai, qua deficit ignis, Virg. Aen. 2, 505; faaf. ogf. Cic. Att. 2, 18, o. id. ibd. 7, 12: qui tenent (se. rem publicam) Magthaverne el. de berffende Personer; — b) tenere, absol., f. tenere cursum el. iter: at flyre derfføn; — primo ad Mendin tenere, Liv. 31, 45; ogf. e. acc. loci; ∞ Diam, Ovid., Creten, id.; men id. Met. 2, 140: medio tutissimus ibis ... Inter utrumque tene; — c) at holde ved el. at holde fig, at vedvare, oel.; — imber continens per totam noctem ... tenuit, Liv. 23, 44; cf. id. 21, 47; — 2) ligel. „ment.“ el. om Begreber og Tilffande: at vedvare el. holde fig, oel.; — per aliquot dies ea consultatio tenuit, Liv. 2, 4; ligel. tenet fama, m. Objectsfatning, id. 1, 4; men tenuit consuetudo, ut etc., Quintil. 3, 1, in.; men nomen illud tenet, id. 9, 4, 47; — not. a: partic. tentus, 3, (alene filio o. fiedb.), Ammian., Digest.; — not. b: perf. tetinerit, Attius ap. Non.; perf. tetinisse, Pacuv. ibd.

tēner, era, ērum, [rimel. beff. m. teres o. τέονν]; I) egenl.: fin, tynd el. blod el. sprødt, oel.; — terra tenera, tenerima, (fin el. mulden), Cato; proceram et teneram palmam (flanf) etc., Cic. Leg. 1, 1; ∞ radices, Caes., arbores, id.; ∞ caules, Hor., rami, Ovid.; ∞ lanugo mälorum, Virg.; ∞ aer, Lucr., Virg.; hoc teneram faciet (gallinam: mor), Hor. Sat. 2, 4, 20; cf. Gell. 15, 17: quod ... ferae teneriores ad epulas fiunt; — ∞ virgines, Hor., ∞ conjux, id.; — II) „fig.“; A) „overf.“: ungdommelig, ung, späd, oel.; — tener in cunis ... puer, Propert.; teneros et rudes quum acceperunt etc., Cic. Leg. 1, 17; men ∞ manes, (de afstode Spæde), Stat.; ∞ vitalus, Hor., haedus, id.; ∞ tigris, Val. Fl.; equis vetulis teneros antepone solemus, Cic. Lael. 19; men Ovid. Met. 15, 201: Nam tener (annus) et lactens, puerique similimus aevo Vere novo est; — teneris adhuc annis, Plin. Pan.; teneriores anni, (opp. ferociiores), Quintil.; a teneris, ut Graeci dicunt, unguiculis, (fra Varnsben), Cic. Fam. 1, 6; ligel. de tenero ungui, Hor. Od. 3, 6, 21; ogf. absol.: a tenero, Quintil.; ogf. in teneris, Virg. Ge. 2, 272; — B) „ment.“ o. „ethiff.“; I) „alm.“: blod el. boeliff, som let bevæges el. ledes; — sed est naturale in animis tenerum quiddam atque molle, quod etc., Cic. Tusc. 3, 6; quae quidem (virtus) est ... in amicitia tenera atque tractabilis, id. Lael. 13; men id. Fam. 5, 21: teneriore mihi animo videbare, (alt for bevæget el. engfiffelig), sicut etc.; men tenerae nimis Mentes, (forfælede el. umantige), Hor. Od. 3, 24, 52; — ∞ oratio etc., Cic. Orat. 18; cf. id. Brut. 9; ∞ versus, Hor., Ovid.; ef. ogf. em de elegiffe Digtere: ∞ Propertius, Ovid. A. A. 3, 333; ∞ poeta, Catull.; men molli teneraque voce, Quintil.; cf. id. 9, 4, 31; ogf. Cic. Pis. 36; ∞ saltatores (umantige el. vellyffige); — 2) „bef.“: ungdommeligen blod

el. boeliff; — tenero ejus animo persuadere etc., Anton. ap. Cic. Att. 11, 13; teneri et rudes animi etc., Tac. Orat. 29; ligel. tenerae adhuc mentes, Quintil. 2, 4, 5.

*tēnerasco, ēre, v. inch. n.: at blive bled el. boeliff; — Scilicet in tenero tenerascere corpore mentem, Lucr. 3, 766; — tēnēre, adv. bloet, fitt; — ∞ dicere, Tac. Or. 26, recitare, Plin. Ep. 4, 27; — compar., Petron. Sat. 21; superl., Plin. 23, 33; — tēnēresco, v. inch. n.: at blive tynd el. blod; — in tantum tenerescere acinos, ut rumpantur, Plin. 17, 35; — tēnēritas, atis, f.: Rimbet, Bloetbet, nvarum, Plin., brassicae, id., gemmae, id.; — II) „fig.“: in primo ortu iunct teneritas et mollities quaedam, ut etc., Cic. Fin. 5, 21; ∞ aetatis, Vitruv.; o. — tēnēritudo, inis, f.: Bloetbet, Rimbet; — habere teneritudinem, (em Jorden: at være sprodt el. mulden), Varr.; ∞ casei, Pallad., corticis, id.; — pueri primae teneritudinis, (i den spæste Alfer), Suet. Tib. 41; — [tener]. — Tenes, is, f. und. Tenedos. — tēnesmos, i, m., *τενεσμός*: Svæffelse i Riffartarmen, Plin. 28, 59; men paa Græff, Nep. Att. 21.

tēnor, oris, m., [teneo]: Beeholdende, vedholdende Part el. Bevæggelse, uafbrudt Rorfættelse el. Fremgang; I) „alm.“; — servatque cruenta tenorem (hasta), Virg. Aen. 10, 340; cf. Ovid. Met. 3, 113: placido educta tenore Tota patent (aulaea); men Liv. 41, 15: interrumpi tenorem rerum ... minime convenire; ogf. tenorem pugnae servabant, id.; cf. id. 8, 38; ∞ vitae, id.; cf. Ovid. Her. 17, 14: Dumque tenor vitae sit sine labe meae; — men ∞ austeritatis (in smaragdis: af vorlig Grundtone el. Grundfæve), Plin. 37, 18; — men servare tenorem in narrationibus (Sammenhængen), Quintil.; — b) ef. som adv., uno tenore: i uafbrudt Ræffe, uafbrudt; — uno tenore fluere, (em Joreraaget), vid. Cic. Orat. 6; men Liv. 5, 5: si uno tenore peragitur (res); f. ogf. id. 22, 37 o. 47; ligel. id. 23, 49: ea caritas patriae per omnes ordines velut tenore uno pertinebat; — II) „bef.“ ogf. A) i d. fild. Retsfprog; — ∞ legis: Lovens Sammenhæng el. Indhold el. Mening, Digest.; ligel. tenore sententiae perseverante, ibd.; — B) i Grammatikken: Betoning el. Tone el. Accent; — quum quantum, quale interrogantes gravi, comparantes acuto tenore concludunt, Quintil. 1, 5, 26; ligel. in pl.: adhuc difficilior observatio est per tenores vel accentus, ibd. 22. — Tēnos (-us), i, f., *τύπος*: en af de cyckladiffe Pær, (hod. Tino), Mela 2, 7, Plin. 4, 22, Liv. Ovid.

tēnsa, ae, f.: Bøgn, hvorpaa Underbillederne føres hen til de circenffte Lege; vid. Fest. p. 364; cf. Cic. Verr. 5, 72: omnes dii, qui vehiculis tensorsolennes coetus ludorum initis; — tēnsam ducere, Liv., deducere, Suet., (anføre den hieherende Procession); — b) rimel. ogf. forcl. alm.: enhver Bøgn; — vende tēnsam atque mulos etc., Titin. ap. Non. — *tēnsio, onis f.: Spænding el. Ufftræfning; — ∞ papilionum, Hygin. Gromat., in.; men in pl.: quae in eas tēnsiones includuntur (brachia), Vitruv. 1, 1; — II) „overf.“: Nervernes Spænding, Krampe, Scribon., Veget.; o. — tēnsūra, ae, f.: = frgt.; — ∞ papilionum, Hygin. l. c.; — II) ∞ corporis: Krampe, Veget., Theod. Prisc.; — [tendo]. — tēnsus, 3, partic. af tendo.

*tēntābundus, 3: tagende el. folende for fig; — ut aegre expeditus miles tendābundus manibusque retinens virgulta ... denitttere sese posset, Liv. 21, 36; — tēntāmen, inis, n.: Jorffog, Riffiffelse; (alene „poet.“ o. in pl.); — Prima fide (i. e. fidei) voicique ratae tentamina sumpsit Caerula Liriope, Ovid. Met. 3, 341; cf. id. ibd. 7, 734; — tēntāmentum, i, n.: Jorffog el. Prove; a) in pl.; — postquam mortalia cernunt Tentamina nihil ... posse, vid. Ovid. Met. 15, 628; men ibd. 7, 728: ∞ fide (i. e. fidei); ∞ tui, Virg. Aen. 8, 144; men ∞ civilium bellorum, Tac. Hist.

2, 38; — b) in sing.; — tentamenti gratia (exponere controversiam), Gell. 9, 15; — tentatio, onis, f.: = frgd.; — ∞ eam esse perseverantiae suae etc., Liv. 4, 32, ofttere; — II) df. „overf.“: Angreb el. Anfald; — a novis tentationibus (sc. morbi), etc., Cic. Att. 10, 17; ∞ — tentator, oris, m.: Grifter el. Forfører; — ∞ integrae Dianae (Orion), Hor. Od. 3, 4, 71; — [tento]. — tentigo, onis, f., [tendo]: Spænding el. Gælfed el. Brunst, odt., Hor., Martial., o. A. — tentipellium, i, n., [tendo, pellis]; (forf. Ord); 1) hvad der spænder Skindet el. glatter Huden; vid. Afran. ap. Fest. p. 304; — navn. etflags Emske til Judent. (Slatning, Tittion. ap. Fest. l. c.

tento, avi, atum, l, v. a., intens. af tendo; 1) „egentl.“: ofttere at gribe derefter el. tage derpaa; ofttere at herre el. befæle; — ut res prope dicam manu tentari possit, auct. ad Her. 4, 49; manibus quoque pectora tentat; — Tentatum mollescit ebur, Ovid. Met. 10, 282; men tentata utriusque pugionis acie, Suet. Ner. 49; ∞ flumen pede, Cic. Leg. 2, 3; ∞ caput in tenebris, Phaedr.; men Virg. Ge. 3, fin.: invisos si quis tentarat amictus, (havde vort derved); — b) „bef.“ ogf. hos Lægerne: ∞ venas, (føle paa Pulsen), Quintil., Suet., Ovid.; — II) „fig.“; A) „overf.“: fiendtligen at anfælde el. angribe; — simul ex terris scalis et classe moenia tentans, Caes. B. C. 1, 40; ∞ munitiones, Liv. 9, 35; ∞ Britanniam, Suet. Claud. 17, o. A.; ligel. ut ... partem digredientium ... universi non tentare possent, Vell. 2, 113; cf. Flor. 2, 14; — b) bef. ogf. om Egyptomme, odt.; — animi valentes morbo tentari non possunt, corpora possunt, Cic. Tusc. 4, 14; numquam tentari ab eo morbo, Plin.; cf. Caes. B. C. 3, 2: gravis autumamus omnem exercitum valetudine tentaverat; cf. Suet. Aug. 81, ofttere, Hor. Ep. 1, 6, 3, Virg. Ge. 3, 441, o. A.; — vina tentant caput, Plin.; cf. Virg. Ge. 2, 94; — B) „ment.“; 1) „alm.“: at underføge el. prøve, at forføge sig derpaa, at arbejde derved; — quod iter per provinciam per vim tentassent, Caes. B. G. 1, 14; cf. Hor. Od. 3, 2, 32; ∞ Thetis ratibus, Virg. Ecl. 4, 32; ∞ Oceanum, Tac. Germ. 34; men rem frustra tentatam (dimittere), Caes. B. C. 1, 26; ∞ fortunam belli, id.; cf. Sall. Jug. 7; ∞ spem pacis, Liv. 21, 12; ∞ libertatem, id. 6, 18; ∞ intercessionem, id.; cf. id. 8, 3; ∞ carmina, Hor.; cf. id. Ep. 1, 17, 24, o. 34; — quum se ipse perspexerit, totumque tentarit, etc., Cic. Leg. 1, 22; cf. Quintil. 11, 2, 34: ut nos tentemus (sc. in arte memoriae), etc.; nullo modo animus audientis aut incitari aut leniri potest, qui modus a me non tentatus sit, Cic. Orat. 38; — b) m. Relativform., el. m. inf., el. m. ut; — tentavi, quid in eo genere possem, Cic. Tusc. 1, 4; — tentabo etiam de hoc dicere, Quintil.; tentarunt aequore tingi, Ovid. Met. 2, 172; men ibd. 9, 168: frustra tentata revelli (vestis); — quid ... tentatur, nisi ut etc.? Cic. R. Am. 5; cf. Suet. Caes. 11; ogf. impers.: tentatum a trib. plebis, ut rogationem ferret etc., Liv. 4, 49; — c) absol.: Eu. ne inter tunicas habes; St. tenta, qua lubet, Plaut. Aul. 4, 4, 20; cf. Hirt. B. G. 8, 23; — B) „bef.“: forføger el. prøver el. bearbejder; søger at vinde, grifter el. løfter el. forfører, odt.; — quem ego toties omni ratione tentans etc., Cic. d. Or. 2, 3; utrum admonitis, an tentatus, etc., id. Verr. 1, 41; ∞ animos popularium, Sall. Jug. 48; cf. Suet. Tib. 12: ∞ animos singulorum ad res novas; men Cic. Cluent. 63: quum essent animi servorum et spe et metu tentati, ut etc.; ligel. ∞ animum precando, Virg. Aen. 4, 113; ∞ iudicium pecunia, (føge at befistte), Cic.; ∞ aliquem promissis ac minis, (føge at forføre), Tac.; men „poet.“: ∞ deos multa caede bidentium, (føge at vinde dem derved), Hor. Od. 3, 23, 14; men ∞ Junonem, (om Trion: forføge Vold derimod), Tibull. 1, 3, 73, Ovid.; — ∞

rem publicam, (angribe el. befæde), Cic. Catil. 1, 3; in his rebus evertendis unius hominis seneclus, infirmitas, solitudoque tentata est, id. Rab. perd. 1.

tentoriolum, i, n., demin.: lidet Telt, auct. B. Afr. 47; af — tentorium, i, n., [tendo, udspænder]: et Telt, Suet. Aug. 96, ofttere, Virg. Aen. 1, 469, Ovid., Lucan., o. A.; df. — tentorius, 3: hørende til et Telt; — ∞ pelles, (Skind dertil), Valer. ap. Treb. Claud. 14. — tentus, 3; 1) partic. af tendo; — II) partic. af teneo. — Tentýra, orum, n., Tentyra, rá: By i Oeragypfen, (hod. Denderah), Juvenal.; hedet ogf. Tentyris, idis, f., Plin. 5, 11; — B) df. 1) Tentyrites, æ; a) adj.: tentyriticus, nomos, Plin. 5, 9; — b) subst. pl. Tentyritae, arum, m.: Indvaanerne af Tentyra, id., Senec.; — 2) Tentyriticus, 3: = frgd., linum, Plin. 19, 2.

*tenuabilis, e: fortyndende, unctiones, Coel. Aur.; o. — tenuatim, adv.: fortyndet el. tyndt, Apic.; — [tenuo]. — *tenuescens, tis, partic.: aftagende, (luna, opp. crescens), Censorin. frgm.; o. — tenuiculus, 3, demin.: noget tynd el. ringe el. ubetydelig; — ∞ apparatu ... fuisse contentum, Cic. Fam. 9, 19; af — tenuis, e, („poet.“ ogf. disyll. tēvis, Lucr. 1, 874, ofttere, ogf. Virg. Ge. 2, 180; ligel. tēvia, tēvisus, fere trisyll., Lucr. 4, 64, o. 3, 244), [best. m. tēvis, tendo; alts. „alm.“: langstrakt]; 1) „egentl.“: tynd, fin, smal; — subtemen tenne nere, Plaut.; ∞ vestes, Tibull., Ovid., Hor.; Nec toga decipiat filo tenuissima, Ovid. A. A. 3, 443; ligel. in superl., natura oculos tenuissimis membranis vestivit et sepsit, Cic. N. D. 2, 57; ∞ pellis, Ovid.; cf. id. Am. 3, 7, 30: tenuioris velleris arietes; ∞ coelum Athenis ... crassum Thebis, Cic. Fat. 4; ∞ comae, Tibull.; ∞ penna, Hor., acus, Ovid., rima, id.; ∞ tabellae, Martial.; ∞ vinum, (tynd), Plin.; ∞ sanguis, (opp. pinguis), id.; ∞ agmen (militum), Liv.; ∞ acies, Tac.; — canes macie tennes, (uavre), Nemes. Cynege. 137; „poet.“ ogf. absol.: maver; Gellius est tenuis, Catull. 89, 1; cf. Martial. 11, 101; men ∞ umbra (defuncti: fin, luftig), Tibull.; ligel. ∞ animae (defunctorum), Ovid. Met. 11, 411; — II) „fig.“; A) „overf.“: ringe el. ubetydelig i sit Slags, fattig el. uformuende, odt.; — oppidum tenue sane, (helt ubetydelig), Cic. Verr. 2, 2; ∞ rivulus, id., amnis, Plin.; men ∞ aqua, (læt el. grunndt), Liv. 1, 4; men Insignem tenui fronte Lycorida etc., Hor. Od. 1, 33, 5; tenuem victum anteferre copioso, Cic. Tusc. 3, 20; ∞ mensa, Hor.; ∞ cibus, Phaedr.; — ∞ opes, Cic.; ligel. ∞ res (familiaris), Hor.; ∞ census, id.; df. om Versouer: at vero ille tenuis (hin fattige) etc., Cic. Off. 2, 20; cf. id. Verr. 2, 55; ligel. tenuis et obaeratus, Suet. Caes. 46; — ogf. c. gen.; tenuis opum, Sil.; — tenuissimum lumen lunae, (opp. plenissimum), Cic. N. D. 2, 19; — tenuissima valetudine esse, Caes. B. G. 5, 40; — B) „ment.“; 1) „alm.“: ringe el. frastløs, uden Værd, uafelig; — ∞ animus atque infirmus, Caes. B. G. 5, 40; ∞ ingenium, (opp. forte), Quintil.; attemen spes mea semper tenuior fuit, quum tuae litterae, Cic. Att. 3, 19; ∞ suspicio, id.; ∞ curae, Virg.; cf. id. Ge. 4, 6: In tenui labor; at tenuis non gloria, si etc.; ∞ damnum, Tac.; — tenuiores cum principibus aequari etc., (Menneffer af ringere Stand), Cic. Leg. 3, 10; cf. id. Mur. 23: commoti animi tenuiorum; ligel. si obscuri erunt et tennes, id. Part. or. 34; men superl., ∞ quemque contemnere etc., id. Verr. 1, 47; men Liv. 2, 3: nec ii tenui loco orti, (af en ilte ringe Forfoms); in minimis tenuissimisque rebus labi, Cic. d. Or. 1, 37; cf. id. ibd. 1, 28: in artificio perquam tenui et levi etc.; men id. Caecin. 12: tenuissimarum rerum iura; — 2) „bef.“ om Forødraget og om Taleren el. med

Hensyn derpaa: fin, fleben, noliagtig, edl.: — tenuis et acuta distinctio, Cic. Acad. 2, 11; cf. ibd. 20: rationes latiore specie, non ad tenue limata; men negotia paullo ad dicendum tenuiora, Quintil. 12, 9, 8; — (oratores) tenues, acuti, etc., Cic. Orat. 5; cf. ibd. 21; ~ aures, Lucr.; ~ Athenae, (med fin Danneke), Martial. 6, 64; men ~ Catullus, (som eroliff Digter), id. 10, 103; cf. Virg. Ecl. 6, 8.

tēnūitas, atis, f., [tenuis]; I) „egent.“: Tyndheb, Jinhed, Smalheb, oel.; — ~ tanta (animi), ut fugiat aciem, Cic. Tus. 1, 22; ~ erurum, Phaedr.; ~ lini, Plin., chartae, id., cutis, id., capillamenti, id.; ~ summa lineae, id.; ~ aquae, sanguinis, id.; — II) „fig.“: A) „overf.“: Jinhed, lbetydelighed, Armod; — quum ... id Scaurus tenuitate Magii redargueret, Cic. d. Or. 2, 66; cf. Caes. B. G. 7, 17; ~ aerarii, Cic. Off. 2, 21; men ~ earum rerum, quas terra procreat, (opp. ubertas), Cic. Div. 2, 13; — B) „ment.“: Jinhed el. Noliagtighed i Jeredraget, el. med Hensyn derpaa; — propter limatam quandam et rerum et verborum tenuitatem, etc., Cic. Fin. 3, 12; cf. Quintil. 12, 13; dialectica si etc., sectas ad tenuitatem suam vires ipsa sublimitate consumet.

tēnūiter, adv. af tenuis; I) „egent.“: tyndt el. fint; — ~ confectae palles, Caes. B. G. 3, 13; — II) „fig.“: A) „overf.“: a) fattigen, i Armod; — Quid rei gerit? G. sic tenuiter, Ter. Phorm. 1, 2, 95; — b) let el. ubetydeligen el. smaaligen; faal. superl., ~ aestimare, (surbere til Spectris), Cic. Verr. 4, 16; — B) „ment.“ el. om Tale og Tanke; a) let el. overfladiff; — nimium tenuiter erga te Sicalorum voluntatis argumenta colligere etc., Cic. Verr. 2, 65; figel. auct. ad Her. 4, 36; tenuiter et nugatorie (crimini respondere); — b) fint el. noliagtigen, disserere, Cic. Orat. 14, recitare, Plin. Ep. 14, 27; — compar., ~ et acutius et subtilius (tractari), Cic. Inv. 2, 16.

tēnūo, avi, atum, 1, v. a., [tenuis]: gior tynd el. fin, fortynder el. epflider; I) „egent.“: — assiduo vomer tenuatur ab usu, Ovid. Pont. 2, 7, 43; ~ aera spissum et humidum, (om den opgaende Sol), Senec.; men ~ auras, Ovid. Met. 14, 399, (adsprede en Sky el. Taage); — ~ armenta macie (lax med blive mævre), Virg. Ge. 3, 139; absol., tenuatum corpus, (udmævre el. mævert), Hor. Sat. 2, 2, 81; cf. Tac. Ann. 15, 63; men Propert. 2, 18, 21: tibi si exiles videor tenuatus in artus; men tenuari in aquas, in auras, (at eplofed deri el. bertil), vid. Ovid. A. A. 1, 761, v. id. Met. 15, 246 v. 551; men vocis via est tenuata, (blev trangere), id. ibd. 14, 298; cf. Quintil. 11, 3, 19: ne ad spadonum ... exilitatem vox nostra tenuetur; luna tenuata, (aftagen el. aftagende), Ovid. Met. 7, 531; — II) „fig.“: A) forringer, svæffer; — Utque meae famam tenuet obliuia culpa, Ovid. Trist. 3, 11, 65; ~ iram, id.; ~ vires amoris, id.; men Hor. Od. 3, 3, fin.: Magna modis tenuare parvis, (forringe el. nedværbige); — B) fint el. jirligen at nærbide, men alene „poet.“: — Dicite, quo pariter carmen tenuastis in antro, Propert. 3, 1, 5; cf. Stat. Silv. 4, 7, 2.

1. tēnus, (ōris), n., tēnos: Vinc el. Suare; — Pendebit hodie pulchre (turdus); ita intendi tenuis, Plant. Bacch. 4, 6, 23; tenuis est laqueus, dictus a tendicula, Non. — 2. tēnus, [rimel. befl. m. teneo], efter Freund. eyrdl. Maalets acc., hvf. ogf. c. gen.; ftd. som praepos. c. abl.; (men tenuis c. acc. er critiff usffter, vid. Freund.); efter Længden el. langsd dermed; df. lige derhen el. bertil; I) „aslm.“: a) c. gen.; — Laborum tenuis, (langsd med Læberne), vid. Lucr. 1, 939; men lumborum tenuis, Cic. Arat. 83, (lige bertil); figel. erurum tenuis, Virg., laterum tenuis, id.; genus tenuis, Liv. 44, 40; aurium tenuis, Quintil.; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 1: Cumarum tenuis, (lige derhen); figel. Liv. 26, 24: Coreyae tenuis etc.; —

b) c. abl.; — Tauro tenuis regnare etc., vid. Cic. Deiot. 13; cf. Suet. Aug. 30, ostere; pube tenuis, Virg.; cf. id. Aen. 1, 737; collo tenuis, Ovid.; pectore tenuis, id.; capulo tenuis, (til Jæfctet), Virg.; faere tenuis, (til Værmen), Hor.; men solo tenuis, (lige til Grundten), Tac. Ann. 15, 10; titulo tenuis (alene af el. efter Ravnet, consulatum gerere), Suet. Caes. 76, ostere; — eatenus, hactenus, quatenus, quadamtenus, f. und. ea, hac, etc.; — II) „bef.“: — verbo tenuis, ogf. nomine tenuis: alene efter Ordet el. Ravnet, (neml. i Modfatning til: i Birteliabeden el. i Gierningen); vid. Cic. Leg. 3, 6; figel. Liv. 31, 5: magis verbo tenuis, quam ut re etc.; figel. nomine tenuis Tac. Ann. 15, 6; f. ogf. ovenf. titulo tenuis.

Teos el. Teus, i, f., Tēos: Teos, By i Jonien, Digteren Anacreons Fødested, Mela 1, 17, Liv. 37, 27; — B) df. Teius (c. Tejus), 3: icjiff, Anacreon, Hor. Epod. 11, 10; ~ fides, (hans Yrre), id.; Quid, nisi cum multo Venerem confundere vino, Praecipit Lyrici Teia Musa senis? Ovid. Trist. 2, 363; cf. id. Rem. Am. 762; — b) pl. Teji, orum, m.: Jndvænnerne af Byen Teos, Liv. 37, 12 v. 28.

tepefacto, feci, factum, 3, (fut. tepefaciet, Catull. 61, 361), v. a.: gior lufken el. varm, affoler el. varmer; — ~ solum (om Solvarmen, oppon. comburere), Cic. N. D. 2, 15; ~ corpus, Plin., ova, id.; men ~ ferrum, vid. Hor. Sat. 2, 3, 136; — pass. tepefieri, Cels., Plin.; partic. tepefactus, 3, humor, Cic. N. D. 2, 10; aqua solibus tepefacta, Plin.; cf. Virg. Aen. 9, 419; af — tepeo, ere, v. n.: at være lufken el. varm; — ut tepebant avulsae (carnes), Plin. 29, 35; cf. cor repens tepensque, (af det nyflagtede Dyr), id. 30, 20; men „poet.“: ubi plus tepant hiemes, (ere miltære), Hor. Ep. 1, 10, 15; cf. Virg. Ge. 2, 330: Zephyrique tepentibus auris Laxant arva sinus; — oftest in partic.: tepentes auras, (mild Lufkning), Virg., Ovid.; tepente tractu (coeli), Plin.; — II) „fig.“: A) at gløde af Elsker, at være forefflet; — quo ... mox virgines tepébunt, (i hvæd de flulle blive forefftede), Hor. Od. 1, 4, fin.; figel. Nescio quem sensi corde tepente deum, Ovid. Her. 11, 26; — B) som Elsker at blive lufken el. affolet; faal. Ovid. Rem. Am. 7: Saepe tepenti alii juvenes, ego semper amavi; cf. id. Am. 2, 2, 53; ogf. om anden Jøfelse el. Lidenffab; vid. Quintil. 6, 1, 44: ut est longe vehementissimus hic, quam invaluit, affectus, ita, si nihil efficit, tepet; df. — tēpesco, pui, 3, v. inch. n.: bliver lufken el. varm; — maria agitata ventis ita tepescunt, ut etc., Cic. N. D. 2, 10; cf. Virg. Aen. 9, 701, v. Ovid. Met. 3, 412; — ubi quam maxime tepuit (aeger), Cels.; cf. Martial. 6, 59; — II) at blive affolet, at tabe fin Værmæ; — sed ante, Incipiat positus quam tepuisse calix, Martial. 2, 1; — B) „fig.“: at aftefled el. ffilles; — fugit ira ferox, mentesque tepescunt, Lucan.; Veneres tepuere sub annis, Nemes. Ecl. 1, 13. — tēphras, ae, m., regias: en affefarvet Stenart, Plin. 36, 11. — tēphritis, idis, f., regius: etflags affefarvet, forresten tbeffendte Udefften, Plin. 37, 68.

*tēpidarius, 3: førende til varmt Vand el. til Bæreyand, ahenum, Vitruv. 5, 10; — b) df. subst. tēpidarium, i, n.: Kammer til lufken el. varmt Bad, id. l. e., Cels.; — tēpide, adv.: lufket, afffolet, vid. Colum. 8, 5; — compar., ~ natate, Plin. Ep. 5, 6; — II) „fig.“: lufket, ffieggffigen; — superl., ~ hoc dieebat, Augustin.; v. — tēpido, are, v. a.: at holde lufken el. varm, vid. Plin. 17, 41; af — tēpidus, 3, [tepeo]: lufken el. affolet, (imellem frigidus v. calidus); — vid. Senec. Ep. 92, v. Lucr. 2, 857; ~ lac, Ovid., jus, (Saas), Hor.; ~ sol, id.; ~ brumae, id.; ~ foci, Ovid., rogi, id.; — compar., ~ fastigia collina, quam infima aut

summa, Varro; ∞ dies, id., Plin.; superl., ∞ cubiculum hieme, quia etc., Plin. Ep. 5, 6; — II) „fig.“: lunfen, bag, mat, (navnl. i Efterspandeler); — Quid juvat, admonitu tepidam recalescere mentem? Ovid. Rem. Am. 629; cf. id. Met. 11, 225: Quamvis haud tepidos sub pectore senserat ignes.

†tepor, oris, m., [tepo], i) i Medfætning af frigus el. Kolden: maadelig el. mild Varme; — non nisi in tepore proveniens (cupressus), Plin. 16, 60; ∞ solis, (Solvarmen), id., Liv. 11, 2; ∞ uvae, Cic. d. Senect. 15; cf. id. N. D. 2, 10: nec enim ille externus ... est tepor etc.; — ogs. in pl., Lucr. 2, 516; cf. Catull. 46, in.: Jam ver egelidos refert tepores; — II) i Medfætning af calor el. Varmen: altfer liden Varme, for megen Koldighed; — quum teporem incensaret, Tac. Hist. 3, 32; — B) df. „overf.“: Talsus Mæbed el. Kulfere; — ejusdem leuitudinis ac teporis libros (legere), Tac. Orat. 21; df. — teporatus, 3: opparmet; — ∞ fragmenta vitri, Plin. 36, 66; o. — teporus, 3: varm el. mild; — ∞ equinoctium veris, Auson.; ∞ flatus Favonii, Sidon. — tepula aqua: et til Rom og op paa Capitolium ledet Vand; (rimel. benævnt af det's Varme, alts. befl. m. tepeo).

ter, adv. num. af tres: fregange; — vix ter in anno, Cic. R. Am. 46; ter aut quater die, Cels.; de se ter sortibus consultum, Caes. B. G. 1, 53; ter aëvo functus senex (Nestor), Hor. Od. 2, 9, 13; ter amplius Geryon, (med trede Legemer el. Hoveder), id. ibd. 2, 14, 7; men terni ter cyathi, ibd. 3, 19, 14; ter centena (epigrammata), Martial. 2, 1; ter centum villibus, Hor. Sat. 2, 3, 115; skrives ogs. tercentum; vid. Virg. Aen. 1, 272, o. Ovid. Met. 14, 146; — not.: blit'er ogs. adskilt fra det Ord, hvortil det nærmest hører; faal. Hor. Sat. 2, 1, 7: ter uncti Transnanto Tiberim (f. ter transnato Tiberim etc.); — II) „overf.“, ligesom ogs. vort: fregange (f. mange gange el. oftere), om et ubeftemt flørre Tal, el. om en hyppig Gjentagelse, vdl.; — ter sese attollens ... ter revoluta toro est, Virg. Aen. 4, 690; cf. Hor. Od. 3, 3, 65: Ter sire surgat etc.; f. ogs. id. ibd. 2, 17, 26; ligel. Virg. Aen. 10, 873: Aeneam magna ter voce vocavit; cf. ibd. 3, 421; — men Plant. Pers. 1, 3, 73: Ter tanto peior ipsa est, quam illam tu esse vis, (mange Gange værre); — ligel. bis terque: oftere, el. atter og atter, Cic. Qu. Fr. 3, 8, o. Hor. Epod. 5, 3; ligel. bisque terque, Martial. 4, 82; ligel. terque quaterque, Virg. Aen. 12, 155, oftere; ligel. ter et quater, Hor. Od. 1, 31, 13; — b) bes Adjectiver betegner ter: en meget høj Grad; — O ego ter felix, si etc., Ovid. Met. 8, 51; cf. Virg. Aen. 1, 94: O terque quaterque beati!

teraminon, i, n.: etflags Ulfrud i Bonner, Plin. 18, 41. — tercentum, num., f. und. ter. — terdecies, adv. num.: trettengange, Vitruv., Juvenal.; HS. terdecies, Cic. Verr. 3, 8. — terebinthinus, 3, τερεβινθινος: af Terpentintræet, resina, Cels., Plin., tabula, Petron. — terebinthiſa, ae, f., τερεβινθισσα: terpentinfarvet Vædselſen, Plin. 37, 37. — terebinthus, i, f., τερεβινθος: Terpentintræet, (pistacia terebinthus L.), Plin. 13, 12, Virg. Aen. 10, 136.

terēbra, ae, f., [tero]: en Borer el. et Bor, Cato, Colum., Plin.; ogs. som skurigt Instrument, Cels.; ogs. som Væletringsmaskine, Vitruv. 10, 13. — *terēbrāmen, inis, n.: beret Gul; — ∞ surfuracea tinearum, Fulgent.; — terēbratio, onis, f.: Boren el. Boring, Colum. 4, 29; — b) „concret“ ogs.: det borede Gul, Vitruv. 9, 8; o. — terēbrātus, us, m.: Boren el. Boring, Scribon.; af — terebro, avi, atom, i, v. a., [terebrā]: borer, giennemborer; — ∞ vites terebra Gallica, Colum.; ∞ ossa (capillis), Liv. epit. 52; men Virg. Aen. 3, 635: et telo lumen

terebramus acuto; men terebrato per rara foramina buxo (om fløitens Dannelsse), Ovid. Fast. 6, 697; — II) „fig.“ o. „poet.“: A) „overf.“ o. „alleg.“: regustatum digito terebrare salinum, (pafse paa Smulcerne, bølge fig dermed), Pers. 5, 138; — B) „ment.“: foger listigen at vinde, tranger listigen ind derpaa; — ut terebrat! Plaut. Bacch. 5, 2, 82; ogs. „alleg.“, id. frgm. ap. Fest. p. 306 s. v. subscudes. — terēbrum, i, n., efterd. Biform af terebra, Hieronym.

terēdo, inis, f., τερεδών: nagende Drm, navnl. Træorm, ogs. Drm i Klæder el. Mol, vdl., Colum., Vitruv.; — men Plin. 16, 80: teredines tantum in mari sentiuntur ... terestres' tineas vocant; cf. Ovid. Pont. 1, 1, 69: Estur ut occulta vitata teredine navis. — Tereides, ae, f. und. Tereis. — Tērens, is, f. (sc. dea), [tero]: den Tærftningen forestaaende Gudsinde, Arnob.

1. Terentianus, 3, o. 2. Terentianus, i, f. und. Terentius. — Terentius, 3, f. und. Terentus. — Terentius, a: romskt Slægt; og Personnavn, hyøraf her mærkes; 1) M. Terentius Afer: bekiendt Comœdiadigter; — 2) M. Terentius Varro: bekiendt Polyhistor, ældre Samtidig og Ven af Cicero; — not. a: en ældre M. T. V. leverede det ulystelige Slag ved Cannæ; — not. b: Terentia hed Ælteren Cicero's Gemalinde; vid. Cic. Fam. 14 ab in.; — B) df. 1) Terentius, 3: terentisk, benævnt efter en Terentius; — ∞ et Cassia lex frumentaria, Cic. Verr. 5, 21; — 2) Terentianus, 3: = frgd.; — ∞ Chremes, (som forekommer hos Digteren Terentius), Cic.; ligel. ∞ Phormio, id.; ligel. ∞ verbum, id. Lael. 24; — men ∞ exercitus, (som ved Cannæ anførtes af M. Ter. Varro, f. ovenf.), Liv. 23, 32; — bb) df. atter Terentianus, i, som Mantónavn; — L. Terentianus Maurus: Grammatiker i Enden af d. første kristelige Aarh., forfatter af en Metrif. — Tērentus, i, m.: Sted paa Campus Martius, hvor ludi saeculares holdtes, Ovid. Fast. 1, 501, o. Martial. 1, 70, oftere; f. ogs. Fest. p. 350 fgd.; — B) df. Tērentinus, 3: terentinsk; — ∞ ludi: Saecularlegene, Varr. ap. Censorin., Auson.; — men ∞ tribus, Cic. Plane. 17, o. Liv. 10, 9; en af de romske Tribus.

terēs, ētis, adj., [tero, alts. opvdl. afgneden, afslidt]; 1) „egentl.“: afrundet og glattet, aflangrund og glat, ogs. glat el. rund, vdl.; vid. Fest. p. 363; — ∞ stipites, Caes., trunci arborum, Virg. Aen. 6, 207; ∞ hastile, Liv. 21, 8; Sive levi teretem versabat pollice fusum, Ovid. Met. 6, 22; ∞ lapillus, id., mucro, Virg.; — ∞ cervices, (ranf og rund), id., Lucr.; ligel. ∞ collum, Ovid.; ∞ surae, id., Hor.; ∞ membra, Suet. Caes. 45; ∞ puer, Hor. Epod. 11, 28; — ∞ plagae, (fast inderbe), id. Od. 1, 1, 28; ligel. ∞ strophium, Catull.; ∞ zona, Ovid., catena, Lucan.; men ∞ coma, (loftet i Vokser), Varr. ap. Non.; — II) „fig.“: glat el. fin, dannet el. smagfuld, oftest m. Henfyn paa Jordeagtet; — Atticorum aures teretes et religiosae, Cic. Orat. 9; cf. id. opt. gen. Or. 4; men ∞ vox in disputationibus, (glat el. rund el. uden Anstød), Quintil. 11, 3, 64; men Cic. d. Or. 3, 52: est et plena quaedam oratio, sed tamen teres etc.; — compar., mollius teretiusque etc., Gell. 13, 20; — B) „alleg.“ er (Hor. Sat. 2, 7, 86) den fløiste Definition paa den Vise: in se ipso totus, teres atque rotundus, (hvorefter alts. ingen Smulsiged kan heste).

Tēreus (disyll.), ei o. ēos, m., Τηρέυς: en Konge i Thracien, ved Phylomela's Søster, Progne: fader til Itys; om hans Forbrydelse og Straf f. Ovid. Met. 6, 423 fgd., o. Hygin. Fab. 45; — b) ogs. er Tereus: Navnet paa en Tragedie af Attius, Cic. Att. 16, 2; — B) df. Terēides, ae, m.: mandlig Efterkommer af Tereus; — ∞ puer, (Tereus's Søn Itys), vid. Ovid. Ib. 436.

tergeminus, 3, f. und. **trigeminus**. — **tergēnus**, adv., [genus, eris]; afstrende Slægt el. Ålter, Auson. Idyll. 11. — **tergēo**, o. **tergo**, **tersi**, **tersum**, 2 o. 3, (begge Former lige brugelige; men **partic. tertus** f. **tersus**, Varr. ap. Non.), v. a., [indrædet Form af **tero**]; 1) **egentl.**: **torrer**, **afstør** el. **afgñder**, **renser** el. **pudser**; — **Lavari** aut **tergeri** aut **ornari**, Plaut. Poen. 1, 2, 10; **mantellum**, ubi **manus terguntur**, Varr.; **frontem sudario**, Quintil., **nares in adversum**, id.; **∞ fossas** (rense), Catull., Colum.; **∞ arma** (pudse), Liv.; cf. Virg. Aen. 7, 626: **Pars leves clipeos et spicula lucida tergunt**; ligel. ogs. **∞ argentum**, **vasa**, Juvenal.; — **men absol.**, qui **tergunt**, qui **verrunt**, (Personer el. Slaver, som have denne Forretning), Cic. Parad. 5, 2; — 2) „**poet. overf.**“ om en **ter Verørfse**; — **Aridus unde aures terget sonus ille**, etc., Lucr. 6, 118; **terget nubila coeli** (aurora), Sil.; **men Hor. Sat. 2, 2, 24: palatum tergere gallinā**, (pirre Gansen dermed); — 3) ligel., „**ment.**“, Martial. 6, 1: **Quem** (libellum) **si terseris aure diligenti** (i. e. emendaveris); **men ∞ scelus**, (udsone), Senec. Herc. Oct. 907; — 4) **partic. tersus**, 3, ogs. **fom adj.**: **afstørret**, d. e. **ren el. pudset**, **øbl.**; — (multer) **tersa**, **ornata**, etc., Plaut. Stich. 5, 3, 4; **ut tersis niteant talaria plantis**, Ovid. Met. 2, 736; — 5) **ofteft** „**fig.**“ om **Talentet** og **det's Frembringelser**: **ren, net, fin el. artig**, **øbl.**; — **judicium acre tersumque**, Quintil.; **tersus atque elegans** (auctor elegiae Tibullus), id. 10, 1, 93; **hvor ogs. compar.**, **multo est tersior ac purus** **magis** **Horatius** (sc. quam Lucilius); — **opus tersum**, **juncundum**, **molle**, Plin. Ep. 4, 22; cf. id. ibd. 2, 3; — **superl.**, **tersissimus**, **vid. Stat. Silv. 2, praef.**

Tergeste, is, n.: **By paa Nordkysten af Istrien**, (hødt. Triest), Mela 2, 41, Plin. 3, 22, Vell.; — ogs. **Tergestum**, i, n., Mela 2, 3; — 6) **df. Tergestinus**, 3: **tergeflist**, **sinus**, Plin. 1. c.; — 7) **h) in pl. subst.**, **Tergestini**, **orum**, m.: **Indvaanerne af Tergeste**, Hirt. B. G. 8, 21. — ***tergilla**, ae, f., **demin.**: **flæstebær**, **Apic.**; o. — **terginum**, i, n.: **Skind el. Leder**; **df. en Lederpist**, Lucil. ap. Non., Plaut. Pseud. 1, 2, 21; — [af **tergum**].

***tergiversanter**, adv.: **volende el. ngierne**; — **∞ inire pugnam**, Vell. 1, 9; — **tergiversatio**, onis, f.: **Relen el. Øvølen**, **Dyphøb**; — **quid ergo erat?** **mora et tergiversatio**, Cic. Mil. 20; — **in pl.**, **Frontin. Aquaed. 5**; o. — **tergiversator**, oris, m.: **en Høler**, **Gell.**, **Arnob.**; af — **tergiversor**, atus sum, 1, v. dep. n., [tergum]: **vender Ryggen derif**, **vender mig bort derfra**; **df. underdager mig derfra**, **vil nødig den derif**, **øbl.**; — **an cuncter et tergiverser**, **ut iis me dem, qui etc.** Cic. Att. 7, 12; **quid taces?** **quid dissimulas?** **quid tergiversaris?** id. Plane. 19; cf. id. Rose. Com. 13; **men id. Off. 3, 33: in his tribus generibus non incallide tergiversantur**; **men non est locus ad tergiversandum**, id. Att. 10, 7; f. ogs. Liv. 3, 23 o. 27; — **men i d. flid. Retsprog**: **tergiversari in universum**: **ab accusatione desistere**, Digest.

— **tergo**, ēre, f. und. **tergeo**. — **tergōro**, are, v. a., [tergus]: **at overtræffe med et Skind el. ligesom med et Skind**; — **sues ... luto se tergorantes**, Plin. 8, 78. **tergum**, i, („**poet.**“ ogs. **tergus**, **ōris**), n., (fom masc.: **familiarem tergum**, Plaut. Asin. 2, 2, 53): **Ryggen hos Menneffer og Dyr**; 1) **egentl.**: a) i **formen tergum**; — **manibus ad tergum rejectis** (in-ambulare), Asin. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 32; **terga** (bom) etc., **vid. Cic. N. D. 2, 63**; — **Syrus mihi terge poenas pendet**, Ter. Heaut. 4, 4, 6; cf. Liv. 3, 55: **tergo ac capite puniri**; — 2) i **formen tergus**; — **Aurea quam** (Hellen) **molli tergere vexit opus**, (den gyldne Vedder), Propert. 2, 20, 6; **facilem ascensum tergoris sui praebere**, (om Høppen), Colum. 6, 37; — 3) „**overf.**“; A) **Ryggsiden el. Baggsiden el. Bag**; **men ofteft i**

Forbindelserne, **terga vertere** el. **dare**: **vende Ryggen til**, d. e. **at tage Røgtten**, **at flygte**; — **ita ... omnes hostes terga verterunt**, Caes. B. G. 1, 53, **ofteft**; **qui plures simul terga dederant**, **conversi in hostem** etc., Liv. 22, 29, **ofteft**; f. ogs. id. ibd. 7, 73; ligel. **terga praebere fugae**, Ovid. Met. 10, 706, o. **terga praestare** (sc. fugae), Tac. Agric. 37, Juvenal.; **hvf. „poet.“ terga** f. **fuga**, Ovid. A. A. 1, 209: **Tergaque Parthorum Romanaque pectora dicam**; **men „alleg.“**, Propert. 3, 7, 5: **Turpe est, quod nequeas, capiti committere pondus**, **Et pressum inflexo mox dare terga genu**; — **circumire terga vincentium**, Tac. 1. c.; **men terga collis**, (Rygningen deraf), Liv. 25, 15; — **men Juvenal. 1, 6: in tergo nondum finitus Orestes**, (fom endnu ikke er endt paa den bestrevede Bagside); — **quid retro atque a tergo fieret** (bag ham) etc., Cic. Div. 1, 24; **men id. Phil. 3, 13: a tergo**, a fronte, a lateribus (teneri); cf. Caes. B. G. 7, 87; **men id. ibd. 62: post tergo hostium**, (i Ryggen af Fjenden); — 2) **Ryg**, d. e. **udstrakt Overflade** el. **flade**, („**poet.**“); — **proscisso ... aequore terga** (suscitare), Virg. Ge. 1, 97; cf. **crassaque terga** etc., ibd. 2, 236; — **ligel. om Vandfladen**; **in tergo pelagi**, Lucan.; **men om den tilfrosne Eftv**: **Dura meant celeri terga per amnis equo**, Ovid. Pont. 1, 2, 81; — 3) (ligel. „**poet.**“), **fom pars pro toto**: **Kroppen af et Dyr**; a) i **formen tergum**; — **Squamea convolvens ... terga** (serpens), Virg. Ge. 3, 426; cf. id. Aen. 2, 208; **men om Cæberus**, id. ibd. 6, 422; **men centum Terga suum** etc., ibd. 1, 635; cf. ibd. 8, 183: **Perpetui tergo bovis** (vesci); — 4) i **formen tergus**; — **resecat de tergore** (suis) **partem**, Ovid. Met. 8, 650; **diviso tergore** (juvenci), Phaedr. 2, 1; — 5) **Ryggedækning**, **Hud**, **Skind**, **Leder**; a) i **formen tergum**; — **Taurino quantum possent circumdare tergo**, (med en Ørchud), Virg. Aen. 1, 368; cf. id. ibd. 7, 94; — 6) **ofteft i** **formen tergus**; — **vid. id. ibd. 1, 211: Tergora deripiunt costis**, etc.; ligel. **Plin. 8, 10, om Elephanten**: **durissimum dorso tergus**, **ventri molle**; — 7) **df. att. „overf.“**: **hvor der er gjort af Leder**; a) i **formen tergum**; — **venti bovis tergo inclusi**, (i en Drebslag), Ovid. Met. 14, 225; **men taurea terga** (serre: slaae paa Jaufer), Ovid. Fast. 4, 312; **men terga novena boum** (rumpere: Skjoldets niufede Overtræk af Leder), id. Met. 12, 97; cf. Virg. Aen. 10, 482 o. 715; **men id. ibd. 781: per linea terga** etc.; **men ibd. 5, 403: duraque intendere brachia tergo** (med Cestus); cf. ibd. 419; — 8) i **formen tergus**; — **taurorum tergora septem**, (det syvtefte Lag af Drebslag om Skjoldet, f. ovenf.); **df. Skjoldet selv**, Ovid. Met. 12, 317; cf. Martial. 7, 2: **Martis tergus Geticum**. — **tergus**, oris, f. und. **tergum**.

Tērīna, ae, f.: **By i d. Bruttiske**, Plin. 3, 10, Liv. 8, 24; — 9) **df. Tērīnaeus**, 3: **terinæist**, **sinus**, Plin. 1. c.; **men ∞ Elysium**, (fra el. af Terina), Cic. Tusc. 1, 48. — **terjūgus**, 3, [jugum]: **irefæld sammenbundne**, **trefæld**; — **∞ millia**: **tre Tusinde**, Auson.

termen, inis, n., efter Varr. L. L. 5, 4: **Biform af terminus**. — **terminatum**, i, n., [tero], **forcl. f. detrimentum**: **Tab**, **Skæde**; — **vid. Fest. p. 363**, **hvor der citeres Plaut. Baech. (1, 9, 5), inc.** — **termes**, itis, m.: **afstaaen Gren**; — **∞ olivae**, Hor. Epod. 16, 45, **palmae**, Gell. — **Termessus**, i, f.: **By i Pisidien**, Liv. 38, 15; — 10) **df. Termessensis**, ium, m.: **Indvaanerne af Byen Termessus**.

terminalis, e, [terminus]: **hørende til en Grændse**, **pali**, **Tertull.**, **lapides**, **Amian.**, **arbores**, **Paul. Sentent.**; — 11) **df. subst.**, **Terminalia**, ium, n.: **Jest** for **Grændseguden Terminus**, (d. 23. Febr.), Ovid. Fast. 2, 639 flgd.; **men Cic. Att. 6, 1: accipe tuas litteras a. d. quintum Terminalia**; **men Hor. Epod. 2, 59: Vel agna festis caesa Terminalibus**;

cf. Liv. 23, 11, c. id. 45, 44; — II) „overf.“: berende til en Ende el. Slutning; — ∞ sententia, (endelig Dom), Cod. Just.; men ∞ tuba, (som forkynder Slutningen af et Skuespil), Appul.

*termināte, adv.: med el. ved en bestemt Grændse, auct. d. Cas. litt. ap. Goes.; — terminatio, onis, f.: Begrænselse el. Grændsebestemmelse, Inscriptt.; — II) færd. „fig.“; A) „alm.“: Bestemmelse af det rette Maal el. af den rette Grændse; — ut igitur poetica et versus inventus est terminatione anruium, etc., Cic. Orat. 53; men id. Fin. 3, 10: exposita terminatione rerum expetendarum etc.; — B) „bef.“ (ligesom clausula): Endelsen el. Slutningen af en Drøftelse el. Periode; — quorum (verborum) descriptus ordo alias alia terminatione concluditur, id. Orat. 59; c. — terminatus, us, m.: Afgrændsning el. Grændse, Lex ap. Frontin. Aquaed. 129; — [af flgde.].

termino, avi, atum, 1, v. a., [terminus]: forsyner med en Grændse, bestemmer ved en Grændse, begrænses el. afgrænses; I) „egentl.“: — Terra mare et contra mare terras terminat omnes, Lucr. 1, 999; illorum fines, sicut ipsi dixerant, terminavit, Cic. Off. 1, 10; quem (locum) oleae terminabant, id. Caecin. 8; men sana omnia ... terminarentur, expiantur etc., vid. Liv. 5, 50; men id. 42, 1: ad agrum publicum a privato terminandum etc.; men id. 32, 28: (praetores) terminare jussi, qua etc.; — II) „fig.“; A) „alm.“: begrænses, indskrænkes, bestemmer; — si iisdem finibus gloriam meam, quibus vitam, essem terminaturus, Cic. d. Senec. 23; cf. id. Arch. 11; men id. Mil. 27: qui Janiculo et Alpibus spem possessionum terminarat suarum; men id. Tusc. 1, 25: qui sonos vocis, qui infiniti videbantur, paucis litterarum notis terminavit; — non aestimatione sensus, verum victu atque cultu terminatur pecuniae modus, id. Parad. 6, 3; cf. id. Fin. 1, 13; ∞ bona voluptate, mala dolore, (om Epicur), id. Off. 3, 33; — men ∞ proemia intra quatuor sensus, Quintil. 4, 1, 62; — B) „bef.“: ligesom med en Grændse at slutte el. ende, navn. om Sætningens el. Periodes Afslutning; vid. Cic. Orat. 12 c. 59; cf. id. d. Or. 3, 47; — ogs. om andre Hærføde: at fuldende el. tilendebringe; jam imperio (meo) annuo terminato, id. Fam. 3, 12; ∞ rem iudicio, Digest.; ∞ litem, ibd.

terminus, i, m., [best. m. *terguu* o. *terguon*]: Grændse el. Grændsefæst; I) „egentl.“: den locale Grændse; — est inter eos non de terminis, sed de tota possessione contentio, Cic. Acad. 2, 43; termini agrorum, Plin.: cf. Hor. Od. 2, 18, 24; intra terminos sacros templi, Liv. 45, 5; terminos urbis ponere, propagare, Tac. Ann. 12, 23 flgde.; — b) d. personificeret, Terminus, i, m.: Grændseguden; — vid. Ovid. Fast. 2, 639, Liv. 1, 55, Hor. Carm. Sec. 27, c. A.; — II) „fig.“; A) „alm.“: Grændse, Maal, Bestemmelse; — constituendi sunt, qui sint in amicitia fines, quasi termini, diligendi; men certos mihi fines terminosque constituam, extra quos egredi non possim, Cic. Quint. 10; cf. id. d. Or. 1, 10 c. 49; ligel. quos (terminos) Socrates pegerit (alleg.), etc., Cic. Leg. 1, 21; — B) „bef.“: Ende; — si nihil longius, quam vitae termini postulabant ... cogitasset, Cic. Rab. perd. 10; cf. id. d. Senec. 20; ligel. id. Fam. 6, 22: quem ipsa natura terminum nostrorum contentum esse voluit, etc.; men Plant. Asin. 1, 2, 13: Ego pol te redigam eodem, unde oita es, ad egestatis terminos. — terminus, 3, [termes]: berende til en Dilegren; — ∞ ramus: en Dilegren, Gratian. Cyneg. 446. — termo, onis, m., fercl. Nifer af terminus, Enn. ap. Fest. p. 363.

ternarius, 3: fem har el. hveder trede i sit Slags; — ∞ scrobes, (af tre Jod), Colum. 11, 2; af — terni, ae, a, num. distr. af ter: hver tre el.

tre til hver; — in jugera singula ternis medimnis decidere, Cic. Verr. 3, 48; ter terni cyathi, Hor. Od. 3, 19, 14; cf. Virg. Aen. 5, 297; men ternum pedum longitudo, Plin.; ogs. intervallo ternorum pedum, id.; — „poet.“ ogs. in sing.: terno consurgunt ordine remi, Virg. Aen. 5, 120; te Gratia terna afflavit, (de tre Gratier), Claudian.; — II) „poet. overf.“, f. tres; — Tres ... turinae ternique ... Ductores, Virg. Aen. 5, 560; terna guttura monstri, Ovid. Met. 10, 22; cf. Hor. Sat. 2, 4, 76. — ternideni, ae, a, num. distr.: hver trettende el. tretten til hver; — ∞ ova etc., Plin. 18, 36. — ternio, onis, m., [terni]: Tallet Tre, en Treer, *triai*, Gell. 1, 20. — ternox, etis, f.: trefold Nat.; — ∞ Herculeas, (hvori Hercules blev udsfattet), Stat. — ternus, 3, f. und. terni.

tero, trivi, tritum, 3, v. a., [best. m. *terguu*, i. e. tero]; I) „egentl.“: gader el. fædergader; ogs. tæres el. slibes, vsl.: A) „alm.“: — ubi lapis lapidem terit, (d. c. Møllen), Plaut. Asin. 1, 1, 16; teritur lignum ligno, ignemque concipit attritu, Plin.; ∞ aliquid in mortario, id., in farinam, id.; ∞ bacam trapetis, Virg. Ge. 2, 519; men ∞ dentes in stipite (hvæske), Ovid.; men ∞ cibum in ventre (fordøjes), Cels.; ∞ labellum calamo, (nem. ved ideligen at blæse paa Størfløiten), Virg. Ecl. 2, 34; Quam (lacrimulam) oculos terendo misera vix vi expressit, etc., Ter. Eun. 1, 1, 23; — B) „bef.“; a) tærfter; — ubi triturus sitrummentum, Varro; men „poet.“: Millia frumenti tua triverit area centum, Hor. Sat. 1, 1, 45; cf. Ovid. Trist. 4, 6, 19: Ut patria careo, bis frugibus area trita est; f. ogs. Tibull. 1, 5, 22, c. Virg. Ge. 1, 192; ogs. „alleg.“, Ovid. Fast. 4, 10: Nunc teritur nostris area major equis; — b) afsnider, polerer, glatter; — ∞ crura mordaci pumice, Ovid. A. A. 1, 506; cf. Plaut. Poen. 1, 2, 103; — d. ogs. dreier; vid. Virg. Ge. 2, 444; ∞ vitrum torno, Plin.; men catillum, Evandri manibus tritum, etc., (udfæren af ham), Hor. Sat. 1, 3, 90; — c) afflides el. opslides, formidses el. hværes ved at gade el. slide derpaa; — Hoc (sc. tempus) rigidas silices, hoc adamanta terit, Ovid. Trist. 4, 6, 11; ∞ ferrum, (sløve), id.; cf. Propert. 2, 19, 55: teritur robigne mucro Ferreus, et parvo saepe liquore silex; trita labore colla (boum), Ovid.; trita vestis (sldt), Hor.; cf. id. Ep. 1, 7, 96; ∞ librum, (slide derpaa, ofte at læse), Martial.; cf. Hor. Ep. 2, 1, 92; — d) ∞ iter el. viam: ideligen at vandre derpaa og ligesom at slide den; — ∞ iter propositum, Propert.; men ∞ Appian mannis, Hor. Epod. 4, 14; cf. Lucr. 1, 925: Avia Pieridum peragro loca, nullius ante Trita solo, etc.; men Mane saluator limina mille teras, Martial. 10, 10; cf. Plin. Pan. 50; — II) „fig.“; A) om Tiden: at tilbringe; ogs. at tilfætte el. fæstde; — teretur interea tempus, Cic. Phil. 5, 11; cf. Liv. 1, 57, c. Plaut. Trin. 3, 3, 67; men ∞ aetatem in his rebus discendis, Cic. d. Or. 1, 31; men Altera jam teritur bellis civilibus aetas, Hor. Epod. 16, in.; cf. Virg. Aen. 9, 609: Omne aevum ferro teritur, etc.; men Liv. 26, 19: prius ... quam ... solus in secreto ibi tempus tereret, (tilbragte en Tid der); — B) om Tiden el. om Ordene: ved hyppig Brug at giøre almindelig; — quae (nomina) nunc consuetudo diurna trivit, Cic. Fin. 3, 4; cf. id. Acad. 3, 6, (hvori Tiden er om Brugen af visum f. *gavracia*); — C) ligesom netværder, d. e. frænter; — Jurata deorum Majestas teritur, Claudian.; — II) partic. tritus, 3, ogs. som adj.; A) „egentl.“ om Seien: ofte betraet el. meget beræren, færdanlig, vsl.; — iter illud, quod tritum in Graeciam est, vitavissem, Cic. Phil. 1, 3; cf. id. Brut. 81; men Senec. Vit. beat. 1, „alleg.“ o. in superl., tritissima quaeque via et celeberrima maxime decipit; — B) „fig.“; I) „alm.“: evet el. indværet, uddannet, vsl.; — tritas

aures habere, vid. Cic. Fam. 9, 16, c. id. Brut. 32; — compar., tritiores manus ad aedificandum perficere, Vitruv. 2, 1; — 2) „bes.“ om Ordene og om Tælen: meget el. ofte brugt, almindelig befiemt, almindelig el. særvantlig; — nomen ... minus adhuc tritum sermone nostro etc., Cic. d. Rep. 2, 29; cf. id. Flacc. 27, c. id. Off. 1, 10; — compar.: faciemus tractando usitatus hoc verbum et tritius, id. Acad. 1, 7.

Terpsichore, æ, f., Τερψιχόρη: Danseus Muse; df. „poet.“ f. Muse el. Pecti; — tunc seque suamque Terpsichoren odit sacunda et nuda senectus, Juvenal. 7, 34.

terra, æ, f., (gen. terras, Naev. ap. Priscian., terrai, Lucr.), ἔρα, (germ. Erde): Jorden (i Medsatning af Luft og Vand); ogsf. Jordbund, Land, osv.; 1) „alm.“; — terra ... solida et globosa el. undique ipsa in sese nutibus suis conglobata etc., Cic. N. D. 2, 39; cf. id. d. Or. 3, 45: terra ut media sit, eaque sua vi nutuque teneatur; terrae motus: Jordbælv, id. Div. 1, 18 c. 35; terra continens: Jafstlandet, id. d. Rep. 2, 3; habere aditum a terra (fra Landfæden), Caes. B. G. 2, 1; men terrā petere aliquo, (til Lands el. over Land), Cic., Liv. 31, 16; esse in terra atque in tuto loco, (paa det Tørre), Plaut.; cf. Cic. Mur. 2: me ... ex magna jactatione terram videntem etc.; — terra marique, (til Lands og til Vand, paa Land og paa Hav); vid. Cic. Manil. 19, id. Verr. act. 1, 2, Sall. Catil. 13, c. A.; ogsf. omfat: marique terraque Plaut.; cf. Tibull. 1, 3, 56, ogsf. Cic. Fin. 5, 4; — quae gignuntur e terra ... et ex terra sucum trahunt, etc., vid. Cic. N. D. 2, 47; saxa de terra tollere, id. Caecin. 21; occidere ad terram, Plaut.; capite pronum in terram statuerem (eum), etc., Ter. Ad. 3, 2, 18; cf. Cic. Lael. 16: ne quid in terram defluat; — penitus terrae (dat.) defigitur arbor, Virg. Ge. 2, 290; cf. id. ibd. 318, oftere, ogsf. Liv. 5, 51, c. A.; — Sub terris si jura deum etc., (i Underverdenen), Propert. 3, 3, 61; men Virg. Aen. 4, 654: Et nunc magna mei sub terras ibit imago; — hujc terrae filio etc., Cic. Att. 1, 13; men Quintil. 3, 7, 26: qui terra dicuntur orti (autochthones); men manibus terram haurire etc., vid. Caes. B. G. 5, 42; — aquam terramque petere ab aliquo, (som Tegn el. Symbol paa Underkæstelse), Liv. 35, 17; — B) personificeret findes Terra, som Jordens Gudsinde, f. d. færb. Tellus; — vid. Cic. N. D. 3, 20, unde tellus; men Ovid. Fast. 6, 299: Stat vi Terra sua; vi stando Vesta vocatur; cf. Suet. Tib. 75, c. A.; — II) „bes.“: et befiemt el. enkelt el. benævnt Land; — in terra nostra Apulia, (i det Rødeland Ap.), Plaut.; qui in hac terra fuerunt etc., vid. Cic. Lael. 4; fruges in ea terra (sc. Sicilia) repertas etc., id. Verr. 4, 48; ex usu terrae Galliae etc., Caes. B. G. 1, 30; in terra Italia, Liv. 25, 7, oftere; ligef. in terra Africa, id.; — B) ofte ogsf. in pl.; — qui terras incolunt eas, in quibus etc., Cic. N. D. 2, 16; abire in aliquas terras etc., id. Catil. 1, 8; cf. Caes. B. G. 7, 77: alias terras petere; ligef. in terris Aegypti totius etc., Lucr. 6, 713; men pecunia tanta, quanta sit in terris (paa Jorden), Cic. Agr. 2, 23; ligef. Virg. Ge. 2, 538: Aureus hanc vitam in terris agebat Saturnus; cf. ibd. 1, 26; — orbis terrarum, (ogf. orbis terrae): Jordfreden, f. umb. orbis; quoquo hinc asportabitur terrarum, Ter. Phorm. 3, 3, 18; ubi terrarum esses, Cic. Att. 5, 10; ubicumque terrarum, id. Phil. 2, 44, oftere.

*terrālis, e, herba: en Benævnelse paa Bæsten sisymbrium: Brumfarve, Appul. — terrāeōla, æ, f.: Jordbælv, Jul. Phaedrus; c. — terrenus, 3; D) „alm.“: af Jord, bestaaende af Jord; — in ea (plantie) tumulus terrenus satis grandis, Caes. B. G. 1, 43; ∞ colles, Liv. 38, 20; ∞ agger, Virg., campus, Liv.; ∞ vasa, (af Jord el. Ler), Plin.; ∞

fornax, Ovid. Met. 7, 107; — b) df. subst., terrenum, i, n.: Jord el. Ager, Colum., Plin.; ligef. quicquid herbiti terreni extra murum erat, Liv. 23, 19; — II) „bes.“: hørende til Jorden, jordst.; — corpora nostra, terreno principiorum genere confecta, ardore animi convalescunt, Cic. Tusc. 1, 18; marini terrenique humores, vid. id. N. D. 2, 16; men id. ibd. 1, 37: bestiarum terrēnae sunt aliae, partim aquatiles; men Quintil. 12, 11, 13, absol.: ut aqua piscibus, ut sicca terrenis, etc.; ∞ iter, (Vantvei), Plin.; — df. „poet.“: ∞ eques Bellerophon, (jordstf. el. dødelig), Hor. Od. 4, 11, 27; men ∞ numina, Ovid. Met. 7, 218: de underjordste Guder; — [terra].

terreo, ūi, itum, 2, v. a.; 1) „alm.“: ferstrækker el. forfærder; — ∞ adversarios minaciter, Cic. d. Or. 1, 20; maris subita tempestas, quam ante provisā, terret navigantes vehementius, id. Tusc. 3, 22; pars territis (milites) confirmare, Sall. Jug. 38; cf. Caes. B. G. 7, 84; — nec vero tam metu poenaeque terrentur, quam verecundia, Cic. d. Rep. 5, 4; men terrii Furiarum laedis ardentibus etc., Cic. Pis. 20; ogsf. har Liv. 30, 6: terrendosque metu (hostes) etc.; men Ovid. Met. 3, 115: Territus hoste novo etc.; men Terruit urbem ... ne etc., Hor. Od. 1, 2, 4 flg.; — ogf. e. gen., territus animi, Liv. 8, 31; ogf. absol., ultro territi terrii suclamationibus, id. 28, 26; — II) „bes.“: A) borte: strækker, jager med Straf derfra, („poet.“); — protugam per totum terruit orbem, Ovid. Met. 1, 727; cf. id. ibd. 14, 518 c. 610; ligef. Hor. Sat. 2, 8, 7: volneres ... arundo Terret etc.; cf. id. Ep. 2, 1, 182; men id. Od. 4, 11, 25: Terret ambustus Phaëthon avaras Spes, etc.; — B) afstrækker derfra, afholder ved Straf; — dam vos metu gravioris servitii a repetenda libertate termini, Sall. fragm.; ogf. m. flgd. quo minus, Caes. B. G. 7, 49; ogf. m. flgd. ne, auct. Paneg. ad Constant. 22; men c. inf.: non territus ire, Manil. 5, 576.

*terrestris, e, (nom. masc. terrester, Flor. 2, 2): hørende til el. benævnt efter Jorden el. Landet; — ∞ genus animantium, (opp. aquaticum etc.); vid. Cic. Univ. 10; rerum coelestium atque terrestrium (admiration), id.; ∞ domicilium Jovis, (i. e. Capitolium), id. Verr. 4, 58; men id. ibd. 5, 27, m. Lunc: ∞ archipiratae (Apronium) etc.; ∞ exercitus: Lands: hæren, Nep.; ∞ proelia, (opp. navalia), id.; ∞ iter, (Reise til Lands), Plin.; men parva avis et terrestris, (som flyver ved Jorden, opp. sublimis), id.; men ∞ coena (af Jordfrugter, d. e. fattigt Maaltid), Plaut. Capt. 1, 2, 86; c. — terrenus, 3: af Jord, agger: Jordvold, Varro, murus, id.; — [terra].

terribilis, e, [terreo]: skræffelig, frygtelig, oel.; — quam terribilis aspectu (incedebat!) Cic. Sest. 8; jam ipsi urbi terribilis, Liv. 44, 10; ligef. ∞ cunctis et invisus, Suet. Dom. 12; ∞ noverca, Ovid.; ∞ formae visu, Virg. Aen. 6, 277; cf. Sall. Catil. 55: incultus, tenebris, odore foeda et terribilis ejus (carceris) facies; ∞ sonitus, Enn., Lucr., tumultus, Enn., horror, Quintil., caligo, Lncr., mors, Cic.; — compar., quum alia aliis terribiliora afferrentur, Liv. 4, 26; cf. Cic. Phil. 2, 26: enjus (viri, i. e. Pompeji) virtute terribilior erat populus R. exteris gentibus, justitia carior; — II) „poet.“ (v. flit.): som paahyer Ørefrygt; — ∞ scripturae, Cod. Just.; df.: — terribiliter, adv.: skræffeligen, forfærdeligen, (afene flid.), Arnob., Augustin.

terrícola, æ, m., [terra, colo]: en Jordbeever; (for: v. eftercl. Ord); — in pl., Terricolae Lantias etc., Lucil. ap. Lactant.; inter coelicolas terricolasque Appul. — I) terrícola, æ, f., for: v. eftercl. Bistorm af flgd., Afran. ap. Non., Lactant.; — pl.: ∞ omnes suppliciorum, Minuc. Fel. — 2) terrícola, orum, n., [terreo]: Skræffamblær el. Skræffebilleder; — Proinde haec ista tua aufer terricola, Attius ap.

Non.; ligel. nullis minis, nullis terriculis se motos, Liv. 34, 11; cf. id. 5, 9; df. — *terriculamenta*, orum, n.: = frgd.; (eftercl. Ord); Appul., Sidon. — *terriculum*, i, f. uncl. 2. *terricula*.

terrificatio, onis, f.: *Straffen* el. at *straffe*; — *imagination*, Non.; af — *terrificio*, are, v. a.: *forstraffer*, *forfærder*; (poetifk Ord); — vid. Lucr. 1, 134; cf. Virg. Aen. 4, 209: *caecique in nubibus ignes Terrificant animos*; af — *terrificus*, 3, [terreo, facio]: *fom forstraffer* el. *forfærder*, *straffelig*, *ræd*; *fom*; (poetifk Ord); — *caesaries capitis*, Ovid. Met. 1, 179; ligel. Lucr. 2, 632: *Terrificas capitum quantientes numine cristas* (Curetes); *sonitus*, id.; *vates*, Virg. Aen. 5, 524. — **terrigena*, ae, comm.: *født el. opstaaen af Jorden*; navn. *fom poetifk Epithet til de første Mennesker*; vid. Lucr. 5, 1410 o. 1426; ligel. til de af udsaaede Drageetænder opstaaede Mennesker, Ovid. Met. 3, 118, oftere; ligel. til Typhoeus, id. Met. 5, 325, til Giganterne, Val. Fl. o. Sil., til Slangen, Stat., til Sneglen, poeta ap. Cic. Div. 2, 64; o. — *terrigenus*, 3: = frgd.; — *animalia*, Tertull.; — [terra, gigno]. — *terrilocus*, 3, [terreo, loquor]: *straktalende*, *straffende*; — *dicta vatum*, Lucr. 1, 104. — *terripavium*, i, n., [terra, pavio]: *Elaacu* el. at *flaae imod Jorden*; — *hvf. efter Cic. Div. 2, 34: terripudium*, *fræb. tripudium*. — *terrisonus*, 3, [terreo, sono]: *med straffelig Tone*, *stridor*, Claudian.

**terrissio*, onis, f.: *Straffen* el. at *straffe*; *levis*, Digest.; o. — *terrissio*, are, v. a. *intens.*: *forfærder* el. *forstraffer*; — Non ... *me tu istis verbis territas*, Plaut. Most. 3, 1, 80; et *magnas territat urbes* (Pama), Virg. Aen. 4, 187; *aliquem metu et supplicio*, Caes.; men id. B.G. 5, 54, *absol.*: *alias* (civitates) *territando* ... *alias cohortando* etc.; — [terreo]. — *territorialis*, e: *hørende til en Byes Jorder* el. *Territorium*; — *termini*, Frontin. d. Lim. ap. Goes.; af — *territorium*, i, n., [terra]: *de en By tilhørende Jorder* el. *Marker*, *dens Grund* el. *Gæbet* el. *Territorium*; — *territorium* est *universitas agrorum intra fines cuiusque civitatis*, Digest.; — *ut florentis coloniae territorium minueretur*, Cic. Phil. 2, 40; — *ogf. absol.*: *extra territorium id* (animal) *abire*, Plin. 29, 34. — *terrissus*, 3, *partic.* af *terreo*.

terror, oris, m., [terreo]: *Straf* el. *forstraffelse*; I) *egenl.*; — *definiunt terrorem metum concutientem, ex quo fit, ut terrorem pallor et tremor consequatur*, Cic. Tusc. 4, 8; men Plaut. Amph. 5, 1, 27: *eadem nos formido timidas terrore impulit*; men *terror injectus Caesari de ejus actis*, Cic. Prov. cons. 18; si etc., *quantus rei publicae terror impenderet?* id. Phil. 5, 13; *maximum terrorem hostibus inferre*, Caes. B. G. 7, 8; *terrori hostibus esse*, id.; *tantus terror exercitui incidit* (ogf. *exercitum invasisit*), ut etc., id.; *in oppido festinatio et ingens terror erat*, ne etc., Sall. frgm. ap. Non.; cf. Tac. Germ. 40; — *men qui terrore meo occidistis prae metu*, (af *Straf for mig*), Plaut. Amph. 5, 1, 14; cf. Cic. Manil. 6: *uno terrore belli* etc.; ligel. — *externus et peregrinus*, (Straf el. Frygt for udbortes Fiender), Liv.; men *et servilis*, (Frygt for en Slaveopstand), id.; men Cic. d. Rep. 3, 29: *ut, qui adhuc voluntate nobis obediunt, terrore teneantur*; — *ejusdem* (Periculis) *vini dicendi terroremque timuerunt* (Athenae: *hans stærke og tyssende Veltalenhed*), Cic. Brut. 11; — II) *overf.* o. *concret.*: en *Straf* el. *Straffel*, d. e. den straffende Gienstand; (ofteft in pl.); — *duobus hujus urbis terroribus medio depulsis*, (em Caribago og Xumantia), Cic. d. Rep. 1, 47; *horem* ogf. Vell. 2, 4: *post ... his excisis terrores rei publicae*; — *non mediocres terrores jactat atque*

denunciat, Cic. Att. 2, 23; cf. id. ibd. 6, 8; ogf. in sing., vid. Lucr. 5, 41, o. Plin. Pan. 83.

**terrōsus*, 3: *fuld af Jord*, *jordagtig*, *arena*, Vitruv., *montes*, id.; o. — *terrūta*, ae, f., *demin.*: *licen Jordlob*; — *alienae*: *fremmede Agre* el. *Grundstykker*, Cod. Just.; — [terra]. — *terrūlente*, adv.: *paa jordist Vis* el. *Maade*, Prudent.; af — *terrūlentos*, 3, [terra]: *hørende til Jorden* el. *tagen deraf*, Jordist; (fild. Ord); — *quod terrulentum ac sordidum*, Prudent.; — *men pl. terrulentum, orum*: *Jordfrugter*, id. — *1. tersus*, 3, *partic.* af *tergeo* el. *tergo*. — *2. tersus*, us, m., [tergeo el. tergo]: *Asterren* el. *Afpuksen*; — *lintea tersui* (proferre), Appul.; *dentium*, id.

tertiadecimāni, orum, m., (sc. milites), [tertiusdecimus]: *Soldater af den tredte Legion*, Tac. Hist. 3, 27. — **tertianus*, a, *fom subst.*; I) *tertiana*, ae, f., (sc. febris): *Trediedagsfeber*, Cels., Plin.; — 2) *tertiani*, orum, m., (sc. milites): *Soldater af den tredje Legion*, Tac. Ann. 13, 38; o. — *tertiarius*, 3: *fom indeholder en Trediedel af et Slægt*; — *stannum*, f. und. Plin. 34, 48; — b) cf. subst., *tertiarium*, i, n.: en *Trediedel*, Cato; — [tertius]. — *tertiatio*, onis, f., [2. tertio]: *tredie Gientage* el. at *gientage trediegang*; — *iteratio ... tertiatio ...* (opp. *prima pressura*, sc. olei), Colum. 12, 52. — *tertiatio*, adv., f. und. 2. *tertio*. — 1. *tertio*, neutr. abl. *fom adv.*, f. und. *tertius*, nr. III, A. — 2. *tertio*, (avi), atum, i, v. a., [tertius]: *gientager trediegang*; — *jugerum*, (ploie trediegang), Colum.; ligel. — *campum* el. *agros*, Pallad.; — *tertiata verba*: *fom* (stammende) *gientages fregang*, Appul.; df. *fom adv.*: *verba tertiatio et quartato dicere prae metu*, Cato ap. Serv. ad Virg. Aen. 3, 314; — II) *partic.* *tertiatus*, 3, ogf. *fom adj.*: *fom er en Trediedel stor*; — *castra*: en *Trediedel storre i Længden end i Bredden*, Hygin. Grom. — *tertiocērius*, i, [tertius, cera]: *Embedsmænd af tredje Rang*, Cod. Just. — *tertium*, *fom adv.*, f. und. flgd. nr. III, B.

tertius, 3, num. ord. af *ter* el. af *tres*: *den tredje*; — *tres video sententias ferri*, unam ... *alteram ... tertiam*, ut etc., Cic. Lael. 16; cf. Caes. B. G. 1, 1; men si etc., id. aut in re esse, aut in verbo; nihil esse tertium, Cic. Fam. 9, 22; *tertiis Saturnalibus*, (paa den tredje Dag af Saturnusfeften), id. Att. 5, 20; — *ab Jove tertius Ajax*, (hans Efterførmere i tredje Led), Ovid. Met. 13, 28; *per tertia numina juro*, (ved Underverdenens Guder), id. Trist. 2, 53; ligel. — *regna*, d. e. *Underverdenen*, id. Fast. 4, 581; — II) df. subst.; A) *tertia*, ae, f., (sc. partes); a) en *Trediedel*; — *miscentur argento tertiae aeris Cyprii*, Plin. 33, 46; *quum ad tertias subsederit coctura*, Colum.; — b) *den tredje Rolle*; — *Spinther secundarum, tertiarumque Pamphilus*, Liv. 7, 10; — B) *Tertius*, i, m., e. *Tertia*, ae, f., *fom Personnavn*; df. hin *Amphiboli*, Cic. ap. Macro. 2: *Tertia deducta est*, (Damen Tertia er bleven ham tilført, f. und. deduco; el. en Trediedel er fradragen el. eftergiven); cf. Suet. Caes. 50; — III) *fom adv.* *marfcs*; A) *tertio*; a) *trediegang*; — *Non hercle veniam tertio*, Ter. Eun. 3, 3, 24; *ille iterum, ille tertio auctionibus factis pecuniam dedit*, Cic. Deiot. 5; *cui ter proditae patriae sustinendum est crimen*; *semel, quum etc., iterum, quum etc., tertio hodie etc.*, Liv. 23, 9; — b) *for det Tredie*; — *haec spectans, quod etc., simul ut etc., tertio, ut auctoritatem minueret*, Caes. B. C. 3, 43; — c) *fregang*, (eftercl.); — *parietes tertio obducere etc.*, Pallad.; — B) *tertium*: *trediegang*; — *consules creati*, Qu. Fabius *tertium* et L. Cornelius, Liv. 3, 22; ligel. ibd. 67: *mori consulem*

tertium oportuit; liget. idque iterum tertiumque, Plin. 14, 28. — tertiusdecimus, 3, num. ord.: d. trettende, dies, Cels., mensis, Plin.; — legio, Tac. Ann. 1, 37; f. ogsf. Cic. d. Inv. 1, 54 o. 55.

Tertulla, ae, f., demin. af Tertia (som Gruentimmernavn), hvormed det ogsf. ombytted, Cic. Att. 11, 20. — Tertullianus, i, m.: lærde Kirkefader (fra Carthago), i d. første Halvdel af d. tredje kristelige Aarhundrede. — tertus, 3, Biform af tertus, 3, partit. af tergeo el. tergo.

teruncius, i, m., (sc. numus), [ter, uncia], som romersk Mønt: Hjerdedelen af en Ås; vid. Varr. L. L. 5, 36, o. Plin. 33, 13; tiener særly. til at betegne en Ubetydelighed; — ut nullus teruncius in quemquam insumatur, (ikke nogen Skilling), Cic. Att. 5, 17; Neque ridiculos (d. e. Parasitterne) jam teruncii faciunt, (bryde sig i det mindste om dem), Plaut. Capt. 3, 1, 17; — II) „overf.“ om en År: en Hjerdedel; — fecit palam te (heredem) ex libella, me ex teruncio, Cic. Att. 7, 2; f. ogsf. quadrans s. l. — ter-vēnēficus, i, m., ligesom trefold Giftblandt; df. som Skældord: Skarf el. Ridding; — vid. Plaut. Bacch. 4, 7, 15: Ut pergraccetur tecum, tervenefice, etc.

tesca (tesqua), orum, n.: vilde Egne, Øfener, Stepper, Øder; — deserta et inhospita tesca, (opp. amoena), Hor. Ep. 1, 14, 19; ∞ nemorosa, Lucan., remota, Appul.; men Cic. poeta ap. Fest. p. 356: loca aspera, saxea, tesqua tuor; cf. Attius ap. Varr. L. L. 7, 2. — tessella, ae, f., demin. af tessera: liden firskantet Sten el. Tærning til Indlægning i Gulve, odt.; — solum balinei tessellis stratum, Senec.; cf. Juvenal. 11, 132, o. Plin. 37, 54; df. — tessellārius, i, m.: som tilbereder Stene til Indlægning el. til Brestspil, Cod. Theod.; o. — tessellatim, adv.: tærningsformet; — ∞ concidere spathulam porcina, Apic.; o. — tessellatus, 3: forlynet el. indlagt med firskantede Stene; — ∞ pavimenta, Suet. Caes. 46: Mosaikgulve.

tessera, ae, f., [τέσσαρες, α, jon. f. τέσσαρες, α, i. e. quatuor]: firskant, firskantet Stykke; df. I) Tærning, hvorefter Macrobo. Somn. Scip. 1, 5: sit tribus dimensionibus impletis corpus solidum, qualis est tessera, quae cubus vocatur; — df. navnlt. Tærning til Brestspil, (med Dal paa alle sex Sider, og røved forfæstelig fra talus, der alene har Dal paa de fire Sider); — Ita vita'st hominum, quasi cum ludas tesseris, etc., Ter. Ad. 4, 7, 21; cf. Martial. 14, 15 o. 17; tesseras jacere, Cic., mittere, Ovid.; — df. ogsf. Tærningsspil; vid. Cic. d. Or. 3, 15, o. id. d. Senect. 16, oftere; — II) i Krigsforøget: firskantet Tavle, hvorpaa Jelttraabet (Parolen) el. en Ordre var skreven; df. Jelttraab el. Ordre, odt.; — it bello tessera signum, Virg. Aen. 7, 637 (Serv.); cf. Suet. Galb. 6, o. A.; men Liv. 27, 46: tessera per castra a consule Livio data erat, ut etc.; f. ogsf. id. 7, 35 o. 36; — III) tessera hospitalis: liden Tavle, hvorpaa Gæstevener el. aln. Venner kunne gienkende hinanden; — vid. Plaut. Poen. 3, 2, 87 o. 92; men id. Cist. 2, 1, 27, ofsprøgt: Hic apud nos jam ... confregist tesseram, (du har brudt vort Venstabs); — IV) firskantet Tavle el. Sten, navnlt. til Indlægning af Gulve; ogsf. etflags firskantet Plade el. Brædse, som paaafledes Klader; — om det første Elags f. Plin. 36, 62, o. Martial. 10, 33; om det sidste Elags f. Plin. 35, 36; — V) Tavle el. Billel til Kornuddeling, odt., Anvisning paa Korn el. Penge; — ∞ frumentariae, Suet. Ner. 11, numariae, id. Aug. 41; — men id. ibd. 40: ne etc., ter in annum quaternum mensium tesseras (sc. frumentarias) dare destinavit.

*tessērārius, 3: børende til en tessera; — ∞ ars: Kunsten at spille med Tærninger, Ammian.; — II) subst., tesserarius, i, m.: som modtager af

Jeltherren og derefter meddeler Jelttraabet el. Parolen, (vid. tessera nr. 11), Tac. Hist. 1, 25, Veget.; o. — tessērula, ae, f., demin.: liden tessera, navnlt. I) liden firskantet Sten til Indlægning; vid. Lucil. ap. Cic. Orat. 44; — II) liden Stemmetavle, Varr. R. R. 3, 5; — III) liden Billel el. Anvisning paa Korn; vid. Pers. 5, 74; — IV) liden Tavle med indgraveret Mærke el. Symbol; — duas tesserculas (missas), in quarum altera ... hastae simulacra fuerunt incisae, Gell. 10, 17 fin.; — [tessera].

testa, ae, f.; I) brandt Ver: df. A) brandt Sten el. Tegsten el. Mursten, δαρκων, Varr. R. R. 2, 3; Vitruv. 2, 8, o. A.; men testa trita el. tusa: flod Tegsten, Tegsticamel, Plin.; liget. absol. testa, Vitruv.; — 2) df. „overf.“; a) af Jærrens Lighed: Met el. Jægne i Ansigtet, Plin. 26, 92; — b) rimet. af Lydens Lighed med sammenflaede Tegstene: etflags af R. Nero opfundet Haandklap i Theatret; — vid. Suet. Ner. 20; — II) brandt Lerpotte el. Lerkrusse, odt.; — Quo semel est imbuta recens servabit odorem Testa diu, Hor. Ep. 1, 2, 6; men testa quum ardente viderent Scintillare oleum, Virg. Ge. 1, 391; in testa uri (i en Digel), Plin.; ∞ salsamentaria, (der har tient til Redfætning), id.; f. ogsf. ovenf. Hor. l. c.; navnlt. ogsf. Vintruffe; vid. id. Od. 1, 20, in., o. Plin. 14, 6; ogsf. en Dliekrusse, Martial.; ogsf. en Gravurne, Propert.; — C) afbracket Stykke el. Brudstykke el. Splint af en Tegsten el. af et Lerkar; in pl.: Murstenbrokker el. Pottekaar, odt.; — testae tegularum, Sisenn. ap. Non.; cf. Ovid. Met. 8, 662; liget. Plin. 36, 48: lapides gelu in testas rumpi; — 2) df. ogsf. „overf.“; a) Splint af et Ben el. af en Tand, Cels.; — b) navnlt. hede ogsf. testae, ligesom δαρκων: de smaa Lerkiver af et Pottekaar, hvormed man i Aghenen stemte for en Borgers Jærvisning for en vis Tid; — vid. Nep. Them. 8, o. id. Cim. 3; (hede testulae, id. Arist. 1); — II) Skældprenes haarde Skal; — ad saxa nativis testis (inhaerentes beluae), Cic. N. D. 2, 39; cochleae exemptae testis, Plin.; testae muricum, id., sepiarum, id.; ogsf. Skildpaddens Skal, Varr. L. L. 4, 13; — B) df. „overf.“; A) Skældpre selv; — Sed non omne mare est generosae fertile testae, Hor. Sat. 2, 4, 31; liget. ∞ marina, id. ibd. 2, 8, 53; — b) „poet.“ ogsf., lubrica testa: glat 33, Ovid. Trist. 3, 10, 38; — c) fild. heder ogsf. testa: Hiernestallen, Auson., Prudent.; (hvf. ogsf. d. franske tete).

testabilis, e, [testor]: som har Det til at aflægge Vidnesbyrd; — testabilisque una omnium seminarum ut sit, etc., Lex Hor. ap. Gell. 6, 7. — testācūs, 3, [testa]: I) bestaaende af Tegsten, structura, Vitruv.; ∞ opus, Plin. Ep.; — b) df. subst. testaceum, i, n.: etflags Brandsten, Plin. 36, 55; — B) „overf.“: tegsticemformet; — ∞ gemmae, Plin.; ∞ pira, id.; — II) bedæffet med Skal; — ∞ omnia: Skældprene, Plin. 31, 20; ∞ operimentum, id.

testāmen, inis, n., fild. Biform af testamentum: Vidnesbyrd, Bevis, Tertull. — testāmentārius, 3, [tgd.]: børende til et Testament, lex Cornelia, Cic. Verr. 1, 42; ∞ adoptio (med Testament), Plin.; — II) df. subst. testamentarius, i, m.; A) som opfatter el. skriver et Testament (for en anden), Digest.; — B) en Testamentforfatter; — res mihi erat ... cum venefico, cum testamentario, cum sicario, cum latrone, Cic. Test. 17; cf. id. Off. 3, 18.

testāmentum, i, n., [testor]: Tilkiendegjævelse af nogens sidste Villie; df. nogens sidste Villie, et Testament; — testamentum est voluntatis nostrae justa sententia de eo, quod quis post mortem suam fieri velit, Digest.; — ∞ facere palam, vid. Cic. Mil. 18; cui testamenti factio nulla esset, id. Top. 11; testamentorum aut ruptorum aut ratorum jura, id. d. Or. 1, 38; ∞ subjicere (understykke), id., supponere, id.;

ef. id. Catil. 2, 4; men id. Off. 3, 24: quum ex testamento HS. millies relinquatur; men testamento cavere, (seruere i sit Testamente), Cic. Fin. 2, 31; - factio testamenti, (hvortil færdedes Besiddelse af romerit Bergerret, vid. Cic. Arch. 6), sandt Eted paa trende Maader, neml. ent.: comitis calatis in concione populi, Gell. 15, 27; cl.: in proximo, Cic. d. Or. 1, 53; cl.: per aes et libram; f. und. emptor; f. ogf. Gell. 1. c., v. N.; - II) eccles. er ∞ vetus et novum: de tyende Dele af Afsejlinger af den hellige Skrift, Lactant., Tertull.

testatim, adv., [testa]: ligesom pottefaarvis, d. e. i Stumper og Stykker, comminuere, Pompon. ap. Non. — testatio, onis, f., [testor]; I) Vidne: sagn af Besiddelse, (Cic. har derfor testificatio); - testationem recitavit, Digest.: cf. Quintil. 5, 7, 32; oftere; - II) Anraabelse af nogen som Vidne, Paaberaabelse af negens Vidnesbyrd; - inter foederum raptorum testationem, (medens man faldte Guderne til Vidne derpaa), Liv. 8, 6; - testato, neutr. abl. som adverb., f. und. testor. — testator, oris, m., [testor]: et Vidne, Prudent.; - II) oftere i Retssproget: som gjor et opretter et Testament, en Testator, Digest., Suet. Ner. 17, v. N. — testatrix, icis, fem. af fragd. (nr. II): som gjor et opretter et Testament, Digest. — testatus, 3, partic. e. adj. af testor.

testis, 3, [testa]: af Jord af Ler, jordst., corpora, Macroh.; ∞ instrumentum animi corpus, id. — testiculatus, 3: som har sine Testikler; - ∞ equi, (opp. spadones), Veget.; - II) subst., testiculata, ae, f., (sc. herba): cisslags Plante, ogf. mercurialis o. orchion, Appul.; af — testiculus, i, m., demin., [2.testis]: Testikel, anet. ad Her., Juvenal., Martial.; - b) „poet. overf.“ ogf. f. Manddom et mandig Kraft, Pers. 1, 103; - II) ogf. Rænet paa en Plante, Appul.

testificatio, onis, f.; I) i Retssproget, navnlig hos Cic., ligesom d. fild. testatio: Vidne: sagn, Bevis ved Vidner, Besiddelse; - si ejus rei testificatio tolleretur etc., Cic. Verr. 4, 42; cf. id. ibd. 5, 39; - ogf. in pl.: sese testificatione deferre, id. Brut. 80; - II) „overf.“ cf. „alm.“: Forskyndelse, Besiddelse, Paaberaabelse etc. — cum summa testificatione tuorum in se officiorum etc., Cic. Fam. 1, 1; ligef. ∞ sempiterna repudiatæ legationis, id. Phil. 9, 6; af — testificor, atus sum, 1, v. dep. a., [1.testis, facio]; I) „alm.“; A) „agent.“ cf. i Retss og Forsværgelsesproget: aflægger Vidnesbyrd, udfiger som Vidne, ogf. erklærer et forfættelse høitideligen; - hæc quum maxime testificaretur etc., Cic. Verr. 5, 7; men id. Phil. 6, 3: testificor, denuntio, ante praedico, m. fild. Objectsfætning; cf. id. d. Or. 2, 55; men id. Tusc. 5, 11: testificaris, quid dixerim aliquando, (du beraaber dig derpaa); men absol.: ut statim testificati discederet, (i. e. testimonio dicto), id. Caecin. 16; - B) „overf.“: forbyder et erklærer et frem: stiller, ovl.; - ut in urbe retinenda tunc ... testificabar sententiam meam, Cic. Att. 8, 1; quo ... anctam lenitatem suam testificaretur etc., Tac. Ann. 14, 12; men Hospitis adventum testificata dei (posteritas), Ovid. Fast. 1, 240; - II) „bef.“: anraaber som Vidne, faldet til Vidne derpaa; - deos hominesque ... testificor, me etc., Coel. ap. Cic. Fam. 8, 16; men „poet.“: Et Stygiae numen testificatur aquae, Ovid. Fast. 5, 250; - not.: partic. persf. ogf. m. pass. Bem.; abs te aliquando testificata tua voluntas etc., Cic. Att. 1, 17; Mira, sed et scena testificata loquar, Ovid. Fast. 1, 326.

testimoniālis, e: børende af. tiensig til Vidnesbyrd, comparatio, Tertull.; - II) ogf. subst., testimoniales, ium, f., (sc. litterae): skriftlige Vidnesbyrd, Cod. Theod.; af — testimonium, i, n.,

[testor]; I) „agent.“: skriftligt et mundligt Vidnesbyrd, navnlig i Retssager; - Neque testimonii dictio est (sc. servo: han tør ikke aflægge Vidnesbyrd for Rietten), Ter. Phorm. 2, 1, 63; men Plaut. Rud. prol. 13: qui falsas lites falsis testimoniis petunt; - ∞ dicere in aliquem, Cic. R. Am. 36; dicere aliquid pro testimonio, ibd. 35; Publio tuo neque opera ... neque testimonio defui, id. Fam. 5, 17; falsa signa testimoniarque et indicia etc., Liv. 39, 8; - ut mihi ... testimonium impertitur clari hominis magnique videatur, Cic. Fam. 5, 12; - II) „overf.“: hvad der tæner til Bevis for en saadan Paastand; - vid. auct. ad Her. 4, 3, v. Cic. Part. or. 2; men id. Leg. 3, 1: quandoquidem tam praeclarum mihi dedisti iudicii tui testimonium; cf. Caes. B. C. 3, 53: ∞ laboris sui periculique afferre; men Cic. R. Com. 4: ejus rei ipsa verba formulae testimonio sunt; ligef. Quintil. 1, 10, 10: testimonio sunt clarissimi poetae.

1.testis, is, comm.: som (mundligen et skriftligen) aflægger et Vidnesbyrd, et Vidne; - Pluris est oculatus testis unus, quam auriti decem, Plaut. Truc. 2, 6, 8; apud bonum iudicem argumenta plus, quam testes, valent, Cic.; testes satis idonei et conscii, id., incorrupti atque integri, id.; opp. ∞ cupidi ... conjurati et ab religione remoti, id.; - testes dare in aliquam rem, id., citare, id.; testes facere, (føre Vidner), m. fild. Objectsfætning, Ter. Ad. 2, 1, 49; men ∞ esse alicui rei alicujus et de re aliqua; vid. Cic. Fam. 1, 7, v. id. Prov. cons. 8; - ogf. hos fem.: inducia teste in senatu, Suet. Claud. 40; cf. Plaut. Rud. 5, 2, 51; - ogf. hos neutr.: Testis Metaurum flumen, etc., Hor. Od. 4, 4, 38; - II) „overf.“; A) „alm.“: hvad der anføres som Bevis af. Grund for noget; - testes sunt rationes civitatum, m. fild. acc. e. infin., Cic. Fam. 3, 10; testis mecum est annulus, quem etc., Ter. Ad. 3, 2, 49; - B) „bef.“ ogf. ligesom arbirer: Menvidne cf. Narværende; - Fructus abest, facies quum bona teste caret, Ovid. A. A. 3, 398; Illo teste mori, (i hans Narværelse), Lucan.; men luna teste moventur, (i Maanensin), Juvenal. 6, 311; f. ogf. und. fild.

2.testis, is, m.: en Testikel; - ∞ dexter asini, Plin.; testes pecori ad crura decidunt, id.; cf. Hor. Sat. 1, 2, 45; - b) ogf. af mærke som Ordspil m. 1.testis, Plaut. Cure. 1, 1, 31, o. auct. Priap. 14. — testitrahus, 3, [2.testis, traho]: som stæber paa sine Testikler, (cf. med nebhængende Testikler), aries, Laher. ap. Tertull.

testor, atus sum, 1, v. dep. a., [1.testis]; I) er Vidne, udfiger som Vidne, bevidner; A) „agent.“: bevidner et. forer Vidne, (men alene selt); Cic. har derfor testificor; - Confiteor; testere licet; signate Quirites, (du kan tage Vidner derpaa, osv.), Ovid. Pont. 4, 15, 11; quous inelamaret aut testaretur etc., Quintil. 11, 3, 172; - B) oftest „overf.“; I) „alm.“: bevidner et. forbynder et. forfættelse; - testatur isto audiente, se etc., Cic. Quint. 21; ligef. id. Mur. 37: ego quod facio, me pacis, otii ... causa facere, clamo atque testor; men Liv. 25, 10: testatusque, quae praestitisset civibus eorum, (beraabendet sig derpaa); men Quintil. 12, 2, 6: quod Cicero pluribus ... testatur; - b) ogf. om Ting og om Begreber; - utraque (venae et arteriae) vim quandam incredibilem ... testantur, Cic. N. D. 2, 55; ligef. Hor. Od. 2, 1, 29: Quis non ... Campus sepulchris impia proelia Testatur etc. ? cf. id. Rab. perd. 10; men id. Orat. 68, absol.: saepe enim hoc testandum est, etc.; - 2) „bef.“: forbynder min sidste Villie et. gjor mit Testament, testamenterer, ovl.; - possint quoisam de filii pupilli re testari, Cic. Inv. 2, 21; men absol.: in testando, (ved at gjore sit Testament), Liv. 1, 31; ligef. voluntas testantis, Quintil.; ligef. senex jam testatus, (som allerede har gjort sit Testament), id.;

men Catull. 68, 121: quum ... Nomen testatas intulit in tabulas, (i sit allerebre streve Testamente); men intestati ... qui, quum possent testamentum facere, non sunt testati (siffe have giort deres Testamente), Digest.; — II) falsder til Vidne, bevinder derved, be-raaber mig derpaa; — vos, dii patrii et penates, testor, me etc., Cic. Sull. 31; cf. id. Qu. Fr. 1, 3, 2; men id. Phil. 2, 12: me potissimum testatus est, se etc.; men absol.: testata cives, (efter at have faldet dem til Vidne), id. Fin. 2, 20; cf. Virg. Aen. 2, 155; — id testor deos, m. flgd. acc. e. inf., Ter. Hee. 3, 5, 26; men Cic. Sull. 12: hoc vos, iudices, testor, m. flgd. orat. dir.; men id. Cluent. 68: quibus (nefariis votis) illa (mulier) etiam deos immortales de suo scelere testatur, (falsder dem til Vidne derpaa); — III) partic. testatus, 3, m. pass. Vem.: bevinder, for-synder, bevist; df. som adj.: aabenbar el. offentlig el. bevidst; — ut res quam maxime clara et testata esse posset, Cic. Verr. 2, 76; res ita notas, ita testatas, id. ibd. act. 1, 16; Catonis oratione testatum est, etc., Quintil. 2, 15, 8; cf. Cic. Att. 8, 9, in.: ut testatum esse velim, de pace quid senserim, etc.; — compar., ut res multorum oculis esset testator, Cic. Coel. 27; cf. Hirt. B. G. 8, 42 o. 44; superl., ~ mirabilia, Augustin.; — B) df. abl. testator; aa) som adv.: for Vidner; — sive testato ... sive per unicum iusserit, Digest.; — bb) som abl. absol.; a) da det er aabenbart el. vist; — vid. Plin. 8, 54; — b) efter giort Testamente; — sive testato, sive intestato decesserint, Digest.

testu, indecl., o. testum, i, n., [Biformer af testa]: etflags Laag af brandt Jer til at fuge under; — sub testu coquere, Catull.; cf. Ovid. Fast. 5, 510; sub testu, Plin.; — II) df. „overf.“: Vottefte el. Vottefkaar; — Ara sit; huc ignem curto fert rustica testu, Ovid. Fast. 2, 645; — b) egf. „alm.“: Laag; — sub aereo testu (discoquere), Plin.; df. — testuā-tium, i, n.: en i en Vottefte baget Kage, Varr. L. 5, 22.

testudinēātus, o. testudinātus, 3, [testudo, nr. II, B]: hvælvet, tectum, Colum.; cavadium, Vitruv. — testudinēus, 3, [flgd. nr. I]: hørende til el. benævnt efter en Skildpadde; — ~ gradus, (Skildpaddegang), Plaut. Aul. 1, 1, 10; ~ lyra, (af Skildpaddefæl, el. indlagt dermed), Propert., Tibull.; — egf. subst.: cui testudinea legata essent, ei etc., Digest.

testudo, inis, f., [testa]: Skildpadde, Pacuv. ap. Cic. Div. 2, 64; cf. Plin. 9, 12, o. id. 32, 14; men Liv. 36, 32: testudo ubi collecta in suum tegumen etc.; cf. Phaedr. 2, 6: testudo ... quum abdidisset cornea corpus domo; — som Ørdsfyg flgd.: ubi testudo volat, (om det Umuelige), Claudian.; — II) „overf.“: A) Skildpaddens Skæl, (der navnt. tiende til Indlagning og Udsmykning) — vid. Plin. 9, 13; flgel. Virg. Ge. 2, 463: Nec varios inhiant (agricolae) pulchra testudine postes; cf. Ovid. Met. 2, 737, Martial. 12, 66, o. 2.; — B) df. atter „overf.“, med Hensyn paa Skildpaddefallens hvælvede Gestalt; 1) etvært hvælvet Strænginstru-ment, som Lyren, Citharen, osv.; — quocirca in fi-bibus testudine resonatur aut cornu, Cic. N. D. 2, 57; flgel. Virg. Ge. 4, 464: cava solans aegrum testudine amorem; men Ovid. A. 3, 147: testudo Cylleneae, (som opjunden af Mercurius, hvor dog Zalen er om etflags Haarfrisur, neml. ifølge Gestaltens Lighed); cf. Hor. Od. 4, 3, 17, o. id. A. P. 395; — 2) Svalving i Hygninger, (ifølge en Lighed med Lyrens Svæl-ving), Skur, Port, oel.; — in testudine quadam etc., Cic. Brut. 22; cf. Varr. L. L. 4, 33; flgel. media testu-dine templi etc., Virg. Aen. 1, 505; — 3) i Arigdis-sproget; a) hvælvet Tag over Krigsmaskinerne el. til Veleirernes Beskyttelse; — vid. Caes. B. G. 5, 43 o. 52, o. Vitruv. 10, 13 flgd.; — b) Skieldtag, hvorom Liv.

44, 9: quadrato azmine facto, scutis super capita densatis ... fastigiatam, sicut tecta arduificiorum, testudinem faciebant, etc.; cf. id. 34, 39, Tac. Hist. 3, 31 o. 37, egf. Caes. B. G. 2, 6, egf. Virg. Aen. 9, 505 o. 514; — 4) „poet.“ egf.: Seigelenes Skæl el. Vedat-ning, Martial. 13, 86.

testula, ae, f., demin. af testa: hvad der er af brandt Jer; df. Vottefkaar, (el. en vottefkaarfermet Sten), Colum. 11, 3; — II) df. „overf.“: A) liten Votlampe, Seren. ap. Diomed., Prudent.; — B) den ved Diktatimus brugelige Stenmetable, Nep. Arist. 1; (f. egf. und. testa). — testum, i, f. und. testu.

teta, ae, f.: en Due; — columbae, quas vulgo tetas vocant, etc., Serv. ad Virg. Ecl. 1, 58. — tetan-icus, i, m., τετανικός: som lider af Egdømmen tetanus, Plin. 23, 67, oftere. — tetanōthrum, i, n., τετανωθρον: Medicament til Huden's Glatning, d. lat. tentipellium; — in pl., Plin. 32, 24. — tetanus, i, m., τένανος: Støbbed i Halsen, Plin. 23, 21, Scribon. — tetartemōria, ae, f., τεταρτημορία, i Musiken: Fjerdedelen af en Tone, Capella. — tet-artemōrion, i, n., τεταρτημόριον: en Fjerdedel af Dyrkredsen, el. trende Himmeltegn, Plin. 7, 50, Hygin. d. Lim. ap. Goes.

tete, f. und. m. — tēter (laeter), tra, trum: hæsliq, vederhyggelig, modbydelig; 1) legemliqen el. fer Sandferne; — aliis aliud ... tetrius esset Naribus, auribus, atque oculis, orisque apori, etc., vid. Lucr. 2, 509; cf. ibd. 421: Aut foeda specie tetri turpesque videntur; ~ cadavera, id.; cf. Caes. B. C. 3, 49; ~ loca, inculta, foeda, formidolosa, Sall. Catil. 52; ut tetram et immanem belnam etc., Cic. Tusc. 4, 20; cf. id. Catil. 1, 5; men id. Sest. 8: alter ... quam teter in-cedeat, etc.! mulier teterrima vultu, Juvenal.; cf. Suet. Calig. 50; — II) aandigen el. m. Hensyn paa Jereffillingen; — ~ et ferus homo, Cic.; quis tetrior hostis huic civitati? id. Coel. 6; men id. Vatin. 3: quamvis sis omni diritate atque immanitate teterrimus; men qui in eum fuerat teterrimus, id. Tusc. 1, 40; — quibus (cupiditatibus) nihil, nec tetrius, nec foedius excogitari potest, id. Off. 3, 8; men id. ibd. 2, 22: nullum vitium tetrius est, quam avaritia; ~ libido, Hor.; ~ prodigia, (stræffelige Jærgen), Liv. 22, 9; — not.: neutr. tetrum, egf. som adv., Prudent.

tēthalassōmēnon, i, n., (sc. vinum, τεθαλασσωμένος οίνος): en med Svand tilsat Vin, Plin. 14, 10. — tēthēa, ae, f., e. tēthēa, orum, n., τήθαι: etflags Svampe (el. Muslinger), Plin. 32, 31 o. 33, oftere. — Tēthys, ūos, f., Τηθύς: Havets Gudinde, Gemalinde af Oceanus, Moder til Panopmpherne og Noderne; — vid. Ovid. Fast. 5, 81: Duxerat Oceanus quondam Titania Tethyn; cf. ibd. 168, egf. Catull. 64, 29, o. Virg. Ge. 1, 31; — II) „poet. overf.“ egf. f. Havet; — saal. Tethyos unda vagae, Lucan. 1, 414; cf. Sil. 3, 60, o. Martial. Spect. 3.

tētrāchordos, on, τετράχορδος, on: firstrængel el. firremt; — ~ machina: etflags Vanderel, Vitruv. 10, 8; — II) df. subst. tetrachordon, i, n.: Harmoni af fire Toner, Tetrachord, Vitruv. 5, 4, Macro-b., o. 2.; — B) „overf.“ e. adj., tetrachordi anni, d. e. de fire Aarsstider, Varr. ap. Non. — tē-trācōlon, i, n., τετρακόλων: Periode med fire Led, Senec. Contr. — tētradiōn, i, n., τετράδιον: en Jirer, Jirtallet, Colum. 3, 20. — tētrādōros, on, τετράδωρος: som hvelser fire Palmer el. Paandbreder, Plin. 35, 49, Vitruv. — tētrādrachmum, i, n., τετράδραχμον: græsk Søfement af fire Drachmer, (omtr. $\frac{1}{4}$ Åld. cent.), Cass. ap. Cic. Fam. 12, 13, Liv. 31, 52, oftere. — tētragnāthius, i, m., τετραγναθός, (med fire Sager): etflags giiftig Væderkop, Plin. 29, 27. — tētrāgonum, i, n., τετράγωνον: en Jirtant, Auson.

tetrālix, icis, f., τετραλίξ, ligesom erice: Lynx, Plin. 11, 15. — tetrāmetrus, i, m., τεράμετρος: Tetrametret el. det firsødede Vers, Terentian. — tetrans, tis, m., (gen. pl. heterocel. tetrantorum, Vitruv.), τεράς: en Hjerdebæl; — ∞ columnarum, Vitruv.; ∞ circini, (Quadranten), id.; — II) df. hos Landmaalerne: Etcd, hvor tvende Linier stode sammen, Hygin. d. Lim. ap. Goes. — tētrāo, onis, m., τετραών: Urbanen, Plin. 10, 29, Suet. Calig. 22. — tētrāpharmacum, i, n., τετραφάρμακον; I) Plaster med fire slags Ingredienter, Veget.; — II) Ret (el. Anretning) af fire slags Episer, Spartian., Lamprid. — tētrāphōros, on, τετραφώρος; — in pl., ∞ phalangarii: Sæt af fire Dragere el. Bærere, Vitruv. — tētraptōta, orum, n., τεράπτωται, hos Grammat.: Ord, hveraf alene fire Casus forekomme. — tētrāpus, ōdis, m., τεράπους, (firsøddet): Teltet paa Apicius's etende Bøg, der omhandler de af firsødede Dyr tilladte Episer.

tētrarches, ae, m., τετραρχης: Høfste el. Hærher over en Hjerdebæl af et Landstæb, Hjerdingssyrste el. Tetrarch; ogs. alm.: liden el. ringe Høfste; — ∞ Gallograeciae (Dejotarus), Hirt. B. Al. 67; cf. Caes. B. C. 3, 3, Cic. Att. 2, 9, v. A. — tētrarchia, ae, f., τετραρχία: en Tetrarch's Land, et Tetrarchi el. Hærskendomme, ordl., Hirt. B. Al. 78, Cic. Dejot. 15. — tētras, ādis, f., τετράς: Hirtallet, en Hjer, Tertull., Capella. — tētrāsēmus, 3, τετρασέμος: med fire Eegn el. Hjerdele, Capella. — tētrastichos, on, τετραστήχος: som holder el. har fire Rader el. Linier; — ∞ porticus, (med fire Søilerader), Trebell. Gall. 18; — b) df. subst. tetrastichon, i, n., τετραστήχον: Digt af fire Vers el. Linier, Quintil., Martial. — tētrastyllos, on, τετραστόλος: med fire Episer, frons loci, Vitruv. 3, 2; ∞ cava aedium, id. 6, 3; — b) df. subst. tetrastylon, i, n.: Bygning med fire Søiler, Capitolin. Gord. 32.

tētre (taetre), adv. af teter: hæsligen, flygt; — compar., ∞ lucata genas, Claudian.; — II) oftest "fig.": — ∞ acetum agere, (føre et kummerligt Liv), Cato ap. Charis.; men Cic. Div. 1, 29: impure atque tetre multa facere, cum temeritate atque impudentia; ligel. istum quidem ... omnia teterrime facturum puto, id. Att. 7, 12.

Tetrica, ae, f. und. tetricus, nr. II. — tetricitas, atis, f.: ærverdlig Alvorlighed, navn. i Ansigtstræffene, auct. Paneg. ad Pis. 90; af — tetricus, 3, [teter, men oftest m. forandret Dvanti-ter]: alvorlig, mørk, streng; — exaequet tetricas licet illa Sabinas, Ovid. Am. 3, 8, 61; men id. Trist. 2, 397: tetricus domitor Chimaerae, (i. e. Bellerophon ab amoribus aversus); cf. Liv. 1, 18: ∞ et tristis disciplina Sabinorum; ∞ et horridus animus, Senec. Ep. 36; Nudorum (al. Uduorum) tetricus censor et asper erat (Aper), Martial. 12, 70; men ∞ deae, id. 4, 73, (b. e. Parcerne); — ∞ febres (stræffelige), id.; ∞ tubae, (vilde el. frigerisse), id.; — II) Tetrica rupes: Bierg i det Sabiniske, Sil. 8, 419; — ogs. absol., Tetrica, ae, f., Virg. Aen. 7, 713. — tētrinnio, ire, v. n., (som Andens Naturløb): at snædre, odl., auct. Carm. d. Philom. 22. — tētritūdo, inis, f., [teter]: Hæslighed, Attius ap. Non. — tētrigōmētra, ae, f., τετριγμήτρα: Cicadens Larve, Plin. 11, 32. — tētrigōnia, ae, f., τετριγόνια: en mindre Art af Cicader, Plin. 11, 32.

1. Teucer, cri, (nomin. Teucus, Virg. Aen. 3, 108), m., Τεύχος: Søn af R. Telamen paa Salamis, og Hæder til Hjar; — vid. Hor. Od. 1, 7, 21 o. 27, oftere, Ovid. Met. 13, 157, oftere, v. A. — 2. Teucer, cri, m., Τεύχος: Søn af Ercamanter fra Creta, Evigerfon af Dardanus, fild. ogs. Konge i

Troja, Virg. Aen. 3, 108; — B) df. 1) Teucus, 3: teutrit; df. sædv. „poet.“ f. trojanst, carinae, Ovid. Met. 14, 72, sanguis, Catull. 64, 345; — b) df. subst. Teucric, orum, m.: Teukerne el. Trojanerne, Virg., Ovid.; — 2) Teucricus, 3: trojanst, moenia, (b. e. Troja), Sil.; — b) df. subst. Teucricia, ae, f.: det Trojaniske, Landstæbet Troja, Virg. Aen. 2, 26; — 3) Teucris, idis, f.; a) Trojanerinde; — ∞ captivae, Sabin. 1, 81; — b) pseudonym Betegnelse af en stet Betaler, Cic. Att. 1, 12 o. 13.

teuchites, ae, m., τευχίτης οχοίνος: en veltugtende Svart, Plin. 21, 72. — Teucric, orum, o. Teucricia, ae, f. und. 2. Teucer. — teucricion, i, n., τευχρίον; I) Barten Gamander, (teucricum chamaedrys L.), Plin. 21, 80; — II) Barten Milturt, (teucricum flavium L.), id. 25, 20; — heder ogs. teucricia, ae, f., id. 26, 19. — Teucricis, idis, o. Teucricus, 3, f. und. 2. Teucer. — Teucrus, i, o. Teucus, 3, f. und. 1. Teucer o. 2. Teucer.

Teus, i, f. und. Teos. — Teutātes, ae, m., hos Gallierne: en Gudsdom, som man bragte Menestofferne, Lucan. 1, 445, Lactant. — teuthālis, idis, f., τευθαλῖς: en anden Benævnelse paa Barten polygonos, Plin. 27, 91. — Teuthrania, ae, o. Teuthranteus, o. -ius, 3, f. und. flgd. — Teuthras,antis, m., Τεύθρας: Konge i Mysien, og Hæder til Theopius, Hygin. Fab. 99 o. 100; — B) df. 1) Teuthranteus, 3: teuthrantist, „poet.“ f. myssit, Caisus, Ovid. Met. 2, 243; — 2) Teuthranteus, 3, ligesom flgd., benavnt efter R. Teuthras, turba, (Dette af hans Søn Theopius), Ovid. Her. 9, 51; — 3) Teuthrānia, ae, f.: den af R. Teuthras beherkede Egn i Mysien, Plin. 5, 33; — not.: ogs. er Teuthras: Ravnet paa en Flod i Campanien, Propert. 1, 11, 11.

Teutōnes, um, m.: Biform af flgd., Vell. 2, 12, Aurel. Vict. Vir. Ill. 67. — Teutōni, orum, m.: Teutonerne, germanist Høst; — vid. Mela 3, 3, Cic., Caes., Liv. epit. 67, o. A.; — „poet.“ ogs. in sing., Lucan. 6, 259; — B) df. Teutonicus, 3: teutenist, „poet.“ ogs. f. germanist, opes, Propert. 3, 2, 44, militia, Vell., victoria, Val. Max.; — ∞ capilli, Martial. 14, 26; — b) ogs. subst. Teutonici, orum, m.: Teutonerne, Senec. Ep. 94. — Teutonicus, 3, o. Teutonici, orum, f. und. flgd.

texo, xui, xum, 3, v. e.; I) „egenl.“; A) „alm.“: væver; — Textemum telam studioso ipsam offendimus, Ter. Haut. 2, 3, 44; men Tibull. 2, 3, 57: Illa gerat vestes tennes, quas femina Coa Texuit; men tegumenta corporum vel texta vel suta, Cic.; men om Hæderfoppen (araneola el. aranea): quasi rite texere, id. N. D. 2, 60; cf. Catull. 68, 49; — B) „bef.“ o. „overf.“: sammenføier, fletter, bygger, odl.; (oftest „poet.“); — ∞ parietem lento vimine, Ovid.; cf. Virg. Ge. 1, 266, o. id. Aen. 11, 65; ∞ sepes, id., crates, Hor., tegetes, Plin.; ∞ rosam, (binde en Rosenkrans), Propert.; ogs. ∞ varios flores, Ovid.; ∞ coronam rosis, Martial.; — ∞ navigia ex papyro, Plin.; ogs. c. abl. (ut. ex); Bis denas Italo texanus robore naves, Virg. Aen. 11, 326; arundine textis storeaque tectis tabernaculis habitare, Liv. 30, 3; men ∞ basilicam in medio foro, Cic. Att. 4, 6; — II) „fig.“ (o. „alleg.“): ligesom væver, d. e. sammenføier el. former el. uarbejder; — quamquam ea tela textitur ... ut etc., Cic. d. Or. 3, 60; cf. Ovid. Pont. 1, 3, 30: Quod tua texerunt scripta, retextit opus (amor patriae); ∞ epistolas quotidianis verbis, Cic. Fam. 9, 21; men id. Qu. Fr. 3, 5: sane terebatur opus luculente, (Mærkedeslen havde smukt Fremgang); — III) af partic. textus, 3, er subst. textum, i, n.: en Væv, været Dei el. Klædning, odl.; — ∞ pretiosa, Ovid.; ∞ rude, id.; cf. Martial. 8, 28: Babylonica

picta superbe Texta etc.; figel. pepli mirabile textum, Stat.; — b) df. „bef.“ o. „overf.“: Sammenfoining el. fletning el. Bygning, ordl.: — ∞ viminum: Videtur, Martial.; ∞ pinca (navis), Ovid.; cf. Catull. 64, 10; men Virg. Aen. 8, 625: clypei non enarrabile textum; men ∞ ferrea, vid. Lucr. 6, 1052; — B) „fig.“: den flilffuſte Sammenfoining; — illud in Lysia dicendi textum tenue atque rarum etc., Quintil. 9, 4, 17; omne calumniae textum retexere, Appul.

textilis, e, [texo]; 1) „egenl.“: vævet el. viftet, stragulum, Cic. Tusc. 5, 11; ∞ dona, (Færingær af vævede Sager, af Tæpper, ordl.), Virg. Aen. 3, 485; men Plin. 33, 20: (paludamentum) textile auro, sine alia materia; ∞ picturae, Lucr. 2, 35; men „rect.“: ∞ pestis, (forgiftet Klædning), Cic. (poeta) Tusc. 2, 8; — b) df. subst. textile, is, n., (sc. opus): vævede Tøier el. Tæpper, ordl.; — nego ullam picturam, neque in tabula, neque in textili (suisse), quin etc., Cic. Verr. 4, 1; cf. id. Leg. 2, 18; — ogf. in pl.; textilium regionum (spolia), Liv. 45, 35; cf. Propert. 1, 14, 22: Quid relevant varis serica textilibus? — II) „bef.“: flettet el. sammenfoiet; — ∞ sarta, Martial. 6, 80; ∞ pileus, Appul.; — b) df. subst.: palmae foliis utuntur ad textilia, Plin. 13, 18.

textor, oris, m., [texo]: en Væver, Hor. Ep. 1, 19, 13, Plaut. Aul. 3, 5, 45, o. Juvenal. 9, 30; cf. Martial. 12, 59: Hinc instat tibi textor, inde sullo; df. — textorius, 3: hørende til en Væver; df. opus textorium: fletning, Colum. 9, 6; — ogf. „fig.“: textorium ... totum illud est, (forfuntet el. bedrægt), Senec. Ep. 113. — textuicula, ae, f., demin. af textrix: liden Væverfke; som appos.: ∞ puellae, Arnob. — textrinus, 3, [ctr. f. textorius, af textor]: hørende til en Væver el. til Vævning; — ∞ ars: Væverfunten, Firmic.; — B) df. oftere subst.; a) textrinum, i, n., (sc. opus): Væv el. Vævning el. Væveri; — vid. Cic. Verr. 4, 26 o. 46, ogf. Senec. Ep. 90; — b) textrina, ae, f., (sc. officina): Væverværksted el. Væverhuus, Vitruv. 6, 4; — II) „bef.“ o. „overf.“: hørende til fletning el. Sammenfoining; — df. subst., textrinum, i, n.: Skibsværft, Eon. ap. Serv. ad Virg. Aen. 11, 326. — textrix, icis, fem. af textor: en Væverfke, Martial. 4, 19; df. som appos.: textrices anus, (om Parcerne), Appul.

textum, i, n., f. und. texo, no. III. — textūra, ae, f., [texo]: Væven el. Vævning; (poetif. Ord); — vid. Plaut. Stich. 2, 2, 24; men Propert. 4, 5, 23: Coae textura Minervae; — b) „bef.“ ogf. Sammenfoining, Forbindelse; — ∞ laterum, Lucan.; cf. Lucr. 3, 210: Quam tenui constet texturā (natura animi). — I. textus, 3, partic. af texo. — 2. textus, us, m., [texo]; eprdl.: Væven el. Vævning; df. „bef.“: fletning el. Sammenfoining el. Forbindelse; — multo magis haec sunt tenuia textu, quom quae etc., Lucr. 4, 732; parvulis rarisque textu veluti nassis, Plin. 9, 61; — II) „fig.“ om Tælen: Sammenhæng el. Forbindelse (cf. Context); — interest, verba eadem qua compositione vel in textu jungantur, vel in fine claudantur, Quintil. 9, 4, 13; ut ostendit textus superior, Ammian.; men brevi textu percurram, id.

Thāys, idis, f., Θαïs: Navnet paa en berømt Helære i Affenen, Propert. 2, 5, 3, o. id. 4, 5, 43. — Thala, ae, f.: By i Numidien, Sall. Jug. 75, Tac., Flor. — thālāmēgus, i, f., θαλαμηγός: en med Kamre forsynet Gondol, Suet. Caes. 52. — thalamus, i, m., θάλαμος: Sovekammer; (poetif. Ord); — vid. Virg. Aen. 6, 623, Ovid. Met. 10, 456, oftere, o. A.; f. ogf. Vitruv. 6, 7; — b) ogf. „salin.“: Værelse el. Kammer, Dyrholdstied el. Tilhold; — ∞ ferrei Eumenedum, Virg. Aen. 6, 280; men om Bierne: ubi jam thalamis se composuere, id. Ge. 4, 189; delubra (Apis), quae vocant thalamos, Plin. 8, 71; — II)

„overf.“: Brudekammeret el. Gæstegængen, Propert. 2, 12, 14, o. id. 3, 5, 63; — B) df. ogf. Gæstefab, (in sing. o. pl.); — thalami expertum ... vitam Degere, etc., Virg. Aen. 4, 550; figel. id. ibd. 4, 18: Si non pertaesum thalami taedaeque fuisset; cf. ibd. 7, 252: tantum, Quantum in cumbio natae thalamoque moratur, etc.; — ogf. in pl.; thalamos temerare pudicos, Ovid. Am. 1, 8, 19; figel. thalamos ne desere pactos, Virg. Aen. 10, 649; cf. Ovid. Met. 7, 22, id. Fast. 3, 689, oftere, o. A.

thalassa, ae, f., θάλασσα: Havet; df. Tietlen paa Apicius's niende Bog, der omhandler Hestefisfene. — thalassegle, es, f., ogf. potamantis: etflags Plante, Plin. 21, 102. — thalassicus, 3, θαλασσιζός: sefarvet el. søgren; — ∞ colos (pallio), Plaut. Mil. gl. 4, 4, 43; ∞ ornatus, id. — thalassinus, 3, θαλασσινός, ligefom frgd.: søgren, sefarvet, vestis, Lucr. 4, 1120. — thalassion phycos, θαλασσίων φῦκος: etflags Søvarrt el. Tang, som giver rød farve, (lichen roccella L.), Plin. 26, 66. — thalassites, ae, m., θαλασσίτης (ολῖος): Vin, som nedfænkes i Havet før at beforedes dens Modenbed; — vid. Plin. 14, 10. — thalassomeli, n., θαλασσομελί: en af Søvand og Honning tilberedet Drik; — vid. Plin. 31, 35, Seren. Sammon.

Thalea, ae, f. und. Thalia. — Thales, is, (dat. Thaleti, Val. Max.), Im., Θαλῆς: berømt græsk Philosoph fra Miletus, en af Grækenlands fyv Vise; — vid. Cic. N. D. 1, 10, id. Acad. 2, 37, o. id. Leg. 2, 11, oftere, o. A.; — B) df. Thalēticus, 3, dogmata, Sidon. — Thalia, ae, f., Θάλεια; 1) en af Muserne, navn. Comœdiens Muse, Virg. Ecl. 6, 2, o. Ovid. A. A. 1, 264; — II) en af Gratiærne, Senec. Benef. 1, 3; — III) en Pannympe, Virg. Aen. 5, 826. — Thaliarchus, i, m.: (virkeligt el. fingeret) Navn paa en ung Ven af Horatius, til hvem Hor. Od. 1, 9, er freven. — thalitrūm, i, n.: etflags Plante, germ. Heilblatt, Plin. 27, 112. — thallus, i, m., θάλλος: grøn Stilk el. Gren; — ∞ cepae, Colum., Pallad.; men ∞ Amyclaeus, rimel. Myrtēgren, Virg. Cir. 376.

Thāmýras, ae, m.: en thracifk Digter, som, efter at være overvunden i Veddesfid med Muserne, blev berøvet sine Dine; — Quid miserum Thamyran picta tabella jvat? Ovid. Am. 3, 7, 62; cf. id. A. A. 3, 399; men Propert. 2, 18, 19: Me licet et Thamyrae cantoris fata sequantur, etc.; — not.: heder ogf. Thamyris idis, Stat. — thannum, (thamnum), i, n., θάμνος: etflags ubefient Buxvart, Colum. 12, 7. — thapsia, ae, f., θαψία: etflags giftig Buxvart, Plin. 13, 43; — heder ogf. thapsos, i, f., Lucan. 9, 919. — Thapsus (-os), i, f., Θαψός; 1) Halvo med By paa Sicilien; — vid. Ovid. Fast. 4, 477, Virg. Aen. 3, 689, Sil.; — II) By i Africa propria, befient af Cæsars Seier over Pompejanerne; — vid. auct. B. Afr. 28, oftere, ogf. Plin. 5, 3; nævnes ogf. Liv. 33, 48; — B) df. Thapsenses, ium, m.: Indvaanerne af Byen Th., auct. B. Afr. 97.

Thasius, 3, f. und. fgd. — Thāsus (-os), i, f., Θάσος: 1) Øegstehavet, ved Kyren af Thracien, Mela 2, 7, Plin. 4, 23, Liv. 32, 30 o. 35, o. A.; — B) df. Thasius, 3: thasif, naces, Varro, Plin., vites, Virg. Ge. 2, 91; ∞ lapis: thracifk Marmor, Senec. Ep. 96; — b) df. subst., Thasii, orum, m.: Indvaanerne af Thasus, Nep. Cim. 2. — Thaumanteus, 3, Thaumantias, adis, o. Thamantis, idis, f. und. fgd. — Thaumas, antis, m., Θαύμας: Fader til Iris; — vid. Cic. N. D. 3, 20: ob eam causam, quod speciem habeat mirabilem (Iris), Thaumante dicitur esse nata; — B) df. 1) Thaumanteus, 3: thaumantif, virgo, d. e. Iris, Ovid. Met. 14, 845; — 2) Thaumantias, adis, f.:

Datter af Theamæs; — ∞ Iris, Ovid. Met. 4, 479; ogf. absol. Thaumantias; vid. Virg. Aen. 9, 5: Ad quem sic roseo Thaumantias ore locuta est; — 3) Thaumantis, idis, f. = frgd., Ovid. Met. 11, 617.

thēamedes, is, m.: en athletisk Sten, vid. Plin. 36, 25; efter nogle: Turmalinen. — ∞ thēatralis, e: hørende til Theatret, theatralisk; — ∞ gladiatoriske consensu, Cic. Sest. 54; ∞ operarum dux, vid. Tac. Ann. 1, 16; ∞ lascivia populi, id. ibd. 11, 13; men ∞ lex, (angaende Pladserne el. Sæderne i Theatret), vid. Plin. 7, 31; cf. Suet. Dom. 8; men ∞ humanitas, Quintil. 2, 2, 10; o. — thēatrius, 3, efterd. Biform af frgd.; — ∞ nugae, Augustin., turpitudines, id.; — [af frgd.].

thēatrum, i, n., $\theta\epsilon\alpha\tau\rho\nu$; 1) ∞ genf.: Etuepilsbustet, Theatret; — populi sensus maxime theatro et spectaculis consensu est, etc., Cic. Att. 2, 19; cf. Hor. Ep. 2, 2, 130, o. id. ibd. 2, 1, 60; men a theatro, quod ante oppidum est, etc., Caes. B. C. 2, 25; men Ovid. A. A. 1, 497: Nec sine te curvo sedate spatiosa theatro; — b) om d. græske Theater, som Stedet til offentlig Veraadflagning, f. Cic. Flacc. 6, Liv. 33, 28, o. Tac. Hist. 2, 80; — B) ∞ pect.: ∞ genf.: en offentlig Etueplads for de Kampende; — vid. Virg. Aen. 5, 288; — 11) ∞ fig.: A) ∞ overf.: Theatret, f. de i Theatret forsamlede Tilskuere el. Theatropublicum, edl.; — frequentissimo theatro, incredibili clamore et plausu comprobatur, etc., Cic. Div. 1, 28; ligef. Hor. Ep. 1, 19, 41: spissis indigna theatris Scripta pudet recitare; ligef. tota saepe theatra ... exclamasse barbare etc., Quintil. 1, 6, 45; men id. 6, 1, 52, ∞ alleg.: tunc est commovendum theatrum, quum ventum est ad ipsum illud ... plaudite; — B) ∞ ment.: Etuepladsen for en offentlig Biersomhed; — nullum theatrum virtuti conscientia majus est, Cic. Tusc. 2, 26; etenim magno theatro spectata est (ea familiaritas) tum, quum etc., id. Fam. 12, 29; optimus quisque praeceptor ... majore se theatro dignum putat, Quintil. 1, 2, 9.

Thebæ, arum, f., $\theta\epsilon\beta\alpha\iota$: Navnet paa flere i Oldtiden berømte Byer, hvoraf her mærges: 1) Thebæ i Ægypten, kaldet Hecatonpylos, (med de 100 Porte), Mela 1, 9, Plin. 5, 11, (hvor Formen Thebe, es, f.); f. ogf. id. 36, 11 frgd.; — B) df. 1) Thebæus, 3: thebaïsk, mons. Claudian.; — 2) Thebaïcus, 3: = frgd., palmae, Plin., hede ogf. absol. Thebaicae, Stat. Silv. 4, 9; ∞ triticum, Plin., marmor, Spartian.; ∞ lapis, Plin.; — 3) Thebais, idis, f., (sc. terra): Landstabet Thebais, hvis Hovedstad Theben var, Plin. 5, 9, oftere, o. A.; — 11) Thebæ i Bœotien, stiftet af Cadmus fra Phoenicien, Mela 2, 3, Plin. 4, 12, oftere, Varro, Cic., Hor. Od. 1, 7, 3, o. id. ibd. 4, 64, ogf. id. Ep. 1, 16, 74, o. A.; — B) df. 1) Thebanus, 3: thebanisk, Semele, Hor.; — ∞ deus, (d. e. Hercules), Propert. 3, 16, 6; ∞ urbs, (d. e. Theben), Hor.; ∞ duces, (d. e. Eteocles o. Polyneices), Propert. 2, 8, 2; ligef. ∞ fratres, Lucan.; ∞ soror, Ovid. Trist. 3, 3, 67, (etres Søster Antigone); men ∞ mater, (d. e. Niobe), Stat. Theb. 1, 771; ∞ modi, (d. e. pindariske), Hor. Ep. 1, 3, 13; ∞ aenigma, (af den thebaniske Sphinx), Martial. 1, 91; — b) pl. subst. Thebani, orum, m.: Zubbaanerne af Theben, Thebanerne, Cic. Fat. 4, oftere, o. A.; — 2) Thebais, idis, f.: thebanisk; — ∞ chelys, (Amphions Byr), Stat. Silv. 2, 2; — b) df. subst.; a) pl. Thebaides: Thebanerinderne, Ovid. Met. 6, 163; — b) sing. Thebais: Navnet paa et heroisk Digt af Statius; — 111) By i Mylien, blev ødelagt af Achilles, Ovid. Met. 12, 110, o. Plin. 5, 33; — B) df. Thebana, ae, f.: Thebanerinden, d. e. Andromache, Datter af N. Gertien af Thebæ i Mylien, Ovid. Trist. 4, 3, 29. — Thebæus, 3, Thebaicus, 3, Thebais,

idis, o. Thebanus, 3, f. und. frgd. — Thebe, es, f., Biform af Thebæ, Plin. 5, 11, Juvenal. 15, 6. — Thebōgenes, is, adj., [Thebæ, gigno]: født i Theben, Ismenias, Varr. ap. Non.

thēca, ae, f., $\theta\eta\chi\eta$: Foderal el. Skede el. Hylster, edl.; — ut grani theca sit gluma, Varro; cf. Cic. Verr. 4, 23; men ∞ numaria, (Pengeadsen), id. Att. 4, 7; ∞ calamaria, Suet. Claud. 35; df. — thēcatus, 3, (i. e. theca inclusus: som er i sit Hylster), arcus, Sidon. — Thelis, idis, f., forcl. Biform af Thetis, (ligesom melica f. medica), Enn. ap. Varr. — Thelxinoë, es, f.: en af de fire første Muser, Cic. N. D. 3, 21. — thēlygōnon, i, n., $\theta\eta\lambda\gamma\omega\nu\omega\nu$, (som adler Vafener af Funktionet); 1) en Art af Barten phylum, Plin. 26, 91; — 11) en Art af Barten satyrion, id. 26, 63; — 111) en Art af Barten crataegonos, id. 27, 40. — thēlyphōnon, i, n., $\theta\eta\lambda\gamma\omega\nu\omega\nu$: en anden Benævnelse af aconium, Plin. 25, 75. — thēlyptēris, is, f., $\theta\eta\lambda\gamma\pi\tau\epsilon\rho\iota\varsigma$: Humsplanten til silix el. Bregnen, Plin. 27, 55.

thēma, ātis, n., $\theta\epsilon\mu\alpha$: det Opstillede; df. 1) et Thema, d. e. opstillet Sætning el. Gienstand til at afhandle; — exempla ... illa ad aliquod controversiae thema redigere, Senec. Contr. 3, 20; cf. Quintil. 4, 2, 28, oftere; — 11) Himmeltægnenes Stilling ved nogens Fødsel, en Natidiet; — ut thema suum vulgaverit, etc., Suet. Aug. 94. — Thēmis, idis, f., $\theta\epsilon\mu\iota\varsigma$: Retfærdigheds Gudinde; — Scilicet alma Themis non talia linquit inulta, vid. Ovid. Met. 7, 762; — ogf. som dea fatidica ciede hun det ældste Orakel paa Parnassus, hof. Parnassia, id. ibd. 4, 612; cf. ibd. 1, 321, o. Lucan. 5, 81. — Themista, ae, f.: Navnet paa en Epicureerinde fra Lampascus, Cic. Fin. 2, 21. — Thēmistocles, i o. is, m., $\theta\epsilon\mu\iota\sigma\tau\omicron\lambda\lambda\eta\varsigma$: beremt attheniensisk Feltherre; — vid. Nep. Themistocles; cf. Cic. d. Or. 2, 74, oftere, o. A.; — B) df. adj.: Thēmistocleus, 3: themistocleisk, consilium, Cic. Att. 10, 8.

Thēocritus, i, m., $\theta\epsilon\omega\kappa\rho\iota\tau\omicron\varsigma$: beremt græsk Jæydigter af Syracus, Virgilis Forbillede i Hyrde digter; — vid. Quintil. 10, 1, 55: admirabilis in suo genere Theocritus; sed Musa illa rustica et pastoralis etc. — Thēodamas, antis, m., $\theta\epsilon\omega\delta\alpha\mu\alpha\varsigma$: Dreypernes Kænge, og Fader til Hylas, Hygin. Fab. 14; — B) df. Thēodamantēus, 3, Hylas, d. e. Son af Theodamas, Propert. 1, 20, 6. — Thēodectes, ae, m., $\theta\epsilon\omega\delta\epsilon\kappa\tau\eta\varsigma$: græsk Taler fra Cilicien, Discipel af Plato; — vid. Cic. Orat. 5 o. 57, Quintil. 11, 2, 51, o. A. — Thēodōrus, i, m., $\theta\epsilon\omega\delta\omega\rho\omicron\varsigma$; 1) græsk Philosoph; — vid. Cic. N. D. 1, 1, o. id. Tusc. 1, 43; — 11) beremt Rheter fra Gædera, Quintil. 3, 1, 17, o. id. 3, 11, 26, ogf. Suet. Tib. 57; — B) df. Thēodōrēi, orum, m.: hans Discipler og Tilhængere, Quintil. 4, 2, 32. — Thēodōsius, i, m., $\theta\epsilon\omega\delta\omicron\sigma\iota\omega\varsigma$: Navnet paa flere orientalske Keisere; — B) df. adj. Thēodōsianus, 3, Codex, (Versamling af N. Theodessius); ∞ lex, Cod. Just.

Thēognis, idis, m., $\theta\epsilon\omega\gamma\omega\iota\varsigma$: gammel græsk Gnomedigter fra Megara paa Sicilien, (600 Aar før Chr.); — df. ordspregvis om en ældgammel Tid: Etiam priusquam Theognis nasceretur, Lucil. ap. Gell. 1, 3. — Thēōgōnia, ae, f., $\theta\epsilon\omega\gamma\omega\nu\iota\alpha$, (Gudernes Fødsel): Tuelen paa et Digt af Hesiodus, Cic. N. D. 1, 14. — thēōlogia, ae, f., $\theta\epsilon\omega\lambda\omicron\gamma\iota\alpha$: Gudelære, Augustin. — thēōlogicus, 3, $\theta\epsilon\omega\lambda\omicron\gamma\iota\kappa\omicron\varsigma$: hørende til en Gudelære, doctrina, Ammian. — thēōlōgus, i, m., $\theta\epsilon\omega\lambda\omicron\gamma\omicron\varsigma$: som afhandler Guddommen el. guddommelige Gienstande, Cic. N. D. 3, 21, Arnob. — thēōmbrōtios, i, f., $\theta\epsilon\omega\mu\beta\rho\omega\tau\iota\omega\nu$, (Guderspise): Navnet paa en Plante, Plin. 24, 102. — Thēōninus, 3: benævnt efter en vis biskop og endstadsfuld Digter ved Navn Theon; — df. ∞ dens: giftig Tand

el. hadst Dntstak; — qui Dente Theonino quum circumroditur, etc., vid. Hor. Ep. 1, 18, 82, (schol. Cruqu.).

Thēōphānēs, is, m., *Θεοφάνης*: græf Historieskrifer fra Rhylenc, Ven af Pompejus, Cic. Arch. 10, Caes. B. C. 3, 18. — **Thēophrastus**, i, m., *Θεόφραστος*: græf Philosoph af Cressus, Discipel af Plato o. Aristoteles; — vid. Cic. Orat. 19, o. id. Brut. 31, oftere; (hanß Historia Plantarum, o. Characteres habes endnu). — **Thēōpompōs** (-us), i, m.: græf Historier og Taler, Discipel af Socrates, Cic. d. Or. 2, 13 o. 23, oftere; — B) df. Theopompēus, o. -ius, 3: theopompēus, genus (dicendi), Cic. Att. 2, 6; cf. id. Orat. 61. — **thēōrēma**, aus, n., *θεωρήμα*: Lærefatning, Theorem, Gell. 17, 19; — dat. theorematiss, id. 1, 2; df. — **thēōrēmātion**, i, n., demin., *θεωρημάτων*: liden Lærefatning, Gell. 1, 13. — **thēōria**, æ, f., *θεωρία*: philosophisk Betragtning, Underfølgelse, Theori, Hieronym. — **thēōricē**, es, f., *θεωρητική*: philosophisk Speculation, Hieronym. — **thēōtēos**, i, f., *θεοτόκος*, (i. e. deipara): Gudß Moder, Cod. Just.

Thērapnæ, (Therapnae), arum, egf. Therapne, es, f., *Θεράπναι*, *Θεράπνη*: liden By i Laconien, Helena's Høvedby, Mela 2, 3, Stat. Silv. 4, 8; — B) df. Thērapnæus, (Therapnaeus), 3: therapnæ, „poet.“ egf. f. laconisk el. spartansk; — ∞ maris, (o. e. Helena), Ovid. A. A. 3, 49; ligel. id. Her. 16, 196: Rure Therapnaeo nata puella, (i. e. Helena); menid. Fast. 5, 223: ∞ sanguis, (i. e. Hyacinthi. pueri Amyclaci); ∞ fratres, (d. e. Castor og Pollux), Stat.; ∞ Amyclae, Martial.; — b) fordi Tarentinerne og Sabinerne nedflammede fra Sparta, findes egf. ∞ Galesus, (d. e. tarentinsk), Stat.; ∞ sanguine Clausi, (af sabinisk Herskøft), Sil.

thēriacus, 3, *θηριακός*: tienlig el. virksom imod dyrist Gift, navn. imod Elangebids, pastilli, Plin. 29, 21, vitis, Pallad.; — II) df. subst. theriacæ, æ, o. -e, es, f.: Lægemiddel mod Elangebids, el. afm. imod Gift, Plin. 20, 100, oftere, o. A. — **Thēricles**, is, m., *Θηρίκλῆς*: en i den græffe Kunsthistorie berømt Læarbejder el. Pottemager, Plin. 16, 76; — B) df. adj. Thēriclēs, 3: hørende til el. benævnt efter Kunsteren Thēriclēs; — vid. Cic. Verr. 4, 18: perbona toreumata, in his pocula duo quaedam, quae Thericlea nominantur, Mentoris manu summo artificio facta, (hvor dog egf. læses Heraclea). — **thēriōn-arca**, æ, f., *θηριοναρχία*: etflags Plante, som bringer Elanger til at stivne, Plin. 21, 102. — **thēristrum**, i, n., *θηρίστρον*: Sommerkædning, Hieronym.; — b) df. „alleg.“: ne auferant theristrum pudicitiae, etc., id.

thermae, arum, f., (sc. aquae), *θερμὰ ὕδατα*: varme Sundhedsbæder, varme Bæde, (saavel naturlige, som kunstige); — vid. Plin. 3, 14, Cic. Verr. 2, 35, Sil. 14, 232, o. A.; — ∞ Agrippae, Plin., Neronianae, Martial.; qui fundamenta thermarum in mare jaciunt etc., Senec. Ep. 122; — II) som nom. propr. ex Thermæ, arum, f.: en By paa Sicilien i Nærheden af Himera, Plin. 3, 14, Cic. Verr. 2, 31, o. A.; — B) df. Thermitānus, 3: thermitansk, homo, (fra Therma), Cic. l. c.; — b) df. subst. Thermitani, orum, m.: Juddaenerne af Therma, id. ibd. 3, 40. — **thermanticus**, 3, *θερμαντικός*: epyramente, virtus (Egenskab), Appul. — **thermāpālus**, 3, *θερμῆπαλος*, (*θερμός*, *ἀπαλός*): varm og blød, ova, Theod. Prisc. — **therminus**, 3, *θερίμνος*: af Væpner el. Higenbonner, oleum, Plin. 23, 49. — **Thermitanus**, 3, f. und. Thermæ.

Thermōdon, ontis, m., *Θερμῶδων*: Flod i Pontus, hvorved Amazonerne boede, (hød. Termæ), Mela 1, 19, Plin. 6, 40, o. Virg. Aen. 11, 659; men Propert. 4, 4, 71: celerem prope Thermodontæ; cf. Ovid. Pont.

4, 10, 51; ligel. ∞ Amazonins, Sil.; — B) df. Thermōdontēus, 3: thermodontisk, „poet.“ f. amazonisk, agri, Propert. 3, 12, 16; — egf. Thermōdontiacus, 3, turmae, Stat.; ∞ bipennis, Ovid., securis, Claudian.; — egf. Thermōdontius, 3, ripae, Senec. Med.; ∞ hostis, id. Herc. Oct. — **thermōpōlūm**, i, n., *θερμοπόλιον*: Udvalgt af varme Driffe, en faadan Kro el. Kippe, Plaut. Cure. 2, 3, 13, oftere. — **thermōpoto**, avi, i, v. a., [*θερός*, d. e. varm]: lædter med varm Driffe; — postquam thermopotasti gutturem, Plaut. Trin. 1, 3, 7.

Thermōpylæ, arum, f., *θερμοπύλαι*: det befiente Biergpass ved Dela, hvor Leonidas med sin lille Hær fandt sin berømte Hæstød, Mela 2, 3, Liv. 36, 15, Cic. Off. 1, 18, oftere, o. A. — **thermospōdium**, i, n., *θερμοσπόδιον*: hed el. gloende Afse, Apic. — **thermūlæ**, arum, f., demin. af thermæ: liden varmt Bad, Martial. 6, 12. — **Therōdamas**, antis, m., *Θερόδამας*, (Dyrkammeren): en stothig Kænge, der førte Lever med Mennefskød, Ovid. Pont. 1, 2, 121; — B) df. Thērōdamantēus, 3, leones, Ovid. Ib. 355; — not.: egf. læses paa begge Stæder: Theromedon, Theromedontēus. — **Thērōmēdon**, ontis, m., *Θερῶμέδων*, (Dyrkeriseren), o. Thērōmēdontēus, 3, f. und. frg. — **Thersites**, æ, m., *Θερσίτης*: en ved sin Hæslighed og onde Tunge berøgtet Grafer for Troja; — vid. Ovid. Met. 13, 233, o. id. Pont. 4, 13, 15, egf. Juvenal. 11, 31; — b) egf. „overf.“ om en grim el. hæslig Person, Juvenal. 8, 269; men om en Grefskænder, Senec. d. Ir. 3, 23.

Thēsaurārius, 3: hørende til Skatten; — vid. ∞ fures, Plaut. Aul. 2, 8, 25; — **thesaurensis**, is, m.: en Skattefører, Cod. Just.; o. — **thesaurizo**, are, v. a. o. n.: samler el. sammenhøber Skatte; (sld. Ord); I) „egenl.“ o. absol., Augustin., Salvan.; — II) „fig.“ o. e. acc.: ∞ disciplinam, Salvan., iram, id.; — [thesaurus]. — **Thēsaurōchrysōniceochrysidēs**, æ, m., [thesaurus, *χρυσός*, i. e. aurum]: comist forinet Mandsnaen, Plaut. Capt. 2, 2, 35.

thesaurus, i, m., *θησαυρός*; I) den nedlagte el. opbevarede Gienstand, en Stat, edl.; A) „egenl.“; — **Thesaurum** effodibam intus, etc., Plaut. Trin. 4, 1, 8; cf. Cic. Div. 2, 65: thesaurum defossum esse sub lecto; ligel. id. d. Senect. 7: quo loco thesaurum obruisset, etc.; — egf. in pl.; neque exercitus, neque thesauri praesidia regni sunt, verum amici, Sall. Jug. 10; cf. Hor. Od. 3, 21, 2; — B) „fig.“ (o. comist): en stor Mængde deraf; — tu quidem thesaurum huc mihi apportavisti mali, Plaut. Merc. 1, 2, 51; — II) Opbevaringssted for en Stat el. for et Forraad, Skattammer el. Forraadsammer, en hertil tiendeende Svæbving el. Ristler, edl.; A) „egenl.“; — **quum thesaurum effregisset heres**, Plin. 31, 17; — „poet.“ egf. om Bieclerne, Virg. Ge. 4, 229; men Liv. 39, 50: esse thesaurum publicum sub terra etc.; — „poet.“ egf. om Underverdenen: postquam est Orcino traditus thesauro, Naev. ap. Gell. 1, 21; — B) „fig.“: Forraad el. Samling deraf, edl.; — **Istic este thesaurus stultis in lingua situs**, Ut quæstui habeant, male loqui melioribus, Plaut. Poen. 3, 3, 12; quid dicam de thesauro rerum omnium, memoria? Cic. d. Or. 1, 5; men signelfcædiæ: illos locos (Minerstedter), tamquam thesauros aliquos argumentorum, notatos habere, id. Part. or. 51; — navn. egf. om lærde Samlinger el. Bæfter; vid. id. Pin. 2, 21; ligel. Plin. praef.: quoniam ... thesauros oportet esse, non libros; egf. om et rigt Forraad af Sundhedsbæder, Plin. Ep. 1, 22.

Thēsēis, idis, o. Thēsēius, 3, f. und. flgd. — **1. Theseus** (disyll.), ei o. eos, m., *Θησέως*: Kænge

i Athenen, Søn af R. Hæus (cf. af Neptunus) ved Æthra, Gemal af Ariadne, derefter af Phædra, Rader til Hippolytus ved Amazonen Hippolyte, Ben af Pirithæus, Betsvinger af Ciraletroveren Periphetes, af Procrustes, Sinnis, v. fl., ogf. af Minotaurus; ogf. en Argonaut; — vid. Ovid. Met. 7, 433 flgd., ogf. id. Her. 10, ogf. Cic. N. D. 3, 18 v. 31, ogf. Virg. Aen. 6, 618, Hor. Od. 4, 7, 27, Propert. 2, 14, 7, v. A.; f. ogf. Plutarch. *Θησέως*, v. Hygin. Fabb.; — B) df. 1) Thesæus, 3: thesæus, hørende til el. benævnt efter Thesæus; — carina, Propert. 1, 3, in., laus, Ovid., fides, id.; men ~ crimen, (at han forled Ariadne), id. Fast. 3, 460; — b) „poet. overf.“ f. atheniensist; — ~ via, Propert. 3, 20, 21; ~ Hymettus, Martial.; cf. id. 4, 13; — 2) Thesæus, 3: = frgd.; — ~ heros, (i. e. Hippolytus), Ovid. Met. 15, 492; ~ Troezen, (hvor hans Forældre havde regeret), Stat. Theb. 4, 81; — 3) Thesides, ae, m.: Efterkommer el. Søn af Thesæus, d. e. Hippolytus, Ovid. Her. 4, 65; — b) „poet. overf.“ ogf.: en Athenenser, Virg. Ge. 2, 383; — 4) Thesæis, idis, f.: Titelen paa et Digt om Thesæus; — vid. Juvenal. 1, 2: Vexatus loties rauci Theseide Codri, etc. — 2. Thesæus, 3, v. Thesides, ae, f. und. frgd.

thesion (-um), i, n., *θήσιον*, germ.: fladsk-blåtrigede Leintrum, (thesium linophyllum L.), Plin. 21, 67. — thēsis, is, f., *θείσις*, i Rhetoriken: en Sætning el. en antagen Sætning, propositum, Quintil. 3, 5, 11 v. 14, oftere, Senec. Contr. proem. — Thesmothōria, orum, n., *τὰ θεσμοθόρια*, hos Grækerne en Fæst for (den levigende) Demeter, Plin. 24, 38, Macrobi. Sat. 3, 12, Hygin. Fab. 147.

Thespiacus, 3, v. Thespiades, ae, f. und. flgd. — Thespiac, arum, f., *Θεσπιάς*: By paa Egeostredet af Pelicen, (hødt. Landsbyen Neochorio), Plin. 4, 12, Cic. Verr. 4, 2 v. 60, oftere, Liv. 42, 43, v. A.; — B) df. 1) Thespii, 3: thespii, moenia, Val. Fl.; — in pl. Thespii, orum, m.: Indvaanerne af Thespiæ, Arnob.; — 2) Thespienses, ium, m.: Indvaanerne af Thespiæ, Cic. Verr. 4, 60; — 3) Thespiacus, 3: thespii, moenia, Val. Fl.; men ~ luci, (ved Sciften), Stat. Silv. 2, 7; — 4) Thespiades, ae, m.: fra el. af Thespiæ, (om Argus, der byggede Stibet Argo), Val. Fl.; — 5) Thespias, adis, f.: thespii; — ~ Musae, (paa Sciften), Ovid. Met. 5, 310; — ogf. absol. Thespiades (sc. Musae), Varr. L. L. 7, 2, Cic. Verr. 4, 2, v. Plin. 36, 4. — Thespias, adis, v. Thespienses, ium, f. und. frgd. — Thespiis, is, m., *Θέσπις*: Opfinder el. Skifter af det græske Drama, Hor. A. P. 276, v. id. Ep. 2, 1, 163.

Thesprotia, ae, f., *Θεσπρωτία*: Landstabet Thesprotia i Epirus, Plin. 4, 1, v. Cic. Att. 6, 3; — B) df. Thesprotius, 3: thesprius; — ~ sinus, Liv. 8, 24; ~ arva, Sil.; — 2) Thesprotis, idis, f.: thesprius; — ~ terra, (d. e. Thesprotien), Avien. Arat. — Thesprotus, i, m.: en Konge i Egeen om Butcoli, Hygin. Fab. 88; — hof. Propert. 1, 11, 3, regnum Thesproti, (d. e. Butcoli).

Thessalia, ae, f., *Θεσσαλία*: Landstabet Thessalien, Mela 2, 3, Plin. 4, 15, Cic., v. A.; — B) df. 1) Thessalius, 3: thesalist, regio, Appul., decus, Gratian.; — 2) Thessalicus, 3: = frgd., juga, Ovid. Her. 9, 100; ~ Tempe, Plin. 16, 92; ~ dux, (d. e. Jason), Val. Fl.; ~ trabs, (d. e. Stibet Argo), Senec. Agam.; ~ axis, (d. e. Achilles's Vogn), Ovid. Trist. 4, 3, 30; ~ clades, (d. e. Slaget ved Pharsalus, hvorefter) ogf. ~ caedes, v. ~ cineres, Lucan.; — 3) Thessalus, 3: = frgd., Tempe, Hor., Ovid.; men ~ tela, Propert. 2, 22, 30, (d. e. Achilles's); men ~ ignes, (hans Feir), Hor. Od. 1, 10, 15; ~ philtia, Juvenal., venena, Hor.; ~ saga,

Propert., vox, Hor.; — b) subst. pl. Thessalii, orum, m.: Indvaanerne af Thessalien, Thessaliæne, Mela 2, 3, Caes. B. C. 3, 4, Liv., v. A.; — 4) Thessalis, idis, f.: thesalist, ara, Ovid. Her. 13, 112; men ~ umbra (Protesilai), Propert. 1, 19, 10; — ogf. subst.: Thessalierinde, Lucan.; in pl., Ovid. Met. 12, 190. — Thessalonica, ae, v. -e, es, f., *Θεσσαλονίκη*: By i Mæcedonien, ved sinus Thermaicus, Mela 2, 3, Plin. 4, 17, Cic., Liv.; — B) df. Thessalonicensis, ium, m.: Indvaanerne af Byen Th., Cic. Prov. cons. 2, oftere. — Thessalus, 3, f. und. Thessalia.

Thestiades, ae, v. Thestias, adis, f. und. flgd. — Thestius, i, m., *Θέστιος*: Konge i Ætolien, fader til Leda og Althæa, til Hippolytus v. Torrens; — vid. Ovid. Met. 8, 487, v. Hygin. Fab. 77, oftere; — B) df. 1) Thestiades, ae, m.; df. pl. Thestiadae duo: Thestiuss's toende Sønner, Plexippus v. Torrens, Ovid. Met. 8, 304 v. 434; men id. Fast. 5, 305: Respice Thestiaden, (d. e. Melcager, Søn af Althæa); — 2) Thestias, adis, f.: en Datter af Thestiuss, d. e. Althæa, Ovid. Met. 8, 452 v. 473, ogf. id. Trist. 1, 7, 18. — Thestor, oris, m., *Θέστωρ*: fader til Epæamanden Ralphas, Hygin. Fab. 128; — B) df. Thestorides, ae, m.: en Søn af Thestor, d. e. Ralphas, Ovid. Met. 12, 19 v. 27, Stat.

thēta, indecl. n., *θήτα*: det græske Bogstav θ (cf. Θ); som Begyndelsesbogstav af *θάνατος* (Døden) betegner det hos Grækerne paa Demmernes Stenmetstavler: Døden el. en Dødsdom, Martial. 7, 37, Auson.; cf. Pers. 4, 13; — not.: sild. som kritisk Tegn ved et Skriftstykke betegner det en Dødel, Sidon. — Thētis, idis v. idos, (abl. ogf. Theti, Plant.; forcl. Biform er Thelis, Eum. ap. Varr.; cf. Varr. R. R. 3, 9), f., *Θέτις*: en Havnymfe, Datter af Nereus v. Doris, Gemalinde af Pelæus, v. Moder til Achilles; — vid. Hygin. Fab. 54 v. 211, Ovid. Met. 11, 221 flgd., Catull. 64, 21, Hor. Od. 1, 8, 14, v. id. ibd. 4, 6, 6, ogf. id. Epod. 13, 12, (hvor abl. Thetide), v. A.; — 11) „overf.“ v. appellativt f. Hæret; — Hic summa leui stringitur Thetis vento, Martial. 10, 30; figcl. hos Claudian.; men hyperbolist om et uhyre Bad, vid. Martial. 10, 13: Et Thetis unguento palliat uncta tuo, etc.

Theumēsus (-os), i, m.: Bærg i Boeotien, Stat. Theb. 4, 372; — B) df. Theumēsus, 3: theumest, d. e. thebanst, juvenis, Stat. l. c. 2, 331, (d. e. Polynices); ~ leo, (hans Lovchud), id. ibd. 4, 85; ~ amnis, (i. e. Ismenus), id. — thēurgia, ae, f., *θεουργία*: Aandemaning el. at mane Aander, Augustin. — thēurgicus, 3, *θεουργικός*: hørende til Aandemaning, ars, Augustin., consecratio, id. — thēurgus, i, m., *θεουργός*: en Aandemane, Augustin.

Thia, ae, f., *Θεία*: Gemalinde af Hyperion, og Moder til Epfen, Catull. 66, 44. — thiasus, i, m., *θίασος*: en til Hære for Bacchus opført Dans, Virg. Ecl. 5, 30, Stat.; men Catull. 63, 28, er thiasus f. coetus bacchantium; id. el. 64, 253. — thiatis, is, m., (ægyptist Ord): Navnet paa en ægyptist Maaned, Plin. 27, 80. — thieldones, um, m., (bisknast Ord): en Hestrace i Spanien; — vid. Plin. 8, 67. — Thisbaeus, 3, f. und. flgd. — 1. Thisbe, es, f., *Θήβη*: Isten Kyststad i Boeotien, navnfundig af dens vilde Duer, Plin. 4, 12, Stat.; — B) df. Thisbaeus, 3: thisbaist, Ovid. Met. 11, 300. — 2. Thisbe, es, f.: Pyramus's Elskede, vid. Ovid. Met. 4, 55 flgd. — thiasias, ae, m., *θιασίος*, (den Knuste; df.) med knusede Leilister (cf. berøvet Aanddommen, etilags spado), digest.; kaldes ogf. thibias, ae, m., *θιβίας*, (den Trykede), ibd. — thiaspi, n., *θιάσπις*: etilags Karfe, Plin. 27, 113; gen. thiaspis har Cels. — thibias, ae, f. und. thiasias.

Thoanteus, 3, Thoantias, adis, v. Thoantis,

idis, f. und. flgd. — Thoas,antis, m., *Θωας*; 1) Konge paa Chersonesus Taurica, hos hvem Syphigienia var den tauriske Diana's Præstinde, blev ombragt af Drestes, Ovid. Pont. 3, 2, 59, o. id. Trist. 1, 9, 28; — B) df. Thōantēs, 3: thōantist; „pect.“ f. taurist; — ∞ Diana, Val. Fl.; ∞ dea, Ovid. lib. 386; — 11) Konge paa Den Lemnos, blev af sin Datter, Hyppipyle, sendt bort til Echos, da Lemnierinderne ombragte alt Mandkøn paa Den; — vid. Hygin. Fab. 15, bes. ogf. Stat. Theb. 5, 239 flgd.; cf. Ovid. Her. 6, 135, o. id. Met. 13, 399; — B) df. 1) Thōantias, ādis, f.: Datter af denne Thoas, (o. e. Hyppipyle), Ovid. Her. 6, 163; — 2) Thōantias, idis, f.: = flgd., Stat. Theb. 5, 650 o. 700.

thōlus, i, m., *Θόλος*: Kuppel el. Rotunde, Varro, Vitruv.; — faal. Ovid. Fast. 6, 281, om Vestā's Tempel: Par facies templi, (i. e. rotunda) ... a pluvio vindicat imbre tholus; — under Templernes tholi bleve Tempelgaverne opbængte; si qua (dona) ... Suspendive tholo, aut sacra ad fastigia fixi, Virg. Aen. 9, 407; ligef. Stat. Silv. 1, 4, oftere. — thōmīx (ogf. thomex, tomex, tomix), icis, f., *Θώμιξ*: Sner, Vinc, Traad; — vinctum thomice cannabina, Lucil. ap. Fest. p. 356; cf. Plin. 17, 11, Colum. 12, 32, o. A.

thōrācatus, 3: forpnet med et Brystharnist; — ∞ nauarchus, Plin. 35, 36; ∞ effigies Neronis, id. 37, 37; af — thōrax, ācis (o. acus), m., *Θώραξ*: Brystet, (navnl. i Lægeforret); — absinthium thoracem purgat etc., Plin. 27, 28; ad thoracis dolores catapodium, Cels.; — 11) „overf.“; A) Brystbeskrivning el. Brystharnist; ogf. Brystidug el. Vest, del.; — thoraca simul cum pectore rumpit, Virg. Aen. 10, 337; cf. Martial. 7, 1; men in thorace linteo scriptum etc., Liv. 4, 20; cf. Suet. Aug. 82; — B) Brystbillede el. Bryststykke; — expressa thorace vultus ejus imago (in clypeo), Trebell. Claudian. Goth. 3. — Thōrius, a: romersk Slægt's o. Personnavn; — efter en Thorius, Almucribun a. u. e. 646, benævnedes lex Thoria agraria; vid. Cic. d. Or. 2, 70, o. id. Brut. 36. — thos, ōis, m., *Θώς*: en Art af Ulveslægten, rimel. Schafalen, Plin. 8, 52, oftere, Gratan. — Thōth, indecl., *Θωθ*, (ægyptisk Ord); — efter Cic. N. D. 3, 22: det ægyptiske Navn paa den femte Mercurius.

Thracia, ae, f. Thrace, es, f. und. flgd. — Thrācia, ae, f., *Θράκη*: Thracien, i Nord begrændset af Bjerget Hæmus, i Vest af Floden Strymon, beskrives Mela 2, 2, o. Plin. 4, 18; f. ogf. Liv. 26, 5, o. id. 44, 27, ogf. Ovid. Met. 6, 435, o. A.; — b) af d. græske *Θράκη* er Thrāce, es, Ovid. Fast. 5, 257, oftere, Hor. Od. 2, 16, 5, oftere; ogf. latiniseret, Thracia, ae, Virg. Aen. 12, 335: gemit ultima pulsu Thracia pedum; cf. Hor. Ep. 1, 3, 3, o. id. ibd. 1, 16, 13; — endel. findes ogf. d. græske *Θράκη* i Formen Thrāce, es, Ovid. A. A. 2, 588: Mars Threcen occupat, etc.; — B) df. 1) Thrācius, 3: hørende til el. benævnt efter Thracien, thracist, ventus, Hor., Orpheus, Virg. Ecl. 4, 55, ogf. absol. Thracius, Stat. Silv. 3, 3; — ∞ notae, Cic. Off. 2, 7; — 2) Thrācus, 3: = flgd.; — ∞ palus, Val. Fl.; ∞ natio, Gell.; cf. id. 19, 12; — 3) Thrācius, 3: = flgd., Inscript.; — df. den græferende Biform: Thrēcicus, 3, lingua, Capitolin. Maxim.; — 4) Thrēcicus, 3, *Θρῆκιος*: = flgd., Aquilo, Hor., Boreas, Ovid.; — Thrēcius Orpheus, Hor. Od. 1, 24, 13, ogf. ∞ vates, Ovid., ogf. ∞ sacerdos, Virg. Aen. 6, 645; med Scenyn paa ham mærkes ogf. ∞ cithara, id., lyra, Propert.; — men ∞ sagittæ, Virg., Amazones, id.; — men Thrēcicus Pindi vertex, (i. e. Thessalicus), Senec. Oed. 434; men Cic. Off. 2, 7, læses nu: notis Thraciis (f. Threiciis); — 5) Thrax, ācis, m.: thracist; df. subst. en Thracier; — ∞ Lycurgus, Hor. Od. 2, 19, 16; ∞ equi, Ovid.; — Thraeces arant, Virg. Aen. 3, 14; ligef. scyphis Pugnare, Thra-

cum est, (er deres Vis), Hor. Od. 1, 27, in.; cf. Ovid. Met. 6, 682, oftere, o. A.; — bb) df. „overf.“ Thrax: etslags Gladiator, der benævnes efter hans thraciske Rustning, oftest græferende Threx, (ogf. Thraex), Cic. Phil. 6, 5, Suet. Calig. 35 o. 51, oftere, Plin., Hor., o. A.; — b) df. atter Threëdicus, 3: threëdist, hørende til el. benævnt efter Gladiatortarten Threx; — ∞ parma, Plin. 33, 45; ∞ gladius, Auson.; — ogf. absol.: Threëdicæ, orum, n., (sc. arma), Cic. Phil. 7, 6; — b) Threëssa el. Thressa, ae, f., *Θρηῖσσα*, *Θρηῖσα*: thracist; ogf. absol. Thracierinde; — Thressa Harpalyce, Virg. Aen. 1, 316; Thressa puella, Ovid. Her. 19, 100; cf. Hor. Od. 3, 9, 9. — Thracicus, Thracius, Thracus, 3, o. Thraex, cis, f. und. Thracia, B.

thranis, is, m., *Θράνις*: en Benævnelse paa Jæsten xiphias, Plin. 32, 53. — Thracias, ae, m., *Θρακίας*: Nordnordvestenvinden, Plin. 2, 46; cf. Senec. Qu. N. 5, 16. — Thrāsō, ōnis, m.: Navnet paa den historiske Soldat i Cærentius's Comædie Eunuchus; df. — Thrāsōnīanus, 3: prætende; — ∞ more, Sidon. — Thrāsībūlus, i, m., *Θρασύβουλος*: Athenenss Befrier fra de 30 Tyranners Herredomme; vid. Nep. Thrasybulus. — Thrāsīmachus, i, m., *Θρασύμαχος*: berømt græsk Sophist fra Chalcædon, Cic. d. Or. 3, 16 o. 32, oftere, o. Quintil. 3, 1, 10, oftere. — thrauston, i, n., *Θραυστόν*: en Art af metopion (el. gummi ammoniacum), Plin. 12, 49. — Thrax, acis, f. und. Thracia, B, 5.

Threæ, es, f. und. Thracia. — Threëcius, 3, Threëdicus, 3, Threëcis, 3, o. Threëssa el. Thressa, ae, f. und. Thracia, B. — thrēnus, i, m., *Θρήνος*: Klagesang el. Sorgesang, Auson. — Threx, ecis, f. und. Thracia. — thridax, acis, f., *Θρίδαξ*, i. e. lactuca: Lactuf el. Endive, Seren. Samin., Appul. — thrips, ipis, m., *Θρίψ*: Træorm, Plin. 16, 80; — 11) „overf.“: Daarlighed el. Puslerier, quisquilæ, Capella. — thrōnus, i, m., *Θρόνος*: opbøiet Sæde, en Throne; — ∞ Jovis, Plin. 35, 36; — ∞ Caesaris: et Stiernebillede, id. 2, 70. — thrýallis, idis, f., *Θρύαλλis*: en Benævnelse paa Planten lychnitis el. Lycurt, Plin. 21, 74; — b) ogf.: = pimpinella sanguisorba: etslags arformet Vært, Plin. 21, 61.

Thūcydides, æe, m., *Θουκυδίδης*: bekendt græsk Historieforfatter, samtidig med Socrates; — vid. Cic. Orat. 9 o. 65, id. Brut. 83, c. Quintil. 10, 1, 73; — B) df. Thūcydidius, 3: thūcydidist, genus orationis, Cic. d. opt. gen. Or. 6; — b) Thūcydidist, orum, m.: Efterfignere af Thūcydides; — ecce autem, aliqui se Thūcydidios esse profitentur: novum quoddam imperitorum genus ... nam Thūcydides res gestas et bella narrat et proelia graviter sane et probe; sed nihil ab eo transferri potest ad forensem usum et publicum, etc., vid. Cic. Orat. 9.

Thūle (Thyle), es, f., *Θούλη* el. *Θύλη*: ubeboet D (el. Øst el. Forbjerg i det høie Norden); vid. Plin. 2, 77, Virg. Ge. 1, 30, Tac. Agric. 10; — ogf. kan mærkes Plin. 4, 30 fin.: sunt qui et alias proventus (insulas), Scandiam, Dammam, Bergos, maximamque omnium Nerigon, ex qua in Thulen navigetur, (rimel. Nordlandene el. Island). — thunnarius (thynn.), 3: hørende til Thunnfisk, piscatio, Digest.; af — thunnus (thynn.), i, m., *Θύννος*: Thunnfisk, (scomber thunnus L.), Plin. 9, 17 flgd., Hor. Sat. 2, 5, 41, Ovid. Hal. 98, o. A.

thurarius, thureus, 3, o. thuribulum, i, etc., f. und. turarius, etc. — Thuria, arum, f.: By i Calabria, id. Sallentinse, Liv. 10, 2, oftere. — Thūrii, orum, m., *Θούριι*: By i Lucanien, ved den tarentinske Havbugt, paa Grunden af den ødelagte Epyrius, Cic. Att. 9, 19, Caes. B. C. 3, 22, Tac., Suet.; — heter ogf. Thurium, i, n., *Θούριον*, Mela 2, 1, o. Plin. 3, 15; (Cic. Att. 3, 5, vil man læse Thuris f. Thuri);

— B) cf. Thūrinus, 3: thurinæ, ager, Caes., Liv., o. A., colles, Plin.; ∞ sinus, (den tharentiniske Bugt, hvorved Thurii laae), Ovid. Met. 15, 52; ∞ Ornytus, (fra el. af Thurii), Hor.; ∞ ligel. Viscus, id.; — 2) cf. subst.: a) Thurinum, i, n.: d. Thuriastæ, Caes. B. C. 3, 21; — b) pl. Thuriini, orum, m.: Jndvaanerue af Thurii, Liv. 25, 1 o. 15, Plin. — Thurium, i, n., f. und. Thuri. — thus, gen. thuris, f. und. tus.

thya, el. thya (disyll.), æ, f., θύα el. θύα: d. græske Naen paa Citrustræet, Plin. 13, 30; cf. Propert. 3, 5, 63: Sed thyaie thalamo... Effultum pluma versicolore caput. — Thýamis, idis, m., Θέαμις: Gled i Epirus, Plin. 4, 1, ogf. Cic. Att. 7, 2, e. id. Leg. 2, 3. — Thyas, adis, f. und. Thyias. — Thybris, vid. Tiberis ab in. — Thyestes, æ, m., Θυέστης: Søn af Peleus, o. Broder til Arcus; — vid. Hyg. Fab. 88, Cic. Tusc. 3, 12, Hor. A. P. 91, Pers. 5, 8, o. A.; men Martial. 5, 53: quid scribis, amice, Thyesten? (i. e. tragœdiam de Thyeste); — B) cf. 1) Thýestæus, 3: thyestæus, mensa, Ovid., execratio, Cic.; ligel. ∞ preces, Hor. Epod. 5, 86; — 2) Thýestiades, æ, m.: mandlig Efterkommer af Thyestes; saal. om Agamemnon, Ovid. A. A. 2, 407, o. Claudian. — Thyias, el. Thýas, adis, f., Θυιάς el. Θυιάς: en Bacchantinde; — qualis commotis excita sacris Thyias etc., Virg. Aen. 4, 301; cf. Hor. Od. 3, 15, 10; — oftere in pl. Thyiades el. Thyades, um: Bacchantinderne, Catull. 61, 392, Hor. Od. 2, 19, 9, o. A.; men Ovid. Fast. 6, 513: complent ululatus auras Thyades, effusis per sua colla comitis; cf. Stat. Theb. 12, 791. — Thyle, f. und. Thule.

1. thymra, æ, f., θύμρα: etflags Roffensvært, (satureja hortensis L.), Plin. 19, 50, Virg. Ge. 4, 31, o. A. — 2. Thymbra, æ, el. Thymbre, æs, f., θύμbron: By i Troas med et Apollæstempel; — vid. Plin. 5, 35, o. Stat. Silv. 4, 7; — B) cf. Thymbraeus, i, m.: Thymbræeren, (som Epithet til Apello), Virg. Aen. 3, 85. — thymbraeum, i, n., [best. m. 1. thymbra]: en anden Benævnelse paa Barten sisymbrium sylvestre, Plin. 20, 91. — Thymbraeus, i, f. und. 2. Thymbra. — thýmēlaea, æ, f., θυμέλαια: en Art af Barten Selderhals, (daphne gnidium L.), Plin. 13, 35. — thýmēla, æ, o. 1. thýmēle, es, f., θυμέλη: den altarfornede Jorpeining paa den græske Skueplads, hvor Cheret's Anfører (rimel. ogf. Cheret selv) havde sin Plads, Sidon., Cod. Theod. — 2. Thýmēle, es, f.: Rævnet paa en berømt Danferinde, Juvenal., Martial. — thýmēlicus, i, m., θυμηλικός: en Theatersanger, Vitruv., Digest.; — ogf. „overf.“: en Skuespiller, Appul., Cod. Theod.; — cf. ogf. som adj. thymelicus, 3: hørende til Theatret; — ∞ obseonitas, Augustin.

thýmīāma, atis, n., θυμιάμα: Regelse, Cels. — thýmīāmus, [thymum, amo]: som esser Timian, som gaar derefter; — ∞ vetulae (oves), Plaut. Bacch. 5, 2, 11. — thýmīnus, 3: af Timian; — ∞ mel, Colum. 6, 33. — thýmion, i, n., θυμίων: etflags Berre, Plin. 32, 45. — thýmītes, æ, m., θυμίτης (oivos): Timianvin, Colum. 12, 35. — Thýmōetes, æ, m., θυμώτης: Søn af R. Priamus; — primusque Thymoetes etc., Virg. Aen. 2, 32, (hvortil f. Serv.). — thýmōsus, 3: fuld af Timian; — ∞ mel, Plin. 11, 25; af — thýmum, i, n., θυμύον: Timian, hvoraf mættet, tvende Rter: d. almindelige el. romertse (thymus vulgaris L.), o. d. cretiske el. græske (satureja capitata L.), Plin. 21, 89; — redolentque thymo fragrantia mella, Virg. Aen. 1, 136; ut apes... per flores ac thyma summa volant, Ovid. A. A. 1, 95; cf. Hor. Od. 4, 2, 27: ego, apis Matinae More modoque, Grata carpentis thyma etc.; ∞ viride, Colum., candidum et nigricans, Plin.; — men „alleg.“, Martial. 11, 42: Et thymia Cecropiae Corsica ponis api? — Thynaëus, 3, f. und. fgd. — Thyni, orum, m.,

Θυνοί: Thynerne, thracisk Gølf paa Kylien af det sorte Hav, nevandrede til Bithynien, hvor Rævnet Thyni tabte sig i Bithyni; — vid. Plin. 4, 18, o. id. 5, 43; — B) cf. 1) Thynous, 3: thyniust; df. „poet.“ f. bithyniust; saal. ∞ merx (f. Bithyna), Hor. Od. 3, 7, 3; (cf. id. Ep. 1, 6, 33: Bithyna negotia); men Catull. 25, 7: cataglyphosque Thynos (sc. anellos: rimel. Siquetringe af bithyniust Arbeide; cf. Maecenas in Anthol. Lat. Burm. 2, p. 417: Nec quos Thynica lima perpolivit Anellos, etc.); — 2) Thynia, æ, f.: Thynien el. d. af Thynierne i Bithynien beboede Landstat, Catull. 31, 5; — 3) Thyniæus, 3: thyniust, sinus, (Bugt af d. sorte Hav paa Kylien af Thracien), Ovid. Trist. 1, 10, 35; — 4) Thynias, adis, f.: thyniust, „poet.“ f. bithyniust; — vid. Propert. 1, 20, 31: Grata domus nymphis humida Thyniasin (f. Thyniadibus); — 5) Thyniæus, 3, f. ovenf.; — 6) Thynaëus, 3: thyniust, litora, Val. Fl. — Thynia, æ, Thyniæus, 3, Thynias, adis, f. und. fgd. — thynnarius, 3, o. thynnus, i, f. und. thunnarius, thunnus. — Thynus, 3, f. und. Thyni.

Thyon, i, n., θύον: Biform af thya el. thya, i. e. citrus, Plin. 13, 30; — men id. 37, 11: succinum... thyon vocari (neml. som Røgelse), etc. — Thýōne, es, f., Θυώνη: Møter til den herte Bacchus, Cic. N. D. 3, 23; er efter nogle den forgævede Semele; — B) cf. 1) Thýōneus (trisyll.), ei, m., Θυωνεύς: Søn af Dyene, d. e. Bacchus; — Additur his Nyseus, indeconsusque Thyoneus, vid. Ovid. Met. 4, 13; ∞ Semelæus, Hor. Od. 1, 17, 22; — Thýōniæus, i, m.: = fgd., Auson.; — b) „meton.“ ogf. f. Vinen; — hic merus est Thyonianus, Catull. 27, 7.

Thyraeus, i, m., Θυραεύς, (i. e. janitor): Epithet til Apello som Dorens Gnd, Tertull. — Thyre, es, (ogf. Thyrea, æ, Plin.), f.: Iden By paa Grændsen af Latenien o. Argolis (el. Messenien), om hvis Besiddelse Laedæamonerne strede med Argiverne; — vid. Stat. Theb. 4, 48; — B) cf. Thyreatis, idis, f., terra: Gænen om Epen Thyre; — vid. Ovid. Fast. 2, 663, (til Guden Terminus): Si tu signasses olim Thyreatida terram, Corpora non leto missa trecenta forent; (cf. Plin. 4, 8, o. Herod. 1, 82). — Thyreum el. Thyrium, i, n.: By i Arcanien, i Nærheden af Leucas, Cic. Fam. 16, 5, o. Liv. 36, 11; — B) cf. Thyrienses, ium, m.: Jndvaanerue af Thyrium, Liv. 36, 12. — thýrōma, atis, n., θυρώμα: Døren, Vitruv. 4, 6.

Thyrsgætæe, arum, m.: sarmatisk Gølf ved Palus Maeotis; — vid. Val. Fl. 6, 135, hvor sing. collect. Thyrsgætæes etc.; — herte Thussagætæe, Plin. 4, 26, Thyssagætæe, Mela 1, 19. — thyrscūlus, i, m., demin. af thyrsus: liden Stilk, Appul. — thyrsgier, a, um, [thyrsus, gero]: bærende en Thyrsusstang; — ∞ Lyæus, Senec. Med. 110, (i. e. Bacchus); ∞ India, id. Hippol. 753. — thyrsus, i, m., θύρσος: Stilk el. Stængel paa en Plante; — ∞ longo et laevi (herba), Plin.; thyrsus lactuculae, Suet. Aug. 77; — 11) „overf.“: den med Vindus og Epheu omvundne Stav, som bæres af Guden Bacchus og af de sværmende Bacchantinder, en Bacchusstang, en Thyrsus; — Liber... gravi metuende thyrsos! Hor. Od. 2, 19, 7; men om Bacchantinderne: thyrsos vibrare, Senec. Oed., quater, id. Herc. Oet.; men molles tibi sumere thyrsos, Virg. Aen. 7, 390; — B) cf. „poet.“ (o. „alleg.“): Braad, Spore, odf.; — sed acri Percussit thyrsos laudis spes magna meum cor, Lucr. 1, 921; cf. Ovid. Trist. 4, 1, 43; Sic, ubi mota calent sacro mea pectora thyrsos, etc.

tiāra, æ, f., o. tiaras, æ, m., τιάρα, τιάρας: orientalsk Hovedbedækning, Turbanen; ogf. f. d. tungel. Hovedsmykke el. Diadem; — rectam capite tiaram gerens, Senec.; sceptrumque sacerque tiaras (Priami), Virg. Aen. 7, 217 (Serv.); cf. Ovid. Met. 11, 181 (om Midas): Tempora purpureis tentat velare tiaris; df.

— tiaratus, 3: smykket med en Turban; — ∞ reges, Sidon. Ep. 8, 3.

Tibarāni, orum, m.: Golt ved Bierget Amannus i Sicilien, Cic. Fam. 15, 4. — Tiberēus, 3, o. Tiberianus, 3, f. und. Tiberius, nr. II. — Tiberinis, idis, o. Tiberinus, 3, f. und. Tiberis, B. — Tiberiōlus, i, m., demin. af Tiberius, Tac. Ann. — Tiberis, is, egsf. ctr. Tiberis, (egsf. Tybris el. Thybris) is el. idis, m.: Tiberfloden el. Tiberen; — Tiberis antea Tybris appellatus, et prius Albula, Plin. 3, 9; cf. Liv. 1, 3; f. egsf. id. 1, 7, Hor. Od. 1, 2, 13, id. Sat. 2, 1, 8, estere, o. \mathcal{A} .; — Formen Tibris (Tybris el. Thybris) findes atene „pect.“; Si quando Thybrim, vicinaque Thybridos arva Intraro, Virg. Aen. 3, 500; men Ovid. Met. 15, 432: quae proxima Tibridis undis etc.; — 2) personificeret er Tiberis (el. Tybris el. Thybris): Guldguden Tiberis; — Da nunc, Thybri pater, etc., Virg. Aen. 10, 121; cf. id. ibd. 8, 61; — B) df. 1) Tiberinus, (ctr. Tiberis, Claudian.), 3: hørende til el. benævnt efter Tiberen, tiberisk; — ∞ ostium, Cic. Manil. 12; cf. Virg. Aen. 1, 13; ∞ flumen, id., Hor.; men ∞ lupus, (Gæde, som er fanget deri), id.; — men ∞ pater el. deus, (Guldguden Tiberis), Virg. Ge. 4, 369, o. id. Aen. 8, 31; — bb) df. subst. Tiberinus, i, m.; a) Tiberen el. Tiberfloden; — Hac quondam Tiberinus iter faciebat, Propert. 4, 2, 7; cf. Virg. Aen. 7, 30, o. Ovid. Fast. 4, 291, estere; — b) en Konge i Alba, efter hvem Kleren Albula skal have faaet Navnet Tiberinus el. Tiberis, Varr., Liv. 1, 3; cf. Ovid. Fast. 2, 389: Albula, quem Tibrinmersus Tiberinus in unda Reddidit; — 2) Tiberinis, idis, f.: hørende til el. benævnt efter Tiberen, tiberisk; — Nymphae Tiberinides, Ovid. Fast. 2, 597.

1. Tiberius, i, m.: romersk Fornavn, men sædv. abbrev. Ti.; — saaf. Ti. Sempronius Gracchus, Ti. Claudius Nero, o. \mathcal{A} .; — II) „bef.“ er at mærke: Reiser Tiberius, (hvis fulde Navn: Ti. Claudius, Ti. F. Nero); — B) df. 1) Tiberius, 3: hørende til el. benævnt efter R. Tiberius, tiberisk; — marmor Augustum el. Tiberium in Aegypto etc., Plin. 36, 11; — 2) Tiberianus, 3: = frgd.; — ∞ domus, Suet. Vitell. 15; men ∞ pira, (en af R. Tib. yndet Pæcant), Plin. 15, 16; — 3) Tiberēus, 3: = frgd.; — ∞ aula, Stat. Silv. 3, 3. — 2. Tiberius, 3, f. und. 1. Tiberius, nr. II, B.

tibia, ae, f.: Skinnbenet, navn. det forreste Ben deri el. Benpinen, (os cruris exterius); — quum recedit... in crure tibia a sura, Cels.; egsf. atm. Benet, Plin. Ep. 1, 20; cf. Phaedr. 5, 7; — II) „overf.“: Kiste el. Pibe, (oprbl. af Ben); — si tibiae inflatae sonum non referant, etc., Cic. Brut. 51; cf. id. d. Or. 2, 83; men Quintil. 1, 10, 14: duces maximos et fidibus et tibiis cecinisse; men Tibia... digitis pulsata canentum, Lucr. 4, 589; men Cic. N. D. 2, 8: modulate canentes tibiae, etc.; cf. Hor. Od. 3, 7, 30; men id. Epod. 9, 5: Sonante mixtum tibiis carmen lyra; — tibia querula, id., acris, id., Berecynthia, id.; f. egsf. id. A. P. 202, o. Virg. Aen. 11, 737; men Ovid. Fast. 6, 659: Cantabat fanis, cantabat tibia ludis, Cantabat maestis tibia funeribus; cf. Hor. Od. 3, 19, 19; — om Klostens Opfindelse f. Ovid. Fast. 6, 697, „bef.“ egsf. Plin. 7, 57, o. id. 16, 66; — ∞ incentiua, succentia, rimel.: Dis-cant: o. Væskiste, det første Etages egsf.: ∞ dextra, det andet: ∞ sinistra; vid. Varr. R. R. 1, 2, o. Didasc. Ter. Andr. o. Heaut.; — som Ordspreg mærkes: apertus, ut ajunt, tibiis, (naar alle Klostens Huller ere aabne, d. e. med fuld og stærk Stemme), Quintil. 11, 3, 50; df. — tibialis, e: hørende til Skinnbenet; — df. subst. tibiale, is, n.: Bind omkring Skinnbenet, (stødetfor vor Strømpe), Suet. Aug. 82, Digest.; — II) hørende til en Kiste el. Pibe; — arundo tibialis calami, (tjenslig til Kister el. Piber), Plin. 16, 66; o. — ti-

biarius, i, m.: som forskærtiger Kister el. Piber, Inscrip.

tibicen, is, m., [ctr. f. tibiicen, af tibia o. cano]: en Piber el. Kisteblæser; — vid. Plaut. Stich. 5, 4, 41, egsf. Cic. d. Or. 2, 83, o. id. Brut. 51; men Plin. 10, 60: in precationibus tibiicenem canere, ne quid aliud exaudiat; men Cic. Mor. 12, med Lunc: tibiicinis Latini modo, (hæstom han accompagnerer Skuespilleren); f. egsf. Ovid. Fast. 6, 657, o. Hor. A. P. 215 o. 415; — II) „overf.“ paa Vægninger: Pille el. Støtte el. Columne, som bærer en Del tæraf, hvorom Ovid. Fast. 4, 695: stantem tibiicine villam etc.; — saaf. „alleg.“, Juvenal. 3, 193: urbem... tenui tibiicine sustam etc.; cf. Catull. 61, 158; df. — tibiicina, ae, f.: Kisteblæser, Plaut., Ter. Ad. 5, 7, 7, Martialis, o. \mathcal{A} .; — tibiicinum, i, n.; (esteref. Ord): Kunstig at blæse paa Kiste, Appul., Gell. 4, 13; o. — tibiicino, are, v. n. o. a.: at frille el. blæse paa Kiste; — ordo tibiicinum, Fulgent.; — II) df. „overf.“ o. „alleg.“: støtter el. holder opreist el. i Veiret; — non ut ipse... tibiicinandus (sit), sed tantummodo continendus, Tertull. — tibiinus, 3, [tibia]: hørende til en Kiste; — ∞ modi, Varr. ap. Non.

Tibricōla, ae, m., [Tiberis el. Tiberis, colo]: som boer ved Tiberen, Prudent. — Tiberinus, 3, (f. Tiberinus), f. und. Tiberis. — Tiberis, is o. idis, vid. Tiberis ab in. — Tibullus, i, m., Albius: berømt romersk Elegiker, (nat. a. u. e. 700, den. 735), Samtidig med og Ven af Ovidius o. Horatius; — ejus (elegiae) mihi tersus atque elegans maxime videtur (Tibullus), Quintil. 10, 1, 93; men Ovid. Am. 1, 15, 27: Donec erunt ignes, arcusque, Cupidinis arma, Discentur numeri, culte Tibulle, tui; cf. id. Am. 3, 9, (der begræder Digterens tidlige Død); ham er egsf. tilføjet Hor. Ep. 1, 4; — vi have af ham fire (rigtigere tre) Bøger Elegier el. Ekstædigte. — Tibullus, i, m.: en Art af Jyrretræet, (de Myres pinus pinaster), Plin. 16, 17.

Tibur, uris, n.: By i Latium ved Aniofloden, (hod. Tivoli), berer Hor. Od. 1, 18, 2: moenia Catili, som anlagt af Catilus (fra Arcadien, en Søn af Amphiaræus), el. af denne Catils Broder, Tiburtus; hof. Tiburtia moenia, Virg. Aen. 7, 670; f. egsf. Sil. 8, 366, o. Plin. 16, 67; — ∞ udum o. niduum, (som vandrigt), Hor., supinum, (som liggende paa en Straa-ning), id., Heracleum, (forri Heracles her fortrintlig dnyttedes), Martialis, gelidum (af dets kolge Kilder, el. af dets Kølighed om Sommeren), id.; men Tibur superbum, (i. e. nobile), Virg. Aen. 7, 630, (f. egsf. Serv. ibd.); — B) df. 1) Tiburs, tis; aa) adj.: hørende til el. benævnt efter Byen Tibur, tiburtisk, populus, Liv. 8, 12, hostis, id. 7, 11; ∞ moenia, f. øvensf.; in Tiburti terra, Varr.; Quam Tiburte via etc., Hor. Sat. 1, 6, 108; ∞ poma, id.; — bb) subst.; a) in neutr. sing.; sædv. in abl., in Tiburti: i det Tiburtiske, Varr., Cic.; ligel. in Tiburte, Glauca ap. Cic. d. Or. 2, 65, o. Gell. 19, 5 in.; — h) in m. pl., Tiburtes: Indvaanerne af Tibur, Tiburterne; — Tiburtes bello continere, Liv. 7, 11; idque finibus Tiburtum acciderat, Tac. Ann. 14, 22; cf. Virg. Aen. 11, 757; — 2) Tiburtinus, 3: = frgd.; — Hic Tiburtina jacet aurea Cynthia terra, Propert. 4, 7, 83; men silva Dianae Tiburtinae, Martialis 7, 28, (i. e. silva in agro Tiburtino Dianae sacra); ∞ fons de praecoci-bus, Plin.; ∞ calix, (i. e. fictilis Tibure factus), Senec. Ep. 119; ∞ lapis, vid. Plin. 36, 5 o. 22; ∞ via (ira d. esqvilinse Port til Tibur), Plin. Ep. 7, 29; ∞ oves, Martialis; ∞ frigora, id.; — b) subst.: in Tiburtino Scipionis, (paa hans Landgods i d. Tiburtiniske), Cic. Phil. 5, 7; cf. Senec. Benef. 4, 12; — 3) Tiburnus, 3: = frgd., Anio, Propert. 3, 21, 23; — b) subst. Tiburnus, i, m.: en Indvaaner af Tibur,

en Tiburner, Stat. Silv. 1, 3, 74; — egf. prægnant f. Tiburtus: Stifteren af Tibur, Hor. Od. 1, 7, 13. — Tiburnus, 3, o. Tiburnus, i, Tiburs, urtis, o. Tiburtinus, 3, f. und. Tibur, nr. B. — Tiburtus, i, m.: Stifteren af Byen Tibur, Virg. Aen. 7, 671, o. Plin. 16, 87.

Ticobātes, ae, m., *τιχοβάτης*: en Murbestiger el. Murbøer, (erklægt *Διόκληστῆς*), Vopise. Charin. 18. — Ticinensis, e, f. und. 1. Ticinus. — Ticinum, i, n.: By i Gall. Cisalp., ved Floden Ticinus, (hod. Pavia), Plin. 3, 21, Tac. Ann. 3, 5, o. id. Hist. 2, 17 o. 68. — 1. Ticinus, i, m.: Flod i Gall. Cisalp.; marksig af Hannibals Fæder over Rømerne, (hod. Tessino); — vid. Plin. 2, 106, o. Liv. 21, 39 o. 45 fgd., ogf. Sil. 4, 81 fgd.; — B) df. 1) Ticinus, 3: herende til el. benævnt efter Floden Ticinus; — ∞ fluens, Sil.; — 2) Ticinensis, e: = fgd.; — ∞ campi, (som sigge derved), Aur. Vict. Epit. 35. — 2. Ticinus, 3, f. und. 1. Ticinus, nr. B.

Tifata, orum, n.: Strækning af Høie nordlig for Capua, Liv. 26, 5, oftere, Sil.; i. egf. Fest. p. 366; — B) df. Tifatinus, 3, Diana, Inscript.; cf. Vell. 2, 25; f. egf. Fest. l. c. — Tifernum, i, n.: Navnet paa trede Byer i Italien; 1) ∞ Tiberinum i Umbrien, ved Tiberen, Plin. 3, 9, o. Plin. Ep. 4, 1; — B) df. Tifernates Tiberini, (Indvaanerne deraf), Plin. 3, 19; — II) By i Samnium, ved Bierget og Floden Tifernus, Liv. 9, 44, o. id. 10, 14; — III) By i Umbrien ved Metaurus, hvis Indvaanere Plin. 3, 19 hedde Tifernates Metaurense, — Tifernus, i, m.: Bierg i Samnium ved Byen Tifernum, Liv. 10, 30; — egf. en Flod derved, (hod. Biferno), Mela 2, 1, Plin. 3, 16.

Tigellius, i, m.: Navnet paa toende Toneskunnere; neml. 1) ∞ Sardus, samtidig med Cicero; — vid. Cic. Att. 13, 49, o. id. Fam. 7, 24, ogf. Hor. Sat. 1, 2, 3, o. id. ibd. 1, 3, 4; — II) ∞ Hermogenes: fiende el. Datter af Heratius; — vid. Hor. Sat. 1, 3, 129, o. id. ibd. 1, 10, 18, 80 o. 90, oftere. — tigillum, i, n., demin. af tignum: liden Stætte, Liv. 1, 26; f. egf. und. sororius; men Phaedr. 1, 2: prævum tigillum etc.; men Plaut. Aul. 2, 4, 22: De suo tigillo sumus si qua exit foras, etc., (rimel. fra Vægterne el. Taget); cf. Tibull. 2, 1, 39, (de diis ruris): Illi compositis primum docuere tigillis Exiguam viridi fronde operire domum; df. — tigillus, i, m.: Epitbet til Juppiter, der holder Verden sammen, (ligesom Stætken el. Nafsen holder Bygningen), Augustin.

Tignarius, 3: hørende til en Stætte; — ∞ faber: Tømmermand, Cic. Brut. 73; tignarios dicimus, non eos duntaxat, qui tigna dolant, sed omnes, qui aedificant, Digest.; af — tignum, i, n., (pl. masc. tigni, orum, Liv. 44, 5), [tego]: 1) „alm.“: Bygningstømmer el. Bygningmateriale, (saat. alene forcl. o. i Høisfregtet); — tigni appellatione in lege XII tabb. omne genus materiae, ex qua aedificia constant, significatur, Digest.; in vineis tigni appellatione continentur... periticae, pedamenta, ibd.; men tignum junctum, (i. e. in parietem alium immissum), ibd.; — II) „bef.“ (o. elastif): Støtte Bygningstræ, Stætte, o. id.; — tigna trabesque etc., Lucr. 2, 192; men Caes. B. C. 2, 9: supraque ea tigna... trabes iniecerunt; cf. id. B. G. 4, 17, ogf. Hor. Ep. 2, 73, o. id. A. P. 279; men Lucr. 5, 126: dolare ac radere tigna, Et terebrare etiam ac pertondere perque forare; men Ovid. Met. 8, 618: Sordida terga suis pigro pendentia tigno, etc., (paa det fædte Dværgtræ); men ∞ cava, Propert. 4, 6, 50, (i. e. naves).

Tigranes, is, m.: Konge i Armenien, og Svigerføn af S. Mithridates, Cic. Manil. 9 o. 15, oftere, Sall. Epist. Mithrid. ad Arsacem; — II) hans Søn, Tigranes, nævnes Cic. Att. 3, 8. — Tigranocerta, ae, f., Plin. 6, 10, o. Tigranocerta, orum, n., Tac. Ann. 15,

4: Hovedstaden i Armenien. — tigrifer, a, um, [tigris, fero]: som frembringer el. har Tigre, Niphates, Sidon. — tigrinus, 3: tigef el. spættet (om Træ i Borde, o. id.), Plin. 13, 15; af — 1. tigris, is o. idis, comm., („poet.“ oftest fem.): Tigreren, Varr., Mela 3, 5, Plin. 8, 25; ∞ Hyrcanae, Armeniae, Virg.; men ocior... tigride seta, Lucan.; — oftest „poet.“ som Billede paa Grusomhed; tum me de tigride natam... fætebor, Ovid. Met. 7, 32; ligef. Virg. Aen. 4, 367: Hyrcanaeque admodum ubera tigris; — men om en Umligthed: tigris subsidere cervis, Hor. Epod. 16, 31; cf. id. A. P. 13; — naar Guden Bacchus's Vogn er forspændt med Tigre, da betegnes derved Humanitetens Alvor over Naaheden; vid. Hor. Od. 3, 3, 11, Virg. Aen. 6, 806, Ovid. Am. 1, 2, 48, oftere; — II) df. „overf.“; A) Tigristind, Stat., Claudian.; — B) Navnet paa et med et Tigerbillede smykket Stib, Tigreren, Virg. Aen. 10, 166; — not.: i d. persifse Sprog betegner tigris: en Pil, Varr., Plin. — 2. Tigris, is o. idis, m., *Tygrus*: Tigreren el. Tigrefloden, [saat. benævnt af dens rivende Hurtighed; f. fgd., not.]; om dens Udpring i de armeniske Bierge, og videre Føb, f. Plin. 6, 21; cf. Lucan. 3, 256 o. 261 fgd.; — men Hor. Od. 4, 14, 46: te rapidus Tigris (miratur), „poet.“ f. acicola Tigridis — Tigurinus pagus: Navnet paa en Canton i Helvetien, (rimel. hvor nu Zürich), Caes. B. G. 1, 12; — b) df. subst., Tigurini, orum, m., (Indvaanerne deraf), id. ibd.

tilia, ae, f.: Linden el. Lindetræet, beskrives Plin. 16, 25; — tiliae leves, pingues, Virg., molles, Ovid.; men Virg. Ge. 1, 173: Caeditur et tilia ante jugo levis, etc.; ogf. forbitens arbor tilia, (ligesom lapis silex), Plin.; — II) „overf.“: Lindebast el. Baand deraf, Plin. 16, 25; ogf. Bast el. Bastbaand af andre Træer, vid. id. 24, 33; df. — tiliaceus, 3: af Lindetræ, tabulae, Capitolin.; — tiliagineus, 3: = fgd., arculae, Colum.; o. — tiliaris, e: = fgd., tabula, Coel. Aur.

Timaeus, i, m., *Τίμαιος*; 1) græsk Historieforfatter paa Sicilien, under Agatocles, Cic. d. Or. 2, 14, oftere, Nep. Alcib. 11; — II) en pythagoræisk Philosoph, samtidig med Plato, Cic. Fin. 5, 29; — b) efter ham benævnes den platoniske Dialog Timaeus, som Cicero oversatte paa Latin under Navnet: Timaeus, sive de Universo, hvorefter dog alene havens Brudstifter; f. egf. Cic. Tusc. 1, 25, oftere. — Timagenes, is, m., *Τιμαγένης*: lærd og frimodig Hæder paa Keiser Augustus's Tid; — vid. Senec. d. Ir. 3, 23, o. Hor. Ep. 1, 19, 15, ogf. Quintil. 1, 10, 10. — Timavus, i, m.: Flod i Istrien, imellem Aquileja o. Trieste; — vid. Mela 2, 4, Virg. Aen. 1, 214, Liv. 41, 5, o. A.

timefactus, 3, [timeo, facio]: forfækket el. bortstrammet; — ∞ religiones etc., Lucr. 2, 43; ligef. quamvis timefacta libertas, etc., Cic. Off. 2, 7. — timens, tis, partic. o. adj. af fgd. — timeo, ūi, 2, v. a. o. n.: frygter, er i Frygt, (stærkere end metuo); staaer e. acc., m. Relativ: el. Objectsfæm, m. ut el. ne, ogf. absol., (undert. ogf. e. dat. resp., el. m. en Præpos.); a) e. acc.; — quamquam omnia sunt metuenda, nihil magis, quam perfidiam, timeamus, Cic. Fam. 1, 5; quem tandem... timeissent, Nep. Eum. 11; cf. Cic. Catil. 1, 7, o. Caes. B. G. 1, 40; timeo meos, Plaut.; — Nec miser impendens magnam timet aëre saxum Tantalus... Sed magis in vita divum metus urget inanis Mortales, casumque timent, quem cuique ferat sors, Lucr. 3, 993 fgd.; ∞ iram numinis, Ovid. Met. 6, 313; cuncta timeamus amantes, id.; men ∞ flagitium pejus leto, Hor. Od. 4, 9, 50; men neminem celerius opprimi, quam qui nihil timeret, vid. Vell. 2, 118; f. egf. Lucr. 1, 112, ogf. id. 3, 41, hvor pass.; ligef. Quintil. 8, 3, 5: si vis (fulminum) tantum, non etiam ipse fulgor timeretur; f.

ogf. Plin. Ep. 1, 5; — ogf. m. tilføiet dat. respect.; nostrae causae nihil nos timere, Quintil.; ~ furem caulibus, Juvenal.; — ogf. m. de; de suo ac legionis periculo nihil timebat, Caes. B. G. 5, 57; ligel. ~ nihil de bello, id. ibd. 3, 3; — b) m. Relativskætn.; — misera timeo, incertum hoc quorsus accidat, Ter. Andr. 1, 5, 29; ligel. haec quo sint eruptura, timeo, Cic. Att. 2, 20; cf. id. Div. in Caecil. 13; ogf. m. tilføiet dat. respect., vid. Ter. Andr. 2, 5, 8; — ligel. m. Objectskætn. (cf. c. inf.); etsi timebat ~ obijcere etc., Caes. B. C. 1, 64; Nec jurare time, Tibull. 1, 4, 21; cf. Hor. Od. 1, 8, 8, id. A. P. 170 v. 197, ogf. Ovid. Met. 1, 593, oftere; — c) m. ne el. ut, (i hviisset fald ne overfaldtes med at, ut ved at iffe); — neque timerent, ne circumvenirentur, Caes. B. G. 2, 26; cf. Hor. Ep. 1, 17, 37; — omnes labores te excipere video; timeo, ut sustineas, Cic. Fam. 14, 2; cf. Caes. B. G. 1, 39; — d) absol., etc.; — salva est navis; ne time, Plaut.; timentes confirmat, Caes. B. G. 7, 7; et timere et admirari (nos) fingimus, Quintil.; men suo quemque arbitrato timere oportere, vid. Cic. p. Dom. 4; f. ogf. Lucr. 2, 54; — ogf. m. praepos.; de re publica valde timeo, Cic. Att. 7, 6; (f. ogf. evenf.); a quo quidem genere ego numquam timui, id. Sull. 20; — ogf. ofte m. tilføiet dat. respect.; tibi sibi timerant, Caes.; cf. Hor. Sat. 1, 23; Quum sibi quisque timet, etc.; ~ suis rebus, Caes.; cf. id. B. C. 3, 69; ~ receptui suo; ligel. ~ alicui, (frygte paa nogen's Begne), Quintil., Virg., Hor.; ~ urbi, id. Od. 3, 29, 26; — ogf. impers.: urbi Magnoque timetur, Lucan. 7, 138; — II) partic. timens, us, ogf. som adj., o. ligefom timidus, c. gen., Lucr. 6, 1237; Vitai nimium cupididi mortisque timentes, etc. — timescens, tis, partic., [timeo]: frygtende, c. acc., Ammian. 31, 4.

*timide, adv.: frygtomt, ængstelig, feigt; — ne quid abjecte, ne quid timide ~ faciamus, Cic. Tusc. 2, 23; cf. Hor. A. P. 171, Ovid. Met. 1, 746, v. 2; — b) ogf. ubert.: forfigtigen el. varfomt; saal. in compar., Cic. Caecin. 27; ipso praesente de ejus virtute timidus dicerem; ligel. in superl., quod timidissime ~ dicendum est, Quintil. 11, 1, 77; — timiditas, atis, f.: frygtfomhed, Ængstelighed, Feighed; — in quem metus (cadit), in eundem formido, timiditas, etc., Cic. Tusc. 5, 18; verecundiam timiditas imitatur, id. Part. or. 23; cf. Plin. Ep. 2, 10; ogf. in pl., Cic. Mil. 16; quantae in periculis fugae proximorum, quantae timiditates? — b) fan ogf. ubert. hede: forfigtigbed el. varfombed; vid. d. Or. 2, 74; o. — timidiule, adv. demin.: noget frygtfomt, Appul.; — [af fgd.].

timidus, 3, [timeo]: frygtfom el. ængstelig, feigt el. forfryt, odl.; — se a te ~ timidum atque ignavum judicari, Cic. Fam. 11, 18; imbelles timidique, id.; timidus in labore militari, id.; non timidus ad mortem, id.; — quae timido animo ~ fiant, id. Off. 3, 32; ~ spes, Ovid., fides, id., manus, id.; ~ tergum, Hor. Od. 3, 2, 16; et timidae dirige navis iter, (alleg.), Ovid. Fast. 1, 4; — compar., nihil timidas columba, Varr.; ligel. ~ mandata etc., quam etc., Cic. Fam. 11, 18; superl., ~ turba, columbae, Ovid. A. A. 1, 117; cf. id. Met. 5, 224; — b) „poet.” ogf. c. inf., Hor. Od. 3, 19, 2: Codrus, pro patria non timidus mori, etc.; cf. id. ibd. 4, 9, 52; — c) gen.; oftest „poet.”; — saal. timidusque procellae, Hor. A. P. 28; men Ovid. Met. 5, 100: aequi cultor, timidusque deorum, (gudsfrøgtig); ogf. i efteraug. Profra; nocturna animalia ~ timida lucis, Senec. Vit. beat. 21.

Timolēon, ontis, m., Τιμόλεων: beremt corinthiſt Jæltberre; vid. Nep. Timoleon; — B) df. adj. Timolēontēus, 3, gymnasium, ibd. 5. — Timon, ontis, m.: navnfuldig Menneſtſkende i Athenen; — vid. Cic. Lael. 23, v. id. Tusc. 4, 11; f. ogf. Gell. 3, 17.

timor, oris, m., [timeo]: Frygt, Jorſkræftſe,

Ængſtſe; — definiunt timorem metum mali appropinquantis, Cic. Tusc. 4, 8; cruciatio timoris angſi, id. Off. 2, 7; amici nostri de nobis maximo timore afficiuntur, id. Fam. 11, 2; in timorem dabo Militarem advenam, Plant. Pseud. 4, 1, 19; magno timore sum, sed bene speramus, Cic. Att. 5, 11; timore perterritus, id., Caes.; cf. Cic. R. Am. 1, v. Caes. B. G. 1, 31; men se ex maximo timore colligere, id.; timore sublato, id.; men Cic. d. Rep. 1, 15: quod hominibus perturbatis inanam religionem timoremque deiecerat; — ubi timor est, ne etc., Colum.; cf. Virg. Aen. 6, 352; men in timore civitas fuit, m. fgd. Objectskætn., Liv. 32, 26; men id. 45, 26: quum major a Romanis metus timorem a principibus suis vicisset; — ogf. c. gen. obj.; belli magni timor impendit, Cic. Fam. 2, 7; ~ repentinae incursionis, Caes. B. G. 6, 23; ~ mortis, Lucr., Ovid.; — ogf. in pl., timores inter et iras, Hor. Ep. 1, 4, 12; cf. Catull. 61, 99, v. Cic. d. Rep. 1, 41; — B) personificeret Jædtſe Timor, Hor. Od. 3, 1, 37, v. Ovid. Met. 12, 60; cf. Cic. N. D. 3, 17; — II) „poet. overf.”; A) Jærfrygt; — ~ deum (for Gudſerne), Lucr., Hor. Sat. 2, 3, 295, v. 2; — B) Jæder der forarsager Frygt el. Skræk; et Skræktbillede; — Cacus, Aventinae timor atque infamia silvae, etc., vid. Ovid. Fast. 1, 551; et audaci tu timor esse potes, Propert. 3, 5, 10; ligel. mederi hujc timori, Plin. 8, 50; — b) „poet.” ogf. om den (elſter) Gienſand, for hviſten man er befryret, Stat. Silv. 3, 2, 79.

Timotheus, ei, m., Τιμόθεος: Son af Conon, beremt atbeniønſt Jæltberre; — vid. Nep. Timotheus, ogf. Cic. Off. 1, 32, oftere; — not.: om en Kunſtner af dette Navn f. Cic. Leg. 2, 15, v. Quintil. 2, 3, 3. tinea, ae, f.: Vinfad, Varr. ap. Non.; f. ogf. Fest. p. 365. — tinea, ae, f.: etilgæs Jædtſt, Auson., (cyprinus tinea L.). — tinctilis, e: til at dyppe i; — Nam voluci ferro tinctile virus inest, Ovid. Trist. 3, 10, 64; — tinctor, oris, m.: en Jærver, Vitruv.; — df. tinctōrius, 3: borende til Jærving; df. „overf.”: ejus semper est tinctoria mens, (som altid tørſter efter Bler), Plin. 7, 5; v. — tinctura, ae, f.: Jærven el. Jærving, Plin.; ogf. in pl., id. 31, 46; — [tingo]. — 1. tinctus, 3, partic. af tingo. — 2. tinctus, us, m., [tingo]: Dyrpſte el. Saus; — croceo tinctu (avis) med Saffrauns, Plin. 10, 86.

†tinea, ae, f.: enhver gnævende Drm, navnſ. Mel i Klæder og Bøger; — vid. Hor. Sat. 2, 3, 119, v. id. Ep. 1, 20, 12; ligel. Ovid. Pont. 1, 1, 72; ut Conditus tinea capitur ore liber; men Martial. 11, 1, m. Lunc o. „metonym.”: qui revolvant Nostriarum tineas ineptiarum (f. libellos nostros: mine Epigrammer); men agrestes tineae, Ovid. Met. 15, 373, (i. e. bombyces); ogf. Træorm, Vitruv.; ogf. Drm i Viſuber, paa Jægttræer, odl.; vid. Virg. Ge. 4, 246, v. Colum.; ogf. Drm i det menneſtſke Legeme, Plin. 27, 120, oftere; ogf. f. pediculi, Claudian.; df. — tineōla, ae, f., demin.: liden Drm, Veget.; o. — tineōsus, 3: fuld af Drm, alvei, Colum. 9, 14.

tingo, (tinguo), tinxī, tinctum, 3, v. a., τίνγω; 1) „agent.”; A) „alm.”: væder el. beſtinger; — tunica sanguine Centauri tincta, Cic. N. D. 3, 28; ~ pavimentum mero, Hor., vestigia pedum in unda, Ovid.; ~ corpora flumine, (bade fig), id.; men id. Met. 15, 418: ante ~ in alto Phoebeus anhelos Aequore tinget equos, quam etc., (for ſkal Solen gaade ned, end ofv.); men Hor. Od. 4, 12, 22: te meis immune ~ tingere poculis, (bevertet dig med min Vin); — B) „bei.”: væder med en Jærve, Jærver; — Phoraeo bibulas tingebat murice lanas, Ovid. Met. 6, 9; men Hor. Od. 2, 46, 35; his Afro Murice tinctae ~ lanae; cf. Tibull. 2, 4, 28: Et niveam Tyrio murice tingit ovem, (den snehvide Uls); men tinguntur sole populi, (blive farvede el. brune), Plin.; cf. Hor. Od. 3, 10, 14: tinctus viola

pallor amantium; men om Offertyret: ∞ cultros sanguine, Ovid.; cf. Hor. Od. 3, 23, 13; ∞ cutem. (smitte den), Martial.; ∞ numos, (forløbe el. forgytte dem), Digest.; men „pect.“: ∞ loca lumine (belyse), Lucr. 6, 172; cf. id. 5, 720; — C) af Participle tinges o. tinctus findes som subst.; 1) tinges, ium, m.: de farvede el. farverne, Plin. 9, 62; — 2) tineta, orum, n.: farvede el. bregede Tøier; — vid. Cic. Leg. 2, 18: tineta vero (i Mæstæn af color albus) absint, nisi a bellicis insignibus; — II) „fig.“, navnfl. m. Senses paa Tælen o. den Tælende: som har et Anstreg deraf, odf.: — orator sit mihi tinctus litteris, etc., Cic. d. Or. 2, 20; cf. id. Brut. 58; — verba expressa... et sensu tineta, etc., Quintil. 4, 2, 117; men sales lepore Attico tincti, Martial.; cf. Senec. Ep. 66: virtus, quicquid attingit, in similitudinem sui adducit, et tingit.

tiniaria, æ, f., [tinea]: Metart, (teucrium polium L.), Scribon. — tintinnimentum, i, n.: Klingen el. Klang; — vid. Plaut. Rud. 3, 5, 26: Illud quidem edepol tintinnimentum est auribus; af — tintino, ivi el. it, itum, 4, v. n. o. a, [a sono factum] at klinge el. klinge el. ringe, odf.; — Numquam edepol temere tinnit tintinnabulum etc., Plaut. Trin. 4, 2, 162; „ny“ (litteram) in fine præcipue quasi tinnientem etc., Quintil. 12, 10, 31; men tibi diu tinnisse auriculas, (at det har klinger for dine Øren), M. Aurel. ap. Front.; men m. Luce: equid Dolabella tinniat, (om han klinger med Penge, om han betaler), Cic. Att. 14, 21; men Pers. 5, 165, „alleg.“: veri speciem dignoscere calles, Ne qua subaerato mendosum tinniat auro? (giver en falsk Klang); — II) „everf.“: at strige el. larme el. syng, odf.; — nimium tinnis (uxor), Plaut. Casin. 2, 3, 32; cf. id. Poen. prol. 32: Matronæ... Canora hic voce sua tinnire temperet; men Suet. Ner. 20: aliquid se sufferti tintinnitum, (vilde syng noget Jæsttonende); ogf. om Anglens Dreddren, Calpurn. Ecl. 5, 16.

tinnito, are, v. intens. n. af tintino; om Jangle: at syng el. grædte, auct. Carm. d. Philom. 9. — *tinnitus, us, m.: Klingen el. Klang af sammenflaagne Metalbækkene, af Saaben, odf.; — Tinnitusque cie, et matris quate cymbala circum, Virg. Ge. 4, 64; ligef. Ovid. Fast. 4, 181: Aeraque tinnitis aere repulsa dabunt; cf. Plin. 34, 19; men ∞ lituum, (Strædet deraf), Sil.; men Plin. 29, 57: ad sonitus aique tinnitus (aurium): naar det klinger el. synger for Ørene); — II) „everf.“ om Tælen: Ordklang; — in pl., Tac. Orat. 26; o. — tinnulus, 3: klingende el. tonende el. lydende, odf.; — Jactantem Pharia tinnula sistra manu, Ovid. Pont. 1, 1, 38; Tinnulaque aera sonant, id. Met. 4, 393; ∞ fistula, Calpurn.; men ∞ vox, Catull. 61, 13; df. ogf. „pect.“: ∞ Gades, (d. e. Sang af gaditanske Jomfruer), Stat. Silv. 1, 6; — II) „everf.“: (rhetores) timidos et corruptos et tinnulos, (hvis Tale er klingende el. larmende) etc., Quintil. 2, 3, 9; — [tinnio]. — tinnunculus, i, m.: en Jælkert, Taarnfalken, Plin., Colum.

tintinnabulatus, 3: behængt med Bælde, greges, Sidon.; af — tintinnabulum, i, n., [tintinnio]: Bælde el. Kloffe paa Derene el. til at ringe med paa Tyendet, el. til at hænge paa Kreaturer, odf.; — vid. Plaut. Trin. 4, 2, 162; tinnio; cf. Juvenal. 6, 441; men Suet. Aug. 9: tintinnabulis fastigium templi redimire; — men tintinnabula, Plaut. Pseud. 1, 3, 98: klingerde Lænser, f. und. flge. — tintinnaculus, 3, [tintinnio]: som klinger el. rasler med noget; — df. Plaut. Truc. 4, 3, 8: ∞ viri, (de med Lænser klingerde Vødder). — tintinnio, ire, f. und. flge. — tintinno, are, v. n., [redupliceret af tintino]: at klinge el. rasle, odf.; (sercl. Dre); — ubi... tintinnabant compedes, Naev. ap. Fest. p. 364; — not.:

Visformer deraf ere; a) tintinnio, ire; hys. ∞ janitoris impedimenta (i. e. catenas) audio, Afran. ap. Non.; — b) tintino, are; hys. sonitu suo pte Tintinnant aures, Catull. 51, 10. — tintinnum, i, n., [tintinnio]: Bælde, odf., Venant. — tintino, are, f. und. tintinno. — tinus, i, m.: den laurbæragtige Enebølle, (viburnum tinus L.), Plin. 15, 39, Ovid. Met. 10, 98.

Tiphe, es, f., *τιφη*: en Kornart, rimel. triticum monococcum L., germ. Einhorn el. Peterskorn; — vid. Plin. 18, 29. — tiphylon, i, n., *τιφλον*: en Art af Narcisfen, Plin. 21, 39. — Tiphys, yos, m., *Τίφης*: Strymanden paa Skibet Argo, Virg. Ecl. 4, 31; men Ovid. Her. 6, 48: Quid tibi cum patria, navita Tiphy, mea? — tippula, æ, f.: Vandærdertoppen, Varr. ap. Non.; neque tippulae levius pondus est, quam fides lenonia, Plaut. Pers. 2, 2, 63.

Tiresias, æ, m., *Τυρσηας*: berømt blind Spaa: mand i Theben; — vid. Hygin. Fabb. 68 o. 75, ogf. Ovid. Met. 3, 335; Tiresias auspicia avium invenit, Plin. 7, 57; cf. Cic. Tusc. 5, 39: itaque augurem Terisiam... nunquam inducunt (poetae) deplorantem caecitatem suam, etc.; — b) df. „port.“ ogf. f. caecus: blind, Juvenal. 13, 219. — Tiridates, æ, m.: Naeret paa flere Konger i Armenien; — vid. Hor. Od. 1, 26, 5, Suet. Ner. 13 o. 30, o. 21.

1. tiro, onis, m.; 1) eyrfl. i Krigsprog: den ny udstrengte unge Soldat, en Recrut; — ex legione tiro-num, (opp. ex veterana), Caes. B. C. 3, 28; men Cic. Tusc. 1, 16: aetas tironum plerumque melior: sed ferre laborem, contemnere vulnus, consuetudo docet; men Liv. 33, 3: tirones ab sedecim annis milites scribebat; — b) ogf. adj.: — quid tirones milites sentiant, (opp. veterani), Cic. Phil. 11, 15; ligef. ∞ exercitus, id., Liv. 21, 43; — II) „everf.“ o. udenfor Krigsprog: som endnu mangler Indsigt og Velse, en Begynder i sit Slags; — hominem, non acetate, sed usu forensi atque exercitatione tironem etc., Cic. Div. in Caecil. 15; cf. id. d. Or. 1, 50: fateor, callidum quendam hunc, et nulla in re tironem ac rudem etc.; f. ogf. id. R. Am. 6; men id. Verr. 2, 6: tametsi non provinciae rudis erat et tiro; — deductus in forum tiro, (som Jngling, neml. efter Anlæggelsen af Mands-togaen), Suet. Ner. 7; cf. Ovid. Fast. 3, 787: Ergo, ut tironem celebrare frequentia possit, Visa dies dandae non aliena togae; — tirones gladiatorum, Suet. Caes. 26; ogf. adj., tirones gladiatores, auct. B. Afr. 70; — endel. ogf. om Dyrene: ut tironem (bovem) cum veterano adjungant, Varr. R. R. 1, 20. — 2. Tiro, onis, m.: remerk Mandsnavn, hvoraf bef. er at mærke: M. Tullius Tiro: Cicero's Brighne, en Mand af ypperlig Værd og Dannels; — vid. Cic. Fam. 16, 10, ostere, ogf. Gell. 7, 3, ostere; — B) df. Tirōnīanus, 3, liber, Gell. 13, 20.

*tirōcinium, i, n.; 1) eyrfl. i Krigsprog: den første Krigstjeneste, navnfl. den unge Krigers Herfarende i Kampen, rudimentum; — vid. auct. B. Afr. 31, o. 21; ligef. in pl., Flor. 2, 3; — B) ogf. concret f. d. unge Mandstabs; — quom contemptum tirocinium etiam mitiores barbaros excitare ad rebellandum possit, Liv. 40, 35; — II) „everf.“ el. „alm.“: ungdommelig Herfarende el. Mangel paa Velse; — quom simul et tirocinio et perturbatione juvenis moveretur (senatus), Liv. 39, 47; — df. ostere: det første Forsøg, Prøve el. Proveskytte, (navnl. i det offentlige Jæredrag); — in L. Paulo accusando tirocinium ponere etc., Liv. 45, 37; cf. Quintil. 12, 6, 3: nec differendum est tirocinium in senectutem; — ogf. den første offentlige Jæmtræden, navnfl. efter Anlæggelsen af Mandstogaen; vid. Suet. Aug. 26: ut Cajum et Lucium filios suo quemque tirocinio deduceret in forum; cf. id. Tib. 51; — seld.

om Ting; ∞ navium, (deres forse Gart el. Reife), Plin. 21, 26; o. — tironatus, us, m.: en Recrut's Stand el. Stilling, Cod. Theod.; — [1. tiro]. — Tironianus, 3, f. und. 2. Tiro. — tiruncula, ae, fem. af flgd.: Begynderinde el. Discipelinde, Hieronym.; men „overf.“ ∞ (canis: som forlegang er dragtig), Colum. — tirunculus, i, m., demin. af tiro: ung Begynder; (efteraug. Dre); — quam vehementes haberent tirunculi impetus primos ad optima quaeque, si etc.? Senec. Ep. 108; cf. Plin. Ep. 3, 6, o. A.; — ogf. adj.: ∞ miles, Suet. Ner. 21.

Tiryas, this o. thos, f., *Tirops*: By i Argolis, hvor Hercules blev opdraget, og hvorefter han bypigen benævnes; — vid. Plin. 4, 9, o. Stat. Theb. 4, 147; — B) df. Tirythius, 3, hof. subst. Tirythii, orum: Indvaanerne af T., Plin. 7, 57; — oftest som Epitet til Hercules; saaf. ∞ heros, Ovid. juvenis, id., hoespes, id., (d. e. Hercules); — figel. absol. Tirythius, (d. e. Hercules); postquam Laurentia victor... Tirythius attigit arva, Virg. Aen. 7, 661; cf. Ovid. A. A. 1, 187; men id. Met. 6, 112: quum te, Tirythia, cepit etc., (i. e. Alemanen); — b) df. „overf.“ f.: herculit el. benævnt efter Hercules; — ∞ tela, Ovid. Met. 13, 401; men ∞ aula, (d. e. Herculanum, som bygget af Hercules), Stat. Silv. 2, 109; men ∞ tecta, (d. e. Saguntus, figel. som bygget af Hercules), Sil.; men id. 8, 218: ∞ heros, (i. e. Fabius cunctator); figel. ∞ proles el. gens, (i. e. gens Fabia, som nedstammende fra Hercules), id.

tis, (i. e. tui), Plaut., f. und. tu. — Tisiphōne, es, f., *Tiaφōnē* (Nordhavnerinden): en af Xuriene; — Continuo sones ultrix accincta flagello Tisiphone quatit insultans, etc., Virg. Aen. 6, 571; cf. Ovid. Met. 4, 480, Hor. Sat. 1, 8, 34, o. A.; — men Tisiphones atro si furit angue caput, Propert. 3, 3, 62; — b) df. adj.: Tisiphōneus, 3: tysiφnoneit; df. „overf.“: forbryster; — ∞ tempora (vitae tuae), vid. Ovid. Trist. 4, 9, 5. — Tisse, es, f.: siden By paa Sicilien, Sil.; — df. B) Tisenses, ium, m.: Indvaanerne af Hyen T., Cic. Verr. 3, 38; hede ogf. Tissinenses, Plin. 3, 14.

Titan, ānis, (field. Titanus, i), m., *Titān*: en Søn af Uranus og Gaea (el. Besta el. Zeus), en ældre Broder af Saturnus, og Stamfader til Titanerne (Titani el. Titanoes), der i Kampen med Jupiter om Herredømmet bleve ved hans Lynild nedslagne i Tiararus; — Jormen Titani har Plaut. Pers. 1, 1, 26, o. Cic. N. D. 2, 28; derimod er af Titanes: Titanius e genere etc., id. Leg. 3, 3, o. acc. Titanas, Hor. Od. 3, 4, 43, Ovid. Fast. 3, 797; — som Appellativ findes Titanus om en Dsding, Plaut. Men. 5, 2, 101; — bb) herefter benævnes ogf.; a) Solguden el. Sol, som Søn af Hyperion o. Sonnesøn af den ældste Titan, Virg. Aen. 4, 119, Ovid. Met. 1, 10, oftere; — b) Prometheus, figel. igennem Jupiter: Sonnesøn af d. ældste Titan, Juvenal. 14, 35; — B) df. 1) Titānius, 3: titānit, pubes etc., Virg. Aen. 6, 580, bella, Sil.; men ∞ ales, (d. e. Phoenix, som hellig til Solen el. Titan), Claudian.; — bb) df. subst.; a) Titānius, i, m., d. e. Solguden (el. Titan), Avien. Arat. 127; — b) Titania, ae, f., om Latona som Datter af Titanen Coeus, Ovid. Met. 6, 346; — om Pyrrha, som nedstammende fra Titanen Prometheus, id. ibd. 3, 173; — endel. om Circe, som Datter af Titanen Sol, ibd. 14, 382 o. 438; — 2) Titāniacus, 3: = frgd.; — ∞ dracones, (som opstaaede af Titanerbleve), Ovid. Met. 7, 398; — 3) Titānis, idis, f.: titānist, pugna, Juvenal. 8, 132; men ∞ Circe, (i. ovenf.), Ovid. Met. 13, 968; heder ogf. absol. Titānis, ibd. 14, 14; — men Titanida Laionam, (f. ovenf.), ibd. 6, 185; figel. Titanida Thetyn, (som Søster af Sol), id. Fast. 5, 81. — Titanes, um, o. Titani, orum, f. und. Titan.

— Titaniacus, 3, Titanis, idis, o. Titanus, 3, f. und. Titan. — Titanus, i, f. und. Titan.

Tithonaeus, 3, Tithonis, idis, o. Tithonius, 3, f. und. flgd. — Tithonius, i, m., *Tιθωνός*: Søn af Laometen, Gemal af Aurora, Fader til Memnon; — Tithoni croceum linquens Aurora cubile, Virg. Aen. 4, 585; cf. Ovid. Her. 18, 111; — men forbi den ham af Guterne stensede Udoelighed ikke kunde sikkre ham imod Alderdomens Udelser, blev han omsider oploft i Luft (remotus in auras), el. forvandleet til en Cicade; vid. Hor. Od. 1, 28, 8, o. id. ibd. 2, 16, 30, ogf. Cic. d. Senect. 1; — B) df. 1) Tithonius, 3: tithonit; — ∞ conjux, (d. e. Aurora), Ovid. Fast. 3, 403; ogf. absol. Tithonia, id. ibd. 4, 913; ∞ senectus, Stat.; — 2) Tithonaeus, 3: = frgd., Memnon, Avien.; — 3) Tithōnis, idis, f.: Tithonius's Gemalinde Aurora, Stat. Silv. 5, 1, 34. — tithymalis, idis, f., *τιθυμάλis*: en Art af flgd., (euphorbia paralias L.), Plin. 26, 41. — tithymalus (—allus), i, m., *τιθυμάλος*: Alsemel, (euphorbia L.), vid. Plin. 26, 39 flgd.

Titianus, 3, Titianenses, ium, o. Tities, ium, f. und. Titus. — titillamentum, i, n., field. Biform af flgd., Fulgent.; — titillatio, onis, f.: Rildren el. Milering; „overf.“: Miring el. Koffelse; — at non est voluptatum tanta quasi titillatio in sensibus, Cic. d. Senect. 1; cf. id. N. D. 1, 41; o. — titillatus, us, m.: = frgd., Plin. 11, 77; af — titillo, avi, atum, i, v. a., [tinel], at samment. m. *τίλλω*, i. e. vello, el. efter Doederl. m. tetigisse af tango]: kilder; ogf. „fig.“: pirrer, loffer, forfører, edl.; — quae Titillare magis sensus, quam laedere possunt, Lucr. 2, 128; cf. Cic. Fin. 1, 11; men id. Off. 2, 18: multitudinis levitatem voluptate quasi titillantes; men Hor. Sat. 2, 3, 179: ne vos titillet gloria, etc.; df. — titillus, i, m., field. Biform af titillatio, Cod. Theod. — Titinius (Titinn.), i, m.: romerf. Comœdiendigter, hvis Fragmenter findes i Neukirch. Fab. Togat. — titio, onis, f.: Brand, Varr. ap. Non.; — ∞ ardens, Appul.; ∞ extincti, Cels.

Titius, a: romerf. Slægt; o. Personnavn; — Sex. Titius: en Almuertibum, efter hvem Dansen Titius fik Navn; — vid. Cic. Brut. 62; — B) df. 1) Titius 3: hørende til el. benævnt efter en Titius (el. Titus); — ∞ lex, Cic. Mur. 8, o. id. Leg. 2, 6; ∞ atrium, Liv. 39, 44; ∞ sodales, (indstiftede af R. Titus Tatiust for Beskyttelsen af den sabiniske Cultus), Tac. Ann. 1, 51; — 2) Titianus, 3: = frgd., fundus, Digest.; — 3) Titiensis, e: hørende til el. benævnt efter R. Titus Tatiust, sodales, (f. ovenf.); — b) df. subst. Titienses, ium, m., (f. d. sedy. Tatienses): Navnet paa en af de trende romerfke Aldercenturier, f. und. Tatius, Inscript. — f. Titienses findes ogf. Tities, ium, Propert. 4, 1, 31. — titiv titillum, i, n., comitf. Ord om en Ubeskyldighed, (omr. som vorr: Inuq, obli.); — Non ego istuc verbum empitem titivillito, Plaut. Casin. 2, 5, 39; cf. Fest. p. 366.

titubanter, adv.: vakkende; df. „fig.“: usikkert, tvivlende; — posuistis (3 have anført el. antaget), atque id tamen titubanter et strictum, etc., Cic. Coel. 7; cf. auct. ad Her. 4, 41; — titubantia, ae, f.: Vakkelse; df. „overf.“, ∞ linguae el. oris: flammende el. upbesiglig Udtale; — vid. Suet. Vitell. 6, o. id. Claud. 3; o. — titubatio, onis, f.; — ∞ linguae, Macrobi.; — b) ogf. „ment.“: Uvisshed, Forslegenhed; — vid. auct. ad Her. 2, 8; — [flgd.].

titubo, avi, atum, i, v. n. (o. a.), [efter Doederl. at samment. m. duo, dubito]: vakler el. raver (som druffen); — Silenus titubans annisque microque, Ovid. Met. 11, 90; cf. id. ibd. 3, 607, ibd. 4, 26, ogf. Phaedr. 4, 14; men Hor. Ep. 1, 13, 19: cave, ne titubes, (sald ikke, gaac forsigtigt); — „poet.“ ogf. in pass.: vestigia titubata (f. titubantia), Virg. Aen. 5,

332; — b) *egf. „vereri.“* em Organet: at læbe el. framme, *edl.*; — *vid. Ovid. A. A. 1, 598*; — II) „ment.“: vaffer el. er uvis i mit ldsagn (navn). *sem. Vidne* (*erl.*), *er. ferlecan el. ferfnet el. raadret*; — testes si verbo titubarint, quo revertantur, non habebunt, *Cic. Flacc. 10*; *cf. id. Coel. 28*; *men Plaut. Pseud. 1, 1, 42*: Lacrimans titubanti animo, corde et pectore; — *egf. impers.*: si quid forte titubatum est, ut sit in bello, *Cic. Fam. 12, 10*; *cf. id. d. Or. 3, 50*: versus debilitatur, quæcumque ejus parte sit titubatum.

titulo, *avi. atom. 1, v. a.*: benæmer el. betister, (*fer. e. efierel. Ørd*), *Pompon. ap. Non., Tertull.*; *af — titulus, i. m.*: Øverfkrift, Indfkrift, Titel: — *aram* ... cum ingenti rerum a se gestarum titulo etc., *Liv. 28, 46*; *cf. Ovid. Met. 9, 791*: dant munera templis, Addunt et titulum: titulus breve carmen habebat; *cf. id. Trist. 4, 2, 20*; *men id. Rem. Am., in.*: Legerat hujus Amor titulum nomenque libelli; *cf. Martial. 13, 3*; *men ipsis librorum titulis (Bogtitlerne) etc.*, *Quintil.*; *∞ sepulcri*: Øverfkrift, Juvenal.; — *egf. Indfkrift el. Ørdsag til Sælg.*, *Plin. Ep. 7, 27*; *f. egf. Propert. 4, 5, 51*; *cf. „rect.“*: sub titulum ire, (*blive eflaaet til Sælg.*), *Tibull. 2, 4, 54*; *men Ovid. Rem. Am. 302*: Sub titulum nostros nâsit avara lares. (*ledt udbyr til Sælg.*, *led fælge*); — II) „fig.“: A) „bef.“: Øresnelt el. Hæderenavn, ærefelt Benævnele el. Mindele, *edl.*; — *sustinere titulum consulatus etc.*, *Cic. Tusc. 5, 10*; *men Liv. 28, 41*: sicut penes Lutatium prioris perpetrati belli titulus fuit, etc.; *cf. Ovid. Met. 7, 56*: ∞ servatae pubis Achivæ: *men absol.*: Qui stupet in titulis et imaginibus, *Hor. Sat. 1, 6, 17*; *cf. Ovid. Fast. 2, 16*: per titulos ingredimurque tuos, (*besønge dine Hæderenævne*); — B) „alm.“: ptre Grund, Hædergenet, *Paasur*: — *vid. Liv. 36, 17, e. id. 37, 54*: figel. *Vell. 2, 45*: sub honorificentissimo ministerii titulo; *cf. Plin. Ep. 2, 11*: nomine unguentarii (sc. argenti), qui titulus etc.; — B) *bild.* *egf. Tegn el. Mærke*: — ∞ tepidi temporis (eicionia), *Petron. Sat. 55*.

Titurius, *i. m.*: *en af Cæsars Legater*; — *vid. Caes. B. G. 5, 27 fgd.*; — *efier ham benævnes elades Tituriana*, *Suet. Caes. 67*; (*cf. Caes. B. G. 5, 27, efier*). — Titus, *i. m.*: *romerit Hæraen, fæde, afsteret T.*; — *faal. T. Livius, e. fl.*; *men (Kæiser) T. Vespasianus, flitres fæde, Titus*, *vid. Suet. Titus*; — B) „rect.“ *figel.* *egf. Titus f. den eg den, bef. egf. in pl.*, *vid. Pers. 1, 20*. — Tityrus, *i. m.*: *Rænet paa en Eynde*, *Virg. Ecl. 1, efier*; — II) *ef. „vereri.“*: A) „alm.“, *f. Eynde*, *Virg. Ecl. 8, 55*; — B) *neuer egf. „rect.“* til Betegning: a) af Virgilii Eclogæ, *Ovid. Am. 1, 15, 25*; — b) af Digteren selv, *Propert. 2, 25, 72*. — Titulos (-us), *i. m.*, *Titulos*: *Sen af Juvener*, *men blev, ifølge sit Angreb paa Latona's Apollon, ved Apollon's Pile (el. ved Jupiters Lyd) nedfæret til Underverdenen, hvor Øruber afare hans fæste vedende Lever*, — *vid. Lucr. 3, 997 fgd.*, *Virg. Aen. 6, 595*, *egf. Hor. Od. 3, 4, 77, e. ibd. 4, 6, in.*, *egf. Ovid. Met. 4, 456*; *cf. Tibull. 1, 3, 75*: Porrectusque novem Titus per jugera terræ Assiduus atro viscere pascit aves.

Tiropolimus, *i. m.*, *Τιροπόλεμος*: *en Sen af Hercules, afsteret Hæderne fer Treja*, *Hygin. Ovid. Met. 12, 537*. — Tmaros (-us), *i. m.*, *Τυμάριος*: *Pierg i Cyruis*, *Virg. Ecl. 8, 44*, *beder egf. Tomarus*, *Plin. Praef.*; — B) *ef. adj. Tmarius*, *3. Jupiter*, *Claudian.*; — *tmēsis, is. f., τυμαίσις*, *i. Grammatiken*: *Tmēsis, d. e. et Ørs Adfæltle*; — *faal. cere cominuit brum, f. und. cerebrum*, *egf. Ennius ap. Serv. ad Virg. Aen. 1, 412*. — Tmolus, *is. e. Tmolus*, *3. f. und. fgd.* — Tmolus, *i. m.*, *Τυμός*: *et af sin Vin beremt Pierg i Lydien, hversia egf. Bloden Paerelus har sit Udspring*, — *vid. Plin. 3, 31, e. Ovid. Met. 11, 151, fgd.*, (*hvor dette Pierg egf. findes versensificeret*); — *egf. en By ved dette Pierg*, *vid. Tac.*

Ann. 2, 47; — *beder egf. Týmōlus*, *Ovid. l. c., 86*; — B) *ef. 1) Tmolus*, *3. tmoilū, terra*, *Ovid. Pont. 4, 15, 9*; — b) *subst. Tmolus*, *i. m.*, (*sc. mons*), *Virg. Ge. 2, 98*; — 2) *Tmolites*, *is. m.*, *vicanus*, *Cic. Flacc. 3*; — *egf. absol. Tmolites (sc. oīvos)*: *Tmolitæren*, *Plin. 14, 9*.

tocolio, *dnis. m.*, (*τόκος, d. e. Rente*): *en Mager el. Magerfart*, *Cic. Att. 2, 1*. — toecharchus, *i. m.*: *Øphnemand over Heræfolkene*, *Hygin. Fab. 14*. — tofaceus (-ius), *3. af Tuffen, tuffsnagtig, argilla*, *Plin., lapis, Pallad.*; — toficius, *3. = fgd.*, *lapides*, *Capitolin.*; — tofinus, *3. af Tuffen*; — *quæ utraque et tofina et lignæ antea fuerant*, *vid. Suet. Claud. 21*; *e.* — tofosus, *3. ligesom Tuffen, vares*, *Sidon.*; *af — tofus (egf. tophus)*, *i. m.*: *Tuffstenen*, *en vares Stenart*, *Plin. 17, 3, efier*; ∞ *seaber*, *Virg. Ge. 2, 214*; *cf. Ovid. Met. 3, 160, e. id. ibd. 8, 561*.

toga, *ae, f.*, [*tēgo*]: *Beklædning, Beklædning*; 1) „alm.“, (*men alene ferel.*); — *in lecto ante togas habebant*; *ante enim olim fuit commune vestimentum et diurnum et nocturnum, et mulieræ et virile*, *Varr. ap. Non.*; — b) *figel. f. tectum*: *Tæg el. Eftul, edl.*; — *rusticæ togæ ne sit copia*, *Titin. ap. Non.*; — II) „bef.“: *den romerit Bergers af et eneie Eyffe Sej beklædte rige, lange og flagrende Beklædning med fæddragt*, *Togæen*; — *sed, quod pacis est insigne et otii toga, etc.*, *vid. Cic. Pis. 39*; *togam veteres ad calceos usque demittebant*, *vid. Quintil. 11, 3, 143*; — *toga praetexta (med Purrebramme) bæres af Embedsmænd, egf. af fribæerne Drengene*; *hæres disse adfæstes praetexta ved Indtrædelse i Mændsærene (emir. i det 15de Aar)* af toga pura, *egf. toga virilis (el. Mændstogæen)*; — *sumpta virili toga etc.*, *Cic. Lael. 1*; *togam dare filio*, *id. Att. 9, 6*; — *toga candida (hvidvalfet) bæres af de Embedsægende el. Candiderne*, (*f. und. candidus*), *derum toga pulla af de Sergente, (f. und. pullus)*; — B) *ef. „vereri.“*: 1) *f. fæden el. pax*; — *togam (appellare) pro pace, etc.*, *vid. Cic. d. Or. 3, 42*; *figel.* *Cedant arma togæ, etc.*, *id. (poeta) Off. 1, 22*; — 2) *ferri toga under Kæerne meft bæres af den fimpere Klæde, faa findes egf. toga „rect.“ f. eliens el. Client*; — *Eheu quam latuæ sunt tibi. Roma, togæ!*, *Martial. 10, 18*; — 3) *egf. ferri toga brugtes (medefter stola) af ufædelige Fruentimre, faa betegnes et faadant Fruentimmer „rect.“ ved toga*; — *Si tibi cura toga est potior, etc.*, *Tibull. 4, 10, 3*.

togatarius, *i. m.*: *Skufpiller i en fabula togata*, *Suet. Aug. 45*, (*al. togatarum*), *inc.*; *e.* — togatulus, *3. demin.*: *et Mennefte af den ringe Stand, en ringe Client*, *vid. Martial. 10, 74*; *af — togatus*, *3. 1) alm.*: *sem bæret en Togæ el. den romerit Bergersdragt*; *faal. Virg. Aen. 1, 282*: Romanos rerum dominos gentemque togatam; *bef. togatus erent. betegner den romerit Berger i Medfæmning, dels af en Jfte-Memer, dels af den romerit Søfart*; — (*Judex Graeculus*) *modo palliatus, modo togatus*, *vid. Cic. Phil. 5, 5*; — B) *ef. subst. togatus*, *i. m.*: *en romerit Berger*; — *magna caterva togatorum*, *Cic. R. Am. 46*; *cf. id. d. Or. 1, 24*; *men egi uni togatorum (senatus) supplicationem decreverit*, *figer Cic. (Sull. 30) en fng selv, i Anledning af d. caulinarife Sammenfærgelse*; — II) „bef.“ *e. „vereri.“*: A) *togata, ae, f.*, (*sc. fabula*): *enlag's Drama, hvori romeritfe Charakterer optræde*; — *vid. Senec. Ep. 8, Hor. A. P. 288, Cic. Sest. 55, Quintil. 10, 1, 100, e. fl.*; — B) *Gallia Togata*: *det af Memere betæede Gall. Cisalp.*, (*paa den romeritfe Side af Poederen*), *Mela 2, 4, Plin. 3, 19, Hist. B. G. 8, 24*; — C) *under Kæerne findes egf. 1) togatus, i. m.*, *f. Client el. et Mennefte af ringe Stand*, *Juvenal. 7, 112*; — *egf. adj.*, ∞ *turba*, *id. 1, 56*; *men ∞ opera*, (*Clientnefte*), *Martial. 3, 46*; — 2) *togata, ae, f.*: *ufædeligt*

Fructum, Hor. Sat. 1, 2, 63, v. Martial. 6, 64; cf. — *tōgūla*, ae, f., demin.: *liden Toga*, Martial.

tōlērābilis, e, [tolero]: 1) m. *passiv* Bem.: *hvad der kan bæres*; *sem lader sig bære el. udholde*, *taalelig*, edf.; — *qui* (servus) modo tolerabili conditione sit servitutis, Cic. Catil. 4, 8; — fenore solvere, Cic. Att. 6, 1; hoc utcumque tolerabile; gravius illud, quod etc., Plin. Ep. 5, 5; — orator, Cic., rex, id.; men Liv. 22, 27: Minucius quum jam ante vit tolerabilis fuisset etc., cf. Virg. Aen. 5, 768; — compar., — senectus, Cic.; cf. id. d. Or. 1, 50; superl., — sententia, Digest.; — II) m. *activ* Bem.: *sem fan udholde el. bære, udholdende*, edf.; — *homo*, vid. Ter. Heaut. 1, 2, 31; men — *oves*, Colum. 7, 3, (som funne udholde Vinteren); df.: — *tōlērābiliter*, adv.; I) *taalelig*, nogenlunde, facere aliquid, Colum., dicere, id.; — II) *ligefom toleranter*; — compar., — ferre el. pati, Cic. Fam. 15, 20, v. id. Fin. 3, 13.

tōlērāns, tis, partic. v. adj. af tolero; df.: — *tōlērāns*, adv.; I) *taalemdigen el. taalelig*; — *illa ferre toleranter etc.*, Cic. Fam. 4, 6; — II) *taalelig* el. *passelig*; — compar., — *binæ* (vaccae secunditatem poscuntur), Plin. 8, 70; v. — *tōlērāntia*, ae, f.: *Taaen el. Udholden*, at finde sig deri, at fortræge, Udholdenhed el. *Taalmedighed*, edf.; — *rerum humanarum*, Cic. Parad. 4, 1; — *doloris*, Quintil., *malorum*, id. — *tōlērātio*, onis, f., [tolero]: *Taaen el. Viden el. Udholden*, *dolorum*, Cic. Fin. 2, 29. — *toleratus*, 3, partic. v. adj. af ligde.

tōlēro, avi, atum, 1, v. a., [tilligem. tollo v. tuli befl. m. *τλάω, τλήμι*]; I) *taaler el. lider el. udholder*; — *forti animo istam tolera militiam*, Cic. Fam. 7, 18; — *hiemem*, id. Catil. 2, 10; men id. Fin. 4, 19: *asperum esse dolere ... difficile toleratu*; men — *sumptus aequabiliter*, id. Qu. Fr. 1, 1, 8; — *mores alicujus sua modestia*, Ter. Heec. 3, 5, 28; — *cursus*, Ovid., *vapores*, id.; cf. Sall. Catil. 10, v. id. Jug. 31; — *ogf. absol.*: at *holde* ud, edf.; *sed paulo etiam longius tolerare posse etc.*, Caes. B. G. 7, 71; cf. Tac. Ann. 4, 40; — *ogf. m. Objectiv*: *sive quod magnitudinem mali perferre visu non toleravit*, Tac. Ann. 4, 40; — b) *em Ting*: v. Begrebssubjecter; — *Germania imbres tempestatesque tolerat*, Plin. 14, 4; men — *annos* (*holde sig*), *om en Vinfert*, id. ibd.; cf. id. 35, 49; — II) „*verf.*“: *opholder el. underholder*, *er nærer el. underholder*, *sustento*; — *his rationibus equitatum tolerare*, Caes. B. C. 3, 58; *ligel.* — *equos*, id., *corpora equorum*, Tac.; — *se fructibus agri*, Digest.; — *vitam*, Caes., v. A., *aevum*, Lucr., *annos*, Martial.; — *famem*, Caes., *inopiam*, Sall.; — *men absol.*: *Ut toleret* (servus herum: *for at opretholde ham*), *ne pessum abeat*, Plaut. Aul. 4, 1, 12; — III) *beritl mætted*; A) *partic. tolerans*, tis, *ogf. fem adj.*: *taalente, udholdende*; *ofteft e. gen.*; — *corpus laborum tolerans*, Tac. Ann. 4, 1; — *compar.*, *frigoris tolerantior vacca est etc.*, Colum.; men *ud. gen.*: *iners domi, bello tolerantior*, Aur. Vict. Caes. 14; — *superl.*, *asellus plagarum et penuriae tolerantissimus*, Colum.; — B) *partic. toleratus*, 3, *ogf. fem adj.*: *taalelig, milt*; — *ut clementiam ac justitiam, quanto ignara barbaris, tanto toleratiora, capesseret*, Tac. Ann. 12, 11.

tolēs, (ogf. *tolles*), ium, m., [celstiff Drd]: *Krep paa Halsen*, Veget., v. A.; cf. Fest. p. 356. — *tolēno*, onis, m., [tollo], i *Mechaniken*: *Evingballe el. Vøsteliang*, edf., Plin. 19, 20, Liv. 24, 34, *ofere*; f. *ogf.* Fest. p. 356. — *tolles*, ium, f. *und. toles*.

tollo, sustuli, sublatum, 3, v. a., [tilligem. tuli befl. m. *τλάω, τλήμι*, i. e. sustineo]; I) *hæver el. løfter i Veiret*; A) „*egenl.*“: — *Tollam ego ted in collum, atque intro hinc auferam*, Plaut. Bacch. 3, 6, 42; *tollens ad sidera vultum*, etc., vid. Ovid. Fast. 2,

75; — *men „alleg.“*: *tunc vel in coelum vos, si fieri poterit, humeris nostris tollemus*, Cic. Phil. 11, 10; *Phaethon oplavit, ut in currum patris tolleretur*; *sublatus est*, Cic. Off. 3, 25; — *aliquem in equum*, id.; — *aliquem in crucem*, id. Verr. 1, 3 v. 5; *Aquila in sublime sustulit testudinem*, Phaedr. 2, 6; men Hor. Od. 3, 4, 21: *in arduos Tollor Sabinos*; men Lucr. 2, 327: *Fulgur ibi ad coelum se tollit, — jacentem el. jacentes* (*løfte el. reise i Veiret*), Plaut.; *nequeo caput Tollere, ita dolui*, etc., id. Truc. 2, 6, 14; men *sustulimus manus*, (neml. i ver *Henrykselfe*), Cic. Fam. 7, 5; men *sublato pectore*, (em *Stangen*), vid. Virg. Aen. 2, 474; — *saxa de terra*, (neml. *for at fæste dermed*), Cic. Caccin. 21; *se tollere a terra altius* (em *Barriere*), id. Tusc. 5, 13; *ignis et specula sublatus aut tunulo*, id. Verr. 5, 35; — b) *tekniff* er: — *ancoras*, (*lette Anker, gaac til Sees*), Caes.; *ogf. „alleg.“*: at *bræfte op*; vid. Varr. R. R. 3, 17; — B) „*fig.*“: I) „*verf.*“: a) — *liberos, opreft.*: at *løfte de Røferte op fra Jorden*; df. *factv.*: at *vektendes og opføre dem*; — *puerum*, Plaut., *puellam*, Ter.; *ligel.* — *natum filium*, Quintil.; — *ogf. „alm.“*: at *afste el. faac Børn*; qui ex Fadia *sustulerit liberos etc.*, vid. Cic. Phil. 13, 10; cf. Suet. Ner. 5: *sublato filio etc.*; — b) — *clamorem in coelum*, (*løfte i høien Sky*), Virg.; cf. id. Aen. 11, 454: *hic undique clamor Dissensu vario magnus se tollit in auras*; cf. Cic. Verr. 4, 43; *ligel.* — *risum*, Hor., *cachinnam*, Cic.; men id. Fam. 16, 10, „*alleg.*“: *oculos paulum tollere*, (*ligde*; *sem efter en Dvale*); — 2) „*ment.*“: — *animos*: *hæve Modet, blide medig*, Plaut., Ter.; — *animos alicui*, (*indgive nogen Mod*), Liv. 3, 67; men — *aliquid altius dicendo*, vid. Cic. d. Or. 3, 26; — *aliquem ad coelum verissimis laudibus*, id.; cf. Virg. Ecl. 5, 51: *Daphninoque tuum tollimus ad astra*; men *supra modum se tollens oratio*, Quintil.; men Hor. Sat. 2, 8, 61: — *aliquem*, (*epileste el. næste nogen*); men Cic. Fam. 16, 10, „*alleg.*“: *litterulae meae ... hac tamen epistola oculos paulum sustulerunt*, (som til nægle faa *Krafter*); — II) *bringer el. Raffer el. tager bort derfra, tager bort, tager med mig*; A) „*egenl.*“: — *frumentum de area*, Cic. Verr. 3, 14; — *simulacra deorum ex delubris religiosissimis*, id. Div. in Caccil. 1; *ligel.* — *pecunias e fano*, Caes. B. C. 3, 105; ad *copiam commeatibus tollendam* (*proposita Romanis oppida*), vid. id. B. G. 7, 14; men *Tollite cuncta*, (*afveien el. bort dermed*)! Virg. Aen. 8, 439; — *quae* (*naves*) *eques sustulerant*, (som *hævede tager dem ombord*), Caes. B. G. 4, 28; cf. id. B. C. 3, 28; *ligel.* Liv. 45, 6: *ut se sublato in lembum etc.*; cf. Virg. Aen. 3, 601; *ligel.* — *aliquem rheda*, (*tage med paa Bøgen*), Hor. Sat. 2, 6, 42; men Cic. Lael. 13, *ligel.* *scōvis*: *solem e mundo tollere videntur*, qui *amicitiam e vita tollunt*; — b) „*tekniff.*“ er: — *signa*, (*rykke dem op, at bryde op, at afmarschere*), Caes. B. C. 2, 20, v. A.; — B) „*fig.*“: I) „*verf.*“: at *borstafte el. at rydde af Veien*, at *forfjære el. tilintetgjøre*, at *ombringe*, edf.; — *aliquem de medio*, Cic. R. Am. 7, e medio, Liv. 21, 6; *ligel.* — *aliquem ferro*, veneno, Cic. N. D. 3, 33; men „*poet.*“: *Sed mala tollit anum vitiatum melle cicuta*, Hor. Sat. 2, 1, 56; cf. Pers. 4, 2; f. *ogf.* Hor. Od. 2, 17, 28, v. id. ibd. 3, 1, 41; — *Carthaginem*, *Numantiam funditus*, (*aftecles at forfjære*), Cic. Off. 1, 11; cf. Hor. Od. 2, 4, 11; — *morbum*, (*udrydde el. curere*), Cels.; — *dolores et tumores*, id.; — *ut id nomen ex omnibus libris tollatur* (*bliver udsejlet*), Cic. Att. 13, 44; cf. Hor. Ep. 2, 2, 123; men Cic. Leg. 3, 18: *tollit diem*, etc., (at *cu Dag undrages fra Forretninger*, neml. *ved et til den Ende holder Forredrag i Senaet*); — b) at *forfæste el. fornegte*; — *verbis reliquisse deos, re sustulisse*, (om *Epifur*), Cic. N. D. 1, 30; cf. id. ibd. 31, v. id. Acad. 2,

11; — 2) „ment.“: at ep̄have cl. udflette, edf.; — sublata benevolentia, amicitiae nomen tollitur, propinquitatis manet, Cic. Lael. 5; cf. id. ibd. 22: maximum ornamentum amicitiae tollit, qui ex ea tollit verecundiam; f. egf. id. R. Am. 2; men id. Quint. 21: ejus rei memoriam omnem tolli funditus ac delei etc.; ∞ errorem, id., dubitationem etc., id. de Rep. 1, 7; men ∞ veteres leges novis legibus, id. d. Or. 1, 58; cf. id. Leg. 2, 12; ligel. ∞ dictaturam funditus ex re publica, id. Phil. 1, 1; ligel. sublato Areopago, id. d. Rep. 1, 27; — III) partie, sublatus, 3, egf. fem. adj.; A) „agent.“: voi cl. knæfende, edf.; — sublatur (leo), vid. Ovid. Hal. 54: men sublatissima voce cantare, Gell. 16, 19; — B) efiere „ment.“: mædig cl. evermodig cl. fielt; — quo proelio sublati etc., Caes. B. G. 1, 15, efiere; cf. Virg. Aen. 10, 502: rebus sublata secundis (mens hominum); f. egf. Tac. Ann. 13, 11.

Tōlōsa, ae, f. By i Gall. Narb., (hod. Toulouse), Mela 2, 5, Caes. B. G. 3, 20, v. A.; — B) df. 1) Tōlōsānus, 3: telefaust, aurum, (der i Telefa var rovet af Consulen Qu. Servilius), Cic. N. 3, 30, v. Gell. 3, 97, egf. Justin. 32, 3; — b) subst. pl., Tōlosani, orum, m.: Indvaanerne af Telefa, Plin. 4, 33; — 2) Tōlōsas, ātis, adj.: = fr̄gd., caseus, Martial.; — b) subst. pl. Tōlosates, ium, m.: Indvaanerne af Telefa, Caes. B. G. 1, 10; — 3) Tōlōsensis, e: = fr̄gd.; — ∞ lacus, Justin. l. c.

*tolūtāris, e, Biform af f̄gd., men alene „overf.“; — tolutares ejus sententias etc., Fronto d. Or. 1; — tolūtārius, 3: fem gaer i Trav, travende; — ∞ equus, Senec. Ep. 87; v. — tolūtalis, e: travende cl. i Trav; — ∞ gradu vectus, Varr. ap. Non.; — [tolutim]. — tolūtiloquentia, ae, f., [tolutim, loquor]: Ordgderi; — O pestifera... trux tolutiloquentia! Naev. ap. Non. — tolūtīm, adv., [best. m. tollo; alff. opdel.: lefende Senec.; df.]: i Trav, travende; fadd. om Hesten; — ∞ incedere, Varr. ap. Non.; ligel. ∞ earpere incursus, Plin. 8, 67; — men comiff „overf.“: ni tolutim badizas (traver affied), Plaut. Asin. 3, 3, 116.

*tōmācina, ae, f.: efflagg Pølse, Varr. R. R. 2, 4; v. — tōmāculum, cl. ctr. tomaclum, i, n: = fr̄gd., Juvenal. 10, 355, Martial., Petron.; — [af τῶμῆ, i. e. sectio: Sonderfaret el. Sonderhæften]. — Tōmarus, i, f. und. Tmarus. — tōme, es, f., τῶμῆ: Affnit; df. i Metriken: Cæsuren, Terentian. Maur., Auson. — tōmentum, i, n.: Gjld el. Gjlding i Ynder el. Dynner, edf., Plin. 8, 73, efiere, Varr., Suet. v. A.; f. egf. Martial. 14, 159 v. 160, (in lemmate). — tōmex, icis, f. und. thomix.

Tōmī, orum, m.: Biform af f̄gd., Stat., v. A. — Tōmīs, idis, f., Tōmīs el. Tōmī: By i Mæffen, ved Pøntus Eurinus, bekendt som Digteren Dvids Forvæningstied; — vid. Ovid. Trist. 3, 9, 33, v. id. Pont. 4, 14, 59; — B) df. 1) Tōmītae, arum, m.: Indvaanerne af Tōmī, Ovid. Trist. 1, 2, 85; — 2) Tōmītānus, 3: temitanst; — ∞ terra, Ovid. Pont. 1, 1, in.; ∞ nurus, id. ibd. 3, 8, 10. — tōmīx, icis, f. und. thomix. — Tomoc, orum, græff Efrivemaade, f. Tomi, Mela 2, 2.

Tōmus, i, m., τῶμος: 1) „alm.“: Affnit el. affhaaret Etyffe; — ∞ villis, (lden Papirtrimmel), Martial. 1, 67; — II) „bef.“: Del el. Bind el. Tōme af et fterre Bærk; — excerpta ex libris sexaginta in quinque tomis, M. Aurel. ap. Frontonem; — b) df. egf.: Beg el. Bærk, Hieronym. — Tōmŷris, is, f., Tōmŷris: en Dronning i Etybien, der efter Justin. 1, 8, flog den ældre Cynus; — not.: ffrives egf. Tamyris cl. Tamyris, Frontin. Strateg., egf. Thamyris, Val. Max. 9, 11, extern. 1.

tondeo, tōtondi, tonsum, 2, v. a: flippet, afflippet, affarret; egf. rager el. barberer: — ∞ oves (flippe), Varr., Plin.; tonsae oves, Virg., lanae, Hor.; tonsori

collum ne committeret, tondere filias docuit; ita... nt tonstrenlae, tondebant barbam et capillum patris, Cic. Tusc. 5, 20; tonsus ad speculum, (sem ildrpf af Borden), Martial. 6, 64; cf. Cic. Pis. 8: cum illa saltatrice tonsa etc.; men egf. overvædt er tonsus minister el. puer (med afflippet Haar); en Dyvæter af det simpleste Slægg, Martial. 11, 11; cf. Hor. Ep. 1, 18, 7: tonsa cute etc.; men Martial. 2, 74: reus tonsus, (rimel. uden den Aufslagedes vilde Haarvært); — egf. „medial“: lavamur et tondemur, etc., Quintil. 1, 6, 14; — egf. absol.: Candidior postquam tondenti barba cadebat, Virg. Ecl. 1, 29; — egf. em Bærterne: at affstare cl. bestare; ∞ oleas, vites, Plin.; ∞ vitem in pollicem, Colum.; ∞ myrtos, Quintil.; cf. Virg. Ge. 4, 137: Et quum etc., Ille comam mollis jam tondebat hyacinthi; men ilex tonsa bipennibus, (hvīs Ørne blive afbugget), Hor. Od. 4, 4, 57; — II) „overf.“ v. „poet.“: A) at afplutte el. afbræ, at afæde cl. afgræffe; — ∞ violas manu, Propert. 3, 11, 29; tondentes gramina campo... pecudes, Lucr.; cf. Virg. Aen. 3, 538; men id. ibd. 6, 598: ∞ jecur rostro (i. e. depasci); men m. græff Constructio: quae tondetur praecordia rostro Altiis (viago), Sil. 13, 839; — B) ligesom bestippet, d. e. fræverer flisigen; — Tondens purpurea regna paterna comā, (om Scylla), Propert. 3, 17, 22; itaque tondebo auro (hunc) usque ad vivam cutem, Plant. Bacch. 2, 3, 8.

tonesco, ere, v. n., inch. af tono: at tōne cl. brage; (forcl. Ord); — Tunc repente coelitus altum tonitribus templum tonescit, Varr. ap. Non. — tōngēo, ere, v. a., (forcl. Ord): at fiende cl. funne; — alii rhetorica tongent, Enn. ap. Fest. p. 356, hvor egf. efiær Aelius Sulo: tongitio, onis, f., som præciffit f. notio.

tōnitrālis, e, [tonitrus]: tordnende, templa coeli, Lucr. 1, 1098. — tōnitrū, n., [tono]: = f̄gd., men fereffemmer sem nomin. alene bes Gramm. — tōnitrus, us, m., v. tōnitrūm, i, n., [tono]: Tordnen; a) in sing.; — fulgetrum prius cerni, quam tonitruum audiri, Plin. 2, 55; tonitruum terribile existit, id. 36, 19; men tonitru coelum omne ciebo, Virg. Aen. 4, 122; — b) in pl.; — tum fulgores et tonitrua existere, Cic. Div. 2, 10, efiere; cf. Ovid. Met. 1, 55: humanas motura tonitrua mentes; men poëta ap. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 2: Streptus, fremitus, clamor, tonitruum et rudentium sibilus; — abl. tonitribus, Liv. 1, 16, Plin., Ovid., v. A., egf. tonitribus, Aurel. Vict.; acc. tonitrus, Stat., Gell.; df. — tōnitrūālis, e: tordnende; Epithet til Juppiter, Appul.

tōno, ūi, 1, (Biform efiær d. tredje Conj. er tonimus, Varr. ap. Non.), v. n. v. a.: at tordne; — Porta tonat coeli, Enn., Virg.; Juppiter, coelo tona! Senec. Med.; men imperson.: si fulserit, si tonuerit, etc., Cic. Div. 2, 72; cf. Plaut. Amph. 3, 1, 10: ut subito... ut valide tonuit! — Jove tonante, fulgurante, etc., Cic. l. c. 2, 18; men Juppiter tonans, Hor. Epod. 2, 29; derem egf. absol. Tonans, Ovid. Met. 1, 170, efiere, egf. Tonans Capitolinus, id. Fast. 2, 69; men Fulcifer Tonans, em Saturnus, Martial. 5, 16; men Sceptiferi Tonantes, d. e. Juppiter v. Juno, Senec. Med. 59; f. egf. Hor. Od. 1, 34, 7; — II) „overf.“ v. „alm.“: A) neutr.: ffarct el. lydeligen at tene cl. ftralde cl. brage; — Tympana tenta tonant palmis, etc., Lucr. 2, 218; ligel. Virg. Aen. 3, 571: horrificis juxta tonat Aetna ruinis; cf. ibd. 9, 541; — b) navnfl. egf. em en tordnende Tale; — vid. Cic. Orat. 19, v. Virg. Aen. 11, 383, egf. Plin. Ep. 1, 20, v. A.; — B) act.: ligesom at udtordne, tordnende at udfige cl. nævne; — Tercentum tonat ore deos, Virg. Aen. 4, 510; ligel. ∞ verba foro, Propert. 4, 1, 134; ligel. ∞ aspera bella, (bespøge dem), Martial. 8, 3; men Claudian. Ep. 4, 3: seu Cicrona tonas, (esterfligner hans tordnende Bestalenhed).

tonsa, ae, f., [ester Freund. timel. af tundo]: Mare el. Skibsaare, („poet.“ f. remus), Enn. ap. Fest. p. 356, Val. Fl.; — oftest in pl.; vid. Virg. Aen. 7, 28: in lento luctantur marmore tonsae; cf. id. ibd. 10, 299, o. M. — tonsilis, ae, [tondeo]: til at afslippe el. udsløre; — caprae villo tonsili vestimentum, Plin.; picea tonsili facilitate, id.; — II) „overf.“, ligesom tonsus: flippet el. beflippet el. befaaren; — ∞ tapetes, Martius ap. Gell. 20, 9; ∞ nemora, Plin.; ∞ buxetum, Martialis. 3, 58. — I. tonsilla, ae, f., [rimel. befl. m. tonsa f. remus]: Væl til at nedramme paa Ryggen el. Hovedbredden, Pacuv. o. Attius ap. Fest. p. 356. — 2. tonsilla, ae, f., [ester Fest. befl. m. toles, tolles]: sædd. in pl.: Hælsedlerne, (germ. die Mandeln); — oris utraque ex parte tonsillas attingens (stomachus), Cic. N. D. 2, 54; cf. Plin. 11, 66, o. Cels. 6, 10.

*tonso, are, v. intens. a.: flipper oftere; — ∞ oves, Plaut. Bacch. 5, 2, 9; — tonsor, oris, m.: som beflipper el. befaarer (naevn. Haaret el. Skægget el. Næglene), Haarfærer, Barberer, oel.; — (om Indførelsen af denne Industri i Rom a. u. c. 554 f. Varr. R. 2, 11, o. Plin. 7, 59); f. ogs. Cic. Tusc. 5, 10, o. Suet. Aug. 79, ogs. Plaut. Aul. 2, 4, 33, (hvor tonsor befaarer Næglene); — comist et Hor. Ep. 1, 1, 94: ∞ inaequalis, (som flipper Haaret stærkt); men id. Sat. 1, 7, in.: Omnibus et lippis notum et tonsoribus esse; — II) „overf.“: ∞ ramorum luxuriantium, (som befaarer dem), Arnob.; o. — tonsorius, 3: børende el. tienlig til Klipping el. Ragning; — ∞ culter, (Nagelb), Cic. Off. 2, 5, Petron.; ligel. ∞ ferramenta, Martialis. 14, 36, (i Overstriften); men ∞ cultellus, (Nagelkniv), Val. Max. 3, 2, 15; — [tondeo].

tonstricula, ae, f., demin. af tonstrix; — vid. Cic. Tusc. 5, 20, ind. tondeo. — *tonstrina, ae, f.: Barberstue, Plaut.; in tonstrinarum officinis, Plin.; — tonstrux, icis, f.: Slavinde, der befaarer Haarets Klipping og Pynt, Plaut., Martialis; o. — tonsura, ae, f.: Klipping el. Beskæring; — ∞ semestres (ovium) facere, Varr.; ∞ primae laeae, Plin.; ∞ (capillorum), Ovid. A. A. 1, 517; ∞ vitis, Plin.; — [tondeo]. — I. tonsus, 3, partic. af tondeo. — 2. tonsus, us, m., [tondeo]: et vist Enit paa Haaret, Haarets Ristur; (forcl. Ord); — pes, statura, tonsus, etc., Plaut. Amph. 1, 1, 288; ∞ lugubri (mulier), Attius ap. Non.

tonus, i, m., τόνος, (epitl. ligesom tenor: Solsning el. Spændning; df. sædd.): Tone (i Musik el. paa et Instrumet), Vitruv. 5, 4; cf. Plin. 2, 20: ita septem tonos effici etc.; — b) df. i Grammatiken: Toner et. Accenten; — vid. Nigid. ap. Gell. 13, 25; hvor ogs. Gell. falder tonum summum: προσφθιαν acutam; — II) „overf.“: A) Toner i et Materie, hvorefter Plin. 35, 11: deinde adjectus est splendor alius hic, quam lumen; quem, quia inter hoc et umbram esset, appellaverunt Graeci tonon; commissuras vero colorum et transitus armoren; — B) f. tonitrus: Tordenen, Caecina. ap. Senec. Qu. N. 2, 56.

tōparcha, ae, m., τὸπάρχης: Stattholder el. Gouverneur, Spartian. Hadrian. 13. — tōparchia, ae, f., τὸπάρχεια: Stattholderstab el. Gouvernement el. Landskab, Plin. 5, 15. — tōpaziācus, 3, τὸπαζιακός: børende til Topazen; — ∞ lapilli, Venant. — tōpazion, i, n., τὸπαζιον: Topazen, (dels som Chrysolith, dels en grønlig Jaspisart), Plin. 37, 32; — sild. ogs. topazon, Prudent. — tōphus, i, m. Afledninger, fund. tofus, — tōpia, orum, n., (sc. opera), [τόπος: i. e. locus]: I) horattede Perspectivmalier i Bygningernes Indre; vid. Vitruv. 7, 5; — II) i Gartnerisproget: maleriste Forfærmelser el. Indfæmninger, Spart. Hadr. 10. — tōpiārius, 3, [topia, nr. II]: børende til en Haves Forfærmelse; — ∞ opus, Plin. 15, 39; ∞ herba, (som bruges til Indfæmninger), id. 21, 39; — II) df. subst.: A) topiarius, i, m.: en Kunstgartner, Cic. Qu. Fr. 3, 1, 2,

Plin. 18, 65, o. Plin. Ep. 3, 19; — B) topiaria, ae, f., (sc. ars): Kunstgartneri, Cic. l. c.; — C) topiarium, i, n., (sc. opus): Haverforfærmelse, Indfæmninger, oel., Plin. 18, 68. — topias ficus: en Art af Rigenstræet, Colum. 5, 10. — Tōpia, orum, τὰ Τόπια: Titelen paa et Skrift af Cicero om Verdensfæderne, i Aristoteles's Mæner; — institui Topica Aristotelea conscribere, Cic. Fam. 7, 19. — topper, adv., (contraheret af toto opere): med al Hlid, raft el. fort, oel.; (forcl. Ord; vid. Quintil. 1, 6, 40); f. ogs. Pacuv. Naev., Enn., o. Att. ap. Fest. p. 352.

tōral, ālis, n., [torus]: Bøstter el. Pude el. Hynde; — vid. Varr. L. L. 5, 35, o. Hor. Ep. 1, 5, 22; — ogs. in pl., id. Sat. 2, 4, 84, Petron. Sat. 40, Lamprid. — tōreūlar, āris, n., [torqueo]; I) Præse el. Oliepræse, Plin. 18, 62, Vitruv. 6, 6; — II) „overf.“: Riedter, navnlig til Opbevaring af den præseede Olie, Colum. 1, 6, Plin. 15, 2 o. 3; cf. — tōreūlārius, 3: børende til en Præse el. Oliepræse; — ∞ vasa, Varr.; ∞ cella, Colum. 1, 6; ∞ lacus (pl.), id. 12, 18; — II) df. subst.: A) tōreūlārius, i, m.: som præser, som arbejder i Præsen, Colum. 12, 52; — B) tōreūlārium, i, n., f. tōreular nr. I: Præse el. Oliepræse, oel., Cato; o. — tōreūlo, are, v. a.: at præse, Venant. — tōreūlum, i, f. unc. flgd., nr. II. — tōreūlus, 3, [torqueo], ligesom tōreularius: børende til en Præse, vasa, Cato, funis, id.; — II) subst. tōreulum, i, n., ligesom tōreular nr. I: Præse el. Oliepræse, Varr., Plin. Ep. 9, 20.

tōrdylion, i, o. tordylon, i, n., τὸρδύλιον, τὸρδύλων; efter nogle: Frøet af Planten seselis; efter andre: Planten tordylon officinale el. maximum L., Plin. 21, 117. — tōreuma, ātis, n., τὸρευμα: Hælsedybet el. dybet Arbeide el. Kunstværk; — habere eum perbona toreumata, in his pocula duo, etc., Cic. Verr. 4, 18, oftere; cf. Sall. Catil. 21: tabulas, signa, toreumata emunt; men Hispanae luteum rotas toreuma, Martialis; ligel. Phidiaci toreuma caeli, id., oftere, (naevn. om Hægere); — dat. pl. toreumatis, Appul. — tōreuta, ae, m., τὸρευτής: Kunstner i dybet Arbeide, en Græbner, Plin. 35, 34. — tōreutice, es, f., τὸρευτική: Kunst af forfærdige dybet Arbeide, Toreutiken, Plin. 35, 36; — ogs. som appos.: (Phidias) primus artem toreuticam aperuisse atque demonstrasse merito judicator, id. 34, 19.

tormentum, i, n., [torqueo]: hvad der dreies el. vrides el. snæres; df. ogs. det Dreiede el. Vundne el. Snøede; I) „bef.“: A) Skæftemåline el. Slyngeomåline; — ballistae lapidum et reliqua tormenta telorum etc., Cic. Tusc. 2, 24; ∞ bellica, vid. Liv. 24, 34; cf. id. 44, 10, o. Tac. Ann. 2, 81; fundis, tormentis, sagittis hostes propellere, Caes. B. G. 5, 25; tormentis verberare urbem, Cic. Phil. 8, 7; men Virg. Aen. 12, 921: murali concta numquam Tormento sic saxa fremunt, etc.; — 2) „overf.“: det af en Måline udslynjede Vaaben; — nullo telo, neque tormento transijci posse, Caes. B. C. 2, 9; cf. id. ibd. 3, 51 o. 56, o. Plin. 8, 35; — B) Torturretskab el. Marterinstrument, Pinebank; — tormentis quaerere de servo in dominum etc., Cic. Deiot. 1; ligel. per tormenta quaerere, quid sit veri, Plin. Ep. 10, 97; cf. Cic. Phil. 11, 2 o. 4, Caes. B. G. 6, 18, Suet., o. M.; — 2) „overf.“: Dval, Smerte, Pine, oel.; — ∞ indignissima pati (ex podagra), Plin. Ep. 1, 2; nasturtium a narium tormento, Plin.; in tantis tormentis eram, (i Høj Sorg el.ummer), Plin. Ep. 8, 23; ∞ varia et multa fortunae, Cic. Tusc. 5, 1; cf. Hor. Ep. 1, 2, 53; ligel. Ovid. Trist. 5, 13, 4: Libera tormento pars mihi ne qua vacet; men Plin. Pan. 86: quod tormentum tibi injunveris, ne quid amico negares; — „poet.“ ogs. Skibsskæder; quail. Juvenal. 6, 209: Ardeat ipsa licet, tormentis gaudet amantis; men Martialis. 7, 29: Testile, Victoris tormentum dulce Voconi; cf.

Ovid. Am. 3, 10, 16; — II) „alm.“: engher Raffine til Dmreining; — ∞ aquae, i. e. organon hydraulicum, Tertull.; egf. en Rulle af Klædepreffe, Senec. Tranqu. 1; — B) figel. „overf.“: a) det Dmreiede af. Sneeede af. Runding; df. navn. smet line af. Striffe; — praesectis crinibus tormenta effecerunt, Caes. B. C. 3, 9; cf. id. B. G. 7, 22; men ∞ ferreum, „poet.“ f. Læufe; Tormento non retineri potuit ferreo, Quin etc., Plaut. Curc. 2, 1, 12; — b) tibiarnum tormenta har Plin. 10, 43, om Hloiden, (med Hensyn paa Lustens Præning giennem Hullenre); df. — tormentuosus, 3: fuld af Smertter, organon, Coel. Aur.

*tormina, nm, n., [torqueo]: Brædninger af Smertter i Underlivet; — inter intestinorum mala ... tormina ... *δυσπτορία* Graece vocatur, Cels. 4, 15; cf. Cic. Tusc. 2, 19; figel. torminibus affici el. laborare, (lide Smertter), Plin.; — egf. om andre skænde Smertter; urinae tormina discutere, Plin. 20, 30; df. — terminalis, e: herende til Smertter i Underlivet; ∞ sorba, (sem ere tienlige derimod), Cels.; cf. Plin. 15, 23; v. — torminosus, 3: sem lider af Smertter i Underlivet el. af Kælt; — gravedinosos quosdam, quosdam torminosos (dicimus), non quia semper sint, sed quia saepe sint, Cic. Tusc. 4, 12.

*tornator, oris, m.: en Dreier, Firmic. Math. 4, 7; v. — tornatura, ae, f.: Dreierarbeide, Vulgat.; af — torno, avi, atum, 1, v. a.: dreier el. afrunder; — idque ita tornavit (deus), ut nihil effici possit rotundius, Cic. Univ. 6; ∞ hastas, Plin., lapidem in vasa, id.; ∞ turbines columnarum, id.; — b) df. „alleg.“: Et male tornatus incedi reddere versus, Hor. A. P. 441; af — tornus, i, m., *τόρνος*: Dreierjernet; egf. Meisel el. Gravstifte; — torno rasile buxum, (som let kan dreies), Virg. Ge. 2, 449; f. egf. Plin. 7, 57; men Virg. Ecl. 3, 38: (pocula), Lenta quibus torno facili superaddita vitis, etc.; — b) egf. „alleg.“: Incipe jam angusto versus includere torno, Propert. 2, 25, 43; cf. auct. Pan. ad Pis. 83: exornata figuris Advolat excusso velox sententia torno.

Töröne, es, f., *Τορώνη*: By i Mæcedonien, Plin. 4, 17, Liv.; gen.: Toronae promontorium, id. 31, 45; — B) df. 1) Törönaeus, 3: törönaif, mare, Tac. Ann. 5, 10; — men subst. Toronaei, orum, m.: Zuevaaner af T., Plin. l. c.; — 2) Törönaeus, 3: = frgd., mare, Liv. 41, 11. — törösulus, 3, demin.: neget musfuld, juvenis, Hieronym.; af — törösus, 3, [torus]: fuld af Musfler, musfuld, fiædfuld, fyldig; — ∞ colla boum, Ovid.; tauris torosior cervix, Colum.; cf. Pers. 3, 86: multumque torosa juvenis; — II) „overf.“ egf. om Bærtnerne: herba torosiore caule, Plin. 21, 53; men „poet.“: ∞ clava (Herculis: fandret el. tyf), Albinov. 2, 79.

torpêdo, inis, f., [torpeo]: Stivhed el. Ubværgelighed; df. færd. „fig.“: Uvirkelighed el. Dorsthed; — faal. Cato ap. Gell. 11, 2; si nihil exerceas, inertia atque torpêdo plus detrimenti facit, quam exercitio; figel. tanta torpêdo invaserat animum, ut etc., Tac. Hist. 3, 63; cf. Sall. frgm. Or. Licin. ad pleb. 10; — II) „overf.“: Kræmpfsten el. Kræmpfsten, som ved at berøres frembringer Stivhed; — vid. Cic. N. D. 2, 50, und. torpor, egf. Varr. L. L. 5, 12, Plin., v. L., (raja torpêdo L.). — torpêfacio, feci, 3, v. a., [torpeo]: gjør stiv; (som Dorklaring af torporo), Non.

torpêo, ere, v. n.: at være stiv el. ubværgelig el. uvirksom; — torpentes gelu, Liv. 21, 56; cf. Suet. Aug. 80; figel. torpentes rigore nervi, Liv. 21, 58; cf. Ovid. Am. 3, 7, 35; men Virg. Aen. 9, 499: torpent infractae ad proelia vires; — II) df. „fig.“: A) „overf.“ v. „poet.“ om Ting; — torpentesque lacus, Stat.; figel. torpens amnis, id.; — B) „ment.“: er bedøvet el. stov el. sanselsløs, etc.; — timeo, totus torpeo, etc., Plaut. Amph. 1, 179; deum sic feriatur volumus cessionem torpere, ut etc., Cic. N. D. 1, 37; cf. Liv. 23, 29:

adeo torpentibus metu, qui aderant, ut... ne gemitus quidem exaudiretur; cf. Hor. Ep. 1, 6, 14, v. id. Sat. 2, 7, 95; figel. Virg. Ge. 1, 124; men Liv. 6, 23: frigere ac torpere senis consilia; cf. id. 1, 41; men Juvenal. 10, 203: palatum torpens, (uden Smag).

*torpesco, pui, 3, v. inch. n.: at blive stiv el. ubværgelig; — membra torpescunt gelu, Senec. Med.; Torperant molles ante dolore genae, (for hævede jeg ikke funnet græde), Ovid. Her. 10, 44; cf. id. ibd. 11, 82; — II) „fig.“: A) „overf.“ om Ting; — (margaritae) senecta rugisque torpescunt, Plin. 9, 54; — B) „ment.“: — ne per otium torpescerent manus aut animus, Sall. Catil. 16; cf. id. Jug. 2: ingenium ... incultu atque cordia torpescere sinunt; figel. — deliciis et desidia, Tac. Hist. 1, 71; v. — torpidus, 3: stiv, ubværgelig, bedøvet; — torpidi somno paventibus, Liv. 25, 38; cf. id. 22, 53: quod malum quum stupore ac miraculo torpidos defixisset, etc.; — [torpeo].

torpor, ôris, m., [torpeo]: Stivhed, Bedøvelse; — tutantur se ... torpore torpedines, Cic. N. D. 2, 50; figel. Plin. 29, 7: aspidæ percussos torpore et somno necant; men Ovid. Met. 1, 548: torpor gravis alligat artus; cf. Virg. Aen. 12, 867; figel. Ovid. Pont. 1, 2, 30: Et similis morti pectora torpor habet; — II) „fig.“, (navnl. hos Tac.): Stivhed, Dorsthed, Uvirkelighed; — accedebat huc ... Caecinae ... torpor recens etc., id. Hist. 2, 99; men id. ibd. 2, 77: ∞ Vitellii, (opp. vigilantia Vespasiani); figel. id. Germ. 46: sordes omnium ac torpor; df. — torpêro, avi, atum, 1, v. a.: gjør stiv, bedøvet; (for v. efterel. Ord); — ∞ cor homini amore, Turpil. ap. Non.; humida rigoribus torporata, Lactant.

Torquatiânus, 3, f. ind. figd., nr. II. — torquâus, 3, [torques]: forsynet med en Halskæde; — ∞ miles, (bestenket dermed), Veget.; men brevibus torquata colubris (Alecto: hvis Hals er omvunden dermed), Ovid. Her. 2, 119; men ∞ palumbus, (Ringelue), Martial. 13, 67; — II) Torquatus, i, m.: Tilnavn til T. Manlius, der i en Zuefamp frateg en Gallier hans gyldne Halskæde; df. egf. Tilnavn for hans Efterførmere; — vid. Quadrig. ap. Gell. 9, 13, Cic., Liv. 7, 10; — B) df. 1) Torquatus, 3: tilhørende en Torquatus, torquatus; — Torquata ... nomina, Lucan. 7, 581; — 2) Torquatiânus, 3: = frgd.; — ∞ horti, Frontin. Aquaed. 5.

torquêo, torsi, tortum, 2, v. a.; 1) „egenl.“: dreier el. vender el. vider omkring el. derhen el. derfra; — ∞ cornua (antennarum), vid. Virg. Aen. 5, 831; ∞ cervices oculosque pariter cum modorum flexionibus, Cic. Leg. 2, 15; ∞ aliquid in orbem, id. Univ. 7; ∞ se circum axem (Terra), id. Acad. 2, 39; ∞ ora, (vrænge med Munden), id. Off. 1, 36; f. egf. Hor. Ep. 2, 1, 127, v. Virg. Aen. 3, 669; men Ovid. Met. 3, 41, om Slangen: Ille volubilibus squamosos nexibus orbes Torquet; figel. „poet.“: ∞ spumas, Virg. Aen. 3, 208; ∞ aquas remis, Ovid. Fast. 5, 614; men ∞ capillos ferro (fruse), Ovid.; men absol. torti capilli (fruse), Propert.; — B) df. „bes.“: a) dreier el. smør, frembringer ved at smee el. dreie; — piger torquens spartum, Plin., f. und. Ocnus; df. „poet.“: ∞ stamina pollice (spinde), Ovid.; torti funes, Virg.; men torta quercus, (stekt Eggetræs), id. Ge. 1, 349; men Tac. Hist. 5, 22: circum brachia torta veste; — b) dreier el. ruller el. hvirvler afsted, sætter i en hvirvlende el. følgende Bevægelse; — torquet rotantia saxa (fluvius), Virg.; cf. Hor. Ep. 2, 2, 73; figel. torquetur turbine pulvis, Lucan.; torta aqua, (hvirvlende Vandstrøm), Varro; men om Bytemmagerarbeide: Cumano patinas in orbe tortas etc., Stat. Silv. 4, 9, 43; men Virg. Aen. 4, 481: ubi maximus Atlas Axem humero torquet; — 2) navnl. egf. „poet.“: dreier el. hvirvler for at udfaste

cl. udslynge; *cf.* *egf.* udfaster *cl.* udslynger; — *∞* jaculum in hostem, *Virg.*, *Ovid.*; *egf.* *∞* hastam alicui, *Val. Fl.*; men *Ocurrat, telumque aurata ad tempora torquet*, *Virg. Aen.* 12, 536; *∞* tela manu, *Ovid.*, *pila lacerto*, *id.*; *∞* glebas, ramos, *id.*; *figel.* *Virg. Ge.* 1, 309: *Stuppea torquentem Balearis verbera fundae*; men *id. Aen.* 4, 208: *Quum fulmina torques*, (*til Juppiter*); *cf.* *id. ibd.* 9, 670; — *dog* *egf.* *Cic. d. Or.* 1, 57, (men „alleg.“): a quo (*jurisperito*) quum amentatas hastas acceperit, ipse eas oratoris lacertis et viribus torquebit; — 2) *forvrider*; — *∞* talum, (*faae af led*), *Senec. Benef.* 5, 24; — *df.* ofte *∞* aliquem: *forvrider nogen* *Venerer*, (*anvende Tortur*, *etl.*); *ita te nervo torquebo*, etc., *Plaut. Cure.* 5, 3, 12; quum equale torqueatur (*sapiens*), *Cic. Fin.* 3, 13; *∞* aliquem servilem in modum, *Sall. Jug.* 27; men *∞* servum in caput domini (*til at vidne imod hans Herre*), *Digest.*; men *absol.*, *torquentes*: *Vedterne*, *Tac. Ann.* 15, 57; *figel. absol.*: *ne victus unquam tortusve quis etc.*, *Suet. Aug.* 40; — II) „fig.“; A) „alm.“: *dreier* *cl.* *vender* *hid* *og* *bid*, *bevæger* *cl.* *boter*, *etl.*; — *naturam suam*... *huc et illuc torquere et flectere*, *Cic. Coel.* 6; men *id. Caecin.* 27: *verbo ac littera jus omne torqueri*; *cf.* *id. Orat.* 16: *oratio mollis et tenera et ita flexibilis, ut sequatur, quocumque torqueas*; — B) „bef.“: *qvæler*, *plager*, *angster*; — *tuæ libidines te torquent*, *Cic. Parad.* 2; *equidem dies noctesque torqueor*, *id. Att.* 7, 9; *stulti malorum memoria torquentur*, *id.*; *figel.* *Quintil.* 12, 1, 7: *sollicitudine, poenitentia, poenarum omnium expectatione torquetur* (*mala mens*); *cf.* *Hor. Ep.* 1, 2, 37; men *Ovid. Her.* 9, 36: *Torqueor, infesto ne vir ab hoste cadat*, (*angstelig berør*, *at ofv.*); — „poet.“ *egf.*: *∞* mero, *Hor. A. P.* 435; *figel. id. Ep.* 1, 18, 38: *vino tortus et ira*; — III) *partic. tortus*, 3, *egf.* *fom adj.*; A) „egenl.“: *frummet* *cl.* *frum*; — *Quum patuit lecto stamine torta via* (*labyrinthi*), *Propert.* 4, 4, 42; — b) *df. subst. tortum*, *l. n.*: *Vine* *cl.* *Striffe*; — *artus torto distrahant*, *Pacuv. ap. Non.*; — B) „fig.“: *forviftet*, *dunfel*; — *conditiones Tetuli tortas, confragoras*, *Plaut. Men.* 4, 2, 24.

torques, *is*, *fielb. Biform af figd.*, *Val. Fl.*; *f. egf.* *Charis. p.* 118: — *torquis*, *is*, *m. o. f.*, [*torqueo*]: *Ræde* *cl.* *Salstæde*; — *qui, Galli... torque detracto, cognomen inveni*, *Cic. Off.* 3, 31; *cf. id. Fin.* 1, 7, o. *Quadrig. ap. Gell.* 9, 13; — *∞* aureus, *Liv.*, *Quintil.*; — *unca*, *Propert.* 4, 10, 44; *cf. Ovid. Fast.* 1, 601; men *donare aliquem corona et phaleris et torque*, *Cic. Verr.* 3, 80; *cf. Hor. Od.* 3, 6, 12; — II) „overf.“; A) *Salstaaget paa Dren*; — *in pl.*, *Virg. Ge.* 3, 168; — B) *Ring*; *egf. en Rangs*; — *avis... torque miniato in cervice distincta*, *Plin.* 10, 58; men *ornatae torquibus arae*, *Virg. Ge.* 4, 276, (*befranfete*).

torrēfācio, *feci*, *factum*, 3, *v. a.*, [*torreo*]: *gior tør*, *intørre*; — *∞* segetem, *Colum.*, *noces avellanas*, *id.* — *torrens*, *tis*, *partic. o. adj.* *af torreo*; *df.* — *torrenter*, *adv.* *vilst* *cl.* *voldsomt*; — *compar.*, *torrentium amne Hiberno tortaue ruunt pernicius hasta*, *Claudian. R. Proserp.* 2, 198.

torrēo, *torrui*, *tostum*, 2, *v. a.*; I) „egenl.“: *ved Hede* *at* *tørre* *cl.* *intørre*, *at* *rifte* *cl.* *fiæge* *cl.* *svie*; — *frugesque receptas... torrere parant flammis*, *Virg. Aen.* 1, 178; *∞* aristas sole novo, *id. ibd.* 7, 720; *∞* pisces sole, *Plin.*, *uvam in tegulis*, *id.*; — *quum undique flamma torrentur*, *Caes. B. G.* 5, 13; *cf. Cic. Pis.* 18; men *tostos en aspice crines* (*forbrændte* *cl.* *svæne*), *Ovid. Met.* 2, 283; — *aliquid in igne*, *id.*; — *artus subjecto igni*, *id.*; *cf. Virg. Ge.* 2, 396; — II) „fig.“; A) „overf.“; a) „poet.“ om *Solheden*: *at fortørre* *cl.* *afbrænde* *cl.* *svie*; — *torrentia agros Sidera*, *Hor. Od.* 3, 1, 31; *cf. id. Sat.* 1, 5, 78; *figel.* om *Heber* *og* *Tørst*: *at brænde* *cl.* *mætte*; *vid. Juvenal.* 9, 17; *cf. Tibull.* 1, 4, 42; — b) *forcl.* *egf.* om *Kulde* *og* *Brøst*: *frigore*

torret, *venatum ejicit*, *Varr. ap. Non.*; *f. egf.* *oro o. aduro ss. ll.*; — B) „mentalt“ *egf.* om *brændende* *Efter*; — *Si torrere jecur quaeris idoneum* (*til Venus*), *Hor. Od.* 4, 1, 12; *cf. id. ibd.* 1, 33, 6, o. *ibd.* 3, 9, 13, *egf.* *Ovid. Am.* 3, 2, 10; *figel. Propert.* 3, 23, 13, „alleg.“: *Correptus saevo Veneris torrebar ahenio*; — III) *partic. torrens*, *tis*, (*m. neutral Bem.*), *egf.* *fom adj.*; A) „egenl.“: *hed* *cl.* *brændende*; a) *m. passiv Bem.*; — *exilis terra... torrensque aestu*, *Colum.* 4, 19; *torrentem meridiano sole* (*militem*) *hosti obijcere etc.*, *Liv.* 44, 38; — b) *m. activ Bem.*, *navnl.* om *Elementerne*; — *torrentes flammæ*, *Virg. Aen.* 6, 550: *gelido specu Torrentiorem fallere Sirium*, *Claudian. Fesc.* 19; *coeli quum torrentissimus axis Incumbit terris*, *Stat. Silv.* 3, 1, 52; — B) „fig.“; 1) „overf.“ om *Sandet*: *brændende*, *rivende*, *strømmende*; — *∞* aqua, *Virg.*, *unda*, *id.*; *∞* flumina, *id.*; *solstitio torrens* (*fluvius*), *Plin.*; — *compar.*, *quamvis torrentior* (*Padus*) etc., *id.* 3, 20; *superl.*, *quum torrentissimus exit* (*Asopus*), *Stat.*; — b) *df. subst. torrens*, *tis*, *m.*: *Regnstrøm*, *en* *af Regn opfyldt* *Bælt*, *etl.*; — *quasi torrens etc.*, *Cic. Fin.* 2, 1; *figel. Liv.* 33, 18: *super ripam... torrentis*; *hvor* *egf.* *torrente superato*; men *Virg. Aen.* 2, 305: *veluti quum... rapidus montano flumine torrens Sternit agros, sternit sata laeta boumque labores*; *cf. id. ibd.* 7, 567, o. *Ovid. Am.* 1, 7, 43; men *Juvenal.* 4, 89, *ordførgsvis*: *Ille igitur numquam direxit brachia contra Torrentem*; — 2) „ment.“, *navnl.* om *Jøredraget* *og* *en* *den Jøredragende*; — *torrens et aequaliter concitata oratio*, *vid. Quintil.* 3, 8, 60; men *torrenti et meditata oratione blandiens*, *Plin.* 26, 7; men *sermo... Isaeo torrentior*, *Juvenal.* 3, 73; *cf. id.* 10, 128; — b) *df. egf. subst.*: *se inani verborum torrenti dare*, *Quintil.* 10, 7, 23; — 3) *df.* „poet.“ om *enhver Mængde*; — *∞* armiorumque virumque, *Sil.* 12, 189; *cf. id.* 13, 760.

torresco, *ere*, *v. inch. n.*, [*torreo*]: *at blive for-tørret* *cl.* *forbrændt*, *Lucr.* 3, 903. — *torrido*, (*avi*), *atum*, 1, *v. a.*: *fortørre* *cl.* *forbrænder*; — *torridare* *dicimus comburere*, *Non.*; *ardoribus torridatus*, *Capella*; *af* — *torridus*, 3, [*torreo*]: *fortørret*, *ind-tørret*, *udtørret*, *tellus*, *Virg.* 5, 1219; *∞* campi siccitate, *Liv.* 22, 43; *∞* fontes rivique, *id.*; *egf. m. aestas*, *Virg.*, *m. ær*, *Propert.*; — *homo vegrandi macie torridus*, *Cic. Agr.* 2, 34; *∞* color sole, (*for-brændt*), *Plin.*; *∞* vox, (*tør* *cl.* *hæs*), *Calpurn.*; — b) „overf.“ *egf.* om *Brøst* *cl.* *Kulde*; — *pecora jumentaque torrida frigore*, (*livende* *cl.* *stive*), *Liv.* 21, 52; *∞* hiems, *Calpurn.* *Ecl.* 5, 107.

**torris*, *is*, *m.*: *Brand*, *brændende* *Stifte*, (*med* *cl.* *uden* *Luc*), *Virg. Aen.* 12, 298; *∞* vivus, *Val. Fl.*; men *Ovid. Met.* 8, 512: *Funereum torrem medios conjecit in ignes*; o. — *torror*, *ōris*, *m.*: *Tørren* *cl.* *Jørtørren* *cl.* *Dypheden*; (*stid. Ord*); — *∞* solis, *Coel. Aur.*; *∞* corporis, (*Overføttelse* *af* *hliwais*: *Solstid*), *id.*; — [*torreo*].

torsio, *onis*, *f.*, [*torqueo*]: *Dval*, *Vine*, *ventris*, *Hieronym.* — *torte*, *adv.* *af tortus*, 3, *uden. torqueo*: *frum*, *i* *en* *frum Rening*; — *quæ* (*simulacra*) *torte penitusque remota etc.*, *Lucr.* 4, 306. — *torticordius*, 3, [*tortus*, *cor*]: *med forværet* *Stierte*, *Augustin.* — **tortilis*, *e*: *dreiet*, *vundet*, *svæet*, *aurum*, (*gylten Ræde*), *Virg. Aen.* 7, 351, *bucina*, *Ovid.*, *ansa*, *id.*, *pampinus*, *Plin.* 9, 71; — *tortio*, *onis*, *f.*: *Marter* *cl.* *Vine*, *Firm.*, *Veget.*; — *tortivus*, 3, *mustum*, (*af* *Efterpresningen* *cl.* *af* *den sidste Presning*), *Cato*; — [*torqueo*]: — *torto*, *arc*, *v. intens. a.*: *marter*, *qvæler*; (*for*-o. *eftercl. Ord*); — *vulnere tortarii*, (*eride sig deraf*), *Lucr.*, *Arnob.*; o. — **tortior*, *ōris*, *m.*: *fom* *slynger* *cl.* *feinger*; — *∞* *habenae*, (*Slyngestæker*), *Lucan.*; — B) „bef.“: *fom* *marter* *cl.* *qvæler*, *Veddel* *cl.* *Veddelssagt*, *Cic. Cluent.* 63, *estere*, *Senec.*, *Hor.*, o. *U.*; — b) *egf.* *er Tortor*: *Epithet* *til* *Apello*, (*isølge* *hans*

hæven over Marfyas); f. ogf. Suet. Aug. 70; — c) „alleg.“ er Juvenal. 13, 195: Occultum quaticente animo tortore flagellum; — [torqueo].

***tortuöse**, adv.: i Bugter el. i Krumninger, procedere (om Elangen), Tertull.; o. — **tortuösitas**, atis, f.: Krumning; df. „overf.“: Omfødd el. Duftefødd, Tertull.; af — **tortuösus**, 3, [2. tortus]; I) „egenl.“: fuld af Krumninger, stærkt snoet el. vunden; — est autem multiplex et tortuosa (alvus), Cic.; ∞ loca et inclusa, id.; — compar., lynx simile quiddam talo habet, leo etiam tortuosius, Plin. 11, 106; — II) „fig.“: A) „overf.“: qvalfuld, pinlig, ødel.; — ∞ urina, (Stranguri), Plin. 21, 100; — B) „ment.“: forviflet, dufket; — ∞ genus disputandi, Cic. Acad. 2, 31; ∞ visa quaedam et obscura, id.; cf. id. Lael. 18: neque enim fidum potest esse multiplex ingenium et tortuosum; — superl., ∞ ista nodositas, Augustin. — **tortūra**, ae, f., [torqueo]: Krumning, sarmet, Pallad.; — b) ∞ ventris, ligesom torma: Mædesmerter, Bugbrød, Veget. — I. **tortus**, 3, partic. o. adj. af torqueo. — 2. **tortus**, us, m., [torqueo]: Krumning, Slyngning, navn. Elangens Bugting; — (serpens) dat corpore tortus, (i. e. torquet se), Virg. Aen. 5, 276; cf. Cic. (poëta) Tusc. 2, 9: tortu multiplicabili Draconem etc.; — II) Slyngen el. at slynge; — ∞ flexae habenae, Stat. Achill. 2, 421; (al. tractus).

törulus, i, m., demin. af flgd.; I) „alm.“: liden rund fremragning, navn. som Hovedpynt, Plaut. Amph. prol. 144, o. Varr.; — II) „bes.“: A) Mufflerne el. det Rødsfulde i Legemet; — terga pulposi torulis obesa, Appul.; — B) den bløder Del af Træet, germ. der Eplint; — ejecto torulo ex eadem arbore, Vitruv. 2, 9.

torus, i, m.: enhver rundagtig fremragning paa en Gjenstand; df. navn.; I) Knuden paa en Line; den snoede el. drevde Line; — vitis novella tribus toris ad arborem religitur, Colum.; cf. Cato R. R. 135; — II) paa det tyriste Legeme: den mustuløse el. rødsfulde Del, Muffelen; — O pectora, o terga, o lacertorum tori! Cic. (poëta) Tusc. 2, 9; Luxuriatque toris animosum pectus (equi), Virg. Ge. 3, 81; cf. id. Aen. 12, 7, Ovid. Met. 2, 854, id. ibd. 15, 229 flgd., offerre, Plin. 18, 18, o. A.; men tori venarum: Marfunder, Cels. 7, 18; — B) df. „overf.“: a) den tykke og ligesom mustuløse Del paa en Øren el. Væxt; — toros futuri draconis pasci, Plin. 17, 35; — b) figel. i Architecturen: en opbøit Del paa et Membrum, germ. die Säulenwulst, Vitruv. 3, 3; — c) tori (coronarum), rimel.: Rosetter el. andre opbøiede Ornamente el. Baandsloiser; — df. alter „overf.“ o. lignelfesvis om en vis Udfmykning af Jorderagter: aut addit aliquos, ut in corona, toros, etc., Cic. Orat. 6; — III) fremdeles ogf.: Pude el. Synde el. Vølster til at ligge el. fide paa, Sophocles, etc.; — antiquis toros et stramento erat, qualiter etiam nunc in castris, Plin. 8, 73; men Virg. Aen. 5, 388: Proximus ut viridante toro considerat herbae; cf. Ovid. Her. 5, 14, offerre, o. Juvenal. 6, 5; men Ovid. Met. 8, 565: Discubuere toris (paa Synde el. Sophocles); figel. om Senen, id. ibd. 7, 332, om Vægtfengen, ibd. 6, 431, om Vægtbaaren, ibd. 9, 502; — B) df. „overf.“, ligesom thalamus, f. Vægtstabet; — Deucalion... Cum consorte tori etc., Ovid. Met. 1, 318; figel. socia tori, id. ibd. 620; cf. id. Her. 2, 41, om Juno: toris quae praesidet alma maritis; — ∞ illicitus, Senec., obscenus, Ovid., (Vægtstabsbrud); — b) df. ogf. „metonym.“ f. den effede Gjenstand, Plin. 35, 36, nr. 12, (om Alexander d. St.): nec torum tantum, sed etiam affectum donavit artifice; — IV) Jordforhøining; ogf. Hævede el. Høbet; — resupinis pulvinorum toris ambiri, Plin. 19, 20; men „poet.“: Riparum toros... Incolimus, (småa Høje ved Jøddreden), Virg. Aen. 6, 674; cf. Stat. Theb. 4, 819.

***torvidus**, 3: vild, iudex (leonis), Arnob.; —

torvitas, atis, f.: Vildhed, vultus, Tac. Hist. 2, 9, capitis (pantherae), Plin.; — men „overf.“: eadem illa torvitas, etc., (om den noget raa Agrippa), id. 35, 9; o. — **torviter**, adv.: barst, strængt, increpare, Enn. ap. Non., o. Pompon. ibd.; af — **torvus**, 3, [i. e. *toros* m. Digamma]; oprdf. om Diet: sitrende el. stary el. vild; df. „alm.“: vild af Udsende el. Charakter, gruelig el. skræklig; — ∞ oculi, Ovid., Quintil.; cf. Virg. Aen. 3, 677: astantes... lumine torvo Aetnaeos fratres etc.; men Ovid. Met. 6, 34: Aspicit hanc torvis (se. oculis); — vultu torvo ferus, Hor. Ep. 1, 19, 12; ∞ forma minantis, Ovid. Pont. 2, 8, 22; ∞ aspectus (equi), Plin. 8, 64; ∞ frons (Polyphemi), Virg. Aen. 3, 636; men Turvū draco serpit, Cic. (poëta) N. D. 2, 42; ∞ angues, Virg.; ∞ aper, Propert., taurus, Ovid., juvenens, id.; ∞ Mars, Hor.; men ∞ proelia, Catull. 66, 20; ∞ Ister (som Jøddred med Ørn), Val. Fl.; cultura quoque torva sunt vina, (stærke el. stærke), Plin. 17, 35; — compar., ∞ vox, Appul.; superl., ∞ facies (leonis), Arnob.; — b) **torvum** o. torva som adv.: barst, hørdt, vildt; — torvumque repente Clamat, Virg. Aen. 7, 399; torvum lacrimans, Stat.; ardentem et torva tuentem, Virg. Aen. 6, 467. — **lostus**, 3, partic. af torreo.

tot, adj. indecl., [best m. *τότα*, i. e. tot]: saa mange; ogf. saa meget, (naar dette fan ombytted m. saa mange); a) m. flgd. quot, quoties, quantum, ut; — tot et tantas res (optare), quot et quantas etc., Cic. Manil. 16; quot homines, tot causae, id. d. Or. 2, 32; cf. id. Att. 4, 8, o. Ovid. Met. 14, 138; — si tot consulibus meruisset, quoties etc., Cic. Balb. 20; — quantum putabis ei rei satis esse, tot vites ablato, Cato; — tot vestigiis impressa, ut in his errari non posset, etc., Cic. Fam. 5, 20; — b) absol.; — in his tot et tantis malis, id.; figel. tot viri ac tales, id.; Tot me impediunt curae, Ter. Andr. 1, 5, 25; tot civitatum conjuratio, Caes.; cf. Ovid. Met. 10, 624; figel. Cic. Lael. 24: quum tot signis eadem natura declarat, quid velit; — feld. ub. subst.; an timebant, ne tot unum... superare non possent? Cic. Coel. 28; cf. Ovid. Am. 2, 12, 10; — II) „overf.“: A) til Betegnelse af et ubestemt Sum: saa og saa mange; — volo dare ei... aureos tot, Digest.; — B) som relativ Tal: bestemmelse ogf. f.: saa saa; — Vix credent, tantum rerum cepisse tot annos, Albinov. 1, 339.

tōtidem, adj. num., [tot m. Demonstrativendelsen -dem, ligesom i tautundem]: ligesaa mange; a) m. tilsvarende quot el. atque; — quot orationum genera... totidem oratorum reperiuntur, Cic. Orat. 16; totidem verbis, quot Stoici, id. Acad. 2, 13; cf. id. Brut. 96: totidem, quot dixit, ut ajunt, scripta verbis oratio; — cum totidem navibus, atque erat profectus, Nep. Milt. 7; — b) absol.; — quam (epistolam) modo totidem fere verbis interpretatus sum, Cic. Fin. 2, 31; cf. Caes. B. G. 1, 48, (hvor numero er tilføjet), ogf. Hor. Ep. 1, 6, 34; — men ub. subst. som neutr.: Dixerit insanum qui me, totidem audiet, (skal høre det samme ligesaa ofte), Hor. Sat. 2, 3, 298.

tōtiens, feld. Biform af flgd. — **tōties**, adv. numer. af tot: saa ofte; a) m. tilsvarende quoties el. quot; — non me toties accipere tuas litteras, quoties etc., Cic. Fam. 7, 7; quotiescumque dico, toties etc., id. Cluent. 18; — subeunda dimicatio toties, quot conjurati superessent, Liv. 2, 13; — b) absol.; — toties Siculi senatum adierunt, etc., Cic. Verr. 2, 60; velim mihi ignoscas, quod ad te scribo tam multa toties, id. Att. 7, 12; cf. Virg. Aen. 4, 536, o. Hor. Sat. 2, 3, 191; — hebet efter et bestemt Tal: ligesaa ofte; Ter die claro, totiesque grata Nocte etc., Hor. Carm. Sec. 23. — **totjūgis**, e, o. **totjūsus**, 3, [jugum]: saa mange; hōs sing.: saa mangeslags el. mangefold; — **totjugi scientia**, Appul.; — **totjūgis diebus**, id.

1. **tōtus**, 3, [tot], (f. gen. totius findes ogf. totius,

Lucr., o. A., men gen. toti familiae, Afran. ap. Priscian.; f. dat. toti fundus ogf. toto ... orbi, Propert. 3, 9, 57, o. totae familiae, Plaut. ap. Varr., ligel. totae rei, auct. ad Her. ap. Priscian.; hel, ganste, fuld, (neml. om en sammenhængende Støttelse, ligesom omnis om Tallet); — totam rem publicam, omnem Italiae pubem, etc., Cic. Mil. 23; ut tota mente atque omnibus artibus contremiscam, id. d. Or. 1, 26; Aedes totae confulgebant, Plaut. Amph. 5, 1, 44; pervigilant noctes totas, id.; eaque tota nocte continenter ierunt, Caes. B. G. 1, 26; men Ovid. Fast. 1, 495: Nec fera tempestas toto tamen horret in anno; — ut Romae per totam urbem vigiliae haberentur, Sall. Catil. 30; Peloponnesus fere tota in mari est, Cic. d. Rep. 2, 4; delectus tota Italia habiti, Caes.; cf. Cic. Phil. 7, 9; totius Galliae imperio potiri, Caes.; — b) hos Personer svarer totus omtr. til vort: hel og høiden, ganste og aldeles, med Liv og Siel; — Ctesipho autem in amore est totus, Ter. Ad. 4, 2, 50; cf. Hor. Sat. 1, 9, in.; ligel. totus et mente et animo in bellum insisit, Caes. B. G. 6, 5; men et sum totus vester, et esse debeo, id. Fam. 15, 7; cf. id. Att. 14, 11, o. id. Lael. 23; — ligel. undert. om Begreber; virtus in usu sui tota posita est, id. d. Rep. 1, 2; falsum est id totum, id. ibd. 2, 15; — II) neutr. absol. totum: Alt, det Hele; — totum in eo est, ut etc., Cic. Qu. Fr. 3, 1, 1; ligel. m. fgd. ne, Colum.; — B) oftest m. Præpos. som Adverb.; a) ex toto: ganste og aldeles, fuldkomment, Colum., Plin., Cels.; ligel. Ovid. Pont. 4, 8, 72: Nec tamen ex toto deserere illa potes; — b) in toto: i det Hele, overhovedet; — quicquam ne posita curare in toto, nisi ut cui ne desim? Cic. Att. 13, 20; — c) in totum; a) ligesom ex toto: ganste, aldeles; — res in totum diversa, Plin.; in totum aut certe plurimum domi morari, Colum.; — β) ligesom in toto: aldeles, overhovedet; — itaque in totum praecipimus, ut etc., Colum. 11, 2, offere. — 2. totus, 3, [tot], som Correlat til quotus: fad mange ... som; — tota pars, quota etc., Manil. 3, 447; cf. Colum. 5, 3: quotcumque pedum spatia facienda censueris, totam partem ... adicies.

toxicum, i. n., τοξικόν (i. e. pertinens ad arcum, τοξόν): en Art af ladanum, vid. Plin. 26, 30. — toxicum, i. n., τοξικόν (sc. γαλακτόν); oprf.: den Gift, hvormed Pilene bemyndes; efter nogle oprf.: Gift af Zæuxstræet, vid. Plin. 16, 20; men Ovid. Pont. 4, 7, 11: Aspicis, et mitti sub aduncis toxica ferro, etc.; — oftest „alm.“: Gift; hvf. id. Am. 2, 2, 63: non ad miscenda coinus Toxica; toxicum mittere alicui, Suet. Ner. 35; ∞ velox, Hor. Epod. 17, 61; ligel. ∞ saeva, Martial.; f. ogf. Propert. 1, 5, 6: Et bibere e tota toxica Thessalia.

trābālis, e, [trabs]: af en Bialke el. horende dertil; — ∞ clavi, Hor. Od. 1, 33, 18; men erdpogev: ut hoc beneficium, quemadmodum dicitur, trabali clavo figeret, (fulde fuldkomment befæste den), Cic. Verr. 5, 21; — b) „poet. overf.“: stor el. stærk som en Bialke, d. e. uhyre stor el. uhyre, telum, Virg. Aen. 12, 294, hasta, Stat.; men ∞ sceptrum, (tilføjedes Pluto), Claudian. — I. trābēa, ae, f.: etflags Statsklædning el. Hvitidsdragt, som bæres af Augurer, af Konger og Consuler, ogf. (undert.) af Ridderne; — vid. Suet. frgm. ap. Serv. ad Virg. Aen. 7, 612; ligel. Plin. 8, 74: trabeis usos accipio reges; cf. Virg. Aen. 7, 188, o. id. ibd. 11, 334; ligel. Ovid. Fast. 2, 503: trabeaque decorus Romulus; men Virg. Aen. 7, 612: Ipse Quirinali trabea ... Insignis ... consul; — II) df. ogf. „overf.“: A) f. Riddersstanden, Stat. Silv. 5, 2, 18, o. Martial. 5, 41; — B) f. Consulatet, Symmach., Claudian. — 2. Trābēa, ae, m.: gammel romersk Comediedigter, vid. Sedigit. ap. Gell. 15, 21, o. Cic. Tusc. 4, 31.

*trābēālis, e: horende til Statsklædningen trabea, metallum, (som synes derpaa), Sidon.; e. — trābēā-

lus, 3: som er iført en Trabea, Quirinus, Ovid. Fast. 1, 37, (d. e. Romulus); ∞ equites, vid. Tac. Ann. 3, 2; — Trabeatae (sc. fabulae, rimel. hvori remlige Riddere optraadte paa Scenen), Suet. Gramm. 21; cf. Neukirch. d. Fab. Togat.; — [I. trabea]. — trābēcūla, (trabic.), ae, f., demin. af trabs, Cato, Vitruv. — trābes, is, forf. Biform af trabs, Enn. ap. Cic. N. D. 3, 30, o. Varr. — trābica, ae, f., [trabs], se. navis: et af Bialker sammensat Etib, en Sommerflaade, Pacuv. ap. Fest. p. 367.

trabs, gen. trābis, f., τραβῆς: en Bialke; — quum ... celeri flamma degustant tigna trabesque (ignes), Lucr. 2, 191; (oprdf. var tildels trabs sammensat af flere Træer, Vitruv., hvorm. tignum bestod af et eneste Stykke); men trabs e larice, longa pedes CCXX, Plin.; cf. Caes. B. G. 3, 13, o. Gell. 1, 13 fin.; — b) fild. ogf. bialkeformede Stykker af anden Materie; — trābes ex lapide ... fecere reges etc., Plin. 36, 14, nr. 1; men Ovid. Met. 3, 78, om Slangen signefædvis: interdum longa trabe rector exit; — II) „overf.“: A) høit og rænt Træ; — silva frequens trābibus, Ovid.; securi saucia trabs iugens, id.; cf. Virg. Aen. 6, 181, o. Propert. 3, 21, 38; — B) hvod der er gjort af Bialker; df. a) et Etib; — vid. Enn. ap. Cic. N. D. 3, 30, o. Virg. Aen. 4, 566, ogf. Hor. Od. 1, 1, 13; ligel. Ovid. Pont. 1, 3, 76: Quo duce trabs Colchas sacra curruat aquas; — b) Bialkeværk el. Tag el. Hus; — sub trabe citrea, Hor. Od. 4, 1, 20; ligel. in pl., id. ibd. 2, 18, 3, o. ibd. 3, 2, 28; — c) fremdeles ogf. f. Størmbuf el. Balfist, Val. Fl.; ogf. f. et Kassepyd, Stat. Theb. 5, 566; men ibd. 1, 621: Knippel el. Prygl; endel. mærkes Trabses Libycae, Martial. 14, 91, f. mensae citreae; — C) af en Lighed: etflags ildigt Meteor, Græfernes δόζος, Senec. Qu. N. 4, 7, o. Plin. 2, 26.

Trāchas, antis, f.: By i Latium, sædv. Terracina; — Trachasque obsessa palude, (af dens Belliggenhed i de pompiliske Sumper), Ovid. Met. 15, 717. — trāchia, ae, f., τραχία: Lustreret, Macrobr. Sat. 7, 15. — Trāchin, ius, el. Trāchyn, ynus, f., Τραχύν el. Τραχύν: By i Thessalien ved Deta, hvor Hercules lod sig brænde, Plin. 4, 14, Senec. Herc. Oet., Ovid. Met. 11, 627; — B) df. Trāchinus, 3: trāchini, tellus, Ovid.; men ∞ heros, (d. e. Ceyr, Konge i Thessalien), id. Met. 11, 351; heder ogf. absol. Trachinus, id. ibd. 282; — b) subst. pl., Trāchinia e, arum, f.: Rævnet paa en Tragoeie af Ceyphorces, Cic. Tusc. 2, 8.

tracta, ae, f., f. mūd. traho, nr. III. — tractābilis, e, [tracto]; I) „gentl.“: som lader sig tage paa el. berøre, til at behandle el. bearbejde; — corpus ... aspectabile ... tractabile omne ... quod natum est, Cic. Univ. 4; ∞ materies, Vitruv.; ∞ tofi in opere, Plin.; mare ... nondum tractabile nanti, Ovid. Her. 19, 71; cf. Virg. Aen. 4, 53; ∞ vox, Quintil.; — compar., ∞ ulcera fieri etc., Plin.; — II) „fig.“: betielig, eftergivende, foielig; — quae quidem (virtus) ... in amicitia tenera et tractabilis, Cic. Lael. 13; cf. Virg. Aen. 4, 439: (nec) ... voces ulla tractabilis audit; men mite et tractabile ingenium, Curt. 3, 2; — compar., nihil est enim eo (puero) tractabilius, Cic. Att. 10, 11; cf. Suet. Aug. 65; df. — tractābilitas, atis, f.: Befanlelighed, Vitruv. 2, 9; e. — tractābilitas, adv.: eftergivende, uden Modstand; — compar., inoffensus tractabilisque transmittere, Gell. 6, 2.

tractatio, onis, f., [tracto]: Haandtering el. Behandling, Bearbejdelse, Anvendelse, vel.; — qui in armorum tractatione versantur, Cic.; cf. id. Off. 2, 5; in usu et tractatione dicendi etc., id. d. Or. 1, 23; ∞ philosophiae, id., litterarum, id., quaestionum, Quintil., rei publicae, Senec.; f. ogf. Cic. Orat. 18 o. 59; — II) „bef.“: A) i Retsproget: Behandling af en Person, Dyrfersel imod nogen; — malae tractationis accusari,

Quintil. 7, 4, 10, oftere; — B) i Rhetoriken; a) som Talefigur: Behandlingen el. Afhandling; — vid. Cic. d. Or. 2, 41; figl. tractatio magis est, quam quaestio, Senec. Contr. 1, 1; — b) den besynderlige Brug af et Ord, Cic. Part. or. 5, hvor tractatio verbi, (Ordet's tekniske Anvendelse i Tale's Context, opp. natura verbi). — *tractator, oris, m.: en Slave, der afgnider i Vædet, Senec. Ep. 66; — df. fem. tractatrix, icis, (Slaveinde, som har denne Jorretning), Martial. 3, 82; — II) efterel. veder tractor: som spjæler med Isæde Sager, Sidon., o. A.; o. — tractatorium, i, n.: Sted til Processers Behandling, obf., Sidon.; — [tracto]. — tractatrix, icis, f. und. tractor.

tractatus, us, m., [tracto]: Tægen el. at tage derpaa, Behandling el. Bearbejdelse; — nucum tractatu insectae manus, Plin. 15, 24; plantae tractatu mansuescunt, ut ferae, id. 17, 12; — II) „fig.“: den aamdige Behandling af el. Spjælen med en Gienstand; Afhandling, obf.; — qui ipsarum artium tractatu delectati etc., Cic. d. Or. 3, 23; oftest hos Quintil.; asperiorum tractatu rerum atteruntur (ingenia), id. 8, proem. 8; ∞ artis huiusce, id., aequi bonique, id.; ∞ legales, id.; — B) „besf.“ ogf. „concret“: a) Afhandling el. Skrift, Plin. 14, 5; — b) eccles.: Prædiken, Hemslig, Augustin.

tracticius (-tius), i, m., [traho]: som flebes affied, Aur. Vict. Ep. 23, Lamprid. Heliog. 17. — tractim, adv., [1. tractus, traho]: ligesom trakkende el. dragende derpaa, d. e. lidt efter lidt, langsomt; — saaf. comitit: ∞ tangere aliquem, (langsomt at giennemprygge), Plaut. Amph. 1, 1, 157; men Lucr. 6, 117: Divorso motu radentes corpora tractim; cf. Virg. Ge. 4, 260; ∞ pronunciata littera, (som udtales lang), Gell.; ∞ dicere, (langsomt, opp. festinanter), Senec. Ep. 40. — tractitius, 3, f. und. tracticius.

tracto, avi, atum, 1, v. a., intens. af traho; 1) eprdf.: trækker el. fleber voldsomt affied; — tractata comis antistita Phoebe, Ovid. Met. 13, 410; malis morsuque ferarum Tractari (blive fenderrevet deraf), Lucr. 3, 901; men Enn. Ann. 2, 31: tractatu per aequora campi; — II) sædb.; A) „egenl.“: tager derpaa el. besfer, behandler el. bearbejder; — quae gustemus, ... quae tractemus, etc., Cic. Tusc. 5, 38; men tractavisti hospitam ante aedes meam, Plaut. Mil. gl. 2, 6, 30; ad tactum tractanti dura resistit (pellis), Virg. Ge. 3, 502; consnecere manu tractari (vitulos), Colum.; men ∞ fila lyrae, (slaae Strængene), Ovid. Am. 1, 8, 60; — Necdum res igni scibant tractare, (bearbejde dem ved 3id), Lucr. 5, 951; cf. id. ibd. 1288: ∞ solum terrae aere; men ∞ agrum lutosum, Colum.; ∞ ceram pollice (forme), Ovid.; ∞ tuerique vites, Cic.; ∞ arma speciosius, Hor.; tela, Liv.; ∞ gubernacula, (haandtere el. styre), Cic.; men ∞ bibliothecam (servatte), id. Fam. 13, 77; men id. Div. in Caecil. 10: eras tu quaestor, pecuniam publicam tu tractabas; cf. Plin. Ep. 10, 28; — B) „fig.“: 1) „overf.“: a) „alm.“: behandler, leder, fører, obf.; — suam rem minus caute el. cogitate, Plaut. Trin. 2, 2, 46; numquam mihi videor tractasse causam difficiliorem, Cic. Fam. 3, 12; men Caes. B. C. 3, 28: tractandis conditionibus ... extracto tempore; ∞ bellum, Liv., Tac., rem publicam, Sall.; men Lucr. 5, 930: Volgiavo vitam tractabant more ferarum; ∞ artem (behandle), Ter., Cic.; men ∞ personam aliqujus in scena (efterligne el. opføre), id. R. Com. 7; cf. Hor. Ep. 1, 18, 14; — ∞ animos, Cic. Orat. 28; quo in munere ita se tractavit, ut etc., id. Fam. 13, 12; — b) „besf.“: behandler el. mødtager nogen saa el. faa, opfører mig imod nogen saa el. faa; — Ego te dehinc, ut merita es de me et mea re, tractare exsequar, Plaut. Asin. 1, 3, 8; cf. Cic. Verr. act. 1, 8, o. id. Fam. 13, 27; men pater parum pie tractatus a filio, id. Coel. 2; cf. Cic. Manil. 5, o. Hor. Ep. 1, 17, 12; — 2) „ment.“: a)

aandigen (igienneem Tale el. Skrift) at behandle el. affandle, at undersøge el. drøfte, obf.; — oratori omnia ... tractata, agitata esse debent, Cic. d. Or. 3, 14; cf. id. Orat. 33; men (pertinere) ad eam, quam jam dudum tracto, constantiam, (som jeg affandler), id. Lael. 18; figl. ∞ ventos scrupulosius, Plin.; men Liv. 33, 31: ibi consilia decem legatorum tractabantur; — b) aamdigen at behandle el. lede, obf.; — hujus eloquentiae est, tractare animos, hujus, omni modo permovere, Cic. Orat. 28; — c) overtænker el. betænker, obf.; — ∞ proeliorum vias, el. quae sibi ... evenissent, Tac. Ann. 5, 2; cf. Juvenal. 11, 28; — not.: field. m. de, el. m. en Skelsfvsætning; — vid. Suet. Aug. 35, o. Tac. Ann. 1, 13.

tractogalātus, 3, [vox hibr. af tractum o. γάλα]: tilføjet med Bagvært og Væst, pullus, Apic. — tractomēlitus, 3, [vox hibr. af tractum o. μέλι]: tilføjet med Bagvært og Pønnig, porcellus, Apic. — tractōrius, 3, [traho]: hørende el. stiftet til at trække el. drage (en Væst, obf.); — ∞ genus machinarum (Tælle el. Spil el. Vinde til at drage el. hvide med, obf.), Vitruv. 10, 1; — II) tractoriae, arum, f., (sc. litterae): keiserlig Skrivelse, hvorved Uebering af Proviant til de keiserlige Senebud bliver befalel, Cod. Just.

tractum, i, neutr. af tractus, 3, und. traho, nr. III. — tractūsus, 3, [2. tractus]: sei el. slimet, sudor, Coel. Aur. — 1. tractus, 3, partic. o. adj. af traho. — 2. tractus, us, m., [traho]; 1) „egenl.“: Trækken el. Dragen, Træk el. Drag, obf., (oftest „poet.“); — limum arenamque ... fluctus trahunt; Syrtas ab tractu nominatae, Sall. Jug. 78; tractu ... Ferre rotam (om Jæsten), Virg. Ge. 3, 183; — ogf. et Skriftræk, Propert. 4, 3, 5: Aut si qua incerto fallet te littera tractu, etc.; men ∞ continuus aquarum, (vedholdende Driften), Lucan.; men Aëra pestiferum tractu (ved Jndaandning), etc., id. 7, 412; fremdeles om Slangen: in spiram tractu se colligit, Virg. Ge. 2, 154; men om den nedstygende Øbacton: longoque per aëra tractu Fertur, Ovid. Met. 2, 320; — ogf. om en Gærbæde: quodam etiam corporis tractu (laccessere risum), Quintil. 6, 3, 7; ∞ flammarum, Virg.; cf. Lucr. 2, 207; men Vellera ... nebulas aequantia tractu, Ovid. Met. 6, 21; endel. om Vandets Strømmen, Lucan., o. om Vinde-nes Reming, Val. Fl.; — II) „fig.“: A) „overf.“: 1) „besf.“ el. med Hensyn paa Stedet: et Steds el. en Gienstands Udtrækning el. Veltiggenhed; — qui tractus castrorum quaeque forma esset, Liv. 3, 28; cf. Cic. d. Rep. 2, 6: ejus (urbis) is est tractus ductusque muri definitus etc., ut etc.; — ogf. in pl.; immensis tractibus Alpes etc., Lucan. 2, 630; — b) df. ogf. „concret“: Streg el. afførbret Sted, Vandløb el. Egn, obf.; — hoc tractu oppidi etc., Caes. B. C. 3, 112; cf. Plin. 17, 35: genera (vitium) ... singulis conseri tractibus; f. ogf. Virg. Ge. 2, 182, o. Hor. Ep. 1, 15, 22; men Cic. Planc. 9: tractus ille celeberrimus Venafra-nus, etc.; — 2) Udtrækken i Længden, Langsomhed el. Øvelen el. Øphold; navn. om Tiden: Senløben el. Vob el. Jorløb; — eludere hostem tractu belli, Tac. Ann. 15, 10; cf. id. ibd. 64: durante tractu el. lentitudine mortis; men ∞ perpetuo aevi, (bestændigen), Lucr. 1, 1003; ∞ eodem tempore etc., Vell. 2, 9; figl. isto tractu aetatis, Val. Max. 8, 13, extern. 2; hoc legatum tractum habet (giæfter for en vis Tid), Digest. — b) teknisk ogf.: Ordets derivative Jorlængelse; — vid. Quintil. 8, 3, 32: in tractu el. declinatione ... qualia apud Ciceronem beatitas el. beatitudo; — B) „ment.“: ∞ orationis; a) Jorebragets langsomme Jremfriden el. Udvisling, Tælens Vob, Cic. Orat. 13, o. Quintil. 9, 4, 61; — b) ogf. Ordene's langsomme og milde og ligesom frugt-somme Udtale, Cic. d. Or. 2, 50; — c) ogf. det rolige og flebne Indtryk i Distiens Jorebrag herder id. Orat. 13: tractus orationis lenis el. acquabilis.

*traditio, onis, f.; 1) „egenl.“: Overgivelse, Udle-

vering; — abalienatio est rei... traditio alteri nexu, Cic. Top. 5; ∞ urbis, Liv. 32, 14, ostere; ∞ Jugurthae, Plin., Val. Max.; — II) „fig.“; A) Meddelse af. Underviisning af. Vardom; — ∞ jejuna atque arida (praeceptorum), Quintil. 3, 1, 3, ostere; ogs. Fortælling af. Beretning, vid. Tac. Ann. 16, 16; in traditione supremorum (alicuius: ved at berette nogens Endeligt); — B) et fra ældre Tider overleveret Sagn, Overlevering af. Tradition; — vid. Gell. 13, 22, o. id. 16, 5; o. — traditor, oris, m.; I) en Forræder, (alt. f. d. fædd. proditor); — quin potius interfecto traditore etc., Tac. Hist. 4, 24; — II) „fig.“: en Lærer; — ∞ scientiae alicuius, Arnob.; — [trado] — traditus, 3, partic. af figd.

trado, (ogs. transdo, Caes., v. A.), didi, ditum, 3, v. a., [trans, do, dare]; I) „gent.“; A) „alm.“: overgiver el. overleverer, giver el. afbøder derhen el. dertil; — ut salvum amico traderem (thesaurum), Plaut. Trin. 1, 2, 143; Ego hac effectum lepide tibi tradam, id. Curc. a. 3, v. 15; quis aedem Castoris sartam tectam deberet tradere (aflevere), Cic. Verr. 1, 50; ∞ pueros magistris, Ovid., Cic., equos domitoribus, id.; ∞ alicui testamentum legendum, Hor. Sat. 2, 5, 51; ∞ urbem (overgive), Liv. 35, 29; armis traditis, Caes.; cf. id. B. G. 1, 28; — ∞ aliquid ad carnificem, Plaut., in pistrinum, id.; cf. Cic. Qu. Fr. 1, 2, 4; ∞ aliquid supplicio, Suet.; men Tac. Ann. 4, 4; ∞ filiam suam equiti Romano, (give ham hende til Ægte); men Hor. Od. 2, 4, 10; ademptus Hector Tradidit fessis leviora tolli Pergama Grajis; — Jermen transdo (f. trado) har Caes. B. C. 1, 58; ut arma per manus transferentur; figel. id. B. G. 7, 25, o. id. B. C. 1, 76, ostere; — figel. forcl.: navem in fugam transdunt, Attius ap. Non.; — B) „bef.“; I) overgiver el. betror el. anbefaler til nogens Beskyttelse el. Varetagt; — sic ei te commendavi et tradidi, Cic. Fam. 7, 17; cf. id. ibd. 7, 5, ogs. Hor. Ep. 1, 9, 3; figel. ud. dat., id. ibd. 1, 18, 78, o. id. Sat. 1, 9, 47; men Caes. B. G. 6, 4: hos (obsides) Aeduis custodiendos tradit; — Jermen transdare i denne Bem. har id. B. C. 3, 57, o. id. B. G. 7, 39; — 2) overgiver til Fortærelse, giver til Pris, fortaæder; — vid. Cic. R. Am. 22; figel. Ovid. Met. 8, 91: tibi trado patriosque meosque Penates; — II) „fig.“; A) „overf.“; I) „alm.“: overgiver, overlæder, indbrømmer, alicui liberam possessionem Galliae, Caes. B. G. 1, 44; figel. Cingetorigi... imperium est traditum, id. ibd. 6, 8; men Ego, ut, quae mandata (sc. sunt), amicus amicis tradam, Plaut. Merc. 2, 3, 51; — „poet.“ ogs. m. Subjectætning. (cf. c. inf.), Hor. Od. 1, 26, in.; — Jermen transdo i denne Bem. har Caes. B. G. 7, 57 o. 76; — 2) „bef.“; a) ∞ se (hengive sig el. overgive sig) rei alicui el. in aliquid (dertil); — qui se totos tradiderunt voluntatibus, Cic. Lael. 23; ∞ se quieti, id. Div. 1, 29; ∞ se studiis vel otio, Plin. Ep. 1, 9; te in disciplinam meam tradideras, id. Phil. 2, 2; cf. id. Inv. 1, 3; — b) overgiver som Arvedel, efterlader, regnum alicui, Plaut.; non esse tradendas posteris inimicitias, Anton. ap. Cic. Att. 14, 13; (tenere) consuetudinem a maioribus traditam, Cic. Div. 2, 72; morbi quoque per successiones quasdam traduntur, Plin. Ep. 1, 12; — B) „ment.“; I) „alm.“: ved skriftlig Meddelse af overlevere, at berette el. fortælle; — ∞ aliquid memoriae, (forplante el. overgive til Minde), Cic. Inv. 1, 2; (men id. d. Rep. 6, 10, f. nedenf.); ∞ memoriam pugnae ejus posteris, Liv. 8, 10; cf. Cic. d. Or. 3, 16: cujus (Socratis) ingenium variosque sermones immortalitati scriptis suis Plato tradidit; figel. quo verius tradere posteris possis etc., Plin. Ep. 6, 16; — figel. m. Subjectætning; vid. Liv. 1, 31; hof. pass.: cujus (Lycurgi) temporibus Homerus etiam fuisse traditur, Cic. Tusc. 5, 3; men absol.: nam utrumque traditur, Liv. 9, 28; figel. sic enim traditum est, Cic. Leg. 1, 1; men m. Subjectætning: hoc posteris memoriae

traditum iri, Aequos etc., Liv. 3, 67; cf. Cic. Tusc. 1, 3, o. id. Brut. 56; men Plin. 13, 1: unguenta quis primus invenerit, non traditur; — 2) „bef.“: ved Underviisning at overgive, at foredrage el. bibringe el. lære; — quae dialectici nunc tradunt et docent, Cic. Fin. 4, 4; ∞ elementa loquendi, id., praecepta dicendi, id.; ∞ optimarum artium vias civibus, id. Div. 2, 1; ∞ aliquid artificio et via, id. Fin. 4, 4; ∞ aliquid subtilius, id.; cf. id. d. Or. 1, 58; men Quintil. 7, 10, 14: nec tamquam tradita, sed tamquam innata; cf. id. 1, 12, 1; men absol.: si qua est in his culpa, tradentis (i. e. magistri) est, id. 3, 6, 59; — men Cic. d. Rep. 6, 10: quae dicam, trade memoriae; — Jermen transdo i denne Bem. har Caes. B. G. 6, 14 o. 17; — not.: transdo dato (f. traditoeque), vet. Lex ap. Fest. p. 309.

traduco, (transduco, Caes., v. A.), xi, etum, 3, (imperat. traduce f. traduc, Ter. Ad. 5, 7, 12; pf. syncope. traduxi, Plaut. Casin. 3, 3, 16), v. a.; I) „gent.“; A) „alm.“: fører el. bringer el. læder gaac derover el. over noget; — ∞ multitudinem hominum trans Rhenum in Galliam, Caes. B. G. 1, 35; ∞ exercitum ex Gallia in Ligures, Liv. 40, 25; figel. ∞ copias praeter castra, Caes.; ∞ cohortes in castra ad se, id.; cf. Liv. 36, 3; men Ter. Heaut. 4, 4, 17: tua pompa Eo traducenda est; ∞ victimas in triumpho, Liv. 45, 39; — men med dobbelt acc., f. nedenf.; df. pass.: traductus exercitus silvam Ciminiam, Liv. 9, 39; — B) „bef.“; I) fører el. sætter derover, navnlt. over Vandet el. over en Bro, odl., Cic. Inv. 2, 31; pontem in Arari curat faciendum, atque ita exercitum transduxit, Caes. B. G. 1, 13; — osteti m. dobbelt acc.; tres jam copiarum partes Helvetios id. flumen transduxisse, id. ibd. 1, 12; cf. ibd. 2, 5; men pass.: Belgas... Rhenum antiquitus transductos, ibd. 2, 4; — 2) „publicist.“ som term. techn.; — ∞ equum, (om den Rytter, der ved Censurs Undersøgelse gaac forbi uden Dadel), Cic. Cluent. 18; — 3) ogs.: bestemmende at føre forbi; — delatores traducti per arenam etc., Suet. Tib. 8; — II) „fig.“; A) „overf.“; I) „alm.“: fører over derfra el. dertil; — centuriones... ex inferioribus... in superiores... transducti, Caes. B. G. 4, 40; ∞ aliquid ad plebem (sc. a patribus), Cic. Att. 1, 18; figel. gens in patricias (gentes) transducta, Suet. Aug. 2; figel. ad pontificatum traductus, id. Calig. 12; ∞ aegrum in meliorem (consuetudinem), Varr.; — men „poet.“ c. dat.: Me mea paupertas vitae traducat inerti, Tibull. 1, 1, 5; — b) ∞ hominem ad optimates, (vinde ham for deres Parti), Cic. Att. 14, 21; figel. traductis ad se jam pluribus, Suet. Caes. 14; cf. Cic. 4, 1; figel. id. Cluent. 52: traduxit me ad suam sententiam; — 2) „bef.“; aa) ligesom fører til Sine for at bestemme, offentlig at give til Pris el. bestemme; — vestras conjuges, vestros liberos traductos per ora hominum, Liv. 2, 38; figel. Martial. 6, 77: Rideris, multoque magis traduceris, Afer, Quam... si etc.; men ∞ luxuriam, (spottende at dable den), Senec.; ∞ collusorem, (føre vild el. have til Bedrøft), id.; — b) ogs. omvendt: fremstiller til Beskuelse, befindtgier; — Quae tua traducit... carmina, Martial. 1, 54; ∞ tot annorum secreta, Petron. Sat. 17; men Juvenal. 11, 31: in qua (sc. lorica) se traducebat Uliisses ancipitem (bifte sig); — bb) med Genfyn paa Tiden: at tilbringe el. henvæ; — ∞ aetatem otiosam et quietam etc., Cic. d. Senect. 23; cf. id. Tusc. 3, 11: hoc, quod datum est vitae, tranquille placideque traducere; ∞ adolescentiam eleganter, id., aevum leniter, Hor.; qua ratione nobis sit hoc tempus traducendum, Cic. Fam. 4, 6; cf. Tac. Hist. 4, 67: quibus artibus latebrisque vitam mox per novem annos traduxerit, etc.; — men om en Embedsforvaltning; ut traducamus munus hoc extraordinarium summa abstinentia, Cic. Att. 5, 9; — B) „ment.“; I) „alm.“: overfører el. henvæder derfra el. dertil; —

Si non... alio possis animi traducere motus, Lucr. 4, 1063; traduxi animum hominis ab omni alia cogitatione ad tuam dignitatem tuendam, Cic. Fam. 1, 2; cf. Cic. Brut. 93, o. id. d. Or. 2, 72; men id. ibd. 2, 48: ∞ orationem et convertere in increpandam fugam alienus; f. ogf. id. Prov. cons. 9, o. id. Tusc. 5, 3; — 2) „bef.“ o. „technisk“, men alene i d. fild. Grammatik; a) at oversætte, Gell. 17, 2 in.; cf. id. ibd. 1, 18 in.; — b) at aflede, Gell. 2, 6, o. id. 17, 2.

traductio, onis, f., [traduco]; oprd.: Herbisforen; — ∞ captorum, Auson.; df. fædd. „fig.“; A) „overs.“; 1) Overførselen til en anden Stand; — traductio ad plebem foribundi hominis, Cic. Sen. 7; — 2) offentlig Bestæmmelse, cf. alm. Bestæmmelse; — cum dedecore et traductione damnatum vita exigit, Senec.; cf. id. Ep. 85: interrogationes ad traductionem nostram excogitatae; — 3) (neutral), ∞ temporis: Tidens Fremstriden cf. Leb.; — est quasi rudentis explicatio, sic traductio temporis nihil novi efficientis, et primum quicque replicantis, Cic. Div. 1, 56; — B) „technisk“ cf. i Rhetoriken; a) Overførselen cf. Metonymien; saal. Africa f. Afri, vid. Cic. d. Or. 3, 42; — b) Forandring af det oftere gientagne Ord, auct. Her. 4, 14; — som Exempel paa denne Figur anføres efter Ovid.: Cur ego non dicam, Furia, te furiam? vid. Quintil. 9, 3, 70.

traductor, oris, m., [traduco]: som fører over dertil, navnlt. til en anden Stand; bnf. Pompejus (med Senyn paa hans Overførsel af Clodius til Almuen) spottende beder: hic noster Hierosolymianus traductor ad plebem, Cic. Att. 2, 9. — 1. traductus, 3, partic. af traduco. — 2. traductus, us, m.: Giennemgang; — per eos traductus, Ammian. 18, 8, inc.; o. — tradux, uis, m., (oprdl. adj.: fort cf. trukken derover cf. derben), se. palmes: den til Forplantning videre trufne Rante; — vid. Varr. R. R. 1, 8, Colum. 5, 7, o. Plin. 17, 35; men Tac. Hist. 2, 25: in vineas nexu traducum impeditas etc.; — II) df. „overs.“: traduce carnis, (ved Rieters Forplantning), Prudent.; ogf. som appos.: traduce materia, auct. Aetn. 566; — [traduco].

tragæantha, ae, f., *τραγανθια*: Tragantbusfen, (astragalus tragacantha L.), vid. Plin. 13, 36; — (df. d. fild. dragantum, Veget., Theod. Prisc.); df. — tragæanthum, i, n.: Gummi af denne Plante, Cels., Scribon. — traganthes, is, f., *τραγανθης*: en Art af Planten artemisia, Apul. — tragelaphus, i, m., *τραγέλαφος* (Buffehjorten), en Hjortearst med Buffestag, vid. Plin. 8, 50. — tragemata, um, n., *τραγμάτια*, (i. e. bellaria): Deserten, (navnl. tørrede Frugter, Rodder, odf.), Plin. 13, 9; — df. demin.: tragematia, orum, n., *τραγμάτια*, Hieronym.

tragicæ, adv. af tragicus: tragisk, paa tragisk Maner, navnlt. i Tragoediens Sprog; — rhetorice et tragice ornare, Cic. Brut. 11; — res comicas tragice tractare, id. d. Or. 3, 8; cf. Senec. Ep. 100. — tragicœ cœmoedia, ae, f., *τραγικοκωμωδια*: et af Tragoecie og Comœdie sammenfatet Stuepæl; — vid. Plaut. Amph. prol. 59 o. 63. — tragicus, 3: hørende til cf. benævnt efter Tragoedien, tragisk; — ∞ carmen, Hor. A. P. 229, (Tragoedien); ligel. ∞ Camena, ibd. 275; ∞ cothurni, id. Sat. 1, 5, 64; ∞ ars, id.; men ∞ actor, (tragisk Stuepæller), Liv. 21, 21; men ∞ Orestes aut Athamas, (som oprædt cf. opførelse i Tragoedien), Cic. Pis. 20; men Suet. Calig. 25: tragicum illud, (bin Sentens af en tragisk Digter); Oderint, dum metuant; — b) df. subst., tragicus, i, m.: en tragisk Digter, en Tragiker; — vid. Plaut. Pers. 4, 2, 4: satim' aestis meditati? Sag. tragici et comici Numquam aequae sunt meditati; cf. Cic. d. opt. gen. Or. 1, o. Quintil. 8, 6, 26; — II) df. „overs.“; A) som fører cf. har et tragisk cf. høit og værdigt Sprog cf. en tragisk Stil, tragisk; — grandis, et, ut ita dicam, tragicus orator etc., Cic. Brut. 55; sed haec tragica atque divina, etc., id. d. Or. 2, 56; ∞ color, Hor., tumor, Gell.; men Hor.

Ep. 2, 1, 166: Nam spirat tragicum satis, et feliciter audet; — B) stiftet til en tragisk Behandling, d. e. stræffelig, radsom, odf.; — ∞ seeleris exemplum, Liv. 1, 46; ∞ ignes (i. e. amores), Ovid. Trist. 2, 407; ∞ Erinnyes, Propert. 2, 16, 29. — tragon, i, n., *τράγων*: etflags Væxt med Buffelugt, Plin. 13, 36; heber ogf. tragonis, idis, f., id. 27, 115.

tragoedia, ae, f., *τραγωδια*: Tragoedien cf. Stuepæller, Plaut., Cic., Quintil., o. A.; severae Musa tragoediae, Hor. Od. 1, 1, 9; men personificeret som Tragoediens Muse, Ovid. Am. 3, 1, 11: Venit et ingenti violenta Tragoedia passu; Fronte comae torva, palla jacebat humi; — tragoedias facere (forfatte), Cic., agere (spille cf. opføre), id., Plin., saltare (panstomist af fremstille), Suet. Calig. 57; — II) df. „fig.“, (fædd. in pl.); A) Tragoediens stærke Sprog og Fordrag; — vid. Cic. d. Or. 1, 51: neque vero istis tragoediis tuis... perturbor, etc.; — B) stor Larm cf. Ophævelse (ligesom i en Tragoedie); — tragoedias agere in nugis, Cic. d. Or. 2, 51; ligel. Quintil. 6, 1, 36: nam in parvis quidem litibus has tragoedias movere, tale est, quale si personam Hercules et cothurnos aptare infantibus velis; cf. Cic. Mil. 7. — tragoediographus, i, m., *τραγοδιογραφος*: en Tragoedieskriver, en Tragiker, Mar. Vict., Hieronym.

tragoedus, i, m., *τραγωδός*: tragisk Stuepæller, Cic. d. Or. 1, 28, o. Hor. Ep. 2, 2, 129; — ogf. en tragisk Digter, en Tragiker; utilles tragoedi, etc., Quintil. 1, 8, 6; — II) Tragoedus, som Epitet til Juppiter, (efter Gaden vicus tragoedus in regione Esquilina, hvor hans Vildestotte fandtes); — vid. Suet. Aug. 57, o. Sext. Ruf. Reg. V.

tragonis, is, f., f. und. tragon. — trågöpan, anis, m., [*τράγος*, Pan], rimel. vultur barbatus L., regnæs, Plin. 10, 70, til de fabelagtige Naale. — trågöbögon, önis, m., *τραγοβόγων*: Buffestag, etflags Plante, Plin. 27, 117. — tragoriganum, i, n., *τραγορίγιον*, (ligesom Buffetimen): etflags Buksæxt, Plin. 20, 68; — ogf. tragoriganos, i, m., Cels. 5, 11. — 1. tragos, i, m., *τράγος* (Buk); 1) etflags Ternplante, Plin. 13, 37; — II) etflags Svamp, id. 9, 69. — 2. tragos, i, m., f. und. tragum.

trägula, ae, f., [traho]; 1) etflags Kæstespæl, Lucil. ap. Fest. p. 330 fild., Varr. ap. Non., Caes., Sall., o. A.; femur tragula confixum, Liv. 21, 42; — b) df. bnf. Plaut. ordspørgis o. „alleg.“: tragulam injicere in aliquem, (spille nogen et Pus), id. Epid. 5, 2, 25, o. id. Pseud. 1, 4, 14; men id. Casin. 2, 4, 18: Ego pol istam jam aliquovorsum tragulam decidero, (skal udskære Pilen, d. e. skal afvende hin Ligt cf. Pindring); — II) fistergarn til at træffe; — usus suberis... tragulis piscantium, etc., Plin. 16, 13; — III) ligesom traha: en Stæde, Varr. L. L. 4, 31. — tragularius, i, m., (tragula nr. 1), i. e. qui jactit tragulas, Veget. — trägum, i, n.: etflags Grød cf. Belling, Plin. 18, 16; — ogf. tragos, i, m., id. 18, 20. — trägus, i, m., *τράγος* (Buk); df. „overs.“; A) Buffestant under Armene, Martial. 1, 22; — B) etflags Jigt, Ovid. Hal. 112, Plin. 32, 54.

traha, ae, f., [traho]: Vogn uden Hjul, Stæde, Colum. 2, 20; — ogf. trahæa, ae, f., Virg. Ge. 1, 164; df. — traharius, i, m.: som træffer en Stæde, en Trøstnægt, Sidon. — trahax, æcis, adj., [traho]: som gierne drager til sig; — Procax, rapax, trahax, etc., Plaut. Pers. 3, 3, 6. — trahæa, ae, f., f. und. traha.

traho, xi, etum, 3, (perf. synop. traxe f. traxisse, Virg. Aen. 5, 786), v. a.; I) „egentl.“; A) „alm.“: træffer cf. drager bort cf. affjed cf. med mig, bnf. fleber; — Ducunt volentem faga, nolentem trahunt, Senec. Ep. 107; cf. Caes. B. G. 1, 53, o. Virg. Aen. 2, 403; men Cic. N. D. 2, 9: ex puteis jugibus aquam calidam trahi; men Sall. Jug. 78: limum arenamque... fluctus trahunt; cf. Virg. Aen. 3, 425: naves in saxa trahentem (Scyllam, o. Serv. ibd.); men Ovid.

Fast. 4, 238: Longaque in immundo pulvere tracta coma est; men Lucr. 3, 231: vapor porro trahit aëra secum; men ∞ bilem, alvum, (afføre), Plin.; ligel. ∞ materiam (om et Pfaster), Cels.; — Amiculum ... sine trahi, (lad den flebe), Plaut. Cist. 1, 1, 117; sarcinas ... non tantum ferre, sed etiam trahere, Senec. Ep. 14; ∞ genua aegra, (flebe derpaa), Virg. Aen. 5, 468; ∞ Hectorem circum Pergama, Ovid. Met. 12, 591; cf. Plaut. Capt. 3, 5, 92: Vis haec quidem hercle est, et trahi et trudi simul; men Cic. Fam. 7, 32, rimel. ordsprogvis: nam quod etc., trahantur per me pedibus omnes rei; — 2) df. ogf. i Ordet's forstiklige Forbindelser: at traffe ud deraf, at traffe sammen, at traffe ind i sig el. til sig; hvf. ogf.: at faae el. antage, odf.; — trahens haerentia viscere tela, Ovid. Met. 6, 290; ∞ ferrum e vulnere, id., telum de corpore, id.; men id. Met. 7, 207: Te quoque, Luna, traho (sc. de coelo); — ∞ vultum et cogere rugas, id. Am. 2, 2, 33; cf. Lucr. 6, 967: At coria et carnem trahit et conducit in unum; cf. ibd. 1188: In manibus vero nervi trahier; — ∞ pocula Arente fauce, (uddrifte), Hor. Epod. 14, 4; cf. Ovid. Met. 15, 330; navigium aquam trahit, (har Læf), Senec.; ∞ odorem naribus, Phaedr., auras ore, Ovid.; men exigua in spe trahabat animam, (laa paa sit Yderlie), Liv. 3, 6; cf. Phaedr. 1, 21; men Virg. Aen. 1, 371: ∞ vocem imo a pectore; — squamam ... cutis durata trahabat, (antog el. fit), Ovid. Met. 3, 675; ∞ colorem, id., ruborem, id., calorem, id.; — B) „bef.“: 1) voldsomt at borttræde el. bortføre, odf.; — Cetera rape, trahere, etc., Plaut. Trin. 2, 2, 12; cf. Sall. Catil. 11, o. id. Jug. 41; ∞ spolia de hostibus, Cic. Balb. 23; ∞ praedam ex agris sociorum populi Rom., Liv. 25, 14; — 2) ∞ pecuniam (f. distrahere): abspilte el. foræde, odf., Sall. Catil. 20; — 3) ∞ lanam, vellera, etc., opdel.: at traffe el. drage i Længden, d. e. at spinde el. forarbejde, Varr. ap. Non., Juvenal.; ∞ vellera digitis, Ovid., data pensa, id., Laconicas purpuras, Hor. Od. 2, 18, 8; — II) „fig.“: A) „overf.“: 1) „alm.“: a) at drage el. traffe el. bringe over dertil (el. over paa et Parti) el. bort derfra; — ∞ Lucanos ad defectionem, Liv. 25, 16; cf. Virg. Aen. 5, 709; men aliis ad regem trahentibus civitatem, aliis ad Romanos, Liv. 42, 44; cf. id. 5, 25, o. id. 9, 28, ogf. id. 1, 7; — b) at drage el. have el. faae deraf; — ∞ molestiam ex perniciē et peste rei publicae, Cic. Fam. 4, 3; ∞ cognomen ex contumelia, id. Phil. 3, 6; ∞ originem ab aliquo, Plin.; men scio, ab isto initio tractum esse sermonem, (at Taler en begyndt dermed), Cic. Brut. 6; — 2) „bef.“ med Hensyn paa Tiden: a) at henderage, at drage el. traffe i Længden, at forhale, odf.; — ∞ bellum, Cic., Sall.; cf. Liv. 5, 10: unum bellum annum jam tertium trahi; ligel. ∞ pugnam aliquamdiu, id.; ligel. ∞ rem de industria in serum, id. 32, 35; cf. Sall. Jug. 27 o. 36; men ∞ moram ficto languore, Ovid. Met. 9, 766; cf. Suet. Tib. 31: trahi se a Caesare, (at de opholdtes el. henholdtes af ham); — b) ∞ vitam, (tilbringe el. henlebe), Phaedr., Plin.; ligel. ∞ senectatem, Ovid.; cf. Virg. Aen. 2, 92; — ogf. „neutral“: si quis in eo morbo diutius trahit, Cels.; ligel. Flor. 4, 2: decem annos trahit ista dominatio; — B) „ment.“: henderage el. hender el. henføre dertil el. derfra; — omnes trahimur et ducimur ad cognitionis et scientiae cupiditatem, Cic. Off. 1, 6; cf. id. Arch. 11; men Virg. Aen. 5, 709: quo fata trahunt retrahuntque, sequamur; men trahit sua quemque voluptas, id. Ecl. 2, 65; — quae (curae) meum animum divorse trahunt, Ter. Andr. 1, 5, 25; cf. Caes. B. C. 1, 21; men Sall. Jug. 93: Marius anxius trahere cum animo suo, omitteretne inceptum, an etc.; ligel. trahi diversas ad curas, Tac. Ann. 15, 1; — b) ∞ omnia non bene consulta in virtutem,

(benføre el. udlægge dertil), Sall. Jug. 92; ∞ ornatum alicujus in superbiam, Tac. Hist. 2, 20; cf. id. Ann. 1, 62; ligel. ∞ fortuita ad culpam, id., aliquid ad elementiam, id.; men Liv. 5, 23: in religionem etiam trahabant, (laagde en religiøs Betødning deri), m. figd. Objectsfatning; men Tac. Ann. 1, 76: cur abstineret spectaculo ipse, varie trahabant, (det udydede man forstikkelig); — II) partic. tractus, 3, ogf. som adj., navnfl. om Forerager: sammenhængende, flydende; — vid. Cic. d. Or. 2, 15, o. id. Orat. 20; — B) df. subst. tractum, i, n.: hvad der bliver trukket i Længden; df. a) Udspring el. Uds til at spinde; — vid. Tibull. 1, 6, 80: Tractaque de niveo vellere ducta putat, etc.; — b) langagtigt Bagværk; — i denne Bem. ogf. tracta, ae, f., Plin. 18, 27.

1. Trajanus, i, m.: romersk Keiser (ab a. p. Chr. n. 98, ad a. 117); hans Fortræffelighed betegnedes træffende ved det til hans Eftermand i Senatet benyttede Udtryk: felicius Augusto, melior Trajano! vid. Eutrop. 8, 5 fin.; f. ogf. Plin. Ep. 10, o. id. Paneg.; — B) df. Trajanus, 3: trajan'sk, aqua, Frontin. Aquad. 93. — 2. Trajanus, 3, f. und. figd.

1. trajecticius (-lius), 3: som bliver ført derover, navnfl. over Havet, pecunia, Digest.; — trajectio, onis, f.: Dragen el. Satten derover, navnfl. over Havet, Cic. Att. 8, 15; — ogf. in pl.; ∞ incendiolum, Vitruv.; men ∞ stellarum, Cic. Div. 1, 1, concret f. Stjernefald; — II) „fig.“: A) Ordnes Omfatning, auct. ad Her. 4, 32, Cic. Orat. 69, Quintil. 8, 2, 14; — B) Overrivelsen el. Hyperbolen, Cic. d. Or. 3, 53; — trajecto, are, v. intens. a.: giennemstikker, Cels. 7, 14; — trajector, oris, m.: som giennemstikker el. giennemtrænger; — ∞ nebulae (ignis), Prudent.; o. — trajectura, ae, f.: Fremragning, mutulorum, Vitruv. 4, 7; — [trajicio].

1. trajectus, 3: partic. af trajicio. — 2. trajectus, (hos Caes. transjactus), us, m., [trajicio]: Satten el. at sætte derover, Overgang el. Overfart; I) „abstract“: — quo ex portu commodissimum in Britanniam transjunctum esse cognoverat, Caes. B. G. 5, 2; cf. id. B. C. 2, 20, o. Suet. Aug. 17; — II) „concret“: Overfart el. Færgesked, odf.; — legiones ... et auxilia mittit ad trajectum, Hirt. B. Al. 56; cf. Plin. 6, 26.

trajicio, (hos Caes. alid transjicio), jeci, jectum, 3, v. a. o. n., [trans, jacio]; I) falter el. flyder el. bringer el. slaffer derover el. derhen; A) „egenl.“: 1) „alm.“: — arceptum vexillum trans vallum hostium trajecit, Liv. 25, 14; neque ullum interim telum ... transjiciebatur, Caes. B. C. 3, 19; men ∞ telum alio, Propert. 2, 9, 18; men m. for andret Construction: si Hannibal ... murum jaculo trajecissit, Cic. Fin. 4, 9; — ∞ (olenm) in alia vasa, Varro; — pontibus trajectis, (efter at ere flaaene derover), Hirt. B. G. 8, 9; malis antennisque de nave in navem trajectis, Liv. 30, 10; Trajicit alterno qui leve pondus equo, (i. e. ex equo in equum, neml. som desultor), Propert. 1, 2, 36; men id. 4, 4, 77: super ... acervos Trajicit immundos ebria turba pedes; cf. Ovid. Fast. 4, 781: per ... acervos Trajicias celeri strenua membra pede; men Lucr. 4, 426: Et quocumque oculos trajecimus, omnia ferri; — 2) „bef.“ om Lokaliteter (navnl. om Bænde): at sætte el. bringe derover, fædd. e. acc., faavel af den overførte Gienstand, som af Eteret, hvorefter den føres, hvf. undert. m. dobbelt Accusativ; — ∞ milites trans flumen, Liv.; cf. id. 21, 26; ∞ legiones in Siciliam, id.; ∞ sese ex regia ad aliquem, Caes. B. C. 3, 112; ∞ legiones, id., exercitum, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 18; ∞ pecuniam in provinciam, Digest.; — quum Trebiam ratibus trajicerent, Liv. 21, 56; ∞ flumina nando, Suet. Caes. 57; men „poet. overf.“: Trajicit et fati litora magnus amor, Propert. 1, 19, 12; —

equitum magnam partem flumen transiecit, Caes. B. C. 1, 55; cf. Planc. ap. Cic. Flam. 10, 9, 0, 11; men Brut. ibd. 11, 9, 0, 13: ∞ se Isaram, 0. ∞ se Alpes; — b) pass.: exercitus Pado trajectus Cremonam, Liv. 21, 56; men ibd. 30: Rhodanum, tantum animum ... trajectum; — b) „neutral“; — ad Aethaliam insulam traiecit, Liv. 37, 13; cf. id. 30, 24; liget. ibd. 2: ne qua classis ex Africa trajiceret; men id. 7, 39, „alleg.“: ubi etc., ad nos trajecturum esse illud incendium; — c) endel. ogf. „medial“, Hor. Sat. 2, 3, 28: in cor Trajecto lateris miseri capitise dolore, (ester at Smeren har fastet sig derpaa); — B) „fig.“; 1) „alm.“: overforer derfra el. dertil; — ex illius invidia aliquid ... in te trajicere, Cic. Div. in Caecil. 14; liget. remove a se (culpam), in alium trajicere, Quintil. 9, 2, 4; men Ovid. Met. 12, 628: arbitrium litis traiecit in omnes, (han overdrog til dem Alle Sagens Riendelse); — 2) „bcf.“ i d. rhet. Eprog.: ∞ verba, (overfore el. omfætte); — vid. Cic. Orat. 69: ne aut verba trajiciamus aperte, quo melius aut cadat, aut volvatur oratio; cf. Quintil. 9, 4, 31: ∞ verba in clausulas; — II) driver el. stifter derigienne, giennemborer; ogf. byder el. tranger derigienne; — pilum in hostes mittit, atque unum ... transjicit, Caes. B. G. 5, 41; hvi. pass.: transiectus scorpione (efslagt Skubbaaben), id. ibd. 7, 25; men m. graff Construction: Pectora trajectus Lynceo Castor ab ense, Ovid. Fast. 5, 709; cf. id. ibd. 2, 110; men ∞ se uno ictu etc., Suet. Oth. 11; ∞ pectus ferro, Liv. 4, cf. Virg. Aen. 9, 634; — ∞ aliquid acu, Cels.; men trajectus per aurem sarculis, Plin. 25, 22; — pars magna equitum mediam traiecit aciem, (brod derigienne), Liv. 42, 7.

trālatīcius (-tius), 3, f. und. translaticius. — Tralles, ium, f.: By i Lydien paa Grændsen af Carien, Cic., Caes., Liv.; — sing. Trallis, is, fundes Plin. 5, 29; — B) df. Trallianus, 3: trallianf, af el. fra Tralles; — vid. Cic. Orat. 70, 0. id. Phil. 3, 0; — b) pl. subst. Tralliani, orum, m.: Indvaerne af Tralles, Cic. Flacc. 22. — trālōquor (f. transloquor), qui, v. depon. a.: uttaler el. optæller helt el. til Enden; — trecentis versibus Tuas impuritas traicti nemo potest, vid. Plaut. Pers. 3, 3, 6. — tralucoo, ēre, f. und. transluceo.

trāma, ae, f., [trīnel. af trameo f. transmeo]: de hvarandre frydfende Traader i Væben; — vid. Senec. Ep. 90; — b) df. om Spindeltræden: ipsa per se tenax ratio trameae, Plin. 11, 28; — II) „overf.“, trama figuræ: tynd el. mager Figur, Pers. 6, 73; — men som comiiff Udraab, ∞ putridae: Lapperier el. Døgfierier! odf., Plaut. Rud. 5, 2, 37. — trameo, are, f. und. transmeo; df. — trāmes, itis, m.: Dvarvei, Sidevei el. Bivei, Jodfil; — domum ire coepi tramite, Plaut. frgm. ap. Varr.; egressus est non viis, sed tramitibus, paludatos, etc., Cic. Phil. 13, 9; ∞ transversi, Liv., occulti, Sall., devii, Suet.; ∞ clivosi, Virg., convexi, id.; — b) df. „poet.“: Vei el. Gang el. Sti; — et facili jam tramite sistam (se. vos), Virg. Aen. 6, 676; cf. Hor. Sat. 2, 3, 49, 0. Ovid. Met. 10, 53; — II) „fig.“; A) Vei el. Canal, odf.; — deerrare in alienum tramitem, (femme i Brangstruben), Plin. 11, 66; men „alleg.“: viam monstravit tramite prono (Epicurus), Qua etc., Lucr. 6, 26; — B) tramites generis, (Sidelinier i et Slægt: regifter); — vid. Gell. 13, 9: non solum generis ipsius tramitibus, sed temporum quoque spatio differre. — tramigro, are, f. und. transmigro. — trāmitto, ēre, f. und. transmittō.

tranato, are, f. und. transuato. — trāno, (ogf. trans.no), avi, atumi, 1, v. a.: svømmer derover el. derigienne; — ∞ flumen, Caes.; cf. Virg. Ge. 3, 270; ∞ amnes, Lucr., aquas, Quintil.; — ogf. ub.

acc.: incolumis ad suos tranavit, Liv. 2, 10; cf. Virg. Cul. 214; — ogf. in pass.: Obsequio tranantur aquae, etc., Ovid. A. A. 2, 181; cf. Virg. l. c. 259; — II) „poet. overf.“: drager el. feiler el. flyver el. tranger derigienne; — ∞ auras, Lucr.; ogf. per auras, Sil.; ∞ nubila, Virg. Aen. 4, 245; ∞ foramina, Lucr.; ∞ pectus viri (hasta), Sil.; — dog ogf. Cic. N. D. 2, 9: quod tranat omnia (genus igneum: som giennemtranger Alt).

*tranquille, adv.: roligen, stille, midst; — qui nihil potest tranquille, nihil leniter ... dicere, Cic. Orat. 28; hoc, quod datum est vitae, tranquille placideque traducere, id. Tusc. 3, 11; — compar., ∞ mansurus animus inter divina, Senec. Ep. 71; superl., ∞ senit, Suet. Aug. 2; 0. — tranquillitas, atis, f.: Røligbed, Stilhed, navn. Veirets og paa Seen, alts. Vindstille el. Havstille, odf.; — tanta malicia atque tranquillitas ... ut se loco movere non possent (naves), Caes. B. G. 3, 15; cf. Cic. Acad. 2, 31, 0. Liv. 26, 11; — ogf. in pl.; tranquillitates accupari, (bie paa godt Veir), Cic. Att. 6, 8; — ogf. liget. odf., id. Fin. 5, 8: securitas ... est animi tamquam tranquillitas; — b) ogf. „metonym.“: Havets Jarve i stille Veir, Plin. 37, 56; — II) „fig.“; A) „alm.“: Sationis Ro el. Jreb; — in (parte animi) partice quietamque constantiam, Cic. Tusc. 4, 5; cf. id. d. Or. 1, 1, 0. id. Off. 1, 20; men Tac. Agric. 40: tranquillitatem et otium penitus auxit; — B) df. „bcf.“; 1) De Tranquillitate animi: Titelen paa et Skrift af Philosophen Seneca; — 2) Tranquillitas Tua (Eders Naade): fild. Titel for de romeriske Keisere, Entrop. praef., 0. id. 1, 12; — [tranquillus].

1. tranquillo, abl. som adv., f. und. tranquillus. — 2. tranquillo, avi, 1, v. a., [tranquillus]: at giøre rolig el. stille, at berolige el. stille; — ∞ mare oleo, Plin. 2, 102; — II) df. „fig.“; — ∞ vultum alieujas, Plaut. Capt. 1, 2, 21, (bringe det til at see fornøiet ud); men tranquillatis rebus Romanis, Nep. Att. 4; — ut aut perturbentur animi, aut tranquillentur, Cic. Top. 26; cf. Hor. Ep. 1, 18, 102: Quid pure tranquillet, honos, an dulce lucellum, etc.

tranquillus, 3; I) „egent.“: rolig el. stille, (navn. om Havet, om Veiret, odf.); — ut mare, quod sua natura tranquillum sit, etc., Cic. Cluent. 49; cf. Liv. 21, 8: quilibet ... tranquillo mari gubernare potest; men Ovid. Pont. 2, 7, 8: Tranquillas etiam naufragus horret aquas; — ∞ coelum, (stille Luft), Plin.; ∞ dies, id.; ∞ serenitas, Liv. 2, 62; — b) df. subst. neutr.: Tranquillum est, (Vind: stille, Havstille), Alcedonia sunt circum forum, Plaut. Casin. prol. 26; liget. in tranquillo, Cic. Off. 1, 24, 0. tranquillo, Liv. 31, 23; cf. Senec. Ep. 85: tranquillo, ut ajunt, quilibet gubernator est; — ogf. in pl.: per tranquilla fluitantes (testudines: paa den glatte Hav: flade), Plin. 9, 12; — II) „fig.“; A) „overf.“, navn. om Mænen, odf.; — ∞ et serena frons, (rolig, tilfreds, odf.), Cic. Tusc. 3, 15; ∞ serenoque vultu, Suet. Aug. 79; — B) „ment.“: stille, rolig el. beroliget; — si possum tranquillum facere ex irato mihi, Plaut. Cist. a. 3, v. 21; ut appetitus sint tranquilli, etc., Cic. Off. 1, 29; placata, tranquilla, quieti, beata vita, id. Fin. 1, 21; tutae tranquillaeque res omnes, Sall. Catil. 16; ∞ pectore, Lucr.; ∞ senectus, Hor.; men id. Att. 14, 3: tranquillae tuae quidem litterae, (de berette, at der er Jreb); — compar., ∞ ceteram plebem facere, Liv. 2, 63; liget. te tranquilliorum animo esse, etc., Cic. Fam. 4, 5; — ogf. om Tæleren, id. Orat. 52: in transferendis faciendisque verbis tranquillior (Iso-crates); — superl., cetera videntur esse tranquilla; tranquillissimus autem animus meus, qui totum istuc aequi boni facit, Cic. Att. 7, 7; cf. id. Pis. 15,

o. Ter. Andr. 3, 5, 14; — b) *df. subst. neutr.*; — esse in tranquillo (amorem alicui: vāre i Sifferbet, *odl.*), Ter. Eun. 5, 8, 8; cf. Lucr. 5, 11, om Epicur: Fluctibus e tantis vitam tantisque tenebris in tam tranquillo et tam clara luce locavit; men Liv. 4, 43: in urbe ex tranquillo nec opinata moles discordiarum ... exorta est; men id. 3, 11: cetera tribuni tranquillo peregrare, (i god Ro, uferstyrret); men id. 3, 40: re publica in tranquillum redacta; cf. Plaut. Amph. 1, 2, 16; — not. a: *neutr. pl. som adv.*; — tranquilla tuens, (med roligt Bstf), Val. Fl. 1, 38; — not. b: Tranquillus, i, som romerist Tilsavn, f. und. Suetonius.

trans, *praep. c. acc.*: over, udover, hinsides; A) med Hensyn paa en Begærelse; — qui trans mare currunt, Hor. Ep. 1, 11, 27; cf. Plaut. Merc. 2, 3, 19; men trans Rhenum in Galliam transducere, vid. Caes. B. G. 1, 35; arreptum vexillum trans vallum hostium trajecit, Liv. 25, 14; f. *ogf. und. trajicio*; men Virg. Ecl. 8, 102: Transque caput jace (cineres); trans ripam mittere, vid. Ovid. Met. 9, 114; men Cic. Quint. 3: trans Alpes usque transfertur (Naevius); men liquidum trans aethera vectae (apes, i. e. per aethera etc.), vid. Virg. Aen. 7, 65; — B) med Hensyn paa en høiende Tilstand; — trans Tiberim hortos aliquos parare, Cic. Att. 12, 19; cf. id. Mil. 27: domino trans ripam inspectante; f. *ogf. id. Div. 2, 9, ostere*; — II) i Sammensætninger bliver trans uforandret foran Vocaler; — foran Consonanter bliver trans ubdret. til trā-; vid. trado o. traduco ss. II.; — foran s mister det ordentl. sin Endconsonant; vid. transilio, transcendō, etc.; — bb) med Hensyn paa Bemærkelsen hedder trans i Sammensætninger; a) over el. henover; (traduco, transfigo, etc.); — c) hinsides; (Transalpinus, Transrhœnanus, etc.).

transābēo, ii, ire, v. a.; (poetisk Ord); I) at gaae ud derover el. derforbi, Val. Fl. 4, 510; — aliquid fuga, Stat.; — II) at gaae derigennem; *df. om Vaaben*: at giennemføre; — Transabit costas (ensis), Virg. Aen. 9, 432; cf. Sil. 12, 264. — *transactio, onis, f.; I) Guldendelse, mundi, Tertull.; — II) i Retsproget: Afgjørelse, Forlig; — de transactionibus, Digest.; o. — transactor, oris, m.: som fuldender, som bringer istand; — ∞ rerum omnium hujusmodi et administer, Cic. Verr. 2, 28; — [transigo]. — transactus, 3, *partic. af transigo*. — transāductus, 3, *partic. af fgd.* — transādigo, ēgi, actum, 3, v. a.: driver derigennem, giennemfører, giennemfører; — Transadigit costas et crates pectoris ense, (alts. m. dobbelt acc.), Virg. Aen. 12, 508; men id. ibd. 273: Horum unum ... Egregium forma juvenem ... Transadigit costas; men ∞ aliquid ferro el. jaculo, Stat. Silv., Appul.

Transalpinus, adv., [trans, Alpes]: hinsides af Alperne, transalpinus, men alene Gell. 15, 30. — Transalpinus, 3: som findes hinsides af Alperne, transalpinus; — ∞ Gallia, Caes., Cic.; ∞ nationes, id.; ∞ bella, id.; — b) *df. pl. subst.*, Transalpini, orum, m.: Følske hinsides af Alperne, Transalpinæ, Suet. Caes. 24. — transaustrius, 3, ligesom austrius: sydlig; — ∞ halitus, Capella. — transbibō, ēre, v. a.: udbruffer, tager ind, Coel. Aur.

transeendo, di, sum, 3, v. n. e. a., [trans, scando]: stiger el. strider derover, overstrider el. passer; I) *egentl.*; A) *neutr.*: — ∞ in naves hostium, Caes., in Italiam (om Pasdrubal), Liv. 28, 42; ∞ in fines hostium, id. 3, 8; men id. 10, 20: ∞ per Vescinos in Campaniam etc.; — B) *act.*: — ∞ mactariam, Caes., fossas, id., valles, id., Alpes, Cic., limen, Propert.; ∞ flumen exercitu, Tac. Ann. 4, 44; — II) *fig.*; A) *neutr.*: at gaae over derfra el. dertil,

(navnl. i Jøredraget); — ∞ ad leviora, Quintil.; cf. id. 4, 1, 79; ligel. ∞ ad majora, Vell.; men ∞ ex minore aetate in majorem, Hygin. ap. Gell. 16, 6; — B) *act.*; I) at overstride el. frænge; — ∞ fines juris, Lucr. 3, 60; cf. Liv. 43, 11: qui transcendere festinat ordinem aetatis, naturae, juris gentium, etc.; f. *ogf. ibd. 9*; ligel. Tac. Ann. 3, 51: si prohibita impune transcendere; — 2) overgaae, overtræffe; — At tu transcendes, Germanice, facta tuorum, Sil. 3, 607. — 1. transcensus, 3, *partic. af transcendō*. — 2. transcensus, us, m., [transcendo]: Stigen el. at stige derover, Bstigen, scalarum, Ammian. 19, 5. — transcendō, eidi, 3, v. a., [trans, caedo]: gienemprygler, aliquem loris, Plant. Pers. 4, 8, in.

*transcribo, [f. transcribo], psi, ptum, 3, v. a.; I) *alm.*: overfører skriftlig, emfører (fra en Bog i en anden); *ogf. afstriver*; — testamentum in alias tabulas transcriptum (neml. for at forfatte), etc., Cic. Cluent. 14; cf. id. N. D. 2, 30: ∞ tabulas publicas; ∞ veteres ad verbum, Plin. praef.; *ogf. ∞ aliquem*, id. 14, 4; cf. Gell. 2, 2; — II) *bcf.*; A) i Retsproget: skriver el. overfører paa nogen's Raad, forstriver el. overdrager (navnl. en Vængeforring el. et Grundstykke) til nogen; — ut in socios ... nomina transcriberent, Liv. 35, 7; ut eos fundos eodem pretio mulier viro transcriberet, Digest.; — b) *overf.* fra Retsproget: at overføre derfra og overgive dertil; — Et tua Dardaniis transcribi sceptris colonis, (patiere)? Virg. Aen. 7, 422; men Ovid. Ib. 191: In te transcribet (Aeacus) veterum tormenta virorum; cf. id. Met. 7, 173; — B) ligel. i Statsproget: overfører el. insætter i en anden Stand el. Stilling; — ∞ turmas equitum in alas funditorum, Val. Max. 2, 7, 9; men Virg. Aen. 5, 750: Transcribunt urbi matres, etc.; — b) *alleg.*: quum te in viros philosophia transcripserit, Senec. Ep. 4; cf. Senec. Thyest. 13: In quod malum transcribor! — C) om Materier: at copiere; — multum degenerat transcribentium sors varia, Plin. 25, 4; *df.* — transcriptio, onis, f.: Overdragelse el. Omftrøining, Digest., Gaj. Inst.; o. — transcripticius (-ius), 3: hørende til en Overdragelse el. Omftrøining, nomina, ibd. — transcriptus, 3, *partic. af transcribo*.

transcurro, curri (ogf. cucurri, Plin., Suet.), cursum, 3, v. n. o. a.; I) løber el. iler el. drager hen derover el. derforbi el. derhen; A) *egentl.*; — cito Transcurre curriculo ad nos, etc., Plant. Mil. gl. 2, 6, 42 fgd.; ligel. ∞ hinc ad forum, Ter. Eun. 4, 6, 25; ∞ praeter oculos (om et Phantom), vid. Ovid. Met. 14, 359; men absol.: transcurrentes, (ved at streife forbi), Caes. B. G. 1, 58; — men impers.; in altera transcursum castra etc., Liv. 25, 39; cf. Ter. Hee. 3, 4, 17: In arcem transcurso opus est ... tibi; — B) *fig.*; a) *alm.*: ifsomt at gaae over dertil el. deri; — ne sine delectu temere et cupide videatur in dissimilem (rem) transcurrisse (translatio), auct. ad Her. 4, 34; cf. Hor. Sat. 2, 2, 82: Hic tamen ad melius poterit transcurrere quondam; — men impers.: praecipiti cursu a virtute descitum, ad vitia transcursum, Vell. 2, 1; — b) *bcf.* om Tiden: at ile forbi, at forløbe; — vid. Gell. 5, 10, o. Petron. Sat. 136; — II) at løbe el. ile derigennem, at giennemløbe, *odl.*; A) *egentl.*; — ∞ per spatium immemorabile, Lucr. 4, 193; men ∞ per geminum tempus (arundo), Sil.; — quum ... transcurrisset Campaniam, Suet. Calig. 21; ligel. ∞ coelum (nimbus), Virg. Aen. 9, 111; *hvf. pass.*: raptim transcurra prima porticu, Appul.; — B) *fig.*; a) *alm.*; — qui suum cursum transcurrerant, (som faa hurtigen havde fuldenet deres Vane), vid. Cic. Brut. 81; — b) *bcf.*: i Jøredraget let el. flygtigen at berøre; — qui, non ut partem operis transcurrerant, sed propie libros huic

operi dedicaverunt, Quintil. 9, 3, 89; cf. Senec. Contr. 1, 2: timuit se in narrationem demittere, sed illam transcurrat.

transcurso, onis, f., [transcurro]: Udlobet af et vist Tidsrum; (effersl. Ord); — ∞ decennii, Cod. Just. — 1. transcurso, 3, partic. af transcurso. — 2. transcurso, us, m.; 1) „egenl.“: Forbjæren, Giennemilen; — consternatus ... transcurso fulguris, Suet. Aug. 90; avibus per aëra transcurso est, Senec. Qu. N. 2, 7; — 2) „fig.“ om Jæredraget: fort Bererelse cf. Mindelse af en Gienstand; — quanto omnia transcurso dicenda sint, Vell. 2, 55; cf. id. 86 c. 99; ligel. in transcurso, (i Jærbigaaende), Plin.

Transdaniānus, 3, [trans, Danubius]: Hinfædes af Denauen, regio, Liv. 40, 58. — transditus, 3, af transdo, f. und. trado. — transduco m. Afledninger, f. und. traduco. — transenna, ae, f., [rimel. at hense for til transeo]; 1) oprdl.: en Rætning; 2) Elsnge cf. Line; — Nunc ab transenna hic turdus lumbricus petit etc., Plaut. Baech. 4, 6, 22; in transenna demissum Victoriae simulacrum, Sall. frgm. ap. Non.; men Cic. d. Or. 1, 35: quasi per transennam aspicere, (ligesom bagved en Line cf. et Gitter, ovl., alts. i Afstand og Afstængen); — 2) cf. „fig.“: Vist, Hænde, Svig; — vid. Plant. Rud. 4, 7, 10 figd.; ligel. id. Pers. 4, 3, 11: Hunc ego hominem hodie in transennam doctis ducam dolis.

transēo, ii, itum, ire, v. n. c. a.: gaac over dertil cf. derhen, gaac derferbi cf. dergiennem; 1) „egenl.“: A) „alm.“; a) neutr.: ∞ ad aliquem, Ter., Cic., o. A.; ∞ ad forum, Ter.; men Caes. B. G. 1, 28: ne ... e suis finibus in Helvetiorum fines transirent; ∞ in Britanniam, id., per castra, Sall.; men absol.: ut sine maleficio et injuria transeant, Caes. B. G. 1, 9; cf. Liv. 10, 46: pedites equitesque insignes donis transiere ac transvecti sunt; — Mosa ... in Rhenum transit, Caes. B. G. 3, 10; odor foliorum (ejus pomii) transit in vestes, Plin. 12, 7; sicut ad nos ex aliis transiere gentibus (ere bleve overforste), id. 15, 19; — b) act.: — ∞ Rhenum, Caes., flumen, id., maria, Cic., Hor., forum, id.; ∞ equum cursu, Virg.; men Plaut. Stich. 3, 1, 33: ego per hortum amicam transibo meam (f. ad amicam meam); ∞ Formias, (somme dergiennem), Cic. Att. 9, 3; men ∞ cuspidem illa equi (giennembores), Sil.; cf. Ovid. Her. 3, 126; — men pass.: Rhodanus vado transiit, Caes.; cf. id. B. G. 5, 18, ostere, Liv., Plin.; — B) „bef.“ om Hæringæmælerne: at gaac igennem, (d. e. at blive afsondrede ved Jærdælsse), Varro, Plin. 11, 79, o. id. 23, 22; — 2) „fig.“: A) „overf.“; 1) „alm.“: at gaac over til et Parti, ovl.; — ∞ ad hostes, Plaut., ad adversarios, Cic.; cf. Caes. B. C. 3, 60; ∞ a patribus ad plebem, Liv. 4, 16; ogf. absol. transire: at gaac over til Gienden, Liv. 1, 27, o. Tac. Agr. 20; — 2) „bef.“: ved Jærvandling at gaac over dertil, at forvandle dertil; — ille (Phantasos) in humum saxumque undamque trabemque ... fallaciter ... transit, Ovid. Met. 11, 642; ligel. ∞ in plures figuras, id. ibd. 8, 730; ∞ in aëra, id.; men ∞ in aetatem (ver), id. ibd. 15, 206; men aqua mulsula longa vetustate transit in vinum, Plin. 22, 52; — b) ogf. om Ordforandringen; — ∞ in praeterita ... vel in participia, (at formes dertil), Quintil. 1, 6, 26; men id. 1, 11, 3: frequens imitatio transit in mores; — 3) om Tiden; a) neutr.: at gaac forbi cf. forover; — quum legis dies transierit, Cic. Att. 7, 7; cf. Caes. B. G. 3, 2, o. id. B. C. 3, 25; men „poet.“: transiit aetas Quam cito! Tibull. 1, 4, 27; f. ogf. Tac. Hist. 1, 52, o. id. ibd. 3, 49; — b) act.: at tilbagelægge cf. hense; — transeunt hiemem (securi), Senec. Ep. 20; ∞ spatium juventae, Ovid. Met. 15, 226; ligel. ne vitam silentio transeant, Sall. Catil. 1; cf. id. ibd. 2; ligel. ∞ tribunatus annum quiete et otio, Tac. Agr.

6; — B) „ment.“; 1) „alm.“; a) neutr.: i sin Mening cf. Jærfilling at gaac over dertil; — simulando, se transire in eorum sententiam, etc., Liv. 34, 34; men om Senatet: ∞ in alia omnia, (afdele at forfaste et Jærfslag), Hirt. B. G. 8, 53; men Coel. ap. Cic. Fam. 8, 13: transierunt hoc, (de fattede den Beslutning), ut etc.; — men impers.: transitum est ad honestatem dictorum atque factorum, (man stred frem til Besigtigelsen derom), Cic. Fin. 2, 14; cf. id. Acad. 2, 37: quod quaedam animalis intelligentia per omnia ea permanet et transeat, (giennemtrænger dem); — b) act.: at overstride; — qui etc., i sine dubio finem et modum transeat, Cic. Off. 1, 29; ∞ fines verecundiae, id. Fam. 5, 12; — men „poet.“: nil transit amantes, (intet umgaaer dem), Stat. Theb. 2, 335; — 2) „bef.“ cf. med Hensyn paa Jæredraget; a) i Tælen at gaac over til en anden Gienstand; — ∞ ad partitionem, Cic. Inv. 1, 21; ∞ ad alias quaestiones, Quintil.; — impers.: transeat ad alteram concionem, Liv. 45, 37; — b) forteligen at giennemgaae, let at berøre, Cic. R. Am. 32; cf. Gell. 9, 4; — c) at forbi gaac, at lare uberrit; — ut alii transeunt quaedam, (lade nemtalt), Plin. Ep. 8, 21; ligel. ∞ aliquem, id., Quintil.; ligel. transeamus id quoque, id.; men id. 1, 6, 45: ut transeam, quemadmodum vulgo imperiti loquuntur; ogf. ∞ silentio, id.; cf. Cic. Att. 2, 19: equidem malueram, quod erat susceptum ab illis, silentio transire; — ogf. pass.: nec a nobis iste locus transibit, Quintil.; cf. Plin. Ep. 8, 6.

transēro, [f. trans.ero], (serui), sertum, 3, v. a.: stifter (noget) dergiennem, ramulum per calicem pertusum, Cato; — men „overf.“: transertos alieno in robore ramos (intpæde deri) etc., Stat. — transertus, 3, partic. af transero. — transēunter, adv. af transiens und. transeo: i Jærbigaaende, Augustin., Ammian.

transfēro, tūli, lātum (ogf. trālatum), ferre, v. a.: fører cf. bærer cf. bringer cf. stæffer derfra og derved cf. derhen cf. derforbi; 1) „egenl.“; A) „alm.“; — Cadum modo hinc a me huc cum vino transferam, Plaut. Stich. 5, 1, 7; ∞ castra paullo ultra eum locum, Caes., trans Peneum, Liv.; ∞ signa ex statione, Caes.; men ∞ ad se ex his (hortis) omnia ornamenta, Cic. Phil. 3, 12; ∞ in triumphum multa militaria signa etc., Liv. 45, 43; men id. 37, 58: in eo triumpho XLIX coronae translatae sunt, (bleve førte i Procession); — b) ofte ogf. m. Personsubject; — Illine huc transferetur virgo, Ter. Ad. 4, 7, 13; trans Alpes usque transfertur (Naevius), Cic. Quint. 3; cf. id. Sull. 28: ex hoc hominum numero in impiorum partem atque in paricidarum coetum et numerum transferetis (Sullam)? men Hor. Od. 1, 30, 4, til Venus: te ... Glycerae decoram Transfer in aedem, (begiv dig derhen)! — B) „bef.“; 1) i Botaniken: omfatter cf. omplanter; ogf. intpæder derfra og derpaa; — quae (semina) transferuntur e terra in terram, ut etc., Varro; cf. Colum. Arb. 20, o. Plin. 19, 60; men Varr. R. R. 1, 40: qua ex arbore in quam transferatur (compædes), etc.; — 2) overfører skriftligen, skriver i en anden Bog, omfriver; — litterae lituraeque omnes ... de tabulis in libros transferuntur, Cic. Verr. 2, 77; ligel. id. R. Com. 3: ∞ rationes in tabulas; men versus translati, vid. Suet. Ner. 52; men Cic. Fam. 3, 8: ut de tuo edicto totidem verbis transferem in meum; — 2) „fig.“; A) „overf.“; 1) „alm.“; a) bringer andetstedshen, overfører cf. forplanter derfra og derhen; — ∞ bellum in Celtiberiam, Caes.; cf. id. B. G. 7, 8: omne ad se bellum translatus; f. ogf. Liv. 3, 68; men Caes. B. G. 6, 13: inde in Galliam translata (disciplina) etc.; — b) overfører til en anden Tid, udfatter cf. henfæder; —

vid. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 9; ligel. subito ... sese in proximum annum transtulit, (overførte el. udfatte sin Anfølgning om Præturen dertil), vid. Cic. Mil. 9; — 2) „bef.“ o. teknisk om Tale og Skrift; a) overfører fra et Sprog i et andet, oversætter; — istum ego locum totidem verbis a Diaecarcho transtuli, Cic. Att. 6, 2; quam (analogiam), proxime ex Graeco transferentes in Latinum, proportionem vocaverunt, Quintil.; quod Cicero his verbis transfert, etc., id. 5, 11, 27; cf. id. 7, 4, 4: καὶ ἀντίκρινον etc. Latine ad verbum translatum non invenio; — b) overfører i en anden el. uegenlig Betydning, bruger uegentligen el. overført el. troppig; — vid. Cic. d. Or. 3, 37, Quintil. 8, 6, 5 flgd., oftere; ligel. Cic. Orat. 25; f. ogs. bef. ibd. 27: illustrant orationem, quasi stellae quaedam, translata verba atque immutata; translata dico ... quae per similitudinem ab alia re aut suavitatis aut inopiae causa transferuntur; cf. ibd. 19: verba aptius transferunt; — β) translatum exordium, vid. Cic. Inv. 1, 18; — B) „ment.“; — ∞ sermonem alio (til en anden Gienstand), Cic. d. Or. 1, 29; men Hor. Epod. 15, 23: translato alio maerebis amores; ∞ ab oculis ad animum etc., vid. Cic. Off. 1, 4; men ∞ animum ad accusandum, id. Mur. 22; — navnlig ogs. at henvende el. anvende det ene Begreb paa det andet; quod ab Ennio positum in una re transferri in multas potest, id. Off. 1, 16; cf. id. Acad. 2, 16, oftere; — ∞ culpam in alios, (syde Skylden derpaa), id.; cf. id. Sest. 38: transferendi in nos criminis causa; men Tac. Ann. 2, 66: ∞ invidiam criminis, (afvende fra sig); — ∞ se totum ad artes componendas, vid. Cic. Brut. 12.

transfigo, xi, xum, 3, v. a.: giennemstuffer, giennemfører; — ∞ aliquem gladio per pectus, Liv. 2, 46; men ibd. 6: contrario ictu per parvam uterque transfixus; men transfixo pectore etc., Virg. Aen. 1, 44; — df. m. graef Construction: qui hastis corpus transfigi solent, Plaut.; ligel. transfixus pectora ferro (sonipes), Lucan. 7, 528; — II) „poet.“ ogs. stuffer (noget) beriggenem; — hasta ... transfixa etc., vid. Virg. Aen. 11, 645; ligel. transfixo sublimia pilo (ora ducis), Lucan. 9, 138.

*transfigurabilis, e: som kan forvandles, Tertull.; — transfiguratio, onis, f.: Forvandling til en anden Gestalt, Plin. 7, 56, Tertull.; o. — transfigurator, oris, m.: som forvandler el. omformer; df. „overf.“: ∞ sui, (Syfter el. Syppetill), Tertull.; af — transfiguro, avi, atum, 1, v. a.: forvandler til en anden Gestalt, omformer el. omgier; — ∞ in lupum, Plin., in scorpiones, id.; cf. Suet. Ner. 28 o. 46; men Stat. Silv. 2, 7, 78, heder Ovidius, som forfatter af Forvandlingerne; qui corpora prima transfigurat; men Suet. Calig. 22: aede Castoris et Pollucis in vestibulum transfigurata; — II) „overf.“ o. lignescens: animos iudicum in eum, quem volumus, habitum formare el. velut transfigurare, Quintil. 6, 2, 1; men Senec. Ep. 99: nisi in ea, quae didicit, animus transfiguratus est; cf. ibd. 6. — transfixus, 3, partic. af transfigo.

transfluo, xi, 3, v. n.: at flyde el. strømme over; — ∞ sanguis, Plin.; ∞ vina, id.; — men „overf.“ om Tiden at forløbe; ∞ dies, Claudian. — transflodio, sodi, fossus, 3, v. a.: giennemfører, giennemstuffer, Caes. B. G. 7, 82; ligel. Liv. 39, 42: deinde fugienti latus transfodisse; men Tac. Ann. 3, 20: quamquam transfosso oculo, adversum os in hostem intendit; — men m. graef Construction: pectora duro Transfossi ligno, Virg. Aen. 9, 513.

*transformatio, onis, f.: Forvandling, Augustin.; o. — transformis, e: omformer el. forvandler, (Proteus), Ovid. Fast. 1, 373; ∞ corpora, id. Met. 8, 871; af — transformo, avi, atum, 1,

v. a.: omformer, forvandler; — Omnia transformat sese in miracula rerum (Proteus), Virg. Ge. 4, 441; Alecto ... in vultus sese transformat aniles, id. Aen. 7, 415; in seopulum ... Transformata (Scylla), Ovid. Met. 11, 73; cf. id. Fast. 3, 515, oftere; — b) ogs. lignescens; — transformari quodammodo (animum) ad naturam eorum, de quibus loquimur, Quintil. 1, 2, 30. — transforo, are, v. a.: giennemfører; — gladius idem et stringit et perforat, Senec. Benef. 2, 6. — transfossus, 3, partic. af transfodio.

transfretanus, 3, [fretum]: som er paa hin Side af Havet, Tertull. — transfretatio, onis, f.: Sætten el. at sætte over Seen; — vid. Gell. 10, 26; cf. — transfreto, avi, atum, 1, v. n. o. a., [fretum]: sætter over Seen; a) neut.; — consules ... quam primum transfretaturi etc., Suet. Caes. 31; cf. Gell. 1. c.; — b) act.; — transfretabantur ... navibus ratibusque, (bleve satte over), Ammian. 31, 4; — men „alleg.“; ∞ conversationem vitae sine gubernaculo rationis, Tertull.

transfuga, ae, comm., [af flgd.]: som flygter over til Hjenden, en Overløber; — ∞ illum etc., Cic. Div. 1, 44; ∞ et fugitivos bestii obijcere, Liv. epit. 51; ∞ et proditores arboribus suspendere, Tac. Germ. 12; — II) „overf.“ fra Krigsproget: som forlader et Parti, som bliver det utro; — vid. Hor. Od. 3, 16, 23; men Plin. 29, 8: paucissimi Quiritium medicinam attingere, et ipsi statim ad Graecos transfugae; — ∞ mundi, vid. Lucan. 8, 335; men ∞ metalli, (som er bortleben fra et Biergværk), Digest.

transfugio, fugi, 3, v. n.: at flygte over til Hjenden; — ∞ ad Romanos, Liv. 31, 25; cf. Suet. Ner. 3, Nep., o. A.; men Plaut. Epid. 1, 1, 28, comit: Pol (illa) arma ad hostes transfugerunt; — II) „overf.“; — non ab afflictia amicitia transfugere etc., Cic. Quint. 30; f. ogs. Plaut. Mil. gl. 2, 6, 107; df. — transfugium, i, n.: at flygte over til Hjenden, Desertion; — ut ... transfugia impeditiora essent levibus ingeniis, Liv. 22, 43; cf. Tac. Hist. 2, 34. — transfulgeo, ere, v. n.: at skinne el. glindse derigennem; — transfulgens aureae guttae, Plin. 37, 28.

— transfundo, are, v. n.: at ryge el. dampe derigennem, Sidon.; — men „overf.“ el. „alleg.“: compressae transfumat anhelitus irae, Stat. Theb. 6, 400.

transfunctorius, 3, [fungor]: som behandles skodesløst, praecepta, Tertull. — transfundo, sodi, fusum, 3, v. a.: at udgyde el. hælde el. stykke over deri; — ∞ aquam in alia vasa, Colum., arenam liquatam in alias formas, Plin.; — men „medial“: sanguis in eas venas transfunditur, (udgydes sig deri), Cels.; — II) „fig.“; — libentius omnes meas laudes ad te transfuderim, quam aliquam partem exhauserim ex tuis, Cic. Fam. 9, 14; ∞ omnem amorem in aliquam, id. Phil. 2, 31; men Tac. Ann. 4, 52: non in effigies mutas divinum spiritum transfusum; men Cic. d. Rep. 1, 18: sunt alia (studia) liberiora et transfusa latius, (som udbrede sig videre); df. — transfusio, onis, f.: Udgyden el. Udgydelse derfra el. deri; — ∞ aquae, Plin.; men ∞ sanguinis in arterias, (at Blodet udgydes sig deri), Cels.; — II) df. „overf.“; A) i Mædsproget; — ∞ debiti in aliam obligationem (Overdragelse), Digest.; — B) forvirret og forvæddelig Sammenblanding, men alene alleg.; — quam valde eam (gentem) putamus tot transfusionibus coeuisse? Cic. fragm. Or. p. Scaur. — transfusus, 3, partic. af transfundo.

transglutio, ire, v. a.: at nedsluge, sanguinem suum, Veget. — transgredior, gressus sum, 3, v. depon. a. o. n., [gradior]; 1) „egentl.“; A) „afm.“: gaader el. drager el. strider derover; a) act.; — ∞ pomoerium inauspicato, Cic. Div. 1, 17; ∞ Taurum (montem), id. Fam. 3, 8; ∞ Padum, Liv.; men ∞

amnem Araxem ponte, Tac.; ∞ munitionem, Caes.; men id. B. G. 7, 25: hunc e proximis unus jacentem transgressus etc.; men Tac. Ann. 3, 2: ubi colonias transgrederentur; — b) neutr.; — Galli per saltus ignotae antea viae in Italiam transgressi, Liv. 39, 45; men ∞ in Corsicam, (drage el. felle derhen), id.; men gens Rheno transgressa, Tac. Ann. 12, 27; Pompejus transgressus ad solis occasum, Plin.; transgressus ad deos Augustus, Vell.; — B) „bef.“ ogf. þes Tac.: at gaae over dertil, at forbinde sig dermed; — transgredior ad vos, seu etc., id. Hist. 4, 66; ligel. ∞ in partes alicujus, id. ibd. 4, 39, v. id. Agric. 7; — II) „overf.“; a) act.; — solus M. Marcellum transgressus (overgaaende ham), qui etc., Plin. 7, 25; men Vell. 2, 7: necdum duodevicesimum transgressus annum, (som endnu iffe er over 18 Aar); — men id. 2, 108: nulla festinatio hujus viri mentionem transgredi debet; cf. Val. Max. 4, 7, extern. 2; — b) neutr.; — paulatim ab indecoris ad infesta transgrediebatur, Tac. Ann. 3, 66; ogf. ∞ ad aliquem el. ad aliquid, (gaae over dertil i fortællingen), Val. Max.; — not.: transgressus, 3, m. pass. Bem., har Liv. 10, 27: transgresso Appennino etc.

*transgressio, onis, f.: Overgaaen el. Overgang; — contra ascensum transgressionemque Galiorum etc., Cic. Pis. 33; ∞ tua in Germaniam, Mam. Paneg. in Maxim.; — II) „fig.“; A) i Rhetoriken; a) ligesom *ἐπιβήτορος*: Overstridelse af Ordnes færd. Stilling, Ordnes kunstige Omfatning, quae verborum perturbat ordinem, auct. ad Her. 4, 32; cf. Cic. d. Or. 3, 54: ∞ concinna verborum; f. ogf. Quintil. 9, 1, 4, oftere; — b) Overgang i Talen; — oratori quid est necesse surripere hanc transgressionem? id. 4, 1, 78; — B) ∞ legis: Overstridelse af en Lov, Brud derpaa, Augustin.; — transgressivus, 3; df. i d. sild. Grammatik, ∞ verba: som gaae over i det andet Genus, (audeo, ausus sum; gaudeo, gavisus sum, etc.), Diomed.; o. — transgressor, oris, m.: som overstrider el. overtræder en Lov, (sild. Drb), Arnob., Tertull.; — [transgredior]. — 1. transgressus, 3, partic. af transgredior. — 2. transgressus, us, m., [transgredior]: Overgaaen, (sild. o. atene in abl.); — in transgressu amnis, Tac. Ann. 11, 10; cf. Sall. frgm. ap. Gell. 10, 26.

transigo, egi, actum, 3, v. a., [ago]; I) „egenl.“: driver igjennem; — ∞ ensem per pectora, Sil. 13, 376; — oftere: giennemborer med et Baaden; ∞ se ipsum gladio, Tac. Ann. 14, 37; cf. Phaedr. 3, 10; ligel. „poet.“ om Waabenet: ∞ juvenem (cuspis), Sil.; ∞ viscera (ensis), Lucan.; — II) „overf.“; A) „alm.“: bringer istand, fuldender el. fuldbringer, negotium, Cic. Fam. 13, 14; cf. id. Catil. 3, 6; transacta re, (ofte at jeg er færdig), Ter. Ad. 2, 4, 22; cf. Cic. d. Or. 2, 4: transactis jam meis partibus; men id. Tusc. 4, 25: quum jam rebus transactis et praeteritis orationes scribimus; men ∞ pleraque per se, Liv. 34, 18; cf. Cic. R. Am. 51; men ∞ aliquid eum aliquo, Sall. Jug. 29; men Liv. 38, 25: prius de praetoribus transacta res, quae transigi sorte poterat; men Cic. Fam. 14, 4: si etc.; sin ... transactum est, etc., (hvis Alt er forbi, hvis Alt haab er ude); — B) „bef.“; I) i Forrettingsforret: ved Underhandling at afsløre en Sag, at indgaae Færdig, at blive færdig med nogen; — Postremo inter se transigant ipsi, ut lubet, Ter. Hec. 3, 5, 61; ∞ rem cum aliquo, Cic. Cluent. 13; cf. id. Quint. 31; oftere ubi acc., vid. id. R. Am. 39; ligel. id. Verr. 2, 32: qui cum reo transigat, post cum accusatore decedat; — faal. ofte e. abl. pretii; cum tutore ... transigunt HS. ducentis millibus, id. ibd. 1, 54; cf. id. Att. 4, 16: eum privatis non poterat transigi minore pecunia; — transactum negotium, Digest.; — b) „overf.“ fra Retssproget,

∞ cum re: at blive færdig dermed; — transigite cum expeditionibus, (gjører en Ende derpaa), Tac. Agric. 34; ligel. impers., id. Germ. 19: eum spe votoque uxoris semel transigitur; cf. Quintil. 7, 1, 44; — 2) om Tiden: at bringe tilende, at tilbringe el. henleve; — ∞ tempus per ostentationem aut officiorum ambitum, Tac. Agric. 18; cf. Suet. Claud. 10, oftere; men Tac. Germ. 15: non multum venatibus, plus per otium transigunt; f. ogf. Suet. Claud. 12.

transilio, ivi (Plaut., Plin.), o. ūi, 4, v. n. o. a., [trans, salio]; I) „egenl.“: at springe over derfra og derhen el. deri; — ∞ de muro ad nos, auct. B. Hisp. 19; neque transilire ex humilioribus in altiore navim (poterant), Liv. 30, 25; men ∞ per Thraciam etc., (giennemfæle), Flor.; — II) „fig.“; A) „overf.“, fædd. neutr.: at springe over dertil, d. e. at slaae sig til et Parti, Plin. 29, 5; men ∞ ad ea ornamenta, (i. e. anulos aureos: plufseligen at fomme i Besiddelse deraf), id. 3, 8; f. ogf. id. 37, 34; — B) „ment.“, fædd. act.; — ∞ ante pedes posita („alleg.“), Cic. d. Or. 3, 40; men id. Phil. 2, 33: ne ... rem unam pulcherrimam transiliat oratio; cf. Ovid. Pont. 1, 2, 146: Proxima pars vitae transilientia meae; men Hor. Od. 1, 18, 7: ne quis modici transiliat munera Baechi, (overfride det rette Maal, nyde umaadeligen); df. — transilis, e: som springer el. raffer el. naaer hen derover; — ∞ palmes, Plin. 17, 35.

transitans, tis, partic. (af inus. transitio, som intens. af transeo): giennemtreffende; — lege Julia transitans (per provinciam legatus), Cic. Att. 5, 21. — *transitio, onis, f.: Overgaaen el. Overgang; — ∞ (solis) de eo trigono in aliud signum, Vitruv.; f. ogf. Cic. N. D. 1, 37 v. 39; — II) „overf.“; A) Overgang fra det ene Parti til det andet; — ∞ sociorum, Liv. 28, 15; ogf. in pl., id. ibd. 16, oftere; f. ogf. Cic. Brut. 16; — B) Overgangen el. Forplantningen af en Eggdom, en Emsitt af. Emsitt; — Multaque corporibus transitione nocent, Ovid. Rem. 616; — C) d. rhetoriske Overgang i Foredraget, auct. ad Her. 4, 26; — D) Ordnes grammatisk Foranbring ved Declination og Conjugation, Varr. L. L. 9, 59, Priscian.; — transitivus, 3: overgaaende, verbum, Priscian.; o. — transitor, oris, m.: den Forbigaaende, en Vandringemand; — in pl., Ammian. 15, 2; — [trans eo]. — transitōrie, adv.: i Forbigaaende, Isthedsviis, dicere, Hieronym., considerare, Augustin.; af — transitōrius, 3, [2. transitus]: forsynet med Giennemgang el. tilsig dertil; — ∞ domus, Suet. Ner. 31, forum, Lamprid. Al. Sever. 23; — II) „overf.“: forbigaaende, fort, momentum, Boeth.

1. transitus, 3, partic. af transeo. — 2. transitus, us, m., [transeo]; I) „egenl.“: Overgang el. Giennemgangen; — ∞ fossae, Cic. Tusc. 5, 20; difficile transitu flumini, Caes.; dare transitum Poeno per agros urbesque suas, Liv. 21, 20; cf. Tac. Ann. 15, 10, oftere, o. A.; — B) df. „concret.“: Stebet til Giennemgangen; — ∞ spiritus, (Vistræf), Plin. 22, 51; ∞ auditus, id. 23, 28; — II) „overf.“; A) Overgang fra det ene Parti til det andet; — ∞ facilis ad proximos et validiores, Tac. Hist. 1, 76; ∞ in alienam familiam, Gell. 5, 19; — B) Overgangen fra en Alder til en anden; — vid. Quintil. 11, 3, 28; — C) Overgangen fra en Grad el. Beskaffenhed til en anden; — faal. Quintil. 8, 6, 38: medius quidam gradus, nihil ipse significans, sed praebens transitum; — ogf. om en Overgang i Farverne, Plin. 35, 11; hvf. „poet.“ om Regnbuen, Ovid. Met. 6, 66; ligel. om Donerue, Quintil. 12, 10, 68; — III) teknisk el. om Talen og Foredraget; A) Overgang, ad alia, Quintil., ad diversa, id.; men id. 9, 4, 50: μεταβολή, id est transitus in aliud genus rhythmī; — ogf. in pl.; unde venusti transitus fiunt, id. 9, 2, 61; — B) let el.

fort Berørelse; *df.* in transitu: i *forbigaaende*; — quae leviter in transitu attigeram, Quintil. 7, 3, 27; nec in transitu tractanda (affectuum natura), id. 6, 2, 2.

transjacio, *ere*, v. a., *silt.* *Viferum* af *trajicio*. — *transjectio*, *transjectus*, *transjacio*, f. *nnd.* *tractione*, etc. — *transjugatus*, 3, [jugum]: *overflegten*, *passeret*; — (Athos mons) a Xerxe perrossus *transjugatusque* est, Mela 2, 2. — *transjungo*, *ere*, v. a.: *omspænder*, *spænder* *anderledes*; — *mulam*, Digest.

translapsus, 3, *partic.*, [labor]: som er gleden *el. ilet* forbi *el. derover*, c. acc.; — uno Padum *translapsa volatu* (diva), Claudian. — *translaticie* (-lie), *ogf. trål.*, *adv.*: *overfladist*, *stodesløst*, *exsequi* *aliquid*, Digest.; af — *translaticius* (-tius), *ogf. trål.*, 3, [transfere]; 1) *id.* *et* *forretningssproget*: *vedtagen* *el. brugelig* *ifølge* *Overlevering*, *overleveret* *el. vedtagen* *el. færdvænnet*; — *vetus edictum translaticium* *esse*, (alff. fra de *foregaaende* *Drigheder*), Cic. Verr. 1, 44, *offere*; *∞* *ius*, Suet. Aug. 10; — 2) *overf.*: *færdvænlig* *el. almindelig*; — *∞* *more*, Phaedr. 5, 7; *∞* *funus*, (simpl. *el. ringe* *Begravelse*), Suet. Ner. 33; *∞* *et quasi publica officia*, Plin. Ep. 9, 37; *∞* *verba*, Gell.; — *men* *absol.*: *hoc vero* ... *translaticium* *est*, (det er *sa* *gammelt* *el. forslidt*), Cic. Fam. 3, 8; *cf.* Plin. 10, 41.

translatio, *ogf. trål.*, *onis*, f., [transfere]; 1) *egenl.*: *Overførelse* *el. Omfætning*; — Sullae et Caesaris *pecuniarum translatio* a iustis dominis ad alienos etc., Cic. Off. 1, 14; *∞* *domicilii*, (flytning), Suet. Ner. 9; — b) *bes.*: *ogf. Bærernes Omfætning* *el. flytning*, *ogf. deres* *Ædning*, *odl.*, Plin., Colum., Varr. R. R. 1, 41; — 2) *fig.*: A) *alm.*: *Overførelse* *el. Henflydelse* *paa* *nogen* *el. noget*; — *adulescentem illo loco natum nomen suum isti ad translationem criminis accommodaturum*, Cic. Verr. 4, 42; f. *ogf. id.* *Inv.* 2, 19, *bes.*: *ogf. Quintil.* 3, 6, 23 o. 38 *fig.*; — B) *bes.*: 1) om *Tale* *el. Skrift*: a) *Overførelse* *el. Overførelse* *af* *et* *Sprog* *i* *et* *andet*; — *sed haec (convincto) videtur ex* *συρδῆσι* *magis propria translatio*, Quintil. 1, 4, 18; — b) *et* *Ords* *Overførelse* *til* *en* *uegentlig* *Betydning*, Tropen *el. Metaphoren*, Cic. d. Or. 3, 38, Quintil. 8, 6, 4 *fig.*; — 2) *i* *Grammatiken*: *Begstavomfætningen*, *Metathestis*, Donat., Diomed.

**translativus*, 3, *i* *Rhetoriken*: *overførende*, *hørende* *til* *en* *Overførelse*, *constitutio*, Cic., *quaestiones*, Quintil.; — b) *ogf. subst.*: — *μετάληψιν*, *quam* *nos* *varie* *translativam*, *transumptivam*, *transpositivam* *vocamus*, etc., id. 3, 6, 46; o. — *translator*, *oris*, m.: *som* *fører* *noget* *over* *til* *en* *anden*; — *∞* *quaesturae*, *hæder* *Bæres*, *forbi* *han* *som* *Overfører* *overførte* *de* *ham* *offentlige* *betrede* *Penge* *fra* *Consul* *Carbo* *til* *Sulla*, Cic. Verr. 5, 58; — 2) *overf.*: *en* *Overfører*, Hieronym.; — [transfere]. — 1. *translatus*, (trål.), 3, *partic.* *af* *transfere*. — 2. *translatus*, (trål.), *us*, m., [transfere]: *Væren* *el. Jøren* *derforbi*, *navnl.* *i* *Procession*; — *diligentius*, *quam* *in* *tralatū*, *vestiti* *et* *auro* *culta* *mancia*, Senec. Tranq. 1; *cf.* Val. Max. 2, 4, 6.

translægo, *ere*, v. a.: *giennemlæser* *el. oplæser*, (syngraphum), Plaut. Asin. 4, 1, 5. — *translucēo*, (el. trål.), *ere*, v. n.: 1) *at* *finne* *el. skåde* *derover*; — *Usque adeo e speculo in speculum translucet imago*, Lucr. 4, 309; — 2) *at* *finne* *derigennem*, *at* *være* *giennemgigtig*; — *In liquidis translucet aquis*, (en *ren* *Evnenne*), Ovid. Met. 4, 354; *men* *Plin.* 37, 67: *selenitis ex candido translucet melleo fulgore*; — *translucens fissura*, id., Colum. — *translucidus* (el. trål.), 3: *giennemgigtig*; — *∞* *crystallus*, Plin.; *∞* *color*, id., *candor*, id.; — 2) *overf.*: *o. valleg.*: *multibris* *et* *luxuriosus* (cultus) *non* *corpus* *exornat*, *sed* *detegit* *mentem*; *similiter* *illa* *translucida* *et*

versicolor *quorundam* *eloctio* *res* *ipsas* *effeminat*, *quae* *illo* *verborum* *habitu* *vestiuntur*, Quintil. 8, praef. 20.

transmarinus, 3: *paa* *el. fra* *hin* *Side* *af* *havet*, *overføit*, *hospes*, Plaut., *gentes*, Liv., *legationes*, *id.*; *∞* *vegetalia*, Cic.; *∞* *res*, id., Caes.; *men* *∞* *atque* *adventicia* *doctrina*, vid. Cic. d. Or. 3, 33. — **transmeabilis*, e: *tienlig* *til* *giennemgang*, *spatium*, Auson.; o. — *transmeatorius*, 3: *hørende* *til* *giennemgang*, *giennemgaaende*, Tertull.; af — *transmēo*, (ogf. *trameo*), *avi*, *atum*, 1, v. n. o. a.: *at* *gaae* *el.* *brage* *derover* *el. derigennem*; — *ad* *quem* (locum) *ciconiae* *non* *transmeant*, Plin. 10, 41; *transmeantibus* *terra* *marique* *ducibus* *exercitibusque*, Tac. Ann. 12, 62; — *sole* *duodecim* *signa* *transmeante*, Plin. 39, 29; — *trama*, *quod* *trameat* *frigus* *id* *genus* *vestimenti*, Varr. L. 5, 23.

transmigratio, *onis*, f.: *Bortdragen* *el. Udvandring*; *df.* „concret“: *Udvandringssked*, Prudent.; af — *transmigro*, *avi*, 1, v. n.: *drager* *el. vender* *el. flytter* *derover* *el. derhen*; — *∞* *Veos*, Liv.; *cf.* id. 5, 54: *aliame* *quam* *urbem* *quaesituri* *simus*, *quo* *transmigremus*? *cf.* Suet. Tib. 15; — b) *ogf.* „overf.“: *ut* *vivant* *et* *transmigrent* (arbores, d. c. *funne* *flyttes*), Plin. 16, 59.

transmissio, *onis*, f., [transmitto]: *Sætten* *el. at* *satte* *derover*, *Overfart*, Cic. Att. 4, 17; *figl.* *id.* Phil. 1, 3: *quod* *ab* *urbe* *ea* *transmissio* *in* *Graciam* *laudabatur*. — 1. *transmissus*, 3, *partic.* *af* *transmitto*. — 2. *transmissus*, *us*, m., [transmitto]; 1) *Overgivelse* *el. Overdragelse*, (forelæst o. *alene* *in* *abl.*); — *Nunc* *regnum* *potitur* *transmissu* *patris*, Pacuv. ap. Non.; — 2) *Overfart*; — *transmissus* *ex* *Gallia* *in* *Britanniam*, Caes. B. G. 5, 13; *figl.* *∞* *a* *continenti*, id. ibd. 2; *cf.* Gell. 2, 26.

transmitto, (ogf. *trāmīto*), *misi*, *missum*, 3, v. a. o. n.: 1) *sender* *el. bringer* *el. befordrer* *el. lader* *gaae* *derover*; A) *egenl.*; — *Mihi* *illam* *ut* *tramittas*, *argentum* *accipias*, Plaut. Epid. 3, 4, 27; *exercitus* ... *transmittit* (sc. *trans* *flumen*: *bliver* *sat* *over*), Caes. B. G. 7, 61; *∞* *classen* *in* *Euboeam* *ad* *urbem* *Oreum*, Liv. 28, 5; *transmissum* *per* *viam* *tigillum*, id. 1, 26; *cf.* Suet. Calig. 22: *super* *templum* *Augusti* *ponte* *transmisso* *Palatium* *Capitoliumque* *conjuncti*; *men* *Tac. Ann.* 13, 55: *quotam* *partem* *campi* *jacere*, *in* *quam* *pecora* *et* *armenta* *militum* *aliquando* *transmitterentur*? — *∞* *hereditatem* *filiae* *fratris*, (overlade *el. overgive* *derfor*), Plin. Ep. 8, 18; — *poet.*: *ogf. c. infin.*: *transmittit* *habere* *nepoti*, Stat.; *men* *Verg. Aen.* 3, 329: *Me* *famulo* *famulanque* *Heleno* *transmisit* *habendam*; — *∞* *ensem* *per* *latos*, Senec. Herc. Oet.; *men* *comiff*: *si* *etc.*, *per* *corium* ... *Perque* *os* *elephanto* *brachium* *transmitteres*, etc., vid. Plaut. Mil. gl. 1, 1, 28; — *∞* *exercitum* *per* *fines* *suos*, (lade *frt* *marshere* *derigennem*), Liv. 21, 24; *men* *imbres* *non* *transmittere*, (hæste *Regnen* *ude*), Plin. 16, 19; *cf.* Plin. Ep. 2, 17; *men* *Tac. Ann.* 13, 15, *om* *den* *Jorgifæde*: *∞* *venenum* *exsoluta* *alvo*; *endel.* *om* *en* *fladning*: *∞* *vehem* *seni*, (være *stor* *nok* *derfor*), Plin.; — B) *fig.*: 1) *at* *overføre* *derpaa*; — *urgere* *modestium* *senatus*, *eandem* *viu* *in* *me* *transmittere*, (gaaeføre *mig* *en* *signende* *Ryddetigbed*), Tac. Ann. 2, 38; *figl.* *Liv.* 21, 20: *∞* *bellum* *in* *Italiam*, (ligesom *at* *slippe* *led* *derpaa*); — *men* *∞* *alicui* *bellum*, (overdrage *el. overlade*), Cic. Manil. 14; *cf.* ibd. 1; — 2) *at* *lade* *gaae* *derfor*, *at* *bortlægge* *el. nedlægge*; — *∞* *munia* *imperii*, Tac. Ann. 4, 41; *men* *ibid.* 16, 12, *om* *Tiden*: *Junium* *mensum* *transmissum*; *men* *Senec. Ep.* 99, „alleg.“: *transmittente* (animos), *quicquid* *accepit*, (ligesom *giennemladende*, d. c. *forleummende*); — 2) *at* *satte* *el. gaae* *el. brage* *derover*, *at* *passere*; a)

act.; - ∞ maria (grues), Cic.; Iberum Poenos transmississe, Liv. 21, 20; ∞ Euphratem ponte, Tac., fluvium nando, Stat., fossas saltu, id.; - transmittunt campos (equites: giennemrce), Lucr.; cf. Virg. Aen. 4, 151, v. Ovid. Met. 4, 709; - ∞ tectum lapide, (faste derover), Plin.; - pass.: duo sinus fuerunt, quos transmitti oporteret, Cic. Att. 16, 6; transmissus amnis, Tac. Ann. 12, 13; - b) neutr.; - a Leucopetra profectus ... inde enim tramitebam, etc., Cic. Att. 16, 7, oftere; ∞ ex Corsica in Sardiniam, Liv. 42, 7; men id. 21, 5: ∞ (sc. classem) ad vastandam Italiae oram; men id. 30, 24, omvnt: naves (nom.) in Africam transmiserunt; - men Vell. 2, 84, ∞ ad aliquem: at gaac over til nogen; - B) „fig.“; 1) at forbigaae, at lade upaaagt el. uomtalt; - ∞ eam sententiam silentio, Tac. Hist. 4, 9; ∞ aliquem sine honore et sine mentione ulla, vid. Suet. Vesp. 15; figcl. transmittens ... quae ipse pateretur, Suet. Calig. 10; - 2) „bef.“ om Tiden: at lade gaac hen, at giennemleve el. tilbringe; - ∞ vitam per obscurum, Senec. Ep. 19; cf. Plin. Ep. 9, 6: omne hoc tempus inter pugillares et libellos jucundissimam quiete transmissi; ∞ vigiles noctes, Stat.; - b) saal. ogf. om en Tilstand; - ut ardorem februm immolus ... transmittat, (b. e. overflaaer el. udholder), Plin. Ep. 1, 22; cf. ibd. 8, 11: transmissum discrimen, (den overflaaede hare); figcl. ∞ secessus voluptates, etc., ibd. 6, 4, (at modflaae deres Tillof-felser).

trans.montānus, i, m.: som befinder sig el. som boer hinsides af Biergene; - transmontanos ad-ortus etc., Liv. 39, 2; cf. Plin. 3, 4. - trans.mōtio, onis, f., som grammatisk figur: Omfattingen, f. metathesis, Capella, f. metastasis, Aquila Romanus; af - trans.mōvēo, (movi), mōtum, 2, v. a.: bevæger el. flytter el. forer over derfra el. derhen; 1) „egenl.“; - quippe Syria transnotae legiones, Tac. Ann. 13, 35; - II) „fig.“; - Labore alieno magno partam gloriam Verbis saepe in se transmovet, qui etc., Ter. Eun. 3, 1, 9.

trans.mūtatio, onis, f.: Omfatning el. Ombytning, navn. Bogstavernes, Quintil. 1, 5, 39; af - trans.mūto, avi, atum, 1, v. a.: forvexler el. ombytter; - transmutans dextera laevis, Lucr. 2, 787; figcl. Transmutat incertos honores (fortuna), Hor. Od. 3, 29, 51.

trans.nāto (ogf. trānato), avi, atum, 1, v. n.: svømmer derover el. derigienem; oftest absol.; - vid. Caes. B. G. 1, 53, v. Tac. Hist. 4, 66, oftere; men Plin. 6, 31: nec e Tigri pisces in lacum transnatant. - trans.nāvigō, are, v. a.: at seile derover el. derigienem; - ∞ angustias maris, Frontin. Strat. 1, 4; ∞ tot maria, Sulp. Sev. - trans.no, are, f. und. trano. - trans.nominātio, onis, f.: den latinske Benævnelse paa Metonymien, Donat., Diomed.; af - trans.nōmino, avi, 1, v. a.: ligesom omnavner, b. e. benævner med et andet Navn; - Septembrem mensem et Octobrem ex appellationibus suis Germanicum Donitianumque transnominavit, Suet. Dom. 13; cf. id. Gramm. 18. - trans.nūmero, are, v. a.: udtæller, auct. ad Her. 4, 50.

Trans.pādānus, 3: som findes hinsides af Pøfleden, transpadianus, regio, Plin., Italia, id., coloni, Caes., clientes, Cic.; - b) subst. pl., Transpadiani, orum, m.: Folf hinsides af Pøfleden, Transpadianerne, Plin. 18, 34, Cic. Att. 5, 2. - trans.pēctus, us, m., [transpicio]: Seer el. at see derigienem; - Janua quum per se transpectum praebet apertum, Lucr. 4, 273. - trans.pertūsus, 3, [pertundo]: giennemstøffen, terminus, auct. d. Lim. ap. Goes. - transpicio, [f. trans.picio], ēre, v. a.: seer derigienem; (for: o. efterel. Ord); - illa,

foris quae vere transpiciuntur (sc. per januam), etc., Lucr. 4, 272; per eas membranas sensus, qui dicitur mens, ea, quae sunt foris, transpici, Lactant. - transplantatus, 3, partic., [planto]: omplantet; cf. „fig.“: overført til en anden Klasse, ovl.; - ∞ dii, (forgudede Bæfener), Sedul.

trans.pōno, pōsi, pōsum, 3, v. a.: sætter el. bringer derover el. over der til el. derhen; - illam statum in locum inferiori transponi suaserunt, Gell. 4, 5; classis laevo amne transposuit militem etc., Tac. Ann. 2, 8; ∞ exercitum victorem in Italiam, Justin.; f. ogf. Gell. 6, 9; - b) „bef.“ ogf.: omfatter, omplanter, arborem in locum alium, id. 12, 1; ∞ brassicam, Pallad.

transportatio, onis, f.: Omflytning og Udveksling fra Sted til andet; - ∞ istae populorum etc., Senec. Consol. ad Helv. 6; af - trans.porto, avi, atum, 1, v. a.: forer el. bringer el. stæffer el. sætter derover el. over der til el. derhen; saal. ofte i Krigs-spyroget; - ad onera et multitudinem iumentorum transportandam paulo latiores (naves), Caes. B. G. 5, 1; ∞ exercitum in naves impositum in Hispaniam, Liv. 26, 17; cf. Cic. Pis. 20; - ogf. „alm.“; ∞ pueros in Graeciam, id. Att. 7, 17; men ∞ Agrippam in insulam, (deportare), Suet. Aug. 65; - ogf. c. acc. loci: Nec ripas datur horrendas et rauca fluenta Transportare prius, quam sedibus ossa quierunt, Virg. Aen. 6, 327; - bvf. ogf. m. dobbelt acc.: ∞ exercitum Rhenum, Caes. B. G. 4, 16; cf. id. B. C. 1, 54; - men „overf.“, Plin. Pan. 12: Danubius duratus glacie ingentia tergo bella transportat. - trans.pōsitivus, 3, [transpono]: hørende til en Omfatning; - μεταληψιν, quam nos varie translativam, transumptivam, transpositivam vocamus, etc., Quintil. 3, 6, 46. - trans.pōsitus, 3, partic. af transpono. - trans.pungo, ēre, v. a.: at giennemstikke; - ∞ lienem igneo cautere, Coel. Aur.

Trans.rhēnānus, 3: som findes hinsides af Rhinen, transrhenanus, Germani, Caes. B. G. 5, 2; ∞ hostes, Plin. 19, 2, (b. e. Bataverne). - trans.scendo, ēre, m. Afledn., f. und. transcendo. - trans.scribo, ēre, m. Afledn., f. und. transcribo. - trans.sēro, ēre, f. und. transero. - trans.silio, ire, f. und. transilio. - trans.spectus, us, o. transspicio, ēre, f. und. transpectus, transpicio. - trans.sulto, are, f. und. transulto. - trans.sumo, ēre, m. Afledn., f. und. transumo, etc. - trans.sūo, ēre, f. und. transuo.

Trans.tibērinus, 3: som findes hinsides af Tiberen, Martial. 1, 42; - b) pl. subst.; - si nihil conficeretur de Transiberinis (sc. hortis), vid. Cic. Att. 12, 23. - Trans.tigrītānus, e, [Tigris]: som findes hinsides af Tigrisfloden, gentes, Ammian. - trans.tillum, i, n., demin. af transtrum: siden Tvarbælle, Vitruv. 5, 12. - trans.tiñeo, ēre, v. n., [teneo]: at gaac derigienem, at tiene til Giennemgang; - quod comneatus transtinet trans parietem, Plaut. Mil. gl. 2, 5, 58. - transtrum, i, n., [besf. m. ἄρανος: Bænk, ovl.]; 1) „alm.“: Tvarbælle, Tvarbælle, Plin. 31, 32; - navn. ogf. i Bygninger: Tvarbælle, (hvorfra Sparrerne, el. canterii, opføres), Vitruv. 2, 1, o. id. 4, 2; f. ogf. Fest. p. 367: transtra ...igna, quae ex pariete in parietem porriguntur, etc.; - II) „bef.“: Tvarbænk i Skibe, sæbo. Rerbænk el. Tøfte; - ad transtrum navis, Liv. epit. 89; cf. Cic. Verr. 5, 51, v. A.; ogf. in pl., Caes., Virg., Ovid., v. A.

transulto, [f. trans.sulto], are, v. n., intens. af transilio: springer derover; - ∞ in recentem equum ex fesso, vid. Liv. 23, 29. - trans.ūmo, [f. trans.sumo], ēre, v. a.: at tage el. føre over, at tage paa sig; - ∞ hastam laeva, Stat.; ∞ mutatos cultus,

id.; df. — *transumptio*, onis, f.: Overførelse. Overførelse; men alene som Overførelse af *μετάληψις*, Quintil. 8, 6, 37; o. — *transumptivus*, 3: overførende; vid. Quintil. 3, 6, 46, und. *transpositivus*. — *transũo*, [f. *trans.suo*], ūi, ūtum, 3, v. a.: giennemfifter; — ∞ *exteriorem partem palpebrae aeu*, Cels.; ∞ *mediam partem subulo*, Colum.; ∞ *exta verubus*, Ovid. Fast. 2, 363. — *transutus*, 3, partic. af *fr̃g̃d̃*.

transvādātus, 3, [vado]: som man er gaaen el. kommen over el. forbi; df. „alleg.“: ∞ *scopuli quaestio-num*, Hieronym. — *transvārico*, are, v. n.; df. ∞ *prioribus pedibus*, (have udbiidaende f̃orben), Veget. — *transvectio*, (el. *travectio*), onis, f., [transveho]; 1) „alm.“: f̃oren el. Bringen derover; — ∞ *immanium saxorum*, Plin. Pan. 51; — b) Overført derover; — ∞ *Acherontis*, Cic. Tusc. 1, 5; — II) „bef.“ o. „publicifit̃“: Nidderens Dpteg og Menfiring for Censor, f̃id̃. ogf. for Reiseren; — vid. Suet. Aug. 38: *equitum turmas frequenter recognovit* ... *reducto more transvectionis*, etc.; (cf. Liv. 9, 46, Plin. 15, 5, Val. Max. 2, 2, 9, o. ū.). — *transvectus*, 3, partic. af *fr̃g̃d̃*.

transṽeho, (el. *traṽeho*), xi, etum, 3, v. a.; 1) „gentl.“: fører el. bringer derover el. derhen; A) „alm.“: — *quid militum transvexisset*, Caes. B. C. 3, 29; ∞ *exercitum in Britanniam*, Suet.; men Liv. 21, 47: *ut Hispanos inflati transvexerint utres*; men Plin. 3, 22: *navem Argo humeris transvectam Alpes*, (at bef. blev baaret derover); — b) „medial.“, *transvehor*: drager (riber, f̃icter) el. gaaer el. kommer derover el. derforbi; — *navibus in Africam transvecti*, Sall. Jug. 18; cf. ibd. 28: *legiones ex Sicilia in Afri-cam transvectae*; f. ogf. Liv. 32, 16; men Tac. Agric. 37: *transvectae* (sc. equo) ... *a fronte pugnantium alae*, etc.; men „poet.“: *Transvehitur Tuscos*, Apen-ninusque volatu Stringitur, Claudian.; — B) „bef.“: fører i Triumf; — *arma spoliisque* ... *carpentis transvecta*, Liv. 39, 7; men Flor. 2, 12: *primus dies signa tabulasque*, sequens *arma pecuniasque trans-vexit*; — b) „medial.“ ogf. navn. om de romerske Nidderere: i Dpteg og til Menfiring at ribe forbi Censor; — *institutum* ... *ut equites Idib. Quintil. transveherentur*, Liv. 9, 46; cf. Suet. Aug. 38, Val. Max. 2, 2, 9, o. ū.; — II) „overf.“ o. „medial.“ em Eiden: at gaae forbi; — *abiit jam et transvectum est tempus*, quo etc., Tac. Hist. 2, 76: *transvecta aetas*, id. Agric. 18.

transṽena, ae, m.: Ryantommen, Gremme, Tertull.; af — *transṽenio*, ire, v. n.: at komme derover el. derhen, Tertull. — *transṽeh̃ero*, avi, atum, 1, v. a.: giennemfifter el. giennemfører; — *quin praecleara bestia venabulo transverberatur* (nemf. paa Aena), Cic. Fam. 7, 1; cf. Virg. Aen. 11, 667; men id. ibd. 10, 336: *illa (hasta) volans clypei transverberat aera*; — *trans-verberatus in utrumque latus*, Tac. Hist. 1, 42; men ∞ *aera volitando*, (om fuglene), Appul. — **trans-versarius*, 3: som ligger paa tværs, tigna: Dværbækter, Caes. B. C. 2, 15; — *ligel. absol.*: *trans-versaria*, orum, n., (sc. tigna), Vitruv. 8, 7; — *transverse*, adv.: paa tværs el. f̃raatlig, Cels.; ∞ *describere horas in columella*, Vitruv.; o. — *transversim*, adv.: = *fr̃g̃d̃*, Tertull.; af — *transversus*, 3, partic. o. adj. af *fr̃g̃d̃*.

transverso (-vorto), ti, sum, 3, v. a.: at vende el. rette over derpaa el. derhen; (som verb. fin. efterel.); — *ut defensio in accusationem transverteretur*, Appul.; — b) ogf. „overf.“: at afvende, Tertull.; — ∞ *inimica*, (opp. præstare, quae sunt bona), Arnob.; — II) partic. *transversus* (-vorsus), ogf. *traversus* (-vorsus), 3, som adj.; A) „gentl.“: som er vent el. rettet derover el. derhen; df. *fr̃ṽd̃*: som gaaer

el. ligger tværs derover, paa tværs, f̃raatlig, odl.; — *una lata via perpetua, multis transversis* (med mange Dværgader), Cic. Verr. 4, 53; ∞ *trames*, Liv., li-mites, id.; ∞ *fossas viis praeduxit*, Caes. B. C. 1, 27; cf. id. B. G. 2, 8; men *contra mare transversum val-lum*, id. B. C. 3, 63; men *duo tigna transversa inje-cerunt*, id. ibd. 2, 9; *Transversosque volare per imbres fulmina cernis*, Lucr. 2, 213; cf. id. 6, 189; ∞ *foro ambulare*, Cic. d. Or. 3, 33; *taleae ne plus quatuor digitos transversos emineant* (f̃ire Dværfingre), Plin. 17, 29; df. ordsp̃ogṽis: *si ... tu ex isto loco Dig-itu transversum ... excesseris*, (en R̃inær's Bred), Plaut. Aut. 1, 1, 17; f. ogf. *und. digitus*; cf. Cic. Att. 15, 20: *in omni vita a recta consuetudine transversum unguem non oportet discedere*; — ∞ *calamus*, vid. Hor. A. P. 417; ∞ *mons ut salectur* (paa tværs), Colum.; ∞ *specula*, (opp. obliqua), Plin.; — 2) neutr. absol.; — *Non prorsus, verum ex transverso cedit, quasi cancer solet*, Plaut. Pseud. 4, 1, fin.; *ligel. ex transverso* (vacefit locus), Lucr. 6, 1016; in *trans-versum positae arbores*, Plin.; *per transversum ara-tione iterata*, id.; — *transversum secans* (aqua), Frontin.; men „poet.“ in pl.: *Mutati transversa fre-munt* (venti), Virg. Aen. 5, 19; *ligel. transversa tueri*, id. Ecl. 3, 8, o. ū.; — B) „fig.“ o. „alleg.“: — *cujus in adolescentiam transversa incurrit misera fortuna rei publicae*, Cic. Brut. 97; *ligel. Senec. Ep. 8: quum coepit transversos agere felicitas*; *ligel. quum trans-versum vi sua iudicem ferat* (orator), Quintil. 10, 1, 110; cf. Plin. 9, 31; — 2) neutr. absol.; — *de trans-verso: uformedenlig el. uventet*, Cic. Att. 15, 4, o. auct. ad Her. 1, 10; *quod non expectes, ex trans-verso fit*, Petron. Sat. 55.

transṽolito, are, v. intens. a.: at flyve el. f̃rænge derigennem; — *clausa domorum Transvolitant* (voces), Lucr. 1, 355. — *transṽolo*, (el. *traṽolo*), avi, atum, 1, v. a. o. n.: at flyve derover el. ud derover; — ∞ *Pontum* (grues), Plin.; cf. id. 10, 41: *perdices non transvolant Boeotiae fines* etc.; — II) „fig.“; A) „overf.“: *ilende at drage el. fomme el. f̃ige el. pæfere derover el. derhen; a) act.*; — *si etc.*, *num etiam Alpes poteram transvolare?* Asin. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 31; ∞ *vela navium* (om Marfvinet: at flyve op derover), Plin.; *dum transvolat aures* (vox), Lucr. 4, 563; cf. ibd. 606; men „alleg.“: *Im-portunus enim transvolat aridas Quercus* (Cupido), Hor. Od. 4, 13, 9; — b) neutr.; — *transvolat inde eques* (collect.) *in alteram partem*, etc., Liv. 3, 63; *ligel. om Vandets hurtige Løb*, Plin. 5, 10; men Plaut. Epid. 1, 1, 33, comist: *Transvolaverunt ad hostes* (arma); — B) „ment.“: — *illa Sallustiana brevis* ... *audientem transvolat*, Quintil. 4, 2, 45; cf. Hor. Sat. 1, 2, 108: *Transvolat in medio posita et fugientia captat*; men Plin. 7, 10: *cogitatio animum subito transvolans*, (som giennemfärer Zielen). — *transvolvo*, ere, v. a.: opruller el. giennemblader, annalium millia, Prudent. — *transṽoratio*, onis, f.: Nedflugen, Dpflogen; df. „concret“: *Evd̃lget*, Coel. Aur.; af — *transṽoro*, avi, 1, v. a.: ned-fluger el. opfluger, Arnob.; — ogf. „overf.“: *tilfatter el. forøder, universas opes*, Appul. — *transvorto*, transversus, f. und. *transverso*.

trap̃ētus, i, m., *τραπέτης*: Df̃epressen, Cato, Virg. Ge. 2, 519, Plin. 15, 60; — bb) *hertil bore endnu Diformerue*; a) *trap̃ētum*, i, n., *τραπέτιον*, Colum. o. Digest.; — b) pl. *trap̃ētes*, um, m., *trap̃ētēs*, Varro, Cato. — *trap̃ēzita*, ae, m., *τραπέζιτης*, f̃igefom mensarius: en B̃erelerer; — *Sequere me, viaticum ut dem hinc a trapezita tibi*, Plaut. Capt. 2, 3, 89; cf. id. ibd. 1, 2, 90, optere. — *trap̃ēzōphōron*, i, n., *τραπέζοφωρον*, (som bærer Bordet, en B̃ordfod; df. *fr̃ṽd̃*): Billedflotte el. andet Kunstværk, hvorpaa

Verdet hviſer, Digest. — Trápēzus, untis, f., *Τραπέζος*: By i Pontus, (hod. Trebifende), Mela 1, 19, Plin. 6, 4, Tac. Ann. 13, 39, v. id. Hist. 3, 47.

Trasimēnus, (Trasym.), i, m., lacus, ogf. absol. Trasimenus: Ep i Etrurien, (hod. Lago di Perugia), navnfundig af Hannibals Seier over Romerne; — vid. Liv. 22, 4 flgd., Flor. 2, 6, Cic., v. A.; — B) cf. 1) Trasimēnus, 3; trasimenus; — ∞ litora, Ovid. Fast. 6, 765; — 2) Trasimēnicus, 3; = frgd.; — ∞ strages, Sidon. — travēho, ēre, o. travectio, f. und. transveho, etc. — trāvīo, are, v. n., [trans, via]: gaader el. trænger igiennem; — foraminibus liquidus quia traviat ignis, Lurr. 6, 348; (al. travolat). — travolo, are, f. und. transvolo.

Trēbāciter, adv., [trebax]: haartnaffet, Sidon. — Trēbātius, i, m., C. Testa: romersk Retslærd, hvem Cicero tilegnede sine Topica; f. ogf. Cic. Fam. 7, 5 flgd., oftere, ogf. Hor. Sat. 2, 1, 4 v. 78, (hvor han kaldes doctus), ligesom hans Responsa ofte citeres af de Retslærde; f. ogf. Gell. 6, 12, v. A. — trēbax, acis, adf., [etr. af *τρεβάζος*]: forslagen el. suu; superl., ∞ senex, Sidon. — Trēbellius, a; romersk Slægts- og Personnavn; vid. Cic. Phil. 10, 10, oftere; — Trebellius Pollio: romersk Historikforfatter i Begyndelsen af d. fjerde Aarh.; vid. Vopise. Aurel. 2; — B) cf. 1) Trēbellius, 3, vinum, (der benævnes efter en vis Trebellius), Plin. 14, 8; — 2) Trēbellianus, 3; benavnet efter en Consul Trebellius (und. Nero); — ∞ senatusconsultum de fideicommissariis, Digest.

1. Trēbīa, ae, f., *ὁ Τρεβίας* (sc. *ποταμός*), hvf. ogf. Trebia undert. som m. hos Sil.: en af Hannibals Seier over Romerne navnfundig Flod i Oberitalien, Liv. 21, 52 flgd., Flor. 2, 6, Sil., v. A. — 2. Trēbia, ae, f.: liden By i Umbrien, (hod. Trevi), Arnob.; — B) cf. 1) Trēbiānus, 3, dii, Arnob.; — b) pl. subst. Trēbiāni, orum, m.: Indvaanerne af Trebia, Suet. Tib. 31; — 2) Trēbīates, um, m.: Indvaanerne af Trebia, Plin. 3, 19. — Trēbōnīus, a; romersk Slægts- og Personnavn, hvoraf mærkes; 1) C. Trebonius: Cæsars Legat i Gallien, en Ven af Cicero, Caes. B. G. 5, 21, oftere; — et Brev fra ham til Cicero hæves ap. Cic. Fam. 12, 16; — om hans Indbringelse ved Delabella f. Cic. Phil. 11, in., v. Vell. 2, 69, v. A.; — 2) C. Trebonius: Jæder til den Jorfinavnte, Cic. Phil. 13, 10.

Trēbūla, ae, f.; 1) By i Campanien, Liv. 23, 39; — B) cf. Trēbūlānus, 3, ager, Liv. 23, 14; — bb) cf. subst.; a) Trebulanum, i, n.: Landgeds ved Trebula, Cic. Att. 5, 2; — b) pl. Trebulani, orum, m., Tilnavnet Balinienses: Indvaanerne deraf, Plin. 3, 9; — II) By i d. Eabinſke, hvis Indvaanere: Trebulani Matuscae, Plin. 3, 17; — hertil hører: Trebulanus ager, Cic. Agr. 2, 25, v. id. Fam. 11, 27; — III) en anden By i d. Eabinſke, hvis Indvaanere: Trebulani Sulfenates, Plin. 3, 17.

Trēcēnārius, 3, num.: trehundrede; — trecentariae appellantur vites etc., quod jugerum trecentas amphoras reddat, Varr. R. R. 1, 2; af — trēcēni, (tercenti, Eumen.), ae, a, num. distr., [tres, centum]: hver trehundrede, trehundrede til el. paa hver; — ∞ equites in singulas legiones etc., Liv. 8, 8; ∞ nuni in capita Romana, id. 22, 52; — II) „overf.“; A) f. trehundrede; — vivere quosdam trecentis annis, Plin. 8, 10; — B) f. el. ubeſtemt ſtort Tæl; vid. Hor. Od. 2, 14, 5. — *trēcēntēni, ae, a, num. distr.: = frgd.; — ∞ pedes, Colum.; v. — trēcēntēsimus, 3, num. ord.: den trehundredeſte; — ∞ annus, Cic. Liv.; af — trēcēnti, (ogf. trēcēnti, Colum.), ae, a, num. card., [tres, centum]: trehundrede, nuni, Plaut., milites, Liv.: ad trecentos fortissimos viros (trucidare), vid. Cic. Phil. 3, 4; Tre-

centa debet Titius (sc. sestertia), Martial. 4, 37; — men om el. ubeſtemt ſtort Tæl, Hor. Od. 3, 4, 79; cf. Catull. 9, in.: Antistans mihi millibus trecentis; cf. — trēcēnties, (ogf. tricenties, Martial. 3, 22), adv.: trehundrede gange, Catull. 29, 15. — trēcēdipnon, *τρεχδipnon*, (som lober til Maaltidet): etſlags let Dragt, som bæres af Elyſtegaſter, Juvenal. 3, 67, (schol.).

trēcēcies, adv.: trettengange; — HS. tredecies (el. sestertium tredecies, f. und. sestertium), Cic. Verr. 3, 80; af — trēcēcim, (tresdecim, Frontin.), num. card. indecl., [tres, decem]: tretti; — tredecim captis navibus, decem demersis, Liv.; centum tredecim senatores, Tac. Hist. 5, 19; (derfor ogf. decem et tres, Cic. R. Am. 7). — treis o. tris, f. und. tres.

trēmēbundus, 3, [tremo]: gittrende, bævende, Lucr. 1, 96; tremebunda... pulsare cruentum Membra solum, Ovid. Met. 4, 133; ∞ voce, auct. ad Her. 3, 14; — compar., effetae tremebundior ubere porcae (cucumis), Colum. (poeta) 10, 396. — trēmēfācio, feci, factum, 3, v. a., [tremo]: bringer til at bæve el. gittre el. ryste, ryster stærkt; (poetisk Ord); — Annuit, et totum nutu tremefacti Olympum (Juppiter), Virg. Aen. 10, 115; cf. id. ibd. 6, 804, ogf. Cic. (poeta) Div. 1, 14; — cf. ogf. in partic. perf.; Nec solia hiberno tam tremefacta Notu, etc., Propert. 2, 7, 72; ligel. Et tremefacta solo tellus (Jove dicente), Virg. Aen. 10, 102; cf. id. ibd. 2, 228. — tremendus, 3, f. und. tremo. — trēmēſco, ēre, f. und. tremisco. — trēmipēs, ēdis, adj., [tremo, pes, m.]: med gittrende Fødder, anates, Varr. ap. Non.; (Stude efter Freund. hede remipedes: med aareformede Fødder). — tremisco, ēre, v. inch. n. o. a., af tremo: at bæve el. gittre el. ryste; — plaustris concussa tremiscunt Tecta viam propter, Lucr. 6, 347; cf. Virg. Aen. 5, 694; men Ovid. Met. 14, 214: omnemque tremiscens Ad strepitum; — ogf. c. acc., Virg. Aen. 3, 648, v. ibd. 11, 403; men m. Objectsfætning, id. ibd. 12, 916: Concultaturque metu, telumque instare tremiscit; men m. Relativsfætning, Stat. Theb. 9, 535. — trēmīs, issi, m., [analog m. semis, af tres o. as], i d. ſid. Keiserid som Mont., aureus: en Trædied af en aureus (el. af en Ducat), Lamprid. Al. Sev. 39, Cod. Just.

trēmo, ūi, 3, v. n. o. a., *τρέμω*: at bæve i en gittrende Bevægelse, at bæve el. ryste; ogf. at gittre el. bæve (cf. frygte) derfor; I neutr.; — totus ... Tremo horreoque, postquam etc., Ter. Eun. 1, 2, 3; cf. Cic. Acad. 2, 15: si qui tremere et exalbescere ... objecta terribili re extrinsecus; ogf. ∞ animo, id., Senec. Agam.; cf. toto pectore trementem etc., Cic. Tusc. 4, 23; men Et corde et genibus tremit, Hor. Od. 1, 23, 8; — ogf. m. graſt Conſtruction; tremis ossa pavore, id. Sat. 2, 7, 57; cf. Virg. Ge. 3, 84, v. Lucr. 3, 488; — b) m. Tingsſubjecter; — ∞ membra, Plaut., genua, Senec. Ep.; ∞ artus, Virg., humeri, id.; tremere ore, Hor. Epod. 5, 11, Ovid.; ∞ aequor, Ovid.; cf. Hor. Od. 3, 27, 23; men Enn. Ann. 7, 61: Africa terribili tremit horrida terra tumultu; cf. Ovid. Fast. 4, 267: longo tremit cum murmure tellus; f. ogf. Virg. Aen. 1, 212, v. ibd. 11, 645; ligel. ∞ vela, (flagre), Lucr.; — II) act., (offest „poet.“); — vid. Hor. Od. 3, 21, 19; ligel. ∞ offensam Junonem, Ovid. Met. 2, 519; ligel. Virg. Aen. 8, 296: Te Stygii tremare lacus, te janitor Orci; — dog ogf. Liv. 23, 27: virgas ac securas dictatoris tremere atque horrere; — III) cf. partic. tremendus, 3, som adj.: frygteſig, ſtræfkelig; — ∞ rex, (i. e. Pluto), Virg. Ge. 4, 469; ∞ Chimaera, Hor. Epod. 4, 2, 15; ∞ cuspis, id. ibd. 4, 6, 7; ∞ oculi, Ovid. Met. 3, 577; ∞ monita Carmentis, Virg. Aen. 8, 335; men tigris, animal velocitatis tremendae, Plin. 8, 25.

tremor, ōris, m., [tremo]: Zitteren, zitterende Bevægelse, Bævelse el. Rystelse, oel.; — ut terrorem ... pallor et tremor ... consequatur, Cic. Tusc. 4, 8; tamen id, quod dixit, quanto cum pudore, quo tremore et pallore dixit? id. Flacc. 4; tremor occupat artus, Ovid. Met. 3, 40; cf. Virg. Aen. 2, 121, v. Hor. Ep. 1, 16, 23; — ogf. personificeret, Ovid. Met. 8, 790: Pallorque Tremorque; — b) ogf. om Tving; — ∞ (ignium), Lucr. 5, 587; — ∞ terrae, (Jordbælv el. Jordrykkelse), Tac. Plin. Ep.; ogf. absol., Lucr. 6, 286: Inde tremor terras graviter pertentat, etc.; liget. tremores, Plin., Ovid.; — men tremores: Rystelse, (som Legemsbæghed), Plin. 24, 24; — II) „overf.“ o. act., liget. m. ignis terror: bvad der intjager Skræk, en Skræk el. Rædsel; — Silvarum ... tremor (Cacus), Martial. 5, 65; Hermes turba sui tremorque ludi, id. 5, 24.

tremūle, adv.: zitterende; — ∞ resultantes plumulae, Appul.; af — tremūlus, 3, [tremo]: zitterende, bævende, rystende; navn. af Alcerdem el. Svagelighed; — ∞ annus, Plaut.; liget. Incurvus, tremulus, etc., Ter. Eun. 2, 3, 45; tremulasque manus annisque metuque Tendit (annus), Ovid. Met. 10, 414; cf. Plin. 14, 28; men id. 20, 75, ostere, ere tremuli (sc. homines: som lide af Rystelse el. af den rystende Syge); men ∞ anni, Propert., v. ∞ tempus, Catull., (da man ryster af Ålter); cf. Ovid. Met. 15, 212; — ofte ogf. om Tving; Ut mare sit tremulum, tenui quum stringitur aura, Ovid. Her. 11, 75; ∞ arundo, id., canna, id.; ∞ flamina, Cic. (poëta), v. Virg.; ∞ jubar ignis, Lucr., lumen, Virg.; ∞ motus, Lucr., horror, Propert.; men Cic. (poëta) Div. 1, 8: Haud modicos tremulo fundens e gutture cantus (nili); — neutr. tremulum, ogf. som adv., Martial. 14, 203; — II) „overf.“ o. act.: som foraarager Zitteren el. Rystelse; — ∞ frigus, Cic. Arat. 68.

trepidanter, adv., [trepido]: uroligen, ængstelig; — ∞ effatus etc., Suet. Ner. 49; compar., ∞ timidiusque agere omnia, Caes. B. C. 1, 19. — trepidarius, 3, [trepidus], alene om Hæften: som gaar i Trab, travende; — equos ... trepidarios militari verbo tottonarios etc., Veget. — trepidatio, onis, f., [trepido]: zitterende Bevægelse, navn. synlig Uro og Ængsteligbed, Jorskrælle el. Jorsvireng; — numquae trepidatio? numqui tumultus? etc., Cic. Deiot. 7; necopinata res plus trepidationis fecit, quod etc., Liv. 3, 3; cf. Vell. 2, 124; ∞ fugaque hostium, Liv.; cf. id. 2, 46 o. 53, ostere; men per trepidationem, (i sin Angest), Tac. Ann. 11, 38; — ∞ nervorum, (deres Zitteren), Senec. — trepide, adv. af trepidus: forsvirret, forvirret, uordenlig, navn. ogf. med synlig Ængstelse el. Frygt; — ∞ concursans etc., Phaedr. 2, 5; ∞ relicti castris, Liv. 7, 11; men Suet. Ner. 23: quam trepide anxie certaverit, etc.

trepido, avi, atum, 1, v. n. (o. a.): at være i en zitterende el. urolig Bevægelse, at være forsvirret el. forvirret; — Ut ille trepidabat! ut festinabat miser! Plaut. Casin. 2, 7, 9; cf. Ter. Ad. 3, 2, 25, Sall. Catil. 31, ostere, Caes. B. G. 5, 33, o. Hor. Sat. 2, 6, 114; men Liv. 23, 16: dum in sua quisque ministeria discursu trepidat ad prima signa; liget. ∞ in acie instruenda, id. 44, 38; men Virg. Aen. 4, 121: Dum trepidat alae, etc.; Corde suo trepidat, etc., Enn. Ann. 4, 7; men Plaut. Epid. 1, 1, 58: nescio edepol, quid tu timidus es, Trepidus, etc.; liget. veluti pueri trepidant, etc., Lucr. 2, 54; cf. id. 6, 595, o. Hor. Od. 2, 19, 5; liget. ∞ metu falso, Ovid.; men Hor. Od. 3, 29, 31: si mortalis ultra Fas trepidat, etc.; — ogf. impers.: totis trepidatur castris, Caes. B. G. 6, 37; cf. Flor. 2, 2; — b) ogf., liget. som tremo, e. acc.: at være i Uro el. Frygt for noget, (poet. o. field.); — Et motae ad lunam trepidabis arundinis umbram,

Juvenal. 10, 21; cf. id. 8, 152; liget. Senec. Herc. Oet. 1058: trepidant lupos (damae); — liget. „poet.“ e. inf., Virg. Aen. 9, 114: Ne trepidate, meas, Teucri, defendere naves! — liget. „poet.“ m. figd. ne, Juvenal. 1, 97, v. id. 14, 64; — c) ogf. at mærke hos Tings subiecter; — vid. Lucr. 2, 964, v. Hor. Ep. 1, 10, 21; liget. id. Od. 2, 3, 11: obliquo laborat Lymphia fugax trepidare rivo; cf. id. ibd. 4, 11, 11; men trepidantia consulit exta, (bævende), Ovid. Met. 15, 576; cf. id. ibd. 1, 506; men c. inf., vid. Hor. Od. 2, 4, fin.: Cujus octavum trepidavit aetas Claudere lustrum.

*trepidulus, 3, demin.: noget zitterende el. ængstelig; — ∞ pulli circumstrepere, Gell. 2, 29; af — trepidus, 3, [rimet. best. m. τρέπων, i. e. vertere: vende el. slaae paa flugt]: urolig, ængstelig, bævet, apes, Virg.; cf. id. Aen. 7, 638, v. id. ibd. 9, 233; — qui omnes trepidi improvisu metu, etc., Sall. Jug. 97; cf. Liv. 2, 24: curia maesta et trepida ancipiti metu et ab cive et ab hoste; — ogf. c. gen.: Illae (apes) intus trepidae rerum etc., Virg. Aen. 12, 589; liget. trepidi rerum suarum, Liv. 5, 11, v. id. 36, 31; men Tac. Ann. 6, 21: trepidus admirationis et metus; — b) ogf. om Tving og om Begreber; — ∞ unda, Ovid. Met. 12, 279, v. ∞ aënum, Virg. Ge. 1, 296, (fogende, flummente); ∞ venae, (zitterende), Ovid.; ∞ motus, id., terror, Lucr., tumultus belli, id.; in re trepida, Liv.; liget. in pl.: in trepidis rebus, (i sterfare), id.; cf. Hor. Od. 3, 2, 5, v. M.; men Sall. Jug. 91: quae postquam oppidani cognovere, res trepidae, metus ingens, malum improvisum; men incerta et trepida vita, Tac.; ∞ nuncius, (som forflynder en fare), Justin.; liget. trepidae litterae, Curt. 7, 1. — trepondo, neutr. indecl., [tres, pondus]: tre pund; — ∞ ejusdem radices, Scribon.

tres, (ogf. treis o. tris), tria, num. card., τρεῖς, τρία: tre el. trede; — duas aut tres minas etc., Plaut.; cf. Lucr. 5, 94 figd.; fundos decem et tres etc., Cic. R. Am. 7; men comit: trium litterarum homo, (i. e. fur), vid. Plaut. Aul. 2, 4, 46; — b) betegner ogf. undert. et ubestemt libet Tal; — tribus verbis, (med nogle faa Ord), Plaut. Mil. gl. 4, 2, 29; cf. Ter. Phorm. 1, 3, 33, v. Cic. Fam. 9, 49; liget. haec omnia in tribus verbis etc., Quintil. 9, 4, 78; liget. tribus chartis, Catull. 1, 6; cf. Martial. 13, 124. — tresdecim, num. card.: tretten, f. und. tredecim.

tressis, is, m., [tres, as]: tre Ålser, Varro; — ogf. „overf.“ om en ringe Værd; hic Dama est non tressis agaso, (isse en Styver værd), Pers. 5, 76. — tresviri, orum, m.: Collegium af trende Medlemmer, Tremadene, navn. som Opfyndmand over Jængslerne, Plaut. Amph. in.; — som Underpræster, Cic. d. Or. 3, 19; — som Besyrere af Fordelingen af de offentlige Jorder, Liv. 32, 2, ostere; f. ogf. und. Tre-viri. — Treveri, orum, o. Trevericus, 3, f. und. figd.

Treviri, (ogf. Treveri), orum, m.: Gølf i Gall. Belg., ved Moslen, i d. nuv. Trier; vid. Caes. B. G. 1, 37, ostere, Plin. 4, 31, Liv. epit. 107; — sing. Trevir, Tac. Hist. 3, 35, ostere, ogf. Lucan. 1, 441; — men med Hensigten paa tresviri i Rom har Cic. Fam. 7, 13: Treviro vites, censeo; audio, capitales esse; mallem auro, aere, argento essent; — b) Tre-virernes Hovedstad, (hod. Trier), Ammian. 15, 11; sieligere Augusta Trevirorum, Mela 3, 2; — B) df. Trévéricus, 3: hørende til el. bævænt efter Tre-virerne, trevirif el. trierif, ager, Plin., tumultus, Tac.; ∞ urbs, (d. e. Trier), Auson.

triācontas, adis, f., τριαcontas, Tallet: Tre-dive, Tertull. — triangulāris, e: hørende til en Trekant, anfractus, Capella; af — triangulus, 3, [tres, angulus, m.]: med tre Vinkler, som befunder sig i en Trekant; — ea (sidera) triangula et quadrata

nominant, Cic. Div. 2, 42; ∞ species Siciliae, Plin. 3, 14; ∞ ager, Colum.; — b) df. subst., triangulum, i, n.: trekant; — quadrata amplius spatium complectuntur triangularis, Quintil. 1, 10, 41; cf. Cic. N. D. 2, 49: trianguli formam efficere etc.; — figel. triangulus, i, m., Frontin.

triarii, orum, m., [tres], (se. milites): de i den tredje linie kæmpende romerske Soltater, Varr. L. L. 5, 16, Liv. 8, 8 flgd., hvor ogs. Ordspørgel: res ad triarios rediit, (nu gikder det, oel.); cf. id. 22, 5, oftere; — II) Triarius, i, m.: romersk Tilnavn i gente Valeria; — vid. Cic. Brut. 76, o. id. Fin. 1, 5, oftere. — trias, adis, f., *τριάς*: Tretallet, en Treer, Capella. — triatrus: Festdag hos Tusulanerne, tre Dage efter Jend; — vid. Fest. s. v. quinquatrus, p. 257.

tribacca, ae, f., (se. inauris), [tres]: en af trede Perler besaaende Tænring, P. Syr. ap. Petron. Sat. 55. — tribas, adis, f., *τριάς*, (gnidende): etflags utagtigt Øvindemenneste, Phaedr. 4, 14, Martial. 1, 91, oftere. — Tribocci, (Triboci), orum, m.: Germanist Folk paa den vestre Rhinbred, (hvor nu Elsas), Caes. B. G. 1, 51, oftere, Tac. Germ. 28, oftere. — tribon, onis, m., *τρίβων*: en afflidt Kappe, Auson. — Tribonianus, i, m.: berømt Retslærd under K. Justinianus. — tribrachys, yos, m., *τρίβραχυς*: Berøst af 3 korte Stavelse, Quintil. 9, 4, 97; — heter ogs. tribrevis, Diomed. — tribrevis, is, m., f. und. frgd.

tribuarius, 3, [tribus]: hørende til en Tribus el. benævnt derefter: — ∞ crimen sodalitorium, (Beskyldning for Beskikkelser af Tribus), Cic. Plane. 19; cf. id. ibd. 15. — tribula, ae, f.: Biform af tribulum, Colum. — tribulatio, onis, f., [tribulo]: stor Rod el. Trængsel, Tertull., o. A. — tribulis, is, m., [tribus]: hørende til den samme Tribus, Medtribul, oel.; — amico et tribuli tuo etc., Cic. Fam. 13, 23; vetus Claudia tribus additis postea novis tribulibus etc., Liv. 2, 16; cf. Ter. Ad. 3, 3, 85, o. Liv. 2, 16; — II) fild. „overf.“: fattig og ringe Bergermand, Hor. Ep. 1, 13, 15, Martial. 9, 50 o. 58.

tribulo, (avi), atom, i, v. a., [tribulum]: præser el. trykker, (*τριβω*), Cato; — B) df. „overf.“: qvæter, plager, angster, Tertull.; — II) tribulatus, 3: tilspidst i Form af en Balse, falciculae, Pallad. — tribulösus, 3, [tribulus]: fult af Tørnarten tribulus, Sidon.; — b) „overf.“: ternet, fnæret; superl., id. — tribulum, i, n., [tero]: etflags Måstine el. Balse el. Begn (Stæde) til Tærkning, Varr. R. R. 5, 4, oftere, Plin. 18, 72, o. Virg. Ge. 1, 161. — tribulus, i, m., *τριβόλος*: trepsidst Jern som Jøedangel, en Jøedangel, Veget.; — II) „overf.“, ifølge etflags Lighed; A) Tørnarten: tribulus terrestris L., germ. der Burzeltern, Virg. G. 1, 153, Ovid. Met. 13, 803, Plin. 21, 54; — B) Vandnødden, trapa natans L., Plin. 21, 58.

tribunal (f. tribunus), vid. Quintil. 1, 6, 17), alis, u., [tribunus]: en halvceirselformet Jørheining til Sæde for Øvrigheden (og dens Følge), Cic. Brut. 84, o. id. Qu. Fr. 1, 1, 8; men Tac. Ann. 15, 29: medio tribunal sedem curulem, et sedes effigiem Neronis sustinebat; — de sella ac tribunali pronunciare: si quis etc., (om Prator), Cic. Verr. 2, 38; pro tribunali quom aliquid ageretur, id. Fam. 3, 8; cf. id. Pis. 5; — qui dicunt apud tribunalia, Quintil.; laudatus ex quatuor tribunaliibus, id.; sedere in tribunali praetoris urbani, Cic. d. Or. 1, 37; cf. Tac. Ann. 1, 75; — b) „bef.“: ogs. en lignende Jørheining i Leiren, til Brug for Jæstherren og hans Følge, Liv. 28, 27, Tac. Hist. 3, 10; — ogs. om Pratorens Sæde i Theatret, Suet. Aug. 44; — men Tac. Ann. 2, 83, er tribunal: etflags Monument el. Cenotaphium; — II)

„fig.“; A) „overf.“: Jørheining, Dæmning, Dam; — ∞ structa manibus ad experimenta altissimi aestus, Plin. 16, 1; — B) „ment.“: Høihed el. Størhed; — ∞ honoris et columnæ, Appul.

*tribunatus, us, m.: Tribunatet, en Tribus Embede el. Værbigbed; df. A) ∞ plebis, Cic. d. Or. 1, 7; oftere absol. tribunatus, id. Lael. 12, o. id. Sest. 37: Almutribunatet el. Følsetribunatet; — B) ∞ militaris, Cic. Sest. 3, ∞ militum, Plin. 7, 31, oftere absol., tribunatus: Krigstribunatet; — sum admiratus, cur tribunatus commoda, dempto praesertim labore militiae, contempseris, Cic. Fam. 7, 8; cf. id. ibd. 7, 5, o. id. Qu. Fr. 2, 15; — b) bertil sam ogs. mærkes: ∞ castrorum, f. d. særv.: praefectura castrorum, Vell. 2, 104; o. — tribunicius (-tius), 3: hørende til el. benævnt efter en Tribun, tribunif; A) oftest om Almutribunerne; — saal. ∞ potestas, Cic., Caes., ogs. ∞ vis, id., Sall., (deres Magt); ∞ seditiones, id., procellae, Liv., (de af dem vakte Uroligheder og Størme); ∞ comitia, (hvori de valgtes), Cic.; ∞ leges, (som hidrøre fra dem), id.; — B) om Krigstribunerne; — equites Romanos in tribunum restituit honorem, (tilbagegav dem den Ret at befordres til disse Væster), Caes. B. C. 1, 77; — II) subst. tribunicius, i, m.: som har været Tribun; — qui aedilicii, qui tribunicii, qui quaestorii, etc., Cic. Phil. 13, 14; cf. Liv. 3, 35; — [fige.].

tribunus, i, m., [tribus], øvrdl.: Tribusforstander; df. „alm.“: Jørständer, Jørstat el. Chef, Tribun; df. særv. „publicif.“; I) tribuni aerarii: de Dvæstør tillagte Regnskabsførere; — vid. Cato ap. Gell. 7, 10: aes militare, quod a tribuno aërio miles accipere debebat, cf. Varr. L. L. 5, 36; hede tribuni aeris, Plin. 33, 7; — b) forfficellige herfra ere de tribuni aerarii, som efter lex Aurelia, tilf. ligent. senatores o. equites, beslaade Domstolene; — vid. Cic. Qu. Fr. 2, 6 o. 16, ogs. id. Catil. 4, 7; — Ordspillet med aerarius o. aeratus f. Cic. Att. 1, 16; — Cæsar fratog dem denne deres Andel i den domende Magt; vid. Suet. Caes. 41; — II) tribuni Celerum: Øverstier el. Commandeurer over Celeres, Digest.; cf. Liv. 1, 59: praeco ad tribunum Celerum, in quo tum magistratu forte Brutus erat, convocat populum; — III) tribuni militares el. militum: Krigsøverstier el. Legioncommandeurer, (hvoraf særv. 6 vare ansatte ved hver Legion, som de commanderede afværende i to Maaned), — ∞ militares, vid. Cic. Cluent. 36; ogs. in sing., id. d. Senect. 10; men tribuni militum, Caes. B. G. 1, 39, oftere; ogs. in sing., id. ibd. 3, 5; figel. Cic. Sest. 4: M. Aulanum, tribunum militum Antonii, etc.; men tribuni cohortum, Caes. B. C. 2, 20; — IV) tribuni militum consulari potestate: disse bleve (ab a. u. c. 310 ad a. n. 388) østere udvænte som den høieste Øvrighed i Staten, for derved at fæste Plebejerne Andel i den høieste Statsmagt; øvrdel. valgtes trede saadanne, fild. sex, og fra Aar 352 otte; — vid. Liv. 4, 6 o. 7, ogs. id. 5, 1, oftere, o. A.; — V) tribuni plebis, oftere absol. tribuni: Følsetribunerne, der vare ansatte til Beskyttelse for Mængden imod de Magtiges Vilkaarighed; — vid. Liv. 2, 32 flgd., ogs. ibd. 58, ogs. id. 3, 65, oftere; f. ogs. Cic. d. Rep. 2, 33 flgd., o. id. Leg. 3, 7; — not.: comiff er Plaut. Pers. 1, 1, 22: Fui praeferratus apud molis vapularis tribunus, (den øverstier el. fæste til at faae Prygl).

tribuo, ii, itum, 3, v. a.: tildele el. meddele, skenke el. give, oel.; I) „egenf.“: — ut ei plurimum tribuamus, a quo plurimum diligimur, Cic. Off. 1, 15; in ... tribuendo suum cuique, id. ibd. 5; figel. ∞ alicui magna praemia, Caes. B. C. 3, 4; men Ovid. Met. 9, 402: dona tributuram posthac se talia nulli; figel. ∞ alicui beneficia, Nep. Att. 11; men Tac.

Ann. 4, 64: ∞ pecunias ex modo detrimenti, (ut dele); — II) „fig.“; A) „afm.“; I) skenfer el. pder, lader bebefares, beviser; — ∞ misericordiam viro fortissimo, Cic. Mil. 31; quod (silentium) est orationi tributum tuae, id. Coel. 12; cf. Caes. B. G. 5, 7, o. id. ibd. 7, 20; men id. B. C. 1, 35: paribus beneficiis parem quoque voluntatem tribuere; ligel. id. ibd. 3, 13: quemcumque (casum) ei fortuna tribuisset; men Ovid. Trist. 3, 1, 41: Quam tributis teris (pacem); cf. id. ibd. v. 23, o. id. Her. 16, in.; ligel. Propert. 3, 23, 3: Noster amor tales tribuit tibi, Cynthia, laudes; — 2) indrommer, tilføgger, holder tilføde; — si sit quispiam, qui aliquid tribuat voluptati, Cic. Off. 1, 30; cf. id. Tusc. 1, 49, Nep. Att. 6, o. Caes. B. G. 6, 1; men Cic. Fam. 13, 22: si huic commendationi meae tantum tribueris, quantum cui tribuisti plurimum; cf. id. d. Senect. 18: nusquam tantum tribuitur aetati, (quantum Lacedaemone); men id. Brut. 51: mihi ... tribuebat omnia, (mig fatte han over alt); — undert. ogf. ut. acc., vid. id. Fam. 13, 9: quum universo ordini publicanorum semper libentissime tribuerim; men Tac. Ann. 14, 14: quos ut nominatim tradam, maioribus eorum tribuendum puto; — B) „bef.“; I) tilføgger, tilføger, tilføder, (navnl. som Virkning el. Skjød, odel.); — neu, quod etc., id. virtuti hostium tribuerent, Caes. B. G. 7, 53; ligel. id. B. C. 3, 73: quod esset acceptum detrimenti, ejus (i. e. fortunae) juri potius, quam suae culpa debere tribui; men Cic. Fam. 2, 16: quod illi tribuebatur ignaviae, etc.; — 2) fordelel el. inddelel, oplofer i sine Dele; — ∞ rem universam in partes, Cic. Brut. 41; cf. id. Orat. 4; ligel. id. Fin. 2, 6: ∞ omnem vim loquendi in duas partes; — 3) m. Tingsobject: at tildele, at hengive el. opoffere dertil, odel.; — his rebus tantum temporis tribuit, quantum propteranti erat necesse, Caes. B. C. 3, 78; cf. id. ibd. 3, 2; ligel. ∞ reliqua tempora literis, Nep. Att. 4; — III) af partie. tributus, 3, er tributum, i, n.: Afgift el. Skat, Contribution el. Tribut; — in capita singula ... tributum imponebatur, Caes. B. C. 3, 32; ∞ intolerabilia a se exigi, Cic. Fam. 3, 7; cf. id. ibd. 15, 4: multas civitates acerbissimis tributis liberavi; men censu quotannis tributa conferre, id. Verr. 2, 53; tributa pendere, (betale Skat, være statsfyldig), Caes. B. G. 6, 14; men ceram in tributa Romanis praestare, Plin. 21, 45; (f. ogf. 2. tributus, s. 1.); — B) „overf.“; I) (i d. flid. Retsprog): Sammenfud af Private i en vis Antebning el. til en vis Hensigt, Digest.; — 2) („poet.“): Skent el. Joraring; — ∞ Saturnalicium, Martial. 10, 17; cf. Juvenal. 3, 188; — not.: efter Varr. L. L. 4, fin., er tributum dictum a tribus, quod ea pecunia tributum a singulis pro portione exigebatur.

tribus, us, f., [rimel. d. æoliske *τριπύς* f. *τρίπύς*, i. e. tertia pars]; opdel.: en Tredelel af det romerske Folk; f. sædv., efterat Folkemængden var tiltagen: en Afdeling deraf, en Tribus; og vorte omfider Antallet af disse Tribus indtil 35, af hvilke 31 vare: Tribus rusticae, og 4: tribus urbanae; — vid. Varr. L. L. 4, 9, Liv. 1, 36, o. id. epit. 19, ogf. Cic. d. Rep. 2, 8; ogf. er, ved en Person's Benævnelse efter hans Tribus, Dretet tribus udfaldet i d. flgd. Forbindelse og andre lignende; — inventum tamen esse ... Qu. Verrem Romilia (se. tribu: af den romerske Tribus) ... qui etc., Cic. Verr. act. 1, 8; cf. id. Phil. 9, 7; — navn. heder ogf. om Censur: movere aliquem tribu, (at udfode nogen af hans Tribus), vid. Cic. d. Or. 2, 67, oftore, o. Liv. 45, 15, oftore; men populus ... fuse in tribus convocatus, (i. e. in comitia tributa), Cic. Leg. 3, 19; — II) „overf.“; A) („poet.“ o. m. Lunc): Grammaticas ambire tribus, (de Læres Læng,

odel.), Hor. Ep. 1, 19, 40; — B) den store Mængde af fattige Borgere; — vid. Martial. 8, 15, ligel. Plin. 19, 19: in his (herbis) quoque aliqua sibi nasci, tribus negant, etc. Tributarius, 3, [tributum]: berende til Afgift el. Skatteydelse; — ∞ necessitas, Justin. 32, 2; ∞ solum, (skattepligtig Grund), Plin. 12, 1; ∞ Gallus quidam, (statsfyldig), Suet. Aug. 40; — b) ∞ litterae, Cic. Verr. 4, 66, (hvori man lever en Pengedydelse el. en Pengebelønning). — tributum, adv., [tribus]: efter Tribus el. Tribusvis; — ∞ et centuriatum descriptis ordinibus, Cic. Flacc. 7; ut, quod tributum plebes jussisset (i. e. in comitiis tributis), populum teneret, Liv. 3, 55; men Cic. Mur. 31: spectacula tributum data etc.; cf. id. Att. 1, 17: numis ante comitia tributum uno loco divisio.

*tributus, onis, f.; I) „afm.“: Juddeling; — *ισοπολις* ... id est, aequabilemtributionem etc., Cic. N. D. 1, 19; ogf. Jorddeling, Digest.; — II) „bef.“: Skatteydelse el. Contribution, Digest.; — tributus, oris, m.: fem tildelel el. fordelel; — praestitor et tributor omnium (mundus) etc., Appul.; o. — tributarius, 3: berende til en Gave el. Betaling; — de tributaria actione, Digest.; — [tribuo]. — tributum, i, n., f. und. tribuo, m. III. — 1. tributus, 3, partie. af tribuo. — 2. tributus, 3, [tribus]: som foretages el. afholdes efter Tribus; — comitia tributa; vid. Liv. 2, 56 o. 60, ogf. Lael. Fel. ap. Gell. 15, 27; (f. ogf. und. comitium). — 3. tributus, i, m., forcl. Biform af tributum: Skat el. Contribution, Cato ap. Non.; tributus quum imperatus est, negant pendi potesse, etc., Plaut. Epid. 2, 43.

tricae, arum, f.; efter Plin. 3, 16 er Tricae o. Apina opdel.: Naane paa treende ubetydelige Byer i Apulien; hvf. odfprogdige tricae (et apinae) f.: Daarligheder el. Daarligheder, odel.; — Sunt apinae tricaeque, et si quid vilis istis, Martial. 11, 1; ligel. Plaut. Rud. 5, 2, 36: tricae — tramas putridas (loqui: snalle hen i Skret); — II) „overf.“: Forpæter, Joradeligheder, Røfter; — quomodo illa fert ... domesticas tricas! (om Datteren Eulha), Cic. Att. 10, 8; ligel. Plaut. Pers. 4, 3, 61: nihil mihi opus est Litus, neque tricis; ligel. ut me in tricas conjecisti! id. ibd. 3, 2, 18; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 5, v. II. — tricameratum, i, n., [tres, camera]: Rum el. Locale med tre Kamre, Hieronym. — Tricca, ae, f.: By i Thesalien med et Esculapstempel; — vid. Plin. 4, 15; — B) df. adj. Triccaeus, 3, „poet.“ f. æsculapiss, Avien. Arat. 206.

tricenarius, 3: fem har el. holder tredve i sit Slægt, fistula, (af 30 Tommers Vist), Frontin.; ∞ filius, (30 Aar gammel), Senec.; af — triceni, ae, a, num. distr. af triginta: hver tredve, tredve til el. paa hver; — ∞ milites ex singulis legionibus, auct. B. Hisp. 75; ∞ bini dentes viris attribuuntur, Plin. 7, 15; cf. Martial. 10, 27; — II) „overf.“ f. triginta: tredve, Plin. 18, 43, o. Martial. 1, 44; — not.: gen. tricenum (f. tricenorum), Plin., o. II. — tricennalis, e: tredveaarig, incuria, Rufin. ii Hieronym.; — h) df. pl. subst., tricennalia, ium, n., (se. soleunia): Høitidelighedsfejen af det 30te Aar, Oros.; af — tricennium, i, n., [triginta, annus]: Tidsrum af tredve Aar, Cod. Just., Sidon., o. II. — tricenti, ae, a, v. tricenties, adv., f. und. trecenti, etc.

triceps, cipitis, adj., [tres, caput, f. ogf. Cic. Orat. 45]: med tre Hoveder; — triceps apud inferos Cerberus, Cic. Tusc. 1, 5; men triceps Hecate, (neml. fem tillige er Luna o. Diana), Ovid. Met. 7, 194; — II) „overf.“: trefold; — de eo tricipes historia, Varr. L. L. 5, 32. — tricesimani, orum, m.: Soldater af den tredvte Legion, Ammian. 18, 9; af — trice-

simus, (egf. trigesimus, Martial., Justin.), 3, num. ord. af trīginta: den tredie; — tricessimo post die, Cic. Fam. 12, 2; ligel. sexto (tricesimo anno post, id. Off. 2, 8; men tertius et tricesimus annus, etc., id. d. Senect. 6; ∞ sabbata, Hor. Sat. 1, 9, 69, (d. e. Jøernes Paaste, der neml. indtræffer i den tredie Uge fra første September som Aarets Begyndelse). — tricessis, i, m., [trīginta, as]: tredie Afses, Varr. L. L. 5, 36.

triebaleon, i, n., *τρίβαλον*: Mont, som gielder tre chalcos, Vitruv. 3, 1. — triebaptum, i, n., *τρίβατον*: en fin, af Haar været Klædning, Hieronym. — triebias, ae, m., *τρίβιας*: Sæddellen, (en Bilsart), Plin. 9, 20, o. 74. — triebiasis, is, f., *τρίβιασις*: Dienhaarenes Boining ind imod Diet, Veget. — triebila, (etr. triela, Inscript.), ae, f.: Sommerløvpytte, Virg. Cop. 8, Colum. (poeta), Caes. B. C. 3, 96. — triebinus, 3, *τρίβινος*, (af Haar; df. »overf.): tynd el. sparsom; — ∞ quæstus, (opp. uber), Varr. ap. Non. — triebitis, idis, *τρίβιτις*: en Munart, Plin. 35, 52. — triebōmanes, is, n., *τρίβωμανες*: en Plante adiantum lignende Vært, Plin. 27, 111. — triebordis, e, *τρίβωδος*: tre strænger, cithara, Sidon. — triebōrum, i, n., *τρίβωρον*: Num el. Værelse med 3 Afteinger, Stat., Spartian. Pesc. — triebus, i, f., *τρίβους*: en trefarvet Værelsen, Plin. 37, 68.

tricies, (egf. tricessis, auct. B. Afr. 97), adv. num. af trīginta: tredebange; — tricies triceni (pedes) sunt nongenti, Colum.; f. egf. auct. B. Afr. 97; men tricies (aeris: tre Millioner Skættespænge); vid. Cic. d. Rep. 3, 10; ligel. Ex insulis fundisque tricies solum (sc. reddit), Martial. 4, 37. — tricinium, i, n., [tres, cano]: tredemmig Sang, (som Sirenerens), Symmach. — Tricipitinus, i, m.: romersk Tilnavn i gente Lueretia, vid. Liv. 3, 8, o. id. 4, 30.

tricliniarches (o. -archa), ae, m., *τρίκλιναρχης*: Dyphømand over Tæffelt, Petron. Sat. 22. — tricliniāris, e: hørende til en Episcophia el. til et Triclinium; — ∞ gradus, Varro, mappae, id., lecti, Plin.; ∞ vestimenta, Digest.; — II) df. subst. pl. tricliniāria, ium, n.; A) Episcopærelse; — ut spectent sua aëstiva tricliniaria ad frigus orientis, hiberna ad solem occidentem, Varr. R. R. 1, 13; — B) Tæppen el. Dække til Episcophæen; — tricliniaria Babylonica sestertium octingentis millibus venisse jam tunc, etc., Plin. 8, 71; af — tricinium, i, n., *τρίκλινον*: Episcophia el. Bordbænk, edl. (hvorf. ordentl. trende vare anbragte paa de trende Sider af Episcobordet, ligesom egf. hver Bænk indtoges af tre Personer); dog oftest m. Indebegreb af Episcobordet el. Tæffelt; hvs. tricinium sternere: lægge Synder el. Tæppene paa Bordbænkene, egf. kan bede: at tilberede Tæffelt; — vid. Cic. Verr. 3, 25: quum ... in tricinio, quod in foro straverat, decubuisse; cf. id. ibd. 2, 74: quinquaginta triciniorum lectos etc.; f. egf. id. Mur. 36, oftere, egf. Plin. 33, 52, Martial. 10, 13, o. A.; — II) »overf.": Episcopærelse; — ∞ hiberna et aëstiva, Varr. L. L. 8, 14; de tricinio exire, vid. Cic. d. Or. 2, 65; cf. Phaedr. 4, 24.

trico, ōnis, m., [tricae, nr. II]: som bruger Ildflugter, en Ranskesmet, navn. egf. slet Betaler; (for: o. eftercl. Ord); — Magnus trico fuit numarius, solvere nulli, Lentus etc., Lucil. ap. Non.; cf. Capitulin. Ver. 4. — tricoecum, i, n., *τρίκοκκον*, (med trende Vær): en Art af heliotropus, Plin. 22, 29. — tricolum, i, n., *τρίκωλον*, (med trende Væ): en af tre Dele bestaaende Periode, Senec. Contr. 2, 12, o. id. ibd. 4, 25. — tricongius, i, m., [tres]: Tilnavn el. Dgenavn for en Dranker, Plin. 14, 28.

tricolor, atus sum, i, v. depon. n., [tricae, nr. II]:

gior Banfæligbeder el. Sybævelser; — Publicius tecum tricitatus est, Cic. Att. 14, 19; cf. id. ibd. 15, 3. — tricorniger, a, um, [tres]: med trende Spidser; — ∞ species furcae, (om Bogstavet ψ), Auson. — tricornis, e, [tres, cornu]: som har tre Horn; — Indicos boves unicornes tricornesque, Plin. 8, 30. — tricorpor, ōris, adj., [tres, corpus]: med tre Legemer; — forma tricorporis umbræ, (i. e. Geryonis umbra), vid. Virg. Aen. 6, 289; ligel. ∞ Geryon, Sil. — tricōsus, 3, [tricae, nr. II]: som bruger Ildflugter, ranskesuld, Lucil. ap. Non., (al. strigosus); — tricuspis, idis, adj., [tres, cuspis]: trespids; — postioque tricuspide telo, (i. e. tridente), Ovid. Met. 1, 330.

tridaena, orum, n., *τρίδαενα*: en Østersart, Plin. 32, 21. — tridens, tis, adj., [tres, dens]: med trende Tænder el. Tagger el. Spidser; — Convulsum remis rostrisque tridentibus aequor, Virg. Aen. 5, 143; — II) subst. m.: Trefert, trefregnet Gaffel, navn. hvormed større Riff stanges; vid. Plin. 9, 20, o. 45; — egf. ligesom foscina: den Trefert, hvormed reliarii fagtede paa Arena; vid. Juvenal. 8, 203; — oftst hos Digterne: Neptuns Trefert el. Herferspir; vid. Virg. Ge. 1, 13, id. Aen. 2, 610, Propert. 2, 20, 48, Ovid. Met. 1, 283, oftere, o. A. — tridentifer, i, m., [tridens, fero]: Treforkereren, Epithet til Neptunus, Ovid. Met. 8, 595. — tridentiger, i, m., (tridens, gero): = frgd., Ovid. Met. 11, 202. — tridentipōtens, tis, m., [tridens, potens, adj.]: som hersker med Treforken, (Epithet til Neptunus), Sil. 15, 159.

tridūanus, 3: som varer i tre Dage, Appul., Hieronym.; af — triduum, i, n., (sc. spatium), [tres, dies]: Tidsrum af tre Dage, tre Dage; — habendus triduum ferias, Cic. Leg. 2, 22; tridui viam procedere, Caes.; men triduo, ad summum quadriduo, etc., (inden tre, høist fire Dage), Cic. Mil. 9; men triduo intermisso, Caes.; per triduum, Plin.

triennia, ium, n., (sc. sacra): Jæst, som holdes hvert tredje Aar, (f. trieterica sacra), Ovid. Met. 9, 641; af — triennium, i, n., (sc. spatium), [tres, annus]: Tidsrum af tre Aar, tre Aar; — triennium vagati etc., Caes. B. G. 4, 4; men triennio proximo etc., Nep. Hann. 3; si biennium aut triennium est, quum etc., Cic. Fam. 15, 16.

triens, tis, m., [tres]: Trediedelen af ethvert Selt; I) »alm.": — ∞ medicaminis, Colum.; ∞ ex hemina, Plin.; — navn. om en Arvepart: cum duobus coheredibus esse in triente, Cic. Att. 7, 8; cf. id. ibd.: quantum quousi sit in triente trientis, (hvad en niende Del af Arven udgjør); men heres ex triente, Suet. Aug. 101; — II) »bef.": A) som Mont; a) Trediedelen af en Afs, Varro, Hor. A. P. 328, Plin., Liv. epit. 60, o. A.; — b) i d. sld. Keiserid som Guldmont: Trediedelen af en aurens (cf. Ducat), Gallien. ap. Trebell. Claud. 17; — B) som Rentebestemmelse: Trediedel Procent om Maaneden (el. fire Procent om Aaret); — ∞ usurae, Digest., pensiones, Lamprid.; — C) som Længdemaal; a) Trediedelen af et jugerum, Colum. 5, 1, o. 2; — b) en Trediedel Fod, Frontin. Aquaed. 26; — D) som Maal for flydende Sager: Trediedelen af en sextarius el. fire cyathi; df. »poet." f.: Sager; — Quum fuerit multis exacta trientibus hora, Propert. 3, 8, 29; cf. Martial. 6, 86, oftere; — not.: egf. findes triens brugt om Totalter (som Trediedelen af sex), Vitruv. 3, 1; — fertit el. egf. at hensere Ildtræffet: trientem tertium pondo coronam, (f. duas libras pondo et trientem), vid. Fest. p. 363; df. — trientalis, e: som holder en Trediedel Fod (el. fire Tommer), materia, Vitruv., folia, Plin.; — trientarius, 3: som holder en Trediedel; — df. ∞ senus: Trediedel Procent om Maaneden, (alst. aarl.

fire Procent), Capitolin.; v. — trientius, 3: som fiobes for en Trediedel (navnl. af den tilgodehavende Sum); saal. ∞ ager, Liv. 31, 13.

trierarchus, i, m., *τριεραρχος*: Befalingsmand over en Triere, Cic. Verr. 1, 20; — ogf. Befalingsmand over en Division af Krigsskibe; ∞ Liburnicarum navium, Tac. Hist. 2, 16. — trieris, e, *τριερης*: treradaaret, navis, auct. B. Afr. 44: en Triere; — liget. absol., trieris, is, f., Inscriptt. — trietericus, 3, *τριετηριος*: som vender tilbage hvert tredje Aar, treaarig; — ∞ sacra Paechi: Bacchusfeften, Ovid. Met. 6, 587; ogf. ∞ orgia, Virg. Aen. 4, 302; — b) absol., trieterica, orum, n., (se. sacra), Ovid. Rem. Am. 593, Stat., o. A.; — c) ogf. et Trietericus: Epitet til Guden Bacchus; — Thyrsitenens, bimater, Trietrice, Nysie, Liber, vet. poetin Anthol. Lat. — trieteris, idis, f., *τριετης*: Tidrum af tre Aar, Stat. Silv. 2, 6, 73; cf. Martial. 9, 85: bis trieteride juncta, (i. e. sex annis); — II) „overf.“: Fæst, som holdes hvert tredje Aar, navnl. Bacchusfeften; — a quo (Dionysio quinto) trieterides constitutae putantur, Cic. N. D. 3, 23; (f. ogf. und. frgd.); — ogf. om de nemmeste Kampege, Stat. Theb. 4, 723, oftere.

*trifarum, adv.: trefold, paa tre Steder, i tre Døle, obl.; — ∞ adortus castra, Liv. 3, 22; ∞ munire, id. 5, 26, distrahere exercitum etc., id. 26, 41; trifarium ∞ quadrifarum dispertire epulas, Suet. Vitell. 13; v. — trifarie, adv.: = frgd., Diomed.; af — trifarius, 3, *τριεταριος*: trefold el. treflægt; (effetel. Dtd); — ∞ causa morborum, Appul.; ∞ genus, Solin. — trifaux, cis, adj., [tres, faux]: med trefold Gab el. Strube el. som udgaaer deraf; — Cerberus haec ingens latratu regna trifauci Personat, Virg. Aen. 6, 417. — trifax, acis, f.: etflægt Studvaaben, Enn. ap. Fest. p. 367. — trifer, a, uni, [ter, fero]: som bærer frugt tre Gange om Aaret; — ficus biferae, triferae, Colum. 5, 10; ogf. ∞ proventus ficus, Plin. 15, 19; ∞ vites, id. 16, 50.

trifidus, 3, [ter, findo]: treflovet el. tredelt el. trespids; (poetif. Dtd); — ∞ hasta (Neptuni), Val. Fl. o. ∞ cuspis Neptuni, Claudian., (Gudens Drejefor); ∞ fulmina, (Lyncet), Ovid. Met. 2, 325; ∞ viae, (tredelt Bei, Korsvei), Senec. Oed. 772; ∞ Sicania, (med tre Fjorberge), Claudian. — trifilis, e, [ter, filum]: som har tre Traader el. tre Haar; — ∞ calva, Martial. 6, 74. — trifinium, i, n., [ter, finis]: Sted, hvor trende Grændser stode sammen, Sicut. Fl. ap. Goes. — trifissilis, e, [ter, findo]: = trifidus; — ∞ forma, Auson.

trifolius, 3: hørende til el. benævnt efter det vinrige Bierg Trifolium ved Neapolis; — ∞ ager, Juvenal. 9, 56; Campania semper inter plebeja vina Trifolius gloriata est, (alts. en ældre Vin af anden Rang), Plin. 14, 8; cf. Martial. 13, 114. — trifolium, i, n., [ter, folium]: trebladet Klee, Plin. 21, 30. — triformis, e, [tres, forma]: treformet, tredelt el. trefold, Chimaera, Hor. Od. 1, 27, 23, canis, Senec. Herc. Oet. 1200, (d. e. Cerberus); men ∞ diva, Hor. Od. 3, 22, 4, (d. e. Diana, der tillige er Luna og Hecate); cf. Ovid. Met. 7, 91 o. 177; men ∞ mundus (som Luft, Jord og Hav), id. ibd. 15, 859. — trifur, ūris, m., [ter]: trefold Tyv el. Erkepy, obl.; — non fur, sed trifur, Plaut. Aul. 4, 4, 6. — trifurcifer, i, m., [ter]: trefold Eticlm, Erkefliclm, Plaut. Rud. 3, 4, 29; — ogf. adj.: fur trifurcifer, id. Aul. 2, 4, fin. — trifurcium, i, n.: trespidset Geheft el. Vælfæstebed (som visse Planter), Appul.; af — trifureus, 3, [ter, furca]: treflagget el. trespids el. tregrenet; — ∞ sureculi, Colum.; ∞ semina, id.

triga, ae, f., [etr. af trijuga]: et Trespand, Di-

gest.; — II) „overf.“: Antal af tre Ting, en Treer, Arnob. — trigamia, ae, f., *τριγαμία*: trefold Giftermaal, Hieronym. — trigamius, i, m., *τριγαμος*: som har el. som har baet tre Koner, Hieronym. — trigarius, 3, [triga]: hørende til el. Trespand; men alene subst.; I) trigarius, i, m.: som fører et Trespand, Plin. 29, 5, oftere; — II) trigarium, i, n.; A) Plads el. Bane, hvor et Trespand (el. altn. hvor Hætic) evet i at løbe; — ne equas quidem in trigariis proferri ullas vernaculis (i. e. Italicis) etc., Plin. 37, 77; — b) ogf. et Trigarium, som nom. pr.: en Plads i Rom's 9de Region, Inscriptt.; — B) (efter triga, nr. II): Tallet Tre el. Tretallet, Capella.

trigemino, are, v. a.: trefoldiggjort, sætter trefange; — ratio ∞ verba geminandi ∞ trigeminandi etc., Fronto d. Orat. 1; af — trigeminus, („poet.“ ogf. tergeminus, f. nedenf.), 3, [tres]: hørende til el. benævnt efter Trillingen; — ∞ fratres, vid. Liv. 1, 24 in.; cf. Plin. 7, 3: tergeminos nasci etc.; liget. ∞ filii, Plaut.; ogf. absol., trigemini, Colum.; ∞ partu nasci, id.; ∞ spolia, (som Horatius havde frataget hine Trillingebredre); vid. Liv. 1, 26; — II) „overf.“ o. „alm.“: trefold el. tredobbel, triplex, (oftest poet.); — Quidne tripectora tergemini vis Geryonai? Lucr. 3, 28; cf. Ovid. Trist. 1, 7, 16, hvor ∞ canis er Cerberus; f. ogf. Tibull. 3, 4, 88, (om samme Cerberus): Cui tres sunt linguae tergeminaque caput; men ∞ Hecate, (som tillige er Luna og Diana), Virg. Aen. 4, 511; f. ogf. und. triceps o. triformis; men ∞ dextra, (de trende Gratiers), Stat. Silv. 3, 4, 83; jus tergeminae prolis, (i. e. jus trium liberorum), id. ibd. 4, 8, 21; ∞ natura (pomorum), Plin. 15, 34; — B) df. alter „overf.“: høi el. stor i sit Flægt; — tergeminis tollere honoribus, Hor. Od. 1, 1, 8; cf. Martial. 3, 46; — not.: Porta Trigemina, i det ældre Rom, ved Jøden af Aventinus, Liv. 4, 16, oftere, Plaut. Capt. 1, 1, 22, Plin. 18, 4. — trigemmis, e, [ter, gemma]: som har trende Dine el. Knopper, malteolus, Colum., Plin. 17, 35.

triginta, num. card. indecl., *τριακοντα*: tredive; — de illo emi virginem Triginta minis, Plaut. Cure. 2, 3, 64; septem et triginta annos (regnare: om Romulus), Cic.; triginta jussu tyrannorum etc., id. Tusc. 1, 40; uiginta quinque millia, Liv.; ogf. quinque et triginta millia, id. — trigitis, is, f., *τριγίτης*: etflægt ubetjentt Vedstien, Plin. 37, 72. — triglyphus, i, m., *τριγλύφος*, i Irdtecturen: Trigliffen, germ. der Dreifchütz, Vitruv. 4, 2.

trigon, ōnis, m., *τρίγων* el. *τριγωνον*: etflægt Voldspil, (navnl. i Vædet), Martial. 4, 19, oftere, Hor. Sat. 1, 6, 126; df. — trigonalis, e: hørende til Voldspillet trigon; — ∞ pila, (i. e. trigon), Martial. 14, 46, (i Dverftriften). — trigōnicus, 3, *τριγωνικός*: trevinklet el. triangelformet, radiatio, Firmic. — trigōnium, i, n., *τριγωνιον*: en Triangel, Innocent. ap. Goes.; — II) Navnet paa tvende ferssestien ubetjente Planter, Appul. — I) trigōnus, 3, *τριγωνος*: trevinklet el. triangelformet, signa, Manil., ductus, id.; — II) subst. trigonum, i, n., *τριγωνον*: Trefant el. Triangel, Varro, Gell. e. A. — 2, trigōnus, i, m.: Pigreften, (raja pastinaca L.), Plaut. Capt. 4, 2, 71.

trihorium, i, n., [tres, hora]: Tidrum af tre Timer, tre Timer, Auson. — *trijūgis, 3: trespand, cisium, Auson.; v. — trijūgis, 3: = frgd.; df. „overf.“: trefold, caput, Appul., ferrum, Paul. Nol.; — [tres, jugum].

trilaterus, 3, [ter, laus, ōris]: treflædt, forma, Frontin. ap. Goes. — trilibris, e, [ter, libra]: som veier tre Pund, nullus, Hor. Sat. 2, 2, 33, paterae, Gallien. ap. Trebell. Claud. 17. — trilinguis, e, [ter, lingua]: som har trende Tunger, tretunget,

os (Cerberi), Hor. Od. 3, 11, 20, cantus (Hecates), Val. Fl.; — II) „overf.“: som tale trende Syreg. Massilienses, Varr. ap. Isid., (som tale Græff, Latin o. Gallist) ligel. ∞ Siculi, (som tale Græff, Punist o. Latin), Appul. — triliX, icis, adj., [ter, licium]: tretraadet, tunicae, Martial. 14, 143; auroque trilem (loricam) etc., Virg. Aen. 3, 467, (Serv.). — trilongus, 3, [ter], i Metrisen: som har tre lange Stabelser, pes, Ter. Maur. — triloris, e, [ter, lorum]: med trede Striker, vestes, Vopise. Aur. 46.

trimātus, us, m., [trimus]: en Alder af tre Aar; — a trimatu, Plin.; in trimatu, id.; trimatum excedere, Colum. — trimembris, e, [ter, membrum]: som har trefolde el. tredebbede Lemmer, Geryon, Hygin. Fab. 30. — trimestris, e, [ter, mensis]; opdel.: icl. af el. paa tre Maaneder, haedi, Varro, spatium, Plin.; ∞ consul, (som udnævnes alene for tre Maaneder), Suet. Caes. 50; ∞ satio, (som mødes i tre Maaneder), Colum.; ligel. ∞ triticum, Plin.; men ∞ aves, (som blive hos os i tre Maaneder), id. 10, 36; — h) df. subst., trimestria, ium, n.: Sæd, som mødes i tre Maaneder, Colum., Plin. 18, 65. — trimetrius, 3: Biform af flgd., Auson. — trimētros (el. -trus), tra, trum, τριμετρος; i Metrisen: som har trede Metrer el. Dobbeltfodder, trimetrist, versus, Quintil.; ogs. absol., trimetros, id., Hor. A. P. 252; versuum genera... praecipua quinque: dimetri, trimetri, etc., Diomed.

trimōdia, ae, f., [tres, modius]: Maal el. Kar til tre modii el. romeriske Skjpper, Varr. ap. Non., Colum. — trimōdium, i, n.: Biform af frgd., Plaut. Men. prol. 15, Plin. 33, 6. — trimulus, 3, demin. af flgd.: tre Aar gammel, som Barn paa tre Aar; — trimulus patrem amisit, Suet. Ner. 6. — trimus, 3, [tres]: tre Aar gammel, treaarig, filia, Plaut.; ligel. trimus, Hor. Sat. 2, 3, 251, (som treaarigt Barn); — ∞ aqua, id., vacca, Varro; arborem nec minorem bima, nec majorem trima transferri, Plin. 18, 54; ∞ semen, id.; ∞ calx, id.

Trinācria, ae, f., Τρινακρία, (med tre Bjergier): Den Sicilien, Virg. Aen. 3, 440 o. 582, ogs. Ovid. Met. 5, 476, o. Justin. 4, 2; — B) df. 1) Trinacrius, 3: trinacrist el. sicilist, Pachynus, Virg.; ∞ Aetna, id., hyperom ogs. ∞ rupes, Catull. 68, 53; mare, Ovid., litus, Virg.; ∞ pubes, id.; — 2) Trinacris, idis, f. adj.: trinacrist, sicilist; — Terra tribus scopulis vastum procurrit in aequor Trinacris, etc., Ovid. Fast. 4, 419; ligel. ∞ insula, id. Met. 5, 316, (Den Sicilien); — b) ogs. subst. Trinacris, (sc. insula), id. Pont. 2, 10, 22.

trinēpos, ōtis, m., [ter]: mandlig Efterkommer i femte Løb, is, f.; — fem. trineptis, is, ibd. — trineptis, is, f. und. frgd. — trini, ae, a, num. distr. af tres: hver tre, tre til el. paa hver; — cum tribus legionibus... trinis hibernis hiemare, Caes. B. G. 5, 53; ∞ sacrificia in die, Suet. Ner. 56; — Egi. (c. pl. tant.) f. tres; trinis castris potiri, Caes. Liv.; ∞ litterae, Cic. Att. 11, 17; — II) „overf.“: trefold, triplex; — trinis catenis vinctus, Caes. B. G. 1, 53; trinos soles antiqui saepius videre, Plin. 2, 31; Stygius canis (i. e. Cerberus)... trina... capita concutens, Senec. Herc. Fur. 782; — b) in sing.; — trino ibi relicto praesidio, Auct. B. Afr. 80; ∞ forum, Stat. Silv. 4, 9, 15; df. — trinitas, atis, f.: Tretallet el. Treperen; — ∞ generum, causarum, Tertull.; — II) „bef.“ ogs. (eccl.). Treenigheden, id., Cod. Just.

Trinobantes, um, m.: Folk i det østlige Britannien, Caes. B. G. 5, 20 flgd., Tac. 14, 31. — trinoctialis, e: som varer i tre Nætter, domicoecium, Martial. 12, 77; af — trinoctium, i, n., [ter, nox]: Enderum af tre Nætter, tre Nætter; — de eo lecto trinoctium continuum non decubat, Fab.

Pict. ap. Gell. 10, 15; ludis trinoctio factis, Val. Max. 2, 4, 5. — trinōdis, e, [ter, nodus]: med tre Knuder el. Knorter, clava (Herculis), Ovid.; — II) „overf.“: ∞ daetylus, (trefaltvæst), Auson. — trinōmius, e, [ter, nomen]: med trede Navne, Hieronym. — trinsō, are, f. und. trisso. — Trinūmus, (Trinumus), i, m.: Navnet paa en Comedie af Plautus; — vid. id. ibd. 4, 2, in. — trinundinium, i, n., o. trinundinus, 3, f. und. nundinus. — trinus, 3, f. und. trini.

trio, onis, f. und. septentrio; f. ogs. nedensf. und. Triones. — triōbōlus, i, m., τριόβολος; 1) som Mønt: tre Oboler, der gjelde en halv Drachme; df. færd. om en Ubetydelighed; — Negare, se debere tibi triobolom, Plaut. Bacch. 2, 3, 26; ligel. id. Poen. 1, 2, 168: Non ego homo trioboli sum, nisi etc.; — II) som Vægt: en halv Drachme, Cato. — Triōcāla, orum, n.: Biergskæftning paa Sicilien, imellem Scelinus o. Geraclea, Sil. 14, 270; — B) Triōcālinus, 3: triocalinist; hof. absol.: in Triocalino (sc. agro), Cic. Verr. 5, 4; — b) pl., Triōcālini, orum, m.: Indvaanerne af det Triocaliniske, Plin. 3, 14.

Triōnes, um, m., opdel.: Plovøren, el. Jorspand af Øren; — vid. Varr. L. L. 7, 4: triones ut dicerentur a detruto etc.; men possunt triones dici septem, quod ita sitae stellae, ut ternae quaeque proximae trigona inter se faciant, vid. Gell. 2, 21; — df. „overf.“, Stjernebillederne: den store og den lille Bjørn (ifølge Sammenligningen med en med Øren forspændt Bog); — Arcturum... geminosque Triones, Virg. Aen. 3, 516; ligel. ∞ gelidi, Ovid. Met. 2, 171, Hyperborei, Martial. 9, 46, Odysseus, id. 7, 80, pigri, inoccidui, Claudian.; men Ovid. Met. 10, 446: interque Triones Flexerat obliquo plaustrum temone Bootes. — triōnūmus, 3, τριώνυμος: som har trede Navne, trinominis; — ∞ nomina propria, Priscian.; ∞ unio solitarii dei, Sulp. Sev.

Triōpas, ae, m., Τριόπας: Konge i Thesalien, Fader til Erichthon, Hygin. Astron. 2, 14; — B) df. 1) Triōpēus, i, m.: Son af Driopas, b. e. Erichthon, Ovid. Met. 8, 751; — 2) Triōpēis, idis, f.: Sønnedatter af Driopas, Datter af Erichthon, Mestra, Ovid. Met. 8, 872. — triōphthalmus, i, m., τριόφθαλμος, (treøiet): eislags forfæstet ubefindt Ødelsten, Plin. 37, 71. — triorchēs, ae, m., τριόρχης, (med tre Løstifter): en Galkæst, falcō buico L., Plin. 10, 9. — triorchis, is, f., τριόρχης: en Art af Varten Tusindstien, ogs. centaurs, Plin. 25, 32.

tripālis, e, [ter, palus, i]: som stottes med tre Pæle, vineae, Varr. ap. Non. — triparcus, 3, [ter]: meget farrig el. smudsig; — ∞ homines, Plaut. Pers. 2, 3, 14. — tripartitio, abl. som adv., f. und. flgd. — tripartitus o. triperitus, 3, partic., [ter, partior]: delt el. til at dele i trede Parter, tredelt, trefold; — ea causa tripartita erit in accusatione, Cic. Verr. 3, 5; ligel. qui e divisione triperita duas partes absolvert, huic necesse est restare tertiam, id. Off. 3, 2; — b) df. som adv., tripartito: i tre Dele; — ∞ dividere bona, Cic. Tusc. 5, 13; ∞ divisus equitatus, Caes.; partitis copiis... adit tripartito, id. B. G. 6, 6; ligel., ∞ aggredi urbem, Liv. 21, 7; — not.: Triperitita, ae, f.: Navnet paa en retslærd Afhandling af Sext. Aelius, Digest.; — ogs. Navnet paa en Comedie af Novius, Non. — tripatinum, i, n., [ter, patina]: Anretning af tre Fade el. Retter, Fenestella ap. Plin. 35, 46.

Tripectōrus, 3, [ter, pectus]: som har trede Brøster; — ∞ vis Gorgonai, vid. Lucr. 5, 28. — tri-pēdalis, e, [ter]: af tre Fod, latitudo fenestrae, Varro, altitudo, Plin., parma, Liv. 38, 21. — tri-pēdāneus, 3, [ter]: = frgd., taleae, Cato, vites, Colum., statuæ, Plin. — triperitita, triperitito,

tripertitus, f. und. tripartitus. — *tripes*, *edis*, adj., [ter, pes, m.]: som har tre Ben el. Jodder, mensa, Hor., grabatus, Martial.; ∞ mulus natus, (som Jertegn), Liv. 40, 2; df. — *tripetia*, ae, f.: trebenet Stammel el. Stel hos Bønderne i Gallien, Sulpic. Sev. — *triphallus*, i, m., *τρίπαλλος*, (med en stor Phallus): Epithet til Priapus, auct. Priap. 83. — *tripictus*, 3, [tres, pingo]: tregange freten, versiculi, Prudent.

triplāris, e, [triplus]: trefold, numerus, Macrobo. — *triphasius*, 3, *τρίφασιος*: trefold, ratio, Capella. — *triplex*, icis, adj., [ter, plico]: trefold; — Plato triplicem finxit animum, ejus principatum, id est rationem, in capite ... posuit, et duas partes parere voluit, Cic. Tusc. 1, 10; ∞ ratio philosophandi, una etc., id. Acad. 1, 5; men ∞ forma, (om Geyron og Cerberus), Ovid. Met. 9, 185; men ∞ cuspis, (Neptunus Trefort), id. ibd. 12, 594; ∞ mundus (som bestaaende af Luft, Jord og Hav), ibd. 40; ∞ regnum, id. ibd. 5, 368, (som blev delt imellem Jupiter, Neptunus o. Pluto); men id. Her. 12, 79: ∞ vultus Dianae, (der tillige er Luna og Hecate; f. und. triiceps o. triformis); — ∞ aciem instruere, Caes.; men comist, Plaut. Pseud. 2, 1, 4: ego in meo Pectore prius ita paravi copias duplices, triplices dolos, etc.; ∞ murus, Virg., Ovid.; ∞ vallus, Hirt. B. Alex. 2; men ∞ aes, vid. Virg. Aen. 10, 784, ogs. Hor. Od. 1, 3, 9; — „poet.“ ogs. om trende sammenhørende Gienstande; ∞ sorores, (d. e. Parcerne), Ovid. Met. 8, 452; ligel. ∞ deae, id. ibd. 481; cf. id. Ib. 76: Quaeque ratum triplici pollice netis opus; men ∞ Minyāides, (de trende Dotire af Minyas), id. Met. 4, 425; f. ogs. Propert. 3, 15, 24, o. Virg. Aen. 10, 202; — B) som subst.; 1) *triplex*, icis, n.: det Trefolde; — Sume tibi decies ... tibi triplex, etc., Hor. Sat. 2, 3, 237; ligel. Liv. 45, 40: duplex centurioni, triplex equiti (datum); cf. ibd. 43; — 2) *triplices*, ium, m., (se. codicilli): en Skrivertavle med tre Blade; — vid. Cic. Att. 13, 8, o. Martial. 7, 72, oftere; — II) „overf.“: overmaade stærk el. fier; — triplici fluctu, Sall. frgm. ap. Serv. ad Virg. Aen. 1, 116.

triplicabilis, e: trefold, Sedul.; o. — *triplicatio*, onis, f.: trefold Gientagelse, Macrobo., Capella, o. A.; — II) „overf.“ i Retssproget: Triplicem, Digest.; — [triplico]. — **tripliciter*, adv.: paa en trefold Maade; — vid. auct. ad Her. 4, 42; o. — *triplice*, avi, atum, 1, v. a.: trefoltriggjort el. trefordoblet; — ∞ numerum, (multiplicere med tre), Gell., Macrobo.; id (se. tempus) triplicatum, (en tregange saa lang Levetid), etc., Plin. 7, 49; — [triplex]. — *triplinthius*, 3, *τρίπλινθιος*: som er tre Teglsken tykt, paries, Vitruv. 2, 8. — *tripplus*, 3, *τρίπλος*: trefold; — ∞ pars, Cic. Univ. 7; — b) af neutr. absol. tripulum, i, er: Triplo plus, Plaut. Truc. 1, 1, 50.

tripodatio, onis, f.: Arvvalbrødrene religiøse Dans, f. und. tripodium, Inscript.; af — *tripoda*, avi, 1, forcl. f. tripodio, om Arvvalbrødrene religiøse Dans, Inscript. — *Tripolis*, is, f., *Τρίπολις*: Navnet paa flere Landstæder og Byer, hvoriblandt: 1) en Egn i Thesalien med trene Byer, Liv. 42, 53; — 2) et Landstæd i Laconien, Liv. 35, 27; — 3) en Egn i Afrika ved den lille Syre, Solin. 27; — 4) en Coloni i Phoenicien fra de trene Byer: Tyrus, Sidon og Aradus, (hod. Tripoli), Mela 1, 12, Plin. 5, 17; — 5) By og Bæsting i Pontus ved en Flod af samme Navn, Plin. 6, 4; — B) df. 1) *Tripolitānus*, 3: tripolitansk, ager, Liv. 36, 10, oftere, o. A.; — b) df. subst. Tripolitani, orum, m.: Indvaanerne af et Tripolis, Liv., Plin.; — 2) *Tripoliticius*, 3: tripolitisk, vinum, Plin. 14, 9. — *tripolium*, i, n., *τρίπολιον*: en paa Klipper voksende Plante, Plin. 26,

22. — *triportentum*, i, n., [ter]: et uhyre Vidunder; — *deorum triportenta*, Pacuv. ap. Varr.

Triptolemus, i, m., *Τριπτόλεμος*: Son af Cereus, Konge i Censib, var Opfinder af Agerdyrkningen, og derefter Dommer i Underverdenen; — vid. Ovid. Fast. 4, 597 flgd., o. id. Met. 5, 646 flgd., ogs. Cic. Tusc. 1, 41; men Ovid. Trist. 3, 8, in: Nunc ego Triptolemi cuperem conscendere currus, Misit in ignotam qui rude semen humum; — ordspil paa siges: Triptolemo fruges dare, (give Bagerbarn Brød), id. Pont. 1, 2, 10; — B) cf. *Triptolemeus*, 3: triptolemist; — ∞ dens, (d. e. Ploven), Fulgent.

tripudium, avi, 1, v. n., [af flgd.], 1) oprdt. (men alene for o. efterl.), i Religionsproget: med visse Spring el. Hop at udføre etflaas religiøs Dans, Inscript., (hvor. d. foræld. tripodaverunt), sacro tripodare gradu, Venant.; — II) „overf.“ fra Religionsproget: at springe el. hoppe el. danse, virilem in modum, Senec. Tranqu. 15, crebris saltibus, Mamert. Gr. Act. ad Jul.; cf. Petron. Sat. 36; — men „alleg.“: tot jam in funeribus rei publicae exsultantem et tripodantem (Clodium) etc., Cic. Sest. 41.

tripudium, i, n., [efter Freund. rimel. best. m. trepidus, med Hensyn til den uflkre Bevægelse; men efter Cic. Div. 2, 31, er tripodum et f. f.: terripavium, terripudium]; df. 1) oprdt.: en med Hopp el. Springen forbunden religiøs Dans; — Salios ... per urbem ire ... cum tripodis solemniter saltatu etc., Liv. 1, 20; — B) df. „overf.“ om anden Dans: en Springdans, ofd.; — Quo nos decet citatis celerare tripodis, Catull. 63, 26; men om etflaas Vaabendans, Liv. 25, 17: armatum exercitum decucurrisse cum tripodis Hispanorum etc.; — II) i Augursproget: det gunstige Bærfel, at de hellige Hens under Auspicierne aad saa graadigen, at noget af deres Hede faldt (og ligesom sprang) paa Jorden; — vid. Cic. Div. 2, 34 o. 36, o. Suet. Tib. 2; „bef.“ ogs. Liv. 10, 40: quum pulli non pascerentur, auspiciū mentiri ausus (pullarius), tripodium solistimum consuli nunciavit; (f. ogs. umb. solistimus).

tripus, odis, m., *τρίπους*: trebenet Stæde el. Stel; navnlig. ogs. at marke som Kunstværk, o. df. som Væsgave el. Tapperhedsbelønning; — vid. Hor. Od. 4, 8, 3, o. Virg. Aen. 5, 110; — II) „bef.“: Præstinden Pythias Trefod i Delphi; — vid. Cic. N. D. 3, 16, Virg. Aen. 3, 360, o. A.; — B) df. „overf.“ f. Draffel i Delphi; saal. Ovid. Fast. 3, 855: Mittitur ad tripodas ... qui etc.; — b) ogs. altn. f. Draffel, Stat. Theb. 1, 509: Salvo prisca fides tripodum etc.; cf. Senec. Med. 785.

triquetrus, 3: trefantet, triangelformet, ager, (opp. quadratus), Colum.; ligel. ∞ figura, Plin.; (Britannia) insula natura triquetra etc., Caes. B. G. 5, 13; cf. Lucr. 4, 657: Esse triquetra aliis, aliis quadrata necesse est; — df. subst., in triquetro esse (i Astronomien): at være i en Afstand af 120 Grader (fra et andet Himmellegeme), vid. Plin. 2, 12 o. 16; — ligel. altn. Jovis sidere triquetro, ibd. 15; — II) som adj. pr.: hørende til Den Sicilians, sicilius; — ∞ praedia, Hor. Sat. 2, 6, 55; — not.: cf. Quintil. 1, 6, 30: nonnumquam etiam barbara ab emendatis conatur discernere (etymologia), ut quum Triquetram dici Sicilian, an Triquadram (oportet, quaeritur; neml. af ἔδρα, i. e. sedes).

triremis, e, [ter, remus]: treradaeret, forsynet med trene Rader af Horbante, naves, Caes. B. C. 2, 6, o. id. ibd. 3, 21; — II) oftere subst., *triremis*, is, f., (se. navis): treradaeret Stib, en Treradaeret el. Trireme el. Triere, Caes. B. C. 2, 23, Cic. Verr. 5, 17, o. Plin. 7, 57. — *trischoenus*, 3, *τρίχοινος*: som holder tre schoenus, mensura, Plin. 5, 20. — *triscurria*, orum, n., [ter, scurra]: de største Daarligheder el. Taabeligheder, Juvenal. 8, 190. — *triseclisenex*, ms, m., [ter, seclum]: den trende Seeler gamle Diving, (som Epibet

til Nestor) — vid. Laevius ap. Gell. 16, 7. — *trīsēmus*, 3, *τρίσημος*: som har trede Færdede, pes (trochaus, jambus), Capella. — *Trismegistus*, i, m., *Τριμέγιστος*, (den Astore): Epithet til Mercurius, Lactant. — *trispastos*, i, f., *τρίσπαστος*, (sc. machina): Fælle af Vint med tre Muller af Skiver, Vitruv. 10, 2. — *Trispithami*, orum, m., *Τρίσπιθαμοί*, (d. e. trede Spand store): eflags Dværgefolk bündes af Indien, Plin. 7, 2. — *trisso*, are, v. n., som Evalsens Naturlyb: at øvidere, auct. Carm. d. Philom. 26; (al. trinsare).

Tristatae, arum, m.: *Τρισταται*: de trede Jor-nemse i Vænet efter Kongen, Hieronym. — *triste*, sem adv., f. und. *tristis*. — *tristēga*, orum, n., *τρίστηγαι*: Bygning af tre Stokværk af Etager, Hieronym. — *tristiculus*, 3, demin. af *tristis*: noget sørgmodig af bedrevet, Cic. Div. 1, 46. — *tristificus*, 3, [tristis, facio]: som gier sørgfuld af bedrevet, sørgelig af bedrovelig; — *~* voces reddere, (udføre Klageklag), Cic. (poeta) Divin. 1, 7; *~* tyrannus, Prudent. — **tristimonia*, ae, f., field. Biform. af *tristitia*: Sorg, Bedrovelse, Klummer, auct. B. Afr. 10; o. — *tristimonium*, i, n.: = frgd.; — in *tristimonia* esse, Petron. Sat. 63; — [af frgd.].

tristis, e: sørgfuld, bedrevet; 1) „alm.“; — quid vos maestos tam tristescue esse conspicio? Plaut. Bacch. 4, 4, 18; cf. Cic. Verr. 4, 14: se sane tristem et conturbatum domum revertisse; f. ogs. id. Mur. 21; men Caes. B. G. 1, 32: Sequanos tristes, capite demisso, terram intueri; — compar., Plaut. Cist. 1, 1, 55; (superl. f. nescenf.); men id. Casin. 2, 3, 7: hominem ex tristi lepidum et lenem (facere); cf. Hor. Ep. 1, 18, 89, o. id. Od. 1, 7, 24; — B) „overf.“ om Ting og om Begreber; — tuum laetissimum diem cum meo tristissimo conferre, Cic. Pis. 14; men id. Fam. 15, 7: patris tui beneficis vel defensus tristibus temporibus, vel ornatus secundis; men triste exemplum, sed in posterum salubre juventuti, erimus, vid. Liv. 8, 7; tristissimi exsilii solatium, id. 5, 51; ~ eventus (alicujus), id. 8, 24; ~ Calendae, (som Termin), Hor. Sat. 1, 3, 87; men ~ Hyades, (som regnbringende), id. Od. 1, 3, 14; ~ funera, id., Virg.; ~ satum, Hor.; ~ Tartara, Virg.; men Plin. 16, 40: sunt tristes quaedam (arbores: blomstre ifte, bære ifte frugter); — navn. ogs. om Emagen, Lucr. 4, 638: quare ... aliis quod triste et amarum est, Hoc tamen esse aliis possit praedule videri, etc.; figel. ~ suci, Virg.; ~ absinthia, Ovid.; ~ sapor, id.; — b) „poet.“ ogs. in neut., absol.; — Triste lupus stabulis, etc., Virg. Ecl. 3, 80; interdum miscentur tristia laetis, Ovid. Fast. 6, 463; cf. Hor. Od. 1, 16, 26; — df. ogs. *Tristia*: Navnet paa den ene Samling af Ovids Sørgedigte i hans Landflygtighed; — II) „bef.“ med Hensyn paa negens Afsæd imod andre: mors, gnaven, ærgersig, fræng, afvørlig; — Eia, mea Juno, non decet te esse tam tristem tuo Jovi! Plaut. Casin. 2, 3, 14; Quae solet ingrato tristis amica viro (sc. minari), Propert. 1, 6, 10; men Navita ... tristis (Charon), Virg. Aen. 6, 315; ~ sorores, (d. e. Parcerne), Tibull. 3, 3, 35; men ~ iudex et integer, (fræng), Cic. Verr. act. 1, 10; men id. Coel. 6, absol.: cum tristibus severe, cum remissis iocunde vivere; — B) „overf.“ om Ting og om Begreber, (ter vise Sindets mørke el. afvørlige Stemmning); — ~ frons, Plaut.; ~ supercilium, Plin. Pan. 41; vultus quo severior est et tristior, hoc etc., Cic. d. Or. 2, 71; cf. Ter. Andr. 5, 2, 16, Cic. Off. 1, 30, o. id. Brut. 30; ~ sermo, (Opp. jocosus), Hor. Sat. 1, 10, 11; cf. Tac. Or. 20: vulgus quoque ... non magis perfert in iudiciis tristem et impexam antiquitatem, quam etc.; — III) neut. triste, ogs. som adv.: sørgeligen el. klagende; — ~ et acutum resonare, Hor. Sat. 1, 8, 41; — compar., ~ flere,

Propert. 2, 16, in.; men tristius curari, (med større Sænselighed el. Smerte), Cic. d. Senect. 19; — b) ogs.: frængt, haardt; — quo facilius, quibus est iratior, respondere tristius possit, Cic. Fam. 4, 13.

**tristitas*, atis, f.: sørd. Biform. af frgd., Pacuv. ap. Non.; — *tristitia*, ae, f.; 1) „alm.“: Sorg, Bedrovelse; — tum ad tristitiam, tum ad laetitiam (contingere etc.: om Taleren), Cic. d. Or. 2, 17; cf. Sall. Catil. 32: in eadem tristitia permanere, Caes. B. G. 1, 32; finire tristitiam, Hor. Od. 1, 7, 18; cf. id. ibd. 1, 26, in.; men Cic. N. D. 2, 40, signelssed: sol recedens quasi tristitia quadam contrahit terram; — B) „overf.“ om Ting og om Begreber: det Mørke el. Sørgelige el. Haarde deri; — ~ temporum, Cic. Att. 12, 40; ~ coeli, Plin.; ~ indurata soli, id.; men Cic. Off. 1, 12: lenitate verbi rei tristitiam mitigatam, (det Haarde i Begrebet); — II) „bef.“ ogs.: det Mørke og Strænge i Afsæd og Tale, Misforneelse, Haarbød, Gnavenbød, o.; — vid. Propert. 1, 18, 10, o. Ovid. Her. 3, 99; men Cic. d. Or. 2, 58: tristitiam et severitatem mitigat et relaxat (risus); cf. id. Lael. 18; men Quintil. prooem. 15, om sin Tidss Hyppocrit: sed vultum et tristitiam ... pessimis moribus praetendebant; cf. Cic. Prov. cons. 5: quod ille vos tristitia vultuque deceperit; figel. id. Lael. 18: tristitia et in omni re severitas etc.; — tristities, ei, f.: efterl. Biform. af frgd.; — in abl., Appul.; — tristitudo, inis, f., ligesom frgd.; efterl. Biform. af *tristitia*, Appul., Sidon.; o. — tristior, ari, v. depon. n.: at bedrove sig, at være sørgfuld af bedrevet; — vid. Senec. Provid. 2, o. id. d. Ir. 2, 7; — [af *tristis*].

tristuleus, 3, [ter, sulcus, m.]: trefuret el. trefløvet; ogs. trefpids el. trelagget; (poetif. Ord); — ~ lingua (serpentis), Virg. Aen. 2, 475; ~ fulmen, Varr.; figel. ~ telum Jovis, Ovid., o. ~ ignes, id.; — ~ Sicilia, (med trede Jorberge), Claudian.; — men ~ ramus, (trespids et Gren), Pallad.; men ~ fores, (med trede Dørfløje), Varr. — *trissyllabus*, 3, *τρίσύλλαβος*: treflæbset; — ~ verbum, Varr., Capella.

trit, indecl.: Musenes Naturlyb, Naev. ap. Charis. — *tritavia*, ae, f.: Møderen til en atavia, Digest.; af — *tritavus*, i, m., [ter, avus]: Fæderen til en atavus el. til en atavia, Digest., Plaut. Pers. 1, 2, 5; cf. Fest. p. 314, (hvor ogs. den fiblerede Biform *tritavus*); — II) „overf.“, tritavi nostri: vore ældste Fædre, Varr. R. R. 3, 3. — *trite*, es, f., *τρίτη*, i Musiken: Terfen, Vitruv. 5, 4. — *tritēmōria*, ae, f., *τρίτημορία*, i Møsten: en Trediedel af en Tøne, Capella. — *trithales*, is, n., *τρίθαλές*, ligesom erithales: liden Husløg, Plin. 25, 102.

**triticeus*, 3: Biform af frgd., Plaut. Casin. 2, 8, 58; — *triticeus*, 3, af *trite*; — ~ messis, (Dvecephøsten), Virg., Ovid.; ~ fetus, id.; ~ frumentum, Martial., far, Colum.; ~ surcules, Varr.; — *triticiarius*, 3: angaaende Hvede; — de conditione triticiaria, Digest.; o. — *triticeus*, 3: af Hvede, amyllum, Plin. Val.; af — *triticum*, i, n., [sefter Varr. bef. m. tritus af tero, d. e. tærsker]: Hvede, (Homernes fædv. Brødforn); — vid. Plin. 18, 12, Colum. 2, 6, ogs. Cic. Verr. 3, 73, ostere, ogs. Caes. B. C. 2, 18, o. A.

1. Triton, ōnis el. ōnos, m., *Τρίτων*: Søn af Neptuneus ved Nymphen Salacia; — som Havgud blæser han efter Neptuneus Befaling i en Muslingeskal, for at stille el. opføre Havet; — vid. Ovid. Met. 1, 333 frgd.; cf. Cic. N. D. 1, 28: qualis ille maritimus Triton pingitur, natantibus invehens beluis, adjunctis humano corpori; f. ogs. Ovid. Met. 2, 8: Caeruleos habet unda deos, Tritona canorum, etc.; figel. id. Am. 2, 11, 27: Quid, si concussas Triton exasperet undas? — II) df. „overf.“; A) en Søfisk af Elægten pelamis, Plin. 32, 53; — B) „poet.“ ogs. Navnet paa en Efib, Virg.

Aen. 10, 209; — not.: Cic. *Att.* 2, 9, findes: isti piscinarum Tritones; spottende om Nems store Fiskepisere, (en Lucullus, en Hortensius, o. fl.).

2. Triton, ðris, m., *Τρίτων*: en Kied og Jndfø i Afrika, ved den lille Ærie, hvorved Gudinden Pallas skal være født; — vid. Mela 1, 7, Lucan., *Stat.*, o. A.; — b) *df.* 1) Tritonius, 3: tritonisk; — ∞ Pallas *cl. virgo*, Virg. *Aen.* 5, 704, o. id. ibd. 11, 483, oftere absol. Tritonia, *ae*, f., id. ibd. 2, 171, Ovid., o. A.: Gudinden Pallas *cl. Athene*; — 2) Tritoniacus, 3: = *frgd.*; — ∞ palus, Ovid.; men id. *af* Pallas 384: ∞ arundo, (den af Pallas opfundne tibia); — 3) Tritonis, *id.*, f., ligefom *frgd.*: tritonisk, palus, (Triton-*føen*), Sil.; ligel. absol. Tritonis, *id.*, 9, 297, *Stat.*; — ∞ Pallas, Lucr. 6, 750; oftere absol. Tritonis, Virg. *Aen.* 2, 226, Ovid. *Met.* 3, 127, o. id. ibd. 8, 547; — ∞ arx, (Athenss Borg, som helliget til Pallas), id. ibd. 2, 794, oftere; ∞ pinus, (det efter Pallas's Anvisning byggede Ætib Argos), id. *Her.* 6, 47; men Tritonide fertiles Athenae (paa det af Pallas plantede Østetræ), *Stat. Silv.* 2, 7, 28. — Tritonia, *ae*, Tritoniacus, 3, Tritonis, *idis*, o. Tritonius, 3, f. und. 2. Triton.

*tritor, ðris, m.: som gnider *cl.* slider derpaa; — ∞ colorum, (som river farver), Plin.; men comist, ∞ compedium, (som slider paa Lænerne: Skatbord til en Slave), Plaut. *Pers.* 3, 3, 15; ligel. ∞ stimulorum, (paa hvem Pigsvøben opslides), id. ibd. 5, 2, 17; o. — tritura, *ae*, f.: Afgniden *cl.* Afsliden, navn. *Hucens*, Appul.; — II) „bef.“ *egf.*: Tersten *cl.* Terfning; — in messe tritura, quod tum frumentum teritur, Varr. *L. L.* 5, 4; *cf.* Virg. *Ge.* 1, 190: Magnaque cum magno veniet tritura calore; — [tero]. — triturationis, *onis*, f.: Terfning, Augustin.; af — trituro, *are*, v. n., [tritura, nr. II]: at terse, Sidon. — 1, tritus, 3, partic. o. *adj.* af tero. — 2, tritus, *us*, m., [tero]: Gniden *cl.* Gnidning, (afene in abl.); — lapidum conflictu atque tritu elici ignem, Cic. *N. D.* 2, 9; *cf.* Plin. 33, 21, o. id. 31, 30.

*triumphalis, e: hørende til *cl.* benævnt efter en Triumf; — ∞ provincia, (der giver Indtæning til at erobre Triumf), Cic. *Pis.* 19; ∞ porta, (hvorad Triumftoget drog ind), ibd. 23, Suet. *Aug.* 100; ∞ currus, (Triumfprogen), Plin.; ∞ ornamenta: som bæres af den Triumpherende, (neml. corona aurea, toga picta, tunica palmata, scipio eburneus, etc.; vid. Liv. 10, 7, o. id. 30, 15), Suet. *Aug.* 38, oftere; — under Reiserne tilfældes Generalerne undertiden disse ornamenta, uden nogen Triumf; vid. Tac. *Hist.* 4, 4, o. Vell. 2, 116; — ∞ vir, (som har triumpheret), id. 2, 6; ligel. ∞ senex, Ovid.; oftere absol., triumphalis, *is*, m., Suet. *Caes.* 4, oftere, Quintil., o. A.; ∞ imagines, (af Triumfaterer), Hor. *Epod.* 8, 12; ligel. ∞ statua, Plin. *Ep.* 2, 7; — triumphator, ðris, m.: som holder en Triumf; (eftercl. *Ord.*) — ille vir ... de Samnitibus triumphator, Appul.; — b) *egf.* som Epithet til Juppiter, id.; — c) *filb.* *egf.* „fig.“: ∞ erroris, Minuc. *Oct.* 37; o. — triumphatorius, 3: hørende til en Triumf; — ∞ et insultatorium verbum, Tertull.; — [af *figd.*].

triumpho, avi, atum, 1, v. n. o. a., [triumphus]; I) neutr.; A) „egenl.“: holder et Jndtog, triumpharer; — ∞ ex praetura, (fra Præturen, efter at have været Prætor), Cic. *Mur.* 7; men ∞ de Numantia, id., ex Macedonia, id.; *egf.* absol., triumphantium praetextati filii etc., id. *Mur.* 5; ligel. triumphantem (Camillum) etc., Liv. 5, 28; *cf.* Cic. *Manil.* 21; men Vell. 2, 96: Nero ovans triumphavit, (bøstet en Øvation); — *egf.* „poet.“ o. „alleg.“: quum etc., Mirum, si de me jure triumphat Amor? Propert. 2, 7, 27; *cf.* Ovid. *Am.* 2, 18, 18; — *egf.* impers.; vidimus, ex ea urbe triumphari, sine qua etc., Cic. *Off.* 2, 8; *cf.* Liv. 45,

38; ligel. id. 6, 63: tum primum, sine auctoritate senatus, populi jussu triumphatum est; — B) „fig.“: at triumphere, d. e. at juble *cl.* bevære, *odl.*; — ∞ gaudio, Cic. *Cluent.* 5; lactaris tu in omnium gemitu et triumphas, id. *Verr.* 5, 46; *cf.* id. *Catil.* 2, 2; men Ter. *Heaut.* 4, 2, 5: triumpho, si etc., (jeg kan være glad, hvis *ofv.*); men m. Objectbesætning, Caes. *ap.* Cic. *Att.* 9, 16: meum factum probari abs te, triumpho gaudio; — II) act.: triumpharer decore, fører i Triumf, har overvundet *cl.* besejret; — ∞ aliquem, Trebell. *xxx Tyr.* 24; hic terram triumphavit etc., Lactant.; — oftest pass.; Roma triumphati dum caput orbis erit, Ovid. *Am.* 1, 15, 26; ligel. Virg. *Ge.* 3, 33: Bisque triumphatas utroque ab litore gentes etc.; *cf.* id. *Aen.* 6, 837, o. Hor. *Od.* 3, 3, 43; ligel. Plin. 5, 5: omnia ... a Cornelio Balbo triumphata; men triumphatus bos, (som er gjort til Gt), Ovid. *Fast.* 3, 732; ligel. triumphatum aurum, id. *Pont.* 2, 1, 11; — b) *egf.* m. homogen Object; — triumphavit (Scinius Dentatus) cum imperatoribus suis triumphos novem, Gell. 5, 11.

triumphus, (trumpus, vid. Cic. *Orat.* 4^s), i, m., [*θρίμψος*]: bachiist Øpteg, *bef.* efter Varr. *L. L.* 6, 7: io triumphe er Søldatens Tilraab til den triumpherende Kædetherre; et ifølge en vunden Seir anstillet høitideligt Øpteg, Seiersteg *cl.* Triumfteg *cl.* Triumf; — vid. Cic. *Pis.* 25, Liv. 3, 29, o. id. 31, 52, oftere; triumphum deportare, vid. Cic. *Off.* 1, 22; triumphum alicui decernere, id. *Fin.* 4, 9; triplicem triumphum ex his ipsis ... egistis, Liv. 6, 7; men Cic. *Phil.* 14, 8: Pharsalicae pugnae ne triumphum quidem egit; *cf.* Liv. 33, 37; per triumphum aliquem ante curram ducere, Cic. *Verr.* 5, 26; ducere elephantos in triumpho, vid. Plin. 7, 45; men Dum desunt hostes, desit quoque causa triumphi, vid. Ovid. *Fast.* 1, 713; — b) *egf.* Søldaternes og Mængdens Tilraab til den Triumpherende, *sædd.*: io triumphe; — vid. Varr. *L. L.* 6, *egf.* Hor. *Od.* 4, 2, 49, o. id. *Epod.* 9, 21 *figd.*; men Liv. 45, 38: (militis) triumphum nomine cient, suasque et imperatoris laudes canentes per urbem incedunt; — II) „overf.“: Triumf *cl.* Seier, *odl.*; — ita te oderunt, ut repulsam tuam suum triumphum duxerint, Cic. *Vatin.* 16; ∞ luxuria (gen. subj.: Overdaadighedens Overhaandtagelse), Plin. 37, 6; men Cic. *Phil.* 14, 5, signifiessvis: justus triumphus et verus, quum bene de re publica meritis testimonium a consensu civitatis datur.

triumvir, i, f. und. triumviri. — *triumviralis, e: hørende til *cl.* benævnt efter en Triumviralecommissiō; — ∞ supplicium, (efter Beslating af triumviri capitales), Tac. *Ann.* 5, 9; *cf.* Hor. *Epod.* 4, 11; men ∞ proscriptio, Senec. *Benef.* 2, 11, (i. e. per triumphos rei publicae constituendae); o. — triumviratus, *us*, m.: en Triumvir's Embede, et Triumvirat; — in triumphatu (coloniae deducendae) etc., Cic. *Brut.* 31; triumphatibus (gestis), nocturno altero, altero coloniae deducendae, Liv. 9, 46; *cf.* Plin. 9, 59: ne triumphatu sno (reip. const.) nimis superbiat Antonius; — [af *figd.*].

triumviri, orum o. um, m., [tres, vir]: en af trede Medlemmer bestaaende Commission *cl.* Ørigbed, Treend *cl.* Triumvirer, hvesaf her mærkes; I) Triumviri coloniae deducendae *cl.* agro dando, Liv. 3, 1, id. 4, 11, oftere, o. A.; — *egf.* in sing., Sall. *Jug.* 42: tribunum alterum, alterum triumvirum coloniis deducendis etc.; — II) Triumviri capitales, forte Øptegten over Jænglerne, over Hæneteller, *odl.*; — vid. Cic. *Orat.* 46, o. Digest.; — *egf.* absol. o. in sing.: triumviro in carcere necandam tradidit, Val. *Max.* 5, 4, 7; — III) Triumviri epulones, f. und. epulo; — IV) Triumviri monetales, som foreskæde Møntbæfnet, Digest.; (f. *egf.* Cic. *Fam.* 7, 13, und. Treviri); — V) ∞ nocturni, som sergede for den natlige Sifferhed, navn. *egf.* i

Tilfælde af Itebrand, Liv. 9, 46, Val. Max. 8, 1, 6, Digest.; — VI) Triumviri rei publicae constituendae (til Statsens Ordning) kaldtes Antonius, Octavianus o. Lepidus; — vid. Liv. epit. 120, Suet. Aug. 96, Flor. 4, 6, o. A.; — ogf. in sing., Suet. Aug. 9 o. 54; — not. a: andre og tilfældige Triumviratcommissiøner findes Liv. 25, 5 o. 7, Suet. Aug. 37, o. A.; — ogf. i Municipierne ere Triumviri: en Dyrighed; vid. Cic. Cluent. 13; — not. b: gen. triumvirum, vid. Cic. Orat. 46. — triuncis, e, [ter, uncia]: af tre Angers Barri, Gallien. ap. Trebell. Claud. 17.

trivenescia, ae, f., [ter, venescens]: Erkegæstblanderste, Erkeber, oel., Plaut. Ant. 1, 2, 8. — Trivia, ae, f. und. trivius. — trivialis, e, [trivium], eprdf.: som findes paa et Veistiel el. paa en Kersvei; df. særv. „overf.“: som er tilgængelig for alle, sædvanlig el. almindelig, simpel el. en otdig, oel.; — literarii ista sunt ludi, et trivialis scientiae, (disse Ting hore til Læsestolen og Elementargrammatiken), Quintil. 1, 4, 27; — verba, Suet. Rhet. 6; — ludii ex circo, id. Aug. 74; men „alleg.“: Communi feriat carmen triviale moneta, Juvenal. 7, 55; df. — trivialiter, adv.: paa simpel Vis el. Naade; — ∞ et populariter institui infantes, Arnob. — triviātim, adv., [trivium]: paa aaben Gade, offentlig; — ∞ dissulare, Capella. — Trivium, i, el. Trivicus, i: Landsby i det Hirpinste, Hor. Sat. 1, 5, 79.

trivium, i, n., [ter, via]: Sted, hvor tre Veie flode sammen, Skillervei, Kersvei, Veistiel; — ut ventum est in trivium, eadem, qua ceteri, fugere noluit, Cic. Div. 1, 54; — II) „overf.“ o. „alm.“: offentlig Plads el. Gade; — in trivis aut in compitis etc., Cic. Agr. 1, 3; Nocturnis Hecate trivis ululata per urbes, Virg. Aen. 4, 609; cf. Hor. Sat. 1, 9, 59, oftere, o. Lucr. 4, 1196; — ogf. in sing.; ludi magistrum professus (Dionysius) pueros in trivio docebat, Justin. 21, 5; men Cic. Mur. 6, erdsprognis: arripere maledictum ex trivio, (oprage fra Gaden el. efter Pøbleten).

trivius, 3, [trivium]: paa el. ved en Kersvei el. benævnt derefter; — df. Epitet til de Gudsdomme, som have deres Capeller ved et Veistiel el. paa Kersveie; — saal. ∞ virgo, Lucr. 1, 85, ogf. ∞ dea, Propert. 2, 23, 40, d. e. Diana el. Decate; oftere absol., Trivia, ae, f., vid. Enn. ap. Varr. L. L. 7, 2; ligel. Virg. Aen. 6, 35; Phoebi Triviaeque sacerdotes; ligel. Tibull. 1, 5, 16: Vota novem Triviae nocte silente dedi; — ogf. er at hidfore laeus Triviae: So i Latium, ved Aricia, (hod. Lago di Nemi), Virg. Aen. 7, 516, Stat. — trixāgo el. trissago, mis, f.: = chamaedrys, (germ. Gämanderlein), Plin. 21, 80.

Trōas, adis, f. und. I. Tros, nr. B. — trōchaeides, is, adj., τροχαιδής: trochæusartet, numerus, Capella. — trōchaeus, i, m., τροχαιός: Beresføden Trochæus, (— o); vid. Cic. d. Or. 3, 47; — men Quintil. 9, 4, 80: huic (ianubo) contrarium e longa et brevi, choreum, non, ut alii, trochaeum, nominemus; — b) findes ogs. som Benævnelse paa Beresføden tribrachys, (— o o o), Cic. Orat. 57; cf. Quintil. l. c. 82. — trōchæicus, 3, τροχαιικός: trochæisk, versus, Quintil., Ter. Maur., Diomed. — trōchilus, i, m., τροχίλος: etflags liden Jngl, Gierdefenge el. Gierdesmutte, Plin. 10, 95; — II) i Architecturen: Inddragning el. Sammentrækning paa Soilens Vægs, Vitruv. 3, 3. — trōchiscus, i, m., τροχίσκος: bøs Kægerne: liden Rngle el. Ylle, d. lat. pastillus, Coel. Aur., Veget. — trochleā, ae, f., ctr. af τροχλία: Hævemaskine, Kran, Vinde, Vitruv., Cato; ligel. Lucr. 4, 903: Multaque per trochleas et tympana pondere magno Commovet atque levi sustollit machina nisu; — cemiſſer Quintil. 11, 3, 56: ab imo pulmone pituitum trochleis adducere, (at romme sig el. udhæfte meget stærkt); df. — trochleatim, adv.: med en Vinde el. Hævemaskine,

Sidon. — trōchus, i, m., τροχός: en storre Jernring med paabestede mindre Ringe, etflags larmende Legetoi, nærmest for Børn; — vid. Hor. Od. 3, 21, 57, o. id. A. P. 380, ogf. Propert. 3, 12, 6, o. Ovid. A. A. 3, 383, ogf. Martial. 14, 168 figd.; ligel. Ovid. Trist. 2, 486: Ille artem nandi praecipit, ille trochi.

Troes, um, f. und. I. Tros, nr. B. — Troezen, enis, f., Τροίη: gammel By i Argolis, hvor Pittheus, Theseus's Morfarer, var Konge, (hod. Landsbyen Damala), Mela 2, 3, Plin. 4, 9, Cic. Off. 3, 11, Ovid. Met. 6, 418, oftere, o. A.; — B) df. Troezenius, 3: troezenist, ager, Plin.; men ∞ heros, Ovid. Met. 8, 566, (d. e. Eleer, Son af Pittheus); — b) pl. subst., Troezenii, orum, m.: Indvaanerne af Troezen, Mela 2, 3. — Troglōdŷtae, arum, m., Τρογλοδύται: et i Euler beente Folk i Ethiopia, Mela 1, 4 o. 8, Plin. 2, 75, oftere, o. Cic. Div. 2, 14; — B) df. 1) Troglōdŷticus, 3: troglodytisk, myrrha, Plin., balanus, id.; — b) df. subst. Troglōdŷtica, ae, f.: deres Land, id. 2, 71 o. 76; — 2) Troglōdŷtis, idis, f.: troglodytisk, myrrha, id. 6, 34. — Trogus Pompejus: romersk Historieforfatter under Augustus; vi have af hans Universalhistorie alene et Udtog ved Suttinns; vid. Justin. praef., id. 38, 3, oftere.

Trōia, ae, Troiades, um, Troicus, 3, f. und. I. Tros, nr. B. — Trōilus, i, m.: Son af S. Priamus, blev fældet af Achilles, Virg. Aen. 1, 474, o. A. — Trōius, 3, f. und. I. Tros, nr. B. — Troja, ae, o. Trojanus, 3, f. und. I. Tros, nr. B. — Trōjūgēna, ae, comm., [Troja, gigno]: fæst i Troja el. nedsiddende derfra, trojanst; (pecitst Ord); — ∞ gentes, Lucr. 1, 466; ∞ Romanus, vel. carm. ap. Liv. 25, 12; — ogf. subst.: en Trojaner, Virg. Aen. 8, 117, oftere; — ligel. in pl. „pect.“ o. m. Eftertryk om Romerne: jubet a praecone vocari Ipsos Trojogenas, Juvenal. 1, 99.

Tromentina tribus, (a campo Tramento in Etruria, Fest.), horte til tribus rusticae; — vid. Liv. 6, 5; skives ogf. Tro., Cic. Att. 4, 16. — trōpaeatus, 3, [tropaeum]: smykket med Seiersægn el. med Tropæer; — victores et tropaeati etc., Ammian. 23, 5. — trōpaei, (τροπαιοί), venti, efter Plin. 2, 44: visse Vinde, der ligesom vende tilbage fra Havet imod Landjorden. — trōpaeōphōrns, i, m., τροπαιοφόρος: bærende Seiersægn el. Tropæer, Epitet til Juppiter, Appul. — trōpaeum, i, n., τροπαιον; eprdf.: det Sted, hvor Hænden vender sig el. slaes paa Flugt; — df. særv. Trækl med Stanger el. Stenhotte, hvorpaa man opbængte den Stænden fratagne Armatur, et Seiersmærke, en Tropæe; — vid. Cic. Pis. 33; men Sall. figm. ap. Serv. ad Virg. Aen. 11, 7: Pompejus, devictis Hispanis, tropaeum in jugis Pyrenaeis constituit; ligel. Suet. Caes. 11: tropaea C. Marii de Jugurtha etc., olim a Sulla disjecta, restituit; cf. Tac. Ann. 2, 18 o. 22, Virg. l. c., o. A.; — II) df. „overf.“; A) en Seier, Hor. Od. 2, 9, 19, Ovid. Her. 9, 104, oftere, Nep. Them. 5; — B) Mindesmærke; — ∞ necessitudinis atque hospitii etc., Cic. Verr. 2, 47; men Propert. 3, 7, 34: Maecenatis erunt vera tropaea fides; men Ovid. Her. 21, 213: ut... Ingenii videas digna tropaea tui. — trōpaeus, 3, τροπαιός: tilbagevendende, f. und. tropaei.

Trōphōnĭus, i, m., Τροφώνιος; I) en Broder af Agamenes, med hvem han byggede Apolostemplet i Delphi, Cic. Tusc. 1, 47; — II) en Gudsdom, der meddelte Dræfslvar i en Hule ved Lebada i Boeotien; heter ogf. undert. Juppiter Trophonius; — vid. Cic. Div. 1, 34, id. N. D. 3, 19, Liv. 45, 27, o. Plin. 31, 19; — B) df. Trōphōnĭanus, 3: trephontianst, narratio Chaeronis, (der neml. var næstegen i ovennævnte Hule), Cic. Att. 6, 2. — trōpice, adv.: ugenliggen el. billedligen, loqui, Augustin.; af — trōpicus, 3, τροπικός: vendende om el. tilbage; — ∞ Capricornus,

(hvori Solen vender tilbage), Auson.; — II) „fig.“; A) som pl. subst., *tropica*, orum, n.: Jerandringer el. Rybeder, Petron. Sat. 88; — B) som adj. o. i den flst. Rbeteri: uegenlig el. billedlig; tropiff el. figurlig; — ∞ *figura*, Gell. 13, 24; ∞ *locutiones*, Augustin. — *tropis*, is, f., *τρόπος*: Blandfaid af Vin, Vinbærme; — *Fumosa* feret ipse *tropin* de *facee* *lagenae*, Martial. 12, 83.

tropologia, ae, f., *τροπολογία*: billedlig el. tropiff Uetpysmaaade, Hieronym.; — *tropologiae*, adv.: billedligen el. tropiff, exponere aliquid, Hieronym.; af — *tropologiae*, 3, *τροπολογικός*: billedlig el. tropiff; (flst. Ord); — ∞ et figuratum genus, Sidor.; ∞ interpretatione, Hieronym. — *tropus*, i, m., *τρόπος*, i Rhetoriken: uegenlig el. billedlig Brug af et Ord, en *Tropus*, Quintil. 9, 1, 4 flgd.; el. id. 8, 6, in: *tropus* est verbi vel sermonis a propria significatione in aliam cum virtute mutatio; — II) *Melelie* el. *Tene*, Venant.

I. *Trōs*, ois, m., *Τρώς*: Søn af Erichthonius, o. Sønnesøn af Darranus, Konge i Phrygien, efter hvem Troja har sit Navn, Virg. Ge. 3, 36, Ovid. Fast. 4, 33, Sil. 11, 297; — II) df. Troja el. Trōia, ae, f.: Byen Troja, Meta 2, 3, Liv. 1, 1, Ovid. Met. 11, 199 flgd., ogf. id. ibd. 13, 404 flgd., o. A.; — bb) df. „overf.“; a) et af Vneas i d. Laurentinske bygget Sted, Liv. 1, c.; — b) et af Helenus i Epirus bygget Sted, Ovid. Met. 13, 721, o. Virg. Aen. 3, 319; — c) en romersk Kæmpelg til Pest, Virg. Aen. 5, 596 flgd., Suet. Caes. 39, oftere; — B) df. 1) *Trōius*, 3: troiff el. trojanff, Aeneas, Virg., sacra, Tibull. 2, 5, 40, arma, Virg.; — 2) *Trōjānus*, 3: trojanff, urbs, Virg., moenia, Ovid., (d. e. Troja); — ∞ tempora, id., Hor.; ∞ bellum, id.; men ∞ *iudex*, (d. e. Paris), Ovid. Fast. 4, 121; ∞ *ludi*, (Kæmpelgen Troja, f. event.), Suet. Tib. 6; — ordffrogvis bruges *equus Trojanus* om en ffuult fære; df. „alleg.“, Cic. Mur. 37: *intus*, *intus*, inquam, est *equus Trojanus*, a quo nunquam me consule dormientes opprimemini; ogf. er *equus Trojanus*: Navnet paa en Dragoetie af Navins, Cic. Fam. 7, 16, oftere; — b) pl. subst. *Trojan*, orum, m.: Trojanerne el. Indvaanerne af Troja, Cic., Virg., o. A.; — 3) *Trōicus*, 3: troiff el. trojanff, tempora, Cic. Brut. 10, bellum, Vell., Ovid.; ∞ *Vesta*, id.; ∞ *ignis*, (hendes altid brændende Ild), Stat.; men Juvenal. 8, 221, absol.: *Troica* scribere, (i. e. *Trojanum* bellum); — 4) *Trōs*, ois, m.: en Troer el. Trojaner, Virg. Aen. 1, 571, oftere; ogf. in pl., id. ibd. 1, 172, oftere, Ovid., o. A.; — 5) *Trōas*, ādis o. ādos, f.; aa) adj.: trojanff, humus, Ovid., turba, Senec. Troad.; ∞ *matres*, Ovid.; — bb) subst.; a) en Trojanerinde, Ovid., Virg.; — df. *Troades*: Navnet paa en Dragoetie af Seneca; f. ogf. Cic. Qu. Fr. 3, 6; — b) Landstabet Troas, Plin. 5, 32, Nep. Paus. 3; — 6) *Trōiades*, um, f.: Trojanerinderne, Pers. 1, 4, (neml. med færagt om de forbrædte Romere, som vilde hede Trojengrae); — 2. *Tros*, ois: en Trojaner; f. und. I. *Tros*, nr. II, B, 4.

Trosmis, is, f.: By i Moesien, ved Ifteren, Ovid. Pont. 4, 9, 79. — *Trossūlis*, orum, m.: Tilnavn, som gæves de romerske Riddere efter Erobringen af Byen Trossulum i Etrurien; — vid. Varr. ap. Non., o. Jun. Gracchanus ap. Plin. 33, 9, ogf. Fest. p. 367; — sing., Pers. 1, 82, (schol.); — b) efteraug, ogf. spottende om Memneffer, som satte deres hele Værd i den ydre Praagt; — vid. Senec. Ep. 76 o. 87. — *troxalis*, idis, f., *τροχάλis*: lidet Dyr af Græshepparten, Plin. 30, 16.

trūa, ae, f., [skal være forforret af *τρούνη*]: Elev el. Ste af røre i Gryden med, Titin. o. Pompon. ap. Non.; — II) rimel. ogf. en Afslørende; — vid. Varr. L. 5, 25. — *trūcidatio*, onis, f.: Slagten el. Myrden, Myrteri el. Retfabling; — inde non jam pugna, sed trucidatio velut pecorum, Liv. 28, 16; cf.

Cic. Phil. 4, 5; — figel. in pl., Cato ap. Gell. 13, 24; — II) „overf.“: Afstæren el. Fortstæren, navnfl. af et Lem, Cels. praefat.; — ogf. *Tracenes* harde Bæfæring; interlucatio arboribus prodest, sed omnium annorum trucidatione inutilissima, Plin. 17, 15; o. — *trūcidator*, oris, m.: Slagter el. Myrter, Augustin.; af — *trūcido*, avi, atum, 1, v. a.: nedslagter el. myrder, (rimel. eptel. om Dvæget, hvf. efter Doederl. at faummentligue m. tauricide); — neu capti sicut pecora trucidemini, Sall. Catil. 58; cf. Cic. Manil. 3, o. id. R. Ann. 5, oftere, ogf. Liv. 29, 18, o. Hor. A. P. 185; trucidatae legiones, (nedfablere), Tac. Ann. 2, 45; — II) „overf.“: knuser el. fordræver; — ∞ *ignem*, etc., Lucr. 6, 146, („poet.“ om den vandfænge Ste; at fluffe el. qvæle); men ∞ *piscem*, (bygge el. fortære), Hor. Ep. 1, 12, 21; — ∞ *plebem seniore*, (ruinere ved Slager), Liv. 6, 37; cf. Cic. Coel. 18. — *trūcta*, ae, f., *Isid.*, o. *tructus*, i, m., Plin. Val.: en færelle: art, *τρούκτης*.

trūcūlente, adv.: haardt, barff, uventligen; men alene in compar. o. superl.; — quod truculentius se gereret, quam ceteri, Cic. Agr. 2, 5; cf. Quintil. 6, 1, 43: quam truculentissime eum asperit; o. — *trūcūlentia*, ae, f.: Raahed el. Bisthed, Plaut. Truc. 3, 2, 7; — men „overf.“: truculentia coeli praestat Germania, Tac. Ann. 2, 24; af — *trūcūlentus*, 3, [trux]: raa el. vild, barff el. uventlig; — ∞ atque saevus senex, Plaut. Bacch. 4, 5, 3; cf. id. Truc. 2, 2, 10, ogf. Ter. Ad. 5, 4, 12; men Cic. Sest. 8: quam teter incedebat! quam truculentus! etc.; cf. Ovid. Met. 13, 558; — ogf. om Dyrene, vid. Plin. 8, 5: tigris etiam feris ceteris truculentia; — compar., quo truculentior visu foret, Tac. Hist. 4, 22; cf. id. Ann. 12, 50; figel. Ovid. Met. 13, 803: Asperior tribulis, feta truculentior ursa; — II) „overf.“ om Ting og Vægreber; — *Truculentis oculis*...tristi fronte, etc., Plaut. Asin. 2, 3, 21; ∞ *aequor*, Catull.; men id. 63, 16, subst., *truculentia* pelagi; men Tac. Ann. 1, 25: ∞ *vocibus strepere*, (med eptorffke Taler); — superl., ∞ *ac nefarium facinus*, auct. ad Her. 4, 8; — not.: *Truculentus*, i, m.: Navnet paa en Comoeidie af Plautus.

trūdis, is, f.: fids Stang; — ∞ *feratae*, Virg. Aen. 5, 208; af — *trūdo*, si, sum, 3, v. a.: 1) „egentl.“: fieder el. dræver dermed el. derben el. affled; — Sed frustra oppositum trudentes pectore montem, (om Diotene i Snen), etc., Virg. Ge. 3, 373; cf. id. ibd. 1, 310; figel. Lucr. 6, 1031: Trudit et impellit (aër res), quasi navim velaque ventus; men Tac. Ann. 2, 11: (hostes) tridunt adversos etc.; — ∞ *apros* in plagas, Hor.; ∞ *semet in arma*, Tac. Hist. 5, 25, inertem ad proelia, Hor. Ep. 1, 5, 17; — B) „bef.“ om Væxterne: at dræve frem, at lade styde ud, oel.; — vid. Virg. Ge. 2, 31, 74 o. 335; — figel. „poet.“ om Vandet: offenso truditur igne latex, Claudian.; — II) „fig.“: — *secundae res laetitia transvorsum trudere* solent a recte consulendo et intelligendo, Cato ap. Gell. 7, 3; trudi ad mortem, Cic. Tusc. 1, 29; men id. Att. 1, 16, heder ∞ aliquem: at puffe nogen (ind i et Statsmedde); men Senec. Ep. 41: in vitia alterum trudimus; figel. ordffrogvis: Truditur dies die, Hor. Od. 2, 18, 15; cf. Ter. Andr. 4, 4, 39: fallacia Alia aliam trudit, (dræver, følger strax derpaa).

Trūentum, i, n.: By i det Picenske, ved floden Truentus, (hod. Tronto), Plin. 3, 18; — B) df. *Trūentinus*, 3, Castrum, (en anden Benævnelse paa Vgen Truentum), Pompej. ap. Cic. Att. 8, 12, B; figel. ∞ *turres*, Sil.; — b) pl. subst., *Truentini*, orum, m.: Indvaanerne af Byen Truentum, Plin. 3, 20.

trulla, ae, f., demin. af *trua*: liden Diefar el. en Ste, (navnl. hvormed Vinen ofes af erater i Vægeret); — vid. Varr. L. 5, 25, Cic. Verr. 4, 27, Hor. Sat. 2, 3, 143, Martial., Plin., o. A.; — II) df. ogf. ifølge et:

flaas fligbed; A) ofseformet Jrepande, Liv. 37, 11; — B) en Murste, Pallad.; — C) = flgd., Juvenal. 3, 108; df. — trulleum (-ium), i, n.: Vassebakken, Varr. L. 5, 25, Cato; — ogs. trulleus, i, m., Plin. 31, 3. — trullens, i, f. und. frgd. — trullissatio, onis, f.: Ralfning el. Spafning, testacea, Vitruv.; af — trullisso, are, v. a.; [trulla: Murste]: at overflryge el. spaffe; — ∞ parietes, Vitruv. — trullium, i, f. und. trulleum.

truncatio, onis, f.: Afstikaren el. Afhuggen, digitorum, Cod. Theod.; af — truncio, avi, atum, 1, v. a., [2. truncus]: afstikar, afhugger, lemstæf; — ∞ olus foliis, Ovid. Met. 8, 617; senes, et plerique truncato ex vulneribus corpore, Tac. Ann. 1, 17; men simulacra truncata, Liv. 31, 30; truncata frons (oculo excusso), Sil.; ligel. manibusque redit truncatus et armis, (berøvet dem), Claudian.; — b) ogs. prægnant: ∞ cervos, (medlægge el. fælde), Val. Fl.; — II) filr. „poet. overf.“: ∞ aquas, (hemme el. standse), Claudian.; men ∞ heroos tenores gressu, (forfarte Perametre til Pentameter), Stat. Silv. 2, 3, 98.

trunculus, i, m., demin.: afbaggel Styffe (Klod), Cels.; af — 1. truncus, (serald. ogs. troneus, Lucr.), i, m.; I) „agent.“: Trastamme el. Travul el. Bullen (neml. uden Hensyn paa Rodder og Grene, el. i Medsætning deraf); — Quod ebus in totas (arbores) usque ab radicibus imis Per truncos et per ramos diffunditur omnes, Lucr. 1, 353; cf. Cic. d. Or. 3, 46, ogs. id. d. Senect. 15, efter, ogs. Virg. Ge. 3, 233; men id. Aen. 11, 83: Indutos ... truncos hostilibus armis, (i. e. tropaeis); — „poet.“ ogs. f. Træet selv: vid. Hor. Od. 2, 17, 27; — b) ogs. „alleg.“, Cic. Tusc. 3, 34: quae (stirpes aegritudinis), ipso trunco everso, sunt eligendae; — II) „overf.“ ifølge etflags fligbed; A) Kreppe el. Bullen af det menneskelige Legeme, (i Medsæt. af Lemmerne); — vid. Virg. Aen. 2, 557: jacet ingens litore truncus, etc.; cf. Lucr. 3, 654, o. Ovid. Met. 2, 822, efter, ligel. Cic. R. Com. 10: nemo illum ex trunco corporis spectabat, sed etc.; cf. id. Orat. 18: status erectus et celsus ... trunco toto se ipse moderans etc.; — B) Sollefæf, (scapus), Vitruv. 4, 1; ogs. det terningsformede Mellemled af Sollefeden, id. 3, 3; — C) et afbaggel Styffe: — ∞ frondentes, (de afbøgne Grene, som Alarer), Val. Fl.; — ogs. er at hidsføre Colum. arb. 17: melius truncis, quam plantis, olivum constituitur; — ogs. afbaggel Styffe Klod (til Røgning, odt.), Virg. Moret. 57; — D) ligefom caudex o. stilpes: en Klods, odt., navn. sem Skalds-ord til el. om fløve Mennesker; — vid. Cic. N. D. 1, 30, o. id. Pis. 9.

2. truncus, 3, [af frgd.]: I) „agent.“; A) „alm.“: hvis Yderede ere afstkaarne (ligefom Træets Grene), afstkaaren el. afstøttet el. lemstæf; — ∞ pinus, (afstkaaren Trastamme), Virg. Aen. 3, 659; ligel. ∞ nemora, (berøvede træes Krøner), Stat.; men truncæ nares etc., vid. Virg. Aen. 6, 497; men Trunci naribus auribusque vultus etc., Martial. 2, 83; ∞ frons, Ovid. Met. 9, in., (berøvet sit ene Ørn; men Sil. 9, 400: berøvet Dinene); puer trunci corporis, Liv. 41, 5; cf. Ovid. Met. 3, 680, ogs. Justin. 2, 9; men Plin. 7, 10: absol. ex integris truncos gigni, ex truncis integros; — ∞ tela, (sønderbrudte), Virg. Aen. 11, 9; — b) „poet.“ ogs. c. gen.; — animalia trunca pedum, Virg. Ge. 4, 310; ligel. truncus capitis, Sil.; — B) „bet.“ om de afbøgne Lemmer; — truncas viri fortis manus etc., Senec. Contr. 1, 4; ligel. trunca Brachia rapta viris, Val. Fl.; — II) „fig.“; A) „overf.“, (ofteft „poet.“): som endnu ifte er afstøttet, ifte fulstbaaren, odt.; — suisque Trunca ... numeris etc., Ovid. Met. 1, 427; cf. id. ibd. 15, 376; truncæ manus (nani), Propert. 4, 8, 41; — B) „ment.“: mangelfuld, som mangler en væsentlig Del til sin Betydning el. Bestemmelse; — urbs (Capua) trunca, sine

senato, etc., Liv. 31, 29; sine quibus (manibus) trunca esset actio ac debilis, Quintil. 11, 3, 85; ∞ sermo (volucrum), Stat.; cf. Gell. 2, 23: trunca quaedam etc. — truo, (onis, m.), avis onocrotas; hvs. spottende om en Person med stor Næse: unde prorrepit iruo? Caecil. ap. Fest. p. 367.

*trūsātīlis, e: som fløder el. knuser; — ∞ mola: Saandmølle, Cato, Gell. 3, 3; o. — trūsito, are, v. intens. a: fløder haardt, saarer, mulum ferro, Phaedr. 2, 7, inc.; (al. sauciare); af — trūsio, are, v. a., intens. af trudo: fløder stærkt, Catull. 56, 6. — trusus, 3, partic. af trudo. — trūtina, ac, f., τρυτήνη, (cyprl.: den Høning, hvori Vægtungen bevæger sig; vid. schol. ad Pers. 1, 7; df. færb.): Vægt el. Vægtstaa, Varr. L. 5, 36, Vitruv. 10, 3; — II) „fig.“ o. „alleg.“: Dem el. Dmduum el. Maalestet; — non aurificis statera, sed quadam populari trutina examinari, Cic. d. Or. 2, 38; cf. Hor. Ep. 2, 1, 30, o. id. Sat. 1, 3, 72, Gell. Juvenal. 6, 437, o. Pers. 1, c. — trutino, are, f. und. flgd. — trutinor, atus sum, 1, v. depon. a., [trutina]: veier el. afveier; df. „overf.“, Pers. 3, 82: Atque exporrecto trutinantur verba labello, (mamle betænksomt); — not. a: d. active Visform trutino, are, har Hieronym. o. Cassiod.; — not. b: partic. trutinatus, 3, m. pæssiv Bem., har Sidon.

trux, ūcis, adj., [rimel. af τρέξ: ung ugæret Vin; df. „fig.“]: vid, raa, haard, uventig, odt.; (ofteft „poet.“); — ab hoc horrido et truce tribuno plebis etc., Cic. Agr. 2, 25; ∞ puer (Achilles), Senec. Troad.; ∞ puellae, (om Amazonerne), id. Oed.; ∞ aper, Ovid., taurus, id.; men Plaut. Bacch. 5, 2, 29, comif.: Arietes truces nos erimus; jam in vos incur-sabimus; ∞ blattae, (der færdæbe Bøger), Martial. 14, 37; — b) „poet.“ ogs. c. inf.: audere trucem (Calenum) etc., Sil. 13, 220; — B) ogs. „overf.“ om Ting og om Vægreber: stræffelig, radsom; — quid omnium Vultus in unum me truces? Hor. Epod. 5, 3; cf. Cic. (poët.) N. D. 2, 42; ∞ pelagus, Hor., classicum, id.; ∞ venti, Plin.; ∞ herbae tactu, id.; — Blanda truces animos fertur mollisse voluptas, Ovid. A. A. 2, 477; ∞ genus dicendi atque violentum etc., Quintil. 11, 1, 3; cf. Hor. Ep. 1, 19, fin.: Ira truces inimicitias et funebre bellum (genitit).

tryblum, i, n., τρύβλιον: etflags Skaal el. Potte, Plaut. Stich. 5, 4, 9, Varr. L. L. 5, 25. — trychnos, i, f. und. strychnos. — trygion, i, n., τρύγιον: en af Vinbarne tilberedet Svarte, Plin. 35, 25. — trygon, ōnis, m., τρυγών: Viroffen, (raja pastinaca L.), Plin. 9, 72; — II) etflags ferresten ubeslættet Sugl, Plin. 10, 18.

tū, pron. pers., tū, (dor. τὺ): du; gen tui, etc.; pl. vos, vestri, etc.; (forcl. Visformer ere: gen. sing. tis, Plaut., acc. sing. te, i, te, id.; gen. pl. vestrorum el. vostrorum, id., Pacuv. ap. Non., o. gen. fem. vestrarum, Ter. Heaut. 2, 4, 6); — som nomin. subject. er tu ørent. udsættet; dog bliver det staaende, dels med Efterskyt, dels i Medsætninger; tu mihi legis Porciae ... mentionem facis! Cic. Rab. perd. 4, (hvor det ogs. oftere gientages); cf. Hor. Od. 1, 9, 16; men crotif: mea tu, (min Elskede), Ter. Eun. 4, 3, 22; cf. Plaut. Stich. 5, 4, 49: ego tu sum, tu es ego; — Neque mei, neque tui intus pudium est factis, quae etc., id. Bacch. 3, 1, 12; cf. id. Pseud. 1, 1, 3: Duorum labori ego hominum parvissem lubens, Mei te rogandi, et tui respondendi mihi; men id. Mil. gl. 4, 2, 42, (Lindem.): Quia tis eget (f. tui); — Tibi aras ... tibi eidem metis, id. Merc. 1, 1, 71; — Quot pondo ted (f. te) esse censes nudum? id. Asin. 2, 2, 33; — Qui ipsus equidem nunc primum istanc tecum conspicio simul, id. Amph. 2, 2, 122; Egi atque oravi tecum ... ut etc., Ter. Hec. 4, 4, 64; — quid vos etc.? Caes. B. G. 6, 35; cf. Hor. Sat. 2, 3, 174, o. id. Od. 3, 14, 10; — Cedo, eujum

puerum etc.? M. Vestri; D. ejus nostri? Ter. Andr. 4, 4, 24; vestri adhortandi causa, Liv. 21, 41; men si quis... vostrum etc., Plaut. Men. prol. 51; — II) „bef.“ er at mørke; A) tu o. vos m. enclitiske Jor- længelser; faal. a) i Spørgsmaal: tune, tene, cf. tun, ten; — vid. Ter. Andr. 5, 4, 7, id. Heaut. 5, 1, 48, o. id. Eun. 1, 2, 6; — b) Enclitikerne -te o. -met, egf. -temet, tilføiede m. Eftertræk; — tute scis... me tibi tum dixisse etc., Cic. Att. 12, 18; aut te amare cogi- tam, Aut tete amari, Ter. Ad. 1, 1, 7; nisi quid tibi in tete auxilii est, etc., Plaut. Epid. 1, 1, 76; — tibi- met ipse supplicia irroga, Senec. Hippol. 122; quod vosmet ipsi attuleritis (consilium), Liv. 31, 17; liget. id. 3, 56; a cujus crudelitate vosmet ipsi armis vin- dicastis; tutemet mirabere, Ter. Heaut. 2, 3, 133; cf. Lucr. 4, 913; — B) tibi o. nobis som dat. ethicus (cf. intensivus); — alter tibi descendit de palatio etc., Cic. R. Am. 46; cf. id. d. Or. 2, 22; liget. Liv. 22, 60; haec vobis ipsorum per biduum militia fuit, (her have i en Skildring deraf); — C) pl. vos hos collect. sing.; — tum etc.; vos, Romanus exercitus, etc., Liv. 7, 40, (Drak.); Vos, o Calliope! precor, asperate canenti, (3 Musen)! Virg. Aen. 9, 525. — tuatim, adv., [tuus]: paa din Vis; — jam tuatim Facis, ut etc., Plaut. Amph. 2, 1, 4.

tūba, ae, f., [best. m. tubus: et Ror]: Trompet el. Blåst; navn. Krigstrømpen, efter Plin. 7, 57, opfundet af Tyrrenus, (en Søn af Hercules); bef. egf. Trompetstrøket herer: clangor Tyrrenus, Virg., Stat.; men tubae utrimque canunt, (neml. til Angreb), Plaut. Amph. 1, 1, 72; bef. om Jællherren: dare signum tuba, (lade blæse til Angreb), Caes. B. G. 2, 20; cf. Liv. 29, 27; — Auditor (vox) fractos sonitus imitata tubarum, vid. Virg. Ge. 4, 72; cf. id. Aen. 9, 503, m. Enn. Ann. 2, 35; At tuba terribili sonitu tarantara dixit; — b) egf. udenfor Krigsøfener brugtes tuba navn. til Sörgemusik ved Begravelser; bef. Ovid. Her. 12, 139: carmina... funerea flebiliora tuba; cf. Virg. Aen. 11, 192, egf. Pers. 3, 103, Hor. Sat. 1, 6, 14, o. A.; — liget. brugtes Tubæ ved Offringer, ved Kampsege, og ved andre Følelsesfægt; vid. Ovid. Fast. 1, 716, o. Virg. Aen. 5, 113; cf. Juvenal. 6, 250: ∞ Floralis, (i. Legene Floralia); — II) cf. „overi.“ o. lignelses- vis; A) hvad der opbæder til Krig el. Ufred; — quem illi appellant tubam civilis belli, Cic. Fam. 6, 12; liget. haec tuba rixae, etc., Juvenal. 15, 52; — b) „poet.“ egf. i Krigen selv, Claudian.; cf. Martial. Spect. 28: El freta navali sollicitare tuba; — B) stral- dende Lyd el. Tone; — faal. „poet.“: ∞ nimborum, (et Tordenstrale), Claudian.; — b) cf. egf. den fulst- tonende episke Poesi, Martial. 8, 3, ostere; jld. egf. det fulsttonende og høie Jorstrøg, Prudent., Sidon.; cf. — tubarius, i, m.: som forfærdiger Tubæ, Digest.

1. tūber, ēris, n., [tumeo]: enhver (naturlig el. fyggelig) Udvæxt paa Legemet, pustel el. Gævart, Byde el. Hævelse, vel.; — ∞ bina in dorso cameli, Plin. 8, 26; cf. ibd. 70; tubera discutere (ferdele), id.; men colaphis tubæ est totum caput, Ter. Ad. 2, 2, 37; men som Træspog: ubi uber, ubi tuber, Appul.; cf. Hor. Sat. 1, 3, 73, (hvor tubera o. verrucae „alleg.“ om stærre og mindre Jæll); — II) „overi.“; A) knast el. knort paa Træer, Plin. 16, 27 o. 81, ostere; — B) ejslags Jordbrugt el. Jordtump, (at sammenf. med vor Trøffel), horte til Homerus Hædelskæpser; — vid. Plin. 19, 11 fgd.; cf. Juvenal. 5, 116, o. Martial. 13, 50; — C) ∞ terrae: Muldevarpskud, (som Stæds- øre), Petron. Sat. 58. — 2. tūber, ēris, m. o. f., [runc. best. m. frgd.]; 1) f.: ejslags Ubletræ el. Jerskentræ; — vid. Plin. 16, 42, o. Colum. 11, 2; — II) m.: Frugten af dette Træ, Plin. 15, 14, Martial. 13, 42 fgd., Suet. Dom. 16.

tūberans, tis, adj.: senslende el. hævet; — ∞

sinus, Appul.; — tūberatus, 3, ligesom tuberosus: forsynet med Buler, ocreae, vid. Fest. s. v. ocrem, pag. 181; o. — tūberculum, i, n., demin.: liden Hævelse el. Bul, in capite, Cels.; — ∞ fabae, Plin.; — egf. en Jorbeining i Vistuben, id. 11, 12, — [af 1. tuber]. — Tūbero, ōnis, m.: romerit Tilnaen in gente Aelia; — vid. Cic. Brut. 31, egf. id. Lig. 1. — tūberō- sus, 3, [1. tuber]: fulst af lidenheder, campus, Varr.; egf. fuld af Buler; — superl., ∞ frons, Petron. Sat. 15. tūbiceus, inis, m., [tuba, cano]: Trompeter el. Trompetblæser, nærmest i Krig; — faal. Liv. 2, 61: cornicines tubicinesque, in equos impositos, canere ante vallum etc.; cf. Ovid. Met. 3, 701: quum bellicus aere canoro Signa dedit tubicen; f. egf. Senec. Ep. 78; — egf. fandtes ved Offringer tubicines sacrorum, Varr.; liget. blæste tubicines ved Ligbegangelser, Attej. Capit. ap. Gell. 20, 2; cf. Petron. Sat. 129. — tū- bilustrum, (egf. tubul.), i, n., [tuba, lustrō]: en Henselsfest for Offertubaerne, quod eo die... sacro- rum tubae lustrantur, Varr.; egf. in pl., tubilustria, orum, Ovid. Fast. 5, 725.

tūbulatio, onis, f.: rorformet Uebulung; — ∞ li- gulae, Appul.; o. — tūbulatus, 3: rorformig el. hul; — ∞ rostrum, Plin. 9, 61; af — tūbūlus, i, m., demin.: liden Ror, liden Rorpipe, navn. Bænder, Varr., Vitruv. 8, 6, Plin. 35, 46; — egf. Jstrer el. Rorfang, Digest.; — II) „overi.“, (rimel. isølge Gehaltens Lighed): Metalfang el. Metalbarre, Plin. 33, 35. — tubercinabundus (tuburch.), 3: jmaafende el. fraafende, Cato ap. Quintil. 1, 6, 42; af — tubercinor, atus sum, i, v. depon. a.: hurtigen at sluge el. opæde; (for: o. efterel. Ord); — ∞ de suo, si quid domi est, Plaut. Pers. 1, 3, 42; — not.: partic. tubercinatus, 3, m. pass. Bem.; tubercinato prandio, Appul.

tūbus, i, m.: Ror, navn. Bænder; — ∞ fictiles, Colum.; tubo coriis facto aquam trahere, Plin.; alui in tubos cavantur, id.; — egf. Ror til Vinens Tap- ning, Pallad.; — egf. Barmerer i Badene; vid. Senec. Ep. 90: impressos parietibus tubos, per quos circum- funderetur calor; — II) „overi.“; A) f. tuba: en Of- fretrompet, Varr. L. L. 5, 24; — B) „poet.“ hede tubus: formede Abninger i Legemet: viscerum tubi, Martial. 11, 61.

tuccētum, el. tucetum, i, n.: ejslags Riedpølse fra Gallien, Appul., Arnob.; — pl. tucetaque crassa etc., Pers. 2, 42. — Tuder, ēris, n.: By i Umbrien, (hødt. Todi), Plin. 3, 19, Sil.; — B) cf. 1) Tūders, tis, m.: en Jndvaaner deraf, Sil.; pl. Tuderites, Plin.; — B) Tuderis, e: tudernis, vitis, Plin. 14, 4. —

tūdis, is, m., [tundo]: en Hammer; — tudibus contundere massas, auct. Aetn. 659; cf. — tūdiēula, ae, f., demin.: liden Stampemastine el. Ofsemole, Colum. 12, 52; cf. — tūdiēūto, avi, i, v. a.: rerer om deri, (for: o. efterel. Ord); — haec me nobis ter tudiclasse, Varr. ap. Non.; ∞ et in mortorio terere, Apic.; — tūditans, tis, partic., [tundo]; (forcl. Ord); 1) „egent.“: stærkt stødende el. hamrende, Lucr. 2, 112, o. id. 3, 395; — II) „overi.“: som sætter (noget) i stærk Bevægelse, som ibrigen driver derpaa; — Haec inter sese tota vi tuditantes, Enn. ap. Fest. p. 352, hvor egf.: tuditantes... negotium tunden- tes, id est agentes. — Tūditānus, i, m.: Tilnaen in gente Sempronius, Cic. d. Senec. 4 o. 11, ostere, o. M.

tūeo, ēre, forel. Biform af tueor: bestppter el. vare- tager; — censorsce vigetalia tuento, Cic. Leg. 3, 3, (e xii tabb.); — b) cf. ostere tueor m. passiv Bem.; — majores nostri a rusticis Romanis aiebantur, et in bello ab his tuebantur, Varr. R. R. 3, 1; cf. Lucr. 4, 362; liget. untet. in higest. — tūeor, untus sum, (m. Biformen tutus sum, Suet.; ligesom tutus er d. fædd. Affectusform), 2, (Biformer efter tretie Conjug. ere: tuor, Catull., tuiamur, tueri, Lucr.), v. depon. a.,

[skal være at famment. m. *θεόματα* el. m. *θεωγέω*]; — om dette Ord's dobbelte Bem.: at beskue, at bevare, vid. Varr. l. L. 7, 2; — 1) „alm.“: stuer el. seer, beskuer el. betragter, (saal. „poet.“); — E tenebris autem, quae sunt in luce, tuemur, Lucr. 4, 338; cf. id. ibd. 436, ostere; men id. 5, 34: Asper, acerba tuens (serpens: med vilst Blif); cf. Virg. Ecl. 3, 8, o. id. Aen. 6, 467, ostere; — b) ogs. m. Objectivsatn., Lucr. 1, 153: Quod multa in terris fieri coeloque tuerentur (homines); cf. id. 5, 49 o. 1161; — II) „prægnant“: at varetage el. forvare, at beskytte, at besørge, at forserge, obl.; — tantum imperii gloriam... tueri et conservare non posse, Cic. Manil. 5; — personam principis civis dicendo, (havde den ved sin Vættelighed), id. Brut. 20; men suos quisque debet tueri, vid. id. Att. 16, 16, C; — habere aedem Castoris tuendam, (være forsligtil til dette Tempels Vedligeholdelse), id. Verr. 1, 50; idem tam parvus in aedificando, quam diligens in tuendo, Plin. Pan. 51; — ut se, vitam corpusque tueatur (animal: opholder el. ernærer sig, osv.), Cic. Off. 1, 4; cf. Liv. 5, 4: unde domi militiaeque se ac suos tueri posset; men ~ sex legiones (re sua: holde dem af el. med egne Midler), Cic. Parad. 6, 1; — ~ castra et defendere diligenter, Caes. B. C. 3, 94; ~ domum a furibus, Phaedr. 3, 7; ~ fines suos, Caes., oram maritimam, id.; — fortiter et industrie tutus contra piratas Siciliam, etc., Quintil. 5, 13, 35; (al. tutatus); men Sall. Jug. 74: Numidas... magis pedes, quam arma tuta sunt; — III) partic. tutus, 3, oftest som adj.; A) „egenl.“ o. pass: siffrer el. siffer, i god Forvaring, i Behold, obl.; a) absol.; — quum... victis nihil intum arbitarentur, Caes. B. G. 2, 28; ut tutus esset (locus), Cic. Manil. 11; mare tutum praestare, id. Placc. 13; — tutorem... vitam hominum reddere, id. d. Rep. 1, 2; sic tutissimam fore Galliam, Hirt. B. G. 8, 54; — ogs. om Personer; vid. Hor. Od. 3, 29, 63, o. Ovid. Met. 8, 368; — ligel. „poet.“ om Dyrene; Tutus bos etenim rura perambulat, etc., Hor. Od. 4, 5, 17; cf. Lucr. 5, 872; — ostere om Begreber; non est tua tuta voluntas, Ovid. Met. 2, 53; in audaces non est audacia tuta, id. ibd. 10, 544; men male tutae mentis (habitus: i. e. male sanae), Hor. Sat. 2, 3, 137; — b) m. ab, sict. m. ad el. adversus, el. m. blot ablat.; — tuta jam ab hostibus regio erat, Liv. 34, 10; cf. Ovid. Her. 11, 44; tutus ab insidiis, Hor., a periculo, Caes.; men non hospes ab hospite tutus, etc., vid. Ovid. Met. 1, 144; — testudinem... tutam ad omnes ictus, etc., Liv. 36, 32; adversus venena tutum corpus reddere, Cels.; nam incendio fere tuta est Alexandria, Hirt. B. Al. 1; — 2) in neutr. absol.; a) tuta et parvula laudo, Hor. Ep. 1, 15, 42; cf. Ovid. Met. 10, 714: trepidumque et tuta petentem Trux aper insequitur; men in tuto ut collocetur (res amici), Ter. Heut. 4, 3, 11; ut sitis in tuto, Cic. Fam. 12, 2; in tutum receptus est, Liv. 2, 29; — b) tutum m. Subjectivsatn. (el. c. inf. subj.); — si dicere palam parum tutum est, Quintil.; ligel. tutius esse etc., Caes. B. G. 3, 21; ligel. nobis tutissimum est, auctores plurimos sequi, Quintil. 3, 4, 11; — c) abl. tuto ogs. som adv. (i. d. fædrene tute): i Sifferhed, uden fare, obl.; — vid. Caes. B. G. 3, 24; ligel. id. B. C. 1, 2: ut tuto ei libere senatus, quae vellet, decernere auderet; ligel. Cic. Fam. 14, 3: ut tuto sim... id mihi nunc facillimum est; men Caes. B. G. 7, 36: tuto ab repentino hostium incurso etc.; — df. superl., ubi tutissimo essem, Cic. Att. 8, 1; cf. Plin. 20, 8; — B) „overf.“ o. act.: siffer, d. e. forsigtig el. betænksom, obl.; — Non nisi vicinas tutas arari aquas, Ovid. Trist. 3, 12, 39; cf. Hor. A. P. 28: Serpit humi tutus nimium timidusque procellae; men celeriora, quam tutiora, consilia, etc., Liv. 9, 32; cf. id. 22, 38.

tufa, ae, f.: etlags Sielmbuff, Veget.; (df. d. fr.

toupet). — tūgūriolum, i, n., demin.: liden Hytte, Appul.; af — tūgūrium, i, n., [tego]: Hytte el. Bondehytte; — principio... in tuguriis et casis habitabant, etc., Varr. R. 3, 1; cf. Virg. Ecl. 1, 69, Cic. Sest. 43, Plin., o. A.; df. — tūgūriunculum, i, n., demin.: liden Hytte, Hieronym. — Tūisco, ōnis, m.: Germanernes (el. Tyssernes) ældste Eftersøn og Stamfader; — vid. Tac. Germ. 2. — tūtio, ōnis, f., [tueor, nr. II]: Opfyldelse, Beskyttelse; — natura partes habet duas, tuitionem sui, et ulciscendi jus, Cic. Top. 23; — ogs. i Retssproget: Beskyttelse el. Forsvar; quae tuitio (praetoris) ei, qui emancipatus est, necessaria est, Digest., — tuitus, 3, partic. af tueor.

Tullia, ae, f. und. Tullius. — Tulliane, adv., o. Tullianus, 3, f. und. Tullius. — Tulliola, ae, f., demin. o. kende i Cicerøs Brevs f. Tullia, f. und. ligd. — Tullius, a: romersk Slægt's o. Person's navn, hvoraf her mærges; — Servius Tullius: Rom's fætte Konge; — M. Tullius Cicero: berømt Taler og Statsmand; — hans Broder Qu. Tullius Cicero; — M. Tullius Tiro: en Frigæven af Taleren Cicero, etc.; — b) fem. Tullia, ae: Datter af R. Servius Tullius o. Gemalinde af Tarquinius Superbus; — ogs. en Datter af Taleren Cicero; f. und. Tulliola; — B) df. 1) Tullianus, 3: hørende til el. benævnt efter en Tullius, tullianisk; — ~ caput, o. ~ semis, vid. Cic. Att. 15, 26 o. 29; men ~ Scipio, (som af Cicero indføret i hans Somnium Scipionis), Macrobi.; — b) df. subst. Tullianum, i, n.: den af R. Servius Tullius byggede nederste Del af d. romerske Statsfængsel, Varr., Sall. Catil. 55, Liv. 29, 22; — 2) Tulliane, adv.: paa Taleren Cicerøs Vis, jocari, Augustin. — Tullus, i, m.: romersk Fornavn; — saal. Tullus Hostilius: Rom's tredje Konge; ligel. Tullus Clivius (al. Cluilius): en romersk Gesandt, vid. Cic. Phil. 9, 2.

tum, adv. o. conj.: tiener som correlativ Tidspartikkel til Angivelse af et bestemt Tidspunkt, der enten falder sammen med et andet, el. som følger derpaa; df. 1) som faldende sammen med et andet Tidspunkt; A) „alm.“: da, el. saa, (el. paa den Tid, el. i d. Tilfælde, obl.); 1) m. tilsvarende quum (naar), ubi, postquam, si, el. abl. absol.; — tum est hyperbole virtus, quum res ipsa... naturalem modum excessit, Quintil. 8, 6, 76; ligel. id. 10, 2, 27: quae (laus) tum est pulcherrima, quum sequitur, non quum arcessitur; ligel. ubi... tum etc., Ter. Andr. 4, 1, 7; ligel. postquam res publica etc., tum lex Porcia etc., Sall. Catil. 51; si sciens fallo, tum etc., Liv. 22, 53; ligel. Cic. Verr. 3, 47: quod si quando accidit, tum fit, ut etc.; men Liv. 22, 11: ita rebus divinis peractis, tum de bello dictator retulit; cf. Virg. Aen. 10, 445; — b) ogs. bliver tum i disse Forbindelser undert. forstærket ved: demum, denique, maxime, vero; — ac tum demum, quum etc., Plin. Ep. 8, 20; cf. Liv. 2, 29 in.; ligel. Tum denique homines nostra intelligimus bona, Quum etc., Plaut. Capt. 1, 2, 39; ligel. tum vel maxime formanda (aetas), quum simulandi nescia est, Quintil. 1, 3, 12; ligel. quem (optimum statum civitatis) si habemus... tum vero quis te possit esse florentior? Cic. d. Rep. 1, 47; — 2) absol.; — tum sit illud, quod etc., Cic. d. Rep. 1, 43; tum lenior atque submissior decebit oratio, Quintil. 11, 1, 64; sed tum quoque tenendus est modus, id. 12, 7, 11; cf. Virg. Aen. 5, 720, Ovid. Met. 4, 346, o. A.; — B) „bef.“ om et bestemt Tidspunkt i det Forbigangne, Grækerne *τότε*, vort: dengang; a) m. tilsvarende quum; — tum, quum rem habebas, quaestulis te faciebam attentorem, Cic. Fam. 9, 16; cf. id. d. Rep. 1, 33; — b) absol.; — Qui tum vivebant homines, Enn. Ann. 9, 5; cf. Liv. 1, 11; men i Robsatn. af nunc: nisi forte haec illi arma tum dedimus, ut nunc cum bene parato pugnaremus, Cic. Att. 7, 6; tum

maxime scribere litigatoribus, quae illi pro se dice-
rent, erat moris, Quintil. 2, 15, 30; men Justin. 31, 2;
Hannibalem, tum temporis consulens, etc.; — II) som
følgende paa el. efter et andet Tidspunkt heter
tum: da el. faa, derpaa el. derefter; A) „egentl.“: — in
ripa inambulantes, tum autem residentes, Cic. Leg. 1,
5; legendos Demosthenem atque Ciceronem; tum ita,
ut quisque esset Demostheni et Ciceroni similissimus,
Quintil. 10, 1, 39; cras est mihi Iudicium; quid tum?
ut etc., Ter. Eun. 2, 3, 47; f. ogsf. Cic. Agr. 1, 2;
deinde..., tum vero... etc.; — b) ogsf. forbindes m.
Eftertryk: deinde tum, Quintil., o. tum deinde, id.,
Liv. 2, 8; ligef. tum postea, Ter. Eun. 2, 3, 79; oftere;
— B) „overf.“: 1) i en Række el. Opstilling af skien-
si-gjæringer el. Bevægelser, odf., heter tum: derpaa el.
derefter, videre el. fremtædte, odf.; vid. Cic. Acad. 2,
37, o. id. d. Or. 1, 46; — saal. ogsf. ofte færende til
primum, deinde, postremo, etc.; vid. id. N. D. 2, 1,
id. Catil. 4, 3, o. Caes. B. G. 3, 2; — 2) som correlat.
Conjunction gientages tum to gange el. oftere, og heter
da tum... tum: faavel... som ogsaa, el. snart... snart,
odf.; — dissens in utramque partem, tum Graece,
tum Latine, Cic. Att. 9, 4; ligef. non tum hoc, tum
illud... sed idem semper, id. Lael. 4; — oftere Wien-
tagelse af tum vid. id. N. D. 2, 20, o. id. d. Rep. 2, 1;
— b) derim. forbindes quum... tum, naar Udslyk-
ket forstærket; — quae quum sint gravia, iudices,
tum illud acerbissimum est, quod etc., Cic. Mur. 27;
cf. id. Lael. 7; f. ogsf. quum s. l.

tumba, ae, f., *τύμβη* (*τύμβος*): Gravhøi el. Grav-
sted el. Grav; — in pl., Prudent. — *tūmēfacio*, feci,
factum, 3, v. a.; (poetisk Ord): bringer til at høve
el. have fig.; — Vis fera ventorum... Extentam tume-
fecit humum, Ovid. Met. 15, 299 flgd.; — II) „fig.“:
opblæser, gjør stolt el. overmodig; — Dum nimium vano
tumefactus nomine gaudes, Martial. 4, 11; cf. Propert.
3, 4, 3, o. id. 4, 1, 63; — *tūmentia*, ae, f., [tumeo]:
Hævelse, Bullenbed, Byld; — *capitis*, Coel. Aur.

tūmēo, ēre, v. n.; I) „egentl.“: at være høven el.
bullen el. opsvulmet, odf.; — Quid hoc in collo tibi
tumet? Sa. vomica?; pressare parce, Plaut. Pers. 2,
5, 11; — *corpus venenis*, Ovid.; — *lumina fletu*,
Tibull.; — *pedes*, Virg., fauces, Quintil.; — *Ache-
lous imbre*, Ovid.; — *unda a vento*, id. Fast. 2, 776;
cf. id. ibd. 3, 238; — *sacci multo hordeo*, Phaedr. 2,
7; f. ogsf. tumesco o. tumidus ss. II.; — b) ogsf. absol.;
— *rutam tritam* imponunt consensu tumentibusque,
(paa Hævelser el. Bylder), Plin. 29, 9; — II) „fig.“:
A) „alm.“: at være i en lidenskabelig Opbrusning el.
Sjæstighed el. Forstyrrelse; at være opbragt el. overmodig
el. opblæst, odf.; — *sapientis animus... numquam*
turgescit, numquam tumet, etc., Cic. Tusc. 3, 9; multis
gentibus ira tumentibus, Liv. 31, 8; cf. Virg. Aen. 6,
49; men Tumens inani gracula superbia, Phaedr. 1,
3; — *gloriā*, Plin., alto stemmate, Juvenal., merito,
Martial., successu rerum, Justin.; cf. Hor. Ep. 1, 1, 36;
men vana tumentem etc., Virg. Aen. 11, 854; men
Tibull. 1, 8, 36: Dum tumet (svulmer af Byldig), etc.;
— *tument negotia*, (der er megen Gærang, odf.), Cic.
Att. 14, 4; — *animi plebis*, Plin. Pan. 28; *Bella tu-
ment*, (Krigen rafer), Ovid. Her. 7, 121; cf. Tac. Hist.
2, 32; — B) „bef.“ om Taleren og om Fordraget:
at være svulstig; — *inflatus et tumens* (orator), nec
satis pressus, Tac. Orat. 18; cf. Quintil. 8, 3, 18; men
Martial. 4, 49: Musa nec insano symarte nostra tumet.

tūmesco, mūi, 3, v. n., inch. af fige.; I) „egentl.“:
at svulme el. høve, odf.; — *maria*, Virg. Ge. 6,
479; ligef. *in freta ventis*, Ovid.; cf. Cic. (poeta) Div. 1,
7; — *inflata colla*, Ovid. Met. 6, 377; — *vulnera*,
Tac. Hist. 2, 77; — II) „fig.“: at opbruse el. opvædes
af en Lidenskab; at blive forstyret el. opblæst, odf.; —
Rumpor, et ora mihi pariter cum mente tumescunt,

Ovid. Her. 8, 57; mens aut languescit... aut contra tu-
mescit inani persnasione, Quintil. 1, 2, 18; men Virg.
Ge. 1, 465: operta tumescere bella, (gærende at true);
cf. Vell. 2, 15: jam pridem tumescens bellum etc.

tūmicla, ae, demin. af *tomix*, etr. f. *tomicola*:
tyndt Vaand, tynd Vind; — *spartea*, Appul. — *tū-
mide*, adv. af *tumidus*; — superl., *dicere* (meget
svulstigt), Senec. Controv. — *tūmiditas*, atis, f.:
Hovenbed; — *ventris*, Firmic.; — *tūmidōsus*,
3: hævet el. opbloiet; — *colles*, Ammian. 21, 10,
(al. *tumulosi*), inc.; o. — *tūmidulus*, 3, demin.:
neget høven; — *gingivula*, Appul.; — [af flgd.].

tūmidus, 3, [tumeo]; I) „egentl.“: høven, med
Hævelse el. Svulst; hævet el. opbloiet; — *membrum*
et *turgidum*, Cic. Tusc. 3, 9; — *cervicibus* (serpens),
id. Vat. 2; men *Pythom*, Ovid. Met. 1, 469; cf. id. ibd.
10, 313; — *venter*, id.; — *papillae*, id.; — *mare*,
Virg., *aequor*, id., Ovid.; cf. Hor. Od. 3, 3, 48; —
vela, (som svulme i Vinden), id. Ep. 2, 2, 201; —
montes, Ovid.; cf. Tac. Ann. 2, 23; men Hor. Ep. 1,
6, 61: *crudi tumidique lavemur* (forpiste el. over-
mattede); — *compar.*, *oculi*, Cels.; — *humus*,
Colum.; — II) „fig.“: A) „alm.“: svulmende el. op-
brusende af Lidenskab el. Harme; ogsf. opblæst el. over-
modig, odf.; — *corda*, vid. Virg. Aen. 6, 407; cf.
Hor. A. P. 94; men *es tumidus genitoris imagine*
falsi, (du er overmodig deraf), Ovid. Met. 1, 751; cf.
Hor. Sat. 2, 3, 213: *tibi quum tumidum est cor*; —
ingenia genti tumida, etc., Justin. 41, 3; cf. Flor. 4,
12; — *superl.*, *animal*, Senec. Benef. 2, 16; men
Eridani tumidissimus accola, Celsae etc., (meget opvulst
el. urolig), Sil. 11, 25; — B) „bef.“ om Taleren og
om Fordraget: svulstig el. overdreven, odf.; — *sunt*
pro grandibus tumidi, (pro) pressis exiles, Quintil.;
cf. Gell. 7, 14; men Quintil. 8, 3, 18: *quod alibi ma-
gnificum, tumidum alibi (est): — compar.*, *oratio*,
Liv. 45, 23; men *absol.*: *fuisset tumidius*, si etc.,
Quintil. 11, 1, 28; — *incessere* (aliquem) *ut tumidio-
rem*, id. 12, 10, 12.

tūmor, ōris, m., [tumeo]; I) „egentl.“: Svulst el.
Hævelse el. Bullenbed; „poet.“ ogsf.: Dyrer (som Hæ-
vets); ogsf. hævet el. opbloiet Vætskænbet (som Jords-
monnets); — *oculorum*, Cic.; *quum manus in*
tumore est, id.; *tumores ardentes*, Plin.; *tumores*
discutere, *tollere*, id., *maturare et aperire*, id.; men
„poet.“: *Turpia quum faceret Palladis ora tumor*,
(da hun neml. blæste paa Høiite), Propert. 2, 23, 86;
— *Et talis tumor excitet papillas*, Martial. 8, 64; — *pelagi*,
Claudian.; men *loci*, vid. Ovid. Met. 15, 305; ligef.
tumores terrae, Frontin.; — II) „fig.“: A) „alm.“:
lidenskabelig Opbrusning, indre Dyrer el. Forstyrrelse;
ogsf. Opblæst el. Overmod, odf.; — *quum tumor*
animi resedisset, Cic. Tusc. 3, 12; cf. ibd. 31; men *ira*
habet... vanum tumorem, Senec. d. Ir. 1, 16; cf. Justin.
11, 11; men *tumor et vana de se persuasio*, Quintil.
2, 2, 12; — *deserere hunc rerum tumorem*, (denne indre
Forstyrrelse i Staten), Cic. Att. 14, 5; — B) „bef.“:
Talsens Svulstighed el. Overdrivelse; — *verba tragici*
timoris, Gell. 2, 23; cf. Quintil. 9, 4, 140; — *verbo-
rum*, Senec.; men *rerum tumore et sententiarum*
strepitu vanissimo, Petron. Sat. 1.

tūmūlāmen, inis, n., ligesom *tumulus*: Gravhøi,
Inscriptt.; — *tūmūlo*, avi, atum, 1, v. a.: bedækker
med en Gravhøi, begraver; (poetisk Ord); — *neu sim*
tumulandus ab illa (conjugue), Ovid. Met. 8, 710; cf.
id. Pont. 1, 6, 49, o. Catull. 61, 153; o. — *tūmūlō-
sus*: fuld af Høie, med mange Høie, locus, Sall. Jug.
91; — [tumulus].

tūmultuārie, adv.: paa en forvirret Maade,
uordenfærdig og overilet; (eftercl. Ord); — *his rapim*
et tumultarie actis, Ammian. 6; — *conferre manum*
cum aliquo, Spartian. Carac. 6; af — *tūmultuārius*,

3; *epid.* i Krigsfyregret: uordenlig, forvirret; — ∞ *exercitus* (sammenløben), *Liv.* 5, 37; ∞ *milities*, *id.* 35, 2; ∞ *pugna*, *vid.* *id.* 21, 8; ∞ *militia*, *Gell.* 16, 10; — *fid.* *egf.* *udenf.* Krigsfyregret: overilet, forstyrret, *odl.*; ∞ *opus*, *Quintil.* 7, 3, 31; *cf.* *Liv.* 6, 29; ∞ *et inconditae exercitationes linguae*, *Gell.* 6, 16; *men* ∞ *carmen* (improviseret), *Sidon.*; *e.* — *tumultuatim*, *adv.*: i en Hæft, *vaa* en overilet og forvirret Maade, *Sidon.*; — [*tumultus*].

tumultuatio, *onis*, *f.*, [*tumultuor*]: *larmende* *Uro* *cl.* *forvirring*; — *haec tumultuato regem... revocare primos coegit*, *Liv.* 38, 2. — *tumultuō*, *are*, *v. n.*, *Biserm* af *figd.*: at være i *Uro* *cl.* *forvirring*, at *larme*, *odl.*; — *quid sit, mihi expedi, Quid tumultus*, *Plant.* *Rud.* 3, 2, 14; — *b)* *ofteft* i *pass. impers.*: — *in castris Rom. tumultuari* *etc.*, *Caes.* *B. G.* 7, 61; *cf.* *Liv.* 36, 44, *e.* *id.* 25, 21; *men* *id.* 21, 16: *cum Gallis tumultuatum verius, quam belligeratum*. — *tumultuor*, *atus* *sum*, *l. v.* *depon. n.*, [*tumultus*]: *tumfer* mig, *larmet* *cl.* *foier*, *er* i *Uro* *cl.* *forvirring*, *odl.*; — *in otio tumultuarius*, i *tumultu* *es* *otiosus*, *auct.* ad *Her.* 4, 15; *cf.* *Plaut.* *Poen.* 3, 1, 22; *men* *Cic.* *Coel.* 15, *absol.*: *quid tumultuarius, soror? quid insanis? cf.* *id.* *Ag.* 2, 37; *men* *om* *Taleren*: *ne dicere quidem... sed tumultuari* *etc.*, *Quintil.* 10, 7, 12; *egf.* *om* *Jorddraget*, *id.* 7, *proem.* 3; *non perturbari... nec tumultuantem de gradu deieci*, (*alleg.* med *Henspißen* paa *Arigeren*), *Cic.* *Off.* 1, 23; — *tumultuari* *Gallias* *comperit*, (at *G.* *vare* i *Dyrer*), *Suet.* *Galb.* 9.

tumultuōse, *adv.*: med *cl.* under *larm* *cl.* *forvirring*; — *senatus tumultuose vocatus*, *tumultuosius* *consultur*, *Liv.* 2, 21; *cf.* *id.* *ibid.* 28; *men* *om* *Rytteriet*: *paulo tumultuosius* (*pervagari*), *Caes.* *B. G.* 7, 45; *men* *Cic.* *Verr.* 2, 14: *hominem... quam tumultuosissime adoriri*; *cf.* *Suet.* *Calig.* 45; *af* — *tumultuosus*, 3, [*tumultus*]: *fuld* af *larm* *cl.* *Uro* *cl.* *forvirring*, *forbunden* *dermed*; *larmende*, *uotlig*, *forstyrret*, *forvirret*, *odl.*; — ∞ *conclones*, *Cic.* *Fam.* 2, 12; ∞ *nuncius*, *Liv.* 2, 24; ∞ *actio*, *Quintil.*; ∞ *genus pugnae*, *Liv.*; ∞ *proelia*, *id.*; *men* ∞ *mare*, *Hor.* *Od.* 3, 1, 26; *men* *Liv.* 4, 28: *in otio tumultuosi*, *in bello* *segnes*; — *compar.*, *Italiam* *longe*, *quam speraverat*, *tumultuosiorum* *reperit*, *Vell.* 2, 74; ∞ *litterae*, *Suet.* *Ner.* 40; *superl.*, *quod tumultuosissimum pugnae erat*, *etc.*, *Liv.* 2, 10.

tumultus, *us*, (*archaisk* *egf.* *i*, *m.*, [*tumeo*]; *I)* *egentl.*; *A)* *alm.*: *pludselig* *larm* *cl.* *forvirring*, *larmende* *Uro*, *Etoi* *cl.* *Spectafel* *cl.* *Tumult*, *odl.*; — *maguo* *cum* *strepitu* *ac* *tumultu* *castris* *egressi*, *Caes.* *B. G.* 2, 11; *quum* *omnia* *terrore* *ac* *tumultu* *streperent*, *Liv.* 25, 25; *cf.* *id.* *ibid.* 23, *offere*, *egf.* *Cic.* *Catil.* 2, 12; *men* *turbae* *ac* *tumultus* *conciatores*, *Liv.*; *men* *numquae* *trepidatio? numqui* *tumultus?* *etc.*, *Cic.* *Deiot.* 7; — *poet.* *egf.* *in pl.*; *Inque* *repentinos* *convivia* *versa* *tumultus*, *Ovid.* *Met.* 5, 5; *cf.* *Hor.* *Sat.* 2, 2, 126; — *figel.* *poet.* *em* *et* *lyceir*, *odl.*; *vid.* *Hor.* *Od.* 1, 16, 12, *id.* *ibid.* 3, 27, 17, *e.* *ibid.* 29, 63; *figel.* ∞ *pelagi* *coelique*, *Lucan.*; ∞ *maris*, *Senec.* *Herc.* *fur.*; *men* *Hor.* *Sat.* 2, 2, 75: *stomachoque tumultum* (*ferre*: *medføre* *Bugerid*); — *B)* *besf.* i *Krigsfyregret*: *pludseligt* *lebrud* *af* *en* *Habefrig*, *af* *et* *Dyrer*, *odl.*; — *em* *forstillel* *imellem* *tumultus* *o.* *bellum* *f.* *Cic.* *Phil.* 8, 1, *hvord* *det* *egf.* *heder*: *ita* *fit... ut* *bellum* *sine* *tumultu* *possit*, *tumultus* *sine* *bello* *esse* *non* *possit*; *cf.* *id.* *ibid.* 5, 12: *tumultum* *decerni*, *justitium* *edici*, *etc.*; *figel.* *Liv.* 31, 56: *ob* *eas* *res* *tumultum* *esse* *decrevit* *senatus*; *men* *Caes.* *B. G.* 1, 40: *factum* (*ejus* *hostis* *periculum*) *nuper* *in* *Italia* *servili* *tumultu*; *cf.* *Liv.* 41, 6; — *II)* *fig.*, (*ofteft* *poet.*): *Sindets* *Dyrer* *cl.* *forvirring*, *identifabelig* *forstyrrelse*, *odl.*; — *saaf.* *miseros* *tumultus* *Mentis* (*sum-*

movere), *Hor.* *Od.* 2, 16, 10; *cf.* *id.* *Sat.* 2, 3, 208; — *egf.* ∞ *sermonis*, (*Talens* *forvirring*), *Plin.* 7, 10.

tumulus, *i, m.*, [*af* *tumco*, *f.* *egf.* *tumor* *e.* *tumidus* *ss.* *ll.*]; *I)* *alm.*: *opphøiet* *Jordstemon*, *opstafet* *Stoi*, *Jordbet* *cl.* *Stoi*, *odl.*; — *in* *ea* (*planitie*) *tumulus* *terrenus* *satis* *grandis* *etc.*, *Caes.* *B. G.* 1, 43; *cf.* *id.* *ibid.* 2, 27: *ex* *tumulo* *tela* (*conjectere*); *men* *ignis* *e* *specula* *sublatus* *aut* *tumulo*, *Cic.* *Verr.* 5, 35; *men* *tumulis* *prospectuque* (*delectari*), *id.* *Ait.* 14, 13; *men* ∞ *silvestres*, *id.* *Catil.* 2, 11; — *II)* *besf.*: *Gravhøi*; — *super* *terrae* *tumulum*... *statui* *columellam* *etc.*, *vid.* *Cic.* *Leg.* 2, 26; *men* *id.* *Arch.* 10: *quum* *in* *Sigeo* *ad* *Achillis* *tumulum* *astitisset* (*Alexander*); *cf.* *Virg.* *Aen.* 3, 322; — *tumulo* *componere* *cl.* *ponere* *cl.* *condere*, *Ovid.*; *men* *carmen* *in* *tumuli* *marmore*, *vid.* *id.* *Trist.* 3, 3, 72; — ∞ *honorarius*: *Gravmonument* *cl.* *Genetaphium*, *Suet.* *Claud.* 1; *egf.* ∞ *inanis*, *Virg.* *Aen.* 6, 505; *men* ∞ *Augusti*, (*den* *keiserlige* *Be-gravelse*), *Tac.* *Ann.* 3, 3; *cf.* *Liv.* *epit.* 140.

tunc, *adv.* *temp.*, [*synceperet* *af* *tum.* *ee*, *ligesom* *nunc* *af* *num.* *ee*]: *betegner* *et* *bestemt* *Tidspunkt*, *der* *falder* *fammen* *med* *et* *andst*; *I)* *alm.*: *dengang*, *netop* *da*, *da* *ferst*: (*dog* *i* *denne* *Bem.* *sieksere* *end* *tum*); *a)* *med* *tilførende* *quum*; — *nisi* *quod* *in* *illa* (*crimina*) *tunc*, *quum* *omnia* *dicta* *sum*, *testes* *dantur*; *hie* *in* *singulas* *res* *dabuntur*, *Cic.* *Verr.* *act.* 1, 18; *tunc* *est* *commovendum* *theatrum*, *quum* *ventum* *est* *ad* *ipsam* *illud*... *Plaudite*, *Quintil.* 6, 1, 52, *offere*; — *forstærkes* *egf.* *ved* *demum*; *Demum* *igitur*, *quum* *senex* *sis*, *tunc* *in* *otium* *Te* *colloces*, *Plaut.* *Merc.* 3, 2, 9; *cf.* *Colum.* *praef.* § 33; — *b)* *absol.*: — *Si* *herus* *peregre* *venit*; *Si*, *tunc* *tibi* *Chorda* *tenditur*, *Plaut.* *Most.* 3, 2, 54; — *II)* *besf.* *om* *et* *bestemt* *forbigangen* *Tidspunkt*: *dengang*, *netop* *da*, *Græfernes* *tøse*; *a)* *med* *tilførende* *quum*; — *ejus* *erat* *tunc* *nationis*, *quum* *hinc* *abiiit*? *Plaut.* *Capt.* 4, 2, 107; *Saepe* *legit* *flores*, *et* *tunc* *quoque* *forte* *legebat*, *Quum* *puerum* *vidit*, *Ovid.* *Met.* 4, 315; — *b)* *offere* *absol.*, (*tildeft* *i* *Mobstæt.* *af* *nunc*); — *quamobrem?* *quia* *nunc* *ajunt*, *quod* *tunc* *negabant*, *Cic.* *Rab.* *Post.* 12; *cf.* *id.* *Lael.* 4; *figel.* *id.* *Phil.* 7, 5: *sed* *erat* *tunc* *excusatio* *oppressis*... *nunc* *nulla* *est*; — *Cives* *Romani* *tunc* *facti* *sunt* *Campani*, *Enn.* *Ann.* 5, 2; *Tunc* *pol* *ego* *donis* *privatus* *sum* *et* *perii*, *Plaut.* *Truc.* 2, 7, 57; *aegre* *tunc* *retenti* *sunt*, *quin* *oppidum* *irrumperent*, *Caes.* *B. C.* 2, 13; *cf.* *id.* *B. G.* 7, 67, *e.* *Justin.* 1, 4.

tundo, *utūdi*, *tunsum* *o.* *tūsum*, 3, (*forst.* *pf.* *tuserunt*, *Naev.*), *v. a.*; *I)* *egentl.*: *slaaet*, *stødet*, *hamret*, *odl.*; — *saaf.* *om* *en* *Victor*: *converso* *hacillo* *oculos* *misero* *tundere* *vehementissime*, *Cic.* *Verr.* 5, 54; *figel.* *ibid.*: *quum* *jacenti* *latera* *tunderentur*; *men* ∞ *pectora* *manu*, *palmis*, *etc.*, *Ovid.*, *Virg.*; ∞ *terram* *pede*, *Hor.* *A. P.* 430; — ∞ *alium* (*picus*), *Plaut.*; ∞ *litus* *unda*, *Catull.* 11, 4; *cf.* *Hor.* *Epod.* 17, 55; ∞ *cymbala* *rauca*, *Propert.*, *chelyn* *digitis*, *Stat.*; *Gens* *effrena* *virum* *Rhipaeo* *tunditur* *Euro*, *Virg.* *Ge.* 3, 382; *men* *ferrum* *rubens* *non* *est* *habile* *tundendo* (*et* *iste* *tiensigt* *til* *at* *hamres*), *Plin.* 31, 43; — *men* *m.* *græst* *Construction*: *tunsae* *pectora* *palmis*, *Virg.* *Aen.* 1, 481; — *men* *fom* *Ordsprog*: *uno* *opere* *eandem* *in* *eandem*... *tundere*, *Cic.* *d. Or.* 2, 39; — *B)* *besf.*: *støder* *cl.* *knuser*, *odl.*; — ∞ *aliquid* *in* *pila*, *Plin.*, *aliquid* *in* *farinam*, *id.*; *grana* *mal* *Ponici* *tunsa*, *Colum.*; *cf.* *Virg.* *Ge.* 4, 267; *tunsum* *allium*, *Colum.*; *tusa* *testa*, *Vitruv.*; — *II)* *fig.*: *med* *sin* *Tale* *ligesom* *at* *hamre* *derpaa* *cl.* *at* *evervælte*, *idilgen* *at* *glen-tage*, *at* *bedøbe* *dermed*, *odl.*; — *pergin'* *aures* *tundere?* *Plaut.* *Poen.* 1, 3, 25; *men* *pass.*: *Haud* *secus* *assiduis* *hinc* *atque* *hinc* *vocibus* *heros* *Tunditur*, *Virg.* *Aen.* 4, 447; *figel.* *poet.* *m.* *Objectsfæmning*, *Propert.* 4, 5, 35: *tundat* *Amyle*, *Natalem* *Majis* *Idibus* *esse* *tuum*;

men absol.: Tundendo atque odio denique effecit senex, etc., Ter. Hec. 1, 2, 48.

Tunes, *ētis*, f.: en *Ἰψήβη* i Africa propria, (hod. Tunis), Liv. 30, 9, o. 36. — Tungri, orum, m.: *Ἰψήβη* i Gallia Belgica, (hod. Tongern), Plin. 4, 31, Tac. Germ. 2, id. Hist. 2, 14, etc.; — sing. Tunger, Sil.

tūnica, ae, f.: *Ἰψήβη*, den romerske Underklædning for begge Køn, Plaut., Cic., Hor.; — tunica med lange Ærmer (manicata, ogs. manuleata) gaaft som Ægen paa Umandighe, Cic. Catil. 2, 10, Gell. 7, 12; — som Dødsdrag mærket: tunica propior pallio est, Plaut. Trin. 5, 2, 30; — II) „overf.“: Bedækning el. Beskædning, *Ἰψήβη* el. Skaf, velamentum, membrana; — Quom teretes ponunt tunicas aestate cicadae, Lucr. 4, 56; ~ oculorum, Cels., Plin.; ~ boletorum, id., corticis, id.

tunicatus, 3, f. und. flgd. — tūnico, are, v. a.: at beskæd med en tunica, at beskæd; men som verb. fin. alene hos Varr. ap. Non.: Haec lanigerae detonderi docuit, tunicareque homulum; — derim. ofte o. classif. in partic. tunicatus, 3: beskæd med en Tunica, i Underklæder, odt.; — ut exerectione ludoque campestri tunicati uteremur, Cic. Coel. 5; — df. „poet.“ om Vandliv: o soles, o tunicata quies! Martial. 10, 51; — b) „bes.“ ogs. om den ringe Almue, som sædvs. færdedes i blot Tunica (el. uden Overklædningen Toga); — faal. tunicatus popellus, Hor. Ep. 1, 7, 65; cf. Cic. Agr. 2, 34: jam vero qui metus erat tunicatorum illorum? f. ogs. Tac. d. Or. 7; — endel. ogs. „overf.“: bedækker med *Ἰψήβη* el. *Ἰψήβη* el. Skaf; faal. tunicatum caepe, Pers. 4, 30. — tūnicūla, ae, f., demin. af tunica; en liden Tunica, en ringe Underklædning, Plaut., Varr.; — df. „overf.“: *Ἰψήβη* el. *Ἰψήβη* el. Skaf; — ~ oculorum, Plin.; ~ stollionis, id.; men ~ hordei, Fest. s. v. gluma, p. 98.

1. tūr, tui, f. tueur ab in.; df. — 2. tūr, ōris, m.: Seen el. at see, *Ἰψήβη* el. *Ἰψήβη*; (estercl. *Ἰψήβη*); — sila tenuia usque adeo, ut radios omnes nostri tuoris raritate transmittant, Appul. — *tūralis (thur.), e: hørende til *Ἰψήβη*, arca, Serv. ad Virg. Aen. 5, 745; o. — tūrārius, 3: = flgd.; — ~ tibiae, (som blæses under *Ἰψήβη*), Solin.; (cf. Plin. 16, 66, ogs. Virg. Ge. 2, 193); — b) df. subst. tūrārius, i, m., en *Ἰψήβη*, Firmic., Tertull.; — not.: Vicus Turarius: en Gade i Rom's 8de Region, Ascon. ad Cic. Verr. 1, 59.

turba, ae, f., *Ἰψήβη*: larmende *Ἰψήβη* el. *Ἰψήβη* el. Spectakel af en Mængde Mennesker, (estercl. *Ἰψήβη*: *Ἰψήβη* *Ἰψήβη*); — turbam multitudinis hominum esse turbationem et coetum, rixam etiam duorum, Digest.; quanta in turba quantaque in confusione rerum omnium viveremus, etc., Cic. Fam. 6, 6; cf. id. d. Rep. 1, 45; ut existat... ex optimatibus factio, ex populo turba et confusio; men vis belli et turba etc., id. R. Am. 32; ~ fugientium, Caes. B. C. 2, 35; turba atque seditionibus (ali), Sall. Catil. 37; — ogs. in pl.: seditiones turbaeque populares, Quintil.; cf. Tac. Hist. 4, 1, o. Cic. Verr. 5, 12; — f. ogs. Ovid. Met. 12, 33 o. 214; — II) „overf.“: A) „alm.“ (el. uden *Ἰψήβη* paa *Ἰψήβη* Mængde): *Ἰψήβη* el. Spectakel el. Tumult, odt.; — ecce autem nova turba atque rixa, Cic. Verr. 4, 66; Amphitruo actutum uxori turbas conciet, Plaut. Amph. 1, 2, 14; men Ter. Eun. 4, 4, 57: jam tum inceperat Turba inter eos; — B) „concret.“: I) en *Ἰψήβη* Mængde el. *Ἰψήβη* el. *Ἰψήβη* af Mennesker; — qui in foro turbaque (sunt), Cic.; cf. id. Verr. 1, 52: praetoria turba referta (domus); men id. d. Senect. 23: quum ex hac turba et colluvione discedam; ~ omnis Circi, Quintil.; ~ discipulorum, id., Quiritium, Hor., clientium, id.; cf. id. Sat. 1, 10, 67; — 2) *Ἰψήβη* el. *Ἰψήβη* af Mængde af andre *Ἰψήβη*; — praeter vulgum tur-

bamque animantium, Lucr. 2, 919; cf. Ovid. Met. 11, 41; ~ materiai, Lucr.; ~ arborum, Ovid., jaculorum, id.; — ~ vulnerum, Plin., negotiorum, Plin. Ep.; ~ inanum verborum, Quintil., argumentorum, id.; cf. id. 6, 1, 1: rerum repetitio... turba valet.

turbamentum, i, n., [turbo]: Middel til *Ἰψήβη* el. *Ἰψήβη*; — quaeque alia turbamenta vulgi, Tac. Hist. 1, 23. — turbate, adv. af turbatus, 3, und. 1. turbo: forvirret, i *Ἰψήβη* el. *Ἰψήβη*; — aguntur omnia raptim atque turbate, Caes. B. C. 1, 5. — *turbatio, onis, f.: *Ἰψήβη* el. *Ἰψήβη* el. *Ἰψήβη*; — in hac turbatione rerum etc., Liv. 21, 28; cf. Flor. 4, 6; men ~ coloris et vultus, Gell. 19, 1; o. — turbatrix, ōris, m.: *Ἰψήβη* el. *Ἰψήβη*; — turbatores vulgi erant tribuni plebis, Liv. 4, 48; cf. Tac. Ann. 3, 27; men turbator Germaniae (Arminius), id. ibd. 1, 55; ~ otii, Senec.; — df. fem. turbatrix, ōis, m., „poet.“ o. flgd.; — Accumulat crebros turbatrix fama pavores, Stat. Theb. 4, 369; ~ pacis, Prudent.; — [1. turbo]. — turbatus, 3, partic. o. adj. af 1. turbo.

turbella, ae, f., demin. af 1. turba: *Ἰψήβη* el. *Ἰψήβη* el. Spectakel, odt.; (for: o. estercl. *Ἰψήβη*); — tantas turbellas facio, Plaut.; cf. id. Pseud. 1, 1, 108, o. Appul. — turben, inis, n., Siform af 2. turbo: Top el. *Ἰψήβη*, Tibull. 1, 5, 3, Charis. — turbide, adv. af turbidus: forvirret, uordenlig; — jactantibus se opinionibus inconstanter et turbide, Cic. Tusc. 4, 10; cf. Tac. Ann. 3, 12, o. Gell. 5, 9. — *turbido, avi, atum, 1, v. a.: forvirret, glør uflar; (estercl. *Ἰψήβη*); — ~ aquam, Solin.; — ogs. „fig.“: ~ animae serenitatem versutiarum flatibus, Sidon.; o. — turbidulus, 3, demin.: noget urolig el. forvirret; — ~ sensus, Prudent.; — [af flgd.].

turbidus, 3, [turba]; 1) „egent.“: oprørt, urolig, stormende, forvirret el. i *Ἰψήβη*, odt.; — ~ tempestas, Plaut., Lucr., Cic., Caes.; ~ imber, Virg.; ~ coelum, Plin. Ep.; — ~ Auster, Hor.; ~ aequora ponti, Lucr.; men ~ tempestas telorum, Virg. Aen. 12, 283; men ~ coma, Ovid. Her. 10, 16; — B) „bes.“ om flydende Sager: oprørt el. uflar, blandet el. mudret, odt.; — ~ aquam (bibere), vid. Cic. Tusc. 5, 34; ~ torrentes, (opp. puri fontes), Quintil. 12, 10, 19; cf. Virg. Aen. 6, 296; men auro turbidus Hermus, (som fører Guldland), id. Ge. 2, 137; — II) „fig.“: forvirret el. forvirret, urolig el. oprørt, odt.; — perturbationes... sunt turbidi animorum concitatieque motus, Cic. Tusc. 4, 15; cf. id. ibd. 1, 33; ~ mores et satui, Plaut.; ~ ingenium, Tac.; cf. id. Ann. 1, 38: reduxit in hiberna turbidos (milites: de oprørte Soldater); men ex oculis se turbidus abstulit (forstræffet), Virg. Aen. 11, 814; figcl. ~ (puella), Ovid. A. A. 3, 246; — ogs. c. gen.; C. Caesar turbidus animi, (som led af *Ἰψήβη*), Tac. Hist. 4, 48; men turbidus irae, Sil.; men turbidus ira, Stat.; — ogs. om en *Ἰψήβη*; quibus res timida aut turbida est, Plaut. Most. 5, 1, 11; cf. Enn. ap. Cic. d. Or. 1, 45; men Cic. Phil. 2, 16: homines quamvis in turbidis rebus sint; men ~ casus, Tac. Ann. 16, 13; — compar., Pectora sunt ipso turbidiora mari, Ovid. Trist. 1, 14, 31; cf. Quintil. 3, 8, 60; superl., eo suffragio turbidissimus quisque delecti, Tac. Hist. 3, 49; ~ actiones, Quintil.; — b) ogs. mærkes neutr. absol.; — si turbidissima sapienter ferebas, Cic. Fam. 6, 14; nisi quod in turbido minus perspicuum etc., Liv. 3, 40; cf. Tac. Hist. 1, 21; — „poet.“ ogs. som adv., Hor. Od. 2, 19, 6: mens... turbidum Laetatur, (føler en forvirret *Ἰψήβη*).

*turbinatio, onis, f.: *Ἰψήβη* el. *Ἰψήβη* *Ἰψήβη* *Ἰψήβη*; — ~ piri, Plin. 15, 23; — turbinatus, 3: *Ἰψήβη* el. *Ἰψήβη* af en *Ἰψήβη*; — adamas... turbinato in mucronem, Plin. 37, 15; cor homini... turbinato mucrone etc., id. 11, 69, o. — turbineus, 3: som bevæger sig

i en Kretes el. Svirel; — Corpora turbineo juvenilia vortice mersit (torrens), Ovid. Met. 8, 556; — [af 2.turbo].

1.turbo, avi, atum, 1, v. a., [turba]: bringer i forvirring el. llodden, forvirrer el. oprorer, edl.; 1) „egenl.“; — mare... ventorum vi agitari atque turbari etc., Cic. Cluent. 49; ligel. ∞ mare el. aequor, etc., Lucr., Hor. Epod. 15, 8, Ovid.; — men i Krigssprogget: ∞ ordines, Liv. 3, 70, aciem peditum, id. 30, 18; hvf., alleg.“ om Tordenfyerne, Lucr. 6, 376: Ancipiti quoniam bello turbatur utrimque; — ne comae turbarentur, Quintil.; ligel. ∞ capillos, Ovid.; men m. græft Construction, id. Met. 4, 473: turbata capillos; — uvæ recentes alvum turbant, Plin.; — B) at opføre (Vandet), at giøre uklar el. mudret; — ipsos etiam pedibusque manique Turbavere lacus, Ovid. Met. 6, 363; ∞ aquam limo, Hor. Sat. 1, 1, 60; — II) „fig.“: at forvirre el. forvirre, edl.; — qui omnia infima summis paria fecit, turbavit, miscuit, Cic. Leg. 3, 9; cf. id. N. D. 1, 13; men quantas res turbo! quantas moveo machinas! Plaut.; men id. Bacch. 4, 10, in.: quas mens filius turbas turbet; cf. Cic. Qu. Fr. 3, 1, 7; ne quid ille turbet, vide; men id. ibd. 9: quæ palam in re publica turbantur; cf. Tac. Hist. 1, 85; men turbantur (testes: bliv forvirrede) etc., Quintil. 5, 7, 11; men m. græft Construction, vid. Virg. Aen. 8, 29: Aeneas, tristis turbatus pectora bello, etc.; — ogf. absol.: Dum ne reducam, turbent porro, quam velint, Ter. Hee. 4, 4, 12; ligel. quum repente turbare Fortuna coepit, Tac. Ann. 4, 1; cf. id. ibd. 3, 47; — men imperson.: undique totis usque adeo turbatur agris, Virg. Ecl. 1, 11; cf. Cic. Sull. 20: si in Hispania turbatum esset, etc.; — III) partic. turbatus, 3, ogf. sem adj.: forvirret, oprort, fiermende; — turbatus mare ingressus, Suet. Calig. 23; cf. id. Tib. 69: turbatiore coelo etc.; — B) oftest „fig.“: forvirret, forfærdet, ude af sig selv; — hostes... inopinato malo turbati, Caes. B. C. 2, 12; oculis simul ac mente turbatus, Liv. 7, 26; turbatus religione simul ac periculo, Suet. Ner. 19; — populi voluntates turbatas placare, Cic. Planc. 4; seditionibus omnia turbata sunt, Sall. frang.; turbata cum Romanis pax, Justin.; omnia soluta, turbata, atque etiam in contrarium versa, Plin. Ep. 8, 14; — not.: turbassit f. turbaverit, Cic. Leg. 3, 4, (e XII tabb.).

2.turbo, inis, m., [1.turbo]: Svirel el. det Svirelde; df. 1) Svirelsvind, Orkan, ventus... se ipse concitans etc., Senec. Qu. N. 5, 13, hvor ogf. igneus turbo; ligel. in pl.: imbres, nimbi, procellae, turbines, etc., Cic. N. D. 3, 20; cf. poeta ap. Cic. d. Or. 3, 39, ogf. Lucr. 1, 274 o. 280, oftere; men lignelfesvis: (aliquem) tamquam turbine aliquo aut subita tempestate pervertere, Cic. Coel. 32; — ogf. i Apposition m. ventus; circumstantib. navem turbines venti, Plaut. Trin. 4, 1, 16; — B) „fig.“: en stræffelig forvirrelse el. forvirring; — faal. Cic. Pis. 9, men „alleg.“: qui in maximis turbationibus ac fluctibus rei publicae navem gubernassemus; men id. Sest. 11: quum illi soli essent duo rei publicae turbines; — oftere „poet.“: Kortærelse, Glendigbed; vid. Catull. 61, 149, o. Ovid. Met. 7, 614; men id. Am. 2, 9, 28: Nescio quo miseræ turbine mentis agor; — II) Top el. Svirel (som Vegetei); vid. Virg. Aen. 7, 378 figd.; f. ogf. turben s. l.; — df. „overf.“: enhver teglformet Spids el. Figur; si duo turbines latissimis suis partibus jungantur, Plin. 37, 15; cf. Cic. Fat. 18; men turbines cardinum, (Dorftabler), Varr. ap. Serv. ad Virg. Aen. 1, 449; fremd. turbo conchae, vid. Plin. 9, 61; cf. Ovid. Met. 1, 336: turbine crescit ab imo (buccina); — ogf. det flispidsede Hovede (verticillus) paa Tønen; vid. Catull. 64, 315; df. ogf. „poet.“ f. Tønen selv, Albinov. 1, 164; ogf. en Hæretop, hvorum Hor. Epod. 17, 7: Citumque retro solve, solve turbine! — III) enhver Svirelende el. roterende el. fredeformig Hovedgælle; (faal. oftest „poet.“); — cum coeli turbine ferri,

Lucr.; ∞ lunae, id., ignium, id., teli (contorti), id.; men Virg. Aen. 12, 531: ingentis turbine saxi, (ved et Svirelsvæst dæmned); ∞ Aegaeus, (Svirelsvind), Claudian.; ligel. ∞ rapax, Stat.; men momento turbinis (i det Herrens smager Slaven omring: etilags Emancipation) exit Marcus Dama (bliver Slaven D. til Borgeren M.), Pers. 5, 78; men militiae turbine factus eques, (ved at stige el. avancere efter sin Tur), Ovid. Am. 3, 15, 6; — endel. ∞ vulgi, (den stimmelde el. mylrende Mængde), Claudian. — 3. Turbo, ōnis, m.: Ravnets paa en Gladiator, Hor. Sat. 2, 3, 310. — turhor, ōris, m., [1.turbo]: Iro el. forvirring, Coel. Aur.

turbūla, ae, f., demin. af turba: Ilden Gøtsebob, Appul. — turbulente, ogf. turbulenter, adv. af turbulentus: forvirret el. uordenlig, paa en forvirret Vis el. Maade; — den første Form har Cic. Tusc. 4, 28: qui non turbulente humana patiuntur; — den anden Form har id. Fam. 2, 16: nos nihil turbulenter, nihil temere faciemus; — compar., egit de Caepione turbulentius, Cic. Part. or. 30; superl., ∞ regere, Sidon. — *turbulētia, ae, f.: forvirrelse, forvirring, Tertull.; o. — turbulento, are, v. a.: at forvirre el. forvirre, aliquem strepitu, Appul., totam civitatem, id.; — [af figd.].

turbulentus, 3, [turba]; 1) pass. el. om Ting og Begreber: urolig, forvirret, oprort, forvirret, edl.; — tam magna turbulenta tempestate etc., Cic. Verr. 5, 10; ∞ loci Neptunii, Plaut.; ∞ aquam facere alicui bibenti, Phaedr. 1, 1; men ∞ concursio atomorum, Cic. Fin. 1, 6; — est igitur aliquid turbulentum in singulis hominibus, quod etc., id. d. Rep. 3, 66; heu edepol res turbulentas! Plaut. Epid. 1, 1, 68; cf. Cic. Caecin. 12; men id. D. N. 2, 28: quæ res genuit falsas opiniones erroresque turbulentos et superstitiones paene aniles; — compar., turbulentior inde annus excepit, Liv. 2, 61; superl., illud meum turbulentissimum tempus profectionis tuo tranquillissimo praestat, id. Pis. 15; — II) act., oftere om Personer: som vaffer Iro el. forvirrelse el. forvirring, urolig, forvirrende, edl.; — Decius fuit ut vita, sic oratione etiam turbulentus, Cic. Brut. 28; cf. id. d. Or. 2, 11 o. 31; ∞ tribuni, Tac. Hist. 2, 38; men Varr. ap. Gell. 13, 11: quod turba (Mængde af Gæster) plerumque est turbulenta; — dog ogf. om Begreber: ∞ conciones etc., Cic. Att. 4, 3; ∞ consilia Antonii, id. ibd. 15, 4; — superl., ∞ tribuni plebis, Caes. B. C. 1, 5; ∞ leges, Suet. Caes. 16. — turbystum, i, n., i Mærkskæn: Middel, der bringer Farverne til at hæfte, Plin. 33, 26.

turda, ae: Biform af turdus, Pers. 6, 24; (forfæstet af Varr.). — turdarium, i, n., [turdus]: Bur til Kransfugle, Varro. — Turdētānī, orum, m.: Høff i Hisp. Baet., (i Egenen om d. n.uv. Sevilla), Liv. 21, 6, oftere; — men m. comit. Henspillen paa turdus, Plaut. Capt. 1, 2, 60. — Turdūlī, orum, m.: østlige Rabeer af d. figd., Varr. R. R. 2, 10; — B) df. Turdūlus, 3: turdullig, bellum, Liv. 34, 20. — turdus, i, m.: Droskelen el. Kransfuglen, Plin. 10, 36; Varr., Colum., Hor., Martial., o. A.; — II) „overf.“: Dædroskelen, etilags Drosk, Plin. 32, 53, Varr., Colum., Quintil. 8, 2, 7. — tūrdūs (thur.), 3, [tus]: af el. med Røggælle; — ∞ virga, Virg. Ge. 2, 117, Ovid., planta, Colum.; ∞ grana, Ovid. Fast. 4, 410; ∞ dona, Virg. Aen. 6, 225; men ∞ altaria, (hvorpaa der oftes Røggælle), Stat. Theb. 4, 412.

turgēo, rsi, ēre, v. n.: at være opsvulmet el. høvent, at staa ud el. frem, at bugne af Rygde, edl.; — si lienes turgent, Cato; turgent ora (ab ictu), Ovid. Fast. 3, 757; ∞ lumina gemitu, Propert.; ∞ mamma, Plin.; laeto turgent in palmite gemmae, Virg. Ecl. 7, 48; ∞ frumenta, id.; ∞ uva mero, Martial.; cf. Juvenal. 14, 138; — II) „fig.“: at være ligefom opsvulmet af Harme el. Ildenskab; — Tota turget mihi uxor nunc, scio,

domi, Plaut. Most. 3, 2, 10; — B) „bef.“ og Tæl. om Tæl. og Tæl. at være svulstig el. overdreven; — oratio... quae turget et inflata est, auct. ad Her. 4, 10; men Hor. A. P. 27: professus grandia turget; df. — turgescō, ere, v. inch. n.: at svulme el. høvne; — ne aqua in eorum corpore turgescat, Varr.; — semen in agris (at spire), Ovid. Am. 3, 10, 11; — virgulta, Plin.; — ogf. at blise svulstig, Quintil. 11, 3, 28; men ~ somno, (blise tsk el. fød deraf), Pers. 5, 56; — II) „fig.“: lidenskabeligen at opbruse, odt.; — sapientis animus... numquam turgescit, numquam tumet, Cic. Tusc. 3, 9; cf. poeta ibd.: Corque meum penitus turgescit tristibus iris, etc.; men turgescit vitrea bilis, Pers. 3, 8; — B) „bef.“ ogf. om Tæl. at blise svulstig; — dicendi genus, quod... immodico tumore turgescit, Quintil. 12, 10, 73.

turgidulus, 3, demin. af flgd.: noget opsvulmet el. høvne; — ~ ocelli flendo, Catull. 3, 18; ~ recemi, Paul. Petroc. — *turgidus, 3: opsvulmet, høvne, utflaende, odt.; — membrum tumidum ac turgidum, Cic. Tusc. 3, 9; ogf. m. oculi, Plaut., labra, Martial., venter, Appol.; men aqua subter cutem fusa turgidus, (d. e. vatterfættig), Plin. 7, 46; men (haedus), Cui frons turgida cornibus, Hor. Od. 3, 13, 3; ~ mare, id.; men ~ fluvii hiberna nive, id. Od. 4, 12, 4; ~ vela vento, id., Ovid.; — II) „fig.“ ogf. om Tæl. og om den Tæl. svulstig, overdreven; — ~ oratio, Petron. Sat. 2; men ~ Alpinus, vid. Hor. Sat. 1, 10, 36; men nec quos etc., Turgidus alloqueris fastu, Claudian.; o. — turgor, ōris, m.: opsvulmet Veisæfæb; — distentus magno cum turgore, Capella; — [turgeo].

Tūrianus, 3, s. unde. Turius. — tūribulum (thur.), i, n., [tus]: Røggelsepande el. Røggelsefar, Cic. Verr. 4, 21, Liv. 29, 11; — II) „everf.“: en Benævnelse paa Stiernebilledet Ara, Germ. Arat. 399, Vitruv. — tūricerue (thur.), 3, [tus, eremo]: som brænder Røggelse; (poetisk Ord); — ~ arae, Lucr., Virg.; ~ foci, Ovid., ignes, Lucan.; — tūriſer (thur.), a, um, [tus, fero]: som bærer el. bringer Røggelse; — ~ Indus, Ovid.; ~ Sabaei, Val. Fl.; ~ trabes, Claudian.; ~ regio, Plin. 6, 26; men ~ gentes, (som offer Røggelse til Afguderne), Prudent.; — *turificator (thur.), ōris, m.: som offer Røggelse til Afguderne, Augustin.; o. — tūrificatus (thur.), i, m.: som har offeret Røggelse til Afguderne (for at undgaae Røggelse), Cyprian.; — [tus, facio]. — tūrilēgus (thur.), 3, [tus, lego]: som samler Røggelse; — ~ Arabes, Ovid. Fast. 4, 569. — tūrio, ōnis, m.: ung Gren, Stud., Colum. 12, 50. — Tūrius, a: romerisk Slægt; og Personnavn; — vid. Cic. Fam. 12, 26, o. Hor. Sat. 2, 1, 49; — B) df. Tūriānus, 3, hereditas, vid. Cic. l. c.; men ~ cassia, (en egen Art deraf), Digest.

turma, ae, f.: en Afdeling af de romeriske Ryttre, d. 10de Del af en ala, (30 til 32 Mand stærk), Cæquadron, odt., Varr. L. L. 5, 16, Caes. B. G. 4, 33, ostere, Cic., Hor., o. A.; — II) „everf.“ o. „alm.“: Trop el. Skare, Høb el. Sværm, odt.; — in turma inauratarum equestrium (statuorum), Cic. Att. 6, 1; ~ immanis (Titanum), Hor. Od. 3, 4, 43; cf. id. Carm. Sec. 38; ~ Gallica, Ovid. Am. 2, 13, 18, (d. e. Jfæpræstjerne); df. — turmalis, e: hørende til en Rytterhøb el. en Cæquadron; ogf. subst. turmalis, is, m.; — Manlius... cum suis turmalibus etc., Liv. 8, 7; cf. id. 25, 18; — II) „everf.“: — non sanguine cretus Turmali, (som ikke nætammer fra Ridderskanden), Stat. Silv. 5, 2, 17; men Dredspillet: turmalis displicere (sibi) at Mængden ikke behagede ham), vid. Cic. d. Or. 2, 65; — men neutr. som adv., Stat. Theb. 4, 10: (Bellona) Mixta viris turmale fremit, (som en hæl Turma el. Cæquadron); — turmarii, orum, m.: som rekrutere Turmerne el. Cæquadronerne, Cod. Theod.; o. —

turmatim, adv.: turmeris el. cæquadronis; — equites... se turmatim explicare coeperunt, Caes. B. C. 3, 93; cf. Liv. 5, 39, ostere, o. A.; — II) „everf.“ o. „alm.“: hoberis el. flæveris, i hese Høbe el. Skarer; — proelia pugnasque Edere turmatim certantia (corporā videbis), Lucr. 2, 117.

Turnus, i, m.: en rittulig Rytter, som Æneas fældede; — vid. Liv. 1, 2, Virg. Aen. 7, 344 flgd., o. Ovid. Met. 14, 451 flgd. — Turōnes, um, m.: Røf i Gall. Lugd., ved floden Liger, (hvor nu Tours); vid. Caes. B. G. 2, 35, ostere, Plin. 4, 32, o. A.; — hede flgd. Turoniorum, Tac. Ann. 3, 41, Ammian.; — B) df. Turōnīcus, 3: turonisk, ecclesia, Sulpic. Sev. Vit. S. Mart. 9. turpiculus, 3, demin. af turpis: noget hæslig el. fyg; — ~ nasus, Catull. 41, 3; ~ res quaedam in collo suspenditur, Varr. L. L. 7, 5; — II) „fig.“: noget smudsig el. æfel; — tantum interest, quod gravitas honestis in rebus severe, locus in turpiculis el. quasi deformibus ponitur, Cic. d. Or. 2, 61. — turpificatus, 3, [turpis, facio]: ligesom hæsliggiort, hæslig, smudsig; df. „fig.“: illa depravatio et foeditas turpificati animi etc., Cic. Off. 3, 29. — Turpilius, a: romerisk Slægt; og Personnavn; — Sex. Turpilus: romerisk Comœdiædigter, Samtidig og Ven af Terentius; — s. ogf. Cic. Fam. 7, 21. — turpilōquium, i, n., [turpis, loquor]: æfel el. utidig Tale, Tertull. — turpiluricupīdus, i, m., [turpis, lucrum, cupidus, 3]: som feger flammelig Vinding; som Skædsore, Plaut. Trin. 1, 2, 63. — Turpio, ōnis, f. nud. Ambivius.

turpis, e; I) „egenl.“: hæslig el. æfel (for Sandserne); — aspectum deformem atque turpem habere, vid. Cic. Off. 1, 35; Qui lubet spectare turpes, pulchram spectandam dare? Plaut. Poen. 1, 2, 125; cf. ibd. 94: Lepidi mores turpem ornatum facile factis comprobant; ligel. ~ vestitus, Ter. Phorm. 1, 2, 57; men ~ colores foeda specie, Lucr. 2, 421; ogf. m. pes, rana, pecus, macies, Hor., scabies, podagrae, Virg.; men ~ toral (smudsig), Hor. Ep. 1, 5, 22; cf. Virg. Aen. 5, 358; — ogf. om en ubrugelig Ordform, Cic. Orat. 47: quid, si etiam absugit turpe visum est? — superl., Simia quam similis, turpissima bestia, nobis! Enn. Ann. 11, 15; — II) „estel.“ „fig.“ o. „etbiff.“: hæslig, flammelig, skændig, odt.; — Pulchrum ornatum turpes mores coeno pejus collinunt, Plaut. Most. 1, 3, 133; ~ fuga, (opp. gloriosa mors), vid. Cic. Fin. 2, 30; cf. id. Quint. 15, o. id. Font. 11; ligel. id. Off. 1, 34: luxuria quum omni aetati turpis, tum senectuti foedissima est; men nihil esse obscenum, nihil turpe dictu, vid. id. Fam. 9, 22; res turpes (facere), id. Lael. 12; ~ formido, Virg., repulsa, Hor., senecta, id.; men Cic. Quint. 31: non turpis ad te (reus), sed miser confugit; cf. Hor. Ep. 1, 2, 25: Sub domina meretrice... turpis; s. ogf. id. Sat. 2, 7, 55; — compar., quid hoc turpius? quid foedius? Cic. Phil. 2, 34; nec eorum moribus (abl.) turpius quicquam... quam etc., Caes. B. G. 4, 2; superl., iste omnium turpissimus et sordidissimus, Cic. Att. 9, 9; cf. id. R. Am. 18; ~ fuga, Caes.; ~ quaestus, Crass. ap. Cic. d. Or. 2, 55; quod quidem mihi videtur esse turpissimum, id. Tusc. 2, 4; — b) neutr. absol.; — nec honesto quicquam honestius, nec turpi turpius, Cic. Fin. 4, 27; ligel. in plur.: in eodem pectore nullum est honestorum turpiumque consortium, Quintil. 12, 1, 4; men „poet.“: Turpe senex miles, turpe senilis amor, Ovid. Am. 1, 9, 4; — ostere ogf. turpe est (el. turpe) m. Subjectætætning; saaf. Cic. Off. 2, 22: habere quaestui rem publicam, non modo turpe est, sed scelus etiam et nefarium; cf. id. Lael. 17; ligel. id. ibd. 26: quid autem turpius, quam illud? cf. id. ibd. 21; — ogf. findes turpe „poet.“ f. adv. turpiter; saaf. Catull. 42, 7: Quae sit, quaeritis? illa,

quam videtis Turpe incedere, mimice ac moleste; ligel. turpe gemens, Stat. Theb. 3, 336.

turpiter, adv. af turpis: hæsligen, flygt, fæst; — ut turpiter atrum Desinat in piscem etc., Hor. A. P. 3; ligel. quamvis — Turpiter obliquo claudicat ille pede, Ovid. Am. 2, 17, 19; — II) oftest »fig.« o. »ethist«: hæsligen el. smudfgen, skammelig el. skandigen, odt.; — aderit temperantia, quae te turpiter et nequiter facere nihil patiatur, Cic. Tusc. 3, 17; cf. id. Att. 9, 7; ∞ se in castra recipere (seigl), Caes. B. G. 7, 20; cf. ibd. 80: recte ac turpiter factum; men ut turpiter potius, quam calamitose etc., vid. Cic. Off. 3, 29; ∞ derideri, Phaedr. 1, 25; cf. Hor. A. P. 284; — compar., Turpis eieitur, quae non admittit hospes, Ovid. Trist. 5, 6, 13; superl., Empedocles ... in deorum opinione turpissime labitur, Cic. N. D. 1, 12.

turpitudō, inis, f., [turpis]: Hæslighed, Stygghed, Jælted, odt.; — turpitudō ... si in deformitate corporis habet aliquid offensivis, quanta etc.? Cic. Off. 3, 29; ligel. virtutis laude turpitudinem (corporis) tegere, Appul.; — II) oftest »fig.« o. »ethist«: Skam el. Skandiel, Smudfighed el. Slethed el. Gemenhed, odt.; — (cui rei) nullum probum, nullum facinus, nulla turpitudō ... ab accusatore objiceretur, Cic. Font. 12; ligel. m. dedecus, labes, id. Phil. 7, 5; ligel. m. infamia, id. Verr. act. 1, 16; cf. id. Tusc. 2, 27: fugiendae turpitudinis adipiscendaeque honestatis causa (omnia facere); — egf. anden Hæslighed el. Ansædelighed; verborum turpitudine et rerum obscenitate vitanda, Cic. d. Or. 2, 59; turpitudō generis (smudfig Hærfemst) opprobrio multis fuit, Quintil. 3, 7, 19.

turpo, avi, atum, i, v. a., [turpis]: glor Hæslig, stænder el. tilsmudset, odt.; (oftest »poet.«): — ∞ capillos sanguine, Virg.; cf. Enn. ap. Cic. Tusc. 1, 35, o. Virg. Aen. 12, 611; men turpat frontem (cicatrix), Hor. Sat. 1, 5, 61; cf. id. Od. 1, 13, 10, o. id. ibd. 4, 13, 12; ligel. Tac. Hist. 5, 4: memoriā cladis, qua ipsos scabies quondam turpaverat; — II) »fig.« o. ethist: bænæret, beskammer, stænder; — Caesar quum quoddam ornare voluit ... ornamenta ipsa turpavit, (Cic.?) frgm. ap. Hieronym.; Hic et mente Lacon ... Nec turpavit avos, Stat. Theb. 8, 432; cf. id. ibd. 10, 431.

Turrānus, a: romersk Slægtss- og Personnavn; — vid. Varr. R. R. 2 praef., o. Cic. Att. 1, 6, oftere, egf. id. Phil. 3, 10, Tac. Ann. 1, 7, o. Ovid. Pont. 4, 16, 29; — B) df. Turrānus, 3: bænæret efter vis T.; — ∞ pira, Colum., Plin., (en Art deraf). — turricūla, ae, f., demin. af turris: liden Taarn, Vitruv.; — II) »overf.« f. pyraus: taarnformet Væger, hvori Tærningerne rykkes for at kastes i Brettet, Martial. 14, 16, (i Overstriften). — turriger, era, erum, [turris, gero]: som bærer et Taarn el. Taarne; — ∞ humeri elephantorum, Plin. 11, 1; ∞ moles, Sil., urbes, Virg., ripae, Claudian., carinae, Lucan.; — II) som adj. propr., Turrigera, ae, f.: Epitbet til Gubinden Cybele, der afbildes med en Taarnkrone (som den personificerede Jord med dens befæstede Stæber); — saal. ∞ Cybele, Ovid., dea, id.; ligel. ∞ Ops, vid. id. Trist. 2, 24.

turris, is, f., τῦρῖς: et Taarn; — concionari ex turri alta, Cic. Tusc. 5, 20; excelsae graviore casu Decidunt turres, Hor. Od. 2, 10, 10; ∞ altae, id., Dardanae, id.; — navn. egf. i Krigsprog, dels til Forsvar, Caes. B. G. 5, 40, o. ibd. 6, 29, oftere; dels som Beleiringsmaskine, id. ibd. 3, 21, Cic. Fam. 15, 4, Liv. 32, 17; egf. en Mastine paa Skibhæntens Høj, id. 37, 40, egf. til Skibsbryg, id. ibd. 21, oftere; — II) »overf.«: A) hoi Bygning, Slot el. Borg, odt.; — saal. Hor. Od. 1, 4, 13: pauperum tabernae Regumque turres etc.; ∞ regia, Ovid. Met. 8, 14, Maecenatiana, Suet. Ner. 38; — B) taarnformet Duehus el. Dueflag, Varr. R. R. 3, 3; — C) fiskantet Slagorden, Cato ap. Fest. s. v. serra, p. 344; cf. Gell. 10, 9.

turritus, 3, [turris]: forsynet el. besat med Taarne; (oftest »poet.«): — ∞ moenia, Ovid., castella, Lucan.; ∞ muri, Ovid., elephantii, auct. B. Afr. 30 o. 41, egf. Plin. 8, 7; cf. Lucret. 5, 1301; ∞ puppes, Virg. Aen. 8, 693; f. egf. und. turriger, nr. 1; — B) som adj. propr., Turrita, ae, f.: Epitbet til Cybele; (f. und. turriger, nr. II); — ∞ dea, Propert.; ligel. ∞ Berecynthia mater, Virg. Aen. 6, 583; cf. Ovid. Fast. 4, 219 flgb.; — II) »overf.«: taarnformet el. taarnhøi; — ∞ scopuli, Virg. Aen. 3, 536; — ∞ corona, Lucan. 2, 358, (d. e. hoi Hættur); ligel. ∞ caput, Prudent., o. ∞ vertex, Hieronym.

tursio, onis, m.: en Hst af Delfinarten, det lille Marsvin, (delfphinus phocaena L.), Plin. 9, 11. — turtur, ūris, m.: Turte (duen, columba turtur L.); — vid. Plin. 10, 52 flgb.; ∞ niger, vid. Ovid. Her. 15, 38; f. egf. Virg. Ecl. 1, 59, Juvenal., Martial., o. A.; df. — turturilla, ae, f., demin.: liden Turteldue; df. »overf.« egf. spottende: quos publica quies, aliis laborantibus molliter habet, turturillae sunt, Senec. Ep. 96. — turunda, ae, f.: aflang Deimaase til Stopning af Gæs, Cato, Varr.; — b) egf. etflags Øffertage, Varr. ap. Non.; — II) tapformet Charpi til Saar, Cato, Scribon.

tus (egf. thus), gen. tūris, n., [etr. af θύος, τό]: Røggelse; — tura praeter Arabiam nullis etc., Plin. 12, 30; cf. Virg. Ge. 1, 57; tus accendere (stænde, oftere), Cic., Liv.; dare tura pro aliquo, (oftere for nogen Bø), Ovid. Trist. 2, 59; men tria tura, id. Fast. 2, 573, (i. e. trina grana turis); men mascula tura, (i hese Korn el. den stærreste Røggelse), Virg. Ecl. 8, 65; men laerimae turis (som rundformet), Ovid. Met. 15, 394; f. egf. Hor. Od. 1, 30, 3, o. id. ibd. 1, 36, in., oftere, o. A.; — II) tus terrae: en Benævneelse paa Planten chamaepitys, Plin. 24, 20.

Tuscanicus, o. Tuscanus, 3, o. Tusce, adv., f. und. flgb. — Tusei, orum, m.: en anden Benævneelse f. Etrusci: Zubbaanerne af Etrurien, Tuserne el. Etruskerne; — vid. Mela 2, 4, Liv. 2, 51, o. id. 5, 33 o. 45, egf. Cic. Div. 2, 51, o. A.; — B) df. 1) Tuscus, 3: hørende til el. benævnt efter Tuserne el. Etruskerne, tuskisk el. etruskisk, mare, Mela, Plin., Cic., Liv., Hor., o. A.; ligel. ∞ aequora, Hor.; men ∞ annis, id. Sat. 2, 2, 33, Ovid.: den fra Etrurien ind i Latium flydende Tiberis; egf. ∞ flumen, Ovid.; egf. ∞ alveus, Hor. Od. 3, 7, 28; — ∞ dux, Ovid. Fast. 4, 884, (d. e. Regentius); ∞ eques, Martial. 8, 56, (d. e. Maecenas); men ∞ vicus, (Gade i Rom, som ikke var i det bedste Rygte), Varr., Liv., Tac., o. A.; — b) df. Tusce, adv.: i det tuskiske el. etruskiske Sprog, paa Tuskisk el. Etruskisk; — ∞ dicere, Gell. 11, 7; cf. Varr. ibd. 2, 25; — 2) Tuscānus, 3: = frgd., dispositiones, (i etruskisk Maner), Vitruv. 4, 6; — 3) Tuscānicus, 3: = frgd., impluvium, Varr., Vitruv., Plin.; ∞ signa, id. 34, 16, (i etruskisk Maner, el. af etruskisk Arbejde); ligel. ∞ Apollo, id. ibd. 18; ligel. ∞ statuæ, Quintil. 12, 10, in.

Tusculānensis, e, Tusculanum, i, o. Tusculanus, 3, f. und. 2. Tusculum. — 1. tusculum (thuseulum), i, n., demin. af tus: en Smule Røggelse, Plaut. Aul. 2, 8, 15. — 2. Tusculum, i, n.: aldgammel By i Latium, (hod. Frascati); — vid. Liv. 2, 15 flgb., o. id. 6, 33 flgb., egf. Cic. Div. 1, 43, oftere, Hor. Epod. 1, 29, o. A.; — B) df. 1) Tuscūlanus, 3: hørende til el. benævnt efter Tusculum, tuskulanisk, ager, Varr., populus, Liv. 8, 37, colles, id. 3, 7, aqua, Cic. Balb. 20; — bb) df. subst.; a) Tuscūlānus, i, n., (sc. praedium): Navnet paa flere Landgøder el. Lyfsteder ved Byen Tusculum; — efter et slag Cicero tilhørende Lænsled benævnes et af hans philsophiske Skrifter: Tusculanae disputationes; — andre flige Tusculana omfates Cic. d. Or. 1, 7, o. id. ibd. 2, 3, egf. id. Fin. 3, 2, oftere; — β) df. Tuscūlānenses dies, (som til-

bringes paa Tusfulum), Cic. Fam. 9, 6; — b) Tuscū-lānī, orum, m.: Indvaanerne af Tusfulum, Tusfulanerne, Plin. 3, 9, Cic. Off. 1, 11, ostere, o. A.; — 2) Tuscūlus, 3, „poet.“ f. Tusculanus: tusfulanist, tellus, Tibull. Martial., colles, id., moenia, Sil.; — b) df. pl. subst., Tuscūli, orum, m.: Indvaanerne af Tusfulum, Tusfulerne, Martial. 7, 31; — 3) Tusculānensis, e, f. ovenfor. — Tuscūlus, 3, f. und. 2. Tusculum. — Tuscus, 3, f. und. Tuscī.

tussēdo, inis, f., [tussis]: Hoste, Appul. — tussicūla, ae, f., demin. af tussis: liden el. svag Hoste, Cels., Plin. Ep. 5, 19; df. — tussicūlaris, e: tienlig imod Hoste, medicamenta, Coel. Aur.; ∞ herba: = tussilago, id.; o. — tussicūlōsus, 3: tilbøielig til at hoste; — ∞ senilis aetas, Coel. Aur. — tussicus, i, m.: som liden af Hoste, Firmic.; — tussilāgo, inis, f., (ogf. bechion): en imod Hoste tienlig Plante, germ. Hustatich, Plin. 26, 16; o. — tussio, ire, v. n.: at hoste, at have Hoste; — Forte si tussire oecoepit, ne sic tussiat, Ut etc., Plaut. Asin. 4, 1, 49; ∞ male, Hor., crebro, Quintil., acerbum, Martial.; f. ogf. id. 1, 20: totis tussire diebus, etc.; — 2) partic. tussiens, tis, ogf. som subst.: nuces tussientibus inimicae, Plin. 23, 77; af — tussis, is, (im, i), f.: Hoste; — ∞ sicca, Cels., aspera, Martial., angha, Virg.; — ogf. in pl., Ter. Heaut. 2, 3, 132. — tūsus, 3, partic. af tundo.

*tūtācūlum, i, n.: Beskyttelsesmiddel, Prudent.; — tūtāmentum, i, n., ligesom frøg.: Værn el. Beskyttelse derimod; („poet.“ o. efterl.); — (horicam)... decus et tutamen in armis, Virg. Aen. 5, 262; — ogf. in pl.; ∞ domorum aut vestium, Arnob.; — tūtāmentum, i, n.: = frøg., Liv. 21, 61; — ogf. in pl.: ∞ sermonis, Appul.; — Tutānus, i, m.: en Benævnelse paa Hercules, som romerist Eftersgud imod Hannibal; vid. Varr. ap. Non. 148, 2; — tūtatio, onis, f.: Beskyttelse, Firmic.; o. — tūtātor, ōris, m.: en Beskytter; — periculosus tutor, Appul. — [1. tutor].

1. tute, pronom., f. und. tu. — 2. tūte, adv., [tutus, tueor]: sikkert, trygt, uden Fare; — Crede huic tute, Plaut. Trin. 1, 2, 102; eum tute vivere, qui honeste vivat, auct. ad Her. 3, 5; — compar., ut ubivis tutus, quam in meo regno essem, Sall. Jug. 11; cf. Caes. B. G. 3, 13, ostere; figel. usiatius tutius utimur, Quintil. 1, 5, 71; superl., nam te hic tutissime fore puto, Pompej. ap. Cic. Att. 8, 11, A.

tūtēla, ae, f., [1. tutor]; 1) „egenl.“; A) „alm.“: Bevogning el. Bevogning, Beskyttelse el. Forsorg; — equis his foribus tutelam gerit? Plaut. Trin. 4, 2, 28; ∞ villarum, (Opsynet dermed), Plin., pecudum, Colum.; lanæ tutelam praestant contra frigora, Plin.; — tutelam tenuiorum in se conferre, (overtage deres Forsørgelse), Suet. Caes. 68; esse in tutela alicujus, (blive beskyttet deraf), Cic. Prov. cons. 14; cf. id. N. D. 3, 22; men id. Mur. 10: omnia haec nostra studia... latent in tutela ac praesidio bellicae virtutis; f. ogf. id. d. Or. 1, 53, Hor. Od. 2, 17, 23, Propert. 3, 11, 41; — B) „bef.“ i Retsproget: den ved Lovene overdragne Forsørgelse for Mindreårige el. Eindsørg, el. Forsmynderskab; — fraudare pupillum, qui in tutelam pervenit, Cic. R. Com. 6; men id. d. Or. 1, 39: antequam in suam tutelam venisset, (for han var bleven myndig); cf. Suet. Claud. 10, o. Senec. Ep. 33; men Hor. Sat. 2, 3, 218: si etc., ad sanos abeat tutela propinquos; cf. Cic. Off. 1, 35; — II) „overf.“ o. „concret“; A) act.: Beskyttelse, d. e. som yder Beskyttelse, en Beskytter el. Vogter; — templi tutela fuisse (Philemon et Baucis). Donec etc., Ovid. Met. 8, 711; figel. Hor. Od. 4, 14, 43, til Augustus: o tutela praesens Italiae, etc.; men id. Ep. 1, 1, 103, til Mæcenat: rerum tutela mearum Quam sis, etc.; — navn. heder ogf. ∞ navis:

det paa Bagstavnen anbragte Billede af en Eftersgud; vid. Senec. Ep. 76, Ovid. Trist. 1, 10, in., o. A.; men id. Met. 3, 617: prorae tutela Melanthus, (som fører Opsigt over Jorkhavnen); men ∞ loci: et Steds Eftersgud, Petron. Sat. 57, o. A.; — B) pass.: den beskyttede Person el. Gienstand; 1) „alm.“ (o. poet.); — Deliae tutela deae, etc., vid. Hor. Od. 4, 6, 33; cf. Propert. 4, 8, 3; — 2) „bef.“ i Retsproget: som staar under Forsmynderskab, en Myndling, Digest.; navn. ogf. om Myndlingens Formue; — de tutela legitima... nihil aucapi posse, Cic. Att. 1, 5; cf. id. Flacc. 34.

*tūtēlārís, e: hørende til Beskyttelse el. Bevogning; navn. i Retsproget: hørende til et Forsmynderskab; — ∞ causa, Digest.; men ∞ praetor, (som fører Opsigt derover), Capitolin. M. Aurel. 19; — II) ∞ dñi: visse Steds Eftersguder, Macroh.; — tūtēlāríus, i, m.: som besørger noget, navn. Opførelsen af en Bygning, Plin. 34, 17; — tūtēlātor, ōris, m.: en Beskytter, Epitbet til Geníus, Capella; — tūtēlātus, 3: som staar under særskilt Beskyttelse; — ∞ genus agri, Aggen. d. Lim. Agr. ap. Goes.; o. — Tūtēlína, (Tutulina), ae, f., (sc. dea): Eftersgudinde, navn. for Byen Rom, Varr. L. L. 5, 34, o. id. ap. Non.; — ogf. Eftersgubinde for Romet el. Eaden, Plin. 18, 2, Macroh., o. A.; — [tutela].

1. tuto, abl. som adv. af tutus, f. und. tueor, nr. III. — 2. tūto, arc, actív Bisform til 2. tutor: beskytter, Naev. o. Pacuv. ap. Non., ogf. Plaut. Merc. 5, 2, 24; — df. pass.: Patria et prognati tutantur, servantur, etc., Plaut. Amph. 2, 2, 20; men Cic. Sull. 21, er den passive Bem., ubi, (da man ogf. f. conservari læser conservare); — tutata possessio, Symmach. — 1. tūtor, ōris, m., [tueor]: en Beskytter; 1) „alm.“; — ∞ finium (Silvanus), Hor. Epod. 2, 22; cf. Suet. Tit. 6: participem atque etiam tutorem imperii agere; — „bef.“ i Retsproget: Forsmynder el. Curator (for Mindreårige, el. for Jævningere, el. for Eindsørg); — vid. Cic. d. Or. 1, 53; figel. id. Att. 12, 28: tutor sum liberis ejus; f. ogf. id. Mur. 12, o. Liv. 39, 9; — II) ogf. „overf.“; — orae eloquentiae quasi tutores relictí etc., Cic. Brut. 96; cf. id. d. Rep. 2, 29, o. Ovid. Trist. 3, 14, 16.

2. tūtor, atus sum, 1, v. depon. a., [tueor]: bevarer, beskytter, forvarer; — ∞ rem domini, (om Slaven), Plaut.; ∞ rem parentum, (om Sønnen), id.; men ∞ Res Italas armis, Hor. Ep. 2, 1, in.; ∞ urbem muris et situ etc., Liv.; ∞ se vallo, id.; cf. Tac. Ann. 6, 41; ∞ rem publicam, Cic., provincias, id.; cf. Hor. Ep. 1, 18, 81, ogf. Sall. Jug. 8; men ∞ sua ab ira alienus, Liv. 6, 26; men Plin. 7, praef.: natura arbores cortice a frigidibus et calore tutata est; men Cic. N. D. 2, 57, (om Vinterne): ∞ oculos ab inferiore parte; — II) „overf.“: at holde borte, at afsætte; — ipse praesentem inopiam, quibus poterat subsidiis, tutabatur, Caes. B. C. 1, 52. — *tūtōríus, 3: forsmýnderlig; — ∞ nomine regnum administrare, Justin. 30, 3; o. — tūtrix, icis, f.: Forsmynderesse, Cod. Just.; — [1. tutor].

tūtūlatús, 3: som bærer Haarfletningen tutulus, Enn. ap. Varr. L. L. 7, 3, o. Fest. s. v. tutulum, p. 354 Agg.; af — tūtūlus, i, m.: en over Vanden sammenbunden Haarfletning el. Haarfrisur, som navn. bæres af Flamen og af hans Gemalinde, Tertull.; f. ogf. Varr. o. Fest. II. ec. — Tūtūnus, i, m.: en anden Benævnelse paa Priapus, Augustin., Arnob. — tutus, 3, partic. o. adj. af tueor.

tūus, 3, pron. poss. af tu: din, dit; — tuus sum, (jeg hører dig til, siger Slaven til sin Herre), Plaut. Amph. 2, 1, 7 o. 14; cf. ibd. 1, 1, 219, efter; men Cic. Att. 4, 15: tam longe a tuis et hominibus et rebus etc.; men id. d. Or. 1, 11: auditor Panaetii illius tui (din Ven); figel. id. Fam. 13, 16: qui... de tuis unus esset; — tua istuc refert, si curaveris, Plaut. Amph.

2, 2, 109, (det kommer dig ved; vid. refert. s. l.); ligel. id. Trin. 2, 2, 47 fgd., absol.: nempe de tuo (sc. bene illi feceris); Lys. De meo, nam quod tuum est, meum est; men Ter. Andr. 4, 1, 54: Tuum est, si quid praeter spem evenit, mi ignoscere, (dig bør det, osv.); — b) egl. forfættet ved Suffixerne -pte o. -met; — Tute tibi ea tuopte ingenio prodes plurimum, Plaut. Capt. 2, 3, 11; cf. id. Mil. gl. 3, 1, 11; ligel. tuismet litteris, Appul.

Tyāna, ae, f., Vopisc., orum, n., Plin. 6, 3: By i Cappadocien (el. i Phrygien); — B) df. 1) Tyānaeus, 3, Appollonius, (marfelig Philosoph), Ammian.; — men subst. Tyanaei, orum, m.: Jndbaa-nerne, Vopisc.; — 2) Tyanaeus, 3: horende til el. benævnt efter Tyana (i Phrygien), incola, Ovid. Met. 8, 719. — Tyba, ae, f.: Landtby ved Euphrat, (hod. Taibe), Cic. Fam. 15, 1. — Tybris, is, f., und. Tiberis. — Tycha, ae, f., [Τύχη, i. e. Fortuna]; en Del af Byen Syracus; — vid. Cic. Verr. 4, 53, ogf. Liv. 21, 21, o. id. 25, 25. — Tycheus, i, m.: berømt Stomatager fra Bocotien, vid. Plin. 7, 57.

Tydeus (disyll.), ei o. eos, m., Τυδεύς: Søn af Kong Deneus i Calydon, blev som landflygtig ved en Datter af K. Adrastus i Argos fader til Diomedes; — vid. Serv. ad Virg. Aen. 6, 479, Stat. Theb., o. Hygin. Fab. 69 fgd.; — B) df. Tydides, ae, m.: Søn af Tydeus, (d. e. Diomedes), melior patre, Hor. Od. 1, 15, 28; cf. id. ibd. 1, 6, 16, Virg. Aen. 1, 97 o. 471, ostere, Ovid. Met. 13, 622, o. A.

tympānīolum, i, n., demin. af tympanum: liden Paufe, Arnob. — tympanista, ae, m., τυμπανιστής: en Paufeslager, Appul. — tympanistria, ae, f., τυμπανιστρια: en Paufeslagger, Sidon. — tympanites, ae, m., τυμπανίτης: Batterfot, (der neml. bringer Legemet til at svulme som en Paufe), Veget., Coel. Aur. — tympaniticus, i, m., τυμπανιτικός: som lider af Batterfot, (f. und. frgd.), Plin. 25, 24, Veget. — tympanium, i, n., τυμπάνιον: eflags paufeformet Vedelsien, Plin. 9, 54. — tympanizans, antis, partic., [τυμπανίζω]: som slaar paa en Paufe; — de Gallo matris deum tympanizante (versus), Suet. Aug. 68. — tympanotriba, ae, m., τυμπανοτορίβης: en Paufeslagger, (som et fra Cybelespræstene overført Skældsord om en umandig Bellsyftling), Plaut. Truc. 2, 7, 49.

tympanum, i, n., τύπανον: Paufe, Haand-paufe, bef. til Brug for Cybelespræstene; — vid. Catull. 63, 8 fgd.; ubi tympana reboant, ibd. 21; men Tympana tenta tonant palmis, Lucr. 2, 618; men Virg. Aen. 9, 619, med Hensyn paa Cybelespræsternes Berøvelse af Manddommen: Tympana vos... vocant; cf. Ovid. Met. 3, 537; men tympana sonuerunt, Caes. B. C. 3, 105; — b) egl. „alleg.“ om det forfølede og Umandige; — non arma, sed tympana eloquentiae (dare), Quintil. 5, 12, 21; cf. Senec. Vit. beat. 13: in manu tympanum est; — II) „overf.“ fra Gæstaltens Lighed; A) Hjul el. Rolleskjul el. Banthjul, odf.; — vid. Virg. Ge. 2, 444, Lucr. 4, 903, Vitruv. 10, 2, Plin. 18, 77, o. Digest.; — b) ogf. eflags rundagtigt Episcar, vid. Plin. 33, 52; — B) i Architecturen; I) en trefantet Bredegavl, Vitruv. 3, 5; — 2) den med Zitrer udfyldte Dorfsyftning, Vitruv. 6, 3.

Tyndāreus, ei, (ogf. Tyndarus, i, Hygin.), m., Τυνδαρέως: Tyndareus, Konge over Sparta, Søn af Debalus, Gemal af Leda, fader til Castor og Pollux, til Olymnefra o. Helena; — vid. Hygin. Fab. 77 o. 78, Ovid. Her. 8, 31, o. id. ibd. 17, 250, ogf. Cic. Fat. 15, o. A.; — B) df. 1) Tyndārius, 3: tyndariff, fra-ures, (i. e. Castor et Pollux), Val. Fl. 1, 571; — b) pl. Tyndariff, orum, m., „poet.“ f. Spartanerne, Sil. 15, 320; — 2) Tyndārides, ae, m.: mandlig

Efterkommer af Tyndareus; faal. in sing. om Pollux, Val. Fl.; — oftere in pl. Tyndaridae, arum, (Brodrene Castor og Pollux), Cic. d. Or. 2, 86, oftere, Ovid. Met. 8, 301, o. Hor. Od. 4, 8, 31; ogf. Tyndaridae fratres, Ovid. Fast. 5, 700; men Hor. Sat. 1, 1, 100: Fortissima Tyndaridarum (med Hensyn paa Elysmnefra); — 3) Tyndāris, idis, f.: a) qvindelig Aftom af Tyndareus; — faal. om Helena, Lucr., Virg. Aen. 2, 569 o. 601, Propert., Ovid. A. A. 1, 746, o. id. Met. 15, 233; men om Olymnefra, id. Trist. 2, 396, o. id. A. A. 2, 408; — b) Navnet paa en By paa Siciliens Vestlyst, Plin. 3, 14, o. Cic. Verr. 5, 49; — 3) df. Tyndāritani, orum, m.: dens Jndbaa-nerne, Cic. l. c. 2, 65; — c) Navnet paa en Veninde af Digteren Horatius, Hor. Od. 1, 17. — Tyndārus, i, f. frgd. ab in.

Typhōeus (trisyll.), ei o. eos, m., Τυφωεύς: en af Jupiters Søn nedslaaen Gigant, der forvares under Vēna; — vid. Virg. Aen. 9, 716, Ovid. Met. 5, 321 fgd., ogf. Hor. Od. 3, 4, 53, o. A.; er som Ilyre: centimanus, Ovid. Met. 3, 303; — B) df. 1) Typhōius, 3: typhoiff; — ∞ tela, (d. e. Lynet), Virg. Aen. 1, 665; — 2) Typhōis, idis, som fem. adj.: = frgd.; — ∞ Aetna, Ovid. Her. 15, 11. — 1. typhon, ōnis, m., τυφών: eflags stærkt Svirvelvind, Plin. 2, 49, Appul.; — ogf. om et iseltig Meteor, Val. Fl. 3, 130. — 2. Typhon, ōnis, m., Τυφών: en anden Benævnelse paa Giganten Typhōeus, Lucan., Ovid. Fast. 2, 461, Hygin., o. A.; — B) df. 1) Typhōneus, 3: typhoniiff; — ∞ specus: Typhonsbulen i Cilicien, Mela 1, 13; — 2) Typhōnis, idis, f.: en Datter af Typhon; — ∞ Harpyia, Val. Fl. 4, 428.

typhus, i, m., τυφός: Dphlethed, Støtthed; (fild. Ord), Arnob., Augustin., Capella. — typicus, 3, τυπικός: billedlig, typiiff; — ∞ Moses (Christus), Sedul. — typus, i, m., τύπος: I Billedet el. Figur til at indfatte i en Bæg, Cic. Att. 1, 10, Plin. 35, 43, Spartian.; — II) „overf.“ i d. fild. Lægesprog: en Berøvelse Egenhed el. Charakter el. Typus, Coel. Aur., Appul.

Tyra, ae, f., und. Tyras. — tyranna, ae, f., [tyrannus]; ligesom tyrannis nr. II: Tyranninde, Trebell. xxx Tyr. 31. — tyrannice, adv. af tyrannicus: tyranniff, vilfaarigen el. voldsom; — regie seu potius tyrannice statuere aliquid in aliquem, Cic. Verr. 3, 48. — *tyranniceida, ae, m.: en Tyrannmorder, Senec., Plin., Suet. Tib. 4, Quintil.; o. — tyrannicideium, i, n.: Mordet paa en Tyrann, Senec., Plin., Quintil.; — [tyrannus, caedo]. — tyrannicus, 3, τυραννικός: tyranniff, vold- som, dødsotiff, odf.; — tetrum facinus, crudele, nefarium, tyrannicum, etc., auct. ad Her. 2, 30; ∞ legibus delectari, Cic. Leg. 1, 15; ∞ crudelitas, Justin., dominatio, id. — Tyrannio, ōnis, m.: en Grammatiker og Geograph paa Ciceros Tid, Cic. Qu. Fr. 2, 4, o. id. Att. 2, 6, oftere.

tyrannis, idis, f., τυραννίς: Encherfkerens Volds- herredømme, Tyranniet; — faal. Cic. Att. 14, 9, om Rom efter Mordet paa Caesar: vivit tyrannis, occidit tyrannus; tyrannidem occupare, id., affectare, Quintil., delere, Cic., destruere, Quintil.; men odioque tyrannidis exsul Sponte erat (Pythagoras), Ovid. Met. 15, 81; — II) ligesom tyranna: Tyranninde, Trebell. xxx Tyr. 31. — tyrannoctōnus, i, m., τυραννοκτόνος: Tyrannmorder, Cic. Att. 14, 15, o. id. ibd. 16, 15. — tyrannōpōlita, ae, m., τυραννοπολίτης: Borger i en af en Tyrann regeret Stat, Sidon.

tyrannus, i, m., τυραννος; I) „alm.“: Encherfker, Herfker, Regent el. Høvste; (faal. alene fild., oftest „poet.“); — vid. Nep. Milt. 8, Virg. Aen. 4, 320, o. id. ibd. 7, 266, Ovid., Lucan.; — faal. ogf. om Neptus

uus, Ovid. Met. 1, 276. om Pluto, id. ibd. 5, 508; - ligel. om Stenbukkens Tegn som Vandenes Herfer, Hor. Od. 2, 17, 19; - II) „bes.“: Bøldsherfer, Tyrann; (saal. classiff); - haec tyrannorum vita nimirum, in qua nulla fides, nulla caritas ... nullus locus amicitiae, Cic. Lael. 15; ∞ intolerandus, id. Vatin. 9; dominum et tyrannum comparare in aliquem, id. Phil. 13, 8; cf. id. Verr. 5, 40, o. id. Mil. 13, ostere, ogf. Virg. Ge. 4, 492, o. Hor. Ep. 1, 2, 58, o. A.; men e. gen.: XXXVIII annos tyrannus fuit opulentissimae civitatis, vid. Cic. N. D. 3, 33; - men tyrannum novi temeritudinem (f. tyrannorum), Pacuv. ap. Non. - Tyras, ae, m., *Tyras*: en flod i Carmathia, Mela 2, 1, Ovid. Pont. 4, 10, 50; - ogf. Tyra, ae, Plin. 4, 26.

tyrianthinus, 3, *τυριανθίνος*: purpuriolet; - ∞ pallium, Vopisc. Carin. 19; - in neutr. pl., tyrianthina, orum: purpuriolette Klæder, Martial. 1, 54. - Tyrius, 3, f. und. Tyrus. - Tyro, us, f., *Tyrō*: Datter af Salmoncus, Moder til Pelias, Refens, Esen, o. fl.; - vid. Hygia. Fabb. 60 o. 254, ogf. Propert. 2, 21, 51. - tyrō-pātina, ae, f., *τυρός*, i. e. caseus): en med el. af Ost tilberedet Ret, Apic. - Tyros, i, f. und. Tyrus. - tyrōtarichus, i, m., *τυροτάριχος*: en af Ost og Saltstift tillavet Ret el. Epife, Cic. Fam. 9, 16, ostere; - ogf. som adj.: patella tyrotaricha, Apic.

Tyrreni, orum, m., *Τυρρηνί*: Tyrrenerne, fædd. Etrurierne el. Etruskerne, oprdl. en i Italien indvandret pelasgisk Stamme; - dog bar Plin. 3, 8, herom: Umbros exegere antiquitus Pelasgi, hos Lydi, a quorum rege Tyrreni, mox a sacrificio ritu lingua Graecorum Tusci sunt cognominati; (cf. Herod. 1, 94); f. ogf. Virg. Aen. 11, 733, ostere; men ibd. 171 o. 835 gen. Tyrrenum f. Tyrrenorum; - B) df. 1) Tyrrenus, 3: tyrrenisk el. etrusk; - ∞ mare, Mela, Plin., Hor.: Tyrrenhavet; ogf. ∞ aequor, Hor., Virg.; ogf. personificeret: Tyrrenus, i, m.,

Val. Fl.; - ∞ flumen, (d. e. Tiberen), Virg. Aen. 7, 603; ∞ ora, id. ibd. 617; ∞ gens, Ovid.; men id. Met. 4, 23: ∞ corpora, (d. e. Tyrrenerne); men ∞ progenies regum, Hor. Od. 3, 2, in.; - „poet.“ ogf. f. italicisk, pubes, Sil. 1, 111; - 2) Tyrrenia, ae, f.: Tyrrenien el. Etrurien, Ovid. Met. 14, 452; - 3) Tyrrenicus, 3: = Tyrrenus; - ∞ Tar-raco, (der ligger ved Tyrrenhavet), Auson. - Tyrrenia, ae, Tyrrenicus, 3, o. Tyrrenus, 3, f. und. frgd. - Tyrtæus, i, m., *Τυρταῖος*: en græsk Diater fra Albenen, (omtr. 680 Aar f. Chr.), Hor. A. P. 402, Justin. 3, 5.

Tyrus (-os), i, f., *Τύρος*: en bes. af sin Purpur berømt Handelsstad i Phoenicien, (hvor nu Ruinerne af Sur); - vid. Mela 1, 12, Plin. 5, 17, Curt. 4, 2 frgd., ogf. Cic. Verr. 5, 56, Tibull. 1, 7, 20, Propert. 3, 11, 7, o. A.; - „poet.“ ogf. f. Purpur, Martial. 2, 29, ostere; - B) df. Tyrius, 3: hørende til el. be-nævnt efter Byen Tyrus, tyrisk, purpura, Cic., murex, Ovid., succus, id.; ∞ colores, id., Hor.; ∞ vestes, id., merces, id.; ∞ puella, (d. e. Europa), Ovid. Fast. 5, 605; ogf. ∞ pellex, id. Met. 3, 258; men ∞ taurus, (som bortførte hende), Martial. 10, 51; men Tyria maria, vid. Fest. p. 355; - ogf. subst., Tyrii, orum, m.: Indvaanerne af Tyrus, Tyrierne, Mela 3, 6, Cic. Phil. 11, 13, Lucan., o. A.; - bb) „poet.“ findes ogf. Tyrius, 3; a) f. thebanisk, (for-di Theben var anlagt af Cadmus fra Phoenicien); - ∞ montes (i Nærheden af Theben), Stat., agri, id.; ducor (om Thebes), id.; ∞ exsul (om Polytes), id.; - df. ogf. subst. Tyrii, orum, m., f. Theba-nerne, id. Theb. 1, 10, ostere; - b) cartthagisk, (for-di ogf. Carthago var en Coloni fra Tyrus); - Tyrii ... coloni, Virg. Aen. 1, 12; ligel. ∞ urbs, (f. Carthago), ibd. 388; ligel. ∞ ducor, (d. e. Hanni-bal), Sil., miles, (hans Hær), id.; - ogf. subst., Tyrii, orum, m., f. Cartthagerne; vid. Virg. Aen. 1, 574, (hvor sing.), o. id. ibd. 4, 111, ogf. Sil. 1, 82, ostere, o. A.

U.

U, u, (oprdl. V, v, som opstaaet af Grafernes Y, y), d. tyvende Bogstav i d. latinske Alphabet, en Vocal, der som lang svarer til Grafernes ou; hvortil. d. forte „u“ dels findes f. Grafernes v; saal. er luza af *quyū*, cuminum af *zūmuvor*, etc.; dels bliver det i Latinen omvæxlet navn. m. „i“, hvs. optimus o. optimum, satura o. satira, etc., f. und. Bogstavet I; men om Elagtsfabet imellem „u“ o. „o“, o. imellem „u“ o. „v“, f. und. Bogstaverne O o. V; - b) som Abbreviatur betegner V (naar dette neml. staaer f. U, f. ovenf.); uti, hvs. V. V.: uti voverant; (om Con-sonanten V som Abbr., f. und. Bogstavet „V“); - ogf. fan fertil mærkes: U. R. (paa Stemmestavelserne) f. uti rogas; ogf. U. f. urbs (i. e. Roma) i Forbindelsen: A. U. C., anno urbis conditae, etc.

1. uber, eris, n., *ὑβέρ*, (f. und. Bogstavet „B“): Byer el. Paaite, Byen med Melk; a) in sing.; - binos alit ubere fetus, Virg. Ecl. 3, 30; ∞ distentum, Ovid., exhaustum, Virg.; men Ovid. Fast. 4, 459: Ut vitulo mugit sua mater ab ubere rapti, etc.; men Suet. Tib. 6: quum a nutricis ubere auferretur (puer); - b) ostere in pl.; - ubera mammarum etc., Lucr. 5, 883; ∞ lactea, Virg.; ∞ lactis, Tibull.; ∞ distenta o. tenta, Hor., lactantia, Ovid.; ∞ bina ovis, Virg. Ecl. 2, 42; men sua quenique mater uberibus

alit, vid. Tac. Germ. 20; - II) „overf.“: A) om Væxterne; - alma tellus annua vice ... mortalibus distenta musto demittit ubera, Colum. 3, 21; ligel. ubera campi, id. (poeta) 10, 90; - B) Jordens el. Væxternes Frugtbarhed el. Fylde el. Rigdom; - ∞ divitis agri, Virg. Aen. 7, 262; ∞ glebae, id.; cf. id. Ge. 2, 185 o. 275; ∞ vitis, Colum.; - C) af Genstænds Lighed: den yverformede Klump, som de bortdragende Bier danne paa Træer, Pallad.

2. uber, eris, adj., [bes. m. Luber, vid. ibd. nr. II, B]: som har Rigdom derpaa el. deraf, rigelig, fyldeg, frugtbar; 1) „egent.“ om Jorden og dens Frembrin-gelser; df. ogf. om andre Gienstande; - quod plenumque in uberi agro evenit, etc., Liv. 29, 25; ligel. ∞ solum, Tac.; men seges spreis uberibus et crebris, Cic. Fin. 5, 30; cf. Hor. Od. 4, 13, 5; - gravis imber et uber, Lucr.; ligel. ∞ aquae, Ovid.; cf. Cic. Qu. Fr. 3, 1, 2, o. Hor. Od. 2, 19, 10; - compar., agro bene culto nihil ... nec usa uberius, nec etc., Cic. d. Senect. 16, cf. Ovid. Met. 15, 20; superl., ∞ lactissimique fructus (vitium) etc., Cic. N. D. 2, 62; men niveis uberissima pomis (arbor), Ovid. Met. 4, 89; men ∞ quaestus, vid. Ter. Eun. 2, 22; men ∞ et habitissimum equitem, etc., vid. Massur. ap. Gell. 4, 20; - ogf. e. gen.; ∞ regio aeris ac plumbi,

Justin. 44, 3; — egi. absol.: teneant uberrima (de frugibareffe Ege), Val. Fl. 1, 512; — II) „fig.“; — ∞ et fecundum (oratorum) etc., Cic. Orat. 4; uberes motus animi, m. ad, vid. id. d. Or. 1, 25; cf. Quintil. 2, 4, 21; — compar., nullus in philosophia... uberior locus, quam de officiis, Cic. Off. 3, 2; cf. id. d. Or. 1, 4; men quis uberior in dicendo Platone? id.; haec... pleniora etiam atque uberiora, etc., Caes. B. C. 1, 53; cf. Ovid. Trist. 2, 74; superl., ∞ provincia triumphis etc., Cic. Pis. 40; ∞ artibus ornatus, id. Brut. 97; men Tac. Ann. 3, 31: oratorum ea aetate uberrimus erat.

“ubērius, adv. compar. (ud. posit.): fylbiagere, frugibareffe, i fterre Māgde; — Uberius nulli provent ista seges („alleg.“), vid. Ovid. Pont. 4, 2, 12; quum mulier fletet uberius, Cic. Phil. 2, 31; — superl.: uberrime succrescere, vid. Plaut. Trin. 1, 1, 9; — II) „fig.“; — haec quum uberius disputantur et fusius, Cic.; ligel. ∞ et planius loqui, id.; cf. Plin. Ep. 4, 17; — locus a Peripateticorum familia uberrime tractatus, Cic. Div. 2, 1; o. — ūbēro, are, v. n. o. a.; 1) neutr.: at vāre frugibā, at vāre frugit; — neque enim olea continuo biennio uberat, Colum. 5, 9; — II) act.; — hoc velut coitu steriles arbores uberantur, Pallad.; — [2.uber]. — uberrime, f. und. uberius.

“ūbertas, atis, f.: Māgdem cf. Rylde cf. frugit-barbed; 1) „egenl.“; — mammas appetunt (animalia), earumque ubertate saturantur, Cic. N. D. 2, 51; ∞ agrorum, id. Manil. 6, annuum fontiumque, Plin., frugum et fructuum, Cic.; men id. Verr. 3, 98: ∞ in percipiendis fructibus, (rig Rylde opp. vilitas in vendendis); ∞ vini, Suet., lactis, Plin., piscium, Justin., apum, Sil.; — II) „fig.“; — de ubertatibus virtutis et copiis (dicere), Cic. N. D. 2, 66; cf. id. d. Or. 1, 44, offere; men illa Livii lactea ubertas, Quintil. 10, 1, 32; (verborum) ubertatem ac divitias dabit lectio, ibd. 13; cf. Plin. Ep. 2, 3, o. Gell. 12, 1; — ūbertim, adv.: rigeligen, everfledigen, evermaade meget; — ∞ lacrimulas fundere, Catull. 66, 17, offere, Suet., Senec., o. M.; o. — ūberto, are, v. a.: gier frugit-bar; — ut omnes simul terras ubertet foveatque, Plin. Pan. 32; ∞ agros (imber), Eumen. grat. act. ad Constant.; — [2.uber].

“ūbi, adv., [analegt m. ibi. qu. v. s. l.], fem relativ localpartikel: hvor, (om en hvile paa Eterdet); 1) „egenl.“; — ibi futuros Helvetios, ubi eos Caesar... esse voluisset, Caes. B. G. 1, 13; ibi malis esse, ubi etc., quam istic, ubi etc., Cic. Fam. 1, 10; cf. id. ibd. 6, 1: ut nemo sit, quin ubivis, quam ibi, ubi est, esse malit; eos agros, ubi hodie est haec urbs, etc., id. d. Rep. 2, 6; cf. id. Verr. 5, 12: in ipso aditu et ore portus, ubi etc.; men ubi f. ut ibi, vid. Virg. Aen. 7, 776; — bb) egi. at marfe; a) m. suffix. interrog. -nam; — in qua (celeritate) non video, ubi-nam meus constans possit insistere, Cic. N. D. 1, 10; — b) c. gen. terrarum o. loci; — quid ageres, ubi terrarum esses, etc., id. Att. 5, 10; ubi loci fortunae tuae sint, (hvæfledet du er faren), etc., Plaut. Capt. 5, 2, 5; — 2) gientaget, ubi ubi, (frivæ egi. ubi-ubi), ligefem ubicumque: hvorfomhæstet cf. hværend; — vid. Ter. Eun. 5, 8, 12, o. Liv. 42, 57; — egi. m. tilføiet gentium: ubi ubi est gentium (Libanus), Plaut. Asin. 2, 2, 21; — B) i det directe Epergmaaf; — ubi sunt, qui etc.? Cic. d. Or. 2, 14; cf. Ter. Andr. 2, 2, in.; ligel. Ovid. Her. 4, 150: Heu, ubi nunc fastus altaque verba jacent! — egi. m. tilføiet gentium, Plaut. Epid. 5, 2, 13; egi. m. suffix. interrog. -nam, id. Merc. 2, 3, 97; cf. Cic. Catil. 1, 4: ubinam gentium sumus? etc.; — II) „everf.“; a) offest m. Tiden: da, naar, faa fnaet fem, edl.; — ubi semel quis pejeraverit, ei credi postea non oportet, Cic.

Rab. Post. 13; Ubi ego Sosia nolim esse, tu esto sane Sosia, Plant. Amph. 1, 1, 283; cf. Virg. Aen. 4, 143; ubi ea dies... venit, etc., Caes. B. G. 1, 8; cf. id. ibd. 1, 7, o. Cic. d. Rep. 6, 14; ligel. Caes. B. G. 4, 12: ubi primum nostros equites conspexerunt; men ubi primum cooperat non convenire, quaestio oriebatur, Quintil. 7, 1, 6; cf. Caes. B. G. 4, 26; ligel. Liv. 2, 27: quod ubi cum militi inciderat, collegam appellabat, etc.; — B) m. hvæfyn paa Ting og Personer, cf. hvæfende dertil, ftaær ubi f. d. tilhværende Relativ-pronomen; — Hujusmodi mihi res semper commiscere, Ubi me excarnifices, Ter. Heaut. 4, 6, 8; quum multa colligeres... ubi, si verba, non rem sequeremur, cogit nihil posset, Cic. d. Or. 1, 57; — neque nobis adhuc praeter te quisquam fuit, ubi (f. apud quem) nostrum jus contra illos obtineremus, Cic. Quint. 9; cf. Ovid. Met. 9, 276.

“ūbi.cum.que (-cunque), adv.; 1) relative: hvorfomhæstet, hvæ end; — etsi, ubicumque es, in eadem es navi („alleg.“), Cic. Fam. 2, 5; cf. id. ibd. 5, 17, offere, egi. Hor. Od. 3, 27, 13; men Quintil. 9, 4, 126: ubicumque acriter erit... dicendum, membratim caesimque dicemus; — b) m. Eftertryk tilføiet egi. gen. terrarum, locorum, gentium; — qui ubicumque terrarum sunt, ibi est omne rei publicae praesidium, Cic. Phil. 2, 44; cf. Hor. Ep. 1, 3, 34, o. Cic. N. D. 1, 44; — c) afene fild. c. conj.; — ubicumque atque ubicumque opus sit, obsequi, Ter. Heaut. 3, 3, 17; cf. id. Hec. 4, 3, 2; — II) indefinite: det vāre hvorfomhæstet, everalt, allehvæ; — bonam deperdere famam... malum est ubicumque, Hor. Sat. 1, 2, 61; cf. Ovid. Am. 3, 10, 5; ligel. quicquid loquemur ubicumque, Quintil. 10, 7, 28; cf. id. 7, 4, 18.

“Ubii, orum, m.: germanisk Gelf ved Rhinen i Egen af d. nuværende Geln, Caes. B. G. 1, 54, offere, Tac. Germ. 28, id. Ann. 1, 31, offere; — b) df. adj. fem.: Ubia mulier etc., id. Hist. 5, 22. — ūbilibet, adv.: hvæ det hvæget, everalt; — ∞ non defuturus (cibus), Senec. Tranqu. 1. — ūbinam, adv., f. und. ubi nr. 1, bb, a.

“ūbi.quā.que, adv.: hvæ end, Appul.; men Plaut. Bacch. 2, 3, 18, m. Tmesis: Istius hominis ubi sit quaque mentio. — ūbi.que, adv.: hvorfomhæstet, hvæ end, everalt; — Quicumque ubique sunt (stulti), etc., Plaut. Bacch. a. 5, in.; illed, quicquid ubique Officiit, evitare, vid. Hor. Sat. 1, 2, 60; quae ubique depositae essent (litterae), Liv. 45, 29; navium quod ubique fuerat, Caes.; cf. id. B. C. 2, 20; ligel. Cic. Verr. 4, 4: Verres, quod ubique erit pulcherrimum, auferet? men studendum est semper et ubique, Quintil.; cf. Virg. Aen. 2, 368, o. Ovid. Met. 1, 214; f. egi. id. Fast. 1, 218: pauper ubique jacet, etc.; — m. Eftertryk forbinde: omnes, qui ubique sunt, Cic. Agr. 2, 21; cf. id. Verr. 5, 67, id. Phil. 10, 5, offere; — egi. ud. omnes: utinam, qui ubique sunt propugnatores hujus imperii, possent etc., id. Balb. 22; — not.: forfiftelligt hværa er ubique f. et ubi, Liv. 36, 2, o. M. — ubi-ubi, f. und. ubi. — ūbivis, adv., [volo]: hvæ du end vil, hvæ det ftaær vāre, everalt; — etsi (hoc tempore) nemo sit, quin ubivis, quam ibi, ubi est, esse malit, tamen etc., Cic. Fam. 6, 1, in.; cf. Ter. Andr. 1, 2, 32, o. Hor. Sat. 1, 4, 74; egi. m. tilføiet gentium, Ter. Hec. 3, 1, 1.

“Ucālégon, ontis, m.: Mænet paa en Trojaner, Virg. Aen. 2, 312, hvæ ardet Ucalegon (f. domus Ucalegontis); df. m. Lume f. en Bergermand, Juvenal. 3, 199. — 1. ūdo, avi, 1, v. a., [udus]: væder, gler væad; (eferel. Vrd); — quae sunt corporis udanda, (opp. sicanda), Macrobi.; ∞ labra vappa, Augustin. — 2. ūdo, onis, m., [ὀδών]: etflæg Riltit cf. Pelsitio, Martial. 14, 140, (i Dverftriften), Digest. — ūdus, 3, [etr. af uvidus]: væad; — quum

sint humidae (nubes), imo udae, Senec. Qu. N. 2, 25; ∞ paludes, Ovid.; ∞ litus, Hor., Tibur, id., apium, id.; ∞ pomaria rivis, id. Od. 1, 7, 22; ∞ palatum, Virg. Ge. 3, 388; ∞ oculi, Ovid.; ligel. ∞ lumina, Propert. 2, 7, 10; men ∞ tempora Lyaco, Hor. Od. 1, 7, 13; ligel. ∞ aleator, Martial.; men ∞ gaudium (taareblandet), id. 10, 78; - men neutr. absol.: udo colores illinere, (om en Gredsmaling), Plin. 35, 31.

Ufens, tis, m.: siden Hlod i Latium, i Narheden af Terracina, Plin. 3, 9, o. Virg. Aen. 7, 802; - B) df. Ufentinus, 3: hørende til el. benævnt efter Hloben Ufens; - ∞ tribus, Liv. 9, 20; - not.: Ufens, tis, som Mandsnavn, Virg., Sil. - Ufentinus, 3, f. und. fragd.

ulceraria, ae, f., [ulcus], (sc. herba), sædv. marubrium, germ. Andern, Appul. - ulceratio, onis, f.: at blive til Byld; Byld el. Saarbyld; - ∞ oris gingivarumque, Plin.; ogf. in pl., Senec.; af - ulcero, avi, atum, 1, v. a., [ulcus]: frembringer en Byld el. et Byldsaar; - ulceratus morsu serpentis (Philoctetes), Cic. Fat. 16; cf. Hor. Sat. 1, 6, 106; - men „overf.“ (o. „alleg.“), id. Ep. 1, 18, 72: Non ancilla tuum jecur ulceret etc., (lad hende ikke saare dig med Giftovspile; f. ogf. und. figd.). - ulceroſus, 3, [ulcus]: fuld af Saar el. Byster, facies, vid. Tac. Ann. 4, 57; - ogf. „overf.“ om Træer: fuld af Hjørneter el. Udvarter; nihil usquam ulcerosum esse aut retorridum (in arbore), Plin. 17, 24; - men Hor. Od. 1, 25, 15: ∞ jecur, (som er saaret af Gifto),

ulcisco, ere, f. und. figd., not. - ulciscor, ultus sum, 3, v. inch., depon. a., [efter Doederl. at sammenf. m. ἀλέω, alfi. opdel.: afværger fra mig, holder borte]; 1) at have sig derpaa el. derfor, hævende at straffe el. afstraffe; a) m. Personobject; - ego illum fame ... amatorem Ulciscar, Plaut. Casin. 2, 1, 8; men quos pro scelere eorum velint ulcisci (dii immortales), his etc., Caes. B. G. 1, 11; odi hominem et odoro; utinam ulcisci possem; sed illum ulciscunt mores sui, Cic. Att. 9, 12; f. ogf. id. Catil. 2, 8, id. Mil. 3, 3, o. id. Div. in Caecil. 6; - ulta ... pellicem, Hor. Epod. 3, 13; cf. Propert. 1, 15, 15; men Caes. B. G. 5, 38: ne ... ulciscendi Romanos ... occasionem dimittant; - b) m. Begrebsobject; - statuerunt istius injurias per vos ulcisci ac persequi, Cic. Verr. 2, 3; cf. Caes. B. G. 1, 12; ligel. ultum ire injurias, Sall., scelera, Quintil.; men acerbitas plerumque ulciscendi maleficii bene atque caute vivendi disciplina est, Gell. 20, 1; ∞ mortem alicujus, Cic., iracundiam senis, Ter.; cf. Hor. Od. 4, 12, 8, o. A.; - ogf. marces Plaut. Trin. 5, 2, 49; Miserum est, male promerita, ut merita, si mihi ulcisci non licet; - II) „overf.“ m. Objectet af den forurettede Person: at have nogen, at tage Havn for nogen; - patris ulciscendi causa etc., Cic. R. Am. 21; ∞ caesos fratres, Ovid. Met. 12, 603; cf. Virg. Aen. 2, 387; ligel. Cic. d. Or. 1, 8: quibus (arctis) possis te ulcisci lacessitus; - fied. m. Begrebsobject; - vid. Plin. 34, 41; men Plaut. Men. 3, 2, 6, m. begrebsfigd. Objecter: nisi hanc injuriam Meque ultus pulchre fuero; - not. a: activ. Bisform ulcisco, ere; - nisi patrem materno sanguine exanelando ulciscerem, Enn. ap. Non.; - not. b: oftere m. passiv. Bem.: ulciscor, sei; - vid. Sall. Jug. 31; ligel. Liv. 2, 17: ob iras gravior ultas etc.; ligel. ulta ossa patris, Ovid. Her. 8, 120.

ulcus (hulc.), eris, n., ἔλκος: bullent Sted, Byld, Cels., Plin., Lucr.; ferro ... rescindere summum Ulceris os, etc., Virg. Ge. 3, 453; men Pers. 3, 113, („alleg.“): tenero latet ulcus in ore Putre; cf. Hor. Ep. 1, 16, 24; men ordsprogvis: hoc ulcus tangere,

(røre ved dette omme Sted), Ter. Phorm. 4, 1, 9; - b) „overf.“ ogf. om Indfint i Træer, Plin. 17, 37; cf. id. 36, 21: ulcera montium, (Kærbvninger efter den udbugne Sten) sponte sua compleri; - II) „ment.“; - quicquid horum attigeris, ulcus est (det duer ikke), Cic. N. D. 1, 37; men ulcus f. amor, Lucr. 1, 1061; df. - ulcusculum, i, n., demin.: liden Byld; - in pl., Cels.; ∞ oris, Plin.; cf. Senec. Ep. 72.

ulix, icis, m.: en rosmarinagtig Busk, Plin. 33, 21. - uliginosus, 3: fuld el. sur og fordærvet af Sumpvand el. Mosvand, locus el. campus, Varr. R. R. 1, 6, Colum.; cf. Plin. 17, 3; ∞ caprile, Varro; - ogf. „overf.“: ∞ viscera, (vatterfættige), Arnob.; af - uligo, inis, f., [ctr. f. uviligo, best. m. uvens, uvidus, etc.]: Jordens naturlige fugtighed, Varro, Colum.; f. ogf. Virg. Ge. 2, 184, ogf. Sil. 3, 381.

Ulixes, (men urigtigen Ulysses, vid. Freund.), is, (men gen. Ulixei, Hor. Od. 1, 6, 7, oftere), m., Odysseus: Ulysses el. Ulisses, Son af Laertes, Gemal af Penelope, Fader til Telemachus og Telegonus, Konge af Ithaca, den listigste el. sniddeste af Heltene for Treja; - vid. Cic. Tusc. 1, 11, oftere, Virg. Aen. 2, 44, oftere, Propert. 3, 10, 23 figd., Ovid. Her. 1, oftere, Hor. Ep. 1, 1, 18, oftere, o. A.

ullus, 3, [gen. ulli f. ullius, Plaut. Truc. 2, 2, 38; dat. fem. ullae f. ulli, Lucr. 1, 688], demin., [ctr. f. unulus af unus]: negensombæst, nogen, noget; 1) oftest i negative Sætninger; - nullum horum (signorum) reliquit, necque aliud ullum tamen, praeter unum perveius lignum, Cic. Verr. 4, 3; omnino nemo ullius rei fuit emptor, cui defuerit hic venditor, id. Phil. 2, 38; ut ne illi quidem, qui etc., possint sine ulla particula justitiae vivere, id. Off. 2, 11; Dii sciunt, culpam meam istanc non esse ullam, Plaut. Merc. 3, 4, 41; cf. Cic. Brut. 90, oftere; - b) undert. ogf. absol. el. substantivisk; - numquam ulli supplicabo, Plaut. Rud. 5, 2, 48; ligel. Nec ulli verbo male dicat, id. Asin. 4, 1, 55; ligel. negat, se ... posse iter ulli per provinciam dare, Caes. B. G. 1, 8; nec prohibente ullo, Liv. 5, 41; cf. id. 34, 35: ne quam societatem cum ullo Cretensium etc.; cf. Cic. Tusc. 1, 39; - B) i negativ spærgende el. i hypotesiske Sætninger; - est ergo ulla res tanti ... ut viri boni nomen amittas? Cic. Off. 3, 29; cf. Quintil. 9, 4, in.: cui (i. e. Ciceroni) nescio an ulla pars operis hujus sit magis elaborata; - atqui si tempus est ullum etc., Cic. Mil. 4; ligel. si erit ulla res publica, etc., (opp. sin autem nulla erit, etc.); - II) i rene Affirmativesætninger afene fied.; - dum amnes ulli rampuntur fontibus, Virg. Ge. 3, 424; saaf. ogf. efter quam; ultra quam ullus spiritus durare possit, Quintil. 8, 2, 17; cf. Plaut. Aul. 3, 2, 8: mollior ... quam ullus cinaedus; men Nam scelus intra se tacitum qui cogitat ullum, Facti crimen habet; cedo, si conata peregit? vid. Juvenal. 13, 209.

*ulmarius, i, n.: Plantefole af Elmetræer, Plin. 17, 15; o. - ulmifera, 3: af Elmetræer, Elmetræer, frons, Colum.; ∞ virgae (til Slaveres Afstraffelse), Plaut.; byerem ogf. id. Rud. 3, 2, 22: ∞ virgidemia; ogf. ∞ pigmenta, id. Epid. 5, 1, 20; cf. id. Asin. 2, 2, 96: nos futuros ulmos, Ni etc.; men ∞ coena, Juvenal. 11, 141, (hvoreder der bruges Vordfar af Elmetræer). - ulmi triba, ae, m., [vox hibrida af ulmus, o. τριβω, i. e. tero]: paa breem Elmetrifene oplides, (seem Staldtræer), Plaut. Pers. 2, 4, 7. - ulmus, i, f.: Elmen el. Elmetræet; - frondibus ulmi (fecundae), Virg. Ge. 2, 416; om dens Riter f. Plin. 16, 29; - navnl. epbures Vinstoffen dertil, hv. „pect.“: amicta vitibus ulmus, Hor., Ovid., o. ulmus marita, Quintil. 8, 3, 8; men ∞ vidua, (i. e. vite carens), Juvenal.; men ∞ Faler nae, (hvortil

Galernerranken opbindes), id. 6, 150; — men „overf.“ o. femist: ulmorum Acheruns, (Ælnerifenes Jordart: vesse) = ulmitriba, Plaut. Amph. 4, 2, 9.

ulna, æ, [etr. af *ὤλην*]: Albuen; — terrestrium uni homini juguli, humeri ... ulnae, Plin. 11, 98; — II) „overf.“; A) „æret.“ o. „alm.“: Armen; — dormire in patris ulna, Catull. 17, 13; ulnis aliquem tollere, Ovid., amplecti, id.; cf. id. Met. 7, 817, o. Propert. 2, 14, 11; — B) „bes.“ som længdemaal; I) en Alen; — vid. Virg. Ecl. 3, 105, id. Ge. 3, 355, Hor. Epod. 4, 8, o. Ovid. Met. 8, 748; — 2) hvad et Menneffe med ultrafte Arme kan omfange, en Favn, Plin. 16, 76.

ὤλόφονος, i, n., *ὤλόγορος*: en Art af Væsten chamaeleon, Plin. 22, 21, Appol. — Ulpiānus, i, m., Domitius: heromt romersk Retslærd under K. Septimius Severus og hans treende Efterfølger; blev ombragt a. Chr. 230. — ulpicum, i, n.: en Søgart, Colum., Plaut. Poen. 5, 5, 35. — uls, præpos. c. acc., [af Stammen „il“, hvf. ille]: hinfædes; opp. cis; (førel. Dre); — uls Cato pro ultra posuit, Fest. p. 379; eis et uls Tiberim, Varr. L. L. 5, 8; ligef. eis Tiberim et uls Tiberim, Digest.

ulter, tra, trum, [uls], men forekommer som Høstiv alene i Adverbierne ultra o. ultro; hyppig derim. for compar. ulterior, us, o. superl. ultimus, 3; — uprl.: som befinder sig hinfædes el. paa den anden Side el. derover; — I) compar. ultērior, us: som er hinfædes el. længere borte, vere el. fiernere; A) „egenl.“ i Rummet; — Gallia: det transalpinne Gallien, (opp. Gallia citerior), Cic. Prov. cons. 15; cf. Caes. B. G. 1, 7; ∞ ripa, Virg., o. Vell. 2, 107; Ulterius medio spatium, Ovid. Met. 2, 417; quis est ulterior. (hvo gaar paa den anden Side)? Ter. Phorm. 4, 2, 10; — II) absol. cl. subst.: ultiores tentare, (de fiernere Stammer), Caes. B. G. 6, 2; cf. Tac. Germ. 17; men id. Hist. 4, 7: ulteriora coloniae; — B) „overf.“ egf. om andre Forbte; — saal. Tac. Hist. 4, 8: ulteriora mirari, praesentia sequi; cf. Quintil. 10, 7, 8: dum proxima dicimus, struere ulteriora etc.; ligef. Ovid. Am. 2, 9, 10: Semper et inventis ulteriora petit; cf. id. A. A. 3, 769; — II) superl. ultimus, 3: længst hinfædes el. længst borte, den fierneste el. yderste el. sidste; A) „egenl.“ i Rummet; — in ultimam provinciam se conjecit, Cic. Att. 5, 16; in ultimas maris terrarumque oras (devehere), Liv. 21, 10; ∞ Hesperia, Hor., Africa, id.; in platea ultima, Plaut.; in ultimis aedibus, Ter.; men Hor. Ep. 1, 16, fin.: ultims aeterna linea rerum est; — egf. absol.; recessumque primis ultimi non dabant, Caes. B. G. 5, 13; ligef. Hor. Sat. 1, 4, 59: praeponeus ultima primis; — b) in neutr. egf. som subst.; — quod (coelum) extremum atque ultimum mundi est, Cic. Div. 1, 43; — B) „overf.“; I) med Hensyn paa Tiden el. paa et Forbeld i Tiden: fiernest el. yderst el. sist; — tam multis ab ultima antiquitate repetitis, Cic. Fin. 1, 20; ∞ tempora, id.; ∞ memoria, id.; — sanguinis ultimus auctor, Virg. Aen. 7, 49; — scilicet ultima semper Expectanda dies homini, etc., Ovid. Met. 3, 135; ∞ aetas est de ferro, id. ibd. 1, 127; ∞ lapis, (Gravstien), Propert. 1, 17, 20; ∞ ceræ, (et Testamente), Martial. 4, 70; men illud extremum atque ultimum senatus consultum, vid. Caes. B. C. 1, 5; — bb) egf. er neutr. at mætte; a) som subst.; — perferto, et ultima expectato, quæ etc., Cic. Fam. 7, 17; — b) i Adverbialforbindelserne: ad ultimum: indtil det Sidste el. indtil Enden, Liv. 45, 19; — men egf. heder ad ultimum: tilsidst el. endeligen; vid. Liv. 1, 53, o. id. 5, 10; ligef. id. 26, 27: ne se ad ultimum perditum irent; — ligef. ultim o, Suet. Ner. 32, o. ultimum, Liv. 1, 29: sidste Gang; — 2) med Hensyn paa en Grad el. Rang, edl.; a) den yderste el. høieste el. største, summus; — sum-

mum bonum, quod ultimum appello, Cic. Fin. 3, 9; ultimæ perfectæque naturæ, id. N. D. 2, 12; ∞ supplicium, Caes.; ∞ poena, Liv.; ∞ discrimen vitæ et regni, id. 37, 53; — ββ) egf. mæfkes neutr.; c) som subst.; — omnia ultima pati, Liv. 37, 54; priusquam ultima experirentur, id. 2, 28; — egf. c. gen.; ad ultimum periculi pervenerat, Curt. 8, 1; cf. Vell. 2, 125; — β) som adv.; — consilium sceeleratum, sed non ad ultimum demens, Liv. 28, 28; — b) den laveste el. nederste el. sidste; — qui se regiae stirpis ferebat, quum esset ultimæ, Vell. 1, 11; — β) egf. som subst.; — ut vigilis et labore cum ultimis militum ceterat, Liv. 34, 18; cf. id. ibd. 30, 30: tibi quoque ... non in ultimis laudum hoc fuerit; — III) heril er endnu at hense; A) ultra; I) som adv.: derover, videre hæn, videre; — estne aliquid ultra, quo progredi crudelitas possit? Cic. Verr. 5, 45; si probabilia dicuntur, ne quid ultra requiratis, id. Univ. 3; melius ultra, quam citra, stat oratio, Quintil. 8, 6, 76; cf. Virg. Aen. 3, 480, o. Sall. Catil. 51; — egf. om Tiden: videre, længere; nec ultra bellum dilatatum, Liv. 2, 19; cf. Quintil. 1, 7, 14; — egf. ifølge Ordets comparative Bemærkelse, ofte m. figd. quam; ultra quam satis est, Cic.; ultra quam ultus spiritus durare possit, Quintil.; ligef. nihil ultra motum, quam ut etc., Liv. 40, 30; cf. Tac. Ann. 6, 44; — b) compar. ultērius m. samme Bem.: videre ad el. hæn, videre; — ulterius vadere, Propert. 1, 6, 4; ∞ abire, Ovid., procedere, Quintil., ire, Flor.; cf. Virg. Aen. 12, 938; men Ulterius nihil est, nisi etc., Ovid. Trist. 3, 1, 51; men rogabat Ulterius justo, (mere, end det var), id. Met. 6, 469; — c) superl. ultime: paa det yderste el. høieste, i høieste Grad; men alene hos Appul.; — 2) som præpos. c. acc.: hinfædes, ud over; — cis Padum ultraque etc., Liv. 5, 35; ultra Silianam villam est ... villula etc., Cic. Att. 12, 27; men millibus passuum II ultra eum (montem) castra fecit, Caes. B. G. 1, 48; cf. Hor. Od. 1, 22, 10; — haaer egf. citer sin Casus; sunt certi denique fines, Quos ultra citraque nequit consistere rectum, Hor. Sat. 1, 1, 106; ligef. portas ultra, Propert., Euphratem ultra, Tac. Ann. 15, 17; — bb) egf. „overf.“; a) ever el. hæn ever el. udover en vis Tid; — (Gorgias) ... ultra Socratem usque duravit, Quintil. 3, 1, 9; a me tamen nec ultra pueriles annos retinebitur, id. 1, 11, 19; — b) udover et Tal el. Maal, udover en Grænde, edl.; — paulo ultra enim numerum etc., auct. B. A. 1, 21; men ultra heminam aquæ assumere, Cels.; — adhiheat modum quandam, quem ultra progredi non oporteat, Cic. Tusc. 4, 17; cf. id. Phil. 1, 5, o. Hor. Od. 3, 29, 31; ligef. ultra Legem tendere opus, id. Sat. 2, 1, in.; cf. Virg. Aen. 6, 114, o. id. Ecl. 7, 27; — not.: egf. c. inf.: ultra posse, (ever Evnen), Digest.; — B) ultro, adv.; I) „egenl.“: ever til hin Side, hænover; — saal. ordenl. i Forbindelsen ultro citraque, utro et (cl. ac) citro, egf. (ud. Copula) ultro citro: hid og did, frem og tilbage, til el. fra begge Sider, gienfaldig; f. ind. citro; — 2) „overf.“; a) om en Versfiernelse: langt bort, fiernt; men faal. alene hos Plaut. og ueraabvis; — Proin tu ab istoc procul recedas; He. ultro istum a me! id. Capt. 3, 4, 19; cf. id. Amph. 1, 1, 164, o. id. Casin. 2, 8, 23; — b) om der Overskriddende el. om en Tilvæxt: endnu deril, end mere, endog, edl.; — pro quo (frumento) quum pecuniam accepisset, celavit suos cives, ultroque iis sumptum intulit, Cic. Flacc. 19; cavendo, ne metuant homines, metuendus ultro se offerunt, Liv. 3, 65; non debui tibi pecuniam ... ultro a me mutuato es (meget mere el. tværtimod), Quintil. 5, 10, 107; — m. Eftertryk tilføjes egf. etiam; Asia illum ... non modo recipiebat ... verum etiam ultro vocabat, Cic. Flacc. 25; cf. id. Fam. 7, 10; ligef.

etiam ultro derisum advenit, Ter. Eun. 5, 2, 21; cf. id. Phorm. 2, 3, 13; — v) om en Selvvirksomhed: af sig selv, uopfordret, frivilligen; — jam haec tibi aderit supplicans Ultro... Nolunt, ubi velis; ubi nolis, cupiunt ultro, Ter. Eun. 4, 7, 41; cf. Cic. Catil. 3, 9; quum id... ultro polliceretur, Caes. B. G. 1, 42; cf. Virg. Aen. 2, 145; men Cic. Fam. 7, 21: gratissimum mihi feceris, si ad eum ultro veneris; cf. id. Fin. 2, 18, o. Liv. 31, 18; — quod occurrit ultro, Quintil.; cf. id. 7, 1, 50; — not.: endnu mærkes ultro tributa, (ogf. ultrotributa): de af Staten til offentlige Bygningers Vedligeholdelse bevilgede Udgifter, Varr. L. L. G. 2, o. Liv. 39, 44, oftere; — ogf. „fig.“: virtus saepius in ultro tribuitur est, (qvisd heller, end tager), Senec. Benef. 4, 1. — ulterior, us, adj., o. ulterius, adv., f. und. ulter. — ultime, adv., o. ultimo, adv., f. und. ultimus, 3, und. ulter. — 2. ultimo, are, v. n.: at gaar til Ende, Tertull.; af — ultimus, 3, f. und. ulter, hvor ogf. ultimum som adv.

*ultio, ōnis, f.: hævende Afstraffelse, Havn; — inhumanum verbum est... ultio, Senec. d. Ir. 2, 32; cf. Juvenal. 13, 2 o. 191; men ultionem obtinere in delatores, Tac.: in ultionem domini, Suet. Tib. 25; — ogf. findes Ultio personificeret, Tac. Ann. 3, 18; o. — ultor, ōris, m.: som hæver, som hævende straffer; — ego ille investigator et ultor conjurationis etc., Cic. Sull. 30; ~ nostrarum injuriarum (Pompejus), id. Brut. 77; men absol., Virg. Aen. 4, 625: Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor! cf. Sil. 2, 495; — II) Ultor som Epitet til Guden Mars, vid. Tac. Ann. 3, 18, Ovid. Fast. 5, 577, Suet., o. A.; — [ulcisor]. — ultōrius, 3, [ultor]: hævende, mala, Tertull.

ultra, adv. o. praepos., f. und. ulter. — ultra-mundānus, 3: hinsides af Verden; (efterl. Ord); — ~ ille deus, Appul.; ~ pater, Capella. — ultrix, icis, adj., [ultor]: hævende; — ultricesque sedent in limine Dirae, (Hævnagtinderne), Virg. Aen. 4, 473; ligel. ~ deae, Senec. Med., Curae, Virg.; men ~ dextra, Senec. Herc. fur.; — ogf. in neutr. pl.; ~ arma, Sil., tela, Stat.; — II) ogf. som subst. f.: en Hævner; — ~ afflictæ civitatis, Pseud. Cic. p. Dom. 13. — ultro, adv., f. und. ulter. — ultro-nēitas, atis, f.: Vilklens Frihed, libertas arbitrii, Fulgent.; af — ultro-nēus, 3, [ultro, und. ulter]: af sig selv, frivillig; — utrum jussi eam (ad mortem), an ultro-nei, Senec. Qu. N. 2, 59; ~ exsilium, Appul. — ultro-rsum, adv., [ctr. f. ultroversum]: længere hen el. bort; — ~ pergere, Sulpic. Sev. — ultrotri-būta, orum, f. ultro und. ulter, not. — ultus, 3, partie, af ulcisor.

Ulūbrae, arum, f.: en ringe Landeby i Latium, ved de pompinse Samper, Cic. Fam. 7, 18; — B) df. Ulubrānus populus, ibd. 7, 12, o. Ulubrenses, ium, m., Plin. 3, 9: Indvaerterne af Byen III. — ulucus, i, m.: Ugle, ulula, Serv. ad Virg. Ecl. 8, 55, (al. alucus). — *ulūla, ae, f., (sc. avis): Ugle, Plin. 10, 16, o. Virg. Ecl. 8, 55; — ulūla-bilis, e: hylende, plangor, Appul., clamor, Ammian.; — ulūlāmen, inis, n.: Hylen; — in pl., Prudent.; o. — ulūlatus, us, m.: Hylen el. Hyl el. Angestrig, Virg. Aen. 4, 607, Ovid. Met. 3, 179, oftere, Plin. 8, 61, o. A.; — ogf. Gallernes vilde Seiersstrig, Caes. B. G. 5, 37; — ogf. Bacchantindernes vilde Strig el. Rarm, Catull. 63, 24; — [af figd.].

ulūlo, avi, atum, i, v. n. o. a., [besf. m. δολυέω]; I) neutr.: at hyle, hylende at strige el. larme; — ~ canes, Virg., Ovid., lupi, Virg.; cf. Ovid. Met. 4, 404; — „poet.“ ogf. om Nympherne, Virg. Aen. 4, 168; cf. Ovid. Her. 2, 117; ligel. om Bacchantinderne, Catull. 63, 28; cf. Lucan. 6, 261; —

lianellævis ogf. om Stammen, Cic. Orat. 8: inclinata ululanteque voce canere; — B) „overf.“ om Vocalis-teter: at tone af Hyl, at være opblet dermed, Virg. Aen. 2, 488; ligel. ~ resonare ripae, Sil. 6, 285; — II) act.: hylende at udraabe el. anraabe el. beklage; at opblede med Hyl el. Klagestrig; („poet.“ oftest in partie-perf.); — Quem secutus ululat... Gallus, Martial. 5, 41; men Nocturnisque Hecate trivis ululata per urbes, Virg. Aen. 1, 609; men ~ urbem, (besjæm den), Prudent.; — ~ ululataque tellus Intremitt, Val. Fl.; ululata juga lupis, Stat.; cf. id. Theb. 9, 721. — ulva, ae, f.: Siv el. Ror el. Græs paa Fjod-breden; — ~ glauca, Virg., palustris, id., Ovid., fluminea, id.; f. ogf. id. Trist. 4, 2, 41; ~ ligandis vitibus, Colum.; f. ogf. Plin. 16, 1, oftere; (ulva conferva L.). — Ulysses, is, f. und. Ulixes.

umbella, ae, f., demin. af umbra: liden Skygge; df. „metonym.“: en Solstjern, Martial. 14, 28, (i Overstriften), id. 11, 73, Juvenal. 9, 50. — Umber, bra, brum, f. und. Umbri. — *umbilicaris, e: hørende til Naveln; — ~ nervus: Navelstrangen, Tertull.; o. — umbilicatus, 3: navleformet, Plin. 13, 7; af — umbilicus, i, m., [forlangt Form af δμυγᾶλός]: Naveln, Cels., Plin. 11, 89, Liv. 26, 45, o. A.; — b) df. ogf. (synecdochif.): Navelstrangen, Cels. 7, 29; — II) „overf.“: A) „alm.“: Midten el. Midpunktet af en Gienstand el. af et Sted; — qui locus, quod in media est situs insula, umbilicus vocatur Siciliæ, Cic. Verr. 4, 48; men ~ orbis terrarum, (i. e. Delphi), Liv. 38, 48; cf. Attius ap. Cic. Div. 2, 56, ogf. Liv. 41, 23; men om Tiden, Plaut. Men. 1, 2, 45: Dies quidem jam ad umbilicum dimidiatus est mortuus; — B) „besf.“: et paa Gienstandens Midte fremragende Punkt; df. a) Rnav paa Enden af den Stof, hvorom det færdige Skrift rul-ledees; hyl. Hor. Epod. 14, 7: iambos ad umbilicum adducere, (giore dem færdige, fuldende dem); ligel. Martial. 4, 91: Jam pervenimus usque ad umbilicos; — b) etslags navleformet fremragning paa visse Planter, Plin. 15, 24, oftere; — ogf. en af denne sin Form benævnt Pante hedder: ~ Veneris, Appul.; — c) det øverste Middepunkt tilligem. Viseren paa Solubret, ogf. gnomon, Plin. 6, 39; — d) liden Doy el. Runding el. Cirkel til Indfattning, Plin. 37, 20; ogf. f. gutta eminens in putamine (paa Høggæfalden), id. 10, 74; ogf. en liden Cirkel el. Pæser, id. 18, 76; — e) Cic. d. Or. 2, 6, ere umbilici rimel.: etslags navleformede Mønstingskaller; cf. Val. Max. 8, 1, o. Aur. Viet. Caes. 3.

umbo, ōnis, m., [besf. m. ἄμβων, δμυγᾶλός, umbilicus]: øyoptet Runding el. Bulc el. Rnav, navn. paa Skioleeds Midte, Virg. Aen. 2, 546; — b) ogf. synecdochif. f. Skiolet selv, id. ibd. 9, 810; cf. id. ibd. 7, 633; ligel. Liv. 3, 34: ala et umbonibus pulsare aciem; cf. id. 4, 19; — II) „overf.“ isolge etslags Vished; a) Albuen, Martial. 3, 46, Suet. Caes. 68 fin.; — b) Herberg, Stat.; men ~ Isthmus, id. Theb. 7, 15: den corintvise Tange; — c) fremragende Grandesten paa Marken, id. ibd. 6, 352; — d) d. fremragende Del paa Udsædene, Plin. 37, 23; — e) den foulmende Jaald paa Klæder, Tertull.; — df. synecdochif.: ~ candidus, (f. toga pura el. virilis), Pers. 5, 33.

umbra, ae, f., [rimel. at samment. m. ὄμβρος, i. e. imber]: Skyggen; — sequi umbram plati, (føge Skygge derunder), Cic. d. Or. 1, 7; ut incideret luna in eam metam, quae esset umbra terrae, quum etc., id. d. Rep. 1, 11; umbrae noctis, Virg. Aen. 2, 621; cf. id. ibd. 251; Quasi umbra... te persequi etc., Plaut. Casin. a. 1, v. 4; — men ordspillets: umbras timere, (være bange for sin egen Skygge), Cic. Att. 15, 20; cf. Qu. Cic. d. Pet. Consul. 2; — II) „fig.“: A)

„overf.“; 1) *Etyggen* el. det Dunkle i Maleriet; — *Quam multa* ... in umbris et in eminentia etc., Cic. Acad. 2, 7; opp. lumen, Plin. 35, 11; cf. Ovid. Met. 6, 62; — *df. egf. „alleg.“* om *heredraget*, f. *nerens*, in fin., Cic. d. Or. 3, 26; — 2) den *livredes Etygge* el. *And* el. *Gienfærd*; — *ne forte* ... *reamur* ... *umbras inter vivos volitare*, Lucr. 4, 41; *tristes*, *silentes*, (i *livredenden*), Virg.; ligel. ∞ *leves*, Tibull.; f. *egf. id. 3, 2, 9*, o. Hor. Od. 4, 7, 16, *ostere*; — *umbris inquietatus*, (som *plages af Gienfærd* el. *Epogelfer*), Suet. Calig. 59; *men ire per umbras*, (at *væredod*), Virg. Aen. 12, 881; *umbrarum dominus et rex*, (i. e. Pluto), Ovid.; — *men plur.* f. *sing.*: *matris* ... *agitabitur umbris*, Ovid. Met. 9, 410, *ostere*; ligel. Virg. Aen. 6, 510, *ostere*; — *b) egf. er umbra*, ligefom *oxia*: *comiff* *Benævnelse* paa en *indbuden Gæst*, som en *indbuden Gæst* tager med sig (ligefom sin *Etygge* el. sit *Gienfærd*), Hor. Ep. 1, 5, 28, *ostere*, o. Plaut. Pers. 2, 4, 27; — 4) *hvad der giver Etygge*, *fyggefult* *Sted*, *Etygge*, („poet.“); — *nec habebat Pelion umbras*, (neml. *sem blotet for Træer*), Ovid. Met. 12, 513; f. *egf. Virg. Ec. 1, 157*; *men id. Ec. 9, 40*: *inducere fontibus umbras*, (*plante Træer derom*); *men id. ibd. 9, 20*: *fontes inducere umbra*, (*bespynde de af Træer* *bespyggede Rilder*); — 5) *Pompeja*, (den *fyggefule porticus Pompeji*, som *Premenade*), Propert. 4, 8, 75, o. Ovid. A. A. 1, 67; *men* ∞ *tonsoris*, (*hans fyggefule Ved*), Hor. Ep. 1, 7, 50; cf. Tac. Ann. 14, 53: *studia in umbra educata*, (*pleiede i Studerestammeret*); ligel. ∞ *rhetorica*, (som en *Rhetoriske*), Juvenal.; — „poet.“ *bruges egf. umbra* om det *sorte Etyg*, Stat., Claudian.; ligel. om *saaret*, Petron., om *fielmbuften*, Stat.; endel. *egf. om* det *mørke Pilefægger* paa den *glintende Skulder*, id. Silv. 3, 4, 30; — 6) ligefom *sciaena*: en af *dens mørke farve* *benævnt* *fisk*, germ. *die Aesche*, (salmo thymallus L.), Varro, Ovid. Hal. 111, Colum.; — *B) „ment.“* ligefom *vort*: *Etygge*; 1) det *blotte Efin* el. *Pillede*, (i *Modfætn. af Virkeligheden*); — *sed nos veri juris* ... *umbra et imaginibus utimur*, etc., Cic. Off. 3, 17; ligel. *umbra et imago equitis Romani*, (som den *forarmede*), Rab. Post. 15; *men id. Att. 7, 11*: *qui ne umbram quidem umquam toð æloð viderit*; *men Liv. 8, 4*: *sub umbra foederis æqui servitutem pati*; *men Cic. Pis. 24*: *omnes umbras falsae gloriae consecrari*; *men comiff*: *umbra es amantum vagis*, quam *amator*, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 31; — 2) *Etygge* el. *Efin*, d. e. *Tilflugt* el. *Beskyttelse*; — *um bra vestri auxilii tegi possumus*, Liv. 7, 30; cf. id. 32, 21, *ostere*; f. *egf. Justin. 5, 2*, o. Quintil. 12, 10, 15; *men Cic. d. Or. 3, 26*, (med *Henspille* paa *Etyggen* i et *Maleri*): *sed habeat tamen illa in dicendo* ... *summa laus umbram aliquam et recessum*, quo etc.

**umbraculum*, i, n.: *fyggefult* *Sted*, *navnl. Torbyste*; — *umbracula*, quo *succedant homines in aestu*, Varro; cf. Virg. Ec. 9, 42; — *B) „overf.“*: *Efsen* (neml. i *Modfætn. af Torvet* el. af *forretningslivet*); — *saal. processerat in solem et pulverem* ... e *Theophrasti* ... *umbraculis*, Cic. Brut. 9; cf. id. Leg. 3, 6; — *II) Eolstjern*; — *Ipse tene distantia suis umbracula virgis*, Ovid. A. A. 2, 209; ligel. Martial. 14, 28, o. Tibull. 2, 5, 97; *men* ∞ *pille*, (Eolstjær), Appul.; o. — *umbratilis*, adv.: *billet*: *ligen*, (opp. *corporaliter*), Augustin.; — [umbra]: — *umbraticola*, ae, m., [umbra, colo]: som *soger Etygge*, en *Dagdriver*, *umbraticus*, Plaut. Truc. 2, 7, 49.

**umbraticus*, 3: *hørende til Etyggen*; — *df. sædv. „overf.“*; ∞ (homo), Plaut. Curc. 4, 3, 24: en *Dagdriver*; — *egf. „alm.“*: *forfælet*, *umandig*; *delicata et umbratica turba Epicureorum*, Senec. Benef. 4, 2;

cf. Quintil. 1, 2, 18: *solitaria et velut umbratica vita*; — ∞ *doctor*, (Privatlærer), Petron.; ∞ *litterae*, (som *ilbre Studerammeret*, som *lygte deraf*), Plin. Ep. 9, 2; ∞ *negotium*, (som *besørges hiemme*), Gell. 3, 1; o. — *umbratilis*, e, ligefom *frgd.*: som *bliver i Etyggen*; *df. „overf.“*: som *gjerne bliver hiemme*, *huslig* el. *magelig*, *umandig* el. *uvægtig*; — *ad malam domesticam disciplinam* *umbratilem et delicatam* etc., Cic. Tusc. 2, 11; cf. Colum. 1, 2, in.; — *II) df. „besf.“* om *heredraget*: *stolemæssig* og *privat*; (opp. *forretningsmæssig* og *offentlig*); — *ex hac domestica exercitatione et umbratili* etc., Cic. d. Or. 1, 34; cf. id. Orat. 19: *mollis est oratio philosophorum et umbratilis*, (altså *teknisk*), etc.; — [umbra]. — *umbratilis*, adv., [umbratilis]: i *Etyggede*, *overfladisk*, *effingere*, Sidon.

Umbri, orum, m.: *Umbrierne*, *Køst i Italien*, i det *ester dem benævnte Landstæb*, *Umbria*; — *vid. Plin. 3, 8*, o. *Liv. 9, 37* *fgd.*; — *B) df. 1) UMBER*, *bra*, *brun*: *hørende til el. benævnt ester Umbrierne* el. *Umbrien*, *umbrisk*; — ∞ *porcus*, *aper*, *Catull.*, *Hor.*, *Umbrius*, *Martial.*, *maritus*, Ovid.; — *b) egf. subst. UMBER* (sc. canis), som *Jagthund*, Virg. Aen. 12, 753, *Sil.*, *Grat. Cyn.*, o. *A.*; — *sem. Umbra*, (*Umbrier inde*), i et *Dræstil m. umbra* (*Etygge*), Plaut. Most. 3, 2, 83; — 2) *Umbria*, ae, f.: *Landstæbet Umbrien*; — *vid. Plin. l. c.*, *egf. Cic. R. Am. 16*, *ostere*; — *egf. at mæste* som *heredraget for Plautus*, f. *und. Sarsina*, o. f. *Propertius*, *vid. Propert. 1, 22. 9*, o. *id. 4, 1, 63*; — *egf. som appos.*: *Umbria terra*, Gell. 3, 2; — 3) *Umbrius*, 3: *umbrisk*, *creta*, Plin. 35, 57. — *Umbria*, ae, o. *Umbrius*, 3, f. *und. Umbri*.

umbrifer, a, um, [umbra, fero]: som *bringer el. giver Etygge*, *platanus*, Cic. (poëta) Div. 2, 30, *rupes*, Varro, *uenus*, Virg.; — *II) som fører de Afskodes Etygger* *ned til livredenden*, *liuter*, *Albinov. 1, 428*, *undae*, *Stat.* — **umbro*, avi, atum, i, v. a.: *bedækker med Etygge*, *bespygget*, *bedækker*; — *Umbra* *bat eoma summi fastigia montis* (*quercus*), *Sil.*; cf. *Plin. 37, 25*; *men* ∞ *matrem* (i. e. *tellurem*) *rosarum floribus*, *Lucr. 2, 628*; ∞ *tempora quercu*, Virg. Aen. 6, 772; *egf. m. græs* *Construc*: *umbratus tempora ramis*, *Stat.*; ligel. *id. Silv. 3, 4, 79*: *umbratus genas*, (med *Etyg* paa *Dagen*); — *umbrantur somno pupulae*, (*bedækket el. forvunnet deraf*), Varro; — *egf. absol.*: *virgae paene omnes*, *ne umbrent*, *abraduntur*, Colum. 5, 7; o. — *umbrōsus*, 3: *fyggefult*, med *Etygge*, *bespygget*; — *inter densas*, *umbrōsa acumina*, *fagos*, etc., Virg. Ec. 2, 3; ∞ *silva*, *Propert.*, *Ovid.*, *ripa*, *Hor.*, *vallis*, *Virg.*; ∞ *tecta*, *Tibull.*, *templa*, *Ovid. Met. 11, 360*; — *compar.*, ∞ *locum aestate vidi numquam*, *Cic. Qu. Fr. 3, 2, in.*; *superl.*, ∞ *quaeque fere aquosissima*, *Senec. Qu. N. 3, 11*; ∞ *solum fero*, *Plin. 16, 49*; — [umbra].

umquam, (egf. *unquam*), adv. temp., [etr. f. unum quam]: *negensinde*; (opp. *ingenfinde*, *numquam*); 1) „alm.“ i *Negativsætninger*; — *quod* (principium) si *numquam* *ortum* est, *ne occidit quidem* *umquam*, Cic. d. Rep. 6, 25; *Neque umquam quicquam me juvat*, *quod edo domi*, (siger *Parasiten*), Plaut. Capt. 1, 2, 33; *quod nec didicerint*, *nec umquam scire curaverint*, Cic. l. c. 1, 6; cf. id. Lael. 14, *ostere*, *egf. Virg. Ec. 1, 36*, o. *Propert. 1, 6, 21*; — *egf. er at hiføre* *Ter. Heaut. 5, 4, 8*: *cave posthac* ... *umquam istuc verbum ex te audiam*! ligel. *Quintil. 5, 7, 22*: *quod raro* ... *umquam* ... *possunt scire*, *quid testis dicturus sit*; — *B) „overf.“* *egf.*: 1) i *negerende Etygesætninger*; — *saal. en umquam* etc.? *Plaut. Cist. 1, 1, 88*; f. *egf. und. en*; ligel. *eho*, an *umquam tu* etc.? *id. Pseud. 1, 3, 80*; *ullamne ego rem umquam in vita mea volui*, *quin* etc.? *Ter. Heaut. 5, 3, 4*; cf. *id. Eun. 5, 4, 38*; — 2) i *Conditionalsæt-*

ninger; — si umquam in dicendo faimus aliquid, etc., Cic. Att. 4, 2; Mihi si umquam filius erit, etc., Ter. Heaut. 2, 1, 5; si quando umquam equestri ope adjuvum rem publicam meminerint, etc., Liv. 10, 14; — II) „bef.“ ogf., men alene fælden, i Affirmativbetæ-
ninger, navnlf. efter det comparative quam; — plusque amat, quam te umquam amavit, Plaut. Epid. 1, 1, 63; cf. id. Bacch. 4, 8, 71; licet major, quam umquam, moles premat, tamen etc., Quintil. 12, prooem. 2; men Cic. Orat. 13: si (Isocrates) ... reliquis praeat omnibus, qui umquam orationes attigerunt; men Ovid. Am. 1, 6, 25: Excute (poste seram)! sic umquam longa relevare catena!

ūnā, adv., f. und. unus. — unaetvicesimus, etc., f. und. unetvicesimus, etc. — ūnānimans, tis, adj.: enstemmig, enig, endragtig; (forcl. Biform af unanimitas); — sociae unanimitatis, fidentis fuit, officium facere, quod etc., Plaut. Truc. 3, 4, 81. — ūnānimis, e; (estercl. Biform af unanimitas); — ∞ fratres, Claudian.; df.: ūnānimitas, atis, f.: Endragtighed, Enighed, Paav. ap. Non.; ∞ fraterna, Liv. 40, 8. — ūnānimiter, adv. af unanimitas: endragtigen el. enstemmigen; (estercl. Drb); — ∞ delegistis me, Vopisc. Tac. 4; ∞ vivere, Arnob. — unanimitas, 3, [unus, animus, i]; enstemmig, endragtig; (estercl. „poet.“ o. c. pl.); ∞ sodales, Catull. 30, in., fratres. Stat.; men Liv. 7, 21: quae (res) distingere unanimitas videbatur.

uncatio, onis, f.: Indadvining, Krumning, ugniung, Coel. Aur.; af — uncatūs, 3, [uncus]: indadvioet, frum; (estercl. Drb); — ∞ quidam, Coel. Aur.; ∞ lanceae, Sidon.; — ogf. „overf.“: frum el. forsvillet; bvf. „alleg.“: ∞ syllogismus inhamare aliquem, Sidon.

uncia, ae, f., *ūnctia*, (fistulif Drb): en Unge, Tøstfedelen af et Felt, en Tøstfedel; — ex uncia (heres: til en Tøstfedel af Jormuen), Cic. Att. 13, 18, Senec.; — som Hentebestemmelse, en Uncia el. $\frac{1}{2}$ % om Maanedet (cf. 1 Procent om Aaret), Digest.; — fremdeles som Vægt: en Unge el. to Lod; Rhemm. Fann. d. Pond. 28, Plaut., Plin., o. A.; — hos Landmaalerne: $\frac{1}{2}$ jngerum, Colum. 5, 1; — som Længdemaal: en Tomme, Front. Aquaed., Plin. 6, 39; — II) „overf.“: en Ubetydelighed, det Allermindste; — neque piscium ullam unciam hodie Pondo cepi, Plaut. Rud. 4, 2, 8; cf. Juvenal. 11, 131, o. Martial. 9, 49.

*uncialis, e: som holder en Unge el. en Tøstfedel; — ∞ asses, (af to Lod), Plin. 33, 13; ligel. ∞ uva, id.; men ∞ altitudo, (af en Tomme), id. 18, 43; ligel. ∞ litterae, (af en Tommes Hæide), Hieronym.; — unciarius, 3: hørende til el. holdende en Tøstfedel, heres, (Arving til en Tøstfedel af Jormuen), Digest.; ∞ senus, (d. e. 1 Procent om Aaret; f. und. uncia), Tac. Ann. 6, 16; cf. Liv. 7, 16 o. 27; ∞ stipe collata, (af Væses til to Lod), Plin. 34, 11; ∞ vitis, (med Druer af to Lods Vægt), Colum.; o. — unciatim, adv.: ungevist el. tøstfedtvis; — ∞ dare, Plin. 28, 37; — II) „overf.“: ungevist el. stillingevist el. smaaligen; — Quod ille unciatim vix ... compersit miser, Ter. Phorm. 1, 1, 9; — [uncia].

uncinatus, 3: forspjnet med Hage el. Nødfrog; — hamatis uncinatisque corpusculis concreta etc., Cic. Acad. 2, 38; af — uncinus, i, m., [uncus]: Hage el. Nødfrog, Appul., Pallad.; — ogf. adj.: uncinatus hamus, Paul. Nol. — unciōla, ae, f., demin. af uncia: liden Unge, Juvenal. 1, 40. — uncipes, edis, adj., [uncus, pes]: frambenet, Tertull.

*unctio, ōnis, f.: Salven, Indgnidning med Salve; — ∞ sudatoriā, Plaut.; philosophos omnes unctio-
nis causa relinquunt, Cic. d. Or. 2, 5; — II) „overf.“ o. concret: Salve; — unctio ut inarescat, Plin. 28, 47; o. — unctito, are, v. intens. a.: salver stærkt el. ofte; — quae se unguentis unctitant (mulieres), Plaut. Most.

1, 3, 117; cf. Cato ap. Serv. ad Virg. Aen. 4, 698; — [ungo]. — unctiusculus, 3, demin. compar. af l. unctus: meget federe; — num ipse pulmento utor magis Unctiusculo? Plaut. Pseud. 1, 2, 85.

*unctor, ōnis, m.: som indgnider (nogen) med Salve, (navnl. i Vædet el. i Balsstra), Plaut. Trin. 2, 1, 22, ogf. Cic. Fam. 7, 21, o. Quintil. 11, 3, 26; (hos Juvenal. aliptes); o. — unctorium, i, n.: Salvekammer i Vædet, Plin. Ep. 2, 17; — [ungo]. — unctulus, 3, demin. af l. unctus: meget lidt indbaltvet; — circum-
tōnsi et terti et unctuli, nt... mangonis servi, Varr. ap. Non.; — II) subst., unctulum, i, n.: en Smule Salve, Appul. — unctura, ae, f., [ungo]: Ind-
saven el. Indbalsamering (af de Døde), Cic. Leg. 2, 21. — l. unctus, 3, partic. v. adj. af ungo. — 2. unctus, os, m., [ungo]: Salven el. Salvning; — oleum unctui profer, Appul.; men unctu sanare, (ved Paafmøring), Plin. 33, 27.

1. uncus, i, m., *ūnctus*: Hage, Krog, Nødfrog; — unco ferro praefixi asses, Liv. 30, 10; — „poet.“ ogf. som Attribut til d. personificerede Necessitas, Hor. Od. 1, 35, 30; — ligel. „poet.“ om Anteret, Val. Fl.; — navnlf. ogf. den Hage, hvormed Domsældtes Lig fæstes til Tiberen, Cic. Rab. perd. 5, oftere, Ovid. Ib. 168, o. Juvenal. 10, 66; men Propert. 4, 1, 141, „alleg.“: Et bene quum fixum mento decusseris uncum, (naar du har reddet dig fra en trængende Ulykke), etc.; — B) „bef.“ ogf.: etslags Chirurgical Instrument, Cels. 7, 29.

2. uncus, 3, [l. uncus]: indvioet el. frummet som en Hage el. Nødfrog; — ∞ hamus, Ovid.: hvorum ogf. ∞ aera, id. Pont. 2, 7, 10; ∞ cornua (tauri), Propert.; ∞ aratrum, Virg., Ovid.; men ∞ vomer aratri, Lucr.; hvorum ogf. ∞ dens, Virg. Ge. 2, 423; ∞ manus, id.: ∞ pedes (Harpysiae), id. Aen. 3, 233; ligel. ∞ unguis, Lucr.; ∞ avis Minervae, (med frum Snabel og med frumme Kloer), Stat.; ∞ cauda, Ovid. Met. 15, 371.

unda, ae, f.: Bølge, bølgende Vand; — magno vento plenum est undarum mare, etc., vid. Plaut. Mil. gl. 2, 6, 33; cf. Hor. Ep. 2, 2, 176; ∞ minax, id.; — ∞ tumidae aestu, Ovid., exsultantes, id.; cf. id. Met. 1, 570, o. A.; — II) „fig.“ A) „overf.“: 1) „alm.“: Vandet; (faal. oftest „poet.“); — tenni perlicudus unda (fons), Ovid. Met. 5, 161; cf. id. ibd. 1, 263, o. ibd. 8, 737; men ∞ nivalis, (Sneevand), Martial.; men Ovid. A. A. 2, 598: Quos faciunt justos ignis et unda viros, (neml. som Symboler paa Husstand); — „poet.“ ogf. om anden Væske, ∞ sanguinis, Sil.; men ∞ preli, (d. e. Diden), Plin.; ∞ croci, Martial.; — 2) „bef.“: a) et bølgeformigen bevæget Legeme; — ∞ aëriae, (Luften), Lucr. 2, 151; men Virg. Aen. 8, 257: qua plurimus undam Fumus agit, etc.; — b) i Archite-
cturen, ligesom cymation: bølgeformet Korbvæbning, germ. Høflæie, Vitruv. 5, 6; — B) „ment.“ o. „alleg.“, ligesom aestus: urelig el. vrømmende Bevægelse, navnlf. af en Vægende Menneſter; — campus atque illae undae comitorum, etc., Cic. Planc. 6; f. ogf. Virg. Ge. 2, 462, o. Sil. 4, 159; — magnis curarum fluctuat undis (Ariadne), Catull. 64, 62; cf. Hor. Ep. 1, 2, 22, ogf. id. ibd. 1, 1, 16. — *undābundus, 3: bølgende, vrømmende, mare, Gell. 2, 30, aquae, Am-
mian.; — undanter, adv.: bølgeformigen; — ∞ fluens capillus, Appul.; o. — undātim, adv.: = frgd.; — ∞ crispae mensae, Plin., crispum marmor, id.; — [undo].

unde, adv.: hvorfra; 1) „egent.“ om Localforbolde; A) correlat.; — non enim inde venit, unde malleu, Cic. Att. 13, 39; ut eo restituerentur, unde defecti essent, id. Caeclin. 30; ligel. eodem, unde etc., Caes. B. G. 4, 28, o. id. ibd. 5, 11; ligel. ad idem (redire), unde etc., Cic. d. Rep. 6, 22; cf. Caes. B. G. 1, 33, o. id. ibd. 3, 14, ogf. Ovid. Met. 1, 667; — B) absol.;

a) i directe *Spørgsmaal*: - verbum „unde” utrumque declarat, et ex quo loco, et a quo loco, etc., vid. Cic. Caecin. 30; unde eam esse ajunt? Ly. ex Samo, Plaut. Bacch. 3, 3, 68; men unde domo? Virg. Aen. 8, 114; ogf. unde ... gentium? Plaut. Epid. 3, 4, 47; — b) i d. indirecte *Spørgsmaal*: ut mihi responderet ... unde esset, Cic. Verr. 2, 77; cf. Propert. 1, 22, in.; — ogf. er at hidsere Cic. Att. 4, 16; non recordor, unde ceciderim, sed unde surrexerim; cf. Caes. B. G. 5, 53; — H) „overf.”; A) om Personer cf. Gienfante cf. Begreber, hvorfra noget hidsrer; 1) correlat.; — si, unde necesse est, unde initium (narrationis) sumetur, id. Inv. 1, 20; — ut is, unde te audisse dicis, etc., Cic. d. Or. 2, 70; cf. id. R. Am. 26, o. id. d. Senect. 4; — tenuit pernamgam hereditatem, unde etc., id. Fin. 2, 17; cf. Caes. B. G. 2, 15; — b) „bef.” heter i Hetsproget: unde petitur: den Anklagede; — vid. Cic. d. Or. 1, 37, o. id. Fam. 7, 11, ogf. Ter. Eun. prol. 11 flgde; — 2) absol.; a) i det directe *Spørgsmaal*: — Unde haec (patra) igitur est, nisi abs te, etc.? Plaut. Amph. 2, 2, 158; bonum habe animum! Mn. Unde habeam? id. Bacch. 4, 3, 16; unde iste amor tam improvisus etc.? Cic. Agr. 2, 22; Unde sed hos novi? Ovid. Met. 9, 507; — ogf. m. gentium, Plaut. Asin. 1, 1, 77; — b) i det indirecte *Spørgsmaal*: — nisi ex ipsa quaeras, unde hunc habuerit (anulum), Ter. Heaut. 4, 1, 45; Unde sit infamis (Salmacis) ... Discite, Ovid. Met. 4, 285; — B) indefin.; — unde unde, f. undecumque: hvorfombelstfra, hvorfra end, Catull. 67, 27; Qui nisi ... Mercedem aut numos unde unde extricat, etc., Hor. Sat. 1, 3, 87; ligel. unde unde, Appul.; — alene Tertull. har saaf. unde (enfelt) f. unde unde cf. undecumque.

*undeceni, ae, a, num. distr.: 99 ad Gange cf. paa engang, Plin. 36, 14; o. — undecentesimus, 3, num. ord.: d. 99de, annus, Val. Max. 8, 7, extern. 11; af — undecentum, num. card. indecl., [unus, de, centum]; 99; — annu, Plin. 7, 60. — undecies, adv. num., [unus, decies]: 11 Gange; — ∞ multiplicare hanc summam, Colum.; cf. Martial. 5, 79. — undecim, num. card. indecl., [unus, decem]: 11; — ∞ legiones, Cic. Fam. 6, 18; cf. Martial. 2, 14. — undecimus, 3, num. ord., [unus]: den 11te, legio, Liv. 30, 18, annus, Virg., dies, Plin. — undeciremis, is, f., (sc. navis), [undecim, remus]: 11 raderet Skib, en Elcebraderer, Plin. 6, 76. — undecumani, orum, m., [undecimus]: Soldater af d. 11te Legion, Plin. 3, 17.

undecumque, (ogf. undecunque; men Lucr. 6, 1015, in tmesi: unde vacellit Cumque locus), adv.: hvorfombelstfra, hvorfra end; — ∞ moti sunt (fluctus), Senec. VII. beat. 27; ∞ fluens sanguis, Plin.; — ogf. „overf.”; nec, undecumque causa fluxit, ibi culpa est, Quintil. 7, 3, 33; ∞ inceperis, ubicumque desieris, Plin. Ep. 9, 4; — ogf. forstærket: undecumque gentium, Vopisc. Firm. 14. — undelibet, adv.: hvor det saa befager, hvor end, overalt, auct. ad Her. 4, 50, Cels. — undenarius, 3: som holder 11, numerus, Augustin.; af — undeni, ae, a, num. distr., [unus, deni]: hvor 11, 11 ad Gange; — pariuntur undeni (scorpiones), Plin. 11, 30; Musa per undenos emodulanda pedes, (ved Hexameter o. Pentameter), Ovid. Am. 1, 1, 30; cf. Hor. Ep. 1, 20, 27; — ogf. in sing.: bisque undena pars, Manil. 4, 451.

undēnōnāginta, num. card. indecl., [unus, de]: 89; — ∞ navium classis, Liv. 37, 30. — undēoctōginta, num. card. indecl., [unus, de]: 79; — unde Octaginta annos natus, Hor. Sat. 2, 3, 117. — undēquadragēsīmus, 3, num. ord.: d. 39te, volumen, Val. Max. 8, 7, extern. 10; o. — undēquadragēs, adv. num.: 39gange; — ∞ dimicavisse, (om M. Marcellus), Plin. 7, 25; af — undēquadraginta, num. card. indecl.,

[unus, de]: 39; — ∞ annos regnavisse, (om Numa), Cic. d. Rep. 2, 14. — undēquinquagēsīmus, 3, num. ord.: d. 49de; — ∞ die etc., Cic. Manil. 12; af — undēquinquaginta, num. card. indecl., [unus, de]: 49; — ∞ coronae aureae, etc., Liv. 37, 58; ∞ genera, Plin. 13, 9.

undēsēxagēsīmus, 3, num. ord.: d. 59de; — ∞ pars, Censorin.; af — undēsēxaginta, num. card. indecl., [unus, de]: 59; — ∞ vivi capti, Liv. 23, 37; ligel. ∞ diebus, Plin. 36, 44. — *undētricēni, ae, a, num. distr.: hvor 39, 39 til cf. paa hver; — mensēs undētricenū tricenūque dierum (numero) alternaverunt, Macrobat. Sat. 1, 13; o. — undētricēsīmus, cf. undētrigēsīmus, 3, num. ord.: den 29de; — ∞ die post mortem fratris etc., Liv. 25, 36; af — undētrīginta, num. ord. indecl., [unus, de]: 29; — ∞ mensibus et amplius, Vitruv.; ∞ dies, Macrobat. — *undēvicēni, ae, a, num. distr., [unus, de, viginti]: hvor 19, 19 til cf. paa hver, Quintil. 1, 10, 44; — undēvicēsīmāni, orum, m.: Soldater af d. 19de Legion, auct. B. Al. 37; af — undēvicēsīmus, cf. undēvigēsīmus, (Colum.), 3: den 19de; — ∞ anno post ejus mortem, Cic. d. Senect. 5; ∞ anno aetatis expleto, Quintil. 6, praef. 4; af — undēviginti, num. card. indecl., [unus, de]: 19; — ∞ annos natus etc., Cic. Brut. 64; ∞ signa militaria, Liv. 23, 46.

undicōla, ae, comm., [unda, colo]: som har sit Ophold i Vandet; — ∞ pistris, Avien. Arat. 898. — undifragus, 3, [unda, frango]; — ∞ fluctus (pl.): de sig brydende Bølger, Venant. — undique, adv. indefin.; [unde, -que]: hvorfombelstfra, allevegne fra, fra alle Eider cf. Etceter; — vid. Caes. B. G. 1, 22, o. id. ibd. 3, 1; ∞ colligere, Cic. d. Or. 3, 24, carpere, id. Sest. 56; cf. id. Phil. 2, 43; men id. 5, 9: vivere ex hominis natura undique perfecta et nihil requirente; men partes undique aequales, id.; men Hor. Sat. 2, 3, 104: Si quis etc., delirus et amens Undique dicatur merito etc.; — c) ogf. c. gen. gentium, Edict. Aur. ap. Vopisc. Firm. 5; ogf. c. gen. laterum, Appul.; ogf. m. versus (versum), Justin. 44, 1 fin., o. Gell. 13, 13, Appul.; — ogf. m. secus, Solin. 27 med. — undisonus, 3, [unda, sono]: som tæner af Bølgerne (Slag); (poetisk Drb); — saaf. m. rupes, Stat., saxum, Val. Fl.; men ∞ dei, (Havguderne), Propert. 3, 20, 18.

undo, avi, atom, 1, v. n. o. a., [unda]; 1) neutr.: at slaae Bølger, at belge; — undanti in freto, Attius ap. Cic. N. D. 2, 35; ligefom Eun. ap. Non. har: undantem salum; f. ogf. Senec. Qu. N. 3, 28; men om Luernae: Ad coelum undabat vortex, etc., Virg. Aen. 12, 673; cf. id. ibd. 6, 318: aëna undantia flammis; — B) „overf.”; 1) at streame over, at være fuld deraf, abundare; — undat equis (regio), Val. Fl.; ∞ vultus sanguine, Stat.; — 2) at være i en bølgeførmig Bevægelse, at belge cf. brufe; — undantem ruptis fornacibus Aetnam etc., Virg. Ge. 1, 472; men id. ibd. 2, 437: undantem buxo ... Cytorum etc.; men comiff: hic quis est ... Suam qui undantem chlamydem quassando facit? Plaut. Epid. 3, 3, fin.; undantes habena, Virg.; undantia lora, id.; — b) ogf. „ment.”: undantem curis (Aesonidem), etc., Val. Fl. 5, 301; — 11) act.; A) „egenl.”: at overstrømme dermed, at udgyde derover; — quum ... sanguine Teucros undabit campos (Achilles), Stat. Achill. 1, 87; ligel. ∞ sinus eruere, Claudian.; — B) „overf.”: at giøre bølgeførmig; — concharum genera imbricatim undata, cancellatum reticulata, Plin. 9, 52. — undōse, adv.: bølgende; — compar., ∞ labi, (med stærkere Søgang cf. Strømming), Ammian. 27, 4; af — undōsus, 3, [unda]: fuld af Bølger, stærkt bølgende; — ∞ aequor, Virg. Aen. 4, 313; ∞ Plemmyrium, id. ibd. 3, 693; — compar., ∞ fluctus, Solin.; superl., ∞ torrentes,

Augustin. — undulatus, 3, [undo]: følgende el. bølgeformet; — ∞ togar, Varr. ap. Non.

ūnēdo, ōnis, m.: Frugten af Jordbærtræet; ogs. Jordbærtræet selv, (sæd. arbutus); — vid. Plin. 15, 28, o. id. 23, 79. — Unelli, orum, m.: Jæst i Gall. Lugd., (hvor nu Cotantin), Caes. B. G. 2, 31, o. id. ibd. 3, 11, oftere. — unetvicesimāni, orum, m.: Sotdatter af den 2de Legion, Tac. Ann. 1, 51, o. id. Hist. 2, 43; af — unetvicesimus, 3, num. ord., [f. unus et vicesimus]: den 2de; — ∞ legio, Tac. Ann. 1, 45.

ungella, (unguella), ae, f., demin. af ungula: liden Klov, Apic. — ungo, (unguo), unxi, unctum, 3, v. a.: bestryger el. indsmører med en fedtagtig Materie, navnlig med Olie el. Salve; falver el. indfalver; — unxisse unguentis (simulacrum Dianae matronas), Cic. Verr. 4, 35; ligel. unguentis unguendam (mulierem) etc., Plaut. Most. 1, 3, 115; — post horam octavam in balneum, etc., unctus est, accubuit, Cic. Att. 13, 52; cf. August. ap. Suet. Aug. 76; men Cic. Phil. 3, 5: nudus, unctus, ebrius est concionatus; — ogs. om Indbalsameringen af Lig for Jorbrændelsen; saaf. Ovid. Fast. 4, 833: Arsurosque artus unxit, etc.; — ∞ caules oleo, (tilsfatte dermed), Hor. Sat. 2, 3, 125; cf. id. ibd. 2, 6, 61; — men nate uncta carina, (beget el. fikset), Virg. Aen. 4, 398; men ∞ tela, id. ibd. 9, 773, (bestryge med Gifft); cf. Hor. Od. 2, 1, 4: arma ... uncta eruboribus; men unctis ... manibus, id. Sat. 2, 4, 78, (med tilsmutsede el. urene Hænder); ligel. aqua uncta, id. ibd. 2, 2, 68; — H) partic. unctus, 3, ogs. ofte som adj. o. „fig.“; A) „overf.“ rig el. rigelig, prægtig, pyntig, galant; — unctor coena, Martial., cf. Hor. Ep. 1, 15, 44; ligel. coenae unctissimae, Sidon.; men Hor. Ep. 1, 17, 12: accedes sicus ad unctum, (til den, som boster et godt Vore); men nitidus et unctus (vir), Senec. Ep. 66; (galant, fin); ∞ Corinthus, Juvenal.; ∞ patrimonium, Catull.; — B) „ment.“; — unctor quaedam splendorque consuetudo loquendi, (rigere el. fyldigere Jorrettagssmaade), Cic. Brut. 20; — C) neutr. absol. unctum, i; 1) prægtigt Maaltid; — unctum qui recte ponere possit, etc., vid. Hor. A. P. 422; men coenare sine uncto, Pers. 6, 16; — 2) Salve, Jæst til Salve, Appul., Veget.

*unguēdo, inis, f.: Salve, Appul.; o. — unguen, inis, n.: Salve, Jæst, Smørsele; — pingues unguine ceras, Virg. Ge. 3, 450; ∞ picis, (Bog), Val. Fl.; — [ungo]. — *unguentārius, 3: hørende til Salve, taberna, Varr.; cf. Suet. Aug. 4; ∞ vasa, Plin.; — df. subst.; A) unguentārius, i, m.: en Salveframmer, Cic. Off. 1, 42, Hor. Sat. 2, 3, 228, Plin.; — B) unguentāria, ae, f.; a) Salveframmerse, Plin.; — b) (se. ars): Kunst at tilberede Salve, Plaut. Poen. 3, 3, 90; — C) unguentārium, i, n., (se. argentum): Salvepenge, Plin. Ep. 2, 11; o. — unguento, avi, atum, 1, v. a.: falver, indfalver, Inscript.; — o. iest in partic. perf. unguentatus, 3: indfalvet; — Senecta aetate unguentatus per vias, ignave, incedis, Plaut. Casin. 2, 3, 23; cf. Catull. 61, 142; men Senec. ap. Gell. 12, 2: inter unguentatos placere, (høst de Elegante; opp. inter hircosos); af — unguentum, i, n., [ungo] el. unguo: Salve, Salveolie; — olere unguenta, Plaut. Most. 1, 1, 41; cf. Cic. Catil. 2, 3; ligel. unguentis affluens, delibutus, Phaedr.; — navnlig falvende man ogs. Daaret, vid. Ovid. Her. 21, 161, ogs. Klæderne, vid. Martial. 8, 3, ogs. Værelserne, Plin.; cf. Lucr. 4, 1170 flgd.; fremdeles brugtes Salve ved Gesebnde, Hor. Od. 2, 3, 13, oftere, o. Cic. Tusc. 5, 21; ogs. i Badet, Petron., navnlig til de Dødes Balsamering, Propert. 3, 14, 23, Ovid. Fast. 3, 561, o. A.

unguiculus, i, m., demin. af unguis: liden Nægl, Cic. Fin. 5, 27; Usque ad unguiculo ad capillum summum, (fra Top til Taa), Plaut. Epid. 5, 1, Arnesen: Latinsk-Bauß Lexicon. 11.

17; men som Overfattelse af Grækerne's ἑκαλὼν ὀνύχων: a teneris unguiculis, (fra Værnsben), Cic. Fam. 1, 6. — unguilla, ae, f., [unguo]: Salvefrutte, oel., Solin. — unguinōsus, 3, [ungen]: fuld af Jæst, fedtagtig; — ∞ unguentum, Plin. 13, 2; — compar., ∞ nuceis, id. 23, 77.

unguis, is, m., ὄνυξ: Næglen (paa Fingre og Tæer); hōst Dyrene ogs.: Klove; (f. nedentf.); — unguis clausulae nervorum summae existimantur etc.; Plin. 11, 101; unguis recidere, id., ponere, Hor., purgare cultello, id.; — ordsprogvis figes: ab imis unguibus usque ad verticem summum, (fra Top til Taa), Cic. R. Com. 7; a recta conscientia transversum unguem non discedere, (ikke en Fingersbred, ikke det Allermindste), id. Att. 13, 20; hōst elliptisk: nec transversum unguem, quod ajunt, etc., id. Fam. 7, 25; fremdeles: de tenero ungui, (fra Værnsben), Hor. Od. 3, 6, 21; cf. Cic. l. c. und. unguiculus; — ad unguem, cf. in unguem: paa det nøiste, indtil Fuldendelse, (ligesom Kunstneren med Næglen giver en Model dens Fuldendelse); materiam dolare ad unguem, Colum.; ligel. in unguem, Cels.; men Hor. Sat. 1, 5, 32: ad unguem Factus homo, (en fuldbendt Berdensmand); ∞ medius (f. digitus medius, som Tegn paa Joragt), Juvenal. 10, 53; — ogs. mærkes Martial. 5, 60: Nos hac a scabie tenemus unguis, etc.; — b) om Dyrenes unguis el. Klov f. Plin. 11, 101; cf. Virg. Aen. 5, 352, o. Hor. Od. 2, 19, 24; ogs. findes unguis f. ungula, som Hornkvægets Klov, Colum. 6, 12; ogs. om Hestens Hov, Martial. 14, 199; — H) „overf.“ isølge eflags Lighed; A) den yderste næglformede Del paa visse Planter, Plin., Colum.; — B) en Måstingsart, Varr. L. L. 5, 12; — C) ∞ ferrei: eflags Jernhager, Colum. 12, 18; — D) næglformet Hind paa Diet, πτερόγον, Cels. 7, 7.

ungula, ae, f., demin. af unguis, navnlig Hestens Hov, ogs. Hornkvægets Klov; dog ogs. ligesom unguis: Klov, oel.; — ungula indivisa equorum, Varr.; cf. Cic. N. D. 3, 5; ligel. quatit ungula campum, Virg. Aen. 8, 596; — comit er: milvinis aut aquilinis unguibus cocus, Plaut. Pseud. 3, 2, 63; men om Hænen: unguibus scalpturire, id. Aul. 3, 4, 8; — men ordsprogvis: toto corpore atque omnibus unguis, ut dicitur, (med al Anstrængelse), Cic. Tusc. 2, 21; — H) „overf.“; A) „poet.“ f. Hesten; — Ut, quam carceribus missos rapit ungula currus, etc., Hor. Sat. 1, 1, 114; cf. Martial. 12, 50; — B) figel.: eflags Torturerstab, Cod. Just., Prudent.; df. — ungulatus, 3: forsynet med en Hov el. Klov, Tertull. — ungulus, i, m., offtist Ord f. anulus: en Ring, Fest. p. 375, o. Plin. 33, 4. — unguo, ere, f. und. ungo.

unicālamus, 3, [unus, calamus, i]: med en eneste Stalm el. Stiff, frumentum, Plin. 18, 12. — unīcaulis, 3, [unus, caulis, is]: med en eneste Stiff, genus carduorum, Plin., faba leguminum, id. — unice, adv. af unicus: enkelt el. ene for sig; df. „overf.“: fortrinligen, besynderligen; — negare ei, quem unice diligere, etc., Cic. d. Or. 1, 1; Quid etc., unice Securus, (aldeles ubestryret derom), Hor. Od. 1, 26, 5; ∞ probare, Plin. Ep.; — hōst Plaut. ogs. estere m. unus; Me unice unum ex omnibus te atque illam amare, ajebas mihi, id. Asin. 1, 3, 56. — unīcōlor, ōris, adj., [unus, color]: som har en eneste Farve; (opp. varius); — ∞ oculus nulli, vid. Plin. 11, 51; ∞ cornu, Ovid. Met. 11, 611. — unīcōlōrus, 3: Biform af frugt., Prudent. — unīcornis, e, [unus, cornu]: med en eneste Horn; — ∞ boves Indici, Plin. 8, 30; ∞ rhinoceros, Tertull.; df. — unīcornūs, i, m., f. monoceros: Enhornningen, Tertull. — unīcorpōrēus, 3, [unus, corpus]: som bestaar af en eneste Legeme; — ∞ signum in coelo (Taurus), Firmic. — unīcūba, ae, f., [unus, cubo]: som vides med en eneste

Mand, Hieronym. — *unicultor*, *ōris*, m., [unus]: som dyrker en eneste Gud, en Monoteist, Tertull.

unicus, 3, [unus]: eneste, alene, ene; 1) „egen.“ el. efter Tallet; — *unicus* el. *unicus*, *gnatus* el. *filii*, *gnatus* el. *filia*: eneste Søn el. Datter, Plaut., Ter.; ligel. Catull. 64, 215: *Gnate*, mihi longa jucundior unice vita; f. ogf. Cic. R. Am. 14; ligel. *unicus* *maritus*, Hor. Od. 3, 14, 5; *unicus* *vestis*, Plaut.; ligel. *unicus* *anser* erat, Ovid. Met. 8, 684; — egf. forstærket m. solus; *unica* *solaque* (res), Lucr. 2, 1077; cf. id. ibd. 542; — II) „øverf.“ el. efter en Bestaaenhed: eneste i sit Slægt, d. e. ubemærket el. fortrinlig; — *Quis* tam sagaci corde atque ingenio unico? Afran. ap. Fest.; *unicus* *imperator* el. *dux*, Liv.; *unicus* *spectator* *coeli* atque *siderum* (Archimedes), id. 21, 34; f. ogf. id. 9, 15; *unicus* *puer*, Ovid. Met. 3, 454; *unicus* *volueris*, id. ibd. 8, 239; — *unicus* *liberalitas*, Cic. Quint. 12, fides, Liv., spes, Quintil.; — *Tibi* ille *unicus* *est*, mihi etiam *unico* magis *unicus*, (siger Pærasiten), Plaut. Capt. 2, 2, 47; men Catull. 73, 6: qui me nam atque *unicum* *amicum* habuit; — b) fælt til det Bætte: overordenlig, usædvanlig; — *unicus* *malitiam* atque *nequitiam* ab omnibus cognosci, auct. Her. 3, 6; *unicus* *seclus*, Vell. 2, 7.

uniformis, e, [unus, forma]: ensformig el. enfelt i sit Slægt; — nec... sufficere, ut ad tempus simplex quiddam et uniforme doceamur, Tac. Orat. 32; *uniformis*, *atis*, f.: Ensformigbed, (opp. *varietas*), Macrobi., Arnob.; o. — *uniformiter*, adv.: ensformigen, Appul., Arnob. — *unigena*, ae, adj., [unus, gigno]: som ene er født el. baaren, enbaaren el. eneste; — idcirco *singularem* *deus* *hunc* *mundum* atque *unigenam* *procreavit*, Cic. Univ. 4; — df. ogf. eccles. f. *unigenitus*: enbaaren, Paul. Nol.; — II) „poet.“: af en og samme Jødsfæl el. Slægt; df. Epithet til Diana som Søster af Hæculus, Catull. 64, 301; ligel. til Zephyrus, som Broder af Memnon, id. 66, 53; o. — *unigenitus*, 3: = frgd.; — *unifilius*, (Guds enbaarne Søn), Tertull.; — [unus, gigno]. — *unijugus*, 3, [unus, jugum], vinea, (som er befæstet ved et eneste Trætræ), Plin. 17, 35; — II) „øverf.“: som blot engang er gift, Tertull. — *unimanus*, 3, [unus, manus, us]: som har ifkun den ene Haand, enhaandet; — *unimanus* *natum*, Liv. 35, 21, oftere; — egf. som romersk Tilnavn, Flor. 2, 17. — *unimodus*, 3, [unus, modus, i]: af en eneste Art, compages, Prudent., virtus, Appul.

unio, ii el. iv, itum, 4, v. a., [unus]: forener, coelum mari, Tertull.; *unio* *corpora*, Senec. Qu. N. 2, 2. — *unio*, *ōnis*, f., [unus]: 1) sem.; A) Etaltet el. Enheden; — decas decima unione completur, Hieronym.; — B) Forbindelse el. Forening dermed, id.; — II) m., men alene „øverf.“ o. „concret.“; A) enkelt stor Perle, Plin. 9, 56 o. 59, Senec., Martial.; — B) etslags enkelt Svibel el. Iga, Colum. 12, 10; df. — *uniola*, ae, f., demin.: Ravnets paa en forfæstet Plante, Appul.; o. — *Unio* *nitae*, arum, m.: en Religionsfæst, som fornægtede Treenigheden, Prudent. — *unipetius*, 3, [unus, pes]: som har en eneste Stiff, urtica, Marc. Emp. — *unistipis*, e, [unus, stipis]: som har blot en eneste Stiff el. Etamme; — *abies*, *larix*, *palma*... et si qua *unistipia*, etc., vid. Plin. 16, 54.

unitas, *atis*, f.: Enheden; 1) „egen.“; — singularis numeri *unitas*, Gell. 19, 8; *unitas* *alvei*, Plin., mundi, Justin.; — II) „fig.“; A) „øverf.“: ensartet Bestaaenhed, indre Lighed, Delenes Forbindelse til et eneste Helt; — vid. Varr. L. L. 8, 2: quae (unitas) Ordstaammens Enhed) apparet in lego et legi, etc.; cf. Plin. 16, 35: in unitatem venit equester ordo, (indbefattedes under Navnet equites); — B) „ment.“: Enhed i Stemning el. Sindelag, Enighed, Overens-

fæmmelse; — *virtutes* *ibi*, *ubi* *consensus* *et* *unitas*, Senec. Vit. beat. 8; o. — *uniter*, adv.: i en Enhed, ved at forbindes til et eneste Helt; — *uniter* *apta*, Lucr. 5, 556; quibus *et* *sumus* *uniter* *apti*, id. 3, 851; cf. id. 3, 858, oftere; — [unus]. — *uniusmodi*, f. und. unus.

universalis, e, [universus]: hørende til det Hæle el. Almindelig, almindelig, universal; — *universalia* vel *perpetualia* *praecepta*, (som Overfættelse af *καθολικά*), Quintil. 2, 13, 14; *universalis*, id. 3, 5, 5; df. — *universaliter*, adv.: i det Hæle, under Et, venire, (blive fulgt), Digest. — *universatim*, adv.: ganste og aldeles, consecrare aliquem votis, Sidon.; — *universe*, adv.: almindeligen; — *generatim* *et* *universe* (loqui de re, opp. *singulatim*), Cic. Verr. 5, 55; opp. *proprie*, id. Att. 5, 2; o. — *universim*, adv.: = frgd.; (for: o. efterel. Ord); — vid. Naev. 3, 7, e. Gell. 1, 3; — [universus].

universitas, *atis*, f., [universus]: Almindeligbeden el. det Hæle; — *contrahere* *universitatem* *generis* *humani* *eamque* *gradatim* *ad* *pauciores*... *deducere*, Cic. N. D. 2, 65; cf. id. ibd. 1, 43: *in* *universitate* *rerum* (i Universitet); men *et* *honorum*, (opp. *singulae* *res*), Digest.; ligel. *aedificii* *el.* *aedium*, ibd.; *orationis*, (opp. *partes*), Plin. Ep. 3, 15; — II) „øverf.“ o. concret; A) ligefrem *universum*: *Univerfætt*, Verden som et eneste Helt, Verdensbygningen, germ. *das Weltall*; — *quod* *si* *universitatis* *corpus* *plenum* *et* *aequabile* *explicaretur*, etc., Cic. Univ. 5; cf. id. ibd. 12; ligel. Plin. 2, 4: *circa* *eam* (terram) *volubili* *universitate*; — B) den selftabelige Forbindelse til et Helt, Corporation, Lang, Commune, Gildt; — *universitatis* *sumi*, non *singulorum*, *velut* *quae* *in* *civitatibus* *sunt* *theatra*, *stadia*, etc., Digest.

universus, 3, („poet.“ *ctr.* *unversum*, Lucr. 4, 263), [unus, verito, altf. opbrl.: henvendt imod en eneste]; df. som taget sammen el. under Et, tilfammen el. samtlig, hel el. ganste; a) in sing.; — *universa*, (opp. *unus* *servulus*), Cic. Caecin. 20; *universa* *terra*, (opp. *pars* *ejus*), id. d. Rep. 1, 17; *universum* *complecti*, id. N. D. 1, 43; *universum* *triduum*, (tre hele Dage), Ter. Eun. 2, 1, 18; *universum* *dimicatio* *el.* *pugna*, (den afgjørende Kamp), Liv.; *universum* *belli* *eventum* *etc.*, id. 7, 11; — egf. forstærkt. m. *totus*; *Gregem* *universum* *voluti* *totum* *avertere* (lupus), Plaut. Trin. 1, 2, 134; — b) in pl.; — *universi* *generibus* (dicere, opp. *de* *singulis* *causis*), Cic. d. Or. 2, 17; cf. id. ibd. 1, 5; men id. Off. 3, 6: *ut* *eadem* *sit* *utilitas* *uniuscuiusque* *et* *universorum*; f. ogf. Caes. B. G. 5, 44, oftere; — egf. forstærkt. m. *omnes*; *id* *genus* *hominum* *omnibus* *Universis* *est* *adversum* *etc.*, vid. Plaut. Trin. 4, 3, 39; — bb) *peritil* *er* *endnu* *at* *mærke*; a) subst. *universum*, i, n.: Universet, Verden el. Verdensbygningen; — *quae* *sunt* *in* *eodem* *universo*, etc., Cic. N. D. 1, 43; cf. Colum. 3, 10: *quod* *hominibus* *voluti* *ignotum* *esse* *genitor* *universi*; — b) Adverbialdictionen, in *universum*: i Almindelighed, overbæbet; — non *nominalim*... *sed* *in* *universum* *etc.*, Liv. 9, 26; cf. Tac. Germ. 5: *terra* *etsi* *aliquando* *specie* *differt*, *in* *universum* *tamen* *etc.*; cf. id. ibd. 6, o. Plin. 6, 19.

univira, ae, f., [unus, vir]: som har haft en eneste Mand el. Egtelmand, Tertull., Hieronym.; — ligel. *univiria*, ae, Trebell. xxx Tyr., 32; — egf. adj.: *univira* *viduitas*, Tertull.; df. — *univiratus*, us, m.: Egtelstæb med en eneste Mand, Tertull. — *univira*, ae, f. und. *univira*. — *univocus*, 3, [unus, vox]: som har en og samme Benaevnelse; — *univocis* *aequivoca* *connectere*, Capella.

uno, are, v. a., [unus]: forener; — *dividere* *potius*, *quam* *unare*, Tertull. — *unoculus*, 3, [unus, oculus, i]: enocit, Cyclops, Attius ap. Gell.; *unus* *genus* (Arimasporum), Solin.; — men subst., *Unocule*, *salve*, (du Enocle)! Plaut. Cure. a. 3, v. 22. — *Unomammia*,

ae, f., [unus, mamma]: comit formet Navn paa et Vand el. Vandstøb, (rimel. m. Hensigten paa Amazonerne), Plaut. Curc. 3, v. 75. — *unose*, adv., [unus]: under Et, paa engang, med et Ord, Plaut. ap. Non. — *unquam*, adv., f. *unq.* *unquam*.

unus, 3; (f. gen. unus fides *ogf.* *unius*; forcl. Biform f. gen. unus er uni, Plaut. Stich. 5, 4, 49; *ligel.* *fides* f. dat. uni: m., uno, Varro, f., unae, Cato), num. card., [best. m. *ets*, *lv*, gen. *etvós*]: en, et; — Mulieres duae peiores esse, quem unam, etc., vid. Plaut. Curc. 5, 1, 2; quem penes unum est omnium summa rerum, regem illum unum vocamus, Cic. d. Rep. 1, 26; inter vepres ... noctem unam delituit, Liv. 38, 46; uno et octogesimo anno, Cic. d. Senect. 5; diebus viginti uno, Plin. 29, 39; una ex parte ... altera ex parte ... tertia etc., vid. Caes. B. G. 1, 2; men quarum (partium) unam ... aliam ... tertiam etc., vid. id. ibd. 1, 1; men Cic. Cluent. 64: unum, alterum, tertium annum quiescebat; men duo Platonis praecepta, unum, ut etc., alterum, ut etc., id. Off. 1, 25; cf. Phaedr. 2, 7; men unum est, sine dolore esse, alterum, cum voluptate, Cic. Fin. 2, 7; men unus et alter: nagle enefste, gånste saa; vid. Ovid. Trist. 1, 3, 16: Qui (amici) modo de multis unus et alter erant; f. *ogf.* *und.* *alter*; men ad unum omnes, f. *und.* *ad*; — *ogf.* in pl.; Ex unis geminas mihi conficiet nuptias, Ter. Andr. 4, 1, 50; *ligel.* *unae* *molae*, Cato; ∞ *quadrigae*, Varro, litterae, Cic., *decumae*, id.; *ligel.* Virg. Aen. 2, 612: satis una superque Vidimus excidia, etc.; — men in unum, *form* *adv.*: i Et, til et Et; in unum confluere, Cic. Leg. 2, 3; cf. Sall. Jug. 51, Liv. 30, 11, v. A.; — B) „*best.*“: 1) om en Gienstand, *form* *er* *fælles* *for* *flere*: en og den samme, *etflags*; — Cum suo sibi gnato unam ad amicam de die Potare, Plaut. Asin. 4, 2, 16; atque uno etiam tempore accidit, ut etc., Caes. B. C. 3, 15; omnes una manet nox, Hor. Od. 1, 28, 15; — noli enim putare, tolerabiles horum insanias, nec unius modi fore, Cic. Att. 9, 7; *ligel.* *unius* *modi*, id. Univ. 7; men *strives* *ogf.* *uniusmodi*, Ter. Heaut. 1, 2, 31; *ogf.* in pl.: adierit una in unis aedibus, id. Eun. 2, 3, 76; *ligel.* *unis* *moribus* *et* *numquam* *mutatis* *legibus* *vivunt*, Cic. Flacc. 26; — *ogf.* m. idem el. *svarende* *derf.*; in qua (causa) omnes sentirent unum atque idem, Cic. Catil. 4, 7; cf. id. Div. 2, 47; f. *ogf.* Hor. Ep. 2, 2, 200, *ogf.* id. Od. 2, 11, 9 *figb.*; — 2) *ligel.* *form* *solutus*, *om* *det*, *form* *afene* *funder* *Et*: en enefste, *afene*, *iffun*; — Sed hic unus, ut ego suspicor, servat fidem, Plaut. Trin. 4, 4, 21; Unum hoc scio, esse meritum, ut etc., Ter. Andr. 1, 5, 46; erat omnino ... legio una, Caes. B. G. 1, 7; Pompejus plus potest unus, quam ceteri omnes, Cic. Att. 6, 1; qui unus eminet inter omnes etc., id. Orat. 29; cf. id. d. Or. 1, 22: te unum ex omnibus etc.; men Ter. Hec. 5, 4, 21: Ut unus omnium homo te vivat nusquam quisquam blandior, etc.; — *ogf.* m. *superl.*; virum unum totius Graeciae facile doctissimum, Platonem ... acceptimus, etc., Cic. Rab. Post. 9; cf. Pseud. Cic. p. Dom. 9; men Quam ... unam (urbem) etc., vid. Virg. Aen. 1, 15; — *ogf.* in pl.: Sequere hac me ... Tres unos passus, Plaut. Bacch. 4, 7, 33; cf. id. Pseud. 1, 1, 52; *ligel.* *unos* *ex* *omnibus* *Sequanos* *etc.*, Caes. B. G. 1, 32; — *endel.* *ogf.* m. *solutus*; unus est solus inventus, qui etc., Cic. Sest. 62; cf. id. Verr. 2, 5 v. 75, *ogf.* Hor. Ep. 1, 6, in.; *ligel.* *Cic. Pis. 40*: te unum solum suum peculatorem etc.; — II) „*overf.*“ o. *indef.*: en el. *nogen*; *df.* *ofte* m. aliquis, quidam, quivis, quilibet, quisquam, etc.; — inter mulieres ... forte unam aspicio adolescentulam, Terent. Andr. 1, 1, 90; *ligel.* Cic. d. Or. 1, 29: sicut unus paterfamilias etc.; men qui non fuit orator unus et multis, potius etc., id. Brut. 79; *ligel.* *postea* *se* *gladio* *percutsum* *esse* *ab* *uno* *de*

illis, etc., id. Mil. 24; men scuto ab novissimis uni militi detracto, etc., Caes. B. G. 2, 25; — *quum* *etc.*, ad unum aliquem confugebant ... qui etc., Cic. Off. 2, 12; *ligel.* *unum* *aliquem* *ex* *barbatis* *illis*, etc., id. Sest. 8; est enim eloquentia una quaedam de summis virtutibus, id. d. Or. 3, 14; si tu solus, aut quivis unus etc., id. Caecin. 22; queratur unus quilibet militis mei injuriam, Liv. 42, 42; *ligel.* *unos* *Quiritium* *quibet*, id. 6, 40; *ligel.* *quibet* *unus* *ex* *iis*, quos etc., id. 9, 17; ponite ante oculos unum quemque regum, Cic. Parad. 1, 2; cf. id. R. Am. 30, v. Caes. B. C. 2, 29; (dog *strives* *ogf.* *ofte* i et Ord: unusquisque); unum quicquid (percentari), Plaut.; cf. Lucr. 5, 1387; *ligel.* *non* *modo* *quemquam* *unum* *etc.*, Liv. 32, 20; — *ligel.* *ofte* *etter* *en* *Regation*; vid. Cic. Brut. 59: nulla re una magis etc.; *ligel.* *nemo* *de* *nobis* *unus* *excellat*, id. Tusc. 5, 36; *ligel.* *nemo* *unus*, Liv. 2, 6; nihil unum, id. 41, 20; — III) *herf.* *marfes* *endnu* *una*, *form* *adv.* *loci* *el.* *temporis*: paa *samme* *Id* *el.* *Sted*, *tilsammen*, *tilfæge*; — i *mecum*, *obsecro*, una simul, Plaut. Most. 4, 3, 43; *ligel.* *una* *cum* *praetexta* *loga* *etc.*, Cic. Lael. 10; men id. ibd. 1: *quum* *et* *ego* *essem* *una*, *et* *pauca* *admodum* *familiares*; *ligel.* *id.* *Att. 7*, 10: si in Italia consistat (Pompejus), erimus una; „*pect.*“ *ogf.* *c.* *dat.*; Pallas huic filius una etc., Virg. Aen. 8, 104. — *unusquisque*, *ac*, f., *und.* *unus*, *nr.* II.

Unxia, ac, f., [ungo]: Gudeninden for Salver el. Jndsalvninger, Arnob. — *upilio*, (opilio, ovilio), *onis*, m., [ovis]: en *faarehyrde*, Virg. Ecl. 10, 19. — *upupa*, ar, f., *εἰσὺν*: Hærflugten, Varro, Plin. 10, 14, *ostere*; — II) „*overf.*“: *ciflags* *Staffe*, Plaut. Capt. 5, 4, 7. — *ura* *scorpiu*, *οὐρά σκορπίου*: Skorpionstale, Navn *net* *paa* *en* *blante*, Appul. — *uracus*, 3, *ovacus*: af el. *med* *halen*; — ∞ *eybia*, (Halesthyffer af Eghunfiken), Plin. 32, 53. — *Urania*, ac, v. *Uranie*, es, f., *Οὐρανία* *el.* *Οὐρανία*, (den Himmelfste): *Astronomens* *Musa*, Cic. Div. 1, 11, Ovid. Fast. 5, 55, v. A. — *uranoseopus*, i, m., *οὐρανόσκοπος*, (som *seer* *op* *imod* *Himmelen*): en *Benavnelse* *paa* *Stjernen* *calionymus*, Plin. 32, 24. — *Uranus*, i, m., *Οὐρανός*: *hader* *til* *Saturnus*, *Ratnens* *Caelus*, Lactant. 1, 11.

urbanitatem, adv.: paa *Byens* *Viis*, (opp. rusticatim), Pompon. ap. Non.; — *urbane*, adv.: paa *Byens* *Viis*; men *svdo.* „*fig.*“; A) „*alm.*“: *artigen*, *høfligen*, *mildt*; — *utrum* *me* *secum* *severe* *et* *graviter* *et* *prisce* *agere* *malit*, *en* *remisse* *ac* *leniter* *et* *urbane*, Cic. Coel. 14; — *compar.*, ∞ *agere*, id. ibd. 15; — B) „*best.*“ om *foredraget*: *vittigen* *el.* *aand-* *fuldt*, *træffende* *el.* *bidende*; — *facete* *et* *urbane* *Stoicos* *ridens*, Cic. Fin. 1, 11; cf. id. Qu. Fr. 2, 1, 3; men Quintil. 6, 3, 106: quicquid bene dicitur, id *urbane* *dicti* *nomen* *accipiet*; — *superl.*, ∞ *respondere*, Gell. 15, 5; v. *urbānicianus*, 3, id. *file*. *Militærprog*; som *ligger* *i* *Garnison* *i* *Byen* *Rom*; — ∞ *militēs*, Digest., Spartan. Carac. 4; — [urbanus].

urbanitas, atis, f., [urbanus]: *Bylivet*; — in urbis urbanitatisque desiderio, (i *den* *Langfel* *derfetter*), Cic. Fam. 7, 17; cf. id. ibd. 7, 6 in.; — II) „*fig.*“: *Bylivet* *ets* *Siendommelighed* *og* *forfinelse*; *df.* A) *rosende*; 1) „*alm.*“: *fin* *Dannelse* *og* *Adfærd*, *fin* *og* *adel* *Tone*, (Urbanitet); — *homo* ... *multa* *doctrina*, plurimum rerum usu, addo urbanitatem, quae est virtus, ut Stoici rectissime putant, Cic. Fam. 3, 7; — 2) „*best.*“: a) *foredragets* *fuldendte* *finhed* *og* *Andfærdighed*; — vid. Cic. Brut. 46, v. Quintil. 6, 3, 17 v. 103 *figb.*; — b) *fin* *el.* *vittig* *Tale*, *fin* *Vittighed* *el.* *Stemt*; — incurrere in urbanitatem facietorum hominum, Cic. Fin. 2, 31; subtilitatem veteris urbanitatis attingere, id. Qu. Fr. 2, 10; cf. id. Fam. 7, 31; — B) *dadende*: *Bylivet* *ets* *kaabed* *el.* *Overgivenhed*; — *saal.* *Tac.* Hist. 2, 88: vernacula utebantur urbanitate, etc.

urbanus, 3, [urbs]: berende til el. benævnt efter Byen; — quum duae vitae traditae sint hominum, rustica et urbana, etc., Varr. R. R. 3, 1; cf. id. ibd. 2, praef. o. Ter. Ad. 1, 1, 17; men Plaut. Trin. 1, 2, 165: urbani assidui cives, quos scurras vocant; men urbanae tribus, f. und. tribus; ∞ praetor, f. und. praetor; ∞ plicbes, Sall.; ∞ servitia, id.; men ∞ exercitus, (sem er udstræket i Byen), Liv. 27, 3; ∞ administratio rei publicae, (opp. provincialis), Cic. Qu. Fr. 1, 1, 15; ∞ praedia, (Landsgaarde el. Villae i Nærheden af Rom), Digest., ∞ men ∞ herba et topiaria (acanthos: sem brugtes til Lyktanlæg ved el. i Byen), Plin. 22, 31; men ogs. „everf.“: arbores urbanae, o. urbaniores, (sem ere forældede ved Dykning), id. 16, 32; — b) df. subst. urbanus, i, m.: en Bymand; — Urbani sunt rustici, Plaut. Merc. 4, 3, 15 fgd.; cf. Cic. Orat. 21; ∞ otiosi, Liv. 5, 20; — II) „fig.“: berende til Byens Gienstandslighed el. Forskellighed; A) refende; 1) „alm.“: med dannede el. fine Sæder, elegant, smagfuld; — te hominem non modo sapientem, verum etiam, ut nunc loquimur, urbanum, etc., Cic. Fam. 3, 8; — 2) „bef.“ med Hensyn paa Forrettaget og Taler; a) dannet, fleben, valgt; — in vocibus nostrorum oratorum retinuit quiddam et resonat urbanus, Cic. Brut. 16; ∞ genus dicendi, Quintil.; men ∞ os, id. est, in quo nulla neque rusticitas neque peregrinitas resonet, id. 11, 3, 30; — ogs. om Taleren, Tac. Orat. 18: utroque distinctior el. urbanior el. altior Cicero; — b) fin, vittig, aantfuld, træffende, skemtende; — urbanus homo erit, cuius etc., vid. Dom. Mars. ap. Quintil. 6, 3, 105; dictum per se urbanum, id.; men Cic. Coel. 15: qui est in isto genere urbanissimus; cf. Hor. Sat. 1, 4, 90, o. id. Ep. 1, 15, 27; — B) dærlende: faad el. evergyen el. paastrængende paa Byfællenes Vis; — nihil de hac ejus urbana ... audacia loquor, nihil de superbia, Cic. Prov. cons. 4, 8; cf. Hor. Ep. 1, 9, 11.

urbicapus, i, m., [urbs, capio]: sem indtager Byer; (cemist Ert); — urbicape, occisor regum! etc., Plaut. Mil. gl. 4, 2, 61. — urbicarius, 3, [urbs]: berender til Byen el. til Rom, regiones, Cod. Theod. — ubieremus, 3, [urbs, eremo]: sem eybrander Byer; — ∞ nubes (over Sodomaa), Prudent. — urbieus, 3, [urbs]: berende til el. benævnt efter Byen, negotiatores, Suet. Caes. 49; ∞ magistratus, id. Aug. 46; ∞ res, (opp. rusticae), Gell. 15, 1. — Urbigenus pagus: Canten i Svelvetten, (rimel. Byer nu Orbe i Baadlandet), Caes. B. G. 1, 27. — Urbinum, i, n.: By i Umbrien, Inscripti.; — B) df. Urbinas, atis: urbinatiff; ogs. subst.: en Urbinater, Cic. Phil. 12, 8; pl. Urbinates, um: Jndvaernerne af Urbinum, Plin. 3, 19.

urbis, gen. urbis, f., [besf. m. orbis; f. nedensf.]; I) „alm.“: By el. Stad (med en Ringmur); — vid. Cic. d. Rep. 1, 26; cf. Varr. L. L. 5, 32; liget. id. ap. Serv. ad Virg. Aen. 1, 12: urbis dicitur ab orbe, quod antiquae civitates in orbem flebant; f. ogs. Virg. Aen. 5, 755, (Serv.); liget. urbs illa praeclara (Syracusae), Cic. d. Rep. 3, 31; cf. id. ibd. 1, 2, (ex Ennio): urbes magnas et imperiosas etc.; — men id. Div. 2, 16, „alleg.“: urbem philosophiae proditis ... dum castella defenditis; — II) „bef.“: Byen Rom, (ligesom αἶσα om Athenen); — vid. Quintil. 6, 3, 103; faal. ogs. (Caesar) maturat ab urbe proficisci, Caes. B. G. 1, 7; de urbe agenda quid sit promulgatum, etc., Cic. Att. 13, 20; conditor urbis (Romulus), Ovid. Fast. 1, 27; cf. Hor. Od. 1, 2, 4, o. id. Epod. 9, 9; — ad urbem esse (at ephæse sig udenfor Byen), siges publiciff om den biesomme Jættberre, sem her bier paa Senalets Tilfættelse af hans Triumph; men bruges ogs. om en Befalingsmand, sem her forbereder sig til Afreisen; — vid. Cic. Verr. act. 1, 15, o. id. ibd. 2, 6, ogs. Sall. Catil. 30 o. Caes. B. G. 6, 1; — b) efterel. ogs. Byede-

staden i en Provinds, Digest., Cod. Theod.; — III) „everf.“: Byen, (f. Byens Jndvaerelse); — vid. Virg. Aen. 2, 265; liget. ∞ maesta attonitaque, Juvenal. 11, 197; liget. auct. ap. Quintil. 8, 6, 24: urbes bene moratae.

urceatim, adv., [urceus]: frukteris el. i hese Kruffer; df. hyperbelfiff: ∞ pluerie, (at regne stærkt), Petron. Sat. 44. — *urceolarius, e: berende til el. benævnt efter en Kruffe; — ∞ herba: Glasurt, (med hys Græs (Glasfruffer blise flurede), Plin. 22, 20; af — urceolus, i, m., demin.: liden Kruffe, Colum., Juvenal., Martial. 14, 105, (i Overstriffen); af — urceus, i, m., [besf. m. orca?]: Kruffe el. Hantefrukke, navn. til at øse med, Colum.; — fracta urceus ausa, Martial.; ∞ aquarius, Matus ap. Gell. 10, 21, ficiilis, Vitruv.; oppon. amphora, Hor. A. P. 22.

urēdo, inis, f., [uro]: Brand i Bærierne, navn. i Kærnet, Cic. N. D. 3, 35; ∞ omnem frigore constare, Plin. 18, 69; — II) brændende Stoe el. Stoen, Plin. 9, 68. — urgens, tis, partic. o. adj. af fgd. — urgēo (urgueo), ursi, 2, v. a.; I) „egenf.“: trænger el. træffer derpaa, floder el. driver, (oftest „poet.“); — Urgeturque prior (unda) veniente, urgetque priorem, Ovid. Met. 15, 182; cf. Virg. Aen. 12, 718, ogs. Hor. Sat. 1, 3, 135; men qui ... adversa nobis urgent vestigia, (vere Antipoder), Cic. d. Rep. 6, 20; men ∞ saxum ruitur, (om Eijphub), Ovid. Met. 4, 459; men om Stermen: In brevia et Syrtes urget etc., Virg. Aen. 1, 111; men ∞ acus in jecur, vid. Ovid. Her. 6, 92; — II) „fig.“: A) „everf.“: trænger el. sætter ind derpaa, qvæler, plager, angster; — urgeri ab hoste, Caes., Sall.; cf. Virg. Aen. 10, 433, o. Hor. Od. 1, 15, 23; men ordspregvis, id. Sat. 2, 2, 61: hac urget lupus, hac canis angit; jam urgens senectus, Cic. d. Senect. 1; „poet.“ ogs. om en Eppædem, Hor. A. P. 453; liget. om Døden, id. Od. 1, 24, 6, o. id. ibd. 4, 9, 27; men praesens et urgens malum, Cic. Tusc. 3, 25; liget. absol., id. Att. 13, 27: nihil enim urget, (der er ingen fare paa Jærde); — b) „bef.“ ogs. om en trykkende el. truenende el. indtrængende Nærber; — hauc urbem alia premere atque urgere, Cic. Agr. 1, 5; cf. Virg. Aen. 11, 524, o. id. Ge. 4, 290; — B) „ment.“: I) ved Taler el. ved Beriser, o. l.: at trænge ind derpaa el. bringe i Berleghed; — vid. Cic. d. Or. 1, 10; men illum (reum) neque ursti, neque levavi; testis vehemens fui, etc., id. Qu. Fr. 3, 9; men id. Fin. 5, 27: illud urgeam, non intelligere eum, quid etc.; men id. ibd. 4, 28, absol.: urgent tamen etc.; cf. id. Off. 3, 9, o. id. Lig. 3; — 2) driver el. bepankter med ster Byer og Indtrængelse; — quin tu urges illam occasionem et facultatem, qua etc., Cic. Fam. 7, 8; ∞ jus aequitatemque, id. Off. 3, 16; ∞ propositum, Hor. Sat. 2, 7, 6; ∞ opus, Ovid., iter, id.; Romae quum sum et urgeo forum, (naar jeg ideligen indfinder mig ter), etc., Cic. Fam. 9, 15; men altum („alleg.“: altid at stræbe el. søge derhen), Lucr., Hor.; — „poet.“ ogs. c. inf., Hor. Od. 2, 18, 20; — III) partic. urgens, tis: trykkende el. trængende, o. l., ogs. som adj.; — ∞ malum, Cic., f. evenf.; — egestas, Virg. Ge. 1, 146; — compar., ∞ causa, Tertull.; superl., ∞ ratio, Cod. Just.

uricae, ae, f., ligesom crucea: en Kaaform, Plin. 18, 44. — urigo, inis, f., [uro]: Brnist, Gæsther, Appul., Arnob. — urina, ae, f., [ὀρεων]: Urinen, Cic., Cels., Plin., o. A.; urinae difficultates, Plin., incontinentia, id.; — II) „everf.“: — ∞ genitalis, (Gæden i d. dyriste Legeme), Plin. 8, 68; ogs. absol. urina, Juvenal. 11, 168; df. — urinālis, e: berende til el. benævnt efter Urinen; — ∞ viae, Coel. Aur.; ∞ medicamenta, id. — urinator, oris, m., [urinor]: en Dykker, Varr. L. L. 5, 27, Liv. 44, 10, Digest. — urino, are: Biform af fgd., Varr. L. L. 5, 27. — urinor, ari, v. depon. n.: at duffe ned under Bændet; — ut qui urinantes, Cic. frgm. ap. Non., cf. Plin. 11, 72; — partic. urinant es: Dykker, id.

9, 48. — *urinus*, 3, *οὐρινος*: vintig cl. med Vind; — *urum*: Vindag, Plin. 10, 79. — *urion*, i, n., [rimel. af *οὐρος*, jon. *εὐρος*: Bierg]: en Jordart i Biergværterne, Plin. 33, 2.

urna, ae, f.: Vandkruffte cl. Vandspand, en Urne; — *urnae* dictae, quod urinant in aqua haurienda, ut urinator, Varr. L. L. 5, 27; f. egf. Plaut. Pseud. 1, 2, 24, Propert. 4, 4, 16, o. ibd. 11, 28, egf. Ovid. Fast. 3, 14; — „poet.“ egf. Danaidernes bultede Kar, Hor. Od. 3, 11, 22; — egf. Stiernebildet Vandmanden til lægges en flig Kruffte, Ovid. Fast. 2, 457, o. ligel. Jædergæerne, Virg. Aen. 7, 792; — II) egf. „øverf.“: Kruffte cl. Potte cl. Urne til forficklikt Brug; — *ur* argenti, (hverti Penge opbevares), Hor. Sat. 2, 6, 10; df. „bef.“; A) Urne til Stiemmedernes Redslægning i Hættene; — vid. Cic. Qu. Fr. 2, 6: senatorum urna copiose absolvit, equitum adaequavit, etc.; cf. Ovid. Met. 15, 44; — b) egf. Urne, hvori Ledderne nedlagges til Udtrækning; — ait, se lege iudices sortiri leges ... educit ex urna res etc., Cic. Verr. 2, 17; cf. Suet. Ner. 21, o. Virg. Aen. 6, 22; — c) df. egf. „poet.“ ligesom Stabvæns Urne, hværaf enhveres Lod utræffes; — omnium Versatur urna serius ocios Sors exitura, vid. Hor. Od. 2, 3, 25; cf. id. ibd. 3, 1, 16, o. Virg. Aen. 6, 432; — B) Urne, hvori de forbrændte Mædets Afte opbeværes, Afkruffte, Grævnerne; — Urnaque nos habeat, quamlibet arta, duos, Ovid. Her. 11, 124; cf. id. Met. 4, 166, oftere, Suet. Calig. 15, o. M.; — C) en Urne, som Maal til flydende Sager: = $\frac{1}{2}$ amphora; — *ur* vini, Cato; *ur* amureae, Plin.; cf. Pers. 5, 145; — egf. Kar cl. Gad af et andet besicmt Omfang; *ur* oquinaenaria, (som holder 50 sextarios), Cato; cf. Juvenal. 15, 25.

urnalis, e: som holder en Urne (cl. en halv Amphora); — *ur* ureei, Cato, caliculi, Plin.; — df. pl. subst., *urnalia*, ium, n.: Kar, som holde en Urne, Digest.; o. — *urnarium*, i, n.: Bort cl. Bænk til Vandkruffer, Varr. L. L. 5, 27; — [urna]. — *urniger*, a, um, [urna, gero]: som bærer en Vandkruffte; — df. „poet.“: *ur* puer, (c. c. Stiernebildet Vandmanden), auct. carm. de signis coel., (in Anthol. Burm. 11, p. 314). — *urnula*, ae, f., demin. af *urna*: liden Kruffte, liden Vandkar, Varr. ap. Non.; — II) „øverf.“: en Afkruffte, Spartian. Sever. 21.

uro, ussi, ustum, 3, v. a., [esse] m. inus. buro, hvf. bustum, comburo; egf. best. m. *uro*, d. c. Jæ]; 1) „egent.“: brænder; — *Calidum* hoc est ... urit male, Plaut. Most. 3, 1, 81; cf. Cic. Tusc. 1, 28: quod aut frigore rigeant, aut urantur calore; men *ur* cedrum in lumina, (for at lyske), vid. Virg. Aen. 7, 13; cf. Tac. Ann. 15, 44, o. Ovid. Met. 14, 533; — B) „bef.“: at opbrænde cl. forbrænde; — *ur* hominem mortuum, (et lig), Cic. Leg. 2, 23, (e XII tabb.); cf. Lucr. 5, 900; men *ur* Cic. Phil. 8, 5: quod reliquo corpori noceat, id. ur secarique etc.; — egf. i Krigsprogæt: *ur* agros sociorum populi R., (hætte med Jæd), vid. Liv. 26, 21; cf. Tac. Hist. 2, 12: *ur* urbes hostium, etc.; men „poet.“: *ur* sto ... ab Illo, Hor. Epod. 10, 13; cf. id. ibd. 7, 6, o. id. Od. 1, 15, 35; — men *ur* sta, orum: brandte Steder (paa Legemet), Plin. 22, 34; — b) om det eucanfiste Mater: at indbrænde, tabulam coloribus, Ovid.; cf. id. Fast. 4, 275; — II) „fig.“; A) „øverf.“, 1) at udørte cl. fortørre, at frye cl. brandte cl. færdte; — quum ... sol gravis ureret arva, Ovid. Met. 6, 339; men *ur*it campum ... seges, (udmarver cl. udpyner den), Virg. Ge. 1, 77; ligel. Plin. 18, 32: *ur* solum siser; men „poet.“: *ur* sitis usserat herbas, Ovid.; ligel. fauces *ur*it sitis, Hor.; egf. om en Jæber, Ovid. Pont. 1, 10, 5; cf. Propert. 4, 3, 23: cum teneros *ur*it lorica laetatos? men *ur* viri viris, Hor., loris, id.; men *ur* en Veret: *ur* eam partem, quam terebrat, Colum.; — c) egf. om Rulden: at affvæ, odd.; — *ur* venatores ... in montibus

ur se patiuntur, Cic. Tusc. 2, 17; ligel. continis frigoribus *ur*i, (om Skytherne), Justin.; quæ frigus usserit, (færdne Steder paa Legemet), Plin., Ovid., o. M.; — B) „ment.“, 1) „bef.“: lidenstabeligen at fortære; df. pass.: at fortæres cl. brænde cl. glide af en lidenstabel cl. Smerte; — me tamen *ur*it amor, Virg.; cf. id. Ecl. 8, 83: Daphnis me malus *ur*it; f. egf. Hor. Od. 1, 19, 5 flg.; — *Uritur* infelix Dido, Virg. Aen. 4, 68; cf. Hor. Epod. 11, 13, Ovid. Met. 1, 496, oftere; — *ur*it urunisque (ira), Hor. Ep. 1, 2, 13; cf. id. Sat. 1, 9, 66; men id. Od. 1, 13, 9: *Uror*, seu etc.; men Ter. Eun. 2, 2, 43: *ur*o hominem, (ærgær ham); hvf. pass.: id. nunc his cerebrum *ur*itur, Me etc., Plaut. Poen. 3, 5, 25; men Hor. Ep. 2, 1, 13: *Urit* enim fulgore suo, qui etc., (lyfter alt med Mændelse); — 2) „alm.“: at qvæle cl. plage cl. angste; — bellum Romanum (eos) domi urebat, Liv. 10, 17; men pass.: quo bello Italia ... urebatur, id. 27, 39; — Aetolos ... assiduo labore urente, id. 36, 23; men Vell. 2, 77: populum gravis urebat annona.

uruncum, i, n.: den nederste Del af Arct, Varr. R. R. 1, 48. — *ursa*, ae, fem. af *ursus*: Hundbiernen; — *ur* feta trucleutorum, Ovid. Met. 13, 803; cf. id. ibd. 2, 185, oftere; — b) „poet.“ egf. Biernen, (uden Hensyn til genus), Virg. Aen. 5, 377, Ovid. Met. 12, 319; — II) „øverf.“, *Ursa* major og minor: den store og den lille Biern, dobbelt Stiernebillede paa den nordlige Himmel; d. forste egf.: *ur* Erymanthis cl. Maenalis cl. Parrhasis, Ovid., den sidste egf.: *ur* Cynosuris, id.; f. egf. Suet. Aug. 80; — b) egf. staer *Ursa* „poet.“ f. d. nordlige Himmelegn, Val. Fl. *ursinus*, 3: hørende til cl. benævnt efter en Biern, sanguis, Colum., adeps, Plin., rabies, id.; — II) „øverf.“; A) *ur* allium: en vilde Legart, Plin. 19, 34; — B) subst. *ursina*, ae, f., (sc. caro): Stiernefiend, Petron. Sat. 66; af — *ursus*, i, m.: Biernen, Plin. 8, 54, o. Liv. 41, 18; *ur* deformis, Virg., turpes, Ovid.; poscere *ur*sum, (i. e. pugnam ursum), Hor. Ep. 2, 1, 185; cf. id. A. P. 472; — b) fem Dredspreg mærkes: *ur*mantem nasum vivit taveris *ur*si, (du forbitrer den mægtige Voldsmand), Martial. 6, 61.

urtica, ae, f., [uro]: Brandenælde cl. Netse, Plin. 21, 55; f. egf. Catull. 41, 15, Hor. Ep. 1, 12, 8, o. Pers. 6, 70; — B) egf. som etflags Plante: *ur*: Sonelden, Plin. 9, 68; *ur*eder egf. *ur* marina, Plaut. Rud. 2, 1, 9; — II) „øverf.“: *ur* pudente Velsigt cl. Gælfed, Juvenal. — *urus*, i, m., [esse] *ur*it: *ur*roren; — vid. Caes. B. G. 6, 28, Plin. 8, 15, egf. Virg. Ge. 2, 374, oftere. — *urvo* (urho), arc: pletter cl. drager en Plesfure omkring et Anlag; — vid. Enn. ap. Fest. p. 375; men *ur*are est arato definire, Digest.; af — *urvum* (urbum), i, o.: Krunningen af den Plov, hvormed Anlagget af en ny By bliver omfaret, Varro, Digest.; — not.: best. m. orbis, rimel. egf. m. curvus.

usio, onis, f., [utor]: Brug cl. Benyttelse; (se o. eftercl. *ur*); — *ur*soni quod satis esset, Varro; sive suae, sive alterius usioni paratum, Digest.; pl., ad suas usiones, Arnob. — *Usipetes*, um, m.: germanisk Jæst ved Rhinen, Caes. B. G. 4, 1, o. Tac. Ann. 1, 51; dog best Tac. efter *Usipii*, orum, vid. id. Germ. 32, oftere.

usitate, adv.: brugeligen, paa sædvanlig Vis og Maate; — *ur* loqui, Cic. Fin. 4, 26; — compar., *ur* dicere, Ge. 13, 20; af — *usitatus*, 3, partic. o. adj. af flgd. — *usitor*, atus sum, 1, v. depon. (a.), intens. af *utor*: bruger oftere, pletter at bruge; men *ur* verb. fin. alene best Gælf.; — tametsi antiquiores verbo isto alio modo usitati sunt, id. 17, 1; cf. id. 10, 10 v. 21; — II) oftere in partic. *ur* sita tus, 3, *ur* adj. m. pass. *ur*em.: brugelig, sædvanlig; — hoc jam vetus est, et ... multis in rebus usitatum, Cic. Caecin. 16; opifices ... nisi vocabulis uterentur nobis

incognitis, usitatis sibi, etc., vid. id. Fin. 3, 2; cf. Caes. B. G. 7, 22; si humano modo, si usitato more, etc., Cic. Verr. 2, 3; cf. id. ibd. 5, 44: ne etc., pecuniam dedit; usitatum est, (fligt plecter at fterc); cf. id. ibd. 5, 1: eas (tabulas) non solum refelli, sed etiam accusari, esse usitatum; f. ogf. Hor. Od. 2, 20, in.; men usitata et ceteris similis oratio, Quintil. 8, 3, 4; — compar., faciamus tractando usitatus hoc verbum et tritius, Cic. Acad. 1, 7; quod usitatus esse coepit, Quintil.; superl., utatur verbis quam usitatissimis, Cic. Orat. 25; — mos, Quintil. 1, 7, 14.

uspiam, adv., [f. usque ab in.]: nogensteds, paa noget Sted; — sive est illa (lex) scripta uspiam, sive nusquam, Cic. Leg. 1, 15; aut Dyrrhachii, aut in illis locis uspiam, id. Att. 1, 17; men perscrutabor sanum, si inveniam uspiam Aurum, Plaut. Aul. 4, 2, 13; — efterel. ogf. e. gen.; nec uspiam ruris, Appul.; ligel. — scripturarum, Augustin.

usquam, adv., [f. usque ab in.]: Dægent. "om Stedet; A) qviescerende (el. in loco): nogensteds, paa noget Sted; aa) ordenl. i negerende Sætninger, (ligesom uspiam i affirmerende); — iste, cui nullus esset usquam consistendi locus, Cic. Flacc. 21; Numquam etiam fui usquam, quin etc., Ter. Eun. 5, 8, 62; velut salientes huc illuc, nec usquam insistentes, Quintil. 10, 7, 6; — ogf. e. gen.; nec sane usquam terrarum etc., Justin. 3, 3; — b) ligel. i den negerende Sætning; — an quisquam usquam gentium st aequae miser? Ter. Heec. 3, 1, 13; cf. id. Andr. 5, 3, 7; — c) ligel. i betingende Sætninger; — si quid Usquam iustitia est, etc., Virg. Aen. 1, 603; saaf. ogf. si usquam etc., Quintil. 6, 1, 51; — bb) pæct. "ogf. undert. i affirmerende Sætninger; — Unde quod est usquam ... Inspicitur, Ovid. Met. 12, 41; cf. Virg. Aen. 7, 311; — B) c. verbis motus: nogensteds; — nec vero usquam discedebam, nec etc., Cic. Phil. 1, in.; ligel. velut usquam Vincit eas, Hor. Sat. 2, 7, 30; saltum ... datura, moveri Haud usquam potuit, Ovid. Met. 4, 551; — II) pæct. "el. udenfor Localforhold: i nogen Sag, i nogetfombest; — Neque istie, neque alibi tibi erit usquam in me mora, Ter. Andr. 2, 5, 9; ligel. Sall. Jug. 13: neque ... usquam, nisi in avaritia nobilitatis et pecunia sua spem habere; cf. Cic. Off. 2, 1: quum etc., neque esset usquam consilio aut auctoritatis locus.

usque, adv., [efter Freund. rimel. etr. f. ubique af ubique, at samment. m. aspello, asporto, f. abs-pello, abporto; paa samme Maade synes ogf. uspiam o. usquam at vare formebe]; — atfr. opbl.: paa hvert Punkt, uafbrudt, helt igennem, lige fra ... el. lige til, odf.; sædv. m. Præpositionerne: ab, ex, ad, in, etc.; el. m. Adverbierne: adeo, adhuc, eo, quo, etc.; undert. ogf. e. acc.; I) i Nummet; a) m. Præpos.; — usque a mari supero Romam proficisci, Cic. Cluent. 68; usque ex ultima Syria atque Aegypto navigare, id. Verr. 5, 60; men id. ibd. 1, 31: usque a Dianio ad Sinopen etc.; cf. id. R. Com. 7, und. unguis; usque ad castra hostium accedere, Caes.; usque in Pamphylia, Cic. Manil. 12; trans Alpes usque etc., id. Quint. 3; usque sub ora etc., Ovid. Ib. 240; — b) m. Vocaladverb.; — eos (sonitus) usque istinc exauditos etc., Cic. Att. 1, 14; usque quaque: overalt, id. Phil. 2, 43, c. Suet. Tib. 6; — c) m. Maalets Accus.; — usque Romam, Cic.; Miletum usque, obsecro? Ter. Ad. 4, 5, 21; — usque extremos Orientis terminos, Justin. 7, 1; ab Attica Thessalia usque, Plaut. 4, 21; ligel. ab astris ... vos usque etc., Stat. Theb. 11, 89; — II) i Tiden; a) m. Præpos.; — jam inde usque a pueritia etc., Ter. Heaut. 1, 2, 9; jam usque ab heroicis temporibus ducta (opinio), Cic. Div. 1, in.; ligel. usque a Thale Milesio etc., id. N. D. 1, 33; — A mane ad noctem usque in foro dego diem, Plaut.

Most. 3, 1, 3; ligel. ex hoc die ... usque ad illam (defectionem solis), quae etc., Cic. d. Rep. 1, 16; usque ad Caesarem et Bibulum consules, id. Fam. 3, 9; usque ad extremum vitae diem (permanere amicitiam), id. Lael. 10; men ad usque Supremum tempus etc., (f. usque ad etc.), vid. Hor. Sat. 1, 1, 97; — b) m. Adverbier: — Cessatum usque adhuc est, Ter. Ad. 4, 23; tamen usque eo se tenuit, quoad etc., Cic. Deiot. 4; usque eo ... dum etc., id. N. D. 2, 49; Usque quaque sapere oportet; id erit telum acerrimum, poeta ap. Cic. Fam. 7, 16; ligel. usque quaque, Catull. 39, 2, o. Plin. Ep. 7, 20, (men strides ogf. i et Ord: usquequaque); usque dum regnum obtinebit Juppiter, Plaut. Men. 5, 1, 28; cf. Cic. Verr. 1, 5; — III) i andre Forhold: a) m. Præpositioner; — si quid poscam, usque ad ravim poscam prius, Quam quicquam detur, Plaut. Aul. 2, 5, 10; usque ad bestias pervenire (hoc malum), Cic. d. Rep. 1, 43; (manere in ... pacto) usque ad eum finem, dum etc., id. Verr. act. 1, 6; men assenserunt ... usque ad Pompejum (intit ham, b. c. med Undtagelse af ham), Plin. Ep. 2, 11; — b) m. Maalets Adverbium; — Anco regi est factus familiaris usque eo, ut etc., Cic. d. Rep. 2, 20; — c) absol.: uafbrudt, uafbrudt, odf.; — vid. Ter. Ad. 2, 2, 5, o. id. ibd. 4, 2, 20; ligel. Imbre (i. e. lacrimis) per indignas usque cadente genas, Ovid. Trist. 1, 3, 18; cf. Virg. Ecl. 9, 61, o. id. Aen. 6, 487, ogf. Catull. 3, 10, o. Martial. 10, 68; men id. 5, 60: Allates licet usque nos et usque; f. ogf. Hor. Sat. 1, 2, 65: poenas dedit usque, superque, Quam satis est, etc. — usquequaque, adv., f. und. usque, nr. II, b.

usta, ae, f., [uro]: etflags brændt Jarve, rød Jintøber, Plin., Vitruv. — Ustica, ae, f.; I) siden Høt i det Sabinse, i Narberden af Digteren Horatius's Villa, Hor. Od. 1, 17, 11; — II) siden D, nordlig for Sicilien, Plin. 4, 8. — ustilago, inis, f.: en Bævnelse paa Barten carduus silvestris, Appul. — *ustio, onis, f.: Branden el. at brænde; navn. i Lagesproget: ved Brændning at affendre de forbrævede Dele, Cels., Plin. 34, 14; men — vehementior sinapis, id. 20, 87; — ustor, oris, m.: som forbrænder, navn. den Afrodites Levinger, Cic. Mil. 33, Catull., Martial.; — ustrina, ae, f.: Branden el. Brant, Appul.; — II) Plads el. Grund til forbrændelse af Lig, Inscript.; — i denne Bem. ogf. ustrinum, i, n., ibd.; o. — ustulo, avi, atum, 1, v. a.: brænder lidet el. ligesom anbrænder, svier; — o. palos, Vitruv., taleas oleagineas, id.; men — caput ferro, (kruse med Brandejern), auct. Priap. 45; — b) prægnant ogf.: forbrænder el. opbrænder; — o. scripta lignis, Catull. 36, 8; — II) pæct. "ogf. — ustulat gemmas (arboris) frigoris aura, (angriber el. fordræver), auct. Priap. 61; — [uro]. — ustus, 3, partice. af uro.

*usūālis, e; (efterel. Ord); I) hørende el. stiftet til Brug og Nytte; — o. mancipia, Digest.; — II) pæct. "ogf. sædvanlig, almindelig, sermo, Sidon.; o. — usūarius, 3: hørende til Brug el. Benyttelse; (men alene i Retsproget o. efterel.); I) pass.: som bliver brugt el. benyttet; — o. servus, (byoraf man alene har Brugen), Digest., Gell. 4, 1; — II) act.: som benytter el. bruger noget, (neml. uden at have Eiendomsret derover); — usus aquae ... ad heredem usuarii transmitti non potest, Digest.; — [usus].

1. usucapio, cepi, captum, 3, v. a., [usus]; i Retsproget: ved uafbrudt Besiddelse giennem et vist Tidrum at erhverve Eiendomsret derif, at vinde Hævd derpaa; — quod hereditas usucapta esset, Cic. Att. 1, 5; jam biennium transisse, omniaque me usucepsisse, Plin. Ep. 5, 1; — ogf. lignelsevis: quod Hannibal jam tamquam usucepsisset Italiam, Liv. 22,

44; cf. Suet. Dom. 9 fin.; — strides ogf. i to Ord; usu aliquid capere, Digest.; df. — 2.usucapio, onis, f.: den ved Hævd el. uafbrudt Besiddelse erhvervede Eiendomsret; — usucapio est adeptio domini per continuationem possessionis anni vel biennii etc., Digest.; cf. Cic. Leg. 1, 21, v. id. Caecin. 26; — ogf. adf. til: usu quoque capio, Digest. — usucaptus, 3, partic. af 1.usucapio. — usufructuarius, i, m., [usufructus]: som har alene Brugen deraf, (uden at være Tingens Eiermand), Digest.

usura, ae, f., [utor]; 1) „alm.“: Benyttelsen af en Giensstand, dens Brug el. Nydelse; — ut huic optimo viro usuram huius lucis ... ne eripias, Cic. Rab. Post. 17; cf. id. Catil. 1, 12; ligef. ∞ parva exigui temporis, id. Agr. 3, 1; ∞ aedium, Plaut., gloriae, Vell.; — 2) „bef.“ i Forretningsproget; A) den til Benyttelse overførte Capital; — quum senatus usura publicanos saepe iussisset, (opp. a publicanis pecuniam pro usura auferre), vid. Cic. Verr. 3, 72; — B) df. „overf.“: den af en laant Capital betalte el. skyldige Rente; (en lig Rentebetaling var hos Romerne maanedlig); — usuram pendere alicui, Cic. Att. 12, 22; ligef. usuram dare (opp. recipere), Digest.; men Cic. Att. 9, 12: boni viri usuras perscribunt, (Capitalistene beregne deres Renter); men id. Catil. 2, 8: certare cum usuris fructibus praediorum, (anvende den hele Afgrøde el. Indtægt til Besiddelse af Eiendoms Renter); — 2) df. atter „overf.“ fra Retsproget: fortel el. Binding, ord.; — nec umquam (terra) sine usura reddit, quod accipit, etc., Cic. d. Senect. 15; cf. Plin. Ep. 9, 28; df. — usurarius, 3; 1) „alm.“: som alene haves til Brug for en vis Tid, uxor, Plaut. Amph. 1, 2, fin.; cf. id. Curc. a. 3, v. 12; — 2) „bef.“: hørende til Renter; — ∞ aera, (Rentpenge), Plaut. Truc. 1, 1, 53; ∞ pecunia, (hvoraf der betales Renter), Digest.; ∞ debitum, ibd.; ∞ debitor, ibd.

*usurpabilis, e: til at bruge, brugbar el. nyttig, homo, Tertull.; v. — usurpatio, onis, f.; 1) „alm.“: Brug el. Benyttelse deraf; — usurpatione et renovatione doctrinae etc., Cic. Brut. 71; men mentione et usurpatione civitatis (ved at beraabe sig derpaa) etc., id. Verr. 3, 64; cf. Liv. 27, 19: vocis usurpatione (Benævnelsen el. Røvet Rex) abstinerent; men ∞ itineris, (Forretagens deraf), id. 41, 23; — 2) „bef.“ i Retsproget; A) retsfærdig Brug el. Tilseelse af noget; — per vim et usurpationem tenere aliquid, Cod. Just.; — 2) den afbrudt usucapio el. Hævd, Digest.; — [usurpo]. — usurpative, adv.: ved Misbrug (af Ordets form); — ∞ ait hordea, Serv. ad Virg. Ge. 1, 210; af — usurpativus, 3, [usurpo, nr. II, B]; som retsfærdigen tiltager el. anmaader sig noget, en Usurpator; — ∞ indebitae potestatis, Ammian. 26, 7; df. — usurpatorius, 3; retsfærdig, temeritas, Cod. Just. — usurpatrix, icis, fem. af usurpator; — ∞ innocentiae (arrogantia), Salvian.

usurpo, avi, atum, 1, v. a., [ctr. f. usu rapio: tilegner mig ved Brugen]; df. 1) „alm.“: gjør Brug deraf, bruger el. benytter, anvender el. indfører, ord.; — inter novam rem verbum usurpabo vetus, Plaut. Cist. 2, 1, 29; cf. Cic. Phil. 2, 28: at quam crebro usurpat et „consul“ et „Antonius“! ∞ Romana nomina, Suet. Claud. 25; quod (officium) semper usurpavi, quum valerem, Cic. Lael. 2; neque ... Dialectem quemquam id jus usurpasse, Liv. 27, 8; cf. Cic. Catil. 4, 4; ne solita quidem munia usurpabat etc., Tac. Hist. 4, 49; cf. id. Ann. 11, 16; — fædd. m. de; sed de hoc post erit usurpandum (i. e. tractandum), quum etc., Varr. L. L. 6, 7; — men impers.: tamen usurpatum est, ut etc., Digest.; — 2) „bef.“; A) ∞ aliquid

oculis, auribus, etc., (dergiennem at fornemme), Lucr. 1, 302, v. id. 3, 972; ligef. Plaut. Trin. 4, 2, 4: Quas (terras) ego neque oculis, neque pedibus usurpavi meis, (som jeg aldrig har enten seet el. betraadt); men id. Casin. 3, 5, 9: unde meae usurpant aures sonitum? — absol. ogf.: ofte at ontale; vid. Cic. Mil. 7: quae antea ... silebatur (via), eadem nunc crebro usurpatur, etc.; — 2) at bruge noget under en vis Benævnelse, at benævne saa el. faa, at holde el. ansee derfor; — quos (deos) fratres inter se agnatosque usurpant atque appellari videmus, Cic. Univ. 11; C. Laelius, is, qui sapiens usurpatur, etc., id. Off. 2, 11; cf. Colum. 5, 6; — B) tager i Besiddelse, erhverver; — non ... recuperare amissam possessionem, sed ... usurpare, etc., (alleg.), vid. Cic. d. Or. 3, 28; men usurpata uxor, vid. Qu. Mucius ap. Gell. 3, 2; — 2) df. ogf. (efteraug.): retsfærdigen at bruge el. tilegne sig noget, at anmaade sig noget, ord.; — civitatem Rom. usurpantes securi percussit, Suet. Claud. 25; ∞ illicitum collegium, Digest.

1.usus, 3, partic. af utor. — 2.usus, us, m., [utor]; 1) „agent.“: Brug el. Benyttelse deraf, Udøvelse el. Behandling, Øvelse el. Praxis; A) „alm.“: — virtus in usu sui tota posita est; usus autem ejus est maximus civitatis gubernatio, Cic. d. Rep. 1, 2; scientia atque usus nauticarum rerum, Caes. B. G. 3, 8; ligef. ∞ rerum necessariarum, id. ibd. 7, 66; cf. Cic. d. Or. 2, 50: docuit jam nos longa vita ususque rerum maximarum, ut etc.; — ogf. in pl.; expetuntur divitiae ad usus vitae necessarios, id. Off. 1, 8; men id. Balb. 20: assidue usus, uni rei deditus, et ingenium et artem saepe vincit; men Plin. Ep. 1, 20: quod me docuit usus, magister optimus; — usum belli habere, Liv.; usus belli impavida gens, id.; plures, quot satis in usum erant, (ignes accendere), id. 36, 10; cf. Hor. Od. 1, 27, in.; ∞ humani, id. ibd. 3, 51; ∞ agrestis, Virg. Ge. 3, 163; — B) „bef.“; 1) selfstabelig Omgang med nogen; — cum Metellis erat ei ... domesticus usus et consuetudo, Cic. R. Am. 6; cf. id. Plane. 2: in tanto usu nostro tantaque amicitia etc.; f. ogf. id. Fam. 13, 23; men Ovid. Trist. 3, 5, 9: nec longo cognitus usu (amicus); — b) „poet.“ ogf. Omgang med Riighed, Tibull., Ovid.; — 2) i Retsproget; a) usus et fructus, ogf. usus fructusque, (offere i et Ord), usufructus: Brug og Benyttelse af en andens Eiendom, Nyttien el. Frugten deraf; — usus enim ejus fundi et fructus etc., Cic. Caecin. 7; men id. ibd. 4: usumfructum omnium bonorum suorum Caecenniae legat, etc.; Formen usus fructusque findes Senec. Ep. 73; — b) den ved Brugen vundne Besiddelsestret, neml. i Forbindelsen usus et auctoritas, el. (ind. copula) usus auctoritas, f. ind. auctoritas; — 2) „overf.“; A) den erhvervede Øvelse el. Erfaring; — vir tali prudentia, etiam usu atque exercitatione praeditus, Cic. Cluent. 31; men nullius usus imperator, (uden at Dyrktigbed, afsees udeligt), Caes. B. C. 3, 45; men id. B. G. 1, 39: non magnum in re militari usum habere; cf. Cic. Manil. 10; — B) objectivet: en Giensstands Brugbarhed el. Nytte; — magnus usus afferre ad navigia faciendae; vid. Cic. N. D. 2, 60; f. ogf. Hor. Sat. 1, 1, 73, v. id. ibd. 2, 6, 75; men Sall. Catil. 51: neque quisquam omnium lubrici simul et usui paruit; men Cic. (poeta) N. D. 2, 41: sed nautis usus in hac este (sc. stella); — b) hørtil høre ogf. Udtrykfene, usui esse, e. ex usu esse: at være til Nytte, af være nyttig; — ut usui civitati simus, Cic. d. Rep. 1, 21; cf. Caes. B. G. 5, 1, offere, v. Liv. 3, 33; men Cic. Att. 1, 1: fuit (is) et mihi et Quinto fratri magno usus in nostris petitionibus; ligef. bono usui esse, Plaut.; — utrum proelium ex usu esset, nec ne, Caes. B. G. 1, 50; cf. Cic. Tusc. 4, 7; men Ter. Eun. 5, 8, 47: nec

magis ex usu tuo Nemo'st; — C) hvad der bliver at bruge, hvad der behøves, det Nødtige el. Nødvendige, edl.; — illum usum provinciae supplere etc., Cic. Verr. 4, 5; ligel. in pl.: quae belli usus possunt, Liv. 26, 43; cf. id. 6, 25; — 2) hertil høre Dictionerne; aa) usus est: det behøves, det er nødvendigt el. nødvendigt; a) absol.; — ubicumque usus siet, Plaut. Bacch. 4, 4, 9; ligel. si quando usus esset, id. Off. 1, 26; ogf. m. tilføjet dat.; Mihi sic est usus, etc., Ter. Heaut. 1, 1, 28; — b) c. abl., (i Analegi af opus est), men alene field., v. forcl. ogf. c. acc.; — usus est argento invento, Plaut.; ad eam rem usus est tua mihi opera, id. Pers. 2, 5, fin.; men Cic. Leg. 3, 4, (e XII tabb.): si quid erit, quod curatore usus sit; dog ogf. Liv. 30, 41: quibus (navibus) consuli usus non esset; ligel. Virg. Aen. 8, 411: nunc viribus usus etc.; — Ad eam rem usus't hominem astutum, etc., Plaut. Pseud. 1, 3, 151; — bb) usus venit, (ofteft forcl.): det behøves, det er Behov; — Aufugero hercle, si magis usus venerit, Plaut. Bacch. 2, 3, 129; Non usus venit, spero, Ter. Heaut. 3, 2, 42; dog ogf. Caes. B. G. 7, 80: ut, si usus veniat, suum quisque locum teneat; — b) c. abl.; — ubi usus veniat contra conserta manu, Plaut. Mil. gl. 1, 1, 3; — D) den påseende Leilighed til en Brug, navn. i Litterat.: usus est. cl. adest, oftere usus venit: det sker el. træffer el. tilfdrager sig el. hænder, edl.; a) de ceteris ... dicemus, si usus fuerit, (om det behøves, om dertil bliver Anledning), Cic. Tusc. 4, 3; ligel. quum adesset usus, Caes. B. C. 3, 84; — b) nam quid ... viro (potest) miserius aut acerbius usu venire? Cic. Quint. 15; cf. id. d. Senect. 3; men id. Verr. 5, 39: jam ante, quam hoc usu venit, etc.; men Caes. B. G. 7, 9: haec de Vercingetorige usu ventura, (at B. vilde forsetage dette); — ogf. adfikt el. i omvendt Stilling; non venit idem usu mihi, quod etc., Cic. Att. 7, 26; quod usu memoria patrum venit, id. d. Or. 1, 40; — ususfructus, us, m., f. und. 2. usus, nr. 1, B, 2, a. ut, cl. (oprel.) uti, [*uti, ut*], adv. v. conj.; svarer som relat. til ita, (ligesom ubi til ibi, v. unde til inde), og betegner da, ligesom *ut*: Hændlingens Vis el. Maade, alts. vort: hvorledes, paa hvilken Vis el. Maade; — men da Hændlingens Vis el. Maade ogf. kan betegnes ved en Virkning el. Hensigt el. Folge, saa bliver ut i dette Fald (ligesom *ut*) til conj., alts. vort: at, for at, el. paa det at, el. saaledes at; — alts. 1) „egenl.“, som adv.: hvorledes, paa hvilken Maade, som el. ligesom; A) „alm.“; — Ut valet? F. ut queo, Plaut. Pers. 1, 1, 17; cf. Hor. Ep. 1, 3, 12: Ut valet? etc.; men Cic. Att. 1, 16: te audisse, ut me circumsteterint, etc.; cf. id. Verr. 1, 45: videte, ut haec iste correxerit; f. ogf. Hor. Od. 1, 9, in.; men Aspic, venturo laetantur ut omnia seculo, vid. Virg. Ecl. 4, 52; cf. id. ibd. 5, 6, v. id. Ge. 1, 56; — Ciceronem, et ut rogas, amo, et ut meretur, et ut debeo, Cic. Qu. Fr. 3, 9; est, inquit, ut dicis, id.; si aliter, ut dixi, accidisset, id.; ligel. id. habet haec, ut opinor, sententiam, id. Off. 3, 3; men id. ibd. 1, 25: similiter facere eos, ut si nautae ceterant, etc.; — ligel. m. tilførende sic: haec res sic est, ut narro tibi, Plaut.; ligel. sic sum, ut vides, id.; — b) ut ut, ogf. (i et Ord) utut, ligesom utcumque: hvorledes end, (hos Plaut. v. Ter.); — verum utut res haec sese habet, Pergam turbare porro, Plaut. Most. 3, 1, 14; cf. Ter. Phorm. 3, 1, 4; men ut illud acceptum sit, etc., Plaut. Truc. a. 5, v. 2; — B) „bes.“; 1) i Sammenligninger: som el. ligesom; oftest svarende til sic, ita, item, etc.; — sic, ut avus hie tuus, cole justitiam, Cic. d. Rep. 6, 15; habere (aliquem), quicum audeas sic loqui, ut tecum, id. Lael. 6; cf. id. d. Rep. 1, 40 v. 44; — ut ex se natus, ita consulens (rex) suis civibus, id. ibd. 1, 35; — ita sit, ut non item in oratione, ut in versu, numerus exstet,

id. Orat. 66; — apud me, ut apud bonum judicem, argumenta plus, quam testes valent, id. d. Rep. 1, 38; cf. id. ibd. 1, 44; men non ut consulem recepti (Brutus Antonium), sed ut hostem arcuit Gallia, id. Phil. 5, 13; cf. id. Leg. 2, 23; — h) ut ... ita ... udtrykker, at tvende Gienstande beslaae tilsammen, el. at de paa engang finde Sted; — ut Tarsenses ... ita Laodiceis ... (ligesom ... saaledes) ogfaa ... , saavel ... som ogfaa ...), Cic. Fam. 12, 13; men ut invitit, ita non adversantibus patriciis, (om end ... saa dog ifte), Liv. 3, 55; — c) langt oftere staaer ut quisque c. superl. ... ita c. superl., for at udtrykke, at Gienstanden, til ligemed en høj Grad af en Egenkab, tillige besidder en anden; hvortil svarer vort: jo mere ... desto mere ... , jo ... desto ... ; — ut quisque est vir optimus, ita difficillime esse alios improbos suspicatur, Cic. Qu. Fr. 1, 1, 4; cf. id. Off. 1, 16 v. 19; — ogf. fan ita være ufsaldet; vid. id. ibd. 1, 19: facillime etc., ut quisque altissimo animo est; — men ogf. staaer ubest. f. superl. en anden Grad; — major autem (societas erat), ut quisque proxime accederet, Cic. Lael. 5; uti longe a luxuria, ita famae propior, Tac. Agric. 6; cf. Liv. 9, 6: ut quisque gradu proximus erat, ita ignominiae objectus; — ogf. fan ita være faldet ud; satis est a me, ut brevissime potuit, paullo ante dictum, Cic. Fin. 5, 4; cf. id. Phil. 14, 11; — 2) i Anførselen af et Exempel: som el. ligesom; — ea se sola percipere (dicunt), quae tacui intimo sentiant, ut dolorem, ut voluptatem, etc., Cic. Acad. 2, 21; (legum latores), ut Cretum Minos, Lacedaemoniorum Lycurgus, etc., id. d. Rep. 2, 1; — 3) i Tilførselen af en nærmere Forklaring af Hovedgjenstanden: ligesom el. ligesom nemlig, efterom, edl.; — ajunt hominem, ut erat furiosus, respondisse etc., Cic. R. Am. 12; cf. id. Mur. 25; scriptor, ut temporibus illis (efter el. i Forhøld til den Tidssalder), luculentus, id. Brut. 26; cf. id. ibd. 10; men nonnihil, ut in tantis malis, est profectum, id. Fam. 12, 2; — 4) i Udtaab, der betegner en Grad: hvor, hvor meget; — qui autem dicit testimonium ex nostris hominibus, ut se sustentat! ut omnia verba moderatur! ut timet, ne quid etc.! Cic. Flacc. 5; ut efferrunt laetitia (pueri), quum vicerint! ut pudet victos! id. Fin. 5, 22; — 5) endel. i Tilførsel; a) som betegnende det umiddelbart foran Hovedhændlingen foregaaende: saa snart som, edl.; oftest m. perf.; — ea res ut est ... enunciata ... coegerunt etc., Caes. B. G. 1, 4; ligel. iste continuo ut vidit, non dubitavit etc., Cic. Verr. 4, 22; f. ogf. Ovid. Trist. 1, 3, 13; — ligel. in or. obl.; Ariovistum, ut semel ... vicerit, superbe et crudeliter imperare, Caes. B. G. 1, 31; — men ut quisque me viderat, narrabat etc., Cic. Verr. act. 1, 7; cf. id. ibd. 4, 3; ogf. id. Att. 2, 12, v. Plin. 33, 7; — forstærket ogf. ved primum; saal. Cic. Fam. 10, 13: ut primum potestas data est (mihi) etc., nihil praetermisi etc.; cf. id. Cluent. 21; — b) field. hos samtidsige Hændlinger: imedens, edl.; — ut numerabatur forte argentum, intervenit Homo de improviso, Ter. Ad. 3, 3, 52; men Cic. Att. 1, 15: ut Brundisio profectus es (siden den Tid), nullae mihi abs te sunt redditae litterae; cf. id. Brut. 5: ut illos de re publica libros edidisti, nihil a te sane potius accepimus; f. ogf. Plaut. Stich. 1, 1, 29; — H) „overf.“ som conjunctio c. conjunctivo; A) hos Virknings- og Folgesætninger: saaledes at, el. saa at, at; 1) „alm.“; oftest svarende til sic, tam, ita, adeo, talis, tantus, is, hic, etc.; dog ogf. undert. uden et sligt Correlat; — non sum ita hebes, ut istuc dicam, Cic.; cf. id. d. Or. 2, 90; men id. Flacc. 20: neminem quidem ita insatuare potuit, ut ei numum ullum crederet; men id. Div. 1, 13: certe non talem (figuram), ut eam factam a Scopis diceret, etc.; ligel. tanta imbueremur superstitione, si etc., ut haruspices ... nobis essent colendi,

id. N. D. 1, 20; figcl. tot vestigiis impressa, ut in his errari non possit, id. Fam. 5, 20; eo erant vultu ... ut eos Argivos diceret, id. Tusc. 3, 22; Milo hoc fato natus est, ut etc., id. Mil. 11; — ruere illa non possunt, ut haec non ... concidant, Cic. Manil. 7; cuius aures clausae veritati sunt, ut ab amico verum audire nequeat, huius salus desperanda est, id. Lael. 21; cf. id. Tusc. 1, 33, ostere; — 2) "bef.": aa) hos Verber, som udtrykke en Hændling el. en Følelse el. en Begreb, odt.; — facis, ut Cic. Mur. 7; cf. id. Catil. 3, 12; eniti et efficere, ut amici jacentem animum excitet, id. Lael. 16; non committam, ut tibi ipse insanire videar, id. Fam. 5, 5; casu accidit, ut etc., id. R. Am. 31; cf. id. d. Or. 1, 40; figcl. id. Coel. 20: quando fuit, ut, quod licet, non liceret; cf. id. d. Or. 2, 36, ogf. id. d. Senect. 6; — ogf. m. figd. ne; equidem soleo dare operam, ut etc., et ut ne quis alius etc., vid. id. d. Or. 2, 24; f. ogf. und. ne; — bb) hos saadanne Udtryk (Verber el. Substantiver el. Adjectiver), som betegne, at noget vil el. kan el. maa skee; alfr. efter de Ord, som betegne en Befaling el. et Raad el. et Dnske el. en Indrømmelse, en Pligt el. et Nødvendighed, en Gierlighed el. Møtighed; a) efter saadanne Verber; — illum Dolabellae dixisse, ut ad me scriberet, ut in Italiam quam primum venirem, Cic. Att. 11, 7; constituit (han har beslutter), ut ludi absente se fierent suo nomine, id. ibd. 15, 11; tibi decernit, (stemmer derfor), ut regem reducas, id. Fam. 1, 1; figcl. efter jubere, id. Verr. 4, 12; efter cogere, id. Catil. 4, 3; efter hortari, id. Lael. 5; efter suadere, id. Prov. cons. 17; efter optare, id. Off. 3, 25; efter concedere (indrømme), id. d. Or. 1, 13; efter placet o. placitum est, id. Fam. 4, 2, o. id. d. Rep. 1, 12; efter restat, id. Quint. 9, 6, 12; men elliptisk (i et Dnske), vid. Hor. Sat. 2, 1, 42: o pater et rex Jupiter, ut etc.; — b) efter Substantiver; — tibi tamen sum auctor, ut eum tibi ordinem aut concilies, aut mitiges, Cic. Fam. 1, 9; vetus lex est illa justae amicitiae, ut idem amici semper velint, id. Planc. 2; figcl. est consuetudo Sculorum ... ut etc., id. Verr. 2, 52; est mos hominum, ut etc., id. Brut. 21; jus semper hoc fuisse, ut etc., id. Phil. 2, 37; tua ratio est, ut etc., id. Verr. act. 1, 11; cf. id. Att. 7, 10, o. id. Tusc. 4, 1; — c) efter Adjectiver; — Dionysio ne integrum quidem erat, ut ad iustitiam remigraret, Cic. Tusc. 5, 21; figcl. praeclarum illud est, ut etc., id. 3, 29; figcl. verisimile non est, ut etc., id. Verr. 4, 6; cf. id. R. Am. 41; figcl. reliquum est, ut etc., id. Mil. 9; men Ter. Andr. 1, 1, 34: in vita esse utile, ut ne quid nimis, etc.; — men ogf. efter et Adverbium: jam prope erat, ut etc., Liv. 40, 32, — ce) efter Udtrykkene: at frygte, (neml. som betegnende det Dnske, at noget maa skee), vort: at ifte, (der neml. er afhængigt af Begrebet Frygt, hvorm. ut er afhængigt af Begrebet Dnske, vid. Freund.); — omnes labores te excipere video; timeo, ut sustineas, Cic. Fam. 14, 2; veretur Hiempsal, ut foedus satis firmum sit et ratum, id. Agr. 2, 22; cf. Hor. Sat. 1, 3, 120; — do) elliptisk f. fac, ut, i Tilføjningen af en Concessivsatning, emtr. vort: sat, at, antaget el. indrømmet, at, naar endog; — verum, ut ita sit, tamen etc., Cic. Verr. 3, 64; — quae ut vera essent, conjungi debuerunt, id. Fin. 4, 15; — B) med Henføjelsætninger: paa det at, forat, at; — si ideo sedetis, ut etc., Cic. R. Am. 53; haec acta res est, ut etc., id. ibd. 51; figcl. sementes quam maximas facere, ut etc., Caes. B. G. 1, 3; figcl. frumentum omne comburunt, ut etc., id. ibd. 1, 5.

utcumque, (utcumque), adv.: hvorefter, paa hvilken end Vis el. Maade; — Utcumque in alto ventus est ... exin velum vortitur, Plaut. Epid. 1, 1, 47; cf. Cic. Orat. 17; utcumque erit, juvabit tamen etc., Liv.

praef.; figcl. Tac. Ann. 6, 8: utcumque casura res est, fatebor etc.; cf. Virg. Aen. 6, 823; — II) "overf.": saa snart alene, naarfembest, quodcumque; — Utcumque defecere mores, Indecorant bene nata culpa, Hor. Od. 4, 4, 35; cf. id. ibd. 2, 17, 11, o. id. ibd. 3, 1, 29.

utens, tis, part. p. adj. af utor. — utensilis, e, [utor]; i Defensionen: brugbar, tiendig, navnlig om Røringsmidlerne; — quid in Italia utensile ... non nascitur? quod far conferam Campano? quod triticum Appulo? Varr. R. R. 1, 2; — II) df. subst., utensilia, ium, n.: de brugbare Ting, (Vobade, Røringsmidler, odt.); — utensilia, quibus aut alitur hominum genus, aut etiam excolitur, Colum. 12, praef.; exutus omnibus utensilibus miles, Liv. 3, 42; ∞ divina humanaque, id. 26, 33; ∞ vasorum, Plin.; — ogf. Bjerne tillegges utensilia, Colum. 9, 5; df. — utensilitas, atis, f.: Brugbarhed; — ∞ ferri et aeris, Tertull.

1. uter, tris, m., [best. m. uterus]: Bælg el. Skudbælg; — ∞ veteris vini, Plaut.; men Virg. Ge. 2, 381: unctos saluere per utres, (om cillaes Bønderdåns); men Ovid. Am. 3, 12, 29: Aeolios Ithacis inclusimus utribus Euros, (jeg har fortalt derom); — utres brugtes hyppigen (som pontons) ved Overgangen over Floder, vid. Caes. B. C. 1, 48, Liv. 21, 27, o. A.; — men Hor. Sat. 2, 5, 98, alleg.: Crescentem tumidis infla sermonibus utrem, (opblæs den Vindskæf med din frøstige Snak); — not.: neutr. pl. utria, Liv. Andr. ap. Non. — 2. uter, tri, m., forcl. Bøjsom af uterus: Underlivet, Caecil. ap. Non.

3. uter, utra, utrum, (gen. utrius f. utrius, Hor. Ep. 1, 17, 15), pronom., [rimel. af inus. *δρεος* f. *δρόρεος*]: hvilken af begge; — ignorante rege, uter esset Orestes, Cic. Lael. 7; in utram partem fluat (flumen), etc., Caes. B. G. 1, 12; utrum (quaeritur) ex duobus, uter dignior, ex pluribus, quis dignissimus, Quintil. 7, 4, 21; men uter nostrum popularis est, tunc, an ego? Cic. Rab. perd. 4; quaerere ... uter utri insidias fecerit, id. Mil. 9; cf. Caes. B. G. 5, 44; men Hor. Ep. 2, 1, 55: uter utro sit prior; men Plaut. Stich. 5, 4, 51: neuter utri invidet; men Hor. Sat. 2, 2, 107: uterne ... hic, qui ... An qui ...? — Uter eratis, tun, an ille major? Plaut. Men. 5, 9, 60; uter meruistis culpam? id. ibd. 5, 2, 29; — b) in pl.; — victi sint utri eo proelio, etc., Plaut. Amph. 1, 1, 70; utros ejus habueris libros, (duo enim sunt corpora), an utrosque, nescio, Cic. Qu. Fr. 2, 13; utri (testes) meliores viri, etc., Quintil. 5, 7, 31; — II) "overf.": o. indefin.: hvilken end af begge, en af begge, alter uter; — si uter velit etc., vid. id. Verr. 3, 14; sibine uter rapiat (tabulam), an alter cedat alteri? Cic. Off. 3, 23; — b) hvilken end af flere; — quorum utrum ei acciderit, (hvilken end af de trente anførte Dødsmaader), Vitruv. 7, praef.; — III) som Adverbier ere endnu at mærke: — A) utro, adv.: paa det til hvilken af begge Sider, hvorfra; — Nescit, utro potius ruat, et ruere ardet utroque, Ovid. Met. 5, 166; utro vomer ferit, Plin. 18, 49; — B) utrum, adv.: interferer den første Halvdel af en Spørgsmaal, i. D. Indirekte Spørgsmaal: enten, el. der udtrykke alene ved Spørgstøtten; — utrum tu pro ancilla me habes, an pro filia? Plaut. Pers. 3, 1, 13; utrum ea vestra, an nostra culpa est? Cic. Acad. 2, 29; — ogf. m. Spørgsmaalspartiklen ne; utrum ego istoc jocoan' assimulem, an serio? Plaut. Bacch. 1, 1, 42; utrumne saluum eum nolet ... orator, an etc.? Quintil. 12, 1, 40; — b) i d. indirekte Spørgsmaal: om, om vel; — Facite indicium, utrum hac, an illuc iter instituerit, Plaut. Cist. 4, 2, 11; id utrum more Romano locutus sit, an etc., postea videro, Cic. Fam. 7, 16; cf. id. ibd. 1, 7; — ogf. m. Spørgsmaalspartiklen ne; ea res nunc in discrimine versatur,

utrum possint se defendere, an etc., Cic. Quint. 30; cf. id. Tusc. 1, 27, id. N. D. 2, 31, v. Plaut. Bacch. 3, 4, in.; — ogf. m. tilsvarende anne, neene, ne; percontantur, Utrum aurum reddat, anne cat secum simul, Plaut. Bacch. 4, 1, 3; id autem utrum illi sentiant, anne simulent, tu intelliges, Cic. Att. 12, 51; cf. id. Orat. 61; — jam dudum ego erro, qui quæram, utrum emeris, neene, id. Verr. 4, 16; cf. Caes. B. G. 1, 50; — quum interrogaretur, utrum pluris patrem matremne faceret, etc., Nep. Iphicr. 3; — 2) undertiden ogf. uden den anden negerende Sættel af Spørgsmaal, (ligesom ogf. an findes uden den første Sættel, f. und. an); a) i det directe Spørgsmaal; — utrum enim in clarissimis est civibus is, quem etc.? Cic. Flacc. 19; utrum majores vestri omnium magnarum rerum et principia exorsi a diis sunt, et finem eum statuerunt? Liv. 45, 39; — b) i d. indirekte Spørgsmaal; — an hoc dicere audebis, utrum de te oratores ... bene existiment, ad rem id non pertinere? Cic. Verr. 2, 69; cf. Plaut. Men. 5, 6, 30; — ogf. m. Spørgepartiklen -nam; quum percontatus esset, utrumnam Pataris universa classis in portu stare posset, Liv. 37, 17.

uterculus, i, m., demin. af uterus: liden Bug el. Mave, apum, Plin. 11, 12. — uter. cum. que (uter. cum. que), utracumque, utrumcumque, pronom.: hvo end af begge; — utrumcumque vicerit, Cic. Fam. 6, 4; utrumcumque erit, Quintil.; — II) „overf.“ v. indefin.; — utrumcumque modo sequetur summa confusio (i hvert Sættel), Quintil. 3, 6, 29; cf. id. 12, 10, 59. — uter. in. us, 3, [uterus]: af samme Moders Liv, fød af den samme Moder; — ∞ fratres, Cod. Just. — uter. libet, utralibet, utrumlibet, pronom.: hvilken af begge man behager, hvilen end af begge; — utrumlibet elige, alterum elige, Cic. Quint. 26; — II) „overf.“ v. indefin.; — si utrumlibet esset liberum, Quintil. 11, 1, 60; cf. id. 9, 1, 7, ostere, o. Cels.; — III) som Nærbier ere hertil at mærke; A) utrālibet: paa hvilen end af begge Sider, vid. Plin. 2, 16; — B) utrōlibet: til hvilen end af begge Sider, til en af begge Sider, til den ene Side; — ne ... inclinata (sit) utrolibet cervix (dicentis), Quintil. 11, 9, 9.

uter. que, utraque, utrumque, (gen. sing. utriusque f. utriusque, Ovid. Fast. 3, 571, Hor. Od. 3, 8, 5, v. A.), pronom.: hver af begge; — sed uterque (Cato et Atilius) alio quodam modo (sapientis appellatus), Cic. Lael. 2; quum utrique (Caesari et Pompejo) sis maxime necessariis, etc., Balb. et Opp. ap. Cic. Att. 9, 7, A; cf. Caes. B. G. 1, 42; men ∞ lingua, (begge Spreg, d. e. Latin og Græsk), Hor. Od. 3, 8, 5; cf. Cic. d. Off. 1, 1: ut par sis in utriusque orationis facultate; ∞ Phœbus, (den op- og nedgaende Sol), Ovid. Met. 1, 338; ∞ Oceanus (efstlig og vestlig), id.; ∞ parens, (Fader og Moder), id.; — magnam vim esse in fortuna in utramque partem, etc., vid. Cic. Off. 2, 6; cf. id. ibd. 2, 10; men in utramque partem disserere el. dicere, (for og imod, pro et contra), id. d. Or. 3, 27, v. id. Acad. 2, 39; — utrique nostrum gratum admodum feceris, etc., id. Lael. 4; cf. id. Att. 8, 12; men uterque utrique cordi est, Ter. Phorm. 5, 3, 17; cf. Caes. B. G. 7, 35; men quorum uterque, suo studio delectatus, contempsit alterum, Cic. Off. 1, 1; — ogf. m. Prædicatets pl.; uterque insaniant, Plaut. Cure. 1, 3, 31; cf. Ovid. Met. 6, 59, o. Tac. Hist. 2, 97; ligel. eodemeque die uterque eorum ex castris ... exercitum educunt, Caes. B. C. 3, 30; cf. Vell. 2, 66; — b) in pl., nærmest naar der paa hver Side ere flere Gienstande; — vid. Cic. Off. 1, 1, id. d. Or. 3, 26, Sall. Jug. 88, v. id. Catil. 38; ligel. Caes. B. C. 2, 6: utraque naves, (begge Partiers Skibe); — dog ogf. ofte om to enkelte Gienstande; saal. Virg. Aen. 6, 685: palmas utrasque tendit; ligel. illa utrosque (patrem et aviam) intuens, Tac. Ann. 16, 11; men binos habebam (scyphos), jubeo promi utrosque, Cic.

Verr. 4, 14; cf. Sall. Cat. 30; — II) hertil mærkes endnu som Nærbier; A) utrōque, adv.: til begge Sider, beggesids hen; — utroque citius, quam vellemus), Cic. Att. 5, 12; ligel. exercitus utroque ducti, Liv. 8, 29; cf. Ovid. Her. 10, 19; — b) ogf. m. versum, (el. vortum, hvorm. det undertiden skrives i et Ord); — Utroquevorsum rectum est ingenium meum, etc., Plaut. Capt. 2, 3, 8; men Gell. 5, 12: utroque versum dici, (i en dobbelt Bemærkelse, forstørende el. formindsende); — B) utrasque, adv., (efter Analogien af alias, alteras): begge Gange; (men alene forel.); — pugnatum bis; utrasque nostri loco moti, Cass. Hemina ap. Non.; ligel. utrasque ... quum apud nos venis, etc., Caecil. ibd.

uterum, i, n.: forel. Biform af flgd., Turpil. v. Afran. ap. Non. — utērus, i, m., [rimel. best. m. 1. uter: en Bælg]: Moderslivet el. Fosterleiet el. Moderen; — diva potens uteri, (i. e. Lucina), Ovid.; utero fetum ferre, (være frugtsommelig), id.; utero laborantes, (i. e. parturientes), Hor. Od. 3, 22, 2; uteri pondus, (i. e. fetus el. Fosteret), Propert.; — ogf. fødelsen; ∞ faciliore videntes, Plin. 8, 50; — II) „overf.“; A) Fosteret el. Livsgræden; — feminae uterum gerentes, Cels.; cf. Tac. Ann. 1, 59; ligel. om Dyrene, Varr. R. R. 2, 2, Plin. 8, 62; — B) Underlivet, Bugen, Maven; — saal. siger Parasiten, Plaut. frgm. ap. Gell. 3, 3: me puero uterus erat solarium ... Ubi istic monēbat esse (f. edere), etc.; cf. Juvenal. 10, 309; — C) uteri terrae, (de Hulheder og ligesom Bælge el. folliculi i Jorden, hvorfra dens Frembringelser opstaae); hvorum Lucr. 5, 805: Hinc ... Crescebant uteri terrae radicibus apti; cf. Lactant. 2, 11; — D) ogf. „alm.“; Rium el. Hulhed i Gienstandens Indre; — ∞ equi lignei, Virg. Aen. 2, 52; ∞ dolii, Colum.; ∞ latus navium, Tac. Ann. 2, 6.

uter. vis, utravis, utrumvis, pronom. indefin.: hvilen end af begge; — at minus habeo virium, quam vestrum utervis, Cic. d. Senect. 10; tange utramvis digitulo minimo modo, Plaut. Rud. 3, 4, 15; men utrumvis salvo officio facere posse, Cic. R. Am. 1; — II) „overf.“ ligesom uterque: begge; (men alene comst); — In aurem utramvis otiose ut dormias, (at du kan være ganske ubejærgret), Ter. Heaut. 3, 3, 101; cf. Plaut. Pseud. 1, 1, 121.

1. ūti, f. ut ab in. — 2. ūti, inf. af utor. — ūtilis, e, [utor]: brugelig, tjenlig, nyttig; (forel. Ord); — ∞ servi heris, Plaut.; magis ad rem esse non potest utibile, id. Mil. gl. 1, 19; men Ter. Phorm. 4, 4, 9: Quid minus utibile fuit, quam hoc ulcus tangere? — Utica, ae, f.: gammel By i Afrika, navnfundig af den yugste Cato's Sejsmord; — vid. Mela 1, 7, Plin. 5, 3, auct. B. Afr. 88, v. A.; — B) cf. Uticensis, e: uticensk, ager, Liv. 27, 5, Cato, Plin. 7, 31; — b) pl. subst., Uticenses, ium, m.: Jndv. baanerne af Utica, Caes. B. C. 2, 36, v. auct. B. Afr. 87. — Uticensis, e, f. ind. frgd.

ūtilis, e, [utor]; I) „alm.“: hvad der skaffer Nytte, nyttig, tjenlig, dygtig; — ∞ et salutares res, Cic.; eam (legem) vobis accommodatam atque utilem etc., id. Agr. 2, 6; si etc., posse eis utiles esse amicos, Caes. B. G. 4, 7; men nihil, quod crudele, utile, Cic. Off. 3, 11; palmarum non utiles stomacho, Plin.; cf. Martial. 11, 52; — (auserre) cibum alteri, homini ad nullam rem ūtili, etc., vid. Cic. Off. 3, 6; — compar., non enim mihi est vita mea utilior, quam etc., id. ibd.; superl., quod tibi utilissimum erit consili, capies, Dolabella ap. Cic. Fam. 9, 9; — hic ... utilis armis, Propert. 3, 7, 19; ∞ equi bello, Ovid.; ∞ lignum navigio, Virg.; ∞ calamus fistulis, Plin.; — „poet.“ ogf. e. gen.; radixque mendendi Utilis, etc., Ovid. Her. 5, 147; ligel. e. infin., Hor. A. P. 204: Aspirare et adesse choris erat utilis (ubia); — bb) hertil kan

marfcs; a) neutr. absol., utile, is: det Ryttige; - quoties ... Iudex honestum praetulit utili, Hor. Od. 4, 9, 40; cf. id. A. P. 164 v. 313; ligel. Quintil. 3, 8, 13: sententia de utilibus atque honestis; - b) utile est m. Subjectis infinitivis cf. m. cu Subjectis factum; - numquam est utile peccare, quia semper est turpe, etc., Cic. Off. 3, 15; cf. Plaut. Trin. 1, 1, in., v. Hor. Ep. 2, 2, 141; - men id ... Apprime in vita esse utile, ut ne quid nimis, Ter. Andr. 1, 1, 33; - II) „bef.“ heter i Retfsproget, actio utilis: som i Mangel af Væbæstemeftse giennemførelse efter Willigheds, Digest.; ligel. ~ exceptio, ibd.; ~ interdictum, ibd.

*utilitas, atis, f.: Brugbarhed cf. Tientlighed, Nytte cf. Fordel; (in sing. o. pl.); - utilitatem ... ut cognoscas meam, (hvort nyttig jeg er dig), Ter. Eun. 2, 3, 18; cf. Plaut. Epid. 5, 1, 28; Satin' ego oculis utilitatem obtineo sincere, an parum, (Har jeg den rette Brug af mine Øine, seer jeg rigtigt)? et belli utilitatem et pacis dignitatem tueri, Cic. Manil. 6; nihil ad utilitatem suam retulisse, id. d. Or. 2, 51; men id. Part. or. 25: (evenire), ut utilitas cum honestate certet; cf. Hor. Sat. 1, 3, 98; - ~ maximæ ex sapientia capiuntur, Cic. Lael. 9; ~ tuis (vine Tienest) possum carere, id. Fam. 16, 3; consultrix et provida utilitatum opportunitatumque omnium (naturæ), id. N. D. 2, 22; men nec utilitatum Graeciae, nec cura impensarum populi Rom., etc., vid. Liv. 45, 3; v. - utiliter, adv.; I) „afm.“: til Nytte cf. med Nytte, nyttigen; - utiliter a natura permotiones istas animis nostris datas, etc., Cic. Acad. 2, 44; cf. id. Off. 1, 25; ligel. Ovid. Fast. 3, 464: Utiliter nobis perfidus ille fuit; f. vgsf. Hor. Ep. 1, 16, 70, Quintil. 4, 1, 45, offere, v. A.; - compar., Utilius starent etiam nunc moenia Phoebe, Ovid. Her. 1, 67; superl., ~ astringi, Plin. 17, 24; cf. Quintil. 4, 2, 57; - II) „overf.“ i d. fild. Retfsprog: paa vebberlig cf. fælgelig Maade; - ~ stipulari, Digest.; ~ agere ex empto, ibd.; - [nullis].

utinam, adv., [ut, nr. II, A]; som Distepartikel: at dog, om dog, maatte dog, vdsf.; a) c. temp. praess.; - utinam, male qui mihi volunt, sic rideant! Plaut. Asin. 5, 1, 13; atque utinam ipse incubat in causam! Cic. Att. 3, 15; Sit meae sedes utinam senectae (Tibur)! Hor. Od. 2, 6, 6; - b) c. temp. perf. f.; - utinam promissa liceret Non dare! Ovid. Met. 2, 51; cf. Cic. Manil. 10; ligel. quod utinam ipse fecisset! Quintil.; cf. Ovid. Met. 8, 501; - bb) vgsf. at marfe; a) m. quod; - quod utinam vitae minus cupidi fuissimus! Cic. Fam. 14, 4; men id. Att. 13, 48, elliptif: quod utinam, iterum utinam, tuo tamen commodo! - b) med Negationerne ne o. non; - Quod utinam ne Phormioni id suadere in mentem incidisset! Ter. Phorm. 1, 3, 5; illud utinam ne vere scriberem, Cic. Fam. 5, 17; cf. id. Att. 11, 9; utinam non pejora viciant! Quintil. 9, 3, in.; ligel. id. 1, 2, 6: utinam liberorum nostrorum mores non ipsi perderemus!

utique, adv., [ut, nr. I, opvdsf.]; hvorfædcs end; vdsf., som indstræfende Beskræftelsespartikel: vist nok, jo dog, i hvort Fald, i det mindste, sikkert, ganske vist, vdsf., certe, saltem; - tu mihi velim scribas, qui etc.; illud vero utique seire cupio, quem etc., Cic. Att. 13, 13; id unis diligenter litteris datis, quae ad me utique perferantur, consequere, id. ibd. 5, 9; men quo die venies, utique cum tuis apud me sis, id. ibd. 4, 4; quod ... si etc., se aliquam rationem iniuros, quo modo (id stipendium) ab Hispanis sumant, cetera utique ab Roma mittenda esse, Liv. 23, 48; cf. id. 6, 20; ligel. milituros tamen se, si utique ... velint, id. 10, 10; cf. id. 8, 7, offere; ligel. nomen, de quo ambigitur, utique in alia re certum est, Quintil. 7, 3, 10; f. vgsf. Senec. Ep. 117: quod bonum est, utique prodest, etc.; - b) m. Negation, (saaf. oftest hos Quintil.); - sapienti propositum est ... non utique, quod tentat, efficere, sed omnino

recte facere, Senec. Ep. 85; non utique accedit parti, quod universum est, Quintil. 12, 2, 18; nec ignoro igitur, quos transeo, nec utique damno, etc., id. 10, 1, 57.

uto, ère, fercl. Biform af utor: bruger; - eodem utito, Cato; - h) vdsf. pass.: quia suppellex multa, quae non utitur, emitur, Nov. ap. Gell. 15, 13; faaf. vgsf. auct. Priap. 41. - ūtor, ūsus sum, 3, v. depon. (a): glør Brug deraf, bruger, benytter, anvender, har til min Tienest, nyder; - fædv. c. abl., fædv. absol., for; o. eftercl. vgsf. c. acc.; - I) „egent.“; a) c. abl.; - utatur suis bonis oportet et fruatur, qui beatus futurus est, Cic. N. D. 1, 37; cf. id. R. Am. 45; ligel. id. d. Rep. 1, 2: etsi ars quidem, quum ea non utare, scientia tamen ipsa teneri potest; men id. Deiot. 10: bene ut armis, optime ut equis uteretur; - utuntur aut aere, aut taleis ferreis ... pro numo, Caes. B. G. 5, 12; earum (navium) materia atque aere ad reliquas reficiendas utebatur, id. ibd. 4, 31; administris ad ea sacrificia Druidibus utuntur, id. ibd. 6, 16; - Otio qui nescit uti, plus negotii Habet, quam quum etc., Enn. ap. Gell. 19, 10; decet bene amicitia utier, Plaut. Cist. 1, 1, 25; improbi viri officio uti, id. Stich. 1, 1, 14; men ego fortasse nune ... utor aetatis vitio, (forfælder dertil), Cic. Fam. 2, 16; cf. Caes. B. G. 4, 21: non omnes eadem alacritate ac studio, quo etc., utebantur, (ubvisse ifte); men id. ibd. 4, 11: ea conditione, quae etc., usuros, (at de visse antage cf. benytte famunc); men uti se, Plaut. Capt. 4, 4, 12, (bruge fig, gløre fig ret tilgode, vdsf.); cf. id. Mil. gl. 3, 1, 81: liber sum autem ego; me uti volo libere; - b) absol.; - expetuntur ... divitiæ, ut utare, opes, ut colare, etc., Cic. Lael. 6; nec vero habere virtutem, satis est ... nisi utare, id. d. Rep. 1, 2; cf. Hor. Ep. 1, 7, 57; ligel. Quintil. 12, 11, 20: tot annos in utendo, non in percipiendo, exhausserunt; - c) c. acc.; - si quid est, quod utar, utor; si non est, ego, Cato ap. Gell. 13, 23; cf. Lucr. 6, 1134; ligel. Plaut. Poen. 5, 3, 128: Profecto uteris, ut voles, operam meam; vgsf. quum ipse ferrum uteretur, Aur. Vict. Caes. 17; - vdsf. vgsf. ofte hos Plaut. in partic. fut. pass.; Quae utenda vasa semper vicini rogant, id. Aul. 1, 2, 18; cf. id. ibd. 2, 4, 32, offere; dog vgsf. Cic. Verr. 2, 18: utenda ac possidenda (bona) etc.; ligel. quod utendum acceperis, reddere, id.; cf. Ovid. A. A. 1, 433; - II) „overf.“, navnli.; aa) om personlige Forhælte; a) aliquo: at omgaaes nogen, at leve fortrelligen med nogen; - his Fabriciis semper est usus familiarissime, Cic. Cluent. 16; cf. id. Fam. 1, 3, vgsf. Hor. Ep. 1, 12, 22, v. id. ibd. 1, 17, 2 v. 14; vgsf. „alleg.“: Nos, quibus assuevit fatum crudeliter uti, etc., Ovid. Pont. 3, 7, 17; - men c. acc.: villicæ vicinas ... quam minimum utatur, Cato; - b) m. dobbelt abl.: at have i nogen den eg den, at leve med cf. under nogen som faadan, vdsf.; - Mihi si umquam filius erit, ne ille facili me utetur patre, Ter. Heaut. 2, 1, 5; ligel. ut bonis uteretur justique regibus (Lacedaemon), Cic. d. Rep. 1, 33; hic vide, quam me sis usurus aequo, id. Verr. 5, 59; cf. id. Fin. 1, 1, Hor. Ep. 2, 2, 151, c. id. Sat. 1, 4, 96, vgsf. Nep. Att. 13; - bb) vgsf. om andre Forhælte; - uti ipsos valetudine non bona, (at Helbredstilstanden hos dem var slet), Caes. B. C. 3, 49; ~ ventis adversis, Cic.; ~ proeliis secundis, (severe helbige Fæstlag), id. Manil. 9; melioribus utere fati! Virg. Aen. 6, 546; - III) partic. utens, tis, vgsf. som adj.: som er i Besiddelse deraf; - sed fac juvare divitiis, utentior nas sit (mære bemidlet cf. rigere), honestior vero quomodo? Cic. Off. 2, 20.

utpote, adv., (navnli. i tilføiede Forflaringer): som cf. ligefom nemlig, nemlig faafom, vdsf.; oftest m. relat., vgsf. m. quum, vgsf. m. partic. cf. adj.; - utpote qui nihil continere solemus, Cic. Att. 2, 21; men id. Phil. 5, 11: utpote qui peregre depugnari, etc.; cf. Plaut.

Rud. 2, 5, 5, offerre; — utpote quum... seditionem fecerint, Asin. Poll. ap. Cic. Fam. 10, 32; — utpote longum Carpentis iter etc., vid. Hor. Sat. 1, 5, 94; cf. Nep. Hannib. 3; — quo pacto cuncta tenerem, Utpote res tenues, etc., Hor. Sat. 2, 4, 8; cf. id. ibd. 1, 4, 21, o. id. A. P. 206. — utputa, f. und. puto.

utrālibet, f. und. uterlibet, nr. II, A. — utrārius, i, m., [1. uter], i. Krigssproget: som stæffer el. bringer Vand i Vedersflaer, Vandbærer; — sequi se utuarios ad mare etc., Liv. 44, 33. — utrasque, adv., f. und. uterque, nr. II, B. — utrūcida, ae, m., [1. uter, caedo]: som fenderisfarer Vedersflaer, Appul. — utrūcūlarius, i, m.: en Søfferiber, Suct. Ner. 54; af — 1. utrūcūlus, i, m., demin. af 1. uter: liden Bælg el. Vederssæk, Cels., Appul. — 2. utrūcūlus, i, m., demin. af uterus: liden Moderstib el. Søsterleie, Plin. 11, 84, o. id. 30, 42; — II) „overf.“: liden Bælg paa Planterne, som Blomstefnæppens, Plin. 16, 39, o. id. 18, 29.

utrimque, (utrinque), adv. af uterque: fra el. paa begge Sider; — ita magnae utrimque copiae, Cic. Fam. 6, 4; acriter utrimque... pugnatum est, Caes.; cf. Plaut. Amph. 1, 1, 61 flgd.; men ∞ praemissi equites etc., Sall. Jug. 53; ∞ contineri marginibus, Quintil.; Piso... nobilis utrimque (fra begge Herælder), Tac. Hist. 1, 14; causas veras modo et utrimque tractet, (i. e. pro et contra), Quintil. 10, 5, 20; cf. Hor. Ep. 1, 18, 9; — b) ogs. m. secus, (uudert. ogs. i et Ddr: utrimqueseus): lang med begge Sider, paa begge Sider, (for: o. efterel.), Lucr. 4, 937, o. Appul. — utrimqueseus, f. und. flgd. — utrinde, adv., [3. uter, inde]: fra el. paa begge Sider, vid. Cato ap. Charis. und. utrubi. — utrinsecus, adv., [3. uter, secus]: paa el. til begge Sider; — cadunt utrinsecus ignes, auct. Aetn. 503. — utro, adv., f. und. 3. uter, nr. III, A. — utrobi, utrobidem, utrobique, f. und. utrubi, etc. — utrolibet, adv., f. und. uterlibet, nr. II, B. — utroque, adv., f. und. uterque, nr. II, A. — utroqueversum, adv., f. und. uterque, nr. II, A, b.

utrūbi, (Ogs. utrobi o. utrubi), adv., [3. uter, ubi]: paa hvilken af begge Sider, hvar; (for: o. efterel. Ddr); — Utrubi accumbo? Sa, utrubi tu vis? etc., Plaut. Stich. 5, 5, 9; cf. id. ibd. 5, 4, 14: Amicae uter utrubi accubamus? St. abi tu sane superior; men de frumento utrobi bona, utrobi mala gratia capiatur; utrundem iram, utrundem factiones tibi pares, Cato ap. Charis.; men utrubi hic homo... fuerit etc., Digest. — utrūbidem, (Ogs. utrobidem), adv., [utrubi, -dem]: paa hvar af begge Sider; — Utrosque percognovi utrobidem, Plaut. Truc. 1, 2, 50. — utrūbique, adv., (utrobique), [utrubi, -que]: paa hvar af begge Sider, paa begge Sider; — inutili utrobique auxilio Aetolorum, Liv. 36, 16; cf. Nep. Hann. 10; — ut eadem veritas utrobique sit, (d. e. hos Guder eg Mejneller), eademque lex, Cic. N. D. 2, 31; men Quintil. 1, 2, 4: utrobique, (d. e. i Skolen og hjemme); cf. Hor. Ep. 1, 6, 10. — utrum, utrumnam, utrumque, f. und. 3. uter. — utut el. ut ut, f. und. ut.

ūva, ae, f.: Drue, Vindue, Colum. 3, 1, Plin. 14, 1 flgd.; a qua (gemma) oriens uva se ostendit, Cic. d. Senect. 15; ∞ rubens, Catull., certans purpurae, Hor., aurea, Tibull.; dum mustis uva tumebit, Ovid.; cf. Virg. Ge. 1, 51, o. id. Ecl. 9, 49; men alleg.:

Carpite de plenis pendentes vitibus uvas, Ovid. Am. 1, 10, 55; — II) df. „overf.“: A) enhver drueformet Frugt, Drue el. Bær; — ∞ amomi, Plin.; laurus uvas suas gignit, id.; — B) den drueformede Klump, som de sørgende Bier forme paa de Træer, hvor de have sat sig; — vid. Virg. Aen. 4, 558, o. Juvenal. 13, 68; — C) Drobelen el. den nedfaldne Drobelt, *xiuv*; — uva si descendit, Cels.; ∞ tumens, id., stillans, Martial.; uvae mederi, Plin.; — D) etflags Søstf, Plin.; ogs. ∞ marina, id.

ūvens, tis, partic. [af inus. uveo, hvf. ogs. uvesco o. uvidus]: fugtig el. vaad; — ∞ oculi, Petron.; ∞ palatum, Sil.; ∞ scopuli, Stat. — ūvesco, ēre, v. n. ineb., [f. flgd. af in]: at blive fugtig el. vaad; (poetisk Ddr); — suspensae in litore vestes Uvescunt, Lucr. 1, 306; — men Hor. Sat. 2, 6, 69: seu quis... modicis uvescit (poculis: drifter maadebøstent draf). — ūvidūlus, 3, demin.: noget fugtig el. vaad; — Uvidulum a fluctu... me etc., Catull. 66, 63; af — ūvidus, 3, [vid. uvens af in]: vaad, fugtig; — ∞ rete, sine squamoso peen, Plaut. Rud. 4, 3, 5; ∞ vestimenta, id. ibd. 2, 7, 15, o. Hor. Od. 1, 5, 14; ∞ ventosusque status coeli, Colum. 7, 3; cf. Virg. Ge. 1, 418: ∞ Juppiter, (vaad el. regnig Lust); men id. Ecl. 10, 20: ∞ Menaleas, (vaad af Duggen); — ∞ (Bacchus: beruset), Hor. Od. 2, 19, 18; cf. id. ibd. 4, 5, 39; — ∞ Tibur (vandrigt), id. ibd. 4, 2, 30; cf. Ovid. Fast. 4, 686; flgd. ∞ terra, Colum.; — compar., ∞ (poma), (fastigere), Tertull. — ūvifer, a, um, [uva, fero]: som bærer Druer el. Vindruer, Massicus, Stat. Silv. 4, 3, 64; cf. Sil. 7, 263, offerre. — ūvor, ōris, m., [af inus. uveo, uvens]: fugtigbed; — uvae ab uvore, Varr. L. L. 5, 21.

ūxor, ōris, f.; [efter Scheller rimel. befl. m. jungo, conjux]: Hustru el. Kone el. Gemalinde; — uxorem ducere aliquam, (giste sig dermed), f. und. duco; ut e natura vivat (sapiens), uxorem adungere (sibi), etc., Cic. Fin. 3, 20; men uxorem habere, (være gift), vid. id. d. Or. 2, 61; — fratris uxor, id. Cluent. 11; Uxor pauperis Ibyci, etc., Hor. Od. 3, 15, in.; men Hostis est uxor, invita quae ad virum nuptum datur, vid. Plaut. Stich. 1, 2, 83; men Ter. Andr. 3, 5, 12: herus, quantum audio, uxore excidit, (saar ikke Hustru til Kone); men Virg. Aen. 3, 319: Hectoris Andromache, er uxor udslædt; — II) „overf.“: A) „poet.“ ogs. om Dyrene; — Olentis uxores mariti, (Gederne), Hor. Od. 1, 17, 7; — B) comist er Martial. 4, 53: uxor abolla grabati, (den fattiges Kæppe, hvormed han ogs. i Sengen bedækket sig); df. — uxoreūla, ae, f., demin.; (for: o. efterel. Ddr); 1) Plaut. Casin. 4, 4, 19, o. id. ibd. 5, 2, 37, som Seleerd: mea uxoreula, (min lille Kone)! — II) „alm.“: — erat ei uxoreula satis quidem tenuis, (ringe el. ubetydelig), Appul.; o. — uxōrius, 3: horende til el. benavnt efter Konen el. Hustruen; 1) „alm.“: — in arbitrio rei uxoriae, (i en Riendelse angaaende Kone's Medgift), Cic. Off. 3, 15; abhorrens a re uxoria (adolescentula: som ikke vil giste sig), Ter. Andr. 5, 1, 10; men Ovid. A. A. 2, 155: dos est uxoria lites, etc.; — b) df. subst. neutr., uxōrium, i, n., (se. aes): Skat el. Afgift, som Vebervende maatte betale; — vid. Fest. p. 379; — II) „bef.“: alfter afhangig af sin Kone el. af sin Eftter; — vid. Virg. Aen. 4, 266; flgd. ∞ amnis (Tiberis, neml. som Gemal af Stia), Hor. Od. 1, 2, 20; flgd. ∞ Vulcanus, Claudian.

V.

V, v, det 21de Bøgstav i det latinske Alfabet, er som Skrifteegn opstaaet af Grækerne **Υ**, og tiende, ligesom dette, oprst. ogs. til at betegne Vocalen „u“, s. unt. Bøgstavet „U“; — som Consonant isærer Lyden af „v“ til d. ælteste Digamma; hvs. ogs. dette „v“ Quintil. 12, 10, 29, hedder littera Aeolica; — mange latiniserende Ord af d. Græske optage saal. „v“ dets, foran en Vocal, dets imellem to Vocale; saal. formes ver af *h̄v*; vis af *h̄v*, video af *id̄v*, scaevus af *sc̄vds*; vicus af *ix̄v*; vinum af *oiv̄v*; levis f. *l̄v̄v*, etc.; — bb) hertil er endnu at mærke; a) isølge Slægtskabet imellem „v“ o. „u“ gik det forie byrpygen over til det sidste under Ordformationen; — saal. formes solum af solvo, cautum af caveo, nauta af navita, neu, seu, af neve, sive; — af samme Grund kan isølge en metrisk Nødvendighed „v“ gaare over el. opleses til „u“, hvs. silua (trisyll.), f. silva; ligel. dissolvienda o. evoluisse (quinq̄syll.), f. dissolvenda, evoluisse; — sieltene er den metriske Overgang af „u“ til „v“, hvs. tenuia o. tenuius (trisyll.), Lucr.; — not.: om Slægtskabet imellem „v“ o. „b“ s. unt. Bøgstavet „B“; — b) som Indlyd el. inde i Ordet imellem to Vocale blev „v“ ofte udfødt, navn. i Ordformationen; hvorpaa ofte fulgte en Contraction; heril høre: deleverunt, delerant, novisti, nosti, audivisti, audisti el. audiisti, siveris, sis el. sisris, divitior, ditior, (bovibus) bubus, providens, prudens, (movementum) momentum, (provorsus) proprus, si vis, sis, si vultis, sultis, (Jovis pater) Jupiter, (mage volo, mavolo) malo, (nonvolo) nolo, etc.; — Udsøffelsen af „v“ uden flgd. Contraction findes i seorsus af sevorsus; — c) som Abbreviatur staar V (som Consonant) f.: vir, vivit, vale, etc.; V. C. el. VC. f. vir clarissimus; VCP. f. voti compos posuit; V. V. f. virgo Vestalis, etc.; — not.: alene uegentigen hører heril Taltegnet „V“ f. quinque el. 5, (brad enten dette V er den øvre Halvdel af X f. decem el. 10, el. det er en graffisk Fremstilling af Haanden med Penstilen paa dens fem Fingre).

vacans, tis, partic. v. adj. af vaco; df. — **vacante**, adv.: tomt, uden Indhold, uden Betydning; — **et inaniter** (accumulare), Gell. 17, 10. — **vacatio**, onis, f., [vaco]: Fristed el. Værelse el. Fristagelse, navn. fra en Øvelse el. personlig Tjeneste; a) c. gen. obj.; — quae studia habent vacationem publici muneris, (Indseere Værelse derfra), Cic. Fam. 9, 6; men Druides vacationem habent militiae etc., Caes. B. G. 6, 14; pro his rebus data est ab isto vacatio sumptus, laboris, militiae, etc., Cic. Verr. 4, 11; cf. Liv. 23, 20; — **malorum**, Senec. Ep. 85; — b) m. ab, el. m. quominus; — ne praetoribus quidem vacatio ab belli administratione data est, Liv. 23, 32; — vacationem augures, quo minus iudicii operam darent, non habere, Cic. Brut. 31; — c) absol.; — ob vacationem pretium datum, etc., Cic. Font. 4; tumultum decerni... sublatis vacationibus, id. Phil. 5, 12; — not.: ogs. undert. c. gen. subj.; — **aetatis**, (isølge en vis Alder), Nep. Att. 7; men **rerum gestarum**, (isølge mine Værlister), Cic. Sull. 9; cf. id. Coel. 12; — **everf.**: den for Værlister fra Krigstjeneste betalte Sum; — **ex fisco** vacationes annuas exsolvere, Tac. Hist. 1, 46.

vacca, ae, f.: Oen, (opp. taurus), Varr.; cf. Cic. N. D. 1, 27, c. Virg. Ecl. 9, 31; men ubera vaccae Lactea demittunt, vid. id. Ge. 2, 521. — **vaccinium**, i, n.: eislags Bær, som giver rød farve, germ. die Rauschbeere, (vaccinium myrtillus L.), Plin. 16, 31; **nigra**, Virg., mollia, id.; men Ovid. Trist. 1, 1, 5, til hans Bøg: Nec te purpureo velent vacinia fuco! — **vaccinus**, 3: af en Ro, caro, Plin., lac, (Ro-

meff), id., caseus, id.; o. — **vaccūta**, ae, f., dimin.: liden Ro, en Ovie, Catull. 20, 11; — [vacca].

vacēlio, fieri, v. pass., [vacuus, facio]: at blive tom el. øde; men alene Lucr. 6, 1003 o. 1015. — **vaccerra**, ae, f.: Væl el. Stavre, navn. til Segn, Colum. 9, 1, o. id. 6, 19; — **everf.**: ligesom stipes: Ålods, Dumriaan, etc.; — **recorde** et malefica vaccerra, Liv. Andr. ap. Fest. p. 375; df. — **vaccerrōsus**, 3, blev, efter Suet. Aug. 87, af R. Augustus brugt f. certitus, d. c. ferykt el. skæmt, edl.

vacillatio, onis, f.: Vællen; Legemetts vællende el. slingrende Bevægelse; — **indecora** in dextrum ac laevum latus, Quintil. 11, 3, 128; **foeda**, Suet. Claud. 21; af — **vacillo**, (vac., Lucr. 3, 503), avi, atum, 1, v. n., [rimel. best. m. vago]; 1) **egentl.**: at vælle el. ræve el. slingre, navn. som druffen, edl.; — quosdam ex vino vacillantes, etc., Cic. Irgm. ap. Quintil. 8, 3, 66; cf. Lucr. 3, 478; men Cic. Brut. 60: in utramque partem toto corpore vacillans; — arbor ventis pulsa vacillans aestuat, Lucr. 5, 1095; cf. id. 6, 574: vacillant omnia tecta, (neml. under en Jordrystelse); men Cic. Fam. 16, 15: vacillantibus litterulis (epistola: strene med rystende Haand); — 11) **fig.** el. om Begreber: at vælle, at mangle Fasthed el. Bestemtbed; — totaque res vacillat et claudicat, (den hele Bygning el. Lære), Cic. N. D. 1, 38; cf. id. Off. 3, 33: iustitia vacillat, vel jacet potius, (neml. efter deres Lære); men id. Phil. 3, 12: cum una legione, et ea vacillante, (hvis Trofob endog væller); men memoria vacillare, (tabe Sufemmelsen), id. Att. 12, 1; men **in** in vetera aere alieno, id. Catil. 2, 10; men Lucr. 4, 1117: Languent officia, atque aegrotat fama vacillans; endel. om et Væne: cujus anceps fides vacillat, Digest.

***vacīve**, adv.: i god Ro, i en ledig Time, perlegere, Phaedr. 4, praef.; o. — **vacivitas**, atis, f.: Tomhed derfor, Mangel derpaa; df. comit: Ita cibi vacivitate venio laxis lactibus, Plaut. Cunc. 2, 3, 40; af — **vacivus**, 3, [vaco]: tom, ryddelig; (ford. Ord); — ut bene vacivas aedes fecisti mihi! Plaut. Casin. 3, 4, 6; **in** aedes aurium, ogs. **in** aures, id.; — **egf. c. gen.**; Valens afflicto me vacuum virum (mig frastøt), id. Baech. 1, 2, 46; **in** tempus laboris, Ter. Heaut. 1, 1, 38.

vaco, avi, (iii, Tertull.), atum, 1, v. n.; 1) **afm.**: at være tom el. ledig el. fri, at være uden noget; — a) **absol.**; — quacumque vacat spatium, quod inane vocamus, etc., vid. Lucr. 1, 508; ut vix tricinum, ubi etc., vacaret, Cic. Att. 13, 52; cf. id. ibd. 12, 10: tota domus superior vacat; men Caes. B. G. 4, 3: quam latissime a suis finibus vacare agros, (at de ere ubeleede el. udnyttede); poet. ogs. om et Stedsele: at være uden Vand; vid. Ovid. Met. 2, 255: ostia septem... vacant, septem sine flumine valles; — b) **egf. c. abl.**; — ut illa natura coelestis et terra vacat et humore, sic etc., Cic. Tusc. 1, 26; cf. id. N. D. 1, 10: si mens constare potest vacans corpore; men Hoste vacare domos, Virg. Aen. 3, 123; men fessam, et custode vacantem, (og at hun var ubeegget), Ovid. Met. 2, 422; men Ora vacent epulis, (holde sig derfra), id. ibd. 15, 478; — ligel. **ment.**: nulla vitae pars vacare officio potest, Cic. Off. 1, 2; cf. id. ibd. 1, 38: ejusmodi motibus sermo debet vacare; men quantum genus... vacans nomine (uden Navn), vid. id. Tusc. 1, 10; **in** cura et negotio, id., metu ac periculis, Liv., criminibus, Quintil., culpa, vitio, Cic.; men id. Tusc. 2, 26: amplitudinem animi... eo esse pulchriorem, si vacat populo, (naar den er fri for Distention, edl.); men Liv. 2, 48: res publica et milite illic et

pecunia vacet, (være befriet fra at staae Seldater og Venge til den Krig); — b) field. m. ab; — haec a custodiis classium loca maxime vacabant, Caes. B. C. 3, 25; ∞ ab opere (militēs), id. ibd. 76; men nullum tempus illi unquam vacabat aut a forensi dictione, aut a scribendo, Cic. Brut. 78; cf. id. Div. 2, 2; — II) „bef.“; A) at være fri fra Arbeide, at være uden Beskæftigelse, at have Frihed el. Tid el. Stunder; — si ne tu quidem vacas, noli etc., Cic. Fam. 12, 30; cf. id. Att. 12, 38; ligel. si forte vacas, (hvis du har Tid), Hor. Ep. 2, 2, 95; men Senec. Ep. 106: omnes, qui volunt, vacant; men Hor. Od. 3, 18, 11: Festus in pratis vacat otioso Cum hove pagus; — 2) „overf.“; aa) ∞ rei alieni: at have Tid dertil, at anvende Tiden el. at lægge Sind derpaa; — ego vero... philosophiae semper vaco, (er altid sysselsat dermed), Cic. Div. 1, 6; tamquam... huic uni negotio vacaret animus, Vell. 2, 114; ∞ studio operis pulcherrimi, Quintil.; ∞ foro, id., clientium negotiis, Tac.; ∞ libellis legendis et rescribendis, Suet. Aug. 45; men Senec. d. Brev. Vit. 2: quod ipsos adire volentibus non vacaverint (superiores); — field. absol.: Dum perago tecum pauca, sed apta, vaca, Ovid. Am. 2, 2, 2; — bb) vacat (alicui), imperson.: der er Tid dertil; a) offeri c. inf. fem Subjectivum; — si etc., Et vacet annales nostrorum audire laborum (se. ubi: derom du har Tid dertil), Virg. Aen. 1, 372; men id. ibd. 10, 625: Haecenus indulsisse vacat („poet.“ f. licet: er det tilladt); men Quintil. 10, 1, 58: tunc et elegiam vacabit in manus sumere, (vil der blive Tid dertil); — nobis venari nec vacat, nec libet, Plin. Ep. 9, 16; cf. Ovid. Trist. 2, 216, o. id. Met. 5, 334; men Quintil. 11, 1, 50: esse deserto vacet; — b) field. absol.; — teneri properentur amores, Dum vacat, etc., Ovid. Am. 3, 1, 69; ligel. si vacat, Juvenal. 1, 21; men Plin. Ep. 1, 10: quo magis te, cui vacat, hortor, etc.; — B) i Retsproget om en Besiddelse: at være herredø el. uden Ejermand; — fundi possessionem nasci, quae ex negligentia domini vacat, Digest.; — III) partie. vacans, tis, egf. fem adj., (eftercl.); A) „alm.“: tom el. unyttig, ødt.; — putare veteres dixerunt: vacantia ex quaque re ac non necessaria auferre et excidere, Gell. 6, 5; — B) „bef.“ heter mulier vacans: ledig el. ugift Fruentimmer, Digest.; (Ovid. Her. 20, 149, har derer vacua).

vacue, adv. af vacuus: tomt, uden Rygte; — inaniter, vacue, et sine substantia, etc., Arnob. — vacuē, factio, feci, factum, 3, v. a., [vacuus]: gier tom el. ryddelig, tommer el. rydder; — vid. Cic. Catil. 1, 6 v. 7; ligel. ∞ insulam, Nep. Cim. 2; men ∞ fascēs securibus, (borttage dem deraf), Val. Max.; men ∞ locum alicui in coena, (tomme el. indromme), Maerob. Sat. 1, 2; — II) „fig.“ c. eftercl.: ∞ circumcisiones, (afstaae), Lactant.; vacuitas, atis, f., [vacuus]: Tomhed; df. „ceneret“: tomt Rum; — vacuitates interveniorum (in lapidibus), Vitruv. 2, 7; — II) offeri „fig.“: at være uden noget, at være befriet derfra; — liberatione et vacuitate molestiae (gaudere), vid. Cic. Fin. 1, 11; cf. id. ibd. 2, 11; men id. Off. 1, 21: magnitudo animi est adhibenda et vacuitas ab angoribus.

Vacūna, ae, f., [vacuus, nr. II, A]: en navn. hos Sabinerne dyrket Gubinde for den landlige Ro og Hvile, Hor. Ep. 1, 10, 49 (Acon.). Ovid., Plin. 3, 17, v. A.; — B) df. Vacūnalis, e: hørende til el. benævnt efter Gubinden Vacuna; — ∞ foci, Ovid. Fast. 6, 308. — vacūo, avi, atum, 1, v. a., [vacuus]: tommer el. rydder, gier tom el. ryddelig; — vacuatus locus (ved Luftens Fortyndelse), vid. Lucr. 6, 1023; vacuata dolia a mercatore, Colum.; men Martial. 11, 5: Elysium liceat si vacuare nemus; men Impensis belli vacuatos... penates (forarmede derved), Sil. 11, 572; vacuatus sanguine, Aur. Viet. Epit. 43.

vacūus, 3, [vaco]; I) „alm.“: ledig, tom, øde, fem er uden noget, fem er fri derfra; — a) absol.; — nisi etc., Omne, quod est spatium vacuum, constaret inane, Lucr. 1, 522; ∞ castra hostium conspicatus, Caes. B. G. 7, 45; ∞ aer, Hor., Virg.; men id. Aen. 6, 269, om Underverdenen: (ibant) Perque domos Ditis vacuas et inania regna; men ∞ theatrum, Hor. Ep. 2, 2, 130; ∞ tabellae, (ubestrevne), Quintil.; — b) c. abl.; — nihil igni vacuum videri potest, Cic. Univ. 4; ∞ moenia defensoribus, Liv.; ∞ agri cultoribus, Ovid.; men ∞ ebur ense, (den tomme Sæde), id. Met. 4, 148; — animus per somnum sensibilis et curis vacuus, Cic. Div. 2, 11; vacuus cupiditate et timore, id., metu, Ovid., tali culpa, Tac.; ∞ consilium periculo, Cic. Att. 10, 16; — c) m. ab; — ∞ (oppidum) ab defensoribus etc., Caes. B. G. 2, 12; men Cic. Verr. 4, 10: Mamertini soli vacui, expertes, soluti ac liberi fuerunt ab omni sumpto, molestia, munere; cf. Tac. Ann. 12, 34; men Sall. Catil. 51 in.: ∞ homines ab odio, amicitia, ira atque misericordia etc.; — d) (field., eftef. „poet.“) c. gen.; — ager aridus et frugum vacuus, Sall. Jug. 90; vacuas caedis habete manus, Ovid. A. A. 1, 642; cf. id. Met. 6, 541; operum vacuus, Hor. Sat. 2, 2, 119; — bb) df. subst. neutr., vacuum, i: øde el. tomt Rum el. Sæde, Tomhed; — multo vacui minus intus habere, Lucr. 1, 368; men Virg. Ge. 2, 286: Sed quia non aliter... in vacuum poterunt se extendere rami; men irrompere per vacuum, Liv. 25, 3; cf. Hor. Sat. 2, 1, 37, o. id. Ep. 1, 19, 21; — II) „bef.“; A) om Personer el. med Hensyn paa faadanne: fri for Arbeide el. fra Forretninger, fri el. ledig; — quoniam vacui sumus, Cic. Leg. 1, 4; men ∞ animo ac soluto de iudicio cogitare, id. Verr. act. 1, 9; apud aures vacuas atque eruditas, Quintil. 10, 1, 32; ligel. ∞ aures, Ovid., mentes, Virg. Ge. 3, 3; si quid vacui sub umbra Lucinus, Hor. Od. 1, 32, in.; ne vacuum esse me nunc ad narrandum credas, Tac. Andr. 4, 2, 23; cf. Cic. Att. 12, 38; — superl., dum sit vacuissima (domus Augusti), Ovid. Pont. 3, 1, 141; — „overf.“ egf. om de Eder, hvor man nyder Røghed; — ∞ Tibur, Hor. Ep. 1, 7, 45; ∞ Athenae, id. ibd. 2, 2, 81; — animo vacuus, (i god Ro), Sall. Jug. 52; cf. Hor. Od. 1, 5, 10, o. id. ibd. 1, 6, 19; — b) navn. heter mulier vacua: fri el. ugift, Tac. Ann. 13, 44, c. Ovid. Met. 14, 831, offeri; — B) om Besiddelser: fri, uden Herre el. Ejermand, vacant; — vacuum possessionem gerere sperans, Caes. B. C. 3, 112; cf. Cic. d. Or. 3, 31, c. Tac. Ann. 12, 50; — saal. egf. om et Præstødomme el. sacerdotium, id. ibd. 6, 40, om en Præst, id. Agric. 40; — egf. subst.; si etc., In vacuum venias, (i den ledige Besiddelse), Hor. Sat. 2, 5, 49; — b) navn. egf. om Steder (o. „poet.“ ligefom patens): med tom el. fri el. ubindret Indgang el. Afgang, aabenstaaende, vid., ødt.; — ut vacuo patuerunt aequore campi, Virg. Aen. 12, 710; ∞ porticus, id.; ∞ atria, id.; egf. c. dat.: vacuum Romanis vatibus aedem etc., Hor. Ep. 2, 2, 94; — C) uden alt Værd, tom, unyttig, intsiggende, vanus; — vacuus exeret in aëra morsus (canis), Ovid. Met. 7, 786; men ∞ nomina, (tomme el. betydningsløse), vid. Tac. Ann. 1, 30; cf. Gell. 11, 15, egf. Hor. Od. 1, 18, 15.

vādātus, 3, m. passiv Vem., f. mnd. vador. — vādes, um, pl. af I. vas. — Vādimon, ōnis, m., men alene i Forbindelsen, Lacus Vadimonis: So i Eturien ved Ameria, (hødt Lago di Bassano), Plin. 2, 96, Liv. 9, 39, v. A. — vadimōnium, i, n., [I. vas]; i Retsproget: den ved Caution givne Sikkerhed for nogens Tilbederelse i Retten, Forpligtelse ifølge given Sikkerhed til at møde i Retten; — ne quis extra suum forum vadimonium promittere cogatur,

etc., vid. Cic. Verr. 3, 15; cf. id. ibd. 5, 51: promittere alicui vadimonium Lilybaeum: f. ogf. id. Quint. 6, und. vado; men res est in vadimonium, (det kommer til Eftterbedrøftelse), id. ibd. 5; ∞ est mihi cum aliquo, (er forpligtet til at møde nogen i Retten), id. ibd. 8; ad vadimonium venire, (at indfinde sig til et saadt Retssmøde), ibd. 5; ligel. ∞ sistere, Cato ap. Gell. 2, 14, o. ∞ facere, Plant. Epid. 5, 2, 19; men ∞ differre, (udsatte et saadt Retssmøde), Cic., descerere, (udeblive derfra), id., Plin.; ∞ missum facere, (eftergive forpligtelsen til et Retssmøde), Cic. Quint. 14; ∞ concipere, (opfatte en Formular dertil), id. Qu. Fr. 2, 15; ∞ constituta, vid. id. d. Senect. 7; — II) fild. „overf.“: en bestemt Dag; — tibi amatorem vadimonio sistam, Appul.

1. vādo, (perf. vasi, Tertull.), 3, v. n., [beff. m. inus. βάω, hvf. βαίρω, βῆναι, etc.]: gaar el. drager el. frider frem, (ofteft m. Vibeqr. af Høftighed el. Men); — ∞ ad aliquem, (fynde sig til nogen), Cic. Att. 4, 10; men eras mane vadit (ille: reiser han bort), id. ibd. 14, 11; cf. Virg. Aen. 11, 176: Vadite, et haec memores regi mandata referite: ∞ in hostem, Liv. 7, 24; cf. id. 2, 10; ∞ per hostes, Tac. Hist. 3, 41; men ∞ haud dubiam in mortem, Virg. Aen. 2, 359; cf. Cic. Tusc. 1, 40: vadit in eundem scyphum (f. ad eundem scyphum hauriendum); — ogf. om Dyrne, auct. ad Her. 2, 19; — „overf.“ ogf. om en Hørd Strømmen, Plin. 5, 21; ligel. om en dragen Linie el. Cirkel, id. 6, 39; — II) „fig.“: — sedere coepit sententia haec; pariterque et eruditi et rude vulgus in eam cursu vadit, Plin. 2, 5. — 2. vādo, are, v. a., [vadum]: giennemvader; — quae (lumina) sine pontibus vadari nequeunt, Veget.

vādor, atus sum, 1, v. depon. a., [1. vas]; i Retssproget: ved Cautionister (vades) at forpligte nogen til at møde for Retten, at indbringe el. indfalde for Retten; — S. Vadatur hic me; P. utinam vades desint, in carcere ut sis, Plaut. Pers. 2, 4, 18; ligel. se jam neque vadari amplius (sc. Quintium), neque vadimonium promittere ... hic (Quintius), quum etc., hominem in praesentia non vadatur; ita sine vadimonio disceditur, Cic. Quint. 6; cf. id. ibd. 19; men id. Verr. 3, 15: ∞ aliquem ex Leontino usque ad Lilybaeum; cf. id. ibd. 5, 54, und. vadimonium; men Liv. 3, 13: tot vadibus accusator vadatus est reum; men Hor. Sat. 1, 9, 36: casu tunc respondere vadato Debebat; — II) partic. vadātus, 3, ogf. m. passiv. Vem., „egenl.“: som er forpligtet til Møde i Retten; df. „overf.“ o. „alm.“: forpligtet el. forbunden; (for o. eftercl.); — Ita me vadatum amore vinctumque attines, Plaut. Bacch. 2, 2, 3; men mihi reliquae vitae tuae curricula vadata, (mig helligede el. opoffrede), Appul.

vādōsus, 3: fild af Grunde, med grundt el. lavt Vand; — quod his locis erat vaduosum mare, Caes. B. C. 1, 25; ∞ Syrtis, Sall. Jug. 78; ∞ ostium, Liv.; ∞ amnis, Virg.; men ∞ navigatio, Plin. 6, 26; — „poet.“ ogf., ∞ aquae: oprorte, Lucan. 8, 698; — superl., ∞ Ganges ubi est, Solin.; af — vādum, i, n., [beff. m. inus. βάω, hvf. βαίρω, βῆναι, βαδίζω, etc.]: Vadsfled, Sted med grundt el. lavt Vand; — Rhodanus nonnullis locis vado transitur, Caes. B. G. 1, 6; cf. id. B. C. 1, 61 o. 83, oftere; — ligel. in pl.: ubi vadis repertis etc., id. B. G. 2, 9; cf. Liv. 26, 45; Tac. Ann. 2, 23, Lucr. 1, 201, Ovid. Met. 3, 19, o. A.; — II) df. „fig.“; A) „overf.“; 1) „poet.“ f. Vandet el. Havel, obf.; — longa sulcant vada salsa carina, Virg. Aen. 5, 158; cf. Catull. 64, 58, Hor. Od. 1, 3, 24, Ovid. Pent. 4, 9, 2, o. A.; — 2) ligel. „poet.“, ogf. i efterangst Profeta: Vandets Bund el. Grund, Dybet; — saxa ... Vadis levata, Hor. Epod. 16, 25; cf. Virg. Aen. 8, 91: Labitur uncta vadis abies, etc.; f. ogf. Plin. 3, praef.; faal. ogf. Bunden i el. af en Brend, Phaedr. 4, 9, o. Plin. 31, 23; — B) „ment.“, (men fædd. „alleg.“) a)

ligesom fast Grund el. Hødsfæste; df. Stifterhed el. Redning, obf.; — omnis res est jam in vado, Ter. Andr. 5, 2, 4; cf. Plaut. Aul. 4, 10, 73: jam esse in vado salutis res videtur; — b) men ogf. omvendt: ligesom faste Grunde el. Støber; df. Hare el. Vandfæstehed; — emersisse jam e vadis etc., (om det fremtridende Hørdrag), Cic. Coel. 21; cf. Ovid. A. A. 1, 437: Cera vadum tentet, rasis infusa tabellis. — vādus, i, m.: Biform af fild., Varr. ap. Serv., Sall. frgm. ap. Non.

vae, interj., obel., Udraab i Smerte el. Nærm: vae el. vel a) absol.; — Mantua, vae, miserae nimium vicina Cremonae! Virg. Ecl. 9, 28; cf. Hor. Od. 1, 13, 3, o. Plaut. Mil. gl. 2, 3, 51; — b) oftere c. dat.; — vae misero mihi! Plaut., Ter.; Vae capiti atque aetati tuae, Plaut. Rnd. 2, 3, 14; — som Ordspøg mærket: vae victis! vid. Liv. 5, 48, ogf. Flor. 1, 13, o. A.; — c) fild. c. acc.: vae te! Plaut. Asin. 2, 4, 75; ligel. vae me! Senec. Apocol. med. — vaento, ire, o. vaenum, f. und. veneo o. venum.

tvāser, fra, frum: fildig, fnu, forslagen; — non sunt in disputando vafri, non veteratores, non malitiosus, Cic. d. Rep. 3, 16; f. ogf. Hor. Sat. 1, 3, 130, o. id. ibd. 2, 5, 21; men vafri inscitia juris, id. ibd. 2, 2, 131; men Omne vaser vitium ... Flaccus ... Tangit, Varr. 1, 116, (om ver Horatius); — „poet.“ ogf. c. gen.; vaser juris, Ovid. Her. 20, 30; — superl., ∞ interpres somniorum Stoicorum (Chrysippus), Cic. N. D. 1, 15; ∞ interrogationes, Senec. Ep. 48; df. — vāframentum, i, n.: fildig Streg, Vin el. Puds, Val. Max. 7, 3, extern. 7, oftere; — vafre, adv.: fildig el. underfundig; — nihil sane vafre nec malitiose facere conatus est, Cic. Verr. 2, 53; o. — vāfritia, ae, f.: Ustighed, Snubed; — non vacat mihi ... vāfritum in illis meam experiri, Senec. Ep. 49.

*vāgabundus, 3: flakkende el. flagerende hvd og vid; (rimel. alene for c. eftercl., thi Senec. Vit. beat. synes den rigtige Læsem. at være reptabundus); — ∞ cursilitas solitudinum, Fenestella ap. Fulgent.; flamma flexuosis excessibus vagabunda, Solin. 5; o. — vāgatio, onis, f.: Omflakken el. Omstreifen; — ∞ incerta, Appul.; — [vagar]. — vāge, adv. af vagus: vide adspredt, hvd og her; — vage effusus per agros palantesq. adortus, Liv. 26, 39; res variae et dispaes in tot poematibus et orationibus sparsae et vage disiectae, auct. ad Her. 4, 2; cf. id. ibd. 4, 31.

vāgīna, ae, f.: Stede el. Sværdfæde, obf.; — gladius in vagina reconditus, Cic.; ensis Vagina tectus, Hor. Sat. 2, 1, 40; men vagina ducere ferrum, Ovid. Fast. 4, 629, telum nudare, Nep. Dat. 11; cf. Virg. Aen. 10, 475, oftere; men gladium vaginae reddere, Val. Max. 8, 9, 2; men Plin. 9, 8: pinnae aculeos velut vagina condens (delphinus); — II) „overf.“; A) Bålg el. Skaf, navn. Kornet; — frumentum ... quindecim diebus esse in vagina etc., Varr.; cf. Cic. d. Senect. 15; — B) vāse Hørbælinger i det dryftede Legeme; hvf. Plin. 8, 17, om Løven o. fl.: condito in corporis vaginas unguium mucrone, etc.; men id. 7, 53, ligel. fildig: corpus velut vagina animae; df. — vāgīnūla, ae, f., demin.: liden Bålg, navn. Kornet; — far in vaginulis servat ad satus, Plin. 18, 10.

vāgīo, ivi cl. ii, 4, v. n., [som Naturtyd; vid. Varr. ap. Gell. 16, 17: experimente verbo vocis sonum recentis]; — ordnl. om spade Vorn: at strige el. græde, (germ. wimmern); — vox vagientis pueri, Ter.; ut ex hac aetate repuerascam et in cunis vagiam, Cic. d. Senect. 23; men id. d. Rep. 2, 11, ligel. fildig: non ut in cunabulis vagientem, sed adultum jam et paene puberem (populum), etc.; — ogf. om et Kid, Varr. L. L. 7, 5, om Grisen, Martial. 3, 57, om den unge Hare, auct. carm. d. Philom. 60; — II) „overf.“: at tone el. larme; — Clamor ad coelum ... vagit, Enn. ap. Varr. l. c.; df. — vāgitus, us, m.: den Rydtedes Strig; —

natura hominem... natali die abicit ad vagitus statim et ploratum, vid. Plin. 7, in.; vagitus dare, Ovid.; vagitum edere, Quintil., cf. Virg. Aen. 6, 426; — vāg. om et *fid* (haedus), Ovid. Met. 15, 466; — vāg. *ſem* *l*lebrud af *ſmerie* (under en Operation), vid. Cels. 7, praef.

vago, are; ferel. actiō *ſi*form af *ſig*d.; — exsul incerta vagat, Pacuv. ap. Non.; arbores vento vagant, Ennius ibd.; — 1. vāgor, atus sum, 1, v. depon. n., [vagus]: at vante cl. *ſlaſſe* el. *ſiruge* bid *v*g did, at *vare* i en *uſi*adig *ſer*vægelfe, vbl.; 1) „egent.“; — volucres huc illuc passim vagantes, Cic. Div. 2, 38; cf. Virg. Ge. 3, 540; ligel. Ovid. Fast. 3, 556: Amisso dubiae rege vagantur apes; f. vāg. Hor. Od. 1, 22, 11; men tota Asia vagatur (ille), voluit ut rex, Cic. Phil. 11, 2; — vāg. i *ſ*rigesproget; at *ſtreiſe*, vbl.; ∞ jam latius, Caes. B. G. 4, 6; cf. Liv. 3, 5; — vāg. om *ſing*: Stellae sponte sua, jussuque vagantur et errant, vid. Hor. Ep. 1, 12, 17; (cf. Cic. d. Rep. 1, 14, und. vāgus); — b) „poet.“ vāg. c. acc.; — Ino etiam prima terras aetate vagata est., Propert. 2, 21, 21: (al. terris); — 11) „fig.“; — quorum vagetur errore animus, nec habeat unquam, quid sequatur, Cic. Off. 2, 2; ne vagari et errare cogatur oratio, id. d. Or. 1, 48; men id. ibd. 3, 44, om *ſ*reſeingen: ut verba neque alligata sint, quasi certa aliqua lege versus, neque ita soluta, ut vagentur, etc.; cf. Hor. A. P. 265: Idcirco vagor, scribamque licenter? etc.; men Cic. Tusc. 3, 6: deinde nostro more vagabimur, (ville vi behandle *ſi*enſtanden friere); — vitia (eorum) inter ipsos residunt, nostra late vagantur, Plin. Ep. 4, 22; ea fama vagatur, (udbreder *ſig*), vid. Virg. Aen. 2, 17; cf. Ovid. Met. 12, 51. — 2. vāgor, ōris, m., [vagio]: ligesom vagitus: *ſ*lageſtrig; — miscetur funere vagor, Lucr. 2, 576; cf. Enn. ap. Fest. p. 375.

vāgulus, 3: *uſi*adig, *ſlygtig*, animula, Hadrian. ap. Spartian. Hadr. 25; demin. af — vāgus, 3: emſtæfende, omſtreifende, *ſlygtig* el. *uſi*adig i *ſi*ne *ſer*vægelfer; — quum vagus et exsul erraret (ille), Cic. Cluent. 62; Gaetuli vagi, palantes, etc., Sall. Jug. 18; cf. id. 19; ∞ navita, Tibull., mercator, Hor., Hercules, id. Od. 3, 3, 9; — vāg. m. pecus, aves, pisces, cornix, id.; — b) vāg. om *ſing* og *ſer*greber; — quae (stellae) errantes et quasi vagae nominarentur, Cic. d. Rep. 1, 14; cf. id. Univers. 10: quae autem (sidera) vaga et mutabili erratione labuntur, etc.; ∞ aequora, Tibull., flumina, Hor.; ∞ venti, id.; ∞ fulmina, Ovid.; ∞ flamma, Hor.; ∞ crines (ſlagrende), Ovid.; men ∞ arena, (ſom *ſvire*les af *ſinden*), Hor.; men vagae domus (Seytharum), id. Od. 3, 24, 10, (ſom *de* *ſore* med *ſig* *ſra* *det* ene *ſted* *til* *det* andet); ∞ pedes (ſlygtige), Ovid. A. A. 3, 418; men ∞ ſel toto corpore, (ſom udbreder *ſig* *der*over), Plin. 11, 75; — 11) „fig.“; — (in oratione) solum quiddam sit, nec vagum tamen, Cic. Orat. 23; cf. id. d. Or. 2, 16; men ∞ nomen ambrosiae (ubestemt), Plin. 27, 11; non errantem et vagam, sed stabilem certamque sententiam etc.; vid. Cic. N. D. 2, 1; men id. Mil. 26: vide... quam vaga volubilisque fortuna (sit); men incertum diu et quasi vagum imperium suscepit, Suet. Vesp. 1; Non est illa vagis similis collata puellis, Propert. 1, 5, 7; cf. Hor. A. P. 398; men vagae moderator... juvenatae (*ſlygtig* el. *ſeſtindig*), Martial. 2, 90; — „poet.“ vāg. c. gen.; vagus animi, (forſtyrret i *ſindet*), vid. Catull. 63, 4.

vah! interj., navn. ſom *Udraad* af *ſverraſſe* el. *ſer*undring, ſaaſel af *Glæde*, ſom i *ſarme*: af el. ad! vbl.; — Vah! solus hic homo est, qui sciat divinitus, Plaut. Curc. 2, 1, 33; cf. Ter. Ad. 3, 3, 85; — vah! apage te a me, Plaut.; cf. Ter. l. c. 3, 2, 17, o. id. ibd. 4, 2, 39; ligel. id. Andr. 4, 2, 5: vah! perii! hoc malum integrasit. — vaha, interj., forlanget *ſorm* af *ſig*d., Plaut. Casin. 4, 4, 25, o. Afran. ap. Charis. — Vahālis, is,

m.: *ſleden* *ſaal*, den *ſenſte* *Arm* af *Rhin*en, Caes. B. G. 4, 10, Tac. Ann. 2, 6; — not.: *heder* vāg. Vahalis, Sidon.

valde, adv., compar. valdius, f. und. valide, nr. 11. — vale, f. und. valeo. — vālē, dico, ēre, v. n., [valeo]: *ſiger* *ſer*vel; — Et, quod ignoti faciunt, valedicere saltem, Ovid. Trist. 1, 8, 21. — tvalens, tis, partic. o. adj. af valeo; *ſf*. — vālēnter, adv.: *ſtærk* el. *ſtærſtig*; — (fundamenta) valenter resistant contra ea, quae etc., Colum. 1, 5; — compar., praecipis spirare valentius Euris (coepit), Ovid. Met. 11, 481; — 11) „overf.“ om *ſer*edraget; — non diu dicebat, sed valenter, Senec. Controv.; cf. Val. Max. 3, 7, extern. 6; o. — 1. valentia, ae, f.: *ſtyrke* el. *ſeggenſtyrke*; (for o. efterel. *ſtd*); — Sapientia gubernator navem torquet, non valentia, Titin. ap. Non.; exercitor corporum valentiam luctatoribus praestat, Macrobi. Somn. Scip. 2, 14. — 2. Valentia, ae, f.: *Ræret* paa *ſere* *ſver*; — B) *ſf*. Valentini, orum, m.: *ſidvænerne* *der*af. — valentulus, 3, demin. af valens (und. valeo): *ſemmelig* *ſtærk*; — obsecro, ut valentula est, (hvort hun er *ſtærk*)! Plaut. Casin. 4, 4, 26.

vālēo, m, itum, 2, v. n.: at *vare* *ſtærk* el. *ſtærſtig*, at *have* *ſtærke*, at *forma*e el. *ſigle* *meget*, vbl.; 1) „egent.“; A) „atm.“; — puer ille... ut magnus est, et multum valet, (hvort han er *ſtærk*)! Plaut. Amph. 5, 1, 51; plus potest, qui plus valet, etc., id. Truc. 4, 3, 38; cf. Cic. Fam. 9, 17: fiet enim, quodcumque volent, qui valebunt; valebunt autem semper arma; men em en *ſand*idat: ut valeat amicis, etc., id. Att. 4, 17; cf. Sall. Catil. 9: jus bonumque apud eos non legibus magis, quam natura valebat; men id. ibd. 17: si conjunctio valuisset, (hadde *ſaaet* *ſremgang*); men Ovid. Trist. 1, 3, 46: Pro deplorato non vultura viro (verba); — B) „bef.“; 2) med *ſenſyn* paa el. *beſtemt* *ſaal*: at *vare* *ſtærk* el. *dygtig* el. *virksom* *derſil*, at *have* *ſidvæ*reſſe *der*paa, vbl.; — alios velocitate ad cursum, alios viribus ad luctandum valere, Cic. Off. 1, 30; cf. id. Catil. 1, 7; ligel. id. ibd. 3, 12: illud perficiam, ut invidia mihi valeat ad gloriam; — *hos* Plin. ofte om *ſagemeſter*; *ſaal*. ∞ ad dysentericos, id., contra serpentium morsus, id.; ruta per se pro antidoto valet, id.; dictamnus valet potu et illitu et suffitu, id.; ligel. id. 34, 55, c. inf.: sandaracha valet purgare, sistere, etc.; — b) *ſaal*. ofte „poet.“ o. i efterang. *preſa*, c. inf. obj.: at *vare* *eygtig* *derſil*, at *forma*e el. *funne*; — vid. Lucr. 1, 109, Hor. Od. 1, 31, 12, o. id. ibd. 4, 7, 27; men ut aegre evadere in Palatium valuerit, Suet. Claud. 18; cf. id. Caes. 79; — *ſaal*. vāg. „poet.“ om *ſing*ſubjecter; vice cotis, acutum Reddere quae ferrum valet, Hor. A. P. 304; cf. id. ibd. 40, vāg. Lucr. 6, 1055; — 2) med *ſenſyn* paa en *ſelbredeſtilfand*: at *beſinde* *ſig* *vel*, at *vare* *ſtrik* el. *fund* el. *munter*; — quum valeamus, etc., Ter. Andr. 2, 1, 9; Ego valeo recte, et rem gero, Plaut. Pers. 4, 3, 34; te recte valere, et operam dare, ut quotidie melius, etc., Cic. Fam. 11, 24; men id. Att. 4, 14: te profectum esse tardius... quod minus valuisses; si jam melius vales, etc.; men ∞ corpore, id. Brut. 20, stomacho, Juvenal.; men ∞ ab oculis, Gell., a morbo, Plaut.; men id. Aul. 2, 2, 9, comiſt: M. Ain' tu te valere? E. pol ego haud a pecunia perbene; — men impers.: quid agitur? ... ut valeatur? Plaut. Pers. 2, 5, 8; — bb) *herſil* er *entnu* at *mærke*; a) i *ſeggnedſen* af *ſvere* *ſactes* ofte: si vales, bene est, (cl. abbrevieret: S. V. B. E.); hvortil vāg. undert. *ſoies*: ego el. equidem valeo (cl. abbrevieret: E. V. cl. E. Q. V.); — vid. Cic. Fam. 13, 6, o. id. ibd. 14, 17, oftere; ligel. Metell. ibd. 5, 1, o. A.; cf. Senec. Ep. 15; — b) vale o. valeas, ſom *ſiſſedſhiffen*: *ſer* *vel*. el. *farvel*, el. *arven*! vbl.; — D. valeas! Ph. vale! Plaut. Truc. 2, 4, 79; bene vale, id.; vale atque salve, id.; cf. id. Merc. 2, 2, 55: D. Bene

ambulato! L. bene valeo! D. bene sit tibi! — foran en Vocal findes ogf. valē (f. valē); vid. Virg. Ecl. 3, 79, o. Ovid. Met. 3, 501; — figel. findes i Slutningen af Verre: vale, bene vale, ogf. cura, ut valeas; vid. Cic. Fam. 7, 15 o. 20, oftere, Matus ibd. 11, 28, o. M.; — „poet.“ ogf. som Afstedsbilsen til de Aldede; vid. Virg. Aen. 11, 98, o. Varr. ap. Serv. ibd.; — endel. heder valere jubere el. dicere: at sige nogen Lovel el. Gævel el. Alder; illum salutavi; post etiam jussi valere, Cic. Att. 5, 2; cf. Suet. Galb. 4, oftere; — β) men ogf. findes vale, valeas, valeat, valeant, som Udtryk af Afvisning el. Ringekagt: farvel, (f. imellem etc. er det ude, oel.); — Valeas, tibi habeas res tuas, etc., Plaut. Amph. 3, 2, 47; cf. Ter. Andr. 5, 3, 18; men Cic. N. D. 1, 44: si talis est deus, ut etc., valeat, (saa behøve vi ham ikke!) men Hor. Ep. 2, 1, 180: valeat res ludicra, si etc.; cf. Cic. Att. 16, 15: quare ista valeant (jeg bryder mig intet derom), me res familiaris movet; f. ogf. Ter. Andr. 4, 2, 13, o. Tibull. 2, 6, 9; — II) „overf.“: at have en saa at sige relativt Kraft deril, at gielde el. formaae saa og saa meget; sædv. m. Averbialtsætningene: multum, plus, plurimum, parum, minus, nihil, tantum, etc.; — ∞ multum equitatu, Caes. B. C. 1, 61; cf. id. B. G. 6, 30, o. Hor. Ep. 1, 6, 52; utrum apud eos pudor ... an timor plus valeret, Caes. B. G. 1, 40; Ti. Coruncanum longe plurimum ingenio valuisse, Cic. Brut. 14; cf. id. ibd. 37; men id. ibd. 36: Sp. Thurius satis valuit in populari genere dicendi; — non vero, ne meae vitae modestia parum valitura sit in posterum contra falsos rumores, Matus ap. Cic. Fam. 11, 28; men cur ... minus Venena Medea valent? Hor. Epod. 5, 62; genus ad probandum speciem minimum valet, Quintil.; cf. Cic. Fam. 1, 9, 11: praemia apud me minimum valent; nihil putas in iudiciis valere conjecturam etc.? id. Verr. 3, 62; men id. Div. 1, 16: illa obnuntiatio nihil valuit; aut si valuit, id valuit, ut etc.; — tantum apud homines barbaros valuit, m. Subjectssæt., Caes. B. G. 5, 54; men id. ibd. 7, 63: quantum gratia, auctoritate, pecunia valent, etc.; cf. Cic. Manil. 16; men id. Sest. 28: ignari, quid gravitas ... quid denique virtus valeret; men id. Fam. 6, 6: apud quem (Caesarem), quicquid valebo ... valebo tibi; men Hor. Sat. 1, 1, 73: Nescis, quo valeat numus, etc.; — B) „bes.“: I) om Pengeværdier: at gielde saa meget, at være saa meget værd; — denarii, quod denos aeris valebant, Varr.; men Liv. 38, 11: dum pro argenteis decem aureus unus valeret; men Plin. 33, 13: ut scrupulum valeret sestertius decem; men quanti omnibus valet servus, Digest.; — 2) om Ordbeholdelsen: at bemærke el. betyde el. hede, (δύνασθαι); — quaeritur verbum Latinum par Graeco, quod idem valeat, Cic. Fin. 2, 4; cf. id. Off. 3, 9, o. Quintil. 10, 1, 13; men id. 1, 4, 29: „pransus“ atque „potus“ diversum valent, quam indicant; — III) partic. valens, tis, ogf. som adj.; A) „egenl.“: kraftig el. stærkt; — robusti et valentes satellites, Cic. Agr. 2, 31; cf. id. Verr. 5, 54: valentissimi lietores; men membrisque valens, etc., vid. Ovid. Met. 9, 108; — ogf. om Værdierne; vid. Virg. Ge. 2, 426; men valentior faba, quam pisum, (mere nærende), Cels. 2, 18; men Ovid. A. A. 3, 109, om et Aldede: tunicas induta valentes, (stærk el. tyk Riget); — 2) „bes.“: a) legemligen frist el. fund el. munter; — medicus confirmat, propediem te valentem fore, Cic. Fam. 16, 9; cf. id. ibd. 16, 5, o. Propert. 2, 17, 20; si sani sunt et valentes (sensus), Cic. Acad. 2, 7; — b) om Lægemidler: stærk el. virksom; — valens adversus cancerem ... minui gleba, Cels.; ad omnes affectus valentiora (capita papaveris silvestris), Plin. 20, 76; — B) „fig.“: kraftig, stærk, mægtig; — viribus cum valentiora pugnare, Cic. Fam. 5, 21; cf. id. Att. 7, 3; men valens dialecticus, id. Pat. 6; cf. id. Brut. 16: ut fieri nihil possit valentius, etc.;

argumenta valentiora, Quintil.; quid pars adversa habet valentissimum, id.; causae valentes (ad aliquid); vid. Ovid. Met. 5, 171; causa valentior, id. Pont. 1, 10, 35; valeria, ae, f., ogf. melanætos: en Dracat, den sorte Drn, Plin. 10, 3. — I. Valerianus, 3, f. mnd. 1. Valerius, nr. B. 2. — 2. Valerianus, i. m., Licinius: romersk Keiser fra 253 til 260 efter Chr., fader til R. Gallienus; efter ham benævnes Valeriani aurei, Trebell. Claud. 17. — I. Valerius, a: romersk Slægtens o. Verdensnavn; beril hore: Heltvendingen P. Valerius Publicola (Liv. 2, 8); Eftersitteren Qu. Valerius Antias (Vell. 2, 9); Episcen Qu. Valerius Flaccus (Quintil. 10, 1, 90); Epigramtægteren M. Valerius Martialis; Memorabilistefamleren Valerius Maximus; o. M.; — B) df. 1) Valerius, 3: valerisk, hørende til el. benævnt efter en Valerius; — ∞ gens, Cic. Flacc. 1; ∞ lex, af L. Val. Flaccus (paa Sulla's Tid); vid. Cic. Agr. 3, 2, o. id. R. Am. 43; ∞ tabula, (Sied paa Torvet ved Curia Hostilia, benævnt efter en Minde-tavle for den ever Gallerie seierrige M. Val. Maximus Messala, cos. a. n. c. 491), Cic. Fam. 11, 2, o. id. Vatin. 9; — 2) Valerianus, 3: benævnt efter en Valerius, valerisk; — ∞ praedatores, Sall. frgm. ap. Non. — 2. Valerius, 3, f. mnd. 1. Valerius, nr. B. 1.

valesco, ere, v. n., inch. af valeo: at blive stærk, at komme til Kraft; — tali facto recreata valetal (puerorum aetas), Lucr. 1, 911; men Tac. Hist. 1, 32: ∞ scelera impetu, bona consilia mora; ∞ falsa, id. Ann. 2, 39; ∞ superstitiones, id. ibd. 11, 15.

valetudinarius, 3, [valetudo]: sygelig; — ∞ pecus, (opp. sanum), Varr. R. R. 2, 1; — II) oftest subst.; A) valetudinarius, i. m.: sygelig el. ifransende Menneffe; — ebrioso vina mittere, aut valetudinario medicamenta, Senec. Benef. 1, 11; faal, ogf. in Digest.; — B) valetudinarium, i. n.: Sygehus el. Høspital, Cels. praef., Senec. Ep. 27, oftere, Colum. 3; ogf. Høstlagæret, Veget., Digest.

valetudo, inis, f., [valeo]: Sundhedsstilstand el. legemligt Befindende, (være sig til det Bæde el. Verre); df. I) „egenl.“; A) „alm.“; — ∞ optima uti, Caes.; valetudine minus commoda uti, id.; ∞ commodior, Quintil., incommoda, Cic.; ∞ infirma atque etiam aegra, id. Brut. 48; ∞ tenuis aut nulla potius, id. d. Senect. 11; ∞ adversa, Justin., dura, Hor.; cf. Cic. Att. 10, 17, id. d. Or. 1, 62, o. id. Tusc. 4, 37; — B) „bes.“: 1) Sundhed el. Befindende; — ∞ (expetitur), ut dolore carcas, el. muneribus fungere corporis, Cic. Lael. 6; cf. id. Off. 2, 24, o. Hor. Ep. 1, 4, 10; men Cic. Fam. 9, 18: melior fio valetudine, quam intermissis exercitationibus amiseram; — 2) Sygdom el. Sygelighed el. Zidebefindende; — an Serapis potest nobis praescribere per somnium curationem valetudinis? Cic. Div. 2, 59; cf. id. Fam. 6, 2; affectum valetudine filium exponere in terram etc., Caes. B. C. 1, 31; tentari valetudinis quodam genere, Cic. Att. 11, 23; cf. Caes. B. C. 3, 2; men excusatione uti valetudinis, vid. Cic. Pis. 6; cf. id. Lael. 2; ∞ oculatorum, id., calculorum, Plin.; — ogf. in pl.; medicus regere valetudinis principis solitus, Tac. Ann. 6, 50; cf. Suet. Aug. 81; — II) „fig.“; — ∞ mentis: Mandsvaghed el. Sindssvaghed, Suet. Calig. 50; men Cic. Brut. 16, om Joredraget o. „alleg.“: (Lysias) habet quosdam sui studiosos ... quos, valetudo modo bona sit, tenuitas ipsa delectat.

valgiter, adv.: med en Udadvæining el. Krumning; — ∞ obtorto labello, Petron. frgm. ap. Fulgent.; ∞ commovere labra, id. Sat. 26; af — valgus, 3: med udadvæindt Lægge, krumbenet el. builbenet; — valgus ... qui diversas suras habeant, vid. Fest. p. 375; — compar., ∞ erus, Cels.; — men „overf.“: ∞ suavia, (med fæy el. fordreiet Mund), Plaut. Mil. gl. 2, 1, 16.

*valide, adv.: kraftigt el. stærkt, vældigen el. mægtig

tigen; — ut valide tonuit! Plaut. Amph. 5, 1, 10; nae tua vox valide valet! id. Pers. 3, 3, 22; — compar., ∞ clamare, Phaedr.; quanto validius bonos inhibet pudor, quam metus, Quintil. 9, 2, 76; utros peccare validius putem, id.; superl., ∞ enperre, Plin. Ep. 9, 35; ∞ favere alicui, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 2; — b) comissif. i) Evar, som stærkt bekræftende; ganske vist, odl.; C. Legirupa; B. valide! Ps. perniciēs adfcentum; B. acerrime! Plaut. Pseud. 1, 3, 130; — bb) cf. etr. valde, ligel. som forstærkende Adverbium; stærkt, overmaade, saare meget; a) hos Verber; — quicquid vult, valde vult, Caes. (om Brutus) ap. Cic. Att. 14, 1; te familiae valde interdicere, ut etc., (at du strengt befale! Expendet det), Cic. d. Rep. 1, 39; tu eum nec nimis valde unquam, nec nimis saepe laudaveris, id. Leg. 3, 1; — b) hos Adjectiver; — nisi valde lenes et remissi sint (principes), etc., Cic. d. Rep. 1, 43; quasi vero quicquam sit tam valde, quam nihil sapere, vulgare, id. Div. 2, 39; — c) hos Adverbier; — valde vehementer eum visum et libere dicere, Cic. Att. 14, 1; sumus una tamen valde multum, id. Qu. Fr. 3, 9; — not. a) compar., validius, Hor. Ep. 1, 9, 6, o. id. A. P. 321; — not. b) comissif. i) Evar, som stærkt bekræftende; — C. Meam tu amicam vendidisti? B. valde, viginti minis, Plaut. Pseud. 1, 3, 110; o. — validitas, atis, f.; Legemstraft, Stykke, Appul.; — [af flgd.].

validus, 3, [valco]; 1) „egentl.“; A) „alm.“; frastig, stærkt; — homines octo validi etc., Plaut.; compar., ∞ corpora (fieri) exercitatio, Quintil.; — ogf. om andre Gienstande; saal.: validior spiritus nostra vela tendat („alleg.“), id.; men om Bæstene Cic. Fin. 5, 11; ea, quae terra gignit, corticibus et radicibus valida servari, etc.; — ∞ leo, Lucr.; ∞ tauri, Ovid., lacerti, Lucr.; ∞ vires, Virg.; ∞ robur (pectoris), Ovid. Trist. 5, 12, 11; ∞ fulmen, Lucr., flumen, id.; ∞ urbs maris, Liv.; validiores munitiones, id.; robustis (hominibus) apta materia validissima (den stærreste Hæring), Cels.; cf. Plin. 18, 15; — ogf. c. inf.: pondus sustinere validae abies, larix, etc., id. 16, 81; men validus servare gregem (canis), Claudian.; — B) „bef.“; 1) frist cf. fund, odl.; — te advenisse... salvum atque validum, Ter. Hec. 3, 5, 6; cf. Cic. Fam. 16, 4; men Qui me vi cognunt, ut validus insaniam, Plaut. Men. 5, 3, 2; men nequum ex morbo satis validus, Liv. 3, 13; ∞ color, (fund cf. frist farve), Plin.; — 2) om Lægemidler: stærkt cf. frastig cf. virksem; — ∞ medicamen, vid. Ovid. Met. 15, 533; ∞ venenum, Tac.; men Plin. 23, 32: validissima faex aceti contra cerastas; — II) „fig.“: frastig cf. stærkt, mægtig cf. vældig; — Jovi... valido, viripotent, etc., Plaut. Pers. 2, 3, in.; ∞ urbem et potentem etc., Cic. d. Rep. 2, 2; men ducibus validiorem, quam exercitu rem Romanam esse, Liv. 2, 39; ligel. ingenio validus, (med flere Landsstræfcer), Quintil., Tac.; cf. Sall. Catil. 6, o. Hor. Ep. 1, 8, 7; ligel. vir gratia et facundia validus, Plin. Ep.; men Tac. Ann. 3, 10: Tiberius spernendis rumoribus validus; — cum validae, tum breves vibrantes sententiae, Quintil.; validissimum genus (dicendi) etc., id. 12, 10, 63; — ogf. c. gen.; Cassius Severus... orandi validus, Tac. Ann. 4, 21; ligel. colonia virum et opum, id. Hist. 2, 19; ogf. validus aevi, Aur. Vict. Caes. 16.

vallaris, e, [vallum]; hørende til en Vold cf. Ekanse; — ∞ coronae, (der tildekket den, der først besteg den fiendelige Vold); — vid. Liv. 10, 46, oftere, ogf. Suet. Aug. 25, o. Plin. 16, 3; — valles (Caes., Virg.), cf. vallis (Ovid.), is, f.: en Dal; — quod satis magna valles intercedebat, Caes. B. G. 7, 47; cf. id. ibd. 3, 1; men sub opaca valle etc., vid. Ovid. Met. 11, 277; ligel. ∞ opaca, Hor., reducta, id.; ∞ cavae, Virg., saxosae, id.; (colles) afferunt umbram vallibus, Cic. d. Rep. 2, 6; men lignescēvis, Quintil. 5, 14, 31; ut latissimi amnes totis vallibus (fluunt), etc.; — II) „poet. overf.“: Høiherd cf. Høding; — valle sub alarum etc., (under

cf. i Armbulingen), Catull. 69, 6; ∞ femorum, Auson.; cf. — vallēcula, ae, f., demin.: liden Dal; — vid. Fest. s. v. convallis; ∞ deformes (Graber cf. Grøfter), Vulgat. — vallis, is, f. mud. valles.

vallo, avi, atom, 1, v. a., [vallum]; 1) eprdt. i Krigssproget: forsynet cf. omgiver cf. befæster med Væle cf. Stormvæle cf. Pallisaber, forstærket cf. befæster, odl.; — ∞ castra, Tac. Hist. 2, 9, Hirt. B. Al. 27 o. 30, o. Plin.; men ∞ noctem, (sittre sin Stilling om Natten), Tac. Germ. 30; men id. Hist. 4, 26, absol.: muniendo vallandoque (firmare militem); — II) „overf.“ o. „alm.“: at omgive cf. omringe dermed, navnlt. til Besyttelse cf. Sifferbed; df. at besytte cf. sikkre, at værne cf. frede derom, odl.; — ∞ aciem utrimque elephantis, Flor. 2, 8, Macedoniam armis, id. ibd. 12; cf. Cic. Arch. 9; men Liv. epit. 57: quum gladio te vallare scieris, vallum ferre desinito; men vallatum indicibus atque sicariis (Caecilium) etc., Cic. Mur. 24; — men „poet.“: Hydra venenatis... vallata colubris, Lucr. 5, 27; men m. græff Construction: (sol) radiis frontem vallatus acutis, Ovid. Her. 4, 159. — Vallōnia, ae, f., [valles]; Dalens Guden, ligesom Collatina (af collis) et Solene, Augustin.

vallum, i, n., [l. vallus]; 1) eprdt. i Krigssproget: samtlige Væle (valli) cf. Væleværket omringt en Grav (fossa); df. den med Stormvæle forsynede Forfænsning, en Ekanse cf. Værvold; — vallum circumjicere, Liv.; ∞ ducere, id. 7, 23; vallum scindere et fossas complere, Caes. B. G. 3, 5; ogf. ∞ promere, Vell., rumpere, Flor.; f. ogf. Cic. Att. 9, 12, id. Fam. 15, 4, Sall. Jug. 76, Virg. Aen. 9, 146, oftere, Hor. Epod. 9, 13, o. A.; — II) „overf.“ o. „alm.“: Vold cf. Dam cf. Værn derimod, Besyttelse cf. Sifferbed, odl.; — saal. vallum Alpium (imod Gallerne), vid. Cic. Pis. 33; cf. Lucr. 2, 538; men sepes munita vallo arboris, Plin.; men Cic. d. Senect. 15: (spica) munitur vallo aristarum; men lignescēvis, id. N. D. 2, 57: munitae sunt palpebrae tamquam vallo pilorum; men vallo circumdata etc., (i. e. stola velata), vid. Hor. Sat. 1, 2, 96.

1. vallus, i, m., [rimel. bef. m. palus]; 1) „egentl.“: enhver Væl cf. Stok cf. Stav; df. navnlt. Stibe til Vinstøffens Siotning; vid. Virg. Ge. 1, 261, o. id. ibd. 2, 25; — ogf. en Væl med Epider, hos Gallerne som Redskab til Kornets Møining, Plin. 18, 72; — B) „bef.“ ofte i Krigssproget: Væl til Forfænsning, Pallisade, odl.; — militem... ad (hæved cf. omtrent) septenos vallos ferre cogeat, Liv. epit. 57; cf. Caes. B. G. 7, 73: acutissimis vallis (se induere); — ogf. in sing. fom Collectivum; saal. ferre vallum etc., Cic. Tusc. 2, 16; ligel. Liv. 25, 36: virgulta vallo caedendo etc.; — II) „overf.“; A) collectivt f. vallum: den med Stormvæle forsynede Værvold, Caes. B. C. 3, 63, o. Hirt. B. Al. 2, ogf. Tibull. 1, 10, 9; — B) „poet.“ ogf. en Epider; saal. ∞ pectinis, (Tand i Rammen), Ovid. Am. 1, 14, 15. — 2. vallus, i, f., demin., [ctr. f. vannulus af vannus]: liden Ekevl til Kornets Rastning, Varr. R. R. 1, 52, Serv. ad Virg. Ge. 1, 466.

valva, ae, f., in sing., Pompon. ap. Non., Petron. Sat. 96, Senec. Herc. Fur. 999; — oftest in pl., valvae, arum, f., [rimel. ved Omlyd af volvo]: Dørfløic; df. Høidøre cf. Dobbeldøre, navnlt. ogf. som Tempeldøre, og tildeels med fastbar Indlægning; — vid. Cic. Verr. 4, 56, oftere; men valvae clausae repagulis etc., id. Div. 1, 31; men ∞ bifores, Ovid. Met. 2, 4; — ogf. Høidøre i private Huse; vid. Propert. 4, 8, 51, bef. Plin. Ep. 2, 17, oftere, o. Hor. Sat. 2, 6, 112; df. — valvatus, 3: forsynet med Høidøre, triclinia, Varr.; men ∞ lumina fenestrarum, (Vinduesfløic), Vitruv. 6, 3; o. — valvōlae, arum, f., demin.; df. „overf.“: den dobbelte Væl paa visse Vælgrugter, Colum. 6, 10, oftere; — (ogf. valvoli, m., Fest. p. 375).

Vandali cf. Vandali, orum, m., efter Tac. Germ. 2: Jælt i det nordlige Tydsland; cf. Plin. 4, 28. —

vāne, adv. af vanus: forgæves, uden al Grund; (efterel. Ord); — ∞ gaudere de re aliqua, Tertull.; — compar., Appul.; superl., Tertull. — vanesco, ēre, v. inch. n., [vanus]: at forgæve, at cybere, at bſive til intet; n. „egenl.“; — ∞ Ceres in sterilem herbam, Ovid. Am. 3, 7, 31; ∞ spiritus in auras, id.; ∞ cuncta in cinerem, Tac. Hist. 5, 7; cf. Pers. 3, 13; — II) „fig.“; — Vanescitque absens et novus intrat amor, Ovid. A. A. 2, 358; ∞ inanis credulitas tempore ipso, Tac. Ann. 2, 40; ∞ luctus, Catull. 61, 199.

vanga, ae, f.: cflags Haffe til Verbrug, Pallad. — Vangiones, um, m.: et germanist Volk ved Rhinen, i Egenen af det nuv. Worms, Caes. B. G. 1, 51, Plin. 4, 31, Tac. Germ. 28, offere, o. A.; — II) „overf.“: Vangionernes Hovedstad, (d. nuv. Worms), Ammian. 16, 11.

vanidicus, 3, [vanus, dico]: som fører en tom el. løgnagtig Tale, løgnagtig; — Cum probis potius, quam cum improbis vivere vanidicis, Plaut. Trin. 2, 1, 37. — vaniloquentia, ae, f., [vanus, loquor]: tom Snaf, Praleri, oel.; — Jam meas opplebit aures sua vaniloquentia, Plaut. Rud. 4, 1, 14; hac vaniloquentia etc., vid. Liv. 34, 24; men Tac. Ann. 3, 49: id (carmen)... multis coram... per vaniloquentiam legerat, (have af forfangeligbed reciteret det). — Vānilōquidōrus, i, m., [vanus, loquor, δῶρον]: comist formet Navn paa en Løgner, Plaut. Pers. 4, 6, 20. — vānilōquium, i, n.: tom el. løs Snaf, Augustin.; af — vānilōquus, 3, [vanus, loquor]: som fører en tom el. løgnagtig Snaf el. Tale, Plaut. Amph. 1, 1, 223; — „bef.“ ogf. pralende el. fuldmundet, oel.; — is, ut plerique, quos opes regiae alunt, vaniloquus, maria terrasque inani sonitu verborum complevit, Liv. 35, 48; Vaniloquo... ore, etc., vid. Sil. 14, 280.

vanitas, atis, f., [vanus]: Tomhed, Intetbed, Daarlſkab; bef. ogf. Løgnagtighed el. Hæstſhed el. Praleri, oel., oppon. veritas; — vid. Cic. N. D. 2, 21, o. id. Tusc. 3, 1; men blanda ista vanitas, id. Lael. 26, (løgnagtig Smiger); men orationis vanitatem adhibere (om en bedragerist Sælger), id. Off. 3, 14; men opinionum vanitas, (indbildſke Jordomme), id. Leg. 1, 10; — vanitas atque jactatio circa memoriam etc., Quintil. 11, 2, 22; pari vanitate atque insolentia etc., vid. Suet. Vitell. 10; men umbra honoris et suamet vanitate monstratus (consul), Tac. Hist. 3, 73; men id. Agric. 18: nec prosperitate rerum in vanitatem usus; — ogf. in pl.; multae circa haec... Magorum vanitates, Plin. 22, 9; cf. id. 26, 9, o. id. 27, 35.

*vānities, ei, f., (ſild. Viſorm af frgd.): Tomhed, Intetbed, Ammian. 21, 1, o. id. 29, 1; c. — vānītūdō, inis, f., (forcl. Viſorm af vanitas): Løgn el. Praleri, Pacuv. ap. Non.; ligcl. Plaut. Capt. 3, 4, 36: tu inventus, verā vanitudine quī convincas; — [vanus]: — vanno, ēre, v. a.; (forcl. Ord): med Hæstſkeſten at faſte el. tumle; — ∞ frumentum, Lucil. ap. Non.; af — vanus, i, f.: Skof, hvormed Skornet faſtes og renſes paa Løen, Colum., Appul.; men ∞ mystica Iacchi, (der bæres i Proceſſion paa Bacchusfeſten), Virg. Ge. 1, 166. — vāno, are, v. n., [vanus]: bruger tomme Ord; bf. part. vanans, Attius ap. Non.

vānus, 3, [rimel. at ſammenf. m. νερός]; I) „egenl.“: tom el. hul, hvori der intet er el. findes; — leve et vanum (granum), Colum.; cf. aristae, Virg. Ge. 1, 226; men ne vana (ufrugtbar) urbis magnitudo esset, Liv. 1, 8; men vanior jam erat hostium acies (hvender), id. 2, 47; — men ∞ imago, (den blotte Skjægge, d. c. uden Legeme), Hor. Od. 1, 24, 15; — II) „offere „fig.“; A) „alm.“ om Begreber: uden Jndføls, intelligende, forgæves; — Sin falsum aut vanum aut fictum est, etc., Ter. Eun. 1, 2, 24; cf. Cic. Planc. 42: vana quaedam atque inania (polliceri); men orationem illam vanam etc., id. Lael. 26; cf. id. R. Am. 40; — ∞ error, Lucr., metus, Hor.; ∞ fides, Virg., spes, Ovid.;

∞ vox auguris, Ovid. Met. 3, 319; ∞ argumentum, Quintil.; ∞ et irrita testamenta, Suet. Calig. 38; men ∞ pleraque tela, (som ifte træffe), Liv. 30, 10; — compar., vaniore dicendi gloria inflata (gens), Quintil. 12, 10, 17; superl., rerum tumor et sententiarum strepitus vanissimus, Petron. Sat. 1; — b) neutrl. vanum, i, ogf. som subst.: det Tomme el. Intelligende; — ad vanum et irritum redacta victoria, Liv. 26, 37; ligcl. id. 33, 31: nec tota ex vano criminatio erat, (d. c. uden Grund); — ogf. som adv.: fulgentem armis ac vana tumentem etc., Virg. Aen. 11, 851; — men c. gen.: Corruptus vanis rerum, Hor. Sat. 2, 2, 25; ligcl. vana rumoris, Tac. Ann. 4, 59; — endel. vanum est, m. Subjectsætning, Plin. 30, 8; — B) „bef.“ om Perſoner: som farer med Daarlſgheder, løgnagtig, pralende, oel.; — qui etc., vanum se et perfidiosum et impium esse fateatur, Cic. Quint. 6; cf. Virg. Aen. 2, 80; men Vane Ligus etc. id. ibd. 11, 715; men Haec mihi non vana... Narrare senes, Ovid. Met. 8, 721; men Tac. Hist. 2, 22: ne irrissus ac vanus (uden at udrette noget) iisdem castris assideret; — ogf. c. gen.; Nunc etc.; aut ego veri Vana feror, (ſiger Juno), Virg. Aen. 10, 630; ligcl. Nec forsan voti vanus foret... ni etc., Sil. 12, 261.

vāpide, adv.: med ondt Dunſt; bf. „overf.“: ilde el. ſlet; — ∞ se habere, (ſ. male se habere: befinde ſig ilde), vid. Suet. Aug. 87; af — vāpidus, 3, [vapor]: med Dunſt el. med ondt Dunſt; bf. „fig.“; ∞ vinum, (ſlet el. forderret), Colum. 12, 5; men ∞ pix, (som lugter ilde), Pers. 5, 148; men id. ibd. 117, „alleg.“: Astutam vapido servas sub pectore vulpem, (i. e. fraudes callide tegis corde corrupto).

tvāpor, (forcl. ogf. vapos, Lucr.), ōris, m.; I) „alm.“: Dunſt el. Damp el. Uddunſtning; — aquarum quasi vapor quidam aer habendus est, Cic. N. D. 2, 10; cf. id. ibd. 46: aquarum vaporibus etc.; men terrenus vapor siccus est et fumo similis, etc., Senec. Qu. N. 2, 12; men nocturni vapores, vid. Hor. Ep. 1, 18, 93; men volat vapor ater ad auras (d. c. Røgen), Virg. Aen. 7, 466; cf. Ovid. Trist. 5, 5, 40; — II) „bef.“: varm Uddunſtning, Varme el. Hede; — (terrae semen) tepelactum vapore etc., Cic. d. Senect. 15; — ∞ (ignis), vid. Lucr. 1, 664; ∞ solis, id.; cf. Ovid. Met. 3, 152: finditque vaporibus arva (Phoebus); ∞ siderum, Hor. Epod. 3, 15; men lentusque carinas est (ſ. edd) vapor, Virg. Aen. 5, 682; men vapore foveri, Cels.; — b) „fig.“ om glødende Elſkov, Senec. Hippol. 638; bf. — vāpōrālis, e: hørende til Dunſt, dunſtagtig, tenuitas, Augustin.; bf. — vāpōrālīter, adv.: med Dunſt, Augustin.

vāpōrārium, i, n., [vapor]: Dampvoren i de romerſke Bade, hvormed Barmen leedes til Svedesammeret, Cic. Qu. Fr. 3, 11. — vāpōrāte, adv. af vaporatus und. vapor: varmst el. hett; — compar., ∞ effervescente sale, Ammian. 24, 4. — vāpōrātio, onis, f., [vapor]: Uddunſtning, Dunſt el. Damp; — ∞ inundantium aquarum, Senec.; ∞ balinarum, (Dampbad), Plin. 28, 14. — vāpōrifer, a, um, [vapor, fero]: som giver Damp el. Varme; — ∞ (Bajae), Stat. Silv. 3, 5, 96; ∞ fornaces, id.

vāpōro, avi, atum, i, v. n. o. a., [vapor]; I) neutr.: at give en Damp el. Dunſt fra ſig, at dampe el. dunſte; — aquae vaporant et in mari ipso, Plin. 31, 2; ligcl. aquae vaporantes, Solin.; — B) „fig.“: at gløde el. brænde; — Invidia quoniam, ceu fulmine, summa vaporant Plerumque, Lucr. 5, 1130; — II) act.: fyldest med Damp el. Dunſt; roger, varmer, oel.; — aestate vaporatis, hieme frigidis nebulis (amnes caligare), Colum. 1, 5; nebula est exhalatio vaporata, Appul.; — Succedunt matres, et templum ture vaporant, (roge det, fylde det med Høglſke), Virg. Aen. 11, 481; men vaporari cantharides, (at de gøres i en Damp), Plin. 29, 30; men glebae solibus aestivis va-

poratae (opvarmede), Colum. 2, 15; cf. Hor. Ep. 1, 16, 7; — B) „fig.“ e. „alleg.“: Inde vaporata lector mihi ferveat aure, Pers. 1, 126.

*vapōrosus, 3: fuld af Damp cf. Damp, caligo, Appul.; o. — vapōrus 3: dampfende, dampende, rygende; — ∞ tus, Nemes. Ecl. 4, 63; ∞ ardor, Prudent.; — [vapor]: vappa, ae, [best. m. vapor o. vapidos]; 1) f.: Vin, som atter har gæret, cf. som har faaet fig. cf. som er færdig; — vitium musto... iterum sponte fervere... vappaeque accipit nomen, etc., Plin. 14, 25; potare vappam, vid. Hor. Sat. 2, 3, 144; cf. id. ibd. 1, 5, 16: Multa prolutus vappa nauta; — II) m. o. „fig.“: færdigvet Menneſte, Ulling, edl.; navn. egf. smidſig Gniier; — eum isto Vappa etc., Catull. 28, 5; cf. Hor. Sat. 1, 1, 101, o. id. ibd. 1, 2, 12. — vappo, onis, m.: eſſeſgød bevinget Dyr, Lucr. frgm. ap. Prob.

vāpūlāris, e: som faaer Prygl; cf. comiſſi, Plaut. Pers. 1, 1, 22: ∞ tribunus, (den første til at faa Prygl); af — vāpūlo, avi, atum, 1, v. n., [ſeſter Freund.: en Rahrtyd]; alſi. eprſl.: ligesom at gienſtyde af el. under Pryglene; cf. at faa Prygl, at blive praglet, (ſeſteſt i det lavere Kolſteſprag); — Ego vapulando, ille verberando, usque ambo defessi sumus, Ter. Ad. 2, 2, 5; vapulo hercle ego invitum tamen, Etsi malum merui, Plaut. Casin. 5, 3, 15; men testis in reum rogatus: an ab reo fustibus vapulasset, Quintil.; cf. id. 1, 3, 16; men saepe territus, quasi vapulaturus, Digest.; — b) som ſtænkende llaaba funder: vapula, vapulet, (faa du el. han en Ulyſte, edl.)! vid. Plaut. Asin. 2, 4, 72, c. id. Pers. 2, 3, 17; — II) „fig.“; A) „overſ.“; a) om Trepper: at faa Prygl, at lide et Nederlag; — septimam legionem (Caesaris) vapulasse, etc., vid. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 1; — b) om ſormen: at blive angrebet, at gaac ſilgrunde; — Vapulat pecuniam, Plaut. Stich. 5, 5, 10; figel. vapulare multa, (at meget ſpiles el. tabes), Senec. Qu. N. 6, 7; — B) „ment.“: at blive angrebet el. miſshandelt; — quum se omnium sermonibus sentiet vapulare, (om Cæſar), Cic. Att. 2, 14.

vāra, ae, f., [1. varus]: Dvætræ el. Slive, Vitruv. 10, 13; navn. egf. Træ til Uſpænding af Jægergarnet, Lucan. 4, 439; egf. Træ til Udenſiøttelse af en Øren, der ſkal affaves, Colum. 5, 9; — egf. mæſtes Dredſproget: sequitur varam vibia, (med Stiven ſalder Stæſten, el. en Ulyſte ſemmer iſte alene), Auson. — vārātio, onis, f., [2. varo]: Krumning; — ∞ fluminis, auct. d. Lim. ap. Goes. — Vardaei, orum, m.: ſelf i Daſination, Vatin. ap. Cic. Fam. 5, 9, o. Plin. 3, 26.

varia, ae, f. und. varius. — *vāriābilis, e: foranderlig, ær, Appul.; o. — vāriantia, ae, f.: ſorſkiellighed; — ∞ rerum, Lucr. 1, 651, c. id. 3, 319; — [vario]. — 1. vāriānus, 3, [varius]: med ſorſkiellige ſæer, mangefarvet; — ∞ uvae, en Druet, Plin. 14, 4. — 2. Varianus, 3, f. und. 3. Varus. — *vāriātim, adv.: paa ſorſkiellige Maader, (om Bogſkræveringen af ve o. vae), Gell. 5, 12; o. — vāriatio, onis, f.: ſorſkiellighed, ſorandring; — eosdem consules ceterae centuriae sine variatione ulla dixerunt, Liv. 24, 9; — [vario]. — variatus, 3, partic. o. adj. af vario.

vāriētor, tris, m.: som har en ſtrævende Gang, Digest.; af — vārico, avi, atum, 1, v. n., [varicus]: at ſætte Venene ud fra hinanden, at ſtræve; — variare supra modum... deforme est, etc., Quintil. 11, 3, 125; cf. Varr. L. L. 5, 24; men variatis gressibus, Cassiod. — varicose, adv., f. und. ſigd. — vāricōsus, 3, [varix]: fuld af Krampeaare, centuriones, Pers. 5, 189, haruspex, Juvenal. 6, 397; men ∞ Arpinas, Sidon., (d. e. Cicero; cf. Quintil. 11, 3, 143); — not.: adv. compar., ∞ portare onera milites, vid. Fest. s. v. muli marini, p. 149. — vāricūla, ae, f., demin. af varix: liden Krampeaare, Cels. — 1. vāricus, 3, [1. varus]: med ſtrævende Gang, ſtrævende;

— Illa, velut etc., Ambulat... varica, Ovid. A. A. 3, 303. — 2. varicus, adv., f. und. varitus.

vārie, adv. af varius: ſorſkielligt, mangſteſtigen, verſtende; — contra solem varie refulgens gemma, Plin.; figel. ∞ glauci (smaragdi Cyprii), id.; — II) „fig.“; — numerus hujus generis late et varie diffusus est, Cic. Sest. 45; cf. id. Acad. 1, 4; men varie sum affectus tuis litteris, (dit Brev gjorde flere Slags Indtryk paa mig), id. Fam. 16, 4; cf. Sall. Catil. 61; men Liv. 5, 28: in Aequis varie bellatum est (med afveſtende Ulyſte); — men Dredſpillet varie valere f. Plaut. Epid. 1, 1, 15. — vāriēgo, avi, atum, 1, v. a. o. n., [varius, ago], [ſeſter Ord]; 1) act.: at gjøre (noget) paa ſorſkiellige Maader, navn. at gjøre mangefarvet; — ∞ figuras, Auson.; balteus miris coloribus variegatus, Appul.; — II) neutr.: at være ſpraglet, at ſinne deraf; — lura gemmis variegat, Appul.

vāriētas, ātis, f., [varius]: ſorſkiellighed, Mangſteſtighed; — varietas... proprie quidem in disparibus coloribus dicitur; sed transferitur in multa disparia: varium poema, varia oratio, varii mores, varia fortuna; voluptas etiam varia dici solet, quum etc., Cic. Fin. 2, 3; ∞ florum, id., fructuum, id.; men id. Off. 1, 30: ut in corporibus magnae dissimilitudines sunt, sic in animis existunt majores etiam varietates; men varietate tentamus efficere, ut alia aliis, quaedam fortasse omnibus placeant, vid. Plin. Ep. 4, 14; men bellum... in multa varietate... versatum, (hyeri megen Uſverſing har fundet Stet), id. Arch. 9; — navn. egf. ſorſkiellighed i Meninger og Anſkueller; vid. id. N. D. 1, 1, o. id. Att. 1, 17; men id. d. Rep. 1, 32: ex utilitatis varietatibus, quum aliis aliud expedit, nasci discordias; men varietatem atque infidelitatem exercitus etc., Planc. ap. Cic. Fam. 10, 18.

vario, avi, atum, 1, v. a. o. n., [varius]; 1) act.: gjør ſorſkiellig el. mangſteſtig el. afveſtende; — variat ortum maculis (sol), Virg. Ge. 1, 441; cf. Ovid. Met. 4, 577; egf. ∞ tempora (cani), id.; ∞ capillos (gemma), id.; men ∞ pectora palmis, Catull. 64, 352; — variante se uva, Plin.; egf. mediat: uva variari coepit, Colum.; men variari virgis et loris, vid. Plaut. Poen. prol. 26; — vestis priscais hominum variata figuris, (uſtyet el. broderet), Catull. 64, 50; men Ovid. Met. 12, 559: formas variatus in omnes, (forvandet dertil); — B) „fig.“; — ∞ et mutare vocem, Cic. Orat. 18; ∞ et distinguere orationem quasi quibusdam verborum sententiarumque insignibus, id. d. Or. 2, 9; men Hor. A. P. 29: Qui variare cupit rem prodigialiter unam; men Liv. 2, 57: quum timor atque ira invicem sententias variassent, (havde fremſtalbt ſorſkiellige Meninger); cf. Cic. Mil. 3: variatis hominum sententiis; men quae de Marcelli morte variant auctores, (beres ſorſkiellige Beretninger), Liv. 27, 27; — ∞ vices, Virg. Aen. 9, 164; ∞ laborem otio, Plin. Ep.; — men impers.: senatus consuli coeptus; ibi quum sententiis variaretur, (da Meningerne vare deſte), Liv. 22, 60; cf. Cic. Fin. 5, 5, o. Suet. Vitell. 1; — II) neutr.: at være mangſteſtig el. mangefarvet el. ſorſkiellig el. uſtadig; — ∞ uva, Propert.; ∞ baccae, Colum.; ∞ oestra coloribus, Plin.; — inter se multum variare figurae Non possunt, Lucr. 2, 483; men variantes edere formas, id. 5, 721; men Propert. 2, 4, 11: Non ita Carpathiae variant Aquilonibus undae; — B) „fig.“; — Sic abeunt redeuntque mei variantque timores, Ovid. Trist. 2, 153; cf. id. Met. 15, 618; men ita variat fama, ut etc., Liv. 27, 27; men id. 3, 45: si nec causis, nec personis variet (lex); — not.: partic. compar., variator vox, Appul. — vāritus, adv., [1. varus]: ſtrævende, Appul.

varius, 3; I) „egenl.“: mangſteſtig, ſorſkiellig, verſtende; ſaal. ofte „poet.“ om ſæerene; — ∞ uvae, Cato, plumae, Hor.; ∞ serpens, Ovid., anguis, id.; ∞ lynces, Virg.; men ∞ columnae (af ſpraglet

Marmor), Hor. Ep. 1, 10, 22; men Auctumnus ... Purpureo varius colore, id. Od. 2, 5, 11; men ∞ coelum, Ovid. Met. 2, 193, (der funkt af Stierner); — B) „bef.“; 1) i Vondspøget: (ovenpaa vaad og nednunder tør), Colum. 2, 4; ligel. ∞ sulcus, Cato; — 2) subst. varia, ae, f.; a) (sc. bestia: spraglet Dyr); df. Pantheren, Plin. 8, 23 flgd.; — b) (sc. avis): etflags Stade el. Allife, Plin. 10, 41; — II) „fig.“: mangfoldig, forskellig, verdelte, foranderlig, odel.; — vid. Cic. Fin. 2, 3, und. varietas; men (qualitates) variae et quasi multiformes, id. Acad. 1, 7; men praeturae jurisdictioni, res varia et multiplex ad suspiciones et simulatas, id. Flacc. 3; varia et diversa genera et bellorum et hostium, id. Manil. 10; men varium jus et dispar conditio, id. Verr. 5, 19; men eventus varii etc., Caes. B. G. 2, 22; ∞ victoria (væltende, aneep), Sall. Jug. 5; animus audax, subdolos, varius (ustatig), id. Catil. 5; cf. Virg. Aen. 4, 569: varius et mutabile semper Femina; men Antonius ingenio varius, Flor. 4, 3; f. ogf. Cic. frgm. ap. Quintil. 6, 3, 48: quod pater tuus, homo constantissimus, te nobis varium reliquit, etc.; — om Joredraget: Plato varius et multiplex et copiosus fuit, id. Acad. 1, 4; cf. id. Orat. 3; — endel. mærket varium est, m. Relativfættning, Cic. N. D. 2, 5: quales sint (dii), varium est, (derom herste forskiellige Meninger).

varix, icis, e., [1. varus]: Krampeaare, Mærbref; — quum varices secabantur Mario, Cic. Tusc. 2, 15; cf. Senec. Ep. 78; varices in cruribus etc., Plin. 11, 104; f. ogf. Cels. 7, 8 v. 31, o. Quintil. 11, 3, 143. — 1. vāro, ōnis, m.: grøvt og raat Menneſte; — Varonum et rupicum squarrosa incondita rostra, Lucil. ap. Fest. s. v. squarrosi, p. 328 v. 329. — 2. vāro, are, v. a., [1. varus]: frummer, boier; (filb. Ord); — ∞ alveos pontium, auct. d. Lim. ap. Goes.; ∞ flumen, id. ibd.

Varro, ōnis, m.: Tilnavn in gente Terentia; hvoraf her mærkes: Polyhistorer M. Terentius Varro, o. Digteren P. Ter. Varro Atacinus, ogf. den ved Cannæ overvundne Consul, C. Terentius Varro; — B) df. Varrōniānus, 3: hørende til el. benævnt efter en Varro; — ∞ milites (under Consulen C. Varro), Liv. 23, 38; men ∞ comediae: den af M. Ter. Varro gjorte Samling af Plautus's 21 ægte Comœdier, Gell. 3, 3.

1. vārus, 3; D. ægenf.“: som er boiet ud fra hinanden el. udad; — (canes) cruribus rectis, et potius varis, quam valis, Varr. R. R. 2, 9; df. om Menneſte: hufbenet, strævende, odel.; — hunc varum distortis cruribus, etc., Hor. Sat. 1, 3, 47; cf. Plin. 11, 105; — ogf. om andre Legemsdele; ∞ manus, Ovid. Met. 9, 33; ∞ brachia tendere, Martial. 7, 32; ∞ cornua, Ovid.; — II) „fig.“ o. „poet.“: afvigende, forskiellig; — geminus, horoscopo, varo Producis genio, Pers. 6, 18; — ogf. c. dat.; Alterum et huic varum et nihilo sapientius (genus hominum: forskielligt derfra), Hor. Sat. 2, 3, 56. — 2. vārus, i, m.: lygelig Met el. Jinne el. Vlegn i Ansigtet, Jorðos, Cic. 6, 5, Plin. 22, 73, oftere. — 3. Vārus, i, m.: romersk Tilnavn, bef. in gente Quintilia; — navn. er at mærke den af Germaneren Arminius slagne P. Quintilius Varus; — vid. Vell. 2, 117, Suet. Aug. 23, Tac. Ann. 1, 3 v. 43, oftere; — B) df. Variānus, 3, elades, Suet. l. e., oftere.

1. vas, gen. vādis, m., [vado]: som for Retten gaar i Borgen for nogen, en Cautionist, (men praes: Cautionist i Pengesager); — vas appellatus, qui pro altero vadimonium promittit, etc., vid. Varr. L. L. 6, 7; men Cic. Off. 3, 10: quum etc., vas factus est alter (i. e. Damon) ejus sistendi, ut, si etc.; cf. id. Tusc. 5, 22, o. id. Fin. 2, 24; men Liv. 3, 13: vades dare placuit, etc.; men id. 39, 41: qui vades descruerant; ligel. datis vadibus, Hor. Sat. 1, 1, 11.

2. vas, gen. vāsīs, (forcl. nom. sing. vasum, Cato,

o. fl., gen vasi, Lucr.; men apocop. vas' argenteis f. vasis, vid. Cic. Orat. 15), n.: Had el. Kar el. andet lignende Væstgeraad; — nil relinquo in aedibus, Nec vas, nec vestimentum, Ter. Heaut. 1, 1, 88; ∞ vinarium, Cic.; ∞ argentea, id., Hor.; ∞ Corinthia et Deliaea, Cic.; Samia, id., Plaut., murrhina, Plin.; vasa etiam ... quae aliquid sustineant, (hvorpaa noget bæres), Digest.; — corpus quasi vas est aut aliquid receptaculum animi, Cic. Tusc. 1, 22; men „alleg.“: Sincerum est nisi vas, quodcumque infundis, accescit, Hor. Ep. 1, 2, 51; — ogf. ofte i Krigspøget: de i Jæsten mædste Kar og Ræstfæber; huf. colligere vasa, (lave sig til Dybrud), Cic., Liv., Senec.; men vasa conelamare, (give Signal til Toiers Jæmpning), Caes. B. C. 1, 66, oftere; — endel. hede vasa: de til Landbruget hørende Ræstfæber; vasa, quae utilia culturae sunt, aratra, ligones, falces, bidentes, Digest.; ogf. om en Vifur, Colum.; ogf. om Jægtæstfæber, Gratian. Cynege.; endel. ogf. komst om visse Legemsdele, Plaut. Poen. 4, 2, 41; df. — vasarium, i, n.: den en Stalhæber til hans huslige Jæretning i Provinsen bevilgede Pengsum, Mæubelpenge, odel., Cic. Pis. 35; — ogf. en Afgift af Oliepresfen, Cato; — ogf. de til Badeværelset hørende Sager, Vitruv. 5, 10; — endel. ogf. en Documentsamling, et Arkiv, Plin. 7, 50, Cod. Theod. — Vasātes, um, m.: Jolk i Aquitania, Auson., Ammian.; — B) df. Vāsāticus, 3, rheda, Auson. — vāsātus, 3, [i. 2. vas in fine]: som er stærkt forspæet med visse Legemsdele, Lamprid. Heliogab.

Vasco, onis, f. nedenf.; — pl. Vascōnes, um, m.: Jolk i Hisp. Tarrac. ved Pyrenæerne, (hvor nu Navarra), Stamfælt til Baskerne, Plin. 3, 4, o. Juvenal. 15, 93; — not.: in sing. som adj.: Vascōne saltu, (d. e. paa el. i Pyrenæerne), Paul. Nol.; — B) df. 1) Vascōnia, ae, f.: Baskernes Land, Paul. Nol.; — 2) Vascōnius, 3: vaskenst, orae, Paul. Nol. — vascularius, i, m.: som forfærdiger Metalkar, en Metalarbeider el. Guldsmid, odel., Cic. Verr. 4, 21, Digest.; af — vasculum, i, n., demin. af 2. vas: liden Kar, et Kar, Plaut. Aul. 2, 3, 3, Quintil. 1, 2, 28, Juvenal. 9, 141; — ogf. en liden Vifur, Pallad.; — II) „overf.“: Grobueset paa flere Værter, Plin. 15, 31; ogf. om Kionselene, Petron. Sat. 21. — vascus, 3, [rimel. fordærvet af vastus]; df. ∞ tibia: etflags Dværloite, Solin. 5.

*vastabundus, 3: ødelæggende, hærkende, (hostes), Ammian. 31, 8; — vastatio, onis, f.: Ødelæggelse, Jørdærvælse; navn. at hærte med Jld og Sværd; — in vastatione omnium etc., vid. Cic. Catil. 2, 8; ∞ agri, Liv. 7, 15; ∞ Italiae, Planc. ap. Cic. Fam. 10, 15; — ogf. in pl.: intactum vastationibus regnum, Tac. Ann. 15, 27; — vastator, ōris, m.: som ødelægger el. hærter; (poetisk Ord); — ∞ Arcadiae (aper), Ovid. Met. 9, 192; cf. id. ibd. 11, 395; men ∞ ferarum (Amycus), Virg. Aen. 9, 772; — vastatōrius, 3: ødelæggende, hærkende, manus hostium, Ammian. 18, 6; ∞ globus, id. 19, 9; o. — vastatrix, icis, f.: en Jørdærværlse; df. „fig.“: luxuria terrarum marisque vastatrix, Senec. Ep. 95; — [vastō].

vaste, adv. af vastus; epdel.: tomt el. øde, sem i en Udøsten; df. „fig.“ A) „alm.“: i en vid Udøstning, uhyre el. umædelig i sit Slags; — mare longe lateque diffusum abigit vaste cedentia litora, Mela 1, 1; Vastius insurgens decimae ruit impetus undae, Ovid. Met. 11, 530; filb. ogf. vastius podagra correpti, Scribon.; — B) „bef.“ om Udtalen: iformet el. ufam-menhængende, vilbt el. aflebet, odel.; — (loqui) non aspere, non vaste, non rustice, Cic. d. Or. 3, 12; cf. id. ibd. 43: ut neve aspere concurrant (verba), neve vastius diducantur. — vastesco, ēre, v. n. inch., [vastus]: at blive ødelagt el. hærket; — Ne scelere uno Thebani vastescant agri, Attius ap. Non. — vastificus, 3, [vastus, facio]: ødelæggende, fordærvende, belua, Cic. (poeta) Tusc. 2, 9.

*vastitas, atis, f.; 1) en øde Vestsæfthed, Tømhed, ødl.; — quæ solitudo in agris esset, quæ vastitas, etc., Cic. Verr. 4, 51; cf. Tac. Ann. 13, 55; men (deslere) vastitatem iudiciorum et fori, Cic. Brut. 6; — II) „overf.“; A) „alm.“: Ødelæggelse, Jorderørvelse, Særlig, ødl.; — templa deorum... Italiani denique totam ad exitum et vastitatem vocas, Cic. Catil. 1, 5; cf. id. Flacc. 1, o. id. Pis. 35; men tantam vastitatem in agro Sabino (reddere), ut etc., Liv. 3, 26; cf. id. S. 9; men Tac. Hist. 2, 70: protritis arboribus ac frugibus dira vastitas; — forcl. øgf. in pl., tot tantasque vastitates rudum etc., Attius ap. Non.; — B) „bef.“: uhyre el. rarum Vestsæfthed el. Størrelse; — India molibus ferarum mirabilis; pari tamen in hac terra vastitate beluas prognerari, quis neget? Colum. 3, 8; — immensa aequorum, Plin. 3, præf.; — cœli, id., solis, id.; — vocis, Colum.; — b) øgf. om Begreber; — instantis laboris animos debilitat, Colum. 4, 18; — scientiæ rusticæ, id.; — vastities, ei, f., forcl. Biform af vastitas: Ødelæggelse, Jorderørvelse; — Harum voluptatum... Distractio, discidium, vasticies etc., Plaut. Pseud. 1, 1, 67; o. — vastitudo, inis, f., forcl. Biform af vastitas; A) Ødelæggelse, Jorderørvelse; faal. Cato R. R. 141, i en Benformular; ligcl. Pacuv. o. Attius ap. Non. 184; — B) en uhyre Gestalt el. Størrelse, (leonis), Gell. 5, 14; — [vastus].

vasto, avi, atum, 1, v. a., [vastus]; 1) eprdf.: gior øde el. tom, frembringer et Øde el. en Tømhed; — lex erat lata de vastato et relicto foro, Cic. Sest. 24; vastati agri sunt (fame et pestilentia), Liv. 3, 32; men Virg. Aen. 8, 7: undique cogunt Auxilia, et latos vastant cultoribus agros; men Cic. N. D. 2, 39: (non pati, terram) stirpium asperitate vastari, (at den laar øde og overgroet af Tidsler og Tørne); — II) „overf.“: ødelægger, hærter, forstyrrer, fordræver, (faal. østest i Kirkeproget); — agros, Caes., Italiani, Cic. Catil. 4, 6; — partem provinciae incursionibus, Caes. B. G. 5, 1; cf. Mirt. B. G. 8, 24 o. 25; — omnia igni ferroque, Vell. 2, 110; cf. Sall. Jug. 41, v. Hor. Od. 4, 4, 47; men direpti vastatiqve classe, etc., Tac. Hist. 2, 16; men cuncta (panthera), Phaedr. 3, 2; — b) fjeld. om Begreber; — vid. Sall. Catil. 15: ita conscientia mentem excitam vastabat (forstyrrede el. forvirrede, ødl.). — vastulus, demin. af vastus: temmelig fæl el. rædsum; — tres quidam vegetis et vastulis corporibus etc., Appul.

vastus, 3, [bef. m. vacuus]; 1) „eprdf.“: øde el. tom; navnfl. Østfjeld; — a) agrum et desertum habere, Liv. 28, 11; ligcl. vasta incendiis ruinisqve urbs, id. 5, 53; cf. Cic. Agr. 2, 26; men mons vastus ab natura et humano cultu, Sall. Jug. 48; — forcl. øgf. om Versouer: ensom el. forladt; Quæ nunc abs te viduae et vastæ virgines sunt, Enn. ap. Serv. ad Virg. Aen. 1, 52; endel. øgf. em en Tid, der hængaer i stille Særg: lydløs, ødl.; faal. dies... per silentium vastus, etc., Tac. Ann. 3, 4; — B) „fig.“: udyrket el. ubaanet el. raa; — sunt quidam... ita vultu motuque corporis vasti atque agrestes etc., Cic. d. Or. 1, 25; — homo atque foedus, id. ibd.; øgf. — quidam et insubidi, Gell. 19, 9; — øgf. om Tælen; — orationem atque hiantem (reddere, om de sammenstødende Værdier), auct. ad Her. 4, 12; men om Tæpper uden Øvelse og Disciplin: omnia vasta ac temeraria esse, Liv. 21, 48; — II) „alm.“: øde, ødelagt, forstyrret, (f. d. særv. vastatus); — Fit vasta Troja, Plaut. Bacch. 4, 9, 130; ligcl. urbem ferro vastam facere, Attius ap. Fest.; ligcl. Haec ego vasta dabo, Virg. Aen. 9, 323; men Liv. 10, 12: nec solum modo vastum hosti relictum, sed etc.; — B) østere „fig.“: uhyre vid el. stor, umanetlig, forstræffelig, ødl.; — immani et vastæ insidens beluae, Cic. d. Rep. 2, 40; elephantum beluarum... ad figuram quæ vastior? id. N. D. 1, 35; men id. d. Rep. 2, 26: morum immanitate vastissimas beluas

(vincere); — vasto atque aperto mari (navigare), Caes.; cf. id. B. G. 3, 9; — solitudines, Cic.; — campi, Virg.; — Charybdis, Lucr.; — hiatus speluncae, Virg.; — suspectus turris, id.; — hiatus (over det vide Ocean), Ovid. Met. 14, 438; — certamen, Virg.; cf. Hor. Od. 4, 11, 30; — clamor, Virg., latratus, Colum.; men fuga litteræ vastioris, (for at undgaæ et noget ildebydende Begjæb), Cic. Orat. 45, (om Jorandringen af Axilla til Ahala); — 2) øgf. udbert. „ment.“; — faal. — animus, Sall. Catil. 5, (umættelig Higen); varia vastaue scientia (vidtloftig, omfattende), Colum. 1, præf.; — potentia, Ovid. Met. 2, 520. — vasum, i, n., f. und. 2. vas. — vasus, i, m.: fild. Biform af 2. vas, Petron.

vates, is, comm., [bef. m. fari, fatum, *gæxox, qnui*]; a) m.: Spaamand el. Prophet; — cecinit ut vates etc., Nep. Att. 16; men minis obsistere vatium, Lucr. 1, 110; — superstitiosus, Enn. ap. Cic. Div. 1, 58; men te vate, (efter din Spaadom), Hor. Sat. 2, 5, 6; — b) f.: Spaagvinde, Prophetinde; — tuque o sanctissima vates, Præscia futuri, Virg. Aen. 6, 65; men Vera fuit vates (Cassandra), Ovid. Her. 16, 123; — II) „overf.“; A) Digter, Digterinde; — Versibu, quos olim Fauni vatesque canebant, Enn. Ann. 7, 2; Vatinus hic mos est, etc., Pers. 5, in.; faal. øgf. Ovid. Fast. 3, 714: Bacche, fave vati, dum tua festa cano; — Maeonius, (i. e. Homerus), id., Threicius, (i. e. Orpheus), id.; øgf. vates Aeneïdos, (i. e. Virgilius), id. Pont. 3, 4, 84; cf. Hor. Od. 1, 1, 35, østere, o. A.; — B) en stor Læser el. Mester i sin Kunst; — faal. er Lægen Herophilus: medicinae vates miranda arte, Plin. 11, 89; cf. Val. Max. 8, 11, 1: Qu. Scaevola, legum clarissimus et certissimus vates.

vatia, æ, f. und. vatius. — Vaticanus, (dog Vatic., Hor. Od. 1, 20, 7), 3, særb. m. mons el. collis: den vaticanske Høi i Rom, vestlig for Tiberen, vid. Hor. l. c., o. Juvenal. 6, 344; f. øgf. Fest. p. 379; — øgf. in pl.: — omnes, (denne Høi med dens Omgivelse), Cic. Att. 13, 33; — campus, id. ibd.; men — vallis, Tac. Ann. 4, 14, (imellem Vaticanet og Janiculum); — Circus, Plin. 16, 76; men — vina, (en ringe Vinfort), Martial., hvorem øgf. — cadus, id.; — øgf. subst. in Vaticano, Plin. 8, 14, østere; — II) Vaticanus, i, m.: den Vaticanhøien befyttende Guddom, Varr. ap. Gell. 16, 17.

*vaticinatio, onis, f.: Spaadom, Jorudsigelse, Cic. N. D. 2, 3; men id. Att. 8, 12: quorum (litterarum) vaticinationem falsam esse cupio; cf. Caes. B. G. 1, 50, o. Plin. Ep. 6, 20; o. — vaticinator, oris, m.: en Spaamand, en Jorudsigter, Ovid. Pont. 1, 1, 42; — [vaticinor]. — vaticinium, i, n., [vaticinus]: = vaticinatio, Plin. 7, 53, o. Gell. 16, 17. — vaticinor, atus sum, 1, v. n. o. a., [vates]: forudsigter, prophe- terer; — vaticinans per furorem, Cic. Div. 1, 18; ligcl. vaticinantis in modum etc., Liv. 5, 15; — casus luros, Ovid. Ib. 272; cf. id. Pont. 3, 4, 91; — øgf. m. Objectsfæmning; sævæn læsi fore numinis iram, Vatinatus erat, Ovid. Met. 4, 8; — „poet.“ øgf. abvarer som Spaamand, id. ibd. 15, 174; cf. id. Pont. 1, 1, 47; — II) „overf.“; A) digter, foredrager som Digter; — quendam doctum virum... vaticinatum ferunt, m. Objectsfæmning, Cic. Lael. 7; men Plaut. Pseud. 1, 3, 129: vetera vaticinamini, (det er befieende Ting, 3 fortælle)! — B) at snæke hen i Veiret, at fige Dumbeder el. Galsfaber; — eos, qui dicerent... rei publicæ esse consulendum... vaticinari atque insanire, dicebat, Cic. Sest. 10; ligcl. id. Fam. 2, 16; sed ego fortasse vaticinor. — vatica herba: en Venævnelse paa Planten apollinaria.

Vatinus, a: romersk Slægtnavn, Plin. 11, 105; — bf. mærkes 1) P. Vatinus, blev af Cicero anflaget i en til os kommen Tale, og det med slig Hestighed,

at crimina Vatiniana (Catull. 53), o. odium Vatinianum (Senec. Const. Sap. 17), bleve til Ordsprog; — sildigere udsonedes dog disse Modstandere med hinanden; vid. Cic. Fam. 5, 9 o. 10; — B) cf. Vātinianus, 3, s. ovenf.; — II) Vātinus: en Slemager fra Beneventum, efter hvem et slags Driftestar med fire Ræb hed: (calices) Vatinii (cf. Vatinii); vid. Martial. 14, 96, o. id. 10, 3; — not.: om hans Person f. ogf. Tac. Ann. 15, 34, hvor han med et godt udfyldt Målsd giver ludos gladiatorios, (f. ogf. sigd., not.). — vatiūs, 3: indabøiet; — ∞ crura (canum), opp. vara, Varr.; men quaesitum est, an ... varus et vatius sanus sit, Digest.; — b) f. ∞ homo findes ogf.: vatiā, ae, m.; vid. Varr. L. L. 9, 5; — not.: cognomena inventa a cruribus: Vari, Vatiāe (cf. Vaciae), Vatinii, Plin. 11, 105. — vatrax, acis, o. vatriōsus, i, m.: qui vitiosis est pedibus; vid. Lucil. ap. Non. 25, 16.

I. -vê, particul. disjunct. insep., [det apocypere vel]: eller, (der lader Valget frit imellem flere Ting); — num quid est Aliud mali damniue ... reliquum? Ter. Eun. 5, 6, 24; ligel. Caes. B. C. 3, 51: telum tormentumve etc.; men Cic. Phil. 2, 16: qui, albus atterve fueris, ignorans etc.; ligel. Ne quid plus minusve faxit, quod etc., Ter. Phorm. 3, 3, 21; men consules, alter ambobe etc., Cic. Phil. 5, 19; men puer hic unde est? quisve hue attulit? Ter. Andr. 4, 4, 9; men Caes. B. G. 6, 20: legibus sanctum ... uti etc., neve cum alio communicet, (at han isse osv.); — b) „poet.“ forbinde ogf. ve ... ve, el. ve ... aut; — nec quod suimus sumusve, Cras erimus, Ovid. Met. 15, 215; cf. id. Trist. 1, 2, 53; men Regnavit prima Remi aut animos Carthaginis altae, Propert. 2, 1, 23. — 2. vê-, (stribes ogf. vac), particul. insep., dels til Regering af det positive Vægrebs simplex, dels til Forsættning af dette Vægreb; — faal. vegrandis: meget liden; vecors: atlefs affindig; vepallidus: meget bleg; vid. Gell. 5, 12.

vēcōrdia, ae, f.: Afstindighed, Forrykteth, Galffab; — Tanta vecordia innata cuiquam ut siet, Ut etc., Ter. Andr. 4, 1, 2; Mario vecordiam objectare, Sall. Jug. 94; men id. Catil. 15: prorsus in facie vultuque vecordia inerat; cf. id. Jug. 72 o. 99; men studia plena vecordiae, Tac. Ann. 3, 50; cf. id. ibd. 4, 22, o. Ovid. Met. 12, 227; af — vēcōrs, dis, adj., [2.ve-, cor]: affindig, forrykt, osv.; — ego te nec vecordem, non furiosum ... putem? Cic. Pis. 20; cf. Liv. 4, 50, ostere, Ovid. Met. 5, 291, Hor. Sat. 2, 5, 74, o. A.; — incitata illa sua vecordi mente etc., Cic. Sest. 55; hic impetus prope vecors turbavit hostes, Liv. 7, 15; — compar., parentibus vecordior, Aur. Vict. Caes. 40; superl., itaque istius vecordissimi mentem cura metuque terrebant, Pseud. Cic. pro Dom. 55.

*vectābilis, e: som lader sig fore el. flytte; — ∞ materia insulae, Senec. Qu. N. 3, 25; — vectābūlum, i, n.: en Bogn, Gell. 20, 1; — vectācūlum, i, n., ligesom frgd.: Bogn el. Bæforbring, Tertull.; — vectārius, 3: horende til Kierfel; — ∞ equus: Forspandshest, Varr. R. R. 2, 7; o. — vectatio, onis, f.: Bevæggelse el. Motion til Bogns el. til Hst; — ∞ et iter resciant animum, Senec.; ∞ assidua equi post eum, Suet. Calig. 3; — [vecto]. — *vectārius, i, m.: som bevæger en Maffine med en Væstestang, Vitruv. 6, 6; o. — vectilicūlarius, 3: som arbejder el. gior Indbrud med en Bræstestang; — ∞ vita, (en sig Haantering), Cato ap. Fest. p. 378; — [vectis].

vectigal, alis, n., [opprf. neutr. af vectigalis, se. tributum]: de til Staten betalte Afgifter; — in vectigalibus etc.; ita neque ex portu, neque ex decuma, neque ex scriptura vectigal conservari potest, Cic. Manil. 6; vectigalia pendere el. pensitare (betale), id.; ∞ locare el. vendere, (bortforpagte dem), id.; — men ∞ redimere, (overtage denne forpagtning), id.; ∞ exigere el. exercere, (indkræve Skatterne), id.;

∞ novum ex salaria annonā statuere, Liv. 39, 37; cf. ∞ commentum, id. 27, 37; — II) „overf.“: Privatpæfser, Indkomster, Renter, osv.; — vectigalia urbana rusticis (anteponuntur), Cic. Off. 2, 25; ex meo tenui vectigali etc., id. Parad. 6, 3; cf. Hor. Od. 3, 16, 40, Colum. praef., Plin. 9, 79, o. A.; — men ordsprogvis: magnum vectigal est parsimonia, Cic. Parad. 6, 3; df. — vectigaliarius, i, m.: en Skattekræver, Firmic. vectigalis, e, [vehō]; I) horende til de offentlige Afgifter; — ∞ pecunia: Skatterne, Cic. Verr. 1, 35; men ∞ civitas, o. ∞ agri, id., (statistiske); faal. ogf. om Personer; hos Svevi ∞ vectigales sibi fecerunt, Caes. B. G. 4, 3; men Liv. 21, 41: utrum Hannibal hic sit etc., an vectigalis stipendiarusque et servus populi R. a patre relictus; — II) „overf.“: horende til Privatindkomster; — faal. ∞ equi, Cic. Phil. 2, 25, (Beriderhæste, hvormed der forretnes Venge).

*vectio, onis, f.: Kjøren el. Kierfel; — efficium domitu nostro quadrupedum vectones, Cic. N. D. 2, 60; o. — vectis, is, m.: Væstestang; — saxa, quam maxima possunt, vectibus promovent, Caes. B. C. 2, 11; cf. Cic. N. D. 1, 8; — ogf. Haandspiger, hvormed Maffiner bevæges, Vitruv.; ogf. Værestang, Claudian.; — ogf. Bræstestang el. Bræstesteg; demoliri signum et vectibus labefactare conantur, Cic. Verr. 4, 43; cf. Caes. B. C. 2, 11, Hor. Od. 3, 26, 7, o. Ovid. Met. 12, 452; — endel. ogf. Stang el. Vøm til Dorenes Spærring; quum ad conjectorem retulisset quasi ostentum, quod anguis domi vectem circumjectus fuisset; tum esset, inquit, ostentum, si anguem vectis circumplexisset, Cic. Div. 2, 28; cf. Virg. Aen. 7, 609, o. Plin. 7, 57; — [vehō]. — vectitatus, 3, partic. af inus. vectito (som intens. af vecto): fiort el. fiorende, som fiører; — curru quadrijugo vectitatus, Arnob.

vector, avi, atum, i, v. a., intens. af veho: bærer el. fører el. bringer; — delphinum dorso ... vectavisse (Arionem), Gell. 16, 19; cf. Virg. Aen. 6, 391, o. id. ibd. 11, 138; — b) ogf. „medial“: Vectabor humeris tunc ego inimicis eques, (fal ride derpaa), Hor. Epod. 17, 71; cf. Ovid. Met. 8, 374. — Vectones el. Vectones, um, m.: Gælf i Västarien. (hvor nu Safamanea o. Ekremadura); — vid. Plin. 3, 4, Caes. B. C. 1, 38, Liv. 35, 22, o. A.; — B) cf. Vettonia, ae, f.: Væstenernes Land, Prudent.

vector, ōris, m., [vehō]; I) som act.: som fører el. bærer el. bringer affter, den Værende el. Jørende; — debet semper plus esse virum in vectore, quam in onere, Senec. Tranqu. 5; gradarius optimus vector (equus), Lucil. ap. Non.; men vector Siteni (asellus), Ovid. Fast. 1, 433; vector puellae (taurus), Senec. Herc. Oet.; ∞ stelligeri Olympi (Atlas), id. ibd.; — II) som neutr.: som reiser til Lands el. Vands, Væsfærende el. Reisende; — faal. om de Soførende: a vectoribus admoneri, vid. Cic. Phil. 7, 9; men id. Att. 2, 9: tam ingratiss vectoribus gubernare; cf. Ovid. Her. 18, 148, Virg. Ecl. 4, 38, o. A.; — men om en Nyttter, vid. Ovid. A. A. 3, 555, o. Propert. 4, 7, 84; df. — vectōrius, 3: horende til en Jørfel el. Transport; — ∞ navigia: Transportfibe, Caes. B. G. 5, 8, o. Suet. Caes. 63. — vectrix, icis, fem. af vector nr. 1; faal. ∞ navis, Paul. Nol.: Jørfelsfibe; men ∞ equa: Ridehoppe, poeta in Anthol. L. B. 1, p. 628.

vectūra, ae, f., [vehō]: Jøren el. Jørfel el. Transport til Bogns el. til Skibs; ogf. Ridning; — alii (equi) ad vecturam, alii etc., Varr. R. R. 2, 7; solvere pro vectura (for Transporten), Cic. Att. 1, 3; men sine vecturae periculo, (uden Nijico deraf), id. Fam. 2, 17; — ogf. in pl.; arma, frumenta, vecturae imperabantur, Caes. B. C. 3, 32, (Transporter el. Kierfeler, osv.); cf. id. ibd. 42; men Gell. 5, 3, om Protagoras: vecturas onerum corpore suo factitavisse; — II) „overf.“: Tragtpengene el. Bragten; — Tres minas ... praeter

vectorum etc., Plaut. Most. 3, 2, 133; cf. Senec. Benef. 6, 15; cf. — vecturarius, i, m.: en Vægumand, Cod. Theod. — vectus, 3, partic. af veho.

Vēdius, i, m.: en anden Benævneelse paa Vejovis, d. e. Vnto, Capella. — vēgēo, ēre, v. a. (o. n.), [best. m. vigeo]: bevæger stærkt, oprører (seerel. Ord); — Aequora salsa veges ingentibu' ventis, Eum. ap. Non.; cf. id. ap. Fest. s. v. metonymia, pag. 153; men hunc (equum) frenis dextraque vegere, Lucr. 5, 1297; — men absol.: nec natus est, nec morietur; vigeat, veget, utpote plurimum, Varr. ap. Non. 183, 6.

*vēgētābilis, e: oplivende, flabra Favonii, Capella; — vēgētāmen, inis, n.: den oplivende Kraft, Prudent.; ogs. in pl., id.; — vēgētatio, onis, f.: Oplivelse, Forfriskelse, Appul.; o. — vēgētator, ōris, m.: som opliver el. forfrisker, Auson.; — [vegeto]. — Vēgētius, i, m.: romersk Mandsnavn; df. I) Flavius Vegetius Renatus, fæstet i den forste Salvedel af d. tierde Ør. Mærk.: de Re Militari; — II) en langt tidligere Vegetius har fæstet: de Re Veterinaria (el. de Mulomedicina).

vēgēto, avi, atum, i, v. a.: opliver el. opmuntrer, obli.; (seerel. Ord); — spiritus, qui animalia omnia vitali et fecunda ope vegetat, Appul.; memoriae vegetandae gratia, Gell. 17, 2; af — vēgētus, 3, [f. vegetus, sem. partic. af vego]: oplivet, livfuld, munter, frastig; — quoniam etc., te vegetum nobis in Graecia siste, Cic. Att. 10, 16; men Liv. 22, 47: fessi cum recentibus ac vegetis pugnabant; cf. Hor. Sat. 2, 2, 81; men nigris vegetisque oculis, Suet. Caes. 45; — compar., ∞ aspectus tauri, Colum.; superl., ∞ color conchyliorum, Plin.; — II) „fig.“: — tam vegeta mens etc., Cic. Tusc. 1, 17; men Liv. 6, 22: sed vegetum ingenium in vivo pectore vigeat virebatque integris sensibus; men ∞ libertas, Senec. Hippol.; — superl., ∞ intervallum temporis etc., (den virksomste el. travleste Tid), Plin. 18, 63.

vēgrandis, e: ikke meget stor, hel liden el. svag; — quae (oves) ... fiunt vegrandes atque imbecillae, Varr. R. R. 2, 2; cf. Ovid. Fast. 3, 415: vegrandia farrā coloni, Quae male creverunt, vesaeque parva vocant; men nimis is vegrandi gradu, (du gaar altsor langsomt), Plaut. frgm. ap. Fest. p. 372; — not.: Brugten af vegrandis f. valde grandis (f. und. 2. ve) er urvis, hv. ogs. Cic. Agr. 2, 31: quem hominem vegrandi macie torridum etc., Læfemaaden vegrandi holdes for usikker. — vēhatio, onis, f., [veho]: Kierfel, Transporth, Cod. Theod., (men skal rimel. hede vegetation).

vehēmens, (metrikk. ogs. disyll. ligesom vemens, Lucr., Hor.), tis, adj., [rimel. indvirket form f. vemens af vemens, formet som vecors o. vesanus, allf. opvæl.: liden befindig, df. allf.]: meget heftig el. hidfig, stormende el. rasende, obli.; — Vehemens utramque in partem ... es nimis, Ter. Heaut. 3, 1, 31; cf. Cic. Vat. 2: nimium es vehemens feroxque natura; men id. Brut. 22: in agendo ... in meditando vehementem atque incensum fuisse; saal. ogs. m. inexorabilis, m. dissolutus, m. acer, obs.; cf. men Hor. Ep. 2, 2, 28, ligesom i om Krigeren: vehemens lopus (f. tamquam v. l.); men ∞ canis, Phaedr. 2, 3; — b) ogs. em Abstrakter, navn. ogs. m. Senfyn paa Jæredraget; — vid. Cic. d. Or. 2, 43 o. 49; ligel. ∞ et pugna exordium dicendi, id. ibd. 78; men ∞ et aspera quaestio, Quintil.; senatusconsultum ... vehemens et grave, Cic. Catil. 1, 1; — II) „overf.“ o. „alm.“: stærkt, frastig, virksom, obli.; — saal. figer den stormbringende Aretorius: Vehemens sum exoriens; quum occido, vehementior, Plaut. Rud. prol. 71; ∞ imber, Lucr. 6, 516; ∞ cursus luminum, Quintil.; vehementissimo cursu fugere, Hirt. B. G. 8, 48; pilum haud paulo, quam hasta, vehementius ictu missuque telum, Liv. 9, 19; — ∞ vitis, (som voxer stærkt), Colum.; vehementiora sta-

tumina, (stærkere Vindstøt), id.; — vehemens violentia vini, Lucr.; ∞ vis frigorū aut calorū, Plin.; vehementior somnus, id., dolor capitis, id., usus strigilis, Suet.; — nullum potest afferri argumentum contra scriptum vehementius eo, quod in lite est, Quintil. 7, 6, 7.

vehēmenter, adv. af vehemens; I) (efter vehemens nr. I): heftigen el. ivrigen, med heftighed el. Ridenstak; — ∞ iratus alicui, Plaut.; ∞ me agere fateor, iracunde nego, Cic. Phil. 8, 5; cf. id. Tusc. 4, 23; men quibus rebus vehementer commotus, Caes. B. G. 1, 37; ∞ incusare aliquem, id. ibd. 1, 40; — ∞ insectari etc., Cic. Lael. 16, minari alicui, id. Verr. 4, 66; — superl., ∞ contendere etc., Caes. B. C. 3, 17; — II) „overf.“ o. „alm.“: heftigen, stærkt, voldsomt; — ∞ fluctuare mare, Plaut. Rud. 4, 1, 12; ∞ astringere alicui manus, id. Capt. 3, 5, 9; — ogs. i hoi Grad, med Eftertryk; ∞ retinere, (holde fast derpaa el. derved), Cic. d. Rep. 2, 32; men id. Att. 16, 16, D: hoc te vehementer etiam atque etiam rogo; men quod vehementer ad has res Atinet, Lucr. 4, 33; — compar., ∞ incitare equos, Caes. B. C. 2, 41; quum ingenuisset vehementius, etc., id. d. Rep. 6, 12; superl., sese vehementissime exercere in aliqua re, id. d. Or. 1, 33.

*vehēmentesco, ēre, v. inch. n.: at blive stærkt el. stærkere; — ∞ haec passio hieme, Coel. Aur.; o. — vehēmentia, ae, f.: heftighed el. Hidfighed, navn. i Jæredraget; — Asinius Pollio fuit acris vehēmentiae, Plin. 36, 4; ligel. ∞ Gracchi, Gell. 1, 11; — II) „overf.“ o. „alm.“: Stykke, stærkt Væstafsen, en bøl Grad deraf; — ∞ odoris, Plin., saporis, id., vini, id.; ∞ venarum, (deres stærke Slag), id.; men ∞ linteorum strigilumque, (deres stærke Brug), id. 28, 14; — [vehemens]. — vehens, tis, partic., f. und. veho, nr. II. — vehes, is, f., [veho]: læstet Vogn, et Vognlæs; — vehes seni large onusta, (stort Høslæs), Plin. 36, 24; ∞ simi el. stercoris, (Læs Gødning), id., Colum.; men lapis ... magnitudine vehis, (som udgør et Vognlæs), Plin. 2, 59; — ogs. „overf.“ som Maal, ∞ materiae: et Læs Tømmer, Colum. 11, 2.

*vehiculāris, e: hørende til Vogn el. til Kierfel; — ∞ cursus, o. ∞ res: Væstafsen el. Væforbringsvæsenet, Digest.; o. — vehiculāris, 3: = frgd., Capitolin., Ammian.; — ∞ fabricator: som forfarbigger Vogne, Capitolin.; af — vehiculū, i, n., [veho]: Kiertoel el. Vogn; — mihi ... dari ... vehicula, qui vehar, Plaut. Aul. 3, 5, 26; vehiculo juncto vehi, (fiore paa forspandt Vogn), Liv. 31, 1; cf. Nep. Phocion. 4; ∞ meritoria, (Vævogne), Suet. Calig. 39; men vehicula thesaurum, (hvorpaa Guldernes Billede drage i Procession), Cic. Verr. 5, 72; — ogs. Jartoi el. Skib; vid. id. ibd. 5, 23: illi tibi ... fartorum vehiculum comparaverunt; — not.: vehiculum, som Mærke til Kærnets Meinig, Pallad. 2, 2, f. und. vallus.

vēho, xi, etum, 3, v. a. o. n., [best. m. ὥζω, i. e. veho]: 1) Act.: forer el. bringer el. staffer afsted el. derhen; (vare sig ved at bære, el. til Vogns, el. til Heit, el. til Skibs, obli.); — ∞ reticulum panis humero, Hor. Sat. 1, 1, 48; cf. Plaut. Most. 3, 2, 95, ogs. Ovid. Trist. 2, 386; men triumphantem (Camillum) albi per urbem vexerant equi, Liv. 5, 28; cf. Hor. Od. 3, 14; — fremdeles „poet.“: Dum coelum stellas, dum vehet amnis aquas, Tibull. 1, 4, 66; ligel. om Riden: at føre bort med sig, Hor. Od. 3, 29, 48; — df. pass.: ut animal sex motibus veheretur, et ante, et pone, etc., Cic. Univ. 13; curru quadrigarum vehi, id. Div. 2, 70; vehi in essedo, id. Phil. 2, 24; vectus curru, Vell., Ovid.; vehi in iis navibus, (være ombord paa dem), Cic. N. D. 3, 37; ligel. vehi in navi, Plaut., ogs. vehi navi, puppe, Ovid., parva rate, id.; in quo (equo) ego vehabar, (som jeg red paa), Cic.

Div. 2, 68; men til den Triumpherende: Vectus es in niveis, Postume, victor equis, Ovid. Fast. 6, 724; men Virg. Aen. 7, 63: liquidum trans aethera vectae (aves); men id. ibd. 1, 521: ventis maria omnia vecti, (i. e. per maria omnia etc.); — II) neutr.: at fiore el. ride derpaa, men rimel. afene in partic. v. e. h. e. n. s. t. i. s. o. i. n. g. e. r. u. n. d.; — in ego vehens (ridende) etc., Quadrig. ap. Gell. 2, 2; men Cic. Brut. 97, lignelsevis: per medias laudes quasi quadrigis vehens; equo vehentes, (til Vesi), Gell. 5, 6; cf. Justin. 11, 7; men Suet. Claud. 28: cui lectica per urbem vehendi jus tribuit.

Vejus (cf. Veius), 3, Vejens, tis, o. Vejentanus, 3, f. und. fgd. — Vēji, orum, m.: By i Etrurien, og en af Etruriens tolv Forbundsstæder, men blev erobret af Camillus; — vid. Plin. 3, 21, Liv. 4, 61, o. id. 5, 2 o. 7 fgd.; — B) df. 1) Vejens, tis, adj.: hørende til el. benævnt efter Vēji, vejentinsk, ager, Cic., arum, Hor., bellum, Cic., Liv. 4, 38, o. id. 5, 52; — b) df. subst. Veientes, um, m.: Vejenterne el. Indvaanerne af Vēji, Cic. Div. 1, 44, oftere, Liv.; ogs. in sing.: Vejens quidam, Cic. l. c.; — 2) Vejentanus, 3: = fgd., Liv., uva, Martial.; — bb) df. subst.: a) Vejentana Italica: en ved Vēji funden fort Vælfsten, Plin. 37, 69; — b) Vejentanum, i, n., (sc. vinum): en meget ringe Vinfort, Hor. Sat. 2, 3, 143, Pers., Martial.; — c) Vejentani, orum, m.: Indvaanerne af Vēji, Plin. 3, 8; — 3) Vejus, el. Veius (trisyll.), 3: = fgd.; — ∞ dux, (b. e. Tolumnius), Propert. 4, 10, 31; — b) Vēja, ae, f.: som Gruentimurnavn, Hor. Epod. 5, 29.

Vējōvis, i, m., efter Ovid. Fast. 3, 447, f. parvus Juppiter, el. Juppiter som Barn; — men efter Gell. 5, 12, er Vējovis modsat Dijovis; hvf. det ogs. om hans Vilsede hedder: sagittas tenet, quae sunt videlicet paratae ad nocendum; f. ogs. Vedius s. l.

vēl, conj., [oprbl. imperat. af volo], indfører ved Siden af d. fgd. Begreb et andet, og overlader det derhos til den subjective Forestilling el. til et frit Valg, om det, der gielder om det ene Begreb, ogs. gielder om det andet, (hvorm. aut udtrykker den absolute og objective Modsamling, svarer til vort: eller; men gjentaget heter vel ... vel ... enten ... eller ..., det være ... eller ...; I) „alm.“; A) vel ... vel ...; — Nunc, quam ob rem etc., vel tu mihi ajas, vel neges, Plaut. Rud. 2, 4, 14; sic erit in omni vel officio vel sermone sollers (Servius Tullius), Cic. d. Rep. 2, 21, cf. id. Off. 3, 10, ogs. Liv. 10, 19; fgl. id. 1, 42: hunc ordinem ex censu descripsit vel paci decorum vel bello; — ogs. kan aut findes derhos, men i Prosa, uden at svare dertil, (derim. f. nedenf. Ovid. Met. 1, 546); ubi enim potest illa actas aut calelescere vel apricatione melius vel igni, aut vicissim umbris aquisque refrigerari salubrius? Cic. Lael. 16; cf. id. Div. 2, 59; — ogs. sættes vel oftere; sed ego cur non assumi, vel spectator laudum tuarum, vel particeps, vel socius, vel minister consiliorum? Cic. Fam. 2, 7; cf. id. d. Rep. 1, 3, o. Plaut. Rud. 2, 7, 24; — ogs. kan det sidste vel, for at fremhæves, forbindes m. etiam, el. vero etiam, el. omnino; — ut vel ea defendam ... vel taceam, vel etiam ad nostra me studia referam litterarum, Cic. Fam. 1, 8; cf. id. d. Rep. 1, 3, o. id. Part. or. 36; — endel. findes ogs. „poet.“: aut ... vel ..., f. vel ... vel ...; tellus aut hisce, vel istam ... mutando perde figuram, Ovid. Met. 1, 546; — B) vel staaer ogs. undert. blot engang; — Lege, vel tabellas redde, Plaut. Pseud. 1, 1, 29; orabant, ut sibi auxilium ferret ... vel ... exercitum modo Rhenum transportaret, Caes. B. G. 4, 16; unum illud extimescebam, ne quid turpiter facerem, vel ... jam fecissem, Cic. Att. 9, 7; — b) ogs. tilføjes potius til Berigtigelse af det Anførte; — post obitum vel potius excessum Romuli, Cic. d. Rep. 2, 30; cf. id. Att. 16, 7, o. id. Planc. 41, oftere; — II) „bes.“ om forstærkende

Bibegreb: efter endog, endog, endogfaa, endmere, selv el. selv endog; (oprbl. elliptisk Udtryk erom, at et afene et andet ringere Tilfælde kan antages, men endog det Anførte); — Si arte poteris accubare; G. vel inter cuneos ferreo, Plaut. Stich. 4, 2, 39; quum se vel principes ejus consilii fore prosterentur, Caes. B. G. 7, 37; Vel Priamo miseranda manus, Virg. Aen. 11, 259; cf. Cic. R. Am. 30; fgl. Liv. 9, 24: hoc ascensu vel tres armati quamlibet multitudinem arcuerint; f. ogs. id. 10, 16; vel si etc.; — df. ogs. m. Antydning af det andet og ringere Ved el. Tilfælde; per me vel stertas licet ... non modo quiescas, Cic. Acad. 2, 29; cf. Ter. Hec. 1, 1, 3; fgl. Cic. Fin. 5, 11: existiment, quod velint, ac vel hoc intelligent; cf. id. Fam. 2, 13; — ofte ogs. hos superl. til Betegning af d. heftige Grad; hoc in genere nervorum vel minimum, suavitatis autem est vel plurimum, Cic. Orat. 26; cf. id. Verr. 4, 2; fgl. Liv. 36, 41: eo tempore vel maxima apud regem auctoritate erat (Hannibal); quum Sophocles vel optime scripsisset Electram, Cic. Fam. 1, 2; cf. id. N. D. 2, 65: mihi videtur (ille) vel maxime confirmare, etc.; f. ogs. id. d. Or. 1, 8, oftere, o. Quimil. 1, 3, 12, oftere; — ogs. mærkes Suet. Dom. 19: sagittarum vel praecipuo studio tenebatur, etc.

vela, ae, f.: gaffelst Benævne paa Planten erysimon, Plin. 22, 75. — Velabrensis, e, f. und. 2. Velabrum. — 1. velābrum, i, n., [velo]: det over Theatret udsprængte Telttag, Ammian. 14, 6. — 2. Velābrum, i, n.: Gade i Rom ved Aventinerheien, hvor navn. Nlie og St holdtes til Galg, Varro, Plaut., Hor. Sat. 2, 3, 229, Ovid. Fast. 6, 405, o. A.; — B) df. Velābrensis, e: velabrensk, caesus, Martial. 13, 32; cf. id. 11, 52.

*velāmen, inis, n.: Bædnng; df. sædv. Dragt, Klædnng; — vid. Virg. Aen. 1, 649, o. Ovid. Met. 6, 566, oftere, o. A.; men Tac. Germ. 17: detracta feris velamina maculis distinguunt; o. — velāmentum, i, n.: Bædnng, Indtylling; df. I) „egen.“; A) Hinde el. Stal, Cels. 7, 18; — B) ligesom velum: Forhæng; — ∞ interjecto, quod pontificis oculos a funere arceret, Senec. Consol. ad Marc. 15; — C) velamenta hede bef. de med ulsne Baand omvundne Niesgrene el. lignende omvundne Staver, som navn. de Overvundne fremraffe som Tegn paa Underkastelse, el. hvormed de Vedende anraakte om Bøsthyllelse; — ramos oleae et velamenta alia supplicum porrigentes orare, ut etc., Liv. 24, 30; fgl. velamenta et infulus praeferentes, Tac. Hist. 1, 66; cf. Ovid. Met. 11, 279; — II) ogs. „overf.“: Estil, Dætte; — quarentes libidinibus suis ... velamentum, Senec. Vit. beat. 12; — [velo]. — *velāris, e: hørende til et Forhæng; — ∞ anuli, Plin. 13, 8; o. — velārium, i, n.: et over Theatret udsprængt Telttag, hvorved Selen holdes ude, Juvenal. 4, 122; — [velum] — velātio, onis, f., [velo]: Tilførling, Augustin. — velāto, abl. som adv., f. und. velo.

Velēda, ae, f.: en germanisk Prophetinde, der iblandt sine Landsmænd nød guddommelig Væ; — vid. Tac. Germ. 8, id. Hist. 4, 61 o. 65, oftere. — vēles, tis, m.: ledbevæbnet Soldat; oftest in pl. velites; vid. Liv. 26, 4, (hvor Indførelsen af denne Vaabenart beskrives); cf. id. 38, 21, oftere; — feldt. in sing., vid. Ovid. Ib. 48; — saal. ogs. „overf.“: ut scurram velitem (rimel. som overgiben Parteqvin), etc., Cic. Fam. 9, 20.

1. Velia, ae, f.: en Afsteling af Palatinerboen, Varr. L. L. 5, 8, o. Liv. 2, 7, ogs. Cic. d. Rep. 2, 31; — B) df. Veliensis, e; vid. Varr. l. c. — 2. Velia, ae, f.: Kyststad i Eucamien, Coloni fra Phocæa, (f. ogs. Elea s. l.), Plin. 3, 10, Gell. 10, 16, Cic. Fam. 7, 19 o. 20, oftere, Hor. Ep. 1, 15, in., o. A.; — B) df. 1) Veliensis, e: veliensisk, sacerdotes, Cic. Balb. 24; — b) pl. Velienses, ium, m.: Indvaanerne

af Velia, Plin. 3, 4, Cic. Fam. 7, 20; — 2) Vēlinus, 3: = frgd.; — portusque require Velinos (i. e. Veliam), Virg. Aen. 6, 366. — Veliensis, e, f. und. 1. Velia o. und. 2. Velia.

vēlifer, a, um, [velum, fero]: scilforende, carina, Propert., Ovid.; men ∞ venti, Senec. Thyest. — *velificatio, onis, f.: Scitlen el. at scile, at bruge Scitlene, ovl.; — mutata velificatione etc., Cic. Fam. 1, 9; e. — velificium, i, n.: = frgd.; — velificia primum invenit Isis, Hygin. Fab. 277; af — vēlifico, are, v. n. (o. a.), [activ Biform af frgd.]; — ∞ per summa aequora, Plin. 9, 52; cf. Propert. 4, 9, 6; — b) poet. egsf. velificatus, 3, m. passiv Bem.; — ∞ Athos, (giennemseilet), Juvenal. 10, 174. — vēlificor, atus sum, 1, v. depon. n., [velum, facio]: ubi spiler Scitene, seiler; — Caerula ad infernos velificata laeus (ratis), Propert. 2, 21, 10; men Flor. 3, 7: sic velificantes ... portibus suis adremigaverunt; — II) ostere „overf.“; ∞ alicui: ibigen at begunstige el. befordre noget; — turbulenta ratione honori velificari suo etc., Cic. Agr. 1, 9; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 10, o. Flor. 1, 9; df. — velificus, 3: scilende; — ∞ cursu navigii, Plin. 13, 21.

1. Vēlinus laeus: Ravnet paa en Jndso i d. Sæbnef, Plin. 3, 17, Virg. Aen. 7, 517 o. 712; — b) df. benævnet Velina tribus, Cic. Att. 4, 15, o. Liv. epit. 19. — 2. Vēlinus, 3, f. und. 2. Velia. — vēlitāris, e, [veles]: horende til Veliternæ, arma, Sall. Jug. 105, hastae, Liv., Plin. — vēlitatio, onis, f., [velitor]: ligesom Jerspostfagtning el. Skærmpesel; df. „overf.“: Mundbuggeri, Kærleri; — Verbis velitationem fieri compendi volo, (at vi springe derover), Plaut. Asin. 2, 2, 41; cf. id. Rud. 2, 6, 41: Equidem me ad velitationem exerceo. — Veliterninus, 3, o. Veliternus, 3, f. und. Velitrae. — velites, um, f. und. veles.

vēlitor, atus sum, 1, v. depon. n., [veles]: paa Veliternæ Vis at fagte med lette Vaaben; — ∞ lapidibus in aliquem, (faste Stene paa nogen), Appul.; ∞ calcibus, (flaae bague: om Hesten), id.; — II) df. „overf.“: Nescio quid vos velitati estis inter vos duos, (C have været i noget Skænderi med hinanden), Plaut. Men. 5, 2, 28; cf. Gell. 6, 11 in.: ∞ adversus improbos in maledictis; men ∞ periculum alicui, (true nogen dermed), Appul.

Velitrae, arum, f.: Py i d. Volskiste i Latium, (hød. Veletri), Liv. 2, 31, Suet. Aug. 1 o. 6, ostere; — B) df. 1) Veliternus, 3: horende til el. benævnet efter Velitra, veliternus; — ∞ ager, Liv., populus, id. 8, 12; — b) egsf. subst., Veliterni, orum, m.: Jndvaanerne af Velitra, Plin., Liv., Suet.; — 2) Vēliterninus, 3: = frgd.; — ∞ vina, Plin. 19, 8.

*vēlivōlans, tis, adj., ligesom seilspvende; — ∞ navibus etc., poeta ap. Cic. Div. 1, 31; o. — vēlivōlus, 3: = frgd., navn. om Skibe, Enn., Ovid. Pont. 4, 5, 42; rimel. egsf. Lucr. 5, 1441: Tum mare livivolis florebat navibu' pandis; ligel. „poet.“ om Havet, Virg. Aen. 1, 224, o. Ovid. Pont. 4, 16, 21; — [velum, volo, are].

vella, ae, f., f. villa ab in. — vellātūra, ae, f., [etr. f. vehelatura af veho]: Rørsel el. Jorsel; — vellaturam facere, (være Fragtmænd el. Vognmænd), Varr. R. R. 1, 2. — Vellejus, a: romersk Slægt; og Personnavn, hvoraf mærkes: C. Vellejus Patereculus, Historieforfatter under Augustus o. Tiberius; (hans Vært; Historiae Romanae Libri duo, er ufuldstændigt); — B) df. 1) Vellejus, 3: horende til el. benævnt efter en Vellejus; — ∞ lex, Digest.; — 2) Vellejanus, 3: = frgd.; — ∞ senatusconsultum, Digest.

*vellicatio, adv.: ligesom ved at rykke fra hinanden; df. spyttes el. fragmentarisk; — ne vellicatim et saltuatim scribendo lectorum animos impediremus, Sisenn. ap. Non.; o. — velliciatio, onis, f.: Rykken el.

Ruffen; df. „overf.“ o. in pl.: bidst el. spottende Tale, Drillerier el. Skæfer; — convicia, vellicationes (contemnere), Senec.; cf. id. Vit. beat. 5; af — vellio o. avi, atum, 1, v. a., [vello]; 1) „egentl.“: ryfter el. ruster deri; — vellicari ex paedagogo, vid. Quintil. 6, 1, 41; cf. Plant. Most. 3, 2, 148; — „overf.“ egsf. om Bierne: at fue, Varr. R. R. 3, 16; — II) „fig.“: A) „alm.“: at sette i Bevægelse, at pirre el. opmuntre; — faal. „alleg.“: excitandus e somno et vellicandus animus est, etc., Senec. Ep. 20; — B) „bef.“: jussende el. bideende at angribe el. giennemtræffe; — more hominum invident, in conviviis rodunt, in circulis vellicant, etc., Cic. Balb. 26; cf. Hor. Sat. 1, 10, 78: quod Vellicet absentem (me) etc.; — egsf. at ærgre; (quae) te Vellicet, Propert. 2, 4, 8.

vello, vulsi, vulsum, 3, v. a.; 1) „egentl.“: ryfter el. ruster, opryfter el. udryder; — ∞ oves, Varro, Plin., lanam, Varro; ∞ anseres, Plin., plumam anserum, Colum.; ∞ albos capillos a stirpe, Propert. 3, 23, 33; ∞ comam, Martial., barbam, Hor.; men Suet. Caes. 45: ut ... velleretur etiam, (lod Sæarene ryfte ud med Høden); f. egsf. und. nr. III; — quum ... pars vellent vallum, etc., Liv. 9, 14; ∞ signa (castris), Virg., emblemata ex patellis, Cic. Verr. 4, 24; ∞ hastam de capite, Virg., postes a cardine, id.; ∞ modo nata poma, Tibull.; men ∞ herbas unguibus (dermed), Lucan.; — vellere coepi etc., (at rykke i Hermet, neml. som Gjesus af den Vedende), Hor. Sat. 1, 9, 63; ligel. ∞ latus digitis, Ovid. A. A. 1, 606; ligel. ∞ aurem, (neml. til Haamindelse), Virg. Ecl. 6, 4, o. A.; — II) „fig.“: plager el. angriber; — Et mea secreto velluntur pectora morsu, Stat. Silv. 5, 2, 3; — III) partic. vulsus (volsus), 3, egsf. som adj.; A) med udryftet Sær, d. e. glat; — Glabriorum ... quam volsus ludin'st, Plaut. Aul. 2, 9, 6; cf. Quintil. 2, 5, 12: vulsis levatisque ... plus esse formae, etc.; ∞ nepos, Propert. 4, 8, 23, (neml. altid m. Vibeqr. af Bloched el. Dvindagtighed); — b) df. „fig.“; — ∞ mens: Ilmandighed, Dvindagtighed, Martial. 2, 36; — B) som lider af Krampe, spastisk, Plin. 21, 74, o. id. 23, 16.

vellus, eris, n., [vello]: den afplukkede el. afrevne Uld; — ante tonsuram inventam vellere lanam sunt soliti, a quo vellera dicuntur, Varr. L. L. 5, 8; cf. Plin. 27, 28; ligel. in pl., Hor. Ep. 1, 10, 27; ligel. vellera lanae, id. Epod. 12, 21; ligel. vellera ... trahunt digitis, (spinde), Ovid. Met. 14, 264; — b) df. egsf. hvad der er gjort af Uld; navn. uldent Bind el. Vaand; — faal. Stat. Silv. 5, 3, 8: ∞ Parnasia, (om Digterens Jæse); — II) df. „overf.“: A) Jaaressind med Ulben; en Jaarespels, ovl.; — Molle gerit tergo lucida vellus ovis, vid. Tibull. 2, 1, 62; cf. Virg. Ecl. 3, 95: ipse aries etiam nunc vellera siccet, etc.; ∞ lanigerum, Ovid. Her. 18, 144; men harum (bidentium) efflatus tergo stratusque jacebat Velleribus, vid. Virg. Aen. 7, 95; f. egsf. Ovid. Fast. 5, 102; — b) df. egsf. Huden el. Skindet af andre Dyr; — setis hirsuta Iconis Vellera, Ovid. Fast. 2, 339; ∞ cervina, id., ferina, id.; — B) ifølge etflags Lighed bruges egsf. vellera om Træsklen; — vid. Virg. Ge. 2, 121; ligel. om de tynde Styer; vid. id. ibd. 1, 397; egsf. om den faldende Enc, Martial. 4, 3.

velo, avi, atum, 1, v. a., [velum]; 1) „egentl.“: tildækker, indhyller; — capite velato etc., Cic. N. D. 2, 3; cf. Virg. Aen. 3, 545; men velare partes tegendas, Ovid.; men velatus toga, Liv.; ligel. velatus purpurea veste, (isort, flædt deri), Ovid.; — ∞ tempora vittis, corona, Ovid.; men m. graec Construxit: Amphicus albenti velatus tempora vitta, id. Met. 5, 110; cf. Virg. l. e.; — ∞ hastam lauro, (befrande), Ovid.; ligel. ∞ Palatia sertis, id., delubra deum fronde, Virg.; — Velatis manibus orant, (d. e. bærende velamenta), Plaut. Amph. 1, 1, 101; cf. Virg. Aen. 11, 100: oratores

... Velati ramis oleae, etc.; — B) i Krigssproget ere velati, orum, m., i Forbindelse m. accensi: efflagē overcomplet Randfab, som træder ind indefor de Galde; hsf. fæd. forbinde accensi velati, (i. e. accensi et velati, ligesom socii Latini, f. socii et Latini); vid. Cic. d. Rep. 2, 22, v. Fest. s. v. ascripticii, p. 14; — II) „fig.“: stuler, dolter hemmelig; — ∞ odium fallacibus blanditiis, Tac.; ∞ culpam invidia, id. Ann. 6, 29; Scelerē velandum est scelus, Senec. Hippol.; cf. Plin. Pan. 56; — not.: velato, abl. fom adv.: paa en dunkel el. forbergen Maade; ∞ discernere deum, Tertull.

velox, œis, adj., [best. m. velum, afst. øyrdl. med el. for fulste Seil: hurtig, snar, rask; — maxime vigore ac levitate corporum veloces (Juvenes), Liv. 26, 4; — compar., f. nebens.; superl., ∞ quisque, Quintil.; cf. Caes. B. G. 1, 48; — ∞ canes, Virg., cervi, id.; velox saltu (lupus), Plin.; ∞ navis, Virg., flamma, Lucr., procella, Hor.; ∞ arbores, (som vore hurtigt), Plin.; ∞ toxicum, (som virker hurtigt), Hor.; ∞ Horae, (som ile affire), Ovid. Met. 1, 118, liget. ∞ anni, Martial.; ∞ victoria, Hor.; — „poet.“ ogsf. f. adv.; Ille...velox... Desilit in latices, Ovid. Met. 4, 352; cf. Hor. Od. 4, 12, 22; — liget. „poet.“ c. inf.; nec jam hic assistere velox, Stat. Theb. 6, 794; — II) „fig.“; — nihil est animo velocius, etc., Cic.; ∞ ingenio et mobili, Quintil.; ∞ animus, Hor. Ep. 1, 12, 13; acutior atque velocior in urbanitate brevitās, Quintil. 6, 3, 45; decurrere per materiam stilo quam velocissimo, id. 10, 3, 17.

velum, i, n., [etr. f. vehelum af veho: hyad der fører Skibet frem; df.]: Seil el. Skibsseil, (oftest in pl.); — ad id, unde aliquis status ostenditur, vela do, („alleg.“), vid. Cic. d. Or. 2, 44; cf. Liv. 31, 45, c. Hor. Od. 1, 34, 4; — vela facere, pandere, Cic. Tusc. 4, 4 v. 5; quo utinam velis passis pervehi liceat, id. ibd. 1, 49; cf. Caes. B. C. 2, 25; vela permittere ventis, Quintil.; ∞ contrahere, Cic., Hor. Od. 2, 10, 24, legere, Virg. Ge. 1, 373; — „poet.“ ogsf.: vela pennarum f. Vinger, Lucr. 6, 743; — sicut in sing.: velo passo, Plaut.; cf. Virg. Aen. 1, 103 v. 400, ogsf. Ovid. Met. 7, 491, offerre, o. A.; — b) som Drøisprog mærkes: remis velisque, (med Seil og Rorer), af alle Kræfter, (fugere aliquid), Cic. Tusc. 3, 11; cf. Plaut. Asin. 1, 3, 5: Remigio veloque, etc.; ogsf. mærkes id. Epid. 1, 1, 47: Utumque in alto ventus est... exin velum voritur; — B) „alleg.“: pandere vela orationis, Cic. Tusc. 4, 5; dare vela famae, Martial. 8, 70; — II) „overf.“: Toi, (Verreb, Seildug, obf.) til Indhylling el. Dækning, navn. ogsf. som Telttag el. Forhang; — ∞ carbazeis intenta tabernacula, Cic. Verr. 5, 12; cf. Plin. 19, 6, ogsf. Propert. 4, 1, 15, v. Lucr. 4, 73, ogsf. Plin. Ep. 4, 19; liget. om et Forhang, Suet. Claud. 10; men Cic. Catil. 2, 10, om en rig og flagrende Dragt: quos... videtis... velis amictos, non togis; — b) ogsf. liget. fæd.: multis simulationum involueris tegitur et quasi velis quibusdam obtenditur unuscujusque natura, Cic. Qu. Fr. 1, 1, 5. — velumen, inis, n., [vello]: den afvæne Uld; — lanam... alii vellera, alii velumina appellant, Varr. R. R. 2, 11.

velut el. veluti, adv., (hvor da vel har den forstærkede Bem., vid. vel. nr. II): aldeles som, ligesom; 1) correlat til d. flgd. sic el. ita; A) „alm.“: — velut in cantu et ridibus, sic ex corporis totius natura et figura varios motus ciere, Cic. Tusc. 1, 10; cf. Liv. 31, 18; liget. velut per fistulam, ita per apertam vitis medullam humor trahitur, Colum. 3, 18; — B) „bef.“ i Tilføiningen af Signelser; — faal. Virg. Aen. 1, 148: Ac veluti magno in populo quam saepe coorta est Seditio... Sic cunctus pelagi cecidit fragor etc.; (f. ogsf. nebens. nr. II, B, 2); — II)

absol.; A) „alm.“: — instructas velut in acie legiones etc., Hirt. B. G. 8, 9; cf. Plant. Poen. 4, 1, 2; liget. Sall. Catil. 1: vitam silentio ne trauseant, veluti pecora, quae etc.; men c. abl. absol., vid. Liv. 45, 1: velut certo nuncio victoriae allato, etc.; — B) „bef.“ i Tilføiningen af et enkelt Tilfælde til en almindelig Påstand; — Hoc est incepta efficere pulchre, veluti mihi Evenit, ut etc., Plaut. Bacch. 4, 9, 145; cf. id. Rud. 3, 1, 4; numquam tam male est Sienlis, quin etc.; velut in hac re aiebant: in labores Hercules etc., Cic. Verr. 4, 43; cf. id. N. D. 2, 48, v. id. Fin. 2, 35; liget. Quintil. 2, 21, 8: aliae quoque artes etc., velut architectonicae; — 2) i Tilføielser af en Signelse el. af et figurligt Udtryk: ligesom el. som; — Frena dabat Sipylus, veluti quom etc., Ovid. Met. 6, 231; liget. Migrantes cernas... Ac, veluti... quom etc., Virg. Aen. 4, 401; — men quod (condimentum orationis) sentitur latente iudicio, velut palato, Quintil. 6, 3, 19; haec velut sagina dicendi, id.; liget. ducetur ipsa rerum serie, velut duce, id.; f. ogsf. Liv. 10, 38: ritu quodam sacramenti vetusto velut initiatis militibus, etc.; — 3) veluti si i Tilføiningen af en hypotetisk Signelsesfæctning: som om, fom naar; — quod... absentis crudelitatem, velut si coram adesset, horrerent, etc., Caes. B. G. 1, 32; liget. tantus metus etc., velut si jam ad portas hostis esset, Liv. 21, 16; liget. velut si quis etc., Ovid. Met. 4, 375; — men ogsf. findes undert. i denne Forbindelse: velut f. velut si; vid. Tibull. 1, 6, 25, v. Ovid. Met. 4, 595; — 4) ogsf. mærkes velut qui: fom den, der; — vid. Liv. 6, 1: res... obscuras, velut quae magno ex intervallo loci vix ceruuntur, etc.

vēna, ae, f.: Blodaare el. Nare; — venae et arteriae a corde tractae et profectae in corpus omne ducuntur, Cic. N. D. 2, 55; — venam incidere, id., Cels.; liget. venam el. venas interscindere, abrumper, abscindere, exsolvere, aperire, pertundere, ofte hos Tac. (om en selvvalgt Dødsmaade); cf. Juvenal. 6, 46, v. A.; — B) „bef.“: Pulsare; — si cui venae sic moventur, is habet febrem, Cic. Fat. 8; venas tentare, (søle paa Pulsen), Suet. Tib. 72, ogsf. tangere, Pers. 3, 107; si venae condeuerunt, (laae søagt), Cels.; — II) „fig.“: A) „overf.“ el. ifølge en Lighed: om enhver aareformet Gienstand; — faal. om Vandrænder, Hirt. B. G. 8, 43, v. id. B. Al. 8, ogsf. Martial. 10, 30; liget. om Metalaaren, Cic. N. D. 2, 60, v. Juvenal. 9, 31, om Uringange og Sæbgeange, Cels., Martial., Pers.; om Rorer el. Striber i Træer el. Stene, Plin. 16, 73, v. id. 37, 24; — B) „ment.“: 1) om Gienstandens inderside Natur og Væsen; — quodsi etc., periculum autem residet et erit inclusum penitus in venis et visceribus rei publicae, Cic. Catil. 1, 13; cf. id. d. Or. 1, 52: teneat oportet venas cujusque generis, aetatis, sine divite vena, Nec etc., Hor. A. P. 409; cf. id. Od. 2, 18, 19: ingeni Benigna vena est, etc.; liget. vena tennis et angusta ingenii, Quintil.; men ∞ publica (vatis), Juvenal. 7, 53.

venābūlum, i, n., [venor]: Jagtspyd, Cic. Fam. 7, 1, Virg. Aen. 4, 131, Ovid., Martial.; — men ∞ sagittarum, Plin. 8, 8: efflagē store spytformede Pile, hvormed Elephanter nedlægges. — Venasfer, fra, frum, v. Venasfranus, 3, f. und. flgd. — Venasfrum, i, n.: gammelt By i det Samnitiske, berømt af en fortrulig Bemølie, Plin. 3, 9, Hor. Od. 2, 6, 16, Martial., v. A.; — B) df. 1) Venasfer, a, um: venasfrist, oleum, Varr. R. 1, 2; — 2) Venasfranus, 3: venasfrist, agri, Hor. Od. 3, 5, 55; — b) ogsf. subst., Venasfrantum, i, n., (sc. oleum): venasfrist Olie, Juvenal. 5, 86.

venāliciārius, 3, [venalicius]: hørende til Salg af Slaver el. til Slavehandelen; — ∞ vita, (en

Slavehandlers), Digest. — b) *df. subst.*, *venaliciarius*, i, m.: en Slavehandler, Digest. — *vēnālīciū*, i, c. *venalicius*, i, f. *und. flgd.* — *vēnālīciū* (-tius), 3, [venalis]; 1) „*alm.*“: hørende til Sælg; — ∞ *jumenta*, (til at sælge, tilfals), Petron. Sat. 76; — b) *df. subst.*, *venaliciū*, i, n.: Tøld *cl. Afgift af det Sælgte*, Cod. Just.; — II) „*bes.*“: hørende til Slavehandelen; — ∞ *familiae*: unge, til Sælg udfillede Slaver, Suet. Aug. 42; *egf.* ∞ *greges*, Plin. 35, 58; — B) *df. subst.*; 1) *venalicius*, i, m.: en Slavehandler, Cic. Orat. 70, o. Plin. 21, 97; — 2) *venaliciū*, i, n.; a) Sælg af Slaver, Slavehandt, Digest., Petron. Sat. 29; — b) in pl. „*concret.*“: unge Slaver til Sælg, Digest.

vēnālīs, e, [2venus]; 1) „*egenl.*“: hørende til Sælg, til Sælg, tilfals; A) „*alm.*“: — ∞ *aedes*, Plaut.; ∞ *horti*, Cic.; ∞ *ae proscriptae possessiones*, id. Agr. 3, 4; ∞ *cibus uno asse*, Plin.; ∞ *vox* (praeconis), Cic. Quint. 3; men *urbem venalem* ... si emptorem invenerit, vid. Sall. Jug. 35; — B) „*bes.*“, *vēnālīs*, is, m.: den til Sælg udbødne unge Slave, Plaut. Aul. 3, 3, 4, *effere*, Cic. Verr. 5, 56, Senec. Ep. 80, Plin., Quintil.; — *egf. adj.*: ∞ *familia*, Quintil. 7, 2, 26; — II) „*fig.*“: som er tilfals *cl. som fan vinder ved Slaver* *cl. Besliffelser*, *odl.*; — quae ipse semper habuit *venalia*, *fidem*, *jus iurandum*, *veritatem*, *officium*, *religionem*, Cic. Verr. 3, 62; *cl. id. ibd.* 2, 48; ∞ *multitudo pretio*, Liv. 35, 50; *cl. Propert.* 1, 13, 21, o. *Marial.* 3, 60; *df.* — *vēnālītās*, atis, f.: at være tilfals, Besliffelighed, Cod. Just., Sidor. — *venalitius*, 3, f. *und.* *venalicius*.

vēnālīciū (-tius), 3: hørende til Jagten, praeda, Ammian.; *af* — *venāticius*, 3, [venatus]: hørende til Jagten; — ∞ *canis*: en Jagthund, Plaut. Mil. gl. 2, 2, 113; *egf.* ∞ *genus canum*, Varr.; ∞ *catulus*, Hor. Ep. 1, 2, 65; — men „*comiss. overf.*“: *Prolatis rebus parassit venatici Sumus*, (blive vi mære som Jagthunde), Plaut. Capt. 1, 1, 17. — *venātio*, onis, f., [venor]; 1) Jagten *cl. jage*, Jagten; — *super-vacanei operis aucupium atque venatio*, Cic. d. Senect. 16; (Suevi) multum sunt in *venationibus*, Caes. B. G. 4, 1; — B) det Jæstet giene Jagttuepæl, Dyrer-fægtning *cl. Dyreramp*, *odl.*; — *ludorum venationumque apparatus pecunias profundere*, Cic. Off. 2, 16; *cl. id. Fam.* 7, 1, *effere*, Suet. Caes. 10, id. Aug. 43; — II) „*overf.*“: det nedlagte *cl. fælsede Vildt*, Riedet af Vildt; — unde illi tam multa et varia *venatio*, etc., vid. Liv. 35, 49; — men *septum venationis*, (hvor Vildtet holdes indespærret), Varr. R. R. 3, 12. — *venatitius*, 3, f. *und.* *venaticus*.

venātor, ōris, m., [venor]; 1) „*egenl.*“: en Jæger; — quasi *venator tu quidem es*; Dies atque noctes cum cane actatem exigit, Plaut. Casin. 2, 5, 11; *cl. Cic. Tusc.* 2, 17, o. *Hor. Od.* 1, 1, 26, *egf.* Caes. B. G. 6, 27; — b) *egf. adj.*, ∞ *canis*: en Jagthund, Virg. Aen. 12, 751; *egf.* ∞ *equus*: en Jagthest, Stat.; — B) „*bes.*“: som kæmper med vilde Dyr paa Arena, Digest., Tertull.; — II) „*fig.*“: som jager derefter, som opsojer *cl. udfinder noget*; — non pudet physicum, id est, speculatorem *venatoremque naturae*, etc.? Cic. N. D. 1, 30; men Plaut. Mil. gl. 3, 1, 12: ne quis ... Nostro consilio *venator* assit cum auritis plagis, etc.; *df.* — *venātorius*, 3: hørende til Jagten; — ∞ *galea*, Nep. Dat. 3; ∞ *culter*, Suet.; ∞ *instrumentum*, Plin. Ep. 3, 19.

venātrix, icis, fem. *af* *venator*: Jægerinde, Virg. Aen. 1, 319; — b) *effere* som *adj.*; — ∞ *dea*, (d. e. Diana), Ovid.; *beder* *egf.* ∞ *puella*, Juvenal. 13, 80; ∞ *canis*, Marial. 11, 69. — *venātūra*, ae, f.: Jagten; — *df.* „*fig.*“: Viden! tu illam oculis *venaturam* facere atque aucupium auribus? Plaut. Mil. gl. 4, 1, 43; o. — *vēnātus*, us, m.: Jagten; — labor

in *venatu*, sudor, cursus, etc., Cic. Tusc. 5, 31; *cl. Virg. Aen.* 7, 747; men *id. ibd.* 9, 605: *Venatu invigilant pueri* (f. *venatui*); — *egf.* in pl., Ovid. Met. 4, 302, *effere*; — II) „*overf.*“: Jæster; — in *venatu meo*, (da jeg fiske), Plaut. Rud. 4, 3, 31; — [venor].

**vendax*, acis, *adj.*: fiobelysten; — *patrem familias vendacem*, non emacem, esse oportet, Cato; o. — *vendibilis*, e: set at sælge, som let gaar af; — ∞ *via*, vid. Cic. Agr. 2, 14; ∞ *merx*, Plin., fundus, Hor. Ep. 1, 17, 47; — *compar.*, ∞ *ager*, Varro; — II) „*fig.*“: antagelig, behagelig, yndet; — nam ut sint illa *vendibilia*, haec uberiora certe sunt, vid. Cic. Fin. 1, 4; men ∞ *orator o. oratio*, (som vinder Jæstets Bifald, som gierne høres af Jæstet); vid. Cic. Brut. 47, o. id. Lael. 25; *egf.* m. tilføiet dat. *populo*, id. Brut. 76; — men *vendibilis puella*, Ovid. Am. 3, 12, 10; — *df.* *fld. adv.* *vendibiliter*, Hieronym.; — [vendo]. — *vendico*, are, f. *und.* *vindicō* ab in.

**venditārius*, 3: til Sælg *cl. tilfals*; — ∞ *lingua*, Plaut. Stich. 1, 3, 103; — *venditatio*, onis, f.; *eyrel.*: Udbyden til Sælg; *df.* „*fig.*“: Udbasumen *cl. Præteri*; — quae sine *venditione* et sine *populo* teste fiunt, Cic. Tusc. 2, 26; *figel.* ∞ *quaedam et ostentatio*, vid. id. Lael. 23; men ∞ *portentosa scientiae*, Plin. 29, 8; o. — *venditator*, ōris, m.: som udbyder til Sælg; *df.* „*fig.*“: en Præter; men Tac. Hist. 1, 49, med Negation: *famae nec incuriosus, nec venditor*; — [vendito]. — *venditio*, onis, f., [vendo]; 1) „*egenl.*“: Sælgen *cl. Sælg*; — *venditio alienatio est et rei suae, jurisque in ea sui in alium translatio*, Senec. Benef. 5, 10; men Cic. R. Am. 38: si *sublata sit venditio honorum*, etc.; *egf.* in pl., id. ibd. 44: *quam ad diem proscriptiones venditionesque fiant*; — II) „*overf.*“: den fiobte *Gienstand*; — *antequam venditio transferatur*, Digest.; — *not.*: *venditiones*, f. *locationes censorum*, vid. Fest. p. 376, (Müll.).

vendito, avi, atum, 1, v. a., *intens.* *af* *vendo*: bliver ved at byde tilfals, vil gierne sælge; *egf.* handler *cl. driver Handel dermed*; — ∞ *Tusculanum*, Cic. Att. 1, 14; — ∞ *piscinas grandi aere*, (sælge dem for store Summer), Colum.; ∞ *olus*, Plin.; quae ipsa sese *vendit*, (giver sig til Pris), Plaut. Mil. gl. 2, 3, 41; — ∞ *peritissime et calidissime decreta praetoris*, Cic. Verr. 2, 54; *cl. id. ibd.* 4, 59; — II) „*overf.*“: at udraabe *cl. forprife* *cl. anbefale*; — ∞ *suam operam*, (giøre sig til deraf), Liv. 44, 25; ∞ *se alicui*, (indsmigre sig hos nogen), Cic. Att. 8, 16; *cl. Vell.* 2, 63 fin.; *egf.* ∞ *se plebi*, Liv. 3, 35; men ∞ *ingenium*, (præle dermed), auct. ad Her. 2, 30; men Cic. Att. 1, 16: *valde te venditavi*, (har rost dig meget). — *venditor*, ōris, m., [vendo]: en Sælger; — ut ne quid omnino, quod *venditor* novit, emptor ignoret, Cic. Off. 3, 12; alieno tempore *venditoris*, Varro; *df.* — *venditrix*, icis, f.: Sælgerisse, Digest. — *venditus*, 3, *partic.* *af* *flgd.*

vendo, didi, ditum, 3, v. a., [ctr. f. *venum do*, *venundo*]; 1) „*egenl.*“: sælger; — *vendo meum non pluris*, quam ceteri, fortasse etiam minoris, Cic. Off. 3, 12; quam optime *vendere*, id. ibd.; male *vendere*, opp. recte *vendere*, id. Verr. 3, 98; xx *talentis* unam orationem *Isocrates* *vendidit*, Plin. 7, 31; men quae (judicia) ex empto et *vendito* aut *conducto* aut *locato* contra *fidem* fiunt, Cic. N. D. 3, 30; constat negotiatio ex empto *ac vendito*, Senec.; — men ∞ *decumas*, Cic. Verr. 3, 53, praedia, id. ibd. 1, 54, (efter nogle f. *locare*, f. *venditio*, *not.*); — II) „*overf.*“: A) for Pengen at give til Pris *cl. forraabe* *cl. sælge*; — vid. Cic. Pis. 34; *figel.* Virg. Aen. 6, 621: *Vendidit hic auro patriam*; *figel.* ∞ *animam luero*, Pers.; *cl. id.* 1, 122; men ∞ *verba reis*, Marial.; *cl. Juve-*

nal. 10, 78; — B) gier giældende, anbefaler el. forpriser el. beforderer; — Ligatiamam praeclare vendidisti. Cic. Att. 13, 12; cf. Hor. Ep. 2, 1, 75; men Juvenal. 7, 135: purpura vendit Causidicum, (anbefaler ham, gjør ham anset).

Vēnēdi, orum, m.: Benderne, nordgermanuif Jøst, Plin. 4, 21; — bede ogf. Veneti, Tac. Germ. 46. — vēnēfīca, ae, f. udf. veneficius. — vēnēfīcīum, i, n.; 1) „alm.“: Giftblanderi, Jørgiftelse; — qui inter sicarios et de veneficiis accusant, Cic. R. Am. 32; amuleta veneficiorum (derimod), Plin.; quaestio veneficii (bf. de veneficio), Liv. 39, 41; cf. id. 8, 18; — II) „bef.“: Tilberedelsen af en Trylledrift, Jørgiftelse el. Jørbøvelse; — idque veneficiis et cautionibus Titinae factum esse, Cic. Brut. 60; cf. Ovid. Her. 6, 150; ligel. fruges alienas pellicere veneficiis, Plin. 18, 8; af — vēnēfīcus, 3, [venenum, facio]: forgiftende, fortryllende, verba, Ovid., artes, Plin.; ∞ aspectus hominum, vid. id. 28, 6; — b) df. subst., veneficius, i, m., veneficia, ae, f.: Giftblander, Giftblanderelse; — vid. Cic. Catil. 2, 4, o. Ovid. Her. 6, 19; ogf. som Skælsbørd; vid. Cic. Phil. 13, 11, o. Ter. Eun. 5, 1, 9.

vēnēnārius, 3, [venenum]: hørende til Gift, calix, (et Giftbæger), Tertull.; — b) subst., venenarius, i, m.: en Giftblander, Suet. Ner. 33, Petron. Sat. 39. — vēnēnātus, 3, partic. o. adj. af veneno. — vēnēnifer, a, um, [venenum, fero]: som bær el. indeholder Gift, palatum, Ovid. Met. 3, 85.

*vēnēno, avi, atum, 1, v. a.; 1) forgifter; A) „egenl.“: — Ut spatium coeli ... venenet (Avernus), Lucr. 6, 820; venenatum telum, Cic.; venenata sagitta, Hor.; ∞ caro, Cic.; — B) „fig.“: — non odio obscuro morsuque venenat, (franker iffe dermed), Hor. Ep. 1, 14, 38; — II) væder med farve, farver; — quos (lapetes) concha purpura imbuens venenavit, Matius (poeta) ap. Gell. 20, 9; quod venenato operitur, Massur. Sabin. ibd. 10, 15; — III) partic. venenātus, 3, ogf. som adj.: fuld af Gift, giftig; A) „egenl.“: — ∞ colubrae, Lucr.; ∞ dentes, Ovid. Her. 12, 95; — compar., nihil est usquam venenatius, quam etc., Plin. 32, 12; superl., ∞ vipera, Tertull.; — B) „fig.“: a) „overf.“: fortryllet, forheret, virga, Ovid. Met. 14, 413; — b) „ment.“: — Nulla venenato littera mixta joco est, (frankende, faarende), Ovid. Trist. 2, 566; o. — vēnēnōsus, 3: fuld af Gift, giftig, herba, Augustin.; — [af figb.].

vēnēnum, i, n.; oprdl. ligesom *gáquaxor*: enhver paa Legemerne stærkt indvirkende, navn. flydende Substans; — qui venenum dicit, adjicere debet, utrum malum, an bonum; nam et medicamenta venena sunt, etc., Digest.; — dog i denne Bem. alene forældet; saal. ∞ malum (facere), af en gammel Lovformular ap. Cic. Cluent. 51; cf. Sall. Catil. 11: quasi venenis malis etc.; — II) df. „bef.“ (o. clæssif.), ligesom *gáquaxor*; A) som fædelsig; 1) Giftrik el. Jørgift el. Gift; — ipsius veneni quae fingitur ratio? etc., Cic. Coel. 24; cf. id. Cluent. 60 o. 61; — veneno aliquem tollere, id.; venenum alicui praeberere, infundere, id.; venenum sumere, Nep.; ∞ coquere, Liv., spargere, Cic.; cf. Hor. Od. 1, 37, 28, ostere, o. Al.; — b) „fig.“: Myste, Jørdarvelse; — discordia ordinum est venenum urbis hujus, Liv. 3, 67; m. Læne ogf. om en giftig Tale, Hor. Sat. 1, 7, in.; ligel. om et flet Digt, Catull. 44 o. 77; — 2) Trylledrift el. Tryllemiddel; — ∞ dira Medea, Hor.; ligel. ∞ Colcha el. Colchica, id.; cf. Cic. Orat. 37, Ovid. Met. 14, 55 o. 403; men quodam quasi veneno etc., Cic. Off. 3, 19; — b) „fig.“: — Intactos isto ... veneno, (i. e. amore), Propert. 2, 9, 19; ligel. ∞ blandum, Sil.; — B) som uskælsig, (men alene poet.); 1) Jarveshof, Jarve, Eminse; — Alba neque Assyrio

locatur lana veneno, Virg. Ge. 2, 465; cf. Hor. Ep. 2, 1, 207, o. Ovid. Rem. 351; — 2) et Lægemiddel; — et infuso facies solidata veneno est, Lucan. 3, 691.

veneo (vaeneo), ivi el. ii, itum, 4, (pass. venear, Plaut. frgm. ap. Diomed., veneatur, Titinn. ibd., fut. venibunt, f. nedentf.), v. n., [venum, eo]: ligesom at gaæ til Salg, d. e. at blive solgt; — Auctio fiet ... Venibunt servi, etc., Plaut. Men. 5, 9, 95; men Cic. Verr. 3, 3: cogis eos plus lucri addere, quam quanti venierant (decumae), quum magno venissent; cf. Hor. Sat. 2, 2, 25: quia veneat auro Rara avis; men Quintil. 12, 1, 43: respondit, a cive se spoliari malle, quam ab hoste venire; men venturum (servum sapientem: at han vil blive solgt), Senec. Const. Sap. 3.

venērabīlis, e, [veneror]: ærbødig, æret; — ∞ vir miraculo litterarum ... venerabilior etc., Liv. 1, 7; men venerabilior Lare dives, Hor. Sat. 2, 5, 14; men ∞ donum etc., vid. Virg. Aen. 6, 408; — II) act.: ærefrygtfuld, ærbødig; — ∞ senatus in denu, Val. Max.; ∞ verba erga deos, id.; df. — venerabiliter, adv.: med Ærbødighed el. Ærefrygt, Macrobi. Sat. 7, 11, Val. Max. — vēnērābundus, 3, [veneror]: fuld af Ærefrygt; — venerandi templum inire, Liv. 5, 22; cf. ibd. 41, ogf. Suet. Calig. 5. — vēnērāndus, 3, partic. o. adj. af veneror. — vēnērānter, adv., [veneror]: med Ærefrygt el. Tilbedelse, Tertull.

vēnērārius, 3, [1. Venus]: hørende til Ælfø; — venerariae res: Ælføshandeler, Petron. Sat. 61. — *vēnērātio, onis, f.: Ærbødighed, Ærefrygt; — habet enim venerationem justam, quicquid excellit, Cic. N. D. 1, 17; ∞ solis et lunae, (ceres Dyrkelse), Plin.; in venerationem tui tuae consurgunt, Plin. Pan. 54; — II) „overf.“ o. objectivt: Ærbødighed; — amici Alexandri ejus virtutis et venerationis erant, ut etc., Justin. 13, 1; ogf. kan hieses Tac. Hist. 4, 65: quo venerationis plus inesset etc.; o. — vēnērātor, ōris, m.: som beviser (nogen) sin Ærefrygt, en ydmyg Klient; — Ille domus vestrae primis venerator ab annis, Ovid. Pont. 2, 2, in.; ∞ deorum, Arnob.; — [veneror]. — vēnērēus (o. -ius), 3, f. ind. 1. Venus. — Vēnērī.vāgus, 3, [1. Venus]: udhværende i Ælfø, Varr. ap. Non.

venēro, are: activt Biform af figb., Plaut. Truc. 2, 5, 23, o. id. Bacch. 2, 1, 4; — II) „poet.“ heder ogf. partic. vēnērātus, 3, m. passivt Bem.: tilbedet, æret, Hor. Sat. 2, 2, 124, o. Virg. Aen. 3, 460. — vēnērōr, atus sum, 1, v. depon. a.: beviser min Ærefrygt derimod, ærer el. dyrer; — ∞ deos omnes auguste sancteque, Cic. N. D. 3, 21; men ∞ simulacrum (Herculis) in precibus etc., id. Verr. 4, 43; men ∞ (deum) Farre pio etc., (offre), Virg. Aen. 5, 745; ∞ templa dei, id. ibd. 3, 84; ∞ aliquem ut deum, Cic., lapidem pro deo, id.; men id. Agr. 2, 35: (maiores nostros) in deorum immortalium numero venerandos a nobis etc.; — Te ... venerantur (Sygambri: hytde dig), Hor. Od. 4, 14, 51; ∞ regem (Persarum), quod *πρωστειν* illi vocant, Nep. Con. 3; men ∞ aliquem manu, vid. Tac. Ann. 16, 4, o. Suet. Claud. 12; ∞ memoriam alicujus, Tac. Agr. 46; ∞ amicos, Ovid.; Quod quis ... probat et veneratur, Hor. Ep. 2, 1, 263; cf. id. ibd. 2, 2, 107; — II) „overf.“: med Ærefrygt at bede derom, m. figb., ut, Plaut. Rud. 1, 4, 37, ostere; ligel. i en gammel Lovformular, Liv. 8, 9; men multa deos venerati contra salutem ejus, vid. Caecin. ap. Cic. Fam. 6, 7; cf. Hor. Sat. 2, 6, 8, o. Propert. 2, 16, 33; — III) partic. vēnērāndus, 3, ogf. som adj.: ærbødig el. ærefrygtbødende; — virga venerande potenti (til Mercurius), Ovid. Fast. 5, 447; cf. Virg. Aen. 9, 276; ogf. e. gen., Sil. 16, 219; — ogf. in superl., Paul. Nol. o. Inscript.

1. Vēnēti, orum, m.: Jøst i Gall. Tog., i d. nuv. Benetianer, Mela 2, 4, Plin. 3, 33, Liv. 1, 1,

o. A.; — B) df. 1) Vēnētus, 3: venetiſſ, terrae, Martial., Eridanus, Propert.; — bb) df. (rimel. af Sævetſ Jarve, navn. paa den venetiſſe Øſt); a) ſofarvet, blaafig, color, Veget., cucullus, Juvenal.; ∞ lutum, Martial.; — b) df. ∞ factio: det blaafærdte el. blaa Parti iblandt Kapſiererne, Suet., Martial.; f. ogf. und. factio; — β) df. alter Vēnētīāni, orum, m.: Tilhængere af den blaa Faction, de Blaa, Capitolin.; — 2) Venetus lacus: en Del af Vedenſøen, Mela 3, 2; — 3) Venetia, ae, f.: Veneternes Land el. d. Venetiſſe, Plin. 3, 22, Liv. 39, 22, offere, Vell., o. A. — 2. Vēnētī, orum, m.: Følt i Gall. Lugd., hvor nu Vannes, Plin. 4, 32, Caes. B. G. 2, 34, offere, Flor. 3, 10; — B) df. 1) Venetia, ae, f.: Veneternes Land, Caes. B. G. 3, 9; — 2) Vēnētīcus, 3: hørende til Veneterne, inſulae, Plin. 4, 33, bellum, Caes. l. c. 3, 18. — 3. Vēnētī, orum, m.: nordgermanif Følt, f. und. Venedi. — Vēnētīa, ae, f., f. und. 1. Veneti, o. und. 2. Veneti. — Vēnētīāni, orum, m., f. und. 1. Veneti. — Vēnētīcus, 3, f. und. 2. Veneti. — Venetus, 3, f. und. 1. Veneti.

venia, ae, f., [rimel. af venio, ligefom Umøderkommen]; 1) „alm.“: Billighed, Velſille, Godhed el. Naade; — ſaal. i Benformularer: ab Jove O. M. ceterisque dis pacem et veniam peto etc., Cic. Rab. perd. 2; cf. Liv. 8, 9: vos precor, veneror, veniam peto feroque, ubi etc.; — offere i Forbindelſen: veniam dare alicui, ut etc., (indremme el. bevilge), Cic. Arch. 2, o. id. d. Or. 1, 6; cf. Liv. praef.: datur haec venia antiquitati, ut etc.; — ogf. und. ſgd. ut; da veniam hanc mihi, reduce illam, Ter.; cf. Virg. Aen. 4, 435; men dedi veniam homini impudenti petenti, (ſeg indremmede hans uforſømmelſe Forlangende), Cic. Att. 5, 21; cf. Liv. 26, 17; — b) undſkyldende ſiges bona venia el. cum bona venia, omtr. vort: med gunſtig Tilbælle, med Overbærelſe el. Velſille; — vid. Cic. R. Am. 4, id. d. Or. 1, 15 o. 57, offere; ligel. Liv. 29, 1: cum bona venia se auditurum etc.; men id. 7, 41: oravit etiam bona venia Quirites, ne quis etc., (bad dem derom, ſom om en Tilneſte); men Plin. 28, 7: veniam quoque a deis ſep alicuius audacioris petimus in ſinum ſpuendo; — II) „bef.“: Eftergivnele el. Tilgivnele af en Brode; — venia est poenae merita remiſſio, Senec. Clem. 2, 7; ligel. impetrare veniam errati, Cic. Lig. 1; cf. id. Phil. 8, 11, o. Liv. 37, 45; men Ovid. Met. 6, 32: veniamque tuis, temeraria, dictis Supplice voce roga; cf. Hor. Sat. 1, 3, 75, o. id. Ep. 2, 1, 78.

*vēniābilis, e: tilgivelig, Prudent, Sidon.; o. — vēniālis, e; Tilnaelig, mild, pax, Ammian.; — II) tilgivelig, Macrob., Sidon.; — [venia]. — venicula, ae, f. und. venicula. — 1. vēnīlia unda est, quae ad litus venit, Varr. ap. Augustin. — 2. Vēnīlia, ae, f.: Navnet paa flere Sævnympher; df. navn. I) Moderen til Turnus, Virg. Aen. 10, 76; — II) Gemalinde af Guden Jannus, Ovid. Met. 14, 334. vēnio, vēni, ventum, 4, (ſut. veniō, Pompon. ap. Non.), v. n.: ſommer; I) „egenſ.“: — ante adesse (hostem), quam quiskquam venturum esse suspicari queat, etc., Cic. d. Rep. 2, 3; ut veni ad urbem, etc., id. Fam. 9, 12; cupio te ad me venire, id.; in Tusculanum veniendi (spatium ſi mihi fuerit), id.; ∞ in Cariam ex India, Plaut., sexto die Delum Athenis, Cic.; men „poet.“: ∞ Italiam (ſi. in Italiam), Virg. Aen. 1, 2; cf. id. ibd. 2, 743; Vin' ad te ad coenam veniam? Plaut. Stich. 3, 2, 30; Neque edepol ego te derisum venio, neque derideo, id. Aul. 2, 2, 46; cf. Cic. Verr. 2, 50; — „poet.“ ogf. c. infin., vid. Virg. Aen. 1, 528; ligel. Parasitus modo venerat aurum petere, Plaut. Bacch. 4, 3, 18; — ogf. m. Tilgſubjecter: Denique in os ſalsi venit humor saepe ſaporis, Quom etc., Lucr. 4, 223; cf. id. ibd. 281 o. 892; quae veniunt sub aspectum, Cic., in conspectum, Caes.; muliebris

vox mihi ad aures venit, Plaut.; dum tibi litterae meae veniant, Cic. Fam. 11, 24; cf. id. Caecin. 26; men „poet.“: Ille segetes, illic veniunt felicius uvae, Virg. Ge. 1, 54; cf. id. ibd. 2, 11; — endel. impers.: Lilybaeum venit, etc., Cic. Verr. 5, 54; veniri ad se existimantes, Caes. B. G. 7, 70; ubi eo ventum est, id. ibd. 1, 43; cf. id. ibd. 2, 11, offere; ligel. Ovid. Fast. 3, 651: Ventum erat ad ripas; inerant vestigia ripis, etc.; — II) „fig.“; A) „alm.“; — ut jam a principio videndum sit, quemadmodum velis venire ad extremum, Cic. Orat. 59; — navn. ogf. om Overgange i Forbragter; ut jam a fabulis ad facta veniamus, id. d. Rep. 2, 2; cf. id. R. Am. 16; ligel. venio ad recentiores litteras (tuas: ſommer til at ſvare derpaa), id. Att. 14, 19; ligel. venio nunc ad istius ... morbum et insaniam, (ſommer til at omtale el. afſtanke dem), id. Verr. 4, in.; — ogf. om Forſkillingerne; non omne argumentum undique venit, Quintil.; prava ex falsis opinionibus veniunt, id.; si quid in mentem veniet, Cic.; cf. id. Att. 1, 12: si etc., quod in buccam venerit, scribito; — fremdeles venire contra aliquid, el. contra rem alicuius, odl., (optræde ſom nogenſ Medſtander), vid. Cic. Phil. 2, 2, o. id. Att. 1, 1; — endel. om Tiden; ubi ea dies ... venit, Caes.; ∞ dies victoriae, id.; non sumus omnino sine cura venientis anni, Cic. Qu. Fr. 3, 4; cf. veniens in aevum, etc., Hor. Od. 3, 5, 16; men om Følgen i en Række, vid. Ovid. Fast. 4, 51: Venit Aventinus post hos, etc.; — B) „bef.“; ∞ in aliquid: ſomme i et Forhold, geraade i en Tilſtand, odl.; — ∞ in amicitiam alicui, Caes. B. G. 6, 5; men ∞ in contemptum hostibus, id. 3, 17; men id. ibd. 1, 31: si etc., summum in cruciatum se venturos; cf. Cic. R. Am. 17; ne in odium veniam, id.; ∞ in sermonem alienus, (ſaae nogen i Tale), id. Att. 14, 1; men id. Fam. 3, 5: quum etc., veni in eum sermonem, ut dicerem, (ſom paa den Tale); — nonnullam in spem veneram, posse etc., id. d. Or. 2, 54; men Caes. B. G. 1, 18: ∞ summam in spem regni obtinendi; — b) ligel. ofte om Begreber; — ∞ in consuetudinem, (blive til en Eft), Cic. Caecin. 2; cf. id. Off. 2, 15: ∞ in consuetudinem proverbii, (blive til Ordſprog); men m. Subjectſætning: venit jam in contentionem, utrum sit probabilis, etc., id. Divin. 2, 63; — ∞ in cognitionem senatus aut principis, (blive Gjenſtand derfor), Quintil.; men id. 3, 6, 44, absol.: quae aut in controversiam, aut in contentionem veniant; men Cic. Quint. 2: non eo dico, quo mihi veniat in dubium tua fides et constantia; cf. id. d. Rep. 1, 40: Tarquinii nomen huic populo in odium venisse etc.; f. ogf. id. R. Am. 6.

vēno, are: Biſorm af ſgd., hvf. Enn. ap. Non. in pass.: teneor concepta, undique venior. — vēnor, atus sum, 1, v. depon. n. o. a.; I) neut. — qui venari solent, (ſom ſpøſſelſætte ſig med Jagten), Cic. Fam. 2, 11; Venatum ... In nemus ire parant, Virg. Aen. 4, 117; canum alacritas in venando, Cic.; men ſom Ordſprog: Stultitia est ... venatum ducere invitas canes, Plaut. Stich. 1, 2, 82; — II) act.; A) „egenſ.“; — ∞ leporem ... damas, Virg. Ge. 3, 410; conchae hiantes venantur cibum, Plin.; — B) „fig.“; at giøre Jagt derpaa, af ſtræbe derefter, (offte „poet.“); — ∞ suffragia ventosae plebis, Hor. Ep. 1, 19, 37; cf. id. ibd. 1, 1, 78; ∞ viros oculis, Phaedr.; ∞ amicam, Ovid., amores, id.; men auct. ad Her. 4, 3: qua in re laudem modestiae venentur, etc. — vēnōsus, 3, [vena]: fuld af Arter; — ∞ renes, Cels.; ∞ radices, Plin.; ∞ smaragdī, id.; men compar., ∞ intybum sativum, id. 20, 29; — b) „poet.“: hebet Pers. 1, 76: ∞ liber Atti, d. e. tør el. mæver, (egenl. med udflydende Arter, ligefom hos den Skindmagre).

venter, tris, m., [rimel. d. digammerebe εντερων:

[Indvoldene]; 1), egentl.; A) „alm.“: Bugen el. Underlivet; — ∞ inflatur saba, Cic.: ∞ inerescit, Plin.; ∞ oheissimus, id.; — B) „bes.“ ogf. 1) Mæven med Hensyn paa dens Trang til Mæring el. til dens Graadighed, osv.; — ventrem dativ voluptatibus frui, Liv. 2, 32; men comiss: ventri operam dare, Plaut.; cf. Hor. Ep. 1, 15, 32, Pers. Prol. 11, ogf. Nep. Att. 14; ligel. comiss: vivite ventres! etc., Lucil. ap. Non.; — 2) Indvoldene el. Tarmene, Colum., Plin.; — II) „overf.“: A) Møderlivet; — homines in ventre necandos etc., Juvenal. 6, 596; — b) df. ogf. Livsfrugten; — ignorans, ntrum ventrem ferre, etc., Liv. 1, 31; cf. Ovid. Met. 11, 311, o. Hor. Epod. 17, 50; ligel. om Dyrene, ventrem ferre: at vere dragtig, Varro, Colum.; — B) bugformet Gestalt el. Runding; — ∞ lagenae, Juvenal.; talus ventre eminenti concavo, Plin.; ∞ parietis, Digest.; ∞ aqueductus, Vitruv.; „poet.“ ogf. om Bæxterne: tumidoque cucurbita ventre, Propert. 4, 2, 43; cf. Virg. Ge. 4, 122.

Ventidius, a: romersk Slægt: og Personnavn; — saal. P. Ventidius Bassus, der i Borgerkrigen forbandt sig med Antonius; vid. Cic. Phil. 12, 8, ostere, Gell. 15, 4, o. A.; — B) df. Ventidiānus, 3, rumores, Cic. frgm. ap. Non. — ventigenus, 3, [ventus, gigno]: som frembringer Vinde, crateres (Aetnae), Lucr. 6, 701. — *ventilābrum, i, n.: Bæstef el. Skovl til Kornets Raskning el. Veiring, Colum. 2, 10, Prudent.; — ventilābundus, 3: som faaer sig bid og tid, Varr. ap. Non., inc., (al. ventilabundus); — ventilatio, onis, f.: Udluftning; — ∞ nuvarum, Plin. 23, 6; o. — ventilator, oris, m.: som faaer el. veirer Kornet, Colum. 2, 10; — II) „overf.“: en Taaffenspiller, Quintil. 10, 7, 11; — [figd.].

ventilo, avi, atum, 1, v. a., [ventulus]: svinger el. tumler el. faaer i Lufften; — ∞ facem, Propert.; ∞ arma, Martial.; hvf. ogf. absol.: aliud est pugnare, aliud ventilare (sc. arma), Senec. Excerpt. Contr. 3, praef.; cf. Senec. Ep. 117; men „poet.“: populeas ventilat aura comas, Ovid. Am. 1, 7, 54; ∞ incendia (status), Sil.; ogf. ∞ frigus, Martial. 3, 82; men Suet. Aug. 82, absol.: aliquo ventilante, etc.; — ogf. „medial“; alio atque alio posito ventilari, (faaer sig til alle Sider, ligge urolig), Senec. Tranqu. 2; — b) „bes.“ i Defonomen om Kornets og andre Frugters Raskning el. Lufthing, osv., Varro, Colum., Plin. 18, 73 o. 75; — II) „fig.“: sætter i Bevægelse el. opfører; — ejus lingua, quasi flabello seditiosis, illa tum est egentium concio ventilata, Cic. Flacc. 23; — b) ogf. at rykke el. angste; — ∞ vitas insontium accitis manibus, (ved at mane slænder), Cod. Just.

*ventio, onis, f.: Kommen el. at komme; — quid tibi huc ventio est? Plaut. Truc. 2, 7, 61; — ventito, are, v. intens. n.: pleser at komme, kommer ofte, besøger; — multum ad eos mercatores ventitant, Caes. B. G. 4, 3; cf. id. ibd. 5, 27, Cic. Leg. 1, 4; ligel. ∞ in castra, Caes.; ∞ domum aliequus, Cic.; men Catull. 8, 4: Quum ventitabas, quo puella ducebat; o. — vento, are, v. intens. n.: = frgd.; — quum illo vento, video etc., Varr. ap. Non.; — [ventio].

*ventōse, adv.: ligesom af el. med Vind; — ∞ tumentes pulvilli, Appul.; o. — ventositas, atis, f.: Opblæsthed, Vinde; — ∞ ventris, Coel. Aur.; — ogf. ethist: Vindighed, forfængelighed, Fulgent.; af — ventosus, 3, [ventus]; 1) „egenl.“: fuld af Vind, vindig, folles, Virg. Aen. 8, 449, speluncae, Lucr., Alpes, Ovid., dies, Quintil., auctumnus, Plin.; — ∞ alae (amoris), Propert.; cf. Virg. Aen. 12, 848; „poet.“ ogf. ∞ concha, (d. c. Tubaen), Lucan.; ∞ cucurbita, (til Røpætning), Juvenal.; — compar., ∞ Germania, Tac.; superl., ∞ regio, Liv.; — II) „fig.“: A) „overf.“: rask el. hurtig som Vinden, („poet.“); — ∞ equi, Ovid. Fast. 4, 392; ∞ meus

cervorum, vid. Lucr. 3, 300; — B) „ment.“ o. ethist; 1) let el. feranderlig, ubeständig, vindig; — Lepidus, homo ventosissimus, Brut. ap. Cic. Fam. 11, 9; Tu levis es, multoque tuis ventosior alis (til Amer), Ovid. Am. 2, 9, 49; ∞ plebs, Hor.; ∞ ingenium, Liv.; cf. Cic. Phil. 11, 7: imperium extraordinarium ventosum est, etc.; — 2) vindig, d. c. opblæst el. forfængelig; — ∞ et superbiens natio, Plin. Pan. 31; men ∞ gloria, vid. Virg. Aen. 11, 708, o. Hor. Ep. 2, 1, 177; — ∞ et enormis loquacitas (svulstig el. vindig), Petron. Sat. 2.

ventrālis, e, [venter]: hørende til Bugen, humor, Macrob.; — II) subst., ventrale, is, n., (sc. cingulum): Mærbælte, Plin., Digest. — ventricōla, ae, m., [venter, colo]: som pleser Bugen, Angustin. — *ventriculatio, onis, f.: Bugeride, Coel. Aur.; o. — ventriculōsus, 3: hørende til Bugen el. til Mæven; — ∞ passio: Bugeride, Mævepine, Coel. Aur.; af — ventriculus, i, m., demin., [venter]: Bugen el. Underlivet, Juvenal. 3, 97; — II) df. „overf.“: A) Mæven el. Mævepine, Cels., Plin. 11, 78; — B) ∞ cordis: Hjerteslammeret, Cic. N. D. 2, 55. — ventrificatio, onis, f., [venter, facio]: at blive tyknavet, Coel. Aur. — ventriflūs, 3, [venter, fluo]: afførende, medicamenta, Coel. Aur. — ventrilōquus, 3, [venter, loquor]: Bugtaler, Tertull., Hieronym. — ventriōsus, 3, [venter]: med tyk Mæve; — ∞ homo, Plaut.; — ligel. ventriōsus, 3, men „overf.“: ∞ dolia et patula, Plin. 14, 27. — ventriōsus, 3, f. und. frgd.

ventūlus, i, demin.: lidt Vind, en Smule Vind; (forcl. Ord); — Cape hoc flabellum, et ventulum huic sic facito, dum etc., Ter. Eun. 3, 5, 47; cf. Plaut. Curc. 2, 3, 37, ostere; af — ventus, i, m.: Vind, Blæst; — (aër) effluens huc et illuc ventos efficit, Cic. N. D. 2, 39; cf. Vitruv. 1, 6: ventus est aëris fluens unda cum incerta motus redundantia, etc.; men ventorum vi agitari atque turbari (mare), vid. Cic. Cluent. 49; cf. Hor. Od. 1, 9, 10: ventos ... Deproeliantes etc.; men Ventus ab occasu grandine mistus erit, vid. Ovid. Fast. 4, 626; ∞ secundus: god Vind, Medber; opp. ∞ adversus: Modvind, (f. secundus o. adversus); ∞ Africus, Cic., Atabulus, Quintil., Corus, Caes.; septentriones venti, Cic. Att. 9, 6; ∞ turbo, Plaut.; — b) som Ordprog mæret: in vento et aqua scribere, (om en spildt Umage), Catull. 70; ligel. profundere verba ventis, (spilde sin Tæle), Lucr.; ligel. dare verba in ventos, Ovid.; men id. Her. 2, 25: dare verba ventis, (ikke holde sit Ord); men vento vivere, (leve af Lufften), Cod. Just.; — ventis remis, (af alle Kræfter, f. und. remus); — B) „bes.“: Vind i Legemet, Colum. 6, 30; — II) „fig.“: A) „overf.“ o. „poet.“: ∞ textilis: let el. fint Stof, poet. ap. Petron. Sat. 55; — B) „ment.“: Vinden, som Billede paa Tingen (beldige el. ubeldige) Gang, paa Menneskenes Bifald el. Mishag, osv.; — quicumque venti erunt, ars certe nostra non aberit, Cic. Fam. 12, 25; ejus (Caesaris) venti nunc valde sunt secundi, id. Att. 2, 1; cf. Hor. Ep. 2, 1, 102; men vento aliquo in optimum quemque excitato, Cic. Sull. 14; cf. id. Cluent. 28: omnes rumorum et concionum ventos colligere; men vento quandam popularem esse quaesitum, etc., id. ibd. 47.

venūcula, (venuncula, vennucula), ae, f.: etflagd Vindruc til Redslagning, Hor. Sat. 2, 4, 71, Colum.; ogf. venicula, ae, Plin. 14, 4. — venūla, ae, f., demin. af vena: liden Åre el. Blodaar, Cels.; — II) „alleg.“: qui tenui venula per caeculos fluunt (oratores), Quintil. 12, 10, 25.

vēnum, i, f. und. 2.ventus. — vēnundo, dēdi, dātum, 1, v. a., [2.venus, do, ligesom det deraf contraherede vendu]: sælger (navnl. Jangerne som Sla-

ver); — puberes interfecti, alii omnes venundati, Sall. Jug. 91; liget. ∞ captivos, Suet., Tac., v. A.; men Tac. Ann. 11, 22, ligetificævis; donec sententia Dolabellæ velut venundaretur (quaestura).

1. Vēnus, ēris, f., [etter Cic.: quia venit ad omnes]: Gifvægundin, Grafræns *Aggodir*; — vid. Cic. N. D. 3, 23; id. Verr. 4, 60, egf. id. Fam. 1, 9; liget. Lucr. 1, in., hvor hun beder: hominum divumque voluptas; f. egf. Hor. Od. 1, 30, in., oftere, v. A.; egf. in plur., vid. Catull. 3, in.; — Veneris filius, Ovid. Met. 1, 463, (i. e. Cupido); men Virg. Aen. 1, 325, om Vēneās; m. Vene beder Julius Cæsar: Venere prognatus, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 15; Veneris mensis (f. Aprilis), Ovid. Fast. 4, 61; cf. id. Met. 4, 538; — II) „fig.“; A) Gifvæg el. Kærlighed, navn. med Sønfen paa Kionnet; df. egf. (decent) f. Dmgang med Kionnet; — Sine Cerere et Libero friget Venus, Ter. Eun. 4, 5, 6; f. egf. Virg. Ge. 3, 97, Ovid. Met. 10, 80 v. 431, oftere, v. A.; sera juvenum Venus, Tac. Germ. 20; Veneris damnosa voluptas, Ovid. Pont. 1, 10, 33; — b) df. „metonym.“: den elstere Gienstand el. Vige, Virg. Ecl. 3, 68, Hor. Od. 1, 27, 14, v. id. ibd. 1, 33, 13; f. egf. Lucr. 4, 1178, (hvor Veneris f. Glædesriger); — B) Ynde el. Gratie, navn. den personlige, som Veltalenhetens og Kionstend; — Quo fugit Venus? heu quove color? etc., Hor. Od. 4, 13, 17; cf. id. Ep. 1, 6, 38: Suadela Venusque etc.; f. egf. id. A. P. 42 v. 320; liget. Quintil. 6, 3, 18: venustum esse, quod cum gratia quadam et venere dicitur; cf. id. 10, 1, 100; liget. Plin. 35, 36: deesse iis (picturis) unam illam suam venerem etc.; — egf. in pl.: Amoenitates omnium venerum atque venustatum assero, vid. Plaut. Stich. 2, 1, 5; Isocrates ... omnes dicendi veneres sectatus est, Quintil. 10, 1, 79; — C) Venusstærnen el. Planeten Venus; — vid. Cic. N. D. 2, 20, v. id. id. Rep. 6, 17 figg.; — D) Venuskastet, det lyfteliggste Kæst i Tærningspillet, naar neml. hvor Tærning ovenpaa viser et forstjælligt Tal, Propert. 4, 8, 45, August. ap. Suet. Aug. 71; — III) df. A) adj. Vēnērēus, v. Vēnērīus, 3: hørende til el. benævnt efter Gudin den Venus, sacerdos, Plaut., antistita, id.; men m. Vene: ∞ nepotulus, id. Mil. gl. a. 5, v. 20 v. 28; Venerii servi: Tempelslaver el. Hieroduler, som tilhøre d. erycinste Venus paa Sicilien, Cic. Verr. 3, 20, v. id. ibd. 5, 54; — ∞ res et voluptates, (hørende til Dmgang med Kionnet), Cic. d. Senect. 14, oftere, v. Plin. 34, 50; df. beder egf. den grædefærdige Verres i et Ordspil: ∞ homo, Cic. Verr. 5, 54; — B) df. subst.; a) venērēus (-ius), -i, m., (sc. jactus), ligesom jactus Veneris (f. evensf.): Venuskastet, Cic. Div. 1, 13, oftere; — b) venerei (-ii), orum, m., (sc. servi): Tempelslaver el. Hieroduler, som tilhøre den erycinste Venus, Cic. Verr. 2, 38, oftere; — c) venereæ (-iæ), arum, f., (sc. conchæ): Venusmuslinger, en Muslingart, Plin. 9, 52, v. id. 32, 53.

2. venus, us, v. venum, i, (men alene i Formerne: venui, veno, venum), m., v. n.: Salg; df. altf. a) dat., venui habere aliquid, Appul.; venui subijcere cantherium, id.; — b) dat.: veno posita irritamenta lusus, (udstillede til Salg), Tac. Ann. 14, 15; cf. id. 13, 51: quæ veno exerceat, (hvor dog veno egf. kan være abl.); — c) acc. venatus: ignaros omnium se venum a principibus datos, (være de bleve fulgte), Liv. 24, 47; liget. venum omnia dari, Claudian.; (f. egf. venundo); liget. Liv. 3, 55: ut ejus familia ad aedem Cereris venum iret; liget. Gell. 7, 4: pileatos servos venum solitos ire; venum redire, Claudian.

Vēnūsia, æ, f.: By paa Grandsen af Appulien og Lucanien, Digteren Horatius's Fødested, (hod. Venosa), Plin. 3, 16, Liv. 22, 49 v. 54, v. A.; — B) df. Vēnusinus, 3: vennsinf, silvæ, Hor. Od. 1, 28, 26;

colonus, id. Sat. 2, 1, 35; — ∞ lucerna, (om Horatius's Digtinger), Juvenal. 1, 51; — b) pl. Vēnusini, orum, m.: Indvaanerne af Venusia, Vennsinerne, Liv. 22, 51.

vēnustas, atis, f., [1. Venus; cf. Cic. N. D. 2, 27]: Yndighed el. Ynde, det Indtagende, Skønhed, odt.; I) som legemlig og udbortes; — quam pulchritudinis duo genera sint, quorum in altero venustas sit, in altero dignitas, venustatem muliebrem ducere debemus, dignitatem virilem, Cic. Off. 1, 30; cf. id. ibd. 1, 27 v. 36, v. id. Orat. 18; — egf. om Ting: aenea duo signa ... eximia venustate etc., id. Verr. 4, 3; cf. id. d. Or. 3, 46; — II) som aandig el. mental; — homo affluens omni lepore et venustate, Cic. Verr. 5, 51; (oratoris est), agere cum dignitate ac venustate, id. d. Or. 1, 31; cf. id. 57, v. Quintil. 4, 2, 118, oftere; egf. in pl.: ∞ verborum, Gell.; — Tui quidem edepol omnes mores ad venustatem valent, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 63, oftere; — liget. comist: Behagelighed, Jorncielse, Ter. Hec. 5, 4, 8; liget. in pl.; vid. Plaut. Stich. 2, 1, 5, unt. 1. Venus.

*venuste, adv.: yndigen, behageligen; — illud perquam venuste cecidisse, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 4; ∞ dicere, Quintil., respondere, id.; ∞ scribere mimijambos, Plin. Ep. 6, 21; — compar., ∞ adhibere hunc colorem, Senec. Controv. 1, 1; superl., ∞ respondere alicui, se etc., Coel. ap. Cic. Fam. 8, 11; — vēnusto, are, v. a.: gior yndig, smyffer; — ∞ se unguentis, Naev. ap. Fulgent.; v. — vēnustulus, 3, demin.: ret artig el. behagelig; — ∞ oratio, Plaut. Asin. 1, 3, 70; — [figd.].

venustus, 3, [1. Venus]: begavet med Ynde, yndig, artig, elstelig, indtagende, odt.; I) legemlig el. udbortes; — ∞ specie (nutrix), Plaut. Poen. 5, 2, 153; ∞ vultus, Ter., Suet.; ∞ gestus et motus corporis, Cic. Brut. 55; — compar., f. nedensf.; superl., ∞ Diva Venus, Plaut. Poen. 5, 4, 4; ∞ farina, Suet. Aug. 79; — egf. om Ting: ∞ hortuli, Phaedr. 4, 5, 31; ∞ Sirmio, Catull. 31, 12; erat illa (sphaera) venustior et nobilior, Cic. d. Rep. 1, 14; — II) „aandigen“ el. „ment.“, navn. om den Tænde og om Jorceragel; — Graecus facilis et valde venustus, Cic. Pis. 28; plerumque dolor etiam venustos facit, (gior os interessante), Plin. Ep. 3, 9; f. egf. Quintil. 6, 3, 18, unt. 1. Venus; men id. 10, 1, 65: antiqua comœdia) grandis et elegans et venusta; men Cic. Brut. 95: ∞ et concinnæ sententia, (opp. graves et severæ); — compar., longe venustiora omnia in respondendo, quam in provocando, Quintil. 6, 3, 13; cf. Catull. 3, ab in.; superl., ∞ (genus repercutiendi) etc., Quintil. 1, c. 78; ∞ lusus, id.

vē-pallidus, 3: meget bleg; — ∞ mulier, Hor. Sat. 1, 2, 129. — *vepraticus, 3: hørende til Jornc el. Jorncbust, spinæ, Colum. 7, 1, (Schneid.). — veprēcūla, æ, f., demin.: liden Jorncbust; — illa ex vepreculis extracta nitedula („alleg.“), Cic. Sest. 33; — b) som Ordspreg mærkes: vipera est in veprecula, (der ere ligesom i Rosen), Pompon. ap. Non.; af — vepres, is, ofstt. pl. vepres, um, m., (sem fem. Lucr. 4, 60): Jornc, Jorncbust; — sepulcrum septum undique et vestitum vepribus et dumetis, Cic. Tusc. 5, 23; cf. Liv. 25, 21: in villis circa, vepribus et silvis etc.; men quid, si ... Corna vepres et pruna ferant? etc., Hor. Ep. 1, 16, 8; ∞ hirsuti, Virg.; f. egf. Suet. Tib. 60, oftere, v. A.; — b) sing. veprem, Colum. v. Plin., abl. vepre, Ovid. Met. 5, 628; df. — vepretum, i, n.: Jorncbust el. Jorncbust, Colum., Pallad.

ver, gen. veris, n., [det digamnerede Jor]: Jor aaret; — quam ver esse cooperat, Cic. Verr. 5, 10; Vere nitent terrae, vere remissus ager, Ovid. Fast. 4, 126; — ∞ novo, Virg., primo, Plin., (i. e. initio veris); cf.

Hor. Od. 1, 4, in., o. id. ibd. 3, 7, 2, ostere, o. A.; — II) „fig.“; A) „overf.“: Joraares Frembringelser; — Quum breve Cecropiae ver populatular apes, Martial. 9, 14; — b) bertil hører: ver sacrum, d. e. Offeret af det i et vist Joraaar Jorstefedte, navn. af visse Dyr, hvilst Offer man i stor eg trænede Jare pleiede at føve Guderne; — ver sacrum vovendum, si prospere bellatum esset, Liv. 22, 9; cf. id. 22, 10, (bør den herben børende Jormular ogf. bliver anført); f. ogf. Justin. 24, 4; — B) „ment.“: Livets Joraaar, Uagdommen; — citra ... juvenam Aetatis breve ver et primos carpere flores, Ovid. Met. 10, 8; cf. Catull. 68, 16; men Cic. d. Senect. 19, sammenlignende: ver enim tamquam adolescentiam significat, etc.

veraciter, adv. af verax: sandfærdigen, Augustin. ap. Hieronym. — Veragri, orum, m.: Jøst i Gall. Narb., paa de peninsle Alper, Caes. B. G. 3, 1, Liv. 21, 38, Plin. 3, 24. — veratrix, icis, f., [2. vero]: en Sandfigerfe el. Spaaqvinde; — ∞ quaedam mulier, Appul., (al. veteratrix), inc. — veratrum, i, n.: Rylfeurt, helleborum, vid. Plin. 25, 21; f. ogf. Pers. 1, 51; ∞ nigro purgare, Cels.; — not.: stal være beff. m. verare: klare el. rense.

verax, acis, adj., [verus]: som taler Sandhet, sandfærdig el. fænbu; — Si eris verax, tua ex re facies, Plaut. Capt. 5, 26; cf. ibd. v. 15; men multis seculis verax fuit id oraculum, Cic. Div. 1, 19; cf. id. ibd. 1, 29: visa quietis ... tranquilla atque veracia; ∞ Parcae, Hor.; ∞ Liber, id.; veraces esse sensus, vid. Cic. Acad. 2, 25; — compar., Herodotum cur veraciorem ducam Ennio? id. Div. 2, 56; superl., ∞ promissio, Augustin.

verbālis, e, [verbum]; I) „alm.“: bestaaende af Ord; — ∞ undae mulierum, (deres Svadfigher), Fulgent.; — II) „technif.“ el. i Grammatiken: børende til Verbet, verbal, nomina, (afledede deraf), Charis. — Verbānus, i, (sc. iacus): en Jndfø i Gall. Transpad., (hod. Lago Maggiore), Ticinum (annum) reddit, Plin. 3, 23. — verbasum, i, n., glōuos: Rongelys, Ulldurt, Plin. 25, 73.

verbēnāca, ae, f., ogf. hierabotane: Jernurt, (verba officialis L.), Plin. 25, 59, Appul. — verbēnae, arum, f.: Raubvæ: el. Ofte el. Myrtegrene, cf. alm. hellige Grene, som bares navn. af Jettialerne; — vid. Liv. 1, 21, o. Plin. 22, 3; cf. Virg. Aen. 12, 120, (Serv.); men Cic. Verr. 4, 50: quum etc., praesto mihi sacerdotis Cereris fuerunt cum insulis ac verbenis; — brugtes ogf. ved Dffringer og andre religiøse Handlinger til Vefranfning, ogf. til Røgning; vid. Ter. Andr. 4, 3, 11, Hor. Od. 1, 19, 14, o. id. ibd. 4, 11, 7, o. A.; — b) hos Lægerne el.: etfflags fiolente Plante, Cels. 2, 22; df. — verbēnārius, i, m.: som bærer hellige Grene, (om en Jettial), Plin. 22, 3; o. — verbēnātus, 3: befranfet med hellige Grene, (forbundet m. infulatus), Suet. Calig. 27.

verber, eris, n., (af sing. forekommer alene gen. o. abl.), [rimel. af serio, d. e. flaaer]; I) „agent.“; A) „alm.“: Vidst el. Svøbe el. andet Redskab til at flaa med; — illi instant verbere torto, Virg. Ge. 3, 106; cf. Ovid. Met. 2, 339; figel. Senec. Const. Sap. 12: pecora verbere domantur; — oftest i pl.: verberibus caedi (om Slaver), Plaut., Ter.; cf. Liv. 8, 28: verberaque afferri etc.; — b) „poet.“ ogf.: Item el. Slynge til at fæste med, Virg. Ge. 1, 309, Sil., Lucan.; — B) „bef.“ o. abffract (el. som Handling): Prygl, Slag, Sug, Vidffning; — Dignus es verberibus multis, Plaut. Mil. gl. 2, 3, 71; cf. Cic. Verr. 3, 24, id. Manil. 5, o. id. Phil. 11, 2, ostere, ogf. Hor. Sat. 1, 3, 121, o. A.; — field. in sing.: Percutimurque caput conversae verbere virgae, Ovid. Met. 14, 300; — b) ofte ogf. om Ting: Slag, Stød, Kaff; — remorum in verbere perstant, Ovid. Met. 3, 662; trementes ver-

bere ripae, Hor.; ∞ adverso siderum, Plin.; — verbera ventorum, Lucr., radiorum (solis), id.; cf. Ovid. Her. 18, 23; — II) „fig.“; — contumeliarum verbera subire, Cic. d. Rep. 1, 5; cf. Hor. Od. 3, 12, 3; Patruae verbera linguae, etc.; contra fortunae verbera, (imod Skæbnens Slag), Gell. 13, 27; (f. ogf. und. 1. verbo).

*verberabilis, e: som forffylter at pryglst; — df. comiff superl., Verberabilissime ... non fur, sed trifur, Plaut. Aul. 4, 1, 6; — verberabundus, 3: som pryglst, Plaut. Irgm. ed. Maj. p. 30; — verbērātio, onis, f.: Pryglen el. at prygle; — ∞ flagellorum, (forbindes m. admonitio fustum), Digest.; — II) „fig.“: ffirang Dadel, en Straffetædten; — vid. Qu. Cic. ap. Cic. Fam. 16, 27; — verbērator, oris, m.: som pryglst el. flaaer, Prudent.; o. — verbērātus, us, m.: Slaaet el. Kaffen i Sværet; — e sublimi dejecta verberatu (aqua), Plin. 31, 23; — [verbero]. — verberēus, 3, [verber]: som fortiener at pryglst; (plantiff Ord); — ∞ caput, figelfom 2. verbo, (en Slynge), Plaut. Pers. 2, 2, 2; figel. ∞ statua, (en Prygleffet), id. Capt. 5, 1, 31.

1. verbēro, avi, atum, 1, v. a., [verber]; I) „agent.“: pryglst, flaaer, vidffter; A) „alm.“ m. Personsobjecter; — hictores ... ad pulsandos verberandosque homines exercitatissimi, Cic. Verr. 5, 51; ne quis magistratus civem Romanum adversus provocationem necaret, neve verberaret, id. d. Rep. 2, 31; ∞ servum injuria, id.; ∞ laterum costas ... ense, Ovid. Met. 4, 725; cf. Gell. 20, 1: is pro delectamento habuit, os hominis liberi manus suae palma verberare; — ogf. absol., quo firme verberaturi insisterent, Suet. Calig. 26; — men ordffprogvis: Noli ... verberare lapidem, ne perdas manum, Plaut. Cure. 1, 3, 11; — B) „bef.“ ogf. m. Tingsobjecter; — locum ... paviculis verberato, Cato R. R. 91; ∞ Mutinam tormentis (bestyde), Cic. Phil. 8, 7; ∞ aethera aliis (om Drenen), Virg.; figel. ∞ sidera (unda), id.; ∞ navem (auster), Hor.; men comiff: Hinc enim mihi dextera vox aures ... verberat etc., Plaut. Amph. 1, 1, 177; — II) „fig.“: dædende el. med Ord at itreffætte, at udfælte; — Me illis quidem haec verberat verbis, Plaut. Truc. 1, 2, 17; os tuum ferreum senatus convicio verberari etc., Cic. Pis. 26; men m. Lune: verberavi te tacito cogitationis duntaxat convicio, quod etc., Qu. Cic. ap. Cic. Fam. 16, 26; cf. id. ibd. 16, 27 in.; ogf. absol., Cic. d. Or. 3, 21: orator ... eos verberabit, neque se ab iis contemni sinet; df. — 2. verbēro, onis, m.: som fortiener Prygl, en Sfurt el. Slynge; oftest som comiff Skædsord; — vid. Plaut. Amph. 1, 1, 123 o. 188, ogf. Ter. Phorm. 4, 4, 3, o. id. ibd. 5, 6, 10; dog ogf. Cic. Att. 14, 6: discretior, Sextilii fundum a verberone Curtilio possideri.

verbificatio, onis, f., [verbum, facio]: Tæle el. Snaf el. Snaffen; — quid tibi de meo amore verbificatio est patri? Caecil. ap. Donat. at Ter. Eun. 4, 4, 4; — verbigēna, ae, m., [verbum, gigno]: den igiennem Dretet Jotte, (d. e. Christus), Prudent. — verbigēro, (avi), atum, 1, v. n., [verbum, gero]: at fnaffe, at dispuere; (estref. Ord); — quoties inter nos verbigeratam sit, etc., Appul.

*verbōse, adv.: orffrig, med mange Ord; — satis verbose etc., Cic. Mur. 12; cf. Quintil. 12, 8, 7; — compar., ∞ scribere ad aliquem, Cic. Fam. 7, 3; cf. Quintil. 3, 11, 28, ostere; o. — verbōsitas, atis, f.: Ordrighed, Vidffloftighed, Prudent., Symmach.; af — verbōsus, 3, [verbum]: med mange Ord, ordffrig el. vidffloftig; — illa vestra verbosa simulatio prudentiae, Cic. Mur. 14; ∞ leges, Ovid. Am. 1, 15, 5; Livium, ut verbosum in historia, carpebat, Suet. Calig. 31; men Catull. 97 in., absol.: Id quod verbosis dicitur et fatuis; — compar., ∞ epistola, Cic.

sermonem hominis ... non nimis veredarii, Cic. d. Or. 2, 88; Deceat veredarii esse adolescentem, Plaut. Asin. 5, 1, 6; Saepae veredarii laudasti (me), Hor. Ep. 1, 7, 37; men Bacchus, (sem nydes med Naade), id. Od. 1, 27, 3; (cf. id. ibd. 1, 18, 7); - ~ vultus, Ovid. Met. 14, 840; ~ ore loqui, Martial.; ~ color, (Eksamrødme), Ovid., Hor.; - ~ translatio, vid. Cic. d. Or. 3, 41; ~ oratio, Quintil., causa, id.; hoc dicere, rustico veredarii est, (det undfeer han sig ved at fige), id. 7, 1, 56; - compar., opus est illis interioribus litteris, quibus saepe veredariiorem me in loquendo facis, Cic. Fam. 7, 33; cf. id. Phil. 14, 5; ~ partes, (Kionsdelene), Arnob.; ~ translatio, Quintil.; superl., Pompejus in appetendis honoribus immodicus, in gerendis veredariiissimus, ut qui etc., Vell. 2, 33; - II) „overf.“ o. objectiv: for hvem man undfeer sig, d. e. arbejdigt; - ~ nomen populi R., Ammian. 14, 6; cf. id. 21, 16.

veredarius, i, m.: en Courter, et Sibud, Sidon., Firmic.; af - veredus, i, m., [etr. af veho o. rheda; vid. Fest. p. 372]; let Pest til Courterieneste, Courtebest, Cod. Just., Auson.; - II) „overf.“: let Jagtbest, Martial. 12, 14, o. id. 14, 86. - verendus, 3, partic. o. adj. af vereor. - verenter, adv., [af verens umb. figd.]: arbart, Sedul.

verēor, veritus sum, 2, v. a. o. n.: undfeer mig derfor, (navnl. ifølge Verbarv el. Verfygt), vifer Verfygt derimod, arer; a) e. acc.; - metuebant eum servi, verebantur liberi, Cic. d. Senect. 11; cf. Liv. 39, 37: veremur vos, ... et, si ita vultis, etiam timemus; ~ et metuere Jovem, Plaut. Amph. prol. 23; - ogf. at frygte; non se hostem vereri, sed etc., Caes. B. G. 1, 39; ~ conspectum patris, Ter. Phorm. 2, 2, in.; f. ogf. Cic. d. Or. 1, 1; figel. ~ opinionem jactantiae, Quintil.; ~ pauperem, Hor.; ~ supplicium ab aliquo, auct. ad Her. 2, 19; - b) e. inf. el. m. Objectiv: el. Relativsætning; - hei mihi! Vereor dicere, Ter. Andr. 2, 1, 22; vereor committere, ut non bene provisus ... principia ponantur, Cic. Leg. 1, 13; cf. Hor. Sat. 2, 3, 40; men Plaut. Mil. gl. 4, 7, 2: verear magis, Me amoris causa hoc ornatu incedere; - figel. impers.: quos non est veritum in voluptate summum bonum ponere, Cic. Fin. 2, 13; - heri semper lenitas, Verebar, quorsum evaderet, Ter. Andr. 1, 2, 4; figel. (vereor), quid sit etc., Cic. Att. 7, 7; cf. Coel. ap. Cic. Fam. 8, 10 in.; - c) e. gen.; - quae (uxor) non vereatur viri, Afran. ap. Non.; Neque huius sis veritus seminae primariae, Ter. Phorm. 5, 8, 78; figel. Cic. Att. 8, 4: ne tui quidem testimonii ... veritus (ille) etc.; - men impers.: nihilne te populi veretur, qui etc.? Pacuv. ap. Non.; - ogf. han mærkes partic. verens, tis, c. gen.; verentes plagarum etc., Colum. 6, 2; - d) m. n. el. ut, (hvør ne svarer til vort: at el. at dog, o. ne non el. ut til vort: at ikke el. at dog ikke); - veritus es, ... ne operam perdidisses, Cic. d. Or. 1, 55; cf. Caes. B. G. 1, 19 o. 42; - navnl. bruges ogf. vereor ne, (ligefom dubito an), til Omfrøining af en Betænkning el. Tvivl; si etc., vereor, ne barbarorum rex fuerit (Romulus), Cic. d. Rep. 1, 37; men Caes. B. G. 5, 47: veritus, ne hostium impetum sustinere non posset; cf. Cic. Fam. 14, 5, o. id. Att. 1, 17; - non vereor, ne ... videar etc., id. Fam. 5, 12; figel. non vereor, ne meae vitae modestia parum valitura sit contra falsos rumores, Matius ap. Cic. Fam. 11, 28; figel. id. ibd. 2, 1: non vereor, ne non scribendo te expleam; - illa duo vereor, ut tibi possim concedere, Cic. d. Or. 1, 9; cf. id. Fam. 14, 14 in., o. id. Agr. 2, 22; - men Hor. Sat. 1, 3, 120: ut ferula caedat etc., non vereor, fynes ut at ftaae f. ne; - e) absol.; - hic vereri perdidit, (har bidt Hovedet af al Ekam), Plaut. Bacch. 1, 2, 50; figel. ne vereare, (vår ikke bange),

meo periculo huius ego experiar fidem, id. Capt. 2, 2, 99; - ogf. m. de; de qua (Carthagine) vereri non ante desinam, quam etc., Cic. d. Senect. 6; - ogf. e. dat.; eo minus veritus navibus, quod etc., Caes. B. G. 5, 9; - not.: forcl. ogf. m. passiv Vem.; - ubi malunt, metui, quam vereri se ab suis, Afran. ap. Gell. 15, 13; figel. impers., f. evenf.; - II) partic. verendus, 3, ogf. som adj.: ærwærtig, frygtelig; - ~ majestas, Ovid.; ~ patres, id.; cf. id. Her. 3, 101; - fluctus verendi classibus, Lucan.; cf. id. 10, 46; - h) df. subst., verenda, orum, n.: Eksamdelene el. Kionsdelene, Plin. 28, 60, oftere; figel. Plin. Ep. 3, 18; derom ogf. partes verendae, Veget. - veretillum, i, n., demin. af figd., Appul. - veretrum, f. i, n., [best. m. vereor, nr. II, b]; Lemmet (som Kionsdel), Phaedr., Suet., Arnob.

Vergiliae, arum, f.: det imod Enden af Joraaret opgaende Stjernebillede: Syvstjernen (el. Pleiaderne); - vid. Cic. (Arat.) N. D. 2, 44, ogf. Fest. p. 372; af - vergo, ere, (perf. versi, Ovid. Pont. 1, 9, 52, inc.), v. a. o. n.; I) act.: boier el. vender derimod, sader hæfte derhen el. dertil, (saal. alene „poet.“ o. field.); - In terras ... solis vergitur ardor (medial), Lucr. 2, 212; cf. Lucan. 1, 54; - navnl. ogf. om flydende Sager: at hæle el. gyde deri; vid. Lucr. 5, 1008, o. Ovid. Pont. 1, 9, 52, (hvør der dog f. versit el. vergit ogf. sæfæs fudit); f. ogf. Serv. ad Virg. Aen. 6, 214; - II) neutr.; A) „egenl.“ om Vocaliteter: at boie sig el. vende sig el. ligge i en Vætning; - ab oppido declivis locus tenui fastigio vergat in longitudinem passuum circiter CD, Caes. B. C. 1, 45; cf. id. B. G. 1, 1, o. id. ibd. 2, 18; figel. ~ omnes partes in medium, id. N. D. 2, 45; cf. Liv. 37, 31: ~ portus in meridiem; - B) „overf.“ om en Tidvarmelse; - Bruti auxilium ad Italiam vergere, (at han ihulde ile Italien til Sicil), etc., Cic. Phil. 11, 11; men Tac. Ann. 1, 3: illuc (i. e. in Tiberium) cuncta vergere; - b) oftest om Tiden: at nærne sig Enden; - suam aetatem vergere, Tac. Ann. 2, 43; figel. vergente jam senecta, id. ibd. 4, 41; men id. ibd. 13, 19: vergens annis femina; - vergente jam die, Suet. Oth. 7; ~ nox ad lucem, Curt. 4, 7. - Vergobretus, i, m.: Navnet paa den høieste Værdighed hos Etruerne, Caes. B. G. 1, 16.

vericōla, ae, comm., [verus, colo]: som arer el. hylder Sandheden, lex, Tertull. - veridice, adv.: i Sandhed, virkeligen; - ~ agere, (opp. rhetorice), Augustin.; af - veridicus, 3, [verus, dico]: som taler Sandhed, sandfærdig el. santru; - Omnia veridico qui quondam ex ore profudit, Lucr. 6, 6, (om Epikt); ~ voces, Cic. Div. 1, 45; ~ sorores, Martial. 5, 1; - II) „overf.“ o. pass.: som figes med Sandhed, sand; - ~ usus, Plin., exitus, id.; men Cic. Flacc. 32: veridicas causas etc., er Læsemaaden vist. - verilōquium, i, n., alene Cic. Top. 8, som Overfættelse af ἐτυμολογία, Etymologi, ogf. notatio; af - verilōquus, 3, [verus, loquor]: som taler Sandhed, sandfærdig; - ~ oraculum, Fronto; ~ lingua, Hieronym. - verisimilis, verisimiliter, verisimilitudo, skrives rigtigere adfält: veri similis, etc.; f. umb. verus o. similis, etc.

veritas, atis, f., [verus]: Sandheden, den sande el. rigtige Væsenhed; - in omni re vincit imitationem veritas, Cic. d. Or. 3, 57; vulgus ex veritate pauca, ex opinione multa existimat, id. R. Com. 10; salus omnium nostrum non veritate solum, sed etiam fama nititur, id. Qu. Fr. 1, 2, in.; sunt alii ... veritatis cultores, fraudis inimici, id. Off. 1, 30; f. ogf. „best.“ id. Lael. 21, hvør ogf. citeres Ter. Andr. 1, 1, 41: Obsequium amicos, veritas odium parit; men id. ibd. 25: ad voluntatem loqui omnia, nihil ad veritatem; - quod omnes habet in se numeros veri-

tatis, id. Div. 1, 13; cf. id. N. D. 1, 20: quicquid etc., id ex aeterna veritate causarumque continuatione fluxisse etc.: - in tuam fidem, veritatem, misericordiam confugit (til din Hørfæstfæb), id. Quint. 2; cf. id. Verr. act. 1, 1: iudiciorum religionem veritatemque perfringere; - egf. som Person: Siccis rustica Veritas capillis, Martial. 10, 72; - endel. in pl.: veritates fortiter dicere, Gell. 18, 7. - veritus, 3, part. af vereor. - veriverbium, i, n., [verus, verbum]: fandfærbig Tale; - Philoeratem qui superes veriverbio, Plaut. Capt. 3, 4, 36.

*vermiculāte, adv., oprd.: crumfuffet; df. „overf.“: funftigen fpraglet el. indlagt el. tavlet; - vid. Quintil. 9, 4, 113; f. egf. und. vermiculor, nr. II; o. - vermiculatio, onis, f.: Drmfilt hos Planter, Plin. 17, 37, oftere; af - vermiculor, atus sum, 1, v. depon. n., [vermiculus]: at være fuld af Drm; df. om Trær: at være crumfuffen, Plin. 17, 37; - II) part. vermiculatus, 3, (oprd. crumfuffen); som „overf.“ o. adj.: fpraglet el. indlagt el. tavlet; - at tessellatae omnes Arte, pavimento atque emblemata vermiculato, Lucil. ap. Cic. Orat. 44; ~ crustae, Plin. 35, 1. - vermiculosus, 3: fuld af Drm; - ~ poma, (crumfuffe), Pallad.; af - vermiculus, i, m., demin. af vermis: liden Drm, navn. i raadne Subftanser, Lucr. 2, 898, o. Plin. 10, 85; - II) „overf.“: A) vermiculus (in lingua canum: etflag Øvæxt derpaa; df.) Hundegalsfab, Gratian. Cynege. 386; - B) f. coccum, d. e. Sfarlagensbær, Sfarlagensfarve, Vulgat. - vermiculus, 3, [vermis, fluo]: flydende med Drme, Paul. Nol.

vermina, um, n., [vermis]: skærende Emerter i Underlivet, (ligesom af Drm), Lucr. 5, 995; f. egf. Fest. p. 375; - II) „overf.“: ~ passio-num, (maritens Eidenfaber), Arnob. - verminatio, onis, f.: Drmfygge el. Drm hos Dyrene, Plin. 28, 49; - II) „overf.“: fiftende og jagende Emerter i Lemmerne, Senec. Ep. 78; - egf. in pl.: ~ cerebri aestuantis, id. ibd. 95; af - vermino, are, (egf. som depon. verminator, f. nebenf.), v. n., [vermina]: at have Drm, at lide af Drm, Senec. Qu. N. 2, 31; - II) „overf.“ o. „alm.“: at have jagende og fiftende Emerter, at giøre endt, at smerte; - verminat auris, Martial. 14, 23; - egf. som depon.: si minus verminatur (podagra), Senec. Vit. beat. 17; ligel. Pompon. ap. Non.: Decimo mense demum turgens verminatur, parturit (mulier: har Fødselsveer). - verminosus, 3: fuld af Drme, fici, Plin., ulcera, id., auris, id.; af - vermis, is, m., [rimel. af verto, oprd.: som vinder el. snøer sig; df.]: en Drm; - vivos existere vermes Stercore de tetro, Lucr. 2, 870; ~ terreni, Plin.; cf. id. 24, 11; ligel. id. 18, 45: ita nec passerem, nec vermes nocere.

verna, ae, comm.: en hjemmefødt Slave, en Hushæve; - quae (nutrix) vernas alit, Plaut. Mil. gl. 3, 1, 104; ~ Dimetrii, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 15; cf. Suet. Grammat. 23, egf. Hor. Epod. 2, 65, oftere; servos vernasque Tuscorum, etc., Justin. 38, 6; - diæse vernae udmarkede sig ofte ved Raadbed og Raadbed, vid. Senec. Provid. 1; hof. Martial. 1, 42: Non es (urbanus), crede mihi, quid ergo? verna es; (f. egf. und. vernitas); df. egf. som Skældsord, vid. Plaut. Amph. 4, 2, 13: verna, verba funditas, etc.; - in femin., Inscript.; - II) df. „overf.“: en Jndfødt; egf. adj.: indenlandsk, (fædd. vernaculus); - de plebe Remi, Numaeque verna, etc., Martial. 10, 76; f. egf. Fest. p. 372; - ~ apri, Martial., lupi, id., tuberes, id.; men ~ liber, (som er fæddet i Rom), id. 3, 1.

vernaculus, 3, [verna]: horende til el. benavnt efter de hjemmeføtte Slaver, el. bestaaende deraf; - ~ multitudo, Tac. Ann. 1, 31; ~ plebs, Tertull.; - B) df. subst. vernaculi, orum, m.: smudsige og

faade Personer; hof. Vernaculorum dicta, (Smudsfæder), Martial. 10, 3; cf. Suet. Vitell. 14; - II) „overf.“: horende til el. opstaaen i Siemmet el. i Landet, indenlandsk el. fæderlandsk; df. egf. romersk; - aequitium vocabula partim sunt vernacula, partim peregrina, Varro; ~ volucres, id.; ~ equi, Plin.; ~ vites, id.; ligel. ~ putatio, (den i Landet brugte lige Beskæftelsesmaade), id. 17, 35; - imago antiquae el. vernaculae festivitatibus, Cic. Fam. 9, 15; cf. id. Brut. 46; men crimen domesticum el. vernaculum, (som Anklageren selv har opfyndet), id. Verr. 3, 61; ~ consilium, Plaut. Poen. 4, 2, 105.

vernalis, e, [ver]: horende til Foraaret; - ~ horae, Manil. 3, 258. - vernatio, onis, f., [verno], om Slangen: at flyde Ham, Plin. 29, 30, o. id. 30, 8; - II) „overf.“ o. concret: den fæstede Slangesham, id. 29, 35. - vernicōmus, 3, [vernus, coma]: med unge Blade; - ~ oliva, Capella. - vernifer, a, um, [vernus, fero]: som bærer unge Blade, gronnende el. gron; - ~ sarta, Capella.

vernilis, e, [verna]: horende til en verna el. Hushæve, flavisk; df. „fig.“: A) frybende el. nedrig; ~ blanditiae, Tac. Hist. 2, 59; - B) faad, frak, overgiben; ~ dictum, Tac. Hist. 3, 32; df. - vernilitas, atis, f.; A) frybende Artighed, Fryberi; - haec sive levitas, sive vernilitas etc., Senec. Ep. 95; - B) faad el. grov Eftent; - ~ servilis, Quintil. 1, 11, 2; ~ subdola et fucata, Plin. 34, 19; o. - verniliter, adv.: flavisk, paa en Slaves Vis, Hor. Sat. 2, 6, 108; - II) df. „fig.“: A) frybende; - Nimis tandem hoc fit verniliter, Caecil. ap. Non.; - B) fæmteende, overgivent; - haec ipsa non verniliter, Senec. Benef. 2, 11.

verno, are, v. n., [vernus, ver]: at have sit Foraaret, at fornyges, at blomstre; I) „egenl.“: - Vernat humus, (grønnes), Ovid. Met. 7, 284; ligel. ~ arbores, Plin.; men id. 2, 51: in Italia aër semper quodam modo vernat vel autumnat; men ~ avis, (begynder at fygge), Ovid. Trist. 3, 128, Colum.; hof. Martial. 9, 55: ~ ager arguto passere; men ~ anguis, (flyder Ham), Plin. 8, 41; - II) „overf.“: - Quam tibi vernarent dubia lanugine malae, (da du fit den første Dun paa Hagen), Martial. 2, 61; ligel. Propert. 4, 5, 57: Dum vernat sanguis, dum rugis integer annus.

vernula, ae, comm., demin. af verna, egf. f. verna: Hushæve el. Slave; - filiorum modesta, vernularum licentia delectari, Senec. Provid. 1; ~ Periclis hic homo fuit, Plin. 34, 19; cf. Juvenal. 10, 117; - II) „overf.“, ligesom vernaculus, og oftere som adj.; A) faad, overgiben, vittig; - vernulae urbanitatis fontem etc., Petron. Sat. 24; (al. vernaculae); - B) ligesom indfødt el. indenlandsk; - Tiberinus (sc. lupus) ... Vernula riparum, (som opholder sig ved Tiberens Bredder), Juvenal. 5, 104; men Martial. 5, 18: Praeter libellos vernulas nihil nisi, (hjemme giorte, d. e. mine egne Digte).

vernum, i, n., f. und. figd., nr. II. - vernus, 3, [ver]: horende til Foraaret, tempus, Lucr., Cic., Hor., aequinoctium, Liv. 33, 3, venti, Hor., flores, id., Ovid., frigus, id., rosa, Propert.; men ~ agni, Plin., (opp. hiberni); ~ opera, (hvad der er at bestille om Foraaret), id. 18, 65; - II) df. subst. vernum, i, n.: Foraartiden, Foraaret; in nomin., Tertull.; - oftest in abl. verno: om Foraaret, Cato, Colum., Plin.

1. vëro, adv., f. und. verus, nr. III, B. - 2. vëro, are, v. n., [verus]: taler Sandhed; - Satin' vates verant aetate in agunda? Enn. ap. Gell. 18, 2. - 3. vero, onis, f. veru ab in. - Vërona, ae, f.: By i Gall. Transpad., Digteren Catullus's, egf. den ældre Plinius's Fædby; - vid. Plin. 3, 23, Catull. 35 o. 67, Ovid. Am. 3, 15, 7, o. A.; - B) df. Vëronensis,

e: børende til *cl.* benævnt efter Byen Verona, veronensisk; — *~* ager, Plin., Catullus, id.; — b) *df.* subst. pl. Veronenses, iuni, m.: Veronenferne *cl.* Jndvaanerne af Verona, Tac. Hist. 3, 8. — verpa, ae, f.: det mandlige Lem, Catull., Martial. — verpus, i, m.: en Omfkaaren, (en Jøde), Catull. 47, Juvenal., Martial.

1. verres, is, (nom. sing. verres, Varro), m., [verro]: Høisvinet *cl.* Druen, Varro, Colum., Hor. Od. 3, 22, 7; — *ogf.* „overf.“ om et utagligt Menneske, Plaut. Mil. gl. 4, 2, 67. — 2. Verres, is, m.: romersk Tilnaen, hvoraf mærkes: C. Cornelius Verres, der blev anklaget af Taleren Cicero, navn. for hans Jorvaltning af Sicilien; — B) *df.* 1) Verrius, 3: børende til *cl.* benævnt efter Verres, verriisk, lex, (som hidrører fra Verres), Cic. Verr. 3, 49; — b) *df.* subst. Verria, orum, n.: en af ham anordret Fæst, vid. id. ibd. 2, 21, oftere; — 2) Verrinus, 3: = *irgæ*; — (non) mirandum esse, jus tam nequam esse Verrinum (om Verres's Retsspleie med Høuspillen paa jus verrinum, d. e. Svinkefodsuppe), Cic. l. c. 1, 46; — b) *df.* subst. Verrinae, arum, f., (sc. actiones), hos Grammatici: Cicero's Taler imod Verres, Priscian., Non., o. A., (hos Cicero: Accusatio).

verriculum, i, n., [verro]: Ristergarn *cl.* Bundgarn, (oftere evericulum), Val. Max. 4, 1, extern. 7.

1. verrinus, 3, [1. verres]: af en Druer, af et Høisvin *cl.* Svin, jecur, Plin. 28, 42, sel, id., adeps, id.; — Ordspillet verrinum jus, f. und. 2. Verres, B, 2. — 2. Verrinus, 3: børende til Prætoren Verres, f. und. 2. Verres. — 1. Verrius, 3, f. und. 2. Verres. — 2. Verrius Flaccus: berømt Grammatiker under Augustus og Tiberius, Suet. Grammat. 17; — af hans 20 Bøger: de verborum significatione have vi et Udtog ved Festus; f. *ogf.* Gell. 4, 5.

verro, verri, verum, 3, v. a., [rimel. at samment. m. *ἐρώω*, i. e. traho, alts. opdl.: drager *cl.* flæber afflet *cl.* derover; *df.* J) „egenl.“: feier sammen, renser ved at feie; feier ud *cl.* bort; — *~* savillan, Ovid. Fast. 2, 523; *~* argentum inter reliqua purgamenta, Petron. Sat. 34; men Hor. Od. 1, 1, 10: Quicquid de Libeys verritur areis, (den helle afrikanske Kornhøst); — *~* aedes, Plaut., templa, Senec., pavementum, Juvenal., vias, Suet.; men absol.: qui tergunt, qui ungunt, qui verrunt, qui spargunt, Cic. Parad. 5, 2; men Liv. 3, 7: matronae crinibus templa verrentes; — „poet.“ *ogf.* *~* aequora caudis, (hvisse Havet dermed), Virg. Aen. 8, 674; ligel. *~* arenas cauda, Ovid. Met. 10, 701; — men *ogf.* embyndt: *~* caesariem per aequora, id. ibd. 13, 961; *ogf.* *~* canitiem ... concreto in sanguine, ibd. 492, (flebe derover *cl.* deri); — ligel. „poet.“: verrunt brachia crines, (flage derom), Claudian.; ligel. vestigia verrit amictus, (sarer derover), id.; ligel. vestigia palla Verrere, Stat.; — II) „overf.“: A) sætter i stærk Bevægelse, feier *cl.* jager omkring; („poet.“): — nubila coeli Verrunt (venti), Lucr. 1, 279; *cl.* Virg. Aen. 1, 59; ligel. verrentes aequora venti, Lucr.; *~* aquas, Ovid., caerulea, Virg., vada remis, id., (drage, seile, roe derover); men *~* aequor retibus, (sisse dermed), Sil.; men Propert. 2, 12, 44: Nec nostra Actiacum verreret ossa mare, (flulede da iffe dribe *cl.* tumle dem omkring); — B) feier ud *cl.* kaster bort; *ogf.* borttager; — Domi quicquid habet, verritur *æw*, Plaut. Truc. 2, 7, 7; men til en Slughals: Quicquid ponitur, hinc et inde verris, Martial. 2, 37; men som Ordspil: futurum, ut omnia verreret Verres, Cic. frgm. ap. Quintil. 6, 3, 55.

†verruca, ae, f., efter Cat. ap. Gell. 3, 7: locus editus et asper, scilicet Høi; (cf. island. varda, d. e. Stenbysse); f. *ogf.* Quintil. 8, 3, 48; — II) *df.* „overf.“: en Bortie, Plin. 20, 48; *df.* *ogf.* opbøiet Frit paa Vædsfene, id. 37, 74; — b) Hor. Sat. 1, 3,

71, bruges verrucae „alleg.“ om Smaafest, (i Mod: sætn. af tuberes); *df.* — verrucaria, ae, herba, ligesom Bortier; efter Plin. 22, 29, en Benævneelse paa Planten helioscopium; — verrucosus, 3: fuld af Bortier, med Bortier; — Qu. Fabius Maximus Cunctator Verrucosus (med Bortierne), Aur. Vict. Vir. Ill. 43; — II) „poet. overf.“: ligesom hundet, haard *cl.* upoleret; — *~* Antiope, (Tragoedie af Pacuvius), Pers. 1, 77; o. — verrucula, ae, f., demin.; 1) liden Høi, Arnob.; — II) „overf.“: liden Bortie, Cels., Colum.

verrunco, are, v. n.: at vende sig saa *cl.* saa; sædd. i Religionsproget m. bene o. e. dat. pers.: at vende sig til Held og Ulykke for nogen, at have et godt og onskeligt Udsald, odl.; sædd. fercl.: — vid. Attius o. Pacuv. ap. Non., *ogf.* Attius ap. Cic. Div. 1, 22; ligel. Liv. 29, 27, i en Benformular: uti, quae etc., ea mihi, populo plebique Romanae bene verruncent!

*versabilis, e: bevægelig *cl.* foranderlig, æer, Senec. Qu. N. 6, 16; — oftere „overf.“; *~* omnis conditio, Senec. Tranqu. 11; *~* fortuna, Curt. 5, 8; — versabundus, 3: som dreier sig omkring, turbo, Lucr., sidera, Vitruv.; — versatilis, e: som dreier sig omkring, bevægelig; — *~* templum mundi, Lucr. 5, 1435; *~* laquearia coenationum, Senec. Ep. 90; *~* tabulae, Suet. Ner. 31; *~* molae, Plin. 36, 29; — II) „overf.“: huic (Catoni) versatile ingenium sic pariter ad omnia fuit, ut natum ad id unum diceret, quodcumque ageret, Liv. 39, 40; o. — versatio, onis, f.: Omdreining, dreientse Bevægelse; — *~* machinarum, Vitruv.; *~* oculi, Plin. 8, 51; — II) „overf.“: Jorandring, Afværling; — *~* rerum sursum ac deorsum euntium, Senec. Tranqu. 11; — [verso].

versicolor, oris, (eftercl. nom. sing. versicolorus, Prudent.; fem. versicoloria appellatio, Digest.), adj., [verso, color]: med foranderlig Farve, med forskellige Farver; — *~* plumae columbis etc., Cic. Fin. 3, 5; *~* pavo, Tertull.; ne quia mulier vestimento versicolori uteretur, (purpurfarvet *cl.* med Purpurstriber), Liv. 31, 1; *cl.* id. 7, 10, *ogf.* Quintil. 10, 1, 33; *~* arma, (indlagte *cl.* emalleerede), Virg. Aen. 10, 181; *~* cultus (Florae), Ovid. Fast. 5, 356; *~* poma, Colum.; — II) „overf.“ o. „alleg.“; — translucida et versicolor quorundam elocutio res ipsas effeminat, quae illo verborum habitu vestiuntur, Quintil. 8, praef. 20. — versicolorius, 3, o. versicolorus, 3, f. versicolor ab in.

versiculus, i, m., demin. af 3. versus: liden Linie, *cl.* alm. en Linie; *df.* i Poetien: liden Vers, *cl.* alm. et Vers; — nunc venio ad transversum illum extremae epistolae tuae versiculus, Cic. Att. 5, 1; men om en Lovformel: quo uno versiculo etc., id. Mil. 26; *cl.* id. Leg. 2, 6; — men id. Pis. 30, unus versiculus: en eneste Verslinie; *cl.* Ovid. Her. 20, 238; hvor der paa duo versiculi følger et Distichen font Jndskrift; — f. *ogf.* Cic. Orat. 20, Catull. 16, Hor. Epod. 11, 2, oftere, o. A.

*versificatio, onis, f.: Versfygningen; — quem in poemate locum habet versificatio, eum in oratione compositio, Quintil. 9, 4, 116; *cl.* Colum. 11, 1; o. — versificator, oris, m.: en Versfæmager; — versificator quam poeta melior etc., Quintil. 10, 1, 89; — „overf.“ *ogf.* f. Digter; *~* meliores, quam duces, Justin. 6, 9; af — versifico, avi, atum, i, v. a., [versus, facio]: skriver Vers, bringer i Vers; — portenta in Homero versificata, Lucil. ap. Non.; *~* fatilissima Sibyllae, Appul.; — *ogf.* absol., et versificandi genus est, omnibus sermonibus unam legem dare, Quintil. 9, 4, 143; *df.* — versificus, 3: streven *cl.* formet i Vers; — *~* ordo, Solin. 11. — versiformis, e, [verto, forma]: som forander Gestalt, foranderlig; — *~* totum, Tertull.; — *~* puer (Cupido), Capella,

versilis, e, [verto]: som lader sig dreie el. vende omkring, scena, Serv. ad Virg. Ge. 3, 24; ∞ profunditas, Capella. — versipellis, e, [verto, pellis, is]: som forander sit Eftalt; df. „alm.“: som forander sin Gæfalt; — faal. Plaut. Amph. prol. 121, om Juppiter: In Amphitruonis vortit sese imaginem ... Ita versipellem se facit, quando lubet; men id. Pers. 2, 2, 48: ∞ capillus (sit: graaner); — b) „bef.“ ogf. (ifølge gammel Dvertro): som fan forandre sig til en Ilt, en Varnst; — vid. Plin. 8, 34, o. Petron. Sat. 62 fin.; — II) „fig.“: som har Landsfmidighed, fun, listig, forslagen, (for: o. efterel.); — Versipellem frugi convenit esse hominem, pectus cui sapit; Bonus sit bonis, malus sit malis, Plaut. Baech. 4, 4, 12; figel. Lucil. ap. Non.: Quicum versipellis fio, et quicum commuto omnia; men ∞ hortamen, Prudent.

verso (vorsor), avi, atum, l, v. a., intens. af verito; I) i den active Form: dreier el. vælder el. vender stærkt el. ofte omkring; A) „egenl.“: — turbo, Quem celer assucta versat ab arte puer, Tibull. 1, 5, 3; cf. Cic. Fat. 18: versari turbinem etc.; ∞ turbos in igni, Hor. Sat. 1, 5, 72; cf. Ovid. Met. 8, 668; ∞ glebas lignonibus, Hor. Od. 3, 6, 39; men versant rura (juvenci), Propert. 4, 1, 129; ∞ oves, (drive dem, lade dem græsse), Virg. Ecl. 10, 68; f. ogf. id. Aen. 12, 661, o. Hor. A. P. 269; men Cic. Verr. 2, 30: versabat se in utramque partem, non solum mente, sed etiam corpore; — ogf. „medial“: mundum versari circum axem coeli, id. N. D. 1, 20; f. ogf. ovenf. id. Fat. 18; — B) „fig.“; 1) „alm.“: at vende el. snøe el. dreie; — ∞ suam naturam et regere ad tempus etc., Cic. Coel. 6; ∞ mentem suam ad omnem malitiam et fraudem, id. Cluent. 26; men om Zæleren: ∞ saepe multis modis eadem, et una in re haerere, id. Orat. 40; ∞ causas, id., Quintil., men ∞ verba, Cic. Fin. 4, 20, (at vende el. forandre Ordene); fors omnia versat, Virg. Ecl. 9, 5; men Cic. Fin. 2, 31: huc et illuc ... vos versetis licet, nihil etc.; cf. id. ibd. 5, 28; — 2) „bef.“; a) tumfær hid og did, sætter i beftig Bevægelse el. Vædskab; — Versabo ego illum hodie, si vivo, probe, Plaut. Baech. 4, 5, 6; cf. Enn. ap. Cic. d. Senect. 1; ∞ domos odiis, Virg. Aen. 7, 336; — sic fortuna ... utrumque versavit, ut etc., Caes. B. G. 5, 44; ∞ muliebrem animum in partes omnes, Liv. 1, 58; cf. id. 2, 45; men Propert. 3, 15, 12: Spesque timorque animum versat utrumque meum; — b) lyfter dermed, betænfer, behandler; — Multas res simul in meo corde verso, Plaut. Trin. 2, 1, in.; cf. Liv. 3, 34, o. Virg. Aen. 4, 563; ogf. m. Helatistætning, Hor. A. P. 39; ∞ somnia, (udbyde dem), Propert. 2, 3, 8; men pass.: (testes) multum domi ante versandi, Quintil. 5, 7, 11; — II) i den mediale Form el. som depon.: versor (vorsor), atus sum, l: er i stærkt Bevægelse, færdes el. befunder mig el. lever paa et Sted; effecti m. in c. abl.; A) „egenl.“: — non ad solarium, non in campo, non in conviviis versatus est, Cic. Quint. 18; cf. id. Mil. 20; ogf. ∞ inter eos, Cic. Att. 10, 8, cum aliquo, id. Catil. 1, 5; ∞ in castris, Caes., inter aciem, id., intra vallum, id.; — B) „fig.“; 1) „alm.“: — nescis, quantis in malis verser miser, Ter. Andr. 4, 1, 25; ∞ tamquam in clarissima luce, Cic. Off. 2, 13; men ∞ in simili culpa, Caes. B. C. 3, 110; men Cic. Fam. 14, 2: mihi ante oculos dies noctesque versaris; — b) ogf. om abstracte Subjecter; — numquam tibi populi Romani dignitas ... in oculis animoque versata est? id. Verr. 5, 55; cf. id. Sest. 21; — 2) „bef.“: at bevæge sig i en vis Virksomhed, at være beftæffiget dermed; — ∞ in sordida arte, (om Hænderkerne), Cic. Off. 1, 42; men ∞ in omnibus artibus ingenuis, (om den studerende Jægling), id. Fam. 4, 3; men ∞ in re difficili, (behandle et vanskeligt Æmne), id. Leg. 3, 15; men ∞

circa mensuras ac numeros, Quintil.; — in hac causa multum ac saepe versatus, Cic. Quint. 1; viri in rerum publicarum varietate versati, id. d. Rep. 3, 3; — b) ogf. om abstracte Subjecter; — quae omnes artes in veri investigatione versantur, id. Off. 1, 6; cf. id. d. Or. 1, 3; epilogi omnes in eadem fere materia versari solent, Quintil. 7, 4, 19; quidam circa res omnes, quidam circa civiles modo versari rhetorice putaverunt, id. 2, 15, 15; — not.: partic. versatus, 3, f. ovenf.

versor, ari, f. und. verso, nr. II. — versoria (vors.), ae, f., [verto]: Tilbagevenden; (men afene hos Plaut.); — versoriam capere: at vende tilbage; df. „overf.“: at aflaae fra noget; cape versoriam; Recipe te ad herum! Plaut. Trin. 4, 3, 19; cf. id. Merc. 5, 3, 34; — not.: dog skal efter nøgle, versoria, se. funis, være den Line, hvorefter Seilet styres; hvs. versoriam capere, opstf.: at giøre en Vending.

versum (vorsum), f. und. 2.versus. — versura (vorsura), ae, f., [verto]: Venden el. Vending, at vende sig; — ∞ foliorum, Varro; — II) sædb. „overf.“; A) det Sted, hvor Ploven vendes, Ploversens Omvinding, Colum. 2, 2, Pallad.; — B) i Architecturen: Vinkel el. Hjorne, som en Væg danner, Vitruv. 3, 1, estere; — C) (ligesom forandring af Creditor, naar man nemf. betaler den ene ved at laane af den anden; df.): Betaling ved at laane, el. Laan for at betale med; vid. Fest. p. 379; — Salaminii quum Romae versuram facere vellent, non poterant, quia etc., Cic. Att. 5, 21; veroer, ne illud, quod tecum permutavi, versura mihi solvendum sit, (maa betafes med et nyt Laan), id. ibd. 5, 15; figel. versura facta solvere, ibd. 5, 1; figel. id. ibd. 16, 2: non modo versura, verum etiam venditione, si ita res coget, nos vindicabis, (skal du forsvare min Credit); — b) ogf. „alleg.“: — domi versuram facere, (hjælp sig med sit eget), Senec., Plin.; men ab Epicuro versura facienda est, (man maa laane en af hans Sætninger), Senec. Ep. 19; — men Ter. Phorm. 5, 2, 15: versura solvis, (du giør det Unde endnu værre).

1.versus, 3, partic.; 1) af verro; — 2) af verito. — 2.versus (vorsus), fctd. versum (vorsum), [verto], adv. o. praepos.; 1) adv.: vendt derimod el. i Retning dertil; sædb. umiddelbart efter Vocalordet; a) i Formen versus; — Labienum ad Oceanum versus ... proficisci jubet, Caes. B. G. 6, 33; cf. Sall. Catil. 56: modo ad urbem, modo in Galliam versus etc.; figel. Cic. Att. 16, 10: verti me a Minturnis Arpinum versus; — deorsum versus (ire: nedad), Cato; men Cic. Orat. 39: quum gradatim sursum versus reditur; figel. quoquo versus, Caes., utroque versus, Gell.; — b) i Formen versum (vorsum); — fugam ad se versum fieri, Sall. Jug. 58; deorsum versum, Varro; sursum versum, Cato; undique versum, Gell.; men Plaut. Capt. 2, 3, 8: Utrouque versum rectum est ingenium meum, (i begge Retninger); — II) praepos. c. acc.: hénimed, hénat, hénitil; — ille supra Maleam Italiam versus navigaturus erat, Sulpic. ap. Cic. Fam. 4, 12, (al. in Italiam versus); in sacello Sanci versus aedem Quirini, Liv. 8, 20, (Drak.); men Plin. 10, 60: evolans in rostra forum versus (corvus).

3.versus (vors.), us, (forcl. Biformer af plur.: versi, Lacv. ap. Priscian., versorum, Laber. ibd., versis, Valer. ibd.), m., [verto]: Venden el. Vending, (navnl. Plovens; df. „overf.“); 1) fure el. Plovsure, Colum. 2, 2, o. Plin. 18, 49; — II) Had el. Ræffe el. Linie; — in versum distulit ulmos, Virg. Ge. 4, 144; ∞ remorum, Liv., foliorum, Plin.; — B) df. „bef.“: streven Linie el. en Linie, Verslinie el. Vers; — ut, quum lex recitaretur, primum versum attenderet, Cic. Rab. Post. 6; cf. id. d. Or. 1, 61; figel. Liv. 41, 24: litterae paucorum versuum; f. ogf. Suet. Aug. 87, o. A.; —

ex Graecis versibus, (opp. ex Latinis), vid. Cic. Arch. 10; cf. id. d. Or. 3, 50; ligel. versus facere, Hor., dicere, Virg.; praepetia sapientiae versus tradere, (indflæde dem veri), Quintil.; — egs. om Hattergalens Sang, Plin. 10, 43; — III) et viit Agermaal, Varr. R. 1, 10 in.; — IV) eflags Dans el. Bending i Dansen, Plaut. Stich. 5, 7, 2.

*versute, adv.; oprcl.: med en Bending; df. „fig.“: bevænt, snilt, fløgtig, ocl.; — ∞ et subtiliter dicere, Cic. Orat. 7; cf. id. Brut. 9; — superl. versutissime, Augustin.; o. — versutia, ae, f.: Snubed, forslagenhet, Appul.; pl., ∞ Punicae, Liv. 42, 47; — [versutus]. — versutiloquus, [versutus, loquor]: som taler listigen, listig, snu; — ∞ malitiae, poeta ap. Cic. d. Or. 3, 38, o. id. Orat. 19. — versutus (vors.), 3, [fortænger form af versutus und. verto; vid. astutus ab in.]; sacry. „fig.“: som væd at snoc el. vende sig, bevænt el. snu el. fløgtig; oftere: listig, underfundig, forslagen; — versutos eos appello, quorum celeriter mens versatur, Cic. N. D. 3, 10; acutus idem atque versutus (animus) etc., id. d. Or. 2, 20; adolescens docte versutus, Plaut. Stich. 4, 1, 55; — compar., f. nectens; superl., ∞ et patientissimum Lysandrum etc., Cic. Off. 1, 30; — men comitt: Versutior es, quam rota figuralis, Plaut. Epid. 3, 2, 35; men id. Asin. 1, 1, 105: Non ... versus peior ... Nec magis versutus, etc.; men Cic. Off. 3, 13: hoc est hominis non aperti, versuti potius, etc.; cf. id. ibd. 2, 3: ∞ homines et callidos etc.; egs. c. gen.: respondit versutus ingenii mango, Plin. 7, 10.

vertagus, i, m., [celstift Drt]: en Bindhund, Martial. 14, 200; egs. vertaga, el. vertagra, el. vertagra, Grat. Cynege. 203. — vertebra, ae, f., [verto]: Led el. Ledemod, Cels., Plin., Senec.; tillægges egs. Insecterne, Plin. 11, 1; — II) „bef.“: Led i Rygraden, Hvirvelben, Cels.; df. — vertebraus, 3; med Led el. Ledemod, tværlig, bevægelig, ossa, Plin., dens, id.

vertex (vortex), icis, m., [verto]; oprcl.: hvad der vender el. dreier el. hvirvel sig omkring; df. I) „alm.“: Båndhvirvel; — proprium ... id, unde cetera ducta sunt; ut vertex est contorta in se aqua, vel quicquid aliud similiter vertitur; inde propter flexum capillorum pars summa capitis; ex hoc id, quod in montibus est eminentissimum; recte dixeris haec omnia vertices, proprie tamen, unde est initium, Quintil. 8, 2, 7; cf. Senec. Qu. N. 5, 13, o. Virg. Aen. 7, 567, egs. Hor. Od. 2, 9, 22, Ovid. Met. 5, 587, oftere, egs. Liv. 23, 19, oftere, o. A.; — b) df. „alleg.“: tanto te absorbens vortice amoris Aestus etc., Catull. 68, 107; men ∞ officiorum, Senec. Ep. 82; — II) „bef.“: A) Hvirvelvind; — vid. Lucr. 1, 294, o. id. 6, 443; ligel. Liv. 21, 58: quia ... contra ententes vortice intorti affligebantur; men igneus ille Vortex, Lucr. 6, 296: flammis inter tabulata volutus ad coelum undabat vortex; — B) Hvirvelen i Hovedet, Haarhvirvelen el. Jæsen, f. event. Quintil. 1. c.; — ab imis unguibus usque ad verticem summum etc., Cic. R. Com. 7; cf. Hor. Ep. 2, 2, 4, id. Od. 1, 1, fin., Ovid. Met. 12, 288, oftere, o. A.; men Plin. 11, 48: vertices bini aliquibus, (vende Haarhvirveler); — 2) df. „overf.“: aa) det hele Hovedet, Hovedet; — et toto vertice supra est, Virg. Aen. 7, 784; cf. id. ibd. 11, 642, Ovid. Met. 5, 84, o. A.; — bb) Himmelsens Pol el. Polen; — Hic vertex (Nordpolen) nobis semper sublimis, etc., Virg. Ge. 1, 242; cf. Cic. (poeta) N. D. 2, 41; ligel. vertices coeli, id. d. Rep. 6, 20; — cc) den høieste Epids el. Top, navn. af et Bierg, af et Hus, af et Træ, ocl.; — qui ex Aetnae vertice erumpunt (ignes), Cic. Verr. 4, 48; ligel. ∞ aetherio (Taurus), Tibull. 1, 7, 15; ligel. en Biergs Epids, Ovid. Met. 1, 316, id. ibd. 11, 304, oftere; — arcis in ipso Vertice, (paa Borgens

Tinde), Lucr. 6, 719; ∞ domus, Martial.; cf. Hor. Od. 4, 11, 12; ligel. ∞ theatri, Martial. 10, 19; — ∞ quercus, Virg.; ∞ pinus, Ovid.; — df. a vertice: eventra, Virg. Ge. 2, 310, id. Aen. 1, 114, o. id. ibd. 5, 444; — b) df. utter „overf.“: det høieste el. Høieste i sit Slags; — vertices dolorum, Cic. (poeta) Tusc. 2, 9; ligel. vertices principiorum: de høieste Officerer, Ammian. 15, 5.

vertibulum, i, n., [verto], ligesom vertebra: Led el. Ledemod, Lactant. — verticillus, i, m., [verticulus, verito]: den Del af Tænen, hvormed den inurres om, (germ. der Wirbel an der Spinzel), Plin. 37, 11, Appul. — verticordia, ae, f., [verto, cor]: som vender Hjerterne, (Epithet til Gudinden Venus, som bortvender Hjerterbetet fra Iltug), Val. Max. 8, 15, 12. — *verticōsus (vort.), 3: fuld af Båndhvirveler, mare, Sall. frgm. ap. Serv., annis, Liv. 21, 5; o. — verticūla, ae, f., ligesom vertebra: Led el. Ledemod, Lucil. ap. Non.; — egs. Led el. Ombeining paa en Mastine, Vitruv. 3, 8; — egs. haves formerne: verticūlus, i, m., Solin. 4, Coel. Aur., o. verticulum, i, n., id.; — [verto]. — verticulum, i, o. verticulus, i, f., und. verticula.

*vertigino, are, v. a.: vender el. dreier omkring, puncta luminis, Tertull.; o. — vertiginōsus, 3: som ligger af Hovedsimmel el. af Svimmehet, Plin. 23, 28; af — vertigo, inis, f., [verto]; I) „egenl.“: Omdreining el. Bending; — ∞ assidua (coeli), Ovid. Met. 2, 70; ∞ ponti, id. ibd. 11, 518; ∞ venti, Senec.; ∞ assidua rotare, Plin.; men Pers. 5, 75: heu steriles veri, quibus una Quiritem Vertigo facit, (Slævens Omveining og Løsladelse i Ræddelse af Prætor); — II) „fig.“: A) „overf.“: Hovedsimmel, Svimmelhet, Liv. 41, 6, o. Plin. 20, 57, oftere; men Juvenal. 6, 304: quum jam vertigine tectum Ambulat (neml. for den Betræfede); — B) ment.: Gerandrind; — vertigine rerum Attoniti, Lucan. 8, 16.

verto (vorto), ti, sum, 3, (inf. arch. vortier, Plaut., Lucr., o. A.), v. a. o. n.; I) act.: dreier el. vender el. bøier, dreier el. vender omkring; A) „egenl.“: I) „alm.“: — speciem quo vertimus, (hvorfør vi vende Blifst), etc., Lucr. 4, 213; cf. Hor. Epod. 4, 9; ∞ cardinem, Ovid., fores tacito cardine, Tibull.; — verte haete, puere, Plaut.; men Cic. Att. 6, 10: verti me a Minturnis Arpinum versus; cf. Liv. 28, 3: ∞ iter retro; saal. ofte i Krigsprog: reliqui verterunt se (sc. in fugam), Caes. B. C. 3, 51; ligel. ∞ terga, id. ibd. 1, 47, oftere, Liv.; egs. ∞ hostem in fugam, id. ibd. 30, 33; — ∞ terram aratro, Hor., solum bidentibus, Colum.; egs. ∞ agros bove, Propert.; egs. vertentia glebas ... aratra, Ovid. Met. 5, 477; — ex illa pecunia magnam partem ad se vertit, (tilvender sig), Cic. Div. in Caecil. 17; — egs. ofte „merial.“: Vortier ad lapidem, (med Andagt at vende sig der til), Lucr. 5, 1198; ligel. versi in fugam hostes, Tac.; cf. Hor. Od. 3, 4, 26; f. egs. Lucr. 5, 511, o. Virg. Aen. 2, 250; ligel. om en Retning el. Belligenhed; per fenestras, in viam versas, etc., Liv. 1, 41; men om Gleden Alexander: nunc ad fontes, nunc in mare versus apertum, Ovid. Met. 8, 165; — bb) „bef.“: vender op og ned derpaa, omhyrter el. kuldtafter, forsyrrer el. ødelægger, ocl.; — ∞ proceras fraxinos, Hor. Od. 3, 25, 16; ∞ Ilion, id. ibd. 3, 3, 20; cf. Virg. Aen. 10, 88; men Ovid. Met. 12, 138: Cynnum Vi multa vertit (Achilles: fæltede ham); men ∞ omnia, (fordæret det Høie), Cic. Off. 1, 21; cf. Tac. Hist. 1, 2: agerent, verterent cuncta; — B) „fig.“: I) „alm.“: henvender el. henfører der til; — ∞ causas omnium secundorum, adversorum in deos, vid. Liv. 28, 11; men ∞ aliis vitio, quod etc., (lægge nogen det til Last), Cic. Fam. 7, 6; quo se verteret, non habebat, id. Phil. 2, 29; cf. Ter. Heec. 4, 1, in.: quid

agami? quo me vortam? men Liv. 40, 5: Philippus totus in Persea versus, (afdeles bændt til ham, ham ganske bændt); — ∞ somnia in melius, Tibull. 3, 4, 95; cf. Ter. Heec. 1, 2, 121: di vortant bene, Quod agas, (vende det til Lyffe, give Lyffe detil!) — 2) „bef.“: a) forvender cf. foranderer Tingen's Bæsen cf. en Ting til en anden; — quum terra in aquam se vertit, etc., vid. Cic. N. D. 3, 12; cf. Lucr. 2, 874 flgd.: Vortunt se fluvii in frondes, etc.; figel. id. ibd. 878: omnes natura cibos in corpora viva vortit, etc.; Auster... in Africum se vertit, Caes. B. C. 3, 26; men Tac. Ann. 1, 51: pergerent, properarent culpam in decus vertere, etc.; men Cic. Div. 2, 14: semina malorum in contrarias partes se vertere; cf. id. R. Am. 36; men versis ad prospera fatis, Ovid. Her. 16, 89; — versus civitatis status, Tac. Ann. 1, 4; men ∞ solum, (vandre nd, gaac i Landflygtighed), f. und. solum; — men „medial.“: Omnia vertuntur, certe vertuntur amores, Propert. 2, 7, 31; cf. Hor. Ep. 2, 1, 149: In rabie coepit verti jocus, etc.; men c. abl., vid. Ovid. Met. 10, 157: nulla tamen alite verti dignatur, nisi quae etc., (om Suppiter); — b) overfører fra et Sprog til et andet, d. c. overfører; — Philomoe scripsit, Plautus vortit barbare, (paa Ifte-græff, d. c. paa Latin), Plaut. Trin. prolog. 19; si sic verterem Platonem, ut etc., Cic. Fin. 1, 3; ∞ de Graecis, id.; men Liv. 25, 39: ∞ ex Graeco in Latinum sermonem; — c) „medial.“: at dreie sig derom, at befinde sig i en Tilstand cf. Stilling, at komme an derpaa, odt.; — jam homo in mercatura vortitur, Plaut. Most. 3, 1, 109; in majore discrimine res domi vertebantur, Liv. 6, 36; Septima... jam vertitur aetas, Virg. Aen. 5, 626; puncto saepe temporis maximarum rerum momenta verti, Liv. 3, 27; men verti omnia in unius potestate, vid. Cic. Verr. act. 1, 7; ∞ spes civitatis in dictatore, Liv. 4, 31; men Virg. Aen. 10, 528: non hic victoria Teucrum Vertitur; — endel. imperson., vertebatur, utrum... an etc., Liv. 39, 48; — II) neutr., vertere (f. vertere se): vende fig, dreie sig, vende om cf. tilbage; A) „egenl.“: — Canceris ut vortat metas ad solstitiales (sol), Lucr. 5, 616; si etc., versuros extemplo in fugam omnes ratas, Liv. 38, 26; cf. Propert. 1, 16, 28; — B) „overf.“: at vende fig, at forandres, at gaac over detil; — jam verterat fortuna, Liv. 5, 49; men id. 2, 3: libertatem aliorum in suam vertisse servitutem; figel. verterat perniciem in accusatorem, Tac. Ann. 11, 37; men Liv. 26, 6: ea ludificatio veri in verum vertit; cf. Caes. B. C. 3, 73; — Si malus est... male res vortunt, quas agit, (faa falsde hæs Sager slet ud), Plaut. Pers. 4, 1, 5; — oftest gæffende, tildele som formular; quod bene vertat, Liv. 1, 28; cf. Ter. Ad. 2, 1, 37, c. Virg. Ecl. 9, 6; — b) annus vertens, o. mensis vertens: det løvende cf. hele cf. fulde Åar, den hele Maaned; si debuisse, petisses statim..., anno vertente (i Lovet af et best Åar) sine controversia, Cic. Quint. 12; cf. Nep. Ages. 4; figel. intra finem vertentis anni, Cic. Phil. 13, 10; figel. hunc mensem vertentem etc., Plaut. Pers. 4, 4, 76; — not.: Cic. d. Rep. 6, 22 hebet „præquant“, annus vertens: et Tidesum af 15000 Solaar, hvorefter samtlige Himmellegemer trædes at indtage deres oprindelige Stilling; cf. Macrobi. Somn. Scip. 2, 11.

vertraga, f. und. vertagus. — Vertumnalia, ium, f. und. flgd. — Vertumnus (Vort.), i, m., [figesom f. vertomenos, som partic. pass. af vorto, i. e. vertens se: den foranderlige]; en etrusk Gud-dom for Naturens forandlinger, for Åarsstiderne, for Væternes Trivsel, odt.; — vid. Cic. Verr. 1, 59, (Ascon.), Propert. 4, 2, 10 flgd., Ovid. Met. 14, 612 flgd., c. Å.; — b) „poet.“ ogf. som Billede paa foranderlighed, o. in pl., hof. den Vagelfinde heber Hor. Sat. 2, 7, 14: Vertumnis, quotquot sunt, natus iniquis; — B)

df. Vertumnalia, ium, n., (sc. solennia): Vertumnafesten, Varr. L. L. 6, 21.

veru, us, n., (nom. sing. verum, Plaut. Rud. 5, 2, 15; men nomin. pl. m. verones plumbei, Aur. Vict. Caes. 17): Epyd cf. Epyd, navn. Støtsepyd, Virg. Aen. 7, 665, Tibull. 1, 6, 49; ogf. f. obelus, som kritisk Tegns, Hieronym. — veruculatus, 3: forsynet med et Epyd, spydformet, falcis, Colum.; af — veruculum, i, n., demin. af veru: sidet Epyd cf. Epyd, Plin., Veget. — veruina, ae, f., [veru]: = frgd., Plaut. Bacch. 4, 8, 46.

1. verum, i, n.: cf. Epyd, vid. veru ab in. — 2. verum, i: det Sande; f. und. verus. — 3. verum, fem adv., f. und. verus. — verumtamen cf. veruntamen, (strives ogf. undert. afslit: verumtamen), conj.: men dog, og dog, alligevel; — consilium capit primo stultum, veruntamen clemens, Cic. Verr. 5, 39; non dubitabam equidem, verumtamen etc., id. Fam. 12, 30; quae dura quidem sentit esse, veruntamen suo putat posse molliori, Quintil. 8, 3, 32; men non dum etc., verumtamen aestuat intus, Ovid. Met. 9, 463; — b) tiener ogf. undert. til Talens Optagelse efter en Parentthesis; — quum essem in Tusculano, (erit hoc tibi pro illo tuo etc.), veruntamen quum ibi essem etc., Cic. Att. 1, 10; cf. id. Verr. 3, 2.

verus, 3, [funde igieunem ero, esse, santmentignes med *ov, eivai*]: sand, sandfarbig, virkelig, ægte; — ∞ amicus, (opp. blandus), Cic. Lael. 25; vera, an falsa audierim, etc., Ter. Andr. 5, 4, 19; in re vera, (opp. in re ficta), Cic. Lael. 7; ipse verus Harpax, Plaut. Pseud. 4, 7, 111; color verus (naturlig), Ter.; ∞ vultus, id. Andr. 5, 1, 20; ∞ et perfecta amicitia, (opp. vulgaris et mediocris), Cic. Lael. 6; vera, gravis, solida gloria, id.; — compar., id si ita est, ut etc.; sin autem illa veriora, ut etc., id. ibd. 4; superl., causa mihi videtur esse verissima, id. Acad. 2, 4; — b) neutr. verum, i, ogf. absol.: det Sande, det Virkelige, Sandheden; — interesse oportet, ut inter rectum et pravum, sic inter verum et falsum, Cic. Acad. 2, 11; primis ab sensibus esse creatam Notitiam veri, etc., Lucr. 4, 480; men fugere pudor verumque fidesque, vid. Ovid. Met. 1, 129; si verum scire vis, etc., Cic. Att. 12, 41; cf. id. Brut. 73; verum dicere, Plaut. Amph. 1, 1, 159; cf. id. Aul. 4, 10, 72; men Cic. Acad. 2, 20: qui enim possum non cupere verum invenire? hær ogf.: si simile veri quid invenierim, etc.; — faat. forbundes gen. veri ofte m. similis, ogf. m. similiter o. similitudo, (fæ mau ogf. finder i et Ord: verisimilis, etc.); narrationem veri similem esse etc., Cic. d. Or. 2, 19; cf. Liv. 45, 1: circensis turbae non minus similis veri laetitia, etc.; haec physicorum oracula vera an falsa, nescio, sed veri tamen similia, quam vestra, Cic. N. D. 1, 24; figel. id. Tusc. 5, 4: quid esset simillimum veri; cf. id. N. D. 1, 1: quod maxime veri simile est, etc.; — veri similiter fingere, Appul.; figel. veri similis, id.; — veri similitudinem sequi, Cic. Acad. 2, 33; ogf. omvænt: similitudo veri, id. Part. or. 11; — aut de vero, aut de recto, aut de nomine (controversia), id. Orat. 34; Nec procul a vero est, quod etc., Ovid.; ex vero positum... nomen, id.; teneras mordaci radere vero Auriculas, Pers. 1, 107; — figel. in pl.: artem tradere... vera ac falsa iudicandi, Cic. d. Or. 2, 38; adjecta veris credibilis rerum imago, Quintil. 4, 2, 123; vera dico, Plaut.; Recta et vera loquere, id. Capt. 5, 2, 7; cf. Cic. N. D. 1, 7; men Martial. 6, 30: Vis dicam tibi veriora veris? — II) „overf.“: A) moralff. rigtig, fornuftig cf. billig, odt.; — quum aliquid verum et rectum esse dicitur, etc., Cic. Leg. 3, 15; cf. id. Tusc. 3, 27; — faal. oftest verum est m. Subjectssætning; neque verum esse, qui etc., alienos (agros)

occupare, Caes. B. G. 4, 8; cf. Liv. 2, 48, o. Hor. Ep. 1, 7, 98; figel. in comp., me verius nūm Pro vobis foedus luere, etc., Virg. Aen. 12, 691; cf. Liv. 35, 8; — fied. m. n.; rectum quoque et verum, ut eos, qui etc., aequae ac nosmet ipsos amemus, Cic. Tusc. 3, 29; — B) som taser Sandhed, sandhed, paafidelig; — Sum verus? Ter. Andr. 2, 5, 12; ~ vates, Ovid. Her. 16, 123; cf. id. Met. 10, 209; figel. vir verissimus, Plin. Ep. 9, 25; figel. quo (viro) nihil verius, id.; — III) df. som adv.; A) verum; 1) i Sandhed, virkeligen; (neml. som bekræftende Svar, o. foret., f. d. fæd. vero); — vid. Ter. Heaut. 5, 3, 11, o. id. Eun. 2, 3, 56; figel. id. Ad. 4, 2, 4: Ct. men' quærit? S. verum; — 2) oftest „overf.“; aa) „alm.“, som stærkt bekræftende Adversativpartikel: men i Sandhed, men dog, alligevel; efter Negativsætninger ogs.: men, men derimod; — Merito maledicas mihi, si etc.; Verum haud mentior, Plaut. Amph. 2, 1, 22; cf. id. ibd. 1, 2, 22, „bef.“ Ogl. Cic. d. Rep. 2, 31; — quæ non dicunt, verum intelligi volunt, Quintil.; ea sunt omnia non a natura, verum a magistro, Cic. Mur. 29; — b) heril borer Ogl. Forbindelsen: non modo (solum, tantum), verum etiam (quoque); — non modo agendo, verum etiam cogitando, Cic. Coel. 19; cf. id. Lael. 2, o. Hor. Sat. 1, 6, 84; — figel. non modo... verum ne Atticorum quidem oratorem quemquam etc., Cic. d. Rep. 3, 30; — bb) „bef.“ Ogl.; a) hos Overgange til en anden Gienstand: men cf. dog, Ogl.; — licet, mandata heri perierunt, una et Sosia; Verum certum est, confidenter hominem contra colloqui, Plaut. Amph. 1, 1, 182; figel. Cic. Verr. act. 1, 17: verum quod ego laboribus etc., polliceor etc.; figel. id. ibd. 2, 31: verum veniat sane; — faaf. Ogl. forstærket ved enim, vero, enimvero; faaf. Verum enim, quando bene promeruit, fiat, Ter. Ad. 2, 1, 47; verum vero inter ossam atque herbam etc., vid. Cato ap. Gell. 13, 17; figel. Verum hercle vero, Plaut. Cure. a. 3, v. 5; — si etc., verum enim vero quum etc., Cic. Verr. 3, 84; cf. id. d. Or. 3, 14, Sall. Catil. 20, o. Liv. 4, 4; — b) ved Afbrøddelse af Talens Løb; — verum quidem hæc haecenus, Cic. Tusc. 3, 34; cf. id. Phil. 5, 12, o. id. d. Or. 2, 32; — B) vero; 1) „gentl.“: i Sandhed, sandelig, virkeligen; — Eho mavis vituperari falso, quam vero extolli? Plaut. Most. 1, 3, 21; figel. qui vero est (den virkelige Person), etc., id. Capt. 3, 4, 35; quod de domo scribis, etc., ego vero tum denique mihi restitutus videor, si etc., Cic. Fam. 14, 2; — figel. i Begyndelsen af et Brev: ego vero cupio, te ad me venire, (i Sandhed ønsker jeg det), id. ibd. 16, 10; f. Ogl. id. Verr. 5, 47; — bb) „bef.“ Ogl.; a) i bekræftende Svar: fuisti saepe, credo, in scholis philosophorum; A. vero ac libenter quidem, Cic. Tusc. 2, 11; cf. id. Brut. 87; — figel. m. imo: sed da mihi nunc, satisne probas? imo vero et hæc etc., id. Acad. 1, 3; — figel. i en negerende Bekræftelse m. minime; quid? totam domum num quis alter, praeter te, regit? L. minime vero, id. d. Rep. 1, 39; cf. id. Off. 3, 6; — b) tilfjærende cf. opmuntrende; — Cape hoc tibi aurum etc., cape vero, (faa tag det dog), Plaut. Bacc. 4, 9, 136 figd.; minue vero iram, Ter. Phorm. 2, 3, 88; — c) forstærkende: endog, endmere; — quod... statim ad me defertur; imo vero, ut quisque me viderat, narrabat, Cic. Verr. act. 1, 7; nec vero jam meo nomine abstant, id. d. Rep. 1, 3; — 2) „overf.“ som stærkt bekræftende Adversativpartikel: men virkeligen, men endog; (hvor da vero altid sættes efter et andet Ord); — dixisti etc.; ego vero fateor hercule... me etc., Cic. Plane. 35; cf. id. Brut. 77: de re publica vero etc.; men qua quidem voluntate te esse erga Atticum, saepe praesens et illi ostendisti, et vero etiam mihi, id. Att. 16, 15, B; cf. id. d. Rep. 1, 3; in mediocribus vel studiis vel officiis, vel vero etiam negotiis etc.; — figel. i Talens Overgange; age

vero, ceteris in rebus etc., Cic. Manil. 14; men id. Phil. 2, 8: nec vero tibi de versibus respondebo.

*verutum, i, n.: Rastefpyd, Caes. B. G. 5, 13, Sall. frgm. ap. Non., Ogl. Sil. 3, 363; o. — verutus, 3: forsynet cf. væbnet med et Rastefpyd, Volsce, Virg. Ge. 2, 168; — [veru]. — vervactum, i, n.: Bratmarf, Varro, Colum., Plin.; af — vervago, ere, v. a., [sefter Plin. 19, 49, af ver o. ago]: paa ny forste Gang at pleie den udbyldte Mark (cf. Bratmarken); — ~ agros, Colum. 11, 2. — *vervecus (-ius), 3: af Gestaft som en Bede cf. et Hanfaar; — ~ Juppiter, Arnob.; o. — vervecinus, 3: af en Bede cf. af et Hanfaar, pellis, Lamprid., caput, Arnob.; af — vervex (Ogl. herbox o. verhex), ecis, m.: en Bede, et Hanfaar, (den skaarne Bedder), Varr. L. L. 5, 19, o. Cic. Leg. 2, 22; Ogl. ~ sectarius, Plaut. Capt. 4, 2, 40; — Ogl. „overf.“ om et ensfoldigt Mennefte, Plaut., Senec.; Vervicum in patria crassoque sub aere nasci, Juvenal. 10, 50.

*vesania, ae, f.: Afstundighed, Raseri; — ne vos ageret vesania discors, Hor. Sat. 2, 3, 174; ~ simulata (Ulixis), Plin. 35, 10; o. — vesaniens, tis, partic.: afstundig, rasende; df. „poet. overf.“: ~ ventus, Catull. 25, 13; af — vesanus, 3: som mangler den funde Sandt, afstundig, rasende, remex, Cic. Div. 2, 55; cf. Hor. A. P. 455; — oftest „overf.“ om Ting og om Begreber: rasende, nyre, stræffelig; vesanosque vultus et furentia ora etc., Liv. 7, 33; ~ impetus, id. 9, 13; ~ murmura Ponti, Propert. 1, 8, 5; ~ flamma, Catull. 99; ~ fames, Virg. Aen. 9, 340.

Vesbius, i, f. und. Vesuvius. — Vescia, ae, f.: siden By i Latium, ved Tivolisfoden, Liv. 8, 11, o. id. 9, 2; — B) df. Vescinus, 3: vefstift, ager, Cic., Liv., caseus, Plin.; cf. Martial. 13, 31, (i Overstriften). — vesco, ere, v. a.: bepfise, alikem carne, Tertull.; af — vescor, vesci, v. depon. n. (o. a.), [digammeret af esca]: at tage til sig som Næring, at spise cf. nyde, Ogl.; a) c. abl.; — dii nec escis aut potionibus vescuntur, nec etc., Cic. N. D. 2, 23; ~ lacte, caseo, carne, id. Tusc. 5, 32; cf. Sall. Jug. 89; ~ nasturtio, Cic. Fin. 2, 28; ~ piris, Hor.; cf. id. Od. 2, 14, 10; ~ humanis corporibus, Liv. 23, 5; — b) c. acc.; — ~ caprinum jecur, Plin.; ~ lauros, Tibull.; cf. Phaedr. 1, 31, o. Tac. Agric. 28; — df. pass.; caepas vescendas etc., Plin. 20, 20; — c) absol.; — quia erat ad vescendum apta hominibus (ea pecus), Cic.; vescendi causa omnia terra marique exquirere, Sall. Catil. 13; vescubatur et ante coenam, Suet. Aug. 76; cf. Hor. Ep. 1, 7, 15; — II) „overf.“, figefom frui o. uti: at nyde cf. bruge, at betiene sig deraf; (oftest „poet.“); — ~ vitalibus auris, Lucr.; ~ aura aetheria, Virg. Aen. 1, 516; dog Ogl. Cic. Fin. 5, 20: ~ paratissimis voluptatibus.

vescus, 3, [cfr. af ve, esca]: siden, ringe, fag; — ~ farra, Ovid. Fast. 3, 446; ~ sal, (sukornet), Lucr. 1, 327; ~ frondes, Virg.; ~ papaver, id.; ~ corpus, Plin.; ~ vires, Afran. ap. Non.; — men „overf.“: quam fastidiosum ac vescum, cum fastidio edendi vivere, (hvor udfæst cf. elendigt), Lucil. ap. Non. — Vesëris, is, m.: Flod i Campanien med en By af samme Navn, Cic., Liv. 8, 8, o. id. 10, 28, Aur. Vict. Vir. Ill. 26, o. 28. — Vesevus, i, f. und. Vesuvius.

*vesica, ae, f.: Blæren i det dyrste Legeme, Urinblæren, Cic. Fin. 2, 30, Plin. 30, 21, Hor., o. A.; — b) „poet.“ Ogl. f. d. qvindelige Lem, Juvenal.; — II) „overf.“; A) hvad der er gjort af en Blære, navnlig Jengspung, Varro; Ogl. etflags Legte, Martial. 14, 62, (i Overstriften); f. Ogl. id. 8, 33, o. Plin. 33, 40; — B) en blæreagtig Gævelse cf. Byld, id. 20, 23; — b) df. Ogl. „poet.“: Gullfiged i Talen, tumor, Martial. 4, 49; df. — vesicarius, 3: hørende til Urinblæren; —

∞ aqua (som Lægemiddel), Marc. Empir.; — II) df. subst. vesicaria, ae, f., (sc. herba), ligesom Blæreurt, etslags Blæresmerter stillende Plante, Plin. 21, 105; — *vesicula*, ae, f., demin.: liden Blære med Luft, Lucr. 6, 129; men Cic. Div. 2, 14: inflatas rumpi vesiculas (Ærehusene); o. — *vesiculōsus*, 3: fuld af Blærer, Coel. Aur. — *Vēsontio*, ōnis, m.: By i Gall. Belg., i det Seepanste, (hod. Besançon, Caes. B. G. 1, 38 o. 39).

1. *vespa*, ae, f.: Hvepsen, Varr., Plin., Phaedr. — 2. *vespa*, ae, m.; df. pl.: *vespae* el. *vespillones* dicuntur... quia vespertino tempore eos efferunt, qui funebri pompa duci propter inopiam nequeunt, Fest. p. 369; (altf. af vesper). — *Vespasianus*, i, m., Ti. Flavius, romersk Keiser; vid. Suetonii Vespasianus. — *vesper*, ōris, o. ōri, (byppigst findes acc. *vesperum*, abl. *vespere*, o. som adv. *vesperi*), m., [digammeret af *ἑσπερος*]: Aftenen; — jam diei vesper erat, Sall. Jug. 52; perpotavit usque ad *vesperum*, Cic. Phil. 2, 31; ligel. ad *vesperum*, Caes.; sub *vesperum*, id.; men primo *vespere*, id. B. C. 2, 43; heri *vesperi*, (i gaarsteds), Cic. d. Or. 2, 3; cf. id. Mil. 20, ogf. Ter. Andr. 4, 4, o. A.; — som Dødsprog (ogf. som Dødsstraf af en af Varro's Satirer) marces: Nescis, quid vesper serus vehat; vid. Gell. 13, 11; cf. Virg. Ge. 1, 461, o. Liv. 45, 8; men de *vesperi* suo vivere, (være sin egen Herre), Plaut. Mil. gl. 4, 2, 5; — II) „overf.“: A) Aftenstjernen, Plin. 2, 6, Virg. Ge. 1, 251; *vespero* surgente, Hor.; *vespero* puro, id.; — B) Aftenen, d. e. Vesten, Ovid. Met. 1, 63, o. id. Trist. 1, 2, 28; — b) df. ogf. „poet.“ f. Vestens Jølf, Sil. 3, 325.

vespera, ae, f., [d. digammerede *ἑσπερά*]: Aftenen, (hos Cic. alene i Adverbialformen: ad *vesperam*); — si media nox est, sive est prima *vespera*, Plaut.; ligel. prima *vespera*, Suet. Tib. 74; (rimel. ogf. Caes. B. C. 1, 20, f. prima *vesperi*); si etc., ad *vesperam* consequenter, Cic. Catil. 2, 4; cf. id. Fin. 3, 2; men a mane usque ad *vesperam*, Suet.; inumbrante *vespera*, Tac. Hist. 3, 19; ogf. som adv. *vespera*: om Aftenen, Plin.; men id. 19, 60, som adj.: his horae rigandi matutina atque *vespera*.

vespēralis, e, [vespera]: hørende til Aftenen, plaga: Vesten, Solin. 9; — *vespērasco*, avi, 3, v. n., [vesper]: at blive Aften; — *vesperascente* jam die, Tac., coelo, Nep.; — men imperson.: et *vesperascit*, et non noverunt viam, Ter. Heaut. 2, 3, 7; ubi jam *vesperaverat*, Gell. 17, 8; — *vespērātus*, 3, partic., [vespera]; df. Solin. 11, die jam *vesperato*: da det allerede var Aften; — *vesperna*, ae, f., [vesper], (sc. coena): Aftenmaaftid, Plaut. ap. Fest. p. 368.

**vespertilio*, ōnis, m.: Flagermusen, Plin. 10, 81, oftere, Varr. ap. Non., o. A.; — *vespertinus*, 3: hørende til Aftenen, om Aftenen, ofl.; — ∞ tempora, (opp. matutina), Cic. N. D. 2, 20; men ∞ litterae, id. ibd. 13, 23; (som man faaer om Aftenen; opp. antemeridianae); ∞ senatusconsulta, (som ere afgjorte om Aftenen), id. Phil. 3, 10; men ∞ acies, (svagt Syn om Aftenen), Plin. 8, 76; ∞ lueubratio, id.; ∞ ros, (Aftenbuggen), Pallad.; — ogf. f. adv.: Si *vespertinus* subito te oppresserit hospes (om Aftenen), Hor. Sat. 2, 4, 17; cf. id. Epod. 16, 51; — ogf. absol.: *vespertino* (sc. tempore) om Aftenen, Varr.; cf. Plin. 30, 24; — II) „overf.“: hørende til Aftenen, d. e. vestlig; — ∞ regio, Hor. Sat. 1, 4, 30; o. — *vespērūg*, ōnis, f.; I) Aftenstjernen, Plaut. Amph. 1, 1, 119, Vitruv.; cf. Quintil. 1, 7, 12, o. Fest. p. 368; — II) Flagermusen, Tertull.; — [vesper] — *vesperus*, 3, f. *vespera* in fin. — *vespillo*, ōnis, m., [2. *vespa*]: Ligbærer, (der om Aftenen udfører de fattige Afrode, vid. Fest. p. 369); vid. Suet. Dom. 17, o. Martial. 1, 48.

Vesta, ae, f., *Ἑστία*; I) en anden Benævnelse paa Gudinden Ops el. Cybele el. Terra, Gemalinde o. Moder

til Saturnus; — vid. Cic. N. D. 2, 27, o. Ovid. Fast. 6, 299; — II) en Datter af Saturnus, (altf. Sønnedatter af d. frgd.), Gudinde for Hnstedet og for Huslivet; — vid. Cic. l. c., ogf. id. Leg. 2, 12, oftere, ogf. Ovid. Fast. 6, 267; — men sacerdos Vestae hedder Cæsar, id. ibd. 5, 573, oftere, fordi han som pontifex maximus forer Opstg over Vesta's Tjeneste; — B) df. „poet. overf.“: a) f. Bstatemplet; — quo tempore Vesta Arsit, etc., Ovid. Fast. 6, 437, oftere; — b) f. Jden; — Ter liquido ardentem perfudit nectare Vestam, Virg. Ge. 4, 384; — B) df. Vestalis, e: hørende til Vesta, vestalisk; — ∞ festa, Ovid. Fast. 6, 395; ∞ virginēs: Vesta's Præstinder, Vestalinderne, Cic. Leg. 2, 8, id. d. Rep. 2, 14, Liv. 4, 44, o. A.; — 2) df. subst.; aa) *Vestalis*, is, f., (sc. virgo): en Vesta's Præstinde, en Vestalinde, Liv. 1, 3, o. id. 22, 57, ogf. Plin. 28, 7, o. Gell. 1, 12, o. A.; — b) df. atter adj.; — oculi Vestales (f. Vestalium), Ovid. Trist. 2, 311; — bb) *Vestalia*, ium, (sc. solennia): Vesta's Fæst, Varr. L. L. 6, 3.

vester (voster), stra, strum, pronom. poss., [vos]: Eder, tilhørende Eder; — majores vestri, Cic.; num sermonem vestrum aliquem diremit noster adventus? id. d. Rep. 1, 11; men Ovid. Fast. 4, 889: vestrum dare, vincere nostrum est; vid. Cic. Div. in Caecil. 22; — ogf. f. gen. obj. af vos: non esse in vos odio vestro (af Had til Eder) consultum ab Romanis, Liv. 30, 44; men maxima pars vestrarum (f. vestrum), Plaut. Most. 1, 3, 123; ligel. quisque vestrorum, Ter. Heec. 2, 1, 19; — ogf. subst.: Ibi voster coenat (sc. herus), Plaut. Stich. 5, 2, 16; cf. Liv. 6, 15: quid ego vos, de vestro impendatis, hortor?

vestiarius, 3, [vestis]: hørende til Klæderne, arca, (Klædeskifte), Cato; ∞ negotiator: som handler med Klæder, Digest.; — II) subst.; A) *vestiarius*, i, m.: som handler med Klæder, Digest.; — B) *vestiārium*, i, n.; I) Klædeskifte, Klædestab, Plin. 15, 8; — 2) Klædningsstykke, Klædning, Senec. Benef. 3, 21, Colum., Digest.

vestibulum, i, n.: indbegnet Plads mellem Veien el. Gaden og Indgangen til Huset; — vid. Gell. 16, 5, o. Vitruv. 6, 5; in primo aditu vestibuloque templi, Cic. Verr. 2, 66; cf. id. Caecin. 12; ligel. Virg. Aen. 2, 469: Vestibulum ante ipsum etc.; f. ogf. Ovid. Fast. 6, 303, Juvenal., o. A.; — II) „fig.“: A) „overf.“ o. „alm.“: Indgangen dertil; — ∞ sepulcri, Cic. Leg. 2, 24, castrorum, Liv., urbis, id.; men ∞ Siciliae, id. Verr. 5, 66; — B) „ment.“ o. „alleg.“: — vestibula nimirum honesta aditusque ad causam faciet illustres, Cic. Orat. 15; ligel. Quintil. 1, 5, 7: vestibulum modo artis hujus ingressus etc.; cf. id. 8, praef. 18.

vesticeps, cipis, (adj. o. subst.), [vestis, capio]: som faaer den første Beskledning (d. e. Dun el. Skag) paa Hagen, (opp. investis); altf. mandbar el. voren; (ettercl. Ord); — arrogari non potest, nisi jam *vesticeps*, Gell. 5, 19; — II) „overf.“: ufædlig, fordærvet, (opp. investis: ufyltig), Appul. — *vesti. contubernium*, i, n., [vestis]: at ligge under det samme Sengetæppe, at dele Seng el. Leie med nogen, Petron. Sat. 11. — *vesticula*, ae, f., demin. af *vestis*: liden el. ringe Dragt el. Klædning, Digest. — *vestificia*, ae, f. udb. *vestificus*. — *vestificina*, ae, f.: forfærdigelse af Klæder, Stræberprofessionen, Tertull.; af — *vestificus*, 3, [vestis, facio]: som forfærdiger Klæder, en Stræber, Inscripti.; — b) df. sem. *vestifica*, ae, ibd. — *vestifilius*, 3, [vestis, fluo]: med slagrende el. lange Klæder; — ∞ *Lydus*, Petron. Sat. 133; ∞ Ser., Auson.

**vestigatio*, ōnis, f.: Dypføren el. Dypføgen; — in pl.: ∞ mariti, Appul.; o. — *vestigator*, ōris, m.: som opsporer el. opspørger; — *vestigator* a vestigiis ferarum, quas indagatur, vid. Varr. L. L. 5, 18; cf. Colum. 9, 8; — ogf. „overf.“: *vestigatores* illius temporis, (hin Tids

Angivere cf. Spioner), Senec. Benef. 3, 26; — [vestigio].

vestigium, i, n., [funde faunent. m. σιζω, σιζός, figer, obl.]; 1) „egenl.“: A) „alm.“: Gødsfor, Spor, Gødrin, Mærke efter Gøden, obl.; — currentium pes, etiamsi non moratur, tamen vestigium facit, Quintil. 9, 4, 67; hac socii video vestigium in pulvere, Plaut. Cist. 4, 2, 29; men Cic. Rab. Post. 48: in hoc foro vestigium facere, (sætte Gøden der, betræde, obl.); men ∞ facere in possessionem, id. Caecin. 14; vestigiis persequi aliquem, id., sequi hostem, Liv.; men Inde puellaris nacta est vestigia plantae, vid. Ovid. Fast. 4, 463; men Liv. 27, 8: negans, e re publica esse, vestigium abscidi ab Hannibale; men significativus: in animi notione, tamquam in vestigio, reponere, vid. Cic. N. D. 1, 14; — 2) ogs. andet Spor cf. Mærke cf. Indtryk; — ∞ recentia etc., Cic. Verr. 3, 34; cf. Caes. B. G. 6, 27; — B) „bef.“: den derpaa trædende Gød cf. Gødsfaale; — qui adversis vestigiis stant contra vestigia nostra, Cic. Acad. 2, 39; cf. Virg. Aen. 5, 566; — b) ogs. Heftefte; — vestigium equi excussum ungula, Plin. 28, 81; — II) „fig.“: A) „alm.“: Spor cf. Gørbillede, blivende Indtryk, obl.; — a pueritia vestigiis ingressus patris et tuis („alleg.“), Cic. d. Rep. 6, 24; imprimi quaedam vestigia animo, Quintil. 11, 2, 4; vestigia amoris (remanere), id.; — B) „bef.“ om Tiden: Moment cf. Tidspunkt; — eodem et loci vestigio et temporis, Cic. Pis. 9; in illo vestigio temporis, Caes. B. G. 7, 25; figel. vestigio temporis, (i Dieblisset), id. B. C. 2, 26; men absol., eodem vestigio, (i det samme Dieblisset), id. ibd. 2, 7; — b) df. som adv.: e (cf. ex) vestigio: paa Stedet, i Dieblisset, strax, Cic. Div. in Caecil. 17, Caes. B. C. 2, 25.

vestigo, are, v. a., [vestigium]; 1) „egenl.“: opspore cf. opspør; — videbar ... vestigare et quaerere te, vid. Enn. Ann. 1, 46; men Virg. Aen. 6, 145: Ergo alte vestigia oculis (sc. ramum); canis vestigat feras, Senec. Thyest.; men odore vestigans (ligris), Plin. 8, 25; — II) „fig.“: opspore, udfinder; — quos (perugas) inquirendo vestigare poterunt, Liv. 31, 19; — B) ogs. „ment.“: — ∞ causas rerum, Cic. d. Or. 2, 39.

vestimentum, i, n., [vestis]; 1) „egenl.“: Beklædning; — mutare calceos et vestimenta, (klæde sig om), Cic. Mil. 10; men med Lucr.: univ. vestimenta tami-diu lautus, Cic. Flacc. 29; men Liv. 4, 25: addere album in vestimentum petitionis causa, (om Candidaterne); — som Urdsprog mærkes: nudo detrudere vestimenta, (som en Ulutilghed), Plaut. Asin. 1, 1, 79; — II) „overf.“: Tæppe cf. Dætte, sædv. in pl., lige som vestis stragula: Gengetæppe, Bordtæppe, Ter. Heaut. 5, 1, 30, Senec. Ep. 67, v. A. — Vestini, orum, m.: Folk i Italien, ved det adriatiske Hav, imellem Peligni o. Picenum, Plin. 3, 17, Liv.; — B) df. Vestinus, 3: befinst, populus, Liv. 8, 29, cohors, id.

vestio, ivi cf. ii, ium, 4, (archaisk imperf. vestibat, Virg. Aen. 8, 160); v. a., [vestis]: bdeklæder med Klædebon, beklæder; — v. te vestiat, tu virum despolies, Plaut. Casin. 4, 4, 4; cum hominibus XV male vestitis, Cic. Pis. 25; — animantes ... aliae villis vestitae, etc., id. N. D. 2, 47; pleraque (animalia) contra frigus suo corpore vestiuntur, Quintil. 2, 16, 14; — ogs. „medial“: vestiri in foro honeste, mos erat, domi, quod satis erat, Cato ap. Gell. 2, 11; — sild. ogs. som neutr.; tu mihi vitio dabis, quod ... levius vestio (klæder mig lettere cf. mindre kostbart), minus obsono, Appul.; — II) „fig.“: A) „overf.“: beklæder, omgiver, smyger; — natura oculos membranis vestivit etc., Cic. N. D. 2, 57; cf. id. Univ. 6 fin.; men id. Tusc. 5, 23: sepulcrum ... vestitum verpibus et dumetis; figel. montes vestiti silvis, Liv. 32, 13; men absol., montes vestiti et silvestres (fjogroede), Cic. N. D. 2, 53; cf.

Virg. Ge. 2, 38; ∞ trabes aggere multo, Caes. B. G. 7, 23; ∞ parietes templi tabulis, Cic. Verr. 4, 55; men om det første Stæg: Tum mihi prima genas vestibat flore juvena, vid. Virg. Aen. 8, 160; cf. Lucr. 5, 887; men Virg. Aen. 6, 640: hic campos aether ... lumine vestit Purpureo; terra vestita floribus, herbis, etc., Cic. N. D. 2, 39; viridi ... se gramine vestit (terra), Virg. Ge. 2, 219; — B) „ment.“ o. „alleg.“: — exquisitas sententias mollis ... vestiebat oratio, Cic. Brut. 79; cf. id. d. Or. 1, 13; figel. Quintil. 8, praef. 20: quae (res) illo verborum habitu vestiuntur; — III) partic. vestitus, 3, ogs. som adj.; — saal. in compar., neque una pelle vestitor fuit, Appul.; figel. in superl., id. pecus (i. e. ovis) ex omnibus animalibus vestitissimum, Colum. 7, 3. — vestiplica, ae, f., [vestis, plica]: som holder cf. lægger Klæderne sammen, Pseud. Quintil. Decl.; cf. vestispica, s. l.

vestis, is, f., [bigammet af ἑσθῆς]: Klædning, Dragt; — satini haec me vestis deceat, etc., Plaut. Most. 1, 3, 10; ipsam ... vestitam veste lugubri, Ter. Heaut. 2, 3, 15; vestem mutare cum aliquo, id. Eun. 3, 5, 21; f. ogs. Cic. Phil. 2, 27, id. d. Or. 1, 35, Hor. Od. 4, 9, 14, ostere, v. A.; — navil. heter. ogs. mutare vestem: at anlægge Sørgedragt, enten som Anklaget, cf. ifølge Deltagelse i den Anklagedes Fare; — vid. Liv. 6, 20, Cic. Plane. 12, ostere; — II) „overf.“: enhver Beklædning, Dætte cf. Tæppe, obl.; — plebeja in veste eubandum, Lucr. 2, 36; cf. Hor. Sat. 2, 6, 103, ogs. Ovid. Met. 8, 657, v. Cic. Verr. 5, 56; — B) df. ogs. „poet.“: a) et Stør, Stat.; — b) Slangens faste Dnd cf. Ham, Lucr. 4, 59; — c) Stægget (som Hagens Beklædning), id. 5, 672; — d) Spindelhvæn cf. Væderfoppens Spind, id. 3, 387. — vesispica, ae, [vestis, spicio]: som fører Opfyn over Klæderne, Plaut. Trin. 2, 1, 22, Afran. v. Varr. ap. Non.

vestitor, ōris, m., [vestio], (estercl. Drb); 1) som forfærdiger Klæder, en Stræber, Lamprid. Al. Sev. 41; — II) som beklæder; — ∞ divinum simulacrorum, Firmic. — I. vestitus, 3, partic. o. adj. af vestio. — 2. vestitus, us, m., [vestio]: Beklædning, Klædning, Dragt; — venisse muliebri vestitu viram, Cic. Att. 1, 13; cf. id. R. Am. 49; f. ogs. Caes. B. G. 4, 1, Liv. 29, 17, v. A.; — mutare vestitum, ligesom mutare vestem: anlægge Sørgedragt, (f. ind. vestis), Cic. Sen. 14; opp. redire ad suum vestitum, ibd.; men Ter. Ad. 1, 1, 38: Vestitu nimio indulges (dat. f. vestitui); men Plaut. Capt. 2, 2, 72: Me ... servire apud te sumptu et vestitu tuo (paa din Beføining); — II) „fig.“: A) „overf.“ om Ting; — adde huc riparum vestitus viridissimos, Cic. N. D. 2, 39; figel. ibd. 64: ∞ densissimi montium; — B) „ment.“ om Joreedragt: Indklædning; — vestitu orationis ornata (concinnitas etc.), Cic. Brut. 95. — vestras, atis, comm., [vester]: En af Eders Familie cf. Folk, tilhørende Eder, Charis., Diomed.

Vesulius, i, m.: Bierg i Liguria, (hod. Viso), Mela, Virg. Aen. 10, 708. — Vesuvius cf. Vesuvius, 3, f. ind. figd. — Vēsūvius, i, m.: bekiendit idsprudende Bierg i Campanien, Mela 2, 4, Plin. 14, 4, Colum.; — bb) Biformer deraf ere; a) Vēsēvus, i, m., Suet. Tit. 8, Stat., Val. Fl.; — ogs. som appos.: vicina Vesuvo Ora jugo, Virg. Ge. 2, 224; — b) ctr. Vesvius, cf. Vesbius, i, m., Martial. 4, 41, Stat., Sil.; — B) df. Vēsūvius, 3: hørende til cf. benævnt efter Bierget Vesuv, vesuvius, apex, Stat., incendia, id.; — ogs. ctr. Vesvius, 3, Sil. 12, 152.

veter, ōris, f. vetus ab in. — *veteramentarius, 3; som har med gamle Sager at gjøre; — ∞ sutor, (Stofstifter), Suet. Vitell. 2; — veterānus, 3: gammel, (sædv. teknisk, navn. i Oefnomien), boves, Varr., pecus, Colum., vitis, id., mancipia, Digest.; — figel. i Krigsproget; ∞ milites: indøvede og erfarne

Seldater, Veteraner, Cic. Phil. 3, 2; ligel. absol. veterani, id. ibid. 11, 14 flgd., Caes., Liv., o. 2.; ogf. legiones veteranae, Caes. B. G. 1, 24; men ∞ hostis, Liv. 21, 6, (med hvem man længe har ført strig); o. — veterasco, avi, 3, v. inch. n.: at blive gammel; — quum febres veteraverunt, utilis fames non est, Cels.; cf. Senec. Consol. ad Marc. 1, c. Colum. 2, 14; — men „overf.“: quem veterascentem ad gloriam videat, etc., Cic. frgm. ap. Non.; — [vetus].

veterator, oris, m., [vetus]: som er bleven gammel og indøvet deri; — in privatis causis satis veterator videbatur, (oppon. in publicis causis nihil), Cic. Brut. 48; ligel. ∞ in litteris, Gell. 3, 1; — II) „bef.“: A) forslagen Person, gammel Stav; — acutum, versutum, veteratorem (oportet fingi), facile ut excoget, quo modo occulte sine teste, sine ullo consilio fallat, etc., Cic. Fin. 2, 16; cf. Ter. Andr. 2, 6, 26; — B) en gammel Slave, (oppon. novitus), Digest.

veteratōrie, adv.: forslagent, listigen; — ∞ et acute dicere, Cic. Orat. 28; af — veteratōrius, 3, [veterator]: snu, listig, forslagen; — nihil ab isto vaftrum, nihil veteratorium expectaveritis; omnia aperta, omnia perspicua reperientur, Cic. Verr. 1, 54; ∞ ratio dicendi, id. Brut. 75. — *veterātus, 3: som er bleven gammel, ulcera, Plin. 32, 52, caseus, Scribon.; o. — veterētum, i, n.: Bratmarf, vervactum, Colum. 2, 10; — [vetus].

veterinarius, 3: hørende til Læstyrene; — ∞ medicina: Dyrlægefunctien, Colum. 7, 3; — II) df. subst.: A) veterinarius, i, m.: Dyrlæge, Colum. 7, 5, o. id. 11, 1; — B) veterinārium, i, n.: Veterinærhus, Hygien; af — veterinus, 3, [rimel. ctr. f. veheterinus, af veho, vid. Fest. p. 369]: hørende til Læstyr, Cato ap. Fest. l. c.; ligel. ∞ genus, Plin. 11, 105; — „poet.“ ogf. ∞ semen equorum, Lucr. 5, 888, ogf. semen, ibid. 863; — II) df. subst.: veterinæ, arum, f., (se. bestiae), Varr., o. veterinæ, orum, n., (se. jumenta), Plin.: Læstyrene.

*veternōsitas, atis, f.: Søvefyge, Fulgent.; af — veternōsus, 3, [af flgd., nr. II, C]: som lider af Søvefyge, lethargisk, Plin. 20, 13, o. Cato ap. Gell. 1, 15; — II) „fig.“: A) „overf.“: fønnig cf. dorf og ligefom drømmende; — vetius, vetus, veternosus, etc., Ter. Eun. 4, 4, 21; — B) „ment.“: frastløs, aandløs, mat; — ∞ animus, Senec. d. Ir. l. 16; ∞ genus dicendi, Sidon.; — ogf. in superl., ad illos veterinosissimi artificii nodos (redigere), Senec. Ep. 82.

1. veternus, 3, [vetus]; I) „afm.“: gammel cf. ældgammel i sit Slægt; (men alene efterl.); — ∞ rupes, Fulgent.; ∞ silentia, Prudent.; — II) efterst subst. o. „fig.“: veternus, i, m.; A) Alderdommen, Siat. Theb. 6, 91; — B) gammel Smudsfleget, Colum. 4, 24, Arnob.; — C) Søvefyge, Lethargi, (oprl. som Alderdomsføggbed); — Num cum veterus aut aqua intercus tenet? Plaut. Men. 5, 4, 3; ogf. alm.: lang og fast Sovn, (navnl. Wiernens Winterforn), Plin. 8, 51; — 2) „ment.“: Eovngbed, Dorffbed, Aandløshed; — nisi etc., veterus civitatem occupasset, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6; (cf. Cic. ibd. 2, 13: ∞ civitatis); men Virg. Ge. 1, 124: Nec torpere gravi passus sua regna veterno; cf. Hor. Ep. 1, 8, 10, o. Catull. 17, 24. — 2. veternus, i, m., f. und. 1. veternus, nr. II.

vetitum, i, n., f. und. veto, nr. III. — vetitus, 3, partic. af flgd. — veto, iū, itum, 1, (perf. vetavi, Pers. 5, 90; partic. pass. volitus, Plaut. Asin. 4, 1, 44), v. a., [af vetus; alff. oprl.: lader Tingen blive ved det Gamle, f. ogf. antiquo s. l.]: tillader iffe, forbyder; oftest (ligefom oppos. jubeo) m. Objectsfætning, fild. m. blot infim., ogf. c. acc., ogf. m. ut o. ne, cf. m. blot conjunct., ogf. absol.; I) „afm.“: a) m. Objectsfætning; — lex peregrinum vetat in murum ascendere, Cic. d. Or. 2, 21; cf. Caes. B. G. 2, 20, o. Hor. Sat. 1,

1, 25; ligel. vallo muniri (castra) vetuit, Caes. B. C. 1, 41; cf. id. B. G. 7, 33; — men Cic. d. Rep. 2, 36: quae (lex) de capite civis R. ... statui vetaret; — b) m. ut cf. m. ne cf. m. blot conj., (offere „poet.“): — sive jubebat, Ut facerem quid ... Sive vetabat, etc., Hor. Sat. 1, 4, 121 flgd.; Edicto vetuit, ne quis etc., id. Ep. 2, 1, 239; men id. Od. 3, 2, 216: vetabo, qui etc., sub isdem Sit trabibus, etc.; cf. Tibull. 2, 6, 36; — pass. ogf. m. quo minus, Senec. Ep. 9: sapientia nulla re, quominus se exerceat, vetari potest; — c) m. blot inf.; („poet.“): — tabulae peccare vetantes, Hor. Ep. 2, 1, 23; cf. id. A. P. 135; ligel. quid vetat, c. inf.? id. Sat. 1, 10, 56, o. Ovid. Fast. 1, 295; — ligel. impers.; ait esse vetitum, intro ad heram accedere, Ter. Phorm. 5, 6, 24; — d) c. acc.; og det; e) c. acc. rei; — quia bella vetabat, Virg. Aen. 2, 84; quid jubeatve vetetve, Ovid. Met. 11, 493; qua fossa incerta Oceani vetarentur, Tac. Ann. 11, 20; vetita legibus alea (ludere), Hor. Od. 3, 24, 58; in vetitas ... contendere terras, Ovid. Trist. 1, 4, 21; ligel. Plin. Ep. 4, 9: factum vetitum quidem, sed non inusitatum; f. ogf. nerenf. nr. III; — β) c. acc. pers.; — quum etc., vetuit me tali voce Quirinus, Hor. Sat. 1, 10, 31; — offere pass.; acta agimus; quod velamur vetere proverbio, Cic. Lael. 22; cf. Tac. Ann. 3, 26, o. id. Hist. 1, 22; ligel. Virg. Aen. 1, 39: Quippe vetor fati; — e) absol.; — lex omnis aut vetat, aut jubet, Quintil. 7, 5, 5; cf. Hor. Epod. 17, 69; ligel. res ipsa vetat, Ovid. Met. 10, 354; — II) „bef.“ o. publicistif var veto det Ord, hvormed Høfrettribunerne erklærede sig imod de af Senatets cf. Øvrighedernes Forhændliger, som de holdt for at skade Høflets Sag; — vid. Liv. 3, 13, o. id. 6, 35, ogf. Gell. 13, 12; — ogf. om Prætors Indsigelse imod en lovsfridig Hændliger, Cic. Caecin. 13; ogf. i Plagurafproget: Haruspex vetuit, Ter. Phorm. 4, 4, 28; ligel. Si vetet auspiciū, Ovid. Fast. 6, 774; cf. Cic. Div. 2, 38; — III) af partic. vetitus, 3, er subst. vetitum, i, n.; A) det Forbudne; — Nitimur in vetitum semper, etc., Ovid. Am. 3, 4, 17; cf. id. Fast. 5, 282; ligel. in vetitis numerare, id. Met. 10, 435; — B) et Forbud; — jussa ac vetita populo- rum, Cic. Leg. 2, 4; cf. Virg. Aen. 10, 9.

vetulus, 3, demin., [vetus]: noget gammel, temmelig aldernde; ogf. „alm.“: gammel cf. uledet; — vetulus, decrepitus senex, Plaut. Merc. 2, 2, 43; ∞ gladiator, Cic. Quint. 7; ogf. ∞ equi, id.; ∞ arbor, (opp. novella), id. Fin. 5, 14; ∞ cadi, Martial.; ∞ Falernum, Catull.; — II) df. subst.: A) vetulus, i, m.: en Dling, Plaut. Epid. 2, 2, 4; ogf. m. Yunc, Cic. Fam. 7, 16: mi vetule, (fiære Gamle)! — B) vetula, ae, f.: gammel Kone, Marting, Plaut., Juvenal., Martial.

Veturius, Veturia: romersk Slægts- og Personf. navn, hvoraf kan mærkes: L. Veturius Philo, cons. a. u. c. 548, emfals Cic. Brut. 14; o. T. Veturius Calvinus, cons. a. u. c. 433, vid. Cic. Off. 3, 30, o. id. d. Senect. 12; — Veturia, ae: Moder til Coriolanus; om hende f. Liv. 2, 40.

vetus, oris, (forf. Biformer: nom. sing. veter, Enn. ap. Priscian.; abl. poet. veteri f. vetere, Stat.), adj., [rimel. digammetret af $\epsilon\tau\omicron\varsigma$, oprl. Bariqbed]: som længe har været til, gammel, (f. ogf. antiquus ab in.); — Acherunticus Senex, vetus, decrepitus, Plaut. Merc. 2, 2, 19; cf. id. ibd. 5, 4, 15: novus amator, vetus puer; ligel. Liv. 5, 44: veteres amici, novi etiam cives etc.; men Plaut. Amph. prol. 118: Veterem atque antiquam rem novam ad vos proferam; — opp. recens, vid. Caes. B. G. 1, 14, o. Cic. Verr. act. 1, 2; men veterum annalium memoria, id. Brut. 9; vetus atque usitata exceptio, id. d. Or. 1, 37; sphaerae illius vetus esse inventum, etc., id. d. Rep. 1, 14; ∞ copiae, Caes.; ∞ milites, id.; men Cic. Univ. 11: credendum est veteribus et priscis, ut ajunt, viris; men exemplum imperii veteris, vid. id. Sest. 8; — compar.,

Antenna est, quam Roma, Cato ap. Priscian.; superl., quam veterum homini optimus est amicus, Plaut. Truc. 1, 2, 71; cf. Cic. Lael. 19: ~ quaeque ... debent esse suavissima; men ~ laurus, Virg.; ~ poetae, Cic.; — b) fleb. c. gen.; — vetus militiae, Tac., regnandi, id.; cf. id. Ann. 6, 12, v. Sil. 4, 532; — „poet.“ ogf. c. inf., id. 5, 565: veterem bellare Laticum etc.; — II) subst. veteres, um; A) som m.: de Gamle, Forsædrene; ogf. de gamle Forsættere; — majores nostri, veteres illi, admodum antiqui, leges annales non habebant, Cic. Phil. 5, 17; cf. id. Tusc. 5, 24: horum nimirum aspectus impulit illos veteres et admonuit, ut etc.; men nosri veteres, vid. Plin. 36, 12; f. ogf. Ovid. Fast. 4, 369; — B) f., sub Veteribus (sc. tabernis): under de gamle Vedder; saak. hed en Plads paa Forum, (cf. sub Novis und. novus), Varr., Plaut., Liv. 3, 48, oftere.

vetusculus, 3, demin. af vetus: noget gammel el. aflidt el. forslidt; — ~ color, Fronto; ~ dictio, Sidon. — vetustas, atis, f., [vetus]: Alderen, Velde; I) „egent.“: — municipium vetustate antiquissimum, Cic. Phil. 3, 6; ~ possessionis, id. Agr. 2, 21; quamvis obstat mihi tarda vetustas, (siger Oldingen Nestor), Ovid. Met. 12, 182; — ogf. in pl.; familiarum vetustatibus aut pecuniis ponderari, Cic. d. Rep. 1, 31; — B) „bes.“ ogf.: Alderdommen el. Oldtiden; — historia nuncia vetustatis, Cic. d. Or. 2, 9; contra omnia vetustatis exempla, Caes. B. C. 1, 6; sic credidit alta vetustas, Sil.; — II) „overf.“: lang Varighed, hoi Alder; — quae mihi videtur habitura etiam vetustatem (at ville faae lang Varighed), Cic. Att. 14, 9; cf. Ovid. Trist. 5, 9, 8; men materia fidelis in vetustate, (i Tidens Langde), Plin. 13, 12; men Cic. Fam. 13, 32: hos mihi maxime esse conjunctos vetustate, officiis, etc., (ved lang Forbindelse el. gammelt Venfskab, vbl.); cf. id. ibd. 10, 10, oftere; — B) hos Vægerne heter ~ ulcerum: deres forsmte og haelige Tilstand, Cels., Plin. — *vetuste, adv.: meget laenge; — superl., ~ in usu este, (fra de altsie Tider), Plin. 27, 28; v. — vetustesco (—isco, Nigid. ap. Non.), ere, v. inch. n.: at blive gammel; — ~ vina, Colum. 1, 6; — [figd.].

vetustus, 3, [vetus]: som i lang Tid har været til el. bestaaet, gammel, (in posit. oftest „poet.“ ogf. oftest om Ting og om Begreber); — ~ templum Cereris, Virg. Aen. 2, 713; ~ lucus, Ovid.; ~ oppidum, Hor.; ~ gens, Virg.; ~ secla cornicum, Lucr.; cf. id. 2, 1171; — ~ amicitia, Ovid., opinio, Cic. Cluent. 1; ~ hospitium, id.; ~ res, Quintil.; — men om en Person: vetusto nobilis ab Lamo, Hor. Od. 3, 17, in.; — compar., ~ pax, Colum.; ~ memoriae, Plin. 13, 30; superl., ~ navis, Suet. Caes. 66; ~ foedera, Quintil., tempora, id.; ~ instrumentum imperii, (Samling af de til Statsens altsie Historie hørende Indskrifter), Suet. Vesp. 8; — ogf. om Personer; vetustissimus ex ... censoris etc., Liv. 23, 22; vetustissimum liberorum ejus (accire), Tac. Ann. 2, 2; — II) „overf.“: forældet, gammeldags, vbl.; — Laelius vetustior et horridior, quam Scipio, (neml. med Hensyn paa Foredraget), etc., Cic. Brut. 21.

vexabilis, c, (vexo): besværet, plaget, membra, Lactant.; — II) ogf. act.: besværlig, trykkende, Coel.; df. — vexabiliter, adv.: besværligen, trykkende, Coel. Aur. — *vexamen, inis, n.: Nysse, mundi, Lucr. 5, 341; — vexatio, onis, f.: stærk Bevægelse, Nysse; — ~ partus, Plin. 28, 77; ~ pomorum, Petron. Sat. 60; — II) oftest „overf.“ v. „alm.“: Besværlighed, Lidelse, Plage, Mishandling; — afflictatio (est) aegritudo cum vexatione corporis, Cic. Tusc. 4, 8; men Liv. 44, 5: cum omni genere vexationis (procedere) glorie en pærit besværlig Marsk); ~ stomachi, Plin.; — ex acerbissima vexatione eripere, Cic. Catil. 4, 1; ~ direptioque sociorum, id. ibd. 1, 7; — vexativus, 3: plagende, besværlig, Coel. Aur.; v. — vexator,

oris, m.: som plager el. mishandler; — custosne urbis, an vexator etc., Cic. Phil. 3, 11; cf. id. Sest. 8; men ~ furoris (Clodii: som tugter el. tvinger hans Maseri), id. Mil. 13; — [vexo]. — vexatrix, icis, fem. til vexator: som plager el. mishandler, Lactant.; figel. ~ hominum libido, Prudent.

*vexillarius, i, m.: en Banebærer, en Rødrif, Liv. 8, 8, v. Tac. Hist. 1, 41; — b) ogf. „overf.“: Anfører for en Hæverbande, Appul.; — II) vexillarii, orum, m., und. Keiserne: den altsie Klasse af Veteranerne, Vexillarierne, Tac. Ann. 1, 38, id. Hist. 1, 41, v. ibd. 2, 83 v. 100; v. — vexillatio, onis, f.: Afdeling af Vexillarierne, Suet. Galb. 20; — II) en Rytterafdeling, en Eskadron, Veget.; — [vexillum]. — vexillifer, a, um, [vexillum, fero]: som fører el. bærer Bane el. Stændarten, Prudent. — vexillum, i, n., [veho; cf. Cic. Orat. 45]; I) „egent.“: Bane, Krigsbane, Stændart, Caes. B. G. 6, 36, Cic. Phil. 2, 40, Tac. Ann. 1, 20, v. 21; — B) „bes.“ ogf. a) den paa Hæstherretsket udfuske røde Bane, som Signal til Opbrud el. til Slag, Caes. B. G. 2, 20, v. id. B. C. 3, 89; — b) et Eskadron, Suet. Calig. 15; — II) „fig.“: A) concret: det under den samme Bane hørende Mandfskab, Liv. 8, 8, Tac. Hist. 1, 70; — B) „alleg.“: — submittere Fortunae vexilla suae, (stifte sig i sin Færd), Stat. Silv. 4, 2, 41.

vexo, avi, atum, 1, v. a., intens. af veho, (cf. Gell. 2, 6); I) „egent.“: bevæger stærkt, rykker; — nam qui fertur et raptur ... is vexari proprie dicitur, Gell. 1. c.; Dulichias vexasse rates, Virg. Ecl. 6, 76; cf. Lucr. 6, 429, v. Vell. 2, 79; venti vexant nubila coeli, (jage dem hid og did), Ovid.; cf. Lucr. 1, 276; men turba vexatus, (som stodes hid og did i Trængsel), Suet. Aug. 53; — II) „fig.“: besværet, trængt el. trykter, plager el. mishandler; A) udvortes el. legemligen; — agros vectigales vexatos et exinanitos a Verre, etc., Cic. Verr. 3, 52; figel. ~ Siciliam, id. ibd. 4, 12, oftere; figel. ~ Galliam, Caes., agros, id.; ogf. ~ hostes, id.; cf. Cic. Fam. 2, 10; — quem (stomachum) vexat humor, Plin. 20, 32; quas (saucos) aspera vexat Assidue tussis, Martial. 11, 86; ~ dentes percussu, Plin.; men ~ vestem solo, (slide op ved at lade slide), Petron.; ~ rosas, (smuse dem), Martial.; men ~ comas, (fruse dem), Ovid. Am. 1, 14, 24; — b) af partic. perf. vexatus, 3, er subst. pl. vexata, orum, n.: faarede el. besværgede Genstande, Saar el. Skade paa Legemet, Cels., Plin. 8, 41; — B) aandigen el. „ment.“: — ~ aliquem probris omnibus maledictisque, Cic. Flacc. 20; men id. Phil. 3, 9: ~ aliquem honestissimis contentioneibus et saepe et jure; cf. id. Sest. 28; — vexator Theophrastus et libris et scholis omnium philosophorum, (bliver angreben deraf), id. Tusc. 5, 9; sollicitudo vexat impios, (qvæler el. angster dem), id. Leg. 1, 14; cf. Sall. Catil. 3 v. 15.

via, (i Bøndesproget ogf. vëa, Varr. R. R. 1, 2), ae, f., (archaisht gen. sing. vias, Enn. ap. Priscian., men viâi, Lucr.), f., [rimel. bigauneret af 1. eo, ire, d. e. at gaac]: en Vej, en Gade; I) „egent.“: A) „alm.“: — viae latitudo ... in porrectum octo pedes habet, in anfractu ... sedecim, etc., Digest. (c. XII tabb.); Roma ... non optimis viis, augustissimis semitis, Cic. Agr. 2, 35; decedam ego illi de via, de semita, Plaut.; cf. Caes. B. G. 5, 19; men Cic. Att. 5, 14: iter conficiebamus aestuosa et pulverulenta via; in viam se dare, id.; declinare de via ad dextram, id.; tu abi tuam viam, Plaut.; milites monuit, via omnes irent, nec etc., Liv. 25, 9; men viam munire: at anlægge en Vej; hvi. alleg.: viam sibi ad beneficium impetrandum munire, (bane sig Vej dertil), Cic. Agr. 2, 7; f. ogf. und. munio; — som Ordspøg kan mærkes: Qui sibi semitam non sapiunt, alteri monstrant viam, Enn. ap. Cic. Div. 1, 58; figel. de via

in semitam degressi, Plaut. Casin. 3, 5, 40; ligel. tota via errare, Ter. Eun. 2, 2, 14; men tandem vix redii veram in viam, Plaut. Casin. 2, 6, 17; — B) „bef.“ m. adj. propr., som Navn paa en bestemt Vej (cf. Landevei) el. Gade; — tres ergo viae, a superno mari Flaminia, ab infero Aurelia, media Cassia, Cic. Phil. 12, 9; ligel. Via Appia, Liv. 9, 29, Cic. Mil. 6, ostere; f. ogf. unt. Appius; ~ Campana, Suet. Aug. 91, f. und. Campania; men Sacra Via, (Gade i Roms fjerde Region), Cic. Planc. 7, Hor. Epod. 4, 7, ostere; — (skrives ogf. Sacra via; hvf. Sacravieneses: denne Gades Beboere, Inscriptt.; cf. Fest. p. 178); — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) „alm.“ o. abstract: Vej, d. e. Rejse el. Marfch; — quum de via languerem, Cic. Phil. 1, 5; ~ bidui, tridui, Caes., Cic.; — „poet.“ ogf. om en Sørejse; Fleete viam velis, Virg. Aen. 5, 28; Tum via tuta maris, Ovid. Met. 11, 747; — ne inter vias Praeterbitamus, metuo, (under vor Gang, underveis), Plaut. Poen. 5, 3, 43; cf. Ter. Eun. 4, 2, in.; — 2) „bef.“: Vej, Gang, Canal, Rør, Abning el. Forbindelse, oel.; — angustiae viarum (i Veiren), Caes. B. G. 5, 49; ligel. Et hinc miser dejectus in viam transit, (ud i Gangen imellem cunei i Theatret), Martial. 5, 14; — ligel. i d. tyriske Vægene: Epiteroret, Cic. N. D. 2, 55, Vuftreret, Ovid. Met. 15, 314; — „poet.“ ogf.: Rist el. Sprætte, hvergiennem noget frænger; — alte Finditur in solidum cuneis via, Virg. Ge. 2, 78; ligel. „poet.“: Vilens Vane igiennem Luftten, id. Aen. 5, 526; — ogf. affarvet Stribe i Tøi el. Væv, Tibull. 2, 3, 58; — B) „ment.“; 1) „alm.“: Vej el. Middel, Behandling el. Metode, Vis og Maade; — habeo certam viam atque rationem, qua etc., Cic. Verr. act. 1, 16; cf. id. ibd. 5, 1: eadem defensionis ratio et via; men optimiarum huius vias tradere civibus, id. Div. 2, 1; cf. id. ibd. 2, 49; — 2) „bef.“: den rette Vej, den rigtige Vis og Maade, rigtig Metode el. Behandling; — quae ratione docentur et via, Cic. Orat. 33; cf. id. Fin. 1, 9; ligel. id. Brut. 12: antea neminem solitum via nec arte... dicere.

*vialis, e: horende til en Vej; — ~ Lares, (som findes og dyrkes paa el. ved Veien), Plaut. Merc. 5, 24; ligel. ~ dii, Serv. ad Virg. Aen. 3, 168; o. — viarius, 3: horende til Veiene el. til Veivæsenet; — ~ lex, (som angaar Veienes Standsaetfelse), Coel. ap. Cic. Fam. 8, 6; — [via]. ~ viaticus, 3: forsynet med Rejsepenge; — quum inspicio marsupium, Viatici herele admodum aestive sumus (som til en Sommerrejse, alts. noget sparsomt el. knapt), Plaut. Men. 2, 1, 29; o. — viaticulum, i, n., demin.: noget litet af Rejsepenge, cf. lidt Rejsepenge, Digest.; af — viaticum, i, n., f. und. flgd., nr. II.

viaticus, 3, [via]: horende til en Vej el. til en Rejse, coena, (Aftedsmaaltid), Plaut. Bacch. 1, 1, 61; — II) oftest som subst., viaticum, i, n.; A) „egenl.“: Rejsefornödenheder, navn. Rejsepenge; — quo minus viae restet, eo plus viatici quaerere, Cic. d. Senect. 18; men subducta viatica plorat, Hor. Ep. 1, 17, 54; cf. Liv. 44, 22, Plin. Ep. 4, 13, o. A.; — b) ogf. „alleg.“: magnum viaticum ex se et in se ad rem publicam evertendum habere, (i. e. magnas facultates), Quadrig. ap. Gell. 17, 2; — B) „overf.“; a) det af Soldaten paa hans Tog Sammenspædte, de bundne Sparepenge el. Byttenge, Hor. Ep. 2, 2, 26, o. Suet. Caes. 68; — b) den Studerendes Lærepenge (Pension, Stipendium) paa et fremmed Sted, Digest.

viator, oris, m., [vio]: Veisørende, Vandringmand, Rejsende; — vid. Cic. Fat. 15, Caes. B. G. 4, 5, o. A.; ~ aridus, Virg., lassus, Martial.; men Juvenal. 10, 22: Cantabit vacuus coram latrone viator, (neml. som den, der intet har at tabe, intet at frygte); men Ovid. Trist. 2, 271: Et latro, et cautus praecingitur ense viator; cf. Cic. Mil. 21; — II) „bef.“ ogf.: Dørig-

hedstienner el. offentlig Væsent, navn. som indhenter Beskommende og fører dem til Dørigheden; — matronis per viatorem accitis (ad consules), Liv. 8, 18; f. ogf. Cic. d. Senect. 16, (hvor viatores indfalder Senatorerne fra Landet); — navn. var ogf. viator hos Høstetribunerne, hvad lieter hos Consulerne; vid. Gell. 13, 12, o. Varr. ibd., ogf. Liv. 2, 56, o. A.; df. — viatorius, 3: horende til en Rejse, vasa: Rejsefar el. Rejsetoi, Plin. 16, 20; ligel. ~ argentum: Rejsefar af Sølv, Digest.; o. — viatrix, icis, f.: rejsende Fruentimmer, Capella. vibex, icis, f.: Stribe el. Blodstriben efter et Slag, Plaut. frgm. ap. Varr., Plin. 30, 39, Appul.; cf. Pers. 4, 49; — vibia, ae, f.: Blæste, der ligger paa et Træstamme el. paa en Savbuk (varent), f. und. vara. — Vibilia, ae, f.: Gubinde for Veiene, Arnob., inc. — Vibio el. Vibon, onis, f.: By i det Bruttiske i Nebrøitalien, (hødt. Monteleone), Mela 2, 4, Plin. 3, 10, Cic. Att. 16, 6; — B) df. Vibonensis, e: vibonensisk, agri, Liv. 21, 51. — vibones, um, m.: Blomster af Bæsten britannica, Plin. 25, 6.

*vibrabilis, e: til at svinge; — ~ ornus, (i. e. hasta), Auson.; — II) som svinger sig, zitterende, flimrende, sidus, Capella; — vibrabundus, 3: = frgd., nr. II.; — ~ Mercurius (stella), Capella; — vibrāmen, inis, n.: zitterende Bevægelse; — ~ trisulca draconum, Appul.; — vibratio, onis, f.: Udsvingen el. Udslyngen; — ~ continuata tonitruum, Calpurn. ap. Vopisc. Car. 8; — vibratus, us, m.: zitterende Bevægelse; — ~ luminum, Capella; ~ crebri ignium, id.; o. — vibrisso, are, v. n.: at slaae Triller, Titinn. ap. Fest. p. 370; — [flgd.].

vibro, avi, atum, i, v. a. o. n.; I) act.; A) „alm.“: sætter i en zitterende Bevægelse, bevæger hurtigen hvd og did, svinger, ryfser; — ~ hastas ante pugnam, (om Gladiatørerne), Cic. d. Or. 2, 80; vibrabant flamma vestes, (bragte dem til at slagre), Ovid. Met. 1, 528; ~ faeces, Claudian.; viscera vibrantur (equitando: blive stærkt ryfiede), Tac. Ann. 12, 51; cf. id. Hist. 4, 15: sustinentium humeris vibratus, etc.; — vibrata flammis aequora, (som gienflamme deraf), Val. Fl.; men foedare in pulvere crines Vibratos calido ferro (frusede el. frøsfede), etc., vid. Virg. Aen. 12, 99; — B) „bef.“: svingende at udsaffe el. udslynge; — ~ scias, Cic. Catil. 2, 10; ~ spicula per auras, Ovid.; cf. id. Her. 4, 43; ~ fulmina (Juppiter), id.; men vibratus ab aethere fulgor, Virg. Aen. 8, 524; — b) ogf. „alleg.“: Desissemus truces vibrare iambos, Catull. 36, 5; — II) neutr.; A) „egenl.“: at være i en zitterende Bevægelse, at zittere; navn. ogf. om Vædet at glimre el. blinke; — Tresque vibrant linguae (anguis), Ovid. Met. 3, 34; cf. Virg. Aen. 2, 211; men vibrante supercilio (loqui), Ovid. Am. 2, 5, 15; — terrae motus... tremuit vibratque, Plin. 2, 82; men vibrans sonus luscinae, id. 10, 43; mare, qua a sole collucet, albescit et vibrat, Cic. Acad. 2, 33; Tela... lato vibrantia ferro, Ovid. Met. 8, 342; — B) „fig.“, navn. om Jorebragter; — ejus (Demosthenis) non tam vibrantur fulmina illa („alleg.“: hans Taler Lyn stulde ikke saaledes slynge), nisi numeris contorta ferrentur, Cic. Orat. 70; oratio incitata et vibrans, id. Brut. 95; breves vibrantesque sententiae (Archilochi), Quintil. 10, 1, 60; — not.: partie. vibratus, 3, fiedt. ogf. som adj. in compar., Jambus flammis corusei fulminis vibrator, (hærfere slynget, stærkere), Auson. — viburnum, i, n.: vidercaglig Buskvæxt, germ. der kleine Wehlbaum, (viburnum lantana L.), Virg. Ecl. 1, 26.

vicāneus, 3: efterel. Viform af flgd., Cod. Just. — vicānus, 3, [vici]: horende til el. boende i en Landsby; — Tmolites ille vicanus, Cic. Flacc. 3; ~ haruspices, (som drage omkring el. øve deres Kunst i Landsbyerne), Enn. ap. Cic. Div. 1, 58; — II) ogf. subst., vicani, orum, m.: Landsbyboere, Liv. 38,

30. — *Vica Pota*, gen. *Vicae Potae*, f., (i. e. vin-
cendi potens: den Seiermagtige), Epithet til Seiers-
gudinden, Cic. Leg. 2, 11, o. Liv. 2, 7.

vicāria, ae, f. und. *vicarius*, nr. II, B. — *vicā-
riānus*, 3: horende til en Vicarius; — II apparitores,
Coel. Just.; ∞ apex: en Vicarius's Værdighed, Sidon.;
af — *vicārius*, 3, [vicis]: som træder istedetfor en
anden el. et andet; — quod ... in his (rebus) operae
nostrae vicaria fides amicorum supponitur, etc., Cic.
R. Am. 38; ∞ praefectura Romae, Ammian.; — II)
df. subst.; A) *vicārius*, i, m.: nogens Vicarius el.
Føltmagtig; — succedam ego vicarius tuo muneri,
Cic. Verr. 4, 37; vicarius diligentiae meae, (neml. som
min Eftermand i Consulaten), id. Mur. 37; f. ogf. Liv.
29, 1, o. Hor. Od. 3, 21, 16; men ∞ damni, (som
bærer Tabet for en anden), Digest.; — navn. ogs. en
Besætt, som en Slave holder sig, Plaut. Asin. 2, 4, 28,
Hor. Sat. 2, 7, 79, Martial. 2, 18, Digest.; — B) *vicā-
ria*, ae, f.; a) Pige el. Tørne hos en Slaveinde,
Inscript.; — b) den Værdighed, at være Vicarius for en
praefectus praetorio, Cod. Theod. — 2. *vicārius*,
i, m., f. und. *vicarius*, nr. II, A. — *vicatim*, adv.,
[vices]: I) fra Gade til Gade, gadevis, Suet. Caes. 41,
Tac., Hor.; — II) fra Landsby til Landsby, landsbyvis;
— ∞ habitare, Liv. 9, 13; ∞ dispersa, Plin. 6, 30.

vices, vicem, f. und. *vicis*. — **vicēnālis*, e: som
holder type i sit Slægt; — ∞ sphaera, (som har type
lige Sider), Appul.; o. — *vicēnārius*, 3: horende
til Tallet type; — lex quina vicenaria, (som forbyder
Pængelaan til unge Mennesker under 25 Aar), Plaut.
Pseud. 1, 3, 69; ∞ fistula, (hvis Stif holder 20 Tøm-
mer), Vitruv., Frontin.; — II) subst., *vicēnārius*,
i, m.: typeaarg Ungling, Arnob.; af — *viceni*, (m.
Biformen *vigeni*, Colum. 4, 30), 3, num. distr. af
viginti: hver type, type til el. paa hver; — si duae res
... vicenas habent partes, Varr. L. L. 10, 2; cf. Caes. B.
G. 6, 14, o. Liv. 41, 7; — gen. *vicenum* (f. *vicenorum*),
Plin.; ligel. *vicenum* quinum, Frontin.; — II) „overf.“
o. „alm.“ f. viginti: type; — ∞ diebus interpositis,
Plin. 25, 49; cf. Martial. 4, 26. — *vicennālis*, e:
typeaarg; df. subst. *vicennalia*, ium, n., (sc.
solennia): Fæst efter en Reiser's typeaargige Rejsering,
Lactant.; af — *vicennium*, i, n., [vicies, annus]:
Tidrum af type Aar; — post decenniū aut vicennū
tempus, Digest.

vices, f. und. *vicis*. — *vicēsīma*, ae, f. und.
vicēsīmus, nr. II. — **vicēsīmāni*, orum, m.: Sol-
dater af d. typende Legion, Tac. Ann. 1, 51 o. 64; —
vicēsīmārius, 3: horende til den typende Del, aur-
um, (hichorende fra Afgiften vicesima), Liv. 27, 10;
— II) df. subst., *vicēsīmārius*, i, m.: som ind-
fræver Afgiften vicesima, Petron. Sat. 65; o. — *vi-
cēsīmātiō*, onis, f.: at udtage hver typende Mand
til at lide Dødsstraf, Bicesifimering, Capitolin. Macrin.
12; af — *vicēsīmus*, 3, (m. Biformen *vigesimus*,
Varr., Caes., Sall.), num. ord. af viginti: den typende;
— intra annum vicesimum (aetatis) etc., Caes. B. G. 6, 21;
cf. Cic. Manil. 3; men censors vicesimi sexti a primis
censoribus, Liv. 10, 47; altero vicesimo die, Cic.; uno
vicesimo die, id.; ∞ die lunae, id.; men ∞ luna
sacrificat, Plin.; — II) subst. *vicēsīma*, ae, f.,
(sc. pars): den typende Del, som Afgift til det Offen-
lige, navn. ved en Slaves Frigivelse af den typende Del
af hans Værdi; — vid. Cic. Att. 2, 16, o. Liv. 7, 16;
men ∞ portorii (som Udforestøfs), Cic. Verr. 2, 75;
∞ hereditatum, (som Afgift af Aar), Plin. Ep. 7, 14,
o. id. Pan. 37.

Vicētia (Vicentia), ae, f.: By i Gall. Transpad. i
d. Venetianfke, (bod. Vicenza), Tac. Hist. 3, 8, o.
Suet. Grammat. 23; — B) df. *Vicetini*, el. *Vicentini*,
orum, m.: Indvaanerne deraf, Brut. ap. Cic. Fam. 11,
4, Plin. 3, 28, o. A. — *tricia*, ae, f.: Bifte, et-

slags Bælgfrugt, Varr., Colum., Plin., o. A.; df. —
vicialia, ium, n.: Biffebalm, Colum. 6, 30; o. —
vicariūs, 3: horende til Biffer; — ∞ *cribrum*, Co-
lum. 8, 5.

vicies, adv. num., [viginti]: tyve gange; — ∞ cen-
tena millia passuum, Caes. B. G. 5, 13; ∞ tanto addito
aquae, Plin. 14, 6; HS. *vicies*, (d. e. tyve gange hundred-
tind Sefterter), Cic. Att. 1, 2; cf. id. ibd. 11, 1: HS.
bis et *vicies*; men Martial. 1, 100: Non plenum modo
vicies habebas, (hvor hos *vicies* HS. er at underfor-
saae). — *Vicilius*, i, m., [rimel. af vigil; atf.]:
den Narvaagne, Epithet til Juppiter, Liv. 21, 44.

**vicinālis*, e: horende til Naboe el. Naboskab;
— ad vicinalem usum paratae naves, (til Samkvem med
Naboerne), Liv. 21, 26; ∞ *via*: Markvei, som Naboe
have fælles, Digest.; cf. Senec. Benef. 5, 21; — *vicinā-
rius*, 3: = fræd, (men eftercl.); — ∞ *via*: Sted-
vei i Leiren, Hygin.; — *vicine*, adv.: i Nærheden;
(sild. Ord); — df. compar., ∞ asserre, Venant.; superl.,
∞ frui, Augustin.; — [vicinus].

vicinia, ae, f., [vicinus]: Naboskab, Naboskab,
Nærhed; — I) „egenl.“: proximae viciniae Habitat, Plaut.
Bacch. 2, 2, 27; commigravit huc viciniae, Ter. Andr.
1, 1, 43; in vicinia nostra, Cic. Tusc. 1, 16; in vici-
nia urbis, Colum.; cf. Virg. Ge. 4, 290; men in vici-
niam lunaris circuli (elatus mons), Plin. 5, 1; — B)
df. ogf. „concret“ f. Naboeerne; — vid. Hor. Sat. 2, 5,
106, o. id. Ep. 1, 16, 44; — II) „fig.“: A) overf.“:
Nærhed i Tiden; — in vicinia mortis, Petron. Sat. 93;
— B) „ment“: den paa etlægs Lighed beroende Til-
nærmelse el. Nærhed; df. Slægtisab el. Lighed, ebl.;
(saal. oftest hos Quintil.); — est tamen quamquam
diversarum rerum quaedam vicinia, id. 8, 4, 12; ligel.
∞ quaedam virtutum vitiorumque, id. 2, 12, 4; f.
ogf. Plin. 31, 22.

**vicinitas*, atis, f.: Naboskab, Naboskab, Nærhed;
— propter vicinitatem totos dies simul eramus, Cic.
Att. 5, 10; cf. Ter. Heaut. in., o. Cic. R. Am. 16;
— ogf. in pl.; (in) vicinitatibus et confinis etc., id.
Off. 2, 18; — B) df. ogf. concret f. Naboeerne; — si
te libenter vicinitas videbit, facilius tua vendes, Cato;
caritas serpit foras ... amicitis ... vicinitatibus, Cic.
Fin. 5, 23; cf. id. R. Am. 6, Sall. Catil. 36, o. A.; —
II) „fig.“: den paa en Lighed beroende Nærhed; df.
Slægtisab, Lighed; — quia sit quaedam virtutibus ac
vitiis vicinitas, Quintil. 3, 7, 25; cf. id. 5, 10, 6; ligel. ∞
nominis (cyperi et cypiri), Plin. 21, 69; — *vicini-
tus*, adv.: i Naboskabet; i Nærheden, Cod. Theod.; o.
— *vicinor*, atus sum, 1, v. depon. n.: at være el.
boe i Nærheden, (eftercl. Ord), Sidon., Coel. Aur.; —
[af slæd.].

vicinus, 3, [vicus]: som er el. ligger el. befinder
sig el. boer i Nærheden; I) „egenl.“, (dog som adj.
alene steld.); — ∞ taberna, Hor. Ep. 1, 14, 24, silva,
id. Od. 3, 29, 39; ∞ sedes astris, Virg. Aen. 5, 759;
cf. Ovid. Trist. 3, 4, 52; ∞ bellum, Liv. 1, 14; men
∞ jurgia (inellem Naboeerne), Hor. Ep. 2, 2, 171; men
„alleg.“, vid. Ovid. A. A. 1, 350: Vicinumque pecus
grandius uber habet (sc. quam nostrum); — compar.,
(terra) Ni convexa foret, parti vicinior esset, Ovid.
Fast. 6, 275; — B) efter subst.; I) *vicinus*, i, m.,
vicina, ae, f.: Nabo, Naboeerfke; — vicinis bonus esto,
Cato R. R. 4; ∞ proximus, Plaut., Cic.; quum ceteri
deficerent finitimi et vicini, id. Sull. 20; cf. id. R. Am.
16, o. Hor. Ep. 2, 2, 132; — Ego huc transe in proxi-
mum ad meam vicinam, Plaut. Casin. 2, 1, 2; cf.
Ter. Andr. 1, 1, 78, Hor. Od. 3, 19, 24, o. A.; — ogf.
c. gen.; Fidem in Capitolio vicinam Jovis O. M.
maiores nostri esse voluerunt, Cic. Off. 3, 29; ligel.
Ovid. Fast. 6, 399: Sensit aus vicina loci; — 2)
vicinum, i, n.: nærliggende Sted, Naboskab, Nær-
hed; — quamdiu in vicino terrae sunt (stellae), Plin.

2, 13; ligel. ex (cf. e) vicino, id., Colum.; — ligel. in pl.: vicina rigans annis, Plin.; cf. Ovid. Met. 1, 573; — egi. e. gen.; in Syriae vicina pervenire, Plin. 16, 59; — 11) „fig.“: sem i en Egenstaf femmer nær deritil, beslaægtet, lignende; — dialecticorum scientia vicina et finitima eloquentiae est, Cic. Orat. 32; odor croci vicinus, Plin.; — cui vicinum est, non negare, quod obijcit, Quintil. 6, 3, 81; — compar., ferrum molle plumboque vicinius, Plin. 31, 41; — b) egi. absol.; — ex diverso vicinum accipitur, quum etc., Quintil. 9, 3, 68; cf. Plin. 37, 41: e vicino descendens etc.

vices (sem gen.; nomin. forefemmer ifte), vicem, vice: pl. vices (nom. e. acc.) v. vicibus (dat. e. abl.), f.: Verxel, Afersting, Gienstighed; 1) „egen.“: A) „alm.“; a) sing.; — Hac vice sermonum (under denne Verstale el. Samtale) ... Aurora ... trajecerat axem, Virg. Aen. 6, 535; cf. Hor. Epod. 13, 8, e. id. Od. 1, 4, in.; men commoti patres vice fortunarum humanarum, Liv. 7, 31; Dumque ... Nox ... peragit vicem, (fuldender sin Verxel el. Bane, verxer med Dagen), Ovid. Met. 4, 217; ridicula contingens vitum mutua vice sustinet et sustinetur, Colum. 4, 16; men versa vice: emvænt, Digest., Appul., Justin. 6, 5, e. A.; — b) pl.; — Plerumque gratæ divitibus vices, Hor. Od. 3, 29, 13; ∞ loquendi, Quintil. 6, 4, 11; cf. id. 11, 3, 41: ut standi, ambulandi, sedendi, jacendi vices sunt, etc.; f. egi. Ovid. Pont. 2, 10, 35; ipsius lectionis tedium vicibus levatur, Quintil. 1, 12, 4; habet has vices mortalium conditio, ut etc., Plin. Paneg. 5; Quasque vices peragant (elementa), etc., Ovid. Met. 15, 238; cf. Hor. Od. 4, 7, 3; — pervices: aſverſende, Ovid. Met. 4, 40; cf. id. Fast. 4, 453: Perque vices modo: Persephone, modo: filia, clamat; men per vices annorum, (Mar for Mar), Plin. 12, 30; vicibus factis, (aſverſende), Ovid. Fast. 4, 353; — c) sem adverbiale Udryf marſes: in vicem, (ſtrives egi. invicem), ſieldnere vicem, el. in vices: til Aſverſting, aſverſende, verxelvið, gienstighed, med el. efter hinanden, eſt.; — quotannis etc., hi rursus in vicem anno post in armis sunt, illi domi remanent, Caes. B. G. 4, 1; propter vicinitatem simul eramus invicem, Cic. Att. 5, 10; multis invicem casibus victos victoresque (Etruscos) etc., Liv. 2, 44; Inque vicem tua me, te mea forma capit, Ovid. Her. 17, 180; cf. Virg. Ge. 3, 188; Hor. Sat. 1, 3, 141, e. A.; — ut ... hoc insigne regium (i. e. fascies) in orbem, suam cujusque vicem, per omnes iret, Liv. 3, 36; — Inque vices illum ... Laedit amore pari, Ovid. Met. 4, 191; cf. id. ibid. 12, 161; — B) „bef.“: 1) ligefom Imedefemmen el. Beſvarelſe af en anden's Hændling el. Jærbold, Gienstienſte, Gienget, eſt.; — tanto proclivius est, injuriæ, quam beneficio, vicem exsolvere, Tac. Hist. 4, 3; Redde vicem meritis, Ovid. Am. 1, 6, 23; cf. Cic. Sect. 4: recito ... vicem officii præsentis, etc.; — ligel. in pl.; spernentem sperne; sequenti Redde vices, Ovid. Met. 14, 35; ligel. Plin. Pan. 55: nec qui magis vices exigit (affectus etc.); — 2) Eſkabnens Aſverſting, Eſkabne, Ved; — vicem suam conſequutus est, quod etc., Suet. Aug. 66; cf. Phædr. 5, 1, e. Hor. Epod. 5, 88; — egi. in pl.; vicesque superbae, etc., Hor. Od. 1, 28, 32; men Virg. Aen. 2, 432: nec tela, nec ullas Vitæ vices Danaum, (ingen Raabenverxel el. Kamp med dem); — 11) „everſt.“: Stilling el. Plads, sem nogen indtager ligefover el. ifterter en anden, en faadan Stille el. Jæreming; — quæ (persona) ad vicem ejus, qui e vita migravit, propius accedat, Cic. Leg. 2, 19; postquam te dedit, qui ... vice sua fungeris, Plin. Pan. 20; fungar vice cotis, Hor. A. P. 304; cf. Liv. 1, 20, e. 41; ligel. Tac. Ann. 4, 8: vestramque meamque vicem explete; — egi. in pl.; quædam divisa professionum vices essent, Quintil. prooem. 4; — 2) sem adverbiale Udryf marſes; aa) vicem e. gen., el. m.

Perſonalpronomen: ifterter, for, angaaende, paa nogen's Regne; — heri vicem meamque etc., Plaut. Capt. 3, 3, 11; Vos respondetote istine istarum vicem, id. Rud. 3, 5, 34; remittimus hoc tibi, ne nostram vicem irascaris, Liv. 31, 32; ligel. quamquam ille ... nostram vicem ultus est ipse sese, Cic. Fam. 1, 9; ejus (aedis) gradus vicem theatri essent, (fulſte tiene ifterter derfor), Tiro Tullius ap. Gell. 10, 1; cf. Gell. 16, 10: obſidis vicem esse apud rem publicam etc.; — b) ſt. „alm.“: ligefom, paa famme Við el. Maade; — Sardanapali vicem in suo lectulo mori, Cic. Att. 10, 8; ligel. vicem pecorum obtruncari, Sall. frgm. ap. Non.; f. egi. medſt.; — bb) vice: ifterter, for; — in pane salis vice utuntur nitro, Plin. 31, 16; arenae vice bitumine interstrato, Justin. 1, 2; — b) egi. „alm.“: ligefom, sem; — jactari ... fluctu aëvae vice, Plin. 9, 69; ligel. vice mundi circumagi etc., Suet. Ner. 31; cf. Tac. Ann. 6, 21: quæque dixerat, oraculi vice accipiens; — cc) in vicem: ifterter, for; — potest malleolus in vicem vivradicis conseri, Colum.; defatigatis in vicem integri succedunt, Caes. B. G. 7, 85; — dd) ad vicem, ligefom frgd.: ifterter, for; — lapidem candidum ... secant ad tegularum et imbricum vicem, (i Geſtalt deraf, el. for at tiene deritil), Plin. 36, 44; — b) egi. „alm.“: ligefom el. ſem; — majores natu minoribus colebantur ad decorum prope et parentum vicem, Gell. 2, 15.

vicissatim, adv., ſerel. Viſorm af ſgd.: derimod, emvænt, eſt.; — vid. Plaut. Poen. prol. 46, e. Naev. ap. Non.; — vicissim, adv.: derimod, igien, paa den anden Side, emvænt, gienſtighed; — nunc mihi vicissim supplicabunt, Plaut. Asin. 3, 3, 92; cf. id. Stich. 1, 2, 58; men ubi enim potest illa aetas aut caleſcere vel aplicatione melius vel igni, aut vicissim umbris aſque refrigerari ſalubrius? Cic. d. Senect. 16; cf. id. N. D. 2, 1, e. 7, egi. Hor. A. P. 11, e. Virg. Ecl. 3, 28; men Cic. Fam. 3, 6: considera nunc vicissim tuum (sc. factum); cf. id. Att. 16, 3: exspecto, quid ille tecum, quid tu vicissim, etc. — vicissitas, atis, f., ſerel. Viſorm af ſgd.: Verxel, Aſverſting; — vicissitatemque imperandi tradidit, Attius ap. Non.; e. — vicissitudo, inis, f.: Verxel, Aſverſting, Gienstighed; — omnium rerum ... vicissitudo est, Ter. Eun. 2, 2, 45; ∞ imperitandi, Liv. 3, 39; men qui interitus, quæque ex alio in aliud vicissitudo atque mutatio, etc., vid. Cic. Tusc. 5, 24; nihil vicissitudine studiorum officiorumque jucundius (gienstighed Meddelelse deraf), id. Lael. 14; cf. id. Off. 1, 37; — ligel. in pl.; temporum varietates vicissitudinesque fortunæ, id. Fam. 5, 12; ligel. ∞ dierum noctiumque, id. Leg. 2, 7; — [vicis].

Victa, ae, f., [2. victus], sc. dea: den Roſten el. Jøden foreſtaaende Gindene, Arnob. — victima, ae, f., [rimel. af vico, d. e. binder]: det med et Høverbind (vitta) ſmykkede (ſtorre) Offerdyr; et Offerdyr el. Etageffer; — vid. Hor. Od. 3, 23, 12, e. Virg. Ge. 2, 147, egi. Liv. 45, 7, e. Caes. B. G. 6, 16; ligel. caesis victimis etc., Cic. Att. 1, 13, men Ovid. Fast. 1, 335, (ſiſelge Aſſerningen af vineere) Victimæ, quæ dextra cecidit victrice, vocatur; — 11) „everſt.“: — quam potestis P. Lentulo mactare victimam gratiorem, quam si etc.? Cic. Flacc. 38; cf. id. Fin. 2, 19; men Ovid. Am. 3, 3, 21: Ut etc., Victimæ deceptus decipientis ero? ſt. — victimarius, 3: herende til et Offerdyr, negotiator, (sem forbandter Offerdyr), Plin. 7, 10; — 11) subst., victimarius, i, m.; A) en Offerſtæner, Liv. 40, 29, e. Val. Max. 1, 1, 12; — B) sem forbandter Offerdyr, id. 9, 14, 3; e. — victimo, are, v. a.: effer et Etageffer; — ∞ hircum Marti, Appul.; ∞ hostiam, id. — victio, are, v. n., inters. af vivo: lever deraf, ernæret mig dermed; (ſerel. Drb); — ficiis victimatus aridis, Plant. Rud. 3, 4, 59; ∞ si-

napi, id., succo suo, id. Capt. 1, 1, 12; ∞ parce, id. Truc. 2, 3, 26; men Ter. Eun. 5, 8, 44: etenim bene liberet victicias, (du vil gjerne slippe gødt).

victor, ōris, m., [victor]: Seiervinder el. Seierherre; — stipendium ... victores victis imponere, Caes. B. G. 1, 44; multa victori eorum arbitrio, per quos vicit, etiam invito facienda sunt, Cic. Fam. 4, 9; ∞ omnium gentium (Pompejus), id.; men „poet.“: ∞ belli, (i Krigen), Stat.; — egsf. som appos.: ∞ exercitus, Caes.; ∞ Sequani, id.; ∞ Graji, Ovid. Met. 13, 414; — egsf. om Hænen, Cic. Div. 2, 26; — „poet.“ egsf. om Tjing; ∞ currus, (Triumphvognen), Ovid. Trist. 4, 2, 47; cf. (aestus), Lucan. 9, 334; — not.: Victor: som Epitbet til Juppiter, Inscriptt., til Hercules, Macrobi. Sat. 8, 6; — II) „fig.“: — animus libidinis et ditaviarum victor, Sall. Jug. 63; ∞ propositi etc., Hor. Ep. 1, 13, 11.

victōria, ac, f., [victor]: Seier, Seiervinding; — ut ab illo (rege) insignia victoriae, non victoriam reportant, vid. Cic. Manil. 3; victoriam conclamare, (raabe Victoria, løste Seiersstrig). Caes.; men ordspjogvis: amat victoria curam, vid. Catull. 62, 16; — ∞ lacta, Hor., cruenta, Sall.; ∞ referre ex hoste, Liv., in manibus habere, id. 30, 30; f. egsf. id. ibd.: melior tutiorque est certa pax, quam sperata victoria; men c. gen.: post victoriam ejus belli, quod etc., vid. Cic. Off. 3, 11; — B) Victoria, ac, f.: Seiersgudinden, havde i Rom et Tempel, Liv. 10, 33; f. egsf. Varr. L. L. 5, 10, o. Cic. N. D. 2, 23; — egsf. Seiersgudindens Villedsierte, Liv. 22, 37; — II) „overf.“: — ∞ litium (i Processer), vid. Plin. 29, 12; ∞ penes patres fuit, Liv. 3, 50; ∞ ex collega, id. 2, 44.

*victōriālis, e: hørende til en Seier. Trebell. Gallien. 3; — II) df. subst. victōriālis, is, f., (se. herba): etflags Plante, egsf. Idaea Daphne, Appul.; — I) victōriātus, i, m.: en med Seiersgudindens Villedse preget Solomypnt, som paa Barro's Tid holdt en halv Denarius; — vid. Varr. L. L. 10, 3, Cic. Font. 5, egsf. Liv. 41, 13, (hvor gen. plur. victoriatum); — II) hos Lægerne: en vis Bægt, Marc. Emp. 15; — 2. victōriātus, 3, [victoria]: erhvervet ved Seier; — plus victoriatum est, quam injuriatum, Tertull.; — Victōriōla, ae, f., demin.: liden Villed af Seiersgudinden, Cic. N. D. 3, 34; o. — victōriōsus, 3: feiertig, (for v. eftercl. Ord); — vid. Cat. ap. Gell. 4, 9, 12; — superl., ∞ vir; Sidon.; — [victoria].

victrix, icis, fem. af victor: en Seiervinderesse; — si etc., victrices Athenas fore, Cic. Tusc. 1, 48; cf. id. Sest. 37; — B) egsf. „overf.“: mater victrix filiae, non libidinis, id. Cluent. 5; — II) adj.: seierrig el. seirende; — victricia ... arma, Virg. Aen. 3, 54, o. Justin. 44, 5; ∞ copiae, Hirt. B. Al. 40; ∞ navis, id., Ovid.; ∞ manus, dextra, id.; ∞ bella, Stat.; men ∞ litterae, (som indeholde et Seiersbrev), Cic. Att. 5, 21; figel. ∞ tabellae, Ovid. Am. 1, 11, 25; — 2) egsf. „overf.“: Victrix causa deis placuit, sed victa Catoni, Lucan. 1, 128.

*victūālis, e: hørende til Livets Dphold og Ræring, ministerium, Appul., Cod. Just.; — II) subst.: victualia, ium, n.: Levnætsmidler, Cassiod.; o. — victuārius, 3: hørende til Livets Dphold el. Ræring, exhibitio, Tertull.; — [2. victus]. — I. victus, 3, partic. af vinco. — 2. victus, us, (forcl. Biform af gen. sing.: victuis, Varr. ap. Non., men victi, Plaut. Capt. 4, 2, 75), m., [vivo]; 1) „alm.“: Livets Underholdning el. Ræring, Levnætsmidler, ebl.; — tenuis victus cultusque, Cic. Lael. 23; cf. id. d. Or. 1, 54, offere, Caes. B. G. 6, 22, Hor. Sat. 1, 1, 98, id. ibd. 2, 2, 53, o. Al.; ∞ liberalis, Liv., basilicus, Plaut.; — victu som dat. f. victui, Lucil. ap. Gell. 4, 16, o. Virg. Ge. 4, 158; — figel. in pl.: Tunc victus abiecti feri, Tibull. 2, 1, 43; cf. Ovid. Met. 15, 104; figel. Cic. Fin.

5, 4: animantium ortus, victus persequi; — B) i Retspsyloget egsf.: de samtlige Livsforudenbeder, (Føde, Klæder, Pleie, osv.), Digest.; — II) „overf.“: Levnæts el. Levnætsmaade, negens ciondmeligere Maade at være og leve paa; — in victu considerare oportet, apud quos, et quo more ... sit educatus, etc., Cic. Inv. 1, 25; figel. omni vita atque victu exculus atque expoliatus etc., id. Brut. 25; cf. id. Off. 1, 17, Caes. B. G. 1, 31, o. Al.

vicūlus, i, m., demin.: liten Landby; — castellum ... viculosque circumjectos etc., Liv. 21, 33; cf. Cic. d. Rep. 1, 2; af — vicus, i, m., [digammeret af oīzos, ligesom vinum af oīvos]; eprcl.: Søs el. Bøllig; df. fædv. „collect.“: Samling af Huse, dels i Byen, dels paa Landet; df. I) i Byen: Dvært el. Gade, ebl.; — nullum in urbe vicum, nullum angustum ... in quo non etc., Cic. Mil. 24; cf. Caes. B. C. 1, 27, Liv. 1, 48, offere, Hor. Ep. 2, 1, 269, offere, egsf. Ovid. Fast. 6, 610, o. Al.; men dimensis vicorum ordinibus, etc.; vid. Tac. Ann. 15, 43; — df. magistri vicorum, (Opfyndmænd over de enkelte Gader el. Dværtene), Liv. 31, 7; — II) paa Landet: Landby el. Klætte; — qui vicus etc., Cic. Font. 5; ∞ maritimus, Liv. 38, 30; cf. Caes. B. G. 1, 5, o. id. ibd. 2, 7, offere; jura per pagos vicosque reddere, Tac. Germ. 12; — b) rimet. egsf. undert. f. Landgods; — te vicum vendituram, etc., Cic. Fam. 14, 1; cf. Hor. Ep. 2, 2, 177.

videlicet, adv., [ctr. f. videre licet, ligesom scilicet, f. seire licet; eprcl.: det er let at see el. begribe], tiener, ligesom scilicet, til en bekræftende Bestemmelse af det Føregaaende; omtr. vort: det forstaaer sig, naturligen, aabenbare. ebl.; 1) „egent.“: aa) m. Objectsfætning (efter videre); faalt. for: o. eftercl.; — Videlicet (man kan see), parcum illum fuisse senem, qui etc., Plaut. Stich. 4, 1, 49 fgd.; cf. Lucr. 1, 211, o. Gell. 17, 5, 9; — bb) som blot Paritfel; — hic de nostris verbiis errat videlicet, Quae etc., Ter. Haut. 2, 3, 22: quae videlicet ille ... ex doctrinae indicis interpretabatur, Cic. d. Rep. 1, 17; — b) figel. elliptisk hos Svar; — quid metuebant? vim videlicet, Cic. Caecin. 15; cf. id. Verr. 2, 33; — B) „bef.“ egsf. ironisk, (el. naar man mener det Modfatte): det forstaaer sig, naturligen, ebl.; — tuus videlicet salutaris consulatus, perniciosus meus, Cic. Phil. 2, 7; cf. id. Catil. 2, 6; — II) „overf.“ som blot supplerende el. forklarende Paritfel: nem lig; — caste jubet lex adire ad deos, animo videlicet, Cic. Leg. 2, 14; iracundiam, videlicet dissidentem a ratione, seditionem quandam animi (esse) etc., id. d. Rep. 1, 38; cf. id. Sest. 12.

viden' f. videsne, f. fgd. ab in. — vīdēo, vidi, visum, 2, (viden' f. videsne, Plaut., Ter., o. Al.), v. a., [digammeret af vīdēu, eidon, idō]; 1) „egent.“: A) „alm.“: seer fornemmer med Øinene el. med Synets Sandt; — ∞ aliquid m. o. ud. oculis, vid. Plaut. Mil. gl. 2, 4, 15 fgd.; hvor egsf. oculi vident; men id. ibd. 3, 1, 36: Clare oculis video, (har godt Syn); men Cic. Tusc. 1, 20: nos enim ne nunc quidem oculis cernimus ea, quae videmus; cf. id. d. Or. 3, 40; men Caes. B. G. 1, 22: (illum), quod non vidisset, pro viso sibi renunciassse; — navn. egsf.: at see derpaa som Tilfuer; procedere visum, Sall. Jug. 94; cf. Hor. Epod. 2, 62 fgd. id. Sat. 1, 8, 34, o. Al.; — df. pass.: ubi sol sex mensibus continuis non videtur, Varr. R. R. 1, 2; in aperto loco ... paucae stationes equitum videbantur, Caes. B. G. 2, 18; men si ... nemo praeter te ibi visus est, etc., vid. Cic. d. Or. 2, 40; cf. Liv. 29, 14: duos soles visos (se. esse), etc.; figel. Quintil. 8, praef. 13: a se desertos visos esse multos, eloquentem autem neminem; men Virg. Ecl. 4, 15: divisque videbit Permixtos heroas, et ipse videbitur illis; cf. Hor. Od. 1, 1, 27: Sen visa est catulis cervia fidelibus, etc.; men ubi primum ex alto visa classis (se. est), vid. Tac. Ann. 3, 1; men Ovid. Trist. 1, 3, 32: Jamque

oculis numquam templa videnda meis, (som jeg aldrig mere skulde see), etc.; cf. id. ibd. 1, 8, 23; men c. inf., vid. id. Pont. 4, 9, 18; Consilii ante pedes ire viderer eques, etc.; men impers.: D. Vide, sis, modo etiam! L. visum'st, Plaut. Merc. 2, 2, 52, ostere; — 2) „pect. overf.“; a) om de øvrige Sænder, navn. om Dødsfæ: at fornemme el. bemærke; — Vidistis, toto sonitus percurrere coelo? Propert. 2, 16, 49; cf. Virg. Aen. 4, 490, o. Hor. Sat. 2, 8, 77; men comiss: Naso pol jam haec quidem videt plus, quam oculis, Plaut. Mil. gl. 4, 6, 44; — b) om Tingsubjecter; — Gallica rura videt (Apeninus: den stuer ud derved, haver sig derved), Lucan. 2, 429; men Virg. Ge. 2, 68; et casus abies visura marinos, (som skal udsættes derved); — 3) „bes.“: seer epimærskomt derpaa el. derefter; (østest i Omgangsforøget); — vide, sis, signi quid siet, Plaut. Amph. 2, 2, 155; Vide, tali ubi sint, id. Most. 1, 3, 151; cf. Ter. Eun. 4, 4, 3; — ligel. heder ∞ aliquem: at see el. besøge nogen, at faae nogen i Tale, ovl.; vid. Cic. Att. 12, 14 o. 37, ogf. Plin. Ep. 1, 5, o. Suet. Tib. 7; men hos Comiferne, me vide: see paa mig, (d. c. siel paa mig); vid. Ter. Andr. 2, 2, 13, o. id. Phorm. 4, 4, 30; men Cic. Pis. 25, med Luce: see fun paa mig el. gjør dig fun vrd, ovl.; — II) „ment.“; A) act.; a) „alm.“, videre m. o. ud. animo: aantigen at see, at fornemme el. begribe; — quem exitum ego tam video animo, quam ea, quae oculis cernimus, Cic. Fam. 6, 3; cf. id. Acad. 2, 40: si dormientes aliquid animo videre videamur; men id. d. Senect. 23: nonne vobis videtur is animus, qui etc., videre, se ad meliora proficisci? etc.; — ∞ acutius atque aerius vitia in dicente, quam recta, id. d. Or. 1, 25; cf. Ter. Heaut. 3, 1, 95; men Cic. Phil. 2, 15: me vidisse plus... se sperasse meliora; cf. id. Manil. 22; men Liv. 6, 12: dii vatesque eorum in futurum vident; — 2) „bes.“; aa) seer dertil el. derpaa, d. c. betragter el. betænker el. overveier; — id primum videamus, quatenus amor in amicitia progredi debeat, Cic. Lael. 11; men id. Acad. 2, 13: nunc ea videamus, quae contra ab his disputari solent; men id. Verr. 5, 68: videas etiam atque etiam, et consideres, quid agas, quo progrediare, etc.; men quae (ars) quam sit facilis, illi viderint, qui etc., vid. id. d. Or. 1, 58; cf. id. Lael. 3; men quod an deceat, ipsi viderint, Quintil.; men absol.: sed ipse viderit, (det maa han betænke, det er hans Sag), Cic. Att. 12, 21; cf. Ovid. A. A. 2, 371, ostere; men c. acc.: viderint ista officia viri boni, (slige Pligterforholde giver jeg dem at betænke), Cic. Quint. 17; men Di pia facta vident, (sage Hensyn dertil), vid. Ovid. Fast. 2, 117; — b) bf. ogf.: forger derved, besøger; — antecesserat... ut prandium nobis videret, Cic. Att. 5, 1; men id. Tusc. 3, 19: aliquid videamus et cibi, (vi ville forsyne ham dermed); ligel. Ter. Heaut. 3, 1, 50: aliud lenius, sodes, vide (se. vinum)! — men Cic. d. Or. 3, 1: videndum sibi aliud esse consilium, (han maatte see sig om derefter); — ogf. m. figd. ut o. ne; navem idoneam ut habeas, diligenter videbis, Cic. Fam. 16, 1; cf. id. Quint. 5; men id. Off. 1, 14: videndum est, ne obsit benignitas etc., tum, ut etc.; cf. id. Fam. 14, 18; men vide, ne facinus facias, quum mori suades, vid. id. Fin. 2, 29; cf. id. ibd. 2, 5, o. id. Tusc. 4, 22; — absque eo esset (uden sligt Hensyn). Recte ego mihi vidissem, (skulde jeg have forget for mig selv), Ter. Phorm. 1, 4, 11; — bb) seer el. opfejer (navn. et Tidspunkt el. en Begivenhed), ovl.; — utinam eum diem videam, quum etc., Cic. Att. 16, 11; cf. id. Lael. 3; men id. Mil. 28: spero, multa vos liberosque vestros in re publica bona esse visuros, etc.; hbor ogf.: multas...victorias aetas nostra vidit; f. ogf. Ter. Ad. 5, 4, 13; — B) pass., 1) „alm.“: at blive seet el. betragtet saa el. faa, at blive holdt derved, synes at være el. at giøre noget, ovl.; a) m.

dobbelst Nominativ (el. Accusativ); — ex quo illorum beata mors videtur, horum vita laudabilis, vid. Cic. Lael. 7; numquam... committendum, ut imbelles timidique videamur, id. Off. 1, 24; quod loquitur, priscum visum iri, si etc., id. d. Or. 3, 11; cf. id. Verr. 2, 17: multo rem... iniquiores visum iri etc.; — ligel. c. dat. person.: quae quibusdam admirabilia videntur, etc., Cic. Lael. 23; cf. id. ibd. 1 o. 8, ostere; men veritatis argumentum est, aliquid omnibus videri, vid. Senec. Ep. 117; — b) c. inf.; — ut beate vixisse videar, quia cum Scipione vixerim, Cic. Lael. 4; cf. id. ibd. 13; ligel. id. Div. in Caecil. 14: te vero... quemadmodum sit elusurus, videre jam videor; cf. id. Lael. 12: videre jam videor populum a senatu disjunctum; — ligel. c. dat. pers.; atque etiam hoc mihi videre videor, esse quosdam etc., id. Inv. 2, 57; ligel. videor mihi perspicere ipsius animum, id. Fam. 4, 13; — c) c. nomin. o. inf.; — ut tamquam a praesentibus coram haberi sermo videretur, Cic. Lael. 1; quae (sapientia) videtur in hominem cadere posse, id. ibd. 16; — ligel. c. dat. pers.; divitior mihi et affluentior videtur esse vera amicitia, id. ibd.; — her tan ogf. inf. esse väre udsalden; quae Aristoni et Pyrrhoni omnino visa sunt pro nihilo, id. Fin. 2, 13; cf. Liv. 3, 38: nec vindex quisquam existit, nec futurus videtur; — d) impers. c. acc. o. inf., (f. creditur o. dicitur m. faame Constructionem. credo o. dico ss. II.); — non mihi videtur ad beate vivendum satis posse virtutem, Cic. Tusc. 5, 5; aliis videtur... perfectam probationem hoc nomen accipere, Quintil. 5, 10, 5; ligel. Cic. Off. 3, 17: quae vult videri, se esse prudentiam; faal. ogf. Attius ap. Cic. Div. 1, 22: Visum'st in somnis, pastorem ad me appellere Pecus lanigerum etc.; cf. Liv. 36, 13: quia videbatur, et Limnaeam... occupari posse; — 2) „bes.“ bruges ogf.; a) videri (at synes) i øffentlige Kiendelser (neml. m. Biberegreb af Raadshold); — majores nostri voluerunt, quae jurati iudices cognovissent, ea non ut esse facta, sed ut „videri“ pronunciarent, Cic. Acad. 2, 47; cf. id. Verr. 5, 6: fecisse videri pronunciat; f. ogf. Caes. B. C. 1, 2, o. Liv. 38, 44; — b) videtur (alicui): det synes el. tyffes el. behager nogen, man vil el. finder for godt, ovl.; — tibi si videbitur, villis iis utere, quae etc., Cic. Fam. 14, 7; qui imitatur, quos cuique visum est, id. Off. 1, 32; ut consul, quem videretur ei, cum imperio mitteret, qui etc., Liv. 31, 3; ligel. ubi visum est, etc., Caes. B. G. 5, 58; — III) af partic. visus, 3, et subst. visum, i, n.; A) et Syn. et Drommebildere; — somniorum sine visis quibus, Cic. Tusc. 1, 41; Quum mihi discussit talia visa metus, Propert. 2, 20, 20; Dic, age... visa quid ista ferant, Ovid. Am. 3, 5, 31; f. ogf. Attius ap. Cic. Divin. 1, 22; — B) „bes.“ ogf. som Dødsfættelse af Grækerne garracia: den ydre Tings Indtryk paa Sænderne, Billedet, Cic. Acad. 1, 11, id. ibd. 2, 6 o. 24; — not.: videsis el. vidē sis (nt. fort e), vid. Pers. 1, 108. — videsis, f. frgd., not.

1. viduātus, 3, partic. o. adj. af viduo. — 2. viduātus, us, m., [viduo]: Enkestand, Tertull. — *viduertas, atis, f.: Midsørt. (i en Verformular), Cato R. R. 141; o. — viduītas, atis, f.: Berøvelse, Mangel; — ∞ omnium copiarum et opum, Plaut. Rud. 3, 3, 2; — II) „bes.“: Enkestand, Cic. Caecin. 5, o. Liv. 40, 4; — [viduus]. — Viduāria, ae, f.: Rænet paa en tabt Comœdie af Plautus, Priscian.; af — vidūlus, i, m.: Badstue, Hestefætte, Plaut. Rud. 4, 3, 60 flgb.

vidūo, avi, atum, 1, v. a., [viduus]: gjør tom, berøver; — ∞ urbem civibus, Virg. Aen. 8, 571, ornos foliis, Hor. Od. 2, 9, 8, vitem pristino alimento, Colum.; — fiedt. c. gen.: Orba pedum partim, manuum viduata vicissim, Lucr. 5, 838; — II) „bes.“, viduata, ae, f.: berøvet sin Mand, vid. Suet. Galb. 5; men mar-

rito pulso viduata desolataque, Tac. Ann. 16, 30; men conjux viduata taedis (forfætt), Senec. Med. 581.

viduus, 3, [etter Macrob. 1, 15, befl. m. d. etruskiske iduare: at dele, hvsf. egf. dividio]: adfælt derfra, fom er berøvet noget, navnlf. fom har mistet fin Egtefælle, fom er uden Egtefælle; hvf. subst. fem, vidua: en Enke; — quæ tamdiu vidua Viri suo caruit (Penelope), Plant. Stich. in.; cf. ∞ puellæ etc., Propert. 2, 24, 17; men faxim... Plures viri sint vidui, quam nunc mulieres, Plaut. Merc. 4, 6, 10; cf. Ovid. A. A. 1, 102; — mulierum assentator, cognitor viduarum, Cic. Cæcin. 5; venari viduas erustus, vid. Hor. Ep. 1, 1, 78; — ogf. om andre nvgifte fruentimre; se rectius viduam, et illum coelibem futurum fuisse... quam etc., Liv. 1, 46; ligel. Senec. Med. 215, oftere; — b) ogf. om Dyrne: berøvet fin Mage; — ∞ columba, Plin. 10, 52; — B) „overf.“ om Ting og om Begreber; — ∞ torus, Propert.; ∞ cubile, Ovid.; ∞ noctes, id.; ∞ domus, id.; ogf. ∞ coelibus, Senec. Benef. 1, 9; — b) navnlf. ogf. om Vinfloffen: der faaer ene, der ifte er opbunden til en Stamme; — Et vidua in nudo vitis quæ nascitur arvo, Catull. 62, 49; — ligel. emvænt om et Træ, hvortil ingen Vinflof er opbunden; Et vitem viduas ducit ad arbores, Hor. Od. 4, 5, 30; cf. Juvenal. 8, 78, Martial. 3, 58, o. Colum. 5, 6; — II) „afm.“: fom er berøvet noget, fom er uden et andet; — Cogar adire lacus viduos a lumine Phœbi, Virg. Cul. 372; ∞ alni (i. e. naves) moderantibus, Stat. Theb. 10, 13; ligel. ∞ clavus (gubernatore), ibd. 177; ∞ solum arboribus, Colum.; — „poet.“ ogf. c. gen.; nec viduum pectus amoris habet (om Ceres), Ovid. Am. 3, 10, 18; ligel. viduus teli, Sil. 2, 247; df. — viduivum, i, n.: Enkeftand, Sidon.

Vienna, ae, f.: By i Gall. Narb. ved Rhodanus, (hod. Vienne), Caes. B. G. 7, 9, Cic. Fam. 10, 9, o. A.; — B) df. Viennensis, o.: viennensift, æger, Plin.; — b) subst. pl., Viennenses, ium, m.: Indbæuerne af Vienna, Tac. Hist. 1, 65, Plin., o. A.

viæo, (vb. perf.), ætum, 2, v. a.: binter, fletter, corollam, Enn. ap. Varr.; men Varr. R. R. 1, 23: vimina, unde viendo quid facias, ut sirpeas, crates, etc.; — II) df. partic. viætus, (men per synæresin, fom disyll., Hor. Epod. 12, 7, o. Ter. Eun. 4, 4, 21), 3; fom adj. oprds.: omvæitet; df.: intoretter, frumpen, viæfen; — esse aliquid in arborum bacis terræque frugibus maturitate tempestiva quasi vietum et caducum, Cic. d. Senect. 2; ∞ ficus, Colum.; — ogf. „overf.“: ∞ cor bovis (indfrumpet), Cic. Div. 2, 16; ∞ senex, Ter. Eun. 1. c.; ∞ vestis (aranei: dens iftore Spind), Lucr. 3, 386; df. — viesco, ère, v. incl. n.: at blive indfrumpet el. viæfen; — viescentem fimum a rore defendere, Colum. 12, 15; o. — viætor, ôris, m.: en Væfker, Plaut. Rud. 4, 3, 51, Digest. — vietus, 3, f. und. vieo.

vigēni, ae, a, f. vicieni, etc., Colum. 4, 80. — vīgēo, ère, v. n., [rimel. befl. m. vivo, men efter Fest. f. vi ago]: at være i fin fulde Livskraft, at blomftræ el. trives, odl., (ofteft om Ting og Begreber, fæld. om Personer); — quod si arte naturæ vivunt et vigent, (om Planterne), etc., Cic. N. D. 2, 33; men id. Tusc. 1, 43: sive occiderit animus, sive vigeat, etc.; cf. ibd. 1, 27; men id. Att. 4, 3: nos animo duntaxat vigeamus... (opp. re familiari comminuti sumus); men qui memoria vigeat, vid. id. O. R. 2, 87; men Sall. Catil. 20: vigeat ætas (sc. nobis), animus valet; men Virg. Aen. 4, 175: Mobilitate vigeat (Fama, nemf. fom Person); vigeabant studia rei militaris, Cic. Coel. 5; cf. Sall. Catil. 3; men Coel. ap. Cic. Fam. 8, 1: tui politici libri omnibus vigeant, (de blivde afmæindelig agtede); ∞ in Academia, (være i Infæctse fom academiift Philofoph), id. d. O. R. 3, 28; cf. id. ibd. 1, 11; men id. Tusc. 1, 49: Thebanus Epaminandas vigeat, (blivder omftalt

med Berømmelfe); df. — vigesco, ūi, 3, v. n. incl.: at blive livskraftig el. livfuld, at komme til Kræfter, begynte at blomftræ; — De nihiloque renata vigescere copia rerum (si debeat), Lucr. 1, 758; (al. virescere); — Jam læti studio vigescent pedes, Catull. 61, 8; cf. Cic. Mil. 31, o. id. Phil. 11, 15; men Tac. Ann. 14, 19: qui summis honoribus et multa eloquentia vigeant. — vigesimus, 3, f. und. vicesimus. — vigessis, is, m., [viginti, as]: type Våfeg, Martial. 12, 76. — vigeas, adv., f. vices, Capella.

vigil, ilis, adj., [vigeo]: vaagen, aarvaagen; munter, livfuld; — et prius orto Sole vigil calamus et chartas et scrinia posco, Hor. Ep. 2, 1, 112; ∞ canes, id. Od. 3, 16, in.; men ∞ ales, (d. e. Hænen), Ovid.; ∞ Aurora, id.; — B) subst.: Vægter el. Vagt; — clamor a vigilibus custodibusque templi tollitur, Cic. Verr. 4, 43; cf. Liv. 44, 32; nocturni vigiles, Plaut.; — navnlf. være vigiles i Rom fra R. Augustus: etflags Nattepoliti, Suet. Aug. 30, Digest.; — II) „overf.“ om Ting og om Begreber; — ∞ oculi, Virg.; ∞ ignis, (fom altid brænder), id. Aen. 4, 200; ∞ lucernæ, (Nattalmp), Hor. Od. 3, 8, 14; ∞ auris, (opmærksomt, lyttende), Stat.; ∞ nox, (fom tilbringes med at vaage), Tac. Ann. 4, 48; men vigiles questus, (fom udfødes om Natten), Stat. Silv. 1, 2, 196; — ogf. „ment.“: ∞ curæ (aarvaagne), Ovid. Met. 3, 396; cf. id. ibd. 15, 65; — B) ogf. subst., vigiles mundi, (i. e. sol et luna), Lucr. 5, 1435; men ∞ nocturni, (om Hænerne), Plin. 10, 24.

vigilabilis, e, [vigilo]: vaagende, vaagen; — ∞ dormitio nostri pectoris, Varr. ap. Non. — tvigilans, tis, partic. o. adj. af vigilo; df. — vigilanter, adv.: aarvaagent; omhyggelig; — Administrare provinciam, Cic. Verr. 4, 61; — compar., ∞ eniti, id. d. Rep. 6, 21; superl., ∞ (vexare hostem), id. Mur. 15; o. — vigilantia, ae, f.: Aarvaagende; — erat (in Plinio) incredibile studium, summa vigilantia etc., Plin. Ep. 3, 5; men med Læne: fuit enim mirifica vigilantia (Caminus), qui suo toto consulatu somnum non viderit, Cic. Fam. 7, 30; — II) „overf.“: Omhyggelighed, Paapæfeligbed, odl.; — virtute istius et diligentia singulari... tutam esse servatam (Siciliam), etc., Cic. Verr. 5, 1; cf. id. Att. 8, 9, o. Ter. Ad. 3, 3, 44. — *vigilate, adv., Biform af vigilanter: omhyggeligen, Gell. 3, 14; — vigilatio, onis, f.: Vaagen el. at vaage, Sovnløshed, Coel. Aur.; o. — vigilax, acis, adj.: aarvaagen; — ∞ canes, Colum.; ogf. „fig.“; ∞ curæ, Ovid. Met. 2, 779.

vigilia, ae, f., [vigil]; I) „egentl.“; A) „afm.“: Vaagen el. at vaage, Sovnløshed, Cels.; ogf. Nattevaagen, el. at arbeide om Natten; — cui non sunt audite Demosthenis vigilie? Cic. Tusc. 4, 19; cf. id. Parad. proem.; — B) „bef.“; 1) Vaagen el. Vagthold el. Vagt til et Steds Sikkerhed, navnlf. til Byens el. Værens Forvaring; — ut noctu vigilias agerent ad aedes sacras, Cic. Verr. 4, 43; cf. id. Catil. 2, 12, o. Liv. 5, 48; men id. 44, 33: vigiles secutum in vigilias ferre vetuit; — bb) df. „overf.“; a) en Nattevagter, d. e. den Del af Natten, hvori hvert Parti holder Vagt; og har hver Nat hos Romerne fire faadanne vigilias; — tertia vigilia (abl.), ogf. de tertia vigilia, Caes.; prima vigilia capite arma frequentes, Liv. 5, 44; cf. Cic. Fam. 3, 7; — b) det vagthavende Mandfkaft, en Vagt; — milites disponit perpetuis vigiliis stationibusque, ut etc., Caes. B. C. 1, 21; ligel. Cic. Mil. 25: si excubiae, si vigilie, etc.; f. ogf. Sall. Catil. 32, oftere, Liv. 39, 14, o. A.; — 2) Vaagen el. at vaage ifølge en Religionsift, en natlig Religionsfest; — noctu Cereris vigiliis, Plaut. Aul. prol. 36; cf. id. ibd. 4, 10, 63; — II) „fig.“: Aarvaagende, Paapæfeligbed, Omhyggelighed, Omforf; — ut vacuum metu populum Romanum nostra vigilia et prospicientia redderemus, Cic. Phil. 7, 7; men id. Fam. 11,

24, („alleg.“): cupio jam vigiliam meam, Brute, tibi tradere, etc.; cf. — vigiliarium, i, n.: Vagtbud, Senec. Ep. 57; — cf. „overf.“: et derefter formet Græmmite, Inscriptt. — vigiliū, i, n.: Viform af vigilia, Varr. ap. Non.

vigilo, avi, atum, i, v. n. e. a., [vigil]; I) neutr.: vaager, er vaagen; „egenl.“: — ∞ ad multam noctem, Cic.; ∞ de nocte, id.; men id. Catil. 3, 3: quod proxima nocte vigilarat; ∞ usque ad lucem, Ter.; ad ipsum mane, Hor.; — egf. m. homogenet Object; qui ... nullas hoc genus vigiliās vigilarunt, Gell. epil. § 19; — egf. „overf.“: ∞ Troicus ignis (brænder stæfse), Stat.; cf. Flor. 1, 2, o. Ovid. Her. 18, 31; — egf. fem. Drbfrog: hic vigilans somniat, Plaut. Capt. 4, 2, 68; cf. Lucr. 3, 1061: Et vigilans stertis; — egf. impers.: redeo, si vigilator et hic, Martial. 12, 68; — B) „fig.“: er aarvaagen, vaager el. færger derfor; — Vigilandum est semper, multae insidiae sunt bonis, Attius ap. Cic. Planc. 24; cf. Cic. Phil. 6, 7: quantum potero ... excubabo vigilaboque pro vobis; men ut vivas ... vigila, Hor. Sat. 2, 3, 152; men studiis vigilare severis, (med 3ver at lægge sig derefter), Propert. 2, 2, 9; — b) vigilantes corae, (som aldrig hvile), Cic. Div. 1, 43; — II) act.; A) tilbringer vaagen, giennemvaager; — noctes vigilantur amarae, Ovid. Her. 12, 169; cf. id. Fast. 4, 167; — B) tilveiebringer ved at vaage, ferretter el. besferger; — Quae vigilanda viris, Virg. Ge. 1, 313? vigilati labores, Ovid. Trist. 2, 11; vigilatum carmen, id. Fast. 4, 109; — III) partic. vigilans, tis, egf. som adj.: aarvaagen, embyggelig; — ∞ et industrius homo, Cic. Att. 8, 11; ∞ et acutus etc., id. Agr. 1, 1; cf. id. R. Am. 48; — compar., ut nemo umquam ... parator, vigilantior, compositor ad iudicium venisse, videatur, id. Verr. act. 1, 11; superl., ∞ dux (Hannibal), Val. Max. 9, 1, extern. 1.

viginti, num. card. indecl., [vigammet af d. doriste είκοσι f. είκοσι]: tyve; — si viginti quiessem dies, Cic. Planc. 37; annos natus unum et viginti, id. Or. 3, 20; diebus viginti uno, Plin.; cf. Hor. Sat. 1, 5, 86. — vigintiangulus, 3, [angulus, i]: med tyve Vinkler, sphaera, Appul. — vigintiviri, i, f. und. vigintiviri. — vigintiviratus, us, m.: Embede el. Varrigbed, som beklædes af en Vigintivir, f. und. figd.; cf. Cic. Att. 9, 2, o. Tac. Ann. 3, 29. — vigintiviri, orum, m.: Collegium el. Commission af tyve Medlemmer, Tydemændene; egf. det navnsl.; A) som til Jættelag af de campanie Statsjorder bleve udnævnte af Caesar i hans første Consulat; — vid. Cic. Att. 2, 6, o. Suet. Aug. 4, egf. Vell. 2, 44; — egf. in sing., Plin. 7, 53; — B) som Underverigbed i Rom, hvoraf Salvdelen gik Prætor tilhaande, imedens den anden Salvdelen forejød Veisæfene og Myntæfene; egf. beforgede de Criminaldommenes Udfoerelse; vid. Spart. Julian. 1, o. Tac. Ann. 3, 29; — C) a. p. Chr. n. 237: en imod Maximinus udnævnt Regeringscommission; — vid. Capitol. Gordian. 10.

vigor, oris, m., [vigo]: Livskraft el. Livsfylde, Kraftfuldhed el. Kraft, Munterhed; — nec tarda senectus debilitat vires animi mutataque vigorem, Virg. Aen. 9, 610; figel. ∞ patrius, Hor. Od. 4, 4, 5; ∞ animi, Ovid., Liv.; ∞ mentis, Quintil.; men Senec. Ep. 64: quantum in illo (libro) vigoris est, quantum animi! — ∞ gemmae, (dens stærke Glæds), Plin. 37, 28; — egf. in pl., Vitruv. 6, 1, Sil.; cf. — vigorans, tis, partic.; I) act. el. c. acc.: oplyvende, fyrfende; — vigorantia disciplinam, (opp. effeminantia), Tertull.; — II) neutr.: som bliver stærk el. kraftig; — ∞ anima, id.; o. — vigoratus, 3, adj.: kraftig livfuld, juvenis, Appul.

villesco, vilui, 3, v. inch. n., [vilis]: at blive ringe, at tabe i Værd el. Anseelse; (eftercl. Drd); — quamvis clarus homo vilesceit in turba, Hieronym.; miracula ejus assiduitate viluerunt, Augustin. — vi-

l. pendo, ēre, v. a., [vilis]: ringeagter; — Etiamnum me vilipendit, Plaut. Truc. 2, 6, 58.

vilis, e: som hæves til en let Pris el. for godt Kjøb; — Neque quicquam hic vile nunc est, nisi mores mali, Plaut. Trin. p. in.; cf. id. Most. 1, 3, 139; hem, istuc verbum vile est viginti minis; men annonā vilior, vid. id. Mil. gl. 3, 1, 140; cf. Cic. Verr. 3, 84: frumentum quoniam vilius erat, ne emisses; men id. Fin. 2, 28: non minor voluptas percipitur ex vilissimis rebus, quam ex pretiosissimis; — b) in neutr. absol.; — quanti eam emit? Th. vili, Plaut. Epid. 1, 1, 49; figel. vili vendere, Martial. 12, 66; figel. vendere viliori, Digest.; distrahere vilissimo, ibd.; — II) „fig.“: simpel el. ringe i sit Slags, nanfelig, uten Værd, gemen el. nedrig, ord.; — nec adeo vilis vita nostra tibi esset, ut etc., Liv. 40, 9; cf. Cic. R. Am. 26; Velia non est vilior, quam Lupercal, id. Fam. 7, 20; cf. Hor. Sat. 2, 5, 8, o. id. Ep. 2, 1, 38; men id. ibd. 1, 17, 21: tu poscis villa rerum (Ubetpæligheder); men id. Od. 3, 27, 57: vilis Europa, (du daarlige)! — Si ... est tibi vile mori, Ovid. Her. 7, 48; men som Drbfrog: vile est, quod licet, Petron. Sat. 93; — egf. c. inf., Sil. 8, 438: Stat fucare colos (i. e. lanam), nec Sidone vilior Ancon; — B) som hæves i Mængde, let at have; — ∞ poma, Virg. Ge. 1, 274; figel. ∞ phaselus, id. ibd. 1, 227.

vilitas, atis, f.: lav el. ringe Pris; — ∞ annonae ex caritate etc., Cic. Manil. 15; figel. vilitas in vendendis fructibus, id. Verr. 3, 98; — egf. absol. f. lave Kornpriser, id. ibd. 3, 93: alter annus in vilitate, alter in caritate etc.; cf. Pseud. Cic. p. dom. 6: subito ... carissimam annonam necopinata vilitas consecuta est; — egf. em andre Gienstande; ad denarios senos vilitas rediit, Plin. 35, 28; men Plaut. Capt. 2, 1, 33: pro tuo caro capite Offerre meum caput vilitati (sc. me: at jeg giver det til Pris derfor); — II) „fig.“: A) en Gienstandes ringe Værd el. Ubetpælighed; cf. navnsl. ∞ nominum el. verborum: deres Plashed el. Lavhed; — vid. Plin. 20, 1; cf. Petron. Sat. 118: effugiendum est ab omni verborum, ut ita dicam, vilitate etc.; men vilitatem alicujus incescere, (nogens lave Tænfel. Handlemaade), Quintil. 5, 7, 23; — B) subjectivt beder vilitas sui: Ringesagt for sig selv; — in nullo (animali) deprehendens vilitatem sui, ne negligentiam quidem, Senec. Clem. 1, 4; figel. Curt. 5, 9: saepe taedio laboris ad vilitatem sui compelluntur ignavi; — vilitate, adv.: for lav Pris; — venire (sælges) vilis, Plaut. Cure. 2, 1, 28; vilissime constare, (faste mindst), Plin., Colum.; — egf. „overf.“: ∞ se ipsum colere: helde sig selv, Appul.; o. — vilito, are, v. a.: forringer; cf. „overf.“: fornerder; — quae (vilia) te vilitant, Turpil. ap. Non.; — [vilis].

villa, (i Bøndefroget egf. vella, Varr.), ae, f., [rimel. best. m. vicus, viculus, men efter Varr. af veho]: Landgaard, navnsl. de til en Velsgaard hørende Bygninger, hvf. efter Colum. 1, 6: tredebelt, neml. ∞ urbana (til Hørfæbet); ∞ rustica (til Høstene); ∞ fructuosa, (som Læge); — opp. ager, (Gaardens Jorder), vid. Cic. R. Com. 12, el. fundus, Plin. 18, 7; cf. Pollio ap. Cic. Fam. 10, 33: frumenta aut in agris, aut in villis sunt; f. egf. Hor. Epod. 1, 29, offerre, o. Al.; — b) figd. egf. „overf.“ f. rus el. Landet; — vid. Plin. Ep. 7, 25; — II) „best.“: marces villa publica paa Campus Martius, som Samlingsplads for det unge Mandskab til Indskrivning i Krigstjenesten, og for Børgerne til Census; — vid. Varr. R. R. 3, 2, Liv. 4, 22, o. Flor. 3, 21; tiende egf. til Bølg for fremmede Gesandter, Liv. 33, 24; cf. — villaris, e: = figd.; — ∞ gallinae, Plin. 10, 57; o. — villaticus, 3: hørende til en Landgaard el. Velsgaard ord., be-nævnt derefter; — villaticum (genus pastionis), in quo sunt gallinae et columbae et apes, etc., (opp.

rusticum g. p.), Varr. R. R. 3, 2; ∞ gallinae, id.; ∞ alites, Plin.; ∞ mel, Colum.

villica, ae, f. und. villicus, nr. II, B. — I. villico, are, o. villicor, atus, sum, I, [villicus]: forvalter et Guds, er Gudsforvalter; — a) i d. active form; dog Cic. d. Rep. 5, 3, atene lignefesvis: quasi dispensare rem publicam et in ea quodam modo villicare; men ∞ possessionem maximam, Appul.; — b) som depon.; — longe ab urbe villicari, quo herus rarenter venit, Pompon. ap. Non.; — II) „alm.“: lever paa Landet; — Hic villicor ante urbem, Turpil. ap. Non.; cf. Auson. Ep. 22, 1. — 2. villico, onis, m.: Biform af villicus, nr. II, Appul., inc. — villicor, ari, f. und. I. villico.

villicus, 3, [villa]: horende til en Landgaard el. Villa; — ∞ nomina lini, Auson.; — II) oftest subst., villicus, i, m., o. villica, ae, f.; A) villicus, i: Bilsforvalter el. Bilsari; — male agitur cum domino, quem villicus docet, Cato ap. Colum.; cf. Cic. Verr. 3, 50, oftere, o. Hor. Ep. 1, 14, in., oftere, o. A.; — b) „overf.“: Goresat; — ∞ urbis, (i. e. praefectus), vid. Juvenal. 4, 77; ∞ aerarii, auct. Priap.; ∞ aquaeductum, Frontin.; — B) villica, ae: Bilsforvalter, forvalterens Renc, odl., Cato, Colum.; f. egf. Martial. 1, 56, o. Juvenal. 11, 69.

villosus, 3, [villus]: med lange og stride Haar el. Borster, haaret el. borstet, strid el. hvas el. trævlet, odl.; — villosi pelle leonis, Virg. Aen. 8, 177; men id. ibd. 266, om Cacus: villosaque setis Pectora semiferi; men villosa colubris... guttura (Medusae), Ovid. Met. 10, 21; ∞ radix, Plin.; — compar., arbor folio villosior, id. 16, 19; superl., ∞ animal (lepus), id. 11, 94. — villula, ae, f., demin. af villa: liden Landhus, liden Villa; — circum villulas nostras errare, Cic. Att. 8, 9; cf. Hor. Sat. 1, 5, 45, o. id. ibd. 2, 3, 10. — villum, i, n., demin., [cf. f. vinalum af vinum]: en Draabe Vin; df. liden Bistrus; — interea... edormiscam hoc villi, Ter. Ad. 5, 2, 10. — villus, i, m., [cf. Doederl. f. pilulus, som demin. af pilus]: borst el. strid Haar, Gaartot el. liden el. Borster; — animantium aliae villis vestitae, Cic. N. D. 2, 47; villis ovium confectis atque contextis etc., id. ibd. 2, 3; cf. Virg. Aen. 5, 352; men id. Ge. 4, 377: tonsis... mantelia villis (glattlippede el. glatte).

vimen, inis, n., [vicio]: Bidie; egf. andre til Jæstning tienlige Grene el. Bærter; — vimina, unde viendo quid facias, Varr. R. R. 1, 23; reliquum corpus navium viminibus contextum etc., Caes. B. C. 1, 54; cf. id. B. G. 2, 33, oftere; men Tibull. 2, 3, 19: Tum fiscella levi detexta est vimine junci; cf. Ovid. Met. 12, 436: concretum vimine querno Lac (fluit); — II) „overf.“: A) Bidieplante, odl., Colum. 4, 30; — B) „poet.“ egf.: vimen letheum, (om Mercurflæven), Stat. Theb. 2, 30; df. — vimentum, i, n.: Biform af frgd.; — moenia non saxo, sed cratibus et vimentis etc., Tac. Ann. 12, 16.

*viminalis, e: horende til Bidier, salix, (som frembringer Bidier til Jæstning, Bidiepil), Colum., Plin. 17, 32; — II) som adf. propr., Viminalis Collis: en af Roms fve Høie, (benævnt efter det der vorende Bidiekrat), hvorefter egf. den der dyrkede Juppiter hed Viminus; vid. Varr. L. L. 5, 8, o. Fest. p. 376; — ligef. hed den dertil horende Port: Porta Viminalis, f. Fest. l.c.; — vimentum, i, n.: Bidiekrat, Varr. L. L. 5, 8; o. — vimineus, 3: gjort af fletet af Bidier; — ∞ tegumenta, Caes. B. C. 3, 63; ∞ crates, Virg. Ge. 1, 95; ∞ salix, (hvoraf man faaer Bidier), Plin.; — [vimen]: — Viminus, i, f. und. viminalis, nr. II. vin-, i. e. visne, f. volo, velle, ab in. — *vinacea, ae, f., o. vinaceum, i, n., f. und. flgd. — vinaceus, 3, men forekommer alene som subst.; neml. A) vinaceus, i, m., (sc. acinus): Vinbærterne, Colum.

3, 1, Plin. 11, 3, egf. Cic. d. Senect. 15; — B) vinacea, ae, f., (sc. bacca): Vinbærter, Varr., Colum. Arb. 4, Plin. 17, 35; — C) vinaceum, i, n., (sc. granum): Vinbærterne, in pl., Colum. 11, 2; — vinalis, e: horende til Vin, fortitudo, (dens Styrke), Macro. Sat. 7, 7; — II) oftest subst., pl., vinalia, (ium o. orum), n.: dobbelt Vinfest (22 April, o. 19 August), da man oftede til Juppiter af den nye Vin, Varr. L. L. 6, 4, Ovid. Fast. 1, 863 o. 877 flgd., o. Plin. 18, 69; cf. Fest. p. 374; — gen. Vinaliorum, Masur. ap. Macro.; o. — vinarus, 3: horende til Vin, lacus, Cato, Colum., vas, id., vasculum, Plant., cella, id., Plin., uter, id., saccus, id.; men ∞ crimen, Cic. Font. 5, (i Anledning af Binstolen); — II) subst.; A) vinarus, i, m.; a) Vinhandler, som holder Vinhus, odl., Plant. Asin. 2, 1, 30, o. Suet. Claud. 40; — b) en Vinrifter, Digest.; — B) vinaria, orum, n.: Vinrutter el. Vinlaster, Plant. Poen. 4, 2, 46, Hor. Sat. 2, 8, 39, o. Petron. Sat. 78; — [vinum].

vinca pervinea, (egf. i et Ord: vincapervinea), ae, f.: Evggrønt, germ. Bårvurz, quia semper vireat aërisque injurias vincat et pervincat, Plin. 21, 39 o. 99; heder egf. pervinea, Appul. — vineus, 3, [vincio]: til at binde med; — df. comiff: Mibi jam intus potione vinea onerabo gulam, (vil hange mig i en Strikke), Plant. Stich. 4, 2, 56. — vincibilis, e, [vinco]: I) „alm.“: let at overvinde el. tvinge; — terram vix ulla cultura vincibilem etc., Colum. 3, 12, inc.; — II) „bef.“: let at vinde, causa, Ter. Phorm. 1, 4, 48.

vincio, vixi, vinctum, 4, v. a.: omvinde el. ombinder, binder, fæster; I) „egenl.“: — quum igitur eos vinxerit, quos etc., Cic. Deiot. 7; facinus est, vincere civem Rom., id. Verr. 5, 63; quum... catenis victus traheretur, Caes. B. G. 1, 53; men Virg. Aen. 11, 81: Vinxerat et post terga manus, quos etc.; — ∞ ulnum viubus, Ovid., suras cothurno, Virg., tempora floribus, Hor.; men Ovid. Am. 2, 15, in.: Anule, formosae digitum vincture puellae; men m. græst Construction: Colla torosa boum vinctorum cornua vittis, Ovid. Met. 7, 429; — II) „fig.“: binder, befæster, forbinde; — Caesarem... loca occupare, vincire praesidiis (befæste el. fætte dem), Cic. Att. 7, 18; f. egf. id. Tusc. 2, 21, oftere; men Ovid. Her. 20, 212: Esse tuam vinctam, numine teste, fidem; men ∞ inimica ora (sc. magicis artibus), id. Fast. 2, 581; cf. Propert. 3, 3, 43: ∞ mentem multo Lyaeo; — navnlf. egf. om Gæderaget; quae tamen ipsa membra (minutiora) sunt numeris vincienda, Cic. d. Or. 3, 19; cf. Quintil. 11, 2, 47, oftere.

vinco, vici, victum, 3, v. a.: faaer overhaand derover, vinder el. erobrer, besejter el. betvinger; I) „egenl.“, naval. i Krigsprog; — ut, qui vicissent, imperarent, Caes. B. G. 1, 36; cf. id. ibd. 1, 31: in Gallia, quam bello vicisset, etc.; men id. ibd. 7, 29: non virtute, neque acie vicisse Romanos, sed etc.; cf. Cic. Manil. 18; — egf. om anden Kamp el. Strid; ∞ Olympia (om Beddeløbshæften), Enn. Ann. 18, 22; — egf. at vinde i Spil; vid. Suet. Aug. 70 o. 71; — oftere i en Retsdag el. i en offentlig Forhandling: at vore den Vindende; quod vicisset judicio, etc., vid. Cic. R. Com. 18; cf. Ter. Phorm. 1, 2, 82 o. 85, egf. Hor. Sat. 1, 2, fin.; ∞ causam suam, Ovid. Her. 16, 76; ∞ spon-sione, Cic. Quint. 27; egf. ∞ spon-sionem, id. Caecin. 31; men Sall. Jug. 16: vicit tamen in senatu pars illa, quae etc.; cf. Liv. 2, 4 o. 30; men ∞ aliquem, (paa en Auction; at overbyde nogen), Cic. Att. 13, 29 o. 33; — b) egf. om Tving: at overgaade, at betvinge; — neu turbine venti Vincantur (naves), Virg. Aen. 9, 91; cf. victa ratis, Ovid. Trist. 1, 4, 12; men Virg. Aen. 1, 727: noctem flammis funalia vincunt; cf. Ovid. Am. 3, 6, 42; men Plin. 19, 2: hi casses (linei) vel

ferri aciem vincunt; men em Pilen: ~ aëra, (flyve op derover), Virg. Ge. 2, 123; men id. ibd. 2, 294, em Egen (esculus): multosque nepotes, Multa virum volvens durando secula vincit, (varer ud derover); — II) «fig.»; A) «alm.»; — ut paene naturam studio vincerent, Caes. B. G. 6, 43; si subitam et fortuitam orationem commentatio et cogitatio facile vincit, hanc ipsam profecto assidua et diligens scriptura superabit, Cic. d. Or. 1, 33; men Vincitur ars vento, vid. Ovid. Fast. 3, 593; men non est consentaneum... qui invictum se a labore praestiterit, vinci (eum) a voluptate, Cic. Off. 1, 20; victus patris precibus lacrimisque, Liv. 23, 8; cf. Hor. Od. 4, 6, 21; men id. Sat. 1, 9, 55; et est, qui vinci possit (se. precibus); men Victus amore pudor, Ovid. Am. 3, 10, 23; men Virg. Ge. 4, 491: victusque animi respexit; — men m. ut, Hor. Epod. 17, 27: Ergo negatum, vincor, ut credam miser, etc.; — B) «bef.»; 1) i cl. ved en Egenstøb at overgaac el. overtraffe nogen el. noget; — ~ expectationem omnium, Cic., opinionem omnium, id.; ~ vastissimas beluas immanitate morum, id. d. Rep. 2, 26; cf. Hor. Epod. 11, 21; — (praecepta), qualia vincunt Pythagoran, (som overgaac hans Lærdomme), id. Sat. 2, 4, in.; cf. id. Ep. 1, 4, 3; — «pect.» ogf. c. inf.; (vir) nulli victus vel ponere castra, Vel junxisse ratem, etc., (som af ingen blev overgaact veri), Sil. 5, 552; — 2) seirrende at bevise el. godtgjøre, oflest m. Objectsfættning; — vince deinde, bonum virum fuisse Oppianicum, Cic. Cluent. 44; men id. ibd. 23, elliptisk: si doceo, non ab Avito, vinco, ab Oppianico (se. corruptum esse iudicium); dicendo vincere, etc., Matus ap. Cic. Fam. 11, 28; f. ogf. Hor. Sat. 2, 3, 225; — ogf. m. ut, id. ibd. 1, 3, 115: Nec vincet ratio hoc, tandundem ut peccet idemque, Qui etc.; — 3) at epnaae sin Denstigt, at faae sin Billie, odel., men alene i Udtrykkene; a) vicinus; — eni si esse in urbe tuto licebit, vicinus, Cic. Att. 14, 20; bef. ogf. som Udraab; vid. Propert. 1, 8, 28, o. Ovid. Met. 6, 513; — b) i de imperative Dictioner: vincite, viceris, vincerent, (naar man neml. med Uvillie indrømmer noget el. lader noget fære); — vincite, si ita vultis, (3 skalle faae Evers Billie), etc., Caes. B. G. 5, 30; ligel. Suet. Caes. 1: vincerent, ac sibi haberent, dummodo scirent, etc.; cf. Ter. Andr. 5, 3, 21.

*vincio, onis, f.: Vinden el. at binde, Tertull.; — ogf. «overf.»: Forbindelse, Arnob.; — vinctor, oris, m.: som forbinder el. forener, id.; o. — vincetura, ae, f.: Baand el. Bind, Cels.; — ogf. Vinden el. Vinding el. Steming; salices pariunt virgas sequaces ad vincturas lentitatis, Plin. 16, 68; — [vincio]. — 1. vinctus, 3, partic. af vincio. — 2. vinctus, us, m., [vincio]: Vinden el. Baand; men alene in abl.; — pendere in palmam aut funiculo, aut vinctu, quod, etc., Varr. R. R. 1, 8.

vinculatus, 3: bunden, Coel. Aur.; af — vinculum, contr. vinclum, i, n., [vincio]: Baand, Strikke el. Vinc, Lantke; — corpora... constricta vinculis etc., Cic. d. Or. 1, 52; cf. Virg. Aen. 5, 510; men id. ibd. 1, 168: hic fessas non vincula naves Ulla tenent, (ingen Anfættege); men Tibull. 2, 1, 28: Chio solvite vincla cado; vincla tunicarum, Ovid.; vincla epistolae, Nep. Paus. 4; cf. Ovid. Pont. 3, 7, 6; ogf. om Sandaler, Virg. Aen. 8, 458; cf. Ovid. Fast. 1, 410, oftere; — ofte ogf. in pl.: en fanges Baand el. Lantke; hvf. ogf. undert. f. fængsel; aliquem aeternis tenebris vinculisque mandare, Cic. Catil. 4, 5; cf. id. Verr. 4, 10; ligel. legatos ab se... in vincula conjectos, Caes.; in vincula duci, Liv.; in vinculis et catenis esse, id.; ex vinculis causam dicere, Caes. B. G. 1, 4; — II) «fig.»: Baand el. Lantke; a) som indskrænkende el. hindrende; — ex corporum vinculis, tamquam ex carcere, evolare, Cic. d. Rep. 6, 14; nullum vinculum ad astringendam fidem

jure jurando artius etc., id. ibd. 3, 31; vinculum ingens immodicae cupiditatis injectum est, Liv. 10, 13; — b) som forbinder; — beneficium et gratia sunt vincula concordiae, Cic. Fin. 2, 35; tum etc., tum accedit maximum vinculum, quod etc., id. Fam. 5, 11; men Virg. Aen. 4, 16: Ne cui me vincolo vellem sociare jugali; cf. Ovid. Met. 9, 549.

Vindelici, orum, m.: germanisk Gøtt, hvís Hovedstæd: Augusta Vindelicorum, (hod. Augsburg), Plin. 3, 24, Tac. Ann. 2, 17, o. Hor. Od. 4, 4, 18, ogf. id. ibd. 4, 14, 8; — B) df. 1) Vindelicius, 3: vindelisk, orae, Martial. 9, 85, spolia, Claudian.; — 2) Vindelicia, ae, f.: Vindelicien, Inscript.

vindemia, ae, f., [vinum, demo]: Vinhøsten, Varr. R. R. 1, 54, Plin. 18, 74; ligel. in pl.: vindemias gracies quidem, uberores tamen, quam expectaveram, colligo, Plin. Ep. 9, 20; — II) df. «overf.»; a) Vindemien el. Vinen; — Non eadem arboribus pendet vindemia nostris, Virg. Ge. 2, 89; cf. id. ibd. 2, 522; — b) in pl. ogf.: Vinhøstens Tid; — vindemias laetas... agere te etc., M. Aur. ap. Front.; — c) Vinhøstningen af andre lignende frugter; — ~ olearium, Plin., turis, id., mellis, Colum., Plin.; df. — vindemiālis, e: hørende til Vinhøsten, Macrobi. Sat. 7, 7. — vindemiator, oris, m., [vindemio]: som indsamler Vinhøsten, en Vingaardsmand, Varr., Hor. Sat. 1, 7, 30; — ogf. vindemitor, oris, Senec. Apocol. in., (f. ogf. ne deus.); — II) «overf.» Vindemiator: en Stjerne i Stjernebilledet Virgo, Colum. 11, 2; — ogf. Vindemitor, Ovid. Fast. 3, 407, Plin. 18, 74; df. — vendemiatorius, 3: hørende til Vinhøstens, vasa, Varr. R. R. 3, 2. — *vindemio, are, v. n.: høster Vinhøst; df. absol. vindemiantes, Plin. 18, 74; — ogf. m. hømøgent Object: ~ vinum, Colum., uvas, Plin.; o. vindemiola, ae, f.: liden Vinhøst; — df. «overf.» Cic. Att. 1, 10: nam ego omnes meas vindemias (alle mine ringe Vindemitor) eo reservo, ut etc.; — [vindemia]. — vindemitor, oris, m., f. und. vindemiator, nr. I o. II.

vindex, icis, comm., [vindico]; 1) som tager i retlig forvar, som antager sig nogens Ret, forvarer, Beskytter, Besirer; Beskyttelse, Besirer; — vid. Fest. p. 376, ogf. Gell. 16, 10, (e XII tabb.); — me ipsum illum vindicem aeris alieni (som har forsvaret Creditørenes Ret imod deres Debitorer) etc., Cic. Att. 2, 1; ~ majestatis imperii, Liv. 28, 28; men ~ injuriae, (som beskytter derimod); ligel. ~ periculi, id. 10, 5; men ~ terrae (Hercules), Ovid. Met. 9, 241; — ogf. absol.: dignus vindice nodus, Hor. A. P. 191; — ogf. som appos.: audita vox una (provoco) vindex libertatis etc., Liv. 3, 56; vindicibus pacatus viribus orbis, Ovid. Her. 9, 13; — II) Hævneude, Straffende; — sed aperte vindicem conjurationis oderunt, Cic. Fam. 5, 6; illum... custodem et vindicem cupiditatum etc., id. Agr. 2, 9; ~ ultorque parentis, Ovid. Met. 5, 237; — ogf. in fem.: Furiae... vindices facinorum et scelerum, Cic. N. D. 3, 18; — ogf. som appos.: vindice flamma, Ovid. Met. 1, 230; ~ poena, Catull. 64, 192.

vindicatio, onis, f., [vindico]; 1) i Retsspreget: retlig Forering el. Paastand paa en Gienstand; — (actio)... in rem... vindicatio (est)... in personam... conditio, Digest.; — II) at antage sig noget, forvar el. Beskyttelse, Afværgelse, Hævn; — vindicatio est, per quam vim et contumeliam defendendo aut ulciscendo propulsamus... et per quam peccata punimus, Cic. Inv. 2, 22; cf. id. ibd. 2, 53.

vindicia, ae, f.: forcl. Biform af figd.; — vid. Fest. p. 376 (e XII tabb.); f. ogf. Serv. Sulp. ibd. o. ap. Gell. 20, 10. — vindiciae, arum, f., [vincio]: de tvende Parter retlige Paastand for Prætor paa samme Gienstand, være sig paa en Besiddelse, el. paa en Persons Tilbageførelse til dens retlige Tilstand som fri el. ufri;

df. om Clodius: qui ... non injustis vindictis et sacramentis alienos fundos, sed castris ... petebat, Cic. Mil. 27; men om Decemviren Appius: ni vindicias ab libertate in servitutem dederit, (indrømmede Paastanden om en fri Person's Trælbom, cf. lod ved sin Kiendelse en fri Person giore til Slave), Liv. 3, 57; hvormed ogs. ibd.: quo (ore) vindiciae nuper ab libertate dictae erant; cf. id. ibd. 47, om den famme Appius: decresce vindicias secundum servitutem; ligel. ibd. 41: postulare vindicias secundum libertatem, (i Retten at paafaae en Person's Frihed); men Cic. d. Rep. 3, 32: quum vindicias amisisset ipsa libertas, (neml. i Decemvirernes tredje Aar; f. ovenf. Liv. II. cc.).

vindico, (strives undert. vendico, ifølge en Afledn. af venum dico), avi, atum, i, (archaisk ogs. efter 3 Conjug. vindicti, Gell. 20, 1, ex XII tabb.; hvs. ogs. Formerne vindex, vindiciae, vindicta, hvorm. vindication af vindico, are), v. a., [oprkl. f. vim dico, hvormed Varr. L. L. 5, 7, fammentligere i iudicio f. ius dico; alts. oprkl.: forkynder Bøds, neml. til Gaandhævelse af min paaftaaede Ret; df. „overf.“: giør retlig Paaftand derpaa, (hvore sig paa en Besiddelse, cf. paa en Person's Tilbageførelse til dens retlige Tilstand som fri el. ufri), vid. Gell. l. c.: ni ... qui endo em jure vindicit, (i. e. ni ... qui em iure vindicat); — ∞ sponsam in libertatem, Liv. 3, 45; cf. id. ibd. 48; men id. ibd. 46: vindicari (puellam) in posterum, (at hun beholdt sin Frihed); men ibd.: ut vindicaret (sc. puellam: at han skulde nedlægge retlig Paaftand angaaende hendes Frihed); — II) „overf.“ o. udenfor Retssproget; A) giør Paaftand derpaa, forbrer som min Giendom, tilgiver el. tilskrifer mig noget; — cui soli liceat omnia, non Quiritium, sed sapientium, iure pro suis vindicare, etc., Cic. d. Rep. 1, 17; cf. id. Off. 1, 1: si etc., videor id meo jure quodam modo vindicare; f. ogs. id. ibd. 1, 7; men id. Arch. 8: Homerum ... Chii suum (eivem) vindicant; — ligel. m. tilføjet sibi el. ad se; prospera omnes sibi vindicant, etc., Tac. Agr. 27; cf. Senec. Ep. 45: multum magnorum virorum iudicio credo, aliquid et meo vindico; men victoriae majore parte ad se vindicata, Liv. 44, 14; cf. ibd. 9, 43; — tanta ... consensio libertatis vindicandae (til Frihedens Forfar), Caes. B. G. 7, 76; — men „poet.“: Vindicet antiquam faciem, (lad ham giengive hende den), Ovid. Met. 2, 523; ligel. „poet.“ c. inf., Lucan. 8, 675; — B) sætter i Frihed, befrier, redder af Jare; — ∞ rem publicam afflictam et oppressam in veterem dignitatem ac libertatem, Cic. Fam. 2, 5; cf. id. Brut. 58; ligel. ∞ Galliam in libertatem, Caes.; cf. id. B. C. 1, 22; — sapientia sola nos a libidinum impetu et formidinum terrore vindicat, Cic. Fin. 1, 14; cf. id. d. Or. 1, 45, o. id. ibd. 2, 2; men id. Rab. Post. 9: ut se aliquando ad suos vindicaret, (skulde frelse sig til dem, atter forenes med dem); — b) hvs. Plin. ogs. om Ting: at hvs. borte derfra, at være Middel derimod; — vindicat a putredine (sal), Plin.; ebur a carie vetus oleum vindicat, id.; — C) med Hensyn paa en foregaaende Ret: straffer, anseer med Straf; — omnia, quae vindicaris in altero, tibi ipsi vehementer fugienda sunt, Cic. Verr. 3, 2; cf. id. Sull. 6: quod maleficium in aliis vindicasset, etc.; men id. Off. 3, 15: atque iste dolus malus ... legibus erat vindicatus, ut etc.; f. ogs. id. Lael. 12, o. id. R. Am. 5, oftere; — ogs. impers.: in cives militesque nostros persaepe severe esse vehementerque vindicatum, Cic. Verr. 5, 50; ligel. vindicatum in noxios, Sall. Jug. 31; cf. Caes. B. G. 3, 16; — 2) df. ogs.: hævner, tager Hævn el. Erstatning derfor; — ∞ necem Crassi, Ovid. Fast. 6, 468; Quod non offensas vindicet ense suas (Caesar), id. Trist. 3, 8, 10; ligel. Tac. Ann. 2, 71: flebunt Germanicum etiam ignoti; vindicabit vos, si etc.; — b) df. atter: ∞ se ab ali-

quo, (hævne sig paa nogen), Senec. Benef. 6, 5; cf. Plin. Ep. 4, 11: seque de fortuna praefationibus vindicat; men pass.: Credis, te satis esse vindicatum? Martial. 2, 83.

vindicta, ae, f., [vindico], oprkl.: den Stav, hvormed en Slave af Prætor blev berørt, naar han blev fri; den første Brug af denne vindicta m. v. f. Liv. 2, 5; men si neque census, neque vindicta, nec testamento liber factus est, non est liber, Cic. Top. 2; cf. id. Rab. perd. 3, Hor. Sat. 2, 7, 76, Plin. Ep. 7, 16, o. A.; — II) df. „overf.“: A) Beskyttelse, Forfar; — utrique vindicta libertatis morte steit, Vell. 2, 64; legis vindicta severae, (Gaandhævelsen deraf), Ovid. Pont. 1, 6, 33; — B) Hævn, Straf; — vid. Juvenal. 13, 180 o. 191, ogs. Phaedr. 1, 29, o. A.; cupidine vindictae inardescere, Tac. Ann. 6, 32.

vineae, ae, f., f. und. vineus, nr. II; df. — vinealis, e: hørende til Vin el. benævnt derafter; — ∞ terra: Vinland, Colum. 3, 12; — vinearius, 3: = frgd.; — ∞ colles: Vinbjerg, Colum. 5, 6, horti, Digest.; o. — vineaticus, 3: = frgd., semina, Colum.; ∞ cultus, (Vinæst), id.; ∞ fructus, (Vinhus), id.; ∞ falculae (til Vinrankens Bøstaring), Cato. — vinetum, i, n., [vinum]: Vinplantning, Vinbjerg, Vinland, ofst.; ofstet in pl.; — si segetibus aut vinetis tempestas nocuerit, Cic. N. D. 2, 66; vineta, virgeta, etc., id. Leg. 2, 8; cf. Virg. Ge. 2, 319, o. A.; — b) som Ordspøg kan mærkes, Hor. Ep. 2, 1, 220: Ut vineta egomet caedam mea, (for at tage mig selv mer).

vineus, 3, [vinum]: af Vin, latex, (i. e. vinum: Vin), Solin.; df. — II) oftest subst., vineae, ae, f.; A) Vingaard, Vinbjerg; — segetibus ... et pratis et vineis et arbutis res rusticae lactae sunt, Cic. d. Senect. 15; cf. id. Div. 1, 17, oftere, Virg. Ge. 2, 390, Hor. Sat. 2, 4, 43, oftere, o. A.; — B) Vinstøffen el. Vintræk; — vid. Colum. 1, 10, oftere, ogs. Phaedr. 1, 3; — C) i Krigssproget ifølge Ligheden med en Vinløvbytte: eflags Skieldtag el. Skieldtag, hvormed Soldaterne arbejdede; — vid. Caes. B. G. 2, 12 o. 30, id. ibd. 3, 21, ogs. id. ibd. 7, 17, o. Cic. Fam. 5, 4, Liv. 37, 26, o. A.

vinibua, ae, f., [vinum]: Vindrifterse, Lucil. ap. Non. — vinifer, a, um, [vinum, fero]: som frembringer Vin, vitis, Appul. — vinitor, oris, m.: Vingaardsmand, Cic. Fin. 5, 14; maturae vinitor uvae, Virg. Ecl. 10, 36; df. — vinitorius, 3: hørende til en Vingaardsmand, salx, Colum. 4, 25. — vinnulus (vinulus), 3, [ester nogle best. m. vico, alts. oprkl.: bieslig, smidig; df. „overf.“: ventlig el. artig, ofst.; — compellando ... oratione vinnula, venustula, Plaut. Asin. 1, 3, 69; — not.: maasse riagtere at faa ment. m. *gilos*.

vinolentia, ae, f.: Druffenfab, Bernfelse, Cic. Phil. 2, 39, oftere, ogs. Suet. Vitell. 17; af — vinolentus, 3, [vinum]: fuld af Vin, druffen, beruset; — haec ... utrum consilia siecorum, an vinolentorum somnia etc.? Cic. Agr. 1, 1; ∞ furor, id. Fam. 12, 25; — b) tilfat el. blandet med Vin, medicamenta, id. Pis. 6. — vinositas, atis, f.: Vinsmag, Tertull.; af — vinosus, 3, [vinum]: fuld af Vin, som drifter megen Vin, druffen, driffelig; — qui modice vinosi erant, Liv. 41, 4; men Hor. Ep. 1, 19, 6: Laudibus arguitur vini vinosus Homerus; men ∞ convivia, (hvoreder driffes megen Vin), Ovid. Am. 3, 1, 17; — compar., ∞ aetas, id. Fast. 3, 765; superl., ∞ lena, Plaut. Cure. 1, 1, 79; — II) „overf.“: vinagtig, som ligner Vin; — moris succus in carne vinosus, Plin.; ∞ sapor seminis nardi, id.; ∞ odor seminis ambrosiae, id.

vinum, i, n., [digammere af *oivos*]: Vin; (hvorafter berømmeste Arter opregnes Plin. 11, 6 o. 7); — ∞ sugiens, (som ikke holder sig; opp. ∞ firmum), Cic.; cf. id. Brut. 83, o. id. d. Senect. 18; men vinum ex aqua temperatum, Plin., (opp. ∞ merum), Varr.; ∞ asperum, lena, Ter.; — pl. vina, (om flere Vinforter),

Plin. 14, 25, ostere; ogf. „poet.“ f. vinum, Virg. Aen. 5, 238, ostere; ligel. Ovid. Fast. 3, 305: Vina quies sequitur, etc.; — II) „overf.“ A) Bindriffen el. Driffelav; ogf. f. Druffenfab el. Øvir; — Vel heri in vino etc.? Ter. Heaut. 3, 3, 7; men ad vinum disert, Cic. Coel. 28; ligel. per vinum, (i en Rås), id. Acad. 2, 16, o. A.; vino sepulti, Virg., mersi, Liv. 41, 3; cf. Cic. Phil. 2, 3, o. id. ibd. 13, 11; — B) Bindruc; — vinum cogere, Plaut., legere, Varr.; ∞ pendens, Cato; — ogf. en Vinqvist; ∞ conserere, id., serere, Varr., Plin.; — C) den af andre Krugter tilberedede Vin; — ∞ palmeum: Palmevin, Plin.; ∞ de malis granatis: Granatvin, Pallad.; ex his, quae in hortis sunt, fit vinum e radice, etc., Plin. 14, 19.

vio, arc, v. n., [via]: gaar el. reiser; (men alene fiold; vid. Quintil. 8, 633: „vio“ pro „eo“ infelicis fictum); — legati intenti ad viandum, Ammian.; maritus vians (omslaffende), Appul. — viocūrus, i, m., [via, cura]: Dygnsmænd over Beiene, Varr. L. L. 5, 1 o. 32. — viōla, ae, f., demin., [vigammet af zov]: Violon el. Violblomsten, ogf. Enkeloen; — de forskiellige Arter af denne Blomst seef Plin. 21, 14; — ∞ purpureae, luteae, albae, ibd., pallentes (i. e. flavae), Virg., nigrae (i. e. purpureae), id.; — in viola, in rosa esse, (være til Gieslehed, hvortil nemf. herte vælgende Blomster), Cic. Tusc. 5, 26; — II) „overf.“: Violens farve, navnlf. Violet el. Violblaat; — fulgor (amethysti) in violam desinit, Plin.; cf. Hor. Od. 3, 10, 14, o. id. Ep. 2, 1, 207. — violābilis, e, [violo]: til at frænte el. faare; — Molle meum levibusque cor est violabile telis, Ovid. Her. 15, 79; men m. Negation: non violabile ... numen, (ufræntelig, som ikke tør fræntes), Virg. Aen. 2, 154. — *viōlaeūs, 3: violfarvet, purpura, Nep. ap. Plin. 9, 63, flos herbae, Plin., gemma, id.; — violācium, i, n.: Violvin, Apic.; — violārium, i, n.: Violbed el. Violand, færd. in pl., Varr., Ovid., Virg. Ge. 4, 32; o. — violarius, i, m.: en Violfarver, Plaut. Aul. 3, 5, 36; — [viola].

*viōlātio, ōnis, f.: Krænfelse; navnlf. Vanhelligelse; — ∞ templi, Liv. 29, 8, religionum, Senec.; ∞ publica fidei, (offentlig Brud derpaa), Vell. 2, 1; men pari vindicta parentum ac deorum violatio expianda est, vid. Val. Max. 1, 1, 13; o. — violātor, ōris, m.: som frænter el. stænder el. vanhelliger; — ∞ juris gentium, Liv. 4, 19, foederis, Tac. Ann. 1, 58, templi, Ovid. Pont. 2, 2, 27; — „poet.“ ogf. in appos. hos sem.: natrix violator aquae (fortærende, forgiftende), Lucan. 9, 720; — [violo]. — 1. violātus, 3, partic. af violo. — 2. violātus, 3, [viola]: tilfat med Viol el. Violfast, vinum, Pallad.

*viōlens, tis, adj., [vis]: voldsom, heftig, uregerlig, Aufstus, Hor. Od. 3, 30, 10; men victor violens (equis), vid. id. Ep. 1, 10, 37; men Pers. 5, 171: Nunc ferus et violens (es); df. — violēter, adv.: voldsomt, med Vold, heftigen el. itensfabeligen; — ∞ dirimere solennia ludorum, Liv. 5, 1; quaestio exercita asperē violenterque, etc., Sall. Jug. 40; ∞ tolerare aliquid, (harmes derover), Ter. Phorm. 5, 1, 4; men „poet.“ om den overflydende Tiberflod: violenter ... Ire dejectum monumenta regis, Hor. Od. 1, 12, 14; — compar., aliquando incivilius et violentius agere praefecturam praetorii, Suet. Tit. 6; ∞ conqueri etc., id. Aug. 51; superl., ∞ persequi, Colum., dimicare, Justin.

viōlentia, ae, f.: Voldsomhed, Heflighed, Bitched, Uregerlighed; — novi hominis furem, novi effrenatam violentiam, Cic. Phil. 12, 11; ∞ violentorum, id.; men ∞ gentium etc., Tac. Ann. 2, 63, (deres vilde Zapperhed); men „poet.“: — ∞ acris ... leonum, Lucr. 3, 741; cf. Ovid. Met. 1, 238: eadem violentia vultu; — ogf. om Ting og Begreber: ∞ vehemens vini, Lucr.; ∞ assidua hiemis, Colum.; ∞ ventorum, Plin.; af — violentus, 3, [vis]: voldsom, heftig, stormende;

— homo vehemens et violentus, Cic.; Piso ingenio violentus, Tac. Ann. 2, 43; ∞ ingenium, Liv.; ∞ censores, id.; tyrannus saevissimus et violentissimus in suos, id. 34, 32; ∞ vis viri, Lucr.; cf. Hor. Sat. 2, 1, 39; — ligel. om Ting og Begreber: faal. navnlf. om Elementerne; ∞ vis venti, Lucr.; ∞ turbo, id.; — compar., ∞ Eurus, Virg. Ge. 2, 107; superl., ∞ tempestates, Cic. Cluent. 49; ligel. ∞ duae res, ferum et ignis, Plin. 37, 15; — opes violentas ... concupisse, Cic. Phil. 1, 12; ∞ imperium, Liv.; ∞ verba, Ovid.; men Cic. Fin. 5, 21: nimis violentum est, dicere etc., (altfor voldsomt el. haardt el. overdrevent).

viōlo, avi, atum, 1, v. a., [vis]: behandler voldsomt, misghandler, frænter, stænder, odf., (saavel legemligen el. udvortes, som indvortes el. mentalt); df. altf.; 1) „egenl.“: — ∞ hospites fas non putant, etc., Caes. B. G. 6, 23; cf. id. B. C. 3, 98; men patriam prodere, parentes violare, etc., Cic. Fin. 3, 9; ∞ virginem, auct. ap. Varr., Tibull.; men Ovid. Pont. 3, 5, 45: Getico peccam violatus ab arcu; cf. Virg. Aen. 11, 255; — ∞ fines eorum, (hæride dem), Caes.; ogf. ∞ agros ferro, Virg., Cereale nemus securi, Ovid. Met. 8, 743; cf. id. Fast. 4, 649; men id. Her. 17, in.: Nunc oculos tua quum violarit epistola nostros; cf. Petron. Sat. 85: ∞ aures alicujus obsceno sermone; — men Virg. Aen. 12, 67: Indum sanguineo veluti violaverit ostro Si quis ebur, (har farvet blodrødt; Efterligning af Hom. Il. 4, 141); — II) „fig.“ o. „ment.“: — ∞ jus, Cic., religionem, id.; cf. id. R. Am. 38; ∞ inducias per scelus, Caes. B. C. 2, 15; ∞ foedera, Liv., Tibull., amicitiam, Cic., aestimationem absentis, id. Quint. 23, dignitatem alicujus in re aliqua, id. Fam. 1, 6; cf. id. Verr. 1, 32: quum ... nominis nostri famam tuis probis ... violaris.

vipēra, ae, f., [rimel. f. vivipara af vivus o. pario: som føder levende Unger]: Viperen, en Dgleart af det mindre Slægt, (coluber berus L.), Plin. 10, 82; — II) „overf.“ f. enhver giftig Dgle el. Slange af det mindre Slægt; — Parva necat morsu spatiosum vipera taurum, Ovid. Rem. Am. 421; cf. Virg. Ge. 3, 417, Hor. Epod. 16, 52, ostere, o. A.; — b) df. erdsfregvis: viperam nutrire sub ala, (nære en Slange i sin Varm), Petron. Sat. 77; ligel. vipera est in veprecula, (der ere Ugler i Mosen), Pompon. ap. Non.; — b) ogf. som Skældsord om et farligt og bedragerisk Mennefte: Slange el. Dgle, odf.; — vid. Juvenal. 6, 641, o. Flor. 4, 12.

*vipērālis, e: = flgd.; — ∞ herba, (imod Slangebid), Appul.; — vipērēus, 3: hørende til el. benævnt efter en Vipere el. Slange; ogf. bestaaende af Slanger el. fuld deraf; — ∞ dentes, Ovid.; men ∞ carnes, (som Raring for Invidia), id. Met. 2, 769; men ∞ cinem vittis innexa (Discordia), Virg. Aen. 6, 281; men ∞ anima, (Gistandene), id. ibd. 7, 351; — ∞ monstrum, (det slangebaarede Medusahovede), Ovid. Met. 4, 614; ∞ sorores, (i. e. Furierne), id. ibd. 6, 662; ∞ pennae, (de vingede Slanger for Medea's Bogn), id. ibd. 7, 391; o. — vipērīnus, 3: = flgd.; — ∞ caro, Plin.; ∞ sanguis, Hor., eruo, id., hyorem ogf. ∞ sanies, Plin.; ∞ morsus, (Dglebid), Attius ap. Cic. Fin. 2, 29, o. id. Tusc. 2, 7; men ∞ nodus, (Haarbaand af Slanger, el. Slanger for Haarbaand), Hor. Od. 2, 19, 19; — b) df. subst. vipērīna, ae, f., (se. herba), ogf. serpentaria: Viperrut el. Slangeurt, Appul.; — II) slangeformet el. slangebuglet; — ∞ orbes, Plin. 8, 51. — vipīo, ōnis, m.: den mindre Trane, Plin. 10, 69. — Vipsānius Agrippa: Evigerion af Keiser Augustus, Nep. Att. 12, o. A.; — b) df. Vipsānus, 3, (f. Vipsanūs): hørende til el. benævnt efter ham, vipfansk, columnae (i Agrippa's Porticus), Martial. 4, 18, laurus, id. 1, 109.

vir, gen. viri, m., [enten dgammet af is, el. af sammentl. m. ἀρῶν, ἀνήρ, i. e. mas, masculus]:

Mandøperfon, Mand; 1) „alm.“; — virum me natam vellem, Ter. Phorm. 5, 3, 9; cf. Ovid. Met. 2, 326; ligel. Tibull. 2, 2, in.: Lingua vir mulierque fave, (Mand og Kvinde); cf. Lucr. 5, 1010; ligel. omnium generum, aetatum, ordinum omnes viri ac mulieres, etc., vid. Cic. Pis. 22; — sapientissimorum nostrae civitatis virorum disputatio etc., id. d. Rep. 1, 8; — clarus et honoratus, id.; — bonus et sapiens et legibus parens, id.; cf. id. Off. 3, 15; f. egf. und. bonus; — optimi, (opp. homines improbi), id. Coel. 5; dog. egf. — turpissimus, Sall. Jug. 85; ligel. — nefandus, Virg. Aen. 4, 497, injustus, Ovid.; — II) „bef.“; A) Manden i Forhold til Konen, Egttemanden, maritus; — quid viro meo respondebo, misera? Ter. Hea. a. 4, in.; men om Rivia Augusta, Ovid. Pont. 4, 13, 30: Ambiguum, nato dignior, anne viro; cf. Hor. Sat. 1, 2, 127, Liv. 1, 46 o. 47, o. A.; — egf. om Dyrene: Hannen; Vir gregis ipse caper etc., Virg. Ecl. 7, 7; cf. Martial. 3, 93: Et illud oleas, quod viri capellarum; f. egf. Ovid. Met. 1, 660; — B) Manden i Medføln. af Drengen: — Littera communis mediis, pueroque viroque Inscripta est foliis, etc., vid. Ovid. Met. 13, 397; cf. id. Trist. 1, 3, 23: Femina virque meo, pueri quoque, funere maerent; — C) Manden med Kraft og Charakter, den motige og tapre Mand; — Marius, rusticanus vir, sed plane vir, etc., Cic. Tusc. 2, 22; hvor egf.: ita et tulit dolorem, ut vir; et, ut homo, majorem ferre sine causa necessaria noluit; cf. id. Fam. 5, 17: ut et hominem te, et virum esse meminisses, etc.; ligel. id. ibd. 5, 18: te oro, te colligas virumque praebes; cf. id. Coel. 5; ligel. Hor. Epod. 15, 12: Nam, si quid in Flacco viri est, Non feret etc.; men i demum vir erit, ejus animum neque prospera flatu suo efferet (fortuna), nec adversa infringet, vid. Liv. 45, 8; — D) i Krigsprog; 1) „alm.“, vir f. miles, (ligesom vort: Mand f. Soldat); — boat Coelum fremitu virum, Plaut. Amph. 1, 1, 77; ligel. Liv. 9, 39: quum vir virum legeret, (valgte sig en Eidsmand og Medfæder); men spottende om en Clodius's i sit Slags udelagte Følge, Cic. Mil. 21; men Virg. Aen. 11, 632: legique virum vir, (hvor udfordrede sin Mand til Kamp); — 2) „bef.“ egf. i Medføln. af Rytteren (eques, equus) heder vir: en Infanterist el. Soldat af Etnien; — omnem ripam equites virique obtinentes, Liv. 21, 27; cf. Sil. 9, 559, o. Petron. Sat. 123; ligel. Liv. 5, 37: equis virisque, der dog oftere, ligesom equis viris, heder ordspil: af alle Kræfter, med yverste Anstrængelse; vid. Cic. Off. 3, 33, o. id. Fam. 9, 7; — E) „poet.“ findes egf.; a) vir f. pars ea, qua viri sumus, Catull. 63, 6, o. Lucan. 10, 131; — b) f. homines; — Vis ... nulla virum etc., Virg. Aen. 6, 553; cf. Ovid. Met. 1, 286, egf. Ennius ap. Cic. Tusc. 1, 15.

Virāgo, inis, f., [virgo]: mandigt og stærkt fruentimmer, helsemtotig Jomfru, Heltinde; — Ancillam viraginem aliquam, (stærk og stær), Plaut. Merc. 2, 3, 79; men poeta ap. Cic. Off. 1, 18: Vos etenim, juvenes, animum geritis molliorem, Illa virago viri, (Heltinde med Mandømob); men belli metuenda virago, Ovid. Met. 2, 765, (i. e. Minerva); cf. id. ibd. 6, 130; ligel. Diva virago (f. Diana), Senec. Hippol. 54; men Juturna virago, Virg. Aen. 12, 468; endel om en Amazon, Lactant. — 1. viratus, 3: mandigt, med Mandømob; — Si non malit vir viratam uxorem Atalantam, Varr. ap. Non.; o. — 2. viratus, us, m.: mandigt Udfærd, Mandigbed, Sidon.; [vir].

Virbius, i, m.: Tilnavn til Hippolytus, Ovid. Met. 15, 544, o. id. Fast. 6, 756; — not.: egf. en Søn af ham findes under Navnet Virbius, Virg. Aen. 7, 762. — Virdūmarus, i, m.: Anfører for Infanterne; — denne Hærfører var det, at M. Clau-

dus Marcellus (a. u. e. 532) afvandt de trede spolia opima; — vid. Propert. 4, 10, 39 fige.

virens, tis, partic. e. adj. af figd. — 1. virēo, ēre, v. n.: at være grøn, at grønnede; — et arbores, et vites, et ea, quae etc., alia semper virent, alia etc., Cic. Tusc. 5, 13; — Fronde virere nova, Virg. Aen. 6, 206; — lucus, Ovid., agellus, Hor.; — stagna musco, Virg. Ge. 4, 18; — pectora felle, Ovid. Met. 2, 777; — metalla Taygeti, (om det grønne spartaniske Marmor), Martial. 6, 42; — II) „overf.“: at være blomstrende el. livfuld; — faat. om Dringen Camillus: sed vegetum ingenium vivido pectore vigeat virebatque integris sensibus, Liv. 6, 22; men Ovid. Fast. 5, 273: quum ... corpora ... virent; ligel. dum ... virent genua, Hor. Epod. 13, 4; men Ovid. Met. 9, 267: squama ... virere recenti, (om Slangen, der har stude Ham); — II) partic. virens, tis, egf. som adj.; A) „egenl.“: grønnende, grøn, hedera, Hor., agellus, id.; — b) df. subst. virentia, ium, n.: Planter el. Væxter el. Grønt; — natura parem legem fecunditatis dixit virentibus atque ... animalibus, Colum. 3, 8; cf. id. 1, 5; — B) „overf.“: blomstrende, frugtfuld el. livfuld, munter, puella, Hor. Od. 4, 13, 6; men id. ibd. 1, 9, 17: Donec virenti canities abest (i. e. juveni) etc. — 2. virēo, onis, m.: etflags liden Juhl, rimel. Grønspæt, Plin. 18, 69.

vires, ium, f. und. vis. — 1. viresco, ēre, v. n., inch. af viro: af blive grøn, begynde at grønnede; — — rami arboribus, Lucr. 1, 253; — gramina, Virg. Ge. 1, 55; cf. Ovid. Met. 4, 394, o. Plin. 15, 29; — II) „overf.“: at fremblomstre, at komme til Kræfter; — De nihiloque renata virescat copia rerum, Lucr. 1, 675; aetas populi Rom., ... qua maxime viruit, etc., Flor. 1, 22. — 2. viresco, ēre, v. n. inch., [vires, vis]: at blive stærk, at komme til Kræfter; — Inrescunt animi, virescit vulnere virtus, Furius ap. Gell. 18, 11. — viretum, i, n., [1. viro]: et med Græs bevokset Sted, Græsmark el. Eng, ocl.; — amoena ... nemorum, Virg. Aen. 6, 638; — II) „overf.“: det Grønne i el. paa Smaragden, Capella.

virga, ae, f., [vireo]: tynd og smidig Grøn el. Dvift paa el. af et Træ; — quum haerent in sua virga (mala), Varro; — murteas cum bacis servare, Cato; — turea (af Røgelsfættet), Virg.; cf. Plin. 12, 31; — ficulnea, id., fraxina, Ovid.; — B) „bef.“ egf.; a) Pødeqvist; — fissa modo cortice virgam Inserit, Ovid. Met. 14, 630; egf. Dvift til Upplantning; salicem in humidis virga seri, Plin. 17, 30; — b) — viscata: en Vinfrang, Ovid. Met. 15, 474; — men — rubea, (til Rødtning), Virg. Ge. 1, 266; — c) tynd Grøn el. Røp til at faae med, Ris el. Vistf. ocl.; — vid. Plaut. Capt. 3, 4, 117, oftere; metuens virgae, Juvenal.; virga gubernat equum, Martial.; — navn. bares der foran de høiere Dviftøperfoner: fasces virgarum (til Hørbæreres Afstræfelse); habere jus virgarum in aliquem, Plin.; men virgas expediti jubet etc., Cic. Verr. 5, 62; cf. id. Phil. 5, 29; men virgis caedi et securi percuti, (hyppig Hærettelstemaade), Liv. 7, 19, oftere; — cf. egf. „poet.“ f. fasces, Ovid. Trist. 5, 6, 32, Juvenal. 8, 7, Martial. 8, 66; — A) Stok el. Stav, hvorefter man støtter sig, ocl.; — vid. Liv. 45, 12, o. Ovid. Fast. 2, 706; — egf. ligesom caduceus: Mercurstaven; vid. Virg. Aen. 4, 212, Hor. Od. 1, 10, 18, o. id. ibd. 1, 21, 16; — e) Trøllestav el. Dverestav, Virg. Aen. 7, 190, Ovid. Met. 14, 278, 295 o. 300; — II) „overf.“; A) Planteilf, navn. Hørpplanten, Plin. 19, 3; cf. Ovid. Met. 10, 191: fulvis haerentia virgis (lilia); — B) Støvtribe; — virga est in coelo imperfectus arcus, Senec. Qu. N. 1, 9; f. egf. id. ibd. 1, 10; — C) affareet Stribe paa Klæder; — Pallida purpureis tingat sua corpora virgæ, (bor

isere sig purpurfribede Klæder), vid. Ovid. A. A. 3, 269; (s. ogs. und. virgatus, nr. II).

**virgator*, *ōris*, m.: som flaaer med Kæppe el. med Rīs, Plaut. Asin. 3, 2, 19; — *virgatus*, 3: bestaaende af Grene el. Vider; — ∞ *calatisci*, (stettede deraf), Catull. 61, 320; — II) "øverf.": forsynet med Striber, fribet, sagula, Virg. Aen. 8, 660, vestes, Sil., Senec., Hippol.; men *virgatae nurus* (i fribede Klæder), Val. Flacc.; — *virgetum*, i, n.: Rīsbusk el. Rīsstrat; — *vineta virgetaue etc.*, Cic. Leg. 2, 8; o. — *virgeus*, 3: af Rīs el. af Vider, gjort el. flettet deraf, scopae, Cato, crates, Colum., sepes, id.; ∞ *supellex*, Virg. Ge. 1, 165; ∞ *flamma*, (Baal af antændte Rīsagstæ), id. Aen. 7, 463; — [*virga*]. — *virgidemia*, ae, f., [comiſt formet efter Analogien af viudemia, alth. af *virga* o. *demo*], ligesom: Indbestigning af Prygl el. af Slag, d. e. Prygl, el. af faae Prygl, Plaut. Rud. 3, 2, 22, o. Varr. ap. Non.

Virgiliae, arum, f. und. *Vergiliae*. — *Virgilianus*, 3, f. und. *Virgilius*. — *Virgiliocento*, onis, m., [*Virgilius*]: et af *virgilianſke* Vers sammenſtillet Digst. Hieronym. — *Virgilius*, a: romerſt Slægt's o. Personnaen, hvoraf her mærkes: P. *Virgilius Maro*: bekendt romerſt Digter fra Mantua, samtidig med Keiser Augustus; f. ogs. und. *Bucolica*, *Georgica*, *Aeneis*; cf. Quintil. 10, 1, 86; *secundus* (ab Homero) est, propior tamen primo, quam tertio, Dom. Aler ibd., cf. Tac. Dial. d. Or. 13; — B) *df.* *Virgiliānus*, 3: hørende til el. benævnt efter Digteren *Virgilius*, *virgilianſt*; — ∞ *virtus*, Plin. praef.; men *Virgilianum illud* (sc. dictum: hin Sentens af *Virgilius*), Quintil. 1, 3, 13.

virginal, *alis*, f. und. *fgd.* — **virginalis*, e: jomfrulig, hørende til el. benævnt efter en Jomfru, habitus, vestitus, (Cic. Verr. 4, 3, verecunda, id.; men ∞ *ploratus*, id. (poēta) Tusc. 2, 9; men comiſt: ∞ *feles*, (Pigerever), Plaut. Rud. 3, 4, 43; men ∞ *Fortuna*, (d. e. Venus, som Jomfruerens Beskytterſke), Arnob.; — II) *df.* subst. *virginale*, is, n., *Phaedr.*, ogs. *virginal*, *alis*, *Prudent.*, (i. e. *pudendum virginis*); ogs. in pl. *virginalia*, ium, n., *Augustin.*; — *virginārius*, 3: = *fgd.*; — ∞ *feles*: en *Pigerever*, Plaut. Pers. 4, 9, 14; f. ogs. *virginalis s. l.*; — *Virginensis*, el. *Virginensis*, is, f.: den Brudebæsttes Leening forestaaende Ginde, *Augustin.*; o. — *virginens*, 3, ligesom *virginalis*: hørende til en Jomfru, jomfrulig; (men fædd. "pect."): — ∞ *figura*, *Tibull.*, *forma*, *Ovid.*, *facies*, id., *vultus*, id., *comptus*, *Lucr.*, *pudor*, *Tibull.*; ∞ *gymnasium* (i Sparta), *Propert.* 3, 12, in.; men ∞ *focus*, (*Vestalinterneſ*), id. 4, 2, 1; pberom ogs. ∞ *ara*, *Ovid.* *Fast.* 4, 731, o. ∞ *domus*, *Martial.* 1, 71; ∞ *sagitta* (*Dianae*), *Hor.* *Od.* 3, 4, 72; ∞ *urnae*, (*Danaiderneſ*), *Propert.* 2, 1, 69; ∞ *Helicon*, (som *Mufernes Sæde*), *Ovid.* *Met.* 2, 219; ∞ *agua*, id. *Fast.* 1, 464, o. ∞ *liquor*, id. *Pont.* 1, 8, 38; f. und. *virgo*, nr. II, D; men ∞ *volucres*, (*Sarpyerne*), id. *Met.* 7, 4; — [*virgo*].

Virginea, ae, f. und. *Virginia*; — *virginis-vendōnides*, ae, m., [*virgo*, *vendo*], comiſt *Ord.*, ligesom: Jomfrufælger, Plaut. Pers. 4, 6, 20. — *virginitas*, atis, f., [*virgo*]: Jomfrustand el. Jomfrudom; — ∞ *violare*, Cic., *rapere*, *libare*, *Ovid.*; cf. *Virg.* *Aen.* 12, 141, o. *Ovid.* *Met.* 3, 255. — *Virginus*, a: romerſt Slægt's o. Personnaen, hvoraf her mærkes: *Centurionen L. Virginus*, ogs. hans Datter *Virginia*; — hvoledes denne heste blev ombragt ved sin egen Hæder's Haand, for ikke at blide Offer for *Decemviren Appius's* Vellyst, vid. *Liv.* 3, 44 *fgd.*, o. *Cic. d. Rep.* 2, 37.

virginor, ari, v. depon. n.: at opføre sig jomfrulig el. arbart, *Tertull.*; af — *virgo*, inis, f., [*virgo*]; 1) "egenf.": A) *alm.*: Jomfru, *Mæ*, *Pige*,

(opp. mulier), Cic.; — ∞ *casta*, *verecunda*, *incorrupta*, id.; ∞ *nubilis*, *Nep.*, *adulta*, *Hor.*; men *virginem plebei generis ... petiere juvenes*, (frieede til bende), *vid. Liv.* 4, 9; — ∞ *bellica*, (d. e. *Pallas*), *Ovid.* *Met.* 4, 753, *Saturnia*, (d. e. *Vesta*), id. *Fast.* 6, 383; ∞ *Vestalis*, Cic.; — ogs. som appos.: ∞ *dea*, (d. e. *Diana*) *Ovid.*, *Martial.*; cf. *Cic. d. Rep.* 2, 37: *virginem filiam etc.*; — b) ogs. om *Dyrenes* *Sun.*, der endnu ikke har parret sig, *Plin.* 28, 41, o. *Martial.* 13, 56; ligel. som adj.: ∞ *carnea*, *Plin.* 28, 10, *Pallad.*; — B) "bef." ogs. om bestemte jomfrulige Individer; — saal. om *Vestalinterne*, *Cic.* *Catil.* 3, 4; cf. *Hor.* *Od.* 3, 30, 9; men om *Diana*, id. ibd. 1, 12, 22, o. id. ibd. 3, 22, in.; ogs. om *Danaiderne*, id. ibd. 3, 11, 26, og om *Arafrica*, *Virg.* *Ecl.* 4, 6; — II) "øverf.": A) "alm.": ungst Jomfrustammer, (neml. uden Bønsyn paa hendes Kydſſed), ogs. ung Kone; — ∞ *adultera* (om *Mecæa*), *Ovid.* *Her.* 6, 133; cf. *Virg.* *Aen.* 1, 493, (om *Penthesilea*); ligel. om *Pasiphae*, *Virg.* *Ecl.* 6, 47 o. 52; — B) *seib.* o. *eccl.* brugtes *virgines* om faaabanne Mandfolk, som frangt overholde deres Kydſſedsſte, *Tertull.*, *Hieronym.*; — C) *Stierne* bittede Jomfruen i *Dyrtrefren*, *Cic.* (poēta) *N. D.* 2, 42, *Hyg.*; — D) *Aqua Virgo*, ogs. absol. *Virgo*: et af *M. Agrippa* til Rom ledet Kildevand, (hvis Kilde neml. var bleven fundet af en Jomfru); — *vid.* *Frontin.* *Aqued.* 10, o. *Plin.* 31, 25; cf. *Senec.* *Ep.* 83, *Ovid.* *A. A.* 3, 385, *Martial.* 6, 42, *ostere*, o. *Æ.*; — E) som adj.: ugift, ren, afsondret, ubrugt, *odl.*; — ∞ *senecta*, *Tertull.*, *saliva*, (saftende), id.; ∞ *terra*, (uſtorarbeidet), *Plin.* 33, 15; men ∞ *charta* (om en Bøg: som endnu ikke er læst, som endnu ikke er udneg), *Martial.* 1, 67.

**virgosus*, 3: fuld af Grene, frutex, *Pallad.*; o. — *virgula*, ae, f., *demin.*: liden *Gren* el. *Qvist*, liden *Stok* el. *Stav*, *oleaginea* (af *Dicetræet*), *Nep. Thras.* 4; — *virgula* stantem *circumscripsit*, *Cic. Phil.* 8, 8; ∞ *divina*: *Herceqvist*, *Trylleſtav*, *Cic. Off.* 1, 44; — ogs. "øverf.": liden *Streg* el. *Linie*; ∞ *ensoria*, (som *Mærke* paa et Steds Iagtſed), *Quintil.* 1, 4, 3; ogs. som *Accentegn*, *Capella*; men ∞ *normalis*, (ret *Linie*), *Manil.*; — [*virga*]. — *virgūlatus*, 3, [*virgula*]: med *Linier* el. *Striber*, *concha*, *Plin.* 9, 52.

virgultum, i, n., [ctr. f. *virguletum* af *virgula*]: et med Buſt bevoeret Sted, *Krat*, *odl.*; — circa *densa obsita virgulta*, *Liv.* 1, 14; men *Cic.* *Coel.* 18, "alleg.": via ... interclusa frondibus et virgultis; men *sarmentis virgultisque collectis*, *Caes. B. G.* 3, 18; cf. *Virg.* *Aen.* 5, 661; men id. *Ge.* 2, 346: quacumque premes virgulta per agros, (om *Vinplantningen*); *df.* — *virgultus*, 3: besat el. bevoeret med Buſtvæxter; — ∞ *vallis*, *Sall. frgm.* ap. *Serv.* ad *Virg.* *Aen.* 3, 516, o. *Sil.* 12, 351. — *virguncula*, ae, f., *demin.* af *virgo*: ung Jomfru, liden *Pige*, *Petron.* *Sat.* 18 o. 20, *Senec.*, *Juvenal.*; ogs. som appos.: ∞ *puella*, *Frontin.* *Aqued.* 10.

viriae, arum, f.: etſlags *Armsmykker*, *Plin.* 33, 12. — I. *Viriatius* (-thus), i, m.: *Vustanernes* berømte Anfører imod *Romerne*, vid. *Flor.* 2, 17, hvor han hedder: *vir calliditatis acerrimae*; f. ogs. *Vell.* 2, l. o. 90, ogs. *Cic. Off.* 2, 11; — B) *df.* *Viriatinus* (-thius), 3, *bellum*, *Suet. Galb.* 3. — 2. *viriatius*, 3, [*viriae*]: forsynet med et *Armsmykker*, *Lucil.* ap. *Non.*, o. *Varr.* ibd. — *viricillae*, arum, f., *demin.* af *vires*, vis: ringe Kræfter; — ∞ *patrimonii*, (ringe *Jermue*), *Appul.* — *viricūlum*, i, n.: *Griffel* el. *Gravſtike*, *cestrum*, *Plin.* 35, 41.

viridarium, (Ogs. *viridarium*, ctr. *viridarium*), i, n., [*viridis*]: *Træplantning*, *Lyſhave*, *Cic. Att.* 2, 3, *Suet. Tib.* 60, *Plin.*, o. *Æ.*; — in pl. ogs. *grenne* *Væxter*, som *Træer*, *Planter*, *odl.*, *Digest.* — *viride*, som subst., ogs. som adv., f. und. *viridis*. — *viridia*, ium, som subst., f. und. *viridis*. — *viridia-*

rium, i, f. und. viridarium. — *viridicans, tis, partic.: grønlig; — ∞ cavositates, Tertull., o. — viridicatus, 3, partic.: som er bleven grøn, grøn, silva, Cic. Qu. Fr. 3, 1, 2, inc.; — [af flgd.].

viridis, e, (gen. pl. viridum f. viridium, Stat.), [vireo]: grøn (i alle Schattinger); — ∞ smaragdi, Lucr.; ∞ colles, id.; cf. Cic. Verr. 3, 18: campos collesque nitidissimos viridissimosque etc.; ligel. ∞ opacaeque ripa, id. Leg. 1, 5; ∞ gramen, Virg.; — compar., ∞ herbae, Plin.; (superl., f. evens.); — ∞ colubrae, Hor. Od. 1, 17, 8; ∞ comae Nereidum, id. ibd. 3, 28, 10; cf. Ovid. Trist. 1, 2, 59: viridesque dei, (d. e. Havguberne); men ∞ coelum, (blaaagron el. klar Luft), Plin. 17, 14; — ∞ avis, (i. e. psittacus), Ovid. Her. 15, 38; ∞ Thasus, (af dets grønne Mar-mor), Petron.; ∞ Britannii, (som farve sig med Baid-planter: vitrum el. glastum), Ovid.; (cf. Caes. B. G. 5, 14); ∞ Aegyptus, (i. e. ferax plantarum), Virg. Ge. 4, 291; — B) df. subst.; a) viride, is, n.: det Grønne, den grønne farve; — e viridi rubentes baccae, (rødt-liggrønne), Plin. 15, 39; men e viridi pallens (gemma), id. 37, 33; — b) viridia, ium, n.: grønne Bærter el. Planter el. Træer, odt.; — ambulatio ... viridibus inclusa, Plin. Ep. 5, 6; cf. Phaedr. 2, 5; — II) „fig.“; steld. om Tjing: frist el. ung, caseus, Colum., limus, Pers. 3, 22; — oftest om Personen og Egenheder; ∞ et adhuc duleis fructus studiorum, Quintil. 12, 6, 3; ∞ juvenia, Virg. Aen. 5, 295; men ∞ senectus, (hvori man endnu er rørig), id. ibd. 6, 304; men viridi ... ab aevo, (fra den første Barndom), Ovid. Trist. 4, 10, 17; men senex ... viridis animo et vicens, Senec. Ep. 66; ligel. consilio viridis, Sil.; ogf. e. gen.: viridissimus irae, id. 5, 569; — endel. ogf. om Lyden: sonus eorum (litterarum) viridior vegetiorque, Gell. 2, 3; — not.: neutr. viride ogf. som adv. compar.; — nihil omnino viridius comparatum illis (smaragdis) viret, Plin. 37, 16.

*viriditas, atis, f.: Grønhed, grøn farve; — terra ... vapore ... elicit herbescentem ex eo (semine) viriditatem, Cic. d. Senec. 15; ∞ pratorum, id. ibd. 16; ∞ maris, Plin. 37, 20; — II) „overf.“: fristhed el. Ungdommelighed; — senectus aufert eam viriditatem, in qua etc., Cic. Lael. 3; — ogf. „ment.“ om en Videnskab: at være paa det Høieste; — ut vigeat (illud malum s. aegritudo), et habeat quandam viriditatem, Cic. Tusc. 3, 31; o. — virido, are, v. a. o. n.; I) act.: gjør grøn, omgiver el. bedækker med Grønt; — ∞ hastas floribus, Val. Fl.; Num vada subnatis imo viridentur ab herbis, Ovid. Hal. 90; — II) oftere in neutr., men sædd. in partic. praes. viridans, tis: grønnende, grøn; — e ingit viridanti tempora lauro, Virg. Aen. 5, 539; cf. id. ibd. 388; ∞ herbae, Lucr., gemmae, Plin.; ∞ color, Lucr.; — [viridis].

virilis, e, [vir]: hørende til en Mand; I) „eentl.“; A) med Henfyn paa Slægten el. Kønnet: mandlig; — concurrentium undique virile et muliebre sexus, Sall. frgm. ap. Macrob.; ∞ vestimentum, (opp. muliebre), Plaut. Men. 4, 2, 97; ∞ genus, Lucr., semen, id.; ∞ stirps fratris, (hans mandlige Afkom), Liv. 1, 3; ∞ vox, (mandlig, grov), Ovid. Met. 4, 382; ∞ vultus, id.; ∞ coetus, (af Mand), id.; men ∞ flamma, id. A. A. 1, 282, (Mandens Elsker); — 2) „bes.“ ogf.; a) om Kionsdelene; — ∞ pars, Lucr. 6, 1207; ligel. in pl.: virilia, ium, n., Petron., Plin.; ogf. hører hertil: qui viriliores etc., Lamprid. Helio-g.; — b) i Grammatikken: hørende til Sanskønnet; — ∞ nomen, Varro, Gell.; — B) med Henfyn paa Alderen: mandbar, mandig; — ne forte seniles Mandentur juveni partes, pueroque viriles, (Manddrøller), etc., Hor. A. P. 176; — ∞ toga, anlagdes af den romerske Ungling i hans 16de Aar; vid. Cic. Lael. 1, Liv. 26, 19, o. A.; opp. stola muliebris, Cic. Phil. 2,

18; — II) „fig.“; A) „overf.“: pars el. portio virilis; I) oprb. i Retsproget: den en Person tilkom-mende Arveled, Digest.; — 2) df. „alm.“: en Person's besynderlige Del el. Andel i et Forhold; — est aliqua mea pars virilis, quod ejus civitatis sum, quam ille clarum reddidit, (jeg har paa en Maade min Andel el. Andel at opbylde, forbi osv.), vid. Cic. Verr. 4, 37; cf. id. ibd. 3, 3: plus etiam, quam pars virilis postulat ... oneris et muneris suscipere etc.; men quem agrum miles pro parte virili manu cepisset, eum senex quoque vindicaret, Liv. 3, 71; men haec qui pro virili parte defendunt, (hver efter sin Andel el. Evne), optimates sunt, Cic. Sest. 66; ligel. pro portione virili, Tac. Agric. 45, o. id. Hist. 3, 20; — B) „ment.“ o. „ethik.“: mandig, modig, stærk, fast; — laterum inflexio fortis et virilis, non ab scena et histrionibus, Cic. d. Or. 3, 59; men id. ibd. 1, 51: illam (sibi) orationem ... fortem et virilem non videri; cf. id. Tusc. 3, 10: qui (Stoici) maxime forti et, ut ita dicam, virili utuntur ratione et sententia; men id. Au. 14, 21: acta illa res est animo virili, consilio puerili; cf. Ovid. Fast. 2, 817: animi matrona virilis, (med Mand's Mod); men Tac. Hist. 1, 72: ∞ scelera exercere, (hvortil der kræves Mand'smod); ogf. absol. virilia: mandige Bedrifter, Sall. frgm. Or. Licin. ad pl.

*virilitas, atis, f.; I) „eentl.“: Mand'salderen, Plin. 33, 54; — B) Mandbarheden el. Vlekræften; df. „overf.“: de mandlige Kionsdele, Quintil., Plin., Tac., o. A.; — ligel. om Dyrene, Colum., Plin.; — II) „fig.“: Mandbarhed, mandig Kraft; — sanctitas certe, et, ut ita dicam, virilitas ab tuis (veteribus) petenda etc., Quintil. 1, 8, 9; o. — viriliter, adv.: som en Mand, mandigen, motigen; — quod viriliter animoque magno fit, Cic. Off. 1, 27; cf. Hor. Ep. 1, 17, 38; — compar., ∞ peccare, (med større Dristig-hed), Senec. d. Br. Vit. 6; — [virilis].

viriola, ae, f., [viriae]: liedet Armsmykke, Plin. 33, 12, Digest. — viriose, adv.: stærkt; — compar., ∞ ambire aliquid, (slønge sig derom, om Vindransen), Tertull.; af — viriosus, 3, [vis, vires]: stærk, heitig; — ∞ vitia usu, Tertull. — viriplacea, ae, f., [vir, place]: som udøver Manden med Køn, Epithet til Jumo, Val. Max. 2, 1, 6. — I. viri-potens, tis, adj., [vires, vis]: magtig i Bæde, stærk magtig; Epithet til Suppler, Plant. Pers. 2, 3, in. — 2. viripotens, tis, adj., [vir]: mandbar; — ∞ puella, Digest.

virutum, adv., [vir]: Mand for Mand, hver enkelt, til el. for hver især, ogf. samtligen el. tilfammen, vid. Cato ap. Fest. p. 378; men Cic. Brut. 11: qui legem de agro Gallico virutum dividendo tulit; ligel. Suet. Tib. 76: dedit et legata ... plebi Romanae virutum etc.; ligel. ∞ distribuere pecus, Caes. B. G. 7, 71; men Nep. Paus. 1: quos virutum legerat (Mand for Mand, hver Enkelt); — populi virutum delecti (i. e. ad unum omnes: til første Mand, samtligen), Plin. 6, 7; — II) „overf.“: enkelt el. i det Enkelte, besynderligen el. særstilt; — ∞ discutere aliquid, (opp. in universum dicere de re), Senec. Qu. N. 5, 7; ∞ commonesfacere beneficii sui, Sall. Jug. 49; men Tac. Ann. 3, 43: ∞ prompta studia, (i det Enkelte), etc.; f. ogf. Hor. Ep. 2, 1, 90: si etc., quid haberet, Quod legeret tereceretque virutum publicus usus?

viros, oris, m., [vireo], (efterel. f. viriditas): Grønt, den grønne farve, Appul. — I. virosus, 3, [vir]: som gaar efter Mandfold; — vetula et virosa uxor, Lucil. ap. Non.; non modo virosus, sed virosus quoque, Scip. Afr. ap. Gell. 7, 12. — 2. virosus, 3, [vireo]; I) fult af (stinkende) Stum el. Bæst; — ∞ loci, (i Vegetet), Cato; ∞ pisces, Cels.; — II) med stærk Lugt, ildelugtende, stinkende; — ∞ odoris sordes, Scribon.; ∞ castorea, Virg. Ge. 1, 58; — III) giftig,

spinae, Appul., inc.; — B) „fig.“; — virosa susurrorum faece complere aures alicujus, Sidon.

virtus, ūtis, f., [vir; vid. Cic. Tusc. 2, 18, nedent.]; Mandighed, d. e. Indbegreb af Mandens legemlige og aandige Fortrin, Dygtighed, Tapperhed, Dyb, odt.; 1) „alm.“; A) „egenl.“; — ita fiet, ut animi virtus corporis virtuti antepatur, Cic. Fin. 5, 13; qui tanta virtute atque integritate fuit, ut solus Frugi nominaretur, id. Font. 13; in quo oratoris vis illa divina virtusque cernitur, id. d. Or. 2, 27; — B) „overf.“ om Dyr, om Ting og om Begreber: Gødhed el. Dygtighed i sit Slægt, særdeles Værd el. udmærket Kraft, odt.; — nam nec arboris, nec equi virtus, (in quo abutimur nomine), in opinione sita est, sed in natura, Cic. Leg. 1, 16; ~ meritis, Plaut.; ~ navium, Liv. 37, 24; ~ herbarum, Ovid. Met. 14, 357; — ~ dicendi, (opp. vitium), Quintil., (in Catonis orationibus) omnes oratoriae virtutes reperientur, Cic. Brut. 17; — II) „bef.“; A) den moralske Guld-fommenhed, Dyden; — est autem virtus nihil aliud, quam in se perfecta et ad summum perducta natura, Cic. Leg. 1, 8; men id. Tusc. 2, 18: atqui vide, ne, quum omnes rectae animi affectiones virtutes appellantur, non sit hoc proprium nomen omnium, sed ab ea, quae una ceteris excelebat, omnes nominatae sint; appellatae est enim ex viro virtus etc.; cf. Senec. d. Clem. 2, 3: nulla virtus virtuti contraria est; men Cic. d. Rep. 1, 2: nec vero habere virtutem satis est, quasi artem aliquam, nisi utare ... virtus in usu sui tota posita est; — B) Krigstapperhed el. Krigermød, Tapperhed, Mød, odt.; — virtute omnes praecedere el. omnibus praestare, Caes. B. G. 1, 1 o. 2; Virtute functos ... duces, (som have øvet Tapperhed), etc., Hor. Od. 4, 15, 29; cf. id. ibd. 2, 7, 11: Quum fracta virtus etc.; men ~ Scipiadae, id. Sat. 2, 1, 72; cf. id. Epod. 9, 26; ~ ligel. ~ rei militaris, Cic. Sest. 5; egf. ~ bellandi, id. Manil. 13; egf. ~ militaris, id. ibd. 22; men Facile sibi facunditatem virtus argutam invenit, vid. Plaut. Truc. 2, 6, 13 figd.; cf. Sall. Jug. 85: ipsa se virtus satis ostendit; f. egf. Ovid. Pont. 4, 2, 35: laudataque virtus Crescit, etc.; — III) egf. blev Virtus perfonificeret som Gudinde, og var det alene igiemmen hendes Tempel, at man kunde komme ind i Værens Helligdom; — vides Virtutis templum, vides Honoris, etc., Cic. N. D. 2, 53; cf. id. ibd. 2, 31, egf. Liv. 27, 25, o. id. 29, 11, egf. Juvenal. 1, 115, o. 2.

virulentia, ae, f.: Stank, hircorum, Sidon.; af — virulentus, 3: fuld af Gift, serpentes, Gell. 16, 11; af — virus, i, n.; 1) „alm.“: stimer Væske el. Slim, navn. hos Planter og Dyr; egf. den dyriste Sæd; — obesse solo virus ciceris et lini, Colum.; ~ (pastinacae), Plin.; ~ cochlearum, id.; cf. Virg. Ge. 3, 281; — ~ equarum, Plin.; men om Giftene: ~ vitale aspergere ovis, id. 9, 71; — II) „bef.“; A) giftig Væske el. Gift, som Elangens, Virg. Ge. 3, 419; ~ vipereum, Martial., mortiferum, Cic. Arat.; men ~ tinctile, (hvormed Pilen forgiftes), Ovid. Trist. 3, 10, 64; — 2) df. egf. „ment.“: Gift, Gælte, Bitterhed; — apud quem evomat virus acerbissimum, Cic. Lael. 23; ~ futile linguae, Sil.; ~ mentis, id.; — B) end Lugt, giftig Stank, Pestluft; — palus virus noxium eructat, Colum. 1, 5; ~ alarum, egf. ~ hirci: Svældet under Armeene, Buffestank, Plin.; cf. Lucr. 2, 852; ~ odoris, (i. e. gravitas odoris), Plin.; cf. Martial. 1, 88; — C) stærk el. salt el. bitter Smag, navn. Havvands, Lucr. 2, 475, egf. Vinens, Plin. 14, 25; men ponti discernere virus, (at virke Salt af Havvandet), Manil. 5, 653.

vis, gen. vis (Tac. Or. 26, Digest.), dat. vi (auct. B. Afr. 69), acc. vim, abl. vi; pl. vires, ium, (Biform af nomin. v. acc. pl.: vis, Lucr. 3, 266, o. id.

2, 586, egf. Sall. frgm. ap. Priscian.), f., [vigamneret af vis]: Kraft, Magt, Styrke, Evne, (saavel legemlig, som aandelig); 1) „egenl.“; A) „alm.“; a) sing.; — celeritas et vis equorum, Cic.; magna urorum vis et celeritas, Caes.; contra vim atque impetum fluminis, id.; ~ tempestatis, id.; ~ venti, Lucr.; ~ aeris vini, id.; ~ ferri aerisque, id.; ~ veneni, Cic. Coel. 24; — b) pl. (ofteft Legemstyrke); — ne nunc quidem vires desidero adolescentis, etc., Cic. d. Senect. 9; cf. id. ibd. 6; ligel. ali hoc vires nervosque, Caes. B. G. 6, 21; ~ integris fortiter repugnare, id.; ligel. lacertis et viribus pugnare, Cic. Fam. 4, 7; cf. Virg. Aen. 2, 50; pro viribus (agere aliquid: efter Evne), Cic. d. Senect. 9; men supra vires, (over nogen Evne), Hor. Ep. 1, 18, 22; men ~ (herbae), Ovid. Met. 13, 942; men incendia sumere vires, (tilstige i Styrke, blivde stærkere), Hor. Ep. 1, 18, 85; cf. Ovid. Fast. 4, 708: Damnois vires ignibus aura dedit; — „poet.“ egf. c. inf.: Nec mihi sunt vires inimicos pellere tectis, Ovid. Her. 1, 109; — B) „bef.“, altid in sing.: fienlig Kraft, Vold el. Voldsomhed; — quum vi vis illata defenditur, Cic. Mil. 4; Ne vim facias ullam in illam, Ter. Eun. 4, 7, 37; vim afferre alicui, Cic.; men Liv. 21, 44: major est animus inferentis vim, quam arcentis; men iter per provinciam per vim tentare, Caes. B. G. 1, 14; cf. Cic. Att. 7, 9; men Liv. 4, 9: vis potentior fuit; men Cic. Caecin. 32, af en Lovformular: nec vi, nec clam, nec precario (possedisse); men Caes. B. G. 3, 13: naves totae ex robore factae ad quamvis vim et contumeliam perferendam; ligel. ~ coeli, (Uvdr el. Storm), Plin. 18, 69; — egf. heter vim inferre alicui: at posttage, Cic., Ovid.; opp. vim pati, id.; — II) „fig.“; A) „overf.“ o. „concret.“; 1) vis: en Mængde; — ~ magna auri argentulorum, Cic.; ~ pulveris, Caes.; ~ maxima ranunculorum, vid. Cic. Fam. 7, 18; vim lacrimarum profundere, id.; men „poet.“: odora canum vis, Virg. Aen. 4, 132; — 2) vires: Stridskræfter, Drepper; — undique contractis viribus signa conferre eum aliquo, Liv. 9, 13; magis castris praesidium, quam satis virum ad certamen, etc., id. 3, 60; cf. Caes. B. C. 3, 57; — b) vires heter egf.: Manddommen, navn. Schifferne, Arnob., Plin. 11, 19; — B) „ment.“, vis; 1) den aandige Kraft el. Magt el. Evne; — vis illa divina et virtus oratoris, Cic. d. Or. 2, 27; cf. id. ibd. 1, 31; ligel. id. ibd. 1, 25: naturam primum atque ingenium ad dicendum vim afferre maximam; men id. Att. 4, 2: tum profecto dolor ... vim quandam nobis dicendi dedit; ~ summa ingenii, id.; ~ magna est conscientia in utramque partem, id. Mil. 23; cf. id. Off. 2, 6; — b) Væpning, Væfning; — quod ostentum habuit hanc vim, ut etc., Cic. Div. 1, 33; ~ hujus conventionis, Digest.; — 2) Begrebers Indhold el. Bæfen el. Natur; — in quo inest omnis vis amicitiae etc., Cic. Lael. 4; ligel. eloquentiae vim et naturam explicemus, id. Orat. 31; ligel. ~ honesti et natura, id. Off. 1, 6; men id. Fam. 9, 16: philosophi mihi videntur soli vim virtutis tenere; — b) navn. egf.: Væpningen el. Bemærkelsen af et Ord el. Udtryk; — vim, naturam, genera verborum novisse, Cic. Orat. 32; ligel. ~ verbi, id. Balb. 8, nominis, id. Top. 8; men id. Fam. 6, 2: quae vis inest in his paucis verbis etc.; men Quintil. 8, 6, 23: ejus (metonymiae) vis est, pro eo, quod dicitur, causam, propter quam dicitur, ponere.

viscatus, 3, [viscum]: beiroget med Suglelim; — ~ virgae: Limtænger, Ovid. Met. 15, 474, Varro; ~ alae, Ovid. A. A. 1, 391; — II) „fig.“; A) „overf.“; — viscatis manibus omnia leget, omnia sumet, Lucil. ap. Non.; — B) „ment.“; — ~ beneficia, (teffende, forførende), Senec. Ep. 8; ~ munera, (hvoraaf man beregner sig Gørdel), Plin. Ep. 9, 30. — viscella-

tus, 3, [1.viscus]: fylst med Fiske el. Fugle: Ind-
velde, pisces, Plin. Val., pullus, id. = viscera,
um, f. ind. 1.viscus. = *viscerātim, adv.: styffe-
vis; — ∞ dissipat membra, Enn. ap. Non.; —
viscerātio, onis, f.: offentlig Røddedeling, Cic.
Off. 2, 16, Liv., Suet.; — II) "overf.": Gæstebud (af
Riedmad, *σπίγγα*), Senec. Ep. 19; o. = visce-
reus, 3: af Rød, Prudent.; — [1.viscus].

*viscidus, 3: klebrig el. sei (som Fugleslim),
Theod. Prisc.; — compar., ∞ cibi, id.; o. = visco-
sus, 3: fuld af Fugleslim, pastus, Prudent.; — ogf.
"overf.": klebrig, sei, Pallad.; af — viscum, i, n.,
(viscus, i, m., f. nedenf.). [Egiammeret og omfal af
ἴσος] Mistel el. Mistelplante, hvozem f. Plin. 16, 94;
cf. Virg. Aen. 6, 205; — II) "overf.": den af Mistelbar
tilberedede Lim el. Fugleslim, Cic. N. D. 2, 57, Virg.
Ge. 1, 139, Martial. Spect. 11; — B) cf. lignessevis;
— Viscus merus vestra est blanditia, Plaut. Bacch. 1,
1, 16; — h) ligel. "alleg.": — Tactus sum vehe-
menter visco, (er heftig forelsket), id. ibd. 5, 2, 39.

1.viscus, eris, n.; [efter Voss. best. m. vesci];
offere in pl. viscera, um: de indre Dele af det
dyrskte Legeme, navnlt. Indvolteene, (saavel de ædlere:
Lunge, Lever, Hjerte; som de uædle: Mæden, Tar-
mene, osv.); a) in sing.; — mortui praecordia et
viscus omne ... in conspectum dari, (neml. til ana-
tomist Brug), Cels.; Assidua atro viscere pascit
aves (i. e. jecore: om Τύπος), Tibull. 1, 3, 76; cf.
Lucr. 1, 837, o. Ovid. Met. 6, 290; — b) in pl.; —
∞ superiora, (i. e. intestina), Cels.; men tristes
penetrant in viscera morbi, Ovid.; demisso in vi-
scera census, id.; cf. id. Met. 12, 390, oftere, Lucr. 2,
668, oftere; ogf. om Moderstivet, Quintil. 10, 3, 4,
Digest.; ogf. om Beslifterne, Petron.; — II) "overf.":
A) med Hensyn paa det dyrskte Legeme; i) Røddet
som værende under Huden; — viscus quicquid inter
cutem et ossa est, vid. Serv. ad Virg. Aen. 6, 253; ut
multus e visceribus sanguis exeat, Cic. Tusc. 2, 14;
cf. id. ibd. 2, 8; ligel. boum visceribus vesci, id.; cf.
Virg. l. c.; men Ovid. Met. 15, 88: Heu, quantum scelus
est in viscera viscera conditi, (at spise Røddet)! — 2)
fiodelig Visdom, Barn el. Børn; — vid. Ovid. Met. 6, 651,
o. id. Her. 11, 118; ligel. mea viscera (f. meus filius),
Quintil. praef. 6; men Ovid. Trist. 1, 7, 20, "alleg."
om hans Digte: Imposui rapidis viscera nostra
rogis; — B) lignessevis ogf.: det Indre el. Inderside
af el. i andre Gienstande; — itum est in viscera
terrae, (man trænge ind i Jordens Inderside), Ovid.
Met. 1, 138; ligel. viscera montis (Aetnae), Virg.
Aen. 3, 575; — 2) ogf. "ment.": det Indre el. Inderside
i et Forhold el. i en Tilstand; — haerere in medullis
et visceribus populi R., (være Gienstand for det
ømmeste Dmsorg), Cic. Phil. 1, 15; men id. d. Or. 2,
78: haec ex ipsis visceribus causae sumenda sunt,
(af Sagens inderside Bøsen); men id. Catil. 1, 13:
periculum residet ... in visceribus rei publicae;
men Virg. Aen. 6, 834: Neu patriae validas in viscera
vertite vires, (imod Ederes egne Nedbergere)! — quum
de visceribus tuis et filii tui satis facturus sis, (af
Ederes Formue el. Capital), Cic. Qu. Fr. 1, 3, ligel.
viscera aerarii, (dets faste Fond), Pseud. Cic. p. Dom.
47; ligel. viscera nostra, (vor Formue), Ovid. Her. 1,
90. — 2. viscus, i, f. ind. viscum.

visendus, 3, partic. o. adj. af viso. — *visi-
bilis, e, [video]; I) pass.: synlig, Appul., Prudent.;
— II) act.: som kan see el. fornemme; — ∞ pars
(animi), Plin. 11, 54; df. — visibilitas, atis, f.:
Synlighed, Tertull.; o. — visibiliter, adv.: syn-
ligen, Paul. Nol. — visio, onis, f., [video]; I)
"egent.": A) act.: Seen el. at see. Syn, Etue; —
ignes ... visioni nostrae occurrunt, Appul.; — B)
offere pass.: den skuede Gienstand, Syn el. Bisen; —

∞ externa et adventicia, (udenfra), Cic. Div. 2, 58;
cf. Macrobi. Somn. Scip. 1, 3; — II) offest. "fig." o.
"ment.": den aadtege Forestilling om en Gienstand;
— eam esse ejus (dei) visionem, ut similitudine et
transitione cernatur, Cic. N. D. 1, 37; ∞ veri falsi-
que, id. Acad. 2, 11; ogf. som Overfæltelse af *πα-
ραεἶα*, Quintil. 6, 2, 29; — B) df. "bef." ogf. i Dets-
sproget: Synsmaade, Tilfælde; — tribus visionibus
relatis, Digest.

*visitatio, onis, f.: Syn, Etue; df. pass.: visi-
tationem facere, (at blive synlig, om Maanen), Vi-
truv. 9, 6; — II) "bef.": Besøg, Tertull.; — B) df.
"fig.": Gienfølgelse, Afmærkelse, Vultzat.; o. — visi-
tator, oris, m.: som seer el. besøger nogen, Augus-
tin.; af — visito, avi, atum, i, v. a., intens. af
viso; I) "alm.": seer; (for o. efterel.); — Mihi quidem
tu jam eras mortuus, quia te non visitavi, Plaut.
Pers. 1, 1, 20; Ignota facies, quae non visitata sit,
id. Trin. 3, 3, 39; forma Daemonis Socrati visitata,
Appul.; — II) "bef.": besøger; — quum ... visitasset
eum Carneades, Cic. Fin. 5, 31; ligel. ∞ aliquem,
Suet. Claud. 35.

viso, si, sum, 3, v. a., intens. af video; I)
"alm.": seer naie derpaa, bescer; — ∞ ludos, Plaut.
Casin. 5, 1, 2; praeda ... ut viseretur, exposita, Liv.
45, 33; cf. id. 3, 68; men Messanum ut quisque
nostrum venerat, haec visere solebat, vid. Cic. Verr.
4, 3; — ogf. absol.: vise, specta tuo arbitratu, (see
dig om), Plaut. Most. 3, 2, 106; ligel. visendi causa
venire, Cic. Tusc. 5, 3; visendi studio, Virg. Aen. 2,
63; faal. ogf. Cic. Verr. 4, 3: omnibus haec ad-
visendum patebant quotidie; — II) df. "bef.": A)
femmer hen for at eftersee, efterseer, bescer, aedem
Minervae, Plaut. Bacch. 4, 8, 59; ligel. ∞ filium, vid.
id. Rud. 5, 1, 6; — ogf. m. Relativfættning; ego, quid
me velles, visebam, Plaut. Stich. 2, 2, 4; ogf. m. si;
ibo, visam, si domi'st, Ter. Heaut. 1, 1, 118; men id.
Eun. 3, 4, 7: Id ... visam, si domi'st; — ogf. m.
ad; Vise ad portum, Plaut. Capt. 4, 2, 114; ogf. i en
gammel Germular, Varr. L. L. 6, 9: "visite huc ad
judices"; — B) besøger; — ut et viderem te, et
viserem, et coenarem etiam, Cic. Fam. 9, 23; navnlt.
ogf. at besøge en Evg, (at bore til nogen's Besun-
dende); vid. Ter. Heaut. 2, 6 flgd.; ligel. m. ad, id.
ibd. v. 4, ogf. id. ibd. 1, 2, 114; ligel. visere ad aegros,
Lucr.; cf. Ovid. Am. 2, 2, 22; — ligel. navnlt. om Be-
caliteter: quae ... Paphon ... visit, Hor. Od. 3, 28,
13; men pass.: propter quoniam (Cupidinem) Thespiae
visuntur, (bliver besøgt), Cic. Verr. 4, 2; cf. id. Au. 1,
39; men absol., vid. id. Verr. 4, 3: nam alia visendi
causa nulla est, etc.; — III) partic. visendus, 3,
ogf. som adj.: seerærdig, utmærket i sit Slags; —
omni apparatus ornatusque visendo (epulum), Cic.
Vatin. 13; cf. Plin. Pan. 21.

vispellio, onis, m.: som frastielet Egene deres
Ræder, Digest. — Vistillus, i, m., f. ind. flgd.
— Vistula, ae, f.: Flod i d. østlige Germanien,
(hod. Weichseln), Mela 3, 4, Plin. 4, 25; — ogf.
Vistillus, i, m., Plin. 4, 28. — visūalitas, atis,
f., [2.visus]: Syntraften, Tertull. — visūla, ae,
f.: eislags Vindst, Colum., Plin. — visum, i, n.,
f. ind. video. — Visurgis, is, m.: Flod i Nord-
germanien, (hod. Weseren), Mela 3, 3, Plin. 4, 28,
Tac. Ann. 2, 9, o. 2.

1.visus, 3, partic. af video. — 2.visus, us,
m., [video]; I) "egent.": Seen el. at see, Blik el.
Etue; — visu nocere, Cic. frgm. ap. Plin. 7, 2; visu
effascinare, Plin. ibd.; oculorum subdere visu (f.
visui), Lucr.; visus oculorum obtutu continuo sati-
gatur, Quintil.; ogf. in pl., Ovid. Fast. 3, 406: visus
effugietque tuos (boōtes); — II) "overf." o. "ob-
jectivt.": den skuede Gienstand, Etue, Gestalt, Syn; —

aliquanto augustior humano visu etc., Liv. 8, 9; cf. id. 8, 6: nocturnos visus inter se conferre; men Cic. N. D. 1, 5: quae (probabilia) ... quia visum habent quendam insignem et illustrem, (eflæggs paafaldende og mærkeligt Efin); men Virg. Aen. 3, 36: Rite secundarent visus (dii: al de vilde give Varðerne et þeligt lífsfát)!

vita, ae, (gen. vitai, Lucr., o. M.), f., [rimel. befl. m. *βιωτή* cf. *βιωτός*, cf. f. *vita* af vivo]; 1) „egenl.“: Været; — ∞ animantium tenetur cibo, potione, spiritu, Cic. N. D. 2, 54; habere potestatem vitae necisque in aliquem, Caes. B. G. 6, 19; exiguum vitae curriculum ... immensum gloriae etc., Cic. Rab. perd. 10; vita, si scias uti, longa est, Senec. d. Brev. Vit. 2; exigua pars est vitae, quam nos vivimus, id. ibd.; men Certa quidem finis vitae mortibus astat, etc., vid. Lucr. 3, 1091; men in vita mea, (i befe mit Liv), etc., Cic. Att. 5, 20; in vita diutius esse, id. Qu. Fr. 1, 3; ligel. in vita manere, id.; men in vita esse utile, ut etc., Ter. Andr. 1, 1, 34; men si vita suppetet, (om jeg lever saa længe), Cic. Fin. 1, 4; — e vita discedere, id., cedere, id., þvorför ogf. vitá cedere, id., ogf. de vita decedere, id., (afgaae ved Døden); ligel. vitam edere, id. Fin. 5, 2; — vitam agere honestissime, id.; ∞ degere miseriam, id.; ∞ tutiore vivere, id.; ∞ auferre alicui, id.; vitá se privare, id.; vitá aliquem expellere, id.; — vita mortuorum in memoria vivorum posita est, Cic. Phil. 9, 5; ∞ beata, id.; men turpe est beatam vitam in auro et argento reponere, vid. Senec. Ep. 110; men nae ego hodie tibi Bonam vitam feci. (þykkjast el. þefagljast Liv), Plaut. Pers. 4, 8, 3; men hoc nos pessimos facit, quod nemo vitam suam respicit, Senec. Ep. 83; men malae ... taedia vitae, Ovid. Pont. 1, 9, 31; — ogf. in pl.: si etc., sequitur, ut plures quasdam vitas ad plura discenda desideremus (flere Leværdere), Quintil. 12, 11, 20; (f. ogf. nedenf.); — II) „overf.“: A) Livets Dyphold el. Underhold el. Næring; saaf. þos Plaut.; — ut illa vitam reperit hodie sibi, Item etc., id. Stich. 3, 2, 9; Neque illi concedam quicquam de vita mea, etc., id. Trin. 2, 4, 76; — B) Levemaade, Leværis, Livsfæfel; — ∞ rustica honestissima et suavissima, Cic. R. Am. 17; inquirendo in utriusque vitam et mores, Liv. 40, 16; ogf. in pl.; quum duae vitae traditae sint hominum, rustica et urbana, etc., Varr. R. R. 2, praef.; ligel. Inspicere, tamquam in speculum, in vitas omnium, Ter. Ad. 3, 61; f. ogf. Virg. Aen. 6, 433; — C) „metonym.“ ogf. f. de Levænde, v. Menneffene el. Menneffeden; — his vita magistris Desuevit querna pellere glande famem, vid. Tibull. 2, 1, 37; ligel. Agnoscat mores vita legatque suos, Martial. 8, 3; ogf. fan þiðfórð Cic. Div. 1, 39: neque ... hac de re communis vita dubitavit, (almíndelíge el. simple Menneffer); — b) ogf. som Kælfórd, mea vita, ogf. blot vita: mit Liv, (mit Mit), Plaut. Stich. 4, 2, 6, Cic. Fam. 14, 2 o. 4, Propert. 1, 2, in, o. id. 2, 16, 17; — ogf. ligel. nefseis til den Effeðe: certe ... tu vita es Mihi, Plaut. Asin. 3, 21; cf. Ter. Ad. 3, 2, 33: Nostram omnium vitam, in quo nostra spes opesque omnes sitae, etc.; — D) Levnetsteb som Gienstand for Bio-graphen; — vid. Nep. praef. fin., o. id. Epam. 4 fin., ogf. Gell. 1, 3, in.; — E) „poet.“ bede ogf. Etyggerne i Underverdenen: tenues sine corpore vitae, Virg. Aen. 6, 292.

*vitabilis, e: som man ber styre el. undgaae, Ovid. Pont. 4, 14, 31; o. — vitabundus, 3: undvigende el. undgaande; a) c. acc.; — Hannibal vitabundus castra hostium consulensque, Liv. 25, 13; — b) absol.; — quasi vitabundus etc., Sall. Jug. 38; cf. Tac. Hist. 3, 37; — [vito]. — *vitalis, e, [vita]: hørende til Livet; — caloris natura vim habet in se vitalem,

(Livskraft), Cic. N. D. 2, 9; ∞ spiritus, (Livsaanden), id.; ∞ viae, (Vustræet), Ovid.; ∞ aevum colere, (leve), Plaut.; ligel. ∞ auras carpere, (aande Livsfuften, leve), Virg.; ∞ lumen relinquere, (væ), id.; Multaque vivendo vitalia vincere secla, (mange Levealdræ el. Elægter), Lucr. 1, 203; ∞ lectos, (fan være euppemist f. feralis lectos: Dødsfængen el. Livbaaten), Petron. Sat. 42; — si esse saluum me vis aut vitalem tibi, (af jeg skal blive dig ilive), Plaut. Bacch. 4, 9, 75; cf. Hor. Sat. 2, 1, 61, o. id. ibd. 2, 74; — b) vitalis vita: som er værd at leve, Enn. ap. Cic. Lael. 6; — II) subst., vitalia, ium, n.; A) Livsgærgærne; — in corpore nostro ossa nervique et articuli ... et vitalia, minime speciosa visu, prius ordinantur, etc., vid. Senec. d. Ir. 2, 1, ∞ capitis, Plin. 8, 7; — ogf. „overf.“: ∞ arborum, id. 17, 42; men ∞ rerum, (Livshoffet el. Livselementerne), Lucr. 2, 575; — B) (rimel. euppemist) f. mortualia: Livflæder, Petron. Sat. 77; v. — vitālitas, atis, f.: Livskraften, Livet; — ∞ durat in corde, Plin. 11, 69, oftere; o. — vitāliter, adv.: med Liv, livskraftigen; — ∞ esse animata, Lucr. 5, 146. — vitatio, onis, f., [vito]: Undgaen, Stræben efter at undgaae noget; — ∞ doloris, Cic. Fin. 5, 7; cf. id. Phil. 3, 10.

Vitellianus, 3, f. und. Vitellius. — vitellina, ae, f., [vitellus nr. II], (sc. caro): Kælfæd, Apic. — I. Vitellius, a: romersk Elægt og Familie-navn, þveraf mærkes: A. Vitellius, romersk Kæiser; vid. Suetonii Vitellius; — B) v. I) Vitellius, 3: hørende til el. benævnt efter en Vitellius, vitellist, Suet. Vitell. 1; — 2) Vitellianus, 3: benævnt efter K. Vitellius, vitellianst, milites, Tac., partes, id., bellum, Suet.; — bb) in pl. subst.: Vitelliani, orum, m.; a) (sc. milites): Soldater af K. Vitellius's Hær, Tac. Hist. 3, 79, Suet. Vesp. 8; — b) (sc. codicilli el. pugillares): etflags Skrivertavler, Martial. 2, 6, o. id. 14, 8. — 2. Vitellius, 3, f. und. frgd.

vitellum, i, n.: Biiform af frgd., nr. II. — vitellus, i, m., demin. af vitulus: liden Kæb, som Kælfórd, Plaut. Asin. 3, 3, 77; — II) „overf.“, ∞ ovi: Eggelommen, Cels.; oftere absol.: nihilne de vitello (sc. missurus es)? vid. Cic. Div. 2, 65; cf. Plin. 10, 74, Hor. Sat. 2, 4, 14 o. 57, o. M. — vitæus, 3, [vitis]: hørende til Vintræet, coliculus, Varro; ∞ pocula, „poet.“ f. Vinen, Virg. Ge. 3, 380; ∞ rura, (beplantede med Vinstokke), Prudent. — vitex, icis, f., [viteo], (vitæ agnus castus L.), germ. Kuschblum, (ligefom Kuschstæræet), Plin. 24, 38.

vitābilis, e, [vito]: til at fortærræ el. fænde, Prudent. — vitārium, i, n., [vitis]: Plantestofe for Vinstokken, Varr. R. R. 1, 31; ∞ facere (anlægge), Colum. 3, 4. — *vitatio, onis, f.: Krænkelse, Skændelse, feminae, Senec. Contr. 3, 23; o. — vitator, oris, m.: som frænt el. fænder; — ∞ feminae, Senec. Contr. 3, 23; — [vito]. — viticarpifer, a, um, [vitis, carpo, fero]: tienslig til Vintræets Beskæffelse, forcipes, Varr. ap. Priscian. — viticōla, ae, m., [vitis, colo]: som triver Vinast, Sil. 7, 193. — viticōmus, 3, [vitis, coma]: forsynt el. smykket med Vinlov, Lyaeus, Avian. Arat. 70; ∞ ulmus, Sidon. — viticūla, ae, f., demin. af vitis: liden Vintræ, Vinranke, Cic. N. D. 3, 35; — II) „overf.“ o. „alm.“: enbyer Rante; — ∞ fruticis, Plin.; ∞ cucumeris, Pallad. — vilifer, a, um, [vitis, fero]: som bærer el. frembringer Vintræer, arbores, Pallad., colles, Plin.

*vitigenus, 3: af Vintræet el. af Vinranken, liquor, Lucr., latices, id.; o. — vitiginæus, 3, ligefom frgd.: kommen af Vintræet, tagen el. gjort deraf, surculi, Cato, folia, Colum., ligna, Plin., columnae, id.; — [vitis, gigno]. — vitilēna, ae, f., [vitium]: ond Koblerfæ, malesuada, Plaut. Most.

1, 3, 56. — vitiligo, inis, f., [vitium]: affarvet Mlet paa Huden, Leberplet, oel.; ogs. alu. Mletlet; — ∞ albae, Plin., nigrae, id.; scabiei et vitiliginem pati, (lide deraf), Justin. 36, 6; cf. Cels. 5, 28. — vitilis, e, [vicio]: fletlet; — ∞ alvi apum, Varr., cistae, Plin.; ∞ naves corio circumscutae, id.; — II) subst. vitilia, ium, n.: fletlet Gienstand, Mletning, Plin. 13, 9, offere. — vitiligator, oris, m.: en Standedest, Cato ap. Plin. praef.; af — vitiligatio, are, v. n., [vitium, lis]: søger Drætte ved ugrundet Røftatelse el. Dadel. dufkaner; — si etc., multos fore, qui vitiligant, etc., Cato ap. Plin. praef. — vitineus, 3, [rimel. ctr. f. vitigineus]: af Vinranter, vincula, Flor. 3, 20, inc.

vitio, avi, atum, 1, v. a., [vitium]: forðærver, beftabiger, frænter; — Dira lues ... vitiauerat auras, Ovid. Met. 15, 626; cf. id. ibd. 3, 76; men ossa vitata, (Venftade), Cels.; vitantes omnia visu (oculi: forberende), Ovid.; si quod in opere vitatum fuerit (ferramentum), Colum.; ∞ ova, id., vina, Hor. Sat. 2, 4, 54; — B) „bef.“ ogs. ∞ virginem, (frænte, beftangre), Ter., Suet., Ovid.; — II) „overf.“: forðærver, forfælfte; — senatusconsulta arbitrio consulum suppressantur vitabanturque, Liv. 3, 55; scripturas, Digest., auspicia, Messal. ap. Gell. 13, 15; comitorum significationes corruptae et vitatae, (opp. verae), Cic. Sest. 54; men Ovid. Pont. 4, 2, 19, „alleg.“: limo vitata malorum (pectora).

*vitiose, adv.: feilagtigen, paa en forðærver Maade; — ∞ se habet membrum tumidum, Cic. Tusc. 3, 9; — offest „fig.“; ∞ ferre leges, id. Phil. 5, 4; ∞ concludere, (opp. recte), id. Acad. 2, 30; — superl., ∞ usurpare, Colum. 4, 2; o. — vitiositas, atis, f.: feilagtighed, forðærvelse; — ∞ humoris, Macrobi.; — II) fædv. „ethist“: Charakterens feilagtighed el. forðærvelse; — hujus virtutis (cf. rectae rationis) contraria est vitiositas, etc., Cic. Tusc. 4, 15; vitiositas autem est habitus ad affectio in tota vita inconstans et a se ipsa dissentiens, id. ibd. 4, 13; — [af figd.].

vitiosus, 3, [vitium]: fuld af feil el. Mangler, feilagtig, mangelfuld, flet; I) „egenf.“; — ∞ pecus (et morbosum), Varro; ∞ locus (in corpore pecudum), Colum.; ∞ uux, Plaut.; — II) „fig.“; A) „alm.“; — ∞ exemplum, auct. ad Her. 2, 29, suffragium, Cic. Leg. 3, 15; ∞ consul, (som er valgt imod Aufpicierne), id. Phil. 2, 33; — superl., ∞ orator, id. d. Or. 3, 26; compar., f. nedent.; f. ogs. Suet. Aug. 86; — B) „bef.“: moralift flet, laftet, oel.; — si quem ... Vel vitiosum, vel sine vitio est, Plaut. Cure. 4, 1, 7; si etc., vitiosi essent discessuri, Cic. N. D. 3, 31; ∞ vita et flagitiosa, id. Fin. 2, 28; — compar., ∞ progenies, Hor. Od. 3, 6, 48; superl., inter summam vitiorum dissimilitudinem vitiosissimus, Vell. 2, 97. — vitiparra, ae, f.: etflags ubeficiend liden Jægl; — vid. Plin. 10, 50.

vitis, is, f.: Vintræet, Plin. 14, 2; ∞ nisi fulta sit, ad terram fertur, vid. Cic. d. Senect. 15; gratissima vitis Iaccho, Virg. Ecl. 7, 61; ulmis ... adjungere vites, id. Ge. 1, 2; ∞ vidua, (i. e. sine fulcramento ulmi), Catull.; cf. Virg. Ecl. 5, 32, o. id. ibd. 9, 42; — II) „overf.“; A) f. vinum; — Ipse tua pasci vite, Lyaeae, velis, Martial. 8, 51; — B) Etud el. Gren af Vintræet, Cato, Varro; figel. Ovid. Met. 6, 592: Vite caput tegitur, (med Krans af Vinranter); — 2) df. „bef.“: den af en Vianranke formede Stof el. Stav, som Centurionerne pleiede at bære, dels som Tegn paa deres Vardighed, dels for dermed at straffe mindre forfælfte; — vid. Plin. 14, 3, Ovid. A. A. 3, 527, Tac. Ann. 1, 23, o. 2.; — b) df. atter f. en Centurionens Pofst el. Embede, Juveal. 14, 193: vitem posce libello; cf. Spart. Hadr. 10; — C) f. vinea el.

Storntag, hvorom Lucil, ap. Fest. p. 311: proeliari procul sub vite; — D) enbær Ranke; faal. paa Agurter, paa Græskar, Pallad.; — E) ∞ nigra: etflags Bært el. Plante, gerin. Jaunrube el. Stiefwurz, Plin. 23, 16; — men ∞ alba: en Venævnelse paa Planteu ampeloleuce, id., Colum.; — endel. ∞ eana: en Venævnelse paa Bærten saxifraga, Appul. — vitisator, oris, m., [vitis]: som forst bar plantet Vintræet; (pecuifl Drd); — paterque Sabinus Vitisator, etc., Virg. Aen. 7, 178; ogs. om Bacchus, Attius ap. Macrobi.; ogs. om Saturnus, Arnob.

vitium, i, n.: feil, Mangel, Etade, Beftabigelse; I) „egenf.“; — ∞ corporis: Legemsfeil, Plaut., Ovid.; men Cic. Tusc. 4, 13: vitium autem (sc. in corpore) integra valetudine ipsum ex se cernitur, (en Gebræftelighed, neml. i Modfæt. af morbus o. aegrotatio); — ∞ mancipii, Digest., ∞ jumenti, id.; — figel. om Bygninger: si nihil est in parietibus aut in tecto vitii, etc., Cic. Fam. 9, 15; figel. id. Top. 3: si aedes ... vitium fecerunt, (have taget Etade); men „poet.“ om onde Væfker i Jorden; vid. Virg. Ge. 1, 88; men ∞ aeris (om forðærvelg Tørfe), id. Ecl. 7, 57; — II) „fig.“; A) „alm.“: feil el. Mangel i Taler el. Tanken; figel. Uheld el. Vanfæftighed, uheldig Virkning el. Jægl; — acutius atque acutius vitia in dicente, quam recta videre, Cic. d. Or. 1, 25; ∞ orationis, Quintil., sermonis, id.; ∞ ingenii, id., mentis, id.; ∞ Stoicae sectae, (feil i Stoicismens System), id.; men Cic. Acad. 2, 16: huc si perveneris, meum erit vitium, (faa bliver Jælsen min); — fortunae vitio, non suo deoquere, (bræffe, giore Dyrud), id. Phil. 2, 18; men tempestatis et sentinae vitia, (de fædelige Virkninger deraf), Caes. B. C. 3, 28; cf. Plaut. Aul. 4, 10, 15: Quia vini vitio atque amoris feci; — B) „bef.“; I) i Religionsproget: feil i Augurierne; — id igitur obvenit vitium, quod tu etc., Cic. Phil. 2, 33; vitio sibi tabernaculum captum fuisse, id. N. D. 2, 4; cf. id. Div. 1, 16; figel. id. ibd. 2, 18: comitorum solum vitium est fulmen; — 2) „ethist“: moralift feil, Brøde el. forbrødfelse, (men error: forfælfte el. feilagtighed, vid. Cic. Cluent. 48); — legibus et praemia proposita sunt virtutibus, et supplicia vitii, id. d. Or. 1, 58; Virtus est vitium fugere, Hor. Ep. 1, 1, 40; ea animi elatio, quae etc., si justitia vacat ... in vitio est, Cic. Off. 1, 19; vertere alicui vitio, quod etc., (lægge nogen til Laft, at osv.), id. Fam. 7, 6; figel. dare alicui vitio, id. R. Am. 16; men sua cuique sunt vitia, vid. Quintil. 11, 3, 121; cf. Propert. 2, 18, 17: Unicuique dedit vitium natura creato; men Senec. Ep. 97: non pronum iter est tantum ad vitia, sed praecipis; cf. Ovid. Fast. 4, 312; men sunt certa vitia, quae nemo est, quin effugere cupiat, vid. Cic. d. Or. 3, 11; — vitium per vim virgini offerre, (frænte, fænde), Ter.; — not.: gen. pl. vitium f. vitiorum, Titian. ap. Non.

vito, avi, atum, 1, v. a. o. n.: undgaacr, undviger, søger at undgaac; I) „egenf.“; — ∞ tela, Caes. B. G. 2, 25; cf. Hor. Od. 1, 15, 15; ∞ rupem et puteum, id. Ep. 2, 2, 135; men ∞ lacum, Caes. B. C. 2, 24, (omgaac den); men ∞ forum, Hor., balnea, id., (holde fig derfra); — II) „overf.“ el. m. Begrebsobjetter; a) c. acc.; — sapiens, vitatu, quidque petiti Sit melius, causas reddet tibi, Hor. Sat. 1, 4, 115; ∞ omnes suspiciones, Caes. B. G. 1, 20; ∞ mortem fuga, id., proditorem celeritate, Sall. Jug. 76; Dum vitant stulti vitia, in contraria currunt, Hor. Sat. 1, 2, 21; ∞ culpam, id., vituperationem, Cic.; men Senec. Ep. 93: quid ad rem pertinet, quamdiu vites, quod evitare non possis? men Hor. Sat. 2, 7, 113: teque ipsum vitas, (feyer dig selv, neml. ifølge din Væglfindighed); — b) c. dat.; — Proinde ... vitent infortunio, Plaut. Cure. 2, 3, 19; figel. id. Casin. 2, 2,

35: semper tu huic verbo vitato etc.; — e) m. figd. ne; — erit in enumeratione vitandum, ne ostentatio memoriae suscepta videatur esse puerilis, Cic. Part. or. 17; — d) c. inf.; — tangere vitel Scripta ... quaecumque etc., Hor. Ep. 1, 3, 16.

*vitrarius, i, m.: Glasfmager el. Glaspufter, Senec. Ep. 90; v. — vitreamina, um, n.: Glasfar, Digest.; — [vitrum]. — vitreolus, 3, demin.: af Glas, Paul. Nol.; af — vitreus, 3, [vitrum]: af Glas, giort af Glas, vasa, Colum.; men ∞ hostis, Ovid. A. A. 2, 208, o. ∞ latro, Martial. 7, 72: Glasbrifter i et Eshafpil; — b) subst., vitrea, orum, n.: Glasfager, Glasværf; — vid. Martial. 1, 42, Stat. Silv. 1, 6, 63; figel. Senec. d. Ir. 1, 12: si vitreum fractum est, etc.; men ∞ fracta: Glasffaar, (overf. Taabelfigeter), Petron.; — II) fig.: „overf.“: figefom Glas, navn. glasfarvet; df. giennemfigtig, klar, glindfende, unda, Virg., Ovid., pontus, Hor. Od. 4, 2, 3, ros, Ovid., color, Plin.; men ∞ togae, Varr. ap. Non., (giennemfigtige, d. e. tynde og fine, hvorigiennem clavi tunicae ere at fee); men ∞ Circe, Hor. Od. 1, 17, 20, (glindfende, ffien); — B), ment.: ∞ fama, (glimrende), Hor. Sat. 2, 3, 222; figel. fig. nelfsvæ: Fortuna vitrea est, (er figefom Glas); tum, quum splendet, frangitur, P. Syr.

vitraria, ae, f., [vitrum], sc. herba: Glasurt, heter ogf. parietaria, Appul. — vitricus, i, m.: Etiffader, Cic. Phil. 2, 7, oftere; „poet.“ om Vulcanus til Cupido: qui deceat, currum vitricus ipse dabit, Ovid. Am. 1, 2, 24. — vitrum, i, n.: Glas, Plin. 36, c. 26; cf. Tac. Hist. 1, 7: circa cuius (annis) os collectae arenae, admixto nitro, in vitrum excoquantur; fons ... splendidior vitro, Hor. Od. 3, 13, in.; men Propert. 4, 8, 37: vitrique aevista supellex, (ffiorre Glasvægere til Brug om Commeren); f. ogf. Cic. Rab. Post. 14; — II) „overf.“: Vairplanten, (isatis tinctoria L.); ogf. den deraf vundne blaa farve; — Britannii vitro se inficiunt, quod caeruleum colorem efficit, Caes. B. G. 5, 14; cf. Mela 3, 6, o. Vitruv. 7, 14; heter ogf. glastum o. isatis, Plin. — Vitruvius, i, m.: romersk Mændsnavn; — M. Vitruvius Pollio har efterladt os: de architectonica arte libros X ad imperatorem Augustum.

vitta, ae, f., [vicio]; I) i Religionsffroget: Baand el. Bind omkring Offerffrets Hovede; — Vicima labe carens ... vittis praesignis et auro, etc., vid. Ovid. Met. 15, 130; cf. Virg. Aen. 2, 133: circum tempora vittae, etc.; f. ogf. und. vittatus; delfs ogf. Baand el. Bind til at bæres af Præfter og Præstinder, (f. und. vittatus); „poet.“ ogf. af de falgige ffromme i Underverdenen; vid. Virg. Aen. 10, 538: Infula cum sacra redimebat tempora vitta; cf. id. ibd. 6, 665; — ogf. Altare omvandede dermed, vid. id. ibd. 3, 64, o. id. Ecl. 8, 64, o. figel. den ffredssgren, fcm den om Tilgivelfe el. Befffiffelfe Vedende holdt frem for fig; vid. id. Aen. 7, 237, o. id. ibd. 8, 128, ogf. Hor. Od. 3, 14, 8, o. Ovid. A. A. 2, 401, o. 21.; — II) udenfor Religionsffroget er vitta: Hovedppynt for de romerske Damer, fielf. for ligffte; cf. Ovid. Met. 2, 413; — oftere for Matroner, hvf. id. A. A. 3, 483: vittae honore carere: at være ugiff; men Propert. 4, 11, 34, et altera vitta, f. vitta maconalis; — „poet.“ er ogf. vitta Symbol paa qvindefig Værfarhed og Kyffthed, hvf. Ovid. A. A. 1, 31: Este procul vittae tennes, insigne pudoris; iffe heller turde vitta bæres uden af frubaarne ffrentimre, Tibull. 1, 6, 67; df. — vittatus, 3: omvunden med Offerbind (vid. vitta ab in.); faat. om Offerffret, Ovid. Met. 12, 151; men vittata sacerdos (Vestae), Lucan. 1, 597; men vittatus honos, (det bærende Præffebind), Stat.; endel. vittata navis, (ffeiligen ffupffet med de hellige Baand), Plin. 7, 31.

1. vitula, ae, f. und. vitulus. — 2. Vitula, ae,

f., [rimel. f. Victula, i. e. Victoria]: Triumffens og Glædens Gudsinde, Macrob. Sat. 3, 2. — *Vitularia via (figefom Kalveveien): Bei i Nærheden af Arpinum, Cic. Qu. Fr. 3, 1, 2; o. — vitulinus, 3: af Kalv, caruncula, (Epfte Kalveffod), Cic.; ∞ assum, (Kalveffeg), id., seum, Cels.; — b) ogf. subst. vitulina, ae, f., (sc. caro): Kalveffod, Plaut.; figel. in pl. vitulina, orum, n., Nep. Ages. 8; — [vitulus]. — vitulor, ari, v. depon. n., [rimel. f. victulor af vinco; alff. opdf.: holder en Sciersffest; df. „alm.“]: holder en Glædesffest, holder af Glæde; (forcl. Ord); — vid. Enn. ap. Fest. p. 369; men ∞ Jovi, Plaut. Pers. 2, 3, in., (at bringe ham et Glædesffest); ogf. ud. dat.: ∞ in quibusdam sacris (om Pontifer), Varr. ap. Macrob. Sat. 3, 2.

vitulus, i, m., o. vitula, ae, f., [bigammeret af ιταλός, i. e. bos]: Ungnød, Kalv; — vid. Varr. R. R. 2, 5, fforefter vitulus, vitula, i det fførffe Mar, men juveneus, juvenea, i det andet, drefter taurus, vacca, (dog m. Undtagelfer, f. nedentf.); a) masc.; — ∞ lactentes, Ovid.; cf. Martial. 3, 58; „poet.“ ogf. om et toaarigt Ungnød; vid. Virg. Ge. 4, 299; — b) fem.; — Quum faciam vitula pro frugibus, etc., (offer en Dreiefale), Virg. Ecl. 3, 77; men ogf. f. en ung Kv., id. ibd. 29; — II) „overf.“: Unge af andre Dyr, navn. ffestens fføl, Virg. Ge. 3, 164, figel. Elephantens Unge, Plin. 8, 1, figel. Hvalffiffens, id. 9, 5; — b) ∞ marinus, Colum., Plin., ogf. absol. vitulus, id. 2, 56, figefom phoca: Søfalfen el. ffilmunden. — Vitumnus, i, m., [vita], i. e. deus, qui vitam largitur, Augustin., Tertull.

*vituperabilis, e: daddelværdig; — quod vituperabile est per se ipsum, id eo ipso vitium nominatum puto, Cic. Fin. 3, 12; — df. adv. vitupérabiliter: daddelværdigen, tractare aliquid, Cassiod.; — vitupératio, onis, f.: Dadel, Vebredelfe; — sed ne illa quidem communi vituperatione reprehendo, Cic. Verr. 5, 18; demonstrativam materiam laude et vituperatione constare, Quintil. 2, 4, 33; — ogf. in pl., id. 3, 4, 5; — ogf. den Dadel, for huffen nogen er Gienffand; in vituperationem hominum venire, Cic., adduci, id., cadere, id., (blive Gienffand for Dadel); cf. id. Fam. 13, 73: eam rem laudi tibi potius, quam vituperationi fore; figel. in pl.: quum effugissem duas maximas vituperationes, id. Att. 16, 7; o. — vitupérator, oris, m.: en Dædler; — ∞ invidos refutare, (opp. benevolos oburgatores placare), vid. Cic. N. D. 1, 3; figel. in pl.: ∞ philosophiae, id., o. ∞ mei, id.; — [figd.].

1. vitupéro, avi, atum, 1, v. a., [vitium, paro: anbringer el. anfører en ffel, beffpfter for en ffel; df. „overf.“]: dædler, lafter; — multis modis cum istoc animo es vituperandus, Ter. Phorm. 3, in.; improbum (virum) notari et vituperari ... insignite atque asperare etc., Cic. d. Or. 2, 85; ∞ universam (philosophiam) nedffatte den i Almindeligbed, id.; ∞ consilium alieuius, id. Mur. 29; ogf. ordffrogis: qui coelum vituperant, (fcm overalt finde noget at dædle), Phaedr. 4, 7 fin.; — II) forcl. ogf. i Religionsffroget; — cur omen mihi Vituperat, (ffior Væffet ffelagfigt, ffordærver det for mig)? Plaut. Casin. 2, 6, 58, inc.; df. — 2. vitupéro, onis, m.: en Dædler, en Stændegf, Gell. 19, 7, Sidon.

*vivacitas, atis, f.: langt Liv; ogf. Sciffvæthed; — panthera adeo vivacitatis lentae, ut etc., Plin. 8, 41; men impiam (neam) vivacitatem etc., Quintil. 6, praef. 3; — II) fig.: Viveliffhed, Kraftfuldbed; — ∞ ingenii, Arnob., eo dis, id.; o. — vivaciter, adv.: ffivfuldt, med Efferffyff; — ∞ pertractare aliquid, Fulgent., quaerere abditum, Prudent.; — [vivax]. — vivarium, i, n., f. und. figd. — *vivarius, 3: fførende til levende Dyr; — ∞ naves (med levende ffiff), Ma-

crob. Sat. 2, 12; — II) oftest subst. *vivarium*, i. n.: Dybevaringssted el. Afstut el. Segn til Dyrene; navn. ogs. Ristedam, Syttestad, edl.; — *varia* aprorum, veterarumque silvestrium, (Dyrebave), Plin. 9, 78; ∞ ostrearum, id. ibd. 79; ∞ murænarum, cochlearum, id.; cf. Gell. 2, 20: *varia* ... leporaria appellari; — men „alleg.“: Excipiantque senes, quos in *varia* militant, (for at holde dem ligesom fangne, neml. for Ardens Æstyd), Hor. Ep. 1, 1, 79; v. — *vivatus*, 3: levendegjort, levende; — Denique corporis atque animi *vivata* potestas etc., Lucr. 3, 557; cf. id. ibd. 680, ogs. ibd. 410; — [*vivus*].

vivax, æcis, adj., [*vivo*]: som lever længe; — ∞ phoenix, Ovid. Am. 2, 6, 54, cervus, id.; men id. Fast. 2, 625: Cui pater est *vivax*, (for hvem Fæderen lever for længe); cf. Hor. Sat. 2, 1, 53; men ∞ Sibylla, Ovid. Met. 14, 104, (udødelig); (cf. ibd. 132); — compar., ∞ heres, (som overlever Arvelæderen), Hor. Sat. 2, 132; superl., f. nedenf.; — b) ogs. om Bærterne: varig el. udholdende; — ∞ apium, (opp. breve lilium), Hor. Od. 1, 36, 16; ∞ oliva, Virg. Ge. 2, 181; ∞ cespes, Ovid. Fast. 4, 397; — II) „fig.“; A) „overf.“: livfuld el. stærkt el. frastig i sit Elag; — ∞ sulfura, (som brænde stærkt), Ovid. Met. 3, 374; men ∞ solum, (som indeholder Livskraft el. Hæringsskif), id. ibd. 1, 420; — superl., ∞ cursus (equi), Gell. 5, 2; — II) „fig.“; A) „alm.“: varig, uforgængelig; — ∞ gratia, Hor. A. P. 69; Carmine sit *vivax* virtus expersque sepueris, Ovid. Pont. 4, 8, 47; — B) „bes.“: livfuld, frastig, munter, alacer; — si qui paulo sunt *vivaciores* (discipuli), etc., Quintil. 2, 6, 3.

vive, adv. af *vivo*: levende, livfuld; — ∞ *sapis*, Plaut. Epid. 2, 98, inc. — *viverra*, æ, f.: en Bæst el. Skærsart, (mustela furo L.), Plin. 8, 81, oftere. — *vivesco* (-isco), *vixi*, 3, v. n., inch. af *vivo*: at blive levende, begynde at leve; — *vivescencia* e terra, Plin.; semen ... ex ceptum terra *vivescit*, id. 17, 10; si utraque (arbor) *vixerit*, (har slået Rodder), Colum.; — II) „overf.“: at tilstige, at blive stærkt i sit Elag; — ∞ ulcus, Lucr.; men id. 4, 1130: verbum ... Quod cupido affixum cordi *vivescit*, ut ignis.

vivicomburium, i. n., [*vivus*, *comburo*]: Forbrænd af levende Forfener el. af forbrændt dem, Tertull. — *vivide*, adv.: levende, livfuld, frastig; — compar., fortius atque *vividius* dici etc., Gell. 7, 3; cf. Ammian. 30, 1; af — *viduus*, 3, [*vivo*]: levende, med Livskraft, livelig, frastig, edl.; D) „alm.“ om de menneskelige Kræfter og Gæner, ogs. om Dyrene, ogs. om Naturgjenstande; — inde agile et *vividum* corpus, Plin. Ep. 3, 1; *vivida* (illi) senectus, Tac. Ann. 6, 27; in *vivido* pectore etc., vid. Liv. 6, 22, (umb. vivo); ∞ ingenium, id.; ∞ vis animi, Lucr.; sed bello *vidua* virtus, Virg. Aen. 5, 754; cf. id. ibd. 10, 609; men ∞ odia, vid. Tac. Ann. 15, 49; — ∞ Umber (canis), Virg.; ∞ pecus, Liv.; ∞ tellus, Lucr., terra, Colum.; ∞ gemma, (stift Rnop), Ovid.; — compar., ∞ merum, Martial.; ∞ spiritus, Val. Max.; — II) „bes.“ om billedlige Fremstillinger el. Kunstværter: livfuld el. frastig el. fro; — ∞ signa, Propert. 2, 23, 8; ∞ cera, Martial. 7, 44, imago, Claudian.; (cf. Virg. Aen. 6, 849); — ligel. om Landsværter: livfuld, aandfuld; — breve *vividumque* carmen (i. e. epigramma), Martial. 12, 61; *vividam* et incorruptam eloquentiam etc., Tac. Ann. 13, 42.

**vivificatio*, onis, f.: Levendegjørelse, Tertull.; v. — *vivificator*, oris, m.: en Levendegjører, Tertull.; af — *vivifico*, avi, atum, 1, v. a.: levendegjør, oplyser, Prudent., Tertull.; — *vivificans* spiritus, Hieronym.; ∞ animum, Paul. Nol.; af — *vivificus*, 3, [*vivus*, *facio*]: levendegjørende, vigor, Ammian. 22, 1; — *viviparus*, 3, [*vivus*, *pario*]: som

føder levende Unger, pisces, Appul. — *viviradix*, icis, f., [*vivus*]: Plante el. Afslægger med Roden, navn. af Vintræet; — vid. Cic. d. Senect. 15, o. Plin. 17, 35; — ogs. en Afslægger af Rosen, Varr. R. R. 1, 35. — *vivisco*, ere, f. und. *vivesco*.

vivo, *vixi*, *victum*, 3, v. n., (pluppl. syncop. *vixet* f. *vixisset*, Virg. Aen. 11, 118): lever, er levende, er i Live; I) „egenl.“; A) „alm.“: — *immortalis* est (uxor mea); *Vivit* victuraque est, Plaut. Trin. 1, 2, 17; is decum mihi *vivere* et *frui* anima videtur, qui etc., Sall. Catil. 2; cf. Cic. Catil. 1, 1 o. 2; ∞ ad summam senectutem, id.; ∞ *triginta* annis etc., id. Off. 3, 2; men in diem *vivere*, (opp. sempiternum tempus spectare), vid. id. d. Or. 2, 40; — ogs. m. homogen acc.; ∞ annum, vid. Cic. d. Senect. 7; Mordice et modeste melius est *vitam* *vivere*, Plant. Pers. 3, 1, 18, ligel. ∞ *vitam*, Cic., Ter.; men qui vel improfessi Judaici *viverent* *vitam*, vel etc., vid. Suet. Dom. 12; men Plaut. Mil. gl. 3, 1, 34, m. homogen abl.: tamne tibi diu *videor* *vita* *vivere*? — df. ogs. pass.: *vixi* Annos his centum, nunc *tertia* *vivitur* *aetas*, Ovid. Met. 12, 187; — b) ogs. om Bærterne: — et *vivere* *vitem* et *mori* dicimus, Cic. Fin. 5, 11; avulsi arboribus *vivere* *stolones*, Plin. 17, 13; ligel. em *Stren*, Ovid. Fast. 3, 427, om *Uffen*, id. Rem. Am. 732, ogs. id. Fast. 4, 553; — 2) ogs. mærkes Utryffene; a) *vixit* (har afdøet), euphemistisk om den Afdøde; — *Vixisse* nimio *sati*us *jam*, quam *vivere*, Plaut. Bacch. 1, 2, 43; cf. id. Most. 4, 3, 10; — b) *ita* *vivam*, (maa jeg saa snart leve, d. e. saa sandt jeg lever), v. ne *vivam*, (at jeg ikke maa leve, d. e. jeg vil dog derpaa), som Betræffet: sefermular; — quis hoc putaret praeter me? nam, *ita* *vivam*, putavi, Cic. Fam. 2, 13; cf. id. Att. 5, 15; men quid poteris, inquires, pro his dicere? ne *vivam*, si scio, id. ibd. 1, 16; cf. id. Fam. 7, 23; — c) si *vivo*: saa sandt jeg lever (truende); — Erit, ubi te ulciscar, si *vivo*, Plaut. Pseud. 5, 2, 26; cf. Ter. Andr. 5, 2, 25; — B) „bes.“ el. prægnant; 1) at leve i sin gode Ro, ret at nyde Livet; — quod etc., faciam equidem; sed quando *vivemus*? Cic. Qu. Fr. 3, 1, 4; Vivamus, mea Lesbia, etc., Catull. 5, in.; f. ogs. Martial. 1, 16, o. Hor. Od. 3, 29, 43; — df. ogs. som Afstedshilfen: *vive* valeque, Hor. Sat. 5, fin.; cf. id. Ep. 1, 6, fin.; ligel. „poet.“: *vivite* silvae, (for vel, edl.), Virg. Ecl. 8, 58; — 2) at leve, d. e. at beblive el. bevare, (poet.): — perque omnia secula fama ... *vivam*, Ovid. Met. 15, fin.; cf. Hor. Od. 2, 2, 5, ogs. Cic. poeta ap. Gell. 15, 6; Nunc precor, ut *vivant* (carmina mea), Ovid. Trist. 1, 7, 25; cf. Hor. Od. 1, 32, 3, o. id. ibd. 4, 9, 11; ligel. *victurum* nomen, Ovid. Am. 3, 1, 65; navn. ogs. om en Eidenstak: tacitum *vivit* sub pectore *vulnus*, Virg. Aen. 4, 67; ∞ odia, Stat.; — II) „overf.“; A) „bes.“: at leve deraf, at leve saa el. saa; — ∞ piscibus atque ovis *vivam*, Caes., lacte atque pecore, id.; cf. Hor. Ep. 1, 12, 8, o. id. ibd. 2, 1, 123; — ∞ parvo, id. Sat. 2, 2, in.; ∞ raptu, Virg. Aen. 7, 749; men Plaut. Truc. a. 5, v. 61: noster esto, sed de vostro *vivito*; — df. impers., *vivitur* parvo bene, Hor. Od. 2, 16, 13; men *vivitur* ex raptu, Ovid. Met. 1, 141; men Cic. Tusc. 3, 20: negat Epicurus, jucunde posse *vivi*, nisi cum virtute *vivatur*; — B) „alm.“: befunder mig el. lever el. er i en vis Æstyd el. Tilstand; — ∞ in litteris, vid. Cic. Fam. 9, 26; ∞ in maxima celebritate atque in oculis civium, id. Off. 3, 1; men id. Flacc. 26: Lacedaemonii ... septingentos jam annos amplius unis moribus el. numquam mutatis legibus *vivunt*; — ∞ e natura, Cic., o. ∞ convenienter naturae, id., (overensstemmende dermed); ∞ cum aliquo familiariter, (leve paa en fortrolig God med nogen), id. Att. 6, 6; cf. id. ibd. 14, 20; — *equis* me *vivit* hodie fortunatio? Ter. Eun. 5, 8, in.; ego *vivo* miserimus, etc., Cic.

Att. 3, 5; cf. Hor. Ep. 2, 2, 157, v. id. Sat. 1, 1, 3; — ∞ secum, (at være sig selv med), Cic. d. Senect. 14; — men id. Off. 1, 15, impers.: quoniam vivitur, non cum perfectis hominibus, sed cum iis, in quibus etc.

vīvus, 3. [vivo]: levende, som er i live, (opp. mortuus), Cic. Mil. 33; ligel. ∞ homines, Caes. B. G. 6, 16; men Cic. Qu. Fr. 1, 2, 5: ut Cato vix vivus effugerit; men illo vivo. (saa længe han levede), Hist. B. G. 8, 21; cf. Cic. Att. 4, 16; egf. forbitres med Eſterryt: vivus vidensque, (i hans levende live, ligefor hans Dine); vid. Cic. Quint. 15, v. id. Sest. 27; — II) „fig.“; A) „everf.“, navn. om Væter eg om andre Naturgjenstande; — ∞ sepes, Colum.: ∞ caespes, Ovid. Met. 3, 300; ∞ aqua, (rindende), Varro; ligel. ∞ flumen, Liv. 1, 45, Virg.; ∞ ros (rist), Ovid.; ∞ lucerna (brændende), Hor. Od. 3, 21, 23; ∞ sulphur, (i naturlig Tilstand), Plin.; ∞ calx (ulærstet), id.; ∞ saxum (naturlig el. uferarbejder), Virg. Aen. 1, 167; men ∞ argentum: Dvissels, Plin.; — ligel. om en Afbildning; ∞ vultus (pl.: ligefom levende), Virg. Aen. 6, 849; cf. Stat. Silv. 1, 3, 48; — endel. om Stemmen; ∞ vox (levende, d. e. mundlig Tale), Cic. Agr. 2, 3, Quintil., Senec., Plin. Ep.; — 2) df. egf. som subst., vivum, i, n., oprdt.: det Levende; df. a) ad vivum resecare: fære indtil Riødet, Colum. 6, 12; (cf. Plin. 28, 13: ad vivas partes circumcidere); — men Cic. Lael. 5, „alleg.“: neque id ad vivum resecō, (tager det iffe saa noie); — b) de vivo detrahere el. resecare aliquid, (berittage fra Caputalen), Cic. Flacc. 37, v. id. Verr. 3, 50; — B) „ment.“: livfuld, aandfuld, stærk, frastig; — scio, quam sit tibi vivus et ingenuus animus, Plin. Ep. 8, 6; vivi pectoris homo, Arnob.; men Naevius ap. Gell. 6, 8: ejus facta viva nunc vident.

vix, adv., [fæl være befl. m. vix, cf. m. vigeo, altf. oprdt.: med Kraft, med Anstrængelse el. Meie; vanskeligen; cf. μῶγος: næppe, af μῶγος: Noie; df. fæd.]: næppe, knapt; I) „alm.“: — quid est, sine his (studiis) cur vivere velimus? mihi vero cum his ipsis vix; his autem detractis, ne vix quidem, Cic. Fam. 9, 8; men ut vix, aut omnino non posset ... infirmari lex, id. Att. 3, 23; ligel. aut vix, aut nullo modo etc., id. N. D. 2, 7; vix in ipsis tectis etc., nedum in mari et via etc., id. Fam. 16, 8; f. egf. Caes. B. G. 1, 6: vix qua etc., v. id. ibd. 3, 4: vix ut etc.; men Cic. Fam. 16, 24: ego vix teneor, quia accurram; men vix est, ut id obtineat, Digest.; — egf. forstærkt. m. aegre el. saltet: vid. Plant. Poen. 1, 2, 27, v. Quintil. 6, 4, 15; ligel. fordebbet: corpus matri vix vixque remissum etc., Albinov. 1, 167; — II) „bef.“ om Tiden; — Ah, vix tandem sensi stolidus, Ter. Andr. 3, 1, 12; cf. Cic. Fam. 3, 9, v. Catull. 62, 2; — saal. østet m. flgd. quum, („poet.“ egf. m. et), naar neml. trente Døntiluger følge umiddelbart paa hinanden; — vix agmen ... processerat, quum Galli etc., Caes. B. G. 6, 8; ligel. vix erat hoc plane imperatum, quum etc., Cic. Verr. 4, 40; cf. Virg. Aen. 6, 190, v. Ovid. Met. 1, 69; — men Virg. Aen. 5, 857: Vix primos inopina quies laxaverat artus, Et super incumbens ... liquidas projecit in undas Praecipitem etc.; ligel. Vix ... et etc., id. ibd. 6, 498; — men vixdum ... jamque etc., Val. Fl. 4, 508; — B) østet egf. forstærkt m. dum, bef. fæd. i et Ord, vixdum: næppe, forst, næppe endnu; — quum vixdum triginta dies in Syria fuisses, Cic. Fam. 12, 4; cf. id. Catil. 1, 4; hunc vixdum puberem etc., Liv. 21, 3; men id. Liv. 24, 4: puer vixdum libertatem, nedum dominationem modice laturus; — Vixdum didicidum diseram, intellexerat, Ter. Phorm. 4, 2, 4; egf. m. flgd. quum, Cic. Att. 9, 2, A. — vixdum, adv., f. und. vix, nr. II, B. — vixet, (f. vixisset), vid. vivo ab in.

*vōcābilis, e: tonende, lytende; — compar., ∞

sonus, Gell. 13, 20; v. — vōcābūlum, i, n.: Beværelse el. Bevegelſe af en Gienſtand, Navn el. Navnet; I) „alm.“: — si res suum et proprium vocabulum non habet, ut pes in navi, etc., Cic. d. Or. 3, 40; neque verborum tanta copia sit in nostra lingua, res ut omnes suis certis ac propriis vocabulis nominentur, id. Caecin. 18; f. egf. Hor. Sat. 2, 3, 280, id. Ep. 2, 2, 116, v. Lucr. 5, 1041; men Chaldaei non ex artis, sed ex gentis vocabulo nominati, Cic. Div. 1, 1; cui nomen neniae; quo vocabulo etiam Graecis cantus lugubres nominantur, id. Leg. 2, 24; liberta, cui vocabulum Ate fuit, Tac. Ann. 13, 12; cf. Hor. A. P. 71; — II) „bef.“ egf. i Grammatiken: dels Substantivet, dels Appellativet (i Mestfær. af noien som Egennavn el. Proprium); — vid. Varr. L. L. 8, 4 v. 23, oftere; f. egf. Quintil. 1, 4, 20, v. Senec. Ep. 58; — [voco].

vōcālis, e, [vox]: som lader sin Stemme høre, tonende, frigende, talende, syngende; — ∞ aves cantu aliquo etc., Plin. 10, 72; ∞ scarabaei nocturno stridore, id.; ∞ ranae, (opp. mutae), id.; — ∞ ora (vatis), Ovid. Met. 5, 332; ∞ nympba, (Nymphen Echo), id. ibd. 3, 357; ∞ Orpheus, Hor.; ∞ chordae, Tibull.; men ∞ genus instrumenti, (Slaverne, opp. semivocale et mutum g. i.), Varr. R. R. 1, 17; men Cic. Brut. 69, absol.: ne quem vocalem praeteriisse videamur, (negen Talende el. Maltende); — compar., vocaliora sunt vacua, quam plena, Senec. Qu. N. 2, 29; cf. Quintil. 8, 3, 16; superl., eligere vocatissimum aliquem, qui legeret, (med en meger stærk Stemme), Plin. Ep. 4, 7; — II) subst.; A) vocalis, is, l, (sc. littera): en Vocal, en Sclvst, Cic. Orat. 23, Quintil. 1, 4, 6, oftere, v. A.; — B) vocales, ium, m., (sc. homines): Musikantere, Sangere, Lamprid. Al. Sev. 31, Sidon.; df. — vōcālitas, atis, f.: Klang el. Bøf-klang, (sine Overførelſe af edgovic), Quintil. 1, 5, 4; v. — vōcāliter, adv., (eftercl.): tonende, larmende, Appul.; — egf. beglæveligen el. artikulere, Tertull.

vōcāmen, inis, n., [voco]: Beværelſe el. Navn, (f. d. claffiſke vocabulum), Lucr. 2, 656, Arnob. — Vocates, ium, m.: Gøf i Gall. Aquit., Caes. B. G. 3, 23. — vōcātio, onis, f., [voco]: Røsten el. at fælde; df. „bef.“; I) Indførelſe for Røsten, Varr. ap. Gell. 13, 12 v. 13; — II) Indførelſe til Verds, Catull. 17, 7. — vōcātive, adv., fælde, fælde, d. e. i Vocativet, dicere, Gell. 13, 22; af — vōcātīvus, 3, [voco]: fældende; — ∞ casus, (hvori man falder paa nogen), d. e. Vocativet, Gell. 14, 5, v. A. — vōcātor, ōris, m., [voco]: som falder; I) „alm.“: — gentium (Paulus), Prudent.; — II) „bef.“: som indbyder til Verds el. til Tæffels; — vid. Suet. Calig. 39; cf. Plin. 35, 36; df. — vōcātōrius, 3: hørende til en Paafaldelse el. til et Øpraab, somnia, Tertull. — vōcātus, us, m., [voco]: Indfalden el. Sammenfalden; — vocatu alicujus in curiam venire, (om Cernater), Cic. d. Or. 3, 1; — b) egf. Paafaldelse, Anrøbelſe, Øpførding; — o nunquam frustrata vocatus Hasta meos! Virg. Aen. 12, 95; — II) „bef.“: Indførelſe til Tæffels; — (coenare) apud Caesarem vocatu ipsius, Suet. Calig. 39.

*vōciferātio, onis, f.: stærkt Skrig el. Udraab, navn. Talerens i Færme, Cic. R. Am. 5; egf. den Jorgiſkeres Smerteskrig, id. Cluent. 10; f. egf. Suet. Claud. 36; — vōciferātor, ōris, m.: som skriger el. raaber, Tertull.; — vōciferātus, us, m.: stærkt Skrig, Plin. 10, 79; — [vociferor]. — vōciferor, atus sum, I, v. depon. n. v. a., [vox, fero]: skriger høit el. stærkt, udraaber frigende; — minitari absentem, vociferari palam, etc., Cic. Verr. 4, 18; men id. ibd. 2, 21: si hoc nunc vociferari velim, quam

miserum sit etc.; cf. Virg. Aen. 2, 679; men Suet. Vitell. 17: ∞ incendiarium et patinarium, (strigende at ubstafte derfer); — egf. m. Objectsfætning, vid. Cic. Rab. Post. 8, egf. Liv. 2, 65, v. Suet. Calig. 26; men m. Relativsfætning, Liv. 10, 28: ∞ Decius, quo fugerent? etc.; endel. egf. Suet. Aug. 23, c. or. dir.: vociferans: Være, legiones redde! — b) „poet.“ egf. em Ting eg om Begreber; — ∞ aera, (tone el. larme), Lucr. 2, 450; res ipsa per se vociferatur, (raaber høit, vifer tydeligen), id. 2, 1050; ligef. m. Objectsfætning, id. 3, 14.

voccifico, are, v. n. o. a., [vox, facio], (fer: v. eftercl. Ord): at give en lyd fra sig; — vocificantes (apes: summende), Varro; — men Gell. 9, 3, c. acc.: ejus (Philippi) vim atque arma ... Demosthenis orationes vocificant, (udtale el. udraabe). — vocito, avi, atum, 1, v. a. o. n., intens. af voco: pleier at falde el. nævne, falter el. nævner; 1) act.; — igneus ille Vortex, quod patrio vocitamus nomine fulmen, Lucr. 6, 296; men Cic. d. Rep. 2, 27: nostri quidem omnes reges vocitaverunt, qui etc.; cf. id. Rab. Post. 9; — II) neutr.: raaber stærkt el. heftigen; — incertus undique clamor accurritum, vocitantum, Tac. Hist. 2, 41.

voco, avi, atum, 1, v. a. o. n., [vox]: falder el. raaber derpa, paa falder; 1) „egentl.“; A) „alm.“; — heus Curculio! te volo; C. Quis vocat? quis nominat me? Plaut. Cure. 2, 3, 24; vin' vocem huc ad te (patrem)? L. voca, id. Capt. 2, 110; ∞ aliquem ad se, Caes.; ∞ populum Rom. ad arma, id.; ∞ milites ad concilium classico ad tribunos, Liv. 5, 47; ∞ aliquem in concione, Cic. Acad. 2, 47; egf. ∞ concionem, Tac., concilium, Virg., Ovid.; cf. Hor. Sat. 2, 3, 170; men nominatim in senatum vocabar, Pseud. Cic. p. dom. 7; — men „poet.“: ventos aurasque vocare, (om Ravnene: ved sit Skrig at bebyde), Lucr. 5, 1085; cf. Virg. Ge. 1, 388; — Voce vocans Hecaten, (anraabende), id. Aen. 6, 217; cf. id. ibd. 4, 680, oftere; ligef. Quem vocet divum (gen.) populus? Hor. Od. 1, 2, 25; cf. id. ibd. 1, 14, 10, c. ibd. 1, 30, 2, oftere; men ∞ imbreum votis, (anraabe derom), Virg. Ge. 1, 157; — „poet.“ egf. c. inf., Hor. Od. 2, 18, fin., om Esharen: hic levare functum Pauperem laboribus Vocatus atque non vocatus audit; — B) „bef.“; 1) infalder for Herten el. for Dyrgheden; — vadari vis, promittit; in jus vocas, sequitur, Cic. Quint. 19; item tribunus quum essem, vocari neminem jussi, neque vocatum a collega parere invitum, Varr. ap. Gell. 13, 12; — 2) falder el. indbyder til Maaltid el. som Gæst; — Nulli negare soleo, si quis esum me vocat, Plaut. Stich. 1, 3, 28; ∞ aliquem ad coenam, Cic.; ∞ vulgo ad prandium, id. Mur. 34; men absol., Ter. Phorm. 4, 4, 22: Spatium ... Vocandi, (til at indbyde Gæster), sacrificandi etc.; — Bene vocas, (Taf for Indbydelsen)! verum vocata res est, (men jeg er allerede indbuden el. bortfjovet), Plaut. Cure. 4, 4, 7; cf. id. Stich. 3, 2, 18; — b) om Tingss: eg om Begrebsobjekter: at falde el. indbyde el. løfte derhen; — vocat Auster in altum, Virg. Aen. 3, 70; Quaque vocat fluctus, hac tibi remus eat, Ovid. Rem. Am. 532; fessos vox imberque ad quietem vocabat, Liv. 28, 15; men id. 21, 36: quocumque vocasset defectionis ab Romanis spes; — men pass.: quum ipso anni tempore ad gerendum bellum vocaretur, Caes. B. G. 7, 32; — „poet.“ egf. c. inf.: At sedare sitim fluvii fontesque vocabant, (indbede deril), Lucr. 5, 913; — 3) falder ved et Ravn, benævner el. nævner; — quum penes unum est omnium summa rerum, regem illum unum vocamus, et regnum ejus rei publicae statum, Cic. d. Rep. 1, 26; is Juppiter ... quem Graeci vocant aërem, etc., Varr. L. L. 5, 10; ad Spelaëum, quod vocant, biduum moratus, Liv. 45, 33; urbem ex An-

tiocli patris nomine Antiochiam vocavit, Justin. 15, 1; men quo nomine vocetur, (quicquid in controversiam veniat), etc., vid. Cic. d. Or. 1, 31; cf. Hor. Od. 4, 9, 45, oftere, v. A.; — egf. pass.; ego vocor Lycionides, (heer faa), Plaut. Aul. 4, 10, 49; patiens vocari Caesaris ultor, Hor. Od. 1, 2, 43; cf. id. Carm. Sec. 15; — II) „overf.“: bringer el. sætter i en Stilling el. Tilstand el. Stemmning; — ne me apud milites in invidiam voces, Cic. Phil. 2, 21; cf. id. Off. 1, 25; ligef. id. Att. 3, 7: ne te in eundem luctum vocem; men ∞ aliquem in partem curatum, (lade tage Del deri), Tac. Ann. 1, 11; men pass.: in partem (se hereditatis) mulieres vocatae sunt, Cic. Caecin. 4; — ligef. m. Tingss: eg Begrebsobjekter; ex ea die ad hanc diem quae fecisti, in iudicium voco, (trager det ind for Retten), Cic. Verr. 1, 12; cf. id. d. Or. 1, 57; — ligef. udenfor Retssproget: ∞ singula verba sub iudicium, Ovid. Pont. 1, 5, 20; nimis evigae et exiliter ad calculos vocare amicitiam, ut etc., Cic. Lael. 16; cf. Liv. 5, 4; men in dubium vocari ab aliquo, (være Gienstand for negens Dørl), Cic. Inv. 2, 28; men ∞ ad exitum el. vastitatem etc., (at styrte el. bringe i Undergang og Jordærbefse), Cic. Catil. 1, 5.

Vöconius, a: romersk Slægts: o. Familienavn, hvorefter mætted Voconius Sava, tribunus pl. a. u. c. 580; — efter ham benævnes lex Voconia, hvorefter de kvindelige Arvinger ifterdetfor Arvelod alene kunde erhøide Legater, Cic. d. Senect. 5, oftere; — not.: Voconia pira, (som ere benævnte efter en Voconius), Plin. 15, 16. — Vöcontii, orum, m.: Røst i Gall. Narb., imellem Glederne Isara o. Druentius, (hod. Vaison), Caes. B. G. 1, 10, Plin., Liv., v. A.; — dñ. Vocontius, 3: vocentiff, rura, Sil. 3, 467.

vöcūla, ae, f., demin. af vox: liden el. svag Stemme; — recreandae voculae causa ... ambulare, Cic. Au. 2, 23; cf. Propert. 1, 16, 27; — II) „overf.“; A) svag Lyd el. Tone; — falsae voculae (manicrae, opp. certae et severae), vid. Cic. d. Or. 3, 25; — B) spottende Sladder; — incurere in voculas malevolorum, id. Fam. 2, 16; — b) liden Ord, et Ord; — significatio hujus voculae („saltem“), Gell. 12, 11; dñ. — vöcūlātio, onis, f.: Ordets Betonning el. Accentuering el. Accent, Nigid. ap. Gell. 13, 25; cf. Gell. 13, 30, c. 6. — Vogesus, i, m., f. und. Vosegus.

völa, ae, f.: det Hule i Haanden el. under Foden, den hule Haand, Plin. 11, 105, Prudent.; — som Ordsprog mætted: nec vola nec vestigium apparet el. exstat, (deraf er intet Sær tilbage), Varr. ap. Non. — Völäterrae, arum, f.: gammel By i Strurien, (hod. Volterra), Liv. 10, 12, Cic. R. Am. 7; — B) dñ. Völäterrānus, 3: volaterranff; — ∞ Vada: By med Davn i d. Volaterranff, (hod. Torre di Vado), Plin. 3, 8, Cic. Quint. 6; — b) pl. Volaterrani, orum, m.: Indvaanerne af Volaterræ, Plin. l. c., Cic., Liv.

völätica, ae, f. und. flgd., nr. II, B. — völäticus, 3, [2. vola]: flyvende, vinget; — ∞ homines (som Habelsolt), Plaut. Poen. a. 2, v. 27 flgd.; ∞ Pegasus, Appul.; — II) „flg.“; A) flygtig, ubeständig, som iret tigen gaar over fra det ene til det andet; — o Academia volaticam et sui similem, modo huc, modo illuc! Cic. Att. 13, 25; ∞ esse et levem, Senec. Ep. 42; ∞ gaudium, Tertull.; — B) forflyvende, forherende, men alene som subst. volatica, ae, f.; a) Sær, vid. Fest. s. v. strigem, p. 314; — b) Særefunft el. Særer, Tertull.

*volatilis, e: flyvende, vinget; D) „egentl.“; — ∞ bestiae, Cic. N. D. 2, 60; men ∞ puer, Ovid. Am. 2, 7, 27, (d. e. Amor); — II) „flg.“; A) „overf.“: hurtig, ilente, telum, Lucr., Ovid., ferrum, Virg. Aen. 4, 71; men ∞ cervus, Varr. ap. Non., inc.; —

B) „ment.“: flygtig, forgængelig; — ∞ aetas, Ovid. Met. 10, 519; men Senec. Ep. 123: gloria vanum et volatile quiddam est, auraque mobilius; — volātūra, ae, f.: flyven el. flugt, Varro, Colum.; v. — volātus, us, m.: flyven el. flugt; — aquilae admonitus volatu, Cic. Div. 1, 15; ∞ Pegaseo ferar, Catull. 55; — ligel. in pl.; aer volatus avium sustinet, Cic.; cf. id. Div. 1, 1; — II) „overf.“ v. „poet.“: hurtig Bevægelse; — ∞ equi, Claudian.; ∞ praiceps faturum, Martial. 11, 91.

Volcae, arum, m.: folk i Gall. Narb.; vare dels Aerecomici, dels Tectosages, Caes. B. G. 7, 70. 61, oftere; — hineses Foræstiad var Nemausus, (hod. Nismes), diskes Tolosa, (hod. Toulouse). — Volcanus, i, f. und. Vulcanus. — volēma pira: en færrer Værcart, Pundpærer, Cato, Colum., Virg. Ge. 2, 88; — ogf. in sing.: volenium pirum, Cloat. ap. Macrobi. Sat. 2, 15; — not.: efter Serv. ad Virg. Aen. 3, 233, af vola, (alff. som flyter Haanden). — volēns, tis, partic. v. adj., f. und. 1.volo; df. — volēnter, adv.: vilfigen, gierne, Appul.; v. — volēntia, ae, f.: Villie, Tilføielighed, Appul., Solin. — volgiōlus, i, m., [saa vare at oftere af valgus]: Haveresfab til Vedenes Stetning, Plin. 17, 14. — volgo v. vulgus, f. und. vulgus.

volūtātus, us, m.: flyven el. flugt, Venant.; af — volūto, avi, atum, 1. v. n., intens. af 2.volo: at flyve hid og did, at flyve el. flage omkring; — easdem aves, quum etc., passim ac libere solutas opere volitare, Cic. d. Or. 2, 6; Propter humum volitat (volucris), Ovid. Met. 8, 258; cf. Plin. 11, 31; — II) „fig.“; A) „overf.“: at vare i hurtig Bevægelse, at flyve el. ilde; — volitantem tota aca etc., Liv. 4, 19; cf. Virg. Aen. 12, 126; men Cic. Phil. 11, 2: tota Asia vagatur, volitat, ut rex; men ∞ in foro etc., (Om en Døler), id. d. Or. 1, 38; men „poet.“: Pacatum volitant per mare navitae, Hor. Od. 4, 5, 19; — b) ligel. om Ting og om Vægre; faal. om Atomerne, Lucr. 1, 951, oftere, v. Cic. N. D. 1, 20; f. ogf. Lucr. 4, 36; ∞ atra favilla in nimbo, Virg. Aen. 5, 606; ∞ voces per auras, Lucr.; ligel. ∞ umbrae inter vivos, circum litora, etc., id.; cf. Virg. Aen. 6, 329, v. Ovid. Met. 14, 411; — B) „ment.“: volito vivu' per ora virum, (mine Digte leve i Altes Munde), Enn. ap. Cic. Tusc. 1, 15; ligel. nostrum nomen volitare et vagari latissime, Cic. d. Rep. 1, 17; — (ut), quemadmodum etc., sic nostri animi ... volitare cupiant vacui cura etc., id. d. Or. 2, 6; men Martial. 1, 4, „alleg.“: Aetherias, lascive, gestis volitare per auras, etc.; ligel. „alleg.“, Cic. Sest. 4: quum illa conjunctio ... palam armata volitaret, etc.; f. ogf. id. Pis. 25; men id. Flacc. 16: nunc vero non ... volitabo in hoc insolentius, etc. — volnus, volnero, f. und. vulnus, etc.

1.vōlo, vōlui, velle, (ctr. vin', f. visne, Plaut., Ter.), v. a., [best. m. inus. βόλω, hv. βούλωμαι, i. e. volo]: vil, attraaer, onfter; 1) „alm.“; a) e. inf.; — idem Aelius Stoicus esse voluit, orator autem nec studuit umquam, nec fuit, Cic. Brut. 56; ex tribus istis ... velim scire, quid optimum iudices, id. d. Rep. 1, 30; cf. Hor. Od. 3, 24, 25; men id. A. P. 347: quibus (delictis) ignovisse velimus, etc.; — b) m. acc. e. inf., ogf. m. acc. e. partic.; — illum alterum ... secum omni tempore volebat esse, Cic. R. Am. 15; quoniam ... iudicem esse me, non doctorem, volo, id. Orat. 33; cf. id. Off. 1, 31; ligel. si vis me flere, Hor.; cf. id. Od. 1, 27, 9; ogf. marces poeta ap. Cic. N. D. 3, 26: Qui volt esse, quod volt, ita dat se res, ut operam dabit; — mulier, mane; sunt, Qui volunt te conventam, Plaut. Cist. 4, 2, 37; ligel. omnes vos oratos volo, Ne etc., Ter. Heaut. prol. 26; men Factum volo, etc., id. Phorm. 5, 3, 4; cf. Plaut.

Asin. 1, 1, 62; — c) e. acc. (comm.); — faciam, quod vultis, ut potero, Cic.; nihil est mali, quod illa non ab initio filio voluerit, optaverit, etc., id. Cluent. 66; ut idem amici semper velint, id. Planc. 2; sive ego prave, Sen recte hoc volui, Hor. Sat. 2, 3, 87; Quid amplius vis? id. Epod. 17, 30; men Di meliora velint, vid. Ovid. Met. 7, 37; — d) m. ut; vñe ogf. m. conj. (etter B. udfaldne ut); — ut ille te videat, volo, Plaut.: cf. id. Asin. 1, 1, 62; volo, uti mihi respondeas, num etc.; simul etiam illud volo, uti respondeas, etc., Cic. Vatin. 7; — volo hoc oratori contingat, ut etc., Cic. Brut. 81; quid vis faciam? Ter. Eun. 5, 8, 24; tu velim ... nos absentes diligas et defendas, Cic. Fam. 15, 3; quam vellem, te ad Stoicos inclinavisses, id. Fin. 3, 3; — e) absol.; — „Denique, ut voluimus, nostra superat manus, Plaut. Amph. 1, 1, 80; velit, nolit, scire difficile est, (om han vil det, eller iffe), Cic. Qu. Fr. 3, 8; men id. N. D. 1, 7: me ... nulla ejusmodi astrictum sententia, ut mihi, velim nolim, (hvad enten jeg vil, eller iffe), sit certa quaedam tuenda sententia, etc.; men elliptisk: volo mense Quintili in Graeciam (se. proficisci), id. Att. 7, 10; — B) field. v. „poet.“ om Ting: v. Begrebssubjecter; — Nam neque chorda sonum reddit, quem vult manus et mens, etc., Hor. A. P. 348; ligel. id. ibd. 70: cadentque ... vocabula, si volet usus; — II) „bef.“; A) velle aliquid, (i Gælfesproget og elliptisk): velle tale med nogen; — Sosia, Adesdum, paucis te volo, Ter. Andr. in.; cf. id. ibd. 5, 3, in.: Quis me vult? ligel. Cic. Att. 10, 16: centuriones trium cohortium me velle postridie; — ligel. m. tilføiet acc. comm.: si quid ille se velit, illum etc., Caes. B. G. 1, 31; cf. Ter. Andr. 1, 1, 18: Quin tu uno verbo dic, quid est, quod me velis; — B) ∞ alicui bene el. male: velle nogen vel el. ilde; — tibi bene ex animo volo, Ter. Heaut. 5, 2, 6; Illi ego ex omnibus optume volo, Plaut. Most. 1, 4, 21; — utinam, male qui mihi volunt, sic rideant, Plaut. Asin. 5, 1, 13; non sibi male vult, (han gjør sig vel tilgode), Petron. Sat. 38; — b) best. m. frgd. er Udtrykket, ∞ (aliquid) alicujus causa: velle (noget) til nogen's Bedste, onfte nogen alt godt; — Varro magnopere ejus causa vult omnia, Cic. Fam. 13, 22; quod ut etc., cum communis salutis, tum ipsius hominis causa, velle et optare debetis, Cic. Manil. 16; — ogf. absol.: etsi omnium causa, quod commendo, velle debeo, tamen etc., id. Fam. 13, 7; — C) „publicist.“: velle, bestemme, fastsatte, anordne; — majores, de singulis magistratibus bis vos sententiam ferre, voluerunt, Cic. Agr. 2, 11; cf. id. R. Am. 25 fin.; — df. i Begyndelsen af et Forslag til Folket: „velitis, jubeatis“ (om 3 bifalde og forordne), etc., Cic. Pis. 29, v. Liv. 38, 54; cf. id. 31, 6: Sulpicius rogationem promulgavit: „vellem, juberent“ etc.; — b) df. udenfor Statsproget: at vare af en Mening, at mene, at paasaae, at fige; — quod quoniam volunt, declarant, etc., Cic. Acad. 2, 14; ligel. id. ibd. 2: quod minime illi volunt; ligel. m. Objectsfætning: vultis autem, evenire omnia fato, id. Div. 2, 9; cf. id. N. D. 3, 14 v. 39; oftere; ogf. absol.: aut, si vultis, etc., id. d. Rep. 1, 28; — df. om et Begrebssubject: at have en vis Mening el. Betænding; — faal.: quid sibi vult (ea res): hvad betyder det? vñ.; nec satis intellexi, quid sibi lex, aut quid verba ista vellem, Cic. Leg. 3, 14; cf. id. Verr. 2, 61, v. id. ibd. 3, 50; — II) partic. volēns, tis, ogf. sem. adj.; A) villig, frivillig; — Sponte sua properant; labor est inhibere volentes, Ovid. Met. 2, 128; ducunt volentem fata, nolentem trahunt, Senec. Ep. 107; cf. Virg. Aen. 10, 677; — B) gængsig, brævaagen; — virtute et dis volentibus magni estis et opulenti, Sall. Jug. 14; si divus, si diva esset, qui etc., volens, propitius adesset, Liv.

7, 26; munificus nemo putabatur, nisi pariter volens, Sall.; cf. id. Jug. 73: volenti animo accipere, (høre med Tilfredshed); — 2) df. subst. volentia, ium, n.: det Vælfælgende el. Vælførmige; — Muciano volentia rescribere, Tac. Hist. 3, 52; ligef. Sall. frgm. ap. Non.: volentia plebi facturus habebatur.

2.vōlo, avi, atum, 1, v. n.: at flyve; — ∞ aves, Lucr., apes, Ovid.; — men ligefælsbvi: volasse eum (Antonium), non iter fecisse etc., Cic. Phil. 10, 5; — men som Ordsprog: sine pennis volare, haud facile est, Plaut. Poen. 4, 2, 49; — b) subst. volantes, ium: de flyvende, „poet.“ f. aves, Lucr. 2, 1082, v. Virg. Aen. 6, 239 v. 728; — II) „overf.“ om enhver stærk el. hurtig Bevægelse: at flyve, at ile, vbl.; — sane ... vola curriculo, Plaut. Pers. 2, 2, 16; cf. Virg. Aen. 5, 819, v. id. ibd. 12, 650; — ligef. om Længsle og Begrebssubjecter: illa volat (om Skibet Argos), Ovid. Her. 6, 66; ∞ currus, axis, Virg.; ∞ nubes, fulmina, Lucr.; ∞ telum, id., Sall., Liv.; men Cic. Att. 2, 19: litterae Capuam ad Pompejum volare dicebantur; — ligef. om Tiden, Cic. Tusc. 1, 31; ligef. „poet.“ om Ryglet, Virg. Aen. 3, 121, om Ordet el. Tælen, Hor. Ep. 1, 18, 71; — endel. ogs. „poet.“ c. inf., Val. Fl. 4, 407. — vōlōnes, um, m., [1.volo]: de frivillige, faldes de Slaver, som efter Slaget ved Cannæ frivilligen stillede sig til Krigstjeneste, Liv. 23, 33, v. id. 24, 11.

volpes, is, f. und. vulpes. — Volsee, adv., f. und. flgd. — Volsci, orum, m.: Volskerne, Folk i Latium; — vid. Liv. 2, 22 flgd., v. id. 3, 6 flgd., v. A.; — B) df. Volscus, 3: vølskist, ager, Liv., gens, Cic., Virg.; — b) df. adv. Volsee: i d. vølskiste Sprog, paa Vølskist; — Qui Obsee et Volsee fabulantur, nam Latine nesciunt, Titinn. ap. Fest. — volsella (vuls.), ae, f., [vello]: etflags Tæng, navn. til Haarenes Udrykning, Plaut., Martial., ogs. som Kirurgisk Instrument, Cels.; — II) „overf.“ o. ordsprogvis: pugnare volsellis, non gladiis, (kæmpe med uikæfælgende Væbne), Varro. — Volsiniensis, e, f. und. flgd. — Volsinii (Vuls.), orum, m.: By i Etrurien, (hod. Bolsena), Plin. 2, 53 flgd., Liv. 10, 37, v. A.; — B) df. Volsiniensis, e: volsiniensist, ager, provincia, Liv. 5, 32; ∞ lacus, (hod. lago di Bolsena), Colum., Plin.; — b) pl. subst. Volsinienses, ium, m.: Volsinierne, Plin. 3, 8, Liv. — volsus el. vulsus, 3, partic. afvello. — Volta, ae: Navnet paa et Ulyre (monstrum) hos Volsinierne, Plin. 2, 54. — Voltinia tribus, (efter nogle f. Volsinia tr.): en af de romerske tribus rusticae, Cic. Planc. 16 v. 17; df. — Voltinienses, ium, m.: Borgerne af denne Tribus, id. l. c. 17. — Voltumna, ae, f.: Gudinden for det etruriske Forbund, ved hvis Tempel det pleiede at holde sine Samlinger; — vid. Liv. 4, 23 v. 25, oftere. — Volturnus, i, f. und. Voltornus. — voltus, us, f. und. vultus.

tvōlūbilis, e, [volvo]: som bliver dreiet el. hvirvlet omkring; (oftere) som dreier el. hvirvler el. ruller sig omkring el. afsted; — ∞ buxum, (en Top af Burdomtræ), Virg. Aen. 7, 382; — ∞ coelum, Cic., Lucan.; ∞ nexus (anguis), Ovid. Met. 3, 41; ∞ et rotundus deus, vid. Cic. N. D. 2, 17; ∞ aquae, Hor. Od. 4, 1, 40; ∞ amnis, id.; men ∞ aurum, (hint rullende Guldbælte), Ovid. Met. 10, 667; — II) „fig.“; A) om Tælen: som bevæger sig hurtigt, som svider rask fremad, (ligesom rindende Vand); — Appii Claudii volubilis, sed paulo fervidior erat oratio, Cic. Brut. 28; rotunda et volubilis sententia, Gell. 11, 13; — ogs. „overf.“ om Tæleren; quam se homo volubilis ... jactaret, Cic. Flacc. 20; cf. id. Brut. 27; — B) om Skiebuen: foranderlig; — vide, quam sit ... vaga volubilisque fortuna, Cic. Mil. 26; cf. Plin. Ep. 4, 24: tot varietates tam volubili orbe circumagi etc.; df.

— vōlūbilis, atis, f.: hurtig og hvirvelende Bevægelse; — ∞ mundi, Cic., ogs. Ovid. Fast. 6, 271; — b) ogs. „concret“: Runding, rund Gestalt; — ∞ latis-sima capitis fracta, Ovid. Met. 12, 431; — II) „fig.“; A) om Tælen: Hurtighed, flydenhed; — ∞ linguae: Tungesærdighed, Cic. Planc. 25; men flumen verborum volubilitasque, id. Orat. 16; cf. id. d. Or. 1, 5; men Quintil. 10, 1, 8: vim orandi, non circulatorum volubilitatem spectantibus etc.; cf. Plin. Ep. 5, 20; — B) om Skiebuen: Foranderlighed; — quod temere sit, caeco casu et volubilitate fortunae etc., Cic. Div. 2, 6; v. — vōlūbilitas, adv., men afene „fig.“ om Tælen: flydenhed; — fundi numerose et volubiler orationem, vid. Cic. Orat. 62.

vōlūcer, eris, ere, (gen. pl. volucrum, Cic. ap. Charis.; volucris, m., Sil. 10, 471; men fem. volucer fama, Petron. Sat. poeta 123 v. 210), [2.volo]; I) „eigent.“ flyvende, vinget, bestia, Cic., angues, id., Cupido, Ovid.; ogs. ∞ natus, (i. e. Cupido), id. Met. 5, 364; men Cic. Quint. 25: o nuncium volucrum! etc.; — b) subst., volucris, is, f., se. avis; (men m.: teneros volucres, Cic. poëta Div. 2, 30, se. alites): en fugl, Lucr., Cic., Virg., Hor., v. A.; — II) „fig.“; A) „overf.“: som bevæger sig hurtigt, ilende, flyvende, (ofteft „poet.“); — ∞ lumen, Lucr.; cf. id. 1, 1095; ∞ fumi, Virg.; ∞ aurae, Ovid., nebulae, id., procellae, id.; — ∞ sagitta, Virg., Ovid.; ligef. ∞ ferrum (som Skudvæben), id.; ligef. ∞ arundo, Virg.; — ∞ equi, Ovid.; ∞ currus, Hor.; ∞ classis, Virg.; f. ogs. Hor. Od. 4, 1, 38; — B) „ment.“; 1) ilende, flygtig; — sed voluci semper spe et cogitatione rapiuntur a domo longius, etc., Cic. d. Rep. 2, 4; nihil est tam voluere, quam maledictum, id. Planc. 23; ∞ somnus, Virg.; ∞ satum, Hor.; — 2) flygtig, foranderlig, forgængelig; — o falsam spem! o volucrem fortunam! Cic. Sull. 32; ∞ fama, Ovid. Her. 17, 207; ∞ gaudium, Tac. Orat. 9. — vōlūera, ae, f., [volvo]: etflags Aaalorm el. Sladorm, ogs. convolvulus, Colum. Arb. 15; derom ogs. voluere, Plin. 17, 47; pl. volucres, Colum. 10, 33. — vōlūere v. volucres, f. und. flgd. — vōlūeripes, edis, adj., [volucer, pes, m.]: rappedet, ilende, Auson., Sidon. — volucris, is, f. und. volucer. — vōlūeriter, adv., [volucer]: flyvende, hurtigen; — ∞ congregati, Ammian. 17, 1; cf. id. 29, 1.

vōlūmen, inis, n., [volvo]: hvad der rulles el. vindes op el. sammen; df. I) „atm.“: Skriftrulle, Bogrulle, Bog, Skrift; — volumen plenum querelae iniquissimae, Cic. Fam. 3, 7; explicet suum volumen illud, quod etc., id. R. Am. 35; ligef. evolvi volumen epistolarum tuarum, quod etc., id. Att. 9, 10; — ogs. pl.: evolvere volumina, Quintil.; cf. Cic. Fam. 9, 16, v. Hor. Ep. 2, 1, 26; — B) df. „overf.“, ligesom liber: Bog el. Del el. Bind af et Værk; — duobus superioribus (libris) etc., tertius dies ... hoc tertium volumen efficiet, Cic. Tusc. 3, 3; ligef. ter quinque volumina etc., (15 Boger el. Sange), vid. Ovid. Trist. 3, 14, 19; cf. Nep. Att. 16, v. A.; — II) „bef.“: Kredb, Krumning, Bugt el. Bøining, hvirvel, vbl.; — sinuantque immensa volumine terga (angues), Virg. Aen. 2, 208; men alterna volumina erurum (equi: Scenenes vextende Krumninger i Lovet), id. Ge. 3, 192; ∞ fumi, (Røgens Hvirvel), Ovid.; ∞ undae, Lucan.; ∞ siderum, (deres Kredløb), Ovid.; — B) „overf.“: Omvæltning, Forandring, vbl.; — magna sortis humanae volumina, Plin. 7, 46; df. — vōlūminōsus, 3: fuld af Krumninger el. Bugtninger; — ∞ corpora anguium, Sidon. — Vōlūminus, i, m., v. Vōlūmina, ae, f., [1.volo]: den Bevillige el. Gunstige, neml. som Skyldgaddom for de Nydode, Augustin.

vōlūntārie, adv.: frivilligen, venire, Arnob.; af — vōlūntārius, 3, [voluntas]: frivillig; — ∞ milites,

(som stille sig frivilligen), Caes.; cf. Liv. 1, 59; ∞ auxilia, Cic. Fam. 15, 4; — men id. Phil. 13, 13, spottende: Asinius quidam, senator voluntarius, lectus ipse a se; — B) cf. subst. voluntarii (sc. milites): de frivillige, Caes. B. G. 5, 56, Capitolin.; — II) „overf.“ om Ting og om Begreber: hvad man frivilligen underkaster sig, hvad man foretager sig uden at være nødt dertil; — ∞ mors, (Selvmord), Cic. Fam. 7, 3, servitus, Tac. Germ. 24, deditio, id. Hist. 2, 45; ∞ accusationes, id. Orat. 41; — ∞ herba, (som vører af sig selv), Plin. 20, 90.

voluntas, atis, f., [volens, 1. volō]: I) „egenl.“: Willen el. at ville, Billie, Attraa, Tilboelighed; — voluntas est, quae quid cum ratione desiderat, (opp. libido), Cic. Tusc. 4, 6; cf. Steifernes *ποθέτης*, id. ibd.; quasdam res esse servatas iudicio voluntarie multitudinis, Cic. d. Rep. 1, 45; talis est quaeque res publica, qualis est ejus natura et voluntas, qui eam regit, id. ibd. 1, 31; cf. id. Catil. 3, 9, v. Caes. B. C. 3, 109; men ∞ cogi non potest, vid. Quintil. 1, 3, 8; f. ogs. id. 12, 1, 31; — ogs. in pl.; ut ejus semper voluntatibus non modo cives assenserint, etc., Cic. Manil. 16; — bb) som Adverbialforbindelser mættet; a) sua el. alienus voluntate, ogs. absol. voluntate: efter nogenes frie Billie, af egen Drift; — quum sua voluntate ... non vi coactus ... revertisset (Regulus), Cic. Fin. 2, 20; quum is ... reditus in patriam voluntate omnium concedi videretur, id. Fam. 13, 5; — Nisi voluntate ibis (af dig selv), rapiam te domum, Plaut. Mil. gl. 2, 5, 40; cf. Liv. 29, 38: aliae civitates voluntate in ditionem venerunt; f. ogs. Cic. Off. 1, 9; — b) ad voluntatem, ex el. de voluntate: efter nogenes Dnsfer, nogen til Billie; — ad voluntatem loqui, (snætte Høst efter Munden), Cic. Quint. 30; vix tamen (sibi) de mea voluntate concessum est, id. Att. 4, 2; — illud accidit praeter optatum meum, sed valde ex voluntate, id. Pis. 20; — B) „besf.“: Belvillie, Tilboelighed; — ∞ provinciae erga Caesarem, Caes.; cf. Cic. Qu. Fr. 3, 1, 6; ligel. ∞ summa in se, Caes. B. G. 1, 19; ∞ mutua, Cic.; men ∞ aliena a te, id. Lig. 2; men id. d. Rep. 1, 41: mansisset eadem voluntas in eorum posteris (hos dem); — II) „overf.“: A) i Forretningssproget: sidste Billie, Testamente; — testamentorum ac voluntatis mortuorum (defensio), Cic. d. Or. 1, 57; cf. Plin. Ep. 4, 10; ∞ ultima, Digest.; — B) i Rhetoriken: Meningen el. Betydningen deraf, (oftest hos Quintil.); — verbis legum standum sit, an voluntate, id. 7, 10, 6; ligel. id. 12, 2, 19: quaestio juris omnis aut verborum proprietate ... aut voluntatis conjectura continetur; cf. id. 6, 2, 9: voluntatem complecti, quam nomina interpretari, maluerunt.

volup, f. und. fige. — volūpe, apocop. volup, adv., [1. volō]: behageligen, fornøieligen, til fornøielse, opp. aegre; (forst. Ord); — facite vestro animo volupe, Plaut. Casin. 4, 2, 5; Si illis aegre est, mihi quod volupe est, id. Mil. gl. 3, 1, 152; — ut tibi ex me sit volup, id. Men. 4, 3, 3; Venire saluum (sc. te), volup est (sc. mihi), Ter. Phorm. 4, 3, 5; ligel. id. Hec. 5, 4, 17: Bene factum et volup est; df. — Volūpia, ae, f.: Glædens og Fornøielsens Gudinde, Varr., Augustin.

voluptabilis, e, [voluptas: sem bringer Fornøielse, fornøielig; — ∞ nuncius, Plaut. Epid. 1, 1, 19. — voluptarius, adv.: i fornøielse el. Nydelse, Appul.; af — voluptarius, 3, [voluptas]: hørende til fornøielse el. sandfæltig Nydelse, hengiven til Nydelse el. Velsigt, velsigtig; — vid. Cic. Fin. 3, 10; ∞ res (et amoenae), Plaut.; ∞ locus, id.; gustatus ... sensus ex omnibus maxime voluptarius, Cic. d. Or. 3, 25; ∞ homo (vellystig), id. Tusc. 2, 7; cf. id. ibd. 5, 31; men id. Fin. 1, 11: voluptaria, delicata, mollis disciplina;

cf. id. d. Or. 3, 17: ∞ disputationes, (hæde Samtaler om de sandfæltige Nydelse).

voluptas, atis, f., [volupe]: Fornøielse, Nydelse, Lyst, (saavel Mændens, som Kvindens); — omne id, quo gaudemus, voluptas est, ut omne, quo offendimur, dolor, Cic. Fin. 1, 11; cf. id. ibd. 2, 4; men id. ibd. 2, 7: unum est, sine dolore esse, alterum, cum voluptate; men esse utilitatem in historia, non modo voluptatem, id. ibd. 5, 19; men id. Orat. 55: necessitatis inventa antiquiora sunt, quam voluptatis; cf. Hor. A. P. 338; men Cic. d. Senect. 12: nulla capitalior pestis, quam voluptas corporis; men absol., vid. id. ibd. 13: escam malorum voluptatem etc.; cf. Senec. Ep. 110: voluptati indulgere, initium omnium malorum est; men a voluptatibus, Suet. Tib. 42, (som Hofembede: maitre des plaisirs); — II) „overf.“: A) som Kælder: mea voluptas, (min Lyst, ovl.), Plaut. Truc. 2, 4, 2, Virg. Aen. 8, 581; — B) voluptates: de Høstet givne Forlystelser, som Eufusil, ovl., Cic. Mur. 35, Vopise. Aurel. 34, v. M.; — C) Voluptas: personificeret som Gudinde, vid. Cic. N. D. 2, 23; df. — voluptativus, 3: hørende til fornøielse, Fronto. — voluptificus, 3, [voluptas, facio]: som bringer Fornøielse, som fornøier; — ∞ stella Veneris, Appul. — voluptuarius, 3: efterd. Biform af voluptarius, Capitolin., v. M. — voluptuose, adv.: fornøielse el. Nydelse, Sidon.; — compar. voluptuosius, id.; af — voluptuosus, 3, [voluptas]: fuld af fornøielse el. Nydelse; — voluptuosum est, e. inf. subj., Plin. Ep. 3, 19; — superl., ∞ concionator, Hieronym.

volūta, ae, f., [volvo]: Sægt el. Snirvel som Jirat paa Søiler, Vitruv. 4, 1, oftere. — *volūtabrum, i, n.: Morads el. Høl, hvori Svinene vakte sig, Virg. Ge. 3, 411, Arnob.; — volūtabundus, 3: sem vatter sig om deri; df. „overf.“: libidinosus et volutabundus in voluptatibus, Cic. frgm. ap. Non.; — volūtatio, onis, f.: Omvæltning el. at vatte sig omfring; — ∞ in luto, Plin.; men pl.: totis volutationibus corporis etc., Cic. Pis. 31; — II) „fig.“: A) indre Iro og Forlystelse, Senec. Tranqu. 2; — B) Ubeskændighed, Foranderlighed; — ∞ tanta rerum humanarum, Senec. Ep. 99; o. — volūtātus, us, m.: Omvæltning, el. at vatte sig omfring; — pulverem volutatu collectum etc., Plin. 10, 5; ogs. pl.: ∞ pulverei, Appul.; — [voluto]. — Volūtina, ae, f., [volvo]: Gudinde for Bælgene omfring Rernet, Augustin.

voluto, avi, atum, 1, v. a., intens. af volvo: vatter el. dreier el. ruller omfring el. afstød; I) „egenl.“: — ∞ amphoras per terram, Colum.; ∞ pelagus (ventus), Lucan.; — ∞ se in pulvere, Plin.; — oftere „medial“: in pulvere volutari (om Høns), Varr.; cf. Suet. Calig. 42; — men „alleg.“ og med Henspillet paa den appellative Bem. af Verres: quem in luto volutum totius corporis vestigiis invenimus, Cic. Verr. 4, 24; — men om den Vedende: volutari alicui ad pedes, auct. ad Her.; df. ogs. i b. active Form: genibusque volutans etc., Virg. Aen. 3, 607; — II) „fig.“: A) „overf.“, navn. om Lyden: at lade lige som hængsle el. udbræde sig; — vocemque per ampla volutant Atria, Virg. Aen. 1, 725; ligel. ceu flamma prima ... caeca volutant Murnura, id. ibd. 10, 97, (om en begyndende Storm); cf. id. ibd. 5, 149, v. Ovid. Met. 12, 55; — B) „ment.“: 1) „medial“: at beståttige sig dermed, at tumle sig dert, at være omgivet deraf; — volutari in omni genere et scelerum et flagitiorum, Cic. Fam. 9, 3; volutari inter plurima mala, Liv. d. Vit. beat. 24; — 2) volutare aliquid in animo, Liv., animo, Cic., mente, Lucr., securum, Virg., Ovid.: at betragte el. betænke fra alle Sider el. med Omhu, noie at overveje el. overlægge, ovl.; — Quanto in pectore hanc rem meo magis voluto, Plaut. Capt. 4, 2, in.; cf. Liv. 28, 18, Cic. d. Rep. 1, 17, Virg. Ecl. 9, 37, v. M.; ligel. ∞

secum corde, egf. suo cum corde, Virg. Aen. 4, 533, c. id. ibd. 6, 185; men Liv. 34, 36: has conditiones quamquam ipse in secreto volutaverat cum amicis, (havde overlagt el. bebandlet el. drøftet dem dermed), tamen etc. — 1. volutus, 3, partic. af volvo. — 2. volūtus, us, m., [volvo]: Rullen el. at rulle sig omkring el. afvikle; — ∞ serpentium, (opp. volatus avium), etc., Appul. volva (vulva), ae, f., [volvo]: Jædbylling, Elyster, Estaf. navn. Frugtstål; — ∞ fungorum, Plin. 22, 46; men ∞ pomorum, (Kernehuset deri), Scribon.; — II) „bef.“: Mederen, (c. e. Sinden om Hæiseret, Kæsteleriet), hos Menneker og Dyr, Varr. R. R. 2, 1; (hos Fruentimret ogf. uterus, Cels.); f. egf. Plin. 11, 84; — navn. var egf. Senecks volva en hos Rømerne gædet Ret, Plin. 1, c., Hor. Ep. 1, 15, 41, c. Martial. 13, 56.

volvo, volvi, volūtum, 3, (inf. pass. arch. volvier, Lucr. 5, 715), [bev. m. εἰλω, εἰλω, i. e. volvo], v. a.: vælter el. ruller omkring el. afvikle, bevæger ved at vælte el. rulle; — ∞ sub undis Grandia saxa (em Stormen), Lucr. 1, 289; cf. Virg. Aen. 1, 101; ∞ beluas cum fluctibus (om Stormen), Plin.; ∞ vortices, vid. Hor. Od. 2, 9, 22; ∞ fumum (em Røgen), Lucr.; ∞ oculos huc illuc, Virg., per singula, id.; ∞ libros, (gerulle, eyflaae, neml. for at læse deri, f. und. volumen nr. I), Cic. Brut. 87; cf. Lucr. 6, 389; men volentesque orbem, (springende i en Kreds el. formentende en Kreds), Liv. 22, 29; men Virg. Aen. 12, 349: Semineces volvit multos, (nedbrænder el. nedstraffer); men Ter. Eun. 5, 8, 55, „alleq.“ o. comist: satis diu jam hoc saxum volvo; — B) „merial“: at vælte sig deri; — volvi (in coeno, om Sveinet), Lucr. 6, 978; men em Sengen: Ille, inter vestes et levia pectora lapsus, Volvitur, (sneer sig), Virg. Aen. 7, 349; cylindrum volvi, etc., Cic. Fat. 18; — navn. egf. om den Elagne el. fæltne, vid. Virg. Aen. 10, 590, oftere; men id. ibd. 4, 449: lacrimae volvuntur inanes; — II) „fig.“: A) „alm.“: ∞ menses (lade hærulle, om Maaenen), Hor. Od. 4, 6, 40; cf. Virg. Aen. 1, 269: Triginta magnos volvendis mensibus orbes etc.; men id. ibd. 234 neutral: volventibus annis, (i Aarenes Løb); men id. ibd. 22: sic volvere Parcas (sc. fata); cf. id. ibd. 3, 376; — fremdeles: ∞ ingentes iras in pectore, (lade Hærmen bruse i sit Jæderie), Liv. 35, 18; cf. Lucr. 6, 33 c. 73; men Virg. Aen. 1, 9: tot volvere casus Insignem pietate virum (giennemgaae, udflaae); — endel. egf. om Taleren; celeriter sane verba volvens, etc., Cic. Brut. 70; cf. id. ibd. 81; men id. d. Or. 3, 47: volvi uno spiritu, (uttales i et Mænterret); — B) „bef.“: ∞ aliquid animo el. secum el. in animo: med ster Dmha at overveie el. overlægge el. behandle noget; — ∞ multa cum animo suo el. multa secum, vid. Sall. Jug. 6, c. id. Catil. 32; men ∞ immensa omnia animo, (have el. nære ubyre Planer), Liv. 2, 49; ∞ bellum in animo, (ponse derpaa), id. 42, 5; f. egf. Virg. Aen. 7, 254; — men egf. ud. animo: ∞ bellum adversus aliquem, Tac. Ann. 3, 38; ligel. haec illis volventibus etc., Sall. Catil. 41.

vōmax, acis, adj., [vomo]: som ofte bræfter sig; — in compar., Sidon. — vōmer, eris, (nom. sing. egf. vomis, Cato, Virg. Ge. 1, 162, Colum.), m.: Høerjernet; — vid. Cic. Phil. 2, 40, Virg. Ge. 1, 46, Hor. Epod. 2, 63, oftere, c. A.; — II) „overf.“: A) f. partes viriles, Lucr.; — B) f. Grifsel, Altaap, Isid. — vōmica, ae, f.: Byld, Bledbyld, Cels.; — qui vomica ejus gladio aperuit, vid. Cic. N. D. 3, 28; vomicae rumpere, purgare, Plin.; — b) d. „overf.“: Blære el. Bule i viske Etene, Plin. 33, 32; — II) „fig.“ o. liq. nesciovis: Jordærvælse, Ulykke, Elendighed; — vid. Liv. 25, 12, (af en gammel Spædnen); „hostem expellere ... vomicanque, quae etc.“; men Suet. Aug. 65 falder N. Augustus trede forfaldende Lemmer af Familien: tres vomicas aut tria carcinomata sua; men Quintil.

8, 6, 15, datles den af en gammel Taler brugte Allegori: persequisti rei publicae vomicas; d. — vomicosus, 3: fuld af Bullen el. Materie, Coel. Aur.; o. — vomicus, 3: med Bylder; — d. „overf.“: ondartet, morbus, Senec. Contr. 2, 12. — vomificus, 3, [vomo, facio]: jem færaarflager Bræfning; — ∞ medicamentum: Bræfmedel, Coel. Aur. — vomiflūs, 3, [ferret, af vomica o. fluo]: som flyder af Materie; — ∞ passio, (sygdeney Byld), Coel. Aur.

vōmis, eris, vid. vomer ab in. — vōmitio, onis, f.: Bræfning, at bræfte sig; — vid. Cic. N. D. 3, 50; vomitiones cieie, (færaarflage), opp. ∞ sistere, collibere, Plin.; — II) „metonym.“: det Dyrbræfede; — varii colores vomitionum, Plin. 25, 23; — vōmito, are, v. intens. n.: este el. gierne at bræfte sig; egf. „alm.“: at bræfte sig, Colum., Senec., Suet. Vitell. 13; o. — vōmitor, oris, m.: som bræfter sig; — pl., ∞ jejuni, Senec. Ep. 88; — [vomo]. — vōmitōrius, 3: jem færaarflager Bræfning; — ∞ bulbus, Plin. 29, 41, c. 21, 75; — II) „overf.“ o. sub-st. vomitoria, orum, n.: Jædgangene til emnei (el. til de siddende Pladser) i Theatret, el. Jædgangene derfra, (der ligesom give fra sig en Mængde Menneker), Macrobi. Sat. 6, 1; af — vōmitus, us, m., [vomo]: Bræfning, at bræfte sig; — ∞ excutere alicui, Plaut.; f. egf. id. Merc. 3, 3, 15, und. figd.; vomitus facere (færaarflage), Plin., creare, id.; cf. Suet. Ner. 20, oftere, c. A.; — II) „overf.“ o. „metonym.“: det Udbræfede el. Dyrbræfede, Plin. 23, 80, c. id. 29, 27; — d. „poet.“: hvæder der vækter Skæbne, navn. et afslut og vederliggøggelst Menneker; — Absolve hunc, quaeso, vomitum, Plaut. Most. 3, 1, 129; cf. Lucil. ap. Non.: (Trebellius) febris, senium, vomitus, pus.

vōmo, ūi, itum, 3, v. n. o. a., [sigammeret af εἰμω]; I) neutr.: at bræfte sig, at kaste op, ord.; — asoti, qui in mensam vomunt, etc., Cic. Fin. 2, 8; — navn. horte det til de færdærvæde Rømeres Lurnd: ved Bræfning paany at fæste sig Appetit el. Madlyst, hværom Senec. Consol. ad Helv. 9: vomunt, ut edant, edunt, ut vomant, etc.; cf. Suet. Vitell. 13, egf. er at hvære Cic. Phil. 2, 41: ab hora tertio bibebatur, ludabatur, vomebatur, (hvæder egf. impers. er at mæfte); men id. Deiot. 7: post coenam vomere, (neml. for at vare desbedre disponeret til Jærmæminger); — egf. m. homogenet Object: ∞ vomitum pulmonem, (bræfte Lungen op), Plaut. Rud. 2, 6, 27; — B) „overf.“: quo largius vomit (Padus: udgyder sig i Hæret), Plin. 3, 20; — II) act.: at eybræfte, ved Bræfning at eyfæste; — ∞ sanguinem, Plin.; f. egf. evenf. Plaut. l. c.; men ∞ paene intestina sua, Petron. Sat. 66; — B) „overf.“ o. „poet.“: at give fra sig, at udgyde; — saal. em Charybdis: vomit fluctus totidem, totidemque resorbet, Ovid. Her. 12, 125; cf. Virg. Ge. 2, 462; ligel. ∞ lunum, id., geminas flammis, id. Aen. 8, 681; men ∞ vitam (utdaande), Lucr.; ligel. ∞ animam, Virg. Aen. 9, 319; men ∞ argentum, Plaut. Cure. 5, 3, 10.

1. vōpiscus, i, m.: den af et Dvillingpar fæstfætte og efterlevende, altero interempto abortu, vid. Plin. 7, 8. — 2. vōpiscus, i, m.: romersk Tilnaen; vid. Liv. 2, 54; — egf. er at mæfte, Flavius Vopiscus: Høierstærker und. N. Constantin den Store, Jørfælder af flere romerske Kæiseres Biographier. — vopte, f. vos ipsi, Cato ap. Fest., p. 379.

vōrācitas, atis, f.: Graadighed, Slugenhed; — ∞ hominis, Eutrop.; — men „overf.“: ∞ avidissima (ignis), Plin. 2, 111; o. — vōrāciter, adv.: graadigen, slugten, invadere, Macrobi. Sat. 7, 5; — [vorax]. — vōraginōsus, 3: fuld af Huler el. Bandeduller, solum, auct. B. Hisp. 29, via, Appul.; af — vōrago, inis, f., [voror]: Dørlig el. Afgund, dybt Hul, navn. egf. Sted i Vandet, hvæder man ikke kan naae Bunden; — summersus equus voraginibus, Cic. Div. 1, 33; cf. Virg. Aen. 6, 296, o. Catull. 17, 26; ligel. om en Af-

grund i Jorden, Liv. 7, 6; — men „poet.“: ∞ ventris, Ovid. Met. 8, 843; — II) „overf.“ o. ligefælsvis: Afgrund, Jorddælvse; — vos geminae voragine scopulique rei publicae, Cic. Pis. 18; gurgis et vorago patrimonii, id. Sest. 52; men ∞ et gurgis vitiorum, id. Verr. 3, 9; f. ogs. Val. Max. 9, 4, in.

*vōrator, ōris, m.: en Graafer el. Slugbals, Tertull., o. A.; — vōrātrina, ae, f.: Stet el. kippe til Graaferi, Tertull.; — II) „overf.“ ∞ terrarum: Svælg el. Afgrund i Jorden, Ammian. 17, 7; — o. vorax, acis, adj.: slugen, graadig, umættelig; — ∞ venter, Ovid. Met. 15, 94; men ligefælsvis: quae Charybdis tam vorax? etc., Cic. Phil. 2, 27; — II) „overf.“: A) ifte til at fylde el. mætte, pontus, Lucan., flamma, Sil.; — compar., ∞ ignis, Ovid. Met. 8, 839; — B) for: dærvellig, fortærende; — ∞ impensae, Val. Max. 7, 1, 2; ∞ usura, Lucan. 1, 181; — [figd.].

vōro, avi, atum, 1, v. a., [besl. m. βορέ, i. e. esca]: sluger, graafer, øder el. fortærer graadig; — animalium alia sugunt, ... alia vorant, etc., Cic. N. D. 2, 47; figel. absol.: pol ego, etiamsi etc., Edm. (f. edam), atque ambabus malis expletis vorem, Plaut. Trin. 2, 4, 72; vorantes mella apes, Plin.; ∞ Lucrina (ostrea), Martial.; men ∞ hamum, (bide paa Skrogen), „alleg.“, Plaut.; — navn. ogs. at tage ind som Medicin; ∞ resinam ex melle, Plaut., pastillos, Martial., apium, Coel. Aur.; — II) „overf.“: A) om Tingsubjecter, faal. om Charybdis; — vorat haec raptas revomitque carinas, Ovid. Met. 13, 731; cf. Virg. Aen. 1, 117; figel. „poet.“: ∞ agmina (vortex pugnae), Sil.; men ulcus serpens corpus vorat (fortærer det), Cels.; — B) om Personer: at giøre en Ende derpaa, ødl.; — idem in reliquis generis ejus quantum voraverit (har tilsat el. foredt), Plin. 37, 7; men „poet.“: Quare, si sapient, viam vorabit, Catull. 35, 7; — endel. m. Lune: nos hic voramus litteras, (indere af alle Kræfter), Cic. Att. 4, 11. — vorso, vorsorius, vorsum, etc., f. und. verso, etc. — vortex, vorticosus, vorto, etc., f. und. vertex, etc. — vos, pron., f. und. tu. — Vōsēgus (Vosag.), ogs. Vagesus, 1, m.: Bierafstræfning i Gallien, hvor en „Bøgeferne“ el. der Waagaa im Elfsafs, Caes. B. G. 4, 10, o. Lucan. 1, 397. — voster, stra. strum, f. und. vester, etc.

vōstifer, a, um, [votum, fero]: høorpaa man opbænger Offergaver, arbor, Stat. Silv. 4, 4, 91. — vōtivus, 3, [votum]: hørende til et Løfte, levst el. indviet til en Gudsdom, ludi, Cic. Verr. act. 1, 10; ∞ tabula, Hor. Od. 1, 5, 14, juvenca, id. Ep. 1, 3, 36; ∞ tura, Ovid., carmina, id. A. A. 1, 205; — ∞ legatio: Rejse til el. i en Provinds paa Grund af et Løfte, som man (efter Høregivende) der havde at opfylde, Cic. Att. 4, 2, o. id. ibd. 15, 11; men ∞ noctes, (hvori man af religiøse Grunde ligger afene), Propert. 2, 21, 62; — II) som er el. stæet efter Nafte, conspectus, Appul., mors, Prudent. — votum, i, n., f. und. voveo. — vōtus, 3, partic. af voveo.

vōvō, vōvi, vōtum, 2, v. a.: løvet el. indvie til en Gudsdom; — ∞ decumam Herculi, Cic. N. D. 3, 36; ∞ sua capita pro salute patriae, id. Fin. 5, 22; men Liv. 1, 27: Tullius in re trepida vovit Salios decem sanaque Pallori ac Pavori; men ∞ votum pro militibus, id. 23, 19; cf. Ovid. Met. 9, 793; — ogs. m. Obiectisem.: vovisse dicitur, si etc., uvam se deo daturum, quae etc., Cic. Div. 1, 17; — ogs. e. inf. praes.; Me inferre Veneri vovi jam tentaculum, Plaut. Curr. 1, 1, 72; — ogs. in partic. perf.: at earum templa sunt publice vota et dedicata, Cic. N. D. 3, 17; pro reducto victima vota cadet, Ovid. Am. 2, 11, 46; men id. Fast. 4, 893: Hostica Tyrrheno vota est vindemia regi, (blev ham høitideligen løvet); — Quintil. 11, 3, 100, ogs. absol.: manus leviter pandata, qualis voventium est; — II) giør Løfter for et Nafstes Opfyldelse,

(men som verb. fin. afene sig selv, o. „vovet.“); — quae modo voverat, odit, Ovid. Met. 11, 128; cf. id. ibd. 9, 674; figel. m. ut, id. ibd. 14, 35; — men Hor. Ep. 1, 4, 8: Quid voveat dulci nutricula majus alumno? — III) af partic. votus, 3, er subst. vōtum, i, n.; A) et Løfte; — votis vim tempestatis effugere, vid. Cic. N. D. 3, 37; obstrictum esse religione voti, id. Att. 12, 43; obligari voti sponsione deo, id. Leg. 2, 16; — vota facere, Cic., nuncupare, id., concipere, Ovid.; vota debere diis, Cic. Verr. 4, 55; solvere, reddere, id., exsequi, Virg.; voti damnari, Liv. 7, 28; voti reus, Virg. Aen. 5, 237; voti liberari, Liv. 5, 28; — 2) „poet.“ ogs.: den levende el. indvie til Gienstand; — votisque incendimus aras, (forbrænde Offer el. Røgeelse derpaa), Virg. Aen. 3, 279; — b) fide. ogs. vota, orum: den Dag, paa hvilken offentlige Løfter gøres til Guderne, Capitol., Vopisc.; — B) „overf.“: Nafte, Aftraa, ødl.; — vota cupiditatum suarum etc., vid. Cic. Verr. 5, 54; Audire ... di mea vota, Hor. Od. 4, 13, in.; Haec loca sunt voto fertiliora tuo, Ovid. A. A. 1, 90; voti potens, id. Met. 8, 80; quod omnium sit votum parentum, ut honestiores, quam sint ipsi, liberos habeant, Quintil. 11, 1, 82; Hoc erat in votis, Hor. Sat. 2, 6, in.; cf. Pers. 3, 49; men Quintil. 12, 5, 6: sed hoc votum est, (bliver ved det blotte Nafte), etc.; men „poet.“: venire in votum, (blive el. være Gienstand for negens Nafte), Hor. Ep. 1, 11, 5; men id. Sat. 2, 6, 59: non sine votis: O rus, quando ego te aspiciam? — 2) efterel. ogs.: Fortøvelse el. Egetskab, Cod. Just.; figel. vota nuptialia, Appul.

vox, gen. vocis, f., [disgammret af ὥς, i. e. vox]: Stemmen, Lyden, ogs. Raab el. Skrig; — omnes voces (hominis), ut nervi in fidibus, ita sonant, ut a motu animi quoque sunt pulsae; nam voces, ut chordae, sunt intentae, quae ad quemque tactum respondeant, acuta, gravis, cita, tarda, magna, parva, etc., Cic. d. Or. 3, 57; cf. id. Orat. 17: ejus (sc. vocis) e tribus sonis, inflexo, acuto, gravi, etc.; figel. Quintil. 11, 3, 42: vox, ut nervi, quo remissior, hoc gravior et plenior, etc.; vocis via, (Struben), Lucr. 6, 1146; cf. Quintil. 11, 3, 20: quarum (faucium) vitio et frangitur et obscuratur et exasperatur et scinditur vox; — voce magna ... clamitabat, etc., vid. Tac. Ann. 1, 51; cf. Cic. d. Senect. 5, o. Hor. Sat. 1, 7, 31, offerre: suos increpans clara voce, etc., Liv. 4, 28; men quum maxima voce ... contenderet, ut etc., vid. Cic. d. Or. 1, 36; men modo summa Voce, modo haec ... quae etc., Hor. Sat. 1, 3, 7; ∞ sedata et depressa, auct. ad Her. 3, 12, tremebunda, ibd. 14; — men ut militum vocibus nonnihil carperetur, (ved deres Udraab), Caes. B. G. 3, 17; cf. Cic. Qu. Fr. 1, 1, 14; men Ter. Phorm. 5, 8, 92: enim vero voce't opus, (jeg maa i Sandhed strige)! Nausistrata, exi! — II) „overf.“: A) det igiennem Stemmen Udtaale, faavel det enkelte Ord, som den sammenhængende Ordforning, et Udtryk, en Sætning el. Sentens; — quid sonet haec vox voluptatis, id est, quae res huic voci subiciatur, Cic. Fin. 2, 2; cf. Ovid. Fast. 5, 484: Is verbi sensus, vis ea vocis erat; men Cic. Sest. 19: quum viderem, vocem pro me ac pro re publica neminem mittere; cf. Caes. B. G. 7, 17; men Hor. A. P. 390: nescit vox missa reverti; nihil esse opis in hac voce: civis Romanus sum, Cic. Verr. 5, 65; cf. Hor. Sat. 1, 10, 32; men voce Thessalia etc., id. Epod. 5, 45, (ved Tryllefang el. Hæreformular); — figel. in pl.: istius (Caillinae) voces, quas habuisse in domestica concione dicebatur, etc., Cic. Mur. 25; cf. Caes. B. G. 1, 39; figel. Quintil. 5, 7, 36: voces per vinum, per somnum ... emissae; men victus Veneris ... Vocibus, (ved hendes Bonner), Hor. Od. 4, 6, 21; men ∞ contumeliosae, (Skældsørd), Caes.; men Deripere lunam vocibus, (ved Tryllefange), Hor. Epod. 17, 78; hvorom ogs. id. ibd. 17, 6:

parce vocibus tandem sacris; hæde ogf. ∞ Marsae, id. ibd. 5, 76; — B) „alm.“: Talem el. Sproget, sermo; — voce formasti (cultus hominum: ved Sproget), Hor. Od. 1, 10, 3; Graja ... sive ... Latina Voce loqui, Ovid. Trist. 3, 12, 39; figel. quum civem (eum esse) ex voce cognovisset, Justin. 11, 15; — C) „ædquist“: Ordets Betoning el. Accent el. Tone; — ipsa natura in omni verbo posuit acutam vocem, nec una plus, nec a postrema syllaba citra tertiam, Cic. Orat. 18.

Vulcanalis, e, o. Vulcanius, 3, f. und. figd., nr. B. — Vulcanus (Vole.), i, m.: Vulcanus, Aldens Gud, Søn af Juppiter o. Juno, og Gemal af Venus; — vid. Cic. N. D. 3, 22, ogf. Caes. B. G. 6, 21, Hor. Od. 1, 4, 8, o. id. ibd. 3, 4, 59, ogf. Ovid. Met. 7, 437, o. A.; — navn. indviende man til ham de slagne Ridders Baaben, vid. Liv. 1, 37, oftere; men Vulcani caput arsit, (Hovedet paa hans Billedstøtte), id. 34, 45; men area Vulcani, (f. area aedis Vulcani), id. 9, 46, oftere; — B) „overf.“ o. appellativt; a) f. Alden; — qui Vulcanum in cornu conclusum geris, (som bærer Lys i en Hornlygte), Plaut. Amph. 1, 1, 185; cf. Virg. Aen. 7, 77, o. Ovid. Met. 7, 104, o. A.; — b) f. Vulcanus Billedstøtte, ogf. f. Vulcanus Tempel, f. ovenf.; — B) df. 1) Vulcanius (Vole.), 3: hørende til el. benævnt efter Guden Vulcanus; — ∞ acies, (den Vinic, som en Skovbrand el. Hedebrand viser), Virg. Aen. 10, 408; — et vis, Lucil. ap. Non.; ∞ pestis, Sil.; men ∞ arma (utgienne trængelige), vid. Cic. Tusc. 2, 14; ∞ munera, currus, Ovid. Met. 2, 106; ∞ Lemnos (som helliget til Vulcanus), id. ibd. 13, 313; — 2) Vulcanalis (Vole.), e: = frgd.; — ∞ flamen, Varr. L. L. 5, 15; — b) df. subst.; a) Vulcanale (Vole.), alis, n.: el. Vulcanstempel, vid. Fest. p. 290 s. v. statua, ogf. Plin. 16, 56; — b) Vulcanalia, orum o. ium, n.: Vulcanstøften (X. Cal. Sept.), Varr., Plin.; lucubrare a Vulcanalibus incipiebat, (om den ældre Plinius), Plin. Ep. 3, 5.

*vulgāris (volg.), e, [vulgus]: hørende til den store Hob el. til Mængden, almindelig, sædvanlig, hverdags; — in communi vita el. vulgari hominum consuetudine etc., Cic. d. Or. 1, 58; ad vulgarem populemque sensum accommodata etc., id. ibd. 1, 23; men id. Off. 1, 16: ∞ liberalitas, (som øves imod Alle); men vulgari et pervagata declaratione contendere, (triviel el. forslbt), id. Planc. 19; ∞ commendatio, (som gives ifæng), id. Fam. 1, 3; men id. R. Am. 46: mitto hasce artes vulgares, coquos, etc.; cf. Hor. Sat. 2, 2, 38: Jejunus raro stomachus vulgaria tenuit; — prostratas arbores restitui etc., vulgare est (det er sædvanligt), Plin. 16, 57; df. — vulgaritas, aitis, f.: den store Hob, Mængden, Publicum, Arnob.; o. — vulgariter, adv.: almindeligen; — (haec) me non vulgariter, nec ambitiose ... scribere, Cic. Fam. 13, 69; cf. Plin. 8, 5, oftere. — vulgaris, 3: for o. eftercl. Biform af vulgaris, Afran. ap. Non.; — ∞ fallacia, Turpil. ibd.; ∞ significatio (verbi), Gell. 3, 16, oftere.

*vulgāte, adv.: almindeligen udbredt el. bekendt; — compar. vulgatius, Ammian.; o. — vulgator, oris, m.: som udbreder el. bekendtgjør noget; — df. „poet.“ om hin Tantalus, der robede Gidernes Hemmeligheder: Sic erat mediis taciti vulgator in undis, Ovid. Am. 3, 7, 51; — [2. vulgo]. — 1. vulgatus, 3, partic. o. adj. af 2. vulgo. — 2. vulgatus, us, m., [2. vulgo]: Offentliggjørelse, Bekendtgjørelse, Sidon. — vulgi-vagus (volg.), 3, [vulgus, vagor]: som flakker el. flakker hid og did, uistelig, udsvævende; — Volgivago vitam tractabant more ferarum, Lucr. id. 5, 930; ∞ Venus, vid. id. 4, 1061.

1. vulgo, adv., f. und. vulgus, nr. III. — 2. vulgo (volg.), avi, atum, 1, v. a., [vulgus]: bringer ud iblandt Mængden, gjer fælles el. almindelig; — ministeria in vicem et contagia ipsa vulgabant morbos, Liv. 3, 6; men id. 2, 29: ∞ rem, (lade Alle tage Del

deri); ∞ librum (udgive), Quintil. prooem.; — ogf. medial: vulgari cum privatis, (omgaaes dem fortrofigen), Liv. 3, 35; men id. 1, 4: vulgato corpore (femina: som giver sig til Pris for Alle); cf. id. 4, 2: ferarum ritu vulgari etc.; — II) „bef.“: bekendtgjør ved Talem, udbreder el. offentliggjør iblandt Mængden; — non quod ego vulgari facinus per omnes velim, Liv. 28, 27; men vulgatur deinde rumor, duas deesse tabulas, id. 3, 24; obductum verbis vulgare dolorem, Virg. Aen. 10, 64; men Tac. Ann. 13, 7: haec atque talia vulgantibus, etc.; — forcl. ogf. ∞ aliquid in vulgus, Varr. ap. Non.; figel. ∞ aliquem vulgo, Plaut. Mil. gl. 4, 2, 44; — III) partic. vulgatus, 3, ogf. som adj.: almindelig, sædvanlig, gangbar, oel.; — qui ... vulgatissimos sensus verbis ... prosequi nequeant etc., Quintil. 2, 4, 8; men vulgatissimae meretrices, (aldeles offentlige), Suet.; — B) „bef.“: almindeligen bekendt, bekendt, fundbar; — vulgator fama est ... Remum novos transiluisse muros, Liv. 1, 7; artes non ante vulgatae, Hor. Od. 4, 9, 3; cf. Virg. Aen. 1, 457.

vulgus (volg.), i, n., (masc., Varr. ap. Non., o. Virg. Aen. 2, 99), [sigammet af *ὄχλος*]: den store Mængde, Høfket, Publicum; I) „alm.“: — non est consilium in vulgo, non ratio, non discrimen, non diligentia, Cic. Planc. 4; cf. Sall. Jug. 66; figel. Virg. Aen. 2, 39: Scinditur incertum studia in contraria vulgus; men Cic. Att. 2, 22: quod in vulgus gratum esse sentinus; cf. Liv. 22, 3, Tac. Hist. 1, 71, o. A.; men Plin. 20, 44: apio gratia in vulgo est; — II) „bef.“: A) den store Mængde el. Mæsse af en vis Mæsse el. af et vist Slags; — ne faceres idem, Quod vulgus servorum solet, Ter. Andr. 3, 4, 3; cf. Liv. 8, 7: vulgus aliud armatorum ... eventum suum in virtute aliena ponit; ∞ patronorum, Cic. Brut. 97; ∞ femineum, Lucan.; cf. Hor. Od. 2, 13, 32, ogf. Virg. Ge. 3, 469; — B) m. Bibeqr. af Ringeagt: den store Hob, Høfket, oel.; — sapientis iudicium a iudicio vulgi discrepat, Cic. Brut. 53; men Sall. Catil. 20: ceteri omnes ... vulgus fuimus sine gratia, sine auctoritate; cf. Cic. Div. 2, 41; — III) abl. vulgo (volg.), som adv., „egenl.“: iblandt den store Mængde, hos alle Mennesker; df. almindeligen, offentlig, samtligen, ogf. sædvanligen, oel.; — ad prandium invitare ... vulgo, passim; quid est „vulgo“? universos, Cic. Mur. 35; cf. id. R. Am. 29, o. Caes. B. G. 1, 39; candelabrum ... vulgo ostendere ac proferre (forevise offentlig), etc., Cic. Verr. 4, 28; Verum illud verbum est, vulgo quod dici solet: Omnes etc., Ter. Andr. 2, 5, 15; hoc, quod vulgo sententias vocamus, Quintil. 12, 10, 48; men Ter. Heaut. 3, 1, 38: victum vulgo quaerere, (offentligen, el. som offentlig Træntimmer); df. vulgo concepti, (avlede uden for Bægtetab), Digest.

vulnerābilis, e, [vulnero]: faarende, materia, Coel. Aur. — vulnerārius, 3, [vulnus]: hørende til Saar; — ∞ emplastrum, (Saarpflaster), Plin. 23, 40; — II) subst. vulnerarius, i, m.: Saarlæge, id. 29, 6. — *vulneratio, onis, f.: Saarelse, Tilføielse af Saar; — sine caede, sine vulneratione, etc., Cic. Caecin. 16; — ogf. „fig.“: ∞ famae, salutis, Cic. Pis. 20; o. — vulnerator, oris, m.: som faaer, som frakter el. flader; — ∞ gentium, Hieronym.; — [figd.].

vulnero (voln.), avi, atum, 1, v. a., [vulnus]: faaer, beskadiger ved at faare; — ne quis quem prius vulneret, quam etc., Caes. B. G. 5, 58; legatus in adversum os funda vulneratur, id. ibd. 5, 35; men Sall. Jug. 57: plerosque jacula ... vulnerabant; men Ovid. Met. 11, 371: omne Vulnerat argumentum (aper); — ogf. m. Tingsobject, hvf. Plin. 37, 16, in pass.: ut nequeant vulnerari (smaragdi Sythici: at de ikke kunne ridfes); — II) „fig.“: faaer, frakter; — ∞ aliquem voce, (titale haardt), Cic. Catil. 1, 4: virorum hoc animos vulnerare posset, etc.; quid etc.? Liv. 34, 7; gravior ne

nuncius aures Vulneret, Virg. Aen. 8, 582; Ah, potius peream, quam crimine vulnerer isto, Ovid. Her. 19, 105; cf. id. A. A. 1, 21. — vulnifer (voln.), a, um, [vulnus, fero]: faafringende, faarende, Prudent. — vulnificus (voln.), 3, [vulnus, facio]: som bi-bringer et Saar, faarende, (poetisk Ord), sus, Ovid. Met. 8, 359, telum, id., chalybs, Virg. Aen. 8, 446, plumbum, (i. e. caestus), Val. Fl.

vulnus (voln.), 3, n.: et Saar; — ∞ in latere etc., Cic. Mil. 24; multis et illatis et acceptis vulneribus, Caes. B. G. 1, 50; claudicare ex vulnere ob rem publicam accepto, Cic. d. Or. 2, 61; vulnera excipere, id., sustinere, id., Caes.; vulneribus defessus, id., confectus, Liv.; men pereunt per mutua vulnera fratres, vid. Ovid. Met. 7, 141; men id. ibd. 1, 190, „alleg.“: immedicabile vulnus Ense recidendum (sc. est), ne pars sincera trahatur; — b) ogf. med Genfem paa Ting, som blide beklædte: Hug, Eaar, Enit; — Vulneribus ... evicta (ornos), Virg. Aen. 2, 630; ligel. ab acutae vulneris faaleis etc., Ovid. Met. 9, 383; ligel. vulnera scuti, id.; men vulnus calcei, (Mist deri), Juvenal.; men Ovid. Fast. 1, 666: Omne reformidat frigida vulnus humus (sc. aratri); men id. Met. 6, 76: medioque e vulnere saxi, (ud af den sprængte Sten); — II) „fig.“; A) „overf.“; 1) Hug el. Enit el. Slag el. Stud, som paafører et Saar; — vulneribus confodi, Liv.; elusaque vulnera sentit (em Tyren), Ovid. Met. 12, 104; Hylaei percussus vulnere rami, Propert. 1, 1, 13; cf. Virg. Aen. 5, 433 e. 436; — II) „fig.“; A) „pect. overf.“: Naaben til at faare med, navn. Studnaaben; — haesit ... sub gutture vulnus (i. e. sagitta), Virg. Aen. 7, 533; cf. id. ibd. 10, 140; ligel. vulnera dirigere (i. e. sagittas), Senec. Herc. Oet. 160; — B) „ment.“: Kræftelie el. Værlse, Etade el. Hærdærlse; — fortunae gravissimo percussus vulnere, Cic. Acad. 1, 3; cf. id. Att. 1, 17: ut nihil a domesticis vulneris factum sit, etc.; men „alleg.“: hoc tam gravi vulnere etiam illa, quae consanuisse videbantur, recrudescunt, id. Fam. 4, 6; men id. Fin. 4, 21: imponere vulnera rei publicae; cf. id. Sest. 7; — „pect.“ ogf.: stor Emerte el. Sorg; vid. Lucr. 2, 638, Virg. Aen. 12, 160, o. Ovid. Met. 5, 426, — men ogf. eretisk em Elfførens Saar eg Emertter; devinctus vulnere amoris, Lucr. 1, 35; men absol.: Vulnus alit venis, Virg. Aen. 4, in.; men Propert. 2, 18, 7; Interea nostri quaerunt sibi vulnus ocelli, (Gienstand til at faares af); f. ogf. Hor. Od. 1, 27, 12, id. Epod. 11, 17, Ovid. A. A. 1, 257, o. A.; df.: vulnuscūm, i, n., demin.: liden Saar, Digest.

vulpēcula, ae, f., demin.: liden Ræv, Cic. N. D. 1, 31, o. auct. Carm. d. Philom. 59; af — vulpes (volpes), is, (Biform af nomin. er vulpis, Avien.), f., [disgimmeret af ἀλώπηξ]: Ræven; — ∞ cauta, Hor. Ep. 1, 1, 73; — ∞ mascula: Hanræven, Plin.; — ogf. som Værlse paa Lit og Hæstket. Pers. 5, 117: Astutam rapido servas sub pectore vulpem; cf. Hor. A. P. 437; — som Ordspreg kan mærkes: jungere vulpes, (em det Ulmellige), Virg. Ecl. 3, 91; ligel. vulpes pilum mutat, non mores, Suet. Vesp. 16; — II) „overf.“: — ∞ marina: en Hæstfart, (squalus alopecia l.), Plin. 9, 67. — vulpinor (volp.), ari, v. depon. n.: at være som en Ræv; „overf.“: at være snu el. listig; (for: o. efterel. Ord); vid. Varr. ap. Non., e. Appul.; af — vulpinus (volp.), 3, [vulpes]: af en Ræv; — ∞ jecur, Plin.; ∞ sanguis, id.; ∞ lingua, id. — vulpio, onis, m., [vulpes]: en Ræv, d. e. forslagent el. listig Mennefte, Appul. — vulpis, is, f. vulpes ab in. — vulsella, ae, f. volsella. — Vulsinii, orum, o. Vulsinienses, ium, f. und. Volsinii. — vulsūra (vols.), ae, f., [vello]: Rytten el. Hæstfæm, Varr. R. R. 2, 11. — vulsus, 2, partic. o. adj. af vello.

vulticulus (volt.), i, m., demin. af vultus: en noget alverlig Mine; — non te Bruti nostri vulticulus ab ista oratione deterret? Cic. Att. 14, 20. — vultum, i, f. vultus ab in. — vultuosus (volt.), 3, [vultus]: fuld af Miner el. Gæbærter; df. morf el. stræng, edl.; — ∞ homo, Prudent.; ∞ frons, Appul.; — df. „overf.“: fuld af Gæbærlse el. af Affection, frustig; — ne quid ineptum aut vultuosum sit (in oratione), Cic. Orat. 18; ∞ pronuntiatio, Quintil. 11, 3, 183.

1. vultur (volt.), 3, m., (forcl. Biform af nom. sing. er vulturus, Enn. ap. Charis.): Gribben, etflags Hærfugl, vid. Plin. 19, 7; — rostroque immanis vultur adunco, Virg. Aen. 6, 597; — ogf. at mærke som Værlse-fugl, vid. Liv. 1, 7; — som Ordspreg siges: vultur profer cornua, (em det Ulmellige), Claudian.; — II) „overf.“ em et overf. Mennefte. Senec. Ep. 95, e. Martial. 6, 62. — 2. Vultur (Volt.), 3, m.: Bierg i Appulien ved Venusia. (hod. Vulture), Hor. Od. 3, 4, 9, Lucan.; — II) dærlsef benævnes Vulturinus ventus: en Eyd-spydsvind, Plin. 2, 46, Senec., Colum., Gell. — *vulturinus (volt.), 3: af en Grib, som ligner en Grib; — ∞ fel, Plin.; ∞ collum, Martial. 9, 28; ∞ species: Gestalten af en Grib, Plin. 10, 3; o. — vulturius, i, m., ligesom 1. vultus: Gribben, Plaut. Truc. 2, 3, 16, Lucr. 4, 681, o. A.; — II) „overf.“; A) et overf. Mennefte; saal herde de fra Rom til dærlse Provindser afreisende Preconfuler, Gabinus o. Piso: duo vulturi paludati, vid. Cic. Sest. 33; cf. id. Pis. 16: hic vulturius illius provinciae etc.; f. ogf. Catull. 68, 124; — B) ufæfeligast i Tærningspæl; — jactit vultorios quatuor, (opp. jacto basilicum), Plaut. Curc. 2, 3, 78; — [1. vultur]. — Vulturialis (Volt.), e: hørende til el. benævnt efter Guden Vulturinus, (æer rimel. er identisk m. Vertumnus), Varr. L. L. 7, 3; — b) df. subst. Vulturialis, ium, n.: Vulturinæsfest, Fest. p. 379 (Müll.). — Vulturium (Volt.), i, n.: By i Campanien ved Floden Vulturinus, (hod. Castel Vulturino), Liv. 25, 20, o. id. 34, 45. — 1. Vulturinus (Volt.), i, m.: Flod i Campanien, (hod. Vulturino), Plin. 3, 9, Liv. 8, 11, Virg., o. A.; — b) df. Vulturinus, 3: hørende til el. benævnt efter Floden Vulturinus; — ∞ vada, Sil. 12, 521; ∞ mare, Plin. 36, 66. — 2. Vulturinus ventus, f. und. 2. Vultur. — 3. Vulturinus, i, m.: Rævnt paa en Gæddem, Inscript., f. und. Vulturialis.

vultus (volt.), ns, m., (forcl. nom. pl. n. volta, Enn. ap. Non., o. Lucr. 4, 1206), [rimel. at afstere af volvo]; 1) „eget.“; A) „alm.“: Ansigtet el. Ansigtet med Indbegreb af de Træk el. Miner el. Gæbærter, som utrykke Menneftets Gemytsstilstand el. indre Gernemmelser; df. ogf. Mine el. Ansigtsstræk, edl.; — imago animi vultus est, indices oculi, Cic. d. Or. 3, 59; cf. id. Pis. 16: vultus ... qui sermo quidam tacitus mentis est, etc.; men a mente vultus fingitur, id. Tusc. 3, 15; men id. Lael. 25: qui ad alterius non modo sensum ac voluntatem, sed etiam vultum atque nutum convertitur; f. ogf. bef. id. Leg. 1, 9; men „pect.“: ∞ acer in hostem, Hor. Od. 1, 2, 40; ligel. ∞ torvus, id., maestas, id.: vultum ducere, (giøre en alverlig el. morf Mine), vid. Ovid. Pont. 4, 8, 13; — ogf. in pl.: vultus mehercule tuos mihi expressit omnes, etc., Cic. Fam. 12, 30; cf. id. Cluent. 26: recordamini faciem atque illos ejus quoties simulatosque vultus; ligel. Hor. Ep. 1, 1, 90: Quo teneam vultus mutantem Protea nodo? f. ogf. Ovid. Pont. 4, 1, 5: Sive trahis vultus, etc.; — B) „bef.“ ogf.: vredit el. biferet Ansigt, stræng el. morf Mine; — vultus instantis tyranni etc., Hor. Od. 3, 3, 3; vultu terrere, id. Sat. 2, 7, 44; men vultu offensivem conjectare, Tac. Ann. 1, 12; ogf. fan hidføres Cic. R. Am. 13: si ... vultu saepe laeditur pietas, etc.; ligel. id. Planc. 18: non modo severitatem illorum, sed ne vultus quidem ferre possemus; — II) „overf.“; A)

„alm.“ f. facies: Ansigt, Ansyn; — illius simiae vultum subire, Coel. ap. Cic. Fam. 8, 12; cf. Hor. Od. 2, 4, 21, o. id. Epod. 5, 93; — ligel. in pl.: tollens ad sidera vultus, Ovid. Met. 1, 731; cf. id. ibd. 5, 59, ostere, ogf. Martial. 1, 32, o. Plin. 26, 2; — B) „bef.“; a) det malere el. afbilde Ansigt, negens Billede el. Portrait; — vultus Epicuri ... circumferunt secum,

Plin. 35, 2; men id. 37, 2, (til Pompejus): e margaritis fieri vultus tuos? etc.; — b) Udsende el. ydre Gestalt af en Versen el. Ting; — vultus capit illa priores, (sin ferrige Gestalt), Ovid. Met. 1, 738; men id. ibd. 1, 6: Unus erat toto naturae vultus in orbe; cf. Virg. Aen. 5, 818. — vulva, ae, o. vulvula, ae, f. und. volva, vulvula.

X.

X, x, er rimel. opslaaet af d. græske Ξ (Ξι), men udtaleles ix, og er det 21de Bogstav i d. latinske Alfabet; — som Dobbeltbogstav staaer det nærmest f. es, faal. lux (f. lues, gen. lucis), dixi (f. diesi af dico); dernæst ogf. f. gs, faal. lex (f. legs, gen. legis), rexi (f. regsi af rego); ligel. f. hs, faal. traxi (f. trahsi af traho), og f. chs i det af Græken taante onyx (f. onychs, gen. onychis); — fremdeles staaer x f. vs ifte atene i Formerne nix (f. nivs, gen. nivis), vixi (f. vivsi af vivo), o. connixi (f. connyssi af connyceo), men ogf. i Formerne fluxi (f. fluksi af fluo, af samment. m. fluvius), o. struxi (f. struxsi af struo); — endel. er „x“ ogf. undertiden opslaaet af ps o. ts, faal. proximus (f. propisimus af prope), nixus (f. nitsus af nilor) m. Visformen nixus, ligesom man har mistus o. mistus af misceo; — ifølge en Ombytning af ss o. s m. x findes axis o. assis, latus o. lassus, Esquillae o. Esquillae, Sextius o. Sestius; cf. Uxhis af Οὐχιστός, Ajax af Αἶας; — not.: som Taltgen er X = decem; — df. ogf. f. (den oprindel. 10 Ålde gieldende) denarius; — emitur (mesosphaerum) X. LX (i. e. denariis sexaginta), Plin. 12, 26.

Xanthippe, es, f., Ξανθίππη, Socrates's Hustru; — vid. Cic. Tusc. 3, 15, Gell. 1, 17. — Xanthippus, i, m.; I) Hæder til Heracles, Cic. Brut. 11; — II) en Lacedæmonier, der, som Hærfører i Carthaginiensernes Tjeneste, tog Regulus fangen, id. Off. 3, 26. — xanthos, i, m., ξάνθος: etflags guldgul, forresten ube- kendt Væddsen, Plin. 37, 60. — Xanthus, i, m., Ξάνθος, Navnet paa flere Åbder el. Strømme; df. navnlt.; I) Flod i Troas, bliver ofte forvekslet med Scamander, Plin. 5, 33, Virg. Aen. 1, 473, Ovid.; — II) Flod i Lycien, hvorved en By af samme Navn, Virg. Aen. 4, 143, Hor. Od. 4, 6, 26, Stat.; — III) liden Flod i Epirus, Virg. Aen. 3, 350.

xenodolum, i, n., demin.: liden Gæsteforæring, Appul. Digest.; af — xenium, i, n.: en Gæsteforæring, det latinske lautia, Plin. Ep. 6, 31; — b) df. er Xenia: Titelen paa den 13te Bog af Martials Epigrammer, fordi den omhandler saadanne Gienstande, der hyppigst brantes til Gæsteforæring; — II) „overf.“ o. „alm.“ f. Skent el. Gave, Plin. 5, 8, Digest.

Xenocrætes, is, m., Ξενοκράτης: beremt Philosoph og Dialektiker, Discipel af Plato; — vid. Cic. Acad. 1, 4, ostere. — xenodochium (o. -eum), ξενοδοχείον: Vugning til Fremmedes Dvtagelse, Fremmedehospital, Cod. Just. — xenodochus, i, m., ξενόδοχος: som modtager og beverter Fremmede, Herlander for et Fremmedehospital, Cod. Just. — xenoparochus, i, m., ξενόπαροχος: som forsyner Fremmede med visse Fornødenheder, Digest. — Xenophānes,

is, m., Ξενοφάνης: beremt græsk Philosoph og Dialektiker, princeps disciplinae Megaricorum, Cic. Acad. 2, 42, ostere. — Xenophon, ontis, m., Ξενοφών: beremt græsk Historiker og Philosoph af Athenen, Discipel af Socrates, Grækenes Hærfører und. den yngre Cyrus, Cic. Div. 1, 25, ogf. id. d. Senect. 9 o. 17; — B) df. Xenophontēus (o. -ius), 3, Ξενοφόντειος: xenophontist; — ∞ et molle genus sermonis, Cic. Brut. 35; men ∞ Hercules, (seu indføres el. omtales af Xenophon), id. Fam. 5, 12.

xerampelinae, arum, f., (sc. vestes), ξεραμπέλινα, (af det tørre Vinføds Jarre): mørkerøde el. mørke Klæder, Juvenal. 6, 51. — xeranticus, 3, ξεραντικός: terrende, decoctio, Maer. — xerocollyrium, i, n., ξεροκόλλιον: etflags tør Salve, Marc. Emp. — xerophagia, ae, f., ξεροφασία: Ryddelsen af tørre Episer, Tertull. — xerophthalmia, ae, f., ξεροφθαλμία: etflags tør Dienhygdom, Dientbetændelse, Marc. Emp., (paa Græsk, Cels.). — xiphias, ae, m., ξίφιος (sværdformet); I) Sværd: fiske, (xiphias gladius L.), Plin. 32, 6, o. Ovid. Hal. 97; — II) sværdformet Romet, Sværdierne, Plin. 2, 22.

— xiphion, i, n., ξίφιον: Sværdsliden, Plin. 23, 88. — xylinum, i, n., ξύλινον: Bomuld, Plin. 19, 2. — xylōbalsamum, i, n., ξυλόβαλαμον: Væddet af Balsamtræet, Plin. 12, 54. — xylōcassia, ae, f., ξυλόκασσία: Væddet af Cassiætræet, Plin. 12, 42. — xylōcinānāmōnum, i, n., ξυλοκιννάμωνον: Væddet af Cinnamomtræet, Plin. 12, 42. — xylōcinnāmum, i, n.: forteret Form af frgd., Scribon. — xylon, i, n., ξύλον, (Træ el. Ved, lignum, df. bef.): Bomulds: busten, Plin. 19, 2. — xýris, idis, f., ξυρίς: den vilde Zris, Plin. 21, 83.

xystarches, ae, m., ξεστόρχης: Forstander for en Xystus, Opfyndmand derved, Ammian., Tertull. — xysticus, 3, ξεστόχος: hørende til el. benavnt efter en Xystus, xystus; — ∞ vanitas (sc. athletarum), Tertull.; — b) df. subst. xystici, orum, m.: Athleterne, Suet. Aug. 45, Digest. — xystum, i, n. f. und. flgd. — xystus, i, m., ξεστός; I) hos Grækerne: bedækket Solselegang el. Verrens, hvori Athleterne øvede sig om Vinteren; vid. Vitruv. 5, 11, (hvor ogf. pl. xysta), o. id. 6, 7; — ogf. er at bidføre det allegoriske Udtryk: palaestricæ spatium in xysto etc., vid. Cic. d. opt. gen. Or. 3; — II) hos Rømerne: bedækket Solselegang, hvori man spadserer, disputerer, ocl.; — quae (signa) tibi gymnasiū xystique videbuntur esse, Cic. Att. 1, 8; cf. Suet. Aug. 72: praetoria ... xystis et nemoribus excoluit; f. ogf. Plin. Ep. 5, 6, o. Phaedr. 2, 5; men Cic. Acad. 2, 3: quum pauca in xysto locuti essemus, tum eodem in spatio consedimus.

Y.

Y, y, eyrdl. et græft Bogstav, indfortes først sildigt i de af Græsken laante latinske Ord; - saal. skrev Ennius altid Burrus f. Pyrrhus, o. Bruges f. Phryges; vid. Cic. Orat. 48; - men ogs. i den følgende Tid brugtes længe „u“ f. d. græske „v“; saal. er bucina af βουκίνη, cubus af κύβος, fuga af φύγη, etc.; - sild. gik dette „u“ ogs. over til „i“; saal. lacrima, tidligere lacruma, af δάκρυμα; - men ogs. traadte „o“ istedetfor „v“; saal. mola af μύλη, folium af φύλλον; men m. Fortsættelse: ancōra f. ἀγκύρα (ligesom ovenf. lacrima af δάκρυμα); - paa Ciceros Tid skreves de af Græsken laante Ord hyppigere med y, hvormod i andre latinske Ord Skrivemaaden med y (satyra, Sylla, etc.) er aldeles at fortales; - da forresten det græske v i Ordets Begyndelse altid betegnes med spiritus asper, og da denne i Latinen indrykkes ved h, saa er denne Ordretakke at eftersee und. by-.

Z.

Z, z, forekommer alene i fremmede Ord, og svarer i Lyden dels til d. græske ζ (ds), dels til d. latinske s el. ss; - hvs. man finder Zmyrna o. Smyrna, zmaragdus o. smaragdus, imedens de græske Verber paa -ζω i Latinen forvandle ζ til ss, saal. Atticisso, musso; - jugum af ζυγόν viser Overgangen af ζ til j, ligesom zeta f. diaeta viser Ombytningen af z m. di.

Zābulus el. Zābolus, i, m., Ζάβουλος, (Biform af Δάβουλος, f. ogs. frgd. in fin.): Diavelen, Lactant. - Zācynthus (-os), i, f., Ζάκυνθος: Dd. joniske Hav, (hod. Zante), Mela 2, 7, Plin. 4, 19, Liv.; - B) df. Zacynthius, 3: zacynthist, Calchas, Plaut. Merc. 5, 2, 104; ∞ bitumen, Plin. 35, 51. - Zāleucus, i, m., Ζάλευκος, af Locri i Italien, Discipel af Pythagoras, blev sine Landsmænds Lægeiver; - vid. Cic. Leg. 1, 22, o. id. ibd. 2, 6, ogs. id. Att. 6, 1, o. Senec. Ep. 90.

Zāma, ae, f., Ζάμα; I) Sted i Numidien, berømt af Scipio's Seier over Hannibal. Liv. 30, 29, Sil., o. A.; - II) Zama (regia): By i Numidien, Sall. Jug. 57, o. auct. B. Afr. 91; - B) df. Zāmensis, e: zamenist, oppidum, Plin. 5, 4; - b) df. subst. pl. Zāmensēs, ium, m.: Zamenferne, auct. B. Afr. 92. - zāmia, ae, f., ζήμια: Tab el. Skade; - (dives pauperi) Ubi manum injicit benigne, ibi onerat aliquam zāmiam, Plaut. Aul. 2, 2, 20. - Zāmōlxis, is, m., Ζάμουλξις: thracist Philosopher, Appul.

zānchia el. zānga, ae, f.: etflags mygt Rødtot hos Partherne, Cod. Theod. - Zāncle, es, f., Ζάκκλη: ældre Navn paa Byen Messina (Messina) paa Sicilien, Ovid. Met. 14, 5, oftere, ogs. Sil.; - B) df. I) Zāncleus, 3: zāncleist; df. poet.: ∞ arena, (d. e. Sicilien), Ovid. Met. 13, 729; - 2) Zāncleus, 3: = frgd.; - ∞ moenia, Sil. 14, 48, (i. e. Messina); ∞ sava, Ovid. Met. 14, 47. - zānthes, is, m.: etflags uld Væddelsen, Plin. 37, 70. - zāplūtus, 3, Ζάπλουτος: meget rig, Petron. Sat. 37.

zēa, ae, f., ζέα: en Kornart el. Hvedear, (tritium spelta L.), Plin. 18, 19; - II) en Rosmarinart, Appul. - zēlator, oris, m.: den Misundelige, Venant.; af - zēlo, are, v. a., ζήλω (i. e. aemulor, invidio): elster heftigen el. nidkiart, Tertull., Augustin. - zēlōtes, ae, m., ζήλωτες: sem elster heftigen el. nidkiart, (som ingen Medbeiler taaler), Tertull., o. A. - zēlotypa, ae, f. und. zelotypus, nr. II. - zēlōtūpīa, ae, f., ζήλοτυπία: Nidkiarbet, Misundelse, Skinsyge, Plin. 25, 37; (hos Cic. paa Græst) - zēlōtūpus, 3: nidkiart, df. misundelig, skinsyg; - ∞ Jarbas, Juvenal. 5, 45; cf. id. 6, 278; - II) df. subst.; a) zēlotypus, i, m.: den Misundelige, den Skinsyge, Petron. Sat. 45, Quintil. 4, 2, 30, o. Martial. 1, 93; - b) zē-

lotypa, ae, f.: den Skinsyge, Petron. Sat. 69. - zēlus, i, m., ζήλος: Nidkiarbet el. Kappelyst, (rosende el. dadelende), Vitruv. 7 praef.; - ogs. Misundelse, Skinsyge, Prudent., Auson.

zēma, ātis, n., ζήμα: Kogetar, Apic. - Zēno el. Zenon, ōnis, m., Ζήνων; I) Navnet paa flere græske Philosopher, hvoriblandt her mærkes; A) Stifteren af den stoiske Sect, af Cittium paa Cyperen, Cic. Fin. 3, 2, oftere, o. A.; - B) en cleatist Philosopher, af Elea i Storgriekenland, Opfinder af Dialectiken, Cic. Acad. 2, 42, oftere; - C) en epicureist Philosopher, Lærer for Cicero og Atticus, Cic. N. D. 1, 21 o. 33, oftere; - II) en græst Keiser i d. 5te christelige Aarhundrede; - B) df. Zenoniana lex, Cod. Just. - Zēnōnīanus, 3, f. und. frgd. nr. II, B. - Zēnōnīci, orum, m.: Disciple af en Philosopher Zeno, Augustin.

Zēphūritis, idis, f., Ζεφυρίτις: Zephyritide; - under dette Navn dyrkedes som Gudsinde R. Ptolemaeus Philadelphus's afdøde Gemalinde, Arfinoe, Catull. 66, 57; (cf. Plin. 34, 42). - zēphūrius, 3, Ζεφύριος: zephyrist; - ∞ ova: Vindæg, Plin. 10, 80. - Zēphūrus, i, m., Ζεφύρος: den (hos Romerne) lune og milde Vestsivind, (lat. Favonius), der, som Foraarsvind: inchoat ver aperitque terras, Plin. 18, 77, hør den ogs. heter: genitalis mundi spiritus; cf. Virg. Ge. 1, 44, id. Aen. 4, 223, oftere, ogs. Hor. Od. 3, 1, 24, id. ibd. 4, 7, 9, oftere, ogs. Ovid. Met. 1, 64, oftere, o. A.; - ligel. in pl., ∞ molles, lenes, Ovid., o. A.; poet. ogs. atm. en Vind, Virg. Aen. 4, 562; - II) som Person er Zephyrus: Gemal af Blomstergudinden Chloris el. Flora, Ovid. Fast. 5, 201.

zēros, i, m.: etflags ubekendt Væddelsen, Plin. 37, 53. - Zērynthius, 3: hørende til den thraciske By Zerynthus ved Etnos; - ∞ litora, Ovid. Trist. 1, 10, 19; ∞ Apollo, Liv. 38, 41. - I. zēta, ae, f., diaeta, Lamprid. Heliog. 31. - 2. zēta, n. indecl., ζήτα: det græske Bogstav Zeta, Auson. - zētārius, 3, [1. zeta], f. diaetarius, Paul. Sent. - Zētes, ae, m., Ζήτης: Broder af Calais, og Søn af Boreas, en af Argonauterne, Ovid. Met. 6, 716. - Zēthus, i, m., Ζήθος: Søn af Juppiter ved Antiope, Broder til Amphion, Cic. d. Or. 2, 37, Hor. Ep. 1, 18, 42, Hygin.

Zeugitāna regio: en Del af Africa propria, Plin. 5, 3. - zeugites, ae, m., (sc. calamus), ζευγίτης: en Rerart, Plin. 16, 66. - zēugma, ātis, n., ζεύγμα: Forbindeelse; navn i Grammatiken: den Figur, da tvende Sætninger forbindes ved eet Verbum, Ascon.; - II) Bro over en Flod; - df. sem nom. pr., Zeugma, ātis, n., Ζεύγμα: By i Syrien ved en Bro over Euphrates, Plin. 5, 13 o. 21, Tac. Ann. 12, 12, Lucan.,

Stat. — zēus, i, m., ζαῖός: etflaas Jætt, (Lat. faber), Colum., Plin. 9, 32. — Zeuxis, is o. idis, m., Ζεύξις: beremt grætt Valer, af Seraclea, Plin. 35, 36, Cic. Brut. 18, o. id. d. Or. 3, 7, egs. id. Inv. 2, 1, o. A.

zingibēri, n., indecl., ζιγγίβερι: Jugefer, (amomum zingiber L.); Plin. 12, 11; — egs. zingiber, ēris, m., Cels., Pallad. — zinzilūlo, are, v. n.: Naturlub el. Oviddren af visse fugle, (navnl. af regulus, af merops o. progné), auct. Carm. Philom. 43. — zirbus, i, m., ligesom omentum: Tarmenettet el. Nædbinden, Apic. — zizania, orum, n., ζιζάνια: Alente og andet ukrudt, Prudent. — zizyphum, i, n., ζιζύφον: Brysbarret, Plin. 15, 14, ostere. — zizyphus, i, m., ζιζύφος: Brysbartræet, Colum. 9, 4, Pallad., (rhamnus jujuba L.). — zmaragdus, i, m., f. und. smaragdus. — zmitampis, is, m.: et flags ubeftændt Væstelin, Plin. 37, 70. — Zmyrna, ae, o. Zmyrnaeus, 3, f. und. Smyrna, etc.

zōdiācus, i, m., ζώδιακος: Dyrkredsen, (signifer orbis), Cic. Arat. 317, o. Gell. 13, 9; — fild. egs. som adj. 3: ∞ diastema, Sidon.; ∞ tractus, Capella. — Zōe, es, f., (ζῶη d. e. Livet): en af de valentinske Væner, Tertull. — Zōilus, i, m., Navnet paa en streng Kritiker und. Ptolemaeus Philadelphus, navnl. berygtet som Homers Dædler (Ουρανοδόκος), Vitruv. 7 præf.; — II) „overf.“: dædlesagt og æresfænderst Mennefte, Ovid. Rem. Am. 366. — zōmōtēgānīte, es, f., [ζωμός, τήγανον]: Gad med Jætt, som er fægt i sin egen Saus, Apic.

zōna, ae, f., ζώνη: det jomfruelige Vælte, som først løses i Brudekammeret, Catull. 2, 13, Ovid. Fast. 2, 320, ostere, o. A.; — II) „overf.“: A) det mandlige Vælte, hvori navnl. egs. Penge forværes. df. Pengesat, odf.; — vid. C. Græch. ap. Gell. 15, 12, Hor. Ep. 2, 2, 40, o. Liv. 33, 29; — B) Orions Vælte (som Stjernebilledet), Ovid. Fast. 6, 787; — C) bælteformet Stribe i el. paa visse Væstelsene, Plin. 37, 24; — D) Jorebælte el. Himmelbælte el. Zone, der angiver et vist Clima el. en vis Temperatur; — vid. Virg. Ge. 1, 233, Ovid. Met. 1, 46, ostere, Plin. 2, 68, o. A.; — E) etflags rødligt Væstet, der i form af et Vælte omgiver Menneftet; egs. zoster o. ignis sacer, Scribon.; df. — zōnālis, e: berende til et Jorebælte; — ∞ ambitus, Macrob. Somn. Scip. 2, 5; — zōnārius, 3: berende til et Vælte; — ∞ sector: der bortfærer Pengepungen (fra Livbæltet), Plant. Trin. 4, 2, 20; — b) subst. zonarius, i, m.: som forfærdiger Livbæltet, en Vætemager, Cic. Flacc. 7;

— zōnātim, adv.: i en Kred, rundt omkring; — ∞ circum impluvium cinerarios cludebat, Lucil. ap. Non.; o. — zōnūla, ae, f., demin.: liden Vælte, Catull. 61, 53, o. A.

zōophthalmos, i, m., ζωόφθαλμος: den store Huslag, egs. aizonum majus, Plin. 25, 102. — zōphorus, i, m., ζωφόρος: Hrisen paa Seilen (imellem epistylum o. coronis, fordi samme ordent. var smykket med Dyrfigurer), Vitruv. 3, 3. — zōpissa, ae, f., ζώνισσα: det af gamle Stibe affrabede verblandede Beg, Plin. 16, 23, o. id. 21, 26. — zōpŷron, i, n., ζωνπρόν: en anden Benævnelse paa Planten elinopodion, Plin. 21, 87. — Zōpŷrus, i, m., Ζώνυρος; 1) beromt Pŷssognom paa Socrates's Tid; — vid. Cic. Fat. 5, o. id. Tusc. 4, 37; — II) en fornem Perser, som, ved at lade sig lemlæste, fremsthyndede Erobringen af Babylon; — vid. Justin. 1, 10, flgd.; — B) df. rimel.; 1) Zopyrion, vid. Lucil. ap. Non. 210, 28; o. — 2) Zopyriatim, adv.: paa en Zopyrus's Vis, id. ibd. 455, 17.

zoraniscēos, i, m.: etflags ubeftændt Væstelin, Plin. 37, 70. — Zōroāstres, is, m., Ζωροαστρής: Medernes Lovgiver og Religionshæfter, omtrent 70 Aar før Cyrus; — vid. Justin. 1, 1, Plin. 30, 2, Appul.; — B) df. Zōroāstrēus, 3: zoroastrist; — ∞ susurri, (magiske el. fortryllende Taler), Prudent. — zoster, ēris, m., ζωστήρ, (Livgiord el. Livbælte); df. 1) ligesom zona, nr. II, E: = ignis sacer, Plin. 26, 74; — II) etflags Sotang, id. 13, 48. — zōthēca, ae, f., ζωθήκη: etflags Cabinet (ved et større Værelse, cubiculum), hvori man tager sig en liden Hvile om Dagen, vid. Plin. Ep. 2, 17. — zōthēcūla, ae, f., demin. af flgd., Plin. Ep. 5, 6, Sidon.

zura, ae, f., [afrikanf Drd]: Kroet til Christornen el. palurus, Plin. 24, 71. — zŷgia, ae, f. und. zŷgius. — zŷgis, idis, f., ζŷγίς: vild Polei el. Markpolei, Appul. — zŷgius, 3, ζŷγιος: berende til et Aag el. til en Forbindelse el. til et Væstefab; — ∞ tibia, (Bryllupsfløite), Appul.; — II) df. som subst., zŷgia, ae, f., (sc. arbor), (carpinus betulus L.): Aberntræet, (af dets Tienlighed til Aag), Plin. 16, 26; — B) Zŷgia, ae, f.: Epithet til Juno som Væstefabets Gudinde, Appul. — zŷgis, idis, f., ζŷγίς: etflags Plante, germ. wilder Quendel, Appul. — zŷgostāsium, i, n., ζŷγοστάσιος: en Veiermesters Embete el. Forretning, Cod. Theod. — zŷgostātes, ae, m., ζŷγοστάτης: en Veiermester, Cod. Theod. — zŷthum, i, n., ζŷθος: etflags af Korn el. Byg tilberedt Drif hos Egyptierne, Plin. 22, 82, Colum., Digest.

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

100
23.1
23.1
Museum, 100
By British Museum

